Ι. ΠΑΝΤΑΖΙΔΟΥ

ΛΕΞΙΚΟΝ ΟΜΗΡΙΚΟΝ

«ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ»
Β.Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ — ΣΟΛΩΝΟΣ 70

Ion 25 °/150

ΛΕΞΙΚΟΝ

ΟΜΗΡΙΚΟΝ

6173 A
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΜΕΝ ΠΡΩΤΟΝ ΣΥΝΤΑΧΘΕΝ

ΥΠΟ

ΚΡΟΥΣΙΟΥ

ΠΟΛΛΑΧΩΣ ΔΕ ΕΠΕΚΤΑΘΕΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΝΕΩΤΕΡΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΔΙΟΡΘΩΘΕΝ

ΥΠΟ

Ε. Ε. ΣΕΪΛΕΡ

ΕΚ ΔΕ ΤΗΣ ΕΚΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΑΣΚΕΥΑΣΘΕΝ

ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΥΠΟ

Ι. ΠΑΝΤΑΖΙΔΟΥ, Δ. Φ.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ «ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ»

Β. Β Α Σ Ι Λ Ε Ι Ο Υ

ΣΟΛΩΝΟΣ 72 Α Θ Η Ν Α Ι

Π
487 103
ΛΕΞ

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐκδότου

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Τὴν σήμερον ἐν Ἑλλάδι, ὅτε τὸ κερδῷον πνεῦμα πανταχόθεν καὶ κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις εἰσέπνευσεν εἰς αὐτήν, καὶ περὶ οὐδενὸς ἄλλου τοσοῦτος γίνεται λόγος, ὅσος περὶ πλουτιστικῶν συναιτερισμῶν, περὶ τραπεζῶν καὶ χρεωγράφων, περὶ βιομηχανικῶν καταστημάτων καὶ σιδηροδρόμων, πρὸ πάντων περὶ μεταλλευτικῶν ἑταιριῶν καὶ μεταλλείων, ἡ ἔκδοσις λεξικοῦ, οὐχί τινος τεχνολογικοῦ ἢ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἀλλὰ λεξικοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ μάλιστα Ὁμηρικοῦ, δὲν πρέπει νὰ παρέλθῃ ἀναιτιολόγητος.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι, ὅτε τὸ πρῶτον ἐπεχείρησα τὸ ἔργον καὶ πρὸ ὀκτὼ ἐτῶν ἐξέδωκα τὴν περὶ αὐτοῦ προκήρυξιν (ἐν ἀρχῇ τοῦ 1865), θύελλαι καὶ καταιγίδες ἐπενέμοντο ἔτι τὴν Ἑλλάδα, μετὰ τὰς ὁποίας δικαίως πᾶς τις ἤλπιζεν εὐδίαν, οὐριοδρομίαν καὶ μακρὰν εὔπλοιαν. Ἤλπιζον λοιπὸν καὶ ἐγὼ ὅτι τὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως παρ' ἡμῖν, μεθ' ἧς στενώτατα συνδέεται ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἐμβριθὴς μελέτη τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ συγγραφέων, ἔμελλον νὰ λάβωσι τοιαύτην μεταῤῥύθμισιν καὶ προκοπήν, ὥστε λεξικὸν Ὁμηρικὸν δυνάμενον κατὰ μέγα μέρος νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν παρ' ἡμῖν ἐντελῆ ἔλλειψιν τῶν πολλῶν καὶ παντοίων εἰς τὴν σπουδὴν τοῦ Ὁμήρου βοηθημάτων, ὧν βρίθουσι τὰ πολιτισμένα ἔθνη, ἤθελε θεωρηθῇ βιβλίον ἀναγκαιότατον. Ἤλπιζον ὅτι καὶ ἄλλα τοιαῦτα βιβλία προωρισμένα οὐχὶ τοῦ συγγραφέως ἢ ἐκδότου τὸ βαλάντιον νὰ πληρώσωσιν, ἀλλὰ τὴν ἐπιστημονικὴν γνῶσιν τῆς προγονικῆς ἡμῶν φιλολογίας νὰ προαγάγωσιν ἔμελλον πολλὰ νὰ ἐκδίδωνται καὶ νὰ εὑρίσκωσιν ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν καὶ ἀνάγνωσιν καὶ νὰ παράγωσιν ὁσημέραι καρποὺς καὶ εὐλογίας.

Ἀλλ' αἱ πρὸ ὀκτὼ καὶ ἐννέα ἐτῶν ἐκεῖναι ἐλπίδες μετὰ πολλῶν ἄλλων ἀπέβησαν φροῦδαι, καὶ ἂν σήμερον ἀναγινώσκεταί τι καλὸν ἐν Ἑλλάδι, τοῦτο πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἀγαθὴν ἰδιότητα τῶν Ἑλλήνων, τὴν ἔμφυτον φιλομάθειαν καὶ περιεργίαν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν εὐεξίαν καὶ γονιμότητα τῆς καθ' ἡμᾶς ἐκπαιδεύσεως. Ἐπειδὴ δὲ τὸ παρὸν βιβλίον ἥκιστα μετέχει τῆς μυθολογουμένης τῶν Σειρήνων ἀρετῆς, θὰ ἦτο πολὺ ἁπλοῦς ὅστις σήμερον, ὅτε τοῦ μὲν κοινοῦ ἡ προσοχὴ εἰς ἄλλα ἐτράπη, ἡ δὲ ἐκπαίδευσις εἶνε τοσοῦτον αὐχμηρά, ἤθελεν ἐπιχειρήσῃ τοιούτων καὶ ἄλλων ὁμοίας φύσεως βιλίων συγγραφὴν καὶ ἔκδοσιν. Οὐχ ἧττον ὅμως καὶ ἐγώ, εὑρὼν πρόθυμον καὶ φιλότιμον ἐκδότην, ἀπεφάσισα τὴν ἔκδοσιν τοῦ Ὁμηρικοῦ λεξικοῦ, καὶ ἄλλους ἤθελα συμβουλεύσῃ νὰ μὴ ὀκνήσωσιν εἰς ἐκπόνησιν σπουδαίων καὶ ὠφελίμων ἔργων, συντελούντων εἰς ἀκριβῆ κατάληψιν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων· διότι τὰ μὲν τῆς παρ' ἡμῖν ἐκπαιδεύσεως ὅτι κακῶς ἔχουσι καὶ αὐτὸ τοῦτο *νοσοῦσι*, καὶ ὅτι ἡ μεταῤῥύθμισις αὐτῆς καὶ θεραπεία εἶνε ἐκ τῶν πρωτίστων ἔργων πάσης πατρικῆς κυβερνήσεως, τοῦτο εὐτυχῶς ὑπὸ τῶν πλείστων εἶνε ὁμολογούμενον (*). Ἂν δὲ ὀλίγοι τινές, ἐπιπολαίως κρίνοντες καὶ πάντα τὰ ἡμέτερα ῥόδινα βλέποντες ἢ διὰ θωπειῶν καὶ γλυκυστομιῶν ἀγαπῶντες

(*) Περὶ κατωτέρας καὶ μέσης παιδείας ἐν Ἑλλάδι, ἔκθεσις ἀγωνοδίκου ἐπιτροπείας, ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ Δ. Σ. Μαυροκορδάτου.—Εὐθ. Καστόρχη Τὰ κατὰ τὴν λγ'. πρυτανείαν τοῦ Πανεπιστημίου.

τὴν πατρίδα, ἀγωνίζονται νὰ πείσωσι τοὺς ἀνθρώπους περὶ τοῦ ἐναντίου, ἡ νέα Ἑλλὰς εὐτυχῶς δὲν ὁμοιάζει τὸν παλαιὸν τῶν Ἀθηναίων *Δῆμον*, οἷος φαίνεται ἐν τῇ κωμῳδίᾳ τοῦ Ἀριστοφάνους

ἀλλ' εὐπαράγωγος εἶ
θωπευόμενός τε χαί-
ρεις κἀξαπατώμενος
πρὸς τόν τε λέγοντ' ἀεὶ
κέχηνας· ὁ νοῦς δέ σου
παρὼν ἀποδημεῖ. Ἀριστοφ. Ἱππ. 1115.

ἀλλ' ἀποστραφεῖσα τοὺς ἀπὸ τῶν χειλέων φίλους καὶ ἐνστερνισθεῖσα τοὺς διὰ τῶν ἔργων αὐτὴν ὠφελοῦντας θέλει ἐντὸς ὀλίγου ἐπιχειρήσῃ τὴν θεραπείαν τῶν κακῶς ἐχόντων, καὶ τότε θέλει ἀποδώσῃ εἰς τοὺς προγονικοὺς συγγραφεῖς τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ἐν τῇ μέσῃ ἐκπαιδεύσει σημασίαν. Ὅ,τι δὲ μάλιστα ὑποτρέφει τὰς περὶ τοῦ μέλοντος ἐλπίδας μου εἶνε τὸ ἑξῆς. Ἡ Ἑλλὰς ἐν τῇ παιδικῇ αὐτῆς ἡλικίᾳ διατελοῦσα εἶνε κατὰ πολλὰ φυσικὸν λόγον ἐξόχως μιμητική· καὶ κατὰ τὴν μεταῤῥύθμισιν λοιπὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως τὴν ἀναπόφευκτον θέλει μιμηθῇ τὰ γηραιότερα ἔθνη τῆς Εὐρώπης. Ἡ δὲ Εὐρώπη σήμερον ἅπασα ἐπείσθη περὶ τούτου, ὅτι τὸ μεγαλεῖον τῆς Γερμανίας ὀφείλεται εἰς τὴν ἀρετὴν τοῦ ἔθνους, καὶ ἡ ἀρετὴ αὕτη εἰς τὴν ὀρθὴν καὶ ὑγιεινὴν παιδείαν· ὡς κυριώτατον δὲ παράγοντα τῶν ἐκ τῆς παιδείας ἀγαθῶν ἐθεώρησαν τὴν μελέτην τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ συγγραφέων καὶ τὴν σπουδὴν παντὸς ἐν γένει τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ βίου. Ἐντεῦθεν βλέπομεν πανταχοῦ αὐξηθεῖσαν ἐπ' ἐσχάτων τὴν πρὸς τὰ ἀθάνατα ἐκεῖνα πνεύματα τιμὴν καὶ ἀγάπην καὶ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν κατέχουσαν ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει σπουδαίαν καὶ ἔντιμον χώραν, καὶ τοῦτο οὐ μόνον μεταξὺ τῶν ἐθνῶν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἀνέκαθεν, ὁτὲ μὲν περισσότερον, ὁτὲ δὲ ὀλιγώτερον, ἀλλὰ πάντοτε ἐξετίμησαν τὴν σπουδὴν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων, ὡς ἡ Ἀγγλία καὶ Γαλλία, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ῥωσσίᾳ (*). Ταῦτα δὲ διδαχθεῖσα ἡ Εὐρώπη παρὰ τῆς Γερμανίας, ἐδιδάχθη, ὡς αὐτὴ ὁμολογεῖ, ὅτι οὐχὶ τοὺς γραμματικοὺς τύπους καὶ τὸ νεκρὸν γράμμα τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων πρέπει νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν ἐκπαίδευσίν της, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ζωοποιὸν καὶ τὸν νοῦν τὸν θεῖον τὸν ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἐκείνοις ἀνάγκη νὰ ἐνσταλάξῃ εἰς τὴν ἀπαλὴν ψυχὴν τῶν ἐκπαιδευομένων. Ἡ Ἑλλὰς λοιπόν, ἥτις ἐμιμήθη μὲν ἄχρι τοῦδε τὸ ἐν Γερμανίᾳ ἐκπαιδευτικὸν σύστημα, ἀλλὰ μόνον κατὰ παλαιόν τινα τύπον καὶ τὸ νεκρὸν γράμμα, καὶ ἀνέγραψε μὲν ἐν τοῖς προγράμμασι τῶν μέσων αὐτῆς ἐκπαιδευτηρίων τὴν σπουδὴν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων καὶ ποιητῶν μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ἐλευθεριότητος (2—2 ½ ὥρας καθ' ἑκάστην), ἀλλ' οὔτε ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα διδάσκεται, εἰ μὴ ἀτελέστατα, οὔτε οἱ συγγραφεῖς καὶ ποιηταὶ εἰς ἄλλο τι χρησιμεύουσιν, εἰμὴ ὡς νεκρὸν πτῶμα, ἵνα ἐπ' αὐτοῦ διδαχθῶσιν οἱ μαθηταὶ τὴν ἀνατομίαν τῶν μερῶν τοῦ λόγου, ἡ Ἑλλὰς ὀφείλει κατὰ τὴν προσεχῆ ἀνάπλασιν τῆς ἐκπαιδεύσεώς της, περὶ τούτου μάλιστα νὰ λάβῃ πρόνοιαν, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ τὴν λάβῃ, πῶς νὰ ἐξέλθῃ τοῦ νεκροῦ μηχανισμοῦ, ἐν ᾧ κατατρίβονται τὰ πολυτι-

(*) G. d'Eichthal De la nouvelle loi sur l'enseignement secondaire en Russie, ἐν τῷ Annuaire de l'association pour l'encouragement des études Grècques en France τοῦ ἔτους 1872.

μότερα ἔτη τῆς ἡλικίας τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πνεῦμα ζωῆς καὶ ἀληθείας νὰ ζωογονήσῃ πᾶσαν αὐτῆς τὴν ἐκπαίδευσιν ἀπὸ ἄκρου ἕως ἄκρου. Τότε δὲ οἱ Ἕλληνες παῖδες μὲν ὄντες θὰ διδάσκωνται νὰ ἀναγινώσκωσι τοὺς Ἕλληνας συγγραφεῖς οὕτως, ὥστε νὰ μὴ θεωρῶσιν αὐτοὺς ὡς κύμβαλα ἀλαλάζοντα τὴν ἀκοὴν ἐνοχλοῦντα, ἀλλὰ κατανοοῦντες αὐτῶν τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ἔννοιαν καὶ τὸ πνεῦμα νὰ θεωρῶσιν αὐτοὺς ὡς πατέρας ὁδηγοὺς ἐν τῷ βίῳ ἀναπτύσσοντας αὐτῶν τὸν νοῦν καὶ διαπλάττοντας τὴν καρδίαν, ἢ ὡς ἀδελφοὺς τέρποντας τὴν ἀκοὴν διὰ τῆς γλυκυτάτης αὐτῶν ὁμιλίας· νεανίαι δὲ γενόμενοι καὶ οὕτω προδιδαχθέντες θὰ θελήσωσιν ἀναντιῤῥήτως αὐθόρμητοι νὰ εἰσδύσωσιν εἰς τὸν ὡραῖον καὶ καλλιτεχνικὸν ἐκεῖνον κόσμον τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν καὶ νὰ ἐννοήσωσιν αὐτὸν τόσον ζωηρῶς ὅπως οἱ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ὁμήλικες αὐτῶν. Ἡ τοιαύτη δὲ πρὸς μελέτην τοῦ θείου ποιητοῦ ὁρμὴ τῆς Ἑλληνικῆς νεότητος, ἥτις σήμερον καὶ διὰ νόμου τῆς πολιτείας ἐπιτασσομένη δὲν ἐγγεννᾶται εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῆς, τότε οὐ μόνον αὐτόματος θὰ παραχθῇ, ἀλλὰ καὶ καρποὺς θὰ παραγάγῃ λαμπροὺς καὶ γλυκυτάτους· καὶ καθὼς τὸ πάλαι ἡ ποίησις τοῦ Ὁμήρου, ἡ Ἁγία αὕτη Γραφὴ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἐμπνεύσασα τὰ γενναιότατα τῶν αἰσθημάτων καὶ τελειότατα διαπλάσασα τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν ἀνέθρεψε τοὺς μεγαλουργοὺς ἄνδρας τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, οὕτως καὶ ἐν τῷ μέλλοντι συναρμολογουμένη μετὰ τῆς παλαιᾶς καὶ νέας Διαθήκης θ' ἀποτελέσῃ τὸν ἱερὸν τρίποδα ἐφ' οὗ θέλει ἑδραιωθῇ τῶν νέων Ἑλλήνων ἡ ἐθνικὴ ἐκπαίδευσις. Καὶ ὅπως τὸ πάλαι ὁ Ὅμηρος, ἡ *ἀέναος πηγὴ τῶν ποιητῶν*, fons perennis vatum, καθὼς λέγει ὁ Ὀβίδιος, ἐδίδαξε τὸν Αἰσχύλον καὶ Σοφοκλῆ καὶ πάντας τοὺς ἐξόχους ποιητὰς τῆς ἀρχαιότητος, οὕτω καὶ εἰς τὸ μέλλον θὰ προσδοκῶμεν ἐξ αὐτοῦ ποιητὰς ὡραίους καὶ διαυγεῖς, ὡς ὁ οὐρανὸς τῆς Ἑλλάδος.

Ὅταν λοιπὸν ἔλθῃ ἡ καλὴ ἐκείνη ὥρα τῆς μεταῤῥυθμίσεως τῆς παρ' ἡμῖν ἐκπαιδεύσεως, ἥτις βεβαίως δὲν ἀπέχει πολὺ ἐν τῷ μέλλοντι, τότε θὰ γείνῃ καταφανὴς ἡ ἔλλειψις τῶν καλῶν βιβλίων, καὶ ἄν τι σπουδαῖον σύγγραμμα σήμερον ἐκδιδόμενον παραγκωνίζεται, τότε θὰ ζητῆται καὶ τιμᾶται. Τότε δὲ θὰ δύναται νὰ κρίνῃ τις ἀσφαλῶς καὶ κατὰ πόσον εἶνε χρήσιμος ἢ μὴ ἡ ἔκδοσις Ὁμηρικοῦ Λεξικοῦ.

Καὶ αὗται μὲν αἱ περὶ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδες καὶ σκέψεις, ἐκ τῆς παρούσης καταστάσεως τῆς παρ' ἡμῖν ἐκπαιδεύσεως προκύπτουσαι, ἴσως δὲν εἶνε ἡμαρτημέναι. Ἀλλ' ὅταν τις ἀφ' ἑτέρου ἀποβλέψῃ εἰς τὴν ἐντολὴν τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐκπαιδεύσει ἐργαζομένων, εἰς τὴν ἐντολὴν ἰδίως τῶν φιλολόγων, οἵτινες εἶνε οἱ κυριώτατοι αὐτῆς μοχλοί, ἴσως ἀπολήξῃ καὶ εἰς τὴν ἐξῆς ἀλήθειαν, ὅτι μεμψιμοιροῦντες μὲν ἄδικον δὲν ἔχομεν, ἀλλὰ περισσότερον μεμψιμοιροῦμεν ἢ ἐργαζόμεθα· διότι χωρὶς νὰ ἐξετάσω τίνα τὰ αἴτια τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἡμῶν ἀθλιότητος, νομίζω ὅτι δὲν ἀπατῶνται οἱ φρονοῦντες ὅτι ἡ βελτίωσις τῆς ἐκπαιδεύσεως δὲν πρέπει μόνον ἐκ τῶν ἄνω νὰ προσδοκᾶται, ἀλλὰ μάλιστα πάντων ἐκ τῶν κάτω ν' ἀρχίσῃ. Εἶνε ἀνάγκη νὰ μεταβληθῶσι περί τινων πραγμάτων αἱ πεποιθήσεις τῶν ἀνθρώπων, ἢ ὅπου τοιαῦται δὲν ὑπάρχουσι, νὰ ἐμβληθῶσιν αἱ ὀρθόταται, περὶ ὅσων δὲ ὑπάρχουσι κοιναὶ καὶ ἀναμφισβήτητοι, περὶ τούτων νὰ γείνῃ ἡ δέουσα ἐνέργεια πρὸς ἐκπλήρωσιν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ παρὰ τίνος ἄλλου πρέπει νὰ προσδοκᾶται, εἰμὴ παρὰ τῶν ἐκ τοῦ σύνεγγυς γινωσκόντων καὶ αἰσθανομένων τὰς ἐλλείψεις; Ἐὰν

λοιπὸν οἱ ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν βαστάζοντες τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδίως τὴν μέσην, περὶ ἧς μάλιστα ἐνταῦθα πρόκειται, μετεχειρίζοντο πᾶσαν αὐτῶν τὴν δύναμιν μετὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς καταπεπτωκυίας ἐκπαιδεύσεως, μεθ' ὅσης πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς δεῖνος ἢ δεῖνος θέσεως καὶ πορισμὸν ἰδίων ὠφεληματων, ὁ μὲν δυνάμενος νὰ κινῆται καὶ νὰ πείθῃ προθύμως κινούμενος καὶ μεταπείθων, ὁ δὲ δυνάμενος νὰ γράφῃ προθύμως γράφων καὶ εἰς εὐρύτερον κύκλον διαδίδων τὴν γνώμην του, ὁ δὲ δυνάμενος νὰ διοικῇ δραστηρίως καὶ εὐόρκως διοικῶν, καὶ ὁ δυνάμενος νὰ συγγράφῃ ἐπιμελῶς συγγράφων, νομίζω ὅτι ὀλιγώτερα θὰ ἦσαν τὰ ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει ἀξιόμεμπτα, ἢ τοὐλάχιστον ὀλιγωτέραν εὐθύνην τῆς καχεξίας αὐτῆς θὰ ἔφερον οἱ μάλιστα πάντων ἐκ τῆς τοιαύτης καταστάσεως τῶν πραγμάτων πάσχοντες λειτουργοὶ τῆς παιδείας. Ἀλλὰ πλὴν τῆς ἐκ τῆς εὐθύνης ἀπαλλαγῆς καὶ πλὴν τῆς ἀναπαύσεως τῆς συνειδήσεως, ἥτις προέρχεται εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ἀποστολῆς ἑνὸς ἑκάστου, ὑπάρχει καὶ ἄλλος λόγος πολὺ πρακτικός, δι' ὃν πρέπει ν' ἀρχίσῃ ἐκ τῶν κάτω ἡ ἐνέργεια πρὸς μεταῤῥύθμισιν τῆς ἐκπαιδεύσεως. Ὅταν ὁλόκληρος ὁ κλάδος ἢ οἱ πλεῖστοι τῶν ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει ἐργαζομένων ἀποκτήσωσι πεποιθήσεις περὶ τῆς δεῖνος ἢ δεῖνος μεταῤῥυθμίσεως, εἶνε δύσκολον ἆρά γε παρ' ἡμῖν, μάλιστα περὶ ἐκπαιδεύσεως προκειμένου, νὰ ζητηθῇ καὶ δοθῇ ἡ κατὰ τύπον αὐτῆς καθιέρωσις;

Μία τῶν πρὸς μεταῤῥύθμισιν τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐνεργειῶν εἶνε ὁμολογουμένως, καθ' ἃ καὶ ἀνωτέρω εἴπομεν, ἡ συγγραφὴ σπουδαίων βιβλίων καὶ μάλιστα οὐ μόνον τῶν ἀναλόγων τῆς ἐνεστώσης τοῦ ἔθνους ἐκπαιδεύσεως, ἀλλὰ καὶ ὀλίγον ἀνωτέρων αὐτῆς· διότι τὰ τοιαῦτα συγγράμματα, τὰ ὁποῖα αὐστηρῶς κρινόμενα θὰ ἐφαίνοντο ὀπωσοῦν πρόωρα, ἄχρηστα μὲν ἐπὶ τέλους δὲν θ' ἀποβῶσιν, ἀφ' ἧς δὲ ἡμέρας ἐκδοθῶσι, προβιβάζοντα τὰς ὑπαρχούσας γνώσεις, λεληθότως καὶ σιωπηλῶς ἐπιφέρουσι τὰς μεταῤῥυθμίσεις.

Τοιαύτην λοιπὸν ἡμεῖς ἐννοοῦντες τὴν ἐντολὴν τοῦ λειτουργοῦ τῆς παιδείας καὶ τοιαῦτα φρονοῦντες περὶ τῶν νῦν ἐκδιδομένων σπουδαιοτέρων βιβλίων, ἔχοντες δέ, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴπομεν, τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ μελέτη τῶν προγονικῶν συγγραμμάτων πρέπει ν' ἀποτελέσῃ τὸν κυριώτατον μοχλὸν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἐκπαιδεύσεως, ἐνομίσαμεν ὅτι συντελοῦμεν οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν προσδοκωμένην αὐτῆς βελτίωσιν διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος ἔργου, τὸ ὁποῖον ἐλπίζομεν ὅτι, καὶ οὕτως ἐχόντων τῶν παρ' ἡμῖν ὅπως ἔχουσι, δὲν θὰ εἶνε ἄχρηστον.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἔγκαιρον ἢ ἄκαιρον καὶ χρήσιμον ἢ ἄχρηστον ἐξέρχεται τέλος πάντων εἰς φῶς τὸ πρὸ τοσούτων ἐτῶν προκηρυχθὲν Ὁμηρικὸν τοῦτο λεξικόν, καιρὸς εἶνε μετὰ τοσοῦτον μακρὸν προοίμιον περὶ τῆς ἐμφανίσεως αὐτοῦ νὰ εἴπωμεν καὶ ὁποῖον εἶνε τὸ ἀνὰ χεῖρας βιβλίον, καὶ πῶς ὑφ' ἡμῶν διεσκευάσθη πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλλήνων. Ὁ κυριώτατος λόγος, ὑφ' οὗ ὡρμήθημεν, καὶ ἡ πρωτίστη χρεία, ἣν ἠθελήσαμεν νὰ θεραπεύσωμεν ἐπιχειρήσαντες τὸ ἔργον τοῦτο, εἶνε ὁ ἑξῆς. Διδάσκοντες ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν τῷ γυμνασίῳ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ ἠναγκασμένοι νὰ ἑρμηνεύωμεν καὶ ἀναγινώσκωμεν τὸν Ὅμηρον οὕτως, ὥστε μετὰ τὸ τέλος τῶν γυμνασιακῶν σπουδῶν ὁ μαθητὴς νὰ ἔχῃ τινὰ οἰκειότητα πρὸς τὸν θεῖον ποιητήν, προσεκρούομεν καὶ εἰς ἄλλας μὲν

πολλὰς δυσκολίας, ἀλλὰ πρὸ πάντων εἰς τὴν ἔλλειψιν βοηθητικῶν βιβλίων ἱκανῶν νὰ ὁδηγήσωσι τὸν μαθητὴν εἴς τε τὴν καθ' ἑκάστην προπαρασκευὴν καὶ εἰς τὴν μετέπειτα κατ' ἰδίαν μελέτην. Τρία εἶνε τὰ βοηθήματα τὰ εἰς τὴν ἀκριβῆ κατάληψιν τῶν Ὁμηρικῶν ποιημάτων συντελοῦντα, γραμματικὴ τῆς Ὁμηρικῆς γλώσσης, λεξικὸν τῶν παρ' Ὁμήρῳ εὑρισκομένων λέξεων καὶ σημειώσεις κριτικαὶ καὶ ἑρμηνευτικαὶ διαφωτίζουσαι τὰ σκοτεινότερα χωρία. Ἐκ τούτων μόνον τὸ πρῶτον παρέχουσιν εἰς ἡμᾶς τρεῖς πραγματεῖαι, ἡ τοῦ μακαρίτου Ἐμ. Φωτιάδου Σύντομος πραγματεία περὶ ἐπικοῦ μέτρου καὶ ἐπικῆς διαλέκτου, ἡ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Εὐαγγ. Κοφινιώτου ἐκδοθεῖσα Γραμματικὴ τῆς Ὁμηρικῆς διαλέκτου καὶ ἡ τοῦ μακαρίτου Ἀθ. Κωστοπούλου μεταφράσαντος τὸ πρῶτον μέρος τοῦ Περὶ διαλέκτων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης τοῦ Κρυγέρου. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο τὸ βοήθημα εἶνε ἡμιτελές· διότι καὶ αἱ τρεῖς αὗται πραγματεῖαι περιέχουσι μόνον τὸ τυπικὸν τῆς Ὁμηρικῆς γραμματικῆς, περὶ δὲ τῆς συντάξεως τῆς παρ' Ὁμήρῳ, ἥτις οὐχὶ ὀλίγας ἰδιοτροπίας ἔχει, οὐδεὶς γίνεται λόγος ἐν αὐταῖς. Καὶ τὰ περὶ ταύτης λοιπὸν καὶ πάντα τὰ ἄλλα τὰ εἰς ἀκριβεστέραν κατάληψιν τοῦ ποιητοῦ ἀπαιτούμενα περιμένει ὁ δυστυχὴς μαθητὴς ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ διδασκάλου· ὁ δὲ διδάσκαλος *τί πρῶτον, τί δ' ὑστάτιον καταλέξῃ*; διότι τὰ Σχόλια, ὁ Δούκας, ὁ Ῥουσιάδης, ἡ Κλεὶς ἡ Ὁμηρικὴ καὶ εἴ τι τοιοῦτον συμφέρει μᾶλλον νὰ λείπωσι τὴν σήμερον ἐκ τῆς μαθητικῆς βιβλιοθήκης. Ἐν τοιαύτῃ ἐρημίᾳ βοηθημάτων ἢ ἀχρηστίᾳ τῶν παρ' ἡμῖν ὑπαρχόντων ἐνομίσαμεν ὅτι ἡ σύνταξις εἰδικοῦ τινος Ὁμηρικοῦ λεξικοῦ περιέχοντος τὰ βέβαια πορίσματα τῶν νεωτέρων ἐρευνῶν τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν μάλιστα τριακονταετηρίδα γενομένων ἤθελε χρησιμεύσῃ περισσότερον ἴσως, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον, παρὰ πᾶσαν ἑρμηνευτικὴν ἔκδοσιν τοῦ Ὁμήρου, τῆς ὁποίας τὸ προσῆκον μέτρον εἶνε δύσκολον σήμερον νὰ ὁρισθῇ παρ' ἡμῖν.

Εὐτυχῶς δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ ἀπαιτήσῃ τις πρωτότυπον σύνταξιν τοιούτου λεξικοῦ, τὸ μὲν διότι ἀπαιτεῖ δυσχερέστερον ἔργον παρὰ τῶν ἡμετέρων λογίων, τὸ δὲ διότι, προκειμένου τοῦ λόγου περὶ λεξικοῦ, γραμματικῆς κ. τ. τ., ἡ ὕλη εἶνε κοινὴ εἰς πάντας καὶ μόνον ἡ μέθοδος καὶ ἡ τῶν νεωτέρων ἐρευνῶν χρησιμοποίησις εἶνε τὸ εἰς ἕκαστον τῶν συγγραφέων ἰδιάζον. Ὡς πρὸς ταύτας δὲ τὰς ἀρετὰς ὑπάρχει ἐν Γερμανίᾳ Ὁμηρικὸν λεξικὸν ἐπὶ πολλὰ ἔτη δοκιμασθὲν καὶ ἐν πολλαῖς ἐκδόσεσι βελτιωθὲν τὸ τοῦ Κρουσίου καὶ Σεϊλερ. Τούτου λοιπὸν τὴν ἕκτην ἔκδοσιν (1863) ἔκρινα καλὸν νὰ μεταφράσω καὶ παραδώσω εἰς χρῆσιν τῆς σπουδαζούσης Ἑλληνικῆς νεολαίας· καὶ μόλις ἐπιχειρησας τὸ ἔργον ἐξέδωκα τὴν περὶ τούτου προκήρυξιν ἐν ἀρχῇ τοῦ 1865. Ἀλλ' εἶνε ἀράγε φρόνιμον οἱονδήποτε σύγγραμμα Γερμανικὸν ἀναφερόμενον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν φιλολογίαν, ἰδίως δὲ εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ συγγραφέων καὶ εἰς τὴν σπουδὴν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, νὰ παραδοθῇ ἀπαράλλακτον ὡς ἔχει καὶ ἐν πιστῇ μεταφράσει εἰς χεῖρας Ἑλλήνων καὶ μάλιστα νέων Ἑλλήνων ἐθνικῶς ὀφειλόντων νὰ παιδεύωνται καὶ ὡς ἐθνικὴν νὰ μελετῶσι τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ φιλολογίαν; Νομίζω ὅτι πᾶς ὅστις ἔχει καὶ τὴν ἐλαχίστην γνῶσιν καὶ ἐμπειρίαν τῆς παιδαγωγίας καὶ ἰδίως τῆς ἐθνικῆς παιδεύσεως θέλει συμφωνήσῃ μετ' ἐμοῦ περὶ τούτου ὅτι ἐν ὅσῳ ἐμεῖς ἠναγκασμένοι εἰς ἐκπαίδευσιν τῶν Ἑλλήνων νὰ μεταφράζωμεν τὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν

συγγράμματα, εἶνε ἀνάγκη να μεταφέρωμεν αὐτὰ ὁπωσοῦν μεταβεβλημένα καὶ πρὸς τὰς ἐθνικὰς ἡμῶν χρείας μεθηρμοσμένα. Διὰ τοῦτον λοιπὸν τὸν λόγον ἔπρεπε νὰ διασκευασθῇ τὸ Γερμανικὸν ἔργον τοῦ Κρουσίου καὶ Σείλερ. Ἀλλ' ἐκτὸς ταύτης τῆς ἀνάγκης δὲν ἦτο ἄρά γε δυνατὸν νὰ ὑποστῇ καὶ ἄλλας τινὰς μεταβολάς; δὲν εἶνε ἀνθρώπινον τὸ ἁμαρτάνειν; εἶνε ἄρά γε τῷ ὄντι αὐθάδεια καὶ οἴησις ἐὰν πιστεύῃ τις ὅτι Ἕλλην ἄνθρωπος λαβών τινα πεῖραν τοῦ Ὁμηρικοῦ λεκτικοῦ καὶ αἰσθανόμενος ἐν γένει τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἄλλως ἢ ὅπως ὁ ἀλλογενὴς Ἑλληνιστὴς διεῖδέ τι ὀρθότερον παρὰ τὸν Γερμανὸν ἑρμηνευτήν; Κατὰ φυσικὸν λόγον τὸ ἐναντίον τούτου θὰ ἦτο ἄπορον. Διότι εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι οἱ Γερμανοὶ ὀρθότερον καὶ τελειότερον ἡμῶν παιδευόμενοι, καὶ τὰ τῆς σπουδῆς καὶ μελέτης μέσα ἄφθονα παρ' ἑαυτοῖς ἔχοντες, ἔτι δέ, τὸ σπουδαιότατον, τὴν φιλοπονίαν καὶ ἐπιμονὴν ἔμφυτον παρὰ τοῦ θεοῦ δῶρον λαβόντες, τοσαῦτα κατώρθωσαν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ φιλολογίᾳ, ὥστε δικαίως θαυμάζονται καὶ παρὰ πάντων τῶν φιλολόγων εὐγνωμόνως μνημονεύονται καὶ εἰλικρινῶς τιμῶνται. Ἀλλ' ὅταν ὁ λόγος περὶ Ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ πραγμάτων, νομίζω ὅτι ὁ Ἕλλην ἔχει πολλὰ φυσικὸν δικαίωμα νὰ διισχυρίζηται ὅτι ὀρθότερον διεῖδε καὶ βαθύτερον ἠσθάνθη παρὰ τὸν ἀλλογενῆ (*). Τρίτος λόγος, δι' ὃν ἦτο δίκαιον νὰ μεταβληθῇ τὸ πρωτότυπον, εἶνε ὅτι καθ' ὅσον τὸ Γερμανικὸν ἔργον περιεβάλλετο τὴν Ἑλληνικὴν ἐσθῆτα, ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἐξεδόθησαν συγγράμματα προαγαγόντα τὴν Ὁμηρικὴν ἑρμηνείαν καὶ λεξικογραφίαν. Τοιαῦτα εἶνε αἱ ἐπανειλημμέναι ἐκδόσεις τῆς Ὀδυσσείας ὑπὸ τοῦ Ameis, ἡ ἔκδοσις τῆς Ὀδυσσείας καὶ Ἰλιάδος ὑπὸ τοῦ Düntzer, αἱ διάφοροι ἔρευναι τοῦ La Roche καὶ αἱ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδόσεις τοῦ Ὁμήρου, τὸ ἐτυμολογικὸν τοῦ Γ. Κουρτίου ἐν τῇ β'. καὶ γ'. ἐκδόσει καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον. Ὁ λόγος οὗτος εἰς τὸν δυνάμενον νὰ μεταχειρισθῇ τὸ Γερμανικὸν πρωτότυπον δὲν εἶνε τὴν σήμερον οὐδαμῶς σπουδαῖος· διότι ὁ Σείλερ ἐξέδωκε τὸ ἕβδομον πρὸ ἑνὸς σχεδὸν ἔτους ἐν ἰδίῳ ὀνόματι τὸ Ὁμηρικὸν λεξικὸν ὑπὸ ταύτην τὴν ἔποψιν ἄριστα συμπεπληρωμένον. Τοῦ ἐτυμολογικοῦ μάλιστα τοῦ Κουρτίου καὶ τῶν ἐν μικραῖς διατριβαῖς καὶ φιλολογικαῖς ἐφημερίσι παραπομῶν ἔγεινε τοσαύτη χρῆσις, ὅσην τις ἴσως δὲν ἤθελεν ἐπιθυμήσῃ. Ἀλλ' εἰς ἡμᾶς τοὺς ἐπεξεργαζομένους τὴν ς'. ἔκδοσιν ὁ λόγος ἐκεῖνος δὲν ἦτο μικρός. Τότε δὲ μόνον ἀπηλλάγημεν τῆς περὶ τούτου φροντίδος, ὅτε μόλις περὶ τὰ τέλη, ἀπὸ τοῦ Π καὶ ἐφεξῆς, ἐδυνήθημεν, μεταξὺ τυπουμένου τοῦ ἔργου, νὰ ἔχωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ τὴν ζ'. ἔκδοσιν.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν διὰ τοὺς εἰρημένους λόγους ἠναγκάσθημεν νὰ ἐπιφέρωμεν εἰς τὸ πρωτότυπον μεταβολάς, ἀφαιρέσεις δηλ., προσθήκας καὶ διορθώσεις, ἃς ἴδωμεν ὁποῖαι εἶνε αἱ γενόμεναι διασκευαί. Καὶ πρῶτον περὶ τῶν ἀφαιρέσεων. Ἡ σπουδαιοτάτη καὶ καθ' ἡμᾶς εὐλογωτάτη ἀφαίρεσις εἶνε ἡ τῶν παραπομπῶν εἰς βιβλία Γερμανικὰ φυσικῷ τῷ λόγῳ ἀπρόσιτα εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν Ἑλληνικὴν μετάφρασιν καὶ εἰς Λατινικὰ σπανιώτερα ἢ δυσπρόσιτα εἰς τοὺς μὴ εἰδικῶς περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχολουμένους. Ἡ ἀφαίρεσις αὕτη ἐδύνατο εὐλόγως νὰ συνεπιφέρῃ βαθυτέραν τινὰ δια-

(*) Περὶ τούτου τοῦ θέματος πλειότερα εἴπομεν ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ β'. μέρους Τῶν παρὰ Ξενοφῶντι διορθωτέων, σελ. θ'. ἑξ.

σκευὴν καὶ νὰ περικόψῃ πάσας τὰς διαφόρους περί τινος λέξεως ἢ χωρίου γνώμας ἢ τὰς λεπτομερεστέρας ἐξηγήσεις καὶ ἑρμηνείας, ὅπως καὶ αὐτὸς ὁ Σεϊλερ ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐκδόσει ἀπεχώρισεν ἅπαντα τὸν ὄχλον τοῦτον εἰς τὰς ὑποσημειώσεις. Ἀλλὰ τὸ ἔργον τότε ἤθελεν ἐπὶ τοσοῦτον γυμνὸν καὶ ἰσχνὸν ἀποβῇ, ὥστε φόβος ἦτο μὴ καταντήσῃ ἄχρηστον εἰς τοὺς βουλομένους ἀκριβέστερον καὶ ὁπωσοῦν βαθύτερον νὰ ἐγκύψωσιν εἰς τὴν μελέτην τῶν Ὁμηρικῶν ποιημάτων. Νὰ ἐκλέξῃ δέ τις μίαν μόνον τῶν πολλῶν καὶ πολὺ διαφόρων πολλάκις γνωμῶν καὶ ταύτην μόνον νὰ προτιμήσῃ δὲν εἶνε ἀσφαλὲς ὅπου μεγάλη ἀμφιβολία καὶ ἑρμηνευτικὴ σκοτία ἐπικρατεῖ. Διὰ τοῦτο διεφύλαξα μὲν τὰς ποικίλας γνώμας καὶ ἑρμηνείας καὶ λεπτομερεῖς ἐξηγήσεις, ἵνα δὲ μὴ περιπέσω εἰς πολλὴν σύγχυσιν καὶ ταραχήν, μνημονεύων αὐτὰς ἀορίστως διὰ τῶν κατὰ κόρον ἐπαναλαμβανομένων *τινὲς μέν*, *ἄλλοι δέ*, *ἄλλος δέ τις*, *ἕτερος* κ. τ. τ. ἔκρινα καλὸν νὰ διαφυλάξω καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐχόντων ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν γνώμην, ἂν καὶ ὁμολογῶ ὅτι ἀποχωρισθέντα τῶν συγγραμμάτων, ἐν οἷς ἐκτίθενται αἱ διάφοροι γνῶμαι, φαίνονται ὡς τὰ Ὁμηρικὰ *εἴδωλα καμόντων*. Τὸ μικρὸν τοῦτο ἀτόπημα ἐθεράπευσα ἐν μέρει διὰ προσθήκης πίνακος, ἐν ᾧ τὰ ἐν τῷ παρόντι λεξεκῷ κενὰ ὀνόματα κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν μεταγράφονται μὲν πρωτοτύπως, παρακολουθοῦνται δὲ καὶ ὑπὸ ἀκριβοῦς σημειώσεως τῶν σχετικῶν συγγραμμάτων. Ἐκ τοῦ πίνακος τούτου ἀπέκλεισα τὰ σπανιώτατα ἅπαξ ἢ δὶς μόνον μνημονευόμενα ὀνόματα καὶ μάλιστα τὰ τῶν οὐχὶ ἰδιαιτέρας πραγματείας, ἀλλὰ διατριβὰς ἐν φιλολογικαῖς ἐφημερίσι γραψάντων. Ἄλλας ἀφαιρέσεις, οἷον ἀσημάντων τινῶν λεπτομερειῶν ἢ τῶν συντετμημένων λέξεων Ἰλ. καὶ Ὀδ., δι' ὧν γίνονται αἱ παραπομπαὶ εἰς τὰ δύω ποιήματα ἀντὶ τοῦ καὶ γενικῶς συνηθεστέρου πλέον καὶ εἰς ἡμᾶς οἰκειοτέρου τρόπου τοῦ διὰ τῶν γραμμάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, Α, Β κτλ. περὶ τῆς Ἰλιάδος, καὶ α, β κτλ. περὶ τῆς Ὀδυσσείας, ἔτι δὲ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ πίνακος τῶν χωρίων τῶν ἐν τῷ λεξικῷ ἑρμηνευθέντων ἢ διορθωθέντων, τοῦ ὁποίου τὴν χρησιμότητα δὲν ἐδυνήθην νὰ ἐννοήσω, θεωρῶ ὀλιγωτέρου λόγου ἀξίας. Εἰς τὰς ἀφαιρέσεις ἐδύνατό τις νὰ προχωρήσῃ γενναιότερον, ἀποκόπτων τὰς ὁμολογουμένως καὶ ἀναντιῤῥήτως ἡμαρτημένας ἐτυμολογίας καὶ ἑρμηνείας, τὰς ὁποίας ὁ Σεϊλερ ἐκ περισσῆς εὐλαβείας πρὸς τὴν ἑρμηνευτικὴν παράδοσιν κατεχώρισε, πολλάκις ἄνευ τινὸς ἐπικρίσεως. Ἡμεῖς τοὐλάχιστον ὅπου δὲν παρελείψαμεν τὰ τοιαῦτα ἐμετριάσαμεν τὸ κακόν, χαρακτηρίσαντες αὐτὸ κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμῶν κρίσιν.

Μεταβαίνομεν εἰς τὰς μεταβολὰς καὶ διορθώσεις, ὅσαι δὲν διεκρίθησαν διὰ σημείου ἰδιαιτέρου καὶ δὲν κατατάσσονται ἑπομένως εἰς τὰς προσθήκας. Αἱ μεταβολαὶ αὗται εἶνε πολλάκις μικραί, ἀλλὰ πολλαί, πλεῖσται τὸν ἀριθμὸν καὶ πάντοτε κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην διορθοῦσαί τι τοῦ πρωτοτύπου καὶ μάλιστα τὰς εἰς τὰ Ὁμηρικὰ ποιήματα ἡμαρτημένας παραπομπάς. Ἵνα δώσωμεν μικρὸν αὐτῶν δεῖγμα, παραθέτομεν τὰ ἑπόμενα ἐκ τῆς σελ. 409 τῆς ς'. Γερμανικῆς ἐκδόσεως ἀντιστοιχούσης πρὸς τὴν 516 ἑξ. τῆς Ἑλληνικῆς. Ἐν λ. πέλωρος τὸ Γερμανικὸν πρωτότυπον ἐν πιστῇ μεταφράσει ἔχει τοὺς τελευταίους στίχους ὡς ἑξῆς:

> Οὐδ. πέλωρα ὡς ἐπίῤῥημα, Υ. Ἑρμ. 225.—Λαμβάνεται ὡς οὐσιαστικόν, τὸ τέρας, περὶ τοῦ Κύκλωπος, ι 259.

Ἡ δὲ Ἑλληνικὴ μετάφρασις καὶ διασκευὴ παρέχει ὡς ἑξῆς τοὺς αὐτοὺς στίχους:

> «τοῖα πέλωρα βιβᾷ» βαδίζει τοιαῦτα πελώρια
> βήματα, Ὑ. Ἑρμ. 225, «αὐτόν τε πέλωρον» καὶ
> τὸ πελώριον αὐτοῦ ἀνάστημα (τοῦ Κύκλωπος)
> ι 259.

δὲν ἐγκρίνει δηλ. οὔτε τὴν ἐπιρρηματικὴν οὔτε τὴν οὐσιαστικὴν χρῆσιν τοῦ ἐπιθέτου, ἥτις προέκυψεν ἐκ παρερμηνείας τῶν παρετεθέντων χωρίων. Ἡ λ. ΠΕΜΠΩΒΟΛΟΝ ὅλη παρηρμηνεύθη· διότι κατὰ μὲν τὸ Γερμ. πρωτότυπον εἶνε: εἶδός τι τριαίνης ἢ πυράγρας εἰς συνδαύλισιν τοῦ βωμίου πυρός· κατὰ δὲ τὴν μόνην ἀληθῆ ἑρμηνείαν, ἥτις καὶ ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν ποιημάτων ἐξάγεται καὶ ὑπὸ τοῦ Εὐσταθίου οὐχὶ ἀσαφῶς ὑποδεικνύεται, καὶ τὴν ὁποίαν καὶ ἡμεῖς ἀπεδέχθημεν: *ἐργαλεῖον μαγειρικὸν* (ἢ *σκεῦος θυτικόν*, ἂν θέλετε, ὅπερ δυνατὸν νὰ προστεθῇ) *εἰς ὄπτησιν τῶν κρεῶν χρήσιμον, ἐκ πέντε ὀβελῶν συγκείμενον*, μεθ' ὃ ἀκολουθεῖ προσθήκη τις ἐκ τοῦ Εὐσταθίου καὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου. Ἡ λ. ΠΕΠΑΡΗΘΟΣ ἐξηγεῖται ὡς μία τῶν *Κυκλάδων* τὴν σήμερον Scopilo λεγομένη. Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ μεταφράσει φυσικῷ τῷ λόγῳ ταῦτα διωρθώθησαν. Ἡ λ. ΠΕΠΛΟΣ ἑρμηνεύεται μὲν ὡς τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον ἐπανωφόριον, ἀλλ' οὔτε λέγεται οὔτε ἐκ τῆς περιγραφῆς ἐξάγεται ἂν εἶνε γυναικεῖον ἢ ἀνδρικόν. Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ μεταφράσει προσετέθη τὸ ἐπίθετον *γυναικεῖον*. Ἅπαντα δὲ τὰ ἁμαρτήματα ταῦτα ὡς καὶ ἄλλα πολλὰ σιωπηλῶς παρ' ἡμῶν διορθωθέντα παρέμειναν καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐκδόσει τοῦ **1872**.

Τὰς μεταβολὰς ταύτας ἢ κατὰ τὴν ταπεινὴν ἡμῶν κρίσιν διορθώσεις, ὅσον μικραὶ καὶ ἂν εἶνε, πολλὴν ἐπιθυμίαν εἴχομεν νὰ διακρίνωμεν διά τινος σημείου καὶ νὰ μὴ τὰς συγχωνεύσωμεν εἰς τὸ πρωτότυπον· διότι ἂν μὲν εἶνε ὅλαι ὀρθαὶ καὶ ἀποβῶσιν εἰς ὄφελος αὐτοῦ, οὐδεὶς φθόνος· ἂν ὅμως τινὲς αὐτῶν εἶνε ἡμαρτημέναι, διὰ τί νὰ ἐπιβαρύνωμεν τὸν ἀθῶον διὰ τῶν ἰδίων ἡμῶν ἁμαρτιῶν; τὸ suum cuique πρέπει πανταχοῦ νὰ τηρῆται. Ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν παρετηρήσαμεν ὅτι ἂν ἠθέλομεν νὰ εἴμεθα εἰς τοσοῦτον βαθμὸν εὐσυνείδητοι, ἠθέλομεν παραβλάψῃ καὶ τὴν ὅλην σύνθεσιν καὶ διάταξιν τοῦ βιβλίου καὶ τὸν παιδαγωγικὸν αὐτοῦ σκοπόν, τὸν ὁποῖον δὲν πρέπει ἐντελῶς νὰ λησμονῶμεν, ὅσον καὶ ἂν φαίνεται ὅτι τὸ σύγγραμμα τοῦτο ὑπερβαίνει τὰ στενὰ ὅρια τοῦ Γυμνασίου.

Μεταξὺ τῶν διαφορῶν τοῦ Γερμανικοῦ πρωτοτύπου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς μεταφράσεως ἢ διασκευῆς θέλομεν μνημονεύσῃ καὶ μίαν, ἥτις εἶνε εἰς βάρος ἡμῶν ἢ μᾶλλον τοῦ τυπογράφου. Τὸ Γερμανικὸν πρωτότυπον ἔχει σημειωμένας τὰς μακρὰς καὶ βραχείας συλλαβὰς τῶν λέξεων διὰ τῶν γνωστῶν σημείων προσηκόντως ἐπὶ τῶν συλλαβῶν ἐπιγεγραμμένων, ὅπερ καὶ ὀρθότατον. Ἀλλὰ παρ' ἡμῖν τοιαύτης τυπογραφικῆς εὐχερείας μὴ ὑπαρχούσης, ἠναγκάσθημεν νὰ σημειώσωμεν πάσας τὰς συλλαβὰς τῆς λέξεως εὐθὺς μετ' αὐτὴν ἐν ἀγκύλαις, τὰς μὲν ἀγνώστους διὰ τῶν γνωστῶν σημείων τοῦ μακροῦ καὶ βραχέος, τὰς δὲ καταφανεῖς διὰ στιγμῶν μόνον. Ἕτερον μειονέκτημα τῆς ἡμετέρας ἐπεξεργασίας παρὰ τὸ Γερμανικὸν πρωτότυπον, ἀλλὰ μόνον τὸ τῆς τελευταίας ἐκδόσεως εἶνε τὸ ἑξῆς: Οἱ τύποι τῶν ῥημάτων ἐν τῇ ἐκδόσει ταύτῃ εἶνε πληρέστατα καὶ ἀκριβέστατα ἀναγεγραμμένοι, καὶ αὕτη εἶνε μία τῶν βελτιώσεων αὐτῆς. Ἀλλὰ τῆς βελιώσεως ταύτης ἡμεῖς χρῆσιν ἐκάμαμεν μόνον ἀπὸ τοῦ **Π** καὶ ἐφεξῆς. Τὰ δὲ προηγούμενα ὡς

πρὸς τὸ τυπικὸν τῶν ῥημάτων μένουσιν οὕτως ἐλλιπῆ καὶ ἀβέβαια, ὡς καὶ ἐν τῷ Γερμανικῷ πρωτοτύπῳ τῆς ς'. ἐκδόσεως. Ἡ πλήρης καὶ ἀκριβὴς περιγραφὴ τῶν τοιούτων ἴσως ὑπολειφθῇ παρά τινος τῶν ἡμετέρων ὡς Γερμανικὴ σχολαστικότης· ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι αἱ μετὰ μόχθου καὶ ἐρεύνης τοιαῦται σχολαστικότητες ὠφελοῦσι περισσότερον τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν παρὰ τὴν ἄπονον ἐπιπολαιότητα καὶ σύγχυσιν. Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ποικίλων γραμματικῶν τύπων τῆς ἐπικῆς γλώσσης, ἡ σύγκρισις αὐτῶν πρὸς τοὺς μεταγενεστέρους καὶ τοὺς τῶν διαλέκτων, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς τῆς νῦν ἔτι ζώσης νέας Ἑλληνικῆς, πόσας ἆρά γε σκέψεις δὲν ἤθελε γεννήσῃ εἰς τὸν γλωσσολόγον καὶ εἰς ποῖα συμπεράσματα δὲν ἤθελε φέρῃ τὸν μελετῶντα τὸ πνεῦμα καὶ τὸν ὀργανισμὸν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἐν γένει; Πόσας νύξεις δὲν ἤθελε λάβῃ ἐντεῦθεν ὁ ἀκριβὴς παρατηρητὴς εἰς τὸ νὰ θέσῃ εὐρύτερα ἢ στενώτερα τὰ ὅρια τῆς ἔτι κυμαινομένης καὶ ἀορίστου νέας ἡμῶν γλώσσης;

Μεταβαίνομεν εἰς τὰς προσθήκας. Περὶ τούτων πολλὰ νὰ εἴπωμεν εἶνε περιττόν· διότι, ἀφ' οὗ διεκρίθησαν διὰ σημείου ἰδιαιτέρου (|.), πᾶς τις δύναται εὐκόλως νὰ ἴδῃ ὁπόσαι καὶ ὁποῖαι εἶνε, καὶ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως νὰ κρίνῃ ἂν τὸ ὅλον ἔργον ἀπέβη δι' αὐτῶν τελειότερον καὶ εἰς ἡμᾶς χρησιμώτερον ἢ ὄχι. Περὶ δύω τινῶν ὅμως τῶν ἐν ταῖς προσθήκαις δὲν δυνάμεθα νὰ σιωπήσωμεν, περὶ τῶν *ἐτυμολογιῶν* καὶ περὶ τοῦ *παραλληλισμοῦ τῆς καθομιλουμένης* οὐ μόνον αὐτῶν καθ' ἑαυτά, ἀλλὰ καὶ σχετικῶς πρὸς τὴν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης χρῆσιν αὐτῶν.

Ἡ *ἐτυμολογία*, τουτέστιν ἡ ἐπιστήμη, δι' ἧς ἀναζητεῖται τὸ *ἔτυμον*, ἡ οὐσία δηλ. καὶ ἀλήθεια, ἡ ἀληθὴς ἀρχὴ τῶν λέξεων γλώσσης τινός, εἶνε ἐπιστήμη ἀρχαιοτάτη· διότι ἀπὸ τῶν χρόνων ἤδη τοῦ Πλάτωνος καὶ ἔτι παλαιοτέρων γίνονται ἐτυμολογικαὶ ἔρευναι ἐπὶ σκοπῷ καθαρῶς ἐπιστημονικῷ. Οὐδεὶς δὲ ἀπὸ τότε τῶν ὁπωσοῦν σπουδαίως περὶ τὴν γλῶσσαν διατριψάντων ἀπηξίωσε νὰ ἐγκύψῃ καὶ εἰς τὴν ἐτυμολογίαν. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι πολλαὶ τῶν ἐτυμολογιῶν τῶν ἀρχαίων τὴν σήμερον εἶνε γελοῖαι καὶ κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ἀρχαιότητα εἵλκυσαν τὸν γέλωτα καὶ τὸ σκῶμμα. Ἀλλ' ἡ πρὸς τὴν τοιαύτην ἀλήθειαν τάσις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καὶ τὸ θέλγητρον τῶν ἐτυμολογιῶν ὑπῆρξαν τοσοῦτον ἰσχυρὰ ὥστε κατὰ πᾶσαν ἀναζωπύρησιν τῶν γλωσσικῶν σπουδῶν ἀνεφαίνοντο καὶ νέα ἐτυμολογικὰ συστήματα. Ὁ Σισύφειος οὗτος ἐτυμολογικὸς ἀγών, ὅστις ἀπὸ τοῦ Πλάτωνος μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος ἐντελῶς μὲν ἄκαρπος δὲν ἀπέβη, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθη νὰ εὕρῃ τὰς ἀληθεῖς ἀρχὰς τῆς γλωσσικῆς ἐρεύνης, μετεβλήθη εἰς ὀρθὸν καὶ ἀληθῆ ἐπιστημονικὸν ἀγῶνα, ἀφ' ὅτου ἡ συγκριτικὴ τῶν γλωσσῶν ἐπιστήμη ἔθεσε τὰς μόνας ἀληθεῖς ἀρχάς, αἵτινες πρέπει νὰ διέπωσι τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα ἐπιστημονικὴν ἔρευναν. Κατὰ τί διακρίνεται ἡ νέα ἐτυμολογία ἀπὸ τῆς παλαιοτέρας καὶ ἀπὸ τίνων ἀρχῶν ὁρμᾶται, δὲν εἶνε τοῦ παρόντος καιροῦ νὰ ἐξηγήσωμεν διὰ μακρῶν. Ὅστις θέλει τὰ πολλὰ δύναται νὰ προδράμῃ εἰς τὸ πρῶτον βιβλίον ἢ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ἐτυμολογικοῦ τοῦ Γ. Κουρτίου, ὅπου μακρὸς γίνεται περὶ τούτου λόγος. Ἡμεῖς δύω τινὰς μόνον, ἀλλὰ κεφαλαιώδεις διαφορὰς θέλομεν σημειώσῃ χάριν τῶν ἀπειροτέρων. Ἡ παλαιοτέρα ἐτυμολογία πρῶτον μὲν ἐνόμιζεν ὅτι πάσας τὰς ἀρχὰς καὶ ῥίζας τῶν λέξεων εὑρίσκετο ἐν μόνῃ τῇ Ἑλληνικῇ ἢ καὶ ἐν τῇ Λατινικῇ τὰ-

πολὺ ν' ἀνεύρῃ· δεύτερον δὲ ἐνόμιζε σχεδὸν ἀδιάφορον τὴν οἱουδήποτε φωνήεντος εἰς οἱονδήποτε φωνῆεν καὶ τὴν παντὸς συμφώνου εἰς πᾶν σύμφωνον τροπήν, ἔτι δὲ πᾶσαν συγκοπήν, ἀποκοπήν, ἀφαίρεσιν, μετάθεσιν τῶν γραμμάτων, ἤρκει μόνον διὰ τῆς θαυματοποιίας ταυτης νὰ εὑρίσκετο μία τις συγγένεια ὁπωσοῦν φυσική, ὁπωσοῦν λογική, πολλάκις ὅμως καὶ πάντη ἀπίθανος, τῶν σημασιῶν δύω ἢ πλειοτέρων οὕτω πως μεταμορφουμένων λέξεων. Τὰ δύω ταῦτα θεμελιώδη ἐλαττώματα τῆς παλαιοτέρας ἐτυμολογίας, δι' ὧν ὅπως καὶ ἂν ἐκινεῖτο, δὲν ἐδύνατο νὰ μὴ ὑποπέσῃ εἰς τὴν μομφὴν τῆς παιδιᾶς καὶ αὐθαιρεσίας, ἀπέφυγεν εὐτυχέστατα ἡ νέα ἐτυμολογία, φωτισθεῖσα ἐκ τῆς συγκριτικῆς τῶν γλωσσῶν ἐπιστήμης. Ὑπὸ ταύτης ἐδιδάχη ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἀνήκουσα εἰς τὸν μέγαν τῶν γλωσσῶν τῆς ἀνθρωπότητος κλάδυν τὸν λεγόμενον Ἰνδογερμανικὸν ἢ Ἄριον, ἔχει μεγάλην συγγένειαν πρὸς τὰς συναποτελούσας τὸν κλάδον τοῦτον γλώσσας, ἔχει σχεδὸν καὶ ἀτελῶς εἰπεῖν τοιαύτην σχέσιν πρὸς αὐτάς, ὁποίαν αἱ διάλεκτοι μιᾶς τινος γλώσσης πρὸς ἀλλήλας· καὶ καθὼς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ π. χ. μία τις ῥίζα ἢ λέξις ἢ τύπος ἐκ μιᾶς καὶ μόνης διαλέκτου μένει ἀνεξήγητος, λαμβάνει δὲ πολὺ ἐτυμολογικὸν φῶς ἐξ ἄλλης συναδέλφου, οὕτως καὶ πολλαὶ λέξεις τῆς Ἑλληνικῆς καθ' ἑαυτὰς μὲν θεωρούμεναι εἶνε ἐτυμολογικὰ προβλήματα, παραβαλλόμεναι δὲ πρὸς συνωνύμους ἄλλων ὁμογενῶν γλωσσῶν, τῶν τοῦ αὐτοῦ κλάδου δηλ. ἢ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, ὡς λέγονται, τῆς Λατινικῆς φέρ' εἰπεῖν ἢ τῆς Σανσκρίτης ἢ τῆς Γερμανικῆς κτλ., ἑδραιοῦνται ἐπὶ ἀληθῶν ἐτυμολογικῶν βάσεων καὶ ἀλανθάστως ἑρμηνεύονται. Εἰς ἀπόδειξιν τούτου ὑπάρχουσι μυρία παραδείγματα, ἀλλ' ἓν μόνον ἂς μοὶ συγχωρηθῇ χάριν τῶν ἀπειροτέρων. Παρ' Ὁμήρῳ εὑρίσκονται δύω λέξεις φωνητικῶς μὲν ἐντελῶς αἱ αὐταί, σημασίας ὅμως πάντη διαφόρου: *μήδεα* = βουλαί, οἷον «πεπνυμένα μήδεα εἰδώς» β 38, «γρηῢς πυκινὰ μήδε' ἔχουσα» τ 353, «μήδεα μάχης» Ο 467, καὶ *μήδεα* = ἀνδρικὰ αἰδοῖα, ζ 129, σ 67 κ. ἀ. Τί κοινὸν ἔτυμον μεταξὺ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἑτέρας λέξεως; Οὐδέν. Ἀναντιῤῥήτως ἡ ῥίζα τῆς δευτέρας εἶνε ἄλλη παρὰ τὴν τῆς πρώτης. Ἀλλ' εὑρίσκεται ἐν τῇ Ἑλληνικῇ; Εὑρέθη μέν, ἀλλὰ τῇ μεσολαβήσει ἄλλης γλώσσης, τῆς Σλαυϊκῆς. Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἐν ταύτῃ οἱ ὄρχεις λέγονται mad inja· βεβαιωθείσης δὲ οὕτως τῆς ῥίζης ΜΑΔ (= ΜΗΔ) ὡς τοῦ αὐτοῦ πράγματος σημαντικῆς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ καὶ Σλαυϊκῇ, δὲν εἶνε δύσκολον νὰ προχωρήσῃ τις περαιτέρω καὶ νὰ εὕρῃ αὐτὴν ἐν τῇ λέξει *μαζός* (= μαδ-jός), ὅ ἐ. *μαστός*, πρᾶγμα πολὺ ὅμοιον καὶ ἀνάλογον πρὸς τὰ «μήδεα φωτός»· τοῦτο δὲ τόσῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ὁ Ἡσίοδος ὀνομάζει τοῦ ἄῤῥενος τὰ αἰδοῖα *μέζεα*, Ἔργ. καὶ Ἡμ. 513. — Τὸ δεύτερον θεμελιῶδες προτέρημα τῆς νέας ἐτυμολογίας εἶνε ὅτι πάλιν βοηθείᾳ τῆς συγκριτικῆς γλώσσης ἀντὶ τῆς περὶ τὴν τροπὴν τῶν φωνηέντων καὶ συμφώνων ἀχαλινώτου αὐθαιρεσίας τῶν παλαιοτέρων, τὴν ὁποίαν χλευάζων ὁ Βολταῖρος λέγει: L' étymologie est une science, où les voyelles ne font rien et les consonnes fort peu de chose, εἰσήχθη τάξις καὶ νόμος, καθ' ὃν ἀκριβῶς ὡρισμέναι μόνον μεταβολαὶ φωνηέντων ἢ συμφώνων δύνανται νὰ γείνωσι. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι καὶ κατὰ τούτους τοὺς νόμους τῆς νέας ἐτυμολογίας γίνονται πολλὰ τὰ θαυμάσια, ἀλλὰ ταῦτα — ἐὰν παραλείψωμεν τὰς παρεκτροπάς — παραβαλλόμενα πρὸς τὰ τῆς παλαιοτέρας ἐτυμολογίας εἶνε τόσον διάφορα, ὅσον τὰ θαύματα τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν τὰ ἐπὶ τῶν

νόμων τῆς φύσεως στηριζόμενα, ὅταν παραβληθῶσι πρὸς τὰ ἔργα τοῦ θαυματοποιοῦ τὰ διὰ τῆς ὀπτικῆς ἀπάτης διαπραττόμενα.

Τοιαύτης λοιπὸν οὔσης τῆς ἐτυμολογικῆς ἐρεύνης σήμερον, τὸ ἐτυμολογεῖν δὲν εἶνε πλέον ἄγονος καὶ ματαιόσχολος σπουδή, ἀλλὰ καθαρῶς ἐπιστημονικὴ ἐργασία, ἥτις ἀνερχομένη εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ γέννησιν τῶν διαφόρων λέξεων καὶ ἀνευρίσκουσα τὰς ῥίζας καὶ τοὺς τύπους αὐτῶν διορᾷ τὴν ἐν τῇ γλώσσῃ πνευματικὴν καὶ ψυχολογικὴν ἐργασίαν τοῦ ἔθνους καὶ συντελεῖ μάλιστα εἰς τὴν κατάληψιν τοῦ πνεύματος τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐπομένως ἀνάγκη, ὅπου γλῶσσά τις πρόκειται νὰ διδαχθῇ τελειότερον καὶ ἀκριβέστερον, τὸ ἐτυμολογεῖν—ἀλλὰ μετὰ βεβαιότητος καὶ ἀσφαλείας καὶ εὐμεθοδίας—νὰ ἀποτελῇ οὐσιῶδες μέρος τῆς γλωσσικῆς διδασκαλίας. Διὰ ταῦτα οὐδείς, νομίζω, θέλει κακίσῃ ἡμᾶς διότι εἰς τὰς προσθήκας συμπεριελάβομεν καί τινας ἐτυμολογίας τὰς μὲν ἀλλαχόθεν(*), τὰς δὲ ἐξ ἰδίας ἡμῶν ἐπινοίας. Διότι ἀληθὲς μὲν εἶνε ὅ,τι ἔλεγεν ὁ ἀείμνηστος φίλος μου, ὁ μακαρίτης Α. Κυπριανός, ὅτι περὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν Ἑλληνικῶν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ὁμήρου γίνεται ἐν τοῖς ἡμετέροις γυμνασίοις τοσαύτη κατάχρησις τῶν ἐτυμολογιῶν, ὥστε πολλάκις οἱ μαθηταὶ μανθάνουσι μὲν „εἰς ἑρμηνείαν τοῦ ὀνόματος « ἀγλαός » ὅλας τὰς ῥίζας τῶν λέξεων, ἔπειτα δὲ καὶ τὰ σπέρματα τῶν ῥιζῶν, ἀπεφοίτησαν δὲ τῶν γυμνασίων μαθηταὶ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, οἵτινες δὲν εἶχον ἀναγνώσει ἄλλο ἢ .... 350 στίχους τῆς Ἰλιάδος“ (ἐν τῷ προλόγῳ τῆς Ἑλληνικῆς μεταφράσεως τοῦ Μυλλέρου σ. κγ'.), καὶ ἡ ἐπιθυμία τοῦ μακαρίτου, ἥτις εἶνε ἐπιθυμία πολλῶν εὖ φρονούντων, εἶνε ὀρθοτάτη, ὅτι τὸ κακὸν τοῦτο πρέπει νὰ περισταλῇ· ἀλλ' οὐχ ἧττον ἀληθὲς εἶνε ὅτι ἡ μὲν κατάχρησις ἐκείνη εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς ἀμεθοδίας καὶ ἀσυνειδησίας τῶν τὰ τοιαῦτα ἐπιδεικνυομένων· τὸ δὲ βιβλίον τοῦτο εἶνε οὐχὶ ἀποκλειστικῶς χάριν τῶν ἐν τοῖς γυμνασίοις συντεταγμένον οὐδὲ πρὸς ἐμψύχωσιν τῶν διδακτικῶν παρανομιῶν· τοὐναντίον μάλιστα ἐλπίζω ὅτι θέλει συντελέσῃ οὐκ ὀλίγον εἰς περιστολὴν τοῦ κακοῦ, ὡς μέλλον νὰ μετοχετεύσῃ μέγα μέρος τῆς περὶ τὰ τοιαῦτα διδασκαλικῆς σοφίας εἰς τὸν νοῦν τῶν μαθητῶν, καὶ νὰ ματαιώσῃ πολλὰ τῶν θελγήτρων τῆς „ἐξηκριβωμένης ἑρμηνείας“. Τότε λοιπόν, θὰ εἴπῃ τις, διὰ τί τόσον φειδωλὸς εἰς τὸ τοιοῦτον εἶδος τῶν προσθηκῶν; διὰ τί δὲν ἐμιμήθην τὸν συγγραφέα τοῦ πρωτοτύπου, ὅστις ἐν τῇ νεωτάτῃ ἐκδόσει μετήνεγκε πάσας τὰς παρὰ Γ. Κουρτίῳ καὶ πλείστας τῶν παρ' ἄλλοις τῶν νεωτέρων γλωσσολόγων ἐτυμολογίας; Πρῶτον διότι ἐγὼ εἶμαι ὀλιγώτερον τοῦ δέοντος γλωσσολόγος, καὶ περὶ πολλῶν ἐξ αὐτῶν ἐν τῇ γλωσσολογικῇ μου ἀμαθείᾳ δὲν εἶμαι πεπεισμένος· ἀλλὰ φαίνεται ὅτι καὶ οἱ γλωσσολόγοι συναισθάνονται ὅτι ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ αὐτῶν ζήλῳ τῷ περὶ τῆς νέας ἐπιστήμης πηδῶσι πολλάκις ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα καὶ τολμῶσι πράγματα κατεξανιστῶντα τὸ αἴσθημα τοῦ ἐν μιᾷ τινι γλώσσῃ ἐντραφέντος καὶ πλεῖστον χρόνον ἐμφιλοχωρήσαντος φιλολόγου. Τοῦτο ὁμολογεῖ εἷς τῶν κορυφαίων τῆς γλωσσολογίας διδασκάλων ὁ Μὰξ Μύλλερος Über die Resultate der Spachwissenschaft σελ. 31 : Wir sind

(*) Πολλαὶ τούτων ἀνήκουσαι εἰς πολλοὺς καὶ διαφόρους τῶν νεωτέρων γλωσσολόγων ἀποδίδονται συντομίας χάριν εἰς τὸν Γ. Κούρτιαν, διότι ἐν τῷ ἐτυμολογικῷ αὐτοῦ εὑρίσκονται, καὶ ἐκεῖ δύναται νὰ ἴδῃ ὁ περίεργος τίνος ἑκάστη εἶνε.

oft zu kühn, wir sehen nicht immer alle die Schwierigkeiten die unseren Erklärungen entgegenstehen, wir vergessen oft dass jede Sprache ausser dem allgemeinen arischen Familiencharacter auch ihren eigenen Genius hat., ὅ ἐ. «Ἡμεῖς (οἱ γλωσσολόγοι κατ' ἀντιπαράθεσιν πρὸς τοὺς φιλολόγους) εἴμεθα πολλάκις ἄγαν τολμηροί, δὲν βλέπομεν πολλάκις πάσας τὰς δυσχερείας τὰς εἰς τὰς ἡμετέρας ἑρμηνείας ἀντικειμένας, λησμονοῦμεν πολλάκις ὅτι πᾶσα γλῶσσα πλὴν τοῦ γενικοῦ Ἀρίου ὁμοφυλετικοῦ χαρακτῆρος ἔχει καὶ τὸ ἴδιον αὐτῆς πνεῦμα». Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἐτυμολογιῶν.

Περὶ δὲ τῆς *καθομιλουμένης γλώσσης* (*) τρεῖς λόγους ἔχει νὰ εἴπῃ τις ὀρθούς, νομίζω, πάντας δι' οὓς πρέπει ἐν παντὶ Ὁμηρικῷ λεξικῷ εἰς χρῆσιν τῶν Ἑλλήνων νὰ γίνεται παραλληλισμὸς αὐτῆς πρὸς τὴν Ὁμηρικήν. Πρῶτον μὲν ὅταν τις ἀπὸ τῶν Ἀττικῶν συγγραφέων μεταβῇ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ὁμήρου, αἰσθάνεται ὅτι εἰσέρχεται εἰς νέον τινὰ Ἑλληνικὸν γλωσσικὸν κόσμον, εὑρίσκει πλῆθος ἐν αὐτῷ λέξεων καὶ φράσεων ὅλως νέων καὶ ἀγνώστων εἰς αὐτὸν ἐκ τῆς προτέρας ἀναγνώσεως· μεταξὺ αὐτῶν θέλει παρατηρήσῃ, ἂν εἶνε ὀλίγον περίεργος, ὅτι εὑρίσκονται πολλαὶ καὶ λέξεις καὶ φράσεις καὶ συντάξεις πολλὴν ὁμοιότητα ἔχουσαι πρὸς τὰς τῆς καθομιλουμένης. Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου πάλιν εὑρίσκει τις τόσην διαφορὰν μεταξύ ταύτης καὶ τῆς Ὁμηρικῆς καὶ μεταξὺ ἀμφοτέρων καὶ τῆς Ἀττικῆς, ὥστε ἀπορεῖ πῶς νὰ ἐξηγήσῃ τὸ φαινόμενον τοῦτο. Καὶ ὁ μὲν πρωτόπειρος εὐλόγως περιπίπτει εἰς ἀπορίαν· ὁ δὲ ἐπιστήμων ὁ καὶ ὀλίγον δυνηθεὶς ὁλόκληρον τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν νὰ περιλάβῃ γινώσκει ὅτι ἔχει ἐνώπιόν του τρεῖς

(*) Ἀπό τινος χρόνου ἤρχισε νὰ κατακρίνεται ὁ γραμματικὸς οὗτος ὅρος, καὶ νὰ λέγεται ὑπὸ τῶν νεωτεριστικῶν καθωμιλημένη γλῶσσα. Ὅσοι βέβαια γράφοντες καὶ λαλοῦντες μόνον τῆς ἀρχαίας τὸ λεξικὸν καὶ τὴν γραμματικὴν ἔχουσι κατὰ νοῦν, καὶ ὅ,τι ἐν αὐτοῖς δὲν εὑρίσκεται, εἴτε καλόν εἴτε κακόν, ἀποδοκιμάζουσιν, ἔχουσι δίκαιον· ὁ ὅρος καθομιλουμένη δὲν εὑρίσκεται, ἐν ᾧ τὸ καθωμίληται, καθωμιλημένη, καὶ καθωμιλημένως προσέτι, εὑρίσκεται. Ἀλλὰ τί σημαίνει τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐν τῷ παθητικῷ παρακειμένῳ; Ὅταν παραβάλλῃ τις τὰ χωρία, ὅπου ἀπτντᾶται, θὰ ἐξαγάγῃ, νομίζω, ταύτην τὴν σημασίαν: καθωμίληται = ἔγεινέ τι κοινὸν καὶ σύνηθες· καθωμιλημένον = ὅ,τι ἔγεινε κοινὸν καὶ σύνηθες· ἄρα ὑποτίθεται ὅτι τὸ τί ἐκεῖνο δὲν ἦτο πρότερον κοινὸν καὶ σύνηθες. Καὶ τῷ ὄντι λέγουσιν οἱ παλαιοί: ἡ δόξα (γνώμη) καθωμίληται, ὅ ἐ. ἦτο πρότερον ἑνὸς ἢ ὀλίγων καὶ ἔγεινεν, ἑπομένως εἶνε ἤδη τῶν πολλῶν, κοινὴ καὶ συνήθης· ὡσαύτως λέγουσιν οἱ παλαιοί: ἡ φράσις αὕτη, ἡ λέξις αὕτη καθωμίληται, ὅ ἐ. ἦτο πρότερον μόνον ποιητική, φέρ' εἰπεῖν, ἢ Ἀττικὴ ἢ μόνον εἰς τοῦτον τὸν συγγραφέα ἰδιάζουσα καὶ κατ' ὀλίγον ἔγεινε κοινή· ὡσαύτως περὶ φράσεώς τινος, ἥτις ἔγεινε παροιμιώδης, λέγει ὁ Διοσκουρίδης «Σαρδόνιος γέλως καθωμίληται». Ἀλλ' ἡ τοιαύτη σημασία τοῦ καθωμιλημένος πῶς ἁρμόζει εἰς τὴν γλῶσσαν τὴν ὑπό τινος λαοῦ λαλουμένην, τὴν ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἰδίως ὁμιλουμένην; Τίνος γλῶσσα ἦτο αὕτη πρὶν καθομιληθῇ; πρὶν διὰ τῆς κοινοτέρας χρήσεως γείνῃ καθωμιλημένη; θὰ ἤρμοζεν ὁ ὅρος οὗτος εἰς τὴν γλῶσσαν ἀποδιδόμενος, ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ σήμερον ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ λαλουμένη γλῶσσα ἦτό ποτε μόνον προνομιούχου τινὸς τάξεως ἢ χώρας γλῶσσα, ἥτις βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον καθωμιλήθη, ὅ ἐ. διὰ τῆς συχνῆς ὁμιλίας ἔγεινε κοινὴ τοῦ πολλοῦ πλήθους καὶ ἀπέβη καθωμιλημένη. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ὅρος οὗτος, περὶ τῆς σημερινῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ γλώσσης λεγόμενος, δὲν εἶνε ὀρθός, κατὰ τὰ προειρημένα, ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι ὁ ἄλλος εἶνε ὀρθότερος, ἢ τοὐναντίον μᾶλλον συναποδεικνύεται ὅτι καὶ ἐκεῖνος εἶνε ἡμαρτημένος, εἶνε δὲ κατὰ τοῦτο περισσότερον ἡμαρτημένος, καθ' ὅτι δὲν ἔχει ἀρχαίαν μαρτυρίαν ὑπὲρ ἑαυτοῦ; Τίς τῶν παλαιοτέρων λογίων μετεχειρίσθη πρῶτος τὸν ὅρον καθομιλουμένη γλῶσσα ἀγνοῶ, οὐδὲ φροντίζω· ἀλλ' ὅστις καὶ ἂν εἶνε, ἦτο βεβαίως θυμοσοφώτερος τῶν σημερινῶν· διότι τὸν μετεχειρίσθη εἰς τὴν σημασίαν τοῦ κοινῶς καὶ συνήθως ὑπὸ τῶν πολλῶν ὁμιλουμένη (λαλουμένη), ἔδωκε δηλ. νέαν σημασίαν εἰς τὴν παλαιὰν λέξιν, πρᾶγμα συνηθέστατον ἐν τῇ νέᾳ Ἑλληνικῇ· ἀρκεῖ νὰ παραβληθῇ τὸ ἁπλοῦν ὁμιλῶ ἔν τε τῇ ἀρχαίᾳ καὶ τῇ νέᾳ.

διαφόρους φάσεις τῆς μιᾶς καὶ ἑνιαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης ἢ τρία διάφορα στάδια τῆς γλωσσικῆς ἀναπτύξεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀλλ' ἵνα περὶ τούτου πάντες πεισθῶσιν, εἶνε ἀνάγκη νὰ γείνῃ ἀκριβὴς παραβολὴ καὶ τῶν ῥιζῶν καὶ τῶν τύπων καὶ τῶν συντάξεων τῶν κατὰ τὰς τρεῖς φάσεις τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἀπαντωμένων. Ἡ παραβολὴ αὕτη, ἥτις εὐκολυνθεῖσα σήμερον διὰ τῆς ἀληθοῦς ἐτυμολογίας καὶ τῶν ἄλλων γλωσσολογικῶν ἀνακαλύψεων, προτίθεται νὰ καταδείξῃ τὴν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τῆς σήμερον ἑνότητα τῆς γλώσσης, κατὰ θεωρίαν μὲν ἀνήκει εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς γλώσσης, κατὰ πρᾶξιν δὲ ἀδύνατον νὰ λείψῃ ἀπὸ τῶν ἐπιστημονικωτέρων λεξικῶν καὶ γραμματικῶν. Ἰδοὺ τί λέγει περὶ τῆς κατὰ ταύτην τὴν ἔννοιαν σπουδῆς τῶν γλωσσῶν ἐν ὀρθῇ παραβολῇ ὁ ἀνωτέρω Μὰξ Μύλλερος Vorlesungen über die Wissenschaft der Sprache II, σελ. 266: Wir müssen den Baum als ein in sich abgeschlossenes Ganzes studiren von der Zeit an, wo das Samenkorn in den Boden gelegt wird, bis zu der Zeit wo er Früchte trägt, und wir müssen die Sprache in derselben Weise als ein Ganzes studiren, indem wir ihrem Leben ohne Unterbrechung von den einfachsten Wurzeln an bis zu den verwickelsten Ableitungen und Ablautungen nachspüren., ὅ ἐ. «Ἀνάγκη νὰ σπουδάζωμεν τὸ δένδρον ὡς ὅλον τι καθ' ἑαυτὸ ἀπειργασμένον καὶ αὐτοτελὲς ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ σπόρος κατατεθῇ εἰς τὴν γῆν, μέχρις οὗ καρποφορήσῃ. Ὡσαύτως ὀφείλομεν καὶ τὴν γλῶσσαν ὡς ὅλον νὰ σπουδάζωμεν, τὸν βίον αὐτῆς ἀδιαλείπτως ἰχνηλατοῦντες ἀπὸ τῶν ἁπλουστάτων ῥιζῶν μέχρι τῶν πολυπλοκωτάτων παραγωγῶν καὶ τῶν ποικιλωτάτων παραφθορῶν». Καὶ ὅταν ποτὲ ἡ Ἑλλὰς εὐτυχήσῃ νὰ ἔχῃ πολλοὺς καὶ ἀληθεῖς ἐπιστήμονας, τότε τὰ λεξικὰ καὶ αἱ γραμματικαί της προσλαβόντα τὸν τελειότατον ἐπιστημονικὸν χαρακτῆρα, θὰ συνενώσωσι μετὰ τῆς περὶ τὰ λοιπὰ ἀκριβείας καὶ τὰ ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς γλώσσης βέβαια καὶ ἀσφαλῆ ἐξαγόμενα.

Δεύτερος λόγος δι' ὃν ἡ παραβολὴ τῆς καθομιλουμένης πρὸς τὴν Ὁμηρικὴν εἶνε ἀναπόφευκτος, εἶνε ἡ μεγίστη αὐτῆς χρησιμότης πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθοῦς ἐτυμολογίας καὶ σημασίας πολλῶν λέξεων. Ἐκ πολλῶν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας ταύτης παραδειγμάτων, λαμβάνω δύω μόνα, τὸ μὲν ἵνα συμπληρώσω τὰ περὶ αὐτοῦ εἰρημένα, τὸ δὲ ἕτερον ἵνα προστεθῇ ἐν οἰκείῳ τόπῳ. ά·) Ἡ λέξις ΑΜΟΛΓΟΣ ἐν τῇ Ὁμηρικῇ φράσει «νυκτὸς ἀμολγῷ» παράγεται κατὰ τὴν συνήθη ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ *ἀμέλγω* καὶ σημαίνει ἑπομένως τὸ „*ἄρμεγμα*", ἔπειτα δὲ *τὸν καιρὸν τοῦ ἀμέλγειν*. Ἀλλ' ἂν τοῦτο ἦτο ὀρθόν, τίς ἡ ἀνάγκη νὰ προστεθῇ τὸ *νυκτός*; μήπως ἦτο καιρός τις τοῦ ἀμέλγειν τῆς *ἡμέρας*; ὁ καιρὸς τοῦ ἀμέλγειν εἶνε μεταξὺ τῆς ἡμέρας καὶ νυκτὸς (ἑσπέρα ἢ πρωία), δὲν εἶνε λοιπὸν οὔτε τῆς ἡμέρας οὔτε τῆς νυκτός. Ἀλλὰ πλὴν ταύτης τῆς ἀτοπίας ὑπάρχουσι χωρία παρ' Ὁμήρῳ, ἐν οἷς δὲν ἁρμόζει παντάπασιν ἡ ἔννοια τῆς ἑσπέρας ἢ πρωίας. Ταῦτα ἐννοήσαντες καὶ πολλοὶ τῶν ἑρμηνευτῶν ἀπεδοκίμασαν τὴν παραγωγὴν τὴν ἀπὸ τοῦ *ἀμέλγω*, ἀλλὰ δὲν ἠὐτύχησαν εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῆς ἀληθοῦς. Τὴν ἀναμφισβήτητον ἐτυμολογίαν παρέχει ἡ καθομιλουμένη. Γνωστὸν εἶνε ὅτι „*μοῦργος*" λέγεται ὁ κύων ὁ μελανότερος καὶ πολύτριχον καὶ σκοτεινὸν ἔχων τὸ πρόσωπον, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ σκυθρωπὸς καὶ συνωφρυωμένος· „*μούργα*" εἶνε τοῦ ἐλαίου τὸ ἴζημα, τὸ καταπάτι, τὸ θολὸν καὶ σκοτεινόν· ἡ δὲ „μούργα" ἢ ὅπως ἀκούεται σήμερον

ἐν Ἀθήναις „ἀμούργα", ἐλέγετο τὸ πάλαι *ἀμύργη*· καὶ ὁ „μοῦργος" λοιπὸν κατ' ἀναλογίαν *ἀμοργός* (πρβλ. τὴν νῆσον Ἀμοργόν=σκοτεινήν, „Μούργαν")· „μοῦργος" ἐν Μακεδονίᾳ λέγεται οὐ μόνον ὁ κύων καὶ ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ „φορέματα μοῦργα" τὰ σκοτεινόχροα, τὰ ξενικῶς λεγόμενα „σκοῦρα"· ταῦτα δὲ ἐλέγοντο ἐν τῇ ἀρχαίᾳ *ἀμόργινα*. Γνωστὸν προσέτι τί λέγεται „μουχρώνει" καὶ „μούχρωμα": συσκοτάζει, συσκότασμα, τὸ ἄλλως „σκοτειγιάζει, σκοτείνιασμα". Αἱ δύω αὗται λέξεις, τὰς ὁποίας ὁ ἀοίδιμος Κοραῆς ἡμαρτημένως ἐσχέτιζε πρὸς τὴν *ὁμίχλην*, εἶνε κατὰ μετάθεσιν τῶν γραμμάτων ἀντὶ τοῦ „μουργώνει" καὶ „μούργωμα", ὅπως τῷ ὄντι λέγονται ἐν Μακκεδονίᾳ. Ὅταν λοιπὸν συνδυάσῃ τις ταῦτα πάντα καὶ γνωρίζῃ προσέτι ὅτι τὸ λ, μετ' ἄλλων μάλιστα γραμμάτων συμπεπλεγμένον, μεταπίπτει εἰς ρ, οἷον: ἁρμέγω, ἀδερφός, ἅρμη, ἀντὶ τοῦ ἀμέλγω, ἀδελφός, ἅλμη, δὲν διστάζει οὐδ' ἐπὶ μικρὸν ν' ἀποφανθῇ ὅτι τὸ Ὁμηρικὸν ἀμολγός=ἀμοργός, ὅ ἐ. σκότος (*). ϛ') Ἡ λέξις ῥάψ ἑρμηνεύεται ὑπὸ πάντων *κλάδος, θάμνος*, καὶ κατὰ πληθ., ὅπως καὶ μόνον εὑρίσκεται, «ῥῶπες»=κλάδοι, θάμνοι, „χαμόκλαδα", κατὰ μὲν τὸν σχολιαστὴν «φυτὰ ἱμαντώδη ἐπιμήκεις καὶ εὐκάμπτους ῥάβδους ἔχοντα»· κατὰ δὲ τὸν Ἡσύχιον «τὰ δασέα τῶν φυτῶν, καὶ θαμνώδης ὕλη· ἢ εἶδος λύγου». Ἀλλ' ἐν τῇ καθομιλουμένῃ „ῥουπάκι" (=ῥωπάκιον, ὑποκορις. τοῦ ῥῶπαξ) λέγεται *εἶδός τι δρυὸς μαλακοφύλλου*, ὡς μ' ἐβεβαίωσεν ὁ ἡμέτερος πάνυ τῶν τοιούτων εἰδήμων κύριος Σ. Κρῖνος, πληθ. δὲ „ῥουπάκια" οἱ τοῦ τοιούτου φυτοῦ θάμνοι, οἱ ὀρθίως ἀναβλαστάνοντες καὶ εἰς κατασκευὴν πλεγμάτων χρήσιμοι. Ὅταν λοιπὸν παραβάλῃ τις πρὸς ταῦτα τὸ ἀνωτέρω τοῦ Ἡσυχίου «εἶδος λύγου» καὶ τοῦ αὐτοῦ τὸ «ῥωπάς· εἶδος φυτοῦ ἱμαντώδους» ἐξάγει, νομίζω, μετὰ πολλῆς ἀσφαλείας τὴν σημασίαν τῆς Ὁμηρικῆς λέξεως, ὅτι εἶνε οὐχὶ *κλάδος, θάμνος* ἀορίστως, ἀλλὰ ὡρισμένον φυτόν, τὸ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ „*ῥουπάκι*".

Ταῦτα τὰ παραδείγματα καὶ ἄλλα πολλὰ ἀποδεικνύουσι τὴν μεγίστην τῆς καθομιλουμένης χρησιμότητα εἰς τὴν ἐτυμολογίαν καὶ σημασιολογίαν τῶν Ὁμηρικῶν λέξεων. Ἀλλὰ περὶ τούτου δὲν εἶνε πάντες πεπεισμένοι· πολλοὶ τῶν ἀλλογενῶν φιλολόγων πιστεύουσιν ὅτι ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐξ ἐθνικῆς μᾶλλον φιλοτιμίας μεταχειριζόμεθα πολλάκις τὴν καθομιλουμένην εἰς ἑρμηνείαν καὶ διαφώτισιν τῆς ἀρχαίας, διότι φρονοῦσι ὅτι τὰ ἀρχαῖα δύνανται νὰ διαφωτίσωσι τὰ νέα, ὡς ταῦτα ἐξ ἐκείνων παραχθέντα, οὐχὶ δὲ καὶ τἀνάπαλιν. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ὅσον εἶνε ἀληθὴς ἐπὶ ὡρισμένων τινων περιστάσεων, τόσον γενικῶς θεωρουμένη εἶνε ψευδής. Μάρτυρα φέρω πάλιν τὸν προειρημένον Μὰξ Μύλλερον ὅστις λέγει ἔνθ. ἀνωτ.: **Wenn die alten Srpachen auf den Ursprung der neuen Mundarten Licht werfen, so können doch wieder viele Geheimnisse in der Natur der todten Sprachen nur durch die Zeugenaussagen der lebenden erklärt werden.** ὅ ἐ. «Ἂν αἱ ἀρχαῖαι γλῶσσαι διαφωτίζουσι τὴν ἀρχὴν τῶν νέων διαλέκτων, καὶ πολλὰ ὅμως μυστήρια ἐν τῇ φύσει τῶν νεκρῶν γλωσσῶν δύνανται μόνον διὰ τῆς μαρτυρίας τῶν ζωντανῶν νὰ ἐξηγηθῶσι».

(*) Ὅταν τις παραβάλῃ τὸ ὄνομα τῆς νήσου Ἀμοργός, ὅπερ βεβαίως ἦτό ποτε ἐπίθετον, τὸ Εὐριπίδειον «νύκτα ἀμολγόν»=νύκτα σκοτεινήν, καὶ τὸ οὐσιαστικὸν ἀμόργη, δύναται νὰ περιέλθῃ εἰς ἀμφιβολίαν τινὰ περὶ τοῦ τονισμοῦ τῆς Ὁμηρικῆς λέξεως. Ἀλλὰ τοιαύτη ἀμφιβολία οὐδὲν κοινὸν ἔχει πρὸς τὴν ἐτυμολογίαν, ἴσως δὲ καὶ εὔλογος δὲν εἶνε, ἴδ. Lobeck Paralipomena Gram. Gr. σ. 340, 346.

Τρίτος λόγος, δι' ὃν ἐκρίθη ἀναγκαῖος ὁ παραλληλισμὸς τῆς καθομιλουμένης πρὸς τὴν Ὁμηρικὴν εἶνε ἡ παιδαγωγικὴ καὶ διδακτικὴ αὐτῆς χρησιμότης, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς ἄλλος δύναται νὰ κατανοήσῃ τόσον βαθέως ὅσον ὁ κατὰ ταύτην τὴν μέθοδον διδάξας καὶ ἐν τῇ Λυδίᾳ λίθῳ τῆς προφορικῆς διδασκαλίας δοκιμάσας αὐτήν. Οὐδέποτε εἶδον τοσοῦτον ἐκ τῆς χαρᾶς ἀστράψαντα τὰ πρόσωπα τῶν μαθητῶν καὶ μάλιστα τῶν εὐφυῶν καὶ εὐαισθήτων, ὅσον ὅταν τις ἀπέδειξεν εἰς αὐτοὺς ὅτι ἡ δεῖνα καὶ δεῖνα Ὁμηρικὴ λέξις οὕτω πως ἐτυμολογουμένη ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν δεῖνα καὶ δεῖνα τῆς καθομιλουμένης, ἢ ὅτι ἡ δεῖνα Ὁμηρικὴ φράσις εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν δεῖνα τῆς καθομιλουμένης, ἢ ὅτι ὁ δεῖνα Ὁμηρικὸς τύπος καὶ Ὁμηρικὴ σύνταξις, ἥτις παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς δὲν εὑρίσκεται, αἴφνης ἀναφαίνεται ἐν τῇ καθομιλουμένῃ. Ἡ δὲ χαρὰ ἐκείνη δὲν εἶνε πρόσκαιρος μόνον καὶ ἄγονος χαρά, ἀλλὰ πολλῆς παιδαγωγικῆς σημασίας· διότι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐγεννήθη ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν μαθητῶν ἀγάπη πρὸς τὴν Ὁμηρικὴν γλῶσσαν ὡς οἰκείαν, καὶ τὰ Ὁμηρικὰ ποιήματα ἤρχισαν νὰ θεωρῶνται ὡς στάδιον εὐρὺ δυνάμενον νὰ γυμνάσῃ τῶν μικρῶν γλωσσολόγων τὴν ἀγχίνοιαν πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ ἄλλων τοιούτων ὁμοιοτήτων, τὸ ὁποῖον ἔτι μᾶλλον αὐξάνει τὴν πρὸς τὸν ποιητὴν ἀδελφότητα. Οὕτω δὲ προβαίνοντες ἀπὸ οἰκειότητος εἰς οἰκειότητα, καὶ ἀπὸ ζωρᾶς εἰς ζωροτέραν ἀντίληψιν τῆς Ὁμηρικῆς γλώσσης, προαλείφονται εἰς τὴν ὅσον ἔνεστι τελείαν καὶ κριτικὴν κατανόησιν τῶν ἀθανάτων αὐτοῦ ποιημάτων. Οὗτος δὲ εἶνε ὁ λόγος, δι' ὃν οὐ μόνον ὅπου ἡ συγγένεια καὶ ὁμοιότης προεκάλει τὴν παράθεσιν τῶν τῆς καθομιλουμένης, μετεχειρίσθημεν αὐτήν, ἀλλὰ καὶ ὅπου ἦτο δυνατὸν ἀντὶ τῆς ἀμυδρᾶς καὶ ἀστόχου λέξεως ἢ φράσεως τῆς γραφομένης νὰ προτιμηθῇ ἢ νὰ παρατεθῇ ζωροτέρα καὶ εὐστοχωτέρα τις ἐκ τῆς καθομιλουμένης. Διότι ἴδιον τοῦ λεξικογράφου ἔργον εἶνε ὄχι νὰ ἑρμηνεύσῃ τὸ προκείμενον διὰ τῆς κομψοτάτης λέξεως ἢ φράσεως, ἀλλὰ ν' ἀποδώσῃ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ ὅσον ἔνεστι ἀκριβῆ, πιστήν, ζωράν, καὶ νὰ παραστήσῃ αὐτὴν ὅσον οἷόν τε οἰκείαν εἰς τὸν ἀναγνώστην. Τοῦτο δὲ κατορθοῦται πολὺ περισσότερον ἐνίοτε διὰ τῆς χυδαίας μὲν ἀλλὰ ῥοδόχρου καθομιλουμένης, ἢ διὰ τῆς ἐξευγενισμένης μὲν ἀλλ' ὠχρᾶς γλώσσης τῶν συγγραφέων.

Τοιαῦται εἶνε αἱ διασκευαί, τὰς ὁποίας ἐκρίναμεν καλὸν νὰ ἐπιφέρωμεν εἰς τὸ Ὁμηρικὸν λεξικὸν τοῦ Κρουσίου καὶ Σεϊλερ. Ἂν δὲ διὰ τῶν διασκευῶν τούτων κατωρθώσαμεν νὰ καταστήσωμεν αὐτὸ χρήσιμον βοήθημα εἰς τὴν παρ' ἡμῖν σπουδὴν τοῦ Ὁμήρου, τοῦτο θέλει ἀποδείξῃ ὁ χρόνος καὶ ἡ κρίσις τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα εἰδημόνων. Ἡμεῖς μόχθων μὲν καὶ προθυμίας δὲν ἐφείσθημεν, ἀλλ' οὐδέποτε οὐδ' ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν ἡμῶν ὅτι ἔργον, οἷον τὸ παρόν, ἀπαιτοῦν ἔντονον καὶ ἐνδελεχῆ προσοχὴν καὶ τὴν μεγίστην ἀκρίβειαν καὶ γνῶσιν ποικίλην, ἐξῆλθεν ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀναμάρτητον, ἀφ' οὗ ἄνδρες πολύπειροι καὶ ἐν ἐπανειλημμέναις ἐκδόσεσι λαβόντες ἀφορμὴν πολλάκις τὰ αὐτὰ νὰ παρατηρήσωσι καὶ ἐξακριβώσωσι καὶ διορθώσωσι δὲν ἐδυνήθησαν νὰ ἀπαλλαγῶσι τῆς ἀνθρωπίνης ταύτης ἀδυναμίας. Εὐχαρίστως δὲ ταῦτα ὁμολογοῦντες ἔτι εὐχαριστότερον θέλομεν ἀποδεχθῇ πᾶσαν ἀπαθῆ κρίσιν ἀποβλέπουσαν εἰς τὴν ἀνεύρεσιν καὶ ἐκνίκησιν τῆς ἐπιστημονικῆς ἀληθείας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Νοεμβρίου 1872. Ι. ΠΑΝΤΑΖΙΔΗΣ.

ΠΙΝΑΞ

τῶν νεωτέρων συγγραφέων, τῶν συχνότερον ἐν τῷ παρόντι Λεξικῷ μνημονευομένων καὶ τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν (*).

Ἀμεῖς K. F. Ameis, ἐκδότης τῆς Ὀδυσσείας τοῦ Ὁμήρου καὶ τινων ῥαψῳδιῶν τῆς Ἰλιάδος μετὰ Γερμανικῶν σημειώσεων.

Ἄρενς Ahrens, De linguæ Græcæ dialectis T. II 1839—43.

» » griechische Formenlehre d. Homer. und Attisch. Dialects 1852.

Ἄρτουγγ I. A. Hartung Lehre von den Partikeln d. gr. Sprache 1832.

» » Die Religion u. Mythologie der Griechen 1866.

Βαουμεΐστερος A. Baumeister, ἐκδότης τῆς Βατραχομυομαχίας καὶ τῶν Ὁμηρικῶν Ὕμνων 1852, 1860.

Βαϋμλεΐνος Bäumlein ἐκδότης τοῦ κειμένου τοῦ Ὁμήρου μετὰ προλεγομένων

» » Untersuchungen ü. gr. Partikeln 1861.

Βέκκερος ἐν τῇ Α'. Im. Bekker, ἐκδότης καὶ διορθωτὴς τοῦ Ὁμήρου 1843.

» ἐν τῇ Β'. ὁ αὐτὸς ἐκδότης καὶ διορθωτὴς τοῦ Ὁμήρου 1858.

» Im. Bekker Homerische Blätter 1863.

Βέκκμαννος Beckmann Beiträge zur Geschichte der Erfindungen 4 Bde 1780—1805.

Βερνάρδυ G. Bernhardy Geschichte der gr. Literatur, ἧς ἡ τελευταία ἔκδοσις ἐσχάτως ἔλαβε πέρας.

Βίλλερβεκκ Billerbeck Flora classica 1824.

Βόθης F. H. Bothe ἐκδότης καὶ ἑρμηνευτὴς τοῦ Ὁμ. μετὰ Λατ. σημειώσεων 1832—1835.

Βούρσιαν C. Bursian Geographie von Grienchenland 1862—1872.

Βούττμαννος Ph. Buttmann Lexilogus 1818—25.

» » Ausführliche gr. Sprachlehre 1830—39.

Γοΐβελος A. Göbel De epithetis Homericis in εις desinentibus 1858.

Γράσοφ Grashof Das Schiff bei Homer 1834.

» » Über das Fuhrwerk bei Homer 1846.

» » Zur Kritik des Homerisch. Textes 1852.

Δάμμιος Dammii Lexicon Homerico—Pindaricum ed. Rost 1836.

Δίνδορφ, -ιος, W. Dindorf, ἐκδότης καὶ διορθωτὴς τοῦ Ὁμήρου 1855—56.

Δοιδερλεΐνος L. Döderlein, ἐκδότης καὶ ἑρμηνευτὴς τῆς Ἰλιάδος μετὰ Λατ. σημειώσ. 1863—64.

» » Homerisches Glossarium 1850—8

Δύντζερος H. Düntzer, ἐκδότης καὶ ἑρμηνευτὴς τοῦ Ὁμ. μετὰ Γερμανικῶν σημειώσεων 1863—6

Ἔρμαννος Γ. G. Hermann ἐκδότης καὶ ἑρμηνευτὴς τῶν Ὁμηρικῶν Ὕμνων Λατινιστὶ 1806

» K. Φ. K. F. Hermann gr. Antiquitäten 1855—70.

Ἔϋνιος Heyne, ἐκδότης καὶ ἑρμηνευτὴς τῆς Ἰλιάδος, 1802—22.

Θήρσιος Fr. Thiersch, Griech. Grammatik, vorzügl. für d. Homer. Dialekt, 1828.

(*) Περὶ τὴν μεταγλώττισιν τῶν ξενικῶν ὀνομάτων οὐδένα κανόνα ἠκολούθησα· διότι ἂν καθ' ὅλου ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ ἡ ἄκρα ὁμαλότης καὶ ἀναλογία συνεπάγει πολλὰ τὰ δυσάρεστα καὶ ἀνοίκεια, ἡ ἀπόδοσις τῶν ξενικῶν ὀνομάτων καθ' ὡρισμένους τινὰς κανόνας ἔχει πολὺ τὸ σχολαστικὸν καὶ γελοῖον πολλάκις. Ἵνα περιέλθωμεν εἰς πρακτικόν τι ἀποτέλεσμα, εἶνε ἀνάγκη νὰ γείνωσι δύω μεγάλαι γραμματικαὶ θυσίαι, περὶ ὧν δὲν δύναμαι ἐνταῦθα οὕτω διὰ βραχέων νὰ ἐξηγηθῶ. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἠναγκάσθην, ἄκων καὶ μὴ βουλόμενος, δυσὶ κυρίοις δουλεύειν, τῇ συνηθείᾳ καὶ ἀκοῇ.

Ἴλγγεν, -νος C. D. Ilgen, ἐκδότης καὶ ἑρμηνευτὴς τῶν Ὁμηρ. Ὑμνων καὶ τῆς Βατραχ. 1796.
Καίππενος Köppen Anmerkungen zu Homer's Ilias 1788—1810.
Κλάσσεν Ioh. Classen Beobachtung. ü. d. Hom. Sprachgebrauch 1867.
Κλότζιος R. Klotz, ἐκδότης τοῦ Ματθ. Δεβάρη (περὶ μορίων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης) de gr. linguæ particulis, μετὰ Λατιν. σημ. 1835—40.
Κοίχλυς ὁ Ῥύστωυος Köchly ü. Rüstow Geschichte des gr. Kriegswesens 1852.
Κούρτιος Γ. G. Curtius Grundzüge der gr. Etymologie 1869.
Κούρτιος E. Ernst Curtius Peloponnesos 1851—52.
Κρύγερος G. W. Krüger Gr. Spachlehre II. Theil. (Τούτου μόνον τὸ ά. μέρος, τὸ τυπικὸν μετεφράσθη ὑπὸ Α. Κωστοπούλου εἰς τὴν Ἑλλην.)
Λαρόχης I. La Roche ἐκδότης καὶ ἑρμηνευτὴς τῆς Ἰλιάδος Γερμανιστὶ 1870.
» » ἐκδότης καὶ διορθωτὴς τῆς Ὀδυσσ. Λατινιστὶ 1867—68.
» » die Homerische Textkritik im Alterthum 1861.
» » Homerisch. Untersuchungen 1869.
» » Homerisch. Studien 1861.
Λέρς, Λέρσιος K. Lehrs De Aristarchi studiis Homericis 1865.
Λέων Μέυερ Leo Meyer Vergleichende Grammatik des Griechischen u. Lateinischen 1861—3.
Λόβεκκ C. A. Lobeck: Pathologiæ sermonis græci Prolegomena 1843.
» » Paralipomena grammaticæ Græcæ 1837.
» » Pathologiæ græci sermonis Elementa II. Vol. 1853—62.
» » Ῥηματικὸν 1846.
Λουκᾶς K. W. Lucas Formenlehre d. ion. Dialektes im Homer 1844.
» » Quæstionum lexilogicarum lib. I. 1835.
» » καὶ ἄλλαι τινὲς μικραὶ διατριβαὶ Ὁμηρικαί.
Μὰξ Μύλλερος Max Müller Vorlesungen ü. d. Wissenschaft der Sprache II. Bde 1863—70 Γερμ. μετάφρ.
Μιλλῖνος Millin Minéralogie d'Homère 1815.
Μίγκουϊτζ ἢ Μίνκουϊτζ Io. Minckwitz Γερμανὸς μεταφραστὴς τῆς Ἰλιάδος εἰς τὸ πεζὸν 1855—58.
Μύλλερος K. Ὀδ. Carl. Ottf. Müller Geschichte der Hellenischen Stämme 1824.
» » Archæologie der Kunst 1848.
Ναγελσβαχ C. F. Nægelsbach Anmerkungen zur Ilias 2te Ausg. 1850.
» » die Homerische Theologie 1861.
Νίτσης G. W. Nitzsch Erklärende Anmerkungen zu Hom. Odyssee 3 Bde 1826—40.
Οὐέλκκερος F. G. Welcker kleine Schriften zur gr. Litteraturgeschichte 1844—50—67.
» » Gr. Götterlehre III. Bde 1863.
Οὐόλφιος F. A. Wolf ἐκδότης καὶ διορθωτὴς τοῦ Ὁμήρου καὶ τὰ περιώνυμα Prolegomena συγγράψας τὸ 1795.
Οὐόσσιος [ἢ μᾶλλον Φόσσιος], Io. H. Voss, Γερμανὸς μεταφραστὴς τοῦ Ὁμήρου 1793, ἐ. ἔκδοσ. βελτιωμένη 1833.
Ὄφφμανν C. A. I. Hoffmann quæstiones Homericæ 2 Vol. 1848.
Πάσσωυος. F. Passow, συγγραφεὺς Ἑλληνογερμανικοῦ λεξικοῦ
» A. Passow, ὁ ἐκδώσας τὰ Ῥωμαΐικα τραγούδια 1860.
Πρέλλερος L. Preller Griechische Mythologie 1854.
» » Demeter und Persephone 1831.
Ῥούμπφ H. Rumpf de aedibus Homericis 1844—58.
» » Beiträge zur Hom. Worterklärung u. Kritik 1850.

Σνειδεβῖνος F. G. Schneidewin die Homerischen Hymnen auf Apollon ἐν τοῖς Göttinger Studien 1847 καὶ περὶ τοῦ Ὕμνου εἰς Ἑρμῆν ἐν τῷ Philologus τόμ. III.

Σνεϊδέρος I. G. Schneider συγγραφεὺς Ἑλληνογερμανικοῦ Λεξικοῦ.

» » ἐκδότης τοῦ Θεοφράστου 1818—21.

Φαῖσις J. U. Fæsi ἐκδότης καὶ ἑρμηνευτὴς τοῦ Ὁμήρου, Γερμανιστὶ ἐν πολλαῖς ἐκδόσεσι.

Φαίλκερος ἢ Φοέλκ. ἢ Φολκερος, K. H. W. Völcker über Homerische Geographie u. Weltkunde 1830.

Φράγκε ἢ Φράνκε F. Franke ἐκδότης καὶ ἑρμηνευτὴς τῶν Ὁμηρικῶν Ὑμνων, Λατινιστὶ 1828.

Χρίς, W. Christ Grundzüge der griechischen Lautlehre 1859.

ΠΙΝΑΞ

τῶν συντετμημένων λέξεων, καὶ ἐξήγησις τῶν σημείων.

ἀθρ.	=	ἀθροιστικον
Αἰολ.	=	Αἰολικός ἢ Αἰολικῶς
αἰτ.	=	αἰτιατική
ἀμετάβ.	=	ἀμετάβατος
ἀναύξ.	=	ἀναύξητος
ἀνωτ.	=	ἀνωτέρω
ἀόρ.	=	ἀόριστος
ἀποθ.	=	ἀποθετικόν
Ἀπολλ(ών).	=	Ἀπολλώνιος
Ἀπλδ.	=	Ἀπολλόδωρος
ἀπολ., -ύτ.	=	ἀπολύτως ἢ ἀπολελυμένως
Ἀποσπ.	=	Ἀποσπάσματα
ἀπρφ.	=	ἀπαρέμφατον
ἀρν.	=	ἀρνητικόν
ἀρσ.	=	ἀρσενικόν
Ἀττ.	=	Ἀττικός, Ατεικῶς.
ἄχρ.	=	ἄχρηστος
γεν.	=	γενική
ΓΜ.	=	Γερμανὸς μεταφραστής
δηλ.	=	δηλαδή
δοτ.	=	δοτική
Δωρ.	=	Δωρικός, Δωρικῶς
ἔ. ἀ.	=	ἔνθα ἀνωτέρω (ἐν χωρίῳ προμνημονευθέντι)
ἐθν. ὄν.	=	ἐθνικὸν ὄνομα
ἐνεργ.	=	ἐνεργητικόν
ἐνες.	=	ἐνεςώς
ἐνικ.	=	ἐνικός, ἐνικῶς
ἐν τμ.	=	ἐν τμήσει
ἐξ.	=	ἐξῆς, καὶ ἐφεξῆς
ἐξυπακ.	=	ἐξυπακούεται
ἐπ. ἢ ἐπικ.	=	ἐπικός, ἐπικῶς
ἐπίθ.	=	ἐπίθετον
Ἐπιγ.	=	Ἐπιγράμματα
ἐπέκτ.	=	ἐπέκτασις, ἐπεκτεταμένος
ἐπίῤῥ.	=	ἐπίῤῥημα
ἐπιτ.	=	ἐπιτατικός
ἐπομ.	=	ἐπόμενος, ἐπομένως
ἐτυμολ.	=	ἐτυμολογεῖται, ἐτυμολογία, ἐτυμολογικῶς.
εὐκτ.	=	εὐκτική
Εὐστ(άθ.)	=	Εὐστάθιος
εὐφ.	=	εὐφωνικόν
Θαμ., θαμις.	=	θαμιστικός, ὁν
θηλ.	=	θηλυκόν
ἰδ.	=	ἰδίως
ἴδ.	=	ἴδε
ἰδιαιτ.	=	ἰδιαιτέρως
ἴδ. τ. λ.	=	ἴδε τὴν λέξιν (ἐν τῷ παρόντι λεξικῷ).
Ἴων.	=	Ἰωνικός, Ἰωνικῶς
κ. ἀ.	=	καὶ ἀλλαχοῦ (τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν)
κ. ἄ.	=	καὶ ἄλλα
κ. ἄ. τ.	=	καὶ ἄλλα τοιαῦτα
κ. ἄ. πλχ.	=	καὶ ἀλλοθι πολλαχοῦ
κ. τ. τ.	=	καὶ τὰ τοιαῦτα
καθομ(ιλ.)	=	καθομιλουμένη
κατ.	=	κατωτέρω
κλ.	=	κλητική
κτλ.	=	καὶ τὰ λοιπά
κυρ.	=	κυρίως
κύρ. ὄν.	=	κύριον ὄνομα
λ.	=	λέξις
ΜΕ ἢ Μ. Ε.	=	Μέγα Ἐτομολογικόν
μεγεθ.	=	μεγεθυντικόν
μέλ.	=	μέλλων
μέσ.	=	μέσος, ἢ μέσον
μεταβ.	=	μεταβατικός, όν
μεταφ.	=	μεταφορικός, ῶς
μετοχ.	=	μετοχή
ὅ ἐ.	=	ὅ ἐστι
Ὅμ.	=	Ὅμηρος (ἐν Ἰλιάδι ἢ Ὀδυσσείᾳ)
ὄν.	=	ὄνομα
ὀνομ.	=	ὀνομαστική
ὅπ. ἴδ.	=	ὅπερ ἴδε
ὁρις.	=	ὁριστική
οὐδ.	=	οὐδέτερον
οὐσ.	=	οὐσιαστικόν
παθ.	=	παθητικός, ή, όν, ῶς
παρατ.	=	παρατατικός
παρακ.	=	παρακείμενος
πιθαν.	=	πιθανῶς
πλ.	=	πληθυντικός, ῶς
πλχ.	=	πολλαχοῦ
ποι(ητ.)	=	ποιητικός, ή, όν, ῶς
πρβλ.	=	παράβαλε
πρόθ.	=	πρόθεσις
προηγ.	=	προηγούμενος, η, ον, ως
προσδ.	=	προσδιορισμός
προφ.	=	προφέρεται
π. χ.	=	παραδείγματος χάριν
ῥ.	=	ῥῆμα
ῥίζ.	=	ῥίζα
σημ.	=	σημαίνει
σημ(ασ.)	=	σημασία
στ., ς.	=	ςίχος
συγγ.	=	συγγενής, -εύει.
συγκ(οπ.)	=	συγκοπή
συγκεκ.	=	συγκεκομμένος
συγκρ(ιτ.)	=	συγκριτικόν
σύνδ.	=	σύνδεσμος

συνεκδ. = συνεκδοχικῶς
συνίζ. = συνίζησις
συνήθ. = σύνήθης, ως
συνηρ. = συνηρημένος, η, ον
Σχολ. = Σχολιαστής
σχημ. = σχηματισμός
τροπ. = τροπικός
Ὕμ. = Ὕμνος
Ὑ. Ἀπ. = Ὕμνος εἰς Ἀπόλλωνα
Ὑ. Δήμ. = Ὕμνος εἰς Δήμητραν
Ὑ. Ἀφρ. = Ὕμνος εἰς Ἀφροδίτην
Ὑ. Ἑρμ. = Ὕμνος εἰς Ἑρμῆν
ὑπερθ. = ὑπερθετικόν
ὑπερσ. = ὑπερσυντελικός
ὑποτ. = ὑποτακτική
ὑποκ. = ὑποκοριστικόν
φρ. = φράσις, -ει

Α, Β, Γ, ϗ. σημαίνει ραψῳδίας τῆς Ἰλιάδος.
α, β, γ, ϗ. » » τῆς Ὀδυσσείας.
Ἰλ. » ὅτι ἡ λέξις εὑρίσκεται μόνον ἐν τῇ Ἰλιάδι.
Ὀδ. » ὅτι ἡ λέξις εὑρίσκεται μόνον ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ.

* προτασσόμενος τῆς ἑρμηνευομένης λέξεως σημαίνει ὅτι αὕτη εὑρίσκεται μόνον ἐν τοῖς Ὕμνοις, Ἐπιγράμμασιν, Ἀποσπάσμασι ϗ ἐν τῇ Βατραχομυομαχίᾳ.
† τιθέμενος μετά τινα ἀριθμὸν σημαίνει ὅτι ἡ λέξις εὑρίσκεται μόνον ἐν τῷ σημειουμένῳ χωρίῳ· ἐὰν δὲ ἔχῃ καὶ τὸ μόνον προσγεγραμμένον, σημαίνει ὅτι οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων εὑρίσκεται.
«—» σημαίνει χωρία τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν ἢ ἄλλων ἀρχαίων κειμένων.
„—“ σημαίνει λέξεις ἢ φράσεις τῆς καθομιλουμένης.
[—] σημαίνει λέξεις ἢ φράσεις τοῦ ἀρχαίου πεζοῦ λόγου καὶ μάλιστα τοῦ Ἀττικοῦ ἢ παρατήρησίν τινα περὶ τοῦ χρόνου τῶν συλλαβῶν—πλὴν ὀλίγων τινῶν ἐξαιρέσεων ἐν τοῖς πρώτοις τυπογραφικοῖς φύλλοις.
‖. σημαίνει προσθήκας τοῦ διασκευαστοῦ.
= ἴσον, ἰσοδύναμον πρὸς τό.

ΛΕΞΙΚΟΝ
ΟΜΗΡΙΚΟΝ.

Α

Α

Α, τὸ πρῶτον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, σημαίνει παρ' Ὁμ. τὴν πρώτην ραψῳδίαν τῆς Ἰλιάδος ἢ Ὀδυσσείας.

Ἀ-[⏑] ἐν συνθέσει εἶνε 1) α στερητικόν (πρὸ φωνήεντος συνήθως ἀν, ἴδ. ἀν-) καὶ ἀναιρεῖ τὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως, μεθ' ἧς συντίθεται, ἢ ἀφαιρεῖ αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἀντικειμένου εἰς ὃ ἡ σύνθετος λέξις ἀποδίδεται, π. χ. ἄδηλος, ἀναίτιος, ἀνοήμων=ὁ μὴ δῆλος, αἴτιος, νοήμων· ἄγαμος, ἄθυμος=ὁ ἄνευ γάμου, θυμοῦ. 2) α ἀθροιστικὸν καὶ ἐκφράζει κοινωνίαν ἢ ἕνωσιν καὶ ἰσότητα, π. χ. ἀκοίτης, θηλ. ἄκοιτις, ἄλοχος=ὁ ἔχων ὁμοῦ μὲ ἄλλον μίαν κοίτην, ἓν λέχος, τουτέστι σύζυγος· ἀθρόοι=οἱ ~~ἀποτελοῦντες~~ ὁμοῦ ἕνα θροῦν· ἀτάλαντος=ὁ ἴσον τάλαντον (βάρος) ἔχων, τουτέστιν ἰσοβαρής. Τοῦτο τὸ α εὑρίσκεται εἰς ὀλίγας μόνον λέξεις, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 3) α ἐπιτατικόν, ὅπερ ἐπιτείνει τὴν ἔννοιαν τοῦ ἑτέρου συνθετικοῦ μέρους, π. χ. ἄβρομος=ὁ πολὺν βρόμον ποιῶν, βροντώδης· ἀσκελές=τὸ πολὺ σκληρόν· ἀμαιμάκετος=ὁ πολὺ σφοδρός, ὁρμητικός, καί τινα ἄλλα. Ἀλλὰ τούτου τοῦ α ἡ ὕπαρξις παρ' ἄλλων καὶ ἰδίως τοῦ Λόβεκκ πολὺ ἀμφιβάλλεται· 4) α εὐφωνικὸν ἢ πλεοναστικόν, ὅπερ χάριν εὐφωνίας τίθεται ἐν ἀρχῇ λέξεως ἀπὸ δύω μάλιστα συμφώνων ἀρχομένων (σ καί τινος ἄλλου, ἢ ἀφώνου πρὸ ἀμεταβόλου), π. χ. ἄσταχυς=στάχυς· ἀβληχρός=βληχρός, καὶ ἄλ. (Ἐκτὸς δὲ τούτων ὁ Λόβεκκ παραδέχεται· 5) α σχηματιστικὸν χρησιμεῦον εἰς σχηματισμὸν ἐπιθέτων τινῶν ἐκ ῥημάτων βαρυτόνων, π. χ. ἀγανής, ἀσπερχής, ἀτενής, ἔνθα συνήθως θεωρεῖται ἐπιτατικὸν τὸ α.

6) α ἐκφράζον τὴν ἀφαιρετικὴν καὶ ἀποχωριστικὴν δύναμιν τῆς προθέσεως Ἀπὸ ἐν ταῖς λ. ἀμαρτεῖν, ἀμβροτεῖν, ἀῤῥοτάζειν κ. ἄ. καὶ 7) α παρεμφατικόν, ὅπερ παρέχει εἰς τὴν λ., μεθ' ἧς συντίθεται, παρέμφασίν τινα ἢ παραλλαγὴν τῆς σημασίας, οἷον ἀστεροπή=κεραυνός, „ἀστροπελέκι“ ἐκ τοῦ στεροπή=ἀστραπὴ ἁπλῶς. ‖. Ὀρ-

ἄαπτος

θοτέρα μοι φαίνεται ἡ παραδοχὴ τριῶν μόνον α-, τοῦ στερητικοῦ, ἀθροιστικοῦ καὶ τοῦ προθετικοῦ τῶν νεωτέρων γλωσσολόγων ἢ προσθέτου τῶν παλαιῶν γραμματικῶν).

Ἄ, ἐπιφώνημα ἀγανακτήσεως ἢ οἴκτου ἢ ἐκπλήξεως σημαντικόν, « ἆ δειλέ » ὡ καϋμένε, ἄχ ἄθλιε Λ 441, Ρ 201, ξ 361 κ. ἀλχ.

ΑΑΑΤΟΣ, ΟΝ [⏑–⏑], ποι. (ἀάω), 1) παθ. ἀβλαβής, ἀπαραβίαστος, « Στυγὸς ὕδωρ » Ξ 271. Ἐν ὀνόματι τούτου ὁρκίζονται οἱ θεοὶ τὸν δεινότατον ὅρκον, οὗ ἡ παράβασις ἐπάγεται τὴν φοβερωτάτην τιμωρίαν, ἴδ. Στύξ. 2) ἐνεργ. ἀβλαβής, οὐδεμίαν βλάβην ἐπιφέρων, ἀθῷος „ἄβλαβος“, « ἄεθλος » φ 91 καὶ χ 5 ἔνθα εἰρωνικῶς κεῖται. (Ταῦτα ὁ Δοιδερλεῖνος ἐκ Ἀμεῖς ἐν μέρει κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἑρμηνευτάς· διότι ὁ μὲν Ἀπολλὼν. ἑρμηνεύει τὴν λ. ἐν μὲν τῷ πρώτῳ χωρίῳ τῆς Ὀδ. ἐπιβλαβῆ καὶ δυσχερῆ, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἀβλαβῆ καὶ εὐχερῆ· ὁ δὲ Εὐστάθ. δίχα βλάβης· ὁ Σχολ. ἐπιβλαβῆ ἢ ἄνευ βλάβης. Ὀλιγώτερον πιθανὰ εἶνε αἱ ἐξῆς ἑρμηνεῖαι « ἄεθλος » ἀναπόφευκτος, ἀμετάκλητος, ἢ ἀκατάβλητος (irrevocabilis vel insuperabilis, Λόβεκκ)· ἀμετατρέπτως διακρίνων, ἀποφαίζων τὴν νίκην (Πάσσωυος)· ἄμεμπτος, ἔντιμος (Βούττμαννος)· εἰς ὃν οὐδεὶς ἀνάξιος καὶ ἄνανδρος τολμᾷ νὰ εἰσέλθῃ, ὁ εἰς μόνους ἄρα τοὺς μνηστῆρας ἐπιφυλαττόμενος (Φαῖσις). Κατὰ δὲ τὸν Πούτσιον ἡ λ. ἔχει μίαν μόνην σημ. ἀπαραβίαστος, ἀκατάβλητος, ἐπομ. συνώνυμον τῷ « ὄβριμος », ἰσχυρός, ὅπερ κατ' αὐτὸν περὶ μὲν τῆς Στυγὸς λεγόμενον ἀναφέρεται εἰς τὸν ὁρμητικὸν αὐτῆς ῥοῦν, περὶ δὲ τοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν ἐν αὐτῷ ἀπαιτουμένην ῥώμην).

ΑΑΓΗΣ, ΕΣ [⏑–.] (ἀFαγής, ἐκ τοῦ αγνυμι) ὁ μὴ συντριβόμενος, στερεός, ἄθραυστος, „ἀτσάκιστος“ « ῥόπαλον » λ 575 †.

ΑΑΟΜΑΙ, ἴδ. ΑΑΩ Β) καὶ Γ).

ΑΑΠΤΟΣ, ΟΝ, ποι. (ἅπτομαι) ἄψαυστος, ἀπροσπέλαστος, ἀπρόσιτος, ἐπομ. ἀκατα-

μάχητος, ἐπίθ. τῶν χειρῶν τῶν θεῶν καὶ ἡρώων Α 567, Η 309, Θ 450, λ 592, χ 248.

ἈΆΣΧΕΤΟΣ, ον, ἴδ. **ἌΣΧΕΤΟΣ**.

ΑΑΩ [⏑⏑–], ποι. κατ' ἐπέκτ. ἐκ τοῦ ἄω (ἐξ οὗ ἐνεργ. ἀορ. γ'. ἐν. ἄσε λ 61 καὶ μέσ. ἀορ. γ'. ἐν. ἄσατο Τ 95), μέσ. ἀόρ. ἀασάμην, παθ. ἀόρ. ἀάσθην· ἐκ δὲ τοῦ ἐνεστ. εὑρίσκεται μόνον τὸ γ'. ἐνικ. τοῦ μέσ. ἀᾶται· ζήτ. ἐν τῷ Γ). Συνήθ. οἱ ἀόρ. ἄσε καὶ ἄσατο, θεωροῦνται συνῃρημένοι ἐκ τοῦ ἄασε καὶ ἀάσατο. [Ὡς θεμελιώδη τύπον παραδέχεται ὁ μὲν Βούττμ. τὸ **ΑΓΑΩ**· ὁ δὲ Ἄρενς τὸ ἀγατάω ἐκ τῆς ῥίζ. **ΓΑΤ**· ὁ δὲ Δοιδερλ. ὑπάγει πάντας τοὺς τύπους πλὴν τοῦ ἐνεστῶτος εἰς ἐπιτατικόν τι ῥῆμα ἀάζω=ἀπατῶ, οὗ τὸ μέσ. ἀάζομαι=σφάλλομαι, ἀπατῶμαι, ᾗ δίδει εἰς τὸ ἀποθετ. ἀᾶσθαι τὴν μεταβ. σημ. βλάπτειν, παράγων αὐτὸ ἔκ τινος τύπου ἄασθαι, καθὼς τὸ ἀγᾶσθαι ἐκ τοῦ ἄγασθαι]. Α) Ἐνεργ. μεταβ. λυμαίνομαι, βλάπτω μετ' αἰτ. «ἦ ῥά τιν' ἤδη βασιλήων τῆδ' ἄτῃ ἄασας» ἆρα γε ἔβλαψας ἤδη τινὰ τῶν βασιλέων μὲ ταύτην τὴν δυστυχίαν; ὅ ἐ. ἐνέβαλες εἰς τοιαύτην δυστυχίαν; Θ 237. «ἄασάν μ' ἕταροι» κ 68. «ἄσέ με δαίμονος αἶσα» λ 61. Ὅθεν παθ. βλάπτομαι, εἰς δυστυχίαν περιπίπτω, «μέγ' ἀάσθη» Ρ 685. β) ἰδίως τὰς φρένας βλάπτω, παραπλανῶ, ἐκμαίνω μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ «φρένας» οἷον «φρένας οἴνῳ» μὲ οἶνον „θολώνω" τὸν νοῦν, φ 296. Παθ. μαίνομαι, παραφρονῶ, „μοῦ παίρνει ὁ θεὸς τὸν νοῦν" παραπλανῶμαι, «Ἄτης, ἣ πρῶτον ἀάσθην» Τ 136, «μέγ' ἀάσθη» δ 503, 509. «φρεσὶν ἧσιν ἀασθείς» φ 301. Β) Μέσ. σκοτίζομαι τὸν νοῦν, ἀνόητα πράττω, ἁμαρτάνω, Ι 116, 119, Τ 137, «ἀάσατο μέγα θυμῷ» ἔπαθε μεγάλην τῶν φρενῶν βλάβην, Ι 537, Λ 340. Γ) Ὡς μέσ. ἀποθ. μετ' αἰτ. ἀποπλανῶ (σκοτίζω) τὸν νοῦν τινος Τ 91 καὶ 129 (ἔνθα τὸ «ἀᾶται», ὅπερ ὁ Ἄρενς εἰς τὸ «ἀατᾷ» τρέπει, τὸ προηγούμενον ἄτη ἐτυμολογικῶς ἀκριβέστερον σαφηνίζει· ὡσαύτως καὶ ἐν στ. 138, ἴδ. **ἌΤΗ**). Ὡσαύτως κατὰ τὴν συνήθη γραφὴν καὶ στ. 95 «καὶ γὰρ δή νύ ποτε Ζῆν' ἄσατο» ἡ Ἄτη δηλ. Ἀλλ' ἐνταῦθα ὁ Σπίτζνερος καὶ Βέκκερος γράφουσι κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον «Ζεὺς ἄσατο» (διαγράφοντες τὸν στ. 94) ὁ Ζεὺς ἠπατήθη, ἐπλανήθη.

ΑΒΑΚΕΩ [⏑⏑..], (ἄβαξ, βάζω) ποι. ἀόρ. ἀβάκησα, κυρ. εἶμαι ἄλαλος, δὲν ὁμιλῶ ἐξ ἀγνοίας· ὅθεν εἶμαι ἐν ἀγνοίᾳ, οὐδὲν ὑπονοῶ, δ 249 †.

ΑΒΑΝΤΕΣ [⏑–⏑], οἱ, ἀρχαιότατοι κάτοικοι τῆς νήσου Εὐβοίας (κατ' Ἀριστοτ. παρὰ Στράβ. 10, 1, 3 φῦλον Θρᾳκικὸν ἐκ τῶν ἐν Φωκίδι Ἀβῶν ἐποικήσαν) οἵτινες μετὰ τοῦ Ἐλεφήνορος ἐστράτευσαν κατὰ τῆς Τροίας, Β 536.

ΑΒΑΡΒΑΡΕΗ [⏑–⏑..], ἡ (ἐκ τοῦ ἀ στερ. ᾗ βάρβαρος: μὴ ξενική, ἐγχώριος) πηγαία τις ἢ ναϊὰς νύμφη, μήτηρ τοῦ Αἰσήπου καὶ Πηδάσου, Ζ 22.

ΑΒΑΣ [⏑–], **ΑΝΤΟΣ**, ὁ (ἀ καὶ βαίνω: ὁ μὴ ἀποχωρῶν) εἷς τῶν Τρώων, υἱὸς τοῦ Εὐρυδάμαντος, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Διομήδους Σ 148.

Ἄβιοι [⏑⏑.], οἱ, Σκύθαι νομάδες τὰ βόρεια τῆς Εὐρώπης νεμόμενοι (Ἔφορος παρὰ Στράβ. 7, 3, 9, πρβ. καὶ §. 7) Ν 6 †. (Τὸ ὄνομα ἐξηγεῖται πολλαχῶς· κατά τινας μὲν=ἐνδεεῖς, ἀκτήμονες, ἄνευ βίου, „χωρὶς βιό" Στράβ. 7, 4, 6· κατὰ δὲ τὸν Ἀπολλώνιον διὰ τὸ ἑπόμενον «δικαιοτάτων ἀνθρώπων» ἐκ τοῦ βία: οἱ μὴ βίαιοι, εἰρηνικοί· ὡσαύτως καὶ ὁ Φαῖσις καὶ Δοιδερλεῖνος· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἀ καὶ βιός=τόξον: οἱ οὐδὲν τόξον φέροντες. Πρὸ τοῦ Εὐνίου ἡρμηνεύετο ὡς ἐπίθετον).

ΑΒΛΑΒΕΩΣ [–⏑..], Ἰων. ᾗ ποι. ἀντὶ τοῦ ἀβλαβῶς, ἐπίῤ. (ἀβλαβής) «ἀβλ. ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο σάνδαλα» τὰ ἔδεσεν οὕτως ὥστε δὲν ἐπλήγωνον τοὺς πόδας, Ὑμ. Ἑρμ. 83.

ΑΒΛΑΒΙΗ [–⏑⏑.], ἡ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἀβλάβεια, εὑρίσκεται πληθ. Ὑ. Ἑρμ. 393.

Ἄβληρος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Νεστορίδου Ἀντιλόχου φονευθείς, Ζ 32.

ΑΒΛΗΣ, **ΗΤΟΣ**, ὁ, ἡ, ποι. (ἀ, βάλλω) μὴ ῥιφθείς, μὴ ἐκτοξευθείς, „καινοῦργος", ἀμεταχείριστος, ἐπίθ. βέλους, Δ 117 †.

ΑΒΛΗΤΟΣ, ον, ποι. (ἀ, βάλλω), ἄτρωτος, „ἀκτύπητος, ἀπλήγωτος", ἀπρόσβλητος, Δ 540 †.

ΑΒΛΗΧΡΟΣ, **Η**, **ΟΝ** (ἐκ τοῦ εὐφ. ἢ μᾶλλον προθετ. α καὶ τοῦ παρ' Ὁμ. ἀχρ. βληχρὸς) ἀσθενής, ἀδύνατος «χεὶρ» (τῆς Ἀφροδίτης) Ε 337· «τεῖχος» Θ 178· μαλακός, ἤπιος, ἥσυχος «Θάνατος» λ 135, ψ 282, (ὁ Δοιδερλ. καὶ ἄλλοι τῶν νεωτέρων σχετίζουσι τὴν λ. πρὸς τὸ: μαλακός, βλάξ, ἀμαλός· σημαίνει ἄρα ὁτὲ μὲν τὸν μαλακὸν καὶ τρυφερόν, ὁτὲ δὲ τὸν μαλακὸν καὶ ἀδύνατον).

ΑΒΡΟΜΟΣ, ον (α εὐφ. καὶ βρόμος κατὰ τὸν Εὐστ.) θορυβώδης, ταραχώδης, ἐπίθ. τῶν Τρώων Ν 41 †. (Ὡσαύτως ᾗ ὁ Βούττμαννος, ὅστις ἐκλαμβάνει τὸ α ὡς ἀθροιστικόν: ὁμοῦ θορυβῶν· ἄλλοι δὲ μετὰ τοῦ Ἀπολλωνίου, ὅστις ἑρμηνεύει αὐτὸ «σὺν πολλῷ βρόμῳ», ἐκλαμβάνουσι τὸ α ἐπιτατικόν, ἐπομ.=πολυτάραχος).

ΑΒΡΟΤΑΖΩ, ῥ. ἐπικ. ἐκ τοῦ β'. ἀορ. ἀμβροτεῖν (ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἁμαρτεῖν) σχηματισθέν· ἀποτυγχάνω, μετὰ γεν. μόνον ἐν τῷ ἀορ. α. τῆς ὑποτ. «μήπως ἀβροτάξομεν (ἐπικ. συνεσταλμ. ἀντὶ τοῦ ἀβροτάζωμεν) ἀλλήλοιιν» ἵνα μὴ ἀποτύχωμεν ἀλλήλων, μήπως „χάσωμεν (δὲν εὕρωμεν)" ὁ εἷς τὸν ἄλλον, Κ 65 †.

ΑΒΡΟΤΟΣ, **Η**, **ΟΝ**, μεθ' Ὁμ. **ΟΣ**, **ΟΝ**, ποι. (ἀ στερ. βροτὸς)=ἄμβροτος, ἀθάνατος, θεῖος, ἱερός, «νὺξ ἀβρότη» Ξ 78 †. πρβλ. λ. **ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ**.

Ἄβυδος [⏑–.], ἡ, πόλις ἐν τῇ Τρωϊκῇ χώρᾳ παρὰ τὸν Ἑλλήσποντον, ἀπέναντι τῆς Σηστοῦ, σήμ. τὸ φρούριον τῶν Δαρδανελλίων Ἄβυδο. Β 836. Ἐπίῤ. **ΑΒΥΔΟΘΕΝ** ἐξ Ἀβύδου Δ 50 καὶ **ΑΒΙΔΟΘΙ** ἐν Ἀβύδῳ, Ρ 584.

ΑΓΑΑΣΘΑΙ, ἴδε ΑΓΑΜΑΙ.

ΑΓΑΓΟΝ, ἴδ. ΑΓΩ.

ΑΓΑΖΟΜΑΙ, ἴδ. ΑΓΑΜΑΙ.

ΑΓΑΘΟΣ, Η, ΟΝ [⏑⏑.], „καλός", ἐξαίρετος, ἐξέχων εἰς τὸ εἶδός του· 1) ἐπὶ προσώπων· α) κατὰ τὴν σωματικὴν ῥώμην ἀνδρεῖος· πολλάκις μετὰ περαιτέρου προσδιορισμοῦ κατ' αἰτ. ὡς ἐν τῇ φρ. «βοὴν ἀγαθός» ἴδ. ΒΟΗ. β') κατὰ τὴν καταγωγήν = εὐγενής, πρόκριτος, προύχων (τοὐναντ. χέρης) ο 324, σ 276, «αἷμα» εὐγενὴς καταγωγή, δ 611· γ') κατὰ τὴν διάνοιαν κατὰ τὰ ἤθη «φρένες» συνεταὶ φρ. ὅ ἐ. φρόνησις, γ 266, π 398· εὐσέβεια ξ 421, σωφροσύνη ω 194· ἔτι δὲ καὶ φιλάνθρωπος, φιλόφρων διάθεσις· ὅθεν τοὐναντίον «οὐκ ἀγαθαὶ φρένες» ἐχθρικὴ, δυσμενὴς διάθεσις, Θ 360· «ἀγαθὰ φρονέω» ἔχω γενναῖον φρόνημα Ζ 162. Ἀλλ' ἐν τῇ α 43 καὶ Ω 173 σημ. ἔχω φιλόφρονα, εὐνοϊκὴν διάθεσιν πρβ. ΦΡΟΝΕΩ. 2) ἐπὶ πραγμάτων ἢ καταστάσεων καλός, χρήσιμος, Β 204, ρ 352· «ἀγαθόν ἐστι» εἶνε καλὸν, χρήσιμον, μετ' ἀπρφ. «νυκτὶ πιθέσθαι» Η 282· «αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι» ἡ αἰδὼς δὲν χρησιμεύει νὰ ὑπάρχῃ εἰς κτλ., ὅ ἐ. δὲν εἶνε καλὸν, χρήσιμον, νὰ ἔχῃ αἰδῶ ἀνὴρ ἐνδεής, ρ 347, «εἰς ἀγαθὸν, εἰς ἀγαθὰ εἰπεῖν, μυθέεσθαι» πρὸς τὸ συμφέρον, „διὰ τὸ καλόν", πρὸς ὄφελος λέγω, Ι 102, Ψ 305· «πείθεσθαι εἰς ἀγαθόν» Λ 789. Τὸ οὐδ. πλ. «ἀγαθὰ» ὡς οὐσιαστικόν, ξ 441. (Ἐκ τοῦ ἄγαμαι, σημ. κυρ. ἀγαστός, ἀξιοθαύμαστος).

ΑΓΑΘΩΝ, ΩΝΟΣ, ὁ (μεγεθυντ. τοῦ ἀγαθὸς) υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἑκάβης Ω 249.

ΑΓΑΙΟΜΑΙ [⏑···], ἐπ. ἐκτενέστ. τύπος τοῦ ΑΓΑΜΑΙ μόνον κατ' ἐνεστ. μετ' ἀγανακτήσεως ἀποστρέφομαι «κακὰ ἔργα» υ 16 †.

ΑΓΑΚΛΕΗΣ, ΕΣ [⏑–..], ποι. (ἄγαν, κλέος), γεν. ἀγακλεῖος, περικλεής, ἔνδοξος, συνήθ. ἐπὶ ἀνθρώπων, *Ἰλ. Ρ 716, Ψ 529, ἐπίθετον τοῦ Ἡφαίστου, Φ 379.

ΑΓΑΚΛΕΗΣ, συνηρ. ΗΣ, ΗΟΣ, ὁ, εἷς τῶν Μυρμιδόνων, πατὴρ τοῦ Ἐπειγέως Π 571.

ΑΓΑΚΛΕΙΤΟΣ, Η, ΟΝ [⏑–..] = ΑΓΑΚΛΕΗΣ, ποι. περιβόητος, εὐκλεής, ἐξάκουστος, περίδοξος, συνήθ. ἐπὶ ἀνθρώπων, Β 564, Μ 101, Ρ 370· «πυλαωροὺς» Φ 530· ἔτι δὲ ἐπίθ. μιᾶς τῶν Νηρηΐδων Σ 45. β) ἐπὶ πραγμάτων μόνον ἐν τῷ «ἀγακλειτὴ ἑκατόμβη» λαμπρὰ, πολυτελὴς ἑκ. γ 59, η 202.

ΑΓΑΚΛΥΤΟΣ, Η, ΟΝ [⏑–⏑.], ποι. (ἄγαν κλυτὸς), „πολὺ ἐξακουστὸς", περίφημος, ὑπερένδοξος, α) συνήθ. ἐπὶ ἀνθρώπων Ζ 436, θ 502. β) ἐπὶ πραγμάτων μόνον ἐν τῷ «δώματα ἀγακλ.» γ 388, 428, η 3.

*ΑΓΑΛΛΙΣ [⏑–⏑], ΙΔΟΣ, ἡ, φυτόν, εἶδος ἴριδος, ἴσως τὸ λεγόμενον ἄλλως φασγάνιον ἢ ξίφιον, „σπαθόχορτον" Υ. Δήμ. 7, 426.

ΑΓΑΛΛΟΜΑΙ [⏑···], μέσ. μόνον κατ' ἐνεστ. ὑπερηφανεύομαι διά τι, χαίρω μεθ' ὑπερηφανείας ἐπί τινι, „καμαρώνω" τι, μετὰ δοτ. «ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν» Μ 114· «νήεσσι» ζ 272, «πώλοισι» Υ 222, «πτερύγεσσι» Β 462, Υ. Ἑρμ. 553· μετὰ μετοχ. «ἀγάλλεται ἔχων τεύχεα» Ρ 473, Σ 132. Ἐν γένει δὲ εὐφραίνομαι, τέρπομαι «φρένα μολπαῖς» περὶ τοῦ Πανὸς Ὕμ. 18, 24 καὶ μεταφορ. ἐπὶ νηῶν «ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρῳ» ε 176.

ΑΓΑΛΜΑ [⏑–⏑], ΑΤΟΣ, τὸ, (ἀγάλλω) πᾶν τὸ εἰς λαμπρὰν κόσμησιν συντελοῦν, κόσμος, πολύτιμον κόσμημα, „στολίδι", Γαλλ. bijou Δ 144, δ 602· ὁ δούρειος ἵππος λέγεται «ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον» λαμπρὸν ἀνάθημα, τῶν θεῶν θελκτικὸν (κατὰ δὲ τὸν ΓΜ. Οὐόσσιον: κόσμημα τῶν θεῶν) θ 509· ὡσαύτως λέγεται καὶ ὁ πρὸς θυσίαν χρυσῷ κεκοσμημένος βοῦς γ 438.

ΑΓΑΜΑΙ [⏑⏑–], μέσ. ἀποθ. ἕτερος δὲ ἐπικ. τύπος ΑΓΑΟΜΑΙ καὶ ΑΓΑΙΟΜΑΙ (ὅπ. ἴδ.) ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὴν 2) σημ., ἐνῷ τὸ ἄγαμαι μόνον εἰς τὴν 1) σημ. εὑρίσκεται· μέλλ. ἀγάσομαι α 389 (ἔνθα ὁ Οὐόλφιος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν γράφουσι νεμεσήσεαι, πλὴν τοῦ Νίτση ὑπερμαχοῦντος τῆς παλαιᾶς γραφῆς: ἀγάσσεαι) ἀόρ. ἀ. ἐπ. ἠγασάμην, ὀγασάμην καὶ μετὰ σσ (τοὺς τύπους τούτους ἀμφοτέρας ἔχοντας τὰς σημασίας ὑπάγουσί τινες εἰς μεταγενέστερόν τινα ἐνεστῶτα παρ' Ὁμ. ἔτι ἄγνωστον: ἀγάζομαι. Ἐκ τοῦ ἄγαμαι εὑρίσκεται μόνον τὸ ἀ. ἐν. πρόσωπον τοῦ ἐνεστ. ἐκ δὲ τοῦ ἀγάομαι τὸ β'. πλ. τοῦ ἐνεστ. ἀγάασθε, ἐπικ. ἐκτεταμ. ἀντὶ τοῦ ἀγᾶσθε, ἀπρφ. ἀγάασθαι ἀντὶ τοῦ ἀγᾶσθαι καὶ β'. πλ. τοῦ παρατ. ἠγάασθε ἀντὶ τοῦ ἠγᾶσθε). 1) ἐπ' ἀγαθοῦ, θαυμάζω, σέβομαι, τιμῶ, μετ' αἰτ. Γ 181 «μῦθον» Η 404· ἀπτώτ. ἐκπλήττομαι, θαυμάζω, Γ 224, σ 71, ψ 175. Τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχει καὶ τὸ ἀγάασθαι τῆς π 202 «οὔ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἐόντα οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον οὔτ' ἀγάασθαι», ὅπερ κατὰ τὸν Δύντζερον καὶ Ἀμεῖν ὡς ἐξῆς ἑρμηνευτέον: δὲν πρέπει τὸν φ. σου πατέρα, ὃν ἔχεις ἐν τῇ οἰκίᾳ (ἔνδον ἐόντα) οὔτε μὲ τόσην ἀπορίαν (ὡς ξένον πρόσωπον) οὔτε μὲ τόσον θαυμασμὸν (ἕνεκα τοῦ κάλλους καὶ τῆς νεότητος) νὰ θεωρῇς. Ὥστε εἰς μὲν τὸ «θαυμάζειν» ἀναφέρονται οἱ στ. 204—206, εἰς δὲ τὸ «ἀγάασθαι» οἱ στ. 207 ἑξ. 2) ἐπὶ κακοῦ α) φθονερῶς τινα προσβλέπω, φθονῶ, μετὰ δοτ. προσ. Ρ 71, ε 122· μετ' αἰτ. πράγματος, ζηλεύω τι, βλέπω τι μὲ ὄμμα φθονερόν· «τὰ μέν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτός» ταῦτα ἔμελλε καὶ θεός τις αὐτὸς νὰ φθονήσῃ (ἂν ἐγίνοντο δηλ.) δ 181 καὶ μετ' ἀπαρφ. «νῦν μοι ἀγᾶσθε, θεοί, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι» ὑπὸ φθόνου δέν μοι ἀφίνετε νά... ε 129 πρβ. καὶ στίχ. 119, 122, ψ 211· «ἀγ. περὶ νίκης» φθονῶ διὰ τὴν νίκην Ψ 639· β) ὀργίζομαι, ἀγανακτῶ, δ 658· «ἀγασσάμενοι» φιλοτιμηθέντες Η 41· μετ' αἰτ. «κακὰ ἔργα» ἀγανακτῶ διὰ τὰ κακὰ ἔργα, β 67,

ψ 64· μετὰ δοτ. προσώπ. ἐναντίον τινός, θ 565 «κότῳ» εἰς ἀγανάκτησιν περιέρχομαι Ξ 111 ('Εκ τοῦ ἄζομαι κατὰ τὸν Λόβεκκ).

'Αγαμεμνονίδης, ου, ὁ, υἱὸς τοῦ 'Αγαμέμνονός=Ὀρέστης (ἴδ. τ. λ.) α 30.

'Αγαμέμνων [⏑⏑–.], ονος, ὁ, (ἐκ τοῦ ἄγαν καὶ μένω ἢ μίμνω: πολὺ ἐπίμονος, εὐσταθής, ἢ ἄγαν καρτερικός· κατὰ δὲ τὸν Πρέλλερον: μεγαλόφρων) υἱὸς τοῦ 'Ατρέως, ἔγγονος τοῦ Πέλοπος, βασιλεὺς τῶν Μυκηνῶν ϗ τῆς μετέπειτα 'Αχαΐας μέχρι τῆς Ἥλιδος, ὁ δυνατώτατος τῶν ἐπὶ Τροίαν 'Ελλήνων βασιλέων ϗ ἀρχιστράτηγος αὐτῶν, πλὴν μετὰ περιωρισμένης δυνάμεως ἐνεργῶν. Παρίσταται ἐν τῇ 'Ιλιάδι ὡς ἀνὴρ ὑψηλός, εὔσαρκος ϗ μεγαλοπρεπὴς Β 478, ἀτομικῶς μὲν ἀνδρεῖος (ἴδ. ἐν τῇ Λ τὴν ἀριστείαν αὐτοῦ), ἀλλ' ὡς στρατηγὸς δὲν ἔχει ἐνίοτε τὴν ἀπαιτουμένην ἑτοιμότητα, σύνεσιν καὶ ἐπιμονήν, ἴδ. Ι ἐν ἀρχ. Ξ 64 ἑξ. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον φαίνεται ὑπερήφανος καὶ ἐπιτακτικὸς ὡς μεγάλην ἐπικράτειαν ἔχων («εὐρυκρείων») καὶ ἰσχυρὸς βασιλεύς. 'Εξ ἰδιοτροπίας ἢ ἀκολασίας ὑβρίζει τὸν ἱερέα Χρύσην, ἀρνηθεὶς ν' ἀπολυτρώσῃ τὴν θυγατέρα του Χρυσηίδα, ἀναγκασθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ 'Απόλλωνος ὀργισθέντος ἐπὶ τῇ ὕβρει τοῦ ἱερέως του ν' ἀποδώσῃ αὐτήν, ἀποζημιοῦται αὐθαιρέτως διὰ τῆς Βρισηίδος, ἣν παρανόμως καὶ διὰ τῆς βίας ἁρπάζει παρὰ τοῦ 'Αχιλλέως καὶ οὕτως ὑβρίζει μὲν τοῦτον θανασίμως, εἰς ἑαυτὸν δὲ καὶ τοὺς 'Αχαιοὺς γίνεται παραίτιος μεγάλων δυστυχημάτων ('Ιλ. Α). 'Αναγκασθεὶς δὲ τέλος ὑπὸ τούτων νὰ ζητήσῃ συνδιαλλαγήν, προτείνει ὅρους ταπεινωτικωτάτους, οὓς ὑπερηφάνως ἀπορρίπτει ὁ 'Αχιλλεύς ('Ιλ. Ι). Κατὰ τὴν 'Οδύσσειαν α 300 φονεύει αὐτὸν ὁ Αἴγισθος ὁ μοιχὸς τῆς γυναικός του Κλυταιμνήστρας μετὰ τὴν ἐκ Τροίας ἐπάνοδόν του· πρβ. λ 410 ἑξ. Αἱ Θυγατέρες ἀναφέρονται Ι 287. 'Εκ τούτου ἐπίθ. **'Αγαμεμνόνεος, έη, εον**=**'Αγαμεμνόνειος**, εἰς τὸν 'Αγ. ἀνήκων Ψ 295, γ 264.

'Αγαμήδη [⏑⏑..], ἡ, θυγ. τοῦ Αὐγείου, σύζ. τοῦ Μουλίου «ἣ τόσα φάρμακα ἤδη, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών» Λ 740.

***'Αγαμήδης** [⏑⏑..], ους, ὁ (ἄγαν, μῆδος: ὁ πολὺ συνετός, κατὰ δὲ τὸν Πρέλλερον ἀπιθάνως: ὁ παναγιος) υἱὸς τοῦ 'Εργίνου βασιλέως τοῦ 'Ορχομενοῦ καὶ ἀδελφὸς τοῦ Τροφωνίου, Υ. 'Απόλ. 296 πρβ λ. **Τροφώνιος**.

Ἄγαμος, ον [⏑⏑.], (α στερ. γάμος) ἄγαμος, ὁ μὴ ἐλθὼν εἰς γάμον, «ἀνύπανδρος», «αἴθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι»= εἴθε νὰ μὴ εἶχες γεννηθῇ καὶ ν' ἀπέθνησκες ἄγαμος, δηλ. πρὶν ἔλθῃς εἰς γάμον, Γ 40 †.

Ἀγάννιφος, ον [⏑–⏑.], ποι. (ἄγαν, νίφω) χιονοσκεπής, ἐπίθ. τοῦ 'Ολύμπου *'Ιλ. Α 420, Σ 186.

Ἀγανός, ή, όν [⏑⏑.], ποι. (γάνος, γάνυμαι) φιλόφρων, ἤπιος, μαλακός, πρᾷος, ἐπιεικής, «ἔπεα» Β 180 «βασιλεύς» ϐ 230 «ἀγ. βέλεα» τὰ ἤπια βέλη τοῦ 'Απόλλωνος καὶ τῆς 'Αρτέμιδος, εἰς οὓς ἀπεδίδετο πᾶς αἰφνίδιος, ἄρα γλυκὺς θάνατος (ἀντιθέτως πρὸς τὸν ὀδυνηρὸν ϗ μετὰ μακρὰν νόσον ἐπερχόμενον) ὁ μὲν τῶν ἀνδρῶν εἰς τὸν 'Απόλλωνα, ὁ δὲ τῶν γυναικῶν εἰς τὴν Ἄρτεμιν Ω 759, γ 280, ο 411 ἴδ. **'Απόλλων, Ἄρτεμις**· «εὐχωλαὶ» τάγματα (ὑποσχέσεις, ταξίματα) εὐάρεστα, θεάρεστα Ι 499, ν 357· ὡσαύτως «δῶρα» Ι 113 (‖. 'Η λ. ἐσώθη ἐν τῇ καθομιλουμένῃ εἰς μίαν καὶ μόνην σημασίαν: τὸ πανὶ τὸ ἀραιὸν λέγεται „ἀγανό" μαλακόν δηλ. κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ „κρουστόν", ὅπερ καὶ σκληρόν. Οὐδὲν ἄρα ἔχει κοινὸν πρὸς τὸ τοῦ Βυζαντίου Σκαρλ. ἐανός).

Ἀγανοφροσύνη [⏑⏑–⏑⏑.], ἡ, πραότης, φιλοφροσύνη, ἠπιότης, Ω 772, λ 203. 'Εκ τοῦ

Ἀγανόφρων, ον [⏑⏑–.], γεν. ονος, ποι. (ἀγανός, φρήν) ὁ ἔχων ἦθος γλυκύ, διάθεσιν φιλόφρονα, ἤπιος, πρᾷος, Υ 467.

Ἀγάομαι, ἐπ. ἐκτεν. τύπος τοῦ **Ἄγαμαι**, ὅπ. ἴδ.

Ἀγαπάζω καὶ **Ἀγαπάζομαι**, ἴδ. τὸ ἑφεξῆς· (‖. Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι πολλῶν εἰς άω ῥημάτων τῆς ἀρχαίας ἔσωσεν ἡ καθομιλουμένη τὸν ἐκτενέστερον τοῦτον τύπον εἰς άζω, οἷον „πειράζω" (πειράω), „θεάζομαι" (θεάομαι), „γώζομαι" ὅ.ἐ. γοάζομαι (γοάω) κ.ἄ. 'Εν ἄλλοις δὲ συνέβη τὸ ἀνάπαλιν οἷον „βασάω" (βασάζω). Κορ. 'Ατ. 1, 65.

Ἀγαπάω [⏑⏑..], (συγγ. τῷ ἄγαμαι) ὁ ἐνεστ. μόνον ἐν τῇ φ 289, ψ 214· ἀλλαχοῦ δὲ τὸ ἀγαπάζω, Ω 464, π 17 καὶ ὡς μέσον ἀποθ. τὸ ἀγαπάζομαι η 33, χ 499 κ. ἀ. ὁ ἀόρ. ἠγάπησα καὶ ἀγάπησα. 1) φιλικῶς πρός τινα φέρομαι, φιλικῶς ὑπεδέχομαι, δεξιοῦμαι, μετ' αἰτ. συνήθ. ἐπὶ ἀνθρώπων π 17, ψ 214. Τὸ δὲ ἀποθ. συνήθως κατὰ μετοχ. «κύνεον ἀγαπαζόμενοι» δεξιούμενοι ἠσπάζοντο, ρ 35, φ. 224· «οὐκ ἀγαπαζόμενοι φιλέουσιν ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθῃ» δὲν ὑποδέχονται εὐχαρίστως τὸν ξένον, η 33· «θεὸν ὧδε βροτοὺς ἀγαπαζέμεν ἄντην» κατὰ μὲν τὴν συνήθη ἑρμηνείαν: θεὸς φανερὰ μετὰ τοσαύτης ἀγάπης νὰ προνοῇ περὶ θνητῶν· κατὰ δὲ τὴν ὀρθοτέραν τοῦ Μιγκουϊτζίου: θεὸς οὕτως ἐμφανῶς νὰ χαιρετᾷ θνητούς, Ω 464. 2) εὐχαριστῶ, εἶμαι εὐχαριστημένος, ἀρκετ μοι «οὐκ ἀγαπᾷς ὅ (=ὅτι) ἔκηλος δαίνυσαι;» δὲν εὐχαριστεῖς, δὲν σοι ἀρκεῖ ὅτι ἡσύχως εὐωχεῖσαι; φ 289. (‖. 'Εν τῇ καθομιλουμένῃ τὸ „ἀγαπῶ"=φιλῶ, ἐρῶ).

Ἀγαπήνωρ [⏑⏑–.], ορος, ὁ (ἀγαπάω, ἀνήρ) ὁ τοὺς ἀνέρας (=ἀνδρείους) ἢ τὴν ἠνορέην (=ἀνδρείαν) ἀγαπῶν, ἐπομ. ἀνδρετος, ἐπίθ. τῶν ἡρώων Θ 114, Ν 756, Ο 392, Ψ 113, 124, η 170 (Κατὰ τὸν Δοιδερλ.=ἀγήνωρ· κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον: ὁ τοὺς ἄνδρας ἀγαπῶν, ὅ ἐ. τὴν πρὸς τοὺς ἄνδρας μάχην. ‖. Λίαν ἀπίθανος ἑρμηνεία).

'Αγαπήνωρ, ορος, ὁ, υἱὸς τοῦ 'Αγκαίου, βασιλέως καὶ στρατηγοῦ τῶν 'Αρκάδων Β 609. 'Επιστρέφων εἰς τὴν πατρίδα ἐρρίφθη ὑπὸ τῶν ἀνέ-

μων εἰς τὴν Κύπρον Ἀπολδ. 3, 10, 8. Παυσ. 8, 5, 2.

ἈΓΑΠΗΤΌΣ, ή, όν [⏑⏑..], (ἀγαπάω) „ἀγαπητός, ἀγαπημένος, ἀκριβός“ Ζ 401, 6 365, δ 727, 817· κεῖται μόνον ἐπὶ μονογενοῦς υἱοῦ, „μονάκριβος“. Ἀλλ' ἐν τῇ Βατρ. 118 « τρίτος ἐὼν ἀγαπητός ».

ἈΓΑΎῬΡΟΟΣ, ον [⏑...], ποι. (ἄγαν, ῥέω) ἔχων σφοδρὰ, ὁρμητικὰ ῥεύματα, ῥευματώδης, ἐπίθ. τοῦ Ἑλλησπόντου Β 845, Μ 30, τῆς θαλάσσης, Ὑ. Δήμ. 34.

ἈΓΑΣΘΈΝΗΣ, εος, ὁ (τὸ ἐπίθ. ἀγασθενὴς=ἄγαν δυνατός) υἱὸς τοῦ Αὐγείου, βασιλεὺς τῆς Ἤλιδος καὶ πατὴρ τοῦ Πολυξένου, Β 624.

ἈΓΆΣΤΟΝΟΣ, ον [⏑...], ποι. (ἄγαν, στένω) ὁ σφόδρα στενάζων, πολυστέναχτος· ὅθεν ὡς ἐπίθ. τῆς Ἀμφιτρίτης (θαλάσσης) ἡ ἄγαν ἠχήεσσα, πολυπάταγος, πολύστονος, μ 97 †. Ὑ. Ἀπόλ. 94 (‖. καὶ οὐχὶ κατά τινας τῶν παλαιῶν: ἡ στόνων πολλῶν καὶ βαρέων αἰτία τοῖς ναυαγοῦσι).

ἈΓΆΣΤΡΟΦΟΣ [⏑–..], ὁ (ἄγαν, στρέφω: πολύστροφος) υἱὸς τοῦ Παίονος, εἷς τῶν ὑπὸ τοῦ Διομήδους φονευθέντων Τρώων Λ 338.

*ἈΓΑΤΌΣ, όν [⏑⏑.], κυρ. ἐπίθ. ῥηματ. ἐκ τοῦ ἄγαμαι ἀντὶ τοῦ ἀγαστός, θαυμαστός· τὸ οὐδ. ὡς ἐπίῤ. Ὑ. Ἀπόλ. 515 (ἔνθα ὁ Βαουμεϊστερος μετὰ τοῦ Σνειδεβίνου γράφουσιν: ἐρατόν).

ἈΓΑΥΉ (‖. Παρ' ἄλλοις συγγραφεῦσιν εὑρίσκεται τονιζόμενον Ἀγαύη), ἡ, θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος, Σ 42 κυρ. θηλ. τοῦ ἑπομ.

ἈΓΑΥΌΣ, ή, όν [⏑..], (ἄγαμαι) ποι. κυρ. θαυμαστός· ὅθεν ἔξοχος, ἐκπρεπής, ἔκλαμπρος, μεγαλοπρεπής, Λατ. illustris, σύνηθ. ἐπίθ. τῶν ἡρώων καὶ βασιλέων, ἔτι δὲ καὶ τῆς Περσεφόνης, λ 213 καὶ τῶν Ἱπποκολγῶν, Ν 5, τῶν μνηστήρων ὡς εὐγενῶν, 6 209 « πομπῆες ἀγαυοὶ » θαυμαστοὶ ὁδηγοὶ λέγονται οἱ Φαίακες; ν 71. Τὸ ὑπερθ. ἀγαυότατος ο 229.

ἈΓΓΕΛΙΗ [..⏑.], ἡ (ἄγγελος) παραγγελία, πρεσβεία· εἴδησις, ο 447 κατὰ πληθ. 6 255, ε 150 κ. ἀ. « ἀγελλίη τινός » ἐνεργητικῶς: ἀγγελία περί τινος Ο 640, α 408, χ 245 « ἐμὴ ἀγγελίη » εἴδησις περὶ ἐμοῦ, Τ 336. Παθητικ. « Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης » κατὰ παραγγελίαν τοῦ Διός, η 264. Ἡ αἰτ. « ἀγγελίην » καὶ ἡ γεν. « ἀγγελίης » ἔχουσι κατὰ τὴν συνηθεστέραν ἑρμηνείαν ἐπιῤῥημ. σημασίαν ἐν ταῖς ἐξῆς φράσεσι « ἀγγελίην ἐλθεῖν » εἰς πρεσβείαν ὅ ἐ. ὡς πρεσβευτὴς ἔρχομαι Λ 140, « ἀγγελίην ἐπὶ (ὁ Οὐόλφιος καὶ Βέκκερος τονίζουσιν: ἔπι) Τυδῆ στεῖλαν » (=ἐπέστειλαν Τυδῆ ἀγγελίην) ἔστειλαν τὸν Τυδέα πρὸς εἴδησιν, ἵνα ὀτλ. φέρῃ αὐτήν, Δ 384, πρβ. τὴν φρ. « ἐξεσίην ἐλθεῖν » ἐν λ. ΕΞΕΣΊΗ· « ἦλυθε σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης » (ἐάν τις συντάξῃ ἦλυθεν ἀγγελίης σεῦ ἕνεκα καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν Ναίγελσβαχ ἦλ. ἕνεκα ἀγγελίης σεῦ) ἦλθε δι' ἀγγελίαν (ὡς πρεσβευτὴς) πρὸς χάριν σου Γ 206· « ἦέ τευ ἀγγελίης μετ' ἔμ' ἦλυθες » ἢ ἦλθες πρός με δι' ἀγγελίαν τινός, ὅ ἐ. ὅπως μοι ἀναγγείλῃς τι; Ν 252. Ὡσαύτως « ἀγγελίης οἴχνεσκε » Ο 640. (Ἡ ἀρχαιοτέρα γραμματικὴ παράδοσις ὑπάγει τοὺς τύπους τούτους εἰς ὀνομαστικήν τινα: ὁ ἀγγελίης (Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀγγελίας =ἄγγελος, καθὼς λοξίας=λοξός, γοργίας=γοργός, στρουθίας=στρουθός, σπογγίας=σπόγγος κ. ἄ.). Ταύτην δὲ τὴν ἑρμηνείαν προτιμῶσι μὲν ὁ Βούττμαννος, Βούνδερος καὶ Φαῖσις· ἀποῤῥίπτουσι δὲ ὁ Θήρσιος, Σπίτζνερος, Ναίγελσβαχ καὶ Κρύγερος).

*ἈΓΓΕΛΙΏΤΗΣ, ου, ὁ=ἄγγελος, Ὑ. Ἑρμ. 296.

ἈΓΓΈΛΛΩ (ἄγγελος) μέλ. ἀγγελέω Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀγγελῶ, ἀόῤ. ἤγγειλα, μέσ. ἀόῤ. ἠγγειλάμην. 1) φέρω εἴδησιν, διακηρύττω, ἀναγγέλλω, ἀπτώτ. Θ 398, 409 κ. ἄ. πλχ. μετὰ δοτ. προσ. δ 24· μετ' ἀπῤῥφ. διακηρύττω ὅτι πρέπει τι νὰ γείνῃ, κελεύω, προστάττω, « οἰκόνδε νέεσθαι » π 350, « λέξασθαι » Θ 517. 2) „μηνύω“, διηγοῦμαι, ἀναφέρω, « ἐσθλὰ » Κ 448, « ἔπος τινί » Ρ 701, « θέμιστας » Ὑ. Ἀπ. 391· « τινά » φέρω εἴδησιν περί τινος, ξ 120, 123.

ἌΓΓΕΛΟΣ, ὁ, ἡ, ἀπεσταλμένος (–νη), ὃ καὶ ἡ ἀγγελιοφόρος, « Διὸς ἄγγελοι » λέγονται οἱ κήρυκες Α 334, ἡ Ὄσσα (=φήμη) Β 94, οἱ οἰωνοὶ Ω 292, 296 (‖. Ἐν δὲ τῇ καθομιλουμένῃ μόνον ἐπὶ τῶν ὑπερανθρώπων ἐκείνων ὄντων, τῶν ὑπηρετούντων τὸν θεόν).

ἌΓΓΟΣ, εος, τό, δοχεῖον, „ἄγγειον“, οἴνου, γάλακτος κτλ. Β 471, 6 286.

ἌΓΕ, ἌΓΕΤΕ, κυρ. προστ. τοῦ ἄγω, ἀλλὰ συνήθως λαμβάνονται ὡς παρακελευσματικὰ ἐπιῤ. οἷα τὰ τῆς καθομιλουμ. „ἄε (=ἄγε), ἔλα“ (προστ. τοῦ ἐλάω) ἐμπρός, καὶ πολλάκις διὰ μορίων ἐπιτείνονται « ἀλλ' ἄγε, ἄγε δὴ (=„ἄε δέ“, προφ. aï-dé), ἀλλ' ἄγετε » „ἔλα λοιπόν, ἐμπρὸς λοιπόν, ἐλᾶτε δά, ἄε δὲ δὲ“ (προφ. aï-dé-dé). Συντάσσονται δὲ μετὰ προστακτ. καὶ ὑποτακτ. καὶ ἐνίοτε τὸ ἐν. « ἄγε » κεῖται ἢ ἐπὶ πληθ. ὑποκειμ. « παῖδες ἐμοί, ἄγε-ζεύξατε » γ 475, « ἀλλ' ἄγε μίμνετε » Β 331, δ 776 κ. ἀ. Ὡσαύτως καὶ μετὰ ἀ. πληθ. τῆς ὑποτ. « ἄγε δὴ τραπείομεν » Γ 441· « ἄγε δὴ στέωμεν » Λ 348 καὶ ἅπαξ μετὰ τοῦ γ'. πλ. τῆς ὑποτ. « ἀλλ' ἄγε κήρυκες-ἀγειρόντων » Β 437· « ἀλλ' ἄγετε » ἄνευ ῥήματος φ 73, 106. Ἐν δὲ τῇ π 376 πρέπει τὸ « ἀλλ' ἄγετε » νὰ συναφθῇ πρὸς τὰ κατωτέρω στ 383. Δύναται καὶ νὰ ἐπιτάσσηται τῆς προστακτ. « εἶπ' ἄγε μοι » ο 347: Περὶ τοῦ « εἰδ' ἄγε » ἴδ. τὴν φρ. ἰδιαιτ.

ἈΓΕΊΡΩ [⏑..], (ἄγω?), ἀόῤ. ἤγειρα καὶ ἄγειρα, παθ. παρακ. ἀγήγερμαι, παθ. ἀόῤ. ἀ. ἠγέρθην καὶ ἀγέρθην· ἰδίως ἐπικ. τύπος: τοῦ γ'. πλ. τοῦ ὑπερσυντ. ἀγηγέρατο Δ 211, λ 388, τοῦ γ'. πλ. τοῦ ἀόῤ. ἤγερθεν καὶ ἄγερθεν (=ἠγέρθησαν), τοῦ μέσ. ἀόῤ. β'. ἀγερόμην καὶ ἀπῤῥφ. ἀγερέσθαι [illegible] ἐνίοτε ὁ Οὐόλφιος, ὁ Βέκκερ. ἐν τῇ

Α΄. καὶ ὁ Ἀμεῖς τονίζουσιν: ἀγέρεσθαι), ᾗ κατὰ συγκοπ. ἀγρόμενος. 1) ἐνεργ. συνάγω, συναθροίζω, συγκαλῶ «λαόν» Β 438 κ. ἀ. «ἕκαστον ἀπὸ πολίων» Ρ 222, «ἀγορήν» συγκροτῶ ἀγοράν, συγκαλῶ εἰς ἀγοράν, β 28· (‖. ἔνθα ὅμως ἀντικ. τοῦ ἤγειρε δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ παραληφθῇ ἐκ τῶν ἀνωτέρω τὸ «ἀγορήν», ἀλλὰ νὰ ἐξυπακουσθῇ τὸ: ἡμᾶς). β) ἐπὶ πραγμάτων συλλέγω «δημόθεν ἅλφιτα καὶ οἶνον» τ 197· «πύρνα» ἐπαιτῶν συλλέγω κομμάτια, ρ 362.

2) Παθ. καὶ μέσ. ἀόρ. συνέρχομαι, συναθροίζομαι «περὶ αὐτόν» Δ 211, «ἐς ἀγορὴν ἀγέροντο» συνῆλθον εἰς ἀγοράν, Σ 245. β) μεταφ. «ὅτε ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη» ἀφ' οὗ ἡ ζωὴ συνῆλθεν εἰς τὴν καρδίαν, ὅ ἐ. ἀφ' οὗ συνῆλθεν ἐκ τῆς λειποθυμίας, Χ 475, ε 458. «ἄψορρόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη» ἐπανῆλθε τὸ θάρρος εἰς τὰ στήθη, ὅθεν ἦτο τρόπον τινὰ διεσκορπισμένον, „ἦλθε πάλιν ἡ καρδιὰ 'ς τὸν τόπον“ Δ 152. 3) Μέσ. ἐμαυτῷ συλλέγω «κατὰ δῆμον» ν 14, πρβλ. καὶ 1) β).—Τὸ τῆς Ν 778 «μάχην ἤγειρας» ἀνήκει εἰς τὸ: ἐγείρω· πρβ. δὲ καὶ τὸ: ΗΓΕΡΕΘΟΜΑΙ.

ἀγελαῖος, αίη, αῖον [⏑...], (ἀγέλη) ὁ εἰς ἀγέλην ἀνήκων, ὁ συναγελαζόμενος, ἐν ἀγέλῃ διατρίβων, ὁ ἐξ ἀγέλης, ἐπίθ. τῶν βοῶν τῶν Θηλειῶν ‖. τῶν κατ' ἐξοχ. ἐν τῇ καθομιλ. „ἀγελάδων“ καλουμένων, Λ 729, Ψ 846, κ 410, ρ 181, χ 299.

Ἀγέλαος [⏑⏑–.], Ἰων. Ἀγέλεως, ὁ (ἄγω, λαός) 1) υἱὸς τοῦ Φράδμονος, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Διομήδους ἐν Τροίᾳ φονευθείς, Θ 257.

2) εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Λ 302. 3) υἱὸς τοῦ Δαμάστορος, εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως ἀκοντισθεὶς καὶ ἀποθανών, υ 321, χ. 131, 247 (ἔνθα πρὸ τοῦ Βεκκέρου ἔκειτο ὁ Ἰων. τύπος).

* **ἀγέλαστος, ον** (ἀ στ., γελάω) ὁ μὴ γελῶν, „ἀγέλαστος“, σκυθρωπός, κατηφής, Υ. Δήμ. 200.

Ἀγελείη, ἡ, ποι. (ἄγω, λεία), ἡ λαφυραγωγός, ἡ λαφυροδότειρα, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, ὡς πολεμικῆς, Δ 128, ν 359 κ. ἀ. πρβ. ΑΗΪΤΙΣ.

ἀγέλη [⏑..], ἡ (ἄγω) „κοπάδι“, πληθὺς μεγάλων βοσκημάτων, οἷον βοῶν ἢ ἵππων, Λ 678, Ρ 62, Τ 281, ξ 100. Ἐντεῦθεν:

ἀγεληδόν, ἐπίρ. εἰς τρόπον ἀγέλης, σωρηδόν, Π 160 †.

ἀγέληφι, ἐπ. δοτ. ἀντὶ τοῦ: ἀγέλῃ Ἰλ. Β 480, «ἀγέληφι μετελθών» εἰς ἀγέλην ἐπιπεσών, Π 487, Πρβ. ΦΙ.

ἄγεμεν, ἐπ.=ἄγειν.

ἄγεν Δωρ. καὶ ἐπ.=ἐάγησαν, ἴδ. ἄγνυμι.

ἀγέραστος, ον (γέρας) ἀδράβευτος Α 119 †.

ἄγερθεν Δωρ. καὶ ἐπ.=ἠγέρθησαν, ἴδ. ἀγείρω.

ἀγέρωχος, ον [⏑...], τιμητικὸν ἐπίθ. τῶν Τρώων (πολλχ. τῆς Ἰλ.) τῶν Μυσῶν καὶ Ῥοδίων Β 654, Κ 430 καὶ τοῦ Περικλυμένου λ 286, ἀμφιβόλου σημ. καὶ ἐτυμολογίας. Εἰκάζεται ὅτι εἶνε συγγενὲς τῷ: γαῦρος, ἀγαυρός (Ἀρτουργγ) καὶ ἑρμηνεύεται ὑπερήφανος, εὐπρεπής, ἔνδοξος. Ὁ δὲ Βούττμαννος ἀνευρίσκει μὲν τὴν αὐτὴν περίπου σημασ. ὑπερήφανος φιλόδοξος· ἐπέχει δὲ περὶ τῆς ἐτυμολογίας. Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλεῖνον εἶνε ἤτοι: οἱ ἀγείροντες τοὺς ὄχους (ἅρματα), πολεμισταί, ἢ οἱ ἐπ' ὄχοις ἀγειρόμενοι, οἱ ἐφ' ἅρματος ἐν καιρῷ πολέμου συνερχόμενοι, ἁρματηλάται, ἐπομ. ἀντὶ τοῦ: ἀγείροχος ἢ ἀγέρουχος. Ὁ Βοιττίχερος θεωρεῖ τὴν λ. σύνθετον ἐκ τοῦ ἀγείρω καὶ ἠκύς, ἐπομ. ὁ πολὺ εὐκίνητος, ζωηρός, δραστήριος. Παρὰ δὲ τοῖς μετέπειτα σημ. ἡ λ. τὸν ὑπερόπτην, ἀλαζόνα, θρασύν. Μεταξὺ τῶν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις γραμματικοῖς ἐτυμολογιῶν ἡ ἐκ τοῦ γέρας καὶ ἔχω μετὰ τοῦ ἐπιτατικοῦ α καὶ ἐπομένως διὰ συναιρέσεως ἐκ τοῦ ἀγεράοχος (=ὁ ἀφθόνους ἔχων τιμάς) εὑρίσκει εἰσέτι μεγίστην ὑποδοχήν.

ἄγη [⏑·]. ἡ (ἄζομαι, ᾰ) θαῦμα, θαυμασμός, μόνον ἐν τῇ φρ. «ἄγη μ' ἔχει» θαυμασμός με κατέχει (ἄγαμαι), θαυμάζω, γ 227, π 243· ἐπὶ ἀγανακτήσεως κεῖται Φ 221.

ἄγη, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐάγη, ἴδ. ἄγνυμι.

ἀγηγέραο'=ἀγηγέρατο, ἴδ. ἀγείρω.

ἀγηνορίη, ἡ, ἀνδρεία, τόλμη, θάρρος, εὐτολμία, Χ 457, περὶ λέοντος Μ 46· ὕβρις, αὐθάδεια «ἀγηνορίῃσιν ἐνιέναι τινά» ἐμβάλλω τινὰ εἰς ὕβρεις, τὸν παρασύρω εἰς πράξεις αὐθάδεις Ι 700. Ἐκ τοῦ

ἀγήνωρ [⏑..], ορος, ὁ, ἡ, ποι. (ἄγαν, ἀνήρ). 1) ἐπ' ἀγαθοῦ ἀνδρεῖος, θαρραλέος, εὔτολμος, „ἀνδρειωμένος“, σύνηθ. ἐπίθ. τῶν ἡρώων· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ «θυμοῦ» οὐ μόνον τῶν ἀνθρώπων Ι 398 κ. ἀ. ἀλλὰ καὶ τοῦ λέοντος Μ 300, πρβ. ω 42. 2) ἐπὶ κακοῦ ὑπερόπτης, ὑβριστής, ἀγέρωχος, αὐθάδης. Οὕτως ὁ Ἀχιλλεὺς Ι 699· ὁ Λαομέδων Φ 443, ὁ «θυμός» Β 276. Ἐν Ὀδ. συχνὰ οἱ μνηστῆρες α 106 κ. ἀ. (Περὶ τούτων κεῖται καὶ ἐπ' ἀγαθοῦ, ὅταν ἀλλήλους προσαγορεύωσιν, σ 43, υ 292).

Ἀγήνωρ, ορος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος καὶ τῆς Θεανοῦς, εἷς τῶν ἀνδρειοτάτων ἡρώων τῆς Τροίας Δ 467, Λ 59 κ. ἀ.

ἀγήραος, ον, συνῃρ. **ἀγήρως, ων**, Μ 323, Ρ 444, ε 218, η 94 (ἀ, γῆρας) ὁ μὴ γηράσκων, ὅστις „δὲν ἔχει γεράματα“ ἢ „γερασμὸν δὲν ἔχει“, πάντοτε νέος, συνάπτεται συχνὰ μετὰ τοῦ «ἀθάνατος», Θ 539 κ. ἀ. ὅθεν ἄφθαρτος, αἰώνιος περὶ τῆς αἰγίδος τῆς Ἀθηνᾶς Β 447.

ἀγητός, ή, όν [⏑..] (ἄγαμαι)=ἀγαστός, θαυμαστός, ἀξιάγαστος, λαμπρός, «εἶδος ἀγητόν» Χ 370. συνηθεστέρα ἡ φρ. «εἶδος ἀγητός» τὴν ὄψιν, τὴν μορφὴν θαυμαστός Ε 787, Ω 376, ξ 117.

ἀγινέω [⏑–..] (Ἰων. καὶ Δωρ. κατ' ἐπέκτ. ἐκ τοῦ ἄγω), μέλ. ἀγινήσω, Υ. Ἀπ. 57, παρατ. θαμιστ. ἀγίνεσκον, ρ 294. Δωρ. καὶ ἐπικ. ἀπρφ. τοῦ ἐνεστ. ἀγινέμεναι, υ 213 [Οἱ δύο τελευταῖοι τύποι ἐσχηματίσθησαν κατὰ συγκοπ. τοῦ ἐτέρω ε], συνοδεύω, ἐλαύνω, φέρω, «νύμφας» Σ 493, «μῆλον» ξ 105 «αἶγας» χ 198 «ὕλην» Ω 784, ξ 294.

ἀγκάζομαι, μέσ. ἀποθ. (ἀγκάς) λαμβάνω, σηκώνω εἰς τὰς ἀγκάλας μου «νεκρὸν ἀπὸ χθονός» Ρ 722 †.

Ἀγκαῖος, ὁ (ἐκ τοῦ ἀχρ. ἀγκὴ=ἀγκάλη) υἱὸς τοῦ Λυκούργου ᾗ τῆς Εὐρυνόμης, πατὴρ τοῦ Ἀγαπήνορος, ἡγεμόνος τῶν Ἀρκάδων Β 609.

2) Αἰτωλός τις ἐκ Πλευρῶνος, ἰσχυρὸς ἀθλητής, Ψ 635.

ἀγκαλίς, ἴδος, ἡ, κυρ. ὑποκ. τοῦ ἀγκάλη, „ἀγκαλίτσα", εὑρίσκεται μόνον ἐν τῇ φρ. «ἐν ἀγκαλίδεσσι» Ἰλ. Χ 503 «τι φέρειν» Σ 555.

***ἄγκαλος**, ὁ, ὅσον χωρεῖ εἰς μίαν ἀγκάλην, „ἀγκαλιά" Υ. Ἑρμ. 82.

ἀγκάς, ἐπίρ. (οὐχὶ αἰτιατικοφανὲς ἐκ τοῦ ἀγκή, ἀλλ' αὐτοσχημάτιστον ὡς τὸ ἑκὰς ᾗ ἐντυπάς) εἰς τὰς ἀγκάλας, „ἀγκαλιαστά, ἀγκαλιά", «ἔχειν, λάζεσθαι μάρπτειν» Ε 371, Ξ 346, Ψ 711 «ἐλών» Ω 227, η 252.

ἄγκιστρον, τό (ἄγκος) „ἀγκίστρι" δ 369, μ 332.

ἀγκλίνας=ἀνακλίνας, ἴδ. ἀνακλίνω.

ἀγκοίνη, ἡ (κατ' ἐπέκτ. ἐκ τοῦ: ἀγκών ‖. διὰ τοῦ ἀχρ. ἀγκό-η) ἀγκών, ἀγκάλη, εὑρίσκεται πλ. μόνον ἐν τῇ φρ. «ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαύω» κοιμῶμαι ἐν ἀγκάλαις, Ξ 213, λ 261 καὶ «ἐν ἀγκοίνῃσι μιγεῖσα» λ 268.

ἄγκος, εος, τό (συνήθως παράγεται ἐκ τοῦ ἄγνυμι· πιθανώτερον δὲ συγγ. τῷ Λατ. ancus, uncus) φάραγξ, χαράδρα, Υ 490, δ 237 κ. ἀ. (κατὰ τὸν Δοιδερλ. σημ. κοιλάδα. Ἐν δὲ τῷ παρεφθαρμένῳ χωρίῳ τοῦ Υ. Ἑρμ. 159 εἶνε κατὰ τὸν Ἕρμαν.=ἀγκών, βραχίων, ἀλλ' ἴδ. καὶ Βαουμεῖστ. αὐτόθι).

ἀγκρεμάσασα, ἴδ. ἀνακρεμάννυμι.

ἀγκυλομήτης [.⏑...], ὁ, ἡ, ποι. (ἀγκ. μῆτις), ὁ σκολιά, μυστικὰ (βουλεύματα ἔχων) βουλευόμενος, πονηρός, πανοῦργος, κρυψίνους, ἐπίθ. τοῦ Κρόνου (κατά τινας διότι ἐπεβουλεύθη τὸν πατέρα του Οὐρανόν) Β 205, 319, Μ 450, φ 415, Υ. Ἀφρ. 22.

ἀγκύλος, η, ον [.⏑.] (ἐκ τοῦ ἀχρ. ἀγκή) καμπύλος, ἐπίθ. τοῦ τόξου Ε 209, φ 264 καὶ τοῦ ἅρματος Ζ 39, πρβ. **καμπύλος** (ἴ. Ἡ λ. σώζεται ἐν τῇ καθομιλουμ. ἐν τῷ οὐσιαστ. „ἀγκούλα" (=ἀγκύλη) ὅ ἐ. καμπύλον τὸ ἕτερον ἄκρον ἔχουσα ῥάβδος, δι' ἧς καθελκύοντες τοὺς κλάδους τῶν δένδρων δρέπουσι τοὺς ἀπ' αὐτῶν καρπούς, ἡ ἄλλως λεγομένη „μαγκούρα").

ἀγκυλότοξος, ον [.⏑...], ποι. ἀγκύλον τόξον ἔχων, καμπυλότοξος, ἐπίθ. τῶν Παιόνων *Ἰλ. Β 848, Κ 428.

ἀγκυλοχείλης [.⏑...], ον, ὁ, ποι. ὁ ἀγκύλον χεῖλος, ὅ ἐ. ῥάμφος ἔχων, ἐπίθ. τῶν ἁρπακτικῶν ὀρνέων, αἰγυπιῶν, ἀετῶν κ.τ.λ. Π 428, τ. 538, χ 302.

***ἀγκυλοχήλης, ον** [.⏑...], ὁ, ποι. ὁ ἀγκύλας χηλάς, ὅ ἐ. πόδας ἔχων, „στραβοπόδης", ἐπίθ. τῶν καρκίνων Βατρ. 296 (Βεβαίως παρῳδία τοῦ προηγουμένου).

ἀγκών, ῶνος, ὁ (ἴδ. λ. ἄγκος), κυρ. καμπή· ὅθεν 1) ἡ ἐσωτερικὴ καμπὴ ἢ ἄρθρωσις τοῦ βραχίονος, ὅ ἐ. ἀγκάλη, ἔπειτα ἡ ἐξωτερικὴ καμπὴ ὅ ἐ. ὁ καὶ παρ' ἡμῖν ὡσαύτως „ἄγκωνας" καλούμενος, Ε 582 κ. ἀ. 2) μεταφρ. «ἀγκὼν τείχεος» ἐξοχή, ἐξέχουσα καμπὴ ἢ γωνία „ἀγκωνή" τοῦ τείχους, Π 702. (Ἡ γνώμη τοῦ Ἔϊχχοφφ ὅτι «ἀγκὼν» εἶνε ἡ ἄρθρωσις τῆς χειρὸς καὶ ἔπειτα αὐτὴ ἡ χεὶρ δὲν φαίνεται ὀρθή, διότι ὅσα χωρία φέρει εἰς ὑποστήριξιν αὐτῆς ἐξηγοῦνται καὶ κατὰ τὴν συνήθη σημασίαν τῆς λ. π. χ. «νύξε δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσην ἀγκῶνος ἔνερθεν» Λ 252, ἔνθα μᾶλλον ἡ «χεὶρ» σημαίνει τὸν βραχίονα· ὡσαύτως καὶ Υ 479· ἔπειτα τὸ τῆς ξ 494 «ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθε» δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἑρμηνευθῇ ὅτι: ἐστήριζε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς παλάμης, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος, ὅστις φέρει ὅλον τὸ βάρος· ὡσαύτως Κ 80).

***ἀγλαέθειρος, ον** [.⏑...], ὁ ἀγλαὴν (στιλπνὴν) ἔθειραν (κόμην) ἔχων, οἱονεὶ στιλπνοκόμης, ἐπίθ. τοῦ Πανός, Ὑμ. 19, 5.

ἀγλαΐζω [.⏑..], ποι. (ἀγλαός) λαμπρύνω. Παθ. μετὰ μέσ. μέλ. (ἀγλαϊοῦμαι) φαίνομαι λαμπρός, λάμπω, διαπρέπω, «σέ φημι διαμπερὲς ἀγλαϊεῖσθαι» σοὶ ὑπισχνοῦμαι ὅτι σὺ διὰ παντὸς θὰ διαπρέπῃς (διὰ τῶν ἵππων σου) ἢ κατ' ἄλλους: ὅτι θὰ χαίρῃς ἐπ' αὐτοῖς, Κ 331 †.

ἀγλαΐη [.⏑⏑.], ἡ, ποι. (ἀγλαός), 1) λάμψις, λαμπρότης, ἐγκαλλώπισμα, ἐπομένως καὶ ἐξωτερικὴ καλλονή, «ἀγλαΐην ἐμοὶ θεοὶ ὤλεσαν» (περὶ τῆς Πηνελόπης) τὴν ἀνθηρὰν ὄψιν, σ 180, περὶ ἵππου «ἀγλαΐηφι πεποιθώς» γαυριῶν διὰ τὴν καλλονήν του Ζ 510, Ο 267.—Μεταφ. «ἀμφότερον, κῦδός τε καὶ ἀγλαΐη ᾗ ὄνειαρ δειπνήσαντας ἴμεν» (ἔστι)=διπλοῦν καλὸν γίνεται, δόξα καὶ τιμὴ (εἰς τὸν ξεινοδόκον) καὶ ἀπόλαυσις (εἰς τοὺς δαιτυμόνας), ὅταν τις δειπνήσῃ πρότερον καὶ ἔπειτα κινήσῃ εἰς ὁδοιπορίαν, ο 78 (ἄλλοι ἑρμηνεύοντες τὴν μὲν «ἀγλαΐην« εὐφροσύνην τὸ δὲ «κῦδος» δύναμιν, ἢ καὶ ἄνευ ταύτης τῆς ἰδιαιτέρας ἑρμηνείας, ἀποδίδουσι καὶ ταῦτα ὡς ᾗ τὸ «ὄνειαρ» εἰς τοὺς δαιτυμόνας).—Ἐπὶ κακοῦ μάταιον κόσμημα, ἐπίδειξις, «ἀγλαΐης ἕνεκεν» ἐπιδείξεως χάριν, ρ 310· κενοδοξία, ἀλαζονεία «ἀγλαΐας φορέειν» ἀλαζονεύματα, ἤθη ἀλαζονικὰ φορεῖν (ὡς ἐνδύματα) ρ 244 (‖. ἢ ᾗ περιττὰ κοσμήματα ἀλαζονικῶς φορεῖν). 2) εὐφροσύνη, φαιδρότης, χαρά, πληθ. Υ. Ἑρμ.

476. Ὡς κύριον ὄνομ. Ἀγλαΐη, Ἀγλαΐα, σύζυγος τοῦ Χαρόπου, μήτ. τοῦ Νιρέως Β 671.

Ἀγλαΐηφι, ἐπ. δοτ. τοῦ ἀγλαΐη.

*Ἀγλαόδωρος, ον [.⏑...], ἀγλαὰ, ἔξοχα, λαμπρὰ δίδων δῶρα, ἐπίθ. τῆς Δήμητρος, Ὑ. Δήμ. 54, 192.

Ἀγλαόκαρπος, ον [.⏑...], ποι. ἀγλαοὺς, λαμπρούς, ὡραίους ἔχων ἢ φέρων καρπούς, « δένδρα » η 115, λ 588, ἐπίθ. τῆς Δήμητρος, Ὑ. Δήμ. 4· ὡσαύτως « ἀγλ. Ἔλειαι » (ἑταῖραι ἔγραφεν ὁ Ῥυγκένιος) Ὑ. Δήμ. 23 (ἔνθα ἄλλοι ἑρμηνεύουσιν: αἱ ὡραίους καρποὺς (τῆς χειρὸς) ἐπομ. χεῖρας ἔχουσαι. Ἀλλ' τὸ. Οὐόσσιον ᾧ Βαουμεΐστ. αὐτόθι).

Ἀγλαός, ή, όν [.⏑.], ποι. (ἀγάλλω) λαμπρός. 1) κυρ. « ὕδωρ » διαυγὲς Β 307, Φ 345, γ 429. 2) μεταφ. ἔξοχος, ὡραῖος, λαμπρός, μεγαλοπρεπής « ἄποινα » Α 23, « δῶρα » Λ 124 κ. ἄ. πλχ. « ἄεθλα » Ψ 262, « εὖχος » ἔνδοξον καύχημα Η 203. Πολλάκις περὶ ἀνθρώπων ἐξαίρετος, εὐπρεπής, ὡραῖος « ἀγλαὸς υἱός » Β 736 κ. ἄ. πλχ. περὶ τῶν υἱῶν τῶν ἡρώων· « τέκνα » λ 249, « γυῖα » Τ 385, « κέρα ἀγλαὲ » σκωπτικῶς=σὺ ὁ ἐπὶ τῷ τόξῳ κομψευόμενος, ἐγκαλλωπιζόμενος, περὶ τοῦ Πάριδος Λ 385, τὸ. κέρας.

Ἀγνοέω (ἀ στρ., γνο, νοέω), ἐξ οὗ ὁ θαμιστ. ἀόρ. ἀγνώσασκε κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ ἀγνοήσασκε ψ 95· [Ἀντὶ τούτου ἄλλοτε ἐγράφετο: ἀγνώσασσε ὡς ἐκ τοῦ ἀγνώσσω δῆθεν, ὅπερ οὐκ ὀρθῶς ἀνεκάλεσεν ὁ Φαῖσι; πάλιν] καὶ κατ' ἐπ. ἔκτ. Ἀγνοιέω, ἀόρ. ἀγνοίησα, ὑποτ. γ'. ἐν. ἀγνοιῇσι (ὅπερ κακῶς ἐγράφετο: ἀγνοίησι καὶ ἐθεωρεῖτο ἐπ. εὐκτ. ἀντὶ τοῦ ἀγνοίη) ω 218.—Σημαίν. δὲν γνωρίζω, δὲν ἀναγνωρίζω μετ' αἰτ. υ 15, ψ 95, δὲν καταλαμβάνω « οὐκ (οὔτι) ἀγνοεῖν » δέν με λανθάνει, ἐννοῶ Α 537, Ν 28, διορῶ Β 807.

Ἀγνοιῇσι, ζήτ. Ἀγνοέω.

Ἁγνός, ή, όν (ἄζομαι) ἅγιος, ἱερός, σεβάσμιος, ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος Ὀδ. ε 123, σ 202, υ 71, καὶ τῆς Περσεφόνης λ 386, καὶ « ἑορτὴ ἁγνή » φ 259, « ἅλσος » Ὑ. Ἑρμ. 187.—Ἐκ τούτου ἐπίρ. « ἁγνῶς » Ὑ. Ἀπ. 121.

Ἄγνος, ὁ καὶ ἡ, δένδρον ὑψηλὸν τῇ ἰτέᾳ παρεμφερές, λύγος, agnus castus, Ὑ. Ἑρμ. 410. (Παράγεται, λέγουσιν, ἐκ τοῦ ἄγνυμι διὰ τὸ εὐλύγιστον τῶν κλάδων του. ‖. Σώζεται ἡ λ. ἐν Σκύρῳ, ἔνθα „ἄγνος“ λέγεται ἡ ἀλλαχοῦ „λυγαρεά“).

Ἄγνυμι [--⏑], μέλ. ἄξω, ἀόρ. ά. ἔαξα, ἐπ. ἦ᾽α, οὗ ἡ προστ. ἆξον Ζ 306 (κατὰ Βέκκ. ἀντὶ τοῦ ἄξον), ἀόρ. β'. παθ. ἐάγην, ἐπ. ἄγην, γ'. πλ. Δωρικῶς καὶ ἐπικ. ἄγεν ἀντὶ τοῦ ἐάγησαν [τοῦ ἀορ. β'. τὸ α βραχύ, πλὴν Λ 559, ὅπου τὸ α εἶνε μακρόν.—ἔχει δὲ ἡ λ. τὸ δίγαμμα, Fάγν. ἔFαξα ᾧ.]. —Σημ. 1) ἐνεργ. θραύω, συντρίβω, „τσακίζω σπάνω“, « ἔγχος, ἰστόν » Ζ 306, ε 316 « νῆες ἔαξαν κύματα ποτὶ σπιλάδεσσιν » γ 298, « Ἀθηναίη . . . πρὸ κύματ' ἔαξε » συνέτριψε τὰ κύματα ἔμπροσθεν τοῦ Ὀδυσσέως, ε 385, « πολλοὶ ἵπποι ἄξαντ' . . . . λίπον ἅρματα » συντρίψαντες κατέλιπον, ἢ κατέλ. συντετριμμένα τὰ ἅρματα Π 371, (ἔνθα ὁ δυϊκὸς ἄξαντε ἐτέθη, ὡς κατὰ ζεύγη ἐννοουμένων τῶν ἵππων) « ὕλην » Μ 148.—Παθ. « ἀγνύμεναι ὕλαι, νῆες » Π 769, κ 123, « ἄγη ξίφος » Γ 367· « τοῦ δ' ἐξελκομένοιο πάλιν ἄγεν ὀξέες ὄγκοι » ἐξελκομένου δὲ πάλιν τοῦ βέλους, συνετρίβησαν οἱ ὀξεῖς ὄγκοι, Δ 214. (Ἄλλοι δὲ συνάπτοντες τὸ: πάλιν πρὸς τὸ: ἄγεν ἐξηγοῦσι τοῦτο ἐλυγίσθησαν πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ συνετρίβησαν).

Ἀγνώς, ῶτος, ὁ, ἡ (ἀ στερ., γνο-) ἄγνωστος, « τινί » ε 79 †.

Ἀγνώσσασκε, ζήτ. Ἀγνοέω.

Ἄγνωστος, ον (ἀ στ., γνωστός) 1) ἀγνώριστος, μὴ ἀναγνωρισθείς, τινί, 6 175. 2) ἀγνώριστος, μὴ δυνάμενος νὰ γνωρισθῇ *Ὀδ. ν 191, 397.

Ἄγονος, ον (ἀ., στ. γόνος) ἀγέννητος, οὐδέποτε γεννηθείς, « αἴθ' ὄφελες ἄγονος ἔμεναι » εἴθε ποτὲ μὴ ἐγεννᾶσο, Γ 40 †.

Ἀγοράασθε, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: ἀγορᾶσθε, ἐκ τοῦ Ἀγοράομαι.

Ἀγοράομαι, ἀποθ. (ἀγορά), ἀόρ. ἠγορασάμην, παρατ. γ'. πλ. ἠγορόωντο, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἠγορῶντο. 1) εἶμαι ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐπομ. βουλεύομαι Δ 1. 2) ἐν τῇ ἀγορᾷ ἢ δημοσίως ἀγορεύω καὶ ἐν γένει ἀγορεύω, δημηγορῶ, ὁμιλῶ, « τινί », πρός τινα· συνήθης ἡ φρ. « ἀγορήσατο καὶ μετέειπε » ὡμίλησε καὶ προσεῖπε, ὡμίλησε καὶ ἀπετάθη, ὅ ἐ. ἀποταθεὶς ὡμίλησε Α 73, π. 394 κ. ἀ.

Ἀγορεύω, μέλ. εὑσω, ἀόρ. ἠγόρευσα, κορ. ἐν τῇ ἀγορᾷ ὅ ἐ. δημοσίως ὁμιλῶ, « ἀγορὰς ἀγορεύω » ἐν τῇ ἀγορᾷ λόγους ὁμιλῶ, ὅ ἐ. συσκέπτομαι, βουλεύομαι Β 788· « ἐν Δαναοῖσι, μετὰ Τρώεσσι » μεταξύ, ἐνώπιον τῶν Δαναῶν, Τρώων, ὅ ἐ. ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Δαν., Τρ. ὁμιλῶ Α 109, Η 361, Θ 525. Ἐν γένει: φανερὰ ὁμιλῶ, ἐκφωνῶ, δημηγορῶ, λέγω, τί τινι, « θεοπροπίας » τὴν θείαν βούλησιν διακηρύττω, Α 385, « ἔπεα πρὸς ἀλλήλους » Γ 155, « κερτομίοις ἐπέεσσι » μὲ ὑβριστικούς, ἐγγικτικοὺς λόγους ὁμιλῶ, Δ 6· συνήθ. μετὰ μετοχ. « θεοπροπέων, ἐπευχόμενος, κερτομέων ἀγόρευε » ὡμίλει προφητεύων κτλ. Β 322, Ρ 35, Β 256 « οὐδ' ἄν μοι τὴν γαστέρ' ὀνειδίζων ἀγορεύοις » δὲν ἤθελές μοι ὀνειδίζῃ φανερὰ τὴν γαστέρα, σ 380, « μή τι φόβονδ' ἀγόρευε » μὴ συμβούλευε πρὸς φυγὴν Ε 252, « πρῆξιν ἀγορεύω » ὁμιλῶ περὶ ἐπιχειρήσεως γ 82. Ἐκ τοῦ:

Ἀγορή [⏑..], ἡ (ἀγείρω)· 1) συνάθροισις, ἰδίως συνέλευσις τοῦ λαοῦ, τοῦ δήμου, (ἐν ᾧ « βουλὴ » εἶνε ἡ τῶν ἀρίστων γερόντων, Β 51—55, γ 127), « ἀγορὴν ποιοῦμαι, τίθεμαι »

συγκαλῶ, συγκροτῶ συνέλευσιν, Θ 2, ι 171· «καθίζω» συγκαλῶ εἰς συνεδρίασιν, δ 69, «λύω» διαλύω τὴν συνεδρίασιν Α 305, δ 69 κ. ἀ. «γίγνεται ἀγορή» Η 345 κ. ἀ. «ἰέναι, ἀγείρεσθαι εἰς ἀγορήν» Τ 45, Σ 245 κ. ἀ. 2) τὸ ἐν τῇ συνελεύσει γινόμενον, λόγος, συμβουλή, γνώμη, ἰδίως πληθ. «ἔσχ' ἀγοράων» τὸν ἐμπόδισε τοῦ νὰ ὁμιλῇ, ἐκφέρῃ γνώμας, Β 275, «εἰδὼς ἀγορέων» ἔμπειρος βουλευτικῶν γνωμῶν καὶ λόγων Ι 441, δ 818. Σημαίνει δὲ καὶ τὸ χάρισμα τοῦ λόγου, τὴν περὶ τὸ λέγειν δεινότητα, «ἀγορῇ νικῶ, ἀμείνων εἰμί» Β 370, Ο 283, Σ 106.

3) ὁ πρὸς συνέλευσιν ἐν ταῖς πόλεσιν ὡρισμένος τόπος, ἡ ἀγορὰ Σ 274, 497, ζ 266 (ἐν μὲν τῷ στρατοπέδῳ τῶν Ἀχαιῶν παρὰ τῇ σκηνῇ τοῦ Ἀγαμέμνονος Η 382, Λ 807· παρὰ δὲ τοῖς Τρωσὶν ἐν τῇ ἀκροπόλει «παρὰ Πριάμοιο θύρῃσιν» Β 788, Η 345). 4) ἀγορά, ἔνθα τὰ ὤνια πρόκεινται, Ἐπιγ. 14, 5. Ἐντεῦθεν:

ἈΓΟΡΗΘΕΝ, ἐπίρ. ἐκ τῆς ἀγορᾶς, Β 264, μ 439.

ἈΓΟΡΙΝΔΕ, ἐπίρ. εἰς τὴν ἀγοράν, «καλέσατο» Α 54, α 372, κ. ἀ.

ἈΓΟΡΗΤΗΣ, οῦ, ὁ (ἀγοράομαι) ῥήτωρ, «λιγὺς ἀγορητής» Α 248 κ. ἀ. «βουληφόρος ἠδ' ἀγορητής» σύμβουλος καὶ ῥήτωρ Η 126. Ἐν τῇ Ὀδ. μόνον υ 274.

ἈΓΟΡΗΤΥΣ, ύος, ἡ (ἀγοράομαι) ἡ περὶ τὸ λέγειν ἱκανότης, εὐγλωττία θ 168 †.

***ἌΓΟΣ** [ᾰ.], εος, τὸ (ἄζομαι) σέβας «θεῶν ἄγος» Υ. Δήμ. 479 (Οὕτω νῦν γράφεται ἐκ διορθώσεως τοῦ Οὐαλκεναίρου ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς ἀντιγράφοις φερομένου: ἄχος. (‖. Ἴσως δὲ καὶ πρὸς τό: ἄζομαι οὐδὲν ἔχει κοινὸν καὶ σημ. τὴν κατάραν, πρβλ. τὸ ἐναγής, ἅγιος=μιαρός).

ἈΓΟΣ [ᾰ.], οῦ, ὁ (ἄγω) ἐπ. ὁδηγός, ἡγεμών, ἀρχηγὸς «Κρητῶν» *Ἰλ. Δ 265 κ. ἀ.

ἈΓΟΣΤΟΣ [ᾰ..], οῦ, ὁ (ἄγνυμι) πᾶν ὅ,τι ἀποτελεῖ καμπήν τινα, ἐπομ. τὸ τῆς χειρὸς κοῖλον, παλάμη· εὑρίσκεται σαθερῶς ἐν ταύτῃ μόνον τῇ φράσει «ἕλε γαῖαν ἀγοςῷ» ἔπιασεν ἢ ἔσφιγξε τὴν γῆν μὲ τὴν χεῖρα, ὅ ἐ. ποιητικὴ ἔκφρασις τοῦ ἔπεσε μαχόμενος, ὡς τὸ «ὀδὰξ λάζεσθαι γαῖαν, ἐλεῖν οὖδας» (ἴδ. ΟΔΑΞ) *Ἰλ. Λ 425 κ. ἀ. (Ὁ Δοιδερλ. ὑποθέτων ὅτι ἡ λ. σημαίνει τὸ βραχίονα, ἀγκῶνα περιγράφει ὡς ἐξῆς τὴν ὑπὸ τῆς ἄνωτ. φράσεως σημαινομένην περιπέτειαν. «Ὁ θανασίμως τρωθεὶς καὶ πρὸς τὰ πρόσω καταπίπτων πολεμιστής, ἐν ᾧ ἐκτείνει τοὺς ὀπωσοῦν ἐπικαμπεῖς βραχίονάς του, φαίνεται ὡς θέλων νὰ περιπτύξῃ ᾗ σφίγξῃ εἰς τὰς ἀγκάλας του τὴν γῆν, ἐφ' ἧς ἤδη κεῖται». Ἁπλουστέραν ἑρμηνείαν θεωρεῖ ἄλλος ταύτην, ὅτι ὁ ἐν τῷ ἀγῶνι ἐπὶ τὰ πρόσω καταπίπτων πολεμιστής, θέλων ἐξ ἐμφύτου ὁρμῆς νὰ προφυλάξῃ πρὸ τῆς πτώσεως τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐκτείνει τοὺς βραχίονας καὶ χωρὶς πάντοτε νὰ κατορθώνῃ τὸ σκοπούμενον κεῖται ἔχων αὐτοὺς πάντως ἐκτεταμένους. Ἀλλ' εἰς ἀμφοτέρας ταύτας τὰς ἑρμηνείας ἀντίκειται ὁ ἐν. ἀριθμός).

ἌΓΡΑΥΛΟΣ, ον (ἀγρός, αὐλή), ὁ ἐν τοῖς ἀγροῖς αὐλιζόμενος ἢ κατοικῶν ἢ διατρίβων ἢ διανυκτερεύων, «ποιμένες» Σ 162, «βοῦς» Κ 155 κ. ἀ. «πόριες» οἱ ἐντὸς σηκοῦ ἢ μάνδρας ἐν ὑπαίθρῳ αὐλιζόμενοι μόσχοι κ 410.

ἌΓΡΕΙ, πλ. ἀγρεῖτε, προστ. τοῦ ἀγρέω (ὅπερ κατὰ Δοιδερλ. παράγεται ἐκ τοῦ ἄγρη, ἀγείρω, κατὰ δὲ τὸν Ἄρενς εἶνε Δωρ. ᾳ Αἰολ. ἀντὶ τοῦ αἱρέω) „πιάσε", ὅπερ κυριολεκτεῖται μὲν ἐπὶ τῶν θηρευτῶν, ἔπειτα δὲ λαμβάνεται ὡς ἐπίρ. ταὐτὸν τῷ ἄγε, ἀλλ' εἶνε τούτου ἐντονώτερον καὶ παρακελευσματικώτερον, „ἐμπρὸς δέ, ἔλα δέ, ἄ δέ" (προφ. hâ dé) Ε 765, Η 459 κ. ἀ. φ 176. Ὁ πληθ. υ 149.

ἌΓΡΗ, ἡ, 1) θήρα καὶ ἁλιεία μ 330. 2) τὸ ἀγρευθέν, χ 306. (‖. Ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ καθομιλ. τὸ „κυνῆγι" ἀμφοτέρας ἔχει τὰς σημασίας).

ἌΓΡΙΟΣ, η, ον [.ᴗ.] (ἀγρός). Τὸ θηλ. παρ' Ὁμ. εὑρίσκεται ἰδιοκατάληκτον μόνον ἐν τῇ ι 119. Ἀλλαχοῦ δὲ τὸ ἐπίθ. δικαταληκτεῖ, Γ 24, Τ 88.

1) κυρ. ἐπὶ τῶν θηρίων „ἄγριος", οἷον «σῦς, αἴξ» Θ 338, ι 119 κ. ἀ. Τὸ πληθ. «ἄγρια» καὶ καθ' ἑαυτὸ σημ. ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. τὰ θηρία τὰ ἄγρια, τὰ καὶ „ἀγρίμια", Ε 52. 2) μεταφ. περὶ ἀνθρώπων θηριώδης, σκληρός, ἀπάνθρωπος «αἰχμητής» Ζ 97. «Κύκλωψ» δ 19, ι 215, περὶ καταστάσεων «μῶλος» ἢ ἀγρία μάχη, ὁ ἄγριος ἀγών, Ρ 398. Περὶ παθῶν «χόλος ἄγ.» Δ 23, θ 304 «θυμός» ι 629, «ἄγρια εἰδέναι» ἄγρια ἔχειν φρονήματα, διαθέσεις, Ω 41.

Ἄγριος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πορθέως (‖. κατὰ δὲ τὸν Ἀπολδ. 1, 7, 10 Πορθάονος) καὶ τῆς Εὐρύτης, Καλυδώνιος, ἀδελφὸς τοῦ Οἰνέως καὶ τοῦ Μέλανος Ξ 117. Κατὰ τὸν Ἀπλδ. 1, 8, 6 εἶνε πατὴρ τοῦ Θερσίτου.

ἈΓΡΙΌΦΩΝΟΣ, ον, ὁ ἀγρίαν ἢ τραχεῖαν φωνὴν ἢ γλῶσσαν ἔχων, ἀγριόφωνος ἢ βαρβαρόγλωσσος, ἐπίθ. τῶν ἐν Λήμνῳ Σιντίων θ 294 †.

ἈΓΡΌΘΕΝ, ἐπίρ. ἐξ ἀγροῦ, *Ὀδ. ν 268, ο 428.

ἈΓΡΟΙΏΤΗΣ, ου, ὁ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἀγρότης, ὁ ἐν τοῖς ἀγροῖς διατρίβων, χωρικός, „ξωτάρις", φ 85, ὡς ἐπίθ. ἀγροτικὸς «ἀνέρες ἀγρ.» Λ 549, 676, Ο 272, «βουκόλοι» λ 293.

ἈΓΡΌΜΕΝΟΣ, ἴδ. ἈΓΕΊΡΩ.

ἈΓΡΌΝΔΕ, ἐπίρ. εἰς τὸν ἀγρόν, *Ὀδ. ο 370 κ. ἀ.

ἈΓΡΟΝΌΜΟΣ, ον (ἀγρός, νέμω) ὁ ἐν τοῖς ἀγροῖς περιφερόμενος, διατρίβων, ἀγροδίαιτος, ἀγροτικός· λέγονται οὕτως αἱ νύμφαι ζ 106 †.

ἈΓΡΌΣ, οῦ, ὁ ἐνικ. καὶ πλ. Ψ 832, δ 757, θ 560 κ. ἀ. τὰ ἐκτὸς τῆς πόλεως, „ἐξωχή", «ἐπ' ἀγροῦ» κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν πόλιν, „ἔξω, εἰς τὴν ἐξωχήν" (ὅπερ καὶ μόνον διὰ τῆς δοτ. «ἀγρῷ» ἐκφράζεται λ 187) α 187, 190, ἴδ. καὶ ΕΣΧΑΤΙΗ. Συνεκδοχικώτερον δὲ σημ. καὶ τὸ

κτῆμα, „χωράφι, ὑποστατικόν“, ω 205, πολύδενδρος ἀγρός» ψ 139.

ἈΓΡΌΤΕΡΟΣ, Η, ΟΝ, ποι. ἕτερος τύπος τοῦ ἄγριος. 1) ἄγριος, «ἠμίονος, ἔλαφος» Β 852, Φ 486, ζ 133· κ. ἀ. 2) ἡ φίλη τῶν λειμώνων, ἀγροδίαιτος, ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος ἐν ς. ἀθετουμένῳ Φ 471.

ἈΓΡΌΤΗΣ, ΟΥ, ὁ (ἀγρός) χωρικός, π 218 †.

ἈΓΡΆΣΣΩ (ἄγρη) (ἕτερος ποι. τύπος τοῦ) ἀγρεύω, ἁλιεύω, «ἰχθῦς» ε 53 †.

ἌΓΡΩΣΤΙΣ, ΙΟΣ, ἡ (ἀγρός) „ἀγριάδα“ ἡ γενικώτ. χλόη, πόα, „γρασίδι“ (κατὰ τὸν Βιλλερβέκιον punicum dactylon Λιννaίου) ζ 90 †. (‖. Παρὰ τὴν ἐκ τοῦ ἀγρὸς ἐτυμολογίαν πιθανώτερόν μοι φαίνεται νὰ θεωρηθῇ ἡ λ. συγγ. πρὸς τὸ γράστις, κράστις, „γρασίδι“ (ὅ ἐ. κατὰ τὴν ἐν Ἀθήναις ἐπικρατοῦσαν προφορὰν=γραστίδι, πρβλ. τὸ „κανδηλοστάτης, σιλβώνω, Βλασαροῦ“, ἀντὶ τοῦ κανδηλοστάτης, στιλβώνω, Βλασταροῦ κ. ἄ.) Γερμ. Gras, αἵτινες ἅπασαι εἶνε λ. πεποιημέναι. Σημειωτέον ὅτι ἡ λ. σώζεται σήμερον ἐν Καλύμνῳ κατὰ μετάθεσιν γραμμ. καὶ τοὺς κανόνας τῆς ἐκεῖ διαλέκτου: „ἄουστρος“ ὅ ἐ. ἄγροστος, διότι καὶ οὕτως λέγεται παρὰ τοῖς ἀρχαίοις).

ἈΓΤΙΆ [˘.˘], ἡ (ἄγω) (ἅπαξ μόνον ἄγυιαν Υ 254) ὁδός, μάλιστα ἡ ἐν τῇ πόλει, „δρόμος“, συνηθέστατον ἐν τῇ σταθερᾷ φρ. «σκιόωντο πᾶσαι ἀγυιαὶ» ἐσκιάζοντο πᾶσαι αἱ ὁδοί, ἥτις ἐξεικονίζει τὴν προσέγγισιν τῆς νυκτός, δ 388 κ. ἀ. διὸ καὶ μεταχειρίζεται αὐτὴν ὁ ποιητὴς ἔνθα περὶ θαλασσοπορίας ὁ λόγος, καθ' ἣν δὲν ὑπάρχουσιν ἀγυιαί, λ 12. Παραδείγματα ὁδοῦ ἐν τῇ πόλει Ε 642, «εὐκτιμένας κατ' ἀγυιάς» καλῶς ἐστρωμένας ὁδούς Ζ 391 κ. ἀ. [Οὐδαμοῦ παρ' Ὁμ. ἡ ἐν. ὀνομ.].

ἌΓΥΡΙΣ [˘˘˘], **ΙΟΣ**, ἡ, κυρ. Αἰολ. ἀντὶ τοῦ ἀγορά, κατὰ τοῦτο μόνον αὐτῆς διαφέρουσα ὅτι ἡ μὲν εἶνε κανονικὴ καὶ προδιατεταγμένη, ἡ δὲ ἄγυρις τυχαία καὶ ἄτακτος συσσώρευσις ἢ συνάθροισις ὅθεν πλῆθος «ἀνδρῶν» γ 31, «νεκύων» Π 661, «ἐν νηῶν ἀγύρει» ἐν τῷ ναυτικῷ στρατοπέδῳ Ω 141 (‖. Ἐντεῦθεν αἱ σύνθετοι λέξεις: ὁμήγυρις, πανήγυρις).

ἈΓΥΡΤΆΖΩ [˘...] (ἀγύρτης) δι' ἐπαιτείας συλλέγω «χρήματα» τ 284 †.

ἈΓΧΕΜΑΧΟΣ, ΟΝ (ἄγχι, μάχομαι), πάντοτε κατὰ πληθ. οἱ πυκνῶς καὶ ἀδιασπάστως μαχόμενοι, συνησπισμένοι, confertim pugnantes, ἐπίθ. ἀνδρείων μαχητῶν Ν 5, Π 248 κ. ἀ. Βατρ. 197 (Οὕτως ἑρμηνεύει τὴν λ. ὁ Ἠϊχχοφφ. Ἄλλοι δὲ πιθανώτερον ἴσως οἱ ἐκ τοῦ πλησίον μαχόμενοι, cominus pugnantes, ἑπομ. τολμηροί, ἢ ὡς ἐπίθ. τῶν ἀσπιδιωτῶν κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς μακρόθεν μαχομένους τοξότας).

ἌΓΧΙ [˘], ἐπίῤῥ. (συγγεν. τῷ ἄγχω ϗ τῷ Γερμ. eng) κυρ. στενῶς, στενοχώρως καὶ εἰς ταύτην τὴν σημ. ἐκλαμβάνει ὁ Ἠϊχχοφφ τὸ τῆς χ 136, πρὸς δ πρβ. σ 385 ἐξ. συνήθως δὲ σημ. τὸ πλησίον, πολλὰ πλησίον, „κοντά, σιμά“, Ψ 520, α 157, κ. ἀ.—Ὡς πρόθ. μετὰ γεν. 1) τοπικῶς πλησίον, «ἄγχι θαλάσσης» Ι 43 καὶ ἀ. σπανίως ἐπιτάσσεται τῆς γεν. «Ἕκτορος ἄγχι» Θ 117, Χ 7, δ 370. Ἡ δοτ. ἡ πολλάκις τῷ ἐπιῤῥ. παρακειμένη ἀποδοτέα εἰς τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως, «ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν» Ε 570, Ζ 405. Ἀλλ' ἐν τῇ Υ 283 «ταρβήσας ὅ οἱ ἄγχι πάγη βέλος» ἀνάγκη ἡ δοτ. «οἱ» νὰ συνταχθῇ μετὰ τοῦ ἐπιῤῥ. ἄγχι. 2) χρονικ. ἐντὸς ὀλίγου, μετ' ὀλίγον, «ἤδη ἄγχι μάλα» εὐθὺς μετ' ὀλίγον, „τώρα κοντά“ τ 301. (Πολλοὶ ὅμως καὶ ἐν τούτῳ τῷ χωρ. ἑρμηνεύουσι τὸ ἐπιῤῥ. τοπικῶς: πολλὰ πλησίον κατ' ἀντίθεσιν τοῦ «τῆλε» καὶ θεωροῦσι τὴν φρ. ἰσοδύναμον τῷ ἐν ς 306 «ἐνθάδε». Ὁ δὲ Ἀμεῖς τοπικῶς καὶ αὐτὸς ἐκλαμβάνων τὸ ἐπιῤῥ. παραβάλλει τὸ τῆς σ 146 «μάλα δὲ σχεδόν» ἐπὶ τῆς αὐτῆς περιστάσεως κείμενον.

ἈΓΧΙΆΛΟΣ, ΟΝ [.˘˘.] (ἄγχι, ἅλς), ἔτι δὲ χ: ἀγχιάλη τὸ θηλ. Ὑ. Ἀπ. 32, παράλιος, ἐπιθαλάσσιος, ἐπίθ. πόλεων Β 640, 697.

Ἀγχίαλος, ὁ, 1) εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθεὶς Ε 609. 2) πατὴρ τοῦ Μέντου, ἡγεμόνων τῶν Ταφίων α 180. 3) εἷς τῶν εὐγενῶν Φαιάκων θ 112..

ἈΓΧΙΒΑΘΉΣ, ΕΣ [.˘˘.], γεν. **ΕΟΣ** (ἄγχι, βάθος) μόνον ἐν τῇ ε 413 «ἀγχιβαθὴς θάλασσα» κατὰ τοὺς ἀρχαίους γραμμ. «ἡ ἀγχοῦ τῆς γῆς βαθεῖα» ἢ ἀμέσως δηλ. πλησίον τῆς ξηρᾶς ἔχουσα βάθος (τοὐναντίον τοῦ: τηλεβαθής) ἢ, ὅπερ λίαν ἀπίθανον, «ἡ ἀγχοῦ βάθους οὖσα» ὅ ἐ. λίαν βαθεῖα. (Ἀνεπαρκὴς μὲν καὶ ἡ πρώτη ἑρμηνεία· ἀλλὰ δὲν εἶνε προτιμητέα ἡ εὐφυὴς τοῦ Δοιδερλ. διόρθωσις: ἀμφιβαθὴς ὅ ἐ. ἡ κύκλῳ ἢ καὶ ἡ ἄγαν βαθεῖα, καίπερ τῆς Ἀμφὶ πολλάκις ἐν συνθέσει ἐπίτασιν σημαινούσης. ζ. Ἀμφί).

ἈΓΧΙΘΕΟΣ, ΟΝ [.˘..] (ἄγχι, θεός), ἐπίθ. τῶν Φαιάκων, ὁ τοῖς θεοῖς πλησίον, ὁ πλησιέστατος συγγενὴς τῶν θεῶν, ε 35, τ 279. Πρβ. Ὑ. Ἀφρ. 201. (Οὕτως οἱ νεώτεροι ἑρμηνευταὶ ἀντὶ τῆς συνήθους ἑρμηνείας: ὁ τοῖς θεοῖς ὅμοιος ἕνεκα τοῦ εὐδαίμονος βίου τῶν Φαιάκων. Ἀλλ' ἀμφοτέρας τὰς ἑρμηνείας περιέχουσι τὰ σχόλια).

ἈΓΧΙΜΑΧΗΤΉΣ [.˘˘..], οῦ, ὁ=**ἈΓΧΕΜΑΧΟΣ**, ὅπ. ἴδ., μόνον πληθ. Β 604, Θ 173.

ἈΓΧΙΜΟΛΟΣ, ΟΝ (ἄγχι, μολεῖν), κυρ. ὁ πλησίον ἐρχόμενος· τὸ δὲ οὐδ. ἔχει ἐπιῤῥημ. σημασίαν «ἀγχιμολὸν οἱ ἦλθε» ἦλθε πλησίον αὐτοῦ, ἐπλησίασεν αὐτῷ, Δ 529, ο 57 κ. ἄ. Ὡσαύτως καὶ ρ 336· «ἀγχίμολον μετ' αὐτόν» κατά τινας μὲν τοπικῶς: ἀμέσως κατόπιν αὐτοῦ, κατ' ἄλλους δὲ χρονικῶς: ὀλίγον (χρόνον) μετ' αὐτόν, ὕστερον αὐτοῦ· «ἐξ ἀγχιμόλοιο ἰδεῖν» ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἰδεῖν Ω 352.

ἈΓΧΙΝΟΟΣ, ΟΝ (ἄγχι, νόος), κυρ. ὁ τὸν νοῦν πάντοτε πλησίον, ὅ ἐ. πρόχειρον, ἕτοιμον, πα-

ρόντα ἔχων, ἐπομ. ὁ ταχέως ἀντιλαμβανόμενος „ἔξυπνος“, ἀγχίνους, ἐπομ. συνετός, ν 332 †. (Ὁ Δοιδερλ. νομίζων τὴν ἑρμηνείαν ταύτην ἀσύμφωνον καὶ πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ χωρίου καὶ πρὸς τὴν ἐτυμολογίαν, θεωρεῖ τὴν λ. συγκεκομμένην ἐκ τοῦ ἀνεχίνοος καὶ σημ. κατ' αὐτήν: τὸν δυνάμενον νὰ ἀνέχῃ, ὅ ἐ. χαλινώνῃ τὸ αἴσθημά του. Οὐδεμία τοιαύτη ἀνάγκη, διότι ὁ πάντοτε παρόντα, ἐνεργὸν ἔχων τὸν νοῦν, εἶνε καὶ φρόνιμος, συνετός, ἐγκρατής).

Ἀγχίσης [.–.], **εω**, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Κάπυος καὶ τῆς νύμφης Θέμιδος, πατὴρ τοῦ Αἰνείου, βασιλεὺς τῆς Δαρδανίας, τῆς ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τῆς Ἴδης. Τὸν Αἰνείαν ἐγέννησεν ἐκ τῆς Ἀφροδίτης Β 819, Υ 239, Ὑ. Ἀφρ. 45 ἑξ., ἔνθα περιγράφεται ἡ πρὸς τὴν θεὰν σχέσις αὐτοῦ. Πρεσβυτάτη αὐτοῦ θυγάτηρ ἦτο ἡ Ἱπποδάμεια Ν 429. 2) πατὴρ τοῦ Ἐχεπώλου, ὅπ. ἴδ.

Ἀγχισιάδης, **ου**, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἀγχίσου τοῦ 1),=Αἰνείας Ρ 754. 2) υἱὸς τοῦ Ἀγχίσου τοῦ 2),=Ἐχέπωλος Ψ 296.

Ἄγχιστα, ζ. **Ἄγχιστος.**

Ἀγχιστῖνος, **ίνη**, **ῖνον** (κατ' ἐπέκτ. ἐκ τοῦ ἄγχιστος). Εὑρίσκεται μόνον πληθ. οἱ σύνεγγυς ἀλλήλων, πυκνοί, ἀλλεπάλληλοι, «ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον νεκροί» σωρηδόν, Ρ 361, φ 118. «αἱ μὲν ἀγχιστῖναι ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται (ὄϊες)» κεῖνται σωρηδὸν τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου φονευμένα, Ε 141.

Ἄγχιστος, **η**, **ον** ὑπερθ. ἐκ τοῦ ἄγχι, ὁ πλησιέστατος, παρ' Ὁμ. μόνον τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρ. καὶ δή α) ἐνικ. «ἄγχιστον» πλησιέστατα, «ὅθι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῷ» (ὁ Ὀδυσ. εἶδε τὰ ὄρη τῆς γῆς τῶν Φαιάκων) ὅπου ἦσαν εἰς αὐτὸν πλησιέστατα. ὅ ἐ. κατὰ τὸ πλησιέστατον αὐτῷ σημεῖον τῆς χώρας ε 280 (ὁ δὲ Βόθης διορθώνει: ὅ τι τ' προσθέτων οὕτως καὶ ἕτερον ἀντικείμενον διάφορον τῶν ὀρέων· τοιοῦτον δὲ ἐννοεῖται ἡ πεδινὴ χώρα ἢ παραλία)· β) πληθ. «ἄγχιστα», οἷον «τῶν νῦν ἄγχιστα μάχη δέδηεν» Υ 18, ὅπερ τινὲς μὲν τοπικῶς, ἄλλοι δὲ πιθανώτερον χρονικῶς: εὐθὺς μετ' ὀλίγον ἐξηγοῦσι· κατὰ ποιητικὴν μεταφορὰν κεῖται ἐν τῇ φρ. «ἄγχιστα αὐτῷ ἐφῶκει» ἦν αὐτῷ παραπλησιαίτατος, ὁμοιότατος, Β 58, Ξ 474, ν 80· «ἄγχιστα εἴσκειν τινά τινι» ζ 152.

Ἀγχόθι, ἐπίρ.=**ἀγχοῦ**, ὅπ. ἴδε, μετὰ γεν. «ἀγχόθι δειρῆς» Ξ 412, ν 103.

Ἀγχοτάτω, ὑπερθ. τοῦ ἀγχοῦ, ἐγγυτάτω μετὰ γεν. Ὑ. Ἀπ. 18.

Ἀγχοῦ, ἐπίρ.=**ἄγχι**, ἐγγύς, πλησίον, συνήθ. ἀπτώτ. «ἀγχοῦ ἵστασθαι» προσέρχεσθαι, πλησιάζειν, Β 172, κ. ἀ. μετὰ γεν. «ἀγχοῦ πυλάων» Ω 709, ζ 5, τ 271.

Ἄγχω, σφίγγω, πνίγω, μετ' αἰτ. «ἄγχε μιν ἱμὰς ὑπὸ δειρήν» Γ 371 †.

Ἄγω[ᴗ.], μέλ. ξω, ἀόρ. β'. ἤγαγον, μέσ. ἀόρ. β'. ἠγαγόμην καὶ ἀναύξητ. ἀγαγόμην (σπανιώτεροι τύποι: ἀόρ. ἀ. ἦξα, μετ. ἄξας, Βατρ. 115, 119· προστ. ἐπικ. ἄξετε καὶ ἀπρφ. ἀξέμεν, Ω 663 καὶ ἀξέμεναι Ψ 50· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἠξάμην Θ 505, 545; ἄξασθε καὶ ἄξαντο, ἀνθ' ὧν ὁ Βέκκ. ἄξεσθε καὶ ἄξοντο γράφει). Θεμελιώδης σημ. ὁδηγῶ Α) Ἐνεργ. 1) κυριώτατα ἐπὶ ἐμψύχων, ἄγω, χειραγωγῶ, „φέρω“, μετ' αἰτ. «βοῦν κεράων» γ 439. Τὸ πόσε, ἐκφέρεται διὰ τῆς εἰς, πρὸς, ἐπὶ μετ' αἰτ. καὶ διὰ τῶν τοπικῶν ἐπιρ. εἰς δε, οἷον «ἐνθάδε, Τροίηνδε, οἴκόνδε» «ἵππους, βοῦν, ὑπὸ ζυγόν» φέρω ὑπὸ τὸν ζυγόν, ὅ ἐ. ζεύγω, Ε 731, γ 383, «ὑφ' ἅρματα» γ 476 κ. ἄ. «εἰς Ἀγαμέμνονα» εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀγ. Η 312· καὶ «τινά τινι» ξ 386. Τὸ δὲ πόθεν διὰ τῆς ἐκ καὶ τῶν εἰς θεν τοπικ. ἐπιρρ. οἷον «ἐξ Ἐφύρης, ἐξ Ἴδης, Σιδονίηθεν» κ. ἄ.—Ἰδίως: α) φέρω μαζί μου, συνοδεύω, συμπαραλαμβάνω τινά, Ι 429, 692, κ 405, ο 428, ρ 72 κ. ἄ. σπανιώτερον ἐπὶ πραγμάτων «θώρηκα», Ο 531, κειμήλια δόμονδε» ρ 527 «πολλὰ ἄγων κτήματα» γ 312, ξ 385· β) διὰ τῆς βίας λαμβάνω, ἁπάγω, «Κῆρες ἄγον μέλανος θανάτοιο» Β 834· ἰδιαίτερον περὶ αἰχμαλώτων Δ 239, Ζ 426, Θ 166, Ι 664 κ. ἄ. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀψύχων, ὡς λείας, «οὔτι μοι ἐνθάδε τοῖον, οἷόν κ' ἠὲ φέροιεν Ἀχαιοὶ ἠὲ κ' ἄγοιεν» Ε 483, καὶ ἐπὶ ἄθλου «ἵππον» Ψ 613, πρβ. καὶ 512 (ἔνθα ἄγω καὶ φέρω ἀντιτίθενται). 2) μεταφέρω ἔμψυχά τε καὶ ἄψυχα (τὸ δὲ μεταφέρον ὑποκείμενον δύναται καὶ ἄψυχον νὰ ἦνε, οἷον «οἶνον νῆες ἄγουσι» Ι 72, «δεινὴν γὰρ ἄγει θεόν» ὁ ἄξων τοῦ ἅρματος Ε 839) α) „παίρνω καὶ φεύγω“, ἁπάγω [ἔχων ἄπειμι], «ὀνείατα» Ω 367, «νεκρόν» Ω 151, «ὀστέα οἴκαδε» Η 335 «κόπρον» ρ 298 κ. ἄ. β) „παίρνω καὶ φέρω“, ἐπάγω, [ἔχων ἔρχομαι] «ὕλην» Ψ 613, Ω 663, «κύνα» λ 623 κ. ἄ. γ) μεταφ. παράγω, συνεπάγω, προξενῶ «λαίλαπα» Δ 278, «πένθος τινί» Βατρ. 49 «κλέος ἄγειν τινός» διαδίδω, διὰ στόματος ἔχω, ε 311· 3) ὁδηγῶ, διευθύνω, ὅ ἐ. α) δίδω καλὴν ἢ κακὴν διεύθυνσιν, τάσιν εἴς τι, «ὥς ἄγε νεῖκος Ἀθήνη» τοιαύτην ἔκβασιν ἔδωκεν εἰς τὸν ἀγῶνα ἡ Ἀθηνᾶ, „ἔτσι τὸ ἔφερε“ (ὥστε καὶ πεζὸς ὢν νὰ διαπρέψω)· Λ 721, «παρὲκ νόον ἤγαγε» ἴδ. **παρέκ**· ἐπομ. ἰδίως περὶ τῶν ἀρχηγῶν τοῦ στρατοῦ, «ἄγ. λαόν» Κ 79, «νῆας» Β 671 κ. ἄ. «λαὸν ἀγαγόντε ὑπὸ τεῖχος» τὸν στρατὸν ὑπό, δηλ. ἐναντίον τοῦ τείχους (ὁ δὲ δυϊκὸς ἀναφέρεται εἰς τὰ δύω ἐν τῷ προκειμένῳ χωρίῳ ἐξέχοντα πρόσωπα Σθένελον καὶ Διομήδη) Δ 407· β) φέρω εἰς τὸν σκοπὸν «τὸν δ' ἄγε μοῖρα κακὴ θανάτοιο τέλος δε» Ν 602. — Ἡ μετοχὴ ἄγων μετὰ κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων κεῖται πολλάκις πλεοναστικῶς. «Τηλέμαχον εἶσαν ἄγοντες» ἔφεραν καὶ ἐκάθισαν τὸν Τ. γ 416· πρβ. α 130, δ 525 κ. ἄ. καὶ τοῦτο ἐπὶ ἐμψύχων· ἐπὶ δὲ ἀψύχων (χρημάτων) μόνον ν 216. Β) Μέσ. 1) τῶν ἐμαυτοῦ τι φέρω ἢ ἄγω «εἵματα» ζ 58· (ἔνθα ὁ Δοιδερλ. θέλει τὸ μὲν ἄγωμαι εἰς παθ. σημ. τὸ δὲ εἵματα νὰ συνάψῃ

πρὸς τὸ πλυνέουσα· κακῶς). 2) μετ' ἐμαυτοῦ φέρω, συμπαραλαμβάνω, «ἵππους εἰς Ἰθάκην» δ 601· «κτήματα» αὐτ. 82 κ. ἄ. «γυναῖκα οἴκαδε» Γ 93· 3) εἴς τι ἢ πρός τινα τῶν ἐμαυτοῦ ἢ χάριν ἐμαυτοῦ φέρω «γυναῖκα πρὸς δώματα» = „παίρνω γυναῖκα εἰς τὸ 'σπίτι μου" Π 189· καὶ ἄνευ τοῦ «δώματα» ξ 211, Β 659· «υἱέϊ κούρην» εἰς τὸν υἱόν μου, χάριν τοῦ υἱοῦ μου, δ 10· εἰς τὸν ἀδελφόν μου, ο 238· εἰς τὸν δοῦλόν μου, φ 214· «τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν οἵ κέ σ' ἄγωνται» ζ 28 (ὅπερ ἄλλοι μὲν ἐκλαμβάνουσιν ὡς περὶ τῶν κατὰ τὴν τελετὴν νυμφαγωγῶν εἰρημένον, ἄλλοι δὲ πιθανώτερον περὶ τοῦ γαμβροῦ μετὰ τῶν οἰκείων αὐτοῦ, εἰς οὓς ὤφειλε νὰ δώσῃ δῶρα ἡ νύμφη)· 4) μεταφορ. «διὰ στόμα τι» Ξ 91.

ἀγών [⏑.], ῶνος, ὁ (ἄγω) 1) τόπος συναγωγῆς, καταγώγιον, συναγώγιον «θεῖος ἀ.» ἢ πρὸ τῶν ναῶν πλατεῖα, ἔνθα ὁ λαὸς προσευχόμενος συνέρχεται Η 298 (ἔνθα κατ' ἄλλους: συνάθροισις τῶν προσευχομένων γυναικῶν, καὶ κατ' ἄλλους: συνέλευσις τῶν θεῶν). Ἐν δὲ τῇ Σ 376 εἶνε ὁ τόπος τῆς συναθροίσεως τῶν θεῶν, τὸ τῶν θεῶν καταγώγιον (ἂν καὶ κατά τινας καὶ ἐνταῦθα εἶνε ἡ συνέλευσις τῶν θεῶν)· «ἀ. νεῶν» τὸ ναυτικὸν στρατόπεδον Ο 428, Π 500, Τ 42· 2) συνάθροισις, (τοῦ θεωμένου τοὺς ἀγῶνας λαοῦ) ὅμιλος Ψ 258, 448, 495, Ω 1· 3) τόπος ἔνθα ἀγωνίζονται μὲν οἱ ἀγωνισταί, θεῶνται δὲ οἱ θεαταὶ (ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις: στάδιον)· Ψ 617, 685, θ 200, 260 κ. ἄ.

ἀδαημονίῃ [⏑....], ἡ, ἀπειρία ω244†. (Ὁ Βούττμαννος ἐκ τοῦ λεξ. τοῦ Ἀπολλωνίου καὶ τινος ἀντιγρ. τοῦ Ὁμ. θέλει νὰ γράψῃ ἀδαημοσύνῃ, ἀντιλέγοντος τοῦ Λόβεκκ) ἐκ τοῦ

ἀδαήμων, ον, γεν. ονος ποι. (ἀ, δαήμων) ἀδαής, ἄπειρος, ἀμαθής, „ἀμάθητος" «μαχῆς» Ε 634, Ν 811· «κακῶν» μ 208, «πληγῶν» ρ 283.

ἀδάκρυτος, ον [⏑.–.] (δακρύω) ἄδακρυς, ὁ μὴ κλαίων, Α 415· ω 61· «ὄσσε» δ 186.

Ἀδάμας [⏑⏑–], αντος, ὁ (=ἀδάμαστος) υἱὸς τοῦ Τρωὸς Ἀσίου ὑπὸ τοῦ Μηριόνου φονευθεὶς Μ 140, Ν 560 ἑξ.

ἀδάμαστος, ον [⏑⏑..], (δαμάω) μεταφ. ἀδυσώπητος, ἄκαμπτος, σκληρὸς ἐπίθ. τοῦ Ἅδου Ι 158 †.

ἀδηκώς, **ἀδήσειε**, ἴδ. **ἀδέω**.

ἄδδην, ἴδ. **ἄδην**.

ἀδείς, ές, ἐπ. **ἀδειής** καὶ **ἀδδείς** (δέος), ἄφοβος, τολμηρὸς Η 117· αὐθάδης, ἀναιδής, ἀναίσχυντος «κύον ἀδδεές» σκύλλα ἀδιάντροπε, ὕβρις πρὸς γυναῖκα, Θ 423, Φ 481, τ 91 (ὁ Βέκκερ γράφει ἀδεὲς [κυρίως=ἀδιεές] καὶ ἄλλοι μετ' αὐτοῦ).

ἀδελφεός, ὁ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀδελφός (α ἀθρ. —δελφύς)· Β 586 κ. ἀ. κατ' ἐπικ. ἔκτασιν λέγεται καὶ **ἀδελφειός** Ε 21, Ζ 61.

ἀδευκής, ές, γεν. έος, ἐπικ., κατὰ τὴν συνηθεστέραν γνώμην ἐκ τοῦ ἀχρ. δεῦκος (=γλεῦκος) ἐπομ.=ἀγλευκής, ἄγλυκος, πικρός, δριμύς· μεταφ. «ὄλεθρος, πότμος» δ 489, κ. 245. «φῆμις ἀ.» ὀυσάρεστος, κακὴ γλῶσσα, ζ 273 (Τοῦ Δοιδερλ. ἡ γνώμη ὅτι κατὰ μετάθεσιν προέκυψεν ἐκ τοῦ ἀδόκευτος, καὶ ὅτι κυρίως=ἀπροσδόκητος, ἐπομ. λυπηρός, ἐπιδέχεται ὄχι ὀλιγωτέρας ἀμφιβολίας παρὰ τὴν συνήθη. ‖. ἴδ. **ἐνδευκέως**).

ἀδέψητος, ον, (δέψω), ἀμάλακτος, ἀκατέργαστος, ἀβύρσευτος «βοέη» Ὀδ. υ 2, 142.

(**ἀδέω**) ἐνεστ. ἄχρηστος· ἐν χρήσει δὲ μόνον εὐκτ. τοῦ ἀορ. ἀδήσειε καὶ μετοχ. τοῦ παρκ. ἀδηκότες (πρότερον ἐγράφετο ἀδδήσειε καὶ ἀδδηκότες· ἀπὸ δὲ τοῦ Βουττμάνου καὶ Σπιτζνέρου συμφώνως πρὸς τὰ σχόλια καὶ τὸν Ἀπολλώνιον γράφονται οἱ τύποι δι' ἑνὸς δ. Ἐξ ἐναντίας ὁ Λοβέκκιος παράγων τὸ ῥῆμα ἐκ τοῦ: ἄδος, ἄδομαι= πίμπλαμαι ἀπέδειξεν ὅτι εἶνε τὸ α βραχ. διὸ καὶ διπλασιάζει τὸ δ) κορέννυμαι, „ἀηδιάζω" μετὰ δοτ. «μὴ ξεῖνος δείπνῳ ἀδήσειεν» μὴ δὲν εὐχαριστηθῇ ἐκ τοῦ δείπνου, α 134· «καμάτῳ ἀδηκότες αἰνῷ» Κ 312, 399· «καμάτῳ ἀδηκότες ἠδὲ χὐπνῳ» κεκορεσμένοι (καταβεβλημένοι) ἐκ τοῦ καμάτου καὶ τῆς ἀνάγκης ἢ ἐπιθυμίας τοῦ ὕπνου Κ 98, μ 281.—Ὁ Δοιδερλ. παράγει τὴν λέξιν ἐκ τοῦ ἔαδα· Ὁ δὲ Βούττμανν. ἀρνούμενος εἰς τὴν λέξιν τὴν ἔννοιαν τοῦ κόρου, ἀποδίδει εἰς αὐτὴν τὴν τῆς δυσαρεσκείας ἢ ἀηδίας, καὶ δὲν θεωρεῖ ἀπίθανον τὴν παραγωγὴν τῆς λέξεως τὴν παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις γραμματικοῖς (ἴδ. Σχόλ. εἰς Ὀδ. α 134 καὶ Ἀπολλών. ἐν λ. ἀδηκότες=ἀηδῶς διατεθειμένοι) ἐπικρατοῦσαν, ἐκ τοῦ ἀηδής, ἀηδῆσαι, λέξεων ἄλλως παρ' Ὁμήρῳ μὴ εὑρισκομένων.

ἄδην [⏑.], κυρίως αἰτ. οὐσ. ἀχρήστ. ἄδη (ἢ μᾶλλον ἄδη· διὸ ἄδην γράφει ὁ Βέκκερ πανταχοῦ, πλὴν Ν 315) = κόρος, ἐπίρ. μέχρι κόρου, κατὰ κόρον, ἱκανῶς «ἄδδην (ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἄδην) ἔδμεναι» Ε 203· μεταφ. μετὰ γεν. «ἄδην ἐλάαν τινὰ πολέμοιο, κακότητος» φέρω τινὰ εἰς κόρον πολέμου, δυστυχίας, κάμνω τινὰ νὰ κορεσθῇ πολεμῶν, ταλαιπωρούμενος, Ν 315 (πρβλ. καὶ Τ 423) ε 290· ζήτ. καὶ **ἐλαύνω** Α, 1, γ). (Ὁ δὲ Βούττμαννος, ὅστις μετὰ τοῦ Δοιδερλείνου θεωρεῖ τὸ δην συνήθη ἐπιῤῥηματικὴν κατάληξιν ὡς ἐν τῷ βάδην, παράγει τὸ προκείμενον ἐπίρ. ἐκ τοῦ ἄω (ὁ Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἀάζω) καὶ παραδέχεται τὴν πρώτην συλλαβὴν φύσει μὲν μακράν, ἐν δὲ τοῖς παρατεθεῖσι χωρίοις διὰ συστολῆς βραχυνθεῖσαν· διὸ καὶ ἀπορρίπτει τὴν γραφὴν ἄδδην· παρβ. **ἀδέω**. ‖. Τὸ δὲ δασὺ πνεῦμα τοῦ ἄδην, ὅπερ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις γραμματικοῖς καὶ ἔν τισιν Ὁμ. ἀντιγράφοις εὑρίσκεται καὶ ὁ Λαρόχης ἀπεδέχθη, ἐξηγεῖται ἐκ τῆς παραθέσεως πρὸς τὸ Λατ. sat -ur, sat-is καὶ τοῦ Γοτθικ. sath-s, Γερμ. satt.).

Ἀδήριτος, ον (δηριω) ἀπολέμητος· «ἀλλ' οὐ μὰν ἔτι δηρὸν ἀπείρητος πόνος ἔσται οὐδέ τ' ἀδήριτος, ἢτ' ἀλκῆς ἤ τε φόβοιο» ἀλλὰ δὲν θὰ μείνῃ ἐπὶ πολὺν ἔτι χρόνον ἀδοκίμαστος οὐδὲ ἀπολέμητος ὁ ἀγὼν εἴτε πρὸς νίκην εἴτε πρὸς φυγήν, Ρ 42†. (Τὰς γενικὰς ἐξαρτῶσιν τὰ Ἐνετικὰ Σχόλ. [«οἷον πειρασόμεθα ἤτοι ἀνδρείας ἢ φυγῆς»] καὶ ὁ Εὐστάθ καθ' ὑπέρβασιν ἐκ τοῦ ἀπείρητος, τοῦ ὁποίου ἐπεξήγησις εἶνε τὸ «οὐδέ τ' ἀδήριτος»· ἄλλοι δὲ συνάπτουσιν αὐτὰς πρὸς τὸ πόνος).

*Ἀδικέω [⏑⏑..] (ἄδικος), μέλ. ἀδικήσω, „ἀδικῶ" Υ. Δήμ. 368.

*Ἀδίκως [⏑⏑.] „ἄδικα" Υ. Ἑρμ. 316.

Ἀδινός, ή, όν [⏑⏑.] (κατ' Ἀρίσταρχον ἀδινός) ποιητ. καὶ ἰδίως ἐπ. 1) πυκνός, «κήρ» ἡ πυκνή, ὅ ἐ. ἐκ πυκνῶν ἰνῶν συνισταμένη καρδία, Π 481, τ 516. 2) παμπληθής, ἀθρόος, συσσωρευμένος, περὶ ἐσμῶν μελισσῶν καὶ μυιῶν, Β 87, 469· «μῆλ' ἀδινά» α 92, δ. 320· 3) μεταφ. ά) ἐπὶ στεναγμῶν, κλαυθμῶν, θρήνων κ.τ.τ. συνεχής, ἀδιάκοπος, γοερός, ὀξύς, θλιβερός, βαρὺς «γόος» Σ 316, Χ 430 κ. ἄ. «ὄψ» φωνή, κραυγὴ ὀξεῖα, δυνατή, Υ. Δήμ. 67 (ὁ Γερμ. Οὐόσσ. μεταφράζει «περίφοβος κραυγή»). Τὸ οὐδέτ. ἐνικόντε καὶ πληθ. πολλάκις ὡς ἐπίρ. βαρέως «ἀδινὸν στοναχῆσαι» Σ 124· «ἀδινὰ γενάχοντα» η 274, ω 317· «ἀδινὸν γοόωσα» δ 721· «ἀδινὰ κλαίειν» Ω 510· «ἀδινὸν μυκώμεναι πόριες» κ 413. Συγκρ. «ἀδινώτερον κλαίειν» π. 216· β') περὶ τῶν Σειρήνων, «Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἄκουσεν» συνήθης τοῖς ποιηταῖς σύνταξις ἀντὶ τοῦ «Σ. ἀδινὸν φθόγγον ἄ.» τὴν λιγυρὰν ᾠδὴν τῶν Σειρ. ψ 326. (πρβ. μ 44.—Συνήθης παραγωγὴ ἐκ τοῦ ἄδην, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ Βούττμαννος ἀποδέχεται, ἂν καὶ συγγένειάν τινα πρὸς τὸ ἀδρὸς δὲν ἀποκρούει· ἀλλ' αἱ ἔννοιαι τῶν δύω τούτων λέξεων τόσον διαφέρουσιν ἀλλήλων, ὥστε συμβιβασμός τις τῶν δύω παραγωγῶν δὲν εἶναι δυνατός. Ἡ ὁμοιότης τῆς σημ. τοῦ «ἀδινός» καὶ «ἁδρός», ὡς καὶ ἡ ἀναλογία τοῦ κυδρὸς καὶ κυδνός, ψυδρὸς καὶ ψυδνός εἶνε ὑπὲρ τῆς τελευταίας.—Ὁ δὲ Δοιδερλ. ὁρμώμενος ἐκ τοῦ ἄδος, μέχρι μέν τινος κατὰ τὸ σύνηθες ἑρμηνεύει τὸ ἀδινὸς διὰ τοῦ «ἀρκετός, πολύς, μέχρι κόρου» καὶ τὸ δ 721 «ἀδινὸν γοόωσα» παραβάλλει πρὸς τὸ υ 59 «κλαίουσα κορέσσατο». Ὡς δευτέραν δὲ σημ. ὁρίζει τὴν τῆς ἀφθονίας, καὶ οὕτως ἑρμηνεύει τὸ «μυιάων ἀδινάων—ἀδινὸν μυκώμεναι—μῆλ' ἀδινά». Τὸ δὲ «ἀδινὸν κῆρ» ἐκλαμβάνει συνώνυμον τῷ «φίλον κῆρ» καὶ «ἀδιναὶ Σειρῆνες» εἶνε αἱ ἀρέσκουσαι, ἡδεῖαι Σ. ἐπειδὴ ἄδος=ἀρέσκεια καὶ ἀδά=ἡδονή).

Ἀδινῶς, ἐπίρ. ἐκ τοῦ προηγ. «ἀδινῶς ἀνενείκατο» βαρέως, ἐκ βάθους ἀνέπνευσε. Τ 314†.

Ἀδμής, ῆτος, ὁ, ἡ, ποιητ. (δαμάω), ἀβίαστος ὅθεν 1) ἀδάμαστος· «ἠμίονοι» ὅσαι ἀκόμη δὲν ἦλθον ὑπὸ ζυγόν, δ 637 (πρβ. Κ 293 «ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ»). 2) ἄγαμος, ἀνύπανδρος «παρθένος» ζ 109, 228. *Ὀδ.

Ἀδμήτη, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος, Υ. Δήμ. 421.

Ἄδμητος, η, ον,=ἀδμὴς κατ' ἀμφοτέρας τούτου τὰς σημασίας «βοῦς» Κ 293, γ 383· «ἵππος» Ψ 266, «παρθένος» Ὕμ. Ἀφρ. 82.

Ἄδμητος, ὁ, υἱὸς τοῦ Φέρητος, βασιλεύων ἐν Φεραῖς τῆς Θεσσαλίας, ἀνὴρ τῆς Ἀλκήστιδος, πατὴρ τοῦ Εὐμήλου, Β 713, 714.

Ἄδον, ἴδ. Ἀνδάνω.

Ἄδος, εος, τὸ (ἄω κατὰ τὸν Λόβεκκ.), κόρος, ἀηδία, Λ 88 †. (ὁ Ἀρίσταρχος ἔγραφεν ἄδος· ὁ δὲ Βούττμαννος θέλει ἄδος).

*Ἄδοτος, ον (δίδωμι), μὴ δεδομένος, ἀδώρητος. Υ. Ἑρμ. 573.

Ἀδρήστεια, ἡ, Ἀδράστεια, πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὴν Προποντίδα, οὕτως ὀνομασθεῖσα ἀπὸ τοῦ θεμελιωτοῦ αὐτῆς Ἀδράστου, Β 828.

Ἀδρήστη, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ Ἀδράστη (ἐκ τοῦ α καὶ διδράσκω, ἀναπόδραστος), μία τῶν θαλαμηπόλων τῆς Ἑλένης, δ 123.

Ἀδρηστίνη, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἀδράστου=Αἰγιάλεια, Ε 412.

Ἄδρηστος, ὁ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ Ἄδραστος. 1) υἱὸς τοῦ Ταλαοῦ, πατὴρ τῆς Ἀργείας, Αἰγιαλείας, Ἱπποδαμείας, Δηϊπύλης καὶ τοῦ Αἰγιαλέως. Περιελθὼν εἰς ἔριδα πρὸς τὸν Ἀμφιάραον ἔφυγεν ἐκ τοῦ Ἄργους εἰς τὴν Σικυῶνα, ὅπου διεδέχθη τὸν πενθερὸν αὐτοῦ Πόλυβον, καὶ ἔπειτα ἔλαβε τὴν ἐν Ἄργει ἀρχήν. Ὑποδεχθεὶς τὸν φεύγοντα Πολυνείκην ὡς καὶ τὸν ὡσαύτως φυγάδα Τυδέα (Ξ 121) ἔδωκεν εἰς τὸν πρῶτον γυναῖκα τὴν θυγατέρα του Ἀργείαν καὶ παρεσκεύασε τὴν ἐπὶ Θήβας ἐκστρατείαν, Β 572. 2) υἱὸς τοῦ μάντεως Μέροπος καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ἀμφίου, ἀρχηγὸς τῶν Τρωϊκῶν συμμάχων τῶν ἐκ τῆς Ἀδραστείας, Ἀπαισοῦ κτλ. Β 830, ὑπὸ τοῦ Διομήδους φονευθεὶς Λ 328. 3) εἷς τῶν Τρώων, Ζ 37, ὑπὸ τοῦ Μενελάου νικηθεὶς καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος φονευθείς, Ζ 51 ἑξ· 4) ἕτερος Τρὼς ὑπὸ Πατρόκλου ἀποθανών, Π 694.

Ἀδροτής, ῆτος, ἡ (ἁδρός), μόνον εἰς τὴν αἰτιατ. ἀδροτῆτα, ἐντελὴς ὡριμότης, μέστωσις τοῦ ἤδη ἀνεπτυγμένου σώματος, ἀνδρικὴ δύναμις, ἀκμή. Συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἥβη», *Ἰλ. Π 857, Χ 363· καὶ τοῦ «μένος» Ω 6. (Ἡ ἀρχαία καὶ ἐπὶ ἀξιοπιστοτέρων μαρτυριῶν στηριζομένη γραφὴ εἶνε: ἀνδροτής (ὅ ἐ. ἀνδρότης, τὸ ἄνδρα εἶναι, ἥτις διὰ τὴν ἀσυνήθη συστολὴν τῆς πρώτης συλλαβῆς ἀπορριφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Οὐολφίου, Σπιτζνέρου καὶ Δινδορφίου, πάλιν ἀποκατεστάθη ὑπὸ τοῦ Βεκκέρου ἐν τῇ Α'. ἐκδ. καὶ τοῦ Φαίσιος. Ὁ Δοιδερλ. θεωρεῖ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν λέξιν τὸ ἀδροτὴς καὶ ἀνδροτής, δασυνθέντος τοῦ α ἀντὶ τοῦ ἀποβληθέντος ν. Ἐν δὲ

τῇ Β'. ἐκδ. ὁ Βέκκερος ἐξ ἰδίας εἰκασίας γράφει: ἀρετῆτα (=ἀρετήν) λέξιν ὑπ' αὐτοῦ σχηματισθεῖσαν κατ' ἀναλογίαν τοῦ: βιοτὴς καὶ πινυτὴς=βιοτὴ καὶ πινυτή).

ἌΔΥΤΟΣ, ΟΝ [⏑⏑.], (δύω) ἐπίθ. ἄβατος, ἀπάτητος, ἐφ' οὗ δὲν πρέπει νὰ πατήσῃ τις· ὅθεν ὡς οὐσιαστ. «τὸ ἄδυτον» (καὶ ἀρσεν. δὲ ὁ «ἄδυτος» (ἐξυπακ. χῶρος) Ὑ. Ἑρμ. 247) ὁ ἐνδότατος μόνον εἰς τοὺς ἱερεῖς προσιτὸς χῶρος παντὸς ναοῦ, „τὸ ἱερόν". ἐν γένει δὲ ἱερόν, ναός, *Ἴλ. Ε 448, 512.

*ἌΔΩ, μέλ. ἄσομαι Ὑ. 6, 2 Herm. ἴδ. ΑΕΙΔΩ.

*ΑΔΩΡΗΤΟΣ, ΟΝ (δωρέομαι), ὁ μὴ λαβὼν δῶρα, ὃ ἄνευ δώρων Ὑ. Ἑρμ. 168.

ΑΕΘΛΕΙΩ, ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀθλεύω (τοῦτον τὸν τύπον παρεδέχθησαν οἱ μετὰ τὸν Σπίτζνερον ἐν Ω 734) (ἄεθλος) μόνον κατ' ἐνες.

1) ἀναλαμβάνω ἆθλον, ἀγωνίζομαι, Δ 389, Ψ 737· «ἐπί τινι» πρὸς τιμήν τινος, Ψ 274. 2) ἀγωνίζομαι, „κοπιάζω", μοχθῶ, „βασανίζομαι". «ἀεθλεύων πρὸ ἄνακτος ἀμειλίχου» μόχθους ὑπομένων ἐνώπιον ἀσπλάγχνου ἄ. Ω 734 (κατ' ἄλλους: ὑπὲρ ἀσπλάγχνου ἄ.). Ἀντὶ τούτου ἄλλοτε ἐγράφετο παρ' Ὁμήρῳ ἀθλέω, ὅπερ ἴδε, *Ἴλ.

ΑΕΘΛΙΟΝ, τό, ἕτερος ἐπικὸς τύπος τοῦ ἑπομένου.

1) ἆθλον, βραβεῖον, ἔπαθλον «ἀέθλια ποσὶν ἀρέσθαι» χάριν τῶν ποδῶν μου, ὅ ἐ. διὰ τὸν δρόμον, τὸ τρέξιμόν μου λαμβάνω βραβεῖα, Ι 124, 266 «ἅτε ποσσὶν ἀέθλια γίγνεται ἀνδρῶν» ὅσα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς βραβ. τῶν ἀνδρῶν διὰ τὸ τρέξιμον, Χ 160· «ἀέθλια ἀνελέσθαι καὶ ἀνελεῖν» Ψ 823, 736· «ὅσα μοι ἠνείκαντο ἀέθλια ἵπποι» ὅσα βραβ. μοὶ ἐκέρδισαν οἱ ἵπποι, Ι 127. 2)=ἄεθλος, ἀγών, θ 108, φ 4, ω 169· 3) ὄργανα τοῦ ἀγῶνος, ὅπλα, φ 62, 117.

ἌΕΘΛΟΝ [⏑..], τό, ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ: ἆθλον· 1) βραβεῖον, ἔπαθλον, ἀμοιβὴ διδομένη εἰς τὸν νικητὴν ἐν τῷ ἀγῶνι Χ 163· «ὡς δή μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῷδ' ἐπ' ἀέθλῳ» εἴθε νὰ μὴ ἐλάμβανον διὰ τὴν νίκην μου τοιοῦτον βραβεῖον, τὴν αὐτοκτονίαν δηλ. τοῦ Αἴαντος, λ 548 (Ἄλλοι ἐκλαμβάνοντες ἀρσεν. τὸ ἀέθλῳ ἑρμηνεύουσιν: ἐν τοιούτῳ ἀγῶνι). Ὁ πληθ. Ψ 259 κ. ἀ. «ἐλθόντες μετὰ ἄεθλα» σταλέντες ἵνα ἀθλοφορήσωσι, Λ 700. Ἐν γένει δὲ ἀμοιβή, δῶρον, Ψ 620. (Ὀρθότερον ὅμως καὶ ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ νὰ φυλάττῃ τὴν τοῦ βραβείου σημασίαν). 2) Κατὰ πληθ.=ἄεθλος, ἀγών, ω 89.

ἌΕΘΛΟΣ, ὁ, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ: ἆθλος (οὗτος ὁ τύπος μόνον θ 160)· 1) ἀγών, διαγωνισμός, Π 590, θ 131 κ. ἀ. 2) ἀγὼν ἐν πολέμῳ, μάχη, Γ 126 κ. ἀ. ἐν γένει δὲ πόνος, μόχθος, ταλαιπωρία· τὰ ἡρωϊκὰ ἔργα τοῦ Ἡρακλέους λέγονται «Εὐρυσθῆος ἄεθλοι» (ἆθλοι κατ' ἐξοχὴν ὀνομαζόμενοι καὶ παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμ. συγγραφεῦσι) Θ 363, Τ 133· πρβ. λ 622· «μογεῖν ἀέθλους» μόχθους ὑπομένειν ὁ 170· «τελεῖν» γ 262 κ. ἀ. Ἰδίως ἐν Ὀδ. περὶ παντὸς εἴδους κακουχιῶν.

ΑΕΘΛΟΦΌΡΟΣ, ΟΝ, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀθλοφόρος, ὁ βραβεῖον φέρων, νικητής, περὶ ἵππων *Ἴλ. Ι 124, 266, Λ 699, Χ 22, 162.

ΑΕΙ, ἐπίρ., ἐπ. καὶ Ἰων. ΑΙΕΙ καὶ ΑΙΕΝ, πάντοτε, διαρκῶς «θεοὶ αἰὲν ἐόντες» οἱ αἰώνιοι θ. Α 290, Φ 518. Πολλάκις ἐπιτείνεται διὰ συνωνύμων λέξεων, οἷον «διαμπερές, συνεχές, νωλεμές, ἀσκελές, ἐμμενὲς αἰεί, αἰεὶ ἤματα πάντα», (Ὁ συνήθ. τύπος μόνον Μ 211, Ψ 648, ο 379, Βατρ. 175· ἀλλαχοῦ αἰεί· τὸ δὲ αἰὲν ὅπου τὸ μέτρον ἀπαιτεῖ βραχεῖαν τὴν λήγουσαν· ὅθεν τὸ μὲν ἐν τῇ Λ 827 μετεβλήθη εἰς αἰεί ὑπὸ τοῦ Βεκκέρου· τὸ δὲ ἐν τῇ Α 520 καὶ α 341 ἀποκατεστάθη ἀντὶ τοῦ αἰεί).

ΑΕΊΔΩ, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ᾄδω, μέλ. ἀείσομαι (Ἀττ. ᾄσομαι Ὑ. 5, 2)· ἄεισεο ὡς προστ. τοῦ β'. ἀορ. ἐν Ὑ. 16, 1 κατὰ τὸν Ἑρμ. καὶ Ὑ. 19, 1 κατὰ τὸν Βούττμ. ἀποκατεστάθη ἀντὶ τοῦ: ἀείδεο· 1) ἀμετ. ψάλλω, „τραγουδῶ" ἄνευ πτωτ. Β 598, ξ 464· «τινί» ἐνώπιόν τινος, α 325· «παρά τινι» α 154.—περὶ πτηνῶν, „κελαδῶ, λαλῶ" τ 519· περὶ τῆς νευρᾶς τοῦ τόξου (καθ' ὅσον δοκιμάζεται ἡ ἔντασις αὐτῆς· διότι ἄλλως κλαγγὴ λέγεται ὁ ἦχος αὐτῆς, Α 49) φ 411· 2) μεταβ. μετὰ αἰτ. ψάλλω, ἐξυμνῶ «παιήονα» Α 473· «μῆνιν» Α 1· «κλέα ἀνδρῶν» Ι 189.—Μέσ. ἐξυμνῶ Ὑμ. ἔ. ἀ. (Παράγεται ἐκ τῆς ῥίζης Fιδ, τῆς σημαινούσης κάμνω τι γνωστόν, μετὰ τοῦ ἐπιτατ. α)· (τὸ α κυρίως μὲν [⏑]· ἐν ἄρσει δὲ [–], ρ 519).

ΑΕΙΚΕΙΗ (ἀFεικελη), Ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ τοῦ αἰκία (α, εἰκός), κακὴ μεταχείρισις, κάκωσις, ὕβρις, Ω 19· πληθ. «ἀεικείας φαίνειν» πράττειν ἀπρεπεῖς πράξεις, υ 308.

ΑΕΙΚΈΛΙΟΣ (ἀFεικέλιος), Η, ΟΝ καὶ ΟΣ, ΟΝ, τ 341 (εἴκελος, ΕΙΚΩ) ἐπικὴ λέξις=ἀεικής, 1) ἀπρεπής, ἐπονείδιστος «ἀλαωτύς» ι 503, «ἄλγος» ἀπρεπὲς πάθημα (τὸ νὰ γείνῃ κυνόβρωτος καὶ μάλιστα ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτοῦ κυνῶν) ξ 32· «στρατός» δειλός, Ξ 84. 2) ὡς πρὸς τὴν μορφὴν δυσειδής, εὐτελής, ταπεινός, ζ 242 κ. ἀ. «πήρη, κοίτη, δίφρος» Ὀδ. ρ 357, τ 341, υ 259.—Ἐκ τούτου

ΑΕΙΚΕΛΙΩΣ (ἀFεικ.) ἐπίρ. ἀπρεπῶς, αἰσχρῶς, *Ὀδ. θ 231, π 109, υ 319.

ΑΕΙΚΗΣ (ἀFεικ.), ΕΣ, γεν. ΕΟΣ (ἀ, εἰκός) Ἰων. καὶ ἐπικ. οἱ δὲ Ἀττικοὶ ποιηταὶ ἀντ' αὐτοῦ: αἰκής· 1) ἀπρεπής, ἄτιμος, ἐπονείδιστος, ταπεινός «νόσος» υ 366· «λοιγός» θάνατος ἐπονείδιστος (ὁ ἐκ τοῦ λοιμοῦ, ἢ κατὰ τὸν Δύντζερον ἕνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ θανάτου ἀτιμώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος) Α 341· «πότμος» τέλος ἐπονείδιστον, β 250 κ. ἀ. «στόνος» Φ 20· «ἔργον» ἀπρεπής, ἄτιμος πρᾶξις κατὰ διαφόρους ἐπόψεις· οὕτως περὶ τοῦ ἑλκηθμοῦ τοῦ

Ἕκτορος, Χ 395, περὶ τῆς διαφθορᾶς τῆς Κλυταιμνήστρας γ 365, περὶ τῆς φυγῆς τῶν Ἀχαιῶν Ξ 13 κτλ. «μισθὸς» πενιχρὸς Μ 435· «ἄποινα» ἀξιοκαταφρόνητα, εὐτελῆ Ω 594· «οὔ οἱ ἀεικὲς ἀμύνομένῳ περὶ πάτρης τεθνάναι» δὲν εἶνε ἄδοξον νὰ ἀποθάνῃ τις ὑπερασπιζόμενος τὴν πατρίδα, Ο 496· «ἀεικέα μερμηρίζειν, μηχανᾶσθαι» δ 533, χ 432· «ἀεικές» ἐπίρ. ρ 216·

2) περὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ σχήματος, αἰσχρός, „ἄσχημος“, «πήρη» ν 437. Τὸ οὐδέτερ. πληθ. ἐπιρρηματικῶς «ἀεικέα ἔσσο» ἀπρεπῶς ἦσο ἐνδεδυμένος, π 199, ω 250.—Ἐκ τούτου

ἀεικίζω (ἀFεικ), ἐπ. ἀντὶ τοῦ αἰκίζω, μέλ. ἀεικιῶ, Χ 256· ἐπ. ἀόρ. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀείκισσα καὶ ἀεικισσάμην, παθ. ἀεικίσθην. 1) Ἐνεργ. ἀπρεπῶς ἢ κακῶς μεταχειρίζομαι, ἀτιμάζω, ὑβρίζω, «ξεῖνον» σ 222, «νεκρόν» ἀφίνων αὐτὸν ἄταφον ἢ ἄλλως πως ἠτιμασμένον, Π 545, Χ 256, Ω 22· «γαῖαν ἀεικίζει» ὁ Ἀχιλλεὺς ἔλκων τὸν Ἕκτορα ὑβρίζει, ἀτιμάζει τὴν γῆν, Ω 54 «μυῖαι νεκρὸν ἀεικίζουσι» „ἀσχημίζουσι“ διὰ τῶν σκωλήκων, οὓς ἐγγεννῶσιν εἰς τὰς πληγάς του, Τ 26· 2) Μέσ.=ἐνεργ. Τ 559, Χ 404.

ἀείρω [⏑..], Ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ τοῦ: αἴρω (ὅπερ μόνον Ρ 724 εὑρίσκ.), ἀόρ. ἦειρα καὶ ἄειρα, μέσ. ἀόρ. ἀειράμην καὶ ἠράμην (ἤρατο, ἠράμεθα), ὑποτ. ἐκ τοῦ β΄. ἀορ. ἠρόμην: ἄρωμαι, εὐκτ. ἀροίμην, ἀπρφ. ἀρέσθαι, ἀόρ. ά. παθ. ἀέρθην, μετοχ. τούτου ἀερθεὶς καὶ ἀρθείς, ὑπερσ. παθ. γ΄. πρόσ. ἄωρτο. Α΄) Ἐνεργ. 1) „σηκώνω“ μετ' αἰτ. «λᾶαν» Η 268· «ἔγχος ἄντα τινος» Θ 424· «χεῖρας» ἀνατείνω εἰς σημεῖον ἱκεσίας, λ 423· «μάστιγας ἐφ' ἵπποιιν» Ψ 362· «ὑψόσε ἀ.» ὑψώνω, Κ 465, ι 240· ὅθεν τὸ παθ. ὑψοῦμαι, μετεωρίζομαι, „σηκώνομαι (εἰς τὸν ἀέρα)“, ε 393· «κονίη ἀειρομένη» κατὰ γράμμα κονιορτός, Ψ 366· «κῆρες πρὸς οὐρανὸν ἄερθεν (ἀντὶ τοῦ ἀέρθησαν)» Θ 74, ἀετὸς «εἰς αἰθέρα ἀέρθη» τ 540, «ἐφύπερθεν ἀερθεὶς δίνεον» ὑπεράνω αὐτοῦ σηκωθείς, μετεωρισθείς, ι 383· (Ὀρθότερον ὁ Ἀμεῖς μετὰ τοῦ Ἀριστάρχου γράφων ἐφ. ἐρεισθείς) «ὑψόσ' ἀειρέσθην» οἱ ἵπποι του „δὲν ἐπατοῦσαν τὴν γῆν“ Ψ 501· «πρύμνη ἀείρετο» ν 84· «μάχαιρα ἄωρτο» ἐκρέματο, Γ 272. 2) διὰ τῶν χειρῶν σηκώνω, ἑπομ. λαμβάνω, «στεφάνην» Κ 30 κ. ά. πολλάκις κατὰ μετοχὴν μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων, ὡς τὸ λαβών (ἴδ. ΛΑΜΒΑΝΩ), «κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας» α 141, Ω 589· «τινί τι» προσφέρω, οἷον «μή μοι οἶνον ἄειρε» Ζ 264. 3) ἀφαιρῶ, ἐξάγω, «σῖτον ἐκ κανέου» ρ 335. «Ὀδυσσῆα ἐκ νηός» ν 117· «νεκρὸν ἐκ βελέων» ἀπομακρύνω, σηκώνω καὶ φέρω ἐκτὸς βέλους, Π 678· περὶ πλοίων λεγόμενον εὑρίσκεται γ 312 «ὅσα οἱ νέες ἄχθος ἄειραν» τόσα, ὅσον βάρος ἐδυνήθησαν νὰ „σηκώσωσι, νὰ φέρωσι τὰ πλοῖά του“· ᾗ φ 17 «μῆλα ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄειραν νηυσί» ἀπήγαγον „ἐσήκωσαν μὲ τὰ καράβια“. Β΄) Μέσ. 1) σηκώνω δι' ἐμαυτόν, περιποιῶ ἐμαυτῷ, ἑπομ. λαμβάνω, φέρω «ἔλκος ἐφ' ἕλκεϊ» πληγὴν ἐπὶ πληγῆς, Ξ 130· ἰδίως βραβεῖα, λείαν κτλ. «ἀέθλια ποσσίν» (ἴδ. ΑΕΘΛΙΟΝ) Ι 124· «ἵππον» Ψ 592· «ἀνδράγρια» Ξ 509 κ. ά. πολλάκις «κῦδος, κλέος, εὖχος, νίκην», προστιθεμένης ἐνίοτε ᾗ δοτ. χαριστικῆς «οἱ αὐτῷ»=ἑαυτῷ, Κ 307· «ᾧ παιδί» α 240, ξ 370. Τὸ δὲ πρόσωπον, ἐξ οὗ τὸ κλέος κτλ., ἐκφέρεται μὲν καὶ κατὰ δοτικ. οἷον «σφι μέγα κῦδος ἄροιο» Ι 303, πρβ. Δ 95· συνηθέστερον δὲ κατὰ γεν. ἐμπρόθετον· «πρὸς Δαναῶν» Π 84. 2) σηκώνω τι τῶν ἐμαυτοῦ «πέπλον» Ζ 293, ο 106 (||. Ἀλλ' ἀμφότερα ταῦτα τὰ παραδείγματα δύνανται ὀρθότερον νὰ ἀναχθῶσιν ἢ εἰς τὸ 1) ἢ εἰς τὸ ἑξῆς). 3) σηκώνω τι ἐπάνω μου, ἀναλαμβάνω, ὑπομένω, «ὅσσ' Ὀδυσεὺς ἐμόγησε καὶ ἤρατο» ἐμόχθησε καὶ ὑπέμεινε, δ 107.

ἀεκαζόμενος [⏑.....] (ἀFεκ.), η, ον (ἀέκων) ἄκων, παρὰ τὴν θέλησίν του, ἀναγκαζόμενος, σ 135, τ 133· ἐπιτείνεται διὰ τοῦ «πολλά» Ζ 458, ν 277.

ἀεκήλιος (ἀFεκ.), ον, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀεικέλιος «ἀεκήλια ἔργα» ἐπονειδιστα ἔργα Σ 77 †. ||. Οἱ ἀρχαῖοι γραμμ. παρῆγον τὴν λέξιν οἱ μὲν ἐκ τοῦ ἑκών, οἱ δὲ ἐκ τοῦ ἔκηλος καὶ τοῦ ζερητ. α. Οἱ δὲ νεώτεροι ἐκ τοῦ ἀεικέλιος κατ' ἐπ. ἔκτασιν καὶ συστολὴν τῶν συλλαβῶν, ἧς ἀνάλογα τὸ βαθέης (βαθείης) καὶ ἠΰς (ἐΰς).

ἀέκητι [⏑⏑–⏑] (ἀFέκ.), ἐπίρ. (ἀέκων) ἀκουσίως συνήθ. μετὰ γεν. «Ἀργείων, θεῶν ἀέκητι» παρὰ τὴν θέλησιν τῶν Ἀρ. Λ 667, Χ 8, γ 28, «ἀέκητι σέθεν», παρὰ τὴν θέλησίν σου, ε 177, ρ 43 κ. ά.

ἀέκων (ἀFέκων), ουσα, ον, (ἐκών) Ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ τοῦ Ἀττ. ἄκων ά) βεβιασμένος, ἠναγκασμένος „μὲ τὸ στανιό“ Α 327 κ. ά. «ἀέκοντος ἐμεῖο» παρὰ τὴν θέλησίν μου „στανικῶς μου“ Α 301· «ἦ σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρα νῆα» δ 646 (ὅπερ ἄλλοι ἄλλως ἑρμηνεύουσιν· οἱ μὲν ἐξαρτῶντες τὴν γενικ. ἐκ τοῦ βίῃ, διὰ βίας κατὰ τοῦ μὴ θέλοντος, ὅ ἐ. παρὰ τὴν θέλησίν σου· οἱ δὲ συνάπτοντες τὴν γεν. πρὸς τὸ ἀπηύρα καὶ παραδεχόμενοι τούτου διπλῆν σύνταξιν· οἱ δὲ τέλος θεωροῦντες αὐτὴν γενικὴν ἀπόλυτον, ὅπερ καὶ ἁπλούστερον καὶ πιθανώτερον· ὡσαύτως ᾗ Α 430)· β΄) „χωρὶς νά το θέλω“, ὅ ἐ. οὐχὶ ἐκ προθέσεως, τυχαίως, Π 264.—Ὁ ἕτερος τύπος μόνον ἐν τῇ φράσει «οὐκ ἄκοντε πετέσθην» (τὼ ἵππω) Ε 366 κ. ά. (ἔχει δὲ τὸ μὲν ἀέκων α[⏑], τὸ δὲ ἄκων α[–]).

ἄελλα [⏑–⏑], ἡ, σφοδρὸς ἄνεμος, θύελλα, ἀνεμοστρόβιλος, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πληθ. «χειμέριαι ἄελλαι» Β 293 κ. ἄ. «ἐμάρνατο ἶσος ἀέλλῃ» Μ 40· «ἄελλαι παντοίων ἀνέμων» οἱ ἐκ παντοίων (συγκρουομένων) ἀνέμων προκύπτον-

τες ἀνεμοστρόβιλοι, ε 292, 304· ὡσαύτως «ἄελλα ἀργαλέων ἀνέμων» Ν 795. (Παράγ. εἴτε ἐκ τοῦ: ἄω, αὔω, καὶ σημαίνει ἄνεμον (σφοδρόν) εἴτε ἐκ τοῦ: εἰλέω, καὶ σημ. ἀνεμοστρόβιλον· ὁ δὲ Δοιδερλ. παραδέχεται μὲν τὴν πρώτην παραγωγήν, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐξῆς παραδόξου ὁδοῦ: ἐκ τοῦ ἀήρ, αὖρα γίνεται κυρίως αFεράλη, καὶ ἐντεῦθεν ἄελλα, σημαίνει δὲ πνοήν, ὡς Ν 795, ε 292, 304. Κατὰ τὴν συνήθη σημασίαν, τὴν τοῦ ἀνέμου, εἶνε ἡ ἄελλα σφοδροτέρα μὲν τοῦ ἀνέμου, ἧττον δὲ σφοδρὰ τῆς θυέλλης, ζάλης, λαίλαπος καὶ καταιγίδος. ‖. Ἐν τῇ Π 374 ἔχει σημ. ὅλως ειδικήν=κονίη, κονίσαλος, κονιορτός, καὶ τοῦτο διότι κατὰ τὸ Ψ 365 ἡ «κονίη ἀειρομένη» παραβάλλεται πρὸς «νέφος ἢ θύελλαν»).

ἀελλής, ές (εἴλω μετὰ τοῦ ἐπιτ. α, πρβλ. λ. **ἀολλής**) συμπεπυκνωμένος, πυκνός· «κονίσαλος» κονιορτὸς πυκνός, σύννεφον κονιορτοῦ (‖. πρβλ. Φ 503 «στροφάλιγξ κονίης»), Γ 13†. (τὴν ἄλλην παραγωγὴν ἐκ τοῦ ἄελλα καὶ τὴν ἑρμηνείαν ὑπὸ θυέλλης ἐγειρόμενος ὀρθότατα κατέκρινεν ὁ Naigelsbach καὶ ἄλλοι).

ἀελλόποτος, οδος, ὁ, ἡ, παρ' Ὁμ. πάντοτε μετὰ συνεσταλμένης τῆς καταλήξεως **ἀελλόπος** (ἄελλα–πούς), θυελλόπους, δηλ. τόσον ταχύπους ὅσον ἡ θύελλα, ὁ ἄνεμος, «Ἶρις» *'Ιλ. Θ 409, Ω 77, 154· «ἵπποι» Υ. 'Αφρ. 218. (‖. Ὁ ἵππος ἔν τινι ᾄσματι Κυπριακῷ, παρὰ Σακελλαρίῳ Κυπρ. ᾄσμ. 2, 109, λέγεται „ἀνεμοπόδας", οἷον „μαῦρέ μου, μαυρογόνατε, μαῦρέ μου ἀνεμοπόδα").

ἀελπέω, δὲν ἐλπίζω, «ἀελπέοντες» (μετὰ συνιζήσεως τοῦ εο), Η 310†. (Οὕτως ἔγραψεν ὁ Δινδόρφιος κατὰ τὸν Εὐστάθιον ἀντὶ τῆς παλαιᾶς γραφῆς: ἀέλποντες. Ὁ δὲ Οὐόλφιος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν καὶ ὁ Βέκκερ. γράφουσιν: ἀελπτέοντες ἐκ τοῦ ἄελπτος) ἐκ τοῦ

ἀελπής (ἀFελπ.), ές (ἔλπομαι), γεν. έος, ἀνέλπιστος, ἀπροσδόκητος, ε 408†. (παλαιὰ γραφὴ ἀποκατασταθεῖσα ὑπὸ τοῦ Δινδορφ. καὶ Βεκκ. ἀντὶ τῆς τοῦ Οὐολφίου καὶ τῶν λοιπῶν ἀελπτής).

*ἄελπτος, ον (ἔλπομαι), ἀνέλπιστος, ἀπροσδόκητος, Υ. 'Απ. 91, Υ. Δήμ. 219.

ἀενάων [-.⏑.], **οῦσα**, **ον** (ἀεὶ-νάω), ὁ ἀεὶ ῥέων, οὐδέποτε στειρεύων, ἀέναος «ὕδατα» ν 109†. (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει αἰὲ νάοντα).

ἀέξω [⏑––], ἀρχ. καὶ ποιητ. κυρίως ἀFέξω (ἂν καὶ ὁ τὸ δίγαμμα εἰς πάσας τὰς διγαμματουμένας λέξεις ἐν τῇ Β'. προσγράψας Βέκκερος γράφει ἀέξω) παρὰ δὲ τοῖς μετέπειτα συνηρ. αὔξω, οἷον 'Επιγρ. 13, 3· εὔχρ. μόνον κατ' ἐνες. καὶ παρατ. ἄνευ αὐξήσεως. Α'.) 'Ενεργ. 1) αὐξάνω, μεγαλώνω, τρέφω, «υἱόν» ν 360. «ὄμβρος ἀέξει οἶνον» παράγει, κάμνει νὰ προκόψῃ, ι 111· «μένος, κράτος, θυμόν» Ζ 261, Μ 214, ρ 226 κ. ἄ. «πένθος ἐνὶ στήθεσσι» Ρ 139, λ 195 κ. ἄ. «ἔργον ἀέξουσιν θεοί» εὐλογοῦσι τὸ ἔργον μου οἱ θεοί, ο 372. Β'.) Μέσ. αὐξάνομαι, προκόπτω, ἐπιδίδω «Τηλέμαχος ἀέξετο» Χ 426, Υ. 'Ερμ. 408· «κῦμα ἀέξετο» τὸ κῦμα ἐφούσκωνε κ 93. «χόλος, θυμὸς ἀέξεται» Σ 110, 6 315 κ. ἄ. «ὄφρα ἦμαρ ἀέξετο» ἑνόσῳ ἡ ἡμέρα ἐπροχώρει, Θ 66, ι 56· «ἔργον ἀέξεται» προκόπτει, προχωρεῖ, ξ 66.

ἀεργίη (ἀFεργ.), ἡ (ἀεργός), ἀργία, ω 251†.

ἀεργός (ἀFεργ.), όν, συνηρ. ἀργός (ἔργον), Ι 320, τ 27.

ἀεροείς, **ἄερθεν**, ἴδ. **ἀείρω**.

ἀερσίποτε, ὁ, ἡ, γεν. οδος, συνηρ. ἀρσίπους (Υ. 'Αφρ. 211) ποιητ. (ἀείρω, πούς) ὁ αἴρων τοὺς πόδας, ἐλεύθερος εἰς τὸ περιπατεῖν καὶ τρέχειν „ἐλαφρός", ἐπίθ. τῶν ἵππων, ἀντίθ. τοῦ τῶν βοῶν, οἵτινες λέγονται ειλίποδες (ὅπ. ἴδ.) *'Ιλ. Γ 327 κ. ἀ.

ἄεσα (Τὸ ἀρκτικὸν α κυρ. [⏑]· διὰ δὲ τῆς αὐξήσεως [–]), ἐπ. ἀόριστος ἀπηρχαιωμένου τινὸς ῥήματος (συγγ. τοῦ ἄημι) ἄνευ ἄλλων χρόνων, *'Οδ. τ 342, ἀέσαμεν γ 151, συνηρ. ἄσαμεν, π 367, ἄεσαν, γ 490, ο 188, ἀπαρφ. ἀέσαι, ο 40, ἐκοιμήθην, ἡσύχασα (τὴν νύκτα), κοιμώμενος ἢ ἡσυχάζων διῆλθον (τὴν νύκτα) «νύκτα» π 367· «νύκτας» τ 342. (Ὅτι ἡ λέξις δὲν σημαίνει τὸ κοιμῶμαι εἰς τὴν κυρίαν αὐτοῦ σημ. ἀποδεικνύει τὸ γ 490 (‖. ὅπερ ὅμως δύναται καὶ κατὰ τὸ πρωθύστερον σχῆμα νὰ ἑρμηνευθῇ) ἂν καὶ ἀλλαχοῦ δύναται οὕτω νὰ μεταφρασθῇ).

ἀεσιφροσύνη, ἡ, ἐπ. ἀνοησία, ἀπερισκεψία, πληθ. ο 470†. 'Εκ τοῦ

ἀεσίφρων, ον [⏑...], ονος, φρενοβλαβής, μωρός, ἀσύνετος, ἀπερίσκεπτος· μόνον Υ 183, (ὅπου ἀντιτίθεται πρὸς τὸ ἔμπεδος), Ψ 603, φ 302. (Παράγεται κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους ἐκ τοῦ ἀέσαι καὶ φρὴν καὶ σημ. τὸν ἀποκοιμισμένον τὸν νοῦν· κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους ἐκ τῶν ἀάω (βλάπτω) καὶ φρὴν καὶ εἶνε ἀντὶ τοῦ ἀασίφρων, ὅπερ εὑρίσκεται παρ' 'Απολλωνίῳ ἐκ κακῆς τινος ἀναγνώσεως καὶ ἑρμηνεύεται φρενοβλαβής).

ἀζαλέος, η, ον [–⏑..] (ἄζω), ποιητ. ξηρός, μόνον «δρῦς» Λ 494· «ὕλη», ι 234 «βῶς ἀζαλέη» τὸ ξηρὸν δέρμα τοῦ βοός, ὅ ἐ. ἡ ἐκ τοιούτου ἀσπίς, Η 239· «ὄρος ἀζαλέον» „ξηροβοῦνι" ὅπερ δὲν καλύπτουσι δάση πυκνὰ καὶ χλοερά, ἀλλὰ θάμνοι ξηροί, Υ 491.

*ἀζάνω [––.], ποι. ξηραίνω· τὸ παθ. «ἀζάνεται δένδρεα» Υ. 'Αφρ. 271.

*'Αζανίς [––⏑], ίδος, ἡ, «κούρη» ἡ ἐκ τῆς ἐν 'Αρκαδίᾳ 'Αζανίας, κατά τινα διόρθωσιν ἀπίθανον μέν, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Βαουμεϊστερ ἐγκρινομένην, ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς ἀντιγράφοις 'Αζαντὶς ἢ 'Ατλαντίς, Ὑμ. 'Απ. 209. Οὕτως ὀνομάζεται ἡ Κορωνίς, θυγάτηρ τοῦ Θεσσαλοῦ Φλεγύου, γεννήσασα μετὰ τοῦ 'Απόλλωνος τὸν 'Ασκληπιόν. Τὸ ἐπίθετον τοῦτο πολλὰς καὶ διαφόρους ἔλαβεν ἑρμηνείας καὶ μεταβολάς, ὧν μία

ὅτι εἶνε καὶ ἡ τοῦ Σνεϊδεβίνου, γράφοντος Φλεγυηίδα.

Ἀζείδης, ᾱο, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἄζέως=ὁ Ἄκτωρ, Β 513.

Ἄζη, ἡ (ἄζω), ποι. κυρ. ξηρασία, ἔπειτα ὁ ἐκ τῆς ξηρασίας ἢ ἀχρηστίας ἐπὶ τῶν σκευῶν ἐπικαθιζάνων εὐρώς, „μοῦχλα, σκωρία“ «σάκος πεπαλαγμένον ἄζῃ« ἀσπὶς μουχλιασμένη, σκωριασμένη, ψ 184†.

Ἀζηχής, ές, γεν. έος, ἀδιάλειπτος, μόνον «ὀδύνη» Ο 25, καὶ «ὀρυμαγδός» Ρ 741. Συνηθέστερον εἶνε τὸ οὐδ. **ἀζηχὲς** ὡς ἐπίρ. ἀδιαλείπτως, οἷον «ἀζηχὲς μεμακυῖαι» Δ 435· «ὀμόκλεον» Ο 658· «φαγέμεν καὶ πιέμεν» σ 3. (Κατὰ μὲν τοὺς ἀρχ. γραμμ. ἐκ τοῦ α καὶ διεχής, κυρ. ἀδιεχής· τῶν δὲ νεωτέρων κατά μέν τινας ἐκ τοῦ: ἄζη καὶ ἑρμηνεύεται σκληρός, κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἠχή, κυρ. ἀδιηχής, καὶ σημ. τὸν λίαν ἠχηρὸν ᾗ ἐπαισθητόν. ‖. Πιθανωτέρα θεωρεῖται ἡ ἀρχ. ἑρμηνεία, τὴν ὁποίαν ὁ Δύντζερος τροποποιεῖ ὡς ἑξῆς: α ἐπιτατ. καὶ ζηχής· τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ ζα-εχής=δια-εχής=συνεχής).

Ἄζομαι, παθ. (τοῦ παρ' Ἡσιόδῳ ἐνεργ. ἄζω) ξηραίνομαι· «αἴγειρος ἀζομένη», Δ 487 †.

Ἄζομαι, ποι., ἀποθ., μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., σέβομαι, εὐλαβοῦμαι, αἰδοῦμαι, „ἐντρέπομαι“, μόνον περὶ τῆς εὐσεβοῦς ἐκείνης αἰδοῦς τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ σεβασμίους ἀνθρώπους, ἄνευ πτ. ι 200 (‖. ἔνθα μᾶλλον ἐννοεῖται ἐκ τῶν ἀνωτέρ. τὸ ἀντικείμ.)· μετὰ αἰτ. «Ἀπόλλωνα» Α 21 κ. ἀ. «μητέρα» ρ 401· μετ' ἀπαρ. αἰδοῦμαι, φοβοῦμαι «Διὶ λείβειν οἶνον» Ζ 267 «ξείνους ἐσθέμεναι» ι 478, ἢ μετὰ τοῦ μὴ «ἄζετο μὴ Νυκτὶ ἀποθύμια ἔρδοι» Ξ 261.

Ἀηδών [ῠ..], όνος, ἡ (κυρ. ἡ ψάλτρια, ἐκ τοῦ ἀείδω), κύρ. ὄν. Θυγάτηρ τοῦ Κρητὸς Πανδαρέου (ὅπ. ἴδ.), γυνὴ τοῦ Ζήθου βασιλ. τῶν Θηβῶν, μήτηρ τοῦ Ἰτύλου, ὃν ἐν ἀγνοίᾳ ἐφόνευσεν, ἐν ᾧ ἤθελε νὰ φονεύσῃ τὸν πρεσβύτατον υἱὸν τῆς ἀνδραδέλφης της Νιόβης, ἣν ἐφθόνει διὰ τὴν εὐτεκνίαν. Εἰς τὸ ὁμώνυμον πτηνόν, τὴν ἀηδόνα, („ἀηδόνι“) ὑπὸ τοῦ Διὸς μεταμορφωθεῖσα, δὲν παύει καθ' ἕκαστον ἔαρ θρηνοῦσα τὴν ἀπώλειαν τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ της, τ 518 ἑξ. Ὁ μῦθος οὗτος ἐπιχωριάζων τὸ πρῶτον ἐν τῇ Μ. Ἀσίᾳ, μετέβη ἔπειτα εἰς τὴν Ἀττικήν, γενόμενος πλουσιώτερος καὶ προσλαβὼν νέα ὀνόματα τὰ τῆς Πρόκνης, Φιλομήλας καὶ τοῦ Ἴτυος.

***Ἀήθεια** (ἀήθης), ἡ ἔλλειψις συνηθείας. Βατρ. 72.

Ἀηθέσσω (ἀήθης, ‖. διὰ τοῦ ἀχρ. ἀήθετος, ὡς τὸ πυρέσσω ἐκ τοῦ πυρετός), εἶμαι ἀσυνείθιστος, μετὰ γεν. Κ 493 †.

Ἄημι [ῠ..] (κατ' ἀρχ. βεβαίως: ἄFημι), ἐπ. (λω) γ'. δυϊκ. ἄητον Ι 5, ἀπρφ. ἀῆναι καὶ ἀήμεναι γ 183, 176, Ψ 214, μετοχ. ἀέντες Ε 526, παρατ. γ'. ἐν. ἄη μ 325, παθ. ἐνεστ. μετοχ. ἀήμενος, παρατ. ἄητο· πνέω, φυσῶ, συρίζω, περὶ τοῦ ἀνέμου, πάντοτε εἰς ἐνεργητ. φωνήν, Ὅμ. πλχ.—Τὸ δὲ παθητ. εἰς καθαρῶς παθητικὴν σημασίαν ζ 131 «λέων ἀήμενος» ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καταπνεόμενος, τὸν ὁποῖον „δέρνει ὁ ἄνεμος“. Ὡς ἀμετ. μεταφορ. «δίχα δέ σφιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἄητο» κατὰ δύω διευθύνσεις ἐκυμαίνετο ἡ ψυχὴ των ἐνδομύχως, Φ 386· «περὶ τ' ἀμφί τε κάλλος ἄητο» πανταχόθεν δὲ περὶ αὐτὴν καλλονὴ ἐκυμάτιζεν, ἢ τὴν περιέπνεεν, Ὑ. Δήμ. 277.

Ἀήρ [ῠ–] (κυρ. ἀFήρ), ἡ, παρ' Ὅμ. μόνον εἰς τὰς πλαγ. πτώσεις καὶ εἰς τύπον Ἰων. καὶ ἐπικ. γεν. ἠέρος, δοτ. ἠέρι, αἰτ. ἠέρα (λω, ἄημι)· 1) ὁ κατώτερος καὶ πυκνότερος ἀήρ, ἡ ἀτμώδης σφαῖρα, Ξ 288 (ἴδ. **Αἰθήρ**). 2) ἀχλύς, ὁμίχλη, νέφος, «ἐκάλυψεν ἠέρι πολλῇ» Γ 381, Θ 50· «περὶ δ' ἠέρα πουλὺν (θτλ. ὡς καὶ Ὑμ. Δήμ. 384 «ἠέρα βαθύν». ἴδ. **Κρατερός** [Ἑλλ. μετάφρ.] Περὶ διαλέκτ. 22, 6, 2), ἔχευεν» πέριξ διέχυσε πυκνὴν ὁμίχλην, Ε 776, Θ 50 κ. ἀ. 3) σκότος, ι 144 «ἀὴρ γὰρ παρὰ νησὶ βαθεῖ' ἦν, οὐδὲ σελήνη οὐρανόθεν προὔφαινε», (‖. ἂν καὶ δύναται καὶ ὡς ὁμίχλη νὰ ἐκληφθῇ ἡ ἀήρ.—Τῆς καθομιλ. ὁ „ἀέρας“ = **Ἀήτης**).

Ἀήσυλος, ον [ῠ–ῠῠ], ἐπ. ἀντὶ τοῦ αἴσυλος, (ὅπ. ἴδ.) «ἔργα» ἀσεβῆ ἔργα, Ε 876 †.

Ἀήτης [ῠ––], ου, ὁ (λω, ἄημι), κυρ. ὁ πνέων, ποιητ. ἔκφρασις τοῦ ἀνέμου, ὅθεν ἄνεμος „ἀέρας“, ι 139· συχνότερον ὅμως σημαίνει τὴν πνοήν, φοράν, συριγμόν, „φύσημα“, «ἀνέμοιο δεινὸς ἀήτης» ἡ φοβερὰ πνοὴ τοῦ ἀνέμου. «Ζεφύροιο λιγὺ πνείοντες ἀῆται» αἱ συρίττουσαι πνοαὶ τοῦ Ζεφύρου, δ 567· «ἀῆται ἀργαλέων ἀνέμων, Ξ 254· (ὁ Ῥόστ ἐν τῷ Ἑλλ. λεξικῷ μὴ παραδεχόμενος τὴν σημασίαν πνοήν ὡς ἀντιβαίνουσαν εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς λέξεως ἐμμένει εἰς τὴν τοῦ «πνέοντος»· τὴν δὲ φράσιν «ἀήτης ἀνέμοιο» ἑρμηνεύει παραδόξως: ὁ πνέων τοῦ ἀνέμου ὅ ἐ. ποιητ.=ὁ πνέων ἄνεμος).

Ἄητος, ον [ῠ–ῠ], καὶ **αἴητος**, ον. Αἱ λέξεις, πιθανῶς διάφοροι σχηματισμοὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς, εὑρίσκονται ἡ μὲν μόνον Φ 395 «θάρσος ἄητον» ὀνειδιστικῶς περὶ τῆς Ἀθηνᾶς λεγομένη, ἡ δὲ Σ 410 «πέλωρ αἴητον» περὶ τοῦ Ἡφαίστου. Ἡρμηνεύθησαν δὲ παρὰ τῶν ἀρχαίων ἀμφότεραι λίαν διαφόρως. Κατὰ μὲν τὸν Εὐστ. καὶ ἄλ. (ἴδ. τὰ Σχόλ. εἰς τὸ τελευταῖον χωρ.) παράγεται ἐκ τοῦ ἄημι καὶ σημ. τὸ μὲν «θάρσος ἄητον» τὴν ὁρμητικήν, ἀκατάσχετον, ἀρειμάνειον τόλμην, τὸ δὲ «πέλωρ αἴητον» τὸ ἀσθμαῖνον (πνευστικὸν κατὰ τὸν Ἡσύχιον ἢ πυρῶδες, ὅ ἐ. αἰθαλόεν, ὅπερ ἐτυμολογ. ἀνυπόστατον) τέρας, (ἐπειδὴ τὸ γοργὸν ᾗ ὁρμητικὸν δὲν συμβιβάζεται μετὰ τοῦ ἑπομένου: χω-

λεύων). Κατὰ δὲ τὸν Ἡσύχιον, Σουΐδαν, Μ. Ἐτ. καὶ ἄλλους εἶνε ἡ λ.=ᾶτος, ὅ ἐ. ἀκόρεστος, ὡς ἐν τῷ «θάρσος ἄητον», ἑπομ. ἀκούραστος, ὡς ἐν τῷ «πέλωρ αἴητον». Κατὰ δέ τινα τρίτην νεωτέραν ἑρμηνείαν ἰσοδυναμεῖ τῷ μέγιστος διὰ τὴν πρὸς τὸ αἰνός (ἐκπληκτικός) συγγένειαν.

ἈΘΆΝΑΤΟΣ, **Η**, **ΟΝ** [–⏑⏑⏑], „ἀθάνατος“ ἐπίθ. κατ' ἐξοχήν εἰς τοὺς θεοὺς διδόμενον, οἵτινες καὶ μόνοι οὐσιαστικῶς «οἱ ἀθάνατοι» λέγονται, Δ 394, ἀλλ' οὐδαμοῦ μετά τινος ἐπιθέτου (ὡς Ὑμ. Ἀπ. 315 «μακάρεσσι .... ἀθανάτοισιν), διότι ἐν τῷ «ἀθάνατα ἅλιαι» Σ 86, ω 47, 55, τὸ «ἅλιαι» ἔχει οὐσιαστ. ἔννοιαν, πρβ. Σ 432· ὁμοίως καὶ ἡ Χάρυβδις λέγεται «ἀθάνατον κακόν» μ 118. Ἔπειτα καὶ πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς τοὺς ἀθανάτους θεούς, ἄφθαρτος, αἰώνιος «αἰγίς» Β 447, «δόμοι» δ 79.

ἌΘΑΠΤΟΣ, **ΟΝ** (θάπτω) „ἄθαφτος“ Χ 386, λ 54.

ἈΘΕΕΊ, ἐπίῤῥ. (θεός) ἄνευ θεοῦ «οὐκ ἀθεεί» ὄχι ἄνευ θείας ἐνεργείας, σ 353†.

ἈΘΕΜΊΣΤΙΟΣ, **ΟΝ** (θέμις)=ἀθέμιστος, ἄνομος, ἄδικος, ἀσεβής, σ 141· «ἀθεμίστια εἰδέναι» ἄδικα διανοεῖσθαι, ι 189, 428, υ 287.

ἈΘΕΜΙΣΤΟΣ, **ΟΝ** (θέμις), ἄνομος, οὐδένα ἔχων νόμον, οἷοι οἱ Κύκλωπες, ι 106 πρβ. 112· ὁ οὐδὲν ἔχων δίκαιον οὐδὲ νόμιμον οὐδὲ ἱερόν, ἄδικος, ἀσεβής, ἀνόσιος, Ι 63, ρ 363.

ἈΘΕΡΊΖΩ [⏑...], ἐπ. μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., ὀλιγωρῶ, παραμελῶ, περιφρονῶ, ἀτιμάζω μετὰ αἰτ., μόνον Α 261, ψ 174 (ἔνθα τὸ μὲν: τὶ ἐπιῤῥηματικῶς ἐκληπτέον, ἐξυπακουστέον δὲ τὸ: σέ)· συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἀναίνομαι» θ 212. Ἔχει δὲ πάντοτε τὴν ἄρνησιν. (Κατὰ τοὺς ἀρχ. ἑρμηνευτὰς παραγόμενον ἐκ τοῦ ἀθήρ-ἔρος σημ. κυρίως θεωρῶ τινα ὡς ἄχυρον, σκύβαλον, ἑπομ. συνώνυμον τῷ σκυβαλίζω, φαυλίζω· οἱ δὲ νεώτεροι ἐτυμολογοῦσι τὴν λ. ἐκ τοῦ ἀχρ. θέρω, ἐξ οὗ τὸ θεραπεύω, καὶ τοῦ στερ. α. (πρβλ. τοῦ Ἡσυχίου τὸ ἀθερές=ἀνόητον, ἀνόσιον). Ὁ δὲ Γοίβελος ἧττον πιθανῶς ἐκ τῆς ῥίζης ΘΕΡ (ϜΕΡ) καὶ τοῦ α=ἀπό, ὀπίσω, ἑπομ. ἑρμηνεύει: ἀπωθῶ).

ἈΘΕΣΦΑΤΟΣ, **ΟΝ** (θέσφατος), κυρ. ὁ μηδὲ ὑπὸ θεοῦ λεγόμενος (‖. κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον ἐκ τοῦ ἐπιτατ. α καὶ θέσφατος, ἑπομ.=θεσπέσιος, ἀνέκφραστος, ἀμύθητος διὰ τὸ μέγεθος, πλῆθος κ. τ. τ. «θάλασσα» ἀπέραντος η 273· «οἶνος» γλυκύτατος λ 61· «σῖτος» ἄπειρος ν 244· «γαῖα» ἀχανὴς Ὑμ. 14, 4· «ὄμβρος» ἀκατάπαυστος, ἀτελείωτος Γ 4, Κ 6· ὡσαύτως «νύξ» λ 373.

ἈΘΗΝΑΙ [⏑..], αἱ, ἐπίκ. καὶ ἡ **ἈΘΉΝΗ**, (ἐν τῇ καθομιλ. „ἡ Ἀθήνα“) η 80. Πρωτεύουσα τῆς Ἀττικῆς, ἥτις τὸ μὲν πρῶτον ἀκρόπολις μόνον οὖσα ἀπὸ τοῦ κτίσαντος αὐτὴν Κέκροπος Κεκροπία ὠνομάζετο, ὕστερον δὲ ὑπὸ τοῦ Θησέως αὐξηθεῖσα ἀπὸ τῆς πολιούχου Ἀθήνης ἔλαβε τὸ μέχρι τῆς σήμερον διασωθὲν ὄνομα, Β 546, Ὑ. Ἀπ. 30· «ἄκρον Ἀθηνέων» (κατὰ συνίζ. τοῦ έων) ὀνομάζεται τὸ ἀκρωτήριον Σούνιον γ 278. Ὁ Λόβεκκ παράγει τὴν λ. ἐκ τοῦ ἄθος=ἄνθος (‖. πρβλ. τῆς καθομιλουμένης τὸ „ἀθός=ἀνθός“ καὶ ὅτι καὶ σήμερον χυδαίως ἐνίοτε ἀκούεται ἡ Ἀνθήνα) καὶ παραλληλίζει αὐτὴν πρὸς τὴν Florentia· ἄλλη τις παραγωγὴ ἐκ τῆς ῥίζης ΘΑΩ εἶνε ὅλως ἀπίθανος καὶ οὐδὲ μνήμης ἀξία). Ὁ κάτοικος **ἈΘΗΝΑΐΟΣ** Β 551.

ἈΘΉΝΗ, ἡ, πολλάκις καὶ **ἈΘΗΝΑΊΗ**, **Ἀθηνᾶ**, ἡ ἀγαπητὴ θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ μετ' αὐτὸν ἡ ἰσχυροτάτη θεότης. Μήτηρ αὐτῆς παρ' Ὁμ. δὲν ἀναφέρεται, ὀνομάζεται δὲ Τριτογένεια (ὅπ. ἴδ.)· κατὰ δὲ τὴν μεταγενεστέραν παράδοσιν ἐξῆλθεν ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός, Ὑμ. Ἀπ. 308. Ὑμ. 28, 4· Ἡσιόδ. Θεογ. 886 ἑξ. Πινδ. Ὀλ. 7, 62 ἑξ. Εἶνε τὸ σύμβολον τῆς ῥώμης τε καὶ συνέσεως (συνετῆς ῥώμης) καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς διατελεῖ πᾶσα πρᾶξις σύνεσιν καὶ τόλμην ἀπαιτοῦσα. Ἰδίως εἶνε παρ' Ὁμ. 1) προστάτις τῶν πόλεων ἐν εἰρήνῃ (πολιοῦχος)· ὅθεν αὐτῆς ἔργον εἶνε πᾶν ὅ,τι συντελεῖ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν πόλεων, αὐτὴ διδάσκει τὴν τεκτονικὴν καὶ ἰδίως τὰς τέχνας, οἷον τὴν χρυσοχοϊκὴν μετὰ τοῦ Ἡφαίστου, ζ 232, ψ 160, τὴν ἁρματοπηγίαν, Ὑμ. Ἀφρ. 12, καὶ μάλιστα τὴν τῶν γυναικείων ἔργων, ἰδίως τὴν ὑφαντικὴν Ι 390, Ξ 178, ϛ 116, ζ 233, η 110, υ 72. 2) προστάτις τῶν πόλεων καὶ ἐν πολέμῳ· διὸ αἱ μὲν ἀκροπόλεις (καὶ αὐτὴ ἡ τῶν ἄλλως ἐχθρῶν αὐτῆς Τρώων Ζ 88) καὶ τὰ τείχη εἶνε ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς· αὐτὴ δὲ καλεῖται ἐρυσίπτολις, Ἀλαλκομενηΐς (ὅπ. ἴδ.). Ἐντεῦθεν δὲ ἀποβαίνει θεὰ τοῦ πολέμου, ἀλλὰ μόνου τοῦ μετὰ φρονήσεως γινομένου (πρβ. **ἌΡΗΣ**), πάντοτε δὲ εἰς νίκην καὶ λείαν τελευτῶντος, ὅθεν καὶ λητῖτις, ἀγέλεια, λαοσσόος κ. τ. τ. ὀνομάζεται. Ὡς τοιαύτη κυβερνᾷ τὰς μάχας, καὶ ὑπερασπίζει τοὺς ἥρωας τοὺς ἐν πολέμῳ ἀνδρείαν μετὰ φρονήσεως ἀσκοῦντας Ε 333, 837· ἐξ. Φ 408 κ. ἀ. Ὡς θεὰ τοῦ πολέμου λέγεται καὶ Παλλὰς ὅ ἐ. ἡ τὸ δόρυ πάλλουσα, καὶ ὁμοῦ «Παλλὰς Ἀθηναίη» ἢ «Παλλὰς Ἀθήνη» Α 200, Δ 78 κ. ἀ. (ὁ Δοιδερλεῖνος, ὅστις παράγει τῆς θεᾶς τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ τῆς πόλεως, ἐκλαμβάνει τὸ μὲν Παλλὰς ὡς οὐσ., τὸ δὲ Ἀθηναίη ὡς ἐπίθετον: ἡ Ἀθηναϊκὴ Παλλάς).

ἈΘΗΡΑΛΟΙΓΌΣ [⏑....], ὁ (ἀθήρ, λοιγός), ὁ τοὺς ἀθέρας ἀφανίζων, χρησμολογικὴ ἔκφρασις τοῦ πτύου ἢ λικμητῆρος, δι' οὗ λικμῶσι („λιχνίζουσι“) καθαρίζουσι τὸν σῖτον ἀπὸ τῶν ἀχύρων Ὀδ. λ 128, ψ 275. (Ὁ Σοφοκλῆς ἐν ἀποσπάσμ. 404 περιγράφει τὴν λέξιν διὰ τοῦ: ἀθηρόβρωτον ὄργανον, ὅ ἐ. τοὺς ἀθέρας βιβρῶσκον).

ἈΘΛΈΩ (ἆθλος), ἀόρ. ἀ. ἄθλησα· κυρ.=**ἀεθλεύω**, διαγωνίζομαι· ἐν γένει „παλαίβω“ μοχθῶ, ἀγωνίζομαι, μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ

ἄορ. «ἀθλήσαντε πολίσσαμεν» μετὰ πολλῶν μόχθων ἐκτίσαμεν, Ἰλ. Η 453, Ο 30. Ἐκ τούτου

ἀθλητήρ, ῆρος, ὁ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀθλητής, θ 164 †.

Ἄθλος, ὁ, ἴδ. **Ἆεθλος**.

Ἀθλοφόρος, ον, ἴδ. **Ἀεθλοφόρος**.

Ἀθόως, ἴδ. **Ἄθως**.

Ἀθρέω, ἀόρ. ἤθρησα, ἀκριβῶς καὶ διαρκῶς παρατηρῶ, θεωρῶ, βλέπω, „κυττάζω“, μ 232· «εἴς τι» ἀποβλέπω, Κ 11· «τινά» βλέπω, Μ 391. (‖. Αἱ συνήθ. ἐτυμολογίαι ἐκ τοῦ ἀθρ. ἀ καὶ τοῦ τηρέω ἢ θεωρῶ φαίνονται γλωσσολογικῶς ἀνυπόστατοι. Ἴσως δὲν εἶνε τολμηρὰ ἡ ἐκ τοῦ α ἐπιτατικοῦ καὶ τοῦ θορ-θρώσκω, ὅ ἐ. ἀναπηδῶ ἐκ τῆς ἠρεμίας καὶ τῆς ἡσυχίας, ἀνορθῶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ ὦτα, ἀνίσταμαι, ἵνα ἴδω τι ἢ ἀκούσω· ἐπομένως κυρ. σημαίνει τὸ γίνομαι προσεκτικός· ὅθεν τὸ προστακτ. «ἄθρει» πρόσεχε).

Ἀθρόος, ᾱ, ον; ὁ Βέκκ. κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον γράφει, **Ἀθρόος**, όη, όον, συνηθροισμένος, συσσωρευμένος, ὁμοῦ, «ἔσαν ἀθρόοι» ἦσαν συνηθροισμένοι, Σ 497· «ἀθρόοι ὧδε . . . ἴομεν» ὅπως εἴμεθα συνηθροισμένοι, ὁμοῦ ἂς ὁρμήσωμεν, Β 439, πρβ. π 361. Ἐπιτείνεται διὰ τοῦ πᾶς «ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες» ὅλοι ὁμοῦ, γ 34. «ἀθρόα πάντ' ἀποτίνειν» ὅλα διὰ μιᾶς, Χ 271, α 43. Παρ' Ὁμ. μόνον πληθ. (Συνήθως ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ ἀθροιστικοῦ α καὶ θρόος. Ὀρθότερον ὁ Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἀθροις. α καὶ τοῦ θορεῖν, θρώσκω).

Ἄθυμος, ον [⏑–.], (θυμός), ἀθαρσής, περίλυπος, κ 463 †.

Ἄθυρμα, ατος, τὸ (ἀθύρω) παιδιά, παίγνιον, κυρ. περὶ παίδων «ἀθύρματα ποιεῖ» Ο 363· ἐν γένει δὲ πᾶν εἰς ὅ,τι τις τέρπεται· οὕτως ὀνομάζεται ἡ λύρα, Ὑ. Ἑρμ. 32· ἰδίως ἐμπόρευμα τερπνόν, κόσμημα, „παιγνίδι“, Γαλλ. joujoux, «μυρί' ἄγοντες ἀθύρματα νηῒ μελαίνῃ» ο 416, σ 323.

Ἀθύρω [⏑–.], μόνον ἐνες. 1) παίζω, τέρπομαι, περὶ παίδων, Ο 364· μετὰ αἰτ. «λατφος ἀθύρων» παίζων μὲ τὸ σκέπασμα, Ὑ. Ἑρμ. 152. (Ἂν καὶ ἀμφιβάλλεται ὑπὸ τοῦ Βαουμεϊστέρου καὶ ἡ ἔννοια καὶ ἡ γραφὴ τοῦ χωρίου). 2) περὶ τῆς διὰ μουσικῶν ὀργάνων τέρψεως «μοῦσαν δονάκων ὕπο ἀθ.» παίζω (ψάλλω) μὲ τὸν αὐλὸν ἕνα τραγοῦδι. Ὑ. 19, 15. Τὸ μέσ. Ὑ. Ἑρμ. 485.

Ἄθως [⏑.], ω, ὁ, ἐπ. Ἀθόως, όω, ὄρος 3353 πόδας ὑψηλὸν ἐπὶ τῆς ἄκρας τῆς Ἀκτῆς (ἀνατολ. γλώσσης τῆς Χαλκιδικῆς χερσονήσου), σήμερον „Ἅγιον Ὄρος“, ἡ δὲ κορυφὴ αὐτοῦ „Ἄθωνας“, Ξ 229, Ὑ. Ἀπ. 33.

αἰ, σύνδεσμος, Δωρ. ἀντὶ τοῦ εἰ (ὑπὸ τοῦ Βεκκ. ἐν τῇ Β'. ἤδη παντ̓αχοῦ ἀποκατασταθέντος), παρ' Ὁμ. πάντοτε συνδυαζόμενος μετὰ τοῦ κε: αἴκε ἢ αἴκεν=ἐάν. Κεῖται: δὲ 1) ἐν τῇ προτάσει ὑποθετικῶν λόγων ἁ.) μετὰ ὑποτακτ., μόνον ὅταν ἡ ὑπόθεσις ἐκφράζῃ εὐχήν, ἐλπίδα, φόβον κ.τ.τ. «αἴ κέν μοι — Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούς δε μὲν ὠκέας ἵππους αὐτοῦ ἐρυκακέειν» ἐάν, ὡς εὔχομαι ᾗ ἐλπίζω, ἡ Ἀθηνᾶ μοι δώσῃ τὴν δόξαν κτλ., Ε 260· ὡσαύτως καὶ Λ 797, θ 496 κ. ἀ. «τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἴ κεν ἔγωγε ζωός . . . ἀνάσσω» ἐὰν ἐγώ, ὡς ἐλπίζω, ζήσω ὡς ἄναξ, λ 348· β'.) μετὰ εὐκτικῆς σπανιώτερον καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν ἐξαρτήσει λόγου «ἠνώγει Πρίαμος — εἰπεῖν, αἴ κέ περ ὔμμι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο, μῦθον Ἀλεξάνδροιο» ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀρέσῃ καὶ εἰς ὑμᾶς, Η 387. Ἀλλὰ καὶ ἐν εὐθεῖ λόγῳ «αἶψα μοι ὣς μεμαυῖα παρασταίης —καὶ κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεσσι μαχοίμην» ἂν ἦτο δυνατὸν νά μοι παρασταθῇς, (ὡς ἐγὼ εὔχομαι) ν 389. Ἀλλ' ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ εὐκόλως δύναται νὰ μεταβληθῇ ἡ εὐκτ. παραγαίης εἰς ὑποτ. παραστήῃς, οὐδὲν κωλυούσης τῆς ἐν τῇ ἀποδόσει εὐκτικῆς, πρ. Δ 97· ἐν ἄλλοις δὲ χωρίοις ἀποκατεστάθη ἤδη ἡ ὑποτακτ., ὡς Ε 279, Ω 688 ὑπὸ Οὐολφίου ᾗ ω 217 ὑπὸ Βεκκέρου. 2) ἐν ἀρχῇ τῶν πλαγίων ἐρωτήσεων μετὰ τὰ ῥήματα: ὁρᾶν, πειρᾶσθαι κ.τ.τ. μετὰ ὑποτακτικῆς, καὶ σημ. ἂν θά, ἂν ἴσως, «ὄφρ' ἴδητ' αἴ κ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων» „ἂν θὰ βάλῃ τὸ χέρι του ἐπάνω σας“ ὁ Κρονίων Δ 249. Πολλάκις πρὸ τοῦ αἴ κε ἐξυπακούεται μετοχή τις, οἷον: πειρώμενος, σκοπῶν ἢ τ.τ., ἐξ ἧς ὁ «αἴ κε» ἐξαρτᾶται, ὡς ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ πρὸ τοῦ εἴ πως· «ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέστορα δῖον εἶμι καὶ ὀτρυνέω ἀνστήμεναι (πειρώμενος) αἴ κ' ἐθέλῃσιν ἑλθεῖν» ἴσως θέλῃ νὰ ἔλθῃ, Κ 55· πρβ. Λ 796, Ω 301, α 379, β 144· «αἴκέ ποθι» ἐάν ποτε συχνότατον παρ' Ὁμήρῳ. 3) ἐπὶ εὐχῆς, ὅτε τονίζεται πάντοτε αἴ, συνδυάζεται μετὰ τοῦ γὰρ καὶ γὰρ δὴ καὶ συντάσσεται μετὰ εὐκτικῆς, σημ. δὲ εἴθε, „ἄμ ποτε“, ἂν ἦτο δυνατόν, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἀδυνάτου εὐχῆς· «αἴ γὰρ τοῦτο γένοιτο» θ 339· «αἴ γὰρ οὕτως εἴη» Δ 189· «αἴ γὰρ ἠβῷμι . . . ὥς» ἂς ἦτο δυνατὸν νὰ εἶμαι τόσον νέος, Η 132. Σπανίως συντάσσ. μετ' ἀπαρεμφ. «αἴ γὰρ ἐχέμεν» η 311, ω 376.

αἶα, ἡ, (μόνον καθ' ἑν. ὀνομ. γεν. καὶ αἰτιατ.) ἡ γῆ, ἡ χώρα, «πᾶσαν ἐπ' αἶαν» ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, Ψ 742 «πατρὶς αἶα» πατρικὴ χώρα, πατρίς, Β 462, δ 521 κ. ἀ. (Κατὰ μὲν τὸν Λοβέκκιον ἐσχηματίσθη ἡ λ. κατ' ἀφαίρεσιν ἐκ τοῦ γαῖα, ὅπου τὸ μέτρον συγχωρεῖ τὸν τοιοῦτον σχηματισμόν, πάντοτε δὲ ἐν τέλει στίχου· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλεῖνον διαφέρει τοῦ γαῖα κατά τε τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν σημασίαν, τοῦ μὲν «αἶα» παραγομένου ἐκ τοῦ αὖος καὶ σημαίνοντος τὴν γῆν ὡς ἤπειρον, στερεάν, ξηράν, κατὰ τὴν γεωγραφικὴν δηλ. ἔννοιαν τῆς λέξεως, τοῦ δὲ «γαῖα» ἐκ τοῦ γάω ᾗ σημαίνοντος τὴν γῆν

ὡς μητέρα πάντων ϗ τροφόν. Ἀλλ' ἡ γνώμη αὕτη δὲν συμβιβάζεται οὔτε πρὸς τὸ ἐπίθετον «φυσίζοος» τὸ εἰς ἀμφοτέρους τοὺς σχηματισμοὺς ἀποδιδόμενον οὔτε πρὸς τὰ πολλὰ χωρία, ἐν οἷς τὸ «γαῖα» κεῖται κατὰ γεωγραφικὴν ἔννοιαν).

Αἰαίη, ἡ, 1) ἐπίθετον τῆς Κίρκης ὡς κατοικούσης τὴν Αἰαίαν νῆσον, κάτοικος τῆς Αἰαίας, ι 32 κ. ἀ. 2) «νῆσος», κ 135, ἡ Αἰαία νῆσος, ἡ ἕδρα τῆς Κίρκης, νῆσος μυθική, ἣν ὁ ποιητὴς ἐφαντάζετο ὑπὲρ τὴν Σικελίαν, βορειότερον τῶν Λαιστρυγόνων, μακρὰν κειμένην μεταξὺ Ἄρκτου καὶ δυσμῶν, διότι ἐντεῦθεν βορέας ἄνεμος φέρει τὸν Ὀδυσσέα εἰς τὴν Σικελίαν. Οἱ Ῥωμαῖοι ὥριζον ὡς κατοικίαν τῆς Κίρκης τὸ Κιρκαῖον ἀκρωτήριον τὸ ἐπὶ τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Ἰταλίας οὐ μακρὰν τῆς Ταρρακίνης, περὶ οὗ ἐπίστευον ὅτι τὸ ἀρχαῖον ἦτο νῆσος, μ 3. (Ὅτι ὁ ποιητὴς ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ ἐπὶ ταύτης τῆς νήσου θέτει «Ἠοῦς οἰκία καὶ χοροὺς καὶ ἀντολὰς Ἠελίοιο» τοῦτο ἐξηγεῖται κατὰ μὲν τὸν Νίτσην ἐντεῦθεν, ὅτι ὁ Ὀδυσσεύς, ἐπανερχόμενος ἐκ τοῦ ζοφεροῦ Ἅδου, ἐπὶ ταύτης πρῶτον τῆς νήσου βλέπει τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ‖. κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν ἐκ τοῦ ὅτι κεῖται ἡ νῆσος τοσοῦτον ὑψηλὰ ὥστε αὐτὴ πρώτη δέχεται τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου· πιθανώτερον νομίζει ὁ Σδένκιος ὅτι ὁ Ὅμ. πλάττει τὸν ἥλιον διανυκτερεύοντα ὄχι ἐν Ἅδου, ὅστις τότε ἤθελε φωτισθῇ, ἀλλ' ἔν τινι μακρὰν τοῦ λοιποῦ κόσμου κειμένῃ νήσῳ, οἷα ἡ ἕδρα τῆς θαυματουργοῦ Κίρκης.—Ἄλλη τις Αἴα, ἐξ ἧς κατὰ τὴν μεταγενεστέραν παράδοσιν ϗ ἡ Κίρκη καλεῖται Αἰαίη, ἄγνωστος παρ' Ὁμήρῳ, κατοικία τοῦ Αἰήτου, ἔκειτο πολὺ μακρὰν πρὸς ἀνατολάς, ἐν τῇ Κολχίδι).

Αἰακίδης [.⏑⏑.], ου, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Αἰακοῦ = Πηλεύς, Π 15, Σ 433. 2) ἀπόγονος τοῦ Αἰακοῦ = Ἀχιλλεύς, Ι 191, Λ 108 κ. ἀ.

Αἰακός [.⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς νύμφης Αἰγίνης, δίκαιος βασιλεὺς τῆς νήσου Αἰγίνης, πατὴρ τοῦ Πηλέως καὶ τοῦ Τελαμῶνος ἐκ τῆς Ἐνδηΐδος καὶ τοῦ Φώκου ἐκ τῆς νύμφης Ψαμμάθης, Φ 189.

Αἴας, αντος, ὁ, 1) ὁ Ὀϊλῆος ὁ καὶ Λοκρός, υἱὸς τοῦ Ὀϊλέως, ἡγεμόνος τῶν Λοκρῶν, μικρότερος μὲν τοῦ ἑπομένου κατὰ τὸ σῶμα, ἀλλὰ καλὸς ὁπλομάχος, Β 527 ἑξ. καὶ μετὰ τὸν Ἀχιλλέα ὁ ταχύτατος. Ἕνεκα τῆς πρὸς τὸν Ποσειδῶνα θρασυστομίας του ἀπέθανε καταποντισθείς, δ 499 ἑξ. Ἐμισεῖτο δὲ ϗ ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς κατὰ τὴν μεταγενεστέραν παράδοσιν ὡς ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς τῷ ἐν Τροίᾳ τὴν Κασσάνδραν ἀτιμάσας. 2) ὁ Τελαμώνιος, υἱὸς τοῦ Τελαμῶνος, βασιλέως τῆς Σαλαμῖνος, ἀδελφὸς τοῦ Τεύκρου, πάντων τῶν ἄλλων διαφέρων κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος, διὸ ϗ «μέγας» ϗ «πελώριος» ἐπικαλούμενος, Ι 169, Π 211, Ξ 409, καὶ μετὰ τὸν Ἀχιλλέα ὁ ἀνδρειότατος πάντων τῶν ἄλλων, Β 768, λ 551. Τολμήσας νὰ μονομαχήσῃ πρὸς τὸν Ἕκτορα δὲν ἐνικήθη, ἀλλὰ φιλικῶς διέλυσαν τὴν μονομαχίαν, ἀνταλλάξαντες δῶρα, Η 182, 290 ἑξ. Ἐρίσας δὲ περὶ τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων πρὸς τὸν Ὀδυσσέα καὶ μὴ λαβὼν αὐτά, ἐξεμάνη κατὰ τὴν μεταγενεστέραν παράδοσιν, ϗ αὐτὸς ἑαυτὸν ἐφόνευσεν, λ 543 ἑξ. (Κατὰ μὲν τὸν Ἐρμαννον ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ ἀΐσσω καὶ σημαίνει τὸν εὐκίνητον· παρὰ δὲ Σοφοκλεῖ Αἴ. 430 ὁ Τελαμώνιος Αἴας παράγει σχετλιαστικῶς πως τὸ ὄνομά του ἐκ τοῦ αἴ, αἰάζειν. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐπιφωνήματος, ἀλλὰ κατ' ἄλλην ἔννοιαν παράγει τὴν λ. ὁ Δοιδερλεῖνος, καθ' ὃν Αἴας σημ. τὸν «θαυμάσιον»).

Αἰγαί, αἱ, 1) αἱ Ἀχαϊκαί, πολίχνη τῆς Ἀχαΐας παρὰ τὸν Κρᾶθιν ποτ. ἔχουσα ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος, οὐ μακρὰν τῆς Ἑλίκης, Θ 203. Ὑ. Ἀπ. 32. 2) πόλις ἐν Εὐβοίᾳ ἐπὶ τῆς δυτικῆς παραλίας, ἔχουσα καὶ αὐτὴ ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος, Ν 21, ε 381. Κατὰ δὲ τὸν Στράβ. 8, 7, 4 νῆσος παρὰ τὴν Εὔβοιαν, ἢ κατὰ τὸν Οὐόσσιον μεταξὺ Τήνου καὶ Χίου πετρώδης νῆσος· πρβ. Εὐστάθιον εἰς Ν 21, Πλίν. 4, 12. Ἄλλοι ὅμως ἀρχαῖοι ἑρμηνευταὶ καὶ ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ ἐνόουν τὰς Ἀχαϊκάς. (Αἰγαὶ πληθ. τοῦ αἰγή = ἄϊξ, ὅ ἐ. ὁρμὴ ϗ συντριβὴ τῶν κυμάτων, ἴδ. **αἴγειρος**).

Αἰγαίων, ωνος, ὁ, (οἱονεὶ κυμαίνων ἐκ τοῦ ἄϊξ = ὁρμή), Α 404, θαλάσσιός τις ἑκατόγχειρος γίγας, οὕτως ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὀνομαζόμενος, ὑπὸ δὲ τῶν θεῶν «Βριάρεως». Εἶνε ἡ προσωποποιημένη τρικυμία τῆς θαλάσσης, καὶ κατὰ μέν τινας υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ οὗτος εἶνε ὁ ἔ. ἀ. μνημονευόμενος πατήρ· κατ' ἄλλους δὲ υἱὸς τοῦ Πόντου καὶ τῆς Θαλάσσης· τέλος κατὰ τὸν Ἀπολδ. 1, 1, 1 υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ ϗ τῆς Γαίας.

αἰγανέη [.⏑..], ἡ, ἀκόντιον, Β 774, Π 589, δ 626, ι 156. (Παράγ. κατά τινας ἐκ τοῦ αἴξ, ἐπομ. σημ. τὸ αἴγειον, ὅ ἐ. εἰς θήραν αἰγῶν καὶ πᾶσαν ἐν γένει θήραν χρήσιμον ἀκόντιον· πιθανώτερον κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ ἀΐσσω ἢ ἀκή, ἴδ. **αἴγειρος**).

Αἰγείδης, ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Αἰγέως=Θησεύς, Α 265.

αἴγειος, εία, ειον, καὶ αἴγεος, ὅπ. μόνον ι 196, (αἴξ). 1) ὁ ἐξ αἰγῶν παραγόμενος ἢ εἰς αἶγας ἀναφερόμενος, «τυρός» Λ 639. 2) ὁ ἐκ δέρματος αἰγός, οἷον «ἀσκός» Γ 247, ζ 78, ι 196, «κυνέη» ω 231.

αἴγειρος, ἡ, δένδρον ὑψηλόν («μακραὶ τ' αἴγειροι» κ 516), ὅπερ κατά τινας μὲν εἶνε ἡ populus nigra τοῦ Λιννε. κατ' ἄλλους δὲ ὀρθότερον ἡ κυρίως λεύκη, (populus alba), ὁ λεύκος, ἡ λεύκα, (τουρκ.) „καβάκι" Δ 482, Ὀδ. πολχ. ὡς δένδρον ἐν Ἅδου κ 510. (‖. Ἐὰν αἱ λ. αἴξ, αἶγες = κύματα, κατ-αιγίς, Αἰγαί, Αἰγαίων, αἰγανέη ἀνάγονται ὀρθῶς εἰς τὴν ῥίζ. ἀϊκ – (ἀΐσσω), ὅπερ ἀρνεῖται ὁ Κούρτιος, εἰς

τὴν αὐτὴν πρέπει νὰ ὑπαχθῇ καὶ ἡ προκειμένη λ. εἰδὲ μή, τοῦ Κουρτίου ἡ ἐτυμολογία ἔκ τινος Σανσκριτικῆς ῥίζης, σημαινούσης τὸ κινοῦμαι καὶ τρέμω, φαίνεταί μοι ἀπίθανος).

ΑΪΓΕΟΣ, ΕΗ, ΟΝ, ἴδ. ΑΪΓΕΙΟΣ.

Αἰγιάλεια [.⏑⏑..], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἀδράστου, γυνὴ τοῦ Διομήδους, ἡγεμόνος τοῦ Ἄργους, Ε 412 ἐξ. Κατ' ἄλλους δὲ θυγ. τοῦ Αἰγιαλέως καὶ ἀπόγονος τοῦ Ἀδράστου. πρβ. ΔΙΟΜΗΔΗΣ.

ΑΙΓΙΑΛΟΣ [.⏑⏑.], ὁ, (πιθανῶς ἐκ τοῦ ἀΐσσω καὶ ἅλς) τόπος, ἔνθα προσαράσσει, ἐφορμᾷ ἡ θάλασσα, ἀκτή, παραλία ἰδίως ἡ ἀπότομος. Ἰλ. καὶ Ὀδ. πλχ. (‖. Ὀρθότερον ἐτυμολογεῖται, ἐὰν θεωρηθῇ τὸ αλος ὡς κατάληξις).

Αἰγιαλός [.⏑⏑.] ὁ, κύρ. ὄν. 1) τὸ μέρος τῆς Πελοποννήσου τὸ ἀπὸ τοῦ Κορινθιακοῦ ἰσθμοῦ μέχρι τῶν ὁρίων τῆς Ἤλιδος, ἡ ὕστερον Ἀχαΐα, ὀνομασθὲν οὕτω κατὰ τὸν μῦθον ἀπὸ Αἰγιαλέως τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰνάχου, (‖. ἀληθέστερον δὲ ἀπὸ τοῦ προσηγορικοῦ ὀνόμ. αἰγιαλός, διὰ τὴν φύσιν τῆς χώρας), Β 575. πρβ. Ἀπολλδ. 2, 1, 1. 2) Αἰγιαλος, πολίχνη καὶ χώρα τῶν Ἐνετῶν ἐν Παφλαγονίᾳ (πρβ. Στράβ. 12, 3, 10, Λουκιαν. Ἀλέξ. 57) Β 855 (ὅπου ὁ Βέκκ. ὡσαύτως τονίζει ὡς καὶ τὸ 1) Αἰγιαλός).

ΑΙΓΙΒΟΤΟΣ [.⏑..], ΟΝ, (βόσκω), ἡ αἶγας βόσκουσα, τρέφουσα, αἰγοτρόφος, ἢ ὑπὸ αἰγῶν βοσκομένη, ἐπίθ. τῆς Ἰθάκης, *Ὀδ. δ 606. Ὡς οὐσιαστ. «ἀγαθὴ αἰγίβοτος» καλὴ αἰγονομὴ (οὕτως εἰπεῖν) ν 246. (‖. Τὸ ἐπίθ. «ἀγαθή» δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μεταβάλῃ τὸ ἐπίθ. «αἰγίβοτος» εἰς οὐσιαστ., διότι «ἀγαθ. αἰγίβ.» εἶνε ἡ ἀγαθὰς αἶγας τρέφουσα).

ΑΙΓΙΛΙΨ [.⏑.], ΙΠΟΣ [⏑.], ὁ, ἡ, ὑψηλός, ἀπότομος, ἀπόκρημνος, ἐπίθ. τῆς «πέτρης», *Ἰλ. Θ 15, Ν 63 (Συνήθως ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ αΐξ ϗ λειπω: ἡ καὶ ὑπ' αἰγῶν ἐγκαταλελειμμένη, ἡ καὶ εἰς αἶγας ἀπρόσιτος. ‖. Λίαν ἀπιθάνως. Ὁ Λοβέκκιος παραβάλλων τὴν λ. πρὸς τὰ ὀρέων ὀνόματα: Αἴγιλος, Αἰγάλεον, Αἰγάλεως νομίζει ὅτι δὲν εἶνε ἴσως σύνθετος ἡ λ., ὅτι ἄρα παράγεται ἐκ τοῦ ἀΐσσω. Ὁ δὲ Δύντζερος ἐκ τοῦ ἐπιτατ. αἰ καὶ γίλιψ, ὅπερ κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι=γλίψ (γλοιός, γλισχρός, ὀ-λιβ-ρός)=λίψ (βράχος) καὶ θεωρεῖ ὡς κυρ. σημ. τὴν: λεῖος, ὀλισθηρός· πρβ. τὴν λ. ἠλίβατος).

Αἰγίλιψ [.⏑.], ΙΠΟΣ [⏑.], ἡ, κύρ. ὄν., χωρίον ἐπί τινος βράχου κατὰ μὲν τὸν Στράβ. 10, 2, 8 ἐν Ἀκαρνανίᾳ, κατ' ἄλλους δ' ἐν Ἰθάκῃ, ἢ νησίδιον πλησίον τῆς Ἠπείρου, Β 633.

Αἴγινα [.-.], ἡ, ἡ καὶ νῦν οὕτως ὀνομαζομένη νῆσος, ἀρχαιότερον Οἰνώνη ἢ Οἰνοπία καλουμένη, Β 562. 2) ἡ νύμφη Αἴγινα, θυγ. τοῦ Ἀσωποῦ· «νῆσος Αἰγίνης» Ὑ. Ἀπ. 31 (κατὰ τὴν Σνεϊδεβίνου διόρθωσιν ἀντὶ τοῦ κακομέτρου «ν. Αἴγινα», ἴδ. Βαουμέϊστερ).

Αἴγιον [.⏑.], τό, ἡ καὶ νῦν ὁμωνύμως καλουμένη πόλις τῆς Ἀχαΐας, ἐπὶ τῶν ἱστορικῶν χρόνων ἕδρα τῆς Ἀχαϊκῆς συμπολιτείας. (Πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ νῦν ἔτι ἐπὶ τὸ χυδαιότερον „Βοστίτσα", Β 574.

ΑΙΓΙΟΧΟΣ [.⏑..], ὁ, ὁ τὴν αἰγίδα (ἴδ. τ. λ.) κρατῶν, φέρων, αἰγιδοφόρος, σύνηθ. ἐπίθ. τοῦ Διός.

*ΑΙΓΙΠΟΔΗΣ [.⏑..], ΟΝ, ὁ αἰγείους ἔχων πόδας, ποιητ. ἐπίθ. τοῦ Πανός, Ὑ. 18, 2.

ΑΙΓΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ (ἀΐσσω). Οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ σκοτεινὴ καὶ φοβερὰ τοῦ Διὸς ἀσπίς, ἡ ὑπὸ τοῦ Ἡφαίστου ἐκ μετάλλου φιλοτεχνηθεῖσα, Ο 308, καὶ μὲ 100 χρυσοῦς θυσάνους κοσμηθεῖσα «εἰς φόβον ἀνδρῶν». Φόβητρα δ' ἐπ' αὐτῆς ἦσαν ἐζωγραφημένα ἡ Ἔρις, ἡ Ἀλκή, ἡ Ἰωκή, ἡ κεφαλὴ τῆς Γοργοῦς. Περιγράφεται ἐν τῇ Ε 738, πρβ. Β 448. Ἐπισειομένη ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐμποιεῖ φόβον ϗ ἔκπληξιν, Δ 167. Ἀλλὰ χρησιμεύει καὶ εἰς ὑπεράσπισιν, Σ 204, Φ 400, Ω 20. Μεταχειρίζεται δὲ αὐτὴν καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, Β 448, Ε 738, χ 297· καὶ ἐνίοτε ὁ Ἀπόλλων Ο 308. Εἶνε τὸ σύμβολον τῆς θυέλλης καὶ καταιγίδος. (Παράγεται εἴτε ἐκ τοῦ αΐξ καὶ σημ. δέρμα αἰγός, διότι ὡς τοιαῦτα εἰκονικῶς ἐφαντάζοντο τὰ σκοτεινὰ νέφη, εἴτε ἐκ τοῦ ἄϊξ=καταιγίς, ἀμφοτέρων ἐκ τοῦ ἀΐσσω παραγομένων).

Αἴγισθος, ὁ, υἱὸς τοῦ Θυέστου καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Πελοπίας. Ἐξαπατήσας τὴν γυναῖκα τοῦ Ἀγαμέμνονος Κλυταιμνήστραν, ἐφόνευσε μετ' αὐτῆς τὸν Ἀγαμέμνονα ἐπανερχόμενον ἐκ τῆς Τροίας, δ 513 ἐξ. λ 409 ἐξ. Ἑπτὰ ἔτη ὡς σύζυγος τῆς Κλυταιμνήστρας βασιλεύσας τῶν Μυκηνῶν, ἔλαβε τὰ ἐπίχειρα τῶν κακουργημάτων του, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὀρέστου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀγαμέμνονος αὐτός τε ϗ ἡ Κλυταιμνήστρα, α 35, γ 196 ἐξ. (Ἐτυμολογοῦσι τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ αΐξ ϗ θάω, θῆσαι, διότι δῆθεν ὡς παιδίον ἐκτεθεὶς ὑπὸ τῆς μητρὸς ἐθήλασεν ἔκ τινος αἰγός, Αἰλ. Π. Ἱστ. 12, 42. ‖. Ὁ δὲ Λοβέκκιος θεωρεῖ παράγωγον τὴν λ. «πλεονασμῷ τοῦ σ ἀντὶ τοῦ Αΐγιθος», ὡς λέγει ὁ ΜΕ.).

ΑΪΓΛΗ, ἡ, λάμψις, φέγγος, οἷον τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης, δ. 45, η 84· στιλβη, οἷα ἡ τοῦ μετάλλου, Β 458, Τ 362· ἐν γένει ἡ ἐν αἰθρίᾳ λάμψις τῆς ἡμέρας, λαμπηδών, ζ 45 (συγγ. τοῦ λάω, γλαύσσω, ἀγλαός· ‖. κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ἀντὶ τοῦ ἀγίλη ἐκ τῆς ῥίζ. ἀγ-ῆτις ἐν τῇ Σανσκριτ. σημ. τὸ κινεῖσθαι καὶ τρέμειν). Ἐκ τούτου

ΑΙΓΛΗΕΙΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ, λαμπρός, τηλαυγής, φαεινός, αἴθριος, ἐπίθ. τοῦ Ὀλύμπου παρ' Ὁμ. Τὸ οὐδέτ. ἐπιῤῥηματικῶς, Ὑ. 31, 11.

ΑΙΓΥΠΙΟΣ [.⏑⏑.], ὁ, μέγα ἁρπακτικὸν ὄρνεον, πιθαν. ὁ ὑπὸ τῶν νεωτέρων γυπαετὸς καλούμενος, Η 59 «ὄρνιθες αἰγυπιοί»· π 217 κ. ἀ. (Κατὰ μέν τινα ἐτυμολογίαν ἀπίθανον σύνθετ. ἐκ τοῦ αΐξ καὶ γύψ, δηλ. ὁ αἶγας ἁρπάζων· ‖. κατὰ δὲ τὸν Λοβέκ. σύνθ. ἐκ τοῦ αἰετὸς

καὶ γύψ κατὰ συγκοπήν, οἷα καὶ ἐν τῷ: αἰπόλος καὶ λεόπαρδος).

Αἰγύπτιος, ία, ιον, (ὅπου ἡ λήγουσα εἶνε μακρά, τρισύλλαβον τὸ ὄνομα, οἷον Ι 382, δ 83, 127 κ. ἀ. τετρασύλλαβον δὲ, δ 385). 1) ἐπιθ. Αἰγυπτιακός. 2) οὐσιαστ. Αἰγύπτιος, δ 83.

Αἰγύπτιος, ὁ, κύρ. ὄν., γέρων τις Ἰθακήσιος, ϐ 15.

Αἴγυπτος. 1) θηλ. ἡ ἐν τῇ βορείῳ Ἀφρικῇ χώρα Αἴγυπτος „Μισίρι“, ρ 448 (ἀλλαχοῦ δὲν διακρίνεται τὸ γένος, ὡς δ 351). 2) ἀρσ. ὁ Νεῖλος ποταμός (καὶ «Αἴγυπτος ποταμός» λεγόμενος, ξ 258), δ 355, ξ 257, 258.—Αἰγυπτόν δε, εἰς τὸν Νεῖλον ποταμόν, ξ 246. (‖. Τὸ ἐν ἀρχῇ αἰ- εἶνε κύριος οἷδεν ὁποῖον πρόθεμα· πρβλ. ἐν τούτοις τὴν λ. ΑΙΓΙΛΙΨ· διότι ἡ ῥίζα εἶνε gupt, ἥτις σώζεται ἔν τε τῷ ὀνόματι τῶν νῦν λειψάνων τῶν παλαιῶν Αἰγυπτίων, τῶν Κπτ=Κοπτῶν καὶ ἐν τῷ τῆς καθομιλ. „Γύφτος;“=Ἀθίγγανος, οἵτινες ἐθεωρήθησαν ὡς Αἰγύπτιοι). *Ὀδ.

ΑΙΔΕΙΟ, συνῃρ. ἐκ τοῦ αἰδέεο, πρστ. ἐνεστ. τοῦ ΑΙΔΕΟΜΑΙ.

ΑΙΔΕΟΜΑΙ (ποιητ. αἴδομαι κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ.) ῥῆμα ἀποθ. μέλ. ἐσομαι, ποιητ. ἐσσομαι, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐπικ. ἠδεσάμην καὶ αἰδεσσάμην, ἀόρ. παθ. μὲ τὴν αὐτ. σημ. ἠδέσθην καὶ αἰδέσθην, καὶ τὸ γ'. πληθ. Αἰολικῶς καὶ ἐπικ. αἴδεσθεν. ἀ.) ἔχω αἰδῶ, συστέλλομαι, ἐντρέπομαι, μόνον εἰς ἠθικὴν σημ. περὶ τῆς αἰδοῦς καὶ τοῦ σεβασμοῦ τοῦ πρὸς θεοὺς καὶ ἄλλα σεβάσμια πρόσωπα ἀποδιδομένου· συντάσσ. μετ' ἀπαρεμφ. «αἴδεσθεν ἀνήνασθαι» ἐντράπησαν νὰ ἀρνηθῶσιν, Η 93· «γυμνοῦσθαι» ζ 221. Τὸ δὲ Ρ 95 «αἰδεσθείς» κεῖται καθ' ἑαυτό, ἀπολύτως, οὐδ' ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτᾶται τὸ «μήπως κτλ.» ἴδ. ΜΗ 2· β'.) μετὰ αἰτ. προσώπου, αἰδοῦμαι, τιμῶ, σέβομαι, φοβοῦμαί τινα, «ἱερῆα» Α 23 κ. ἀ. «οὔ—σε αἰδέσομαι» ξ 388· ἢ πράγματος, οἷον «μέλαθρον» Ι 640. «θεῶν ὄπιν» φ 28.

ΑΪΔΗΛΟΣ [⏑⏑..] (ἀΓϝίδηλος), ΟΝ, (κατὰ μέν τινας δι' ἐπεκτάσεως ἐκ τοῦ: ἀϊδής, κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἀχρ. ἴδηλ ϗ τοῦ στερ. α) κατὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν ὁ ἀόρατόν τι ποιῶν, ἑπομένως ἐξολοθρευτικός, καταστρεπτικός, περὶ τοῦ πυρός, Β 455· περὶ τοῦ Ἄρεως, Ε 897· περὶ τῆς Ἀθηνᾶς, Ε 880· «ὁμιλος (τῶν μνηστήρων)» π 29. «Μελάνθιος» χ 165· «ἔργα» ε 757 (οὕτως ἔγραψεν ἐνταῦθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. κατὰ τὸν Ἀπολλώνιον, τὸν Σχολιαστ. Α. καὶ τινα ἀντίγραφα ἀντὶ τῆς συνήθους κατ' Ἀρίσταρχον γραφῆς κρατερά). (Καὶ ταῦτα μὲν κατά τινας τῶν παλαιῶν, νεώτεροι δέ τινες ἐμμένοντες εἰς τὴν παλαιὰν παραγωγήν, ἑρμηνεύουσι τὸ ἐπίθετον διὰ τοῦ ἀποτρόπαιος, ἀφ' οὗ τις ἀποτρέπει τὴν ὄψιν, καὶ ἄλλοι ἔτι ἀκριβέστερον, ἀόρατος, δηλ. ἢ οὔτινος τὴν ὄψιν τις δὲν ὑποφέρει, ἀποτρόπαιος, μισητός, ἢ ὅν τινά τι; δὲν δύναται νὰ ἴδῃ, ἄδηλος, ἀφανής, μυστηριώδης. ‖. ὁ Δύντζερος ἐπενόησε νέαν ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ ἀΐ ἐπιτατικοῦ καὶ τοῦ δῆλος, ἐξ οὗ τὸ: δηλέομαι, δηλητήριον, καθ' ἣν ἡ λ. σημαίνει λίαν ὀλέθριος).—ΑΪΔΗΛΩΣ, ἐπίῤῥ. ὀλεθρίως, Υ 220†.

ΑΪΔΗΣ [⏑⏑–] (ἈΓϝίδης), ΑΟ, ὁ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ Ἅδης, γεν. Ἀΐδεω, (τρισύλλαβον κ. 512) καὶ κατὰ μεταπλασμὸν γεν. Ἄϊδος, δοτ. Ἄϊδι (ὅπ. ἴδ.) καὶ κατ' ἐπέκτασιν Ἀϊδωνεύς, ῆος, ὅπ. ἴδ. (ἐκ τοῦ ἀ—ἰδεῖν: ἀόρατος). Παρ' Ὁμ. πάντοτε πρόσωπον, πλὴν Ψ 244 «Ἄϊδι κεύθωμαι» ὅπου ἔχει τοπικὴν σημ. (Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ὁ Δοιδερλ. καὶ Φαῖσις προσωπικῶς ἐκλαμβάνουσι τὸ ὄνομα, ὁ μὲν βραχυλογικῶς ἐξηγῶν τὸ «Ἄϊδι κ.» ἀντὶ τοῦ «ἐν Ἅδου» ὡς τὸ «εἰς Ἀχιλῆα» ἀντὶ τοῦ: εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλ. ὁ δὲ Φαῖσις: κρύπτομαι παρὰ τῷ Ἅδῃ, τρόπον τινὰ ἐγκεκαλυμμένος παραδίδομαι εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Ἅδου)· ὁ Ἅδης, ὁ Πλούτων, υἱὸς τοῦ Κρόνου ϗ τῆς Ῥέας, τρίτος ἀδελφὸς τοῦ Διός, λαχὼν κατὰ τὴν διανομὴν τῆς πατρικῆς ἐπικρατείας τὰ καταχθόνια, Ο 187· διὸ καὶ λέγεται βασιλεὺς τῶν καταχθονίων καὶ τῶν νεκρῶν «ἐνέροισιν ἀνάσσων» Ο 188 «ἄναξ ἐνέρων» Υ 61, καὶ «Ζεὺς καταχθόνιος» Ι 457. Ὡς ἄκαμπτος καὶ ἀδυσώπητος μισεῖται ὑπὸ τῶν θνητῶν, Ι 158. Ὁ δὲ Ἡρακλῆς καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ περιεφρόνησεν οὐ μόνον αὐτὸν τραυματίσας, ἀλλὰ καὶ τὸν κύνα ἐκ τοῦ ᾅδου ἀπαγαγών, Ε 395. Περὶ τῆς ἀοράτους ποιούσης τοὺς ἀνθρώπους «Ἄϊδος κυνέης» ἴδ. τὴν λ. ταύτην.—Ἡ κατοικία αὐτοῦ εἶνε ὁ ᾅδης (δῶμ' Ἀΐδαο, Ἄϊδος δόμος), ὅστις ἐν τοῖς Ὁμηρικοῖς ποιήμασι δύω ἔχει θέσεις. Κατὰ τὴν Ἰλιάδα (π. χ. Ι 568 κ. ἀ. ἰδίως δὲ Υ 61 ἑξ.) καὶ Ὀδύσσειαν υ 81 καὶ κατὰ τὴν καθ' ὅλου ἐν τῇ μεταγενεστέρᾳ ἀρχαιότητι ἐπικρατοῦσαν γνώμην κεῖται ὑπό, ὅ ἐ. ἐντὸς τῆς γῆς. Ὁ δὲ ποιητὴς τῆς ἐν Ὀδυσσείᾳ Νεκυίας τοποθετεῖ αὐτὸν πέραν τοῦ Ὠκεανοῦ, τοῦ χωρίζοντος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πεφωτισμένου μέρους τῆς γῆς, κ 509 ἑξ., λ 156. Ἀμφοτέρας ταύτας τὰς γνώμας ἐπειράθησαν νὰ συμβιβάσωσι, παραδεχόμενοι ὅτι μόνον ἡ εἰς τὸν ᾅδην εἴσοδος πρέπει νὰ νοηθῇ ὡς κειμένη κατὰ τὰ δυτικώτατα τῆς γῆς ἄκρα. Ἀλλὰ τὸν συμβιβασμὸν τοῦτον τοῦ Νίτση ἀπορρίπτει ὁ Πρέλλερ. Ἐν Ὀδυσσείας κ καὶ λ παρίσταται ὁ ᾅδης ὡς πολὺ βαθετά τις, ζοφερὰ χώρα, ὄρη καὶ δάση καὶ ὕδατα ἔχουσα, ὡς ἡ γῆ, κ 509 ἑξ· φυλαττομένη κατὰ τὴν εἴσοδον ὑπὸ τοῦ Κερβέρου (ὅστις παρ' Ὁμήρῳ ἁπλῶς κύων ὀνομάζεται) λ 263· πρβ. Θ 367. Τέσσαρες ποταμοὶ διαῤῥέουσι τὴν ἐπικράτειαν τῶν ἐνέρων, ὁ Ἀχέρων, ὁ Πυριφλεγέθων, ὁ Κωκυτὸς καὶ ἡ Στύξ, κ 513 ἑξ.—Ὅλως διάφορον γνώμην ἔχει περὶ τοῦ ᾅδου ὁ Γροτεφένδης, ὅστις θέτων τὸν ᾅδην εἰς τὸ μέρος τῆς γῆς τὸ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ ἀπεστραμμένον, θεωρεῖ αὐτὸν ὡσαύτως ὑπὸ θόλου ἐστεγασμένον, ὡς καὶ τὸν

ἄνω κόσμον· ᾗ ἡ μὲν καταχθόνιος αὕτη ἐπιφάνεια, τῶν σκιῶν τὸ κατοικητήριον, ὀνομάζεται κατ' αὐτὸν Ἀΐδης, διότι αὗται οὐδεμίαν εἴδησιν ἔχουσι τοῦ ἄνω κόσμου· ὁ δὲ κάτω θόλος, τὸ κολαστήριον τῶν Τιτάνων, καλεῖται Τάρταρος.—Συχνόταται αἱ ἐλλειπτικαὶ φράσεις «εἰς Ἀΐδαο ἢ Ἀΐδεω ἰέναι, ἔρχεσθαι, ἱκέσθαι κ. τ. τ.» (ὑπονοουμένου τοῦ δόμον ἢ δόμους, ὅπερ καὶ τίθεται πολλάκις) ἀντὶ τοῦ «ἀποθνήσκειν». Ὡσαύτως «εἰς Ἀΐδαο πέμπειν, προπέμπειν, ἄγειν κ. τ. τ.» ἀντὶ τοῦ «ἀποκτείνειν»· «εἰν Ἀΐδαο» μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ «δόμοισι» («δόμοις» μόνον ω 204)=ἐν τῷ ᾅδῃ· «ἐξ Ἀΐδαο» (ὅπου πάντοτε ἐξυπακουστέον τὸ «δόμων»)=ἐκ τοῦ ᾅδου.

*ἈΪΔΙΟΣ, ΙΟΝ [–υυυ], ἀντὶ τοῦ: ἀείδιος (ἀεί), αἰώνιος, „παντοτεινός", Υ. 29, 3.

ΑΙΔΟΪΑ, τά, κατ' εὐφημισμὸν τὰ γεννητικὰ μόρια, N 568 †. κυρ. πληθ. τοῦ

ΑΙΔΟΪΟΣ, Η, ΟΝ (αἰδώς). 1) Ἐνεργ. ὁ ἔχων αἰδῶ, αἰδήμων, „ἐντροπαλός", «ἀλήτης» ρ 578.

2) Παθ. ὁ ὅντις αἰδεῖται, ὁ ἐμπνέων αἰδῶ, σεβαστός, ἔντιμος, ἀξιότιμος, σύνηθες ἐπίθετον τῆς συζύγου· ἔπειτα τῶν συγγενῶν, οἷον «ἐκυρός» Γ 172· «ἐκυρά» X 451· «μήτηρ» θ 420· ὡσαύτως ἀποδίδεται εἰς τὴν «ταμίην» Εὐρύκλειαν, α 139· εἰς βασιλεῖς, Δ 402· εἰς θεάν, Σ 294, 425, εἰς φίλους, ξένους, ἱκέτας, Φ 75, τ 191 κ. ἀ. «αἰδοῖοι» οὐσιαστικῶς, ἀξιότιμοι, (ξένοι δηλ. ἱκέται, πτωχοὶ κ. τ.) κεῖται ο 373· συνάπτεται μετὰ τοῦ: δεινὸς «αἰδοῖός τέ μοι ἐσσι δεινός τε» Γ 172 κ. ἀ. μετὰ τοῦ: φίλος Ξ 210, τ 191.—Συγκρ. αἰδοιότερος, λ 360.

ΑΙΔΟΊΩΣ, ἐπίρ. ἀξιοπρεπῶς, ἐντίμως «ἀποπέμπειν» τ 243 †.

ΑΪΔΟΜΑΙ ποιητ. ἀντὶ τοῦ ΑΙΔΕΟΜΑΙ.

ΆΪΔΟΣ [ᵕᵕ–], ΆΪΔΙ (ΆFιδος, ΆFιδι) ἐπικ. μετάπλαστος γεν. καὶ δοτ. τοῦ Ἀΐδης ἐξ ἀχρήστου ὀνομ. Ἄϊς. Συνήθης ἐν ταῖς φράσεσι «Ἄϊδος εἴσω» Z 284 κ. ἀ. καὶ «εἰς Ἄϊδος» N 415 ἐξυπακουομένου τοῦ «δόμον», ὅπερ H 131 δὲν παραλείπεται· «εἰν Ἄϊδος» δόμῳ δηλ. Ω 593. —Ἐντεῦθεν ἐπίρ. ΑΪΔΟΣΔΕ (ΆFιδόσδε) εἰς τὸν Ἅδην, Η 330 κ. ἀ. (Τὸ α[ᵕ]· ἐκτείνεται δὲ ἐν τῇ φρ. «Ἄϊδος εἴσω» καὶ Υ 336· καὶ πρὸς ἐξήγησιν τῆς ἐκτάσεως ταύτης ὁ Δοιδερλ. παραδέχεται ἀρχέγονόν τινα τύπον Αὔϊδος, ὅ ἐ. ΆνFιδος, ὃν ἀνευρίσκει ἐν τῷ Λατ. Vedius).

ΑΪΔΡΕΊΗ (ἀFιδρείη), ἡ, ποιητ., ἄγνοια, *Ὀδ. μ 41· ὁ πληθ. κ 231, λ 272. Ἐκ τοῦ

ΆΪΔΡΙΣ, (ἄFιδρις), ΙΟΣ καὶ ΕΟΣ, ποιητ. (ἀ, ἴδρις), ὁ ἀδαής, ἀμαθής, ἄπειρος, Γ 219· μετὰ γεν., οἷον «χώρου» κ 282.

ΑΪΔΩΝΕΎΣ (ΆFιδ.), ΗΟΣ, ὁ, ποιητ. ἐκτενέστερος τύπος τοῦ Ἀΐδης (ἴδ. τ. λ.)· ἡ ὀνομ. Υ 61· δοτ. Ε 190.

ΑΙΔΏΣ, ΌΟΣ, συνηρ. ΟΫ̃Σ; ἡ, 1) ὁ ἀπὸ παντὸς αἰσχροῦ ἠθικὸς φόβος, αἰδώς, „ἐντροπή", «αἰδοῖ εἴκων» Κ 238· «ἴσχε εἰδὼς καὶ δέος» Ο 657· «αἰδῶ θέσθ' ἐνὶ θυμῷ» N 121, Ο 561· ὅθεν συστολή, σωφροσύνη, εὐλάβεια, σέβας νεωτέρων πρὸς πρεσβυτέρους, κατωτέρων πρὸς ἀνωτέρους, Ω 44, γ 14, 24, θ 480, ρ 347.

2) πᾶν ὅ,τι ἐμπνέει αἰδῶ, ὅθ. ἀ.) αἶσχος, ἀσχημία, „ἐντροπή", «αἰδώς, Ἀργεῖοι» αἶσχος, ἐντροπή, Ε 787, Θ 228, N 95 κ. ἀ. β΄.) =αἰδοῖα, Β 262.

ΑΙΕΙ καὶ ΑΙΈΝ ἴδ. ΑΕΊ.

ΑΙΕΙΓΕΝΈΤΗΣ, ΑΟ, ὁ, ἐπ. (αἰεί, γενέτης) ὁ ἀεὶ ὑπάρχων, αἰώνιος, ἐπίθ. τῶν θεῶν, ἀείποτε ἐν τέλει στίχου «θεῶν αἰειγενετάων» Β 400, ψ 281 κ. ἀ. «θεοῖς αἰειγενέτῃσιν» Γ 296, δ 432 κ. ἀ.

ΑΙΕΤΌΣ, ὁ (ἄημι) ποι. ἀντὶ τοῦ ἀετός, κυρ. ὁ μετεωριζόμενος (κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον), ἑπομ. ὁ ἀετός, falco aquila τοῦ Λιννα͡ίου, εἶνε τὸ ἰσχυρότατον, τάχιστον καὶ ὀξυδερκέστατον τῶν πτηνῶν Φ 253, Ρ 674· ὅθεν τοῦ Διὸς ἄγγελος Θ 247, Ω 292, 310 κ. ἀ. Ὡς προφητικὸν πτηνὸν (οἰωνός) εἶνε ἕνεκα τῆς ὑψηλῆς αὐτοῦ πτήσεως οἰωνιστικώτατος, Μ 200, τ 538.

ΑΪΖΗΛΟΣ, ΟΝ, ἴδ. ΑΡΊΖΗΛΟΣ.

ΑΙΖΗΌΣ, ὁ, καὶ κατ' ἐπικ. ἐπέκτασιν ΑΙΖΗΪΟΣ, Ρ 520, μ 83 (κατ' ἄλλους τὸ αἰζηὸς ἔγεινε κατὰ συγκοπὴν ἐκτοῦ αἰζήιος). Κεῖται περὶ ἀκμαίων, ἰσχυρῶν, ῥωμαλέων, πρός τε πόλεμον καὶ θήραν ἐπιτηδείων ἀνδρῶν, ἄλλοτε μὲν ὡς ἐπίθετον μετὰ τοῦ οὐσιαστ. «ἀνήρ», Π 716, Ρ 520, Ψ 432 κ. ἀ. ἄλλοτε δὲ ὡς οὐσιαστικόν, οἷον «θαλεροί, ἀρηίθοοι αἰζηοί» Γ 26, Θ 298 κ. ἀ. (Ἐτυμολογία καὶ κυρία σημ. ἀβέβαιος· συνήθης παραγωγὴ ἐκ τοῦ ἀεὶ ζέω, ὅθεν κυρ. ζεστός, θερμός, οὗτινος „τὸ αἷμα βράζει", Λατ. fervidus· κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ ζῆν, ὅθεν ζωηρός, ἢ ἁπλῶς ὁ ζῶν, ὁ ἀνήρ· Οἱ ἀρχαῖοι ἐξήγουν τὴν λέξιν διὰ τοῦ: νεανίας. Ἀλλ' εἰς ταύτην τὴν γνώμην, καθ' ἣν ἡ τῆς νεότητος ἔννοια περιλαμβάνεται δῆθεν ἐν τῇ λέξει, ἀντιτάσσονται πολλὰ χωρία, οἷον Β 660, Δ 280, Ε 92, Ο 315 καὶ μάλιστα Π 17, ὅπου ἀποδίδεται εἰς τὸν τῆς γεραιᾶς Ἑκάβης ἀδελφὸν Ἄσιον. Διὰ τοῦτο ὁ Δύντζερος νομίζει ὅτι σημ. τὸν ἄνδρα, καὶ ὅτι ἡ κυρία της σημ. εἶνε ἀκμαῖος, σφριγῶν).

ΑΙΉΤΗΣ, ΑΟ, ὁ (ἐκ τοῦ αἶα, οἱονεὶ Tellurinus κατὰ τὸν Ἑρμαννον) υἱὸς τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Πέρσης, ἀδελφὸς τῆς Κίρκης, πατὴρ τῆς Μηδείας, ὁ πολυμήχανος βασιλεὺς τῆς ἐν Κολχίδι Αἴας, καθ' οὗ ὁ Ἰάσων ἐξεστράτευσεν, ἵνα λάβῃ τὸ χρυσοῦν δέρας, κ 137, μ 70.

ΑΪΗΤΟΣ, ΟΝ, ἴδ. ΆΗΤΟΣ.

ΑΙΘΑΛΌΕΙΣ [.ᵕ..], ΕΣΣΑ, ΕΝ, (αἴθαλος=καπνός καὶ καπνιά, ἐκ τοῦ αἴθω, ‖. ἐν τῇ καθομιλ. τῶν Κυθηρίων „ἀθάλη"=αἰθάλη, στάκτη) αἰθαλώδης „καπνισμένος", „μαυρισμένος" ὑπὸ τοῦ καπνοῦ, «μέλαθρον» Β 415, «μέγαρον» χ 239 (ἢ εἰς ἔνδειξιν οὐχὶ εὐτελείας, ἀλλὰ μᾶλλον πλούτου, οἱονεὶ „οἶκος Ἀβραάμ" καθ' ἃ εἴπομεν ἄλλοτε Φιλίστορ. Τόμ. Γ΄. σελ. 132, ἐν

φρικαλέος ἥρως· ἀποδίδεται εἰς τὸν Ἀχιλλέα Π 31 †. (Κατὰ τὴν συνήθη, τὴν Ἀριστάρχειον ἑρμηνείαν: πρὸς ὄλεθρον ἀνδρεῖος, ὀλέθριος ἥρως· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλεῖνον: φοβερός, ὅ ἐ. θαυμαστός, ἥρως. Ἡ δ' ἑρμηνεία τοῦ Φαίσιος, ὅτι «ἡ ἀρετὴ τοῦ Ἀχιλλέως ἔγκειται ἐν τῇ ἀκάμπτῳ ἐπιμονῇ εἰς τὴν ἅπαξ γενομένην αὐτοῦ ἀπόφασιν» ἀντιβαίνει εἰς τὴν Ὁμηρικὴν ἔννοιαν τῆς ἀρετῆς. ‖. Ἅπασαι αὗται αἱ ἑρμηνεῖαι φαίνονταί μοι βεβιασμέναι· ὑποπτεύω ὅτι τὸ ἕτερον συνθετικὸν μέρος δὲν εἶνε: ἀρετή, ἀλλὰ: ἀρέτης, ὅ ἐ. ἀρεσκόμενος, καὶ ὅτι σημαίνει ἡ λ.: ὁ τοῖς δεινοῖς ἀρεσκόμενος, χαιρέκακος, ᾗ αὕτη εἶνε βεβαίως ἁρμοδιωτάτη ἔννοια εἰς τὸ στόμα τοῦ Πατρόκλου ἐπιτιμῶντος τὸν φίλον του Ἀχιλλέα).

ΑΙΝΕΙΑΣ, ΑΟ [καὶ ΕΙΩ, Ε 534] (ὁ ἐπαινετὸς ἐκ τοῦ αἰνέω, κατὰ δὲ τὸν Υ. Ἀφρ. 199 ἐκ τοῦ αἰνός) υἱὸς τοῦ Ἀγχίσου ᾗ τῆς Ἀφροδίτης ἀπόγονος τοῦ Τρωός, ἄρα συγγενὴς τοῦ Πριάμου, ἡγεμὼν τῶν Δαρδάνων, Β 820 ἑξ. Υ 240. Ἦτο μὲν μετὰ τὸν Ἕκτορα ὁ ἀνδρειότατος ἥρως τῶν Τρώων καὶ διὰ τοῦτο ἐξ ἴσου ἐτιμᾶτο παρ' αὐτῶν, Ε 467, Λ 58· ἀλλὰ δὲν φαίνεται πολὺ συμπαθῶν πρὸς τὸν ἀγῶνα ἕνεκα τῆς διαφορᾶς, ἣν εἶχε πάντοτε πρὸς τὸν Πρίαμον, Ν 460, πιθανῶς διότι ἦτο προωρισμένος μετὰ τὴν ἐξόντωσιν τῆς Πριαμείου γενεᾶς νὰ βασιλεύσῃ τῶν Τρώων καὶ νὰ παρατείνῃ τὸ βασιλικὸν γένος τοῦ Δαρδάνου, Υ 180, 307, Υ. Ἀφρ. 197. Φαίνεται δὲ μάλιστα ὅτι οὐδὲ μετέσχεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τοῦ πολέμου, ἀλλὰ μόλις, ἀφ' οὗ ὁ Ἀχιλλεὺς ἐξεδίωξεν αὐτὸν ἐκ τῆς Ἴδης εἰς τὴν Λυρνησσὸν καὶ κατέστρεψε καὶ ταύτην, Υ 90, 190, τότε ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ Ἴλιον καὶ νὰ συναγωνισθῇ καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν ἄλλων. Μαχόμενος δὲ πρὸς μὲν τὸν Διομήδην σώζεται ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης, Ε 331 ἑξ. πρὸς δὲ τὸν Ἀχιλλέα ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος, Υ 178 ἑξ. Κατὰ παράδοσιν πολὺ ὀψιαιτέραν ἀποδημεῖ, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ διαπράττει ὅσα ὑπὲρ αὐτοῦ ἔπλασεν ἡ ποιητικὴ φαντασία τοῦ Ῥωμαίου Οὐεργιλίου.

ΑΙΝΕΩ (αἶνος), μέλ. αἰνήσω, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ αἰνέσω καὶ ἀόρ. ᾔνησα ἀντὶ τοῦ ᾔνεσα, ἐγκρίνω, ἐπιδοκιμάζω, ἐπαινῶ περὶ προσώπων καὶ πραγμάτων, μετὰ αἰτιατ. «μή με μάλα αἴνεε μήτε νείκει» δὲν εἶνε χρεία οὔτε νά με ἐπαινῇς οὔτε νά με ψέγῃς, Κ 249, Θ. 9. «οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα» π 380.

ΑΙΝΙΖΟΜΑΙ, ἀποθ., ἕτερος ἐπικ. τύπος τοῦ ΑΙΝΕΩ, ὅπ. ἴδ. Ν 374, θ 487.

ΑΙΝΙΟΣ, ὁ, Παίων τις ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Φ 210.

ΑΙΝΟΘΕΝ, ἐπίῤ. ποιητ. (αἰνός)=ἐκ τοῦ αἰνοῦ· εὑρίσκεται μόνον ἐν τῇ φράσει «αἰνόθεν αἰνῶς» ἥτις εἶνε περιγραφὴ τοῦ ὑπερθετικοῦ (αἰνότατα), παραβαλλομένη πρὸς τὴν ὁμοίαν αὐτῇ «οἰόθεν οἷος», «λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς πασῶν αἰσχίστη ἀτιμία, Η 97 †.

ΑΙΝΟΜΟΙΡΟΣ, ΟΝ, ποιητ. (μόρος) ὁ δεινήν, κακὴν ἔχων μοῖραν, „κακόμοιρος", ἄθλιος, δυστυχής, Χ 481, ι 53, ω 169.

ΑΙΝΟΠΑΘΗΣ [..⏑.], ΕΣ, ΕΟΣ, ὁ αἰνὰ πάσχων, δεινοπαθής, σ 201 †.

ΑΙΝΟΣ, ὁ, ἐγκώμιον, ἔπαινος, φ 110, Ψ 795. Ὅθεν οὕτως ὀνομάζεται ὁ λόγος, δι' οὗ ὁ Νέστωρ εὐχαριστεῖ μὲν τὸν Ἀχιλλέα, αὐτὸς δ' ἑαυτὸν ἐν αὐτῷ ἐπαινεῖ, Ψ 652, καὶ τὸ στρατήγημα ἐκεῖνο, ὅπερ ὁ κατὰ τὸ φαινόμενον ἐπαίτης διηγεῖται εἰς ἔπαινον τοῦ Ὀδυσσέως, ξ 508.

ΑΙΝΟΣ, ἡ, πόλις θρᾳκικὴ παρὰ τὸ στόμιον τοῦ Ἕβρου, ἀρχαιότερον Πολτυοβρία καλουμένη, ὅ ἐ. πόλις τοῦ Πόλτυος κατὰ Στράβωνα 7, 6, 1 ἢ Πολτυμβρία κατὰ Στέφανον τὸν Βυζ. καὶ νῦν δὲ Αἶνος καλεῖται. Ἐντεῦθεν Αἰνόθεν=ἐκ τῆς Αἴνου Δ 520.

ΑΙΝΟΣ, Ἡ, ΟΝ, ἐπικ. καὶ Ἰων. ἐπίθ. τιθέμενον, ὡς καὶ τὸ δεινός, ἐπὶ παντὸς ὅ,τι διὰ τοῦ κατ' ἔκτασιν ἢ ἔντασιν μεγέθους αὐτοῦ ἢ διὰ τῶν κατ' ἐξοχὴν ὀλεθρίων αὐτοῦ ἐνεργειῶν ἐμποιεῖ φόβον, ἔκπληξιν, φρίκην, τρόμον· ὅθεν ά.) ἐπὶ προσώπων «Ζεύς» Δ 25 κ. ἀ. «Ἀθηνᾶ» Θ 423 κ. ἀ. «αἰνότερον γυναικός» λ 427. β'.) ἐπὶ καταστάσεων ἐσωτερικῶν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐξωτερικῶν, οἷον «δηϊοτής» Γ 20 κ. ἀ. «φύλοπις» Δ. 15 κ. ἀ. «πόλεμος» θ 519· «ὄνειρος» τ 568· «ἄχος» Δ 169 κ. ἀ. «τρόμος» Η 215· «ὀϊζύς» ο 342· «κάματος» ε 457, «μόρος» Σ 465· «κακόν» μ 275· «αἰνότατος λόχος» φοβερώτατον καρτέρι, δ 441· «αἰνὰ πάσχειν» δεινοπαθεῖν, Χ 431. γ'.) ἐπὶ πραγμάτων «νεκάδες» σωροὶ πτωμάτων, Ε 886. Τὸ αἰνὰ πολλάκις ὡς ἐπιῤῥ. δεινῶς, σφόδρα «αἰνὰ ὀλοφύρεσθαι» χ 447· «αἰνὰ τεκοῦσα» πρὸς δυστυχίαν, ἐπὶ κακῷ, γεννήσασα, Α 414. (Πιθανῶς παράγ. ἐκ τοῦ ἐπιφων. αἴ κατὰ συναίρεσιν ἀντὶ τοῦ αἰανός· κατὰ δὲ τὸν Βούττμαννον ὅπως τὸ δεινός ἐκ τοῦ δετσαι οὕτω καὶ τὸ αἰνός, συγγ. τοῦ αἰητός, ἔκτινος ἀχρ. αἴω. ‖. Τὰ τοῦ Βουττμάννου ἐσφαλμένα).

ΑΙΝΥΜΑΙ [.⏑.], ἀποθ. ἐπικ. (ἀντὶ τοῦ αἴρνυμαι ἐκ τοῦ αἴρω κατὰ τὸν Δοιδερλ.) μόνον κατ' ἐνεργ. καὶ παρατατ. ἄνευ αὐξ. λαμβάνω, ἀφαιρῶ, „παίρνω", μετὰ αἰτ. «ὀϊστόν» Ο 459· «θώρηκα ἀπὸ στήθεσφι» Λ 374· «τεύχεα ἀπ' ὤμων» Λ 580· «χεῖρας» „πιάνω", χ 500· «ἄνθεα» δρέπω Υ. Δήμ. 6· μετὰ γεν. διαιρετ. «τυρῶν αἴν.» ι 225· μεταφ. «πόθος αἴνυταί με» μὲ καταλαμβάνει, ἢ „μὲ παίρνει", ξ 144.

ΑΙΝΗΣ, ἐπίῤ. (αἰνός), ἐν γένει δεινῶς, σφόδρα, οἷον «τείρεσθαι, φιλεῖν, ἐοικέναι, τέρπεσθαι, δεδιέναι» πολλαχ. παρ' Ὁμ.

ΑΙΞ, ΑΙΓΟΣ, ἡ (ἀΐσσω) δοτ. πλ. αἰγεσιν, Κ 486, „ἡ 'γίδα", παρ' Ὁμ. πλχ. ᾗ ὁ αἴξ;=„ὁ τράγος", ξ 106· «ἄγριος» αἴγαγρος, Δ 105 καὶ Ὀδ.

πολχ. (κατὰ τὸν Βέμφεϋν θηλυκὸν τοῦ σανσκριτ. aja=τράγος).

Αἴξασκον, ες, ε, ἴδ. Αἴσσω.

Αἰολίδης, ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Αἰόλου. 1) Σίσυφος, Ζ 154. 2) Κρηθεύς, λ 237.

Αἰολίη, νῆσος, ἡ Αἰολία νῆσος, κατοικία τοῦ Ἱπποτάδου Αἰόλου (ἴδ. τ. λ.) νῆσος μυθική, περιβεβλημένη τεῖχος χάλκινον ἀδιάῤῥηκτον, κειμένη ἐπὶ ὀλισθηροῦ βράχου πρὸς δυσμὰς τοῦ Ὁμηρικοῦ κόσμου, κ. 1 ἐξ. (Κατὰ τοὺς ἀρχαίους εἶνε μία τῶν Λιπαραίων νήσων καὶ ἰδίως ἡ Στρογγύλη (τὰ νῦν Stromboli, Πλιν. H. N. 3, 9, 94. Στράβ. 6, 2, 11) ἢ ἡ Λιπάρα (νῦν Lipari). Τῶν δὲ νεωτέρων ὁ γεωγραφίαν Ὁμηρικὴν συγγράφας Φαίλκερος (Völcker) νομίζει αὐτὴν μίαν τῶν παρὰ τὴν δυτικὴν ἄκραν τῆς Σικελίας Αἰγουσῶν νήσων. Ὁ δὲ Οὐόσσιος, ὅστις μεταφράζει τὸ ἐπίθ. «πλωτή» ἐπιπλέουσα, θέτει αὐτὴν ὁτὲ μὲν ἀνατολικῶς τῆς Θρινακίας, ὁτὲ δὲ δυτικῶς τοῦ Ἄτλαντος (ἴδ. πλωτός)· ἀλλ' ἔχει πολλοὺς τοὺς ἀντιλέγοντας.

***Αἰολίς**, ίδος, ἡ, ἐπιθ. αἰολική. Ἐπ. 4, 6.

***Αἰολίων**, ωνος, ὁ, υἱὸς τοῦ Αἰόλου=Μάκαρ, Υ. Ἀπ. 37.

Αἰόλλω, ποιητ. (αἰόλος), ταχέως τι κινῶ, συχνὰ στρέφω, „στρεφογυρίζω" «γαστέρα» υ 27 †.

Αἰολοθώρηξ, κος, ὁ ἔχων θώρακα αἰόλον, ὅ ἐ. μαρμαρύσσοντα, ἀκτινοβόλον, λαμπρόν, *Ἰλ. Δ 489. Π 173. (Κατὰ δὲ τὸν Βούττμαννον ὁ θώρακα εὐκίνητον, εὔστροφον ἔχων ἢ ἐν αὐτῷ εὐκόλως κινούμενος, στρεφόμενος). ἴδ. Αἰόλος.

Αἰολομίτρης, ου, ὁ μίτραν ἔχων αἰόλην, ὅ ἐ. μαρμαρύσσουσαν, ἀκτινοβόλον, λαμπράν· (κατὰ δὲ τὸν Βούττμ. εὐκίνητον) Ε 707 †. ἴδ. Αἰόλος.

Αἰολόπωλος, ὁ ἔχων εὐστρόφους, εὐκινήτους, ταχεῖς πώλους, γοργόπωλος, Γ 185 †. καὶ Υ. Ἀφρ. 138, ἴδ. Αἰόλος.

Αἰόλος, η, ον. 1) εὔστροφος, εὐλύγιστος, εὐκίνητος, «πόδας αἰόλος ἵππος» ἐλαφρός, ταχύς, γοργὸς τοὺς πόδας, Τ 404· ὡσαύτως δέ, νομίζω, πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ καὶ τὸ «αἰόλος ὄφις» ὁ εὐκαμπτος, εὐλύγιστος, Μ 208. «σφῆκες μέσον αἰόλοι» εὐκίνητον ἔχοντες τὴν μέσην (κακῶς ὁ Δοιδερλ. συνάπτει τὸ «μέσον» πρὸς τὸ ῥῆμα) Μ 167· «αἰόλος οἶστρος» ὁ παρακινητικῶς, ἐμμανῶς περιπτάμενος, χ 300· «αἰόλαι εὐλαί» ἀεικίνητοι σκώληκες, Χ 509· (ἂν καὶ ἐνταῦθα δύναται νὰ ἁρμόζῃ καὶ ἡ 2) σημασία. 2) μαρμαρύσσων, μαρμαρυγὴν ἐκπέμπων, ἐξαστράπτων, ἀκτινοβολῶν, καθ' ὅσον ἡ ταχεῖα κίνησις οὕτως ἐμφανίζει τὰ πράγματα, οἷον «τεύχεα» Ε 295. «σάκος» Η 222, πρβ. Παναίολος. (Ἄλλοι ὅμως, ὡς ὁ Βούττμαννος, ἐκλαμβάνουσι καὶ ἐνταῦθα τὴν λ. εἰς τὴν 1) σημασίαν, εὐμεταχείριστος, ὅπερ, ὅ,τι καὶ ἂν λέγῃ ὁ Βούττμ., δὲν ἁρμόζει εἰς τὴν μεγάλην ἀσπίδα τοῦ Αἴαντος)· «ὄστρακον» τὸ διὰ τὴν ποικιλίαν μαρμαρύσσον ὄστρακον τῆς χελώνης, Υ. Ἑρμ. 33. (Κατὰ τὸν Βούττμανν. παράγεται ἐκ τοῦ ἄω, ἄημι, καὶ σημ. κυρ. τὸν πνέοντα, πτερυγίζοντα· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ αὐτοῦ, καὶ σημ. τὸν ταχὺν ὡς ὁ ἄνεμος· κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ εἴλλω).

Αἴολος. ὁ, (ὁ ταχὺς ἐκ τοῦ ἐπιθ. αἰόλος, κατὰ τὸν Ἄρτουγγ συγγ. τῷ ἀΐηναι). 1) υἱὸς τοῦ Ἱππότου καὶ τῆς Μελανίππης κατὰ τὴν Ὀδ. κ 2· κατὰ δὲ τὸν Διόδωρον 4, 69 υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἄρνης καὶ ἀπόγονος τοῦ Ἱππότου· κύριος τῆς νήσου Αἰολίας, ἐπιστάτης ἢ διανομεὺς τῶν ἀνέμων (ταμίας ἀνέμων), κ 21. Θεοφιλὴς ὢν διάγει μετὰ ἓξ υἱῶν καὶ ἄλλων τοσούτων θυγατέρων του, πρὸς ἀλλήλους διὰ γάμου συνεζευγμένων, βίον λαμπρὸν καὶ εὐφρόσυνον, κ 5 ἐξ. Ἐπὶ ἕνα μῆνα φιλοξενήσας τὸν πλανώμενον Ὀδυσσέα, φροντίζει ἔπειτα περὶ τῆς ἐπανόδου αὐτοῦ εἰς τὴν πατρίδα δοὺς εἰς αὐτὸν τὸν θαυμάσιον ἐκεῖνον ἀσκόν, τὸν περιέχοντα πάντας τοὺς ἀνέμους κ 25 ἐξ. 2) υἱὸς τοῦ Ἕλληνος καὶ τῆς νύμφης Ὀρσηίδος, πατὴρ τοῦ Σισύφου, Κρηθέως καὶ ἄλ. (πρβ. Αἰολίδης), βασιλέως τῆς Θεσσαλίας. (Ἡ γεν. Αἰόλου ἔχει μακρὰν τὴν μέσην συλλαβ. ολ, κ 36, 60, ὅπου ὁ Ἄρενς προτείνει τὴν γραφὴν Αἰόλοο).

Αἰπεια, ἡ, πόλις παράλιος τῆς Μεσσηνίας, κατὰ μὲν τὸν Στράβ. 8, 4, 5 ἡ ὕστερον Θουρία ἢ Μεθώνη· κατὰ δὲ τὸν Παυσαν. 4, 34, 3 ἡ Κορώνη, Ι 152.

Αἰπεινός, ή, όν, ποιητ. ἐπίθ. κατ' ἐπέκτ. ἐκ τοῦ αἰπός=αἰπύς, ὅπ. ἴδε, (‖. ἢ μᾶλλον ἐκ τοῦ αἶπος-αιπεινός, ὡς ἐκ τοῦ δέος-δεινός, ἄλγος-ἀλγεινός, καὶ πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ ὄχι ὀρεινός, ἀλλὰ πυργωτός, ὑψίπυργος, hochgezinnt κατὰ τὸν ΓΜ. Μίγκουϊτζ). «Ἴλιος» Ι 419 κ. ἀ. «Γονόεσσα» Β 573. «Καλυδών» Ν 271. «κάρηνα» Β 869, ζ 123.

Αἰπήεις, εσσα, εν (αἶπος=ὕψωμα) κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην=αἰπύς, ὅπ. ἴδε· κάλλιον δὲ (μετὰ τοῦ Γοιβέλου, γράψαντος περὶ τῶν εἰς εις Ὁμηρ. ἐπιθέτων) ὁ πολλὰ ὑψώματα ἢ ὄρη ἔχων, ὁ περικυκλούμενος ὑπὸ ὀρέων, «Πήδασος» Φ 87 †. (‖. Ἂν δὲ ἀλλαχοῦ, Ζ 35, ἡ αὐτὴ πόλις κεῖται «Σατνιόεντος παρ' ὄχθας» καὶ λέγεται: αἰπεινή, περὶ τούτου ἴδ. Αἰπεινός).

Αἰπόλιον, τὸ (αἰπόλος), ποίμνιον, „κοπάδι αἰγῶν", ρ 213 κ. ἀ. κατὰ πλευνασμὸν «αἰπόλια αἰγῶν» Β 474 κ. ἀ.

Αἰπόλος, ὁ (αἴξ, πολέω) αἰγοβοσκός, «ἀνήρ» Β 474· συνήθως οὐσιαστ. συναπτόμενον κατὰ πλεονασμὸν μετὰ τοῦ «αἰγῶν» ρ 247 κ. ἀ.

Αἰπός, ή, όν, ἕτερος ἐπ. τύπος τοῦ αἰπύς, ὅπ. ἴδε, «πόλις» Ν 625, γ 130. «ῥέεθρα» ἐπικλινῆ, ἀπότομα («ἄνωθεν καταῤῥέοντα» Σχολ.) κατωφερῆ Θ 369, Φ 9.

Αἶπυ, τό, πόλις ἐν τῇ τοῦ Νέστορος ἐπικρα-

τεια (κατὰ Στράβ. 8, 3, 24 σελ. 349 αἱ μετέπειτα Μαργάλαι ἢ ἡ Μακιστία) Β 592, Υ. Ἀπ. 423. κυρίως οὐδ. τοῦ

Αἰπύς, εῖα, ύ, 1) ἀπότομος, ἀνωφερής, ὄρθιος, ἀπόκρημνος, ὑψίκρημνος, ἐπίθ. ὀρέων καὶ πόλεων ἐπὶ ἀποτόμων ὑψωμάτων ἱδρυμένων καὶ ὑψηλὰ τείχη περιβεβλημένων, «ὄρος, πτολίεθρον, Ἴλιον, τεῖχος αἰπύ», Ἰλ. καὶ Ὀδ. πολχ. «βρόχος» ἀφ' ὑψηλοῦ κρεμάμενος λ 278.

2) μεταφ. περὶ καταστάσεων, εἰς ἃς ἀποτόμως καὶ αἰφνιδίως τις περιπίπτει, οἷον «αἰπὺς ὄλεθρος» αἰφνίδιος, ἄφευκτος, Ζ 57· «φόνος» Ρ 365, δ 843· «χόλος» ὀξὺς θυμός, Ο 223· (‖. καὶ κατὰ μεταφ. ἀπὸ τῶν ὀρθίων καὶ ἀνωφερῶν), «αἰπὺς πόνος» δυσχερὴς κόπος, ὁ τῆς μάχης, Λ 601· Π 651· «αἰπύ οἱ ἐσσεῖται» Ν 317.

Αἰπύτιος [.⏑..], ίη, ιον, εἰς τὸν Αἴπυτον ἀνήκων, τὸν υἱὸν τοῦ Ἐλάτου, βασιλέα τῆς ἐν Ἀρκαδίᾳ Φαισάνης, «τύμβος» ὁ τάφος αὐτοῦ ὁ κατὰ τὴν ὑπώρειαν τῆς Κυλλήνης κείμενος, Β 604, πρβ. Παυσ. 8, 16, 2.

Αἱρέω, μέλ. αἱρέσω, ἀόρ. β΄. εἷλον, ἐπικ. ἕλον καὶ θαμιστ. ἕλεσκον, μέσ. μέλ. αἱρήσομαι, ἀόρ. β΄. εἱλόμην, ἐπ. ἑλόμην. Α΄.) Ἐνεργ. 1) λαμβάνω, καταλαμβάνω, „πιάνω", ά.) κυρ. «τι ἐν χερσίν» λαμβάνω τι εἰς τὰς χεῖρας, δ 66 «τινὰ τινός» τινὰ ἀπό τι, οἷον «κόμης» πιάνω τινὰ ἀπὸ τὰ μαλλιὰ Λ 197· «χειρός» λαμβ. τινὰ τῆς χειρός, Α 323, Δ 542 κ. ἀ. «γούνων» πιάνω τινὰ ἀπὸ τὰ γόνατα, ἀγκαλιάζω τὰ γόνατά του, εἰς ἔνδειξιν ἱκετείας, Φ 71· «δουρὸς μέσσου» τὸ δόρυ ἀπὸ τὴν μέσην, Γ 78, Η 56. Συντάσσεται πολλάκις μετὰ δοτ. ὀργανικῆς, οἷον «χερσὶ δόρυ» Μ 465 κ. ἀ. «χαλκὸν ὀδοῦσι» Ε 75· «γαῖαν ἀγοστῷ» (ἴδ. Ἀγοστός), Λ 425 κ. ἀ.—«αἱρῶ τινα» „καταφθάνω, πιάνω", καταλαμβάνω τινὰ διώκων θ 330· Ψ 345, ὅπου συνάπτεται μετὰ τοῦ «παρελθεῖν»· «τινὰ ἐπὶ μάστακα χερσὶν» πιάνω ἢ φράττω τινὸς τὸ στόμα, ψ 76 (πρβ. δ 287)· «τινὰ προτὶ οἷ ἐλεῖν» ἑλκύω τινα πρὸς ἐμαυτόν, περιπτύσσομαι, Φ 508, ω 348· καὶ μόνον δὲ τὸ αἱρεῖν μετὰ αἰτ. σημ. τὸ εἰς ἀγκάλας λαμβάνω, λ 205, 206, 210· «χροὶ εἷμαθ' ἑλεῖν» παίρνω φορέματα εἰς τὸ σῶμα, ἐνδύομαι, ρ 58· ἔτι δὲ λαμβάνω τι ὡς βραβεῖον, Ψ 613. β΄.) μεταφ. «χόλος, θάμβος, οἶκτος, ἵμερος, δέος, λήθη, ὕπνος αἱρεῖ με» μὲ καταλαμβάνει „μὲ πιάνει, μὲ παίρνει", Ὁμ. πολχ. «ἔνθεν ἑλών» (δηλ. ἀοιδήν) ἐκεῖθεν ἀναλαβὼν (τὴν ὑπόθεσιν), ἀρξάμενος „ἀφ' οὗ ἔπιασεν ἀπ' ἐκεῖ" θ 500.

2)=ἀφαιρῶ „σηκώνω" «τι ἀπ' ἀπήνης» Ω 579· «ἀχλὺν ἀπ' ὀφθαλμῶν» Ε 127· ὅθεν ἰδίως ά.) ἁρπάζω, διὰ τῆς βίας λαμβάνω, «γέρας» Α 139 κ. ἀ. «τὸν ἄτη φρένας εἷλε» „τοῦ πῆρε τὰ μυαλά", Π 805, καὶ μάλιστα ἐν πολέμῳ κρατῶ, καταβάλλω, περί τε τόπων, κυριεύω, κατακτῶ, „παίρνω", οἷον «πόλιν, νῆας» Ὁμ. πολχ. καὶ περὶ προσώπων, αἰχμαλωτίζω „πιάνω" «ζωόν τινα» Ζ 38 κ. ἀ. «τινὰ ἔγχει» „παίρνω τινὰ μὲ" τὸ δόρυ, ὅ ἐ. πληγώνω, φονεύω, Ε 50· καὶ συνηθέστερον ἁπλῶς «αἱρῶ τινα» Δ 457, Ζ 35 κ. ἀ. Β΄.) Μέσ.

1) χάριν ἐμαυτοῦ ἢ τὸ ἐμαυτοῦ λαμβάνω «ἔγχος, δόρυ» Γ 338. κ 31 κ. ἀ. «τόξα ἀπὸ πασσάλου» Ε 210· «ἀπ' ὤμων τεύχεα» δηλ. οἱ θεράποντες, ἀπὸ τῶν ὤμων τοῦ ἑαυτῶν δεσπότου, Η 122· «τὶ μετὰ χερσίν» εἰς τὰς χεῖράς μου, θ 372· «κόρυθ' εἵλετο» (ἡ Ἀθηνᾶ τοῦ Ἄρεως) Ο 125, (ὅπου φαίνεται ὅτι τὸ μέσον ἔχει τὴν σημ. τοῦ ἐνεργ. διὸ καὶ ὁ Λαρόχης διώρθωσεν εἷλεν· ‖. ἀλλὰ νομίζω ὅτι πολὺ δὲν διαφέρει τοῦ ἀνωτ. Η 122· «ἀπ' ὤμων (Μενελάου) τεύχε' ἕλοντο» οἱ θεράποντες). 2) λαμβάνω τι ἐπάνω ἢ ἐντός μου, ἀπολαμβάνω, ἀποδέχομαι, ἐπιτυγχάνω, καὶ ἐν γένει λαμβάνω τι εἴτε ὡς ὀφειλόμενον ἢ ἀνῆκόν μοι, εἴτε ὡς ὠφέλιμον ἐμαυτῷ, «ὁ δ' ἀναίνετο μηδὲν ἐλέσθαι» Σ 500· «δόρπον, δεῖπνον» Η 370, Β 399 κ. ἀ. καὶ μεταφορ. «ὕπνου δῶρον» Η 482· «ἄλκιμον ἦτορ» λαμβάνω γενναιότητα (θάρρος) εἰς τὴν καρδίαν μου, Ε 529· «φιλότητα» ἀναλαμβάνω τὴν φιλίαν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ «μηνιθμὸν ἀποῤῥῖψαι» Π 282· «πεῖραρ» τυγχάνω τοῦ σκοποῦ, φθάνω εἰς τὸν σκοπόν, Σ 501· «ὅρκον τινός» ἀποδέχομαι, δ 746· καὶ «ὅρκον· τινί» Χ 119. 3) ἐκ πολλῶν λαμβάνω τι χάριν ἐμαυτοῦ, ἐπομ. ἐκλέγω· «τέμενος, γυναῖκας» Ι 578, ι 334· «τινά» μετ' ἀπαρεμφ. ἐκλέγω τινὰ πρός τινα σκοπόν, Β 127. «Ὡρίωνα ἕλετο Ἠώς» ἐξελέξατο σύζυγον, ε 121· ἀλλ' ἴδ. ἔχω 1) α). 4) ἀφαιρῶ, ἁρπάζω τι δι' ἐμαυτὸν «γέρας» Ι 368· «τινὰ ἐκ χειρῶν τινος» Σ 445.

Ἄϊρος [.–.] (Ἄϝιρος) ὁ (α στερ., Ἶρος) λογοπαίγνιον πρὸς χαριεντισμὸν σχηματισθὲν ἐκ τοῦ ὀνόματος Ἶρος, ὁ «ὄχι Ἶρος» ὅστις δὲν θὰ ἦνε πλέον Ἶρος, σ 73 †. πρβ. ςχ. 7.

Αἰρῶ, ἴδ. Ἀείρω.

(Ἄϊς) ἄχρ. ὀνομ. τοῦ Ἄϊδος, Ἄϊδι, ἅπερ ἴδ.

Αἶσα, ἡ, Α΄.) ὡς προσηγορ. ἐπικ. 1) ἡ ἀπονέμουσα, μοιράζουσα, ὅ ἐ. τὴν μοῖραν ἑκάστου ὁρίζουσα, βουλὴ θεοῦ τινος, οἷον «Διός» Ι 608· «ὑπὲρ Διὸς αἶσαν» παρὰ τὴν βουλὴν τοῦ Διός, Ρ 321· «δαίμονος αἶσα κακή» λ 61.

2) τὸ ἀπονεμόμενον, ὅθεν ά.) τὸ μοιράδιον, μερίδιον «ληΐδος» Σ 327· «ἀπὸ ληΐδος» ε 40. β΄.) τὸ εἱμαρμένον, ἡ „μοῖρα", ἡ τύχη (καλὴ ἢ κακή) «ἰῇ γεινόμεθα αἴσῃ» μὲ τὴν αὐτὴν ἐγεννήθημεν τύχην, Χ 477· «κακῇ αἴσῃ τόξα ἐλόμην» κατὰ κακὴν μοῖραν, κατὰ δυστυχίαν, Ε 209, πρβ. τ 259 κ. ἀ. ὅθεν ἡ προωρισμένη ἑκάστῳ μοῖρα, διάρκεια τῆς ζωῆς, Α 416· πολλάκις παρ' Ὁμ. ἡ φράσις «αἴσά μοι» μετ' ἀπαρεμφ. μοὶ εἶνε εἱμαρμένον, πεπρωμένον, „εἶνε ἡ μοῖρά μου", «εἰ δέ μοι αἶσα

τεθνάμεναι» Ω 224. πρβ. Π 707, ε 113 κ. ά.

3) τὸ προσῆκον, τὸ ἁρμόζον, τὸ δίκαιον «ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα» εἶνε ἀκόμη πρέπον, ἔχομεν ἀκόμη δίκαιον καὶ νὰ ἐλπίζωμεν, π 101, τ 84· «κατ' αἶσαν» καθὼς πρέπει, δικαίως, «ὑπὲρ αἶσαν» παρὰ τὸ πρέπον, ἀδίκως, Γ 59 κ. ά. «ἐν καρὸς αἴσῃ» ἴδ. ΚΑΒ.

Β΄.) κύρ. ὄνομ. προσώπου ἡ Αἶσα, ἡ αἰωνίως καὶ ἀμετατρέπτως κυβερνῶσα Εἱμαρμένη, ὡς καὶ ἡ Μοτρα, ὅπ. ἴδε, Υ 127, η 197. Ἐν ἀμφοτέροις τούτοις τοῖς χωρίοις ἀνευρίσκει ὁ Γοιτλίγγιος ὄχι προσωποποίησιν, ἀλλ' ἁπλῆν συμβολικὴν ἔκφρασιν, ὅπερ δυσκόλως συνάδει πρὸς τὸ «ἐπένησε» καὶ «νήσαντο». — (Πιθανὴ παραγ. ἐκ τοῦ δαίω κατὰ τὸν Λόβεκκ· κατ' ἄλλους συγγ. τοῦ αἶνος, αἰνέω· ἄλλοι δὲ σχετίζουσιν αὐτὸ πρὸς τὸ ἶσος, οἷον ὁ Δοιόερλ., καθ' ὃν ἐξ ἀρχῆς ἦτο ἡ λέξις ἀναFἶσα, «ἀεὶ ἴση» κατὰ τὸ Μ. Ε. τέλος «ἀεὶ οὖσα» κατὰ τὸν Ἀριστοτ. περὶ κόσμου 7).

ΑΙΣΑΓΕΗΣ [.⏑..] ὅρος, τό, ἄγνωστόν τι ὄρος ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ παρὰ τὴν Κλάρον, Γ. Ἀπ. 40. Ὁ Ἴλγεν εἰκάζει ὅτι πρέπει νὰ γραφῇ Αἰγαγέης καὶ ὑπονοεῖ τὸ τῆς Αἰολίδος ἀκρωτήριον Αἰγᾶν, πρβλ. Στράβ. 13, 1, 68.

ΑΪΣΗΠΟΣ, ὁ, 1) ποταμὸς τῆς Μικρᾶς Μυσίας, ἐκβάλλων παρὰ τὴν Κύζικον εἰς τὴν Προποντίδα, νῦν Σατάς-δερέ, Β 825, Μ 21. 2) υἱὸς τοῦ Βουκολίωνος, Τρώς, ὑπὸ τοῦ Εὐρυάλου φονευθείς, Ζ 21.

ΑΪΣΣΩ ἐπ. (ἄημι, πρβλ. ἀΐω) μόνον κατ' ἐνεργ. καὶ παρατ. ἐκπνέω, «θυμόν» ξεψυχῶ, μόνον * Ἰλ. Π 468, Υ 403.

ΑΪΣΙΜΟΣ [.⏑.], ΟΝ, τό θηλ. ΗΗ, ἐπικ. (αἶσα) 1) ὁ ὑπὸ τῆς εἱμαρμένης ὡρισμένος, ὁ πεπρωμένος, μόνον «αἴσιμον ἦμαρ» ἡ πεπρωμένη ἡμέρα, Θ 72 κ. ἀλχ. «αἴσιμον ἦεν» ἦτο πεπρωμένον, Ι 245, ο 239 κ. ἀλχ. 2) ὁ πρὸς τὸ δίκαιον καὶ πρέπον σύμφωνος, δίκαιος, πρέπων, ἁρμόζων, προσήκων, «ἔργα» ξ 84· «αἴσιμα πάντα τίνειν» πληρόνω πᾶν ὅ,τι εἶνε δίκαιον, θ 348· «αἴσιμα πίνειν» ὅσον πρέπει, μετρίως, φ 294· «αἴσιμα παρειπεῖν» τὰ πρέποντα συμβουλεύω, Ζ 62· «φρεσὶν αἴσιμα εἰδέναι» φρονῶ καθὼς πρέπει, εὖ φρονῶ, Ο 207· «φρένας αἰσίμη ἧσθα» ἦσο καθὼς πρέπει εἰς τὰς φρένας, εἶχες σώας τὰς φρένας, ψ 14· «αἴσιμα εἶπες ταῦτα» ὀρθῶς ἐχαρακτήρισας ταῦτα χ 46.

ΑΪΣΙΟΣ [.⏑.], ΟΝ, ἐπικ. (αἶσα) ὁ κατὰ (καλήν) τύχην σταλείς, «τοιόνδ' ἦκεν ὁδοιπόρον ἀντιβολῆσαι αἴσιον» Ω 376 †. (|. Ἔνθα ὅμως ὀρθότερον ἴσως ὁ Δύντζερος ἐκλαμβάνει τὸ αἴσιον ὡς ἐπίρ. ἀντὶ τοῦ: αἰσίως, εὐτυχῶς, κατ' εὐτυχίαν).

ΑΪΣΣΩ [---, πλὴν ἐν τῇ Φ 126, ἔνθα τὸ α ⏑], ἀόρ. ά. ἤϊξα, ὑποτ. ἀΐ ω, μετοχ. ἀΐξας, ἀόρ. θαμιστ. ἀΐξασκον, ἀόρ. παθ. ἠίχθην, ἀπαρ. ἀϊχθῆναι, μέσ. ἀόρ. ἀΐξασθαι, Χ 195. 1) Ἐνεργ. ταχέως, ὁρμητικῶς κινοῦμαι, τρέχω, σπεύδω, ὁρμῶ καὶ πηδῶ, καὶ Α) ἐπὶ ἐμψύχων ά.) «ἤϊξεν ἐπὶ χθόνα» ἡ Ἀθηνᾶ, Δ 78· συχνὸν τὸ «βῆ ἀΐξασα» ἐπορεύθη δρομαία· Β 167· «ἀΐξαντε πετέσθην» εὐθὺς ἀμφότεροι ἐπέτασαν, Ο 150· «ἀΐξαντε φυγῇ ἰκέσθην» εἰς ταχεῖαν φυγὴν ἀμφότεροι τραπέντες ἦλθον, κ 117· «ἤϊξεν πέτεσθαι» ὥρμησε νὰ πετάσῃ, μετὰ σπουδῆς ἐπέτασε, Φ 247. β΄.) ἐπ' ἀνθρώπων πολλάκις ἐχθρικῶς ἐφορμώντων, ἐπιπιπτόντων, «ἔγχει, φασγάνῳ, ἵπποις αἴσσειν» Ὅμ. πλχ. «ἀντίος ἀΐξας» Ο 694, κ. ά. «πρόσω ἀΐξας» Ρ 734· «φόβονδε» Ρ 579· «τοῖσιν (τουτέστι: σκήπτροις=σὺν τοῖσι) ἤϊσσον» Σ 506· «τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσιν» πετῶσι, περιφέρονται, φεύγουσιν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὡς σκιαί, κ 495. γ΄.) ἐπὶ ζώων, οἷον ἵππων, «ἵπποι μάλ' ὦκα ἤϊξαν πεδίονδε» ο 183· ἔτι δὲ κάπρων Μ 148· πτηνῶν «πρὸς οὐρανόν» Ψ 868· «ὑπὲρ ἄζεος» Ω 320, ο 164· «ἐπὶ χθόνα» Δ 78. Β) ἐπὶ ἀψύχων, ῥιπτομένων, «δούρατα ἐκ χειρῶν ἤϊξαν» ἐξώρμησαν, ἐξέφυγον ἐκ τῶν χειρῶν τὰ δόρατα, Ε 657· «διαπρὸ ἤϊξεν μελίη» Υ 277· «καπνὸς ἀπὸ χθονός» ἀνέρχεται ἐκ τῆς γῆς, κ 99· «αἴγλη αἴσσουσα» ἀκτινοβολοῦσα λάμψις, Τ 212· μεταφορικῶς περὶ τῆς ψυχῆς «ὡς δ' ὅταν ἀΐξῃ νόος ἀνέρος» ὅταν πετάξῃ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, Ο 80. 2) Μέσ. ταὐτοσήμαντον τῷ ἐνεργ. «πυλάων ἀντίον ἀΐξασθαι» Χ 195. (Ἐνταῦθα μόνον καὶ Ψ 773 «ἐπαΐξασθαι» εὑρίσκεται ὁ μέσ. ἀόρ. Διὰ τοῦτο νομίζει ὁ Βέκκερ. ὅτι πρέπει νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ μέλλοντος «ἀΐξεσθαι, ἐπαΐξεσθαι» ὃν ὑποστηρίζει διὰ τῶν ἑξῆς χωρίων, Β 543, Η 36, φ 125, 399)· «ἀμφὶ δὲ χαῖται ὤμοις ἀΐσσονται» κυματίζονται, Ζ 510. Ὁ παθητ. ἀόρ. ἔχει καὶ αὐτὸς τὴν αὐτὴν σημ. «ἐς οὐρανὸν ἀϊχθήτην» ἡ Θέτις καὶ Ἶρις, Ω 97· «ἐκ χειρῶν ἡνία ἠίχθησαν» ἐξέφυγον Π 404. πρβλ. Γ 367 κ. ά.

ΑΪΣΤΟΣ. ΟΝ (ἄFιστος, α στερ. καὶ ἰδεῖν, εἰδέναι) ὁ μηκέτι ὁρώμενος μηδὲ ἀκουόμενος, „ἄφαντος“ οἷον «ᾤχετ' ἄϊστος, ἄπυστος» α 242· «ἄϊστον ποιεῖν τινα» κάμνω τινὰ ἄφαντον, ἐξαφανίζω, α 235· «καί κε μ' ἄϊστον ἔμβαλε πόντῳ» κατὰ πρόληψιν: ἤθελέ με ῥίψῃ εἰς τὴν θάλασσαν, ὥστε νὰ εἶμαι πλέον ἄφαντος, Ξ 258. Ἐκ τούτου

ΑΪΣΤΌΩ (ἀFιστόω), κάμνω τι ἄφαντον, ἐξαφανίζω, ἐξολοθρεύω, μόνον γ΄. πληθ. τοῦ ἀόρ. τῆς εὐκτ. «ἀϊστώσειαν» υ 79 καὶ παθ. ἀόρ. «ἀϊστώθην» ἔγεινα ἄφαντος, κ 259.

ΑΙΣΥΗΤΉΡ [.–..], ΗΡΟΣ, ὁ, ἴδ. ΑΙΣΥΜΝΗΤΉΡ.

ΑΙΣΥΉΤΗΣ [.–..], ΟΥ, ὁ 1) πατὴρ τοῦ Ἀντήνορος, Τρώς, Β 793. 2) πατὴρ τοῦ Ἀλκαθόου, Ν 427.

ΑΙΣΥΛΟΕΡΓΌΣ [.⏑..] (αἰσυλοFεργός), ΟΝ=«αἴσυλα ῥέζων» ἀσεβῆ, ἀνόσια ἐργαζόμενος, ἀνοσιουργός, κακοῦργος, Ε 404 †. (Οὕτως ἔγρα-

ψε κατ' Ἀρίσταρχον ὁ Σπίτζνερος ἀντὶ τοῦ παρ' ἅπασι τοῖς ἄλλοις «ὀβριμοεργός».

ΑΪΣΥΛΟΣ [.⌣.], ΟΝ, ἐπικ. ἀνόσιος, «αἴσυλα ῥέζειν» ἀνοσιουργεῖν, Ε 403, 6 232, ε 10· «μυθήσασθαι» ἀνόσια ὁμιλεῖν, Υ 202· «εἰδέναι» Ὑ. Ἑρμ. 164. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος· κατά τινας ἐκ τοῦ αἶσα, κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ ἄσαι, ἄτη, κατ' ἄλλους ἀντὶ τοῦ ἄϜισος· κατὰ τὸν Ἀμεῖν ἐκ τοῦ ἄημι, πρβλ. ἀήσυλος, κυρ. ἀνεμώδης, ἐπομ. κοῦφος, ἀνόητος)· ‖. κατὰ δὲ τὸν Δύντζερ. κυρ. θυελλώδης, (πρβ. τὴν μὴ Ὁμηρικὴν λ. ΑΗΣΥΡΟΣ καὶ ΑΗΤΟΣ) ταραχώδης, ἄγριος.

ΑΙΣΥΜΗΘΕΝ, ἐκ τῆς Αἰσύμης, πόλεώς τινος Θρᾳκικῆς, Θ 304.

ΑΙΣΥΜΝΗΤΗΡ, ΗΡΟΣ, ὁ=αἰσυμνήτης, ἄρχων, «κοῦρος αἰσ.» βασιλικὸς νεανίας, Ω 347†. (ἐγένετο ἀπὸ τοῦ Σπιτζνέρου παραδεκτὸν ἀντὶ τοῦ αἰνιγματώδους αἰσυητήρ). Ἕτερος τύπος τοῦ:

ΑΙΣΥΜΝΗΤΗΣ, ΟΥ, ὁ (αἰσυμνάω=δίδω τὸ προσῆκον μέρος, δικάζω), ὁ ἀγῶνός τινος κριτής, ἀγωνοδίκης, ὁ κοσμήτωρ τοῦ ἀγῶνος, θ 258†. (‖. Ἐτυμολογεῖται κατὰ τὸν ΜΕ, συμφωνοῦντος καὶ τοῦ Κουρτίου, ἐκ τοῦ αἶσα καὶ μνάομαι καὶ εἶνε κυρ. ὁ μνώμενος αἴσης (πρβ. τὴν Ὁμηρ. φρ. «μνήσασθε χάρμης, θούριδος ἀλκῆς»)· ὁ τὸ δίκαιον καὶ πρέπον ἐνθυμούμενος· ἀντὶ δὲ τοῦ κανονικοῦ: αἰσομνήτης ἔγειναν αἰολικῶς: αἰσυμνήτης).

ΑΪΣΥΜΝΟΣ, ὁ, κύρ. ὄν. ἑνὸς τῶν Ἀχαιῶν, Λ 303.

ΑΪΣΧΟΣ, ΕΟΣ, τό, 1) „ἐντροπή", ἀτιμία, ὕβρις «καὶ λώβη» Ν 622, σ 225· πληθ. «τὰ αἴσχεα» Γ 242, Ζ 524· «ὃς ἤδη νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων» ὅστις νὰ ἐγνώριζε (νὰ ἦτο εὐαίσθητος πρὸς) τὸν ψόγον καὶ τὰς πολλὰς ὕβρεις τῶν ἀνθρώπων, Ζ 351. 2) αἰσχρούργημα, α 229. Ἐκ τούτου

ΑΙΣΧΡΟΣ, Ή, ΟΝ, συγκρ. αἰσχίων, ιον, ὑπερθ. αἴσχιστος, η, ον, 1) εἰς φυσικ. σημ. δυσειδής, „ἄσχημος", Ὑ. Ἀπ. 197· Β 216. 2) εἰς ἠθικ. σημ. αἰσχρός, ἄτιμος, ὑβριστικός «αἰσχρὰ ἔπεα» Γ 38 κ. ἀ. Β 119· «τὸ μὲν αἴσχιον, αἴ κε» Φ 437.—Ἐπίρρ. ΑΙΣΧΡΩΣ, ἀτίμως, ὑβριστικῶς, Ψ 473, σ 321.

ΑΙΣΧΥΝΩ [.–.] (αἶσχος), ἀόρ. ἀ. ἤσχυνα. Α΄.) Ἐνεργ. 1) κάμνω τι αἰσχρόν, δυσειδές, „ἀσχημίζω", παραμορφώνω, «πρόσωπον» Σ 24· «κόμην» Σ 27· «νέκυς ἠσχυμμένος» κατησχυμμένος ἢ παραμεμορφωμένος νεκρός, Σ 180, πρβλ. Ω 418. 2) μεταφ. καταισχύνω, ἀτιμάζω, „ἐντροπιάζω" «γένος», Ζ 209· «λέχος» θ 269· «ἤσχυνας ἐμὴν ἀρετήν» Ψ 571. 3) ὑβρίζω, ὀνειδίζω, 6 86. Β΄.) Παθ. ἢ μέσ. αἰσχύνομαι, ἐντρέπομαι, ἄνευ πτ. η 305, σ 12, μετ' αἰτ. «τι» φ 323.

ΑΪΣΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Κρηθέως καὶ τῆς Τυροῦς, πατὴρ τοῦ Ἰάσονος, βασιλεὺς τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Ἰωλκοῦ, λ 259.

ΑΙΤΕΩ, μέλ. αἰτήσω, ἀόρ. ἀπαρφ. αἰτῆσαι (Ὑμ. Ἀφρ. 225) ζητῶ, ἐξαιτοῦμαι, ἄνευ πτ. σ 49 ἐπαιτῶ· καὶ μετ' αἰτ. προσ. ἢ πράγματος «αἰτῶ τινα» παρά τινος, ρ 365, ω 85· «αἰτῶ τι» Ε 358 «αἰτ. τινά τι» παρά τινός τι, Χ 295, 6 387· «αἰ. τινί τι» χάριν τινός τι, υ 74· μετ' ἀπαρφ. Ζ 176, γ 173.

ΑΙΤΙΑΣΘΑΙ, ἴδε ΑΙΤΙΑΟΜΑΙ.

ΑΙΤΙΑΟΜΑΙ (αἰτία), ἀποθ. πανταχοῦ ἐπικ. ἐκτεινόμενον, ὅθεν αἰτιόωνται=αἰτιῶνται, αἰτιάασθαι=αἰτιᾶσθαι, αἰτιόφο καὶ αἰτιόφτο=αἰτιῷο καὶ αἰτιῷτο, ἠτιάασθε καὶ ἠτιόωντο=ἠτιᾶσθε καὶ ἠτιῶντο, θεωρῶ αἴτιον, ἀποδίδω τὴν αἰτίαν, ἐνοχοποιῶ, «τινά» Λ 78, υ 135 κ. ἀ. «οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται» ὁποίας αἰτίας ἀποδίδ. οἱ θνητοὶ εἰς τοὺς θεούς! πῶς οἱ θνητοὶ αἰτιῶνται, κατηγοροῦν τοὺς θεούς! α 32.

ΑΙΤΙΖΩ, ἕτερος ἐπικ. τύπος ἐπιτατικὸς τοῦ αἰτῶ, μόνον κατ' ἐνεστ. πολύ, ἐπιμόνως ζητῶ, ἐπαιτῶ, „ζητεύω" ἄνευ πτ. δ 651, ρ 228 κ. ἀ. «αἰτ. τι» ρ 222, 558· «αἰτ. τινά» ρ 346, 502, υ 179. Ὀδ.

ΑΪΤΙΟΣ, ΙΗ, ΙΟΝ (αἰτία), παρ' Ὁμ. μόνον εἰς κακὴν σημ. ἔνοχος, πταίστης, Ο 137 κ. ἀ. «οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν» δέν μου πταίουν, Α 153, α 348 κ. ἀ.

ΑΙΤΙΟΩ καὶ ΑΙΤΙΟΩΤΟ 6΄. καὶ γ΄. ἐν. πρόσ. τοῦ ἐνεστ. τῆς εὐκτικ. ἴδ. ΑΙΤΙΑΟΜΑΙ.

ΑΙΤΩΛΙΟΣ, ΙΗ, ΟΝ, Αἰτωλικός, Δ 399.

ΑΙΤΩΛΟΙ, οἱ, κάτοικοι τῆς Αἰτωλίας, μεταξὺ Ἀκαρνανίας, Λοκρίδος καὶ Ἠπείρου, ἀπὸ Αἰτωλοῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἐνδυμίωνος οὕτως ὀνομασθέντες, Β 638.

ΑΙΧΜΑΖΩ, ποιητ., μέλ. αἰχμάσω, ἐπ. άσσω, πάλλω τὴν αἰχμήν, τὸ δόρυ, μάχομαι «αἰχμὰς δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι» μὲ τὰς αἰχμὰς θὰ πολεμήσωσιν οἱ νεώτεροι, Δ 324†. Ἐκ τοῦ

ΑΙΧΜΗ, ἡ (ἀκή), κυρ. τὸ ὀξὺ ἄκρον τοῦ δόρατος, λόγχη «χαλκείη» Δ 461· «δουρὸς αἰχμή» Ζ 320 κ. ἀ. κατὰ συνεκδοχὴν δὲ καὶ τὸ δόρυ, Ἰλ. πλχ. (‖. Κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ ἀίσσω).

ΑΙΧΜΗΤΑ, ὁ, Αἰολ. κ. ἐπ.=αἰχμητής, Ε 197.

ΑΙΧΜΗΤΗΣ, οῦ, ὁ, ποι. (αἰχμή), λογχομάχος, λογχευτὴς εἰς χαρακτηρισμὸν ἀνδρείου πολεμιστοῦ, Α 152 κ. ἀ. 6 19 κ. ἀ. καὶ ὡς ἐπίθετον Β 846, Γ 49 κ. ἀ.

ΑΪΨΑ, ποι., ἰδίως ἐπικ. ἐπίρρ. ταχέως, εὐθύς, ἀμέσως «αἶψα δ' ἔπειτα» εὐθὺς μετὰ ταῦτα, Γ 145 κ. ἀ. «αἶψα μάλα» Δ 70 κ. ἀ. «αἶψά τε» ἐξ ἅπαντος, ἐπὶ καθ' ὅλου ἐννοιῶν, Τ 221, α 392, κατὰ τὸν Ἕρμαννον εἰς Ὑμ. Δήμ. 488. (Παράγ. κατὰ μὲν τὸν Εὐστ. ἐκ τοῦ ἅπτω, κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ αἰπύς, ὅθεν κυρ. ἀποτόμως. ‖. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης πρὸς τὸ τῆς καθομιλουμ. „ἀψύς", καὶ ἐπίρ. „ἀψά", ὧν ἡ κυρία σημασία εἶνε ταχὺς καὶ ταχέως, Κοραῆ Ἀτ. 4, 41· ἡ συστολὴ τοῦ αι εἰς α παρατηρεῖται καὶ ἐν τῷ

„ ἀγούμαστοι "=αἰγὸς μαστοὶ καὶ „ἀγιόκλημα" =αἰγόκλημα καὶ ἀψίκορος καὶ ἀψιμαχία· ἐν δὲ Νάξῳ ἐσώθη κατ' αὐτὸν τὸν Ὁμηρικὸν τύπον „ αἶψα ", ἴδ. Πρωτοδίκου Ἰδιωτικὰ κτλ. σ. 6).

ΑΙΨΗΡΟΣ, Ή, ΟΝ, ἐπικ. ταχύς, « αἰψηρὸς κόρος γόοιο » ταχὺς εἶνε ὁ κόρος τοῦ θρήνου, ὀγρήγορα χορταίτει τις τὸν θρῆνον, δ 103· « λῦσεν ἀγορὴν αἰψηρήν » ταχέως διέλυσε τὴν ἀγοράν, κυρ. διέλυσε τὴν ἀγορὰν οὕτως ὥστε νὰ ἦνε ταχεῖα, ὅ ἐ. ταχέως διαλελυμένη, Τ 276, 6 257· (κατ' ἄλλους ὁμως: τὴν ζωηρὰν συνέλευσιν· καὶ κατ' ἄλλους: τὴν εὐκίνητον).

1. ΑΪ́Ω [⏑⏑–], ποι., μόνον κατ' ἐνεστ. χ παρατ. ἀναύξ. ἄϊον „ καταλαμβάνω ", ἀντιλαμβάνομαι, „ παίρνω εἴδησιν " „ νοιώθω ", ὡς τὸ Λατ. sentire, σ 11· ὅθεν ἀ.) συνήθ. ἀκούω, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ γεν. « φθογγῆς, βοῆς » Π 508, ι 401 κ. ἀ. σπανιώτερον μετὰ αἰτ. « κτύπον » Κ 532· « ὄπα » Σ 222. β΄.) αἰσθάνομαι, « πληγῆς » Κ 532 (κακῶς τινες καὶ ἐνταῦθα ἑρμηνεύουσιν: ἀκούω, δηλ. τὸν ψόφον τῆς μάστιγος). γ΄) γινώσκω, εἰξεύρω, Κ 160, Ο 248, α 298. (‖. Ἐκ τούτου παράγ. τὸ αἰσθάνομαι καὶ ἐπαΐω).

2. ΑΪ́Ω [–⏑–]=ἄημι, πνέω, ἐκπνέω, « φίλον ἄϊον ἦτορ » ἐξέπνεον, ἐξήμουν (πρβ. Ο 10—11) τὴν καρδίαν μου, τὴν ψυχήν μου, Ο 252· (ἄλλοι ὑπάγοντες καὶ τοῦτο εἰς τὸ 1. ἀΐω μεταφράζουσιν: ἠσθανόμην τὴν καρδίαν μου, δηλ. τὸν ῥόγχον αὐτῆς, ἢ: ἐγίνωσκον κατ' ἐμαυτόν)· πρβ. ΑΪΣΘΩ.

ΑΙΏΝ, ΩΝΟΣ, ὁ καὶ ἡ Χ 58. 1) κυρ. χρόνου διάρκεια καὶ ἰδίως τὸ μέτρον τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, ὅθεν ὁ βίος, Τ 27, Χ 58, ε 160 κ. ἀ. συνάπτεται μετὰ τοῦ « ψυχή » Π 453, ι 523. 2) ὁ νωτιαῖος μυελὸς « αἰῶνα ἐκτορεῖν » Υ. Ἑρμ. 42, καὶ πληθ. « δι' αἰῶνας τορεῖν » Υ. Ἑρμ. 119· ὅπου ὁ Βαουμεϊστερ ὑπολαμβάνει τὴν λ. γενικώτερον εἰρημένην περὶ τοῦ κρέατος καὶ τῶν μαλακῶν τῆς χελώνης μελῶν, ὡς ἕδρας τῆς ζωῆς, κατ' ἀντιθ. πρὸς τὸ ὄστρακον, (‖. ἡ 2) σημασία εἶνε ἡ πρώτη καὶ θεμελιώδης, πρβ. τὸ Ὁμηρ. φρένες).

ΑΚΑΚΗΤΑ [⏑⏑–⏑], Αἰολ. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀκακήτης, ου, ὁ σωτήρ, ἀλεξίκακος, ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ, μόνον Π 185, ω 10· (συνήθ. παράγ. ἐκ τοῦ κακός=ἄκακος, « ὁ μηδενὸς κακοῦ περιποιητικός » ἢ πρόξενος κατὰ τὸν Ἀπολλών. ὅθεν ὁ μόνον ἀγαθὰ προξενῶν, ἀγαθοποιός, ἐπιεικής· ἢ ὁ ἀποσοβῶν, ἀπομακρύνων τὰ κακά, ἀλεξίκακος· κατ' ἄλλους ὅμως, νεωτέρους, πιθανώτερον παράγεται ἔκ τινος ἀχρ. ἀναδεδιπλασιασμένου ἀορίστου ἀκακεῖν τοῦ ῥήμ. ἀκέω, καὶ εἰς ταύτην τὴν παραγωγὴν φαίνεται ὅτι φέρει τὸ ἀρχαῖον σχόλιον θεραπευτικός).

ΑΚΑΛΑΡΡΕΙΤΗΣ [⏑⏑...], ου, ὁ (ἀκαλός [ἐκ τοῦ ἀκήν] ἥσυχος, σιωπηλός, καὶ ῥέω), ἡσύχως ῥέων, „σιγανός" (ἐκ τοῦ: σιγή), ἐπίθ. τοῦ Ὠκεανοῦ ποταμοῦ, μόνον Η 422, τ 434.

ΑΚΑΜΑΣ [.⏑.], ΑΝΤΟΣ, ὁ, ἡ (κάμνω)=ἀκάματος, „ἀκούραστος;" « σῦς » Ἰλ. Π 823· ὅθεν ἀείκινητος « ἦέλιος » Σ 239, 484· « Σπερχειός » Π 176.

ΑΚΑΜΑΣ, ΑΝΤΟΣ, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος καὶ τῆς Θεανοῦς, ἡγεμόνων τῶν Δαρδάνων, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Μηριόνου, Β 823 κ. ἀ. 2) υἱὸς τοῦ Εὐσώρου, ἡγεμόνων τῶν Θρᾳκῶν, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Τελαμωνίου Αἴαντος, Β 844, Ε 462, Ζ 8. 3) υἱὸς τοῦ Ἀσίου, Τρώς, ὑπὸ τοῦ Μηριόνου φόνευθείς, Μ 140, Ν 560.

ΑΚΑΜΑΤΟΣ [.⏑⏑.], ΟΝ=ἀκάμας, ὅπ. ἴδε, „ ἀκούραστος", ἐπίθ. τοῦ πυρός, Ε 4, ο 123 κ. ἀ.

ΑΚΑΝΘΑ [⏑..], ἡ, (ἀκή) „ ἀγκάθι ", ὁ θάμνος δηλ. ὁ ἀκανθώδης, ε 328 †.

Ἀκάστη, ἡ (πολὺ διαφέρουσα, ἔξοχος, ἐκ τοῦ εὐφ. α καὶ κέκασμαι) θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος, Υ. Δήμ. 421.

Ἄκαστος, ὁ, βασιλεὺς τοῦ Δουλιχίου, ξ 336.

ΑΚΑΧΕΙΑΤΟ, ΑΚΑΧΕΙ͂Ν, ΑΚΑΧΉΜΕΝΟΣ, ΑΚΑΧΉΣΩ, ἴδ. ΑΚΑΧΊΖΩ.

ΑΚΑΧΊΖΩ [⏑⏑..], ἐπ. καὶ Ἰων. (ῥίζ. ΑΧ) ἀόρ. β΄. ἤκαχον, ἐξ οὗ πάλιν μέλ. ἀκαχήσω, Υ. Ἑρμ. 286· ἀόρ. ἀ. ἠκάχησα, Ψ 223· μέσ. ἀκαχίζομαι (ἕτερος τύπος ἄχομαι ἢ ἄχνυμαι, ἅπερ ἴδε) ἀόρ. ἠκαχόμην, παρκ. ἀκάχημαι καὶ ἀκήχεμαι, γ΄. πλ. ἀκηχέδαται (ἄλλη γραφ. ἀκηχέαται, ἣν προτιμᾷ ὁ Βούττμαννος, ἄλλων ἀντιλεγόντων) Ρ 637· ὑπερσ. γ΄. πλ. ἀκαχείατο ἐπικ.=ἀκάχηντο, Μ 179, ἀπρφ. ἀκάχησθαι, μετχ. ἀκαχήμενος, θηλ. ἀκηχεμένη (κατ' ἐξαίρεσιν οὕτως τονιζόμενα)· πρὸς τούτοις μετοχ. ἐνεστ. ἀχέων, ουσα, ὅπ. ἴδε. 1) Ἐνεργ. λυπῶ, ἐνοχλῶ, [ἀνιῶ] μετὰ αἰτ. π 432· Π 822, ο 357, π 427. 2) Μέσ. λυποῦμαι, „ παραπονοῦμαι ", « θυμῷ » Ζ 486· « τῷ μή τι θανὼν ἀκαχίζεο » μὴ παραπονῆσαι διότι ἀπέθανες, λ 486. Ὁ παρκ. σημ. εἶμαι περίλυπος, πολλάκις μετὰ τοῦ « θυμόν, ἦτορ » μετὰ γεν. δὲ ἢ δοτ. εἰς ἔνδειξιν τῆς αἰτίας, « ἵπποων » Α 702 πρβλ. Π 16· « θανόντι » διὰ τὸν θάνατον, ἂν ἀπέθνησκε, α 236· « ὅ μοι πυκινῶς ἀκάχηται » ἐξ αἰτίας μου, ψ 360· πρβ. Τ 312,

ΑΚΑΧΜΈΝΟΣ, Η, ΟΝ, ἐπικ. ἠκονημένος, ὀξύς, ἐπίθ. τοῦ πελέκεως ζ 235, τοῦ ξίφους, χ 80 καὶ ἰδίως τοῦ δόρατος, Μ 444, Φ 72 κ. ἀ. πολλάκις μὲ τὴν προσθ. « ὀξέϊ χαλκῷ » μὲ ὀξὺν χαλκὸν ἐστομωμένος, ἢ λογχωτός, ὅ ἐ. ἔχων ὀξεῖαν χαλκῆν λόγχην ἢ αἰχμήν, Κ 135 κ. ἀ. (κυρ. εἶνε μετοχ. τοῦ παθ. παρακ. ἐκ τῆς ῥίζης ΑΚ, ὅθεν τὸ Λατ. acuo, καὶ ἀκ-ή, μὲ Ἀττ. ἀναδιπλασιασμὸν ἀντὶ τοῦ ΑΚΑΓΜΈΝΟΣ).

ΑΚΑΧΟΙΤΟ, ἴδε ΑΚΑΧΊΖΩ.

ΑΚΈΟΜΑΙ [⏑...], ἀποθ., καὶ ἐπ. ΑΚΕΊΟΜΑΙ ἐν τῇ μετοχ. ἀκειόμενος, Π 29, ξ 383 (ἀκή) ἀόρ. ἀ. ἠκεσάμην, προστ. ἐπ. ἄκεσσαι, Π 523. 1) θεραπεύω „ ἰατρεύω " (κυρ. διὰ τῆς ἀκῆς ἢ ἀκωκῆς ἐξάγω τι ἐκ τοῦ σώματος) Ε 402 κ. ἀ. « ἕλκεα » Π 29, 523· « τινά » Ε 448· μεταφ.

«δίψαν» παύω, Χ 2· ὅθεν ἐπανορθῶ, «ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον» τὰ σφάλματα ἡμῶν, Ν 115· πρβ. κ 69· «νῆας» ἐπισκευάζω, διορθώνω, ξ 383. (Τὴν παλαιὰν ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ ἀκή, ἀποδοκιμάζοντες οἱ νεώτεροι ἀποδέχονται τὴν ἐκ τοῦ ἀκ-(ἀκήν, ἀκέων) παραγωγήν, καθ' ἣν κυρ. σημ. καθησυχάζω, πραΰνω).

ἈΚΕΡΣΕΚΌΜΗΣ [⏑....], ον, ὁ (ἀ, κείρω, κόμη) ὁ ἀκούρευτον, ἐπομ. μακρὰν ἔχων κόμην, ὁ οὐδέποτε κείρων τὴν κόμην, „μακρομάλλης“· σχεδὸν ταὐτοσ. τῷ καρηκομόων, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, Υ 39 †.

ἌΚΕΣΜΑ [⏑..], ατος, τό, (ἀκέομαι), μέσον θεραπευτικόν, „ἰατρικόν“, «ὀδυνάων» Ο 394 (οὕτως ἀπὸ τοῦ Σπιτζνέρου κατ' Ἀρίσταρχον ἀντὶ τοῦ **ἌΚΗΜΑ**, ὑπὲρ οὗ ἀποφαίνεται ὁ Λόβεκκ).

Ἀκεσσαμενός (..⏑..), ὁ (ἐκ τῆς μετοχ. ἀκεσάμενος, ‖. πρβλ. τὸ τοῦ πεζοῦ λόγου Ἀκουμενὸς κύρ. ὄν. ἐκ τῆς μετοχ. ἀκούμενος), πατὴρ τῆς Περιβοίας, βασιλεὺς τῆς Θράκης, Φ 142.

ἈΚΕΣΤΌΣ, ή, όν (ἀκέομαι) θεραπευτός, «φρένες ἐσθλῶν» ἐπιδεκτικαὶ θεραπείας, ὅ ἐ. διορθώσεως, Ν 115 †.

ἈΚΈΩΝ [⏑..], σιωπῶν, σιωπηλός, ἥσυχος, ἐν χρήσει μάλιστα ὡς ἐπίῤ. ἐπὶ παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ, Δ 22, Θ 459, φ 89. Ἀλλ' εὑρίσκεται καὶ τὸ θηλ. «ἀκέουσα» Α 565· καὶ τοῦ ἄρσεν. ἡ αἰτ. «ἀκέοντα» δ 311· καὶ ὁ δυϊκὸς «ἀκέοντε» ξ 195. (Κατὰ μὲν τὸν Βούττμανν. καὶ Ναἰγελσβαχ ἐκ τοῦ α καὶ χάω, ἀντὶ τοῦ ἄκαος Ἰων. ἀκέων, καὶ ἀρχῆθεν ἐπίῤῥημα· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. καὶ ἄλλους τὸ ἀρχαῖον ἦτο τύπος μετοχικός, ἄκλιτος μετέπειτα καταντήσας, συγγ. τοῦ ἀκὴν ἔκ τινος ῥίζης **ΑΚ**, σημαινούσης ἡσυχίαν καὶ σιωπήν).

ἈΚΉΔΕΣΤΟΣ, ον (κηδέω), ὁ μὴ τυχὼν ἐπιμελείας, „ἀκήδευτος“, ἀπεριποίητος, ὅθ. περὶ νεκρῶν ἄταφος, ἀκήδευτος, Ζ 60 †. Ἐπίῤ. **ἈΚΗΔΈΣΤΩΣ**, ἀφροντίστως, ἐπομ. ἀσπλάγχνως, ἀνηλεῶς, *Ἰλ. Χ 465, Ω 417.

ἈΚΗΔΈΩ, ποι., ἀόρ. ά. ἀκήδεσα, δὲν φροντίζω, ὀλιγωρῶ, μετὰ γεν. Ξ 427, Ψ 70. Ἐκ τοῦ

ἈΚΗΔΉΣ, ές, γεν. έος (ἀ, κῆδος), ἄφροντις, ἄνευ φροντίδος. 1) Παθ. ἀφρόντιστος, ἠμελημένος, ἀτημέλητος, ζ 26, τ 18, υ 130· ἀκήδευτος, ἄταφος, Ω 554, ω 187. 2) Οὐδ. ἀμέριμνος, ἄφροντις, ἀτάραχος, «θεοὶ» Ω 526· «οἰκία» Υ. Ἀπ. 78. 3) Ἐνεργ. ὁ μὴ φροντίζων, ἀδιάφορος, ἄφοβος, «ἰχθύσιν—οἵ σ' ὠτειλὴν ἀκηδέες αἵμ' ἀπολιχμήσονται» μετὰ πικρᾶς εἰρωνείας εἰρημένον: οἵτινες ἀδιαφοροῦντες περὶ τῆς εἰς τοὺς νεκροὺς ὀφειλομένης τιμῆς, Φ 123, ρ 319.

ἈΚΉΛΗΤΟΣ, ον (ἀ, κηλέω), ἄθελκτος, ἄκαμπτος, «νόος» κ 329 †.

ἌΚΗΜΑ, ατος, τό, ἴδε **ἌΚΕΣΜΑ**.

ἈΚΉΝ, ἐπ. ἐπίῤ. ἡσύχως, σιωπηλῶς, συνηθέστατον ἐν τῇ φρ. «πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ» πάντες ἡσύχασαν καὶ ἐσιώπησαν, Γ 95 κ. ἀ. πολλ. καὶ «ἀκὴν ἔσαν» ἡσύχαζον, ἐσιώπων, δ 82. «ἀκὴν ἵσαν» Δ 429. (Κατὰ τοὺς παλαιοὺς γραμμ. κυρίως αἰτ. τῆς ἀχρ. ὀνομ. ἀκή· κατὰ δὲ τὸν Βούττμαννον ἐκ τοῦ α στερ. καὶ **ΧΑΩ**, χάσκω, ἐπομ. κυρ. μὲ κλεισμένον στόμα).

ἈΚΗΡΆΣΙΟΣ [..⏑..], ον, ἕτερος ἐπ. σχηματισμὸς τοῦ **ἈΚΉΡΑΤΟΣ**, ἀβλαβής, «λειμών» ἀθέριστος Υ. Ἑρμ. 72. «οἶνος» ἄκρατος ι 205 †.

ἈΚΉΡΑΤΟΣ [..⏑.], ον, ἀβλαβής, ἀδιάφθορος, ἀκηλίδωτος, «κλῆρος» Ο 498· «κτήματα» ρ 532· «ὕδωρ» καθαρόν, διαυγές, Ω 303· (κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ κήρ, κηραίνω, κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ κεράννυμι, ἐπομ. κυρ.=ἄκρατος).

1. **ἈΚΉΡΙΟΣ**, ον (ἀ, κήρ), ἀβλαβής, ἀδιάφθορος, *Ὀδ. μ 98, ψ 328. Ὡσαύτως Υ. Ἑρμ. 530 «ῥάβδον—ἀκήριον ἥ σε φυλάσσει», ἔνθα τὸ: ἀκήριον ἀναφέρεται κατὰ τὴν νεωτέραν ςἰξιν εἰς τὸ σε χ ὄχι, ὡς πρότερον ἐστίζετο, εἰς τὸ ῥάβδον.

2. **ἈΚΉΡΙΟΣ**, ον (ἀ, κῆρ) ὁ ἄνευ καρδίας. 1) κυρ. ἄψυχος, νεκρός, Λ 392, Φ 466. 2) μεταφ. ὁ „χωρὶς καρδιά“, ἀθαρσής, ἄτολμος, δειλός, Η 100· «δέος» ὁ ἀποθαρρύνων φόβος (κατὰ τὸν ΓΜ. Οὐόσσιον) Ε 812, Ν 224. *Ἰλ.

ἀκηχέδαται, ἀκηχέατα, ἀκηχεμένη, ἴδ. **ἀκαχίζω**.

ἈΚΙΔΝΌΣ, ή, όν, μόν. ἐν τῷ συγκρ. ἀκιδνότερος, ἀδύνατος, ἀσθενής, εὐτελής, «οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο» σ 130· «εἶδος ἀκιδνότερος» εὐτελέστερος, ε 217, θ 169. (‖. Ὀρθότερον, νομίζω, τονίζουσί τινες τὸ ἄλλως μὴ εὑρισκόμενον θετικόν: ἄκιδνος, διότι πιθανωτέρα εἶνε ἡ παραγωγὴ ἐκ τοῦ **ΚΙΩ** (κίζω, ἐν τῷ συνθ. ἀποκίζω εὑρισκόμενον, κῖκυς), ἐξ οὗ ἀχρ. κιδανός, ὡς ἐκ τοῦ ἵκω, ἱκανός, καὶ μετὰ τοῦ στερητ. α καὶ τῆς συγκοπ. ἄκιδνος, κυρ. μὴ δυνάμενος νὰ βαδίσῃ).

ἌΚΙΚΥΣ [.–.], υος, ὁ, ἡ, ἐπικ. (ἀ, κῖκυς) ἀδύνατος, *Ὀδ. ι 515, φ 131.

ἈΚΊΧΗΤΟΣ [.⏑..], ον, ποι. (ιχάνω), ἀνέφικτος, «ἀκίχητα διώκειν» Ρ 75 †.

ἌΚΛΑΥΤΟΣ, ον, (ἀ, κλαίω)=τῷ Ἀττ. ἄκλαυστος (‖. Ἡ καθομιλουμ. διεφύλαξε τὴν ἀρχαιοτάτην ταύτην ἔλλειψιν τοῦ σ, λέγουσα „ἄκλαυτον“ καὶ „ἄκαυτον“). 1) Παθ. ὁ μὴ κλαυθείς, θρηνηθείς, νεκρὸς δηλ., Χ 386, λ 54. 2) Ἐνεργ. ὁ μὴ κλαύσας, δ 494· (‖. Ἡ καθομιλ. διετήρησε καὶ τὰς σημασίας ἀμφοτέρας).

ἈΚΛΕΉΣ, έος, ὁ, ἡ (ἀ, κλέος) καὶ κατ' ἐπικ. ἔκτασιν ἀκληής, (ὀνομ. πληθ. ἀκληεῖς, Μ 318) καὶ ἀκλειὴς (μόνον ἐν τῷ ἐπιῤ. -ειῶς, ἴδ. κατ.) αἰτ. ἐν. ἀκλέα (κατὰ συγκ. ἀντὶ τοῦ ἀκλεέα δ 728) ἄδοξος, ἀσήμαντος· «ἀκλεὲς αὕτως» κυρ. οὐδέτ. ἐπιῤῥηματικῶς ἐκλαμβανόμενον, Η 100 (οἱ ἀρχαῖοι κακῶς αὐτὸ θεωροῦντες ὡς ὀνομ. πληθ. ἐτόνιζον: ἄκλεες ἢ ἀκλέες, ἢ καὶ φυλάττοντες τὸν τόνον: ἀκλεές).—**ἈΚΛΕΙΩ̃Σ**, ἀδόξως, Χ 304, α 241.

Ἄκληρος, ον (ἀ, κλῆρος). 1) ὁ μηδένα ἔχων κλῆρον, κτῆμα, ἀκτήμων, πένης, λ 490 †. 2) ἀκλήρωτος, ἀδιανέμητος, «γαῖα» ἡ μηδένα ἔχουσα κτήτορα, ἰδιοκτήτην, Ὑ. Ἀφρ. 123. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. ἡ λ. „ἄκληρος“ σημ. τὸν ἄνευ „κλήρας“ τουτέστιν ἄνευ ἀπογόνων).

Ἀκμή, ἡ (ἀκή) ἡ „κόψις, ὁ ἀθέρας“ μαχαιριοῦ κ.τ.τ. «ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς ἵσταται» (κυρ. στέκει εἰς τὴν κόψιν τοῦ ξυραφιοῦ τουτέστιν εἰς τοσοῦτον ἐπισφαλῆ βάσιν, ὥστε ἀναγκαίως θὰ κλίνῃ ἢ πρὸς τὸ ἓν ἢ πρὸς τὸ ἕτερον μέρος) παροιμία=εὑρίσκεται εἰς τὴν χρισιμωτάτην στιγμήν (ὑποκείμενον εἶνε ὁ ἐπόμ. στίχος «ἤ—ἤ») Κ 173 †.

Ἄκμηνος, ον, ὁ μὴ φαγὼν μηδὲ πιών, ἄγευστος, νῆστις, Τ 207, 346· «ἄκ. σῖτοιο, πόσιος» νῆστις φαγητοῦ καὶ ποτοῦ, *Ἰλ. Τ 163, 320. (Κατὰ μὲν τὸν σχολ. εἰς Τ 163 ἐκ τοῦ ἄκμη Αἰολ.=νηστεία· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ., ὅστις μετὰ τοῦ Ἀριστάρχου τονίζει ἀκμηνός, ἐκ τοῦ κομεῖν (ἀκομής, ἀκομηνός), καὶ σημ. κυρίως ἀπεριποίητος, ἀθεράπευτος (ὡς π. χ. Τ 207)· ὅθεν «ἀ. σῖτοιο καὶ πόσιος» νῆστις. ‖. Τὴν πρώτην ἐτυμολογίαν ἀποδέχεται καὶ ὁ Δύντζερος, ὅστις σχετίζει τὸ Αἰολ. ἄκμη πρὸς τὸ ἀχήν, ἑνός=ἐνδεής, πένης).

Ἀκμηνός, όν (ἀκμή), ἐντελῶς ἀνεπτυγμένος, ἀκμαῖος «θάμνος ἐλαίης» ψ 191 †. (ὁ Ἀμεΐς, παραδεχόμενος τὴν τοῦ Δοιδερλ. παραγωγὴν τῆς προηγουμένης λ. συνάπτει ἐνταῦθα τὸ «ἀκμηνός» πρὸς τὸ ἐπόμ. «θαλέθων» καὶ ἑρμηνεύει: ὁ ἄνευ περιποιήσεως καὶ θεραπείας θάλλων. Ὁ δὲ Φαῖσις θεωρῶν τὴν λ. ὡς ἕτερον σχηματισμὸν τοῦ ἀκάμας (ἐκ τοῦ κάμνω) ἐξηγεῖ: ὁ μὴ κεκμηκώς, ὅ ἐ. ἐν πλήρει δυνάμει ᾗ ἀκμῇ).

Ἀκμής, ῆτος, ὁ, ἡ, (ἀ, κάμνω), ἀκάματος, ἀκμαῖος, *Ἰλ. Λ 802, Ο 697.

*Ἄκμητος, ον=ἀκμής, Ὑ. Ἀπόλ. 520.

Ἀκμόθετον, τό (ἄκμων, τίθημι) τὸ μέρος, ᾗ ξύλον, ἐν ᾧ τίθεται, ἐμπήγεται ὁ ἄκμων, μόνον, Σ 410, 476, θ 274.

Ἄκμων, ονος, ὁ, τὸ „ἀμμόνι“ (ὅ ἐ. ἀκμόνιον), Ο 19, θ 274. (Ἐκ τοῦ κάμνω κατὰ τοὺς ἀρχαίους· ‖. κατά τινας δὲ τῶν νεωτέρων πρωτότυπος οὖσα ἡ λ. ᾗ συγγ. κατὰ μετάθεσιν τῷ σλαυϊκῷ κάμεν (=λίθος), κυρ. σημαίνει τὸν μύδρον, τὸν οὐρανόθεν κατιόντα (Ἡσιόδ. Θεογ. 722), τὸν κεραυνόν, ἔπειτα δὲ καὶ τὸν οὐρανὸν αὐτόν, κατὰ τὸν Ἡσύχιον, καὶ τέλος τὸ ἀμμόνι).

Ἄκνηστις, ιος, ἡ, ἡ σπονδυλικὴ στήλη, „τὸ ραχοκόκκαλον“, κ 161 †. (Σχολαστικὴ ἐτυμολογία ἐκ τοῦ α στερ. καὶ κνήθω, διότι δῆθεν τὰ ζῶα δὲν φθάνουσι νὰ κνησθῶσιν εἰς τὸ ραχοκόκκαλον! Πιθανῶς παράγ. ἐκ τῆς ῥίζης ακ, ἐξ ἧς ἄκανος, ἄκανθα· ὅθεν καὶ Λατ. spina λέγεται, ‖. παρὰ δὲ τοῖς νῦν Ἀθηναίοις „πίριονας“ ὅ ἐ. πρίων).

Ἀκοίτης [⏑..], ου, ὁ (α ἀθρ., κοίτη) ὁ μίαν ὁμοῦ μετ' ἄλλου (κοινὴν) ἔχων κοίτην, ὁμόκοιτος, σύζυγος, Ο 91, ε 120, φ 88 κ. ἀ.

Ἄκοιτις [⏑.⏑], ιος, ἡ, θηλ. τοῦ προηγουμένου, ἡ ὁμόκοιτις, παρ' Ὁμ. μόνον ἡ νόμιμος σύζυγος, Γ 138 κ. ἀ. Ὡσαύτως λέγεται καὶ ἡ Ἑλένη ὡς ἐν Τροίᾳ νόμιμος γυνὴ τοῦ Πάριδος θεωρουμένη, Γ 447, Ζ 350· «ἀκοίτις» αἰτ. πληθ. κ 7.

Ἄκολος, ὁ βλωμός, ψωμός, „δακωνιά“, Ἰταλ. „βουκκα“, ρ 222 †. «αἰτίζων ἀκόλους» (ἐκ τοῦ α τοῦ ἐπιτ. καὶ τοῦ κόλος=κολοβός: ἐντελῶς κολοβός· ἐπομ. τὸ μετὰ τὸ δεῖπνον ἀπολειπόμενον κεκολοβωμένον τεμάχιον ἄρτου ἢ κρέατος).

*Ἀκόλυμβος, ον (ἀ, κόλυμβος), ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κολυμβᾷ, Βατρ. 158.

Ἀκομιστίη, ἡ (ἀ, κομίζω), ἀπεριποιησία, ἀπεριθαλψία, φ 284 †.

Ἀκοντίζω (ἄκων), ἀόρ. ἀναύξ. ἀκόντισα καὶ ἐπ. ἀκόντισσα, κυρ. ῥίπτω τὸ ἀκόντιον, καὶ ἐν γένει ἐξακοντίζω, ἐκσφενδονῶ, ἀπολελ., Δ 498· καὶ μετὰ δοτ. ὀργαν. «δουρὶ, ἔγχεϊ» Δ 496 κ. ἀ. καὶ μετὰ αἰτ. «αἰχμάς, δοῦρα» Μ 44, Ξ 422, χ 465· «τινός» ἐναντίον τινός, Δ 490 κ. ἀ. «ἐπί τινι» καὶ «εἴς τινα» Π 359, χ 263, 282. Παρὰ δὲ τοῖς μετέπειτα καὶ μετὰ μόνης αἰτ. προσώπου «τινά» κτυπῶ τινα διὰ τοῦ ἀκοντίου Βατρ. 209.

*Ἀκόντιον, τό, (ὑποκ. τοῦ ἄκων) „κοντάρι“ Ὑ. Ἑρμ. 460.

Ἀκοντιστής, οῦ, ὁ (ἀκοντίζω) ὁ ῥίπτων ἀκόντια μόνον, σ 262· ὡς ἐπίθετον μετὰ τοῦ οὐσιαστ. «υἷες» Π 328.

Ἀκοντιστύς, ύος, ἡ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀκόντισις (ἀκοντίζω) διακοντισμός, ὁ διὰ τοῦ ἀκοντίου ἀγών, Ψ 622 †.

Ἀκόρητος, ον (κορέννυμι)=ἀκόρεστος, „ἀχόρταγος“, μετὰ γεν. «μόθου, πολέμου, αὐτῆς, ἀπειλάων, μάχης» *Ἰλ. Η 117, Μ 335, Ν 621, Ξ 479, Υ 2· «παρδάλιες προκάδων ἀκόρητοι» ἀκόρεστον ἐπιθυμίαν δορκάδων ἔχουσαι, Ὑ. Ἀφρ. 71.

Ἄκος [⏑.], εος, τὸ (ἀκέομαι) μέσον θεραπευτικόν, πραϋντικόν, „ἰατρικόν“ χ 481· «οὐδέ τι μῆχος ῥεχθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρεῖν» οὐδεμία μηχανή, οὐδεὶς τρόπος ὑπάρχει γενομένου τινὸς κακοῦ νὰ εὑρῇ τις θεραπείαν, Ι 250. (‖. Περὶ τῆς ἐτυμολογίας ἴδ. ΑΚΕΟΜΑΙ).

Ἄκοσμος, ον, ὁ μὴ ἔχων κόσμον, ὅ ἐ. εὐταξίαν, ἄτακτος, ἀπρεπής, «ἔπεα» Β 213 †.

Ἀκοστάω [⏑...], ἀόρ. ἀκόστησα, *Ἰλ. Ζ 506, Ο 263, μόνον ἐν τῇ πλοκῇ «ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ» ἵππος, ὅστις ἀφθόνους κριθὰς ἔφαγεν εἰς τὴν φάτνην, ὁ κριθιάσας, ἵππος, τὸν ὁποῖον „ἔπιασε τὸ κριθάρι“, ἐπομ. ἀκάθεκτος, θυμοειδής (ἐκ τοῦ ἀκοστή=κριθή).

Ἀκούάζω [⏑...] (Ὑ. Ἑρμ. 423) καὶ μέσ. **Ἀκουάζομαι** ἕτερος ἐπικὸς τύπος τοῦ ἀκούω, μετὰ γεν. ι 7, ν, 9· «πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουά-

ζεσθον ἐμεῖο» διότι καὶ περὶ τοῦ δείπνου ὑμεῖς οἱ δύω πρῶτοι ἀκούετε παρ' ἐμοῦ, ὅ ἐ. πρῶτοι προσκαλεισθε παρ' ἐμοῦ εἰς δεῖπνον, Δ 343.

ἀκοή [⏑..], ἡ (ἀκούω) ἐπ.=ἀκοή, ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀκούειν, «ἐκαθεν γίγνετ' ἀκουή» μακρόθεν γίνεται ἀκοή, ὅ ἐ. μακρόθεν ἀκούει τις, Π 634.

2) τὸ ἀκουόμενον, ἡ εἴδησις, «μετὰ πατρὸς ἀκουὴν ἱκέσθαι» πηγαίνω, ἵνα ἀκούσω (λάβω εἴδησιν) περὶ τοῦ πατρός, δ 308· ἀντὶ τοῦ «ἱκέσθαι» τίθεται καὶ τὸ ῥῆμα «βῆναι» δ 701, ε 19, ξ 179· καὶ «οἴχεσθαι» ρ 43.

ἄκοιτος, ον (κοῖτος), ὁ μὴ ἔχων κοῦρον, „ἀγόρι", υἱόν, η 64 †.

***ἀκοιτός, ή, όν,** δυνάμενος ν' ἀκουσθῇ, Ὑ. Ἑρμ. 512· (‖. ἐν τῇ καθομιλ. σημ. ἡ λ. τὸν ἀκουσμένον, οἷον ἐν τῇ φρ. „ἔχω ἀκουστά").

ἀκούω [⏑..], μέλ. ἀκούσομαι, ἀόρ. ἀ. ἤκουσα.

1) ἀκούω, ἄνευ πτ. Ο 129· μετὰ γεν. προσώπου, τοῦ ἀκουομένου, οἷον «ἀοιδοῦ» α 370· τὸ πρᾶγμα ἐκφέρεται συνήθ. κατ' αἰτ. «ὅπα, φθόγγον, δοῦπον κτλ.» Ὁμ. πολχ. «μῦθον» Γ 76· «τί τινός» τί παρά τινος, μ 389· ἀλλὰ καὶ κατὰ γεν. οἷον «αὐτῆς» Δ 331· «φθογγῆς» μ 198· «κωκυτοῦ» Χ 447· «μυκηθμοῦ» μ 265· «στοναχῆς» φ 237· «μύθων» φ 291. Τὸ δὲ πρόσωπον, περὶ οὗ τις ἀκούει τι, τίθεται κατὰ γεν. οὐχὶ μόνην ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀλλὰ μετά τινος προσδιορισμοῦ, οἷον «πατρὸς τεθνηῶτος» περὶ τοῦ πατρὸς ὅτι ἀπέθανε, α 289· «Ὀδυσῆος ζωοῦ» (=ζῶντος) ὅτι ὁ Ὀδ. ζῇ, ρ 115, 527, πρβλ. ο 403, Ω 490 κ. ἀ. σπανιώτερον δὲ ἄνευ τοῦ προσδιορισμοῦ «πατρὸς ἀκούσας» περὶ τοῦ πατρὸς (διηγούμενον τὸν Μενέλαον) δ 114· καὶ ἄνευ ρητοῦ ἀντικειμένου ὡς εὐκόλως ἐξυπακουομένου «τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα» τ 204. Σπανίως συντάσσεται μετὰ αἰτιατ. καὶ μετοχῆς «εἰ πτώσσοντας ὑφ' Ἕκτορι πάντας ἀκούσαι» ἂν ἤκουεν ὅτι πάντες ὑποπτήσσουσιν (ζαρώνουν) ὑπὸ τὸν Ἕκτ., ὅ ἐ. ἐνώπιον τοῦ Ἕκτορος, Η 129· «ἔκτινος ἀκ. μείλιχον ἔπος» ἀκούω ἀπὸ τὸ στόμα τινὸς γλυκὺν λόγον, ο 374. 2) δίδω ἀκρόασιν εἴς τινα, εἰσακούω, περὶ θεῶν, συνήθ. μετὰ γεν. Α 381 κ. ἀ., σπανίως μετὰ δοτ. (κυρ. δοτ. χαριστικῆς) «ἀνέρι κηδομένῳ» δίδω ἀκρόασιν εἰς ἄνδρα δεινοπαθοῦντα, Π 515· περὶ δὲ κατωτέρων ὑπακούω, η 11· μετὰ αἰτ. τοῦ πράγματος «ἄλλων μῦθον ἄκουε» ἄκουε, δηλαδὴ μετ' εὐπειθείας, τὸν λόγον ἄλλων, Β 200· μετ' ἀνακολούθου συνδυασμοῦ δύω συντάξεων «γήθησεν ὅττι οἱ ἤκουσε θεὸς εὐξαμένοιο» διότι τοῦ ἤκουσεν ὁ θεὸς τὴν εὐχήν, Π 531· (‖. ὅπου ἀκόλουθος καὶ ὁμαλὴ θὰ ἦτο ἡ σύνταξις, ἂν ἔλεγεν ἢ «ὅττι ἑο ἤκουσ. θεὸς εὐξαμένοιο» ἢ «ὅτι οἱ ἤκ. θ. εὐξαμένῳ»).—Ὁ ἐνεστ. πολλάκις σημ. τὸ ἔχω ἀκούσῃ, ἔχω ἐξ ἀκοῆς, „ἔχω ἀκουστά" γ 193, δ 94, 688, ο 403.—Τὸ μέσ. ὡς ἀποθ. τουτέστιν εἰς ἐνεργ. σημ. «τινος» Δ 331.

ἀκράαντος [.–..], **ον,** ἐπικ. (ἀ, κραιαίνω) ἀνεκτέλεστος, ἀνεκπλήρωτος, μόνον «ἔργον» Β 138 καὶ «θεοπροπίη» ψευδής, 6 202, τ 565.

ἀκραής [.–.], **ές,** γεν. **έος** (ἄκρος, ἄημι) σφοδρῶς πνέων, „δυνατός" ἐπίθ. οὐρίου ἀνέμου, **Ὀδ. 6 421, ξ 253, 299. (Κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον καὶ Ἀμεῖν εἶνε ὁ τὴν ἐπιφάνειαν μόνον τῆς θαλάσσης κινῶν, ἐπομ. μέτριος· ἀλλ' ὀρθῶς ἀντιλέγει ὁ Δύντζερος ὅτι τὸ ἐπίθετον οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὴν τῆς θαλάσσης ἔννοιαν, ‖. ἐν δὲ τῷ πρώτῳ χωρίῳ καὶ ἀντιφάσκει πρὸς τὸν εὐθὺς ἑπόμενον προσδιορισμὸν «κελάδοντ' ἐπὶ οἰνοπα πόντον»).

ἄκρη, ἡ (κυρ. θηλ. τοῦ ἄκρος), ἡ ἄκρα, ἡ „ἄκρη" (κατὰ μεταπλασμ. κλίσ. ἀντὶ τοῦ ἄκρις, ἴδ. **ἄκρις**) ἐπομ. κορυφή, ἀκρώρεια καὶ ἰδίως ἀκρωτήριον, ι 285· ὁ πληθ. Δ 425, Ξ 36. Ἡ φράσ. «κατ' ἄκρης» (ἴτις καὶ κατάκρης ὄχι ὀρθῶς γράφεται) κυρ. σημ. τὸ ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω, „τὸν κατήφορον" ε 313· ἔπειτα ἐντελῶς, ὁλότελα, „ἀπ' ἐπάνω ὡς κάτω", Ν 772, Χ 411, Ω 728· «κατ' ἄκρης ἐλέειν» Ο 557.

ἄκρηθεν, ἐν τῇ φρ. «κατ' ἄκρηθεν», ἣν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ἐχώρισε πρότερον γραφομένην κατάκρηθεν, ὅπ. ἴδε.

ἄκρητος, ον, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἄκρατος (κεράννυμι), ὁ μὴ κεκραμένος, μεμιγμένος μὲ ὕδωρ, „ἄδολος", (‖. καὶ „ἀκράτος" ἐν Κυθήροις Πανδ. Τόμ. ΙΒ'. σ. 286 „χρασὶ ἀκράτο") «οἶνος» ω 73· «ποτόν» 6 341· «γάλα» ι 297, «σπονδαί» αἱ δι' ἀκράτου· οἴνου γινόμεναι, Β 341, Δ 159 πρβλ. **σπονδή**.

ἀκρίς, ίδος, ἡ, τὸ καὶ νῦν οὕτως ὀνομαζόμενον ἔντομον, ἡ „ἀκρίδα", Φ 12 †

ἄκρις, ιος, ἡ, Ἰων. καὶ ἐπ.=**ἄκρη** (‖. Ὁ τύπος οὗτος ἐσώθη καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „'ς τὴν ἄκρια") κορυφή, ἀκρώρεια, πάντοτε κατὰ πληθ. αἰτ. «δι' ἄκριας» μόνον *Ὀδ. ι 400, κ 281, ξ 2, π 365. Ἡ δὲ ὀνομ. τοῦ πληθ. Ὑ. Δήμ. 383. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. σημ. τὴν ῥάχιν, ἢ ζυγὸν τοῦ ὄρους). Ἴδ. καὶ **ἄκρη**.

Ἀκρισιώνη [.⏑⏑..], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἀκρισίου, βασιλέως τοῦ Ἄργους (πρβλ. **Προῖτος**)=ἡ Δανάη, Ξ 319.

ἀκριτόμυθος [.⏑.–.], **ον,** ποι. ὁ ἀκρίτους μύθους μυθούμενος, ἀνόητα, συγκεχυμένα ὁμιλῶν, μάταια φλυαρῶν, ἐπίθ. τοῦ Θερσίτου Β 246 (κατὰ τὸν Ναίγελσβαχ ὄχι εἰς λογικὴν ἢ καλλιλογικήν, ἀλλ' εἰς ἠθικὴν σημασίαν, διότι οἱ λόγοι του εἶνε μὲν καθαροί, καὶ λογικῶς ἀκόλουθοι καὶ ἀκριβεῖς, ἀλλ' ἀνάρμοστοι εἰς τὴν περίστασιν καὶ ἀπρεπεῖς, δι' ὃ καὶ ἄκριτοι)· ἔτι δὲ ἐπίθ. τῶν «ὀνείρων», οἵτινες συγκεχυμένα καὶ μάταια δηλοῦντες, εἶνε μάταιοι, μὴ ἐπαληθεύοντες, τ 560· (οὕτως ὁ Ναίγελσβαχ· κατ' ἄλλους δὲ: συγκεχυμένοι, δυσεξήγητοι· κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν: ἀδιευκρίνητοι, οἱ πολλὰ καὶ ποικίλα παριστῶντες διὰ τὸ ποικίλον καὶ παιγνιῶδες τῶν ἐνυπνίων).

ἄκριτος [.⏑.], ον (ἀ, κριτός). 1) ἀχώριστος, ἀδιάκριτος, κοινός, «τύμβος» τάφος κοινός, ἐν ᾧ πολλοὶ ὁμοῦ ἀδιακρίτως εἶνε τεθαμμένοι, Η 337·—«ἄκριτα πόλλ’ ἀγορεύειν» πολλὰ ἀδιακρίτως, καλὰ καὶ κακὰ ὁμιλῶ θ 505· «μῦθοι» μάταιοι, ἀνόητοι, ἀπερίσκεπτοι λόγοι, Β 796. 2) ὁ μὴ διακεκριμένος, ἀναποφάστος, ἄλυτος, «νείκεα» Ξ 205, 304. 3) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διαιρεθῇ, νὰ λάβῃ τέλος, ἀτελεύτητος, ἀτελείωτος, «ἄχεα» Γ 412, Ω 91.—’Επίρ. «ἄκριτον» ἀτελευτήτως, αἰωνίως, «πενθήμεναι» σ 174, τ 120.

ἀκριτόφυλλος [.⏑..], ον, (ἄκριτος, φύλλον) ὁ μὴ διακρινόμενα, ἐπομ. πυκνὰ φύλλα ἔχων, πυκνόφυλλος, «ὄρος» Β 868 †. (‖. ἢ μᾶλλον ἀτελείωτα, ἄπειρα, κατὰ τὴν 3) σημ. τοῦ ἄκριτος, ἐπομ. πολύφυλλος).

ἀκροκελαινιάω, ἐπ. (ἄκρος, κελαινός) μόνον ἐν τῇ μετοχ. ἀκροκελαινιόων ἐπ.=ἀκροκελαινιῶν, ὁ ἔχων μέλαιναν τὴν ἄκραν, τὴν ἐπιφάνειαν, „μαυρίζων“ (ἤτοι διὰ τὴν φρικίασιν τῆς ἐπιφανείας κατὰ τοὺς παλαιούς, ἢ διὰ τὴν πλυμμύραν θολὸς κατὰ τοὺς νεωτέρους), ἐπίθ. τοῦ Σκαμάνδρου, Φ 249 †.

ἀκρόκομος, ον (ἄκρος, κόμη), ὁ κατὰ τὴν ἄκραν, κορυφὴν μόνον τῆς κεφαλῆς κομῶν, ἐπίθ. τῶν Θρᾳκῶν, οἵτινες ἔφερον τὴν κόμην κατὰ κορυφὴν δεδεμένην, ἢ μόνην τὴν κορυφὴν εἶχον ἀξύριστον, (‖. ὅπως σήμερον πολλοὶ τῶν ἀνατολικῶν ἐθνῶν, οἷοι οἱ Στναι καὶ οἱ ’Ασιατικῆς καταγωγῆς Βούλγαροι), (κατ’ ἄλλους: ὁ εἰς ἄκρον κομῶν, ὁ πυκνὴν καὶ μεγάλην ἔχων κόμην) Δ 533 †.

ἄκρον, τό (οὐδ. τοῦ ἄκρος), τὸ ἄκρον, τὸ τέλος, ἡ κορυφή, π. χ. τοῦ μοχλοῦ ι 328. «Γάργαρον ἄκρον Ἴδης» κορυφή, Ξ 292· «’Αθηνέων» τὸ ἀκρωτήριον τῶν ’Αθηνῶν, τὸ Σούνιον, γ 278· «ποδός» Βατρ. 253.

’Ακρόνεως, ω, ὁ, εἷς τῶν Φαιάκων, θ 111.

ἀκρόπολις, ιος, ἡ, ἀκρόπολις, (Λατ.) „κάστρον“, μόνον *’Οδ. θ 494, 504 (ἐν τῇ ’Ιλ. χωριστὰ ἄκρη πόλις, Ζ 257, Χ 383).

ἀκροπόλος, ον, ἐπικ. (ἄκρον, πέλω), ἐξέχων, ὑψηλός, ἐπίθ. τῶν ὀρέων, μόνον ἐν τῇ δοτ. τοῦ πληθ. Ε 523, τ 205.

ἀκροπόρος, ον, ἐπικ. (ἄκρον, πειρω), ὁ μὲ τὴν ἄκραν διαπερῶν, διαπεραστικήν. ὀξεῖαν ἔχων τὴν ἄκραν, ὀξύς, διαπεραστικός, «ὀβελοί» γ 463†.

ἄκρος, η, ον (ἀκή), ὑπερθ. ἀκρότατος, η, ον, ὁ εἰς τὴν ἄκραν εὑρισκόμενος, ὑψηλότατος, ἔσχατος, εἰς ὀξὺ λήγων, μόνον ἐν τῇ φυσικῇ σημασίᾳ, οἷον «ῥυμὸς ἄκρος» ὁ ῥυμὸς ὁ εἰς τὴν ἄκραν εὑρισκόμενος, ὅ ἐ. ἡ ἄκρα τοῦ ῥυμοῦ, Ε 729· «ἐπ’ ἄκρῳ χείλει» εἰς τὸ ἄκρον χεῖλος, ἐπάνω εἰς τὴν ἄκραν τοῦ χείλους (τῆς τάφρου), Μ 51, «ἄκρη χείρ» Ε 336, «πόδες ἄκροι» ἡ ἄκρα τῶν ποδῶν, Π 640, «ἄκρος ὦμος» Ρ 599, «οἰήϊον ἄκρον» ἡ ἄκρα τοῦ πηδαλίου, ι 540, «ὕδωρ ἄκρον» ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ὕδατος, Π 162, «ἄκρη πόλις» ἴδε ἀκρόπολις· «ἀκροστάτη πόλις» τὸ ὑψηλότατον ἄκρον τῆς πόλεως, Υ 52, Χ 172. Τὸ οὐδ. «ἄκρον» ἐπιῤῥηματικῶς κεῖται καὶ σημ. ἀκροποδητί, μόλις ἐγγίζουσα μὲ τοὺς πόδας, „εἰς τὰ δάκτυλα“, Υ 229. (‖. Ἔνθα ὅμως ὁ Ἄρενς προτείνει ὡραίαν διόρθωσιν: ἐπὶ ῥηγμῖνα· καὶ τότε τὸ «ἄκρον» παύει τοῦ νὰ ἦνε ἐπίῤῥημα, ἀποδιδόμενον ὡς ἐπίθετον ἐν μὲν τῷ στίχ. 227 τοῦ «καρπόν», ἐν δὲ τῷ ς. 229 τοῦ διωρθωμένου «ῥηγμῖνα». Τὸ γένος δὲν φέρει πρόσκομμα εἰς τὴν διόρθωσιν).

*ἀκρωτήριον, τό, (ἄκρος), τὸ ἄκρον, ἡ ἄκρα, «ἀκρωτήριον πρύμνης» Ὑμ. 33, 10.

’Ακταίη, ἡ (ἀκτή· κυρ. ἡ παρὰ τὴν ἀκτὴν κατοικοῦσα). ὄν. μιᾶς τῶν Νηρηίδων, Σ 41.

1. ἀκτή, ἡ, λ. ἀμφιβόλου ἐτυμολογίας καὶ σημασίας, πιθανῶς σημαίνουσα τὸν ἐν τοῖς ἀγροῖς καρπόν, συνήθ. «ἀ. ἀλφίτου» ὅπ. ἴδε, ἢ «ἀ. Δημήτερος» καρπὸς τῆς Δήμητρος, Δημητριακός, Ν 322, Φ 76. (Ὁ Δύντζερος ἀνάγει τὴν λ. εἰς τὴν ῥίζαν ακ, ἐξ ἧς καὶ ἀκή, ἄκρος, acus· σημ. λοιπὸν κατ’ αὐτὸν τὸν στάχυν· διότι ἡ συνήθης παραγωγὴ ἐκ τοῦ ἄγνυμι, καθ’ ἣν θὰ ἦτο: ὁ κτυπημένος καρπός, τὸ „πληγοῦρι“ ἀναιρεῖται ὑπὸ τοῦ Ἡσ. Ἔργ. κ. Ἡμ. 466, ὅπου κεῖται περὶ τοῦ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἔτι καρποῦ. Ὡσαύτως δὲ ᾗ τοῦ Δοιδερλ. ἡ παραγωγὴ ἐκ τοῦ ἀκοστὴ κατὰ συγκοπὴν καὶ ἡ σημασ. κριθὴ ἱκανῶς ἀνεσκευάζεται ὑπὸ τῆς βεβιασμένης ἑρμηνείας τοῦ «ἀλφίτου ἀκτή». Ὁ δὲ *Αμεῖς ἑρμηνεύει: τὸν κεκλασμένον καρπόν, τὸν κατὰ πρῶτον ὡς ἄριστον δρεπόμενον ὅ ἐ. τὸν ἐκλεκτόν, κατὰ τὸν σχολιαστὴν εἰς Ν 322 «τὸν προηγμένον καὶ τῶν ἄλλων προτιμηθέντα»).

2. ἀκτή, ἡ (ἄγνυμι), ά.) ὁ τόπος, ἔνθα τὰ κύματα ἄγνυνται, συντρίβονται, προσαράσσονται, ἀπότομος, βραχώδης παραλία, Μ 284, κ 89· β΄.) ἀκρωτήριον, γῆς ἄκρα, ω 378· πρβ. Στράβ. 1, 3, 18.

ἀκτήμων, ονος, ὁ, ἡ (κτῆμα) ὁ μὴ κεκτημένος, «ἀκτ. χρυσοῖο» ὁ μὴ ἔχων χρυσόν, *’Ιλ. Ι 126, 268.

ἀκτίς, ῖνος, ἡ, ἀκτίς, μόνον ἐν τῇ δοτ. ἀκτῖνεσσι καὶ ἀκτῖσιν. «’Ηελίοιο» Κ 547, ε 479, λ 16 κ. ἀ. (‖. Ἡ καθομιλουμ. ἔσωσε τὴν λ. μάλιστα εἰς μεταφορ. σημ., κλίνουσα αὐτὴν: ἀκτίς, ίδος, „ἀχτίδες“).

*ἄκτιτος [.⏑.], ον (κτίω, κτίζω), ποι.=ἄκτιστος, Ὑ. ’Αφρ. 123.

’Ακτορίδης, ου, ὁ, ἀπόγονος τοῦ Ἄκτορος=’Εχεκλῆς, Π 189.

’Ακτορίς, ίδος, ἡ, μία τῶν θαλαμηπόλων τῆς Πηνελόπης, ψ 228.

’Ακτορίων, ωνος, ὁ, ἐν τῷ δυϊκῷ ’Ακτορίωνε, Ψ 638, οἱ δίδυμοι, ὅ ἐ. κατὰ τὸν σχολ. δίψυχοι καὶ συμπεφυκότες τοῖς σώμασιν υἱοὶ τοῦ Ἄκτορος 2), ὁ Εὔρυτος καὶ Κτέατος, οἱ καὶ «Μο-

λίονε» ἐκ τῆς μητρὸς Μολιόνης, Λ 709, καλούμενοι καὶ «Ἀκτορίωνε Μολίονε» ἐξ ἀμφοτέρων Λ 750, δύω ἀλκιμώτατοι ἥρωες Ἠλεῖοι, καὶ αὐτὸν τὸν Ἡρακλῆ νικήσαντες· ἀλλ' ἔπειτα ὑπ' αὐτοῦ ἐνεδρευθέντες παρὰ τὰς Κλεωνὰς ἐφονεύθησαν. Ὁ ἐνικὸς εὑρίσκεται Ν 185.

Ἄκτωρ, ορος, ὁ (ἄγω, ὅθεν=ἡγεμών). 1) υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Φωκίδος Δηιόνος καὶ τῆς Διομήδης, ἀνὴρ τῆς Αἰγίνης, πατὴρ τοῦ Μενοιτίου καὶ πάππος τοῦ Πατρόκλου, Λ 785· πρβ. Ἀπολλδ. 1, 9, 4. 2) υἱὸς τοῦ Φόρβαντος καὶ τῆς Ὑρμίνης, ἀδελφὸς τοῦ Αὐγείου, ἀνὴρ τῆς Μολιόνης καὶ πατὴρ τοῦ Εὐρύτου καὶ Κτεάτου, ἴδ. **Ἀκτορίων**. 3) υἱὸς τοῦ Ἀζέως, πατὴρ τῆς Ἀστυόχης, πάππος τοῦ Ἀσκαλάφου καὶ Ἰαλμένου, Ὀρχομένιος, Β 513.

Ἄκγλος [⏑⏑.], ἡ, ὁ τῆς πρίνου, „πριναριοῦ“ (φαγώσιμος) καρπός, ὁ καὶ βάλανος λεγόμενος, διάφορος τοῦ τῆς δρυός, τοῦ κυρίως λεγομένου βαλάνου, κ 242†. (‖. Κακῶς παράγ. ἐκ τοῦ ἄκολος, ὅπ. ἴδε, κατὰ τροπ. Αἰολικὴν τοῦ ο εἰς υ· πιθανωτέρα παραγωγὴ φαίνεται ἡ ἐκ τῆς ῥίζης **ακ**, ἐξ ἧς ἀκή, ἄκανθα, διὰ τὸ ἀκανθῶδες τοῦ δένδρου, οὗτινος ὁ καρπὸς ἦν ποτε ἴσως ὁμώνυμος πρὸς τὸ δένδρον).

Ἀκωκή [⏑..], ἡ (ἀκή) ὀξεῖα ἄκρα, „μύτη“, «ἔγχεος, δουρός» Κ 373 κ. ἀ. τ 453, χ 16.

Ἄκων [⏑.], οντος, ὁ, τὸ ἀκόντιον, „κοντάρι“ Κ 335, ξ 531 κ. ἀ.

Ἄκων, ουσα, ον, ἴδε **ἀέκων**.

Ἄλαδε [⏑⏑.], ἐπίῤῥ. εἰς τὴν θάλασσαν, πρὸς τὴν θάλασσαν, Μ 19· εὑρίσκεται καὶ «εἰς ἅλαδε» κ 351 κ. ἀ. ἴδ. **εις**.

Ἀλάλημαι, ἴδ. **ἀλάομαι**.

Ἀλαλητός [⏑⏑..], ὁ, πολλῶν ἀνθρώπων ἀθρόα βοή, ἀλαλαγμός, ἰδίως ὁ ἐν ταῖς μάχαις, ὁ νικητήριος, Δ 436 κ. ἀ. ἔτι δὲ ἡ ἀγωνιώδης φωνὴ (πολλῶν) Φ 10, καὶ ἡ ἐξ ἀγαναχτήσεως κραυγή, ω 463. (‖. Ἐκ τοῦ ἀλαλά, ἐξ οὗ καὶ ἀλαλάζω, ἀλαλαγή, ἀλαλαγμός. Ἐν τῇ καθομιλουμ. ἐσώθη μετὰ τῆς ἀφαιρέσεως „λαλητός=φωνὴ πολλῶν ὁμοῦ ἐριζόντων ἢ ἄλλως βοώντων).

Ἄλαλκε, **ἀλαλκών**, **ἀλαλκεῖν**, ἴδε **ἀλέξω**.

Ἀλαλκομενηΐς [⏑....–], ίδος, ἡ, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἐκ τοῦ ἀλαλκεῖν, ἡ ἀποκρούουσα, ἡ ἀμυντικὴν ἔχουσα δύναμιν, *Ἰλ. Δ. 8, Ε 908· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τῆς Βοιωτικῆς πόλεως Ἀλαλκομενῶν.

Ἀλαλύκτημαι [⏑⏑...], ἀνησύχως στρέφομαι ἔνθεν κἀκεῖθεν, στενοχωροῦμαι, θορυβοῦμαι, Κ 94 †. (κυρ. παρακ. τοῦ ἀλυκτέω μὲ σημ. ἐνεσ. ‖. τὸ δὲ ἀλυκτέω ἀνάγεται εἰς τὸ ἀλύσσω, ἀλύω).

***Ἀλάμπετος**, ον, (‖. ἐκ τοῦ ἀχρ. λαμπετός (λάμπω) ἐξ οὗ τὸ λαμπετάω, Λαμπετίδης, Λαμπετίη, ἅπ. ἴδε) ἄνευ λάμψεως, σκοτεινός, Υ. 32, 5 (ἔνθα τὸ α ἐκτείνεται· διὸ ὁ μὲν Ἑρμαννος γράφει ἀπολάμπετος, ὁ δὲ Βαουμ. δέ τ' ἀλ.).

Ἀλάομαι [⏑–..], ἀποθ., προστ. ἀλόω κατ' ἐπ. ἔκτ. ἀντὶ τοῦ ἀλῶ ἐκ τοῦ ἀλάεο, ἀλάου, ε 377· παρατ. ἠλώμην, ἀόρ. ά. ἠλήθην, ἐπ. ἀλήθην, παρακ. ἀλάλημαι, ἀπαρφ. ἀλάλησθαι, μετοχ. ἀλαλήμενος· περιφέρομαι, περιπλανῶμαι, μετὰ τῶν προθ. «κατά, περί» τι, Ζ 201, δ 41, «πολλὴν ἐπὶ γαῖαν» ξ 380, «ἐπὶ πόντον» η 239, «ὑπὲρ ἅλα» γ 73.—Ὁ παρακ. ἐν τῇ ἀπαρεμφ. καὶ μετοχ. ἔχει τὸν τόνον καὶ τὴν σημ. τοῦ ἐνεστ. δ 370, ν 333.

Ἀλαός [⏑⏑.], όν, τυφλός, *Ὀδ. θ 195, κ 493, μ 267. (Ἐτυμολ. ἀδέβαιος· κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ α στερ. καὶ λάω=βλέπω· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. συγγ. τοῦ ἀλάομαι καὶ σημ. κυρ. ἐστερημένος.—Τὸ ἀσύνηθες μέτρον τῆς λ. ––⏑, κ 493, μ 267 ἐξέλιπεν ἤδη διὰ τῆς διορθώσεως μάντιος (ἴδ. **μάντις**)· ἀντὶ δὲ ταύτης ὁ Ἄρενς προτείνει τὴν γραφὴν ἀλαόο).

Ἀλαοσκοπίη [⏑⏑....], ἡ (ἀλαοσκόπος), μόνον ἐν τῇ φράσει «οὐδ' ἀλαοσκοπίην εἶχε» δὲν εἶχε τυφλήν, ὅ ἐ. ἠμελημένην σκοπιάν, φυλακήν (non caecis oculis vidit κατὰ τὸν Δύντζερον) τουτέστιν: μετὰ προσοχῆς ἐφύλαττε. Κατ' ἄλλους δὲ εἶνε ἡ ματαία, ἄγονος φυλακή, Κ 515, Ν 10, Ξ 135, θ 285 (οὐδαμοῦ τῆς Ὀδ. ἀλχ.) (Παροξύνεται ἡ λ. κατὰ τοὺς νεωτέρους, πρότερον ὀξυνομένη «ἀλαοσκοπιήν»).

Ἀλαόω (⏑⏑..], ποι. (ἀλαός), ἀόρ. ἀλάωσα, τυφλῶ, μόνον ἐν τῇ φρ. «ά. τινὰ ὀφθαλμοῦ» στερῶ τινα τοῦ ὀφθαλμοῦ, *Ὀδ. α 69, ι 516 (κατὰ τὸν Δοιδερλ. κυρ. σημ. στερῶ, ἴδ. **ἀλαός**).

Ἀλαπαδνός [⏑⏑..], ή, όν (ἀλαπάζω), ποι. τὸ συγκρ. –νότερος, Δ 305· εὐκατάβλητος, εὐπολέμητος, «σθένος οὐκ ἀλαπ.» δύναμις ἀκαταμάχητος, Ε 783 κ. ἀ., περὶ βοῶν, σ 373· ὅθεν ἀδύνατος, ἄναλκις, ἀπόλεμος, Β 675, «σίχες» Δ 330, «μῦθος» Υ. Ἑρμ. 334.

Ἀλαπάζω [⏑⏑..] (ἐκ τοῦ εὐφων. α καὶ λαπάζω, ὅπερ καὶ λαπάσσω λέγεται καὶ συγγ. τῷ λάπτω, λαφύσσω). μέλ. –ξω, ἀόρ. ἀναύξητος ἀλάπαξα. Κυρ. ἐκκενῶ, ἐξαντλῶ «πόλιν» ἐκπορθῶ, καταστρέφω, Β 367 κ. ἀ. ὅθεν καταβάλλω, ἐξολοθρεύω, «στίχας ἀνδρῶν, νέων φάλαγγας» Ε 166, Λ 503, «τινά» Λ 750, Μ 67· καὶ καταστρέφω, ρ 424, τ 80 (Ὁ Δοιδερλ. ἀποδίδει εἰς τὴν λ. τὴν σημ. τοῦ λαμβάνειν καὶ φονεύειν).

Ἀλαστέω, ἐπ. (ἄλαστος) οὐκ ἐπιλανθάνομαί τινος, δὲν δύναμαι νὰ λησμονήσω τι, „δέν το λησμονῶ“, ὅθεν: εἶμαι θυμωμένος, „μανίζω, χολιάζω“ *Ἰλ. Μ 163, Ο 21. Ἴδ. καὶ **ἄλαστος** ἐν τέλ.

Ἀλαστορίδης [⏑....], ου, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλάστορος=Τρώς, Υ 466.

Ἄλαστος, ον (ἀ, λαθέσθαι). 1) ἀλησμόνητος, «πένθος» τὸ μὴ λησμονούμενον, δεινόν, ἀφόρητον, Ω 105, α 342 κ. ἀ. «ἄχος» δ 108· «ἄλαστον ὀδύρεσθαι» ἀκαταπαύστως, ξ 174. 2)

εἰς ὃν δὲν πρέπει τις νὰ λησμονῇ, νὰ συγχωρῇ τι, ὅθ. μισητός, ἐχθρός· οὕτως ὀνομάζεται ὁ Ἕκτωρ ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως διὰ τὸν φόνον τοῦ Πατρόκλου Χ 261. (Κατὰ τὸν Ἔρμαν. ἐκ τοῦ λάζεσθαι, ἐπομ. ἀκατάληπτος, ἀφόρητος. Ὁ δὲ Δοιδερλ. ὅστις γράφει ἀλαστὸς κατὰ τὸ ΜΕ, θεωρεῖ τὴν λ. ῥηματ. ἐπίθετον ἔκ τινος ἀλάζω, ἐπιτατ. ῥήματος τοῦ: ἀλάομαι, καὶ ἀποδίδει εἰς αὐτὴν τὴν σημ. μαινόμενος, ἔπειτα περίλυπος, ἄθυμος· τὸ δὲ ῥ. «ἀλαστέω» ἑρμηνεύει: εἶμαι περίλυπος μέχρις ἀθυμίας, μελαγχολίας, ἴδ. τὴν ἐπομ. λ.).

Ἀλάστωρ [⏑..], ορος, ὁ (ἀλάομαι· ὅθεν κυρ. κακὸς δαίμων, ὅστις βασανίζει, πλανᾷ, εἰς μανίαν ἐμβάλλει, daemon planus) κύρ. ὄν. 1) ὀπαδὸς τοῦ Σαρπηδόνος, Λύκιος, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως, Ε 677. 2) εἷς τῶν Ἀχαιῶν, Δ 295, Θ 333, Ν 422. 3) πατὴρ τοῦ Ἴρωός, ἴδ. **Ἀλαστορίδης**.

Ἀλαωτύς [⏑⏑..], ύος, ἡ, ἐπ. (ἀλαόω), τύφλωσις, ι 503 †.

Ἀλγέω (ἄλγος), μέλ. ἀλγήσω, „πονῶ“ ἀ.) σωματικῶς, Β 269 «ὀδύνησι» Μ 206· μετὰ αἰτ. τοῦ μέρους, «κεφαλήν» Βατρ. 193. β΄.) ψυχικῶς, „πονῶ“, λυποῦμαι, μ 27.

Ἀλγίων, ον, συγκρ., ἄλγιος, η, ον, ὑπερθ. τοῦ **Ἀλεγεινός**, ὅπ. ἴδε.

Ἄλγος, εος, τό, „πόνος“ σωματικός τε καὶ ψυχικός, συνήθ. ἐν τῷ πληθ. «ἄλγεα» κόποι, ταλαιπωρίαι, κακουχίαι, θλίψεις κ. τ. λ. «ἄλγεα διδόναι» Α 96 κ. ἀ. «τεύχειν» Α 110 «ἄλγεα φέρω» μ 427, ἅπασαι αἱ φράσεις σημ. τὸ φέρω, προξενῶ, παρασκευάζω λύπας, κόπους, «ἄλγεα πάσχω» Β 667 κ. ἀ. ὑποφέρω κόπους, κινδύνους, μάλιστα πολεμικούς, ἢ θαλασσίους, α 4, ἢ ἐν τῇ θήρᾳ, ι 121· «ἄλγεα ἔχω» λ 582, 593· «κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμός» ἡ καρδία εἶνε βεβυθισμένη εἰς τὰς λύπας, φ 88.

Ἀλδαίνω, ποι. (ἄλδω, ἄρδω, alo=τρέφω, ἢ ἄλω, ἀλέα, halo=θερμαίνω, θάλπω), ἀόρ. β΄. ἤλδανον, τρέφω, ἐνδυναμώνω, μεγαλώνω «μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν» ἔκαμε τὰ μέλη του παχύτερα, μεγαλείτερα, ἰσχυρότερα, *Ὀδ. σ 70, ω 368· (‖. ἔνθα ἕπεται ἡ ἐπεξήγησις «μείζονα δ' ἠὲ πάρος καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι»).

Ἀλδήσκω, ἕτερος τύπος ἐπικ. τοῦ ἀλδαίνω, μὲ σημ. ἀμετάβ. αὐξάνω, προκόπτω, Ψ 599 †.

Ἀλέασοαι, ἴδ. **Ἀλέομαι**.

Ἀλεγεινός, ή, όν, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀλγεινός (ἄλγος), συγκρ. ἀνώμ. ἀλγίων, μόνον ἐν τῷ οὐδ. ἄλγιον, ὑπερθ. ἄλγιστος, Ψ 655. 1) ὁ προξενῶν ἄλγος ἢ ἄλγεα, λυπηρός, ἐπίπονος, θλιβερός, περὶ καταστάσεων, οἷον «ὀδύνη» Λ 398, «πυγμαχίη» Ψ 653, «εἰρεσίη» κ 78 κ. τ. τ. περὶ πραγμάτων, οἷον, «κύματα» Ω 8, θ 183, «αἰχμή» Ε 658 κ. ἀ. «μαχλοσύνη» Ω 30. 2) μετ' ἀπαρ. δύσκολος, δυσχερής, «ἵπποι ἀλεγεινοὶ δαμῆναι» δυσκόλως δαμαζόμενοι, Κ 402, «ἠμίονος ἀλγίστη δαμάσασθαι» Ψ 655. —Ἄλγιον, λυπηρότερον, χειρότερον, ᾗ μὲ ὅλως ἀσθενῆ συγκριτικὴν ἔννοιαν (Κρυγέρ. π. Διαλ. 49, 6, 2), πολὺ λυπηρόν, πολὺ κακόν, Σ 278, δ 292, π 147, ρ 14. (Τινὲς ἀρνοῦνται εἰς τὴν λ. ταύτην καὶ τύπον συγκριτικοῦ, θεωροῦντες αὐτὴν θετικόν, οἷος ὁ Δοιδερλεῖνος καὶ Κύνερος).

Ἀλεγηνορίδης [⏑.....], ορ, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀλεγήνορος=ὁ Ἱρόμαχος, Ξ 503.

Ἀλεγίζω [⏑...], ἐπ. (ἀλέγω) μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. φροντίζω, „μὲ μέλει“ περί τινος, μετὰ γεν. καὶ πάντοτε μετὰ τῆς ἀρνήσεως «οὐκ ἀλεγίζω τινός» δὲν φροντίζω περί τινος, συνήθ. διότι τὸν περιφρονῶ, Α 160, Θ 477 κ. ἀ. ἄνευ πτ. μόνον *Ἰλ. Ο 106.

Ἀλεγίνω [⏑.–.], ἐπικ. ἐκτεταμ.=**Ἀλέγω**, φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι περί τινος ἵνα παρασκευασθῇ, πάντοτε μετὰ τῆς αἰτ. τοῦ ὀνόμ. «δαῖτα» ἑτοιμάζω δεῖπνον *Ὀδ. α 374, δ 139 κ. ἀ. παρὰ τοῖς μετέπειτα συνάπτεται καὶ μὲ ἄλλα ὀνόματα, οἷον «ὁλοφροσύνην» ἑτοιμάζω ἢ πλέκω ἢ κρύπτω δ. Ὑ. Ἑρμ. 361, «ἀγλαΐας» φροντίζω περὶ διασκεδάσεων, Ὑ. Ἑρμ. 476· συνωνυμεῖ δὲ καὶ πρὸς τὸ ἀλεγίζω, οἷον «πατὴρ δ' ἐμὸς οὐκ ἀλέγυνεν» Ὑ. Ἑρμ. 557.

Ἀλέγω [⏑..], ἐπ., μόνον κατ' ἐνεστ. προσέχω τὸν νοῦν εἴς τι, φροντίζω περί τινος, „μὲ μέλει“, συνήθ. μετὰ τῆς ἀρνήσεως, ἄνευ πτ. «οὐκ ἀλέγω» δὲν με μέλει, Λ 389, ρ 390· «κύνες οὐκ ἀλέγουσαι» „σκύλλαις ἄπιστοις, ἀδιάντροπαις“ προσαγορεύονται αἱ τῆς Πηνελόπης θεράπαιναι ὅσαι δὲν ἐφρόντισαν νὰ διαφυλάζωσι τὴν τιμήν των καὶ τὴν πρὸς τὸν δεσποτικὸν οἶκον πίστιν, τ 154· μετὰ γεν. τοῦ προσώπου, ὡς καὶ τὸ ἀλεγίζω, Θ 483, Π 307, ι 115, 275, υ 214· ἄνευ ἀρνήσεως «αἳ (δηλ. Λιταί) καὶ μετόπισθ' Ἄτης, ἀλέγουσι κιοῦσαι» Ι 504, (ὅπου ὡς ἀντικείμενον ὁ μὲν σχολ. ἔξωθεν ὑπονοεῖ τὸ ἀνθρώπων, ὀρθότερον δὲ ὁ Φαῖσις ἐκλαμβάνει τὸ ὑπάρχον Ἄτης, ἀποδίδων εἰς τὸ χωρίον τὴν ἐξῆς ἔννοιαν: αἱ Λιταὶ καὶ κατόπιν τῆς Ἄτης ἐρχόμεναι φροντίζουσι περὶ αὐτῆς, περὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς δηλ. πεπραγμένων κακῶν πρὸς διόρθωσιν αὐτῶν (πρβ. ς. 507 «αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω»). Ἄλλη δέ τις γνώμη ἐσφαλμένη ἐξαρτᾷ τὸ κιοῦσαι ἀπὸ τοῦ ἀλέγουσι καὶ ἑρμηνεύει: φροντίζουσι νὰ βαδίζωσι (ἐπιμελῶς βαδίζουσι) κατόπιν τῆς Ἄτης. Τέλος συντάσσ. καὶ μετ' αἰτ. τοῦ πράγματος, «ὅπιν θεῶν οὐκ ἀλ.» Π 388, «νηῶν ὅπλα ἀλέγουσι» σπουδάζουσι περὶ τὰ ἅρμενα τῶν νηῶν ζ 268. (Ἡ ἐτυμολ. δὲν εἶνε βεβαία· κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαιοτέρους ἐκ τοῦ λέγω καὶ ἀθροιστ. α· κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ ἐκ τοῦ λέγω καὶ τοῦ παρεμφατικοῦ α, ἴδ. α 7)· ‖. Ὁπωσδήποτε τὸ μὲν α εἶνε προθεματικόν, περὶ δὲ τῆς ῥίζης λεγ- πρβλ. τὸ Λατ. nec-leg-o (negligo), intel-leg-o, di-lig-ens).

ἈΛΕΕΙΝΩ [˘...], ἕτερος ἐκτενές. ἐπικ. τύπος τοῦ ἀλέομαι (1. ἀλέη), μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ὑποχωρῶ, ἄνευ πτ. δ 251· συνήθ. δὲ μετ' αἰτ. ἀπο(δια)φεύγω, «κῆρα, βέλεα, βίας ἀνέμων, χόλον, θυμόν, λώβην, κ. τ. τ.» συχνὰ παρ' Ὁμ. Σπανιώτερον «τινά» π 477, Υ. Ἑρμ. 239· μετ' ἀπαρεμφάτου «κτεῖναι, ἀλεξέμεναι ἀλέεινεν» Z 167, N 356.

1. ἈΛΕΉ [˘..], ἡ, ποιητ. (ἄλη) ἀποφυγή, X 301†.

2. ἈΛΕΉ, ἡ (συγγ. τῷ εἵλη), Ἀττικῶς ἀλέα, ἡ ἀπὸ τοῦ ἡλίου θερμότης, ρ 23†.

ἌΛΕΙΑΡ [˘..], ΑΤΟΣ, τό, ποι. (ἀλέω), κυρ. τὸ ἀλεσμένον, ἄλευρον „ἀλεῦρι", ἰδίως τὸ ἐκ σίτου, ἐν τῷ πληθ. υ 108†.

ἈΛΕΊΣ, ΕΐΣΑ, ΈΝ, ἴδ. ΕἼΛΩ.

Ἀλείσιον, τό, (λετὸς) χωρίον τῆς Ἠλιδος, B 716, ἐπὶ Στράβωνος μὴ ὑπάρχον πλέον· μόνον δὲ ἡ περὶ αὐτὸ χώρα ὠνομάζετο μετέπειτα τὸ Ἀλεσιατον, Στρ. 8, 10, 3.

Ἀλεισίου κολώνη, ἡ, δυοῖν θἄτερον, ἤτοι ὁ κολωνὸς ἢ λόφος τοῦ Ἀλεισίου (ὅ ἐ. κατὰ Στράβ. ἔ. ἀ. αὐτὸ τὸ Ἀλείσιον) ἢ στήλη, „κολώνα" εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Ἀλεισίου, ὅσις κατὰ Δημήτρ. τὸν Σκήψ. παρ' Εὐσταθ. εἰς B 617, ἦτο υἱὸς τοῦ Σκίλλου, μνηστὴρ τῆς Ἱπποδαμείας, Λ 757.

ἌΛΕΙΣΟΝ [˘..], τό (ἀμφίβολον ἂν ἐκ τοῦ α σερ. καὶ λετὸς) μέγα ποτήριον ἐκ πολυτίμου μετάλλου τορευτικῶς ἐξειργασμένον καὶ δι' ἀναγλύφων κεκοσμημένον, χρήσιμον μάλιστα κατὰ τὰς ἑορτάς, Λ 774, Ω 429, γ 50 κ. ἄ. πολχ. τῆς Ὀδ.

ἈΛΕΊΤΗΣ [˘..], ΟΥ, ὁ, ἐπ. (συνήθ. μὲν ἐκ τοῦ ἀλιταίνω, κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ καὶ Ναίγελσβαχ ἐκ τοῦ ἀλάομαι, ἄρα=ἀλήτης, μόνον μεταφορικῶς) ἁμαρτωλός, ἀνόσιος, κακοῦργος· οὕτως λέγεται ὁ Πάρις Γ 28 καὶ οἱ μνηστῆρες τῆς Πηνελόπης υ 121.

ἌΛΕΙΦΑΡ [˘..], ΑΤΟΣ, τό, (ἀλείφω) ἀλοιφή, „ἄλειμμα", δι' οὗ ἤλειφον μάλιστα τοὺς νεκροὺς πρὸ τῆς καύσεως αὐτῶν, Σ 351, ω 45, 73· «λίθοι ἀποστίλβοντες ἀλείφατος» ἐδώλια λίθινα ἀποστίλβοντα ὡς ἀλειμμένα, ὡς ἐξ ἀλοιφῆς, γ 408.

ἈΛΕΊΦΩ [˘..] (λίπος), ἀόρ. ἤλειψα καὶ μέσ. ἠλειψάμην. 1) Ἐνερ. „ἀλείφω" συνήθ. «λίπ' ἐλαίῳ» μὲ ἐλαιόλαδον, Σ 350, καὶ μόνον «λίπ'» ζ 227, ἴδ. ΛΊΠΑ· ἰδίως περὶ τῶν μετὰ τὸ λουτρὸν ἀλείψεων ἢ μυρώσεων, Ω 582, τ 505· «κηρὸν ἐπ' ὠσίν» μ 200. 2) Μέσ. „ἀλείφομαι", «λίπ' ἐλαίῳ» K 577, Ξ 171· «χρόα» τὸ σῶμά μου, Ξ 175.

Ἀλεκτρυών [˘.˘.], ΟΝΟΣ, (=ἀλέκτωρ), πατὴρ τοῦ Ἀργοναύτου Λητου, P 602, Ἀλέκτωρ παρ' Ἀπολδ. 1, 9, 16.

*ἈΛΈΚΤΩΡ [˘..], ΟΡΟΣ, ὁ (ἀ, λέγω;) κυρ. ὁ μὴ κατακλινόμενος μηδὲ ἀπαπαυόμενος, ἀνήσυχος, κατ' ἐξοχὴν δὲ ὁ „πετεινός" ἢ „κόκορας", Βατρ. 193 (‖. διαλεκτικῶς δὲ ἐν Ἀθήναις λέγεται καὶ „ἀλόχτερας" κατὰ μετάθεσιν τῶν φωνηέντων).

Ἀλέκτωρ [˘..], ΟΡΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Πέλοπος ἢ τῆς Ἠγησάνδρας, πατὴρ τῆς Ἰφιλόχης, δ 10.

ἌΛΕΝ, ἈΛΕΝ, ἴδ. ΕἼΛΩ.

ἈΛΕΞΆΜΕΝΟΣ [˘.˘..], ἈΛΕΞΑΣΘΑΙ, ἴδ. ἈΛΕΞΩ.

Ἀλέξανδρος, ὁ (ἀλέξω, ἀνὴρ: ὁ τοὺς ἄνδρας ἀποκρούων) τιμητικὸν ὄνομα τοῦ Πάριδος, δοθὲν εἰς αὐτὸν κατὰ τὸν σχολ. διότι ὡς ποιμὴν ἀνδρείως πολλάκις πρὸς λῃστὰς ἀντέστη, Γ 16.

ἈΛΕΞΆΝΕΜΟΣ [˘.˘..], ΟΝ (ἀλ., ἄνεμος) τὸν ἄνεμον ἀποκρούων, «χλαῖνα» ἡ ἀπὸ τοῦ ἀνέμου προφυλάττουσα, ξ 529†.

ἈΛΕΞΗΤΉΡ [˘...], ΗΡΟΣ, ὁ (ἀλέξω) ἀμυντήρ, «μάχης» πρόμαχος· οὕτως λέγεται ὁ Δημολέων, Υ 396†.

ἈΛΕΞΊΚΑΚΟΣ [˘.‿.], ΟΝ (ἀλ., κακόν), ὁ ἀποσοβῶν, ἀπομακρύνων τὰ κακά, «μῆτις» K 20†.

ἈΛΈΞΩ [˘..] (ῥίζ. ΑΛΕΚ.), ἀπρφ. ἀλεξέμεναι, μέλ. ἀλεξήσω, ἀόρ. εὐκτ. ἀλεξήσειε, γ 346· ἔτι δὲ (ἐκ τῆς συγκεκομμένης ῥίζης ΑΛΚ) ἐπ. ἀόρ. β'. μὲ ἀναδιπλ. ἤλαλκον, ἀπρφ. ἀλαλκεῖν,-έμεν,-έμεναι, ὑποτ. ἐπ. ἀλάλκησι (ἀντὶ ἀλάλκῃ), κ 288 (ὅπου πρὸ τοῦ Οὐολφίου ἐγράφετο μέλλων ἀλαλκήσει) P 153, μετοχ. ἀλαλκών, μέσ. ἀόρ. ἀ. ὑποτ. ἀλεξώμεθα, ἀπαρ ἀλέξασθαι. 1) Ἐνεργ. ἀποσοβῶ, ἀποκρούω, [ἀμύνω], ἀπομακρύνω ἀπό τινός τι, A 590, Λ 469, N 356· μετὰ δοτ. προσ. χαριστικ. «τινί» βοηθῶ τινα, Γ 9, E 779 κ. ἀ. μετὰ αἰτ. πράγματος, γ 469· μετ' ἀμφοτέρων συνήθως, οἷον «κακὸν ἦμαρ Δαναοῖσι» I 251, «νήεσσι πῦρ» I 347, «τινὶ ἄγρια φῦλα» T 30 κ. ἄ. πολχ. Σπανίως μετὰ γεν. τοῦ προσώπου, οἷον Φ 539, κ 288. 2) Μέσ. ἀποκρούω ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἀμύνομαι, ὑπερασπίζομαι, μετὰ αἰτ. προσώπου, N 475, σ 62· καὶ ἄνευ πτ. Λ 348, Π 562, ι 57 κ. ἀ.

ἈΛΈΟΜΑΙ [˘...] καὶ ἈΛΕΎΟΜΑΙ ω 29, ἐπ. (ἄλη) εὐκτ. ἀλέοιτο, Υ 147, παρατ. ἀλέοντο, Z 586, ἀόρ. ἠλεύατο, N 148 κ. ἀ. καὶ ἀλεύατο, Γ 360 κ. ἀ., ὑποτ. ἀλέηται, δ 396 καὶ ἀλεύεται (ἐπ. συνεσταλμ. ἀντὶ τοῦ ἀλεύηται) ξ 400, εὐκτ. ἀλέαιτο, υ 368, προστ. ἄλευαι, Φ 285, ἀλέασθε, δ 774, ἀπαρφ. ἀλέασθαι, N 436 κ. ἀ., μετοχ. ἀλευάμενος, E 28.—Σημ. ἐκκλίνω, ἀπο(δια)φεύγω, ἄνευ πτ. E 28 κ. ἀ. συνήθως ὅμως μετὰ αἰτ. «βέλος, ἔγχεα, δόρυ, κῆρα, νοῦσον»· σπανιώτερον δὲ μετὰ αἰτ. προσώπου, οἷον «θεούς» τὴν ὀργὴν αὐτῶν δηλ., ἑπομ. φοβοῦμαι τοὺς θεούς, ι 274· μετ' ἀπαρεμφ. σημ. ἀποφεύγω, ὅ ἐ. φοβοῦμαι ἢ παραλείπω τὸ νὰ πράξω τι, Ψ 340, 605, ξ 400.

ἌΛΕΤΑΙ, ἴδ. ἌΛΛΟΜΑΙ.

ἈΛΕΤΡΕΎΩ (ἄχρ. ἄλετρον, ἀλέω) „ἀλέθω", «καρπόν» η 104†.

ἈΛΕΤΡΊΣ [˘..], ΊΔΟΣ, ἡ (ἀλέω), ἡ ἀλέθουσα, ἢ „μυλωνοῦ", «γυνὴ ἀλ.» υ 105†.

ΑΛΕΎΟΜΑΙ, ῖδ. ΑΛΕΌΜΑΙ.

ΑΛΈΩ, ῖδ. ΚΑΤΑΛΈΩ.

ΑΛΕΩΡΉ [⏑...], ἡ (ἀλέομαι). 1) ὑποχώρησις, φυγή, Ω 216. 2) ἄμυνα, ἀπόκρουσίς τινος, ὑπεράσπισις κατά τινος, «δηίων ἀνδρῶν» Μ 57, Ο 233 κ. ἀ.

ΑΛΗ [⏑.], ἡ, πλάνη, περιπλάνησις, *Ὀδ. κ 464, φ 284 κ. ἀ.

ΑΛΗΘΕΊΗ [⏑...], ἡ (ἀληθής), „ἀλήθεια", μόνον ἐν ταῖς φράσ. «ἀληθείην μυθεῖσθαι, καταλέγειν» Ψ 361, λ 507 κ. ἀ. «ἀλ. ἀποειπεῖν» Ψ 361, «πᾶσαν ἀλ.» ρ 122· «παιδὸς πᾶσαν ἀλ. μυθεῖσθαι» περὶ τοῦ παιδὸς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν λέγω, λ 507.

ΑΛΗΘΕΊΣ, ῖδ. ΑΛΆΟΜΑΙ.

*ΑΛΗΘΕΎΩ (ἀληθής), μέλ. -σω, „ἀληθεύω", λέγω τὴν ἀλήθειαν, Βατρ. 14.

ΑΛΗΘΉΣ, ΕΣ (ἀ, λήθω). 1) ὁ μὴ ἀποκρύπτων, ὅθεν εἰλικρινής, φιλαλήθης, «γυνή» Μ 433. 2) ἀπροκάλυπτος, ἀληθής, μόνον τὸ οὐδ. πληθ. «ἀληθέα εἰπεῖν» πολχ. παρ' Ὁμ. (ὡς καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς «ἀληθῆ λέγειν»).

ΑΛΉΙΟΝ ΠΕΔΙΟΝ, τό, (πιθ. ἐκ τοῦ ἄλη: πεδίον, ἐν ᾧ πλανᾶταί τις· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ α στερ. καὶ λήιον: ἄσπαρτον, ἔρημον). Οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ πεδιάς, ἔνθα ὁ Βελλεροφόντης ἐκτελέσας τοὺς ἐπιβληθέντας εἰς αὐτὸν ἄθλους, ἐπειδὴ ἔγεινε μισητὸς εἰς πάντας τοὺς θεούς, περίλυπος καὶ μελαγχολῶν μόνος περιεπλανᾶτο, Ζ 201. Ἡ μετέπειτα παράδοσις ἔθετεν αὐτὴν ἐν Κιλικίᾳ οὐ μακρὰν τῆς πόλεως Μαλλοῦ μεταξὺ τῶν ποταμῶν Πυράμου καὶ Σινάρου, Ἡροδ. 6, 95. Στράβ. 14, 5, 21.

ΑΛΉΙΟΣ, ΟΝ (ἀ, λήιον), ὁ μὴ ἔχων ἀγρούς, ἀκίνητα κτήματα, ὅθεν ἀκτήμων, πτωχός, Ι 125, 267. (Ὁ Φᾶσις εἰς Ι 125 ἐτυμολογεῖ τὴν λ. ἐκ τοῦ λεία, ἣν θεωρεῖ μᾶλλον ὡς ἐκ ποιμνίων συνισταμένην· ὅθεν ἀλήιος: ὁ μὴ ἔχων κινητὴν περιουσίαν· ἀκτήμων δὲ: ὁ μὴ ἔχων ἀκίνητον· παρβλ. Ι 406, ἔνθα ἡ διαφορὰ τοῦ «ληιστοί» καὶ «κτητοί»).

ΑΛΗΚΤΟΣ, ΟΝ, μόνον ἐν τῷ ἐπικ. σχηματισμῷ ἄλληκτος (λήγω), ἀκατάπαυστος, ἀτελείωτος, «θυμός» Ι 636, «νότος» μ 325.— Τὸ οὐδ. «ἄλληκτον» ἐπιῤῥ. ἀδιακόπως, «ἄλλ. πολεμίζειν» Β 452, Λ 12.

ΑΛΉΜΕΝΑΙ, ΑΛΗ̃ΝΑΙ, ῖδ. ΕΪΛΩ.

ΑΛΉΜΩΝ [⏑..], ΟΝΟΣ, ὁ (ἀλάομαι), πλάνης, τυχοδιώκτης, «ἀλήμονες ἄνδρες» *Ὀδ. τ 74, καὶ ἄνευ τοῦ ἄνδρες, vagabonds, ρ 376.

ΑΛΗΤΑΙ, ῖδ. ΑΛΑΟΜΑΙ.

ΑΛΗΤΕΎΩ [⏑...], μόνον κατ' ἐνεστ., πλανῶμαι, περιπλανῶμαι, συνήθως περὶ τῶν ἀνεστίων καὶ ἐπαιτῶν, *Ὀδ. ξ 126, π 101 κ. ἀ. «κατὰ δῶμα» ρ 501 κ. ἀ. «ἐν δήμῳ» σ 110· ἔτι δὲ καὶ περὶ θηρευτῶν μ 230. Ἐκ τοῦ

ΑΛΉΤΗΣ [⏑..], ΟΥ, ὁ (ἀλάομαι), πλάνης, τυχοδιώκτης, ἀνέστιος, ἐπαίτης, *Ὀδ. ρ 420, 483 κ. ἀ. «ἀνὴρ ἀλήτης» ξ 124.

ἈΛΘΑΊΑ, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Θεστίου καὶ τῆς Εὐρυθέμιδος, ἀδελφὴ τῆς Λήδας, γυνὴ τοῦ Οἰνέως τοῦ Καλυδωνίου, μήτηρ τοῦ Μελεάγρου, τῆς Δηιανείρας κτλ., Ι 555· πρβλ. ΜΕΛΕΆΓΡΟΣ.

ΑΛΟΟΜΑΙ, ἐπ. ῥ. παθ., θεραπεύομαι, „ἰατρεύομαι", «ἄλθετο χεὶρ» Ε 417 †.

ΑΛΙΑΗΣ [⏑⏑–.], ΕΣ (ἅλς, ἅημι), γεν. ΕΟΣ, ὑπεράνω τῆς θαλάσσης ἢ ἐν θαλάσσῃ πνέων, θαλασσινός, ὁ 361 †. (‖. «οὐδέ ποτ' οὖροι πνείοντες φαίνονθ' ἁλιαέες» οὐδὲ ἐφαίνοντο νὰ πνεύσωσι τέλος πάντων ἄνεμοι θαλασσινοί, ἐπιτήδειοι: δηλ. εἰς πλοῦν, ὡς ἐπεξηγεῖται ἀμέσως διὰ τοῦ ἀναφορ. λόγου).

*ΑΛΙΆΡΤΟΣ [⏑⏑..], ὁ, ἡ καὶ μετέπειτα οὕτως ὀνομαζομένη πόλις τῆς Βοιωτίας παρὰ τὴν Κωπαΐδα λίμνην, τανῦν ἐρείπια παρὰ τὸ χωρίον Μάζι, Β 503.

ΑΛΙΑΣΤΟΣ, ΟΝ, ποι. (ἀ, λιάζομαι), κυρ. ἀκαμπτος, ἀλύγιστος, ἐπίμονος, ὅθεν σφοδρός, πεισματώδης, «πόλεμος» *Ἰλ. Β 797, Υ 31, «μάχη» Ξ 57, «γόος» Ω 760, «ὅμαδος» Μ 471, Π 296. Τὸ οὐδέτ. ἐπιῤῥηματικῶς, «ἁλιαστον ὀδύρεσθαι» Ω 549.

*ΑΛΙΓΕΊΤΩΝ [⏑⏑..], ΟΝ, ποι. (ἅλς, γείτων) ὁ γειτων τῆς θαλάσσης, [ἐπιθαλάσσιος], παράλιος, Ἐπ. 4, 6.

ΑΛΊΓΚΙΟΣ [⏑.⏑.], ΟΝ, ἴσος, ὅμοιος, δυνάμενος νὰ παραβληθῇ, «τινί» μόνον Ζ 401, θ 174. (Ἡ ἐτυμολογία ἀβέβαιος· κατά τινας ὅμως ἐκ τοῦ ἥλιξ).

ΑΛΙΕΎΣ [⏑⏑.], ΗΟΣ, ὁ (ἅλς), ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀσχολούμενος „θαλασσινός", ὅθεν ἁ.) ἁλιεύς, „ψαρᾶς" μ 251, χ 384. β΄.) ναυτικός, ω 418· ὡς ἐπίθετον «ἐρέται ἁλιῆες» κωπηλάται θαλασσινοί, ὅ ἐ. ἔμπειροι, π 349. *Ὀδ.

ΑΛΙΖΩ̃ΝΕΣ [⏑...], οἱ, ἐνικ. Ἁλιζών–ῶνος, ὁ (ἅλς, ζώνη, οἱονεὶ ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης περιεζωσμένος), ἔθνος τι παρὰ τὸν Πόντον ἐν Βιθυνίᾳ, Β 856, Ε 39. Κατὰ τὸν Στράβ. 12, 3, 19, 20 πρβλ. καὶ 14, 5, 22, 24, εἶνε οἱ μετέπειτα Χάλυβες, οἱ ὑπ' αὐτοῦ Χαλδαῖοι καλούμενοι.

Ἁλίη [⏑⏑.], ἡ (θηλ. τοῦ ἅλιος), ὄν. Νηρηίδος, Σ 40.

*ΑΛΙΉΤΩΡ [⏑⏑..], ὁ,=ἁλιεύς, Ἐπιγ. 16, 1.

Ἁλιθέρσης [⏑⏑..], ΟΥ, ὁ υἱὸς τοῦ Μήστορος, πιστὸς φίλος τοῦ Ὀδυσσέως ἐν Ἰθάκῃ, β 157, ρ 68. (‖. Ὁ νεώτατος ἐκδότης τῆς Ὀδυσ. Ἰ. Λαρόχης ἐψίλωσε τὸ ὄνομα κατὰ ῥητὴν παραγγελίαν τῶν παλαιῶν γραμματικῶν).

ΑΛΙΜΥΡΉΕΙΣ [⏑⏑–..], ΕΣΣΑ, ΕΝ, ἐπικ. (ἐκ τοῦ ἀχρ. ἁλίμυρα, ἅλς, μύρω), κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους ὁ εἰς τὴν θάλασσαν ῥέων, «ὁ εἰς ἅλα μυρόμενος, μετὰ ἤχου ῥέων, ἐν τῇ ἐκβολῇ δηλαδή» (Ἀπολλών.)· κατὰ δέ τινας νεωτέρους ὁ ἐκ θαλασσίου ὕδατος πλημμυρῶν, ἐπίθετον ποταμῶν, εἰς ὧν τὰς ἐκβολὰς ἀκόμη ἐνεργεῖ ὁ θαλάσσιος κλύδων, οἵτινες ἄρα περιέχουσιν αὐτόθι θαλάσσιον ὕδωρ, Φ 190, ε 460. (‖. Ἡ τελευταία

ἑρμηνεία ἁρμόζει πως μόνον ἐν τῷ β′. χωρίῳ· ἡ δὲ ἀρχαιοτέρα: ὁ εἰς τὴν θάλασσαν κελαρύζων, μορμύρων, „μουρμουρίζων", εἰς πάντα ποταμὸν ὀπωσοῦν ἀπότομον καὶ καταῤῥακτικὴν ἔχοντα τὴν ἐκβολὴν ἁρμόζουσα, ἐπαρκεῖ εἰς ἀμφότερα τὰ χωρία. Ἐτυμολογικῶς διαιρεῖται τότε ἡ λ. ἁλι-μυρή-εις ἐκ τοῦ ἀχρ. μύρη κατὰ τὸ βαθυ-δινή-εις.

1. ἍΛΙΟΣ [⏑⏑.], ΙΗ, ΟΝ, ποι. (ἅλς) θαλάσσιος, ἐν τῇ θαλάσσῃ κατοικῶν, ἐνάλιος «ἅλ. γέρων» ὁ Νηρεύς, Α 556 κ. ἀ. καὶ ὁ Πρωτεύς, δ 349 κ. ἀ. «ἅλιαι θεαί» αἱ Νηρηΐδες, Ω 84, καὶ «ἀθάναται ἅλιαι» λεγόμεναι, Σ 86, ω 47, καὶ μόνον «ἅλιαι» Σ 432.

2. ἍΛΙΟΣ [⏑⏑.], ΙΗ, ΙΟΝ, ἐπικ. ἄσκοπος, μάταιος, «βέλος, μῦθος, ὅρκιον, πόνος, ὁδός» Ὅμ. πολχ. «οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσσομαι» δὲν θὰ εἶμαι ἄχρηστος κατάσκοπος, Κ 324.—Τὸ οὐδέτ. ἐπιῤῥ. ματαίως, ἀσκόπως, Ν 410, 505 κ. ἀ. ἔτι δὲ Δ 179. (Ἡ ἐτυμολ. ἀμφίβολος· κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ ἅλη συγγ. τοῦ ἠλίθιος· κατ' ἄλλους δὲ ἀκολουθοῦντας παλαιοὺς γραμματικοὺς εἶνε ἡ αὐτὴ μὲ τὴν προηγ. λ. καὶ μεσολαβοῦσα ἔννοια τὸ ἄκαρπον τῆς θαλάσσης).

Ἅλιος [⏑⏑.], ὁ, 1) εἷς τῶν Λυκίων, Ε 678. 2) υἱὸς τοῦ Ἀλκινόου, θ 119.

ἁλιοτρεφής [⏑⏑...], ές, ποι. (ἅλς, τρέφω) γεν. έος, ὁ ἐν θαλάσσῃ διατρίβων, τρεφόμενος, θαλασσοτραφής, ἐπίθ. τῆς φώκης, δ 442 †.

ἁλιόω [⏑⏑..] (2. ἅλιος), ἀόρ. ἁλίωσα ἀναύξ. ματαιώνω, μόνον «νόον Διός» ε 104 ᾗ «βέλος» Π 737.

ἁλίπλοος [⏑...], ον (ἅλς, πλέω), ὁ ἐν θαλάσσῃ πλέων, ὑπὸ τῆς θαλάσσης κατακλυζόμενος, θαλασσόπλους, θαλασσόκλυστος «τείχεα ἁλίπλοα θεῖναι» κάμνω τὰ τείχη νὰ κατακλυσθῶσιν ὑπὸ τῆς θαλάσσης, Μ 26 †. (Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἔγεινεν ἡ λ. κατὰ μετάθεσιν ἐκ τοῦ ἁλίπολος ὁ ἐν θαλάσσῃ εὑρισκόμενος).

ἁλιπόρφυρος [⏑⏑.⏑.], ον (ἅλς, πορφύρα), θαλασσοπόρφυρος, ὅ ἐ. γνήσιον πορφυροῦν (ἐκ τῆς θαλασσίας πορφύρας) χρῶμα ἔχων, «ἡλάκατα, φάρεα» *Ὀδ. ζ 53, 306, ν 108.

ἅλις [⏑⏑], ἐπῤῥ. (ἁλής). 1) σωρηδόν, „πλῆθος", παρ' Ὅμ. πάντοτε μετὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ῥήματος ἀπαιτουμένης πτώσεως, «νεκροὶ ἅλις ἔσαν» νεκροὶ παμπληθεῖς, Φ 236, ν 136 κ. ἀ. «μέλισσαι ἅλις πεποτήαται» σωρηδόν, Β 90. 2) ἱκανῶς, ἀρκετά, «ἅλις ἔστι μοί τι» ἔχω τι ἀρκετόν, Ξ 122, Ρ 376, «ἅλις δέ οἱ» τοῦ εἶνε ἀρκετά (ὅσα μου ἔκαμε), Ι 376, «ἦ οὐχ ἅλις;» ἦ δὲν εἶνε ἀρκετόν, δὲν ἀρκεῖ, ἐπομένου ὅτι ἢ ὡς, Ε 349, Ρ 450, Ψ 670.

ἁλίσκομαι (ῥίζ. ΑΛΙ, ἐν δὲ τῷ μέλ. ἀορ. καὶ παρακ. ῥίζ. ΑΛΟ) ῥ. ἐλλιπὲς παθητικόν, μέλ. ἁλώσομαι, μόνον Βατρ. 286, ἀόρ. β′. ἑάλων (ἥλων μόνον χ 230) καὶ ὑποτ. ἁλώω κατ' ἐπικ. ἔκτασιν ἀντὶ τοῦ ἁλῶ, εὐκτ. ἁλοίμην καὶ ἐπικ. ἁλῴην, Ρ 506, Χ 253 (εἰς ἀμφότερα τὰ χωρία ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Α′., ὁ Φαῖσις καὶ ὁ Βαϋμλεῖνος ἁλοίην, εἰς δὲ τὸ πρῶτον ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β′. ὑποτακτ. ἁλώῃ), Ι 592, Ξ 81 (ἀλλ' εἰς ἀμφότερα τὰ χωρία ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν γράφουσιν ὑποτ. ἁλώῃ ἀντὶ τῆς εὐκτ. ἁλῴη), ἀπρφ. ἁλῶναι, μετοχ. ἁλούς (ἁλόντε μὲ α[-], Ε 487). Ὁ ἐνεστ. παρ' Ὁμήρῳ δὲν εὑρίσκεται. Τὸ ῥ. ἔχει τὸ ϝίγαμμα, Ϝαλώσομαι, ἐϜάλων κτλ. (πλὴν τοῦ ἥλων).—Σημ. 1) συλλαμβάνομαι, κυριεύομαι, περί τε ἀνθρώπων καὶ πόλεων, Λ 405, Β 374 κ. ἀ. μεταφ. «θανάτῳ ἁλῶναι» καταληφθῆναι ὑπὸ θανάτου, ἀποθανεῖν, Φ 281, ε 312· ὁθεν καὶ ἄνευ τοῦ «θανάτῳ» 2) φονεύομαι, Μ 172, Ξ 81, Ρ 506, σ 265. Ἰδίως ἀξιοσημείωτον εἶνε τὸ ἐξῆς χωρίον «μήπως ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου—κύρμα γένησθε» προσέξατε μήπως συλληφθέντες ὡς ἐντὸς δικτύου πανάγρου—γείνητε λεία, Ε 487· (Ὁ δυϊκὸς ἐνταῦθα κεῖται διότι ὁ λόγος εἶνε περὶ δύω πρὸς ἄλληλα συνδεδεμένων ὑποκειμένων, τοῦ Ἕκτορος ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ λαοῦ ἀφ' ἑτέρου, ἴδ. ς. 485. ὁ δὲ σχολ. ἐννοεῖ τοὺς ἄνδρας ἀφ' ἑνὸς καὶ τὰς γυναῖκας ἀφ' ἑτέρου.—Τὸ ἁλῶναι ἔχει συγγ. πρὸς τὸ ἑλεῖν κατὰ τὸν Λόβεκκ).

ἁλιταίνω [⏑⏑..], ποιητ., ἀόρ. β′. ἤλιτον, μόνον Ι 375, συνηθέστερος ὁ μέσ. ἀόρ. β′. ἁλιτόμην καὶ ἀπρφ. ἁλιτέσθαι μὲ σημ. ἐνεργ. σφάλλω, ἁμαρτάνω, πάντοτε μετὰ αἰτ. «τινά» πρός τινα, Ι 375, Τ 265, ὁ 378 κ. ἀ. «Διὸς ἐφετμάς» παραβαίνω τὰς ἐντολὰς τοῦ Διός, Ω 570.—Ἐπικ. μετοχὴ τοῦ παρακ. ἈΛΙΤΗΜΕΝΟΣ μὲ τονισμὸν καὶ σημ. τοῦ ἐνεστῶτος, ἁμαρτάνων, ἁμαρτωλὸς μετὰ δοτ. «θεοῖς» πρὸς τοὺς θεούς, δ 807, πρβ. ἁλιτρός. (Ὁ Ῥόστ ἐν τῷ λεξικῷ ἑρμηνεύει τὴν δοτικὴν «θεοῖς»: κατὰ τὴν κρίσιν ἢ γνώμην τῶν θεῶν. Ὁ δὲ Δοιδερλεῖνος εἰκάζει ὅτι ὁ ἀόρ. ἤλιτεν ἐν τῷ Ι 375 σημ. ἀπεπλάνησε, „μ' ἐξελόγιασε", „μοῦ ἐπῆρε τὰ μυαλά" καὶ ἡ εἰκασία του ἔχεταί τινος πιθανότητος, ἐὰν παραβληθῇ πρὸς τὴν λ. ἁλιτρός 2).· Ἐκ τούτου

ἁλιτήμων [⏑⏑..], ονος, ὁ ἁμαρτωλός, μόνον *Ἰλ. Ω 157, 186.

ἁλιτρός [⏑..], όν, κυρ. κατὰ συγκοπ. ἐκ τοῦ ἀχρ. ἁλιτηρός (ἁλιτεῖν), παρ' Ὅμ. μόνον ἄρσεν. 1) ἁμαρτωλός, ἀνόσιος, Θ 361· «δαίμοσιν» πρὸς τοὺς θεούς, Ψ 595. 2) ὁ εὐκόλως ἐξαπατῶν, πονηρός, πανοῦργος ε 182.

Ἀλκάθοος [.⏑..], ὁ (ἀλκή, θοός: ὁ εἰς ἄμυναν ταχύς), υἱὸς τοῦ Αἰσυήτου καὶ τῆς Ἱπποδαμείας, τῆς ἀδελφῆς τοῦ Αἰνείου, εἷς τῶν κυριωτάτων ἡρώων τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Ἰδομενέως φονευθείς, Μ 93, Ν 428.

Ἀλκάνδρη, ἡ, γυνὴ τοῦ Πολύβου ἐν ταῖς Αἰγυπτίαις Θήβαις, δ 126. Θηλ. τοῦ

Ἄλκανδρος, ὁ (ἀλκή, ἀνήρ: ὁ τοὺς ἄνδρας ἀποσοβῶν), ὄνομ. τινὸς τῶν Λυκίων, ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως φονευθέντος, Ε 678.

ἄλκαρ, τό, (ἀλκή), μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ. ἄμυνα, προπύργιον, ὑπεράσπισις, «Ἀχαιῶν» Ἰλ. Λ 823· «Τρώεσσι» εἰς τοὺς Τρῶας, Ε 644· ἔτι δὲ «γήραος» προφύλαξις ἀπὸ τοῦ γήρατος, Υ. Ἀπ. 193.

ἀλκή, ἡ, δοτ. κατὰ μεταπλασμὸν: ἀλκί, ὅπ. ἴδε, ἀλλὰ καὶ: ἀλκῇ, Ω 509. 1) σωματικὴ δύναμις, ῥώμη, μάλιστα ἡ ἐκφαινομένη, ἐκδηλουμένη, διὸ πολλάκις συνδυάζεται μετὰ τοῦ «βίη, μένος, σθένος», Γ 45, Ζ 265, χ 237 κ. ἀ. 2) ἄμυνα, ὑπεράσπισις, βοήθεια, Θ 140, «Διός» Ο 490, μ 120 κ. ἀ. 3) ἡ πρὸς ἄμυναν, ἀντίστασιν δύναμις, τόλμη, ἀνδρεία «θοῦρις ἀλκή» ἡ ἀκατάσχετος τόλμη, Δ 234, Ρ 499 κ. ἀ. «ἐπιειμένος ἀλκήν» ἀνδρείαν περιβεβλημένος Η 164.—Προσωποποιουμένη εἶνε θεὰ ἐπὶ τῆς Αἰγίδος ἀπεικονισμένη, Ε 740.

ἀλκήεις, εσσα, εν, ποι. (ἀλκή), ῥωμαλέος, τολμηρός, ἀνδρετος, Ὑμ. 28, 3.

Ἄλκηστις, ιος, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Πελίου καὶ τῆς Ἀναξιβοίας, γυνὴ τοῦ Ἀδμήτου, βασιλέως τῶν Φερῶν τῆς Θεσσαλίας, ὀνομαστὴ διὰ τὸν αὐταπάρνητον ἔρωτα πρὸς τὸν ἄνδρα της, εἰς ὃν αἱ Μοῖραι εἶχον ὑποσχεθῇ ὅτι ἐδύνατο ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ θανάτου, ἂν τις τῶν οἰκείων ἀπέθνησκεν ἀντ' αὐτοῦ. Καὶ ἡ μὲν Ἄλκηστις ἀπέθανεν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἡ δὲ Περσεφόνη τὴν ἀπέστειλεν ὀπίσω, Β 715.

ἀλκί, ἐπ. δοτ. τοῦ ἀλκὴ ἐξ ἀχρ. ὀνομ. ἄλξ, πάντοτε ἐν τῇ φράσει «ἀλκὶ πεποιθώς» Ε 299, ζ 130 κ. ἀ.

Ἀλκιμέδων, οντος, ὁ (ἀλκή, μέδω: ὁ ἄμυναν βουλευόμενος) υἱὸς τοῦ Λαέρκου, ἡγεμὼν τῶν Μυρμιδόνων ὑπὸ τὸν Ἀχιλλέα, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πατρόκλου ἡνίοχος αὐτοῦ, Π 197.

Ἀλκιμίδης [.⏑⏑.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀλκίμου =Μέντωρ, χ 235.

Ἄλκιμος [.⏑.], ὁ. 1) πατὴρ τοῦ Μέντορος. 2) εἷς τῶν Μυρμιδόνων, φίλος τοῦ Ἀχιλλέως, Τ 392, Ω 472.

Ἀλκίνοος [.⏑..], ὁ, (ἀλκή, νόος: ἀνδρεῖα φρονῶν), υἱὸς τοῦ Ναυσιθόου, ἔγγονος τοῦ Ποσειδῶνος, βασιλεὺς τῶν Φαιάκων ἐν τῇ Σχερίᾳ, τὸν Ὀδυσσέα μετὰ τὸ ναυάγιον αὐτοῦ φιλοξενήσας καὶ εἰς τὴν πατρίδα προπέμψας, ζ 12 ἑξ. θ 118.

Ἀλκίππη, θεραπαινὶς τῆς Ἑλένης ἐν Σπάρτῃ, δ 124.

Ἀλκμαίων, ωνος, ὁ (ἐκ τοῦ ἄλκιμος κατὰ τὸν Πρέλλερ) υἱὸς τοῦ Ἀμφιαράου καὶ τῆς Ἐριφύλης, ἀδελφὸς τοῦ Ἀμφιλόχου, ἀρχηγὸς τῶν Ἐπιγόνων κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Θηβῶν, ο 248. Κατὰ τὴν μεταγενεστέραν παράδοσιν ἐκδικηθεὶς τὸν ἐξαφανισμὸν τοῦ πατρὸς διὰ τοῦ φόνου τῆς μητρός, κατεδιώκετο πολὺν χρόνον ὑπὸ τῶν Ἐρινύων μέχρις οὗ τέλος ἐκαθαρίσθη ὑπὸ τοῦ ποταμίου θεοῦ Ἀχελῴου.

Ἀλκμάων, ονος, ὁ=Ἀλκμαίων, υἱὸς τοῦ Θέστορος, Ἀχαιός, ὑπὸ τοῦ Σαρπηδόνος φονευθείς, Μ 394.

Ἀλκμήνη, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Περσείδου Ἠλεκτρύονος, βασιλέως τῶν Μυκηνῶν, γυνὴ τοῦ Ἀμφιτρύονος ἐν Θήβαις, μήτηρ τοῦ μὲν Ἡρακλέους ἐκ τοῦ Διός, τοῦ δὲ Ἰφικλέους ἐκ τοῦ Ἀμφιτρύονος, Ξ 323, λ 266. Περὶ τοῦ βραδυνθέντος αὐτῆς τοκετοῦ τοῦ Ἡρακλέους, ἴδ. **Ἡρακλῆς**. (Παράγ. κατὰ μὲν τὸν Πρέλλερον ἐκ τοῦ ἄλκιμος, κατὰ δὲ τὸν Ἄρτουγγ κατὰ συγκοπ. ἐκ τοῦ ἀλαλκομένη: ἡ ἀποκρούουσα).

Ἀλκτήρ, ῆρος, ὁ (ἀλκή), ἀλεξητήριος ἀμυντήρ, «ἀρῆς» ὁ ἀποδιώκτης τῆς κατάρας, τοῦ ὀλέθρου, ὁ ἐκδικητὴς τῆς ὕβρεως, Ξ 485, Σ 100, 213· «κυνῶν καὶ ἀνδρῶν» ὑπερασπιστὴς κατὰ κυνῶν καὶ ἀνδρῶν: περὶ τοῦ ἀκοντίου, ξ 531, φ 340.

Ἀλκυόνη [.⏑..], ἡ, ἐπώνυμον τῆς Κλεοπάτρας, θυγατρὸς μὲν τοῦ Ἴδου καὶ τῆς Μαρπήσσης, γυναικὸς δὲ τοῦ Μελεάγρου, Ι 562 ἴδ. λ. **ἀλκυών**.

ἀλκυών [.⏑.], **όνος**, ἡ, θαλάσσιον πτηνόν, Λατ. alcedo „ψαροπούλι", ἐκ τοῦ ἅλς καὶ κύω, διότι ἐπιστεύετο ὅτι τὸ πτηνὸν τοῦτο ἐπώαζεν ἐν τῇ θαλάσσῃ, Ι 563. (Ταῦτα κατὰ τὸν Ἑύνιον καὶ Σπίτζνερον· πρότερον δὲ κατὰ τὸν Οὐόλφιον ἐθεωρεῖτο ἡ Ἀλκυὼν κύρ. ὄν.=Ἀλκυόνη, θυγάτηρ τοῦ Αἰόλου, ἥτις μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Κήυκος ὑπὸ τῆς λύπης ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ὑπὸ τῆς Ἥρας μετεμορφώθη εἰς τὸ ὁμώνυμον θαλάσσιον πτηνόν. Κατ' ἄλλην δὲ παράδοσιν, ἣν ἀποδέχεται ὁ σχολ., ἀμφότεροι οἱ σύζυγοι μεταμορφοῦνται εἰς θαλάσσια πτηνὰ ὑπὸ τοῦ Διὸς διότι ἐν τῇ βλασφήμῳ αὐτῶν ὑπεροψίᾳ ὠνομάζοντο Ζεὺς καὶ Ἥρα. Ἀλλ' ὁ Ὅμ. ἀγνοεῖ τὸν περὶ μεταμορφώσεως μῦθον καὶ εἶνε διὰ τοῦτο φυσικώτερον νὰ ἐκλάβωμεν τὸ ὄνομα ὡς προσηγορικόν, τὸ δὲ «ἀλκυόνος πολυπενθέος οἵτος» νὰ ἐννοήσωμεν περὶ τῶν θρηνητικῶν κελαδημάτων, ἅπερ ἐκπέμπει τὸ ἀπὸ τοῦ ἄρρενος κεχωρισμένον θῆλυ, καθ' ἃ πολλάκις οἱ ποιηταὶ μνημονεύουσι. Οἱ θρῆνοι οὗτοι τοῦ πτηνοῦ ἀποτελοῦσι κάλλιστον ὅρον συγκρίσεως πρὸς τὴν θλῖψιν καὶ τοὺς θρήνους τῆς μητρὸς Μαρπήσσης διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος γενομένην ἁρπαγὴν τῆς θυγατρὸς Κλεοπάτρας, ἥτις καὶ διὰ τοῦτο ἐπωνομάσθη ὑπὸ τῶν γονέων αὐτῆς Ἀλκυόνη.

ἀλλά, σύνδ. (κυρ. οὐδ. πληθ. τοῦ ἄλλος μὲ καταβιβασμὸν τόνου, ἐπομ.=ἄλλως), τιθέμενος ἐν τῷ λόγῳ ἐν γένει ὅπου μετά τι προηγούμενον ἀκολουθεῖ ἕτερόν τι ὅλως ἀντίθετον ἢ μόνον διάφορον ἐκείνου. Χρησιμεύει λοιπὸν 1) Εἰς ἀντίθεσιν διαφόρων τοῦ λόγου κώλων, μάλιστα προηγουμένης ἀρνήσεως ἢ ἄρσεως, Α 25. Πολλάκις ἡ ἀντίθεσις προπαρασκευάζεται τιθεμένου τοῦ Μὲν ἐν τῷ πρώτῳ κώλῳ, ὁσάκις τοῦτο εἶνε καταφατικόν «ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμη-

σαν 'Αχαιοί, ἀλλ' οὐκ 'Ατρείδη—ἥνδανε θυμῷ» Α 24, Π 240· μετὰ δὲ κῶλον ἀρνητικὸν τίθεται πολλάκις τὸ «ἀλλά τε» Β 754, μ 64, 67. 'Ιδίως ά.) ἐν ἀποδόσει ὑποθετικοῦ λόγου, Α 281, Θ 154 κ. ἄ. πλχ. 'Εν τῇ τοιαύτῃ συνδέσει ἔχει ὁ ἀλλὰ δύναμιν ἰσοσταθμικήν, οὕτως εἰπεῖν: ἀφ' ἑτέρου ὅμως, καὶ μάλιστα ὁσάκις ἐν τῷ ἡγουμένῳ τίθεται τὸ εἴπερ. Πολλάκις δὲ ἀμφότερα τὰ κῶλα τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου λαμβάνουσι τὸν Τέ, οἷον «εἴπερ τε—ἀλλά τε» Α 82, Κ 226, Χ 192 κ. ἀ. ἔνθα ὁ «τε—τε» χρησιμεύει εἰς ἁπλῆν σύνδεσιν τῶν ἀντιθετικῶς ἢ ἄλλως πως σχετιζομένων κώλων ἢ εἰς ἔνδειξιν αὐτῆς ταύτης τῆς ἀμοιβαίας σχέσεως, ἣν καὶ δι' ἐξωτερικῶν σημείων παριστᾷ ὁ Ὅμ. Τίθεται καὶ μετὰ τὸ «ἐπειδή» ξ 151. (‖. 'Αλλ' ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ ὑπάρχει τις ἀνακολουθία, ἥτις διορθοῦται ἐννοουμένης ἔξωθεν ταύτης τῆς ἀποδόσεως τοῦ «ἐπειδή—» οὐκ ἔδει με μυθήσασθαι (οὐδὲ γὰρ ἐμοὶ πιστεύσεις, ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὖτως κτλ.))· β΄.) μετὰ τὸ ἄλλος ἢ ἕτερος ἄρνησιν ἔχον, ὅτε σημ. πλήν, εἰμή, Φ 275, γ 377, θ 311 κ. ἀ. 2) Εἰς ἔνδειξιν ἀντιθέσεως λόγων ὁλοκλήρων, αὐθυπάρκτων, καὶ ἰδίως ά.) ἐπὶ μεταβάσεως εἰς ἔννοιαν διάφορον τῆς ἤδη ἐκπεφρασμένης, Α 135, 140, 203 κ. ἄ. πλχ. «ἀλλὰ καὶ ὣς» καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὅμως, «ἀλλ' οὐδ' ὣς» καὶ μ' ὅλα ταῦτα δέν, ἴδ. ὥς. β΄.) ὡς παρακελευσματικός, ἢ μᾶλλον πρὸ τῶν παρακελευσματικῶν, ἔνθα ἡ διὰ τοῦ ἀλλὰ ἀντίθεσις γίνεται πρός τινα ἐξυπακουομένην ἀρνητικὴν πρότασιν· «ἀλλ' ἴθι» Α 32, «ἀλλ' ἴομεν» (ἐπικ. ὑποτακτ.) Κ 126, δ 404 κ. ἀ. συχνότατον δὲ τὸ «ἀλλ' ἄγε, ἄγετε» ἅπ. ἴδε.

3) Μετ' ἄλλων μορίων συναπτόμενος ὁ ἀλλὰ φυλάττει τὴν πρώτην του σημασίαν· «ἀλλ' ἄρα» ἴδ. ἄρα· «ἀλλὰ γάρ» ἀλλὰ βεβαίως (χωρ. ἑκάτερον μόριον φυλάττει τὴν σημ. του· διότι ὁ μὲν ἀλλὰ φανερώνει ἀντίθεσιν πρὸς τὰ προηγούμενα, πολλάκις ἐξυπακουομένης ἐκ τῶν ἀνωτέρω τῆς ἀντιθετικῆς προτάσεως, ὁ δὲ γὰρ αἰτιολογεῖ τὴν ἀντιθετικὴν πρότασιν)· «ἀλλ' οὐ γάρ» ἀλλὰ βεβαίως ὄχι, ξ 355, τ 591· «ἀλλ' ἤτοι» ἀλλά, πίστευσέ με, Α 140, Ι 13 κ. ἀ.

ἌΛΛΕΓΕΝ, ἈΛΛΕΞΑΙ, ἴδ. ἈΝΑΛΕΓΩ.

ἌΛΛΗ ἐπίρ. δοτικοφανές 1) τοπικῶς ά.) ἀλλαχοῦ, ἐν ἄλλῳ τόπῳ, Ν 49, θ 516. β΄.) ἀλλαχόσε, εἰς ἄλλον τόπον, «ἀπιέναι» ρ 478 κ. ἀ. «τρέπειν» Ε 187· «ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ» Α 120. 2) τροπικῶς ἄλλως, κατ' ἄλλον τρόπον, «βούλεσθαι» ἄλλην θέλησιν ἔχω, Ο 51· «φρονέοντες» Γ. 'Απ. 469.

ἌΛΛΗΚΤΟΣ, ΟΝ, ἴδ. ἌΛΗΚΤΟΣ.

ἈΛΛΗΛΩΝ (κατὰ διπλασιασμὸν τοῦ ἄλλος) μόνον ἐν ταῖς πλαγίαις τοῦ πληθ. καὶ ἐν τῇ γεν. τοῦ δυϊκοῦ ἀλλήλοιιν (ἐπικ.=ἀλλήλοιν) Κ 65. ('Εν τῷ χωρίῳ μ 101 ἐξ. πρέπει μετὰ τοῦ σχολιαστοῦ, Ῥόστ ϗ Βεκκέρ. ἐν τῇ Β΄. νὰ στιχθῇ μετὰ τὸ 'Οδυσσεῦ κῶλον, ὥστε ὁ 102 στίχος νὰ ἦνε παρενθετικός «τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψει, 'Οδυσσεῦ· πλησίον ἀλλήλων· (εἰσὶ δηλ. οἱ σκόπελοι) καί κεν διοϊστεύσειας» δύνασαι καὶ νὰ τοξεύσῃς ἀπὸ τοῦ ἑτέρου εἰς τὸν ἕτερον). ‖. Μετὰ τὴν ὀρθὴν ταύτην διάστιξιν ὁ Δύντζερος ἀντὶ τοῦ «πλησίον ἀλλήλων» γράφει πλησίοι ἀλλήλων, ὡς οὐκ ὀρθῶς κειμένου τοῦ ἐπιῤῥήματος ἐν ἐλλείψει τοῦ ῥήματος· παραβάλλει δὲ καὶ ὅμοιον χωρίον ἐκ τοῦ ε 71 «πλησίαι ἀλλήλων»).

ἈΛΛΟΓΝΑΤΟΣ, ΟΝ (ἄλλος, γιγνώσκω) εἰς ἄλλους γνωστός, ὅθεν εἰς ἡμᾶς ἄγνωστος, ξένος, «δῆμος» δ 366†.

ἈΛΛΟΔΑΠΟΣ, Ή, ΟΝ (ἐκ τοῦ ἄλλος καὶ τοῦ προσχηματισμοῦ δαπος κατὰ τὸν Λόβεκκ εἰς Σοφ. Αἴαντ. 981· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἄλλος καὶ ἔ-δαφ-ος) ξένος, ἐκ ξένης χώρας, Π 550, ξ 231· ὡς οὐσιαστ. ξένος, Γ 48.

ἈΛΛΟΕΙΔΗΣ, ΕΣ (ἄλλος, εἶδος), ἄλλου εἴδους, ἄλλην μορφὴν ἢ ὄψιν ἔχων, ἀλλοτος τὴν ὄψιν, «ἀλλοφανής» ('Απολλ.) ν 194†. (Τὸ ἀλλοειδέα πρέπει νὰ μετρηθῇ ὡς ⏑⏑⏓· κατὰ δὲ τὸν Πόρσωνα καὶ Βούττμαννον πρέπει τὸ μὲν ἐν τῷ αὐτῷ στίχῳ φαινέσκετο νὰ γραφῇ φαίνετο, τὸ δὲ ἀλλοειδέα νὰ προφερθῇ ἀλλοFFειδέα· ὁ Δοιδερλεῖνος συμβουλεύει νὰ γραφῇ ἀλλοFιδέα· ὡσαύτως καὶ ὁ Αμεϊς: ἀλλοϊδέα).

ἌΛΛΟΘΕΝ, ἐπίῤ. (ἄλλος) ἐξ ἄλλου τόπου ἀλλαχόθεν, γ 313 κ. ἀ. συχνὸν τὸ «ἄλλοθεν ἄλλος» ὁ ἕνας ἀπ' ἐδῶ καὶ ὁ ἄλλος ἀπ' ἐκεῖ, Β 75, ι 401 κ. ἀ.

ἌΛΛΟΘΙ, ἐπίῤ. (ἄλλος) ἐν ἄλλῳ τόπῳ, ἀλλαχοῦ, „ἀλλοῦ" ξ 130, σ 401· «κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοθ'» ἔκλαιε δὲ ὁ βουκόλος εἰς ἄλλο μέρος, ὅ ἐ. εἰς τὸ ἓν μέρος ὁ Εὔμαιος, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ βουκόλος, φ 83· ἐνίοτε μετὰ γεν. τοῦ ὅλου «ἄλλοθι γαίης» εἰς ἄλλο μέρος (ἀλλαχοῦ) τῆς γῆς, δ 131· «πάτρης» εἰς ἄλλο μέρος παρὰ τὸ τῆς πατρίδος, ὅ ἐ. μακρὰν ἢ ἐκτὸς τῆς πατρίδος, ἐπὶ ξένης, "Οδ. ρ 318.

ἈΛΛΟΘΡΟΟΣ, ΟΝ (ἄλλος, θρόος), ὁ ἄλλην, ὅ ἐ. ξένην φωνὴν ἢ γλῶσσαν λαλῶν, ἀλλόγλωσσος, "Οδ. α 183, γ 302 κ. ἀ.

ἈΛΛΟΙΟΣ, Η, ΟΝ, (ἄλλος) ἄλλου εἴδους, διάφορος, „ἀλλοιώτικος", οἷον «ἔργον» Δ 258, «ἀνήρ» ρ 265, «ἀλλοῖός μοι ἐφάνης νέον ἠὲ πάροιθεν» διάφορός μοι ἐφάνης πρὸ ὀλίγου παρὰ τὸ πρότερον, π 181.

ἌΛΛΟΜΑΙ, ἀόρ. ά. ἠλάμην, ἁπλοῦν μὲν μόνον Βατρ. 228, 252, σύνθετον δὲ ἐσήλατο Π 558· συνηθέστερος ὁ ἀόρ. β΄. ἠλόμην, ἐξ οὗ μόνον ὑποτ. ἅληται Φ 536 καὶ ἐπικ. συνεσταλμ. ἅλεται Λ 192 (ἀνθ' οὗ ὁ Οὐόλφιος ἅλεται), ἔτι δὲ κατὰ συγκοπὴν τὸ β΄. καὶ γ΄. ἐνικ. τῆς ὁριστ. ἅλσο (Π 754) καὶ ἅλτο, „ἅπερ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. τονίζει ἄλσο, ἄλτο, ἡ μετοχ. ἅλμενος (Τοὺς τύπους τούτους τοὺς συγκεκομμένους ὑπολαμβάνει ὁ Ἄρενς ὡς ἀνήκοντας εἰς τὴν συζυγίαν τῶν

εἰς μι). 1) πηδῶ «ἐξ ὀχέων» ἀπὸ τοῦ ἅρματος, Γ 29· «εἰς ἵππους» ἐπὶ τὸ ἅρμα, Λ 192. 2) ἐπιτίθεμαι, ἐπιπίπτω, ἐφορμῶ «ἐπί τινι» Ν 611, χ 80· «ἐπὶ στίχας» Υ 353· «εἰς τεῖχος» Φ 536· «ἅλτο ὀϊστός» ἐπέταξε τὸ βέλος, Δ 125.

ἀλλοπρόσαλλος (ἄλλος, πρός, ἄλλος), ὁ ἀπ' ἄλλου πρὸς ἄλλον τρεπόμενος, ὁ γυρίζων ἀπὸ τὸν ἕνα εἰς τὸν ἄλλον, εὐμετάβολος, ἄστατος, ἐπίθετον τοῦ Ἄρεως, δοθὲν εἰς αὐτὸν διὰ τὸ ἄστατον τῆς τύχης τοῦ πολέμου, μόνον *Ἰλ. Ε 831, 889. (‖. Ἐσώθη ἡ λ. εἰς τὴν αὐτὴν σημ. ἐν Ἀμοργῷ, ἴδ. Πανδώρ. Τόμ. Η'. σ. 421).

ἄλλος, η, ο καὶ ὡς οὐσιαστ. καὶ ὡς ἐπίθετον. 1) ἄλλο ἄτομον, „ἄλλος" πολλάκις μετὰ γεν. τοῦ ὅλου «ἄλλος Ἀχαιῶν, θεῶν» Β 80, Η 456 κ. ἀ. ἀλλὰ καὶ «ἄλλος Ἀχαιός» Γ 226· ἡγουμένης ἀρνήσεως καὶ ἑπομένου τοῦ εἰμή, Ρ 477, μ 326, ρ 383 κ.ἀ. Υ. Δήμ. 78· «ἄλλος τις» χ 327, «τις ἄλλος» λ 558.—Ἰδίως ἀ.) «ἄλλος μέν—ἄλλος δέ» Χ 493 κ. ἀ. «ὁ μέν—ἄλλος δέ» Ζ 147, «ἕτερος μέν—ἄλλος δέ» Ι 313, 472· «ἄλλοι» μόνον ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ Ι 594 (ἐξυπακουομένου καὶ ἐν τῷ πρώτῳ «κτείνουσι»)· β'.) «οἱ ἄλλοι» Γ 73 κ. ἀ. καὶ μόνον «ἄλλοι» οἱ λοιποί, οἱ ἐπίλοιποι, Α 22, Β 1, Γ 102 κ. ἄ. πλχ. «τὰ ἄλλα» καὶ συνηρ. «τἆλλα» (ὀρθότερον ἢ ὡς ὁ Δίνδορφ γράφει: τ' ἄλλα) τὰ λοιπά, caetera, Α 465· «ἄλλο τόσον μέν» καὶ «τὸ μὲν ἄλλο τόσον» σημ. τὸ μὲν ἄλλο ὅλον, ἄλλως καθ' ὁλοκληρίαν, Χ 322, Ψ 454· γ'.) πολλάκις τὸ ἄλλος συνάπτεται πρὸς ἄλλην τινὰ ἑαυτοῦ πτῶσιν ἢ πρὸς σύστοιχον ἐπίρ. «ἄλλος ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν» ἄλλος ἐθυσίαζεν εἰς τοῦτον, καὶ ἄλλος εἰς ἄλλον θεόν, Β 400 πρβλ. καὶ Β 804, ξ 228. Ἴδε καὶ τὰς λ. ἌΛΛΟΘΕΝ, ἌΛΛΟΤΕ, ἈΛΛΥΔΙΣ· δ'.) ἐνίοτε εἶνε, ὡς τὸ Γαλλικὸν autre, κατὰ τὸ φαινόμενον περιττόν· ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον· διότι πάντοτε δηλοῖ ὅτι ἀντικείμενόν τι εἶνε ἄλλο παρὰ τὸ ἤδη μνημονευθέν, οἷον «ἔκτοθεν ἄλλων μνηστήρων» ὅ ἐ. ἐκτός, μακρὰν τῶν ἄλλων, οἵτινες ἦσαν οἱ μνηστῆρες, α 132· «οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον—ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἑταίρων» δὲν ἤθελον νὰ θεραπεύω, νὰ ὑπηρετῶ, ἀλλ' ἄλλων ἀρχηγὸς ἤμην, δηλ. τῶν ἑταίρων, ν 266. Ἐνίοτε δὲ δύναται νὰ μεταφρασθῇ διὰ τοῦ προσέτι, ἀφ' ἑτέρου κ.τ.τ. «ἅμα τῇ γε (κούρῃ) καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι» μετ' αὐτῆς ἐπορεύοντο καὶ ἄλλαι δηλ. αἱ ἀμφίπολοι, ὅ ἐ. προσέτι καὶ αἱ ἀμφ. ζ 84. «Οὔτιν δέ με κικλήσκουσιν μήτηρ ἠδὲ πατὴρ ἠδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι» καὶ πάντες ἔτι οἱ ἑταῖροι, ε 367· «πείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται οὐδέ τις ἄλλη νοῦσος» οὐδ' ἄλλο τι κακόν, οἷον νόσος, ο 407. —Εἰς ἀνάδειξιν τῆς ἀντιθέσεως χρησιμεύει ὁσάκις τίθεται· ε'.) μετὰ τῶν συγκριτικῶν, οἷον «μή ποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος ἐμεῖο» Χ 106, πρβλ. καὶ Μ 92, 232, Ο 121 κ. ἀ. Ὡσαύτως καὶ μετὰ τοῦ «πλησίος» Δ 81 κ. ἀ. 2) ἄλλος κατὰ τὸ ποιόν, ὅ ἐ. ἀ.) διάφορος, ἄλλου εἴδους, Ν 64, Φ 22· ὅθεν δ'.) ποιητ. =ἀλλότριος, ξένος, ψ 274· «ἄλλοι» υ 213· γ'.) ψευδής, ὄχι ἀληθής, δ 348, ρ 139.

ἌΛΛΟΣΕ, ἐπίρ. (ἄλλος) εἰς ἄλλο μέρος, μόνον *Ὀδ. ψ 184, 204.

ἌΛΛΟΤΕ, ἐπίρ. (‖. ἄλλος, ὅ ἐ. ἄλλο-τε, κατὰ τά: πό-τε, τό-τε, ὅ-τε καὶ ὄχι σύνθ. ἐκ τοῦ ἄλλος καὶ ὅτε) „ἄλλην φοράν", εἴτε πρότερον, Υ 90, εἴτε ὕστερον, δ 684· «ἄλλοτε μέν—ἄλλοτε δέ» Ω 10 «ὁτὲ μὲν—ἄλλοτε δέ» Λ 65, «ἄλλοτε μὲν—ὁτὲ δέ» Λ 566, «ἄλλοτε μέν—ἄλλοτε δ' αὖτε» Σ 472, π 209 «ἄλλοτε ἄλλῳ Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῖ» ὁ Ζεὺς δίδει „σήμερον εἰς τὸν ἕνα, αὔριον εἰς τὸν ἄλλον" καὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν, δ 236, 237· «θρώσκων ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον (ἵππον) ἀμείβεται» πηδῶν ἐναλλάξ ὁτὲ μὲν εἰς τοῦτον, ἄλλοτε δ' εἰς ἄλλον (ἵππον) Ο 684· πρβ. καὶ λ. ἈΛΛΑΓΔΙΣ.

ἀλλότριος, η, ον (ἄλλος), ξένος, ὅ ἐ. ἀ.) εἰς ἄλλους ἀνήκων «βίοτος, νηῦς, οἶκος» Ὀδ. πλχ. «ἄχεα ἀλ.» ξέναι φροντίδες, ξέναι ὑποθέσεις, Υ 298, «ἀλλότρια» „τὰ ξένα" ξένη περιουσία, ρ 452, «οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελοίων ἀλλοτρίοισι» ἐγέλων μὲ ἀλλοτρίας γνάθους, ὅ ἐ. διεστραμμένας, παραμεμορφωμένας, υ 347 (κακῶς ἄλλοι ἐννοοῦσιν ὑπὸ τὴν φράσιν ταύτην γέλωτα ὑπέρμετρον ἢ καὶ ὑποκεκρυμμένον)· β'.) ἐξ ἀλλοτρίας χώρας, ξένος, «φώς» σ 218, ὅθεν καὶ πολέμιος, Ε 214, π 102.—Τῆς Ἰλιάδος μόνον ἐν τοῖς μνημονευθεῖσι χωρίοις εὑρίσκεται.

ἄλλοφος, ον, ἐπικ.=ἌΛΟΦΟΣ, ὅπ. ἴδε.

ἀλλοφρονέω (ἀλλόφρων), κυρ. ἄλλο τι διανοοῦμαι· ὅθ. ἀ.) „ἔχω ἀλλοῦ τὸν νοῦν μου" εἶμαι σύννους, κ 374· β'.) ἀναισθητῶ, εἶμαι ἀναίσθητος, Ψ 698.—Ἐν ἀμφοτέροις τοῖς χωρίοις κεῖται μόνον ἡ μετοχή.

ἌΛΛΥΔΙΣ [.⏑.], ἐπίρ. ἐπικ. (ἄλλος) πρὸς ἄλλο μέρος, ἀλλαχόσε, πάντοτε μετὰ τοῦ ἄλλος καὶ ἄλλη «διά τ' ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος» φοβηθέντες ἐτράπησαν ἄλλος ἀλλαχόσε, Λ 486, Ρ 729, ε 71 κ. ἀ. «ἄλλυδις ἄλλη» „ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ" κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, ε 369· «τοῦ κακοῦ τρέπεται χρὼς ἄλλυδις ἄλλη» τοῦ δειλοῦ τὸ χρῶμα „γυρίζει πότ' ἀπ' ἐδῶθε καὶ πότε ἀπ' ἐκεῖθε" (ἤγουν κλίνει ὁτὲ μὲν εἰς τὸ κίτρινον π. χ. ὁτὲ δὲ εἰς τὸ κόκκινον) μεταβάλλεται συχνά, Ν 279. (‖. Τὸ μὲν υ εἶνε Αἰολικὴ τροπὴ τοῦ ο· ἡ δὲ κατάληξις -δις δὲν εἶνε ὁμοία πρὸς τὴν καὶ παρ' Ὁμ. εὑρισκομένην (ἴδ. λ. ἈΜΟΙΒΗΔΙΣ) τρόπου σημαντικήν, ἀλλὰ μᾶλλον ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν τοπικὴν -δε, καθὼς φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ Δωρ. οἴκαδις=οἴκαδε καὶ χαμάδις=χαμᾶζε· ὥστε ὅλος ὁ τύπος τοῦ ἐπιῤῥήματος εἶνε Αἰολοδωρικός).

ἈΛΛΎΕΣΚΕΝ, ἴδ. ἈΝΑΛΎΩ.

ἌΛΛΩΣ, ἐπίρ. (ἄλλος) ὅ ἐ. ἀ.) κοριώτατα κατ' ἄλλον τρόπον, „ἀλλοιῶς" «πάρος οὐκ ἔσσεται ἄλλως» πρότερον δὲν θὰ ἐπέλθῃ μεταβολή τις, Ε 218· ὅθεν δ'.) ἄλλως παρὰ τὸ σύνηθες, ὅ ἐ. καλλίτερα, Λ 391, θ 176 κ. ἀ. γ'.) ἄλλως παρὰ τὸ δέον, ὅ ἐ. ματαίως, ἀσκόπως, ἄνευ λόγου, Ψ 144, ξ 124· δ'.) ὑπὸ ἄλλην ἔποψιν, κατ' ἄλλον λόγον «ὁ δ' ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως» Ι 699, ρ 577, φ 87· ὡσαύτως ἐννοητέον καὶ τὸ Υ 99 «καὶ ὃ' ἄλλως τοῦ γ' ἰθὺ βέλος πέτεται» καὶ ἄλλως, ὅ ἐ. καὶ ἄνευ τῆς θείας ἀντιλήψεως· ἐ.) ἐν ἄλλαις περιστάσεσι, Ὀδ. πλχ.

ἌΛΜΑ, ΑΤΟΣ, τό, (ἅλλομαι) πήδημα *Ὀδ. θ 103, 129.

ἌΛΜΗ, ἡ (ἅλς) ὕδωρ ἁλμυρόν, θαλάσσιον *Ὀδ. ε 53, 322· ἡ ὑποστάθμη τοῦ ἐξατμισθέντος θαλασσίου ὕδατος, ζ 137, 219, πρβ. ψ 237. ‖. Σήμερον προφ. „ἅρμη".

ἈΛΜΥΡΌΣ [.⏑.], Ή, ΌΝ (ἅλμη), σήμ. προφ. „ἁρμυρός", μόνον μετὰ τοῦ οὐσιαστ. «ὕδωρ» ἐπὶ τοῦ θαλασσίου ὕδατος, ἐπὶ τῆς θαλάσσης, *Ὀδ. δ 511, ε 100 κ. ἀ.

ἈΛΟΓΈΩ (ἀ, λόγος) (οὐδένα λόγον ἔχω τινός, ἢ παρ' οὐδὲν ποιοῦμαί τι) ἀδιαφορῶ, ἄνευ πτ. Ο 162, 178.

ἈΛΌΘΕΝ [⏑..], ἐπίρ. (ἅλς) ἐκ τῆς θαλάσσης, «ἐξ ἁλόθεν» Φ 335 †. (‖. πρβλ. τὸ τῆς καθομιλ. „ἀπὸ παιδιόθεν").

ἈΛΟΙΆΩ [⏑...], ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἁλοάω (ἁλωή) „ἁλωνίζω", κτυπῶ, μεταφ. «γαῖαν χερσίν» Ι 568 †.

ἈΛΟΙΦΉ [⏑..], ἡ (ἀλείφω) „ἀλοιφή", Ρ 390, φ 179 κ. ἀ. ἰδίως περὶ τοῦ χοιρείου λίπους καὶ ὅταν ἀκόμη ἐπὶ τοῦ κρέατος κῆται, Ι 208, θ 476 κ. ἀ. (ὡσαύτως ἡ καθομιλ. μεταχειρίζεται τὸ σύστοιχον „ἄλειμμα" ἐπὶ τοῦ στέατος)· ἔτι δὲ σημ. καὶ τὸ ἔλαιον, δι' οὗ ἀλείφεταί τις, ζ 220.

Ἀλόπη (⏑..], ἡ, πόλις ἐν τῇ τοῦ Ἀχιλλέως ἐπικρατείᾳ, Β 682· ἴδ. τὴν ἑπομ. λ.

Ἄλος [⏑.], ἡ, πόλις ἐν τῇ τοῦ Ἀχιλλέως ἐπικρατείᾳ, Β 682· (Ὑπῆρχον δύο πόλεις τὸ ὄνομα τοῦτο φέρουσαι, ἡ μὲν ἐν Φθιώτιδι τῆς Θεσσαλίας, ἡ δὲ ἐν Λοκρίδι· ποτέρα τούτων ἐνταῦθα ἐννοεῖται, ἄδηλον, ὡσαύτως καὶ Ἀλόπαι ὑπῆρχον δύω ἐν ταῖς αὐταῖς χώραις κατὰ Στράβ. 9, 5, 8).

ἈΛΟΣΥΔΝΗ [⏑...], ἡ, θαλασσογενής, θυγάτηρ τῆς θαλάσσης, ἐπώνυμ. τῆς Θέτιδος, Υ 207, τῆς Ἀμφιτρίτης, δ 404 (ἐκ τοῦ ἅλς καὶ ὕδνης, συγγ. τῷ υἱός καὶ φύω κατὰ τὸν Λόβεκκ. κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἅλς καὶ σύω=σεύομαι, μετὰ παρενθήκης τοῦ δ, ἑπομ. ἡ ἐν τῇ θαλάσσῃ κινουμένη. ‖. Μήπως ἆρά γε ἡ Κρητικὴ λ. „ἁλουσουδ-ερός"=καταμουσκευμένος, καταβρεγμένος, ἔχει τινὰ σχέσιν πρὸς τὸ ἁλοσύδ-νη;;)

ἌΛΟΦΟΣ, ΟΝ, ἐπικ. ἄλλοφος, ὁ ἄνευ λόφου (φούντας τριχῶν, πτερῶν κ.τ.λ.) κατὰ κορυφήν, (ἐπίθ. κυρ. τῆς περικεφαλαίας) «κυνέη ἄλλοφος» περικεφαλαία ψιλή, φαλακρά, οὕτως εἰπεῖν, Κ 258 †.

ἌΛΟΧΟΣ, ἡ, ἐπικ., ἡ κοινὸν πρός τινα λέχος ἔχουσα, σύνευνος, ἑπομ. καὶ σύζυγος, Ὁμ. πλχ. εἴτε νόμιμος, ὅτε συνήθως προσδιορίζεται διὰ τῶν ἐπιθ. «μνηστή, κουριδίη» εἴτε παλλακίς, Ι 336, δ 623.

ἈΛΌΩ, ἈΛΟΏΝΤΑΙ, ἴδ. ἈΛΆΟΜΑΙ.

ἍΛΣ, ἈΛΌΣ[⏑⏑], ὁ, Α'.) ἅλας, „ἁλάτι" «οὐδ' ἅλα δοίης» παροιμιῶδες, „δέν του δίδεις ἕνα σπυρὶ ἁλάτι", δηλ. οὐδὲ τὸ παρὰ μικρόν, ρ 455· συνηθέστερον ἔχει ταύτην τὴν σημ. ἐν τῷ πληθ. «ἅλεσσι μεμιγμένον εἴδαρ» λ 123, ψ 270· ἀλλὰ καὶ ὁ ἑνικὸς ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημ., Ι 214. Β'.) ἡ ἅλς ποιητ.=«ἁλμυρὸν ὕδωρ» ἡ θάλασσα, Α 141 κ. ἀ. (Κατὰ τὸν Γοϊδελον καὶ Ἀμεῖν ἅλς εἶνε ἡ προσάκτιος, ἡ παρὰ τὴν ξηρὰν θάλασσα· ἀλλὰ τὸ χωρίον μ 27, ὅπου ὑπάρχει ἀντίθεσις πρὸς τὴν γῆν φαίνεται ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὴν σημασίαν ταύτην, διότι ἐνταῦθα σημαίνεται ἡ θάλασσα ἐν γένει. Ἀπίθανος παραγωγὴ ἐκ τοῦ ἅλλομαι· εἶνε ταὐτὸν τῷ Λατ. sal).

ἍΛΣΟ ἴδ. ἍΛΛΟΜΑΙ.

ἌΛΣΟΣ, ΕΟΣ, τὸ (ἄλδω, ἀλδαίνω) τεμάχιον γῆς δενδρόφυτον, μάλιστα εἰς θεόν τινα ἀφιερωμένον, Υ 8, «Ἀθήνης» ζ 291· ἐν γένει δέ, ὡς καὶ τὸ τέμενος, χωρίον ἱερόν, γῇ εἰς θεὸν ἀφιερωμένη, Β 506.

Ἅλτης, ΑΟ καὶ ΕΩ, ὁ, βασιλεὺς τῶν Λελέγων ἐν Πηδάσῳ, πατὴρ τῆς Λαοθόης, Φ 85, 86, Χ 51.

ἍΛΤΟ, ἴδ. ἍΛΛΟΜΑΙ.

Ἀλύβας [⏑⏑.], ΑΝΤΟΣ, ὁ, πόλις ἄδηλον ποῦ κειμένη, κατὰ μὲν τὸν Εὐστάθιον τὸ μετέπειτα ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ Μεταπόντιον, κατ' ἄλλους δὲ =Ἀλύβη, ω 304.

Ἀλύβη [⏑⏑.], ἡ, πόλις τοῦ Πόντου, ἐξ ἧς ὁ ἄργυρος ἐξάγεται, Β 857 «ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη». Κατὰ τὸν Στράβ. 13, 3, 20, τοῦτο εἶνε τὸ ἀρχαιότερον ὄνομα τῆς χώρας τῶν Χαλύβων, παρ' ὧν κατὰ πρῶτον οἱ Ἕλληνες ἐλάμβανον τὰ μέταλλά των.

ἈΛΥΣΚΆΖΩ [⏑...], ἐκτεν. σχηματ. τοῦ ἀλύσκω, ἐπικ., μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., ἐπανειλημμένως ἢ διαρκῶς ὑποχωρῶ, φεύγω, «νόσφιν πολέμοιο» Ε 253, Ζ 443· μετὰ αἰτ. πράγματος ἀποφεύγω τι, οἷον «ὕβριν» ρ 581.

ἈΛΥΣΚΆΝΩ [⏑.⏑.]=τῷ προηγουμ. «ἀλύσκανε κῆρα» χ 330 †.

ἈΛΎΣΚΩ [⏑..] (ἀλεύομαι), μέλ. ἀλύξω, Κ 371 καὶ εὐκτ. ἀλύξοι ρ 547 (ὅπου ὁ Ἀρενς ἔκ τινος ἀντιγράφου γράφει χρόνου ἀορ. ἀλύξαι), ἀόρ. ἤλυξα· ἀποσύρομαι, διαφεύγω, ἀπαλλάττομαι, „γλυτώνω", «ὅθεν οὔπως ἦεν ἀλύξαι» ὅθεν οὐδεμία ἀπαλλαγή, σωτηρία ὑπῆρχε, χ 460,

«προτὶ ἄστο» καταφεύγω, Κ 348· συνήθως μετὰ αἰτ. πράγματος «ὄλεθρον, θάνατον» Κ 371, 6 352 κ. ἀ. «ἑταίρους» ἀποφεύγω, φεύγω τὴν ὄψιν των, μ 335.

ἀλύσσω [⏑..] (ἕτερος ἐκτενέστ. σχηματ. τοῦ ἀλύω) ἐξάπτομαι, ἐκμαίνομαι Χ 70 περὶ κυνῶν, οἵτινες ἔπιον αἷμα «ἀλύσσοντες περὶ θυμῷ» ἐλαυνόμενοι ἐσωτερικῶς ὑπὸ ἀγρίας ἐπιθυμίας, ἢ κατὰ τὸν Φαῖσιν: μεθύοντες ὑπὸ τοῦ πολλοῦ αἵματος. Αἱ ἄλλαι ἑρμηνεῖαι εἶμαι περίλυπος, ἢ λυσσῶ (ὡς ἐκ τοῦ: λύσσα δῆθεν ἐτυμολογουμένου τοῦ ῥήματος) δὲν ἁρμόζουσιν.

ἄλυτος, ον [⏑⏑.] (ἀ, λύω), ὅστις δὲν λύεται, ἄλυτος, ἄῤῥηκτος «πέδας, πεῖραρ» Ν 37, 360, «δεσμοί» θ 275.

ἀλύω [⏑⏑–, ἀλλὰ τὸ ο εἶνε μακρὸν ἐν τῇ ι 398], ποι. (συγγ. τῷ ἄλη) περιπαθῶς ἔχω, εἶμαι ἐκτὸς ἐμαυτοῦ, ἰδίως ἀ.) ἕνεκα ὀδύνης, πόνου, λύπης, ἀδημονῶ, ἐκμαίνομαι, „τρελλαίνομαι“ (ἀπὸ τὸν πόνον), Ε 352, Ω 12, ι 398 (ὅπου ὁ Ἀμεῖς καὶ Φαῖσις συνάπτουσι τὸ «χερσὶ» μετὰ τοῦ «ἀλύων» μαινόμενος μὲ τὰς χεῖρας, ὅ ἐ. μανιωδῶς χειρονομῶν)· σπανιώτερον β΄.) ὑπὸ χαρᾶς ἐξίσταμαι „τρελλαίνομαι“ (ἀπὸ τὴν χαράν), «ἦ ἀλύεις, ὅτι Ἶρον ἐνίκησας» σ 333.

ἀλφάνω [.⏑.], ποι., παρ' Ὁμ. μόνον ἀόρ. ἦλφον καὶ εὐκτ. ἄλφοι, ἀποφέρω, φέρω κέρδος, «τινί τι» οἷον «μυρίον ὦνον» ἄπειρον κέρδος, ο 453, πρβ. Φ 79, ρ 250, «ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι» υ 383 (ὅπου ὁ μὲν Δίνδ. Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. καὶ Ἀμεῖς γράφουσιν ἄλφοιν γ΄. πληθ. ἀντὶ τοῦ ἄλφοιεν, συνήθως δὲ γράφεται ἄλφοι, καὶ ὑποκείμενον εἶνε ὁ ἀλήτης ὡς τὸ κυριώτερον πρόσωπον. Ἄλλοι δὲ διορθοῦσι τὸ τοι εἰς τις, ἵνα ὑπάρχῃ τοῦτο ὑποκείμενον εἰς τὸ ἄλφοι).

Ἀλφειός, ὁ, 1) ὁ καὶ νῦν οὕτως ὀνομαζόμενος ποταμὸς τῆς Ἀρκαδίας καὶ Ἤλιδος, Β 592. 2) ποτάμιος θεός, Ε 545, γ 489.

ἀλφεσίβοιος, η, ον (ἀλφεῖν, βοῦς) βοῦς ἀποφέρων, ἐπίθ. τῶν παρθένων, αἵτινες κέρδος ἀποφέρουσιν εἰς τοὺς γονεῖς τοὺς βόας, οὓς οἱ γαμβροὶ δίδουσιν εἰς αὐτὰς ὡς δῶρα ἢ ἕδνα (ἴδε τὴν λ.) Σ 593 †.

ἀλφηστής, οῦ, ὁ (ἄλφι, ἔδω, πρβλ τὴν λ. ΛΕΡΜΗΣΤΗΣ)=ἀλφίτων ἐδεστής, ἀρτοφάγος, ἢ κυριώτερον κριθοφάγος «ἄνδρες ἀλφησταί» α 349, ζ 8, ν 261, Υ. Ἀπ. 458· πρβλ. τοὺς Ὁμηρικοὺς προσδιορισμοὺς τῶν ἀνθρώπων «ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες» καὶ «οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν». (Ταῦτα κατὰ τὸν Κ. Φ. Ἑρμαννον καὶ πολλοὺς ἄλ. κατὰ δὲ τὴν συνήθη παραγωγὴν ἐκ τοῦ ἀλφεῖν εἶνε: φιλόπονοι, κερδοσκόποι ἄνθρωποι· κατὰ τὸν Εὐστάθ. εἶνε οἱ ἄνθρωποι ἐν γένει καθ' ὅσον διὰ τῆς φιλεργίας καὶ τοῦ ἐπινοητικοῦ πνεύματος διακρίνονται τῶν ἄλλων ζώων· κατὰ τὸν Οὐόσσιον καὶ ἄλλους εἶνε οἱ τέχνην ἰδιαζόντως ἢ πνεῦμα ἐπινοητικὸν ἔχοντες ἄνδρες).

***ἄλφι** [.⏑], τό, ἀκλ. ποιητ.=τῷ ἐπομ., ὅπ. ἴδε, Υ. Δήμ. 208.

ἄλφιτον [.⏑.]!, τό, κριθή, „κριθάρι“, ὁ ἐνικ. μόνον ἐν τῇ φράσει «ἀλφίτου ἀκτή» (ἴδ. λ. ΑΚΤΗ) ὁ καρπὸς τῆς κριθῆς, κριθή, Λ 631, 6 355, ξ 429· συνήθως κατὰ πληθ. «ἄλφιτα» ἄλευρον ἢ „πληγοῦρι“ ἐκ πεφρυγμένων κριθῶν, κριθάλευρον χονδρόν, 6 290, 354, υ 108· χρησιμεύει εἰς ἐπίπασιν, πασπάλισμα τῶν κρεάτων τῶν εἰς θυσίαν καιομένων ἢ πρὸς χρῆσιν τῶν ἀνθρώπων ὀπτωμένων, ψηνομένων, Σ 560, 6 280, ξ 77· ἔτι δὲ καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ πολυσυνθέτου ποτοῦ, τοῦ «κυκεῶνος» (ὅπ. ἴδ.) Λ 640, κ 234. (Ῥητῶς οὐδαμοῦ παρ' Ὁμ. μνημονεύεται ὅτι τὰ ἄλφιτα ἐτρώγοντο ἐν εἴδει ἄρτου ἢ πλακοῦντος· ὅτι ὅμως ἀπετέλουν τὸ κυριώτατον στοιχεῖον τῆς τροφῆς τῶν ἀνθρώπων, καταφαίνεται ἐκ τῶν χωρ. 6 290, τ 197 καὶ τοῦ προσδιορ. «μυελὸς ἀνδρῶν». Κατὰ τὸν Δύντζερον ἐτρώγοντο ὡς μᾶζα ἢ χυλός, ‖. ὅπως δηλ. καὶ οἱ μετέπειτα Ἕλληνες ἔτρωγον τὴν λεγομένην μᾶζαν, ἢ οἱ νῦν Ἕλληνές τε καὶ Ἀλβανοὶ τὴν ἀραβοσίτινον „μπομπόταν“—Ὁ Λόβεκκ παράγει τὴν λ. ἐκ τοῦ ἄλφι κατ' ἐπέκτασιν καὶ σχετίζει αὐτὴν πρὸς τὸ ἄλφω, ἄλδω, alo.—Ἐν τῇ Ἰλ. εὑρίσκεται μόνον ἔ. ἀ.).

ἄλφοι, ἴδ. ΑΛΦΑΝΩ.

Ἀλφειός, ῆος, ὁ (ἐκ τοῦ ἀλωή, οἱονεὶ ἀλωνιστὴς ἢ συνθραύστης) υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Κανάκης, ἀνὴρ τῆς Ἰφιμεδείας, πατὴρ τοῦ Ὤτου καὶ τοῦ Ἐφιάλτου, Ε 386.

ἀλωή [⏑..], ἡ (ἀλοάω) ποι. 1) ἡ ἄλως, τὸ „ἀλῶνι“ Ε 499, Ν 588, Υ 496. 2) πᾶσα ὁμαλὴ καὶ γεωργημένη χώρα, ἀγρός, κῆπος, ἄμπελος, Ε 90, Σ 561, ζ 293, η 122 κ. ἀ. ἴδε ἐν τούτοις τὴν λ. ΓΟΥΝΟΣ.

ἀλώῃ, ἀλώῃ, ἀλώμενος, ἴδ. ΑΛΙΣΚΟΜΑΙ.

ἀλώμενος, ἴδ. ΑΛΑΟΜΑΙ.

ἀλώῃ, ἴδ. ΑΛΙΣΚΟΜΑΙ.

ἅμ, Δωρ. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀνὰ κατ' ἔκθλιψιν πρὸ τοῦ β, π, φ «ἅμ βωμοῖσι, ἅμ πεδίον, ἅμ φόνον» Θ 441, Ε 87, ε 330 κ. ἀ. (Ὁ Βούττμ. θέλει νὰ γράφηται ἀτόνως ἀμ. ‖. Ἡ τοιαύτη ἔκθλιψις πρὸ συμφώνου γίνεται καὶ νῦν ἐν τῇ καθομιλ. „ἀπ' τὸ βουνό“).

ἅμα [⏑⏑]· 1) ὡς ἐπίῤῥ. συγχρόνως, ἐνταῦτῳ «ἅμα πρόσω καὶ ὀπίσω» Γ 109· συνήθως μετὰ τῶν συνδέσμων «τε—καί», οἷον «ἅμα τ' ὠκύμορος ἠδ' οἰζυρός» Α 417, «ἅμ' οἰμωγή τε ἠδ' εὐχωλή» Θ 64, «σέ θ' ἅμα κλαίω καὶ ἐμέ» Ω 773· πολλάκις μετὰ τό: ἅμα ἀκολουθεῖ ὁ Δέ, οἷον «ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δ' ἔργον» συγχρόνως μὲ τὸν λόγον ἦτο τελειωμένον καὶ τὸ ἔργον, Τ 242. 2) ὡς πρόθεσις μετὰ δοτ. συγχρόνως μέ, ἀ.) χρονικῶς «ἅμ' ἠοῖ, ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι, καταδύντι» συγχρόνως μὲ τὴν αὐγήν, μὲ τὴν ἀνατολήν, δύσιν τοῦ ἡλίου, Ι 682, Σ 136, Α 592 κ. ἀ. β΄.) ἐπὶ κοινῆς μετά τινος

πηδᾷ ὁτὲ μὲν εἰς τοῦτον, ἄλλοτε δ' εἰς ἄλλον, Ο 684, «ἀμειβόμενοι κατ' οἴκους» πορευόμενοι διαδοχικῶς ὁτὲ μὲν εἰς τούτου, ὁτὲ δὲ εἰς ἐκείνου τὸν οἶκον, α 375· β'.) συχναὶ αἱ φράσεις «μύθῳ, μύθοισιν, ἐπέεσσιν ἀμ. τινά» καὶ μόνον «ἀμείβομαι τινά» λαμβάνω τὸν τόπον τινὸς διὰ λόγου κ.τ.λ. ὅ ἐ. ἀποκρίνομαι, ἀντιλέγω, Α 121 κ. πλχ. «χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ἐπέεσσιν» ἀνταλλάξαντες μεταξύ των λόγους σκληρούς, γ 148, πρβλ. λ 81. 2) ἀλλάσσω τόπον, ἐπομ. ἀφίνω τόπον τινά, ἀπέρχομαι, παρέρχομαι, διέρχομαι, «ψυχὴ ἀμείβεται ἔρκος ὀδόντων» Ι 409, κ 328. 3) ἀνταμείβω, ἀνταποδίδω, «δώροισι» ἀντιδωροῦμαι, ω 285.

ἀμείλικτος, ον (μειλίσσω) ἀμάλακτος, ἀδυσώπητος, σκληρός «ὄψ» Ἴλ. λ 137, Φ 98· «Στυγὸς ὕδωρ» Ὑ. Δήμ. 260.

ἀμείλιχος, ον=τῷ προηγουμ. «Ἀΐδης» Ἴλ. Ι 158, «ἄναξ» Ω 734, «ἦτορ» Ι 572.

ἀμείνων [⏑..], ον, γεν. ονος, ἀνώμ. συγκρ. τοῦ ἀγαθός, περὶ προσώπων ἀνδρειότερος, Π 709 κ. ἀ. περὶ πραγμάτων, καλλίτερος, ὠφελιμώτερος, Α 116, 217· μετ' ἀπαρεμφάτου «πείθεσθαι ἄμεινον» Α 274. (Ἡ ἀρχαία ῥίζα εὑρίσκεται ἴσως ἐν τῷ Λατ. amoenus).

ἀμέλγω [⏑..], μόνον κατ' ἐνες. ᾐ παρατ. „ἀρμέγω“ (κατὰ μετάθ. τῶν γραμμάτων ᾐ μεταβολὴν τοῦ λ εἰς ρ, ὡς ἐν τῷ „πρικός“=πικρὸς καὶ „ἀδερφός, ἁρμυρός“) «μῆλα» ι 238, 244. Παθ. «ὄϊες ἀμελγόμεναι γάλα» ἐξ ὧν ἀμέλγει τις γάλα, Δ 434 (ἢ κατ' ἄλλους μέσ.: αἵ τινες ἀφίνουν τὸ γάλα των νὰ ἀμέλγηται).

ἀμελέω (ἀ, μέλει), ἀμέλησα ἀόρ. ἀναύξ., ἀμελῶ, λησμονῶ μετὰ γεν. καὶ πάντοτε μετὰ τῆς ἀρνήσ. «οὐκ ἀμ. κασιγνήτοιο» Ἴλ. Θ 330, Ν 419, Ρ 8.

ἄμεναι ἐπικ. ἀπρφ. ἀντὶ τοῦ ἀέμεναι, ἄειν ἐκ τοῦ ἄω κορέννυμι (ἴδ. Ἄω).

ἀμενηνός, όν (κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ ἀμενής, τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ: μένος) ἀδύνατος, ἀσθενής, ὀλιγοδρανής, περὶ τῶν ἐν Ἅδου σκιῶν, κ 521, 536, λ 29, 49· περί τινος τραυματίου Ε 887· περὶ ὀνείρων, τ 562 «φῦλ' ἀμενηνὰ ἀνθρώπων» Ὑ. Δήμ. 352. (Ὁ Δοιδερλεῖνος, πρὸς ὃν συμφωνεῖ καὶ ὁ Ἀμεῖς μεταφράζων «ἀσταθής, σφαλερός, καταῤῥέων, ἀνούσιος» παράγει τὸ ἀμενηνής ἐκ τοῦ μένω, καὶ ἀποδίδει κυρίαν σημ. εἰς τὴν λ. τὴν τοῦ μὴ μένοντος, μὴ ἀνθισταμένου· ἀλλὰ πρὸς ταύτην δὲν συμφωνεῖ, ὡς ὀρθῶς ἤδη ἄλλοι παρετήρησαν, τὸ χωρ. Ε 887· ἄλλως ὅμως ὀρθὴ εἶνε ἡ παρατήρησις ὅτι τὸ ἀμενηνὸς εἶνε χαρακτηριστικὸν τῶν φασμάτων, ὅπερ δεικνύει μάλιστα τὸ ἀντίθετον «βιοθάλμιος» Ὑ. Ἀφρ. 189· ὥστε ἡ θεμελιώδης σημ. εἶνε ὁ ζωτικῆς δυνάμεως στερούμενος, πρβλ **μένος**). Ἐκ τούτου

ἀμενηνόω [⏑....], ἀόρ. ἀμενήνωσα, ἀδυνατίζω «αἰχμήν» Ν 562†.

ἀμέρδω [⏑..], ἀόρ. ἤμερσα καὶ ἐπ. ἄμερσα, καὶ παθ. ἀμέρθην (ταὐτὸν τῷ Πινδαρικῷ ἀμείρω, ἐκ τοῦ α=ἀπὸ καὶ μείρω κατὰ τὸν Λόβεκκ) κυρ. ἀφαιρῶ τινος τὸ μέρος τὸ ἀνῆκον εἰς αὐτόν, ἀποστερῶ τινα τοῦ φυσικοῦ δικαίου του, μετὰ αἰτ. καὶ γεν. Π 53 «τινὰ ὀφθαλμῶν» θ 64.— Παθ. μετὰ γεν. στεροῦμαί τινος, χάνω τι, «αἰῶνος» Χ 58· «δαιτός» φ 290.

2. **ἀμέρδω** [⏑..] (ἀ πλεοναστ. ᾐ μέρδω=μαρμαίρω) κυρ. λάμπω, ἐπειδὴ δὲ σφοδρὰ λάμψις θαμβώνει τοὺς ὀφθαλμούς, διὰ τοῦτο μεταβ. θαμβώνω, ἀμαυρῶ «αὐγὴ ἄμερδεν ὄσσε» ἡ λάμψις ἐθάμβωνε τοὺς ὀφθ. Ν 340· ἐπὶ στιλβόντων πραγμάτων σημ. ἀφαιρῶ τὴν λάμψιν, ἀμαυρῶ «καπνὸς ἀμέρδει ἕντεα» τ 18. (Συνήθως θεωρεῖται τοῦτο τὸ ῥ. ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ προηγούμενον καὶ μεταφράζεται: ἀφαιρῶ τὴν λάμψιν, τὸ φῶς. ‖. Καὶ αὕτη μὲν ἡ γνώμη βεβαίως εἶνε ἡμαρτημένη· ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνωτέρω παραγωγὴ καὶ ἑρμηνεία δὲν εἶνε πολὺ βεβαία καὶ ὀρθή).

ἀμέτρητος, ον (μετρέω) „ἀμέτρητος“, ἄπειρος, «πόνος» τ 512, ψ 249.

ἀμετροεπής, ές, ὁ μὴ μετρῶν τὰ ἔπη, τοὺς λόγους του, ὁ μὴ φυλάττων κοσμιότητα, ἀπρεπῶς, ἀκρίτως ὁμιλῶν, φλυαρῶν, ἐπίθ. τοῦ Θερσίτου Β 212 †. (κατ' ἄλλους, ἄμετρα, ὅ ἐ. ἀτελείωτα ὁμιλῶν, ἀλλ' ἴδ. ς. 213).

ἀμητήρ [–..], ῆρος, ὁ (ἀμάω) θεριστής, Λ 67 †.

ἄμητος [–..], ὁ (ἀμάω) θερισμός, „θέρος“, Τ 223 †.

***ἀμηχανής** [⏑.⏑.], ές, ποι.=ἀμήχανος, Ὑ. Ἑρμ. 447 (ὅπου ὁ Σνεϊδεβῖνος πρὸς ἐξάλειψιν τοῦ παραδόξου τούτου σχηματισμοῦ μεταβάλλει τὸ ἀμηχανέων εἰς δ', ἀμήχανε, σῶν).

ἀμηχανίη [⏑.⏑⏑.], ἡ, ἀμηχανία, στενοχωρία, ι 295 †. Ἐκ τοῦ

ἀμήχανος [⏑.⏑.], ον (μηχανή) ἄνευ μηχανῆς, ὅ ἐ. 1) Ἐνεργ. ἄπορος, ὁ μὴ γνωρίζων τί νὰ κάμῃ, δυστυχής «σέο» ἕνεκα σοῦ, τ 363. 2) Παθ. ὁ κατὰ τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει μηχανή, μέσον, ἐπομ. ἀ.) περὶ πραγμάτων, δύσκολος, ἀδύνατος «ὄνειροι» ἀνεξήγητοι, τ 560, «ἔργα» δεινὰ κατὰ τὸν Εὐστ., ὀλέθρια, Θ 130. Τὸ οὐδ. «ἀμήχανον» τὸ ἀδύνατον, Ξ 262· β'.) περὶ προσώπων, καθ' ὧν οὐδεμία μηχανὴ ὠφελεῖ, ἀκαταμάχητος, ἄκαμπτος, Π 29· ὅθεν ὁ μηδ' ὑπὸ κόπου καταβαλλόμενος, ἀκάματος, Κ 167 «ἀμήχανός ἐσσι παραῤῥητοῖσι πιθέσθαι» σοὶ εἶνε δύσκολον νὰ πεισθῇς εἰς κτλ. Ν 726.

Ἀμισώδαρος [⏑⏑.⏑.], ὁ, βασιλεὺς τῆς Καρίας, πατὴρ τοῦ Ἀτυμνίου, Π 328 ἑξ.

ἀμιτροχίτωνες [...⏑..], οἱ, ποιητ. ἐπίθετον τῶν Λυκίων, Π 419 †., ἐκ τοῦ α στερ., μίτρα καὶ χιτών, οἱ μὴ φέροντες ἐπὶ τοῦ χιτῶνος, ἢ ἀπὸ τοῦ θώρακος ἐξηρτημένην μηδεμίαν μίτραν, (ἴδ. λ. **μίτρα**). (Ἑτέρα συνηθεστ. ἐτυμολογ. ἐκ τοῦ

ἅθροιστ. α κτλ. οἱ ἔχοντες ἐπὶ τοῦ χιτῶνος μίτραν, ‖. ἢ μᾶλλον οἱ «ἅμα τῷ θώρακι συνηρτημένην ἔχοντες καὶ τὴν μίτραν», καὶ μὴ ὑποζωννύμενοι αὐτήν).

ἀμιχθαλόεις [..⏑..], **εσσα, εν**, ἐπικ. ἐπίθ. τῆς Λήμνου, Ω 753 †., Ὑ. Ἀπ. 36, ἀμφιβόλου παραγωγῆς καὶ σημ. Εἰκάζεται ὅτι παράγεται ἔκ τινος ῥίζης **μιχ**, μετὰ παρενθήκης τοῦ θ, ἐξ ἧς καὶ ἡ ὀ-μίχ-λη, καὶ σημ. ὁμιχλώδης, σκοτεινὴ διὰ τὸν καπνὸν τὸν ἀνερχόμενον ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Ἡφαίστου. (Ταῦτα κατὰ τὸν Γοιβέλον καὶ Φαῖσιν, ἀκολουθοῦντας παλαιὰν ἑρμηνείαν. Ἡ δὲ ἄλλη ἑρμηνεία: ἄμικτος, ἐκ τοῦ μίγνυμι, ἀνεπιτήδειος εἰς ἐπιμιξίαν, ἀπρόσμικτος κατὰ τὸν Σχολ., ἁλίμενος (Σοφ. Φιλοκτ. 221) ἕνεκα τῆς γεωγραφικῆς θέσεως καὶ ποιότητος τῆς νήσου, ἢ ἄξενος ἕνεκα τῆς ἀγριότητος καὶ ὠμότητος τῶν κατοίκων, ἀνεσκευάσθη ὑπὸ τοῦ Γοιβέλου). ‖. Ἄλλοι τέλος διώρθωσαν ἀμυγδαλόεσσαν).

ἌΜΜΕ, ἌΜΜΕΣ, ἌΜΜΙ. Αἰολ. Δωρ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἡμᾶς, ἡμεῖς κτλ. ἴδ. **ἩΜΕΙΣ**.

ἈΜΜΊΞΑΣ=ἈΝΑΜΊΞΑΣ, ἴδ. **ἈΝΑΜΊΓΝΥΜΙ**.

ἈΜΜΟΡΊΗ, ἡ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. ἀμορία (ἀ, μόρος) ἀντίθετον τοῦ μοῖρα, δυστυχία „ἀμοιρία“, (ἄλλ' ἴδ. λ. **ΜΟΙΡΑ** Α'. 3.) υ 76 †.

ἌΜΜΟΡΟΣ, ον, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἄμορος, ἄμοιρος (ἀ, μόρος, μοῖρα). 1) ἄμοιρος, ἀμέτοχος μετὰ γεν. «λοετρῶν Ὠκεανοῖο» περὶ τῆς μεγάλης Ἄρκτου, τῆς παρ' ἡμῖν πάντοτε ὁρατῆς, Σ 489, ε 275. 2) δυστυχής, ἄθλιος „ἄμοιρος“, Ζ 408, Ω 773.

ἌΜΝΙΟΝ, τό, φιάλη πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ αἵματος τῶν θυμάτων, γ 444 †. (Τινὲς γράφουσιν ἄμνιον, οἰονεὶ αἵμνιον ἐκ τοῦ αἷμα. ‖. Νομίζω μᾶλλον ὅτι ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ ἀμίς, ἰδος=οὐροδοχεῖον καὶ σκάφος καὶ ἄμη=κάδος).

Ἀμνισός [.-.], ὁ, λιμὴν ἢ ὅρμος τῆς Κνωσσοῦ ἐν Κρήτῃ (Στράβ. 10, 4, 8) τ 198.

ἀμογητί, ἐπίρ. ἀπόνως, εὐκόλως, Λ 637 †. Ἐκ τοῦ

***ἈΜΌΓΗΤΟΣ, ον** (μογέω), ἀκάματος, ἀκούραστος, Ὑμ. 7, 3.

ἀμόθεν [⏑..], Ἀττ. ἀμόθεν, ἐπ. ἐπίρ. (ἀμός, ὅπερ εἶνε ἀπηρχαιωμένον ἀντὶ τοῦ εἷς=τις, σωζόμενον ἐν τῷ οὐδαμοί, μηδαμοὶ παρ' Ἡροδ. καὶ ἐν τῇ φρ. ἀμοῦ γέ που, καὶ ἀμῶς γέ πως κ.τ.λ.) δθεν δή ποτε, «τῶν ἀμόθεν εἰπὲ καὶ ἡμῖν» δθεν δήποτε, ἀφ' οἱουδήποτε μέρους τούτων (ἀρξαμένη) εἰπὲ καὶ εἰς ἡμᾶς, α 10 †.

ἀμοιβάς [⏑.⏑], ἄδος, ἡ, ἰδίως ποιητ. θηλυκὸν τοῦ ἀμοιβατός (ἀμοιβή) ἡ πρὸς ἀλλαγὴν χρησιμεύουσα, ἣν ἔχει τις πρὸς ἀλλαγήν, «χλαῖνα, ἣ οἱ παρεκέσκετ' ἀμοιβάς» ξ 521 †.

ἀμοιβή [⏑..], ἡ (ἀμείβω) ἀνταπόδοσις, ἀνταμοιβή, μισθός, ἀπόζημίωσις, *Ὀδ. α 318· «χαρίεσσα ἀμοιβὴ ἑκατόμβης» γ 58, «τίνειν βοῶν ἀμοιβήν» μ 382. Ἐκ τούτου.

ἀμοιβηδίς [⏑..⏑], ἐπίρ. ἐπικ. ἀμοιβαδόν, ἐναλλάξ, Σ 506, σ 310.

ἀμοιβός [⏑..], ὁ, (ἀμείβω) ὁ λαμβάνων τὸν τόπον ἄλλου, διάδοχος, «οἳ ἦλθον ἀμοιβοί» Ν 793 †.

ἀμολγός [⏑..], ὁ, κατὰ τὴν συνήθη παραγωγὴν ἐκ τοῦ ἀμέλγω, εἶνε τὸ „ἄρμεγμα“, ὁ καιρὸς τοῦ ἀμέλγειν, παρ' Ὁμ. πάντοτε ἐν τῇ φρ. «νυκτὸς ἀμολγῷ» ἥτις ἑρμηνεύεται ὁτὲ μὲν ὡς τὸ τελευταῖον τριτημόριον τῆς νυκτός, τὸ κατὰ τὸν ὄρθρον, δ 841, ὁτὲ δὲ τὸ πρῶτον τὸ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς νυκτός, Χ 317. Ἐν τούτοις λοιπὸν τοῖς χωρίοις ἐκλαμβάνεται ταὐτοσήμαντον πρὸς τὸ λυκαυγὲς καὶ λυκόφως· ἄλλα ὅμως χωρία, οἷον Α 173, Ο 324, Ὑ. Ἑρμ. 7, ἔτι δὲ καὶ χ 28, ὅπου ὁ λόγος εἶνε περὶ τῶν φθινοπωρινῶν ἐπιτολῶν τοῦ Ὠρίωνος, τοῦ λαμπροτάτου μεταξὺ τῶν πολλῶν ἀστέρων, δεικνύουσιν ὅτι ἡ φρ. σημαίνει τὸ σκότος τῆς νυκτός, τὴν ζοφερὰν νύκτα, καὶ οὐδὲν τὸ κωλῦον νὰ ἐκληφθῶσιν οὕτως καὶ τὸ χωρ. Χ 317 καὶ δ 841. (Ὁ Βούττμανος μετὰ τοῦ Εὐστ. θεωρεῖ τὴν λ. ἀρχαίαν Ἀχαϊκήν=ἀκμή, μεταφράζει δὲ τὸ «ν. ἀμολγῷ» ἐν τῇ ἀκμῇ, ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός. Ὁ δὲ Οὐόλφιος ἐννοεῖ τὸ τελευταῖον ἔτι σκοτεινὸν μέρος τῆς νυκτός. Σύμφωνος καὶ ὁ Δοιδερλ. ὅστις σχετίζει τὴν λέξιν ἀπιθάνως πρὸς τὸ μολύνειν, ὅπερ κατ' αὐτὸν=μελαίνειν. Τέλος ὁ Λέων Μέγερ εὑρίσκει αὐτὴν συγγενῆ πρὸς τὴν ἀρχαίαν ὑπερβόρειον λέξιν myrkr, ἥτις σημ. σκότος. ‖. Ἡ λέξις σημ. βεβαίως σκότος· νομίζω δὲ ὅτι συγγενεύει πρὸς τὸ ἀμόργη („μοῦργα“) ὅ ἐ. τὸ θολόν, τὸ καταπάτι τοῦ ἐλαίου· πρὸς τὸ „μοῦργος“ (ὅ ἐ. ἀμοργός=σκοτεινός· ὁ Εὐριπίδης μεταχειρίζεται τὴν λ. ὡς ἐπίθετον «νύκτα ἀμολγόν» Ἀποσπ. 105) ὅπερ σημ. τὸν μελανόφαιον, σκοτεινὸν πολύτριχον ἔχοντα πρόσωπον κύνα, καὶ τὸν σκυθρωπόν, συνωφρυωμένον ἄνθρωπον· ἔτι δὲ πρὸς τὸ ἐν τῇ κατὰ τὴν Μακεδονίαν ῥωμανικῇ γλώσσῃ murgitiu(m) ὅπερ προφέρεται murdjischu καὶ σημ. τὸ λυκόφως· καὶ πρὸς τὸ „μουχρώνει“=συσκοτάζει, „μούχρωμα“=λυκόφως, ἅπερ ἐγένοντο κατὰ μετάθεσιν γραμμάτων ἐκ τοῦ μουρχώνει (=μουργώνει) καὶ μούρχωμα (=μούργωμα) οὐδ' ἔχουσί τι κοινὸν πρὸς τὴν ὁμίχλην, ὡς ἐνόμισεν ὁ Κοραῆς Ἀτ. 4, 338. Περὶ τῆς τροπῆς τοῦ λ εἰς ρ ἴδ. **ἀμέλγω**.

Ἀμοπάων [⏑.-.], **ονος**, ὁ (ἅμα-ὀπάων, κυρ. ὀπαδός) υἱὸς τοῦ Πολυαίμονος, Τρώς, ὑπὸ τοῦ Τεύκρου φονευθείς, Θ 276.

ἀμός, ή, όν καὶ **ἀμὸς** Δωρ.=ἡμέτερος, Θ 178, λ 166 κ. ἀ. (Οἱ νεώτεροι πάντες μετὰ τὸν Σπίτζνερον, πλὴν τοῦ Δινδορφίου, γράφουσι παρ' Ὁμ. κατὰ τὸν Ἀπολλώνιον Περὶ ἀντων. καὶ τὸ ΜΕ. ἀμός).

ἄμοτον [⏑..], ἐπ. ἐπίρ. (ἐκ τοῦ ἄμεναι, ἄω) ἀκορέστως, ἀπαύστως, «ἄ. μέμαα» Δ 440,

Ν 40 κ. ἀ. «κεχολῶσθαι» Ψ 567· «κλαίειν» Τ 300, «τανύεσθαι» (ὅπ. ἴδε) ζ 83. (‖. Ἡ ἐτυμολογία αὕτη εἶνε ἀπίθανος· ὁ Δύντζερος θεωρεῖ τὴν λ. σύνθετον ἐκ τοῦ στερητ. ἀ καὶ τοῦ ἀχρήστου μοτόν=μέτρον. Ἐπομ. ἄμοτος=ἄμετρος).

ἀμπ- Δωρ. καὶ ἐπικ. συγκοπὴ ἀντὶ τοῦ ἀναπ-, οἷον ἀμπείρας=ἀναπείρας.

ἀμπελόεις, εσσα, εν (ἄμπελος) ὁ πολλὰς ἔγχων ἀμπέλους, ἀμπελόφυτος, ἐπίθ. χωρῶν καὶ πόλεων, Ἰλ. Γ 184, Ι 152, 294. (Ἀπαξ εὑρίσκεται θηλ. τὸ ἀμπελόεις, οἷον «ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον» Β 561).

ἄμπελος, ἡ, „ἀμπέλι" Ὀδ. ι 110, Ὑμ. 6, 39.

ἀμπεπαλών· ἴδ. ἀναπάλλω.

ἀμπερές, ἐπίρ. μόνον ἐν τμήσει «διὰ δ' ἀμπερές» Λ 377, φ 422, ἀντὶ τοῦ διαμπερές, ὅπ. ἴδε.

ἀμπέχω (ἀμφί, ἔχω) παρατ. ἄμπεχον, περιλαμβάνω, περιβάλλω, μετ' αἰτ. ζ 225 †.

ἀμπήδησε, ἴδ. ἀναπηδάω.

ἀμπνεῖσαι, ἄμπνυε, ἀμπνύνθη, ἄμπνυτο, ἴδ. ἀναπνέω.

ἄμπυξ, υκος [ῠ.], ἡ (ἀμπέχω), τὸ διάδημα τῆς κεφαλῆς τὸ ἀναδέον ἢ συνέχον τὴν κόμην καὶ κοσμοῦν τὸ μέτωπον τῶν γυναικῶν, Χ 469 †. (‖. Τῆς μὲν ἀμφὶ τὴν ῥίζαν εὐκόλως διορᾷ τις ἐνυπάρχουσαν ἐν τῇ λ. οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ ἔχω).

ἄμυδις [ῠῠῠ], ἐπίρ. Αἰολ. ἐκ τοῦ ἅμα, ἀ.) τοπικ. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὁμοῦ, σωρηδόν, «ἅμ. συναράσσειν ὀστέα» Μ 385 «ἅμ. κικλήσκετο» ὁμοῦ συνεκάλει, Κ 300, Υ 114· «καθίζειν» δ 659· «θύνοντες» συντρέχοντες, Κ 524· «ἅμ. ἱστάναι κονίης ὁμίχλην» συσσωρεύω, διεγείρω νέφος κονιορτοῦ, Ν 336, «ἅμ. κῦμα κορθύεται» συμπυκνοῦται, συσσωρεύεται, Ι 6. (Ὀρθότερον μετὰ τοῦ σχολ. ἑρμηνεύεται χρονικῶς ἐνταὐτῷ, «ἅμα τῷ πνεῦσαι τοὺς ἀνέμους»), β΄.) χρονικῶς ἅμα, ταὐτοχρόνως, μ 415· «μή μ' ἄμυδις στίβη τε —καὶ ἑέρση δαμάσῃ» Ε 467.

Ἄμυδών [ῠῠ.], ῶνος, ἡ, πόλις τῆς Παιονίας παρὰ τὸν Ἀξιὸν ποταμόν, Β 849, Π 288.

Ἀμυθάων (ῠῠ–.], ονος, ὁ, υἱὸς τοῦ Κρηθέως καὶ τῆς Τυροῦς, ἀδελφὸς τοῦ Αἴσονος, ἀνὴρ τῆς Εἰδομένης, πατὴρ τοῦ Βίαντος καὶ τοῦ Μελάμποδος. Μεταναστεύσας ἐκ τῆς Θεσσαλίας εἰς τὴν Μεσσηνίαν λέγεται ὅτι ᾤκισε τὴν Πύλον, λ 259.

Ἀμύκλαι [ῠ..], αἱ, ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Λακωνίας οὐ μακρὰν τοῦ Εὐρώτα, ½ μίλιον κατωτέρω τῆς Σπάρτης, ἕδρα τοῦ Τυνδάρεω, ναὸν ἔχουσα τοῦ Ἀπόλλωνος (τοῦ Ἀμυκλαίου) τιμηθέντα μέχρι τῶν ἐσχάτων χρόνων τῆς ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων λατρείας. Μετὰ τὴν ἐπὶ Τηλέκλου κατάκτησιν τὴν ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν γενομένην κατὰ τὴν ἡ. πρὸ Χρ. ἑκατονταετηρίδα, ἔμεινε χωρίον ἀτείχιστον (Παυσ. 3, 2, 6. 19, 6) κείμενον πλησίον τοῦ σήμερον λεγομένου Σλαυοχωρίου, Β 584. (‖. Κατὰ δὲ τὸν νεώτατον γεωγράφον τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος Βουρσιανὸν ἐπὶ τοῦ ¾ τῆς ὥρας νοτιώτερον τῆς Σπάρτης καὶ 10 λεπτ. δυτικώτερον τοῦ Εὐρώτα κειμένου λόφου, ἐφ' οὗ σήμερον τὸ ἐκκλησίδιον Ἁγία Κυριακή).

Ἀμύμων, [ῠ–.], ον, γεν. ονος, (ἐκ τοῦ μῶμος κατὰ τροπὴν Αἰολ. τοῦ ω εἰς υ, ‖. ὅπερ προφερόμενον ὡς ου ἐξηγεῖ τῆς νέας γλώσσης τὰ παραδείγματα, ἔνθα παρατηρεῖται τροπὴ τοῦ ω εἰς ου, οἷον κώδων–κουδοῦνι, σάπων–σαποῦνι, νὰ εἴπωμεν–νὰ 'ποῦμεν, σωλὴν–σουλήνα· πρβλ. καὶ τὸ Λατ. fur=φώρ) ἄμωμος, ἄψογος, «ὅς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔῃ καὶ ἀμύμονα εἰδῇ» ὅστις εἶνε αὐτὸς ἄμωμος, καὶ ἄμωμον ἔχει διάθεσιν, ἐν τῇ πρὸς τοὺς ἄλλους δηλ. συμπεριφορᾷ, τ 332· ἄλλως σύνηθες ἐπίθ. καὶ οἷον τίτλος πάντων τῶν κατὰ γένος, τάξιν, μορφήν, κάλλος, ἔργα διαφερόντων προσώπων, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἄνευ τινὸς σχέσεως πρὸς τὴν ἠθικὴν ἀξίαν αὐτῶν· οὕτω π. χ. ἀμύμων ὀνομάζεται ὁ κακοῦργος Αἴγισθος, α 29· περὶ πραγμάτων, ἀξιέπαινος, ἀξιόλογος, λαμπρός, «θεῶν πομπή» Ζ 171, «μῆτις» Κ 19, «οἶκος» α 232, «νῆσος» μ 261, «ὀρχηθμός» Ν 637, «τύμβος» ω 18, «ἔρκος» χ 442, 459, «αἶνος» ξ 508 κτλ. (Ἡ τοῦ Δοιδερλ. παραγωγὴ ἐκ τοῦ Δωρ. ἀμεύω, ὅθεν ἀμύνω, ὀλίγην ἔχει πιθανότητα).

Ἀμύντωρ [ῠ..], ορος, ὁ (ἀμύνω) βοηθός, ὑπερασπιστής, προστάτης, Ν 384, Ξ 449, Ο 540, β 326.

Ἀμύντωρ [ῠ..], ορος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ὀρμένου, πατὴρ τοῦ Φοίνικος, Ι 448 ἐξ. Κ 266.

Ἀμύνω [ῠ–.] (μύνη), μέλ. ἀμυνῶ (τὸ ο βραχύ) ἀόρ. ἤμυνα, μέσ. ἠμυνάμην, ἐπικ. ἀπαρφ. τοῦ ἐνεσ. ἀμυνέμεναι. 1) Ἐνεργ. ἀποτρέπω, ἀποκρούω, ἀποσοβῶ, συνήθως «τί τινι» τι ἀπό τινος, οἷον «λοιγὸν Δαναοῖσι» Α 341, «τινὶ νηλεές, ἀναγκαῖον ἦμαρ» Λ 588, Π 836 «ναυσὶ πῦρ, φύλοπιν» Ι 435, Λ 277· καὶ ἄνευ τῆς δοτ. τοῦ προσώπου, ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐννοουμένης, «φόνον κακόν, λοιγόν» Ι 599, Ν 783, Σ 450, χ 208 κ. ἀ. καὶ μόνον μετὰ αἰτ. τοῦ προσώπου «ἀμύνω τινί» βοηθῶ, παρίσταμαί τινι, Ε 486, Ζ 262, Ι 518, λ 500 κ. ἀ. σπανιώτερον μετὰ γεν. προσώπου «ἀμύνω τί τινος» τι ἀπό τινος, οἷον «Κῆρας τινός» Δ 11, Μ 401, «Τρῶας νεῶν» Ο 731· καὶ μετὰ μόνης γεν. «νηῶν» ὑπερασπίζομαι τὰς ναῦς, Ν 109· ἐνίοτε «περί τινος» χάριν τινὸς ἀποκρούω, ἐκδικῶ τινα, Ρ 182, Σ 173· ἔτι δὲ καὶ ἄνευ πτ. «χεῖρες ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἡμῖν» χεῖρες πρὸς ἄμυναν, Ν 814, πρβ. 312 «σθένει ἀμύνειν» μὲ δύναμιν ἀποκρούω, Ν 678. 2) Μέσ. ἀ.) ἀπ' ἐμαυτοῦ ἀποτρέπω, ἀποκρούω τι, «νηλεὲς ἦμαρ» Λ 484· β΄.) κατ' ἐμαυτὸν ἀποκρούω τι, ἀγωνίζομαι εἰς ἀπόκρουσίν τινος, μάχομαι, ἄνευ πτ. Π 556, μετὰ γεν. τινὸς ἢ περί τινος, ἀγωνίζομαι περί τινος, ὑπερασπίζων τινά ἤ τι, «νηῶν» Μ 179, «σφῶν αὐτῶν» Μ 155

«περὶ πέτρης» Μ 243· «περὶ νηῶν» Μ 142. (Τοῦ Δοιδερλ. ἡ παραγωγὴ ἐκ τοῦ Δωρ. ἀμεύω=κάμνω νὰ ἀπέλθῃ (;) δὲν εἶνε πιθανή).

ἀμύσσω [⏑–..], μέλ. ἀμύξω, κεντῶ διά τινος ὀξέος, ξέω, „ξύνω, ζουγρανίζω, ξεσχίζω, γρηνιάζω“ σπαράττω, μετὰ αἰτ. «στήθεα χερσὶν» μόνον *Ἰλ. Τ 284. καὶ μεταφ. «θυμὸν ἀμύξεις χωόμενος» θὰ σπαράττῃς („θὰ τρώγῃς“) τὴν καρδίαν σου λυπούμενος, Α 243. (Ἐτυμολ. ἀμφίβολος· κατὰ μὲν τοὺς ἀρχ. γραμματ. ἐκ τοῦ ἀμῶ ἢ αἷμα, ὅπερ ἀπορρίπτει ὁ Λόβεκκ· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐπιτατικὸν τοῦ ἀμεύω, ὅ ἐ. βάφω καὶ μάλιστα μὲ αἷμα ὅπερ οὐχ ἧττον ἀπίθανον. ‖. Ὁ Λόβεκκ καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ Κούρτιος παραδέχονται ὡς δυνατὴν τὴν συγγένειαν μεταξὺ τοῦ ἀ-μύσσω καὶ νύσσω, ὧν ἀμφοτέρων κοινὴ ῥίζα εἶνε μυκ ἢ νυκ).

ἀμφ-αγαπάζω [.⏑⏑..], ἐπ. περιβάλλω τινὰ δι' ἀγάπης, φέρομαι πρός τινα μετὰ πολλῆς ἀγάπης, φιλοφρόνως ὑποδέχομαι, μετ' αἰτ. ξ 381· καὶ μέσ. Π 192, Ὑ. Δήμ. 291, 436.

*ἀμφ-αγαπάω [.⏑⏑..],=τῷ προηγ., ἐπ. ἀόρ. «ἀμφαγάπησα», Ὑ. Δήμ. 439.

ἀμφ-αγείρομαι [.⏑...], ἀόρ. β'. ἀμφαγέροντο. συναθροίζομαι μετὰ αἰτ. «τινά» περί τινα, Σ 37 †.

ἀμφάδιος [.⏑⏑.], η, ον, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. ἀναφάδιον (ἀναφαίνω) φανερός, δημόσιος «γάμος» ζ 288· συνήθης ἡ θηλ. αἰτ. ἀμφαδίην ὡς ἐπίῤ. δημοσίως, ἀναφανδόν, Η 196, Ν 356· «παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι» ἐν γνώσει τῶν θεῶν ὅ ἐ. νομίμως ε 120.

ἀμφαδὸν καὶ **ἀμφαδά** [.⏑.] (τ 391, ὅπου τὸ ἀμφαδὰ δὲν εἶνε ἐπίθετ. τοῦ ἔργα, ἀλλ' ἐπίῤ. τοῦ γένοιτο), ἐπιῤῥήματ. κυρίως οὐδέτερα ἐπίθ. ἐνικὸν καὶ πληθ. τοῦ ἀχρ. ἀμφαδὸς ἐπικ.=ἀχρ. ἀναφαδὸς (ἀναφαίνω) δημοσίως, φανερά, ἀναφανδόν, «ἀγορευέμεν» Ι 370, «νοστεῖν-ἀμφ.» τοὐναντίον «κρυφηδόν», ξ 330, τ 299· «ἀμφ. βαλέειν, κτείνειν» εἰς μάχην φανεράν, ἔντιμον Η 243 (ὅπου τοὐναντίον «λάθρῃ») α 296, λ 120 (τοὐναντίον «δόλῳ»).

ἀμφ-αΐσσομαι [.–...], μόνον ἐν τιμήσει, πανταχόθεν ἐπιπίπτω, πανταχόθεν τρέχω πρός τι, Λ 417· μετὰ δοτ. «ἀμφὶ δὲ χαῖται ὤμοις ἀΐσσονται» κυμαίνεται περὶ τοὺς ὤμους ἡ χαίτη (τῶν ἵππων) *Ἰλ. Ζ 510, Ο 267.

ἀμφ-αλείφω [.⏑..], ἀόρ. ἀπαρφ. ἀμφαλεῖψαι, ἐν τιμήσει, περιαλείφω, Ω 582 †.

ἀμφ-αραβέω [.⏑⏑..], ἀόρ. ἀμφαράβησα, περί τινα ἀράσσω, περικροτῶ, προξενῶ περί τινα κλαγγὴν ἐπὶ ὅπλων, Φ 408 †.

*ἀμφανέειν, ἴδ. ἀναφαίνω.

ἀμφασίη, ἡ, ἐπικ.=ἀφασία, ἔλλειψις ὁμιλίας „ἀμιλησία“ ὅ ἐ. ἀνομιλησία, «δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων (πλεοναστικῶς τοῦτο) λάβε» ἔλλειψις λόγων κατέλαβεν αὐτόν, Ρ 695, δ 704 (κατὰ μὲν τὸν Λόβεκκ τὸ μ περενετέθη εὐφωνίας χάριν, κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. πιθανώτερον ἡ λ. εἶνε συγκεκομμένη ἐκ τοῦ ἀναφασίη).

ἀμφ-αϋτέω [.⏑–..], ἐν τιμήσει, περιηχῶ, Μ 160 †.

ἀμφ-αφάω, μετοχ. ἀμφαφόων ἐπικ.=ἀμφαφῶν, ἀπαρφ. μέσ. ἀμφαφάασθαι=ἀμφαφᾶσθαι, περιψηλαφῶ „πασπατεύω« μὲ αἰτ. «λόχον» τὴν ἐν τῷ δουρείῳ ἵππῳ ἐνέδραν, δ 277, θ 196· «τόξον» ἀνὰ χεῖρας ἔχω [μεταχειρίζομαι], ἢ διὰ τῆς ἀφῆς διερευνῶ, τ 586. Ὡσαύτως τὸ μέσ. «τὶ χερσίν» ο 461.—Ἐν τῇ Ἰλ. μόνον Χ 373 (ἴδ. **μαλακός**).

ἀμφεποτᾶτο, ἴδ. **ἀμφιποτάομαι**.

ἀμφέπω=ἀμφιέπω.

ἀμφ-έρχομαι, ἀποθ., μόνον ἀόρ. ἀμφήλυθον, περιέρχομαι, περικυκλῶ, μετ' αἰτ. μεταφ. «με ἀμφήλυθεν ἀϋτή» κραυγὴ πανταχόθεν ἦλθεν εἰς τὰς ἀκοάς μου, ζ 122, «κνίσσης ἀϋτμή» κνίσσης ὀσμὴ μὲ περιεκύκλωσε, *Ὀδ. μ 369.

ἀμφέχανε, ἴδ. **ἀμφιχάσκω**.

ἀμφέχυτ' ὅ ἐ. ἀμφέχυτο, ἴδ. **ἀμφιχέω**.

ἀμφ-ήκης, ες, γεν. **εος** (ἀμφί, ἀκή), ἀμφοτέρωθεν ἠκονημένος, δίστομος, ἐπίθ. τοῦ ξίφους, Κ 256, π 80 κ. ἀ.

ἀμφήλυθε [..⏑.], ἴδ. **ἀμφέρχομαι**.

ἄμφ-ημαι (ἧμαι), κύκλῳ περικάθημαι, ἐν τιμήσει, «ἀμφὶ δ' ἑταῖροι εἵατο» Ο 10 †.

ἀμφ-ηγερέθομαι, ἐπ. περί τι συναθροίζομαι, ρ 34 ἐν τιμήσει.

ἀμφ-ηρεφής, ές (ἐρέφω), γεν. **ἐος**, παντα-χόθεν σκεπασμένος, καλῶς κεκαλυμμένος, περίκλειστος, ἐπίθ. τῆς [illegible]ρας, Α 45 †.

ἀμφ-ήριστος, ον (ἐρίζω), περὶ οὗ ἀμφοτέρωθεν ἐρίζουσιν, ἀμφισβητούμενος, περὶ τῶν ἐν τῷ σταδίῳ ἀγωνιζομένων, «καὶ νύ κεν ἢ παρέλασσ' ἢ ἀμφήριστον ἔθηκε» θὰ τὸν ἔκαμνεν (τὸν Εὔμηλον) ἀμφισβητούμενον (νικητήν), θὰ τῷ ἠμφισβήτει τὴν νίκην, Ψ 382, ἴδ. καὶ ς. 527 (Ἄλλοι δὲ ἐκλαμβάνοντες οὐδέτερον τὸ ἀμφ. μεταφράζουσιν: θὰ ἔκαμνεν ἀμφισβητήσιμον τὸ πρᾶγμα (τίς δηλ. ὁ νικητής), ὅ ἐ. θὰ ἐξισοῦτο μὲ αὐτόν).

ἀμφί [.⏑] (τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ ἄμφω, ἀμφότερος· κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ ἡ αὐτὴ λ. μὲ τὸ ἄγχι) κυρ. καὶ εἰς τὰ δύω μέρη, καὶ οὕτως κεῖται (ὡς ἐπίῤ.) φ 122 «ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε» ἑκατέρωθεν τῆς τάφρου, καὶ σ 173 «δακρύοισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα» κατ' ἀμφοτέρας τὰς παρειάς. Ὡσαύτως πολὺ συχνὰ ἐν συνθέσει, πρβλ. **ἀμφιφορεύς, ἄμφωτος, ἀμφήκης** κ. ἄ. Συνήθως δὲ=πέριξ, ἀλλ' αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς παραγωγῆς, δὲν σημ. ἐντελῆ περιοχήν, ὡς ἡ Περί (ἔτι ὀλιγώτερον κυκλικὴν περιοχήν) ἀλλὰ μερικὴν μόνον, καὶ πρέπει λοιπὸν ἀναλόγως τῆς συναφείας, ἐν ᾗ κεῖται, νὰ μεταφράζηται διὰ τοῦ πέριξ (ὅ ἐ. εἴς τινα σημεῖα τῆς περιμέτρου) πλησίον, ὑπεράνω τινός, παρά τινι κ.τ.τ. Ἀλλ' ἐνίοτε δυνατὸν ἡ ἀμφὶ νὰ τεθῇ καὶ

ἐπὶ ἐντελοῦς περιοχῆς, καὶ κεῖται πολλάκις ἀμφὶ καὶ περὶ εἰς ἔκφρασιν τῆς αὐτῆς ἐννοίας, οἷον P 4—6 «ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖν' ὡς τις περὶ πόρτακι μήτηρ—ὡς περὶ Πατρόκλῳ βαῖνε ξανθὸς Μενέλαος» Σ 564 «ἀμφὶ δὲ κυανέην κάπετον, περὶ δ' ἔρκος ἔλασσεν κασσιτέρου»· πρβλ. κ 260 ἑξ. καὶ τὰς συνθέσεις· ἐὰν δὲ πρόκηται νὰ ἐκφρασθῇ ἡ ἔννοια τῆς ἐντελοῦς περιοχῆς, „ὁλόγυρα, ἕναν γῦρον, γύρω γύρω", τριγύρω, τότε τίθενται ὁμοῦ αἱ δύο προθ. ἀμφὶ περὶ (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει αὐτὰς ὑφ' ἕν, ἀμφιπερί), Β 305, Φ 10, Ψ 191, λ 609, «περὶ τ' ἀμφὶ» P 760, Γ. Δημ. 276· ἀλλ' ἐν Ο 647 ἀνήκει ἡ μὲν περὶ εἰς τὸ «κροτάφοισι», ἡ δὲ ἀμφὶ εἰς τὸ «κονάβησε» τὸ περὶ τοὺς κροτάφους κράνος ἀντήχησεν. εἰς τὰ πέριξ. Πρβλ. δὲ καὶ τὰ σύνθετα ΑΜΦΙΠΕΡΙ—(Ὁ Ναῖγελσβαχ ἐν μὲν τῷ συνδυασμῷ ἀμφὶ περὶ νομίζει ὅτι ἡ δευτέρα πρόθεσις ὁρίζει ἀκριβέστερον τὴν σημ. τῆς πρώτης· διὰ δὲ τοῦ περὶ τ' ἀμφί τε σημαίνεται τὸ πανταχοῦ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν).—Α'.) ὡς ἐπίρ. Α 465, Δ 328, δ 153 κ. ἀ. Πολλαχοῦ εἶνε ἀμφίβολον ἂν ἡ ἀμφὶ πρέπει νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἐπίρ. ἢ ὡς διὰ τμήσεως ἀποκεχωρισμένον μέρος συνθέτου τινὸς λέξεως. Ἐν τῷ χωρ. Σ 231 εἶνε βεβαίως ἐπίρ. τὸ δὲ «σφοῖς ὀχέεσσι καὶ ἔγχεσιν» ὀργαν. δοτ. ἡ ἔννοια λοιπὸν εἶνε: πέριξ (πλησίον τοῦ διὰ τῆς κραυγῆς του διαταράξαντος τοὺς Τρῶας Ἀχιλλέως) ἀπέθανον ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν ἁρμάτων καὶ δοράτων κτλ. (‖. Ὀρθότερον, νομίζω, εἶνε νὰ θεωρηθῇ πρόθεσις ἡ ἀμφὶ συντασσομένη μετὰ δοτ. καὶ νὰ ἀναχθῇ τὸ χωρίον εἰς τὸ ἐπόμ. 2) ἀ).—Β'.) ὡς πρόθεσις 1) μετὰ γεν. σημ. τὸ ἀντικείμενον, περὶ ὃ διατρίβει πως ἐνέργειά τις (‖. καὶ ἕνεκα τοῦ ὁποίου γίνεταί τι)= περὶ μετὰ γεν. «ἀμφὶ πίδακος μάχεσθαι» πέριξ τῆς πηγῆς ᾗ ἕνεκα ταύτης, Π 825 «ἀμφὶ φιλότητος ἀείδειν» θ 267. Μόνον ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις καὶ ἐν τῷ συνθ. ΑΜΦΙΤΡΟΜΕΩ. 2) μετὰ δοτ. ἀ.) κυρ. τοπικῶς, περί τι, παρά τινι, ὑπέρ τι, εἴτε μετὰ στάσεως σημαντικῶν ῥημάτων «τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσιν» Β 388· «ἀμφὶ πύλῃσι μάχεσθαι» Μ 175 κ. ἀ. εἴτε μετὰ κινήσεως «ἀμφὶ οἱ θάνατος χύτο» Ν 544, «ἥριπε δ' ἀμφ' αὐτῷ» Δ 493, «ἀμφ' ὀβελοῖσι κρέα πείρειν» Β 428, γ 462 (ὅπου τινὲς τὸ μὲν «ὀβελοῖσιν» ἐκλαμβάνουσιν ὡς δοτ. ὀργαν. τὴν δὲ ἀμφὶ ὡς ἐπίρ. σημαῖνον τὸ „πέρα καὶ πέρα")· ὡσαύτως «στῆσαι τρίποδα ἀμφὶ πυρί» παρὰ τὸ πῦρ, εἰς τὴν φωτιά, θ 434 (ὅπερ ὁ Ἀμεῖς ἑρμηνεύει οὕτως: περικυκλώνω τὸν τρίποδα μὲ πῦρ, θέτω αὐτὸν ἐν τῷ μέσῳ πυρός· ἄλλος δὲ: ὑπεράνω τοῦ πυρός)· ὡσαύτως «ἀμφὶ πυρὶ χαλκὸν ἰαίνειν» θ 426· «ἀμφ' ὀχέεσσι βαλεῖν κύκλα» ἑκατέρωθεν τοῦ ἅρματος, εἰς τὸ ἅρμα προσκολλᾶν τοὺς τροχούς, Ε 722· μόνον ἐπὶ τοπικῆς ἐγγύτητος, Μ 175· «τὴν κτεῖν' ἀμφ' ἐμοί» ἀπέκτεινε πλησίον μου, λ 423, Ι 470· δ'.) σημ. τὴν αἰτίαν, ἕνεκα, ἐξ αἰτίας τινός «ἀμφί τινι μάχεσθαι» Γ 70, Π 565· «ἄλγεα πάσχειν» Γ 157, «δικάζεσθαι» λ 546, «νεῖκος ἐτύχθη ἀμφί τινι» φιλονεικία περί τινος, Λ 672· «ἀμφὶ δὲ νεκροῖσι κατακαιέμεν οὔτι μεγαίρω» περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ἐὰν δὲ μὲ ἐρωτήσῃς περὶ τῶν νεκρῶν, (ἴδ. ΜΕΓΑΙΡΩ) Η 408. 3) μετ' αἰτιατ. ἀ.) μετά τε κινήσεως ἢ ἐκτάσεως καὶ μετὰ στάσεως σημαντικῶν ῥημάτων σημ. περί τι, κατά τι, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασίν τινος, «ἀμφὶ μιν φᾶρος βάλεν» Ω 588 κ. ἄ. πλ.χ. «ἀμφὶ ῥέεθρα» Β 461 κ. ἀ. «ἀμφ' ἅλα ἕλσαι Ἀχαιούς» πρὸς τὴν θάλασσαν στενοχωρῆσαι, Α 409· «ἀμφὶ ἄστυ ἔρδειν ἱρά» Α 706. Ἐπὶ προσώπων «οἱ ἀμφ' Ἀτρείωνα βασιλῆες» οἱ περὶ τὸν Ἀτρείδην, Β 445, πρβλ. Ε 781, Ζ 436, «οἱ ἀμφὶ Πρίαμον» ὁ Πρίαμος καὶ οἱ ὀπαδοί του, Γ 146. δ'.) σημαίνει τὸ ἀντικείμενον ἐνεργείας τινος, οἷον «μνήσασθαι ἀμφί τινα» ἐνθυμοῦμαι (περιστρέφεται ὁ νοῦς μου εἴς) τινά, Ὕμ. 6, 1·

Ἐνίοτε τίθεται ἡ ἀμφὶ μετὰ τὴν συντακτικήν της πτῶσιν, χωρὶς νὰ ἀναβιβασθῇ ὁ τόνος, Σ 509, ψ 46, ω 45 (ἀλλ' ἐν τούτῳ γράφεται νῦν ἀμφίς)· καὶ ἄλλοτε χωρίζεται ἀπ' αὐτῆς, Α 481.—Ἐν συνθέσει ἔχει τὰς αὐτὰς σημασίας· ἐνίοτε δὲ ἐπιτείνει τοῦ ἁπλοῦ τὴν σημ. οἷον «ἀμφαγαπάζω, ἀμφιγηθέω κ. ἄ. Ἀμφίμαχος, Ἀμφιάραος, Ἀμφιτρύων κ. ἄ.

ΑΜΦΊ-ΑΛΟΣ [.⏑⏑.], ον, (ἅλς) ὑπὸ θαλάσσης περικυκλωμένος, ἐπίθ. τῆς Ἰθάκης Ὀδ. α 386, 395 κ. ἀ.

Ἀμφίαλος [.⏑⏑.], ὁ, εἷς τῶν Φαιάκων, θ 114, 128.

Ἀμφιάραος [.⏑⏑–.], ὁ (ἀμφι-ἀράομαι, ὁ πολὺ προσευχόμενος), υἱὸς τοῦ Οἰκλέους, ἀπόγονος τοῦ Μελάμποδος, ἀνὴρ τῆς Ἐριφύλης τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἀδράστου, πατὴρ τοῦ Ἀλκμαίωνος καὶ Ἀμφιλόχου, βασιλεὺς τοῦ Ἄργους, διὰ τὴν ἀνδρείαν, εὐσέβειαν καὶ μαντικὴν αὐτοῦ δύναμιν περιβόητος· μετέσχε τοῦ Ἀργοναυτικοῦ στόλου καὶ τῆς θήρας τοῦ Καλυδωνίου κάπρου. Ἀπὸ δὲ τῆς ἐπὶ Θήβας ἐκστρατείας ἠθέλησε μὲν ν' ἀποστῇ προβλέπων τὸ δυστυχὲς τέλος τῆς παρὰ τὴν θέλησιν τῶν θεῶν γινομένης ταύτης ἐπιχειρήσεως καὶ τὸν κατ' αὐτὴν ἴδιον ἑαυτοῦ θάνατον, ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ συνεκστρατεύσῃ ὑπὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἣν εἶχε διαφθείρῃ ὁ Πολυνείκης διὰ τοῦ περιφήμου ὅρμου (περιδεραίου) τῆς Ἁρμονίας. Ἐν δὲ τῇ πρὸς τοὺς Θηβαίους μάχῃ ἀπειλούμενος νὰ φονευθῇ ὑπὸ χειρὸς πολεμίου, διέφυγε τὸν κοινὸν καὶ συνήθη τοῦτον θάνατον, καταβυθισθεὶς μετὰ τῶν ἵππων καὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, ἣν ὁ Ζεὺς διὰ κεραυνοῦ διήνοιξε θελήσας οὕτω νὰ δοξάσῃ τὸν ἀγαπητὸν αὐτοῦ. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐτιμᾶτο παρὰ πάντων ὡς ἥρως καὶ χρησμοδότης· τὸ δὲ μαντεῖον αὐτοῦ μετετέθη ὕστερον ἀπὸ τῶν πέριξ τῶν Θηβῶν εἰς τὰ πλησίον τοῦ Ὠρωποῦ, ο 244.

ἈΜΦ·ΙΆΧΩ [.⏑⏑.], μετοχ. παρακ. ἀμφιαχυῖα, περί τι κραυγάζω, ὀδύρομαι, περιθρηνῶ, **B** 316 †.

ἈΜΦΙ·ΒΑΊΝΩ [.⏑..], μόνον παρακ. ἀμφιβέβηκας, -κε καὶ ὑπερσ. ἀμφιβεβήκει, ά.) περιφέρομαι, περιέρχομαι, «ἡέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει» βραχυλογικῶς εἰρημένον ἀντὶ τοῦ: ὁ ἥλιος περιφερόμενος (ἐν τῇ περιφερείᾳ του) εἶχε φθάσῃ εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ, ἵστατο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ, ὅ ἐ. ἦτο μεσημβρία, **Θ** 68, **Π** 777, **δ** 400· **β**΄.) περιέπω, ἢ προβαίνω, καὶ ὁ παρακ. προΐσταμαι εἰς ὑπεράσπισίν τινος, ὅθ. προστατεύω, ἰδίως ἐπὶ τῶν πολιούχων θεῶν «ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας» **A** 37, ι 198· **γ**΄.) ποιητ. μεταφ. περιβάλλω, περικυκλῶ, συγκαλύπτω «νεφέλη μιν ἀμφιβέβηκε» νεφέλη τὸν περιέβαλε, **μ** 74· μετὰ δοτ. «νηυσί» **Π** 66· ὡσαύτως «πόνος φρένας ἀμφιβέβηκε» αἱ φροντίδες, οἱ κόποι περιέβαλον, ἐστενοχώρησαν τὴν ψυχήν, **Z** 355. (Κατὰ τὸν Ὄφφμαννον καὶ Ἀμεῖν τὸ ἀμφιβέβηκα μετὰ αἰτ. σημαίνει ὅ,τι τὸ Λατ. teneo, ἔχω τι ἐν τῇ κυριότητί μου).

ἈΜΦΙ·ΒΆΛΛΩ, ἀόρ. **β**΄. ἀμφέβαλον, μέσ. μέλ. ἀμφιβαλεῦμαι Ἰων.=ἀμφιβαλοῦμαι, ἀόρ. **β**΄. ἀμφεβαλόμην. **A**΄.) Ἐνεργ. 1) ῥίπτω τι περί τινα ἤ τι, περιβάλλω, ἐνδύω ά.) ἰδίως ἱμάτια, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς καὶ πάντοτε μετὰ τμήσεως οὕτως, ὥστε ἡ Ἀμφὶ ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὴν πτῶσιν ἢ εἰς τὸ ῥῆμα, οἷον «ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος βάλεν» **γ** 467, **κ** 365, **ψ** 155, **Ω** 588· πολλάκις ἄνευ τῆς αἰτ. τοῦ προσώπου, «ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν βάλον» **δ** 50 κ. ἀ. μετὰ δοτ. τοῦ προσ. «ἀμφὶ δέ μοι ῥάκος βάλον» **ξ** 342. Ἡ δοτ. πολλάκις σημ. τὸ μέρος τοῦ προσώπου τὸ περιβαλλόμενον, οἷον «ἀμφὶ δ' Ἀθήνη ὤμοις βάλ' αἰγίδα» ἐπὶ τῶν ὤμων (τοῦ Ἀχιλλέως) ἐπέθηκεν ἡ Ἀθηνᾶ τὴν αἰγίδα, **Σ** 204· «ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδας βάλε» **N** 36· καὶ τροπικῶς· «κρατερὸν μένος ἀμφιβάλλω» ἐνδύομαι, ἀναλαμβάνω κρ. μέν. **P** 742, πρβ. ΕΠΙΈΝΝΥΜΙ. **β**΄.) περιλαμβάνω μετὰ δοτ. «τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον» τοῦτον δὲ περιλαβὼν ᾠκοδόμησα, ὅ ἐ. περὶ αὐτὸν ᾠκοδόμησα θάλαμον, **ψ** 192· «χεῖρας ἢ χειρέ τινι» περιλαμβάνω τινα μὲ τὰς χεῖρας, ἐναγκαλίζομαι, **φ** 223 κ. ἀ. «πήχεε» **ω** 347· (ἀλλὰ καὶ μετὰ αἰτ. μόνον «ἀμφιβάλειν τινά» **Ψ** 97)· «γούνασι» περιπτύσσω τινὸς τὰ γόνατα, **η** 142· «ἀμφὶ δὲ χεῖρας δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῆϊ» ἐρρίφθη περὶ τὸν λαιμὸν τοῦ Ὀδ. **ψ** 208· «ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι» ὅσον ἐχώρουν αἱ χεῖρες αὐτοῦ θελήσαντος νὰ περιλάβῃ, ὅ ἐ. αἱ ἀνοικταὶ ἀγκάλαι, **ρ** 344· «ἀμφὶ δὲ χεῖρας βάλλομεν» τὸν συνελάβομεν, **δ** 454· **γ**΄.) μεταφορ. «ἵππων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει» τὰ ὦτά μου κτύπος περιβάλλει, „ἔρχεται ἡ κτυπᾷ εἰς τὰ αὐτία μου“ **K** 535. **B**΄.) Μέσ. περιβάλλομαι, ἐνδύομαί τι, «ῥάκος» **ζ** 178, «ὤμοισι ξίφος» ἀναρτῶ εἰς τοὺς ὤμους μου ξίφος, **B** 45 «πήρην» **ρ** 197· ἀπολύτως **χ** 103.

ἈΜΦΊΒΑΣΙΣ [.⏑⏑.], ΙΟΣ, ἡ (ἀμφιβαίνω) προχώρησις, παρέμβασις (εἰς ὑπεράσπισιν), **E** 623 †. (Ὁ Δοιδερλ. ἑρμηνεύει τὴν λ. περικύκλωσιν, τοῦ Αἴαντος δηλ. ὑπὸ τῶν Τρώων).

*'**ἈΜΦΊΒΙΟΣ** [.⏑⏑.], ΟΝ (βίος), ὁ διττὸν βίον ἔχων, τὸν μὲν ἐν ὕδατι, τὸν δὲ χερσαῖον, «νομή» διττὸν κατοικητήριον, ἐνδιαίτημα, Βατρ. 59.

ἈΜΦΊ·ΒΡΟΤΟΣ, Η, ΟΝ ἡ τὸν ἄνδρα, τὸν βροτόν, περιβάλλουσα, σκεπάζουσα, μόνον ἐν τῇ φρ. «ἀσπὶς ἀμφιβρότη» *'Ἰλ. **B** 359, **Λ** 32 κ. ἀ.

ἈΜΦΙΓΈΝΕΙΑ, ἡ, πόλις τῆς Ἤλιδος, **B** 593, πιθανῶς ἡ Ἄμφεια κατὰ τὸν Στράβ. 8, 3, 25.

*ἈΜΦΙ·ΓΗΘΈΩ, μετοχ. παρακ. ἀμφιγεγηθώς, χαίρω πέριξ, ὅ ἐ. καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν, ὑπερχαίρω, Ὑ. Ἀπ. 273.

ἈΜΦΙΓΥΗΕΙΣ [.⏑⏑..], ὁ (γυῖον) ἀμφότερα τὰ γυῖα (τοὺς βραχίονας) ἰσχυροὺς ἔχων, ἐπίθ. τοῦ Ἡφαίστου, **A** 607· «παῖς» **Ξ** 239· συνήθως ὡς οὐσιαστικὸν «κλυτὸς ἢ περικλυτὸς ἀμφιγ.» **Σ** 614, 383, 393 κ. ἀ. (Ταῦτα κατὰ τὸν Γοίβελον, ὅστις τὴν συνήθη ἑρμηνείαν: κατ' ἀμφοτέρους τοὺς πόδας χωλαίνων, χωλός, ἀπέδειξεν ἀνυπόστατον).

ἈΜΦΊΓΥΟΣ [.⏑⏑.], ΟΝ, ἐπικ. ἐπίθ. τοῦ ἔγχους, **N**. 147 κ. ἀ. ἐν Ὀδ. μόνον **π** 474, **ω** 527. Κατὰ τὴν συνήθη ἐτυμολογίαν, ἣν καὶ ὁ Ἀμεῖς παραδέχεται, τὴν ἐκ τοῦ γυῖον, σημ. τὸ κατ' ἀμφότερα τὰ ἄκρα ἔχον μέλη, ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν αἰχμήν, τὴν λόγχην, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸν εἰς ὀξὺ ἐπίσης λήγοντα σαυρωτῆρα ἢ οὐριαχον (ἄπ. ἴδε), ἄρα οὕτως εἰπεῖν δίλογχον· κατ' ἄλλους δὲ τὸ ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἀκοντιζόμενον· κατ' ἄλλους ἔτι τὸ κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη βλάπτον, τραυματίζον, ἐκ τοῦ γυιόω=βλάπτω. Οὕτως ἑρμηνεύουσιν οἱ σχολ. καὶ ὁ Ἀπολλ. Πιθανωτέρα θεωρεῖται τοῦ Ἑρμάννου καὶ Δοιδερλ. ἡ ἑρμηνεία, καθ' ἣν λέγεται τὸ δόρυ ἀμφίγ. διὰ τὸ ἑκατέρωθεν κυρτὸν (καὶ κοπτερόν) τῆς αἰχμῆς, ὅ ἐ. ὡς δίστομον ἢ, ἀκριβέστερον, ἀμφίκυρτον ἔχον αἰχμήν, ἔκ τινος ῥίζης **γι**–, ἐξ ἧς καὶ ὁ γύης καὶ τὸ γύαλον. (Πανταχοῦ εὑρίσκεται κατὰ δοτ. «ἀμφιγύοισι» καὶ ἐν τέλει στίχου, πλὴν **O** 386).

ἈΜΦΙ·ΔΑΊΩ, ἐπ. περιανάπτω· μόνον ἐν τῷ παρακ. ἀμφιδέδηα, ὅπερ εἶνε ἀμετάβ. καὶ σημ. πέριξ καίω, εἶμαι ἀναμμένος, καὶ μάλιστα τροπ. «πόλεμος ἄστυ ἀμφιδέδηε» περὶ τὴν πόλιν καίει, „εἶνε ἀναμμένος“ ὁ πόλεμος, *'Ἰλ. **Z** 329, «μάχη» **M** 35 (ἐν τμήσει).

ἈΜΦΙΔΆΜΑΣ [.⏑⏑.], ΑΝΤΟΣ, ὁ (ἐκ τῆς ἀμφὶ καὶ δαμάω, ὁ τοὺς πέριξ δαμάζων). 1) ἥρως τις Κυθήριος, **K** 269. 2) ἕτερος ἥρως Ὀπούντιος, **Ψ** 87.

ἈΜΦΊ·ΔΑΣΥΣ [.⏑⏑.], ΕΙΑ, Υ, ὁ ἔχων γύρον δασὺν τουτέστιν κροσσωτόν, θυσανωτόν, ἐπίθ. τῆς αἰγίδος **O** 309 †. (ὁ Ὄφφμανν παραβάλλων τὸ τοῦ Ξενοφ· Ἀναβ. 4, 7, 22 «γέρρα δασειῶν βοῶν

ὠιοβόεια» ἑρμηνεύει τὸ ἐπίθ. λίαν δασύς· ἀλλ' ἡ αἰγὶς ἦτο μεταλλίνη, ἢ τοὐλάχιστον μετάλλινα ἐλάσματα περιβεβλημένη).

ἀμφι-δινέω [.⏑-..], περιστρέφω, παραχ. παθ. ἀμφιδεδίνημαι «ᾧ πέρι χεῦμα κασσιτέρου ἀμφιδεδίνηται» περὶ τὸν ὁποῖον περιστρέφεται, ἢ ὃν περιθέει, περιβάλλει κασσίτερος χυτός, Ψ 562, «κολεὸν νεοπρίστου ἐλέφαντος ἀμφιδεδίνηται» περιστρέφεται περὶ τὸ ξίφος, ἢ περιβάλλει τὸ ξ. θήκη ἐξ ἐλέφαντος, θ 405.

ἀμφιδρυφής [.⏑⏑.], ές, ποι. (δρύπτω) γεν. έος, «ἄλοχος» ἡ ἀμφοτέρωθεν, τουτέστι κατ' ἀμφοτέρας τὰς παρειὰς μὲ τοὺς ὄνυχας κατεσχισμένη διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός, Β 700 †.

ἀμφίδρυφος [.⏑⏑.] = **ἀμφιδρυφής**, «παρειαί» Λ 393 †.

ἀμφίδυμος [.⏑⏑.], ον (δύω), μὲ δύω εἰσδύσεις, εἰσόδους, «λιμένες» δ 847 †. (Ὁ δὲ Λόβεκκ σχετίζων αὐτὸ πρὸς τὸ δίδυμος καὶ τρίδυμος, νομίζει ὅτι τὸ δυμος ἔχον ἐξ ἀρχῆς τὴν ἔννοιαν τοῦ δύο κατ' ὀλίγον τὴν ἔχασεν ὡς καὶ τὸ Λατ. geminus ἐν τῷ tergeminus, septemgeminus, καὶ κατήντησεν ἁπλῆ κατάληξις· σημαίνει λοιπὸν κατ' αὐτὸν τὸ «ἀμφίδυμος» ἁπλῶς τὸν διπλοῦν, ὅ ἐ. διπλοῦν στόμιον ἔχοντα).

ἀμφιέλισσα (ἀμφιϜέλισσα), ἡ, ἐπίθ. τῶν νηῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πληθ. Β 165, γ 162 κ. ἀ. (ὁ ἑνικὸς μόνον μ 368) θηλυκὸν τοῦ ἀμφιέλιξ (κατὰ τὸν Λόβεκκ καὶ Δοιδερλ.) ἡ ἀμφοτέρωθεν κεκυρτωμένη, ἀμφίκυρτος (κατὰ μὲν τὸν Γράσσον, Ἄμειν καὶ ἄλλους διὰ τὴν καμπύλωσιν τῆς πρύμνης καὶ πρῴρας· κατὰ δὲ τὸν Ὄφφμανν. διὰ τὴν κύρτωσιν τῶν πλαγίων, πρὸς χαρακτηρισμὸν τοῦ ὠοειδοῦς σχήματος τῶν πλοίων, καὶ κατὰ τὸν Δοιδερλ. διὰ τὸ κυρτὸν τῆς ὅλης ἐν γένει ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας). Ἡ συνήθης παραγωγὴ ἐκ τοῦ ἑλίσσω καὶ ἡ ἑρμηνεία: ἡ ἀμφοτέρωθεν διὰ τῆς κωπηλασίας εἰς τὰ πρόσω ἑλαυνομένη, εἶνε ἀνυπόστατος.

ἀμφι-έννυμι, μέλ. ἀμφιέσω, ἀόρ. ἀμφίεσα (σσ), καὶ μέσ. ἀμφιεσάμην (σσ), εἰς τὴν προστ. ἀμφιέσασθε· πολλάκις ἐν τμήσει ὁ ἐνεργ. ἀόρ. ἀμφίεσσα καὶ ὁ μέσ. ἀμφι-έεσσατο· τὸ ἔννυμι· ἡ λέξις ἔχει τὸ δίγαμμα ἀμφιϜέννυμι κτλ. ὁ δὲ ἐνες. καὶ παρατ. παρ' Ὁμ. δὲν εὑρίσκονται. 1) Ἐνεργ. ἐνδύω, περιβάλλω «εἵματα» ε 167, 264 κ. ἀ. «δέρμα ἐλάφοιο» ν 436. 2) Μέσ. ἐνδύομαι, περιβάλλομαι «χιτῶνας» ψ 142, «εἵματα, χλαῖνας» Ξ 178, ζ 228, ξ 529.

ἀμφι-έπω καὶ **ἀμφέπω**, μόνον κατὰ παράτ., ποιητ. ά.) ἐπὶ ἐμψύχου ὑποκειμένου, εἶμαι περί τινα ἤ τι, ἀσχολοῦμαι, ἔχω νὰ κάμω μέ, μετὰ αἰτ. «τινά» Ε 667 «στίχας» παρατάσσω Β 525, «ἀμφ' Ὀδυσῆα Τρῶες ἕπον» κατεδίωκον, Λ 482 (εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν κεῖται τὸ μεσον ς. 474)· ἐνίοτε κατὰ μετοχὴν προσδιορίζουσαν ἄλλο ῥῆμα, εἰς ἔνδειξιν σπουδῆς, ἐπιμελείας, δραστηριότητος· οἷον «ἵππους ἀμφέποντες ζεύγνυσαν» ἐπιμελῶς, δραστηρίως, μετὰ σπουδῆς ἔζευγον τοὺς ἵππους, Τ 392 πρβλ. γ 118· «κρέα» παρασκευάζω, Ρ 776· «βοῦν» φροντίζω περὶ τῆς θυσίας αὐτοῦ, ἢ εὐτρεπίζω πρὸς εὐωχίαν μετὰ τὴν θυσίαν, Σ 559, θ 61 κ. ἀ. «τάφον Ἕκτορος» Ω 804. β') ἐπὶ ἀψύχου ὑποκειμένου, εἶμαι περί τι, ἐνεργῶν συγχρόνως ἐπ' αὐτοῦ, «τὴν πρύμνην πῦρ ἄμφεπε» περιετριγύριζε κατον, Π 124 «γάστρην τρίποδος πῦρ ἄμφεπε» περιεθέρμαινε, Σ 348, θ 437.

ἀμφι-εύω (εὕω), περικαίω, περικαυσαλίζω, „τσουρουφλίζω", ἐν τμήσει, «βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὗσεν ἀϋτμή» ι 389 †.

ἀμφιζάνω [..⏑.], (ἵζάνω) περι(ἢ ἐπι)κάθημαι, μετὰ δοτ. «τέφρη χιτῶνι ἀμφίζανε» Σ 26 †.

ἀμφιθαλής [.⏑⏑.], ές (θάλλω), γεν. έος, ἀμφοτέρωθεν θάλλων, λέγεται τὸ τέκνον, οὗ τινος ἀμφότεροι οἱ γονεῖς ζῶσιν ἔτι, Χ 496 †.

Ἀμφιθέη, ἡ, (κυρ. ἀμφοτέρωθεν θείας καταγωγῆς) γυνὴ τοῦ Αὐτολύκου, μήτηρ τῆς Ἀντικλείας τῆς μητρὸς τοῦ Ὀδυσσέως, τ 416.

ἀμφί-θετος, ον, ποιη. (τίθημι) ὁ ἐπ' ἀμφότερα δυνάμενος νὰ τεθῇ, «ἀμφ. φιάλη» (μόνον Ψ 270, 616) πιθανῶς φιάλη, ἧς ἡ βάσις δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς ἔκπωμα, «ἡ ἑκατέρωθεν τίθεσθαι δυναμένη καὶ κατὰ πυθμένα καὶ κατὰ στόμα» διπλῆ φιάλη (Ταῦτα κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον· κατ' ἄλλους δὲ ἀπιθάνως «ἡ ἀμφοτέρωθεν αἰρομένη τῶν ὤτων» ἡ ἀμφοτέρωθεν λαβὰς ἔχουσα, δίωτος πρβλ. Ἀθην. ΙΑ'. 103 σ. 501 Α. Β. ἔνθα καὶ ἄλλαι ἑρμηνεῖαι· πρβλ. **ἀμφικύπελλος**).

ἀμφι-οέω περιτρέχω «μητέρα» περὶ τὴν μητέρα τρέχω· κ 413 †.

Ἀμφιθόη, ἡ, ὄν. Νηρηίδος, Σ 42.

ἀμφι-καλύπτω [.⏑⏑..], μέλ. ἀμφικαλύψω, ἀόρ. ἀμφεκάλυψα. 1) περικαλύπτω, „σκεπάζω" μετ' αἰτ. πρὸ πάντων περὶ ἐνδυμάτων «αἰδῶ» Β 262, ἔπειτα περὶ τοῦ τάφου «ὀστέα» Ψ 91, «δόμος ἀμφεκάλυψέ με» μὲ ὑπεδέχθη, ἐξένισε, δ 618, πρβλ. θ 511.—Μεταφ. μετὰ δπλ. αἰτ. «ἔρως με φρένας ἀμφεκάλυψε» ὁ ἔρως ἐσκότισε τὸν νοῦν μου, Γ 442, Ξ 294· «θάνατος, ἢ θανάτου νέφος, ἢ μοῖρά μιν ἀμφεκάλ.» ὁ θάνατος τὸν περιεκάλυψε, τὸν κατέλαβε, τὸν „ἐπλάκωσε« Ε 68, Π 350, Μ 116· ὡσαύτως «νὺξ ὅσσε ἀμφεκάλυψε» νύξ, ὅ ἐ. σκότος, κατεκάλυψε τοὺς ὀφθαλμούς του, ἐσκοτίσθησαν οἱ ὀφθ. του, Λ 356· ὁμοίως «βλέφαρ' ἀμφικαλύψας ὕπνος» ε 493 κ. ἀ. 2) τίθημι εἴς τινά τι ὡς περικάλυμμα, περιβάλλω τινὰ μέ τι, οἷον «νέφος τινί» Ξ 343· «σάκος τινί» κρατῶ ἔμπροσθέν τινος τὴν ἀσπίδα ὡς κάλυμμα, ὑπερασπίζω τινά, Θ 331, Ν 420, «ὄρος πόλει» περιβάλλω ὄρος εἰς τὴν πόλιν, περικλείω τὴν πόλιν μὲ ὄρος, θ 569 κ. ἀ. «νύκτα μάχῃ» ῥίπτω τὸ σκέπασμα τῆς νυκτὸς εἰς τὴν μάχην, Ε 507 (ἐν τμήσει)· πρβλ. **κατ-αμφι-καλύπτω**.

‖. **ἀμφικαρής**, ές (ἀμφί, κάρη), ἀκολουθῶν Πτολεμαῖον τὸν Ἀσκαλωνίτην ἐδέχθη εἰς τὸ κείμενον τὴν λ. ταύτην ὁ Δύντζερος ἐν τῷ «πολλά οἱ ἀμφικαρῆ σφέλα κτλ.» ρ 231 ἀντὶ τοῦ «ἀμφὶ κάρη» ἑρμηνεύων αὐτήν: μὲ δύω καθίσματα, δίεδρα. Σφάλλεται βεβαίως ὁ ἀνήρ, ἴδ. **σφέλας**.

ἀμφι·κελάζω ἐπικ. μετοχ. τοῦ ἀορ. ἀμφικελάσσας, περικόψας, περιπελεκίσας «τὸ μέλαν δρυός» ξ 12†.

Ἄμφικλος, ὁ (ἐκ τοῦ κλέος: περικλεής) εἷς τῶν Τρώων φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως Π 313.

ἀμφίκομος, ον (κόμη), ὁ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν κομῶν, πυκνόφυλλος «θάμνος» Ρ 677†.

ἀμφι·κονάβεω μόνον ἐν τμήσ. ἴδ. **κονάβεω**.

ἀμφικύπελλος [.⏑⏑..], ον (κύπελλον) μόνον ἐν τῇ φράσ. «δέπας ἀμφικύπελλον» ποτήριον διπλοῦν, σχηματίζον ἀμφοτέρωθεν κύπελλον, μὲ ἄλλας λέξεις δύω ἔχον κούπας κατὰ τὸν πυθμένα οὕτω συνδεδεμένας, ὥστε ἡ μὲν νὰ χρησιμεύῃ ὡς βάσις, ἡ δὲ ὡς ἔκπωμα, Α 584, γ 63 κ. ἀ. (Ταῦτα κατὰ τὸν Ἀριστοτ. Περὶ τὰ ζῷα ἱστορ. Ι, 40 καὶ Βούττμαννον. Ἀλλὰ τοιούτου σχήματος ποτήριον δὲν εὑρέθη μέχρι τοῦδε οὔτε ἐπὶ τῶν μνημείων τῆς τέχνης ἀπεικονισμένον, οὔτε ἐν ταῖς συλλογαῖς τῶν ἀγγείων).

ἀμφι·λαλαίνω [.⏑⏑..], (‖. κυρ. περιχαλαρώνω, περιχαυνώνω, ἑπομ.) περισκαλίζω, περισκάπτω, «φυτόν», ω 242†. (πρβλ. **λάχεια**).

Ἀμφίλοχος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀμφιαράου καὶ τῆς Ἐριφύλης, μάντις Ἀργεῖος, συνεκστρατεύσας τὸ μὲν πρῶτον μετὰ τῶν Ἐπιγόνων κατὰ τῶν Θηβῶν, ἔπειτα δὲ καὶ κατὰ τῆς Τροίας. Ἐντεῦθεν ἐπιστρέψας ἔκτισε μετὰ τοῦ Μόψου τὴν πόλιν Μαλλὸν ἐν Κιλικίᾳ, καὶ ὕστερον μονομαχήσας πρὸς τοῦτον ἀπέθανεν, ο 248.

ἀμφιλύκη [.⏑⏑.], ἡ, μόνον ἐν τῇ φρ. «ἀμφιλύκη νύξ» τὸ λυκόφως, τὸ λυκαυγές, Η 433†. Ἑρμηνεύει τὴν λ. Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος, Β 669 «ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω φάος ἄμβροτον, οὔτε τι λίην ὀρφναίη πέλεται, λεπτὸν δ' ἐπιδέδρομε νυκτὶ φέγγος, ὅτ' ἀμφιλύκην μιν ἀνεγρόμενοι καλέσουσι».—(Κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἑρμηνευτὰς ἐκ τοῦ ἀχρ. λύκη, λύγη, σκότος «οἱονεὶ λυκόφως τι ὄν, τὸ μὴ καθαρὸν φῶς ἀλλὰ σκοτῶδες» Σχολ. ὡσαύτως ϗ ὁ Ἀπολλώνιος· οἱ νεώτεροι ὅμως σχετίζουσι τὴν λ. πρὸς τὸ λιγ, λευκός).

(**ἀμφιμάομαι**) ἄχρ. ὁ ἐνεστώς, ἀποθ. (ΜΑ–, μαίομαι) μόνον ἐν τῇ προστ. τοῦ ἀορ. ἀμφιμάσασθε, πέριξ ἢ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν ἅπτομαι, ψηλαφῶ, ἐγγίζω, «τραπέζας σπόγγοις ἀμφ.» περισφογγίσατε, ἢ μᾶλλον σφογγίσατε καλῶς υ 152†.

ἀμφι·μάχομαι [.⏑⏑..], ἀποθ. 1) μάχομαι περί τι χωρίον, πολιορκῶ, μετ' αἰτ. «Ἴλιον, πόλιν» Ζ 461, ι 412 κ. ἀ. 2) μετ. γεν. περί τινος, ὅ ἐ. πρὸς ἀπόκτησιν ἢ ὑπεράσπισίν τινος. μάχομαι, «νέκυος» Σ 30, «Σαρπηδόνος» Π 496, 533, «τείχεος» Ἰλ. Ο 391.

Ἀμφίμαχος [.⏑⏑.], ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Κτεάτου, ἔγγονος τοῦ Ἄκτορος, εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Ἑλένης, ἡγεμὼν τῶν ἐκ τῆς Ἤλιδος Ἐπειῶν, Β 620, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Ν 185, 206. 2) υἱὸς τοῦ Νομίονος, ἀρχηγὸς τῶν Καρῶν, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Β 870.

Ἀμφιμέδων, οντος, ὁ (μέδων: ὁ τῶν πέριξ βασιλεύων) υἱὸς τοῦ Μελανέως, μνηστὴρ τῆς Πηνελόπης, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Τηλεμάχου, υ 284, ω 103, 115.

ἀμφι·μέλας [.⏑.-], αινα, αν, ὁ τριγύρω μέλας, πάντοτε ὡς ἐπίθ. τῶν φρενῶν, αἵτινες λέγονται οὕτως πιθανῶς διὰ τὴν ἐν τῷ σώματι θέσιν τοῦ διαφράγματος, ἐν σκότει κείμεναι, ὑπὸ σκότους περικυκλωμέναι (ὁ ΓΜ Οὐόσσιος μεταφράζει ἡ μαύρη καρδία), Α 103, Ρ 83, 499, 573· (Κατὰ δὲ τὸν Φαῖσιν τροπικῶς ἑρμηνευτέον τὸ ἐπίθ. ὑπὸ λύπης, ἀδημονίας, ἀγαναχτήσεως περιεσκοτισμέναι, ἄρα, καθ' ἃ ἤδη καὶ ἄλλοι πρότερον ἡρμήνευσαν, σκοτειναί, ὀργίλαι· ὡσαύτως καὶ ὁ Δοιδερλ. ὅστις νομίζει ὅτι ἡ λ. ἐκφράζει οὐχὶ συνήθη καὶ διαρκῆ τὴν ἰδιότητα ταύτην τῶν φρενῶν, ἀλλὰ πρόσκαιρον μόνον, καὶ διὰ τοῦτο ἑρμηνεύει τὸ ἐπίθ. ὡς προληπτικῶς κείμενον=ὥστε μελανθῆναι ὑπὸ τῆς ὀργῆς. (Ὁ Ὄφφμανν μεταφράζει: κατάμαυροι, ἴδ. **ἀμφὶ** ἐν τέλ.—Ὁ στίχ. δ 661 εἶνε παρεμβεβλημένος ἐκ τοῦ Α 103, ἄρα **Ἰλ.).

ἀμφι·μυκάομαι [.⏑––..], ἀποθ., ἀόρ. β΄. ἀμφέμυκον (τὸ υ βραχύ), παρακ. ἀμφιμέμυκα, κυρ. πέριξ τινος μυκῶμαι, ἐπὶ δὲ ἀψύχων, περιηχῶ, περικροτῶ, ἀντηχῶ, οἷον «δάπεδον ἀμφιμέμυκεν» κ 227 «ἀμφὶ σάκος μύκε δουρὸς ἀκωκῇ» ἀντήχησεν ἡ ἀσπὶς ὑπὸ τῆς ἀκωκῆς τοῦ (καταπεσόντος) δόρατος, Υ 260· «μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον» Μ 460.

ἀμφι·νέμομαι, μέσ., περιοικῶ, κατοικῶ εἰς τὰ πέριξ, «Ἀνεμώρειαν καὶ Ὑάμπολιν» Β 521 κ. ἀ. «Κρήτην, Ῥόδον» τὰ παράλια τῆς Κρ. Ῥόδου, Β 649, 655, «Ἰθάκην» τ 132.

Ἀμφινόμη, ἡ, ὄνομα Νηρηίδος, Σ 44.

Ἀμφίνομος, ὁ, υἱὸς τοῦ Νίσου ἐκ Δουλιχίου, μνηστὴρ τῆς Πηνελόπης, π 394 κ. ἀ. ὑπὸ τοῦ Τηλεμάχου φονευθείς, υ 89.

ἀμφι·ξέω, ἀόρ. ἀμφέξεσα, περιξέω, ψ 196†.

Ἄμφιος [.–.], ὁ (ἀμφί: ὁ περιφερόμενος) 1) υἱὸς τοῦ Σελάγου ἐκ Παισοῦ, σύμμαχος τῶν Τρώων, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Τελαμωνίου Αἴαντος, Ε 612. 2) υἱὸς τοῦ Μέροπος, ἀδελφὸς τοῦ Ἀδράστου, ἀρχηγὸς τῶν Τρώων, Β 830.

ἀμφι·πέλομαι, ἀποθ., ποιη., εἶμαι ἢ διατρίβω περί τινα, περικυκλώνω τινά; μετὰ δοτ. «ἀοιδὴ ἀκουόντεσσι ἀμφιπέλεται» α 352†.

ἀμφι·πένομαι, ἐπικ., ἀποθ., μόν. κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., συνήθ. μετὰ αἰτ. προσώπου, περί τινα ἀσχολοῦμαι «οἳ μὲν πατέρα ἀμφεπένοντο» οἵτινες (ὡς φίλοι ἢ σύμβουλοι) ἦσαν περὶ τὸν πατέρα, ο 467· ἰδίως περιποιοῦμαι, θε-

ραπεύω «τινὰ» Δ 220, N 656 κ. ἀ. καὶ ἐπὶ ἰατρῶν Π 28. Σπανιώτερον «τί» σπουδάζω περί τι· εἰς κακὴν σημ. ἐπὶ κυνῶν τῶν ἐπιπιπτόντων ἢ σπαρασσόντων τινά, Ψ 184· ὡσαύτως ἐπὶ ἰχθύων τῶν κατατρωγόντων τὸν νεκρόν, Φ 203.

ΑΜΦΙ·ΠΕΡΙ, ἴδ. ΑΜΦΙ ἐν ἀρχ.

ΑΜΦΙ·ΠΕΡΙ·ΣΤΕΦΩ, περιβάλλω, μεταφ. καὶ παθ. «χάρις οὐκ ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσσιν» χάρις δὲν περίκειται εἰς, δὲν περιβάλλει (περικοσμεῖ) τὰ ἔπη του, θ 175 †. (Κατ' ἄλλους: περιστέφει· κατὰ τὸν Ἀμεΐν: περιπυκνοῦται, ἄφθονος ὑπάρχει πέριξ. Ὅπως δήποτε πρέπει νὰ γραφῇ κατὰ τὸν Λέρσιον διὰ λόγους μετρικοὺς κατὰ διάστασιν ἀμφὶ περις.).

ΑΜΦΙ·ΠΕΡΙ·ΣΤΡΩΦΑΩ ποιητ. περιστρέφω παντοίως, περιελαύνω «ἵππους» Θ 348 †.

ΑΜΦΙ·ΠΕΡΙ·ΦΘΙΝΥΘΩ [....⏑⏑.], ποι. περιφθείρομαι, περιξηραίνομαι, περὶ τοῦ φλοιοῦ τῶν δένδρων, Γ. Ἀφ. 272.

ΑΜΦΙ·ΠΕΣΟΥΣΑ, ἴδ. τὴν ἐπ. λ.

ΑΜΦΙ·ΠΙΠΤΩ ποι. ἀόρ. β'. ἀμφέπεσον, πίπτω περί τινα, ῥίπτομαι ἐπάνω τινός, «γυνὴ πόσιν ἀμφιπεσοῦσα» (ὑπὸ λύπης) θ 523 †.

ΑΜΦΙΠΟΛΕΥΩ, 1) μεταβ. μετ' αἰτ. θεραπεύω τι, ἀσχολοῦμαι περί τι περιποιοῦμαι „συγυρίζω" «ὅρχατον» ω 244, «βίον» προφυλάττω τὴν ζωήν, σ 254, τ 127. 2) ἀμεταβ. εἶμαι περί τινα ὡς θεράπων, ὑπηρετῶ, υ 78 (ἀλλ' ἐνταῦθα ὁ Ἀμεΐς θεωρεῖ κατ' εὐφημισμὸν κειμένην τὴν λ. ἀντὶ τοῦ τιμωρεῖν καὶ ὡς ἀντικείμενον ἀποδίδει τὸ «κούρας». ‖. Κατὰ ταύτην λοιπὸν τὴν γνώμην θὰ ἦτο ἡ ἔννοια τοῦ χωρίου καὶ τῆς λέξεως ἡ σημ. ἡ ἑξῆς: καὶ τὰς ἔδωκαν εἰς τὰς στυγερὰς Ἐρινῦς, διὰ νὰ τὰς „συγυρίσουν") Ὀδ. Ἐκ τοῦ

ΑΜΦΙΠΟΛΟΣ, ἡ (πέλω) κυρ. ἐπίθ.: ὁ περί τινα ἠσχολημένος· παρ' Ὁμ. δὲ πάντοτε οὐσιαστ. καὶ θηλ. σημαίνει δὲ τὴν ἀκόλουθον, τὴν ὑπηρέτριαν μεγάλης τινὸς δεσποίνης ἢ ἡγεμονίδος, τὴν ἐν μείζονι τιμῇ οὖσαν παρὰ τὰς «δμῶας» τὰς δούλας, ἀφ' ὧν ῥητῶς διακρίνεται χ 483 ἑξ. ἂν καὶ ἦσαν καὶ αἱ ἀμφίπολοι δοῦλαι, δμῶες, ὡς καὶ ὀνομάζονται Z 324.—Ἡ κυριωτέρα των ἀσχολία εἶνε: ἔργα γυναικεῖα, καὶ μάλιστα ἱστουργία Z 324, πρβλ. Γ 422. α 357, η 235, ὑπηρεσία παρὰ τὸ δεῖπνον, ἰδίως ἡ προσφορὰ τοῦ „νιψίματος", τῆς «χέρνιβος» πρβλ. α 136 κ. ἀ., καὶ ἄλλα πρὸς τούτοις οἰκιακὰ ἔργα, X 442, η 232. Ἰδιαίτερον δὲ αὐτῶν καθῆκον ἦτο νὰ ἀκολουθῶσι τὴν δέσποιναν ἢ τὰς θυγατέρας ἔξω τῆς οἰκίας, Γ 143, α 331, ζ 84 κ. ἀ.—Ὡς ἐπίθετον εὑρίσκεται «ἀμφίπ. ταμίη» Ω 302 «γρηῢς ἀμφίπ.» α 191 «γυναῖκες» α 362, η 235.

ΑΜΦΙ·ΠΟΝΕΟΜΑΙ, μέσ. ἀποθ., μέλ. ἀμφιπονήσομαι. ἔχει τὴν αὐτὴν σημασ. καὶ σύνταξιν ὡς καὶ τὸ ΑΜΦΙΠΕΝΟΜΑΙ (ὅπ. ἴδε) «τὸν μὲν Τυδείδης ἀμφεπονεῖτο θαρσύνων» Ψ 681, μετὰ αἰτ. πράγματος: φροντίζω περί τινος, Ψ 159 (ὅπου κατὰ τὸν Λέρσιον ἀνάγκη μετρικὴ εἶνε νὰ γραφῇ: ἀμφὶ πονησόμεθ') «τάφον» υ 307.

ΑΜΦΙ·ΠΟΤΑΟΜΑΙ, μέσ. ἀποθ., ποι. περιίπταμαι, πέριξ τινος πετῶ, «τέκνα» Β 315 †.

ΑΜΦΙΡΥΤΟΣ [.⏑⏑.], Η, ΟΝ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἀμφίῤῥυτος (ῥέω) περίῤῥυτος, πέριξ βρεχόμενος, ἐπίθ. τῶν νήσων, Ὀδ. α 50, 198 κ. ἀ.

ΑΜΦΙΣ (ἀμφί), ποι. Α'.) Ἐπίῤ. 1) ἀμφοτέρωθεν (-θι, -σε), Λ 634, Σ 519, Φ 162. 2) χωριστὰ «γαῖαν» καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχειν» α 54· «τὼ μὲν ζυγὸν ἀμφὶς ἔεργει» ὁ ζυγὸς κρατεῖ τοὺς βοᾶς κεχωρισμένους ἀπ' ἀλλήλων, N 706· «ἀμφὶς ἑάγη» ἔγειναν δύω κομμάτια Λ 559. — Ὅθεν· 3) μακράν, ἀποκεχωρισμένος «ἀμφὶς μένειν» Ο 709· «ἀμφὶς εἶναι» τ 221, ω 218· «ἀμφὶς Ἀχαιοῖς ἄλλ' ἀποδάσσεσθαι» ἄλλα χωριστά, ἄλλα ἀκόμη, ἐκτὸς τούτων καὶ ἄλλα, X 117· ὅθεν καὶ καθ' ἑαυτὸν «τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες ἕκαστος» ἕκαστος καθ' ἑαυτόν, χ 57 (ὁ δὲ Ἀμεΐς: ἕκαστος πανταχόθεν)· «ἀμφὶς φράζεσθαι, φρονεῖν» καθ' ἑαυτόν, ὅ ἐ. διαφόρως σκέπτεσθαι, Β 12, 345· «εἴρεσθαι ἀμφὶς ἕκαστα» ἐρωτῶ ἓν ἕκαστον κατ' ἰδίαν, τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο, τ 46.

4) κύκλῳ, πέριξ, πανταχόθεν «βαθὺς δέ τε Τάρταρος ἀμφίς» Θ 481· «ἀμφὶς εἶναι» περιοικεῖν, Ι 464, Ω 488 πρβλ. θ 476· «ἀμφὶς ἔχω» περιβάλλω, περιέχω, θ 340, γ 486. Ὁμοίως ἑρμηνευτέον καὶ τὸ Γ 115 «ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα» ὀλίγη γῆ, ὀλίγος χῶρος, ὀλίγον διάστημα ἦτο περὶ τὰ τεύχη ἑκάστου (ἄλλοι ὅμως ἑρμηνεύουσιν: ὀλίγον ἦν τὸ διάστημα τὸ μεταξὺ τῶν δύω στρατῶν, τὸ μεταίχμιον λεγόμενον, ὡς ὁ Βούττμαννος, οὗ ἡ γνώμη τοὐλάχιστον προτιμοτέρα τῆς τοῦ Καϊνιγχοφφ exigua erat circumcirca terra, omniaque militibus, currilbus, armis oppleta conspiciebantur)· ὡσαύτως Η 342 «ἥ (τάφρος) χ' ἵππους καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα» περικυκλοῦσα, καὶ ὄχι: εἰς τὸ μεταξὺ οὖσα, ὡς κακῶς ἡρμηνεύθη. Β'.) Πρόθεσ. = ἀμφί, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατ' ἀναστροφήν, ὅ ἐ. μετὰ τὴν συντακτ. πτῶσιν. 1) μετὰ γεν. ἀ.) πέριξ τινος «ἅρματος ἀμφὶς ἰδεῖν» Β 384. β'.) μακράν τινος, «ἀμφὶς φυλόπιδος» π 267· «ἀμφὶς ὁδοῦ» ἐκτός, „παράμερα" τῆς ὁδοῦ Ψ 393, «Διὸς ἀμφίς» Θ 444. 2) μετὰ δοτ. μόνον Ε 723 «ἄξονι ἀμφίς» περὶ τὸν ἄξονα. 3) μετ' αἰτ. «Κρόνον ἀμφίς» περὶ τὸν Κρόνον, Ξ 274, «Ποσειδήϊον ἀμφίς» ζ 266· πρβλ. ι 399, ω 45, Ὕμ. Δήμ. 289. (‖. Ὁ Ὅμ. λέγει ἀμφὶς τὴν Ἀμφὶ ὡς καὶ σήμερον ἡ καθομιλουμ. ἀντὶς τὴν Ἀντί).

ΑΜΦΙ·ΣΤΕΦΑΝΟΩ [...⏑..], κυρ. περιστεφανῶνω· παθ. ὡς στέφανος περί τι ἑλίσσομαι ἢ περίκειμαι, τροπικ. «ὅμιλος ἀμφὶ-ἐστεφάνωτο» ἦτο περί τι συνηγμένος, Γ Ἀφρ. 120.

ΑΜΦΙ·ΣΤΕΦΩ, βάλλω τι ἐν εἴδει στεφάνου πέριξ τινός, οἷον «ἀμφὶ δὲ οἱ κεφαλῇ νέφος ἔστεφε» Σ 205.

ΑΜΦ-ΙΣΤΗΜΙ, σταίνω τι περί τι. Παρ' Ὁμ. εὑρίσκεται μόνον τὸ μέσ. καὶ ὁ μέσην σημ. ἔχων ἀόρ. β'. ἀμφέστην καὶ γ'. πληθ. συγκεκομμένον ἀμφέσταν ἀντὶ τοῦ ἀμφέστησαν, περιίσταμαι, ἄνευ πτ. Σ 233, Ω 712, «ἀμφὶ δ' ἑταῖροι ἵσταντο» ι 380· μετ' αἰτ. περικυκλῶ, «ἀμφίσταντο ἄστυ» ἐπολιόρκουν, Λ 733.

ΑΜΦΙ-ΣΤΡΑΤΑΟΜΑΙ [..⏑...], ἀποθ., ἔχω στρατὸν περί τι, πολιορκῶ «πόλιν» Λ 713 †.

ΑΜΦΙΣΤΡΕΦΗΣ, ΕΣ, ποι. (ἀμφί, στρέφω) ὁ τῇδε κἀκεῖσε στρεφόμενος, εὔστροφος περὶ κεφαλῶν δράκοντος, Λ 40 †. (‖. Κατὰ τὸν Ἀπολλών. ἀμφιστρεφεῖς=ἀλλήλαις περιπεπλεγμέναι).

ΑΜΦΙ-ΤΙΘΗΜΙ [..⏑..], ἀόρ. ά. ἀμφέθηκα, μέσ. ἀόρ. β'. ἀμφεθέμην, παθ. ἀορίστ. μετοχ. ἀμφιτεθείς. 1) Ἐνεργ. περιτίθημι, περιβάλλω «δέρμα μελέεσσιν» ν 431, «κεφαλῇ κυνέην» Κ 257, 261· «κυνέη ἀμφιτεθεῖσα» Κ 271. 2) Μέσ. περιτίθεμαί τι, βάλλω τι περὶ ἑμαυτόν, „φορῶ" οἷον «ξίφος» περιζώννυμαι, φ 431.

ΑΜΦΙ-ΤΡΕΜΩ, περιτρέμω, τρέμω ὅλος, ἐν τμήσ. Φ 507.

Ἀμφιτρίτη, [..–.], ἡ, ὄν. Νηρηίδος, παρ' Ὁμ. (κατὰ τὸν Πρέλλερον) οὐδὲν ἄλλο ἢ ἀλληγορία τοῦ κυμαινομένου μέλανος πόντου, ὡς καὶ τὸ ὄνομα (ἐκ τοῦ τρίω, τρίζω) δηλοῖ, μ 60· αὐτὴ τρέφει καὶ τὰ θαλάσσια ζῶα ε 422, μ 97. Κατὰ δὲ τὸν μετέπειτα μῦθον εἶνε γυνὴ τοῦ Ποσειδῶνος, ἄρχουσα μετ' αὐτοῦ τῆς μεσογείου θαλάσσης, καὶ μήτηρ τοῦ Τρίτωνος.

ΑΜΦΙ-ΤΡΟΜΕΩ, ἐπ. πέριξ τουτέστιν ὅλος τρέμω, φοβοῦμαι «τινός» περί τινος μὴ πάθῃ τι, δ 820 †.

Ἀμφιτρύων [.⏑⏑.], **ωνος**, ὁ (ἐκ τοῦ τρύω, οἱονεί: περιτρύχων, ἢ παντάπασι κουράζων) υἱὸς τοῦ Ἀλκαίου, βασιλέως τῆς Τίρυνθος, καὶ τῆς Ἱππονόης, ἔγγονος τοῦ Περσέως, ἀνὴρ τῆς Ἀλκμήνης, πατὴρ τοῦ Ἰφικλέους καὶ τροφεὺς τοῦ Ἡρακλέους. Φονεύσας τὸν πενθερὸν αὐτοῦ, τὸν καὶ πρὸς πατρὸς θεῖον, Ἠλεκτρύονα κατέφυγεν εἰς τὰς Θήβας πρὸς τὸν Κρέοντα τὸν πρὸς μητρὸς θεῖον, λ 266· «παῖς Ἀμφιτρύωνος» λέγεται ὁ Ἡρακλῆς, Ε 392, λ 270.

Ἀμφι-φαείνω [..⏑..], ἐπ., περιφωτίζω, «τινά» Ὑ. Ἀπ. 202.

ΑΜΦΙΦΑΛΟΣ [.⏑⏑.], **ον**, λέγεται ἡ περικεφαλαία ἡ κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη (τό τε ἔμπροσθεν καὶ τὸ ὄπισθεν) φάλον (ὄπ. ἴδε) ἔχουσα, προβολὴν δηλ. ἢ σκέπην μεταλλίνην (οἷον τὸ ἐν τῇ καθομιλουμ. λεγόμενον „κεραμίδι" τοῦ κασκέτου, τὸ καλύπτον τὸ μέτωπον) σκεπάζουσαν τὸ ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς *Ἰλ. Ε 743, Λ 41. (Αὕτη εἶνε κατὰ τὸν Κοίχλυν καὶ Ῥύστωυον ἡ πιθανωτάτη ἑρμηνεία· κατὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν: ἡ τριγύρω μὲ τοιούτους ὀμφαλοὺς περικεκοσμημένη· κατὰ δὲ τὸν Ὄφφμαννον: ἡ ὑπεράνω ἑκατέρου τῶν ὀφθαλμῶν ὀμφαλὸν ἢ ἀσπιδίσκιον ἔχουσα· καὶ κατὰ τὸν Βούτμανον: ἡ ἐκ τῶν ἔμπροσθεν πρὸς τὰ ὀπίσω τόξον τι μετάλλινον προσηρμοσμένον ἔχουσα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἦτο κατὰ κορυφὴν ὁ λόφος ἐμπεπηγμένος).

ΑΜΦΙ-ΦΟΒΕΩ, ἀόρ. παθ. ἀμφεφοβήθην, καὶ γ'. πλ. ἀμφεφόβηθεν ἐπ. καὶ Δωρ. ἀντὶ τοῦ -θησαν, πέριξ φοβῶ, ὅ ἐ. σκορπίζων τῇδε κἀκεῖσε πάντας τοὺς πέριξ τρέπω εἰς φυγήν. Παθ. πέριξ τινὸς σκορπιζόμενος τῇδε κἀκεῖσε τρέπομαι εἰς φυγήν, «τινά» Π 290 †. (Ἄλλοι δὲ γράφουσι χωριστὰ ἀμφὶ φόβηθεν).

ΑΜΦΙΦΟΡΕΥΣ, ΗΟΣ, ὁ (ἀμφί, φέρω) ἐπικὸς καὶ πλήρης σχηματισμὸς ἀντὶ τοῦ συνήθους συγκεκομμένου ἀμφορεύς, ἀγγεῖον ὁπωσοῦν μέγα, ἀμφοτέρωθεν ἔχον λαβάς, πήλινον (ἢ καὶ μετάλλινον), χρήσιμον ὡς δοχεῖον οἴνου ἢ μέλιτος, „ζάμνα", β 290· ἐχρησίμευεν ὅμως καὶ εἰς ὑποδοχὴν τῆς κόνεως τῶν τεθνεώτων, νεκρικὴ κάλπη, Ψ 92, ω 74.

ΑΜΦΙ-ΦΡΑΖΟΜΑΙ, μέσ., καθ' ὅλας τὰς ἐπόψεις, τουτέστιν ἀκριβῶς διανοοῦμαι, ὡρίμως σκέπτομαι, περιεσκεμμένως διαλογίζομαι, Σ 254 †. (Κατὰ τὸν Ὄφφμαννον ἡ ἀμφὶ εἶνε ἐνταῦθα ἐπίρ.).

ΑΜΦΙ-ΧΑΣΚΩ, ἀόρ. ἀμφέχανον, χάσκω πέριξ τινός, καταπίνω «τινά» Ψ 79 †.

ΑΜΦΙ-ΧΕΩ, ἀόρ. ά. ἐπικ. ἀμφέχευα, μέσ. ἀόρ. β'. ἐπικ. ἀμφεχύμην (καὶ γ'. ἐν. ἀμφέχυτο), ἀόρ. ά. παθ. ἀμφεχύθην. 1) Ἐνεργ. κυρίως περιχέω, „περιχύνω", τροπ. «ἠέρα τινί» σκότος περί τινα ἢ ἐπί τινος, Ρ 270· «δέσματα ἑρμῖσι» περιβάλλω δεσμὰ περὶ τὰ κλινοπόδια, θ 278. 2) Παθ. μετὰ συγκεκομμένου μέσ. ἀορ. περιχέομαι, ὄθ. ά.) ἐκτείνομαι, ἐξαπλοῦμαι πέριξ τινός, περιλαμβάνω «πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι» Ψ 764. (Τὸ χωρίον τοῦτο φυσικώτατα ἑρμηνεύεται ὡς ἑξῆς: ὁ Ὀδυσσεὺς ἔτρεχε τόσον πλησίον τοῦ προτρέχοντος Αἴαντος, ὥστε «ἔτυπτε τὰ ἴχνια τούτου διὰ τῶν ποδῶν του», πρὶν δυνηθῇ ὁ ὑπὸ τῶν βημάτων τοῦ Αἴαντος ἐγερθεὶς κονιορτὸς νὰ ὑψωθῇ καὶ νὰ περιχυθῇ περὶ τὸν Ὀδυσσέα. Ὁμοίως μεταφράζει καὶ ὁ Γερμανὸς Μίγκουϊτζ «πρὶν ὁ κονιορτὸς ἐγερθῇ περὶ αὐτοὺς ὡς νέφος» Οἱ δὲ σχολ. καὶ ὁ Μακρόβιος Saturn. 5, 13 ἑρμηνεύουσι: πρὶν καταπέσῃ τὸ εἰς τὴν βαθεῖαν ἄμμον ἐντετυπωμένον ἴχνος τῶν ποδῶν. Ἀλλ' εἰς ταύτην τὴν ἑρμηνείαν ἀντίκειται πρῶτον ἡ σημ. τοῦ ἀμφιχυθῆναι, ἔπειτα τὸ ἀπίθανον ὅτι ὁ ποιητὴς ἤθελε φαντασθῇ τοσοῦτον ἀμμῶδες τὸ στάδιον, ὥστε εὐθὺς μετὰ τὴν ἄρσιν τῶν ποδῶν νὰ μὴ μένῃ ἴχνος, ἀλλὰ νὰ καταπίπτῃ ἡ ἄμμος, καὶ οἷον νὰ κολυμβῶσιν οἱ τρέχοντες ἐν τῇ ἄμμῳ. Ἔτι ἀπιθανωτέρα εἶνε τοῦ Φαίσιος ἡ ἑρμηνεία: πρὶν ὁ ὑπὸ τῶν βημάτων ἐγερθεὶς κονιορτὸς πάλιν καταπέσῃ· διότι πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται μακρότερος χρόνος ἢ ὥστε δι' αὐτοῦ νὰ σημαίνηται τὸ βραχὺ μεταξὺ τῶν δύο τρεχόντων διάστημα)· μετ' αἰτ.

τροπικῶς «θείη μιν ἀμφέχυτο ὀμφή» θεία φωνή ἐχύθη, ἠκούσθη περὶ αὐτόν, Β 41, «τὴν ἄχος ἀμφεχύθη» λύπη διεχύθη περὶ αὐτήν, δ 716 «ὕπνος ἀμφιχυθείς» Ξ 253, Ψ 63· 6΄.) περὶ προσώπων, ἐναγκαλίζομαι „χύνομαι ἐπάνω τινός", μετὰ αἰτ. π 214· ἄνευ πτ. χ 498.

ΑΜΦΙΧΥΘΕΙΣ, ΑΜΦΙΧΥΘΗΝΑΙ, ἴδ. ΑΜΦΙΧΕΩ.

ΑΜΦΊΧΥΤΟΣ [.⏑⏑.], ΟΝ (ἀμφί, χέω), περιεχυμένος «τεῖχος» περιεχυμένον, τὸ πέριξ τινὸς ὑψωμένον πρόχωμα, Γ 145 †.

ΑΜΦΙΩΝ [.–.], ΙΟΝΟΣ, 1) υἱὸς τοῦ Ἰασίου καὶ τῆς Περσεφόνης (κατὰ τὸν Εὐστάθ.), πατὴρ τῆς Χλώριδος, βασιλεὺς τοῦ ἐν Βοιωτίᾳ Ὀρχομενοῦ, λ 283. 2) υἱὸς τοῦ Διὸς (κατὰ τὸν Ὅμ., κατὰ δὲ τὴν μετέπειτα παράδοσιν υἱὸς τοῦ Νυκτέως ἢ Ἐπωπέως) καὶ τῆς Ἀντιόπης, ἀνὴρ τῆς Νιόβης, ἀδελφὸς τοῦ Ζήθου, διακρινόμενος ἐπὶ κιθαρῳδίᾳ, δι' ἣς (‖· ἐπακολουθησάντων τῇ Ἀμφίονος λύρᾳ τῶν λίθων» Ἀπολδ.) μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ ἀνήγειρε τὰ τείχη τῶν Θηβῶν, λ 262 ἑξ. Ὁ μεταγενέστερος μῦθος συγχέει τοῦτον πρὸς τὸν προηγούμενον. 3) ἀρχηγός τις τῶν Ἐπειῶν Ν 692. (Κατὰ μὲν τὸν Λόβεκκ ἐκ τῆς ἀμφί, μετὰ τῆς καταλήξεως ἰων, κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τῆς μετοχ. ἀμφιών: ὁ περιπλανώμενος).

ΑΜΦΌΤΕΡΟΣ, Η, ΟΝ, (ἄμφω). Τοῦ ἑνικοῦ παρ' Ὁμ. εὑρίσκεται μόνον τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρ. μετὰ πάσης πτώσεως, «ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής» καὶ τὰ δύω συγχρόνως, καλὸς βασιλεὺς καὶ ἀνδρεῖος πολεμιστής, Γ 179, Η 418, ξ 505, ο 78 κ. ἀ. συχνότερον κατὰ δυϊκὸν καὶ πληθ. Ε 156, Ρ 395, υ 327 κ. ἀ. «ἀμφοτέρῃσιν» (ἐξυπακ. χερσί) μὲ τὰς δύο χεῖρας, Ε 416, κ 264. (‖. Ἡ ἔλλειψις αὕτη τοῦ οὐσιαστ. παρατηρεῖται καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. ἐν ταῖς ἑξῆς φράσ. „ἔτρεχεν εἰς τὰ τέσσερα" πόδια „νά σου βγάλω τὰ δυώ" μάτια κ. ἄ.)· ὁ πληθ. τίθεται καὶ μετὰ δυϊκοῦ οὐσιαστ. «χεῖρε ἀμφοτέρᾱς» ω 398.

ΑΜΦΟΤΕΡΟΣ, ὁ, εἷς τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 415.

ΑΜΦΟΤΕΡΩΘΕΝ, ἐπίρ. καὶ ἀπὸ τὰ δύω μέρη, Ε 726, η 113 κ. ἄ. πλχ. ὅθεν ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν, κ 167.

ΑΜΦΟΤΕΡΩΣΕ, ἐπίρ. καὶ πρὸς τὰ δύω μέρη μόνον Ἰλ. Θ 223, Λ 6, Μ 287.

ΑΜΦΟΥΔΙΣ, ἐπίρ. (πιθ. ἐκ τοῦ ἀμφὶς καὶ οὖδας) ἐκ τοῦ ἐδάφους, „ἀπὸ κατὰ γῆς", «ἢ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη ἀμφουδὶς ἀείρας» νὰ κτυπήσῃ τὴν κεφαλήν του κατὰ γῆς, ἀφ' οὗ τὸν σηκώσῃ ἐκ τοῦ ἐδάφους, ρ 237 †. (Ὁ Ἀπολλώνιος ἀνεγίνωσκεν «ἀμφ' οὖδας ἐρείσας» καὶ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην (ἔτι δὲ καὶ τὴν: ἀμφουδὶς ἐρ.) φέρουσι καί τινα τῶν ἀντιγράφων· ἀλλ', ὡς ἤδη ὁ Εὐστάθ. ὀρθῶς παρετήρησε, προκύπτει οὕτως ταυτολογία πρὸς τὸ προηγούμενον «πρὸς γῆν ἐλάσαι». Ὁ Ἀμεῖς, ὅτι τὸ ἀμφουδὶς θεωρεῖ=ἀμφὶ οὖδάς δε, ἐκφέρει τὴν ἑξῆς πάνυ λεπτολόγον ἑρμηνείαν: ἀφ' οὗ τὸν σηκώσῃ καὶ ἀπὸ τὰ δύω (ἢ ἀπὸ ὅλα τὰ) μέρη πρὸς τὸ ἔδαφος, ὅ ἐ. ἀφ' οὗ σηκώσῃ τὸν Μελάνθιον οὕτως ὥστε ἡ κεφαλή του νὰ πέσῃ κατὰ γῆς. ‖. Νομίζω ὅτι τὸ ἀμφουδὶς οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὸ οὖδας, ἐπομ. ὅτι εἶνε παράγωγον ἐπίρρημα ἐκ τοῦ ἄμφω σημαῖνον τὸ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, ἢ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν).

ΑΜΦΡΑΣΣΑΙΤΟ, ἴδ. ΑΝΑΦΡΆΖΟΜΑΙ.

ΆΜΦΩ, ὀνομ. καὶ αἰτ., ΑΜΦΟΙΝ γεν. περὶ παντὸς γένους, ἀμφότεροι, „καὶ οἱ δύω" οὐ μόνον ἐπὶ δύω προσώπων καθ' ἑαυτά, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ δύω ὁμάδων, οἷον Β 124. Παρ' Ὁμ. εὑρίσκεται μόνον ἡ ὀν. καὶ αἰτ. (‖. Ἐν δὲ τῷ χωρίῳ Γ 211 «ἄμφω δ' ἑζομένω» ἐάν τις παρὰ τὴν δυσερμήνευτον ἀπόλυτον ὀνομαστικὴν προτιμήσῃ τοῦ Ζηνοδότου τὴν εὔκολον διόρθωσιν ἑζομένων, τότε ὁ τύπος ἄμφω χρησιμεύει καὶ ἀντὶ γενικῆς, ὅπως καὶ τὸ δύο μετεχειρίσθη ὁ ποιητὴς ἀντὶ γεν. ἴδ. δύο). Ἐν τῷ μ 424 «τῷ ῥ' ἄμφω συνέεργον» ἀναφέρεται τὸ ἄμφω εἰς τὰ ἑπόμενα τρόπιν καὶ ἱστόν.—Ἄκλιτον εἶνε Ὑμ. Δήμ. 15.

ΆΜΦΩΤΟΣ, ΟΝ (ἀμφί, οὖς) δύο ἔχον ὦτα, λαβάς, «ἄλεισον» χ 10 †.

ΑΜΩΝ συνηρημ. ἐκ τοῦ ἀμάοιεν, ἴδ. ΑΜΆΩ.

ΑΜΩΜΗΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, μωμέομαι), ἄμωμος, ἄψογος, „ἀκατηγόρητος" Μ 109 †.

1. ΑΝ, μόριον συγγενέστατον μὲν κατά τε τὴν χρῆσιν καὶ τὴν σημασίαν πρὸς τὸ Κέ (ὅπ. ἴδε), οὐχὶ δὲ καὶ ταὐτόν, ἐπειδὴ καὶ ἀμφότερα ἐνίοτε ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει κεῖνται. Σημαίνει δὲ ὅτι τὸ ἐν τῇ προτάσει κατηγορούμενον δὲν κατηγορεῖται ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ θεωρεῖται ὡς ἐκ τινων περιστάσεων ἢ ὑποθέσεων ἐξαρτώμενον, διὸ καὶ δὲν τίθεται εἰς προτάσεις θετικόν τι γεγονὸς ἐκφραζούσας, ἐπομένως οὐδέ ποτε μετ' ἐνεστ. καὶ παρακ. τῆς ὁριστικῆς.

Α΄.) Μεθ' ὁριστ. 1) τῶν ἱστορικῶν χρόνων (παρατ. καὶ ἀορ.) ἐν τῇ ἀποδόσει ὑποθετικοῦ λόγου, εἴτε κειμένης τῆς ὑποθέσεως εἴτε ἐξωθεν ἐννοουμένης, ἵνα δηλώσῃ ὅτι τὸ ἐν τῇ ἀποδόσει λεγόμενον θὰ ἐγίνετο, ἂν ἐγίνετο καὶ τὸ ἐν τῇ ὑποθέσει λεγόμενον· ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο δὲν ἔγεινεν, ἢ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γείνῃ, διὰ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο δὲν γίνεται (συντομώτερον: ἐν τῇ ἀποδόσει ὑποθετικοῦ λόγου ἐπὶ ψευδοῦς ὑποθέσεως) «ὅσ' ἂν οὐδέποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς, εἶπερ ἀπήμων ἦλθε» ε 39· καὶ ἐξωθεν ἐννοουμένης, «ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν» ἐνν. «εἰ ἐπιθόμην», Ε 201· «οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες» 6 184 (ἔνθα ἐκ τοῦ προηγ. στίχου ἐνν. «εἰ σὺν Ὀδυσ. κατέφθισο»). Συνηθέστερον ἐν τούτοις τίθεται τὸ Κέ, ὅπ. ἴδε. 2) τοῦ μέλλοντος σπανίως (συνηθέστερον τὸ Κέ, ὅπ. ἴδε), ὅταν ἡ πραγματοποίησις τοῦ λεγομένου ὅτι μέλλει νὰ γείνῃ παρίσταται ὄχι ὡς βεβαία, ἀλλ' ὡς ἐκ περιστάσεων ἐξαρτωμένη· «αὐτὸν δ' ἂν πύματόν με κύνες ἐρύουσιν, ἐπεί κέ τις κτλ.» Χ 66 πρβλ. ς. 50.

Β΄.) Μεθ' ὑποτακτ. σημαίνει τὸ ἄν 1) ὅτι προσδοκωμένη τις πρᾶξις ἐκ περιστάσεως ἐξαρτᾶται (συνηθέστερον εἶνε ἐνταῦθα τὸ Κέ, ἔπ. ἴδε)· «οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις» δυνατὸν νὰ μή σοι χρησιμεύσῃ, ὅπερ κατὰ τὸ σχῆμα τῆς λιτότητος=βεβαίως δὲν θά σοι χρησιμ., Γ 54· «τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ» Α 205. 2) ἐν ἐξαρτήσει λόγου (παρ' Ὁμ. μόνον ἐν ἀναφορικοῖς καὶ χρονικοῖς λόγοις), ὅταν ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὑπάρχῃ ἀρχικὸς χρόνος· σημαίνει δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ Ἄν ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος δὲν εἶνε θετικόν τι καὶ ὡρισμένον, ἀλλ' ἐκ περιστάσεων ἐξαρτώμενον, δυνάμενον ἐν τῷ παρόντι ἢ μέλλοντι νὰ συμβῇ, οἷον «ὅν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν νοήσω» ὅν τινα ἐγὼ ἴδω (ἐὰν δηλ. ἴδω, διότι δὲν εἶνε βέβαιον), Ο 384, «ὅς ἂν ἀμύμων ἔῃ» τ 332, «ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω» ὅπως καὶ ἄν, Μ 75 κ. ἀ. Ὡσαύτως καὶ μετὰ τοῦ «ἦπερ» Η 286, μ 81· «ὄφρα ἄν» Α 510 κ. ἀ. ἴδ. ὄΦΡΑ.

Γ΄.) Μετ' εὐκτικῆς σημ. 1) ἐν ἀποδόσει ὑποθετικοῦ· λόγου τὴν ἐξ ὑποκειμένου ἀβεβαιότητα τῆς συνεπείας, ὅτι δηλ. ἡ συνέπεια κατὰ τὴν γνώμην τοῦ λέγοντος εἶνε ἀβέβαιος· «ἤ σ' ἂν τισαίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη» ἤθελα σὲ ἐκδικηθῇ (τὴν διάθεσιν δηλ. τὴν ἔχω, ἀλλὰ δὲν εἶμαι βέβαιος, διότι δὲν εἶνε βεβαία καὶ ἡ ὑπόθεσις) ἂν κτλ. Χ 20· καὶ ἐννοουμένης ἔξωθεν τῆς ὑποθέσεως «ἦ γὰρ ἂν ὕστατα λωβήσαιο» Α 232. Ὅθεν τίθεται ἀ.) εἰς λόγους κατὰ τὸ φαινόμενον ἀνεξαρτήτους (δυνητικοὺς λόγους), ἵνα χαρακτηρίσῃ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ὡς γνώμην, εἰκασίαν κ.τ.λ. τοῦ λέγοντος, «κείνοισι δ' ἂν οὔ τις—μαχέοιτο» Α 271, καὶ ἐν ἐρωτήσει «τίς ἂν τάδε γηθήσαιτο;» τίς δύναται νὰ χαίρῃ διὰ ταῦτα; Ι 77. β΄.) ἵνα μετριάσῃ καὶ ἡπιωτέραν καταστήσῃ προσταγήν τινα ἢ παράκλησιν, οἷον Β 250· καὶ ἐν ἀρνητικῇ ἐρωτήσει «οὐκ ἂν ἐρύσαιο;» δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ τὸν ἀποσύρῃς; ὅ ἐ. ἀπόσυρέ τον, Ε 456. 2) ἐν ἐξαρτήσει λόγου ἐπὶ πλαγίας ἐκφράσεως τῆς ἐννοίας, ὅταν δηλ. ἡ κυρία πρότασις πλαγίως ἐκφέρηται ἢ ἐν διηγηματικῷ λόγῳ κῆται, καθ' ὅλου δὲ εἰπεῖν ὅταν τὸ ῥῆμα τῆς κυρίας προτάσεως ἦνε χρόνου ἱστορικοῦ, καὶ τότε σημ. τὸ Ἄν ὅ,τι μετὰ τῆς ὑποτακτ. ἐπὶ εὐθείας ἐκφράσεως τῆς ἐννοίας (ἴδ. Β΄. 2)· ἀλλ' εἶνε καὶ παρ' Ὁμ. ἡ τοιαύτη χρῆσις ἐπ' ἴσης σπανία ὡς καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἐν τελικῇ προτάσει, «σὺ δέ με προΐεις—ὄφρα ἂν ἐλοίμην δῶρα» ω 332 ἐξ. Τ 328. Ἔτι δὲ καὶ ἐν ὑποθετικῇ προτάσει «στεῦτο εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ Μοῦσαι ἀείδοιεν» Β 597, ἔνθα ἡ εὐκτ. ἐτέθη διὰ τὸν ἱστορικὸν χρόνον «στεῦτο», ἐν ᾧ, ἠγουμένου ἐνεστῶτος, τίθεται ὑποτακτ. μετὰ τοῦ ἄν, οἷον, Γ 25 «μάλα κατεσθίει, εἴπερ ἂν αὐτὸν σεύωνται κύνες». Τέλος ἐν χρονικῇ προτάσει «νῦν χ' Ἕκτορ' ἕλοις, ἐπεὶ ἂν ἔλθοι» Ι 304.

Δ΄.) Μετ' ἀπαρεμφάτου ἐξαρτωμένου, ὅταν δι' αὐτοῦ ἐκφέρηται ἔννοια, ἥτις καὶ καθ' ἑαυτὴν θὰ εἶχε τὸ Ἄν, οἷον «καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι οἶκαδ' ἀποπλείειν» Ι 684, ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὸν στίχ. 417 «καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην οἶκαδ' ἀποπλείειν».—(Τὸ ἂν εἶνε κυρίως βραχύ· μακρὸν δὲ ἐν Θ 21, 406.—Περὶ τοῦ Ἄν ὑπάρχουσι πολλαὶ μονογραφίαι παρὰ τοῖς Γερμανοῖς).

2. ἌΝ, 1) ἐπικ. συγκοπὴ τῆς ἀνὰ (κατὰ τὸν Βούττμαννον γραπτέον ὀρθότερον ἀτόνως: ἀν) πρὸ τοῦ ν καὶ τ, «ἂν νέκυας» Κ 298, «ἄν τε μάχην» Υ 319· πρὸ δὲ τῶν χειλεοφώνων τρέπεται εἰς ἄμ, ἀμ- καὶ πρὸ τῶν οὐρανισκοφώνων εἰς ἀγ-. 2) ποιητ. συγκοπὴ τῆς αὐτῆς προθ. ἀντὶ τοῦ ἀνέστη, Γ 268, πρβ. ἌΝΑ.

ἈΝ- πρὸ φωνήεντος ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ στερητ. α, ἐξ οὗ καὶ ἐσχηματίσθη κατὰ πρόσληψιν τοῦ ν ὡς γνωματεύουσιν οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοὶ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς κακοφωνίας· νεώτεροι ὅμως, οἷος ὁ Βούττμανος καὶ Δοιδερλεῖνος, θεωροῦσι τὸ ν ριζικὸν χ παραδέχονται ὡς ἀρχαιότερον τύπον τοῦ ἀχωρίστου τούτου μορίου τὸ ἀνα-. (‖. Περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς νεωτέρας ταύτης θεωρίας μαρτυρεῖ καὶ ἡ καθομιλουμένη, ἥτις πολλαχοῦ ἀντὶ τοῦ στερητικοῦ α διέσωσε τὴν πλήρη αὐτοῦ μορφήν, λέγουσα π. χ. „ἀνήπλυτος" ἀντὶ τοῦ ἄπλυτος καὶ „ἀνηχόρταγος"=ἀχόρταγος, καὶ „ἀνηπρόκοπος"=ἀπρόκοπος, ὅ ἐ. ἄνευ προκοπῆς, „ἀνάβαθος"=ἀβάθης, „ἀναβροχιά"=ἀβροχία, ἀνομβρία).

ΑΝΑ [⏑⏑], καὶ κατὰ συγκοπ. ἍΝ. Α΄.) Ὡς ἐπίῤῥ. ἐπάνω «μέλανες ἀνὰ βότρυες ἦσαν» Σ 452· πλεονάζει ἐνίοτε, οἷον «ἀν- ἀνίστατο» Ψ 709. Πολλάκις εἶνε κατὰ τὸ φαινόμενον ἐπίῤῥ. ὡς διὰ τμήσεως χωριζόμενον ἀπὸ τοῦ ῥήματος, εἰς ὃ ἀνήκει, οἷον «ἀνὰ δ' ἴσχεο», «ἀνὰ δ' ὦρτο» κ. ἄ. πολ. Β΄.) Ὡς πρόθ. σημ. τὸ ἀντίθετον τῆς Κατὰ, τὸ ἐπάνω. 1) μετὰ γεν. «ἀνὰ νηὸς βαίνειν» κυρ. πατῶ ἐπάνω εἰς τὸ πλοῖον, ἐπιβαίνω, β 416, ι 177, ο 284. 2) μετὰ δοτ. μόνον παρὰ ποιηταῖς «ἀνὰ σκήπτρῳ» ἐπάνω εἰς σκῆπτρον, Α 15, «ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ» Ξ 352, «ἀνὰ ὤμῳ» λ 128 «ἀνὰ σκολόπεσσιν» Σ 177 «ἀνά τ' ἀλλήλῃσιν ἔχονται» (αἱ νυκτερίδες) συνέχονται ἡ μία ἐκ (ἐπάνω) τῆς ἄλλης, ω 8 «ἄμ βωμοῖσι τιθέναι» ἐπὶ τῶν βωμῶν, ὡς τὸ Λατ. collocare in aliqua re, Θ 441 (ἀλλὰ καὶ μετ' αἰτιατ., οἷον «τιθέναι ἀνὰ μυρίκην» ἴδ. 3) ἀ.))· «ἀνὰ χερσίν» Υ, Δήμ. 287. 3) μετ' αἰτιατ. κυρίως ἀ.) ἐπὶ τόπου καὶ σημ. τάσιν ἢ κίνησιν πρὸς ἀνώτερόν τι κείμενον πρᾶγμα ἢ τὰ ἄνω τούτου μέρη, «τίθημι ἀνὰ μυρίκην» Κ 466 «ἀναβαίνειν ἀνὰ ῥῶγας» χ 143 «ἀνὰ κίονα ἐρύσαι» πρὸς κίονα ἀνελκύσαι, χ 176 «αἷμα πρῆσε ἀνὰ στόμα» Π 349, πρβλ. ε 455, χ 18 κ. ἀ.—Ἰδίως δὲ σημ. τὴν ἔκτασιν τὸ μὲν πρῶτον ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ἔπειτα δὲ ἐν γένει πᾶσαν ἔκτασιν ἐπὶ οἱουδήποτε τόπου, καθ'

δλην τὴν ἔκτασιν τοῦ, οἷον «ἀνὰ νῶτα» N 547· «ἀνὰ πρόθυρον καὶ αὐλήν» κατὰ τὸ μῆκος τοῦ προθύρου καὶ τῆς αὐλῆς, χ 474 «ἀνὰ ἄστυ» διὰ μέσου τῆς πόλεως, Γ 245 κ. ἀ. (Λέγεται καὶ «κατὰ ἄστυ» ἀλλὰ μὲ τὴν ἐξῆς κατὰ τὸν Ἑρμαννον διαφοράν, ὅτι οἱ ἀνὰ ἄστυ πορευόμενοι τὴν εὐθεῖαν βαδίζουσι διὰ τῆς πόλεως· οἱ δὲ κατὰ ἄστυ τῇδε κἀκεῖσε ἐν τῇ πόλει· νόσος «ἀνὰ στρατὸν ὄρνυται» ὅταν δι' ἐπαφῆς ἀπὸ τοῦ πρώτου προσβληθέντος μεταβαίνῃ εἰς τοὺς πλησιεστάτους αὐτοῦ καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς· «κατὰ στρατόν» δὲ ἔρχονται οἱ τῇδε κἀκεῖσε τρέχοντες τοῦ στρατοπέδου. Καὶ ὅμως εὑρίσκεται «ἀλάλημαι ἀν' Ἄϊδος δῶ» Ψ 74 «ἐκέδασθεν ἀνὰ στρατόν» O 657, πρβλ. 488, Π 295)· «ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα ὅ ἐ. πάντες οἱ ἐν τῷ δώματι τοῦ Διὸς θεοί, A 570, O 101. Τοπικῶς ἑρμηνευτέαι καὶ αἱ ἑξῆς φράσεις· «ἀνὰ στρατόν» ἐν τῷ στρατοπέδῳ, Δ 209 κ. ἀ. «ἀν' ὅμιλον» Γ 449 κ. ἀ. «ἀν' οὐλαμόν» Δ 251 «ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον» E 167 «ἀν' ἰωχμόν» Θ 89 «ἄμ πόνον» N 239 «ἀνὰ δηϊοτῆτα» O 584 «ἀνὰ δρόμον» Ψ 321 «ἀν' ἀγῶνα» Ψ 617 «ἀνὰ δῆμον» ϐ 291, δ 666 «ἀν' Αἰγυπτίους» ὅ ἐ. ἐν Αἰγύπτῳ ξ 286· τροπικῶς δὲ κεῖται τὸ «ἀνὰ στόμα ἔχειν» ἔχω τινα διὰ στόματος, „ἔχω εἰς τὸ στόμα" B 250. Ἔχει τὴν αὐτὴν σημ. μὲ τὴν Ἐν ἐν τοῖς ἑξῆς· «μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν ἵσταμαι» N 270, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἀφῃρημένων ἐνεργειῶν «ἀνὰ θυμὸν φρονέειν» B 36 «ὀρμαίνω» ϐ 156, Φ 437, Ω 680, ὅπου κατὰ τὸν Ἑρμαννον σημ. ἡ πρόθ. ὅτι ἐγείρεταί πως ἢ ἀναβαίνει ἐν τῇ ψυχῇ τὸ φρόνημα, ἡ ὁρμὴ καὶ πᾶσα τοιαύτη ἐνέργεια· ὡσαύτως «θαμβεῖν ἀνὰ θυμόν» δ 638 «ὀίεσθαι» τ 312 «ἀν' ἰθύν» κατ' εὐθεῖαν Φ 303, θ 377. ϐ΄.) ἐπὶ χρόνου μόνον ἐν τῇ φρ. «ἀνὰ νύκτα» διὰ νυκτός, Ξ 80. Τίθεται καὶ κατ' ἀναστροφὴν μετὰ τὴν συντακτ. πτῶσιν, οἷον «νειὸν ἀν' ἕλκητον βόε—ἄροτρον» ν 32 σύρουσι τὸ ἄροτρον διὰ μέσου τῆς χέρσου· ὅθεν ὀρθῶς γράφει ὁ Ἀμεῖς ζ 29 «φάτις ἀνθρώπους ἀνὰ βαίνει» (ἀντὶ τοῦ συνήθ. ἀναβαίνει) βαδίζει διὰ τῶν ἀνθρώπων, διαδίδεται μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, διότι τὸ ἀναβαίνω κεῖται ἀλλαχοῦ παρ' Ὁμ. ἐν τῇ κυρ. σημ.

Ἐν συνθέσει σημαίνει τὸ αὐτό, ὅ,τι καὶ ἐν συντάξει, ἔτι δὲ τὴν πρὸς τὴν ἀρχὴν κίνησιν, ὀπίσω, πάλιν.

ἌΝΑ, 1) ἡ πρόθ. Ἀνὰ μὲ ἀναβιβασμὸν τόνου ἀντὶ τῆς προστακτικῆς ἄνάστα, „σήκου", συνήθ. «ἀλλ' ἄνα» Z 331, I 247, σ 13. 2) ἄνα, κλητ. τοῦ ἍΝΑΞ, ὅπ. ἴδε.

ἈΝΑ-ΒΑΊΝΩ, Δωρ. καὶ ἐπικ. ἀμβαίνω, ι 178 κ. ἄ. πλχ. ἀόρ. ἀνέβην. Α΄.) Ἀμεταϐ. 1) κυρ. ἀναβαίνω, μετ' αἰτ. «οὐρανόν, ὑπερῴϊα» εἰς τὸν οὐρ., εἰς τὰ ὑπ., A 497, σ 302 κ. ἄ. πλχ. καὶ μετὰ προθ. «εἴς τι» Ξ 287, ψ 1 κ. ἀ. «ἀνά τι ἀναϐ.» χ 132· μετὰ δοτ. μόνον «νεκροῖς» πατῶ ἐπὶ τῶν πτωμάτων, K 493. Σπάνιον τὸ «ἀναϐ. ἐν δίφροισι» Ψ 132. Ἰδίως ἀ.) ἐπιβαίνω, ὅ ἐ. ἀναβαίνω ἢ ἐμβαίνω εἰς τὸ πλοῖον, παραλειπομένου συνήθως τοῦ ἀντικ. νῆα, A 312, ν 285 κ. ἄ. πλχ. σπανίως «ἀνὰ νηὸς ἀναϐ.» ἴδ. ΛΝΑ Β΄. 1). ϐ΄.) ἀποβαίνω, ἐξέρχομαι ἐκ τοῦ πλοίου εἰς τὴν ξηράν, ξ 353. γ΄.) ἀνάγομαι, ἀπὸ τῶν παραλίων εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος, ἀποπλέω, «ἀπὸ Κρήτης» ξ 252. Ἰδιαίτερον «ἐς Τροίην» ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Τρ. ἀναβαίνω, ἀναπλέω, α 210. (‖. Ὡσαύτως δὲ ᾗ σήμερον ἐπὶ τῆς ἰδιαιτέρας ταύτης σημασίας μεταχειρίζονται οἱ ναυτικοὶ τὸ „ἀναβαίνω" (εἰς τὰ Μπουγάζια, εἰς τὴν Πόλιν καὶ τὰ ἄλλα βόρεια παράλια) καὶ ἀντιστρόφως τὸ „καταβαίνω", ἴδε ΑΝΑΠΛΈΩ). 2) τροπικῶς, ἴδ. ΛΝΑ ἐν τέλει. Β΄.) Μεταϐ. ἐν τῷ ἀ. ἀορ. ἀνέϐησαν, ἐπιβιβάζω «τινά» A 144, 308 καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἀορ. «νὼ ἀναϐησάμενοι» ἀφ' οὗ ἐπεϐιβάσθημεν, ο 475.

ΑΝΑ-ΒΆΛΛΩ, Δωρ. καὶ ἐπ. ἀμβάλλω, B 436. Α΄.) Ἐνεργ. κυρ. ῥίπτω τι ἐπάνω, ἔπειτα ῥίπτω ὀπίσω, ὅθεν μεταφ. σταματῶ, ἀναϐάλλω «ἄεθλον» τ 584. Β΄.) Μέσ. 1) σηκώνομαι, ἵνα πράξω τι, ἄρχομαι, [ἐξάρχομαι], μετ' ἀπαρεμφ. «ἀείδειν» α 155, θ 266, ρ 262 (κατὰ τοὺς ἀρχ. γραμματ. διὰ τὴν δυνατὴν ὕψωσιν τῆς φωνῆς τοῦ ᾄδοντος). 2) σταματῶ, ἀναϐάλλω (τι, ὅπερ αὐτὸς πράττω) «μηδ' ἔτι δηρὸν ἀμβαλλώμεθα ἔργον» νὰ μὴ ἀναϐάλωμεν ἐπὶ πλέον τὸ ἔργον μας, A 436.

ΑΝΑ-ΒΑΤΌΣ [..˘.], ΟΝ, Δωρ. καὶ ἐπ. ἀμϐατός, Z 434, λ 316, (ἀναϐαίνω), εἰς ὃν δύναταί τις νὰ ἀναϐῇ, εὐεπίϐατος.

ΑΝΑ-ΒΈΒΡΥΧΕ [...˘.], ἐπικ. γ΄. ἐν. τοῦ παρακ. «ἀναϐέϐρυχεν ὕδωρ» ἀναϐρύει, P 54 †. (Κατά τινας γραμματικοὺς ἐκ τοῦ ἀχρ. ἀναϐρύχω ἢ ἀναϐρύζω· ἄλλοι δέ, παραϐάλλοντες τὸ ὑπόϐρυχα, ἀνάγουσι τὸ ῥ. εἰς τὸ ἀναϐρέχω· πρὸς τὰ ἄνω (ἀναϐλύζων) ϐρέχω, καὶ ὑπὲρ τῆς γνώμης των ἀναφέρουσι τὴν Ζηνοδότειον ἀνάγνωσιν ἀναϐέϐροχεν, ἣν καὶ παρεδέχθη ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. Ἄλλοι τέλος ἧττον πιθανῶς ἀνάγουσι τὸ ῥ. εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ ϐρυχάομαι, ἐξ ἧς ὁ παρακ. ϐέϐρυχα).

ἈΝΑΒΗΣΊΝΕΩΣ [...˘..], ὁ (ὁ ἐπὶ τῆς νηὸς ἀναϐαίνων, οἱονεὶ Ναυϐάτης) ὄν. Φαίακος, θ 113.

ἈΝΑΒΛΉΔΗΝ, Δωρ. καὶ ἐπ. ἀμβλήδην (ἀναϐάλλομαι) «ἀμβλήδην γοάω» μὲ ὁρμὴν καὶ οἷον ἐκρηγνύμενος, περιπαθῶς, σκούζω, X 476 †.

ἈΝΆΒΛΗΣΙΣ, ΙΟΣ, ἡ (ἀναϐάλλω) = ἀναϐολή, «κακοῦ» Ἴλ. B 380, Ω 655.

ἈΝΑΒΟΛΆΔΗΝ [...˘.], Δωρ. καὶ ἐπ. ἀμβολάδην (ἀναϐάλλω) «λέϐης ζεῖ ἀμβολάδην» ὁ λέϐ. ζέει κοχλάζων, ἀναϐράζων, Φ 364 †.

ἈΝΑ-ΒΡΑΧΕΙ͂Ν [..˘.], ἐπ. ἀόρ. ϐ΄., οὗ τὸ γ΄. ἐν. «ἀνέϐραχε» ἐϐρόντησε, ἔτριξε, περὶ τῆς ἀποτιθεμένης πανοπλίας, ἢ τῆς ἀνοιγομένης θύρας, T 13, φ 48.

(ΑΝΑ-ΒΡΌΧΩ) (ἔκ τινος ῥίζης ΒΡΟΧ) μόνον ἐν

τῇ εὐκτ. τοῦ ἀορ. ἀ. «ἀναβρόξειε» καὶ ἐν τῇ μετοχ. τοῦ παθ. ἀορ. β'. «ἀναβροχέν»· ἀναρροφῶ, πάλιν καταβροχθίζω, περὶ τῆς Χαρύβδεως «ὅτε ἀναβρόξειε θαλάσσης ὕδωρ» ὁσάκις ἤθελεν ἀναρροφήσῃ τὸ ὕδ., μ 240 «ὕδωρ ἀπολέσκετ' ἀναβροχέν» Ὀδ. λ 586.

ΑΝΑ·ΒΡΥΖΩ, ΑΝΑΒΡΥΧΩ, ἴδ. ΑΝΑΒΕΒΡΥΧΕ.

ΑΝΑ·ΓΙΓΝΩΣΚΩ, μόνον. ἀόρ. β'. ἀνέγνων, ἀκριβῶς, ἀσφαλῶς, μετὰ βεβαιότητος γνωρίζω, ἐπιτατικὸν λοιπὸν τοῦ γιγνώσκω, «τινά» δ 250, «γόνον» α 216 «σήματα» τ 250, ψ 206 «μάλιστα δέ κ' αὐτὸς ἀνέγνω» ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ αὐτὸς ἐννοεῖ δηλ. τὴν ὠφέλειαν τῆς νοημοσύνης, Ν 734 «πῶς κέν με ἀναγνοίη τὸν ἐόντα» πῶς δύναται νά με ἐννοήσῃ ὅτι εἶμαι ἐκεῖνος ὅστις εἶμαι, δηλ. ὁ υἱός της, λ 144.

ΑΝΑΓΚΑΙΗ, ἡ, ἐπ.=ΑΝΑΓΚΗ, τ 73· δοτ. «ἀναγκαίῃ» διὰ τῆς βίας, Δ 300, καὶ «ἀναγκαίῃφι» Υ 140 (οὕτως ὁ Βόθης, Σπίτζνερος καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ πρότερον «ἀνάγκῃ ἵφι»).

ΑΝΑΓΚΑΙΟΣ, ΑΙΗ, ΟΝ (ἀνάγκη). 1) ἀναγκαστικός, «μῦθος» λόγος ἀναγκαστικός, ἐπιτακτικός, ρ 399· «χρειώ» κατεπείγουσα χρεία, ἀνάγκη, Θ 57· «ἦμαρ ἀναγκαῖον» ἡ ἡμέρα τῆς ἀνάγκης, τῆς δουλείας (συνήθ. «δούλιον ἦμαρ») Π 836. 2) ἠναγκασμένος, ἐξ ἀνάγκης γεγεννημένος, «δμῶες» (κατὰ τὸν σχολ. ἀργυρώνητοι, ἐξηνδραποδισμένοι, κατ' ἀντίθ. πρὸς τοὺς «θῆτας» τοὺς ἐλευθέρους μισθωτοὺς ἐργάτας) ω 210· «πολεμισταὶ» οἱ ἐξ ἀνάγκης (ἐκ συνδρομῆς περιστάσεων ἀναγκασθέντες νὰ γείνωσι) πολεμισταί, ἴδ. ΑΝΑΓΚΗ. β'.) ω 499. (Ἐν τῷ πρώτῳ χωρίῳ ἑρμηνεύεται ὑπὸ τῶν ἀρχ. γραμματικῶν διὰ τοῦ χρειώδεις, ὠφέλιμοι, ὅπερ καὶ τῶν νεωτέρων τινὲς ἐπιδοκιμάζουσι διὰ τὴν εὐθὺς ἑπομένην προσθήκην «τοὶ οἱ φίλα ἐργάζοντο» ἀλλ' αὕτη δὲν ἀπάδει πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἑρμηνείαν, εἴτε ἑρμηνευθῇ κατὰ τὸν Φαῖσιν «οἵτινες εἰργάζοντο εἰς αὐτὸν ὅ,τι ἤθελεν» εἴτε ὀρθότερον κατὰ τὸν Ἀμεῖν «οἵτινες εἰργάζοντο εἰς αὐτὸν εὐχάριστα, τὸν εὐχαρίστουν διὰ τῆς ἐργασίας των, καὶ ἀπεδείκνυον οὕτως ἑαυτοὺς πιστοὺς καὶ τιμίους δούλους»).

ΑΝΑΓΚΗ, ἡ (πιθαν. ἐκ τοῦ ἄγχω) „ἀνάγκη" πᾶν ὅ,τι „πνίγει", στενοχωρεῖ. ἀ.) δι' ἐξωτερικῆς βίας, Ε 633, Ζ 458 κ. ἀ. β'.) διὰ συνδρομῆς περιστάσεων, Υ 251 κ. ἀ.—Συνήθ. κατὰ δοτ. «ἀνάγκῃ» ἐξ ἀνάγκης, ἀναγκαζόμενος «ἀείδειν» α 154 «φεύγειν» Α 150 «ἄψ ἴμεν» Ο 133, Υ 143 κ. ἀ. «καὶ ἀνάγκῃ» καὶ ἐναντίον τῆς θελήσεως κ 434 κ. ἀ. καὶ ἐνεργητικῶς διὰ τῆς βίας, οἷον «ἴσχειν» δ 557 «ἄγειν» Ι 429 κ. ἄ. πλχ. «ὑπ' ἀνάγκης» β 110, τ 156, ω 146.

ΑΝΑ·ΓΝΑΜΠΤΩ, ἀόρ. ἀ. ἀνέγναμψα καὶ παθ. ἀνεγνάμφθην, κάμπτω (τι λυγισμένον) πρὸς τὰ ὀπίσω, οἷον «δεσμὸν ἀνέγναμψαν» ἔλυσαν, ξ 348. (Ⅱ. «ἡ μὲν γὰρ σύνδεσις καμπὴν ἔχει, ἡ δὲ λύσις ἀνακάμπτει αὐτήν» κατὰ τὸν Σχολ.)

2) Παθ. «αἰχμὴ ἀνεγνάμφθη» ἐκάμφθη πρὸς τὰ ὀπίσω, „ἐλυγίσθη" Γ 348, Η 259, Βατρ. 302.

ΑΝ·ΑΓΩ, μέλ. ἀνάξω, ἀόρ. β'. ἀνήγαγον. 1) Ἐνεργ. ἀ.) φέρω, ὁδηγῶ ἀπὸ κατωτέρου πρὸς ἀνώτερόν τινα κείμενον τόπον, «ὦρ' ἀνάγουσι» Θ 203· (Ⅱ. κατώτεροι πρὸς ἀνώτερον, τὸν θεόν, πρβλ. τὸ «ΑΝΑΤΙΘΗΜΙ») γ 272, δ 534 (ἐνταῦθα περὶ τῆς εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀγωγῆς)· ὡσαύτως ἐκ τῆς παραλίας εἰς τὰ μεσόγεια, ξ 272, καὶ ω 401 (ἀλλ' ἐνταῦθα ὁ Ἀμεῖς ἐπανέφερε τὴν παλαιὰν γραφὴν «σε ἤγαγον»). β'.) φέρω εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος, ἢ δι' αὐτοῦ εἰς ἄλλον τόπον· οὕτω π. χ. συχνότατα περὶ τῆς ἐξ Ἑλλάδος εἰς Τροίαν ἀγωγῆς (Ⅱ. ὅπερ οἱ ἀρχ. γραμματικοὶ ἑρμηνεύουσι, θεωροῦντες τὴν Πελοπόνν. κατωτέρω κειμένην τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ τῆς Τροίας, ἴδ. ΑΝΑΒΑΙΝΩ καὶ ΑΝΑΠΛΕΩ). Ι 338 κ. ἀ. «γυναῖκα ἐξ ἀπίης γαίης» ἐκ μεμακρυσμένης χώρας μεταφέρω (διὰ θαλάσσης), Γ 48, Ζ 292, Ν 627, σ 114 «γυναῖκα δόμονδε» εἰς τὴν οἰκίαν (διὰ θαλάσσης) γ 272 «τινὰ ἐς μέσσον» εἰσάγω τινὰ ἐκ τῆς θύρας εἰς τὸ μέσον τῆς αἰθούσης, σ 89. 2) Παθ. καὶ μέσ. ἀνάγομαι, ἀποπλέω δηλ. ἐκ τοῦ λιμένος εἰς τὸ πέλαγος (τοὐναντίον «κατάγομαι») «τοὶ δ' ἀνάγοντο» Α 478, τ 202.

ΑΝΑ·ΔΕΔΡΟΜΑ, ἴδ. ΑΝΑΤΡΕΧΩ.

ΑΝΑ·ΔΕΡΚΩ, ἀόρ. β'. ἀνέδρακον, ἀναβλέπω, «ὀφθαλμοῖσιν» ἀνοίγω πάλιν τοὺς ὀφθαλμούς, Ξ 436 †.

ΑΝΑΔΕΣΜΗ, ἡ (ἀναδέω), ταινία «πλεκτή» ἢ ἄλλο τι πλέγμα συνδέον καὶ ἀνέχον τὴν κόμην τῶν γυναικῶν, Χ 469 †.

ΑΝΑ·ΔΕΧΟΜΑΙ, ἀποθ., ἀόρ. ἀ. ἀνεδεξάμην, καὶ ἐπικ. συγκεκομμένος ἀνεδέγμην, δέχομαι ἐπάνω μου, ἀναδέχομαι, ὑπομένω, «σάκος ἀνεδέξατο πολλὰ (δούρατα)» Ε 619· «ἀνεδέγμεθ' ὀϊζύν» ρ 563.

*ΑΝΑ·ΔΙΔΩΜΙ, ἀόρ. ἀνέδωκα, ἀναδίδω, φέρω εἰς φῶς, παράγω «πῦρ πυρεταίνετε» Υ. Ἑρμ. 111 (ἀθετεῖ τὸν ς. ὁ Βαουμεῖστερος ὡς μεταγενέστερον παρέμβλημα).

*ΑΝΑ·ΔΥΝΩ [..⏑.]=ΑΝΑΔΥΟΜΑΙ, Βατρ. 90.

ΑΝΑ·ΔΥΟΜΑΙ [..⏑..], μέσ., ἀόρ. β'. ἀνέδυν, εὐκτικ. γ'. ἐν. ἀναδύη ι 377, (καθ' ἃ ἔγραψεν ὁ Βέκκ. καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτόν, πλὴν Δινδ., ἀντὶ τοῦ συνήθ. ἀναδύῃ ὑποτ.) καὶ ἀπρφ. ἀναδῦναι, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἀνεδύσατο καὶ ἐπικ. ἀνεδύσετο, Α 496, ὡς ἔγραψεν ὁ Σπίτζνερος ἀντὶ τοῦ ἀνεδύσατο· ἴδ. ΔΥΩ. 1) ἀνέρχομαι ἐκ τοῦ ὕδατος, μετὰ γεν. «ἁλός» Α 359 «λίμνης» ε 337· καὶ μετὰ αἰτ. «κῦμα θαλάσσης» ἀνέρχομαι εἰς τὸ κῦμα (ὅ ἐ. εἰς τὴν ἐπιφάνειαν) τῆς θαλάσσης, Α 496. 2) ἀποσύρομαι, ὑποχωρῶ [ἀναχωρῶ] ἄνευ πτ. ι 337, «ἐς ὅμιλον» Η 217· μετ' αἰτ. «πόλεμον» ἀποφεύγω τὸν πόλεμον, Ν

225 (ἔνθα κεῖται: ἀνδύεται Δωρ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἀναδύεται).

ΑΝΑΕΔΝΟΣ [.⏑..], ον (ἔδνον) ἡ ἄνευ ἑδνων (ἴδ. τὴν λ.) ἢ δώρων παρὰ τοῦ γαμβροῦ, ἀδώρητος ὑπανδρευομένη κόρη, μόνον Ι 146 καὶ Ν 366, ὅπου παρ' ἄλλων ἐκλαμβάνεται ἀντὶ τοῦ ἀπροίκιστος. (Τὸν σχηματισμὸν τῆς λ. ἀποδοκιμάζων ὁ Ἔρμαννος γράφει ἀνέεδνος, ὅπερ ἀποδέχεται ὁ Λόβεκκ, παρέλαβε δὲ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. δηλ. ἀνέϜεδνος. ‖. Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι καὶ παρ' Ἡσιόδῳ εὑρίσκεται: ἀνάελπτος, ἴδ. ΑΝ- ἐν τέλει).

ΑΝ-ΑΕΙΡΩ [.⏑..], ποιητ.=ἀναίρω, ἀόρ. ἀνάειρα.

1) σηκώνω ἐπάνω, „ἀνασηκώνω" «μέλος» θ 298 «τινά» περὶ τῶν παλαιστῶν, οἵτινες ἀλλήλους ἀνασηκώνουσιν, ἀγωνιζόμενοι νὰ καταβάλωσι τὸν ἀντίπαλον, Ψ 724, 725, 729 «χεῖρας ἀθανάτοισι» τὰς χεῖρας ἀνατείνω πρὸς τοὺς θεούς, Η 130. 2) [=ἀναιροῦμαι], λαμβάνω τι ὡς βραβεῖον «δύω τάλαντα» Ψ 614 «κρητῆρα» Ψ 778, 882.

ΑΝΑ-ΘΗΛΕΩ ἐπ. μέλ. ἀναθηλήσω, ἀναθάλλω, ἀναβλαστάνω, Α 236 †.

ΑΝΑΘΗΜΑ, τό (ἀνατίθημι), τὸ ἐπάνω τινὸς τεθειμένον, ἢ μετά τινος παρεπόμενον, τὸ προσάρτημα, παράρτημα «ἀναθήματα δαιτός» παρεπόμενα τοῦ δείπνου λέγονται ἡ ᾠδὴ καὶ ὁ χορός, *Ὀδ. α 152, φ 430. Ἡ μέχρι τοῦδε ἐπικρατοῦσα ἑρμηνεία: κόσμος, στολισμός, στηριζομένη ἐπὶ τῆς μεθ' Ὁμ. σημασίας: ἀφιέρωμα, εἶνε ἀνυπόστατος.

ΑΝΑ-ΘΡΩΣΚΩ, ἀναπτηδῶ, «ὕψι ἀν.» περὶ κυλινδουμένης μεγάλης πέτρας, Ν 140 †.

ΑΝΑΙΔΕΙΗ, ἡ, ἀναίδεια, ἀναισχυντία «ἀναιδείην ἐπιειμένος» ἀναίδειαν ἐνδεδυμένος ἢ περιβεβλημένος, ἀναιδέστατος, Α 149, Ι 372· «ἐπιβῆναι ἀναιδείης» ἴδ. ΕΠΙΒΑΙΝΩ 1. β΄.). Ἐκ τοῦ

ΑΝΑΙΔΗΣ, ΕΣ (ἀ, αἰδέομαι), γεν. ΕΟΣ, 1) ἀναίσχυντος, „ἀδιάντροπος", Α 158, α 254 κ. ἀ. 2) ἄσπλαγχνος, ἀνηλεής, σκληρός «κυδοιμός» Ε 593, «πέτρη» Ν 139 «λᾶας» Δ 521, λ 597 (κατ' ἄλλους ἐνταῦθα: ἀκάθεκτος, φοβερός. ‖. Ὁπωσδήποτε παρατηρητέον ὅτι ὁ Ὅμ. ἀποδίδει αἴσθημα εἰς τὸν λίθον, ὅπως καὶ εἰς τὸ ἔγχος πολλάκις).

ΑΝΑΙΜΩΝ, ον (ἀ, αἷμα), γεν. ΟΝΟΣ, ὁ μὴ ἔχων αἷμα, ἄναιμος, περὶ τῶν θεῶν Ε 342 †.

ΑΝΑΙΜΩΤΙ, ἐπίρ. ἄνευ αἱματοχυσίας, Ρ 363, σ 149.

ΑΝΑΙΝΟΜΑΙ, ἀόρ. ἀ. ἠνηνάμην, ἐπικ. ἀνηνάμην, κυρ. ἀρνοῦμαι, ἀποποιοῦμαι, ἀποβρίπτω, μετ' αἰτ. «δόσιν» δ 651, κ 18, «τινά» ἀποπέμπω, θ 212. «σὲ δ' ἀναίνεται ἠδὲ σὰ δῶρα» περιφρονεῖ σὲ καὶ τὰ δῶρά σου Ι 679· «ἔργον ἀεικές» ἀποβρίπτω, γ 265· [ἀπόφημι], λέγω ὄχι, ἀρνοῦμαι, ξ 149· μετ' ἀπαρεμφ. «ὁ δ' ἀναίνετο μηδὲν ἐλέσθαι» Σ 500, πρβ. 450· ἄνευ πτ. Η 93, Ι 510. (Κατὰ τὸν Δάμμιον καὶ Δοιδερλεῖνον ἐκ τοῦ αἶνος, αἰνέομαι, ᾧ τοῦ ἄν, ὅπερ ὁ μὲν πρῶτος ὑπολαμβάνει ἀρνητ., ὁ δὲ δεύτερος τὴν πρόθ. ἀνά=ὀπίσω· κατὰ δὲ τὸν Βούττμαννον ἐκ τοῦ ἀρνητικοῦ ἄν καὶ τῆς καταλήξεως: αινομαι· κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ εἶνε τὸ ἐναντίον τοῦ «αἴνυμαι» ᾧ παράγεται ἔκτινος θέματος ΑΙΝΩ=λαμβάνω, καὶ τοῦ στερ. α,=δὲν λαμβάνω, ἀπορρίπτω, repudio).

ΑΝ-ΑΙΡΕΩ, ἀόρ. β΄. ἀνεῖλον καὶ μετοχ. ἀνελών. μέσ. μέλ. ἀναιρήσομαι, ἀόρ. β΄. ἀνειλόμην καὶ ἐπ. ἀνελόμην. 1) Ἐνεργ. σηκώνω ἀ.) κυρίως «βοῦν ἀπὸ χθονός» γ 453· συχνὰ κατὰ μετοχὴν μετὰ τῶν ῥημάτων «φέρω, δίδωμι κ. ἄ.» ὅτε φαίνεται ὡς παρέλκον, οἷον «οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελών» Α 301, «ἀνελόντα δόμεναι» Ψ 551, σ 16. β΄.) λαμβάνω τι ὡς βραβεῖον, «ἄεθλια» Ψ 736. 2) Μέσ. ἀ.) λαμβάνω, σηκώνω τι ἐπάνω μου, «κούρην» εἰς τὰς ἀγκάλας λαμβάνω, Π 8, 10· «ἄλεισον» σηκώνω εἰς τὰ χέρια μου διὰ νὰ πίω, χ 9· «ἀέθλια πατρὸς» σηκώνω καὶ μεταχειρίζομαι τὰ ὅπλα τοῦ πατρ. φ 117· β΄.) λαμβάνω τι μαζί μου, ἀφαιρῶ, υ 66· γ΄.) λαμβάνω τι ἐμαυτῷ, ὅ ἐ. πρὸς χρῆσίν μου, ἢ τῶν ἐμαυτοῦ τι λαμβ. «ἔγχος, ἀσπίδα, οὐλοχύτας» Ν 296, Λ 32, Α 449, Β 410· δ΄.) λαμβάνω τινα πρὸς ἐμαυτόν, παραλαμβάνω, «τινά» εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου, σ 357. Μεταφ. «ἐπιφροσύνας ἀν.» λαμβάνω φρόνησιν, πρόνοιαν, τ 22· ε΄.) λαμβάνω τὸ εἰς ἐμὲ ἀνῆκον, «ἀέθλια» Ψ 823.

ΑΝ-ΑΪΣΣΩ [.-..], μέλ. ἀναΐξω (*Υ. Ἀπ. 59 κατὰ τὰς νεωτέρας διορθώσεις, ἃς ἴδ. παρὰ Βαουμ.) ἀόρ. ἀ. ἀνήϊξα, ἀναπηδῶ, ταχέως ἀνίσταμαι, ἐκ τῆς ἕδρας, Α 584, Γ 216, α 410· ἐξορμῶ, ἵνα ἐπιχειρήσω τι, τ 31· «πηγαὶ ἀναΐσσουσι» ἀναβλύζουσι, Χ 148· περὶ τῆς ἀνερχομένης κνίσσης *Υμ. Ἀπ. 59· μετὰ αἰτ. οἷον «ἅρμα ἀν.» ἀναπηδῶ ἐπὶ τὸ ἅρμα, Ω 440.

ΑΝΑΙΤΙΟΣ, ον (ἀ, αἰτία), ὁ ἄνευ αἰτίας, ἀθῶος, Υ 297, χ 356· ἰδίως «ἀναίτιον αἰτιῶμαι» κατηγορῶ, αἰτιῶμαι ἀθῶον, Λ 653, Ν 775, υ 135.

ΑΝΑ-ΚΑΙΩ, ἀνάπτω, «πῦρ» *Ὀδ. η 13, ι 251.

*__ΑΝΑ-ΚΕΛΟΜΑΙ__, ποι. ἐπικαλοῦμαι «τινά» *Υμ. 19, 5 (Βαουμ.) κατὰ μετοχ. τοῦ ἀορ. β΄. «ἀνακεκλόμεναι».

ΑΝΑ-ΚΕΡΑΝΝΥΜΙ [....-.], ἀόρ. ἀνεκέρασα καὶ ἐπ. -σσα, ἐκ νέου κιρνῶ, «κρητῆρα οἴνου» ἐκ νέου πληρῶ τὸν κρατῆρα οἴνου ὕδατι μεμιγμένου, γ 390 †.

ΑΝΑ-ΚΗΚΙΩ [...-.], ἀναβλύζω, ἐξέρχομαι, περὶ τοῦ αἵματος καὶ τοῦ ἱδρῶτος, *Ἰλ. Η 262, Ν 705, Ψ 507.

ΑΝΑ-ΚΛΙΝΩ, ἀόρ. ἀ. ἀνέκλινα, μετοχ. ἀγκλίνας, Δωρ. καὶ ποι. ἀντὶ τοῦ ἀνακλίνας, χ 156, ἀόρ. ἀ. παθ. ἀνεκλίνθην. 1) μεταβ. κλίνω, κατακλίνω „γέρνω", (Λατ.) „accumbo", «τόξον ποτὶ γαίῃ» Δ 113· «τινὰ πρός τι» „στη-

λώνω" σ 103. Μέσ. μὲ παθ. ἀόρ. κλίνω ἐμαυτὸν „γέρνω" πρὸς τὰ ὀπίσω, πλαγιάζομαι, ἢ καὶ „πλαγιάζω" «ἀνακλινθεὶς πέσεν ὕπτιος» πλαγιάσας ἔπεσεν ἀνάσκελα, ι 371, «εὗδεν ἀνακλινθεῖσα» δ 794, σ 189· περὶ τῶν κωπηλατῶν, οἵτινες κατὰ τὴν κωπηλασίαν κλίνουσι πρὸς τὰ ὀπίσω, ν 78. 2) ἀνάπαλιν κλίνω, δηλ. τι ἐπικεκλιμένον, οἷον «θύρην» ἀνοίγω (τὸ ἀντίθ. «θύρ. ἐπιτίθημι») χ 156 «νέφος» ἀπομακρύνω, Ε 751 «λόχον» τὴν ἐν τῷ δουρείῳ ἵππῳ ἐνέδραν ἀνοίγω, λ 525.

*ΑΝΑ-ΚΛΑΊΖΩ, κυματίζω πρὸς τὰ ἄνω, Ἐπ. 3.

ΑΝ-ΑΚΟΝΤΊΖΩ [.⏑...], ἀμεταβ. ἐξακοντίζομαι, ὁρμητικῶς ἐξέρχομαι, περὶ τοῦ αἵματος, Ε 113 †.

ΑΝΑ-ΚΌΠΤΩ, κτυπῶ, ὠθῶ πρὸς τὰ ὀπίσω, βιαίως σύρω πρὸς τὰ ὀπίσω, «ὀχῆας» φ 74 †.

ΑΝΑ-ΚΡΆΖΩ, ἀόρ. β'. ἀνέκραγον[..⏑.] „ἀνοίγω τὸ στόμα μου" ἐν οὐ δέοντι, ἀθυροστομῶ, φλυαρῶ, ξ 467 †.

ΑΝΑ-ΚΡΕΜΆΝΝΥΜΙ [....–.], ἀόρ. ἀνεκρέμασα καὶ μετοχ. Δωρ. καὶ ποι. ἀγκρεμάσας, κρεμῶ τι ἐπάνω «τὶ πασσάλῳ» α 440 †. «ἐκ πασσάλου» Ὑ. Ἀπ. 8.

*ΑΝΑΚΤΟΡΊΗ, ἡ (ἀνάκτωρ), ἡ κυριότης, ἡ κυβέρνησις (τῶν ἵππων) Ὑ. Ἀπ. 234.

ΑΝΑΚΤΟΡΙΟΣ, ΊΗ, ΙΟΝ (ἀνάκτωρ), εἰς ἄνακτα ἀνήκων, ἡγεμονικός, βασιλικός, (κατὰ τὸν Ἀμεΐν: δεσποτικός, εἰς τὸν δεσπότην ἀνήκων) «ὗες» ο 397 †.

ΑΝΑ-ΚΥΜΒΑΛΙΆΖΩ (κύμβαλον) μετὰ ἤχου, οἷος ὁ τοῦ κυμβάλου, ἀνατρέπομαι, ἢ «ἠχῶ κυμβάλων δίκην ἐν τῷ ἀνατρέπεσθαι» περὶ τῶν δίφρων τῶν ἁρμάτων Π 379 †. (‖. Ἴσως εἶνε περιττὴ ἡ ἔννοια τοῦ ἤχου τοῦ κυμβάλου· διότι δύναται νὰ σχετίζηται τὸ ῥῆμα πρὸς τὸ κύμβη, κύμβος, κύπτω, κύμβαχος (ὅπ. ἴδε) καὶ νὰ σημαίνῃ ἁπλῶς τὸ πίπτω πρηνὴς ἢ κατακέφαλα, „κάμνω τούμπα", ὅπερ εἶνε ἀστειοτέρα ἔκφρασις τοῦ ἀνατρέπομαι. Τὰ αὐτὰ περίπου φρονεῖ καὶ ὁ Δύντζερος, ὅστις προτιμᾷ καὶ τὴν γραφήν: ἀνεκυμβαχίαζον).

ΑΝΑ-ΛΈΓΩ, ἐπ. ἀλλέγω, ἀόρ. ά: ἀνέλεξα καὶ ἀπρφ. ἀλλέξαι ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἀναλέξας, συλλέγω «συλλέγω «ὀστέα» *Ἰλ. Φ 321, Ψ 253, «ἔντεα» Λ 755.

ΑΝΑΛΚΕΊΗ, ἡ (ἀ, ἀλκή), ἀνανδρία, ἀδυναμία, πάντοτε κατὰ πληθ. *Ἰλ. Ζ 74, Ρ 320, 337.

ΆΝΑΛΚΙΣ, ΙΔΟΣ, ὁ, ἡ (ἀ, ἀλκή), ἀδύνατος, ἄνανδρος, γ 310, ι 475· πολλ. μετὰ τοῦ «ἀπτόλεμος», Β 201 κ. ἀ. μετὰ τοῦ «οὐτιδανός» Λ 390· «ἄναλκις θυμός» δειλὴ καρδία, Π 355, πρβλ. 656.—Ἡ αἰτ. «ἀνάλκιδα» Θ 153 κ. ἀ. «ἄναλκιν» δὲ μόνον γ 375.

ΆΝΑΛΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, ἄλδω, ἀλδαίνω κατὰ τὸν Λόβεκκ) ἄπληστος, ἀκόρεστος «γαστήρ» *Ὀδ. ρ 228, σ 114, 364. (‖. Παράδοξος εἶνε τοῦ Δοντζέρου ἡ ἑρμηνεία: „ἀνάλατος, ἄνοστος" ὅπως τὸ Λατ. insulsus. Ἀλλὰ πῶς ἁρμόζει εἰς τὴν γαστέρα εἴτε κυρίᾳ εἴτε τροπικὴ ἡ ἔννοια: ἀνάλατος, δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω).

ΑΝΑ-ΛΎΩ [.⏑⏑.] καὶ ἐπ. ἀλλύω, ἐπ. θκμ. παρατ. ἀλλύεσκεν, ἀόρ. ά. ἀνέλυσα. 1) Ἐνεργ. διαλύω «ἱστόν» τὸ ὑφανθέν, δ 103, 109, τ 159· «τινὰ ἐκ δεσμῶν» ἀπολύω, μ 200 «πρυμνήσια» λύω, ι 178 κ. ἀ. 2) Μέσ. ἐλευθερώνω, γλυτώνω τινὰ ἀγαπητόν μοι, Ὑ. Ἑρμ. 258. (Τὸ υ μακρὸν ἐν τῷ ἀλλύεσκε ᾗ ἀλλύουσα).

ΑΝΑ-ΜΑΙΜΆΩ, φέρομαι τῇδε κἀκεῖσε, ὁρμητικῶς νέμομαι, «πῦρ ἀναμαιμάει ἄγκεα» τὸ πῦρ νέμεται ἢ καίει μανιωδῶς τὰς φάραγγας, Υ 490 †.

ΑΝΑ-ΜΆΣΣΩ, μέλ. –ξω, κορ. ἐπαλείφω, ἐπεντρίβω, ἐπί τινος προστρίβω ἢ σπογγίζω, ὅθεν «ὃ (μέγα ἔργον) σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις» τὸ ὁποῖον (ἀσεβὲς ἔργον) ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλήν σου θὰ σπογγίσῃς, ὅ ἐ. μὲ τὴν κεφαλήν σου θὰ ἐξαλείψῃς, θὰ ἀποπλύνῃς, τ 92 †. (Νεώτεροι ἑρμηνευταὶ ἐκλαμβάνουσι τὸ ἀναμάσσω ἁπλῶς ἀντὶ τοῦ σπογγίζω, καθαρίζω ὡς διά τινος σπόγγου, τροπικῶς δὲ ἀντὶ τοῦ ἀποπλύνω (ἁμάρτημά) τι, δίκην δίδωμί τινος. Ἀλλ' αὕτη ἡ σημ. δὲν εἶνε ἀκόμη ἀποδεδειγμένη· διὰ τοῦτο προτιμᾶται τῶν ἀρχ. ἡ ἑρμηνεία: σεαυτῇ προστρίψῃ ἢ ἀναλήψῃ (σχολ.) ἢ ἐναποψήσῃ (Ἀπολλ.), ἐννοουμένης δηλ. τῆς ἀσεβείας ἢ ὕβρεως ὡς κηλῖδος, ἣν ἔπειτα θὰ ἐξαλείψῃ ὁ Ὀδυσσεύς· εἰς τὸ αὐτὸ φέρει καὶ ἡ μίμησις ἡ παρ' Ἡροδ. Α, 155 «τὸ γὰρ πρότερον ἐγώ τε ἔπρηξα καὶ ἐγὼ ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας φέρω». Παράγει δὲ τὴν μεταφορὰν ὁ μὲν Εὐστ. ἐκ τῆς συνηθείας τοῦ νὰ σπογγίζωσι τὸ ξίφος εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ φονευθέντος, ἵνα μεταφέρωσι τὸ μίασμα ἐπ' αὐτόν (ἴδ. τοὺς ἑρμην. εἰς Σοφοκλ. Ἠλέκτ. 445)· ὁ δὲ Ἀμεΐς ἐκ τῆς ἐν τοῖς καθαρμοῖς συνηθείας τοῦ νὰ σπογγίζωσι τὴν καθημαγμένην μάχαιραν δι' ἧς ἐσφάγη τὸ θῦμα εἰς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του, καὶ νὰ μεταφέρωσιν οὕτως εἰς τὸ ζῶον τὸ ἀποτρεπτέον ἄγος. Ἀλλὰ τούτων τῶν συνηθειῶν οὐδεμία γίνεται παρ' Ὁμ. μνεία. ‖. Πασῶν τῶν ἀνωτέρω ἑρμηνειῶν πιθανωτέρα φαίνεται ἡ τοῦ σχολιαστοῦ. Ἴσως ὅμως ἁπλούστερον ἑρμηνεύεται ὡς ἑξῆς τὸ χωρίον: «ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμ.» σημ. κυρ. ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλήν μου ἀλείφω, σφουγγίζω, παστρεύω τι οὕτως, ὥστε ἡ κεφαλή μου χρησιμεύει ὡς κάθαρτήριον ῥάκος, ὡς ἀπομάκτρα (πατσαβοῦρα), ἐν ἄλλαις λέξεσι μὲ τὴν κεφαλήν μου καθαρίζω, ἐξαλείφω τι· καὶ ἐπειδὴ τὰ καθαρτήρια πάντα ὡς ἄχρηστα πλέον ἀποβάλλονται, ἡ φράσις λαμβάνει ταύτην τὴν σημ.: χάνω τὴν κεφαλήν μου, ἵνα ἐξαλείψω τι).

ΑΝΑ-ΜΈΝΩ, ἀόρ. ά. ἀνέμεινα, περιμένω, προσμένω «Ἠῶ δ' ἂν» τ 342 †.

ΑΝΑ-ΜΕΤΡΈΩ, κυρ. πάλιν μετρῶ «Χάρυβδιν

ἀν.» πάλιν διανήχομαι, διαπλέω τὴν Χάρ. μ 428 †.

*ΑΝΑΜΗΛΌΩ ἴδ. ΑΝΑΠΗΛΈΩ.

ΑΝΑ-ΜΊΓΝΥΜΙ καὶ ΑΝΑΜΊΣΓΩ, κ 235, ἀόρ. ἀνέμιξα καὶ μετοχ. Δωρ. καὶ ἐπ. ἀμμίξας, ἀναμιγνύω, ἀνακατώνω «κρῖ λευκόν» δ 41 «τί τινι» Ω 529 «σίτῳ φάρμακα» κ 235.

ΑΝΑ-ΜΙΜΝΉΣΚΩ, ἀόρ. ἀνέμνησα ἐνθυμίζω «τινά τι» εἴς τινά τι, γ 211 †.

ΑΝΑ-ΜΊΜΝΩ, ποι. ἀναμένω, μετὰ αἰτ. *Ἰλ. Λ 471· ἄνευ πτ. ἐπιμένω, ἐγκατερῶ, Π 363.

ΑΝΑΜΊΣΓΩ, ἴδ. ΑΝΑΜΊΓΝΥΜΙ.

ΑΝΑ-ΜΟΡΜΎΡΩ [...–.], θαμ. παρτ. ἀνεμορμύρεσκε, „ἀναμουρμουρίζω“, ἀναβράζω, „ἀφρίζω“ περὶ τῆς Χαρύβδεως, μ 238 †.

ΑΝΑ-ΝΈΟΜΑΙ, Δωρ. καὶ ἐπ. ἀννέομαι, ἀποθ. ἀναβαίνω, ἀνατέλλω «ἀννεῖται ἠέλιος» κ 192 †.

ΑΝΑ-ΝΕΎΩ, ἀόρ. ἀνένευσα, κυρ. σηκώνω τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω καὶ ὀπίσω, ὡς σημεῖον ἀρνήσεως παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι καὶ παρὰ τοῖς νεωτέροις, ὡς καὶ παρὰ τοῖς Ἰταλοῖς (τοὐναντίον κατανεύω), ὅθ. ἀρνοῦμαι, ἀποποιοῦμαί τι διὰ νεύματος «τί τινι» Π 250, μετ' ἀπαρμφ. Π 252· ἄνευ πτ. δίδω ἀρνητικὴν ἀπόκρισιν, Ζ 311 «καρήατί τινι» νεύω μὲ τὴν κεφαλὴν εἴς τινα νὰ μὴ κάμῃ τι, διὰ νεύματος τῆς κεφαλῆς ἀποτρέπω, Χ 205· ὡσαύτως «ὀφρύσι» ι 468. ‖. 2) σηκώνω ἐπάνω τὴν κεφαλήν, ἑπομ. ἀναλαμβάνω, ὡς καὶ ἐν τῇ καθομ. „δὲν ἐσήκωσε κεφάλι“ δὲν ἀνέλαβεν, ἔμεινε καταβεβλημένος, «κἄππεσε δ' οὐδ' ἀνένευσε» Βατρ. 223 καὶ ὄχι, ὅπως συνήθως ἑρμηνεύεται, ἐκ τοῦ ἀνανέω, ἀνακολυμβῶ.

*ΑΝΑ-ΝΈΩ (νέω), ἀόρ. ἀνένευσα, Βατρ. 223. Τὸ χωρίον ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὸ ἀνανεύω, ὅπ. ἴδε ‖. 2).

ΑΝΑΝΤΑ, ἐπίρ. (ἀνά, ἄντα), πρὸς τὰ ἄνω, „τὸν ἀνήφορον“ ἢ, ὡς ἐν Μακεδονίᾳ λέγεται, „ἄναβα“ (Φιλίστ. τόμ. Γ'. σ. 124) «ἄνανται κάταντα πάραντά τε δόχμιά τ' ἦλθον» Ψ 116 †.

ΑΝΑΞ [˘.] (Fάναξ), ΑΚΤΟΣ, ὁ, ἐπικ. δοτ. πληθ. ἀνάκτεσιν, ο 557, κλητ. ἄνα μόνον μετὰ τοῦ κλητ. μορίου ῶ καὶ μόνον ἐπὶ θεῶν. 1) κυρ. πᾶς ἀνώτερος, κύριος, δεσπότης «οἶκοιο» οἰκοδεσπότης, „οἰκοκύρης“, α 397· ἄνευ τινὸς προσδιορισμοῦ δ 87, κ 216· δεσπότης τῶν δούλων, Ω 734· περὶ τῶν Κυκλώπων ὡς κυρίων τῶν ποιμνίων των, ι 440 πρβλ. Ψ 517. 2) ἰδίως ἄρχων, ἡγεμών, βασιλεύς, ἀ.) ἐπὶ θεῶν, περὶ τοῦ Διός «Ζεῦ ἄνα» Γ 351, ρ 354 κ. ἀ. περὶ τοῦ Ποσειδῶνος Ο 8 κ. ἀ. περὶ τοῦ Ἡφαίστου Ο 214· περὶ τοῦ Ἀϊδωνέως «ἄναξ ἐνέρων» Υ 61 κ. ἀ. κατ' ἐξοχὴν δὲ περὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, Α 36, 75 κ. πλχ. β'.) ἐπὶ ἀνδρῶν· ὅθεν παρ' Ὁμ. ἐπίθ. παντὸς ἥρωος· «ἄναξ ἀνδρῶν» ὅμως λέγεται κατ' ἐξοχὴν ὁ ἀρχιστράτηγος Ἀγαμέμνων, Α 7, 112 κ. ἄ. πλχ. ἀλλὰ καὶ ὁ Εὐφήτης Ο 532, καὶ ὁ Εὔμηλος Ψ 288, καὶ ὁ Ὀρσίλοχος «ἄναξ πολέεσσιν ἀνδρεσσιν» Ε 546. γ'.) ἐπὶ ἄλλων ἐξόχων ἀνδρῶν, ὡς ὁ Τειρεσίας λ 143, ἐπὶ βασιλοπαίδων, ξ 60. (Συνήθ. παράγεται ἐκ τοῦ ἄνω, ἀνά, κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ ἐκ τοῦ ῥ. ἄνω, ἀνύω, ἐκτελῶ, τελειώνω, ὅθ. τὸ κατ' ἀρχὰς ἐσήμαινεν: ἐκτελεστής, τελειωτής).

ΑΝΑ-ΞΗΡΑΊΝΩ, ἀόρ. ἀ. ἀνεξήρανα καὶ ἐπ. ὑποτ. ἀγξηράνῃ, καταξηραίνω «ἀλωήν» Φ 347 †.

ΑΝΑΟΊΓΕΣΚΟΝ, ἴδε ΑΝΟΊΓΝΥΜΙ.

ΑΝΑ-ΠΆΛΛΩ, μετ. τοῦ ἀορ. β'. μὲ ἐπ. ἀναδιπλασιασμὸν ἀμπεπαλὼν ἀντὶ τοῦ ἀναπεπαλών, μέσ. ἀορ. γ'. ἐνικ. ἐπικ. συγκεκομμ. ἀνέπαλτο, 1) πρὸς τὰ ἄνω πάλλω, ἀνασείω «ἔγχος ἀμπεπαλὼν προΐει» ἔῤῥιψε τὸ δόρυ, ἀφ' οὗ τὸ ἀνέπαλεν, ἀφ' οὗ ἔδωκεν εἰς αὐτὸ παλμόν (ἵνα ἐπιτείνῃ τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ) ὅ ἐ. ἔῤῥιψε μακρὰν τὸ παλλόμενον δόρυ, Γ 355 κ. ἄ. πλχ. ἐν Ὀδ. μόνον ω 519, 522. 2) Παθ. μὲ μέσ. ἀόρ. συγκεκομ. ἀνατινάσσομαι, „πετάχνομαι“ «ἀναπάλλεται ἰχθύς» Ψ 692· περὶ τινος πληγέντος Ψ 694· «Ἀχιλλεὺς ἀνέπαλτο» „ἐπήδησεν, ἐπετάχθη“ ἀνεσκίρτησεν ἐκ τῆς χαρᾶς βεβαίως, Υ 423· περὶ πληγέντος ἵππου «ἀλγήσας ἀνέπαλτο» ἀνετινάχθη Θ 85.

ΑΝΑ-ΠΑΎΩ, ἀόρ. ἀνέπαυσα, παύω, καταπαύω «χειμὼν ἀνέπαυσεν ἀνθρώπους ἔργων» ἔπαυσε τοὺς ἀνθρ. ἀπὸ τῶν ἔργων, Ρ 550 †.

*ΑΝΑ-ΠΕΊΘΩ, ἀόρ. ἀνέπεισα, κάμνω τινὰ νὰ πεισθῇ, καταπείθω, Βατρ. 122.

ΑΝΑ-ΠΕΊΡΩ, Δώρ. καὶ ἐπ. ἀμπείρω, ἀορ. ἀ. μετοχ. ἀμπείρας, „σουβλίζω“ περνῶ εἰς τὴν „σοῦβλαν“, «σπλάγχνα» Β 426 †.

ΑΝΑΠΕΠΤΑΜΈΝΟΣ ἴδ. ΑΝΑΠΕΤΆΝΝΥΜΙ.

ΑΝΑ-ΠΕΤΆΝΝΥΜΙ [....–.], ἀόρ. ἀ. ἀνεπέτασα, ἐπ. -σσα, παθ. παρακ. ἀναπέπταμαι, ἐκτείνω, „ἁπλώνω“, ἀνοίγω «ἱστία» Α 480, δ 783, κ 506.—Παθ. «ἀναπεπταμένας σανίδας ἔχον» ἐκράτουν τὰς θύρας ἀνεπεπταμένας; ἀνοικτάς, Μ 122.

ΑΝΑ-ΠΗΔΆΩ, ἀόρ. ἀνεπήδησα, Δωρ. καὶ ἐπ. ἀμπήδησα, ἀναπηδῶ «ἐκ λόχου» ἐκ τῆς ἐνέδρας, Λ 379 †.

*ΑΝΑΠΗΛΈΩ, ἐξ οὗ μετοχ. τοῦ ἀορ. ἀναπηλήσας, λίαν ἀμφίβολος γραφὴ Υ. Ἑρμ. 41 (τὴν ὁποίαν τινὲς μὲν θεωροῦντες τὸ ῥ. ὡς ἕτερον σχηματισμὸν τοῦ ἀναπάλλω (ὡς ἀναθηλέω παρὰ τὸ ἀναθάλλω) ἑρμηνεύουσι: ῥίψας τὴν χελώνην ὀπίσω, δηλ. ἀνατρέψας· ὁ δὲ Οὐόλφιος κατὰ τὸν Ῥυγκένιον διορθώνει ἀναμηλώσας ἐκ τοῦ ἀναμηλόω (ἐκ τοῦ μήλη)=διὰ τῆς μήλης ἐρευνῶ· πιθανώτατα δὲ ὁ Γ. Ἑρμαννος ἀναπιλήσας, συσφίγξας, δηλ. τὸν μυελόν, ἴδ. Βαουμεϊστερ).

ΑΝΑ-ΠΊΜΠΛΗΜΙ, μέλ. ἀναπλήσω, ἀόρ. ἀ. ἀνέπλησα, γεμίζω ἕως ἐπάνω, ἐκπληρῶ, μεταφ. «μοῖραν βιότοιο» τὸ (ὑπὸ τῶν θεῶν ὡρισμένον) μέτρον τῆς ζωῆς ἐκπληρῶ, τελειώνω, Δ

170· «πότμον» Λ 263· «κακὰ πολλά» συμπληρῶ τὸ μέτρον πολλῶν δυστυχημάτων, ὅ ἐ. πολλὰ κακὰ ὑποφέρω, Ο 132· ὡσαύτως «κακὸν οἶτον» Θ 34, «ἄλγεα, κήδεα» ε 302, 207.

ΑΝΑ·ΠΛΈΩ, μέλ. ἀπφτ. ἀναπλεύσεσθαι, πλέω πρὸς τὰ ἄνω, «στενωπόν» τὸν πορθμὸν ἀναπλέω, μ 234· ὅθεν καὶ ὑπεράνω (διὰ) τοῦ ἀνοικτοῦ πελάγους πλέω, «ἐς Τροίην» Λ 22 (‖. ἢ μᾶλλον καὶ ἐνταῦθα ἀναπλέω, διότι ἐθεωρεῖτο ἡ Τροία ὡς ἀνωτέρω κειμένη τῆς τε Πελοποννήσου καὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, ὅθεν καὶ παρὰ Δημοσθ. Περὶ τῶν ἐν Χερρ. 15, «ἀναπλεῦσαι» λέγεται περὶ τοῦ εἰς τὸν Ἑλλήσποντον πλοῦ· καὶ μέχρι τῆς σήμερον οἱ Ἕλληνες ναυτικοὶ „ἀναιβαίνω“ λέγουσι τὸ: πρὸς ἐκείνας τὰς θαλάσσας ἀναπλέω, καὶ „καταιβαίνω“ τὸ ἀνάπαλιν, ἴδ. ΑΝΑΒΑΊΝΩ καὶ ΑΝΆΓΩ).

ΑΝΆΠΝΕΥΣΙΣ, ΙΟΣ, ἡ, ἀναπνοή, „ἀνασασμός“, ἀναψυχή, μόνον «ἀν. πολέμοιο» *Ἰλ. Λ 801, Π 43, Σ 201. Ἐκ τοῦ

ΑΝΑ·ΠΝΈΩ, ἀόρ. ἀ. ἀνέπνευσα, ἀπφτ. Δωρ. καὶ ἐπ. ἀμπνεῦσαι ἀντὶ τοῦ ἀναπνεῦσαι, προστ. ἀορ. β΄. συγκεκομ. ἄμπνυε [.⏑.], Χ 222, ἀναπνέω, „ἀνασαίνω“, λαμβάνω ἀναψυχήν, συνέρχομαι, ἄνευ πτ. Λ 327, Φ 534, Π 302· μετὰ γεν. σημαινούσης τὴν κατάστασιν ἢ τὸν ἀγῶνα, ἐξ οὗ λαμβάνει τις ἀναψυχήν, οἷον «κακότητος» Λ 382, «πόνοιο» Ο 235, Τ 227.—Τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ ὁ παθ. ἀόρ. ἀ. «ὁ δ' ἀμπνύνθη καὶ ἀνέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν» „ἀνάσανε καὶ ἄνοιξε τὰ 'μάτια του“ Ξ 436 «αὖθις ἀμπνύνθη» Ε 697 (ὅπου ὅμως ὁ Ἀρίστχ. γρ. ἐμπνύνθη) καὶ ὁ μέσ. ἀόρ. ἐπικῶς συγκεκομ. «ὅτε δή ῥ' ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη» ἀφ' οὗ ἔλαβε τὴν ἀναπνοήν του (συνῆλθε) καὶ ἐπανῆλθεν ἡ ζωὴ εἰς τὴν καρδίαν, (ἴδ. ΑΓΕΊΡΩ 2, β) ε 458, πρβλ. Λ 359.

ΑΝΆΠΟΙΝΟΣ, ΟΝ (ποινή) ἄνευ λύτρων, δωρεάν, Α 99 †. πρβλ. ΑΠΡΙΆΤΗΝ. ‖. Περὶ δὲ τοῦ πρώτου συνθετικοῦ μέρους ἴδ. ΑΝ-.

ΑΝΑ·ΠΡΉΘΩ, ἀόρ. ἀνέπρησα, κυρ. ἀναφυσῶ, ἀναβλύζω, κάμνω τι ταχέως νὰ ῥεύσῃ, παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τῇ φρ. «δάκρυ (πρὸ τοῦ Βεκκ. δάκρυ') ἀναπρήσας» ἀναβλύσας, ἐκχέας δάκρυα, Ι 433, β 81. (Ταῦτα κατὰ τὸν Βούττμαν. καὶ Δοιδερλ. ὅστις θεωρεῖ τὸ πρήθω ἐκ τοῦ περάω (περάζω, περάθω) παραγόμενον· κατ' αὐτὸν λοιπὸν σημ. ἐξωθῶ· κατ' ἄλλους δὲ ἧττον πιθανῶς τὸ ἀναπρ. σημ. ἀνακαίω, καὶ «δάκρυ ἀναπρ.» θερμὰ δάκρυα χύνω. (‖. Ἴδ. τὸ ἁπλ. ῥ. ΠΡΉΘΩ ἐν τέλει).

ΑΝ·ΆΠΤΩ, ἀόρ. ἀνῆψα, παθ. παρ. προστ. ἀνήφθω, προσδέω, προσάπτω, ἰδίως περὶ τῆς προσδέσεως τῶν καλωδίων «πρυμνήσια ἀν.» ι 137 «ἐκ δ' αὐτοῦ (δηλ. τοῦ ἱστοῦ, ὅπερ ὑπακουστέον ἐκ τοῦ ἀνωτ. ἱστοπέδη· κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν ἀναφέρεται τὸ αὐτοῦ εἰς τὸν Ὀδυσσέα καὶ κεῖται ἀντὶ τοῦ σεαυτοῦ, ἐμαυτοῦ ἐπομ. σημ. ἀπὸ τὸν ἑαυτόν σου, -μου) πειρατ' ἀνήφθω» ἀπὸ τοῦ ἱστοῦ πρέπει νὰ δεθῶσι τὰ ἄκρα τοῦ καλωδίου, μ 51, 162, 179 «ἀγάλματα» ἀναθήματα ἀναρτῶ (ἐν τῷ ναῷ) γ 274· τροπικῶς «μῶμον» προσάπτω, δ 84. *Ὀδ.

ΑΝΆΠΥΣΤΟΣ, ΟΝ (ἀναπυνθάνομαι) ἐξευρημένος, γνωστός, λ 274 †.

ΑΝΑΡΟΙΒΔΈΩ, ἴδ. ΑΝΑΡΡΟΙΒΔΈΩ.

ΑΝ·ΑΡΠΆΖΩ, ἀόρ. ἀνήρπασα, μετοχ. ἀναρπάξας ἀ.) ἁρπάζω τι, σύρων πρὸς τὰ ἄνω, οἷον «ἔγχος» Χ 276· ὄθ. β΄.) κάμνω τινα ἀνάρπαστον, ἀφαρπάζω ἐκ τοῦ μέσου, Ι 564 «τινὰ ἀπὸ μάχης» Π 436· ἰδίως λέγεται περὶ θυέλλης, δ 515, ε 419 κ. ἀ.

ΑΝΑΡ·ΡΉΓΝΥΜΙ [..–.], ἀόρ. ἀ. ἀνέρρηξα. 1) διαῤῥηγνύω τι, σχίζω τὸ ἄνωθέν τινος, «βοὸς βοείην» Σ 582 «γαῖαν» τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς διαῤῥ. Υ 63. 2) διαῤῥηγνύω, καταστρέφω, καθαιρῶ, «τεῖχος» Η 461. *Ἰλ.

ΑΝΑΡ·ΡΙΠΤΈΩ, ν 78 (ἐν τῷ ἀπφτ.) καὶ ΑΝΑΡΡΊΠΤΩ, ἀόρ. ἀνέρριψα, ῥίπτω ἐπάνω, πρὸς τὰ ἄνω «ἅλα πηδῷ» τὴν θάλασσαν διὰ τῆς κώπης, εἰς ἔνδειξιν τῆς ἐσπευσμένης κωπηλασίας, η 328, ν 78 καὶ ἄνευ τοῦ «πηδῷ» κ 130.

ΑΝΑΡ·ΡΟΙΒΔΈΩ, ἀόρ. ἀνερροίβδησα, „ἀναῤῥοφῶ“ «ὕδωρ» ἡ Χάρυβδις, *Ὀδ. μ 104, 106 (ἔνθα ὁ ποιητ. σχημ. ἀναροιβδεῖ) 236.

ΑΝΆΡΣΙΟΣ, ΟΝ (ἀ, ἄρω) ὁ μὴ προσκολλώμενος, προσαρμοζόμενος εἴς τινα· ὄθ. δυσμενής, ἐχθρικός, Ω 365 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.) κ 459, λ 401, ξ 84. (Ὁ Δοιδερλ., ὅστις νομίζει ὅτι πανταχοῦ παρ' Ὁμ. διὰ τούτου τοῦ ἐπιθ. σημαίνεται ὁ ἐν τοῖς ὅπλοις πολέμιος, παράγει αὐτὸ ἐκ τοῦ ἄναρσις, ὅπερ κατὰ τὸ ΜΕ=νεῖκος, πόλεμος, καὶ τὸ σχετίζει πρὸς τὸ: ἀναίρεσθαι δόρυ, πόλεμον. ‖. Ἀπίθανον).

ΆΝΑΡΧΟΣ, ΟΝ (ἀ, ἀρχός) ὁ ἄνευ ἀρχηγοῦ, ἀκέφαλος, *Ἰλ. Β 703, 726.

*ΑΝΑ·ΣΕΊΩ, ἐπ. ἀνασσείω, θαμ. ἀνασσείασκε, ἀναταράσσω, Ὑ. Ἀπ. 403. (‖. Ἔνθα σημειωτέος ὁ ἀνώμαλος ἀλλ' οὐχὶ μοναδικὸς τύπος: ἀνασσείασκε ἀντὶ τοῦ ἀνασσείεσκε).

ΑΝΑ·ΣΕΎΩ, ταχέως ἀνυψῶ. Μέσ. ἐν τῷ ἐπικ. συγκεκομ. ἀορ. ἀνεσσύμην [..⏑.], ὁρμητικῶς ἀνέρχομαι «αἷμα ἀνέσσυτο» ἀνέδραμεν Λ 458 †.

ΑΝΑ·ΣΠΆΩ, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἀνεσπασάμην, ἀνασύρω· «ἔγχος ἐκ χροός» ἀνασπῶ, ἀνασύρω τὸ δόρυ ἐκ τοῦ σώματος, Ν 574 †.

ΆΝΑΣΣΑ, ἡ (θηλ. τοῦ ἄναξ). δέποινα, βασίλισσα, περὶ τῆς Δήμητρος, Ξ 326, περὶ τῆς Ἀθηνᾶς γ 380, καὶ περὶ θνητῆς, ζ 146.

ΑΝΆΣΣΩ (ἄναξ), μέλ. ἀνάξω. 1) ἄρχω, βασιλεύω, δεσπόζω, ἐπὶ θνητῶν τε καὶ ἀθανάτων, συνήθ. μετὰ δοτ. «Μυρμιδόνεσσιν» Α 180 κ. ἀ. σπανίως μετὰ γεν. «Τενέδοιο, Ἀργείων» Α 38, Κ 33, «Καδμείων» λ 276, «Ἰλίου» Ζ 478, «πεδίοιο» δ 602 κ. ἀ. μετὰ προθθ. «μετ'

ἀθανάτοισιν» μεταξὺ τῶν ἀθ. Δ 61. πρβ. Α 252, Ξ 94, Ψ 471· «ἐν Βουδείῳ» Π 572, λ 275· «ἐν Φαιηξιν, ἐν ἀνδράσιν» η 62, τ 110. 6΄.) εἶμαι κύριος τινός, ἐξουσιάζω, κατέχω τι, μετὰ δοτ. «δώμασιν, κτήμασιν, κτεάτεσσιν» α 402, 117, δ 93· μετὰ γεν. μόνον τῆς λ. «τιμῆς» εἶμαι κύριος τοῦ ἀξιώματος, ω 30· μετὰ δοτ. καὶ γεν. «Τρώεσσιν τιμῆς τῆς Πριάμου» κ.τοχος τοῦ ἀξιώματος τοῦ Πριάμου μεταξὺ τῶν Τρώων, Υ 180. 2) Παθ. δεσπόζομαι «τινί» ὑπό τινος, δ 177. 3) Μέσ. σημ. ὅ,τι καὶ τὸ ἐνεργ. «τρὶς ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν» (αἰτ. τοῦ χρόνου) ἐπὶ τρεῖς γενεὰς ἀνθρώπων ὑπῆρξε βασιλεύς, γ 245.

ΑΝΑΣΤΑΔΟΝ [..˘.], ἐπίρ. (ἀνίστημι) ἀνιστάμενος, *'Ιλ. Ι 671, Ψ 469.

ΑΝΑ·ΣΤΕΝΑΧΙΖΩ [...˘..], ποι. μόνον κατ' ἐνες. ἀναστενάζω «νειόθεν ἐκ κραδίης» ἐκ τοῦ βάθους τῆς καρδίας, Κ 9 †.

ΑΝΑ·ΣΤΕΝΑΧΩ [...˘.], μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ἀναστενάζω, ὀδύρομαι «τινά» Ψ 211. —Μέσ. στεναγμοὺς (ἐξ ἐμαυτοῦ) ἀναπέμπω, *'Ιλ. Σ 315, 355.

ΑΝΑΣΤΟΝΑΧΙΖΩ, ἀρχαιοτέρα γραφὴ ἀντὶ τοῦ ἀναστεναχίζω.

ΑΝΑ·ΣΤΡΕΦΩ, ἀόρ. ἀ. ἀνέστρεψα, ἀνατρέπω, «δίφρον» Ψ 436.—Παθ. ἀναστρέφομαι, περιφέρομαι, versari, «γαῖαν» ν 326.

ΑΝΑΣΤΡΩΦΑΩ, ποι. (θαμ. τοῦ ἀναστρέφω), συχνά, ἐπανειλημμένως στρέφω, «τόξον πάντῃ» φ 394 †.

ΑΝΑΣΧΕΜΕΝ, ΑΝΑΣΧΕΟ, ἴδ. ΑΝΕΧΩ.

ΑΝΑΣΧΕΤΟΣ, ΟΝ, Δωρ. καὶ ἐπικ. ΑΝΕΣΧΕΤΟΣ (ἀνέχω) ἀνεκτός, „ὑποφερτός", «οὐκ ἀν. ἔργα» δ 63 †.

ΑΝΑΣΧΟΜΕΝΟΣ, ΑΝΑΣΧΕΣΘΑΙ, ΑΝΑΣΧΩΝ, ἴδ. ΑΝΕΧΩ.

ΑΝΑ·ΤΕΛΛΩ, ἀόρ. ἀ. ἀνέτειλα, ἀναδίδω, παράγω, κάμνω τι νὰ προκύψῃ, «ἀμβροσίην ἵπποις» Ε 777 †.

ΑΝΑ·ΤΙΘΗΜΙ [..˘..], μέλ. ἀναθήσω, ἀναθέτω, ῥίπτω ἢ φορτώνω (εἰς τὴν ῥάχιν τινός), τροπ. «ἐλεγχείην τινί» Χ 100 †.

ΑΝΑ·ΤΛΗΝΑΙ, ἀπφ. τοῦ ἀορ. 6΄. ἀνέτλην, ἀνέχομαι, ὑπομένω «κήδεα» ξ 47, «ὀϊζύν» γ 104, «φάρμακον» κ 327· «πολλά» Ὑμ. 14, 6. *'Οδ. (ἴδ. τὸ ἁπλ. ΤΛΗΝΑΙ).

ΑΝΑΤΟΛΗ, ἡ (ἀνατέλλω) Δωρ. καὶ ἐπ. ἀντολή, ἡ ἀνατολὴ τοῦ Ἡλίου, μόνον πληθ. μ 4 †.

ΑΝΑ·ΤΡΕΠΩ, ἀναποδογυρίζω· μόνον κατὰ μέσ. ἀόρ. 6΄. ἀνετραπόμην, «ὁ δ' ἀνετράπετο» ἀνετράπη „ἀναποδογυρίσθη" (=ὕπτιος ἔπεσεν) *'Ιλ. Ζ 64, Ξ 447.

ΑΝΑ·ΤΡΕΧΩ, ἀόρ. 6΄. ἀνέδραμον, παρκ. ἀναδέδρομα. 1) τρέχω πρὸς τὰ ἄνω, ἀναβαίνω ταχέως, μεταφ. ἐπὶ πραγμάτων, οἷον «ἐγκέφαλος παρ' αὐλὸν ἀνέδραμεν ἐξ ὠτειλῆς» ἀνέβη ἐκ τῆς πληγῆς εἰς τὸν αὐλὸν (τοῦ δόρατος) Ρ 297 «πυκναὶ σμώδιγγες ἀνέδραμον» ἀμέσως ἐσηκώθησαν, ἀνέβησαν Ψ 717· μεταφ. «λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη» ὁμαλὸς ἀναβαίνει ὁ βράχος, ὅ ἐ. ἀνυψοῦται ὡς ὁμαλὸν τεῖχος, ε 412, κ 4. «(ὁ Ἀχιλεύς) ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος» „ἐψήλωσε σὰν φυτάνι, σὰν κυπαρίσσι" Σ 56. 2) τρέχω ὀπίσω «ἀνὰ τ' ἔδραμ' ὀπίσσω» Ε 599 «ὦκ' ἀπέληθρον» Λ 354, «αὖτις» Π 813.

ΑΝΑΥΔΟΣ, ΟΝ (ἀ, αὐδή), ἄφωνος *'Οδ. ε 456, κ 378.

ΑΝΑ·ΦΑΙΝΩ, ἀόρ. ἀ. ἀνέφηνα. Α΄.)'Ενεργ. 1) „φέγγω 'ψηλά", καλά «ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινον δμωαί» ἐναλλὰξ συνεδαύλιζον τὸ πῦρ, ἵνα φέγγῃ, σ 310. Συνήθ. 2) ἀποδεικνύω, φανερώνω, ἀποκαλύπτω «θεοπροπίας Δαναοῖσι» Α 87 «ποδῶν ἀρετήν» Υ 410, «τινά» δ 254 «ἐπεσβολίας» δ 159. Β΄.) Μέσ. ἀναφαίνομαι, „βγαίνω εἰς τὸ φανερόν". ἀ.) κυρ. «ἀνεφαίνετο πατρὶς ἄρουρα» κ 29 «ἀναφαίνεται ἀστὴρ ἐκ νεφέων» ἀναλάμπει, ἀναφέγγει, Λ 62. 6΄.) μεταφ. «ὄλεθρος ἀναφαίνεται» Λ 174, Ρ 244.

ΑΝΑΦΑΝΔΑ, ἐπίρ. *'Οδ. γ 221, 222, λ 455 καὶ ΑΝΑΦΑΝΔΟΝ Π 178 †. (ἀναφαίνω) φανερά, „ὁλοφάνερα", δημοσίως 'Ιλ. ἔ. ἀ. (Τινὲς ἀνάγουσι τὴν λ. εἰς ἐπίθ. ἀναφανδός).

ΑΝΑ·ΦΕΡΩ, ἐπ. ἀόρ. ἀ. ἀνένεικα, μέσ. ἀόρ. ἀνενεικάμην. 1) 'Ενεργ. φέρω ἐπάνω, ἀναβιβιβάζω, «Κέρβερον ἐξ 'Αΐδαο» λ 625. 2) Μέσ. φέρω τι ἐξ ἐμαυτοῦ ἐπάνω, «ἀδινῶς ἀνενείκατο» (ἔμετ. πνεῦμα, ἀναπνοήν) ἀνέπνευσεν ἐκ βάθους, ἀνεστέναξεν, Τ 314.

ΑΝΑ·ΦΛΥΩ [..˘.], ἀναβλύζω, ἀναβράζω, ἀναχοχλάζω, ὡς τὸ ζέον ὕδωρ. Φ 361 †.

ΑΝΑ·ΦΡΑΖΟΜΑΙ, ἀόρ. ἀ. ἀνεφρασάμην καὶ εὐκτ. ἀμφράσσαιτο ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀναφράσαιτο, πάλιν παρατηρῶ ἢ ἀναγνωρίζω «οὐλήν» τ 391.

ΑΝΑ·ΧΑΖΟΜΑΙ, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἀνεχασάμην καὶ μετοχ. ἐπ. ἀναχασσάμενος, ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι, η 280, λ 97 (μόνον ἐνταῦθα τῆς 'Οδ.) «ἐκ πολέμου» Βατρ. 251. 'Εν 'Ιλ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ σημ. τὴν ἐκ τῆς μάχης ὑποχώρησιν, Η 264, Ν 740· «τυτθόν» ὀλίγον ὑποχωρῶ, Ο 728· συνήθ. μετὰ τοῦ «ἄψ» Π 819, Ρ 47, «ὀπίσσω» Ε 443, Π 710, «ἐξοπίσω» Λ 461.

ΑΝΑ·ΧΕΩ, ἐπιχέω „χύνω ἐπάνω" «εἴκοσι μέτρα» ι 209 (ἐν τμήσει).

ΑΝΑ·ΧΩΡΕΩ, μέλ. ΗΣΩ, ἐπιστρέφω· ἐν 'Ιλ. ἰδίως περὶ τῆς ἐκ τῆς τάξεως τῆς ἐν τῇ μάχῃ ὑποχωρήσεως, Δ 305 κ. ἀ. ρ 453· μετὰ τοῦ «ἄψ» Γ 35 κ. ἀ. «πόλινδε» Κ 210, «διὲκ μεγάροιο» ρ 461, «μεγάροιο μυχόνδε» ἀποσύρομαι εἰς τὸν μυχὸν τοῦ μεγ. χ 270—Τῆς 'Οδ. μόνον ἔ. ἀ.

ΑΝΑ·ΨΥΧΩ [..-.], ἀόρ. ἀ. παθ. ἀνεψύχθην „δροσίζω" «ἀνθρώπους» (ὁ Ζέφυρος) δ 568 «φίλον ἦτορ» „ἐδρόσιζαν τὴν καρδοῦλά των", ἀνεπαύοντο, Ν 84· «ἔλκος» ἐδρόσιζε τὴν πληγήν, Ε 795.—Παθ. ἀναψύχομαι, λαμ-

δάνω ἀναψυχήν, «ἀνέψυχθεν (Δωρ. καὶ ἐπ.=-θησαν) φίλον ἦτορ» ἔλαβεν ἀναψυχὴν ἡ καρδία των, Κ 575.

ΑΝΔΑΝΩ [.⏑.](Fανδ.) Ἰων. καὶ ποι. παρατ. ἤνδανον (Fήνδανον) καὶ ἠνδανον (ἐFήνδανον) Ω 25, γ 143, ἀόρ. β΄. ἄδον (Fάδον) [τὸ α βραχὺ] (ἀντὶ τοῦ ἔαδον) ᾧ εὔαδον (ἔFαδον ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄.), Ξ 340, π 28, παρκ. β΄. ἔαδα (ἔFαδα) [τὸ α μακρόν], ἀρέσκω, εὐχαριστῶ, εἶμαι εὐχάριστος, ἀρεστός, μετὰ δοτ. τοῦ προσ. «ἄδε Ἕκτορι μῦθος» ἤρεσεν ὁ λόγος εἰς τὸν Ἕ. Μ 80, «δίχα δέ σφισιν ἤνδανε βουλή» γ 150, Σ 510 «οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἤνδανε θυμῷ» δὲν εὐχαρίστει τὴν ψυχὴν τοῦ Ἀγαμ. Α 24, Π 28 «εἴ σφωϊν καρδίῃ ἄδοι» υ 327· ἡ δ' ἐν τῷ χωρίῳ π 398 δοτικὴ «μύθοισιν» εἶνε ὀργανική: διὰ τῶν λόγων του· μετ' ἀπαρφ. «οὐδ' Αἴαντι ἤνδανε θυμῷ ἱστάμεν» δὲν ἤρεσκεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Αἴαντος νὰ σταθῇ Ο 674. Ἐνίοτε ἐξυπακούεται ἡ δοτ., ὡς ε 153, ρ 173· «ἐαδὼς μῦθος;» ἀρεστός, εὐχάριστος λόγος, Ι 173, σ 422.

ΑΝΔΙΧΑ [.⏑.], ἐπίρ. (ἀνὰ δίχα) „εἰς δύω“ (κομμάτια) «κεάζειν» Ἰλ. Π 412 «δάσασθαι» Σ 511.

ΑΝΔΡΑΓΡΙΑ, τὰ (ἀνήρ-ἄγρα) τὰ ἀπὸ τοῦ φονευθέντος πολεμίου ἀφαιρούμενα ὅπλα, σκῦλα, λάφυρα, spolia, Ξ 509 †.

ΑΝΔΡΑΙΜΟΝΙΔΗΣ, ΟΥ, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀνδραίμονος=Θόας, Η 168.

ΑΝΔΡΑΙΜΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ, ἀνὴρ τῆς Γοργοῦς τῆς θυγατρὸς τοῦ Οἰνέως καὶ πατὴρ τοῦ Θόαντος, τοῦ μετὰ τὸν Οἰνέα ἐν Καλυδῶνι τῆς Αἰτωλίας βασιλεύσαντος, Β 638.

ΑΝΔΡΑΚΑΣ [.⏑⏑], ἐπίρ. ἐκ τοῦ ἄνδρα κάτα παραγόμενον (κατὰ τὸν Δοιδερλ.) κατ' ἄνδρα, viritim, ν 14 †. ‖. Ὀρθοτέρα μοι φαίνεται ἡ τοῦ Λοβεκκίου ἐτυμολογία θεωροῦντος τὸν τύπον τοῦτον κατὰ μικρὸν διάφορον τοῦ ἄλλως συνηθεστάτου εἰς αξ, οἷον κοάξ, ὀδάξ, ὀκλάξ κτλ. Καὶ ὅπως ταῦτα τὰ ἐπίρ. εἶνε ῥηματικά, οὕτως καὶ τὸ προκείμενον προϋποθέτει ῥῆμα ἄχρ. ἀνδράζω (κατ' ἄνδρα διανέμω) ἐξ οὗ: ἀνδρακὰς ἢ ἀνδράξ. Πρβλ. τὰ ἀνάλογα ἐπίρ. ΕΚΑΣ, ΑΓΚΑΣ, ΕΝΤΥΠΑΣ.

ΑΝΔΡΑΠΟΔΟΝ, τό, δοῦλος, μόνον ἐν τῇ μεταπλαστικῇ δοτ. ἀνδραπόδεσσι (σχηματισθ. ἀναλόγως τοῦ ἄνδρεσσι κατὰ τὸν Λόβεκκ. κατ' ἄλλους δὲ ὡς ἐκ τῆς ὀνομ. ἀνδράπους) Η 475 †. (Κατά τινας ἐκ τοῦ ἀνὴρ καὶ ποὺς διὰ τὸ παλαιὸν ἔθιμον τοῦ νὰ πατῇ ὁ νικητὴς τὸν ἡττημένον ἐπὶ τοῦ τραχήλου, Εὐστ. εἰς Ἰλ. σ 692,24. 1416,23· κατ' ἄλλους δὲ (Σουΐδαν, σχόλ. εἰς Ἀριστοφ. Πλοῦτ. 521) ἐκ τοῦ ἀνὴρ καὶ ἀποδόσθαι=πωλεῖν· ὥστε κατὰ τὸν Δοιδερλ. ὁ ἀνδράπους εἶνε κυρ. ἀνδραπόδοτος).

ΑΝΔΡΑΧΘΗΣ, ΕΣ (ἀνὴρ-ἄχθος), γεν. ΕΟΣ, ἀνδροβαρής, ὁ ἐπιβαρύνων (βάρος ὢν ἐπαχθὲς εἰς) τοὺς (ἄλλους) ἄνδρας, «χερμάδια» κ 121 †.

ΑΝΔΡΕΙΦΟΝΤΗΣ, ΟΥ, ὁ (ἀ. φονεύω) ἀνδροφόνος, ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως Ἰλ. Β 651, Η 166, Ρ 259. (‖. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ ὁ Λόβεκκ νομίζει ὅτι τὸ ει ἐτέθη χάριν ἐκτάσεως τῆς συλλαβῆς, ἐν ᾧ παρ' Αἰσχ. εὕρηται ὁ σχηματισμός: ἀνδροφόντης).

ΑΝΔΡΕΣΣΙ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀνδράσι, ἴδ. ΑΝΗΡ.

ΑΝΔΡΟΚΜΗΤΟΣ, ΟΝ (κάμνω) ὑπ' ἀνδρῶν πεπονημένος, „καμωμένος“, „ἀνθρωποναμωμένος“, χειροποίητος, «τύμβος» Λ 371 †.

ΑΝΔΡΟΚΤΑΣΙΗ [..⏑..], ἡ, ἐπ. (ἀν., κτείνω), ἀ.) ἀνδροκτονία, φόνος ἀνδρῶν, αἱματοχυσία, ἰδίως ἐν τῇ μάχῃ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πληθ. Ε 909, Λ 164, λ 612· ἐνικ. δὲ εἶνε φόνος ἀνθρώπου, ἀνθρωποκτονία, φόνος ἐν γένει, Ψ 86 (φόνος παιδίου).

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ [..⏑.], θυγάτηρ τοῦ Ἠετίωνος, βασιλέως τῶν ἐν Κιλικίᾳ Θηβῶν, γυνὴ τοῦ Ἕκτορος, περιγραφομένη ἐν Ἰλ. ὡς ἰδανικὸν γυναικείας ἀρετῆς καὶ τύπος ἀληθινῆς συζύγου καὶ μητρός, πρβλ. Ζ 371 ἑξ. 422 ἑξ. κ. ἀ. Ὁ πατὴρ καὶ ἑπτὰ ἀδελφοὶ αὐτῆς ἐφονεύθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως. Κατὰ τὸν μεταγενέστερον μῦθον ἔλαχε μετὰ τὴν ἅλωσιν τοῦ Ἰλίου εἰς τὸν Νεοπτόλεμον, μεθ' οὗ ἠκολούθησεν εἰς τὴν Ἤπειρον καὶ εἶδεν ἔτι πολλὰ καὶ ἔπαθεν.

ΑΝΔΡΟΜΕΟΣ, ΕΗ, ΕΟΝ (ἀνήρ) εἰς ἄνθρωπον ἀνήκων, ἀνθρώπειος «κρέας» ι 297 κ. ἀ. «αἷμα» χ 19 «χρώς» ἀνθρώπειον σῶμα, Ρ 571, Υ 100, Φ 70 «ὅμιλος» Λ 538· «ψωμοί» τεμάχια ἀνθρωπίνου κρέατος, ι 374. (‖. Ἡ κατάληξις τῆς λ. εἶνε μοναδική).

ΑΝΔΡΟΤΗΣ, ΗΤΟΣ, ἡ, ἴδ. ΑΔΡΟΤΗΣ.

ΑΝΔΡΟΦΑΓΟΣ [..⏑.], ΟΝ, ἀνθρωποφάγος, ἐπίθ. τοῦ Πολυφήμου, κ 200 †.

ΑΝΔΡΟΦΟΝΟΣ, ΟΝ, ποι. ἄνδρας φονεύων, ἀνθρωποκτόνος, ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως, Δ 441, τοῦ Ἕκτορος, Β 242· «χεῖρες» τοῦ Ἀχιλλέως Σ 317· «φάρμακον» α 261.

ΑΝΔΥΕΤΑΙ, Δωρ. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀναδύεται, ἴδ. ΑΝΑΔΥΟΜΑΙ.

ΑΝ-ΕΓΕΙΡΩ, ἀόρ. ἀ. ἀνέγειρα, ἐγείρω, σηκώνω, «τινὰ ἐξ ὕπνου» Κ 138, ψ 16, 22, «ἐκ λεχέων» ἐγείρω ἐκ τῆς κλίνης, δ 730· τροπ. διεγείρω, ἐνθαρρύνω, φαιδρύνω, «τινὰ μειλιχίοις ἐπέεσσι» κ 175.

ΑΝΕΓΝΩΝ, ἴδ. ΑΝΑΓΙΓΝΩΣΚΩ.

ΑΝΕΔΕΓΜΕΘΑ, ἴδ. ΑΝΑΔΕΧΟΜΑΙ.

ΑΝΕΔΡΑΜΟΝ, ἴδ. ΑΝΑΤΡΕΧΩ.

ΑΝΕΕΔΝΟΣ (ἀνέFεδνος), ἴδ. ΑΝΑΕΔΝΟΣ.

ΑΝΕΕΡΓΩ, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀν-είργω, παρατ. ἀνέεργον, ἀναστέλλω, ἀναχαιτίζω «φάλαγγας, μάχην» Γ 77, Η 55· μετὰ τοῦ «ὀπίσσω» Ρ 752, Υ. Ἑρμ. 211.

ΑΝ-ΕΙΜΙ (εἶμι), μετοχ. ἀνιών, ἐπ. παρατ. ἀνήιον, 1) ἀνέρχομαι, ἀναβαίνω, «ἐς περιωπήν» κ 146, ἀπὸ τῆς παραλίας εἰς τὰ μεσόγεια, κ 274· περὶ τοῦ ἡλίου, ἀνατέλλω, «ἠελίου ἀνιόντος» Θ 536, α 24 «ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι»

(συγχρόνως) μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, Σ 136, μ 429 κ. ἀ. 2) ἐπανέρχομαι «ἐκ πολέμου» Z 480, «ἐξ Αἰθιόπων» ε 282, «ἐς μητέρα» X 499· «ἐκ Τροίης» (διὰ θαλάσσης εἰς τὴν πατρίδα) κ 332. 3) «ἔς τινα» ὡς τὸ Λατ. adire aliquem, προσέρχομαι εἴς τινα ὡς ἱκέτης, ἵνα παρακαλέσω, X 492.

ἈΝΕΊΜΩΝ, ΟΝ (ἀ, εἶμα) γεν. ΟΝΟΣ, ἄνευ ἱματίων, πτωχὸς, γυμνός, γ 348 †.

ἈΝ·ΕΊΡΟΜΑΙ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἀνέρομαι, μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ἐρωτῶ, ἀνερωτῶ, Φ 508· μετὰ αἰτ. προσ. «τινά» δ 420· μετὰ αἰτ. πράγματος «τί» περί τινος, ν 238· μετὰ διπλ. αἰτ. «ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς» περὶ τοῦ ὁποίου μὲ ἐρωτᾷς καὶ μὲ ἐξετάζεις, Γ 177, α 231, ο 390.

ἈΝ·ΕΐΣΑ (εἶσα) ἐλλειπτ. ἀόρ. ἀ., ἐξ οὗ παρ' Ὁμ. μόνον ἀ. ἐν. τῆς εὐκτ.: ἀνέσαιμι καὶ μετοχ. ἀνέσαντες, ἀνατίθημι, ἀναβιβάζω, «ἐς δίφρον ἀνέσαντες ἄγον» καθίσαντες ἐπὶ τῆς ἁμάξης, *Ἰλ. Ν 657· «εἰ κείνω γε ἐς εὐνὴν ἀνέσαιμι» ἂν ἐδυνάμην νὰ τοὺς ἀναβιβάσω εἰς τὴν εὐνήν, Ξ 209. (Ὁ Βούττμαννος ἀνάγει τὸν τελευταῖον σχηματ. εἰς τὸ ῥ. ἀνίημι, ὅπερ παντάπασιν ἀνάρμοστον. Ὁ δὲ Εὐστ. ἑρμηνεύει ἀμφοτέρους διὰ τοῦ ἀναθετναι· ὀρθῶς. Οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοὶ παράγουσι τοὺς σχηματισμοὺς τούτους ἔκ τινος ἀχρ. ἐνεστῶτος ἀνέζω).

ἈΝΕΚΤΌΣ, ΌΝ (ἀνέχω) „ὑποφερτός“· παρ' Ὁμ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετὰ τῆς ἀρνήσεως «ἔργα οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά» A 573, υ 223· ἄνευ ἀρνήσεως «ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακόν» τοῦτο μὲν περιέχει ἀκόμη ὑποφερτὸν κακόν, υ 83—Ἐπίρ. «οὐκέτ' ἀνεκτῶς» οὕτως ὥστε δὲν ὑποφέρεται πλέον, Θ 355, ι 350.

ἈΝΕΛΟΏΝ, ἴδ. ἈΝΈΡΧΟΜΑΙ.

ἈΝ·ΕΛΚΩ. 1) Ἐνεργ. ἀνελκύω, ἀνασύρω «σταθμόν» ἀνασηκώνω τὸν ζυγόν, τὴν ζυγαριάν, Μ 434 «τόξου πῆχυν» τὴν καμπὴν τοῦ τόξου, ὅ ἐ. ἐντείνω τὸ τόξον, Λ 375, Ν 583 «νευρήν» φ 128, 150 πρβ. ΤΑΝΥΩ. 2) Μέσ. ἀνέλκω τι τῶν ἐμαυτοῦ, «τρίχας» ἀνασπῶ τὰς τρίχας μου, X 77 «ἔγχος» ἀνασύρω τὸ δόρυ μου ἢ πρὸς ἐμαυτόν, ἐκ τοῦ σώματος δηλ. τοῦ πληγωθέντος πολεμίου, υ 97.

ἈΝΕΛΩΝ, ἴδ. ἈΝΑΙΡΕΩ.

ἌΝΕΜΟΣ, ὁ (ἄημι) „ἄνεμος“, πολχ. παρ' Ὁμ. συνδυαζόμενον μετὰ συνωνύμων, οἷον «ἀνέμοιο θύελλα» Μ 253· ὡσαύτως καὶ «ἀνέμοιο ἄελλα, ἀήτης, ἀϋτμή, πνοιαί», ἅπ. ἴδ.—Ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει τέσσαρας μόνον ἀνέμους, Εὖρον, Νότον, Ζέφυρον, καὶ Βορέαν, ε 295.

ἈΝΕΜΟΣΚΕΠΗΣ, ΈΣ, ἐπικ (ἄνεμος, σκέπας) γεν. ΈΟΣ, ἀπὸ τοῦ ἀνέμου προφυλάττων, κατὰ τοῦ ἀνέμου σκεπάζων, «χλαῖνα» Π 224 †.

ἈΝΕΜΟΤΡΕΦΗΣ, ΈΣ, ποι. (ἄνεμος, τρέφω), γεν. ΈΟΣ, ὑπὸ τοῦ ἀνέμου τρεφόμενος ἢ τεθραμμένος, ἀνεμοτραφής, μόνον «κῦμα» ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐξογκούμενον, Ο 625 καὶ «ἔγχος» δόρυ ἐκ ξύλου δένδρου ἐν ἀνεμώδει (ὀρεινῷ) τόπῳ βλαστήσαντος, τοῦ ὁποίου τὸ ξύλον ἔγεινε διὰ τοῦτο σκληρότερον, ἄρα: δόρυ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου σκληρυνθὲν *Ἰλ. Λ 256, πρβ. Ρ 55 ἑξ.

ἈΝΕΜΏΛΙΟΣ, ΙΟΝ (ἄνεμος) κυρ. ἀνεμώδης· μόνον τροπ. μάταιος, ἀνωφελής, μηδαμινός «τόξα» Ε 216, Φ 474· περὶ προσώπου Υ 123· «ἀνεμώλια βάζει» μάταια φλυαρεῖ, „ὁμιλεῖ 'ς τὸν ἀέρα“ Δ 355, δ 837. (‖. Ἡ καθομιλ. γλῶσσα μετὰ τοῦ ἀνέμου συνδυάζει πολλάκις καὶ τὸν καπνὸν εἰς ἔκφρασιν τοῦ μηδαμινοῦ καὶ ματαίου, λέγουσα „(πράγματα ἢ λόγια) τοῦ ἀνέμου καὶ τοῦ καπνοῦ“)—«ἀνεμώλιον» ὡς ἐπίρ. Φ 474. ‖. ἢ μᾶλλον, ὡς ἀνωτέρω, ἐπιθετικῶς ἐκληπτέον.

ἈΝΕΜΏΡΕΙΑ, ἡ, ἡ μετέπειτα καὶ ἈΝΕΜΏΛΕΙΑ (Στραβ. 9, 3, 15, ἔνθα καὶ ἡ ἑρμηνεία τοῦ ὀνόματος) πόλις τῆς Φωκίδος, πλησίον τῶν Δελφῶν, Β 521.

ἈΝΕΝΕΊΚΑΤΟ, ἴδ. ἈΝΑΦΈΡΩ.

ἈΝΈΠΑΛΤΟ, ἴδ. ἈΝΑΠΆΛΛΩ.

ἈΝ·ΕΡΕΊΠΟΜΑΙ, μέσ. ἀποθ., ἀόρ. ἀ. ἀνηρειψάμην, σηκώνω τι ὁρμητικῶς ἐπάνω, ἁρπάζω, μετ' αἰτ. περὶ τῶν Ἁρπυιῶν, α 241, ξ 371, υ 77 καὶ περὶ τῆς θυέλλης, δ 727· ἔτι δὲ καὶ περὶ τῶν θεῶν Υ 234.

ἈΝ·ΕΡΎΩ [..˘.], ἀνασύρω, «ἱστία» *Ὀδ. ι 77, μ 402 (ἐν τμ.)

ἈΝ·ΈΡΧΟΜΑΙ, ἀόρ. β'. ἀνήλυθον. 1) ἀνέρχομαι, ἀναβαίνω «ἐς σκοπιήν, ἐς περιωπήν» κ 97, 146 κ. ἀ. «ἄστυδ'» τ 190· τροπικ. περὶ νεοφύτου δένδρου ἀναβλαστάνω, αὐξάνω, ζ 163, 167. 2) ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω, Z 187 κ. ἀ. μετὰ τοῦ «ἄψ» ἢ «αὖτις» Δ 392 (ὅπου πρότερον μὲν ἐγράφετο «ἄψ ἀνερχομένω» καὶ ἡ συλλαβὴ αν ἐλαμβάνετο ὡς μακρά· ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Bekk. μετὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Βέντλεϋ γράφ. «ἄψ ἄρ' ἀνερχομένω») α 137.

ἈΝ·ΕΡΩΤΆΩ, παρτ. ἀνηρώτων, ἐρωτῶ καὶ πάλιν ἐρωτῶ, δ 251 †.

ἈΝΈΣΑΙΜΙ, ἴδ. ἈΝΕΐΣΑ

ἌΝΕΣΑΝ, ἴδ. ἈΝΊΗΜΙ.

ἈΝΈΣΑΝΤΕΣ, ἴδ. ἈΝΕΐΣΑ.

ἈΝΈΣΕΙ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀνήσει, ἴδ. ἈΝΊΗΜΙ.

ἈΝΈΣΣΥΤΟ, ἴδ. ἈΝΑΣΕΎΩ.

ἈΝΈΣΤΙΟΣ, ΟΝ (ἀ, ἑστία) ἄνευ ἰδίας ἑστίας-οἰκίας, ἄπατρις, Ι 63 †.

ἌΝΕΥ [˘.], πρόθ. μετὰ γεν. χωρίς, «ἄνευ κέντροιο θέοντες ἵπποι» Ψ 387, «ἄνευ δεσμοῖο» ν 100, «ἄνευ κομιδῆς» ω 247, «ἄνευ ἔθεν» Ρ 407· «οὐκ ἄνευ θεοῦ» ὄχι ἄνευ τῆς θελήσεως ἢ βοηθείας θεοῦ, 6 372, ο 531, «ἄνευ ἐμέθεν» ἄνευ τῆς εἰδήσεως καὶ θελήσεώς μου, ο 213 «ἄνευ δηίων» ἄνευ ἐχθρῶν, ἀπηλλαγμένος ἢ μακρὰν τῶν πολεμίων, Ν 556.—Εὑρίσκεται μόνον ἔνθα ἀνωτ. παρ' Ὁμ., ὅστις συχνότερον μεταχειρίζεται τὸ ἄνευθε καὶ ἄτερ ἀντ' αὐτοῦ.

ἄνευθε[⏑..], καὶ πρὸ φων. ἄνευθεν (ἄνευ). 1) Ἐπίρ. μακράν, χωριστά, Ψ 241, 378, ι 26· μετὰ τῆς μετοχ. «ὤν», Β 27, Δ 277 κ. ἀ. «κιών» ἀποχωρῶν (κατὰ τὴν μετάφρ. τοῦ Πλάτωνος), Α 35. 2) Πρόθ. μετὰ γεν. ά.) ἄνευ, χωρὶς «οἷος ἄνευθ' ἄλλων» Χ 39, «μούνω ἄνευθ' ἄλλων» π 239· «ἄνευθε θεοῦ» ἄνευ θείας συμπράξεως, ἀντιλήψεως, Ε 185) «ἄνευθεν ἐμεῖο» Π 89, πρβλ. ἄνευ· β΄.) μακρὰν «ἄνευθε πατρός τε φίλων τε» Φ 78, κ 554 κ. ἀ. ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ «ἄγχι» Ε 185.—Κεχωρισμένον τῆς συντακτικῆς πτώσεως «ἄνευθε δή σε μέγα νῶϊν» πολὺ μακρὰν ἡμῶν, Χ 88.

ἀνέφελος, ον [–...] (ἀ, νεφέλη), ἀνέφελος, χωρὶς νεφέλης, εὔδιος «αἴθρη» ξ 45 †.

ἀν·έχω, ἐπ. γ΄. ἐν. τῆς ὑποτ. ἀνέχῃσι, τ 111 (πρὸ τοῦ Βεκκέρου ἐγράφετο ὀριστ. ἀνέχῃσι, ὅπως ὁ Ἄρενς καὶ τὴν ὑποτακτικ. θέλει νὰ γράφῃ), μέλ. ἀνέξω, ἀόρ. β΄. ἀνέσχον, καὶ ἀπρφ. ἐπ. ἀνασχέμεν καὶ μετοχ. ἀνασχών, ἕτερος ἀόρ. ποι. ἀνέσχεθον καὶ ἀπαρφ. ἀνσχεθέειν (ἴδ. ἔχω), μέσ. μέλ. ἀνέξομαι καὶ ἀνασχήσομαι, ἀπφτ. ἐπ. συγκεκομ. ἀνσχήσεσθαι, μέσ. ἀόρ. β΄. ἀνεσχόμην καὶ προστ. ἀνάσχεο καὶ ἐπ. συγκεκομ. ἄνσχεο, ἀπφτ. ἀνασχέσθαι, μετ. ἀνασχόμενος. Α΄.) Ἐνεργ. μεταβ. 1) κρατῶ ὑψηλά, ἀνορθῶ, ἀνυψῶ· ά.) κυρ. «αἰγίδα» χ 297 «κεφαλήν» ρ 291· «ἀσπίδα ἀπὸ ἕθεν» κρατῶ τὴν ἀσπίδα ὑψηλὰ καὶ μακρὰν ἐμαυτοῦ Υ 278 «χεῖρας» πρὸς πυγμαχίαν, Σ 89· (ἀλλαχοῦ κεῖται τὸ μέσον, ἴδ. Γ, 1· β΄.) «χεῖρας θεοῖς» ἀνατείνω τὰς χ. εἰς τοὺς θεούς, προσευχόμενος, Α 450 κ. ἀ. πλχ. (ὅτε καὶ μόνον τὸ ἐνεργ. μεταχειρίζεται ὁ Ὅμ.) «τι» σηκώνω ἵνα το δείξω, «μαζόν» Υ 80· ἰδίως «τι θεῷ» σηκώνω τι ὑψηλὰ εἰς θεὸν (οἷον δεικνύων καὶ προσφέρων αὐτό) ἵνα τὸ ἀφιερώσω εἰς αὐτόν, Κ 461 «σκῆπτρον θεοῖσι» πρὸς τοὺς θεούς, ὡς πρὸς μάρτυρας, ἐπὶ ὁμόσεως, Η 412. πρβ. Κ 321 (ἔνθα κεῖται τὸ μέσον)· ὅθεν β΄.) κρατῶ ὀρθά, δὲν ἀφίνω νὰ πέσῃ «εὐδικίας» τηρῶ τὴν δικαιοσύνην τ 111. 2) κρατῶ ὀπίσω, ἀναχαιτίζω «ἵππους» Ψ 426. Β΄.) Ἐνεργ. ἀμετ. ἐξέχω «αἰχμὴ ἀνέσχεν» Ρ 310· ἀνακύπτω, ἀναδύομαι, ε 320. Γ΄.) Μέσ. 1) κυρ. ά.) ἀνορθοῦμαι, „ἀνασηκώνομαι“ Ε 285· β΄.) ἀνυψῶ τι τῶν ἐμαυτοῦ «σκῆπτρον» Κ 324 «δούρατα» Λ 594. Μ 138, Ο 298, Ρ 231, «χεῖρας» ὑπὸ χαρᾶς, σ 100.—Ἡ μετοχ. «ἀνασχόμενος» κεῖται πολλάκις ἄνευ πτ. ἀνατείνας, ὑψώσας (ἀλλ' οὕτως ὥστε νὰ ἐξυπακούηται ἀντικείμενον: τὰς χεῖρας ἢ ἄλλο τι ἐκ τῆς συναφείας τοῦ λόγου ἐξαγόμενον πρᾶγμα, οἷον «ξίφος» Γ 362) Χ 34, Ψ 660, ξ 425, σ 95 (ὅπερ ἄλλοι ἑρμηνεύουσι: ἀναστάντες ἢ ἐπεγερθέντες ἢ προτείναντες ἑαυτούς). 2) μεταφ. ἀνέχομαι, ὑπομένω, ὑποφέρω, συνήθ. μετ' αἰτ. «κήδεα, κακά» Σ 450 κ. ἀ. (μετὰ γεν. μόνον χ 423 «δουλοσύνης») «ξένους ἀνέχομαι» η 32 «ἀεργόν» τ 27· ὅθεν καὶ ὑποδέχομαι, ρ 13· μετὰ μετοχ. «οὐκ ἀνέξομαί σε ἄλγε' ἔχοντα» Ε 895 «καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοί γ' ἀνεχοίμην ἥμενος» θὰ ὑπέμενον νὰ κάθωμαι, Δ 595· β΄.) ἄνευ πτ. ὑπομένω (ἔχω ὑπομονήν) καρτερῶ, λ 375· συχνὴ ἡ φρ. «τέτλαθι καὶ ἀνάσχεο» ὑπόμενε καὶ καρτέρει, ὅ ἐ. ὑπόμενε ὅσον δύνασαι, «τέτλαθι, μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο» „βάστα, μητέρα μου, βάστα“ Α Α 586, Ε 382, Ω 549· ἠπίως εἰρημένον «ἄνσχεο νῦν» ἔχε ὑπομονήν! (μὴ θυμωθῇς) Ψ 587.

ἀνεψιός [..⏑.], ὁ, ὁ καὶ νῦν „ἀνεψιός“, ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς υἱός· ἔπειτα δὲ καὶ ὁ ἐξάδελφος, *Ἰλ. Ι 464, Κ 519. [Τὸ ι μακρὸν ἐν τῷ χωρ. Ο 554, ὅπου ὁ Ἄρενς, ἵνα φυλάξῃ τὸν συνήθη χρόνον τοῦ ι, θέλει νὰ γράψῃ τὴν ἀρχαίαν γεν. ἀνεψιόο].

ἄνεω, ἐπίρ. ἀμφιβόλου ἐτυμολογίας σιγῇ, ἐν σιωπῇ, σιωπηλῶς, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετὰ πληθ. ῥήματος «ἐγένεσθε, ἐγένοντο, ἦσαν, ἦσθε» Β 323, Γ 84, η 144, Ι 30, 695, δ 240· μετὰ δὲ ἑνικοῦ μόνον ψ 93 «ἡ δ' ἄνεω δὴν ἦστο». (Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον οἱ πλεῖστοι τῶν νεωτέρων ἀπὸ τοῦ Βουττμάννου καὶ Σπιτζνέρου (ὅστις τὰς δυσκολίας τοῦ παραδεδομένου τονισμοῦ ἀποφεύγει γράφων ἀνέω· ὁ δὲ Βούττμ. ἤτοι ἀνέω κατὰ τὸ: ὀπίσω, ἄφνω κ.τ.τ. ἢ ἀνεῶ ἀντὶ τοῦ ἀνεῴς). Πρότερον δὲ μέχρι Οὐολφίου ἐγράφετο καὶ νῦν ἔτι ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Α΄. καὶ ὁ Ἀμεῖς γράφουσι πανταχοῦ, πλὴν ἐν τῷ τελευταίῳ τῶν μνημονευθέντων χωρίων, ἄνεῳ, ὅπερ θεωρεῖται ὀνομ. πληθ. ἄλλως ἀχρήστου τινὸς ἐπιθέτου ἄνεως, Ἀττ. ἀντὶ τοῦ ἄναος, ἄναυος, καὶ παράγεται ἐκ τοῦ ἄω, αὔω, ἢ σχετίζεται πρὸς τὸ ἐνεός. Ὁ Δοιδερλ. ἑρμηνεύει τὸ ἐπίθ. διὰ τοῦ «οὐκ ἀείς, τοσοῦτον ὥστε μόλις τολμᾷ νὰ ἀναπνεύσῃ»).

ἀνήγαγον, ἴδ. ἀνάγω.

ἀνήῃ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀνῇ, ἴδ. ἀνίημι.

ἀνήκεστος, ον (ἀ, ἀκέομαι) ἀθεράπευτος, ἀνίατος, ἀφόρητος «χόλος, ἄλγος» *Ἰλ. Ε 394, Ο 217.

ἀνηκουστέω (ἀνήκουστος, ἀν στερ. καὶ ἀκούω), ἀόρ. ἀνηκούστησα, δὲν ἀκούω, δὲν δίδω ἀκρόασιν, ἀπειθῶ, μόνον *Ἰλ. Ο 230, Π 676.

ἀνήμελκτος, ον, ποι. (ἀ, ἀμέλγω) „ἀνάρμεγος“ ι 439 †.

ἀνήνοθε, ἐπ. γ΄. ἐνικ. τοῦ β΄. παρακ. μὲ σημ. ἐνεστῶτος ἀναβαίνει, ἀνέρχεται μόνον ἐν τῇ φρ. «κνίσση ἀνήνοθεν» ἀναφέρεται ἡ κνίσσα, ρ 270 (ὁ Ἀμεῖς κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον γράφει ἐνήνοθε)· ᾧ μὲ σημ. παρατ. ἐν τῇ διηγήσει «αἷμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς» θερμὸν ἔτι τὸ αἷμα ἀνέβλυζεν ἐκ τῆς πληγῆς, Α 266. (Παράγεται δὲ κατὰ μὲν τὸν Βούττμαννον ἐκ τῆς ἀνά =πρὸς τὰ ἄνω, ἐξ ἧς ῥ. ἄχρ. ἀνέθω ἢ ἄνθω, συγγ. τῷ ἀνθέω καὶ ἐσχηματίσθη τὸ: ἀνήνοθα

δι' ἀναδιπλασιασμοῦ, ὡς τὸ: ἐνήνοχα. Κατὰ δὲ τὸν Γοϊβελον εἶνε σύνθετον ἐκ τοῦ ἀνέθω, ὅπερ παράγεται ἐκ τῆς ῥίζης ἀν=πνέω κατ' ἀναλογίαν τοῦ φλεγ-φλεγέθω, φα-φαέθω, καὶ ἐκ τῆς προθ. ἀνά· σημ. ἄρα τὸ: ἀνήνοθε πρὸς τὰ ἄνω πνέεται. Πρβλ. ἐπενήνοθεν).

ἈΝΗΝΥΣΤΟΣ, ον (ἀ, ἀνύω) ἀτελείωτος, ἀκατάπαυστος «ἀνηνύστῳ ἐπὶ ἔργῳ» π 111 †.

ἈΝΗΝΩΡ, ορος, ὁ (ἀ, ἀνήρ) ἄνανδρος, δειλός, μόνον **Ὀδ. ω 301, 341.

ἈΝΗΡ, γεν. ἈΝΔΡΌΣ καὶ ἐπ. ἀνέρος, δοτ. πλ. ἀνδράσι καὶ ἐπ. ἄνδρεσσι, 1) ἀνὴρ „ἄνδρας“· ἀ.) κατὰ τὸ γένος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν γυναῖκα, Ρ 435, φ 323· β΄.) κατὰ τὴν ἡλικίαν, ὁ ὥριμος, τελείως ἀνεπτυγμένος, στρατεύσιμος ἀνὴρ ἐν ἀντιθέσει πρός τε τὸν «νέον» ὅστις καὶ «ὁπλότερος» ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον λέγεται, καὶ πρὸς τὸν «γέροντα», ὅστις καὶ «προγενέστερος ἀνήρ» λέγεται, Ὁμ. πλχ. γ΄.) κατὰ τὴν τάξιν, ὁ ἐλεύθερος ἀνήρ, πρὸ πάντων δὲ ὁ ἡγεμὼν καὶ ἀρχηγός· ἀλλὰ εὑρίσκεται καὶ «ἀνὴρ δήμου» Β 198, «ἀνὴρ προΐκτης» ἐπαίτης, ρ 352· πρὸς χαρακτηρισμὸν ἐξόχου τινὸς ἀνδρὸς προστίθεται πάντοτε καί τις προσδιορισμός, οἷον «ἀρχός, βασιλεύς, ἀγός, ἔξοχος κτλ. ἀνήρ». Πολλάκις δὲ προστιθέμενον τὸ ὄνομα εἰς τὰ ἐθνικά, οἷον «Ἀργεῖος ἀνήρ» καθιστᾷ τὴν ἔκφρασιν ἐντιμοτέραν· ὡσαύτως καὶ ἐν τοῖς «ἄνδρες ἡμίθεοι, ἥρωες», ἄπ. ἴδε. ὅθεν δ΄.) ἔχει τιμητικὴν ἔννοιαν,=ἀνδρεῖος, ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „ἄνδρας“, ἀνδρεῖος, «ἀνέρες ἔστε, φίλοι» Ε 529· ε΄.) ὁ σύζυγος, „ὁ ἄνδρας“ Τ 291, λ 327.

2) ἄνθρωπος κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς θεούς, μάλιστα εἰς πληθ. Α 403· ἰδίως δ' ἐν τῇ φρ. «πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε» (ὁ Ζεύς) σπανιώτερον εἰς ἑνικ. Ν 321, Σ 432, 433· συχνὸν δὲ τὸ «βροτὸς ἢ θνητὸς ἀνήρ» ἄνθρωπος δηλ. [κυρ. τὸ α εἶνε βραχύ, ἀλλὰ καὶ μακρὸν ἐν ἄρσει καὶ ἐν ταῖς τρισυλλάβοις πτώσεσιν].

ἈΝΗΡΟΤΟΣ, ον (ἀ, ἀρόω), ἀναροτρίωτος, ἀκαλλιέργητος, „ἀδούλευτος“ **Ὀδ. ι 109, 123.

ἈΝΗΦΘΗ, ἴδ. ἈΝΑΠΤΩ.

Ἄ̓ΝΘΕΙΑ, ἡ, πόλις τῆς Μεσσηνίας, Ι 151, κατά τινας ἡ μετέπειτα Θουρία, πρβλ. Στράβ. 8, 4, 5.

Ἀ̓ΝΘΕΜΙΌΝΗΣ [..⏑.], ου, ὁ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ Ἀνθεμιωνίδης, υἱὸς τοῦ Ἀνθεμίωνος, Δ 488.

Ἀ̓ΝΘΕΜΙΩΝ [..⏑.], ωνος, ὁ, πατὴρ τοῦ Σιμοεισίου, Τρώς, Δ 473.

ἈΝΘΕΜΌΕΙΣ, εσσα, εν, ἀνθώδης, ἐπίθ. χωρῶν, Β 467, 695· «λέβης, κρατὴρ» ἄνθεσι πεποικιλμένος διὰ τορευτικῆς τέχνης (κατ' ἄλλους ἁπλῶς ποικίλος) Ψ 885, γ 440, ω 275. Ἐκ τοῦ

Ἄ̓ΝΘΕΜΟΝ, τό, ποι.=ἄνθος, μεταφ. περὶ ἐνωτίων, Ὑμ. 5, 9.

ἈΝΘΕΡΕΩΝ, ῶνος, ὁ (πιθαν. ἐκ τοῦ ἀνθέω, ὅπ. ἴδε· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἀθήρ, ἀνθέριξ) τὸ ἔμπροσθεν ἄκρον τῆς κάτω σιαγόνος, „πηγοῦνι“ Γ 372, Ε 293, Μ 388· «χειρὶ ὑπ' ἀνθερεῶνος εἷλε» τὸν ἔπιασε μὲ τὸ χέρι ἀπὸ τὸ πηγοῦνι (σημεῖον ἱκεσίας ‖. παρὰ τοῖς ἀρχαίοις· παρ' ἡμῖν δὲ ἁπλῆς θωπείας, ὅθεν καὶ ἔν τινι δημοτικῷ ᾄσματι ὁ ἀνθερεὼν λέγεται „κανάκι“ (ἐκ τοῦ „κανακεύω“=θωπεύω): „Σάγουνον (=σιαγόνα) μὲ λακουδάκι καὶ μὲ εὔμορφο κανάκι“ Πανδ. Τόμ. ΙΒ΄. σ. 599), **Ἰλ. Α 501.

ἈΝΘΈΡΙΞ [..⏑], ικος, ὁ, κυρ. ὁ ἀθήρ τοῦ στάχυος („ὁ ἀθέρας τοῦ ἀσταχυοῦ“)· ἔπειτα καὶ ὁ στάχυς αὐτός, Υ 227 †. (Κατὰ μὲν τὸν σχολ. καὶ Λόβεκκ ἐκ τοῦ ἀθήρ· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τινος ἀχρ. ῥ. ἀνθερίζω).

ἈΝΘΕΩ (ἄνθος), ἀόρ. ἀ. ἤνθησα καὶ ἀπφτ. ἀνθῆσαι, βλαστάνω, ἀναφύομαι, λ 320 †. Ὑ. Ἀπ. 139· πρβλ. ἈΝΉΝΟΘΕ.

Ἀ̓ΝΘΗΔΏΝ, όνος, ἡ, πόλις τῆς Βοιωτίας παράλιος, λιμένα ἔχουσα, Β 508.

ἌΝΘΙΝΟΝ [.⏑.], η, ον (ἄνθος), ὁ ἐξ ἀνθέων συνιστάμενος, μόνον ἐν τῇ φρ. «ἄνθινον εἶδαρ» ε 84 †, ἥτις περὶ τοῦ καρποῦ τοῦ λωτοῦ λεγομένη, εἶνε πιθανῶς ἁπλῆ ποιητικὴ περίφρασις τῆς φυτικῆς, ἐξ ἀνθέων καὶ βλαστῶν συνισταμένης τροφῆς· ἴσως τὸ «ἄνθινον» σημ. κατὰ τὸν Δοιδερλ. αὐτὸ τοῦτο τὸ φυτικόν, διότι ἄνθος κατ' ἀρχὰς ἐσήμαινε τὸ ἀναβλαστάνον ἢ ἀναβλαστήσαν, τὸν βλαστόν, καὶ ἐν γένει τὸ φυτόν. Ἄλλοι δὲ μεταφορ. ἑρμηνεύουσι τρυφερόν, ἢ ἀνθηρόν, ποικιλόχρουν.

ἈΝΘ-ΊΣΤΗΜΙ, ἀόρ. β΄. ἀντέστην, μεταβ. ἀντιτάσσω· εὑρίσκεται μόνον ὁ ἀμετάβ. ἀόρ. β΄. καὶ τὸ μέσον, ἀνθίσταμαι, ἐναντιοῦμαι «τινί» **Ἰλ. Υ 70 †. ἄνευ πτ. Π 305.

ἌΝΘΟΣ, εος, τὸ (ἐκ τῆς ἀνά) κυρίως τὸ ἀναφυόμενον, ἀναβλαστάνον, τὸ φύτρον, ὁ βλαστός, τὸ „βλαστάρι“ καὶ οὕτως ἐκλαμβάνεται ὑπό τινων τὸ «νέμεαι τέρειν' ἄνθεα ποίης» ι 449· ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα δυνατὸν νὰ ἔχῃ τὴν κοινὴν σημ. ἄνθος, ὡς καὶ Β 89, Ι 542 κ. ἀ. ἐπειδὴ οἱ λειμῶνες τῶν μεσημβρινῶν χωρῶν εἶνε κατὰ τὸ ἔαρ εὐανθέστατοι· τροπ. «ἥβης ἄνθος» τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας, τῆς νεότητος, Ν 484· «κουρήιον» Ὑ. Δήμ. 108.

ἈΝΘΡΑΚΙΉ, ἡ (ἄνθραξ) ἀνθρακιά, „θράκα“ σωρὸς καιομένων ἀνθράκων, Ι 213 †.

ἌΝΘΡΩΠΟΣ, ὁ, ὁ ἄνθρωπος κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ τὰ κτήνη, Ε 442, Ξ 362, Τ 131 κ. ἀ. καὶ περὶ τῶν τεθνεώτων καὶ ἐν ταῖς νήσοις τῶν μακάρων οἰκούντων, δ 565, 568· συντάσσεται καὶ μετ' ἄλλου οὐσιαστ. «ἄνθρωπος ὁδίτης» ὁδοιπόρος, Π 263, ν 123 καὶ μετὰ ἐθνικῶν ὀνομ., Ὑ. Ἀπ. 42· «ἄνθ. ἤτοι, ἐσπέριοι» τὰ ἔθνη τὰ ἀνατολικά, τὰ δυτικά, θ 29. (Ἐτυμολογία ἀμφίβολος· κατά τινας μὲν ἐπίθ. κατ' ἀρχάς, ἐκ τοῦ ἀναθρέω ἢ μᾶλλον ἐκ τοῦ ἀναθρώπτω, ἀναθράω=ἀναβλέπω, λοιπὸν κυρίως ὁ πρὸς τὰ ἄνω βλέπων· κατ' ἄλλους δὲ σύνθ. ἐκ τοῦ ἀνὴρ καὶ ὤψ, ὁ ἔχων ἀνθρωπίνην

ὄψιν· κατ' ἄλλους τέλος ἐκ τῆς ἀνά, τῆς ῥίζης θερ (ferire) καὶ τοῦ ὤψ, ὁ πρὸς τὰ ἄνω κτυπῶν, διευθύνων τὴν ὄψιν).

ἀνιάζω [⏑⏓..] (ἀνία). 1) μεταβ. λυπῶ, προξενῶ εἴς τινα λύπην ἢ ἀηδίαν, ἐνοχλῶ, πειράζω, μετ' αἰτ. Ψ 721, τ 323. 2) ἀμετ. β. λυποῦμαι, ἀηδιάζω, πειράζομαι, δ 598, 460 «θυμῷ ἀν.» χ 87, Φ 270· μετὰ δοτ. «κτεάτεσσι» λυποῦμαι διὰ τὰ κτήματά μου, ἀνησυχῶ, ἔχω φροντίδας περὶ αὐτῶν, Σ 300.

ἀνιάω [⏑⏑–..] (ἀνία), Ἰων. καὶ ἐπ. μέλ. ἀνιήσω, μετοχ. τοῦ παθ. ἀορ. ἀνιηθείς, =τῷ προηγ. δυσαρεστῶ, ἐνοχλῶ, μετ' αἰτ. β 115, υ 178. ἀπολ. εἶμαι ὀχληρός, γίνομαι βάρος, τ 66. —Παθ. ἐνοχλοῦμαι «οὐ γάρ τίς τοι ἀνιᾶται παρεόντι» δὲν ἐνοχλεῖται ὑπὸ τῆς παρουσίας σου, ο 335, «ἀνιηθεὶς ὀρυμαγδῷ» α 133· καὶ ἄευ πτ. «ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι» κόπος εἶνε νὰ ἐπιστρέψῃ τις εἰς τὴν πατρίδα, ἀφ' οὗ ὑπομείνῃ λύπας, ὑποστῇ πολλὰς ἐνοχλήσεις, Β 291.

ἀνιδρωτί [.–.–], ἐπίρ. (ἀ, ἱδρόω) χωρὶς νὰ ἱδρώσῃ τις, ἀπόνως, Ο 228 †.

ἀνίη [⏑–.], ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀνία, ὅ,τι προξενεῖ λύπην, ἀηδίαν, κόπος, „βάσανος", βάρος, υ 52, ο 394· ὁ Ὀδυσσεὺς λέγεται «δαιτὸς ἀνίη» βάρος τοῦ δείπνου, ρ 446· «ἄπρηκτος ἀνίη» βάσανος ἀναπόφευκτος λέγεται ἡ Σκύλλα Ὀδ. μ 221.

ἀνιηθείς, ἴδ. **ἀνιάω**.

ἀν-ίημι, ἐκ τοῦ θέματος ιεϝ, β'. ἐν. τοῦ ἐνεστ. ἀνιεῖς Ε 880 (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ἀνίης) καὶ γ'. ἐν. τοῦ παρ. ἀνίει, Ο 24 (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ἀνίη), β'. ἐν. τῆς εὐκτ. τοῦ ἐνεστ. ἀνιείης, μέλ. ἀνήσω καὶ κατὰ συστολ. ἀνέσει, σ 265 (ἔνθα ὁ Θείρσιος καὶ ὁ Κλάσσεν ἀναγινώσκουσιν ἀνέῃ), ἀόρ. ἀ. ἀνῆκα καὶ ἀνέηκα, Ε 882, ἀόρ, β'. μόνον γ'. πληθ. ἄνεσαν, γ'. ἐν. τῆς ὑποτ. μετ' ἐπικ. ἐκτάσ. ἀνήῃ ἀντὶ τοῦ ἀνῇ, Β 34, εὐκτ. ἀνείην, μετοχ. πληθ. ἀνέντες. Ἐν τούτοις ἴδ. καὶ λ. **ἀνεῖσα**. Α'.) Ἐνεργ. 1) ἀναπέμπω, «ἀήτας Ὠκεανὸς ἀνίησιν» τοὺς ἀνέμους ἀναπέμπει ὁ Ὠκ. δ 568, «ὕδωρ» ἀνερεύγω (τοὐναντίον ἀναῤῥοιβδῶ) περὶ τῆς Χαρύβδεως, μ 105· «καρπὸν γῆς» ἀναδίδω, περὶ τῆς Δήμητρος, Ὑ. Δήμ. 333. 2) συνήθ. λύω, χαλαρώνω, «δεσμόν» θ 359 (πρότερον ἐγράφετο «δεσμῶν» ἀπολύω, ἐλευθερῶ)· «πύλας» λύω τοὺς δεσμοὺς τῶν πυλῶν, ὅ ἐ. ἀνοίγω αὐτάς, Φ 537· ὅθεν ἰδίως ἀ.) ἀφίνω, καταλείπω «ὕπνος ἀνῆκεν ἐμέ» μὲ ἀφῆκεν ὁ ὕπνος, Β 71, η 289 κ. ἀλχ. μάλιστα τῆς Ὀδ. «ἐμὲ θυμὸν ἀνίει ὀδύνη» Ο 24 (ἔνθα ἡ αἰτ. «θυμόν» φανερώνει τὸ μέρος κατὰ τὸ σχῆμα τὸ καθ' ὅλον καὶ μέρος)· β'.) ἀφίνω τροπ. παραβλέπω, Ε 880 (ὅπου ἄλλοι ὀρθότερον, νομίζω, ἐκλαμβάνουσι τὸ ῥ. μεταβατ. „τὴν ἀφίνεις" νὰ κάμῃ δηλ. ὅ,τι θέλει καὶ δὲν τὴν ἐπιπλήττεις)· γ'.) ἀφίνω („ἀπολνῶ") ἐναντίον τινός, ἐρεθίζω, Ε 761, Υ 118, ϛ 185· μετ' ἀπφτ. παρορμῶ εἰς πρᾶξίν τινα, Ε 882 κ. ἀ. πρβλ. **ἐπανίημι**. Ἐν γένει δὲ διεγείρω, παρακινῶ «Ζεύς οἱ καὶ τότε θυμὸν—ἀνῆκεν» Π 691· «τοῖσιν (εἰς βοήθειαν αὐτῶν) Θρασυμήδεα δῖον ἀνῆκεν» Ρ 705, Φ 545· «θυμὸς ἀνίησί τινα» ἡ καρδία, τὸ θάρρος τὸν παρακινεῖ, Η 25, Κ 389 κ. ἀ. συχνὰ μετ' ἀπαρφ. «θυμός μιν ἀνήσει νεικείειν, Β 276, «πολεμίζειν» Η 152, «ἀνασχεῖν» Ζ 250, «Μοῦσα ἀοιδὸν ἀνῆκεν ἀείδειν» θ 73 κ. ἀ. 3) πέμπω ὀπίσω, ἀποπέμπω, σ 265 (κατ' ἄλλους: ἀφίνω, ἐλευθερώνω, «ἐκ τοῦ θανάτου ἀφίημι» κατ' ἀντίθεσιν τοῦ «ἁλίσκομαι»). Β'.) Μέσ. λύω, ἀφίνω τι τῶν ἐμαυτοῦ ἢ χάριν ἐμαυτοῦ, μετ' αἰτ. «κόλπον ἀνειμένη» ἀνοίγουσα τὸν κόλπον της, Χ 80· «αἴγας» ἀνοίγω, „ξεκοιλῶ" αἴγας πρὸς χρῆσίν μου, (κατ' ἄλλους δὲ ἐκδέρω) ϛ 300. [Τὸ ι εἶνε βραχύ, ἀλλὰ μακρὸν ἐν τῷ «ἀνίει» καὶ «ἀνιέμενος»].

ἀνιηρός [⏑–..], ή, όν (ἀνία), ἀνιαρός, ὀχληρός, «πτωχός» Ὀδ. ρ 220· συγκριτ. «ἀνιηρέστερος» ϛ 190.

ἀνιπτόποδες, ποδος, ὁ, ἡ, ὁ μὴ νίπτων (ἀνίπτους ἔχων) τοὺς πόδας του, ἐπίθ. τῶν Σελλῶν, ὅπ. ἴδε, Π 235 †.

ἄνιπτος, ον (ἀ, νίπτω), „ἄνιφτος", Ζ 266 †.

ἀν-ίστημι, μέλ. ἀναστήσω, ἐπ. ἀνστήσω, Ο 64, Ω 551· ἀόρ. ἀ. ἀνέστησα, προστακτ. ἐπ. ἄνστησον ἀντὶ τοῦ ἀνάστησον, Κ 176, καὶ μετοχ. θηλ. ἀνστήσασα, Σ 358 κ. ἀ. ἀόρ. β'. ἀνέσταν ἀντὶ τοῦ ἀνέστησαν, Α 533 κ. πλχ. μετοχ. ἀνστὰς ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀναστάς, Τ 269 κ. ἀ. ἀπφτ. ἀνστήμεναι ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀναστῆναι, Κ 55. Α'.) Μεταβ. ἐν τῷ ἐνεστ., παρατ., μέλ. καὶ ἀορ. ἀ. κάμνω τινὰ νὰ σηκωθῇ, „σηκώνω", η 163, 170· «γέροντα χειρὸς» σηκ. τὸν γέροντα ἀπὸ τῆς χειρός, Ω 515, ξ 319· ἀποδιώκω τινὰ τῆς ἕδρας, Α 191. Ἰδίως ἀ.) ἐγείρω τινὰ τοῦ ὕπνου, Κ 32, «κήρυκα» Ω 689· ἀναστάλνω νεκρόν, Ω 551, 756· β'.) σηκώνω τινὰ ἐκ τῆς κατοικίας του, ἀποικίζω, ξ 7· γ'.) διεγείρω, ἐρεθίζω, κινῶ ἐναντίον «τινί» Η 116, Κ 176, Σ 358. Β'.) Ἀμετάβ. ἐν τῷ β'. ἀορ. καὶ ἐνεργ. καὶ παθ. παρακ. 1) ἀνίσταμαι, ἐγείρομαι, σηκώνομαι· ἀ.) «ἐξ ἐδέων, ἐξ ἕδρης» Α 533, Τ 77 κ. ἀ. «ἕζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη» ὅθεν εἶχε σηκωθῇ, σ 157, Κ 55, «ἐξ εὐνῆς» ο 58· β'.) σηκώνομαι, ἐγείρομαι πρὸς οἱανδήποτε πρᾶξιν «ἀνστάντες δ' ἕταροι νηὸς ἱστία μηρύσαντο» μ 170, 195· ἰδίως δὲ ἐγείρομαι ἵνα ὁμιλήσω πρός τινας, μετὰ δοτ. «τοῖσι δ' ἀνέστη» μεταξὺ αὐτῶν, ἢ πρὸς αὐτούς ἐσηκώθη, Α 68, πρβλ. 58, 101, Β 76 κ. ἄ. ἔτι δὲ σηκώνομαι ἐκ τῆς ἡσυχίας εἰς μάχην, Β 694, καὶ μετὰ πλεοναστικῆς τῆς προθ. ἄν «ἄν δ' Ὀδυσσεὺς ἀνίστατο» Ψ 709· «τινί» ἐναντίον τινός, Ψ 635, σ 334· γ'.) ἐπὶ πληγωμένων,

σηκώνομαι, ἀναλαμβάνω, Ο 287· δ'.) ἐπὶ νεκρῶν, „ἀνασταίνομαι", Φ 56.

ΑΝ·ΙΣΧΩ, ἕτερος τύπος τοῦ ἀνέχω, ὅπ. ἴδε, μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ὑψώνω «χεῖρας θεοῖσι» ἀνατείνω, *'Ιλ. Θ 347 «τελαμῶνα» Ε 798. — Μέσ. ἀνέχομαι, ὑπομένω, ἐν τμήσει, Η 110.

ΑΝ·ΙΧΝΕΥΩ, ζητῶ τὰ ἴχνη τινός, ἀναζητῶ, „γυρεύω" Χ 192 †.

ΑΝΝΕΙΤΑΙ, ἴδ. ΑΝΑΝΕΟΜΑΙ.

ΑΝΞΗΡΑΙΝΩ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ΑΝΑΞΗΡΑΙΝΩ, Φ 347.

ΑΝΟΗΜΩΝ, ΟΝ (ἀ, νοήμων), ἀνόητος, ἀσύνετος, *'Οδ. δ 270, ρ 273.

*ΑΝΟΗΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, νοέω), ἀπαρατήρητος, ἢ ἀκατανόητος, ἀδιόρατος, Υ. Ἑρμ. 80.

ΑΝ·ΟΙΓΝΥΜΙ, καὶ ΑΝΟΙΓΩ καὶ ἐπ. ἀναοίγω, παρατ. ἀνέῳγεν καὶ ἐπ. ἀνῷγεν, Ξ 168, καὶ θαμ. ἀναοίγεσκον, Ω 455, „ἀνοίγω", «θύρας» κ 389, «κληῖδα», Ξ 168, Ω 455, ἴδ. ΚΛΗΙΣ· «ἀπὸ χηλοῦ πῶμα» σηκώνω ἀπὸ τῆς κιβωτοῦ τὸ πῶμα, ἀνοίγω τὴν κιβωτόν, Π 221.

ΑΝΟΛΕΘΡΟΣ, ΟΝ, ἄνευ ὀλέθρου, ἀποφυγὼν τὸν ὄλεθρον, Ν 761 †.

ΑΝΟΜΑΙ, ἴδ. ΑΝΩ.

ΑΝΟΟΣ, ΟΝ (ἀ, νόος), ἄνους, ἀνόητος, «κραδίη» Φ 441 †.

ΑΝΟΠΑΙΑ, α 320 †. «ὄρνις ὣς ἀνοπαῖα διέπτατο» ἀρχαία λέξις ἀμφιβόλου γραφῆς καὶ σημ., ἥτις κατὰ τὸν Ἡρωδιανὸν παρ' Εὐστ. εἶνε ἐπίρ. παραγόμενον ἐκ τοῦ «ὄψομαι», ἀοράτως, ἢ ἐκ τοῦ «ἄνω» πρὸς τὰ ἄνω, ἀνωφερῶς. Ἡ ἔννοια λοιπὸν εἶνε «ἐπέτασε πρὸς τὰ ἄνω». (Ὡσαύτως καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς, σ. 303 ἐκδ. Στουρζ. ἐξέλαβε τὴν λ. καὶ μεταξὺ τῶν νεωτέρων ὁ Λαρόχης· ἄλλοι δέ, ὡς ὁ Ἀρίσταρχος, γράφοντες ἀνόπαια, ἐθεώρουν τὸ «ὄρνις ἀνόπαια» εἶδος ἀετοῦ, ὅμοιον πρὸς τὸν θαλάσσιον ἀετόν, τὴν λεγομένην φήνην). Ὡσαύτως ἐκ τῶν νεωτέρων ὁ Αμεῖς· ἄλλοι δὲ πάλιν καὶ μεταξὺ τῶν νεωτέρων ὁ Βαϋμλεῖνος ἔγραψαν ἀν' ὀπατα (ἐκ τοῦ ὀπή) καὶ ἡρμήνευσαν: διὰ τοῦ φεγγίτου, διὰ τῆς καπνοδόχης. Τὴν αὐτὴν ἔννοιαν παραδέχονται καὶ ἄλλοι τῶν νεωτέρων, γράφοντες ὅμως ὁ μὲν ἀνόπαια ἐπίρ., ὁ δὲ ἀνοπατα ἐπίρ. ὡσαύτως, ὅπερ ἑρμηνεύουσιν «πρὸς νὰ ἄνω διὰ τοῦ φεγγίτου ἢ τῆς καπνοδόχης». ‖. Πασῶν τῶν ἑρμηνειῶν πιθανωτάτη εἶνε ἡ τοῦ Ἀριστάρχου, ἣν καὶ ὁ Δύντζερος ἀποδέχεται.

ΑΝ·ΟΡΝΥΜΙ [..–.], ἀνεγείρω.—Μέσ. μετὰ συγκεκρ. ἀορ. «ἀνῶρτο» ἀνεγείρομαι ἐν τμήσει Ψ 812, Ω 3.

ΑΝ·ΟΡΟΥΩ, ἀόρ. ἀ. ἀνόρουσα, ἀνίσταμαι ταχέως, ἀναπηδῶ, ἄνευ πτ. Ι 193, γ 149 κ. ἀ. «ἐκ θρόνων» χ 23, «ἐξ ὕπνου» Κ 462, «ἐς δίφρον» Λ 273, 399, Ρ 130. «Ἥλιος ἀνόρουσεν ἐς οὐρανόν» ἀνυψώθη εἰς τὸν οὐρανόν, ἐπέτειλεν, γ 1.

ΑΝΟΣΤΙΜΟΣ [..⏑.], ΟΝ (ἀ, νόστιμος), ὁ μὴ ἔχων νόστον, εἰς τὴν πατρίδα ἐπιστροφήν, «ἀνόστιμον τίθημι» κάμνω τινὰ νὰ μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα, ἀρνοῦμαι εἰς αὐτὸν τὸν νόστον, δ 182 †.

ΑΝΟΣΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, νόστος), ὁ μὴ ἔχων νόστον, εἰς τὴν πατρίδα ἐπιστροφήν, ω 528 †. (‖. ἴδ. ΝΟΣΤΙΜΟΣ).

ΑΝΟΥΣΟΣ, ΟΝ (ἀ, νοῦσος), Ἰων.=ἄνοσος, ὑγιής, ξ 255 †.

ΑΝΟΥΤΑΤΟΣ, ΟΝ, ποι. (ἀ, οὐτάω) ἀπλήγωτος, ἰδίως διὰ ξίφους μὴ πληγείς, Δ 540 †.

ΑΝΟΥΤΗΤΙ, ἐπίρ. χωρὶς νά τον πληγώσῃ διὰ τοῦ ξίφους του, Χ 371 †.

ΑΝΣΤΑΣ, ΑΝΣΤΗΣΟΝ, ΑΝΣΤΗΣΩΝ, ΑΝΣΤΗΤΗΝ, ἴδ. ΑΝΙΣΤΗΜΙ.

ΑΝΣΤΡΕΨΕΙΑΝ, ἴδ. ΑΝΑΣΤΡΕΦΩ.

ΑΝΣΧΕΘΕΕΙΝ, ΑΝΣΧΕΟ, ΑΝΣΧΗΣΕΣΘΑΙ, ἴδ. ΑΝΕΧΩ.

ΑΝΣΧΕΤΟΣ, ἴδ. ΑΝΑΣΧΕΤΟΣ.

ΑΝΤΑ [.⏑], ποι. ἰδίως ἐπικ. ἐπίρ., πολλάκις καὶ ὡς πρόθεσις ἐκλαμβανόμενον, μετὰ γεν. ἀπέναντι, ἀντικρύ, καὶ δὴ 1) τοπικ. μετὰ κινήσεώς τε καὶ ἠρεμίας σημαντικῶν ῥημ. «ναίειν Ἤλιδος ἄντα» Β 626 «ἄντα μνηστήρων ὀλοφύρεσθαι» ἐνώπιον, χ 232 «ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν ἄντα τινός» δ 159· «ἄντα παρειάων σχομένη» πρὸ τῶν παρειῶν της κρατοῦσα, φ 334 κ. ἀ. «στῆ δ' ἄντα σχομένη» ἐστάθη κρατήσασα ἑαυτὴν ἀπέναντι, ὅ ἐ. μετὰ θάρρους αὐτὸν προσβλέψασα, ζ 141· «ἄντα ἰδεῖν» βλέπω τι κατ' εὐθεῖαν, ῥίπτω τὰ βλέμματά μου πρός τι ἀπέναντί μου κείμενον, „ἀντικρύζω" Ν 184 κ. ἀ. «ἄντα τιτύσκομαι» κατ' εὐθεῖαν ἀντικρὺ σκοπεύω, σημαδεύω, φ 48 κ. ἀ. «θεοῖαι ἄντα ἐΐσκει» μὲ τοὺς θεοὺς ὡμοίαζε κατὰ πρόσωπον, φανερά, ἐντελῶς, Ω 630 πρβλ. ΑΝΤΗΝ.

2) ἐπὶ ἐχθρικῆς κινήσεως ἐναντίον, κατά τινος «ἄντα τινὸς ἰέναι ἢ ἐλθεῖν» Π 621, Υ 75, 89 κ. ἀ. «ἄντ' Αἴαντος ἐείσατο» Ο 415, «πολεμίζειν» Θ 428· «ἄντα μάχεσθαι» Τ 163, «ἄντα τινὸς ἵστασθαι, στήμεναι» ἀνθίσταμαι κατά τινος Ρ 29 ἑξ. 166· «ἄντα ἀναΐσχομένω» κατ' ἀλλήλων ἀναστάντες, Ψ 686 (συγγ. τῷ ἀντί, ἄντην).

ΑΝΤ·ΑΞΙΟΣ, ΟΝ, ἴσης ἀξίας, ἴσην ἀξίαν ἔχων «γέρας» Α 136· μετὰ γεν. «ἰητρὸς ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων» „ἀξίζει ἴσα μὲ πολλούς" Λ 514, «οὐκ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον» δὲν ἔχει τόσην ἀξίαν δι' ἐμὲ ὅσην ἡ ψυχή, *'Ιλ. Ι 401.

*ΑΝΤ·ΑΠΟ·ΔΙΔΩΜΙ, ἀόρ. β'. ἀνταποδοῦναι, ἀνταποδίδω, Βατρ. 187.

ΑΝΤΑΩ, παρατ. ἤντεον, μέλ. ἀντήσω, ἀόρ. ἤντησα [ὁ ἐνεστ. παρ' Ὁμ. δὲν εὑρίσκεται]=ἀντιάω. 1) ἀπαντῶ, εἴτε ἐπίτηδες: πηγαίνω εἰς ἀπάντησιν «τινί» Ζ 399 καὶ μὲ ἐχθρικὸν σκοπόν, Η 423 καὶ μετὰ γεν. Π 423, π 254, εἴτε τυχαίως: εὑρίσκομαι ἐμπρός τινος, Δ 375· καὶ ἐπὶ πραγμάτων· εὑρίσκω, καταλαμβάνω τι, μετὰ γεν. «μάχης» Η 158

«δαίτης» τὸ δεῖπνον κατελάβετε, γ 44, «ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς» ὅπως ἔτυχες ὄψεως, ὅ ἐ. „ὅπως εἶδαν τὰ 'μμάτια σου", ὅπως ἔτυχε νὰ ἴδῃς ἰδίοις ὀφθαλμοῖς, γ 97, ρ 44.

Ἄντεια, ἡ, θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῆς Λυκίας Ἰοβάτου, γυνὴ τοῦ Προίτου, παρὰ τοῖς τραγικοῖς ποιηταῖς ὀνομαζομένη Σθενέβοια, Ζ 160.

Ἀντ·έχω, μέσ. ἀορ. β'. προστ. ἀντίσχεσθε, κρατῶ ἐμπρὸς ἐναντίον τινός· μέσ. κρατῶ ἔμπροσθέν μου ἐναντίον τινός, «τραπέζας ἰὼν» τὰς τραπέζας κρατῶ ἔμπροσθέν μου κατὰ τῶν βελῶν, χ 74 †.

Ἄντην (κυρ. αἰτ. ἀπηρχαιωμένου τινὸς ὀνόματος ἄντη=ἀπάντησις κατὰ τὸν Λόβεκκ)=**Ἄντια**, ἐπίρ. ά.) ἀπέναντι, ἐναντίον „ἀγνάντια" (ὅ ἐ. ἐνάντια), «ἄντην ἵστασθαι» ἀπέναντι, ἐναντίον τινὸς μένειν (τοὐναντίον: φεύγειν), Λ 590, Σ 307· β'.) κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός, ἀντικρύ, ex adverso, «ἔρχομαι» προχωρῶ (τοὐναντίον: πάλιν τρέπομαι) Θ 399· «ἄντην βαλλόμενος» ἀπ' ἀντικρύ, ἐκ τῶν ἔμπροσθεν, Μ 152· γ'.) κατὰ πρόσωπον, „ἐμπρὸς (ἢ μέσ') 'ς τὰ 'μμάτια", φανερά, προδήλως, «ἄντην εἰσιδεῖν» Τ 15, Ω 223, «ἰδεῖν» ε 77· «ἀγαπάζειν» ἀπροκαλύπτως, Ω 464, «λούεσθαι» ἀναφανδόν, ζ 221, «νεικεῖν» κατὰ πρόσωπον ὀνειδίζειν, Κ 158, θ 153, «ἐμοὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην» νὰ ἐξομοιωθῇ κατὰ πρόσωπον μὲ ἐμέ, νὰ γείνῃ ἴσος καὶ ὅμοιος μὲ ἐμέ, „ἴσα καὶ ὅμοια μ' ἐμένα", Α 187, γ 120 «θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην» προδήλως ὅμοιος, δ 5, δ 310 «εἰκέλη ἄντην χελιδόνι» χ 240.

Ἀντηνορίδης, αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος= Ἑλικάων, Γ 123.

Ἀντήνωρ, ορος, ὁ (ἀντι-ἀνήρ, ὁ εἰς ἄνδρας ἐναντιούμενος, πρβλ. **ἀντιάνειρα**) υἱὸς τοῦ Αἰσυήτου καὶ τῆς Κλεομνήστρας, ἀνὴρ τῆς ἱερείας Θεανοῦς, πατὴρ τοῦ Ἀγήνορος, Ἀκάμαντος κ.λ. εἷς τῶν φρονιμωτάτων ἡγεμόνων τῶν Τρώων, ὅστις συνεβούλευσεν, ἂν καὶ εἰς μάτην, τὴν παράδοσιν τῆς Ἑλένης καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν κτημάτων αὐτῆς, Γ 148 ἐξ. Η 347. Κατά τινα μεταγενεστέραν παράδοσιν ἐγένετο προδότης τοῦ Ἰλίου (κατ' ἄλλους δὲ οὐχὶ αὐτός, ἀλλ' ἡ γυνὴ αὐτοῦ, Σχολ. εἰς Ζ 311) παραδοὺς εἰς τοὺς Ἕλληνας μετὰ προηγηθεῖσαν συνεννόησιν τὸ Παλλάδιον (οὕτως ὁ Σοφοκλῆς παρὰ Στράβ. 13, 1, 53 καὶ ὁ Δίκτυς 5, 8.) καὶ τὰς πύλας ἀνοίξας. Μετὰ δὲ τὴν ἅλωσιν τῆς πόλεως λέγεται ὅτι ἵδρυσεν αὐτόθι (ἢ κατ' ἄλλους ἐν Λιβύῃ) νέον κράτος, ἴδ. Σχολ. Πινδ. εἰς Πυθ. 5, 111. Δίκτυν 5, 17. Ἄλλη δὲ παράδοσις, μεταξὺ τῶν Ῥωμαίων μάλιστα ἐπικρατοῦσα, λέγει ὅτι ἀρχηγὸς τῶν Παφλαγονίων Ἐνετῶν ἦλθε διὰ τῆς Θρᾴκης εἰς τὴν ἄνω Ἰταλίαν καὶ ἵδρυσεν ἐνταῦθα τὸ Παταύιον (Padova), Στρ. 5, 1, 4. 12, 3, 8. 13, 1, 53. Λιβ. 1, 1.

Ἄντηστις, ἡ, (ἀντάω) παλαιὸν οὐσιαστ.=ἄντησις, εὑρισκόμενον μόνον ἐν τῇ ἐπιῤῥηματικῇ φράσει «κατ' ἄντηστιν» ἀντικρύ, υ 387 †. (Ὁ Οὐόλφιος κατὰ τὸν Ἀπολλών., τὸ ΜΕ καὶ τὸν Ἡσύχιον ἔγραψε κατάντηστιν ὡς ἐπίῤ., ὅπερ μεταξὺ τῶν νεωτέρων ὁ Βαϋμλεῖνος διετήρησεν. Ἡ λ. εἶνε ἐσχηματισμένη κατὰ τὸ μνῆστις καὶ κνῆστις. Ἄλλοι δὲ μετὰ τοῦ Σχολ. ἀναγινώσκουσι «κατ' ἄντησιν» ἢ «κατάντησιν» ὅπερ ὁ Δοιδερλ. θεωρεῖ ἐπιῤῥηματικόν τινα σχηματισμὸν ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀντήσιμος διὰ συγκοπῆς γενόμενον, ἀφίνει δὲ ἀσαφὲς ἂν πρέπει νὰ γραφῇ «κατ' ἄντησιν» (καὶ ἡ «κατὰ» νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ «θεμένη») ἢ «κατάντησιν» ὡς τὸ καταντικρύ, κατεναντίον κ.τ.τ.).

Ἀντί [.⏑], πρόθ. μετὰ γεν. [τοπικὴν σημασίαν, οἵαν πρότερον ἀπέδιδον εἰς αὐτήν, δὲν ἔχει· ἐν ἅπασι δὲ τοῖς χωρίοις, ἔνθα ἐφαίνετο τοπικῶς κειμένη, ἀναγινώσκεται νῦν ἄντ', ὅ ἐ. ἄντα, ἢ ἀντί', ὅ ἐ. ἀντία] ἀντί, „ἀντίς", „εἰς τὸν τόπον τινός", «Ἕκτορος ὠφέλετ' ἀντὶ πεφάσθαι» ἀντὶ τοῦ Ἕκτορος, Ω 254, πρβλ. ο 307· β'.) δηλοῖ τὸ ἰσότιμον καὶ ἀντάξιον, «ἀντὶ πολλῶν λαῶν ἐστιν ἀνήρ» ἔχει ἀξίαν πολλῶν ἀνθρώπων, Ι 116, «ἀντὶ κασιγνήτου ξεῖνος τέτυκται» ἰσότιμος μὲ ἀδελφόν, θ 546. Χωρίζεται τῆς συντακτικῆς πτώσεώς της, «ἀντί τοί εἰμ' ἱκέταο» Φ 75· «θεοὶ τῶν δ' ἀντὶ χάριν δοῖεν» οἱ θεοὶ νὰ σοὶ ἀνταποδώσωσι χάριν ἀντὶ τούτων, Ψ 650 κ. ά. πρβ. Θ 163, καὶ τὸ ἀνωτ. Ω 254.

Ἀντία [.⏑.], ἐπίῤ., κυρ. οὐδ. πληθ. τοῦ ἀντίος, ὅπ. ἴδε.

Ἀντιάνειρα [.⏑⏑..], ἡ (ἀντί-ἀνήρ) μόνον ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. εἰς ἄνδρας ἀντιτασσομένη, ἐπίθ. τῶν Ἀμαζόνων, Ἴλ. Γ 189, Ζ 186.

Ἀντιάω [.⏑..], ἐπ. ἀντιόω κατ' ἐπικ. ἐπέκτ. ἀντὶ τοῦ ἀντιῶ (ἀντί), μέλ. ἀντιάσω, συνῃρημένον ἀντιῶ καὶ κατ' ἐπ. ἐπέκτασ. ἀντιόω, Ν 752, α 25, ω 56, ἀόρ. ά. ἠντίασα. Α'.) Ἐνεργ. ἀπαντῶ, „ἀντικρύζω", „ἀγναντεύω" καὶ μάλιστα. 1) ἐπὶ τηδες· ά.) ἐπὶ προσώπων, πηγαίνω εἰς ἀπάντησιν, μετὰ γεν. εἴτε ἐπ' ἀγαθῷ, οἷον ω 56, εἴτε ἐπὶ κακῷ, ὡς ἐν τῇ μάχῃ, ἵνα προσβάλλω, κτυπήσω τινά, Η 231· συνήθ. β'.) ἐπὶ πραγμάτων «πολέμοιο, μάχης» ἐξέρχομαι εἰς ἀπάντησιν τοῦ πολέμου, τῆς μάχης, ὅ ἐ. μετέχω (δὲν ἀποφεύγω) Ν 215, Υ 125, «τοιούτων ἔργων» ἐπιχειρῶ τοιαῦτα ἔργα, Ψ 643· περὶ θεῶν «ἑκατόμβης, ἱερῶν ἀντ.» ἀποδέχομαι τὴν ἑκατ., τὰ ἱερά, Α 67, α 25, γ 436· ὅθεν ἐν γένει μετέχω τινός, «ὀνήσιος» φ 402. Ὡσαύτως καὶ τὸ μέσον «γάμου» μετέχω τῆς τελετῆς τοῦ γάμου, Ω 62· γ'.) ὅταν τὸ ὑποκείμενον ἦνε πρᾶγμα, οἷον βέλος «στέρνων ἀντ.» ἐπιτυγχάνει τὰ στήθη, Ν 290· δ'.) μετὰ αἰτ. βαδίζω πρός τι «ἐμὸν λέχος ἀντιόωσα» βαδίζουσα πρὸς τὴν κλίνην μου, ἵνα παρακατακλιθῇ, Α 31, κατὰ τὸν Ναίγελσβαχ· ἄλλοι δὲ συνάπτοντες τὸ «λέχος» πρὸς τὸ «ἐποιχομένη»

ἐκλαμβάνουσιν ἀπολελυμένως τὸ «ἀντιόωσα» ‖. λίαν ἀπιθάνως. 2) τυχαίως ἀπαντῶ, ἐντυγχάνω, «τινί» σ 147, «ἐμῷ μένει» Ζ 127, Φ 151, 431· ἄνευ πτ. Κ 551, ἰδίως «ὁ ἀντιάσας» ὁ τυχών, ζ 193, ν 312, ρ 442. Β΄.) Μέσ. ἴδ. Α΄. 1) δ΄.).

ΑΝΤΊΒΙΟΣ [.⏑⏑.], Η, ΟΝ (βίη), κορ. ὁ βίαν ἐναντίον τινὸς μεταχειριζόμενος, ἐναντίος, ἀντίπαλος, ἐχθρικός, μόνον ἐν τῇ δοτ. «ἀντιβίοις ἐπέεσσι» Α 304, σ 315 κ. πλχ.—Ὡς ἐπίρ. μὲ τὴν σημ. ἐναντίον, κατά τινος, μεταχειρίζεται ὁ Ὅμ. ἅ.) τὸ οὐδ. ΑΝΤΊΒΙΟΝ «μάχεσθαί τινι» Γ 20, 435· δ΄.) τὴν θηλ. αἰτ. (ἤτις εἶνε κατὰ τὸν Δοιδερλ. καθαρὸν ἐπίρ.) ΑΝΤΙΒΊΗΝ «ἐρίζων τινί» φιλονεικῶ πρός τινα ὡς ἴσος πρὸς ἴσον, χωρὶς νὰ τῷ χαρίζω κανένα λόγον, Α 278, «ἔρχομαι ἀντιβίην τινί» ἐπέρχομαι κατά τινος εἰς μάχην, Ε 220, «πειρηθῆναί τινι ἀντιβ.» δοκιμάζω ἐμαυτὸν ἐναντίον τινὸς στῆθος πρὸς στῆθος, Φ 226.

ΑΝΤΙΒΟΛΈΩ (ἀντιβάλλω), ἀόρ. ἀντεβόλησα, Λ 809 (ὁ Βούττμαννος θέλει νὰ γράψῃ ἀντιβόλησα) ἀπαντῶ, „ἀντικρύζω“· ἅ.) μετὰ γεν. πράγματος, πηγαίνω εἰς ἀπάντησίν τινος, ἵνα μετάσχω αὐτοῦ, «μάχης, τάφου» δέχομαι (πηγαίνω εἰς) τὴν μάχην, παρευρίσκομαι εἰς τὴν κηδείαν, Δ 342, δ 547, μεταφ. «ἐπητύος» τυγχάνω ἐπιεικείας, φ 306· «γάμος ἀντιβολήσει» ὁ γάμος θά μ' εὕρῃ, θὰ γείνῃ, σ 272· δ΄.) μετὰ δοτ. τυχαίως ἀπαντῶ, „ἐβγαίνω ἐμπρός“, συνήθως ἐπὶ προσώπων, «τινί» Η 114, Λ 809, η 16 κ. ἄ. πλχ. σπανίως ἐπὶ πραγμάτων «φόνῳ» παρευρίσκομαι εἰς τὸν φόνον, λ 416, «τάφῳ» εἰς τὴν κηδείαν, ω 87· ἄνευ πτ. Λ 365 κ. ἀ. (‖. Ἵνα ἐννοήσῃ τις τὴν διάθεσιν τοῦ ῥήματος τούτου, δύναται νὰ παραβάλῃ τὸ τῆς καθομιλ. „προβάλλω“).

ΑΝΤΊΘΕΟΣ, Η, ΟΝ (ἀντί, θεός) ἰσόθεος, ὅμοιος μὲ θεόν, ἐν γένει ἔξοχος, σύνηθες ἐπιθ. τῶν ἡρώων, ἕνεκα τῆς καταγωγῆς, τῆς δυνάμεως καὶ ἄλλων σωματικῶν αὐτῶν ἀρετῶν· ἔτι δὲ καὶ τῶν ἑταίρων τοῦ Ὀδυσσέως, δ 571, τ 216· ἐνίοτε καὶ τῶν ἐθνῶν, Μ 408, ζ 241· σπανίως τῶν γυναικῶν, «ἄλοχος» λ 117, ν 378, καὶ τοῦ Πολυφήμου, α 70, καὶ τῶν μνηστήρων, ξ 18.

ΑΝΤΊΘΥΡΟΣ [..⏑.], ΟΝ (ἀντί, θύρα), ὁ ἀντικρὺ τῆς θύρας, μόνον ἐν τῇ φρ. «στῆ κατ' ἀντίθυρον κλισίης» ἐστάθη εἰς τόπον ἀπέναντι τῆς θύρας τῆς καλύβης κείμενον (ἐντὸς τῆς καλύβης), π 159 †. (Ταῦτα μὲν ὁ Ἀμεῖς καὶ Ῥούμπφ· ἄλλοι δ' ἐκλαμβάνουσι τὸ «ἀντίθυρον» ὡς τὴν θύραν τῆς αὐλῆς, ἢ τόπον τινὰ περιωρισμένον ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀπέναντι τῆς θύρας, ἀντιθάλαμον, προθάλαμον. ‖. Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ, ἡ ἔννοια τοῦ ὅλου χωρίου ἀπαιτεῖ τοῦ ἀντιθύρου τὴν θέσιν ἐκτὸς τῆς καλύβης, διότι ὁ Ὀδ. κατωτέρ. ς. 164, πειθόμενος εἰς τὸ νεῦμα τῆς θεᾶς ἐξέρχεται τοῦ μεγάρου).

ΑΝΤΊΚΛΕΙΑ, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Αὐτολύκου, γονὴ τοῦ Λαέρτου, μήτηρ τοῦ Ὀδυσσέως καὶ τῆς Κτιμένης, λ 85, ο 355 ἑξ.

ΑΝΤΙΚΛΟΣ, ὁ, εἷς τῶν ἐν τῷ δουρείῳ ἵππῳ κεκρυμμένων Ἀχαιῶν, δ 286.

ΑΝΤΙΚΡΎ, ἐπίρ. (ὡς εἰκάζεται, ἐκ τοῦ ἀντικρούω). 1)=ΑΝΤΗΝ, „ἀντικρύ, ἀντίκρα“, «μάχεσθαι» Ε 130, 819, «ἀπόφημι» κατὰ πρόσωπον, Η 362, μετὰ γεν. Θ 301. 2) κατ' εὐθεταν, „ἴσα“, «ἀντικρὺ δι' ὤμου» Δ 481, «ἀντικρὺ παραὶ λαπάρην» Γ 359, πρβλ. Ε 74, 189, Π 285, χ 16· ὄθ. δ΄.) „πέρα καὶ πέρα, ἴσα πέρα“, ἐντελῶς, «ἀν. ἦλυθ' ἀκωκή» διῆλθε πέραν, Ρ 49, Χ 327 «ἀντ. ἀπαράσσειν» ἐντελῶς ἀποκόπτω, Π 116, πρβ. Χ 867, τ 453. (Τὸ υ ἐν ἄρσει ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κείμενον εἶνε μακρόν, βραχὺ δὲ μόνον Ε 130, 819, ἔνθα κεῖται ἐν θέσει. ‖. Ἄλλη παραγωγὴ ὄχι μᾶλλον ἀπίθανος, εἶνε ἡ ἐκ τοῦ ἀντὶ καὶ κάρ, ἢ ἐκ τοῦ ἀντὶ καὶ κυρέω (κύρω)).

ΑΝΤΊΛΟΧΟΣ [.⏑..], ὁ, πρεσβύτατος υἱὸς τοῦ Νέστορος καὶ τῆς Εὐρυδίκης, γ 452 (κατ' ἄλλους δέ, οἷος ὁ Ἀπολδ., τῆς Ἀναξιβίας) ἔξοχος πολεμιστὴς καὶ πιστὸς φίλος τοῦ Ἀχιλλέως, Ψ 556. Τελουμένων ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Πατρόκλου τῶν ἀγώνων, ἔλαβεν ἐν μὲν τῇ ἁρματοδρομίᾳ τὸ δεύτερον ἆθλον, ἐν δὲ τῷ ἁπλῷ δρόμῳ τὸ τελευταῖον, Ψ 301 ἑξ. 586 ἑξ. 785 ἑξ. Ἀπέθανεν ἐν Τροίᾳ ὑπὸ τοῦ Μέμνονος φονευθείς, δ 188.

ΑΝΤΊΜΑΧΟΣ [.⏑⏑.], ὁ, εἷς τῶν Τρώων, πατὴρ τοῦ Ἱππολόχου, Πεισάνδρου καὶ Ἱππομάχου, ὁριστικώτατα πάντων ἀρνηθεὶς τὴν ἀπόδοσιν τῆς Ἑλένης, Λ 123 ἑξ.

ΑΝΤΊΝΟΟΣ [.⏑..], ὁ, υἱὸς τοῦ Εὐπείθους, ὁ αὐθαδέστατος τῶν μνηστήρων, ῥίπτει τὸ θρονίον κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως, ἐρεθίζει τὸν Ἴρον κατ' αὐτοῦ, καὶ φονεύεται ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως, δ 660, ρ 462, σ 78, χ 15 ἑξ.

ΑΝΤΊΟΝ [.⏑.], ἐπίρ. ἴδ. ΑΝΤΊΟΣ.

ΑΝΤΙΌΠΗ [.⏑..], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἀσωποῦ, μήτηρ τοῦ Ἀμφίονος καὶ τοῦ Ζήθου, λ 260 ἑξ. Κατὰ δὲ τὸν Ἀπολδ. θυγάτηρ τοῦ Νυκτέως.

ΑΝΤΊΟΣ [.⏑.], Η, ΟΝ (ἀντί), ὁ ἀπ' ἀντικρύ, ἔμπροσθεν, κατὰ πρόσωπον· ἅ.) ἐπὶ φιλικῆς ἐννοίας, μετὰ ῥημάτων εἰς ἐπιῤῥηματικὴν σημασίαν, «ἀντ. ἐλθεῖν» Β 185, Λ 584 κ. ἀ. π 14· «οὐκ ἀθρῆσαι δύνατ' ἀντίη» νὰ ἴδῃ κατὰ πρόσωπον, τ 478· συνήθως μετὰ γεν. «ὅστις τοὔγ' ἀντίος ἔλθῃ» ὅστις προσέλθῃ εἰς τοῦτον (τὸν νεκρόν) Ε 301 κ. ἀ. (‖. μᾶλλον ἀνήκει τὸ παράδειγμα τοῦτο εἰς τὴν ἑξῆς σημ. καὶ σημ. ἐναντίον αὐτοῦ, τοῦ Αἰνείου)· δ΄.) ἐπ' ἐχθρικῆς ἐννοίας, ἐναντίος, Ν 146 κ. ἀ. σπανιωτέρα ἡ φράσ. «ἀντίον ἐλθεῖν» Υ 22 (καὶ Ε 301)· μετὰ δοτ. Ο 584, Υ 422· μετὰ γεν. Ρ 8, Φ 150 κ. ἀ. «ἀντ. ἰέναι τινός» Η 78, χ 90· «ἀντ. ἵστασθαί τινος» ἀντιτάσσομαι εἴς τινα ἐν τῇ μά-

χῃ, Ρ 31, πρβλ. Φ 144· «τῇ δ' ἀντίον ὦρνυτ' Ἀπόλλων» Η 20.—Τὸ οὐδ. ἀντίον καὶ πληθ. ἀντία κεῖται πολλάκις ὡς ἐπίρ. ά.) ἀπέναντι, „ἀγνάντια" «ἀντίον ἴζειν» ξ 79· μετὰ γεν. «ἰέναι ἀντίον τινός» ὑπάγω εἰς ἀπάντησίν τινος, Ε 256 «ἀντ' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε(δίφρον)» Γ 425· ἐνώπιον «ἀντία δεσποίνης φάσθαι» ο 377, «ἀντίον ἐνισπεῖν» κατὰ πρόσωπον, ἔμπροσθέν μου, ρ 529· β΄.) ἐχθρικῶς ἐναντίον, κατά τινος μετὰ γεν. «στήμεναι ἀντία τινός» Χ 253 πρβλ. Φ 481· «ἀντία μάχεσθαι» Υ 88 «σέθεν ἀντίον εἴπῃ» ἀντείπῃ σοι, Α 230· «ἀντίον αὐδᾶν τινα» ἀπαντῶ, ἀποκρίνομαι εἴς τινα, Γ 203 κ. ἀ. (ὅπου ἡ αἰτ. ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ αὐδᾶν, ἴδ. ΑΪΔΑΩ).

ΑΝΤΙΟΩ, ἴδ. ΑΝΤΙΑΩ.

ΑΝΤΙΠΕΡΑΙΟΣ, Η, ΟΝ (ἀντιπέρας) ὁ ἀντίπερα κείμενος, „ἀντικρυνός" «τὰ ἀντιπέραια» ἡ ἀπέναντι παραλία, Β 635 †.

ΑΝΤΙΣΧΕΣΘΕ, ἴδ. ΑΝΤΕΧΩ.

*ΑΝΤΙΤΟΜΟΣ, ΟΝ (ἀντί, τέμνω), κορ. ὁ ἐναντίον τινὸς κεκομμένος, «τὸ ἀντίτομον» τὸ ἀντίδοτον, τὸ ἀντιφάρμακον, Ὑ. Δήμ. 229.

ΑΝΤΙ·ΤΟΡΕΩ, ἀόρ. ά. ἀντετόρησα, τρυπῶ μέχρι τοῦ ἀντιθέτου μέρους· ά.) διατρυπῶ, διὰ τῆς λόγχης, μετὰ γεν. «χροός» *Ἰλ. Ε 337· β΄.) διαῤῥήγνυμι, μετὰ αἰτ. «δόμον» Κ 267. Ὑ. Ἑρμ. 178.

ΑΝΤΙΤΟΣ [.⏑.], ΟΝ, ἐπικ., πιθανῶς κατὰ συγκοπ. ἐκ τοῦ ἀχρ. ἀνάτιτος κατὰ τὸν Λόβεκκ, πιθανώτερον δὲ κατὰ τὸν σχολ. εἰς Ω 213 ἐκ τοῦ ἀχρ. ἀντίτιτος· μόνον ἐν τῇ φρ. «ἄντιτα ἔργα» ἐκδικητικά, ἀνταπόδοτα ἔργα, ρ 51 †. Πρβλ. ΤΙΤΟΣ.

ΑΝΤΙΦΑΤΗΣ [.⏑⏑.], ΑΟ, ὁ, μετάπλαστ. αἰτ. ΑΝΤΙΦΑΤΗΝ, κ 114. 1) εἷς τῶν Τρώων, Μ 191. 2) υἱὸς τοῦ Μελάμποδος, πατὴρ τοῦ Οἰκλέως ο 242. 3) βασιλεὺς τῶν Λαιστρυγόνων κατὰ τὸν σχολ. υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, κ 106 ἑξ.

ΑΝΤΙΦΕΡΙΖΩ, ἀντιπαραβάλλομαι, «τινί» *Ἰλ. Φ 357, «τί» ὡς πρός τι, Φ 488, πρβλ. ΙΣΟΦΑΡΙΖΩ. Ἐκ τοῦ

ΑΝΤΙ·ΦΕΡΩ, μόνον μέσ., ἀντιτάσσομαι, ἐναντιοῦμαι, π 238· «μάχῃ» Ε 701· μετὰ αἰτ. τοῦ πράγματος καὶ δοτ. τοῦ προσ. «μένος τινί» ἀντιπαραβάλλομαι πρός τινα κατὰ τὸ μένος, Φ 482· «ἀργαλέος Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι» εἶνε δεινὸν νὰ ἐναντιωθῇ τις εἰς τὸν Ὀλύμπιον, Α 589· ἴδ. ΑΡΓΑΛΕΟΣ.

ΑΝΤΙΦΟΝΟΣ, ὁ (ἀμοιβαίως φονεύων) νεώτερός τις υἱὸς τοῦ Πριάμου, Ω 250.

ΑΝΤΙΦΟΣ [.⏑.], ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἑκάβης, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως ζωγρηθεὶς καὶ ἀντὶ λύτρων ἀποδοθείς, Δ 490. Ἀποθνήσκει ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος, Λ 101. 2) υἱὸς τοῦ Πυλαιμένους καὶ τῆς νύμφης Γυγαίας, Μαιόνιος καὶ σύμμαχος τῶν Τρώων, Β 864. 3) υἱὸς τοῦ Ἡρακλείδου Θεσσαλοῦ, στρατηγὸς τῶν ἐκ Νισύρου καὶ τῶν Καλυδνῶν νήσων Ἀχαιῶν, Β 678. 4) ἑταῖρος τοῦ Ὀδυσσέως, Ἰθακήσιος, υἱὸς τοῦ Αἰγυπτίου, β 19 ἐξ. 5) φίλος τοῦ Ὀδυσσέως, ρ 68.

ΑΝΤΛΟΣ, ὁ, τὸ ἐν τῇ ἀντλίᾳ τοῦ πλοίου συρρέον δυσῶδες ὕδωρ, ὅπερ καὶ «ἀντλία» ἐλέγετο (Λατ. sentina), καὶ αὐτὴ ἡ ἀντλία, τὸ κατώτατον μέρος τοῦ πλοίου, μ 411, ο 479. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἀνατέλλω. ‖. πιθανώτερον δὲ κατὰ τὸν Κούρτιον καὶ ἄλλους γλωσσολόγους ἐκ τοῦ ἀνὰ καὶ τλάω).

ΑΝΤΟΛΗ, ἴδ. ΑΝΑΤΟΛΗ.

ΑΝΤΟΜΑΙ, ἕτερος ποι. τύπος τοῦ ΑΝΤΑΩ, μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ἀπαντῶ, συναντῶ· ά.) τυχαίως, Β 595, Θ 812· πίπτω ἐπί τινος, περὶ τῆς ἀκωκῆς τοῦ δόρατος «ἀργύρῳ» Λ 237. β΄.) ἐπίτηδες, Χ 203, καὶ ἐχθρικῶς «ἀλλήλοισιν ἐν πολέμῳ» Ο 698, Ρ 788· ζευγματικῶς «ὅθι διπλόος ἤντετο θώρηξ» ὅπου ὁ θώραξ διπλοῦς συνηντᾶτο, ὅ ἐ. συναντώμενος ὁ κυρίως θώραξ πρὸς τὸν ἐπ' αὐτοῦ ζωστῆρα (ἴδ. τ. λ.) ἐγίνετο διπλοῦς, Δ 133, Υ 415.

ΑΝΤΡΟΝ, τό, σπήλαιον (ἴδ. τ. λ. ΣΠΕΟΣ) „σπηλιά" *Ὀδ. ι 216 κ. ἄ. πλχ.

Ἄντρων, ωνος, ὁ, (παράλιος πόλις τῆς Θεσσαλίας ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τῆς Οἴτης, κυρ. τόπος σπηλαίων περιεκτικός, Β 697, Ὑ. Δήμ. 494 (ἔνθα τονίζεται Ἄντρων).

ΑΝΤΥΞ, ΥΓΟΣ [⏑.], ἡ, κυρ. πᾶσα κορτότης, ὅθ. 1) μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ: «σάκεος» ἢ «ἀσπίδος», ἡ περιφέρεια τῆς ἀσπίδος, κύκλος μετάλλινος περιλαμβάνων τὴν ἀσπίδα, Ξ 412, Σ 479 κ. ά. 2) ἡ καμπύλη ἐκείνη ῥάβδος, ἡ περιθέουσα περὶ τὸ χεῖλος τοῦ ὄπισθεν ἀνοικτοῦ δίφρου τοῦ ἅρματος, καὶ χρησιμεύουσα ὡς ἔρεισμα ἢ λαβὴ τοῦ ὀχουμένου, ἢ εἰς προσάρτησιν τῶν ἡνίων, ἡ ἄκρα, τὸ περιθώριον, ὁ γύρος, τὸ χεῖλος τοῦ δίφρου, Ε 262, 322, Φ 38. Πολλάκις ἡ καμπύλη ἐκείνη ῥάβδος μόνη ἀπετέλει τὰς παρειὰς τοῦ δίφρου, «ἄντυγες», Λ 535, Υ 500. (‖. Πιθανώτερον ὅμως εἶνε ὅτι καὶ ἐνταῦθα καὶ ὅπου ῥητῶς ἀναφέρονται «δοιαὶ ἄντυγες» Ε 728, ἐννοοῦνται δύω ῥάβδοι καμπύλαι, περιθέουσαι ἡ μὲν τὸ ἄνω, ἡ δὲ τὸ μέσον μέρος τοῦ δίφρου). 3) τροχιὰ τῶν πλανητῶν, «τριτάτη» ἡ τοῦ Ἄρεως, Ὑ. 7, 8. *Ἰλ.

ΑΝΥΜΙ, ἴδ. ΑΝΥΩ.

ΑΝΥΣΙΣ [⏑⏑⏑], ΙΟΣ, ἡ (ἀνύω) ἐκτέλεσις, ἐκπλήρωσις «ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν» ἐκπλήρωσις ὑπ' αὐτῶν δὲν θὰ γείνῃ, οὐδὲν θὰ κατορθώσωσι, Β 347· (‖. ἢ μᾶλλον ὄφελος, προκοπή, „προκοπὴ ἀπ' αὐτοὺς δὲν θὰ ἦνε" ἂν τοὺς κρατήσῃς· ὡσαύτως) «οὐκ ἄνυσίν τινα δήομεν» δὲν θὰ εὕρωμεν κανὲν ὄφελος, δὲν θὰ ἔχωμεν καμμίαν προκοπήν, οὐδὲν θὰ κατορθώσωμεν, δ 544.

ΑΝΥΩ [⏑⏑–] (ἄνω), μέλ. ἀνύσω, ἀόρ. ά. ἤνυσα, μέσ. μέλ. ἀνύσομαι, ἐπικ. σσ, ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, τελειώνω· ά) κυρ. μετὰ αἰτ. «θοῶς δέ οἱ

ἤνυτο (συγκεκομ. γ'. ἐν. τοῦ παθ. παρατ. ἀντὶ τοῦ ἠνύετο, ἢ παθ. παρατ. ἐξ ἑτέρου τύπου ἄνυμι, καὶ παθ. ἄνομαι, τοῦ παρὰ Θεοκρ. 2, 92) ἔργον» ταχέως ἐξετελεῖτο τὸ ἔργον του, ε 243. Μέσ. «οὐ γὰρ οἰω-ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα» (ὅπου ἐξυπακούεται ὑποκ. «ἡμᾶς») δὲν πιστεύω ὅτι θὰ κατορθώσωμεν ταῦτά μας τὰ ἔργα, τὴν ἐπιχείρησίν μας, π 373· ὅθεν κατορθώνω μετὰ μετοχ. «οὐκ ἀνύω φθονέουσα» οὐδὲν κατορθώνω διὰ τοῦ φθόνου, Δ 56· 6'.) διανύω, διέρχομαι, τελειώνω ὁδόν τινα, διάστημά τι, «ὅσον τε νηῦς ἤνυσεν» ὅσον μία ναῦς διανύει (μέρος ὁδοῦ), δ 357· πρβλ. ο 294 καὶ 1 ΑΝΩ. γ'.) τελειώνω, ὅ ἐ. καταναλίσκω, παραναλίσκω, περὶ τοῦ πυρός, «ἐπεὶ δή σε φλὸξ ἤνυσεν Ἡφαίστοιο» ἀφ' οὗ ἔγεινες παρανάλωμα τῆς φλογός, ω 71. [Τὸ υ μένει βραχὺ εἰς πάντας τοὺς χρόνους].

1. ΑΝΩ, παρατ. ἦνον, τελειώνω «ἔργον» Σ 473· «ὁδόν» γ 496.—Μέσ. συμπληροῦμαι, εἶμαι εἰς τὸ τέλος, περὶ χρόνου, οἷον «νὺξ ἄνεται» Κ 251. (Κατὰ τὸν Λόβεκκ πρωτόθετος ῥίζα τοῦ ἀνύω· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τούτου παράγωγον.—Τὸ α εἶνε μακρόν, πλὴν ἐν τῇ Σ 473, ὅπου τινὲς διὰ τοῦτο παραδέχονται ἀντὶ τοῦ «ἄνοιτο» τὴν γραφήν: ἄνυτο [⏑–.] ὡς εὐκτ. τοῦ ἄνυμαι, ἴδ. ΑΝΊΩ).

2. ΑΝΩ [⏑], ἐπίρ. (ἀνά) ἐπάνω, πρὸς τὰ ἄνω, μόνον λ 596 καὶ Ω 544 «ὅσον Λέσβος ἄνω ἐντὸς ἐέργει» ὅσον περικλείει ἐντὸς ἡ Λέσβος πρὸς τὰ ἄνω, δηλ. πρὸς τὴν Τροίαν, πρβλ. ΚΑΘΥΠΕΡΘΕΝ.

ΑΝΩΓΑ [⏑.⏑], ἐπ. ἀρχαῖος παρακ. ἀναύξητος μὲ σημ. ἐνεστ. κελεύω, προστάττω, προτρέπω, παρακινῶ, συνήθ. μετὰ αἰτ. καὶ ἀπαρεμφ. «τοὺς γὰρ ἀνώγει σφοὺς ἵππους ἐχέμεν» Δ 301· «Παιήον' ἀνώγει ἰήσασθαι» Ε 899· «μαχέσασθαι» Υ 179, «ἐγεῖραι» Ε 509 κ. πλχ. σπανίως δὲ μετὰ δοτ. προσώπου, κ 531, υ 139 καὶ π 339, ἔνθα ὅμως τὸ «οἱ» δύναται καὶ εἰς τὸ «μυθήσασθαι» ν' ἀποδοθῇ· πολλάκις οἷον πλεοναστικῶς συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἐποτρύνω», «κέλομαι»· συχνοτάτη ἡ φράσ. «θυμὸς ἀνώγει» ἢ «θ. ἄνωγέ με» „ἡ καρδία μου τὸ λέγει, τὸ θέλει".—Οἱ παρ' Ὁμ. εὑρισκόμενοι σχηματισμοὶ εἶνε οἱ ἑξῆς: τοῦ παρακ. ἐνικ. ἄνωγα, ἄνωγας, ἄνωγε, πληθ. συγκεκομ. ἄνωγμεν, Ὑ. Ἀπόλ. 528, ὑποτ. ἀνώγῃ, εὐκτ. ἀνώγοιμι, Τ 206, ἀνώγοις, ἀνώγοι, ἀνώγοιτε, λ 356, προστ. ἄνωχθι (τὸν ὁμαλὸν τύπον ἄνωγε δὲν ἔχει ὁ Ὅμ.) ἀνωγέτω, 6 195, συνήθ. δὲ ἀνώχθω, πληθ. ἀνώγετε, ψ 132 καὶ ἄνωχθε, ἀπρφτ. ἀνωγέμεν ἀντὶ τοῦ ἀνωγέναι· ὑπερσυντ. μὲ σημ. παρατατ. ἠνώγεα (πάντοτε μετὰ συνιζήσεως τῶν τελευταίων συλλαβῶν), γ'. ἐν. ἠνώγει καὶ ἀνώγει, Ψ 123, ἔτι δὲ ἠνώγειν (κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ ἠνώγεεν) Ζ 170, Η 394. Ἐν τῷ ἑτέρῳ τούτων τῶν χωρίων ἐγράφετο πρὸ τοῦ Σπιτζνέρου ἠνώγεον, ὑπερ ἐθεωρεῖτο γ'. πληθ. τοῦ παρατατ. ἔκ τινος ἐνεστῶτος: ἀνωγέω. Πολλάκις ὁ παρακείμενος μεταπίπτει εἰς τὴν κλίσιν τοῦ ἐνεστῶτος· ὅθεν γ'. ἐν. τοῦ ἐνεστ. ἀνώγει, 6'. δυϊκὸν ἀνώγετον, Δ 287, παρατ. ἠ ἀόρ. ἤνωγον, Ι 578, καὶ γ'. ἐν. ἤνωγε, Ὑ. Δήμ. 298 καὶ ἄνωγον, Ε 805, ι 331, ψ 267, μέλ. ἀνώξω, π 404· ἀόρ. ἀ. ἤνωξα, κ 531. (Ὁ μὲν Βούττμαννος ἀνάγει τὸ ῥ. εἰς ἀρχαῖόν τι θέμα: ἄγγω, συγγ. τῷ ἀγγέλλω· κατ' ἄλλους δὲ εἶνε ἀρχαῖος παρακ. τοῦ ἀνάσσω, ἢ ἐκ τοῦ ἄνω, ἀνύω. ‖. Οὐδὲν τούτων εἶνε ἱκανῶς πιθανόν).

ΑΝΗΓΕΝ, ἴδ. ΑΝΟΙΓΝΥΜΙ.

ΑΝΗΓΑ, ἴδ. ΑΝΩΓΑ.

ΑΝΘΕΩ, ἀορ. μετοχ. ἀνώσας, ἀπωθῶ (τὴν ναῦν) εἰς τὸ πέλαγος, ο 552 †.

ΑΝΗΪΣΤΙ [⏑.––], ἐπίρ. ἀνελπίστως, ἀπροσδοκήτως, δ 92 †. Ἐκ τοῦ

ΑΝΗΪΣΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, οἴομαι), ἀνέλπιστος, ἀπροσδόκητος, Φ 39 †. Ἐπ. 5, 1.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ [..⏑.], ΟΝ (ἀ, ὄνομα), ἄνευ ὀνόματος, ἀνώνυμος, θ 552 †.

ΑΝΩΟΜΑΙ, ἀκατανόητος γραφὴ ἐν Ὑ. Ἀπόλ. 209, ἀνθ' ἧς ὁ μὲν Οὐόλφιος ἔγραψε μνωόμενος, ὅπερ καὶ παραδεκτὸν ἐγένετο εἰς τὸ κείμενον (ἴδ. ΜΝΑΟΜΑΙ)· ὁ δὲ Λόβεκκ εἴκασε μωόμενος, καὶ ὁ Ἔρμαννος ἀγαιόμενος.

ΑΝΩΧΟΙ, ΑΝΩΧΘΕ, ΑΝΩΧΘΩ, ἴδ. ΑΝΩΓΑ.

ΑΞΑΣΘΕ, ΑΞΑΝΤΟΣ, ΑΞΕΜΕΝ, ΑΞΕΜΕΝΑΙ, ΑΞΕΤΕ, ἴδ. ΑΓΩ.

ΑΞΙΝΗ [.–.], ἡ (ἴσ. ἐκ τοῦ ΑΓΝΥΜΙ) ἡ καὶ νῦν οὕτως „ἀξίνη" λεγομένη, ὁ πέλεκυς, ἔτι δὲ καὶ μὲ Λατ. λ. „τσεκοῦρι"· παρ' Ὁμ. μόνον ὡς ὅπλον ἀγχέμαχον καὶ τοῦτο σπάνιον καὶ μόνον, ὡς φαίνεται, παρὰ τοῖς Τρωσὶν ἐν χρήσει, Ἰλ. Ν 612, Ο 711.

ΑΞΙΟΣ, ΙΗ, ΙΟΝ (ἄγω=ζυγίζω, ἔχω βάρος) κυρίως ἰσοβαρής, ὅθεν ἴσην ἀξίαν ἔχων, ἀντάξιος, ἰσότιμος μετὰ γεν. «λέβης βοὸς ἄξιος» ἔχων ἀξίαν ἑνὸς βοός, Ψ 885· «οὐδ' ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν Ἕκτορος» δὲν ἀξίζομεν οὐδὲ τόσον, ὅσον εἷς ὁ Ἕκτωρ, Θ 239· «σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς» θὰ ἦνε εἰς σὲ ἄξιον ἀνταλλαγῆς, θὰ ἀξίζῃ νά το ἀνταλλάξῃς, θὰ λάβῃς ἀντάξιον δῶρον, α 318· «πάντων Ζεὺς ἄξιον ἦμαρ ἔδωκεν» ὁ Ζ. ἔδωκεν ἡμέραν, ἥτις ἀξίζει ἴσα μὲ ὅλας τὰς ἄλλας, Ο 719· «ἦ ἄρα δή τι εἴσκομεν ἄξιον εἶναι;» θεωροῦμεν ὀλίγον ἀντάξιον, νομίζομεν ὅτι ἔχει τινὰ ἀξίαν; Ν 446· «πολέος ἄξιος» πολλοῦ ἄξιος, Μ 562, θ 405· ὅθεν ἁρμόδιος, πρέπων, ἀξιόλογος, „ἄξιος" (οἷον ἐν τῇ φράσ. „καλὸς καὶ ἄξιος" καὶ ἐπὶ πραγμάτων „καλὰ καὶ ἄξια") «ἄποινα» Ζ 46 «ὦνος» ο 429, «δῶρα» Ι 261, «τι ἄξιον ἀλφεῖν» κερδαίνω τι ἀξιόλογον, υ 383.

Ἀξιός, ὁ, ποταμὸς τῆς Μακεδονίας, ἐκβάλλων εἰς τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον, νῦν λεγόμενος Βαρδάρι, Β 849.

ΑΞΥΛΟΣ, ΟΝ [.⏑.] (ἀ, ξύλον), μὴ ξυλευθείς,

ἀξύλευτος, ἑπομένως πολύξυλος «ὕλη» Α 155 †.

Ἄξυλος [.⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Τεύθραντος ἐκ τῆς ἐν Θράκῃ Ἀρίσβης, ὑπὸ τοῦ Διομήδους φονευθείς, Ζ 12.

ἌΞΩΝ, ονος, ὁ (ἄγω), ὁ ἄξων τοῦ ἅρματος, εἰς ὃν εἶνε προσηρμοσμένοι ἑκατέρωθεν οἱ τροχοί, „ἀξόνιν“ παρὰ Κυπρίοις (Σακελ. Κυπρ. ἐν λ.) «σιδήρεος» Ἰλ. Ε 723, «χάλκεος» Ν 30, «φήγινος» Ε 838 κ. ἀ. «ὑπὸ δ' ἄξοσι φῶτες ἔπιπτον» συνεκδοχικῶς εἰρημ. ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τοὺς τροχοὺς ἢ ὑπὸ τὰ ἅρματα, π 378.

ἀοιδή [⏑..], ἡ, συνηρ. παρὰ τοῖς μετέπειτα ᾠδή, ὅπ. ἴδε, (ἀείδω)· ά.) τὸ χάρισμα τῆς ᾠδῆς, ἡ τέχνη τοῦ ἄδειν ἢ „ψαλτικὴ τέχνη“ Β 595, θ 498· β΄.) ἡ ἐνέργεια τοῦ ᾄδειν, ᾠδή, „τραγούδημα“ καὶ „τραγοῦδι“, συνήθως κιθαρῳδία, α 328, 421, ρ 605· γ΄.) ᾆσμα, ᾀδόμενον ποίημα, „τραγοῦδι“ «στονόεσσα ἀοιδή» θλιβερὸν ᾆσμα, Ω 721· δ΄.) θέμα ᾄσματος, παράδοσις, θ 580· ὡσαύτως περὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, ω 200 (ἔνθα ὁ Φαῖσις ἐκλαμβάνων τὴν ἀοιδὴν εἰς τὴν σημ. γ΄.) ἔξωθεν ὑπονοεῖ ἄνευ πολλῆς πιθανότητος τὸ αὐτῇ=περὶ αὐτῆς)· εἰς τὴν αὐτὴν σημ. λαμβάνουσι τὴν λ. καὶ ἐν τῷ στ. 197 ὁ Βόθης καὶ Βέκκερος, γράφοντες ἐν τῷ ἑφεξῆς στ. «ἐχέφρονα Πηνελόπειαν».

ἀοιδιάω [⏑.⏑..] (ἀοιδή) ᾄδω, ψάλλω, „τραγουδῶ“ Ὀδ. ε 61. χ 227.

ἀοίδιμος [⏑.⏑.], ον (ἀοιδή) ἄξιος νὰ ἦνε θέμα ᾄσματος, ἢ ᾀδόμενος, ἐν ᾄσμασι φερόμενος, Γ. Ἀπ. 299· ἀοίδιμος, περίφημος, Ζ 358 †.

ἀοιδός, ὁ (ἀείδω), (κυρίως ἐπίθ. ὅθεν «ἀοιδὸς ἀνήρ», γ 267) ὁ ψάλτης, ὁ παρὰ τὴν νεκρικὴν κλίνην τοῦ Ἕκτορος, Ω 720 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλιάδος)· ἰδίως ὁ ψάλτης καὶ ποιητὴς συγχρόνως, ἀνάλογος τῶν ἐν τῷ μέσῳ αἰῶνι Φραγκικῶν bardes καὶ troubadours, α 325 ἑξ. — Ὁ ἀοιδὸς ἦτο πολὺ ἔντιμον πρόσωπον, α 351· βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες ἐτίμων αὐτὸν διὰ τῆς φιλίας καὶ ἐμπιστοσύνης των· ὁ Ἀγαμέμνων, ἀπερχόμενος εἰς τὴν Τροίαν, ἐπέτρεψεν εἰς ἀοιδὸν τὴν φυλακὴν τῆς γυναικός του, γ 267. Ἐμπνέεται, ὡς καὶ ὁ μάντις, ὑπό τινος θεότητος, τῆς Μούσης, θ 73, καὶ διὰ τοῦτο εἶνε ἱερὸς καὶ ἀπαραβίαστος, πρβλ. χ 345· εἶνε μὲν αὐτοδίδακτος, διότι οὐδεὶς αὐτὸν ἐδίδαξε τὴν τέχνην του, χ 347, ἀλλὰ παρὰ θεοῦ ἢ τῆς Μούσης ἔλαβε τὸ χάρισμα τῆς ἀοιδῆς, ρ 518 ἑξ. πρβλ. θ 480, 488. — ‖. Ὅπως πολλὰ τῆς ἀρχαιότητος ἢ μνημεῖα, ἢ ἔθιμα, ἢ λέξεις περιεσώθησαν μέχρι τοῦ νῦν, ἀλλ' ἀποβαλόντα τὴν ἀρχαίαν λάμψιν καὶ τὰ ζωηρὰ χρώματα, δι' ὧν τὸ πάλαι περιεκοσμοῦντο, οὕτω καὶ ὁ ἀοιδὸς διεσώθη μέν, ἀλλὰ περιῆλθεν εἰς τὸν ἄθλιον ἐπαίτην ἢ Κραβαρίτην, τὸν φέροντα ἀντὶ τῆς ἀρχαίας καλλιφώνου φόρμιγγος τὴν μονότονον καὶ μελαγχολικὴν λύραν, τὸν παρακαθήμενον εἰς τὰς ὁδούς, ἢ περιφερόμενον εἰς τὰς θύρας τῶν πλουσίων, καὶ ἄγαν ἐπικῶς τουτέστι μονοτόνως ψάλλοντα τὰ ἀνδραγαθήματα ἥρωός τινος τῆς ἐπαναστάσεως ἢ κλέπτου.

ἀολλής, ές (εἴλω, ἐόλημαι καὶ α ἀθρ.), συνηθροισμένος, συσσωρευμένος, συμπεπυκνωμένος, ἰδίως περὶ τῶν πυκνῶν τάξεων τῶν πολεμιστῶν, Ε 498, Μ 78, 443, Ν 39· παμπληθής, σωρηδόν· «φῶκαι ἦλθον ἀολλέες» δ 448, «οἱ (μνηστῆρες) δ' αἰεὶ ἀολλέες ἔνδον ἔασιν» υ 40· «βάλλον δ' ἐν ἐλεοῖσιν ἀολλέα» ἔρριπτον σωρηδόν, συνεσσώρευον, ξ 432· ἐντεῦθεν σημ. καὶ ἀθρόοι, πάντες ὁμοῦ, «υἷες ἠγερέθοντο ἀολλέες», γ 425, πρβλ. κ 259· συνάπτεται καὶ μετὰ τοῦ ἅπας, χ 446· «σὺν νηυσὶν ἀολλέσιν, αἵ μοι ἕποντο, φεῦγον» γ 165. — Ἐντεῦθεν

ἀολλίζω, ἀόρ. ἀόλλισα, παθ. ἀολλίσθην, συναθροίζω, συνάγω, ἐπὶ ἀνθρώπων, μετὰ αἰτ. Ἰλ. Ζ 270, 287. Παθ. καὶ μέσ. συναθροίζομαι Ο 588, Τ 54.

ἌΟΡ, ορος, τό (ἀείρω), τὸ ξίφος, ὅπερ ἐφορεῖτο κρεμάμενον ἀπὸ τοῦ ἀορτῆρος, «ὀξύ» Φ 173, Λ 24 «τανύηκες» Ξ 385 κ. ἀ. ταὐτὸν πρὸς τὸ «ξίφος», πρβλ. θ 403 καὶ 406, κ 294 καὶ 321. Ὑπάρχει καὶ κατὰ γένος μετάπλαστος αἰτ. πληθ. «ἄορας» ρ 222, ὅπου καὶ τὸ «ἄορας» καὶ «λέβητας» ὁ μὲν Φαῖσις καὶ Ἀμεῖς ἐκλαμβάνουσιν εἰς τὴν σημ. τῶν πρὸς τιμὴν διδομένων ξενίων ἐν γένει· οἱ δὲ ἀρχαῖοι ποικιλοτρόπως ἑρμηνεύουσιν: ὁ Ἡσύχιος ἀποδίδει εἰς τὴν λ. τὴν συνήθη σημαΐσιαν· ὁ δὲ Εὐστάθιος, ὁ Ἀπολλών., τὸ ΜΕ, τὸ ΕΓ, ὁ Ὡρίων θεωροῦσιν ὅτι ἔγεινε κατὰ μετάθεσιν ἐκ τοῦ ὄαρας=γυναῖκας· κατὰ δὲ τὸν σχολ. καὶ τὸν Σουΐδαν σημ. τρίποδας. Ὁ δὲ Ἄρενς ἀποφεύγει τὸν παράδοξον σχηματισμόν, διορθῶν ἄορά γ'. [Ἐν μὲν ταῖς δισυλλάβοις πτώσεσιν εἶνε τὸ α βραχύ, ἐν δὲ ταῖς τρισυλλάβοις μακρὸν μὲν ἐν ἄρσει, βραχὺ δὲ ἐν θέσει].

ἀορτήρ [⏑..], ῆρος (ἀείρω), ὁ, ἱμὰς ἢ σχοινίον, ἐξ οὗ κρέμαται, ἢ δι' οὗ αἴρεται ἡ πήρα, ν 438, ρ 198· ἰδίως ὁ ἱμάς, ἐξ οὗ κρέμαται τὸ ξίφος, ἄλλως τελαμὼν λεγόμενος, Λ 31, λ 609.

ἀοσσητήρ [⏑...], ῆρος, ὁ, βοηθός, σύμμαχος, σωτήρ, ὑπερασπιστής, Ο 254, δ 165 κ. ἀ. (ἐκ τοῦ: ἀοσσέω=βοηθῶ, τοῦ ὁποίου ἀμφίβολος ἡ παραγωγή· κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ: ὄσσα, ὅπως δῆθεν ἐκ τοῦ βοή τὸ βοηθέω· κατ' ἄλλους δὲ ἀρχαῖος τύπος=ἀοζέω, ὅπερ σημ. ὑπηρετῶ· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. συγγεν. τοῦ ὄσσεσθαι. ‖. Πάντη διάφορα τούτων, ἀλλ' οὐχὶ πολὺ προφανέστερα παρέχει ὁ Κούρτιος. Ὁ δὲ Δύντζερος ἐκ τοῦ α ἀθροιστικοῦ καὶ ὀθ-(=ὠθῶ, μάχομαι) οἱονεὶ σύμμαχος, ἐπίκουρος).

ἄοτος, ον (ἀ, οὐτάω), ἀπλήγωτος, ἀβλαβής, Σ 536 †. (‖. Κατὰ τὸν Δύντζερον βραχύ-

τερος τύπος ἀντὶ τοῦ: ἀνούτατος, ἴδ. τ. λ.; προϋποθέτων οὐσιαστικόν τι οὗτος=πληγή).

Ἀπ·αγγέλλω, παρατ. θαμ. ἀπαγγέλλεσκον, P 409, σ 7, ἀόρ. ἀ. ἀπήγγειλα, φέρω ἀγγελίαν, εἴδησιν (‖. ὀπίσω, δηλ. πρὸς ἐκεῖνον ὅστις ἢ μὲ ἔστειλεν ἐπὶ τούτῳ, ἢ ὅπως δήποτε προσδοκᾷ) «τινί τι» I 626, P 409 κ. ἀ. «πάλιν ἀπαγγ.» ι 95, ὅπου τὸ «πάλιν» φαίνεται μὲν ὅτι πλεονάζει, ἐπιτείνει δὲ καὶ σαφέστερον ὁρίζει τὴν ἔννοιαν τῆς προθέσεως.

Ἀπ·άγχω, „πνίγω“, μετὰ αἰτ. τ 230 †.

Ἀπ·άγω, μέλ. ἀπάξω, ἀόρ. β΄. ἀπήγαγον· ἀ.) φέρω τινὰ μακράν, ἢ ὀπίσω, μετὰ αἰτ. δ 289 «οἴκαδε» π 370 κ. ἀ. «αὖτις πατρίδα γαῖαν» O 706· «υἱὸν εἰς Ὀπόεντα» Σ 326· ἰδίως β΄.) φέρω τι ὡς ὀφειλόμενον, ἀποδίδω, «βοῦς» σ 278.

Ἀπ·αείρω [.⏑..], ἐπ. ἀντὶ τοῦ: ἀπαίρω, σηκώνω τι καὶ ἀπάγω μακράν. Μόνον τὸ μέσον εὔχρηστον, ἀπαίρομαι, σηκώνομαι καὶ ἀπέρχομαι μακράν «πόλιος» Φ 563 †.

Ἀπαί, ἴδ. ἀπό ἐν τέλει.

Ἀπ·αίνυμαι [..⏑.] καὶ **Ἀπο·αίνυμαι**, N 262, μ 419, ρ 322, ποι., ἀποθ. ἀφαιρῶ «τεύχεα, κῦδος» Λ 582, O 595 «νόστον» μ 419 κ. ἄ. πλχ. «τινός τι» N 262, ρ 322.

Ἀπαισός, ἡ, πόλις ἐν τῇ μικρᾷ Μυσίᾳ, B 828, πρβλ. Παισός.

Ἀπ·αΐσσω [.–..], μετοχ. τοῦ ἀόρ. ἀπαΐξας, πηδῶ ἀπό τινος ὑψηλοτέρου τόπου, καταβαίνω μὲ ὁρμήν, ἀποπηδῶ, καταπηδῶ, «κρημνοῦ» Φ 234 †.

Ἀπ·αιτίζω, ποι.=ἀπαιτέω, ἀπαιτῶ, ζητῶ ὀπίσω «χρήματα» ϐ 78 †.

Ἀπάλαλκε, Ἀπαλάλκοι, ἴδ. **Ἀπαλέξω**.

Ἀπάλαμνος [.⏑..], ον, ποι. (παλάμη)=ἀπάλαμος, κυρίως ἄνευ παλάμης, ἢ χειρός (‖. ἢ μᾶλλον ἐκ τοῦ παλαμάομαι, ὁ μὴ ἔχων παλαμᾶσθαι, τεχνήσασθαί τι, ἢ καὶ ἐκ τοῦ πληθ. παλάμαι, ὅπερ κατὰ τὸν Δοιδερλ.=τέχναι, τεχνάσματα) ἄπορος, ἀμήχανος, E 597 †. (‖. ὅπου μᾶλλον πρέπει νὰ συναφθῇ πρὸς τὸ «ἀνήρ» ἄνθρωπος ἀμήχανος, ἄπορος, μὴ δυνάμενος ἑαυτὸν νὰ βοηθήσῃ, (τὸ ἐναντίον: πολυμήχανος) ἢ μετὰ τοῦ «στήῃ»: σταθῇ ἐν ἀπορίᾳ, ἀμηχανίᾳ, ὡς νομίζει ὁ Δοιδερλεῖνος. Τὸ δὲ παρεντιθέμενον ν δυσκόλως ἐξηγεῖται).

Ἀπ·αλέξω [.⏑..], μέλλ. ξήσω, ἀόρ. ἀ. εὐκτ. ἀπαλεξήσαιμι, ἐπ. ἀόρ. β΄. ἀπάλαλκον, ἀποκρούω, ἀπομακρύνω, «τινά» δ 766, «τινὰ τινός» Ω 371 «κύνας κεφαλῆς» X 348· μετὰ γεν. πράγματος «τινὰ κακότητος» ἀπομακρύνω τινὰ τῆς δυστυχίας, ρ 364.

Ἀπ·άλθομαι, ἐπ. μέλ. ἀπαλθήσομαι, ἀποθεραπεύω, ὅ ἐ. ἐντελῶς θεραπεύω, „ἀποϊατρεύω“, «ἕλκεα» Ἰλ. Θ 405, 419.

Ἀπ·αλοιάω [.⏑...], ἐπ. ἀόρ. ἀπηλοίησα, κυρ. καταλωνίζω «ὀστέα» κατασυντρίβω, ὡς τοὺς ἀστάχυας ἐν τῷ ἀλωνίῳ, Δ 522 †.

Ἀπαλός [.⏑.], ή, όν, (συγγ. τῷ: ὀπός καὶ τῷ Λατ. sapere), κυρ. πλήρης ὀποῦ καὶ δυνάμεως, ὅθ. ἰσχυρός, ἀκμαῖος, νεαρός, ἐπὶ μελῶν σώματος νεανικοῦ, «δειρή, αὐχήν, παρειαί, χεῖρες» B 371, P 49, Σ 123, φ 151· «πόδες» ἀκμαῖοι, ἀκάματοι (τῆς Ἄτης) T 92· «ἦτορ» νεαρὰ καρδία (ἀντὶ τοῦ: νεανικὴ ζωή) Λ 115.—Τὸ οὐδέτ. ἐπιῤῥηματικῶς «ἁπαλὸν γελᾶν» δυνατὰ γελῶ, ξ 465. (Ὁ Δοιδερλεῖνος ἀπέδειξεν ὅτι παρ' Ὁμ. ἀνυπόστατος ἡ παρὰ τοῖς μετέπειτα ἐπικρατήσασα σημ. „ἁπαλός“, τρυφερός, μαλακός).

Ἁπαλοτρεφής [.⏑...], ές, (ἁπαλός, τρέφω), γεν. έος, καλῶς τεθραμμένος, εὐτραφής, «σίαλος» Φ 363 †.

***Ἀπαλόχρως** [.⏑..], ὁ, ἡ (ἁπαλός, χρώς) αἰτ. πληθ. ἁπαλόχροας, ὁ νεαρόν, ἁπαλόν, τρυφερὸν δέρμα ἔχων, Ὑ. Ἀφρ. 14.

Ἀπ·αμάω, ἀόρ. ἀ. ἀπήμησα, ἀποκόπτω, ὡς ὁ θεριστὴς τοὺς ἀστάχυας «οὔατα, ῥῖνάς τε» φ 301 † (ἐν τμ.).

***Ἀπ·αμβλίνω** [..–.], παρακ. παθ. ἀπήμβλυμαι, κάμνω τι ὁλοτελῶς ἀμβλύ, μέσ. γίνομαι ἐντελῶς ἀμβλύς, ἀπομαραίνομαι, Ἐπ. 12, 4.

Ἀπαμβροτεῖν, ἴδ. **Ἁφαμαρτάνω**.

Ἀπ·αμείβομαι [.⏑...], ἀντιλέγω, ἀποκρίνομαι, μετὰ αἰτ. προσώπου, συχνότατον παρ' Ὁμ. καὶ μάλιστα ἐν ταῖς φρ. «τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη» καὶ «τὸν δ' αὖτ'—ἀπαμείβετο φώνησέν τε». Ἴδ. **Ἀμείβομαι**.

Ἀπ·αμύνω [.⏑–.], ἀόρ. ἀπήμυνα. 1) Ἐνεργ. ἀποκρούω, ἀποτρέπω, ἀποσοβῶ, ἐμποδίζω, «τί τινι» τι ἀπό τινος, «λοιγὸν ἡμῖν» A 67, «κακὸν ἦμαρ Αἰτωλοῖσιν» I 597. 2) Μέσ. ἀ.) ἀμύνομαι, ὑπερασπίζομαι «πόλις, ἣ κ' ἀπαμυναίμεσθα» διὰ τῆς ὁποίας (ἢ ἐντὸς τῆς ὁποίας) θὰ ὑπερασπιζόμεθα, O 738· «χερσίν» μὲ τὰς χεῖρας, λ 579· β΄.) ἀπ' ἐμαυτοῦ ἀποκρούω, ἐμποδίζω «τινά», Ω 369, π 72.

Ἀπ·αναίνομαι, ἀποθ., ἀόρ. ἀ. ἀπηνηνάμην, ἀπαρνοῦμαι, ἀποῤῥίπτω, μόνον H 185, μετ' αἰτ. κ 297.

Ἀπ·άνευθε [.⏑..], καὶ πρὸ φων.–θεν, ἐπιτεταμένον **Ἄνευθε**. 1) Ἐπίῤῥ. πόῤῥω, μακράν, χωριστά, «ἀπάνευθε κιών» ἀπερχόμενος, A 35, «φεύγειν» I 478 κ. ἄ. πλχ. «τοῦ δ' ἀπάνευθε σέλας γένετ' ἠΰτε μήνης» ἀπὸ τούτου δὲ (τοῦ σάκους) λάμψις ἐφάνη μακρὰν ὥσπερ σελήνης, ὅ ἐ. τὸ σάκος ἠκτινοβόλησε μακρὰν ὥσπερ σελήνη, T 374· χωριστά, K 425, «ἀπάνευθε Τειρεσίῃ ὅϊν ἱερεύειν» χωριστὰ εἰς τὸν Τειρ. κ 524. 2) Πρόθ. μετὰ γεν. μακράν, πόῤῥω «ἀπάνευθε νεῶν» A 45, «τοκήων» ι 36· μεταφ. «ἀπάνευθε θεῶν» χωρὶς τῶν θεῶν, ἄνευ τῆς συμπράξεως τῶν θ. A 549, Θ 10.—Πολλάκις ἐπιτάσσεται τῆς συντακτικῆς πτώσεως, A 283, Ξ 30, 189, T 374, 378 κ. ἀ.

Ἀπάντη, ὀρθότερον ᾗ: ἀπάντη, ἐπίῤ. (ἅπας) ἀπανταχόσε, πρὸς ὅλα τὰ μέρη, Η 183, 186· ἀπανταχοῦ «κύκλῳ ἀπάντη» „ὁλόγυρα, ὁλοτρόγυρα“ θ 278.

Ἀπ·ανύω, [.˘˘.], ἀόρ. ἀ. ἀπήνυσα, ἀποτελειώνω, «οἴκαδε» δηλ. τὴν οἴκαδε ὁδόν, φθάνω εἰς τὰ ἴδια, η 326 †.

Ἅπαξ, ἐπίῤ. ἅπαξ, „μίαν φοράν, ἢ μίαν βολάν“ *Ὀδ. μ 22· διὰ μιᾶς, ἅπαξ διὰ παντός, μ 350, πρβλ. Ο 511. (Κατὰ τὸν Λόβεκκ παράγ. ἐκ τοῦ Κρητικοῦ ἅμακις διὰ συγκοπῆς. ‖. Κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ἐκ τοῦ ἀ- (= εἷς) καὶ τῆς ῥίζης παγ- (πήγνυμι), οἱονεὶ μονοπαγῶς πρβλ. τὴν λ. **ΣΥΜΠΑΓΗΣ**.

Ἀπ·αράσσω [.˘..], ἀόρ. ἀ. ἀπήραξα, ἀπο-(κατα) ῥήγνυμι, μὲ κρότον ἀποκόπτω, ἢ ῥίπτω κάτω, «τρυφάλειαν» *Ἰλ. Ν 577, «δόρυ ἀντικρύ» Π 116, «κάρη χαμᾶζε» Ξ 497.

Ἀπ·αρέσκω, μόνον μέσ. ἀπαρέσκομαι, ὅ ἐ. ἐντονώτερον **ἀρέσκομαι**, ὅπ. ἴδε, ἐντελῶς ἐξιλεώνω, [ἀνακτῶμαι], ἀποκτῶ πάλιν τὴν ἀγάπην,* «οὐ νεμεσσητὸν βασιλῆα ἄνδρ' ἀπαρέσσασθαι» δὲν εἶνε ἀξιοκατάκριτον νὰ ζητήσῃ τις πρὸς βασιλικὸν ἄνδρα (βασιλέα) νὰ ἐξιλεωθῇ (ἂν αὐτὸς πρότερος τὸν ἐλύπησε), Τ 183 †. (Ταῦτα κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἑρμηνευτὰς (οἷον τὸν σχόλ. «ἀπαρέσσασθαι τουτέστι τῆς βλάβης ἀπαλλάξασθαι καὶ ἐξιλάσασθαι») οἱ πλεῖστοι τῶν νεωτέρων. Ὁ δὲ Ἑῦνιος νομίζων ὅτι ἐν τῷ χωρ. ἀπαίτεῖται τῆς ὀργῆς ἡ ἔννοια, καὶ ἀδίκως προσκόπτων εἰς τὴν παραδεδομένην σημ. τῆς λ., μετέφραζεν ὡς ἐξῆς: δὲν εἶνε ἀξιοκατάκριτον ὅτι βασιλεὺς ἀνὴρ (ὁ Ἀχιλλεύς) ὀργίζεται, ἄν τις πρότερος τὸν ἐλύπησε, καὶ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην παρεδέχθησαν μὲν ὁ Πάσσωυος, ὁ Βόθης καὶ ἄ. καὶ ὁ Δοιδερλεῖνος, ὅστις μεταφράζει τὸ ἀπαρ.: ἀφιλοφρόνως, ψυχρῶς μεταχειρίζομαι· ἐπολέμησαν ὅμως ἄλλοι νεώτεροι).

Ἀπ·άρχομαι, ἀποθ., ἀόρ. ἀ. ἀπηρξάμην, ἄρχομαι, κάμνω ἀρχήν, μόνον ἐπὶ θυσίας· ἄνευ πτ. «ἀπαρχόμενος» ἐν ἀρχῇ (τῆς θυσίας) γ 446· «τρίχας ἀπάρχομαι» βραχυλογικὴ φράσις ἀντὶ τοῦ: ἀποκόπτω τὰς τρίχας τοῦ μετώπου τοῦ θύματος, ῥίπτω αὐτὰς εἰς τὸ πῦρ (δι' οὗ συμβολικῶς παρίσταται ἡ εἰς τὸν θάνατον ἀφιέρωσις) καὶ οὕτως ἄρχομαι τῆς θυσίας, Τ 254· πρβλ. ξ 422 «ἀπαρχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν ἀγριόδοντος ὑός» πρβλ. **κατάρχομαι**.

Ἅπας [.–], **Ἅπασα**, **Ἅπαν** (πᾶς), πᾶς ὁμοῦ, ὅλος, πληθ. πάντες ὁμοῦ, «ἐγκέφαλος» ὅλος, Λ 89 «ἅπασα Ἴλιος» ὁλόκληρος, Χ 420 «οἶκος ἅπας» 6 48, «ἅπ. φιλοτής» πᾶσα (δυνατή) φιλία, πᾶν δεῖγμα φιλίας, ο 158 «βρῶσις καὶ πόσις» παντὸς εἴδους, παντοία βρ. καὶ πόσις, ν 72 «ἅπαντες» γ 34 κ. ἀ. «ἀργύρεος ἅπας» ὅλος ἀργυροῦς, ὁλάργυρος, δ 616.

Ἄπαστος, ον (ἀ, πάομαι, πατέομαι), ὁ μηδὲν φαγών, νῆστις, νηστικός, Τ 346· μετὰ γεν. «ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος» ἄγευστος σίτου καὶ ποτοῦ, δ 788, Ὑ. Δήμ. 200.

Ἀπατάω [˘˘..], μέλ. ἀπατήσω, ἀόρ. ἐπ. ἀπάτησα, ἀπατῶ, πλανῶ, „γελῶ“ Ι 344, Τ 97, δ 348. (Παράγεται κατὰ μὲν τοὺς ἀρχ. ἐκ τοῦ α καὶ πάτος, ‖. «τοῦ πάτου, ἤτοι τῆς τρίβου ἀποτρέπω τὸν ὁδεύοντα, ἀπάγω τῆς ὀρθῆς, κακύνω ἢ βλάπτω τὸν πάτον»· κατὰ δὲ τὸν Βούττμαννον συγγ. τοῦ ἀπαφεῖν, ὅπερ ἔγεινε κατ' ἀναδιπλασιασμὸν ἐκ τοῦ ἅπτεσθαι, ἁφή, πρβλ. τὸ Λατ. palpare=ψηλαφᾶν καὶ κολακεύειν, ἀπατᾶν).

Ἀπ·άτερθε [.˘..], πρὸ φων. ἀπάτερθεν, ἐπίῤ. (ἄτερ-ἄτερθε, ὡς ἄνευ-ἄνευθεν καὶ ἀπάνευθε) χωριστά, Β 587, Σ 217· καὶ ὡς πρόθ. μετὰ γεν. μακράν, πόῤῥω, Ε 445.

Ἀπάτη [˘˘.], ἡ (ἴδ. **ἀπατάω**) ἀπάτη, Ο 31, «κακὴ ἀπάτη» Β 114, Ι 21, δόλος, πληθ. ν 294. Ἐκ τούτου

Ἀπατήλιος [˘˘.˘.], ον, ἀπατηλός, ψευδής, μόνον ἐπὶ πραγμάτων, «ἀπατήλια βάζειν» *Ὀδ. ξ 127, 157, «ἀπατ. εἰδώς» ὁ δόλους καὶ ἀπάτας γινώσκων, ξ 288.

Ἀπατηλόε, όν,=**ἀπατήλιος**, Α 526 † καὶ Ὑμ. 7, 13.

Ἀπ·ατιμάω [.˘–..], ἐντονώτερον τοῦ ἀτιμάω, ποι., ἀόρ. ἀπητίμησα, ἐντελῶς ἀτιμάζω, ἐξυβρίζω, «τινά» Ν 113 †.

(**Ἀπαυράω**) ἄχρ. ἐνεστ. Ἐκ τούτου εὔχρ. μόνον ὁ παρατ. ἐν τῷ ἐνικῷ ἀπηύρων, ας, α, καὶ γ'. πλ. ἀπηύρων, Α 430, εἰς σημ. ἀορ., ἡ μετοχ. τοῦ ἀορ. ἀ. ἀπούρας καὶ γ'. πληθ. ἐνεργητικοῦ τινος μέλλοντος ἐκ τοῦ ἀορ. ἀποῦραι σχηματισθέντος ἀπουρήσουσι, Χ 489, ὅπερ κατὰ τὸν Βούττμαν. ὁ Βέκκερος, ὁ Δινδόρφιος καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτοὺς παρεδέχθησαν ἀντὶ τοῦ ἀπουρίσσουσι. Σημ. ἀφαιρῶ, ἀποσπῶ, ἁρπάζω, μετὰ αἰτ. πράγματος «ἐλεύθερον ἦμαρ» Π 831, «φίλον ἦτορ» Ω 50· συνήθ. δὲ ᾧ μετὰ αἰτ. προσώπου, «τινὰ θυμόν» τινὸς τὴν ζωήν, Ζ 17, Κ 495, «φίλον ἦτορ» Υ 201, «τεύχεα» Λ 334· ἀλλὰ καὶ μετὰ δοτ. προσώπου «τινί τι» Ρ 236, γ 192, ν 132.—Ὡς μετὰ γεν. συντασσόμενον θεωρεῖται ὑπό τινων ἐν τοῖς χωρ. Α 430, δ 646 (ἀλλὰ περὶ τούτων ἴδ. **λέκπν**) καὶ σ 273, ὅπου ἡ γεν. ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ «ὄλβον». (Κατὰ τὸν Λόβεκκ ἀνήκει ὁ μὲν ἀόρ. εἰς ἄχρ. ἐνεστ. οὔρω, ὁ δὲ παρατ. εἰς ἐνεστ. αὐράω· κατὰ δὲ τὸν Ἀρενς, ὅστις ζητεῖ νὰ ἀναγάγῃ εἰς μίαν ῥίζαν τοὺς διαφόρους τύπους, ἦτο· κατ' ἀρχὰς ὁ ἀόρ. ἀπέϜραν (κατὰ τὸ: ἀπέδραν), καὶ ἡ μετοχ. ἀποϜράς, ὅθεν τὸ ἀπούρας, ὁ δὲ ἐνεστ. ἀποϜράω, ἀπαυράω=ἀποϜρύω, τουτέστιν ἀπερύω· οἱ δὲ σχηματισμοὶ ἀπηύρας κ. λ. εἶνε μόνον κακὴ γραφὴ ἀντὶ τοῦ ἀπεύρας (ὅ ἐ. ἀπέϜρας) κ. λ. Κατὰ δὲ τὸν Βούττμαννον εἶνε συγγ. τοῦ εὑρεῖν καὶ κατ' ἄλλους τοῦ αἱρέω. ‖. Ἄξιον σημειώσεως εἶνε ὅτι τὸ ἁπλοῦν ῥῆμα εὑρίσκεται σήμερον ἐν τῇ Τσα-

κωνικῇ διαλέκτω „αὐράκκου“ (ὅ ἐ. αὐράσκω) =ἁρπάζω, ἴδ. Deville Dial. Tzaconien σ. 37).

ΑΠΑΦΙΣΚΩ [.⏑..], ἐπ., ἀόρ. β΄. ἤπαφον, ἀπρφ. ἀπαφεῖν, μέσ. ἀορ. εὐκτ. ἀπάφοιτο, ἀπατῶ, δολιεύομαι, «τινά» Ὀδ. λ 217· ὡσαύτως καὶ τὸ μέσ. ψ 216· πρβλ. **ΠΑΡΑΠΑΦΙΣΚΩ**. (ἐκ τοῦ ἅπτω, ἀφή).

ΑΠΕΙΠΕ, ἴδ. **ΑΠΕΙΠΟΝ**.

ΑΠΕΡΓΕ, ἴδ. **ΑΠΟΕΡΓΩ**.

ΑΠΕΙΛΕΩ [⏑...], μέλ. ἀπειλήσω, παρατ. δυϊκὸς ἀπειλήτην, λ 313· ά.) ἀπειλῶ, „φοβερίζω“, «τινί» συνήθως μετ' ἀπαρφ. τοῦ μέλλοντος, Α 161, Ο 179, λ 313, μετ' ἀπαρφ. δὲ τοῦ ἐνεστ. Ι 682· «ἀπειλ. ἀπειλάς, μῦθον» ἐκφέρω ἢ ἀποτείνω ἀπειλάς, λόγον ἀπειλητικόν, Ν 220, Π 201, Α 388, «τό γε» τὴν ἐξῆς ἀπειλήν, Ο 212· β΄.) μετ' ἀπρφ. ἐπαινῶ, ἐξυμνῶ τινα ὅτι, καυχώμενος περί τινος διισχυρίζομαι ὅτι, θ 383 (‖. Καὶ ἐν ταύτῃ τῇ σημ. περιέχεται ἡ ἔννοια τῆς ἀπειλῆς· διότι ἐν τῇ διαβεβαιώσει τοῦ Ἀλκινόου ὑπῆρχε καὶ πλαγία τις ἀπειλὴ ὅτι οἱ Φαίακες, ὑπερβαίνοντες πάντας τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τὴν ὄρχησιν κτλ. δύνανται νὰ ὑπερβῶσι καὶ διὰ τοῦτο προκαλοῦσι καὶ τὸν Ὀδυσσέα)· γ΄.) „τάζω“ ὑπισχνοῦμαι, Ψ 863, 872. (Κατὰ τὸν Βούττμαννον δὲν εἶνε σύνθετον, κυρ. σημ. τὸ μεγαλοφώνως λαλῶ καὶ συγγενεύει πρὸς τὸ Δωρ. ἀπελλαί=ἐκκλησίαι τοῦ δήμου· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. εἶνε σύνθετον, ἀνάγεται εἰς τὸ εἰλέω καὶ σημ. κυρ. τὸ ἀποτρέπω). Ἐκ τούτου

ΑΠΕΙΛΗ [⏑..], ἡ, πάντοτε πληθ. ά.) ἀπειλή, „φοβέρα“, Ι 244, ν 126· β΄.) κόμπος, καύχησις, ἀλαζονεία, Ξ 479, κομπαστικὴ ὑπόσχεσις, Υ 83. (Ἴδ. τὴν προηγ. λ.).

ΑΠΕΙΛΗΤΗΡ, ΗΡΟΣ, ὁ, κομπαστής, ἀλαζών, Η 96 †.

1. **ΑΠ·ΕΙΜΙ** (εἰμί), μέλ. ἀπέσομαι, ἐπ. σσ, καὶ γ΄. ἐν. Δωρ. ἀπεσσεῖται, τ 302, ὑποτ. ἀπέῃσι ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἀπῇ, τ 169· παρατ. ἀπῆν, ἐπ. ἀπέην, καὶ γ΄. πλ. ἐπικ. ἄπεσαν ἀντὶ τοῦ ἀπῆσαν. Σημ. εἶμαι μακράν, ἀπών, λείπω, ἄνευ πτωτ. Κ 351, ο 515 κ. ά. «σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται» τὸ ταξεῖδί σου δὲν θὰ ἀργήσῃ πλέον πολύ, β 285, θ 150· μετὰ γεν. «τινός» εἶμαι μακράν τινος, Ρ 278, «πάτρης» τ 169, «φίλων καὶ γαίης» σ 146 κ. ἀ.—Ἐν τιμήσει, ζ 41, 220.

2. **ΑΠ·ΕΙΜΙ** (εἶμι), προστ. ἄπιθι, μετοχ. ἀπιών, ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ, πολλάκις κατὰ μετοχήν, Κ 289 κ. ἀ. Ὁ ἐνεστ. ἐν τῇ μελλοντικῇ σημ. κεῖται ρ 593.

ΑΠ·ΕΙΠΟΝ, ἐλλειπτ. ἀόρ. β΄. τοῦ ἐνεστ. ἀπό·φημι. Παρ' Ὁμ. ἐκτὸς τῆς κοιν. μετοχ. ἀπειπών, Τ 75, εὑρίσκονται καὶ οἱ ἑξῆς ἐπικ. σχηματισμοί: γ΄. ἐν. ἀπέειπε καὶ ἀπόειπε (ἀπέξειπε καὶ ἀπόF.) ὑποτ. ἀποείπω (ἀποF.) εὐκτ. ἀποειποιμι (ἀποF.), προστ. ἀπόειπε (ἀπόF.), ἀπρφ. ἀποειπεῖν (ἀποF.) καὶ ἀπειπέμεν, μετοχ. ἀποειπὼν (ἀποF.) Τ 35. 1) ἐκφράζω, ἐκφέρω «κρατερῶς» Ι 432, μετὰ αἰτ. «μῦθον, ἀγγελίην» Η 416, Ι 309· «ἐφημοσύνην» π 340 «ἀληθείην» Ψ 361. (Ἡ σημ. αὕτη εἶνε μόνον ἐπική). 2) [ἀπόφημι], ἀρνοῦμαι, ἀποποιοῦμαι ἄνευ πτ. Ι 510, 675· «τί» Α 515· καὶ [χαίρειν ἐῶ ἢ κελεύω], παραιτῶ, ἀφίνω, καταπαύω, «μῆνίν τινι» τὴν κατά τινος ὀργήν, Τ 35, 75· ὅθεν 3) ἀπαγορεύω, (διὰ λόγου) ἐμποδίζω, «τινί» α 91· (ἀπόειπε μετὰ γεν. ἐγράφετο ἐν τῇ Γ 406· ἀλλ' ἤδη ἀπὸ τοῦ Οὐολφίου κατὰ τὸν Ἀρίσταρχ. γράφεται ἀπόεικε, ὅπ. ἴδε.—Ἡ συλλαβὴ πο τοῦ ἀποειπών ἐν ἄρσει λαμβάνεται ὡς μακρά, Τ 35.—‖. Ἐν τῇ καθομιλουμ. ὑπάρχει ὁ ἀόρ. „ἀπόειπα“ μὲ τὴν σημ. ἀπετελείωσα τὸν λόγον).

ΑΠΕΙΡΑΊΗ, ἡ, Ἀπειραία, Ἠπειρῶτις, «γρηῢς» η 8 (ἐκ τοῦ ἀρχαίου σχηματισμοῦ Ἄπειρος [⏑..] ἀντὶ τοῦ μετέπειτα Ἤπειρος. Ἐν τούτῳ δὲ ὁ μὲν Νίτσης ἐννοεῖ τὴν ἄγνωστον καὶ ἀπέραντον χώραν τὴν πρὸς βορρᾶν· ὁ δὲ Ἀμεῖς μυθικήν τινα χώραν· ὁ δὲ Δοιδερλεῖνος ἐν γένει: ἤπειρον στερεάν, καὶ γράφει διὰ τοῦτο ἀπειραίη οἱονεὶ „στερεανή“ τοὐναντίον τοῦ νησιῶτις. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ **ΑΠΕΊΡΗΘΕΝ**).

ΑΠΕΙΡΈΣΙΟΣ καὶ **ΑΠΕΡΕΊΣΙΟΣ, Η, ΟΝ** κατ' ἐπ. ἐπέκτασιν ἀντὶ τοῦ **ΑΠΕΊΡΩΝ**, ἄπειρος, ἀπέραντος, ἀτελείωτος, «ἀπειρ. γαῖα» Υ 58· μυρίος, ἀπειροπληθὴς «ἀπ. ὀϊζύς» λ 621, «ἀπειρ. ἄνθρωποι» τ 174, «ἀπειρ. αἶγες» ι 118, «ἀπερείσι' ἄποινα» Α 13, Ζ 49 κ. πλχ. «ἀπερείσι' ἔδνα» Π 178, τ 529.

ΑΠΕΊΡΗΘΕΝ, ἐπίρ. ἐκ τῆς Ἠπείρου, η 9 (ἀλλ' ἴδε καὶ **ΑΠΕΙΡΑΊΗ**).

ΑΠΕΊΡΗΤΟΣ, Η, ΟΝ, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: ἀπείρατος (ἀ, πειράω). 1) Ἐνεργ. ὁ μὴ δοκιμάσας, πειραθείς, ἄπειρος, β 170 (ταῦτα κατὰ τὸν Ἀμεῖν· κατ' ἄλλους δ' ἐνταῦθα σημ. τό: μὴ δεδοκιμασμένος, μὴ ἐπιβεβαιωμένος, μὴ ἀσφαλής)· «οὔ ῥά τ' ἀπείρητος μέμονε δίεσθαι» χωρὶς νὰ ἔχαμεν ἀπόπειράν τινα, Μ 304· μετὰ γεν. «φιλότητος ἀπ.» ἔρωτος ἄπειρος, Υ. Ἀφρ. 133. 2) Παθ. ὁ μὴ δοκιμασθείς, «πόνος» ἀγών, μάχη ἀδοκίμαστος, Ρ 41, πρβλ. **ΑΔΉΡΙΤΟΣ**.

ΑΠΕΙΡΙΤΟΣ [..⏑.], ΟΝ, ἐπ.=**ΑΠΕΙΡΈΣΙΟΣ**, ὅπ. ἴδε, «πόντος» κ 195 †, «ὅμιλος» Υ. Ἀφρ. 120.

ΑΠΕΙΡΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ, ἡ, (πεῖρας=πέρας) ἀπέραντος, ἀπεριόριστος, ἀχανής, «γαῖα», Η 446· «δῆμος» ἀπειράριθμος, μυριοπληθής, Ω 776· «ὕπνος» η 286 «δεσμοί» (οἱ «πανταχόθεν εἰλημμένοι καὶ μήτε πέρας ἔχοντες μήτε ἀρχήν», κατά τινα τῶν σχολιαστῶν· κατ' ἄλλον δὲ «ἄλυτοι, ἄπρηκτοι») οἱ μὴ ἔχοντες πέρατα, ἐπομ. ἄλυτοι, θ 340.

***ΑΠ·ΕΚ** ἢ **ΑΠ' ΕΚ**, πρόθ. μετὰ γεν. ἀπό τινος ἔξω, «ἀπὲκ μεγάροιο» Υ. Ἀπ. 110.

ΑΠ·ΕΚ·ΛΑΝΘΆΝΟΜΑΙ, μέσ. μόνον ἐν τῇ προστ. τοῦ ἀναδιπλ. ἀορίστ. «ἀπεκλελάθεσθε», ἐντε-

λῶς λησμονῶ, μετὰ γεν. «θάμβευς», λησμονῶ τὸ θάμβος, παύω ἐκθαμβούμενος, ω 394 †.

ἈΠΈΛΕΘΡΟΣ, ον (ἀ, πέλεθρον = πλέθρον), „ἀμέτρητος", ἄμετρος, ὑπέρμετρος, «ἴς» Ε 245, Η 269, ι 538.—Τὸ οὐδέτ. ὡς ἐπίρ. «ἀπέλεθρον» εἰς ἀμέτρητον ἀπόστασιν, Λ 354.

ἈΠ·ΕΜΈΩ, ἀόρ. ά. ἀπέμεσα, ἐπ. σσα, ἀποπτύω, ἐξεμῶ, „ξερνῶ" «αἷμα» Ξ 437 †.

ἈΠΕΜΝΉΣΑΝΤΟ, ἴδ. ἈΠΟΜΙΜΝΉΣΚΩ.

ἈΠ·ΕΝΑΡΊΖΩ, ἐπ. ἀφοπλίζω, σκυλεύω καὶ ἐν γένει ἀφαιρῶ, μετὰ διπλ. αἰτ. «ἔντεα τινά» Ἰλ. Μ 195, Ο 343 (μόνον ἐν ἀναστροφῇ).

ἈΠΈΝΕΙΚΑ, ἴδ. ἈΠΟΦΈΡΩ.

ἈΠΈΠΛΩ, ἴδ. ἈΠΟΠΛΏΩ.

ἈΠΕΡΕΊΣΙΟΣ, ον, ἴδ. ἈΠΕΙΡΈΣΙΟΣ.

ἈΠ·ΕΡΎΚΩ [..–.], μέλ. ἀπερύξω, ἀποκωλύω, ἀποκρούω, μετ. αἰτ. Δ 542, σ 105, ι 119.

ἈΠ·ΈΡΧΟΜΑΙ, ἀόρ. β΄. ἀπῆλθον, παρακ. ἀπελήλυθα, ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ, μετὰ γεν. «πάτρης, οἴκου» Ω 766, δ 136.

ἈΠΕΡΩΕΎΣ, ἑως, ὁ, ἀναστολεύς, ὁ κωλύων, ματαιῶν τι, «μενέων» Θ 361 †. Ἐκ τῆς μεταβατ. διαθέσεως τοῦ

ἈΠ·ΕΡΩΈΩ, ἀόρ. ἀπερώησα, ἀποσύρομαι, ὑποχωρῶ, «πολέμου» Π 723 †.

ἌΠΕΣΑΝ, ἴδ. 1 ἌΠΕΙΜΙ.

ἈΠΕΥΘΗΣ, ές (ἀ, πεύθομαι). 1) Παθ. ὁ περὶ οὗ οὐδεὶς οὐδὲν ἤκουσεν ἢ ἀκούει, ὁ μὴ ἀκουόμενος, ἄγνωστος, «κείνου δ' ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων» κατέστησεν ἀφανῆ, ἔκρυψεν εἰς τὰ σκότη, γ 88. 2) Ἐνεργ. ἄπειρος, ἀδαής, ἀμαθής, γ 184. **Ὁδ.

ἈΠ·ΕΧΘΑΊΡΩ, ἀόρ. ἀπέχθηρα. 1) σφόδρα μισῶ, ἐχθρεύομαι, μετὰ αἰτ. Γ 415. 2) κάμνω μισητόν, „βαρετόν" «ὅστε μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδήν» μὲ κάμνει νὰ βαρεθῶ τὸν ὕπνον καὶ τὸ φαγητ, δ 105.

ἈΠ·ΕΧΘΆΝΟΜΑΙ, μέσ. ἀόρ. β΄. ἀπηχθόμην, ἀπρφ. μὲ τονισμὸν ἐνες. ἀπέχθεσθαι, «μέλλω που ἀπέχθεσθαι Διὶ πατρὶ» Φ 83 (ὅπου δὲν εἶνε ἐνεστ. ἀλλ' ἀόρ. καθ' ἃ καὶ ὁ σχολ. «ἔοικα ἀπεχθὴς γεγονέναι τῷ πατρὶ» ἑρμηνεύει. ‖. Τὸ δὲ μέλλω μετὰ τοῦ ἀορίστου ἔχει τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, ἣν καὶ ἐν τῇ καθομιλ. τὸ θὰ μετ' ἀορ.: „θὰ ἔγεινα, πιστεύω, μισητὸς εἰς τὸν Δία"). 1) γίνομαι μισητός, ἀπεχθής, κατ' ἐνεστ. μόνον ἐν τῷ δ 202 (ἔνθα ἄλλοι μεταφράζουσι: διεγείρεις ἀπέχθειαν, μῖσος), ἀλλαχοῦ δὲ κεῖται ὁ ἀόρ. σημ.: ἐγενόμην μισητός, ἐπομ. εἶμαι μισητός, ἄνευ πτ. σ 165· «τινί» Ζ 140, Ω 27, κ 74 κ. ά. 2) ἐχθρός εἰμι, ἐχθρεύομαι, «οὔτι μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει» ἐχθρευόμενος, ὑπ' ἔχθρας κινούμενος, ὀργίζεται, π 114· πρβλ. 96. Ἐνεστῶτα **ἈΠΈΧΘΟΜΑΙ**, οἷον οἱ μεθ' Ὅμ. ποιηταὶ (οἷος ὁ Θεόκριτος) ἔχουσιν, ἀγνοεῖ ὁ Ὅμ.

ἈΠ·ΈΧΩ, μέλ. ἀφέξω καὶ ἀποσχήσω, τ 572, ἀόρ. β΄. ἀπέσχον, μέσ. μέλ. ἀφέξομαι, μέσ. ἀόρ. β΄. ἀπεσχόμην, καὶ ἀπφτ. ἀποσχέσθαι. 1) Ἐνεργ. ά.) κρατῶ μακράν, «τί τινος» οἷον νῆα ἐκὰς νήσων» ο 33, «Τυδέως υἱὸν Ἰλίου» ἀποκωλύω, ἀπομακρύνω, Ζ 96, 277· «τί τινι» κρατῶ τι εἴς τινα (τινός) μακράν, ὅ ἐ. προφυλάττω τινά τινος, «χεῖρας μνηστήρων σοι» υ 203, «ἀεικίην χρωτί» Ω 19· β΄.) χωρίζω, ἀποσύρω, «τί τινος» Χ 324 (ἐν τμ.) «ἤδε ἠώς, ἥ μ' Ὀδυσσῆος οἴκου ἀποσχήσει» τ 572· ὡσαύτως «οὐδ' ὅ γε (Ἀπόλλων) χεῖρας λοιμοῖο ἀφέξει» „δὲν θὰ τραβήξῃ (λατ.) χέρι ἀπὸ τὸν λοιμόν", δὲν θὰ καταπαύσῃ τὸν λοιμόν, Α 97. (Ἀλλ' ἐνταῦθα ἀπὸ τοῦ Bekk. καὶ ἑξῆς γράφεται κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον «ἀεικέα λοιγὸν ἀπώσει»). 2) Μέσ. [ἀπέχομαι] ἀπομακρύνομαι, ἀπέχω, μετὰ γεν. «πολέμου» Θ 35, «βοῶν» μ 321 κ. ἀ. φείδομαί τινος, τ 489· κατὰ τὸ φαινόμενον ἄν. πτ. «τότ' ἂν οὕτοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν» τοῦ οἴνου δηλ. ι 211.— Περὶ τοῦ χωρίου χ 316 ἴδε ἜΧΩ ἐν τέλει.

ἈΠΗΛΕΓΈΩΣ, ἐπίρ. (τοῦ ἄλλως ἀχρήστ. ἀπηλεγής: ἀπό, ἀλέγω), ἀπροκαλύπτως, φανερά, ἄνευ τινὸς προνοίας καὶ εὐλαβείας, «μῦθον ἀποειπεῖν» μόνον Ι 309, α 373.

ἈΠΉΜΑΝΤΟΣ, ον (ἀ, πημαίνω), ἀβλαβής, τ 282 †.

ἈΠΉΜΒΡΟΤΟΝ, ἴδ. ἈΦΑΜΑΡΤΆΝΩ.

ἈΠΉΜΩΝ, ον, γεν. ονος (ἀ, πῆμα), ἀβλαβής, ὅ ἐ. 1) Παθ. ὁ μὴ βεβλαμμένος, ἀκέραιος, σῶος, Α 415, Ν 761, «ἀπήμων ἦλθε» ε 40 κ. ἀ. «νόστος ἀπήμων» εὐτυχὴς ἐπάνοδος εἰς τὴν πατρίδα, δ 519. 2) Ἐνεργ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ βλάψῃ, ἀκίνδυνος, κατὰ δέ τινα λιτότητα φράσεως σωτήριος, εὐνοϊκός, βοηθητικὸς κ.τ.τ. «οὖρος» ε 268, μ 167, «πομποί» θ 566, «ὕπνος» Ξ 164 «μῦθος» Μ 80.

ἈΠΉΝΗ, ἡ, τετράκυκλος (τετράτροχος) φορτηγὸς ἅμαξα, συνήθ. ὑπὸ ἡμιόνων συρομένη, Ω 275, ζ 72 κ. ἀ.

ἈΠΗΝΉΝΑΝΤΟ, ἴδ. ἈΠΑΝΑΊΝΟΜΑΙ.

ἈΠΗΝΉΣ, ές, γεν. έος, ὄχι ἐπιεικής, ὄχι μαλακός, ὄχι γλυκύς, ὄθ. σκληρός, τραχύς, „κακός", «ἀπ. βασιλεύς» Α 340· «ὃς μὲν ἀπηνὴς αὐτὸς ἔῃ καὶ ἀπηνέα εἰδῇ» ὅστις καὶ αὐτὸς εἶνε σκληρὸς καὶ διάθεσιν ἔχει κακήν, τ 329· ἄκαμπτος, ἄτεγκτος, «θυμός» Ο 94, ψ 97, «μῦθος» τραχύς, Ο 202, «νόος» Π 35, σ 381 κ. ἀ. (‖. Περὶ τῆς ἐτυμολογίας ἴδ. ΠΡΗΝΗΣ ἐν τέλει).

ἈΠΉΡΑΞΕΝ, ἴδ. ἈΠΑΡΆΣΣΩ.

ἈΠΗΊΡΩΝ, ἴδ. ἈΠΑΥΡΆΩ.

ἈΠΉΩΡΟΣ, ον (ἀπό, αἰωρέω), μακρὰν αἰωρούμενος, μετέωρος, «ἀπήωροι δ' ἔσαν ὄζοι» μ 435 †. (ἔνθα συνήθως ἑρμην.: πρὸς τὰ κάτω κρεμάμενοι. ‖. Ἐν τῇ σημερινῇ Ἀθηναϊκῇ διαλέκτῳ ἀκούεται ἡ λ. „ἀπάωρος" ἢ „ἀπάορος" ἀφῃρημένος, distrait, ὁ μὴ εὑρισκόμενος εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, ἀλλ' οἱονεὶ ἀεροβατῶν, ἴδ. ΠΑΡΗΌΡΟΣ).

ἈΠΙΟΈΩ [.⏑..] (ἀπιθής=ἀπειθής), μέλ. ἀπιθήσω, Κ 129, ἀόρ. ἀπίθησα, ἀπειθῶ, δὲν πείθομαι «τινί» πάντοτε μετὰ τῆς ἀρν. «οὐδ' ἀπίθησε μύθῳ» δὲν παρήκουσε, ὅ ἐ. (προθύμως) ὑπήκουσεν εἰς τὸν λόγον, Α 220 κ. ἀ., ἄνευ πτ. Ω 339 «οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας» ο 78, ε 43 κ. ἄ. πλχ., μετὰ γεν Ὑ. Δήμ. 448.

ἈΠΙΝΥΣΣΩ [.⏑..] (ἐκ τοῦ ἀχρ. ἀπίνυτος: ἀ στερ. καὶ πινυτός) μόνον κατ' ἐνεστ. ἀ.) εἶμαι ἀναίσθητος, ἀσυνείδητος, ἀναισθητῶ, «κῆρ» Ο 10. β΄.) εἶμαι ἄφρων, ἀσύνετος, „ἀνοηταίνω", ε 342, ζ 258.

ἌΠΙΟΣ [⏑⏑.], ΙΗ, ΟΝ (ἐκ τῆς Ἀπό, ὡς ἀντίος ἐκ τῆς Ἀντί), μεμακρυσμένος, „μακρινός" «τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης» μακρόθεν, „ἀπὸ τόπον μακρινόν" Α 270, Γ 49, η 25, π 18. (Τὴν ἐσφαλμένην γνώμην τινῶν ἀρχαίων γραμματικῶν, καθ' ἣν πρέπει δῆθεν ἡ λ. νὰ γράφηται: Ἄπιος (ὅπερ ὅμως ἔχει τὸ α μακρόν) ὡς ἐκ τοῦ Ἄπιος (Ἄπις), βασιλέως τινὸς μυθικοῦ τῆς Πελοποννήσου, καὶ τὸ «ἐξ Ἀπ. γ.» νὰ ἑρμηνεύηται: ἐκ τῆς Πελοποννήσου, ἱκανῶς ἀνῆρεσεν ὁ Βούττμαν.).

ἈΠΙΣΆΩΝ [.⏑..], ΟΝΟΣ, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Φαυσίου, Τρώς, Λ 578. 2) υἱὸς τοῦ Ἱππάσου, Παίων (πρβλ. Ἀμφιάων) Ρ 348.

ἈΠΙΣΤΈΩ (ἄπιστος), ἀπιστῶ, δὲν πιστεύω, μετ' αἰτ. πράγματος, ν 339 †.

ἌΠΙΣΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, πίστις), ὁ ἄνευ πίστεως, ὅθεν ἀ.) ἀνάξιος πίστεως, δόλιος „ἄπιστος" ὡς ἐν τῇ φρ. „σκυλὶ ἄπιστο" Ἰλ. Γ 106, Ω 63, 207· β΄.) ὁ μὴ πιστεύων, δύσπιστος, „ἄπιστος", ὡς ἐν τῇ φρ. „εἶσαι Θωμᾶς ἄπιστος", «κῆρ» ξ 150, 391, «θυμός» ψ 72.

ἈΠ·ΊΣΧΩ, ποι.=ἀπέχω, λ 95 †.

*ἍΠΛΗΣΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, πίμπλημι), ἄπληστος, ἀκόρεστος «χόλος» Ὑ. Δήμ. 83 (κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Ἑρμάν. ἀντὶ τοῦ: ἄπλητος).

ἈΠΛΟΪΣ, ΐΔΟΣ, ἡ, ἁπλῆ „μονή" «χλαῖνα» ἢ μόνον ἅπαξ περιβάλλουσα τὸ σῶμα, Ω 230, ω 276· (τὸ ἀντίθετον τοῦ ΔΊΠΛΑΞ, ὅπ. ἴδε).

*ἈΠΛΌΩ (ἁπλοῦς), ἀόρ. ἥπλωσα, „ἁπλώνω" «οὐρήν» Βατρ. 74 (86).

ἈΠΝΕΥΣΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, πνέω), ἄπνους λιπόθυμος, „λιγοθυμισμένος", ε 456 †.

ἈΠΌ [⏑⏑, ἀλλ' ἐνίοτε τὸ ο ἐκτείνεται ἐν ἄρσει, οἷον «ἀπὸ νευρῆς» Λ 664, ὅπου ὁ Οὐόλφιος ἔγραψεν ἀπαί, τύπον μὴ εὑρισκόμενον ἀλλαχοῦ παρ' Ὅμ., «ἀπὸ ῥίου» Ξ 154 κ. ἀ.].

Α΄.) Ἐπίρρημα, μακράν, χωριστά, μόνον παρὰ ποιηταῖς· ὅπου δὲ παρ' Ὅμ. εὑρίσκεται ὡς τοιοῦτον, πρέπει βεβαίως ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸ ῥῆμα, οἷον, «πάλιν δ' ἀπὸ χαλκὸς ὄρουσε βλημένου» Φ 593, «ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι» Α 67, πρβλ. Ε 214, Λ 845, Π 82, Σ 92, ζ 40 κ. ἀ.

Β΄.) Πρόθεσις, μετὰ γεν. ἀπό· Ι) ἐπὶ τόπου σημαίνει 1) τὴν ἀπό τινος τόπου ἢ πράγματος ἀπομάκρυνσιν· ἀ.) μετὰ κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων, «πέμπειν τινὰ ἀπὸ — ὑσμίνης» στέλλω τινὰ μακρὰν (ἀπομακρύνω) τῆς μάχης, Π 447 κ. ἀ. ἐν ζευγματικῇ συντάξει «ὄφρα τοῦτον ἐπιφλέγῃ πῦρ θᾶσσον ἀπ' ὀφθαλμῶν» ἵνα τὸν καύσῃ τὸ πῦρ ταχύτερον (καὶ τὸν ἐξαφανίσῃ) ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν, Ψ 53. Πολλάκις σημαίνει καὶ τὴν ἀπὸ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω κίνησιν, ἢ τὴν ὁρμὴν τουτέστιν ἀρχὴν τῆς κινήσεως, «ἀφ' ἵππων ἅλτο χαμᾶζε» ἀπὸ τῶν ἵππων ἐπήδησε κατὰ γῆς, Π 733· «ἀφ' ἵππων, ἀπὸ νεῶν μάχομαι» Ο 386, πρβλ. ι 49, Ε 13, «ἁψαμένη βρόχον ἀπὸ μελάθρου» κρεμάσασα βρόχον ἀπὸ τῆς ὀροφῆς, λ 278· «ἀπ' αἰῶνος νέος ὤλεο» νέος ἐχάθης ἀπὸ τὴν ζωήν, Ω 725. Πολλάκις κεῖται πλεοναστικῶς, «ἀπ' οὐρανόθεν, ἀπὸ Τροίηθεν» κ. ἄ. (ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. „ἀπὸ παιδιόθεν, ἀπὸ μικροῦθε, ἀπὸ 'κεῖθε"). ὅθεν σημαίνει καὶ χωρισμὸν καὶ διαίρεσιν μέρους ἀπό τινος ὅλου, «λαχὼν ἀπὸ λητίδος αἶσαν» ε 40· β΄.) μετὰ τῶν ἠρεμίας σημαντικῶν ῥημάτων σημ. μακράν, «μέδων ἀπὸ ἦς ἀλόχοιο» Β 292, «νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων» Β 208, «ἀπ' Ἄργεος» Μ 70 κ. ἀ. Ἐνταῦθα ὑπάγονται καὶ αἱ φράσεις «ἀπ' οὔατος εἶναι, γίγνεσθαι» μακρὰν τοῦ ὠτὸς (τῆς ἀκοῆς) εἶμαι, δὲν ἀκούομαι, Χ 454, Σ 272· «ἀπὸ δόξης» μακρὰν τῆς προσδοκίας, παρὰ προσδοκίαν, Κ 324. «ἀπὸ σκοποῦ καὶ ἀπὸ δόξης μυθέομαι» ἔξω τοῦ σκοποῦ καὶ παρὰ προσδοκίαν, λ 344, «ἀπὸ θυμοῦ εἰμί» εἶμαι μακρὰν τῆς καρδίας, „ἐβγῆκα ἀπὸ τὴν καρδιά", δὲν ἀγαπῶμαι, Α 562. 2) σημ. τὴν ἀρχήν, καταγωγὴν καὶ ἐν γένει τὴν ἀπό τινος τόπου ἢ προσώπου ὁρμήν, τὸ ποθέν, «ἵπποι ἀπὸ Σελλήεντος» καταγόμενοι ἢ ἐλθόντες, Μ 97, «ἄγε Παίονας ἀπ' Ἀξιοῦ» Β 849, «Κρῆτες ἀπὸ Κνωσσοῦ» Ὑ. Ἀπόλ. 396, «γίγνονται — ἀπό τ' ἀλσέων» κ 350, «οὐκ ἀπὸ δρυός ἐσσι» (ἴδ. ΔΡΥΣ) «κωκυτοῦ δ' ἤκουσεν ἀπὸ πύργου» Χ 447. — Τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἔχει ἡ πρόθ. καὶ ἐν ταῖς ἑξῆς φράσεσι: ἀ.) «κάλλος ἀπὸ Χαρίτων ἔχουσαι» ἔχουσαι τὸ κάλλος ἀπὸ τὰς Χάριτας, τουτέστι δῶρον τῶν Χαρ., ὡς ἐν τῇ νεωτέρᾳ φρ. „τὸ ἔχω ἀπὸ τὸν πατέρα μου" κ.τ.τ., ζ 18, πρβλ. θ 457, Ὑ. Ἀπόλ. 77· ὡσαύτως «θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς» ἔχων τὴν σύνεσιν ἀπὸ τῶν θεῶν, κατὰ θείαν παραχώρησιν, (‖. ὡς ἐν τῇ νεωτέρᾳ φράσει „ἀπὸ θεοῦ ἦταν τοῦτο", τῇ μιᾷ τῶν ὀλίγων, ἐν αἷς ἡ πρόθεσις ἐφύλαξε τὴν ἀρχαίαν μετὰ γεν. σύνταξιν) ζ 12. β΄.) ἔνθα ἡ πρόθ. σημ. τὴν ἀφορμήν, τὸ μέσον, τὸ ὄργανον «ἀπὸ χειρὸς ἔβλητο» Λ 675, Μ 306· «ἀπὸ βιοτο πέφνεν» Ω 605, πρβλ. Θ 279. (‖. Ὡσαύτως παρ' ἡμῖν „ἀπέθανεν ἀπὸ βόλι, φαρμάκι, ἀρρώστια" κ.τ.τ.) «ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ὄλεθρος» Κ 371 «νῶτα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν ἑλκόμενα» Ψ 714, πρβλ. Ν 134· (‖. ἀρχαιότατα παραδείγματα, ἐν οἷς ἡ Ἀπὸ ἔχει τὴν

σημασίαν τῆς Ὑπὸ μετὰ γεν., ἣν καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου ὑπεσκέλισεν ἐκ τῆς νεωτέρας, τῆς καθομιλ. γλώσσης)· γ'.) ὅπου ἐκφράζεται ἐπιῤῥηματικὴ ἔννοια, «ἀπὸ σπουδῆς» σπουδαίως, Μ 233· δ'.) ἐν τῇ παροιμιώδει φράσει «οὐκ ἔστιν ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης ὀαριζέμεναι» (‖. δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὁμιλῇ τις λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ (ἢ περὶ) μηδαμινῶν πραγμάτων) τῇ ἀναλογούσῃ πρὸς τὴν ἡμετέραν „νὰ ὁμιλῇ τις ξύλα κούτσουρα δαυλιὰ καμμένα“ Χ 126, πρβλ. ΑΡΤΣ. ΙΙ.) ἐπὶ χρόνου παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τῇ φρ. «ἀπὸ δείπνου θωρήσσοντο» εὐθὺς μετὰ τὸ δεῖπνον, Θ 54.

Ἄπο, οὕτως τονίζεται ἐν τῇ ἀναστροφῇ, ὅταν δηλ. τίθεται μετὰ τὴν συντακτικήν της πτῶσιν, ὡς Ν 696, ζ 12 κ. ἀ. Ὡσαύτως δ' ἐτόνιζον πολλοὶ γραμματικοὶ καὶ ἐπὶ τῆς σημ. τοῦ μακράν τινος· ἀλλὰ τὸν τονισμὸν τοῦτον ἀπεδοκίμασαν ὡς περιττὸν ἤδη ὁ Ἀρίσταρχος καὶ Ἡρωδιανός, ἴδ. Σχόλ. Βενετ. εἰς Σ 64. Ἐν τῇ ἐκδόσ. τοῦ Οὐολφ. εὑρίσκεται ὁ τονισμὸς οὗτος μόνον ο 517, ἔνθα εἰσέτι διατηρεῖται ὑπὸ τοῦ Δινδορφίου, ἐν ᾧ διωρθώθη ὑπὸ τοῦ Βεκκέρου.—Ἐν συνθέσει σημ. χωρισμόν, ἀπομάκρυνσιν, παῦσιν, ἀφαίρεσιν, ἔτι δὲ τὸ ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον, ἐντελῶς, „ὁλότελα“, ὅπως καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „ἀπομωράθηκε, ἀπόφαγα“.

ΑΠΟΑΙΝΥΜΑΙ, ἴδ. ΑΠΑΙΝΥΜΑΙ.

ΑΠΟΑΙΡΕΟΜΑΙ, ἴδ. ΑΦΑΙΡΕΟΜΑΙ.

Ἀπο·βαίνω, μέλ. ἀποβήσομαι, ἀόρ. β'. ἀπέβην, μέσ. ἀόρ. ἐπ. ἀπεβήσετο (ὅπερ ἦδη πανταχοῦ ἔγεινε δεκτὸν ἀντὶ τοῦ ἀπεβήσατο)=ἀπέβη, Α 428, Β 35, Ε 352 κ. ἀ. ἴδε. ΒΑΙΝΩ. 1) ἀπέρχομαι, «ἐκ πολέμοιο» Ρ 188· «μετ' ἀθανάτους» Φ 298, «πρὸς Ὄλυμπον, πρὸς (καὶ) κατὰ δῶμα» Ω 468, δ 657, 715, ἄνευ πτ., Α 428, Ε 133, α 319 κ. ἀ. 2) καταβαίνω, ἐξέρχομαι «ἐξ ἵππων» ἐκ τοῦ ἅρματος, Γ 326, Θ 492, καὶ μετὰ μοναχῆς γενικ. «ἵππων» Ρ 480· «νηός» ἀποβαίνω, ν 281, ξ 346· ἄνευ δ' αὐτῆς ὡς εὐκόλως ἐνοουμένης «ἀπέβησαν ἐπὶ χθόνα» Λ 619.

Ἀπο·βάλλω, μόνον ἐν τμήσει, ἀόρ. β'. ἀπέβαλον· ἀ.) ῥίπτω τι ἀπ' ἐπάνω μου, ἀποτίθεμαι, οἷον ἱμάτια, ὅπλα κ.τ.τ. Β 183, Φ 51, ζ 100· β'.) ἀφίνω νὰ πέσῃ, οἷον «δάκρυ παρειῶν» δάκρυ ἀπὸ τῶν παρειῶν, δ 198· γ'.) «ὅθεν ἀπὸ νῆας ἐς πόντον βάλλουσι» ὅθεν ῥίπτουσι τὰ πλοῖα εἰς τὴν θάλασσαν, ὅ ἐ. ἀποπλέουσι, δ 359. Ἐκ τούτου

Ἀπόβλητος, ον, ἄξιος ἀποβολῆς, „διὰ πέταμα“, ἀξιοκαταφρόνητος, ἀπορρίπτέος, «ἔπος, δῶρα» *Ἰλ. Β 361, Γ 65.

Ἀπο·βλύζω, χύνω ἔξω, ἐξεμῶ· περὶ νηπίου τοῦ Ἀχιλλέως «οἶνον» Ι 491 †.

Ἀπο·βρίζω, ποι., ἀορ. μετοχ. ἀποβρίξας, ἀποκοιμῶμαι, ὅ ἐ. χορταίνω τὸν ὕπνον μου, *Ὀδ. ε 151, μ 7· (‖. μᾶλλον κατὰ τὸν Ἀπολλών. ἀπονυστάζω, „παίρνω ὀλίγον ὕπνον“, διότι κατὰ τὸν Ἡσύχιον: βρίζει=ἐσθίει (;) πιέζει, κύει, καθεύδει).

Ἀπο·γιόω, ἀόρ. ὑποτ. ἀπογυιώσω, ἀφαιρῶ τὴν δύναμιν τῶν μελῶν, „κόπτω τὰ γόνατα ἢ τὰ μέλη“, ἐν γένει δὲ ἀδυνατίζω *Ἰλ. Ζ 265 †.

Ἀπο·γυμνόω, παθ. ἀορ. μετοχ. ἀπογυμνωθείς· ἀπογυμνώνω, κ 301 †.

Ἀπο·δαίομαι, ποι., μέλ. ἀποδάσομαι, ἐπ. σσ, ἀόρ. ἀποδασάμην, ἔχων τὸ α βραχύ, ἐπ. σσ, Χ 118 (ὅπου ὅμως ἀπὸ τοῦ Σπιτζνέρου ἤδη γράφεται μέλλων), ἀπό τινος ὅλου δίδω μέρος εἴς τινα, παραχωρῶ, „χωρίζω“, μετὰ δοτικῆς προσώπου καὶ γεν. καὶ αἰτ. πράγματος, *Ἰλ. Ρ 231, Ω 595.

Ἀπο·δειδίσσομαι, ποι., ἐκφοβῶ, τρομάζων (μεταβ.) ἀποτρέπω, (ἐν τμ.) Μ 52 †.

Ἀπο·δειροτομέω, ἀποκόπτω τὸν λαιμόν, ἀπασφάττω, «τέκνα» Σ 336, Ψ 22, «μῆλα» λ 35.

Ἀπο·δέχομαι, ἀποθ., ἀόρ. ἀ. ἀπεδεξάμην, παραδέχομαι, ἀποδέχομαι, «ἄποινα» Α 95 †.

Ἀπο·διδράσκω, ἀορ. β'. μετοχ. ἀποδράς, δραπετεύω, φεύγω κρυφίως, «ἐκ νηός» καὶ μόνον «νηός» π 65, ρ 516.

Ἀπο·δίδωμι [..⏑..], μέλ. ἀποδώσω, ἀόρ. ἀ. ἀπέδωκα, ἀορ. β'. εὐκτ. ἀποδοίην, ἀπρφ. ἀποδοῦναι. 1) ἀποδίδω, δίδω ὀπίσω «κούρην πατρί» Α 98. πρβλ. Γ 285. Ὅθεν 2) ἀνταποδίδω «θρέπτρα τοκεῦσι» ἀνταμείβω τοὺς γονεῖς διὰ τὴν τροφήν, Δ 478, Ρ 302· «ἔεδνα» θ 318 (ὅπου τώρα γράφεται ἐπικ. ὑποτ. τοῦ ἀορ. β'.: ἀποδῷσι κατὰ τὸν Νίτσην ἀντὶ τοῦ: ἀποδώσει) πρβλ. χ 58, «πᾶσαν λώβην» „πληρώνω ὅλην τὴν ὕβριν“ τὴν ὁποίαν ἔκαμα, Ι 387.

Ἀπο·δίεμαι [..⏑..], ποι. ἀποδιώκω, ἐκφοβῶ, «τινὰ ἐκ μάχης» Ε 763 †. (ἔνθα τὸ ἀρκτικὸν α ἐκτείνεται), πρβλ. ΔΙΕΜΑΙ καὶ ΕΞΑΠΟΔΙΕΜΑΙ.

Ἀπο·δοχμόω, ἀόρ. ἀ. ἀπεδόχμωσα, μεταβ. κάμπτω, κλίνω πρὸς τὰ πλάγια, παραστρέφω, «αὐχένα» ι 372 †.

Ἀποδράς, ἴδ. ΑΠΟΔΙΔΡΑΣΚΩ.

Ἀπο·δρίπτω, ἀόρ. ἀ. ἀπέδρυψα καὶ παθ. ἀπεδρύφθην, ἀποκόπτω (τὸ δέρμα) μὲ τοὺς ὄνυχας ἢ διὰ σφοδρᾶς προστριβῆς εἰς πέτρας κ. ἄ. τοιαῦτα „ξεσχίζω, τζουγγρανίζω, ξεγδέρνω“, «πάντα» ρ 486· «ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν» (Δωρ. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ -ησαν), ε 435· «ἔνθα κ' ἀπὸ ῥινοὺς δρύφθῃ» ἤθελε ξεγδαρθῇ τὸ δέρμα του, ε 426.

Ἀπο·δρύφω [..⏑.] =τῷ προηγ. «ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων» *Ἰλ. Ψ 187, Ω 21.

Ἀπο·δύνω [..–.], =ἀποδύομαι, μόνον κατὰ παρατ. «βοείην» ἀποτίθεμαι „γδύνομαι“ τὸ βόειον δέρμα, χ 364 †.

Ἀπο·δύω, μέλ. ἀποδύσω, ἀόρ. ἀ. ἀπέδυσα, ἀόρ. β'. ἀπέδυν, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἀπεδυσάμην, [πλὴν ἐν τῷ ἐνεστῶτι, πανταχοῦ τὸ υ εἶνε

μακρόν]. 1) Ὁ ἐνεστ., μέλ. καὶ ἀόρ. ἀ. εἰς ἐνεργητ. μεταβ. σημ. ἐκδύω, „ἐνδύνω“, «εἵματα» ἐν τμ. Β 261· ἰδίως «τεύχεα» τὰ ὅπλα φονευθέντων μαχητῶν, σκυλεύω, Δ 532 κ. ἀ. Εἰς τὴν ἑπομ. σημ. ἀνήκει τὸ Χ 125, διότι ἐκεῖ τὸ «δύω» (διὰ τὸ μακρὸν υ) εἶνε ὑποτακτ. τοῦ ἀορ. β′. 2) Οἱ μέσ. χρόνοι καὶ ὁ ἐνεργ. ἀόρ. β′. εἰς μέσην σημ. ἐκδύομαι, „ἐνδύνομαι“, ἀποδύομαι «εἵματα» ε 343, 349.

ἈΠΟΔΩ̃ΣΙ, ἴδ. **ἈΠΟΔΙΔΩΜΙ**.

ἈΠΟ·ΕΊΚΩ (ἀποF.) ποι. ἀντὶ τοῦ: ἀπ-είκω, ἀποχωρῶ, ἀποσύρομαι ὑπείκων, μετὰ γεν. «θεῶν ἀπόεικε κελεύθου» ὡς ἔγραψεν ὁ Οὐόλφιος κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον, Γ 406, ἀντὶ τοῦ «ἀπόειπε κελεύθους» ἄρησε τὸν δρόμον τῶν θεῶν καὶ βάδιζε τὴν ὁδὸν τῶν ἀνθρώπων, ὅ. ἐ. παῦσαι τοῦ νὰ ἦσαι θεά. (Ὡσαύτως καὶ τὸ Βενετικ. σχόλ. Α «τῆς εἰς τοὺς θεοὺς ὁδοῦ εἶχε καὶ παραχώρει μὴ βαδίζουσα εἰς αὐτούς»).

ἈΠΟΕΙ̃ΠΟΝ, ποι. ἴδ. **ἈΠΕΙ̃ΠΟΝ**.

ἈΠΟ·ΕΡΓΆΘΩ (ἀποF.) ποι., κατ' ἐπέκτ. ἀντὶ τοῦ ἀπείργω, ἄχρ. ἐν τῷ ἐνεστ. τῆς ὁριστ., εὔχρ. δὲ μόνον ἐν τῷ γ′. ἐν. τοῦ παρατ. ἀποέργαθεν, ἀποκωλύω, ἐμποδίζω, «τινά τινος» Φ 599· «ῥάκεα οὐλῆς» ἀπομακρύνω τὰ ῥάκη ἀπὸ τῆς οὐλῆς, φ 221· (ἄλλοι θεωροῦσι τὸν σχηματισμὸν τοῦτον ὡς ἀόριστον, ἴδ. **ΕΡΓΆΘΩ**).

ἈΠΟ·ΈΡΓΩ (ἀποF.) ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀπείργω, Ἰων. παρατ. ἀπέεργον, (δια) χωρίζω «ὅθι κληὶς ἀποέργει αὐχένα τε στῆθός τε» ὅπου ἡ κλεὶς (τὸ ὀστοῦν) χωρίζει τὸν αὐχένα καὶ τὸ στῆθος, Θ 325· ἀποκωλύω, μετ' αἰτ. γ 296· μετὰ γεν. ἀπό τινος, ἀποκλείω «Τρῶας αἰθούσης», ἀποδιώκω, Ω 238. Τὸ δὲ «ἀποεργμένη» Ὑ. Ἀφρ. 47 εἶνε μετοχ. τοῦ παθ. παρακ. ἄνευ αὐξήσεως ἢ ἀναδιπλασιασμοῦ.

ἈΠ·ΌΕΡΣΕ (ἀπόΓερσε), ἐλλειπτ. ἀόρ. ἀ., ὑποτ. ἀποέρσῃ, εὐκτ. ἀποέρσειε, παρέσυρε, „ἐπῆρε, συνεπῆρε“, μετ' αἰτ. «ἔνθα με κῦμ' ἀπόρεσε» *Ἰλ. Ζ 348 «ὅν ῥά τ' ἔναυλος ἀποέρσῃ» Φ 283· «μή μιν ἀποέρσειε ποταμός» „μή τον πάρῃ τὸ ποτάμι“ Φ 329. (Ἐτυμολ. ἀμφίβολος· κατὰ μὲν τὴν συνηθεστέραν γνώμην ἐκ τοῦ ἔρῥω εἰς μεταβατικὴν ἔννοιαν, ἢ ἐκ τοῦ ἀποέρδω=ἀποέργω· κατὰ δὲ τὸν Βούττμ. ἐκ τοῦ ἄρδω· κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ συγγ. τοῦ ῥέω· κατὰ τὸν Ἄρενς κατὰ μετάθεσιν ἐκ τῆς ῥίζης **ΓΡΕ=ΓΡΑ**, ἥτις εἶνε ἡ βάσις τοῦ **ΑΠΑΥΡΆΩ**. Ὁ δὲ Δοιδερλ. θεωρεῖ τὸ ῥ. ὡς συγκεκομμένον σχηματισμὸν ἀντὶ τοῦ ἀποερύσαι.—Τὸ ο ἐν ἄρσει ἐκτείνεται).

ἈΠΟ·ΘΑΥΜΆΖΩ, πολὺ θαυμάζω μετ' αἰτ. ζ 49 †.

ἈΠΌΘΕΣΤΟΣ, **ΟΝ**, ἐπικ. ἀποτρόπαιος, ἢ ἀπερῥιμένος, εὐτελὴς „παραπεταμένος“ «κύων» ρ 296 †. (Ἐκ τῆς ἀπὸ καὶ θέσσ-ε-σθαι=αἰτεῖν, ἱκετεύειν (Ἡσύχ.), θεσ-σά-μενοι=αἰτησάμενοι (Ἀρχιλόχ. Ἀποσπ. 10 Βεργκ.), οἱονεί: ἀνεπιζήτητος· ἢ κατ' ἄλλου; ἐκ τοῦ ἀποτίθημι=παραῤῥίπτω, παραπετῶ, ὅπερ ὀλιγώτερον πιθανόν).

ἈΠΟ·ΘΝΉΣΚΩ, Ἰων. παρακ. μετοχ. ἀποτεθνηκώς, λ 424, Χ 432, „πεθαίνω“ ἢ ὀρθότερον „ποθαίνω“ (‖. ἕτερος οὗτος σχηματ. ἐκ τῆς ῥίζης **ΘΑΝ**, ἀνάλογος τοῦ φαν-φαίνω, μόνον ἐν τῇ καθομιλ. ἀπαντώμενος).

ἈΠΟΘΟΡΏΝ, ἴδ. τὴν ἑπομ. λ.

ἈΠΟ·ΘΡΏΣΚΩ, ἀόρ. β′. ἀπέθορον. 1) ἀποπηδῶ μετὰ γεν. «νηός» πηδῶ ἀπὸ τῆς νηός κάτω, Β 702, Π 748. 2) ἐξερχόμενος ἀπό τινος πηδῶ πρὸς τὰ ἄνω, ἀνέρχομαι, «καπνὸν ἀποθρώσκοντα ἧς γαίης», α 58.

ἈΠΟΘΎΜΙΟΣ [..–..], **ΟΝ** (ἀπό, θυμός), κυρ. ἀπομεμακρυσμένος τῆς καρδίας, ὄθ. δυσάρεστος, «ἀποθύμια ἔρδω τινί» Ξ 261 †.

ἈΠ·ΟΙΚΊΖΩ, μεταφέρω τινὰ εἰς ἄλλην κατοικίαν, «τινὰ ἐς νῆσον» μ 135 †.

ἍΠΟΙΝΑ [⏑–⏑], τά, μόνον πληθ., ποι. 1) τὰ λύτρα, „ἡ ἐξαγορά“, ποσὸν χρηματικόν, ἢ ἄλλα πολύτιμα πράγματα, δι' ὧν ἐξαγοράζεται ἡ ζωὴ καὶ ἐλευθερία τῶν αἰχμαλώτων, ἢ τῶν νεκρῶν ἡ ἀπόδοσις, Α 13, 95, 120, Ζ 49 κ. ἀ. «ἄπ. υἱος, κούρης» ἐξαγορὰ τοῦ υἱοῦ, τῆς θυγατρός, Β 230, Α 111, «νεκροῖο» Ω 137 κ. ἀ. 2) ἐν γένει ἀμοιβή, ἀνταπόδοσις, ἀποζημίωσις διά τινα γενομένην βλάβην, Ι 120, Τ 138. *Ἰλ. (Κυρίως εἶνε πληθ. ἀχρήστου τινὸς ἐπιθ. ἄποινος (ἐκ τοῦ α καὶ ποινή)=ὁ τὴν ποινὴν ὅ ἐ. ἐκδίκησιν ἀποτρέπων).

ἈΠΟΊΣΩ, ἴδ. **ἈΠΟΦΈΡΩ**.

ἈΠ·ΟΊΧΟΜΑΙ, ἀποθ., εἶμαι ἀπών, μακράν, ἀπολελ. δ 109· ἀφίσταμαι, μένω μακράν, μετὰ γεν. «πολέμοιο, ἀνδρός» Λ 408, Τ 342, (‖. ἐνεστὼς μὲ σημ. παρακειμ., τὸ ἀντίστροφον τοῦ «ἥκω»).

ἈΠΟ·ΚΑΊΝΥΜΑΙ [...⏑.], ἀποθ., ποι., ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ «τινὰ τινί» τινὰ εἴς (ἢ κατά) τι, μόνον *Ὀδ. θ 127, 219.

ἈΠΟ·ΚΑΊΩ, γ′. ἐν. τῆς εὐκτ. τοῦ ἀρρ. ἀποκήαι, καίω ἐντελῶς, κατακαίω, μετ' αἰτ., ἐν τμήσει, Φ 336 †.

ἈΠΟ·ΚΑΠΎΩ [..⏑⏑.], ἐπ. ἀόρ. ἀπεκάπυσσα, ἀποπνέω, ἐκπνέω «ψυχήν» ἐν τμήσ. Χ 467 †. (‖. ῥ. ἐπικ., οὗ τινος τὸ ἁπλοῦν μόνον παρὰ Κοΐντῳ τῷ Σμυρν. 6, 523 ἀπαντᾶται· παράγεται δὲ ἐκ τοῦ **ΚΑΠΩ**, ἐξ οὗ τὸ κάπτω, „χάφτω“, καπνός· διότι τὸ ἀνοιγοκλείειν τὸ στόμα, ὡς ὁ τὴν ψυχὴν ἀποπνέων, καὶ κάπτειν, ἔτι δὲ ἡ πνοὴ καὶ ὁ καπνὸς εἶνε συγγενεῖς ἔννοιαι).

ἈΠΟ·ΚΕΊΡΩ, ἐπ. ἀόρ. ἀ. ἀπέκερσα, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἀπεκειράμην. 1) Ἐνεργ. κυρ. κουρεύω, ἔπειτα ἀποκόπτω, «τένοντε, φλέβα» Κ 456, Ξ 466, Ν 546, 548 (ἐν τούτοις τοῖς χωρ. κεῖται ἐν τμήσ.). 2) Μέσ. ἀποκόπτω τι τῶν ἐμαυτοῦ «χαίτην» τὴν κόμην μου κουρεύω, εἰς ἔνδειξιν πένθους, Ψ 141. *Ἰλ.

Ἀπο·κηδέω, δὲν κήδομαι, ὀλιγωρῶ, ἀκηδῶ, «αἴ κ' ἀποκηδήσαντε φερώμεθα χεῖρον ἄεθλον» Ψ 413 †.

Ἀπο·κινέω [..–..], τοῦ ἀορ. ά. Ἰων. θαμιζ. σχηματισμὸς «ἀποκινήσασκε» μετακινῶ, „κινῶ ἀπὸ τὸν τόπον του", «δέπας τραπέζης» σηκώνω ἀπὸ τὴν τράπεζαν, Λ 636· «τινὰ θυράων» χ 107.

***Ἀπο·κλέπτω**, ἀφαιρῶ τι κρυφίως, κλέπτω, Γ. Ἑρμ. 522.

Ἀπο·κλίνω [..–.], ἀποκλίνω, παρατρέπω, δίδω ἄλλην διεύθυνσιν, „γυρίζω", «ὑποκρίνομαι ὄνειρον ἄλλῃ ἀποκλίνας» εἰς ἄλλο μέρος τρέψας τὸ ὄνειρον, ἄλλην αὐτοῦ ἐξήγησιν δούς, τ 556 †. «ἄψ ἀποκλ. βοῦς εἰς αὖλιν» γυρίζω ὀπίσω εἰς, Γ. Ἀφρ. 169.

Ἀπο·κόπτω, ἀποκόπτω μετ' αἰτ. «κάρη, οὔατα», Λ 261, Φ 455, «τένοντας» γ 449, «κόμην ἐλαίης» ψ 195, «πείσματα» κ 127 (ἐν τμήσ.) πρβλ. ι 325· «παρήορον» τὸν πλάγιον ἵππον λύω, ἀποκόπτων τοὺς συνέχοντας αὐτὸν ῥυτῆρας, Π 474.

Ἀπο·κοσμέω, ἀφαιρῶ τὸν κόσμον, „χαλνῶ τὴν τάξιν, ξεστολίζω" μετ' αἰτ. «ἕντεα δαιτὸς ἀπεκόσμεον» σηκώνω τὰ κατὰ κόσμον (ἐν τάξει) παρατεθειμένα σκεύη τῆς τραπέζης, η 232 †. (Ὁ Σχολ. «ἄκοσμον ἐποίουν τὴν τράπεζαν αἴροντες τὰ ἐν αὐτῇ»).

Ἀπο·κρεμάννυμι [....–.], ἀόρ. ά. ἀπεκρέμασε, κρεμῶ «αὐχένα» Ψ 879 †. (‖. „ἐκρέμασε τὸ κεφάλι" ἐπὶ τῆς αὐτῆς περιστάσεως λέγει καὶ σήμερον ἡ καθομιλ.).

Ἀπο·κρίνω [..–.], ἀόρ. ά. παθ. ἐν τῇ μετ. ἀποκρινθείς, ἀποχωρίζω, ἀποσπῶ, «τὼ οἱ ἀποκρινθέντε ἐναντίω ὁρμηθείτην» ἀποχωρισθέντες, ἀποσπασθέντες τῶν οἰκείων, ὥρμησαν ἐναντίον του, Ε 12 †.

Ἀπο·κρύπτω, κρύπτω, ἀποκρύπτω «γαστέρα» ρ 286· «τινὶ ἵππους» (ἀπό) τινος τοὺς ἵππους, Λ 718· τροπικῶς· «τινὰ νόσφι θανάτοιο» κρύπτω τινὰ ἀπὸ τοῦ θανάτου, ὑπεξαιρῶ τινα τοῦ θανάτου, Σ 465.

Ἀποκτάμεν, Ἀποκτάμεναι, ἴδ. **Ἀποκτείνω**.

Ἀπο·κτείνω, ἀόρ. ά. ἀπέκτεινα, ἀόρ. β'. ἀπέκτανον, ἐπ. ἀπέκταν, ας, α καὶ ἀπρφ. ἀποκτάμεν, μέσ. ἀόρ. β'. μὲ παθ. σημ. ἀπεκτάμην καὶ μετοχ. ἀποκτάμενος, φονεύω, ἀποκτείνω, „σκοτώνω" Θ 341, ξ 432 κ. ἀ. «βοῦν, μῆλον» σφάζω, μ 301, «ἀπέκτατο ἑταῖρος» ἐφονεύθη, Ο 437, «ἀποκτάμενος» Δ 494.

Ἀπο·λάμπω, λάμψιν ἐκπέμπω (ἀπ' ἐμαυτοῦ), λάμπω, ἀκτινοβολῶ, «ἵππουρις ἀστὴρ ὡς ἀπέλαμπε» Τ 381· ὡσαύτως καὶ περὶ ἱματίου, Ζ 295, ο 108, «ὡς αἰχμῆς ἀπέλαμπε» (ἀπροσώπως κεῖται τὸ ῥῆμα) οὕτως ἐξεπέμπετο λάμψις ἀπὸ τῆς αἰχμῆς, Χ 319· τροπικῶς, «κάλλος παρειάων ἀπέλαμπε» τὸ κάλλος ἠκτινοβόλει, ἔλαμπεν ἀπὸ τὰς παρειάς, Γ' Ἀφρ. 175. Ὡσαύτως καὶ τὸ παθ. «χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή» πολλὴ δὲ χάρις ἠκτινοβόλει, ἐξεπέμπετο μετὰ λάμψεως, Ξ 183, σ 298.

Ἀπο·λείβω, κάμνω τι νὰ σταλάζῃ, παθ. σταλάζω ἀπό τινος, μετὰ γεν. «ἔλαιον πλοκάμων ἀπολείβεται» Ὕμ. 23, 3· ὡσαύτως «ὀθονέων ἀπολείβεται ἔλαιον» τουτέστιν ἡ ὀθόνη ἦτο τόσον πυκνή, ὥστε ἀπεστάλαζε τὸ ἔλαιον ᾧ δὲν διήρχετο δι' αὐτῆς (ταύτην τὴν ἑρμηνείαν παρέχει ὁ Πλούταρχος Περὶ τοῦ μὴ χρᾶν ἔμμετρα τὴν Πυθίαν 4) ἢ κατὰ τὸν Ὀδύσσιον ἦτο τόσον λαμπρά, ὥστε ἔλαιον ἐφαίνετο ὅτι ἀπεστάλαζεν ἀπ' αὐτῆς (πρβλ. Σ 596) η 107 †. (Ἀμφοτέρας ταύτας τὰς ἑρμηνείας παρέχουσι τὰ σχόλια. ‖. Ἡ πρώτη ὅμως φαίνεταί μοι πιθανωτέρα· διότι φανερὸν ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ πρόκειται ν' ἀποδειχθῇ ἡ πυκνότης ἢ κρουστότης (ὡς ἡ κυριωτάτη ἀρετὴ) τῶν ὀθονῶν· ἀποδεικνύεται δ' αὕτη διὰ τῆς τοῦ ἐλαίου δοκιμῆς, ὅπως σήμερον ἄλλην ἀνάλογον προκαλεῖ ἡ Ἑλληνὶς ὅταν λέγῃ: „τὸ πανὶ εἶνε τόσον κρουστό, τόσον στρωτό, ποῦ νὰ γράψῃς ἐπάνω").

Ἀπο·λείπω. 1) Μεταβ. ά.) ἀφίνω ὀπίσω, ἢ ὑπόλοιπον «οὐδ' ἀπέλειπεν» παρενθετικῶς, χωρὶς ν' ἀφήσῃ τι (ὑπόλοιπον) ι 292· κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν: ἀδιαλείπτως· β'.) ἀφίνω, ἐγκαταλείπω, «δόμον» Μ 169. 2) Ἀμετ. „ἀπολείπω", ἐλλείπω συνήθ. μετὰ τῆς ἀρνήσεως, «καρπὸς οὐκ ἀπέλειπε χειμῶνος οὐδὲ θέρεος» „δὲν ἀπέλειπε χειμῶνα, καλοκαῖρι" η 117.

Ἀπο·λέπω, κυρ. λεπίζω, „ξεφλουδίζω", τροπ. «ἀπολεψέμεν οὔατα» ἀποκόπτω τὰ ὦτα, ἅπερ ὡς λέπια εἶνε εἰς τὴν κεφαλὴν προσκεκολλημένα, Φ 455.

Ἀπολέσκετο, θαμιστ. σχηματ. ἐκ τοῦ **Ἀπόλλυμι**, ὅπ. ἴδε.

Ἀπο·λήγω, μέλ. ἀπολήξω, ἐπ. λλ, ἀόρ. ά. ἀπέληξα καὶ εὐκ. γ'. πληθ. ἐπ. ἀπολλήξειαν, Ο 31, καὶ ὑποτ. ἐπ. ἀπολλήξω, ν 151· ά) λήγω, ἀπέχω πλέον, κάμνω ἀποχήν, παύω μετὰ γεν. «μάχης, εἰρεσίης, ἀπατάων» Η 263, μ 224, Ο 31 κ. ἀ. μετὰ μετοχ. «οὐδ' ἀπολήγει χαλκῷ δηϊόων» Ρ 565· «οὐκ ἀπολλήξεις ἐξερέουσα» τ 166· (ὅπου ὁ Ἀμεῖς γράφει: ἀπολήξεις μετ' ἐκτάσεως τοῦ ο, ἐν ᾧ μ 224 ᾧ ν 151 ἀφῆκε τὰ λλ)· ἀπολελ. Ν 230· β'.) παύω, ἐκλείπω, Ζ 149.

Ἀπο·λιχμάω, λείχω, „γλύφω", μόνον ὁ μέσ. μέλ. εὑρίσκεται· «οἵ σ' ὠτειλὴν (καθ' ὅλον καὶ μέρος) αἷμ' ἀπολιχμήσονται» θὰ γλύψουν τὸ αἷμα ἀπὸ τὴν πληγήν σου, Φ 123 †. (‖. Τὸ ἁπλ. λιχμάω δὲν εὑρίσκεται παρ' Ὁμ., παράγεται δ' ἐκ τοῦ λείχω, ἐξ οὗ καὶ λίχνος ᾧ „λείξουρος").

Ἀπαλλήξεις κτλ., ἴδ. **Ἀπολήγω**.

Ἀπ·όλλυμι, μέλ. ἀπολέσω, ἐπ, σσ, ἀόρ. ά. ἀπώλεσα καὶ ἐπ. ἀπόλεσσα, μέσ. ἀόρ. β'. ἀπωλόμην καὶ θαμιστ. σχημ. ἀπολέσκετο καὶ γ'.

πληθ. ἀπόλοντο, παρακ. β'. ἀπόλωλα. Α'.) Ἐνεργ. μεταβ. 1) ἀφανίζω, φονεύω, ἐξοντώνω, καταστρέφω, ἰδίως περὶ τοῦ ἐν τῇ μάχῃ φόνου, Α 268, Ε 758 κ. ἀ. «Ἴλιον» Ε 648. 2) στεροῦμαι, „χάνω" «τινά» Σ 82, «πατέρα» δ 46· συχνὴ ἡ φρ. «ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι» χάνω τὴν ζωὴν βιαίως, Θ 90 κ. ἀ. «ἀπολ. νόστιμον ἦμαρ» α 354· «βίοτον, οἶκον» δ 49, δ 95. Β'.) Τὸ μέσ. ᾖ ὁ β'. ἐνεργ. παρακ. ἔχει σημ. ἀμετάβ. 1) „χάνομαι, ἀφανίζομαι", ἀποθνήσκω, φονεύομαι, Ε 311· πολλάκις μετὰ δοτ. «ὀλέθρῳ» γ 87 κ. ἀ. σπανίως μετ' αἰτ. «αἰπὺν ὄλεθρον» ι 303, «κακὸν μόρον» κακὸν θάνατον (ἐπεξήγ. τοῦ «ὥς») ἢ: κατὰ κακὴν μοῖραν, α 166· «ὥς ἀπόλοιτο» (κατάρα) ὡσαύτως νὰ χαθῇ, α 47. 2) „χάνομαι, ἀφανίζομαι", ἐκλείπω, κ 27· «καρπὸς ἀπόλλυται» η 117· «ὕδωρ ἀπολέσκετο» λ 586· «Ὀδυσῆϊ ἀπώλετο νόστιμον ἦμαρ» ἐχάθη ἡ ἡμέρα τῆς ἐπιστροφῆς του, ὅ ἐ. δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ πλέον εἰς τὴν πατρίδα, ρ 253· «ἀπό τέ σφισιν ὕπνος ὄλωλεν» ἐχάθη (ἔφυγεν) ὁ ὕπνος, Κ 186· «οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων» διότι εἰς ὑμᾶς τοὺς δύω βέβαια τὸ γένος τῶν γονέων δὲν εἶνε χαμένον, ὅ ἐ. ἄγνωστον, ἀφανές, τουτέστι δὲν εἶσθε ἀγενεῖς, δ 62. (Οἱ ἀρχαῖοι ἑρμηνεύουσιν: εἶσθε ἐκ γονέων ὄχι ἀγνώστων, πρβλ. τ 163)· «ὡς ἔρις ἀπόλοιτο» Σ 107.—Ἡ πρόθεσις πολλάκις διὰ τμήσεως χωρίζεται τοῦ ῥήματος, πολλάκις δὲ κατ' ἀναστροφὴν ἢ ἐπιτάσσεται αὐτοῦ, ὡς ἐν τῇ πολλαχοῦ τῆς Ὀδυσ. εὑρισκομένῃ φρ. «ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους» κ. ἀ.

Ἀπόλλων, ωνος, ὁ, κυρ. θεὸς τοῦ φωτὸς καὶ τῆς τούτου πηγῆς, τοῦ ἡλίου, (πρβλ. Φοῖβος, ἐνῷ ὁ Ἥλιος εἶνε ὁ θεὸς τοῦ ἡλίου ἐν τῇ καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ καθ' ἕκαστον ἔτος περιοδικῇ αὐτοῦ ἐμφανίσει) υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λητοῦς καὶ ἀδελφὸς τῆς Ἀρτέμιδος. Μεταξὺ τῶν χωρῶν, ἐν αἷς ἀρχαιοτάτη ἦτο ἡ λατρεία αὐτοῦ, διεκρίνοντο τὰ δυτικὰ καὶ νότια παράλια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ αἱ παρακείμεναι νῆσοι, οἷα ἡ Ῥόδος, μάλιστα δὲ ἡ Λυκία, ὅπου ἐπὶ τοσοῦτον ὡς ἐθνικὸς θεὸς ἐλατρεύετο, ὥστε κατά τινας καὶ τόπος τῆς γεννήσεως αὐτοῦ ἐθεωρεῖτο ἡ Λυκία, πρβλ. **Λυκηγενής**, ἐν ᾧ παρὰ πάντων τῶν μετέπειτα ὡς τοιοῦτος ἐπιστεύετο ἡ Δῆλος κατὰ τὴν ἀρχαιοτάτην περὶ τούτου μαρτυρίαν τὴν ἐν τῷ Ὑ. Ἀπόλ. 27. Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται διὰ τί ἐν Ἰλ. εἶνε ὁ προστάτης τῶν Τρώων καὶ ὁ πολιοῦχος θεὸς τοῦ Ἰλίου καὶ τινων ἄλλων Τρωϊκῶν πόλεων, οἷον Κίλλας, Χρύσης, Α 37, Δ 507. Παρ' Ὁμ. φαίνεται· ά.) ὡς τιμωρὸς καὶ ἐκδικητὴς καὶ ὡς τοιοῦτος φέρει τόξα, ὅ ἐ. τόξον καὶ βέλη (ὅθεν «ἀργυρότοξος, κλυτότοξος, ἑκατος, ἑκηβόλος» κ. τ. τ.) καὶ ἐπιπέμπει διὰ τῶν βελῶν αὐτοῦ αἰφνίδιον θάνατον, ὡς εἰς τοὺς υἱοὺς τῆς Νιόβης, τοὺς Νιοβίδας, ἔτι δὲ λοιμὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, Α 43 ἑξ· β'.) ὡς θεὸς τοῦ θανάτου, διότι εἰς αὐτὸν ἀποδίδεται ὁ ταχύς, ἀνώδυνος, φυσικὸς θάνατος τῶν ἀνθρώπων, ἴδ. **Ἀγανός**· γ'.) θεὸς τῆς μαντικῆς, οὗ τινος τὸ μαντεῖον εἶνε ἐν τῇ πετρώδει Πυθοῖ («Πυθοῖ ἔνι πετρηέσσῃ») I, 405, θ 79· εἶνε δὲ καὶ δοτὴρ τῆς μαντικῆς δυνάμεως καὶ τέχνης, Α 72, 86, ο 252· δ'.) θεὸς τῆς μουσικῆς καὶ τῆς ποιήσεως καὶ ὡς τοιοῦτος κιθαρῳδῶν τέρπει τοὺς θεοὺς ἐν ταῖς εὐωχίαις, Α 602 καὶ διδάσκει τοὺς ἀοιδούς, ὡς καὶ ἡ Μοῦσα, θ 488· ε.) φύλαξ τῶν ποιμνίων, ὅθεν τρέφει τὰς ἵππους τοῦ Εὐμήλου, Β 766 καὶ βόσκει τὰς βοῦς τοῦ Λαομέδοντος, Φ 448· ς'.) προστάτης τῆς νεότητος, τ 86. Ἴδε καὶ τὰ ἐπίθ. **Σμινθεύς, Φοῖβος**. (Κατὰ τὴν συνήθη παραγωγὴν τὴν ἐκ τοῦ ἀπόλλυμι, σημ. τὸν ὀλέθριον· ἀλλ' ὁ ἀρχαῖος Δωρικὸς τῆς λ. τύπος Ἀπέλλων φέρει εἰς ἄλλο ἔτυμον· κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ Αἰολ. ἔλλω=εἴλλω, καὶ σημ. τὸν ἀπελαύνοντα, τὸν ἀμυντικόν, τὸν ἀλεξίκακον θεόν.—Τὸ α βραχύ, ἐν δὲ ταῖς τετρασυλλάβοις πτώσεσι καὶ μακρὸν ἐν ἄρσει).

Ἀπολοίη, ἀόρ. ά. ἀπέλουσα, μέσ. μέλ. ἀπολούσομαι, μέσ. ἀόρ. ἀπελουσάμην. 1) Ἐνεργ. ἀπολούω, ἀποπλύνω, μετ' αἰτ. Ξ 7 (ἐν τμ.)· μετὰ διπλ. αἰτ. «Πάτροκλον βρότον αἱματόεντα» τοῦ Πατρόκλου τὰ αἵματα, Σ 345. 2) Μέσ. ἀπολούω, ἀποπλύνω ἀπ' ἐμαυτοῦ, «ἅλμην ὤμοιιν» ζ 219, «λούσασθαι ἄπο βρότον» Ψ 41.

Ἀπολυμαίνομαι [..–...] (ἀπὸ καὶ λῦμα, ὡς ἐκ τοῦ θαῦμα τὸ θαυμαίνω), ῥίπτω ἀπ' ἐμαυτοῦ τὰ λύματα, τὰς ἀκαθαρσίας, καθαρίζομαι, ἰδίως δὲ διὰ τῆς συμβολικῆς πράξεως τῆς ἀπολούσεως· καθαίρομαι ἀπό τινος ἄγους ἢ μιάσματος, Ἰλ. Α 313, 314. Ἐκ τούτου

Ἀπολυμαντήρ[..–..], ῆρος, ὁ, «δαιτῶν ἀπολ.» Ὀδ. Ρ 220, 377. Κατὰ τὸν Σχολ. «λυμεὼν τῶν εὐωχιῶν ἢ ὁ τὰ καθάρματα ἀποφερόμενος τῶν εὐωχιῶν»· κατὰ τὴν τελευταίαν λοιπὸν ἑρμηνείαν εἶνε ὁ τρεφόμενος ἀπὸ τῶν ψιχίων τῆς ξένης τραπέζης, ὁ „τσανακογλύφτης", κατὰ δὲ τὴν πρώτην, ἣν ὁ Πάσσωυος ἀκολουθεῖ, εἶνε ὁ ὀχληρὸς ἐν ταῖς εὐωχίαις, ὅστις ταράττει „χαλᾷ τὴν ἡσυχίαν".

Ἀπολύω, ἀόρ ά. ἀπέλυσα, μέσ. μέλ. ἀπολύσομαι. 1) Ἐνεργ. ἀπολύω, „ἀπολνῶ" ά.) λύω (τι δεδεμένον), διαλύω τι, γ 392 (ἐν τμ.) «τί τινος» οἷον «ἱμάντα κορώνης» φ 46 «τοίχους τρόπις» (ἐν τμ.) μ 421· β'.) ἀπολυτρῶ, ἀντὶ λύτρων ἀποδίδω, ἐλευθερώνω, ἀφίνω ἐλεύθερον, Α 96, Ζ 427 καὶ πανταχοῦ τῆς Ἰλ. 2) Μέσ. ἀπολυτροῦμαι, ἐξαγοράζω, «τινὰ χρυσοῦ» Χ 50. (Περὶ τοῦ χρόνου τοῦ υ ἴδε τὸ ἁπλοῦν λύω).

Ἀπομηνίω, μέλ. ἴσω, ἀόρ. ά. ἀπεμήνισα, ἐπιμένω εἰς τὴν μῆνιν, ἐπιμόνως „μανίζω", μετὰ δοτ. Β 772, Η 230, Τ 62, ἀπολελ. π 378. (Περὶ τοῦ χρόνου τοῦ ι ἴδε τὸ ἁπλοῦν **μηνίω**).

Ἀπομιμνήσκομαι, μέσ., ἀόρ. ἀπεμνησάμην,

ἀναμιμνήσκομαι, ἐνθυμοῦμαι, μετὰ δοτ. χαριστικῆς, «τῷ οἱ ἀπεμνήσαντο» διὰ τοῦτο τοῦ τὸ ἐνθυμήθησαν, Ω 428 †. (‖. Ἡ πρόθ. σημ. μέχρι τέλους διετήρησαν ἐν τῇ μνήμῃ των).

Ἀπ·όμνυμι [..–.] καὶ **ἀπομνύω** [..⏑.], παρατ. γ′. ἐν. ἀπώμνυ, γ′. πλ. ἀπώμνυον, ἀόρ. ά. ἀπώμοσα, δίδω πλήρη ὅρκον, ὁρκίζομαι, *Ὀδ. κ 345, μ 303, σ 58· «ὅρκον» δ 377, κ 381.

Ἀπ·ομόργνυμι, μέσ. ἀόρ. ά. ἀναύξ. ἀπομορξάμην. 1) Ἐνεργ. „σφογγίζω“, ὅ ἐ. ά.) διὰ σπόγγου ἤ τινος τοιούτου ἀφαιρῶ, «αἷμα» Ε 798· β′.) διὰ σπόγγου ἤ τινος τοιούτου καθαρίζω, «πρόσωπα καὶ χεῖρε» Σ 414. 2) Μέσ. „σφογγίζομαι“ ὅ ἐ. σφογγίζω ἀπ' ἐμαυτοῦ ἤ τι τῶν ἐμαυτοῦ, «δάκρυ» Β 269, ρ 304, «κονίην» Ψ 739, «παρειὰς χερσί» σ 200.

Ἀπ·ομυθέομαι [..–...], ἀποθ., διὰ λόγων ἀποτρέπω, λέγων ἀποτρέπω, «τινί τι» Ι 109 †.

Ἀπόναιο, ἀπονάιατο, ἴδ. **ἀπονίνημι**.

(ἀπ·ονάω), ῥ. ποι. ἑλλ., ἐξ οὗ μόνον· ά.) ἀόρ. ά. ἐνεργ. ἀπένασσα, μεταφέρω τινὰ εἰς ἄλλην κατοικίαν, ἀποικίζω, καὶ ἐν γένει μεταφέρω τινα, «κούρην ἀψ ἀπονάσσωσι» ἀποπέμψωσι, Π 86· ᾳ β′.) μέσ. ἀόρ. ά. ἀπενασσάμην, ἀποικῶ, «Δουλίχιόνδε, Ὑπερησίηνδε» εἰς τὸ Δ. κτλ. Β 629, ο 254.

Ἀπ·όνεομαι, μόν. κατ' ἐνες. ᾳ παρατ. ἀπέρχομαι, ὑπάγω «προτὶ ἄστυ» πρὸς τὴν πόλιν, ο 308· συνήθ. ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα, Β 113, «ἐκ μάχης» Π 252 «προτὶ ἄστυ» εἰς τὴν πόλιν, Μ 74· ὡσαύτως «ἐπὶ νῆας» Ο 305· «ἐς πατρός» (ἐξυπακ. δόμον), β 195.

Ἀπόνητ' ἀπονήμενος, ἴδ. **ἀπονίνημι**.

Ἀπ·ονίζω, ὁ ἐνεστ. καὶ παρατ. (Η 425, Κ 572, ψ 75) ἀντὶ τοῦ **ἀπονίπτω**, οὗπερ τὸ μέσ. εὑρίσκεται μόνον σ 179· ἀόρ. ἀπένιψα, μέσ. ἀόρ. ἀπενιψάμην. 1) Ἐνεργ. ἀπονίπτω, ὅ ἐ. ά.) διὰ τῆς ἀπονίψεως ἀφαιρῶ, «βρότον ἐξ ὠτειλέων» ω 189· β′.) διὰ τῆς ἀπονίψεως καθαρίζω, «τινά» τ 317, ἀπολ. ψ 75. 2) Μέσ. ἀπονίπτομαι, νίπτω τι τῶν ἐμαυτοῦ ἢ ἀπ' ἐμαυτοῦ, «ἀπενίζοντο ἱδρῷ θαλάσσῃ» ἀπενίπτοντο τὸν ἱδρῶτα εἰς τὴν θάλασσαν, Κ 572 (ὅπου τὸ ε ἐν ἄρσει ἐκτείνεται), «χρῶτα» τὸ σῶμά μου, σ 172, χ 478.

Ἀπ·ονίνημι [..⏑..], παρ' Ὁμ. μόνον τὸ μέσ. ἀπονίναμαι, μέλ. ἀπονήσομαι, ἀόρ. β′. ἀπωνήμην καὶ ἀναύξ. ἀπονήμην, εὐκτ. β′. ἐν. ἀπόναιο, μετοχ. ἀπονήμενος, ἀπολαμβάνω τι, λαμβάνω ἀπό τινος ὠφέλειαν ἢ χαράν, „χαίρομαι“, μετὰ γεν. «τῆς ἀρετῆς» Λ 763· «τιμῆς» ι 30, «οὐδὲ-ῆς ἧβης ἀπόνηθ' (ἀντὶ τοῦ ἀπώνητο)» „δὲν ἐχάρη τὰ νεάτα του“ Ρ 25, «τῶν δ' ἀπόναιο» εὐχή, „νὰ τὰ χαρῇς“ Ω 556. Ἡ φράσ. «οὐδ' ἀπόνητο» κεῖται πολλάκις ἄνευ πτ. (ἴ. κατὰ τὸ φαινόμενον, ὡς ἐξυπακουομένης ἐκ τῆς συναφείας τοῦ λόγου τῆς προσηκούσης γενικῆς)· σημ. δὲ „δὲν εἶδε προκοπήν“ (ἀπὸ . . .) „δέν (το) ἐχάρη“ λ 324, π 120, ρ 293.

Ἀπονίπτω, ἴδ. **ἀπονίζω**.

Ἀπο·νοστέω, ἐπιστρέφω οἴκαδε, εἰς τὴν πατρίδα, πάντοτε μετὰ τοῦ «ἄψ» Α 60, ν 6 κ. ἀ. πλχ.

Ἀπο·νόσφι καὶ πρὸ φων. **ἀπο·νόσφιν**, ἐπικ. 1) Ἐπίρ. χωριστά, μακράν, πόρρω, «βῆναι» Λ 555, «εἶναι» Ο 548, σ 268 «ἦν τ' αὐτὸς ἀπονόσφι κατίσχεαι» τὴν ὁποίαν σὺ κρατεῖς διὰ τὸν ἑαυτόν σου χωριστά, κατὰ μέρος, Β 233, ἀπονόσφι τραπέσθαι» νὰ στραφῇ πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ νὰ ἀπομακρυνθῇ, ε 350, κ 528. 2) Πρόθ. μακράν, μετὰ γεν. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προτασσομένης, οἷον «ἐμεῦ ἀπονόσφι» μακρὰν ἐμοῦ, Α 541 «φίλων ἀπονόσφι» ε 113, μ 33.

***Ἀπο·νοσφίζω**, ἀποχωρίζω «τινὰ δόμων» Ὑ. Δήμ. 158. — Παθ. ἀποχωρίζομαι, στερροῦμαι, «θεῶν ἐδωδήν» Ὑ. Ἑρμ. 562.

Ἀπο·ξέω, ἀόρ. ἀπέξεσα, κυρ. ξέω („ξύνω“) ἀπ' ἐπάνωθεν, ἔπειτα ἀποκόπτω, μετὰ αἰτ. «χεῖρα» («τὸ ῥᾴδιον τῆς ἐκτομῆς ἐδήλωσεν ἔξεσεν εἰπών», λέγει ὁ Σχολ.) Ε 81 †. (ἐν τμήσ.)

Ἀπ·οξύνω [..–.], ἀόρ. ά. ἀπώξυνα, κάμνω τι ὀξύ, «ἐρετμά» ζ 269, ι 326. Ἐν ἀμφοτέροις τούτοις τοῖς χωρίοις, ἐν οἷς ἐξ ἅπαντος ἀπαιτεῖται ἡ ἔννοια τοῦ λειαίνω, ὁμαλύνω γράφεται ἤδη ἀπὸ τοῦ Βεκκέρ. κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Βουττμ. «ἀποξύουσιν» ἀντὶ τοῦ: ἀποξύνουσι, καὶ «ἀποξῦσαι» ἀντὶ τοῦ: ἀποξῦναι. Ἐκ τοῦ

Ἀπο·ξύω [..–.]=**ἀποξέω**, ἀόρ. ἀπέξυσα, „ξύνω τι ἐπ' ἐπάνω τινος“, ὅθ. ἀφαιρῶ, «γῆρας ἀποξῦσαι» νὰ ξύσῃ τὸ γῆρας ἀπὸ τὴν ῥάχην μου, Ι 446 † (λαμβανομένης τῆς παραβολῆς ἀπὸ τῶν ὄφεων τῶν ἀνανεούντων τὸ δέρμα των, ‖. ἢ μᾶλλον ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας καὶ παντὸς κακοῦ ἀσχημίζοντος τὸ σῶμα καὶ δυναμένου διὰ τῆς ἀποξέσεως νὰ ἀπομακρυνθῇ, ὅπως ἡ ἐσχάρα, „τὸ κάκαδο“ τῆς πληγῆς. Ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ καθομιλ. μετὰ τῆς αὐτῆς μεταφορᾶς „ξύνω τινὰ ἀπ' ἐπάνω μου“ ἀπομακρύνω ἀπ' ἐμαυτοῦ ἄνθρωπον ἀηδῆ ἢ ἐπιβλαβῆ), πρβλ. Ὑ. Ἀφρ. 225, ἴδε καὶ τὴν προηγ. λ.

Ἀπο·παπταίνω, μέλ. Ἰων. ἀποπαπτανέω, [περιορῶμαι, περιορῶ ἐμαυτόν] „κυττάζω ὁλόγυρά μου“, ἵνα φύγω, ῥίπτω τῇδε κἀκεῖσε περίφοβα βλέμματα, Ξ 101 † (‖. ἢ μᾶλλον: βλέπω πρὸς τὰ ὀπίσω, ἵνα ἴδω ποῦ θὰ τραπῶ).

Ἀπο·παύω. 1) Ἐγερ. κάμνω νὰ παύσῃ, ἐπέχω, ἐμποδίζω, „ζαματῶ“ Σ 267· «Ἀλκμήνης τόκον» τὴν γέννα τῆς Ἀλ. Τ 119· «μένος» Φ 340· «τινός» ἐμποδίζω ἀπό τινος, οἷον «πολέμου» Λ 323· μετὰ αἰτ. καὶ ἀπρφ. «τινὰ ἀλητεύειν» ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπαιτῇ, σ 111, πρβλ. μ 126. 2) Μέσ. παύομαι, παύω, δὲν κάμνω τι πλέον, ἀπολελυμ. Φ 372· μετὰ γεν. «πολέμου» Α 422, «ἀοιδῆς» α 340.

Ἀπο·πέμπω, μέλ. -έμψω, καὶ τὸ γ′. ἐν. Δωρ.

καὶ ἐπ. ἀππέμψει, ο 83, ἀόρ. ἀπέπεμψα. 1) ἀποστέλλω τινά, πέμπω τινὰ μὲ ἐντολήν, Κ 72· προπέμπω κ 73, πρβλ. 65, τ 316. 2) στέλλω ὀπίσω, «δῶρα» ρ 76. ‖. Ὡσαύτως καὶ «μητέρα σὴν ἀπόπεμψον» εἰς τὸν πατρικόν της δηλ. οἶκον, δ 113, καὶ ε 112 «τὸν (Ὀδυσσέα) νῦν ἀποπεμπέμεν» ὀπίσω εἰς τὴν πατρίδα του· ἂν καὶ ἐνταῦθα δύναται νὰ σημαίνῃ τὸ ῥ. καὶ τὸ μακρὰν πέμπω ἢ ἀφίνω νὰ ἀπέλθῃ.

ΑΠΟΠΕΣΗΣΙ, ἴδε ΑΠΟΠΙΠΤΩ.

ΑΠΟ·ΠΕΤΟΜΑΙ, ἀόρ. ἀπεπτάμην, μετοχ. ἀποπτάμενος (ἐκ τοῦ τύπου ἀφίπταμαι) ἀφίπταμαι „πετῶ“ (φεύγω) μακρὰν ἢ ὀπίσω, περὶ τοῦ βέλους, Ν 287· περὶ τοῦ Ὀνείρου «ἀποπτάμενος ᾤχετο» Β 61· περὶ τῆς ψυχῆς, λ 222 «ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός» Π 469, τ 454.

ΑΠΟ·ΠΙΠΤΩ, ἀόρ. β'. ἀπέπεσον, ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω πίπτω, Ξ 351· «ἐκ πέτρης» ω 7.

ΑΠΟ·ΠΛΑΖΩ, μόν. ἀόρ. παθ. ἀπεπλάγχθην καὶ μετοχ. ἀποπλαγχθείς, τὸ ἐνεργ. σημ. ἀποκρούω, ἀποπλανῶ· τὸ δὲ παθ. ἀποκρούομαι, ἀποπλανῶμαι, θ 573, «Τροίηθεν» ι 259· «πατρίδος» ο 382· «νήσου» ἐκ τῆς νήσου ἀποκρούομαι, ἀποδιώκομαι, μ 285, «ἀπὸ θώρηκος πολλὸν ἀποπλαγχθεὶς ἐκὰς ἔπτατο ὀϊστός» ἀπὸ τοῦ θώρακος ἀποκρουσθὲν πολὺ μακρὰν ἀπέπτη τὸ βέλος, Ν 592, πρβλ. Χ 292· «ἡ μὲν ἀποπλαγχθεῖσα (τρυφάλεια) χαμαὶ πέσε» ἀποπηδήσασα, ἀποκρουσθεῖσα, ἔπεσε χαμαί, Ν 578. (Κατὰ τὸν Γ. Κούρτιον, θεωροῦντα τὸ πλάζω οὐδὲν ἄλλο ἢ ἕτερον τύπον τοῦ πλήσσω, σημ. τὸ «ἀποπλάζω» ἀποκρούω, ἀποκτυπῶ, καὶ κυριολεκτεῖται ἐν τοῖς ὑστ. τελευταίοις τῶν παρατεθέντων χωρίων, ἔνθα ὁ λόγος περὶ τῆς τρυφαλείας καὶ τοῦ ὀϊστοῦ: ἡ τρυφάλεια ἐκτυπήθη διὰ τοῦ ξίφους καὶ ἐρρίφθη κάτω, ὁ ὀϊστὸς ἀπεκρούσθη ὑπὸ τοῦ θώρακος· ἔπειτα δὲ λαμβάνει καὶ τὴν σημ. τοῦ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἀποκρούομαι, ἀποδιώκομαι, ἀποπλανῶμαι, πρβλ. ΑΠΩΘΕΩ).

ΑΠΟ·ΠΛΕΙΩ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἀποπλέω, «οἴκαδε» Ι 418, ο 501, π 331.

ΑΠΟ·ΠΛΗΣΣΩ, δι' ἑνὸς κτυπήματος ἀποκόπτω, «ἀποπλήξας κεφαλήν» κ 440 † (ὅπως γράφεται κατὰ τὸν Βέκκερον ἀντὶ τοῦ «ἀποτμήξας»).

ΑΠΟ·ΠΛΥΝΩ, μόνον ἐν τῷ θαμιστ. τύπῳ τοῦ παρατ. «λαῖγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε», „τὰ πετραδάκια ξέπλυνεν ἡ θάλασσα 'ς τὴν ἄκραν“, ζ 95 †.

ΑΠΟ·ΠΛΩΩ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀποπλέω, ἀόρ. β'. ἐπικ. «ἀπέπλω» ξ 339 †.

ΑΠΟ·ΠΝΕΙΩ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀποπνέω, ἐκπέμπω, μετὰ αἰτ. «πυρὸς μένος» δύναμιν πυρός, ὅ ἐ. δυνατὸν πῦρ ἔπνεεν (ἡ χίμαιρα) Ζ 182 «ὀδμήν» ὀσμὴν ἀνέπεμπον, δυσωδίαν ἀνέδιδον (αἱ φῶκαι) δ 406· «θυμόν» ἐκπνέω, παραδίδω τὸ πνεῦμα, ἀποθνήσκω, Δ 524, Ν 654· ἄνευ τοῦ «θυμόν» (ὁ ἀόρ. ἀπέπνευσα) Βατρ. 99.

ΑΠΟ·ΠΝΙΓΩ, ἐντελῶς πνίγω τινά, Βατρ. 119, 236.

ΑΠΟ·ΠΡΟ, ἐπ. 1) Ἐπίῤῥ. πολὺ μακρὰν «φέρειν» Π 669. 2) Πρόθ. μετὰ γεν. μακράν τινος, «νεῶν» Η 334.—Ἐν συνθέσει εἶνε ἐπιτεταμένη Ἀπό (‖. φυλαττομένης οὐχ ἧττον καὶ τῆς ἐννοίας τῆς Πρό).

ΑΠΟ·ΠΡΟ·ΑΙΡΕΩ, ἐπ., ἀόρ. β'. μετ. ἀποπροελών, ἀφαιρῶ τι καὶ φεύγω μακράν, μετὰ γεν. «σίτου» ρ 457 †.

ΑΠΟΠΡΟΕΗΚΕ, ἴδ. ΑΠΟΠΡΟΪΗΜΙ.

ΑΠΟΠΡΟΕΛΩΝ, ἴδ. ΑΠΟΠΡΟΑΙΡΕΩ,

ΑΠΟΠΡΟΘΕΝ (ἀποπρό), ἐπ. ἐπίῤῥ. κυρ. ἀπὸ μακρόθεν, πολὺ μακρόθεν «ἰύζω» Ρ 66. Συνήθ. μακράν, πολὺ μακρὰν «μένω» Κ 209, 410 «στῆναι» ζ 218, «κεῖται νῆσος» η 244, «ποιμαίνειν» ι 188, «ἐρύκειν» ρ 408.

ΑΠΟΠΡΟΘΙ (ἀποπρό), ἐπ. ἐπίῤῥ. μακράν, πόῤῥω, Ψ 832, ὀ 757, 811 ἐξ.

ΑΠΟ·ΠΡΟ·ΪΗΜΙ, ἀόρ. ἀ. Ἰων. ἀποπροέηκα· ἀ.) πολὺ μακρὰν πέμπω, ἀποπέμπω, «τινὰ πόλινδε» ξ 26, «ἰόν» τὸ βέλος ἀποτοξεύω, χ 82· β'.) ῥίπτω μακράν, «ξίφος χαμᾶζε» χ 327.—*Ὀδ.

ΑΠΟ·ΠΡΟ·ΤΕΜΝΩ, ἀορ. β'. μετοχ. ἀποπροταμών, ἀποκόπτω, μετὰ γεν. «νώτου» ἀποκόψας καλὸν (μέγα) τεμάχιον νώτου, θ 475 †.

ΑΠΟΠΤΑΜΕΝΟΣ, ἴδ. ΑΠΟΠΕΤΟΜΑΙ.

ΑΠΟ·ΠΤΥΩ, ἀποπτύω, ἀποβάλλω, Ψ 781· «ἀλὸς ἄχνην» δ 426. (Τὸ υ ἐν τῷ ἐνεστ. ≍).

ΑΠΟΡΟΗΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, πορθέω), μὴ πορθουμένη, ἢ κυριευομένη, ἀκυρίευτος «πόλις» Μ 11 †.

ΑΠ·ΟΡΝΥΜΙ [..–.], ἀπό τινος τόπου κινῶ. Μόνον τὸ μέσ. εὔχρ. ἀπό τινος τόπου κινοῦμαι, σηκώνομαι, „ξεκινῶ“, «Λυκίηθεν» Ε 105 †.

ΑΠ·ΟΡΟΥΩ, ἀόρ. ἀπόρουσα. 1) ἀποπηδῶ, ἀπὸ τοῦ ἅρματος, Ε 20, 836, Λ 145, Ρ 483. 2) πηδῶ πρὸς τὰ ὀπίσω, ταχέως ἀποσύρομαι, Φ 251, χ 95.

ΑΠΟΡΡΑΙΩ, ἐπ., ἀόρ. ἀ. ἀπόῤῥαισα, ἀποσπῶ, «τινά τι» ἀπό τινός τι, *Ὀδ. α 404 «τινὰ ἦτορ» ἀφαρπάζω τινὸς τὴν ζωήν, π 428.

ΑΠΟΡΡΗΓΝΥΜΙ [...–.], ἀόρ. ἀ. ἀπόῤῥηξα, διαῤῥηγνύω, ἀποσπῶ, διὰ ῥήξεως ἀφαιρῶ, «δεσμόν» τὴν φορβειάν (Λατ. τὸ καπίστρι) ὁ ἵππος, Ζ 507, Ο 264· «κορυφὴν ὄρεος» ι 481· «θαιρούς» τὰ θηλυκώματα, τοὺς στρόφιγγας (τουρκ. ρεζέδες, τῆς θύρας) διαῤῥηγνύω, ἀποσπῶ, Μ 457.

ΑΠΟΡΡΙΓΕΩ, β'. παρακ. μὲ σημ. ἐνες. «ἀπέῤῥιγα« (ἔχει τὸ ι μακρόν) τρέμω ὑπὸ τοῦ φόβου, μετ' ἀπαρ. «νέεσθαι» β 52 †.

ΑΠΟΡΡΙΠΤΩ, ῥίπτω μακράν «καλύπτρην» *Ἰλ. Χ 406· μεταφορ. «μῆνιν, μηνιθμόν» ἀφίνω, „πετῶ“ τὸν θυμὸν Ι 517, Π 282.

ΑΠΟΡΡΩΞ, ῶγος, ὁ, ἡ (ἀποῤῥήγνυμι). 1) Ἐπίθ. ἀπερῥωγώς, ὁ ἐξ οὗ ἀπερράγη τι, ἀπότομος, ἀπόκρημνος, «ἀκταί» ν 98. 2) Ὡς

οὐσιαστ. εἶνε θηλ., σημ. δὲ κυρ. μέρος ἀπεσπασμένον, ἀπόσπασμα, τεμάχιον, καὶ ἐπὶ ὑγρῶν ἀπόῤῥοια, «Στυγὸς ὕδατος ἀποῤῥώξ» ἀπόῤῥοια τοῦ ὕδατος τῆς Στυγός, Β 755, κ 514, «ἀμβροσίης καὶ νέκταρος ἀποῤ.» ἀπόῤῥοια τῆς ἀμβροσίας καὶ τοῦ νέκταρος, ι 359.

ΑΠΟ·ΣΕΥΟΜΑΙ, μόνον ἐπ. συγκεκομ. μέσ. αόρ. β΄. ἀπεσσύμην, ἀπό τινος τόπου σπεύδω, ὁρμῶ, ἐξορμῶ, μετὰ γεν. «δώματος ἀπέσσυτο» ἐξῆλθεν ὁρμητικὸς ἐκ τῆς οἰκίας, Ζ 390· «ἐς μυχόν» ι 236· ἀπολελ. ι 396.

ΑΠΟ·ΣΚΕΔΆΝΝΥΜΙ [....–.], ἀόρ. ά. ἀπεσκέδασα, διασκεδάζω, διασκορπίζω, μετ' αἰτ. «ψυχὰς ἄλλυδις ἄλλῃ» λ 385 «βασιλῆας» Τ 309· μεταφ. «κήδεα θυμοῦ» ἀποδιώκω τὰς φροντίδας, τὰς λύπας ἀπὸ τῆς ψυχῆς, θ 149.

ΑΠΟ·ΣΚΙΔΝΗΜΙ, ἕτερος τύπος τοῦ προηγ., μόνον τὸ μέσον ἀποσκίδναμαι, σκορπίζομαι, Ψ 4 †.

ΑΠΟ·ΣΚΥΔΜΑΊΝΩ, ἐξοργίζομαι, πολὺ ὀργίζομαι, μετὰ δοτ. Ω 65 †.

ΑΠΟ·ΣΠΈΝΔΩ, κάμνω σπονδήν, χύνω δηλ. οἶνον (‖. ὀλίγον ἐκ τοῦ πολλοῦ· τοῦτο σημαίνει ἡ Ἀπό) εἰς τοὺς θεοὺς κατὰ τὰς θυσίας ἢ ὁρκωμοσίας, *Ὀδ. γ 394, ξ 331.

ΑΠΟ·ΣΤΑΔΆ [..⏑⏑], ζ 143 †. καὶ **ΑΠΟΣΤΑΔΌΝ**, Ο 556 †. ἐπίῤ. (ἀφίστημι) μακράν, μακρόθεν.

ΑΠΟ·ΣΤΕΊΧΩ, ἀόρ. β΄. ἀπέστιχον, ἀποχωρῶ, ἀπέρχομαι, Α 522· «ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε» ἀπεχώρησε (περιφερομένη) κατὰ τὴν νῆσον, ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς νήσου, μ 143, 333, «οἴκαδε» λ 132, ψ 279.

ΑΠΟ·ΣΤΊΛΒΩ, „γυαλίζω", λάμπω, «ἀλείφατος» γ 408 †. Τὴν ἑρμην. τούτου τοῦ χωρίου ἴδ. ἐν λ. **ΑΛΕΙΦΑΡ**· «ἐν ὤμοις» Βατρ. 298.

ΑΠΟ·ΣΤΡΈΦΩ, μέλ. ἑψω, ἀόρ. θαμις. ἀπεστρέψασκε· ά.) τρέπω, γυρίζω πρὸς ἄλλο μέρος, κάμνω τινὰ ν' ἀλλάξῃ διεύθυνσιν, «τινὰ πρὸς πεδίον» τὸν ἠνάγκαζε νὰ στραφῇ πρὸς τὴν πεδιάδα, Χ 197· ὅθεν β΄.) στρέφω πρὸς τὰ ὀπίσω «πόδας καὶ χεῖρας» γυρίζω ὀπίσω (ἵνα τὰ δέσω) χ 173· «νῆας» γ 162· «ἴχνια» Υ. Ἑρμ. 76· ἴδε καὶ λ. **ΚΡΑΤΑΙΊΣ**· γ΄.) κάμνω τινὰ νὰ ἐπιστρέψῃ, „τὸν γυρίζω ὀπίσω", «ἔλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀποστρέψοντας ἑταίρους ἐκ Τρώων ἰέναι πάλιν, Ἕκτορος ὀτρύναντος» ἤλπιζεν ὅτι ἑταῖροι ἐκ τῶν Τρώων ἤρχοντο ἵνα γυρίσωσιν, ἀνακαλέσωσιν αὐτὸν ὀπίσω κατὰ προσταγὴν τοῦ Ἕκτορος, Κ 355 (ὅπου τὸ «πάλιν» ἀποδοτέον εἰς τὸ «ἀποστρ.» καὶ ὄχι εἰς τὸ «ὀτρύναντος»)· ἔπειτα σημ. ἐπομ. καὶ τρέπω εἰς φυγήν, Ο 62. Πρβλ. δὲ καὶ λ. **ΑΠΟΤΡΈΠΩ**.

ΑΠΟΣΤΡΈΨΑΣΚΕ, ἴδ. **ΑΠΟΣΤΡΈΦΩ**.

ΑΠΟ·ΣΤΥΦΕΛΊΖΩ [..⏑...], ἀόρ. ά. ἀπεστυφέλιξα, βιαίως ἢ ὀπίσω ὠθῶ τινα, ἀπωθῶ, ἀποκρούω, μετὰ γεν. «τινός» ἀπό τινος. *Ἰλ. Π 703, Σ 158.

***ΑΠΟ·ΣΥΡΊΖΩ** [..–..], συρίζω, ἤγουν διασύρω, «μάκρ' ἀποσυρίζων» τοῦ Ἀπόλλωνος τὴν ἀπειλήν δηλ. (κατ' ἄλλους δὲ σημ. τὸ μακρὰν συρίζω, ὥστε ν' ἀκούηται δηλ. μακράν, καὶ διὰ τούτου ἐκφράζεται ἡ φαιδρὰ κουφόνοια) Υ. Ἑρμ. 280.

ΑΠΟ·ΣΦΆΛΛΩ, ἀόρ. ά. ἀπέσφηλα, παράγω, παρασύρω τινὰ τῆς εὐθείας ὁδοῦ, γ 320· μεταφ. «τινὰ πόνοιο» ματαιώνω τινὸς τὸν κόπον Ε 567.

ΑΠΟΣΧΈΣΘΑΙ, ἴδ. **ΑΠΈΧΩ**.

ΑΠΟΣΧΊΖΩ, διασχίζω, χωρίζω εἰς δύω, «πέτρην» δ 507 †. (ἐν τμ.).

ΑΠΟ·ΤΆΜΝΩ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀποτέμνω, ἀόρ. β΄. ἀπέταμον, ἀποκόπτω «ῥῖνα καὶ οὔατα» χ 475 κ. ἀ. «στομάχους» διακόπτω, διασχίζω, Γ 292, «ἵπποιο παρηορίας» Θ 87. Τὸ μέσ. κόπτω τι χάριν ἐμαυτοῦ, «κρέα» Χ 347, ὅθεν „ξεχωρίζω", ἀποσπῶ, «βοῦς πεντήκοντα» Υ. Ἑρμ. 74.—Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τμήσει.

ΑΠΟ·ΤΗΛΟΥ̃, ἐπίῤ. πολὺ μακράν, ι 117 †.

ΑΠΟ·ΤΊΘΗΜΙ, ἀόρ. ἀπέθηκα, μέσ. ἀόρ. β΄. ἀπεθέμην, ὑποτ. ἀποθείομαι ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἀποθῶμαι, ἀπρφ. ἀποθέσθαι. 1) Ἐνεργ. ἀποθέτω, βάλλω κατὰ μέρος, «δέπας ἐπὶ χηλῷ» Π 254· «κρατὸς κυνέην» ἀφαιρῶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ᾗ ἀποθέτω, ξ 276 (ἐν τμ.). 2) Μέσ. ἀποτίθεμαι, ἐπάνωθέν μου (ἢ τῶν ἐμαυτοῦ τι) ἀφαιρῶ καὶ βάλλω κατὰ μέρος, «φύσας ὅπλα τε πάντα» Σ 409. «τεύχεα ἐπὶ χθονί» Γ 89· (ἐν τμήσ.) «χλαῖναν» ξ 500 κ. ἀ. «ξίφος ὤμων» ἀπέθεσε τὸ ξίφος ἀπὸ τῶν ὤμων του (ἀφ' ὧν ἐκρέματο) φ 119· μεταφορ. «ἐνιπήν» ἀφίνω κατὰ μέρος τὴν ἀπειλήν, Ε 492.—Τῆς Ὀδ. πανταχοῦ ἐν τμήσ.

***ΑΠΟ·ΤΙΜΆΩ** [..–..], δὲν τιμῶ, ἀτιμάζω, περιφρονῶ, μετ' αἰτ. Υ. Ἑρμ. 35.

ΑΠΟ·ΤΊΝΥΜΑΙ [..–⏑.], ποι. ἀντὶ τοῦ ἀποτίνομαι, ἀναγκάζω τινὰ νὰ μὲ πληρώσῃ, ἐκδικοῦμαι, [δίκην λαμβάνω], μετὰ αἰτ. τοῦ προσώπου, τὸ ὁποῖον ἐκδικοῦμαι, καὶ μετὰ γεν. τῆς αἰτίας δι' ἣν, «τῶν μ' ἀποτινύμενοι» διὰ ταῦτα ἐκδικούμενοί με, [τούτων δίκην παρ' ἐμοῦ λαμβάνοντες], Β 73· «πολέων δ' ἀπετίνυτο ποινήν» διὰ πολλοὺς (πρότερον φονευθέντας Ἀχαιούς) ἐλάμβανε δίκην (ὁ Πάτροκλος παρὰ τῶν Τρώων) Π 398.

ΑΠΟ·ΤΊΝΩ [..–.], μέλ. ἰσω, ἀόρ. ἀπέτισα, μέσ. μέλ. ἰσομαι, μέσ. ἀόρ. ά. ἀπετισάμην. 1) κυρ. „πληρώνω", ὅθεν ἀποδίδω τὸ ὀφειλόμενον, «τί τετραπλῇ» Α 128, «πολλά τινι» β 132· ἐντεῦθεν ά.) ἰδίως ζημίαν τινά, πρόστιμόν τι πληρώνω, «τιμὴν Ἀργείοις» πρόστιμον εἰς τοὺς Ἀργ. Γ 286, στοίχημα, Ψ 487· ὅθεν [δίκην δίδωμί τινος], τιμωροῦμαι διά τι, „πληρώνω" τι, «πᾶσαν ὑπερβασίην» πληρώνω ὅλην τὴν ἁμαρτίαν, ν 193· «Πατρόκλοιο ἕλωρα» νὰ πληρώσῃ (νὰ τιμωρηθῇ διὰ) τὴν σκύλευσιν τοῦ Πατρόκλου, Σ 93· «ἀθρόα πάντα» ὅλα διὰ μιᾶς, Χ 271, α 43.

«σὺν μεγάλῳ ἀπέτισαν, σὺν σφῇσι κεφαλῇσι» μὲ μεγάλην ποινὴν ἐξ ἅπαντος θὰ πληρώσωσι, μὲ τὰς κεφαλάς των (ἔνθα ὁ ἀόρ. κεῖται ἀντὶ τοῦ μέλλοντος εἰς ἔνδειξιν τοῦ ὡς τάχιστα καὶ ἀναποφεύκτως συμβησομένου), Δ 161. 2) ἀνταποδίδω, „ξεπληρώνω“ εὐεργεσίαν τινα ἢ χάριν, «κομιδήν τινι» Θ 186, «εὐεργεσίας» χ 235, πρβλ. ϐ 132. 2) Μέσ. [δίκην λαμβάνω] ἐκδικοῦμαι, μετὰ αἰτ. πράγματος καὶ γεν. τοῦ αἰτίου, «ποινὴν ἑτάρων» ἐκδίκησιν διὰ τοὺς ἑταίρους, ὅι' ὅσα ἔπαθον οἱ ἑταῖροι, ψ 312, «βίας τινί» πληρώνω τὰς βιαιοπραγίας εἴς τινα (‖. διότι ἡ καθομιλουμένη μεταχειρίζεται τὸ „πληρώνω“ ὄχι μόνον ἐπὶ τοῦ τιμωρουμένου δι' ὅσα κακὰ ἔπραξεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐκδικουμένου καὶ ἀνταποδίδοντος ὅσα κακὰ ἔπαθεν) γ 216· ἐν γένει τιμωρῶ «βίας τινός» τὰς βιαιοπραγίας τινός, λ 118, π 255· καὶ μετὰ αἰτ. τοῦ προσώπου «ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς;» τίνι τρόπῳ νὰ τοὺς ἐκδικηθῶ, ν 386, ψ 480· ἀπολελ. α 268.

Ἀποτμήγω, ἕτερος ἐπικ. τύπος τοῦ **ἀποτέμνω**, ἀόρ. ἀ. ἀπέτμηξα, ἀποκόπτω, «λαιμόν» *'Ιλ. Σ 34· πρβλ. δὲ καὶ λ. **ἀποπλήσσω**· ἐπὶ ποταμῶν πλημμυρούντων «κλιτὺς ἀποτμήγουσι» Π 390· μεταφ. „ἀποκόπτω, ξεκόπτω“ ἀποχωρίζω, «αὐτὸν λαοῦ» Κ 364· «πόλιος» Χ 456· πρβλ. Λ 468.

Ἄποτμος, ον (ἀ, πότμος), ἀτυχής, „ἄμοιρος“, Ω 388, υ 140· ὑπερθ. ἀποτμότατος, α 219.

Ἀποτρέπω, μέλ. -έψω, ἀόρ. ϐ'. ἀπέτραπον, μέσ. ἀόρ. ϐ'. ἀπετραπόμην. 1) Ἐνεργ. ἀποτρέπω, ἀποσύρω, ἐμποδίζω, «τινά» Ο 276· «λαόν» Λ 758, «τινὰ ἀλκῆς» Υ 256, «πολέμοιο» Μ 249 (ὅπου ὁ Σπίτζνερος γράφει: ἀποστρέφω), «ἐπέεσσι ἀποτ.» διὰ λόγων ἀποτρέπω, Υ 109, Φ 339. 2) Μέσ. ἀποτρέπομαι, ἐμποδίζομαι, „γυρίζω ὀπίσω“, μετὰ τοῦ «αὖτις» Κ 200, Μ 329.—*'Ιλ.

Ἀποτρίβω, συντρίβω καὶ ἀποκρούω· «πολλά οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων πλευραὶ ἀποτρίψουσι δόμον κάτα βαλλομένοιο» πολλὰ θρανία, ῥιπτόμενα ἐκ τῶν χειρῶν τῶν ἀνδρῶν κατὰ τῆς κεφαλῆς του, θὰ τὰ συντρίψωσιν αἱ πλευραί του καὶ θὰ τὰ σκορπίσωσι εἰς τὴν οἰκίαν. (‖. φρ. ἰσοδύναμος μὲ τὴν τῆς καθομιλ.: „πολλὰ θρανία θὰ σπάσουν 'ς τὰ πλευρά του, 'ς τὸ κεφάλι του“· ὅθεν περιττὴ ἡ παρὰ Δυντζέρῳ διόρθωσις «πλευρά γ'» ἀντὶ τοῦ «πλευραί»· καὶ ἄλλως δὲ ἀρμοδιώτερον εἶνε εἰς τὴν προπέτειαν καὶ βδελυρὰν ἀστειότητα τοῦ Μελανθέως νὰ ἦνε ὑποκείμενον αἱ πλευραὶ ἢ τὰ σφέλα· πρβλ. καὶ **Ἀμφιάραος**), ρ 232 †.

Ἀπότροπος, ον (ἀποτρέπω) ἀπεστραμμένος, ἀποκεχωρισμένος, ἀπομεμακρυσμένος, ξ 372.

Ἀποτρωπάω, ἕτερος ποι. καὶ Ἰων. τύπος τοῦ **ἀποτρέπω**. 1) Ἐνεργ. ἀποτρέπω, ἐμποδίζω «τινά» Υ 119· «τί» π 405. 2) Μέσ. ἀποτρέπομαι «τινός» ἀπό τινος, φ 112· «κύνες δακέειν ἀπετρωπῶντο λεόντων» ἀπετρέποντο ἀπὸ τῶν λεόντων ὥστε νὰ δάκνωσιν αὐτούς, ἐφοβοῦντο νὰ δαγκάσωσι τοὺς λέοντας, Σ 585.

Ἀπούρας, ἴδ. **ἀπαυράω**.

Ἀπουρίζω, μέλ. -ίσω, κατὰ τὴν συνήθ. γραφ. τοῦ Χ 489 «ἄλλοι γάρ οἱ ἀπουρίσσουσιν ἀρούρας» θεωρεῖται Ἰων. σχηματισμὸς τοῦ **ἀφορίζω**, καὶ σημ. τὸ περιορίζω· ἀλλ' ἴδ. **ἀπαυράω**.

***Ἀποφαίνω**, ἀόρ. ἀπέφηνα, ἀποδεικνύω, ὅθεν ἀναγγέλλω «ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε» Βατρ. 144· (‖. μήπως γραπτέον ἀπέφησε; ἐκ τοῦ ἀπόφημι, ὅπ. ἴδ., ἡ δὲ ἔννοια θὰ ἦτο: ταῦτα εἰπὼν ἐτελείωσε τὸν λόγον, ἐξεπλήρωσε τὴν ἀποστολήν του),

Ἀποφέρω, μέλ. ἀποίσω, ἀόρ. ἀ. ἐπ. ἀπένεικα, ἀποσύρω, σηκώνω ἐκ τοῦ μέσου, «τεύχεα» π 360 «τούτω δ' οὐ πάλιν αὖτις ἀποίσεσθον ὠκέες ἵπποι ἀφ' ἡμείων» τούτους δὲ ἀμφοτέρους δὲν θὰ ἀποτρέψωσιν ἀφ' ἡμῶν οἱ ἵπποι, Ε 257· ἀπάγω, ἀπομακρύνω, «τινὰ Κόωνδε» Ξ 255· μεταφέρω, φέρω ὀπίσω, «μῦθόν τινι» ἀπαγγέλλω, Κ 337.

***Ἀποφεύγω**, διαφεύγω, „γλυτώνω“ Βατρ. 47· μετὰ αἰτ. Βατρ. 42.

Ἀποφημί, ἀποφαίνομαι, διακηρύττω, λέγω τι ἀπροκαλύπτως, φανερὰ «ἀντικρύ» (ὅπ. ἴδε) Η 362· ὡσαύτως καὶ τὸ μέσ. «ἀποφασθε ἀγγελίην» =ἀπαγγείλατε, τουτέστι: φέρετε ὀπίσω τὴν ἀγγελίαν, Ι 422.

Ἀποφθίθω=**ἀποφθίνω**, τύπος ψευδὴς ἐκ κακῆς ἀναγνώσεως προελθών, εὑρισκόμενος ἐν τοῖς νοθευομένοις στίχοις τῆς *'Οδ. ε 110, 133 καὶ η 251 ὡς γ'. πληθ. τοῦ παρατ. «ἀπέφθιθον» ἀνθ' οὗ ὁ Βέκκερ. κατὰ τὸν Βούττμ. ἔγραψεν «ἀπέφθιθεν» Δωρ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἀπεφθίθησαν, ὅ ἐστι γ'. πληθ. τοῦ παθ. ἀορ. τοῦ ἀποφθίνω.

Ἀποφθινύθω [..˘˘.], ποι. 1) Ἀμετάϐ. ἀποφθίνω, φθείρομαι, ἀφανίζομαι, Ε 643. 2) Μεταϐ. «θυμόν» διαφθείρω, ἀφανίζω, καταστρέφω τὴν ζωήν, Π 540.—*'Ιλ.

Ἀποφθίνω [..–.], ποι., ἐξ οὗ μόνον μέσ. ἀόρ. συγκεκομ. ἀπεφθίμην, προστ. ἀποφθίσθω, Θ 429, εὐκτ. ἀποφθίμην (μὲ τὸ ι μακρόν) ἀντὶ τοῦ ἀποφθιμην, κ 51, λ 330, μετοχ. ἀποφθίμενος, καὶ ἀόρ. ἀ. παθ. ἀπεφθίθην, ἐξ οὗ γ'. πληθ. ἀπέφθιθεν, ψ 331 (ἴδ. καὶ λ. **ἀποφθίθω**), ἀφανίζομαι, καταστρέφομαι, ἀποθνήσκω, Γ 322 κ. ἀ. «λυγρῷ ὀλέθρῳ, λευγαλέῳ θανάτῳ». ο 268, 358. [Πλὴν τῶν σημειωμένων οἱ ἄλλοι χρόνοι ἔχουσι τὸ ι βραχύ].

Ἀποφώλιος, ον, ἐπ. μάταιος, μηδαμινός, κενός, ἀνάξιος «οὐκ ἀποφώλιος ἦα οὐδὲ φυγοπτόλεμος» ξ 212, «νόον ἀποφώλιος» κουφόνους, „ἐλαφρόγνωμος, κούφιο κεφάλι“ θ 177· «οὐκ ἀποφώλια εἰδώς» ὄχι κουφόνους, φρόνιμος ἄνθρωπος, ε 182· «εὐναί» μάταιαι, ἄκαρποι, ἄγονοι, λ 249· *'Οδ. (Ἡ ἐτυμολογ. ἀμφίϐολος·

κατά τινας μὲν ἐκ τῆς ἀπὸ καὶ ὄφελος· κατὰ δὲ τὸν Γοϊδελον ἐκ τῆς ῥίζης ΦΑ, τῆς σημ. φυσῶ, ὄθεν: ὁ εὐκόλως ἀποφυσώμενος, ἐλαφρός, κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἀπαφέσθαι, ἑπομ. ἀπατηλός, σημασία, ἥτις πανταχοῦ δὲν ἁρμόζει· ‖. ἡ δὲ ἐκ τοῦ φωλεὸς παραγωγή, ἡ παρὰ τῶν ἀρχαίων ἀναφερομένη, οὐδὲ μνήμης ἀξία πλέον θεωρεῖται).

ἈΠΟ·ΧΆΖΟΜΑΙ, ἀποθ., ἀποχωρῶ, ἀποσύρομαι, «τινός» ἀπό τινος, λ 95 †.

ἈΠΟ·ΧΈΩ, ἐπ. ἀόρ. ἀπέχευα, ἐκχέω, χύνω, «εἴδατα ἔραζε» τὰ φαγητὰ κατὰ γῆς *Ὀδ. χ 20, 85 (ἐν τμήσει).

ἈΠΟ·ΨΎΧΩ [..–.], ἀόρ. παθ. μετοχ. ἀποψυχθείς. 1) κυρ. ἐκπνέω, „ξεψυχῶ", ἔπειτα λειποθυμῶ, „λιγοθυμῶ" μόνον ἐν τῇ ω 348 «τὸν δὲ προτὶ οἳ εἶλεν ἀποψύχοντα». 2) δροσίζω, στεγνώνω· ὅθεν τὸ μέσ. δροσίζομαι, στεγνώνω τι τῶν ἐμαυτοῦ, μετ' αἰτ. «τοὶ δ' ἱδρῶ ἀπεψύχοντο χιτώνων στάντε ποτὶ πνοίην» ἐδροσίζοντο στεγνώνοντες τὸν ἱδρῶτα τῶν χιτώνων των, σταθέντες εἰς τὸ ῥεῦμα τοῦ ἀέρος, Λ 621, Χ 2. Ὡσαύτως καὶ τὸ παθ. «ἱδρῶ ἀποψυχθείς» Φ 561.

ἈΠΠΈΜΨΕΙ, ἴδ. ἈΠΟΠΈΜΠΩ.

ἈΠΡΕΠΈΩΣ, Ἰων. = ἀπρεπῶς, *Υ. Ἑρμ. 272.

ἍΠΡΗΚΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, πράσσω). 1) Ἐνεργ. ἄπρακτος, ὁ μὴ κατορθώσας τι, «ἄπρηκτον (ἐπίθ. ᾧ ὄχι ἐπίρ.) νέεσθαι» Ξ 221, ἐπὶ καταστάσεων, μάταιος, ἄνευ ἀποτελέσματος «πόλεμος, ἔριδες» Β 121, 376. 2) Παθ. ὁ ἐναντίον τοῦ ὁποίου οὐδὲν κατορθοῦται, οὐδὲν δύναται νὰ πράξῃ τις, ἀνίατος, ἀθεράπευτος, ἀναπόφευκτος, «ὀδύναι, ἀνίη» δ 79, μ 223.

ἈΠΡΙΆΤΗΝ [.⏑⏑.] (ἀ, πρίαμαι) μόνον ἐν τοῖς ἑξῆς δυσὶ χωρίοις· «ἀποδοῦναι πατρὶ κούρην ἀπριάτην, ἀνάποινα» δωρεάν, ἄνευ λύτρων, Α 99, καὶ «ἐκομίσατό με (τὸν Ὀδυσσέα) ἀπριάτην» μὲ ἐθεράπευσε, μ' ἐπεριποιήθη δωρεάν, ξ 317. (Ἐν τῷ πρώτῳ χωρίῳ θεωρεῖται ὀρθῶς ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἑρμηνευτῶν, προηγηθέντος τοῦ Εὐσταθίου, ὡς αἰτ. τοῦ ἐπιθ. ἀπρίατος μὲ ἰδιαιτέραν κατάλ. τοῦ θηλυκοῦ (-ην, ἀντὶ τοῦ -ον)· τοὐναντίον δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ χωρίῳ εἶνε πασιφανῶς ἐπίρρημα, ἂν καὶ τοιαύτη κατάληξις: την ἐν τοῖς ἀπὸ ῥημάτων παραγομένοις ἐπιρρήμασιν εἶνε ἀσυνήθης· καὶ διὰ τοῦτο παλαιοὶ γραμματικοὶ ἤθελον νὰ γράφωσιν ἀπριάδην. Ὁ Δοιδερλ. θεωρεῖ τὴν λ. ὡς οὐσ. ἀπριάτης, ὅ ἐ. μὴ ἀργυρώνητος δοῦλος, ὅπερ ὅλως ἀνάρμοστον).

ἈΠΡΟΤΊΜΑΣΤΟΣ [..⏑..], ΟΝ, Δωρ. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀπρόσματος (ἀ, πρός, μάσσω), ἀνέπαφος, ἀψηλάφητος, „ἀνέγκιχτος", Τ 263 †.

ἍΠΤΕΡΟΣ, ΟΝ, ὁ μὴ ἔχων πτερά, μόνον ἐν τῇ φρ. «τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος» ἄπτερος δ' εἰς αὐτὴν ὑπῆρξεν ὁ λόγος, ἐνέμεινεν, δὲν ἐπέταξεν ἐκ τῆς μνήμης της. (‖. Πρβλ. τοὐναντίον: ἔπεα πτερόεντα) *Ὀδ. ρ 57, τ 29 κ. ἀ.

ἈΠΤΉΝ, ΗΝΟΣ, ὁ, ἡ (ἀ, πτα–, ἵπταμαι), ἄπτερος, ἀπτέρωτος, «νεοσσός» Ι 323 †.

ἈΠΤΟΕΠΗΣ, ΕΣ (ἐκ τοῦ ἀχρ. ἄπτοος, τοῦ ἐκ τοῦ ἀ, πτόα = φόβος – τρόμος, καὶ τοῦ ἔπος) ὁ ἐν τοῖς λόγοις ἀπτόητος, ἀτρόμητος, παράτολμος, Θ 209. Κατ' ἄλλους δ' (Βέκκ. ἐν τῇ Β'. καὶ Δοιδερλ.) γραπτέον ἀπτοεπής, ὡς ἐκ τοῦ ἅπτεσθαι, οἱονεί: ὁ διὰ λόγων καθαπτόμενος, λοίδορος, πρβλ. Α 582.

ἈΠΤΌΛΕΜΟΣ, ΟΝ, ποι. (ἀ, πτόλεμος), ἀπόλεμος, δειλός, *Ἰλ. Β 201, Ι 35, 41.

ἅπτω, ἀορ. ἀ. μετοχ. ἄψας, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἡψάμην καὶ ἀψάμην, παθ. ἀόρ. ἐάφθη, ὅπ. ἵδε. Α'.) προσαρτῶ, προσκολλῶ. 1) Ἐνεργ. προσάπτω, προσκολλῶ, προσδένω, „πιάνω", μόνον «ἐϋστρεφὲς ἔντερον οἰός» φ 408. 2) Μέσ. ἀ.) πρὸς ἴδιόν μου τέλος προσάπτω, «βρόχον ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου» ἔδεσε βρόχον ἀπὸ τὴν ὑψηλὴν ὀροφήν, Λ 278· β'.) προσάπτομαι, προσκολλῶμαι εἴς τι, ἑπομ. ἅπτομαι, „πιάνω", μετὰ γεν. «ἅψασθαι γούνων, νηῶν, γενείου, χειρῶν, κεφαλῆς» Α 512, Β 152, Κ 337, 454, Ω 712, «ποδῶν ἐμεῖο, ποδὸς ἡμετέροιο» τ 348, 344 κ. ἀ. πολχ. «κύων συὸς ἅπτεται κατόπισθε ἰσχία τε γλουτούς τε» ὁ κύων πιάνει τὸν κάπρον ὄπισθεν ἀπὸ τὰ ἰσχία καὶ τοὺς γλουτούς, Θ 339 (ἐναντίον τῆς ἐννοίας συνάπτουσιν ἄλλοι τὰς αἰτιατικὰς πρὸς τὸ «δοκεύει») «βρώμης ἠδὲ ποτῆτος» (‖. πρβλ. τὴν καθομιλ. φρ. „νὰ πιάσωμεν ὀλίγον" = νὰ φάγωμεν ὀλίγον) κ 379· «σίτου» δ 60. Ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ φρ. «βέλε' ἥπτετο ἀμφοτέρων» ἔπιπτον εἰς τὰ σώματα ἀμφοτέρων καὶ ἐμπήγοντο, ἐτύγχανον, „ἔπιαναν" (οἷον ἐν τῇ φρ. „δὲν τὸν πιάνει τὸ βόλι") καὶ τοὺς δύω, Θ 67, Λ 85, Π 778, Ρ 631 κ. ἀ. Β'.) „ἀνάπτω", καὶ μόνον „ἅπτω". παρ' Ὁμ. μόνον τὸ μέσ. «ὁ μοχλὸς ἐν πυρὶ μέλλεν ἅψεσθαι» ἔμελλε ν' ἀνάψῃ, νὰ πιάσῃ, νὰ πάρῃ φωτιά, ι 379.

ἈΠΎΡΓΩΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, πυργόω), ἄνευ πύργων, ἀτείχιστος, «Θήβη» λ 264 †.

ἍΠΥΡΟΣ [.⏑.], ΟΝ (ἀ, πῦρ), ἄνευ πυρός, ἀπύρωτος, ὁ μὴ τεθεὶς ἐπὶ πυρὸς «τρίποδες, λέβης» ἀμεταχείριστος, „ὁλοκαίνουργος" *Ἰλ. Ι 122, Ψ 267. (Κατ' ἄλλους δὲ ὁ μὴ τιθέμενος ἐπὶ τοῦ πυρός, ἄρα εἰς ἄλλην ὑποκείμενος χρῆσιν, οἷον κρᾶσιν τοῦ οἴνου κ. τ. τ. ἀλλ' ὑπὲρ τῆς πρώτης ἑρμηνείας μαρτυρεῖ ὁ ἐν τῷ τελευταίῳ χωρίῳ περαίτερος ὁρισμός «λευκὸν ἔτ' αὖτως»).

ἈΠΎΡΩΤΟΣ [.⏑..], ΟΝ (ἀ, πυρόω), ὁ μὴ τεθεὶς ἐπὶ πυρός, „ὁλοκαίνουργος" (= ἍΠΥΡΟΣ) «φιάλη» Ψ 270 †. ἴδ. ΦΙΆΛΗ.

ἍΠΥΣΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, πυνθάνομαι), ἀνήκουστος, ὅστις „δὲν ἀκούεται", περὶ οὗ οὐδεὶς οὐδὲν ἤκουσε, «ᾤχετ' ἄϊστος, ἄπυστος» α 242. 2) ὁ μηδὲν ἀκούσας, ὁ ἐν ἀγνοίᾳ (διατελῶν), ἀνήκοος, ε 127, μετὰ γεν. «μύθων» δ 675. *Ὀδ.

ἀπ-ωθέω, μέλ. ἀπώσω, ἀόρ. ά. ἀπέωσα, μέσ. μέλ. ἀπώσομαι, μέσ. ἀόρ. ά. ἀπωσάμην. 1) Ἐνεργ. ἀπωθῶ, ἀποδιώκω, ἀπομακρύνω, „σπρώχνω“, μετὰ αἰτ. «ὀχῆας» ἔσπρωξαν τοὺς σύρτας καὶ ἤνοιξαν τὰς πύλας, Φ 537· «ρινόν» τὸ δέρμα ἀπεξέδειρε, „ἐξέγδαρε“ (ἐν τμήσ.) Ε 308· «ὁμίχλην» Ρ 649· μετὰ γεν. ἡ μόνης ἢ μετὰ τῆς Ἐκ προθέσεως, οἷον «ἄνδρα γέροντος» Θ 96, «οὐδοῦ» χ 76, «τινὰ νηός» ο 280, «ἐ. Τροίης» Ν 367 «ἀλλά με κῦμα ῥόος τε... καὶ Βορέης ἀπέωσε» ι 81. Ἀλλὰ καὶ μετὰ δοτικῆς χαριστικῆς, οἷον «λοιγὸν Δαναοῖσι» τὸν ὄλεθρον εἰς τοὺς Δαναούς, χάριν τῶν Δαν., ἑπομένως ἀπὸ τῶν Δαν., Α 97 (ὡς ἤδη ὁ Βέκκερ. κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἔγραψε, πρβλ. ἀπέχω).

2) Μέσ. ἀπ' ἐμαυτοῦ ἀπωθῶ, ἀποδιώκω, ἀποκρούω, «Τρῶας» Θ 206, Σ 13, α 170, ι 205· μεταφ. «νεῖκος» Μ 276· «κακὰ νηῶν» Ο 503, «πόλεμον νηῶν» Π 251.

ἌΡΑ [⏑⏑] μόριον, ἐπικῶς ἌΡ' καὶ πρὸ συμφώνου καὶ ἐγκλιτικ. ΡΑ (ἐκ τῆς ῥίζης ΑΡ, ἐξ ἧς τὸ ἀρτάω καὶ ἁρμόζω) σημαῖνον συνέχειαν ἢ συνάρτησιν, καὶ οὐ. 1) συνάρτησιν πράξεων, καταστάσεων, γεγονότων, εἴτε ὑπάρχει μεταξὺ αὐτῶν αἰτιολογική τις σχέσις, εἴτε μή, ἀλλ' ἁπλῶς ἐν χρόνῳ τὸ ἓν ἀκολουθεῖ μετὰ τὸ ἄλλο, σημ. λοιπὸν ἁπλῆν ἀκολουθίαν, τὸ λοιπόν, ἔπειτα, πολλάκις δὲ καὶ ὅλως ἀμετάφραστον μένει, π.χ. «ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο» Α 68, «στῆ δ' ἄρ' (ὄνειρος) ὑπὲρ κεφαλῆς», Β 20, «Ἀτρεΐδης δ' ἄρα νῆα ἅλαδε προέρυσσεν» Α 308, Ε 592 κ. ἀλλ. πολλαχοῦ παρ' Ὁμ. Διὸ καὶ διπλοῦν πολλάκις κεῖται ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει «ὣς ἄρα φωνήσας κατ' ἄρ' ἕζετο» π 212, ρ 466, σ 110. Ἐνίοτε συνεπάγεται καὶ τὴν ἔννοιαν τῆς ταχείας ἀκολουθίας, οἷον, «πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν» εὐθὺς ἐπήδησε, Β 310· ὅθεν καὶ μετὰ τῶν χρονικῶν μορίων «ὅτε ῥα, ἐπεί ῥα» εὐθὺς ὡς, Λ 641· «ὅτε δή ῥα—δή ῥα τότε» εὐθὺς ἀφ' οὗ—εὐθὺς τότε, Ω 31, πρβλ. Θ 60, δ 460· ἴδε ὅτε Γ', δ'.)· ὡσαύτως κεῖται καὶ μετὰ τοῦ «αἶψα, καρπαλίμως, θοῶς, αὐτίκα, ἐσσυμένως» κ. τ. τ. ἴδε τὰς προσηκούσας λ. Αὕτη ἡ σημασία τοῦ μορίου εὑρίσκεται μόνον παρὰ τοῖς ἐπικοῖς. 2) ὅτι τὸ περιεχόμενον προτάσεώς τινος ἔγκειται ἐν τῇ φύσει τοῦ πράγματος, ἢ ἐκ τῶν ἀναφερομένων περιστάσεων ἐξάγεται, λοιπόν, βεβαίως, φυσικῷ τῷ λόγῳ, ὡς εἰκός, «οὐδ' ἄρα τῷ γε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς» τούτους ἰδὼν βεβαίως δὲν ἐχάρη ὁ Ἀχ. Α 330· «τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἥμερον ὦρσε γόοιο» Ψ 108· «Νέστορα, τόν ῥα μάλιστα γερόντων τί' Ἀγαμέμνων» τὸν ὁποῖον, (ὡς γνωστόν) μάλιστα ἐτίμα ὁ Ἀγ. Β 21· ἀλλὰ τοῦτο τὸ παράδειγμα δύναται νὰ ὑπαχθῇ καὶ εἰς τὴν 3) σημ. «τοὔνεκ' ἄρα» διὰ τοῦτο λοιπόν, Α 96. Διὰ τοῦτο πολλάκις τίθεται· ά.) εἰς αἰτιολογικὰς προτάσεις· «ἐπεί ῥα, ὅτι ῥα, οὕνεκ' ἄρα κτλ» ἐπειδὴ βεβαίως, ἐπειδὴ καθὼς βλέπεις, Α 56, Ν 416 κ. ἀ. ὡσαύτως καὶ εἰς ἀντιθετικὰς «ἀλλ' ἄρα καὶ ἴς ἐσθλή» ἀλλά, καθὼς βλέπομεν, Μ 320· ὅθεν δ'.) ἐπὶ συγκεφαλαιώσεως πραγμάτων ἤδη κατὰ μέρος μνημονευθέντων, λοιπόν, «οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες—ἦσαν» οὗτοι λοιπὸν ἦσαν οἱ ἡγεμόνες, Β 760, καὶ ἐν γέγει πολλάκις ἐπὶ ἀνακεφαλαιώσεως καὶ ἀναφορᾶς εἴς τι προηγουμένως μνημονευθέν, ἰδίως ἐπὶ ἀντωνυμιῶν ἢ ἐπιῤῥημάτων δεικτικῶν καὶ ἀναφορικῶν, «τοῖον ἄρα—ἐξενάριξεν Αἴας» Δ 488, πρβλ. Ν 177 κ. ἀ. «ὅς ῥα» Γ 61 κ. ἀ. καὶ μάλιστα ἐν ταῖς φρ. «ὣς ἄρα φωνήσας, ὣς ἄρ' ἔφη, ἦ ῥα»· γ'.) εἰς ἐρωτήσεις ἐκ τῶν προηγουμένων ἐξαγομένας ἢ ὑπ' αὐτῶν προκαλουμένας, «τίς τ' ἄρ' τῶν (τῶν ἤδη μνημονευθέντων ἡρώων) ὄχ' ἄριστος ἦεν, σύ μοι ἔννεπε» Β 761, πρβλ. Α 8, Ν 446 κ. ἀ. δ'.) εἰς ἔνδειξιν ὅτι προτέρα τις γνώμη ἢ εἴδησις εὑρέθη ἐσφαλμένη, ἰδίως ἐπὶ παρατ. ἄ λοιπόν, καθὼς βλέπω, «νηλεές, οὐκ ἄρα σοί γε πατὴρ ἦν Πηλεύς» Π 33, πρβλ. Ι 316, ν 209, ρ 454, Μ 164· ὡσαύτως «οὔτ' ἄρα—οὔτε» τὸ βέβαιον λοιπὸν εἶνε ὅτι κτλ. Α 93. Ἐντεῦθεν ἕπεται ὅτι πολλάκις ἔχει καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ θαυμασμοῦ, τοῦ ἀπροσδοκήτου. 3) σημ. ἐπεξήγησιν, δηλαδή, λοιπόν «μάλα γὰρ κρατερῶς ἐμάχοντο λαοῖσι καθύπερθε πέποιθότες ἠὲ βίηφι· οἱ δ' ἄρα χερμαδίοισιν ἀπὸ πύργων βάλλον» Μ 154, «τῶν δ' ἀνδρῶν πειρήσομαι οἵτινές εἰσιν, ἦ ῥ' οἵγ' ὑβρισταὶ ἠὲ φιλόξεινοι» ἂν δηλαδή, ι 175 κ. πολχ. ὅθεν τίθεται καὶ εἰς προτάσεις ἀναφορικὰς ἢ αἰτιολογικὰς ἐπεξήγησιν περιεχούσας «ὅς ῥα, ἐπεί ῥα, οὕνεκ' ἄρ κτλ.» ὅστις δηλ. ἐπειδὴ δηλ. 4) σημ. τὴν σύμπτωσιν ἢ στενὴν σχέσιν δύω ἐννοιῶν, σωστά, ἴσα ἴσα, ἀκριβῶς, ἰδίως ά.) μετὰ συσχετικῶν ἀντωνυμιῶν ἢ ἐπιῤῥημάτων «ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοί» Η 182, πρβλ. Ν 594· ὡσαύτως «τῇ ῥα, ὅθι» Λ 149, Ξ 404· δ'.) ἐπὶ προτάσεων ὑποθετικῶν ἢ χρονικῶν μετὰ τῶν οἰκείων συνδέσμων, οἷον «εἰ, εἰμὴ ἄρ'» Γ 374, «τῆμος ἄρ'» Η 434, δ 401 κ. τ. τ.

Τὸ ἄρα οὐδέποτε τίθεται ἐν ἀρχῇ προτάσεως, ἐνίοτε μεταξὺ προθέσεως καὶ οὐσιαστικοῦ «ἓς ῥα θρόνους ἕζοντο» δ 51, «μετ' ἄρα δμωῇσι ἦστο» Ζ 323 κ. ἀ.—Τινὲς σχετίζουσι τὸ μόριον μὲ τὸ αἴρω, ἢ ἁρπάζω καὶ ὡς κυρίαν αὐτοῦ σημασίαν θεωροῦσιν ὅτι τὸ περιεχόμενον προτάσεώς τινος παριστᾷ ὡς ἀπροσδόκητον, ὡς ἔκπληξιν ἢ θαυμασμὸν διέγερτον. Αὕτη εἶνε ἡ γνώμη τοῦ Ἀρτουγγ, ἰδίᾳ περὶ μορίων κατ' ἔκτασιν πραγματευθέντος, πολεμηθεῖσα ὡς ὑπερβολικὴ ὑπὸ τοῦ Δοιδερλείνου, Ναίγελσβαχ κ. ἄ. Λίαν περιωρισμένην σημασίαν ἀποδίδει εἰς τὸ μόριον ὁ Κλάσσεν ἐν τοῖς ἑξῆς: «Τὸ μόνον οὐσιῶδες ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ μορίου εἶνε ἡ ἀκολουθία, καὶ μάλιστα ἡ ἱστορική, ἡ ἀμέσως καὶ ἑτοίμως παρουσιαζομένη καὶ οὐχὶ διὰ λογικῶν συμπερασμάτων δυναμένη νὰ ἐξαχθῇ». (Ἰδ. Νεωτάτην

θεωρίαν περὶ τοῦ μορίου ἐξήνεγκεν ὁ Βαϋμλεΐνος ἐν ἰδιαιτέρᾳ περὶ τῶν Ἑλληνικῶν μορίων πραγματείᾳ, καθ' ἣν θεμελιώδης αὐτοῦ σημ. εἶνε ἡ τῆς σταθερότητος καὶ βεβαιότητος. Παράγεται δὲ κατ' αὐτὸν ἐκ τῆς ῥίζης ΑΡ, ἐξ ἧς οὐ μόνον τὸ ἁρμόζω καὶ ἀρτάω, ἀλλὰ καὶ ἄρτι, ἄρτιος, ἀρι-, ἀρείων, ἄριστος, ἀρετή, ἄρχω, ἀρκέω, κάρτα, καρτερός).

ἈΡΑΒΈΩ [⏑⏑..], ποι., ἀόρ. ά. ἀράβησα, „βροντῶ", κροτῶ, περὶ τῆς κλαγγῆς ἢ τοῦ κρότου τοῦ παραγομένου ἐκ τῶν ὅπλων πιπτόντων μαχητῶν, συχνὸν ἐν τῇ φρ. «ἀράβησε τεύχε' ἐπ' αὐτῷ» „ἐβρόντησαν ἐπάνω του τὰ ὅπλα", Δ 504 κ. πολχ. τῆς Ἰλ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον ω 525. Ἐκ τοῦ

ἌΡΑΒΟΣ [⏑⏑.] ὁ (ἀράσσω), βρόντος· βρυγμὸς ἢ τριγμὸς «ὀδόντων» Κ 375 †.

Ἀραιθυρέη [⏑.⏑..] ἡ, πόλις καὶ χώρα τῆς Ἀργολίδος κατὰ τὸν Στράβ. 8, 6, 24 ἡ μετέπειτα Φλιοῦς μεταξὺ Σικυῶνος καὶ Ἄργους, ὀνομασθεῖσα κατὰ τὴν παράδοσιν ἀπὸ τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἄραντος· ὀρθότερον βεβαίως ἐκ τοῦ ἀραιὸς καὶ θύρα, θυραία, (οἱονεὶ Κλεισοῦρα, στενοῦρα) Β 571.

ἈΡΑΙΌΣ [⏑..] Ή, ΌΝ (Ἀττικ. κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἀρ.), ἀδύνατος, „ἀραιός" «κνῆμαι» Σ 411, Υ 37· «γλῶσσαι» (τῶν λύκων) Π 161, «εἴσοδος» στενή, κ 90, ὅθεν τρυφερός, λεπτός, λεπτοφυής, περὶ τῆς χειρὸς τῆς Ἀφροδίτης, Ε 425. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἔκτινος ῥήματος ἀράω ἀντὶ τοῦ ἀράσσω, ἐξ οὗ τὸ ἀρημένος κυρ. = εὔθραυστος).

ἈΡΆΟΜΑΙ [−−..], ἀποθ. (ἀρά), μέλ. ἀρήσομαι, ἀόρ. ἠρασάμην· ά.) δέομαι, παρακαλῶ, προσεύχομαι μετὰ δοτ. «Ἀπόλλωνι» Α 35, «Διΐ» Ι 172, «Ἀθήνῃ» δ 761, ἄν. πτ. Ψ 149 κ. ἀ. μετ' ἀπαρεμφ. «ἠρῶ ἀθανάτοισιν αὐτὸν ἰδέσθαι» παρεκάλεις τοὺς θεοὺς νὰ τὸν ἴδῃς, σ 176· β'.) εὔχομαι συνήθως ἐπὶ τῶν μετὰ φωνῆς εὐχῶν, μετ' ἀπαρφ. Δ 143, Ψ 209, α 164, τ 533, μετὰ τοῦ ἔως καὶ τῆς εὐκτ. τ 367· ἐπὶ σιωπηλῆς εὐχῆς Ν 286· γ'.) ἐπικαλοῦμαι μετ' αἰτ. «ἐπεὶ μήτηρ ἀρήσετ' Ἐρινῦς» 6 135. —Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ ἀρήμεναι «πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι» χ 322, ὅπερ συνήθ. ἑρμηνεύεται ὡς ἐνεργ. ἀπαρφ. (ἐπικ. κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ ἀραέμεναι) = ἀρᾶν· κατὰ δὲ τὸν Βούττμ. εἶνε ἀπαρφ. τοῦ παθ. ἀορ. β'. ἀντὶ τοῦ ἀρῆναι ἔκτινος ἀπηρχαιωμένου ἐνεστ. ἄρομαι, ἐπειδὴ ᾗ ἡ ἔννοια τὸν ἀόρ. ἀπαιτεῖ: πολλάκις θὰ προσηυχήθης.

ἈΡΑΡΊΣΚΩ [⏑⏑..], ποι., (ΑΡ-) ἀόρ. ά. ἦρσα, ἀπαρφ ἄρσαι, προστ. ἄρσον, 6 353, ἀόρ. β'. μὲ ἀναδιπλ. ἤραρον, ἐπ. ἄραρον [⏑⏑.], τὸ γ'. ἐνικ. καὶ ἄρηρεν, ε 248 (ἀνθ' οὗ νῦν γράφεται ἄρασσεν, ἴδ. ΑΡΆΣΣΩ) μετοχ. ἀραρών· παρακ. ἄρηρα, μετοχ. ἀρηρώς, θηλ. ἀραρυῖα· ὑπερσ. ἀρήρειν· ἀορ. παθ. μόνον γ'. πληθ., ἄρθεν, Π 211· μέσ. ἀόρ. β'. ἐπικ. συγκεκομ. μόνον κατὰ μετοχ. ἄρμενος· (ὁ ἐνες. ἀραρίσκω, ἐξ οὗ ὁ παρατ. ἀράρισκε ξ 23, ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ β'. ἐνεργ. ἀορ. ἄραρον).

Α'.) Μεταβ. εἰς τοὺς δύω ἐνεργ. ἀορ., ά. καὶ β'. (ἀλλ' ὁ β'. εὑρίσκεται καὶ ἀμεταβάτως κείμενος Π 214, δ 777) ἁρμόζω, „ταιριάζω". ὅθεν 1) συναρμόζω, συνδέω, συνάπτω, «κέρα» Δ 110· «οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον βόεσσιν» ἀφ' οὗ συνέδεσαν ἀλλήλους διὰ τῶν ἀσπίδων (συνησπίσθησαν) Μ 105· παθ. «μᾶλλον δὲ στίχες ἄρθεν (Δωρ. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἄρθησαν)» συνεστράφησαν, συνεπυκνώθησαν, Π 211· «τί τινι» προσαρμόζω τι εἴς τι, οἷον, «ἴκρια σταμίνεσσιν» ε 252, «πέδιλα πόδεσσιν» ξ 23, «ἄγγεσιν ἅπαντα» 6 289. 2) διὰ συναρμογῆς κατασκευάζω τι, συναρμολογῶ, οἰκοδομῶ, «τοῖχον λίθοισι» Π 212. (Εἰς ταύτην τὴν σημ. ἐξελήφθη καὶ τὸ νόθον: ἄρηρεν, ε 248)· β'.) μεταφ. «μνηστῆρσι θάνατον» παρασκευάζω, Π 169. 3) συσκευάζω, καταρτίζω, ἐφοδιάζω, «πώμασιν ἀμφορέας» τοὺς ἀμφορεῖς μὲ πώματα, 6 353, «νῆα ἐρέτῃσιν» α 280· μεταφ. «θυμὸν ἐδωδῇ» ἐνισχύω τὴν ψυχήν μέ, ε 95, ξ 111. 4) προσαρμόζω τι εἴς τινα, κάμνω τι ἁρμόδιον εἴς τινα, μόνον ἐν τῇ φρ. «ἄρσαντες κατὰ θυμὸν (γέρας)» προσαρμόσαντες εἰς τὴν διάθεσίν μου, ἐκλέξαντες δηλ. τοιοῦτον, ὥστε νὰ ἁρμόζῃ εἰς (νὰ εὐχαριστῇ) τὴν διάθεσίν μου, Α 136.

Β'.) Ἀμετάβ. εἰς τὸν παρακ. καὶ ὑπερσ. 1) εἶμαι προσηρμοσμένος, στενῶς συνδεδεμένος, ἐφαρμόζομαι, ἁρμόζω· ἔτι δὲ εἶμαι κατηρτισμένος, ἐφωδιασμένος, κεκοσμημένος, «Τρῶες ἀρηρότες» συνησπισμένοι, Ν 800, Ο 618, ὡσαύτως καὶ ὁ β'. ἀόρ. Π 214· «ζωστὴρ ἀρηρώς» ἁρμόζων, ἐφαρμοζόμενος, Δ 134· συνήθ. μετὰ δοτ. ὀργανικῆς «θώρηξ γυάλοισιν ἀρηρώς» ἐκ (δύο) γυάλων συνηρμοσμένος θώραξ, Ο 530· «κουλεὸν χρυσείοισιν ἀορτῆρεσσιν ἀρηρός» μὲ χρυσοῦς ἀορτῆρας συνδεδεμένον, ἀπὸ χρυσῶν ἀορτήρων κρεμάμενον, Λ 31· «κνημῖδες ἐπισφυρίοις ἀραρυῖαι» δι' ἐπισφυρίων πορπῶν συνδεδεμέναι, συνεσφιγμέναι (ἢ εἰς τὰς κνήμας ἐφηρμοσμέναι) Ἰλ. πολχ.· «δοῦρα (ἢ ἔγχος) παλάμῃφιν ἀρήρει» ἥρμοζεν, „ἐταίριαζεν", Γ 338 κ. ἀ. ὡσαύτως «κόρυθες κροτάφοις ἀραρυῖαι» Ἰλ. πολχ· «κυνέη ἑκατὸν πολίων πρυλλέεσσ' ἀραρυῖα» μὲ ἑκατὸν πόλεων (ὅ ἐ. πολλοὺς καὶ παντοίους) πορθητὰς κεκοσμημένη, Ε 744· «πύλαι πύκα στιβαρῶς ἀραρυῖαι» πυκνῶς καὶ σταθερῶς προσηρμοσμέναι, τουτέστι κεκλεισμέναι, Μ 454· ὡσαύτως «εὖ ἀραρυῖαι» Η 339· «θύραι πυκινῶς ἀραρυῖαι» Ι 475 «σανίδες ἀρ.» 6 344· σπανίως μετὰ προθ. οἷον «ἐν ἁρμονίῃσιν ἀρήρῃ» μένωσι ἐμπεπηγμέναι σταθερῶς εἰς τὰς ἁρμονίας (ἴδ. λ. ΑΡΜΟΝΊΗ), δὲν διαλυθῶσι, ε 361· «σανίδες ἐπὶ τῆς (πύλαισι) ἀ-

ραρυῖαι» θυρόφυλλα εἰς τὰς πύλας ἐφαρμοζόμενα, Σ 275, «κυνέη ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖα» σ 378· «πίθοι ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες» πρὸς τὸν τοῖχον προσερειδόμενοι, δ 342· δ′.) μεταφ. «οὐ φρεσὶν ἦσιν ἀρηρώς» οὐχι σταθερὸς εἰς τὰς φρένας του, ἐπιπόλαιος, ἐλαφρός, κ 553. 2) εἶμαι ὠχυρωμένος, ἐφωδιασμένος, «σκολόπεσσι» Μ 56· «ζώνη ἑκατὸν θυσάνοις ἀραρυῖα» Ξ 181, πρβλ. Ο 737, ζ 267. 3) τροπ. εἶμαι ἀρεστός, ἀρέσκω, «μῦθος δ' πᾶσιν-ἤραρεν» εἰς πάντας εὐηρέστησε, δ 777.

Γ′.) Μέσ. μόνον εἰς τὴν μετοχ. τοῦ συγκεκομ. ἀορ. δ′., ἥτις ἐκλαμβάνεται ὡς ἐπίθετον ἄρμενος, η, ον, ᾗ σημ. ἁρμόδιος, μετὰ δοτ. «ἐπίκριον ἄρμενον ἱστῷ» ε 254· καὶ μετὰ τῆς Ἐν προθ. «τροχὸς ἄρμενος ἐν παλάμῃσιν» ἁρμόζων εἰς, Σ 600, «πέλεκυς» ε 234. (‖. «Σκοπητέον δέ, λέγει ὁ Εὐστάθιος, μή ποτε ἡ Ὁμηρικὴ αὕτη κλῆσις τοῦ «ἁρμένου τῷ ἱστῷ ἐπικρίου» παρήγαγε τοὺς πολλοὺς „ἄρμενα“ ἰδιωτικώτερον μέν, ὅμως δὲ οὐκ ἀλόγως τὰ ἱστία καλεῖν». Ἡ δὲ νῦν καθομιλουμένη οὐ μόνον τὰ „ἄρμενα“ λέγει, ἀλλὰ ᾗ ῥῆμα ἐντεῦθεν ἔπλασεν „ἁρμενίζω“).

ἌΡΑΡΟΝ, ἴδ. τὴν προηγ. λ.

ἈΡΆΣΣΩ, μέλ. ξω, κτυπῶ, κρούω, παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τμήσει τῶν συνθ. ἀπαράσσω, ἐξαράσσω καὶ συναράσσω, ἐκτὸς τοῦ ε 248, (ὅπου ἀπὸ τοῦ Βόθη καὶ ἑξῆς, ὡς ἤδη καὶ ὁ Πόρσων πρὸ αὐτοῦ ἤθελε, γράφεται ἄρασσε, συμφώνως πρός τε τὰ ἀντίγραφα καὶ τὰ σχόλια (πρβλ. καὶ Ἀπολλ. Ῥόδ. Β, 614) ἀντὶ τῆς ἡμαρτημένης τοῦ Εὐσταθ. ἀναγνώσεως ἄρηρε) «καὶ ἤρμοσεν ἀλλήλοισιν· γόμφοισιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄρασσεν». Ἐνταῦθα τὸ «ἄρασσεν»=ἐσφυροκόπει, συνάπτεται κυρίως πρὸς τὸ «γόμφοισιν» κατὰ δὲ τὸ σχῆμα τὸ καλούμενον ζεῦγμα καὶ πρὸς τὸ «ἁρμονίῃσιν», τὸ ὅλον: μὲ σφῆνας καὶ μὲ κλειδώσεις ἐσφυροκόπει, τουτέστι σφυροκοπῶν συνέσφιγγε, τὴν σχεδίαν.

ἈΡΆΧΝΙΟΝ [⏑.⏑.], τό (ἀράχνη), ἱστὸς ἀράχνης, „ἀραχνιά“ *Ὀδ. θ 280, π 35.

ἈΡΓΑΛΈΟΣ [.⏑..], ΈΗ, ΈΟΝ, ἐπίπονος, ἐπίμοχθος, χαλεπός, βαρύς, δεινός, συνηθέστερον ὅστις δυσκόλως ὑποφέρεται, σπανιώτερον δὲ ὅστις δυσκόλως κατορθοῦται (κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ Νίτση) «ἔλκος, ἔργον, ἄνεμος, δεσμοί, κάματος, μνηστύς, στόνος, ἔρις, χόλος, φόβος, ὁδός, ἄσθμα κ.τ.τ.» Ὁμ. πολχ. πολλάκις μετὰ δοτ. προσωπ. ᾗ ἀπαρφ. «ἀργαλέον μοι πᾶσι μάχεσθαι» Υ 356· πρβλ. Ρ 252, Υ 368, Ψ 790 κ. ἀ. πολλάκις ἀποδιδομένου τοῦ ἐπιθ. εἰς τὸ οὐσιαστικόν, οἷον, «ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι» Α 589, (=ἀργαλέον Ὀλυμπίῳ ἀντιφέρεσθαι· ἢ: ἀργαλέος Ὀλύμπιος, ὥστε ἀντιφέρεσθαί τινα αὐτῷ) «τάφρος μάλ' ἀργαλέη περάαν» Μ 63, «ἀργαλέος ἐστὶ θεὸς βροτῷ ἀνδρὶ δαμῆναι» ὁ 397· «ἀργαλέαι βόες» («ἐλάσαι» δηλ., ὅπερ ἐκ τοῦ ἀνωτέρω «ἐλάσεις» ἐξοπακούεται κατὰ τὸν Δοιδερλ.) λ 291. Τὸ συγκριτ. «ἀργαλεώτερον» δ 698. (Παράγ. πιθανῶς ἐκ τοῦ εὐφωνικοῦ α καὶ ἔργον ‖. ἢ μᾶλλον ἐξ αὐτοῦ ἀμέσως τοῦ ἔργον κατὰ διαλεκτικὴν τροπὴν τοῦ ε εἰς α, ὡς ἐν τῷ „ἀργαλειό“=ἐργαλεῖον, „ἀργάτης“=ἐργάτης, „ἀργάζω“=ἐργάζω, κατεργάζομαι· κατ' ἄλλους ὅμως ἐκ τοῦ ἄλγος κατὰ συναλλαγὴν τοῦ λ καὶ ρ, ὡς ἐν τῷ ἀδελφός καὶ „ἀδερφός“, Ἀλβανὸς καὶ „Ἀρβανίτης“, ἀμέλγω καὶ „ἀρμέγω“, ὅπ. ἴδ.).

ἈΡΓΕΆΔΗΣ [..⏑.], ΟΥ, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀργέου=ὁ Πολύμηλος, Λύκιος, Π 417.

ἈΡΓΕΪΟΣ, ΕΙΉ, ΕΪΟΝ (Ἄργος) 1) Ἀργεῖος, εἰς τὴν πόλιν Ἄργος ἀνήκων, «Ἥρη Ἀργείη» ἡ Ἀργεία Ἥρα, πολιοῦχος τοῦ Ἄργους, Δ 8· «Ἀργ. Ἑλένη» ἡ Πελοποννησία, Β 161· πρβλ. λ. ἌΡΓΟΣ, 3) σημ. 2) Ὡς οὐσιαστ. ὁ Ἀργεῖος τὸ μὲν πρῶτον κάτοικος τῆς πόλεως Ἄργους· συνήθως ὅμως ὁ κάτοικος τοῦ Ἀργείου κράτους (τοῦ Ἀγαμέμνονος) ᾗ ἐπειδὴ οἱ Ἀργεῖοι ἦσαν τὸ κυριώτατον ἔθνος τῶν ἐν Τροίᾳ Ἑλλήνων, σημ., ὡς ᾗ ἡ λ. Ἀχαιοί, πάντας τοὺς Ἕλληνας ἐν γένει, Β 352, κ. ἄ. πολχ.

ἈΡΓΕΙΦΌΝΤΗΣ, ΟΥ, ὁ (Ἄργος, φονέω) ὁ φονεὺς τοῦ Ἄργου, ἐπίθετ. τοῦ Ἑρμοῦ, διότι ἐφόνευσε τὸν φύλακα τῆς Ἰοῦς, τὸν πολυόμματον Ἄργον, Β 103, α 84 κ. ἀ. (‖. Ὁ δὲ Ἀμεῖς πρῶτον μὲν γράφει ἀργεϊφόντης, ἔπειτα παράγει τὴν λ. ἐκ τοῦ ἀργός=ταχύς, καὶ φαίνω, οἱονεί: ἀργεϊφάντης, ὁ ταχέως ἐμφανιζόμενος, ταχὺς ἄγγελος· τὸ -φόντης ἀντὶ τοῦ -φάντης εἶνε σύνηθες εἰς τὴν Αἰολ. διάλεκτον· κατ' ἄλλους δὲ τὸ «ἀργειφόντης» ἐσήμαινε κατ' ἀρχὰς τὸν καθαρῶς (κυρ. λευκῶς· ἐπειδὴ ἀργός=λευκός) φαίνοντα ἢ δεικνύοντα, καθ' ἃ καὶ ὁ Ἀρίσταρχος ἡρμήνευε τὴν λ.).

ἈΡΓΕΝΝΌΣ, Η, ΟΝ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἀργός, λαμπρός, λευκός, „ἄσπρος“ «ὄϊες» Γ 198 κ. ἀ. ρ 472· «ὀθόναι» Δ 141· ἴδ. ἈΡΓΌΣ ἐν τέλ.

ἈΡΓΕΣΤΗΣ, ΑΟ, ὁ (ἀργός) ἐπικὸν ἐπίθ. τοῦ Νότου, Λ 306, Φ 334· πιθαν. ταχύς, σφοδρὸς (Ἀπολλ.)· (κατ' ἄλλους δὲ ὁ αἰθριάζων, ὁ τὰς νεφέλας ἀποδιώκων· ἀλλὰ τοῦτο φαίνεται ἧττον πιθανὸν ἐν τῷ πρώτῳ τοὐλάχιστον χωρίῳ, ἔνθα ὁ Ζέφυρος ἀποδιώκει τὰς νεφέλας τοῦ «ἀργεστᾶο Νότοιο»· κατ' ἄλλους τέλος ταὐτὸν τῷ λευκόνοτος καὶ albus notus τοῦ Ὁρατίου. — Πρὸ τοῦ Σπιτζνέρου ἐτονίζετο ἀργέστης, ὁμοίως δηλ. πρὸς τὸν παρ' Ὁμ. ἄγνωστον μεταγενέστερον ἄνεμον Ἀργέστην).

ἈΡΓΗΣ, ΗΤΟΣ, ὁ, ἡ, λαμπρός, στιλπνός, σύνηθ. ἐπίθ. τοῦ κεραυνοῦ, ἐξαστράπτων, ε 128, μ 387 κ. ἀ. «ἑανὸς» χιονόλευκος, Γ 419· «δημός» στιλπνός, Λ 818, Φ 127 (ὅπου κεῖται ἡ ποι. συνεσταλμένη δοτ. καὶ αἰτ. ἀργέτι, ἀργέτα) ἴδ. ἈΡΓΌΣ ἐν τέλ.

ἈΡΓΙΚΈΡΑΥΝΟΣ [.⏑...], ΟΥ, ὁ, ἐπ. (ἀργός, κε-

ραυνός) ὁ ἔχων «ἀργῆτα κεραυνόν» λαμπρόν, ἐξαστράπτοντα κεραυνόν, ἐπίθ. τοῦ Διός, Τ 121, Χ 178· ὡς οὐσιαστ. *Ἰλ. Υ 16.

ἈΡΓΙΝΌΕΙΣ [.˘..], ΕΣΣΑ, ΕΝ, ἐπικ., συνήθ. θεωρεῖται ὡς ἐκ τοῦ ἀργὸς κατ' ἔκτασιν ἐσχηματισμένον ἐπίθ. μὲ τὴν σημ.: λευκός, στιλπνός· ὀρθότερον ὅμως κατὰ τὸν Γοϊδελον ἐκ τοῦ ἀχρ. ἄργινος=ἄργιλος: ἀργιλώδης ἐπίθ. τῶν πόλεων Καμείρου καὶ Λυκάστου ἕνεκα τῶν λευκῶν ἀργιλωδῶν ἢ τιτανωδῶν ὀρέων αὐτῶν, *Ἰλ. Β 647, 656· «οὔρεα» Ὕμ. 18, 1· ἴδ. ἈΡΓΟΣ ἐν τέλ.

ἈΡΓΙΌΔΟΥΣ [.˘..], ΟΝΤΟΣ, ὁ, ἡ, ἐπ. (ἀργός, ὀδούς) ὁ λευκοὺς καὶ στιλπνοὺς ὀδόντας ἔχων, ἐπίθ. τῶν κάπρων καὶ κυνῶν, Ι 539, Λ 292, θ 60 κ. ἀ.

ἈΡΓΊΠΟΥΣ [.˘.], ΠΟΔΟΣ, ὁ, ἡ, ποι. (ἀργός, πούς) ταχύπους, ἐπίθ. τῶν κυνῶν, Ω 211 †. τῶν ἵππων, Ὑ. Ἀφρ. 212, κατὰ τὴν προτέραν γραφήν, ἀνθ' ἧς τώρα γράφ. ἀρσίποδας ὅ ἐ. ἀερσίποδας. Πρβλ. ἈΡΓΌΣ.

ἈΡΓΙΣΣΆ, ἡ, χωρίον τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Πελασγιώτιδος παρὰ τὸν Πηνειόν, ἡ μετέπειτα Ἀργοῦρα, Β 738.

ἌΡΓΜΑ, ΤΟΣ, τό, ἐπ. (ἄρχω) ἀπαρχή, τουτέστι τὰ κατὰ τὴν θυσίαν ἀποκοπτόμενα μέρη τοῦ ἱερείου καὶ πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν κατακαιόμενα, πληθ. ξ 446 †.

Ἄργος, ὁ (ἀργός), ὄνομα τοῦ πιστοῦ κυνὸς τοῦ Ὀδυσσέως, ρ 292.

Ἄργος, ΕΟΣ, τό. 1) τὸ ἐν Πελοποννήσῳ· ά.) Ἄργος, πρωτεύουσα πόλις τῆς Ἀργολίδος παρὰ τὸν Ἴναχον ποταμόν, σχεδὸν ἐν τῷ μέσῳ τῆς Ἀργολικῆς πεδιάδος, Δ 52, ἐπὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου καθέδρα τοῦ Διομήδους, Β 559. Καὶ μέχρι τῆς σήμερον πλῆθος ἐρειπίων δεικνύουσι τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας πόλεως κατὰ τὴν νοτιοανατολικὴν πλευρὰν ἀποτόμου τινὸς καὶ πετρώδους 900 πόδας ὑψηλοῦ βουνοῦ, ὅστις ἔφερεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ τὴν ἀρχαίαν ἀκρόπολιν Λάρισσαν, ἐξ ἧς ἀκόμη σώζονται λείψανα Κυκλωπείων τειχῶν ἀξιόλογα. Φέρει δὲ τὰ ἐπίθετα: Ἀχαικόν, Ἴασον, ἱππόβοτον· β΄.) ἡ ἐπικράτεια τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἔχοντος τὴν καθέδραν αὐτοῦ ἐν Μυκήναις, Α 30, Β 108, ἴδ. ΠΟΛΥΔΊΨΙΟΣ· γ΄.) ὁλόκληρος ἡ Πελοπόννησος, διότι τὸ Ἄργος ἦτο ἡ κυριωτάτη κοιτὶς τῶν Ἀχαιῶν καὶ τὸ ἰσχυρότατον κράτος τῆς Πελοποννήσου· ὅθεν συναπτόμενον μετὰ τῆς Ἑλλάδος σημαίνει ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα, α 344, δ 726 «καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος». (Ἀλλὰ πιθανῶς ἀμφότεροι οἱ στίχοι εἶνε νόθοι, ἐξοβελισθέντες διὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ Βεκκέρου)· πρβλ. Στράβ. 8, 5, 5. 6, 7. 2) «τὸ Πελασγικόν», Β 681, κατά τινας πόλις τῆς Θεσσαλίας, ὑπαγομένη εἰς τὸ κράτος τοῦ Ἀχιλλέως καὶ κειμένη περὶ τὴν μετέπειτα Λάρισσαν, ἐπὶ δὲ Στράβωνος μὴ σωζομένη πλέον· ἀλλὰ πιθανώτερον κατ' ἄλλους ἡ παρὰ τὸν Πηνειὸν Θεσσαλικὴ πεδιάς (ἴδ. Στράβ. 9, 5, 5· κατὰ τοῦτον δὲ 5, 2, 4· 8, 6, 5 καὶ τὸν Ἀπολλ. ὅλη ἡ Θεσσαλία. Ἡ λ. ἄργος, τό, σημ. κατὰ τοὺς ἀρχαίους πεδιάδα).

ἈΡΓΌΣ, Ή, ΌΝ, ἐπ. 1) λαμπρός, στιλπνός, „γυαλιστερός", λευκός, ἐπίθ. χηνός, ο 161, καὶ παχέων βοῶν, Ψ 30. 2) εὐτράπελος, εὐκίνητος, ζωηρός, ταχύς, ἐπίθ. τῶν κυνῶν, Σ 578 κ. ἀ. καὶ ἄνευ τοῦ περαιτέρου ὁρισμοῦ «πόδας» Α 50, Σ 283, 6 11 (ὅπου ὁ Βέκκερ. ἐν τῇ Β΄. καὶ ὁ Ἀμεῖς γράφουσι «δύω κύνες ἀργοί».—Κατὰ τὰ σχόλ. καί τινας τῶν νεωτέρων σημ. ἡ λ. τοὺς λευκοὺς κύνας· ἀλλ' ἡ συνάφεια τοῦ λόγου ἀποδεικνύει τὴν σημασ. ταύτην ἡμαρτημένην, ἐπειδὴ πολλάκις ὁ λόγος εἶνε περὶ ὅλου τοῦ γένους τῶν κυνῶν. Ἡ σχέσις τῶν δύω σημασιῶν στηρίζεται ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως ὅτι πᾶσα ταχεῖα κίνησις πράγματός τινος παράγει στίλβην τινά, λάμψιν, μαρμαρυγήν· ὡς ἡ 2) σημ. εἶνε ἡ θεμελιώδης καὶ κυρία, ὡς καὶ ἐν λ. ΑΙΌΛΟΣ. Κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον ἡ κυρ. σημ. εἶνε λαμπρός, καὶ ἔπειτα ὡς κοσμητικὸν ἐπίθ., ὡς καὶ ἡ λ. φαεινός, τίθεται καὶ ἐπὶ τῶν κυνῶν: μὲ λαμπρούς, ὡραίους πόδας, καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν: λαμπρὰ βῴδια.—Ἡ παλαιοτέρα ἐτυμολογία, ἐκ τοῦ α στερ. καὶ ἔργον, ὥστε νὰ ἦνε: ἄνευ κόπου, εὔκολος, εὐκίνητος, φαίνεται πάντη ἀπίθανος. ‖. Ὁ Κούρτιος καὶ ἄλλοι τῶν νεωτέρων γλωσσολόγων παραδέχονται κοινήν τινα ῥίζαν ΑΡΓ-(=λευκός, λαμπρός) ἐξ ἧς οὐ μόνον ἡ λ. ἀργ-ὸς παράγεται, ἀλλὰ καὶ ἀργ-ής, ἀργ-εννός, ἀργ-ινόεις, ἄργ-υφος, ἄργ-υρος, ἄργ-ιλος, Λατ. arg-entum).

ἈΡΓΟΣΔΕ, ἐπίῤ. εἰς τὸ Ἄργος, Β 348.

ἈΡΓΎΡΕΟΣ [.˘..], ΈΗ, ΕΟΝ (ἄργυρος), ἀργυροῦς, „ἀργυρός, ἀσημένιος", τουτέστιν ἤτοι ἐξ ἀργύρου πεποιημένος, οἷον «λέβης» Ψ 741, α 137, δ 615 κ. ἄ. τ. ἢ ἀργύρῳ κεκοσμημένος, οἷον «τελαμών» Λ 38, «κώπη» θ 404 κ. ἄ. τ. ἴδ. λ. ἌΡΓΥΡΟΣ.

ἈΡΓΥΡΟΔΊΝΗΣ [.˘.–.], ΟΤ, ποι. (ἄργυρος, δίνη) ὁ ἀργυρᾶ ῥεύματα (ἢ δίνας, τουτέστι τῶν ὑδάτων συστροφάς) ἔχων, ἐπίθ. τῶν ποταμῶν, διὰ τὴν διαύγειαν τῶν ὑδάτων αὐτῶν, *Ἰλ. Β 753, Φ 8, 130.

ἈΡΓΥΡΌΗΛΟΣ [.˘...], ΟΝ, ἐπ. (ἄργυρος, ἧλος) μὲ ἀργυροῦς ἥλους ἢ „φόλας" κεκοσμημένος, «ξίφος, θρόνος» Β 45, η 162 κ. ἀ.

ἈΡΓΥΡΌΠΕΖΑ [.˘...], ἡ, ἐπ. (ἄργυρος, πέζα) ἀργυρόπους, τουτέστιν ἡ ὡραίους λευκοὺς πόδας ἔχουσα, ἐπίθ. τῆς Θέτιδος, *Ἰλ. Α 538, Π 222.

ἌΡΓΥΡΟΣ [.˘.], ὁ (συγγ. τῷ ἀργός) ἄργυρος, „ἀσῆμι" (ἤ. ὅ ἐ. ἀσήμιον, ἐκ τοῦ ἄσημος, ἐξυπ. ἄργυρος κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν σεσημασμένον ἄργυρον, τὸ νόμισμα) Ὁμ. πλχ. Πατρὶς αὐτοῦ θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ Ὁμ. ἡ Ἀλύβη πόλις τῆς χώρας τῶν Ἀλιζώνων (πρβλ. ἈΛΎΒΗ). Μνημονεύον-

ται σκεύη ὁλάργυρα, οἷον κρατήρ, ι 203, λέβητες, ἐκπώματα, φιάλαι κ. τ. τ. α 137, δ 53, 615, Ψ 714· ἀλλαχοῦ δὲ μόνον ἐπάργυρα ἢ ἠργυρωμένα, οἷον αἱ λαβαὶ (κῶπαι) τῶν ξιφῶν, Λ 31, θ 404, αἱ παραστάδες τῶν ἀνακτόρων τοῦ Ἀλκινόου, η 89, ἢ μὲ ἄργυρον κεκοσμημένα, οἷον, Θρόνος τ 56, ἡ κλίνη τοῦ Ὀδυσσέως, ψ 200 ἴδ. ΑΡΓΥΡΕΟΣ καὶ ΑΡΓΟΣ ἐν τέλει.

ΑΡΓΥΡΟΤΟΞΟΣ [.⏑...], ΟΝ, ἐπ. ὁ ἀργυρᾶ τόξα (‖. τουτέστι τόξον καὶ βέλη) ἔχων, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, Β 766, η 64 κ. ἄ. πλχ. καὶ ὡς οὐσιαστικόν, Α 37, 451, Ε 517.

*ΑΡΓΥΦΕΗ [.⏑..], ἡ, ἄγνωστος πόλις τῆς Ἠλιδος, Υ. Ἀπ. 422 (ὁ Ἴλγεν διορθώνει: Ἀμφιγένεια).

ΑΡΓΥΦΕΟΣ [.⏑..], ΕΗ, ΕΟΝ, ἐπικ. στιλπνός, λαμπρὸς ὡς ἄργυρος, ἀργυρόλευκος, «σπέος» Σ 50, «φᾶρος» ε 230, κ 543. Ἐκτενέστ. τύπος τοῦ ἑπομ.

ΑΡΓΥΦΟΣ [.⏑.], ΟΝ,=ΑΡΓΥΦΕΟΣ, ἐπικ. ἐπίθ. τῶν προβάτων «ἄργυφα μῆλα» Ψ 621, κ 85. (Συνήθως παράγεται ἐκ τοῦ ἄργυρος, ὀρθότερον ὅμως ἐκ τοῦ ἀργός, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἄργυρος, ἴδ. ΑΡΓΟΣ, ‖. οὕτως ὥστε τὸ -υφος εἶνε κατάληξις περισωθεῖσα καὶ ἔν τινι νέᾳ Μακεδονικῇ λέξει „ταλυφός“=ἀταλυφός, ἐκ τοῦ ἀταλός, ἴδ. Φιλίστ. Τόμ. Γ'. σ. 225, ἤ, ὅπως ὁ Κούρτιος χωρίζει τὴν λ. ἄργυ-φος (ὅ ἐ. ἀργιφανής, λαμπροφανής, λευκοφανής) κατάληξις εἶνε τὸ -φος μόνον, ὅπερ παράγεται ὅθεν ἐκ τοῦ φά-ος.—Ὅλως ἀπαράδεκτος φαίνεται ἡ γνώμη ὅτι τὸ -υφος παράγεται ἐκ τοῦ ὑφ-αίνω, ὑφ-ή, ὕφ-ος, καθ' ἃ ὁ Ἀμεῖς καὶ Κοίχλυς ἡρμήνευσαν τὸ «φᾶρος ἀργύφεον» ε 230: ἀργυροϋφές, ἀργυρολεύκως ἐξυφασμένον· διότι τότε πῶς μεταφέρεται εἰς τὸ «σπέος» καὶ τὰ «μῆλα»;)

Ἀργή, ΟΪΣ, ἡ, (πιθανῶς ἐκ τοῦ ἀργός=ταχύς, κατ' ἄλλους δ' ἐκ τοῦ ναυπηγοῦ Ἄργου) τὸ πλοῖον τῶν Ἀργοναυτῶν, μ 70.

ΑΡΔΜΟΣ, ὁ, ἐπ., τόπος, ἔνθα ποτίζονται τὰ κτήνη, „ποτίστρα“ Σ 521, ν 247. Ἐκ τοῦ

*ΑΡΔΩ, μέλ. ἄρσω, ποτίζω, «ἵππους» Υ. 8, 3 παθ. ποτίζομαι, πίνω, «οὐρῆες» Υ. Ἀπ. 263.

ΑΡΕΙΗ [⏑..], ἡ, ποι. (ἀρή, ‖. ὅπως ἐκ τοῦ φορβὴ παρήχθη ἡ φορβειά, κατὰ τὸν Δύντζερον), κατάρα, ἀπειλή, λοιδορία, *Ἰλ. Ρ 431, Υ 109, Φ 339.

Ἀρέθουσα, ἡ, πηγὴ ἐπὶ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τῆς νήσου Ἰθάκης, ν 408. (Ἐκ τοῦ ἀπηρχ. ἀρέθω =ἄρδω κατὰ τὸν Λόβεκκ. ‖. σημ. δὲ κυρ. πᾶσαν ἐν γένει πηγήν· εἶνε διὰ τοῦτο ὄν. κύρ. πολλῶν πηγῶν, αἵτινες πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος ἔσωσαν τὸ ἀρχαῖον ὄνομα „Ἀρετοῦσα“, ὡς καὶ ἡ ἐν Ἰθάκῃ).

ΑΡΕΙΟΣ, ΟΝ (Ἄρης) συνήθ. Ἰων. Ἀρήϊος, ὅπ. ἴδε, εἰς τὸν Ἄρη ἀφιερωμένος, «τεῖχος Ἄρειον» τὸ τ. τοῦ Ἄρεως, τουτέστιν αἱ Θῆβαι, Δ 407. (Ὁ Βέκκερ. γράφει: ἄρειος).

ΑΡΕΙΩΝ [⏑..], ΑΡΕΙΟΝ, ποι., συγκρ. κατὰ τὴν σημ. ἀνῆκον εἰς τὸ θετ. ἀγαθός, (ἐκ τῆς ῥίζ. ΑΡ- ἐξ ἧς: ἀρ-ε-τή, ἀρ-έ-σκω κτλ. Ἄρ-ης) „καλλίτερος“ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ ἀνθρώπων εἴτε διὰ τὰς σωματικὰς αὐτῶν ἀρετάς, εἴτε διὰ γένος, δύναμιν κ. τ. τ. ὅθεν, ἀνδρειότερος, ἰσχυρότερος, εὐγενέστερος. Ὅμ. πολχ. ἔτι δὲ «χρώς» Τ 33, «τεῖχος» Ο 736· «οὐ γὰρ τοῦ γε κρεῖσσον καὶ ἄρειον ἢ ὅτι» ζ 182· «τάχα φράσεται καὶ ἄρειον (ἐπῴ.) „θὰ μὲ γνωρίσῃ καλλίτερα“ ψ 114. Τὸ ἐναντίον εἶνε «χείρων» Κ 237.—Ἐν. αἰτ. ἀρείω, γ 250, αἰτ. πλ. ἀρείους, 6 277.

Ἀρείων [⏑..], ΟΝΟΣ, ὁ, οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ ἵππος τοῦ Ἀδράστου, ὁ σώσας αὐτὸν κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Θηβῶν, Ψ 346. (παρ' Ἀπολδ. γράφεται Ἀρίων).

ΑΡΕΚΤΟΣ, ΟΝ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἄῤῥεκτος (ἀ, ῥέζω) ἄπρακτος, ἀτελείωτος, «ἔργον» Τ 150 †.

ΑΡΕΣΑΙ, ΑΡΕΣΑΣΘΑΙ, ἴδ. ΑΡΕΣΚΩ.

ΑΡΕΣΚΩ [⏑..] (ῥίζ. ΑΡ- ἴδε ΑΡΕΙΩΝ), μέλ. ἀρέσω, ἀόρ. ἀ. ἤρεσα, μέσ. μέλ. ἀρέσομαι ᾗ ἐπ. σσ, μέσ. ἀόρ. ἠρεσάμην ᾗ ἐπ. σσ. 1) Ἐνεργ. κυρ. κάμνω τι καλόν (πρβλ. τὸ Γερμ. gutmachen), ἑπομ. παρ' Ὁμ. μεταβ. διορθώνω, ἀναπληρῶ (τὴν ἔλλειψιν) «ἄψ ἐθέλω ἀρέσαι» Ι 120, Τ 138. 2) Μέσ. συνηθέστερον «ταῦτα ἀρεσσόμεθα» θὰ τὰ διορθώσωμεν μεταξύ μας, θὰ τὰ συμβιβάσωμεν πρὸς ἀλλήλους, Δ 362, Ζ 526, χ 55· ἐπὶ προσώπων, ἱκανοποιῶ τινα, ἐξιλεῶ, εὐχαριστῶ, θ 402 «τινὰ δώροισιν, ἐπέεσιν» διὰ δώρων, λόγων, Ι 112, θ 396, 415· «δαιτί» διὰ γεύματος, Τ 179.

ΑΡΕΤΑΩ [⏑...] (ἀρετή), προκόπτω, εὐδοκιμῶ, τελεσφορῶ, θ 329· «λαοὶ ἀρετῶσι» ἀκμάζουσιν, εὐημεροῦσιν, εὐδαιμονοῦσιν, *Ὀδ. τ 114.

Ἀρετάων [⏑...], ΟΝΟΣ, ὁ, εἷς τις τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Τεύκρου φονευθείς, Ζ 31.

ΑΡΕΤΗ [⏑..], ἡ, πᾶν προτέρημα, δι' οὗ τις διαφέρει, διακρίνεται, ἐξέχει τῶν ἄλλων, παρ' Ὁμ. ἰδίως· ἀ.) ἐπὶ θεῶν, τὸ μεγαλεῖον, ἡ μεγαλοπρέπεια, Ι 498· β'.) ἐπὶ ἀνδρῶν, ῥώμη, ἀνδρεία, σωματικὴ ἱκανότης, ἔτι δὲ καὶ ἐξωτερικὰ προτερήματα, οἷον κάλλος, εὐτυχία, τιμὴ κ. τ. τ. «υἱὸς ἀμείνων παντοίας ἀρετάς, ἠμὲν πόδας ἠδὲ μάχεσθαι» Ο 642, πρβλ. Χ 268, ν 45, σ 133· γ'.) ἐπὶ γυναικῶν καλλονή, 6 296. (Ἐπὶ πνευματικῆς ἀρετῆς, φρονήσεως, συνέσεως, ἐκλαμβάνει τὴν λ. ὁ Δοιδερλ. σ 201, ψ 578)· δ'.) καὶ ἐπὶ ἵππων ἀρετή, Ψ 276. (Τὴν ἠθικὴν ἔννοιαν τῆς ἀρετῆς ἀγνοεῖ ὁ Ὅμ.—Συνήθ. παράγεται ἐκ τῆς ῥίζ. ΑΡ-, ἢ συγγ. τῷ Ἄρ-ης, σημ. δὲ κατὰ τὸν Νίτσην κυρίως πᾶν ὅ,τι ἀρέσκει).

ΑΡΕΤΗΣ, ΗΤΟΣ, ἡ=ΑΡΕΤΗ, αἰτ. ἀρετῆτα ἔγραψεν ὁ Βέκκερ. ἐν τῇ Β'. ἀντὶ τοῦ: ἀδροτῆτα, ἴδ. ΑΔΡΟΤΗΣ.

ΑΡΗ, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀρά. 1) προσευχή,

δέησις, παράκλησις, Ο 378, 598, Ψ 199, δ 767· συνήθως ἐπὶ κακοῦ κατάρα, Ι 566 κ. ἄ. πολχ.—ὄθεν 2) τὸ καταρώμενον κακόν, δυστύχημα, ὄλεθρος, Μ 334, Ξ 485, Π 512, 6 59, χ 208, «ἀρὴ καὶ λοιγός» Ω 489. (Τὸ α εἶνε μακρὸν μὲν ἐν ἄρσει, βραχὺ δὲ ἐν θέσει· ἡ δὲ γνώμη τοῦ Εὐνίου καὶ Βουττμ. ὅτι εἶνε βραχὺ μὲν ἐν τῇ 1) σημ., μακρὸν δὲ ἐν τῇ 2) σημ. δὲν εἶνε ὀρθή).

ἀρήγω [⏑..], ποι. (συγγ. τῷ ἀρκέω), μέλ. ἀρήξω· ά.) βοηθῶ, παρίσταμαι, συντρέχω, συνεργῶ, συμμαχῶ, μετὰ δοτ. προσ. Β 363 κ. πολχ. καὶ μετὰ δοτ. ὀργαν. «ἔπεσιν καὶ χερσίν» διὰ λόγου καὶ ἔργου, Α 77· β΄.) ἀμύνω, ἀποτρέπω, «ὄλεθρον» Βατρ. 280.

ἀρηγών [⏑..], όνος, ὁ, ἡ, ἐπ. βοηθός, ἀρωγός, τὸ ἀρσ. Βατρ. 381· τὸ θηλ. Ἴλ. Δ 7, Ε 511.

ἀρηίθοος [⏑.–..], ον, ἐπ. (Ἄρης, θοός) ταχὺς ὡς ὁ Ἄρης, ταχὺς ἐν τῇ μάχῃ, Ἴλ. Θ 298, Ο 315, Υ 167.

Ἀρηίθοος [⏑.–..], ὁ, ὄν. κύρ. 1) ἀνὴρ τῆς Φιλομεδούσης ἢ Φυλομεδούσης, πατὴρ τοῦ Μενεσθίου, βασιλέως τῆς ἐν Βοιωτίᾳ Ἄρνης, ἐπικαλούμενος Κορυνήτης, διότι «σιδηρείῃ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας» Η 10, 137 ἑξ., δολοφονηθεὶς ὑπὸ τοῦ Λυκούργου κατὰ τὴν ἐξ Ἀρκαδίας ἐπάνοδόν του, Η 141 ἑξ. Ὁ τάφος αὐτοῦ ἐδείκνυτο οὐ μακρὰν τῆς Μαντινείας ἔτι ἐπὶ Παυσανίου, 8, 11, 4. (Ὁ Εὔνιος παραδέχεται δύω ἥρωας φέροντας τὸ ὄνομα τοῦτο, τὸν μὲν πάππον τοῦ Μενεσθίου, στίχ. 10, τὸν δὲ υἱὸν ὁμώνυμον τῷ πατρί, ς. 8, ‖. ἄνευ τινὸς ἀνάγκης).

2) Θρᾷξ τις, ἡνίοχος τοῦ Ῥίγμου, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Υ 487.

Ἀρηικτάμενος [–..⏑..], η, ον (ὁ Βέκκ. γράφει ἀρ.) ἐπ. (Ἄρης, κτείνω) ὑπὸ τοῦ Ἄρεως, τουτέστιν ἐν τῇ μάχῃ φονευθείς, Χ 72, λ 41.

Ἀρηίλυκος [⏑.⏑⏑.], ὁ (Ἄρης, λύκος). 1) πατὴρ τοῦ Προθοήνορος, ὅπ. ἴδε. 2) Τρώς τις ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 308.

Ἀρήϊος [⏑.⏑.], ον (ὁ Βέκκ. ἀρ.) Ἰων.=Ἄρειος, ὅ ἐ. εἰς τὸν Ἄρη ἀφιερωμένος, ὅθεν πολεμικός, ἀνδρεῖος, μάχιμος, ἐπὶ προσώπων πολλάκις, Δ 98 κ. ἀ. σπανιώτερον ἐπὶ πραγμάτων «τεύχεα, ἔντεα» Ζ 340, π 284.

Ἀρηίφατος, [⏑.⏑⏑.], ον (ὁ Βέκκ. ἀρ.), ἐπ. (Ἄρης, φεν–, πέφαμαι) ὑπὸ τοῦ Ἄρεως, τουτέστιν ἐν τῇ μάχῃ φονευθείς, Τ 31, Ω 415, λ 41.

Ἀρηίφιλος [⏑.⏑⏑.] (ὁ Βέκκ. ἀρ.) ἐπ. φίλος τοῦ Ἄρεως, οἱονεὶ Ἀρεοφιλής, εὐτυχὴς ἐν πολέμῳ, πολεμικός, ἀνδρεῖος, ἐπίθ. τῶν ἡρώων, Β 778, Ζ 73 κ. ἀ. τῆς δὲ Ὀδ. μόνον ο 169.

ἀρήμεναι, ἴδ. ἀράομαι.

ἀρημένος [–...], η, ον, ἐπικ. μετοχὴ παθ. τινος παρακειμένου ἀμφιβόλου παραγωγῆς, ὑπὸ τοῦ Σχολιαστοῦ διὰ τοῦ βεβλαμμένος ἑρμηνευομένης, βεβαρημένος, πιεζόμενος, καταβεβλημένος, „βασανισμένος", «γήρᾳ λυγρῷ ἀρημένος» Σ 435· «γήρᾳ ὕπο» λ 136, «ὕπνῳ καὶ καμάτῳ ἀρημένος» ζ 2· «δύῃ ἀρημένον» σ 53. (Παράγεται κατὰ μὲν τὸν Θήρσιον ἐκ τοῦ ἀρέω, συγγ. τῷ βαρύς, κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ ἀραιός, κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἀράω=ἀράσσω, ὥστε κυρ. σημ. „παραδαρμένος").

(**ἀρήν**, ὁ, ἡ) ἐκ τῆς ἀχρ. ταύτης ὀνομαστικῆς εὑρίσκονται αἱ ἐξῆς συγκεκομμ. πτώσεις: ἀρνός, ἀρνί, ἄρνα· δυϊκ. ἄρνε Γ 103 (ἀμφοτ. τῶν γενῶν)· πληθ. ἄρνες, δοτ. ἀρνάσι καὶ ἐπ. ἄρνεσσι, αἰτ. ἄρνας. Κυρ. σημ. τὸ πρόβατον, ἰδίως (ὁ) τὸ ἀρσενικόν, συνηθέστερον λεγόμενον κριὸς (ὅπ. ἴδε), δ 85· μάλιστα δὲ τὸ νεογνόν, „ἀρνί", ἀδιάφορον ποίου γένους, Δ 102, πρβλ. Γ 103. (Παράγ. κατά τινας ἐκ τοῦ εὐφ. α καὶ τοῦ ῥήν· κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ ἐκ τοῦ ἄρ καὶ ῥήν. ‖. Ὁ δὲ Γ. Κούρτιος ἀνάγει τὴν λ. εἰς τὴν ῥίζ. ερ (ἔριον, εὔ–ερ–ος κτλ.), ὥστε κατ' αὐτὸν κυρία σημ. τῆς λ. εἶνε ἐριοῦχος, καθ' ἃ καὶ σήμερον, ὡς ἔμαθον, ἐν Ἀρκαδίᾳ „ροῦχα" (=ἐριοῦχα) λέγονται τὰ πρόβατα).

ἀρηρομένος, η, ον, ἴδ. ἀρόω.

Ἀρήνη, ἡ, πόλις τῆς Ἤλιδος παρὰ τὸν Μινύειον ποταμὸν (κατὰ τὴν εἰκασίαν τοῦ Στράβ. 8, 3, 19 τὸ μετέπειτα Σαμικόν, ὅπερ ἴσως ἦτο τῆς Ἀρήνης ἡ ἀκρόπολις. Ἄλλη τις Ἀρήνη, μετέπ. Ἐράνα, ἔκειτο ἐν Μεσσηνίᾳ, Στρ. 8, 3, 23. Πρβλ. Παυσ. 4, 2, 4), Β 591, Λ 723.

Ἄρης, γεν. Ἄρεος καὶ ἐπ. Ἄρηος, δοτ. Ἄρεϊ, Ἄρει καὶ ἐπ. Ἄρηι, αἰτ. Ἄρην Ε 909, Βατρ. 265, συνήθ. ἐπ. Ἄρηα, κλητ. Ἄρες καὶ Ἄρες. 1) ὁ Ἄρης, Λατ. Mars, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, θεὸς τοῦ πολέμου καὶ τῆς πεισματώδους μάχης, τὸ σύμβολον τῆς ἀκαθέκτου καὶ ἀγρίας ῥώμης, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν, τῆς ὁποίας διὰ τοῦτο εἶνε πολέμιος διηνεκής, ἀλλ' ἐν ταῖς πρὸς αὐτὴν μάχαις ἀνάγκῃ πάντοτε νὰ ἡττᾶται, Ε 853 ἑξ. Φ 400 ἑξ. εἶνε ἀδελφὸς τῆς Ἔριδος, ὁ δὲ Δεῖμος καὶ Φόβος εἶνε οἱοί του, Δ 440, Ν 298, Ο 119· εἶνε φίλος τοῦ πολέμου καὶ τῆς αἱματοχυσίας («ἄτος πολέμοιο, μιαιφόνος, βροτολοιγός» κτλ.)· ἡ δὲ ἀνδρεία αὐτοῦ εἶνε ἀμέτοχος παντὸς μέτρου καὶ φρονήσεως («θοός, θοῦρος, ὄβριμος»). Ἡ συνήθης αὐτοῦ διατριβὴ εἶνε μεταξὺ τῶν ἀγρίων πολεμικῶν ἐθνῶν, τῶν Θρᾳκῶν, τῶν Φλεγυῶν καὶ τῶν Ἐφύρων, Ν 301 ἑξ., θ 361· ἐν δὲ τῇ Ἰλιάδι ἀναφαίνεται ὁτὲ μὲν μετὰ τῶν Τρώων, ὁτὲ δὲ μετὰ τῶν Ἀχαιῶν («ἀλλοπρόσαλλος»). Ὁ Ἄρης εἶνε ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα καὶ ὡραῖος τὴν ὄψιν καὶ πάντοτε ὡπλισμένος («χάλκεος»), τὸ σῶμά του καταλαμβάνει 7 πλέθρα, καὶ τρωθεὶς ὑπὸ τοῦ Διομήδους κραυγάζει ὅσον μύριοι ἄνδρες, Ε 860· ὑπερβαίνει δὲ κατὰ τὴν ταχύτητα πάντας τοὺς θεούς, θ 331. Ἐκ τῶν προτέρων αὐτοῦ περιπετειῶν ἀναφέρεται ἡ αἰχμαλωσία, ἐν ᾗ κατεῖχον

αὐτὸν ὁ Ὦτος καὶ Ἐφιάλτης καὶ ἐξ ἧς ἀπηλλάγη ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ, καὶ ἡ ἐρωτικὴ μετὰ τῆς Ἀφροδίτης σχέσις, ἥτις ἔλαβε τοσοῦτον κακὰ ἐπακόλουθα, Ε 385, θ 267 ἑξ. 2) Ὡς προσηγορικὸν ἢ μᾶλλον ὡς συμβολικὴ ἔκφρασις (διότι παρ' Ὁμ. οὐδέποτε ἐξαφανίζεται ἡ προσωποποίησις) σημ. τὴν πολεμικὴν ἀνδρείαν, Ρ 210, Σ 263· τὸν πόλεμον, τὴν μάχην, τὸν φόνον, τὴν καταστροφήν, πρβλ. Ν 569, Ρ 529· ὅθεν αἱ φρ. «συνάγειν Ἄρηα» συγκροτεῖν μάχην, Β 381, «ἔριδα Ἄρηος» Ε 862, «ἐγείρω ὀξὺν Ἄρηα» διεγείρω πεισματώδη μάχην, Β 440 κ. ἄ. τ. Ὡς ὅπλον πολεμικὸν ἑρμηνεύεται τὸ «ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης» ὅ ἐ. ἡ καταστρεπτικὴ δύναμις τοῦ δόρατος ἔπαυσε, Ν 444· ἀλλ' ἐνταῦθα ποιητικώτερον εἶνε νὰ ἐκληφθῇ ὁ Ἄρης ὡς ἡ πολεμικὴ ἀνδρεία τοῦ τρωθέντος: ὁ Ἄρης ἔχασε τὴν δύναμίν του, τουτέστιν ἡ πολεμικὴ ἀνδρεία ἐξέλιπε μετὰ τῆς ζωῆς. (Τὸ α εἶνε βραχύ, ἀλλ' ἐν ἄρσει χ μακρόν, Ε 31 κ. ἀ.).

ἀρητήρ [-..], ῆρος, ὁ, ἐπ. (ἀράομαι), κυρ. ὁ προσευχόμενος, ὁ εὐχέτης, ὅθ. ὁ ἱερεύς, ὡς ὑπὲρ τοῦ λαοῦ προσευχόμενος τοῖς θεοῖς, Ἰλ. Α 11, Ε 78.

Ἀρήτη [-..], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ῥηξήνορος, γυνὴ τοῦ Ἀλκινόου βασιλέως τῶν Φαιάκων, η 54—77.

Ἀρητιάδης [⏑.⏑⏑.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀρήτου=ὁ Ντσος, ὅπ. ἴδε, π 395, σ 413.

ἀρητός [-..], ή, όν, Ἰων. ἀντὶ τοῦ: ἀρατός (ἀράομαι), ἐπὶ καλοῦ, εὐκτός, ἐπιθυμητός· ἐπὶ κακοῦ, κατάρατος, ἐπάρατος, κατηραμένος· παρ' Ὁμ. μόνον «ἀρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον χ πένθος ἔθηκας», Ρ 37, Ω 747, ἐπροξένησας εἰς τοὺς γονεῖς κατηραμένον, τουτέστιν ὀλέθριον θρῆνον χ πένθος. (Κατ' ἄλλους δὲ: κατέστησας ἐπιθυμητὸν εἰς τοὺς γονεῖς τὸν θρῆνον καὶ τὸ πένθος, ὅ ἐ. προεκάλεσας τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ θρήνου καὶ πένθους κατὰ τὸ «ἵμερος γόοιο». Ἡ δευτέρα τούτων τῶν ἑρμηνειῶν, ἃς ἀμφοτέρας παρέχουσι τὰ σχόλια, εἶνε βεβιασμένη).

Ἄρητος [-..], ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Νέστορος, γ 414. 2) υἱὸς τοῦ Πριάμου, ὑπὸ τοῦ Αὐτομέδοντος φονευθείς, Ρ 494.

ἄρθεν, ἴδ. **ἀραρίσκω**.

ἀρθμέω (ἁρθμός), ἀόρ. ἀ. ἀρθμήσας, κυρ. συναρμόζω· παρ' Ὁμ. δὲ ἀμετάβ. συναρμόζομαι, συνδέομαι, «διέτμαγεν ἐν φιλότητι ἀρθμήσαντε» ἀπεχωρίσθησαν ἀλλήλων διὰ φιλίας συνηρμοσμένοι, συνδιηλλαγμένοι, Η 302 †.

ἄρθμιος, η, ον (ἁρθμός) «ἄρθμιοι ἡμῖν» διὰ φιλίας πρὸς ἡμᾶς συνδεδεμένοι, φίλοι, π 427 †.

ἄρθμός, ὁ (ἀρ-, ἀραρίσκω) δεσμός, σύνδεσμος, μάλιστα φιλικός, Ὑ. Ἑρμ. 524.

ἀρι- [⏑⏑], μόριον ἀχώριστον, συντελοῦν, ὡς καὶ τὸ ἐρι-, εἰς ἐπίτασιν τῆς ἐννοίας τῆς λέξεως, μεθ' ἧς συνάπτεται, ἄγαν, πολύ· εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ ἄρειων, ἄριστα, ἀρετή, καὶ σημαίνει τὸ ἔξοχον, τὸ ὑπερβάλλον.

Ἀριάδνη [⏑⏑..], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Μίνωος καὶ τῆς Πασιφάης, ἥτις διὰ τοῦ μίτου αὐτῆς ἔσωσεν ἐκ τοῦ Λαβυρίνθου τὸν Θησέα· ἀκολουθήσασα δὲ μετ' αὐτοῦ ἐφονεύθη ἐν τῇ νήσῳ Δίᾳ (Νάξῳ) ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος, (ἴδ. χ τὴν λ. **Δίη**) Σ 592, λ 321 ἑξ. (Αἱ ἐν τῷ τελευταίῳ χωρίῳ ἀναφερόμεναι μαρτυρίαι τοῦ Διονύσου εἶνε ἡ καταγγελία ὅτι ἡ Ἀριάδνη κατά τινας μὲν εὑρέθη ἔν τινι ἄλσει τῆς νήσου ἀνόσιον ἔχουσα συνέντευξιν μετὰ τοῦ Θησέως· ‖. κατ' ἄλλους δὲ ἀνῆκεν εἰς αὐτὸν τὸν Διόνυσον ὡς ἐρωμένη.—Ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ ἀρι- καὶ ἀδεῖν, οἱονεί: πολὺ ἀρεστή· πρβλ. τὸ κύρ. ὄν. Εὐάδνη=εὐάρεστος· κατ' ἄλλους ὅμως ἐπειδὴ εὑρέθη ἐπὶ ἀγγείου τινὸς καὶ ὁ τύπος Ἀριάγνη, τὸ δεύτερον συνθετικὸν μέρος εἶνε ἁγνός, ὅπερ κατὰ τὴν Κρητικὴν διάλεκτον ἐπροφέρετο: ἀδνός, καθὼς καὶ ὁ κύκνος (Λατ. cygnus) κύδνος).

ἀρίγνωτος, η, ον, ἐπ. (γνωτός) πολὺ γνωστός, λίαν εὐδιάκριτος, «ἀρίγνωτοί τε θεοί» Ν 72· «ῥεῖα ἀρίγ.» δ 207, ζ 108, 300, ρ 265· καὶ πασίγνωστος (εἰρων.) τουτέστι διαβόητος, ρ 375 (ὅπου τὸ ἀρι ἀποτελεῖ ⏑⏑, ἐν ᾧ ἀλλαχοῦ ⏑–).

ἀριδείκετος [⏑⏑...], ον, ἐπ., (δείκνυμι), πολὺ δεικνύμενος· ὅθεν δακτυλοδεικτούμενος, περιφανής, περίβλεπτος, ἔξοχος· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετὰ γεν. ὡς τὰ ὑπερθετικά, «ἀνδρῶν, λαῶν» Λ 248, Ξ 320, θ 382, λ 540.

ἀρίζηλος, ον, καὶ ἀριζήλη Σ 219, ἐπ. (ἐκ τοῦ ἀρι καὶ ζῆλος=δῆλος μετὰ τοῦ διγάμματος, ὅπερ πιθανῶς πρὸ τοῦ δ μετεβλήθη εἰς σ, ἀμφότερα δὲ ἀπετέλεσαν τὸ ζ) πολὺ φανερός, πρόδηλος, πασίδηλος, «αὐγή» πολὺ φαεινή, Ν 244, Χ 27· «φωνή» ἠχηρὰ Σ 219· ἐπὶ θαυμασίου τινὸς πράγματος, «τὸν (δράκοντα) ἀρίζηλον θῆκε θεός» τὸν ἔκαμεν ὁ θεὸς (‖. μεταμορφώσας αὐτὸν εἰς λίθον ὅμοιον πρὸς τὸν ὄφιν) σημαντικὸν θαῦμα, θαυμαστὸν σημεῖον, ἢ μᾶλλον κατὰ τὸν Ναίγελσβαχ: μνημεῖον πασίγνωστον εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας, Β 318. (Ἄλλοι ἀναγινώσκουσι μετὰ τοῦ Ἀριστάρχου ἀΐδηλον (ἐκ τοῦ ἀ καὶ ἰδεῖν, ὅπερ ὅμως ἔχει τὸ ι βραχύ) =ἄφαντον, ἢ πρὸς λύσιν τῆς προσῳδιακῆς δυσκολίας ἀΐζηλον μὲ τὴν αὐτὴν σημασ. (Ἀπολλ., ΜΕ, Ἡσύχ.) καὶ μεταφράζουσιν: ὁ θεὸς ὅστις τὸν παρήγαγεν εἰς φῶς κατέστησεν ἄφαντον τὸν δράκοντα δι' αὐτῆς ταύτης δηλονότι τῆς μεταμορφώσεως εἰς λίθον).—Ἐπίρ. **ἀριζήλως**, προδήλως, σαφῶς, «ἀριζήλως εἰρημένα» μ 453 †. (‖. Ὁ Γ. Κούρτιος παράγει τὸ δεύτερον μέρος ζηλος ἐκ τῆς ῥίζ. διF, διFηλος–δίηλος–ζηλος· ἡ δὲ ῥ. διF=φανερός, λαμπρός.—Ὁ αὐτὸς παραδέχεται καὶ τὴν διόρθωσιν: ἀΐζηλον Β 318, θεωρῶν τὸ ἐπίθ. τοῦτο παθ.: ἄφαντον, ἀφανῆ, ἐν ᾧ ὁ ἄλλος τύπος ἀΐδηλος εἶνε ἐνεργ.: ἀφανίζων, καθὼς καὶ ἄλλα ἐπίθετα χ τὸν αὐτὸν τύπον ἔχοντα διαφόρους λαμβάνουσι σημασ., ὁτὲ μὲν

εἶνε παθητικά, ὁτὲ δὲ ἐνεργητικά, οἷον ἀμήχανος, ἀβλαβὴς κ. ἄ.).

ἀριθμέω [⏑...] (ἀριθμός) ἐπ. ἀπαρ. τοῦ παθ. ἀορ. ἀ. ἀριθμηθήμεναι, ἀντὶ τοῦ -ηθῆναι, ἀριθμῶ, ἀπαριθμῶ, ὑπολογίζω μετ' αἰτ. δ 411, «δίχα ἀριθ.» ἀριθμῶν διαιρῶ εἰς δύω ἴσα μέρη, κ 204, «εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν—ἀριθμηθήμεναι ἄμφω», νὰ ἀριθμηθῶμεν, νὰ ὑπολογισθῶμεν πόσοι 'Αχαιοὶ καὶ πόσοι Τρῶες, Β 124.

ἀριθμός [⏑..], ὁ (ἄρω), ἀριθμός, πλῆθος· Ὀδ. δ 451, λ 449.

Ἄριμα [⏑⏑.], τά, χώρα (ἡ κατὰ τὸν Σχολ. καὶ τὸν Στράβ. 13, 4, 6 ὄρος) τῆς Κιλικίας, ὅπου ὁ Τυφωεὺς ἔκειτο δεσμώτης ὑπὸ τὴν γῆν, Β 783 «ἐν 'Αρίμοις» (ὅπερ ὅμως καὶ ὡς ἐθνικὸν δύναται νὰ ἐκληφθῇ: μεταξὺ τῶν 'Αρίμων, ἐν τῇ χώρᾳ δηλ., ἔνθα κατοικοῦσιν οἱ Ἄριμοι). Σημειωτέον ὅτι ἐτίθετο τὸ ὄρος τοῦτο καὶ ἐν Μυσίᾳ, Λυδίᾳ καὶ Συρίᾳ, πρβλ. Στράβ. ἔ. ἀ. ἴδε καὶ τὴν λ. Τυφωεύς.

ἀριπρεπής, ές, γεν. **έος** (πρέπω) εὐπρεπής, μεγαλοπρεπής, λαμπρός, «ἄνδρες» Ι 441, «ἵππος» Ψ 453, «ἄστρα» Θ 556, «εἶδος» θ 176· μετὰ δοτ. «ἀριπρ. Τρώεσσι» διαπρέπων, ἔξοχος μεταξὺ τῶν Τρώων, Ζ 477.

'Αρίσβας [⏑..] **αντος,** ὁ, πατὴρ τοῦ Λεωκρίτου, 'Αχαιός, Ρ 345.

'Αρίσβη [⏑..], ἡ, πόλις τῆς Τροίας οὐ μακρὰν τῆς 'Αβύδου, Β 836, Φ 43.—Ἐπίρ. **'Αρίσβηθεν,** ἐκ τῆς 'Αρίσβης, Μ 96.

***ἄρίσημος** [⏑⏑..], **ον** (σῆμα) διάσημος, πασίγνωστος, Ὑ. Ἑρμ. 12.

ἀριστερός [⏑...], ή, όν, 1) εὐώνυμος, „ἀριστερός, ζερβός" «ὦμος, μηρός» Ε 16, 660 κ. ἀ. «ἐπ' ἀριστερά» πρὸς τὰ ἀριστερά, Β 526, Η 238· «μάχης» Ε 355, «στρατοῦ» Ν 326 «χειρός» ε 277. 2) Μεταφ. ἐπὶ προοιωνισμάτων, δυσοιώνιστος, κακόντι προαγγέλλων «ὄρνις» υ 242.—Ἐκ τούτου

ἀριστερόφιν, ἐπίρ. ἢ ἐπ. αἰτ. μὲ τὸν προσχηματισμὸν φιν, ὅπ. ἴδε, μόνον ἐν τῇ φρ. «ἐπ' ἀριστερόφιν» πρὸς τὰ ἀριστερά, Ν 309, Ρ 116.

ἀριστεύς, ῆος, ὁ (ἄριστος) ὁ ἄριστος, ὁ πρωτεύων, ἐνικ. Ρ 203· συνήθως δὲ πληθ. «οἱ ἀριστῆες», οἱ πρῶτοι, οἱ προύχοντες, Β 404, Ο 303, Ψ 236 κ. ἀ. «ἀριστήων ἄλοχοι ἠδὲ θύγατρες» λ 227.—Ἐκ τούτου

ἀριστεύω, εἶμαι ὁ ἄριστος, ὁ πρῶτος, πρωτεύω, Ζ 208· «Τρώων» προέχω Ζ 461· «βουλῇ πάντων» πρωτεύω πάντων κατὰ τὴν σύνεσιν, Λ 627· «μεθ' ἡμέας;» δ 652 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), «ἐν μάχῃ, ἢ μάχεσθαι» Λ 409, 746, Π 292, 551, Ρ 351.

ἄριστον [--⏑], τό, «πρωινὸν ἔμβρωμα» κατὰ τὸν 'Αρίσταρχον, πρόγευμα, „γεῦμα" (προφ. γιόμα), Λατ. prandium, ὅπερ παρ' Ὁμ. γίνεται ὄχι πολὺ μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, «ἐντύνοντ' ἄριστον» Ω 124, π 2 (‖. κατὰ τὴν ὀρθὴν διόρθωσιν τοῦ Βεκκέρου, ὅστις διεῖδε τὸ μακρὸν τοῦ α καὶ οὕτως ἀφήρεσε τὴν χασμῳδίαν τῆς συνήθους γραφῆς «ἐντύνοντο ἄριστον». Ὀρθῶς ἐτυμολογεῖ τὴν λ. ὁ Κούρτιος Studien zur Griechisch. u. latein. Grammatik, Τόμ. II. σ. 175 ἑξ. Ἐκ τῆς ῥίζης αερ (συγγεν. τῷ ἠέρ-ος, ἠέρ-ι, ἦρι, ἀΓρ. αὔρ-ιον, αὐ-ώς=ἠώς) κατὰ συναίρ. αρ. ἐσχηματίσθη ῥῆμα ἄχρ. ἀρ-ίζω (κατ' ἀναλογίαν τοῦ ὀρθρίζω, ἐαρίζω, θερίζω, ὀψίζω) σημαῖνον κάμνω τι καὶ εἰδικώτερον τρώγω τι πρωΐ. Ἐντεῦθεν ἄριστον: τὸ πρωινὸν ἔμβρωμα).

ἄριστος [⏑..], **η, ον** (ὑπερθ. τοῦ ἀγαθὸς ἐκ τοῦ ἀρείων) ὁ ἄριστος, ὁ ἐξοχώτατος, ὁ πάντας ὑπερέχων κατὰ τὰ ἐξωτερικὰ προτερήματα, ἰδίως δὲ κατὰ τὴν ῥώμην, ὅθ. ῥωμαλεώτατος, ἀνδρειότατος, «ἄρ. 'Αχαιῶν» Α 244 κ. ἄ. πολχ. «ἐνὶ Θρήκεσσι» μεταξὺ τῶν Θρᾳκῶν, Ζ 7· ἐν γένει δὲ ὁ ἄριστος εἰς τὸ εἶδός του· «οἰωνοπόλων, σκυτοτόμων κ.τ.τ.» Α 69, Η 221· τὸ δὲ καθ' ὅ,τι ἢ δι' ὅ,τι ἐξέχει τις ἐκφέρεται συνήθ. κατὰ δοτ. «βουλῇ» Ι 54, «τοξοσύνῃ» Ν 313, «ἔγχεσιν» δ 211, «δυνάμει καὶ ἥμασιν» Ψ 891, «νείκει, νείκος» φιλονεικότατος, Ψ 483 κ. ἀ., πολλάκις δὲ καὶ κατ' αἰτ. «εἶδος ἀρίστη» Β 715, πρβλ. Ρ 142, θ 57· ὅθεν ὁ πρώτιστος, ὁ ἰσχυρότατος, «θεῶν ὕπατος καὶ ἄρ.» Τ 258, Ψ 45 «Ζεὺς ὁ ἄριστος» Ξ 213, κ. ἄ. πολχ. «Τρώων, 'Αχαιῶν οἱ ἄριστοι» οἱ προύχοντες, Γ 250, Δ 260, κ. ἀ. «Δαναῶν, Φαιήκων» δ 278, θ 108 κ. ἀ. «οἱ ἄριστοι ἐν 'Εφύρῃ» Ζ 209· ἔτι δὲ ἐπὶ ζώων, «ἵπποι, βόες» Β 763, σ 311 κ. ἀ., ἐπὶ πραγμάτων, ἰδιοτήτων, ἐνεργειῶν κτλ. «τεύχεα» Ο 616, «ἀσπίδες» Ξ 317, «νῆες» θ 27, «βουλή» ι 74 «μῆτις» Ρ 634 «δοκέει μοι εἶναι ἄριστον» ε 360 κ. ἀ. «ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται, ἢ γένοιτο» ἵνα λάβωσιν ἀρίστην ἔκβασιν Γ 110, γ 129, ι 420 κ. ἀ. (ἢ κατ' ἄλλους: ἵνα γείνῃ τὸ ἄριστον)· καὶ ἐπιῤῥηματικῶς, «ἦ σοι ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον πρὸς Τρώων» τῷ ὄντι ὡραιότατα πράγματα ἔγειναν ὑπὸ τῶν Τρώων εἰς τὸν οἶκόν σου (εἰρωνικῶς ἀντὶ τοῦ: κάκιστα καὶ ἀνοσιώτατα Ζ 56.—Κατὰ κρᾶσιν μετὰ τοῦ ἄρθρου **ὔριστος** (Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ὥρ.)=ὁ ἄριστος, Λ 288, Ν 154, Τ 413 κ. ἀ. ρ 416.

ἀρισφαλής [⏑.⏑.], ές, ἐπ. (σφάλλω) λίαν ὀλισθηρός, «οὐδός» ρ 196 †.

ἀριφραδής [⏑.⏑.], ές, γεν. έος (φράζομαι) λίαν γνωστός, εὐνόητος, εὐδιάκριτος «ἀριφραδέα τέτυκται» εἶνε πολὺ εὐδιάκριτα (τὰ ὀστᾶ τοῦ Πατρόκλου) Ψ 240· ἔτι δὲ καὶ περὶ «σήματος» Ψ 326, λ 126 κ. ἀ. Ἐπίρ. **ἀριφραδέως,** ψ 225 †.

'Αρκαδίη, ἡ, (κυρ. θηλ. τοῦ 'Αρκάδιος), 'Αρκαδία, χώρα ἐν τῷ μέσῳ τῆς Πελοποννήσου, Β 603.

'Αρκάς, άδος, ὁ, κάτοικος τῆς 'Αρκαδίας, Β 611, Θ 134.

Ἀρκεισιάδης [..⏑⏑.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀρκεισίου=ὁ Λαέρτης, δ 755, ω 270.

Ἀρκείσιος, ὁ, Λατ. Arcesius, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Εὐρυοδίας, πατὴρ τοῦ Λαέρτου, Ὀδ. ξ 182, π 118 κ. ἀ. (ὀνομασθεὶς κατὰ τὸν Εὐστάθιον οὕτως διότι ἐθήλασεν ἔκ τινος ἄρκτου).

Ἀρκεσίλαος [..⏑–.], ὁ (ἀρκέω, λαός), υἱὸς τοῦ Λύκου, ἡγεμὼν τῶν Βοιωτῶν, στρατεύσας ἐπὶ τὴν Τροίαν μετὰ δέκα νηῶν καὶ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος, Β 495, Ο 329.

Ἀρκέω, μέλ. ἀρκέσω, ἀόρ. ἤρκεσα. 1) ἀμύνω, ἀποκρούω, ἀποτρέπω, ἀποσοβῶ, «τί τινι» τι ἀπό τινος, (περὶ τῆς συντάξεως ἴδ. λ. Ἀπωθέω) «ὄλεθρόν τινι» Ζ 16, Υ 89, δ 292, «τινὶ ἀπὸ χροὸς ἤρκει ὄλεθρον» Ν 440, Ο 534. 2) ὄπισθεν μετὰ μόνης δοτ. ὑπερασπίζω, προφυλάττω τινά, βοηθῶ τινα, Ο 529, Φ 131, π 261· «οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ» δὲν τὸν ἐπροφύλαξεν, δὲν ἐβοήθησεν ὁ θώραξ, Ν 371.

Ἄρκιος, ον, ἐπ. (ἀρκέω), ὁ δυνάμενος νὰ προφυλάξῃ, νὰ βοηθήσῃ, ὁ παρέχων ἐλπίδα καὶ ἐμπιστοσύνην, ἀσφαλής, βέβαιος (ἢ ἕτοιμος κατὰ τὸν Ἀπολλ., promptus) «νῦν ἄρκιον ἦ ἀπολέσθαι ἠὲ σαωθῆναι» τὸ μόνον βέβαιον τὸ ὁποῖον τώρα μᾶς περιμένει εἶνε ἢ νὰ χαθῶμεν ἢ νὰ σωθῶμεν, Ο 502. «οὔ οἱ ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας» δὲν θὰ ἦνε βέβαιον ἢ ἕτοιμον εἰς αὐτὸν (δὲν θὰ ἔχῃ ἐλπίδα) νὰ διαφύγῃ τοὺς κύνας, ὅ ἐ. βεβαίως δὲν θὰ διαφύγῃ τοὺς κύνας, „τὰ σκυλιὰ τὸν περιμένουν", Β 393, «μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔσται» ἡ δὲ ἀμοιβή του θὰ ἦνε ἀσφαλής, Κ 304· ὡσαύτως καὶ σ 358. (Ἐν τοῖς δυσὶ τούτοις χωρίοις δύναται νὰ ἔχῃ καὶ τὴν σημ. τοῦ ἀρκετός, ἱκανός, ὅπερ ἀρνεῖται ὁ Βούττμαννος, παραδέχεται δὲ ὁ Δοιδερλεῖνος, ὅστις καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις χωρίοις, ἐν μὲν τῷ Β 393 ἑρμηνεύει τὸ ἄρκιον διὰ τοῦ ἀρκετόν, ἐν δὲ τῷ Ο 502 διὰ τοῦ placitum est ac decrevi (ἔδοξεν, εἶνε ἀποφασισμένον)· ἀλλὰ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην δικαίως πολεμεῖ ὁ Δύντζερ.).

Ἄρκτος, ὁ, ἡ. 1) ἡ ἄρκτος, ἡ „ἀρκοῦδα" (ὑποκοριστικὸν τοῦ βραχυτέρου τύπου: ἄρκος), λ 611, Ἔτ. Ἀφρ. 71. 2) Ἄρκτος, κύρ. ὄνομ. ἡ μεγάλη Ἄρκτος, ἢ ἄλλως Ἅμαξα, (ἴδ. τ. λ.) ἀστερισμός τις ἐξ ἑπτὰ συγκειμένος ἀστέρων, καθ' ὃν ἤδη ὁ Ὀδυσσεὺς ἐρρύθμιζε τὸν πλοῦν αὐτοῦ, ε 273. Κεῖται πλησίον τοῦ πολικοῦ ἀστέρος καὶ εἶνε εἷς τοὺς κατοίκους τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου πάντοτε ὁρατή, Σ 487 ἑξ. Κατά τινα μεταγενέστερον μῦθον ἦτο ἡ εἰς ἄρκτον μεταμορφωθεῖσα Καλλιστώ, Ἀπολδ. 3, 8, 2.

Ἅρμα, ατος, τό (ἀρ-, ἀραρίσκω, κυρ. πᾶν ὅ τι συνηρμοσμένον), ά.) ἅρμα, πολεμικὴ ἅμαξα, Β 384 κ. ἀ. πολλάκις ὁ πληθυντικὸς ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ (ὅπερ φαίνεται ὅτι ἐπιβεβαιοῖ τὴν γνώμην τοῦ Γράσοφ, καθ' ἣν «ἅρμα» μὲν εἶνε κυρίως ὁ δίφρος μετὰ τῶν τροχῶν, «ἅρματα» δὲ αὐτὸ τοῦτο μετὰ τῆς λοιπῆς συσκευῆς, τὸ ὅλον ἅρμα) Δ 366 κ. πλχ. β'.) τὸ ἐζευγμένον ἅρμα, ἅρμα καὶ ἵπποι, Δ 306, Ψ 531, 585· ἐπὶ ταύτης τῆς σημ. συνήθως «ἵπποι καὶ ἅρματα» Ε 192, 237 κ. πολ.—Τὰ ἅρματα τῶν Ὁμηρικῶν ἡρώων ἔχουσιν ἕνα ἄξονα καὶ δύο τροχούς, Ε 838, Ζ 42. Ἐκ τοῦ μέσου τοῦ ἅρματος· καὶ ἀπὸ τοῦ ἄξονος ὁρμώμενος προέχει ὁ ῥυμός, (κοινῶς λεγόμενος μὲ ξένην λ. τιμόνι) ὅστις εἶνε ἁπλοῦς. Ἡ περιφέρεια τῶν τροχῶν, ἡ λεγομένη ἴτυς, Δ 486, περιβάλλεται ὑπὸ μεταλλίνης, χαλκῆς ἢ σιδηρᾶς στεφάνης, ἥτις λέγεται ἐπίσωτρον, Ε 725. Ἡ ὀπὴ τοῦ ὀμφαλοῦ ἢ τῆς χοινίκης, εἰς ἣν εἰσέρχεται ἡ ἄκρα τοῦ ἄξονος, καὶ αὐτὴ ἡ χοινίκη, παρ' Ὁμ. πλήμνη καλουμένη, περιβάλλεται ὑπὸ μετάλλου, καὶ δέχεται τὰ ἕτερα ἄκρα τῶν κνημῶν, αἵτινες ὀκτὼ τὸν ἀριθμὸν ἑνώνουσι τὴν ἴτυν πρὸς τὴν πλήμνην, Ε 722. Ἐπὶ τοῦ ἄξονος εἶνε ἱδρυμένος ὁ δίφρος (ἴδ. τὴν λ.). Κατὰ τὸ ἔμπροσθεν ἄκρον τοῦ ῥυμοῦ ὑπάρχει ὀπὴ καὶ ἐντὸς αὐτῆς γόμφος καλούμενος ἔστωρ, ἐμποδίζων τὸν ζυγὸν τῶν ἵππων ἀπὸ τοῦ νὰ κατολισθαίνῃ (πρβλ. ζυγόν) Ω 270. Ἐζευγνύοντο ὑπὸ τὸ ἅρμα συνήθως δύω ἵπποι, ἐνίοτε δὲ καὶ τρίτος, διὰ ῥυτῆρος πρὸς τὸν ἕτερον τῶν δύω συνδεδεμένος καὶ καλούμενος παρήορος, (ἴδ. τ. λ.). Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ χωρία, ἐν οἷς καὶ τέθριππα ἅρματα μνημονεύονται (νόθον εἶνε τὸ Θ 185). Ἐπὶ τοῦ ἅρματος ἔβαινον δύο πάντοτε πολεμισταί, ὁ μὲν ὡς αἰχμητής, παραιβάτης καλούμενος, ὁ δὲ ὡς ἡνίοχος. Μετεχειρίζοντο τὰ ἅρματα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ τὴν πρώτην ὁρμητικὴν ἐπίθεσιν, ἵνα διαῤῥήξωσι τὰς φάλαγγας τῶν ἐναντίων, ἐν δὲ τῇ συμπλοκῇ ἀποπηδῶν συνήθως ὁ μαχητὴς πεζὸς ἐμάχετο, Γ 29, Λ 211. Εὐρυχωρίας ὑπαρχούσης, ἐγίνετο ἐνίοτε, ἐν χώραις βεβαίως πεδιναῖς, καὶ πολλῶν ὁμοῦ ἁρμάτων παράταξις καὶ ἐπίθεσις, Μ 61, Δ 303.

Ἄρμα, ατος, τό, χωρίον τῆς Βοιωτίας οὐ μακρὰν τῆς Τανάγρας, ὅπου ἡ γῆ κατέπιε τὸν Ἀμφιάραον μετὰ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ, Β 499.

Ἁρματοπηγός, όν (ἅρμα, πήγνυμι), ἁρματοποιός, ἁμαξοπηγός, «ἀνήρ» Δ 485 †.

Ἁρματοτροχιή, ἡ, (ἅρμα, τροχός) ἡ τροχιά, τουτέστι τὸ ἴχνος τῶν τροχῶν τοῦ ἅρματος, Ψ 505 †.

Ἄρμενος, ἴδ. Ἀραρίσκω.

Ἁρμόζω (αρ–, ἀραρίσκω), ἀόρ. ἥρμοσα. Α'.) Ἐνεργ. 1) μεταβ. συνάπτω, συναρμόζω „ταιριάζω", τί τινι, «ἥρμοσεν ἀλλήλοισι (πάντα)» ε 247. 2) ἀμεταβ. ἁρμόζω, εἶμαι ἁρμόδιος, «ἥρμοσεν αὐτῇ» ὁ θώραξ, Γ 333, Ρ 210· πρβλ. ἐφαρμόζω. Β'.) Μέσ. εἰς χρῆσίν μου συναρμόζω, «σχεδίην χαλκῷ» ε 162.

Ἁρμονίδης, ου, ὁ, ὄνομα τεχνίτου τινὸς Τρωός, πατρὸς τοῦ Φερέκλου, Ε 60.

Ἁρμονίη, ἡ (ἁρμόζω), κυρ. συναρμογή, ἄρθρωσις, „κλείδωσις". Ἔπειτα καὶ μέσον συνδέσεως, ἄρθρον, ε 248, 361· τροπ. σύμβασις, συνθήκη, Χ 255.

Ἁρμονίη, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἀφροδίτης, γυνὴ τοῦ Κάδμου, Υ. Ἀπόλ. 195.

Ἀρναῖος, ὁ, τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τοῦ ἐπαίτου Ἴρου, σ 5.

ἀρνειός, ὁ κριός, „κριάρι", Β 550, Γ 197, α 22 κ. ἀ. (κυρ. εἶνε ἐπίθετον ἐκ τοῦ ἀρνός, ἴδ. ἀρήν· ὅθεν «ἀρνειὸς ὄϊς» ἀρσενικὸν πρόβατον, κ 572).

ἀρνέομαι, ἀποθ., ἀόρ. ἠρνησάμην. 1) „ἀρνοῦμαι", ἀποποιοῦμαι, ἀποῤῥίπτω, «ἔπος» Ξ 212, θ 358· «τόξον» φ 345 (τοὐναντίον: δόμεναι)· «γάμον» α 249, ἄνευ πτ. ἀρνοῦμαι, λέγω ὄχι, Ξ 191, Τ 304, θ 43, «ἀμφί τινι» Υ. Ἑρμ. 390.

ἀρνευτήρ, ῆρος, ὁ (‖. «ὁ ἐπὶ κεφαλὴν εἰς θάλασσαν ἢ βαθὺ ὕδωρ δυόμενος καθ ὁμοιότητα τῆς τῶν ἀρνῶν πορείας, οἳ σκιρτῶντες τοῖς μὲν ὀπισθίοις ποσὶν ἄλλονται, τὴν δὲ κεφαλὴν τῇ γῇ πελάζουσι» Εὐστάθ.) ὁ κολυμβητής, „βουτηχτής", ἐν τῇ φρ. «ἀρνευτῆρι ἐοικώς» Μ 385, μ 413· ὡσαύτως καὶ Π 742, ἂν καὶ συνήθως ἐνταῦθα ἐκλαμβάνεται ὡς ταὐτὸν τῷ **κυβιστητήρ**. (Πιθανῶς λοιπὸν κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἑρμηνείαν τοῦ Εὐσταθ. παράγεται ἐκ τοῦ ἀρνὸς (ἴδ. ἀρήν) δι' ἀχρήστου τινὸς ῥήματος: ἀρνεύω=πηδῶ ὡς τὰ ἀρνία).

Ἄρνη, ἡ, πόλις τῆς Βοιωτίας, Β 507, ἕδρα τοῦ κορυνήτου Ἀρηιθόου, Η 9, ὑπό μέν τινων ἐκληφθεῖσα ὡς ἡ αὐτὴ πρὸς τὸ μετέπειτα Ἀκραίφιον, Στράβ. 9, 2, 34· κατ' ἄλλους δὲ κατακλυσθεῖσα ὑπὸ τῆς Κωπαΐδος λίμνης, Στράβ. αὐτόθ. 35. Κατὰ δὲ τὸν Παυσαν. 9, 40, 5, ἦτο ἡ μετέπειτα Χαιρώνεια. Κατὰ τὸν Θουκυδ. 1, 12 ἐκτίσθη, 60 ἔτη μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Τροίας, ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν, οἵτινες πρότερον διωχθέντες ὑπὸ τῶν Πελασγῶν, κατέφυγον εἰς τὴν ἐν Θεσσαλίᾳ Ἄρνην, καὶ τότε πάλιν ἐντεῦθεν ἐπανελθόντες ἀπεδίωξαν τοὺς Πελασγούς· καὶ ἔκτισαν ἢ ἴσως ἀνενέωσαν μόνον τὴν Βοιωτικὴν πόλιν.

ἀρνός, **ἀρνί**, ἴδ. **ἀρήν**.

ἄρνυμαι [.˘.], ἐπ. ἀποθ. (αἴρω) μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ἀ.) ζητῶ ἢ προσπαθῶ νὰ λάβω ἢ νὰ ἀποκτήσω, (κυρ. χάριν ἐμαυτοῦ, ἔπειτα καὶ ἄλλων) «τιμήν τινι» ἀποζημίωσιν χάριν τινός, Α 159, Ε 552· «οὐδὲ βοείην ἀρνύσθην» οὐδὲ βόειον δέρμα (τὸ ἐλάχιστον ἆθλον) ἐζήτουν ν' ἀποκτήσωσι, Χ 160· β΄.) ζητῶ νὰ φυλάξω· ὅ,τι ἔχω, ἀγωνίζομαι νὰ διασώσω, «πατρὸς κλέος» Ζ 446 (κατὰ τὸν Σχολ. σώζω) «ψυχήν» α 5.

ἀροίμην, **ἄροιο**, **ἄροιτο**, ἴδ. **ἀείρω**.

ἄροσις [˘..], **ιος**, ἡ (ἀρόω), καλλιεργήσιμος γῆ, ἄρουρα, Ι 580, ι 134.

ἀροτήρ [˘..], **ῆρος**, ὁ (ἀρόω), ὁ ἀροτριῶν, γεωργός, Ἰλ. Σ 542, Ψ 835.

ἄροτος [˘..], ὁ (ἀρόω), κυρ. ἡ ἀροτρίωσις, καλλιέργεια· ἔπειτα δὲ κατὰ πληθ. τόπος γεωργημένος, ἀγρός, „χωράφια" ι 122 †.

ἄροτρον [˘..], τό (ἀρόω), τὸ ἄροτρον, „ἄλέτρι", Λατ. aratrum, Κ 353, ν 32.

ἄρουρα [˘..], ἡ (ἀρόω)· ἀ.) γεωργήσιμος γῆ, ἢ καλλιεργημένος τόπος, Ζ 195, Μ 314, πληθ. Η 421, Ψ 599· β΄.) χώρα ἐν γένει, γῆ, Γ 115, «πατρὶς ἄρουρα» πατρίς, α 407, υ 193· γ΄.) ἡ γῆ, Σ 104, «ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν» Θ 486, γ 3, η, 332. — Ὡς κύρ. ὄνομα **Ἄρουρα**=Γαῖα, Β 548, λ 309.

ἀρόω [˘..], γ΄. πληθ. τοῦ ἐνεστ. ἀρόωσι ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀροῦσι, μέλ. ἀρόσω, παρακ. παθ. μετοχ. ἀρηρομένος, ἀροτριῶ, „ὀργώνω", καλλιεργῶ, γεωργῶ, ι 108, «νειὸς ἀρηρομένη» (νεωστὶ) ἠροτριωμένη χέρσος, „νεάμα" (ἴδ. **νειός**) Σ 548.

ἁρπάζω, μέλ. άξω, ἀόρ. ἥρπαξα καὶ ἥρπασα. 1) βιαίως ἀφαιρῶ, „ἁρπάζω", πολλάκις ἐπὶ θηρίων ἁρπακτικῶν, «βόας» Ε 556, Ρ 62· «χῆνα» ο 174 «τινά» ἁπάγω, Γ 344· «πήληκα ἀπό τινος» Ν 528. 2) λαμβάνω τι ταχέως, „ἁρπάζω", «λᾶαν» Μ 445. (Ἐκ τῆς πεποιημένης ῥίζης **ἁρπ-**, Λατ. rap-io).

ἁρπακτήρ, ῆρος, ὁ, ἅρπαξ, Ω 262 †.

ἁρπαλέος [.˘..], **η**, **ον** (ἁρπ-, ἁρπάζω), ὅστις κινεῖ τὴν ἁρπακτικὴν διάθεσιν, πᾶν ὅ,τι „ἁρπάζουν" οἱ ἄνθρωποι, „ἁρπαχτός", «κέρδεα» θ 164 †.—Ἐπίρ. **ἁρπαλέως**, ἁρπακτικῶς, „ἁρπαχτά", ἐσπευσμένως, «ἐσθίειν, πίνειν» ζ 250, ξ 110.

Ἁρπαλίων [.˘˘.], **ωνος**, ὁ, υἱὸς τοῦ Πυλαιμένους βασιλέως τῶν Παφλαγόνων, ὑπὸ τοῦ Μηριόνου φονευθείς, Ν 644 ἑξ.

ἅρπη (ἁρπ-) πτηνὸν ἁρπακτικόν, ταχύπτερον καὶ ὀξύφωνον, πιθαν. εἶδος ἱέρακος, Τ 350 †.

Ἅρπυια, ἡ (ἁρπ-) συνήθ. πληθ. αἱ Ἅρπυιαι, κυρ. αἱ ἁφαρπάζουσαι. Ὁ Ὅμ. μνημονεύει πρῶτον ἐν Ἰλ. Π 150 μίαν Ἅρπυιαν ὀνόματι Ποδάργην, ὅ ἐ. ταχύπους, ἥτις ἐγέννησε μετὰ τοῦ Ζεφύρου τοὺς ἵππους τοῦ Ἀχιλλέως. Ἐν δὲ Ὀδ. μνημονεύονται πληθυντικῶς. Εἶνε θεαὶ τῶν θυελλῶν καὶ προσωποποιημέναι θύελλαι, ἔτι δὲ καὶ δαίμονες τοῦ ταχέος καὶ αἰφνιδίου θανάτου· ὅθεν περὶ τῶν ἀποθνησκόντων καὶ οὐδὲν ἴχνος καταλειπόντων ἐλέγετο ὅτι αὐτοὺς «Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο» α 241, υ 77· πρβλ. **θύελλα**. Κατὰ τὸν Ἡσίοδ. Θεογ. 267 εἶνε δύω αἱ Ἅρπυιαι, ἡ Ἀελλὼ καὶ Ὠκυπέτη, θυγατέρες τοῦ Θαύμαντος καὶ τῆς Ἠλέκτρας. Ὁ δὲ μεταγενέστερος μῦθος ἀποδίδει εἰς αὐτὰς πτηνοῦ μορφὴν καὶ παρθένου πρόσωπον, Ἀπολλόδ. 1, 2, 6. (‖. Ἡ καθομιλουμ. ἔχει τὴν λ. „ἁρπάχτρα" καὶ πληθ. „ἁρπάχτραις"=ἄμορφόν τι καὶ σαρκοειδὲς κύημα ἢ ἔκτρωμα. Ἀγνοῶ ἂν δύναται ὀρθῶς ἡ λ. νὰ σχετισθῇ πρὸς τὴν Ἅρπυιαν. Ἴσως τὸ τερατόμορφον ταύτης συνετέλεσεν εἰς τὴν τοιαύτην ὀνομασίαν τοῦ δυσειδοῦς ἀποκυήματος· ἴσως ἡ λ. ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν ἀτελῆ ἢ ἁρπακτικὴν τρόπον τινὰ σύλληψιν. Ἄλλως ὅμως ἡ ἁρπάχτρα οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ἕτερος τόπος τοῦ Ἅρπυια).

ἌΡΡΗΚΤΟΣ, ον (ἀ, ῥήγνυμι). 1) ἀδιάσπαστος, ἀδιάῤῥηκτος, «πέδαι, δεσμοί» Ν 37, Ο 20, 0 275, «νεφέλη» Υ 150· ἀπόρθητος, ἀνάλωτος, μὴ δυνάμενος νὰ κυριευθῇ, «τεῖχος, πόλις» Ξ 56, κ 4, Φ 447· μεταφ. «φωνή» ἀδιάκοπος, „ἀκούραστος“, Β 490· «πολέμοιο πεῖραρ» Ν 359 ἴδ. λ. ΠΕΙΡΑΡ καὶ ΕΠΑΛΑΣΣΩ.

ἌΡΡΗΤΟΣ, ον (ἀ, ῥέω), ὁ μὴ ῥητός, ὅστις δὲν λέγεται, «ἔπος» ξ 466 †.

ἌΡΣΗΝ, ΕΝ, γεν. ΕΝΟΣ, ἄῤῥην, „ἀρσενικός“, «θεός» Θ 7, «βοῦς» Η 315, «ἵπποι» Ψ 377 σ. ἀ. «ὄϊες» ι 425.

ἈΡΣΙΝΟΟΣ [.⏑..], ὁ (ἤτοι ἐκ τοῦ ἄρσι:, ΑΡ-, καὶ νόος, οἱονεὶ συμβιβαστικός, εὐάγωγος, ἢ κατὰ τὸν Λόβεκκ=ἀερσίνοος, ὑπερήφανος) πατὴρ τῆς Ἑκαμήδης, ἐπιφανής τις κάτοικος τῆς Τενέδου, Λ 326.

ἈΡΣΊΠΟΥΣ, ΟΔΟΣ, ὁ, ἡ, ἴδ. ΑΕΡΣΊΠΟΥΣ.

ἈΡΤΑΚΊΗ [.⏑..], ἡ, πηγή τις ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Λαιστρυγόνων, κ 108.

ἈΡΤΕΜΉΣ, ΕΣ (ἄρτιος), ἀκέραιος, ὅθεν ὑγιής, „ἱερός“, Ε 515, ν 43.

ἌΡΤΕΜΙΣ, ΙΔΟΣ, αἰτ. ΙΝ, σπαν. ΙΔΑ, Ὑ. Ἀφρ. 16, ἡ (ἴσως=ἀρτεμής, ἀβλαβής, ἀκεραία, παρθένος), Λατ. Diana, θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λητοῦς, ἀδελφὴ τοῦ Ἀπόλλωνος, συνήθ. θεὰ τῆς σελήνης, ὡς ὁ Ἀπόλλων θεὸς τοῦ φωτὸς καὶ τοῦ ἡλίου· ἀλλὰ παρ' Ὁμ. καὶ ἐν γένει παρὰ τοῖς Ἕλλησι τῶν ἀρχαίων χρόνων ἰδίως θεὰ τῆς θήρας, Ε 52, καὶ τοῦ ἐλευθέρου ἀγροτικοῦ καὶ κατὰ φύσιν βίου (ὅθ. «ἀγροτέρη»)· διὸ φέρει τόξον καὶ βέλη («ἰοχέαιρα»). Εἶνε τὸ σύμβολον τῆς ἀχράντου παρθενίας, καὶ ἐξέχει διὰ τὴν παρθενικὴν καλλονὴν καὶ ῥαδινότητα, ζ 102· ὅθεν ὡραΐζονται καὶ εὐμήκεις γυναῖκες πρὸς αὐτὴν παραβάλλονται, οἷον ἡ Ἑλένη, ξ 122, ἡ Πηνελόπη ῥ 36, τ 54· πρβλ. ἰδίως ζ 151 ἑξ. Συνήθεις αὐτῆς καὶ ἀγαπηταὶ διατριβαὶ εἶνε τὰ πλήρη θηρίων ἄγρια ὄρη, ὡς ὁ Ἐρύμανθος τῆς Ἀρκαδίας ᾗ ὁ Ταΰγετος τῆς Λακωνίας, ζ 102· μετὰ τοὺς κόπους τῆς θήρας τέρπεται κιθαρίζουσα καὶ χορεύουσα, Ὑ. Ἀπ. 199, Ἀφρ. 49, 118, Δήμ. 424, Ὑμ. 27, 11 ἑξ. Εἶνε δὲ καὶ τοῦ θανάτου θεά, εἰς αὐτὴν ἀποδιδομένου τοῦ αἰφνιδίου καὶ ἡσύχου θανάτου τῶν γυναικῶν, Ζ 205, 428, λ 172, 324, ο 410, 478, σ 402, πρβλ. λ. ΑΓΑΝΌΣ, ἀλλὰ καὶ τὸν Ὠρίωνα φονεύει ἐν Ὀρτυγίᾳ ε 123. Ὁ ποιητὴς τοῦ Ὑ. εἰς Ἀπ. (τὸν Δήλιον) 16 λέγει ὅτι ἐγεννήθη ἐν Ὀρτυγίᾳ, ἴδ. τ. λ. Ἐν τῇ Ἰλιάδι εἶνε αὐτὴ καὶ ὁ ἀδελφός της σύμμαχος τῶν Τρώων. Φέρει δὲ ἐπίθετα πλὴν τῶν εἰρημένων καὶ τὰ «κελαδεινή» ᾗ «χρυσηλάκατος» Ἄπ. ἴδε.

*ἈΡΤΕΠΙΒΟΥΛΟΣ, ὁ (ἄρτος, ἐπιβουλεύω) ὁ ἐπιβουλεύων τὸν ἄρτον, κωμικὸν ὄνομα μυὸς ἐν τῇ Βατρ. 264.

ἌΡΤΙ [.⏑], ἐπίῤῥ. (ΑΡ-) πρὸ μικροῦ, „τώρα δά“, παρ' Ὁμ. δὲν εὑρίσκεται· ὅπου δὲ πρότερον ὑπῆρχε, Τ 56, Φ 288, τώρα ἀναγινώσκεται ἄρ τι.—Ἐν συνθέσει σημ. παρ' Ὁμ. τὸ πλῆρες καὶ ἀκέραιον, ὡς ἐκ τοῦ ἄρτιος.

ἈΡΤΙΕΠΉΣ, ΕΣ, γεν. ΕΟΣ, (ἄρτιος, ἔπος) ὁ λέγων λόγους ἀπηρτισμένους, ὅστις „ἔχει στρογγυλὰ τὰ λόγια του“, δεξιὸς εἰς τὸ λέγειν, Χ 281 †.

ἌΡΤΙΟΣ, Η, ΟΝ (ΑΡ-) ἁρμόδιος, εὔστοχος, μόνον οὐδ. πληθ. οἷον «ἄρτια βάζω» εὔστοχα, τουτέστι φρόνιμα ὁμιλῶ, Ξ 92, θ 240· «ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη» διότι εἶχε φρονήματα ἁρμόδια εἰς αὐτόν, ὅ ἐ. σύμφωνα μὲ τὴν γνώμην του, [ὅτι ἦν ὁμόφρων αὐτῷ], Ε 326, τ 248.

ἌΡΤΙΠΟΣ [.⏑.], ποι. ἀντὶ τοῦ ἀρτίπους, ποδος, ὁ, ἡ (πούς) ὁ ἔχων ἀρτίους, σώους, ἐπομ. ταχεῖς καὶ σταθεροὺς πόδας, ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν χωλὸν Ἥφαιστον, θ 310· ὡσαύτως καὶ τῆς Ἄτης Ι 55.

ἈΡΤΊΦΡΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ, ἡ (ἄρτιος, φρήν) ὁ σώας καὶ σωστὰς ἔχων τὰς φρένας, φρόνιμος, συνετός, ω 261 †.

ἌΡΤΟΣ, ὁ, ἄρτος, ἰδίως ὁ ἐκ σίτου, *Ὀδ. ρ 343, Βατρ. 35. (‖. Ἐν τῇ καθομ. „ψωμί“· διότι ἡ λ. „ἄρτος“ καθιερώθη εἰς τὸ νὰ σημαίνῃ μόνον τὸν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εὐλογούμενον καὶ μετὰ τὴν ἀρτοκλασίαν εἰς τοὺς παρεστῶτας διανεμόμενον ἄρτον).

*ἌΡΤΟΦΑΓΟΣ [..⏑.], ὁ, (ἄρτος, φαγεῖν), ὄνομα μυὸς ἐν τῇ Βατρ. 214.

*ἌΡΤΥΜΑ [.–.], ΑΤΟΣ, τό (ἀρτύω) ὅ,τι χρησιμεύει εἰς παρασκευὴν τῶν ἐδεσμάτων, καρύκευμα, Βατρ. 41.

ἈΡΤΎΝΩ [.–.] καὶ ἈΡΤΎΩ [.⏑.], Σ 379, δ 771, λ 439, υ 242 (ΑΡ-) μέλ. Ἰων. ἀρτυνέω, ἀόρ. ἀ. ἤρτυνα, ἀόρ. παθ. ἀρτύνθην, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἠρτυνάμην. Α΄.) Ἐνεργ. 1) συναρμόζω, προσκολλῶ, «οὔατα» „αὐτία“, τουτέστι λαβάς Σ 379· ὡσαύτως τὸ μέσον «ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισιν» δ 782, θ 53, «σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες» συνασπισθέντες (ἐν τῇ μάχῃ) Μ 43, 86, Ν 152. 2) ἐν γέν. παρασκευάζω, ἑτοιμάζω, διακοσμῶ, διατάττω τι, «ὑσμίνην» Ο 303, «ἀρτύνθη μάχη» Λ 216, «λόχον» σταίνω ἐνέδραν, ξ 469, «ἔεδνα, γάμον» παρασκευάζω, α 277, 6 196, δ 771· ἰδίως ἐπὶ παντὸς ὅ,τι ἀπαιτεῖ δόλον, πανουργίαν, μηχανῶμαι, πλέκω, χαλκεύω, «δόλον τινί» λ 439, «ψεύδεα» λ 366, «θάνατον, ὄλεθρόν τινι» υ 242, ω 153, π 448. Β΄.) Μέσ. παρασκευάζω ἢ προσαρμόζω τι ἐμαυτῷ, ἴδ. Α΄. 1)· μεταφ. «βουλήν» τακτοποιῶ, ὀργανίζω τὰς σκέψεις μου, παρασκευάζω ἐν ἐμαυτῷ σχέδιόν τι καὶ τὸ λέγω καὶ εἰς ἄλλους, Β 55, Κ 302. (Κατ' ἄλλους δὲ συγκροτῶ τὴν βουλήν. ‖. Ἐν τῇ καθομιλ. σώζεται ἡ λ. „ἀρτύνω“ εἰς ὅλως εἰδικὴν σημ. ἐν τῇ μαγειρικῇ καὶ ὀψοφαγίᾳ).

ἈΡΊΒΑΣ [⏑⏑.], ΑΝΤΟΣ, ὁ, Φοίνιξ τις ἐκ Σιδόνος, ο 426.

ἈΡΧΈΚΑΚΟΣ, ΟΝ, ἐπ. ὁ ἀρχόμενος τοῦ κακοῦ, «νῆες» Ε 63 †.

Ἀρχέλοχος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος, Τρώς, ὑπὸ τοῦ Αἴαντος φονευθείς, Β 823, Ξ 465.

Ἀρχεπτόλεμος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἰφίτου, ἡνίοχος τοῦ Ἕκτορος, Θ 128, 312.

ἀρχεύω, ἐπ. (ἀρχός), εἶμαι ἀρχὸς ὅ ἐ. ἀρχηγός, ἡγεμών, μετὰ δοτ. *Ἰλ. Β 345, Ε 200.

ἀρχή, ἡ, 1) „ἀρχή", «ἐξ ἀρχῆς» α 188, δ 254. 2) „ἀρχή", ἀφορμή, αἰτία, «φόνου» φ 4 «εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς» ἕνεκα τῆς ἐμῆς πρὸς τὸν Ἀλέξ. ἔριδος καὶ ἕνεκα τῆς ἀφορμῆς, τὴν ὁποίαν οὗτος ἔδωκεν εἰς αὐτὴν (τὴν ἔριδα), Γ 100, πρβλ. χ 87· ὅθεν λέγεται περὶ τῆς Ἑλένης (καὶ τῶν κτημάτων αὐτῆς) «ἥτ' ἔπλετο νείκεος ἀρχή» Χ 116· «κακοῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή» Λ 604.

ἀρχός, ὁ, ἀρχηγός, ἡγεμών, Ὅμ. πολχ., ἔτι δὲ καὶ «ἀρχὸς ἀνήρ» Α 144· «ἀρχοὶ μνηστήρων» δ 629, φ 187· ἐπὶ τοῦ κυβερνήτου τῆς νηός, Ὕμ. 6, 25.

ἄρχω, μέλ. ἄρξω, ἀόρ. ἦρξα. I.) Ἐνεργ. εἶμαι ὁ πρῶτος, καὶ Α΄.) ἐν τόπῳ καὶ χρόνῳ, ὅθεν 1) προηγοῦμαι, εἶμαι ὁδηγός, συνήθ. ἀν. πτ. Α 495, Γ 420 κ. ἀ. ἢ μετὰ δοτ. τοῦ προσώπ. οἷον «ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἕκτωρ» Π 552 κ. ἀ. «ὁδὸν ἄρχειν τινί» ὁδηγῶ τινα καθ' ὁδόν, (κυρ. προηγοῦμαί τινος καθ' ὁδόν) θ 107· καὶ μετὰ γεν. (τοπικῆς) «ὁδοῖο» ε 237· «τινὶ κατὰ κέλευθα» ω 9. 2) ἔν τινι καταστάσει ἢ ἐνεργείᾳ προηγοῦμαι, πράττω τι δηλ. ἤτοι πρότερος ἢ πρότερον τῶν ἄλλων, ὅθ. ἄρχομαι, „ἀρχίζω ἢ ἀρχινῶ" μετὰ γεν. «μάχης, πολέμοιο, μύθων» Ὅμ. πολχ., ἔτι δὲ καὶ μετὰ δοτ. προσώπ. «τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε» μεταξὺ αὐτῶν ἤρξατο λέγων, Β 433 κ. ἀ. ε 202 (ἔνθα δύω μόνον εἶνε τὰ πρόσωπα, ὧν τὸ ἕτερον ὁμιλεῖ· «ἄρχε θεοῖσι δαιτός» κάμε ἀρχὴν τοῦ δείπνου μεταξὺ τῶν θεῶν, Ο 95· μετ' ἀπαρφ. «ἦρχε νέεσθαι, ἦρχ' ἴμεν» Β 84, Ν 329· «ἦρχ' ἀγορεύειν» Σ 249 κ. ἄ. πλχ. μετὰ μετοχ. σημαίνει: εἶμαι, εὑρίσκομαι ἐν ἀρχῇ καταστάσεώς τινος ἢ ἐνεργείας, ἐν ᾧ μετ' ἀπαρφ. σημαίνει: ἀρχίζω νὰ κάμνω τι. Σπάνιαι εἶνε αἱ ἐξαιρέσεις, οἷον «ἦρχε κιών» ἤρχισε νὰ βαδίζῃ, προηγεῖτο, Γ 447, «ἦρχον χαλεπαίνων» ἤρχισα τὴν ὀργήν, ἐγὼ πρότερος ὠργίσθην, Β 378. Β΄.) ὡς πρὸς τὸ ἀξίωμα, τὴν δύναμιν κτλ. εἶμαι ἄρχων ἢ ἀρχηγός, ἄρχω, συνήθ. μετὰ γεν. Ὅμ. πλχ. σπανίως μετὰ δοτ. Β 805, Ε 592, ξ 230, 471, «ἔν τισι» Ν 690· ἀν. πτ. καὶ μεταφορ. κατά τινας κεῖται εἰς τὴν σημασ. τοῦ ἐπικρατῶ ἐν τῷ χωρ. Ι 102 «σέο δ' ἕξεται ὅττι κεν ἄρχῃ» ἀπὸ σοῦ δὲ θὰ ἐξαρτᾶται τί θὰ ἐπικρατήσῃ (ἐν τῇ βουλῇ)· ὀρθότερον ὅμως κατ' ἄλλους: εἰς σὲ θὰ ἀναφέρηται, εἰς σὲ θὰ ἀποδοθῇ ὅ,τι καὶ ἂν πρῶτος αὐτὸς εἴπῃ (ὁ σύμβουλος). II.) Μέσ. 1) κυρ. κατὰ πρῶτον πράττω τι, ἄρχομαι, ὡς καὶ τὸ ἐνεργ. μετὰ γεν. «μύθων, μολπῆς» η 233, ζ 101· μετ' ἀπαρφ. «ἤρχετο ὑφαίνειν» Η 324, ν 374 κ. ἀ. «ἔκ τινος ἄρχομαι» κάμνω τὴν ἀρχὴν ἀπό τινος, ψ 199· ὡσαύτως καὶ μετὰ γεν. ἁπλῶς «σέο δ' ἄρξομαι» ἀπὸ σοῦ, ι 97, «ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν» φ 142· ὅθεν 2) ἄρχομαι τῆς θυσίας, ὡς τὸ ΑΠΑΡΧΟΜΑΙ, ὅπ. ἴδε, «ἀρχόμενος πάντων μελέων» λαμβάνων ὡς ἀπαρχὴν ἀπὸ πάντων τῶν μελῶν τεμάχια κρέατος, ξ 428.

ἀρωγή [⏑..], ἡ, (ἀρήγω) βοήθεια, ὑπεράσπισις, Δ 408, Φ 360, «μηδ' ἐπ' ἀρωγῇ τινι» καὶ ὄχι βοηθοῦντες, κατὰ χάριν, *Ἰλ. Ψ 574.

ἀρωγός [⏑..], ὁν (ἀρήγω) παρ' Ὅμ. μόνον οὐσιαστ. βοηθός, «τινί» Θ 205, σ 232· «οὐ γὰρ ἐπὶ ψευδέσσι Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός» εἰς τοὺς ψευδεῖς (ἐπιόρκους) δὲν θὰ ἦνε βοηθὸς ὁ Ζεύς, Δ 235· ἐπὶ δικαστηρίου ὁ εὔνους πρὸς τὸν ἕτερον τῶν ἀντιδίκων, Σ 502.

ἆσαι, 1) συνηρ. ἀντὶ τοῦ ἀᾶσαι, ἐκ τοῦ ΑΑΩ, ὅπ. ἴδε. 2) ἀπαρφ. τοῦ ἀορ. ά. τοῦ Ἄω=κορέννυμι, Λ 574.

ἄσαιμι, εὐκτ. τοῦ ἀορ. ά. τοῦ Ἄω=κορέννυμι, Ι 489.

Ἀσαῖος [-..], ὁ, εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Λ 301.

ἄσαμεν, ἴδ. ἄεσα.

ἀσάμινθος [⏑⏑..], ἡ, ἐπ., πύελος, λεκάνη πρὸς λοῦσιν τοῦ σώματος, λουτήρ, „σκάφη", ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ βεβαίως χαλκῆ, (ὅθ. «εὐξέστη») ἀλλὰ καὶ ἀργυρᾶ Κ 576 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.), γ 468, δ 48, 128 κ. ἀ. (‖. Ἡ ἐτυμολογ. ἀμφίβολος· σχολαστικὴ εἶνε ἡ τῶν ἀρχαίων: παρὰ τὸ τὴν ἄσιν, τὸν ῥύπον δηλ., μινύθειν, τουτέστιν ἐλαττοῦν. Μήπως ἡ λ. εἶνε ξενική τις;).

ἄσασθαι, ἀπρφ. τοῦ μέσ. ἀορ. ά. τοῦ Ἄω=κορέννυμι, ὅπ. ἴδε.

ἄσατο, ἴδε ΑΑΩ.

ἄσβεστος, ον, θηλ. καὶ ἀσβέστη, Π 123 (σβέννυμι) ὅστις δὲν σβύνεται, „ἄσβυστος" «φλόξ» συνήθ. μεταφ. ἄπαυστος, ἄμετρος, ἀτελείωτος, «γέλως» Α 599, θ 326, υ 346, «μένος» Χ 96 «βοή» Λ 50, 500, «κλέος» δ 584, η 223..

Ἄσβετος, ὁ, (=ἄσβεστος) ὄνομ. δαίμονος, Ἐπιγ. 14, 9.

ἆσε, συνηρ. ἐκ τοῦ ἄασε, ἴδ. ΑΑΩ.

ἄσεσθαι, ἀπρφ. τοῦ μέσ. μέλ. τοῦ Ἄω=κορέννυμι.

ἀσήμαντος, ον (ἀ, σημαίνω) ἄνευ σημάντορος, ἐπιστάτου, «μῆλα» Κ 485 †. πρβλ. Ο 325.

ἄσθμα, ατος, τό (ἄω), βραχεῖα καὶ βαρεῖα ἀναπνοή, δύσπνοια, „λαχάνιασμα", «ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι» *Ἰλ. Ο 10, Π 109.

ἀσθμαίνω (ἄσθμα) δυσκόλως ἀναπνέω, „λαχανιάζω", „πιάνεται ἡ ἀναπνοή μου", ἐπὶ τρεχόντων, *Ἰλ. Κ 376, μαχομένων, Π 826· ὀνειρευομένων, Κ 496, ἀποθνησκόντων, ἀγωνιῶ, Ε 585, Ν 398, Φ 182.

'Ασιάδης [-⏑⏑.], ου, ὁ υἱὸς τοῦ 'Ασίου, Μ 140, Ρ 583.

'Ασίης [-⏑.], Ἰων. ἀντὶ τοῦ 'Ασίας, γεν. αο, εω, ω, υἱὸς τοῦ Κότυος, ἀπόγονος τοῦ Μάντος, βασιλεὺς τῆς Λυδίας· «'Ασίῳ (γεν. ἀντὶ τοῦ 'Ασίου) ἐν λειμῶνι» Β 461. Αὕτη ἦτο ἡ συνήθ. γραφὴ μέχρις Οὐολφίου κατὰ τὸν Σχολ., τὸ ΜΕ, Στέφ. τὸν Βυζ. κ. ἄ. πρβλ. Ἡροδ. 4, 45. Οἱ δὲ νεώτεροι ἐκδόται ἀπὸ τοῦ Σπιτζνέρου ᾗ ἐξῆς κατὰ τὸν Ἑρμαννον εἰς Ὑ. 'Απ. 250, ἀναγινώσκουσιν 'Ασίῳ ἐπίθετον, ὡς καὶ παρὰ Στράβ. 14, 1, 45 κεῖται, οὕτως ὥστε νὰ παράγηται ἐκ τοῦ ἄσις (λάσπη), ἂν καὶ ὑπάρχει πρόσκομμα προσῳδιακόν, ἴδ. ἄσις· ἦτο δὲ χώρα εὔφορος τῆς Λυδίας παρὰ τὸν Κάϋστρον ποταμόν.

'Ασίνη [⏑⏑.], ἡ, πόλις τῆς 'Αργολίδος, δυτικῶς τῆς Ἑρμιόνης, ἐν τῇ τοῦ Διομήδους ἐπικρατείᾳ, Β 560.

ἀσινής [⏑⏑.], ές (ἀ, σίνομαι) ἀβλαβής, σῶος, *'Οδ. λ 110, μ 137.

Ἄσιος [-⏑.], ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Δύμαντος, ἀδελφὸς τῆς Ἑκάβης, Φρύξ, ὑπὸ τοῦ Αἴαντος φονευθείς, Π 716. 2) υἱὸς τοῦ Ὑρτάκου ἐκ τῆς 'Αρίσβης, σύμμαχος τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Ἰδαμενέως φονευθείς, Β 837, Ν 384.

Ἄσιος, η, ον, ἴδε λ. 'Ασίης.

ἄσις [⏑.], ιος, ἡ, ιλύς, λάσπη, ‖. ἣν καταλείπουσι τὰ ἀποξηρανθέντα ὕδατα μάλιστα μετὰ πλημμύραν τινά, Φ 321 †.

ἄσιτος [.-.], ον (ἀ, αἶτος), ὁ ἄνευ σίτου, νῆστις, „νηστικός", δ 788 †.

'Ασκάλαφος [.⏑⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἄρεως ᾗ τῆς 'Αστυόχης, ἀδελφὸς τοῦ Ἰαλμένου βασιλέως τῶν Μινυῶν ἐν 'Ορχομενῷ, ἥρως 'Αργοναύτης καὶ ἐν τῇ πολιορκίᾳ τοῦ Ἰλίου· ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Δηιφόβου, Β 512, Ο 112· (ἀσκάλαφος πτηνὸν νυκτόβιον, εἶδος γλαυκός).

'Ασκανίη [.⏑⏑.], ἡ, χώρα τῆς μικρᾶς 'Ασίας καὶ μάλιστα κατὰ Στράβ. 12, 4, 5, πρβλ. 14, 5, 29· ά.) τῆς Βιθυνίας ἢ Μυσίας παρὰ τὴν ὁμώνυμον λίμνην οὐ μακρὰν τῆς μετέπειτα Νικαίας, Ν 793· β΄.) τῆς Φρυγίας, Β 863.

'Ασκάνιος [.⏑⏑.], ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἱπποτίωνος, σύμμαχος τῶν Τρώων, Μυσός, Ν 792. 2) σύμμαχος τῶν Τρώων ἐκ τῆς ἐν Φρυγίᾳ 'Ασκανίας, Β 862.

ἀσκελής, ές, ἐπ. (ἐκ τοῦ ἐπιτ. α καὶ σκέλλω =ξηραίνω) κυρ. κατάξηρος, κάτισχνος, ὅθεν ά.) ἐξηντλημένος, ἀδύνατος, κατεσκληκώς, κ 463· β΄.) σκληρός, στερρός, ὅθεν ἐπίμονος, ἀμετακίνητος, μόνον κατ' οὐδ. ὡς ἐπίρ. «ἀσκελὲς κεχόλωται» ἀδυσωπήτως, α 68· ὡσαύτως καὶ τὸ καθ' αὐτὸ ἐπίρ. ἀσκελέως, «ἀσκελέως αἰεὶ μενεαίνω» Τ 68 †. Ὅθεν καὶ διαρκῶς «ἀσκελὲς κλαίειν» ὃ 543. Τινὲς ἑρμηνεύουσιν κατὰ ταύτην τοῦ ἐπίρ. τὴν σημ. καὶ τὰ χωρ. α 68 καὶ Τ 68. (Ἄλλη ἐτυμολογία ἀπίθανος εἶνε ἡ ἐκ τοῦ α σερ. καὶ σκέλος, ὁ ἄνευ σκελῶν, ἄρα ἀδύνατος!)

ἀσκέω, παρατ. ἤσκουν, καὶ γ΄. ἐν. ἤσκειν ἀντὶ τοῦ ἤσκεεν, Γ 388, ἀόρ. ά. ἤσκησα, παθ. παρακ. ἤσκημαι, παρ' Ὁμ. μόνον ἐπὶ τεχνικῆς καὶ ἐπιμεμελημένης κατεργασίας ἀκατεργάστων ὑλῶν, κατεργάζομαι, „δουλεύω" «εἴρια» Γ 388, «κέρα» Δ 110, ἢ ἐπὶ τεχνικῆς καὶ ἐπιμεμελημένης ἐξεργασίας τεχνικῶν προϊόντων, φιλοτεχνῶ, τεχνουργῶ «κρατῆρα, ἑρμῖνα» Ψ 743, ψ 198· «χορὸν Δαίδαλος ἤσκησεν 'Αριάδνῃ» Σ 592. (Κατ' ἄλλους σημαίνει ἐνταῦθα τὸ «ἤσκησεν» ἐπενόησεν ὁ Δ. χορόν, ἀλλ' ὄχι τόσον ὀρθῶς· πιθανώτατα ὑποδεικνύεται ἐνταῦθα γνωστόν τι τοῦ Δαιδάλου καλλιτέχνημα, οἷον καὶ τὸ ὀψέ ποτε ἐν Κνωσσῷ ἐπιδεικνύμενον ἔτι μαρμάρινον ἀνάγλυφον, ὅπερ ἐκαλεῖτο χορὸς 'Αριάδνης, Παυσ. 9, 40, 2, καὶ Σείβελον αὐτόθ.) «πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα» ἀφ' οὗ τὸν ἐδίπλωσε καὶ τὸν ἐπεμελήθη, τὸν „ἐσυγύρισε", τὸν „ἐσκούπισε", τὸν ἐκαθάρισε, α 439· «ἅρμα χρυσῷ εὖ ἤσκηται» εἶνε τεχνηέντως κεκοσμημένον διὰ χρυσοῦ, Κ 438.—Πολλάκις τίθεται κατὰ μετοχ. μετ' ἄλλων ῥημάτων, οἷον «θρόνον τεύξει ἀσκήσας» θὰ κατασκευάσῃ θρόνον φιλοτεχνήσας, ὅ ἐ. τεχνηέντως, Ξ 240, 179, γ 438, Βατρ. 125.

ἀσκηθής, ές, ἐπ. ἀβλαβής, σῶος, ὑγιής, Π 247, «ἀσκηθέες καὶ ἄνουσοι» ξ 255 (ἀπὸ τοῦ Οὐολφίου καὶ ἑξῆς ἀντὶ τοῦ: ἀσκεθέες· τὸ δὲ: ἀσκηθέες ἀνάγκη κατὰ συνίζησιν ὡς τρισύλλαβον ν' ἀναγνωσθῇ)· πολλάκις ἐπὶ τῶν εὐτυχῶς ἀπονοστούντων, Κ 212, ε 26, 146 κ. ἄ. πλχ. (Ἡ παραγωγὴ ἀμφίβολος· ἴσως συγγενὲς πρὸς τὰ Γερμ. Schaden, ὅ ἐ. βλάβη).

ἀσκητός, όν (ἀσκέω), τεχνικός, τεχνικῶς ἢ ἐπιμελῶς ἐξειργασμένος, «λέχος» *'Οδ. ψ 189, «νῆμα» λεπτόν, δ 134.

'Ασκληπιάδης, ου, ὁ, υἱὸς τοῦ 'Ασκληπιοῦ = ὁ Μαχάων, Δ 204, Λ 614, Ξ 2.

'Ασκληπιός [..⏑.], ὁ, Aesculapius, ἐν Ἰλιάδι δὲν εἶνε ἀκόμη θεός, ἀλλ' ἐξοχώτατός τις ἰατρός, πατὴρ τοῦ Ποδαλειρίου καὶ τοῦ Μαχάονος, ἡγεμὼν τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Τρίκκης καὶ Ἰθώμης, *Ἰλ. Β 731, Δ 194, Λ 518. Παρὰ δὲ τοῖς μετέπειτα υἱὸς τοῦ 'Απόλλωνος καὶ τῆς Κορωνίδος ἢ 'Αρσινόης, θεὸς τῆς ἰατρικῆς, Ὕμ. 15. (Ἐτυμολογεῖται κατὰ τὸν Πρέλλερον ἐκ τοῦ ἄλκω καὶ ἤπιος. —Τὸ ι εἶνε μακρὸν ἐν τῇ Β 731).

ἄσκοπος, ον (ἀ, σκοπῶ), ἀσύνετος, „ἀστόχαστος" *Ἰλ. Ω 157, 186.

ἀσκός, ὁ, „ἀσκός", χρήσιμος εἰς ὑποδοχὴν καὶ μεταφορὰν οἴνου, ἰδίως ὁ «αἴγειος», (‖. ὡς καὶ μέχρι τῆς σήμερον εἶνε ὁ τοιοῦτος ἐν τῇ αὐτῇ χρήσει) Γ 247, ι 196 κ. ἄ. πλχ. Ὁ ἀσκός, ὃν ὁ ταμίας τῶν ἀνέμων Αἴολος ἔδωκεν εἰς τὸν 'Οδυσσέα, κλείσας ἐν αὐτῷ τοὺς ἀνέμους, ἦτο «βοός» κ 19.

ἄσμενος, η, ον (κυρ. ἀντὶ τοῦ ἡσμένος, ἐκ τοῦ ἥδομαι), εὐχαριστημένος, χαίρων, „χαρούμενος", «φύγεν ἄσμενος ἐκ θανάτοιο» ἔφυγε

χαίρων διότι διέφυγε τὸν θάνατον, Υ 350, ι 63· «ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη» θὰ ἦτο τοῦτο μὲ τὴν εὐχαρίσησίν μου, δέχομαι τοῦτο ἀσμένως, Ξ 108. (‖. Κατὰ τὴν γνωσὴν Ἀττικὴν σύνταξιν, «ἔστι μοι βουλομένῳ» = εἶνε μὲ τὴν θέλησίν μου).

ἈΣΠΆΖΟΜΑΙ, ἀποθ. (σπάω) κυρ. σύρω τινα πρὸς ἐμαυτὸν (εἰς τὸ στῆθος ἢ εἰς τὰς ἀγκάλας μου), ὅθεν ἐναγκαλίζομαί τινα, χαιρετῶ, ὑποδέχομαι, ψ 498· «τινὰ χερσίν» δεξιοῦμαί τινα, γ 35· «δεξιῇ ἐπέεσσί τε» Κ 542.

ἈΣΠΑΊΡΩ (=σπαίρω μετὰ τοῦ εὐφων. α), „σπαράσσω, σπαρταρῶ", κατέχομαι ὑπὸ σπασμῶν, συνήθ. ἐπὶ τῶν ἀποθνησκόντων ἀνθρώπων τε καὶ ζώων, Γ 293, Κ 521, Μ 203, θ 526· «πόδεσσι» χ 473· πάλλομαι, „κτυπῶ" ἐπὶ τῆς καρδίας, Ν 443.

ἌΣΠΑΡΤΟΣ, ον (ἀ, σπείρω) „ἄσπαρτος" μὴ ἐσπαρμένος, ι 109, 123.

ἈΣΠΆΣΙΟΣ [.⏑⏑.], η, ον (ἀσπάζομαι) καὶ δικατάληκτον, ψ 233. 1) ἀγαπητός, ἐπιθυμητός, εὐχάριστος, εὐπρόσδεκτος, «τῷ δ' ἀσπάσιος γένετ' ἐλθών, Κ 35, Φ 607, ε 394· «ἀσπάσιοι ἑτάροις φάνημεν» ι 466. 2) χαίρων, περιχαρής, ψ 238, 296 «ἀσπάσιον τόν γε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν» τὸν ἀπήλλαξαν οἱ θεοὶ τῆς δυστυχίας πρὸς χαρὰν αὐτοῦ τε καὶ τῶν τέκνων του, ε 397. — Ἐπίρ. **ἀσπασίως**, περιχαρῶς, μετὰ χαρᾶς, εὐχαρίστως, ξ 502, «γόνυ κάμψειν» εὐχαρίστως θὰ κλίνῃ τὸ γόνυ, ὅ ἐ. θὰ θελήσῃ νὰ καθίσῃ ὀλίγον, (ἵν' ἀναπαυθῇ ἐκ τοῦ πολλοῦ καμάτου), Η 118· «ἀναπνέω» Λ 327, «ἰδεῖν» δ 523, «κεῖσθαι» ξ 403.

ἈΣΠΑΣΤΌΣ, ή, όν = **ἈΣΠΆΣΙΟΣ**. 1) ἐπιθυμητός, ψ 239, «ἀσπαστὸν ἐμοὶ γένοιτο» τ 569· «ὡς Ὀδυσῆ' (ὅ ἐ. Ὀδυσῆϊ) ἀσπαστὸν εἰσατο γαῖα καὶ ὕλη», ἐπιθυμητὸν πρᾶγμα, ε 398, θ 295, *Ὀδ.

ἌΣΠΕΡΜΟΣ, ον (ἀ, σπέρμα), ἄνευ σπέρματος, δηλ. ἀπογόνων, ἄτεκνος, Υ 303 †.

ἈΣΠΕΡΧΈΣ, ἐπ. ἐπίρ. μετὰ σπουδῆς, ὅθεν σφοδρῶς, θερμῶς, ἰδίως «μενεαίνω» Δ 42, α 20, «κεχόλωμαι» Π 61 κ. ἀ. ἐπιμελῶς, Σ 556, ἀδιακόπως, «ἐφέπω τινά» Χ 188. (Κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ σπέρχω καὶ τοῦ εὐφων. α· κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον· ἐκ τοῦ α στερ. καὶ σπέρχω: ἄνευ σπουδῆς, ἄνευ βίας ἢ ὁρμῆς, ἐπιμόνως).

ἌΣΠΕΤΟΣ, ον, ποι. (ἐκ τοῦ α στερ. καὶ σπε=εσπ, ῥίζης τοῦ εἰπεῖν) κυρ. ἄφατος, ἀνέκφραστος, «ἄσπετα πολλά» ἀνεκφράστως πολλά, Λ 704· «ὅσα τάδ' ἄσπετα πολλά» ὅσον ἀπείρως πολλὰ εἶνε ταῦτα (ἴδ. λ. ὅσος) δ 75· ὅθεν πολλάκις ἐπὶ ἀπείρου, ἀνεκφράστου μεγέθους ἢ πλήθους, ὑπερμεγέθης, ἀπειροπληθής, ἄμετρος, «ὕλη, ῥόος, αἰθήρ, κρέα, δῶρα» κ. τ. τ. «ὕδωρ» τὸ τῆς θαλάσσης, ε 101· «ἀλκή» Π 157, «κῦδος» Σ 165, «κλαγγὴ συῶν» ξ 412. — Τὸ οὐδ. «ἄσπετον» ὡς ἐπίρ. «τρεῖτε ἄσπετον» τρέμετε ὑπερμέτρως, Ρ 332. Ὡσαύτως καὶ «φωνὴ τρεῖ ἄσπετον» Υ. Ἀφρ. 237· (ὡς ἔγραψεν ὁ Φράγκε κατὰ τοῦ Ἑρμάννου τὴν διόρθωσιν ἀντὶ τοῦ «φωνὴ ῥέει ἄσπετος», ὅπερ διατηρεῖ ὁ Βαουμείστερος).

ἈΣΠΙΔΙΏΤΗΣ [.⏑⏑..], ου, ὁ, ἀσπιδοφόρος, μὲ ἀσπίδα ὡπλισμένος, «ἀνήρ» *Ἰλ. Β 554, Π 167 (ἐκ τοῦ ἀσπιδίτης, ὅπερ ἐκ τοῦ ἀσπίς, κατὰ παρενθήκην τοῦ ω, ἢ μᾶλλον ἐκ τοῦ ἀσπίδιος κατ' ἐπέκτασιν).

ἈΣΠΙΣ, ίδος, ἡ, ἀσπὶς, καὶ ά.) ἡ μεγάλη, ἐλλειψοειδής, ἡ καλύπτουσα τὸν ἄνδρα ἀπὸ τοῦ στόματος μέχρι τῶν σφυρῶν, καὶ διὰ ταῦτα ὀνομαζομένη «ποδηνεκής» Ο 646 καὶ «ἀμφιβρότη» Β 389 κ. ἀ. 6'.) ἡ μικρά, κυκλοτερής, «εὔκυκλος» Ε 797 κ. ἄ. πλχ. «πάντοσ' ἴση» Γ 347. — Ἡ ἀσπὶς ἦτο πρὸς τὰ ἔξω κυρτὴ καὶ συνίστατο συνήθ. ἐκ πολλῶν πτυχῶν βοείου δέρματος (ὅθεν «βοείη, ταυρείη», ἅπ. ἴδε), ἔξωθεν ὑπὸ ἐλάσματος μεταλλίνου κεκαλυμμένων. Ἡ τοῦ Τελαμωνίου Αἴαντος εἶχεν ἑπτὰ τοιαύτας πτυχὰς καὶ ἐπ' αὐτῶν μίαν χαλκῆν, Η 222 ἐξ. Μ 294, ἡ δὲ τοῦ Ἀχιλλέως, ἡ ὑπὸ τοῦ Ἡφαίστου κατασκευασθεῖσα, συνέκειτο ἐκ μεταλλίνων πτυχῶν, Υ 271 ἐξ. Ἡ περιφέρεια τῆς ἀσπίδος ἦτο μεταλλίνη καὶ ἐκαλεῖτο ἄντυξ (ἴδ. τὴν λ.), ἔχουσα ἐνίοτε κροσσοὺς ἢ θυσάνους προσηρτημένους. Ἡ ἀσπὶς πολλάκις ἐκοσμεῖτο δι' ὀμφαλῶν, Λ 34 (ὅθ. «ὀμφαλόεσσα»), τῶν ὁποίων εἷς ἔκειτο συνήθως ἐν τῷ μέσῳ κατὰ κορυφὴν τῆς κυρτώσεως καὶ ἐκαλεῖτο κατ' ἐξοχὴν ὀμφαλός, Ν 192. Ἐνίοτε ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τῆς ἀσπίδος ἐκοσμεῖτο διὰ τορευτῶν ἀναγλύφων, ὡς ἡ τοῦ Ἀγαμέμνονος, Λ 32, καὶ μάλιστα τοῦ Ἀχιλλέως, Σ 478 ἐξ. Ἡ μεγάλη ἀσπίς, ὡς καὶ ἡ κυκλοτερής (Ε 796), φέρεται ἀπὸ τῶν ὤμων ἐξηρτημένη δι' ἱμάντος, λεγομένου τελαμῶνος, Β 388 κ. ἀ. πρὸς δὲ μεταχείρισιν αὐτῆς ἐχρησίμευον αἱ ἔσωθεν αὐτῆς προσκεκολλημέναι λαβαί, («κανόνες», μεθ' Ὅμ. πόρπακες). Ἡ ἐλαφροτέρα περιεκινεῖτο μόνον διὰ δύω κανόνων, ὧν ὁ μὲν ἐστήριζεν αὐτὴν εἰς τὸν βραχίονα τὸν ἀριστερόν, ὁ δὲ ἐκρατεῖτο ὑπὸ τῆς χειρὸς τῆς ἀριστερᾶς. — Τινὲς παραδέχονται πάσας τὰς ἀσπίδας κυκλοτερεῖς· ἀλλ' ἂν καὶ τοῦτο εἶνε τὸ συνηθέστερον σχῆμα, δὲν φαίνεται ὅμως πιθανόν, ὅτι αἱ ποδηνεκεῖς καὶ ἀμφίβροτοι ἢ κατὰ τὸν Σχολ. ἀνδρομήκεις, αἵτινες βεβαίως εἶχον τοὐλάχιστον 4 μέχρι 4 ½ ποδ. μῆκος, ἦσαν καὶ πλάτους τοῦ αὐτοῦ, ἂν καὶ ὁ Σχολιαστὴς ὀνομάζει αὐτὰς περιφερεῖς.

ἈΣΠΙΣΤΉΣ, οῦ, ὁ (ἀσπίς), ὁ δι' ἀσπίδος ὡπλισμένος, ἀσπιδοφόρος, μόνον γεν. πληθ. «ἀσπιστάων» *Ἰλ. Δ 90, Ε 577 κ. ἀ.

Ἀσπληδών, όνος, ἡ, πόλις τῆς Βοιωτίας παρὰ τὸν Μέλανα ποταμὸν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Μινυῶν, Β 511.

ἈΣΠΟΥΔΊ, ἐπίρ. (ἀ, σπουδή); ἄνευ κόπου,

ἄνευ ἀγῶνος, πάντοτε ἐν τῇ φράσει «μή μαν ἀσπουδί γε» *Ἰλ. Θ 512, Ο 476, Χ 304.

ἌΣΣΑ, Ἰων.=ἅτινα, ἴδ. ὅστις.

ἌΣΣΑ, Ἰων.=τινά, «ὁπότ' ἄσσα» τ 218 †. (Καὶ ἀλλαχοῦ εὑρίσκεται τὸ ἄσσα ἀντὶ τοῦ τινά, ἐν τῷ νόθῳ στίχ. Κ 409· ἀλλὰ διωρθώθη ὑπὸ τοῦ Σπιτζν. εἰς: ἅσσα).

Ἀσσάρακος [.⏑⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Τρωὸς καὶ τῆς Καλλιῤῥόης, ἔγγονος τοῦ Ἐριχθονίου, πατὴρ τοῦ Κάπυος καὶ πάππος τοῦ Ἀγχίσου, Υ 232 ἑξ.

ἌΣΣΟΝ, ἐπίῤῥ. συγκρ. τοῦ ἌΓΧΙ (οἱ παλαιοὶ ἐτόνιζον ἄσσον), πλησιέστερον, «φέρειν» ι 380· «φορεῖν» ν 361 κ. ἀ. συνήθ. μετὰ τοῦ «ἰέναι, ἱκέσθαι, στῆναι» πλησιάζω, προσέρχομαι, μετὰ γεν. Ξ 247, Χ 4, Ψ 44, λ 89· «ἄσσον ἄνακτος ἐλθέμεν» ρ 304. Ἐκ τούτου νέον συγκρ. ἐπίῤῥ. ΑΣΣΟΤΕΡΩ, (‖. ὡς ἐκ τοῦ χερείων, χερειότερος καὶ „χειρότερος", ἐκ τοῦ καλλίων „καλλιώτερος καὶ καλλίτερος"), *Ὀδ. τ 506· «ἀσσ. καθίζειν παραὶ πυρί» καθίζω τινὰ πλησιέστερον εἰς τὸ πῦρ, ρ 572.

ἌΣΤΑΧΥΣ [.⏑.], υος, ὁ (=ΣΤΆΧΥΣ μετὰ τοῦ προσθέτου α), „ἀστάχι", ᾧ „στάχι", Β 148 †.

ΑΣΤΕΜΦΈΩΣ, ποι. ἐπίῤῥ. σταθερῶς, εὐσταθῶς, ἀμεταχινήτως, «ἔχω» *Ὀδ. δ 419, 459. Ἐκ τοῦ

ΑΣΤΕΜΦΉΣ, ΕΣ, ποι. (στέμβω) εὐσταθής, σταθερός, ἀμεταχίνητος, ἀμετάτρεπτος, «βουλή» Β 344 †. Τὸ οὐδ. ὡς ἐπίῤῥ. «ἀστεμφὲς ἔχω» κρατῶ τι σφιγκτά, Γ 219 †. (Κατὰ τὸν Λόβεκκ τὸ στέμβω=στείβω, ὅθεν ἀστεμφής=πολὺ ἢ καλὰ πατημένος, spissus, compactus, ἔπειτα ἔμπεδος, σταθερός).

Ἀστέριον, τό, χωρίον πλησίον τῆς Μαγνησίας οὐ μακρὰν τοῦ ὄρους Τιτάνου ἐν Θεσσαλίᾳ, Β 735.

Ἀστερίς, ΐδος, ἡ, μικρὰ (πιθανῶς πλαστὴ) νῆσος τοῦ Ἰονίου πελάγους ἐν τῷ πορθμῷ τῷ μεταξὺ Σάμης καὶ Ἰθάκης, δ 846· παρὰ Στράβ. 10, 2, 16 λέγεται Ἀστερία.

ΑΣΤΕΡΌΕΙΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ, ἐπ. (ἀστήρ). 1) πλήρης ἀστέρων, διάστερος, πολύαστρος, κατάστερος, «οὐρανός» Δ 44, ι 527 κ. ἀ. 2) ἀστροειδής, τουτέστι, λαμπρός, ἐξαστράπτων, σπινθηροβολῶν, «θώρηξ» Π 134, «δόμος» Σ 370. (Ἐν τῷ πρώτῳ χωρίῳ ἑρμηνεύει ὄχι ἀπιθάνως ὁ Γοίβελος τὴν λ.: πλήρης ἀστέρων, τουτέστι μὲ ἀστροειδῆ κοσμήματα κεκοσμημένος· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ νομίζει ὅτι λέγεται ὁ δόμος ἀστεροέις διὰ τοὺς ἐκ τῆς καμίνου ἐκπεμπομένους καὶ τὸν δόμον πληροῦντας σπινθῆρας. Ὡσαύτως καὶ κατὰ τὸν Δοιδερλ.: σπινθηροβολῶν ὡς ἀστεροέις οὐρανός).

Ἀστεροπαῖος, ὁ (ἀστεροπή), υἱὸς τοῦ Πελάγονος, ἔγγονος τοῦ ποταμίου θεοῦ Ἀξιοῦ, ἡγεμὼν τῶν Παιόνων, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Μ 102, Φ 137 ἑξ.

ΑΣΤΕΡΟΠΉ, ἡ, ἐπικ. ἀστραπή, ἔπειτα κεραυνός, (‖. παρὰ τοῖς νῦν Ἀθηναίοις „ἀστροπή", „ἀστραποπελέκι" ἢ ὡς συνηθέστερον λέγεται κατὰ συγκοπὴν „ἀστροπελέκι"· ἀλλὰ καὶ μόνον ἡ „ἀστραπή" ἔχει τὴν σημασ. τοῦ κεραυνοῦ ὡς ἐν τῇ φρ. „ἀστραπὴ νά σὲ κάψῃ" καὶ „ἀστραποκαμμένος") *Ἰλ. Κ 154, Ξ 386. (Παράγεται ἐκ τοῦ στεροπὴ καὶ τοῦ παρεμφατ. α (ἴδ. α 7) κατὰ τὸν Λόβεκκ· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλεῖνον ἐκ τοῦ ἀστὴρ καὶ ὄψ: ὅ,τι φαίνεται ὡς ἀστήρ. ‖. Κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους γλωσσολόγους αἱ δύω αὗται ἐτυμολογίαι συμπίπτουσιν εἰς μίαν, ἐπειδὴ τὸ α εἶνε πρόσθετον, ἴδ. ΑΣΤΉΡ ἐν τέλει).

ΑΣΤΕΡΟΠΗΤΉΣ, οῦ, ὁ (ἀστεροπή) ἀστραπηβόλος, ἐπίθ. τοῦ Διός, *Ἰλ. Α 580, Μ 275.

ΑΣΤΉΡ, ΈΡΟΣ, ὁ, δοτ. πληθ. ἀστράσι, Χ 28, 317 (καὶ ὄχι ἄστρασι, ὡς κακῶς πρότερον ἐτονίζετο)· „ἄστρον καὶ ἀστέρι, πλ. ἄστρα καὶ ἀστέρια", Λ 62, ν 93 κ. ἀ. Πολλάκις ἐν ταῖς παραβολαῖς «ἀστὴρ ὥς» Ζ 295, Τ 381· «ἀϛὴρ ὀπωρινός» φθινοπωρινός, εἶνε δὲ οὗτος ὁ Σείριος ἢ κύων (ἴδ. τὴν λ.) Ε 5· ἐν γένει δὲ πᾶν μετέωρον πυρῶδες, λαμπρόν, Δ 75· (ἀπίθανος ἡ παραγωγὴ τοῦ Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἄζω, καὶ ἡ κυρ. σημ.: ὁ ξηραίνων· ‖. βεβαίως συγγ. τῷ Σανσκρ. star-as, τῷ Γερμ. Stern καὶ τῷ Λατ. stella=sterula, ὥστε τὸ ἐν ἀρχ. α δὲν ἀνήκει εἰς τὴν ῥίζαν, ἀλλ' εἶνε πρόσθετον).

ΑΣΤΌΣ, ὁ (ἄστυ), κάτοικος τοῦ ἄστεος, πολίτης κατ' ἀντίθ. τοῦ χωρικός, μόνον Λ 242, ν 192.

ΑΣΤΡΆΓΑΛΟΣ [.⏑⏑.], ὁ, 1) σπόνδυλος τοῦ αὐχένος, ἰνίον (ἴδ. τὴν λ.) ὁ αὐχήν, Ξ 466· πληθ. οἱ σπόνδυλοι, «ἐκ δέ οἱ αὐχὴν ἀστραγάλων ἐάγη» συντριβεὶς ὁ αὐχὴν ἐξῆλθεν ἐκ τῶν σπονδύλων, ‖. φρ. πλαστικωτέρα τῆς ταὐτοσήμου σημερινῆς „ἔσπασε τὸν λαιμόν του", κ 560. 2) ὁ ἀστράγαλος τοῦ ποδός, τὸ „κότσι" Λατ. talus, ἰδίως ὁ τῶν ζώων, ἐξ οὗ τὸ παίγνιον τῶν ἀστραγάλων κατεσκευάζετο· ὅθ. πληθ. «ἀστράγαλοι», „τὰ κότσια" (‖. τὸ καὶ μέχρι τοῦδε ὅμοιον παιδικὸν παίγνιον) Ψ 58. (Ἐκ τοῦ στρέφω ἢ στρεύγω κατὰ τὸν Λόβεκκ. ‖. Πιθανώτερον δὲ κατὰ τοὺς νεωτέρους γλωσσολόγους εἶνε συγγενὲς τῷ ὀστέον, ὄστρακον, ἀστακός, ὄστρεον· πρβλ. τὸ Γερμ. Knöchel=ἀστράγαλος, Knochen =ὀστοῦν).

ΑΣΤΡΆΠΤΩ (ἀ, πρόσθετον καὶ στράπτω) „ἀστράφτω" καὶ „στράφτω" ἀστραπὴν ἐκπέμπω, περὶ τοῦ Διός, «ἐπιδέξια» *Ἰλ. Β 353, Ι 237 κ. ἀ.

ἌΣΤΡΟΝ, τό, „ἄστρον", μόνον πληθ. Θ 555, μ 312 κ. ἀ.

ἌΣΤΥ [.⏑], ΕΟΣ, τό, πόλις εἴτε μικρὰ εἴτε μεγάλη παρ' Ὁμ., ἧς τὸ ὄνομα τίθεται κατὰ γεν. οἷον «Ζελείης» Δ 103, «Ἰλίου» Φ 128· ἰδίως τὸ κυριώτατον μέρος τῆς πόλεως, ἡ ἀκρόπολις, ὅθεν «πόλις καὶ ἄστυ» Ρ 144. (Κατὰ τι-

νας ὅμως σημ. ἐνταῦθα ἡ μὲν πόλις τῶν πολιτῶν τὸ σύνολον, τὴν πολιτείαν, τὸ δὲ ἄστυ τὰ τείχη καὶ τὰς οἰκίας, ἴδ. Εὐστάθ.). Ὁ πληθ. σημ. κατοικίας ἀνθρώπων ἐν γένει, πόλεις, α 3. —Ἐπίρ. ἌΣΤΥΔΕ, πρὸς τὴν πόλιν, Σ 255.

Ἀστύαλος [.˘˘.], ὁ (ἄστυ, ἅλς), εἷς τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Πολυποίτου φονευθείς, Ζ 26.

Ἀστυάναξ [.˘˘.], κτος, ὁ (κυρ. ἄναξ τοῦ ἄστεος), ἐπώνυμον τοῦ Σκαμανδρίου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἕκτορος, παρὰ τῶν Τρώων εἰς αὐτὸν δοθὲν χάριν τοῦ πατρός, «οἷος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ» Ζ 403, Χ 506.

Ἀστυβοήτης [.˘...], ου, ὁ (ἄστυ, βοάω), ὁ διὰ τῆς πόλεως βοῶν, διαλαλῶν, „διαλαλητής“ ἐπίθ. τοῦ κήρυκος, Ω 701 †.

Ἀστύνοος [.˘..], ὁ (ἄστυ, νόος). 1) ἡγεμών τις τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Διομήδους φονευθείς, Ε 144. 2) υἱὸς τοῦ Προθιάονος, Τρώς, Ο 455.

Ἀστυόχεια, ἡ (οἱονεὶ: προστάτις τῆς πόλεως, πολιοῦχος), θυγάτηρ τοῦ Φύλαντος ἐξ Ἐφύρας, γεννήσασα τὸν Τληπόλεμον μετὰ τοῦ Ἡρακλέους, Β 658. Παρὰ Πινδ. Ὀλ. 7, 41, λέγεται Ἀστυδάμεια.

Ἀστυόχη, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἄκτορος, γεννήσασα μετὰ τοῦ Ἄρεως τὸν Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμενον, Β 513 ἑξ.

Ἀστύπυλος, [.˘˘.], ὁ (ἄστυ, πύλη), εἷς τῶν Παιόνων, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Φ 209.

Ἀσύφηλος [˘˘..], ον, αἰσχρός, ὑβριστικός, οὐτιδανός, ἢ κατὰ τὸν Φατσιν ἀνόσιος, μόνον ἐν τῷ «ὥς μ' ἀσύφηλον (ἐπίρ.) ἔρεξεν» τόσον αἰσχρῶς προσηνέχθη πρὸς ἐμέ, Ἰλ. Ι 647 καὶ «ἔπος ἀσύφηλον» Ω 767. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος· κατὰ μὲν τὸν Σχολ. καὶ Εὐστ. ἐκ τοῦ ἄσοφος, κατ' ἐπέκτ. ἀσόφηλος καὶ Αἰολ. ἀσύφηλος· ὥστε κυρ. σημ. ἀνόητος· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Ἀπολλ. «ἀμαθής, οὐδενὸς (ἄξιος), ἀδόκιμος»· κατ' ἄλλους δὲ συγγ. τῷ σίφλος, σίλλος ἢ ἐκ τοῦ αἴσυλος. ‖ Ἀλλὰ τοῦτο πῶς; Νομίζω ὅτι εἶνε κατὰ μετάθεσιν γραμμάτων ἀντὶ τοῦ ἀχρ. ἀφήσυλος, τοῦτο δὲ=ἀϜήσυλος=ἀήσυλος, ἴδ. τὴν τελευταίαν λ.).

Ἀσφαλέως [.˘..], ἐπίρ., ἀκλονήτως, σταθερῶς, ρ 235· ὅθεν ἀκινήτως, «μένειν» Ρ 436· ἀπαρεγκλίτως, κατ' εὐθεῖαν, συναπτόμενον μετὰ τοῦ «ἔμπεδον» οἷον «θέειν» Ν 141, ν 86. Μεταφ. ἀναμαρτήτως, ἀσφαλῶς, «ἀγορεύειν» θ 171 (κατὰ δὲ τὸν ΓΜ. Οὐόσσιον εὐστόχως). Ἐκ τοῦ

Ἀσφαλής, ές (ἀ, σφάλλω), ἀκλόνητος, σταθερός, «θεῶν ἕδος» ζ 42.—Τὸ οὐδ. «ἀσφαλές» ὡς ἐπίρ. ἀσφαλῶς, ἀναμαρτήτως, «ἔμπεδον ἀσφαλὲς αἰεί» Ο 683.

Ἀσφαλίων [.˘˘.], ονος, ὁ, θεράπων τοῦ Μενελάου, δ 216.

Ἀσφάραγος [.˘˘.], ὁ, κυρ. φάρυγξ, „λαιμός“. ἔπειτα λάρυγξ, Χ 328 †. (συγγ. τῷ φάρυγξ).

Ἀσφοδελός, όν (ἀσφόδελος εἶνε τὸ φυτόν), ποι. ἀσφοδέλου κατάφυτος, πλήρης, «ἀσφοδελὸς λειμών» τόπος ἐν τῷ Ἅιδῃ, ἔνθα διατρίβουσιν αἱ σκιαὶ τῶν ἡρώων, Ὀδ. Λ 539, 573, Υ. Ἑρμ. 221.—Εἶνε δὲ ὁ ἀσφόδελος σκιλλοειδές τι φυτόν (εἶδος ἀγρίου κρομμύου), τοῦ ὁποίου οἱ κατὰ τὴν ῥίζαν βολβοὶ ἐχρησίμευον ὡς τροφὴ εἰς πτωχοὺς ἀνθρώπους, Ἡσίοδ. Ἔ. κ. Ἡ. 41. (Σήμερον ὁ ἀσφόδελος λέγεται „σφερδοῦκλι, ἢ σφερδοῦκλος, ἢ σπερδοῦκλα“, ἐν δὲ Κυθήροις „ἀσπέρδουκλας“ (Πανδ. Τόμ. ΙΒ'. σελ. 385) τῆς αὐτῆς ἀναντιῤῥήτως ῥίζης, οἱ δὲ βολβοὶ αὐτοῦ εἶνε καὶ σήμερον ὡς δημῶδες φάρμακον ἐν χρήσει, ἀλλὰ δὲν τρώγεται ἄλλως, εἰμὴ ἀφ' οὗ λευκανθῇ, τουτέστι πολλάκις πλυθῇ.—Ἡ παραγωγὴ αὐτοῦ ἐκ τοῦ σποδὸς εἶνε ἀπίθανος. Ὁ δὲ τύπος ἀσφοδελὸς κατά τινας εἶνε τύπος ὀνόματος περιεκτικοῦ=ἀσφοδελών).

Ἀσχαλάω [.˘..] (κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ ἀσχάλλω) καὶ ἐπικ. ἀσχαλόω, 6 193, γ'. ἐν. ἀσχαλάᾳ ἀντὶ τοῦ ἀσχαλᾷ, ἀγανακτῶ, δυσανασχετῶ, ἔτι δὲ καὶ λυποῦμαι (Χ 412)· ἀπολ. Β 297, μετὰ γεν. τοῦ αἰτίου, τ 159, 534 ἢ μετὰ μετοχ. Β 293, Ω 403, 6 193· «οἵ που μάλ' ἀσχαλόωσι μένοντες» πολὺ ἀγανακτοῦσι, πιστεύω, περιμένοντες, ἀνυπομόνως περιμένουσι, α 304. (Κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον καὶ Γράσοφ ἐκ τοῦ ἄχος, ὅπως τὸ ἴσχω ἐκ τοῦ ἔχω).

Ἄσχετος, ον (ἀ, σχετὴν), καὶ ἐπικ. ἐκτετ. ἀάσχετος, Ε 892, Ω 708· ἀκράτητος, ἀκατάσχετος, ἀχαλίνωτος, «μένος» Ε 892· συχνὴ ἡ φρ. «μένος ἄσχετος» ἔχων ἀκράτητον ὁρμήν, 6 85, γ 104 κ. ἀ. «πένθος» ἀπαρηγόρητον, Π 549, Ω 708.

Ἀσωπός [˘..] (ἄσις=ἰλύς), ὃν. πολλῶν ποταμῶν· παρ' Ὁμ. ποταμὸς τῆς Βοιωτίας, ἐκβάλλων εἰς τὸν Εὔριπον, Δ 383. 2) ὁ ποτάμιος θεὸς Ἀσωπός, υἱὸς τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος, πατὴρ τῆς Αἰγίνης, Ἀντιόπης κ. ἄ. λ 260.

Ἀτάλαντος [.˘..], ον (α ἀθρ., τάλαντον), κυρ. ὁ τὸ αὐτό, ἴσον ἔχων βάρος, ἰσοβαρής, ἴσος, ὅμοιος, «νυκτί» Μ 463· καὶ ἰδίως «Ἄρηι, Ἐνυαλίῳ ἀτ.» Β 627, 651 κ. ἀ. «Διὶ μῆτιν ἀτ.» ἴσος κατὰ τὴν σύνεσιν μὲ τὸν Δία, Β 169 κ. ἀ. «θεόφιν» μὲ θεόν, γ 110, 409 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.).

Ἀταλάφρων [˘˘..], ονος, ὁ, ἡ, ἀταλὰς ἤγουν ἁπαλάς, νηπιακὰς φρένας ἔχων, „μωρός“ (τρυφερὸς κατὰ τὸν ΓΜ. Οὐόσσ.) «παῖς» Ζ 400 †. ἴδ. Ἀταλός.

Ἀτάλλω [˘..], ποι. 1) Ἀμετάβ. μετὰ φαιδρότητος σκιρτῶ, πηδῶ, ὡς τὰ παιδία, «ἄταλλε κήτε' ἐκ κευθμῶν» πηδῶντα ἐξήρχοντο ἐκ τῶν θαλαμίων, Ν 27. 2) Μεταβ.=ἀτιτάλλω, ἀνατρέφω, θεραπεύω «τινά» Ἐπιγ. 4, 2.—Παθ, αὐξάνω, προκόπτω, Ὑμ. Ἑρμ. 400. (Κατὰ μὲν τὸν Λόβεκκ συγγ. τῷ ἄλλομαι, σαλεύω, σάλλω, ἐκ τοῦ σειω· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἀταλός, ὅπ. ἴδε).

ΑΤΑΛΟΣ [⏑⏑], ή, όν, κατὰ μὲν τὴν συνήθη γνώμην συγγ. τῷ ἁπαλός, σημ. τρυφερός, νεαρός, λεπτοφυής, («νήπιος, ἁπαλός» Ἀπολλ.), οἷον «πῶλοι» Υ 222· «ψυχαὶ παρθενικαὶ» λ 39· «ἀταλὰ φρονῶ» νεανικὰ φρονῶ, νεανιεύομαι, νεανικῶς φαιδρύνομαι, Σ 567· καὶ Ὑ. Δήμ. 24, (ὅπου ὁ ΓΜ. Οὐόσσ. ἑρμηνεύει: τρυφερός, ἥπιος, τρυφερῶν αἰσθημάτων)· πρβλ. τὴν λ. ΑΤΑΛΑΦΡΩΝ, (‖. ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης φαίνεται συνηγοροῦσα καὶ ἡ παράγωγος σήμερον περισωθεῖσα λ. „ταλυφός“—ἴδ. λ. ΑΡΓΙΦΕΟΣ, καὶ Φιλίστ. Τόμ. Γ'. σ. 225,—ἴτις σημ. λεπτός, τρυφερός, λεπτοφυής, délicat). Ὁ δὲ Λόβεκκ παράγει τὴν λ. ἐκ τοῦ ἀτάλλω, ὅπερ παρὰ πάντων τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν ἑρμηνεύεται διὰ τοῦ σκιρτῶ, σημ. λοιπὸν κυρ.: πηδῶν, σκιρτῶν ὡς τὰ παιδία, ζωηρός, οἷον μάλιστα τὸ Υ 222, καὶ τὸ «ἀταλὰ φρονέω» εἶμαι ζωηρός· ἐν γένει δὲ ἔπειτα νεανικός, τρυφερός, οἷον λ 39, (ἔνθα βεβαίως ἡ ἔννοια τῆς ζωηρότητος καὶ φαιδρότητος δὲν ἁρμόζει, καὶ διὰ τοῦτο ἴσως ἀρχῆθεν ἐγράφετο «ἁπαλαί» ὡς το «παρθενικαὶ ἁπαλόχροες» Ὑ. Ἀφρ. 14). Οἱ ἀρχαῖοι ἐτυμολογοῦσιν ἀπιθάνως τὴν λ. ἐκ τοῦ στερ. α καὶ τλῆναι, ἴδ. Ἀπολλ. καὶ σχόλ. εἰς Ζ 400).

ΑΤΑΡ [⏑⏑], σύνδ., κυρ. συνεσταλμένον αὐτάρ, τίθεται πάντοτε ἐν ἀρχῇ προτάσεως. 1) ὅταν ἐπιφέρηται (ἰσχυρά τις) ἀντίθεσις, ἀλλά, ὅμως, ἀλλ' ὅμως, καὶ ὅμως, Α 506 κ. ἄ. πολχ. Ἡ ἀντίθεσις αὕτη ἐνίοτε μᾶλλον ἐξαίρεται, προστιθεμένου καὶ τοῦ Γέ, οἷον «ἀτὰρ μὲν νῦν γε» Ζ 125, Π 573 κ. ἀ. 2) ὅταν ἐπισυνάπτωνται προτάσεις, δι' ὧν νέα τις περίπτωσις ἀναφέρεται, ἐκ τῶν προηγουμένων ἐξαγομένη· (πρβλ. Δ 448, Θ 62, Μ 144, Ο 396, Ψ 869 κ. ἄ.), δέ, δὲ τότε Γ 268, 270, Λ 30 κ. ἄ. πολχ. «ἀτὰρ οὐ» [ἀλλ' οὐ] „καὶ ὄχι“, οἷον «μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον» Β 214 κ. ἀ.· ὡσαύτως ἐν ταῖς προσφωνήσεσι μετὰ τὴν κλητικήν, ὅταν εἰσάγηται παρενθετική τις πρότασις αἰτιολογοῦσα τὴν προσφώνησιν, οἷον «Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοι ἐσσι πατήρ—ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε» Ζ 429, Χ 231.

ΑΤΑΡΒΗΣ, ΕΣ (ἀ, τάρβος), ἀτρόμητος, ἐπιθ. τοῦ Φόβου, Ν 299 †.

ΑΤΑΡΒΗΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, ταρβέω)=τῷ προηγ. «νόος ἀτάρβ.» Γ 63 †.

ΑΤΑΡΠΙΤΟΣ [⏑.⏑.], ή, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: ἀτραπιτός, ἀτραπός, στενὴ ὁδός, „μονοπάτι“, Σ 565, ρ 234.

ΑΤΑΡΠΟΣ [⏑..], ή, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἀτραπός (ἐνν. ὁδός), στενὴ ὁδός, „μονοπάτι“ Ρ 743, ξ 1. (Παράγ. ἐκ τοῦ τρέπω καὶ σημ. κατά τινας μὲν τὴν ὁδόν, ἀφ' ἧς δὲν ἐκτρέπεται, δὲν ἀποπλανᾶταί τις· κατ' ἄλλους δὲ τὴν ὁδόν, ἐφ' ἧς βαδίζων τις τῇδε κἀκεῖσε τρέπεται, τὴν σκολιάν· κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ εἶνε callis devia, ὁδὸς ἀποτετραμμένη, διάφορος τῆς λεωφόρου· καὶ τέλος κατὰ τὸν Δοιδερλ. τὸ α εἶνε λείψανον τῆς προθ. Ἀνά, καὶ ἀτραπὸς εἶνε ἡ πρὸς τὰ ἄνω τετραμμένη ὁδός, ἡ ὀρθία, ἡ ὀρεινή).

ΑΤΑΡΤΗΡΟΣ, Ή, ΟΝ, ἐπικ. ὀλέθριος, ἐπιβλαβής, ἐχθρικός, «ἔπεα» Α 223, «Μέντωρ» 6 243. (Κατά τινας μὲν εἶνε τύπος ἐκτενέστερος τοῦ ἀτηρός· κατ' ἄλλους δὲ μετὰ τοῦ Δοιδερλ. ἐκ τοῦ τειρω διὰ τοῦ ἀχρ. ταρ-ῆναι κατ' ἀναδιπλασιασμὸν παραγόμενον σημ. τὸν δηκτικόν, φοβερόν. ‖. Ὁ δὲ Δύντζερος δέχεται μὲν τὸν ἀναδιπλασιασμόν, ῥίζαν ὅμως προϋποθέτει τὴν ΤΑΡ, ἐξ ἧς ἡ ταρ-αχή, ταρ-βέω).

ΑΤΑΣΘΑΛΙΑ [⏑.⏑..], ή, (ἀτάσθαλος), ἀνοησία, ἀλαζονεία, ἀσέβεια, „ἁμαρτία“, πάντοτε ἐν τῷ πληθ. «σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο» „ἀπὸ ταῖς ἁμαρτίαις των“ Δ 409, Χ 104, α 7, κ 437 κ. ἅπλχ.

ΑΤΑΣΘΑΛΛΩ, ἐπικ. ἀνοηταίνω, ἀλαζονεύομαι, ἁμαρτάνω· μόνον κατὰ μετοχ. Ὀδ. σ 57, τ 88· ἐκ τοῦ

ΑΤΑΣΘΑΛΟΣ [⏑.⏑.], ΟΝ, ἀνόητος, ἀλαζών, ὑβριστής, ἀκόλαστος, θρασύς, ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ πράξεων Χ 418, π 86 κ. ἄ. πλχ. συχναὶ αἱ φρ. «ἀτάσθαλα μηχανᾶσθαι, ῥέζειν», ἀνοσιουργεῖν, ἁμαρτάνειν, ἀκολασταίνειν, λ 695· ἰδίως περὶ τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, γ 207, ρ 588 κ. ἀ. (ἐκ τοῦ ἀτάω, ἄτη· κατὰ δὲ τὸ ΜΕ ἐκ τοῦ ἄτη καὶ θάλλω).

ΑΤΕ [⏑.], αἰτ. πληθ. οὐδ. τοῦ ΟΣΤΕ· συνήθ. ἐξελαμβάνετο ἐπιρρηματικῶς εἰς τὴν σημ. τοῦ ὡς, ὡς ἄν, ὡς ἐάν, οἷον «ἄτε ξείνοις θέμις ἐστί» Λ 779 καὶ «ἄτε παρθένος ἠίθεός τε» Χ 127· ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα εἶνε ἀντωνυμία, ἐπειδὴ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ χωρίῳ εἶνε ἀντικείμενον τοῦ ἐκ τῶν ἀνωτέρω λαμβανομένου «παραθεῖναι»· ἐν δὲ τῷ 6'. τοῦ «ὀαρίζετον» ὅσα φλυαροῦσι.

ΑΤΕΙΡΗΣ, ΕΣ ποι. (ἀ, τειρω) ὁ μὴ κατατριβόμενος, ὅθεν ἀτριβής, ἄφθαρτος, στερεός, ἀ.) κυρ. «χαλκός» Ε 292, ν 368 κ. ἀ. 6'.) μεταφ. ἀκαματος, ἀδάμαστος, ἀκατάβλητος, σιδηροῦς ἐπὶ ἀνθρώπου, Ο 697· «μένος» λ 270· ἐπὶ φωνῆς Ν 45, Ρ 555 κ. ἀ. «σοὶ κραδίη πέλεκυς ὥς ἐστιν ἀτειρής» ἄκαμπτος, σκληρός, Γ 60.

ΑΤΕΛΕΣΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, τελέω). 1) ἀτελής, ὅ ἐ. ἀ.) ἀνεκτέλεστος, ἀνεκπλήρωτος, θ 571, σ 345· «τάδ' ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα» θὰ ἦνε ὄχι ἀνεκτέλεστα, θὰ ἐκπληρωθῶσι, Δ 168· 6'.) ἄνευ ἀποτελέσματος, ἄπρακτος, μάταιος, «ὁδός» 6 273· «ἀτέλ. τίθημι πόνον» ματαιώνω τὸν κόπον, Δ 26 (ἔνθα μετὰ τοῦ «ἅλιος» συνάπτεται) καὶ 57. 2) ΑΤΕΛΕΣΤΟΝ ἐπίρ. ἀτελευτήτως, ἀπαύστως, «ἔδω» π 111.

ΑΤΕΛΕΥΤΗΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, τελευτάω), ἀτελείωτος, ἀτελεύτητος, Α 527 «ἔργον» ἀτελές, Ἰλ. Δ 175.

ΑΤΕΛΗΣ, ΕΣ (ἀ, τέλος). 1) ὁ μὴ λαβὼν τέλος, (κατὰ τὸν Δοιδερλ. ὁ μὴ συμπεπληρωμένος) ρ 546 †. 2) ἀτέλεστος, ἀμύητος, μετὰ γεν. «ἱερῶν» Ὑ. Δήμ. 481.

ἀτέμβω, ἐπ. μόνον κατ' ἐνεστ. (πιθ. ἐκ τοῦ ἄτη) εἰς βλάβην φέρω, βλάπτω, ἐνοχλῶ, σερῶ, «ξείνους» υ 294, φ 312· μεταφ. ἀπατῶ «θυμόν» δ 90.—Παθ. «ἀτέμβομαι» στεροῦμαι, δὲν λαμβάνω, μετὰ γεν. «ἴσης ἀτεμβόμενος» χωρὶς νὰ λάβῃ τὸ ἴσον, τὸ ἀνάλογον μέρος, Λ 705, ι 42, «σιδήρου» Ψ 834, «ἀτέμβονται νεότητος» στεροῦνται νεότητος, Ψ 445.

ἄτερ, ποι., πρόθ. μετὰ γεν. 1) ἄνευ, χωρίς, Δ 376, δ 102 κ. ἀ. «ἄτερ Ζηνός» παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ Διός, Ο 292. 2) μακράν, πόρρω, «ἄλλων» Α 498.

ἀτέραμνος, ον, σκληρός, ἄκαμπτος, ἀδάμαστος, ἀδυσώπητος, «κῆρ» ψ 167 †. (Συνήθ. ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ τείρω, ἄρα= ἀτειρής· ὁ δὲ Λόβεκκ ἀμφιβάλλει ἂν ἐκ τούτου τοῦ ῥήματος ἢ ἐκ τοῦ στερρὸς πρέπει νὰ ἐτυμολογηθῇ).

ἀτερπής, ές (ἀ, τέρπω), δυσάρεστος, ὀχληρός, λυπηρός, «λιμός» Τ 354, «χῶρος» η 279 κ. ἀ.

ἄτερπος, ον, ἐπ.=ἀτερπής, Ζ 285 †.

ἀτέω, μόνον μετοχ. «ἀτέων» τετυφλωμένος, παράφορος, παράτολμος, Υ 332 †· ἐκ τοῦ

ἄτη [-.], ἡ (ἀάω) Α΄.) Ὡς ὄν. προσηγορικόν. 1) βλάβη, ζημία, Β 111, Θ 237· ἰδίως ἡ ἐκ θείας δίκης καὶ ὀργῆς, φρενοβλάβεια, «ἄτη φρένας εἶλε» Π 803· ὅθεν τύφλωσις, παραφροσύνη, παραφορά, καθ' ἣν εἰς ἁμαρτίαν τις ἐμπίπτει, Α 412, ο 233 κ. ἀ. «ἄτην ἐμβάλλω φρεσί» Τ 88. 2) τὸ κατὰ τὴν τύφλωσιν πραχθὲν ἁμάρτημα, ἀνοσιούργημα, «ἄτη Ἀλεξάνδρου» Ζ 356, Ω 28, μ 372, ψ 223· ἔτι δὲ „ἁμαρτία", ὡς παρεπόμενον τοῦ ἀδικήματος, [ἔγκλημα], τύψις συνειδήσεως, Ω 480· ὅθεν τιμωρία, συμφορά, ὡς θεία δίκη, δ 261, φ 302. Β΄.) Ὡς κύρ. ὄνομα Ἄτη, ἡ προσωποποιημένη ἄτη, βλάβη, θυγάτηρ τοῦ Διός, ἡ παράγουσα τὴν φρενοβλάβειαν καὶ τὴν ἐντεῦθεν προκύπτουσαν ἁμαρτίαν, ἀσκοῦσα τὴν δύναμιν αὐτῆς καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Διός. Ἔχει «πόδας ἁπαλούς», δι' ὧν δὲν ἐγγίζει μὲν τὴν γῆν, ἀλλὰ ταχέως βαδίζει («ἀρτίπος») ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν τῶν ἀνθρώπων. Τὰς βλάβας αὐτῆς ἐπανορθοῦσιν αἱ Λιταί, Ι 504 ἑξ. Τ 91—130. Ὁ Ναϊγελσβαχ παραδέχεται ὡς θεμελιώδη σημ. τὴν ἀποπλάνησιν τῆς συνειδήσεως, τὴν φρενοβλάβειαν.

ἀτίζω (ἀ, τίω), δὲν δίδω προσοχήν, ἢ περιφρονῶ, «ἀτίζων» ἀμέριμνος μετὰ περιφρονήσεως, Υ 166 †.

ἀτιμάζω [.-..], μόνον κατ' ἐνες. καὶ παρατ. ζ 283 κ. ἀ.· ἐν δὲ τῇ Ἰλ. μόνον ὁ θαμιστικὸς τύπος τοῦ παρατ. ἀτιμάζεσκον, Ι 450· κατὰ δὲ τὸν Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. καὶ ἀόρ. ἠτίμασε, Α 11 (συνήθ. ἠτίμησ') καὶ **ἀτιμάω** (ἀ, τιμάω) μέλ. Ἰων. ἀτιμήσω, ἀόρ. ἠτίμησα, δὲν τιμῶ, περιφρονῶ, μετ' αἰτ. συνήθ. ἐπὶ προσώπων, περιυβρίζω, Α 11, ξ 57 κ. ἀ. «ἔργον μάχης» Ζ 522· «μῦθον» Ξ 127, Ι 62. Συνηθέσ. ἐν Ἰλ.

ἀτίμητος [.-..], ον (ἀ, τιμάω), ἄτιμος, τιμῆς ἀνάξιος, εὐτελής, Ἰλ. Ι 648, π 59.

ἀτιμίη [.-..], ἡ (ἄτιμος) ἀτιμία, περιφρόνησις, πληθ. (ἴδ. ἰάλλω) «ἀτιμίησιν» ν 142 †.

ἄτιμος [.-.], ον (ἀ, τιμή) συγκρ. -ότερος, Π 90, ὑπερθ. -ότατος, Α 516. 1) μὴ τιμώμενος, ἄτιμος, περιφρονούμενος, Α 171 κ. ἀ. 2) ἄνευ ἀποζημιώσεως, ἄνευ ἀμοιβῆς, «τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον (ἐπίρ.) ἔδεις» τρώγεις τὴν περιουσίαν ἄνευ ἀποζημιώσεως, π 431· (ἄλλοι δὲ ἑρμηνεύουσιν ἀτιμωρήτως, καὶ ἄλλοι ὡς ἐπίθ. ἐν τῇ 1) σημ.=μὴ τιμώμενον, περιφρονούμενον).

ἀτιτάλλω [⏑⏑..], ἐπ. (ἀτάλλω) ἀόρ. ἀτίτηλα, τρέφω, ἀνατρέφω, θεραπεύω, περιποιοῦμαι μετ' αἰτ., ἐπὶ παιδίων, Ξ 202, Ω 60 κ. ἀ. ἐπὶ κτηνῶν, Ε 271, Ω 280, ξ 41, ο 174.

ἄτιτος [.⏑.], ον, ποι. (ἀ, τίω) ἀνεκδίκητος, χωρὶς νὰ λάβῃ ἐκδίκησιν, Ν 414· ἀπλήρωτος «κασιγνήτοιο ποινή» ἡ ἐκδίκησις τοῦ ἀδελφοῦ, Ἰλ. Ξ 484, (ὅπου τὸ ι μακρόν).

Ἄτλας, αντος, ὁ (ἐκ τοῦ εὐφ. α καὶ τλῆναι, οἱονεὶ: ἀχθοφόρος κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον, κατ' ἄλλους δὲ: πολύτλας, „ὑπομονητικός" ἢ καρτερικός) δαίμων ἢ θεός, «ὅστε θαλάσσης πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς μακράς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν» ὅστις γινώσκει τὰ βάθη πάσης τῆς θαλάσσης (ἴδ. **βένθος**) καὶ κρατεῖ τοὺς μακροὺς κίονας τοὺς πανταχόθεν (ἀμφὶς) ὑποστηρίζοντας τὴν γῆν καὶ τὸν οὐρανόν α 52 ἑξ. (‖. Κατ' ἄλλους δὲ ἑρμηνεύεται τὸ «ἀμφὶς ἔχουσι» διαχωρίζουσιν, ὑψοῦνται μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς. Εἶνε δὲ αὗται αἱ πρὸς δυσμὰς μυθευόμεναι κίονες, αἱ μετέπειτα στῆλαι τοῦ Ἡρακλέους). Ἡ καταγωγὴ αὐτοῦ παρ' Ὁμ. δὲν ἀναφέρεται· εἶνε πατὴρ τῆς Καλυψοῦς α 52, καὶ τῆς Μαίας Ὑμ. 17, 4. (Ὡς βάσις τοῦ κοσμογονικοῦ τούτου πλάσματος ὑπόκειται ἴσως ἡ ἰδέα μεγάλου τινὸς ὄρους, ἐπὶ τῶν κορυφῶν τοῦ ὁποίου στηρίζεται ὁ οὐράνιος θόλος περὶ τὴν γῆν· ἄγνωστον δὲ ἂν ὁ Ὅμ. ἐννοεῖ τὸ ἐν Λιβύῃ ὁμώνυμον ὄρος, ἢ ἄλλο τι ἐν τῇ ἑσπερίᾳ. Κατὰ τὸν Ἡσιοδ. Θεογ. 507—519 εἶνε ὁ Ἄτλας κατάδικός τις Τιτάν, φέρων ὡς ποινὴν τὸ βάρος τοῦ οὐρανίου θόλου).

ἄτλητος ον, ποι. (ἀ, τλῆναι) ἀφόρητος, ἀνυπόφορος, «ἄχος, πένθος» Ἰλ. Ι 3, Τ 367.

ἄτος, ον, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ ἄατος, ἐπ. (ἀ, ἄω) ἄπληστος, ἀκόρεστος, μετὰ γεν., οἷον «πολέμοιο» Ε 388, Ν 746, «μάχης» Χ 218· «δόλων ἠδὲ πόνοιο» Λ 430, ν 293, (μόν. ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.).

ἀτραπιτός [.⏑⏑.], ἡ (τρέπω)=ἀταρπός, ὅπ. ἴδε, ἀτραπός, ν 195.

Ἀτρείδης (Ἀτρεΐδης γράφ. ὁ Βέκκ. ἐν τῇ

Β΄.) ος, ἐπικ. αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀτρέως ὁ Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος, συχνότ. παρ' Ὁμ. πολλάκις καὶ πληθ. «οἱ Ἀτρεῖδαι» περὶ τῶν δύω ὄντος τοῦ λόγου· ὁ δὲ δυϊκὸς «Ἀτρείδα» ἐν τῇ Α 16 (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. δυϊκὸν γράφει καὶ στ. 17) κ. ἀ.

Ἀτρείων (Ἀτρεΐων γράφει ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄.), ωνος, ὁ,=τῷ προηγ. Α 387, κ. ἀ.

Ἀτρεκέως, ἐπίῤ. (ἀτρεκής) ἐπ' ἀκριβές, ἀληθῶς, ἀλανθάστως, καθ' ὅλην τὴν ἀλήθειαν, «ἀγορεύω, καταλέγω» Β 10, Ο 53, α 169 κ. ἀ. «μαντεύομαι» ρ 154· «ἀτρ. πάρεστιν» Υ. Ἑρμ. 448.

Ἀτρεκής, ές. ἀληθής, μόνον ἐν τῷ οὐδετ. ἐπιῤῥηματικῶς «ἀτρεκές» ἀληθῶς, ἀκριβῶς, Ε 208, «δεκὰς ἀτρεκές» π 245. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος· κατὰ μὲν τὸν Λόβεκκ. ἐκ τοῦ α στερητικ. καὶ τρέω ἢ τρέχω, οἱονεὶ ἀδεής, ἀκλόνητος· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἀχρ. τρέκω=τρέπω, οἱονεὶ ἀμετάτρεπτος).

Ἀτρέμα [..⏑], καὶ πρὸ φων. Ἀτρέμας, ἐπίῤ. (ἀ, τρέμω) ἄνευ τρόμου καὶ κλονισμοῦ, ἀκινήτως, ἡσύχως, ἠρέμα, «ἀτρέμας ἧσο» κάθισε ἥσυχα, Β 200, «ἀτρέμας ἔστασαν ὀφθαλμοί» ι 212, «ἔχω τι ἀτρέμα» κρατῶ τι ἀκινήτως, Ο 318 (μόνον ἐνταῦθα ἄνευ ς) «ἀτρ. εὕδω» κοιμῶμαι ἡσύχως, Ξ 352, ν 92.

Ἀτρεύς, ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πέλοπος καὶ τῆς Ἱπποδαμείας, ἀδελφὸς τοῦ Θυέστου, βασιλεὺς τῶν Μυκηνῶν, γεννήσας μετὰ τῆς Ἀερόπης τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον (κατὰ δὲ τὸν Αἰσχύλον ἦτο πάππος αὐτῶν καὶ τροφεύς). Τὸ περίφημον αὐτοῦ σκῆπτρον ἐκληρονόμησεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Θυέστης, Β 106. Αἱ ἀνουσιουργίαι τῶν δύω τούτων ἀδελφῶν εἶνε παντάπασιν ἄγνωστοι εἰς τὸν Ὅμ. (Ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ α καὶ τρέω, οἱονεί: ὁ ἀτρόμητος ἢ ὁ δραστήριος).

Ἄτριπτος, ον (ἀ, τρίβω), κυρ. ἄτριπτος, ἔπειτα ὡς ἐπίθ. τῶν χειρῶν, μὴ ἀπεσκληρυμμένος, μαλακός, φ 151 †.

Ἄτρομος, ον (ἀ, τρέμω), ἄφοβος, ἀτρόμητος, «μένος, θυμός» Ἰλ. Ε 125, Π 163, Ρ 175.

Ἀτρίγετος, ον, ποι. (ἀ, τρυγάω), ὁ μὴ δυνάμενος νὰ τρυγηθῇ, ἐπομ. ἄκαρπος, ἔρημος, ἐπίθ. τῆς θαλάσσης, Ξ 204, Ο 27, α 72 κ. ἀ. ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν γῆν, ἥτις ὀνομάζεται «πολύφορβος» Α 316· ἐπίθετον ὡσαύτως καὶ τοῦ αἰθέρος, Ρ 425, Υ. Δήμ. 67.—Τῆς Ἰλιάδος μόνον ἔνθ. ἀνωτέρω. (‖. Ἀπίθανος ἡ ἐτυμολογία· πιθανωτέρα μοὶ φαίνεται ἡ παρ' Ἡσυχ. καὶ ἐν τῷ ΜΕ εἰς τὸν Ἡρωδιανὸν ἀναφερομένη ἐκ τοῦ ἀ στερ. καὶ τρύω, οἱονεὶ ἄτρυτος (ἀτρύΓετος= ἀτρύγετος), ἀκαταπόνητος, ἀδάμαστος, ἐπίθετον χαρακτηριστικώτατον τῆς ἀγριότητος τῆς θαλάσσης, τοῦ αἰθέρος, δηλ. τῶν ἀνέμων καὶ πυ καὶ τῆς νυκτὸς τοῦ Ἅδου· πρβλ. τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἐπίθ. Ἀτρυτώνη· ὁ δὲ Δοιδερλεῖνος παράγει τὴν λ. ἐκ τοῦ τρύζω, ὅθεν ἡ τρυγών, ὡς χαρακτηριστικὸν τοῦ βογκητοῦ τῆς κυμαινομένης θαλάσσης· ὥστε κατ' αὐτὸν ὁ «ἀτρύγετος πόντος» =θάλασσα πολύφλοισβος, ἠχήεσσα. Ἤκουσα ὅτι οἱ Ἰθακήσιοι ναῦται καλοῦσι μέχρι τῆς σήμερον τὴν ἀγρίαν καὶ τρικυμιώδη θάλασσαν „ἀτρύητη", οἷον, διηγούμενοι τοὺς ἐπικινδύνους πλοῦς τοὺς ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ λέγουσι „μᾶς ἔπιασε μία θάλασσα ἀτρύητη").

Ἀτριτώνη [.–..], ἡ, (κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ ἀτρύτη, τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ ἀ, τρύω), ἡ μὴ κατατριβομένη, ἀκάματος, ἀδάμαστος, ἀκαταπόνητος, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς καὶ σταθερὸν ἐν τῇ φρ. «Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη» Β 157, Ε 115, 714, Κ 284, Φ 420, δ 742.

Ἄττα [.⏑], προσφώνησις φιλοφρονητικὴ νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον, ὡς τὸ «πάππα» κ. τ. τ. ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς συνηθείας „πατέρα μου", «ἄττα γεραιέ» „γέρο-πατέρα μου", Ι 607, Ρ 561, π 31.

Ἀτίζομαι [⏑...], ποι., παθ., ἀόρ. ἀ. ἀτυχθείς· ἀ.) ταράττομαι, θορυβοῦμαι, πτοοῦμαι, ἐκπλήττομαι, μόνον ἐν τῇ μετοχῇ, «ὑπὸ καπνοῦ ἀτυζόμενοι» περιπίπτοντες εἰς σύγχυσιν ὑπὸ τοῦ καπνοῦ, Θ 183 ἄν. πτωτ. «ἀτυζομένῃ ἔοικας» φαίνεσαι τεθορυβημένη, τεταραγμένη, Ο 90, ω 42 «ἀτυζομένην ἀπολέσθαι» τεταραγμένην ὥστε ν' ἀποθάνῃ, μέχρι θανάτου, Χ 474· μετὰ αἰτ. «πατρὸς ὄψιν ἀτυχθείς» πτοηθείς, ἐκπλαγεὶς τὴν ὄψιν τοῦ πατρός, Ζ 468· ὅθεν· β΄.) ἐκφοβοῦμαι, ἔντρομος φεύγω, «πεδίοιο» διὰ τῆς πεδιάδος, Σ 7, λ 606· ὡσαύτως περὶ ἵππων, „ξιππάζομαι" Ζ 38. (Τὸ ἐνεργ. ἀτύζω ἀναφαίνεται μόλις παρ' Ἀπολλ. τῷ Ῥοδίῳ Α΄. 145 καὶ Θεοκρίτῳ 1, 56.—Συγγ. τῷ ἄτη, ἀτέω).

Ἀτυμνιάδης [⏑.⏑.], ος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτυμνίου =ὁ Μύδων, Ε 581.

Ἀτύμνιος [⏑.⏑.], ὁ. 1) πατὴρ τοῦ Μύδωνος, Τρώς, Ε 581. 2) υἱὸς τοῦ Ἀμισωδάρου, Κάρ, ὑπὸ τοῦ Ἀντιλόχου φονευθείς, Π 317 ἑξ.

Αὖ, ἐπίῤ. κατ' ἀρχὰς τοπικόν, ὀπίσω, πρὸς τὰ ὀπίσω, οἷον ἐν τῷ συνθέτῳ «αὐερύω» ὄπ. ἴδε. 1) χρονικόν, πάλιν, ἐκ νέου «νῦν αὖ, δεύτερον αὖ, τὸ τρίτον αὖ» ἔτι δὲ καὶ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ εἰς δήλωσιν ἐπαναλήψεως, Α 540. 2) δεικνύει ἀντίθεσιν πρὸς τὰ προηγούμενα, ἀφ' ἑτέρου, „πάλιν", ὅτε πολλάκις συνάπτεται μετὰ τοῦ Δέ (δ' αὖ), Δ 417, γ 425, ρ 326· ἔτι δὲ= Δέ, Β 493 (ὅπου τὸ Αὖ ἐκφέρει τὴν πρὸς τὸ ἀνωτέρω «πληθὺν κτλ.» ἀντίθεσιν), Λ 367 κ. ἀ. διὰ τοῦτο καὶ εἶνε ἀπόδοσις τοῦ Μέν, Λ 17 ἑξ. 109, Τ 108 ἑξ. ἢ σημαίνει ἀκολουθίαν τῆς διηγήσεως ἢ μετάβασιν ἀπὸ πράξεως εἰς ἑτέραν πρᾶξιν, Γ 200, δ 211, 496.

Αὐαίνω (αὕω), ξηραίνω, παθ. ἀορ. μετοχ. «αὐανθέν» ξηρανθέν, ι 321 †.

Αὐγάζομαι, μέσ. (αὐγή), κυρ. λάμπομαι, φωτίζομαι, ὅθεν, βλέπω καθαρῶς, διακρίνω, διορῶ, καθορῶ «ἵππους» Ψ 458 †.

Αὐγειαί, αἱ. 1) πόλις τῆς Λακωνίας, πλησίον τοῦ Γυθείου (μετέπειτα ὠνομάζετο κατὰ τὸν Στράβ. 8, 5, 3, Αἰγαιαί), B 583. 2) πόλ. τῆς Λοκρίδος, B 532.

Αὐγείας, ου, ὁ, ποι. ἀντὶ τοῦ Αὐγέας, υἱὸς τοῦ Φόρβαντος καὶ τῆς Ὑρμίνης ἢ τοῦ Ἠλείου ἢ Ἠλίου, βασιλεὺς τῆς πρὸς βορρᾶν Ἤλιδος, Ἀργοναύτης, πατὴρ τοῦ Ἀγασθένους, τοῦ Φυλέως καὶ τῆς Ἀγαμήδης, γνωστὸς διὰ τὴν ἐκ 3000 βοῶν ἀγέλην αὐτοῦ, τῆς ὁποίας τὴν ἐπὶ τριάκοντα ἔτη ἐπισωρευθεῖσαν κόπρον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐκαθάρισεν ὁ Ἡρακλῆς, Ἀπολδ. 2, 5, 5. Ὁ Ὅμ. μνημονεύει αὐτὸν μόνον ἔν τινι πρὸς τὸν Νηλέα μάχῃ Λ 701 ἐξ.

αὐγή, ἡ, φῶς, ἀκτίς· λάμψις, ἀπαύγασμα· ἰδίως περὶ τοῦ Ἡλίου X 134, ζ 98 κ. ἀ. «ὑπ' αὐγὰς Ἠελίοιο φοιτᾶν, ζώειν» ὑπὸ τὸ φῶς καὶ τὰς ἀκτῖνας τοῦ Ἡλίου περιέρχεσθαι, ὅ ἐ. ζῆν, 6 181, ο 349· ἔτι δὲ καὶ περὶ πυρὸς καὶ ἀστραπῆς B 456, N 244, Σ 610, ζ 305 κ. ἀ. ‖. Ἐν τῇ καθομιλ. ἡ λ. „αὐγή"=ἠώς.

Αὐγηιάδης, ου, ὁ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ Αὐγειάδης, υἱὸς τοῦ Αὐγείου=ὁ Ἀγασθένης, B 624.

αὐδάω, ποι., παρατ. ηὔδων, ἀόρ. ἀ. ηὔδησα, καὶ θαμιστ. αὐδήσασκε, E 786, P 420, λέγω, λαλῶ, ὁμιλῶ, ἄν. πτ. Λ 92, K 47· «αὐδῶ τινα», καὶ συνηθέστερον «ἀντίον αὐδῶ τινα» προσαγορεύω τινά, κατ' εὐθεῖαν ἀποτείνομαι πρός τινα, Γ 203, ε 28 κ. ἄ. πολχ. καὶ μετὰ διπλ. αἰτ. «ἔπος τινὰ ἀντίον αὐδῶ» ἀποτείνω εἴς τινα κατ' εὐθεῖαν λόγον, E 170· «μεγάλα αὐδῶ» μεγαλορρημονῶ, ἀλαζονεύομαι, „λέγω μεγάλον λόγον" δ 505· σημ. καὶ φωνάζω, μεγαλοφώνως ὁμιλῶ, E 786. Ἐκ τοῦ

αὐδή, ἡ, ποι. (ἄω) φθόγγος, φωνή, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ ἀνθρωπίνη, γλῶσσα, A 249, 6 268· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τῆς φωνῆς ἢ τοῦ χελιδονίσματος τῆς χελιδόνος, φ 411.

αὐδήεις, εσσα, εν, ἐπ. (αὐδή) ἀνθρωπίνην φωνὴν ἔχων, φωνήεις, λογικός, τουτέστιν ἔχων τὸ δῶρον τοῦ λέγειν, κυρίως ἐπὶ ἀνθρώπων, T 407, ε 334, ζ 125. Ἐπὶ θεοῦ δὲ τιθέμενον τὸ ἐπίθ. σημαίνει ὅτι οὗτος μεταχειρίζεται γλῶσσαν ἀνθρωπίνην, ἥτις θεωρεῖται κατά τινα βαθμὸν κατωτέρα τῆς τῶν θεῶν. Οὕτως ἡ Λευκοθέα ε 334, ἡ Κίρκη κ 136, ἡ Καλυψὼ μ 449. (Ὁ δὲ Δύντζερος ἀναγινώσκει πανταχοῦ «θεὸς οὐδήεσσα» ἐκ τοῦ ἀχρ. οὖδος=οὖδας (γεν. οὔδεος), οἱονεὶ: ἐπίγειος θεά),

αὐερύω (ἀϜερ.) (ἀ πρόσθετον καὶ ἐρύω), ἀόρ. ἀ. αὐέρυσα. 1) ἑλκύω (πρὸς τὰ) ὀπίσω, «νευρήν» (ἵνα τοξεύσω) Θ 385· πρὸ πάντων ἄν. πτ., στρέφω τὴν κεφαλὴν τοῦ θύματος πρὸς τὰ ὀπίσω, ἵνα κόψω τὸν λαιμόν του, A 459 ἐξ. B 422 κ. ἀ. 2) ἀνελκύω, ἀνασύρω, ἀποσπῶ πάλιν «στήλας» M 261. (Τινὲς νομίζουσιν ὅτι εἶνε παράθεσις ἐκ τοῦ αὖ καὶ ἐρύω. Ἄλλοι δὲ ἀρνούμενοι τὴν τοπικὴν σημασίαν τοῦ αὖ (=ὀπίσω) τοὐλάχιστον ἐν τῇ 1) σημασίᾳ τῆς λ. νομίζουσιν ὅτι προέκυψε τὸ α κατὰ συγκοπὴν ἐκ τῆς Ἀνὰ (ἀνϜερύω, ἀϜερύω), ‖. καὶ ταύτην τὴν τελευταίαν γνώμην τοῦ Λόβεκκ καὶ Δοιδερλείνου ἀσπάζεται ὡς πιθανωτάτην καὶ ὁ Κούρτιος· τότε δὲ λείπει καὶ ἡ διάκρισις τῶν 2 σημασιῶν).

αὖθ', 1) =αὖτε, πρὸ δασυνομένου φωνήεντος, B 540, φ 22. 2) =αὖθι, πρὸ φωνήεντος, I 690, Λ 48, M 85.

αὖθι, ποι. ἐπίρ. συγκεκομ. ἀντὶ τοῦ αὐτόθι. 1) „'ς τὸν τόπον", ὅθεν ἐδῶ, ἐκεῖ (πολλάκις μετά τινος περαιτέρου τοπικοῦ προσδιορισμοῦ) A 492, Γ 244, H 100· «ἑζόμενος κάτ' αὖθι» N 653 (ὅπου ἡ Κατὰ ἀνήκει εἰς τὸ ἑζόμενος), πρβλ. φ 55· ὡσαύτως «κατ' αὖθι λίπεν» Ω 470 (‖. «ἀλλὰ μέν' αὖθ' ἐπὶ σοῖσι καθήμενος» μένε ἐδῶ καὶ „κάθισε 'ς ταύγά σου" 6 369 (ἴδ. σόε). 2) ὡς τὸ Γερμ. auf der Stelle='ς τὸν τόπον: ἀμέσως, εὐθύς, E 296, I 690, P 98, σ 339.

αὐΐαχος (ἀϜιαχος), ον, ἐπικ. ἀθρόως φωνάζων, πληθ. πάντες ὁμοῦ κραυγάζοντες, ἐπίθ. τῶν Τρώων, N 41 †. (Ἐκ τοῦ ἀθρ. α καὶ ιαχὴ μετὰ παρενθήκης τοῦ F, ἐξ οὗ τὸ ο προέκυψε· κατ' ἄλλους δὲ ὁ μὴ κραυγάζων, ὅπερ ἐναντίον τῶν Τρωϊκῶν ἐθίμων, διότι παρ' Ὅμ. οἱ μὲν Ἀχαιοὶ προβαίνουσιν εἰς τὴν μάχην σωπηλῶς, οἱ δὲ Τρῶες ἀλαλάζοντες).

αὔΐδειος, η, ον, ὁ εἰς τὴν αὐλὴν ἀνήκων, «αἱ αὔλειαι θύραι» ἡ θύρα τῆς αὐλῆς, τουτέστιν ἡ πύλη ἡ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἢ ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς αὐλῆς εἰς τὴν ἐσωτέραν ἄγουσα, σ 239, ψ 49· «οὐδὸς αὔλειος» τὸ κατώφλιον τῆς αὐλείου θύρας, Ὀδ. α 104. Ἐκ τοῦ

αὐλή, ἡ (ἄω, ἄημι)· ά.) ἡ „αὐλή", οὐ μόνον ἡ ἐξωτερικὴ ἡ τὰς οἰκονομικὰς χρείας θεραπεύουσα, ἐν ᾗ καὶ βουστάσια καὶ ἱπποστάσια καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι χῶροι ὑπῆρχον, ρ 266, 297, χ 442, πρβλ. Δ 433, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐσωτερικὴ αὐλὴ ἡ λιθόστρωτος, ἔνθα ἡ αἴθουσα (ἴδ. τὴν λ.) εὑρίσκετο, Z 247, η 130· ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ φρ. «αὐλῆς θύραι ἢ θύρετρα» ἡ μέταυλος θύρα, ἡ ἐκ ταύτης τῆς αὐλῆς εἰς τὴν οἰκίαν ἄγουσα, φ 389, (ἐνταῦθα ὅμως ὁ Ἀμεῖς ἐκλαμβάνει αὐτὰς εἰς τὴν σημασίαν τῶν «αὐλείων θυρῶν»), χ 137 (τοὐλάχιστον κατὰ τὸν Ἐϊχχοφ). Αὐλή τις ὑπῆρχε καὶ ἔμπροσθεν τῆς κλισίας τοῦ Ἀχιλλέως, Ω 452, καὶ τοῦ ἄντρου τοῦ Πολυφήμου ι 239, πρβλ. 184· β'.) ὁ τὴν αὐλὴν περικλείων περίβολος „αὐλόγυρος", (‖. ἡ καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ τοὐλάχιστον παρὰ τοῖς Μακεδονικοῖς Ῥωμάνοις περισωθεῖσα εἰς ταύτην τὴν σημ. „αὐλή") E 138, ι 184, ξ 5· γ'.) συνεκδοχ. πᾶσα ἡ οἰκία, (‖. ὡς τὸ Γαλ. la cour καὶ ἐντεῦθεν καὶ παρ' ἡμῖν ἡ Αὐλὴ ἐπὶ τῆς βασιλικῆς οἰκίας) δ 74, πρβλ. α 425.

αὖλη, ἡ (αὐλέω, αὐλός), ὁ ἦχος τοῦ αὐλοῦ,

ἡ αὔλησις· οὕτως ἐξ εἰκασίας ὀρθῆς ἔγραψεν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β′. τὸ κ 10 «περιστεναχίζεται αὔλῃ» ἀντὶ τοῦ πρότερον: «αὐλῇ». (‖. Ἄλλοι δὲ προετίμησαν τὴν γραφὴν αὐδῇ, καὶ ὁ Δύντζερος παρέλαβεν εἰς τὸ κείμενον τὴν διόρθωσιν: περιστεναχίζετ' ἀοιδῇ).

ΑὐΛΙΖΟΜΑΙ (αὐλή) ἀποθ., μόνον κατὰ μετοχ., κυρ. ἐν τῇ αὐλῇ συναθροίζομαι, ἔπειτα, ἐν ὑπαίθρῳ περικλείομαι, μανδρίζομαι, ἐπὶ βοῶν καὶ χοίρων, *Ὀδ. μ 265, ξ 412.

***ΑὐΛΙΟΝ**, τό (αὐλή), ἀγροτικὴ καλύβη, ἀγροτικὸς οἰκίσκος, Ὑ. Ἑρμ. 103.

ΑὐΛΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ, ποι., τόπος διατριβῆς καὶ μάλιστα πρὸς διανυκτέρευσιν, κατάλυμα, σταθμός, (Τουρκ.) „κονάκι", Ὑ. Ἑρμ. 71· «αὔλιν ἔθεντο» κατέλυσαν, Ι 232, «αὔλιν ἐσιέμεναι» ζητοῦσαι τὸ κατάλυμά των, χ 470.

ΑὐΛΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ, χωρίον τῆς Βοιωτίας παρὰ τὸν Εὐβοϊκὸν πόρον, ἀντικρὺ τῆς Χαλκίδος, ὅπου συνηθροίσθη *ἅπας τῶν Ἑλλήνων ὁ στόλος, ἵνα ἐκπλεύσῃ κατὰ τῆς Τροίας, τὰ νῦν „Βαθύ", Β 303, 496.

ΑὐΛΟΣ, ὁ (ἄω=φυσῶ). 1) μουσικὸν ὄργανον ἐμπνευστὸν καλάμινον ἢ ξύλινον, ἢ ὀστέϊνον ἢ μετάλλινον, ὅπερ τὸ μὲν ἕνεκα τοῦ ἀπαραιτήτου στομίου, τὸ δὲ ἕνεκα τοῦ ἰσχυροτέρου καὶ βαθυτέρου τόνου πρέπει νὰ φαντασθῇ τις ὅμοιον πρὸς τὸ σημερινὸν **hautbois** ἢ **clarinette**, αὐλός, „φλογέρα", ἰδίως „σουραῦλι", (Τουρ. „ζουρνᾶς") Κ 13, Σ 495, Ὑ. Ἑρμ. 451. (Περὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν τοῦ αὐλοῦ ἴδ. Εὐστ. εἰς Σ 495). 2) πᾶς κάλαμος, σωλὴν ἢ ὅ,τι δήποτε καλαμοειδὲς πρᾶγμα, ὅθεν ὁ σωλὴν τῆς αἰχμῆς, εἰς ὃν εἰσέρχεται τὸ ξύλον τοῦ δόρατος, «ἐγκέφαλος παρ' αὐλὸν ἀνέδραμεν ἐξ ὠτειλῆς» Ρ 297, ἔτι δὲ αἱ ὀπαί, εἰς ἃς ἐμβαίνουσι τῆς πόρπης τὰ ἄγκιστρα, τ 227. (Κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον συνέκειτο ἡ «περόνη» ἐκ δύω χρυσῶν σωληνίσκων, ὧν ὁ εἷς εἰσήρχετο εἰς τὸν ἕτερον καὶ διά τινος συστροφῆς ἐστερεοῦτο)· μεταφ. «παχὺς αὐλός» ῥεῦμα παχύ, οἷον τὸ ἐκ σωλῆνος ἐξερχόμενον, κρουνός, («ὀξεῖα τοῦ αἵματος ἀναφορά», κατὰ τὸν Εὐστ.) χ 18.

***ΑὐΛΩΝ, ΩΝΟΣ**, ὁ (αὐλός), στενὴ δίοδος μεταξὺ ὀρέων, φάραγξ, στενὴ κοιλάς, Ὑ. Ἑρμ. 95.

ΑὐΛΩΠΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ (αὐλός, ὤψ), ἐπίθ. περικεφαλαίας τινός, «τρυφαλείας», κατὰ τὸν Ἡσύχιον ἡ διόπτρας ἔχουσα, *Ἰλ. Ε 182, Λ 353, Π 795· (κατὰ δὲ τὸν Σχολ. ἡ εἰς στενὸν καὶ μακρόν, τουτέστιν αὐλίσκον ἀπολήγουσα, εἰς ὃν ὁ λόφος ἐμβάλλεται· κυρίως ἡ ὁμοιάζουσα αὐλόν, ὄψιν αὐλοῦ ἔχουσα, ὅθεν ἐπιμήκης, κωνοειδὴς κατὰ τὸν Οὐόσσιον).

ΑὖΟΣ, Η, ΟΝ (ἄω, αὔω), ξηρός, ἀπεξηραμμένος «ξύλα» Ψ 327, σ 308 κ. ἀ. «βοέη» Μ 137, Ρ 493. Τὸ οὐδ. «αὔον» ὡς ἐπίῤ. περὶ ἤχου ἐκ ξηρῶν παραγομένου πραγμάτων, Μ 160, Ν 441.

ἍΫΠΝΟΣ, ΟΝ (ἀ, ὕπνος), ἄϋπνος, ἄγροπνος· ἀ.) ἐπὶ ἀνθρώπων μὴ ἐχόντων ὕπνον, ι 404, κ 84, τ 591· β′.) ἐπὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν τις δὲν κοιμᾶται, «νύξ, νύκτες» Ι 325, τ 340.

ΑἼΡΗ, ἡ (ἄω, ἄημι), πνοή, αὔρα, «ὀπωρινή» Ὑ. Ἑρμ. 137· πρὸ πάντων ἡ δροσερὰ πνοή, ἡ αὔρα ἡ ἐκ τῆς θαλάσσης ἢ πρωινή, ε 469. (‖. Παρὰ τοῖς Μακεδονικοῖς Ῥωμάνοις „αὔρα"= δροσιά).

ΑἼΡΙΟΝ (αὔρη, κυρ. οὐδέτ. τοῦ ἐπιθ. αὔριος· τουτέστιν ὁ εἰς τὸν καιρὸν τῆς αὔρας, τὴν πρωΐαν, βεβαίως τὴν ἐπιοῦσαν, ἀνήκων) „αὔριον" Σ 269, α 272 κ. ἀ. εἰς τὸ μέλλον, (‖. ὡς ἐν τῷ Θεοκριτείῳ ἐκείνῳ «αὔριον ἔσσετ' ἄμεινον» 4,41 καὶ ἐν τῇ καθομιλ.) σ 23 «ἐς αὔριον» δι' αὔριον, Θ 538, μέχρι τῆς αὔριον, λ 351· «αὔριον ἔς» η 318 (ἔνθα πρὸ τοῦ Βόθη ἐγράφετο ἐς καὶ συνήπτετο πρὸς τὸ ἑπόμενον «τῆμος»).

ΑὐΣΤΑΛΕΟΣ, Η, ΟΝ, ποι. (αὔω, αὐστός) κυρ. ξηρός, αὐχμηρός, περὶ δέρματος ἀνθρώπου παρημελημένον ἔχοντος τὸ σῶμα, ἄλουστον δηλ. καὶ μὴ ἠλειμμένον, ὅθεν ῥυπαρός, τ 327 †.

ΑὐΤΑΓΡΕΤΟΣ, ΟΝ (αὐτός, ἀγρέω), ποι. ἀντὶ τοῦ αὐθαίρετος, αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ αἱρεθείς, ἢ ὅ,τι τις αὐτός (ἐξ οἰκείας αὐτοῦ θελήσεως) ἐκλέγει «εἰ γάρ πως εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι» εἴθε νὰ παρεῖχον ἐλευθέραν ἐκλογήν κτλ. π 148 †. «αὐτάγρετόν ἐστί μοι» μετ' ἀπαρμφ. ἐκ τῆς ἐλευθέρας θελήσεώς μου ἐξαρτᾶται, Ὑ. Ἑρμ. 474.

ΑὐΤΑΡ, ἐπικ. σύνδ. (ἐκ τοῦ αὖτ' ἄρ), ὡς καὶ τὸ ἀτάρ, ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως τιθέμενος· ἀ.) εἰς ἔνδειξιν ἀντιθέσεως, ἀλλά, ὅμως, ἀλλ' ὅμως, δέ, Α 133 κ. ἀ. ὅθεν καὶ ὡς ἀπόδοσις τοῦ μέν, Β 102, 103, τ 513, 515 «αὐτάρ τοι» ἀλλ' ὅμως, Ο 45· β′.) εἰς ἔνδειξιν μεταβάσεως καὶ ἁπλῆς ἀκολουθίας, ὡς ὁ Δέ καὶ Ἀτάρ, ἔπειτα, δέ, Α 488, Γ 18, 315, Υ 38· ὅθεν συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἄρα» Β 103, ἢ «ἔπειτα» Β 406 κ. ἀ.

ΑὖΤΕ, ἐπίῤ. ποι. (ἐκ τοῦ αὖ καὶ τε)=Αὖ. 1) πάλιν, „πίσω" Α 202, 578 κ. ἀ. «τίπτ' αὖτε» διὰ τί πάλιν· Α 202 κ. ἀ. «πῇ δ' αὖτε» κ 281. (‖. Ἐν τούτοις τὸ «αὖτε» καὶ τῆς καθομιλουμ. τὸ „πάλιν" σημαίνει τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ λέγοντος διότι πάντοτε καὶ δὴ καὶ εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν γίνεται τὸ λεγόμενον). 2) πάλιν, ἀφ' ἑτέρου, δέ (autem, ἀντιθέτως δηλ. πρὸς τὸ προηγούμενον, Α 237, Δ 321 κ. ἄ. πλχ. ὅθεν συνάπτεται μετὰ τοῦ Δέ «δ' αὖθ'» Α 370· τίθεται μετὰ τὸν Μὲν ἀντὶ τοῦ Δέ, Γ 234, 237, 241, χ 5· σημαίνει δὲ καὶ τὴν μετάβασιν καὶ ἀκολουθίαν, ὡς ὁ «δέ, αὐτάρ, ἀτάρ» π. χ. «Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν—Αἰνείας» Β 820 κ. ἀ.

ἈΫΤΈΩ [⏑–..], ποι. (ἀΰω), μόν. κατ' ἐνες. χ παρατ. 1) μεγαλοφώνως καλῶ, „φωνάζω" *Ἰλ. Υ 50, Φ 582 κ. ἀ. «τινά» Λ 252. 2) ἐπὶ πραγμάτων ἠχῶ, ἠχολογῶ, „βροντῶ" Μ 160.

ἈΫΤΉ [⏑–.], ἡ, ποι. (ἀΰω) φωνή, κραυγή,

ζ 122, Λ 466 (ὅπου ὁ Οὐόλφ. γράφ. «φωνή»)· ἰδίως ἡ πολεμικὴ κραυγή, ἀλαλαγμός, Ο 178 κ. ἀ., συνάπτεται μετὰ τοῦ «πτόλεμος» Ζ 328 κ. ἀ. ὅθεν καὶ ἡ μάχη αὐτή, Λ 383.

ΑΥΤΗΜΑΡ, ἐπ. ἐπίρ. (αὐτό, ἦμαρ) τὴν αὐτὴν ἡμέραν, αὐθημερόν, Α 81, Σ 450. γ 311.

ΑΥΤΙΚΑ [.⏑⏑], ἐπίρ. (αὐτός), εὐθύς, ἀμέσως, εἰς τὴν στιγμήν, πολλάκις «αὐτίκα νῦν» „τώρα εὐθύς“ ι 356 κ. ἀ. «μάλ' αὐτίκα» κ 111· «αὐτίκ' ἄρα, αὐτίκ' ἐπεί» εὐθύς, εὐθὺς ἀφ' οὗ· «αὐτίκ' ἔπειτα» ἀμέσως μετὰ ταῦτα, Β 322· «αὐτίκα καὶ μετέπειτα» τώρα εὐθὺς καὶ μετέπειτα, ξ 403· μετὰ μετοχῆς, οἷον «αὐτίκ' ἰόντι» εὐθὺς μετὰ τὴν ἀναχώρησίν σου, β 367, ρ 327. —Πολλάκις τίθεται ἀσυνδέτως πρὸς τὰ προηγούμενα Β 442, ι 156 κ. ἀ.

ΑΥΤΙΣ, ἐπίρ. Ἰων. καὶ Δωρ. ἀντὶ τοῦ αὖθις (κατ' ἐπέκτ. ἐκ τοῦ ΑΥ). 1) πάλιν, „πίσω“, Β 208 κ. ἀ. (‖. συνάπτονται εἰς ἐπίτασιν τῆς ἐννοίας μετὰ τοῦ «πάλιν» ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „πίσω πάλιν“) οἷον «πάλιν αὖτις ἀποφέρειν» Ε 257 (ἔνθα ἐπαυξάνει τὴν ἐπίτασιν καὶ ἡ Ἀπό)· «ἐλεύσομαι αὖτις» Μ 369, Ν 753 κ. ἀ. 2) ἀκολούθως, εἰς τὸ μέλλον, Α 140, Γ 440.

ΑΫΤΜΉ [⏑..], ἡ, ἐπ. (ἄω, αὔω). 1) ἀναπνοή, πνοή, ἄνεμος, περὶ ἀναπνοῆς τῶν ἀνθρώπων, Ι 609, Κ 89· περὶ τοῦ πνεύματος, ἀέρος τῶν φυσῶν, Σ 471, περὶ ἀνέμων, λ 400, 407. 2) ἀτμός, ἀτμίς, καπνός, Ξ 174, μ 369· φλογώδης καπνός, φλόξ, ὁ ἐν Μακεδονίᾳ λεγόμενος ἰδίως εἰς ταύτην τὴν σημ. „λαμνός“ (ἐκ τοῦ λάμπω) Φ 366, γ 289, ι 389.

ΑΫΤΜΉΝ [⏑..], **ΕΝΟΣ**, ὁ, ἐπ.=ΑΫΤΜΉ, Ψ 765, π 290.

ΑΥΤΟΔΙΔΑΚΤΟΣ [..⏑..], **ΟΝ** (αὐτός, διδάσκω), ὁ αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ διδαχθείς, χ 347 †.

ΑΥΤΌΔΙΟΝ, ἐπίρ. εὐθύς, ἀμέσως, πάραυτα, θ 449 †. (Ἤτοι ἐκ τοῦ αὐτὸς καὶ ὁδός, οἱονεὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ὁδοῦ, ἢ, πολὺ πιθανώτερον, κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ αὐτός, ὡς τὸ «μαψίδιος» ἐκ τοῦ «μάψ»).

ΑΥΤΌΘΕΙΕΣ, ἐπίρ. (αὐτό, ἔτος) κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, τουτέστιν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους, γ 322 †.

ΑΥΤΌΘΕΝ, ἐπίρ. (αὐτός) σημ. τὴν ἀπό τινος διαστελλομένου τόπου κίνησιν, „αὐτοῦθε, ἀπ' αὐτοῦ“ Υ 120· συνήθ. μετὰ προθ. «αὐτόθεν ἐξ ἑδρέων» ἀπ' αὐτοῦ (ἀπὸ τὰς ἕδρας) ὅπου ἐκάθηντο, τουτέστιν ἐξ αὐτῶν τῶν ἑδρῶν, ν 56, «αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος», φ 420, Τ 77.

ΑΥΤΌΘΙ, καὶ πρὸ φων. **ΑΥΤΌΘ'**, ἐπίρ. (αὐτός) σημ. τὴν ἔν τινι διαστελλομένῳ τόπῳ στάσιν, „αὐτοῦ“ Γ 428, ι 496 κ. ἀ. πολλάκις ἕπεται περαίτερός τις προσδιορισμός, οἷον ι 29· «παρ' αὐτόθι» (σημ. ἐπὶ τόπου ὅ,τι τὸ «παραυτίκα» ἐπὶ χρόνου) αὐτοῦ πλησίον, Ψ 147.

ΑΫΤΟΚΆΝΗΣ [..⏑.] ὄρος, τό, ἀκρωτήριον τῆς ἐν Ἀσίᾳ Αἰολίδος, οὐ μακρὰν τῆς Φωκαίας, Υ. Ἀπ. 35. Ὁ Ἴλγεν διώρθωνεν Ἀκροκάνης, ἐννοῶν διὰ τοῦτο τὸ παρὰ Στράβ. 13, 1, 2. 51. 68 Κάναι λεγόμενον.

ΑΥΤΟΚΑΣΙΓΝΉΤΗ, ἡ (αὐτός, κασιγνήτη), ποι. ἡ γνησία ἀδελφή, κ 137 †.

ΑΥΤΟΚΑΣΊΓΝΗΤΟΣ, ὁ (αὐτός, κασίγνητος), ποι. ὁ γνήσιος ἀδελφός, αὐτάδελφος, Ἰλ. Β 706, Γ 238 κ. ἀ.

ΑΥΤΌΛΥΚΟΣ [..⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς Χιόνης ἢ Φιλωνίδος, πατὴρ τῆς Ἀντικλείας, πάππος τοῦ Ὀδυσσέως, κατοικῶν ἐν τῷ Παρνασσῷ, περιβόητος διὰ τοὺς δόλους αὐτοῦ καὶ τὰς πανουργίας, τ 394 ἑξ. Ἔκλεψε τὴν περίφημον περικεφαλαίαν τοῦ Ἀμύντορος τοῦ ἐξ Ἐλαιῶνος, «πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσας» Κ 267. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Ἰθάκην ἔδωκε τὸ ὄνομα εἰς τὸν ἔγγονον αὐτοῦ Ὀδυσσέα, ὑποσχεθεὶς καὶ δῶρα εἰς αὐτὸν νὰ δώσῃ ὁπόταν ἡβήσῃ, τ 409 ἑξ.

ΑΥΤΌΜΑΤΟΣ, **Η**, **ΟΝ** (αὐτός, μέμαα), αὐτοκίνητος, αὐθόρμητος, ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ πράττων τι Ἰλ. Β 408, Ε 749· οὕτως κεῖται ἐπὶ τῶν θαυμασίων τριπόδων τοῦ Ἡφαίστου, τῶν αὐτοκινήτων, Σ 376.

ΑΥΤΟΜΈΔΩΝ, **ΟΝΤΟΣ**, ὁ (αὐτός, μέδων), υἱὸς τοῦ Διώρους, ἡνίοχος τοῦ Ἀχιλλέως, Σκύριος, Ι 209, Ρ 429.

ΑΥΤΟΝΌΗ, ἡ, θεραπαινὶς τῆς Πηνελόπης, σ 182.

ΑΥΤΌΝΟΟΣ, ὁ. 1) Ἀχαιός τις ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Λ 301. 2) εἷς τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 694.

ΑΥΤΟΝΥΧΊ [..⏑-], ἐπ. ἐπίρ. (αὐτός, νύξ), κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα, Ἰλ. Θ 197 †.

ΑΥΤΟΠΡΕΠΉΣ, **ΕΣ** (αὐτός, πρέπω), ἡμαρτημένη γραφὴ ἐν Υ. Ἑρμ. 86. Τὰς διαφόρους αὐτῆς διορθώσεις (πάσας ἀνεπαρκεῖς) ἴδε παρὰ τῷ νεωτάτῳ ἐκδότῃ τῶν Ὕμνων Βαουμεϊστέρῳ ἔνθ. ἀ.

ΑΥΤΌΣ, **Ή**, **Ό**. Α΄.) αὐτός, αὐτὸς ὁ ἴδιος „ἀτός“ (πάντοτε μετὰ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ κατ' ὀνομ. „ἀτός μου, -σου, -του· ἀτοί μας, -σας, -των“)· τίθεται 1) κυρίως πρὸς ἀντιδιαστολὴν προσώπου τινὸς ἀπὸ παντὸς ὅ,τι ἐκτὸς αὐτοῦ ὑπάρχει· οἷον «αὐτοί» περὶ τῶν ναυτῶν ἀντιθετικῶς πρὸς τὰ πλοῖα, Η 338, «αὐτός» περὶ τοῦ δεσπότου ἀντιθετικῶς πρὸς τὸν δοῦλον, ἢ τοῦ ἄρχοντος πρὸς τοὺς ὑπηκόους, Ζ 18, Θ 4· περὶ τῶν γονέων ἀντιθ. πρὸς τὰ τέκνα, Β 317, Γ 301, Υ. Δήμ. 2· περὶ τοῦ σώματος ἀντιθετικῶς πρὸς τὴν ψυχήν, Α 4, περὶ τοῦ θεοῦ Ἡρακλέους ἀντιθετικῶς πρὸς τὸ εἴδωλον αὐτοῦ, λ 602· κ. ἄ. τ.—ὅθεν 2) κατὰ τὴν ἑκάστοτε ποιότητα τῆς ἀντιθέσεως σημαίνει ἔννοιας, τὰς ὁποίας αἱ νεώτεραι γλῶσσαι ἐκφράζουσι δι' ἄλλων λέξεων, οἷον· ἀ.) μάλιστα, „κἄν“ «οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης» οὔτε αὐτῆς κἂν τῆς Ἑκάβης, Ζ 451 κ. ἀ. β΄.) ἀκριβῶς, „σωστά, ἴσα“ «ὑπὸ λόφον αὐτόν» ἀκριβῶς ὑπὸ τὸν λόφον, Ν 615 κ. ἀ. γ΄.) μετὰ τῆς προθ. Σύν, μαζὶ μέ, μὲ ὅλον τό, «αὐτῇ σὺν φόρμιγγι» μὲ ὅλην τὴν φόρμιγγα, καθὼς τὴν ἐκρά-

τει, Ι 194, «αὐτῇ σὺν πήληκι» τὴν κεφαλὴν μὲ ὅλην τὴν περικεφαλαίαν, Ξ 498· πρβλ. ν 118· καὶ ἄνευ δὲ τῆς Σύν, «ἐν χερὶ θήσω δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν» θὰ ἐγχειρίσω δύω ἵππους μὲ ὅλην τὴν ἅμαξαν, ὁμοῦ μὲ τὴν ἅμ. Θ 290· ὡσαύτως Θ 24, Ψ 8, θ 186, υ 219· δ΄.) αὐθόρμητος, ἀφ' ἑαυτοῦ, „μόνος του", ἑκουσίως «ἀλλά τις αὐτὸς ἴτω» Ρ 254· «οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ παυέσθων» 6 168· έ.) καθ' ἑαυτόν, μόνος, Β 233, Θ 99, Ν 729, α 53, ξ 8, ο 311.

3) Συναπτομένη μετὰ τῶν προσωπικῶν· ά.) ἀναδεικνύει αὐτάς, πᾶν ἄλλο πρόσωπον ἀποκλείουσα, «ἐγὼ αὐτός» Α 137 ἢ «αὐτὸς ἐγώ» ω 321 κ. ά. β΄.) ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσιν ἐκφράζει τὴν αὐτοπάθειαν, ὅτε συνήθως ἡ αὐτὸς τίθεται μετὰ τὴν προσωπικήν, «ὅστις κε τλαίη, οἵ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο» Κ 307, Γ 51, Π 47 κ. ά. (||. Ἐνταῦθα σημειωτέον ὅτι συντασσομένη μετὰ τῶν προσωπικῶν εἰς ἔνδειξιν αὐτοπαθείας οὐδέποτε συντίθεται οὕτως ὥστε ν' ἀποτελῇ μίαν λέξιν, ὡς ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ· ὅθεν «ἐμὲ αὐτόν, σοὶ αὐτῷ» οὐδέποτε δὲ: ἐμαυτόν, σεαυτῷ). Ἐνίοτε δὲ μόνη ἡ αὐτὸς ἐκφράζει ὅ,τι καὶ μετὰ τῆς προσωπικῆς συναπτομένη, οἷον «αὐτὸν ἐλέησον, Ω 503 «ἄχος περὶ τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων» ἀντὶ τοῦ: περὶ ἐμοῦ τ' αὐτοῦ, φ 249. (Ἐνταῦθα δὲν καταλέγονται αἱ περιστάσεις, ἐν αἷς ἡ προσωπικὴ ἀντωνυμία παραλείπεται ὡς περιλαμβανομένη ἐν τῷ ῥήματι καὶ ὑπὸ τῆς καταλήξεως αὐτοῦ ἱκανῶς ἀναπληρουμένη, οἷον «αὐτὸς ἐν κλισίῃσιν ἧσθαι λιλαίομαι» Ν 252· ὡσαύτως Η 332, Ρ 332 «αὐτοὶ τρεῖτ' ἄσπετον» κ. ἄ.). 4) Ἐνίοτε τίθεται μετὰ τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν ἡ αὐτός κατὰ γεν. πτῶσιν, ἵνα μᾶλλον ἀναδείξῃ τὸν κτήτορα· (||. ἢ ὀρθότερον ὅταν ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ταὐτοπροσωπῇ πρὸς τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, τουτέστιν ἐπὶ αὐτοπαθείας)· «τὰ σ' αὐτῆς (σὰ αὐτῆς) ἔργα κόμιζε» τὰ ἴδιά σου ἔργα, „τὴν δική σου τὴν δουλειά" κύτταζε, Ζ 490 «αὐτῶν σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο» ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν ἁμαρτιῶν, α 7 (ὅπου τινὲς γράφουσιν αὐτοὶ κατὰ τὸν ς. 33 κ. ἀ.).

Β΄.) Σημαίνει τὴν ταὐτότητα, ὁ αὐτός, „ὁ ἴδιος" Μ 225, θ 107, κ. ἀ. Τὸ δὲ ἄρθρον ἔχει σπανίως παρ' Ὁμ. Α 338, Ζ 391, η 55, 326.

Γ΄.) Ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσι σπανίως εὑρίσκεται παρ' Ὁμ. μὲ τὴν αὐτὴν σημ. ὡς καὶ παρὰ τοῖς μετέπειτα, ἀντὶ τοῦ τῆς καθομιλουμένης „του, της, τον, την, των, τους, τας" (ἐπειδὴ ἀντὶ τούτου εἶνε ἐν χρήσει αἱ πλάγιαι πτώσεις τοῦ «ὁ, ἡ, τό» ἢ αἱ προσωπικαὶ «οὗ, οἵ, ἕ» ἐν τῇ αἰτ. προσέτι καὶ τὸ «μίν») οἷον Ξ 457, π 370. (||. Ἀλλ' ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ διωρθώθη ἡ αἰτιατ. «αὐτόν» ἡ καὶ ἄλλως παρέλκουσα εἰς τὸ ἐπίῤ. αὐτοῦ, ὅ ἐ. ἑνὶ πόντῳ). Μόνον ἐν τῇ Μ 204 γραμματικοί τινες ἀρχαῖοι ἐξέλαβον αὐτὴν εἰς τοιαύτην σημασίαν καὶ ἔγραψαν ὡς ἐγκλιτικὴν «κόψε γάρ αὐτον ἔχοντα», ὥστε νὰ θεωρῆται ὡς ἀντικείμενον τοῦ «ἔχοντα», ||. ἀλλὰ εἶνε περιττὸν κατὰ τὸν Δινδόρφιον νὰ παραδεχθῶμεν τὴν μοναδικὴν ταύτην περίστασιν, δυνάμενοι ὀρθῶς νὰ ἑρμηνεύσωμεν: αὐτὸν τὸν ἔχοντα, αὐτὸν τὸν ἴδιον ὅστις τὸν ἐκράτει.

Δ΄.) Ἐν ταῖς παρ' Ὁμ. εὑρισκομέναις συνθέσεσι σημ. ά.) ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐξ ἰδίας δυνάμεως, οἷον «αὐτόματος, αὐτοδίδακτος»· β΄.) ἀποκλεισμὸν παντὸς ἀλλοτρίου καὶ ἑτερογενοῦς, μόνον, ἐξ ὁλοκλήρου, οἷον «αὐτοσχεδίη, αὐτοχόωνος»· γ΄.) ταὐτότητα, οἷον «αὐτόετες, αὐτονυχί»· ὡσαύτως καὶ «αὐτοκασίγνητος» ἀδελφὸς ἐκ τῆς αὐτῆς μητρὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πατρός.

ΑΥΤΟΣΤΑΔΙΗ [..˘..], ἡ, ἐπ. (αὐτός, στάδιος), ἡ ἐκ τοῦ πλησίον μάχη, καθ' ἣν τις μόνος πρὸς μόνον ἵσταται, συμπλοκή, ἡ ἐκ τοῦ συστάδην μάχη, Ν 325 †.

ΑΥΤΟΣΧΕΔΆ [...˘], ἐπίῤ.=**ΑΥΤΟΣΧΕΔΌΝ**, Π 319 †.

ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΗ, ἡ, παρ' Ὁμ. 1) ἡ ἐκ τοῦ συστάδην μάχη, ἡ συμπλοκή, μόνον κατὰ δοτ. καὶ αἰτ. οἷον «αὐτοσχεδίῃ μῖξαι χεῖράς τε μένος τε» ἐκ τοῦ συστάδην (ἐκ τοῦ πλησίον) νὰ συμπλέξωμεν χεῖρας καὶ ῥώμην, Ο 510· «αὐτοσχεδίην πλήσσειν, βάλλειν, οὐτάζειν τινά» ἐκ τοῦ πλησίον, διὰ τῶν ἀγχεμάχων ὅπλων, Μ 192, Ρ 294, λ 536. 2) «ἐξ αὐτοσχεδίης» αὐτοσχεδίως, ἐκ τοῦ προχείρου, Ὑμ. Ἑρμ. 55. Ἐκ τοῦ

ΑΥΤΟΣΧΕΔΌΝ, ἐπ. ἐπίῤ. (αὐτός, σχεδόν), ἐξ ὁλοκλήρου πλησίον, πολλὰ πλησίον, comminus, οἷον «μάχεσθαι» στῆθος πρὸς στῆθος μάχ. Ο 386, «οὐτάζεσθαί τινα» ἐν συμπλοκῇ πληγώνω τινά, Ρ 273, χ 293· «ὁρμᾶσθαι» Ν 496.

ΑΥΤΟΥ̃, ἐπίῤ. τοπικὸν (κυρ. γεν. τοῦ αὐτός)· 1) „αὐτοῦ", ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, πολλάκις μετά τινος περαιτέρου προσδιορισμοῦ, «αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ» Β 237, «αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ» κ 96, «αὐτοῦ παρὰ κλισίῃσιν» Ο 656 «αὐτοῦ ἔνθα» αὐτοῦ δά, Θ 207 «κεῖθι αὐτοῦ» Υ. Ἀπ. 374, «που αὐτοῦ ἀγρῶν» αὐτοῦ κάπου εἰς τοὺς ἀγροὺς, δ 639, «αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς» ἐκεῖ δὰ ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του, θ 68. 2) χρονικῶς (ὡς καὶ τὸ Γερμ. auf der Stelle='ς τὸν τόπον, μετέπεσεν ἐκ τῆς τοπικῆς εἰς χρον. σημ.) εὐθύς, ἀμέσως, πάραυτα, Ο 349, Φ 425, 6 250, ι 303, ω 471.

ΑΥΤΌΦΙ, ΑΥΤΌΦΙΝ, ἐπικ. γεν. καὶ δοτ. ἑνικ. καὶ πληθ. τοῦ αὐτός, πάντοτε μετὰ προθ. «ἀπ' αὐτόφιν»=ἀπ' αὐτῶν, Λ 44, «παρ' αὐτόφι»=παρ' αὐτῆς, Μ 302, Ν 42, «ἐπ' αὐτόφιν εἵατο» ὅ ἐ. ἐπ' αὐτῶν (=ἐφ' ἑαυτῶν) ἐκάθηντο, καθ' ἑαυτούς, τουτέστιν ἕκαστος ἐν τῇ ἑαυτοῦ χώρᾳ, εἰς τὸν τόπον του, Υ 255.—Ἀντὶ ἐπιῤ.=αὐτοῦ ἐκλαμβάνεται ὑπό τινων (καὶ ὑπὸ τοῦ Σχολ.) τὸ «παρ' αὐτόφιν» Υ 140, Ψ 640· ἀλλ' ὀρθότερον κατ' ἄλλους=παρ' αὐτοῖς.

Ἀντίφονος, ὁ, Θηβαῖός τις, πατὴρ τοῦ Πολυφόντου, Δ 395.

ΑΥΤΟΧΟΩΝΟΣ, ον, ἐπ. = αὐτόχωνος κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ: αὐτοχόανος (ἐκ τοῦ χοάνη, συνηρ. χώνη) αὐτόχυτος, μόνον (τουτέστι χονδρά) χυμένος, οἷος ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χοάνης, ἄνευ τινος περαιτέρας διὰ τῆς σμίλης ἐπεξεργασίας (κατ' ἄλλους δὲ στερεός, „ἀτόφυος" = αὐτοφυής, massif, οὐχὶ κενός) οἷον «σόλος» Ψ 826 †.

ΑΫΤΩΣ ἢ ΑΫΤΩΣ, ποι. 1) οὕτως, ἀκριβῶς οὕτως, κατ' αὐτὸν τοῦτον τὸν τρόπον, hoc ipso modo, «αὔτως ὥστε γυναῖκα» X 125, ὅθεν ἐπικ. «ὣς (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. καὶ ὁ Ἀμεῖς γράφ. ὧς;) δ' αὔτως;» (ὁ Βέκκ ἐν τῇ Β'. γράφει ἐν τῇ φράσει ταύτῃ αὐτῶς) = ὡσαύτως, Γ 339, γ 64 κ. ἀ. 2) οὕτως; ὡς μέχρι τοῦδε, πάντοτε ἀκόμη οὕτως, „πάντα ἔτσι" σχετικῶς πρὸς προηγουμένην τινὰ κατάστασιν, Σ 338, ν 336, υ 130 (‖. ἂν καὶ δύνανται τὰ χωρία ταῦτα καὶ κατὰ τὴν 4) σημ. νὰ ἑρμηνευθῶσι)· ἀκριβέστερον ὁρίζεται διὰ τοῦ «ἔτι», «λέοντος, λευκὸς ἔτ' αὔτως;» Ψ 268, πρβλ. Ω 413. 3) οὕτως ὅπως ἔχω, σχετικῶς πρὸς τὴν παροῦσαν κατάστασιν, «ἀλλὰ καὶ αὔτως ἀντίον εἶμ' αὐτῶν» καὶ ἔτσι καθὼς εἶμαι, Ε 255· «ἀλλ' αὔτως ἐπὶ τάφρον ἰών» ἀλλ' ἔτσι καθὼς εἶσαι, ἄοπλος, Σ 198· «δίδωμι δέ σοι τόδ' ἄεθλον αὔτως;» χωρὶς ν' ἀγωνισθῇς, Ψ 620, πρβλ. ζ 143 (ὅπου ἀναφέρεται εἰς τὸ ἑπόμενον «ἀποσταδά» οὕτως ὅπως ἦτο μακράν), μ 284. Συχνὴ ἡ φρ. «καὶ αὔτως» καὶ ἄλλως, καὶ ἄνευ τούτου, Α 520, Ι 599· ὅθεν 4) οὕτως, ἁπλῶς, χωρὶς τινος λόγου, „ἔτσι" οἷον «ἔμ' αὔτως ἧσθαι δευόμενον» νὰ κάθωμαι ἔτσι μὲ τὰ χέρια ἀδειανά, Α 133· (‖. τὸ παράδειγμα τοῦτο δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα, μάλιστα δὲ κατὰ τὸ ζ 143) «ἀλλ' αὔτως ἄχθος ἀρούρης» ἀλλ' ἔτσι μόνον ἕνα βάρος τῆς γῆς, υ 379, πρβλ. δ 665, ξ 151, π 313· ἐνταῦθα μᾶλλον ἀνήκει τὸ ἀνωτέρω «ἣ κεῖται αὔτως ἀκηδής» υ 130· πολλάκις συνάπτεται μετ' ἄλλων ἐπιρρ. οἷον «μάψ, ἀκλεὲς αὔτως κτλ.» ὅθεν σημ. καὶ ματαίως, εἰς μάτην, „ἔτσι" «αὔτως ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν» Β 342, πρβλ. Λ 388, Ο 342, Π 117, Φ 106. (Οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοὶ διακρίνουσι τὸ αὔτως = μάτην ἀπὸ τοῦ αὕτως = οὕτως, πρβλ. Σχολ. εἰς Α 133 καὶ τὸ ΜΕ· ὁ δὲ Βούττμαννος γράφει πανταχοῦ αὕτως, ὅπερ θεωρεῖ ὡς ἕτερον τύπον τοῦ: οὕτως· τοὐναντίον δὲ ὁ Ἔρμαννος καὶ Θήρσιος παραδέχονται ὡς ὀρθὸν τύπον μόνον τὸ αὔτως, ὡς ἐπίρ. ἐκ τοῦ: αὐτὸς μὲ Αἰολ. τονισμόν, καὶ οὕτως ἔγραψαν ὁ Σπίτζν. καὶ Βέκκ. ἐν τῇ Α'. ἐκδ. ὁ δὲ Οὐόλφιος ἐν μὲν τῇ Ἰλ. ἔγραψεν: αὔτως, ἐν δὲ τῇ Ὀδ.: αὕτως. Ὁ δὲ Δοιδερλ. νομίζει ὅτι εἶνε δύω ὁμόφωνοι μέν, κατὰ δὲ τὴν παραγωγὴν καὶ σημασίαν διάφοροι λέξεις, ἡ μὲν ἐκ τοῦ αὐτός, σημαίνουσα τό: οὕτως, ἢ οὕτως ὅπως μέχρι τοῦδε, ἀλλ' οὐδέποτε τό: ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν· ἡ δὲ ἐκ τοῦ ἀχρ. αὐατός, ὅπερ ἐκ τοῦ ἄτη, καὶ σημ. τὸ ἀνάρμοστον καὶ ἡμαρτημένον, τὸ ἄκαρπον καὶ ἐψευσμένον, τὸ μάταιον. ‖. Ἀπίθανον).

ΑΥΧΕΝΙΟΣ, Η, ΟΝ, εἰς τὸν αὐχένα ἀνήκων, «τένοντες», τέν. τοῦ αὐχένος, γ 450 †.

*ΑΥΧΕΩ, καυχῶμαι, ἀλαζονεύομαι, «ἐπί τινι» Βατρ. 57 (συγγ. τῷ εὔχομαι).

ΑΥΧΗΝ, ΕΝΟΣ, ὁ, τράχηλος, „σνίχι", τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ λαιμοῦ τῶν τε ἀνθρώπων, οἷον Ε 147, Ρ 49, ι 372 κ. ἀ. καὶ τῶν ζώων, οἷον Ε 161. (Κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον ἐκ τοῦ αὐχέω. ‖. Εὐλογώτερον ἐκ τοῦ ἁπλοῦ ἔχω (= veho Λατ., vah Σανσκρ.) εἰς τὴν σημ. τοῦ ἀνέχω. Ἀλλ' οὐδὲ ταύτην τὴν ἐτυμολ. θεωρεῖ ἀναμφίβολον ὁ Κούρτιος).

ΑΥΧΜΕΩ (αὐχμή) κυρ. εἶμαι ξηρός, ἔπειτα εἶμαι αὐχμηρός, (οἱονεὶ ἄπλυτος) ῥυπαρός, Λατ. squalere, ω 250 †.

*ΑΥΧΜΗΕΙΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ (αὐχμή) = αὐχμηρός, ῥυπαρός, Ὕμ. 18, 6.

1. **ΑΫ́Ω**, ποι. κυρ. ξηραίνω, ἔπειτα ἀνάπτω, „ἀναύω" (ἢ καὶ „ἀνάβω"), παίρνω φωτιά, «ἵνα μή ποθεν ἄλλοθεν αὖῃ» πῦρ δηλ., ἵνα μὴ ἀναγκασθῇ νὰ ἀνάψῃ φωτιὰν ἀπὸ κανὲν ἄλλο μέρος, ε 490 †.

2. **ΑΫ́Ω**, παρατ. αὖον, ἀόρ. ἀ. τρισύλλαβος, ἤϋσα καὶ ἄϋσα [⏑–⏑]. 1) ἀμετ. ἀ.) „φωνάζω", βοῶ κραυγάζω „χουϊάζω", πολλάκις μετὰ τῶν ἐπιρρ. «μακρόν, μέγα, δεινόν» Γ 81, Θ 160, Ξ 147 κ. ἀ. «ἐπὶ μακρὸν ἄϋσαν» ζ 117· «φωνῇ ἤϋσεν» μὲ (δυνατὴν) φωνὴν ἐφώναξε, ω 530· β'.) ἐπὶ ἀψύχων πραγμάτων, ἠχῶ, ἠχαλογῶ, βροντῶ, Ν 409, 441. 2) σπαν. μεταβατικῶς, καλῶ τινα μεγαλοφώνως, „φωνάζω" Λ 461, Ν 477, ι 65.

ΑΦ-ΑΙΡΕΩ καὶ ποι. ἀπο-αιρέω, Α 230, 275, (‖. ἔνθα τονιστέον ὄχι: ἀποαίρεο, ἀλλ' ἀποαιρέο Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἀποαιρέεο = ἀφαιροῦ, προστακτ.) μέλ. ἀφαιρήσω, ἀόρ. ἀφεῖλον καὶ μετοχ. ἀφελών, μέσ. μέλ. ἀφαιρήσομαι, μέσ. ἀόρ. β'. ἀφειλόμην καὶ ἐπ. ἀφελόμην. 1) Ἐνεργ. ἀφαιρῶ, σηκώνω, «θυρεόν» ι 313, «σῖτον ἠδὲ τραπέζας» τ 61· ὡσαύτως καὶ μετὰ δοτ. προσ. οἱονεὶ χαριστικῆς «τινὶ σῖτον» ξ 455. 2) Μέσ. ἀφαιρῶ τι πρὸς ὄφελός μου, «τεύχεα ὤμοιιν» Ν 511. Ἰδίως: β'.) ἀφαιρῶ τι παρανόμως, βιαίως ἁρπάζω, «τί» Ψ 544, «τινός τι» Ε 673, 691, Ι 335. (Ἐν τούτοις τοῖς χωρ. ἐν τμήσει) χ 219, «τινὰ κούρην» Α 275, «τινὰ κῦδος» Χ 18, «τινὶ γέρας» Α 161, «τινὶ νόστιμον ἦμαρ» α 9, μεταφ. «νόστον, νίκην» Π 82, 689.

ΑΦΑΛΟΣ [.⏑.], ΟΝ, ἄνευ φάλου (ὅπ. ἴδ.) τουτέστιν ἄνευ μεταλλίνης προβολῆς, πρβλ. λ. **ΑΜΦΙΦΑΛΟΣ**. (Κατ' ἄλλους δὲ ἄνευ ὀμφαλῶν ἢ ἀσπιδισκίων, κατὰ τὸν Βούττμαννον ἄνευ τόξου μεταλλίνου)· «κυνέη» Κ 258 †.

ΑΦ-ΑΜΑΡΤΑΝΩ [.⏑...], μόνον ἐπ. ἀόρ. β'. ἀφάμαρτον καὶ ἀπήμβροτον, Ο 521, Π 466. 1)

ἀποτυγχάνω, ἀστοχῶ, «τινός», ἰδίως ἐπὶ βελῶν, ἀκοντίων κ.τ.λ. Θ 119 κ. ἀ. 2) χάνω ὅ,τι ἔχω, στεροῦμαι, μετὰ γεν. *Ἰλ. Ζ 411, Χ 505 (ἐν τμήσ.).

ἈΦΑΜΑΡΤΟΕΠΉΣ [.⏑...], ΕΣ, ἐπ. (ἔπος) = ἈΜΑΡΤΟΕΠΉΣ, ὅπ. ἴδε, Γ 215 †.

ἈΦ·ΑΝΔΆΝΩ, ποι. δὲν ἀρέσκω, ἀπαρέσκω, «τινί» Π 387 †.

ἌΦΑΝΤΟΣ, ΟΝ (ἀ, φαίνω) „ἄφαντος“: ὅστις δὲν ἀφίνει οὐδὲν ἴχνος, οὐδεμίαν μνήμην. *Ἰλ. Ζ 60, Υ 303.

ἌΦΑΡ [⏑⏑], ἐπίῤῥ. ποι. (κατά τινας ἐκ τοῦ ἅπτω καὶ ἄρα, ἢ ἐκ τοῦ αἶψα καὶ ἄρα, κατ' ἄλλους ἐκ τῆς ἀπὸ καὶ ἄρα· ‖. ἀξιοσημείωτος εἶνε ἡ μεγίστη ὁμοιότης τοῦ χρονικοῦ τούτου ἐπιῤῥ. πρὸς τὸ τῆς Ἀλβανικῆς γλώσσης τοπικὸν «ἄφαρ» = πλησίον, πρβλ. περὶ τῆς συγγενείας τῶν δύω τούτων κατηγοριῶν τὰς λ. ΑΫ̔ΘΙ καὶ ΑΙΤΟΪ̃) εὐθύς, ἀμέσως, αἴφνης, ἐν τῷ ἅμα, Α 349, Υ 405 κ. ἀ. Εἴς τινας περιστάσεις σημ. τὸ «ἄφαρ» εὐθύς, ἀμέσως, τουτέστιν ἄνευ πολλῆς σκέψεως καὶ ἀμφιβολίας, βεβαίως, ἀναμφιβόλως, οἷον β 169, Ρ 417· «ἄφαρ αὐτίκα» ἀμέσως τώρα Ψ 593. (Ἡ λ. φυλάττει πανταχοῦ τὴν ἔννοιαν τῆς ταχύτητος, τοῦ αἰφνηδίου, τῆς ἀμέσου παρακολουθήσεως· ὅπου δὲ οἱ ἑρμηνευταὶ ἡρμήνευσαν διὰ τοῦ: ἔπειτα, μετὰ ταῦτα, οἷον Λ 418, β 95, ἡμάρτησαν· ὡσαύτως δὲ καὶ ὅπου ἡρμήνευσαν διὰ τοῦ: ἀδιακόπως, οἷον Ψ 375· διότι καὶ ἐν τούτοις καὶ ἐν τῷ Ν 814 «ἄφαρ δέ τε χεῖρες ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἧμιν» σημ. τὸ ἀμέσως, εὐθύς, ἑτοίμως. Συνήθως τίθεται ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἑπομένου τοῦ Δέ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἄνευ Δὲ ἐν ἀρχῇ ἀποδόσεως, Ψ 593, θ 409).

ἈΦΑΡΕΎΣ, ΗΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Καλήτορος, ὑπὸ τοῦ Αἰνείου φονευθείς, Ι 83, Ν 541.

ἈΦ·ΑΡΠΆΖΩ, ἀόρ. ἐπικ. ἁφάρπαξα, ἁρπάζω ἀπό τινος (ὑψηλότερον κειμένου πρὸς τὰ κάτω) «κόρυθα κρατός» Ν 189 †.

ἈΦΆΡΤΕΡΟΣ, Η, ΟΝ, ἐπ. (συγκρ. ἐκ τοῦ ἐπιῤῥ. ἄφαρ) ταχύτερος, «ἵπποι» Ψ 311 †.

ἈΦΑΥΡΌΣ [⏑..], Ή, ΌΝ, ἀσθενής, ἀδύνατος, ὀλιγοδρανής, «παῖς» μικρὸ παιδί, ἑπομ. ἀδύνατον, Η 235· συνηθέστερον τὸ συγκρ. -ΌΤΕΡΟΣ, Η 457, Μ 458 ϗ τὸ ὑπερθ. -ΌΤΑΤΟΣ, Ο 11, υ 110. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος· κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ αὔω, αὕω, ἀφαύω· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ παῦρος, φαῦρος· κατὰ τὸ ΜΕ ἐκ τοῦ φάω, οἱονεί: ἀφανής, evanidus).

ἈΦΆΩ, ἐπ. (ἀφή, ἅπτω), ψηλαφῶ, „πασπατεύω“ διὰ τῶν χειρῶν ἐξετάζω, «ἀσπίδα» Ζ 322 †. (μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἐνεστ. «ἀφόωντα» κατ' ἐπ. ἐπέκτ. ἀντὶ τοῦ: ἀφῶντα. Κατὰ δὲ τὸν Ἀπολλών. καὶ πολλὰ τῶν ἀντιγράφων ψιλοῦται: ἀφ.).

ἌΦΕΙΔΑΣ, ΑΝΤΟΣ, ὁ, (ἐκ τοῦ α καὶ φειδω, οἱονεί: ἀφειδής) υἱὸς τοῦ Πολυπήμονος ἐξ Ἀλύβαντος, πατὴρ τοῦ Ἐπηρίτου, ὃν προσεποιήθη ὁ Ὀδυσσεύς, ω 305.

ἈΦΕΊΗ, ἴδ. ἈΦΊΗΜΙ.

ἌΦΕΝΟΣ, τό, ἐπ. περιουσία, περίσσευμα, πλοῦτος, Ψ 299, ξ 99· συνάπτεται μετὰ τοῦ «πλοῦτος» Α 171. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος· ἀπίθανος ἡ τοῦ Ἀπολλων. καὶ Σχολ. ἐκ τῆς Ἀπὸ καὶ ἔνος, κυρ. «ἡ ἀπὸ ἑνὸς ἐνιαυτοῦ περιουσία»· οὐχὶ πιθανωτέρα ἡ τοῦ Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἀχρ. φάνος, φαντόν, κυρ. λάμψις, οὐδ' ἡ κατὰ τὸν Βούττμαννον συγγένεια πρὸς τὸ ἄφθονος. ‖. Πιθανωτέρα ἡ παρὰ τῷ Κουρτίῳ ἐκ τῆς ῥίζης ἀφ-(ενος ἢ ἄφ-νος) ἥτις σημαίνει πλοῦτον καὶ ἀναφαίνεται ἐν τοῖς ἐξῆς συγγενέσι: Σανσκρ. apnas πρόσοδος, περιουσία· Λατ. op-s, opes, opulentus, in-op s, cōpia (=co-op-ia).

ἈΦΈΞΩ καὶ ἈΦΕΞΟΜΑΙ, ἴδ. ἈΠΈΧΩ.

*ἈΦΗ̃ΛΙΞ, ΙΚΟΣ, ὑπὲρ τὴν (νεανικήν) ἡλικίαν, „γεροντοποιός“ Υ. Δήμ. 140.

ἌΦ·ΗΜΑΙ, ἐπ. (ἧμαι) κάθημαι μακράν, χωριστά, μόν. κατ' ἐνεστ. τῆς μετοχ. Ο 106 †.

ἈΦΉΤΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ, ἐπ. (ἀφίημι), ὁ ῥίπτων, ὁ τοξευτής, ὁ τοξότης, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, Ι 404 †. (Κατ' ἄλλους παράγεται ἐκ τοῦ ἀθροιστ. α καὶ φάω, φημί, ἑπομ.: ὁ εἰς πάντας προφητεύων).

ἌΦΘΙΤΟΣ [.⏑.], ΟΝ, ποι. (ἀ, φθίω) ἄφθαρτος, αἰώνιος, συνήθως περὶ παντὸς τοῦ ἐκ θεῶν προερχομένου, Β 46 κ. ἄ. ι 133· «μήδεα» αἰώνια (ἀμετάβλητοι, ἀλάνθαστοι) βουλαί Ω 88.

*ἌΦΘΟΓΓΟΣ, ΟΝ (ἀ, φθόγγος) ἄφωνος, Υ. Δήμ. 195.

*ἌΦΘΟΝΟΣ, ΟΝ (ἀ, φθόνος) ἄνευ φθόνου. 1) Ἐνεργ. ὁ μὴ φθονῶν, ἐλευθέριος, «δαίμων» Ὑμ. 30, 16. 2) Παθ. ὁ μὴ διὰ φθόνον ὀλίγος, ὁ δαψιλής, ἄφθονος, Υ. Ἀπ. 536.

ἈΦ·ΊΗΜΙ, παρατ. γ'. πληθ. ἀφίουν, ὡς ἐκ τοῦ ἀφιέω, μέλ. ἀφήσω, ἀόρ. ἀ. ἀφέηκα καὶ ἀφῆκα, ἀόρ. β'. δυϊκ. ἀφέτην, ὑποτ. ἀφέῃ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀφῇ, Π 590, εὐκτ. ἀφείην, ἀόρ. παθ. ἀφέθην Βατρ. 87. 1) Ἐνεργ. ἀποπέμπω, ἐκπέμπω, ῥίπτω, ἀφίνω, «τινά» ἐπὶ καλοῦ καὶ ἐπὶ κακοῦ, Α 25, «ἐπὶ νῆας ἀγορῆθεν» Β 263, ἰδίως «δόρυ, ἄκοντα, βέλος, ἔγχος» πολχ. παρ' Ὁμ. «κεραυνόν» Θ 133, «δίσκον» Ψ 432, πρβλ. 841, «χειρὸς ἄκοντα» ἀπὸ τῆς χειρὸς ῥίπτω τὸ ἀκόντιον, Φ 590· ἐν γένει ἀποβάλλω, «ἄνθος» περὶ τῆς ἀμπέλου, ἥτις μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ἄνθους μόλις ἀναφαίνει τὸν καρπόν, η 126· μεταφ. «δίψαν» Λ 642, «μένος» χάνω τὴν δύναμιν, Ν 444, Π 613. Παθ. «τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἵενται» ἀπ' αὐτοῦ (τοῦ ἀστέρος) ἐκπέμπονται πολλοὶ σπινθῆρες, Δ 77, Βατρ. 2) Μέσ. ἀφίνω ἐμαυτὸν ἀπό τινος, ἀφίνομαι, μετὰ γεν. «δειρῆς οὔπω ἀφίετο πήχεε» δὲν ἄφινε τοὺς βραχίονάς της ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ, ψ 240. (Τὸ ι εἶνε βραχύ, διὰ δὲ τῆς αὐξήσεως μακρόν, ἅπαξ δὲ καὶ ἄνευ ταύτης μακρόν, χ 251).

ἈΦ·ΙΚΆΝΩ [.⏑–.], ποι. μόνον ἐνεστ. καὶ παρατ.

=ΑΦΙΚΝΈΟΜΑΙ, ἔρχομαι ἀπό τινος τόπου ὁρμηθεὶς εἰς ἄλλον, φθάνω, ἐν τῇ 'Οδ. μετὰ αἰτ. τοῦ τέρματος τῆς κινήσεως, οἷον «ἑστίη, ἣν ἀφικάνω» ξ 159 κ. ἀ. ἐν δὲ τῇ 'Ιλ. μόνον «δεῦρο ἀφικ.» Ξ 44, καὶ μετὰ τῆς Πρὸς καὶ αἰτ. Ζ 388.

ΑΦ·ΙΚΝΈΟΜΑΙ, ἀποθ., μέλ. ἀφίξομαι, ἀόρ. ἀφικόμην, παρακ. ἀφῖγμαι, ἀπαρ. ἀφῖχθαι, ζ 297, ἔρχομαι ἀπό τινος τόπου ὁρμηθεὶς εἰς ἄλλον, φθάνω πρός τινα, ἢ εἴς τινα τόπον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετ' αἰτ. ἁπλῆς «μνηστῆρας» πρὸς τοὺς μν. α 332, «Σειρῆνας» μ 39, «νῆας» Ρ 454, «κλισίην» Λ 618 κ. ἄ. πολχ., σπανιώτερον μετὰ προθέσεων: «εἰς», Ω 431, ὃ 255 κ. ἀ. «ἐπί» Κ 281, Χ 208, «κατά» Ν 329, «ποτί τι» ζ 297, «ὑπὸ γαῖαν» υ 81, καὶ ἐπὶ ἐπιστροφῆς: ἔρχομαι εἰς τὸν τόπον, ὅθεν ἀνεχώρησα, κ 420, μ 345· μεταφ. ἐπὶ καταστάσεως «ἄλγος ἀφίκετό με» μὲ κατέλαβε, Σ 395.

ΑΦ·ΙΣΤΗΜΙ, ἀόρ. β'. ἀπέστην, παρακ. ἀφέστηκα καὶ κατὰ συγκοπ. β'. καὶ γ'. πληθ. ἀφέστατε, ἀφεστᾶσι, μετοχ. ἀφεσταώς, ὑπερσ. γ'. πληθ. ἀφέστασαν, μέσ. ἀόρ. ἀπεστησάμην. Α'.) Ἐνεργ. μεταβ. σταίνω μακράν· ἀλλὰ παρ' 'Ομ. μόνον ἀμετάβ. (ἐν τῷ β'. ἀορ., παρακ. καὶ ὑπερσ., οἵτινες κατὰ τὴν σημασίαν ἀνήκουσιν εἰς τὴν μέσην διάθ.) ἀφίσταμαι, στέκω μακράν, Δ 340, Ρ 375, λ 544· «οὐκέτι δηρὸν ἀφέστασαν» δὲν ἐστάθησαν ἐπὶ πολὺν χρόνον μακρὰν ἀλλήλων, ὅτε ταχέως ἦλθον εἰς χεῖρας, Φ 391. Β'.) Μέσ. 1) ἀφίσταμαι, ἀπέχω, μετὰ γεν. Ψ 517. 2) ἐν τῷ ἀορ. ἀ. κάμνω νὰ μοὶ ἀποδοθῇ τι ὀφειλόμενον ἀφ' οὗ ζυγισθῇ, (‖. πρβλ. ΙΣΤΗΜΙ Α) 4)) πληρώνομαι ἀπολαμβάνω, «δείδω μὴ τὸ χθιζὸν ἀποστήσωνται 'Αχαιοὶ χρεῖος» φοβοῦμαι μήπως τὸ χθεσινὸν χρέος ἢ δάνειον ζητήσωσι νὰ τὸ λάβωσιν ὀπίσω, ἐκεῖνο δηλ. τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον χθὲς ἐκάμαμεν εἰς αὐτούς, νὰ μᾶς τὸ ἀποδώσωσι, Ν 745.

ΑΦΛΑΣΤΟΝ, τό, Ο 717 †. (κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ Εὐστ. εἶνε τὸ ἀνώτατον μέρος τῆς πρύμνης, τὸ εἰς ὕψος ἀνατεταμένον, καὶ ἐκ κανονίων πλατέων ἐπικεκαμμένων συγκείμενον, δι' ὧν ἕτερον κανόνιον πλατὺ διῆκεν, ἐφ' οὗ ἐστηρίζετο στυλίσκος, ὄπισθεν τοῦ κυβερνήτου· ἐκρέματο δὲ ἐκ τῶν κανονίων ταινία ἢ σημαία Λατ. aplustre. Ἐτυμολογεῖται δὲ κατὰ τὸν Εὐστ. ἐκ τοῦ φλᾶσθαι=Ἀττ. θλᾶσθαι· ἢ μᾶλλον ἐκ τοῦ φλάω, παφλάζω, ὡς μὴ παφλαζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων, ὅπως τὰ κατὰ τὴν πρῷραν).

ΑΦΛΟΙΣΜΌΣ, ὁ, ἀφρός, ὁ περὶ τὸ στόμα λυσσῶντος ἀνθρώπου, Ο 607 †. (κατ' ἄλλους δὲ ἀπιθάνως ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων. — Παράγ. κατά τινας ἐκ τοῦ φλέω, φλύω, συγγ. τῷ φλοῖσβος, κατ' ἄλλους δὲ συγγ. τῷ ἀφρός, οἱονεὶ „ἄφρισμα").

ΑΦΝΕΙΌΣ, Ό͂Ν, ἐπ. (ἄφενος), πλούσιος, 'Ομ. πλχ. μετὰ γεν. «ἀφ. βιότοιο» ἔχων ἄφθονον περιουσίαν, Ε 544, Ξ 122, «χρυσοῖο» α 165· — συγκρ. -ΌΤΕΡΟΣ, α 165, ὑπερθ. -ΌΤΑΤΟΣ, Υ 220.

ΑΦ·ΟΠΛΊΖΩ, μόνον ἐν τῷ μέσ. ἀφοπλίζομαι, ἀποθέτω τὰ ὅπλα μου, «ἔντεα» Ψ 26 †.

ΑΦ·ΟΡΜΆΩ, παρ' 'Ομ. μόνον τὸ μέσ. ἀφορμάομαι καὶ ἀόρ. παθ. ἀφωρμήθην, ὁρμῶμαι ἢ ὁρμῶ ἀπό τινος «ναῦφιν» ἀπὸ τῶν νηῶν, Β 794· ἄν. πτ. „κινῶ, ξεκινῶ", ἀπέρχομαι, ὃ 375.

ΑΦΌΝΤΑ, ἴδ. ΑΦΆΩ.

ΑΦΡΑΔΈΩ [.⏑..], ἐπ. εἶμαι ἀφραδής, ἀφρόνως ὁμιλῶ ἢ πράττω, η 294, Ι 32, ἐκ τοῦ

ΑΦΡΑΔΉΣ [.⏑.], ΈΣ, ἐπ. (ἀ, φράζομαι), ἄφρων, ἀσύνετος, ἀνόητος, «μνηστῆρες» ὃ 282, «νεκροὶ» ἀναίσθητοι, λ 476. — Ἐπιρ. ΑΦΡΑΔΈΩΣ, ἀφρόνως, Γ 436, Μ 62, Ψ 320, 426.

ΑΦΡΑΔΊΗ [.⏑⏑.], ἡ, ἐπ. (ἀ, φράζομαι), ἀφροσύνη, ἀσυνεσία, ἀνοησία, συχνὰ κατὰ πληθ. Ε 649, Π 354, κ 27 κ. ἀ. «νόοιο» Κ 122· ἔτι δὲ ἄγνοια, ἀπειρία «πολέμοιο» Β 368.

*ΑΦΡΆΔΜΩΝ, ΟΝ, ποι. =ΑΦΡΑΔΉΣ, Ὑ. Δήμ. 257.

ΑΦΡΑΊΝΩ, ποι. (ἀ, φρήν) εἶμαι (ἢ πράττω ὡς) ἄφρων, „ἀνοηταίνω", Β 258, υ 360. (‖. Παράγεται μᾶλλον ἐκ τοῦ ἄφρων, ὡς ἐκ τοῦ ἀνόητος τὸ „ἀνοηταίνω").

*ΑΦΡΑΣΤΟΣ, ΟΝ, ποι. (ἀ, φράζομαι), ἀγνώριστος, ἀπαρατήρητος «στίβος» Ὑ. Ἑρμ. 353· ἀκατανόητος «ἔργα» Ὑ. Ἑρμ. 80· — Συγκρ. -ΌΤΕΡΟΣ Ἐπιγ. 5, 2.

ΑΦΡΈΩ, ἐπ. (ἀφρός) „ἀφρίζω", «ἵπποι ἄφρεον (διὰ συνιζήσεως δισύλλαβον) στήθεα» εἰς τὰ στήθη, Λ 282 †. (‖. «ἔστιν ἰδεῖν τὸν ἀφρὸν τῶν ἵππων μέχρι τῶν στηθῶν καταφερόμενον ἢ τὸν κονιορτὸν ἀναφερόμενον κάτωθεν» Σχολ.).

ΑΦΡΉΤΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ, ἐπ. (ἀ, φρήτρη) ὁ μὴ ἀνήκων εἰς φράτραν, γένους κοινωνίαν, ἀκοινώνητος, ἄγριος, Ι 63 †.

'ΑΦΡΟΔΊΤΗ [..⏑.], ἡ (κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τῶν ἀρχαίων ἐκ τοῦ ἀφρὸς καὶ δύω, ἢ ἐκ τοῦ ἀφροῦ τῆς θαλάσσης ἀναδῦσα, πρβλ. τὸ ἐπίθετον αὐτῆς 'Αναδυομένη) κατὰ τὸν 'Ομ. θυγάτηρ τοῦ Διὸς (ὅθ. «Διὸς θυγάτηρ» Ε 348 καὶ «Διὸς κούρη» Υ 105) καὶ τῆς Διώνης Ε 370· κατὰ δέ τινα μεταγενεστέραν ἐκ τῆς 'Ασίας· πιθανῶς καταγομένην παράδοσιν γεννηθεῖσα ἐκ τοῦ ἀφροῦ τῆς θαλάσσης τῆς ἐκ τῶν ἀποκοπέντων αἰδοίων τοῦ Κρόνου συλλαβούσης· (Ἡσιόδ. Θεογ. 188 ἐξ.) ἐξετέθη εἰς τὴν Κύπρον (Ἡσιόδ. αὐτ. 189, Ὑμ. 5, 5)· ὅθεν «Κυπρογενής» ὠνομάσθη (ἴδ. τὴν λ.). Σύζυγος οὖσα τοῦ Ἡφαίστου δὲν διέμεινε πρὸς αὐτὸν πιστή, περιελθοῦσα εἰς ἐρωτικὰς σχέσεις πρὸς τὸν Ἄρη, θ 267 ἐξ. Εἶνε θεὰ τῆς καλλονῆς καὶ τῆς χάριτος, ἐπομένως τοῦ σωματικοῦ ἔρωτος καὶ τῶν 'Αφροδισίων ἔργων («ἔργων γάμοιο» ε 429, υ 74) καὶ τῶν πολλάκις μετὰ ταῦτα παρεπομένων δεινῶν, δ 261. Ἔχουσα δ' αὐτὴ κάλλος τελειότατον καὶ χάριν μείστην, τῶν μὲν ἀγαθῶν τούτων τῶν «δώρων 'Αφροδίτης» Γ 54, 364, μεταδίδει καὶ εἰς ἄλλας, εἶνε δὲ ἀπόλεμος καὶ μαλθακή, διὸ καὶ περιφρονεῖται ὑπὸ

τῆς Ἀθηνᾶς, Ε 330 ἐξ. Ὅπου περιγράφεται χαρίεσσά τις γυνή, παραβάλλεται πρὸς τὴν Ἀφροδίτην, Τ 282, Ω 699, δ 14. Ἡ ἕδρα τῆς θελκτηρίου δυνάμεως, δι' ἧς ἡ θεὰ αὕτη δαμάζει θεοὺς καὶ ἀνθρώπους, εἶνε ὁ περιβόητος αὐτῆς κεστός, ὅστις περιλαμβάνει τὸν ἵμερον, τὸν πόθον, τὴν θωπείαν καὶ τὴν ἀπατηλὴν πειθώ, ἥτις δελεάζει καὶ τῶν φρονιμωτάτων τὸν νοῦν, Ξ 214 ἐξ. Αἱ χάριτες περιέπουσι καὶ θεραπεύουσιν αὐτήν, σ 192, θ 364, Ε 338. Τὰ ἐπίθετα αὐτῆς, ἄπ. ἴδε, εἷνs «χρυσέη, φιλομμειδής, εὐστέφανος», ἐν δὲ τοῖς Ὕμνοις «καλυκῶπις, ἑλικοβλέφαρος, ἰοστέφανος, φιλοστέφανος, χρυσοστέφανος, γλυκυμείλιχος, Κυπρογενής, πολύχρυσος». Εἶνε σύμμαχος τῶν Τρώων, ἀφ' οὗ αὐτὴ ἔδωκε τὴν πρώτην τοῦ πολέμου ἀφορμήν, Ε 349 ἐξ. πρβλ. Ω 30. Αἱ κυρώτατα χῶραι, ἐν αἷς ἐλατρεύετο, ἦτο ἡ Κύπρος Ὕμ. 5, 9 (ὅθεν «Κύπρις», ὅπ. ἴδε) καὶ ἰδίως ἡ Πάφος, θ 363, ἔτι δὲ τὰ Κύθηρα (ὅθ. «Κυθέρεια», ὅπ. ἴδε), ἅπερ διὰ τοῦτο καλοῦνται «ζάθεα» Ο 432. 2) συμβολικὴ ἔκφρασις, ὡς καὶ ὁ Ἄρης (ἴδ. τὴν λ.) ἀντὶ τοῦ φιλότης, συνουσία, χ 444.

ἈΦΡΟΝΈΩ, ποι. (ἄφρων) εἶμαι ἄφρων, πράττω ἀνόητα, μόναν ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἐνεστ., Ο 104 †.

ἈΦΡΌΣ, ὁ, „ἀφρός" τοῦ ὕδατος, Ε 599, Σ 403, Φ 325· ἔπειτα τοῦ παρωργισμένου λέοντος, Ἰλ. Υ 168.

ἈΦΡΟΣΎΝΗ [..ᴗ.], ἡ (ἄφρων), ἀφροσύνη, „ἀνοησία", Η 110· ἐν τῷ πληθ. αἱ ἐκδηλώσεις τῆς ἀφροσύνης, „ἀνοησίαις" π 278, ω 457.

ἌΦΡΩΝ, ΟΝ (ἀ, φρήν), ἄφρων, ἀνόητος, ἀσύνετος, Π 842, ζ 187 κ. ἀ., τοὐναντίον «ἐπίφρων» ψ 12· παράφορος, ἔξω φρενῶν, περὶ τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, Ε 761, 875.

ἌΦΥΛΛΟΣ, ΟΝ (ἀ, φύλλον) ὁ ἄνευ φύλλων, ἐστερημένος τῶν φύλλων, Β 425 †.

ἈΦΥΣΓΕΤΌΣ [ᴗ...], ὁ, ἐπ., ἰλύς, καὶ πᾶσα ἄλλη ὑπὸ πλημμυροῦντος ποταμοῦ παραγομένη ὕλη, ἰλυώδης συρφετός, Λ 495 †. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ., εἰς ὃν ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου ἀπαρέσκει ἡ παραδεδομένη σημασία, παράγεται ἐκ τοῦ σφύζω, ὅθεν ὁ σφυγμός, καὶ σημαίνει τὴν κυματώδη ἐξόγκωσιν τῶν ὑδάτων). Παράγεται συνήθως ἐκ τοῦ

ἈΦΎΣΣΩ [ᴗ..], ἐπ., μέλ. ἀφύξω, ἀόρ. ἀ. ἤφυσα καὶ ἐπ. σσα, μέσ. ἀόρ. ἠφυσάμην, καὶ ἐπ. σσάμην. 1) Ἐνεργ. ἀντλῶ, «οἶνον ἀπὸ ἢ ἐκ κρητῆρος» Α 598, ι 9· καὶ μετὰ μόνης γεν., οἷον «πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος» πολὺς δὲ οἶνος ἠντλεῖτο ἐκ τῶν πίθων, ψ 305· ἐν ἀμφιφορεῦσιν» εἰς τοὺς ἀμφορεῖς, (ἵνα μείνῃ ἐν αὐτοῖς) δ 349, ι 165· μετφ. «οὐδέ σ' οἷόν ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν» δὲν ἔχω κατὰ νοῦν, ἐν ᾧ εἶμαι ἀτίμητος, ἐνταῦθα χάριν σου νὰ ἀντλῶ (τουτέστι νὰ συσσωρεύω) πλοῦτον ἄφθονον, Α 171. (Αὕτη εἶνε ἡ πιθανωτάτη ἑρμηνεία κατὰ τὸν Οὐόλφιον καὶ Ναλγελσβαχ, θεωρουμένου δηλ. ἐκείνου τοῦ σ'=σοί, δοτικῆς χαριστικῆς. Ὁ δὲ Βέντλεϋς καὶ ἄλλοι μὴ παραδεχόμενοι τὴν τοιαύτην ἔκθλιψιν γράφουσι «σοὶ οἷῳ». Ἄλλαι ἑρμηνεῖαι, καθ' ἃς τὸ σ' θεωρεῖται πτῶσις αἰτιατ., οὐδεμιᾶς ἔχονται πιθανότητος). 2) Μέσ. ἐμαυτῷ, χάριν ἐμαυτοῦ, ἀντλῶ «ὕδωρ» δ 359 κ. ἀ. «οἶνον» οἴνου ἐνέπλησε τὸ ποτήριόν του, Π 230, «οἶνον ἐκ κρητῆρος» Γ 295, «ἀπὸ κρητ.» Κ 579· μεταφ. συσσωρεύω, ἐπισωρεύω περὶ ἐμαυτόν, «ἀμφὶ δὲ φύλλα ἠφυσάμην» η 286·—περὶ τοῦ «διὰ δ' ἕντερα χαλκὸς ἤφυσε» ἴδε ΔΙΑΦΥΣΣΩ.

Ἀχαιάί, αἱ, θηλ. πληθ. τοῦ Ἀχαιός, δ 119, τ 542.

Ἀχαιάς, άδσε, ἡ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ Ἀχαΐάς, Ἀχαϊκή· ὡς οὐσιαστ. Ἀχαιά, Ε 424, Ο 218, δ 101 κ. ἀ.

Ἀχαικός, ή, όν, ἐπ. ἀντὶ τοῦ Ἀχαϊκός, «λαός Ν 349 «Ἄργος» Ι 141, Τ 115.

Ἀχαίς, ίδος, ἡ, 1) Ἀχαϊκή, «γαῖα» Α 254, Η 124 κ. ἀ., ἀλλὰ καὶ ἄνευ τοῦ γαῖα, Γ 75 (ὅπου κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ Ἄργος, τὴν Πελοπόννησον, σημ. τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα) κ. ἀ. σημ. τὴν χώραν τῶν Ἀχαιῶν, οἱονεὶ Ἀχαΐαν (οὐχὶ τὴν μετέπειτα οὕτως ὀνομασθεῖσαν). 2) ἐξυπακ. γυνή, ἡ Ἀχαιά, Ι 395 φ 251· περιφρονητικῶς «Ἀχαιΐδες, οὐκέτι Ἀχαιοί» τουτέστι γυναῖκες οὐχὶ ἄνδρες, (‖. ὥστε ἡ περιφρόνησις ἔγκειται εἰς τὸ γένος καὶ οὐχὶ εἰς τὸ ἔθνος), Β 235, Η 96.

Ἀχαιοί, οἱ, ὀνομ. τοῦ ἐνικ. Ἀχαιός, ὁ, ἦσαν ἡ ἰσχυροτάτη τῶν Ἑλλήνων φυλὴ ἐπὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ἔχουσα τὴν κυριωτάτην αὐτῆς ἕδραν ἐν Θεσσαλίᾳ, καὶ ἰδίως ἐν τῇ μετέπειτα Θεσσαλίᾳ τῇ Φθιώτιδι, Β 684, κατοικοῦσα ὅμως καὶ ἐν πολλαῖς χώραις τῆς Πελοποννήσου, οἷον ἐν Λακωνίᾳ, Μεσσηνίᾳ (ὅθεν Α 759 οὕτως ὀνομάζονται οἱ Πύλιοι) καὶ μάλιστα ἐν Ἄργει, Ε 414. Μνημονεύονται δὲ καὶ ἐν Ἰθάκῃ, α 90 καὶ ἐν Κρήτῃ τ 175 κατοικοῦντες Ἀχαιοί. (Κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους οἱ Ἀχαιοὶ τῆς Πελοποννήσου ἐκδιωχθέντες ὑπὸ τῶν ἐπιδραμόντων Δωριέων, περιωρίσθησαν εἰς τὴν βορειοδυτικὴν παραλίαν τῆς Πελοποννήσου, τὴν ἐξ αὐτῶν μετέπειτα ὀνομασθεῖσαν Ἀχαΐαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς νότον χωρία τινα, οἷον αἱ Ἀμύκλαι ἐν Λακωνίᾳ καὶ πολλὰ τῆς Μεσσηνίας, διετήρησαν ἐπὶ πολὺν ἔτι χρόνον τὸν Ἀχαϊκὸν αὐτῶν πληθυσμόν. Τὸ δὲ ὄνομα ἔλαβον κατὰ τὸν μῦθον ἐκ τοῦ Ἀχαιοῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ξούθου, ἐγγόνου δὲ τοῦ Ἕλληνος, Ἀπολδ. 1, 7, 3). Παρ' Ὁμ. σημ. πολλάκις τὸ ὄνομα τοῦτο διὰ τὸ ἐπικρατέστερον πάντας τοὺς Ἕλληνας, Α 2, α 90 κ. ἀ.

ἈΧΑΡΙΣ [ᴗᴗ.] (ἀ, χάρις), ὄχι εὐχάριστος, δυσάρεστος, συγκρ. -ΙΣΤΕΡΟΣ, υ 392 †.

ἈΧΑΡΙΣΤΟΣ [ᴗᴗ..], ΟΝ (ἀ, χαρίζομαι) =τῷ προηγ. θ 236 †.

***ἀχειρής** [-..], ές (ἀ, χείρ) ἄχειρ, ἄνευ χειρῶν, ἐπίθ. τῶν καρκίνων, Βατρ. 300.

Ἀχελώιος [-..˘.], ὁ, ποι. ἀντὶ τοῦ Ἀχελῷος, ποταμός· ά.) ὁ ἐκ τῆς Μολοσσίδος πηγάζων, μεταξὺ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας διαρρέων καὶ εἰσβάλλων εἰς τὸ Ἰόνιον πέλαγος, ὁ νῦν Ἀσπροπόταμος, Φ 194· β΄.) τῆς Φρυγίας ἐκ τοῦ ὄρους Σιπύλου πηγάζων, Ω 616 (ἔνθα τινὲς θέλουσι νὰ ἀναγνώσωσιν: Ἀχελήιον ἢ Ἀχελήσιον).

ἄχερδος, ἡ, „ἀγριαπιδιά, ἀγριαχλαδιά“ ἢ θάμνος ἀκανθώδης εὔχρηστος ἐν τοῖς φραγμοῖς, ξ 10 †. (‖ συγγ. τῷ ἀχράς -άδος, „ἀχλαδιά“).

ἀχερωΐς [˘...], ίδος, ἡ, λεύκη, „λεύκα“ populus alba Λιννν., *Ἰλ. Ν 389, Π 482. (Συνήθως παράγεται ἐκ τοῦ Ἀχέρων, διότι ἐνομίζετο ὅτι μετηνέχθη ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἐκ τοῦ Ἅιδου, ἀλλ' ἡ παραγωγὴ αὕτη ἐπλάσθη κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους, ὅτε οἱ ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσι νικηταὶ διὰ τῶν κλάδων ἢ φύλλων αὐτῆς ὡς ἱεροῦ δένδρου τοῦ Ἡρακλέους ἐστεφανοῦντο· πιθανωτέρα λοιπὸν ἡ διάφορος γραφὴ ἀχελωΐς, εἴτε ὡς δένδρον παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἀχελῴου μάλιστα φυόμενον, εἴτε ἐν γένει ὡς παρὰ τὰ ὕδατα προκόπτον. Ὁ δὲ Δοιδερλ. παράγει τὴν «ἀχερωΐδα» ἐκ τοῦ χρώς, οἱονεὶ ἄχρους, λευκή, καθ' ἃ ἤδη καὶ ἄλλος πρὸ αὐτοῦ ἐνόμισεν).

Ἀχέρων [˘..], οντος, ὁ, ποταμὸς τοῦ Ἅιδου, εἰς ὃν εἰσβάλλουσιν ὁ Πυριφλεγέθων καὶ ὁ Κωκυτός, *Ὀδ. κ 513. (Συνήθως παράγεται ἐκ τοῦ ἄχος· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸ οὐσιαστικὸν τοῦ ἄχρος).

ἀχεύω [˘..], ἐπ. (ἄχος) στενάζω, λυποῦμαι, θλίβομαι, μόνον κατὰ μετοχ. «ἀχεύων» ἄν. πτ. Ι 612 κ. ἀ. μετ' αἰτ. «θυμόν» θλίβεται ἡ ψυχή μου, Ε 869 κ. ἀ. «κῆρ» ἡ καρδιά μου, Ε 399· «τινός» ἕνεκά τινος ξ 40, π 138, καὶ μετὰ τοῦ «εἵνεκα» φ 318.

1. ἀχέω [˘..], ἐπ.=τῷ προηγ. μόνον ἐν τῇ μετοχ. «ἀχέων» Β 724, λ 194, «τινός» ἕνεκά τινος, Β 694, Σ 446, καὶ μετὰ τοῦ «ἕνεκα» Υ 298.

2. *ἀχέω, ἀρχαῖον καὶ ποι. ἀντὶ τοῦ: ἠχέω, ἠχῶ, ἐκφωνῶ, «ἀχέειν» ἀμφίβολος γραφὴ Υ. Δήμ. 479, ἀνθ' ἧς κατὰ τὴν εἰκασίαν τοῦ Ἴλγεν ἔγραψεν ὁ Βαουμ. «χανεῖν».

ἄχθομαι. 1) εἶμαι φορτωμένος, «νηῦς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι» ἦτο φορτωμένη ἡ ναῦς των ἵνα ἐπιστρέψῃ, ο 457· β΄.) μεταφ. εἶμαι βεβαρημένος, «ὀδύνῃσι» ὑπὸ τῶν θλίψεων, Ε 354· μετ' αἰτ. «ἄχθομαι ἕλκος» εἶνε τὸ ἕλκος μου ἐπαχθές, Ε 361. 2) ἰδίως: ἐπὶ ψυχικῶν καταστάσεων, λυποῦμαι, βαρυθυμῶ, ἀδημονῶ, ἀγαναχτῶ, «κῆρ» ἠσθάνετο βάρος εἰς τὴν καρδίαν του, ἐστενοχωρεῖτο, Α 274, 400· μετὰ μετοχ. «ἤχθετο δαμναμένους Τρωσὶν» ἐλυπεῖτο διότι ἐνικῶντο ὑπὸ τῶν Τρώων, Ν 352 (τὸ «ἤχθετο» τὸ ἐν ξ 366, τ 338 ἀνήκει εἰς τὸ ἔχθομαι)· ἐκ τοῦ

ἄχθος, εος, τό, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (συγγ. τῷ ἄγω) βάρος, φορτίον, Υ 247, γ 312 κ. ἀ. «ἄχθος ἀρούρης» παροιμιῶδες περὶ οὐδενὸς λόγου ἀξίου καὶ ἀχρήστου ἀνθρώπου, Σ 104, υ 379.

Ἀχιλλεύς, ῆος, ὁ, καὶ **Ἀχιλλεὺς** (διὰ τὸ μέτρον), υἱὸς τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Θέτιδος, βασιλεὺς τῶν Μυρμιδόνων καὶ τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ Ἑλλήνων, ὁ ἥρως τῆς Ἰλιάδος. Παιδαγωγὸς αὐτοῦ ὑπῆρξεν ὁ Φοῖνιξ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀμύντορος, ὁ καὶ εἰς τὴν Τροίαν μετ' αὐτοῦ ἀκολουθήσας, Ι 438 ἐξ., τὴν μουσικὴν ὅμως καὶ ἰατρικὴν ἐδιδάχθη παρὰ τοῦ κενταύρου Χείρωνος, Λ 832. Υἱὸς αὐτοῦ εἶνε ὁ Νεοπτόλεμος, (ἴδ. τὴν λ.).—Ὁ Ἀχιλλεὺς εἶνε ὁ ἀνδρειότατος καὶ ὡραιότατος πάντων τῶν ἐν Τροίᾳ Ἑλλήνων· ῥώμη τοῦ σώματος, τῆς δὲ ψυχῆς σφοδρὰ πάθη, ἀλλὰ καὶ καρδία εὐαίσθητος καὶ εὐγενὴς διακρίνουσιν αὐτὸν πάντων τῶν ἄλλων. Κατά τινα τῶν θεῶν ἀπόφασιν ἔχων νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ μακροῦ μέν, ἀλλ' ἀδόξου, καὶ βραχέος ἀλλ' ἐνδόξου βίου, Ι 410, προετίμησε τὸν τελευταῖον τοῦτον, καὶ οὕτως παρακολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Φοίνικος καὶ τοῦ φίλου αὐτοῦ Πατρόκλου ὡδήγησεν ἐν πεντήκοντα ναυσὶν Ἕλληνας, Μυρμιδόνας καὶ Ἀχαιοὺς εἰς τὴν Τροίαν, Β 681, Π 168, ὅπου διαρκούσης τῆς πολιορκίας δώδεκα μὲν πόλεις παραλίους, ἕνδεκα δὲ μεσογείους ἐπόρθησε, Ι 328, μεταξὺ δὲ τούτων καὶ τὴν Λυρνησσόν, ὅπου ᾐχμαλώτισε τὴν Βρισηΐδα, Α 392, Β 690. Ταύτην δὲ ἀδίκως ἀναγκασθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος νὰ δώσῃ εἰς αὐτόν (ἴδ. λ. **Ἀγαμέμνων**) ὠργίσθη ἐπίμονον κατ' αὐτοῦ ὀργήν, (ἡ μῆνις αὕτη τοῦ Ἀχιλλέως εἶνε τὸ θέμα τῆς Ἰλιάδος) καὶ ἀποσύρεται τοῦ λοιποῦ πάσης μάχης, καὶ ἐπέμφθη μὲν πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ μετανοήσαντος Ἀγαμέμνονος πρεσβεία, ἥτις πολλὰ τὸν παρεκάλεσε καὶ πολλὰ ὑπεσχέθη, ἀλλ' ὁ ἐμπαθὴς ἥρως δὲν ἐξέρχεται εἰς μάχην, μέχρις οὗ ὁ θάνατος τοῦ Πατρόκλου ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος (Π 827) συνδιαλάττει μὲν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα, Τ 56, ἐξάπτει δ' ἐν τῇ ψυχῇ του φοβερὸν ἐκδικήσεως πάθος, ὅπερ μετὰ μεγάλην ἐν ταῖς Τρωϊκαῖς φάλαγξιν αἱματοχυσίαν (Τ—Φ) μόλις δύναται τὸ αἷμα τοῦ Ἕκτορος (χ 326 ἐξ.) καὶ ἡ ἀτίμωσις τοῦ πτώματος αὐτοῦ νὰ κορέσῃ, χ 395 ἐξ. ψ 24. Ἀποθνήσκει δὲ κατὰ τὸν Ὅμ. μαχόμενος, ω 37, ε 310. (Τὸ ὄνομα ἐτυμολογεῖται πολλαχῶς, ἀλλ' ἄνευ τινὸς βεβαιότητος· κατὰ τὸν Ἀπολλόδ. ἐκ τοῦ ἄχος καὶ λαός).

ἀχλύς, ύος, ἡ, ὁμίχλη, „καταχνιά“ σκότος, „σκοτάδι“ Υ 321, υ 357· μάλιστα τὸ σκότος τοῦ θανάτου, „σκοτάδι“, ὁ θάνατος Π 344, χ 88 κ. ἀ. ἔτι δὲ ζάλη, σκοτοδινία ἐπὶ λιποθυμίας, Ε 696, καὶ ἐπὶ σφοδρᾶς λύπης, Υ 421 (τὸ υ μακρὸν ἐν τῇ ὀνομ. ὡς αἰτ.).

ἀχλύω, ἐπ. (ἀχλύς), ἀόρ. ἤχλυσα [.-˘], σκοτίζομαι, καλύπτομαι ὑπὸ ἀχλύος, σκό-

τους ἡ ὁμίχλης „σκοτεινιάζω“ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μόνον Ὀδ. μ 406, ξ 304.

ἄχνη, ἡ, κυρίως τὸ λεπτότερον καὶ ἐλαφρότερον παντὸς πράγματος, τὸ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ἐπιπολάζον καὶ ἀπ' αὐτοῦ χωριζόμενον, „ἀθέρας“, ἀφρός (ἐν τῇ μεταφορ. σημ.), „ἄχνη“ (τὸ λεπτὸν ἄλευρον, σημασία προσθετέα εἰς ὅσας ἀπαριθμεῖ ὁ Κορ. Ἀτ. 4, 712)· ὅθεν 1) τὸ λεπτὸν ἄχυρον, Ε 499. 2) ὁ ἀφρὸς τῆς θαλάσσης, «ἁλός» Δ 426, ε 403 κ. ἀ. καὶ ἄνευ τοῦ ἁλός, Λ 307, Ο 626.

ἄχνυμαι [.˘.], (αχ-) ἐπ. ἀποθ. μόνον κατ' ἐνεστ. ᾗ παρατ. λυποῦμαι, θλίβομαι, βαρυθυμῶ, ᾗ ἀδημονῶ, ἀγανακτῶ οἷον Α 103· ἰδίως μετ' αἰτ. «κῆρ» Τ 57, κ 67 κ. ἀ. ἔτι δὲ «κῆρ ἄχνυται ἐν θυμῷ» θλίβεται ἐνδομύχως ἡ καρδία μου, Ζ 524· ὅπερ καὶ ἄλλως λέγεται «ἄχνυται θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν» Ξ 38, ξ 169· καὶ ἄνευ τινὸς προσθήκης «ἀχνύμενοι» περίλυποι, κ 570, λ 5 κ. ἀ. συντάσσ. καὶ μετὰ γεν. σημαινούσης τὸ ἕνεκά τινος, ἢ περί τινος, Θ 125, 317, λ 558 κ. ἀ. σπανιώτερον τὸ «περί τινι» Υ. Δήμ. 77· ἅπαξ μόνον περὶ λέοντος Σ 320· πρβλ. **ἀκαχίζω**.

ἄχολος, ον (ἀ, χολή), «φάρμακον» τὸ τῆς χολῆς, δηλ. τῆς ὀργῆς κατευναστικὸν φάρμακον, δ 221 †.

ἄχομαι=**ἄχνυμαι**, μόνον Ὀδ. σ 256, τ 129. —Τῆς αὐτῆς ῥίζης τῷ

ἄχος, εος, τό, (πεποιημένη λ.) ποι. πόνος, ὀδύνη πάντοτε τῆς ψυχῆς, ὅθεν λύπη, θλῖψις, ἀθυμία, συχνότατον παρ' Ὁμ. «ἄχος μετόπισθεν» τουτέστι μετάνοια, χ 345· πληθ. «ἄχεα» λύπαι „βάσανα“ Ζ 413, τ 167· «ἐμοὶ δ' ἄχος» ἐγὼ δὲ λυποῦμαι, Ε 759· μετὰ γεν. τοῦ αἰτίου «ἐμοὶ ἄχος σέθεν ἔσσεται» λύπη περὶ σοῦ θὰ μὲ καταλάβῃ, Δ 169· «Αἰνείαο» Υ 293,

ἀχρεῖον, ἐπίρ. (κυρ. οὐδέτ. τοῦ ἐπιθ. ἀχρεῖος, ον), ἀχρήστως, ματαίως, ἀσκόπως· ὅθεν ἀτόπως, ἀναρμόστως, ἐν οὐ δέοντι· εὑρίσκεται μόνον Β 269 «ἀχρεῖον ἰδών» ῥίψας ἄσκοπον βλέμμα, περὶ τοῦ Θερσίτου, ὅστις πληγὰς λαβὼν παρὰ τοῦ Ὀδυσσέως, ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ καὶ συγχύσει του, δὲν ἔβλεπε μετὰ θάρρους πρὸς ὡρισμένον τι σημεῖον ἀλλ' ἀορίστως μετὰ δειλίας καὶ ἀσκόπως· (κατ' ἄλλους δὲ σημαίνει ἄτοπον ὄψιν λαβών, τουτέστι: μορφάσας τὸ πρόσωπον)· προσέτι καὶ ἐν τῇ σ 163 «ἀχρεῖον ἐγέλασσεν» κατὰ μὲν τὴν κοινὴν ἑρμηνείαν: ἐγέλασε καθ' ὑπόκρισιν, ἐπίπλαστον γέλωτα, κατὰ δὲ τὸν Γερμαν. μεταφρ. Οὐόσσιον: μόλις ἐγέλασεν, ἡ Πηνελόπη δηλ., ἥτις ἂν καὶ ἐνδομύχως εἶνε περίλυπος, θέλει ὅμως πρὸς τὴν ταμίαν νὰ φανῇ ἀτάραχος. Ἀλλ' ἡ Πηνελόπη οὔτε λόγον οὐδένα ἔχει ἵνα ἀποκρύψῃ τὰ ἀληθῆ αὐτῆς αἰσθήματα ἀπὸ τῆς ταμίας, οὔτε ἄλλως φαίνεται τοιοῦτόν τι πράττουσα. Ὅθεν ὀρθοτέρα ἡ ἑρμηνεία: ἐγέλασεν ἀσκόπως, τουτέστιν ἄνευ λόγου· ὁ δὲ μάταιος οὗτος καὶ κατὰ τὸ φαινόμενον ἄσκοπος γέλως εἶνε ἐκεῖνος, εἰς ὃν φέρεταί τις ἄνευ φανεροῦ λόγου, ἵνα περιγελάσῃ τρόπον τινὰ αὐτὸς ἑαυτὸν δι' ἄτοπόν τινα καὶ παράδοξον ἐπίνοιαν (ὡς ἐνταῦθα τὸ νὰ θέλῃ ἡ Πηνελόπη νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τοὺς μνηστῆρας ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀφορμῆς, πρβλ. ς. 164 ἑξ.) τὴν ὁποίαν ὅμως δὲν δύναται νὰ καταστείλῃ. Ὅταν δέ τις αὐτὸς ἑαυτοῦ καταγελᾷ, παραλύει οὕτως τὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων περίγελων, τὸν ὁποῖον φοβεῖται. Ὁ δὲ Δοιδερλεῖνος ἐν μὲν τῷ τῆς Ὀδ. χωρίῳ ἑρμηνεύει ὀρθῶς τὴν λ., ἐν δὲ τῷ τῆς Ἰλ. ἐκλαμβάνων αὐτὴν=ἀπόλεμον, ἑρμηνεύει ἀπιθάνως τὸ χωρίον: ἔλαβεν ὄψιν (ὁ πρότερον θρασὺς καὶ ἀνδριζόμενος) δειλοῦ καὶ ἀπολέμου.

ἀχρημοσύνη [...˘.], ἡ, ποι. (ἀχρήμων), ἀκτημοσύνη, ἔνδεια, πενία, ρ 502 †.

***ἄχρηστος**, ον (ἀ, χρηστός), ἀνωφελής. Τὸ οὐδέτερ. ὡς ἐπίρ. ματαίως Βατρ. 70.

ἄχρι, πρὸ φων. **ἄχριϲ** (συγγ. τῷ ἄκρος) ἐπίρ. 1) τοπικὸν μέχρι τῆς ἄκρας· ἀ.) μέχρι (τινός, ὅπερ θεωρεῖται ὡς ἄκρα), ἕως «γράψεν δέ οἱ ὀστέον ἄχρις» τοῦ ἤγγισε τὸ κόκκαλον ὅσον νὰ τὸ τζουγρανίσῃ, Ρ 599· β'.) ἐντελῶς, „πέρα καὶ πέρα“ Δ 522, Π 324. 2) χρονικὸν μέχρι, ἕως, μετὰ γεν. «ἄχρι μάλα κνέφαος» μέχρι βαθέος σκότους, ἕως οὗ καλὰ σκοτεινιάσῃ, σ 370. (‖. Κατ' ἄλλους δὲ παράγ. ἐκ τοῦ χρίω: ἕως οὗ νὰ ἐγγίσῃ, νὰ χρίσῃ).

ἀχυρμιή, ἡ (ἄχυρον) τὸ μέρος τοῦ ἁλωνίου, ὅπου καταπίπτει τὸ ἄχυρον (κατ' ἄλλους: σωρὸς ἀχύρου) Ε 502 †.

ἄψ, ἐπικ. ἐπίρ. 1) τοπικόν, ὀπίσω, πρὸς τὰ ὀπίσω, πολλάκις μετὰ κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων «ἄψ ἰέναι, ἀπιέναι, νέεσθαι, ἀναχωρεῖν, χάζεσθαι, ὠθεῖν, στρέφειν κ.τ.τ.»· «ἄψ διδόναι» ἀποδιδόναι, Χ 277· «ἄψ ἐκλίνθη» ἐστράφη ὀπίσω, Ζ 467· «ἄψ ὁρῶ» βλέπω πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀποστρέφω (ἀπό τινος) τὴν ὄψιν, Γ 325. 2) πάλιν, ἐκ νέου, Ε 505, Ι 120, ι 314 κ. ἀ. «ἄψ πάλιν» Σ 280, «ἄψ αὖτις» Θ 335, Ο 364.

Ἀψευδής (ἀ, ψεῦδος), ὄν. Νηρηίδος, Σ 46.

ἀψίς, ῖδος, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἁψίς (ἅπτω) συνάφεια, σύναμμα, „κόμπος“ (ἢ μᾶλλον κατὰ τὸν Κοραῆν Ἀτ. 4, 598 ἡ „τζίπα“, τοῦ δικτύου ἢ ἄλλου τινος δικτυωτοῦ πλέγματος τὸ κενόν, δακτυλίδιον, ἢ τρύπα, ἢ καὶ θηλειὰ τοῦ δικτύου) «ἀψῖδες λίνου» Ε 487 †.

ἀψόῤῥοος, ον (ἄψ, ῥέω), ὁ πρὸς τὰ ὀπίσω ῥέων, ἐπίθ. τοῦ Ὠκεανοῦ, ὅστις κύκλῳ περιῤῥέων τὴν γῆν ἐπανέρχεται εἰς τὸ ῥεθρόν του, μόνον Σ 399, υ 65.

ἄψορρος, ον, (ἄψ, ορ-, ὄρνυμι) πρὸς τὰ ὀπίσω κινούμενος, τρέχων, ὀπισθόρμητος, «ἄψορροι ἐκίομεν» Φ 456, «ἀπονέοντο» Γ 313, Ω 330.—Συχνότερον εἶνε τὸ οὐδέτ. τοῦ ἐνικοῦ ὡς ἐπίρ. ὀπίσω, ἢ καὶ πάλιν, οἷον «ἄψορρον βαίνειν, ἀπονέεσθαι, καταβαίνειν κ. ἄ» Η 413, Μ

74, κ 558 κ. ἀ. «ἄψορ. προσφάναι» ἀποκρίνασθαι, ι 282· ἀλλ' ἐν ς. 501 σημ. τὸ πάλιν πρός τινα ὁμιλῶ. (Ἄλλοι δὲ θεωροῦσι τὴν λ. κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ ΑΨΟΡΡΟΟΣ παραγομένην).

ΑΨΟΣ, ΕΟΣ, τό (ἅπτω), συνάφεια, ἄρθρωσις, „κλείδωσις" ἰδίως τῶν μελῶν τοῦ σώματος, ὅθεν καὶ αὐτὰ τὰ μέλη, οἷον «λύθεν δέ οἱ ἄψεα πάντα» ἐλύθησαν (ὑπὸ τοῦ ὕπνου) πᾶσαι αἱ ἀρθρώσεις του, μ 794, σ 189.

ΑΩ, ἐπ., ἐξ οὗ μόνον ἐνεστ. ἀπαρφ. ἄμεναι ἀντὶ τοῦ ἀέμεναι, μέλ. ἀπαρφ. ἄσειν, ἀόρ. ἀ. ἄσα, ἀπφτ. ἄσαι, εὐκτ. ἄσαιμι, μέσ. μέλ. ἀπφτ. ἄσεσθαι, καὶ ἀόρ. ἀ. ἄσασθαι. 1) κορέννυμι, „χορταίνω" μετὰ αἰτ. προσ. καὶ γεν. πράγμ. «ἄσαι Ἄρηα αἵματος» τὸν Ἄρην μὲ αἷμα, Ε 289, Χ 267, «ἵππους δρόμου» Σ 281, «τινὰ ὄψου» Ι 489· μεταφορ. περὶ τοῦ δόρατος, «ἱεμένη χροὸς ἄμεναι ἀνδρομέοιο» νὰ χορτάσῃ σῶμα ἀνθρώπινον, (ἔνθα ὁ ἐνεργ. τύπος κεῖται εἰς μέσην σημασίαν, ὡς καὶ τὸ τῆς καθομιλουμ. „χορταίνω", ἴδ. ἀμέσ. κατωτ.) Φ 70· ὡσαύτως «γόοιο μὲν ἔστι καὶ ἄσαι» νὰ κορεσθῇ, Ψ 157.

2) Μέσ. κορέννυμαι, „χορταίνω", οἷον «ἦτορ σίτοιο» χορταίνω τὴν ψυχήν μου (τὴν ὄρεξίν μου) Τ 307· «κλαυθμοῖο» Ω 717. Πρβλ. δὲ καὶ λ. ΕΩΜΕΝ. (‖. Τὸ α εἶνε μακρόν· κατ' ἄλλους δὲ εἶνε βραχὺ ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ μακρὸν ἐν τοῖς λοιποῖς χρόνοις· ὅθεν τὸ ἀπαρφ. ἐν τῇ Φ 70 διπλασιάζει τὸ μ: ἄμμεναι).

ΑΩΡΟΣ, ΟΝ (ἀ, ὥρα) «πόδες» τῆς Σκύλλης, μ 89 †. Κατὰ μὲν τὴν συνήθη παραγωγὴν ἐκ τοῦ «ὥρα», μὴ ὡρατος, ἄσχημος· κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν ἄωρος, μὴ ὥριμος, μὴ λαβὼν τελείαν ἀνάπτυξιν, συνεσταλμένος, „ζαρωμένος", ἢ „ζουριασμένος", ναννοφυής· ἀπαράδεκτος φαίνεται τοῦ Κλάσσεν ἡ παραγωγὴ ἐκ τοῦ ἀείρω, καὶ ἡ ἑρμηνεία εὐκίνητος, πανταχόσε ἐξαπλούμενος (‖. μάλιστα διὰ τὸ πρὸς τὴν ὅλην εἰκόνα τῆς Σκύλλης ἀσυμβίβαστον· οἱ λαιμοὶ οἱ «περιμήκεις» ἦσαν οἱ ἁρπάζοντες τὴν λείαν, καὶ ὄχι οἱ πόδες, οἵτινες τοὐναντίον καὶ διὰ τὴν ἀντίθεσιν, ἐξ ἧς ἡ τερατώδης δυσειδία, καὶ διότι ἔμενον ἐν τῷ σπηλαίῳ, δὲν ἔπρεπε νὰ ἦναι οὔτε εὐκίνητοι οὔτε μακροί, ἀλλὰ συνεσταλμένοι). Κατὰ δὲ τὸν Φαῖσιν=ἐμπρόσθιοι, ἐκ τοῦ ἀείρω, (‖. ἴσως διὰ τὴν παρὰ Βεκκέρῳ μαρτυρίαν Ἀνεκδ. 476, 17).

ΑΩΡΤΟ, ἴδ. ΑΕΙΡΩ.

ΑΩΤΕΩ, ἐπ. κοιμῶμαι, ἰδίως ὕπνον βαθύν, συνάπτεται μετὰ τοῦ «ὕπνου» μόνον Κ 159, κ 548. Κατὰ τὸν Βούττμαννον σημ. κυρ. τὸ „ροχαλίζω ἢ ῥουθουνίζω" (κατ' ἐπέκτασιν ἔκ τινος ἀρχαίας ῥίζης ΑΩ, ὅθεν τὸ ἄεσα, ἰαύω. ‖. Ὁ δὲ Δύντζερος μεταφράζων διὰ τοῦ Λατ. carpere παραδέχεται τὴν ἑτέραν τῶν ἀρχ. ἑρμηνείαν, καθ' ἣν τὸ ῥ. σημαίνει: ἀπανθίζω, ὡς ἐκ τοῦ ἄωτος παραγόμενον. Ἀλλ' ἱκανῶς ἀνῄρεσε τὴν τοιαύτην ἑρμηνείαν ὁ Βούττμαννος ἐν τῷ Λεξιλ.).

ΑΩΤΟΣ, ὁ, ἦ ΑΩΤΟΝ, τό (παρ' Ὁμ. ἀδιάκριτον τὸ γένος, ὁ δὲ Πίνδαρος ἔχει τὸ ἀρσ., μεταγενέστεροι δὲ ποιηταὶ τὸ οὐδ.· παράγεται ἔκ τινος ἀρχαίου ῥήματος ΑΩ, ἄημι) κυρ. τὸ λεπτότατον, εἰς πᾶσαν πνοὴν καὶ τὴν ἀσθενεστάτην κινούμενον ἔριον, Λατ. floccus, „φλόκκος"· συνεκδοχικῶς δὲ καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ὕφασμα, «κεκαλυμμένος οἷός ἀώτῳ» σκεπασμένος μὲ τὸν φλόκκον, (μὲ τοὺς φλόκκους) τοῦ προβάτου, μὲ τὴν μαλλίνην „φλοκκάταν", ὁποῖα ἦσαν τὰ σκεπάσματα τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων, α 443· «ἐϋστρόφῳ οἷός ἀώτῳ» μὲ εὔστροφον, „στρειμμένον" φλόκκον τοῦ προβάτου, τουτέστι μὲ τὴν σφενδόνην, Ν 599· ἐν γένει δὲ ὁ μαλλὸς τοῦ προβάτου, ι 434· «λίνοιο λεπτὸν ἄωτον» λινοῦν λεπτότατον ὕφασμα, σινδόνιον, Ι 661.

Β

Β

Β, τὸ δεύτερον γράμμα τοῦ Ἑλλην. ἀλφαβήτου· ὅθεν σημεῖον τῆς δευτέρας ῥαψῳδίας.

ΒΑΔΗΝ [˘.], ἐπίῤ. (βαίνω), μὲ τὸ σύνηθες βῆμα, καθὼς τις βαδίζει (τὸ ἀντίθ. δρομαίως), Ν 516 †.

*ΒΑΔΙΖΩ [˘..] (βάδος), βαδίζω, προχωρῶ βάδην „προπατῶ ἢ προβατῶ" Ὑμ. Ἑρμ. 210, 320.

ΒΑΖΩ, ποι. (μέλ. βάξω), παρακ. παθ. βέβαγμαι, λαλῶ, φλυαρῶ, ὁμιλῶ, «ἀνεμώλια, μεταμώνια, νήπια» ὁμιλῶ „λόγια τοῦ ἀνέμου" (λόγους μηδαμινούς), παιδαριώδη, Θ 355, σ 332, β 32 κ. ἀ. «ὀνείδεα βάζεις» ὑβριστικοὺς λόγους προφέρεις, ὑβρίζεις, ρ 461 «ἄρτια, πεπνυμένα βάζεις» ὀρθά, συνετὰ ὁμιλεῖς, Ξ 92, Ι 58, θ 240· «δίχα βάζω» διάφορα ὁμιλῶ, διχογνωμῶ, γ 127 «εὖ βάζουσι» καλοὺς λόγους ἔχουσιν ἀνὰ στόμα (τὸ ἀντίθ. «κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσιν») σ 168· καὶ μετὰ διπλ. αἰτ. «βάζω τινά τι» ὡς τὸ σύνηθ. «λέγω τινά τι» Ι 58, Π 207· παθ. «ἔπος βέβακται» λόγος εἴρηται, θ 408. (‖. Τὸ ῥ. ἐσώθη ἐν τῇ καθομιλ. μάλιστα κατὰ μέλ. καὶ ἀόριστον,

Β

βάζω

οἷον „ἔδαξε, θὰ βάξῃ“ (ἤχησε, θὰ ἠχήσῃ, ὥστε ν' ἀκουσθῇ κτλ.).

βάθιστος, η, ον, ἴδ. **βαθύς**.

***βάθος** [˘.], εος, τό, „βάθος“ «β. λίμνης» Βατρ. 86.

βαθυδινήεις [˘˘–..], εσσα, εν, ὁ βαθείας ἔχων δίνας, τουτέστιν ὑδάτων συστροφάς, Φ 15, 603 κ. ἄ. πλχ. καὶ **βαθυδίνης**, ον, ἐπικ. ἐπίθ. ποταμοῦ, Γ 73 κ. ἀ. «τοῦ Ὠκεανοῦ» χ 511.

βαθύζωνος [˘...], ποι. (βαθύς, ζώνη), ἐπίθ. τῶν γυναικῶν, βαθέως ἐζωσμένη, τουτέστιν ὄχι εὐσταλῶς ὑπὸ τοὺς μαστούς, ἀλλ' ὀλίγον ὑπεράνω τῆς ὀσφύος, οὕτως ὥστε ἡ μακρὰ καὶ πλατεῖα ἐσθής, ἥτις ὡς τοιαύτη ἀπαιτεῖ βαθεῖάν τινα ζῶσιν (πρβλ. **ἑλκεσίπεπλος**), νὰ σχηματίζῃ πλουσίας πτυχὰς καὶ βαθεῖς κόλπους (πρβλ. **βαθύκολπος**). (||. Τὸ ἐπίθ. τοῦτο ὄχι μόνον δὲν ὁμοιάζει πρὸς τὸ «εὔζωνος», καθ' ἃ τινες λέγουσιν, ἀλλὰ μάλιστα εἶνε ἀντίθετον αὐτοῦ (πρβλ. **ἴζηνος**)· χαρακτηρίζει δὲ γυναῖκα μαλθακήν, καὶ ἐνδυμασίαν ἡδυπαθῆ, καὶ ἁρμόζει μᾶλλον εἰς τὰς Ἀσιατικὰς γυναῖκας, Τρῳάδας, Περσίδας κ. λ. περὶ ὧν καὶ συνηθέστατα λέγεται) Ι 594, γ 154.

***βαθύθριξ** [˘..], τριχος, ὁ, ἡ ποι. (βαθύς, θρίξ) ὁ βαθείας, τουτέστι πυκνὰς τρίχας ἔχων, πυκνόμαλλος, ἐπίθ. τῶν προβάτων, Ὑ. Ἀπ. 412.

***βαθύκληρος** [˘...], ον, ποι. (βαθύς, κλῆρος), πλούσιον ἔχων κλῆρον, πολυκτήμων, βαθύπλουτος, Ἐπιγ. 16, 4.

Βαθυκλῆς [˘..], ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Χάλκωνος, Μυρμιδών, ὑπὸ τοῦ Γλαύκου φονευθείς, Π 594.

βαθύκολπος, ον, ποι. (βαθύς, κόλπος), βαθεῖς ἔχουσα κόλπους, ἤ δηλ. μεγάλους καὶ ἐξέχοντας ἔχουσα μαστούς, ἢ ὀρθότερον, βαθεῖς, μεγάλους ἔχουσα τοὺς ὑπὸ τῆς ἐσθῆτος ὑπεράνω τῆς ζώνης (ἴδ. **βαθύζωνος**) σχηματιζομένους κόλπους· ἐπίθ. τῶν Τρῳάδων, **Ἰλ. Σ 122, 339, Ω 215, καὶ τῶν νυμφῶν, Ὑμ. Ἀφρ. 258. (Εἶνε λοιπὸν κατὰ τὸν Ἀπολλ. σχεδὸν=βαθύζωνος· οὐδὲ φαίνεται πολὺ ὀρθὴ ἡ τοῦ Δοιδερλείνου διάκρισις ὅτι τὸ μὲν βαθύκολπον, χαρακτηριστικὸν τῶν Τρῳάδων, σημ. ὅτι ὁ στηθόδεσμος, τὸ λεγόμενον στρόφιον, ἐφορεῖτο βαθέως· τὸ δὲ βαθύζωνον ὅτι ἡ ζώνη τῆς μέσης ἐφορεῖτο εἰς βάθος· διότι τοῦ στροφίου οὐδεμία παρ' Ὁμ. γίνεται μνεία).

βαθύλειμος [˘˘..], ον, ἐπ. (βαθύς, λειμών) ὁ βαθεῖς ἔχων λειμῶνας, ἐπίθ. πόλεως, Ι 151, 293.

βαθυλήϊος [˘˘.˘.], ον, ποι. (βαθύς, λήϊον), ὁ βαθέα ἔχων λήια (ἴδε τὴν λ.) εὔφορος, «τέμενος» Σ 550 †.

βαθύνω [˘–.] (βαθύς), βαθύνω, κοιλαίνω, «χῶρον» Ψ 421 †.

βαθυῤῥείτης [˘...], αο, ὁ, Φ 195 καὶ **βαθύῤῥοος**, ον, ποι. (βαθύς, ῥέω), ὁ βαθὺν ῥοῦν ἢ ῥεῖθρον ἔχων, τουτέστι βαθύς, ἐπίθ. τοῦ Ὠκεανοῦ, Η 422, Ξ 411, λ 13 κ. ἀ. τοῦ Ξάνθου, Φ 8.

βαθύς [˘.], εῖα, καὶ ἐπικ. **βαθέη**, **βαθύ**, καὶ δικατάλ. Ὑ. Δήμ. 388· ὑπερθ. **βάθιστος**, Η 14.

1) „βαθύς“ ἢ „ὑψηλός“ κατὰ τὸ σημεῖον ὅπου θεωρεῖται ἱστάμενος ὁ λέγων, οἷον «ἅλς» Α 532, «τάφρος, Τάρταρος» Η 341, Θ 481 κ. ἄ. πολλὰ εἶνε βαθέα· τοὐναντίον δὲ «ἠϊόνι» ὑψηλῇ ἀκτῇ (κατὰ δὲ τὸν Ναίγελσβαχ: ἡ βαθεῖαν ἄμμον ἔχουσα) Β 92· «αὐλή» κατά τινας μὲν ὑψηλὸν ἔχουσα περίβολον ἑπομένως βαθεῖα· κατ' ἄλλους δὲ ὑψηλὸς περίβολος (ἴδ. **αὐλή**), Ε 142, ι 239· μεταφ. «βαθεῖα φρήν» τὸ βάθος τῆς ψυχῆς, Τ 125. 2) βαθύς, τουτέστι πυκνός «ὕλη, ξύλοχος» δάσος πυκνόν, Ε 556, Λ 415 κ. ἀ. «λήϊον» πυκνὸν (ἡμεῖς λέγομεν συνηθέστερον: „ὑψηλόν“) σπαρτόν, Μ 147 κ. ἀ. «ἄμαθος» βαθεῖα ἄμμος, Ε 587, «ἀήρ» νέφος ἢ ὁμίχλη πυκνή, Φ 7, ι 144· «λαῖλαψ» πυκνή, τουτέστι σφοδρὰ ἢ διαρκής, Λ 306. 3) ὁ πολὺ ἔχων βάθος, μεγάλην (εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἢ ἐνδομύχως) ἔχων ἔκτασιν, εἰς βάθος ἐκτεινόμενος, „βαθύς“, οἷον «ἄγκος» βαθεῖα φάραγξ, Υ 490· ὡσαύτως «κόλπος» Β 560, «νειός» ἐκτεταμένη χέρσος, Κ 353. (Ὡσαύτως δ' ἑρμηνεύεται κατά τινας καὶ τὸ «βαθ. ἠιών» ἐκτεταμένη παραλία, ἴδ. ἀνωτ. 1) καὶ τὸ «βαθ. ὕλη, ξύλοχος» ἴδ. ἀνωτ. 2)).

***βαθύσκιος** [˘.˘.], ον (βαθύς, σκιά), βαθεῖαν ἔχων ἢ πυκνὴν σκιάν, Ὑμ. Ἑρμ. 229.

***βαθύστερνος** [˘...], ον, ποι. (βαθύς, στέρνον) ἡ ἔχουσα βαθέα, τουτέστιν ὑψηλά, ἐκτεταμένα στέρνα, ἐπομ. **βαθύκολπος**, ὡς σημεῖον τῆς εὐφορίας, «αἶα» Ἀποσπ. 4, 23.

βαθύσχοινος [˘...], ον, ποι. ὁ μὲ βαθεῖς, ὅ ἐ. πυκνοὺς σχοίνους κατάφυτος, ἐπίθ. τοῦ Ἀσωποῦ, **Ἰλ. Δ 383, Ὑμ. 8, 3.

***βαθύτριχα**, ἴδ. **βαθύθριξ**.

βαίνω (βα–), μέλ. βήσομαι· ἀόρ. ἀ. μεταβατ. ἔβησα· ἀόρ. β'. ἔβην καὶ ἐπ. βᾶν, γ'. δυϊκ. ἐβήτην καὶ βάτην, γ'. πληθ. ἔβησαν καὶ ἐπ. βᾶσαν, ἔβαν, βάν, ὑποτ. βῶ καὶ ἐπ. βείω, εὐκτ. βαίην, ἀπαρφ. βήμεναι καὶ βῆναι, μετοχ. βάς, βᾶσα, βάν· παρακ. βέβηκα· εἰς τοῦτον ὑπάγονται καὶ οἱ συγκεκομμένοι ἢ κατὰ τὰ εἰς μι σχηματιζόμενοι τύποι βεβάασι, ἀπαρφ. βεβάμεν, μετοχ. βεβαώς, βεβαυῖα· ὑπερσ. ἐβεβήκειν, κατὰ συγκοπ. γ'. πληθ. βέβασαν (οἱ συγκεκομμ. οὗτοι τύποι πάντες ἔχουσι τὴν ῥιζ. συλλαβὴν βα βραχεῖαν)· μέσ. ἀόρ. β'. ἐβήσετο, βήσετο=ἔβη, Γ 262, Ξ 229 κ. ἀ. (πρότερον ἐγράφετο (ἐ)βήσατο· ἀλλ' ὁ σχηματισμὸς οὗτος ἐπὶ ἀμεταβάτου διαθέσεως (οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ μεταβατ. οἷον «ἀναβησάμενοι» ο 474) ἐξωβελίσθη ὑπὸ τοῦ Σπιτζνέρου καὶ Βεκκέρου).—Ὁ παρ' Ὁμ. σπάνιος παρκ. βέβηκα, Ο 90, πρβλ. Ψ 481, Π 69, ἔχει μόνον τὴν σημ. „ἐπῆγα“, ἦλθον· οἱ δὲ συγκεκομμένοι σχηματισμοὶ βέβαα κ. ἑξ. ἔχουσι τὴν σημ. τοῦ ἐνεστ. ὑπάγω, καὶ ὁ ὑπερσ. ἐβεβήκειν τὴν τοῦ ἀορ. ἢ παρατ. πρβλ. Α'.) 1), β'.).

Α'.) Ἀμετ. 1) κυρ. διανοίγω τὰ σκέλη· ὅθεν

«βαίνω ἀμφί τι, περί τινος» μὲ ἀνοικτὰ σκέλη κάθημαι ἐπί τινος, „παίρνω ἢ ἔχω τι ἀνάμεσα εἰς τὰ σκέλη μου, καβαλικεύω“ ε 371, 130· ἐντεῦθεν β΄.) „διασκελίζω“, ὅ ἐ. ἀνοίγω τὰ σκέλη, ἵνα βαδίσω, „κινῶ ἢ ξεκινῶ“· οὕτω μετ' ἀπαρφ. «βῆ δ' ἴμεν» ἐκίνησε νὰ ὑπάγῃ, ἤρχισε νὰ βαδίζῃ, Δ 199, Ε 167 κ. ἄ. πλχ. «βῆ δὲ θέειν» ἤρχισε νὰ τρέχῃ, Β 183, «ἐλάαν» Ν 27· ὅθεν ὁ παρακ. «βέβαα» (κυρ. εἶμαι ἤδη ξεκινημένος) σημ. βαδίζω, καὶ ὁ ὑπερσ. «ἐβεβήκει» ἔχει τὴν σημ. ὁτὲ μὲν τοῦ ἀορ. ὁτὲ δὲ τοῦ παρατατ. 2) βαδίζω, πορεύομαι, ὑπάγω, ἀπέρχομαι, ἐπὶ ἀνθρώπων τε καὶ ζώων, καὶ δή· ἀ.) χωρῶ, προχωρῶ «ἐν πρώτοισι, διὰ προμάχων, καθ' ὅμιλον, ἀνὰ στρατόν, ἐπὶ χθονί» Ὅμ. πλχ. «κατὰ κράατα» Τ 93 κ. ἄ. τ. «ἀμφί τινι» πέριξ τινὸς βαδίζω, πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτοῦ, Ε 299, πρβλ. ΑΜΦΙΒΑΊΝΩ· «σαῦλα ποσὶ βαίνουσα», ἐπιτετηδευμένως, ὑπερηφάνως, „καμαρωμένα“, βραδέως βαδίζουσα (περὶ χελώνης) Υ. Ἑρμ. 28. πρβλ. ΒΙΒΆΣ· β΄.) ἀπέρχομαι, ἀποχωρῶ ὁριζομένου καὶ τοῦ τόπου, ἀφ' οὗ ἡ κίνησις, οἷον «νόσφι, ἔξω δωμάτων» κ. ἄ. Ὅμ. πλχ. «ἀπὸ πύργου χαμᾶζε» κατέβη, Φ 529· «κατά τινος» καταβαίνω τι, οἷον «βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων» Α 44, Ο 79, Π 677· ὡσαύτως δὲ καὶ ἄνευ ὁρισμοῦ τοῦ τόπου, ἀφ' οὗ ἡ κίνησις, «ἐν νηυσίν (νήεσσι)» ἀποπλέω, Β 351, γ 131, ν 317· (ἄλλοι δὲ μεταφράζουσι τὴν φράσ. ταύτην: ἐπιβιβάζομαι εἰς τὰς ναῦς) ω 301· «καὶ δή οἱ Μέντωρ ἔβη» μόλις πρὸ ὀλίγου τοῦ ἀνεχώρησε (τὸν ἐγκατέλιπεν) ὁ Μέντωρ, χ 249· ὅθεν μεταφ. περὶ ἀψύχων «ἐννέα βεβάασιν ἐνιαυτοί» παρῆλθον, Β 134, «ἰκμὰς ἔβη» ἐξέλιπεν ἡ ὑγρασία, Ρ 392, «πῇ ὅρκια βήσεται ἡμῖν» „τί θὰ γείνουν, ποῦ πᾶν οἱ ὅρκοι μας;“ Β 339· ὡσαύτως «πῇ ἔβαν εὐχωλαί;» Θ 229· γ΄.) ὁριζομένου τοῦ τόπου, πρὸς ὃν ἡ κίνησις, μεταβαίνω, προσέρχομαι, ὑπάγω, ἀναβαίνω, «ἐς κλισίην, εἰς Ἀΐδου» Ὅμ. πλχ. «προτὶ ἄστυ» Χ 21, «πρὸς δῶμα» κ. ἄ. «ἐπί τινος» ἀναβαίνω, οἷον «ἐπὶ νηός» Ν 665, «ἐφ' ἵππων» Σ 532, «ἐπὶ πύργου» Ζ 386 «εἰς δίφρον» Ε 837· «ἐπί τινα» ὑπάγω πρός τινα, Β 18 κ. ἀ. «ἐπί τινι» προσέρχομαι εἴς τινα, Ρ 574· «οἴκονδε, Λυκίηνδε» καὶ μετ' ἄλλων αἰτιατ. μετὰ τοῦ ΔΕ, Ὅμ. πλχ. Ἐπὶ ἐχθρικῆς δὲ κινήσεως, ἐπέρχομαι, ἐφορμῶ «ἐπί τινι» Λ 460, Π 751· «β. μετά τινα» καταδιώκω τινα, ἴδ. ΜΕΤΆ, καὶ ΙΘΎΣ· δ΄.) μετ' ἄλλων περαιτέρων προσδιορισμῶν, ἐκφερομένων ἢ διὰ προθέσεων, οἷον «β. μετ' ἴχνια» ἀκολουθῶ τὰ ἴχνη, ἕπομαι, γ 30 κ. ἀ. «β. μετὰ πατρὸς ἀκουήν» ἀπέρχομαι ἵνα περὶ τοῦ πατρὸς ἀκούσω, δ 701 κ. ἀ. «ἔβη κατὰ δαῖτα» εἰς δεῖπνον, Α 424, «ἀμφί τινι βαίνω» κατὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν: βαδίζω ἢ περιφέρομαι περί τινα, ὀρθότερον δὲ: ὑπεράνω ἢ πρό τινος ἢ παρά τινα ἵσταμαι (πρὸς ὑπεράσπισιν), κυρ. ἐπὶ ζώων, οἷον Ε 299· ἔπειτα δὲ καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων, Ξ 477, 359, 510, πρβλ. ΑΜΦΙΒΑΊΝΩ καὶ ΑΜΦΊ· ἢ διὰ μετοχῆς τοῦ ἐνεστ. ἐκφραζούσης τὸν τρόπον τοῦ βαίνειν, οἷον «ἔβαν φέρουσαι» Β 302, «ἔβη αἴξασα» ἴδ. ΑΪΣΣΩ 1) Α΄.) ἀ.)· ἢ διὰ μετοχῆς τοῦ μέλλοντος, ἐκφερούσης τὸν σκοπόν, οἷον «ἔβη ἐξεναρίζων» Λ 101, «ἀγγελέων» δ 24.

Β΄.) Μεταβ. ὁ ἀ. ἀόρ. «ἔβησα» ποιητ. ἔχει διάθεσιν ἐνεργ. μεταβατ., σημ. δηλ. ἐποίησα βαίνειν, ἐπομ. ὠδήγησα, ἀνεβίβασα, κατεβίβασα κ. τ. τ. οἷον «φῶτας βῆσεν ἀφ' ἵππων» Π 810· «ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων βῆσε κακῶς ἀέκοντας» κατεβίβασεν, Ε 164, «βῆσαι ἵππους ἐπὶ Βουπρασίου» ἀγαγεῖν, Λ 756. (‖. Ὡσαύτως καὶ ὁ μέσ. ἀόρ. ἐβησάμην ἐν συνθέσει, ἀνεβίβασα χάριν ἐμαυτοῦ ἢ εἴς τι τῶν ἐμαυτοῦ ἐν τῷ μοναδικῷ παραδείγματι «νὼ ἀναβησάμενοι» ο 474) πρβλ. ΕΙΣΒΑΊΝΩ, ΕΚΒΑΊΝΩ.

Βάκχειος, εἷη, ειον, εἰς τὸν Βάκχον ἢ τὴν λατρείαν αὐτοῦ ἀνήκων, βακχικός, ὅθεν ἐνθουσιῶν, μεθύων, ἐπίθ. τοῦ Διονύσου, Ὕμ. 18, 46.

βάλανος [⏑⏑.], ἡ, ὁ καρπὸς τῆς δρυός („βαλανιδιᾶς“) „βαλανίδι ἢ βελανίδι“, ‖. ὁ καὶ τότε καὶ νῦν εἰς τροφὴν μάλιστα τῶν χοίρων χρήσιμος, κ 242, ν 409.

Βαλίος [⏑..], ὁ (ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαλιός=ἔχων στίγματα λευκά, „παρδαλός“ ‖. ἢ μᾶλλον, ἐν τῇ αὐτῇ χρήσει καὶ σήμερον περισωθείσης τῆς λέξεως μετὰ μόνης τῆς τονικῆς παραλλαγῆς, „βάλιος“ ὅπερ προφ. bálios, ὁ ἐπὶ τοῦ μετώπου λευκὸν φέρων στίγμα) ὄνομα ἑνὸς τῶν ἵππων τοῦ Ἀχιλλέως ὁ, „Βάλιος“, καθ' ἃ καὶ σήμερον οὕτως κυριωνυμοῦνται πολλάκις οἱ ἵπποι ἐν Ἑλλάδι, Π 149 (Κατὰ τὸν Σχολ. σημ. ἡ λ. τὸν ταχύν).

βάλλω, μέλ. Ἰων. βαλέω ἀντὶ τοῦ βαλῶ· ἀόρ. β΄. ἔβαλον, β΄. ἐν. τῆς ὑποτ. καὶ εὐκτ. Αἰολ. καὶ Δωρ. βάλησθα, βάλοισθα, Ο 571, μ 221· παρακ. βέβληκα· ὑπερ. βεβλήκειν (συχν. μὲ σημ. ἀορ. Ε 66, 73, 661, χ 258, ἔνθα τὸ «βεβλήκειν» εἶνε γ΄. προσ. ὡσαύτως καὶ στ. 275 ἀντὶ τῆς πρότερον γραφ. βεβλήκει)· παρακ. παθ. βέβλημαι, γ΄. πληθ. Ἰων. βεβλήαται ἀντὶ τοῦ βέβληνται, ἐπικ. βεβόλημαι (ὅπερ εὔχρηστον μόνον μεταφορ. ἐπὶ ψυχικῶν παθημάτων, ἴδ. Ι, Α΄, 3, β΄., ἐν ᾧ ὁ ἄλλος παθ. παρακ. τίθεται κατὰ τὴν κυρ. σημ. ἐπὶ σωματικῶν παθημάτων) μετοχ. βεβλημένος, ὑπερσ. βεβλήμην καὶ γ΄. πληθ. Ἰων. βεβλήατο ἀντὶ τοῦ βέβληντο· ἐκ δέ τινος μέσ. ἀορ. μὲ παθ. σημ. εὑρίσκονται γ΄. ἐν. ἔβλητο, ἀπαρφ. βλῆσθαι, μετοχ. βλήμενος, ὑποτ. γ΄. ἐν. βλήεται ἐπικ. ἀντὶ τοῦ βλήηται, ρ 472, εὐκτ. β΄. ἐν. βλεῖο κτλ. καὶ μέλ. βλήσομαι ἐν συνθ. συμβλήσεαι (ἴδ. ΣΥΜΒΆΛΛΩ).—Ὁ Κλάσσεν ἀπέδειξεν ὅτι ἡ μετοχὴ βεβλημένος ἔχει πάντοτε παρακειμ. σημασίαν, ἡ δὲ βλήμενος μόνον ἀορίστου.

Ι.) Ἐνεργ. Α΄.) Μεταβ. 1) ῥίπτω („ῥή-

χνω"), „πετῶ". ά.) κυρ. «λύματα εἰς ἅλα» Α 314, «τὶ ἐν πυρί» ξ 429, «πῦρ ἐν νηυσίν» ῥίπτω φωτιάν (ὅπερ διάφορον ὀπωσοῦν τοῦ „βάλλω φωτιάν") Ν 629 «εὐνάς» ἀγκυροβολῶ, ι 137 κ. ἀ. ἰδίως ἐπὶ τῶν μακρόθεν ῥιπτομένων παντοίων ὅπλων, «βέλος» ἐπὶ τῆς πέτρας, ἣν ὁ Κύκλωψ ῥίπτει, ι 495· «χαλκόν, ἰὸν ἐν στήθεσσιν» ἀκόντιον, βέλος εἰς τὰ στήθη, Ε 346, υ 62· ὅθ. ἄνευ πτ. τοξεύω, ἀκοντίζω, Α 52, Θ 282 κ. ἀ. β΄.) μεταφ. ἐμβάλλω, ἐμπλέκω, «εἰς κακόν τινα» μ 221, «μετὰ νείκεα» εἰς ἔριδας ἐμπλέκω, Β 376. 2) ἐν γένει κινῶ καὶ δή. ά.) ταχέως καὶ ὁρμητικῶς, ῥίπτω, ἐλαύνω, ὠθῶ, «ἐτέρωσε ὄμματα» ἀποστρέφω ἀλλαχόσε τὰ ὄμματα, „ῥίπτω ἀλλοῦ τὰ ὄμματα" π 179, «τοὺς ἵππους πρόσθε» προελαύνω, Ψ 572, 639, «νῆα πρὸς πέτρας» ὠθῶ „ῥίπτω ἔξω", ἐξοκέλλω, μ 71· πρβλ. καὶ ἀποβάλλω· β΄.) ἁπλῶς κινῶ, μετακινῶ, οἷον «κάρη ἑτέρωσε» κλίνω, „γέρνω" Θ 306, Ψ 697· ὅθεν ταὐτὸν τῷ τίθημι „βάλλω" (καὶ „βάζω, βάνω, βαίνω") οἷον «μῆλα ἐν νηυσί» ι 470, «τὶ ἐν χερσί τινος» ἐγχειρίζω, Ε 574 «πήχεε, χεῖρε, ἀμφί, περί, πρός τινι» ῥίπτω τὰς χεῖρας πέριξ τινός, τουτέστιν ἐναγκαλίζομαι, Ὅμ. πλχ. «δάκρυ ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις» χύνω, δ 114, 198· «χεῖρας ἀείρων βάλ. ποτὶ γαῖαν» ὕψωνα καὶ ἄφινα τὰς χεῖρας νὰ πίπτωσι κατὰ γῆς, ἀνέσειον, ὡς σημ. τῆς ἀγωνίας τοῦ ἀποθνήσκοντος, λ 424 (ἡ ἑρμηνεία αὕτη εἶνε ὀρθοτέρα τῆς συνήθους, καθ' ἣν τὸ «χεῖρας βάλλον» συνάπτεται μετὰ τοῦ «περὶ φασγάνῳ»)· φύλλων χθαμαλαὶ βεβλήαται εὐναί» στιβάδες φύλλων „εἶνε ῥηγμέναι χαμηλά" λ 194· ἰδίως δὲ ῥίπτω τι ἐπάνω μου, „βάλλω" ἐπὶ ἐνδυμάτων, ὅπλων κ. τ. τ. «ἀμφ' ὤμοις αἰγίδα» Σ 204, «σπεῖρα ἀμφ' ὤμοισι» δ 245, «ἀμφί τινι ῥάκος» ξ 341 κ. ἄ. πλχ. ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλων πραγμάτων, οἷον «κύκλα ἀμφ' ὀχέεσσι» Ε 722· «ἐφ' ἱστῷ βέβλητο ἐπίτονος» ἦτο προσηρτημένος, προσδεδεμένος, μ 423· καὶ μεταφ. «φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι β.» φιλίαν μεταξὺ τῶν δύω ἐμβάλλω, Δ 16· «ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισι» α 364· ‖. «ἐνὶ θυμῷ ἀθάνατοι βάλλουσι» οἱ ἀθάνατοι ἐμβάλλουσιν εἰς τὴν ψυχήν μου (τὴν πεποίθησιν) μὲ ἐμπνέουσι, μὲ φωτίζουσιν, α 200. 3) κτυπῶ· ά.) κυρ. τι ἢ τινὰ διὰ μακρόθεν ῥιπτομένου, βέλους, ἀκοντίου κ.τ.τ. κτυπῶ, „εὑρίσκω", ὅθεν καὶ „πληγώνω" «τὸν ἔβαλλ' Ἀπόλλων», τὸν ἐκτύπησε, τὸν ηὗρεν ὁ Ἀπόλλων, ὅ ἐ. ἀπέθανεν αἰφνιδίως, η 64 κ. ἀ. πρβλ. Ο 478, «τινὰ δουρί» Ε 73, «ὀϊστῷ» Ε 393· «στῆθος χερμαδίῳ» Ξ 412, «τινὰ λάεσσι» Γ 80 κ. ἀ. καὶ μετὰ αἰτ. τοῦ βληθέντος μέρους, «τινὰ στῆθος» κτυπῶ τινα εἰς τὸ στῆθος, Δ 480 κ. ἀ. «τινὰ μηρὸν ὀϊστῷ» Λ 583· ἔτι δὲ «τινὰ κατὰ ἢ πρός τι» Ε 66, Λ 144, καὶ μετὰ μόνης ὀργαν. δοτ. «χερμαδίοισι, βέλεσι» Μ 155, π 277, «ἔλκος τό μιν βάλεν ἰῷ» (κατὰ ζεῦγμα) πληγή, ἣν ἐπήνεγκεν κτυπήσας αὐτὸν διὰ βέλους, Ε 795, Π 511· ἄνευ πτ. [στοχάζομαι] εὐστοχῶ, ἐπιτυγχάνω, ι 158, τοὐναντίον τοῦ ἁμαρτάνω, Λ 350, Ν 160· ἐπομ. ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ κτυπῶ, καταβάλλω, ἐξαπλώνω, «τινὰ ἐν κονίῃσι» Θ 156· β΄.) μεταφ. «ἄχεϊ, πένθεϊ βεβολημένος» ὑπὸ λύπης, πένθους τετρωμένος ἢ καταβεβλημένος, Ι 3, κ 247 (ὅπου παράκειται καὶ ἡ αἰτ. τοῦ μέρους «κῆρ» καὶ Ι 9 «ἦτορ»). 4) προσβάλλω, προσπίπτω τινί, «ῥαθάμιγγες ἔβαλλον ἄντυγα» σταγόνες (αἵματος) ἔῤῥαινον τὸν τροχόν, Λ 536, Υ 501, «ἡνίοχον κονίης ῥαθάμιγγες ἔβαλλον» μόρια κονιορτοῦ προσέβαλλον τὸν ἡν. ἢ ἔπιπτον ἐπὶ τὸν ἡνίοχον, Ψ 502, «κτύπος οὔατα βάλλει» προσβάλλει τὰ ὦτα, Κ 535, «τόπον ἀκτῖσι βάλλει ἠέλιος» τὸν τόπον „κτυπᾷ ὁ ἥλιος" μὲ τὰς ἀκτῖνας, ε 479.

Β΄.) Ἀμετάβ. πίπτω, ὁρμῶ, περὶ ποταμοῦ «εἰς ἅλα βάλλει» εἰσβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν, Λ 722· «ἵπποι περὶ τέρμα βαλοῦσαι» φοράδες περὶ τὸ τέρμα τρέχουσαι, ἐλαύνουσαι, Ψ 462. (Ὀρθότερον ἄλλοι συνάπτουσι τὴν πρόθεσιν μετὰ τοῦ βαλοῦσαι: περικάμψασαι τὸ τέρμα. ‖. Ἐὰν δὲ χ ἐν τῷ ἑτέρῳ παραδείγματι ἐννοήσωμεν ὡς ἀντικείμενον: τὰ ὕδατα (ῥίπτει εἰς τὴν θάλασσαν), ἐκλείπει ἡ ἀμετάβατος αὕτη διάθεσις τοῦ ῥήματος).

ΙΙ.) Μέσ. 1) βάλλω τι ἐμαυτῷ [ἀναβάλλομαι] „ῥίπτω τι ἐπάνω μου" «ἀμφ' ὤμοισιν ξίφος, τόξα» Γ 334, Τ 372 κ. ἀ. «αἰγίδα» Ε 738 κ. ἀ. 2) μεταφ. «βάλλομαι ἐν θυμῷ χόλον τινί» βάλλω εἰς τὴν καρδίαν μου ὀργὴν ἐναντίον τινός, Ξ 50· ἰδίως «μετὰ ἢ ἐνὶ φρεσί, ἐν θυμῷ βάλλομαι» „βάλλω τι εἰς τὸν νοῦν μου", συλλογίζομαι, ἀναλογίζομαι, «σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι» „συλλογίσου το καλά", Α 297, λ 454, κ. ἄ.· ἔτι δὲ καὶ: ἐνθυμήσου το καλά, οἷον μ 218 κ. ἀ. «ἐν θυμῷ δ' ἐβάλοντο ἔπος» ἐφύλαξαν τὸν λόγον εἰς τὴν καρδίαν των, ἐνεστερνίσθησαν τὴν συμβουλήν, Ο 566· σημ. δὲ καὶ τὸ νομίζω, Υ 195, «νόστον μετὰ φρεσὶ βάλλομαι» ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου, ἔχω κατὰ νοῦν, Ι 435.—ἄνευ πτ. «ἑτέρως ἐβάλοντο» ἄλλως ὥρισαν ἢ διέθεσαν, μετέβαλον γνώμην, α 234· (τοῦτο κατὰ τὸν Νίτσην καὶ Σπίτζνερον· ὁ δὲ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν γράφουσιν ἐβόλοντο· ἴδ. ΒΟΥΛΟΜΑΙ).

ΒΑΜΒΑΊΝΩ, ποι. κατά τινας μὲν ψελλίζω, βατταρίζω „ψευδίζω" (‖. ἢ μᾶλλον «ἀσαφῆ (καὶ τρέμουσαν) φωνὴν προΐεμαι» „πιάνεται ἡ γλῶσσά μου, τρέμει ἡ φωνή μου")· κατ' ἄλλους δὲ (ὑπὸ φόβου ἢ ῥίγους) τρέμω, „κτυπῶ τὰ δόντια", Κ 375 †. (Ἀμφοτέρας τὰς ἑρμηνείας παρέχουσι τὰ σχόλια. Πιθανώτατα εἶνε λ. πεποιημένη· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐφετικὸν τοῦ βάζω: ἐπιθυμῶ νὰ ὁμιλήσω· κατ' ἄλλους δὲ ὄχι τόσον πιθανῶς σύνθετος ἐκ τοῦ βάζω καὶ βαίνω, οἱονεὶ τρέμω πόδας τε καὶ ὀδόντας).

ΒΆΝ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔβαν, ἴδ. **ΒΑΊΝΩ**.

ΒΆΠΤΩ, 1) ἐμβάπτω „βουτῶ“, οἷον «πέλεκυν ἐν ὕδατι» (ἵνα στομώσω, σκληρύνω δηλ. αὐτόν) ι 392 †. 2) βάπτω, χρωματίζω, „βάφω“ Βατρ. 223.

ΒΑΡΒΑΡΌΦΩΝΟΣ [.⏑...], ΟΝ (βάρβαρος, φωνή) ὁ βάρβαρον καὶ τραχεῖαν φωνὴν ἔχων, ἐπίθ. τῶν Καρῶν, Β 867 †. (κατὰ τὸν Νίτσην· ὁ δὲ Δοιδερλεῖνος ἀποδίδων εἰς τὴν λ. βάρβαρος τὴν μεθ' Ὁμ. σημασ. ἑρμηνεύει τὴν προκειμένην λέξιν: ὁ μὴ Ἑλληνιστὶ λαλῶν).

ΒΆΡΔΙΣΤΟΣ, Η, ΟΝ, ἴδ. **ΒΡΑΔΎΣ**.

(**ΒΑΡΈΩ**)=**ΒΑΡΎΘΩ**, εὔχρ. μόνον ἐν τῇ ἐπικ. μετοχ. «βεβαρηώς» βεβαρημένος, «οἴνῳ βεβαρηότες» ὑπὸ οἴνου βεβαρημένοι «οἰνοβαρεῖς», μεθύοντες, *Ὀδ. γ 139, τ 122. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. εὔχρηστον εἶνε τὸ ῥῆμα τοῦτο εἰς μὲν τὴν αὐτὴν σημ. ἐν τῷ συνθέτῳ „ἀποβαρεμένη“ ὅ. ἐ. πολὺ βεβαρημένη=ἔγκυος· τὸ ἁπλοῦν δὲ „βαρῶ“=κτυπῶ).

*__ΒΆΡΟΣ__, τό, „βάρος“ Βατρ. 91.

*__ΒΑΡΊΒΡΟΜΟΣ__ [⏑...], ΟΝ, ποι. (βαρύς, βρόμος), βαρυβροντῶν, βαρυχροτῶν, Ἀποσπασμ. 72.

ΒΑΡΎΘΩ [⏑⏑.] (βαρύς) εἶμαι βεβαρημένος, αἰσθάνομαι τὸ βάρος «βαρύθει μοι ὦμος ὑπ' αὐτοῦ (τοῦ ἔλκους)» αἰσθάνομαι βαρὺν τὸν ὦμόν μου ὑπὸ τῆς πληγῆς, Π 519 †.

*__ΒΑΡΊΚΤΙΠΟΣ__ [⏑.⏑.], ΟΝ (βαρύς, κτύπος) ὁ βαρέως κτυπῶν, τουτέστι βροντῶν, περὶ τοῦ Διός, Ὑ. Δήμ. 4, 334, 441, 460.

ΒΑΡΎΝΩ [⏑–.] (βαρύς), ἀόρ. ἀ. ἐβάρυνα, παθ. ἀόρ. ἀ. ἐβαρύνθην καὶ ἐπ. παρακ. βεβαρηώς (ἴδ. **ΒΑΡΈΩ**) δίδω ἢ προξενῶ βάρος, βαρύνω, ε 321· μετ' αἰτ. προσ. Ε 664, Λ 584. — Παθ. «βαρύνομαι γυῖα, χεῖρα» αἰσθάνομαι, ἔχω βάρος εἰς τὰ μέλη μου, εἰς τὰς χεῖρας, Τ 165, Υ 480 «κάρη πήληκι βαρυνθέν» κεφαλὴ ἔχουσα τὸ βάρος τῆς περικεφαλαίας, Θ 308.

ΒΑΡΎΣ [⏑.], ΕΙΑ, ΰ, ά.) ὁ ἔχων βάρος, „βαρύς“, στιβαρός, «χείρ» „βαρὺ χέρι“ Α 219, Ρ 48, Φ 590, σ 56· συχν. ἐν τῇ φρ. «βαρείας χειρας ἐποίσει» Α 89· ἀλλὰ ᾗ ἐν τούτοις τοῖς παραδείγμασι δύναται νὰ ἔχῃ τὸ ἐπίθ. τὴν ἐφεξῆς σημ. β΄.) ὁ προξενῶν βάρος, καταθλιπτικός, ἐπαχθής, σφοδρός, „βαρύς“ «ὀδύναι» θλιβεραί, Ε 417· «ἄτη, ἔρις, κακοτής» Β 111, ο 233, Υ 55, Κ 71 «κῆρες» Φ 548· γ΄.) περὶ τόνου φωνῆς, ἰσχυρός, δυνατός, βαρύς, «φθόγγος» ι 257. Ἰδίως τὸ οὐδέτ. τό τε ἐν. καὶ πληθ. «βαρὺ καὶ βαρέα» ἐπιῤῥηματικῶς βαρέως, „βαρεά“ (προφ. βαρjά) δυνατά, «βαρέα στενάχω» „βαρειαναστενάζω“, Θ 334, ε 420 κ. ἀ.

ΒΑΡΥΣΤΕΝΆΧΩΝ [⏑..⏑.], ΟΥΣΑ, ΟΝ, ἐπ. («βαρὺ στενάχων») βαρέως στενάζων, „βαρειαναστενάζων“ *Ἰλ. Δ 153, Ι 16 κ. ἀ. (Ἀπὸ τοῦ Bekk. καὶ ἑξῆς γράφεται χωριστὰ «βαρὺ στενάχων»).

*__ΒΑΡΎΦΘΟΓΓΟΣ__ [⏑...], ΟΝ, ποι. (βαρύς, φθόγγος), βαρύφωνος· ἐπίθ. τοῦ λέοντος, βαρέως βρυχώμενος, Ὑ. Ἀφρ. 160.

ΒΑΣΊΛΕΙΑ [⏑⏑..], ἡ, θηλ. τοῦ βασιλεύς, (‖. κατὰ τὸ ἱερεύς-ἱέρεια), βασίλισσα, περὶ τῆς Πηνελόπης καὶ τῆς βασιλίσσης τῶν Φαιάκων, *Ὀδ. δ 770, η 241 κ. ἀ.· ἔτι δὲ καὶ βασιλόπαις, περὶ τῆς Ναυσικάας, ζ 115.

ΒΑΣΙΛΕΎΣ [⏑⏑.], ΗΟΣ, ὁ, 1) βασιλεύς, ἄρχων, ἡγεμών, ᾧ ἐν γένει ἀρχηγός, Α 9. Ἐπὶ τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων βασιλεὺς ἐκαλεῖτο ὁ ἄρχων παντὸς δήμου ἢ κοινότητος, ὅστις ἐλάμβανε τὸ ἀξίωμα τοῦτο διὰ τὴν ὑπερέχουσαν αὐτοῦ ἀνδρείαν, σύνεσιν ἢ διὰ τὰ πλούτη του· καθὼς δὲ πᾶσαι αἱ ἀρεταὶ αἵ τε σωματικαὶ καὶ αἱ πνευματικαὶ ἐθεωροῦντο θεῖα δῶρα καὶ μάλιστα τοῦ Διός, οὕτω καὶ τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα· διὰ τοῦτο καλεῖται ὁ βασιλεὺς «διογενής» καὶ «διοτρεφής» καὶ «θεῖος» (ἴδ. τὰς λ.).—Καθήκοντα καὶ ἔργα τοῦ βασιλέως («δίκη βασιλήων», δ 691) ἦσαν τὰ ἑξῆς: ά.) συνεκάλει τὰς δημοσίας συνελεύσεις (ἀγορὰς τοῦ δήμου) καὶ διεύθυνεν αὐτάς, Β 50 ἑξ. Ι 33, ζ 26· β΄.) ἦτο ἀρχηγὸς τοῦ λαοῦ ἐν πολέμῳ· γ΄.) ἔκρινε καὶ ἀπεφάσιζε περὶ δικαίου καὶ ἀδίκου (ἐδίκαζε), Π 542, τ 109, 110· δ΄.) ἐθυσίαζε δημοτελεῖς τινὰς θυσίας, Β 402—412, γ 5 ἑξ. 444 ἑξ. Ἡ δύναμις αὐτοῦ ἦτο περιωρισμένη· οὐδὲν ἐδύνατο ν' ἀποφασίσῃ, πρὶν ἀκούσῃ τὴν γνώμην τῆς γερουσίας («βουλῆς γερόντων») τῆς συνισταμένης ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων ἀνδρῶν τῆς κοινότητος, σπουδαίου δέ τινος προκειμένου, καὶ τῆς συνελεύσεως ἢ «ἀγορᾶς» τοῦ δήμου. Ἀπολαυὰς δὲ καὶ τιμὰς («γέρας») εἶχε: ά.) προεδρίαν ἐν ταῖς δημοσίαις συνεδριάσεσι, καὶ μείζονα μερίδα ἐν ταῖς εὐωχίαις, Θ 162· β΄.) τεμάχιον γῆς πρὸς καλλιέργειαν, οἱονεὶ κτῆμα τοῦ στέμματος, («τέμενος») Ζ 194· γ΄.) δικαιώματα ἢ τέλη δικαστικὰ («θέμιστες») Ι 156, ἐκτὸς τῶν ἐκουσίων δωρεῶν («δωτῖναι»). Σύμβολα τοῦ βασιλικοῦ ἀξιώματος ἦσαν: τὸ «σκῆπτρον» χρυσοῦν ὅ. ἐ. χρυσόηλον (ὅθεν «σκηπτοῦχος» ὁ βασιλεύς), Α 101 ἑξ. καὶ οἱ παρακολουθοῦντες αὐτὸν καὶ θεραπεύοντες «κήρυκες». 2) βασιλόπαις, καὶ πᾶς ἐν γένει εὐπατρίδης, ἔχων μικρὰ ἢ μεγάλα κτήματα, α 394, θ 41, 390. 3) κύριος, δεσπότης, „ἀφφέντης“ (αὐθέντης) Σ 556. —Κατ' ἀρχὰς ἦτο ἡ λ. ἐπίθετον· ὅθεν «ἀνὴρ βασιλ.» Γ 170, Τ 182 κ. ἀ. καὶ τὸ ἐπ. συγκριτικὸν «βασιλεύτερος» μεγαλείτερος βασιλεύς, βασιλικώτερος, Ι 160, 362, Κ 239· «βασιλεύτερον γένος» ο 533· καὶ ὑπερθετ. «βασιλεύτατος» ὁ μέγιστος βασιλεύς, Ι 69 †. (Ἐκ τῶν πολλῶν ἐτυμολογιῶν ἡ ὀλιγώτερον ἀπίθανος, καὶ μνήμης τινὸς ἀξία εἶνε ἡ ἐκ τοῦ βαίνω (τοῦ· μεταβατ. =κινῶ) καὶ λαός, οἱονεὶ τὸν λαὸν ὁδηγῶν, ὅμοιον πρὸς τὸ Γερμ. Herzog).

ΒΑΣΙΛΕΎΩ [⏑⏑..] (βασιλεύς) εἶμαι βασιλεύς,

βασιλεύω, κυβερνῶ, ἀπολ. Β 203· «ἐν Ἰθάκῃ» δ 47· «κατὰ δῆμον» χ 52· εἶμαι βασίλισσα, «ὑπὸ Πλάκῳ» Ζ 425· «Πύλου» λ 285· μετὰ δοτ. Β 206.

ΒΑΣΙΛΗΙΟΣ [˘˘.˘.], ΙΗ, ΗΙΟΝ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (βασιλεύς) βασιλικός, «γένος» π 401 †.

ΒΑΣΙΛΗΙΣ [˘˘..], ΙΔΟΣ, ἡ (ἐπίθ. θηλ. τοῦ ΒΑΣΙΛΗΙΟΣ) βασιλικὴ «τιμή» Ζ 193 †.

ΒΑΣΚΕ, μόνον ἐν τῇ τυπικῇ φρ. «βάσκ' ἴθι» „πήγαινε γλήγορα", τρέχε, σπεῦσον, *Ἰλ. Β 8, Θ 399· προστ. ἑτέρου τινὸς τύπου τοῦ βαίνω, πρβλ. ΕΠΙΒΑΣΚΩ. Ὁ ἀσύνδετος συνδυασμὸς τῶν δύω τούτων συνωνύμων προστακτικῶν ἐκφράζει τὴν σπουδήν, μεθ' ἧς ἀνάγκη νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ προσταγή· οὕτως ἡμεῖς διπλασιάζομεν τὴν προστακτικὴν εἰς τοιαύτην περίστασιν „πήγαινε, πήγαινε" ἢ καὶ συνώνυμα συνδυάζομεν „τρέχα, πήγαινε". Διὰ ταῦτα δὲν εἶνε ἀνάγκη τὸ ἴθι νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἁπλοῦν παρακελευσματικόν, οἷον τὸ ἄγε. (‖. Ὁ Δοιδερλεῖνος ἀναφέρει τὸ μὲν «βάσκε» εἰς τὴν ἀρχὴν ἢ ὁρμὴν πάσης κινήσεως, τὸ δὲ «ἴθι» εἰς τὸ τέρμα. Κατὰ ταύτην λοιπὸν τὴν ἑρμηνείαν θὰ ἦτο προστακτικὴ τῆς φράσεως «βῆ δ' ἰέναι» καὶ θὰ ἀντεστοίχει πρὸς τὸ τῆς καθομιλ. „κίνησε νὰ πᾷς" ἢ „στήκου νὰ πᾷς").

ΒΑΣΤΑΖΩ, μέλ. σω, „βαστῶ", «λᾶαν, τόξον» *Ὀδ. λ 594, φ 405 «φόρτον νώτοισι» Βατρ. 78. (Παράγεται ἐκ τοῦ ΒΑ-, βαίνω, βιβάζω).

ΒΑΤΗΝ, ἀντὶ τοῦ ἐβήτην, ἴδ. ΒΑΙΝΩ.

ΒΑΤΙΕΙΑ [˘˘..], (πιθαν. ἐκ τοῦ βάτος, οἱονεὶ βατότοπος), λόφος τις περιφανὴς ἔμπροσθεν τῶν Σκαιῶν πυλῶν παρὰ τὴν πόλιν Τροίαν, κατὰ τὸν μῦθον τάφος τῆς Μυρίνης (ἴδ. τ. λ.) Β 813.

*ΒΑΤΟΔΡΟΠΟΣ [˘...] (βάτος, δρέπω) βάτους δρέπων, τουτέστι κόπτων ἢ ἐκριζῶν (ἵνα κατασκευάσῃ ἐξ αὐτῶν αἱμασιάν, πρβλ. ς. 188 καὶ λ. ΑΙΜΑΣΙΑ) Ὑ. Ἑρμ. 190.

ΒΑΤΟΣ [˘.], ἡ, „ὁ βάτος", καὶ ἐν γένει πᾶς θάμνος ἀκανθώδης, „ἀγκάθι" ω 230 †.

*ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ [.˘.˘....], ἔπος (ἐπικὸν ποίημα) κωμικόν, (‖. παρῳδία τῆς Ἰλιάδος, διότι ἐν αὐτῷ παρίστανται μαχόμενοι βάτραχοι πρὸς τοὺς μύας μετὰ τῆς αὐτῆς σπουδαιότητος, μετὰ τοῦ αὐτοῦ στόμφου τῆς φράσεως, ὡς οἱ ἥρωες ἐν τῇ Ἰλιάδι. Τὸ ποίημα τοῦτο ὑπὸ πολλῶν μὲν ἀρχαίων ἀπεδίδετο εἰς τὸν Ὅμηρον, ἀλλ' ἀναντιῤῥήτως εἶνε ξένον τῆς μεγαλοφυΐας τοῦ ἀθανάτου ποιητοῦ. Ποίας ἐποχῆς καὶ τίνος ποιητοῦ ἔργον εἶνε, τοῦτο μένει ἀμφίβολον. Ἡ ἀρίστη τοῦ κειμένου ἔκδοσις εἶνε ἡ ὑπὸ τοῦ Βαουμεϊστέρου γενομένη ἐν Γοττίγγῃ 1852, ἐν ᾗ καὶ πολλαὶ καὶ καλαὶ ἔρευναι καὶ σκέψεις περὶ τοῦ ποιήματος).

*ΒΑΤΡΑΧΟΣ [.˘.], ὁ, βάτραχος, „βαθρακός" καὶ „βαρθακός", Βατρ.

ΒΕΒΑΑΣΙ, ΒΕΒΑΜΕΝ, ΒΕΒΑΣΑΝ, ΒΕΒΑΩΣ, ἴδ. ΒΑΙΝΩ.

ΒΕΒΑΡΗΩΣ, ἴδ. ΒΑΡΕΩ.

ΒΕΒΗΚΑ, ΒΕΒΗΚΕΙΝ, ἴδ. ΒΑΙΝΩ.

ΒΕΒΙΗΚΕ, ἴδ. ΒΙΑΖΩ.

ΒΕΒΛΗΑΤΑΙ, ΒΕΒΛΗΑΤΟ, ἴδ. ΒΑΛΛΩ.

ΒΕΒΟΛΗΑΤΟ, ἴδ. ΒΑΛΛΩ.

ΒΕΒΡΩΘΩ, ἐπ. τύπος τοῦ βιβρώσκω, τρώγω, κατατρώγω, «βεβρώθοις» Δ 35 †. (Κατά τινας εἶνε ἀορίστου ἢ παρακειμένου σχηματισμός· κατὰ τὸν Βούττμαννον ὅμως ἀνήκει εἰς ἐπιτατικόν τι ῥῆμα βεβρώθω, ἐκ τῆς ῥίζης ΒΡΟ- μετὰ παρενθήκης τοῦ θ).

ΒΕΒΡΩΚΩΣ, ΒΕΒΡΩΣΕΤΑΙ, ἴδ. ΒΙΒΡΩΣΚΩ.

ΒΕΗ, ΒΕΙΟΜΑΙ, ἴδ. ΒΕΟΜΑΙ.

ΒΕΙΩ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ΒΩ, ἴδ. ΒΑΙΝΩ.

ΒΕΛΕΜΝΟΝ, τό, ποι.=βέλος, μόνον κατὰ πληθ. «βέλεμνα» βέλη, ἢ ἀκόντια, καὶ ἐν γένει μακρόθεν ῥιπτόμενα ὅπλα, βλήματα, μόνον *Ἰλ. Ο 484, 489, Χ 206.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ, ΟΥ, ὁ (ἐκ τοῦ Βέλλερος καὶ ΦΟΝ: φονεὺς τοῦ Βελλέρου, ἢ ἐκ τοῦ ἔλλερα=τὰ κακά, τὰ ἐχθρά, καὶ ΦΟΝ: ὁ φονεὺς τῶν κακῶν θηρίων κ. ἄ. τ.) ἐπίθετον τοῦ Ἱππονόου, υἱοῦ τοῦ Γλαύκου, ὅστις κατὰ τὸν μεταγενέστερον μῦθον ἐφόνευσεν ἐξ ἀπροσεξίας ἡγεμόνα τινὰ τῶν Κορινθίων Βέλλερον, Ζ 155· ἴδ. Ἱππόνοος.

*ΒΕΛΟΝΗ, ἡ (βέλος), „βελόνα" Βατρ. 130.

ΒΕΛΟΣ, ΕΟΣ, τό (βάλλω). 1) μακρόθεν ῥιπτόμενον ὅπλον, telum, κατ' ἐξοχ. τὸ ἀκόντιον, τὸ βέλος, (λατ.) „sagitta", Ὅμ. πλχ. πρβλ. Θ 513 (ὑπ' ἄλλων ἐνταῦθα ἑρμηνεύεται: πληγή)· ἔπειτα πᾶν ἐν γένει πρᾶγμα κατὰ τοῦ πολεμίου ῥιπτόμενον, βλῆμα, οἷον λίθος, Ξ 439, βράχου τεμάχιον, ι 495, θρανίον ῥιπτόμενον κατά τινος, ρ 464· ποιητ. περὶ τῶν πραέων βελῶν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, δι' ὧν ἐπέρχεται ὁ αἰφνίδιος θάνατος, ἴδ. ΑΓΑΝΟΣ, ἔτι δὲ καὶ περὶ τοῦ τοξεύματος τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ ἐπιφέροντος τὸν λοιμόν, Α 51· «ἐκ βελέων τινὰ ἕλκω» ἐκτὸς τοξεύματος, ἐκτὸς βολῆς βέλους, ὅπου δὲν φθάνουν τὰ βέλη, Δ 465· ὡσαύτως «ἔρχομαι ἐκ βελέων, Π 668, 678, πρβλ. Ξ 130. Μεταφ. αἱ ὠδῖνες τῶν τικτουσῶν λέγονται «βέλος ὀξύ, δριμύ, τότε προιεῖσι—Εἰλείθυιαι» Λ 269.

ΒΕΛΤΕΡΟΣ, Η, ΟΝ, ποι. ἀνώμ. συγκριτικὸν τοῦ: ἀγαθός, μόνον τὸ οὐδ. ἐν τῇ φρ. «βέλτερόν ἐςι, ἢ βέλτερον» μετ' ἀπαρεμφάτου καλλίτερον, προτιμότερον εἶνε, Ξ 81 κ. ἀ. καὶ «βέλτερον εἰ» ζ 282.

ΒΕΛΤΙΩΝ, ΟΝ, ἀνώμ. συγκρ. τοῦ: ἀγαθός, ρ 18, ὅπου ἡ ἀρχαιοτέρα γραφὴ εἶνε βέλτιον ἀντὶ τοῦ βέλτερον.

ΒΕΝΘΟΣ, ΕΟΣ, τό, ἐπ. ἀντὶ τοῦ βάθος, (ὡς τὸ πένθος=πάθος) ἰδίως ἐπὶ τοῦ βάθους τῆς θαλάσσης, «ἁλός» Σ 36, 38 κ. «ὅς τε θαλάσσης πάσης βένθεα οἶδε», περὶ τοῦ Ἄτλαντος, ὅτι γι-

νώσκει τὰ βάθη πάσης τῆς θαλάσσης, ὡς σημεῖον τῆς μυστηριώδους αὐτοῦ σοφίας καὶ πανουργίας· (διὸ καὶ «ὁλοόφρων» αὐτόθι καλεῖται) α 53, δ 386· «βένθεα ὕλης» τὰ βάθη, τὰ ἐνδότατα τοῦ δάσους, ρ 316·—«ἁλὸς βένθοςδε» εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, ὅ ἐ. εἰς τὴν βαθεῖαν θάλασσαν, δ 780, θ 51.

βέομαι καὶ **βείομαι**, Ϝ. ἐνικ. βέῃ, ἐπικὸν ῥ. μέλλω νὰ ζήσω, κυριώτατα «οὐ δήν δηρὸν βέῃ, ἀλλά τοι ἤδη ἄγχι παρέστηκεν θάνατος» *Ἰλ. Π 852, Ω 131· «τί νυ βείομαι, σεῦ ἀποτεθνηῶτος;» πρὸς τί νὰ ζήσω; τί τὴν θέλω τὴν ζωήν μου; Χ 431· «οὔτι Διὸς βέομαι φρεσίν» δὲν θὰ ζῶ, ὅ ἐ. δὲν θὰ διάγω τὸν βίον κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Διός, Ο 194. (Κατά τινας μὲν εἶνε μέλλων τοῦ βιόω, ὅμοιος μὲ τὸ **κείω** (ὅπ. ἴδ.)· κατ' ἄλλους δὲ ὑποτακτικὴ ἔχουσα σημασ. μέλλοντος (‖. καὶ τοιαύτη μάλιστα ἁρμόζει ἐν τῷ Χ 431). Ὑπὲρ τῆς πρώτης γνώμης, (‖. ἦν καὶ ὁ Κούρτιος καὶ ὁ Δύντζερος ἀποδέχονται) μαρτυρεῖ ἡ φανερὰ πρὸς τὸν θάνατον ἀντίθεσις ἡ ἐν τοῖς ἀνωτέρω χωρίοις ἐνυπάρχουσα. Παράγεται δὲ ἐξ ἀρχαίου τινὸς ἀχρ. ῥήματος **βείω**, ἢ ὀρθότ. ἐκ τῆς ῥίζης **βι**–, ἐξ ἧς: βίος, βιόω· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τῆς ῥίζης **βα**–, βαίνω, καὶ ἐσήμαινε τὸ κατ' ἀρχάς: βαδίζω, ἀναστρέφομαι. Πρβλ. δὲ καὶ λ. **βιόω**).

βέρεθρον, τό, ἀρχαιότερος σχημ. ἀντὶ τοῦ βάραθρον: χάσμα, λάκκος, κοιλότης τῆς γῆς ἀπόκρημνος, περὶ τοῦ Ταρτάρου, Θ 14, καὶ τοῦ σπηλαίου τῆς Σκύλλης, μ 94. (Κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον, οὗ τὴν γνώμην ἀποδέχεται ϰ ὁ Κούρτιος, ἐκ τῆς ῥίζης **βερ** ἢ **βορ**, ἐξ ἧς βιβρώσκω βορά, Λατ. vorâgo=βάραθρον).

βῆ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ ἔβη, ἴδ. **βαίνω**.

βηάς, ὁ, ποιητ. (ἐκ τῆς ῥ. **βα**–) βαθμίς, φλιά, „κατώφλι(ον)“, Ψ 202· ὡσαύτως καὶ *Ἰλ. Α 591, Ο 23, ὅπου ἄνευ ἀνάγκης ἑρμηνεύεται: οἰκία, κατοικία.

***βῆμα**, τό (βαίνω), βῆμα, πάτημα, „πατημασιά“, ἴχνος, Ὑ. Ἑρμ. 222, 345.

βῆμεν, **βήμεναι**, ἴδ. **βαίνω**.

Βῆσα, ἡ, πόλις τῶν Λοκρῶν, Β 532.

βήσαμεν, **βῆσε**, **βήσετο**, ἴδ. **βαίνω**.

βῆσσα, ἡ, ποι. (βαθύς), κοιλάς, φάραγξ, χαράδρα, Ρ 283, Σ 588, τ 435, Ὑ. Ἀπ. 284, συνήθ. «οὔρεος ἐν βήσσῃς» Γ 34 κ. ἄ. πλχ.

βητάρμων, **ονος**, ὁ, ἐπ. (**βα**–, ἁρμός), ἁρμονικῶς βαίνων, χορευτής, μόνον *Ὀδ. θ 250, 383.

βιάζω (βία, βίη) καὶ ἐκ τινος ἀρχαιοτέρου καὶ Ἰωνικοῦ τύπου **βιάω**, (ὅστις ἐν τῇ ἐνεργ. φωνῇ μόνον ἐπικὸς εἶνε, εἰς δὲ τὸν ἐνεστῶτα ἄχρ.) παρακ. βεβίηκα, Κ 145, 172, Π 22· μέσ. ἐνες. γ'. πληθ. βιόωνται κατ' ἐπ. ἐπέκτ. ἀντὶ τοῦ βιῶνται, λ 503, εὐκτ. γ'. πληθ. βιῷατο ἐπ. ἀντὶ τοῦ βιῷντο, Λ 467· παρατ. γ'. πληθ. βιόωντο, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐβιῶντο, ψ 9· μέσ. μέλ. βιήσομαι· μέσ. ἀόρ. ἐβιησάμην. (Τὸ ἐνεργ. βιάζω εὑρίσκεται κατ' ἐνεστ. μόνον μ 297· τὸ δὲ βιάζομαι κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ὡς ἀποθ. μὲν εὑρίσκεται πολλαχοῦ παρ' Ὅμ., μὲ παθητικ. δὲ σημασίαν μόνον ἐν τοῖς ὑπὸ τὸ Α'. ἀναφερομένοις χωρίοις).

Α'.) Ἐνεργ. „βιάζω“, ἀναγκάζω, πιέζω, στενοχωρῶ, «τινά» μ 297· μεταφ. «ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς» Κ 145, 172· ὅθεν παθ. «βιάζεσθαι βελέεσσι» στενοχωροῦμαι ὑπὸ τῶν βελῶν, Λ 576, Ο 727, Π 102. Β'.) Ὡς ἀποθ. „βιάζω“, στενοχωρῶ, «τινά» Λ 467, Π 823, Χ 229, η 278, φ 348· «πατδας ἐβιήσατο ὄνος» ἐνίκησε διὰ τῆς ἐπιμονῆς του, καὶ δὲν ἠναγκάσθη ὑπὸ τῶν ροπάλων νὰ προχωρήσῃ, Λ 558· «τινὰ ψεύδεσι» ἐξαπατῶ, Ψ 576· μετὰ διπλῆς αἰτ. «μισθόν τινα» διὰ τῆς βίας ἀποστερῶ τινα τὸν μισθόν, „τοῦ κρατῶ τὸν μισθόν“, Φ 451.

βίαιος, **η**, **ον** (βίη), βίαιος, περιέχων βίαν «ἔργα» 6 236 †· ἔτι δὲ βιαιοπραγής «Κῆρες» Ὑμ. 7, 17.—Ἐπίρ. **βιαίως** διὰ τῆς βίας, *Ὀδ. 6 237, χ 37.

Βίας, **αντος**, ὁ, 1) εἷς τῶν ἑταίρων τοῦ Νέστορος, οἷον ὑποστράτηγος αὐτοῦ, Δ 296. 2) εἷς Ἀθηναῖος, Ν 691. 3) εἷς τῶν Τρώων, Υ 460.

βιάω, ἴδ. **βιάζω**.

βιβάς, **ᾶσα**, **άν**, ἐπ. μετοχ. τοῦ ἀχρ. βίβημι, ἑτέρου τύπου τοῦ βαίνω, «μακρὰ βιβάς» μακροῖς βήμασι βαδίζων, Η 213, Ο 307, ι 450· «ὕψι βιβάντα» ὑπερηφάνως βαδίζοντα, Ν 371.

βιβάσθων, **ουσα**, **ον**, ἐπ. μετοχ. ἐκ τοῦ ἀχρ. βιβάσθω (ἐκ τοῦ βιβάω) =βαίνω, βαδίζω, πάντοτε ἐν τῇ φρ. «μακρὰ βιβάσθων» μὲ μεγάλα βήματα βαδίζων, μόνον *Ἰλ. Ν 809, Ο 676, Π 534. (Ὁ δὲ Δοιδερλεῖνος, ἀπορρίπτων τοῦτον τὸν τύπον προτιμᾷ τὴν γραφὴν ἑνὸς χειρογρ. «βιβάσκων» καὶ εἰς τοῦτο τὸ ῥῆμα ἀνάγει καὶ τὸν τύπον «ἐβίβασκεν», ἴδ. **βιβάω**).

βιβάω, ἕτερος ἐπ. τύπος τοῦ: βαίνω, βαδίζω, «πέλωρα βιβᾷ» γιγαντιαίοις βήμασι βαδίζει, Ὑ. Ἑρμ. 225· θαμιστικὸς τύπος τοῦ παρατ. ἐβίβασκεν, ἐν τῷ Ὑ. Ἀπ. 133. Πρὸ τοῦ Βεκκέρου ἐγράφετο μετοχὴ τοῦ ῥήματος τούτου: βιβῶν, ῶσα, ἐν τῇ Γ 22 καὶ λ 539· τὰ δὲ νῦν γράφεται: βιβάς, ᾶσα.

βιβρώσκω, ἐπ. ἀόρ. 6'. ἔβρων, Ὑ. Ἀπ. 127· παρακ. βέβρωκα· παθ. μέλ. βεβρώσομαι, τρώγω, κατατρώγω, μετ' αἰτ. Χ 94, μετὰ γεν. τοῦ ὅλου «βεβρωκὼς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο» μέρος τοῦ βοός, χ 403· «χρήματα βεβρώσεται» θὰ φαγωθοῦν, 6 203.

βίη, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ βία, ἐπ. δοτ. βίηφι, Ὅμ. πολχ. κυρ. θηλ. τοῦ βίος, ὅθεν κυρ. 1) ζωικὴ δύναμις, ζωή, vita, «ἐπὴν ὑμέων γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῷ» ἀφ' οὗ ἀφαιρέσωμεν τὴν ζωήν σας, χ 219. 2) ἐν γένει ἰσχύς, ῥώμη, ἀλκή, βία, „δύναμις“ ἐπὶ ἀνθρώπων τε καὶ

ζώων, Ὅμ. ποιλχ. «βίη καὶ κάρτος» ν 143, σ 139· σπανιώτερον περὶ πνευματικῆς δυνάμεως «ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσί» Γ 45· ἐπὶ ἀψύχων, οἷον «βίη ἀνέμων» Π 213, Ψ 713· πολλάκις περιφραστικῶς ἐπὶ ἐξόχων ἀνδρῶν, ὡς καὶ τὸ «μένος, σθένος κ.τ.τ., οἷον «βίη Διομήδεος, Ἑλένοιο, Αἰνείαο, Πριάμοιο, Ἡρακλῆος» Ε 781, Ν 758 κ. ἀ. ἢ μετὰ ἐπιθέτων ἐκ κυρίων ὀνομάτων παραγώγων, οἷον «β. Ἐτεοκληείη, Ἡρακληείη, Ἰφικληείη» Δ 386, Ε 638, λ 290· κατὰ λέξιν μέν: ἡ ῥώμη τοῦ Διομήδους, Ἡρακλέους κ.τ.λ. ‖. κατὰ περίφρασιν δὲ ὁμοίαν πρὸς τὴν τῆς καθομ. „ἡ γενναιότης του, ἡ ἐνδοξότης του, ἡ λογιότης του, ἡ πανιερότης του“ (=ὁ γενναιότατος κτλ.): ὁ ῥωμαλεώτατος Διομήδης, Ἡρακλῆς κ.τ.λ.—«βίη» διὰ τῆς βίας, ο 231· «βίη ἀέκοντος» ἴδ. λ. ΑΕΚΩΝ. 3) βιαιοπραγία, βιαία πρᾶξις, παραβίασις, ο 329· συνήθ. κατὰ πληθ. Ε 521, «βίας ἀποτίσεται» γ 216, λ 118, ρ 540. (Ταύτην τὴν σημ. δὲν παραδέχεται ὁ Δοιδερλ.).

ΒΙΗΝΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος φονευθείς, Λ 92.

ΒΙΟΘΑΛΜΙΟΣ, ΟΝ (βίος, θάλλω), ὁ ἐν τῷ βίῳ θάλλων, ὁ ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ζωῆς εὑρισκόμενος, Ὑ. Ἀφρ. 190.

ΒΙΟΣ, ὁ, ζωή, *Ὀδ. ο 491, σ 254, Βατρ. 33· (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. σώζεται μὲν ἡ λ., ἀλλ' εἰς τροπ. μόνον σημ. „βιός“=περιουσία).

ΒΙΟΣ, ὁ, ἐπ. τὸ τόξον, Α 49, ζ 270 κ. ἀ. (‖. Ἡ παραγωγὴ ἀμφίβολος· σχολαστικὴ εἶνε ἡ ἐκ τοῦ βίος, ὡς ὄντος δῆθεν κατ' ἐξοχὴν τοξικοῦ τοῦ βίου τῶν ἀρχαίων. Ὁ Κούρτιος σχετίζει αὐτὴν πρός τινα Σανσκριτ. λέξιν σημαίνουσαν τὴν νευράν, ἧς ὅμως σαφῶς διακρίνεται, Δ 125).

ΒΙΟΤΗ, ἡ,=ΒΙΟΤΟΣ, ΒΙΟΣ, δ 565 †.

*ΒΙΟΤΗΣ, ΗΤΟΣ, ἡ=ΒΙΟΤΟΣ, Ὑμ. 7, 10.

ΒΙΟΤΟΣ, ὁ, ποι. (βιόω). 1) βίος, ζωή, Η 504, Ν 563 κ. ἀ. «μοῖρα βιότοιο» τὸ μέτρον τοῦ βίου τὸ ἐνὶ ἑκάστῳ ἐπιμετρηθέν, Δ 170, μ 328. 2) τὰ (μέσα τὰ) πρὸς τὸ ζῆν, περιουσία, „βιός“, τό, Ε 544· «β. ἀλλότριος» ξένη περιουσία, α 160, 377, «βίοτος καὶ κτήματα» 6 123, 126. Ἐν τῷ ο 446, 456, ὁ λόγος περὶ τοῦ φορτίου τοῦ πλοίου· «δῶμα—ἐνίπλειον βιότοιο» τ 580, φ 78.

ΒΙΟΩ (βίος), ἀόρ. 6'. ἐβίων, προστ. βιώτω, ἀπαρφ. βιῶναι· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐβιωσάμην. Ἔτι δὲ καὶ ἔκ τινος ἀποθ. ῥήματος ἀ. πληθ. βιόμεσθα μὲ σημ. παθ. Ὑ. Ἀπ. 528, ὅπου ὅμως ὁ Οὐόλφ. ἀντικατέστησε τὸ βεόμεσθα ἐκ τοῦ ΒΕΟΜΑΙ, ὅπ. ἴδ. 1) Ἐνεργ. ζῶ ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων, Θ 429, ξ 359 κ. ἀ. 2) Μέσ. ζωογονῶ, διατηρῶ εἰς τὴν ζωήν, σώζω τινὸς τὴν ζωήν, «σὺ γάρ μ' ἐβιώσαο» μόνον θ 468.

ΒΙΩΤΟ, ΒΙΟΩΝΤΑΙ, ΒΙΟΩΝΤΟ, ἴδ. ΒΙΑΖΩ.

*ΒΛΑΒΕΡΟΣ, Ἡ, ΟΝ (βλάπτω) „βλαβερός“ Ὑ. Ἑρμ. 36.

ΒΛΑΒΟΜΑΙ, ἀρχαιότερος σχηματ. τοῦ βλάπτομαι, διασωθεὶς ἀπαράλλακτος σήμερον „βλάβομαι“ καὶ ἐνεργ. „βλάβω“· παρ' Ὅμ. μόνον γ'. ἐν. «βλάβεται» ἴδ. ΒΛΑΠΤΩ.

*ΒΛΑΙΣΟΣ, Ἡ, ΟΝ, καμπύλος, κυρτός, ἰδίως ὁ ἔχων τοὺς πόδας ἔξωθεν κυρτούς, „στραβοπόδης“ Βατρ. 299.

ΒΛΑΠΤΩ, ἀόρ. ἀ. ἔβλαψα· παρκ. παθ. βέβλαμμαι· ἀόρ. ἀ. παθ. ἐβλάφθην· ἀόρ. 6'. παθ. ἐβλάβην, Ψ 461, 545. 1) κωλύω τινὰ τρέχοντα, ἐμποδίζω, παραλύω, «τινά» ν 22· «τινὰ κελεύθου» τινὰ ἀπὸ τῆς ἐπιστροφῆς, α 195, «γούνατα» παραλύω, κάμνω νὰ τρέμουν, Η 271· ὅθεν παθ. «βλάβεται γούνατα» τρέμουν, κλονοῦνται, Τ 166, ν 34· «βλάβεν (Αἰολ. καὶ Δωρ. ἀντὶ τοῦ ἐβλάβησαν) ἅρματα καὶ ἵππω» ἐμποδίσθησαν, ἔμειναν ὀπίσω, Ψ 545· πρβλ. 387 «βέλεμνα Διόθεν βλαφθέντα» ματαιωθέντα ὑπὸ τοῦ Διός, Ο 489, πρβλ. 484· «βλαφθέντε ἐνὶ ὄζῳ» κρατηθέντες, ἐμπλεχθέντες εἰς κλάδον, Ζ 39, «ἐν ἀσπίδι» Ο 647· «βλαφθέντα κατὰ κλόνον» ἐμπλεχθέντα εἰς τὴν ταραχήν, τὸν συνωθισμὸν τῆς μάχης, Π 331· 6'.) μεταφ. διαταράττω, θορυβῶ, „χαλῶ“, βλάπτω «φρένας» Π 724, ξ 178· καὶ ἄνευ τοῦ «φρένας» Ι 507, φ 294, «τινά» ψ 14, «βλαφθείς» φρενοβλαβής, Ι 512· ὅθεν «βλάβεται ἀγορητής» θορυβεῖται, συγχέεται, Τ 82· ἐπομ. καὶ ἀπατῶ, Χ 15. 2) „βλάβω“ βλάπτω, Βατρ. 180· παρ' Ὅμ. μόνον ἐν τῇ φρ. «βεβλαμμένος ἦτορ» τὴν καρδίαν, ὅ ἐ. φονευμένος, Π 660, ἔνθα ὑπ' ἄλλων γράφεται «βεβλημένος» πιθανώτατα.—Ἡ σημ. 1) εἶνε μόνον ἐπική.

ΒΛΕΙΟ, ἴδ. ΒΑΛΛΩ.

ΒΛΕΜΕΑΙΝΩ, ἐπ. 1) συναισθάνομαι τὴν δύναμίν μου, ἐπαίρομαι, θρασύνομαι, πάντοτε μετὰ τοῦ «σθένεϊ» συνήθ. κατὰ μετοχ. «σθένεϊ βλεμεαίνων» ἐπαιρόμενος ἐπὶ τῇ δυνάμει του (κατὰ τὸν νεώτατον Γερμ. μεταφρ. Μίγκουϊτζ: ἐν τῇ πληθώρᾳ τῆς δυνάμεώς του) *Ἰλ. Θ 237, Μ 42, Υ 36, «περὶ σθένεϊ βλεμεαίνει» ὑπεραίρεται ἐν τῇ δυνάμει του, Ρ 22, 135. 2) =ΜΕΝΕΑΙΝΩ, ἐπιθυμῶ, ὀργῶ, Βατρ. 275. (Παράγεται, ὡς λέγουσιν, ἐκ τοῦ βλέμω· κατ' ἄλλους δὲ συγγ. τῷ φλέω, φλέψ· κατὰ τὸν Δύντζερον ἐκ τοῦ ἀχρ. οὐσ. βλέμος, ὅπ. σημ. ἀφθονίαν. Φαίνεταί πως πιθανωτέρα ἡ τοῦ Δοιδερλείν. παραγωγὴ ἐκ τοῦ βλέπω, βλέμμα, καὶ ἡ ἑρμηνεία: ῥίπτω βλέμμα θαρσαλέον ‖. ἢ μᾶλλον συχνὰ βλέπω, ἢ ὅπως ἐπιστήσω τῶν ἄλλων τὴν προσοχὴν εἰς τὸ συχνὰ βλεπόμενον πρᾶγμα, ὅθεν ἐπαίρομαι, ἢ ἐξ ἐνδομύχου ὀρέξεως ἐλκόμενος πρὸς αὐτό, ὅθεν ἐπιθυμῶ).

ΒΛΕΠΩ, „βλέπω“ «ὄρμους» Βατρ. 67.

ΒΛΕΦΑΡΟΝ [.⏑.], τό (βλέπω) „γλέφαρον“ ἢ „μματόφυλλον“, μόνον κατὰ πληθ. Κ 26, ε 271 κ. ἀ. καὶ κατὰ δυϊκόν, ρ 490.

ΒΛΗΕΤΑΙ καὶ **ΒΛΗΜΕΝΟΣ**, Η, ΟΝ, ἴδ. ΒΑΛΛΩ.

βλῆτρον, τό (βάλλω), σύνδεσμος, γόμφος, καρφίον, «ξυστὸν κολλητὸν βλήτροισι» (πρβλ. **κολλήεις**) Ο 678 †. (κατ' ἄλλους δὲ: κρίκος σιδηροῦς, δι' οὗ δύο ξύλα εἰς ἓν συμβάλλονται).

βληχή, ἡ, πεποιημένη λ. „τὸ βέλασμα", «οἰῶν» μ 266 †.

βλοσυρός [.⏑.], ή, όν, κατὰ τοὺς ἀρχαίους, σέβας ἢ φόβον ἐμπνέων (δεινός, σεμνὸς κατὰ τὸν Εὐστάθ.) φοβερός, ἄγριος, οἷον «πρόσωπα, ὀφρύες» Η 212, Ο 608 (κατ' ἄλλ.: πιθαν. συγγ. τῷ **βλωθρός**, ἴδ. τ. λ., ἐπομ. σφριγῶν, περὶ προσώπου, οἷον τὸ πληθωρικὸν τοῦ Αἴαντος, περὶ δὲ τῶν ὀφρύων: πυκνός. Ὁ δὲ Δοιδερλ. σχετίζων τὴν λ. πρὸς τὸ βλέπω, βολή, βλεμεαίνω, ἑρμηνεύει: ὁ ἔχων βλέπος, τουτέστι βλέμμα διαπεραστικὸν ἢ ἐκφραστικόν). Ἐντεῦθεν

βλοσυρῶπις [.⏑..], ἡ (βλοσυρός, ὤψ), ἡ ἔχουσα βλοσυρὰν τουτέστι φοβερὰν ὄψιν, ἀγριωπός, ἐπίθ. τῆς Γοργοῦς, Λ 36 †.

βλωθρός, ή, όν, ἐπ. (βλώσκω, ‖. ἢ κατὰ τὸν Κούρτ. ἐκ τοῦ βλαθ-, βλάστη, βλαστάνω), ὑψηλός, ὑψίκομος, ῥαδινός, ἐπίθ. τῶν δένδρων, Ν 360, Π 483, ω 234.

βλώσκω, ποι. (ἀντὶ τοῦ μλώσκω, ἐκ τῆς ῥίζ. **μολ-**), ἀόρ. β'. ἔμολον, παρακ. μέμβλωκα (ἀντὶ τοῦ μεμόλωκα), ὑπάγω, ἔρχομαι, «μολοῦσα ποτὶ μέγαρα» Ζ 286, Λ 173, γ 44 κ. ἀ. ἐπὶ νηῶν «αἳ (νῆες) δεῦρο μολοῦσαι» Ο 720· μεταφ. ἐπὶ χρόνου, «πρὶν δωδεκάτη μόλῃ ἠώς» Ω 781, ρ 190.

βοάγριον, τό, ἀσπὶς ἐκ βοείου δέρματος μόνον Μ 22, π 297. (Κατὰ τὸν Σχολ. ἀπιθάνως «ὡς ἐξ ἀγρίων βοῶν γενόμενον»· ὀρθότερον δὲ κατὰ τὸν Δοιδερλ. ὡς βοὸς ἄγρη, τουτέστιν τὸ ἀπὸ τοῦ βοὸς ἀγρευθέν, ἀφαιρεθέν, πρβλ. **ζωάγριον** καὶ **βοείη**).

Βοάγριος, ὁ, χειμαρρός τις ἐν Λοκρίδι παρὰ τὸ Θρόνιον, ἐπὶ Στράβωνος (9, 4, 4) Μάνης καλούμενος, Β 533.

βοάω (βοή), ἀόρ. ἀ. ἐβόησα, μετοχ. βοήσας καὶ Ἰων. συνηρ. βώσας, δοτ. βώσαντι, Μ 337. (‖. ἡ τοιαύτη συναίρεσις παρατηρεῖται καὶ σήμερον ἐν τῇ καθομιλουμ. „βώθησα"=ἐβοήθησα, „χασωμερῶ"=χασοημερῶ, „διανώθηκε"=διανοήθηκε, ἴδ. Φιλ. Γ'. 129.). Ὁ ἐνεσ. πάντοτε ἐπεκτείνεται ἐπικ. βοάᾳ (βοᾷ), βοόωσιν (βοῶσιν), βοόων (βοῶν). 1) φωνάζω, Β 97 κ. ἀ. «μακρὰ β.» φωνάζω μακρὰν ὅ ἐ. παρατεταμένην φωνήν, ἐπομ. μακρυά, Β 224 «βοῶ σμερδνά, σμερδαλέα» φοβερά, Ο 687, θ 305, περὶ ἀλέκτορος, φωνῶ (‖. «πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι» Εὐαγγ.) „κράζω" (οἷον „ἔκραξ' ὁ πετεινός") Βατρ. 193. 2) ἐπὶ ἀψύχων, ἠχῶ, ἠχολογῶ, „βούζω" (ἴδε **βοή**), «κῦμα βοᾷ ποτὶ χέρσον» τὸ κῦμα μυκᾶται, „μουγκρίζει" (συντριβόμενον) εἰς τὴν ξηράν, Ξ 394· «ἠιόνες βοόωσιν» ἀντηχοῦσιν, Ρ 265.

βόειος καὶ **βόεος**, η, ον (βοῦς), ἐκ βοός, „βῳδινός", οἷον «ὄνθος βόεος» ἢ ἐν τῇ καθομ. „βουνιά", Ψ 777· ὁ ἐκ δέρματος βοείου, οἷον «ἱμάς» Χ 397, Ψ 324, «κνημῖδες» ω 228.— Ἐντεῦθεν οὐσ. **βοείη** καὶ **βοέη** ἐξυπ. δορά· ά.) δέρμα βοός, „βοϊδοτόμαρο", Λ 843, Ρ 389, Σ 582, χ 364· «βοέη ἀδέψητος» ἀκατέργαστον δ. βοός, υ 2· β'.) ἡ ὑπὸ βοείου δέρματος κεκαλυμμένη ἀσπίς, Ρ 492, πρβλ. καὶ **βοῦς**· γ'.) ἐκ τοῦ βοείου δέρματος ἱμάς, „λουρί" Υ. Ἀπ. 487, 503 (ἔνθα ὁ Βούττμανν. καὶ ὁ Γράσοφ γράφουσι «βοῆας» ἐκ τοῦ ἑπομ.).

βοείς, ῆος, ὁ, ἱμὰς ἢ λῶριον ἐκ βοείου δέρματος, δι' οὗ τὰ ἱστία ἀνεβιβάζοντο, δ 426, Ο 291, Υ. Ἀπ. 407.

βοή, ἡ, φωνή, κραυγή, „βοή" ι 401, κ 418 κ. ἀ. ἔτι δὲ θρῆνος „βογκητός" Ζ 465, ξ 265· ἰδίως δὲ ἡ ἐν τῇ μάχῃ βοή, ὁ ἀλαλαγμός, ὕθ. ἡ φρ. «βοὴν ἀγαθός» ἐπίθ. ἐξόχων ἡρώων, ἱκανὸς εἰς ἀλαλαγμόν, ἐπομ. εἰς μάχην (κατὰ τὸν Γερμ. μεταφρ. Οὐόσ. ὁ μεγαλόφωνος ἐν τῇ μάχῃ) Β 408, κ. ἄ. πλχ. Μεταφ. ἐπὶ τοῦ τόνου τοῦ αὐλοῦ καὶ τῆς κιθάρας, Σ 495· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μυκηθμοῦ, βογκητοῦ τῆς θαλάσσης, ω 48 (‖. ὅστις μάλιστα ἐν τῇ καθομιλ. λέγεται „βοή" καὶ ἐν γένει εἶνε εὔχρηστος ἡ λ. εἰς μεταφ. μάλιστα σημασίαν). Κατὰ τὸν Δοιδερλ. παράγ. ἐκ τοῦ **βοῦς**, ‖. ὁπωσδήποτε εἶνε πεποιημένη.

Βοηθοΐδης, ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Βοηθόου=ὁ Ἑτεωνεύς, δ 31.

βοηθόος, ον, ποι. (βοή, θέω)=βοηθός, ὁ εἰς τὴν βοὴν τῆς μάχης τρέχων, «ἅρμα» Ρ 481· περὶ τῶν ἡρώων ὁρμητικὸς εἰς τὴν μάχην, Ν 477.

βοηλασίη [..⏑⏑.], ἡ (βοηλάτης, βοῦς-ἐλαύνω) βοῶν ἔλασις, βοῶν ἁρπαγή, τὸ συνηθέστατον εἶδος τῆς λῃστείας κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους· ὅθεν ἐν γένει λεηλασία, λῃστεία, Λ 672 †.

βοητύς, ύος, ἡ, ποι. ἀντὶ τοῦ βόησις, βοή, κραυγή, α 369 †.

βόθρος, ὁ (συγγ. τῷ βάθος), λάκκος, „γοῦβα, γοῦρνα", Ρ 58, λ 95 κ. ἀ. ἰδίως „γοῦρνα" (=πλυνός, ὅπ. ἴδ.) ζ 92.

Βοίβη, ἡ, πόλις τῆς Θεσσαλίας τῆς Πελασγιώτιδος, οὐ μακρὰν τῶν Φερῶν, Β 712. Ἐντεῦθεν **Βοιβηΐς**, ίδος, ἡ, ἡ παρὰ τὴν Βοίβην λίμνη, τὴν σήμερον Καρλά, Β 711.

Βοιώτιος, ίη, ιον, Βοιωτικός, Βοιωτός, Ρ 597, κατὰ πληθ. Ξ 476.

Βοιωτός, ὁ, κάτοικος τῆς Βοιωτίας, χώρας Ἑλληνικῆς, οὕτως ὀνομασθείσης ἐκ τοῦ Βοιωτοῦ ἢ ἐκ τῶν πλουσίων αὐτῆς νομῶν, Β 494, 510,

βολή, ἡ (βάλλω) βολή, „ῥῆξιμον ἢ ῥηξιά", (‖. τόξευμα ἢ ἀκόντισμα, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν πληγήν), ρ 283, ω 161, μεταφ. «ὀφθαλμῶν βολαί» βλέμματα τῶν ὀφθαλμῶν, Ὀδ. δ 150· (‖. ἡ λ. σώζεται ἐν τῇ καθομιλ. μὲ τὸν Δωρ. τύπον „βολά", ἀλλὰ μόνον ἐν τῇ φρ. „μιὰ βολά, δυὼ βολάς κτλ." ἀντὶ τοῦ ἅπαξ, δίς κτλ. ἔτι δὲ ἐν

Θράκη „βολή“=βόλος, Πανδ. Τόμ. Η'. σ 423).

βόλομαι, ἴδ. **βούλομαι**.

βομβέω, ῥ. πεποιημένον, ἐκφράζον τὸν ἀμβλὺν ἦχον τῶν καταπιπτόντων ἠχηρῶν πραγμάτων, οἷον αἰχμῆς, περικεφαλαίας, πρόχου, βροντῶ, „μπουμπουνίζω“ Ν 530, Π 118· ἔτι δὲ συρίζω, „βοΰζω“ ἐπὶ τοῦ ὁρμητικῶς ριπτομένου πράγματος, οἷον λίθου, θ 190, καὶ ἐπὶ τῶν κωπῶν τῶν ἐλευθέρως ὑπὸ τοῦ ὕδατος παραφερομένων, μ 204.

βοόων, κατ' ἐπ. ἔκτ. ἀντὶ τοῦ βοῶν, ἴδ. **βοάω**.

***βορβοροκοίτης**, ὁ (βόρβορος, κοίτη) ὁ ἐν τῷ βορβόρῳ κοιταζόμενος, κωμικὸν ὄνομα βατράχου, οἱονεὶ Λασποκρεββάτης, ἐν τῇ Βατρ. 230.

βορέης, ao, ὁ, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ βορέας, γεν. βορέω, Ξ 395. 1) ὁ βόρειος ἢ ἀκριβέστερον ὁ βόρειος βορειανατολικὸς ἄνεμος, „βορεάς“ (προφ. βορjάς) Ε 524, ε 296 κ. ἀ. 2) ὡς κύρ. ὄνομ. ὁ Βορέας, πρόσωπον μυθικόν, κατὰ τὸν Ἡσιοδ. Θεογ. 379, υἱὸς τοῦ Ἀστραίου καὶ τῆς Ἠοῦς, κατοικῶν ἐν Θράκῃ, Ι 5. Εἶνε ὁ ἐραστὴς τῶν φορβάδων τοῦ Ἐριχθονίου, ἐξ ὧν ἐγέννησε τὰς δώδεκα ἐκείνας ταχείας πώλους, Υ 223 ἑξ. [Βορέης ἐν ἀρχῇ στίχου εἶνε κατὰ συνίζησιν δισύλλαβον, προφερόμενον ὡς συνῃρημ. Βορρῆς, Ι 5, Ψ 195].

βόσις, ιος, ἡ, ἐπ. (βόσκω) τροφή, βοσκή, Υ 268 †.

βόσκω, μέλ. βοσκήσω, παρατ. μέσου θαμιστικὸς τύπος βοσκέσκοντο, μ 355. 1) Ἐνεργ. ά.) „βόσκω“, εἰς βοσκὴν ἢ νομὴν ἐλαύνω, ἐξάγω, κυρ. περὶ τῶν βουκόλων, «βοῦς» Ο 548· β'.) τρέφω, „βόσκω“ «αἶγας» ι 124, «κήτεα» μ 97, καὶ ἐπ' ἀνθρώπων λ 365, ξ 325· «γαστέρα» τρέφω, γεμίζω τὴν κοιλίαν, ρ 228, 559. 2) Μέσ. „βόσκω“ τουτέστιν εἶμαι ἐν τῇ βοσκῇ, τρέφομαι, «λειμῶνι» ἐν τῷ λειβαδίῳ, φ 49, «ξύλοχον κάτα» Ε 162· περὶ τῆς Ποδάργης «παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο» ἐν ᾧ ἔβοσκε παρὰ τὴν ὄχθην, Π 151· ἀπολ. Υ 223, μ 355· ἐπὶ πτηνῶν, Ο 691· μετὰ αἰτ. βόσκων κατατρώγω ἢ φθείρω τι, «λειμῶνας» ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. „βόσκω τὰ λειβάδια“ Υ. Ἑρμ. 232 πρβλ. 559.

βοτάνη [.⏑.], ἡ (βόσκω), βοσκή, χόρτον, „γρασίδι“, Ν 493, κ 411.

βοτήρ, ῆρος, ὁ, ποι. (βόσκω), ὁ ποιμήν, „βοσκός“ Ο 504 †.

***βότης**, ου, ὁ, ποι.=**βοτήρ**, Ἐπιγ. 11, 1.

βοτόν, τό, (κυρ. οὐδ. τοῦ βοτὸς ἐκ τοῦ βόσκω) πληθ. «βοτά» βοσκήματα, ποίμνια, Σ 521 †.

βοτρυδόν [.⏑.]. ἐπίρ. (βότρυς) πυκνῶς ὡς οἱ βότρυες, σωρηδόν, περὶ ἑσμοῦ μελισσῶν, «βοτρυδὸν πέτονται» Β 89 †.

βότρυς, υος, ὁ, σταφυλή, „σταφύλι, τσαμπί“, Σ 562 †. Ἔμ. 6, 40.

βου- (βοῦς), ἐν συνθέσει κατὰ τοὺς ἀρχαίους σημ. τὸ ὑπερμέγεθες, τὸ τεράστιον, οἷον ἐν τῷ βούλιμος, βούβρωστις, βούπαις, ἴδ. **βουγάϊος**. ‖. Οὕτως ἐν τῇ καθομιλ. οὐ μόνον αὐτὴ ἡ συλλαβὴ βου- χρησιμεύει εἰς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐν συνθέσει, οἷον ἐν τῷ „βούσυκα“=μεγάλα σῦκα (Πανδώρ. Τόμ. Η'. σ. 423), ἀλλὰ καὶ τὸ θεο- (οἷον „θεότρελλος, θεόκουτος, θεόσπιτο, θεοκάραβο“), προστιθεμένης δὲ καὶ τῆς ἐννοίας τοῦ εὐτελοῦς καὶ τοῦ χονδροειδοῦς, τὸ γαϊδουρο- (οἷον „γαϊδουρόβηχας“, ὅ ἐ. σφοδρὸς καὶ βραγχώδης).

βούβοτος, ον, ἐπ. (βοῦς, βόσκω), ὁ ὑπὸ βοῶν βοσκόμενος, βόας τρέφων, «αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ καὶ βούβοτος» τρέφει καλὰς αἶγας καὶ βόας, ν 246 †.

βούβρωστις, ἡ, ἐπ. (βου-, βιβρώσκω), κυρ. ἡ ἀκόρεστος πεῖνα, βουλιμία, „λίμα“, (ἐκ τῆς ἀδηφαγίας τῶν βοῶν, ‖. ἢ μᾶλλον ἐκ τοῦ μεγεθυντικοῦ μορίου **βου-**, ὅπ. ἴδε) ἐν γένει δὲ λιμός, πεῖνα, Ω 532 †. πρβλ. **βουγάϊος**. (‖. Σημειωτέον ὅτι οἱ παλαιοὶ σχολιασταὶ ἐξεδέχοντο τὴν λ. καὶ μεταφορικ. ἐπὶ τῆς μεγάλης καὶ θυμοβόρου λύπης· ἄλλοι δὲ ὡς κύριον ὄνομα δαίμονος κακοποιοῦ λατρευομένου ἐν Σμύρνῃ).

βουβών, ῶνος, ὁ, κυρίως οἱ παρὰ τὰ αἰδοῖα ἀδένες λέγονται βουβῶνες, ἔπειτα δὲ καὶ ἡ περὶ τὰ αἰδοῖα χώρα, τὰ ἀπόκρυφα, Δ 492 †.

βουγάϊος, ὁ, ἐπ. (βου-, γαίω), ὁ ἐπὶ τῇ ῥώμῃ αὐτοῦ γαυριῶν, γαῦρος, ἀλαζών, μόνον ἐπιτιμητικῶς καὶ σκωπτικῶς κειμένη ἡ λ. «βουγάϊε» „γαϊδουροκαμαρωμένε“, Ν 824, σ 79. (Ὁ Δοιδερλεῖνος ἑρμηνεύει ταύτην μὲν τὴν λ. μετὰ τοῦ Εὐσταθ.: ὁ ἐπὶ βοΐ, ὅ ἐ. ἀσπίδι, γαίων, τὴν δὲ λ. βούβρωστιν, ὡς βιβρώσκουσαν τὰς βόας, τουτέστιν οἰστρηλατοῦσαν, ὡς ὁ οἶστρος τὰ ζῶα, λίαν ἀπιθάνως· ἴδ. ἀνωτ. λ. **βου-**).

Βούδειον, τό, (ἡ Βούδεια κατὰ Στέφ. τὸν Βυζ.) Π 572 πόλις ἀγνώστου θέσεως, πιθανῶς τῆς Μαγνησίας κατὰ τὸν Στέφανον, ἢ τῆς Φθιώτιδος κατὰ τὰ σχόλ. τὰ Ἐνετικά.

βουκολέω (βουκόλος), παρατ. θαμιστ. βουκολέεσκον, Φ 448. 1) Ἐνεργ. βόσκω βόας, ἔχω ἢ φέρω βόας εἰς βοσκήν, ἀπολ. Ξ 445· μετ' αἰτ. «βοῦς», Φ 448, κ 85. 2) Μέσ. ἢ μᾶλλον παθ. νέμομαι, „βόσκω“ περὶ ἵππων, Υ 221, πρβλ. **βόσκω**.

Βουκολίδης [..⏑.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Βουκόλου =ὁ Σφῆλος, Ο 338.

***βουκολίη**, ἡ, ἀγέλη βοῶν, βουκόλιον (‖. „βουκολιό“, ἐν δὲ Κυθήροις „βουκολέα“ ἡ μάνδρα, ἔνθα συναγελάζονται οἱ βόες· «βουκολίας ἐπέτελλεν» τὰ βουκόλια ἢ μᾶλλον τὴν ἐπιμέλειαν τῶν βοῶν ἐπέτρεπεν) Υ. Ἑρμ. 498.

Βουκολίων, ωνος, ὁ, πρεσβύτατος υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος, ἀνὴρ τῆς Ἀβαρβαρέας, Ζ 22.

βουκόλος, ὁ (ἐκ τοῦ βοῦς καὶ τοῦ ἀχρ. κολέω, κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ κέλλω, οἱονεὶ βοηλάτης, κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ πέλω) ποιμαίνων βόσκων τοὺς βόας, „βουκόλος, ἀγελαδάρις“

μετὰ τοῦ οὐσ. «ἀνήρ» N 571, Ψ 845, λ 293· ἄνευ τοῦ «ἀνήρ» O 587, υ 227, χ 435 κ. ἀ. «βουκόλοι ἀγροιῶται» οἱ ἐν ἀγροῖς διατρίβοντες βουκόλοι, λ 293.—Τῆς Ἰλ. μόνον ἔνθ. ἀνωτ.

βουλευτής, οῦ, ὁ (βουλεύω) μόνον ὡς ἐπίθ. εὑρίσκεται, βουλευτικός, βουλευόμενος, «γέροντες βουλ.» οἱ γέροντες τῆς βουλῆς, Z 114 †.

βουλεύω (βουλή). 1) Ἐνεργ. ἀ.) διαβουλεύομαι, ἀπολ. B 347· πολλάκις «βουλὴν βουλεύω» ἀποφαίνομαι ἢ δίδω γνώμην, I 75, K 147, «βουλὰς βουλεύω» K 415· «τινί» βουλεύομαι, προνοῶ περί τινος, I 99· β΄.) ἐπινοῶ, «νόον» γνώμην, ἐπινόημα, ε 23, ω 479· διανοοῦμαι ἢ διαλογίζομαι, „μελετῶ“ οἷον «ὀδὸν φρεσί» α 444· «φύξιν» K 311 κ. ἄ. καὶ μετὰ δοτ. προσώπ. οἷον «τινὶ ὄλεθρον, πῆμα, κακόν» κατά τινος ὄλεθρον κτλ. Ξ 464, ε 179, 185 κ. ἀ. ὡσαύτως μετ' ἀπαρφ. I 458, ι 299· καὶ «β. περί τινος» π 234: «βουλεύομεν ἐς μίαν (ἐξυπ. βουλήν)» ἔχομεν πάντες μίαν γνώμην, μίαν ἀπόφασιν, B 379.—Ἐν τῷ Υ. Ἑρμ. 167 «βουλεύων ἐμὲ καὶ σέ» συνάπτει ὁ Ἑρμανν. τὸ «ἐμὲ καὶ σέ» πρὸς τὸ «ἐπιδήσομαι»· τὰς δὲ διορθώσεις βλ. παρὰ Βαουμεϊστέρῳ. 2) Μέσ. βουλεύομαι κατ' ἐμαυτόν, μελετῶ „βουλιοῦμαι“ καὶ ἐπομ. ἀποφασίζω, μετὰ αἰτ. «ἀπάτην» B 114.

βουλή, ἡ, 1) γνώμη, συμβουλή, (ἴδ. **βουλεύω** 1) ἀ.), οἷον «βουλῇ ἐπίφρονι καὶ νόῳ» γ 128· ἐντεῦθεν καὶ ἄνευ περαιτέρου ὁρισμοῦ, ὀρθὴ γνώμη, καλὴ συμβουλή, A 258, N 728, ν 298 κ. ἀ. 2) ἀπόφασις, βούλησις, „βουλή“ ἰδίως ἡ θεία βούλησις, A 5, M 236, θ 82· σκοπός, ἐπινόημα, μηχάνημα, B 55. 3) συνεδρίασις τῶν βουλευτῶν, τῶν λεγομένων γερόντων, «βουλὴ γερόντων» ἀντιδιαστελλομένη τῆς «ἀγορῆς» τοῦ δήμου, A 258, B 194, γ 127.

βουληφόρος, ον, ποι. (βουλή, φέρω), ὁ φέρων ἢ ἀποφαινόμενος γνώμην, βουλευτής, ἐπίθ. τῶν ἡγεμόνων, B 24 κ. ἀ. ν 12, «βουλ. ἀγορή» συνέλευσις ἀνδρῶν βουληφόρων, ι 112.

βούλομαι, ἐπικ. **βόλομαι** (μόνον βόλεται, Λ 319, βόλεσθαι, π 387 ᾧ ἐβόλοντο, α 234, ἀνθ' οὗ πρὸ τοῦ Βεκκέρ. ἐγράφετο: ἐβάλοντο)· μέλ. βουλήσομαι, Υ. Ἀπ. 264. 1) θέλω, ἐπιθυμῶ (περὶ τῆς ἐπὶ λόγων ἀποχρώντων ἐρειδομένης ἢ περιεσκεμμένης θελήσεως, ἐν ᾧ τὸ «ἐθέλω» ἐπὶ ἁπλῆς ἐπιθυμίας ἢ ὀρέξεως, ἀλλ' ἀμφότεραι αἱ λέξεις εἶνε καὶ ἄνευ ταύτης τῆς διαφορᾶς εὔχρηστοι. Ἀντὶ τῆς συνήθους ταύτης διαφορᾶς ὁ Βούττμαννος ἐν τῷ Λεξιλόγῳ ὑποθέτει ἄλλην τινὰ σχεδὸν ἀντίστροφον ταύτης) «ἄλλῃ β.» O 51· μετ' αἰτ. «τί» Γ 41· ὡς ἐπὶ τὸ πολ. μετ' ἀπαρφ. ἢ μετ' αἰτ. καὶ ἀπαρφ. A 67, 117, δ 353, π 387 κ. ἀ. «Ζεὺς Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι» Λ 79, πρβλ. 319· ἀπολελ. «εἴ μοι αἶσα τεθνάμεναι—, βούλομαι» τὸ θέλω, τὸ δέχομαι, Ω 226. 2) «β. τί τινι» ἄνευ ἀπαρφ. θέλω ἢ ἐπιθυμῶ χάριν τινός τι, ἀνάλογον κατὰ τὴν σύνταξιν πρὸς τὸ τῆς καθομιλ. „σοῦ (=σοί) θέλω τὸ καλόν“, ἑπομένως ἐπὶ θεῶν, παρ' οἷς βούλησις καὶ ἐκτέλεσις τῆς βουλήσεως συμπίπτουσιν, ἀποφασίζω, εὐδοκῶ, χορηγῶ· (‖. ὅθεν καὶ τὸ τῆς καθομιλ. „βουλιοῦμαι“=βουλέομαι ἄχρ., βούλομαι) «Τρώεσσιν βούλετο νίκην» H 21, Π 121· «ἡμῖν Ζεὺς πολὺ βούλεται νίκην ἢ Δαναοῖσι» θέλει πολὺ μᾶλλον (ἴδ. τὴν ἑπομ. σημ.) ἡμεῖς νὰ νικῶμεν ἢ οἱ Δαναοί, P 331· καὶ ἐπ' ἀνθρώπων, «Τυδείδης, μέγα δ' αὐτῷ βούλετο νίκην» Ψ 682. 3) μᾶλλον βούλομαι, προτιμῶ, ἑπομένου Ἤ ἢ Ἤπερ, οἷον «βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι» A 117, Λ 319, Ψ 594, γ 232, λ 488, π 106, «πολὺ βούλομαι» ρ 404· ἐνίοτε δὲ καὶ ἄνευ ἑπομένου Ἤ, A 112, ο 88.

βουλυτός [.⏑.] (βοῦς, λύω), ‖. δὲν εἶνε ῥηματ. ἐπίθετον, εἰς ὃ ἐξυπακούεται τὸ οὐσ. καιρός, ἀλλ' οὐσιαστ. ῥηματ. κατὰ τὸ ἄμητος ἢ ἀμητός, τρύγητος ἢ τρυγητός κ.τ.τ. κυρ. ἡ λύσις τῶν βοῶν ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ, καὶ ἔπειτα ὁ καιρός, καθ' ὃν λύονται οἱ βόες ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ, πρὸς ἑσπέραν· παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τῷ ἐπιρ. **βουλυτόνδε** (μετενίσσετο Ἥλιος, ἴδ. **μετανίσσομαι**) εἰς ἀπόλυσιν τῶν βοῶν, ὅ ἐ. πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ οὐρανοῦ, ὅπου ὅταν ὁ Ἥλιος εὑρίσκηται, οἱ ἄνθρωποι λύουσι τοὺς βόας (ἢ κατ' ἄλλους ἧττον πιθανῶς: εἰς ἀπόλυσιν ἀπὸ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἅρματος ὄχι ὅμως πλέον τῶν βοῶν, ἀλλὰ τῶν ἵππων) Π 779, ι 58.

βουπλήξ, ῆγος, ἡ (βοῦς, πλήσσω), τὸ βούκεντρον, „βουκέντρι“ ῥάβδος μακρὰ εἰς ἀκωκὴν ἀπολήγουσα σιδηρᾶν, δι' ἧς πλήττουσι τοὺς βόας ἀροτριῶντας, Λατ. stimulus, Z 135 †.

Βουπράσιον [.⏑⏑.], τό, ἀρχαία πόλις, ἕδρα τῶν βασιλέων τῶν Ἐπειῶν, ἐν τῇ βορείῳ Ἠλιδι, κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Ἀχαΐας. Τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐσώζετο μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Στράβωνος (8, 3, 17) ἐν τῷ ὀνόματι τῆς Ἠλειακῆς μεθορίου χώρας Βουπρασίδος, B 615.

βοῦς, ὁ, ἡ, γεν. **βοός**, δοτ. πλ. **βουσὶ** καὶ ἐπ. **βόεσσι**, αἰτ. πληθ. Ἀττ. **βοῦς**. 1) **βοῦς** „βῶδι, βόϊδι καὶ βοῦδι“, σημ. τὸ γνωστὸν ζῶον ἐν γένει· ἰδιαίτερα εἶνε «ὁ βοῦς» ἢ «βοῦς ἄρσην» H 314, τ 420, «ἡ βοῦς» „ἀγελάδα“, Ὁμ. πλχ. «ταῦρος βοῦς» ρ 389, ἔνθα τὸ εἰδικὸν προτάσσεται τοῦ γενικοῦ, ἐν ᾧ ἀλλαχοῦ φυσικώτερον ἐπιτάσσεται τὸ εἰδικὸν ὡς ἐπεξήγησις, «βοῦς ταῦρος» κ.τ.τ. 2) ἡ, τὸ βόειον δέρμα (κατὰ τὸν Εὐστάθ.), ὅθεν ἡ βοείῳ δέρματι περιβεβλημένη ἀσπίς, H 238, ἔνθα κεῖται ἡ Δωρ. αἰτ. «βῶν»· ὡσαύτως καὶ ἡ δοτ. «βόεσσι» M 105 καὶ ἡ αἰτ. «βόας» στ. 137. (Ὁ Γρᾶσοφ ἀνάγει πάντα ταῦτα τὰ χωρία εἰς τὸ βοέη (ἴδ. **βόειος**), ἐπειδὴ τὸ μὲν: βῶν θεωρεῖ συνηρημένον ἐκ τοῦ βοῆν (ἴδ. **βόειος**), τὸ δὲ «βόεσσι» καὶ «βόας» μεταβάλλει εἰς: βοῆσι καὶ βοᾶς· ἀλλ' οὐδένα εὗρεν ὀπαδὸν ἐκδότην τοῦ Ὁμ.).

ΒΟΥΦΟΝΕΩ (βουφόνος), σφάζω βοῦς, Η 466†.

*ΒΟΥΦΟΝΟΣ, ΟΝ (βοῦς, φον-), ὁ φονεύων ἢ σφάζων, θυσιάζων βόας, Υ. Ἑρμ. 436.

ΒΟΩΠΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ, ποι. (βοῦς, ὤψ), ἡ ἔχουσα βλέμμα βοός, τουτέστι σταθερόν, σοβαρόν, ἢ ἥρεμον καὶ ἀτάραχον βλέμμα (κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον· συνήθως δὲ ἑρμηνεύεται: ἡ ἔχουσα ὀφθαλμοὺς βοός, τουτέστι μεγαλόφθαλμος) ἐπίθ. ἐξόχων γυναικῶν, Γ 144, Η 10, «Ἀλίη» Σ 40· ἰδίως δὲ «βοῶπις πότνια Ἥρη» Α 551 κ. ἄ. πλχ.

Βοώτης, ου, ὁ (=βούτης κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ βόσκω, οἱονεὶ βοσκός) παρ' Ὁμ. ὁ ἀςερισμὸς τοῦ Ἀρκτούρου, ὁ πρὸ τοῦ ἀστερισμοῦ τῆς Ἄρκτου, ε 272.

ΒΡΑΔΥΣ [˘.], ΕΙΑ, Ύ, συγκρ. ΒΡΑΣΣΩΝ (ἀντὶ τοῦ συνηθεστέρου βραδύτερος), Κ 226· ὑπερθ. «βάρδιστος» Ψ 310, 530 (ἀντὶ τοῦ συνήθ. βράδιστος) βραδύς, „ἀργός, ἀργοκίνητος" ἀ.) κυρ. Θ 104, θ 329 κ. ἀ. β'.) μεταφ. νωθρός, «νόος» Κ 226. (συγγ. τῷ βαρύς).

ΒΡΑΔΥΤΗΣ [˘˘.], ΗΤΟΣ, ἡ (βραδύς), βραδύτης, νωθρότης, Τ 411 †.

ΒΡΑΧΙΩΝ [˘–.], ΙΟΝΟΣ, ὁ, βραχίων, Μ 389· ὁ πληθ. σ 69· «βρ. πρυμνός» τὸ ἀνώτατον μέρος τοῦ βραχίονος, τὸ πρὸς τὸν ὦμον, Ν 532 (ἀνθ' οὗ στ. 529 ἁπλῶς «βραχίων» κεῖται, πρβλ. Π 510 καὶ 519), Π 323.—Μόνον ἔνθ. ἀνωτ. εὑρίσκεται.

(ΒΡΑΧΩ) ἐπ. ῥ. ἐξ οὗ β'. ἀορ. γ'. ἐν. ἔβραχε καὶ ἄνευ αὐξήσεως βράχε, λ. πεποιημένη, „βροντῶ", κροτῶ, δουπῶ, ἰδίως ἐπὶ ἀψύχων πραγμάτων, οἷον ἐπὶ κλαγγῆς τῶν ὅπλων «χαλκός, τεύχεα» Δ 420, Μ 396, Ν 181, Ξ 420, Π 566, «φήγινος ἄξων βριθοσύνῃ» [ἔκριξεν] ἔτριξεν, ἐστέναξεν, ὁ φ. ἄξων ὑπὸ τοῦ βάρους (τῆς Ἀθηνᾶς), Ε 838· ἐπὶ τοῦ δούπου τῆς γῆς, Φ 387· ἐπὶ τοῦ ῥόθου τοῦ κυμαινομένου καὶ ὁρμητικῶς ῥέοντος ποταμοῦ, Φ 9· ἐπὶ τοῦ ψόφου τῆς θύρας, φ 49· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ βρυχηθμοῦ τοῦ τετρωμένου Ἄρεως, Ε 859, 863 καὶ ἐπὶ τοῦ ὀδυνηροῦ μυκηθμοῦ τοῦ τετρωμένου ἵππου, Π 468 (ὅπου δὲν εἶνε ὀρθὸν νὰ θεωρῆται ὡς κείμενον ἐπὶ τοῦ δούπου τοῦ ἐκ τῆς πτώσεως τοῦ ἵππου, καθὼς φρονεῖ ὁ Σπίτζνερος, παρασυρθεὶς ἐκ τοῦ ἑπομένου «κὰδ δ' ἔπεσεν ἐν κονίῃσι»).

*ΒΡΕΓΜΑ, ΑΤΟΣ, τό, τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ κρανίου, ὑπεράνω τοῦ μετώπου, Βατρ. 231.

ΒΡΕΜΩ, ῥ. ποι. μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ταὐτὸν τῷ Λατ. fremo, παταγῶ, μυκῶμαι, περὶ τῆς κυμαινομένης θαλάσσης, Δ 425· ὡσαύτως τὸ μέσον «βρέμομαι» Β 210· ἔτι δὲ περὶ ἀνέμου, Ξ 399. (Συγγ. τῷ βροντή).

ΒΡΕΦΟΣ, τό, ἔμβρυον, τὸ μήπω τεχθὲν (πωλάριον) Ψ 266 †. (‖. ἀμφίβολος ἡ ἐτυμολ.).

ΒΡΕΧΜΟΣ, ὁ, ἐπ.=ΒΡΕΓΜΑ, Ε 586 †.

Βριάρεως [˘˘..], ὁ, ἑκατόγχειρ, θαλάσσιος γίγας, ἴδ. Αἰγαίων (σημ. τὸν ἄλκιμον, ἢ στιβαρόν) ἐκ τοῦ

ΒΡΙΑΡΟΣ [˘˘.], Ή, ΟΝ, ἐπ. (βριάω), βαρύς, στιβαρός, «κόρυς» Ἰλ. Α 375 κ. ἀ. «τρυφάλεια» Τ 381.

ΒΡΙΖΩ, ποι. (συγγ. τῷ βριθω) γίνομαι βαρύς, αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν βαρύν, βαρύνομαι, Δ 223†.

ΒΡΙΗΠΥΟΣ [˘.˘.], ΟΝ (βρι–, ἠπύω), βαρύφωνος, βροντόφωνος «Ἄρης» Ν 521 †.

ΒΡΙΘΟΣΥΝΗ [–.˘.], ἡ, ἐπ. (βριθύς), βάρος, Ἰλ. Ε 839, Μ 460.

ΒΡΙΘΥΣ [–.], ΕΙΑ, Ύ, ποι. (βρίθω) βαρύς, ἐπίθ. τοῦ δόρατος, «ἔγχος» Ε 746, α 100 κ. ἀ.

ΒΡΙΘΩ [–.], ποι., μέλ. βρίσω, ἐπ. ἀπφτ. βρισέμεν, Υ. Δήμ. 456· ἀόρ. ἀ. ἔβρισα· παρκ. β'. μὲ σημ. ἐνεστ. βέβριθα. 1) κυρ. εἶμαι βεβαρημένος, ἢ φορτωμένος, εἶμαι πλήρης, βρίθω, „βριάζω" (‖. ἄδηλον ἂν ἐκ τοῦ βριάω τοῦ παρ' Ἡσιόδῳ, Ἔργ. 5, ἐξ οὗ βριαρός, ἴδ. ΑΓΑΠΑΖΩ, ἢ ἐκ τοῦ βρύω, ὥστε νὰ γράφηται „βρυάζω" ὅπερ πιθανώτερον), τινὶ ἢ τινός, οἷον «σταφυλῇσι μέγα βρίθουσα ἀλωή» πλήρης σταφυλῶν, „φορτωμένη σταφύλια", Σ 561, «βρίθῃσι (ὁ δὲ Βαϋμλεῖνος γράφει ὁριστ. βρίθησι) δένδρεα καρπῷ» τ 112, «βεβρίθει (ἡ ναῦς) σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν» ἔβριθε κτλ. π 474, «ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῖθον» ι 219, ο 334. Ὡσαύτως καὶ τὸ μέσον «μήκων καρπῷ βριθομένη» Θ 307 «ὑπὸ λαίλαπι βέβριθε χθών» πᾶσα ἡ γῆ (ὑποκάτω) ἐπιβαρύνεται ὑπὸ τῆς βροχερᾶς καταιγίδος, Π 384· μεταφ. «ἔρις βεβριθυῖα» βαρεῖα, Φ 385. 2) μεταφ. ἀ.) ἐπὶ στίφους τινὸς μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως, μεθ' ὅλου τοῦ βάρους αὐτοῦ ἐπιπίπτοντος, ἐφορμῶντος κατὰ τῶν πολεμίων, Μ 346, 359, Ρ 233, 512· β'.) εἶμαι βαρύς, τουτέστιν ἰσχυρὸς κατά τι, ἑπομ. ἰσχύω, ἐπικρατῶ, ὑπερνικῶ, «ἐέδνοισι βρίσας» διὰ δώρων ὑπερισχύσας (κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν, εἰς τὴν κυρ. σημασίαν κειμένου τοῦ ῥήματος, ὁ μὲ δῶρα φορτωμένος) ζ 159.

*ΒΡΙΜΗ [–.], ἡ, ἐπ. βάρος, ὁρμή· μεταφ. ὀργή, Ὕμ. 28, 10.

*ΒΡΙΣΑΡΜΑΤΟΣ [–.˘.], ΟΝ, ἐπ. (βρι–, ἅρμα) ἐπιβαρύνων τὸ ἅρμα, στιβαρός, ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως, Ὕμ. 7, 1, πρβλ. Ε 838 (περὶ τῆς Ἀθηνᾶς).

Βρισεύς [–.], ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἄρδυος, βασιλεὺς τῶν ἐν Πηδάσῳ Λελέγων, ἢ ἱερεὺς ἐν Λυρνησσῷ, Α 392, πρβλ. Β 685 κ. ἀ.

Βρισηΐς [–..], ΙΔΟΣ, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Βρισέως =Ἱπποδάμεια (κατὰ τὸν Σχολ. εἰς Α 184) αἰχμάλωτος καὶ ἐρωμένη τοῦ Ἀχιλλέως φονεύσαντος κατὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Λυρνησσοῦ Μύνητα τὸν ἄνδρα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, Τ 291—300, Ω 676. Ἀπὸ δὲ τοῦ Ἀχιλλέως ἀφαιρεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος, Α 184, Β 689 ἐξ. ἀπεδόθη πάλιν εἰς αὐτὸν μετὰ τὴν συνδιαλλαγὴν τῶν δύω ἡρώων, Τ 246.

βρομέω, ἐπ. βομβῶ, περὶ μυιῶν, Π 642 †. Ἐκ τοῦ

βρόμος, ὁ (βρέμω), πάταγος, κριγμὸς περὶ τοῦ πρίζοντος πυρός, Ξ 396 †. ἔτι δὲ καὶ περὶ τοῦ βαρέος ἤχου τῶν αὐλῶν (ἴδ. **αὐλός**) Ὑ. Ἑρμ. 452, πρβλ. Ὑμ. 25, 10.

βροντάω, ἀόρ. ἐβρόντησα, „βροντῶ“ πάντοτε περὶ τοῦ Διός, Θ 133, μ 415 κ. ἀ. ἐκ τοῦ

βροντή, ἡ „βροντή“ «Διός» N 796, «Ζηνός» υ 121 κ. ἀ.

βρότεος, έη, ον, ἐπ.=βρότειος (βροτός) εἰς θνητὸν ἀνήκνων, ἀνθρώπειος «φωνή» τ 545 †. Ὑ. Ἀφρ. 47.

βροτόεις, εσσα, εν, ἐπ. (βρότος) αἱματώδης, καθημαγμένος, «ἔναρα» αἱματωμένα λάφυρα, Z 480 κ. ἀ. «ἀνδράγρια» Ἰλ. Ξ 509.

βροτολοιγός, όν, ἐπ. (βροτός, λοιγός) ἀνθρωποφθόρος, ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως, Ε 31 κ. ἄ. πλχ. τῆς δὲ Ὀδ. μόνον θ 115.

βροτός, ὁ, ἡ, ποι. θνητός, ὡς ἐπίθ. «βροτὸς ἀνήρ» Ε 604 κ. πλχ. «βροτοὶ ἄνδρες» μόνον ε 197. συχνότ. ὡς οὐσ. ἄνθρωπος, διὸ καὶ λαμβάνει ἐπίθ. τὸ θνητός, οἷον η 210, πρβλ. Σ 362· τὸ θηλ. «ἡ βροτός» ε 334. (Ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ μείρομαι, (μόρος, mors) ἀντὶ τοῦ μορτός, μροτός, ‖. ὡς ἐν τῇ καθομιλουμένῃ τὸ προσφώνημα „μωρέ“ ἔγεινε (μρέ) „βρέ“).

βρότος, ὁ, ἐπ. κατὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν τὸ ἔκτινος πληγῆς ῥέον ἢ ῥεῦσαν ἤδη αἷμα, ἐν Ἰλιάδ. πάντοτε μετὰ τοῦ ἐπιθ. «αἱματόεις» (ὅπερ ὁ Γερμ. Οὐόσσ μεταφρ.: αἱματώδης θάνατος) οἷον Η 425, Ξ 7, Σ 345, Ψ 41· «μέλας βρ.» ψ 189. Κατά τι σχόλιον εἰς Ξ 7, βρότος εἶνε «οὐ πᾶν αἷμα, ἀλλὰ τὸ ἀπὸ βροτοῦ πεφονευμένου»· καθ' ἕτερον δέ τι «βρότος ὁ ἐξ αἵματος ῥύπος»· καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην τούτων τῶν ἑρμηνειῶν τὸ ἐπίθ. «αἱματόεις» θὰ ἦτο πάντῃ περιττὸν καὶ ἀσήμαντον· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν θὰ ἐσήμαινεν ἡ λ. ἐξ ἀνάγκης αἷμα τὸ μὲν ἤδη ἐκρεῦσαν, τὸ δὲ εἰσέτι ἐκρέον· ἀλλὰ φυσικώτερον εἶνε νὰ δεχθῶμεν μετὰ τοῦ Δοιδερλεΐνου ὡς θεμελιώδη καὶ κυρίαν σημ. αὐτῆς τὴν ῥοὴν ἢ τὸ ῥεῦμα, ἢ μᾶλλον πᾶν ὅ,τι ἐξέρρευσεν ἢ ἐκρέει, ὅθεν «βρότος αἱματόεις» εἶνε ῥοὴ αἵματος, αἱματοχυσία, ἢ μᾶλλον αἷμα κεχυμένον. Ἂν δὲ ἡ λ. παράγεται ἐκ τοῦ μύρομαι κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἢ ἐκ τοῦ ῥέω κατὰ τὸν Δάμμιον (Αἰολ. ῥοτός) μένει ἀμφίβολον· τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ σημ. της περιωρίσθη ὡς καὶ τοῦ λύθρου (ἴδ. τ. λ.) εἰς τὸ αἷμα καὶ μάλιστα εἰς εἰδικήν τινα τούτου κατάστασιν, καθ' ἃ λέγει ὁ σχολιαστής, καὶ ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται πῶς αἱ λ. «βροτόεις, βροτόω» ἄνευ περαιτέρου προσδιορισμοῦ σημαίνουσιν: αἱματώδης, αἱματώγω. Ἐκ τούτου

βροτόω, ἐπ. αἱματώνω, καθαιμάσσω, «βεβροτωμένα τεύχεα» λ 41 †.

βρόχος, ὁ, ἀγχόνη, „σχοινί“ (διὰ κρέμασμα) Ὀδ. λ 278, χ 472.

***βρύκω** [-.], ξω, κατατρώγω, διὰ τῶν ὀδόντων συντρίβω, „ρουκανίζω“, περὶ τῆς γνάθου τῶν ἵππων, Ἐπ. 14, 13. (‖. συγγ. τῷ βρύχω=κτυπῶ τοὺς ὀδόντας, ὅθεν ὁ βριγμός, καὶ βρυχάομαι).

Βρισειαί [-..], ἐπ. ἀντὶ τοῦ Βρυσεαί (Παυσ. 3, 20, 3) ἀρχαία τῆς Λακωνίας πόλις νοτιοδυτικῶς τῆς Σπάρτης, ἐπὶ τοῦ χρόνου τοῦ Παυσανίου πάλαι ἤδη ἐξηφανισμένη, Β 583, (ἴσως ἐκ τῆς λ. βρύσις).

βρυχάομαι [-...], ποι., ἀποθ. παρ' Ὁμ. μόνον παρακ. μὲ σημ. ἐνεστ. βέβρυχα, μετοχ. βεβρυχώς, καὶ ὑπερσ. ἐβεβρύχειν, βρυχῶμαι „σκούζω“ καὶ „βρουχιοῦμαι“, (γ'. ἐν. βρουχᾶται ἐν Κυθήροις Πανδ. ΙΒ'. σ. 451), ἐπὶ τῆς κραυγῆς καιρίως πληγωμένου, Ν 393, Π 486, καὶ ἐπὶ τοῦ πατάγου ἢ μυκηθμοῦ τῶν κυμάτων, Ρ 264, ε 412, μ 242 (ἔνθα ἀπὸ τοῦ Βεκκ. καὶ ἑξῆς γράφεται «ἐβεβρύχειν» κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ ἐβεβρύχεεν ἀντὶ τῆς συνήθους γραφ. ἐβεβρύχει (‖. λ. πεποιημένη συγγ. τῷ βρύχω, **βρύκω**, ὅπ. ἴδε).

βρύω [˘.], βρίθω, σφριγῶ, ἔχω δηλ. πληθώραν δυνάμεως, πλεονάζω, „βρυάζω“ «ἔρνος ἄνθεϊ βρύει» Ρ 56 †.

βρῶμη, ἡ, Ἰων. καὶ ἐπ.=βρῶμα, ἔδεσμα „φαγητόν, φαγετ“, Ὀδ. κ 177, 379 κ. ἀ. Ὑ. Δήμ. 394.

βρῆσις, εος, ἡ (βιβρώσκω), ἐδωδή, „φαγετ, φαγητόν“ Τ 210 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.) α 191 κ. ἀ. (‖. Ἡ λ. ἐσώθη ἐν Κυθήροις „βρώση“ =ὄψον Πανδ. ΙΒ'. σ. 451).

***βρωτός, ή, όν**, ἐπίθ. ῥηματ. (βιβρώσκω) ἐδώδιμος „φαγώσιμος“ Βατρ. 30.

βρωτύς [.-], ύος, ἡ, ποι.=βρῶσις, ἐδωδή, „φαγετ“ μόνον Τ 205, σ 407. (‖. Κατὰ τὸν Δοιδερλ. σημαίνει τὴν ἐνέργειαν τοῦ τρώγειν, οἷον τὸ «ἐδητύς», ἐν ᾧ ἡ «βρῶσις» σημ. καὶ τὸ ἔδεσμα).

βύβλινος [.˘.], η, ον, ἐκ βύβλου, ὅ ἐ. παπύρου, πεποιημένος, οἷον «ὅπλον νεός» φ 391 †. Κατά τινα παρ' Εὐσταθίῳ σημείωσιν βύβλος εἶνε ὄχι ὁ Αἰγυπτιακὸς πάπυρος, ἐκ τοῦ φλοιοῦ τοῦ ὁποίου κατεσκεύαζον σχοινία, ἀλλὰ ἡ κάνναβις ἢ ἄλλο τι φυτὸν ἰνῶδες.

***βυθός** [˘.], ὁ, βάθος, „βύθος“ (Φιλίστ. Γ'. 127) Βατρ. 119.

βύκτης, ου, ὁ, ἐπ. (βύζω), ὁ ἠχητικὸς ἢ „βοᾶζων“ ἢ συρίζων, ἐπομ. σφοδρός, ἐπίθ. τῶν ἀνέμων, κ 20 †. (Δὲν εἶνε ὀρθὴ ἡ ἐκ τοῦ **βύω**, ὅπ. ἴδε, παραγωγή).

***βύρσα**, ἡ, δορά, δέρμα, „τομάρι“, Βατρ. 127.

βυσσοδομεύω, ἐπ. (βυσσός, δομέω), κυρ. ἐν τῷ βυσσῷ=βυθῷ οἰκοδομῶ, ὅθ. μεταφ. κρύπτω τι εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας μου, ἐνδομύχως διανοοῦμαι, βουλεύομαι, σχεδιάζω, πάντως κακόν τι, Ὀδ. ι 314, ρ 465, 491, «κακὰ φρεσί» θ 273, ρ 66, «μῦθον ἐνὶ φρεσί» δ 676.

ΒΥΣΣΟΣ, ὁ=ΒΥΘΟΣ, τὸ βάθος (τῆς θαλάσσης) Ω 80 †.

ΒΥΩ [ῠ.], μέλ. βύσω, παρακ. παθ. βέβυσμαι πληρῶ, „γεμίζω, στοιβάζω“ μετὰ γεν. «τάλαρος νήματος βεβυσμένος» πεπληρωμένος, „στοιβαγμένος“ δ 134 †.

ΒΩΛΟΣ, ἡ (πιθαν. ἐκ τοῦ βάλλω· ‖. τούταντίον λίαν ἀπίθανον καθιστᾷ τὴν παραγωγὴν ταύτην ὁ ἐν τῇ καθομιλ. τύπος τῆς λ.) „σβῶλος“, σ 374 †.

ΒΩΜΟΣ, ὁ (βαίνω), βάσις, ὑπόβαθρον, ὅθεν βάθρον ἀγάλματος, η 100· ἅρματος βάσις ἢ θέσις, Θ 441· ἰδίως τὸ θυσιαστήριον, «ἱεροὶ ἢ θεῶν βωμοί» Β 305, Λ 808 κ. ἄ. πλχ. (διαφέρει δὲ τῆς ἐσχάρας κατὰ τοῦτο, ὅτι ὁ μὲν βωμός, ὑπερκείμενος πολὺ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ἔχει βαθμίδας ἢ ἀνάβασιν, ἡ δὲ ἐσχάρα εἶνε ἁπλῆ κατὰ γῆς κειμένη βάσις).

ΒΩΡΟΣ, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Περιήρους, ἀνὴρ τῆς Πολυδώρας, τῆς θυγατρὸς τοῦ Πηλέως, Π 177, πρβλ. Ἀπολλδ. 3, 13, 1. 2) υἱὸς τοῦ Φαίστου ἐκ τῆς ἐν Λυδίᾳ Τάρνης, Ε 44.

ΒΩΝ Δωρ.=βοῦν, ἴδ. ΒΟΥΣ.

ΒΩΣΑΝΤΙ, ἴδ. ΒΟΑΩ.

ΒΩΣΤΡΕΩ, ποι. φωνάζω, ἐπικαλοῦμαι (εἰς βοήθειαν μάλιστα) «τινά» μ 124 †. Βατρ. 76 (διὰ τοῦ ἀχρ. βοήστης—βώστης ἐκ τοῦ βοάω, κατὰ τὸν Λόβεκκ. (‖. ἀκριβέστερον δὲ ὁ Δοιδερλεῖνος ἐκ τοῦ βοάζω, ἐξ οὗ Βοάκτης ὄνομα ποταμοῦ τινος, καὶ βόαξ συνῃρ. βῶξ ἰχθύς τις φωνητικὴν ἔχων δύναμιν, καὶ ῥημ. βοαστήρ· ὅπως δὲ ἐκ τοῦ ἐλαστήρ γίνεται τὸ ἐλαστρέω, οὕτως καὶ ἐκ τοῦ βοαστὴρ βοαστρέω καὶ συνῃρ. βωστρέω).

ΒΩΤΙΑΝΕΙΡΑ [.ῠῠ..], ἡ, ἐπ. ἄνδρας („παλληκάρια“) τρέφουσα, ἐπίθ. τῆς Φθίας, Α 155 †. (διὰ τοῦ ἀχρ. βῶτις=βόσις, διατροφή, ἐκ τοῦ βόσκω καὶ ἀνήρ).

ΒΩΤΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ, ἐπ. (βόσκω) „βοσκός“, ὡς ἐπίθ. μετὰ τοῦ «ἀνήρ» Μ 302, ξ 102, ρ 200.

Γ

Γ

Γ, τὸ τρίτον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, ὅθεν σημαίνει τὴν τρίτην ῥαψῳδίαν.

ΓΑΙΑ, ἡ, ὡς καὶ ΑΙΑ, ὅπ. ἴδε, ποι.=γῆ (ὁ τύπος οὗτος παρ' Ὁμ. μόνον Φ 63, λ 167, 482, ν 233, ἔτι δὲ καὶ ὡς κύρ. ὄν. ἴδ. κατωτ.). 1) ἡ γῆ, ὡς παγκόσμιον σῶμα, «πείρατα γαίης» τὰ πέρατα τῆς γῆς, Θ 479 κ. ἀ. ἀντιδιαστελλομένη πρὸς τὸν οὐρανὸν ἢ τὴν θάλασσαν, θ 16, ε 46. 2) μέρος τῆς γῆς, χώρα, εἰς τὴν γεωγραφικὴν σημασίαν τῆς λ., οἷον, «Ἀχαιὰς γ.» Ἀχαϊκὴ χώρα ἢ Ἀχαΐα, Α 254, Η 124· «Αἰθιόπων γ.» Αἰθιοπία, Ψ 206· «Φαιήκων γ.» ε 280 κ. ἀ. ἰδίως συχνὸν «πατρὶς γαῖα» πατρὶς (ἴδ. τ. λ.)· γεν. πληθ. γαιάων, θ 284, μ 404, ξ 302. 3) γῆ, ὡς φυσικὸν σῶμα, ἔδαφος τῆς γῆς, «γαῖα μέλαινα» „ἡ μαύρη γῆ“ Β 699, Ο 715 κ. ἀ. «χυτὴ γαῖα» ὁ τύμβος, τὸ μνῆμα, Ζ 464, πρβλ. λ. ΚΑΤΕΧΩ, Α΄.) 1) γ΄.)· χῶμα, οἷον «ὑμεῖς πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε» Η 99· ὅθεν «κωφὴ γαῖα» ἄλαλον χῶμα λέγεται τὸ πτῶμα τοῦ Ἕκτορος, Ω 54.— Ὡς κύρ. ὄν. ΓΑΙΑ ἡ, Ὑμ. 30· παρ' Ὁμ. δὲ μόνον «Γῆ» Γ 104, Τ 259, Λατ. Tellus, γυνὴ τοῦ Οὐρανοῦ, μήτηρ τῶν Ἑκατογχείρων, Κυκλώπων καὶ Τιτάνων. Ἐκ τούτου

ΓΑΙΗΙΟΣ, Η, ΟΝ, γήινος, οἷον «υἱός» υἱὸς τῆς Γῆς=ὁ Τιτυός, η 324.

ΓΑΙΗΟΧΟΣ, ΟΝ, ποι. (γαῖα, ἔχω) τὴν γῆν ἔχων, ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος, Ι 183, α 68 κ. ἀ. κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον ὁ κρατῶν, ὅ ἐ. συνέχων τὴν γῆν κατὰ δὲ τὸν Πρέλλερον ὁ βαστάζων ἢ φέρων τὴν γῆν. (Πάντῃ διάφορον ἑρμηνείαν, τὴν ἐν τοῖς Ἀνεκδ. τοῦ Βεκκ. σ 229, ἀκολουθεῖ ὁ Δοιδερλεῖνος: ὁ ἐπὶ τῷ ὀχήματι γαυριῶν ἢ ἀγαλλόμενος, ἐκ τοῦ γαίω καὶ ὄχος).

ΓΑΙΩ, ἐπ. μόνον κατὰ μετοχ. τοῦ ἐνεστ. ἀγάλλομαι, εὐφραίνομαι, γαυριῶ ἐπί τινι, «κύδεϊ γαίων» καμαρώνων, περὶ τοῦ Βριάρεω, Ἄρεως καὶ Διός, μόνον Ἰλ. Α 405, Ε 906, Θ 51, Λ 81. (Εἶνε ἡ ῥίζα τῶν λ. ΓΑΪΡΟΣ, ΓΑΥΡΙΩ, ΓΑΝΥΜΑΙ, ΓΗΘΕΩ κτλ.].

ΓΑΛΑ, ΑΚΤΟΣ, τό, „γάλα“ «λευκόν» Δ 434 «γλυκερόν» δ 88 κ. ἀ.

ΓΑΛΑΘΗΝΟΣ [ῠῠ.ˍ], ΟΝ, ὁ εἰσέτι γάλα θηλάζων, „βυζακτάρικος, βυζανιάρικος“, τρυφερός, «νεβροί» Ὀδ. δ 336, ρ 127 (κατ' ἐπέκτ. διὰ τοῦ ἀχρ. γαλαθὴς ἐκ τοῦ γάλα καὶ θάω).

ΓΑΛΑΞΑΥΡΗ [ῠ...], ἡ, ὄνομα νύμφης, ἀκολούθου τῆς Περσεφόνης, Υ. Δήμ. 423.

ΓΑΛΑΤΕΙΑ [ῠῠ..], ἡ, μία τῶν Νηρηίδων, Σ 45.

ΓΑΛΕΗ [ῠ..], ἡ, γαλῆ, „νυφίτσα ἢ ποντικονυφίτσα“, κατὰ δὲ τὸν Κορ. Ἀττ. 4, 73 καὶ „γαλίτσα ἢ γαλίδα“, καὶ ἐν γένει „γάτα“, Βατρ. 9.

ΓΑΛΗΝΗ [ῠ..], ἡ, ἠρεμία, ἡσυχία (ἰδίως τῆς

τὰς χώρας περιβάλλων (ἐν ὕδασιν), ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος, Ι 183, α 68 κ. ἀ. κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον ὁ κρατῶν, ὅ ἐ. συνέχων τὴν γῆν κατὰ δὲ τὸν Πρέλλερον ὁ βαστάζων ἢ φέρων τὴν γῆν. (Πάντῃ διάφορον ἑρμηνείαν, τὴν ἐν τοῖς Ἀνεκδ. τοῦ Βεκκ. σ 229, ἀκολουθεῖ ὁ Δοιδερλεῖνος: ὁ ἐπὶ τῷ ὀχήματι γαυριῶν ἢ ἀγαλλόμενος, ἐκ τοῦ γαίω καὶ ὄχος).

ΓΑΙΩ, ἐπ. μόνον κατὰ μετοχ. τοῦ ἐνεστ. ἀγάλλομαι, εὐφραίνομαι, γαυριῶ ἐπί τινι, «κύδεϊ γαίων» καμαρώνων, περὶ τοῦ Βριάρεω, Ἄρεως καὶ Διός, μόνον Ἰλ. Α 405, Ε 906, Θ 51, Λ 81. (Εἶνε ἡ ῥίζα τῶν λ. ΓΑΪΡΟΣ, ΓΑΥΡΙΩ, ΓΑΝΥΜΑΙ, ΓΗΘΕΩ κτλ.].

ΓΑΛΑ, ΑΚΤΟΣ, τό, „γάλα“ «λευκόν» Δ 434 «γλυκερόν» δ 88 κ. ἀ.

ΓΑΛΑΘΗΝΟΣ [ῠῠ.ˍ], ΟΝ, ὁ εἰσέτι γάλα θηλάζων, „βυζακτάρικος, βυζανιάρικος“, τρυφερός, «νεβροί» Ὀδ. δ 336, ρ 127 (κατ' ἐπέκτ. διὰ τοῦ ἀχρ. γαλαθὴς ἐκ τοῦ γάλα καὶ θάω).

ΓΑΛΑΞΑΥΡΗ [ῠ...], ἡ, ὄνομα νύμφης, ἀκολούθου τῆς Περσεφόνης, Υ. Δήμ. 423.

ΓΑΛΑΤΕΙΑ [ῠῠ..], ἡ, μία τῶν Νηρηίδων, Σ 45.

ΓΑΛΕΗ [ῠ..], ἡ, γαλῆ, „νυφίτσα ἢ ποντικονυφίτσα“, κατὰ δὲ τὸν Κορ. Ἀττ. 4, 73 καὶ „γαλίτσα ἢ γαλίδα“, καὶ ἐν γένει „γάτα“, Βατρ. 9.

ΓΑΛΗΝΗ [ῠ..], ἡ, ἠρεμία, ἡσυχία (ἰδίως τῆς

θαλάσσης), γαλήνη, (Ἰταλ.) „μπονάτσα“ «γαλήνη νηνεμίη» νήνεμος γαλήνη, ε 301, 452· ὅθεν ποι. καὶ ἀντὶ τοῦ: γαλήνιος θάλασσα, οἷον «γαλ. λευκή» κ 94, «ἐλαύνω γαλήνην» πλέω τὴν γαλήνιον θάλασσαν, η 319.

ΓΑΛΟΩΣ [⏑..], ἡ, γεν. ΓΑΛΟΩ, ὀν. πλ. γαλόῳ, ἀνδραδέλφη, Ἰλ. Γ 122, Χ 473 κ. ἀ. (συγγ. τῷ Λατ. glus).

ΓΑΜΒΡΟΣ, ὁ (γαμέω), „γαμβρός“. 1) ἀνὴρ τῆς θυγατρός, Ζ 249 κ. πλχ. 2) ἀνὴρ τῆς ἀδελφῆς, Ε 474, Ν 464.

ΓΑΜΕΩ [⏑..] (γάμος), μέλ. γαμέσω καὶ Ἰων. γαμέω, Ι 391, ο 522· ἀόρ. ἀ. ἔγημα· μέσ. μέλ. γαμέσομαι καὶ ἐπ. σσ, Ι 394· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐγημάμην. 1) Ἐνεργ. ἔχω ἢ κάμνω γάμον, ἐπὶ ἀνδρός, ἐπομ. νυμφεύομαι, (καταχρ.) „ὑπανδρεύομαι“ λαμβάνω γυναῖκα, «τινά» Ι 388, λ 179 κ. ἀ. «ἄλοχον» (‖. κατὰ τὸ σχῆμα τῆς προλήψεως· διότι πρὸ τοῦ γάμου δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῇ ἄλοχος) Ι 399, φ 72· μετὰ γεν. διαιρ. «Ἀδρήστοιο θυγατρῶν» μίαν τῶν θυγατρ. τοῦ Ἀδρ. Ξ 121· ἀπολ. δ 208. (‖. Ὡσαύτως ἑρμηνευτέον καὶ τὸ α 36, καὶ περ ἐπὶ μοιχοῦ κείμενον τοῦ Αἰγίσθου, διότι οὗτος «ἐμνήσατο» καὶ φονεύσας τὸν Ἀγαμέμνονα ἐνυμφεύθη τὴν Κλυταιμνήστραν). 2) Μέσ. ἀ.) ἐπὶ γυναικός, κυρ. ὑπανδρεύομαι, λαμβάνω ἄνδρα, ἀπολ. α 275 (‖. ἔνθα ὁ Δοιδερλεῖνος στίζει τὸν στίχον ὡς ἑξῆς «μητέρα δ', εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται, γαμέεσθαι» καὶ ἐξαρτᾷ τὸ ἀπρφ. «γαμέεσθαι» ὄχι ἐκ τοῦ «ἐφορμᾶται», ἀλλ' ἐκ τοῦ «ἄνωχθι» καὶ καταστρέφει οὕτως τὸ φυσικώτατον ἀνακόλουθον, ἀντὶ τοῦ ὁποίου ἡ μὲν κανονικὴ σύνταξις θὰ ἦτο «μητέρα δ' εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι, ἄψ ἰέναι», ὁ δὲ ποιητὴς δὲν ἐδίστασεν ἀντὶ τοῦ «ἄνωχθι ἄψ ἰέναι» νὰ θέσῃ τὸ ἰσοδύναμον «ἄψ ἴτω» ἀδιαφορῶν περὶ τῆς ἀνακολουθίας) «τινί» 6 128 κ. πλχ. β'.) ἐπὶ τῶν γονέων, λαμβάνω γυναῖκα καὶ δίδω εἰς τὸν υἱόν μου, «Πηλεύς μοι γυναῖκα γαμέσσεται» ὁ πατήρ μου Πηλεὺς θά μοι δώσῃ γυναῖκα, Ι 394 (ἔνθα ὁ Βέκκ. γράφει κατὰ τὸν Ἀρίσαρχον: γε μάσσεται, ἴδ. ΜΑΙΟΜΑΙ).

ΓΑΜΟΣ [⏑.], ὁ, ἀ.) τοῦ γάμου ἡ τελετὴ ἢ ἑορτή, „χαρά“ «γάμον τεύχω, ἀρτύω» κάμνω γάμον, παρασκευάζω τὰ τοῦ γάμου, α 277, δ 770· ἰδίως ἡ κατὰ τὸν γάμον εὐωχία, Τ 299· «γάμοι εἰλαπίναι τε» Σ 491, πρβλ. α 226, δ 3· β'.) συνοικέσιον, σύζευξις, σ 272, Ν 382 κ. ἀ. (‖. Πάσας ταύτας τὰς σημ. ἔχει ἡ λ. „γάμος“ καὶ ἐν τῇ καθομιλ. Χωρὶς τοῦ Ὁμ. ἀναφερόμενα εἰς τὸν γάμον εἶνε καὶ τὰ ἑξῆς: ζ 25, 28, ο 124 ἑξ. ψ 143 ἑξ. ζ 63, κ 7).

ΓΑΜΦΗΛΑΙ, αἱ, μόνον κατὰ πληθ. εὔχρηστον αἱ γνάθοι ἢ σιαγόνες μόνον τῶν ζώων, Ἰλ. Ν 200, Π 489, Τ 394. (‖. Ὁ Κούρτιος σχετίζει καὶ ταύτην τὴν λ. καὶ τὴν συνώνυμον γαμφὴ πρὸς τὸ γόμφος, γομφίον, καὶ τὸ Σανσκρ. gamba, ἅπερ σημ. τὸν ὀδόντα· ἀλλ' ἀμφιβάλλω ἂν δύναται ἡ λ. αὕτη νὰ χωρισθῇ τῆς λέξεως γαμψός, ἥτις ἀναντιῤῥήτως σχετίζεται πρὸς τὴν γνάμπτω, κάμπτω).

ΓΑΜΨΩΝΥΞ, ΥΧΟΣ, ὁ, ἡ, γαμψοὺς τουτέστι καμπύλους ἔχων ὄνυχας, «αἰγυπιός» Π 428, π 217, Χ 302.

ΓΑΝΑΩ [⏑..], ποι. (γάνος) στιλβω, λάμπω, ἀκτινοβολῶ, μόνον κατὰ μετοχ. τοῦ ἐνεστ. «γανόωντες, γανόωσαι» κατ' ἐπέκτ. ἐπικ. ἀντὶ τοῦ γανῶντες, γανῶσαι· κυρ. ἐπὶ ἐστιλβωμένου ἢ „γανωμένου“ μετάλλου, Ν 265, Τ 259· μεταφ. «πρασιαὶ γανόωσαι» εὐθαλεῖς, θαλεραί, η 128· ἐπὶ ἄνθους Ὑ. Δήμ. 10. ‖. Ἐκ ταύτης τῆς ῥίζης ἔχει ῥῆμα ἡ καθομιλουμ. μόνον μεταβ. „γανώνω“.

ΓΑΝΥΜΑΙ [⏑⏑.], ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ποι. ἀποθ. (γαίω)· μέλ. γανύσομαι, ἐπ. σσ, Ξ 504, ἀγάλλομαι, εὐφραίνομαι, χαίρω ἐπί τινι, μετὰ δοτ. «ἀνδρὶ οὐ γανύσσεται» Ξ 504, Υ 405, μ 43· «γάνυται φρένα» χαίρει ἐνδομύχως, ἢ εὐφραίνεται ἡ καρδία του, Ν 493.

ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ [⏑⏑..], ΕΟΣ, ὁ (γάνυμαι, μῆδος) οἱὸς τοῦ Τρωός, βασιλέως τῆς Τροίας, ἀπόγονος τοῦ Δαρδάνου· κάλλιστος δὲ ὢν τῶν τότε νεανίσκων ἀνηρπάσθη ὑπὸ τῶν θεῶν, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς οἰνοχόος τοῦ Διὸς ἀντὶ τῆς Ἥβης καὶ διάγῃ μεταξὺ τῶν ἀθανάτων, Ε 266 καὶ Υ 232. ‖. Ὁ τρόπος τῆς ἁρπαγῆς παρ' Ὁμ. δὲν μνημονεύεται.

ΓΑΡ [⏑], σύνδ. (γε, ἄρα) οὐδέποτε ἐν ἀρχῇ προτάσεως τιθέμενος, συνενῶν ἐν ἑαυτῷ τῶν δύο μορίων «γε» καὶ «ἄρα» τὴν σημασίαν. (‖. Κυρίως λοιπὸν σημαίνει ὅτι τὸ ἐν τῇ προτάσει τῇ ἐχούσῃ τὸν ΓΑΡ ἐκφερόμενον ἐμφατικῶς ἐκφέρεται ὡς τι θετικὸν καὶ ἀναντιῤῥητον γεγονός· ἦτο λοιπὸν κυρίως τὸ μόριον τοῦτο, ὡς καὶ πάντες οἱ σύνδεσμοι τὸ καταρχάς, ὄχι σύνδεσμος, ἀλλ' ἐπιῤῥημα τὴν ἀνωτέρω ἔχων ἔννοιαν, καὶ πολλαχοῦ καὶ μετέπειτα διέσωσε τὴν θεμελιώδη ταύτην σημασίαν (ἴδε κατωτέρω). Ἐκ ταύτης δὲ τῆς κυρίας σημασίας παρήχθησαν φυσικώτατα κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ Βαϋμλείνου αἱ συνδεσμικαὶ σημασίαι, αἵτινες καὶ μᾶλλον εἶνε εὔχρηστοι) καὶ δή. 1) αἰτιολογικός, ἐκφέρων τὸ αἴτιον τοῦ προηγουμένου διότι, Α 9, 54, 77, 120 κ. πλχ. Πολλάκις ἡ διὰ τοῦ Γὰρ ἐκφερομένη αἰτιολογία προλαμβάνουσα προηγεῖται τοῦ αἰτιολογουμένου, ὅτε πρέπει νὰ θεωρηθῇ παρενθετική, ὁ δὲ Γὰρ νὰ μεταφράζηται διὰ τοῦ, διότι βεβαίως, διότι, ὡς εἶνε γνωστόν, διότι— διὰ καὶ ὄχι διὰ τοῦ ἐπειδή, (ἂν καὶ πολλὰ τῶν τοιούτων χωρίων κατατάσσονται ὀρθότερον εἰς τὴν 3) σημ.) Μ 326 ἑξ. Ψ 156 ἑξ. 890 ἑξ. Ω 334 ἑξ. α 301 ἑξ. ι 431 ἑξ κ. ἀ. Πολλάκις ὅμως ἐν ἀρχῇ τοῦ αἰτιολογουμένου τιθεμένη δεικτική τις ἀντωνυμία ἢ τὸ ἐπιῤῥημα «τῷ»=διὰ τοῦτο ὑποδεικνύει τὴν αἰτιολογικὴν σχέσιν, οἷον Β 803 ἑξ. Η 73 ἑξ. Ρ 221 ἑξ. Η 328. Μάλιστα δὲ συνήθης εἶνε ἡ παρενθετικὴ αὕτη αἰτιολογία

μετὰ τὰς προσφωνήσεις, οἷον Η 73, α 337, κ 174, 190, 226, μ 326. Ἐνίοτε τὸ αἰτιολογούμενον δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ λόγου ἐξαγόμενον ἐξυπακούεται, Α 423, Λ 408. 2) ἐπεξηγηματικός, δηλαδή, Α 260 ἑξ. ι 200, 318 ἑξ. Θ 148 κ. ἀ. καὶ μάλιστα μετὰ δεικτικὰς ἀντωνυμίας. 3) συμπληρωτικὸς ἢ βεβαιωτικός (δηλ. ὄχι πλέον σύνδεσμος, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπίρρημα, ἔχον τὴν θεμελιώδη καὶ κυρίαν τοῦ μορίου σημασίαν, πολλὴν ἐπομ. συγγένειαν πρὸς τὸ δή) βέβαια, βεβαίως, δά· ἰδίως· ἀ.) εἰς ἐπιφωνηματικὰς καὶ εὐκτικὰς προτάσεις, οἷον «αἴ γάρ, εἰ γάρ, εἴθε γάρ» ἄμποτε δά, ἄς— δά. (‖. σημ. δηλ. ὅτι τοῦτο χωρίς τινος ἄλλου εὔχεται ὁ εὐχόμενος, ἄλλο πλὴν τούτου βεβαίως δὲν ἐπιθυμεῖ), Δ 189, Κ 536, Σ 272, ι 523, υ 169, Β 371, Η 132 ἑξ· ζ 244, Ν 825, σ 513· β΄.) εἰς ἐρωτηματικὰς προτάσεις, καὶ μάλιστα μετὰ τὰς ἐρωτηματικὰς λέξεις, οἷον «πῶς γάρ, τίς γάρ» (‖. καὶ σημ. ὅτι ἡ ἐρώτησις εἶνε πολλὰ φυσικὴ καὶ ἡ διὰ τῆς ἐρωτήσεως ἐκφραζομένη ἀμφιβολία ἔχει ἀποχρῶντα λόγον, ἢ ὅτι ἐν τῇ ἐρωτήσει περιέχεται βεβαία ἄρνησις, οἷον «πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί; =οὐδαμῶς γάρ (βεβαίως) δώσουσι, Α 123· μόνον ἐν τῇ τοιαύτῃ χρήσει ἐσώθη καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ ὁ „γάρ", οἷον „μὴ γάρ ἔκαμε καὶ κανένα καλό"=βεβαίως ὄχι) Κ 61, 424, Σ 182, «τίς γάρ ἀνήρ...»=οὐδεὶς γάρ ἀνήρ, κ 383, 501, ο 509.

4) Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἑρμηνεύεται καὶ ὁσάκις μετ' ἄλλων μορίων συνδυάζεται, οἷον «ἀλλὰ γάρ» ἀλλὰ βεβαίως, Η 242 (ἢ καὶ ἔξωθεν ἐννοουμένης τῆς ἐναντιωματικῆς προτάσεως, ἣν αἰτιολογεῖ ὁ Γάρ: ἀλλ' οὐ ποιήσω ταῦτα· οὐ γὰρ σ' ἐθέλω βαλέειν) «ἀλλ'—οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι μαίεσθαι προτέρω—τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον» Ξ 355 ἑξ. (ἔνθα ὁ Ἀλλὰ ἀνήκει εἰς τὸ: τοὶ μὲν κτλ. τὰ δ' ἐν τῷ μεταξὺ παρενθετικῶς κεῖνται) κ. ἀ.—«γάρ δή» διότι ἤδη, διότι πλέον καὶ μετὰ μέλλοντος διότι πλέον τοῦ λοιποῦ, ἢ διότι βεβαίως, (ἴδε δή) Β 301, Ε 383, ε 23 κ. ἀ.—«γάρ οὖν»=ἐπιτατικώτερος γάρ, Ο 232· «γάρ ῥα, γάρ τε, γάρ τοι, καὶ γάρ» (ἴδ. τὰ ἄλλα μόρια). [Τὸ α τοῦ ΓΑΡ ἐκτείνεται, ἑπομένων δύω βραχειῶν συλλαβῶν, Β 39 κ. ἀ.].

Γάργαρον [.⏑.], τό, ἡ νοτία κορυφὴ τῆς ἐν Τροίᾳ Ἴδης, ἐφ' ἧς ὑπῆρχε ναὸς τοῦ Διός («τέμενος καὶ βωμός») Θ 48, Ξ 292, 362. (‖. Περὶ τῆς παραγωγ. ἴδε σημ. τῆς λ. ἴδ. Κορ. Ἀττ. 4, 76).

γαστήρ, έρος καὶ συνηρ. **γαστρός**, ἡ, 1) κοιλία „κοιλιά" ὅ ἐ. ἀ.) ἡ κάτω κοιλία, τὸ προκοίλιον (‖. „προκοῦλι" λέγεται ἐν Ἀθήναις· ἡ λ. εἶνε ἀξία νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὰ ἀρχ. Ἑλλ. Λεξικά), Λατ. venter, Ν 352, Ρ 313 κ. πλχ. κοιλία μητρός, μήτρα, Ζ 58· β΄.) ἰδίως ὁ στόμαχος, «βόσκω γαστέρα» γεμίζω τὴν κοιλιά μου, ρ 228, Βατρ. 57· «γαστέρι νέκυν πενθῶ» μὲ τὸν στόμαχον τουτέστι διὰ τῆς νηστείας πενθῶ τὸν νεκρόν, Τ 225· ὅθεν μεταφ. πετνα «γαστὴρ δέ ἑ κέλεται» ζ 133, η 216, πρβλ. ο 344, Βατρ. 57. 2) κοιλία πλήρης κοπανιστοῦ κρέατος καὶ αἵματος ὅ ἐ. ἀλᾶς, „λουκανικόν" σ 44, υ 25.

γάστρη, ἡ, κοιλία ἀγγείου, ἰδίως δὲ τοῦ τρίποδος, Σ 348, Θ 437 (‖. ἡ λ. ἐσώθη εἰς ὀπωσοῦν συνεκδοχικωτέραν σημασίαν, „γάστρα" καὶ „γαστέρα" ἴδ. Φιλίστ. Γ΄. 128).

γαυλός, ὁ, κάδος, εἰς ὃν ἀμέλγουσιν, „καρδάρι", ι 223 †. (Θεωρεῖται συνήθως Ἀσιατικὴ λέξις. Ὁ δὲ Δοιδερλ. σχετίζει αὐτὴν μὲ τὸ γύαλον. ‖. ἴσως· οὐδ. ἐτυμολογικῶς ἄσχετος εἶνε ἡ λ. πρὸς τὴν τῆς καθομιλουμ. „γαυάθα", ἥτις ἀγνοῶ κατὰ πόσον ὀρθῶς γράφεται συνήθως διὰ τοῦ β).

γαυρόω (συγγ. τῷ γαίω) ποιῶ γαῦρον· τὸ μεσ. «γαυροῦμαι» φέρομαι γαύρως, γαυριῶ, Βατρ. 267. (‖. Ἡ λέξις καὶ κατὰ τύπον καὶ κατὰ σημασίαν σώζεται ἐν τῇ καθομιλουμ. κατὰ τὸν Κορ. Ἀττ. 4, 78).

γδουπέω, ἴδ. δουπέω.

γέ, μόριον ἐγκλιτικόν, ὅπερ χρησιμεύει εἰς ἐμφατικὴν ἀνάδειξιν τῆς ἐννοίας τῆς λέξεως, εἰς ἣν παράκειται, καὶ φέρει ταύτην εἰς ἀντίθεσιν πρὸς ἄλλην ἢ ῥητῶς ἐκφραζομένην ἢ μόνον ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ λόγου ἐξαγομένην. Ὅθεν καὶ συνήθως κεῖται εὐθὺς μετὰ τὴν λέξιν, τῆς ὁποίας τὴν ἔννοιαν ἀναδεικνύει· σπανίως δέ, ἐπὶ στενῆς πλοκῆς τῶν λέξεων, προτάσσεται αὐτῆς, ὡς Α 299 κ. ἀ. Ἡ δὲ ἀνάδειξις δυνατὸν νὰ ἦνε ἢ ἐπὶ τὸ μεῖζον, τουτέστιν ἐπίδοσις, ἢ ἐπὶ τὸ ἔλαττον, ὅ ἐ. ἐλάττωσις, καὶ τὸ γὲ εἶνε ἢ ἐπιδοτικόν, σημαῖνον μάλιστα, ἢ ἐλαττωτικόν: τοὐλάχιστον· ἀλλὰ πολλάκις τὸ μόριον τοῦτο δὲν μεταφράζεται, ἀλλ' ἐκφράζεται κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν ἐξαιρομένου τοῦ τόνου τῆς λέξεως τῆς ἐχούσης τὸ γέ· «εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῇμαρ καταπέψῃ, ἀλλά τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον» ἔνθα διὰ τοῦ γὲ ἐξαίρεται ὁ χόλος ὡς ἀντιτιθέμενος πρὸς τὸν κότον, Α 81· «ὄφρ' εὖ εἰδῶ εἰ ἐτεόν γ' Ἰθάκην τήνδ' ἱκόμεθα» ω 259.—Συχνότατα τίθεται μετὰ τὰς ἀντωνυμίας τάς τε προσωπικὰς καὶ δεικτικάς, οἷον ἀ.) ὅταν ἐν διαζευκτικαῖς προτάσεσιν ἡ ἀντωνυμία ἀντιτίθηται πρὸς ἑαυτὴν ἢ τὸ ὑπ' αὐτῆς δηλούμενον πρόσωπον, τότε ἡ δευτέρα πρότασις λαμβάνει τὸ γέ· «εἰπέ μοι ἠὲ ἐκὼν ὑποδάμνασαι ἢ σέ γε λαοὶ ἐχθαίρουσι» γ 214, πρβλ. 6 327, Κ 481, Μ 240· β΄.) ὡσαύτως καὶ ὅταν ἡ ἀντωνυμία θὰ ἦτο περιττὴ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, «πατὴρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης, ζώει ὅγ' ἢ τέθνηκεν» ἂν ζῇ ἢ ἀπέθανεν, 6 131, πρβλ. γ 90, Κ 504 κ. ἄ. πλχ. γ΄.) μετὰ τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας, αἵτινες συγκεφαλαιοῦσι λόγον ἀναφορικόν, ἢ εἰς ἃς αἱ ἀναφορικαὶ ἀναφέρονται, οἷον «ὃν μὲν (μῦθον) κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα οὔτε θεῶν τόν γ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων» Α 548 κ. ἀ.—Συνδυα-

ζόμενον δὲ τὸ γὲ μετ' ἄλλων μορίων, ἐὰν μὲν προτάσσηται αὐτῶν, ἀνήκει εἰς τὴν προηγουμένην αὐτοῦ λ., ὡς ἐν τῷ «γὲ μέν» (ἀντὶ τοῦ μήν, ὅπ. ἴδε)· ἐὰν δ' ἐπιτάσσηται, ἐξαίρει τῶν ἄλλων μορίων τὴν δύναμιν, οἷον «εἴ γε, πρίν γε, πάρος γε, ὅ τε γε, ἐπεί γε», ἄπ. ἴδε.—Πολλὰ γε ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει ἴδε Ε 287 ἐξ. Χ 266 κ. ἀ. [Ἡ ἐτυμολογία λίαν ἀμφίβολος].

(ΓΈΓΑΑ) ΓΕΓΆΑΣΙ, ΓΕΓΑΏΣ, ἴδ. ΓΙΓΝΟΜΑΙ.

ΓΈΓΗΘΑ, ἴδ. ΓΗΘΕΩ.

ΓΈΓΩΝΑ, ποι. παρακ. μὲ σημ. ἐνεστ. (τὸ δὲ γ'. ἐνικ. γέγωνε ἔχει καὶ ἀορ. σημ.) μετοχ. γεγωνώς· ὑπερσ. γ'. ἐν. ἐγεγώνει· ἔκ τινος ἐντεῦθεν παραγώγου ἐνεστῶτος (γεγωνέω) τὸ ἀπρφτ. γεγωνεῖν, Μ 337 καὶ ἐπ. γεγωνέμεν, Θ 223 καὶ τὸ ἀ. ἐν. καὶ γ'. πληθ. τοῦ παρατατ. γεγώνευν, μ 370, ι 47· φωνάζω ἢ ὁμιλῶ ὥςε νὰ ἀκούωμαι, διὰ φωνῆς γίνομαι ἀκουστός, καταληπτός, μόνον ἐπὶ ἀνθρωπίνης φωνῆς· «ὅσον τε γέγωνε βοήσας (τις)» ὅσον τις γίνεται ἀκουστὸς (ἀκούεται) ἐὰν φωνάξῃ, ὅσον φθάνει ἡ φωνὴ τοῦ ἀνθρώπου, ε 400, ζ 294· «οὕπως οἱ ἔην βώσαντι γεγωνεῖν» δὲν ἦτο (τρόπος) δυνατὸν νὰ φωνάξῃ καὶ ν' ἀκουσθῇ· ἢ νὰ φθάσῃ ἡ φωνή του, Μ 337· «γέγωνέ τε πᾶν κατὰ ἄστυ» ἐφώναξεν (ὥστε ν' ἀκουσθῇ) εἰς ὅλην τὴν πόλιν, Ω 703· «οἰμώξας μετὰ θεοῖσι γεγώνευν» θρηνήσας ἐφώναζον πρὸς τοὺς θεούς (‖. ἢ μᾶλλον κατὰ τὸν Βέκκερον καὶ Ἀμεῖν μεταξὺ τῶν θεῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων φαντάζεται ἑαυτὸν ὁ Ὀδυσσεύς) μ 370· «τινί» φωνάζω εἰς ἐπήκοόν τινος, Θ 227, ρ 161 κ. ἀ.

(ΓΕΓΩΝΈΩ), ἴδ. ΓΈΓΩΝΑ.

ΓΕΊΝΟΜΑΙ (ῥίζ. ΓΕΝ-), ἀόρ. ἀ. ἐγεινάμην. 1) Ὁ ἐνεστ. καὶ παρατ. εἶνε μόνον ἐπ. καὶ ἔχουσι παθητ. σημ. γεννῶμαι, «ἰῇ ἄρα γεινόμεθ' αἴσῃ ἀμφότεροι» Χ 477 κ. ἀ. «γεινόμενοι» Κ, 71, δ 208 (μετὰ τὸν Βέκκ. οἱ νεώτεροι, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ Ἀμεῖς, γράφουσιν εἰς ταύτην τὴν σημ. γίγνομαι). 2) Ὁ δὲ μέσ. ἀόρ. ἀ. γεννῶ ἐπὶ πατρός, Ε 800 κ. ἀ. καὶ τίκτω ἐπὶ μητρός, Α 280 κ. ἀ. «ὑπό τινι» ἔκ τινος τίκτω, „μέ τινα γεννῶ", Λ 299· «ἐπὴν γείνεαι αὐτός» ἀφ' οὗ τοὺς γεννήσῃς, υ 202, (ἔνθα τὸ: γείνεαι εἶνε ὑποτ. τοῦ μέσ. ἀορ. ἀ. ἐπ. ἀντὶ τοῦ: γείνηαι).

ΓΕΊΤΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ, γείτων τῆς οἰκίας, „γείτονας" ἢ τῆς χώρας ὅμορος, Ὀδ. δ 16, ε 489, ὡς ἐπίθ. γειτονικός, ι 48, Βατρ. 67. (‖. Ἐτυμολογεῖται πιθανῶς ἐκ τοῦ γέα-γῆ, πρβλ. τὸ γηίτης, μεσόγεια· περὶ δὲ τῆς σημασίας τὸ Λατ. vicinus παρὰ τὸ vicus).

ΓΕΛΑΣΤΌΣ, Ή, ΟΝ (γελάω), ἀξιογέλαστος, γελοῖος, «ἔργα» θ 307 (ἔνθα ὑπάρχει διάφορ. γραφὴ «ἀγέλαστα» „ὄχι διὰ γέλοια", ἣν προτιμᾷ ὁ Δοιδερλ. ‖. καὶ Δύντζερος, ὅστις παραδόξως τονίζει τὴν λ. ἀγελαστά).

ΓΕΛΆΩ, συνῃρ. γελῶ καὶ κατ' ἐπέκτ. γελόω, μετοχ. γελόωντες καὶ γελώοντες, σ 111 (ὅπερ ὁ Ἄρενς ὡς ἀντιβαῖνον εἰς τοὺς περὶ ἐπεκτάσεως κανόνας μεταβάλλει εἰς γελοιῶντες· ἴδε καὶ λ. ΓΕΛΟΙΩΝΤΕΣ)· ἀόρ. ἀ. ἐγέλασα, ἐπ. σσα. 1) Κυρ. „γελῶ", ἐπί τινι» Β 270· «μάλα ἡδύ» μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν, „ἀπὸ τὴν καρδιά" Λ 378, «ἡδὺ γέλασσαν» υ 358· «χείλεσιν» μὲ τὰ χείλη ἢ μᾶλλον μέσ' 'ς τὰ χείλη της, ὅ ἐ. χαιρεκάκως, Ο 102, «ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ» „κ' ἐμένα γέλασ' ἡ καρδοῦλά μου", ὅ ἐ. ἐνδομύχως ἐχάρην, ι 413· «ἀπαλόν, ἀχρεῖον, ἀλλοτρίοις γναθμοῖς, δακρυόεν, Σαρδάνιον γελῶ» ἴδ. τὰ ἐπίθ. 2) Μεταφ. ἐπὶ ἀψύχων «γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθὼν χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς» ἐγέλασε δὲ πᾶσα ἡ γῆ πέριξ ὑπὸ τῆς λαμπηδόνος τοῦ χαλκοῦ, Τ 362. Ὑ. Δήμ. 14. (Ὁ Δοιδερλ. ἐκλαμβάνων τὴν λ. ὡς ῥηματικὸν τύπον τοῦ ἐπίθ. ἀγλαός, θεωρεῖ τὴν μὲν 1) σημ. μεταφορικήν, κυρίαν δὲ τοῦ ῥήματος σημ. τὸ: λάμπω, ἀκτινοβολῶ, ἐξαστράπτω, καὶ κατὰ ταύτην ἑρμηνεύει τὸ Τ 362· μεταφορικῶς δὲ τότε θὰ ἑρμηνευθῇ τὸ χωρίον τοῦ Ὑ. Δήμ. 14, ὅπερ ἐμιμήθη καὶ ὁ Κάτουλλος Ἐπιθαλ. Πηλ. καὶ Θέτιδ. ς. 284 ἐξ.—Μεταφορ. μεταχειρίζεται ἡ καθομιλουμένη ᾗ τὸ „γελῶ" ᾗ τὸ ἐναντίον „κλαίω").

ΓΕΛΟΙΆΩ, ἕτερος ἐπ. τύπος τοῦ γελάω, „γελῶ" ἀόρ. ἀ. ἐγελοίησα, Ὑ. Ἀφρ. 49· παρατ. γ'. πλ. γελοίων, υ 347 (ἀνθ' οὗ ὁ Βούττμαν. προετίμα τὴν ἀρχ. γραφὴν γελώων)· ἴδ. ΓΕΛΟΙΩΝΤΕΣ.

ΓΕΛΟΊΙΟΣ, Η, ΟΝ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ γελοῖος (γέλως) καταγέλαστος, ἢ γέλωτα διεγείρων, Β 215 †.

ΓΕΛΟΙΩΝΤΕΣ, υ 390, θεωρεῖται ποι. ἀντὶ τοῦ γελόωντες· ἀλλὰ πρέπει βεβαίως κατὰ τὸν Βέκκ. καὶ Ἄρενς νὰ γραφῇ γελοιῶντες μετοχ. τοῦ ΓΕΛΟΙΆΩ. Ἐν δὲ τῇ Β'. ὁ Βέκκ. κατὰ τρία ἀντίγραφα ἔγραψε γελώοντες, ὡσαύτως ᾗ ὁ Ἀμεῖς.

ΓΕΛΌΩ, ΓΕΛΟΏΝΤΕΣ, ΓΕΛΑΏΝΤΕΣ, ἴδ. ΓΕΛΆΩ.

ΓΈΛΩΣ, ΩΤΟΣ, καὶ Αἰολ. ΓΈΛΟΣ, ὁ, Α 599, θ 326 (κατὰ τὸν Βέκκ. ἐν τῇ Β'., ἀλλ' ὀρθῶς ἀντιτάσσει ὁ Ῥοὺμπφ τὰ χωρία: θ 343, 344, ἔνθα Αἰολ. συστολὴ δὲν χωρεῖ), δοτ. ΓΈΛῌ ἀντὶ τοῦ ΓΈΛΩΤΙ, σ 100 (ἔνθα τινὲς τῶν νεωτέρων γράφουσιν αἰτιατ. γέλω ἄνευ λόγου), αἰτ. ΓΈΛΗ ἀντὶ τοῦ ΓΈΛΩΤΑ, υ 8, 346 (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ἐξ ἀρχαίων ἐκδόσεων γράφ. γέλον) καὶ ΓΈΛΩΝ, σ 350, (ὅπου μετὰ τὸν Βέκκ. γράφεται γέλω), γέλως, „γέλοια", τά.

ΓΕΝΕΉ, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ γενεά. Α'.) γενεά, ὅ ἐ. 1) „γένος, γενεά" (προφέρ. γενjά), Ζ 145, 152, Υ 214 κ. ἀ. «γενεή τε τόκος τε» τὸ γένος (ὅ ἐ. οἱ πρόγονοι) καὶ οἱ ἀπόγονοι, Η 128, ο 157 «πάντων ἀνθρώπων ῥῦσθαι γενεήν τε τόκον τε» Ο 141· ἀντιτίθεται πρὸς τοὺς «τοκῆας» Υ 203, Ζ 211, Υ 241, πρβλ. Τ 105· ὡσαύτως «γενεὴν τινός εἰμι» εἶμαί τινος, ἀνήκω εἴς τινα κατὰ τὸ γένος, Φ 187, ο 225 «Αἰτωλὸς γενεήν» Αἰτωλὸς τὸ γένος, Ψ 471· «ἔστι μοι γενεὴ ἔκ τινος» ἔλκω τὸ γένος, κατάγομαι ἔκ τινος,

Φ 157· β'.) εἰς στενωτέραν σημ. οἰκογένεια, Υ 306, πρβλ. α 222 κ. ά. ἔκγονοι, ἀπόγονοι, φ 191· γ'.) τοῦ γένους χαρακτῆρες ἢ τύπος, «γενεὴν ἄγχιστα ἐῴκει» Ξ 474, δ 27· ὅθεν δ'.) εὐγένεια, Λ 786· έ.) ἐπὶ ζώων, γένος, Γαλλ. race, Ε 265, 368. 2) γενεὰ (Γαλλ. génération), ἡλικία, σύγχρονοι (Λατ. aequales) Ζ 146· ὅθεν ά.) ἡλικία ἢ „ζωή" τοῦ ἀνθρώπου (κατὰ τὸν Ἡρόδοτον περίπου 33 ἔτη, ἤγουν τρεῖς γενεαὶ ἀποτελοῦσιν 100 ἔτη) Α 250, Ψ 790, ξ 325, τ 294· β'.) ἡλικία ἐν γένει «γενεῇ ὁπλότερος, νεώτερος» Β 707, Φ 439, «γεν. ὁπλότατος, νεώτατος» Η 153, Ι 58, «γεν. πρότερος» Ο 169. Β'.) τόπος γενετῆς, «γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα» Υ 390, α 407, υ 193· καὶ περὶ τῆς καλιᾶς τοῦ ἀετοῦ, ο 174. —(Ἰδ. Σπίτζνερον Excurs. IX, §. 2, σελ. 7 ἑξ.).

γενέθλη, ἡ, ἕτερος ποι. τύπος τοῦ: γενεά. 1) γένος, γενεά, ἐπ' ἀνθρώπων «εἰμὶ γενέθλης ἢ ἐκ γενέθλης» κατάγομαι ἔκ τινος, δ 232, ν 130· «οἳ σῆς ἐξ αἵματός εἰσι γενέθλης» (‖. οἵτινες ἐξ αἵματος κατάγονται ἀπὸ σοῦ, καὶ ὄχι: ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ γένους σου εἶνε, σημ. λοιπὸν τὸ «ἐξ αἵματος» τὸ γνήσιον καὶ στενὸν τῆς συγγενείας) Τ 111· ἐπὶ ἵππων γένος, Γαλλ. race, Ε 270. 2) τόπος γενετῆς ἢ παραγωγῆς, πατρίς, «ἀργύρου» Β 857. 3) ἀπόγονος, Υ. Ἀπ. 136 (Ἰδ. Σπίτζνερον ἔνθα ἀνωτ. §. 3, σελ. 12).

γενειάς, ἄδος, ἡ, ποι. πώγων, γενειάς, „γένεια", τά, πληθ. π 176 †.

γενειάω (γένειον), ἀορ. ά. μετοχ. γενειήσας, ἀποκτῶ γένειον, „βγάλλω γένεια", Ὀδ. σ 176, 269.

γένειον, τό, ἡ γενειάς, „τὰ γένεια", «γενείου ἅπτομαι» ‖. λαμβάνω τινὰ τοῦ γενείου, ἢ πώγωνος εἰς ἔνδειξιν θωπείας ἢ ὅταν παρακαλῶ, ὡς καὶ σήμερον πολλάκις γίνεται, Κ 454, τ 473 κ. ά. [Ἰδ. τὴν ἐτυμολογ. ἐν λ. **γένυς**].

γένεσις, ιος, ἡ (γεν-) γέννησις· ὅθεν ἀρχή, πηγή, μόνον περὶ τοῦ ὠκεανοῦ, ὡς γενάρχου τῶν θεῶν «γένεσις θεῶν» Ἰλ. Ξ 201, 302.

γενετή, ἡ, γέννησις, «ἐκ γενετῆς» Ω 535, σ 6, Υ. Ἑρμ. 440.

γενναῖος, η, ον (ἐκ τοῦ γέννα, ἡ, ποι.=γένος) ἀνάλογος (ἴδιος) τῆς καταγωγῆς, «οὔ μοι γενναῖον» δὲν εἶνε (ἴδιον τῆς καταγωγῆς) τοῦ γένους μου, Ε 253 †.

γένος, τό (γεν-). 1) τὸ γεγενημένον, τὸ ἔκγονον, ὅθ. ά.) γένος, „γενεά", οἰκογένεια «γένος πατέρων αἰσχυνέμεν» Ζ 209, θ 583, ο 533 κ. ά. «ὄθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ» ὅπου εἶνε καὶ τὸ σὸν γένος, ἡ „γενεά σου" ἡ πατρίς σου, ζ 35· β'.) γένος ὡς σύνολον ὁμογενῶν ἀτόμων, «γένος ἀνδρῶν» τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, «ἡμιθέων γ. ἀνδρῶν» Μ 23, Ὕμ. 31, 18· «βοῶν γένος» υ 210· ὅθεν γ'.) «ἀνδρῶν γένος;» γενεά, ἡλικία, γ 245, δ 63· δ'.) περὶ ἀτόμων, γόνος, ἀπόγονος, Τ 124· «θεῖον γένος» ἡ χίμαιρα, Ζ 180, «δῖον γένος Ἰοχέαιρα» Ι 538. 2) καταγωγή, γέννησις, γένος «ἀμφοτέροισιν ὁμὸν γένος» Ν 354 «γένος εἰμὶ ἔκ τινος» εἶμαι κατὰ τὸ γένος, τὴν καταγωγὴν ἔκ τινος, Ε 544, ξ 199 κ. ά. καὶ ἄνευ τῆς ἐκ, οἷον «γένος εἰμὶ τινος» Φ 186 κατάγομαι ἔκ τινος· «ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμί» κατάγομαι ἐκ τῆς Ἰθ. ο 265, πρβλ. ω 269 «ὅθεν ἡμιόνων γένος» Β 852, «γένει ὕστερος» νεώτερος, Γ 215· (Ἰδ. Σπίτζνερ. ἔνθ. ἀν. §. 1. σελ. 1).

γέντο, γ'. ἐν. τοῦ ἀορ. ἐξ ἀχρήστου τινὸς θέματος, Αἰολ.=ἕλετο, ὡς τὸ κέντο=κέλετο, ἔλαβε, ἔπιασε, μετὰ αἰτ. Θ 43, Ν 25, 241, Σ 476, 477. (‖. Ἔγειντο δηλ. τὸ Γέλετο διὰ συγκοπῆς Γέλτο, τοῦ δὲ λ τραπέντος εἰς ν, ὡς ἐν τῷ ἦνθον=ἦλθον, καὶ ἀντιστρόφως πνεῦμα=„πλέμμα", πνεύμων=„πλεμμόνι", προέκυψε τὸ Γέντο=γέντο· ὁ δὲ Κούρτιος προτιμᾷ νὰ ἀναγάγῃ τὴν λ. μᾶλλον εἴς τινα ρίζαν **γεμ**, σημαίνουσαν τὸ λαμβάνω).

γένυς [.˘], ος, ἡ, αἰτ. πληθ. γένυας, συνῃρ. γένυς, λ 320, σιαγών, „σιαγόνι", ἀνθρώπων, Ψ 688, καὶ ζώων Λ 416 κ. ά. (‖. συγγ. τῷ γένειον, γνά-θος, γνα-θμός, Λατ. gena, Γερμ. Kinn).

γεραιός, ά, όν (κατὰ συστολὴν ἀντὶ τοῦ: γηραιός), γέρων, „γέρος" οἷον «ἄττα γεραιέ» Ρ 561· ἰδίως διὰ τὴν ἡλικίαν σεβάσμιος, ὡς οὐσ. «ὁ γεραιός» „ὁ γέροντας" Α 35· «αἱ γεραιαί» „γερόντισσαι" Ζ 87.—Συγκρ. **γεραίτερος**, η, ον, Ι 60, γ 362.

γεραίρω (γέρας), κυρίως διά τινος δώρου τιμῶ, βραβεύω τινά, ἐν γένει τιμῶ, «τινὰ νώτοισι» τιμῶ τινα προσφέρων εἰς αὐτὸν νῶτα, „πλάταις" Η 321, ξ 437, «ἀγαθοῖσι» ς. 441.

Γεραιστός, ὁ, ἀκρωτήριον καὶ ὅρμος ἐπὶ τῆς νοτιοδυτικῆς ἄκρας τῆς Εὐβοίας, ὅπου τὸ καταρχὰς ὑπῆρχε ναὸς καὶ τέμενος τοῦ Ποσειδῶνος, τὰ νῦν τὸ μὲν ἀκρωτήριον Κάβο-Μαντίλι, ἡ δὲ πόλις ὁμωνύμως, γ 177.

γέρανος [.˘.], ἡ, „γερανός", Ἰλ. Β 460, Γ 3.

γεραρός [.˘.], ά, όν (γεραίρω), σεβάσμιος, ἔντιμος, ἐπίθ. τῶν ἡρώων, Γ 170.—Συγκρ. **ώτερος**, η, ον, Ἰλ. Γ 221.

γέρας [.˘], ος, τό, πληθ. ἐπ. γέρα κατ' ἀποκοπὴν ἀντὶ τοῦ γέραα, γεν. γεράων (συγγ. τῷ γῆρας). 1) δῶρον διδόμενον τιμῆς ἕνεκεν, βραβεῖον· ά.) τὸ δῶρον, ὅπερ δίδεται εἴς τινα, ἵνα τιμηθῇ, οἷον εἰς τοὺς βασιλεῖς ἢ ἀρχηγοὺς τοῦ στρατοῦ μέρος τῆς λείας, πρὶν αὕτη κληρωθῇ εἰς πάντας ἐξ ἴσου, ἰδίως ὅπλα ἢ ὡραῖαι γυναῖκες αἰχμάλωτοι, η 10, πρβλ. Α 118, Ι 334· συχνότερον δὲ μείζων μερὶς κρέατος καὶ οἴνου, δ 66· «γέρας» ὡσαύτως λέγεται καὶ τὸ εἰς τοὺς θεοὺς πρὸς τιμὴν διδόμενον, Δ 49· β'.) πᾶσα πρᾶξις γινομένη πρὸς τιμήν τινος, οἷον τὸ κείρεσθαι τὴν κόμην καὶ δακρύειν πρὸς τιμὴν τῶν νεκρῶν, δ 197, Π 457. 2) τιμή, ἄξίωμα, ἰδίως ἡ βα-

σιλεία, Υ 182, λ 184, ο 522· «τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων» αὕτη εἶνε ἡ τιμή, τὸ προνόμιον τῶν γερόντων, Δ 323, Ι 422, η 150, λ 175.

*ΓΕΡΆΣΜΙΟΣ, ΟΝ (γέρας), τιμητικός, πρὸς τιμὴν γινόμενος ἢ διδόμενος, «νῶτα γεράσμια» Υ. Ἑρμ. 122.

ΓΕΡΗΝΙΟΣ, ὁ, ἐπίθ. τοῦ Νέστορος, κατὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν ἐκ τῆς Γερηνίας, πόλεως ἢ χώρας τῆς Λακωνίας παρὰ τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον (Παυσ. 3, 21, 7· Στράβ. 5, 4, 4. Λέγεται ὁ τόπος καὶ τὰ Γέρηνα, Στράβ. ἔ. ἀνωτ. πρβλ. 3, 29, καὶ τὸ Γέρηνον κατὰ τὸν Εὐσάθ., ἀνῆκε δὲ κατ' ἄλλους εἰς τὴν χώραν Μεσσήνην), ἔνθα ὁ Νέστωρ ἐγεννήθη ἢ κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἅλωσιν τῆς Πύλου κατέφυγεν, Β 336 καὶ Σχολ. αὐτόθι, κ. ἀ. (Κατὰ δὲ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ Ἀπολλων. καὶ Σουΐδα: ἔντιμος ἐκ τοῦ γέρας· τέλος κατὰ τὸν Γοϊβελον ἐκ τοῦ γέρων καὶ τῆς ῥίζ. ΑΝ- καὶ σημ. τὸν ἔχοντα λαμπρὸν καὶ ζωηρὸν γῆρας. ‖ Τὴν αὐτὴν ῥίζαν παραδέχεται καὶ ὁ Δύντζερος, δι' ἄλλης ὅμως ὁδοῦ παράγων τὴν λ.· ὑποθέτει ὅτι παράγεται ἐκ τοῦ ἀχρ. οὐσ. γέρην (κατὰ τὸ: εἴρην) ἢ ἐκ τοῦ ἀχρ. ὡσαύτως οὐσ. γερήνη (κατὰ τὸ: γαλήνη) καὶ ἡ φρ. «γερήνιος ἱππότα» = «γέρων ἱππηλάτα»).

ΓΕΡΟΥΣΙΟΣ, Η, ΟΝ, εἰς γέροντας (γερουσιαστάς) ἀνήκων, γεροντικός, ἢ μᾶλλον γερουσιαστικός, «ὅρκος» Χ 119, «οἶνος» ὁ παρὰ τοῦ βασιλέως εἰς τοὺς δήμου γέροντας προσφερόμενος, Δ 259, ν 8.

ΓΕΡΩΝ, ΟΝΤΟΣ, ὁ, κλητ. ΓΕΡΟΝ, γέρων, „γέροντας", Α 26, γ 226 κ. πλχ. «ἅλιος γέρων» ἴδ. λ. ΑΛΙΟΣ· πληθ. «οἱ γέροντες» οἱ πρεσβύτεροι καὶ προύχοντες τοῦ λαοῦ οἱ διαφέροντες τῶν ἄλλων κατὰ τὴν πεῖραν, τὴν σύνεσιν, τὸν πλοῦτον κ. τ. τ. καὶ ὡς σύμβουλοι ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσκαλούμενοι, Β 53, Δ 344, 6 14· πρβλ. λ. ΒΟΥΛΗ καὶ ΒΑΣΙΛΕΥΣ.—Ὡς ἐπίθετον συνηθέστατα μετὰ ἀρσεν. οὐσιαστ. «πατὴρ γέρων» Α 358, κ. ἀ. τὸ οὐδ. «γέρον σάκος» παλαιὰ ἀσπίς, χ 184.

ΓΕΥΊΩ, δίδω εἴς τινα νὰ γευθῇ, „γεύω". παρ' Ὁμ. μόνον τὸ μέσ. γεύομαι, μέλ. γεύσομαι, ἀόρ. ἀ. ἐγευσάμην, „γεύομαι" καὶ „γεύω" μετὰ γεν. «προικὸς Ἀχαιῶν» ρ 413 (μόνον ἐνταῦθα εἰς τὴν κυρ. σημασ.)· μεταφ. αἰσθάνομαι, δοκιμάζω τὴν ἐνέργειάν τινος, (‖. ὡς ᾗ ἐν τῇ καθομιλ. „τρώγω" οἷον ἐν τῇ φρ. „ἔφαγε ξύλον, μιὰ σπαθιά, τουφεκίδι" κ.τ.τ.) «χειρῶν» υ 181, «δουρὸς ἀκωκῆς, ὀϊστοῦ» Φ 61, φ 98· «γευσόμεθα ἀλλήλων ἐγχείῃσι» θὰ δοκοκιμάσωμεν ἀλλήλους διὰ τῶν δοράτων, Υ 258.

ΓΕΦΥΡΑ [.–.], ἡ, ποι. ἀ.) χῶμα, πρόχωμα, ἐγειρόμενον ἵνα ἐμποδίσῃ ποταμοῦ τινος τὴν πλήμμυραν, «τὸν δ' οὔτ' ἄρ τι γέφυραι ἐεργμέναι ἰσχανόωσι» Ε 88, 89 (ἐσφαλμένη εἶνε ἡ ἑρμηνεία: γέφυραι, „γεφύρια", ἂν καὶ ὁ Δοιδερλ. καὶ Βαουμέϊστερ θέλουσι νὰ ὑποστηρίξωσιν αὐτήν)· β΄.) πληθ. μεταφ. κατὰ τῶν ἀρχαίων τὴν ἑρμηνείαν τὰ μεταξὺ τῶν φαλάγγων διαλείμματα, ἔξοδοι ἢ δίοδοι, δι' ὧν μάλιστα ἠδύνατό τις νὰ φύγῃ, Δ 371, Θ 378, 553, λ 160, Υ 427· κατ' ἄλλους δὲ ὁ μεταξὺ τῶν ἀντιμαχομένων στρατῶν χῶρος, τὸ ἄλλως μεταίχμιον λεγόμενον, τὸ πεδίον τῆς μάχης.

ΓΕΦΥΡΌΩ [.–..], ἀόρ. ἀ. ἐπ. γεφύρωσα, ἐγείρω πρόχωμα, ἐπομ. διὰ προχώματος ἐμποδίζω μετ' αἰτ. «πτελέη γεφύρωσεν ποταμόν» ἡ καταπεσοῦσα πτελέα ἀνέστειλεν ὡς πρόχωμα τὸν ῥοῦν τοῦ ποταμοῦ, *Ἰλ. Φ 245· «κέλευθον» διὰ χώματος ἢ καταχώματος (δι οὗ ἐπλήρωσε τὴν τάφρον) ἐξωμάλυνε τὴν ὁδόν, Ο 357. Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. γεφυρόω = γεφυρώνω, ὅ ἐ. κατασκευάζω ἐπί τινος γέφυραν).

ΓΗ̃, ἡ, συνηρ. ἐκ τοῦ γέα = ΓΑΙ̃Α, ὅπ. ἴδε.

*ΓΗΓΕΝΗ̃Σ, ΈΟΣ, ὁ, ἡ (γῆ, ΓΕΝ-) ὁ ἐκ τῆς γῆς γεγενημένος, ἐπίθ. τῶν Γιγάντων, Βατρ. 7.

ΓΗΘΈΩ (γαίω), μέλ. ήσω, ἀόρ. ἐπ. γήθησα· ὁ ἐνεστ. μόνον Ξ 450· συνηθέστατος ὁ παρακ. γέγηθα μὲ σημ. ἐνεστ. χαίρω, ἀπολ. Θ 278 κ. ἀ. «γ. φρένα» Θ 559, «κατὰ θυμόν» Ν 416, «θυμῷ» η 189 κ. πλχ. χαίρω εἰς τὴν καρδίαν ἢ χαίρει ἡ καρδία, ἡ ψυχή μου· «γήθησεν ἦτορ» η 269. Τὸ αἴτιον τῆς χαρᾶς ἐκφέρεται συνήθως κατὰ μετοχὴν «γήθησεν ἰδών» Α 330, μ 88 κ. ἀ. «νῦν δή που Ἀχιλλῆος κῆρ γηθεῖ, φόνον Ἀχαιῶν δερκομένῳ» ἀνωμάλως ἀντὶ «δερκομένου» Ξ 140· ἢ διὰ τοῦ «ὅτι» Ρ 567, 6 414, ἢ διὰ τοῦ «οὕνεκα» σ 281· σπανίως δι' αἰτ· «τάδε» Ι 77 «εἰ νῶι Ἕκτωρ γηθήσει προφανείσα (ἄλλοι: «προφανέντε», ἂν καὶ τὸ ὑποκ. εἶνε θηλυκόν)» ἂν ὁ Ἕκτωρ θὰ χαρῇ, διότι ἡμεῖς θὰ ἐμφανισθῶμεν, Θ 377, 378· (συντάσσεται τὸ ῥῆμα ἐνταῦθα μετ' αἰτ· ζευγματικῶς, ὑπολανθανούσης ἐν αὐτῷ τῆς ἐννοίας τοῦ ὁρῶν).

ΓΗΘΟΣΎΝΗ [..˘.], ἡ, ἐπ. χαρά, μόνον «γηθοσύνῃ» ὑπὸ χαρᾶς, ἀπὸ τὴν χαράν *Ἰλ. Ν 29, Φ 390, πληθ. Υ. Δήμ. 437. Ἐκ τοῦ

ΓΗΘΟΣΥΝΟΣ [..˘.], Η, ΟΝ, ἐπ. (γηθέω) περιχαρής, εὐφρόσυνος, μόνον Η 122, λ 540 (ὅπου ὅμως ἄλλοι ἀντὶ τοῦ «γηθοσύνη» γράσουσι «γηθοσύνῃ» (ἴδ. τὸ προηγ.) πρβλ. Υ. Ἀπ. 137)· «τινί» διά τι, υἱὸν «χάρμῃ» Ν 82, «οὔρῳ» ε 269· «γηθ. κῆρ» εὐφρόσυνος τὴν καρδίαν, Δ 272.

ΓΗΡΆΣ, ἴδ. ΓΗΡΆΣΚΩ.

ΓΗ̃ΡΑΣ, ΑΟΣ, τό, δοτ. ΓΉΡΑΪ, ΓΉΡΑ (ὁ Βέκκ. γράφ. γήραι) λ 136 (ἄλλοτ' ἐγράφετο γήρα')· τὸ γῆρας, „τὰ γηράματα", Ε 153, 6 16 κ. ἀ. τοὐναντίον «νεότης» Ξ 80.

ΓΗΡΆΣΚΩ, ἀόρ. β΄. ἐγήρα (ὡς τὸ ἔδρα κατὰ τὸν Βούττμαννον· ἄλλοι δὲ θεωροῦσι τὸν σχηματισμὸν τοῦτον παρατατικὸν τοῦ γηράω, ὅπερ παρ' Ὁμήρῳ δὲν εὑρίσκεται) Η 148· μετοχ. γηράς, Ρ 197· γηράσκω, „γηράζω" Β 663 κ. ἀ. μεταφορ. ἐπὶ καρπῶν ὡριμάζω, η 120.

γῆρυς, υος, ἡ, φωνή, κραυγή, Δ 437 (ἴδ. τὸ ἐπόμ.).

***γηρύω** (γῆρυς) ποι., Δωρικ. γαρύω, φθέγγομαι—τὸ μέσ. ψάλλω, Ὑ. Ἑρμ. 426. (‖. Τὸ ῥ. ἐσώθη ἐν τῷ τῆς καθομιλουμ., „γαρύζω ἢ γκαρύζω“ ὅπερ συνηθέστερον μὲν λέγεται ἐπὶ τοῦ ὀγκηθμοῦ τῶν ὄνων καὶ διὰ τοῦτο ὑπό τινων σχετίζεται πρὸς τὸ ὀγκῶμαι, ἐν δὲ τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐπὶ φωνῆς ἀνθρώπων καὶ λίαν πολλάκις σεβαστῶν· αὐτόθι δὲ ἀκούεται καὶ τὸ ρηματικὸν „ἡ γαρυξιά“=„λαλιά“).

Γίγαντες, οἱ, καὶ ἐν. **Γίγας**, αντος, ὁ (κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ γίς=γῆ, κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ΓΙς καὶ ΓΑ-, γέγαα). 1) φυλὴ γιγαντώδης, ἀγρία, εἰς τοὺς θεοὺς ἐχθρά, κατοικοῦσα περὶ τὴν Ὑπέρειαν οὐ μακρὰν τῆς Θρινακίας, διὰ δὲ τὰς κακουργίας αὐτῆς ἐξοντωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Διός, η 59, 206, κ 120. Κατὰ τὸ η 206 εἶνε συγγενεῖς τῶν Φαιάκων καταγόμενοι ἀπὸ τοῦ Ποσειδῶνος. 2) Κατὰ τὸν Ἡσίοδ. Θεογ. 105 εἶνε πελώριοι ἄνθρωποι πόδας ὀφιοειδεῖς ἔχοντες, υἱοὶ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας, οἵτινες θέλοντες ν' ἀναβῶσι τὸν οὐρανὸν ἐκεραυνώθησαν ὑπὸ τοῦ Διός, Βατρ. 7, Ἀπολδ. 1, 6, 1. Κατὰ τὰς νεωτέρας ἑρμηνείας εἶνε τὰ σύμβολα τῶν ἀγρίων, ἀκαταδαμάστων δυνάμεων τῆς φύσεως.

γίγνομαι (ΓΕΝ-, ΓΑ-) ἀποθ., μέλ. γενήσομαι· ἀόρ. ἐγενόμην, καὶ θαμιστ. σχηματ. γενέσκετο, λ 208· παρακ. γέγονα καὶ ἐπ. γέγαα, γ'. πληθ. γεγάασι [παραλήγουσα μακρά], β'. πληθ. γεγάατε [παραλήγουσα μακρά], Βατρ. 143 (ἀνθ' οὗ ὁ Θήρσιος ἀναγινώσκει γεγάασι) μετοχ. γεγαώς [α μακρόν], ἀπαρφ. γεγάμεν.—Σημ. γίνομαι, ὅ ἐ. 1) γεννῶμαι, παράγομαι, ὅθεν ἀ.) ἐπὶ ἀνθρώπων γεννῶμαι «ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα» Ι 456, δ 112· «οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ—οὐδὲ γένηται» δὲν ὑπάρχει ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος—οὐδὲ θὰ γεννηθῇ (ὅστις κτλ.) ζ 201, π 437. Ὁ παρακ. ἔχει πολλάκις σημ. ἐνεστῶτος, «ὁπλότεροι γεγάασι» εἶνε νεώτεροι, Δ 325, ν 160, «τοῖς, οἳ νῦν γεγάασι» οἵτινες τώρα ὑπάρχουσι, ζῶσι, ω 84· β'.) ἐπὶ ἀψύχων παράγομαι, φύομαι, „γίνομαι“, συμβαίνω, «γίγνεται ἄνθεα» Β 468 «τάδε οὐκ ἐγένοντο» Γ 176 κ. ἀ. μετὰ δοτ. προσώπου χαριστικῆς ἢ ἀντιχαριστικῆς, «οὐκ ἂν ἔμοιγε ἑλπομένῳ τάδε γένοιτο» κυρ. δὲν δύνανται νὰ γείνωσι ταῦτα εἰς ἐμὲ ἐλπίζοντα, ὅ ἐ. δὲν δύναμαι νὰ ἐλπίζω ὅτι ταῦτα θὰ γείνωσι, γ 228 (‖. πρβλ. τὰς φρ. ἔστι μοι βουλομένῳ, ἡδομένῳ κτλ.= βούλομαι, ἥδομαι κτλ. ἢ ἔχω ὄρεξιν, εὐχαριστησιν, ἀναλόγως ὥρα καὶ ἐνταῦθα=οὐκ ἂν ἐλποίμην ἔγωγε τάδε), «ἄχος γένετο αὐτῷ» Α 188, «ποθὴ Δαναοῖσι γένετο» Λ 471· «τί νύ μοι μήκιστα γένηται;» τί θὰ μοὶ συμβῇ ἐπὶ τέλους; ὅ ἐ. τί μὲ περιμένει ἀκόμη; ε 299· (‖. «εἰ νῶιν ὑπείρ ἅλα νόστον ἔδωκε νηυσὶ θοῇσι γενέσθαι Ὀλύμπιος» ἂν ἔδιδεν (ηὐδόκει) ὁ Ὀλύμπιος νὰ γείνῃ εἰς ἡμᾶς νόστος κτλ. δ 173, ἔνθα δὲν εἶνε οὐδὲ κατὰ τὸ φαινόμενον περιττὸν τὸ γενέσθαι, οὐδὲ χρησιμεύει, ὡς λέγει ὁ Ἀμεῖς, «ἵνα ἐπικῶς ἐξάρῃ τὴν ἔννοιαν τῆς πραγματοποιήσεως», ἀλλ' ἔχει χώραν ἡ σύνταξις καὶ σημασία τοῦ δίδωμι, ἣν ἴδε ΔΙΔΩΜΙ ἐν τέλ.). 2) μεταβαίνω εἴς τινα κατάστασιν, „γίνομαί τι“, εἰς δὲ τοὺς παρῳχημ. χρόνους ἔγεινα, ὅ ἐ. εἶμαι (ἐνίοτε καὶ εἰς τὸν ἐνεστῶτα ἔχει ταύτην τὴν σημ. οἷον δ 362)· ἡ δὲ κατάστασις, εἰς ἣν τις μεταβαίνει ἐκφράζεται· ἀ.) δι' οὐσιαστικοῦ «χάρμα τινί» χαρὰ εἴς τινα, Ζ 82, «φόως τινὶ γίγνομαι» γίνομαι φῶς (σωτηρία) εἴς τινα, Θ 282, «μέλπηθρα τινί» Σ 179· παροιμιώδης ἡ φράσις «ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε» νὰ γείνητε νερὸ καὶ χῶμα, ἀνάλογος πρὸς τὴν τῆς καθομιλουμένης „νὰ γείνῃ χῶμα καὶ στάκτη“ ἢ „νὰ γείνῃ σκάκτη καὶ πούλβερη (Λατ.) ἢ κορνιαχτός“, [ἐξώλεις ἢ προώλεις] Η 99· «πάντα γίγνεται» λαμβάνει παντοίας μορφὰς (ὁ Πρωτεύς) „ὅ,τι θέλεις γίνεται“, δ 417, πρβλ. 458· β'.) δι' ἐπιθέτου «τοῖσι πόλεμος γλυκίων γένετο» Β 453 κ. ἀ. πλχ. γ'.) δι' ἐμπροθέτου πτώσεως «ἐπὶ νηυσίν» ἐπιβαίνω, Θ 180 «κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο» Ι 669 «δύῃ ἐπὶ πῆμα γίγν.» εἰς τὸ ἔσχατον τῆς ἀθλιότητος ἔρχομαι, ξ 338 «πρὸ ὁδοῦ γίγ.» προοδεύω, Δ 382.

γιγνώσκω, μέλ, γνώσομαι· ἀόρ. ἔγνων, μετοχ. γνούς, ὑποτ. γνῶ καὶ κατ' ἐπέκτ. ἐπ. γνώω, πληθ. ἀ. γνώομεν, γ'. γνώωσι, εὐκτ. γνοίην, προστ. γνῶθι, ἀπρφ. γνῶναι καὶ ἐπ. γνώμεναι.—Σημ. γνωρίζω, ὅ ἐ. ἀ.) λαμβάνω γνῶσιν, πεῖράν τινος, παρατηρῶ, καταλαμβάνω, ἀντιλαμβάνομαι, μετὰ αἰτ. ἢ προτάσεως εἰδικῆς διὰ τοῦ ὅτι, ὡς ἢ ὃ ἐκφερομένης, Ε 824, Ψ 610, φ 209, Θ 140 κ. ἀ. ἢ μετὰ πλαγίας ἐρωτήσεως «γνώμεναι εἴ μιν ἅπαντες ἀθάνατοι φοβέουσι» Φ 266 κ. ἀ. Ἐνίοτε τὸ ὑποκείμενον τῆς ἐξαρτωμένης προτάσεως τίθεται εἰς τὴν κυρίαν πρότασιν ὡς ἀντικείμενον, οἷον «οὐδέ νύ πώ με ἔγνως, ὡς θεός εἰμι» Χ 10. «Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης, ποτέροισι μετείη» Ε 85· συντάσσεται δ' ἔτι καὶ μετὰ μετοχ. «ἔγνων μιν οἰωνὸν ἐόντα» Ο 532, πρβλ. Ξ 155· «ἔγνω δὲ προρέοντα» ε 444· καὶ μετὰ γεν. ὡς τὸ συνώνυμον: αἰσθάνομαι, «γνῶ χωομένοιο» παρετήρησεν ὅτι ὠργίσθη, Δ 357, «γνώτην ἀλλήλων» φ 36, ψ 109· «εὖ νύ τις αὐτὸν γνώσεται» καλῶς θὰ γνωρίσῃ τις αὐτόν, θὰ ἐννοήσῃ τὴν δύναμίν του (ἐξ ὅσων ἔχει νὰ πάθῃ) Σ 270· β'.) γινώσκω τινὰ ὅτι εἶνε ἐκεῖνος ὅστις τῷ ὄντι εἶνε, „τὸν γνωρίζω“ Ε 815, η 234 κ. ἀλ. πλχ, «γιγν. τινὰ ἀσπίδι» ἐκ τῆς ἀσπίδος, „ἀπὸ τὴν ἀσπίδα“ Ε 182· γ'.) ἔχω γνῶσιν ἢ πεῖράν τινος πράγματος, εἶμαι ἔμπειρός τινος, «ὄρνιθας» εἶμαι ἔμπειρος τῆς ὀρνιθοσκοπίας, γνωρίζω (καταλαμβάνω ἀπὸ) ὀρνιθοσκοπίαν, β 159.

γλάγος [˘.], εος, τό, ἐπ. ἀντὶ τοῦ γάλα, *Ἰλ. Β 471, Π 643 (‖. εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ γάλα, γλακτ(οφάγος), lac, γεν. lactis).

ΓΛΑΚΤΟΦΆΓΟΣ [..˘.], ον, κατ' ἐπικ. σογκοπὴν ἐκ τοῦ γαλακτοφάγος, ὁ τρώγων γάλα, ἐπώνυμον τῶν Ἱππομολγῶν, Ν 6. (‖. Ἀλλ' ἴδε καὶ τὴν προηγ. λ. ἐν τέλει).

Γλαύκη, ἡ, ὄνομ. Νηρηίδος, Σ 39.

ΓΛΑΥΚΙΆΩ, μόνον κατὰ μετοχ. ἐπικ. ἐπεκτεταμένην «γλαυκιόων» ὁ ἔχων λαμπροὺς ὀφθαλμούς, βλέμμα σπινθηροβόλον, ἐπὶ λέοντος, Υ 172 †. Ἐκ τοῦ

ΓΛΑΥΚΌΣ, ή, όν (γλαύσσω=λάμπω), λαμπρός, λάμπων, σπινθηροβολῶν, ἀποστίλβων, (κατ' ἄλλους πιθανώτερον ἴσως κυανοῦς, „γαλανός") ἐπὶ τοῦ χρώματος τῆς θαλάσσης Π 34 †.

Γλαῦκος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Σισύφου καὶ τῆς Μερόπης, πατὴρ τοῦ Βελλεροφόντου, Ζ 154, σπαραχθείς, ὡς λέγει ὁ μῦθος, ὑπὸ τῶν ἀφηνιασάντων ἵππων του ἐν Ἰωλκῷ κατὰ τοὺς ἐπικηδείους ἀγῶνας τοῦ Πελίου· κατ' ἄλλους δὲ συνέβη τοῦτο ἐν τῇ Βοιωτικῇ πόλει Ποτνιαῖς, ὅθεν καὶ τὸ μεταγενέστερον αὐτοῦ ἐπίθ. Ποτνιεύς. 2) υἱὸς τοῦ Ἱππολόχου καὶ ἔγγονος τοῦ Βελλεροφόντου, ἀρχηγὸς τῶν Λυκίων, ξένος τοῦ Διομήδους, Β 876, πρβλ. Ζ 119 ἑξ. 3) ποιμήν τις, Ἐπιγ. 11.

ΓΛΑΥΚΩ̃ΠΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ (γλαυκός, ὤψ) αἰτ. συνήθ. γλαυκώπιδα, σπαν. γλαυκῶπιν, α 156· ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς, ἡ πυρώδεις, φλογερούς, σπινθηροβολοῦντας ὀφθαλμοὺς ἔχουσα, κατ' ἄλλους δὲ ἡ γλαυκοὺς ἢ βαθέος κυανοῦ χρώματος ὀφθαλμοὺς ἔχουσα „γαλανομμάτα", ἀλλὰ ἐπικρατούσης μᾶλλον τῆς ἐννοίας τοῦ ὀξέος καὶ φοβεροῦ βλέμματος (κατὰ τὰ Βενετ. σχόλ. «ἀπὸ τῆς πρὸς τὴν πρόσοψιν τῶν ὀφθαλμῶν καταπλήξεως») Α 206 κ. ἄ. πλχ. καὶ ὡς οὐσιαστικὸν ἡ Γλαυκῶπις=Ἀθηνᾶ, Θ 373, 406, γ 135. (Κατὰ δὲ τὸν Nägelsbach γλαυκῶπις εἶνε ἡ γλαυκὸς ὀφθαλμοὺς ἔχουσα, τουτέστιν ἀτενῶς προσβλέπουσα, πρβλ. βοῶπις, ἑλικῶπις).

Γλαφῦραι [˘˘.], αἱ, πόλις τῆς Θεσσαλίας, ἀλλαχόθεν ἄγνωστος, Β 712.

ΓΛΑΦΥΡΌΣ [˘˘.] ή, όν (γλάφω), ἐγγεγλομμένος, ἐπομ. κοτλος, λαξευτός, ἐπίθ. τῶν ἄντρων ἢ σπηλαίων, Σ 402, δ 20· ὡσαύτως καὶ «πέτρη» κοτλος βράχος, πέτρα λαξευτή, Β 88, ξ 533· ἰδίως δὲ τῶν «νηῶν» Β 454 κ. ἄ. πλχ. ἔτι δὲ τῆς «φόρμιγγος» θ 257, τοῦ «λιμένος» βεβαίως τοῦ ὑπὸ λόφων περικυκλουμένου, μ 305.

ΓΛΉΝΗ, ἡ, 1) τὸ λαμπρὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἡ κόρη, καὶ ἐν γένει ὁ βολβὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ, Ξ 494, ι 390. 2) κοράσιον, „κοῦκλα" «κακὴ γλήνη» ‖. ὕβρις πρὸς ἄνθρωπον, ὅστις κατὰ τὴν δημώδη παροιμίαν „εἶνε ἀπ' ἔξω κοῦκλα καὶ ἀπὸ μέσα πανοῦκλα" ἢ κατ' ἄλλην „ἔχει θεωρίαν ἐπισκόπου καὶ καρδίαν μυλωνᾶ", πρὸς ἄνθρωπον δηλ. δειλόν, Θ 164 (ἐκ τοῦ λάω, γλαύσσω· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ γελάω. ‖. Νεώτεροι γλωσσολόγοι ἀνάγουσι ταύτην καὶ τὴν ἑπομένην λ. εἰς ῥίζαν τινὰ ΓΛΑ, σημαίνουσαν τὸ λαμπρόν, λευκόν, ἐξ ἧς τὸ γάλα, γαλήνη, γελάω, γελέω=λάμπω).

ΓΛΗ̃ΝΟΣ, ΕΟΣ, τό, (λάω, γλαύσσω) ἄγαλμα, κόσμημα, «ποίκιλμα» κατὰ τὸν Σχολ. Ω 192 †.

*ΓΛΗΧΩΝ, ΩΝΟΣ, ἡ, Ἰων.=ΒΛΗΧΩΝ, „φλησκοῦνι ἢ μᾶλλον βλησκοῦνι" (ὅ ἐ. βληχώνιον), παρὰ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ὀρθότ. „γληφωνάκι" (=γληχωνάκι) φυτόν τι ὅμοιον μὲ τὸν ἡδύοσμον (Κορ. Ἀττ. 5, 49 ἑξ.). Ὑ. Δήμ. 209.

Γλίσας [-.], αντος, ἡ, ἀρχαία πόλις τῆς Βοιωτίας πλησίον τῶν Θηβῶν εἰς τὴν ὑπώρειαν τοῦ Ὑπάτου, ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Παυσανίου (9, 19, 2, πρβλ. Στράβ. 9, 2, 32) ἠρειπιωμένη, Β 504· (τοῦ Ἀριστάρχου τὴν γραφὴν Γλισᾶς ἀποδοκιμάζει ὁ Βέκκερος).

ΓΛΟΙΤΌΣ, ὁ, τὸ κωλόμηλον, (Κορ. Ἀτ. 4, 269, πρβλ. τὸ Γερμ. Hinterbacken) ἢ κωλομήριον, „κωλομέρι" *Ἰλ. Ε 66, Ν 651· πληθ. τὰ ὀπίσθια, „κῶλος, κῶλοι", Θ 340.

ΓΛΥΚΕΡΌΣ [˘..], ή, όν, ποι.=γλυκύς, καὶ μεταφ. εὐχάριστος, εὐφρόσυνος, «συκαῖ, μέλι, ὕπνος, νόστος κ.τ.τ.» η 116, υ 69, Κ 4, χ 323 κ. ἀ.—Συγκρ. γλυκερώτερος, ι 28.

ΓΛΥΚΎΘΥΜΟΣ [˘˘–.], ον (γλυκύς, θυμός) μειλίχιος, γλυκύς, Υ 467 †.

*ΓΛΥΚΥΜΕΊΛΙΧΟΣ [˘˘.˘.], ον (γλυκύς, μείλιχος), μειλίχιος, „γλυκομίλητος" Ὑμ. 5, 19.

ΓΛΥΚΎΣ [˘˘], ΕΙ̃Α, ύ, συγκρ. γλυκίων, Α 249 κ. πλχ., κυρ. „γλυκύς" «νέκταρ» Α 598 κ. ἀ. μεταφ. εὐχάριστος, γλυκύς, «ὕπνος, ἵμερος, αἰών» Α 116, Γ 139, ε 152.

*ΓΛΎΦΑΝΟΣ [˘˘.], ὁ (γλύφω), γλυφίς, σμίλη, Ὑ. Ἑρμ. 41.

ΓΛΥΦΊΣ [˘.], ΙΔΟΣ, ἡ (γλύφω) ἡ ἐγγλυφή, τὸ χάραγμα, πληθ. αἱ δύω ἢ τέσσαρες γλυφίδες, ἐγγλυφαί, αἱ κατὰ τὸ ὄπισθεν ἄκρον τοῦ βέλους, εἰς τὰς ὁποίας ἐναρμόζονται τὰ πτερά, Δ 122, φ 419.

ΓΛΩ̃ΣΣΑ, ἡ, 1) ἡ „γλῶσσα" τῶν ἀνθρώπων καὶ ζώων, Α 249 κ. ἀ. «γλώσσας τάμνειν» ἐκτέμνειν τὰς γλώσσας τῶν θυμάτων, γ 332, 341. (Αἱ γλῶσσαι ἐθυσιάζοντο μετὰ τὸ δεῖπνον τὸ κατὰ τὴν θυσίαν πρὸς τιμὴν τοῦ Ἑρμοῦ, ἐκόπτοντο δηλ. καὶ ῥιπτόμεναι εἰς τὴν πυρὰν ἐκαίοντο, Ἀθην. Α, σελ. 16 Β.). 2) „γλῶσσα", ὡς ὄργανον τοῦ λόγου, διάλεκτος, Β 804, τ 175· «γλῶσσ' ἐμέμικτο» ἡ γλῶσσα ἦτο πολυμιγής, Δ 438, Ὑ. Ἀφρ. 113.

ΓΛΩΧΊΣ, ΙΝΟΣ, ἡ (γλώξ, γλῶσσα)· κυρίως πᾶσα γλωσσοειδὴς προβολή, „γλωσσίδι"· ὅθεν πιθανῶς ἡ εἶδός τι ἀγκίστρων ἢ ἀγκίδων ἔχουσα ἄκρα τοῦ ἔστορος (ἴδ. τὴν λ.) ἢ κατ' ἄλλους ἡ ἄκρα τοῦ ζυγοδέσμου, (ἴδ. τὴν λ.) Ω 274 †.

ΓΝΑΘΜΌΣ, ὁ, ποι. (γνάω, κνάω), γνάθος, σιαγών, „σαγόνι" καὶ ἔπειτα παρειά, ἀνθρώπων τε καὶ ζώων, Ν 671, Π 405, π 175 κ. ἀ. «πάντας ὀδόντας γναθμῶν ἐξελαύνω συὸς ὣς ληιβοτείρης» ἐκκρούω πάντας τοὺς ὀδόντας ἐκ

τῶν σιαγόνων, τοῦ βγάζω ὅλα τὰ δόντια, σ 29, ἴδ. καὶ ΑΛΛΟΤΡΙΟΣ.

*ΓΝΑΘΟΟΣ [ᾰ.], ἡ=ΓΝΑΘΜΟΣ, Ἐπιγ. 14, 13· (οὗτος εἶνε ὁ συνήθης ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ σχηματισμὸς τῆς λ.).

ΓΝΑΜΠΤΟΣ, Ή, ΟΝ, 1) καμπτός, καμπύλος, «ἕλικες» Σ 401 «ἄγκιστρον» δ 369, «γένος» Λ 416. 2) εὔκαμπτος, εὐλύγιστος, σταθερὸν ἐπίθετον τῶν μελῶν τοῦ ζῶντος ἀνθρωπίνου σώματος, Λ 669, Ω 359, λ 394, ν 398 κ. ἀ.· (ὁ δὲ Ἀμεῖς καὶ ἐνταῦθα ἑρμηνεύει κατὰ τὴν 1) σημασ.: τὰ καμπύλα, τὰ εὐκαμπῆ μέλη, χεῖρας δηλ. καὶ πόδας) μεταφ. «γναμπτὸν νόημα» εὔκαμπτος διάθεσις ψυχική, μαλακὴ καρδία, Ω 41. Ἐκ τοῦ

ΓΝΑΜΠΤΩ, ἀόρ. ἀ. ἐπ. γνάμψα, κάμπτω, λυγίζω, «ἐν γόνυ κάμψε», Ψ 731 †. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. συγγεν. τῷ γόνυ. ‖. Πιθανώτερον δὲ κατὰ τὴν συνήθη ἐτυμολογίαν ταὐτὸν τῷ παρ' Ἡσυχίῳ κνάμπτω=κάμπτω).

ΓΝΗΣΙΟΣ, Η, ΟΝ (κατὰ συγκοπ. ἐκ τοῦ γενήσιος, τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ γένος, ὡς τὸ genuinus ἐκ τοῦ genus), γνησίας καταγωγῆς, γνήσιος, νόμιμος, «υἱός», τοὐναντίον «νόθος», μόνον Λ 102, ξ 202.

ΓΝΙΞ, ἐπίῤ. (κατὰ συγκ. διὰ τοῦ ἀχρ. γόνοξ ἐκ τοῦ γόνυ, κατὰ τὸ ΜΕ. καὶ τὸν Εὐς.) γονυκλιτῶς, „γονατιστά", εἰς τὰ γόνατα, πάντοτε ἐν τῇ φρ. «γνὺξ ἐριπεῖν» Ἰλ. Ε 68, 309, Θ 329, κ. ἀ.

ΓΝΩ, ΓΝΩΜΕΝΑΙ, ΓΝΩΟΜΕΝ, ἴδ. ΓΙΓΝΩΣΚΩ.

ΓΝΩΡΙΜΟΣ, ΟΝ, κυρ. δυνάμενος νὰ γνωρισθῇ, ἐπομ. γνωστός, γνώριμος, π 9 †. (‖. Παράγ. ἐκ τοῦ ἐν μόνῃ τῇ καθομιλ. περισωθέντος οὐσ. „γνώρα"=γνωριμία, ὡς ἐκ τοῦ ὥρα-ὥριμος· ἐκ τοῦ αὐτοῦ καὶ τὸ ῥ. γνωρίζω).

ΓΝΩΤΟΣ, Ή, ΟΝ, ποι.=ΓΝΩΣΤΟΣ, ἐπίθ. ῥημ. (ἐκ τοῦ γινώσκω). 1) γνωστός, φανερός· «γνωτὸν δὲ καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν» γνωστόν, φανερὸν καὶ εἰς ἕνα μικρὸ παιδί, Η 401, ω 182. 2) συγγενής, ὡς οὐσιαστ. ἐξ αἵματος συγγενής, παντὸς βαθμοῦ Γ 174, Ξ 485, ὅθεν ἀδελφός, Ν 697, Ρ 35, Χ 234.

ΓΝΩΩ, ΓΝΩΣΙ, ἴδ. ΓΙΓΝΩΣΚΩ.

ΓΟΑΩ, ποι. καὶ κατ' ἐπ. ἔκτ. γοάω, ἀπρφ. ἐπ. γοήμεναι, Ξ 502, εὐκτ. γ'. πλ. γοάοιεν (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β' γοάφεν) ω 190· παρτ. ἐπ. γόων, κ 567· μέλ. γοήσομαι, Φ 124· ἀόρ. β'. ἐπικ. γόον, Ζ 500· θαμιστ. παρατ. γοάεσκεν θ 92· θρηνῶ, σκούζω, συνήθ. ἀπολελυμ. κατὰ μετοχ. Ε 412, δ 721 κ. ἀ. μετ' αἰτ. προσώπ. «θρηνῶ τινα» Φ 124, Χ 353, 363, Ω 664, λ 195, «πότμον τινός» Π 857. (‖. Ὁ Κορ. Ἀτ. 1, 302 σημειώνει ὡς σωζόμενον ἐν τῇ καθομιλ. τὸ ῥ. γόζομαι =γοάομαι, (ἴδ. καὶ Πασσώυου Τραγ. Ῥωμαϊικ. 437, 34), ὅτερ ὅμως γραπτέον „γώζομαι" ὡς συνηρημ. ἐκ τοῦ γοάζομαι· οὕτω λέγεται καὶ θεάζομαι=θεάομαι, ἴδ. ΑΓΑΠΑΖΩ).

ΓΟΜΦΟΣ, ὁ, σφήν, „ἡ σφήνα", „καρφὶ ξύλινον", ε 248 †. (‖. Ἡ λ. ἐσώθη „γόφφος" ἀλλ' εἰς ἄλλην πλέον σημ.=ἰσχίον).

*ΓΟΝΕΥΣ, ὁ, γεννήτωρ, πληθ. οἱ γονεῖς, Ὕμ. Δήμ. 241.

ΓΟΝΗ, ἡ (ΓΕΝ-) τὸ γεγεννημένον, ὁ γόνος, ἀπόγονος, μόνον Ω 539, δ 755.

ΓΟΝΟΣ, ὁ (ΓΕΝ-) 1) γέννησις, καταγωγή, ἀρχή, α 216, ε 207, λ 233, τ 166, Ὑ. Ἀφρ. 104, «γόνος ἑκάτοιο» Ὑ. Ἀπ. 90 (ἔνθα ὁ Φράγκε καὶ ὁ Βαουμεϊστ. γράφουσι: γονή). 2) τὸ γεγεννημένον, γόνος, ἀπόγονος, Ε 635 κ. ἄ. πλχ. ὡς περιληπτικὸν «νεώτατος γόνοιο» ὁ νεώτατος τῶν ἀπογόνων, Υ 409, λ 436· ἐπὶ ζώων μ 130.

ΓΟΝΟΕΣΣΑ, ἡ (γουνός, οἱονεὶ: λοφώδης) ἐπ. ἀρχαιότερος σχηματισμὸς τοῦ Γουνοῦσσα, πόλις τῆς Ἀχαΐας οὐ μακρὰν τῶν Σικυωνίων ὁρίων, Β 573. Πρβλ. Παυσ. 5, 18, 7.

ΓΟΝΥ, τό, Ἰων. γεν. γούνατος, μόνον Φ 591, καὶ ποι. γουνός, Λ 547, τ 450· ὀνομ. πληθ. πολλάκις γούνατα καὶ γοῦνα, γεν. γούνων, δοτ. γούνασι, ἐπ. γούνασσι, Ι 488, Ρ 451, 569 (ὅπου ὅμως μετὰ τὸν Σπίτζνερ. γράφεται γούνεσσι). Σημ. γόνυ, „γόνατον" Ὁμ. πλχ. «γόνυ κάμπτω» κλίνω τὸ γόνυ, ὅ ἐ. κάθημαι, ἀναπαύομαι, Η 118, Τ 72 κ. ἀ. «ἐπὶ γούνεσσι καθίζω» καθίζω τινὰ εἰς τὰ γόνατά μου, Ι 488 «ἐπὶ γούνασι θῆκε» τὸν ἔβαλεν εἰς τὰ γόνατα (τοῦ Αὐτολύκου), τ 401, «μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱόν» ποτὲ νὰ μὴ λάβῃ (νὰ μὴ βάλῃ νὰ καθίσῃ) εἰς τὰ γόνατά του υἱὸν εἰδικόν μου, κατάρα πολλαχῶς ἐν τῇ καθομιλουμ. ἐκφερομένη, Ι 455· τὸ δὲ «ἐπὶ γοῦνα ἵζομαι» σημαίνομαι εἰς τὰ γόνατα, περὶ ὀλιγοδρανοῦς ἀνθρώπου, ὁπωσοῦν συνερχομένου, Ξ 437.—Οἱ ἀρχαῖοι ἐθεώρουν τὰ γόνατα ὡς τὴν κυριωτάτην ἕδραν τῶν σωματικῶν δυνάμεων, ὅθεν αἱ φρ. «γούνατά τινος λύω» παραλύω τινὸς τὰ γόνατα, τὴν δύναμιν, ὅ ἐ. καταβάλλω, φονεύω, Ε 176 κ. ἀ. ἔτι δὲ καὶ «γ. ὑπολύω» (ἐν τμήσει) Λ 579, ξ 69 κ. ἀ. «λύεται γούνατά τινος» παραλύουν (τρέμουν) τὰ γόνατά τινος, Φ 114 κ. ἀ. «δαμνᾶν γούνατα» Φ 52, 270· ὡσαύτως «γ. βλάπτω» παραλύω, Η 271· «βλάβεται γούνατ' ἰόντι» παραλύουν, τρέμουν τὰ γόνατα κατὰ τὸ βάδισμα, Τ 166, ν 34, «εἰσόκε μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ» ἐφ' ὅσον τὰ γονατάκια μου (ἢ ποδαράκιά μου) ἀκόμη κινοῦνται, Ι 610, σ 133, «ὥς τοι γούνα θ' ἕποιτο» εἴθε τοιουτοτρόπως νὰ ἀκολουθῶσι, νὰ ὑπακούωσι („νὰ σὲ ἀκούουν") τὰ γόνατά σου Δ 314.—Κατὰ τὰς ἱκετείας συνείθιζον οἱ ἱκέται, καὶ ἐν γένει πάντες οἱ θερμῶς καὶ ταπεινῶς παρακαλοῦντες, νὰ λαμβάνωσι (πιάνωσι) τὰ γόνατα τῶν ἱκετευομένων, ὅθεν αἱ φρ. «ἅψασθαι γούνων» Α 512 «γούνων ἢ γοῦνα λαμβάνω» Α 407, 500, ζ 147, «ἑλεῖν γούνων» Φ 71 «γούνατά τινος ἱκέσθαι» Σ 457, γ 92 κ.

ἀ. «χεῖρας βαλεῖν ποτὶ ἢ ἀμφὶ γούνασί τινος» ζ 310, η 142, «ἀντίον ἐλθεῖν γούνων» προσπίπτω εἰς τὰ γόνατά τινος Γ 463 «λιτανεύω, λίσσομαι γούνων» κ 481, χ 337 ἢ «ὑπὲρ γούνων» χ 338, πρβλ. ΓΟΥΝΑΖΟΜΑΙ· «γοῦνα κυνεῖν» ὡς ἐν τῇ συνηθείᾳ τὸ „φιλῶ τὰ πόδια“, Θ 371· «θεῶν ἐν γούνασι κεῖται» παροιμ. ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς θελήσεως τῶν θεῶν, Ρ 514, α 267, π 126. (Πόθεν ἔλαβε τὴν ἀρχὴν ἡ τροπικὴ καὶ παροιμιώδης αὕτη φράσις ἀμφισβητεῖται, ἂν δηλ. ἐκ τῶν εἰς τὰ γόνατα τῶν θείων ἀγαλμάτων κατατιθεμένων δώρων, ἢ ἐκ τῆς ἐν ταῖς ἀνωτέρω φράσεσιν ἐπικρατούσης ἐννοίας τῶν γονάτων, ὅπερ πιθανώτερον· πρβλ. τῆς καθομιλ. τὴν ἀνάλογον φρ. „εἶνε εἰς τὸ χέρι“ τινός. Ὁ Γ. Ἔρμαννος Opusc. τόμ. 7, σ. 94 παραδέχεται ἄλλην τινὰ ἑρμηνείαν ἧττον πιθανήν).

ΓΟΟΝ, ἐπ.=ἔγοον, ἴδ. ΓΟΑΩ.

ΓΟΟΣ, ὁ ποι. (γοάω) θρῆνος, κοπετός, „σκούξιμον“, μετὰ κλαυθμῶν, (πρβλ. δ 758) «γ. τινός» ἕνεκά τινος, δ 113· «γ. καὶ στοναχή» π 144, ἰδίως θρῆνος ἐπὶ νεκροῦ, Σ 316, Ψ 10, 14, (‖. τὸ „γόϊ“ σώζεται ἔν τινι Κρητικῷ διστίχῳ παρὰ Πασσώῳ Τραγ. Ῥωμ. 471 «ποιὸς τὰ λέγει τὰ γόϊα σου καὶ ποιὸς τὰ διηγᾶται»· παρὰ τοῖς αὐτοῖς λέγεται καὶ „γοητός“).

ΓΟΟΩ, ἴδ. ΓΟΑΩ.

ΓΟΡΓΕΙΟΣ, Η, ΟΝ (Γοργώ) εἰς τὴν Γοργὼ ἀνήκων, «Γοργείη κεφαλή» Ε 741, λ 634.

ΓΟΡΓΙΘΑΙΩΝ [.⏑⏑.], ΩΝΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Καστιανείρας τῆς ἐξ Αἰσύμης, ὑπὸ τοῦ Τεύκρου φονευθείς, Θ 302.

ΓΟΡΓΩ, ἡ, γεν. Γοργοῦς (οἱονεὶ: φοβερὰ ἐκ τοῦ γοργός, Λατ. torvus, συγγ. τῷ ὀργή), φοβερόν τι τέρας, οὗ ἰδίως ἡ κεφαλὴ φρίκην ἐμποιοῦσα μνημονεύεται, Θ 349, Λ 36. Καὶ ὁ μὲν Ὅμ. ὑποθέτει αὐτὴν ἐν Ἅιδου, Λ 634 (ὁ δὲ Ἡσίοδος ᾗ οἱ μετέπειτα τρεῖς ἀναφέρουσι Γοργούς, Σθενώ, Εὐρυάλην καὶ Μέδουσαν, θυγατέρας τοῦ Φόρκυος καὶ τῆς Κητοῦς, αἵτινες ἀντὶ κόμης ὄφεις εἶχον εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ κατὰ τὸν Ἡσιόδ. Θεογ. 274 κατῴκουν πέραν τοῦ Ὠκεανοῦ πρὸς δυσμάς. ‖. Ἐν τῇ καθομιλ. ἡ λ. „Γοργόνα“ σημ. κυρίως μὲν θαλάσσιόν τι τέρας, οἷαι αἱ Σειρῆνες· τροπικῶς δὲ τὴν ἀγριωπὸν καὶ ὀξύθυμον καὶ ἀδόλεσχον γυναῖκα).

ΓΟΡΤΙΣ ἢ ΓΟΡΤΙΝ, ΙΝΟΣ, ἡ (παρὰ Στράβ. 10, 4, 7 καὶ ἡ Γόρτυνα ὀνομαστική· ἀλλ' αὐτόθ. §. 13 καὶ γεν. Γόρτυνος) μία τῶν ἀξιολογωτάτων πόλεων τῆς Κρήτης παρὰ τὸν ποταμὸν Λιθαῖον, ἧς ἐρείπια σήμερον σώζονται (‖. καλούμενα Μητρόπολις) οὐ μακρὰν τοῦ χωρίου τῶν Ἁγίων Δέκα, Β 646, γ 294.

ΓΟΥΝ (γέ, οὖν) τοὐλάχιστον, μόνον ἐν τῷ «εἰ γοῦν» Ε 258 καὶ «ἐμὲ γοῦν» Π 30· ἀλλ' ἀμφότερα μετὰ τὸν Σπίτζνερον διωρθώθησαν ἐκ χειρογράφων εἰς τὰ «εἴγ' οὖν» καὶ «ἔμεγ' οὖν».

ΓΟΥΝΑΖΟΜΑΙ, ἐπ. ἀποθ. (γοῦνα, γόνυ)· μέλ. γουνάσομαι, κυρ. γονατίζω· συνήθως δὲ γονυκλιτῶς ἢ γονυπετὴς δέομαι, παρακαλῶ, ἱκετεύω, „πίπτω εἰς τὰ πόδια“ τινός, Α 427· ἀπολ. Λ 130· «ὑπέρ τινος» Ε 655 «τινὸς ἢ πρός τινος» παρακαλῶ τινὰ δι' ὄνομα ἢ δι' ἀγάπην τινός, λ 66, ν 324· τὸ δὲ «γούνων γουνάζομαι» ἱκετεύω τινὰ ἁπτόμενος τῶν γονάτων, Χ 345, πρβλ. ς. 338, (Ἰδ. ΓΟΝΥ).

ΓΟΥΝΑΤΑ, ΓΟΥΝΑΣΙ, ΓΟΥΝΕΣΣΙ, ἴδ. ΓΟΝΥ.

ΓΟΥΝΕΥΣ, ὁ (γουνός) ἀρχηγὸς τῶν Ἀρκάδων ἐν Τροίᾳ Β 748.

ΓΟΥΝΟΟΜΑΙ (γοῦνα, γόνυ), ποι.=ΓΟΥΝΑΖΟΜΑΙ (ὅπ. ἴδε) γονυκλιτῶς ἱκετεύω, μετὰ αἰτ. Ι 583, Φ 74 κ. ἀ. «λίσσονται γουνούμενοι» παρεκάλουν γονυπετεῖς, Χ 240 (πρβλ. ζ 142 «γούνων λίσσοιτο λαβών») «πολλὰ θεοὺς γουνούμενος» δ 433· δεόμενος τάζω (ὑπισχνοῦμαι τοῖς θεοῖς) κ 521, πρβλ. ς. 526.

ΓΟΥΝΟΣ, ὁ (γόνυ, γωνία), καμπή, ὕψωμα τοῦ ἐδάφους, λόφος, βουνός, οἷον «γουνὸς Ἀθηνάων» λ 323 ἡ ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν. (Κατ' ἄλλους δὲ κυρ. ἐπὶ χερρονησιζόντων λόφων, οἷον τὸ Σούνιον, ὅπερ ὁ Ἡρόδοτος Δ, 99 ὀνομάζει «γουνὸν Σουνιακόν»)· συνήθως «γουνὸς ἀλωῆς» ὁ λόφος τοῦ καλλιεργημένου ἀγροῦ, ἢ μᾶλλον ὁ καλλιεργημένος λοφώδης ἀγρός, Ι 534, Σ 57, 438· «ἀνὰ ἢ κατὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο» εἰς τὸν κατάφυτον λόφον τοῦ ἀμπελῶνος, ἢ εἰς τὸν κατάφυτον λοφώδη ἀμπελῶνα, α 193, λ 193. (Ἄλλοι δὲ παράγουσι τὴν λ. ἐκ τοῦ ΓΕΝ-, γόνος, καὶ ἑρμηνεύουσιν ἔδαφος γόνιμον, «γ. ἀλωῆς» καρποφόρος ἀγρός· ‖. ἧττον πιθανῶς· διότι ὁ «γουνὸς Ἀθηνάων» εἶνε ἥκιστα εὔφορος).

ΓΡΑΪΑ, ἡ, γραῖα, „γρηΐ, γερόντισσα“ α 438 †. (κυρ. θηλυκὸν τοῦ ἀχρ. γραῖος=γεραιός).

ΓΡΑΪΑ, ἡ, χώριον παν᾽ρχαιον τῆς Βοιωτίας πλησίον τοῦ Ὠρωποῦ (Στράβ. 9, 2, 10), κατὰ τὸν Παυσαν. ἡ μετέπειτα Τάναγρα, Β 498.

ΓΡΑΠΤΥΣ, ΥΟΣ, ἡ, ἐπ. ἀμυχή, „ἀγκύλωμα, ξύσιμον, τσουγράνισμα“ π. χ. ὑπ' ἀκανθῶν, ω 229 †. (ὅπου τὸ «γραπτῦς»=γραπτύας).

ΓΡΑΦΩ, ἀόρ. ἀ. ἔγραψα, ἀμύσσω, χαράσσω, „τσουγρανίζω“, «ὀστέον» περὶ τῆς αἰχμῆς τοῦ δόρατος, Ρ 599· ὅθεν ἐγχαράττω, „σκαλίζω“, οἷον «γράψας ἐν πίνακι θυμοφθόρα πολλὰ» ἐγχαράξας εἰς δίπτυχον πολλὰ σημεῖα θανατηφόρα Ἰλ. Ζ 168 (ἔνθα ἐννοεῖται εἴδός τι εἰκονικῆς ἢ συμβολικῆς γραφῆς· πρβλ. Οὐολφ. Προλεγ. σ. 81 ἑξ. ἴδ. καὶ ΣΗΜΑΤΑ).

ΓΡΗΝΙΚΟΣ [.–.], ὁ, Ἰων.=Γράνικος, ποταμὸς τῆς μικρᾶς Μυσίας, τὰ νῦν Οὔστβαλα ἢ Σοὺ-σιγιρλί, ἢ κατ' ἄλλους Κοτζιά, Μ 21 (ἐκ τοῦ Γρᾶς, ὅστις ἦν ἀρχηγὸς ἀποικίας, καὶ νίκη κατὰ Στράβ. 13, 1, 3).

ΓΡΗΪΣ, ἡ, ἐπ. καὶ γρηΰς, Ἰων. ἀντὶ τοῦ γραῦς· πλὴν τῆς ὀνομ. ἀπαντᾶται καὶ ἡ δοτ. γρηΐ, κλ. γρηῦ, χ 11 καὶ γρηΰ, χ 181· γραῖα, „γρηΐ, γερόντισσα“, Γ 386 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.) α 191· «γρηῢς παλαιή» τ 346, δὲν εἶναι περι-

φρονητικὸν ὡς τὸ τῆς συνηθείας „παλαιόγρηα“, ἀλλὰ σημ. ὅ,τι καὶ τὸ «γρ. παλαιγενής» Γ 386, καὶ κατὰ κλητ. «γρῆϋ παλαιγενές» χ 395 τὸ προβεβηκὸς τῆς γεροντικῆς ἡλικίας.

*γροινός, ὁ, =γρηνός, ποι., δαυλός, „κούτσουρον“, ἐπομ. πυρκαϊά, Ἀποσπ. 67.

γύαλον [⏑⏑.], τό, ποι. 1) κοίλωμα, ἢ κύρτωμα „κουφάρι“ οἷον «γύαλον θώρηκος» κατὰ μὲν τὸν Φαῖσιν ὄχι μέρος τι τοῦ θώρακος, ἀλλὰ ἡ κύρτωσις ἐν γένει, ὅθεν=τὸν κυρτὸν θώρακα, κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλεῖνον τὸ ἔμπροσθεν τῶν δύω μερῶν, ἐξ ὧν συνέκειτο ὁ θώραξ (ἴδ. τὴν λ.), τὸ τὰ στέρνα καλύπτον, ὅπερ βεβαίως ἦτο κυρτὸν ἢ καμαρωτόν, ὡς καὶ τὸ ὄπισθεν, Ε 99, 189, Ν 587, Ρ 314. Τὰ δύω ταῦτα μέρη ἐννοοῦνται ἐν τῷ «θώρηξ γυάλοισιν ἀρηρώς» Ο 530. 2) κοιλάς, φάραγξ, Υ. Ἀπ. 396, Ὑμ. 25, 5. (Πιθανῶς συγγ. τῷ κοτλος· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ γύης.—‖. Ὑποπτεύω ὅτι ἀνάγεται εἰς τὴν ῥίζαν κϝ-, εἰς ἣν καὶ τὸ κοτλος, καὶ πολλαὶ ἄλλαι λέξεις, οἷον κῦμα, κύλον, κυ-έω· πλησιάζει δὲ περισσότερον εἰς τὸ τῆς καθομιλ. „γοῦβα“, ὅταν μάλιστα ὄχι ἀπιθάνως ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ λ. εἶχε τὸ δίγαμμα: γύϜ-αλον).

Γυγαίη [-..] λίμνη, ἡ, 1) ἡ Γυγαία λίμνη τῆς Λυδίας κατὰ τὴν ὑπώρειαν τοῦ Τμώλου, οὐ μακρὰν τοῦ Καΰστρου, ἡ μετέπειτα Κολόη (Στράβ. 13, 4, 5), Υ 391. 2) ἡ νύμφη τῆς λίμνης, ὡσαύτως «Γυγαίη λίμνη» καλουμένη, μήτηρ τοῦ Μέσθλου καὶ τοῦ Ἀντίφου, Β 865· (ἐκ τοῦ γύγης, ὅ ἐ. ὑδρόβιον πτηνόν).

*γγιάτιδος, Ἐπιγρ. 15, 13, διεφθαρμένη γραφή, ἀνθ' ἧς ὁ Ἕρμαννος προτείνει τὸ ἀγυιάτη.

γῖον, τό, 1) μέλος, πάντοτε κατὰ πληθ. «τὰ γυῖα» τὰ μέλη τοῦ σώματος, ἐφ' ὅσον κινοῦνται καὶ κάμπτονται, ἰδίως γόνατα, πόδες, βραχίονες, χεῖρες, Ε 122, Ψ 772 κ. ἀ. μόνον ἐν τῷ νόθῳ στίχῳ Ω 514 κεῖται ἐπὶ ὅλου τοῦ σώματος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς «πραπίδας»· «ποδῶν γυῖα» τὰ ἄρθρα τῶν ποδῶν (‖. ἢ μᾶλλον ἴσως κατὰ τὸ σχῆμα τὸ ἐν διὰ δυοῖν, οἱ πόδες) Ν 512· ὅθεν συχναὶ αἱ φρ. «γυῖα λύειν, γυῖα λύντο, ὑπέλυντο» (ὡς καὶ «γόνατα λύω κτλ.» ἴδ. γόνι) Δ 469, Η 6, Π 34 κ. ἀ. «τρόμος, κάματος ἔλλαβε, ὑπήλυθε γυῖα» Γ 34, Ε 811, Θ 452, Η 215 κ. ἀ. «γυῖα ἐλαφρὰ τίθημι» κάμνω τὰ μέλη ἐλαφρά, Ε 122, «ἐκ δέος εἵλετο γυῖων» ζ 140. 2) κοιλία μητρός, Υ. Ἑρμ. 20.

γιόω (γυιός), γυιώσω, παραλύω, χαλαρώνω, ἀδυνατίζω, «ἵππους» *Ἰλ. Θ 402, 416.

γιμνός, ή, όν, „γυμνός“, (ἀκούεται προφερόμενον ὑ „γδυμνός“) Χ 510, ζ 156, συνήθως ὁ ὅπλων γυμνός, ὅ ἐ. ἄοπλος, Π 815, Ρ 711 κ. ἀ. καὶ ἐπὶ πραγμάτων, οἷον «γυμνὸν τόξον» τὸ ἐκτὸς τῆς θήκης τοῦ τόξου, τῆς καλουμένης γωρυτοῦ (ἴδ. τὴν λ.), λ 607· «γυμνὸς ὀϊστός» τὸ ἐκτὸς τῆς φαρέτρας βέλος φ 417. Ἐκ τούτου

γιμνόω, μέλ. ώσω, ἀόρ. ά. παθ. ἐγυμνώθην· γομνώνω· παρ' Ὁμ. μόνον παθ. γομνώνομαι, ἐκδύομαι, καὶ μάλιστα, πλὴν τοῦ ζ 222, ὅπου κεῖται ὁ ἐνεστ. «γυμνοῦσθαι», πάντοτε εἰς ἀόρ. χρόνον, καὶ συντ. μετὰ γεν. οἷον «ῥακέων ἐγυμνώθη» ἀπεδύθη τὰ ῥάκη, χ 1· ἰδίως ἐπὶ τῶν μαχητῶν ἀφοπλίζομαι, «γυμνωθείς» κ 341 «γυμνωθεὶς βραχίων» ὁ μὴ κεκαλυμμένος ὑπὸ τῆς ἀσπίδος, Μ 389· «στέρνον γυμνωθέντα» Π 312, 400 «ὄτεῳ στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθείη» εἰς ὅν τινα ἤθελαν γυμνωθῆ τὰ νῶτα κατὰ τὴν στροφήν, Μ 428· «τεῖχος ἐγυμνώθη» Μ 399. —Μόνον ἔνθ. ἀνωτ. εὕρηται ἡ λ.

γυναικεῖος, εία, εῖον (γυνή) γυναικετος, „γυναικήσιος“ «βουλαί» λ 437 †.

γυναιμανής [..⏑.], ές, γεν. έος (γυνή, μαίνομαι) ὁ πρὸς τὰς γυναῖκας μαινόμενος, περὶ τοῦ Πάριδος, *Ἰλ. Γ 39, Ν 769.

γύναιος, η, ον=γυναικετος, «γύναια δῶρα» πρὸς γυναῖκα διδόμενα, *Ὀδ. λ 521, ο 247.

γυνή [⏑.], ή, γεν. γυναικός, γυνή, „γυναῖκα“ καὶ ά.) κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ἄνδρα, Ο 683, ἀδιάφορον ποίας τάξεως ἢ ἡλικίας· ὅθεν συχνὰ ἐπὶ τῶν θεραπαινίδων ἐν τῇ Ὀδ., ἔτι δὲ καὶ μετὰ περιφρονήσεως, «γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο» ἀναμφιβόλως ὡς γυνὴ ἐπλάσθη, Θ 163· πολλάκις μετὰ ἑτέρου κατηγορηματικοῦ οὐσιαστικοῦ, οἷον «γυνὴ ταμίη, δέσποινα, γρηῢς, ἀλετρίς, δμωαὶ γυναῖκες κτλ.» β΄.) γυνὴ ἡ ἔγγαμος, ἡ σύζυγος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν παρθένον, Ζ 160, Θ 57, θ 523, μ 42· περὶ παλλακίδος, Ω 497· γ΄.) ἡ δέσποινα, κυρία, „κυρά“, ξ 123 κ. ἀ. πλχ. δ΄.) ἡ θνητὴ γυνή, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς θεάν, Ξ 315, Π 176, κ 228.—Ὡς ἐπίθετον κεῖται κατὰ τὸν σχολιαστὴν Ω 58 «γυναῖκα θήσατο μαζόν» ἀντὶ τοῦ γυναικετον· ἀλλ' ἡ πλοκὴ αὕτη πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ μᾶλλον κατὰ τὸ σχῆμα τὸ καθ' ὅλον καὶ μέρος (ἐθήλασε γυναῖκα, δηλ. μαζόν). [Παράγεται ἐκ τῆς ῥίζης γεν-, γονὴ ϗ Αἰολ. γυνή, οἱονεὶ γενέτειρα].

Γυραί [-.], αἱ (δηλ. πέτραι) ὁμάς σκοπέλων, καθ' ὧν ἐναυάγησεν Αἴας ὁ Λοκρός, κατὰ μὲν τὸν Εὐστ. πλησίον τῆς Μυκόνου, ὀρθότερον δὲ παρὰ τὸ ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας Καφηρέα, δ 500· πρβλ. Κοΐντ. Σμυρν. 14, 570. Τὸ ἐπίθ. Γυραῖος, αία, αῖον, Γυραϊκός, ὅθεν «Γυραίη πέτρη» δ 507. Ἐκ τοῦ

γυρός, ή, όν, καμπύλος, „γυρτός“, κυρτὸς «γυρὸς ἐν ὤμοισιν» κυρτοὺς ἔχων ὤμους, τ 246 †.

Γυρτιάδης [.⏑⏑.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Γυρτίου= ὁ Ὑρτιος, Ξ 512.

Γυρτώνη, ἡ (Γυρτών, ῶνος, παρὰ Στράβ. 9, 5, 19) πόλις τῆς Πελασγιώτιδος, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ὀλύμπου παρὰ τὸν Πηνειόν, Β 738.

γύψ, γυπός [-.], ὁ, δοτ. πλ. ἐπ. γύπεσσι, γύψ, (Τουρκ.) „καρτάλι“, Δ 237, λ 578 κ. ἀ.

γωρυτός [.-.], ὁ, ἡ θήκη τοῦ τόξου, φ 54 †. (Ἡ ἐτυμολογία εἶνε ἀμφίβολος· κατά τινας συγγ. τῷ χωρέω).

Δ

Δ

Δ, τὸ τέταρτον γράμμα τοῦ Ἑλλην. ἀλφαβήτου, καὶ διὰ τοῦτο σημεῖον τῆς τετάρτης ῥαψῳδίας.

Δ'. 1)=ΔΈ, ὅπ. ἴδε. 2)=ΔΉ, ὅπ. ἴδε ἐν τέλει.

ΔΑ-[⏑], μόριον ἀχώριστον, ἀρκτικὸν λέξεων, ἐπιτατικὴν ἔχον σημ. ὅλως, „πέρα καὶ πέρα" κατά τινας ἐκ τοῦ διὰ παραχθέν.

ΔΑ-, ῥιζικὸς τύπος τοῦ ΔΙΔΆΣΚΩ, σημαίνων τὸ διδάσκω καὶ διδάσκομαι ἢ μανθάνω. Ἐξ αὐτοῦ ἔχει ὁ Ὅμ. τοὺς ἑξῆς σχηματισμούς· ἀόρ. β'. ἐνεργ. μὲ ἀναδιπλασ. δέδαε· παρακ. μετοχ. δεδαώς· παθ. ἀόρ. β'. ἐδάην, ὑποτ. δαῶ καὶ ἐπ. δαείω, ἀπρφ. δαῆναι καὶ ἐπ. δαήμεναι, μετοχ. δαείς, Ὕμ. 19, 5· μέλ. δαήσομαι· ἐνεργ. παρακ. δεδάηκα· παθ. παρακ. μετοχ. δεδαημένος, Ὑ. Ἑρμ. 483· καὶ ἀπαρφ. μέσου ἐνεστ. (ἐκ τοῦ δέδαα) δεδάασθαι. [Ἐν ἅπασι τούτοις τοῖς τύποις ἡ ῥίζα ΔΑ εἶνε βραχεῖα]. 1) διδάσκω μόνον ἐν τῷ ἐνεργ. β'. ἀορ. δέδαε «τινά τι» ζ 233, θ 448· μετ' ἀπαρφ. υ 72. 2) διδάκομαι, μανθάνω, πεῖραν λαμβάνω, ἐπομ. γινώσκω, ἐξεύρω κατὰ πάντας τοὺς λοιποὺς σχηματισμούς, οἷον «σοὶ δ' οὔτι φίλον δαήμεναι» ν 335, μετ' αἰτ. «ταῦτα» Ζ 150, δ 267· «ὅσα πένθομαι, δαήσεαι» γ 187· «ὄφρα δαείω, ἢ—ἤ» ἵνα μάθω ἄν—ἤ, Φ 61· μετὰ γεν. «πολέμοιο δαήμεναι» εἶμαι ἔμπειρος πολέμου, Φ 487· «τινός» γνωρίζω τινά, «ἐμεῦ δαήσεαι» θὰ μὲ γνωρίσῃς, θὰ μὲ μάθῃς, τ 325· «δεδαώς» δεδιδαγμένος, μαθών, «ἐκ θεῶν» ρ 519· «δεδάηκε ἄεθλον» ἔμαθεν ἀγῶνα, θ 134· «οὐ δεδαηκότες ἀλκήν» ἄπειροι ἀμύνης, δ 61. — Ὁ μέσ. ἐνεστὼς (ἐκ τοῦ δέδαα) «δεδάασθαι γυναῖκας» νὰ διδάξῃς σεαυτὸν ἐξετάζων, ὅ ἐ. νὰ ἐξετάσῃς, νὰ καταμάθῃς τὰς γυναῖκας, π 316 (πρβλ. ΔΗΩ καὶ ΔΕΛΤΟ).

ΔΑΉΜΩΝ, ΟΝ, γεν. ΟΝΟΣ (δαῆναι), ἔμπειρος, εἰδήμων, „ἐπιτήδειος", «τέκτων» Ο 411, «ἐν πάντεσσ' ἔργοισι» Ψ 671· μετὰ γεν. «ἄθλων» θ 160 «ὀρχηθμοῖο» θ 263, «δαιτροσυνάων» π 253.

ΔΑΉΡ [–.], ΕΡΟΣ, ὁ, κλητ. ΔΑΕΡ, Ζ 344, ἐπ., ἀνδράδελφος, *Ἰλ. Γ 180 κ. ἀ. (Ἡ γεν. πληθ. «δαέρων» εἶνε διὰ τὴν συνίζησιν δισύλλαβος, Ω 769).

***ΔΆΗΤΑΙ**, ἴδ. ΔΑΊΩ.

ΔΑΪ́, ἐπ. δοτ., ἴδ. ΔΑΪΣ, Ν 286.

ΔΑΙΔΆΛΕΟΣ [⏑..], Η, ΟΝ, ποι. κατ' ἐπέκτ. ἐκ τοῦ δαίδαλος, τεχνικός, ἔντεχνος, καλῶς πεποικιλμένος, καλλιτεχνικῶς ἐξειργασμένος, ἐπὶ σκευῶν καὶ ὅπλων «ζωστήρ» Δ 135, «ἔντεα» Ζ 418, «θρόνος» κ 315· ὡσαύτως α 131. Ἐκ τοῦ

δαΐζω

ΔΑΙΔΆΛΛΩ, ποι. ἐντέχνως ἢ τεχνηέντως ἐξεργάζομαι ἢ ποικίλλω «λέχος χρυσῷ, ἀργύρῳ» ψ 200 «πάντοσε σάκος» Σ 479 (κατὰ τὸ ΜΕ. ἐκ τοῦ δαίω=σκαλίζω, κυρ. λοιπὸν ἐπὶ τορευτικῆς ἐργασίας). Ἐντεῦθεν

ΔΑΊΔΑΛΟΝ [⏑.], τό, ποι., κυρ. οὐδ. τοῦ δαίδαλος· ὡς οὐσ. σημ. τεχνικὸν ἔργον, τεχνούργημα, ἰδίως μετάλλινον, ἴσως ἀνάγλυφον, τ 227· συνήθ. κατὰ πληθ. «δαίδαλα πάντα» παντοῖα τεχνουργήματα, Ε 60· «δαίδαλα πολλά, πόρπας τε γναμπτάς θ' ἕλικας, κάλυκάς τε καὶ ὅρμους» πάντα ταῦτα μετάλλινα τεχνουργήματα, Σ 400· ἀλλὰ καὶ περὶ ἐνυφαντῶν καὶ κεντητῶν ἀπεικονισμάτων, Ξ 179.

ΔΑΊΔΑΛΟΣ [⏑.], ὁ (δαιδάλλω) κυρ. ὁ Τεχνίτης, ὄνομα περιληπτικόν, δι' οὗ σημαίνεται σειρὰ Ἀττικῶν καὶ Κρητικῶν τεχνιτῶν, οἵτινες διανοίξαντες τὰ σκέλη τῶν τέως αἰγυπτιαζόντων ἀγαλμάτων, ἔδωκαν εἰς αὐτὰ ζωὴν καὶ κίνησιν. Εἰς τὸν Δαίδαλον ἰδίως ἀπεδίδοντο ἔργα ξυλουργικά, οἷον ξόανα κ. τ. τ. καὶ ἀρχιτεκτονικά, τὰ δὲ μεταλλουργικὰ ἐθεωροῦντο προϊόντα τῆς Ἡφαιστείου τέχνης. Καὶ ὁ μὲν Ὅμ. ἀναφέρει τὸν Δαίδαλον ὡς ἐν Κνωσῷ τῆς Κρήτης χάριν τῆς Ἀριάδνης χορόν τινα τεχνουργήσαντα, πρὸς ὃν παραβάλλει τὸν ὑπὸ τοῦ Ἡφαίστου ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τοῦ Ἀχιλλέως ποικιλθέντα, Σ 592· πρβλ. ΛΕΣΚΈΩ καὶ ΧΟΡΌΣ· κατὰ δὲ τὴν Ἀττικὴν παράδοσιν ἦτο υἱὸς τοῦ Ἀθηναίου Εὐπαλάμου καὶ πατὴρ τοῦ Ἰκάρου· φονεύσας δὲ διὰ φθόνον τὸν μαθητὴν καὶ ἀνεψιὸν αὐτοῦ Τάλων ἔφυγεν εἰς τὴν Κρήτην, ὅπου κατεσκεύασε τὸν λαβύρινθον, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Σικελίαν, Ἀπολδ. 3, 15, 8.

ΔΑΪ́ΖΩ, ποι. (δαίω)· μέλ. δαΐξω· ἀόρ. ἐδάϊξα· παθ. παρ. μετοχ. δεδαϊγμένος· ἁ.) διαιρῶ, „χωρίζω" τι ξ 434· ὅθεν διαῤῥήγνυμι, διασπῶ, διασχίζω, «χιτῶνα χαλκῷ» Β 416, Η 247, Π 841 κ. ἀ. «κόμην χερσίν» ἀποσπῶ, Σ 28· «δεδαϊγμένος ἦτορ» πληγωμένος εἰς τὴν καρδίαν, τοῦ ὁποίου διετρυπήθη ἡ καρδία διὰ τοῦ βέλους, Ρ 535· ὅθεν καταβάλλω, φονεύω, ἀπολ. Φ 33, «ἵππους τε καὶ ἄνέρας» Λ 497· καὶ μάλιστα τὸ παθ. «χαλκῷ δεδαϊγμένος» διὰ τοῦ ξίφους φονευμένος, Σ 236, Χ 72 κ. ἀ. πλχ. ἔτι δὲ καὶ ἄνευ τοῦ «χαλκῷ» Τ 319, Φ 147· β'.) μεταφ. «ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν» ἐσπαράττετο ἡ καρδία εἰς τὰ στήθη (ὑπὸ λύπης καὶ ταραχῆς) Ι 8, Ο 629· «ὥρμαινε δαϊζόμενος κατὰ θυμὸν διχθάδια, ἢ . . . ἤ» ἐσκέπτετο καθ' ἑαυτὸν δίχα διῃρημένην ἔχων τὴν καρδίαν, ὅ ἐ. ἀμφεταλαντεύετο μεταξὺ δύω γνωμῶν, Ξ 20, «ἔχων

ἐσπαραγμένην τὴν καρδίαν (ὑπὸ φροντίδος ἢ λύπης) ν 320.

ΔΑΪΚΤΆΜΕΝΟΣ [˘.˘..], Η, ΟΝ, ἐπ. (δαΐς, κτείνω) ἐν τῇ μάχῃ φονευθείς, Ἰλ. Φ 146, 301.

ΔΑΙΜΌΝΙΟΣ, ΊΗ, ΟΝ. 1) κυρ. ἐκ θεοῦ προερχόμενος, θεῖος, «νύξ» Υ. Ἑρμ. 97. 2) ὁ φέρων ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐνέργειαν θεοῦ τινος ἢ δαίμονος, ὁ ὑπὸ θεοῦ τινος ἢ δαίμονος κατεχόμενος ἢ ἐλαυνόμενος, (‖. ἢ μήπως μᾶλλον: ὁ δαιμόνιος, ὁ ὑπεράνθρωπος, ὁ ἔξοχος, ὁ ἔκτακτος, ἴδ. ΔΑΊΜΩΝ 2)· παρ' Ὅμ. μόνον κατὰ κλητ. ὡς προσφώνημα ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, (Α 561, Ζ 486, Ω 194 κ. ἀ.) εἴτε ἐπὶ καλοῦ ὡς φιλοφρονητικόν, οἷον τὸ Ἀττικ. θαυμάσιε, μακάριε, πολλαχοῦ δὲ μετὰ πολλῆς εὐνοίας ἐλαφρῶς ἐπιτιμητικόν, ὡς τὸ τῆς καθομιλουμένης καϋμένε! „παράξενος (ἢ ἰδιότροπος) ποῦ εἶσαι!" Ζ 407, ξ 443, ψ 174· εἴτε ἐπὶ κακοῦ ὡς σφόδρα ἐπιτιμητικὸν καὶ ὀνειδιστικὸν ἀνόητε, „θεότρελλε", „δαιμονισμένε", σκληρέ, καὶ τὰ τούτων θηλυκά, Α 561, Β 190, 200, Γ 399, Δ 31, δ 774, σ 15 (‖. ἀλλ' ἐνταῦθα μᾶλλον ἠπίως εἰρημένον)· ἔτι δὲ καὶ ὡς ἐπιφώνημα συμπαθείας ἐκφραστικόν, ὡς τὸ „καϋμένε, δυστυχισμένε, ἄτυχε, ἄμοιρε" καὶ τὰ τούτων θηλ. Ζ 486, Ω 194 κ. ἀ. Ἐκ τοῦ

ΔΑΊΜΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ, ἡ, 1) ταὐτὸν τῷ θεός, θεά, ὡρισμένων θείων προσώπων, οἷον τῆς Ἀφροδίτης, Γ 420, Ὑμ. 18, 22· «πρὸς δαίμονος ἐπιορκεῖν» Τ 188· διὸ καὶ ἐναλλάσσεται μετὰ τοῦ «θεός» ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ προσώπου, ζ 172 καὶ 174, φ 196 καὶ 201· καὶ κατὰ πληθ. οἱ θεοί, Α 222, Ζ 115. 2) ἐξαιρομένου δὲ τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου, ἡ θεότης, ἡ θεία οὐσία, ἡ τὰ γινόμενα παράγουσα καὶ τὸ σύνηθες μέτρον τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων ὑπερβαίνουσα, ἥτις ὅμως ἀορίστως νοεῖται καὶ εἰς οὐδὲν ὡρισμένον πρόσωπον θεῖον ἀποδίδεται, Ε 438, πρβλ. Ι 600. Ἐν τούτοις τῶν μεσολαβούντων ἐκείνων ὄντων μεταξὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων, τῶν ἰδίως λεγομένων δαιμόνων οὐδὲν ἴχνος ὑπάρχει παρ' Ὅμ. Ὁ δαίμων διέπει τὰς τύχας τῶν ἀνθρώπων, π 64· πέμπει πρὸς αὐτοὺς τὰ εὐτυχήματα καὶ εἶνε ὁ προστάτης των, φ 201, πρβλ. γ 27· ὅθεν ἡ φρ. «σὺν δαίμονι", ἴδ. κατωτ., ἀλλὰ καὶ τὰ δυστυχήματα, τὰς νόσους κ.τ.τ. οἷον δ 134, ε 396· ὅθεν «κακὸς δαίμων» κ 64, «δαίμονος αἶσα κακή» λ 61· διὸ πολλάκις τύχη, δυστυχία ἢ εὐτυχία, οἷον «τοὶ δαίμονα δώσω» θὰ σοὶ δώσω τὸν δαίμονα, τουτέστι τὸν θάνατον, Θ 166· «πρὸς δαίμονα» ἐναντίον τῆς θείας βουλήσεως, ἐναντίον τῆς εἱμαρμένης, Ρ 98, 104· τοὐναντίον «σὺν δαίμονι» σὺν θεῷ, μὲ τὴν δύναμιν ἢ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, Λ 792, Ο 403. (Παράγεται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ δαίω, οἱονεὶ διανομεύς· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ΔΑ-, δαῆναι,=δαήμων, οἱονεὶ εἰδήμων. ‖. Ἐν τῇ καθομιλουμ. ἔχει μόνον κακὴν σημασίαν: „ὁ δαίμονας"=ὁ κακὸς δαίμων, ὁ διάβολος).

ΔΑΊΝ'=ἐδαίνυσο, ἴδ. ΔΑΊΝΥΜΙ.

ΔΑΊΝΥΜΙ [.-.], ἐπ. (δαίω)· μέλ. δαίσω· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐδαισάμην· ἐπικοὺς σχηματισμοὺς ἔχει τοὺς ἑξῆς: γ'. ἐν. τῆς εὐκτ. μέσης διαθέσεως: δαινῦτο (ἀντὶ τοῦ -υῖτο), Ω 665, γ'. πληθ. δαινύατο, σ 248, δ'. ἐνικ. τοῦ μέσ. παρατ. δαίνυ', ὅ ἐ. δαίνυο (ἀντὶ τοῦ ἐδαίνυσο) Ω 63. 1) Ἐνεργ. διανέμω, μοιράζω, δίδω εἰς ἕκαστον τὴν μερίδα του, μόνον ἐπὶ τοῦ ἑστιῶντος ἢ ἑστιάτορος, «δαῖτά τινι» (ἑστιῶ τινα) „δίδω εἴς τινα τραπέζι" ἢ προσκαλῶ τινα εἰς γεῦμα, Ι 70· «τάφον, γάμον» παρέχω εὐωχίαν ἐπικήδειον („μακαριά") ἢ γαμήλιον, γ 309, Τ 299, δ 3, Υ. Ἀφρ. 142. 2) Μέσ. ἑστιῶμαι, φιλεύομαι, „τρώγω", περὶ τῶν δαιτυμόνων, ἀπολ. Ο 99, Ω 63 κ. ἀ. Ω 665· μετ' αἰτ. «δαῖτα» γ 66· «δαίτην» η 50 «εἰλαπίνην» Ψ 201, «κρέα» ι 162· περὶ θεῶν «ἑκατόμβας» Ι 535.

ΔΑΪΣ [˘.], ΊΔΟΣ, ἡ, πρωτόθετος σχημ. τοῦ Ἀττ. δάς. 1) (ἐκ τοῦ δαίω=καίω) „δᾳδί", μόνον πληθ. πυρσοί, α 428, σ 310 κ. ἀ. 2) (ἐκ τοῦ δαίω=κόπτω) ποι., μάχη, σφαγή, μόνον ἐν τῇ ἀποκεκομμ. δοτ. «ἐν δαΐ [˘˘] λυγρῇ ἢ λευγαλέῃ» Ν 286, Ξ 387 κ. ἀ.

ΔΑΊΣ, ΤΌΣ, ἡ (δαίω=κόπτω, διανέμω) κυρ. μερίς, ὅθεν ἔπειτα ἐν γένει τὸ κόσμιον δεῖπνον, γεῦμα, ἐν ᾧ ἕκαστος τὴν μερίδα του λαμβάνει, Ὅμ. πλχ. περὶ θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων, θυσία, Ω 69, «δαὶς ἔϊση» ἴδ. ΕΪΣΗ, Δ 48 κ. ἀ. «δ. πλειρα» γεῦμα παχύ, ἄφθονον, Τ 180, «δ. θάλεια» δεῖπνον θαλερόν, Η 475 κ. ἀ. «δ. ἀγαθή» ο 507· ἔπειτα ἁπλῶς τροφή, „φαγεῖ" σ 279 καὶ βορὰ ἀγρίων θηρίων, Ω 43· (ἀλλ' ἐνταῦθα ὁ Ἀρίσταρχος ὀρθῶς ἔστιζε πρὸ τοῦ βροτῶν, ὥστε νὰ συναφθῇ μετὰ τοῦ δαῖτα: ἵνα ἀφαιρέσῃ ἢ ἁρπάσῃ τῶν ἀνθρώπων τὴν τροφήν, καὶ νὰ μὴ ἔχῃ πλέον ἡ λ. τὴν σημ. βορά).

ΔΑΊΤΗ, ἡ, ἐπ.=τῷ προηγ. Κ 217, γ 44, η 50, ρ 220.—ΔΑΊΤΗΘΕΝ ἐπίρ. ἐκ τοῦ γεύματος, κ 216 †.

ΔΑΙΤΡΕΎΩ (δαιτρός), μέλ. σω, κατατέμνω (κόπτω εἰς τεμάχια) τὸ κρέας καὶ ἐπομ. τὸ διανέμω, ξ 433, ο 323· ὅθεν ἐν γένει διανέμω, μοιράζω, οἷον τὴν λείαν, Λ 688, πρβλ. 705.

ΔΑΙΤΡΌΝ, τό, ἐπ. (δαίω=κόπτω), „μοῖρα", μερὶς «δαιτρ. πίνω» τὸ ὡρισμένον μέτρον τοῦ οἴνου πίνω, Δ 262 †.

ΔΑΙΤΡΌΣ, ὁ (δαίω=κόπτω) ὁ ταμίας ἢ διανομεὺς τοῦ κρέατος [κρεοδαίτης ἐν Σπάρτῃ], ὅστις ἔκοπτεν εἰς τὰ τεμάχια τὸ κρέας καὶ παρέθετεν αὐτὸ οὕτως εἰς τοὺς δαιτυμόνας, Ὀδ. α 141, δ 57, ρ 331. Ἐκ τούτου

ΔΑΙΤΡΟΣΎΝΗ [..˘.], ἡ κατατομὴ καὶ διανομὴ τοῦ κρέατος εἰς τοὺς δαιτυμόνας, π 253 †.

ΔΑΙΤΥΜΏΝ [.˘.], ΌΝΟΣ, ὁ, ὁ οἱασδήποτε ἑστιάσεως μετέχων, ὁμοτράπεζος, Ὀδ. η

102, θ 66 κ. ἀ. «ἀνδρῶν δαιτυμόνων» ο 467, χ 12· ἐπὶ τῶν συνήθων ὁμοτραπέζων κεῖται ἡ λ. μόνον δ 621 κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ Νίτση. Ἐκ τοῦ

ΔΑΙΤΎΣ, ΥΟΣ, ἡ, ἐπ.=ΔΑΙΣ, δεῖπνον, γεῦμα, Χ 496 †.

ΔΑΊΤΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Τεύκρου, Θ 275.

ΔΑΪΦΡΩΝ [⏑‥], ΟΝΟΣ, ὁ, ἡ, κατὰ τὴν συνήθη παραγωγὴν καὶ ἑρμηνείαν ἐκ τοῦ «δαΐς» καὶ «φρήν» ἐμπειροπόλεμος, κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν κυρ. φιλοπόλεμος, μάχιμος, καὶ ἐν γένει ἀνδρεῖος, σύνηθες ἐπίθετον τῶν ἡρώων, Β 23, δ 370 κ. ἄ. πλχ. μάλιστα τῆς Ἰλ., ἀλλ' ἀποδίδεται ὅμως καὶ εἰς τὸν Τηλέμαχον, δ 265, καὶ εἰς τὸν εἰρηνικὸν βασιλέα τῶν Φαιάκων, ζ 256, θ 8, 13, καὶ εἰς τὸν τεχνίτην Πόλυβον, θ 373, εἰς τὴν μητέρα τοῦ Ὀδυσσέως, ο 353 καὶ εἰς τὴν Περσεφόνην, Ὑ. Δήμ. 360. Διὰ τοῦτο ὀρθότερον κατὰ τὸν Νίτσην παράγεται ἐκ τοῦ «δαῆναι» καὶ σημ. περὶ μὲν πολεμιστῶν λεγόμενον τὸν δεδοκιμασμένης, ἀποδεδειγμένης ἀνδρείας, περὶ δὲ εἰρηνικῶν ἀνθρώπων τὸν ἔμπειρον, τὸν εἰδήμονα. (Ὁμοίως ἑρμηνεύει καὶ ὁ Δύντζερ. τὴν λ., ὅστις παράγει αὐτὴν ἐκ τῆς ῥίζης ΔΑ, ΔΑΙ καὶ τὴν σημ. ἔμπειρος, εἰδήμων, θεωρεῖ ἁρμόζουσαν εἰς πάντα τὰ χωρία· ἑπομένως περὶ μὲν πολεμιστοῦ λέγεται ὡς ἐμπειροπολέμου, περὶ δὲ τεχνίτου ὡς εἰδήμονος τῆς τέχνης του, περὶ δὲ γυναικῶν, διά τε τὴν φρόνησιν ἐν γένει, καὶ ἰδίως διὰ τὴν περὶ τὰ «ἔργα γυναικῶν» δεξιότητα. Κατὰ τῆς διττῆς παραγωγῆς καὶ ἑρμηνείας τοῦ Βουτμάννου· ἀ.) (δαΐς, φρήν) ἐμπειροπόλεμος, φιλοπόλεμος, (πανταχοῦ τῆς Ἰλ. πλὴν Ω 325) καὶ β'.) (δαῆναι) συνετός, φρόνιμος (πανταχοῦ τῆς Ὀδ.) ὀρθῶς ἀντιλέγει ὁ Νίτσης ὅτι ὁ «δαΐφρων Ὀδυσσεύς» ὁ ἐν Ὀδ. (η 168, φ 379, χ 202 κ. ἀ.) βεβαίως δὲν εἶνε διάφορος τοῦ ἐν Ἰλ., ὁ δὲ ἐν τῇ φ 16 Ὀρσίλοχος δὲν δύναται ἄλλως νὰ νοηθῇ ἢ ἐμπειροπόλεμος, ὡς καὶ ὁ ἐν τῇ χ 243 Πόλυβος.

ΔΑΊΩ (ῥίζα ΔΑ), ποι., διττὴν ἔχει σημασίαν, τὴν μὲν καίω, τὴν δὲ μερίζω, χωρίζω.

Α'.) καίω· εἰς ἐνεργητικὴν διάθεσιν μόνον ὁ ἐνεστ. καὶ παρατ. ὁ δὲ β'. παρακ. δέδηα καὶ ὑπερσ. δεδήειν μόνον εἰς μεταφορ. σημ. τὴν 2) β'.)· τοῦ δὲ μέσ. ἀορ. β'. ἡ ὑποτ. δάηται εἰς παθ. σημ. Υ 316, Φ 375. 1) Ἐνεργ. μεταβ. καίω, ἀνάπτω, «πῦρ» Ι 211, η 7 «φλόγα» ἀνάπτω, Σ 206, 227· «Τροίην» πυρπολῶ· «δαΐ οἱ ἐκ κόρυθος—πῦρ» τοῦ ἤναψεν (ἡ Ἀθηνᾶ) εἰς τὴν περικεφαλαίαν (ὥστε νὰ ἐξέρχηται ἐκ τῆς περικεφαλαίας) πῦρ Ε 4, πρβλ 7. 2) ἡ παθητ. φωνὴ καὶ ὁ β'. παρακ. δέδηα ἔχουσιν ἀμετάβ. διάθεσιν καίομαι, φλέγομαι, φέγγω· ἀ.) κυρ. «δαιόμενον πῦρ» Σ 227, Φ 343, «δαιόμενα δένδρεα» ε 61, «δαιόμενον σέλας» Θ 75· β'.) μεταφ. «ὅσσε δαίεται» σπινθηροβολοῦσιν οἱ ὀφθαλμοὶ (λέοντος), ζ 132 «πυρὶ δ' ὄσσε δεδήει» „φωτιὰ ἔκαιαν (ἢ μᾶλλον ἔβγαζαν) τὰ 'μμάτια του (Ἕκτορος)" Μ 466· «πόλεμος, μάχη ἐνοπή τε δέδηε» „ἄναψε (μαίνεται) ὁ πόλεμος" Υ 18, Μ 35· ὡσαύτως «στέφανος πολέμοιο» Ν 736· «ὅσσα δεδήει» ἡ φήμη ἤναψεν, ὅ ἐ. διεδόθη ταχέως, Β 93, «οἰμωγὴ δέδηε» θρῆνος ἀκούεται, υ 353.

Β'.) μερίζω· μόνον τὸ μέσ. δαίομαι (τὸ δὲ ἐνεργ. εἶνε δαΐζω), μέλ. δάσομαι, ἐπ. σσ· ἀόρ. ἀ. ἐδασάμην, ἐπ. σσ· παρακ. δέδασμαι, γ'. πληθ. δεδαίαται, α 23. 1) χωρίζω εἰς μέρη, διαιρῶ, „κομματιάζω", οἷον «κρέα» ο 140· «πάντα ἄνδιχα» εἰς δύω, Σ 511, Χ 120· διανέμω, μοιράζω, «πάντα» δ 335, 368, «κτήματα» υ 216 κ. ἀ. «τί τισι» διανέμω εἴς τινάς τι, οἷον «κρέα μνηστῆρσι» ρ 332·—Παθ. διαιροῦμαι, κατὰ παρακ. Α 125· περὶ τῶν Αἰθιόπων «διχθὰ δεδαίαται» εἶνε εἰς δύω διηρημένοι, α 23· «δίχα δέδασται» ο 412· «τριχθὰ δέδασται» Ο 189. 2) βιαίως χωρίζω, κατασπαράττω, διασχίζω, περὶ τῶν σαρκοφάγων θηρίων, Ψ 21, σ 87· μεταφ. «δαίεταί μοι ἦτορ ἀμφί τινι» σπαράττεται (Λατ. dilaceratur) ἡ καρδία μου περί τινος (ὑπὸ τῆς φροντίδος), α 48.

ΔΆΚΝΩ, ἀόρ. β'. ἔδακον, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀπρφ. δακέειν· „δαγκάνω, δακώνω" περὶ τῶν κυνῶν, Σ 585, περὶ μυὸς Βατρ. 47, περὶ μυίας δαγκάνω, „τσιμβῶ", Ρ 572· «δάκε φρένας Ἕκτορι μῦθος», ὁ λόγος ἐδάκωσεν εἰς τὴν καρδίαν τὸν Ἕκτορα, Ε 493. (Ὁ ἀόρ. β'. ἐν τῇ Ἰλ.—ὁ ἐνεστ. ἐν τῇ Βατρ.).

ΔΆΚΡΙ [⏑], τό, ποι.=ΔΆΚΡΥΟΝ, „δάκρυ", ἐν. ὀνομ. καὶ αἰτ. Β 266, δ 114 κ. ἄ. πλχ. δοτ. πληθ. δάκρυσι, Ι 570, Ψ 16 (Λατ. lacruma).

ΔΑΚΡΎΕΙΣ [⏑‥], ΕΣΣΑ, ΕΝ, πυλύδακρυς, ὅ ἐ. 1) πολλὰ δάκρυα χύνων, Ζ 455, ρ 8· κ. ἄ. πλχ.—Τὸ οὐδ. ἐπιῤῥηματικῶς «δακρυόεν γελῶ» γελῶ μὲ τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς (ὀξύμωρον), Ζ 484. 2) πολλῶν δακρύων πρόξενος, «πόλεμος, μάχη» Ε 737, Η 388, Ν 765, Π 436, Ρ 512.

ΔΆΚΡΥΟΝ [⏑⏑], τό, „δάκρυ" «δακρυόφιν» ἐπ. γεν. Ρ 696, δ 705· «δάκρυα χέω, λείβω, εἴβω, βάλλω» δάκρυα χύνω, Ὅμ. πλχ.

ΔΑΚΡΥΠΛΏΩ, ἐπ. (δάκ. πλέω) κυρ. πλέω ἢ κολυμβῶ εἰς τὰ δάκρυα, ὅπερ ἐν τῇ καθομιλ. „πνίγομαι εἰς τὰ δάκρυα" λέγεται, τ 122 †. περὶ ἀνθρώπου ὑπὸ μέθης κλαίοντος (ὁ Ἀμεῖς αὐτόθι γράφει «δάκρυ πλώων»).

ΔΑΚΡΥΧΕΌΩΝ [⏑‥], ΟΥΣΑ, ἐπ. (δάκ. χέω) δάκρυα χύνων, κλαίων, μόνον κατὰ μετοχ. Α 357, λ 183 κ. πλχ. (νῦν δὲ μετὰ τὸν Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφεται διῃρημένως: δάκρυ χέων).

ΔΑΚΡΎΩ, ἀόρ. ἀ. ἐδάκρυσα, παρκ. παθ. δεδάκρυμαι, [τὸ υ ἐν μὲν τῷ ἐνεστ. βραχύ, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς χρόνοις μακρόν] ἀμετάβ. „δακρύζω", κλαίω, Α 349 κ. πλχ. «τίπτε δεδάκρυ-

σαι;» διὰ τί εἶσαι δακρυσμένος; Π 7· «δεδάκρυνται ὄσσε» οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι δεδακρυσμένοι, πλήρεις δακρύων, υ 204· «παρειαί» υ 353, Χ 491.

*ΔΆΚΤΥΛΟΣ [.⏑.], ὁ, „δάκτυλος", τοῦ ποδός, Βατρ. 45. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. σχετίζεται πρὸς τὸ δέκα, δεκάς· ‖. πιθανώτερον κατὰ τὸν Κούρτιον ἀμέσως πρὸς τὸ δέκ- δέκομαι, ὡς τὸ Γερμ. Finger=δάκτυλος πρὸς τὸ fangen=λαμβάνω (empfangen=δέχομαι)· τῆς αὐτῆς ἀρχῆς εἶνε καὶ τὸ Λατ. digitus).

ΔΑΛΌΣ [-.], ὁ (δαίω) „δαυλός" «αἰθόμενος δαλός» καιόμενος δαυλός, Ν 320, Ο 421 «δαλὸν σποδιῇ ἐγκρύπτω» κρύπτω τὸν δαυλὸν εἰς τὴν στάκτην, ἵνα σώζω τὸ ζώπυρον (‖. ὅπως καὶ μέχρι χθὲς καὶ πρώην πανταχοῦ, νῦν δὲ πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος γίνεται) ε 488· σημ. καὶ τὸ „δαυλόξυλον", «ἢ τάχα καὶ δαλῷ βεβλημένος εἶσθα θύραζε» εἰδὲ μὴ θὰ σὲ πάρω μ' ἕνα δαυλόξυλο.καὶ θὰ βγῇς ἔξω, τ 69.

ΔΑΜΆΖΩ [⏑..], μέλ. δαμάσω, ἐπ. σσ, ἔτι δὲ καὶ ΔΑΜΆΩ, γ'. ἐν. δαμᾷ Α 61 (ὅπερ εἶνε μέλ. καὶ ὄχι ἐνεστ.ὡς) καὶ κατ' ἐπέκτ. ἐπ. δαμάᾳ Χ 271, γ'. πλ. δαμόωσιν (=δαμῶσιν) Ζ 368· ἀόρ. ἀ. ἐδάμασα, ἐπ. σσα· μέσ. μέλ. δαμάσομαι, ἐπ. σσ· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐδαμασάμην, ἐπ. σσ, ὑποτ. γ'. ἐν. δαμάσσεται (=δαμάσηται) Λ 478· παθ. παρκ. δέδμημαι· παθ. ἀόρ. ἀ. ἐδμήθην καὶ ἐδαμάσθην, Π 816, Τ 9· παθ. ἀόρ. β'. ἐδάμην, γ'. πλ. δάμεν (Δωρ. καὶ ἐπ.=ἐδάμησαν), ὑποτ. δαμείω (ἐπ.=δαμῶ) γ'. ἐν. δαμήῃ (κατ' ἐπέκτ. ἐπ. =δαμῇ) Χ 246, εὐκτ. δαμείην, ἀπρφ. δαμῆναι, ἐπ. δαμήμεναι· μετ' ὀλίγ. μέλ. δεδμήσομαι, Υ. Ἀπ. 543. (Ὁ ἐνεστ. δὲν εὑρίσκεται παρ' Ὁμ., ἀντ' αὐτοῦ δὲ τὸ ΔΆΜΝΗΜΙ καὶ ΔΑΜΝΆΩ.—Καὶ τὸ δεύτερον α εἶνε βραχὺ πανταχοῦ, ὅπου ἐν θέσει δὲν ἐκτείνεται).

Κυρ. σημ. „δαμάζω", Α'.) Ἐνεργ. ἰδίως 1) ἐπὶ ζώων δαμάζω, τιθασσεύω, εἰς ζυγὸν ὑποβάλλω (καὶ οὕτως τὰ καθιστῶ ὑποζύγια) Κ 403, δ 637. 2) ἐπὶ παρθένων, ὑποχείριον ποιῶ (τὴν πρώην ἐλευθέραν) ὑπανδρεύω (Λατ. subigere) «τινὰ ἀνδρί» Σ 432. Περὶ τοῦ γ 269 ἴδ. ΠΕΔΆΩ·—Παθ. ἐπὶ γυναικῶν, γίνομαι ὑποχείριός τινι, βιάζομαι ὑπό τινος, Γ 301 κ. ἀ. 3) ἐν γένει δαμάζω, βιάζω, ὑπερνικῶ, καταβάλλω, «τινὰ πληγῇσιν ἀειρελίῃσι» δ 244, σ 56· περὶ τῆς εἱμαρμένης, τῆς τύχης, λ 398, Π 816, Σ 119· καὶ διὰ παρακλήσεων (Λατ. vinci precibus) «δμηθήτω» Ι 158. Ἰδίως δὲ ἀ.) ἐν μάχῃ [κρατῶ] νικῶ, κατατροπώνω, «στίχας» Ἰλ. πολχ. καὶ πολλάκις παθ. ἡττῶμαι, ὑποκύπτω, «τινί, ὑπό τινι, ἢ χερσίν τινος» Γ 429, Β 860· καὶ φονεύω Α 61, Λ 98, γ 90, 410 κ. ἀ. «τινά τινι» Χ 176 καὶ «ὑπό τινι» τ 488, 496 δαμάζω τινὰ διά τινος (‖. ἢ μᾶλλον καταβάλλω τινὰ εἴς τινα, ὑποκάτω τινός, συνεργῶ ἵνα καταβληθῇ τις ὑπό τινος)· β'.) ὑποχείριον ποιῶ, ὑποτάσσω, Ζ 159· καὶ παθ. πολλάκις «ἦ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι» τῷ ὄντι πολλοὶ νέοι ἦσαν εἰς σὲ ὑποτεταγμένοι Γ 183, Ε 878 «δέδμητο (ἢ ὅπως ὁ Ἀμεῖς κατὰ μὲν τὸν Ἀρίσταρχον γράφει: δέδμηντο, κατὰ δὲ τὸν Βέργκ συναλλάσσει τοὺς στίχ. 304 καὶ 305) λαὸς ὑπ' αὐτῷ» ὁ λαὸς ἦτο εἰς αὐτὸν ὑποτεταγμένος, γ 304· γ'.) μεταφ. ἐπὶ καταστάσεων καταβάλλω, καταπονῶ, οἷον ἐπὶ ψύχους ξ 318, ἐπὶ νόσου Α 61, ἐπὶ ὕπνου «δεδμημένος ὕπνῳ» Κ 2, Ν 119, ο 6, ἐπὶ οἴνου ι 454, ἐπὶ παθῶν Ζ 74, Ξ 316, 354, ἐπὶ τοῦ θαλασσίου κύματος ε 454, θ 231, ἐπὶ τῆς καταστρεπτικῆς δυνάμεως τοῦ πυρός, λ 221.

Β'.) Μέσ. ὡς καὶ τὸ ἐνεργ. πλὴν τῆς διὰ τῆς μεσότητος ἐκφραζομένης οἱασδήποτε αὐτοπαθείας, Ε 278, Κ 210, «δαμάσατο οἴνῳ» ι 516.

ΔΆΜΑΡ [⏑.], ΑΡΤΟΣ, ἡ, ποι. (δαμάζω) γυνή, σύζυγος, ἅτε μὴ «παρθένος ἀδμής», πάντοτε μετὰ γεν. τοῦ ἀνδρὸς Γ 122, Ξ 503, δ 126 κ. ἀ. (κυρ. =τῷ Λατ. domita, τοὐναντίον τοῦ ΑΔΜΗΣ, ὅπ. ἴδε).

ΔΆΜΑΣΟΣ [⏑⏑.], ὁ, εἷς τῶν Τρώων, Μ 183.

ΔΑΜΑΣΤΟΡΊΔΗΣ [⏑....], ΟΥ, ὁ, υἱὸς τοῦ Δαμάστορος, 1) ὁ Λύκιος Τληπόλεμος, Π 416. 2) ὁ μνηστὴρ Ἀγέλαος, χ 293.

ΔΑΜΆΩ, ΔΑΜΕΊΩ, ΔΆΜΕΝ, ΔΑΜΉΝ, ΔΑΜΉΜΕΝΑΙ, ἴδ. ΔΑΜΆΖΩ.

ΔΑΜΝΆΩ, ἐπ. =ΔΑΜΆΖΩ, ὅπ. ἴδε, μόνον ἐν τοῖς ἑξῆς σχηματισμοῖς εὔχρηστον, ἐνεστ. γ'. ἐν. δαμνᾷ λ 221, παρατ. γ'. ἐν. ἐδάμνα Φ 52, 270 καὶ δάμνα Ε 391 καὶ θαμιστ. δάμνασκε Υ. Ἀφρ. 252, μέσου ἐνεστ. β'. ἐνικ. δαμνᾷ Ξ 199.

ΔΆΜΝΗΜΙ, παθ. δάμναμαι, ἐπ. (κλινόμενον κατὰ τὸ ἵστημι) =ΔΑΜΆΖΩ, ὅπ. ἴδε, πλὴν τοῦ ἐνεργ. ἐνεστ. Ε 746, 893, α 100 ἔχει καὶ παθ. ἐνεστ. καὶ παρατ. Θ 244, Λ 309 καὶ μέσ. μόνον ξ 488, Υ. Ἀφρ. 17.

ΔΑΜΌΩΣΙΝ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ δαμῶσιν, ἴδ. ΔΑΜΆΖΩ.

ΔΑΝΑΉ [⏑⏑.], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἀκρισίου, μήτηρ τοῦ Περσέως ἐκ τοῦ Διός, Ξ 319. ἴδ. ΠΕΡΣΕΎΣ.

ΔΑΝΑΟΊ [⏑⏑.], οἱ, κυρ. οἱ ὑπήκοοι τοῦ βασιλέως τοῦ Ἄργους Δαναοῦ, τοῦ κατὰ τὸν μῦθον φυγάδος γενομένου ἐξ Αἰγύπτου περὶ τὸ 1500 π. Χ. παρ' Ὁμ. δὲ οἱ κάτοικοι τῆς ἐπικρατείας τοῦ Ἄργους, καὶ ἐπομ. ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ὡς καὶ «Ἀργεῖοι», Ἕλληνες ἐν γένει, Α 42, 56, λ 559 κ. ἄ. πλχ. (Κατὰ τὸν Ὀδ. Μύλλερον ὁ Δαναὸς εἶνε μυθικὴ προσωποποίησις τῆς φυλῆς. Παράγεται δὲ κατ' αὐτὸν ἐκ τοῦ δανός=ξηρός καὶ «δαναὸν Ἄργος» νομίζει ὅτι ἐλέγετο, ὡς καὶ τὸ «δίψιον Ἄργος», διὰ τὸ ἄνυδρον τῆς χώρας. ‖. Ἀλλ' ὀρθῶς ἀντιπαρατηρεῖ ὁ Πρέλλερος, φέρων καὶ ἐκ τοῦ Στράβ. 8, 6, 8 καὶ ἀλλαχόθεν μαρτυρίας πολλὰς ὅτι ὁ Δαναὸς μᾶλλον εὐυδρίας ἢ ξηρασίας πρόξενος ἐγένετο εἰς τὴν χώραν, φρέατα καὶ κρήνας κ.τ.τ. κατασκευάσας· καὶ ὅμως οὐδ' αὐτὸς μᾶλλον ἐπιθανολόγησε, παρα-

γαγὼν τὴν λ. ἐκ τοῦ δήν, δηναιός=ἀρχαῖος· νομίζω ὅτι συμφωνοτέρα πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ μυθικοῦ τούτου προσώπου ἐτυμολογία εἶνε ἡ ἐκ τοῦ ἐπιτατικοῦ δα (πρβλ. δα-φοινός, δά-σκιος) καὶ νάω, οἱονεὶ ὁ πολλοῖς νάμασι τὴν χώραν ἀρδεύσας. Τὸ δεύτερον συνθετικὸν μέρος εὑρίσκεται καθ' ἑαυτὸ ἐν τῇ καθομιλ. „ναός" = αὖλαξ ὕδατος εἰς ἄρδευσιν τῶν κήπων· πρβλ. καὶ τὸ πλχ. σύνηθες κύρ. ὄνομα πόλεων „Νάουσα". ἴδ. Πρωτοδίκου Ἰδιωτικὰ κτλ. σ. 49).

ΔΑΝΌΣ [-.], ή, όν (δαίω) ξηρός, κατάξηρος, «ξύλα» τὰ καύσιμα, ο 322 †.

ΔΆΟΣ [˘.], τό, ἐπ. (δαίω), τεμάχιον δᾳδίου καιόμενον, πυρσός, δᾷς, Ω 647, δ 300 κ. ἀ.

ΔΆΠΕΔΟΝ [˘..], τό, 1) τὸ ἔδαφος, τῆς γῆς, λ 577. 2) συνηθέστερον τὸ ἔδαφος τῶν δωματίων, τὸ „πάτωμα", ἢ τῆς αὐλῆς, Δ 2 (ἐνταῦθα μόνον τῆς Ἰλ.), δ 627 κ. ἄ. πλχ. (Ἡ συνήθης ἐτυμολογία ἐκ τοῦ ΔΑ Δωρ.=γῆ ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ Ἄρενς· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. κ. ἄ. τὸ δα εἶνε ταὐτὸν τῷ διά, ζα καὶ εἶνε ἐπιτατικόν, πολὺ πατημένος ἢ ὁμαλὸς τόπος).

ΔΆΠΤΩ, ποι., μέλ. δάψω, σπαράττω, „ξεσχίζω", περὶ τῶν σαρκοφάγων θηρίων, Λ 481, Π 159· μεταφ. περὶ τοῦ δόρατος «χρόα» „τσουγρανίζω, χαράζω" [ἀμύσσω] Ν 831· περὶ τοῦ πυρός «οὔτι δώσω Πριαμίδην πυρὶ δαπτέμεν, ἀλλὰ κύνεσσι» δὲν θὰ τὸν δώσω εἰς τὴν φωτιὰ νὰ τὸν φάγῃ, ἀλλ' εἰς τὰ σκυλιά, Ἴλ. Ψ 183· πρβλ. ΔΑΡΔΆΠΤΩ.

ΔΑΡΔΑΝΊΔΗΣ [.˘..], ου, ὁ, υἱὸς ἢ ἀπόγονος τοῦ Δαρδάνου= ά.) ὁ Πρίαμος, Γ 303 κ. ἀ. β'.) ὁ Ἶλος, Λ 166, 372· γ'.) ὁ Ἀγχίσης, Ὑ. Ἀφρ. 178.

ΔΑΡΔΑΝΊΗ [.˘..], ἡ, Δαρδανία. 1) ἀρχαία πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Ἑλλήσποντον, εἰς τοὺς πρόποδας τῆς Ἴδης, κτίσμα καὶ καθέδρα τοῦ ἀρχαίου βασιλέως Δαρδάνου, Υ 216, πρβλ. Στράβ. 13, 1, 24, διάφορος τῆς Αἰολικῆς πόλεως Δαρδάνου, 70 σταδίους νοτιώτερον τῆς Ἀβύδου κειμένης πέραν τοῦ Ῥοδίου παρὰ τὸν Ἑλλήσποντον, Στράβ. ἔ. ἀνωτ. 28. 2) μικρὰ χώρα ἀνωτέρω τῆς Τροίας παρὰ τὸν Ἑλλήσποντον, ὑπὸ τὸν Αἰνείαν διατελοῦσα (κατὰ Στράβ. 13, 1, 33 ἀπὸ Ζελείας μέχρι Σκήψιος)· παρ' Ὁμ. μόνον οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀναφέρονται Δάρδανοι.

ΔΑΡΔΆΝΙΟΣ [.˘..], ΐη, ιον, ἐκ τοῦ Δαρδάνου ἔχων τὴν ἀρχὴν ἢ ὀνομαζόμενος, οἷον «πύλαι» Ε 789, Χ 194, ἴδ. Σκαιαί.—Οὐσιαστ. οἱ Δαρδάνιοι=ΔΆΡΔΑΝΟΙ, ὅπ. ἴδε, Β 819.

ΔΑΡΔΑΝΊΣ [.˘.], ίδος, ἡ, ἐπίθ. θηλ. τοῦ προηγ. ὡς οὐσιαστ. ἡ Δαρδανὶς (γυνή) Σ 122, 339.

ΔΑΡΔΑΝΊΩΝ [.˘˘.], ωνος, ὁ, ἀπόγονος τοῦ Δαρδάνου, πληθ.=ΔΆΡΔΑΝΟΙ, «Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες» Η 414 κ. ἀ.

ΔΆΡΔΑΝΟΙ [.˘.], οἱ, ἐνικ. «Δάρδανος ἀνήρ» Β 701· οἱ Δάρδανοι, κυρ. οἱ κάτοικοι τῆς ἀνωτ. ΔΑΡΔΑΝΊΑΣ 2) (ἴδ. τὴν λ.), ὑπὸ τοῦ Αἰνείου ἀρχόμενοι (Β 819), ἦσαν ἡ ἀρχαιοτέρα φυλὴ τῆς χώρας, ὅθεν ἡ φρ. «Τρῶες καὶ Δάρδανοι» Γ 456, Η 348.

ΔΆΡΔΑΝΟΣ [.˘.], ὁ, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἠλέκτρας, ἀδελφὸς τοῦ Ἰασίου, πατὴρ τοῦ Ἴλου καὶ Ἐριχθονίου ἐκ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Βατείας, ἀπῴκησεν ἐκ τῆς Ἀρκαδίας εἰς τὴν Σαμοθρᾴκην καὶ ἐντεῦθεν εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν, ὅπου ἔκτισε τὴν πόλιν Δαρδανίαν καὶ οὕτως ἐγένετο ὁ γενάρχης τῶν Τρώων, διότι ἐκ τῆς Δαρδανίας ἐκτίσθη ἡ Τροία, Υ 215 ἑξ. 304. Ἀπολλ. 3, 12, 1. 2) υἱὸς τοῦ Βίαντος, εἷς τῶν Τρώων, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως, Υ 460. 3) ὡς ἐπίθ. ἴδ. τὸ προηγ.

ΔΑΡΔΆΠΤΩ, ἐπ. ἐπιτατικώτερος τύπος τοῦ δάπτω, ὅπ. ἴδε, (κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀρτρηρὸς ἐκ τοῦ ἀτηρός. ‖. Ὁ δὲ Δοιδερλ. θεωρεῖ τὸ ρ. ὡς ἐκτενέστερον τύπον τοῦ δέρ-ω ὅ ἐ. σπαράττω, μόνον κατὰ τὴν κατάληξιν διάφορον τοῦ παρ' Ἡσυχ. δαρδαίνω, ὅπερ ὅμως σημ. μολύνω) κατασπαράττω, Λ 479· μεταφ. «κτήματα, χρήματα» κατατρίβω, καταναλίσκω, σπαταλῶ, ξ 92, π 315.

ΔΆΡΗΣ [˘.], ητος, ὁ, ἱερεὺς τοῦ Ἡφαίστου ἐν Τροίᾳ, πατὴρ τοῦ Φηγέως καὶ Ἰδαίου, Ε 9 ἑξ.

ΔΑΡΘΆΝΩ [.˘.], ἐπ. ἀόρ. ἔδαρθον καὶ ἐπ. ἔδραθον, κοιμῶμαι, μόνον κατ' ἀόρ. υ 143 †.

ΔΑΣΆΣΚΕΤΟ, ΔΆΣΑΣΘΑΙ κ. τ. λ. ἴδ. ΔΑΊΩ.

ΔΆΣΚΙΟΣ, ον, ποι. σκιερός, πολὺ σκιερός, σύσκιος, «ὕλη» Ο 273, ε 470, Ὑ. Δήμ. 386 (κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ δασύσκιος κατὰ συγκοπ., κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἐπιτ. δα- καὶ σκιά).

ΔΑΣΜΌΣ, ὁ (δαίω) διανομή, „μοιρασιά" Α 166 †. Ὑ. Δήμ. 86.

ΔΑΣΠΛΗ̃ΤΙΣ, ἡ, δυσπρόσιτος, φοβερά, φρικώδης, ἐπ. ἐπίθ. τῶν Ἐρινύων, ο 234 †. (Ἡ ἐτυμολογία λίαν ἀμφίβολος· κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ δα καὶ πελάω, κατ' ἄλλους δ' ἐκ τοῦ δα καὶ πλήσσω· κατ' ἀναλογίαν τοῦ τειχεσι-πλήτης· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ δᾷς καὶ πελάω: ἡ μὲ τὴν δᾷδα προσερχομένη, ἢ τὴν δᾷδα ἐπισείουσα).

ΔΑΣΎΜΑΛΛΟΣ [˘˘..], ον, ποι. (δασύς, μαλλός) ὁ δασὺν μαλλὸν ἔχων, ι 425 †.

ΔΑΣΎΣ [˘.], εῖα, ύ, πυκνόθριξ, πυκνὸς ἐν γένει, „δασύς" «ῥῶπες, δέρμα» Ὀδ. ξ 49, 51.

ΔΑΤΈΟΜΑΙ (δαίω), ἕτερος ἐπικ. τύπος, κατ' ἐνεργ. ᾐ παρατ. εὔχρηστος, τοῦ ΔΑΊΟΜΑΙ. 1) ά.) ἀλλπθ. μοιράζομαι, διανέμομαι, «ληίδα» μοιραζόμεθα, διανεμόμεθα μεταξύ μας τὴν λείαν, Ι 138, 280· μεταφ. «μένος Ἄρηος δατέονται» μοιράζονται μεταξὺ των τοῦ Ἄρεως τὴν ὁρμήν, ὅ ἐ. ἐξ ἴσου πεισματωδῶς ἐκαπέρωθεν μάχονται (κατ' ἄλλους δὲ μάχονται ἐναλλὰξ ἐπικρατοῦντες) Σ 264· «χθόνα ποσσὶ δατεῦντο» διενέμοντο, ὅ ἐ. κατεμέτρουν μὲ τοὺς πόδας, ἐν γένει κατεπάτουν τὴν γῆν, Ψ 121. (‖. Ἐνταῦθα ἴσως ὀρθότερον ἀνήκει καὶ τὸ κατωτέρω παρατιθέμενον χωρίον «δατ. τινὰ ἐπισσώτροις» Υ 394)· β'.)

ἀπονέμω ἐμαυτῷ, τουτέστιν ἀποδέχομαι, περὶ τῶν θεῶν τῶν εἰς τὴν κνίσσαν τῶν θυσιῶν εὐφραινομένων, ἐν τῷ νόθῳ στίχ. Θ 550. 2) μοιράζω, διανέμω «κρέα» α 112 «τινὰ ἐπισσώτροις» καταπατῶ, συνθλῶ τινα (κατὰ δὲ τὸν Σχολ. διακόπτω) διὰ τῶν τροχῶν, Υ 394.

Δαυλίς, ίδος, ἡ, πόλις τῆς Φωκίδος ἐπὶ λόφου κειμένη οὐ μακρὰν τῶν Δελφῶν, Β 520, ‖. ἡ μετέπειτα Δαυλία, νῦν δὲ „Δαύλια", χωρίον οὐχὶ ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς ἀρχαίας Δαυλίδος, ἀλλ' εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου κείμενον (ἐκ τοῦ δαυλός=δασύς, οἱονεὶ κατάφυτος).

Δάφνη, ἡ, τὸ καὶ νῦν ὡσαύτως ὀνομαζόμενον δένδρον „δάφνη" ι 183 †. Ὑ. Ἀπ. 396.

Δαφοινός [⏑..], όν, καὶ Δαφοινεός, όν, Σ 538 †. (ἐκ τοῦ ἐπιτ. δα- καὶ φοινός), κυρ. αἱματόχρους, ἐρυθρὸς ὡς τὸ αἷμα, „κατακόκκινος", «εἷμα ἅματι δαφοινόν» ἱμάτιον κατακόκκινον ὑπὸ τοῦ αἵματος, Σ 538· ἔπειτα πυρός, ξανθὸς ἢ ἐρυθρόφαιος, ἐπὶ λέοντος, Κ 23, δράκοντος, Β 308, Ὑ. Ἀπ. 304, θωός, Λ 475.

Δέ, σύνδεσμος κατὰ σημ. ἢ ἀντιθετικὸς ἢ συμπλεκτικός. 1) ἀντιθετικὴν (ἢ ἐναντιωματικὴν) δύναμιν ἔχει: ἀλλά, ὅμως, δέ, ά.) συνήθως ἐν ταῖς ἀντιθέσεσιν, ὧν τὸ πρῶτον κῶλον ἔχει τὸν «μέν» ἴδ. μέν· β΄.) πολλάκις καὶ ἄνευ προηγουμένου μέν, ὅταν ὁ λέγων δὲν θέλει νὰ προπαρασκευάσῃ τὴν ἀντίθεσιν, ἢ ὅταν τὸ πρῶτον κῶλον ἀσθενῶς ἀντίκηται πρὸς τὸ δεύτερον, οἷον Α 108· «οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ—ἄλγε' ἔχουσι» α 33· συμβαίνει δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπαναλαμβανομένης ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ τῆς αὐτῆς ἢ ἄλλης συνωνύμου λέξεως, οἷον «ὡς Ἀχιλεὺς θάμβησεν—θάμβησαν δὲ καὶ ἄλλοι» Ω 484, «σάκος εἶλε—εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος» Ξ 9 καὶ 12· (‖. τοιαύτη πλοκὴ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ φυλάττει τὸν μέν)· ὡσαύτως καὶ τῆς ἐρωτηματικῆς λέξεως ἐπαναλαμβανομένης, οἷον «τίς δαί, τίς δὲ ὅμιλος;» α 225, Α 362, ξ 187 ἑξ. Ἐν ἄλλαις δὲ ἐρωτήσεσι τιθέμενος μετὰ τὰς ἐρωτηματικὰς λέξεις ἔχει μᾶλλον ἐναντιωματικὴν δύναμιν, ἐξυπακουομένου τοῦ πρὸς ὃ ἡ ἐναντίωσις, «Ἕκτορ, τίη δὲ σὺ νόσφιν ἀπ' ἄλλων ἧσαι;» Ο 244, «τίς δὲ σύ ἐσσι—ὅς μ' εἴρεαι ἄντην; Ο 247· «τίς δ' οἷδε χτλ.;» 6 332 (‖. ὁ τοιοῦτος δὲ ἐκφέρεται ἐν τῇ καθομιλ. διὰ τοῦ „μά" ἢ „ἄμ", οἷον „μὰ διὰ τί κάθησαι ἐδῶ;—ἄμ διὰ τί μ' ἐρωτᾷς;" ἔνθα ὡσαύτως ἐξυπακούεται τὸ πρὸς ὃ ἡ ἐναντίωσις). 2) Ὁ συμπλεκτικὸς δὲ συμπλέκει ἐξωτερικῶς προτάσεις, ἐν αἷς πάντως καὶ τις ἀντίθεσις ὑπάρχει, καὶ δύναται μὲν νὰ μεταφρασθῇ διὰ τοῦ καί, ἢ ὅλως νὰ μείνῃ ἀμετάφραστος (ἐν δὲ τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ νὰ μείνῃ ὡς καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ). Ἰδίως ά.) ἐπὶ μεταβάσεως ἀπὸ πράγματος εἰς ἕτερον πρᾶγμα, ἀπὸ ἐννοίας εἰς ἑτέραν ἔννοιαν, Α 43—49, ε 1 ἑξ. β΄.) εἰς πρότασιν μᾶλλον ἐπεξηγοῦσαν ἢ ἀκριβέστερον ὁρίζουσαν τὴν κυρίαν πρότασιν, ὅτε συνηθέστερος εἶναι ὁ γάρ, οἷον «ἀλλὰ πίθεσθ', ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο» Α 259, 520, πρβλ. Β 26, Η 48, Ι 496. 3) Καὶ ἐν ταῖς ἀποδόσεσι τιθέμενος ὁ δὲ ἔχει ὁτὲ μὲν ἀντιθετικὴν ἢ ἐναντιωματικήν, ἄλλοτε δὲ συμπλεκτικὴν δύναμιν· ἀντιθετικὸς μᾶλλον εἶνε ά.) μετὰ τὰς ὑποθετικὰς προτάσεις, «εἰδέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι» τότε πλέον, „ἄμ τότε" κτλ. Α 137, Ε 261, Ι 301, Μ 246, Ρ 155, π 247· β΄.) ἐν τῇ ἀποδόσει τῶν ὁμοιωματικῶν (παραβολικῶν) καὶ ἀναφορικῶν προτάσεων, οἷον «οἵη περ φύλλων γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν» Ζ 146· η 108· συμπλεκτικὸς δὲ μᾶλλον ἐν ἄλλαις συσχετικαῖς προτάσεσιν, ἐν αἷς συνάπτεται τὸ ἡγούμενον πρὸς τὸ ἑπόμενον ὡς ἂν ἦσαν ὅλως ἄσχετα καὶ ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξάρτητα, οἷον ἐν τῇ ἀποδόσει τῶν χρονικῶν προτάσεων, τῶν ἐκφερομένων διὰ τοῦ «ἐπεί» Α 58, Η 149· διὰ τοῦ «ἐπειδή» Π 199· διὰ τοῦ «ὅτε» καὶ «ὁπότε» Ε 439, λ 591· διὰ τοῦ «εὖτε» Μ 373, υ 56, 73, διὰ τοῦ «ὄφρα» Δ 421, κ 126· διὰ τοῦ «ἕως» Α 194, Κ 507, δ 121, ε 366· διὰ μετοχῆς «σειρὴν κρεμάσαντες πάντες δ' ἐξάπτεσθε» Θ 20 (ὅπου ὁ Βέκκερος γράφει «τ' ἐξάπτεσθε»). 4) Μετ' ἄλλων μορίων συναπτόμενον φυλάττει μίαν τῶν ἀνωτέρω σημασιῶν, οἷον «καὶ δέ»· «καὶ δέ σοι αὐτῷ» ἀλλὰ καὶ εἰς σὲ αὐτόν, Ψ 80, «καὶ δ' ἄλλῳ» τοὐναντίον καὶ ἄλλον, Ψ 494, Ω 370 «καὶ δέ σέφασιν» καὶ ὅμως, καὶ ἐν τούτοις, π 418· ἀντιθετικῶς πρὸς τὸ ἑπόμενον «σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἦσθα» ς. 420· «καὶ δέ» δὲ προσέτι, δ 391 κ. ά. «δὲ δή» δὲ τέλος πάντων, Η 94· «δέ τε» (‖. ὅπου ὁ μὲν Δὲ εἶνε ἀντιθετικός, ὁ δὲ Τὲ χρησιμεύει πρὸς σύνδεσιν τῶν ἀντιθετικῶν μερῶν· οἷον «ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες Αἰγαίων'» τὸν ὁποῖον Βριάρεων καλοῦσιν οἱ θεοί· καὶ οἱ ἄνδρες δὲ πάντες καλοῦσιν αὐτόν, ἀλλ' Αἰγαίωνα, ὅπερ ἁπλούστερον ἐκφέρεται παρ' ἡμῖν: οἱ δὲ ἄνδρες πάντες Αἰγαίωνα) Α 403, ζ 108, κ 3, ξ 87. Ταυτὸν συμβαίνει καὶ ἐν τῷ συνδυασμῷ «μέν τε—δέ τε» Ε 139· ἴδε μέν. [Ὁ δὲ ἐκτείνεται πρὸ ὑγροῦ ἐν θέσει, ω 299].

Δε, μόριον ἐγκλιτικὸν ἀχώριστον. 1) προσαρτώμενον εἰς τὸ τέλος ὀνοματικῶν μάλιστα σχηματισμῶν, αἰτιατικῆς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ σημαῖνον τὴν κίνησιν ἢ διεύθυνσιν πρός τι, οἷον «κλισίηνδε, Θρήκηνδε, οἶκόνδε» κ. ἄ. εἰς τὴν κλισίαν, εἰς τὴν Θράκην, κτλ. ἑπομένου ἐνίοτε περαιτέρου προσδιορισμοῦ διὰ τοῦ εἰς ἐκφερομένου, α 17. Ἐν τῇ φρ. «Ἄϊδός δε» προσαρτᾶται μὲν εἰς γενικήν, ἀλλὰ ἐξυπακούεται αἰτιατικὴ «δόμον» ἢ τ. τοιοῦτον, ἴδ. Ἀΐδης καὶ Ἄϊς. Σπανιώτερον προσαρτᾶται εἰς ἐπίθετα, «ὅν δε δόμον δε» εἰς τὴν οἰκίαν του. 2) Προσαρτᾶται εἰς τὸ τέλος ἀντωνυμιῶν δεικτικῶν, ἵνα ἐπιτείνῃ τὴν δεῖξιν, «ὅδε, τοιόσδε κτλ.». (Τοῦτο πιθανῶς

εἶνε διάφορον τοῦ προλαβόντος τοῦ σημαίνοντος τὴν κίνησιν, καὶ ἴσως προέκυψεν ἐκ τοῦ ΔΗ).

ΔΕΑΤ', ἀντὶ τοῦ δέατο, ἐπ., ὁ μόνος σχηματισμὸς ἔκτινος ἀπηρχαιωμένου ῥ. δέαμαι (‖. ὅθεν παρ' Ἡσυχίῳ δέαται: φαίνεται, δοκεῖ) ζ 242 †. «πρόσθεν μοι ἀεικέλιος δέατ' εἶναι» μοὶ ἐφάνη ἄσχημος. (Κατὰ τὸν Βούττμαννον παράγεται ἐκ τοῦ β'. ἀορ. «δαῆναι»=ἰδεῖν, ἐξ οὗ τὸ παθητικόν: δέαμαι ἀντὶ τοῦ: δάαμαι=φαίνομαι. Πρὸ δὲ τοῦ Οὐολφίου γραφόμενον δόατ' ὑπήγετο εἰς τὸ ΔΟΑΖΟΜΑΙ, ὅπ. ἴδε). ‖. Νεώτεροι δὲ γλωσσολόγοι ἀνάγουσι καὶ τοῦτο τὸ ῥῆμα καὶ τὸ ἄπαξ εἰρημένον δέατο εἰς τὴν ῥίζαν ΔΙΕ, τὴν σημαίνουσαν φῶς καὶ λάμψιν, ἐξ ἧς παράγεται οὐ μόνον τὸ δο-ά-σσατο καὶ δέ-α-το. ἀλλὰ καὶ τὸ δέ-ε-λος (δῆλος) καὶ (Ζεύς) Διός, καὶ εὔ-δι-ος καὶ ἄλλα διαλεκτικώτερα).

ΔΕΓΜΕΝΟΣ, ἴδ. ΔΕΧΟΜΑΙ.

ΔΕΔΑΑ, ΔΕΔΑΑΣΙ, ΔΕΔΑΗΚΑ, ΔΕΔΑΗΜΕΝΟΣ, ΔΕΔΑΩΣ, ἴδε ΔΑ-

ΔΕΔΑΙΑΤΑΙ, ΔΕΔΑΣΤΑΙ, ἴδε ΔΑΙΩ Β'.).

ΔΕΔΑΪΓΜΕΝΟΣ, ἴδε ΔΑΪΖΩ.

ΔΕΔΗΕ, ΔΕΔΗΕΙ, ἴδε ΔΑΙΩ Α'.).

ΔΕΔΙΑ, ἐπ. ΔΕΙΔΙΑ, ἴδε ΔΕΙΔΩ.

1. ΔΕΔΙΣΚΟΜΑΙ, ο 150 καὶ ΔΕΙΔΙΣΚΟΜΑΙ, μόνον ἐνεστ. καὶ παρατατ. (δείκνυμι) δεξιοῦμαι, „χαιρετῶ", «τινα δεξιτερῇ χειρί» Ὀδ. υ 197· «δέπαϊ» μὲ τὸ ποτήριον ὑποδέχομαί τινα, ὄχι πίνων εἰς ὑγείαν του, ἀλλὰ προσφέρων εἰς αὐτόν, σ 121, ἀπολ. γ 41.

2 ΔΕΔΙΣΚΟΜΑΙ, ἴδ. ΔΕΙΔΙΣΣΟΜΑΙ.

ΔΕΔΜΗΑΤΟ, ἴδ. ΔΑΜΑΩ.

ΔΕΔΜΗΜΕΝΟΣ, μτχ. παθ. πρκ. ἀ.) τοῦ δαμάω, Κ 2· β'.) τοῦ δέμω, Ζ 245· ἴδ. τοὺς ἐνεστῶτας.

ΔΕΔΟΚΗΜΕΝΟΣ, ἐπ. μετοχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ Ἰων. δέκομαι=δέχομαι, προσμένων, καραδοκῶν, Ο 730 †.

ΔΕΔΟΡΚΑ, ἴδ. ΔΕΡΚΟΜΑΙ.

ΔΕΔΡΑΓΜΕΝΟΣ, ἴδ. ΔΡΑΣΣΩ.

ΔΕΕΛΟΣ, Η, ΟΝ, ἐπ. =δῆλος, φανερός, προφανής «σῆμα» Κ 466· πρβλ. λ. ΕΥΔΕΕΛΟΣ.

ΔΕΕΙ (ἐκ τοῦ δέω) ῥ. ἀπρόσωπον, „πρέπει, εἶνε χρεία", παρ' Ὁμ. μόνον Ι 337· ἀλλαχοῦ δὲ μεταχειρίζεται τὸ «χρή»

ΔΕΙΔΕΚΤΟ καὶ ΔΕΙΔΕΧΑΤΟ, κατ' ἐπ. ἔκτασιν ἀντὶ τοῦ δέδεκτο καὶ δεδέχατο ἴδ. ΔΕΙΚΝΥΜΙ.

ΔΕΙΔΗΜΩΝ, ΟΝ, γεν. ΟΝΟΣ, ἐπ. (δείδω), δειλός, Γ 56 †.

ΔΕΙΔΙΑ κτλ. ἴδ. ΔΕΙΔΩ.

ΔΕΙΔΙΣΚΟΜΑΙ, ἴδ. 1 ΔΕΔΙΣΚΟΜΑΙ.

ΔΕΙΔΙΣΣΟΜΑΙ, ἐπ. καὶ ΔΕΔΙΣΚΟΜΑΙ (Ὑ. Ἑρμ. 163 δεδίσκεαι ἔγραψεν ὁ Πείρσων ἀντὶ τοῦ συνήθους τετύσκεαι), ἀποθετ. (δείδω), μέλ. δειδίξομαι· ἀπρφ. ἀορ. ἀ. δειδίξασθαι. 1) μεταβ. φοβῶ, „φοβίζω, τρομάζω, σκιάζω" τινά, Δ 184 (ὅπου ὅμως κατὰ τὸν Δοιδερλ. σημαίνει φοβοῦμαι) Ν 810, Ο 196 κ. ἀ. «τινὰ ἀπὸ νεκροῦ» ἀποτρέπω, διὰ φόβου ἀποδιώκω τινὰ ἀπὸ τοῦ νεκροῦ, Σ 164. 2) ἀμετ. φοβοῦμαι, δειλιῶ, Β 190, Ἰλ.

ΔΕΙΔΟΙΚΑ, ἴδ. ΔΕΙΔΩ.

ΔΕΙΔΩ, μόνον ἀ. ἐνικ. τοῦ ἐνες. (ἐκ τοῦ δειδια σχηματισθὲν διὰ τοῦ δειδίω, δείδjω)· μέλ. δείσομαι· ἀόρ. ἀ. ἔδεισα· ἐπ. ἔδδεισα (ὅπερ κατὰ τὸν Βούττμαννον, μεθ' οὗ συμφωνεῖ καὶ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'., γραπτέον ἔδεισα, μεθ' ἑνὸς δ, διότι ἀρχῆθεν ἦτο ἔδFεισα) μετοχ. δείσας· παρακ. δέδοικα ζ ἐπ. δείδοικα· παρακ. β'. δέδια (ἐπ. δείδια, πληθ. δείδιμεν, δείδιτε, δειδίασι, προστ. δείδιθι, Ε 827 κ. ἀ. ὑπερσυντ. γ'. πληθ. ἐδείδισαν, Ε 790 καὶ δείδισαν Ο 652· γ'. ἐνικ. τοῦ παρακ. μὲ σημ. παρατ. δείδιε Σ 34, Ω 358· ἀπαρφτ. δειδίμεν, ι 274.—Ἐν πᾶσι τούτοις τοῖς τύποις τὸ ι εἶνε βραχύ) μὲ σημ. ἐνεστ. 1) ἀμετάβ. φοβοῦμαι, εἶμαι περίφοβος, πολλάκις ἀπολ. Α 39· «περί τινι» περί τινος, Κ 240, Ὑ. Δήμ. 247· μετὰ τοῦ «μή» καὶ ὑποτακτ. ἢ εὐκτικῆς συνήθως (σπανίως καὶ ὁριστικῆς, οἷον ε 300 «μὴ πάντα νημερτέα εἶπεν» μήπως ἀληθῆ ἦνε ὅσα εἶπε) «δείδω μή τι πάθῃσι» Λ 470, ε 419· σπανιώτερον μετ' ἀπαρεμφάτου, οἷον «δεῖσαν ὑποδέχθαι» ἐφοβήθησαν νὰ παραδεχθῶσι Η 93, Ο 299· «μήτε θεῶν τό γε δείδιθι μήτε τιν' ἀνδρῶν ὄψεσθαι» μὴ φοβοῦ περὶ τούτου μήτε τινα τῶν θεῶν μήτε τῶν ἀνθρώπων, μήπως τὸ ἴδῃ, ἢ μὴ φοβοῦ μήπως ἴδῃ τοῦτο εἴτε τις τῶν θεῶν εἴτε τῶν ἀνθρώπων, Ξ 342· ‖. τὸ παράδειγμα τοῦτο δύναται νὰ ἀναχθῇ καὶ εἰς τὴν ἑπομ. σημ. 2) μεταβατ. φοβοῦμαί τινα ἤ τι Δ 431 κ. ἀ. πλχ. «μήτε σύγ' Ἄρηα τό γε δείδιθι» μήτε νὰ φοβῆσαι σὺ περὶ τούτου τὸν Ἄρην, μήτε νὰ ἔχῃς σὺ τοῦτον τὸν φόβον ἀπὸ τὸν Ἄρην Ε 827· σημαίνει δὲ καὶ τὸ αἰδοῦμαι, εὐλαβοῦμαι, σέβομαι (Λατ. vereor) «θεούς» ξ 389, χ 39, «σημάντορας» Δ 431, πρβλ. Ω 116· συνάπτεται μετὰ τοῦ τίω, οἷον «τίει καὶ δείδιε» π 306, (‖. ὧν ἀντίθετα εἶνε τὰ ἑπόμενα, κατὰ τὸ χιαστὸν λεγόμενον σχῆμα, τοῦ μὲν δείδιε τὸ «οὐκ ἀλέγει» τοῦ δὲ τίει τὸ «ἀτιμᾷ»).

ΔΕΙΕΛΙΑΩ, μόνον ἀορ. ἀ. μετοχ. δειελιήσας, ἤτοι εἶμαι δειλινός, ἑσπερινός, ὅ ἐ. περιμένω μέχρις ἑσπέρας, ρ 599 † «σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας» πήγαινε πρὸς τὸ δειλινὸν (ἢ ὅταν βραδυάσῃ)· ἢ κατ' ἄλλους δειπνῶ, τρώγω τὸ δειλινόν, πρβλ. 602, 606. Τὴν προτέραν ἑρμηνείαν ἀποῤῥίπτουσιν οἱ ἀρχαῖοι. Ἐκ τοῦ

ΔΕΙΕΛΟΣ, ΟΝ (δείλη), ἐπ. „δειλινός", ἑσπερινός, «δείελον ἦμαρ» ἡ πρὸς ἑσπέραν ἡμέρα, ὅ ἐ. τὸ μέρος αὐτῆς τὸ πρὸς ἑσπέραν ρ 606· «δείελος ὀψὲ δύων» Φ 232. (‖. Ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ τὸ ἐπίθετον δείελος ἐκλαμβάνεται ὡς οὐσιαστικόν. Ἴσως δὲ εἶνε καὶ ἕτερος τύπος οὐσιαστικὸς ὁμόφωνος τῷ ἐπιθετικῷ, καὶ σημαίνων τὸ μετὰ μεσημβρίαν μέρος τῆς ἡμέρας, „τὸ δετλι". Ἀξιοσημείωτος δὲ εἶνε ἡ συγγένεια τῆς λ. πρὸς τὸ Ἀλβανικὸν diel ἢ djel ὅ ἐ. ἥλιος).

ΔΕΙΚΑΝΆΟΜΑΙ [.⏑...], ἐπ., ἀποθ., μόνον ἐν τῷ γ'. πληθ. τοῦ ἐπεκτεταμένου παρατατ. δεικανόωντο (δείκνυμι), = 1 ΔΕΔΙΣΚΟΜΑΙ, ὅπ. ἴδε, οἷον «δέπασσιν, ἐπέεσσι» Ο 86, σ 111, ω 410.

ΔΕΊΚΝΥΜΙ [.-.] (ῥίζ. ΔΕΙΚ), μέλ. δείξω, ἀόρ. ἀ. ἔδειξα, συνήθ. ἄνευ αὐξήσ., μέσ. ἀόρ. ἐδειξάμην, Υ. Ἑρμ. 367· παρακ. μέσ. δείδεγμαι, ἐπ. (=δέδεγμαι) ἐξ οὗ γ'. πληθ. δειδέχαται· γ'. ἐνικ. τοῦ ὑπερσ. δείδεκτο, Ι 224, καὶ γ'. πληθ. δειδέχατο· δεικνύω, „δείχνω". 1) Ἐνεργ. ἀ.) φέρω εἰς φῶς, φανερώνω τί τινι, περὶ τῶν θεῶν «σῆμα, τέρας» φανερώνω σημεῖον, γ 174, Ν 244 «ἔργα» Ὑμ. 31, 19· δ'.) ἐπιδεικνύω, δακτυλοδεικτῶ, «Ἀλέξανδρον Μενελάῳ» Γ 452, «ἕκαστα» Τ 332, «ὁδόν» δείχνω τὸν δρόμον, μ 25, ὅθεν γ'.) δεικνύω, διδάσκω, „δείχνω" χ 302. 2) Μέσ. ἀ.) δεικνύω τί τινι, Ψ 701, «εἴς τινα» δεικνύω τινά, ἀποτείνομαι πρός τινα, Υ. Ἑρμ. 367· δ'.) = ΔΕΙΔΙΣΚΟΜΑΙ, ὑποδέχομαι, δεξιοῦμαι „χαιρετῶ" Ι 196, δ 59. Ὁ μέσ. παρακ. καὶ ὑπερσ. ἔχει σημ. ἐνεστ. καὶ παρατ. Χ 435· «δεπάεσσιν (δοτ. ὀργ.) δειδέχατ' ἀλλήλους» μὲ ποτήρια ὑπεδέχοντο ἀλλήλους, „ἐκερνοῦσεν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον" Δ 4 «κυπέλλοις» Ι 671 πρβλ. 224, «μύθοισι» (Ἰλ. ὑποδέχονται διὰ λόγων, ἀνευφημοῦντες, η 72, ἔνθα ὁ Δύντζερος ἀνάγει τὸ «δειδέχαται» ὄχι εἰς τοῦτο τὸ ῥ., ἀλλ' εἰς τὸ δέχομαι).

ΔΕΊΛΗ, ἡ, τῆς ἡμέρας τὸ πρὸς ἑσπέραν, „δειλινόν" καὶ „δειλί" τό, ἔτι δὲ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἑσπέρας, Φ 111 †, ὡς τοῦτο φαίνεται ἐκ τῆς συναφείας μετὰ τοῦ «ἠώς» καὶ «μέσαν ἦμαρ». (Κατὰ τὸν Βούττμαννον ἐκ τοῦ εἴλη, ὅ ἐ. καύσων, κυρ. λοιπὸν ὁ καιρὸς καθ' ὃν εἶνε ὁ μέγιστος καύσων, ὁ μετὰ μεσημβρίαν, ‖. ἴδ. καὶ ΔΕΊΕΛΟΣ ἐν τέλ.). Ἐκ τούτου

ΔΕΙΛΟΜΑΙ, κλίνω πρὸς ἑσπέραν, «δείλετο τ' ἠέλιος» κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Ἀριστάρχου ἔγραψεν ὁ Ἀμεῖς ἀντὶ τοῦ δύσετο, η 289 † (‖. ὁ δὲ Δύντζερος ἀπίθανον θεωρῶν τὸν ῥηματικὸν τοῦτον σχηματισμὸν κλίνει μᾶλλον εἰς τὴν ἀθέτησιν τοῦ στίχου).

ΔΕΙΛΌΣ, Ή, ΌΝ (δείδω) ἀ.) δειλός, ἄνανδρος, (τοὐναντίον τοῦ ἄλκιμος) Ν 278· δ'.) κακός, ἐλεεινός, Α 293 (κατὰ τὸν Δοιδερλ. σημ. ἐνταῦθα μόνον τὸν ἀδύνατον, ἀσθενῆ). Περὶ τοῦ η 351 ἴδ. λ. ΕΓΓΥΑΛΙ. Ἰδίως γ'.) ἄθλιος, δυστυχής, τάλας, δείλαιος, „δόλιος;" πρὸς ἔκφρασιν μάλιστα τῆς συμπαθείας καὶ λύπης διὰ τὰ παθήματα τοῦ ἄλλου, οἷον περὶ τοῦ ἀποθανόντος Πατρόκλου Ρ 670, Ψ 65, πρβλ. ι 65· «ὤμοι ἐγὼ δειλός» ε 299· «ἃ δειλὲ ξείνων» ξ 361, φ 288, «ἃ δειλοί» Λ 441, 816 κ. ἀ. «δ. βροτοί» περὶ τῶν ἐν ὁμίχλῃ καὶ σκότει οἰκούντων Κιμμερίων, λ 19, καὶ ἐν γένει ὡς ἐπίθετον τῶν βασανιζομένων ἀνθρώπων κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς μάκαρας θεοὺς Φ 464, μ 341 κ. ἀ.

ΔΕΐΜΑ, ΑΤΟΣ, τό (δείδω), φόβος, τρόμος, ἔκπληξις, Ε 682 †. Ἐκ τούτου

*ΔΕΙΜΑΊΝΩ, μέλ. ανῶ, φοβοῦμαι, Υ. Ἀπ. 404.

*ΔΕΙΜΑΛΈΟΣ [.⏑..], Η, ΟΝ, ἐπ. φοβερός, ἐπίφοβος «ὅπλον», Βατρ. 289.

ΔΕΊΜΑΤΟ, ΔΕΊΜΟΜΕΝ, ἴδ. ΔΈΜΩ.

ΔΕΐΜΟΣ, ὁ (τὸ προσηγορικὸν δειμός) ὁ Τρόμος, ἐν Ἰλ. προσωποποιημένον μυθικὸν ὄν, ὑπηρέτης καὶ ἡνίοχος τοῦ Ἄρεως, ὡς ὁ Φόβος, Δ 440, Λ 37, Ο 119· κατὰ δὲ τὸν Ἡσίοδον υἱὸς τοῦ Ἄρεως, Θεογ. 934.

ΔΕΙΝΌΣ, Ή, ΌΝ (δείδω)· ἀ.) φοβερός, τρομερός, ἐκπληκτικός, «αἰγίς» Ε 739, «πέλωρον» Β 321, «Χάρυβδις» μ 260· καὶ μάλιστα τὸ οὐδέτ. ὡς ἐπίρ. «δεινὸν ἀϋτεῖν» φοβερὰ φωνάζω, Λ 10 «δέρκομαι» φεβερὸν προσβλέπω, ῥίπτω φοβερὸν βλέμμα Γ 342, «δεινὰ ἰδών» Ο 13· ὅθεν δ'.) ὡς καὶ τὸ ἐν τῇ καθομιλ. „φοβερός", μέγας, ὑπερμεγέθης, θαυμάσιος, «θεός» Ζ 385, «σάκος, ἄορ, μελίη, ὅπλα» Ὅμ. πλχ. «ἀγορή» ἡ μεγάλη Η 346 (κατ' ἄλλους δὲ ἡ θορυβώδης)· γ'.) πᾶν ὅ,τι διὰ τοῦ μεγέθους καὶ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ καταπλήττει, πτοεῖ, ἐμποιεῖ σέβας καὶ θαυμασμόν, σεβάσμιος, ἀξιοθαύμαστος, συνάπτεται μετὰ τοῦ «αἰδοῖος» Γ 172, Σ 394, θ 22, ξ 234. [Ἐνίοτε τὸ πρὸ τοῦ δ βραχὺ φωνῆεν ἐκτείνεται, διότι ἡ λ. εἶχε κατ' ἀρχὰς τὸ F].

ΔΕΐΟΣ, ΟΥΣ, τό, ποι. = δέος, μόνον ἐν τῇ φρ. «ὑπαὶ δείους» Ο 4, Κ 376· (κατὰ τὸν Ἄρενς καὶ ἄλλους ἐκ κακῆς γραφῆς ἀντὶ τοῦ «δέος»).

ΔΕΙΠΝΕΩ, ἀόρ. ἐδείπνησα, ὑπερσ. δεδειπνήκει ρ 359, δειπνῶ, τρώγω τὸ δεῖπνον (ἴδ. τ. λ.) Τ 304, Ὀδ. πλχ. Υ. Ἀπ. 497. Ἐκ τούτου

ΔΕΙΠΝΗΣΤΟΣ, ὁ, ὁ καιρὸς τοῦ δείπνου, ρ 170 †· (κατὰ τὸν Σχολ. «δειπνηστος» εἶνε ὁ καιρὸς τοῦ δείπνου, καὶ «δειπνηστός» τὸ δεῖπνον αὐτό).

ΔΕΙΠΝΊΖΩ, ἐπ. μετοχ. τοῦ ἀορ. ἀ. δειπνίσσας, παρέχω τινὶ δεῖπνον, δίδω νὰ δειπνήσῃ, μετ' αἰτ. Ὀδ. δ 535, λ 411.

ΔΕΐΠΝΟΝ, τό, παρ' Ὅμ. τὸ πρῶτον τακτικὸν γεῦμα, ὅπερ συνήθως ἐγίνετο τὴν μεσημβρίαν ἢ κατὰ τὰς πρώτας μετὰ μεσημβρίαν ὥρας, Λ 86, Σ 560, κατὰ δὲ τὰς περιστάσεις, οἷον πρὸ τῆς μάχης ἢ ὅταν μέλλῃ τις ν' ἀποδημήσῃ, καὶ πρότερον (πρβλ. Β 381, Τ 171, 275, 346, ι 311, ο 77, 94, 500) καὶ ὀψιαίτερον (ρ 176)· ὅθεν τὸ κύριον γεῦμα (diner) κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ «ἄριστον» καὶ «δόρπον» Θ 53, Κ 578, ο 316. Κεῖται καὶ ἐπὶ ἵππων, φορβή, Β 383· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ κυνῶν, Ἐπ. 11, 2. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐσήμαινε τὸ δεῖπνον, ὅπερ κατ' αὐτὸν παράγεται ἐκ τοῦ δάπτω, κατ' ἀρχὰς τροφήν, φαγητόν, ἔπειτα „δαγκωσιά", φαγεῖ, τέλος πρόγευμα, γεῦμα, δεῖπνον. ‖. Περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς ἐτυμολογίας πρβλ. τὰς λ. δάπ-ανος, δαπ-άνη, δαψ-ιλής, καὶ τὸ Λατ. dap-s).

*ΔΕΙΡΑΣ, ΑΔΟΣ, ἡ (δειρή) ῥάχις ἢ σειρὰ ὀρέων, Ὑ. Ἀπ. 281.

ΔΕΙΡΑΣ, ἴδ. ΔΕΡΩ.

ΔΕΙΡΗ, ἡ, λαιμὸς Γ 396, Μ 204, δ 135, ψ 208 κ. ἀ. Ἐκ τούτου

ΔΕΙΡΟΤΟΜΕΩ (τέμνω), μέλ. ήσω, κόπτω τὸν λαιμόν, ἀποκεφαλίζω Φ 89, 555, Ψ 174, χ 349.

ΔΕΙΣΗΝΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ, εἷς τῶν Λυκίων, Ρ 217.

ΔΕΚΑ [.˘], οἱ, αἱ, τά, „δέκα" Ι 122, ι 160 κ. ἀ., τίθεται δὲ καὶ εἰς ἔκφρασιν ἀορίστου πλήθους ὡς στρογγύλος ἀριθμός, Β 489, Δ 347.

ΔΕΚΑΚΙΣ [.˘.], ἐπίῤ. „δέκα φορατς", δεκάκις, *Ἰλ. 379, Χ 349.

ΔΕΚΑΣ, ΑΔΟΣ, ἡ, δεκάς, „δεκαρέα ἢ δεκαριά" Β 126, π 245.

ΔΕΚΑΤΟΣ [.˘.], Η, ΟΝ (δέκα), δέκατος, Β 329, ι 83 κ. ἀ., ὡς στρογγύλος ἀριθμὸς Θ 404, π 18, τ 294.

ΔΕΚΑΧΙΛΟΙ [.˘–.], ΑΙ, Α, ἐπ. δεκακισχίλιοι, αι, α, Ε 860, Ξ 148.

ΔΕΚΤΗΣ, ΟΥ, ὁ, ἐπ. (δέχομαι), κυρίως ὁ δεχόμενός τι, (‖. τουτέστιν ὁ μηδὲν ἀπορῥίπτων) ὅθεν ὁ ἐπαίτης, δ 248 †.

ΔΕΚΤΟ, ἴδ. ΔΕΧΟΜΑΙ.

*ΔΕΛΤΟΣ, ἡ, ὁ πίναξ, ἐν ᾧ γράφουσι, κατὰ πληθ. Βατρ. 3.

*ΔΕΛΦΕΙΟΣ, Η, ΟΝ (Δελφοί) Δελφικός, «βωμός» Ὑ. Ἀπ. 496 (διεφθαρμένη γραφή· ἴδ. Βαουμ.).

*ΔΕΛΦΙΝΙΟΣ, ὁ, ἐπώνυμον τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐφ' ᾧ μάλιστα ἐν Κνωσῷ, Κρίσσῃ καὶ ἀλχ. ἐτιμᾶτο, διότι κατὰ τὸν μῦθον εἰς δελφῖνα μεταμορφωθεὶς προηγεῖτο τῆς τῶν Κρητῶν ἀποικίας, ἥτις ἔκτισε τὴν Κρίσσαν, Ὑ. Ἀπ. 495· ἴδε καὶ Παυσ. 1, 19, 1. Ἐκ τοῦ

ΔΕΛΦΙΣ, ΙΝΟΣ, ὁ, ὀρθότερον ἢ δελφίν (κατὰ τὸν Βούττμαννον), ὁ δελφίς, τὸ „δελφινι" Φ 22, μ 96.

*ΔΕΛΦΟΙ, ΩΝ, οἱ, τὸ περιώνυμον τῆς Φωκίδος μαντεῖον, Ὑμ. 27, 14, παρ' Ὁμ. λέγεται Πυθώ.

ΔΕΜΑΣ, τό, ποι., μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ., παρ' Ὁμ. δὲ μόνον κατ' αἰτ. (δέμω). 1) κατασκευὴ τοῦ σώματος, σῶμα, ἀνάστημα συνήθως τῶν ἀνθρώπων, Ὁμ. πλχ., κεῖται δὲ συνηθέστατα ὡς αἰτ. τοῦ κατά τι, οἷον «δέμας μικρός, ἄριστος· δέμας ἀθανάτοισιν ἐίκτην κ.τ.τ.» συνάπτεται μετὰ τοῦ «φυή» Α 115, ε 212 ἢ μετὰ τοῦ «εἶδος» Ω 376, ξ 177, σ 251· ἔτι δὲ καὶ μετὰ τοῦ «αὐδή» δ 268· περὶ ζώων μόνον κ 240, ρ 307· ἐν γένει σῶμα, οἷον «δ. νεκρόν» Βατρ. 106. 2) ὡς ἐπίῤ. ὁμοιάζει πρὸς τὸ Λατ. instar καὶ τὸ Ἑλλ. δίκην, σημ. δηλ. ὡσάν, οἷον «δέμας πυρός» δίκην πυρός, ὡσὰν πῦρ, «ὡς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο» Λ 596, Ν 673, Ρ 366, Σ 1.

ΔΕΜΝΙΟΝ, τό, ἀείποτε κατὰ πληθ., κλίνη κράββατος, „κρεββάτι", θ 277 κ. πλχ. «δέμνια τίθημι» „στλνω τὸ κρεββάτι", δ 297, τ 599, Ἰλ. μόνον Ω 644· «δ. στόρεσαν» „ἔστρωσαν τὸ κρεββάτι", δ 301. Ἐκ τοῦ

ΔΕΜΩ, ὁ ἐνεστ. Ὑ. Ἑρμ. 87, 188, παρατ. ψ 192, ἀόρ. ἀ. ἔδειμα, ὑποτ. κατ' ἐπ. συστολὴν δήμομεν ἀντὶ τοῦ δείμωμεν, Η 337· παθ. παρακ. δέδμημαι· μέσ. ἀόρ. ἐδειμάμην. 1) Ἐνεργ. κτίζω, οἰκοδομῶ, «πύργον» Η 337, «τεῖχος» ἐγείρω, Ι 349· «θάλαμοι πλησίον ἀλλήλων δεδμημένοι» Ζ 245, 249. 2) Μέσ. ἐμαυτῷ οἰκοδομῶ, «οἴκους» ζ 9.

ΔΕΝΔΙΛΛΩ, ἐπ. μόνον κατὰ μετοχ. πλαγίως προσβλέπω, ῥίπτω πλάγιον βλέμμα, ὅθεν διὰ πλαγίου βλέμματος νεύω ἢ κάμνω νεῦμα (‖. κατὰ τὸν σχολ. Ἀπολλ. τοῦ Ῥοδ. Γ, 281 «ἐν ἐπιστροφῇ τοῦ προσώπου τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπινεύω») «δενδίλλων ἐς ἕκαστον» Ι 180 †. (Ὁ Δοιδερλ. ἑρμηνεύει: στρέφομαι· ἑπομ. τρέπομαι πρός τινα, ἐκ τοῦ ἀχρ. δένω, ἐξ οὗ δόνω, δόναξ, ὁ δὲ Φαῖσις εἰκάζει ὅτι ἡ λ. ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ δινέω κατ' ἀναδιπλασιασμόν).

ΔΕΝΔΡΕΟΝ, τό, ἀρχαιότερος Ἰων. καὶ ποι. σχηματισμὸς τοῦ „δένδρον", Ν 437, ε 328 πλχ. [Τὸ δενδρέῳ, δενδρέων, διὰ συνιζήσεως λαμβάνονται ὡς δισύλλαβα, Γ 152, τ 520].

ΔΑΝΔΡΗΕΙΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ (ἐκ τοῦ δένδρος, ὅπερ καὶ ἐν τῇ καθομιλ. ἔχει τὸν αὐτὸν τύπον „δένδρος"=τῷ προηγ.) δενδρώδης, πολύδενδρος, «νῆσος» α 51, «ἄλσος» ι 200, Ὑ Ἀπ. 221.

ΔΕΞΑΜΕΝΗ [.˘..], ἡ, ὄνομα Νηρηίδος (ἐκ τοῦ προσηγορ. δεξαμενή=γοῦρνα, στέρνα) Σ 44.

ΔΕΞΙΑΔΗΣ, ΟΥ, ὁ, υἱὸς τοῦ Δεξίου=ὁ Ἰφίνοος, Η 15.

ΔΕΞΙΗ, ἡ, ἡ δεξιὰ χείρ, ὡς σημεῖον δεξιώσεως, ὑποσχέσεως, Κ 542· ὅθ. ὑπόσχεσις, λόγος διδόμενος, συνθήκη, Β 341, Δ 159 (κυρ. θηλ. τοῦ δεξιός, οὐσιαστικοῦ δύναμιν λαβόν).

*ΔΕΞΙΟΟΜΑΙ, ἀποθ. (δεξιά), δίδων εἴς τινα τὴν δεξιὰν χαιρετῶ, δεξιοῦμαι «χερσὶ δ' ἐδεξιόωντο» Ὑμ. 5, 16 (ὁ Δοιδερλ. παράγει τὸ ῥ. ἐκ τοῦ δεξιὸς καὶ τὸ ἑρμηνεύει: δεξιὸν τουτέστι δεκτὸν ἐμαυτῷ ποιοῦμαι· ἐν δὲ τῷ προκειμ. χωρίῳ: ἐχαιρέτων μὲ τὰς χεῖρας. Περὶ τοῦ ἐκτεταμ. σχηματισμοῦ πρβλ. ΔΗΙΟΩ· ὁ τύπος δεξιάομαι, ὃν τινες παραδέχονται, εἶνε κατὰ τὸν Λόβεκκ ἐσφαλμένος).

ΔΕΞΙΟΣ, Η, ΟΝ (συγγ. τῷ δέχομαι ἢ δείκνυμι). 1) „δεξιός", ὁ πρὸς τὴν δεξιὰν χεῖρα, «μαζός» Δ 481 «ὦμος» ρ 46· «ἐπὶ δεξιά» πρὸς τὰ δεξιά, τοὐναντίον «ἐπ' ἀριστερά» Η 238. Ὡσαύτως «ἐπὶ ΔΕΞΙΟΦΙΝ» Ν 308 †. 2) αἴσιος, εὐτυχής, εὐνοϊκός, ἰδίως ἐπὶ οἰωνῶν καὶ ἄλλων θείων σημείων· διότι ὡς πρὸς τοὺς Ἕλληνας οἰωνοσκόπους τοὺς βλέποντας πρὸς βοῤῥᾶν τὸ μὲν αἴσιον σημεῖον ἐφαίνετο δεξιόθεν, ὅ ἐ. ἐξ ἀνατολῶν, τὸ δὲ ἀπαίσιον ἀριστερόθεν, ὅ ἐ. ἐκ δυσμῶν, Μ 239· ὅθεν «ὄρνις δεξιός»=αἴσιος, Ν 821, δ 154 κ. ἀ. πρβλ. ΕΝ-

δέξιος, ἐπιδέξιος. (Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλεῖνον, ὄχι διὰ τοῦτον τὸν λόγον, ἀλλὰ διότι πᾶν ὅ,τι ἰσχυρόν, ἀγαθόν, εὐάρεστον, κατά τι ἱκανῶς γενικὸν συμβολικὸν ἔθος, φαίνεται πρὸς δεξιὰν κείμενον, ὅθεν καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ λέγεται οὕτως ὡς ἰσχυροτέρα καὶ ἐπιτηδειοτέρα. ‖. Ὁ Ἀμεῖς φρονεῖ ὅτι δὲν ἐδίδετο προσοχὴ εἰς τὸ πόθεν ἀλλ' εἰς τὸ πόσε ἡ πτῆσις τῶν οἰωνῶν ἐγίνετο· ὅθεν ὁ πρὸς δεξιὰν ἢ ἀνατολὰς ἱπτάμενος ἐθεωρεῖτο αἴσιος, τοὐναντίον δὲ ὁ πρὸς ἀριστερὰν ἢ ὀυσμάς.—Τὴν σημασ. ταύτην ἔσωσεν ἡ καθομιλουμένη ἐν τῇ εὐχῇ „ὁ θεὸς δεξιά“ (νὰ τὰ φέρῃ) καὶ „πάντα δεξιά“).

δεξιτερός [.⏑..], ή, όν, ποι. (κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ δεξιός· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. κατὰ συγκοπ. ἐκ τοῦ δεξιώτερος), ἐπ. δοτ. «δεξιτερῇφι» Ω 284, ο 148, τ 480, δεξιός, ὁ πρὸς δεξιάν, «κνήμη» Δ 519 κ. ἀ. «χείρ» Η 108, α 121 κ. ἀ. καὶ μόνον «δεξιτερή» ὡς οὐσ. ἡ δεξιὰ Α 501, Φ 490, Χ 320.

δέξο, ἴδ. **δέχομαι.**

δεόντων, ἴδ. **δίδημι.**

δέος, ους, τό, 1) φόβος, πολλάκις μετὰ τῶν καταλλήλων ἐπιθ. «χλωρόν, ἀκήριον» (ἴδ. τὰς λ.) Θ 77, χ 42 κ. ἀ. 2) ἀφορμὴ φόβου, „φόβος“ (‖. κατὰ Πλάτ. «προσδοκία μέλλοντος κακοῦ») «οὔ τοι ἔπι δέος» δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ φόβου, δὲν ὑπ. φόβος, Α 515, ε 347, μετ' ἀπαρφ. «σοὶ οὐ δέος ἔστ' ἀπολέσθαι» Μ 246.—πρβλ. **δεῖος.**

δέπας [.⏑], αος, τό, ἐπ., δοτ. κατὰ συναίρεσιν δέπαι (πρότερον δέπα') κ 316, πλ. οὐδ. δέπα (κατὰ συγκοπ. ἐκ τοῦ δέπαα) ο 466, τ 62, υ 153· δοτ. πληθ. δεπάεσσι καὶ δέπασσιν, Ο 86· ἔκπωμα, ποτήριον μάλιστα χρυσοῦν, γ 41 κ. ἀ. καὶ τορευτικῶς ἐπεξειργασμένον, Λ 632· «δέπας ἀμφικύπελλον» (ἴδ. τ. λ.)· καὶ ὡς μέτρον «δέπας οἴνου» „ἕνα ποτῆρι κρασί“, ποτήριον (πλῆρες) οἴνου, Σ 545, ο 116.—Συνήθως μὲν εἶνε ποτήριον· ἀλλὰ «δέπας» λέγεται καὶ μεγάλη τις φιάλη, ἐν ᾗ παρασκευάζεται ὁ κυκεών, Λ 632, ἴδ. Ἀσκληπιάδην τὸν Μυρλεανὸν παρ' Ἀθην. ΙΑ', 24 σ. 783 Α, ὅστις νομίζει φιαλῶδες τὸ δέπας.

δέρκομαι, ποι., ἀποθ., παρατ. θαμιστ. δερκέσκετο, παρακ. δέδορκα, ἀόρ. β'. ἔδρακον. 1) ἀμετ. βλέπω, κυττάζω, Ὁμ. πλχ. «ἐμεῦ δερκομένοιο ἐπὶ χθονί» ἐν ὅσῳ ἐγὼ ἔχω τὰ 'μμάτια μου ἀνοικτὰ ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, ὅ ἐ. ἐν ὅσῳ ζῶ, Α 88, τ 466 κ. ἀ. «δ. δεινόν» προσβλέπω φοβερά, Γ 342, Ψ 815. Ὁ παρακ. ἔχει σημ. ἐνεστ. «πῦρ ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς» μὲ πυρώδεις ὀφθαλμοὺς βλέπων, φλογερὰ βλέμματα ῥιπτων, τ 446 (‖. ἐνταῦθα τὸ μὲν «πῦρ» σημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ «δεδορκώς», (πῦρ δέρκομαι σημ. βλέπω οὕτως, ὥστε ἐκπέμπω πῦρ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν) τὸ δὲ «ὀφθαλμοῖς» εἶνε δοτ. ὀργαν. 2) μεταφ. βλέπω, μετὰ αἰτ. Ν 86, Ξ 141.

δέρμα, ατος, τό (δέρω), δέρμα, καὶ μάλιστα· ἀ.) τὸ ἀπὸ τοῦ σώματος ἐκδαρέν, δορά, „τομάρι“ Ι 548, ξ 24 κ. πλχ. σπανιώτερον· β'.) τὸ ἐπὶ τοῦ σώματος ἔτι καταπεφυκὸς δέρμα τοῦ ἀνθρώπου, π 341, ν 431· γ'.) τὸ ἐξειργασμένον δέρμα, „πετσί“ (Ἰταλ.) (ἴδ. λ. **ἀσπίς**) Ζ 117· ἀσκός, „δερμάτι“ Θ 291

δερμάτινος [.⏑..], η, ον, δερμάτινος, ἐκ δέρματος, «τροποί» Ὀδ. ὁ 782, θ 53.

δέρον, παρατ. ἐπ. = ἔδερον, ἴδ. **δέρω.**

δέρτρον, τό (δέρω) τὸ στεατῶδες δίκτυον, τὸ ἐπίπλοον, τὸ περικλεῖον τὰ ἐντόσθια, „σκέπη“ «δέρτρον ἔσω δύνοντες» εἰσδύοντες μέσα εἰς τὴν σκέπην (οἱ γῦπες οἱ κατατρώγοντες τὸ ἧπαρ τοῦ Τιτυοῦ), λ 579 †.

δέρω, ἀόρ. ἀ. ἔδειρα, ἐκδέρω, „γδέρνω“ μετ' αἰτ. «βοῦν» Β 422, «μῆλα» θ 61, κ 533 κ. ἀ.

δέσμα, ατος, τό, ποι. ἀντὶ τοῦ δεσμός (δέω), μόνον κατὰ πληθ. «δέσματα» 1) δεσμοί, δεσμά, „δέματα“ α 204, θ 278. 2) τὸ κύριον δέμα, κεφαλόδεσμα, τὸ συνέχον τὴν κόμην τῶν γυναικῶν, Χ 468.

***δεσμεύω,** δένω, δεσμεύω, Ὑμ. 6, 17. Ἐκ τοῦ

δεσμός, ὁ (δέω), πλ. οἱ δεσμοὶ παρ' Ὁμ., ᾗ τὰ δεσμὰ Ὑ. Ἀπ. 129, Ὑμ. 7, 13, πᾶν ὅ,τι συσφίγγει ἢ συνέχει, δεσμός, δεσμά, „δέμα“ Ε 319, μ 54 κ. ἀ., ἔτι δὲ τὸ „καπίστρι“ Ζ 507, τὸ καλώδιον („παλαμάρι“) ν 100, τῆς θύρας ὁ ἱμάς, φ 241· ὁ κόμβος θ 443, 447· ἧλος, „καρφίον“ (εἰς προσήλωσιν τῶν λαβῶν τῶν τριπόδων) Σ 379.

***δεσπόζω** (δεσπότης), μέλ. σω, εἶμαι δεσπότης, κύριός τινος, Ὑ. Δήμ. 366.

δέσποινα, ἡ, κυρία, „κυρά“, περὶ τῆς Ἑλένης, Ἀρήτης καὶ Πηνελόπης Ὀδ. η 53, ο 374 κ. ἀ. «ἄλοχος, γυνὴ δέσποινα» ἡ κυρία σύζυγός του, „ἡ γυναῖκά του ἡ κυρά“ γ 403, η 347.

***δεσπόσυνος** [..⏑.], ον, εἰς δεσπότην ἀνήκων, δεσποτικός, «λέχος» Ὑ. Δήμ. 144.

δετή, ἡ (κυρίως θηλ. τοῦ δετὸς ἐκ τοῦ δέω, ὡς οὐσ. λαμβανόμενον) δέμα ξύλων πεύκης, δαδίου, „δεμάτι δαδί“, ἐπομ. πυρσός, κατὰ πληθ. Ἰλ. Λ 554, Ρ 663.

δεῦ̓ήσεσθαι, ἴδ. **δεύω.**

Δευκαλίδης [.⏑..], ον, ὁ, υἱὸς τοῦ Δευκάλου (=τῷ ἐπομ.), ὅ ἐ. υἱὸς τοῦ Δευκαλίωνος=ὁ Ἰδομενεύς, Μ 117, Ν 377, Ρ 608. (Κατ' ἄλλους δὲ πιθανώτερον ἔγεινεν ἐκ τοῦ Δευκαλιωνίδης κατὰ συγκοπήν).

Δευκαλίων [.⏑..], ωνος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Μίνωος καὶ τῆς Πασιφάης, πατὴρ τοῦ Ἰδομενέως, βασιλεὺς τῆς Κρήτης, Ἀργοναύτης καὶ εἷς τῶν θηρευτῶν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου, Ν 451. Ὁ Ὀδυσεὺς ἐνώπιον τῆς Πηνελόπης προσποιεῖται ὅτι εἶνε υἱός του, τ 180. 2) εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Υ 478.

ΔΕΥΡΟ, ἐπίρ. ά.) κυρ. τοπικὸν πρὸς τὰ ἐδῶ, „ἐδῶθε ἢ 'σιὰ δῶ" μετὰ κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων, Α 153, δ 381 κ. ά. Περὶ τοῦ συνδυασμοῦ «δεῦρο τόδ' ἱκάνεις» ἴδ. ὅδε ἐν τέλει. Ἐνίοτε συντάσσεται καὶ μετὰ στάσεως σημαντικῶν ῥημάτων, τὰ ὁποῖα ὅμως περιλαμβάνουσι τὴν ἔννοιαν προηγηθείσης κινήσεως, οἷον «δεῦρο παρέστης» Γ 405· «δεῦρ' ἴθι» „ἔλα μαζί μου, ἔλα νὰ πᾶμε", Γ 130, θ 292· ὅθεν β΄.) παρακελευσματικόν, „ἔλα", „ἐμπρός", „ἄε δέ", οἷον «ἄγε δεῦρο» „ἄε δέ, ἔλα δέ" (=ἄγε δή, ἔλα δή) Λ 314, Χ 254· «δεῦρ' ἄγε» Θ 145, «δεῦρο νῦν» Ψ 285 κ. ά. μετὰ πληθ. ῥήματος κεῖται τὸ «δεῦτε», ὅπ. ἴδε. (Ἰλ. Γ 240 πρῶτος ὁ Δίνδορφ, μεθ' ὃν ἠκολούθησαν καὶ ἄλλοι νεώτεροι, ἔγραψε ΔΕΎΡΩ κατὰ τὸν Σχολιαστ. καὶ τὸν Ἡρωδιανόν).

ΔΕΥΤΑΤΟΣ [.⏑.], Η, ΟΝ, ὁ τελευταῖος, ὁ ἔσχατος, ὑπερθ. τοῦ δεύτερος, Τ 51, α 286, ψ 342.

ΔΕΥΤΕ, ἐπίρ. παρακελευσματικόν, ὡς τὸ δεῦρο (ὅπ. ἴδε), ἀλλὰ συνηθέστατα μετὰ πληθυντικοῦ εἴτε ἄνευ τοῦ ῥήματος, οἷον «δεῦτε, φίλοι» Ν 481, Χ 450 κ. ά. εἴτε μετὰ τοῦ ῥήματος, οἷον «δεῦτ' ἄγετε» Η 350 «δεῦτ' ἴομεν» Ξ 128· ἀλλὰ καὶ μετὰ ἑνικοῦ ῥήματος, οἷον «δεῦτ' ἄγε» θ 11. (Κατὰ τὸν Βούττμαννον ὄχι πολὺ πιθανῶς σύνθετον ἐκ τοῦ «δεῦρ' ἴτε»).

ΔΕΥΤΕΡΟΣ, Η, ΟΝ, „δεύτερος" 1) κατὰ τὸν χρόνον ἢ τὴν τάξιν, «πρῶτος, δεύτ., τρίτος» Ψ 264· «δεύτερος ἦλθε» ὅ ἐ. κατόπιν, Κ 368, Χ 207· «δεύτ. ἄχος» δευτέρα, ἄλλη λύπη, Ψ 46· μετὰ γεν. «ἐμεῖο δ.» κατόπιν ἐμοῦ, μετ' ἐμέ, Ψ 248. 2) κατὰ τὴν τάξιν ἢ ἀξίαν, περὶ τοῦ ἐν τῷ ἀγῶνι μετὰ τὸν πρῶτον ὑπολειπομένου, Ψ 265, 498.—Τὸ οὐδ. «δεύτερον» πολλάκις ὡς ἐπίρ. δευτέραν φοράν, πάλιν, „δεύτερον" (Φιλίστ. Γ', 129)· Ψ 46 κ. ά. συνάπτεται μετὰ τοῦ «αὖ» ἢ «αὖτε» Ζ 284, Η 148 κ. ά. «δεύτ. αὖτις» γ 161, τ 65, χ 69· ὡσαύτως ἐκλαμβάνουσί τινες καὶ τὸ πληθ. «δεύτερα» Ψ 538, ὅπερ ὅμως ἄλλοι ὀρθότερον δευτερεῖα, ὅ ἐ. δεύτερον βραβεῖον, ἑρμηνεύουσιν (ὡς ἐπεξήγησιν τοῦ προηγουμένου «ἄεθλον») οὐδὲ εἶνε ἀνάγκη διὰ τοῦτο, ὡς ἤθελεν ὁ Βόθης καὶ ὁ Ἄρενς, νὰ γραφῇ «ἀέθλια».

1. ΔΕΙΎ (μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ἐνεργ. τε καὶ παθ.) βρέχω, ῥαίνω, ῥαντίζω, „μουσχεύω" μετ' αἰτ. «γαῖαν, παρειάς» Ν 655, θ 522, «εἵματα δάκρυσι» η 260· παθ. Ι 570, Ρ 361 κ. ά. «ὅτε γλάγος ἄγγεα δεύει» ὅταν τὰ ἀγγεῖα εἶνε βρεγμένα ἀπὸ τὸ γάλα, Β 471, Η 643.

2. ΔΕΙΎ, κυρ. δέϜω, Αἰολ. ᾰ ἐπ. ἀντὶ τοῦ δέω. 1) τοῦ ἐνεργ. μόνον ἀορ. ά. ἐδεύησε=ἐδέησε, ὅ ἐ. παρ' ὀλίγον, σχεδόν, οἷον «ἐδεύησεν δ' οἰήιον ἄκρον ἱκέσθαι» ἐγρειάσθη δὲ νὰ φθάσῃ τὴν ἄκραν τοῦ οἴακος, ὅ ἐ. ὀλίγον ἔφθασεν, ἢ παρ' ὀλίγον ἔφθασε, ι 540 (483), (ἄλλοι ὅμως ἀφαιροῦντες τὴν στίξιν τὴν μετὰ τὸ «τυτθόν» συνάπτουσιν αὐτὸ πρὸς τὸ «ἐδεύησεν» ἑρμηνεύοντες ὀλίγον ἐχρειάσθη, ὀλίγον ἔλειψε ‖. καὶ ἀφίνουσι τὸ «δέ» εἰς τὴν τρίτην θέσιν, ὅπερ σπάνιον, ἢ ὅλως διαγράφουσιν αὐτό, διότι τὸ «οἰήιον» ἔχει δίγαμμα).—Συνήθ. 2) μέσ. δεύομαι, μέλ. δευήσομαι· ά.) στεροῦμαι, ἔχω χρείαν, „μοῦ λείπει", μετὰ γεν. Β 128, η 192 κ. ά. συχνὸν τὸ «οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο εἴσης» Α 468 κ. ά. «θυμοῦ δευόμενος» στερούμενος τὴν ζωήν, ἀποθνήσκων, Γ 294, Υ 472· «οὐ δεύομαι πολέμοιο» δὲν μοῦ λείπει πόλεμος, ἔχω ἱκανὸν πόλ. Ν 310· ἀπολ. «δευόμενος» ἐνδεὴς Χ 492· β΄.) λείπομαι, μένω ὀπίσω, εἶμαι ὑποδεέστερος, «μάχης πολλὸν ἐδεύεο» ἐν τῇ μάχῃ ἔμενες πολὺ ὀπίσω, Ρ 142· μετὰ γεν. προσώπου «ἄλλα πάντα δεύεαι Ἀργείων» κατὰ τὰ ἄλλα πάντα ὑπολείπεσαι τῶν Ἀργείων, Ψ 484, πρβλ. Ε 636, δ 264. (‖. Τὸ ῥῆμα σώζεται ἐν τῇ καθομιλουμ. μόνον κατὰ μετοχὴν μετὰ τοῦ διγάμματος καὶ σύνθετον: „τὰ 'πιδεγούμενα" λέγουσιν οἱ Αἰγαιοπελαγῖται, τοὐλάχιστον οἱ Ψαριανοί, τουτέστι τὰ «ἐπιδεϜόμενα» (=ἐπιδεόμενα) τὰ ἄλλως λεγόμενα „τὰ χρειαζούμενα", τὰ πρός τινα πρᾶξιν ἀναγκαῖα ὄργανα, οἷα τὰ πρὸς τὴν θήραν, τὴν ἁλιείαν κ.τ.τ.).

ΔἘΧΑΤΑΙ, ΔἘΧΟΑΙ, ἴδ. ΔἘΧΟΜΑΙ.

ΔἘΧΟΜΑΙ, ἀποθ. μέλ. δέξομαι· ἀόρ. ά. ἐδεξάμην· παρακ. δέδεγμαι ἢ δέγμαι (ὅθεν γ΄. πληθ. ἐπ. δέχαται Μ 142)· ὑπερσ. ἐδεδέγμην ἢ ἐδέγμην· μετοχ. δεδεγμένος ἢ δέγμενος· μετ' ὀλ. μέλ. δεδέξομαι=δέξομαι· ἐπ. ἀόρ. συγκεκομ. ἔδεκτο καὶ δέκτο· προστ. δέξο· ἀπαρφ. δέχθαι (ἰδιαίτερος τύπος τοῦ παρακ. εἶνε τὸ ΔΕΔΟΚΗΜΈΝΟΣ, ὅπ. ἴδε). 1) δέχομαι, ἀποδέχομαι, παραδέχομαι ὅ,τι μοὶ δίδεται, παρέχεται, «ἄποινα» Α 20 κ. ἄ. πλχ. «τὶ παρά τινος» Τ 10 κ. ά. καὶ μόνον «τί τινος» Η 400, Ξ 203, Ω 305· ἀλλὰ τὸ «χρυσὸν ἀνδρὸς ἐδέξατο» σημ. ἐδέχθη χρυσὸν ἀντὶ τοῦ ἀνδρός της, ἐπώλησε τὸν ἄνδρα της ἀντὶ χρυσοῦ, λ 327· μετὰ δοτ. «δέχομαι τί τινι» σημ. δέχομαί τι παρά τινος χάριν αὐτοῦ (εἴτε ἵνα ἀπαλλάξω αὐτὸν τοῦ βάρους, εἴτε ἁπλῶς ἵνα δείξω εὔνοιαν πρὸς αὐτόν) Β 186, Ο 87, ο 282, π 40. Ἰδίως· ά.) ἀποδέχομαι, καταδέχομαι ἐπὶ θεῶν «ἱρά» Β 420, «πρόφρων» Ψ 647 ἐπὶ ἀνθρώπου· β΄.) ὑποδέχομαι, φιλοξενῶ, «τινά» τ 316, «ἐν μεγάροισι» Σ 331, «ἐν δόμοισι» ρ 110· γ΄.) „δέχομαι", ὑπομένω, «χαλεπὸν μῦθον» υ 271, «Κῆρα» τὸν θάνατον (ἴδ. ΚΉΡ) Σ 115. 2) εἶμαι ἕτοιμος πρὸς ὑποδοχήν, „περιμένω" καὶ μάλιστα ά.) ἐχθρικῶς ὑπομένω, ὑφίσταμαι, „δέχομαι". Παρ' Ὁμ. μὲ ταύτην τὴν σημασίαν εὑρίσκεται μόνον ὁ παρακ. «δέδεγμαι ἢ δέγμαι» μὲ σημ. ἐνεστ., ὁ ὑπερσυντ. «ἐδεδέγ-

μην ἡ ἐδέγμην» ἀντὶ παρατατ., ἡ μετοχ. «δεδεγμένος καὶ δέγμενος» καὶ ὁ μέλ. «δεδέξομαι» (ἀλλ' οἱ σχηματισμοὶ οὗτοι δὲν τίθενται καὶ ἀποκλειστικῶς μὲ ταύτην μόνην τὴν σημ., πρβλ. «χρυσὸν δέδεξο» Χ 340, «δέκτο δέπας» Ο 88 κ. ἀ.)· πολλάκις μετὰ δοτ. ὀργανικῆς, οἷον «τὸν δὲ δεδέξομαι δουρὶ» Ε 238, «ἔγχεϊ» Ο 745, «κατὰ πληθὺν δέδεξο (Ἕκτορα)» Υ 377· περὶ τοῦ κυνηγοῦ „καρτερῷ" Δ 107· καὶ περὶ κάπρων, οἵτινες «ἀνδρῶν καὶ κυνῶν κολοσυρτὸν δέχαται» Μ 147· 6΄.) ἐν γένει περιμένω, προσδοκῶ μετὰ τοῦ «ὁππότε, εἰσόκε» πότε, ἕως οὗ Β 794, Κ 62, Σ 524· μετ' αἰτ. ᾗ ἀπρφ. «φῶτα ἐλεύσεσθαι» ι 513, μ 230· ἐπὶ ἀψύχων «ἵππῃας τάδ' ἄεθλα δεδεγμένα κεῖτ' ἐν ἀγῶνι» (ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. „τὰ σῦκα σὲ προσμένουν νὰ τὰ φάγῃς") Ψ 273. 3) ἀμετάβ. διαδέχομαι (Λατ. excipere) μόνον ἐν τῷ «ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί» μοὶ ἀκολουθεῖ πάντοτε τὸ ἓν κακὸν κατόπιν τοῦ ἄλλου, Τ 290.

δένω, μέλ. ήσω· ἀόρ. ά. μετοχ. δεψήσας, ζυμώνω, μαλακώνω, «κηρόν» μ 48 †.

1. **δέω**, ἀπρφ. δεῖν Ὑμ. 6, 12· μέλ. δήσω· ἀόρ. ά. ἔδησα καὶ ἀναυξ. δῆσα· προστ. γ΄. πληθ. δησάντων μ 50· μέσ. ἀόρ. ά. ἐδησάμην καὶ θαμιστικ. δησάσκετο Ω 15· παθ. παρακ. δέδεμαι [ἕτερος τύπος ἐπικ. ΔΙΔΗΜΙ, ὅπ. ἴδε]. 1) Ἐνεργ. „δένω" ά.) κυρίως δεσμεύω «τινὰ δεσμῷ ἢ ἐν δεσμῷ» Ε 386, Κ 443, «χεῖρε ἰμᾶσιν» Φ 30· «τινὰ χεῖράς τε πόδας τε» „δένω χειροπόδαρα" μ 50· «χαλκέῳ ἐν κεράμῳ δέδετο» ἔμενε δεσμευμένος ἐν σιδηρᾷ εἱρκτῇ, Ε 387· «νῆες δέδεντο» ἦσαν δεμέναι, ἀραγμέναι, κ 92· «ἔκ τινος ἢ παρά τινι» προσδέω τι εἴς τι, ἢ ἀπό τινος, Κ 475, Θ 544· 6΄.) μεταφ. «μένος καὶ χεῖρας» δεσμεύω τὴν προθυμίαν καὶ τὰς χεῖρας, Ξ 73· ὅθεν μετὰ γεν. κωλύω ἀπό τινος, ἐμποδίζω, «τινὰ κελεύθου» κωλύω τινα ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, τοῦ ἀπόπλου, δ 380, 469· «πῶς ἂν ἐγώ σε δέοιμι» „πῶς δύναμαι ἐγὼ νὰ σὲ δέσω" ὅ ἐ. πῶς δύναμαι νὰ σὲ ὑποχρεώσω νὰ τηρήσῃς τὸν λόγον σου, θ 352. 2) Μέσ. δένω τι ἐπάνω μου, ἢ ἐπί τινος τῶν ἐμαυτοῦ, ἤ τι τῶν ἐμαυτοῦ «ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα» ὑποδέομαι, „ὑποδένομαι" Β 44, α 96, 6 4 κ. ἀ. «περὶ ἢ παρά τι» Θ 26, Ρ 290· «ὅπλα ἀνὰ νῆα» 6 430· «ἐπὶ κληῖσιν ἐρετμά» θ 37· «δίφρου ὄπισθεν» ὄπισθεν τοῦ δίφρου του, Ω 15· «δράγματα ἐν ἐλλεδανοῖσι δέοντο» οἱ θερισταὶ ἔδενον (ἕκαστος καθ' ἑαυτόν) τὰ δράγματα, Σ 553.

2. **δέη**. Α΄.) στεροῦμαι, μοῦ λείπει, μόνον ἐν τῷ «δῆσεν (=ἐδέησεν) ἐμεῖο ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι» ἐμὲ ἐστερήθη (ἐγὼ τοῦ ἔλειψα), ὅστις ἐδυνάμην νὰ ἀποτρέψω ἀπ' αὐτοῦ τὸν ὄλεθρον, ὅ ἐ. ἐστερήθη τὴν συνδρομήν μου, Σ 100 †. Β΄.) ἀπρόσωπον δεῖ, ὅπ. ἴδε.

δή (κατ' ἀποκοπ. ἐκ τοῦ ἤδη) μόριον περιλαμβάνον ἐν ἑαυτῷ δύω σημ. τὴν μὲν χρονικήν, τὴν δὲ ὁριστικὴν ἢ ἀφοριστικήν. Τίθεται δὲ οὐδέποτε ἐν ἀρχῇ προτάσεως, πλὴν ἐν τοῖς ἐπικοῖς συνδυασμοῖς «δὴ τότε, δὴ γάρ» καὶ «δὴ πάμπαν», ἀλλὰ πάντοτε ἀκολουθεῖ ἀποκλίνον πρὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένην λέξιν. 1) ὡς χρονικὸν ἀναφέρεται εἴτε εἰς τὸ παρόν, εἴτε εἰς τὸ παρελθόν, εἴτε εἰς τὸ μέλλον, καθ' ὅσον τι παρίσταται ὡς ἀπροσδοκήτως ἢ προώρως γενόμενον, ἢ τοὐναντίον ὡς πρὸ πολλοῦ προσδοκώμενον καὶ βραδύναν, ἤδη, πλέον, μέχρι τοῦδε, ἢ τέλος πάντων, ἔτι δὲ νῦν, „τώρα", πρὸ ὀλίγου· ά.) ἐπὶ τοῦ ἀμέσως παρόντος, „τώρα, τώρα δά", «καὶ δή μοι γέρας ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς» Α 161· 6΄.) ἐπὶ παρελθόντος «ἦ μὲν δή ποτ' ἐμὸν ἔπος ἔκλυες» ἤκουσας ἤδη (μέχρι τοῦδε) ἄλλοτε τὸν λόγον μου Ξ 234 (εἰς ὅμοιόν τινα συνδυασμὸν κεῖται τὸ «ἤδη» Α 453). «ὀκτὼ δὴ προέηκα ὀϊστούς» ὀκτὼ ἤδη (μέχρι τοῦδε— πρᾶγμα ἀπροσδόκητον) βέλη ἐξετόξευσα, Θ 297 κ. ἄ. πλχ. καὶ μάλιστα μετὰ τὰ ἀριθμητικά, οἷον «ἐννέα δή» Β 134 κ. ἀ. «καὶ δή» καὶ ἤδη, μ 330, «δὴ γάρ» διότι πλέον, Ρ 546, α 194 κ. ἀ. «ὡς δή» καθ' ἃ ἤδη, Ρ 328, χ 33 «ὅς δή σφισιν σχεδὸν ἐστιν» ὅστις πλέον (τέλος πάντων) εἶνε πλησίον των, 6 284· «ὀψὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο» ἀργὰ τέλος πάντων, Η 94 κ. ἄ. πλχ. γ΄.) ἐπὶ μέλλοντος «ῥηίτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσιν δὴ ἔσεσθε ἐναιρέμεν» τοῦ λοιποῦ πλέον θὰ ἦσθε κτλ. Ω 243.—Πολλάκις συνδυάζεται τὸ Δὴ μετὰ χρονικῶν μορίων, «νῦν δή, τότε δή, ὀψὲ δή»· ἐν δὲ τῷ συνδυασμῷ «δὴ νῦν» δυνατὸν τὸ μόριον νὰ ἀνήκῃ εἰς τὰ προηγούμενα, πρβλ. 2) γ΄.). 2) ὡς ὁριστικὸν ὁρίζει τὸν βαθμὸν ἢ τὴν ἔκτασιν ἐννοίας τινὸς ἢ συμπληροῖ τὰ προηγούμενα, μεταφραζόμενον κατὰ τὴν ἑκάστοτε συνάφειαν διὰ τοῦ „δά", σωστά, μάλιστα, λοιπόν. Ἰδίως ά.) μετὰ ῥημάτων μάλιστα προστακτ. ἐγκλίσεως, «ἄγε δή»=„ἄε δέ", „ἔλα δά" Α 62, Γ 441, «φράζεσθον δή» Υ 115· πολλάκις μετὰ τοῦ «μή» οἷον «μὴ δή— ἔλπεο» μὴ ἐλπίζῃς δά, Υ 200· «μὴ δή με ἔλωρ ἐάσῃς» Ε 684· ὡσαύτως καὶ μετὰ τὰ φόβου σημαντικὰ ῥήματα καὶ ἐν γένει ἐπὶ τελικῆς σημασίας τοῦ μή, Ξ 44, Π 81, σ 10 κ. ἀ. 6΄.) μετὰ ἐπιθέτων ἔχει τὸ Δὴ σημασίαν περιοριστικὴν ἀναλόγως τῆς ἐννοίας αὐτῶν, «ὠκύμορος δή μοι ἔσσεαι» Σ 95 καὶ μάλιστα μετὰ τῶν ὑπερθετικῶν «κράτιστος δή» Ἰσχυρότατος πάντων Α 266· γ΄.) μετὰ τῶν ἀντωνυμιῶν ἢ ἀναδεικνύει αὐτάς, οἷον «ἐκεῖνος δή» ἐκεῖνος δά, ἢ ἀναμιμνήσκει καὶ ἀνακεφαλαιοῖ τὰ προηγούμενα, «τοῦ περ δὴ θυγάτηρ» τούτου λοιπὸν Ζ 398 «τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται» ταῦτα λοιπὸν Β 380 κ. ἄ. πλχ. «ἄλλοισιν δή» εἰς ἄλλους δά, ἄλλοι δὰ εἶνε ἐκεῖνοι, εἰς τοὺς ὁποίους, Α 295. 3) μετὰ μορίων συνδυαζόμενον εἶνε ὁτὲ μὲν χρονικόν, ὁτὲ δὲ συμπληρωτικὸν ἢ ὁριστικόν· ά.) μετὰ τῶν

τελικῶν συνδέσμων «ὡς δή, ἵνα δή» διὰ νά— δά, Ε 24, «ὡς δὴ ὄφελον» ἃς ἦτο δὰ δυνατόν, α 217· β΄.) μετ' αἰτιολογικῶν ἢ εἰδικῶν συνδέσμων εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ χρονικόν, ἴδ. 1) β΄.)· «ὡς δή» εἰρωνικῶς: ὅτι δῆθεν, Α 110, καὶ ἀντὶ τοῦ ἐπειδή, ἀφ' οὗ δά, δ 373· γ΄.) μετὰ τῶν ἐρωτηματικῶν εἶνε ἀποκλειστικόν, ὅ ἐ. περὶ μόνου τοῦ προκειμένου καὶ κυρίως περὶ αὐτοῦ γίνεται ἡ ἐρώτησις· «πῇ δή» (ἐν τῇ καθομιλουμένῃ προτάσσομεν τὸ „πές μου τοῦτο δά" καὶ ἔπειτα ἐπιφέρομεν τὴν ἐρώτησιν: πῶς) Β 339· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ πλαγίας ἐρωτήσεως «ἔσπετε ὅστις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν» εἰπέτε μοι ποιὸς δὰ ἦτον ἐκεῖνος ὅστις κτλ. Λ 219· δ΄.) περὶ τοῦ «εἰ δή» ἴδ. εἰ· ε΄.) μετὰ τῶν βεβαιωτικῶν μορίων ἐκφράζει τὸ ἀναμφίβολον τῆς βεβαιώσεως «ἦ δή, μάλα δή» „ἔ δά", βεβαιότατα, χωρὶς ἄλλο, Α 573 κ. ἀ. ἴδ. ἤ· ὡσαύτως καὶ μετὰ τῶν ἀρνητικῶν μορίων «οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν ἐάσαιμεν καὶ Ἀχαιοὺς μάρνασθαι» δὲν θὰ ἀφήσωμεν δὰ κτλ. Ε 32 (ἢ: δὲν θὰ ἀφήσωμεν τέλος πάντων;).—Κατὰ τὸν Ναίγελσβαχ εἰς Ἰλ. Α 131, 338, 540 τὸ Δὴ κιρνᾶται ἢ μᾶλλον ἐκθλίβεται ἐν τοῖς «δ' οὕτως, δ' αὖ τε, δ' αὖ»· συνιζάνεται δὲ ἐν τῷ «δὴ ἄγρην» μ 330, «δὴ ἕβδομον» μ 399 «δὴ ὄγδοον» η 261· καὶ περὶ μὲν τοῦ «μὴ δ' οὕτως» δὲν εἶνε ἀμφιβολία ὅτι τὸ ἐν αὐτῷ Δ'=δή· περὶ δὲ τοῦ «δ' αὖ, δ' αὖ τε» (ἅπερ ὁ Ἄρτουγγ «δῆτε, δαῦ» γράφει) ἀμφιβάλλεται ὑπό τινων ἂν τὸ Δ' εἶνε Δὴ ἢ Δέ. (‖. Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸν Ἄρτουγγ καὶ τοὺς ἄλλους μοριολόγους· ὁ δὲ νεώτατος τούτων Βαϋμλεῖνος, σχετίζων τὸ μόριον πρὸς τὸ δῆλος καὶ ἄλλας ῥίζας σημαινούσας τὸ φῶς, θέτει ὡς κυρίαν καὶ μόνην αὐτοῦ σημ. τὸ προδήλως, φανερά, ἐξ ἅπαντος, βεβαίως, ἀναιρῶν οὕτω τὴν ἐκ παρανοήσεως καὶ παρεξηγήσεως προελθοῦσαν χρονικὴν σημασίαν. Τὸ μόνον τῆς καθομιλουμ. μόριον, ὅπερ ἀπαντᾷ χοῦ σχεδὸν ἑρμηνεύει ταύτην τὴν μίαν καὶ μόνην σημασίαν τοῦ Δή εἶνε τὸ „δά", (ἐνιαχοῦ δὲ καὶ τὸ „δέ", ὅπερ προφέρεται dé, οἷον μετὰ τῶν προστακτικῶν „ἔλα δέ, πήγαινε δέ, ἄε δέ (=ἄγε δή)" κ. ἀ.) δι' οὗ πολλὰ μὲν τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων ἡρμηνεύσαμεν, πλείονα δ' ἔτι ἠδυνάμεθα νὰ ἑρμηνεύσωμεν, ἂν ἠκολουθοῦμεν τοῦ Βαϋμλείνου τὴν ἄλλως ὀρθὴν καὶ εὐφυᾶ θεωρίαν).

δηθά=δήν, ἐπ. (κατ' ἔκθλιψιν «δήθ'» Β 435) ἐπίρ. πολὺν χρόνον, ἐπὶ πολύ, Ε 104, α 49, γ 336 κ. ἀ. «δηθ. μάλα» παρὰ πολὺν χρόνον Ε 587.

δηθύνω [.–.], βραδύνω, χρονοτριβῶ, Α 27, μ 121.

Δηικόων, ωντος, ὁ, υἱὸς τοῦ Περγάσου, Τρώς, ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος φονευθείς, Ε 534. (Παράγεται κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ Δηικῶν=Δηικάων, ὅπερ εἶνε σύνθετον ἐκ τοῦ δηΐς, καὶ τοῦ ἀχρ. κάω=κτείνω, οἱονεὶ ὁ ἐν τῇ μάχῃ φονεύων).

δήϊος, η, ον, Ἰων. ἀντὶ τοῦ δάϊος, ποι. (δαΐς), ὀλέθριος, ἐχθρικός, «δ. πῦρ» ἐξολοθρευτικὸν πῦρ Ἰλ. Β 415, Ζ 331 κ. ἀ. «πόλεμος» Η 119, 174 κ. ἀ. «δ. ἀνήρ» πολέμιος, Ζ 481 κ. ἄ. πλχ. ἔτι δὲ καὶ ἄνευ οὐσιαστικοῦ «δήιος» πολέμιος Β 544, Δ 373 κ. ἄ. πλχ. [Τὸ ῐ εἶνε βραχὺ· μακρᾶς δὲ οὔσης τῆς ληγούσης, τὸ ηι ἀποτελεῖ συνίζησιν Β 415, 544].

Δηιοπίτης [...–.], ος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πριάμου ὑπὸ τοῦ Ὀδ. φονευθείς, Λ 420.

δηιοτής, ῆτος, ἡ (δήιος), συμπλοκή, μάχη, Γ 20, Ε 348 κ. ἀ. σφαγή, φόνος, Χ 64, «αἰνὴ δ.» φοβερά, πεισματώδης μάχη, μ 257.

Δηΐοχος, ὁ, εἷς τῶν Ἀχαιῶν, Ο 341.

δηιόω, κατὰ συναίρ. δηόω (δήιος), μέλ. δηώσω· ἀόρ. ἐδήωσα· ἀόρ. παθ. ἐδηώθην, ἐξολοθρεύω, ἀφανίζω, καταβάλλω, μετὰ αἰτ. καὶ δοτ. ὀργαν. «ἔγχεϊ, χαλκῷ» Θ 534, δ 220 κ. ἀλλχ. μάλιστα τῆς Ἰλ. «ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσιν ἀσπίδας δήουν» τὰς ἀσπίδας περὶ τὰ στήθη ἀλλήλων συνέτριβον, Ε 452, Μ 425 κ. ἀ. «λύκοι ἔλαφον δηώσαντες» σπαράξαντες, Π 158· ἔτι δὲ «χαλκὸς δηώσας» Ξ 518 «δηιόω περί τινος» μάχομαι, Σ 195. (Τὸ δηιόω, ὡς καὶ τὸ ἀρόω καὶ ἄλλα ῥήματα εἰς όω, ἐκτείνεται κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς άω ῥημάτων, οἷον «δηιόων, δηιόωμεν κτλ. Ὁ τόπος δηιάω δὲν εὑρίσκεται παρ' Ὁμ., οἱ δὲ συνῃρ. τύποι δήουν, δηώσωσι τίθενται κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου).

Δηΐπυλος [..˘.], ὁ, εἷς τῶν ἑταίρων τοῦ Σθενέλου, Ε 325.

Δηΐπυρος [..˘.], ὁ, εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὑπὸ τοῦ Ἑλένου φονευθείς, Ι 83 κ. ἀ.

Δηΐφοβος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἑκάβης, εἷς τῶν πρώτων ἡρώων μεταξὺ τῶν Τρώων, Μ 94, Ν 156 ἑξ.—Κατὰ τὸ δ 276 ἐπορεύθη μετὰ τῆς Ἑλένης εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ δουρείου ἵππου, καὶ κατὰ τὴν μετέπειτα παράδοσιν ἔγεινε σύζυγος αὐτῆς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πάριδος, Εὐριπ. Τρῳάδ. 952.

δηλέομαι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ., ἀποθ. (ἀμφίβολον ἂν παράγεται ἐκ τοῦ δαίω καὶ συγγ. τῷ Λατ. deleo) μέλ. δηλήσομαι, ἀόρ. ἀ. ἐδηλησάμην. 1) διαφθείρω (τοὐναντίον: ὀνίνημι) Υ. Ἑρμ. 541· συνήθως φθείρω, βλάπτω, μετ' αἰτ. «ῥινόν» χ 278, «ἵππους» Ψ 428· τραυματίζω καὶ φονεύω, λ 401, «τινὰ χαλκῷ» χ 368· «Ἀχαιοὺς ὑπὲρ ὅρκια» προσβάλλω, κακοποιῶ ἐναντίον τῶν συνθηκῶν τοὺς Ἀχ. Δ 67, 72. 2) ἐπὶ πραγμάτων καταστρέφω, ἐξολοθρεύω, διαφθείρω «καρπόν» Α 156, θ 444, ν 124 «ὅρκια ὑπερβασίῃ» παραβαίνω („χαλῶ") τὰς συνθήκας δι' ἐπιορκίας, Γ 107· ἀπολ. βλάπτω, προξενῶ βλάβην, «σὴ βουλὴ δηλήσεται» Ξ 102· «ὑπὲρ ὅρκια» παρὰ τὰς συνθήκας βλάπτω Δ 236, 271.—Ἐκ τούτου.

δήλημα, τό, ποι. βλάβη, καταστροφή «δηλήματα νηῶν» λέγονται οἱ κακοὶ ἄνεμοι,

μ 286 †. «δήλημα βροτοῖσιν ἔσσεαι» Υ. Ἀπ. 364.

ΔΗΛΉΜΩΝ, ον, γεν. ονος, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (δηλέομαι), ἐπιβλαβής, ὀλέθριος «θεοί» κακοποιοί, Ω 33· ὡς οὐσιαστ. καταστροφεύς, ὀλετὴρ «βροτῶν δηλήμων» σ 85, 116, φ 308.

*ΔΗΛΗΤΉΡ, ῆρος, ὁ (δηλέομαι), ὀλετήρ, διαφθορεύς, Ἐπ. 14, 8.

ΔΗ̃ΛΟΣ, ἡ, νησίδιον τοῦ Αἰγαίου πελάγους, εἰς τὰς Κυκλάδας ἀνῆκον, μετὰ πόλεως ὁμωνύμου, τόπος γεννήσεως τοῦ Ἀπόλλωνος (ἴδ. τὴν λ.) καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, πρότερον Ὀρτυγία καλουμένη, ζ 162, Υ. Ἀπ. 16, 61.—Ἐπίθ. θηλ. ΔΗΛΙΆΣ, Ἄδος, Δηλιακή, Υ. Ἀπ. 167. (Πιθανῶς ἐκ τοῦ δῆλος, διότι κατὰ τὸν μῦθον αἴφνης ἐδηλώθη (ἀνέδυσεν ἐκ τῆς θαλάσσης), ἵνα δεχθῇ τὴν ὑπὸ τῆς Ἥρας καταδιωκομένην Λητώ, ἐπίτοκον ἤδη οὖσαν. ‖. Τὴν σήμερον λέγονται „Δήλαις“ αὐτή τε καὶ τὰ περὶ αὐτὴν νησίδια).

ΔΗ̃ΛΟΣ, η, ον (ἐπ. ΔΈΕΛΟΣ, ὄπ. ἴδ.) φανερός, καταφανής, υ 333 †.

ΔΗΜΉΤΗΡ, γεν. ΤΕΡΟΣ καὶ ΤΡΟΣ, αἰτ. ΔΗΜΉΤΕΡΑ καὶ ΔΉΜΗΤΡΑ (πιθαν.=γῆ μήτηρ), ἡ Δημήτηρ, Λατ. Ceres, θυγάτηρ τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Γαίας, ἀδελφὴ τοῦ Διός, μήτηρ τῆς Περσεφόνης ἐκ τοῦ Διός, σύμβολον τῆς καρποφόρου καὶ γονιμοποιοῦ δυνάμεως τῆς φύσεως· ὅθεν ἰδίως προστάτις τῆς γεωργίας καὶ ἐπομένως τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς τάξεως καὶ τῶν θεσμῶν (ὅθεν «θεσμοφόρος» παρὰ τοῖς μετέπειτα) Ε 500, Ξ 326, πρβλ. Β 696. Ἐρωσα τὸν Ἰασίωνα ἔτεκεν ἐξ αὐτοῦ (κατὰ τὸν Ἡσίοδον) τὸν Πλοῦτον, ε 125. Ἡ κυριωτάτη πηγὴ τοῦ περὶ αὐτῆς μύθου εἶνε ὁ Ὑμ. εἰς Δήμητραν. (‖. Ἐν τῷ πρώτῳ χωρίῳ ἀποδίδεται εἰς αὐτὴν τὸ ἐπίθετον «ξανθή» (ἴδ. τὴν λ.) πιθανῶς διὰ τὸ ξανθὸν ἢ πυρὸν τοῦ ὡρίμου σίτου).

ΔΗΜΙΟΕΡΓΌΣ, ὁν, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ δημιουργὸς (δήμιος, ἔργον) ὁ δημόσιόν τι καὶ κοινωφελὲς ἔργον ἔχων, καὶ οὐδενὸς ὢν ἰδιαίτερος καὶ ἀποκλειστικὸς θεράπων, ὅθεν ὁ εἰς τὴν κοινωνίαν ὠφέλιμος, ἐπίθετον τῶν μάντεων, ἰατρῶν, ἀρχιτεκτόνων, ἀοιδῶν, ρ 383 (ἂν καὶ ὁ Δοιδερλ. νομίζει ὅτι οἱ ἀοιδοὶ δὲν συγκαταλέγονται, ἀλλὰ μᾶλλον ἀντιδιαστέλλονται πρὸς τοὺς δημιουργούς) ἔτι δὲ καὶ τῶν δημοσίων κηρύκων, τ 135· μεταφ. «ὄρθρος» ἡ πρὸς ἐργασίαν εὔθετος πρωία Υ. Ἑρμ. 98.

ΔΉΜΙΟΣ, ον (δῆμος) εἰς τὸν δῆμον, τὸν λαόν, ἀναφερόμενος, δημόσιος, εἰς τὸ κοινὸν ἀγαθὸν ἀποβλέπων, κοινωφελής, «οἶκος» υ 263· «πρῆξις» δημοσία, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ «ἰδίη» γ 82· «δ. αἰσυμνῆται» ὑπὸ τοῦ λαοῦ αἱρετοὶ διαιτηταί, θ 259, «δήμιόν τι ἀγορεύω» κοινωφελές, 6 32, δ 314.—Τὸ οὐδ. πληθ. ὡς ἐπίρ. «δήμια πίνω» πίνω ἐκ τοῦ δημοσίου, Ρ 250. (Κατὰ τὸν Νίτσην σημ. πίνω ἐκ τοῦ οἴνου, ὅστις κοινῶς ὑπὸ πάντων τῶν Ἀχαιῶν εἰσεφέρετο εἰς τὴν κλισίαν τοῦ ἀρχιστρατήγου, ἵνα πίνωσιν ἐξ αὐτοῦ οἱ γέροντες, πρβλ. Ι 71).

ΔΗΜΟΒΌΡΟΣ, ον, ἐπ. (δῆμος, βιβρώσκω) ὁ καταβιβρώσκων τὸν δῆμον τουτέστι τὰ τοῦ δήμου (‖. ὡς καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ λέγομεν „τὸν τρώγει (ὡς τὸ κόκκαλο)“=τρώγει τὰ πράγματά του) «δ. βασιλεύς» Α 231 †.

ΔΗΜΟΓΈΡΩΝ, οντος, ὁ (δ. γέρων) ὁ γέρων τοῦ δήμου, ὁ διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ παρά τε τοῦ δήμου καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως προτιμώμενος. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. ἐσώθη καὶ ὄνομα καὶ πρᾶγμα σχεδὸν τὸ αὐτὸ „δημογέρων“). *Ἰλ. Γ 149· καὶ ἐπὶ τοῦ βασιλέως αὐτοῦ τίθεται, Λ 372.

ΔΗΜΌΔΟΚΟΣ, ὁ, τυφλὸς Φαίαξ ἀοιδός, ἐν τῇ νήσῳ Σχερίᾳ, θ 44 ἑξ. ν 27 ἑξ. (ἐκ τοῦ δῆμος καὶ δέχομαι, οἱονεὶ ὁ παρὰ τῷ δήμῳ εὐπρόσδεκτος).

ΔΗΜΌΘΕΝ, ἐπίρ. ἐκ τοῦ δήμου, τ 197 †. (‖. ἔνθα τὸ «δημόθεν» συναπτέον πρὸς τὸ «ἀγείρας» πρβλ. ν 14).

ΔΗΜΟΚΌΩΝ, ωντος, ὁ, ἄγαμος υἱὸς τοῦ Πριάμου, ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως φονευθείς, Δ 499.

ΔΗΜΟΛΈΩΝ, οντος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος καὶ τῆς Θεανοῦς, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Υ 395 ἑξ.

ΔΗΜΟΠΤΌΛΕΜΟΣ, ὁ, εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, χ 242, 269.

ΔΗ̃ΜΟΣ, ὁ, 1) ὁ δῆμος, ὁ λαός· ἀ.) τὸ σύνολον τῶν κατοίκων χώρας τινὸς ἢ πόλεως, λαός, κοινότης (Λατ. populus, Β 547 κ. ἀ. «μέγα πῆμα πόληί τε παντί τε δήμῳ» Γ 50· ὡσαύτως μετὰ τοῦ «πόλις» Ω 706, λ 14· β΄.) ὁ λαός, οἱ πολλοί, τὸ πλῆθος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ἄρχοντα ἢ εὐγενῆ, «δήμου ἀνήρ» ἀνὴρ ἐκ τοῦ λαοῦ, Β 188, 198, Λ 328· «λισσόμενος βασιλῆά τε πάντα τε δῆμον» τὸν βασιλέα καὶ ὅλον τὸν λαόν, η 157· γ΄.) ἡ ὑπὸ τοῦ λαοῦ κατοικουμένη χώρα ἢ χωρίον (‖. πρβλ. τοὺς μετέπειτα δήμους, τῆς Ἀττικῆς π. χ. καὶ τοὺς σήμερον ὡσαύτως καλουμένους) «ἐκ δήμου ἔλασσεν» Ζ 158 «Βοιωτοὶ μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες» Ε 710· πρβλ. Π 437 καὶ 514 «Λυκίης ἐν πίονι δήμῳ»· καὶ ἀλλαχοῦ ὡσαύτως μετὰ γεν. «ἐν δήμῳ Ἰθάκης, Τρώων, Φαιήκων κτλ.» «κατὰ δῆμον» ἐν τῇ χώρᾳ, δ 167. Μεταφορικ. «δῆμος Ὀνείρων» ἡ χώρα τῶν Ὀνείρων, ω 12. (Κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ δέμω, οἱονεὶ κτίσμα· κατὰ δὲ τὸν Ρὸστ ἐκ τοῦ ΔΑΜ-, δαμάω: οἱ ὑποτεταγμένοι).

ΔΗΜΌΣ, ὁ, τὸ λίπος, τὸ „ἄλειμμα“ (κυρ. τὸ ἐπίπλοον, ἡ „σκέπη“ Λατ. omentum) τῶν ζώων, Χ 501, ξ 428 κ. ἀ. ἢ καὶ τοῦ ἀνθρώπου Θ 380, Λ 818 κ. ἀ.

ΔΗΜΟΤ́ΧΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Φιλήτορος, Τρώς, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Υ 457.

*ΔΗΜΟΦΌΩΝ, ωντος, ὁ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ Δημοφῶν (ἐκ τοῦ φάω, οἱονεὶ: λάμψις τοῦ δήμου,

πρβλ. ΜΕ.) υἱὸς τοῦ Κελεοῦ καὶ τῆς Μετανείρας, ὃν ἡ Δημήτηρ ἀνέθρεψεν ἐν Ἐλευσῖνι, Ὑ. Δήμ. 234.

*Δημώ, οῦς, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Κελεοῦ καὶ τῆς Μετανείρας, τῶν Ἐλευσινίων, Ὑ. Δήμ. 109.

δήν, μόρ. ποι. καὶ μάλιστα ἐπ., πολὺν χρόνον, ἐπὶ μακρόν, Λατ. diu, Ρ 695, ϛ 164 κ. πλχ. «μάλα δήν» Α 416 κ. ἀ. «δὴν οἰχόμενος» πολὺν ἤδη χρόνον λείπων, ϛ 215, «οὐδὲ δὴν ἦν» δὲν ἔζησε πολὺν χρόνον, Ζ 131, 139, Η 126 κ. ἀ. (κυρ. δϜήν· ὅθεν τὸ πρὸ αὐτοῦ βραχὺ φωνῆεν ἐν ταῖς φράσεσι «οὐδὲ δήν, μάλα δήν, ἔτι δήν» ἐκτείνεται σταθερῶς). Ἐκ τούτου

δηναιός, ή, όν, ποι. καὶ μάλιστα ἐπ., πολυχρόνιος, μακρόβιος, Ε 407 †.

δήνεα, τά, ποι. καὶ μάλιστα ἐπ. (συγγ. τῷ δήω), βουλαί, ἀποφάσεις, ἐπινοήματα, «θεῶν» ψ 82· «ἤπια δ.» εὐμενῆ φρονήματα, Δ 361· ἐπὶ κακοῦ, μηχανεύματα, δόλοι, μηχανορραφίαι, δολοπλοκίαι, «δ. ὀλοφώια» χ 289.

δηόω, ἴδ. δηιόω.

δήποτε καὶ δήπου παρ' Ὁμ. εἶνε εἰσέτι ἄγνωστα· ὅπου δὲ τὸ «ποτέ» καὶ «πού» ἀκολουθεῖ μετὰ τὸ «δή», ἡ σύμπτωσις εἶνε παντάπασι τυχαία καὶ ἑκάτερον μόριον ἔχει τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ σημασίαν· ὅθεν τὸ «δή ποτε»=ἤδη ποτέ, „μιὰ φορὰ δά" ζ 162· «οὐκ ἂν δή ποτε—ἦγε» ποτὲ δὰ δὲν θὰ τὴν ἔπαιρνε, Τ 271 (ὅπου ὁ Οὐόλφιος ἔγραψε: δήποτε)· «δή που» βεβαίως κάπου, «οὗ δή που ὀστέα» αὐτοῦ δὰ τὰ κόκκαλα τίς ἐξεύρει ποῦ, α 161 (‖. «χωόμενος, ᾧ δή που»=χωόμενος τούτῳ δή, ὅ (=ὅτι) που, ὅ ἐ. ὀργιζόμενος δι' αὐτὸ δά, δι' αὐτὸ σωστά, διότι κάπου κτλ.) Ω 736· πρβλ. ποτέ, ποΐ καὶ δή.

δηριάομαι [.⏑...], ἀποθ., ποι., ἀπαρφ. τοῦ ἐνες. δηριάασθαι κατ' ἔκτ. ἀντὶ τοῦ δηριᾶσθαι, παρατ. γ'. πληθ. δηριόωντο κατ' ἐπ. ἔκτ. ἀντὶ τοῦ ἐδηριῶντο· ἔτι δὲ καὶ ἐκ τοῦ δηρίομαι μέσ. ἀόρ. ά. δηρισάμην [τὸ ι μακρόν], θ 76 καὶ παθ. ἀορ. γ'. δυϊκ. δηρινθήτην (ταὐτόσημον μὲ τὸν μέσ. ἀόρ.) Π 756.—Σημ. μάχομαι, διαμάχομαι (διὰ τῶν ὅπλων ἐρίζω) Π 96, 756· «περὶ νεκροῦ» Ρ 734· καὶ διὰ λόγων ἐρίζω, φιλονεικῶ, «ἐπέεσσι» θ 76, «ἀμφί τινι» Μ 421. Ἐκ τοῦ

δῆρις, ιος, ἡ, ποι. ἔρις, φιλονεικία, ἀγών, Ρ 158, ω 515.

δηρός, ή, όν, ποι. (δήν)=δηναιός, ἐπὶ μακρὸν διαρκής, μακρός, «δηρὸν χρόνον» μακρὸν χρόνον, Ξ 206, Ὑ. Δήμ. 282· συνήθως τὸ οὐδ. δηρὸν ὡς ἐπίρ. πολὺν χρόνον, μακρὸν χρόνον, Β 298, α 203 κ. ἄ. «ἐπὶ δηρόν» ἐπὶ μακρόν, Ι 415.

δησάσκετο, ἴδ. 1 δέω.

δῆσε, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔδησε ἐκ τοῦ 1 δέω, ἢ ἀντὶ τοῦ ἐδέησε ἐκ τοῦ 2 δέω, ἄπ. ἴδε.

δήω, ἐπ. μέλλων ἢ ἐνεστὼς μὲ σημ. μέλλοντος ἐκ τῆς ῥίζης δα-, ἐξ οὗ μόνον εὑρίσκονται τὰ «δήεις, δήομεν, δήετε» θὰ εὕρω, θὰ τύχω, μετὰ αἰτ. «δήεις ἄλσος» ζ 291· «πήματα» λ 115· «οὐκ ἄνυσιν δήομεν» ἴδ. λ. ἄνυσις· «οὐκέτι δήετε τέκμωρ Ἰλίου» δὲν θὰ ἐπιτύχητε τὴν καταστροφὴν τοῦ Ἰλίου, Ι 418, 685.

*Δηώ, οῦς, ἡ, ὄνομα τῆς Δήμητρος ἐν τῷ Ὑ. Δήμ. 47, 211, 492 (πιθανῶς ἐκ τοῦ προηγ. δήω, οἱονεὶ ἡ μέλλουσα νὰ εὕρῃ, ἡ ζητοῦσα, „γυρεύουσα" τὴν ἁρπασθεῖσαν δηλ. θυγατέρα της Περσεφόνην).

Δία, ἴδ. Ζεύς.

διά [⏑, ἀλλ' ἐν ἀρχῇ τοῦ στίχου τὸ ι εἶνε μακρόν, οἷον Γ 357, Δ 135, Η 251, Λ 435]. Α'.) Πρόθ. συνταξομένη μετὰ γεν. καὶ αἰτ. κυρ. σημ. τὸ διὰ μέσου. 1) Μετὰ γενικῆς μόνον τοπικῶς σημαίνει· ά.) τὴν διὰ μέσου τινὸς πράγματος κίνησιν καὶ διαπέρασιν (μὲ σκοπὸν ἐπιστροφῆς) «δι' ὤμου ἦλθεν ἔγχος» διεπέρασε τὸν ὦμον, Δ 481· «ἴθυσεν διὰ προμάχων» ὥρμησε κατ' εὐθεῖαν διὰ μέσου τῶν προμάχων, Ρ 281· «βὰν διὰ δώματος» διῆλθον τὸ δῶμα (‖. ἄλλοι γράφουσι κατὰ τὴν Ὁμηρ. συνήθειαν «διὰ δώματα» ἴδε κατωτ.) ο 109 κ. ἀ. Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ ἡ τροπικὴ φράσις «πρέπω διὰ πάντων» κυρ. ἀφ' οὗ διέλθω πάντας ἐμφανίζομαι πρῶτος, διαπρέπω, διακρίνομαι μεταξὺ πάντων, Μ 104. (Πρὸς ἀκριβεστέραν δὲ ἔκφρασιν τῆς σημ. ταύτης συνάπτεται πολλάκις μετὰ τῆς Ἐκ καὶ Πρό· ἴδ. διέκ καὶ διαπρό)· β'.) ἄνευ τῆς ἐπισημασίας τῆς διαπεράσεως, ἁπλῶς κίνησιν διὰ μέσου ἢ ἔν τινι ἢ κατά τι «διὰ νήσου ἰών» πορευόμενος κατὰ τὴν νῆσον ἢ ἐν τῇ νήσῳ, μ 335, «βῆ διὰ προμάχων» ὑπῆγεν εἰς τὸ μέσον τῶν προμάχων, Δ 495· «διὰ νηὸς ἰών» βαδίζων τῇδε κἀκεῖσε κατὰ τὴν ναῦν ἢ ἐν τῇ νηΐ, μ 206 κ. ἀ. 2) Μετὰ αἰτιατικῆς· ά.) τοπικῶς τὴν ἔν τινι κίνησιν κατά μίαν ἢ πολλὰς διευθύνσεις ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου μέχρι τοῦ ἄλλου, μόνον ποι. «διὰ δώματα ποιπνύω» Α 600, «ἐξιλάμενος διὰ βήσσας» Ρ 283, «ἐρχόμενος κατὰ ἄστυ διὰ σφέας» διὰ μέσου αὐτῶν, η 40· «διὰ ὑσμίνας» διὰ μέσου ἢ ἐν τῷ μέσῳ τῶν μαχῶν, κατὰ τὰς μάχας, Β 40 κ. ἀ. πολλάκις δὲ καὶ τὴν αὐτὴν ἔχει σημασ. μὲ τὴν 1) ά.), οἷον «διὰ σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν» διέβησαν τοὺς σκόλοπας καὶ τὴν τάφρον, Θ 343, Ο 1· τροπικ. «οὔ κεν διὰ στόμα ἄγοιτο μῦθον» δὲν θὰ ἄφινε τὸν λόγον νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ στόματός του, „δὲν θὰ ἔβγαινε τὸν λόγον ἀπὸ τὸ στόμα του" Ξ 91· β'.) χρονικῶς τὴν ἐπί τινα χρόνον διάρκειαν, «διὰ νύκτα» διὰ νυκτός, ὅπερ δύναται ὁτὲ μὲν χρονικῶς, ὁτὲ δὲ τοπικῶς νὰ ἑρμηνευθῇ, θεωρουμένης τῆς νυκτὸς ὡς σκοτεινῆς τινος ἐκτάσεως, Β 57, Θ 510, ο 8 κ. ἀ. γ'.) τὴν αἰτίαν: ἕνεκα, ἐξ αἰτίας σπανιώτερον ἐν τῇ Ἰλ., συχνότερον ἐν τῇ Ὀδ. «δι' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν» ψ 67· «δι' ἀφραδίας κτείνε» τ 523· ἢ ἰδιαίτερον διὰ μέσου, διὰ συνεργείας, τῇ

μεσολαβήσει, «διὰ μαντοσύνην» διὰ μέσου τῆς μαντ. Α 72· «'Αθηναίης διὰ βουλάς» Ο 71 «δι' ἐμὴν ἰότητα» Ο 41 «διὰ μῆτιν 'Αθήνης» Κ 497 (ἀθετεῖται ὁ στίχος)· «νικῆσαι δι' 'Αθηναίην» τῇ βοηθείᾳ τῆς 'Αθηνᾶς, θ 520, πρβλ. λ 276, ν 121 κ. ἀ. τῆς 'Οδ.

Β'.) Ἐπίρρημα ἄνευ πτωτικοῦ „πέρα καὶ πέρα" μάλιστα ἐν τῷ συνδυασμῷ ΔΙΕΚ καὶ ΔΙΑΠΡΟ ἄπ. ἴδε.

Γ'.) Ἐν συνθέσει σημ. ἀ.) τὴν διὰ μέσου κίνησιν· β'.) τὴν συντέλειαν ἢ συμπλήρωσιν: ἐξ ὁλοκλήρου, ὁλοτελῶς· γ'.) χωρισμὸν ἢ διαίρεσιν ἢ διάστασιν· δ'.) ἀμοιβαιότητα ἢ ἄμιλλαν· ε'.) κατὰ τὸ μέσον ἢ ἐν τῷ μεταξύ, οἷον «διάλευκος» ἐν τῷ μεταξὺ λευκός.

ΔΙΑ·ΒΑΊΝΩ, ἀόρ. β'. διέβην· μετοχ. διαβάς. 1) ἀμετ. στέκω μὲ τὰ σκέλη μου ἀνοικτὰ („διάσκελα") «εὖ διαβάς» Μ 458. 2) μεταβ. „διασκελίζω" ὑπερβαίνω, διαβαίνω «τάφρον» Μ 50, «εἰς Ἤλιδα» περνῶ εἰς τὴν Ἤλιδα, δ 635.

ΔΙΑ·ΓΙΓΝΏΣΚΩ, ἀόρ. β'. ἀπαρφ. διαγνῶναι, διακρίνω, διαγινώσκω «τινά» *'Ιλ. Η 424, «εὖ δ. ὀστέα» Ψ 240, 470.

ΔΙΑ·ΓΛΆΦΩ [..˘.], ἀορ. ἀ. μετοχ. διαγλάψας, διορύττω, σκάπτω, κοιλαίνω, «εὐνὰς ἐν ψαμάθοισι» σκάπτων ἀνοίγω, δ 438 †.

ΔΙ·ΆΓΩ [.˘.], ἀόρ. β'. διήγαγον. 1) διαπεράω, διαπεραιῶ τινα (μὲ πλοῖον) υ 187 †. 2) διάγω, διατρίβω, „περνῶ" οἷον «αἰῶνα» διάγω τὸν βίον, περνῶ τὴν ζωήν μου, Ὕμ. 19, 7.

ΔΙΑ·ΔΑΊΟΜΑΙ, Ἰων. καὶ ποι. διανέμω, διαμοιράζω «παῦρα» Ι 133 (ἐν τμήσει). Πρβλ. ΔΙΑΔΑΤΈΟΜΑΙ.

ΔΙΑ·ΔΆΠΤΩ, ποι. ἀόρ. ἀ. διέδαψα, διασχίζω, διατρυπῶ *'Ιλ. Ε 858, Φ 398.

ΔΙ·ΔΑΤΈΟΜΑΙ [..˘...], ἐπ. διανέμω, μοιράζω, «κτῆσιν» Ε 158 †. (ἐν τμ.).

ΔΙΑ·ΔΈΡΚΟΜΑΙ, ποι., ἀποθ., ἀόρ. β'. διέδρακον, διορῶ, μετ' αἰτ. Ξ 344 †.

ΔΙΑ·ΔΗΛΈΟΜΑΙ, ποι., ἀποθ. διαφθείρω, ὄθεν κατασπαράττω, ξ 37 †.

ΔΙ·ΆΕΙ, ἴδ. ΔΙΆΗΜΙ.

ΔΙΑ·ΕΊΔΟΜΑΙ, ἐπ. μέσ. μέλ. διαείσομαι. 1) μεταβ. ἀφίνω νὰ διαφαίνηται, καταδεικνύω τι τῶν ἐμαυτοῦ «ἣν ἀρετήν» Θ 535. 2) ἀμεταβ. διαφαίνομαι, καταφαίνομαι, «ἀρετὴ διαείδεται» Ν 277.

ΔΙΑ·ΕΙΠΕΊΝ, ποι. ἀντὶ τοῦ διειπεῖν, ἴδ. ΔΙΕΙΠΟΝ.

ΔΙ·ΆΗΜΙ [.˘..], ἐπ. προστ. διάη (κατὰ τὸν Βέκκ. πρὸ αὐτοῦ δ' ἐγράφετο διάει ὡς ἐκ τοῦ διαέω) διαπνέω, διὰ μέσου πνέω, μετ' αἰτ. *'Οδ. ε 478, τ 440.

ΔΙΑ·ΘΕΙΌΩ, ἐντελῶς θειώνω, „καταθειαφώνω", διὰ θείου (διὰ τῶν καπνῶν δηλ. αὐτοῦ καιομένου) καθαρίζω «μέγαρον καὶ δῶμα» τὴν αἴθουσαν καὶ τὸν πρόδομον, τὰ μεμολυσμένα, χ 494 †.

ΔΙΑ·ΘΡΎΠΤΩ, ἀόρ. β'. παθ. διετρύφην [τὸ υ βραχύ], συντρίβω «ξίφος διατρυφέν» Γ 363 †.

ΔΙΑΊΝΩ [˘..], ἀόρ. ἀ. ἐδίηνα, ὑγραίνω, βρέχω τινά, Φ 202, Χ 495, παθ. «διαίνετο ἄξων» *'Ιλ. Ν 30. (Συγγ. τῷ ἰαίνω, δεύω, διερὸς κατὰ τὸν Λόβεκκ).

ΔΙ·ΑΙΡΈΩ, ἀόρ. β'. διεῖλον καὶ ἀναυξ. δίελον, διαιρῶ, διαχωρίζω, μετ' αἰτ. Υ 280 †. (ἐν τμήσει).

ΔΙΑ·ΚΕΆΖΩ, ἐπ., ἀόρ. ἐκέασα καὶ ἐπ. σσα, σχίζω, διασχίζω, «ξύλα» Ο 322 †. ἐν τμ.

ΔΙΑ·ΚΕΊΡΩ, ἀορ. ἀ. ἀπαρφ. διακέρσαι, κυρ. διακόπτω, ὅθεν μεταφ. μηδενίζω, ματαιώνω, „χαλῶ" «ἔπος» χαλῶ τὸν λόγον, Θ 8 †.

ΔΙΑ·ΚΛΆΩ, ἀόρ. ἀ. διέκλασα καὶ ἐπ. σσα, συντρίβω, «τόξον» Ε 216 †.

ΔΙΑ·ΚΟΣΜΈΩ. 1) Ἐνεργ. διατάττω (ὅ ἐ. τάττω χωριστά), διαιρῶ «διακοσμηθῆναι εἰς δεκάδας» Β 126· «διὰ τρίχα κοσμηθέντες» εἰς τρεῖς τάξεις διαιρεθέντες, Β 655, ι 157, πρβλ. ΤΡΊΧΑ· ἔτι δὲ καὶ παρατάττω, Β 476. 2) Μέσ. διατάττω (βάλλω εἰς τάξιν), „συγυρίζω", διαλεκτ. „διαρμύζω" (ἴδ. Φιλίς. Γ', 129) «μέγαρον» χ 457.

ΔΙΑΚΡΙΔΌΝ [..˘.], ἐπίρ. (διακρίνω) κυρ. χωριστά, ὅθεν ἐξαιρέτως, κατ' ἐξοχὴν «δ. ἄριστος» *'Ιλ. Μ 103, Ο 108.

ΔΙΑ·ΚΡΊΝΩ [..–.], μέλ. Ἰων. διακρινέω ἀντὶ τοῦ διακρινῶ· ἀόρ. ἀ. διέκρινα· παθ. ἀόρ. ἀ. διεκρίθην καὶ διεκρίνθην· εὐκτ. β'. πλ. διακρινθεῖτε· ἀπρφ. ἐπ. διακρινθήμεναι· μετοχ. διακρινθείς. 1) Ἐνεργ. διακρίνω, ἀποχωρίζω, „ξεχωρίζω", οἷον «αἰπόλια» Β 475· β'.) χωρίζω ἀπ' ἀλλήλων μαχομένους Η 292, 397, Ρ 531· «μένος ἀνδρῶν» διαλύω Β 387· μεταφρ. διὰ τῆς ὁράσεως διακρίνω, „ξεχωρίζω, βλέπω" «σῆμα» τὸ σημεῖον, θ 195. 2) Παθ. μετὰ μέσ. μέλλοντος, σ 149, ἀποχωρίζομαι, ἀπομακρύνομαι, «διακεκριμένος» ἀποκεχωρισμένος, ι 220· διαιροῦμαι, διίσταμαι, διαχωρίζομαι, «διέκριθεν» Β 815· β'.) ἐπὶ μαχομένων ἢ ἐριζόντων ἀπαλλάττομαι, ἀποχωρῶ, ἀπέρχομαι (διαλυθείσης τῆς ἔριδος), Γ 98, Υ 141· «οὐ γὰρ ἀναιμωτί γε διακρινέεσθαι οἵω μνηστῆρας καὶ κεῖνον» διότι ὄχι ἄνευ αἵματος νομίζω ὅτι θὰ ἀπαλλαχθῶσιν οἱ μνηστῆρες καὶ ἐκεῖνος, „δὲν θὰ γλυτώσουν χωρὶς αἷμα", σ 149, υ 180. (‖. Ἐν τοῖς ὑπὸ τὴν σημ. 2) παραδείγμασιν ἐπικρατεῖ, νομίζω, ἡ μέση μᾶλλον ἢ ἡ παθ. διάθεσις· ἀλλ' ἀντὶ τοῦ μέσ. ἀορ. εἶνε εὔχρηστος ὁ παθ., ὅπως τοῦτο καὶ ἐν ἄλλοις μέσοις ῥήμασι γίνεται, καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. ὁ παθ. ἀντικατέστησε τὸν ἐκλιπόντα μέσ. ἀόρ.).

ΔΙΆΚΤΟΡΟΣ, σύνηθες ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ ὡς ἀγγέλου καὶ θεράποντος τῶν θεῶν καὶ μάλιστα τοῦ Διὸς (ἐν τῇ *'Ιλ. ἐκτελεῖ καθήκοντα ἀγγελιαφόρου ᾗ ἡ Ἶρις, πρβλ. Β 786) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συνδυα-

ζόμενον μετὰ τοῦ Ἀργειφόντης: «διάκτορος Ἀργειφόντης» Β 103, Φ 497, Ω 339, α 84 κ. ἄ. πλχ., ἔτι δὲ μετὰ τοῦ «Ἑρμείας» θ 335, μ 390, ο 319, Υ. Ἑρμ. 392, Υ. Ἀφρ. 147. (Συνήθως ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ διάγω, «ὃς διάγει τὰς ἀγγελίας τῶν θεῶν ἢ τὰς ψυχὰς (τῶν ἀνθρώπων)» κατὰ τὸν Εὐστ. εἰς Β 103· κατὰ δὲ τὸν Βούττμαννον ἔκ τινος ἀρχ. ῥίζης διάκω, διώκω ἀμετ.=τρέχω, ἑπομ.=διάκονος, „διάκος“, ὑπηρέτης. Ὁ δὲ Νίτσης καὶ Ἀμεῖς ἐμμένουσιν εἰς τὴν συνήθη ἐτυμολογίαν καὶ ἑρμηνείαν: πομπός, ὁδηγός).

ΔΙΑ·ΛΈΓΟΜΑΙ, ἐπ. ἀόρ. ἀ. διελεξάμην „διαλέγω“ τι κατ' ἐμαυτόν, κατὰ διάνοιαν, ἑπομ. διαλογίζομαι, «τίη μοι ταῦτα διελέξατο θυμός;» ἵνα τί διελογίσθη ταῦτα ἡ ψυχή μου; Ἰλ. Λ 407, Ρ 97, Χ 122.

ΔΙ·ΑΜΆΩ [.⏑..], καταθερίζω, ἑπομ. κατακόπτω, «χιτῶνα» Ἰλ. Γ 359, Η 253.

ΔΙΑΜΕΛΕΪΣΤΙ, ἐπ. ἐπίῤ. κακῶς ὑφ' ἓν γεγραμμένον ἀντὶ τοῦ: διὰ μελεΐστι, ἴδ. **ΜΕΛΕΪΣΤΙ**.

ΔΙΑ·ΜΕΤΡΈΩ, διαμετρῶ, καταμετρῶ, «χῶρον» Γ 315 †.

ΔΙΑΜΕΤΡΗΤΌΣ, ή, όν (διαμετρέω), καταμετρημένος «χῶρος» Γ 344 †.

***ΔΙΑ·ΜΉΔΟΜΑΙ**, ποι. ἐντονώτερον μήδομαι, ὅπ. ἴδε, ἀόρ. ἀ. διεμησάμην, Ἐπιγ. 4, 12.

ΔΙΑ·ΜΟΙΡΆΟΜΑΙ, ποι. διαμοιράζω, χωρίζω εἰς μερίδας, «ἕπταχα πάντα διεμοιρᾶτο» διήρεσε πάντα εἰς ἑπτὰ μερίδας, ξ 434 † (ὅπου ἐν τῷ ἑπομένῳ «τὴν ἴαν» συνήθως μὲν ἐξυπακούεται τὸ «μοῖραν» ἐκ τοῦ διεμοιρᾶτο· ὁ δὲ Ἀμεῖς ἐκλαμβάνει τὸ ἐπίθ. ὡς οὐσιαστικὸν κατὰ τὸ «ὑγρή, ἀμβροσίη» καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα).

ΔΙ·ΑΜΠΕΡΈΣ, (καὶ ἐν τμ. «διὰ δ' ἀμπερές» Α 337, Ρ 309, Φ 422) ἐπίῤ. 1) „πέρα καὶ πέρα“ καθ' ὅλον τὸ μῆκος, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν, καθ' ὅλον τὸ πάχος, Κ 325, ε 480· «βέλος δ. ἐξέρυσ' ὤμου» ἐξεῖλκυσε τὸ (καθ' ὅλον τὸ πάχος τοῦ ὤμου εἰσδῦσαν) βέλος ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους τοῦ ὤμου, Ε 112· (‖. τοῦτο δ' ἐκαλεῖτο «βελουλκίαι κατὰ διωσμόν» ἤτις πολλάκις ἦτο προτιμοτέρα τῆς ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους ἐξολκῆς)· μετὰ γεν. Μ 429, Υ 362· «κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερές» κληρωθῆτε τώρα „ὅλοι πέρα καὶ πέρα“, πάντες ἀνεξαιρέτως, Η 171· ἐν δὲ τῷ χ 190 «εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερὲς ὡς ἐκέλευσε» τὸ διαμπ. κατά τινας εἶνε ἐπίτασις τοῦ «εὖ μάλα» (‖. ὅπερ ὅμως μοὶ φαίνεται ἀνεπίδεκτον πλείονος ἐπιτάσεως· ὅθεν πιθανώτερον εἶνε περαίτερος προσδιορισμὸς τοῦ «ἀποστρέψαντε» στρέψαντες ὀπίσω εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος, ἐντελῶς ὀπίσω· τὸ δὲ «εὖ μάλα» σημαίνει: ἀσφαλῶς ἐπιτηδείως). 2) ὡς χρονικὸν σημ. τὸ διαρκῶς, ἀπαύστως, Κ 331, ο 196 κ. ἀ.· ὡσαύτως καὶ «διαμπερὲς αἰεί, διαμπερὲς ἤματα πάντα» Ο 70, Π 499, δ 209 κ. ἀ. (Ἐκ τοῦ ΔΙΆ, ΑΝΆ καὶ ΠΈΡΑΣ, ἢ ἐκ τοῦ ΑΝΑ-ΠΕΊΡΩ, κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ΔΙΑΠΕΡΆΩ μετὰ παρενθήκης τοῦ μ).

ΔΙΆΝΔΙΧΑ [..⏑.], ποι. ἐπίῤ. (διά, ἀνά, δίχα) διττῶς, «μερμηρίζω» μὲ δύω γνώμας εἶμαι, μεταξὺ δύω γνωμῶν ταλαντεύομαι, Α 189, Τ 455 ἑπομένου «ἢ-ἤ»· «σοὶ διάνδιχα δῶκε» διῃρημένως, ὅ ἐ. δυοτὴν θάτερον σοὶ ἔδωκεν Ἰλ. Ι 37.

ΔΙ·ΑΝΎΩ [.⏑⏑.], μέλ. ὑσω· ἀόρ. ἀ. διήνυσα, τελειώνω, διέρχομαι «ὁδόν, κέλευθον» Υ. Δήμ. 381, Υ. Ἀπ. 108· «κακότητα διήνυσεν ἀγορεύων» διηγούμενος τὴν δυστυχίαν του ἔφθασεν εἰς τὸ τέλος, ὅ ἐ. διεξῆλθε τὴν δυστυχίαν του, ρ 517 †.

ΔΙΑ·ΠΕΊΡΩ, διαπερῶ, διατρυπῶ, «διὰ δ' αὐτοῦ πεῖρεν ὀδόντων» Π 405 † ἐν τμ., ἀλλὰ δύναται ἡ πρόθεσις καὶ μετὰ τῆς γεν. νὰ συναφθῇ: διὰ τῶν ὀδόντων του διεπέρασε (τὸ ἀκόντιον).

ΔΙΑ·ΠΈΡΩ, μέλ. διαπέρσω· ἀόρ. ἀ. διέπερσα· ἀόρ. β'. διέπραθον· ἀπρφ. διαπραθέειν Θ 32 κ. ἀ. ἐπ. ἀντὶ τοῦ διαπραθεῖν· μέσ. ἀόρ. διεπραθόμην. 1) Ἐνεργ. πορθῶ, καταστρέφω, ἐρημώνω «πόλιν, ἄστυ» Α 367, γ 130 κ. ἄ. πλχ. 2) Μέσ. μὲ παθ. σημ. πορθοῦμαι, καταστρέφομαι, ἐρημώνομαι, μόνον «διεπράθετο πόλις» ξ 384.

ΔΙΑ·ΠΈΤΟΜΑΙ, ἀποθ. μόνον ἐν τῷ γ'. ἐν. τοῦ ἀορ. ἀ. «διέπτατο» [α βραχύ] διίπταμαι, ἱπτάμενος διέρχομαί τινα ἔκτασιν, Ο 83, 172, καὶ περὶ βέλους Ε 99 ἐν τμ., ἔτι δὲ ἀφίπταμαι, α 320.

***ΔΙΑ·ΠΛΈΚΩ**, μέλ. ξω, συμπλέκω, διαπλέκω, Υ. Ἑρμ. 80.

ΔΙΑ·ΠΛΉΣΣΩ, διαχωρίζω κτυπῶν, διασχίζω, «δρυός» Ψ 120 †.

ΔΙΑ·ΠΟΡΘΈΩ=ΔΙΑΠΈΡΩ, ὅπ. ἴδε, μετοχ. τοῦ ἀορ. ἀ. «διαπορθήσας» Β 691 †.

ΔΙΑΠΡΑΘΕΕΙΝ, ἴδ. **ΔΙΑΠΈΡΩ**.

***ΔΙΑ·ΠΡΈΠΩ**, ἐξέχω, διαπρέπω, διακρίνομαι, Υ. Ἑρμ. 351.

ΔΙΑ·ΠΡΉΣΣΩ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ διαπράσσω, φέρω εἰς πέρας, ἀποπερατῶ, τελειώνω μετ' αἰτ. «κέλευθον» δ 213· μετὰ γεν. (εἰς ἣν ἐξυπακούεται ἡ αἰτ. «ὁδὸν ἢ κέλευθον» καὶ ἐλλείπει ἡ πρόθεσις Ἐκ κατὰ τὸν Ναϊγελσβαχ· ‖. κατ' ἄλλους δὲ ὀρθότερον εἶνε γεν. τοπική, τῆς ἐκτάσεως, οἷα καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. ἐσώθη, „τοῦ κάμπου, τοῦ τοίχου, στεριᾶς πηγαίνω“) «διέπρησσον πεδίοιο» Β 785, Γ 14, Ψ 364· μετὰ μετοχ. «ἤματα διέπρησσον πολεμίζων» μαχόμενος διηρχόμην τὰς ἡμέρας Ι 326· «καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα οὔτι διαπρήξαιμι λέγων ἐμὰ κήδεα» καὶ ἐπὶ ἓν ὁλόκληρον ἔτος διηγούμενος ὅλα τὰ βάσανά μου δὲν θὰ τὰ ἐτελείωνα, ξ 197. (Ἄλλοι δὲ συνάπτοντες τὸ «ἅπαντα» πρὸς τὸ «διαπρήξαιμι» ἑρμηνεύουσιν ἐπὶ ἓν ἔτος διηγούμενος τὰ βάσανά μου, δὲν θὰ τὰ ἐτελείωνα ὅλα· ἀλλ' ἡ ἔννοια μένει κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἑρμηνείας ἡ αὐτή).

ΔΙΑ·ΠΡΌ, „πέρα ὡς τὴν ἄκραν, πέρα καὶ πέρα“ Ε 66, 538, χ 295 κ. ἄ. πλχ. μετὰ γεν. «τῆς δὲ διαπρὸ αἰχμὴ χαλκείη πταμένη θώρηκι πελάσθη» διαῤῥήξασα δὲ ταχέως τὴν ἀσπίδα ἡ σιδηρᾶ αἰχμὴ ἐπλησίασεν εἰς τὸν θώρακα, Ε 281. (Ὁ Οὐόλφιος ἔγραφεν ἐν μὲν τῇ Ἰλ. ὑφ' Ἓν διαπρό, ἐν δὲ τῇ Ὀδ. χ 295 διῃρημένως διὰ πρό· νῦν δὲ γράφεται πανταχοῦ ὑφ' ἕν).

ΔΙΑΠΡΊΣΙΟΝ [..⏑..], ἐπίῤῥ. εἰς πολλὴν ἔκτασιν, ἐπὶ πολύ, ὄθ. ἀ.) τοπικὸν «πρὼν πεδίοιο διαπρύσιον τετυχηκώς» λόφος, ὅστις ἔτυχε νὰ καταλαμβάνῃ τὴν πεδιάδα ἐπὶ πολλὴν ἔκτασιν, Ἰλ. Ρ 748. Συνήθως β'.) ἐπὶ ἤχου μεγαλοφώνως, διαπρυσίως, „δυνατά“, οἷον «δ. ἤυσεν» Θ 227 κ. ἄ. πλχ. «κιθαρίζω» Ὑ. Ἀφρ. 50. Κυρ. οὐδέτ. τοῦ

ΔΙΑΠΡΎΣΙΟΣ [..⏑..], ον, ἐπὶ πολὺ ἐκτεινόμενος, οἷον «ὀλολυγαί» μακρὰν ἀκουόμεναι, Ὑ. Ἀφρ. 19· «δ. κεραϊστής» λῃστὴς ἐντελής, Ὑ. Ἑρμ. 336 (καὶ αὐτόθ. Σνεϊδεΐτνον, καθ' ὃν εἶνε Αἰολ. ἐκ τοῦ διαπρό· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ περάω ἢ πορεύω, οἱονεὶ ὁ διαπερῶν, εἰσδύων πανταχοῦ).

ΔΙΑ·ΠΤΟΙΈΩ, διαπτοῶ, „τρομάζω, σκιάζω“, διαλεκτ. „ξεθροϊάζω“ (Φιλίστ. Γ'., 214) «ἐπέεσσι γυναῖκας», σ 340 †.

ΔΙ·ΑΡΠΆΖΩ, ἁρπάζω, σπαράττω, περὶ λύκων, «μῆλα» Π 355.

ΔΙΑ·ΠΥΡΠΑΛΑΜΆΩ, ἴδ. ΠΥΡΠΑΛΑΜΆΩ.

ΔΙΑῬ·ΡΑΊΩ, ποι. μέλ. σω, ἀορ. ἀ. ἀπρφ. διαῤῥαῖσαι· 1) κυρ. συντρίβω «νῆα» μ 290, σπαράττω «(κύνες) διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες (κάπρον)» Ρ 727· «(Ἀχαιοί) διαῤῥαῖσαι μεμ. (Τρῶας)» νὰ τοὺς „ξεσχίσωσι“, Β 473, α 251, π 128. 2) μεταφ. καταστρέφω, ἐξολοθρεύω, ἀφανίζω «πόλιν, οἶκον» Λ 713, 6 49 «στρατόν» Ι 78 (τοὐναντίον: σαώσει). Ὁ μέσ. μέλ. διαῤῥαίσομαι ἔχει παθ. σημ. [διαφθαρήσομαι] «τάχα δ' ἄμμε διαῤῥαίσεσθαι ὀΐω» θὰ καταστραφῶμεν, θὰ ἀφανισθῶμεν, Ω 355.

ΔΙΑῬ·ΡΉΓΝΥΜΙ [...–.], διαῤῥηγνύω, διασπῶ, μόνον ὡς μέσ. «ἐπάλξεις» Μ 308 † ἐν τμήσει.

*ΔΙΑῬῬΉΔΗΝ, ἐπίῤῥ. (διαῤῥηθῆναι) ῥητῶς, „φανερά“ Ὑ. Ἑρμ. 313.

ΔΙΑῬ·ΡΊΠΤΩ, διὰ μέσου τινὸς ῥίπτω, μόνον ἐν τῷ θαμιστ. παρατ. «διαῤῥίπτασκεν ὀϊστόν» τ 575 †, (‖. ἔνθα παρατηρητέον ὅτι ἀνωμάλως ἐτέθη τὸ συνδετικὸν φωνῆεν α πρὸ τῆς θαμιστ. καταλ. σκον τοῦ παρατατικοῦ ἀντὶ τοῦ ε· ἀλλὰ τούτου ἔχομεν καὶ ἄλλα παραδείγματα, ἴδ. Κρυγέρου περὶ Διαλέκτων §. 32, 1, 5 Ἑλλ. μεταφρ.).

ΔΙΑ·ΣΕΎΟΜΑΙ, ἐξ οὗ μόνον τὸ γ'. ἐν. τοῦ ἐπ. συγκεκομμένου μέσ. ἀορ. β'. «διέσσυτο» διὰ μέσου τινὸς τρέχω, σπεύδω, ὁρμῶ «διέσσυτο λαόν» διέτρεχε τὰς τάξεις Β 450. (‖. Ἐνταῦθα δὲ φαίνεται ὅτι ὁ τύπος τοῦ ῥήματος εἶνε ὑπερσυντελ. μὲ σημ. παρατ.) καὶ μετὰ γεν. «τάφροιο» διὰ μέσου τῆς τάφρου ἐξώρμησεν (εἰς τὴν πεδιάδα) Κ 194· «ἐκ μεγάροιο» δ 37· «μεγάροιο» Χ 460· «αἰχμὴ διέσσυτο» εἰσέδυσεν, εἰσεχώρησε (διὰ τοῦ μηροῦ) Ε 661· «στέρνοιο» εἰσῆλασε διὰ τοῦ στέρνου, Ο 542.

ΔΙΑ·ΣΚΕΔΆΝΝΥΜΙ [....⏑.], μέλ. άσω· ἀόρ. διεσκέδασα, διασκορπίζω «δόρατα» *Ὀδ. ε 370· διαλύω, συντρίβω «νῆα» η 275· μεταφορ. «ἀγλαΐας τινί» σκορπίζω τινὸς τὸν κόμπον, τὴν τρυφήν, τὴν ἀλαζονίαν, ρ 244 (ἴδ. καὶ ΑΓΛΑΪΗ).

ΔΙΑ·ΣΚΙΆΝΝΗΜΙ, ποι.=τῷ προηγ. διασκεδάζω, διαλύω «νέφεα» Ε 526 †.

ΔΙΑ·ΣΚΟΠΙΆΟΜΑΙ, ἐπ. ἀποθ. ἐκ τῆς σκοπιᾶς πανταχόσε περισκοπῶ, βλέπω, ὄθ. κατασκοπεύω «ἕκαστα» *Ἰλ. Κ 388, Ρ 252.

ΔΙΑ·ΣΧΊΖΩ, ἀόρ. ἀ. διέσχισα· παθ. ἀόρ. ἀ. διεσχίσθην, σχίζω τι εἰς δύω, „ξεσχίζω“ οἷον «ἱστία» ι 71·—«νεῦρα διεσχίσθη» Π 316.

ΔΙΑ·ΤΆΜΝΩ Ἰων. ἀντὶ τοῦ διατέμνω, ἀόρ. β'. διέταμον, διακόπτω μόνον ἐν τμ. «ἵνα τάμῃ διὰ πᾶσαν» *Ἰλ. Ρ 522, 618. Ἔτι δὲ πρβλ. ΜΕΛΕΪΣΤΊ.

ΔΙΑ·ΤΕΛΕΥΤΆΩ, ἀποτελειώνω, ἀποπερατῶ μετ' αἰτ. Τ 90 † ἐν τμ.

*ΔΙΑ·ΤΊΘΗΜΙ, ἀόρ. ἀ. γ'. ἐν. διέθηκε, θέτω καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν, ὅ ἐ. προσηκόντως «θεμείλια» Ὑ. Ἀπ. 254, 294.

ΔΙΑ·ΤΙΝΆΣΣΩ [..⏑..], ἀόρ. β'. διετίναξα, τινάσσω (ἢ „τινάζω“) τῇδε κἀκεῖσε, ἐπομ. συντρίβω «σχεδίην» ε 363 † ἐν τμ.

ΔΙΑ·ΤΜΉΓΩ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ διατέμνω, ἀόρ. ἀ. διέτμηξα· ἀόρ. β'. διέτμαγον· παθ. ἀόρ. β'. διετμάγην. 1) Ἐνεργ. ἀ.) διατέμνω, κατατέμνω, κατακόπτω «κηροῖο τροχὸν τυτθά» μ 174 «δόρυ χαλκῷ» θ 507· μεταφ. «νηχόμενος λαῖτμα διέτμαγον» κολυμβῶν διέσχισα τὰ κύματα, η 276, πρβλ. ε 409· ὅθεν β'.) διασχίζω, διασπῶ, διαχωρίζω «Τρῶας» Φ 3, «νῆας» γ 291. 2) Παθ. καὶ Μέσ. διαῤῥήγνυμαι, („σκάζω“), διασκορπίζομαι, «σανίδες διέτμαγεν» (Δωρ. καὶ ἐπ. ἐκ τοῦ διετμάγησαν) Μ 461, Π 354, ἀποχωρίζομαι Α 531, Η 302.

ΔΙΑ·ΤΡΈΧΩ, ἀόρ. β'. διέδραμον, διατρέχω, διαπλέω «κέλευθα, ὕδωρ» *Ὀδ. γ 177, ε 100.

ΔΙΑ·ΤΡΈΩ, ἀόρ. ἀ. διέτρεσα, ὑπὸ φόβου διαλύομαι, σκορπίζομαι *Ἰλ. Λ 481, 486 (ἐν τμ.) Ρ 729 «διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος».

ΔΙΑ·ΤΡΊΒΩ [..–.], ἀόρ. ἀ. διέτριψα. 1) κυρ. ἐντελῶς τρίβω, κατατρίβω «ταῖς χερσὶ ῥίζαν» Λ 847. 2) μεταφ. ἀ.) ἀναβάλλω, ἀναστέλλω, „ἐμποδίζω“ οἷον «τὰ πάντα» 6 265· «χόλον» τὴν ἐκρηξιν τῆς ὀργῆς, Δ 42· ὡσαύτως «μητρὸς γάμον» υ 341· μετὰ διπλῆς αἰτ. μόνον 6 204 «διατρίβει Ἀχαιοὺς γάμον» κρατεῖ [παρατείνει] τοὺς Ἀχαιοὺς ἀναβάλλουσα τὸν γάμον της (μὲ τὸν γάμον της)· β'.) ἐπὶ χρόνου, κατὰ τὸ φαινόμενον ἀμετβ., ἐξυπακουομένης

τῆς αἰτ. «χρόνον», κατατρίβω τὸν χρόνον, χρονοτριβῶ, Υ 150· μετὰ γεν. «ὁδοῖο» κατατρίβω τὸν χρόνον τῆς ὁδοῦ, ὅ ἐ. χρονοτριβῶ μὲ τὸ ταξεῖδι, δ 404. (‖. Ὀρθότερον ἑρμηνεύεται ἡ γεν. αὕτη, ὡς τοπική, κατὰ τὴν ὁδόν, ἴδ. ὁδός).

ΔΙΑ-ΤΡΙΧΑ [..⏑.], ἐπίρ. εἰς τρία μέρη, ὅπερ μετὰ τὸν Οὐόλφιον πανταχοῦ πλέον γράφεται διηρημένως «διὰ τρίχα» πλὴν ἐν τῷ Γ. Δήμ. 86, ἴδε ΤΡΙΧΑ.

ΔΙΑΤΡΥΓΙΟΣ [..⏑..], ΟΝ, ἐπ. (διά, τρύγη) «ὄρχος» ω 342 †. σειρὰ κλημάτων, κλῆμα ἢ κληματαριά, ἀεὶ φέρουσα καρπόν, κυρ. ἀεὶ τρυγετὸν παρέχουσα, (κατὰ τὸν Εὐστάθιον· κατ' ἄλλους δὲ «ὁ διὰ μέσου τρύγῃ (μὲ σῖτον ἢ ἄλλον καρπόν) κατασπειρόμενος» ἡ σειρὰ τῶν κλημάτων, ἤτις ἐν τῷ μεταξὺ εἶνε καὶ μὲ ἄλλον τινὰ καρπὸν ἐσπαρμένη).

ΔΙΑΤΡΥΦΩΝ, ἴδ. ΔΙΑΘΡΥΠΤΩ.

ΔΙΑ-ΦΑΙΝΟΜΑΙ μόνον κατὰ μέσ. διάθ. διὰ μέσου φαίνομαι, μεταξύ τινος εἶμαι ὁρατός, μετὰ γεν. «νεκύων» μεταξὺ τῶν νεκρῶν, Θ 491· περὶ δὲ καιομένου πράγματος, διαλάμπω, ι 379.

***ΔΙΑ-ΦΕΡΩ**, μόνον κατὰ μέσ. μέλ. μὲ παθ. σημ. «διοίσομαι» διαφέρομαι, διχονοῶ, Υ. Ἑρμ. 255 †.

ΔΙΑ-ΦΘΕΙΡΩ, μέλ. ἐπ. διαφθέρσω, Ν 625· παρακ. β'. διέφθορα. 1) μεταβ. ἐντελῶς φθείρω, καταστρέφω, «πόλιν» Ν 625. 2) ἀμετ. ἐν τῷ β'. παρακ. ἀπόλλυμαι, [ἀπόλωλα], Λατ. perii, «διέφθορας» „ἐχάθης, εἶσαι χαμένος" Ἰλ. Ο 128.

ΔΙΑ-ΦΟΡΕΩ, κυρ. φορῶ τῇδε κἀκεῖσε, διαδίδω «κλέος» τ 333 † (ἐν τμ.).

ΔΙΑ-ΦΡΑΖΩ, μόνον ἐν τῷ ἐπ. β'. ἀορ. μετ' ἀναδιπλ. διεπέφραδον, ῥητῶς, φανερὰ λέγω „φανερώνω" «τί τινι» Σ 9, Υ 340, ζ 47, ρ 590.

ΔΙ-ΑΦΥΣΣΩ, ἀόρ. ά. διήψυσα καὶ ἐπ. διάφυσσα. 1) κυρ. ἐξαντλῶ «οἶνον» π 110. 2) μεταφ. ἐκσπῶ, ἐκσπαράττω (πρβλ. τὸ Λατ. haurire παρὰ Οὐϊργ. Αἰν. II, 600) «πολλὸν διήψυσα σαρκὸς ὀδόντι» πολλὴν σάρκα ἐξέσπασε (ἔβγαλε) διὰ τοῦ ὀδόντος, τ 440· ἐν τμ. «διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς ἤφυσε» ὁ σίδηρος τοῦ ἔχυσε τὰ ἔντερα, Ν 507, Ξ 517.

ΔΙΑ-ΧΕΩ, μόνον ἐν τῷ γ'. πληθ. τοῦ ἐπ. ἀορ. ά. διέχευαν, κυρ. χέω τῇδε κἀκεῖσε, παρ' Ὁμ. μόνον μεταφ. διαμελίζω, „κομματιάζω" (καὶ μάλιστα εἰς μεγάλα τεμάχια) ἐπὶ τῶν θυμάτων «βοῦν, ὖν» Η 316, γ 456, τ 421.

***ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ** [.⏑..], ἡ, „δασκάλα, δασκάλισσα", Υ. Ἑρμ. 556. Ἐκ τοῦ

ΔΙΔΑΣΚΩ [⏑..], ἀόρ. ά. ἐδίδαξα καὶ ποι. ἐδιδάσκησα, Υ. Δήμ. 144, παρακ. παθ. δεδίδαγμαι, διδάσκω τι, Ι 442, τινά, Λ 832· μετὰ διπλ. αἰτ. Ψ 307, θ 481· μετὰ αἰτ. προσώπου καὶ ἀπαρφ. «δμῶας ἔργα ἐργάζεσθαι» υ 422, πρβλ. α 384.—Παθ. διδάσκομαι, μανθάνω «τι πρός τινος» Α 831. Ἡ μετοχὴ συντάσσεται καὶ μετὰ γεν. ἔχουσα τότε σημ. οὐσιαστικοῦ οἷον «διδασκόμενος πολέμοιο» μαθητὴς τοῦ πολέμου, (‖. κατὰ τὸ «τόξων εὖ εἰδώς» ἔμπειρος) Π 811.

ΔΙΔΗΜΙ [⏑..], ἕτερος ἐπ. τύπος τοῦ δέω „δένω", ἐξ οὗ παρατ. γ'. ἐν. «δίδη» = ἐδίδη Α 105 καὶ προστακτ. γ'. πληθ. «διδέντων» μ 54 (ὡς ἔγραψεν ὁ Βέκκ. καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτὸν κατὰ τὸν Ἀρίσταρχ. ἀντὶ τοῦ πρότερον συνήθους δεόντων ἐκ τοῦ: δέω).

ΔΙΔΟΙ, ΔΙΔΟΪΣΘΑ, ΔΙΔΟΝ, ΔΙΔΟΪΝΑΙ, ἴδ. ΔΙΔΗΜΙ.

ΔΙΔΥΜΑΩΝ [⏑⏑–.], ΟΝΟΣ, ὁ, ἐπ. ὁ δίδυμος ἀδελφός, „διδυμάρικος" μόνον κατὰ δυϊκ. καὶ πληθ. Ἰλ. Π 672, 682, συνάπτεται μετὰ τοῦ «παῖς» Ε 548, Π 26. Ἐκ τοῦ

ΔΙΔΥΜΟΣ [⏑⏑.], Η, ΟΝ, διπλοῦς, «αὐλοί» (ὅπ. ἴδε) τ 217· κατὰ πληθ. δίδυμοι (‖. κατὰ τὸν Σχολ. ἀκολουθοῦντα ἴσως τὴν γνώμην τοῦ Ἀριστάρχου συμφυεῖς ἀλλήλοις, „κολλημένοι") Ψ 641 (πιθ. ἐκ τοῦ δίς. ‖. Πιθανώτερον δὲ κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον δι' ἀναδιπλασιασμοῦ τοῦ δύ-ο, ἀντὶ τοῦ δύδυ-μος. Ὁ δὲ ἀναδιπλασιασμὸς ἔγεινεν εἰς ἔκφρασιν ἰδιαιτέρας τινὸς τῶν δύο σχέσεως: τῆς φυσικῆς συνυπάρξεως ἢ συμφύσεως).

ΔΙΔΩΜΙ [⏑..], ἐπ. ἀπαρφ. διδόμεν καὶ διδοῦναι (ἀντὶ τοῦ διδόναι) Ω 425. προστ. δίδωθι, γ 380· παρατ. γ'. ἐν. ἀναύξ. δίδου (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ β'. δίδω) καὶ γ' πλ. δίδοσαν, ρ 367, καὶ δίδον, ἔδιδον, Υ. Δήμ. 327, 437· μέλ. δώσω καὶ μετ' ἀναδιπλ. διδώσω (διδώσομεν, ν 358, ἀπαρφ. διδώσειν, ω 314, κατὰ τὸν Λόβεκκ· κατ' ἄλλους δὲ εἶνε μέλ. ἐκ τοῦ διδόω)· ἀόρ. ά. ἔδωκα καὶ ἐπ. δῶκα μόνον ἐν τῷ ἐνικ. τῆς ὁριστικῆς· ἀόρ. β'. ἐνεργ. (ἔδων) μόνον ἐν τῷ πληθ. τῆς ὁριστ. ἔδομεν κτλ. γ'. πληθ. δόσαν, Η 470, ὑποτ. δῶ, ι 356 δῷς, Η 27, συχνότερον τὸ γ'. ἐν. δώῃ, πληθ. δῶμεν, Ψ 537, θ 389, καὶ κατ' ἔκτασιν δώομεν, Η 299, γ'. πληθ. δῶσιν, Γ 66, καὶ κατ' ἐπ. ἔκτασιν δώωσι, Α 137, Ι 136, 278· ἡ εἰκτ. συχνή, προστ. δός, ι 365, ἀπαρφ. δοῦναι, δόμεν, δόμεναι· παρακ. παθ. δέδομαι. Εὑρίσκονται δ' ἔτι παρ' Ὁμ. ἐκ τοῦ ΔΙΔΟΩ ἐνεστ. β'. ἐνικ. δίδοις καὶ δίδοῖσθα, Τ 270 (ἐσφαλμένως πρότερον δίδοισθα, ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ β'. δίδωσθα), γ'. ἐνικ. δίδοι, προστ. δίδου, γ 58. Τέλος θαμιστικ. ἀόρ. β'. δόσκον, δόσκε, Ξ 382, τ 76. 1) „δίδω", δωροῦμαι, «τί τινι» Α 123 κ. ἄ. πλχ. πολλάκις προστίθεται καὶ ἀπαρφ. εἰς περαίτερον προσδιορισμὸν (εἰς ἔνδειξιν τοῦ σκοποῦ) «δῶκε τεύχεα Ἐρευθαλίωνι φορῆναι» ἔδωκε τὰ ὅπλα εἰς τὸν Ἐρευθ. νὰ (διὰ νὰ) τὰ φορῇ, Η 149· «τεύχεα καλὰ δότω πόλεμόν δε φέρεσθαι» ἵνα τὰ συμπαραλάβῃς εἰς τὸν πόλεμον, Λ 798 (‖. ἔνθα τὸ ἀπαρφ. εἶνε μέσον καὶ ὄχι παθητικόν), πρβλ. Ξ 268, Ψ 183 κ. ἀ.—Ἰδίως ά.) δίδω τι εἰς τοὺς θεούς, προσφέρω, ἀφιερῶ «θεοῖσιν ἑκατόμβας, «ἱρά» Η 450, α 67· β'.) περὶ θεῶν,

δίδω, παραχωρῶ „χαρίζω“ «εὔχος, νίκην, κῦδος» Ὅμ. πλχ. Ὡσαύτως καὶ τὸ παθητ. «σῦποι δέδοται πολεμήια ἔργα» δὲν εἶνε δεδομένα (ὑπὸ τοῦ θεοῦ) εἰς σὲ τὰ πολεμικὰ ἔργα, Ε 428 (ἔνθα καὶ μόνον κεῖται τὸ παθητικόν)· πολλάκις καὶ ἐπὶ τῶν κακῶν τῶν ὑπὸ τοῦ θείου πρὸς τιμωρίαν διδομένων «ἄλγεα, κήδεα, ἄτας» Α 96, Σ 431, Τ 270, η 242· «πάρος τοι δαίμονα δώσω» θὰ σοὶ δώσω τὸν κακὸν δαίμονα, τὸν ὄλεθρον, Θ 166 (‖. μοναδικὴ ἡ φράσις παρ' Ὅμ. ἀνθ' ἧς ἡ καθομιλ. μεταχειρίζεται τὴν ἀντίστροφον, οἷον „θὰ σὲ δώσω εἰς τὸν διάβολον“· πρβλ. μόνον τὸ Ι 571)· γ'.) μετ' αἰτ. τοῦ προσ. καὶ δοτικῆς πράγματος „παραδίδω, ἀφίνω“, ἐγκαλείπω «νέκυν πυρί» ω 65, Ψ 183 «Ἕκτορα κυσίν» Ψ 21, «τινὰ ὀδύνῃσιν, ἀχέεσσι» Ε 397, ρ 567, τ 167· δ'.) περὶ γονέων, δίδω εἰς γυκατκα, ὑπανδρεύω, „δίδω“ [ἐκδίδωμι], «θυγατέρα ἀνδρί» Τ 291, καὶ ἄνευ δοτ. Ζ 192, Λ 226, δ 7· «ἀνέρι μητέρα δώσω» (λέγει ὁ Τηλέμαχος) δ 223 «Σάμηνδε ἔδοσαν αὐτήν» τὴν ὑπάνδρευσαν εἰς τὴν Σάμην, ο 367. 2) θέλω νὰ δώσω, προσφέρω, Υ: Δήμ. 327, πρβλ. Ι 519. 3) περὶ θεῶν, „δίδω“, παραχωρῶ, „ἀφίνω“, συγχωρῶ, εὐδοκῶ μετ' αἰτ. καὶ ἀπαρφ. «αὐτὸν πρηνέα δὸς πεσέειν» Ζ 307· ἰδίως ἐν ταῖς προσευχαῖς, Γ 322 κ. ἀ.

ΔΙΕ, ἴδ. ΔΙΩ.

ΔΙΕΕΡΓΟΝ, ἴδ. ΔΙΕΡΓΩ.

ΔΙΕΔΡΑΜΟΝ [..⏑.], ἴδ. ΔΙΑΤΡΕΧΩ.

ΔΙ-ΕΙΠΟΝ, ἐλλειπτ. ἀόρ. β'. ἐξ οὗ μόνον προστ. δίειπε, ἀπαρφ. διαειπέμεν (διαϜειπέμεν) ἐπ. ἀντὶ τοῦ διειπεῖν, ἐντελῶς καὶ ἀκριβῶς εἶπον τινί, Κ 425, «διαειπέμεν ἀλλήλοισι» δ 215.

ΔΙ-ΕΙΡΟΜΑΙ, ἐπ. (ἔρομαι) μόνον κατ' ἐνεστ. διερωτῶ, ἐξετάζω („πολυρωτῶ, πολυεξετάζω“) Α 550, Ο 93, δ 492 κ. ἀ.

ΔΙΕΚ, ἐπ. (διά, ἐκ) διὰ μέσου ἕως ἔξω, „πέρα καὶ πέρα“, Ο 124, ρ 61 κ. ἀ. (Ὁ Οὐόλφ. ἐν Ὀδ. ἔγραφε διηρημένως δι' ἐκ· ἀλλὰ σήμερον πανταχοῦ γράφεται ὑφ' ἕν, πρβλ. ΔΙΑΠΡΟ).

ΔΙ-ΕΛΑΥΝΩ, ἀόρ. ἀ. διήλασα. 1) μεταβ. διὰ μέσου τινὸς ἐλαύνω, ἀφίνω νὰ διέλθῃ, μετὰ αἰτ. καὶ γεν. «ἵππους τάφροιο» τοὺς ἵππους (τὸ ἅρμα) διὰ μέσου τῆς τάφρου, Κ 564, πρβλ. Μ 120· διὰ μέσου τινὸς (μέσα εἴς τι) „ἐμπήγω, χώνω“ «ἔγχος λαπάρης» τὸ δόρυ διὰ μέσου τῆς λαπάρης, ἢ μέσα εἰς τὴν λαπάρην, Π 318 «δόρυ ἀσπίδος» Ν 161 κ. ἀ. 2) ἀμεταβ. διατρέχω, μετ' αἰτ. «ὄρη» Ὑ. Ἑρμ. 96.

ΔΙΕΛΘΕΜΕΝ, ἴδ. ΔΙΕΡΧΟΜΑΙ.

ΔΙΕΜΑΙ [⏑..], ἐπ. μέσ. (ἐκ τοῦ ἀχρ. ἐνεργ. δίημι, ὅπερ ἔτι σώζεται ἐν τῷ συνθέτῳ ΕΝΔΙΗΜΙ, ὅπ. ἴδε) κλινόμενον κατὰ τὸ τίθεμαι, παρ' Ὅμ. ἐκ τοῦ ἐνεστ. μόνον γ'. πληθ. δίενται καὶ ἀπαρφ. δίεσθαι, „σκιάζομαι“, φεύγω, τρέχω περὶ ἵππων «δίενται πεδίοιο» φεύγουσι διὰ τῆς πεδιάδος, Ψ 475· περὶ λέοντος «σταθμοῖο δίεσθαι» φεύγω ἢ διώκομαι ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ, Μ 304. Ἄλλα χωρία ἐνταῦθα ἀναφερόμενα ἴδ. ἐν λ. ΔΙΩ.

ΔΙ-ΕΞ-ΕΙΜΙ, διὰ μέσου τινὸς ἐξέρχομαι, Ζ 393 †.

ΔΙ-ΕΞ-ΕΡΕΟΜΑΙ, ἀκριβῶς ἐρωτῶ ἢ ἐξετάζω, «τινά τι» περὶ τινος, (ἴδ. ΕΙΡΩΤΑΩ) Κ 432 †.

ΔΙΕΠΕΦΡΑΔΕ, ἴδ. ΔΙΑΦΡΑΖΩ.

ΔΙΕΠΡΑΘΟΝ [..⏑.], ἴδ. ΔΙΑΠΕΡΘΩ.

ΔΙΕΠΤΑΤΟ, ἴδ. ΔΙΑΠΕΤΟΜΑΙ.

ΔΙ-ΕΠΩ, παρατ. διεῖπον καὶ ἐπ. δίεπον, φροντίζω περί τινος, διέπω, διοικῶ, κυβερνῶ, «ἕκαστα» Λ 706, μ 16 «τὸ πλεῖον πολέμοιο» Α 166, «στρατόν» Β 207, «ἀνέρας σκηπανίῳ» διὰ τῆς ῥάβδου διεῖπεν, ὅ ἐ. ἀπεδίωκε τοὺς ἄνδρας, Ω 247.

ΔΙ-ΕΡΓΩ Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ διείργω, μόνον ἐν τῷ Ἰων. παρατ. γ'. πληθ. διέεργον (ὅ ἐ. διέϜεργον), χωρίζω, διαχωρίζω, μετ' αἰτ. «τοὺς διέεργον ἐπάλξιες» Μ 424 †.

ΔΙ-ΕΡΕΣΣΩ, ἀόρ. διήρεσα καὶ ἐπ. σσα, διὰ μέσου τινὸς κωπηλατῶ, «χερσί» μὲ τὰς χεῖρας *Ὀδ. μ 444, ξ 351.

ΔΙΕΡΟΣ, ἡ, ὁν, λ. ἀμφιβόλου σημασίας, εὑρισκομένη μόνον ἐν *Ὀδ. ζ 201 «οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνήρ, διερὸς βροτός, οὐδὲ γένηται ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται, δηιοτῆτα φέρων» καὶ ι 43 «διερῷ ποδὶ φευγέμεν». Ἑρμηνεύεται δὲ κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους ὑγρός, νωπός, χλωρός, ὡς ἐκ τοῦ ΔΙΑΙΝΩ, ἐπομ. μεταφορ. ζωηρός, ἀκμαῖος, ἐῤῥωμένος, ἄρα ζῶν, „ζωντανός“ (ὁ Εὐστ. κατὰ τὸν Ἀρίσταρχ. ἑρμην. «ζῶς, σπουδαῖος»)· ὅθεν «διερὸς βροτός» ζωηρός, ζωντανὸς θνητός, καὶ «δ. ποδί» μὲ ζωηρόν, ταχὺν πόδα. Ὁ δὲ Νίτσης ἐκλαμβάνων τὸ «διερός» ἀντὶ τοῦ ὑγρός, liquidus, ῥέων, ἐπομ. εὐκίνητος, συντάσσει ὡς ἑξῆς: «οὗτος ἀνήρ, ὅς κεν ἵκηται φέρων δηιοτῆτα, οὐκ ἔστι διερὸς βροτὸς οὐδὲ γένηται» καὶ ἑρμηνεύει: ἐκεῖνος ὁ ἀνὴρ ὅστις ἔλθῃ εἰς τὴν χώραν τῶν Φαιάκων, φέρων πόλεμον, δὲν εἶνε οὐδὲ θὰ ἦνε εὐκίνητος καὶ ὑγιὴς καὶ μεταξὺ τῶν ζώντων. Ὄχι πολὺ πιθανωτέρα εἶνε ἡ ἑρμηνεία τοῦ Γερμ. μεταφρ. Οὐοσσίου (δὲν κινεῖται ἐκεῖνος ὁ θνητός, οὐδὲ θὰ ζήσῃ) καθ' ἣν λαμβάνεται ὡς ὑποκείμενον τὸ «οὗτος βροτός» καὶ κατηγορ. τὸ «ἔστιν ἀνὴρ διερός». Ὁ δὲ Λέρσιος παράγων τὴν λ. ἐκ τοῦ «δίεμαι» ἑρμηνεύει ἐν μὲν τῇ ι 43 φυγάς, φεύγων, ἐν δὲ ζ 201 μεταβατ. ὁ εἰς φυγὴν τρέπων fugator, ἐπομ. φοβερός, ἐπίφοβος, καὶ χωρίζει διὰ κώλου τὸ «οὐδὲ κ. ἑ.» ἀπὸ τῶν προηγουμένων. Ταύτην τὴν ἑρμηνείαν ἀκολουθεῖ καὶ ὁ Δοιδερλ. Ὅλως δὲ ἀπίθανος ἡ ἑρμηνεία, ἣν ὁ Ἀμεῖς οὐκ οἶδ' ὅπως ἐτεχνάσθη. (‖. Πασῶν τούτων τῶν ἑρμηνειῶν πιθανωτέρα μοι φαίνεται ἡ τοῦ Δυντζέρου, καθ' ἣν ὡς πρὸς μὲν τὴν σύνταξιν παραβάλλεται τὸ ἐν τῇ ι 201 χωρίον πρὸς τὸ ἐν τῇ π 437 (καὶ πρὸς τὸ τῆς καθομιλ. ἐν ὁμοίαις περιστάσεσι λεγόμενον, „δὲν ἐγεν-

νήθη οὐδὲ θὰ γεννηθῇ, ἢ δὲν ὑπάρχει οὐδὲ θὰ ὑπάρξῃ ἐκεῖνος ποῦ θὰ μὲ δείρῃ ἐμένα" π. χ.) τὸ δὲ «διερὸς βροτός» ὡς καὶ διὰ τῆς στίξεως ὑπεδείξαμεν, εἶνε ἐπεξήγησις τοῦ «οὗτος ἀνήρ», ἡ δὲ λ. «διερός» ἐκ τῆς ῥίζης δι-, ἐξ ἧς καὶ τὸ δίεμαι, δέδια, καὶ δειλός, καὶ δεινὸς καὶ δεί-δω, παραγομένη σημαίνει ἐν ἀμφοτέροις τοῖς χωρίοις τὸν δειλόν. Νομίζω δὲ ὅτι ἔτι μᾶλλον ἐπιτυγχάνει τις τοῦ ἀληθοῦς, πρῶτον μὲν ἐὰν συνδυάσῃ τὴν σύνταξιν τοῦ Δυντζέρου πρὸς τὴν λεκτικὴν ἑρμηνείαν τοῦ Λερσίου, ὅ ἐ. τὸ μὲν «διερῷ ποδί» =φυγάδι, ταχεῖ, τὸ δὲ «διερὸς βροτός»=φοβερός, δεινὸς ἄνθρωπος, εἰρωνικῶς ἐννοούμενον: δὲν ἐγεννήθη ἐκεῖνος ὁ ἀνήρ, „τὸ φοβερὸ τὸ παλληκάρι", οὐδὲ θὰ γεννηθῇ κτλ., ἔπειτα ἐὰν τὴν σύνταξιν τοῦ Δυντζέρου μεταῤῥυθμίσῃ τις ὡς ἑξῆς: νὰ θεωρήσῃ τις μόνον τὸ «βροτός» ὡς ἐπεξήγησιν τοῦ «οὗτος ἀνήρ», ὥστε νὰ ἔχωμεν ταύτην τὴν ἔννοιαν: δὲν ὑπάρχει ἐκεῖνος ὁ φοβερὸς ἀνήρ, ὁ θνητὸς (δηλ. μεταξὺ τῶν θνητῶν) οὐδὲ θὰ ὑπάρξῃ κτλ.).

ΔΙ-ΕΡΧΟΜΑΙ, μέλ. διελεύσομαι· ἀόρ. β'. διῆλθον· ἀπρφ. ἐπ. διελθέμεν. 1) κυρ. ἀ.) διέρχομαι, διὰ μέσου τινὸς βαδίζω, μετ' αἰτ. «πῶϋ» διασχίζω τὸ ποίμνιον, Γ 198· «ἄστυ» Ζ 392· μετὰ γεν. «μεγάροιο» ζ 304· ἀπολ. Ω 716· β'.) εἰσδύω, διαπερῶ ἐπὶ βελῶν, μετὰ γεν. «χροός» διὰ τοῦ δέρματος εἰσδύω, Υ 100, ἀπολ. Υ 263, Ψ 876. 2) μεταφ. «μετὰ φρεσὶ πάντα διέρχομαι» διασκοπῶ πάντα, διαλογίζομαι, Ὑ. Ἀφρ. 277.

ΔΙΕΣΣΥΤΟ [..˘.], ἴδ. **ΔΙΑΣΕΫΩ.**

ΔΙΕΤΜΑΓΕΝ, ἴδ. **ΔΙΑΤΜΗΓΩ.**

ΔΙ-ΕΧΩ, ἀόρ. β'. διέσχον, μόνον ἀμεταβ. διαπερῶν τι ἐξέρχομαι, „ἐβγαίνω πέρα ἢ εἰς τὸ ἄλλο μέρος". «διὰ δ' ἕπτατ' οἰστός, ἀντικρὺ δὲ διέσχε» ἐβγῆκεν ἀντικρύ, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, Ε 100 (ὅπου ἡμαρτημένως μεταφρ. ὁ Φατσις: διῆλθε κατ' εὐθεῖαν)· ὡσαύτως καὶ Λ 253, Υ 416 καὶ ἐν τμ. «δι' ὤμου ἔγχος ἔσχεν» Ν 520, Ξ 451.

ΔΙΖΗΜΑΙ, ἐπ. καὶ Ἰων., ἀποθ., μέλ. διζήσομαι, π 239. 1) ζητῶ, „γυρεύω" τινά, Δ 88, ο 90· ἐπομένου τοῦ «εἶπου» Ν 760. 2) ζητῶ ἢ προσπαθῶ νὰ ἀποκτήσω, νὰ ἐπιτύχω, ἐπιζητῶ, ἀπολ. «ἕκαστος μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος» ἂς φανῇ ἕκαστος μνηστήρ, ζητῶν ἢ προσπαθῶν νὰ ἐπιτύχῃ (γυναῖκα δηλ.) διὰ δώρων, π 391· μετ' αἰτ. «νόστον» λ 100 «νόστον τινί» ζητῶ νὰ ἐπιτύχω χάριν τινὸς τὴν ἐπιστροφήν, ψ 253, «φάρμακον» α 216, «πληθύν» ζητῶ νὰ ἔχω πλῆθος; Ρ 221.

ΔΙΖΥΞ [.˘], ῠγος, ὁ, ἡ (ζυγόν) «δίζυγες ἵπποι» ἵπποι ἀνὰ δύο ζευγνύμενοι *Ἰλ. Ε 195, Κ 473. (Ὁ Γράσοφ παραδέχεται ὡς ἑνικ. ὀνομαστ. τὸν τύπον δίζυγος, τὴν δὲ πληθ. γενομένην κατὰ μεταπλασμόν).

ΔΙΖΩ (δίς) μόνον παρατ. δίζε, ἀμφιβάλλω, διστάζω, „εἶμαι μὲ δύω γνώμαις", ἐπομ. «ἤ—ἤ» Π 713 †. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἀντὶ τοῦ δυΐζω ἐκ τοῦ δύο).

Δίη [-.], ἡ, Δία κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους ἡ νῆσος Νάξος, ὀνομασθεῖσα οὕτως (θεία) ὡς ἱερὰ τοῦ Διονύσου, κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους μικρά τις νῆσος οὐ μακρὰν καὶ ἀπέναντι τοῦ Ἡρακλείου τῆς Κρήτης, «ἐν Δίῃ» λ 325· ἴδ. λ. **ΑΡΙΑΔΝΗ.**

ΔΙΗΚΟΣΙΟΙ, ΑΙ, Α, Ἰων. ἀντὶ τοῦ διακόσιοι, *Ἰλ. Θ 233, Ι 383.

***ΔΙΗΝΕΚΗΣ, ΕΣ** (διά, ἠνεκής ἐκ τοῦ **ΕΝΕΚ-**, ἤνεγκα, ἀορ. τοῦ φέρω) συνεχής, ἀδιάκοπος, Λατ. continuus, μόνον τοπικόν, μακρός, «ῥάβδοι» Μ 297· «νῶτος» Η 321, ξ 437· «ῥίζαι» Μ 134 «ἀτραπιτοί» συνεχεῖς, ἀδιάκοποι ὁδοί, ν 195· «ὦλξ» αὖλαξ διήκουσα ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέχρι τοῦ ἄλλου ἄκρου σ 375.—Ἐκ τούτου ἐπίρ. **ΔΙΗΝΕΚΕΩΣ**, ἀδιακόπως, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους· ὅθεν ἐκτενῶς, διεξοδικῶς «ἀγορεύω» η 241, μ 56· ἐπομ. ἀκριβῶς, ὁριστικῶς δ 836. (Ὁ δὲ Δοιδερλ. ὅστις ἀνάγει τὸ -ηνεκὴς εἰς τὸ «ἀνήκω» φθάνω μέχρις ἄνω ἢ μέχρι τέλους, ἑρμηνεύει τὸ μὲν ἐπίθ. διὰ τοῦ ἐντελής, ἔπειτα, ὅπου δὲν ὑπάρχουσιν ἀκριβῆ ὅρια, διὰ τοῦ μακρός· τὸ δὲ ἐπίρ. πάντοτε διὰ τοῦ ἐντελῶς εἴτε κατ' ἔκτασιν, ἤγουν ἀνελλιπῶς, ὡς ἐν τῷ η 241, εἴτε κατ' ἔντασιν, ἤγουν μετὰ βεβαιότητος, ἀσφαλῶς, ὡς ἐν τῷ δ 836).

ΔΙΗΡΕΣΑ, ἴδ. **ΔΙΕΡΕΣΣΩ.**

ΔΙΗΤΑΙ, ἴδ. **ΔΙΩ.**

ΔΙ-ΙΗΜΙ [˘˘..], πέμπω ἢ ῥίπτω διά τινος μετὰ γεν. καὶ μόνον ἐν τμ. «διὰ δ' ἧκε σιδήρου» *Ὀδ. φ 328, ω 177.

ΔΙ-ΙΚΝΕΟΜΑΙ, ἀποθ., μέλ. διΐξομαι· ἀόρ. διικόμην [˘–..] μόνον μεταφ. διεξέρχομαι, διηγοῦμαι «πάντα» *Ἰλ. Ι 61, Τ 186.

ΔΙΙΠΕΤΗΣ [˘–..], **ΕΣ** (Διός, πίπτω) ὁ ἐκ τοῦ Διός, ἢ οὐρανοῦ πεσών, οὐρανόπεμπτος, ἐπίθ. τῶν ποταμῶν, ὡς ἐκ τῶν ὑετῶν παραγομένων, Π 174, Ρ 263· «Αἴγυπτος» (ὅ ἐ. Νεῖλος) δ 477.

***ΔΙΙΠΕΤΗΣ** [˘–..], **ΕΣ** (Διός, πέτομαι) ὁ μέχρι Διὸς ἢ μέχρις οὐρανοῦ πετόμενος, ὑψιπέτης, οὐρανοπέτης, «οἰωνοί» Ὑ. Ἀφρ. 4.

ΔΙ-ΙΣΤΗΜΙ, ἔχει μόνον τὸν ἀμεταβ. ἀόρ. β'. διέστην, γ'. δυϊκ. διαστήτην· παρακ. ἀ. πληθ. διέσταμεν καὶ μέσ. ἐνεστ. διίσταμαι· ἀ.) κυρ. ἔρχομαι, δια(ἀπο)χωρίζομαι, ἀπομακρύνομαι, Μ 86, Π 470, Ω 718· ἐν δὲ τῷ παρακ. σημ. στέκω μακράν, «τίη δή νῶι διέσταμεν» διὰ τί στέκομεν μακρὰν ἀλλήλων (καὶ δὲν μαχόμεθα); Φ 436· «θάλασσα διίστατο» διηνοίγετο; Ν 29· β'.) μεταφορ. ἔρχομαι εἰς διάστασιν, διχονοῶ, *Ἰλ. Α 6.

ΔΙΚΑΖΩ [˘..] (δίκη), μέλ. άσω· ἀόρ. ἀ. ἐδίκασα, ἐπ. σσα. 1) Ἐνεργ. δικάζω „κρίνω" ἀπολ. Ψ 579, λ 547· «ἀμοιβηδὶς δὲ δίκαζον» (γέροντες δηλ., ἴδ. 503) ἀπεφαίνοντο ἐναλλὰξ τὴν γνώμην των, Σ 506· μετὰ δοτ. «Τρωσί τε

διπλῆν ἀμφιέσασθαι» κατὰ τὸν Σχολ.) πρβλ. «διπλῆ χλαῖνα» καὶ «δίπτυχος λώπη»· τούναντίον εἶνε ΑΠΛΟΪΣ, ὅπ. τὸ. (Ὀλιγώτερον πιθανὴ εἶνε ἡ γνώμη τῶν φρονούντων ὅτι εἶνε ἱμάτιον διπλῆς ὑφῆς οὕτως, ὥστε ἡ μὲν κυρία ὑφὴ νὰ ἦνε λευκή, τὰ δὲ κοσμήματα πορφυρᾶ· ἢ ὅτι εἶνε ἐκ διμίτου ὑφάσματος) Γ 126, Χ 441, τ 241.—(‖. Ἐάν τις δὲν ἀρέσκεται εἰς τὴν ἐκ τοῦ διπλόος παραγωγήν, δὲν εἰξεύρω ἂν δὲν εἶνε προτιμότερον νὰ ἐτυμολογήσῃ τις τὴν λ. ἐκ τοῦ δι καὶ πλάξ=ἐπιφάνεια ὁμαλή ἢ ἐκ τοῦ πλέκω, ὡς νομίζει ὁ Κούρτιος ἐν τῷ Ἐτυμολογικῷ).

ΔΙΠΛΟΟΣ, Η, ΟΝ, συνῃρ. μόνον ἐν τῷ θηλ. διπλῆ, διπλοῦς «χλαῖνα διπλῆ»=ΔΙΠΛΑΞ, ὅπ. τὸ., Κ 134, τ 226 «ὅθι διπλόος ἦντετο θώρηξ» Δ 133, Γ 415, τὸ. ΑΝΤΟΜΑΙ.

ΔΙΠΤΥΧΟΣ, ΟΝ, ὁ δύω ἔχων πτυχάς «λώπη δ.»=ΔΙΠΛΑΞ, ὅπ. τὸ., ν 224.—Ἔτι δὲ καὶ αἰτιατ. ἐνικ. μεταπλαστικὴ δίπτυχα (ἐκ τῆς ἀχρ. ὀνομ. ΔΙΠΤΥΞ) ἐν τῇ φρ. «δίπτυχα ποιῶ» (ἐξυπακ. «κνίσην» ὅπ. τὸ.) κάμνω δύο δίπλαις ἢ διπλώνω τὴν κνίσαν, Α 461, γ 458, μ 361. (Ἡ αἰτ. δίπτυχα εὑρίσκεται καὶ παρὰ τῷ Ἀπολλων. τῷ Ῥοδίῳ, Β, 32).

ΔΙΣ, ἐπίρ. δίς, „δύω φοραῖς“ ἢ „δυοὶ βολαῖς“ ε 491 †. (ἐκ τοῦ δύο ἀντὶ τοῦ ἀχρ. ΔΥΪΣ).

ΔΙΣΟΔΝΗΣ [.⏑.], ΕΣ, ἐπ. ὁ δὶς ἀποθανών, μ 22 †.

ΔΙΣΚΕΩ, δισκεύω, ῥίπτω τὸν δίσκον, «δίσκῳ ἐδίσκευον ἀλλήλοισι» διὰ δίσκου, ῥίπτοντες τὸν δίσκον, διηγωνίζοντο πρὸς ἀλλήλους, θ 188 †. Ἐκ τοῦ

ΔΙΣΚΟΣ, ὁ (δικεῖν, ἀορ. τοῦ ἀχρ. ΔΙΚΩ=ῥίπτω) „δίσκος“ στρογγύλος, ὁμαλός, λίθινος ἢ σιδηροῦς (τὸ. ΣΦΟΛΟΣ) ἢ καὶ ξύλινος, ὁτὲ μὲν ἔχων ἐν τῷ μέσῳ ὀπὴν καὶ ἱμάντα, ἵνα τῇ βοηθείᾳ τούτων ὅσον δυνατὸν μακρὰν ῥιφθῇ, ὁτὲ δὲ καὶ ἄνευ τούτων. Ἡ δισκοβολία ἦτο ἤδη ἐπὶ Ὁμήρου συνήθης παιδιά, Β 774, δ 626, ἐν ᾗ τὸ βραβεῖον ἐλάμβανεν ὅστις ἐῤῥιπτεν αὐτὸν ἀπώτατα, τὸ. μάλιστα θ 186· ὅθεν ΔΙΣΚΟΥΡΑ τά, ἐπ. (οὖρον), τὸ διάστημα, εἰς ὅσον ὁ δίσκος ῥίπτεται, οἱονεὶ δίσκευμα, «ἐς δίσκουρα λέλειπτο» εἶχε μείνῃ ὀπίσω ὅσον ῥίπτει τις τὸν δίσκον μακράν, Ψ 523 †. Τὸ αὐτὸ λέγεται καὶ «δίσκου οὖρα» Ψ 431, πρβλ. ΟΪΡΟΝ.

*ΔΙΤΤΟΣ, Ή, ΟΝ, διπλοῦς, Βατρ. 61.

ΔΙΦΑΩ [-..], ζητῶ, „γυρεύω“ «τήθεα» ὄστρεα ζητῶ, περὶ τῶν κολυμβητῶν, π 747 †.

ΔΙΦΡΑΣ, ΑΔΟΣ, ἡ=τῷ ἑπομ., ἅμαξα, Ἐπιγρ. 15, 8. (‖. ἔνθα καὶ ἄλλη γραφή: δίφρακα).

ΔΙΦΡΟΣ, ὁ, 1) τοῦ ὀχήματος τὸ ἔδρανον (τὸ κάθισμα), τὸ χώρημα, τὸ κύτος („κουτίον“) ἐντὸς τοῦ ὁποίου κάθηνται ἢ ἵστανται οἱ ὀχούμενοι (τὸ κατ' ἀρχὰς βεβαίως ἢ ἐκ σανίδων ἢ ἐπὶ τοῦ ἄξονος κρηπίς) Ε 160, Λ 748, Ρ 464, Ψ 132 κ. ἀ. Τὰ πλάγια αὐτοῦ ἦσαν στρογγύλα, ὄπισθεν δὲ ἀνοικτά, ἵνα ἀνέρχηται ὁ ὀχούμενος, ἱμάντες δὲ ἐντεταμένοι συνεῖχον αὐτὸν πρὸς τὸν ἄξονα, Ε 727. Ἐνίοτε σημ. καὶ ὅλον τὸ πολεμικὸν ἅρμα μόνον ἐν Ἰλιάδι, Κ 305, Π 379 κ. ἀ. ἔτι δὲ καὶ ἅμαξαν ὁδοιπορικὴν μὲ δύω ἕδρας, γ 324. 2) ἁπλοῦν θρανίον (ἄνευ ἀνακλίντρου ὄπισθεν) „σκαμνί“ Γ 424, Ζ 354, δ 717 κ. ἀ. (Συνήθως παράγεται κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ δίφορος, οἱονεὶ δύω ἀνθρώπους φέρων, τὸν μαχητὴν καὶ τὸν ἡνίοχον).

ΔΙΧΑ [⏑.], ἐπίῤ. διττῶς, „εἰς δύω“ οἷον «δίχα πάντα ἠρίθμεον» ἀριθμῶν διήρεσα εἰς δύω ὁμάδας, κ 203· «δίχα δέδαστται» εἰς δύω μέρη, ο 412. 2) μεταφ. διττῶς, κατὰ δύω τρόπους ἐν ταῖς φράσεσι «δίχα δέ σφισιν ἤνδανε βουλή, δίχα μερμηρίζω, δίχα θυμὸς ὀρώρεται, δίχα θυμὸν ἔχω, δίχα θυμὸς ἄητο, δίχα βάζω», τὸ. τὰ ῥήματα καὶ ΘΥΜΟΣ.

ΔΙΧΘΑ, ἐπίῤ. ποι. ἀντὶ τοῦ δίχα, εἰς δύω μέρη «τοὶ διχθὰ δεδαίαται» α 23· μεταφ. «διχθὰ κραδίη μέμονε» διττῶς πάλλεται ἡ καρδία μου, ταλαντεύομαι μεταξὺ δύω ἀποφάσεων, Π 435.—Ἐκ τούτου

ΔΙΧΘΑΔΙΟΣ [.⏑..], Η, ΟΝ, ἐπ. διττός, διπλοῦς, «Κῆρες» *Ἰλ. Ι 411.—Τὸ οὐδέτ. ἐπιῤῥηματικῶς Ξ 21.

*ΔΙΧΟΜΗΝΟΣ [⏑...], ΟΝ (δίχα, μήν), κατὰ τὸ μέσον τοῦ μηνός, κατὰ τὴν πανσέληνον, «σελήνη διχ.» ἡ διχάζουσα τὸν μῆνα, ἡ πανσέληνος, ἡ πλήθουσα, Ὕμ. 32, 11.

ΔΙΨΑ, ἡ, „δίψα“ *Ἰλ. Λ 642, Τ 166.—Ἐκ τούτου

*ΔΙΨΑΛΕΟΣ [.⏑..], Η, ΟΝ, ποι. „διψασμένος“, Βατρ. 9.

ΔΙΨΑΩ (δίψα) „διψῶ“ Λ 584 †.

ΔΙΩ [⏑.], ἐπ. θέμα τοῦ δείδω. 1) Ἐκ τοῦ ἐνεργ. μόνον τὸ γ'. ἐν. καὶ πλ. τοῦ παρατ. ἄνευ αὐξήσεως ΔΙΕ καὶ ΔΙΟΝ· ἀ.) „φοβίζομαι“, τρέπομαι εἰς φυγήν, φεύγω, «περὶ ἄστυ» Φ 251· β'.) φοβοῦμαι, «περὶ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν» πολὺ ἐφοβεῖτο (ἦτο περιδεής) περὶ τῶν νεῶν τῶν Ἀχαιῶν, Ι 433, Λ 557, «ποιμένι λαῶν» Ε 556. 2) Ἐκ δὲ τοῦ μέσ. μόνον τὸ γ'. ἐν. καὶ πληθ. τῆς ὑποτ. δίηται, δίωνται, καὶ γ'. ἐν. τῆς εὐκτ. δίοιτο, ἔχει δὲ σημ. μεταβατ. φοβῶ, „φοβίζω“, διώκω, τρέπω εἰς φυγήν τινα, Η 197, «δηίους» Μ 276, «μητέρα ἀπὸ μεγάροιο» ἀποδιώκω, υ 343· «ἵππους προτὶ ἄστυ» ἐλαύνω πρὸς τὴν πόλιν, Ο 681 «τινὰ πεδίον δε» Χ 456 «κνώδαλον, ὅττι δίοιτο» ὁτιδήποτε ἤθελε καταδιώξῃ (ὁ κύων), ρ 317· πρβλ. Χ 189· «μάχην ναῦφιν» τὴν μάχην ἀπὸ τῶν νεῶν ἀποκρούω, Π 246.—Πρβλ. περὶ τούτου τε τοῦ ῥήματος ᾗ τοῦ ΔΙΕΜΑΙ Ἑρμ. εἰς Αἰσχ. Πέρσ. 701.

ΔΙ-ΘΕΩ, ἀόρ. ἐπ. διῶσα ἀντὶ τοῦ διέωσα, διαῤῥηγνύω, κατακρημνίζω «κρημνόν» Φ 244 †.

ΔΙΩΚΩ (δίω) μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. Α'.) Ἐνεργ. βάλλω τινὰ εἰς ταχεῖαν κίνησιν, διώκω, „διώχνω“· ὅθεν 1) ἀποδιώκω, ἀποπέμπω

«διώκω δ' οὔτιν' ἔγωγε» σ 409 (κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν σημ. τρέχω κατόπιν τινός, καὶ κεῖται σαρκαστικῶς), ἔτι δὲ κινῶ, ἐλαύνω, „παίρνω ἢ βάλλω 'μπροστά", «ἅρμα καὶ ἵππους Οὐλυμπόνδε» Θ 439 «νῆα» ἐλαύνει ὁ ἄνεμος ἢ αἰκῶπαι, ε 332· ἀπολ. μ 282, καὶ παθ. «ἡ δὲ νηῦς ἤλυθε ῥίμφα διωκομένη» ταχέως ἐλαυνομένη, ν 162. 2) καταδιώκω, „κυνηγῶ" (τοὐναντίον: φεύγω) τινά, Ε 672, περὶ ὀρνέου ἁρπακτικοῦ, Ν 64· ἀπολ. Ε 223, Θ 107 κ.ἀ. β΄.) διώκων [αἱρῶ], καταλαμβάνω, „πιάνω" Χ 199, 200· γ΄.) μεταφ. τρέχω κατόπιν τινός, ἐπιδιώκω τι «ἀκίχητα» ἀκατάληπτα, ἀνέφικτα ἐπιδιώκω, Ρ 75. 3) ἀμεταβ. ταχέως ἐλαύνω, τρέχω ἐπὶ ἡνιόχου, Ψ 344, 424, 499· ἐπὶ ἵππων, Ε 223· ἐπὶ πλεόντων, μ 182· ἐν γένει τρέχω, σπεύδω, Υ. Ἑρμ. 350. Β΄.) Μέσ. σχεδὸν ὡς μεταβατ. «διώκετο πεδίοιο» προθύμως κατεδίωκε διὰ τῆς πεδιάδος, Φ 602· «δόμοιο» τὸν ἀπέπεμπεν ἀπὸ τῆς οἰκίας του ὡς ἀπὸ τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ, σ 8.

Διώνη [˘..], ἡ, μήτηρ τῆς Ἀφροδίτης ἐκ τοῦ Διός, Ε 370, Υ. Ἀπ. 93. Κατὰ τὸν Ἡσίοδ. Θεογ. 353 θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος ἢ κατὰ τὸν Ἀπλδ. 1, 1, 3 θυγάτηρ τοῦ Οὐρανοῦ. (Εἶνε ἐσχηματισμένον βεβαίως ἐκ τοῦ Διός).

Διώνυσος [˘.–.], ὁ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ **Διόνυσος**, ὅπ. ἴδε.

Διώρης, εος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἀμαρυγκέως, ἡγεμὼν τῶν Ἐπειῶν, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Πειρόου, Β 622, Δ 518. 2) πατὴρ τοῦ Αὐτομέδοντος, τοῦ ἡνιόχου καὶ ἑταίρου τοῦ Ἀχιλλέως, Ρ 429.

δμηθείς, δμηθήτω, ἴδ. **δαμάω.**

δμῆσις, ιος, ἡ (δαμάω) ἡ δάμασις, ὁ δαμασμός, «ἵππων ἐχέμεν δμῆσίν τε μένος τε» νὰ ἔχῃ τῶν ἵππων τὸν δαμασμὸν καὶ νὰ ἀναχαιτίζῃ τὴν ὁρμὴν αὐτῶν, ἢ δαμάσας τοὺς ἵππους νὰ ἀναχαιτίζῃ τὴν ὁρμὴν αὐτῶν, (συναπτομένου τοῦ «ἐχέμεν» διὰ τοῦ λεγομένου ζεύγματος μὲ διάφορον σημ. πρός τε τὴν «δμῆσιν» καὶ πρὸς τὸ «μένος») Ρ 476 †.

δμήτειρα, ἡ, ποι. δαμάστρια, ἐπίθ. τῆς νυκτὸς Ξ 259 †, κυρ. θηλ. τοῦ

***δμητήρ, ῆρος,** ὁ, ποι. δαμαστής, Ὑμ. 21, 5.

Δμήτωρ, ορος, ὁ, πρόσωπον ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως πλασθέν, υἱὸς δῆθεν τοῦ Ἰάσονος βασιλέως τῆς Κύπρου, ρ 443.

δμωή, ἡ, ποι. (δαμάω), κορ. ἡ δεδαμασμένη· ὅθεν αἰχμάλωτος, ἐλευθέρα δηλ. γεγεννημένη, κατὰ δὲ τὸν νόμον τοῦ πολέμου εἰς δουλείαν περιελθοῦσα (διάφορος ἄρα τῆς «δούλης») μόνον κατὰ πληθ. Σ 28, πρβλ. Ι 658, Ω 643· ἔπειτα ἐν γένει δούλη, θεράπαινα, ὑπηρέτρια, α 147 κ. ἄ. πλχ. καὶ ὡς ἐπίθ. «δμωαὶ γυναῖκες» Ζ 323, Ι 477, π 108, χ 396 κ. ἀ. —Ἐχρησίμευον εἰς διαφόρους οἰκιακὰς ἐργασίας, οἷον ἐκαθάριζον τὴν οἰκίαν, ἤλεθον τὸν σῖτον, ἐποίουν τὸν ἄρτον, ὕφαινον, ἐμαγείρευον κτλ. πρβλ. **ἀμφίπολος.** [Κατά τινας πρέπει νὰ ἔχῃ ἰῶτα ὑπογεγραμμένον εἰς τὸ ω].

δμώς, ῳός, ὁ, ποι. (δαμάω), κυρ. ὁ δεδαμασμένος, ὅθεν αἰχμάλωτος, ἐλεύθερος δηλ. γεγεννημένος, ἐν πολέμῳ δὲ εἰς δουλείαν περιελθών (διάφορος τοῦ «δοῦλος») α 398· ἐν γένει δ' ἔπειτα δοῦλος, ἀνδράποδον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ πληθ. συνηθέστατον ἐν τῇ Ὀδ., τῆς δὲ Ἰλ. μόνον Τ 333. Ὁ ἑνικ. ἀριθμ. εὑρίσκεται δ 736, λ 190, ω 257· ὁ δὲ δυϊκ. «δμῶε» φ 244, χ 114· καὶ ὡς ἐπίθ. «δμῶες ἄνδρες» π 305.—Οἱ δμῶες ἐχρησίμευον εἰς βαναυσοτέρας οἰκιακὰς ἐργασίας, ἔσχιζον ξύλα, εἶχον τὴν ἐπιμέλειαν τῶν κτηνῶν, ἐφύλαττον τὰ ποίμνια καὶ ἐγεώργουν τοὺς ἀγρούς. (Κατὰ τὸν Νίτσην «δμώς» εἶνε ἐν γένει ὁ δοῦλος, εἴτε ἐκ γενετῆς τοιοῦτος, εἴτε ἀργυρώνητος, εἴτε αἰχμάλωτος).

ανοπαλίζω, ἐπ. μέλ. ξω, ῥῆμα εὑρισκόμενον Δ 472 «ἀνὴρ ἄνδρ' ἐνοπάλιζεν» καὶ ξ 512 «τὰ σὰ ῥάκεα ἀνοπαλίξεις», λαβὸν δὲ πολλὰς παραγωγὰς καὶ ἑρμηνείας. Κατὰ μὲν τὸν Λόβεκκ ἐκ τοῦ ἀχρ. **ανοπαλής** ἢ **ανόπαλος,** ὅπερ ἐκ τοῦ ἀχρ. οὐσ. **ανος** (ὅθεν τὸ «δονεῖν» καὶ ὁ «δόναξ») καὶ τοῦ **παλλω** ἐσχηματίσθη, σημ. δὲ τὸ τινάσσω, διασείω, ῥίπτω τῇδε κἀκεῖσε (ἐν τῷ ξ 512 ἀντὶ τοῦ φορῶ ἢ περιβάλλομαι)· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ Αἰολ. γνόφαλλον=κνάφαλλον, καὶ σημ. διατινάσσω ὡς ὁ κναφεὺς (ὅθεν τινὲς ἑρμηνεύουσι τὸ ξ 512 θὰ καθαρίσῃς, „ξεπλύνῃς" τὰ ῥάκη σου)· ἄλλοι δὲ παράγουσιν ἐκ τῆς Σανσκρ. ῥίζης nabh, **νεφ** (ὅθεν νέφος, γνόφος, δνόφος) καὶ ἑρμηνεύουσι τυλίσσω, κρύπτω, φονεύω. ‖. Τέλος ὁ Δύντζερος παράγει ἐκ τοῦ ἀχρ. **ανόπαλος,** ὅπερ ἐκ τῆς ῥίζ. **ανεπ-**, καὶ ἑρμηνεύει διὰ τοῦ ἅπτομαι, λαμβάνω, ὅπερ ἁρμόζει ἐπ' ἴσης εἰς ἀμφότερα τὰ χωρία.

ανοφερός, ή, όν, ποι. (δνόφος, συγγ. τῷ νέφος) σκοτεινός, ζοφερός, μέλας, „μαῦρος", «νύξ» ν 269, ο 50, «ὕδωρ» Ι 15, Π 4.

δοάσσατο, ἐπ. ἐλλειπτ. μέσ. ἀόρ. ἀ., ἐξ οὗ προσέτι καὶ γ΄. ἐν. τῆς ὑποτακτ. δοάσσεται (ἐπ. ἀντὶ τοῦ δοάσσηται) εὑρίσκεται, σημ. φαίνομαι, [δοκῶ] «ᾧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι» [σκοποῦντι δὲ οὕτως ἔδοξεν αὐτῷ κέρδιον εἶναι], σκεπτόμενος δὲ οὕτως ἐνόμισεν ὅτι εἶνε ὠφελιμώτερον, Ν 458, ε 474 κ. ἄ. πλχ. «ὡς ἄν τοι πλήμνη γε δοάσσεται ἄκρον ἱκέσθαι κύκλου» οὕτως ὥστε νὰ φανῇ ὅτι ἡ πλήμνη ἔφθασεν (ἤγγισε) τὴν ἄκραν τοῦ τροχοῦ (‖. ὑπερβολικὴ ἔκφρασις τῆς αἰφνιδίου στροφῆς τοῦ ἅρματος, στηριζομένη εἰς λόγους ὀπτικούς, κατὰ τὸν Φαῖσιν) Ψ 339. (Παράγεται κατὰ τὸν Βούττμ. ἐκ τοῦ «δέαται» (ἴδ. **δεατ'**) =φαίνεται, κατὰ τροπὴν τοῦ ε εἰς ο. Ἄλλοι δὲ ἧττον πιθανῶς παράγουσι τὴν λ. ἐκ τοῦ **δοιή,** καὶ ἑρμην. κυρίως ἀμφιβάλλω, ἐνδοιάζω, ὅπως εὑρίσκεται παρ' Ἀπολλ. τῷ Ῥοδίῳ· ἀλλὰ πρέπει παρ'

αὐτῷ νὰ θεωρηθῇ διάφορον τοῦ προκειμένου ρῆμα. ‖. Ὀρθότερα ἴδ. ἐν λ. ΔΕΑΤ').

ΔΟΙΗ, ἡ, ἐπ. ἀμφιβολία, ἀβεβαιότης, «ἐν δοιῇ (εἶναι)» ἐνδοιάζειν, Ι 230 †.

ΔΟΙΟΣ, ἡ, ὁν, ἐπ. διττός, μόνον κατὰ δύϊκ. «δοιώ» Γ 236 κ. ἀ., ἄκλιτ. Ω 648· συνηθέστερον κατὰ πληθ. δοιοί, αἱ, ά=δύω, ἢ ἀμφότεροι, αι, α, Ε 728 κ. ἄ. πλχ.—Τὸ οὐδ. πλ. «δοιά» ἐκλαμβάνεται κατὰ τὸν Ἀρίσαρχον ὡς ἐπίρ. «ὅμοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ δοιά» διττῶς 6 46· (κατ' ἄλλου; ὅμως καὶ ἐνταῦθα σημ. δύω, καὶ εἶνε ἐπανόρθωσις τοῦ ἐν. «κακόν»· ὅθεν ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἐκδόται, πλὴν τοῦ Ἀμεῖος, στίζουσι μετὰ τὸ «οἴκῳ»· ὁ δὲ Ἀριστοφάνης ἔγραφε «κακά» καὶ μετὰ τὸ «ἔμπεσεν» ἔστιζε κόμμα, ὅπερ ἐγκρίνει ὁ Ἄρενς).

ΔΟΚΕΥΩ, ποι. (δέκομαι), παραφυλάττω, καιροφυλακτῶ, „καρτερῶ", τινά, Ν 545, Π 313· ἐν γένει παρατηρῶ, καραδοκῶ, τηρῶ, «Ὠρίωνα» Σ 488, ε 274· ὡσαύτως «κύων (λέοντα) ἐλισσόμενον δοκεύει» παρατηρεῖ, προσέχει εἰς τοὺς ἑλιγμοὺς τοῦ λέοντος, ἵνα καιρίως ἐπιπέσῃ κατ' αὐτοῦ, Θ 340· πρβλ. Ψ 325.—Ἡ μετοχὴ «δεδοκημένος», Ο 730, ἣν τινες ἐνταῦθα ὑπάγουσι καὶ ἐνεργητικῶς ἐκλαμβάνουσιν, ἀνήκει εἰς τὸ ΔΕΧΟΜΑΙ, ὅπ. ἴδε.

ΔΟΚΕΩ, ἀόρ. ά. ἔδοξα Ὑ. Ἑρμ. 208, ποι. ἐδόκησα κ 415. 1) μεταβ. νομίζω, „θαρρῶ", πιστεύω μετ' ἀπαρφ. «δοκέω νικήσειν Ἕκτορα» Η 192.—Συνήθ. 2) ἀμετ. φαίνομαι μετὰ δοτ. προσ. καὶ ἀπρφ. «πέπλος οἱ δοκέει χαριέστατος εἶναι» Ζ 90· «ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα» Ι 103, υ 93· «δόκησε σφίσι θυμὸς ὧς ἔμεν» ἐφάνη δὲ εἰς αὐτοὺς ὅτι ἡ ψυχική των διάθεσις ἦτο τοιαύτη, κ 415. (‖. Ὀρθότερον ὁ Δύντζερος ἑρμηνεύει στίζων εἰς τὸ «θυμός», ὅπερ ἐκλαμβάνει ὑποκείμενον τοῦ «δόκησε»=ἐνόμισεν ἡ ψυχή των, καὶ τότε τὸ παράδειγμα τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν 1) σημ.). Σπανιώτερον μετὰ μέλ. ἀπρφ. «δοκέει δέ μοι ἔσεσθαι» Ζ 338.

ΔΟΚΟΣ, ἡ, δοκός, „δοκάρι", κυρ. ἡ στηρίζουσα τὴν στέγην, Ρ 744 καὶ τ 38 κ. ἀ. (‖. Ὡς φαίνεται, παράγεται ἐκ τοῦ δεχ-ομαι).

ΔΟΛΙΟΣ, Η, ΟΝ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (δόλος), δόλιος, ἀπατηλός, „πονηρός", μόνον ἐπὶ πραγμάτων, οἷον «ἔπεα» ι 282, «τέχνη» δ 455, 529· «κύκλος» ὁ ἀπατηλὸς κύκλος, τὸν ὁποῖον οἱ κυνηγοὶ διὰ δικτύων καὶ παγίδων περὶ θηρίον τι σχηματίζουσι, Ὀδ. δ 792.—Ἐπίρ. ΔΟΛΙΩΣ Βατρ. 93.

Δολίος, ὁ, δοῦλός τις τοῦ Λαέρτου, πατὴρ τοῦ Μελανθίου καὶ τῆς Μελανθοῦς, δ 735.

ΔΟΛΙΧΑΥΛΟΣ [.⏑..], ΟΝ, ὁ δολιχὸν (μακρὸν) αὐλὸν (καλάμι) ἔχων, «αἰγανέη» ἀκόντιον, ἔχον μακρὸν τὸν αὐλὸν (ἴδ. τ. λ.) ἢ τὸ καλάμι τῆς αἰχμῆς (λόγχης), ι 156 †. (Ἐσφαλμένως ἄλλοι ἑρμηνεύουσιν: ὁ ἔχων μακρὸν τὸ ξύλον, εἰς ὃ προσαρμόζεται ἡ αἰχμή).

ΔΟΛΙΧΟΔΕΙΡΟΣ [.⏑...], ΟΝ, ἴδ. ΔΟΥΛΙΧΟΔΕΙΡΟΣ.

ΔΟΛΙΧΟΣ [.⏑.], Η, ΟΝ, μακρός· ά.) ἐπὶ τόπου, «ἔγχεα, δόρυ» Δ 533, Θ 474· β'.) ἐπὶ χρόνου «νοῦσος, νύξ» λ 172, ψ 243· ἐπὶ χρόνου τε καὶ τόπου ἐνταῦτῳ «ὁδός» δ 393, «πλόος» γ 169.—Τὸ οὐδ. «δολιχόν» ὡς ἐπίρ. Κ 52.

*ΔΟΛΙΧΟΣ [.⏑.], ὁ, εἷς τῶν ἡγεμόνων τῆς Ἐλευσῖνος, Ὑ. Δήμ. 155. (Ἐσφαλμένως ἐτονίζετο πρὸ τοῦ Οὐοσσ. Δολιχός).

ΔΟΛΙΧΟΣΚΙΟΣ [.⏑.⏑], ΟΝ, ἐπ. ὁ δολιχὴν (μακρὰν) σκιὰν ἔχων ἢ ῥίπτων, μακρόσκιος, ἐπίθ. τοῦ δόρατος Γ 346 (‖. ὄχι διότι, ὡς οἱ Ἄραβες δικαίως ἐν τῇ γυμνῇ αὐτῶν καὶ ἀδένδρῳ χώρᾳ νομίζουσιν, μακροτάτη σκιὰ εἶνε ἡ τοῦ δόρατος, ἀλλ' ἵνα χαρακτηρίσῃ ποιητικῶς ὁ Ὅμ. τὸ μακρὸν δόρυ), τ 438 κ. ἀ.

ΔΟΛΟΕΙΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ, ποι. (δόλος), πλήρης δόλου, δολερός, πανοῦργος «Κίρκη» ι 32, «Καλυψώ» η 245· μεταφ. ἐπὶ δεσμῶν, «περὶ γὰρ δολόεντα (δέσματα) τέτυκτο» ἦσαν μὲ πολλὴν πανουργίαν μεμηχανευμένα, θ 281.

ΔΟΛΟΜΗΤΗΣ, ΟΥ, ὁ, μόνον κατ' αἰτ. «δολομῆτα» Α 540 † καὶ ΔΟΛΟΜΗΤΙΣ, Ι, ἐπ. (δόλος, μῆτις) ὁ δολίους ἔχων σκοπούς, δολόφρων δόλιος, πανοῦργος, ἐπίθ. τοῦ Αἰγίσθου καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, Ὀδ. α 300, δ 525, λ 422.

Δόλοπες, οἱ, ἴδ. Δόλοψ.

Δολοπίων [..⏑.], ΙΟΝΟΣ, ὁ, πατὴρ τοῦ Ὑψήνορος, Τρώς, ἱερεὺς τοῦ Σκαμάνδρου, Ε 77 (ἐκ τοῦ δόλοψ).

ΔΟΛΟΣ, ὁ (δέλεαρ) 1) κυρ. δέλεαρ, „δόλωμα" πρὸς ἁλιείαν τῶν ἰχθύων, μ 252· ὅθεν 2) πᾶσα τέχνη ἢ μηχανή, πᾶν δόλιον μέσον τοῦ συλλαμβάνειν ἢ ἁπατᾶν τινα, οἷον ὁ δούρειος ἵππος, θ 493, οἱ δεσμοὶ ἢ τὰ δέσματα, ἅπερ ἔστησεν ὁ Ἥφαιστος εἰς τὸν Ἄρη, θ 276· «δόλος ξύλινος» ἡ παγίς, τὸ „δόκανον", ἡ μυάγρα, Βατρ. 116· ἐν γένει δόλος, ἀπάτη, πονηρία, πανουργία, Ὅμ. πλχ. «δ. κακότεχνος» πονηρὸς δόλος, Ο 14· ὡσαύτως «κακοὶ δόλοι» Δ 339· ἰδίως ἡ δοτ. «δόλῳ» μὲ δόλον, δολίως, τούναντ. «κράτει» Η 142 ἢ «ἀμφαδόν» α 296· πολλάκις τὸ πληθ. «δόλοι» Γ 202, Ζ 187, γ 119 κ. ἀ.

*ΔΟΛΟΦΡΑΔΗΣ [..⏑.], ὁ δόλια φραζόμενος, δόλ. διανοούμενος, δόλιος, Ὑ. Ἑρμ. 282.

ΔΟΛΟΦΡΟΝΕΩΝ, ΟΥΣΑ, ΟΝ, ἐπ. ὁ δόλου φρονῶν ἢ ἐπινοῶν, μόνον κατὰ μετοχ. (κατὰ τὸν Κλάσσεν ἐκ τοῦ δολόφρων παράγωγον) Γ 405, κ 339 κ. ἀ.

ΔΟΛΟΦΡΟΣΥΝΗ [...⏑.], ἡ, ἐπ. ἡ δολερὰ διάθεσις ἢ γνώμη, ἀπάτη, πληθ. αἱ δολιότητες, πανουργίαι, Ἰλ. Τ 97, 112, Ὑ. Ἑρμ. 361.

Δόλοψ, ΟΠΟΣ, ὁ, 1) ἐθν. ὄν. οἱ Δόλοπες ἦσαν ἰσχυρὰ φυλὴ τῆς Θεσσαλίας παρὰ τὸν ποταμὸν Ἐνιπέα, Ι 484, μετέπειτα δὲ εἰς τὰς ὑπωρείας τῆς Πίνδου. 2) κύρ. ὄν. ἀρσ. (δόλοψ=κατά-

σκοπος κατὰ τὸν Ἡσύχ.)· ά.) υἱὸς τοῦ Λάμπου, ἔγγονος τοῦ Λασμέδοντος, Τρώς, ὑπὸ τοῦ Μενελάου φονευθείς, Ο 525 ἐξ. 555· β΄.) υἱὸς τοῦ Κλυτίου, εἷς τῶν Ἀχαιῶν, Λ 302.

Δόλων, ωνος, ὁ, υἱὸς τοῦ Εὐμήδους, Τρώς, ὅστις θελήσας ὡς κατάσκοπος νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ τοῦ Διομήδους καὶ Ὀδυσσέως ἐφονεύθη, Κ 314 ἐξ. (ἐκ τοῦ δόλος, οἱονεὶ δολερός).

δόμονδε, ἐπίρ. οἴκαδε, εἰς τὴν οἰκίαν, Ω 717 ϗ πλχ. ἔτι δὲ καὶ «ὄνδε δόμονδε» εἰς τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν, Π 445, α 83 κ. ά. Σημ. καὶ εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ἀνδρῶν, χ 479. Ἐκ τοῦ

δόμος, ὁ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (δέμω), κυρ. ἡ οἰκοδομή, τὸ οἰκοδόμημα, ὅθεν 1) κατοικία, οἰκία· ά.) ἐπὶ τοῦ ναοῦ τῶν θεῶν, συνήθ. ἑνικ. Ζ 89 ϗ πλχ.· ὡσαύτως «δ. Ἐρεχθῆος» η 81· «Ἄϊδος δόμος» ἡ κατοικία ἢ τὸ βασίλειον τοῦ Ἅδου, ι 524 κ. ά.· ἀλλὰ ϗ πληθ. «Ἀΐδαο δόμοι» Χ 52· β΄.) ἐπὶ τῶν κατοικιῶν τῶν ἀνθρώπων, σπαν. ἑνικῶς Β 513, Ζ 242, «δ. Πηλήϊος» Σ 60· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πληθυντικῶς, ἐπειδὴ αἱ κατοικίαι τῶν εὐπορούντων, περὶ ὧν μάλιστα ὁ λόγος παρ' Ὁμήρῳ, συνήθως ἐκ πολλῶν οἰκοδομημάτων συνέκειντο, Ε 198, θ 57 ϗ πλχ. γ΄.) ἐπὶ τῆς κατοικίας τῶν ζώων, οἷον τῆς μάνδρας τῶν προβάτων, τῆς κυψέλης τῶν μελισσῶν, Μ 301, 169. 2) δωμάτιον, καὶ μάλιστα ἡ σήμερον λεγομένη αἴθουσα εἰς διατριβὴν τῶν ἀνδρῶν, ἢ ἐστιατόριον, α 255, Χ 291.

δονακεῦς [..⏑.], ῆος, ὁ, ποι. καλαμών, τόπος καλαμόφυτος, Σ 576 †. Ἐκ τοῦ

δόναξ, ακος, ὁ (δονέω), 1) κάλαμος, «δόνακες» καλάμια, Κ 467, ξ 474, Υ. Ἑρμ. 47. 2) ὅ,τι ἐκ καλάμου κατασκευάζεται, οἷον τοῦ βέλους ὁ κορμός, Λ 584. (‖. Ἐν Κυθήροις λέγονται σήμερον „ά-δονάκια" αἱ μικραὶ ῥάβδοι (καλάμιναι βεβαίως) αἱ ἐν ταῖς κυψέλαις τῶν μελισσῶν, ἐξ ὧν αὗται κρεμῶσι τὸ κηρόμελί των. Πανδώρ. Τόμ. ΙΒ΄. σ. 286).

δονέω, ἀόρ. ά. ἐδόνησα· μέλ. γ΄. ἐν. δονήσεται, κινῶ τῇδε κἀκεῖσε, διασείω, διαταράττω μετ' αἰτ. περὶ τοῦ ἀνέμου, ὅστις κινεῖ τὰ δένδρα, Ρ 55, καὶ διώκει τὰ νέφη Μ 157· «οἶστρος βόας ἐδόνησε» ἐνέβαλεν εἰς ταραχήν, διετάραξε, χ 300.—Μέσ. μέλ. μὲ παθ. σημ. Υ. Ἀπ. 270.

δόξα, ἡ (δοκέω) ἡ γνώμη, προσδοκία, «ἀπὸ δόξης» παρὰ προσδοκίαν, Κ 325, λ 343.

δορός, ὁ (δέρω) ἐπ. ὁ δερμάτινος ἀσκός, „δερμάτι" Ὀδ. δ 354, 380.

δορπέω, δειπνῶ, Ψ 11, ο 302 κ. ά. Ἐκ τοῦ

δόρπον, τό, τὸ δεῖπνον, τὸ τὴν ἑσπέραν ἢ νύκτα παρατιθέμενον, Τ 207, Ω 2, δ 429· πληθ. «δόρπα» Θ 503· ἀλλὰ καὶ ἐν γένει γεῦμα καὶ μάλιστα πρόγευμα Υ. Ἀπ. 511.

δόρυ, τό, γεν. **δούρατος** καὶ **δουρός** (ἀντὶ τοῦ δόρατος, ὅπερ παρ' Ὁμ. δὲν εὑρίσκεται), δοτ. δούρατι καὶ δουρί, αἰτ. δόρυ· δυϊκ. δοῦρε· πληθ. δούρατα καὶ δοῦρα, γεν. δούρων, δοτ. δούρασι καὶ δούρεσσι. 1) ξύλον καὶ μάλιστα· ά.) ζῶν, θαλερόν, κορμὸς δένδρου, δένδρον, ζ 167· συνήθ. β΄.) νεκρὸν ξύλον, δοκὸς καὶ πᾶν ἄλλο οἰκοδομήσιμον, Γ 61, Μ 36, ε 162 κ. ά. ἢ ναυπηγήσιμον ξύλον, ὅπερ ἰδίως λέγεται «δόρυ νήϊον ἢ δοῦρα νεῶν» Ρ 744, Β 135· γ΄.) ὅ,τι εἶνε ἐκ ξύλου κατεσκευασμένον, οἷον «δόρυ κοῖλον» ὁ δούρειος ἵππος, θ 507· ἰδίως ὅμως τὸ ξύλον, ὁ κορμὸς τοῦ δόρατος, τὸ „κοντάρι" τὸ „στειλιάρι ἢ στειλίκι" «μείλινον δ.» Π 814 κ. ά. πρβλ. ἔγχος· ὅθεν πολλάκις συνεκδοχ. τὸ δόρυ, τὸ ἀκόντιον, „κοντάρι", ὡς ὅπλον ἢ μακρόθεν ῥιπτόμενον ἢ ἀγχέμαχον, Ὅμ. πλχ. ἔτι δὲ καὶ παλτὸν τὸ κατὰ τὴν θήραν, Μ 303. (Οἱ Ὁμηρικοὶ ἥρωες φέρουσι συνήθως ἐν τῇ μάχῃ ἢ ἀλλαχοῦ δύω δόρατα, Λ 43, α 256)· ὅθεν ποι. πόλεμος, μάχη, οἷον «δουρὶ πόλιν πέρθαι» διὰ πολέμου καταστρέφω πόλιν, Π 708· πρβλ. ς. 57.

Δόρυκλος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πριάμου, ὑπὸ τοῦ Τελαμωνίου Αἴαντος φονευθείς, Λ 489.

δορυσθενής, ές, ὁ δυνατὸς εἰς τὸ δόρυ, ἢ δυνατὸν ἔχων δόρυ, Ὕμ. 7, 3.

δόσις, ιος, ἡ (δίδωμι), δόσις, δῶρον, „δόσι", πληθ. „δόσια" ἐν δημοτικ. ᾄσματι, Κ 213, ζ 208 κ. ά.

δότειρα, ἡ, ἐπ. ἡ δίδουσα Ἐπ. 7, 1, θηλ. τοῦ

δοτήρ, ῆρος, ὁ (δίδωμι) ὁ δίδων, «σίτοιο» ὁ δίδων σῖτον, Τ 44 †, Ὕμ. 7, 9.

δοῦλειος, η, ον (δοῦλος) δουλικός, ω 252 †.

δούλη, ἡ, δούλη, θεράπαινα, ὑπηρέτρια, „δούλα", κυρ. ἡ ἐκ γενετῆς δούλη, θηλ. τοῦ

δοῦλος, Γ 409, δ 12 κ. ά.

δούλιος, ία, ιον (δοῦλος), δουλικός, μόνον ἐν τῇ φρ. «δούλιον ἦμαρ» ἡμέρα δουλείας, ἡμ. καθ' ἣν τις ὑποδουλοῦται, Ζ 463, ρ 323.

Δουλίχιον, τό, νῆσος τοῦ Ἰονίου πελάγους νοτιοανατολικῶς κειμένη τῆς Ἰθάκης, ἀνήκουσα κατὰ τὸν Ὅμ. εἰς τὰς Ἐχινάδας καὶ ὑπὸ τῶν Ἐπειῶν κατοικουμένη· ἐξ αὐτῆς ἦγαγε πολεμιστὰς εἰς τὴν Τροίαν ὁ Μέγης (‖. ἐν δὲ τῇ ξ 336 μνημονεύεται βασιλεὺς τοῦ Δουλιχίου Ἄκαστος) εἶνε δὲ κατὰ μὲν τὸν Στράβ. ἡ νῆσος Δολίχη· κατὰ δὲ τὴν παράδοσιν τῶν νέων Ἑλλήνων ἡ παρὰ τὸ ἀκρωτήριον Σκάλα καταποντισθεῖσα νῆσος Κακάβα· κατ' ἄλλους δὲ τὸ μέρος τῆς Κεφαλληνίας τὸ ἀπώτερον τῆς Ἰθάκης ἐκαλεῖτο Δουλίχιον (τὸ δὲ πλησιέστερον Σάμη) Β 625, α 246, π 247.—**Δουλιχιόνδε** ἐπίρ. εἰς τὸ Δουλίχιον. Β 629, ξ 397.—**Δουλιχιεύς**, ῆος, ὁ κάτοικος τοῦ Δουλιχίου, σ 127, 395, 424.

δουλιχόδειρος [.⏑...], ον, Ἰων. ἀντὶ τοῦ δολιχόδ. ἐπ. ὁ δολιχὴν (μακρὰν) δειρὴν (λαιμὸν) ἔχων, „μακρόλαιμος ἢ μακρολαίμης", ἐπίθ. τοῦ κύκνου, Ἰλ. Β 460, Ο 692.

ΔΟΥΛΟΣΎΝΗ [..⏑.], ἡ, δουλεία, χ 423 †.

ΔΟΥΠΈΩ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (δοῦπος) ἀόρ. ἐδούπησα, Λ 45, παρακ. δ'. δέδουπα, προξενῶ δοῦπον (ἴδ. τ. λ.), ἢ κρότον ἀμβλύν, βροντῶ, ἰδίως ἐπὶ τῶν ἐν τῇ μάχῃ πιπτόντων «δούπησε πεσών» ἐβρόντησε καθὼς ἔπεσεν (πρβλ. τὴν φρ. „ἔφαγ' ἕνα βρόντον"!) Ε 42 κ. ἄ. πλχ. καὶ ἄνευ δὲ τοῦ «πεσών», πίπτω μὲ βρόντον (‖. πρβλ. τῆς καθομιλουμ. τὸ „ψοφῶ", ὅπερ σημαῖνον κατ' ἀρχὰς μόνον τὸ κροτῶ κατήντησεν εἰς τὴν σημ. τοῦ ἀποθνήσκω, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ ζώων καὶ μισητῶν ἀνθρώπων, ἴδ. Κοραῆ Ἀτ. 1, 265) Ν 426, «δεδουπότος Οἰδιπόδαο εἰς τάφον» Ψ 679. Πρβλ. ΕΠΙΓΔΟΥΠΈΩ.

ΔΟΥ̃ΠΟΣ, ὁ, ποι. λ. πεποιημένη, πᾶς κρότος ἀμβλὺς (doùp ἢ sdoùp ἐν τῇ καθομιλουμένη) μάλιστα μὲν ὁ κατὰ τὴν μάχην ἐκ τῆς συμπλοκῆς ἢ πτώσεως παραγόμενος, κλαγγή, βρόντος, πάταγος, Κ 354, Π 635 κ. ἀ. «δοῦπος ἀκόντων» κτύπος, Λ 364, Π 361 κ. ἀ. ἀλλὰ καὶ «δοῦπος ποδῶν» π 10, πρβλ. Ψ 234. Τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ τῆς βοῆς ἢ τοῦ πατάγου τῆς θαλάσσης, ε 401, μ 202, καὶ ἐπὶ τοῦ ῥόθου τοῦ καταῤῥέοντος χειμάῤῥου.

ΔΟΥΡΆΤΕΟΣ [.⏑..], Η, ΟΝ, ἐπ. (δόρυ) ξύλινος, «ἵππος» ὁ δούρειος, ξύλινος ἵππος, *Ὀδ. θ 493, 512· «ὀβελοί» Υ. Ἑρμ. 121.

ΔΟΥΡΗΝΕΚΉΣ, ΕΣ, ἐπ. (δόρυ, ἐνεγκεῖν, κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. δόρυ, ἀνήκω) μόνον οὐδ. ὡς ἐπίῤῥ. ἕως οὗ φθάνει τὸ ἀκόντιον, μέχρις ἀκοντίου βολῆς, ἢ ὅσον ἀκόντισμα, Κ 357 †.

ΔΟΥΡΙΚΛΕΙΤΌΣ, ΟΝ, ἐπ. (κλειτός) Ε 55, 578, ο 52 καὶ ΔΟΥΡΙΚΛΥΤΌΣ, ΟΝ (κλυτός) Β 645, ρ 71 κ. ἄ. πλχ. περίφημος διὰ τὸ ἀκοντίζειν, περιβόητος ἀκοντιστής, „εἰς τὸ κοντάρι ξακουστός", ἐπίθ. τῶν ἡρώων.

ΔΟΥΡΙΚΤΗΤΌΣ, Ἡ, ΟΝ, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ δορίκτητος (δ. κτάομαι) διὰ τοῦ δόρατος, διὰ πολέμου κατακεκτημένος, Ι 343 †.

ΔΟΥΡΌΣ, ΔΟΥΡΊ, ἴδ. ΔΌΡΥ.

ΔΟΥΡΟΔΌΚΗ, ἡ, (δ. δέχομαι) δοροδόχη, δορατοθήκη, κατασκεύασμα πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ἐπερειδομένων δοράτων (κατά τινας μὲν τὰ διαξύσματα τὰ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ κίονος· κατ' ἄλλους δὲ τὸ διάστημα τὸ μεταξὺ δύο παραστάδων τὸ παρὰ τὴν εἴσοδον ἐκ τῆς αὐλῆς εἰς τὸ μέγαρον (τὴν αἴθουσαν τῶν ἀνδρῶν)) α 128 †. (‖. Οὐδετέρα τῶν ἑρμηνειῶν τούτων ἐπαρκεῖ· ὅθεν οὐχὶ ἄλογός μοι φαίνεται ἡ ὑπόνοια τοῦ Δυντζέρου ὅτι εἶνε οἱ δύω στίχοι παρέμβλημα μεταγενέστερον· πρβλ. ρ 29, 30).

ΔΟΧΜΙΟΣ, Η, ΟΝ, ποι. καὶ ΔΟΧΜΌΣ, Ἡ, ΟΝ, ἐπ. λοξός, πλάγιος «δοχμὼ ἀΐσσοντε» εἰς τὰ πλάγια ἢ πλαγίως ὁρμῶντες, δεξιὰ ἢ ἀριστερά, Μ 148. Τὸ οὐδ. πληθ. ὡς ἐπίῤῥ. «πάραντά τε δόχμιά τ' ἦλθον» Ψ 116 †. (Ἡ παραγωγὴ ἀμφίβολος· ἀπίθανος ἡ τοῦ Δοιδερλ. ἐκ τοῦ λοξός). Ἐκ τούτου

ΔΟΧΜΌΩ, ἐπ. πλαγιάζω· τὸ παθ. κύπτω, „σκύβω", Υ. Ἑρμ. 146.

ΔΡΆΓΜΑ, ΑΤΟΣ, τὸ (δράσσομαι) ὅσον δύναταί τις νὰ πιάσῃ μὲ τὴν χεῖρα, ὅσον χωρεῖ ἡ χείρ, „δρομί" (ἴδ. Κορ. Ἀτ. 2, 407) „φοῦχτα", ὅσον ὁ θεριστὴς πιάνει εἰς τὴν χεῖρά του ἵνα θερίσῃ, «δράγματα ταρφέα πίπτει» Λ 69, Σ 552· (κατ' ἄλλους δὲ ὅσον ὁ θεριστὴς συλλέγει, ἵν' ἀποτελέσῃ τὸ δεμάτι).

ΔΡΑΓΜΕΎΩ, ἐπ. (δράγμα), συλλέγω δράγματα, ἵνα ἀποτελέσω δεμάτια, Σ 555 †.

ΔΡΑΊΝΩ, ἐπ. (δράω) θέλω ἢ ἐπιθυμῶ νὰ πράξω τι, Κ 96 †.

*ΔΡΆΚΑΝΟΝ [⏑⏑.], τό, πόλις καὶ ἀκρωτήριον τῆς Ἰκάρου, Ὑμ. 26, 1.

ΔΡΆΚΙΟΣ [⏑..], ὁ, ἡγεμὼν τῶν Ἐπειῶν, Ν 692.

ΔΡΆΚΩΝ [⏑.], ΟΝΤΟΣ, ὁ, θηλ. ΔΡΆΚΑΙΝΑ, Υ. Ἀπ. 300, δράκων, „δράκος", μέγας ὄφις, καὶ παρ' Ὁμ. ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. μυθώδες ζῶον, Β 309, Λ 40, Μ 202, Χ 93, δ 457. (Πιθανῶς ἐκ τοῦ δέρκομαι).

*ΔΡΆΞ, ΑΚΌΣ [⏑.], ἡ, δράγμα, „φοῦχτα" «πηλοῦ» Βατρ. 240. Ἐκ τοῦ

ΔΡΆΣΣΟΜΑΙ, ἀποθ., παρακ. δέδραγμαι, δράττομαι, πιάνω, „ἀδράχτω", ἀόρ. „ἄδραξα", μετὰ γεν. μόνον κατὰ μετοχ. οἷον «δεδραγμένος κόνιος» *Ἰλ. Ν 393, Π 486. «δραξάμενοι κορύθων» Βατρ. 156. (Κατὰ τὸν Λόβεκκ ἐκ τοῦ δράω).

ΔΡΑΤΌΣ [⏑.], Ἡ, ΟΝ, κατὰ μετάθεσιν ἀντὶ τοῦ δαρτὸς (δέρω), „ἐδαρτός" «σώματα» Ψ 169 †.

ΔΡΆΩ [-.], ἐπ. γ'. πληθ. τοῦ ἐνεστ. τῆς ὑποτ. δρώωσι, εὐκτ. δρώοιμι, εἶμαι ἐνεργός, κατ' ἐξοχὴν ὑπηρετῶ, θεραπεύω ὡς θεράπων, *Ὀδ. ο 317, 324.

ΔΡΕΠΆΝΗ [.⏑.], ἡ, Σ 551 † καὶ ΔΡΈΠΑΝΟΝ, τό, σ 368 † τὸ δρέπανον, „δρεπάνι", ἐκ τοῦ

ΔΡΈΠΩ, κόπτω, ἀποκόπτω μετ' αἰτ. «ἄνθεα» Υ. Δήμ. 425· συνηθέστερον τὸ μέσ. δρέπω ἢ κόπτω ἐμαυτῷ, δι' ἐμαυτόν «φύλλα» μ 357, Υ. Δήμ. 429.

*ΔΡΗΣΜΟΣΎΝΗ [..⏑.], ἡ (δράω), ὑπηρεσία, θεραπεία, «ἱερῶν» Υ. Δήμ. 476.

ΔΡΗ̃ΣΟΣ, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Εὐρυάλου φονευθείς, Ζ 20.

ΔΡΗΣΤΉΡ, ΗΡΟΣ, ὁ, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ δραστήρ, ἐπ. (δράω) σημ. τὸν ὑπηρέτην, θεράποντα, Π 248· τὸ θηλ. ΔΡΗΣΤΕΙΡΑ, ἡ θεράπαινα, *Ὀδ. χ 349, τ 345.

ΔΡΗΣΤΟΣΎΝΗ [..⏑.], ἡ, ἐπ., ἐνέργεια, δραστηριότης περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ο 321 †.

ΔΡΙΜΎΣ [⏑.], ΕΙ̃Α, Ύ, ὀξύς, διαπεραστικός, κοπτερός, «βέλος Εἰλειθυίας» τὸ ὀξὺ βέλος τῆς Εἰλ., τροπικῶς αἱ ὠδῖνες (οἱ πόνοι τῆς γυναικός) Λ 270· μεταφ. σφοδρός, ὁρμητικός, πεισματώδης, «χόλος» Σ 322, «μένος» ω 319 «μάχη» Ο 696.

ΔΡΙΌΣ [ῠ.] (πληθ. τὰ δρία παρ' Ἡσιόδ. Ἔργ. ϗ Ἡμ. 528) ποι., δρυμός, δάσος, «δρίος ὕλης» ξ 353 †. [Τὸ γένος τοῦ ἑνικοῦ ἀριθμ. ἄδηλον, ἐπειδὴ ἐκτὸς τῆς ὀνομ. καὶ αἰτ. τοῦ ἑνικ. οὐδεμία ἄλλη πτῶσις ἀπαντᾶται· μόνον παρὰ τῷ Ὀππιανῷ καὶ ἐν τῇ Ἀνθολογίᾳ εὑρίσκεται «τὸ δρίος». Κατὰ τὸν Λόβεκκ παράγεται ἐκ τοῦ ἀχρ. δρίς=δρῦς· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. κατ' εὐθεῖαν ἐκ τοῦ δρῦς ἀντὶ τοῦ δρύϊος].

ΔΡΌΜΟΣ, ὁ (δραμεῖν, δέδρομα, χρόνοι τοῦ τρέχω). 1) ὁ δρόμος, „τὸ τρέξιμον" (τῶν ἵππων) Σ 281· ἁρματοδρομία τῶν ἀνδρῶν, Ψ 321, 758, πρβλ. 526, καὶ ἁπλοῦς διὰ τῶν ποδῶν δρόμος, θ 121, Βατρ. 96. 2) τὸ στάδιον, ὁ τόπος, ἔνθα γίνεται ὁ δρόμος, κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ ἱπποδρόμιον, Ψ 321, δ 605. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. ἡ λ. „δρόμος" σημ. τὴν ὁδόν).

ΔΡΎΑΣ [ῠ–], ΑΝΤΟΣ, ὁ, 1) εἷς τῶν Λαπιθῶν, Α 263. 2) πατὴρ τοῦ βασιλέως Λυκούργου, Ζ 130.

ΔΡΥΪΝΟΣ [ῠῠ.], Η, ΟΝ, δρύϊνος, ἐκ δρυός, „δρένιος" (ὅ ἐ. δρυένιος), φ 43 †.

ΔΡΥΜΌΣ [–.], ὁ, μόνον κατὰ πλ. «τὰ δρυμά» δάσος δρυῶν, καὶ ἐν γέν. πᾶν δάσος, Λ 118, κ 150, 197.

ΔΡΥΌΧΟΣ, ὁ (δ. ἔχω), πλ. «δρύοχοι» κατὰ τὸν Εὐστάθ. τὰ δρύϊνα εἰς δύο στίχους ἐμπεπηγμένα ξύλα ἢ πάσσαλοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἔκειτο ἐπ' αὐτῶν στηριζόμενον τοῦ ναυπηγουμένου πλοίου τὸ σκάφος, τ 574 †. (Ἄλλοι δὲ ἐννοοῦσι τὰς δρυΐνας πλευρὰς τοῦ σκάφους, ἐπὶ τῶν ὁποίων προσηλοῦνται πάντα τὰ λοιπὰ ξύλα τὰ ἀποτελοῦντα τὰ πλάγια αὐτοῦ· ἀλλὰ ταύτην τὴν ἑρμηνείαν ἀναιρεῖ ὁ Γράσοφ, ὁ γράψας «περὶ τοῦ πλοίου παρ' Ὁμήρῳ». Ἐν τούτοις ἀμφοτέρας τὰς ἑρμηνείας παρέχουσι τὰ σχόλια. Τρίτην ἧττον πιθανὴν ἐπενόησεν ὁ Δοιδερλεῖνος, ὅστις ἐννοεῖ τὰ καθ' ἕκαστον δένδρα τῆς δενδροστιχίας. Ἐν τῷ ἀνωτ. χωρίῳ τῆς Ὀδ. παραβάλλει ὁ Ὀδ. πρὸς τοὺς δρυόχους τοὺς στιχηδὸν ἑστημένους πελέκεις).

ΔΡΊΟΨ, ΟΠΟΣ, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Πριάμου ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθεὶς Υ 457. 2) υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, πατὴρ τῆς Δρυόπης, Ὑμ. 18, 34.

ΔΡΎΠΤΩ, ἀόρ. ἔδρυψα· μέσ. ἀόρ. ἐδρυψάμην. 1) ἀποξέω, „ξύνω, τσουγρανίζω", σχίζω, κόπτω «πρυμνὸν βραχίονα ἀπὸ μυώνων» ξεσχίζων ἀπογυμνῶ τὸν ἄκρον βραχίονα ἀπὸ τῶν μυώνων, Π 324. 2) μέσ. σχίζομαι διὰ τῶν ὀνύχων, «παρειάς» δ 153. (‖. Τὸ μὲν ῥῆμα τοῦτο δὲν σώζεται ἐν τῇ καθομιλ.· σώζεται ὅμως ὄνομα παράγωγον ἐξ αὐτοῦ „ἡ δρύμη" κατὰ πληθ. „αἱ δρύμαις", αἵτινες καὶ „δρούμαις" προφέρονται (φανερὰ ἀπόδειξις ὅτι δὲν γράφεται ἡ λ. διὰ τοῦ ι). Λέγονται δὲ οὕτως αἱ πέντε πρῶται ἡμέραι τοῦ Αὐγούστου, διότι κατὰ τὴν τοῦ λαοῦ δεισιδαιμονίαν δρύπτουσι, ὅ ἐ. σχίζουσι, κομματιάζουσι πάντα τὰ κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας πλυνόμενα ἱμάτια ἢ εἰς τὴν θάλασσα ῥιπτόμενα δίκτυα).

ΔΡΥΣ, ΔΡΥΌΣ [ῠ.], ἡ, ὄρυς καὶ κατ' ἐξοχ. „δένδρον", Μ 132, ι 186· ἦτο τοῦ Διὸς ἱερά, ὅθεν δι' αὐτῆς χρησμοδοτεῖ ὁ Ζεὺς ἐν Δωδώνῃ, ξ 328. —Παροιμιωδῶς κεῖται ἡ λ. ἐν ταῖς ἐξῆς φράσεσιν «οὐκ ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης ἐσσί» τ 163, ὅπερ κατά τινας μὲν σημαίνει: δὲν κατάγεσαι οὔτε ἐκ δρυὸς οὔτε ἐκ πέτρας, δηλ. δὲν εἶσαι ἀγνώστου καταγωγῆς, ὡς ἔχθετος ὑπὸ δρυῶν ἢ πέτραν εὑρεθείς· κατ' ἄλλους δὲ: δὲν κατάγεσαι ἐκ τοῦ ἀγρίου δάσους, ὡς οἱ πανάρχαιοι ἄνθρωποι, οἱ ἄγριοι αὐτόχθονες. (‖. Οὐδὲν τούτων πιθανόν· ἐκ τῆς παρὰ Πλάτωνι (Ἀπολ. 34 Ε, Πολιτ. 544 D, Φαίδρ. 275 Β) καὶ ἄλλοις χρήσεως τῆς παροιμίας φαίνεται ἡ ἀληθὴς αὐτῆς ἑρμηνεία: δὲν εἶσαι οὔτε ἀπὸ ξύλον, οὔτε ἀπὸ πέτραν γεννημένος, (ἐκ τοῦ προχειροτάτου καὶ εὐτελεστάτου δηλ. φυσικοῦ προϊόντος) ἀλλ' ἀπὸ ἀνθρώπους, ἐπομένως ἔχεις γονεῖς. Κατήντησε λοιπὸν τὸ «ἀπὸ δρυὸς καὶ ἀπὸ πέτρης» νὰ σημαίνῃ τι μηδαμινόν, ἀνάξιον λόγου, γελοῖον. Ἐντεῦθεν ἑρμηνεύεται ὀρθότατα ἡ ἄλλη παροιμιακὴ χρῆσις τῆς λ. παρ' Ὁμ. Χ 126 «οὐ μέν πως νῦν ἔστιν ἀπὸ δρυός, οὐδ' ἀπὸ πέτρης ὀαρίζειν» δὲν εἶνε τώρα καιρὸς νὰ ὁμιλῇ τις μηδαμινὰ πράγματα, ἢ κατὰ τὴν ἀνάλογον τῆς καθομιλουμ. παροιμίαν „ξύλα, κούτσουρα, δαυλιὰ καμμένα", οἵαι τῶν νέων αἱ ἐρωτικαὶ φλυαρίαι. Ἀπίθανος ἄρα ἡ ἄλλη ἑρμηνεία: ἀπὸ δρυὸς καὶ ἀπὸ πέτρας ὀαρίζειν, τουτέστι καθήμενον ὑποκάτω δρυὸς ἢ πέτρας ἡσύχως φλυαρεῖν καὶ ἀνακοινοῦσθαι, ἣν ὁ Δοιδερλεῖνος καὶ Ἑρμαννος ἀποδέχονται). Κυρίως δρῦς εἶνε πᾶν δένδρον· διὸ παρὰ Σοφοκλ. Τραχ. 763 ὀνομάζεται οὕτως ἡ πεύκη, παρ' Εὐριπ. Κύκλ. 615 ἡ ἐλαία· (‖. κατ' ἐξοχὴν δὲ ὠνομάσθη ἔπειτα δρῦς τὸ εἰδικὸν δένδρον quercus, ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. „δένδρον". πρβλ. „πετεινός"=ἀλέκτωρ, „ἄλογον"=ἵππος).

ΔΡΥΤΌΜΟΣ [ῠ..], ΟΝ ποι. ἀντὶ τοῦ δρυοτόμος (τέμνω), δενδροτόμος, ξυλοτόμος, ξυλεύς, „ξυλοσχίστης, ξυλᾶς", Ἰλ. Λ 86, Π 633 καὶ ὡς οὐσιαστ. Ψ 315.

ΔΡΩΟΙΜΙ, ΔΡΩΣΙ, ἴδ. ΔΡΑΩ.

ΔΫ̄, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ΕΔΣΙ, ἴδ. ΔΑΩ.

ΔΥΆΩ, ὀρθότερον ΔΥΌΩ (κατὰ τὸν Λόβεκκ) ἐπ. κακῶ, εἰς δυστυχίας ἐμβάλλω, βασανίζω «ἀνθρώπους» υ 195 † (ἔνθα τὸ δυόωσι εἶνε γ'. πληθ. τοῦ ἐνεστ. ἐπικ. ἐκτεταμ. ἀντὶ τοῦ δυοῦσι, κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς ἀω ῥημ. ἴδ. ΔΗΙΌΩ). Ἐκ τοῦ

ΔΫ́Η [ῠ.], ἡ, δυστυχία, συμφορά, βάσανος, Ὀδ. ξ 215 κ. ἀ. «δύης ἐπὶ πῆμα γενέσθαι» ἔρχομαι εἰς τὸν ὄλεθρον τῆς συμφορᾶς, εἰς τὴν ὀλεθρίαν, δεινὴν συμφοράν, ξ 338. (Κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ δύω, οἱονεὶ καταβύθισις, καταστροφή, κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ δεύομαι, κυρ.

ἔνδεια, στέρησις· (‖. κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον πρωτότυπος ἡ λ., συγγενὴς πρὸς τὴν Σανσκρ. ῥίζαν du καὶ τὴν Σλαυ. dav, καὶ σημ. κυρ. πνίξις, στενοχωρία, βάσανος).

*ΔΥΗΠΑΘΟΣ [˘...], ΟΝ (δύη, πάσχω) δεινοπαθής, „βασανισμένος", Ὑ. Ἑρμ. 486.

ΔΥΜΑΣ [-.], ΑΝΤΟΣ, ὁ, 1) εἷς τῶν Φρυγῶν, πατὴρ τοῦ Ἀσίου καὶ τῆς Ἑκάβης, Π 716. 2) εἷς τῶν Φαιάκων, ζ 22.

ΔΥΜΕΝΑΙ, ἴδ. ΔΥΩ.

ΔΥΜΗ [-.], ἡ, πόλις παράλιος τῆς Ἀχαΐας, ἀρχαιότερον καλουμένη Στράτος, νῦν δὲ Καμενίτσα, Ὑ. Ἀπόλ. 425.

ΔΥΝΑΜΑΙ [˘˘.], ἀποθ. μέλ. δυνήσομαι· ἀόρ. ἐπ. ἐδυνησάμην, Ἰων. ἐδυνάσθην Ψ 465, ε 319, δύναμαι, ἔχω δύναμιν, „εἰμπορῶ, δύνομαι", ἀπολ. καὶ μετ' ἀπαρφ. Ὅμ. πλχ. «ὅσον ἐγὼ δύναμαι χερσίν τε ποσίν τε καὶ σθένει» ὅσην δύναμιν ἔχω ἐγὼ εἰς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καὶ εἰς τὴν ψυχήν, Υ 360· «Ζεὺς δύναται ἅπαντα» ὁ Ζεὺς εἶνε παντοδύναμος δ 237· «μέγα δύναται» ἔχει μεγάλην δύναμιν α 276 (ἔνθα, ὡς καὶ λ 414, τὸ υ μακρὸν δυνάμει τῆς ἄρσεως) κ. ἀ. «οὐ δύναμαι» μοὶ εἶνε ἀδύνατον, ν 331. Ἐκ τούτου

ΔΥΝΑΜΕΝΗ [-...], ἡ (κυρ. ἡ ἰσχυρά) μία τῶν Νηρηίδων, Σ 43.

ΔΥΝΑΜΙΣ [˘..], ΙΟΣ, ἡ, „δύναμις", ἰσχύς, Ὅμ. πλχ. «εἴ μοι δύναμις γε παρείη» ἂν εἶχα τὴν δύναμιν, ἂν ἤμην εἰς κατάστασιν, δ 62 κ. ἀ., ἰδίως ἡ σωματικὴ δύναμις, «δύναμις καὶ χεῖρες» υ 237 κ. ἀ. «ὅση δύναμις πάρεστιν» ὅσον ἀρκεῖ ἡ δύναμίς μου, ὅσον δύναμαι, Θ 294, «παρ' δύναμιν» ὑπὲρ δύναμιν, Ν 787.

ΔΥΝΩ [-.], ἕτερος τύπος τοῦ δύω, μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. τῆς ὁριστ. καὶ μετοχ. (λ 579) =δύομαι, Θ 43, θ 81 κ. ἀ., ἴδ. ΔΥΩ.

ΔΥΟ [˘.] καὶ ΔΥΩ, „δυώ" (προφέρ. δjώ), παρ' Ὅμ. ἄκλιτον μετά τε δυϊκ. καὶ πληθ. «τῶν δύο μοιράων» Ρ 253· «δύω κανόνεσσ' ἀραρυῖα» Ν 407· «δύο δ' ἄνδρες ἐνείκεον» Σ 498· «δύο ἤματα» κ 142· «σύν τε δύο» Κ 224· ‖. μετὰ δυϊκοῦ συχνότατον «δύο δοῦρε, δύο φῶτε, δύο θῆρε, Ἀτρείδα δύω», «δ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν» Υ 286.

ΔΥΟΚΑΙΔΕΚΑ, ποι. ἀντὶ τοῦ δώδεκα, ἄκλ. Ζ 93, θ 59 κ. ἀ.

ΔΥΟΩ, ἐξ οὗ τὸ δυόωσι, ἴδ. ΔΥΑΩ.

ΔΥΣ- [˘] μόριον ἀχώριστον, σημαῖνον τὸ κακόν, μισητόν, δύσκολον, διὸ προτασσόμενον τῶν μὲν καλὴν ἐχόντων σημασίαν ὀνομάτων ἐκφράζει τοὐναντίον, τῶν δὲ κακόν τι σημαινόντων ἐπιτείνει τὴν κακότητα.

ΔΥΣΑΗΣ [.-.], ΕΣ, κακῶς πνέων, ἐναντίος, σφοδρός, ἐπίθ. τῶν ἀνέμων, οἵτινες ἢ ἐκ τοῦ ἐναντίου πνέουσιν ἢ διὰ τῆς σφοδρότητος αὐτῶν κίνδυνον φέρουσιν εἰς τοὺς ναυτιλλομένους, Ε 865· ἰδίως ἐπὶ τοῦ Ζεφύρου, Ψ 200, μ 289.— Ἡ γεν. πλ. δυσαήων ἔγεινε κατ' ἔκτασιν ἐκ τοῦ δυσαέων, ν 99.

ΔΥΣ-ΑΜΜΟΡΟΣ, ΟΝ, ἐπ. λίαν ἄμοιρος ἢ κακόμοιρος, *Ἰλ. Τ 315, Χ 428, 485, Ω 727.

ΔΥΣ-ΑΡΙΣΤΟΤΟΚΕΙΑ (ἄριστος, τίκτω) ἡ πρὸς δυστυχίαν της τεκοῦσα τὸ ἄριστον τέκνον, ἡ δυστυχὴς μήτηρ τοῦ ἡρωϊκοῦ τέκνου, ἐπίθ. τῆς Θέτιδος, Σ 54 †.

*ΔΥΣ-ΒΩΛΟΣ, ΟΝ, ἐπ. ἡ κακοὺς βώλους ἔχουσα, ἄγονος, λεπτόγειος, Ἐπ. 7, 3.

ΔΥΣΕΟ, ΔΥΣΕΤΟ, ἴδ. ΔΥΩ.

ΔΥΣ-ΖΗΛΟΣ, ΟΝ, ὁ κακὸν ζῆλον ἔχων, ὅ ἐ. 1) ὀξύθυμος, η 307 †. 2) κακόζηλος, ὁ τὰ κακά, ἐπικίνδυνα ζηλῶν, «βίος» (ὁ τοῦ κολυμβητοῦ) Ἐπ. 8, 2.

ΔΥΣ-ΗΛΕΓΗΣ, ΕΣ, (δυσ, λέγω) ἐπ. κακῶς πλαγιάζων, ἐξαπλώνων, ἐπίθ. τοῦ πολέμου καὶ τοῦ θανάτου, Υ 154, χ 325. (Ὁ Δοιδερλ. καὶ ὁ Ἀμεῖς παράγουσι τὴν λ. ἐκ τοῦ δυσ καὶ ἀλγῶ, ἄρα σημ. ἀλγεινός, κακώδυνος).

ΔΥΣ-ΗΧΗΣ, ΕΣ, κακῶς ἠχῶν. 1) φοβερῶς ἠχῶν, βροντόφωνος, ἐπίθ. τοῦ πολέμου (διὰ τὴν κλαγγὴν τῶν ὅπλων) Β 686 κ. ἀ. 2) κακόηχος, ἀπαίσιος (οὗ περ καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα εἶνε κακὸς οἰωνός), ἐπίθ. τοῦ θανάτου, Π 442, Σ 464· ἐν γένει ἀποτρόπαιος, μισητός, τινί, Ὑ. Ἀπ. 64.—*Ἰλ. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ΑΧ-, ἀκαχίζω· λοιπὸν λυπηρός, ἀλγεινός).

ΔΥΣ-ΘΑΛΠΗΣ, ΕΣ, ἐπ. κακῶς θάλπων, ψυχρός, «χειμών» Ρ 549 †.

*ΔΥΣΟΓΜΑΙΝΩ [.-..], ἐπ. (δύσ-θυμος) εἶμαι δύσθυμος, ἀθυμῶ, Ὑ. Δήμ. 363.

ΔΥΣ-ΚΕΛΑΔΟΣ [..˘.], ΟΝ, κακόφωνος, θορυβώδης, «φόβος» Π 357 †.

ΔΥΣ-ΚΗΔΗΣ, ΕΣ, ὑπὸ φροντίδων βεβαρημένος, κακοπαθής, περίλυπος, κακομέριμνος, «νύξ» ε 466 †.

ΔΥΣ-ΚΛΕΗΣ, ΕΣ, κακὸν ἔχων κλέος, ἀκλεής, ἄδοξος, μόνον *Ἰλ. Β 115, Ι 22 (μόνον κατ' αἰτ. «δυσκλέα» ποιητ. ἀντὶ τοῦ: δυσκλεέα).

ΔΥΣΚΟΝ, ἴδ. ΔΥΩ.

ΔΥΣΜΕΝΕΩΝ, ΟΥΣΑ, ΟΝ, ἐπ. (δυσμενής), δυσμενῶς ἔχων μόνον κατὰ μετοχ. ἀρσεν. ἐν. καὶ πληθ. *Ὀδ. δ 72, υ 314.

ΔΥΣΜΕΝΗΣ, ΕΣ (δυσ-, μένος) κακὸν μένος (διάθεσιν) ἔχων, δυσμενής, ἐχθρός, «ἄνδρες» Κ 100, θ 217 κ. ἄ. πλχ. Ὡς οὐσ. Τ 62, ζ 184 κ. ἄ. πλχ.

ΔΥΣ-ΜΗΤΗΡ, ΕΡΟΣ, ἡ, ἐπ. κακὴ μήτηρ, „κακομητέρα", ψ 97 †.

ΔΥΣ-ΜΟΡΟΣ, ΟΝ, ποι. κακὸν ἔχων μόρον, „κακόμοιρος", δυστυχής, Χ 60, α 49 κ. ἀ.

ΔΥΣ-ΠΑΡΙΣ [.˘.], ΙΟΣ, ὁ, ὁ δυστυχιῶν πρόξενος, ἄρα μισητὸς Πάρις, οἷον θὰ ἦτο ἐν τῇ καθομιλουμ. Κακοπάρις (ἢ μὲ διάφορόν τινα χρωματισμὸν Σκυλλοπάρις, Βρωμοπάρις) *Ἰλ. Γ 39, Ν 769.

ΔΥΣ-ΠΕΜΦΕΛΟΣ, ΟΝ, ἐπ. ἐπίθετον τῆς τρικυ-

μιώδους, ἐπομ. ἐπικινδύνου θαλάσσης, Π 748 †. (Ἡ παραγωγὴ ἀμφίβολος· ἀνυπόστατος εἶνε ἡ ἐκ τοῦ πέμπω· τινὲς δὲ θεωροῦσι τὴν λ. τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ πέμφιγξ, πομφός, πομφόλυξ, οἱονεὶ ὁ κακῶς καὶ ἐπικινδύνως φουσκώνων (πόντος)· ὁ Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἀχρ. φέλω =αὐξάνω, φουσκώνω, ὁ δὲ Φαῖσις ἀπιθάνως ἐκ τοῦ πέσσω, οἱονεὶ δύσπεπτος, δύσκολος. Οἱ ἀρχαῖοι ἑρμηνεύουσι τὴν λ. «δυσχείμερος καὶ τραχεῖα» (θάλασσα)· ὁ Ζηνόδοτος ἔγραφε πληθ. «δυσπέμφελοι εἶεν» ἐννοῶν ὑποκείμενον τὸ «πολλοί» καὶ ἡρμήνευε τὴν λ. διὰ τοῦ δυσάρεστοι, ὅ ἐ. δυσκόλως ἀρεσκόμενοι. ‖. Πιθανωτέρα φαίνεται ἡ δευτέρα ἐτυμολογία, ἡ ἐκ τοῦ ἀχρ. πέμφω, ἐξ οὗ πέμφιξ κτλ.).

ΔΥΣ-ΠΟΝΗΣ, ές, ὁ πολλοῦ καὶ κακοῦ ἔχων πόνους, ἐπίπονος, ἐπίμοχθος, «κάματος» ε 493 †.

ΔΥΣΤΗΝΟΣ, ον, δυστυχής, ἄθλιος, ἐλεεινός, πάντοτε ἐπὶ ἀνθρώπων Χ 477, ζ 206 κ. ἀ. Ὡς οὐσ. «δυστήνων παῖδες» υἱοὶ δυστυχῶν γονέων Ζ 127. (Παράγεται δὲ κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους, πρὸς οὓς καὶ ὁ Λόβεκκ συμφωνεῖ, ἐκ τοῦ στῆναι: ὁ κακὴν ἔχων στάσιν, κυρίως κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ ἀχρ. δυστήν· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ στένω ὁ βαρὺ στενάζων· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἔκ τινος ἐπιθ. δυστός, ὅπερ ἐκ τοῦ δυσ-, κατ' ἐπέκτασιν).

***ΔΥΣ-ΤΛΗΜΩΝ**, ον, ἐπ. βαρέα ὑπομένων, βαρέως βασανιζόμενος, ἐλεεινός, Ὑ. Ἀπ. 532.

ΔΥΣ-ΧΕΙΜΕΡΟΣ, ον (χεῖμα) ὁ ἔχων (ὑποκείμενος εἰς) κακὸν ἢ βαρὺν χειμῶνα, ἐπίθετον τῆς Δωδώνης, Ἰλ. Β 750, Π 234.

ΔΥΣ-ΩΝΥΜΟΣ [..⏑.], ον (ὄνυμα Αἰολ. ἀντὶ τοῦ ὄνομα) ὁ κακὸν ἔχων ὄνομα, ὅθεν μισητός, ἀποτρόπαιος, «μοῖρα» Μ 116, «ἠώς» τ 571.

ΔΥΣΩΡΕΩ, ἐπ. (ἐκ τοῦ ὦρος=οὖρος, φύλαξ) μέλ. ήσομαι, ἐπίπονον, ἐπίμοχθον νυκτοφυλακὴν ἔχων ἢ φυλάττων «περὶ μῆλα» ἐπὶ τῶν κυνῶν τῶν φυλασσόντων τὰ πρόβατα, Κ 183 † (ἔνθα πρότερον μὲν ἐγράφετο μέσ. «δυσωρήσονται»· ἀπὸ δὲ τοῦ Σπιτζνέρου κατὰ τὸ Λεξ. τοῦ Ἀπολλ. ἐγράφη τὸ ἐνεργ. «δυσωρήσωσι». Κατὰ τοῦ Δοιδερλ. τὴν παραγωγὴν ἐκ τοῦ ὥρα σημ. κακὸν χρόνον ἢ κακὰς ὥρας διάγω. ‖. Τέλος κατὰ τὸν Δύντζερον τὸ δυσ-ωρ-έω, σχηματισθὲν κατ' ἀναλογίαν τοῦ εὐ-ωρ-έω, ἀ-ωρ-έω, ὀλιγ-ωρ-έω, ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ ὥρα, καὶ σημ. ἔχω κακὰς φροντίδας, οἱονεὶ κακοφροντιστῶ, κακομεριμνῶ).

1. ΔΎΩ [⏑.], ἀόρ. β'. ἔδυν [.–]· γ'. ἐν. δῦ ἀντὶ τοῦ ἔδυ, θαμιστικ. τύπος δύσκον, Η 271· ὑποτ. δύω· γ'. ἐν. τῆς εὐκτ. δύη (ἀντὶ τοῦ δυίη) σ 348, υ 286 (ἔνθα πρὸ τοῦ Βεκκέρ. ἐγράφετο ὑποτ. δύῃ)· ἀπαρφ. δῦναι, ἐπ. δύμεναι· μετοχ. δύς· παρακ. δέδυκα [.–.]. Μέσ. ἐνεστ. δύομαι· μέλ. δύσομαι· ἀόρ. ἀ. ἐδυσάμην, οὗ τὸ β'. καὶ γ'. ἐν. μόνον κατὰ τὸν ἐπ. σχηματ. (ἐ)δύσεο, (ἐ)δύσετο· προστ. δύσεο, Τ 36· εἰς τοῦτον τὸν ἀόρ. ὑπάγεται καὶ ἡ μετοχ. δυσόμενος, α 24, ἣν τινες ἐσφαλμένως θεωροῦσι μετοχ. τοῦ μέλλοντος.—Ἅπαντες οὗτοι οἱ τύποι καὶ ὁ κατ' ἀρχὰς ἐνεργ. μεταβατ. (καὶ παρ' ἄλλοις ἐν χρήσει μὲ τοιαύτην διάθεσιν) ἐνεστὼς δύω, ὅστις μόνον κατὰ μετοχὴν δύων εὑρίσκεται Φ 232 (ἀλλαχοῦ δὲ ὁ ἐνεστὼς εἶνε ΔΥΝΩ καὶ ΔΥΟΜΑΙ) ἔχουσιν ἀμετάβατον σημ. εἰσδύω, εἰσχωρῶ. Καὶ δή: 1) τοπικῶς· ἀ.) ἐπὶ τόπων καὶ χωρῶν, εἰσχωρῶ, εἰσέρχομαι, εἰσ(ἐμ)βαίνω μετ' αἰτ. «πόλιν» εἰσέρχομαι εἰς τὴν πόλιν, η 18 «Ἴλιον» Φ 515, «τεῖχος» Ο 345, «δῦναι σπέος» „χώνομαι" ν 366, «δώματα» ρ 336, «πόντον» βυθίζομαι, „βουτῶ" Ο 19· ὡσαύτως «κόλπον θαλάσσης» Σ 140, «γαῖαν» χώνομαι εἰς τὴν γῆν, ὅ ἐ. ἀποθνήσκω Ζ 19, ω 16· ὡσαύτως «δόμον Ἄϊδος εἴσω» Γ 322, Η 131· «νέφεα δῦναι» κρύπτομαι ὀπίσω τῶν νεφῶν (περὶ τῶν ἄστρων) Λ 63· «γῦπε δέρτρον ἔσω δύνοντες» ἴδ. ΔΕΡΤΡΟΝ. Συχνὰ αἱ φρ. «πόλεμον, μάχην, ὅμιλον δ.» εἰσδύω, „χώνομαι" εἰς τὸν πόλεμον κτλ. Ζ 185, Ξ 63, Λ 537 κ. ἀ.· ὡσαύτως «στρατόν, μνηστῆρας» Κ 221, ρ 276 «θεῖον ἀγῶνα» Σ 376· μετὰ προθέσεων «ἐς πόντον» ε 352· «ὑπὸ κῦμα, ὑπὸ πόντον» Σ 145, λ 253· «εἰς Ἀΐδαο» μ 383· «βέλος εἰς ἐγκέφαλον δῦ» εἰσέδυσεν, ἐχώθη, Θ 85· «δύσκεν εἰς Αἴαντα» ἐχώθη εἰς τὸν Αἴαντα, δηλ. ὑπὸ τὴν ἀσπίδα του, ἵνα προφυλαχθῇ, Θ 272· «μέση κατὰ σπείους δέδυκεν» μέχρι τῆς μέσης εἶνε χωσμένη ἐντὸς τοῦ σπηλαίου μ 93· ἀπολ. «δύνει ἀλοιφή» εἰσδύει τὸ ἄλειμμα, Ρ 392· «πᾶν εἴσω ἔδυ ξίφος» Π 340, Φ 118· β'.) μεταφ. ἐπὶ καταστάσεων «κάματος γυῖα δέδυκεν» κατέχει τὰ μέλη εἰσχωρήσας Ε 811· «ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρείδαο» Λ 268· «δῦ μιν Ἄρης» εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἄρης, δηλ. ἡ φιλοπόλεμος ὁρμή, Ρ 210· «δύη καρδίην ἄχος» σ 348· «Μελέαγρον ἔδυ χόλος» κατέλαβε Ι 553· «κρατερὴ ἐ λύσσα δέδυκεν» κατέχει Ι 239· μετὰ διπλῆς αἰτ. «ὄφρ' ἔτι μᾶλλον δύῃ ἄχος κραδίην—Ὀδυσῆα» υ 286.

2) ἐπὶ ἐνδυμάτων καὶ ὅπλων, μετ' αἰτ., κατὰ τὸ φαινόμενον μεταβατικόν, ἐνδύομαι, „ἐνδύνομαι", περιβάλλομαι, «δύνω, δύομαι, δῦναι, δύσασθαι τεύχεα, ἕντεα», Ὅμ. πλχ. μάλιστα τῆς Ἰλ., «κυνέην» βάλλω τὴν περικεφαλαίαν, Ε 845 κ. ἀ. «χιτῶνα» Σ 416, Ψ 739· καὶ μετὰ δοτικῆς προσέτι εἴτε ἀπροθέτου «τεύχεα ὤμοιιν» περιβάλλομαι τὰ ὅπλα εἰς τοὺς ὤμους, Π 64, «ἕντεα χροΐ» Ι 596, εἴτε ἐμπροθέτου «χρυσὸν περὶ χροΐ» Θ 43, «περὶ στήθεσσιν, ἀμφ' ὤμοισιν» Γ 328, 332 κ. ἀ. Πολλάκις δὲ τίθεται ἀντὶ τῆς αἰτιατ. ἡ δοτ. μετὰ τῆς ἐν «ὅπλοισιν ἔνι ἐδύτην» Κ 254, 272, «ἐν τεύχεσι δύοντο» ω 496, πρόλ. Ψ 131, «ἐν ἀσπίδι» Ξ

377· ἔτι δὲ καὶ «ἐς τεύχεα» χ 201 (ὅπερ ὀρθότερον ὡς τμῆσις ἐκλαμβάνεται)· μεταφ. «δύομαι ἀλκήν» ἐνδύομαι, ἀναβάλλομαι δύναμιν (‖. πρβλ. τὸ τῆς Γραφῆς «ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον») Ι 231, Τ 36. 3) ἐπὶ τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ἄστρων δύω, βασιλεύω «ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ, δύσετο δ' ἠέλιος» Ὅμ. πλχ. «Βοώτης ὀψὲ δύων» ε 272, «δυσομένου Ὑπερίονος» α 24, «δείελος ὀψὲ δύων» ἴδ. ΔΕΙΕΛΟΣ. [Τὸ υ βραχὺ ἐν τῷ ἐνεργ. καὶ μέσ. ἐνεστ. καὶ παρατ., ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς χρόνοις μακρόν, ὡς καὶ ἐν τῷ δύνω. Ὅθεν τὸ δῦω ὅταν ἦνε ὑποτακτ. τοῦ ἀορ. β΄., ὡς Ζ 340, Η 193 κ. ἀ., ἔχει τὸ υ μακρόν].

ΔΥΩΔΕΚΑ [⏑...], ἴδ. ΔΩΔΕΚΑ.

ΔΥΩΔΕΚΑΒΟΙΟΣ [⏑..⏑..], ΟΝ, ποι. (βοῦς) δώδεκα βοῶν ἀξίαν ἔχων, Ψ 703 †.

ΔΥΩΔΕΚΑΤΟΣ [⏑..⏑.], Η, ΟΝ, ποι. ἀντὶ τοῦ δωδέκατος, «ἠώς» ἡ δωδεκάτη αὐγή, ποι. ἀντὶ τοῦ ἡ δωδεκάτη ἡμέρα, Α 493· ΔΥΩΔΕΚΑΤΗ ἡ, (ἐξυπακ. ἡμέρα) ἡ δωδεκάτη ἡμέρα, Φ 246, ϐ 374.

ΔΥΩΚΑΙΕΙΚΟΣΙΜΕΤΡΟΣ[⏑....⏑..], ΟΝ, «τρίπους» περιλαμβάνων εἴκοσι δύω μέτρα, Ψ 264 †.

ΔΥΩΚΑΙΕΙΚΟΣΙΠΗΧΥΣ [⏑....⏑..], Υ, «ξυστόν» εἰκοσιδύω πήχεις μακρόν, εἰκοσιδύω πήχεων, Ο 678 †.

Δῶ, τό, ἐπικ. ἀποκεκομμένον ἀντὶ τοῦ δῶμα, οἰκία, μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ. ἐν. Α 426, α 176 κ. ἀ.

ΔΩΔΕΚΑ, ἄκλ., Ζ 248, κ 5 κ. ἄ. πλχ., διὰ συναιρέσεως ἐκ τοῦ ἀρχαιοτέρου μόνον παρὰ ποιηταῖς εὑρισκομένου τύπου ΔΥΩΔΕΚΑ, Β 637, ι 159 κ. ἀ. Λέγεται ποιητικῶς καὶ «δυοκαίδεκα», ὅπ. ἴδε.

ΔΩΔΕΚΑΤΟΣ [..⏑.], Η, ΟΝ, Α 425, Ω 781 καὶ δ 147· πρβλ. ΔΥΩΔΕΚΑΤΟΣ.

ΔΩΔΩΝΑΙΟΣ, ΑΙΗ, ΑΙΟΝ, ἐπίθετον τοῦ Διὸς ἐκ τῆς Δωδώνης, τοῦ ἀρχαιοτάτου ἱεροῦ τοῦ ὑπάτου τῶν θεῶν, (ἴδ. τὴν ἑπομ. λ.). Ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπικαλεῖται αὐτὸν διὰ τοῦ ἐπιθέτου τούτου ὡς θεὸν τοῦ γένους τῶν Αἰακιδῶν, Π 233 (ἔνθα καὶ μόνον εὑρίσκεται τὸ ἐπίθ.).

ΔΩΔΩΝΗ, ἡ, ἀρχαιοτάτη πόλις χώρας εὐφόρου παρὰ τοὺς εὐύδρους πρόποδας τοῦ ὄρους Τομάρου, ἥτις περιελαμβάνετο κατὰ τὰ Βενετ. σχόλια εἰς τὴν Μολοσσίδα τῆς Ἠπείρου, ἀρχαιότερον δὲ εἰς τὴν Θεσπρωτίαν (πρβλ. Στράϐ. 7, 7, 11) ἢ ἐκαλεῖτο κατ' ἀρχὰς Ἑλλοπία, Ἡσιόδ. Ἀπόσπ. 54 ἐκδ. Γοιτλιγγ. Κατὰ τὸ Β 750 ἐκ τῶν περὶ αὐτὴν τόπων ἐξεστράτευσαν εἰς τὴν Τροίαν οἱ Περῥαιβοί, οὓς καὶ ὁ Ἡρόδοτος ἴσως αὐτόθι ἐννοεῖ κατοικοῦντας 7, 185. Ἐνταῦθα ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ παρακειμένου Τομάρου ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐλατρεύετο ὁ Ζεὺς ὁ Δωδωναῖος καὶ ἔκειτο τὸ ἀρχαιότατον καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα περιϐόητον αὐτοῦ μαντεῖον. Πρῶτος κατὰ τὸν μῦθον ὁ Δευκαλίων ἀνήγειρεν εἰς αὐτὸν ναόν, ὅπου κατὰ τὸν Ἡρόδ. 2, 52 περιστερά τις ἦλθεν ἐκ τοῦ ἐν ταῖς Αἰγυπτιακαῖς Θήϐαις μαντείου διαφυγοῦσα καὶ δι' ἀνθρωπίνης φωνῆς προσέταξε νὰ ἱδρυθῇ μαντεῖον τοῦ Διός. Ὁ δὲ Στράϐων 7, 7, 10 ἐξ. ἀρνούμενος τὴν Αἰγυπτιακὴν ταύτην ἀρχὴν ὀνομάζει Πελασγικὸν ἵδρυμα τὸ μαντεῖον, πρβλ. τὸ ἐπίθ. «Δωδωναῖε, Πελασγικέ» Π 233. Ἐχρησμοδότουν δ' ἐν αὐτῷ κατὰ μὲν τὸ πρῶτον ἱερεῖς, οἱ καλούμενοι Σελλοὶ (ἴδ. τὴν λ.) «ἀνιπτόποδες, χαμαιεῦναι», μετέπειτα δὲ τρεῖς προϐεϐηκυῖαι τὴν ἡλικίαν ἱέρειαι, αἱ καλούμεναι Πελειάδες (Στράϐ. 7, 7, 12), εἰκάζοντες ὁτὲ μὲν ἐκ τοῦ ψιθυρίσματος τῆς ἱερᾶς δρυός (ξ 327, τ 296), ὁτὲ δὲ ἐκ τῆς πτήσεως τῶν ἁγίων περιστερῶν (πελειῶν). Ποῦ ἔκειτο, εἶνε ἀμφίϐολον, πιθανῶς ὄχι μακρὰν τῆς λίμνης τῶν Ἰωαννίνων, καὶ κατὰ μὲν τὸν Πουκκεβίλ παρὰ τὸ χωρίον Προσκύνησις, (‖. κατ' ἄλλους δὲ ἐπὶ τοῦ λόφου Καστρίτσα, ὅπου σώζονται ἐρειπιάτινα ἀρχαίου τείχους). — Ἐκτὸς τῆς Ἠπειρωτικῆς Δωδώνης φαίνεται ὅτι ὑπῆρξε καὶ ἐν Θεσσαλίᾳ ὁμώνυμος πόλις, ἣν πολλοὶ τῶν νεωτέρων παραδέχονται ὡς τὴν παρ' Ὁμ. μνημονευομένην, καὶ εἰς τούτων ὁ Βούρσιαν νομίζει ὅτι διὰ τῶν Σελλῶν μετεδόθη εἰς τὴν Ἤπειρον ἡ λατρεία τοῦ Διός, ἄλλοι δὲ τοὐναντίον πιστεύουσιν ὅτι ἐκ τῆς Ἠπείρου μεταναστεύσαντες λαοὶ μετήνεγκον καὶ ταύτην τὴν λατρείαν. (Παράγεται ἡ λ. κατ' ἄλλους μὲν ἧττον πιθανῶς ἐκ τοῦ δοῦναι, κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ποταμοῦ Δώδωνος, ‖. κατὰ δὲ τὸν Φαῖσιν πεποιημένη λέξις, οἱονεὶ: Δονδώνη ἐκ τοῦ ἤχου κατ' ἀρχὰς μὲν τῆς δρυὸς καὶ τῆς ὑπ' αὐτὴν πηγῆς, ἔπειτα δὲ τοῦ παροιμιώδους «Δωδωναίου χαλκίου»· κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ἐκ τῆς ῥίζ. ΔΙϜ, περὶ ἧς ἴδ. λ. ΔΕΑΤ' ἐν τέλει, ἐσχηματίσθη διϜω, ᾧ κατὰ συγκοπὴν δἰω, δω, ἐντεῦθεν δὲ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν δωδώνη, Εἰς τὸ αὐτὸ φέρει καὶ ὁ ἕτερος τύπος τῆς λ. ὁ Θεσσαλικὸς λεγόμενος: Βω-δών).

ΔΩΗ καὶ ΔΩΗΣΙ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ΔΩ, γ'. ἐν. τῆς ὑποτ. τοῦ ἐνεργ. ἀορ. β΄. τοῦ ΔΙΔΩΜΙ, ὅπ. ἴδε.

ΔΩΜΑ, ΑΤΟΣ, τό (δέμω). 1) οἰκία, κατοικία, συνήθ. πληθ. «δώματα» κατοικίαι εἴτε θεῶν εἴτε ἀνθρώπων, «δῶμ' Ἄϊδαο» ὁ Ἅδης, Ο 251, μ 21. 2) δωμάτιον μάλιστα τῶν ἀνδρῶν ἡ αἴθουσα, τὸ μέγαρον, Ζ 316, ρ 541 κ. ἄ. πλχ. τῆς Ὀδ. (‖. Ἡ λ. σώζεται ἐν τῇ καθομιλ., σημαίνει ὅμως τὴν ἐπίπεδον καὶ ὁριζόντιον στέγην τῶν οἰκιῶν, terrasse).

ΔΩΡΕΟΜΑΙ, ἀποθ. (δῶρον), ἀόρ. ἐδωρησάμην, δωροῦμαι, „χαρίζω" «ἵππους» Κ 557 †.

ΔΩΡΗΤΟΣ, Η, ΟΝ (δωρέομαι) δῶρα δεχόμενος [δωροδοκῶν], διὰ δώρων ἐξιλεούμενος, Ι 526 †.

ΔΩΡΙΕΥΣ, ΕΟΣ, ὁ, πληθ. οἱ Δωριέες, οἱ Δωριεῖς, μία τῶν κυριωτάτων φυλῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἀπὸ τοῦ Δώρου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἕλληνος οὕτως ὀνομασθεῖσα. Παλαιόθεν κατοικοῦντες παρὰ τὸν Ὄλυμπον, ἀπῴκησαν ἔπειτα εἰς

τὴν Δωρίδα τὴν πρὸς τῇ Οἴτῃ, καὶ ἐκεῖθεν μετὰ τὸν Τρωικὸν πόλεμον εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ τὴν μικρὰν Ἀσίαν. Ἐν Ὀδ. τ 177 μνημονεύονται Δωριεῖς ἐν Κρήτῃ.

Δώριον, τό, χωρίον τῆς ἐπικρατείας τοῦ Νέστορος, Β 594, κατὰ τὸν Στράβ. 8, 3, 25 ἄγνωστον. (Ἐν τούτοις τινὲς μὲν θεωροῦσιν τὴν λ. ὄνομα πεδιάδος ἢ ὄρους· ἄλλοι δ' ἐκλαμβάνουσιν αὐτὴν ὡς τὴν Ὄλουριν τῆς Μεσσηνίας· κατὰ δὲ τὸν Παυσαν. 4, 33, 7 ἔκειτο μεταξὺ Ἀνδανίας καὶ Κυπαρισσίας παρὰ τὴν πηγὴν Ἀχαΐαν, ὅπου αὐτὸς καὶ τὰ ἐρείπια εἶδε τῆς πόλεως· κατὰ τὸν Γὲλλ οὐ μακρὰν τοῦ νῦν Σιδηροκάστρου).

Δωρίς, ίδος, ἡ, ὄνομα Νηρηίδος, Σ 45.

δῶρον, τό, (δίδωμι) πᾶν ὅ,τι δίδεται, „δῶρον" Ρ 225, α 311 κ. ἀ. ἰδίως τὸ ξένιον δῶρον, ὅπερ ὁ ξενίζων δίδει εἰς τὸν ξενιζόμενον, δ 589, 600· ἔτι δὲ καὶ τὸ εἰς τοὺς θεοὺς προσφερόμενον, ἀνάθημα, Ζ 293, Θ 203· «δῶρα θεῶν» χαρίσματα τῶν θεῶν (‖. „θεοῦ χαρίσματα" ἂν καὶ ἡ καθομιλ. μεταχειρίζεται τὴν φρ. ἐπὶ πνευματικῶν ἢ ἠθικῶν προτερημάτων τοῦ ἀνθρώπου) Υ 265, σ 142· «δῶρα Ἀφροδίτης» χαρίσματα τῆς Ἀφροδίτης, τουτέστι καλλονή, φιλότης, ἐρασμιότης, Γ 54, 64· «ὕπνου δῶρον» Η 482, π 481 (‖. ἡ γεν. «ὕπνου» εἶνε γεν. τοῦ περιεχομένου, ἢ ὅπως ἄλλως λέγεται, ἐξ ἀντικειμένου, διότι ὁ ὕπνος εἶνε τὸ δῶρον, τὸ διδόμενον).

Δώς, ἡ, ὄνομα τῆς Δήμητρος, Υ. Δήμ. 122 ἐξ ἀμφιβόλου ἀναγνώσεως, ἀνθ' ἧς ὁ Οὐόλφιος ἔγραφε Δηώ· ἴδ. Βαουμ. εἰς τὸ παρατεθὲν χωρ.

δωτήρ, ῆρος, ὁ, ἐπ.=δοτήρ, «δωτῆρες ἐάων» θ 325 †.

δωτίνη [.-.], ἡ, δῶρον, χάρισμα, προσφορά, Ι 155, ι 268, λ 352.

Δώτιον πεδίον, τό, ἐκαλεῖτο τὸ ὑπὸ ὀρέων περικλειόμενον μεταξὺ Μαγνησίας, Φθιώτιδος καὶ τῆς Πελασγικῆς πεδιάδος παρὰ τὴν Ὄσσαν κείμενον πεδίον, Ὑμ. 15, 3. Ὁ Βούρσιαν ταυτίζει τοῦτο τὸ ὄνομα πρὸς τὸ τῆς Δωδώνης.

Δωτώ, οῦς, ἡ, ὄνομα Νηρηίδος, Σ 43.

δώτωρ, ορος, ὁ, ἐπ.=δοτήρ· «δώτωρ ἐάων» καλεῖται ὁ Ἑρμῆς, θ 335 † ϗ Ὑμ. 16, 12. 29, 8.

δώωσι, ἴδ. **δίδωμι**.

Ε

Ε

Ε, τὸ πέμπτον γράμμα τοῦ Ἑλλην. ἀλφαβήτου, διὸ καὶ σημεῖον τῆς πέμπτης ῥαψῳδίας.

Ἔ (Fέ) ἐν. αἰτ. 1) τῆς τριτοπροσώπου αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας ἐγκλιτική, κειμένη καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν γενῶν, Δ 497 (ὅπου ὀρθοτονεῖται) κ. ἀ. Ἀντ' αὐτῆς ἐπικῶς τίθεται καὶ ἡ ἑέ (Fεέ), ἥτις δὲν ἐγκλίνει τὸν τόνον, Υ 171, Ω 134· «ἑ αὐτόν, ἑ αὐτήν» ἀντὶ τοῦ Ἀττικῶς συνήθους ἑαυτόν, ἑαυτήν, θ 396, ξ 162 κ. ἀ. 2) τῆς δεικτικῆς ἢ ἐπαναληπτικῆς ἀντωνυμίας ἀντὶ τοῦ αὐτόν, αὐτήν, Γ 408, δ 355 κ. πλχ. Σπανιώτατα ὡς οὐδ. Α 236· καὶ ὡς θηλ. πληθ. Υ. Ἀφρ. 267.

Ἔ', κατ' ἔκθλιψιν ἀντὶ τοῦ ἔα, ὅπερ ἐπ.=ἦν, ξ 222. (‖. Κατ' ἄλλους ὅμως καὶ ἐνταῦθα γράφεται ἄνευ ἐκθλίψεως ἔα, ὅπερ χάριν τοῦ μέτρου κατὰ συνίζησιν προφέρεται καὶ βραχύνεται πρὸ φωνήεντος, κατὰ τὸ «χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ» ἐν ἀρχῇ στίχου).

Ἔα. 1) [⏑⏑, ἐν ἄρσει δὲ ⏑–, Δ 321, Ε 887] ἐπ.=ἦν, ἴδ. **εἰμί**. 2) [⏑–] ἐκ τοῦ **ἐάω**, ὅπ. ἴδε· ά.) προστακτ. τοῦ ἐνεστ. καὶ β'.) γ'. ἐν. τοῦ παρατ. ἐπ. ἀντὶ τοῦ **εἶα**.

ἐᾷ, γ'. ἐν. τοῦ ἐνεστ. τοῦ **ἐάω**, ὅπ. ἴδε.

ἐάγην, ἴδ. **ἄγνυμι**.

ἔαδα, ἴδ. **ἀνδάνω**.

ἑανός

ἐάλη, ἴδ. **εἴλω**.

1. **ἑανός** [.-.], ή, όν, ἐπ. ἐπίθ. τιθέμενον ἐπὶ ἱματίων καὶ ἄλλων εἰς περιβολὴν χρησιμευόντων πραγμάτων, εὐδιάχυτος, μαλακός, λεπτός, (τοὐναντίον δύσκαμπτος, „ἀπόξυλος", σκληρός) «πέπλος» Ἰλ. Ε 734, Θ 385 «ἑανῷ λιτί» σινδόνι μαλακῇ, Σ 352, Ψ 254· «κασσίτερος ἑανός» εὐδιάχυτος, εὐπερίβλητος, εὔκαμπτος, μαλακός, Σ 613. (Παράγεται κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους, πρὸς οὓς καὶ ὁ Λόβεκκ συνάδει, ἐκ τοῦ **εω**, ἕννυμι, κυρίως ἄρα: ὃν εὐκόλως τις ἐνδύεται, καὶ εἶνε κατὰ τὸν Φᾶσιν τῆς αὐτῆς ῥίζης ἢ καὶ ἡ αὐτὴ ἴσως λέξις πρὸς τὴν ἑπομ. (‖. Σύμφωνος εἶνε καὶ ὁ Κούρτιος, ὅστις τὴν δυσκολίαν τὴν ἐκ τῆς χρονικῆς διαφορᾶς τοῦ α αἴρει διὰ παραδείγματος ὁμοίου ἐκ τῆς Σανσκριτικῆς). Ὁ δὲ Δοιδερλ. ἑρμηνεύει μόνον διὰ τοῦ περίβλητος, ἐνδυτός· ὅθεν τὸ «πέπλος ἑανός» εἶνε ὕφασμα περίβλητον ὅ ἐ. ἱμάτιον· ὡσαύτως καὶ τὸ «ἑ. λιτί». Ἄλλοι ὅμως, ὡς ὁ Βούττμαννος, θεωροῦντες τὰς λ. διαφόρου ῥίζης παράγουσι τὴν προκειμένην ἐκ τοῦ ἐάω).

2. **ἑανός** [.⏑.] (Fεαν.) ὁ, ἅπαξ δὲ μόνον καὶ **ἑιανός** (Fειαν.) Π 9, ἱμάτιον, ἐσθὴς τῶν θεαινῶν καὶ ἐξόχων γυναικῶν, Ἰλ. Γ 385, 419, Ξ 178, Φ 507, Υ. Δήμ. 176. [Κατὰ τὸν Φᾶσιν

εἰς Γ 385 σχηματίζει τὸ ἑα- διὰ συνιζήσεως μίαν συλλαβὴν μακράν].

ἔαξα, ἴδ. ἄγνυμι.

ἔαρ (Fέαρ), ἔαρος [.⏑.], τό, ἐπ. γεν. εἴαρος, Υ. Δήμ. 174, καὶ ἦρος, Υ. Δήμ. 455, ἔαρ, „ἄνοιξις", Ζ 148, «ἔαρ νέον ἱστάμενον» ἔαρ νεωστὶ ἀρξάμενον, τ 519.

ἐαρινός, ή, όν, ἴδ. εἰαρινός.

ἔασι, ἐπ. ἀντὶ τοῦ εἰσί, ἴδ. εἰμί.

ἔαται, ἔατο, ἴδ. ἧμαι.

ἐάφθη (ὁ Οὐόλφ. ἑάφθη) ἐπ. γ'. ἐν. τοῦ παθ. ἀορ. ἀ. δὶς μόνον εὑρισκόμενον «ἐπὶ δ' ἀσπὶς ἐάφθη καὶ κόρυς» Ν 543 καὶ «ἐπ' αὐτῷ δ' ἀσπὶς ἐάφθη καὶ κόρυς» Ξ 419, πιθανῶς ἐκ τοῦ ἅπτω ἀντὶ τοῦ ἥφθη, μετὰ συλλαβικῆς δηλ. καὶ ὄχι χρονικῆς αὐξήσεως. Σημ. λοιπὸν κυρ.: ἡ ἀσπὶς ἔμεινε προσηρτημένη, συγκατέμεινε, δὲν διέφυγε, δὲν ἀπεσπάσθη. (Ταῦτα ὁ Σπίτζνερ. καὶ Δοιδερλ. ὀρθότερον ἢ κατὰ Φαῖσιν ἑρμηνεύοντα προσεκολλήθη, συμπαρηκολούθησε ἢ κατ' ἄλλους: ἐπικατέπεσε· πρβλ. τὸ Ὁμ. «ἐφῆπται» ἐκ τοῦ ἐφάπτω. Ὁ Βούττμανν. θεωρεῖ τὴν λ. ὡς παθ. ἀόρ. ἀ. τοῦ ἕπομαι κατὰ τροπὴν φωνήεντος. Αἱ γνῶμαι τῶν ἀρχαίων διαιροῦνται μεταξὺ τοῦ ἕπω, ἑάω καὶ ἅπτω).

ἐάῃ, ἐπ. δὲ καὶ εἰάῃ, Λ 550, Ρ 659, Υ 139· κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου συναιρεῖται, οἷον ἐῶ, ἐᾷ, ἐῷμι, ἢ ἐκτείνεται ἐπ. ἑάφ· παρατ. γ'. ἐν. ἔα ἀντὶ τοῦ εἴα, καὶ θαμιστ. αὐτοῦ τύπος εἴασκον καὶ ἔασκον· μέλλ. ἑάσω· ἀόρ. ἀ. εἴασα καὶ ἐπ. ἔασα. Σημ. „ἀφίνω", ὅ ἐ. 1) ἐπιτρέπω, συγχωρῶ, ἀπολ. Ρ 449, μετ' αἰτ. καὶ ἀπαρφ. «τούσδε δ' ἔα φθινύθειν» „ἄφησέ τους (καὶ κατὰ συγκοπ. ἐκ τοῦ: ἄφες „ἄς τους") νὰ πᾶν νὰ χαθοῦν« Β 346, Ε 465· «τὰ προτετύχθαι ἐάσομεν» θὰ ἀφήσωμεν νὰ ἦνε γεγενημένα, ὅ ἐ. ὅπως ἔγειναν, Σ 112· «οὐκ ἐῶ» δὲν ἀφίνω, ὅ ἐ. ἐμποδίζω, ἀπαγορεύω, Δ 55, τ 25 κ. ἀ. 2) παραμελῶ, παραβλέπω, ὀλιγωρῶ, δὲν δίδω προσοχήν, „ἀφίνω νὰ πάῃ 'ς τὸ καλό" οἷον «χόλον» Ι 260, «ἵππους» Δ 226· «τινά» ἀφίνω ἥσυχον, Δ 42, Ι 701, Ω 557, 596, 684 κ. ἀ. ἀφίνω ἀβλαβῆ Ε 148 κ. ἀ. Ο 87, «ὅρκον» ξ 171, ὡσαύτως καὶ μετ' ἀπρφ. «κλέψαι» Ω 71. 3) [ἀπέχομαι] παραλείπω, „ἀφίνω, παραιτῶ" μετ' αἰτ. ξ 444· ἀπολ. Φ 221. [Τὸ α βραχὺ ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ παρατ., μακρὸν δὲ πρὸ τοῦ σ. Ἡ ὁριστ. «ἐᾷ» καὶ ἡ προστ. «ἔα» λαμβάνονται διὰ συνιζήσεως ὡς μονοσύλλαβα, τὸ δὲ «ἐῶμεν» ὡς δισύλλαβον, Ε 256, Κ 344, καὶ τὸ «ἐάσουσι» ὡς τρισύλλαβον, φ 233].

ἐάων, ἴδ. ἑής.

ἑβδόματος [..⏑.], η, ον ποι. ἀντὶ τοῦ ἕβδομος, Η 248, χ 81.

ἕβδομος, η, ον (ἑπτά) ἕβδομος, Τ 117, μ 399.

ἔβλητο, ἴδ. βάλλω.

ἐγγεγάασι, ἴδ. ἐγγίγνομαι.

ἐγγείνομαι, ἐπ. (ἐν, γείνομαι) μόνον εἰς τὸ γ'. πληθ. τοῦ ἀορ. τῆς ὑποτ. «ἐγγείνωνται» ἐγγεννῶ, γεννῶ ἐντός τινος, «εὐλάς» Τ 26 †.

ἐγ-γίγνομαι, μόνον εἰς τὸ γ'. πληθ. τοῦ παρακ. ἐπικ. ἐγγεγάασι [..⏑-.], γίνομαι ἐντός τινος· ὁ δὲ παρακ. εἶμαι (ἢ διατρίβω) ἐντός τινος, ἐνοικῶ «τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασι» ὅσοι ἐν τῷ Ἰλ. κατοικοῦσιν, Ζ 493, «τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασι» τίνες (τί) ἄνθρωποι εἶνε οἱ κάτοικοι, ν 233.

ἐγ-γνάμπτω, μόνον ἐν τμ. ἴδ. γνάμπτω.

ἐγ-γυαλίζω [.⏑⏑..] (γύαλον), μέλ. ἐγγυαλίξω, ἀόρ. ἀ. ἐγγυάλιξα, κυρ. ἐγχειρίζω, ἔπειτα παραδίδω, ἀπονέμω «σκῆπτρόν τινι» Ι 99· «ἵππους» Ψ 278, «ἔεδνα» θ 318· μεταφ. «τιμήν, κῦδος» Α 353, Ο 491 κ. ἀ. «κράτος» Λ 192 κ. ἀ. «κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ» σοφὸν ἐπινόημα ἐμπνεύσῃ ὁ Ὀλ. ψ 140· «τινά τινι» παραδίδω τινὰ εἴς τινα, π 66.

ἐγγυάω (ἐγγύη), δίδω τι ὡς ἐνέχυρον· τὸ μέσ. ἐγγυῶμαι, γίνομαι ἐγγυητής, «δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάασθαι» θ 351 †, ὅπερ κατὰ διαφόρους τρόπους ἑρμηνεύεται. Κατά τινας μέν: τῶν ἀθλίων ἀνθρώπων ἄθλιαι εἶνε βεβαίως καὶ αὐταὶ αἱ ἐγγυήσεις, ὥστε νὰ ἐγγυᾶταί τις ὑπὲρ αὐτῶν (ὡς ἐνταῦθα ὑπὲρ τοῦ Ἄρεως ὁ Ποσειδῶν) ὅ ἐ. συντομώτερον: ὑπὲρ ἀναξίων ἀνθρώπων ἀνάξιον βεβαίως εἶνε (οὐδεμίαν ἀξίαν οὐδὲ ἀσφάλειαν ἔχει) καὶ ἐγγυητὴς νὰ γείνῃ τις. Ἄλλοι δέ, οἵτινες δὲν παραδέχονται τὴν τοιαύτην τοῦ «δειλός» παρ' Ὁμ. σημασίαν, ἀναφέρουσι τὸ «δειλῶν» εἰς τὸν Ἥφαιστον καὶ ἑρμηνεύουσιν: ἄνθρωπος ἀδύνατος καὶ ἐλεεινός, οἷος ἐγώ, ἔχει εἰς τὴν ἐγγύησιν, τὴν ὁποίαν λαμβάνει, ἀδύνατον καὶ ἐλεεινὴν ἀσφάλειαν, καὶ τόσον ἀδύνατον, ὅσον εἶνε αὐτός· διότι δὲν δύναται διὰ τῆς βίας νὰ ἀναγκάσῃ τὸν ἐγγυητὴν νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του. Ὑπὲρ τῆς ἑρμηνείας ταύτης συνηγορεῖ μὲν ὁ ἑπόμενος στίχος· ἀλλὰ τότε εἶνε ἀνάγκη τὸ «ἐγγυᾶσθαι» νὰ ληφθῇ εἰς σημ. ἀπέχουσαν τῆς συνήθους, τὴν τοῦ λαμβάνω ἐγγύησιν, παραδέχομαι ἐγγυητήν. Παράδοξος δὲ θὰ ἦτο προσέτι καὶ ἡ γενικὴ ἐν τῇ τοιαύτῃ ἑρμηνείᾳ τοῦ χωρίου.

ἐγγύη [.⏑.], ἡ (ἐν, γυῖον) ἐγγύησις (κυρ. διὰ παραδόσεως ἐνεχύρου, ἔπειτα δὲ ἐν γένει ἐγγύησις) θ 351 †, ἴδ. τὴν προηγ. λ.

ἔγγυθεν [.⏑.], ἐπίρ. (ἐγγύς) 1) τοπικ. κυρ. ἐκ τοῦ πλησίον, ἔπειτα (‖. κατ' ἀναλογίαν τοῦ «κάθημαι ἐκ δεξιῶν») πλησίον, ἐγγύς, „σιμά, κοντά" «ἔρχομαι, ἵσταμαι» Ε 72, Η 219, Κ 508 κ. ἀ. «ἐγγύθεν εἰμί» εἶμαι πλησίον ζ 279· μετὰ γεν. Λ 723, καὶ δοτ. «ὁ γάρ οἱ ἐγγύθεν ἦεν» Ρ 554 «ἐγγ. ἕστηκα τινί» ω 446. 2) χρονικ. μετὰ δοτ. «ἐπεὶ φόνος ἐγγύθεν αὐτῷ» ὁ φόνος του πλησιάζει, Σ 133, Τ 409. 3) ὡς πρὸς τὸ γένος «ἐγγύθεν εἰμί τινι» εἶμαι ἐκ τοῦ πλησίον συγγενής, η 205.

ἐγγύθι [.⏑.], ἐπίρ. ἐπ. (ἐγγύς). 1) τοπικ.

ἐγγύς, πλησίον, „σιμά, κοντά“ Η 341 κ. ἀ. μετὰ γεν. «Πριάμοιο» Ζ 317, η 29 κ. ἀ. 2) χρονικ. πλησίον, „κοντά“, μετ' ὀλίγον, Κ 251, μετὰ δοτ. Χ 300.

ἐγγύς [.˘.], ἐπίρ. 1) τοπικ. πλησίον, „σιμά, κοντά“ ἢ ἄνευ πτώσεως ἢ μετὰ γεν. Η 225, ν 228 κ. ἄ. πλχ. 2) χρονικ. πλησίον, „κοντά“, μετ' ὀλίγον, Χ 453, κ 86.

ἐγδούπησαν, ἴδ. δουπέω.

ἐγείρω, ἀόρ. ά. ἤγειρα, καὶ ἀναύξ. ἔγειρα· μέσ. ἀόρ. β'. κατὰ συγκοπ. ἠγρόμην καὶ ἐγρόμην· ἀπρφ. ἐγρέσθαι καὶ μὲ τονισμὸν ἐνεστῶτος ἔγρεσθαι, ν 124· παρακ. β'. ἐγρήγορα, εἰς ὃν ὑπάγονται καὶ οἱ πχηματισμοὶ ἐγρήγορθε, ἐγρηγόρθαι, ἐγρηγόρθασι, περὶ ὧν ἴδ. κατωτέρ. Β'.). Α'.) Ἐνεργ. 1) ἐγείρω, „σηκώνω“, ἐξυπνίζω, Κ 146· «τινὰ ἐξ ὕπνου» σηκώνω ἀπὸ τὸν ὕπνον, Ε 413, «ὑπνώοντας» ε 48. 2) διεγείρω, κινῶ, παροξύνω, Ε 208, Ο 242, «Ἄρηα» τὸν Ἄρην, ὅ ἐ. „ξεκινῶ τὸν πόλεμον“, συγχροτῶ τὴν μάχην· μεταφ. «πόλεμον, φύλοπιν, πόνον, μάχην» (‖. ἅτινα θεωροῦνται ὡς ἄγρια θηρία κοιμώμενα ἢ ἡσυχάζοντα) Ἰλ πλχ., ὡσαύτως «μένος» τὴν τόλμην, τὸ θάρρος διεγείρω, Ο 232, 594. Παθητ. «ταχέες ἵπποι ἔγερθεν» (=ἠγέρθησαν) παρωξύνθησαν εἰς ἐνέργειαν Ψ 287 (ἐκ διορθώσεως τοῦ Bekk. ἀντὶ τοῦ συνήθ. «ἄγερθεν»). Β'.) Μέσ. μετὰ τοῦ συγκεκομμ. β'. ἀορ. καὶ τοῦ β'. παρακ. ἐγείρομαι, ἐξυπνῶ, „σηκώνομαι (ἀπὸ τὸν ὕπνον)“, Ο 4· «φήμη ἐγειρομένων ἀνθρώπων» υ 100 «ἔγρεο» „ξύπνα, σήκου“, ἐγέρθητι, ψ 5, «ἐξ ὕπνου» Β 41· «ἀμφὶ πυρὴν ἔγρετο» ἐξύπνησε περὶ τὴν πυράν, Η 434. Ὁ β'. παρακ. σημ. εἶμαι ἔξυπνος, ἔχει δὲ προστακτ. μὲ παθ. κατάληξιν «ἐγρήγορθε» (ἀντὶ τοῦ ἐγρηγόρατε) Η 371, ὡσαύτως καὶ ἀπρφ. (μὲ Αἰολ. τονισμόν) «ἐγρήγορθαι» Κ 67 καὶ τὸ γ'. πληθ. «ἐγρηγόρθασι» Κ 419. (Κατὰ τὸν Lobeck τὸ θ εἶνε ἐνταῦθα τοῦ μέτρου χάριν παρενθήκη).

ἔγκατα [.˘.], τά, ἐπ. τὰ ἐντός, τὰ ἐντόσθια, „τὰ 'σωθ(τ)ικά“ μόνον κατὰ πληθ. Λ 176, ι 293· δοτ. πληθ. «ἔγκασι» Λ 438. (Κατὰ τὸν Doederlein εἶνε πληθ. τοῦ οὐσιαστικοποιηθέντος ἐπίρ. ἐγκὰς τοῦ παρ' Ἱπποκράτῃ μόνον εὑρισκομένου, ὅπερ ἐκ τῆς Ἐν καὶ Κατὰ παράγεται).

ἐγ·κατα·πήγνυμι [....-.], ἀόρ. ά. ἐγκατέπηξα ἐμπήγω καλὰ ἢ στερεὰ «ξίφος κουλεῷ» τὸ ξίφος εἰς τὴν θήκην, λ 98 †.

ἐγ·κατα·τίθημι, μόνον ἐν τῷ γ'. ἐν. τοῦ συγκεκομ. μέσ. ἀορ. β'. «ἐγκάτθετο» καὶ ἐν τῇ προστακτ. του αὐτοῦ «ἐγκατάθεο» καταθέτω ἐντός (τινὸς τῶν ἐμαυτοῦ), ἐγκρύπτω, «ἰμάντα κόλπῳ» βάλλω ἢ κρύπτω μέσα εἰς τὸν κόλπον μου, Ξ 219, 223· μεταφρ. «τὴν ἄτην θυμῷ» ἐμβάλλω εἰς τὴν ψυχήν μου, ὅ ἐ. ἀναλογίζομαι, ψ 223· «τελαμῶνα τῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ» ἐνέβαλε τὸν τελαμῶνα εἰς τὴν τέχνην του, ὅ ἐ. ἔκαμεν αὐτὸν ὑποκείμενον τῆς τέχνης του λ 614. (Ἄλλοι δὲ ἑρμηνεύουσι κατ' ἀναλογίαν τοῦ προηγουμένου χωρίου ψ 223: ἐπενόησεν· ‖. ὁ Δύντζερος θεωρεῖ τὸ «ἐῇ τέχνῃ»=ἐῷ τεχνήεντι θυμῷ: ἐνέβαλεν εἰς τὸν τεχνικόν του νοῦν· ἄλλοι δὲ διώρθωσαν τὸ χωρίον ὡς ἑξῆς: «ὃς κείνῳ τελαμῶνι ἐὴν ἐγκάτθετο τέχνην»).

ἐγ·κεῖμαι, μέλ. ἐγκείσομαι, κεῖμαι ἐντός τινος, «εἵμασι» κεῖμαι ἐντὸς τῶν ἱματίων μου, περὶ νεκροῦ, Χ 513 †.

Ἐγκέλαδος (οἱονεὶ Θορυβίας, τουρκ. Σιαματᾶς), υἱὸς τοῦ Ταρτάρου καὶ τῆς Γῆς, εἷς τῶν ἑκατογχείρων Γιγάντων, τῶν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐφορμησάντων, Βατρ. 285.

ἐγ·κεράννυμι [...-.], ἀόρ. ά. ἐνεκέρασα, ἐντός τινος κιρνῶ, μιγνύω, „ἀνακατώνω“ «οἶνον» Θ 189 †.

ἐγ·κεράω, ἕτερος τύπος τοῦ προηγ., ὅπ. ἴδε, μόνον ἐν τμ. «ἐν δέ τε οἶνον κρατῆρσιν κερόωντο» (γ'. πληθ. τοῦ παρατ. ἐπικ. ἐκτεταμ. ἀντὶ τοῦ ἐκερῶντο) υ 253 †.

ἐγκέφαλος, ὁ (ἐν, κεφαλή) κυρ. ὁ ἐν τῇ κεφαλῇ ὑπάρχων, ἐξυπακ. μυελός, ὁ ἐγκέφαλος, „ὁ μυαλός, τὰ μυαλά“, Γ 300, Θ 85, ι 290, 458.

ἐγ·κιθαρίζω [.˘˘..], ἐνώπιον ἢ μεταξύ τινων κιθαρίζω, παίζω τὴν κιθάραν, Υ. Ἀπ. 201. (Τὸ χωρίον Υ. Ἑρμ. 17 εἶνε διεφθαρμένον· διωρθώθη δὲ ὑπὸ τοῦ Baumeister. κατὰ τὸν Σνειδεβῖνον «μεσσημάτιος κιθάριζεν»).

ἐγκλιδόν [.˘.], ἐπ. ἐπίρ. (ἐγκλίνω) «ἔζομαι» κάτω νενευκώς ἢ κεκυφώς, „σκυφτά“ κάθημαι, Ὑμ. 22, 3· (‖. κατ' ἄλλους δὲ: πλαγίως, πλαγιασμένος ἢ ἐξηπλωμένος κάθημαι).

ἐγ·κλίνω [.-.], παρακ. παθ. ἐγκέκλιμαι, κλίνω πρός τι, πλαγιάζω, μεταφ. «πόνος ὔμμι ἐγκέκλιται» εἰς ὑμᾶς ἀπόκειται ὁ κόπος, ὑμᾶς ἔχει πλακώσει ὁ κόπος τοῦ πολέμου, Ζ 78 †.

ἐγκονέω, ποι. σπεύδω, πράττω τι μετὰ σπουδῆς, μόνον κατὰ μετοχ. «στόρεσαν λέχος ἐγκονέουσαι» ἔστρωσαν μετὰ σπουδῆς, Ω 648, η 340, ψ 291. (Παράγ. ἐκ τοῦ κονέω, κόνις· ‖. κυρ. ἐγείρω κονιορτὸν ἐκ τῆς σπουδῆς· ὁ δὲ Doederl. λίαν ἀπιθάνως θεωρεῖ τὴν λ. συγγενῆ πρὸς τὸ ἄχρ. ἔγκω, ἐξ οὗ τὸ ἤνεγκον).

ἐγ·κοσμέω, διατάττω (βάλλω εἰς τάξιν, διακοσμῶ) τι ἐντός τινος «τεύχεα νηί» „συγυρίσατε“ τὰ ὅπλα ἐντὸς τοῦ πλοίου, ο 218 †.

ἐγ·κρύπτω, ἀόρ. ἐνέκρυψα, κρύπτω τι ἐντός τινος «δαλὸν σποδιῇ» ε 488 †. Υ. Ἑρμ. 416.

ἐγ·κυκάω, ἴδ. κυκάω.

ἐγ·κύρω [.-.], Ἰων. καὶ ποι. ἀόρ. ά. ἐνέκυρσα, [ἐντυγχάνω], συναντῶ, μετὰ δοτ. «φάλαγξι» ἀπήντησεν „ἔπεσεν ἐπάνω“ εἰς τὰς φάλ. Ν 145 †.

***ἐγρεμάχη** [..˘.], ἡ, ἐπ. ἡ τὴν μάχην ἐγείρουσα, κινοῦσα, ἐπίθετον τῆς Παλλάδος, Υ. Δήμ. 424.

ἜΓΡΕΟ, ἜΓΡΕΣΘΑΙ, ἐΓΡΗΓΟΡΘΑΙ, ἐΓΡΗΓΌΡΘΑΣΙ, ἐΓΡΗΓΟΡΘΕ, ἴδ. ἘΓΕΊΡΩ.

ἐΓΡΗΓΟΡΌΩΝ, ἐπ. ἐκτετ. ἀντὶ τοῦ ἐγρηγορῶν, ἐκ τοῦ ἐγρηγοράω, γρηγορῶν, ἔξυπνος, νέος τύπος τοῦ ἐνεστ. ἐκ τοῦ παρακ. ἐγρήγορα (ἴδ. λ. ἐγείρω) σχηματισθείς, μόνον υ 6 †. (‖. Ἡ δὲ καθομιλουμ. καὶ ἐπίθετον ἐσχημάτισεν „γρήγορος καὶ ἐπίρ. γρήγορα“, ἅπερ προφέρει γλήγορος καὶ γλήγορα, ὡς καὶ τὸν Γρηγόριον λέγει Γληγόριν).

ἐΓΡΗΓΟΡΤΊ [...–], ἐπ. ἐπίρ. (ἐγρήγορα), ἐγρηγορότως, ἔξυπνος, Κ 182 †.

ἐΓΡΉΣΣΩ, ἐπ. (ἐγείρω, ἐγρήγορα) γρηγορῶ, εἶμαι ἔξυπνος, μόνον κατ' ἐνεστ. Λ 551, Ρ 660, υ 33, 53.

ἐΓΧΕΊΗ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐγχέῃ, ἴδ. ἘΓΧΈΩ.

ἜΓΧΕΛΥΣ, ΥΟΣ, ἡ „τὸ χέλυ“, πληθ. ἐγχέλυες Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἐγχέλεις Ἰλ. Φ 203, 353 (ἐκ τοῦ ἔχις κατὰ τὸν Λόβεκκ· πρβλ. τὰ Λατ. anguis=ὄφις, anguilla=ἔγχελυς).

ἐΓΧΕΣΊΜΩΡΟΣ [..⏑..], ΟΝ, ὁ εἰς τὸ δόρυ ἐπιτήδειος, συνειθισμένος, ἐξησκημένος, ἐπίθ. ἀνδρείων πολεμιστῶν, Β 692, 840, Η 134, γ 188. (Ἡ ἐτυμολογ. εἶνε ἀμφίβολος. Τῶν ἀρχαίων τινὲς μὲν ἑρμηνεύουσιν «οἱ περὶ τὰ ἔγχη μεμορημένοι, ὅπερ ἐστὶ πεπονημένοι» Ἀπολλών., ἄλλοι δὲ ἐκ τοῦ μόρος, μοῖρα «οἱ περὶ τὰ ἔγχη τὸν μόρον ἔχοντες ἢ ἐπιφέροντες», ἢ ὧν ἡ μοῖρα εἶνε νὰ φέρωσι δόρατα· ἄλλαι παραγωγαὶ ἀπίθανοι εἶνε ἡ ἐκ τοῦ μῶλος κατὰ τροπὴν τοῦ λ εἰς ρ καὶ ἡ ἐκ τοῦ μωρός, οἱονεί: ὁ διὰ τοῦ δόρατος μαινόμενος. ‖. Νεώτεραι ἐτυμολογίαι μνήμης ἄξιαι εἶνε ἡ παρὰ Κουρτίῳ, καθ' ἣν παράγεται τὸ δεύτερον μέρος ἐκ τῆς ῥίζης ΜΕΡ (μέριμνα), ΜΟΡ (memoria) καὶ θεωρεῖται τὸ ἐγχεσίμωρος=ἐγχεσίφρων, καὶ ἡ τοῦ Δυντζέρου παράγοντος αὐτὸ ἐκ τοῦ ἐπιθέτου μωρὸς τοῦ ἐκ τῆς ῥίζης ΜΑ (μαίομαι=ἐπιθυμῶ), καὶ ἑρμηνεύοντος: ὁ τῶν δοράτων ἐπιθυμητής (φίλος). Ἑκάτερα τούτων ἁρμόζει καὶ εἰς τὰς λ. «ἰόμωρος» καὶ «ὑλακόμωρος». Ἡμεῖς τολμῶμεν νέαν παραγωγὴν ἐκ τῆς ῥίζ. ΜΑΡ (μάρναμαι)· ὥστε τὸ μὲν «ἐγχεσίμωρος» καὶ «ἰόμωρος» νὰ ἦνε ὁ διὰ τῶν δοράτων καὶ διὰ τῶν βελῶν μαχόμενος· τὸ δὲ «ὑλακόμωρος» ὁ διὰ τῶν ὑλακῶν πολεμῶν, ἀποκρούων τὸν ἐχθρόν).

ἐΓΧΕΣΠΑΛΟΣ [..⏑.], ΟΝ (ἔγχος, πάλλω), ὁ τὸ δόρυ πάλλων ἢ τινάσσων, ἐπίθετον προθύμων ἀκοντιστῶν *Ἰλ. Β 131, Ξ 449, Ο 605.

ἐΓ·ΧΈΩ, ὑποτ. γ'. ἐν. ἐγχείῃ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐγχέῃ, ι 10· ἀόρ. ἀ. ἐνέχευα καὶ ἐνέχεα (ἐνέχεϜα)· γ'. πληθ. ἐνέχεαν· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐνεχευάμην. 1) Ἐνεργ. ἀ.) χύνω ἐντός τινος, ἐγχέω, „κερνῶ“ «ὕδωρ, οἶνον» Σ 347, ζ 77 κ. ἀ. «οἶνον δεπάεσσι» „κερνῶ, βάλλω κρασὶ εἰς τὰ ποτήρια“, ι 10· β'.) ῥίπτω ἢ βάλλω ἐντός τινος ἐπὶ ξηρῶν πραγμάτων, οἷον «ἄλφιτα δορῳσι» Θ 354, 380. 2) Μέσ. (‖. στιμ. τὴν μετὰ προθυμίας καὶ χαρᾶς ἐνέργειαν τοῦ ὑποκειμένου) «γρηῢς—ἐνεχεύατο ὕδωρ» ἵνα νίψῃ τοὺς πόδας τοῦ Ὀδ. τ 387, (πολλ. ἐν τμ.).

ἜΓΧΟΣ, ΕΟΣ, τό, δόρυ, ἀκόντιον, „κοντάρι“ Γ 338, κ 415 κ. ἄ. πλχ.—Τὸ δόρυ συνέκειτο ἐξ ἑνὸς μακροῦ ξυλίνου κονταρίου, ὅπερ συνήθως ἦτο ἐκ ξύλου μελίας καὶ ἐκαλεῖτο ἰδίως δόρυ, καὶ ἐκ τῆς αἰχμῆς, ἥτις ἦτο σιδηρᾶ ἢ χαλκῆ, καὶ συνήπτετο πρὸς τὸ ἕτερον μέρος διὰ τοῦ αὐλοῦ (ἴδ. τὴν λ.), εἰς ὃν εἰσέδυε ἡ ἐσφίγγετο τὸ δόρυ. Τὸ μῆκος αὐτοῦ ἦτο τοὐλάχιστον ἓξ ποδῶν· τὸ δὲ τοῦ Ἕκτορος λέγεται «ἐνδεκάπηχυ» Ζ 319. Τὸ ἕτερον ἄκρον (ὁ σαυρωτήρ) ἦτο ὡσαύτως σιδηροῦν ἢ χαλκοῦν καὶ ἀπέληγεν εἰς ὀξύ, ἵνα ἐμπηγνύηται εἰς τὴν γῆν ἐν καιρῷ ἀναπαύσεως, Κ 152, Χ 224. Μετεχειρίζοντο δὲ τὸ δόρυ ἤτοι ἐκ χειρὸς ὡς ἀγχέμαχον ὅπλον, ἢ μακρόθεν αὐτὸ ῥίπτοντες· διὰ τοῦτο δὲ καὶ δύω ἔφερον δόρατα, ἵνα, ἂν τὸ ἕτερον εἰς μάτην ἐξακοντισθὲν ἢ συντριβὲν ἀπέβαινεν ἄχρηστον, ἔχωσιν εἰς χρῆσιν τὸ ἕτερον, Γ 18, Μ 208.

ἐΓ·ΧΡΙΜΠΤΩ, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἀναύξ. ἔγχριμψα· παθ. ἀόρ. ἀ. μόνον κατὰ μετοχ. ἐγχριμφθείς· προσωθῶ, προστρίβω διὰ τῆς βίας, ἐν χρήσει εἶνε μόνον ὡς ἀμετάβ. προστρίβομαι, προσεγγίζω, παρέρχομαι πλησιέστατα, „περνῶ κολλητά“ οἷον «τῷ (τέρματι) σὺ μάλ' ἐγχρίμψας» πλησιέστατα παρελάσας, Ψ 334.—Συνήθ. παθ. «ἐν νύσσῃ ἵππος ἀριστερὸς ἐγχριμφθήτω» ἂς ὁδηγηθῇ ὁ ἀριστερὸς ἵππος οὕτως ὥστε νὰ παρέλθῃ κολλητὰ εἰς τὴν νύσσαν, Ψ 338, πρβλ. 434· «αἰχμὴ ὀστέῳ ἐγχριμφθεῖσα» μέχρι τοῦ ὀστοῦ εἰσελάσασα Ε 662· «ἀσπίδ' ἐνεγχριμφθείς» προστριβεὶς ἢ προσκρούσας εἰς τὴν ἀσπίδα, τὴν ἐπ' αὐτὸν καταπεσοῦσαν ὑπὸ τοῦ μυλοειδοῦς πέτρου (‖. αὕτη ἡ ἑρμηνεία παρέχουσα τὴν ἔννοιαν: ὅτι ὁ μὲν μυλοειδὴς πέτρος ὁ εἴσω τὴν ἀσπίδα πατάξας παρέλυσε τὰ γόνατα τοῦ Ἕκτορος, ἡ δὲ ἐπ' αὐτὸν καταπεσοῦσα ἀσπὶς τὸν ἀνέτρεψεν ὕπτιον, εἶνε, νομίζω, ὀρθοτέρα τῆς ἄλλης ὅτι ὁ Ἕκτωρ ἐξετανύσθη κρατῶν σφιγκτά, ἢ σφίγγων πρὸς ἑαυτὸν τὴν ἀσπίδα) Η 272· ἀπολ. «νωλεμὲς ἐγχρίμπτοντο» συνωθοῦντο Ρ 413, «στῆ ῥα μάλ' ἐγχριμφθείς» ἐστάθη πολὺ πλησίον εἰσορμήσας, Ν 146· μετὰ δοτ. «πύλῃσιν» *Ἰλ. Ρ 405.

ἐΓΏ, καὶ πρὸ φωνήεντος Δωρ. καὶ ἐπ. ἘΓΏΝ, Ε 808, Τ 140· γεν. ἐπ. καὶ Ἰων. ἐμέο, ἐμεῖο, ἐμεῦ (ἐγκλ. μευ) καὶ σπαν. ποιητ. ἐμέθεν, Α 525, Ο 213· δοτ. ἐμοί (ἐγκλ. μοι)· αἰτ. ἐμὲ (ἐγκλ. με), Ὁμ. πλχ. Ἐπιτείνεται διὰ τοῦ Γέ, ἘΓΩΓΕ, Α 282, α 215 κ. ἄ. πλχ., ὅπερ πρότερον ἐγράφετο παρ' Ὁμ. ἐνίοτε χωριστὰ ἐγώ γε, ὡς ἐντονώτερον δῆθεν κατὰ τὴν δυσπαράδεκτον γνώμην τοῦ Λόβεκκ· ἀλλὰ σήμερον γράφεται πανταχοῦ ὡς μία λ. Τὸ μ'=μοι εὑρίσκεται μόνον ἐν τῇ φρ. «μ' οἴῳ» δ 367. (‖. Τὸ ἐΓΩΝ δὲν ἔλαβεν ὡς εὐφωνικὸν τὸ ν, ἀλλ' εἶνε μᾶλλον

οἷον ἀπολειφάδιον (λειψανον) τοῦ Δωρ. «ἐγώνη» τοῦ ὁποίου τὴν τελευταίαν συλλαβὴν Δωρικωτέραν πως ἔσωσεν ἡ καθομιλουμ. ἐν τῇ αὐτῇ ἀντωνυμίᾳ λέγουσα „ἐμένα, ἐσένα“ Κορ. Ἀτ. 1, 179). Περὶ τοῦ πληθ. ἴδ. ἩΜΕΙΣ.

ἘΔΆΗΝ, ἴδ. ΔΑ-.

ἩΔΑΝΌΣ [.˘.], ἡ, ὁν, ἐπ. εὐχάριστος, γλυκύς, νόστιμος, ἐπίθ. τοῦ ἐλαίου, Ξ 172 †, Υ. Ἀφρ. 63. (Παράγ. κατὰ μὲν τοὺς ἀρχ. ἑρμηνευτὰς καὶ τὸν Λόβεκκ τῶν νεωτέρων ἐκ τοῦ ἡδύς, ἥδομαι· κατὰ δὲ τὸν Βούττμανν. ἀπιθάνως ἐκ τοῦ ἐΰς).

ἜΔΑΦΟΣ [.˘.], τό (ἕδος) τὸ ἔδαφος, ἡ βάσις, ἐφ' ἧς ἵδρυταί τι, «νηός» τὸ κατάστρωμα, ε 249 †. (‖. Ὁ Κούρτιος ἀνάγει τὴν λ. εἰς τὴν ῥίζαν ἘΔ ἐξ ἧς ὁδός, ὀδός, οὖδας).

ἜΔΔΕΙΣΑ, ἘΔΕΊΔΙΜΕΝ, ἘΔΕΊΔΙΣΑΝ, ἴδ. ΔΕΙΔΩ.

ἘΔΈΔΜΕΤΟ, ἴδ. ΔΕΜΩ.

ἜΔΕΚΤΟ, ἴδ. ΔΕΧΟΜΑΙ.

*ἜΔΕΣΜΑ, ΑΤΟΣ, τό (ἔδω) ἔδεσμα „φαγεῖ, φαγητόν“, Βατρ. 31.

ἘΔΉΔΟΤΑΙ, ἘΔΗΔΏΣ, ἴδ. ἜΔΩ.

ἘΔΗΤΎΣ, ΎΟΣ, ἡ, ἐπ. (ἔδω) „φαγεῖ“, τὸ τρώγειν, συχνὰ συνδυάζεται μετὰ τοῦ «πόσις» „φαγεῖ καὶ πιεῖ“ ἢ μονολ. φαγοπότιον «ἐδητύος καὶ πόσιος ἐξ ἔρον ἔντο» ἐκορέσθησαν τρώγοντες καὶ πίνοντες, Α 469, α 150 κ. ἀ. ἐν γένει τροφή, ζ 250.

ἜΔΜΕΝΑΙ, ἴδ. ἜΔΩ.

ἜΔΝΟΝ, τό, ποι. μόνον κατὰ πληθ. «τὰ ἕδνα» καὶ ἐπ. ἑεδνα (ἙΓεδ.) νυμφικὰ δῶρα, ὅ ἐ. ἀ.) δῶρα ὑπὸ τοῦ μνηστῆρος διδόμενα εἰς τὴν νύμφην, τὰ ἰδιαιτέρως νῦν „δῶρα“ ζ 159, ο 18 κ. ἀ. Β'.) δῶρα, τὰ ὁποῖα ὁ μνηστὴρ δίδει εἰς τὸν πατέρα τῆς νύμφης καὶ δι' αὐτῶν ἀγοράζει τρόπον τινὰ τὴν γυναῖκά του, (‖. ὅπως καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Γερμανοῖς ὑπῆρχεν ἡ συνήθεια αὕτη (Τακίτ. Γερμ. ΙΗ'. καὶ Φ. Ἰωάννου αὐτόθι) καὶ παρὰ τοῖς νῦν ἀπογόνοις τῶν Λακώνων) Π 178, 190, Χ 472, θ 318· γ'.) προῖξ, „τὰ προικιά“, τὰ πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος „δῶρα“ ὡσαύτως λεγόμενα, δι' ὧν ὁ πατὴρ προικίζει τὴν νύμφην, α 277, δ 196. (Ἐν μὲν τῇ Ἰλ. εὑρίσκεται μόνον ὁ τύπος «ἕδνα», ἀνθ' οὗ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει ἙΓεδνα, ἐν δὲ τῇ Ὀδ. ἀμφότεροι οἱ τύποι. Παράγεται δὲ κατὰ τὸν Ἀπολλ. τὸν Δύσκολον καὶ τὸ ΜΕ. διὰ συστολῆς ἐκ τοῦ ἀχρ. ἥδανον, ὅπερ, συγγεν. τῷ ἩΔΑΝΌΣ, ἐκ τοῦ ἡδύς. ‖. Ταῦτα καὶ ὁ Κούρτιος ἐπιδοκιμάζει).

ἘΔΝΟΠΆΛΙΖΕΝ, ἴδ. ΑΝΟΠΑΛΙΖΩ.

ἩΔΑΝΌΩ, καὶ ἐπ. ἩΕΔΝΟΩ (ἕδνα) δωροῦμαι διὰ γαμηλίων δώρων „προικίζω“, μόνον κατὰ μέσ. ἀόρ. ἀ. «ἐεδνώσαιτο θύγατρα» ἵνα προικίσῃ τὴν θυγατέρα του, δ 53 †.—Ἐκ τούτου

ἩΔΝΩΤΗΣ, καὶ ἐπ. ἩΕΔΝ. (ἐΓεδν.), οῦ, ὁ, ὁ προικιστής, ὅ ἐ. ὁ πατὴρ τῆς νύμφης, Ν 382 †.

ἜΔΟΜΑΙ, ἴδ. ἜΔΩ, ἘΣΘΙΩ.

ἜΔΟΣ, ΕΟΣ, τό (ἕζομαι). 1) τὸ κάθησθαι, „κάθισμα“ «οὐχ ἕδος ἐστίν» δὲν εἶνε καιρὸς διὰ κάθισμα, δὲν εὐκαιρῶ νὰ καθίσω, ὁ καιρὸς ἐπείγει, Λ 648, Ψ 205. 2) ἕδρα, ἕδρανον, τὸ ἔνθα ἢ ἐφ' οὗ τις κάθηται, Α 534, 581 («ἐξ ἑδέων» ἀνθ' οὗ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει «ἐξ ἑδρέων») κ. ἀ. πλχ. 3) κατοικία, κατοικητήριον, «ἀθανάτων ἕδος» λέγεται ὁ Ὄλυμπος, Θ 456, ζ 42 κ. ἀ. ὅθεν περιγραφικῶς «ἕδος Οὐλύμποιο» ἡ Ὀλυμπικὴ κατοικία, Ω 244· «Μάκαρος ἕδος» ἡ καθέδρα τοῦ Μάκαρος, Ω 544. Μεταφ. ἡ βάσις, ἐφ' ἧς ἵδρυταί τι, βάθρον, ἐφ' οὗ ποιητ. θεωρεῖται πόλις ἱδρυμένη, θεμέλια, κρηπίς, τόπος, ἔδαφος «ἕδος Θήβης» Δ 406, «ἕδ. Ἰθάκης» τοποθεσία, ν 344.

ἝΔΡΑΘΟΝ [.˘.], ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔδαρθον, ἴδ. ΔΑΡΘΆΝΩ.

ἜΔΡΑΜΟΝ, ἴδ. ΤΡΈΧΩ.

ἜΔΡΗ, ἡ, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἕδρα (ἕδος). 1) ἕδρα, κάθισμα, θρονίον, Τ 77 κ. ἀ. «ἕδραι» σειραὶ καθισμάτων, οἱονεὶ ἐξέδρα, Β 99, γ 7, 31, θ 16. 2) τόπος ἔνθα τις κάθηται, τιμητικὸν κάθισμα, τρόπον τινὰ προεδρία «τίειν τινὰ ἕδρῃ» [τιμᾶν τινα προεδρίᾳ] Θ 162, Μ 311. Ἐκ τούτου

ἩΔΡΙΆΟΜΑΙ, ἐπ. ἀποθ., ἀπαρφ. ἑδριάασθαι κατ' ἐπ. ἔκτ. ἀντὶ τοῦ ἑδριᾶσθαι· παρατ. ἑδριόωντο κατ' ἐπ. ἔκτ. ἀντὶ τοῦ ἑδριῶντο, καταλαμβάνω τὴν ἕδραν, κάθημαι, Κ 198, γ 35.

ἜΔΥΝ [.-], ἀόρ. β', καὶ ἜΔΥΝ [.˘] γ'. πληθ. ἀντὶ τοῦ ἔδυσαν Δ 222, Λ 263, ἴδ. ΔΎΩ.

ἜΔΩ, εἰς τὸν ἐνεστ. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ποι., ἐπ. ἀπαρφ. ἔδμεναι· μέλ. ἔδομαι, Δ 237· παρακ. ἐπ. μετοχ. ἐδηδώς· παθ. παρακ. ἐπ. ἐδήδομαι, χ 56· θαμιστ. παρατ. ἔδεσκε, Χ 501. Σημ. „τρώγω“ μετ' αἰτ. «Δημήτερος ἀκτήν» Ν 322 «σῖτον» θ 222 κ. ἀ. ἐπὶ ζώων τρώγω, βιβρώσκω, Κ 569, Ο 636, κ 243 κ. ἀ. ἐπὶ σκωλήκων, Ψ 509, φ 395· μεταφ. τὸ τῆς καθομιλ. „τρώγω“, ὅ ἐ. καταναλίσκω, καταστρέφω, ἀφανίζω, «οἶκον, κτήματα» α 375, π 431 «ἔδουσιν ἡμέτερον κάματον» „τρώγουν τὸν κόπον μας“ ξ 417 «καμάτῳ καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες», „τρώγοντες τὴν καρδιά τους“, κατατρυχόμενοι ὑπὸ τοῦ κόπου καὶ τῆς λύπης, ι 75, πρβλ. κ 379, Ω 129. Πρβλ. δὲ καὶ ἐσθίω, ἔσθω, ΦΑΓ-. Ἐκ τούτου

ἩΔΩΔΉ, ἡ, „φαγεῖ, φαγητόν“, τροφή, Τ 167, γ 70 κ. ἀ. τροφαί [ἐπιτήδεια], τροφοδοσία, Ρ 225· φορβή, Θ 504.

ἘΈ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἕ, ἴδ. Οἷ.

ἩΕΔΝΑ, τά, ἩΕΔΝΌΩ, ἩΕΔΝΩΤΗΣ ἐπ. ἀντὶ τῶν ἜΔΝΑ, ἩΔΝΌΩ, ἩΔΝΩΤΗΣ, ἄπ. ἴδε.

ἩΕΙΚΟΣΆΒΟΙΟΣ (ἐΓεικ.), ΟΝ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ εἰκοσ. (εἴκοσι, βοῦς) εἴκοσι βοῶν ἀξίαν ἔχων, «τιμὴ ἑεικοσάβοιος» ἀποζημίωσις εἴκοσι βοῶν, χ 57.—Οὐδ. πληθ. «ἑεικοσάβοια» τιμὴ (ἀξία) εἴκοσι βοῶν Ἰλ. α 431.

ΕΕΙΚΟΣΙ, ΕΕΙΚΟΣΙΝ, ἴδ. ΕΪΚΟΣΙ.

ΕΕΙΚΟΣΟΡΟΣ (ἐΓεικ.), ον, ἐπ. ἀντὶ τοῦ εἰκόσορος, μὲ εἴκοσι κώπας, ι 322 †. ‖. Πρβλ. τὸ μεταγενέστερον «πεντηκόντορος», ὅπερ Ἰων. καὶ πεντηκόντερος λέγεται (ἐκ τοῦ ἐρ-, ἐρέσσω, ἄλλος σχηματισμὸς ἀντὶ τοῦ συνηθεστέρου εἰς -ήρης).

ΕΕΙΚΟΣΤΟΣ, Η, ΟΝ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ΕΙΚΟΣΤΟΣ, ὅπ. ἴδε.

ΕΕΙΛΕΟΝ, ἴδ. ΕΙΛΕΩ.

ΕΕΙΣΑΜΕΝΟΣ, ΕΕΙΣΑΜΗΝ, ΕΕΙΣΑΟ. 1) ἴδ. ΕΪΔΩ. 2) μέσ. ἀόρ. τοῦ ΕΙΜΙ, Ο 415.

ΕΕΙΣΑΣΟΗΝ, Ο 544, ἴδ. ΕΙΜΙ.

ΕΕΛΔΟΜΑΙ, ΕΕΛΔΩΡ, ἴδ. ΕΛΔΟΜΑΙ, ΕΛΔΩΡ.

ΕΕΛΜΕΘΑ, ΕΕΛΜΕΝΟΣ, ΕΕΛΣΑΙ, ἴδ. ΕΪΛΩ.

ΕΕΛΠΟΜΑΙ, ἴδ. ΕΛΠΟΜΑΙ.

ΕΕΡΓΑΘΟΝ, ἴδε ΕΡΓΑΘΟΝ.

ΕΕΡΓΕ, ΕΕΡΓΜΕΝΟΣ, ΕΕΡΓΩ, ἴδ. ΕΡΓΩ.

ΕΕΡΓΝΥΜΙ [..-.], ἴδ. ΚΑΤΕΕΡΓΝΥΜΙ.

ΕΕΡΜΕΝΟΣ, ἴδ. ΕΪΡΩ.

ΕΕΡΣΗ, ΕΕΡΣΗΕΙΣ, ἴδ. ΕΡΣΗ, ΕΡΣΗΕΙΣ.

ΕΕΡΤΟ, ἴδ. ΕΪΡΩ.

ΕΕΡΧΑΤΟ, ἴδ. ΕΡΓΩ.

ΕΕΣΣΑΤΟ, ΕΕΣΤΟ, ἴδ. ΕΝΝΥΜΙ.

ΕΕΣΣΑΤΟ, ἴδ. ΕΪΣΑ.

ΕΖΟΜΑΙ, ποι. ἀποθ. (ΕΔ-) μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ἀναύξητ. καθέζομαι, „καθίζω", κάθημαι, «ἔν τινι» Ο 150 κ. ἄ. πλχ. σπανιώτ. «ἔς τι» δ 51, «ἐπί τινι, ἢ ἐπί τι» Ζ 354, Θ 443, Μ 172· «κατὰ κλισμούς» γ 389· «ποτὶ βωμόν» χ 379· «θύραζε» ἔ,ω, χ 375· μεταφ. «κῆρες ἐπὶ χθονὶ ἑζέσθην» ἔκλινον πρὸς τὴν γῆν, ἐχαμήλωναν, Θ 74, ἐν ἀθετουμένῳ στίχῳ. (Ὁ Βούττμαννος καὶ Ἄρενς δὲν παραδέχονται ἐνεστῶτα ἕζομαι ἀντὶ τοῦ ἵζομαι καὶ διὰ τοῦτο διορθοῦσι τὸ «ἕζεαι» τῆς Ὀδ. κ 378 εἰς «ἕζεο»· ἐκ τοῦ ἐζόμην, ὅπερ εἶνε κατ' αὐτοὺς μόνον ἀόριστος. Περὶ δὲ τοῦ «ἕζετο» ὅτι ἔχει ἀορ. σημ. διισχυρίζεται καὶ ὁ Κλάσσεν.—Ἐνεργ. τύπος ἕζω, ἐξ οὗ συνήθως παράγουσι τοὺς χρονικοὺς σχηματισμούς «εἶσα, εἰσάμην, ἕσσομαι» δὲν ὑπάρχει, ἴδ. ΕΪΣΑ).

ΕΗ, Ἰων. γ'. ἐν. τοῦ ἐνεστ. τῆς ὑποτ. ἀντὶ τοῦ ᾖ, ἐκ τοῦ ΕΙΜΙ.

ΕΗΚΕ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἧκε, ἴδ. ΙΗΜΙ.

ΕΗΝ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἦν, ἴδ. ΕΙΜΙ.

ΕΗΝΔΑΝΕ, ἴδ. ΑΝΔΑΝΩ.

ΕΗΟΣ, ἴδ. ΕΫΣ.

ΕΗΣ, γεν. ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἧς· τὸ δὲ ΕΗΣ ἐκ τοῦ ΕΟΣ.

ΕΗΣΟΑ, ΕΗΣΙ, ἴδ. ΕΙΜΙ.

ΕΟ' κατ' ἔκθλ. ἀντὶ τοῦ ΕΤΙ.

ΕΟΕΙΡΑ, ἡ, ποι., κυρ. ἡ κόμη, αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς, πληθ. Ὑμ. 6, 4. Ἐν Ἰλ. κεῖται μόνον πληθ. ἐπὶ τῆς χαίτης καὶ τῆς οὐρᾶς τῶν ἵππων, Θ 42· ἔτι δὲ καὶ ἡ ἵππουρις („ἀλογουρά") τῆς περικεφαλαίας λέγεται οὕτως Ἰλ. Π 795, Τ 382· κωμικῶς δὲ καὶ αἱ τρίχες τοῦ μυὸς (παντικοῦ) Βατρ. 207. (Ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ ἀχρ. θέρω καὶ εἶνε συγγενὴς τῇ ἑπομένῃ λ., κυρ. λοιπὸν σημ. τὴν ἐπιμεμελημένην κόμην, κατὰ τὸν Δοιδερλ.).

ΕΘΕΙΡΩ, θεραπεύω, ἐπιμελοῦμαι, καλλιεργῶ, Φ 347 †. (Πιθανῶς ἐκ τοῦ ἀχρ. θέρω, θεραπεύω· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἔθος, ἔθω).

ΕΘΕΛΟΝΤΗΡ, ΗΡΟΣ, ὁ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἐθελοντής (ἐθέλω) ὁ μετέχων ἐπιχειρήσεώς τινος (καὶ μάλιστα ἐκστρατείας) οὐχὶ ἀναγκαζόμενος, ἀλλ' ἑκουσίως, β 292 †.

ΕΘΕΛΩ, μέλ. ἐθελήσω· παρατ. ἤθελον καὶ ἔθελον, Ἰων. θαμιζ. ἐθέλεσκον· τοῦ ἑνεζ. ὑποτ. ἐπικ. ἐθέλωμι κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον (ἀντὶ τῆς εὐκτ. ἐθέλοιμι) ἔγραψεν ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτόν, Ι 397· „θέλω", ἐπιθυμῶ (ἴδ. ΒΟΥΛΟΜΑΙ) συχνὸν παρ' Ὅμ. μετ' ἀπαρφ. ἢ μετ' αἰτ. καὶ ἀπαρφ. «ἐκ δ' ἔθορε κυνέης κλῆρος, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοί» δηλ. ἐκθορεῖν, Η 182· «ἢ ἐθέλεις ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἐμ' αὖτως ἧσθαι» Α 133. (‖. ἔνθα ὀρθότατα γνωματεύει ὁ Ναίγελσβαχ ὅτι τὸ «ὄφρ' ἔχῃς» ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἐθέλεις καὶ εἶνε ἀνάλυσις ἀπαρεμφάτου—ἀρχαιότατον παράδειγμα τῆς σπανίας μὲν τὸ πάλαι, νῦν δὲ παντελῶς ἐκνικησάσης ταύτης συνηθείας ἐν τῇ καθομιλουμ.—καθὼς καὶ τὰ ὅμοια, Ζ 361, Δ 465, Ε 690, καὶ ἀπορρίπτει καὶ τὴν στίξιν τὴν πρὸ τοῦ «ὄφρα» καὶ τὸ ἄτοπον ἀνακόλουθον δι' οὗ ζητοῦσιν ἄλλοι νὰ ἑρμηνεύσωσι τὸ «αὐτάρ»· «μηδ' ἔθελ' οἷος ἐριζέμεναι» Β 247· καὶ ἀπολ. μάλιστα κατὰ μετοχήν, ὁπότε καὶ ἑκουσίως, εὐχαρίστως ἑρμηνεύεται, Κ 556, γ 231, πρβλ. 272· «οὐκ ἐθέλων» παρὰ τὴν θέλησιν, ἀκουσίως, Δ 300· μετὰ τοῦ ἀρνητ. ἐνίοτε σημ. δὲν ἔχω ὄρεξιν, δὲν ἐπιθυμῶ, καὶ τρόπον τινὰ δὲν δύναμαι, μετ' ἀπαρφ. Ν 106, γ 121· ὅθεν καὶ ἐπὶ πραγμάτων «(τὸ ὕδωρ) οὐκ ἔθελε προρέειν» Φ 366. (Ὁ νεώτερος τύπος θέλω, ὃν παρηγκώνισεν ἡ Ἀριστάρχειος ἀνάγνωσις ἐθέλω ἐν Ὀδ. ο 317, ἀνάγκη, φαίνεται, πάλιν νὰ ἐπανέλθῃ, ἐκτὸς ἂν θελήσῃ τις κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ Δυντζέρ. ν' ἀθετήσῃ τὸν στίχον).

ΕΘΕΝ, ποι. ἀντὶ τοῦ οὗ, ὅπ. ἴδε.

ΕΘΕΠΕΙΜΕΘΑ, ἴδ. ΘΕΟΜΑΙ.

ΕΘΝΟΣ, ΕΟΣ, τό (ἔθω). 1) πᾶν ὁμοῦ συνειθισμένον καὶ συμβιοῦν πλῆθος, στίφος, ἔθνος, εἴτε ἀνθρώπων, οἷον «ἑταίρων, Ἀχαιῶν» Ὅμ. πλχ. «λαῶν» τὸ πλῆθος τῶν πολεμιστῶν, Ν 495· «νεκρῶν ἔθνεα» κ 526· εἴτε ζώων σμῆνος, ποίμνιον „κοπάδι" οἷον μελισσῶν, χηνῶν, χοίρων, Β 87, 459, ξ 73.

ΕΘΟΡΟΝ, ἴδ. ΟΡΩΣΚΩ.

*ΕΘΟΣ, ΕΟΣ καὶ συνηρ. ΟΥΣ, τό, συνήθεια, ἔθιμον, ἔθος, «ἔθος» ἐξυπακ. ἐστί, μετ' ἀπαρφ. Βατρ. 34.

ΕΘΡΕΨΑ, ἴδ. ΤΡΕΦΩ.

ΕΟΩ, ἐξ οὗ ἡ ἐπ. μετοχ. τοῦ ἐνεστ. «ἔθων» συνειθίζων, συνήθως, Ι 540, π 260.—Συνηθέστερος εἶνε ὁ β'. παρακ. εἴωθα, Ἰων. ἔωθα,

μετοχ. εἰωθώς, εἶμαι συνειθισμένος, συνειθίζω μετ' ἀπαρφ. Θ 408, ρ 394 κ. ἀ. Ἡ παθ. μετοχ. «εἰωθώς» κεῖται ἀπολ. ὁ συνειθισμένος, συνήθης «μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι ἅρμα ὀΐσετον» ὑπὸ τὸν συνήθη ἡνίοχον, Ἴλ. Ε 231.

εἰ, ἐπ. καὶ Δωρ. καὶ **αἰ**, ὅπ. ἴδ. Α΄.) σύνδεσμος ὑποθετικός, τιθέμενος δηλ. ἐν τῷ ἡγουμένῳ τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου. 1) μεθ' ὁριστικῆς τῶν κυριωτάτων χρόνων (ἐνεστ. μέλλοντος καὶ ἀορ.) ὅταν ἡ ὑπόθεσις θεωρῆται ὡς τι βέβαιον καὶ ἀναμφίβολον, οἷον: μετὰ ἐνεστ. Α 178, ἀορίστου Α 290, μέλλ. Α 135. Τὸ ἑπόμενον τότε τίθεται ἡ καθ' ὁριστικ. Υ 26 (ἔτι δὲ καὶ προστ. Α 173) ἡ κατ' εὐκτ. μετὰ τοῦ Ἄν, Α 293, Ζ 129· ἐνίοτε δὲ καὶ παρασιωπᾶται, ἐκ τῆς ὅλης ἐννοίας τοῦ λόγου ὑπονοούμενον, οἷον «εἰ δ' ἐθέλεις—δαήμεναι» Ζ 150, Φ 487, (‖. ἔνθα ἐξυπακούεται τὸ: ἄκουσον, ἢ ἐγώ σοι ἐρῶ). 2) μεθ' ὑποτακτ. ὁσάκις ἡ ὑπόθεσις παρίσταται ὡς προϊὸν μὲν τῆς διανοίας, ἀλλ' ἐνδεχόμενον ὅμως (ἢ παρέχον ἐλπίδα) νὰ πραγματοποιηθῇ· καὶ τότε παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζογρ. κεῖται ὁ ἐάν (πρὸς ὃν ἐν τῇ ἐπ. διαλ. ἰσοδυναμεῖ συνήθως ὁ «εἴ κε» Ψ 344 κ. ἀ. «αἴ κε», ἴδε **αἰ**, καὶ ὁ «εἰ-ἄν» Γ 288 (ὅστις ἀπαντᾶται ἐνίοτε καὶ παρ' ἄλλοις ποιηταῖς, σπανιώτατα δὲ καὶ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις πεζογράφοις)) ε 221, η 204 κ. ἀ. Τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ ἐν τοῖς συνδυασμοῖς «εἴποτε, εἴποθι, εἴπερ, εἴ γ' οὖν, καὶ εἰ» μ 96, ξ 373, Α 340, Ε 258, Ι 318. Μ 322 κ. ἀ. Τὸ ἑπόμενον τίθεται ἡ καθ' ὁριστ. ἀρχικοῦ χρόνου (ἢ προστ.) ἢ καθ' ὑποτ. ἀορ. καὶ ἐνεστ. (‖. μετὰ τοῦ Ἄν) Α 137 κ. ἀ. ἢ κατ' εὐκτ. μετὰ τοῦ Ἄν, Δ 97. 3) μετ εὐκτ., ὅταν ἡ ὑπόθεσις θεωρῆται ὡς ἁπλοῦν τῆς διανοίας προϊόν, ὀλιγωρουμένης πάσης προσδοκίας περὶ πραγματοποιήσεως ἢ μή, «Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο, εἰ τάδε πάντα πυθοίατο» οἱ Τρῶες θὰ εἶχαν μεγάλην χαράν, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι μανθάνουσι ταῦτα πάντα Α 257, α 255. Ἡ ἀπόδοσις τίθεται κατ' εὐκτικ. μετὰ τοῦ Ἄν, ἐνίοτε δὲ χ κατὰ μόνην ὁριστικήν, Κ 223. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ προτάσει τίθεται ἐνίοτε ὁ «εἴ κε» μετ' εὐκτικῆς, ὁσάκις ἡ ὑπόθεσις παρίσταται ὡς ἐξ ἄλλης συνήθως παρασιωπωμένης ὑποθέσεως ἐξηρτημένη, Α 60, Ζ 50, 6 76. (Ἐν Ἰλ. Ε 273, Θ 196 κ. ἀ. μετέβαλε τὸ κε ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄.). 4) μετὰ τῶν ἱστορικῶν χρόνων τῆς ὁριστ., ὅταν ἡ ὑπόθεσις δὲν ἦνε πραγματική, ἀληθής, ἀλλὰ τοὐναντίον αὐτῆς ἀληθεύῃ. Ἡ ἀπόδοσις τίθεται τότε· ἀ.) συνήθως πάλιν καθ' ὁριστικὴν χρόνου ἱστορικοῦ μετὰ τοῦ Ἄν, ὅτε καὶ τοῦ ἑπομένου ἡ πραγματικότης συναναιρῆται, «καί νύ κ' ἔτι πλέονας—κτάνε Ὀδυσσεύς, εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Ἕκτωρ» θὰ εἶχε φονεύσῃ ἔτι περισσοτέρους ὁ Ὀδ., ἂν δὲν ἔβλεπε ταχέως ὁ Ἕκτωρ (ἀλλ' εἶδεν ὁ Ἕκτωρ, καὶ δὲν ἐφόνευσεν ὁ Ὀδ.) Ε 679 ἑξ. δ 363. β΄.) κατ' εὐκτ. μετὰ τοῦ Ἄν, ὅταν ἡ ἀπόδοσις ὡς δυνατὴ μόνον παρίσταται, Β 80, 81, Ε 311, 312.

Β΄.) Μόριον εὐκτικόν, κυρίως ὅμως πρότασις ὑποθετικοῦ λόγου ἄνευ ἀποδόσεως, εἴθε, „ἄν ποτε", μετ' εὐκτ. Π 559, Ω 74· ἴδ. τὴν φρ. **εἶδ' ἄγε**. Συνηθέστερον εἶνε ἐπὶ ταύτης τῆς σημ. τὸ **εἴθε, εἰ (ἢ αἰ) γάρ**, ἄπ. ἴδε.

Γ΄.) Μόριον διστακτικὸν ἢ ἀπορηματικόν, τιθέμενον εἰς τὰς πλαγίας ἐρωτήσεις (‖. ὅσαι κατ' εὐθεῖαν ἐκφερόμεναι οὐδεμίαν ἐρωτηματ. λέξιν ἔχουσι προτεταγμένην) μετὰ τὰ ῥήματα τὰ ἐκφράζοντα ἐρώτησιν, ἀπορίαν, δισταγμὸν κτλ. φέρεται δὲ εἰς ὁριστ. Α 83, Ε 183. Ὅταν δὲ ἡ πλαγία ἐρώτησις ἦνε πιθανὴ καὶ προσδοκωμένη, τίθεται τὸ εἴ κε ἢ ἦν μεθ' ὑποτακτ. Ο 32, γ 216. Αὐτὸ τοῦτο τὸ Εἰ, φερόμενον εἰς ὑποτακτ. ἢ εὐκτ., τίθεται καὶ μετ' ἄλλα ῥήματα, χωρὶς ὅμως νὰ ἐξαρτᾶται ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὑπονοουμένου «σκοπεῖν, πειρᾶσθαι» ἢ τ. τ., τελικοῦ λόγου μορφὴν ἔχοντος: ἵνα ἴδωμεν, ἵνα δοκιμάσωμεν ἄν, οἷον «ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέστορα εἶμι—αἴκ' ἐθέλησιν ἐλθεῖν» ἵνα ἴδω (δοκιμάσω) ἂν θὰ θελήσῃ νὰ ἔλθῃ (ὅπερ συντομώτερον ἐκφέρεται: ὑπάγω πρὸς τὸν Ν., ἴσως θελήσῃ νὰ ἔλθῃ) Κ 55· ὡσαύτως Λ 797 κ. ἀ. Φέρεται δὲ καθ' ὁριστ., ὅταν ἡ πλαγία ἐρώτησις τρόπον τινὰ κηρύττεται ἀνεξάρτητος, ἐκφερομένη ὡς ἀπ' εὐθείας, οἷον Μ 59 (ἔνθα ἄλλως ἥρμοζεν ἡ εὐκτική).

Δ΄.) Τὸ **εἰ** τίθεται ἐν ἀρχῇ λόγου, πᾶν δὲ ἄλλο μόριον ἕπεται «εἰ γάρ, εἰ δέ, εἰ καί, εἰ μή» κτλ., ἅπερ ἴδ. ἐν οἰκείῳ τόπῳ, ἐπέχει δὲ τὴν δευτέραν θέσιν ἐν τοῖς ἑξῆς: «καὶ εἰ» καὶ ἄν, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι, «οὐδ' εἰ»=καὶ εἰ..., οὐ, «ὡς εἰ» ὡς ἐάν, ἴδ. **ὡσεί**.

εἰαμενή, ἡ, χώρα χθαμαλή, ὑγρά, χλοερά, κειμένη παρὰ τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰ ἕλη; λειβάδιον, Ἴλ. Δ 483, Ο 631. (Ἡ συνήθης ἐτυμολογία ἐκ τοῦ ἧμαι=κάθημαι, ὥστε εἰαμενή=ἡμένη, „καθιστή" (πρβλ. Θεοκρ. Εἰδ. 13, 40 «χῶρος ἥμενος») ἱκανῶς ἐπολεμήθη ὑπὸ τοῦ Κλάσσεν, ὅστις ἀνάγει τὴν λ. εἰς τὸ ἕω, ἕννυμι καὶ ἑρμηνεύει διὰ τοῦ «ἔδαφος παχύ, περιβεβλημένον τὴν ἀνθηρὰν χλόην τῶν λειμώνων». Πρὸ τοῦ Σπιτζνέρ. ἐγράφετο κακῶς «ειαμενή». Ὁ δὲ Βούττμαννος σχετίζει τὴν λ. ἀναρμόστως πρὸς τὸ ἠιών καὶ ἠιόεις).

εἰανός [.⏑.], ἐπ. ἀντὶ τοῦ **ἐανός**, Π 9 †.

εἶαρ, ρος, τό, ποι. ἀντὶ τοῦ **ἔαρ**, ὅπ. ἴδε.

εἰαρινός [.⏑⏑.], ή, όν, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐαρινός (ἔαρ), τῆς ἀνοίξεως, «ὥρη εἰαρινή» ἡ ὥρα ἡ ἐαρινή, ὁ καιρὸς τῆς ἀνοίξεως, Π 643, σ 367· «ἄνθεα εἰαρινά» Β 89.

εἴασα, εἴασκον, ἴδ. **ἐάω**.

εἴαται, εἴατο, ἴδ. **ἧμαι**.

εἴατο, ἐπ. ἀντὶ τοῦ **ἧντο**, ἴδ. **εἰμί**.

εἴβω, ἐπ. ἀντὶ τοῦ **λείβω**, σταλάζω, στάζω, «δάκρυον εἴβω» χύνω, Π 11, δ 153, θ 531 κ. ἀ. Τίθεται ἐκτὸς μόνον, ὅπου διὰ μετρικοὺς λόγους δὲν χωρεῖ τὸ λείβω.

εἰ γάρ. 1) διότι ἐὰν εἰς ὑποθετικοὺς λόγους, N 276, P 156, σ 366. Ἀλλὰ κατὰ τὸν Ἀμεῖν σημ. τὸ «εἰ γάρ» καὶ ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις καὶ ἐν ἄλλοις ὁμοίοις, ἔνθα δηλ. τίθεται τὸ ῥῆμα κατ' εὐκτ. μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ κεν, οὐδὲν ἄλλο ἢ εὐχήν (‖. ἡ δὲ ἐνιαχοῦ φαινομένη σχέσις τῆς προτάσεως πρὸς τὴν ἀπόδοσιν αἴρεται διὰ τῆς ἀσυνδέτου συναφείας, ἥτις πολὺ ζωηροτέρα καὶ ἁρμοδιωτέρα εἶνε παρὰ τὴν διὰ τῆς ὑποθετικῆς σχέσεως σύνδεσιν). 2) συνήθ. εἴθε νά, „ἄν ποτε νά, ἄς ἤτο δυνατὸν νά", μετ' εὐκτικῆς, Θ 538, P 551, πρβλ. αἴ γάρ.

εἴ γε, συνδυασμὸς ἐκφράζων ἐντονώτερον τὸ ἐάν, ἐὰν δηλαδή, „ἄν τάχα", si quidem, συνήθως χωρίζεται δι' ἄλλων λέξεων, «εἰ δύνασαί γε» A 393, Σ 427· ἀχώριστος δὲ μόνον ἐν τῷ «εἴ γε μὲν εἰδείης» ε 206.

εἰ γοῖν, ἴδ. γοῖν.

εἰ δ' ἄγε, φράσ. παρακελευσματική, „ἔλα δέ, ἄε δέ" (ἄγε δή) ἐμπρός, Ψ 579, ι 37 κ. ἄ. πλχ. Συνδυάζεται μετὰ τῶν μορίων «νῦν, δή, μήν» καὶ συντάσσεται μετὰ προστ. α 271, δ 178, μ 112, A 302 κ. ἀ. καὶ μετὰ τοῦ «δεῦρο» P 685. Συντάσσεται καὶ μεθ' ὑποτ. ἢ μέλ. τῆς ὁριστ. ι 37, I 167· καὶ μετὰ πληθ. ῥήματος «εἰ δ' ἄγε μοι, δμωαί, νημερτέα μυθήσασθε» Z 376, ἢ καὶ αὐτὴ κατὰ πληθ. «εἰ δ' ἄγετε— πειρηθῶμεν» X 381. (Κατ' ἀρχὰς ἐνοεῖτο ἡ φρ. ὡς ὁλόκληρος ὑποθετικὸς λόγος κατ' ἔλλειψιν τοῦ ῥήματος τοῦ ἡγουμένου=εἰδὲ βούλει, ἄγε· ἔπειτα δὲ κατήντησεν ὡς μόριον παρακελευσματικόν· ὅθεν εὑρίσκεται καὶ ἐν ἀποδόσει (ὑποθετικοῦ) λόγου δ 831, πρβλ. X 379. (‖. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι, καθ' ἃ καὶ ὁ Δύντζερος εἰκάζει, τὸ εἰ δὲν εἶνε τὸ ὑποθετικὸν μόριον, ἀλλὰ παρακελευσματικόν τι=εἶα (πρβλ. τὰ παρ' ἡμῖν ναυτικὰ παρακελεύσματα „ἔϊα" μόλα, „ἔϊα" λέσα), ὅπερ ἐν τῇ καθομιλουμ. μόνον γειὰ προφέρεται „γειὰ πές μου, γειὰ γράψε". Τὸ δὲ «δ'» τὸ μεταξὺ εἶνε, νομίζω,=δή).

εἰδάλιμος [.⏑⏑.], η, ον, ἐπ. (διὰ τοῦ ἀχρ. εἴδαλος, ἐκ τοῦ εἶδος ‖. ὡς τὸ: κυδάλιμος ἐκ τοῦ: κῦδος) εὐειδής (‖. ἀνάλογον τὸ τῆς καθομιλουμ. „ὀψερός", καὶ τὸ Λατ. speciosus) ω 279 †.

εἴδαρ, ατος [.⏑.], τό, ἐπ. (κυρ. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. ἔδαρ ἐκ τοῦ ἔδω) φαγητόν, „φαγητ" ι 84, φορβὴ τῶν ἵππων, E 369, N 35, δέλεαρ („δόλωμα") τῶν ἰχθύων μ 252· «εἴδατα» φαγητά, α 140· «ἄνθινον εἴδαρ» ἴδ. ἄνθινος.

εἰ δέ, 1) ἐὰν δέ, εἰς πλήρεις προτάσεις, ἴδ. λ. εἰ, εἰ μέν. 2) ἐλλειπτικῶς ἐν ἀντιθετικοῖς κώλοις, ὅπου τὸ ῥῆμα ἐξυπονοεῖται ἐκ τῆς συναφείας τοῦ λόγου «εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ (ἐξυπακούεται: φεύγειν ἐθέλουσιν), φευγόντων» ἐὰν δὲ (θέλουν) καὶ αὐτοὶ (νὰ φύγουν) ἃς φύγουν, I 46, πρβλ. ς. 262, Φ 487 (‖. ἔνθα λείπει ἡ ἀπόδοσις, ὡς εὐκόλως ὑπονοουμένη: ἄγε πειρήθητι ἢ τ.τ.).

εἰδέω, ἀντὶ τοῦ εἰδῶ, ὑποτ. τοῦ οἶδα, ἴδ. εἴδω B).

εἰδήσεμεν, ἴδ εἴδω B).

εἰ δή, 1) ὑποθετικόν, ἐὰν δά, ἐὰν τῷ ὄντι, ἀφ' οὗ δά, ἀφ' οὗ πλέον, (ὅ ἐ. καθὼς βλέπω, καθὼς εἶνε φανερόν, ἢ καθὼς λέγεται, καθὼς ἀκούω) μεθ' ὁριστ. «εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ» ἀφ' οὗ δά, καθὼς ὅλοι βλέπομεν, καθὼς εἶνε φανερόν, A 62, M 79, Π 66, ο 327, «ἀλλ' εἰ δὴ καί» ἀλλὰ καὶ ἂν δά (καθὼς πάντες γνωρίζομεν, ὁμολογοῦμεν) N 111, Σ 120, Ω 140· «εἰ δή πού τις—ἔστιν» ἐὰν τυχὸν εἶνε, (καθὼς λέγουσιν ὅτι εἶνε δυνατόν), ρ 484, «εἰ δή μή μιν ἔπεφνε» ἐὰν δηλ. δέν τον ἐφόνευσε (καθὼς εἶνε δυνατόν, ἢ πιθανόν) χ 359· μετὰ μέλ. Ω 57, φ 169 κ. ἀ. «εἰ δὴ σοί — ὑπείξομαι» ἐὰν μέλλω (καθὼς θέλεις, ἀπαιτεῖς) νὰ ὑποχωρῶ, A 294 (ἂν καὶ παρ' ἄλλων θεωρεῖται ἀόρ. ὑποτακτ.), Φ 463· μετ' εὐκτ. «εἰ δήπου καὶ πόντῳ—γένοιτο» ἐὰν ἦτο δά καὶ εἰς τὴν θάλασσαν (καθὼς εἶνε πολλοὶ οἱ ἁλιεύοντες) Π 746· ὡσαύτως ι 456.

2) διστακτικὸν ἢ ἀπορηματικόν, ἂν τῷ ὄντι· «οὐ σάφα οἶδα, εἰ δή-» ρ 484, α 207.

Εἰδοθέη, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Πρωτέως, ἐνάλιος (θαλασσία) θεότης, δ 366 (ἐκ τοῦ εἶδος καὶ θεά, οἱονεὶ: θείαν ἔχουσα ὄψιν· ‖. κυρ. δηλ. θηλ. τοῦ Εἰδόθεος, ὡς ἡ Φιλοθέη, εἶνε τὸ θηλ. τοῦ: Φιλόθεος), ἡ μετέπειτα καλουμένη Θεονόη.

εἴδομαι, εἶδον, ἴδ. εἴδω A).

εἶδος (Γεῖδος) εος, τό (εἴδω) ὄψις, τὸ ἐξωτερικόν· μορφή, συνήθ. τῶν ἀνθρώπων, δ 14, 264· πολλάκις ὡς αἰτ. τοῦ: κατά τι «εἶδος ἄριστος, ἀγητός, κακός, ἀλίγκιος» κ.τ.τ. συνδυάζεται μετὰ τοῦ «φυή, δέμας», ἄπ. ἴδε, B 58, Ω 376· λέγεται ὅμως καὶ περὶ κυνὸς ρ 308.

(εἴδω) (ῥίζα ϝιδ-) βλέπω, διακρίνω, ἐν μὲν τῷ ἐνες. καὶ παρατ. τῆς ἐνεργ. φωνῆς ἄχρηστον, ἐν δὲ τῇ μέσῃ ἐπικόν. Οἱ δ' ἐξ αὐτοῦ παραγόμενοι χρόνοι διαιροῦνται εἰς δύω τάξεις, ὧν ἡ μὲν ἐκφράζει τὴν κατ' αἴσθησιν, τὴν διὰ τοῦ ἐπιτηδείου ὀργάνου ὅρασιν, σπανιώτερον δὲ τὴν νοεράν, ἡ δὲ ἄλλη ἀποκλειστικῶς τὴν νοεράν. Ἡ λ. ἔχει τὸ δίγαμμα, Ϝίδον, Ϝιδεῖν, Ϝοῖδα, Ϝῇδης κτλ. ‖. πρβλ. τὸ Λατ. video.

I.) εἰς τὴν πρώτην τάξιν ὑπάγονται: Α') ὁ ἐνεργ. ἀόρ. εἶδον, ἐπ. ἴδον, ἀπρφ. ἰδεῖν, ἐπικ. δὲ καὶ Ἰων. ἰδέειν, μετοχ. ἰδών, ὑποτ. ἴδω καὶ ἐπ. ἴδωμι X 450, εὐκτ. ἴδοιμι, καὶ ὁ μέσ. ἀόρ. εἰδόμην καὶ ἐπ. ἰδόμην, προστ. ἰδοῦ, ἀπρφ. ἰδέσθαι, ὑποτ. ἴδωμαι.—Σημαίνουσι δὲ 1) βλέπω χρησιμεύουσιν ὡς ἀόριστοι τοῦ: ὁράω καὶ ὁράομαι· ἀ.) κυρίως, συχνότατα παρ' Ὁμ. «ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν ἢ ἰδέσθαι» εἶδα μὲ τὰ 'μμάτια μου, ὅ ἐ. σαφῶς, B 155 κ. ἀ. «ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι» σὲ ἴδω 'μπροστὰ 'ς τὰ 'μμάτια μου, ἢ μὲ τὰ 'μμάτιά μου, A 587, Σ 135, θ 459· πολλάκις κατ' ἀπαρέμφατον εἰς περαίτερον ὁρισμὸν ὀνόματός τινος, «θαῦμα ἰδέσθαι» θαυμαστὸν ἰδεῖν, θαῦμα

εἰς τὰ 'μμάτια τῶν ἀνθρώπων, Ε 725 ☓ πλχ. «εὐρύτερος ὤμοισιν ἰδέσθαι» φαίνεται (εἶνε εἰς τὰ 'μμάτια τῶν ἀνθρώπων) εὐρύτερος κατὰ τοὺς ὤμους, ὅ ἐ. ὅστις τὸν ἴδῃ τὸν εὑρίσκει εὐρύτερον, Γ 194· δ'.) ἐν γένει βλέπω, ἐννοῶ, καταλαμβάνω, «ὄφρ' ἴδητ' αἴ κ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων» Δ 249, πρβλ. Τ 144 κ. ἀ. «νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι» νὰ ἴδω τὴν ἡμ. γ 233 ☓ πλχ. Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ «οὐκ ἴδε χάριν αὐτῆς (ἀλόχου)» δὲν ἐκατάλαβε, δὲν ἀπήλαυσε τὴν χάριν της, περὶ πολεμιστοῦ εὐθὺς μετὰ τὸν γάμον φονευθέντος Α 243. (Ὁ Εὐς. ἑρμηνεύει: οὐκ ἐχάρη ἐπὶ τῇ συμβιώσει αὐτῆς οὐδ' ἐπὶ τῇ τεκνοποιήσει· ἄλλοι: δὲν εἶδε τὰς χάριτας, τὰ θέλγητρά της· ἄλλοι δὲ ἑρμηνεύοντες τὴν χάριν διὰ τοῦ εὐγνωμοσύνην, ἀναφέρουσιν αὐτὴν εἰς τὸ προηγούμενον «πολλὰ δ' ἔδωκε»: δὲν της ἐγνώρισε (ἀνταπέδωκε) τὴν χάριν δι' ὅσα ἔλαβε παρ' αὐτῆς)· γ'.) „κυττάζω", μανθάνω, «ἴδωμ' ὅτιν' ἔργα τέτυκται» νὰ ἴδω, νὰ μάθω τί ἔγεινε, Χ 450, «πειρήσομαι ἠδὲ ἴδωμαι» ἂς δοκιμάσω καὶ ἂς ἴδω, ζ 126, πρβλ. φ 159· δ'.) μεταφ. «ἐνὶ φρεσί» κατὰ νοῦν βλέπω, ἐννοῶ, Φ 61. 2) προσβλέπω, κυττάζω, ῥίπτω τὸ βλέμμα πρός τι, «ἔς τινα» Β 271 καὶ πλχ. «πρός τινα» μ 244, «ἐς οὐρανόν» Γ 364 κ. ἀ. «ἐπὶ πόντον» Ψ 143 «κατ' ἐνῶπα, εἰς ὦπα» κατὰ πρόσωπον, Ο 320, χ 405, ψ 107, «ἐς ἄντα, ἄντην, ἄντα ἰδεῖν» ἴδ. τὰς λ. «ὑπόδρα, ἀχρεῖον κτλ. ἰδών» ἴδ. τὰς λ. Β'.) ἐπικ. π. ἀ. καὶ μέσ. ἐνεστ. εἴδομαι, ἀόρ. ἁ εἰσάμην καὶ ἐεισάμην, μετοχ. εἰσάμενος καὶ ἐεισάμενος, (ἴδ. καὶ ΙΣΑΖΩ). 1) φαίνομαι, ἀναφαίνομαι, «ἄστρα εἴδεται» φαίνονται, φέγγουσι, Θ 559 «εἴδεται ἦμαρ» φαίνεται ἡ ἡμέρα, ἐπεφάνη ἡ ἡμέρα τοῦ κτλ. Ν 98· μεταφ. «τό τοι κῆρ εἴδεται εἶναι» τοῦτό σοι φαίνεται ὅτι εἶνε θάνατος Α 228, Β 215, πρβλ. ι 11 κ. ἀ. πλχ. καὶ ἄνευ τοῦ: εἶναι Ξ 472· «εἴσατο ὡς ὅτε ῥινόν» ἴδ. ταύτην τὴν λ. «εἴσατ' ἴμεν ἐς Λῆμνον» ἐφάνη (προσεποιήθη) ὅτι ὑπάγει θ 283· ἰδίως 2) ὁμοιάζω, εἶμαι ὅμοιος, μετὰ δοτ. «εἴσατο φθογγὴν Πολίτῃ» ἐξωμοιώθη κατὰ τὴν φωνὴν μὲ τὸν Πολ. Β 791, Υ 81, δ 268 κ. ἀ.

ΙΙ.) Παρακ. οἶδα, οἶσθα καὶ οἴδας α 337 † (ἀνθ' οὗ ὁ Βέκκ. καὶ Φαῖσις γράφουσιν: ἴδης, δ'. ὑπερσ. Ἀττ. ἀντὶ τοῦ ᾔδεις), πληθ. ἴδμεν, ἴστε, ἴσασι· ὑποτ. εἰδῶ, ἐπ. ἰδέω Ξ 235, πληθ. εἴδομεν ἀντὶ τοῦ: εἰδῶμεν, εἴδετε ἀντὶ τοῦ: εἰδῆτε, εἰδῶσι· εὐκτ. εἰδείην· προστ. ἴσθι· ἀπρφ. ἴδμεναι καὶ ἴδμεν ἐπ. ἀντὶ τοῦ: εἰδέναι· μετοχ. εἰδώς, υῖα, ός, ὅθεν θηλ. δοτ. ἐνικ. ἰδυίῃ Α 365, πληθ. ἰδυίῃσι, ἴδ. λ. ΠΡΑΠΙΔΕΣ. Ὑπερσ. ἁ. πρόσ. ᾔδεα ἐπ. ἀντὶ τοῦ: ᾔδειν, δ'. πρόσ. ἐπ. ᾔειδης, ᾔειδες, ᾖδησθα ἀντὶ τοῦ: ᾔδεις, γ'. πρόσ. ᾔειδη, ᾔειδει (ι 206), ᾔδεεν, ᾔδεε, ᾔδη ἀντὶ τοῦ: ᾔδει, πληθ. γ'. πρόσ. ἴσαν ἀντὶ τοῦ: ἦσαν (Σ 405). Μέλ. εἴσομαι, σπανιώτερον ποι. εἰδήσω· ἀπρφ. εἰδησέμεν (ι 257).—Σημ. κορ. „ἔχω ἰδωμένα", ἐπομ. 1) εἰξεύρω, καταλαμβάνω, γνωρίζω, Ὅμ. πλχ. συνδυάζεται μετὰ τοῦ «εὖ» ἢ «σάφα» ὡς καὶ μετὰ τοῦ «φρεσί, ἐνὶ φρεσί, κατὰ φρένα, κατὰ θυμόν» Ὅμ. πλχ. «εἰδότες» ἐν γνώσει μ 156. Ὁ ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτώμενος λόγος ἐκφέρεται συνήθως παρ' Ὅμ. διὰ τοῦ «ὡς, ὅτι, ὅπως» καὶ «ὅ» (ἀντὶ τοῦ: ὅτι) Σ 197, ὡς πλαγία δὲ ἐρώτησις διὰ τοῦ εἰ, ἢ διὰ τοῦ ἤ—ἤ (‖. κατὰ δὲ τὴν ἀκραιφνεστέραν παράδοσιν ἤ—ἤ) Κ 342 ἢ καὶ δι' ἑνὸς μόνου ἤ, δ 109 (‖. ἢ ὀρθότερον εἰπεῖν: ἀσυνδέτως «οὐδέ τι ἴδμεν, ζώει ὅγ' ἢ τέθνηκεν» καὶ δὲν εἰξεύρομεν (ἂν) ζῇ ἢ ἀπέθανε)· σπανιώτερον διὰ μετοχῆς, Ρ 402, η 211, ψ 29, ω 405, ἔτι δὲ (κατὰ τὸν Κλάσσεν) καὶ Α 124, ψ 110. Ὁ μέλ. «εἰδήσω» καὶ «εἴσομαι». Α 548 σημ. θὰ μάθω Α 546, ζ 257, η 327. Ἰδίως ἁ.) «χάριν οἶδα» γνωρίζω χάριν, Ξ 235· δ'.) ἐπὶ ψυχικῆς διαθέσεως, «φίλα εἰδότες ἀλλήλοισι» φιλικὴν ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους διάθεσιν, γ 277· ὡσαύτως «ἤπια εἰδέναι τινί» ἡπίαν ἔχει διάθεσιν, Π 73, ν 405, ο 557, «κεχαρισμένα εἰδέναι» ἴδ. λ. ΧΑΡΙΖΩ· «ἀθεμίστια εἰδ.» ἀσεβῆ, ἄνομον, φιλάδικον ἔχ. διάθεσιν, ι 189 κ. ἄ. πλχ., (‖. διότι παρ' Ὅμ. καθ' ἃ ὀρθῶς παρετήρησαν οἱ νεώτεροι, γινώσκειν καὶ δύνασθαι, εἰδέναι καὶ ἀσκεῖν, ἐπίστασθαι καὶ πράττειν, τουτέστι θεωρία καὶ πρᾶξις εἰσὶν ἀπ' ἀλλήλων ἀχώριστα). 2) εἶμαί τινος εἰδήμων, ἔμπειρος [ἐπίσταμαι], μετ' αἰτ. «πολεμήια ἔργα» Λ 719 κ. ἀ. «γυναῖκες ἀμύμονα ἔργ' εἰδυῖαι» Ι 270, πρβλ. Γ 202. Οὕτως μάλιστα μετὰ πληθ. οὐδετ. οὐσιαστ. ἢ ἐπιθ. «νοήματα, μήδεα, δήνεα, κέρδεα, αἴσιμα, πεπνυμένα, ἄρτια, ἀθεμίστια κτλ. εἰδώς» ἴδ. ταύτας τὰς λ. Ὡσαύτως καὶ μετ' ἀπαρμφ. «οἶδ' ἐπὶ δεξιά, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν» Η 238. Σπανιώτερον μετὰ γεν. «ὃς σάφα θυμῷ εἰδείῃ τεράων» Μ 229, «ὃς πάσης εὖ εἰδῇ σοφίης» Ο 412· συνηθέστατα ὅμως ὅταν τὸ ῥῆμα ἦνε κατὰ μετοχήν, οἷον «τόξων εὖ εἰδώς» ἔμπειρος λίαν τῆς τοξικῆς, Β 718· ὡσαύτως «μάχης, πολέμων, αἰχμῆς, θούριδος ἀλκῆς, θήρης, οἰωνῶν, θεοπροπίων κτλ.» ἐν οἷς ἡ μετοχὴ ἔχει καὶ τὴν σημασίαν καὶ τὴν σύνταξιν τοῦ: ἐπιστήμων, εἰδήμων, ἔμπειρος κ.τ.τ.

ΕΙΔΩΛΟΝ, τό (εἴδω), ὁμοίωμα, εἰκών· παρ' Ὅμ. τὸ φάσμα τὸ πρός τι πανομοιόμορφον, Ε 449 κ. ἐ. Ἰδίως δὲ κατὰ πλ. «εἴδωλα καμόντων» (τὰ ὁμοιώματα) αἱ σκιαὶ τῶν ἀποθανόντων, Ψ 72, λ 476 κ. ἀ.· ὡσαύτως καὶ ἐνικ. Ψ. 104. (‖. Τὴν αὐτὴν σημ. φυλάττει ἡ λ. οὐ μόνον ἐν τῇ Χριστιανικῇ ἐποχῇ, καθ' ἣν περιωρίσθη εἰς τὰ ὁμοιώματα (ἀγάλματα) τῶν Ἑλληνικῶν θεοτήτων, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ., ἐν ᾗ πλὴν τούτων σημ. καὶ τοὺς κατὰ τὴν ἀπόκρεω μετημφιεσμένους (masqués), οὓς ὁ Ἀθηναϊκὸς λαὸς καλεῖ „εἴδωλα"· ὅθεν καὶ ἡ φρ. „γίνομαι

εἴδωλο" μεταμφιέννυμαι· „εἴδωλον" ὡσαύτως λέγεται καὶ ἡ ἄγαν ἐψιμυθιωμένη γυνή).

ΕΙΕΝ, ἴδ. ΕΙΜΙ.

ΕΙΘΑΡ, ἐπ. ἐπίῤ. (εὐθύς) εὐθύς, ἀμέσως Ἰλ. Ε 337, Λ 579, Μ 353, Ν 412 κ. ἀ.

ΕΙΘΕ, ἐπίῤ. εὐκτικόν, εἴθε, ἄμποτε (ἄν ποτε) μετ' εὐκτ. δ 33, πρβλ. ΑΪΘΕ.

ΕΙ ΚΑΙ, 1) μετ' εὐκτ. καὶ ὁριστ. ἐὰν καί, Λατ. si etiam, οὕτως ὥστε ὁ καὶ ἐπιδοτικῶς ἀποδίδεται εἴς τινα τῶν παρακειμένων λέξεων Π 623, ζ 312, η 194. 2) ἄν καί, μ' ὅλον ὅτι Λατ. etiamsi, etsi, ὅτε ὁ καὶ ἀποδίδεται εἰς ὁλόκληρον τὴν ἐναντιωματικὴν πρότασιν, Ψ 832, λ 356, σ 376· πρβλ. ΚΑΙ ΕΙ καὶ Σπίτζνερον εἰς Ἰλ. Excurs. XXIII. 3) εἰς πλαγίας ἐρωτήσεις; ἄν καὶ Β 367.

ΕΪ ΚΕ, ΕΪ ΚΕΝ ἐπ.=ἐάν, ἴδ. ΕΙ Α) 2) καὶ ΑΪ.

ΕΪΚΕ, 1) ἐν. παρατ. τοῦ ΕΪΚΩ. 2) ἴδ. ΕΟΙΚΑ.

ΕΪΚΕΛΟΣ (Fεικελος), Η, ΟΝ, ἐπ. καὶ Ἰων. (εἴκω) ὅμοιος, μετὰ δοτ. Ν 330, κ 304 κ. ἀ. «εἴκελον» ἐπιῤῥηματ. (ὡς τὸ: ἴσον ἤ: ἴσα) ὁμοίως, λ 207· πρβλ. ἼΚΕΛΟΣ.

ΕΙΚΟΣΆΚΙΣ [..⏑.], ἐπίῤ. εἰκοσάκις „εἴκοσι φορᾶς" Ι 379 (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει ἐFεικ.).

ΕΪΚΟΣΙ (Fεικ.) ἄκλ. ἀριθμ. „εἴκοσι" Λ 25 (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ἐFεικ.) δ 355 κ. ἀ. ἐπ. ΕΕΪΚΟΣΙ (ἐFεικ.), πρὸ φωνήεντος: ἐεικοσιν, Ζ 217, μ 78 κ. ἀ. ἀλλὰ καὶ ἐκθλίβεται τὸ ι πρὸ φωνήεντος, δ 212.

ΕΙΚΟΣΙΝΗΡΙΤΟΣ [..⏑.⏑.] (ἐFεικ.), ΟΝ, μόνον Χ 349 † «εἰκοσινήριτ' ἄποινα», ὅπερ συνήθ. ἑρμηνεύεται εἰκοσαπλάσια λύτρα. (Ἀλλ' ἡ συνήθης παραγωγὴ τοῦ «νήριτος» (ἐκ τοῦ: νη-ἐρίζω) καὶ ἡ ἑρμηνεία ἀναντιῤῥήτως εἴκοσι εἶνε ἀνυπόστατος· ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ Εὐσταθ. καὶ τοῦ σχολιαστοῦ: πρὸς εἴκοσιν ἐριστὰ ἤτοι ἐριζοντα καὶ ἐξισούμενα). Πιθανωτάτη εἶνε ἡ τοῦ Δοιδερλ. καὶ ἄλλων νεωτέρων ἀνάγνωσις «εἴκοσι νήριτ'» ἥτις καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους δὲν ἦτο ἄγνωστος. Κατὰ ταύτην λοιπὸν τὸ «εἴκοσι» ἐλκόμενον ὑπὸ τοῦ προηγουμένου «δεκάκις» κεῖται εἰς τὴν σημ. τοῦ: εἰκοσάκις καὶ συνάπτεται πρὸς τὸ «στήσωσιν ἄγοντες» οὐδ' ἐὰν δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις (ἐλθόντες) φέρωσιν ἐνταῦθα καὶ στήσωσιν ἀναρίθμητα λύτρα (νήριτ' ἄποινα). Τὸ δὲ ΝΉΡΙΤΟΣ, ΟΝ ἐπίθ.=νήριθμος, ἀναρίθμητος ‖. εὑρίσκεται παρ' Ἡσιόδῳ Ἔργ. κ. Ἡμ. 511 «νήριτος ὕλη». Πρβλ. καὶ τὸ κύρ. ὄν. Νήριτον, ὄρος Ἰθάκης.

ΕΙΚΟΣΤΌΣ (Fεικ.), Ή, ΌΝ, ἐπ. ΕΕΙΚΟΣΤΌΣ (ἐFεικ.) εἰκοστός, ε 34, Ω 765.

ΕΪΚΤΟ, ΕΪΚΤΟΝ, ΕΪΚΤΗΝ, ΕΙΚΥΙΑ, ἴδ. ΕΟΙΚΑ.

1. ΕΪΚΩ (Fείκω), ἴδ. ΕΟΙΚΑ.

2. ΕΪΚΩ (Fείκω), μέλ. εἴξω· ἀόρ. εἶξα καὶ ἐπ. θαμιστ. αὐτοῦ τύπος: εἴξασκε. 1) ἀμετάβ. ὑποχωρῶ, ὑπείκω, ὅ ἐ. ἀ.) ἀποσύρομαι, ἀπολ. καὶ μετὰ τοῦ. «ὀπίσω» Ε 606· «τινί» εἴς τινα ὑποχωρῶ, ἢ ἀπ' ἔμπροσθέν τινος, Μ 48· μετὰ γεν. τοπικῆς «εἴκω πολέμου» ἀποσύρομαι ἐκ τοῦ πολέμου, Ε 348, «προθύρου» σ 10· καὶ μετ' ἀμφοτέρων ἅμα τῶν πτώσεων, «χάρμης Ἀργείοις» ἀποσύρομαι ἐκ τῆς μάχης ἀπ' ἔμπροσθεν τῶν Ἀργείων (ὑποχωρῶν εἰς τοὺς Ἀργείους) Δ 509, χ 91· ἔτι δὲ παραχωρῶ ἢ ὑποχωρῶ ὑπὸ σεβασμοῦ, Ω 100, δ 14· δ'.) μεταφ. ὑπείκω, ὑποχωρῶ, ἀπολείπομαι, εἶμαι κατώτερος «τινί τι» τινὸς εἴς τι, Χ 459, λ 515· καὶ μετὰ δοτ. «εἴκω πόδεσσι» εἶμαι κατώτερος κατὰ τὴν ταχύτητα τῶν ποδῶν, ξ 221. Ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος: ἐνδίδω, ὑποχωρῶ, (δὲν ἀνθίσταμαι), εἶμαι τρωτός, Χ 321. Μετὰ δοτ. ἀφῃρημένων ὀνομάτων: ὑπείκω, ἐνδίδω, κατέχομαι, «ὄκνῳ καὶ ἀφραδίῃσι» Κ 122, Ν 225· «βίῃ τε καὶ κάρτεϊ» ν 143, σ 139 κ. ἀ. «ὕβρει» ξ 262· «πενίῃ» ξ 157· «ᾧ θυμῷ εἴξας» ἀκολουθήσας τὴν ἐπιθυμίαν του, Ι 598. 2) μεταβ. χαλῶ, χαλαρῶ, ἀφίνω, «εἴξαι ἡνία ἵππῳ» Ψ 337.

ΕΙΛΑΠΙΝΆΖΩ [.⏑⏑..], ποι. (εἰλαπίνη) εὐωχοῦμαι, συμποσιάζω, μόνον κατ' ἐνεστ. Ξ 241, δ 57, ρ 436, 419. Ἐκ τούτου:

ΕΙΛΑΠΙΝΑΣΤΗΣ [.⏑⏑..], οῦ, ὁ, ποι. συμποσιαστής, ὁμοτράπεζος, Ρ 577 †.

ΕΙΛΑΠΙΝΗ [.⏑⏑.], ἡ, ποι. εὐωχία, ἑστίασις, ἰδίως ἡ κατὰ τὰς ἑορτὰς καὶ θυσίας, „γεῦμα, τραπέζι" Κ 217, α 226, λ 415. (Κατά τινας ἐκ τοῦ: λάπτω, λαφύσσω· κατ' ἄλλους δὲ ἥκιστα πιθανῶς ἐκ τοῦ: πίνω κατ' εἴλας· ὥστε κυρ. νὰ σημαίνῃ συμπόσιον).

ΕΙΛΑΡ [.⏑] (Fετλ.), τό, μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ. (εἴλω) ἔρκος καὶ φυλακὴ (Ἀπολλών.), προφύλαξις, ὀχύρωμα· οὕτως ὀνομάζεται τεῖχός τι «εἴλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν» ἀσφάλεια τῶν νηῶν καὶ ἡμῶν αὐτῶν, Η 338, Ξ 56, «κύματος εἴλαρ» ἀποτροπὴ (προφύλαξις ἀπὸ) τοῦ κύματος, ε 527.

ΕΙΛΆΤΙΝΟΣ [.⏑⏑.], Η, ΟΝ, ἐπ.=ἐλάτινος, ἐξ ξύλου ἐλάτης, Ξ 289, δ 424·

ΕΪΛΕ, ἴδ. ΑΙΡΈΩ.

Εἰλείθυιαι, αἱ, κατὰ τὸ Λ 270 θυγατέρες τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, αἱ τὰς πικρὰς μὲν ὠδῖνας ἐπιπέμπουσαι εἰς τὰς τικτούσας, ἀλλὰ καὶ παριστάμεναι εἰς αὐτὰς καὶ τὸν τοκετὸν διευκολύνουσαι θεαί. Ὁ πληθ. ἀπαντᾶται καὶ Τ 119· ὁ δὲ ἑνικ. Τ 103, Π 187. Προδήλως περὶ μιᾶς ὁ λόγος σπήλαιον ἐχούσης ἐν Ἀμνισῷ τῆς Κρήτης, τ 188. Κατὰ τὸν Ἡσιόδ. Θεογ. 922 ἡ Εἰλείθυια ἦτο μία μόνη, θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας· ἴδ. Ἀπολλόδ. 1, 3, 1. (Παράγεται δὲ κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ: εἴλω, ειλέω, οἱονεί: διὰ τῶν ὠδίνων στενοχωροῦσα καὶ στροφοῦσα· κατ' ἄλλους δὲ σχετίζεται πρός τινα Ἑβραϊκὴν λ. σημαίνουσαν τίκτω).

Εἰλέσιον, τό, χωρίον τῆς Βοιωτίας οὐ μακρὰν τῆς Ταναγρας, Β 499. (Κατὰ τὸν Στράβ.

9, 2, 17 γραπτέον: Εἰλέσιον („Βάλτος“) «διὰ τὸ ἐπὶ ἕλεσιν ἱδρῦσθαι»).

εἰλέω, ἴδ. **εἴλω**.

εἰλήλουθα, εἰλήλουθμεν, ἴδ. **ἔρχομαι**.

εἰλίποδς, οδος, ὁ, ἡ, (εἴλω, πούς) ἐπ., τοὺς πόδας συνελίττων, συστρέφων, ἐπίθ. τῶν βοῶν, οἵτινες βαδίζοντες συστρέφουσι τοὺς πόδας (ἰδίως τῶν ὀπισθίων τοὺς ἀστραγάλους), χαρακτηρίζον δηλονότι τὸ βραδὺ καὶ βαρὺ βάδισμα τῶν βοῶν (‖. τοὐναντίον: ἀερσίπους ἐπὶ τῶν εὐκινήτων καὶ ἐλαφρῶν ἵππων; ἴδ. τ. λ.). Εὑρίσκεται μόνον κατὰ δοτ. καὶ αἰτ. πληθ. Ζ 424, α 92 κ. ἀ. (Κατ' ἄλλους παράγεται ἐκ τοῦ ἑλίσσω. Ὁ Ἱπποκρ. Περὶ ἄρθρ. 7 ἑρμηνεύει τὴν λ.: διὰ τὸ περιστροφάδην ὁδοιπορεῖν).

εἰλίσσω, ἐπ. ἀντὶ τοῦ **ἑλίσσω**.

εἷλον καὶ εἰλόμην, ἴδ. **αἱρέω**.

εἰλύαται, ἴδ. **εἰλύω**.

εἴλυμα [.⏑.], τό, ποι. (εἰλύω), κάλυμμα, περικάλυμμα, ζ 179 † ‖. «εἴ τι που εἴλυμα σπείρων ἔχες» ἂν ἴσως εἴχές τι τοιοῦτον (ῥάκος) ὡς περιτείλιγμα τῶν ῥούχων σου.

εἰλυφάζω [.–..] (Γειλ.), στροφαλίζω, στροβιλόω, συστρέφω, «φλόγα» Υ 492 †.

εἰλυφάω [.⏑..]=τῷ προηγ., ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἐνεστ. εἰλυφόων κατ' ἐπ. ἔκτ. ἀντὶ τοῦ: εἰλυφῶν, συστρέφων, Λ 156 †.

εἰλύω (Γειλ.) ἐπ. ἀντὶ τοῦ εἰλύω, μέλ. ὑσω· παρακ. παθ. εἴλυμαι, γ'. πληθ. Ἰων. εἰλύαται ἀντὶ τοῦ εἴλυνται, μετοχ. εἰλυμένος.—Σημ. περιβάλλω, τειλίσσω, περικαλύπτω, μετ' αἰτ. «κἀδ δέ μιν αὐτὸν εἰλύσω ψαμάθοισιν», Φ 319 (ἐνταῦθα κυρ. σύνθετ. κατειλύω ἐν τμήσει). Τοῦ παθ. ἅπαντᾶται μόνος ὁ παρακ. καὶ ὑπερσ. «ἄλλα δὲ πάντα εἰλύαται» Μ 286, «νυκτὶ εἰλύαται κεφαλαί» υ 352, «αἵματι καὶ κονίῃσιν εἴλυτο» Π 640· ἰδίως ἡ μετοχή, «εἰλυμένος ὤμους νεφέλῃ» ἔχων τοὺς ὤμους περιτειλιγμένους μὲ νεφέλην, Ε 186, «βολῇς» Ρ 492, «χαλκῷ» Σ 522 «σάκεσι» ξ 479 κ. ἀ. [Τὸ υ πανταχοῦ μακρόν, πλὴν ἐν τῷ: εἰλύαται].

εἷλω, μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ παθ. ἐνεστ. εἰλόμενος καὶ **εἰλέω** ἐπ. ἀντὶ τοῦ: εἰλέω (ῥίζα ΓΕΛ), ἀόρ. ἀ. ἔλσα, ἀπαρφ. ἕλσαι καὶ ἐέλσαι, μετοχ. ἕλσας· παρακ. παθ. ἕελμαι, μετοχ. ἑελμένος· παθ. ἀόρ. β'. ἐάλην (κατὰ τὸ ἐστάλην ἐκ τοῦ στέλλω), γ'. πληθ. Δωρ. καὶ ἐπ. ἄλεν (α βραχύ) ἀντὶ τοῦ ἅλησαν=ἐάλησαν, ἀπαρφ. ἁλῆναι καὶ ἀλήμεναι, μετοχ. ἁλείς, εἷσα, ἑν. Ἅπαντες οὗτοι οἱ τύποι εἶνε ἐπικοὶ καὶ ἔχουσι τὸ δίγαμμα Γέλσαι, ἐΓάλην κτλ.—Κυρ. σημ. στενοχωρῶ, „στρυμώνω“. Α'.) Ἐνεργ. ἀ.) συνωθῶ, στενοχωρῶ, πιέζω ἰδίως τοὺς πολεμίους, Θ 215· μετὰ ἐμπροθ. αἰτ. ἢ δοτ. «κατὰ πρύμνας ἕλσαι» Α 409, «ἐπὶ πρύμνῃσιν» Σ 447, «Τρῶας κατὰ ἄστυ» Φ 225, «ἐς ποταμόν» Φ 8· καὶ ἐπὶ ἑνὸς μόνου «τινὰ ἐν μέσοισι» Λ 413 (περὶ ἀνέμου καὶ θαλάσσης Β 294, τ 200)· ἀλλὰ καὶ μετὰ ψιλῆς δοτ. «θαλάσσῃ ἕλσαι Ἀχαιούς» Σ 294, «θῆρας ὁμοῦ» συνελαύνω, λ 573. Ὅθεν παθητ.: συνωθοῦμαι πιέζομαι, στενοχωροῦμαι, στρυμώνομαι, «ἐς ποταμὸν εἰλεῦντο» Φ 8, «νησὶν ἔπ' ἐελμένοι» Μ 38· ἀπολ. Θ 215· «νῆα κεραυνῷ Ζεὺς ἕλσας ἐκέασσε» μὲ τὸν κεραυνὸν κτυπήσας ὁ Ζεὺς συνέτριψε τὸ πλοῖον, ε 132, η 250 (ἔνθα ὁ μὲν Ζηνόδοτος ἀνεγίνωσκεν «ἐλάσας» ὅπερ προτιμᾷ ὁ Δοιδερλ., ὁ δὲ Ἀμεῖς ἀπιθάνως μεταφράζει τὸ «ἕλσας»: καταπιέσας εἰς τὰ κύματα, ὅ ἐ. καταδύσας)· β'.) ἐγκλείω, ἐμπερικλείω, „στρυμώνω μέσα“, Σ 447, «ἕλσαν ἐν μέσοισι» τὸν περιεκύκλωσαν, Λ 413, «εἵλει ἐνὶ σπῆι» ἐκράτει ἐγκεκλεισμένους, μ 210, «ἐείλεον ἐν στείνει» χ 460. Παθητ. ἐγκλείομαι «κατὰ ἄστυ ἐέλμεθα» Ω 622, πρβλ. Σ 287· ὅθεν γ'.) ἀπείργω, κρατῶ μακράν «Διὸς βουλῇσιν ἐελμένος» ὁ Ἄρης, Ν 524· ἐνταῦθα ἴσως ὀρθότερον ἀνάγεται καὶ τὸ ἀνωτ. παρατεθὲν Β 294 «ὅν περ ἄελλαι-εἰλέωσι» ὅταν δηλ. αἱ θύελλαι τὸν κρατῶσι μακράν.

Β'.) Μέσ. συνωθοῦμαι, συσσωρεύομαι, συγκεντροῦμαι, „στρυμώνομαι“, «ἀμφὶ βίην Διομήδεος εἰλόμενοι» Ε 782, «ἀνδρῶν εἰλομένων» ὅταν οἱ ἄνδρες εὑρίσκωνται εἰς στενοχωρίας, Ε 203. Εἰς ταύτην τὴν σημ. ἀπαντᾶται μάλιστα ὁ παθ. ἀόρ. «οἱ δὴ εἰς ἄστυ ἅλεν» συνεισέπεσον, συνεισώρμησαν, Χ 12 «Ἀργείους ἐκέλευσε ἁλῆμεναι ἐνθάδε» νὰ συγκεντρωθῶσιν ἐνταῦθα, Ε 823 «ἐς τεῖχος ἁλῆναι» Π 714, «ἐπὶ πρύμνῃσιν» Σ 76, 286. Ὅθεν «ἁλὲν ὕδωρ» συρρεῦσαν ὕδωρ, Ψ 420· β'.) συστέλλομαι „μαζεύομαι, ζαρώνω“, «τῇ ὕπο πᾶς ἐάλη» ὑποκάτω αὐτῆς (τῆς ἀσπίδος) ἐμαζεύθη, ἐκρύφθη ὅλος, Ν 408, Υ 278, «ἦστο ἁλείς» συγκύψας ἐκάθητο, ἐζάρωσε καὶ ἐκάθητο, Π 403· «ἐάλη τε χανών» συνεστράφη πρὸς τὸ πηδῆσαι (κατὰ τὸν Σχολ.), ἀνοίξας τὰ χείλη συστρέφεται καὶ τρόπον τινὰ συλλέγει τὰς δυνάμεις του πρὸς τὸν ἀγῶνα, „γρυνιάζει καὶ μαζεύεται“ (περὶ λέοντος ὁ λόγος) Υ 168· ὡσαύτως καὶ περὶ πολεμιστοῦ εἰς ἄμυναν ἑτοιμαζομένου καὶ συγκεντροῦντος τὰς δυνάμεις του «Ἀχιλῆα ἁλεῖς μένειν» Φ 571, πρβλ. Χ 308, ω 538.

εἷμα (Γεῖμα), **ατος**, τό, Ἰων. (ἔννυμι) ἱμάτιον, „φόρεμα“ ἐν γένει παντὸς εἴδους ἔνδυμα, Σ 538· διὸ πολλάκις πληθ. Χ 154, δ 253 κ. ἀ. «εἵματα» ὅλη ἡ στολή, β 3 καὶ εἰς ἐπεξήγησιν τοῦ «χιτῶνος καὶ φάρους» ζ 214 (ἑρμηνευτέον: πρὸς ἐνδυμασίαν ἢ: ἵνα ἐνδυθῇ).

εἵμαι, ἴδ. **ἔννυμι**.

εἵμαρται, εἵμαρτο, ἴδ. **μείρομαι**.

εἰ μέν—εἰ δέ, μόρια ἐκφράζοντα τὴν ἀντίθεσιν δύω ὑποθετικῶν λόγων, Χ 49, δ 831 κ. ἀ. Ἐνίοτε ἡ ἀπόδοσις τοῦ ἑτέρου τῶν ὑποθετικῶν λόγων ἀποσιωπᾶται, ὡς εὐκόλως ἐκ τῆς συναφείας τοῦ λόγου ἐξυπακουομένη, οἷον «εἰ μὲν δώσουσι γέρας (ἐξυπακ.: καλῶς!) εἰ δέ κε μὴ δώωσιν» Α 135.

εἰμέν, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἐσμέν, ἴδ. εἰμί.

εἰμένος, ἴδ. ἔννυμι.

εἰ μή. 1) ἐὰν δέν, nisi, τίθεται εἰς τὸ ἡγούμενον τῶν ὑποθετικῶν λόγων, ὅταν ὅλη ἡ πρότασις εἶνε ἀποφατική (ἴδ. μή), Β 156, 261· συντάσσεται δὲ παρ' Ὁμ. μεθ' ὁριστ. καὶ εὐκτικ.

2) πλήν, ἐκτός, ἄνευ ῥήματος, συχνότατα μετὰ τὸ «ἄλλος» Σ 193, μ 326. (‖. Εἰς τοιαύτην σημ. μεταχειρίζεται ἡ καθομιλ. τὸ „ἀμμή“ =ἄν μή, εἰ μή, ὅπερ κατήντησε διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ἐννοιῶν εἰς τὴν σημ. τοῦ ἀλλά· Ἰδ. Κοραῆ Ἀττ. 2, 40).

εἰμί (θέμ. ἔσ), ἔχει παρ' Ὁμ. τοὺς ἑξῆς σχηματισμούς: Ἐνεστ. 6′. ἐν. εἶς (Βέκκ. ἐν τῇ Β′. εἴς), Δωρ. καὶ ἐπ. ἐσσί, ά. πληθ. ἐπ. καὶ Ἰων. εἰμέν, γ′. πληθ. ἔασι [.–⏑]· ὑποτ. ἐπ. καὶ Ἰων. ἔω καὶ κατ' ἐπ. ἔκτ. εἴω, γ′. ἐν. ἔῃσι καὶ κατὰ συναίρ. ᾖσι, Τ 202, θ 580, γ′. πληθ. ἔωσι καὶ κατὰ συναίρ. ὦσι, Ω 274· εὐκτ. εἴην, ἐν δὲ τῷ 6′. καὶ γ′. ἐν. ἐπ. καὶ Ἰων. καὶ ἔοις, ἔοι· ἀπαρφ. ἐπ. ἔμεναι, ἔμμεναι, ἔμεν, ἔμμεν· μετοχ. ἐπ. καὶ Ἰων. ἐών (ἀλλὰ καὶ οἱ συνήθεις σχηματισμοὶ ὄντες, ὄντας εὑρίσκονται ἐν Ὀδ.). Παρατ. ά. ἐν. ἐπ. καὶ Ἰων. ἔα Δ 431, Ε 887, ξ 222, 352, ἐπ. δὲ ἦα Ε 808, 6 313 κ. ά. καὶ ἔον, ἔσκον (ἐν Ἰλ. Ο 82 ὁ Βέκκ. καὶ Φαῖσις ἔγραψαν ὡς ά. ἐν. ἦην· ἀλλ' ὀρθῶς διετήρησεν ὁ Δινδόρφ. τὴν συνήθ. γραφήν: εἴην, ἤτις εἶνε ἁρμοδιωτάτη εἰς τὴν ἔννοιαν. Ὁ δὲ Σπίτζνερ διατηρῶν καὶ αὐτὸς τὴν γραφ.: εἴην ἐκλαμβάνει αὐτὴν εὐκτ. τοῦ: εἰμι.—Ἐν δὲ Ἰλ. Λ 762 ἀντὶ τοῦ ἔην γράφεται μετὰ τοῦ Σπιτζνέρ. ἔον), 6′. ἐν. ἦσθα καὶ ἐπ. ἔῃσθα (ἐν Ἰλ. Ε 898 παρεδέχθη ὁ Σπίτζν. ἀρχαῖόν τινα σχηματισμόν: ἦσθας, ὃν ἀπορρίπτει ὁ Λόβεκκ) γ′. ἐν. ἦν, ἐπ. καὶ Ἰων. ἔην καὶ ἐπ. ἦεν, ἔσκε, 6′. δυϊκ. ἦστην Ε 10, 6′. πληθ. ἦτε Π 557, γ′. πληθ. ἦσαν, καὶ πολλάκις ἐπ. καὶ Ἰων. ἔσαν (ἐν Ὀδ. υ 106 ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἔγραφεν: εἷατο ὡς γ′. πληθ. Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἧντο, ἐκ τοῦ μέσ. παρατ. ἧμην· τῶν δὲ νεωτέρων πολλοὶ γράφουσιν: εἵατο=ἧντο, ἴδε ἧμαι). Μέλλ. ἔσομαι σπανιώτερον, συχνότερον δὲ τὸ ἐπ. ἔσσομαι, 6′. ἐν. συνήθ. τὸ ἐπ. ἔσσεαι, τὸ δὲ ἔσεαι μόνον Α 563, γ′. ἐν. ἔσται, Δωρ. ᾗ ἐπ. ἐσσεῖται Β 393, Ν 317 (ἀπεσσεῖτται, τ 302) 6′. δυϊκ. ἔσεσθον φ 216 (ὡς γ′. δυϊκ. π 267), ά. πληθ. ἐσόμεθα 6 61 καὶ ἐπικ. σσ, ω 432, γ′. πληθ. συνήθ. ἔσονται, τὸ δὲ ἔσονται τῆς μὲν Ἰλ. μόνον Α 546, τῆς δὲ Ὀδ. πολλαχοῦ.—Ἐγκλίνουσι τὸν τόνον πάντες οἱ σχηματισμοὶ τοῦ ἐνεστ. τῆς ὁριστ. πλὴν τοῦ παρ' Ὁμ. οὐδαμοῦ εὑρισκομένου εἶ. Δὲν ἐγκλίνεται δὲ ὁ τόνος ἐπὶ τῆς 1) σημ., ὅτε καὶ τὸ γ′. ἐν. τονίζεται: ἔστι. Ὡσαύτως τονίζεται τὸ πρόσωπον τοῦτο καὶ ἐν ἀρχῇ προτάσεως ἢ μετὰ τὰ μόρια: οὐκ, εἰ, καί, ὡς ἢ μετὰ τὰ ἐκθλιβόμενα: τοῦτ', ἀλλ'. Ὡσαύτως δὲ κατ' ἀναλογίαν καὶ τὸ 6′. πληθ. ἔστε ω 351, ἄν καὶ ὁ Ἀμεῖς δὲν ἐγκρίνει ταύτην τὴν ἀναλογίαν.

Σημ. 1) ὡς λ. κατηγορηματική: ά.) „εἶμαι“, ὑπάρχω, «τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα» καὶ τὰ παρόντα καὶ τὰ μέλλοντα καὶ τὰ παρελθόντα, Α 70, «εἴη κεν καὶ τοῦτο» δυνατὸν νὰ ἦνε καὶ τοῦτο, „καὶ αὐτὸ εἰμπορεῖ νὰ γείνῃ“ ο 435· ἔτι δὲ=πάρειμι, εἶμαι παρών, Β 131· ἰδίως „εἶμαι εἰς τὴν ζωήν“, ζῶ, «οὐ δὴν ἦν» δὲν ἔζησε πολὺν χρόνον, Ζ 131, «ἔτι εἰσί» ο 423· ὅθεν οἱ θεοὶ λέγονται «αἰὲν ἐόντες» οἱ αἰώνιοι· «οἱ ἐσσόμενοι» οἱ μεταγενέστεροι, Ὁμ. πλχ. 6′.) «ἔστι» μετ' ἀπαρφ.=ἔξεστιν, εἶνε δυνατόν, ἐπιτρέπεται, «ἔστι μὲν εὔδειν, ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκούειν» ο 392 «εἴ τί που ἔστιν» ἂν ἴσως ἦνε δυνατόν, δ 193· πολλάκις μετὰ τοῦ ἀρνητικοῦ «πάρ δύναμιν οὐκ ἔστι πολεμίζειν» Ν 787, «οὔπως ἔστι καταβήμεναι» Μ 65, πρβλ. ε 137, χ 460. Τὸ πρόσωπον τίθεται συνήθως ἐν τῇ τοιαύτῃ φρ. κατὰ δοτ. ἀλλὰ καὶ κατ' αἰτ. Ξ 63, 6 310· γ′.) «ἔστι» μετὰ δοτ. τοῦ προσώπου: ἔστι μοι=εἶνε εἰς ἐμέ, δηλ. ἔχω, «εἰσίν μοι παῖδες» Κ 170, πρβλ. υ 365, ψ 21 κ. ά. καὶ ἐπὶ καταστάσεων, «σοὶ κατηφείη καὶ ὄνειδος ἔσσεται» θὰ ἔχῃς κατήφειαν καὶ ὄνειδος, Ρ 557, «ὄφρα οἱ εἴη πίνειν» διὰ νὰ ἔχῃ νὰ πίνῃ, ι 248, πρβλ. α 261.

2) ὡς ῥ. συνδετικόν: „εἶμαι“ ά.) συνάπτει συνήθως οὐσιαστικὸν ἢ ἐπίθ., ἀλλὰ ᾗ ἐπίρρημα, οἷον, «ἀκέων, ἀκήν» Δ 22, 6 82, «ἐγγύς», ὅπ. ἴδ., κ. ἄ. «Κουρήτεσσι κακὸς ἦν» οἱ Κουρ. εἶχον κακῶς, Ι 551. «διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν» χαλεπῶς εἶχε, χαλεπὸν ἦν, Η 424 «ἔστιν οὕτως» ἔχει οὕτως, Ω 373, πρβλ. κ 416. (‖. Τὴν μετ' ἐπιῤῥ. σύνταξιν τοῦ: εἰμὶ ἔχει καὶ ἡ καθομιλ. „ἔτσι εἶνε, καλὰ εἶσαι; πῶς εἶσαι; ἄσχημα εἴμεθα“)· 6′.) μετὰ γεν. σημ. τὴν κτῆσιν, ἢ τὴν καταγωγήν: «αἵματος εἶς ἀγαθοῖο» εἶσαι (κατάγεσαι) ἀπὸ καλὸ αἷμα, δ 611, ἢ τὴν ὕλην «οἷμοι ἔσαν μέλανος κυάνοιο» Λ 24· γ′.) μετὰ μετοχ. χρησιμεύει εἰς περίφρασιν καὶ μάλιστα χρόνων ἱστορικῶν, «τετληότες εἰμέν=τετλήκαμεν, Ε 873, «βλήμενος ἦν» Δ 211. (‖. Ἐντεῦθεν ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐν τῇ καθομιλ. περιφραστικοῦ παρακειμένου, ὅστις καὶ μόνος ἐπικρατήσας παρηγκώνισε τὸν μονολεκτικόν: „εἶνε γραμμένος, εἶνε καμωμένα, εἶνε ῥαμμένα“ ἀντὶ τοῦ: γέγραπται κτλ. καὶ ἐνεργ. „ἔχω γραμμένον κτλ.“ ἀντὶ τοῦ «γέγραφα κτλ.)· δ′.) μετὰ δοτ. τοῦ τε προσώπου καὶ τῆς μετοχ. σχηματίζει φράσεις: «ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη» εἰς ἐμὲ δὲ θὰ ἦτο εὐχάριστον, Ξ 108. 3) μετὰ προθ. «ἐκ πατρὸς ἀγαθοῦ εἶναι» κατάγεσθαι, Ξ 113, «εἶμ' ἐκ Παιονίης» εἶμαι ἀπὸ τὴν Παιονίαν, Φ 154, Ω 397. Τὸ εἰμὶ συχνότατα παραλείπεται, μάλιστα μὲν χρόνου ἐνεστ. τῆς ὁριστ. Β 138, Γ 391, Θ 230 κ. ά. (ἔτι δὲ καὶ κατὰ μετοχ. Θ 307)· σπανίως τὸ τῶν λοιπῶν ἐγκλίσεων, οἷον

τῆς ὑποτακτ. μετὰ τὰ ἀναφορ. καὶ τὸ μόριον Κέν, Ξ 376, καὶ τῆς προστ. Ν 95.

εἶμι (θέμ. ἴᾱ), ὁριστ. ἐνεστ. β΄. ἐν. Αἰολ. εἶσθα, Κ 450, π 69· προστ. ἴθι, ἴδ. τὴν λ. ἰδιαιτέρως· ὑποτ. ἴω, ἴῃς, ἐπ. ἴῃσθα, Κ 67, ἴῃ καὶ ἐπ. ἴῃσι, ά. πληθ. ἴομεν ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἴωμεν, γ΄. πληθ. ἴωσι· εὐκτ. ά. ἐν. ἐπ. εἴην Ο 82 (‖. ἀλλ' ἐνταῦθα ὀρθότερον ἐκλαμβάνεται ὡς εὐκτ. τοῦ ἐνεστ. εἰμί: „εἴθε νὰ ἤμην, ἂς ἤμην ἐκεῖ καὶ ἐκεῖ", ὅπου πρότερον δηλ. ὑπῆγε) γ΄. ἐν. ἴοι, ἐπ. εἴη Ω 139, ξ 496 (‖. καὶ ἐνταῦθα ὀρθότερον λαμβάνεται ὡς εὐκτικὴ τοῦ ἐνεστ. εἰμί, ἴδ. κατωτ.) καὶ ἰεῖη Τ 209· ἀπαρφ. ἰέναι πλχ. ἐπ. ἴμεν πλχ. καὶ ἴμεναι σπανίως ἐν Ἰλ. (διεξίμεναι) Ζ 393, ἐν δὲ Ὀδ. πλχ. (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. διώρθωσεν εἰς: ἰέναι) καὶ ἴμμεναι Υ 365· μετοχ. ἰών. Παρατ. ᾔιον, Ἴων. καὶ ἐπ. ᾔα, β΄. ἐν. ᾔιες καὶ ἐπ. ἴες, γ΄. ἐν. ᾔιεν, ᾔιε καὶ συνῃρ. ᾖεν, ᾖε καὶ ἐπ. ἴεν, ἴε, γ΄. δυϊκ. ἐπ. ἴτην, ά. πληθ. ἐπ. ᾖομεν κ 251, λ 22, γ΄. πληθ. ᾔιον καὶ ᾔισαν, ἐπ. ἴσαν. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχει καὶ τις μέσ. μέλλ. εἴσομαι καὶ ἀόρ. ά. εἰσάμην (ἴδ. σημ. Β΄.) εἰς οὓς δύναται νὰ καταλέξῃ τις καὶ τὸν ἐνεστ. ἴεμαι (ἴδ. τ. λ.). Ὁ ἐνεργ. ἐνεστ. ἔχει καὶ παρ' Ὁμ. ἤδη μελλοντικὴν σημασ. ἴδ. Α΄.) 2) γ΄.), ἂν καὶ διατηρεῖ ἔτι καὶ τὴν κυρίαν αὐτοῦ σημασίαν.

Θεμελιώδης αὐτοῦ σημασία: ὑπάγω („πάω") „πηγαίνω" (ὀρθότερον „παγαίνω"). Α΄.) Ἐνεργ. 1) κυρ. διὰ τῶν ποδῶν κινοῦμαι, βαδίζω, ἔρχομαι ἢ πηγαίνω, ὁδεύω, πορεύομαι μετ' ἐπιῤῥ. τρόπου «ἀκήν, σιγῇ» Ἰλ. πλχ. τόπου «κεῖσε, θύραζε, οἴκαδε, εἴσω, ἄσσον» Ὁμ. πλχ. «αὖτις ἰέναι» ἀπιέναι, ἐπανέρχεσθαι Κ 468· «ἰέναι ἀντία, ἀντίον, ἄντα τινός» ὑπάγω ἐναντίον τινός, ἴδ. τὰς λ.· μετὰ προθέσεων «εἴς τι, ἐπί τι, εἰς Ἄϊδαο (ἴδ. Ἄϊδης)» Ὁμ. πλχ. «ἐπὶ δόρπον» θ 395, «ἐπί τινα» πρός τινα, Κ 55 καὶ ἐναντίον τινὸς ἐχθρικῶς, Ω 43 «κατὰ στρατόν, κατὰ λαόν, μετὰ λαόν» ἐν τῷ στρατοπέδῳ, μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν βαδίζω, Β 444, 163, πρβλ. Π 789, Η 307, «μετὰ οἰνοποτῆρας» θ 457, «ὑπὸ γαῖαν» ὑπὸ τὴν γῆν, Σ 333, «πρὸς ἢ παρά τινα» πρός τινα, Ὁμ. πλχ. τὸ δὲ «παρὰ ῥόον, παρὰ θῖνα» κατὰ μῆκος ἢ κατὰ τὴν ἔκτασιν τοῦ ῥείθρου, τοῦ αἰγιαλοῦ, λ 22, δ 433, «ἔκ τινος» ἐξέρχομαι, Λ 415 κ. ά. «διά τινος» μ 335. Τὸ αὐτὸ σημ. καὶ ἄνευ τῆς Διά, μετὰ μοναχῆς γενικῆς, «ἰὼν πεδίοιο» πορευόμενος διὰ τῆς πεδιάδος, Ε 597. Ὁ πρὸς ὃν ὅρος, ἢ τὸ τέρμα τῆς κινήσεως ἐκφέρεται κατὰ μοναχὴν αἰτ. «ἡμέτερον δῶ» α 176, «χορὸν Χαρίτων» σ 194. Ἀλλ' ἡ αἰτ. αὕτη δὲν πρέπει νὰ συγχέηται πρὸς τὴν αἰτ. τοῦ ἀντικειμένου: «ὁδὸν ἰέναι» πορεύομαι ὁδόν, „πηγαίνω τὸν δρόμον", κ 103. Μετὰ μετοχ. τοῦ μέλλ. σημ. ὅτι ἡ κίνησις γίνεται μὲ τὸν ἄμεσον σκοπὸν πράξεώς τινος, «εἶσι μαχησόμενος» πηγαίνει ἵνα πολεμήσῃ, εἰς τὴν μάχην, Ρ 147· ὡσαύτως καὶ μετὰ ἀπαρφ. τοῦ μέλλ. Ο 544, (ὅπου κεῖται τὸ ῥῆμα μέσον: «τὼ μὲν ἐεισάσθην—τεύχε' ἀπ' ὤμων συλήσειν») ἢ καὶ ἄλλου χρόνου «εἴη τις εἰπεῖν» ἂς ὑπάγῃ τις νὰ εἴπῃ, ξ 496. (‖. Ἀλλὰ τὸ χωρίον τοῦτο ἑρμηνεύεται ὀρθότερον, λαμβανομένου τοῦ εἴη ὡς εὐκτικῆς τοῦ ἐνεστ. εἰμί· καὶ τότε ἡ ἔννοια εἶνε: ἂς ἦτό τις, ἂς εὑρίσκετό τις πρόθυμος νὰ εἴπῃ). 2) μεταφ. ά.) ἵπταμαι, πετῶ ἐπὶ πτηνῶν, Π 756, χ 304 καὶ ἐντόμων, β 87· β΄.) «ἐπὶ νηὸς ἰέναι» πλέω, Ὀδ. γ΄.) ἐπὶ πραγμάτων, χωρῶ, εἰσχωρῶ, «πέλεκυς εἶσι διὰ δουρός» Γ 61, (ἴδ. καὶ σημ. Β΄.) «κατὰ λαιμὸν ἰεῖη—βρῶσις» „καταβαίνει", Τ 209· ἐπὶ νέφους, καπνοῦ, θυέλλης, ἐπέρχομαι, ἀνέρχομαι, κατέρχομαι, Δ 278, Φ 522, Ν 796· ἐπὶ ἄστρων: ἐπιτέλλω, Χ 317, Ψ 226 ἐπὶ τοῦ ἡλίου: ἀνατέλλω, κ 191· «τέταρτον ἔτος εἶσι» θὰ παρέλθῃ, θὰ τελειώσῃ, τρέχει, „πάει" („εἶνε τώρα τρία χρόνια 'ς τὰ τέσσαρα") β 89 (κατὰ τὸν Εὐστάθ. καὶ ἄλλους· ὁ δὲ Νίτσης ἑρμηνεύει: θὰ ἔλθῃ τὸ τέταρτον ἔτος, ὅπερ ἀντιβαίνει εἰς τοὺς στίχ. 406 καὶ 407). Β΄.) Τὸ μέσον ἔχει τὴν αὐτὴν σημασίαν ὡς καὶ τὸ ἐνεργ. «Ἕκτωρ ἀντ' Αἴαντος ἐείσατο» Ο 415, χ 89 κ. ά. «ἐς περιωπήν» ἀναβαίνω εἰς τὴν σκοπιάν, Ξ 8, ἐπὶ δόρατος, βέλους κ.τ.τ. «διαπρὸ δὲ εἴσατο» διῆλθε, Δ 138, Ν 191 κ. ά. «ἄλλον σκοπόν» εἰς ἄλλον σκοπὸν θὰ τραπῶ, θὰ ὁρμήσω, χ 7. [Τὸ «εἶνε βραχύ· μόνον δ' ἐν τῷ: ἴομαι ἐνίοτε χάριν τοῦ μέτρου μακρόν, ἴδ. ΐεμαι].

εἶν, ποι. ἰδίως ἐπ. ἀντὶ τοῦ **ἐν**, ὅπ. ἴδε.

εἰνάετες [.⏑..] (ϝεινάϝετες), ἐπ. ἐπίῤῥ. (κυρ. οὐδ. τοῦ ἐπιθ. εἰναετής, ἐκ τοῦ: ἐννέα ἔτος) ἐπὶ ἐννέα ἔτη, Σ 400, β 118, ξ 240.

εἰνάκις [.⏑⏑], ἐπίῤῥ. ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐννάκις ἢ μᾶλλον ἐνάκις=ἐννεάκις „ἐννέα φορές" ξ 230 †.

εἰνάλιος [.⏑⏑.], η, ον, ποι. ἀντὶ τοῦ ἐνάλιος, θαλάσσιος, «κῆτος» τέρας θαλάσσιον, δ 443 (ἀθετεῖται ὁ ς. ὑπὸ τοῦ Δυντζέρ.), «κορώνη» Ὀδ. ε 67.

εἰνάνυχες [.⏑⏑.], ἐπ. ἐπίῤῥ. (ἐννέα, νύξ) ἐπὶ ἐννέα νύκτας, Ι 470 †.

εἰνάτερες [.⏑..] (ϝεινάτ.), αἱ, ἐπ., αἱ γοναῖκες τῶν ἀδελφῶν πρὸς ἀλλήλας, σύννυμφοι, „συννυφάδες" Ἰλ. Ζ 378, Χ 473, Ω 769. (Ὁ ἑνικὸς μόνον παρὰ τοῖς γραμματικοῖς. Ἐτυμολογεῖται δὲ κατὰ μὲν τὸν Δοιδερλ. ἀπιθάνως ἐκ τοῦ: ἐνναίω. ‖. κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον καὶ τοὺς νεωτέρους γλωσσολόγους λ. πρωτότυπος, συγγενὴς τῷ Λατ. janitr-i-c-es καὶ Σλαυ. jetruvi).

εἴνατος, η, ον, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔννατος.

εἵνεκα, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. ἀντὶ τοῦ ἕνεκα, ὅπ. ἴδε.

εἰνί, ἐπ. ἀντὶ τοῦ **ἐν**, ὅπ. ἴδε.

εἰνόδιος [..⏑.], η, ον, ποι. ἀντὶ τοῦ ἐνό-

διος (ὁδός), ὁ ἐν τῇ ὁδῷ, ὁ κατὰ τὴν ὁδόν, Π 260 †.

ΕΙΝΟΣΙΓΑΙΟΣ, ἴδ. ΕΝΝΟΣΙΓΑΙΟΣ.

ΕΙΝΟΣΙΦΥΛΛΟΣ, ΟΝ (ἔνοσις, φύλλον), οἱονεὶ κινησίφυλλος, ἢ σεισίφυλλος, ὁ κινῶν, σείων τὰ φύλλα του, ἐπ. ἐπίθ. ὀρέων, ‖. διὰ τὸ σύνδενδρον καὶ ἀνεμώδες αὐτῶν, Β 632, ι 22 κ. ἀ.

ΕΪΞΑΣΚΕ, ἴδ. ΕΙΚΩ.

ΕΙΟ, ἐπ. γεν. ἀντὶ τοῦ οὗ, ἑαυτοῦ, Δ 400· «ἀπὸ εἷο» ἀφ' ἑαυτοῦ, χ 19.

ΕΟΙΚΥΙΑΙ, ἴδ. ΕΟΙΚΑ.

ΕΪΟΣ, ἴδ. ΕΩΣ.

ΕΙΠΑ, ΕΙΠΕΜΕΝΑΙ, ΕΙΠΕΜΕΝ, ἴδ. ΕΙΠΟΝ.

ΕΪ ΠΕΡ, ἂν ἄλλως, ἂν τῷ ὄντι μεθ' ὁριστ. Ν 464, ν 143· συνήθως σημαίνει ἂν καί, δεδόσθω ὅτι, καὶ ἄν, ὅσον καὶ ἄν, Δ 160, Π 47, θ 408 κ. ἀ. καὶ συντάσσεται μετ' εὐκτ. σπανίως μὲν μοναχῆς: υ 42, 49, συνηθέστερον δὲ μετὰ τοῦ Ἄν ἢ Κέν: Β 123, 597 κ. ἀ. Συνηθεστέρα μετὰ τὰ μόρια ταῦτα εἶνε ἡ ὑποτακτ. μετὰ τοῦ Ἄν ἢ Κέν: Α 580, θ 355 κ. ἀ. συνηθεστάτη δὲ μοναχὴ ἡ ὑποτακτ.: Α 81, Δ 55, α 188 κ. ἄ. πλχ. (Κατὰ τὸν Ἄρεν; τίθεται ἡ μὲν ὁριστ. ὅταν ἡ ὑπόθεσις ἀναφέρηται εἰς τὸ παρελθὸν ἢ περιέχῃ καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ μὴ γεγενημένου (μὴ πιστευτοῦ), ἡ δὲ εὐκτ. καὶ ὑποτακτ. ὅταν ἡ ὑπόθεσις θεωρῆται ὡς ἐν τῷ παρόντι ἢ μέλλοντι ἔχουσα χώραν ἢ ὡς γενικήν τινα ἔννοιαν ἐκφράζουσα ἄνευ μερικωτέρου χρονικοῦ προσδιορισμοῦ. Εἰς δὲ τὰ χωρία τὰ πρὸς τοῦτον τὸν κανόνα διαφωνοῦντα: ι 35 «εἴπερ ναίει» καὶ ρ 14 «εἴπερ μηνίει» ἀποκαθιστᾷ ὁ Ἄρενς τὴν ὑποτακτικήν· ἐν δὲ τῷ Η 117 «εἴπερ ἀδειής τ' ἐστι καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος» διορθώνει μὲν «εἴπερ τ' ἀδδειὴς καὶ ἀεὶ μόθου ἔστ' ἀκόρητος» ἐκλαμβάνει δὲ τὸ «ἔστ'» ὡς μέλλοντα (ἴδ. η 321) ἀντὶ τοῦ ἔσται, ὅπερ διὰ τὴν πρὸς τὴν ὑποτακτικὴν συγγένειάν του δύναται ἐνταῦθα νὰ τεθῇ ἀντ' αὐτῆς).—Τὸ «εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος—ἐξ ἑδέων στυφελίξαι» Α 580 εἶνε κατὰ τὴν συνήθη στίξιν πρότασις ὑποθετική, τῆς ὁποίας ἀποσιωπᾶται ἡ ἀπόδοσις: δύναται ἢ δύναιτ' ἄν, ἥτις ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐπιφερομένης αἰτιολογίας «ὁ γὰρ πολὺ φέρτατος». Ὁ δὲ Γερμ. μεταφρ. Οὐόσσιος στίζων μετὰ τὸ: «Ὀλύμπιος ἀστεροπητής», ὅπου κατ' αὐτὸν λήγει ἡ ὑπόθεσις, δέχεται τὰ λοιπά: «ἐξ ἑδέων στυφελίξαι» (εὐκτικ.) ὡς ἀπόδοσιν· (‖. ἀλλὰ κατὰ ταύτην τὴν στίξιν καὶ ἑρμηνείαν δὲν εὐοδοῦται ἡ εὐκτική).

ΕΪ ΠΟΘΕΝ, ὑποθετικῶς, ἐάν ποθεν, ἂν ἀπὸ κανένα μέρος, Ι 380· ἐν πλαγίῳ ἐρωτηματικῷ λόγῳ, α 115.

ΕΪ ΠΟΘΙ, ποι. ἀντὶ τοῦ: εἴ που, ἂν πουθενά, **Ὀδ. μ 96, ρ 195.

ΕΙΠΟΝ, ἐπ. ἔειπον, Ἰων. θαμιζ. εἴπεσκον, ὑποτ. εἴπω καὶ ἐπ. εἴπωμι χ 392, δ'. ἐν. ἐπ. εἴπησθα, εὐκτ. εἴποιμι, ἀπρφ. εἰπεῖν, μετοχ. εἰπών. προστ. εἰπέ, ἐκ δὲ τοῦ ά. ἀορ. εἶπα, δ'. πληθ. εἴπατε γ 427, φ 198 (ὁ Ἀρίσταρχος ἔγραφε καὶ εἶπας ἀντὶ τοῦ: εἶπες Α 552, Δ 25)· ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ ὁ ἕτερος ἐπ. τύπος: ἔσπετε. Ἡ λ. ἔχει τὸ δίγαμμα: Fεῖπον, ἔFειπον ἔπ. —Σημ. λέγω, ὁμιλῶ, Ὁμ. πλχ. μετ' αἰτ. πράγματος «ἀτάσθαλον» χ 314 κ. ἀ. «περί τινος» ο 347· «ἀμφί τινι» ξ 364 καὶ μετὰ μοναχῆς γενικ. «εἰπέ μοι πατρός» εἰπέ μοι περὶ τοῦ πατρὸς λ 174· «εἰπεῖν τινι ἢ πρός τινα» μετ' ἀπαρφ.=κελεύω, λέγω πρός τινα νὰ κάμῃ τι, ο 76, χ 262· «ἔν τισι» μεταξύ τινων, «ἐν Ἀργείοισι μῦθον» Ψ 271 κ. ἀ.· ὡσαύτως καὶ «μετά τισι» π 336. Μετ' αἰτ. δὲ προσώπου: ά.) προσαγορεύω τινά, Μ 210, Ρ 237· β'.) ὀνομάζω, λέγω, ἀποκαλῶ τινα, Α 90, «ἐσθλόν τινα» τ 334· γ'.) περί τινος ὁμιλῶ Ζ 479 (ἔνθα τὸ «ἐκ πολέμου ἀνιόντα» ἀποδοτέον εἰς τὸ «εἴπῃσι» θὰ εἴπῃ τις περὶ αὐτοῦ ἐπανερχομένου ἐκ τοῦ πολέμου)· «εὖ εἰπεῖν τινα» καλῶς περί τινος ὁμιλῶ, α 302.

ΕΪ ΠΟΤΕ, 1) ἐν ὑποθετικῷ λόγῳ ἂν ποτέ, ἂν καμμίαν φοράν, μεθ' ὁριστ. Α 39, 394, μεθ' ὑποτ. Α 340 «εἴ ποτε δή» ἂν δὰ καμμίαν φοράν Α 503 (‖. ἔνθα τὸ Δὴ καθιστᾷ βεβαιοτέραν τὴν ὑπόθεσιν)· «εἴ ποτ' ἔην γε» ἡ φρ. αὕτη ἐκφράζει ἀλγεινὴν ἀνάμνησιν ἀγαθοῦ ὑπάρξαντός ποτε, ἀλλὰ μηκέτι ὑπάρχοντος, (‖. διὰ τὴν στέρησιν τοῦ ὁποίου, ὀλίγον χρόνον διαρκέσαντος, τοσοῦτον σήμερον λυπεῖταί τις ὥστε ἀμφιβάλλει ἂν ποτε ὑπῆρξε!) οἷον «δαὴρ αὖτε ἐμὸς ἔσκε, εἴποτ' ἔην γε» Γ 180, ο 268 (ἄνευ τοῦ Γέ) Λ 762, Ω 426, τ 315, ω 289. (‖. Πάντῃ λοιπὸν ἀπίθανος ἡ τοῦ Γ. Κουρτίου διόρθωσις: ἤ ποτ' ἔην γε). 2) ἐν πλαγίῳ ἐρωτηματικῷ λόγῳ, ἄν ποτέ, μετ' εὐκτ. Β 97 κ. ἄ. πλχ.

ΕΪ ΠΟΥ, ἂν πουθενά, ἂν ἴσως, εἴτε ὑποθετικῶς εἴτε ἐν πλαγίᾳ ἐρωτήσει, Γ 450, δ 193.

ΕΪ ΠΩΣ, ἂν κάπως, ἂν ἴσως, ἂν εἶνε τρόπος, ὑποθετικῶς τε καὶ ἐν πλαγίᾳ ἐρωτήσει, Ν 807, κ 147.

ΕΙΡΑΦΙΩΤΗΣ [.⏑⏑..], ΟΥ, ὁ, κλητ. Ειραφιῶτα, ἀόριστον ἐπίθετον τοῦ Βάκχου, Ὕμ. 26, 2, ἀμφιβόλου παραγωγῆς. Πιθανῶς κατὰ τὸν Οὐείσελερ ἐκ τοῦ ἔρραος (ἔρραFος)=κριός, κριόμορφος, ἐριφειος· κατὰ δὲ τὸν Ἡσύχιον ὠνομάζετο καὶ Ἔριφος ὁ Βάκχος καὶ Ἐρίφη ἡ τροφὸς αὐτοῦ. (Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἐρέφω, οἱονεί: στεφανοσκεπής, ἐστεφανωμένος).

ΕΪΡΓΩ, ἴδ. ΕΡΓΩ.

ΕΪΡΕΡΟΣ, ὁ, δουλεία, δουλοσύνη, αἰχμαλωσία, ἢ ἄλλως δεσμωτήριον θ 529 †. (Παράγεται πιθανῶς ἐκ τοῦ 1 εἴρω, ὅπερ ἀνάγεται εἰς τὴν ῥίζαν SER, ὅθεν servus).

*ΕΙΡΕΣΙΑΙ, αἱ, πόλις τῆς Ἑστιαιώτιδος Θεσσαλίας, Ὑ. Ἀπ. 32. Ὁ Βαουμεϊστερ γράφει ἀντὶ τοῦ «τ' Ειρεσίαι» κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Ῥυγκενίου Πειρεσίαι· ὁ δὲ Ἴλγεν ἐννοεῖ ὄχι πόλιν, ἀλλὰ νῆσον τὴν Jrrhesiam τοῦ Πλινίου.

ΕΙΡΕΣΙΗ, ἡ (ἐρέσσω) κωπηλασία *Ὀδ. κ 78, λ 640, μ 225.

Εἰρεσιώνη, ἡ (εἶρος) κυρ. κλάδος ἐλαίας ἔρια καὶ καρπῶν ἀπαρχὰς περιεστεμμένος, τὸν ὁποῖον ἐν Ἀθήναις κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Πυανεψίων καὶ Θαργηλίων παῖδες ἀμφιθαλεῖς ἐν ᾄσμασι περιέφερον καὶ ἐκρέμων εἰς τὰς θύρας τῶν οἰκιῶν, (‖. ἀνάλογόν τι πρὸς τὸν παρ' ἡμῖν ἄνθινον ἢ ἄλλως χλοερὸν στέφανον τὸν κατὰ τὴν πρώτην Μαΐου ἄνωθεν τῆς εἰσόδου τῶν οἰκιῶν κρεμώμενον, τὸν καὶ αὐτὸν Μάϊον καλούμενον)· ἔπειτα τὸ ᾆσμα τὸ ψαλλόμενον κατὰ τὴν παραπομπὴν τῆς Εἰρεσιώνης· καὶ τέλος πᾶν ἀρχαῖον ἐπαιτικὸν ᾆσμα, οἷον τὸ ιέ. τῶν Ὁμηρικῶν ἐπιγραμμάτων, τὸ ἐπιγραφόμενον Εἰρεσιώνη.

ΕΙΡΈΤΡΙΑ, ἡ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ Ἐρέτρια, γνωστὴ πόλις τῆς νήσου Εὐβοίας, Β 537.

ΕἸΡΗ, ἡ, τόπος συνελεύσεως, «βουλευτήριον, ἀγορά» (κατὰ τὸν Σχολ.) κατὰ πληθ. Σ 531 †. Εἰκάζουσί τινες ὅτι παράγεται ἐκ τοῦ 2 ΕἸΡΩ.

ΕἸΡΗΜΑΙ, ἴδ. 2 ΕἸΡΩ.

ΕΙΡΉΝΗ, ἡ (1 εἴρω· ‖. κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ 2 εἴρω, οἱονεὶ: τὸ ἀπὸ κοινοῦ εἰρημένον, τὸ συνωμολογημένον) εἰρήνη, ω 486· «ἐπ' εἰρήνης» Β 797, Ι 403.

ΕἸΡΙΟΝ, τό, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔριον, ὅπ. ἴδε.

ΕΙΡΟΚΌΜΟΣ, ΟΝ (εἶρος, κομέω) ὁ ἐργαζόμενος τὰ ἔρια, ἐριουργός, Γ 387 †.

ΕἸΡΟΜΑΙ, Ἰων. καὶ ἐπ. ῥ., ἀποθ., ἀπαρμφ. εἴρεσθαι· παρατ. εἰρόμην· μέλ. εἰρήσομαι η 237.

1) κυρ. κάμνω νά μοι εἴπωσιν ἢ λέγω δι' ἄλλου ἐμαυτῷ, ἐπομ. ἐρωτῶ, τινά, Α 555 «θεῶν βουλάς» ζητῶ τὴν γνώμην τῶν θεῶν, συμβουλεύομαι τοὺς θεούς π 402, περί τινος προσώπου Ζ 239, Ω 390· τι Κ 416, τινά τι=τινὰ περί τινος, η 237, θ 549· ὡσαύτως καὶ λ 570 (ἔνθα ἡ «ἀμφί» πρὸς τὸ «ἥμενοι καὶ ἑσταότες» συναπτέα, ἴδ. ΔΊΚΗ 2) ἐν τέλει)· «ἀμφὶ πόσι» περὶ τοῦ συζύγου τ 95· «πόσιος πέρι νόστιμον ἦμαρ» περὶ τοῦ συζύγου τὴν ἡμέραν τῆς ἐπανόδου: πότε θὰ ἐπιστρέψῃ, ρ 571· ἴδε καὶ ΕΡΟΜΑΙ. 2) λέγω=2 εἴρω Β).

ΕἸΡΟΠΌΚΟΣ, ΟΝ, ἐπ. (εἶρος, πόκος) ἐρίου πόκους ἔχων, πολύμαλλος, „μαλλιαρός", ἐπίθ. τῶν προβάτων, Ε 137, ι 443.

ΕἸΡΟΣ, τό, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. ἜΡΟΣ, ἔριον, „μαλλί" *Ὀδ. δ 135, ι 426.

ΕἸΡΎΑΤΑΙ, ΕἸΡΎΟΜΑΙ, ΕἸΡΎΩ, ἴδ. ΕΡΎΩ.

1 **ΕἸΡΩ**, ποι. (ῥίζα: ϜΕΡ, Λατ. sero) μόνον κατὰ μετοχ. τοῦ παθ. παρακ. ἐερμένος (ἐϜερμένος) καὶ ὑπερσ. ἔερτο (ἔϜερτο), συνείρω, συναρμολογῶ, συνθέτω, „ἀραδιάζω, ὁρμαθιάζω" «ὅρμος ἠλέκτροισιν ἐερμένος» ὅρμος συγκείμενος ἐξ ἠλέκτρων σ 296, Ὑ. Ἀπ. 104, «ἔερτο» ο 460.

2 **ΕἸΡΩ**, μέλ. ἐρέω, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐρῶ· παθ. παρακ. εἴρημαι· ὑπερσ. γ'. ἐν. εἴρητο· μετ' ὀλ. μέλ. εἰρήσομαι· παθ. ἀορ. ἁ. μετοχ. ῥηθείς. Ὁ ἑνες. εἶνε μόνον ἐπ. καὶ εὑρίσκεται μόνον καθ' ἑν. ἀ. πρόσ. 6 162, λ 136, ν 7· τοῦ δὲ μέλλοντος ὁ συνήθης τύπος εὑρίσκεται Ὑ. Δήμ. 406.—Σημ. Α'.) Ἐνεργ. 1) λέγω, ὁμιλῶ τι Δ 363, «οὐ μέν τοι μέλεος εἰρήσεται αἶνος» δὲν θὰ ἦνε εἰς μάτην (δωρεάν) εἰρημένος ὁ ἔπαινός σου Ψ 795, «τινί τι» Α 297.

2) ἀναγγέλλω, ἐξαγγέλλω, κοινοποιῶ, «ἔπος» Α 419· «φόως ἐρέουσα» ἵνα ἀναγγείλῃ τὸ φῶς, ὅτι δηλ. ἐξημέρωσε, Β 49, Ψ 226. Β'.) Μέσ. εἶνε ταὐτόσημον τῷ ἐνεργητικῷ Α 513, λ 542. (Ἀλλ' ὁ Φαῖσις καὶ Ἀμεῖς ἐκλαμβάνουσιν ἐνταῦθα τὸ ῥῆμα εἰς τὴν σημ. τοῦ ἐρωτῶ (ἴδ. ΕἸΡΟΜΑΙ), ὁ μὲν πρῶτος ἐν τῷ πρώτῳ χωρίῳ ὡς ἐρωτηματικὴν παράκλησιν ἐκφράζον (τὸν παρεκάλει καὶ τὸν ἠρώτα νὰ εἴπῃ ναὶ ἢ ὄχι), ἀμφότεροι δ' ἐν τῷ δευτέρῳ χωρίῳ, ὡς περὶ ἀμοιβαίας ἐρωτήσεως ὄντος τοῦ λόγου.—Πάντες οἱ ἀνωτέρω σχηματισμοὶ πλὴν τοῦ ἐνεστῶτος εἶνε ἐν κοινῇ χρήσει· οἱ δὲ ἐλλείποντες ἀναπληροῦνται ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος ΦΗΜΊ καὶ τοῦ ἀορίστου ΕἸΠΟΝ.—Ὁ μέλ. ἐρέω=ἐρῶ, θὰ εἴπω, δὲν πρέπει νὰ συγχυθῇ πρὸς τὸν ἐπικ. ἐνεστῶτα ἐρέω=ἐρωτῶ).

ΕἸΡΩΤΆΩ, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ΕΡΩΤΆΩ (ὅπερ μόνον κατὰ παρατατ. εὕρηται: ἠρώτα ο 423 †· ‖. ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα οἱ νεώτεροι ἐκδόται γράφουσιν: εἰρώτα· ὥστε ὄχι) μόνον κατ' ἐνεστ. „(ἐ)ρωτῶ" «τινά τι» περί τινος, (‖. καὶ ἡ καθομιλουμ. συντάσσει τὸ ῥῆμα μετὰ διπλῆς αἰτ., οἷον „θὰ σὲ ρωτήσω ἕνα πρᾶγμα") *Ὀδ. δ 347, ι 364, ρ 138.

ΕΙΣ, Ἰων. Δωρ. καὶ κατὰ τὴν παλαιὰν Ἀττικ. ἜΣ (ὁ πρῶτος σχηματισμὸς παρ' Ὁμ. μόνον πρὸ φωνήεντος εὑρίσκεται, ἀλλ' οὐχὶ ἀποκλειστικῶς· πρὸ δὲ συμφώνου μόνον ἐν τῷ: εἴσβαινον, ἴδ. ΕΙΣΒΑΊΝΩ)· πρόθ. συντασσομένη μετ' αἰτ. ᾗ σημαίνουσα τὴν εἰς τὰ ἔσω ἢ πέριξ πράγματός τινος κίνησιν. 1) τοπικῶς· ἁ.) εἰς ἔκφρασιν τοῦ τέρματος τῆς κινήσεως, εἰς, πρός, «οἴχομαι ἐς Θήβην» Α 366, 6 214 κ. ἀ. «εἰς ἐλάτην ἀναβαίνω» Ξ 287, καὶ ὅταν ἀκόμη τὸ τέρμα ἦνε πρόσωπον, «εἰς Ἀγαμέμνονα» Η 312, «ἐς Μενέλαον» γ 317, πρβλ. Ο 402, Ρ 709, ξ 127 κ. ἀ. (ἐν οἷς δὲν δύναται πάντοτε νὰ ἀναφέρηται εἰς τὸν περὶ τὸ πρόσωπον τόπον ἢ τὴν κατοικίαν αὐτοῦ, ζ 175, Μ 288)· μετὰ τὰ ὁράσεως σημαντικὰ ῥήματα σημ. τὸν σκοπὸν τῶν βλεμμάτων «ἐς ὦπα ἰδέσθαι» βλέπ. κατὰ πρόσωπον, Ι 373 κ. ἀ. «εἰς οὐρανὸν ἰδεῖν» ἀναβλέπ. εἰς τὸν οὐρανόν, Γ 364, καὶ μεταφορ. «ἐς γενεὴν ὁρόων» ἀποβλέπων εἰς τὸ γένος, Κ 239, πρβλ. σ 219, τ 514. Ἔτι δὲ τὸ τέρμα τῆς ἐκτάσεως, οἷον «ἐκ κεφαλῆς—ἐς πόδας ἄκρους» ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, Π 640, πρβλ. Χ 397· β'.) εἰς ἔκφρασιν τῆς νέας καταστάσεως, εἰς ἣν τις μεταβαίνει «τρέπεσθαι εἰς ὀρχηστύν» α 421, «ἶμεν ἐς θήρην» τ 429· ὡσαύτως «ἐς μάχην, ἐς πόλεμον ἰέναι» κ. ἄ. τ.

πλχ. γ'.) εἰς ἔκφρασιν ποσωτικοῦ τέρματος ἢ ἐνδειξιν διαιρέσεως «ἐς δεκάδας διακοσμηθῆναι» κατὰ δεκάδας διαιρεθῆναι, ταχθῆναι, Β 126· δ'.) εἰς ἔκφρασιν τοῦ μέτρου ἢ βαθμοῦ «ἐς δίσκουρα λέλειπτο» ὅσον εἶνε τὰ δίσκουρα (ἴδ. τ. λ.) Φ 523. 2) χρονικῶς· ἀ.) εἰς ἔκφρασιν τοῦ χρονικοῦ τέρματος, ἕως, μέχρι, «ἐς ἠέλιον καταδύντα» μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, Α 601 ϗ πλχ. (καὶ: κατὰ ἢ περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, γ 138) «ἐς ἠῶ» λ 375· ὡσαύτως «ἐς τί ἔτι» ἕως πότε ἀκόμη, Ε 465· «εἰς ὅτε» μέχρις ὅτου, 6 99· «ἐς τῆμος» ἕως τότε, η 318 κ. ἄ. τ. 6'.) εἰς ἔνδειξιν χρονικῆς διαρκείας, ἐπί, «ἐς ἐνιαυτόν» ἐπὶ ἓν ἔτος Φ 444, δ 595, λ 356 «ἐς θέρος» τὸ καλοκαῖρι, ἢ ὡς τὸ καλοκαῖρι, ξ 384, «εἰς ὥρας» κατὰ τὰς ὡρισμένας ὥρας τοῦ ἔτους ι 135. 3) αἰτιολογικῶς· ἀ.) εἰς ἔκφρασιν σκοποῦ ἢ ἀποτελέσματος, πρός, „διά" οἷον «ἐς πόλεμον θωρήσσετο» Ε 737 κ. ἀ. «εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν» Ι 102, «μυθεῖσθαι εἰς ἀγαθά» Ψ 305 (ὅπου ἄλλοι τὸ «εἰς ἀγαθά» εἰς τὸ ἑπόμενον «φρονέων» ἀποδίδουσιν ὄχι πιθανῶς) «πείσεται εἰς ἀγαθόν» θὰ πεισθῇ πρὸς ὄφελός του, „διὰ τὸ καλόν του", Λ 789· «ἐς φόβον ἀνδρῶν» Ο 310, «ἐς φιλότητα συνάγειν» συνδιαλλάττειν, Υ. Ἑρμ. 507· «με μάλ' εἰς ἄτην κοιμήσατε» πρὸς δυστυχίαν μου, μ 372· ὡσαύτως καὶ «ἐς μίαν (ἐξυπακ. γνώμην) βουλεύσομεν» βουλευθέντες ἔλθωμεν εἰς μίαν γνώμην, ὁμοψηφήσωμεν, Β 379· 6'.) εἰς ἔκφρασιν τῆς σχέσεως ἢ ἀναφορᾶς, ὡς πρὸς «ἐς φύσιν» Βατρ. 32.

Σημ. 1) Ἡ Εἰς κεῖται πολλάκις μετὰ τῶν στάσεως σημαντικῶν ῥημάτων ἀντὶ τῆς Ἐν μετὰ δοτ. ὅπου τὰ ῥήματα ταῦτα περιλαμβάνουσιν ἐν ἑαυτοῖς καὶ τὴν ἔννοιαν τῆς κινήσεως, «ἐφάνη λῖς εἰς ὁδόν» Ο 276, «ἐς πεδίον προφανέντες» Ω 332, «ἐς θρόνους ἕζοντο» δ 51. 2) Ἡ Εἰς ἐνίοτε κατὰ τὸ φαινόμενον συντάσσεται μετὰ γενικῆς δι' ἔλλειψιν ἐξυπακουομένης αἰτιατ. «εἰς Ἀΐδαο» (ἐξυπακ. δόμον)· ὡσαύτως «ἶξεν δ' ἐς Πριάμοιο» Ω 160, πρβλ. 482, Ζ 379, θ 418, «εἰς Αἰγύπτοιο (ἐξυπακ.: ὕδωρ)» δ 581. ‖. Τὴν ἐλλειπτικὴν ταύτην σύνταξιν διασώζει καὶ ἡ καθομιλουμένη: „'ς τοῦ Γεωργίου, 'ς τῆς θείας μου". 3) Ἡ Εἰς πολλάκις ἀναστρέφεται, τουτέστι κεῖται μετὰ τὴν συντακτικὴν πτῶσίν της, «μάχην ἔς» Ο 59, γ 137, η 318, ο 541· καθ' ὑπέρβασιν χωρίζεται διὰ πλειόνων λέξεων ἀπὸ τῆς συντακτικῆς της «τὼ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἅρματα βήτην» Θ 115· (κατ' ἄλλους δὲ καὶ ἐνταῦθα εἶνε ἐπίρρημα καὶ ἐν τῷ «ἐς δ' ἐρέτας ἀγείρομεν» Α 142, ἔνθα μᾶλλον εἶνε τμῆσις, ἴδ. ΕΙΣΑΓΕΙΡΩ). 4) Ἡ Εἰς πλεονάζει ἐν τῇ φρ. «εἰς ἅλαδε» κ 351 κ. ἀ. (‖. Ὅμοιος πλεονασμὸς εὑρίσκεται καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ „ἀπὸ παιδιόθεν, ἀπὸ μικροῦθεν, ἀπὸ 'ξ ἀρχῆς").—Ἐν συνθέσει σημαίνει μάλιστα τὴν εἴς τι κίνησιν, ἢ προσθήκην.

ΕΙΣ, ΜΙΑ, ΕΝ, γεν. ἑνός, μιᾶς, ἑνός, „ἕνας, μία, ἕνα", ἐπιτείνεται ἐν τῇ φρ. «μία μούνη» ψ 227 ἢ «μί' οἵη» η 65 κ. ἀ. ἢ δι' ὑπερθετικοῦ ὡς «εἷς οἰωνὸς ἄριστος» Μ 243, ἢ διὰ τοῦ ἄρθρου «ἡ μία» Υ 272.—Ἕτερος ἐπικ. σχηματ. εἶνε: ΪΟΣ, ὅπ. ἴδε.

ΕΪΣΑ (ῥίζα Ε̆-) ἐπ. ἀόρ. ἀ. ἐνεργ. ἐλλειπτικός, εἰς ὃν ὑπάγεται ὡς παρατατ. τὸ: εἶσον (ὅπερ κατὰ τὸν Ἄρενς εἶνε ἠμαρτημένος σχηματισμὸς ἀντὶ τοῦ: ἔσσον η 163), μετοχ. ἔσας, ἔσασα, κ 361, ξ 280· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐσάμην, γ'. ἐν. ἐπικ. ἐέσσατο ξ 295.—Σημ. „καθίζω, βάλλω νὰ καθίσῃ", «ἐν κλισμοῖσι, ἐς θρόνον, ἐπὶ θρόνου» Ὅμ. πλχ. «κατὰ κλισμούς» κ 233· ἱδρύω, „σταίνω", τάττω, „βάλλω", τοποθετῶ, «εἶσεν (δῆμον) Ἐχερίῃ» κατῴκισε, ζ 8 «σκοπόν» Ψ 359· «εἶσέ μ' ἐπὶ βουσί» μ' ἔταξεν ἐπὶ τῶν βοῶν, μ' ἔβαλεν ἐπιστάτην εἰς τὰ βώδια, υ 210· «εἶσαι λόχον» σταίνω καρτέρι, ἐνέδραν, Δ 392, δ 531· «τινὰ ἐπὶ νηός» Ὑμ. 7, 19· ὡσαύτως καὶ τὸ μέσον «ἐέσσατο» ξ 295. (Οἱ ἐλλείποντες χρόνοι ἀναπληροῦνται ἐκ τοῦ: ΙΔΡΎΩ), πρβλ. ΕΦΕΪΣΑ.

ΕΙΣ·ΑΓΕΙΡΩ, μόνον ἐν τῷ σχηματ. ΕΣΑΓΕΙΡΩ [.⏑..]. 1) Ἐνεργ. συναθροίζω, συλλέγω εἴς τι, «ἐρέτας ἐς νῆα» Α 142, π 349 (ἐν τμ.). 2) Μέσ. συναθροίζομαι ἐντός τινος ξ 248· μεταφ. μετ' αἰτ. «θυμόν» ἀναλαμβάνω τὰς δυνάμεις μου, Ο 240, Φ 417.

ΕΙΣ·ΑΓΩ, ΕΣΑΓΩ [.⏑.], ἀόρ. 6'. εἰσήγαγον, εἰσάγω, „ἐμβάζω", ὁδηγῶ, ἄνευ προσδιορ. κ 233· μετ' αἰτ. «Λαοδίκην εἰσάγουσα» Ζ 252 (ἔνθα ὁ Σχολ. ἐκλαμβάνει ἀμετάβατον τὸ: εἰσάγουσα=ἄγουσα εἰς Λαοδίκην, ἐν ᾧ μετέβαινεν εἰς τῆς Λαοδίκης), «βοῦν» τ 420· μετ' αἰτ. τοπικῆς: «δώματα, δόμον» εἰς τὴν οἰκίαν, Ὅμ. πλχ., ὅθεν καὶ μετὰ διπλῆς αἰτ. «ἑταίρους Κρήτην» ὁδηγ. τοὺς ἑταίρους εἰς τὴν Κρήτην, γ 191, πρβλ. δ 43· μεταφ. «ποταμῶν μένας εἰσαγαγόντες» εἰσοχετεύσαντες τοὺς ὁρμητικοὺς ποταμούς, Μ 18.—Τὸ μέσ. «ὀργίονας εἰσαγάγοιτο» νὰ παραλάβῃ ὡς ἱερεῖς του, ἢ νὰ παραλάβῃ ἱερεῖς εἰς τὸν ναόν του, Υ. Ἀπ. 389.

ΕΙΣ·ΑΘΡΈΩ, ΕΣΑΘΡ., εἰσορῶ, «εἴ που ἐσαθρήσειεν Ἀλέξ.» ἂν ἤθελεν ἴδῃ πουθενὰ εἰς τὸ πλῆθος τὸν Ἀλέξ., Γ 450 †.

ΕΙΣ·ΑΚΟΎΩ [.⏑..], ΕΣΑΚ. ἐπ. ἀόρ. ἀ. εἰσάκουσα, εἰσακούω, ὡς ἀμετάβ. Θ 97 †. «φωνήν» Υ. Δήμ. 285.

ΕΙΣ·ΑΛΛΟΜΑΙ, ΕΣΑΛ. ἀποθ., ἀόρ. ἀ. ἐσήλατο καὶ ἀόρ. 6'. συγκεκομμ. ἐσᾶλτο, εἰσπηδῶ, πηδῶ μέσα, μετ' αἰτ. «τεῖχος, πύλας» Ἰλ. Μ 438, 466, Ν 679.

ΕΙΣΆΜΗΝ, ἐπ. 1) μέσ. ἀόρ. ἀ. τοῦ: ΕΪΔΩ Α). 2) μέσ. ἀόρ. τοῦ: ΕΪΜΙ, ὅπ. ἴδε.

ΕΙΣ·ΑΝΑ·ΒΑΙΝΩ [.⏑⏑..], ποι., ἀόρ. 6'. εἰσανέβην, ἀπρφ. εἰσαναβῆναι, ἀναβαίνω καὶ ἐμβαίνω, ἢ ἀναβαίνων ἐμβαίνω καὶ ἁπλῶς

ἀναβαίνω μετ' αἰτ. «Ἴλιον» Ζ 74, «λέχος» Θ 291, «ἀκτήν» Σ 68, «ὑπερῷα» π 449 κ. ἀ.

ΕΙΣ·ΑΝ·ΑΓΩ [.⏑⏑.], ἀναβιβάζω εἴς τι, «τινὰ εἴρερον» ἀπάγουσιν εἰς δουλείαν ἢ εἰς τὸ δεσμωτήριον, ‖. ὅπερ πιθανῶς ἔκειτο ἐντὸς τοῦ ἄστεος, θ 529 †.

ΕΙΣ·ΑΝ·ΕΙΔΟΝ [.⏑..], ἑλλ. ἀόρ. ἔῤῥιψα τὰ βλέμματά μου ἐπάνω εἰς, μετ' αἰτ. «οὐρανόν» ἀνέβλεψα εἰς τὸν οὐρανόν, Ἰλ. Π 232, Ω 307.

ΕΙΣ·ΑΝ·ΕΙΜΙ [.⏑..], ἀνέρχομαι εἴς τι «οὐρανόν» περὶ τοῦ ἡλίου ἀνερχομένου (ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ) εἰς τὸν οὐρανόν, Η 423 †.

ΕΙΣ·ΑΝΤΑ καὶ ΕΣΑΝΤΑ, ἐπ. ἀντικρύ, κατὰ πρόσωπον «ἐσάντα ἰδών» Ρ 334, π 458, πρβλ. ε 217, λ 143 κ. ἀ. «εἰσάντα ἰδέσθαι» μόνον ε 217.

ΕΙΣ·ΑΦ·ΙΚΑΝΩ [.⏑⏑–.], ἕτερος ποι. τύπος τοῦ ἑπομένου, «πατέρα» Ξ 230, χ 99.

ΕΙΣ·ΑΦ·ΙΚΝΕΟΜΑΙ [.⏑....], ἀποθ. μόνον ἐν τῷ ἀορ. εἰσαφικόμην, ἀφικνοῦμαι, φθάνω ἔρχομαι εἴς τι, μετ' αἰτ. «Ἴλιον» Χ 17· «τινά» πρός τινα, ν 404, ο 38· «κοῖλον σπέος» ἐφικνοῦμαι, ἐπιτυγχάνω (ῥίπτων μέσα εἰς) μ 84.

ΕΙΣ·ΒΑΙΝΩ, καὶ ΕΣΒ. ἀόρ. εἰσέβησα, ἀόρ. β'. εἰσέβην, 1) μεταβ. μόνον ἐν τῷ ἀορ. ἀ. εἰσβιβάζω, „ἐμβάζω“ (‖. ἐν τῇ καθομιλουμένῃ ὁ ἐνεστ. „σεβαίνω“=εἰσβαίνω ἔχει καὶ μεταβατικὴν σημ.) «ἑκατόμβην» Α 310 ἐν τμ. 2) ἀμεταβ. εἰσέρχομαι, „ἐμβαίνω“ καὶ „σεβαίνω“ (μάλιστα ὅμως ἐν τῷ ἀορ. σέβηκα) Κ 573· ἄνευ προσδιορ. Μ 59· ἰδίως· ἐμβαίνω εἰς πλοῖον, ἐπιβιβάζομαι «οἱ δ' αἶψ' εἰσβαινον» (ἴδ. ΕΙΣ ἐν ἀρχ.) ι 130, 179 κ. ἀ.

ΕΙΣ·ΔΕΡΚΟΜΑΙ καὶ ΕΣΔ., ἀποθ., μόνον κατ' ἀόρ. β'. ἐσέδρακον, εἰσορῶ, βλέπω μέσα εἰς, βλέπω, διακρίνω· «εἰσέδρακον ἄντην» εἶδα μέσα 'ς τὰ 'μμάτια, Ω 223, μετ' αἰτ. ι 146.

ΕΙΣ·ΔΥΟΜΑΙ καὶ ΕΣΔ. (ἴδ. δύω) εἰσδύω, εἰσχωρῶ „χώνομαι“, «ἀκοντιστὺν ἐσδύσεαι» θὰ εἰσδύσῃς εἰς τὸν ἀκοντισμόν, Ψ 622 †.

ΕΙΣ·ΕΙΔΟΝ, ἐπ. ΕΪΣΙΔΟΝ, ἐλλειπτικ. ἀόρ. τοῦ ΕΙΣΟΡΑΩ, ὅπ. ἴδε.

ΕΪΣ·ΕΙΜΙ, ΕΣ·ΕΙΜΙ, εἰσέρχομαι, «μετ' ἀνέρας» εἰς τοὺς ἄνδρας, σ 184· μετ' αἰτ. μοναχῆς, «οὐκ Ἀχιλῆος ὀφθαλμοὺς εἴσειμι» δὲν θὰ ἔλθω (φανερωθῶ) εἰς τὰ 'μμάτια τοῦ Ἀχιλλέως, Ω 463.

ΕΙΣ·ΕΛΑΥΝΩ, ἐπ. ΕΙΣΕΛΑΩ, ἀόρ. εἰσήλασα, εἰσελαύνω, („παίρνω 'μπροστά“ καὶ) „ἐμβάζω“, «ἵππους» Ο 385· ἄνευ προσδ. «ποιμὴν εἰσελάων» κ 83· κεῖται καὶ ἐπὶ νηός, «ἔνθ' οἵ γ' εἰσέλασαν» (ἐξυπακ. νῆα) κωπηλατοῦντες εἰσῆγαγον, προσώρμισαν, „ἐμβασαν τὸ πλοῖον, ἢ ἐμβῆκαν μὲ τὰ κουπιά“ ν 113.

ΕΙΣ·ΕΡΥΩ (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ἐσΓερύω) μέλ. ὑσω, εἰσελκύω, σύρω μέσα εἰς, μετὰ διπλ. αἰτιατ. «νῆα σπέος» μέσα εἰς τὸ σπήλαιον, μ 317.

ΕΙΣ·ΕΡΧΟΜΑΙ, ΕΣΕΡΧ. μέλ. ἐσελεύσομαι, ἀόρ. β'. εἰσῆλθον, ποι. εἰσήλυθον, εἰσέρχομαι, ἐμβαίνω, μετ' αἰτ. «Μυκήνας, πόλιν, τεῖχος κ.τ.τ.» Ὁμ. πλχ., ἀλλὰ καὶ «οἰκόνδε» Ζ 365 (ἔνθα ὁ Ἄρενς καὶ ἄλλοι τῶν νεωτέρων προτιμῶσι τὴν γραφὴν: οἴκονδε ἐλεύσεσθ.). Μεταφ. «μένος ἀνδρὸς ἐσέρχεται» Ρ 157, «πεῖνη δῆμον» ο 407.

ΕΪΣΗ (ἐΓίση), ἡ, κατὰ τὴν συνήθη γνώμην εἶνε ἐπικὸν ἐπίθετον μόνον εἰς τὸ θηλ. γένος εὑρισκόμενον καὶ οὐδὲν ἄλλο ἢ ἐκτενέστερος τύπος τοῦ ἴσος, ὅπερ μετὰ τοῦ προσθέματος ε γίνεται: ΕΪΣΟΣ, Η, ΟΝ (ὅτι ὁ τονισμὸς ἔϊσος δὲν εἶνε ὀρθός, ἀποδεικνύει ὁ ἀναντίῤῥητος τονισμὸς τοῦ ἐΐσαι ὁ ἐν τῇ ε 175 καὶ ζ 271), σημ. ἄρα ἴσος, æqualis, ἐν ταῖς ἑξῆς φρ: ἀ.) «δαὶς ἐΐση» δεῖπνον ἰσονέμητον (ἐν ᾧ δηλ. ἕκαστος τῶν δειπνούντων ἴσην μερίδα λαμβάνει) Α 468 κ. ἄ. πλχ., ὀρθότερον: δεῖπνον ἢ γεῦμα ἁρμόδιον, πρέπον, κατάλληλον, δίκαιον, ἀνάλογον (ἴδ. κατωτ.)· β'.) «νῆες ἐΐσαι» ἰσόῤῥοποι: αἱ πρὸς μηδετέραν πλευρὰν μᾶλλον ῥέπουσαι, (ὀρθότερον ὁ Ἀμεῖς καὶ ἄλλοι: ἰσόμετροι, ὅ ἐ. συμμέτρως καὶ κανονικῶς ναυπηγημέναι) Α 306, γ 10 κ. ἀ.· γ'.) «ἀσπὶς πάντοσ' ἐΐση» ἡ πανταχόσε ἴση, τουτέστιν ἡ ἐκ τοῦ κέντρου πρὸς ὅλα τὰ μέρη ἐξ ἴσου ἐκτεινομένη: κυκλοτερὴς ἢ εὔκυρτος, Γ 347 (ἴδ. κατωτ.)· δ'.) «ἵπποι σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσαι» ἵπποι ἐπάνω εἰς τὰ νῶτα εὐθεῖαι („ἴσιαι“) ὡς ἡ στάθμη, Β 765 (‖. ἔνθα ὀρθοτέραν προτείνω γραφὴν τὴν ἑξῆς: σταφύλῃ ἔπι νῶτον ἐΐσαι=κατὰ τὰ νῶτα ἐπὶ στάθμῃ εὐθεῖαι, πρβλ. τὴν φρ. «ἐπὶ στάθμην ἰθύνειν»)· ε'.) «φρένες ἔνδον ἐΐσαι» φρένες ἴσαι πρὸς ἑαυτὰς διαμένουσαι, ἀγαθαί, σταθεραί, ὀρθαί, λ 337, ξ 178, σ 249· (πρβλ. τῆς καθομιλουμ. τὰς φρ. „ἔχει ἴσιο κεφάλι, ἴσια μυαλά“ καὶ τοὐναντίον „στραβὸ κεφάλι, στραβὰ μυαλά“).—Κατὰ δὲ τὸν Ἄρενς τὸ θηλυκὸν τοῦτο τὸ μεμονωμένον ὡς τὸ «ἀμφιέλισσα» ἔχει ἀρσ. ἄχρ. ἑΐξ, ὅπερ παράγεται ἐκ τῆς ῥίζ. ΕΙΚ–, σημαίνει δὲ ἐπιεικής, ἁρμόδιος, προσήκων, κατάλληλος, ἑπομ. ἀγαθός, ὡραῖος· ὡσαύτως φρονεῖ καὶ ὁ Γράσοφ, ὅστις τὸ ἐν τῇ Γ 347 διορθώνει «ἀσπὶς πάντοσε ἴση» νομίζων ὅτι μόνος ὁ σχηματισμὸς ἴσος ἔχει τὴν σημ. ἴσος. Ὄχι πολὺ διάφορον γνώμην ἔχει ὁ Δοιδερλ., ὅστις τὴν σημ. ἴσος μόνον ἐν τῷ νεῶν καταλόγῳ (τῷ μεταγενεστέρῳ) Β 765 παραδέχεται, ἀλλοθι δὲ πανταχοῦ τὴν σημ. ὡραῖος, ἀγαθός, ὡς ἐκ τοῦ: εἰδέσθαι παραγομένης τῆς λ., ἴδ. ΕΪΔΩ.—‖. Τὸ τῆς καθομιλουμ. ἐπίθ. „ἴσιος, ἴσια, ἴσιο“ πλὴν τοῦ ὅτι μαρτυρεῖ οἱονεὶ διὰ ζώσης φωνῆς τὴν ὕπαρξιν καὶ δευτέρου διγάμματος (=ΓισΓος, ἴδ. Κουρτίου Ἑλλ. Ἐτυμολ. σ. 339) ἔχει καὶ τὰς σημ.: ὁμαλός, εὐθύς, κανονικός, σύμμετρος, δίκαιος, αἵτινες ἄριστα ἑρμηνεύουσι πάσας τὰς ἀνωτέρω φράσεις).

ΕΙΣΘΑ, Αἰολ. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ εἶς, ἴδ. ΕΙΜΙ.

ΕΙΣ·ΟΡΩΣΚΩ, ἐσορ. μόνον κατ' ἀόρ. β'. ἔσθορον ἐπ. ἀντὶ τοῦ εἰσέθορον, εἰσπηδῶ, ἄνευ προσδ. *Ἰλ. Μ 462, Φ 18.

ΕΙΣΙΕΜΕΝΑΙ, ἴδ. ΕΙΣΙΗΜΙ.

ΕΙΣ·ΙΖΟΜΑΙ, ἐσίζ. καθίζω ἐμαυτὸν εἴς τι, «λόχον» εἰς ἐνέδραν Ν 285 †.

ΕΙΣ·ΙΗΜΙ, εἰσπέμπω· τὸ μέσ. εἰσορμῶ, εἰσέρχομαι, «αὖλιν εἰσιέμεναι» ἐπιθυμοῦσαι νὰ εἰσέλθωσιν εἰς κοίτην, χ 470 †. Κατ' ἄλλους δὲ εἶνε ἀπαρεμφατικὸς ἐνεστ. τοῦ εἴσειμι, ἴδ. Κρυγ. Διαλ. 38, 3, 1 (Ἑλλην. μετάφρ.).

ΕΙΣΙΘΜΗ, ἡ, ἐπ. (εἴσειμι) εἴσοδος, εἴσπλους, ζ 264 †.

ΕΙΣ·ΚΑΛΕΩ, ἐσκαλ. εἰσκαλῶ, καλῶ μέσα. Τὸ μέσ. εἰσκαλῶ πρὸς ἐμαυτόν, Ω 193 † (ἐν τμ.).

ΕΙΣ·ΚΑΤΑ·ΒΑΙΝΩ, μόνον ἐσκ. καταβαίνω εἴς τι, μετ' αἰτ. «ὄρχατον» ω 222 †.

ΕΪΣΚΩ (ϜεϜίσκω) κατ' ἐπ. ἔκτασιν ἐκ τοῦ ΪΣΚΩ, ὅπ. ἴδ. 1) ἐξομοιώνω ἢ ἐξισώνω: κάμνω ἴσον καὶ ἀπαράλλακτον, «αὐτὸν ἤισκεν (ἤϜισκεν) δέκτῃ» ἐξομοιοῦτο μὲ ἐπαίτην, μετημφιέννυτο ὡς ἐπαίτης, δ 247, ν 313. 2) παρομοιάζω, θεωρῶ ὅμοιον ἢ ἰσότιμον, «Τυδείδῃ αὐτὸν πάντα ἐΐσκω» τὸν θεωρῶ κατὰ πάντα ὅμοιον μὲ τὸν Τυδείδην, Ε 181, πρβλ. Ω 371· «τάδε νυκτὶ εἴσκει» ταῦτα, τὰ παρ' ἡμῖν, μὲ νύκτα παρομοιάζει, σκοτεινὰ τῷ φαίνονται, υ 362· «τὸ μὲν εἴσκομεν ὅσον ἰστὸν νηός» εἰκάζομεν ὅτι ἦτο τόσον, ὅσος ὁ ἱστὸς τοῦ πλοίου, ι 321· ὅθεν παραβάλλω τινά τινι, Γ 197, ζ 152, θ 159. 3) ὡς ἐκ τῆς ὁμοιότητος εἰκάζω, συμπεραίνω, ἀπεικάζω, κρίνω, νομίζω, ἄνευ προσδ. δ 148, μετ' αἰτ. καὶ ἀπαρεμφ. λ 363, «ἦ ἄρα δή τι ἐΐσκομεν ἄξιον εἶναι τρεῖς ἑνὸς ἀντὶ πεφάσθαι;» ἆρά γε κρίνομέν πως (τοῦ κόπου) ἄξιον τρεῖς ἀντὶ ἑνὸς νὰ φονευθῶσιν; ὅ ἐ. δὲν εἴμεθα τόσον εὐτελεῖς ὥστε νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τρεῖς ὑμετέρους ἀντὶ ἑνὸς ἡμετέρου, Ν 446, Φ 332.

ΕΙΣ·ΜΑΙΟΜΑΙ, ἐπ., ἀόρ. ἀ. ἐσεμασάμην καὶ ἐπ. σσ, ἐγγίζω, μόνον μεταφ. συγκινῶ «θανὼν μάλα με ἐσεμάσσατο θυμόν» ὁ θάνατός του πολύ μου ἤγγισε τὴν καρδίαν, πολύ με συνεκίνησε, *Ἰλ. Ρ 564, Υ 425.

ΕΙΣ·ΝΟΕΩ, ἐπ., ἀόρ. ἀ. εἰσενόησα, ἐννοῶ, κατανοῶ, παρατηρῶ τινά, Ω 700, λ 572 κ. ἀ. ἐν τμ. Φ 527, «ἴχνια» Υ. Ἑρμ. 218.

ΕΙΣΟΔΟΣ, ἡ, εἴσοδος, „ἐμβασία" κ 90 †.

ΕΙΣ·ΟΙΧΝΕΩ, ποι. εἰσέρχομαι, ἢ ἔρχομαι εἰς, μετ' αἰτ. «χορόν, νῆσον» *Ὀδ. ζ 157, ι 120.

ΕΙΣ·ΟΚΕ, πρὸ φωνήεντος ΕΙΣΟΚΕΝ, μετὰ δὲ τὸν Βέκκ. κατὰ διάστασιν ΕΙΣ Ὅ ΚΕ (ΚΕΝ), ἐπ. σύνδ. 1) ἕως οὗ, ἕως ὅτου, συντάσσ. συνήθως· ἀ.) μεθ' ὑποτ. ἐκφραζούσης προσδοκώμενόν τι τέρμα, Β 332, Ε 466 κ. ἀ. Ἐνταῦθα ἀνήκουσι καὶ τὰ χωρία, ἐν οἷς ἡ συνεσταλμένη ὑποτακτικὴ ἐθεωρεῖτο μέλλων τῆς ὁριστ. Γ 409, Δ 133· ὡσαύτως: θ 318 «εἰσόκε—ἀποδώσει ἕεδνα», ἔνθα ὁ μὲν Δίνδρφ. διατηρεῖ εἰσέτι τὸν μέλλοντα, ὁ δὲ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν παρεδέχθησαν τὴν διόρθωσιν τοῦ Νίτσῃ: ἀποδῷσι. Μετὰ ἐνες. ὁριστ. συντάσσ. *Ὑμ. 17, 15· β'.) μετ' εὐκτικῆς Ο 70, χ 443 κ. ἀλχ. 2) ἐν ὅσῳ, μεθ' ὑποτ. Ι 609, Κ 89.

ΕΪΣΟΜΑΙ. 1) ἐπ. μέσ. μέλ. τοῦ οἶδα, ἴδ. ΕΪΔΩ Β'.). 2) ἐπ. μέσ. μέλ. τοῦ: ΕΙΜΙ.

*ΕΙΣ·ΟΠΙΣΩ, ποι. ἐπίρ. κατόπιν, εἰς τὸ (μετέπειτα) μέλλον, *Υ. Ἀφρ. 104.

ΕΙΣ·ΟΡΑΩ, μετοχ. εἰσορόων κατ' ἐπ. ἔκτ. ἀντὶ τοῦ: εἰσορῶν· μέλ. εἰσόψομαι· ἀόρ. εἰσεῖδον· μέσ. ἐνεστ. ἀπαρφ. εἰσοράασθαι κατ' ἐπ. ἔκτ. ἀντὶ τοῦ: εἰσορᾶσθαι. 1) Ἐνεργ. προσβλέπω, „κυττάζω", θεωρῶ, μετ' αἰτ. Θ 52, ζ 26· ἰδίως δὲ σημ. τὰ ἀνωτέρω, παρομαρτούσης καὶ τῆς ἐννοίας τοῦ θαυμασμοῦ, υ 166, ἢ τοῦ σεβασμοῦ, «εἰσορᾷν τινα ὡς θεόν» θεωρῶ τινα καὶ ἐνταῦτῳ σέβομαι ὡς θεόν, Μ 312, «ἴσα θεῷ» ο 520· ἔτι δὲ βλέπω ἁπλῶς, Ε 212, α 118 κ. ἀ. 2) Μέσ. κατ' ἐμαυτὸν (ἢ μετὰ διαφέροντος) βλέπω, Ψ 495. Πολλάκις ὅμως ὄχι διάφορον τοῦ ἐνεργ. «ὀξύτατον πέλεται φάος εἰσοράασθαι» εἶνε ὀξύτατον εἰς τὴν ὅρασιν τὸ φῶς, Ξ 345, «ὥστε μοι ἀθάνατος ἰνδάλλεται εἰσοράασθαι» ὡς ἀθάνατός μοι ἐμφανίζεται κατὰ τὴν ὄψιν, μὲ ὄψιν (ἐξωτερικὸν) ἀθανάτου μοι ἐμφανίζεται, γ 246.

ΕΪΣΟΣ, Η, ΟΝ, ἴδ. ΕΪΣΗ.

ΕΙΣΟΨΟΜΑΙ, ἴδ. ΕΙΣΟΡΑΩ.

ΕΙΣ·ΠΕΤΟΜΑΙ, ἀόρ. ἀ. εἰσεπτάμην, πετῶ μέσα εἰς, μετ' αἰτ. «πέτρην» Φ 494 †.

ΕΙΣ·ΦΕΡΩ, μόνον ἐσφ. 1) Ἐνεργ. φέρω, κομίζω, μεταφέρω εἰς, «εἴσω ἐσθῆτα» η 6. 2) Μέσ. συμπαραφέρω, συμπαρασύρω «ποταμὸς πεύκας» Λ 495.

ΕΙΣ·ΦΟΡΕΩ, μόνον: ἐσφορ. ἕτερος τύπος τοῦ προηγ. *Ὀδ. ζ 91, τ 32.

ΕΙΣ·ΧΕΩ, μόνον ἐσχ. ἐγχέω· τὸ μέσον χύνομαι εἴς τι, εἰσρέω, εἰσορμῶ, μόνον κατὰ μέσ. ἀόρ. συγκεκομ. μεταφορ. «ἐσέχυντο κατὰ πύλας» ἐχύθησαν εἰς τὰς πύλας, *Ἰλ. Μ 470, Φ 610.

ΕΪΣΩ καὶ ΕΣΩ, Ω 155, 184, η 50, ἐπίρ. τοπικὸν κινήσεως σημαντικόν (ἐκ τῆς ΕΙΣ). 1) πρὸς τὰ ἔσω, πρὸς τὰ μέσα, «εἴσω ἀσπίδ' ἔαξε» διέρρηξε τὴν ἀσπίδα πρὸς τὰ ἔσω, Η 270· ὡσαύτως «ὀστέα εἴσω ἔθλασεν» Σ 96, «εἰπεῖν, ἐπαγγέλλειν εἴσω» γ 427, φ 229, δ 775· πολλάκις μετ' αἰτ. προτασσομένης τοῦ ἐπίρ. καὶ ἐξαρτωμένης ἐκ τοῦ ῥήματος, «Ἴλιον εἴσω, οὐρανὸν εἴσω» Α 71, Θ 549, Ρ 159, «πόλιν εἴσω» ο 40· ἐπιτάσσεται δὲ ἡ αἰτ. ἐν τοῖς ἑξῆς: Φ 125, Ω 155, 184, 199, ψ 24. Μετὰ γεν. μόνον η 135, θ 290. 2) ἐντός, ἔνδον κατά τινας ἐν τῷ η 13 «εἴσω δόρπον ἑκόσμει»· ἀλλ' ὀρθότερον ἐνταῦθα ἑρμηνεύει ὁ *Ἀμεῖς καὶ Δύντζερος: εἰσφέρουσα παρέθετε δεῖπνον· ἀλλαχοῦ δὲ κεῖται κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον εἰς ταύτην τὴν σημ., ἐπειδὴ καὶ ἡ κίνησις συνεκφράζεται, ὡς ἐν πολ-

λοῖς τῶν ἄνωτ.—Ὥστε ἡ 2) αὕτη σημ. φαίνεται μᾶλλον ἀνύπαρκτος.

εἰσωπός, όν, ἐπ. (εἰς, ὤψ) ὁ κατὰ πρόσωπον εὑρισκόμενος, μετὰ γεν. «εἰσωποὶ ἐγένοντο νεῶν» ἦλθον κατὰ πρόσωπον τῶν νεῶν, „ἀντίκρυσαν τὰ πλοῖα“ Ο 653 †. (‖. Κατὰ ταύτην τὴν ἑρμηνείαν ὑποκείμενον τοῦ: ἐγένοντο εἶνε: οἱ Τρῶες· ἀλλ' ὁ σχολ. Ἀπολλ. τοῦ Ῥοδ. εἰς Β, 751 ἀναφέρει καὶ τὴν σημ. ἐσώτεροι, ὁ δὲ Ἀπολλν. εἴσω τῆς ἐπιφανείας, καὶ ἂν ἦνε ἀληθὴς ἡ ἑρμηνεία αὕτη, ὑποκείμενον τότε τοῦ: ἐγένοντο εἶνε: οἱ Ἀργεῖοι. Ταύτην δὲ τὴν ἑρμηνείαν θεωρεῖ καὶ ὁ Σχολ. ὀρθοτέραν ἐν τοῖς ἑξῆς· «ὑπέστειλαν ἑαυτοὺς ὑπὸ τὰς ναῦς καὶ ἐντὸς αὐτῶν αἱ ἄκραι νῆες ἀνέλαβον αὐτούς»).

εἶται, ἴδ. **ἔννυμι**.

εἴτε-εἴτε, ἄν-ἤ, εἴτε-εἴτε, σύνδ. ἐν πλαγίᾳ συνθέτῳ ἐρωτήσει· ά.) μεθ' ὁρ. Α 65, γ 90· β΄.) μεθ' ὑποτ. Μ 239.—Μετὰ τὸ «εἴτε» ἀκολουθεῖ ἐνίοτε τὸ «ἠὲ καὶ» Β 349. Ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. γράφει πανταχοῦ «ἤ τε-ἤ τε» πλὴν ἐν τῷ Μ 239, ὅπου γρ. «εἴτε-εἴτε».

εἶτε ἀντὶ τοῦ **εἶητε**, ἴδ. **εἰμί**.

εἰῶ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ **ἐάω**, Δ 55.

εἶῳ, ἴδ. **εἰμί**.

εἶθα, ἴδ. **ἔθω**.

εἶων, ἴδ. **ἐάω**.

εἶας, ἴδ. **ἔω**.

ἐκ, πρὸ φων. **ἐξ**. Α΄.) Πρόθ. μετὰ γεν. ἐν τῇ καθομιλ. ἐκφραζομένη διὰ τῆς ἀπὸ μετ' αἰτ. 1) τοπικῶς· ά.) εἰς ἔνδειξιν τῆς ἐκ τῶν ἔνδοθεν ἢ τῶν περιξ τινὸς τόπου ἀπομακρύνσεως, βεβαίως μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων «ἰέναι ἔρχεσθαι, κ.τ.τ.» Α 269, γ 319 κ. ἀ. «φυγεῖν ἐκ πολέμου» Η 118, «ἐκ χειρῶν ἐλέσθαι, σπάσασθαι» Ι 344, Λ 239 κ. ἀ. Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ «ἀναστῆναι ἐξ ἕδρας» Ὁμ. πλχ. καὶ «μετέειπεν ἐξ ἕδρης» ὠμίλησεν ἐκ τῆς θέσεώς του, „ἀπὸ τὸν τόπον του“ Τ 77· «ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργεν» Θ 213· (‖. ὅσον (μέρος τῆς πεδιάδος) ἀπελάμβανεν ἢ ἀπεχώριζεν ἡ τάφρος τοῦ πύργου (ἡ περὶ τὸν πύργον), ἐκ τῶν νεῶν θεωρούμενον, τουτέστιν: ὅσον ἦτο μεταξὺ τῶν νεῶν καὶ τῆς τάφρου διάστημα. Ὁ δὲ Φαῖσι ἀπίθανον παρέχει ἑρμηνείαν συνάπτων τὴν «ἀπὸ» μετὰ τῆς γεν. «πύργου»)· β΄.) εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀποστάσεως, ἐκτός, «ἐκ βελέων» ἐκτὸς τοξεύματος, Λ 163, Ξ 130 κ. ἀ. «ἐκ καπνοῦ καταθεῖναι» π 288· γ΄.) καὶ μετὰ τῶν ἡρεμίας σημαντικῶν ῥημάτων τίθεται ἡ Ἐκ, ἵνα ἐκφράσῃ τὴν ἐν τῷ ῥήματι περιλαμβανομένην ἔννοιαν τῆς προηγηθείσης κινήσεως ἢ διευθύνσεως ἢ ἀπομακρύνσεως, οἷον «ἐκ δίφρου γουνάζομαι» καταπηδήσας ἐκ τοῦ δίφρου γονατίζω, Λ 130 «αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος» „ἀπ' ἐκεῖ ὅπου ἐκάθητο, ἀπὸ τὸν δίφρον“, φ 420 (‖. ἀνήκει τὸ παράδειγμα μᾶλλον εἰς τὴν σημ. α΄.)) «στᾶσ' ἐξ Οὐλύμποιο» Ξ 154, «ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα» „ἀπὸ τὸν π.“ θ 67. Ὡσαύτως καὶ «δεῖν, ἀνάπτειν τι, προσφυὴς ἔκ τινος» (ἴδ. τὰς λ.) ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „δένω ἀπό τι“· ὡσαύτως «εἰμὶ ἔκ τινος» προσαρτῶμαι εἴς τι ἢ συνέχομαι μετά τινος, Λ 38, πρβλ. ρ 266 καὶ ζ 197· «δατέ οἱ ἐκ κόρυθος πῦρ» ἐξήρχετο ἐκ τῆς κ. πῦρ καὶ ἔκαιε (ἢ καιόμενον πῦρ) Ε 4· «ἐκ ποταμοῦ χρόα νίζετο» ἐνίπτετο „ἀπὸ τὸ ποτάμι“ ὅ ἐ. ἐλάμβανεν ὕδωρ ἐκ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐνίπτετο, ζ 224· ὅθεν δ΄.) τίθεται εἰς ἔνδειξιν μεταβάσεως ἢ ἀπομακρύνσεως ἔκ τινος καταστάσεως, «ἐκ χόλου μεταστρέφειν ἦτορ» Κ 107, «ἐξ ὕπνου ἐγείρομαι, ἀνορούω κ.τ.τ.» (ἴδ. τ. λ.), «ἐκ πομπῆς ἀνιέναι» θ 568, «ἐκ κακότητος ἐρύσαι, ἐκ θανάτου σαῶσαι κ.τ.τ.»· έ.) εἰς ἔνδειξιν χωρισμοῦ (ἐξαιρέσεως) ἔκ τινος πλήθους, «ἐκ πολέων πίσσυρες» Ο 680, Σ 431, «ἐκ πάντων μάλιστα» Δ 96 κ. ἀ. 2) χρονικῶς: εἰς ἔνδειξιν τῆς ἔκ τινος χρονικοῦ σημείου ἀμέσου μεταβάσεως, εὐθὺς μετά, ἀμέσως μετά, «πίνειν ἐκ βοτάνης» εὐθὺς μετὰ τὴν βοσκήν, Ν 439, κατά τινας καὶ Π 365. Ἰδίως δὲ σημ. τὴν χρονικὴν ἀρχὴν «ἐκ τοῦ, ἐκ τοῖο, ἐκ τοῦδε» ἔκτοτε, ἀπὸ τότε, Α 439, Θ 295, Ο 69· «ἐξ οὗ, ἐξ οὗτε» ἀφ' οὗ, Α 6, β 27· «ἐξ ἀρχῆς» α 188, «ἐκ νεότητος» Ξ 86, «ἐκ γενετῆς» Ω 535. 3) αἰτιολογικῶς: ά.) εἰς ἔνδειξιν τῆς καταγωγῆς «εἶναι, γίγνεσθαι ἔκ τινος» (ἴδ. τ. λ.), ἔτι δὲ καὶ πάσης ἐν γένει ἀρχῆς, ἢ ὁρμητηρίου, ὅθεν προέρχεταί τι, «ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν» Α 63· «δῶρα, κειμήλιον ἔκ τινος» ο 538, α 313· «κλύειν ἔκ τινος» παρά τινος, τ 93· ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ «ἐξ ὕδατος κρύσταλλος» πάγος, Χ 152, καὶ ἐν γένει ὅπου ἡ Ἐκ μετὰ γεν. κεῖται ὡς προσδιορισμὸς ὀνόματος, οἷον «ἄνεμος ἐκ πόντου» ι 285, «ὅσσα ἐκ Διός» κ. ἄ. τ. (‖. τὰ ὁποῖα ἐκφέρονται παρ' Ἀττικοῖς ἢ προστιθεμένου τοῦ ἄρθρου πρὸ τῆς προθέσεως: ὅσσα ἡ ἐκ Διός, ἄνεμος ὁ ἐκ πόντου, ἢ συμπληρουμένης πῆς ἐννοίας διὰ μετοχῆς, εἰς ἣν ὁ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς ἀποδίδεται: ἄνεμος ἐκ τῆς θαλάσσης ἐγερθείς)· β΄.) εἰς ἔνδειξιν τοῦ αἰτίου ἐπὶ τῶν παθητικῶν καὶ ἀμεταβάτων ῥημάτων, ὅπως ἡ Ὑπὸ τίθεται, «ἐφίλησεν ἐκ Διός» Β 669, «ἀπολέσθαι ἔκ τινος» Σ 107· πρβλ. Λ 308, η 70· ὅθεν καὶ «πάσχω τι ἔκ τινος» δ 134, σ 224· γ΄.) εἰς ἔνδειξιν τῆς αἰτίας «ἐκ θεόφιν πολεμίζειν» „ἐκ θεοῦ“, συνεργείᾳ τῶν θεῶν, Ρ 101, πρβλ. Ε 384, «ἐξ ὀλιγηπελίης κεκαφηότα θυμόν» ε 468, «μήνιος ἐξ ὀλοῆς» γ 135, «ἐκ πατέρων φιλότητος» ἐκ τῆς φιλίας τῶν πατέρων, ο 197· πρβλ. καὶ τὸ ἐν λ. **δέχομαι** 3). Ἐντεῦθεν αἱ ἐπιῤῥηματικαὶ φρ. αἱ τρόπου μᾶλλον σημαντικαὶ «ἐκ θυμοῦ φιλεῖν» ἐκ ψυχῆς, Ι 486, «ἐξ ἔριδος μάχεσθαι» ἐρίζων νὰ μάχησαι, Η 111, δ 443· «ὀνομάζω ἐκ γενεῆς» κατὰ τὸ γένος, Κ 68.

Ἡ Ἐκ πολλάκις χωρίζεται διὰ λέξεων ἀπὸ τῆς συντακτικῆς αὐτῆς πτώσεως, Λ 109 κ. ἄ.,

ἀναστρέφεται, δ ἐ. τίθεται κατόπιν τῆς συντακτικῆς πτώσεως καὶ τονίζεται «καύματος ἔξ» Ε 865, «πολίων ἔξ ἐπράθομεν» (ὁ Βέκκ.: ἐξεπράθ.) Α 125, «οὐρανοῦ ἔκ κατέπαλτο» (ὁ Βέκκ.: ἐκκατέπ.) Τ 351, «τῶν ἔξ» Υ. Ἀπ. 336, ἴδ. καὶ ΕΞΑΠΟΝΕΟΜΑΙ· ἔτι δὲ προσδιορίζεται περαιτέρω ἐν ταῖς συνθ.: ΔΙΕΚ, ΠΑΡΕΚ, ΥΠΕΚ, ἄπ. ἴδε. Β΄.) Ὡς τοπικὸν ἐπίῤῥ. εὑρίσκεται οὐ μόνον εἰς τὴν ἐν τμήσει μάλιστα συνήθη σημασίαν: ἔξω, «ἐκ δ' εὐνὰς ἕσαλον» Α 436, Ν 394 κ. ἀ. ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀνωτέρω 1, γ΄.) τοπικὴν αὐτῆς σημ. «ἐκ δ' ἀργύρεον τελαμῶνα» „καὶ ἀπ' ἐκεῖ" ἔκαμεν ἀργυροῦν τελαμῶνα, ὅ ἐ. ἐκεῖθεν δὲ (ἐκ τοῦ σάκους) ἐξήρτησεν ἀργ. τελ. Σ 480. Γ΄.) Ἐν συνθέσει σημ. ἡ Ἐκ ἀ.) ἀπομάκρυνσιν· δ΄.) ἀρχήν· γ΄.) ἐντέλειαν. (‖. Ἡ καθομιλουμ. διέσωσε τὴν πρόθεσιν („ξ- ἢ ξε-") μόνον ἐν συνθέσει, πλήν τινων σταθερῶν φράσεων „ἐξ ἀρχῆς, ἐξ ἐπιτηδὲς, ἐξ ἄργου (ὅ ἐ. ἐξ ἔργου) ἐξ αἰτίας" καὶ τῆς ἀνωτέρω παρατεθείσης „ἐκ θεοῦ", καὶ μόνον εἰς τὴν α΄.) καὶ γ΄.) σημ., προσέθηκε δὲ ἀντὶ τῆς δ΄.) ἄλλην, τὴν τῆς Ἀπὸ ἐν συνθέσει, οἷον ξεμαθαίνω=ἀπομανθάνω, ξεπα=ἀπεῖπον, ξεγράφω=ἀπογράφω. Πάσχει δὲ πάθη τὰ ἐξῆς: ἀφαίρεσιν: ξ-, ἀφαίρεσιν καὶ ἐπέκτασιν ἐκ συλλαβικῆς αὐξήσεως προελθοῦσαν: ξε-, ἀφαίρεσιν καὶ συμπνευματισμὸν πρὸ τοῦ δ: γ- (γδέρνω, γδύνω), ἴδε καὶ Κόρ. Ἀτ. 1, 165—167. 294. 151. 181. 205).

Ἑκάβη [.⏑.], ἡ, Λατ. Hecuba, θυγάτηρ τοῦ Δύμαντος, βασιλέως τῆς Φρυγίας, ἀδελφὴ τοῦ Ἀσίου καὶ γυνὴ τοῦ Πριάμου, Ζ 251 ἐξ. Π 718.

ἑκάεργος [.⏑..] (ΓεκάΓεργος) ὁ, (ἑκάς, ἔργον), ὡς καὶ τὸ «ἑκηβόλος» ὁ μακρὰν ἐνεργῶν, μακρὰν ἐπιτυγχάνων (κατὰ δὲ τὸν Νίτσην: ὁ μακρόθεν βάλλων, ῥίπτων), ἐπώνυμον τοῦ Ἀπόλλωνος καθ' ὃ φονεύοντος διὰ τῶν βελῶν αὐτοῦ, ὡς ἐπίθετον μὲν: Ε 439 κ. ἀ. θ 323, ὡς οὐσιαστ. δὲ: Α 147. Ὁ Δοιδερλ. θεωρεῖ τὴν λ. ὡς ἐκ τοῦ: ἑκάς καὶ εἴργω: ὁ μακρὰν ἀπείργων, ἀλεξίκακος, Λατ. averruncus).

ἑκάην [.⏑.], ἴδ. ΚΑΙΩ.

ἕκαθεν [.⏑.] (Γέκ.), ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. ἐπίῤ. (ἑκάς)· ἀ.) μακρόθεν, ἀπὸ μακράν, „ἀπὸ μακρυά" Β 456 κ. ἀ. τῆς Ἰλ. δ΄.)= ΕΚΑΣ, μακράν, μόνον ἐν τῷ «ἕκαθεν δέ τε ἄστυ φάτ' εἶναι» ρ 25.

ἑκάθιζον, ἴδ. ΚΑΘΙΖΩ.

Ἑκαμήδη [.⏑..] (Γεκ.), ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἀρσινόου τοῦ Τενεδίου, αἰχμάλωτος λαχοῦσα εἰς τὸν Νέστορα, Λ 624 ἐξ.

ἑκάς (Γεκάς), ἐπίῤ. (ἐκ) μάκρᾶν, „μακρυά" Ν 263 κ. ἀ. καὶ μετὰ τὰ κινήσεως σημ. ῥήματα: Ν 592 κ. ἀ. Πολλάκις ὡς πρόθ. μετὰ γεν. (καὶ κατόπιν τῆς συντακτικῆς πτώσεως, Ν 263, Υ 354, ξ 496, ρ 73) Ε 791, Ν 407 κ. ἀ. καὶ μετὰ τῆς ἀπό, «ἑκὰς δ' ἀπὸ τείχεός εἵμεν» „μακρυὰ ἀπὸ τὸ τεῖχος" Σ 256.—Συγκριτικ. ΕΚΑΣΤΕΡΩ (Γεκ.) η 321 †. Ὑπερθ. ΕΚΑΣΤΑΤΟΣ (Γεκ.) Κ 113 †.

ἑκάστοθι [...⏑] (Γεκ.) ἐπίῤ. ἑκασταχοῦ, εἰς ἕκαστον τόπον, γ 8 †.

ἕκαστος (Γέκ.), Η, ΟΝ, ἕκαστος, „καθένας" (καθ' ἕνα-ς) Β 451· ὁ πληθυντ. τοῦ ἀρσ. καὶ θηλ. σπανιώτερος, Γ 1, ι 164, 220, ω 417. Ὡς περιληπτικὸν συντάσσεται πολλάκις μετὰ πληθ. ῥήματος: Α 606, Κ 215 κ. ἀ. Πολλάκις μετὰ ὄνομα ἢ ἀντωνυμίαν πληθ. τίθεται ἐνικῶς καὶ ὁμοιοπτώτως ἡ ἕκαστος ὡς ἀκριβέστερος προσδιορισμός, „ἕνας ἕνας", „χωριστά" «οἱ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος» Η 175 «πᾶσιν ἐπίστιόν ἐστιν ἑκάστῳ» ζ 265 κ. ἄ. πλχ.

ἑκάτερος [.⏑..] (Γεκ.), ἐπ. καὶ πρὸ φων. ΕΚΑΤΕΡΟΘΕΝ (ἑκάτερος) ἑκατέρωθεν, „ἀπὸ τὰ δύω μέρη" Λ 27, α 335, ι 430 κ. ἀ. μετὰ γεν. (‖. Τὸ δὲ «ἑκάτερθεν ὁμίλου» Γ 340 ἑρμηνευτέον ὄχι ἑκατέρωθεν τοῦ ὁμίλου, ὅπερ ἄτοπον, ἀλλ' ἐξ ἑκατέρου τοῦ ὁμίλου, ὁ μὲν ἐκ τοῦ τῶν Ἀχαιῶν, ὁ δὲ ἐκ τοῦ τῶν Τρώων).

Ἑκάτη [.⏑.], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Πέρσου ἢ Περσαίου καὶ τῆς Ἀστερίας, ἔγγονος τοῦ Κοίου καὶ τῆς Φοίβης, ὡς φίλη στενὴ τῶν Ἐλευσινίων θεοτήτων ἀναφερομένη ἐν τῷ Υ. Δήμ. 25, 52 ἐξ. Κατὰ δὲ τὸν ποιητὴν τῶν ἀθετουμένων στίχων τῆς Ἡσιόδ. Θεογ. 409 ἐξ. ὁ Ζεὺς ἔδωκεν εἰς αὐτὴν δύναμιν καὶ τιμὰς ἐν οὐρανῷ, ἐν θαλάσσῃ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς (ὅθεν καὶ: τρίμορφος ὀνομάζεται καὶ πολλάκις ὑπὸ τῆς τέχνης ἐν τρισὶ μορφαῖς παρίσταται). Ὡς νυκτερινὴ θεὰ σεληναία φαίνεται ἐν τῷ Υ. Δήμ. 52 κρατοῦσα λαμπάδα. Ἡ λατρεία αὐτῆς ἐπεχωρίαζε μάλιστα κατὰ τὰ ἀρκτῷα παράλια τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ πρὸ πάντων ἐν Σαμοθράκῃ, ὅπου ἐθεωρεῖτο κατοικοῦσα ἐν τῷ Ζηρυνθίῳ ἄντρῳ. Ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ἀναφαίνεται ὡς στενὴν ἔχουσα σχέσιν πρὸς τὴν Ἄρτεμιν (πρὸς ἣν καὶ ἐταυτίσθη ὡς σεληναία θεότης) καὶ πρὸς τὴν Περσεφόνην. Ἐτιμᾶτο δὲ καὶ ὡς ἔφορος τῶν μυστικῶν μαγειῶν. (Παράγεται ἐκ τοῦ ἕκατος, οἱονεὶ μακρόθεν ἐνεργοῦσα· ἀλλ' ἴδε καὶ λ. ΕΚΑΤΟΣ).

ἑκατηβελέτης [.⏑....] (Γεκ.), ΑΟ, ὁ, ἐπ. (ἕκατος, βάλλω) μακρὰν ῥίπτων, μακρὰν ἢ μακρόθεν ἐπιτυγχάνων, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, Α 370, Ε 444· τῆς Ἀρτέμιδος Ὑμ. 8, 6. —Ὡς οὐσιαστικὸν ἀπαντᾶται, Ο 231.

ἑκατόγχειρος [.⏑...], ΟΝ (ἑκατόν, χείρ), ἑκατόγχειρ, ἑκατὸν ἔχων χεῖρας, ἐπίθ. τοῦ Βριάρεω, Α 402 †. (‖. Κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον: ὁ ἔχων ἄπειρον δύναμιν τῶν χειρῶν).

ἑκατόζυγος [.⏑.⏑.], ΟΝ, κατὰ συγκοπ. ἀντὶ τοῦ ἑκατόντζυγος, ἐπ. (ἑκατόν, ζυγόν, ὅπ. ἴδ.) κυρ. ἑκατὸν ἔχων ζυγὰ (=ἐδώλια τῶν κωπηλατῶν) ἑκατόντορος, ἑκατοντάκωπος, ἑκατὸν ἔχων κώπας, «νηῦς» ὑπερβολικὴ ἔκφρασις πελωρίας νηός, Υ 247 †.

ἑκατόμβη, ἡ (ἐκ. βοῦς), κυρ. θυσία ἑκατὸν

βοῶν· ἀλλ' οὐδὲ παρ' Ὁμ. ἤδη φυλάττεται ἡ κοριολεξία οὔτε ὡς πρὸς τὸν ἀριθμόν, οὔτε ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῶν θυμάτων, ἐπειδὴ ἀναφέρεται Ζ 93, 115 ἑκατόμβη δώδεκα δαμάλεων, γ 8, 59 ὀγδοήκοντα ἑνὸς ταύρων, Ψ 146 πεντήκοντα κριῶν (‖. ἐνταῦθα ὅμως ἡ θυσία τῶν προβάτων εἶνε ἰδιαιτέρα, ἄλλη παρὰ τὴν ἑκατόμβην), Α 315, α 25 κ ἀ. ἀνάμικτος ταύρων καὶ αἰγῶν ἢ ἀρνειῶν· ὅθεν ἐν γένει σημ. πανηγυρικὴν ἐπίσημον θυσίαν· (‖. διότι κατὰ τὸν Εὐστάθιον μεταχειρίζεται πολλάκις ὁ ποιητὴς τὸν ἀριθμὸν ἑκατὸν καὶ ἀορίστως εἰς ἔνδειξιν τοῦ πολλοῦ πλήθους, οὕτως π. χ. ἐν τῷ ἑκατόγχειρος, ἑκατόζυγος, ἑκατόμπεδος, ἑκατόμπολις, ἑκατόμπυλος).

ἑκατόμβοιος, ον, ἐπ. (ἐκ. βοῦς) ἑκατὸν βοῶν ἀξίαν ἔχων, «θύσανος, τεύχεα» Ἰλ. Β 449, Ζ 236· «ἑκατόμβοιον» ὡς οὐσιαστ.: ἀξία 100 βοῶν, Φ 79.

ἑκατόμπεδος, ον (ἑκατ. πούς) ἑκατὸν πόδας μακρός, μῆκος ἔχων 100 ποδῶν, Ψ 164 †. (ὁ Σπίτζνερ. θέλει νὰ γράφῃ: ἑκατόμποδος).

ἑκατόμπολις, ι (ἑκατ. πόλις), ἑκατοντάπολις, μὲ τὰς 100 πόλεις, «Κρήτη» Β 649 †.

ἑκατόμπυλος [.⏑.⏑.], ον (ἐκ. πύλη) ἑκατοντάπυλος, μὲ τὰς 100 πύλας, ἐπίθ. τῶν Αἰγυπτιακῶν Θηβῶν, Ι 383 †.

ἑκατόν [.⏑.], ἄκλ. ἀριθμ. „ἑκατόν" Ὁμ. πλχ. ἔτι δὲ καὶ ὡς ἔκφρασις ἀορίστου πληθύος, οἷον Β 448, Ξ 181 (‖. ἡ καθομιλουμένη ἐν τῇ φρ. „ἑκατὸ φοραῖς"). Ὡσαύτως δέ, φαίνεται, ἐκληπτέον καὶ ἐν πολλοῖς συνθέτοις «ἑκατόμπολις πρβλ. τ 174) καὶ ἑκατόμπυλος»· ἴδε ΕΚΑΤΟΜΒΗ.

ἕκατος [.⏑.], ὁ (ἑκάς), μακρόθεν ἐπιτυγχάνων, ἐφικνούμενος, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, Ἰλ. Η 83, Υ 295. Ὡς οὐσ. Α 385, Υ 71. (Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. παράγεται ἔκ τινος ἀχρ. ἀορ.: ἑκεῖν, ἑκάναι, συγγενεύοντος πρὸς τὸ «εἴκειν, ἐκών, ἔκητι»· σημ. δὲ ὁ ἐνδιδούς, ὁ χαριζόμενος, ἐλεήμων, ἵλεως, „μεγαλόχαρος" (οὗ μεγάλη ἡ χάρις). Ὅθεν καὶ ἡ Ἑκάτη =„Μεγαλόχαρη" ἢ „Ἐλεοῦσα". Ὡσαύτως ἠρμήνευε τὰς λ. καὶ ὁ Γ. Ἑρμαννος).

ἐκ·βαίνω, ἀόρ. ἀ. ἐξέβησα, ἀόρ. β'. ἐξέβην. 1) ἀμεταβ. ἐξέρχομαι, „ἐβγαίνω" (κατὰ μετάθ. ἐκ τοῦ: ἐγβαίνω=ἐκβαίνω), ἰδίως ἀποβαίνω ἐκ τοῦ πλοίου εἰς τὴν ξηράν, Γ 113, ε 415, κ 103 κ. ἄ. «πέτρης ἐκβαίνοντα» ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ βράχου, ὄπισθεν τοῦ ὁποίου ἐκρύπτετο, Δ 107. 3) μεταβ. ἐν τῷ ἐνεργ. ἀ. ἀορ. καὶ μέλ. ἐκβιβάζω, ἀποβιβάζω, μετ' αἰτ. Α 438, ω 301. —Συχνὰ ἐν τμ.

ἐκ·βάλλω, ἀόρ. β'. ἐξέβαλον, καὶ ἐπ. ἔκβαλον· ἀ.) ῥίπτω ἔξω, πετῶ «κῦμα ἔκβαλε τὸν ἐπὶ χέρσου» τὸν ἔρριψεν ἔξω εἰς τὴν ξηράν, τ 278· «δόρυ ἔκτοσε χειρός» ἐκ τῆς χειρὸς ἔρριψε, ξ 277· «εὐνάς» ἐκτὸς τοῦ πλοίου εἰς τὴν θάλασσαν, Α 436, ο 481· «τινὰ δίφρου» Ε 39· ὅθεν β'.) ἀποσπῶ, ἐκσπῶ «τινί τι» καὶ μετὰ γεν. οἷον «βιὸν χειρός» ἀποσπῶ ἐκ τῆς χειρός („πετῶ ἀπὸ τὸ χέρι") τὸ τόξον, Ο 468, «δοῦρα» κόπτω, ε 244· γ'.) ἐκβάλλω („βγάζω ἢ βγάλλω" [=ἐγβάλλω=ἐκβάλλω] ὅπερ εὐχρηστότερον ἐν τῷ ἀορ. „ἔβγαλα"), ἀφίνω τι νὰ πέσῃ, «χειρὸς ἔγχος» Ξ 419, «δάκρυα» τ 362· μεταφ. «ἔπος» „ἐπέταξα ἕναν λόγον" Σ 324, δ 503.

ἔκβασις [.⏑.], ιος, ἡ (ἐκβαίνω) ἀπόβασις, ἀποβάθρα, τόπος ἀποβάσεως, «ἁλός» ε 410 †.

ἐκ·βλώσκω, ποι. ἀόρ. β'. ἐξέμολον καὶ ἐπ. ἔκμολον, ἐξέρχομαι, Λ 604 †.

ἐκγεγάμεν, ἐκγεγάονται, ἐκγεγάτην, ἐκγεγαώς, ἐκγεγαυῖα, ἴδ. ΕΚΓΙΓΝΟΜΑΙ.

ἐκ·γελάω, ἀόρ. ἐγέλασα καὶ ἐπ. σσ, γελῶ δυνατά, γελῶ ἐξ ὅλης ψυχῆς, „ξεκαρδίζομαι ἀπὸ τὰ γέλοια", Ζ 471, π 354, σ 35.

ἐκ·γίγνομαι, ἀποθ. ἀόρ. β'. ἐξεγενόμην· ἐκ τοῦ ἐπ. παρακ. ἐκγέγαα εὑρίσκονται: γ'. δυϊκ. ἐκγεγάτην, ἀπαρφ. ἐπ. ἐκγεγάμεν, μετοχ. ἐκγεγαώς, υῖα, ἔτι δὲ καὶ ἐπικός τις μέλ. ἄνευ σ: ἐγεγάονται, Ὑ. Ἀφρ. 198. Σημ. κατάγομαι ἢ γεννῶμαι ἔκ τινος, μετὰ γεν. Ε 248, 637, Υ 231 κ. ἀ. κ 138 κ. ἀ. μετὰ δοτ. «Πορθεῖ» Ξ 115. Ἐκ τούτου

ἔκγονος, ον, ὁ ἔκ τινος γεγεννημένος ἢ καταγόμενος. Ὡς οὐσ.: γόνος, γέννημα ἀπόγονος, Ε 813· «ἡ ἔκγονος» θυγάτηρ, λ 236.

ἐκ·δέρω, „γδέρνω", κατὰ μετοχ. τοῦ ἐνεργ. ἀορ. ἀ. «ἐκδείρας» κ 19 †.

ἐκ·δέχομαι, ἀποθ. δέχομαι ἢ λαμβάνω παρά τινός τι, μετὰ χαριστ. δοτ. καὶ αἰτ. «οἱ οἱ σάκος ἐξεδέχοντο» „τοῦ ἔπαιρναν τὴν ἀσπίδα" (ἵνα τὸν ἀνακουφίσωσι) Ν 710 †.

ἐκ·δέω, ἀόρ. ἐξέδησα, προσδέω, δένω τι εἴς τι, κ 96 (ἐν τμ.). «σανίδας» τὴν θύραν δένω, ὅ ἐ. κλείω, χ 174· μετὰ γεν. «δρυὸς ἡμιόνων» τὰς δρυὸς προσέδεον εἰς τὰς ἡμιόνους, δηλ. ἔζευγον ἔμπροσθεν τῶν δρυῶν τὰς ἡμιόνους, ἵνα σύρωσι τὰ δένδρα, Ψ 121.

ἔκ·δηλος, ον, κατάδηλος, περιφανής, «μετὰ πᾶσιν» μεταξὺ πάντων, Ε 2 †.

ἐκ·δια·βαίνω, μετοχ. τοῦ ἀορ. β'. ἐκδιαβάντες, διαβαίνω διά τινος ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον, μετ' αἰτ. «τάφρον» Κ 198 †.

ἐκ·δίδωμι [.⏑..], ἀορ. β'. προστ. ἔκδοτε, ἀποδίδω, δίδω ὀπίσω, Γ 458 †.

ἔκδικος [.⏑.], ον (δίκη), δικαιοσύνην ἀσκῶν· ὅθεν ἐκδικητικός, τιμωρός, «ὄμμα» (τοῦ θεοῦ) Βατρ. 97.

ἐκδύνω [.–.]=τῷ ἐπομέν. 2), «χιτῶνα» α 437. (‖. Οὗτος εἶνε ὁ μόνος ἐν τῇ καθομ. σωζόμενος τύπος τοῦ ῥήματος, „γδύνω", εἰς μεταβατικὴν ὅμως σημ. καὶ ὄχι εἰς ἀμετάβ. ὡς παρ' Ὁμ.).

ἐκ·δύω, ἀόρ. ἀ. ἐξέδυσα, ἀόρ. β'. ἐξέδυν καὶ μετοχ. ἐκδύς. 1) μεταβ. ἐν τῷ μέλ. καὶ ἀορ. ἀ. ἐκδύω, „γδύνω", ἀποδύω, μετὰ διπλ. αἰτ.

«τινὰ χιτῶνα» ἐβγάζω τινὸς τὸν χιτῶνα, ξ 341. 2) τὸ μέσον μετὰ τοῦ ἐνεργ. ἀορ. β′. ά.) ἐκδύομαι, ἐβγάζω τι ἀπ' ἐπάνω μου, «τεύχεα» Γ 114, «χλαῖναν» ξ 460· β′.) „ἴεγλιστρῶ" „ἴεφεύγω", τουτέστι λαθραίως καὶ μετὰ σπουδῆς ἐξέρχομαι, μετὰ γεν. «μεγάροιο» χ 334· μεταφορ. διαφεύγω, ἀποφεύγω μετ' αἰτ. «ὄλεθρον» ἐν τῷ ἀθετουμένῳ στίχ. Π 99, ὅπου μετὰ τὸν Σπίτζνερον γράφεται: ἐκδῦμεν, ὅ ἐ. ἐκδυῖμεν (κατὰ συγκοπ. ἐκ τοῦ: ἐκδυίημεν) εὐκτ. τοῦ παθ. β′. ἀορ. ἀντὶ τοῦ πρότερον: ἐκδύμεν (ἐπ. ἀπαρφ. τοῦ ἐνεργ. ἀορ. β′.).

ἘΚΕΙΘΙ, ἐπίρ. τοπικὸν στάσεως, ἐκεῖ, ρ 10 †.

ἘΚΕΙΝΟΣ, Η, Ο καὶ ἀρχαιότερος Ἰων. καὶ ποι. σχηματ. ΚΕΙΝΟΣ (ἐκεῖ) „ἐκεῖνος" (καὶ διαλεκτικῶς „ἐκεῖος") Ὁμ. πλχ., ὅστις μεταχειρίζεται ἀμφοτέρους τοὺς σχηματισμούς, ἀλλὰ συχνότερον τὸν δεύτερον. Μετὰ οὐσιαστ. ἄνευ ἄρθρου «κεῖνος ἀνήρ» α 238· δεικτικῶς δὲ κείμενον ἐπέχει τόπον ἐπίρ. «καὶ νῦν οἱ πάρα κεῖνος Ἄρης» καὶ τώρα παρίσταται εἰς αὐτὸν ἐκεῖνος ἐκεῖ, ὁ Ἄρης, Ε 604, σ 239· ὡσαύτως δὲ καὶ μετ' ἄλλης ἀντωνυμίας συντασσόμενον, «κεῖνος ὅγε» ἐκεῖνος ἐκεῖ, Γ 391.—Ἡ δοτ. ΚΕΙΝΗ ὡς ἐπίρ. ‖. „ἀπ' ἐκεῖ", δι' ἐκείνων τῶν θυρῶν, ν 111.

ἘΚΕΚΑΣΤΟ, ἴδ. ΚΑΙΝΥΜΑΙ.

ἘΚΕΚΛΕΤΟ, ἴδ. ΚΕΛΟΜΑΙ.

ἘΚΕΚΛΙΤΟ, ἴδ. ΚΛΙΝΩ.

ἜΚΗΑ, ἴδ. ΚΑΙΩ.

ἘΚΗΒΟΛΙΗ (Γεκ.) ἡ μακρόθεν τόξευσις ἢ εὐστοχία, κατὰ πληθ. Ε 54. Ἐκ τοῦ

ἘΚΗΒΟΛΟΣ (Γεκ.), ΟΝ (ἑκάς, βάλλω) ὁ μακρὰν ἢ μακρόθεν (κτυπῶν) τοξεύων ἢ ἐπιτυγχάνων, ὡς τὸ: ἑκατηβόλος, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, Α 14. Καὶ ὡς οὐσιας. Ἴλ. Α 96, 110.

ἜΚΗΛΟΣ, ΟΝ, ποι. καὶ ΕΪΚΗΛΟΣ, ὅπ. ἴδε, ἥσυχος, ἀμέριμνος, ἀτάραχος «ἔκηλον δαινυμαι» τρώγω μὲ τὴν ἡσυχίαν μου, Ε 805, ϛ 311, μ 301 κ. ἀ. «πίνω» ξ 167, φ 309, «ἔκηλοι κτήματα δαρδάπτουσι», ξ 91 κ. ἀ. «ἔκ. κάθημαι» Α 75, «ἔκ. τέρπομαι» Ε 759 κ. ἄ. ἀκώλυτος, ἀπείρακτος, ἐλεύθερος, ἐν ἡσυχίᾳ, Ι 376, Ζ 70, Ρ 340· μεταφ. «οὔθαρ ἀρούρης» ἀνέγγικτον, χερσίζον, (τοὐναντίον: φερέσβιον) Ὑ. Δήμ. 451. (Κατὰ μὲν τὸν Βούττμ., συμφωνοῦντος καὶ τοῦ Κουρτίου, συγγεν. πρὸς τὸ: ἐκών, ἔκητι, μὲ τὴν ἐπιθετικὴν κατάληξιν: ηλος· κατ' ἄλλους δὲ ἧττον πιθανῶς ἐκ τοῦ: κηλέω, ἢ συγγενὲς πρὸς τὸ: ἀκᾶ, ἀκήν, ἀκαλός).

ἜΚΗΤΙ (Γέκ.), πρόθεσις μετὰ γεν. κατὰ (μὲ) τὴν θέλησιν, ἐπομ. ἐξ αἰτίας· παρ' Ὁμ. μόνον ἐπὶ θεῶν: χάριτι, μὲ τὴν δύναμιν, οἷον «ἔκ. Ἑρμείαο, Ἀπόλλωνος, Διός» Ὀδ. ο 319, τ 86, υ 42 κ. ἀ. (Πιθανῶς ἀρχαία δοτικὴ, συγγ. πρὸς τὸ: ἐκών).

ἘΚΘΝΗΣΚΩ, ἀποθνήσκω, μόνον ἐν τῇ φρ. «γέλῳ ἔκθανον» (ἐπ. ἀόρ.=ἐξέθανον) „ἀπέθανα ἀπὸ τὰ γέλοια" σ 100 †.

ἜΚΘΟΡΟΝ, ἴδ. ΕΚΟΡΗΣΚΩ.

ἘΚ·ΘΡΩΣΚΩ, ποι. ἀόρ. β′. ἐξέθορον καὶ ἐπ. ἔκθορον, ἐκπηδῶ, πηδῶ ἔξω, Φ 539· μετὰ γεν. «προμάχων» Ο 573, «δίφρου» Π 427, ἐπὶ τοῦ παλλομένου κλήρου «ἔκθ. κυνέης» (ἢ καὶ ἄνευ τοῦ «κυν.») ἐξεπήδησεν, Η 182, κ 207 κ. ἀ. «κραδίη μοι ἔξω στηθέων ἐκθρώσκει» κυρ. πηδᾷ ἡ καρδία μου ἔξω ἀπὸ τὰ στήθη, ἐν τῇ καθομ. „θὰ φύγῃ ἡ καρδιά μου ἀπὸ τὸ στῆθος", τόσον δηλ. σφοδρῶς πάλλεται, Κ 94. Πολλάκις ἐν τμ.

ἘΚ·ΚΑΘΑΙΡΩ, καθαρίζω, „ἐξεκαθαρίζω" μετ' αἰτ. «οὐρούς» Β 153 †.

ἘΚΚΑΙΔΕΚΑΔΩΡΟΣ[...˘..], ΟΝ, ἐπ. (ἐκκαίδ., δῶρον) ἐκκαιδεκαπάλαμος δεκαὲξ παλαμῶν (μῆκος ἔχων) Δ 109 †. (‖. Τὸ τελευταῖον συνθετικὸν μέρος: ΔΩΡ- παραγόμενον ἐκ τοῦ ΔΟ-, δίδωμι, δὲν σημ. τὸ διδόμενον πρᾶγμα, τὸ δῶρον, ἀλλὰ τὸ δίδον, ὅ ἐ. τὴν χεῖρα, καθ' ἃ καὶ ἐν τῇ Ἀλβανικῇ γλώσσῃ ἡ χεὶρ dor λέγεται, καὶ τῆς Γερμανικῆς δὲ δύναται νὰ παραβληθῇ τὸ Gabe=δῶρον καὶ Gabel=περόνιον, δι' οὗ ὥσπερ διὰ χειρὸς εἰσάγομεν τὰ ἐδέσματα εἰς τὸ στόμα).

ἘΚ·ΚΑΛΕΩ [.˘..], μετοχ. τοῦ ἀορ. ά. ἐκκαλέσας καὶ μέσ. ἀόρ. ά. ἐν τμ.: «ἐκ δὲ καλεσάμενος». 1) Ἐνεργ. καλῶ τινα ἔξω, κ 471, Ω 582. 2) Μέσ. καλῶ τινα πρὸς ἐμαυτόν, ω 1, τ 15, φ 380.

ἘΚ·ΚΑΛΥΠΤΩ [.˘..], μέσ. ἀορ. ά. μετοχ. ἐκκαλυψάμενος, ἀποκαλύπτω, ἴξεσκεπάζω· ἀποκαλύπτομαι, ἴξεσκεπάζομαι, κ 179† ἐν τμ.

ἘΚ·ΚΑΤΑ·ΠΑΛΛΩ, ἴδ. ΚΑΤΑΠΑΛΛΩ.

ἘΚ·ΚΑΤ·ΕΪΔΟΝ, ἀορ. τοῦ ἐκκαθοράω, βλέπω ἀπό τινος κάτω, μετὰ γεν. «Περγάμου» Δ 508 (πρὸ τοῦ Βεκκ. ἐγράφετο: ἔκ κατ.).

ἘΚ·ΚΙΩ [.˘.], ἐπ. ἐξέρχομαι, ω 492 †. ἐν τμ.

ἘΚ·ΚΛΕΠΤΩ, κλέπτω, ὅ ἐ. κρυφίως ἐξάγω (ἐπὶ προσώπου ὡς ἐν τῇ φράσει τῆς κοθομιλ. „τὴν ἔκλεψε") «Ἄρηα» Ε 390 †.

ἘΚ·ΚΥΛΙΩ [.˘–.] (μόνον ἐν τῷ παθ. ἀορ. ἐξεκυλίσθην) κυλίων ἐκβάλλω. Τὸ παθ. κυλιόμενος πίπτω ἔξω, «ἐκ δίφροιο» κυλισθεὶς ἔπεσεν ἐκτὸς τοῦ δίφρου, Ζ 42, Ψ 394.

ἘΚ·ΛΑΝΘΑΝΩ [..˘.], ἐπ. ἀόρ. β′. μετ' ἀναδιπλασιασμοῦ: ἐκλέλαθον, μέσ. ἀόρ. β′. ἐξελαθόμην, καὶ ἐπ. μετ' ἀναδιπλ. ἐκλελαθόμην [ἐν τῷ ἀορ. τὸ α βραχύ], 1) Ἐνεργ. κάμνω ἐξ ὁλοκλήρου ἢ διὰ παντὸς νὰ λησμονήσῃ, μετὰ διπλ. αἰτ. «Μοῦσαι (Θάμυριν) ἐκλέλαθον κιθαριστύν» τὸν ἔκαμαν νὰ λησμονήσῃ τὴν κιθαριστικὴν τέχνην, Β 600, ἀλλὰ καὶ μετ' αἰτ. καὶ γεν. «Ἥρης ἐκλελαθοῦσα (Δία)» Ὑμ. Ἀφρ. 40. 2) Μέσ. ἐντελῶς ἢ διὰ παντὸς λησμονῶ, μετὰ γεν. «ἀλκῆς» Π 602, «γάμοιο» γ 224 κ. ἀ. καὶ μετ' ἀπαρφ. κ 557.

ἘΚΛΕΕΟ, ἴδ. 1 ΚΛΕΙΩ.

ἘΚ·ΛΗΘΑΝΩ [..˘.], σπανιώτερος ποι. τύπος τοῦ ΕΚΛΑΝΘΑΝΩ, «ἐκ δέμε πάντων λῃθάνει» η 221†.

ἔκλησις, εως, ἡ, ποι. (ἐκ·λήθω), παντελὴς λήθη, ω 485 †.

ἐκ·λύω, μέσ. μέλ. ἐκλύσομαι, λύω, ἐλευθερώνω, ἀπαλλάττω. Τὸ μέσ.=ἐνεργ. «τινὰ κακῶν» ἀπαλλάττω τινὰ τῶν κακῶν, κ 286 †.

***ἐκ·μαίομαι**, ἀποθ., ἀόρ. ά. ἐκμάσσατο ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐξεμάσατο, ἐκζητῶ, ἐρευνῶ, ἐπομ. ἐπινοῶ, «τέχνην» Ὑ. Ἑρμ. 511.

ἐκ·μείρομαι, ἀποθ., παρακ. ἐξέμμορα (‖. μὲ σημ. ἐνεστῶτος) ἐξαιρέτως μετέχω, ἔχω ἐξαίρετον μέρος, «θεῶν τιμῆς» θείας τιμῆς, ε 335 †.

ἐκμολεῖν, ἴδ. **ἐκβλώσκω**.

ἐκ·μυζάω, ἀορ. ά. μετοχὴ ἐκμυζήσας, „βυζαίνω ἢ βυζάνω“ ἐξ ὁλοκλήρου, «αἷμα» Δ 218 † ‖. ἐβύζαξε τὸ αἷμα ὁ Μαχάων, μὲ τὸ στόμα βεβαίως, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε οἱ παρ' ἡμῖν Μαχάονες, τῶν ἐμπειρικῶν δηλ. χειρούργων οἱ διασημότεροι, καὶ αἷμα καὶ πῦον διὰ τοῦ στόματος ἐκμυζῶσιν ἐκ τῶν ἑλκῶν.—Ὅτι τὸ βυζάνω παράγεται ἐκ τοῦ μυζάω, περὶ τούτου ἴδ. Κορ. Ἀττ. 2, 87 καὶ ἄλλα ὅμοια παραδείγματα ἐν Φιλίστ. 3, 217 λ. παλαβηάζω).

ἔκπαγλος, ον (κατὰ μετάθ. ἀντὶ τοῦ ἔκπλαγος ἐκ τοῦ: ἐκπλήσσω) ἔκπληξιν ἢ τρόμον ἐμποιῶν, ἐκπληκτικός, τρομερός, φοβερός, δεινός, ἐπὶ προσώπων, Α 146 (ἔνθα κεῖται τὸ ὑπερθ. ἐκπαγλότατος, ὡς καὶ Σ 170, Υ 389) κ. ά. ἐπὶ πραγμάτων, «χειμών» ξ 522, «ἔπεα» Ο 198, ρ 216.—Τὰ οὐδέτ. **ἔκπαγλον** καὶ **ἔκπαγλα** ἐπιῤῥηματικῶς (ὡς καὶ τὸ **ἐκπάγλως**, Α 268, ε 348 κ. ά.) δεινῶς „φοβερά, τρομερά“ οἷον «ἔκπαγλον ἐπεύχεσθαι» Ν 413 κ. ά. ἐν γένει δὲ σφόδρα, καθ' ὑπερβολήν, «ἔκπαγλα φιλεῖν» ἀγαπῶ τρομερά, Γ 415, Ε 423, «ἔκ. ἐχθαίρειν» λ 560.

ἐκ·παιφάσσω, ἐπ. ἐκφαίνομαι, ὡς ἀστραπὴ ἐξορμῶ, Ε 803 †.

ἐκ·πάλλω, μόνον ἐν τῷ συγκεκομμ. μέσ. ἀορ. β'. ἔκπαλτο, πρὸ δασυνομένου φωνήεντος: ἔκπαλθ', ἐκτινάσσω. Τὸ μέσ. ἐκτινάσσομαι, ἐξακοντίζομαι, «μυελὸς σφονδυλίων ἔκπαλτο» Υ 483 †.

ἐκ·πατάσσω [.⏑..], ἐκκρούω, „κτυπῶ καὶ ἐγάζω ἔξω“. Τὸ παθητικὸν μεταφορ. «φρένας ἐκπεπαταγμένος» τοῦ ὁποίου αἱ φρένες κτυπηθεῖσαι ἐξεβλήθησαν, ἐπετάχθησαν ἔξω, „ξεμυαλισμένος“, ἀνόητος, σ 327 †.

ἐκ·πέμπω. 1) ἐκπέμπω, στέλλω ἢ πέμπω ἔξω, π 3, «δώματός τινα» ἀποβάλλω ἐκ τῆς οἰκίας, ἔξω τῆς οἰκ., σ 336 «κειμήλια ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς» Χ 381, «θεμείλια φιτρῶν καὶ λάων» ἐξέσπα καὶ ἔῤῥιπτε τὰ θεμέλια τῶν κορμῶν καὶ πετρῶν, ὅ ἐ. τοὺς κορμοὺς καὶ τὰς πέτρας τῶν θεμελίων (εἰς τὰ κύματα) Μ. 28, (‖. καὶ συνοδεύω ἕως ἔξω, Ω 681). 2) Μέσ. πέμπω ἀπ' ἐμαυτοῦ «τινὰ δόμου θύραζε» ἀποπέμπω τινὰ ἐκ τῆς οἰκίας μου, υ 361.

ἐκπέποται, ἴδ. **ἐκπίνω**.

ἐκ·περάω, ἀόρ. ά. Ἰων. ἐξεπέρησα, διαπερῶ, τρυπῶ ἕως ἔξω, ἄνευ προσδιορισμοῦ, ἐπὶ βέλους καὶ ἀκοντίου, Π 346, κ 162 «ἀντικρύ» εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον, εἰς τὸ ἄλλο μέρος, Ν 652· «λαῖτμα μέγα» διασχίζω, διαπλέω, η 35, ι 323. (‖. Τῆς καθομιλουμ. τὸ „ξεπερνῶ“ ἢ ξαπερνῶ ἔχει τὴν εἰδικὴν σημασίαν τοῦ ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, προτερῶ).

ἐκ·πέρθω, μέλ. ἐκπέρσω, ἀόρ. ἐξέπερσα καὶ ἐπ. ἔκπερ. ἐκπορθῶ, καταστρέφω, „χαλῶ“ οἷον «πόλιν, Ἴλιον» *Ἰλ. Α 19, 164 κ. ά. Ἴδε καὶ **πέρθω** 2).

ἐκπεσέειν, ἴδ. **ἐκπίπτω**.

***ἐκ·πέτομαι**, ἀποθ., ἀόρ. β'. ἐξέπτην, πετῶ ἔξω, Βατρ. 215.

ἐκπεφυγεῖν, ἴδ. **ἐκφύω**.

ἐκ·πίνω [.–.], ἀόρ. β'. ἔκπιον ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐξέπιον, παρακ. παθ. ἐκπέπομαι, πίνω καθ' ὁλοκληρίαν, κενώνω, „ἀδειάζω“ *Ὀδ. ι 353, χ 56.

ἐκ·πίπτω, ἀόρ. β'. ἐξέπεσον καὶ ἄνευ αὐξ. ἔκπεσον, ἀπαρφ. Ἰων. ἐκπεσέειν, ἐκπίπτω, καταπίπτω, ὅ ἐ. πίπτω ἀπό τινος ὑψηλοῦ κάτω, μετὰ γεν. «δίφρου» Ε 584, «ἵππων» ἐκ τῆς ἁμάξης, Τ 179 κ. ά. μετὰ δοτ. προσώπ. «τόξον οἱ ἔκπεσε χειρός» τοῦ κατέπεσεν ἐκ τῆς χειρός, Θ 329, «ὄκρυ οἱ ἔκπεσε» Β 266, π 16. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. τὸ „ξεπέφτω“ λέγεται μόνον μεταφορικῶς, ἀλλὰ κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἐπὶ τοῦ παρακμάσαντος ἢ δυστυχήσαντος ἢ ταπεινωθέντος, „ξέπεσε“).

ἐκ·πλήσσω, ἀόρ. β'. παθ. ἐκπλήγην ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐξεπλάγην, καὶ γ'. πληθ. ἐπ. καὶ Δωρ. ἔκπληγεν ἀντὶ τοῦ ἐξεπλάγησαν, Σ 225, κυρ. κτυπῶ ἔξω, ἢ κτυπῶν ἐκβάλλω· μεταφορ. ἢ μᾶλλον κατὰ παράλειψιν τοῦ ἀντικειμ. «φρένας» (ὅπερ πολλάκις καὶ τίθεται, οἷον «ἐκ γὰρ πλήγη φρένας» Π 403, πρβλ. Ν 394) ἐκπλήττω, „τρομάζω“ (μεταβ.) „κάμνω τινὰ νὰ τὰ χάσῃ“ (δηλ. τὰ μυαλά του), θορυβῶ, σ 231. Τὸ παθ. „τρομάζω“ (ἀμετ.), θορυβοῦμαι, „τὰ χάνω“ Σ 225.—Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τμήσει.

ἐκ·ποτέομαι, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἐκπέτομαι, καθίπταμαι, πετῶ ἔκ τινος, «Διός» ἐκ τοῦ Διός, ὅ ἐ. ἐκ τοῦ οὐρανοῦ (αἱ νιφάδες τῆς χιόνος) Τ 357 †.

ἐκπρεπής, ές, γεν. έος (ἐκπρέπω), διαπρέπων, διακρινόμενος «ἐν πολλοῖσι» Β 483 †.

ἐκ·προ·καλέω, μέσ. ἀόρ. ά. ἐκπροκαλεσάμην καὶ ἐπ. σσ· προσκαλῶ ἔξω· τὸ μέσ. προσκαλῶ ἔξω πρὸς ἐμαυτόν, «τινὰ μεγάρων» δ 400 †. «ἀπὲκ μεγάροιο θύραζε» Ὑ. Ἀπόλ. 111.

ἐκ·προ·λείπω, μετοχ. τοῦ ἀορ. β'. ἐκπρολιπών, ἐξέρχομαι καὶ ἀφίνω, ἐγκαταλείπω, «λόχον» σ 515 †.

ἐκ·πτύω [⏑.], ἀόρ. ά. ἐξέπτυσα, ἀποπτύω

«στόματος ἅλμην» ἐκ τοῦ στόματος τὸ ἁλμυρὸν ὕδωρ, ε 322 †. (‖. Ἡ καθομιλουμένη διέσωσε τὸ ῥῆμα „ξεφτῶ“, ἀλλ' εἰς μεταφορ. σημ. ἐπὶ τῶν ὑφασμάτων, ἅτινα ἐκ τῶν ἄκρων ἀπολύουσι (τρόπον τινὰ ἐκπτύουσι) τὸ ὑφάδιον καὶ κατ' ἐκεῖνα τοὐλάχιστον διαλύονται. Ἐκ ταύτης δὲ τῆς σημ. μετέπεσεν εἰς ἄλλην μεταφορ. ἐπίσης ἐν τῇ παροιμιώδει φράσει „τὰ ἐξέφτυσε“=ἀπέθανεν· κυρίως διέλυσε τὰ ἑαυτοῦ ἢ διελύθη εἰς τὰ ἐξ ὧν συνέκειτο. Τὴν τοιαύτην παροιμίαν εἶχον καὶ οἱ ἀρχαῖοι, ὡς φαίνεται τοὐλάχιστον ἐξ ὁμοίας τινὸς φράσεως τοῦ Ἀριστοφάνους παρὰ Πολυδ. Ζ'. 64 «ἀνήσω κροκύδα μαστιγουμένη» ὅ ἐ. „ἀπὸ τὸ ξύλο θὰ τὰ ξεφτύσω“, κατὰ λέξιν Θὰ ξεφτύσω τὸ φάδι μου).

ἐκ·πυνθάνομαι, ἀόρ. β'. ἐξεπυθόμην, μόναν κατ' ἀπαρφ. ἐξετάζω, ἐρωτῶ, ἑπομένου τοῦ ἀπορηματικοῦ «ἦέ, ἤ», Ἰλ. Κ 308, 320, ἐν τμ.

ἐκ·ρέμω, παρατ. τοῦ **κρέμαμαι**.

ἐκ·ρέω, ἐκρέω, „τρέχω ἀπό“, μόνον ἐν τμ. Ν 655, γ 455, ι 290.

ἐκ·ρήγνυμι [..–.], ἀόρ. ἀ. ἐξέρρηξα, διαρρηγνύω, „σπῶ“ «νευρήν» Ἰλ. Ο 469· ἀποσπῶ, μετὰ γεν. «(τὸ ὕδωρ) ἐξέρρηξεν ὁδοῖο» μέρος τῆς ὁδοῦ εἶχε παρασύρῃ τὸ ὕδωρ, Ψ 421.

ἐκ·σαόω, ποι. καὶ μάλιστα ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐκσώζω, ἀόρ. ἀ. ἐξεσάωσα, σώζω, „γλυτώνω“ ἐκ τινος, Δ 12, «τινὰ θαλάσσης» δ 501.

ἐκ·σεύω, ἐκδιώκω· εὔχρηστον μόνον τὸ μέσον: ἐκσεύομαι, τοῦ συγκεκομ. ἀορ. γ'. ἐν. ἐξέσσυτο, ἀόρ. ἀ. παθ. ἐξεσύθην, ξ ὁρμῶ, τρέχω ἔξω, μετὰ γεν. «πυλέων» Η 1· «φάρυγος ἐξέσσυτο αἶνος» ἐξεχύθη, ι 373· μεταφορ. «βλεφάρων» ἔφυγεν ὁ ὕπνος, μ 366· «αἰχμὴ δ' ἐξεσύθη» ἡ λόγχη (διατρυπήσασα τὸ καὶ τὸ) ἐξῆλθε, „ἐβγῆκε“, Ε 293.

ἐκ·σπάω, ἀόρ. ἀ. ἐξέσπασα, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐξεσπασάμην καὶ ἐπ. σσ. 1) Ἐνεργ. ἀποσπῶ, ἐξελκύω, ἐκσύρω, Ε 859 κ. ἀ, 2) Μέσ. ἐξελκύω κτλ. τι τῶν ἐμαυτοῦ, «ἔγχος στέρνοιο» τὸ ἀκόντιόν του, Ἰλ. Δ 530, Η 255 κ. ἀ.—Πολλάκις ἐν τμ. (‖. Τῆς καθομιλ. τὸ ξεσπῶ ἢ „ξεσπάνω“ ἔχει σημ. ἀμετάβ. διαρρήξας τι ἐξορμῶ, ἐκρήγνυμαι καὶ συχνὰ κεῖται μεταφορ.).

ἐκ·στρέφω, ἀόρ. ἀ. ἐξέστρεψα, ἀνατρέπω, ἐκσπῶ, „ξερρίζώνω“ «ἔρνος βόθρου» Ρ 58 †.

ἔκτα, **ἔκταθεν**, ἴδ. **κτείνω**.

ἐκτάδιος [.⏑⏑.], ία, ιον, ἐπ. (ἐκτάδην, ἐκτείνω) ἐκτεταμένος, ἐκτενής, μακρός, «χλαῖνα» Κ 134 †.

ἔκταμε, ἴδ. **ἐκτάμνω**.

ἐκ·τάμνω, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἐκτέμνω, ἀόρ. β'. ἐξέταμον, ἐπ. ἔκταμον· ἀ.) ἀποκόπτω, «μηρούς» Α 460 κ. ἀ. «ἰούς, ὀϊστὸν μηροῦ» βέλος ἀποκόπτω (ἀποσπῶ) ἐκ τοῦ μηροῦ, Λ 515, 829· β'.) „κόπτω σύρριζα, ξερρίζώνω“, «αἴγειρον» Δ 486, «νήιον» Γ 62, «ῥόπαλον» ἀποκόπτω, ι 320, «ὕλην» Μ 149.

ἔκταν, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔκτασαν, ἴδ. **κτείνω**.

ἐκ·τανύω [.⏑⏑.], ποι. καὶ Ἰων. ἀόρ. ἀ. ἐξετάνυσα καὶ ἐπ. σσ· παθ. ἀόρ. ἀ. ἐξετανύσθην. 1) ἐκτείνω „ξαπλώνω“, ἴδ. **ἐντανύω**. Τὸ παθ. ἐξαπλοῦμαι, «ἐξετανύσθη ἄμπελος» Ὑμ. 6, 38. 2) ἐξαπλῶ (ῥήμα καὶ ἠσύχως) Λ 844 κ. ἀ. ἐξαπλώνω, (μετ' ὀλιγωρίας καὶ βιαίως) „ξαπλαρώνω“ «ἐν κόνι» Ω 19· «ἐπὶ γαίῃ» κατὰ γῆς, Ρ 58. Παθ. «ὁ δ' ὕπτιος ἐξετανύσθη» „ξαπλαρώθη ἀνάσκελλα“ Η 271.

ἐκ·τελέω, ἐπικ. **ἐκτελείω**, Ι 439, δ 7· μέλ. ἐκτελῶ, ἐπ. καὶ Ἰων. ἐκτελέω, Β 286, Κ 105· ἀόρ. ἀ. ἐξετέλεσα, ἐπ. σσ· παθ. παρακ. ἐκτετέλεσμαι, ἀόρ. παθ. ἐξετελέσθην. 1) τελειώνω, ἀποτελειώνω, ἀποπερατῶ, «ἔργον, ἄεθλον, φᾶρος» Ὀδ. πλχ. Τὸ παθ. ἐπὶ χρόνου «μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο» ἐτελείωναν οἱ μῆνες καὶ αἱ ἡμ. λ 294, ξ 293· «ὁδόν» διανύω, κ 41. 2) ἐκτελῶ, τελῶ «γάμον» δ 7, «ἄλγεα» διαπράττω, λ 280, «τινὶ γόνον» Ι 493, «ὑπόσχεσιν, ἀπειλάς, νοήματα, ἔπος» ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, Β 286, Ι 245, Κ 105, γ 99· καὶ ἐν τμ.

ἐκ·τίθημι [.⏑..], ἀορ. β'. μετοχ. ἐκθείς, ἐκθέτω, θέτω ἔξω, «λέχος» ψ 179 †.

ἐκ·τινάσσω [.⏑..], „τινάζω ἔξω“, ἐκτινάσσω, μόναν ἐν τῷ παθ. ἀορ. ἀ. καὶ ἐν τμ. «ἐκ δ' ἐτίναχθέν (Δωρ. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ: ἐτινάχθησαν) ὀδόντες» „ἐτινάχθησαν ἢ ἐπετάχθησαν ἔξω τὰ 'δόντια“, Π 348 †. (‖. Τῆς καθομιλουμ. τὸ „ξετινάζω“ ἔχει ἀπωσοῦν διάφορον σημασίαν τινάζω ἐντελῶς, καλῶς, καὶ μεταφ. „τὰν 'ξετίναξε“ τοῦ ἀφήρεσε τὰ πάντα),

ἔκτοθεν, ποι. ἐπίρ. ἀντὶ τοῦ: ἔκτοσθεν, ἐκτός. (‖. Τὸ «ἔκτοθεν αὐλῆς» Ὀδ. ι 239, ὅπερ εἶνε ἐπεξήγησις τοῦ ἐν τῷ προηγ. στίχ. «θύρηφι» τινὲς μὲν διώρθωσαν εἰς τὸ «ἔντοθεν», ὀρθότερον δ' ἑρμηνεύεται, ἐὰν θεωρήσωμεν τὴν γεν.: αὐλῆς οὐχὶ συντακτικὴν τῆς ἐκ- (ἐκτὸς τῆς αὐλῆς), ὅπερ ἄτοπον, ἀλλὰ διαιρετικὴν τῆς ἐν τῷ ἐπίρ. τοπικῆς ἐννοίας (κατὰ τὸ: ποῦ γῆς, ἐνταῦθα τῆς αὐλῆς κ. τ. τ.): εἰς τὸ μέρος τῆς αὐλῆς τὸ ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου)· «ἔκτοθεν μνηστήρων» ἐκτὸς τοῦ κύκλου, μακρὰν τῶν μνηστήρων, α 133. Ἀλλαχοῦ τὸ ἐπίρ. δὲν εὑρίσκεται.

ἔκτοθι, ἐπίρ. ἐκτός, ἔξω, μετὰ γεν. μόνον Ἰλ. Ο 391, Χ 439.

Ἑκτόρεος, έη, εον,=Ἑκτόρειος, εἰς τὰν Ἕκτορα ἀνήκων, τοῦ Ἕκτορος, «χιτών» Β 416.

ἐκ·τορέω, διατρυπῶν ἐξάγω, «αἷμα» Υ. Ἑρμ. 42 (ἴδ. **αἷμα** 2)).

Ἑκτορίδης [..⏑.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἕκτορος, ὁ Ἀστυάναξ, Ζ 401.

ἐκτός, ἐπίρ. (ἐκ) ἐκτός, ἔξω, «εἶναι» Δ 151 «ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης» „ἔξω ἀπὸ τὴν σκηνήν“ Κ 151· συνήθως μετὰ γεν. μοναχῆς, ἐκτός, μακράν, «τείχεος» Ι 67, μ 219 κ. ἀ.

ἝΚΤΟΣ, Η, ΟΝ (ἕξ), ἕκτος, Β 407, γ 415.

ἝΚΤΟΣΕ, ἐπίρ. ἔξω μετὰ γεν. «χειρός» ξ 277†.

ἝΚΤΟΣΘΕ, πρὸ φων. ἝΚΤΟΣΘΕΝ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. καὶ μάλιστα ἐπ. ἐπίρ. (ἐκτός), ἔξωθεν, „ἀπ' ἔξω" Η 341, Κ 334, τὸ ἀντίθ. «ἔντοσθε» Κ 263. Κεῖται καὶ ὡς πρόθ. μετὰ γεν. «τείχεος» Ι 552 «αὐλῆς» η 112, χ 385 κ. ἀ. πρβλ. ἝΚΤΟΘΕΝ.

*ἘΚ·ΤΡΈΦΩ, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐξεθρεψάμην, ἀνατρέφω, τὸ μέσ. ἀνατρέφω ἐμαυτῷ, Ὑ. Δήμ. 221, Βατρ. 30.

ἝΚΤΥΠΕ, ἀόρ. β' τοῦ ΚΤΥΠΈΩ.

*ἘΚ·ΤΥΦΛΌΩ, ἐντελῶς τυφλώνω, „ἀποτυφλώνω", Βατρ. 241.

Ἕκτωρ, ορος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἑκάβης, ἀνὴρ τῆς Ἀνδρομάχης καὶ πατὴρ τοῦ Ἀστυάνακτος, ὁ ἄριστος τῶν Τρωικῶν ἡρώων καὶ ἀρχιστράτηγος τῶν Τρώων, διαφέρων κατά τε τὴν ἀνδρίαν καὶ τὴν φρόνησιν καὶ τὴν εὐγένειαν τοῦ χαρακτῆρος, Β 816, Ζ 369 ἐξ., Η 233 ἐξ., Ο 281 ἐξ., Π 712 ἐξ. Φονεύεται ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως, Χ 5, 78 ἐξ., ἴδ. ἈΧΙΛΛΕΎΣ. (Συνήθ. παράγεται ἐκ τοῦ: ἔχω, οἱονεὶ κατέχων ἢ συνέχων καὶ φυλάττων, πρβλ. Πλάτ. Κρατύλ. σ. 393 Α).

ἘΚΥΡΉ (Fεκ.), ἡ, ἐπ., πενθερά, Ἰλ. Χ 451, Ω 770 (ἴδ. τὴν ἑπομ. λ.).

ἘΚΥΡΌΣ [.⏑.], ὁ, ἐπ., ὁ πενθερός, Ἰλ. Γ 172, Ω 770. (‖. Ἡ λ. αὕτη τε καὶ ἡ προηγ. εἶνε πρωτότυπος, Λατ. socer, socerus, socrus, Σλαυ. svekrŭ, Γερμ. Srhwäher. Ἡ ῥίζα λοιπὸν τῆς λ. ἡ ἀρχαία ἦτο σFεκυρ).

ἘΚ·ΦΑΊΝΩ, μέλ. ἐκφανῶ, παθ. ἀόρ. ἀ. ἐξεφαάνθην ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐξεφάνθην, παθ. ἀόρ. β'. ἐξεφάνην. 1) Ἐνεργ. φανερώνω, φέρω εἰς φῶς, «φόωσδε» περὶ τῆς Εἰλειθυίας, Τ 104. 2) Παθ. μόνον ἐν τῷ ἀ. καὶ β'. ἀορ. λάμπω, ἐξαστράπτω, «ὅσσε δεινὸν ἐξεφάανθεν» Τ 17· συνήθ. ἐκφαίνομαι, γίνομαι φανερός, ἐβγαίνω ἔξω καὶ φαίνομαι ἢ ἐβγαίνω εἰς τὸ φανερόν, Δ 468, Ν 278 κ. ἀ. μετὰ γεν. τοπικ. «Χαρύβδιος» ἐκ τῆς Χαρ., μ 441.

ἘΚ·ΦΈΡΩ, μέλ, ἐξοίσω. 1) μεταβ. φέρω ἔξω, μεταφέρω, Ε 234, Ψ 259 κ. ἀ. Ἰδίως ἀ.) ἐκφέρω (νεκρόν) εἰς τὸν τάφον, ἐνταφιάζω, Ψ 675, Ω 786· β'.) λαμβάνω ὡς βραβεῖον, «ἆεθλον» Ψ 785· γ'.) ὑπεξαιρῶ, κρυφίως μεταφέρω τι ἔξω, ο 470· δ'.) φέρω τέλος πάντων, «μισθοῖο τέλος ὧραι ἐξέφερον» ἐπέφερον τέλος πάντων τὸ τέλος τῆς μισθώσεως καὶ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ μισθοῦ, Φ 450. 2) ἀμεταβ., ἐξυπακουομένης τῆς ἀντωνυμ. «ἐμαυτόν», προτερῶ, „ἐξαπρνῶ", κατὰ τὸν δρόμον, Ψ 759, 376.

ἘΚ·ΦΕΎΓΩ, ἀόρ. β'. ἐξέφυγον καὶ ἐπ. ἔκφυγον. 1) διαφεύγω, „ξεφεύγω" ἄνευ προσδ. τ 231· μετὰ γεν. τοπικῆς «ἁλός» ψ 236· «ἔνθεν ἐκφύγομεν» μ 212· ἰδίως ἐπὶ τῶν ῥιπτομένων βελῶν, ἀκοντίων κ.τ.τ. „πετῶ" Α 380, «χειρός» Ε 18, Ξ 407 κ. ἀ. 2) μετὰ αἰτ. ἀποφεύγω (κίνδυνόν τινα), „γλυτώνω", οἷον «ὁρμήν» Ι 355, «θάνατον, Κῆρας, κακότητα» Δ 362, δ 512, ε 414, ἔτι δὲ «γάμον» τ 157.

ἘΚ·ΦΗΜΙ, προφέρω, ἐκφωνῶ, „βγάζω ἀπὸ τὸ στόμα μου" μόνον κατ' ἀπαρφ. τοῦ μέσου ἐνεστ. μὲ σημ. ἐνεργητ. «τινὶ ἐκφάσθαι ἔπος» *Ὀδ. κ 246, ν 308.

ἘΚ·ΦΘΕΓΓΟΜΑΙ, ἔκ τινος φωνάζω (ἴδ. ΦΘΕΓΓΟΜΑΙ), «δίνης» ἐκ τῆς δίνης Φ 213. (πρὸ τοῦ Βεκκέρ. ἐγράφετο διῃρημένως: ἐκ φθ., ὅπως καὶ νῦν ἔτι παρὰ Βαϋμλείνῳ).

ἘΚ·ΦΟΊΝΩ [.–.], ἐξαφανίζω, καταναλίσκω, μόνον ἐν τῷ γ'. ἐν. τοῦ παθ. ὑπερσυντ. «ἐξέφθιτο οἶνος» εἶχε καταναλωθῇ, ἐκλίπῃ, *Ὀδ. ι 163, μ 329.

ἘΚ·ΦΟΡΈΩ (ἔτ. τύπος τοῦ ἐκφέρω) ἐκφέρω: „ἐβγάζω ἔξω", «νέκυας» χ 451, ω 417. Τὸ παθ. «κόρυθες νηῶν ἐκφορέοντο» ἐξεφέροντο, μετεφέροντο ἔξω τῶν νηῶν, Τ 360.

ἜΚΦΥΓΕ, ἴδ. ἘΚΦΕΎΓΩ.

ἘΚ·ΦΎΩ [.⏑.], παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ παρακ. τοῦ ἔχοντος ἀμετάβατον σημ.: ἐκπεφυυῖαι (ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐκπεφυκυῖαι), εἶμαι φυτρωμένος („ξεφυτρωμένος") ἢ γεγεννημένος, «ἑνὸς αὐχένος» ἐξ ἑνὸς λαιμοῦ ἐκφυόμεναι, „φυτρωμέναι" (τρεῖς κεφαλαί) Λ 40 †.

ἘΚ·ΧΈΩ, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐπ. ἐκχευάμην, ὑπερσ. παθ. ἐξεκεχύμην, μέσ. ἀόρ. β'. συγκεκομ. ἐξέχυτο καὶ ἔκχυτο, μετοχ. ἐκχύμενος. 1) Ἐνεργ. ἐκχέω, „χύνω ἔξω", ἐπὶ σπονδῆς «οἶνον» Γ 296. 2) Ὁ μέσ. ἀόρ. ἀ. κατ' ἐμαυτόν, ἢ πρὸς χρῆσίν μου χύνω ἔξω, «ὀϊστούς» χ 3, ω 178. 3) Παθ. μετὰ τοῦ συγκεκομ. ἐπ. ἀορ. β'. μεταφ. „χύνομαι", χύδην ἐξέρχομαι, Φ 300, Π 259, «ἱππόθεν» ἐκ τοῦ (δουρείου) ἵππου ἐχύθησαν, θ 515, «ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι χαμαὶ χύντο χολάδες» ὅλα τὰ ἔντερα ἐχύθησαν κατὰ γῆς, Δ 526, Φ 181, «δεσμὰ μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο» ἐκ τῆς στέγης ἦσαν διακεχυμένα (τὰ ἐν εἴδει δικτύου κρεμάμενα) δεσμά, θ 279.

ἘΚΏΝ, ἘΚΟΥ̃ΣΑ, ἘΚΌΝ. 1) ἑκουσίως, αὐθορμήτως, ἄνευ βίας, Γ 66, (τὸ ἐναντίον: «ἀέκοντι θυμῷ») Δ 43 κ. ἀ. 2) ἐν γνώσει, ἐπίτηδες, ἐκ προθέσεως, Κ 382, δ 372. (‖. Αἱ λ. ἔχουσι τὸ F, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ ἀ-έκων, ἀ-έκητι, γέγκαλον (=ἔκηλον)=ἥσυχον κατὰ τὸν Ἡσύχ. καὶ ἐκ τοῦ εὔκηλος, ὅ ἐ. ἐFέκηλος, ἜFκηλος).

ἜΛΑΑΝ, ἴδ. ἘΛΑΎΝΩ.

ἘΛΑΊΗ, ἡ, ἐλαία (τὸ δένδρον) „ἐλαιά" Ρ 53, ν 104 κ. ἀ. Ἦτο ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς, ὅθεν «ἱερή» ν 372.

ἘΛΑΪ́ΝΕΟΣ [.–⏑..], Η, ΟΝ, *Ὀδ. ι 320, 394 καὶ ἘΛΑΪ́ΝΟΣ, Η, ΟΝ, ὁ ἐκ ξύλου ἐλαίας, „ἐλαιήσιος" (‖. ἐν Ἀττικῇ δὲ καὶ „λάϊνος" ἐν τῇ φρ. „λάϊνα ξύλα ἢ λαϊνόξυλα") Ν 612, ε 236.

ἔλαιον, τό (ἐλαίη), ἔλαιον, „λᾰδί“ (=ἐλᾰ́διον, ὑποκορ. τοῦ ἔλαιον) καὶ „λαιόλαδο“ (πρὸς διάκρισιν ἄλλου ἐλαίου ἐξ ἄλλων καρπῶν)· ἰδίως δὲ τὸ μῦρον, ἢ μυρέλαιον, δι' οὗ ἤλειφον τὸ σῶμα μετὰ τὸ λουτρόν· ἦτο εὔοσμον, ὅθεν «εὐῶδες» ῥ 339, «ῥοδόεν» Ψ 186· ἴδ. καὶ λ. ΛΙΠΑ.

ἔλασα, ἔλασσα, ἐλάσασκε, ἴδ. ἐλαύνω.

Ἔλασος [.⏑.], ὁ, εἷς τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 696 (ἐκ τοῦ ἐλάω οἱονεὶ Ἐλάτης).

ἐλάσσων, ον, γεν. ονος (κυρ. συγκρ. τοῦ ἐλαχύς, ὑπάγεται ὅμως ὡς τοιοῦτον εἰς τὸ θετικὸν μικρός), μικρότερος, κατώτερος, Κ 357, Χ 284.

ἐλαστρέω, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐλαύνω, ἐλαύνω, ζευγηλατῶ «ζεύγεα» Σ 543 †.

ἐλάτη [.⏑.], ἡ. 1) ἐλάτη, „ὁ ἔλατος“ τὸ δένδρον τὸ παρὰ Λιννν. pinus abies, Ε 239, 560. 2) τὸ ἐξ ἐλάτης πεποιημένον, ἡ κώπη, «ξεστῆς ἐλάτῃσι» ταῖς κώπαις, Η 5, μ 172. (‖. Παράγ. πιθανῶς ἐκ τοῦ ἐλάω, ὄχι ὅμως κατὰ τὴν σχολαστικὴν ἑρμηνείαν: διὰ τὸ ἐλαύνειν τὴν νῆα, ἀλλὰ διὰ τὸ εὔμηκες καὶ ῥαδινὸν τοῦ δένδρου, διότι τοῦ ἐλάω ἡ κυρ. σημ. εἶνε: κινῶ τι εἰς μῆκος;).

ἐλατήρ [.⏑.], ῆρος, ὁ (ἐλαύνω), ὁ ἐλαύνων, ἰδίως δὲ 1) ὁ ἱππηλάτης, ὁ ἡνίοχος, (ἀλλὰ μόνον ἐν ταῖς ἱπποδρομίαις) Ἰλ. Δ 145, Λ 702, Ψ 369. 2) «ἐλατῆρα βοῶν» κλέπτην β., Ὑ. Ἑρμ. 14.

Ἐλατιονίδης [.⏑-.⏑.], αο, ποι. ἀντὶ τοῦ Ἐλατίδης, υἱὸς τοῦ Ἐλάτου=ὁ Ἴσχυς, Ὑ. Ἀπ. 210.

Ἔλατος, [.⏑.], ὁ. 1) ἡγεμὼν τῶν Λαπιθῶν κατοικῶν ἐν Λαρίσσῃ τῆς Θεσσαλίας, πατὴρ τοῦ Καινέως, Πολυφήμου καὶ Ἴσχυος. 2) εἷς τῶν συμμάχων τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος φονευθείς, Ζ 33. 3) εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, χ 267.

Ἐλατρεύς, έως, ὁ, εἷς τῶν εὐγενῶν Φαιάκων, θ 111, 129 (κυρ. ὁ Κωπηλάτης).

ἐλαύνω, ποι. ἐλάω, κατ' ἐπ. ἔκτ. ἐλόω (ὅθεν ἀπαρφ. ἐλάαν ἀντὶ τοῦ ἐλᾶν, Ρ 495 κ. ἀ.)· παρατατ. ποι. ἔλων ἀντὶ τοῦ ἔλαον, Ω 696· μέλ. ἐλάσω, Ἀττ. ἐλῶ καὶ γ'. πληθ. ἐπ. ἐλόωσι, Ν 315, η 319· ἀόρ. ἀ. ἤλασα, ἐπ. ἔλασα, ἔλασσα καὶ θαμιστ. ἐλάσασκε, ὑποτ. 6'. ἐν. ἐπ. ἐλάσησθα· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἠλασάμην, ἐπ. σσ· παρακ. παθ. ἐλήλαμαι· ὑπερσ. ἠληλάμην ᾗ ἐληλάμην, γ'. πληθ. ἐληλάδετο ἢ ἐληλέδατο (κατὰ τὸν Βέκκ. Φαῖσιν καὶ Ἀμεῖν) ἢ ἐληλέατο (κατὰ τὸν Βούττμ. καὶ Δινδόρφ.) η 86 (ἔνθα συνήθως καὶ παρὰ Οὐολφ. ἐγράφετο: ἐρηρέδατο), γ'. ἐν. ἠλήλατο, Ε 400. Α'.) Ἐνεργ. 1) ἐλαύνω, κινῶ, βάλλω εἰς κίνησιν, ὁδηγῶ, „παίρνω μπροστά“ ἐπὶ ἀνθρώπων, ζώων καὶ πραγμάτων, μετ' αἰτ. «μῆλα ὑπὸ σπέος» εἰσήλασε „ἔμβασε“ τὰ πρόβατα εἰς τὸ σπήλαιον, Δ 279, ι 337. Ἰδίως· ά.) «ἵππους, ἅρματα, νῆα» ἀφίνω νὰ τρέχῃ, (τὸ πλοῖον) νὰ πλέῃ, ν' ἀρμενίζῃ, Ε 236, η 109· ὅθεν «νηῦς ἐλαυνομένη» προσπλέον πλοῖον, ν 155· 6'.) „παίρνω μπρός“ διὰ τῆς βίας, ἁρπάζω, «βοῦς» Α 154, ι 405 κ. ἀ. γ'.) διώκω, φέρω εἰς τὰ στενά, στενοχωρῶ, «κακοὺς ἐς μέσον» Δ 299 «οἱ δέ μιν ἄδην ἐλόωσι καὶ ἐσσύμενον πολέμοιο» Ν 315, ἴδ. τὴν ἑρμηνείαν ἐν λ. ἌΔΗΝ· (ὁ δὲ Σπίτζνερος, στίζων κόμμα μετὰ τὸ «ἐλόωσι», ἐξαρτᾷ τὴν γεν. «πολέμοιο» ὄχι ἐκ τοῦ «ἄδην», ἀλλ' ἐκ τοῦ «ἐσσύμενον», σύμφωνον ἔχων καὶ τὸν Γερμ. μεταφρ. Οὐόσσιον· ‖. ἄλλη δὲ ἑρμηνεία (κατὰ τὸν Φαῖσιν καὶ Δύντζερ.) τούτου τε καὶ τοῦ ἑπομ. χωρίου εἶνε νὰ θεωρῆται ἡ γεν. ὄχι συντακτικὴ τοῦ «ἄδην», ἀλλὰ γεν. τοῦ τόπου ἢ τῆς ἐκτάσεως: ἐν τῷ πολέμῳ)· «ἔτι μίν φημι ἄδην ἐλάαν κατότητος» ε 290· «χεὶρ ὀξείης ὀδύνῃσιν ἐλήλαται» ἡ χεὶρ βασανίζεται ὑπ' ἀλγηδόνων διαπεραστικῶν, Π 518· δ'.) ἀποδιώκω, ἐξελαύνω «ἄνδρα ἐκ δήμου» Ζ 158. 2) κτυπῶ, ῥίπτω μὲ ὁρμήν, μετ' αἰτ. πράγματος, «κάρη πρὸς γῆν» ρ 237· μάλιστα ἐπὶ ὅπλων «διὰ στήθεσφι δόρυ» Θ 259, «ἔγχος ἐν σάκει» Υ 259 κ. ἀ. Παθ. «ὀϊστὸς διὰ ζωστῆρος ἐλήλατο» εἶχε ῥιφθῇ διὰ μέσου τοῦ ζ., εἶχε διαπεράσῃ τὸν ζωστῆρα, Δ 135, «ὤμῳ ἔνι» Ε 400, Ν 595. Ἰδίως ά.) «τινά» πλήττω [παίω] „κτυπῶ“ καὶ „πληγώνω“ (μὲ ὅπλον μόνον ἀγχέμαχον) «ἐλαύνω τινὰ ξίφει» Λ 109· καὶ μὲ διπλῆν αἰτ. «ἐλ. τινὰ ξίφεϊ κόρσην» κτυπῶ τινα μὲ τὸ ξίφος εἰς τὴν κεφαλήν, Ν 576, πρβλ. 614· «οὐλὴν ποτέ με σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι» μοὶ ἐπροξένησε πληγώσας με, φ 219· ὅθεν ἐν γένει 6'.) κτυπῶ «τινὰ σκήπτρῳ» Β 199, «πέτρην» δ 507, «χθόνα μετώπῳ» χ 94· γ'.) «πόντον ἐλάτῃσι» πλήττω τὴν θάλασσαν μὲ τὰς κώπας, Η 5, «γαλήνην» η 319· ὅθεν «ἐλαύνοντες» κωπηλατοῦντες, ν 22. 3) ἐλαύνω μεταφορ. ά.) ἐπὶ τῆς ἐργασίας τῶν μετάλλων, ἅτινα διὰ τῆς σφύρας ἐλαύνονται, ὅ ἐ. ἐκτείνονται, σφυρηλατῶ, «ἀσπίδα» Μ 296, «πτύχας» Υ 270· 6'.) ἐκτείνω, κάμνω τι κατά τινα διεύθυνσιν, „τραβῶ“ (Λατ.), «ἕρκος, τεῖχος, τάφρον» Η 450, Ι 349, Σ 564· «τεῖχος ἀμφὶ πόλει» ἐγείρω τεῖχος περὶ τὴν πόλιν, ζ 9 κ. ἀ. «χάλκεοι τοῖχοι ἐληλέδατο» η 86· «ὄγμον» σχηματίζω σειρὰν θερισμένου καρποῦ, Λ 68· γ'.) ποι. «κολῳὸν ἐλαύνω» κάμνω παρατεταμένον θόρυβον (‖. ὡς ἐν τῇ καθομιλ. „σύρω φωνήν“, ἢ „τραβῶ ὕπνον“) Α 575· δ'.) «ἐλαύνω δίκην» ἴδ. ΕΞΕΛΑΎΝΩ. 4) ἀμεταβ. (ἐξυπ. ἑαυτόν) πορεύομαι, τρέχω, «μάστιξεν ἐλάαν» ἐκτύπησε μὲ τὴν μάστιγα (τοὺς ἵππους) ἵνα τρέχωσιν (ἢ ἵνα τρέχῃ ἡ ἅμαξα) Ε 366 κ. ἀ. «βῆ δ' ἐλάαν» ἐκίνησε νὰ ὑπάγῃ (ἐποχούμενος) Ν 27, καὶ ἐπὶ πλοίων, γ 157, μ 124, 276. Β'.) Ὡς μέσον εὑρίσκεται μάλιστα εἰς τὴν σημ. Α'.) 1) 6'.)

ἐλαύνω χάριν ἐμαυτοῦ, πρὸς ὄφελός μοο, μετ' αἰτ. δ 637, «ἵππους ἐκ Τρώων» Κ 537, Λ 682, «ῥύσια» Λ 674 κ. ἀ. (‖. Τοῦ ῥήματος τούτου ἡ καθομιλ. ἔσωσε δύω σχηματισμούς: „'λάμνω"=ἐλαύνω εἰς τὴν σημ. τοῦ κωπηλατῶ, πρβλ. Α'.) 2) γ'.)· καὶ „ἔλα" προστακτ. τοῦ ἐλάω ἀμετάβ.=ἐλθέ, πρβλ. Α'.) 4)· ἀλλὰ καὶ τοῦτο, ὡς καὶ τὰ συνώνυμα τῆς ἀρχαίας: ἄγε, ἴθι, δεῦρο, χρησιμεύει καὶ ὡς ἐπίρ. παρακελευσματικόν, οἷον „ἔλα εἰπέ, ἔλα φᾶτε").

ἐλαφηβόλος [.⏑...], ον (ἔλαφος, βάλλω) ὁ τὰς ἐλάφους (θηρεύων) κτυπῶν, «ἀνὴρ ἐλ.» θηρευτής, κυνηγός, Τ 319 †.

ἔλαφος, ὁ, ἡ, ἔλαφος, „ἐλάφι καὶ 'λάφι" Λ 113, δ 335 κ. ἀ. «ἐλάφοιο κραδίην ἔχων» τουτέστι δειλός. (‖. Ἡ καθομιλ. ὀνομάζει τὸν σφόδρα δειλὸν „λαγόκαρδον" καὶ „καρδίαν λαγοῦ" ἔχοντα) Α 225, πρβλ. Ν 102.

ἐλαφρός, ή, όν, συγκρ. ἐλαφρότερος, ὑπερθ. -ότατος (συγγ. τῷ ἔλαφος, ἴδ. ἐλλός). 1) ἐλαφρός, ὅ ἐ. εὐκίνητος, ταχύς, „ἀλαφρὸς καὶ ἀλαφρύς" ἐπὶ πτηνῶν, Χ 139, «πνοιή» Τ 416, «γυῖα» Ε 122, Ν 61, ἐπὶ ἀνθρώπων μετ' αἰτ. τοῦ κατά τι, «πόδας» α 164, ἢ μετ' ἀπαρφ. «θείειν» εἰς τὸ τρέχειν, γ 370, καὶ μετὰ δοτ. «ἐλαφρότατον ποσὶ κραιπνοῖσι» Ψ 749. 2) ἐλαφρὸς κατὰ τὸ βάρος, ὅ ἐ. κοῦφος, «λᾶας» Μ 450. Μεταφ. ἐλαφρός, ὅ ἐ. ὄχι ἐπαχθής, «πόλεμος» Χ 287.—Τὸ ἐπίρ. ἐλαφρῶς εὐκόλως, ἀπόνως «πλώειν» ε 240 †.

*ἐλάχιστος [.⏑..], η, ον, ὑπερθ. τοῦ ἐλαχύς, ἐλάχιστος, μικρότατος, Υ. Ἑρμ. 375.

ἔλαχον, ἴδ. λαγχάνω.

ἐλαχύς [.⏑.], εῖα, ύ, μικρός, βραχύς, ταπεινός. Τὸ θετικὸν εὑρίσκεται μόνον παρ' ἐπικ. ἐν τῷ θηλ. ἐλάχεια προπαροξύτονον, Υ. Ἀπ. 197 καὶ ὡς Ζηνοδότειος ἀνάγνωσις ἀντὶ τοῦ «λάχεια» ι 116, κ 509, ἣν ἠκολούθησε μὲν ὁ Γερμ. μεταφρ. Οὐόσσιος, παρεδέχθησαν δὲ ὁ Βόθης καὶ Βέκκερος ἐν τῇ Β'. Τὸ δὲ ἀρσενικ. παρὰ γραμματικοῖς.

ἐλάω, ἀρχ. ποι. τύπος τοῦ ἐλαύνω, ὅπ. ἴδε.

ἔλδομαι (Γέλδ.) καὶ συχνότερον ἐέλδομαι (ἐϜέλδ.) ἐπ. ἀποθ. μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ἐφίεμαι, ἐπιθυμῶ, „ὀρέγομαι", μετὰ γεν. Ξ 276, Ψ 122, ε 210· μετ' αἰτ. Ε 481, α 409· μετ' ἀπαρφ. «τῶν τις καὶ μᾶλλον ἐέλδεται ἐξ ἔρον εἶναι» ὧν τὴν ἐπιθυμίαν θέλει μᾶλλον τις νὰ κορέσῃ, Ν 638, δ 162, ε 219, σ 164· ἀπολελ. ω 399. Ἅπαξ μόνον κεῖται εἰς παθητ. διάθεσιν «νῦν τοι ἐελδέσθω πόλεμος κακός» ἔως σοι ἐπιθυμητὸς ὁ κακὸς πόλεμος, Π 494.

ἔλδωρ, μόνον ἐν τῷ ἐπεκτεταμ. σχηματ. ἐέλδωρ (ἐϜέλδωρ) τό, ἐπ. ἐπιθυμία, ἔφεσις, «κραίνω, ἐπικραίνω, τελευτῶ» ἐκπληρῶ, ἐκτελῶ ἐπιθ. Α 41, Θ 242, Ο 74, ρ 242 κ. ἀ.

ἔλε, ἐπ. ἀντὶ τοῦ εἷλε, ἴδ. αἱρέω.

ἐλεαίρω, ἕτ. ἐπ. τύπος τοῦ ἐλεέω· θαμιστ. παρατ. ἐλεαίρεσκον, ἐλεῶ, εὐσπλαγχνίζομαι, „λυποῦμαί (τινα)", ἀπολ. κ 399, ρ 367· μετ' αἰτ. «πατδα» Ζ 407, δ 828 κ. ἀ.· συνδυάζεται μετὰ τοῦ «κήδομαι» Β 27, Λ 665.

ἐλεγχείη, ἡ, ἐπ. (ἐλέγχω) ὄνειδος, ὕβρις, καταισχύνη, Χ 100, Ψ 342, 408, ξ 38, φ 255.

ἐλεγχής, ές, γεν. έος, ποι. (ἐλέγχω) κατησχυμένος, περιυβρισμένος „ἐντροπιασμένος, καταφρονεμένος". Τὸ θετικὸν «ἐλεγχέες» μόνον Δ 242, Ω 239· ὡς δ' ἐπὶ τὸ πολὺ εὑρίσκεται τὸ ὑπερθετικ. «ἐλέγχιστος» Β 285 κ. ἀ. κ 72. Διὰ τοῦτο προτείνει ὁ Ἄρενς νὰ διορθωθῇ τὸ ἐν τοῖς εἰρημένοις χωρίοις θετικὸν ἐπίθ. εἰς τὸ οὐσιαστ. ἐλέγχεα, ἴδ. τὴν ἐπομ. λ.

ἔλεγχος, τό, ὄνειδος, ὕβρις, αἶσχος, „ἐντροπή", «ἔλεγχος ἔσσεται» Λ 314· «ἡμῖν δ' ἂν ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο» φ 329· ἰδίως σημ. τὴν αἰσχρὰν δειλίαν ἐν ταῖς προσφωνήσεσι (ἔνθα κεῖται τὸ ἀφῃρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου) «κάκ' ἐλέγχεα» ἄνανδροι καὶ φαῦλοι ἢ ἄτιμοι καὶ δειλοί, Β 235, Ε 787, καὶ ἄνευ τοῦ ἐπιθ. «κακά» Ω 260. Ἴδε καὶ τὴν προηγ. λ. (‖. Τὴν τοιαύτην ὑβριστικὴν σημασίαν ἔχει ἐν τῇ καθομιλ. τὸ σύνθετον „'ξελέχι" (=ἐξελέγχιον, πρβλ. διὰ τὴν σύνθεσιν τὸ παρὰ Ξενοφ. καὶ Δημ. ἐξαπάτη) μάλιστα παρὰ τοῖς Αἰγαιοπελαγίταις σύνηθες).

ἐλέγχω, ἀόρ. ἀ. ἤλεγξα, ὑβρίζω, ἀτιμάζω, ὀνειδίζω, „ἐντροπιάζω" «τινά» φ 424· ὅθεν ἀτιμάζω, ἐξουδενίζω, ματαιώνω, «μὴ σύγε μῦθον ἐλέγξῃς μηδὲ πόδας» μὴ ματαιώσῃς τοὺς λόγους καὶ (τὸν κόπον τῶν ποδῶν) τὸν δρόμον των, Ι 522.

ἐλέειν, ἀντὶ τοῦ ἑλεῖν, ἴδ. αἱρέω.

ἐλεεινός, ή, όν (ἔλεος)· ἀ.) ἄξιος ἐλέους, συμπαθείας, οἰκτιρμοῦ, ἐλεεινός, Φ 273, τ 253 κ. ἀ. β'.) συμπαθής, ἐλεήμων „πονετικός" «δάκρυον» δάκρυον συμπαθείας ἢ συμπαθητικόν, θ 531, π 219.—Συγκριτ. «ἐλεεινότερος» Ω 504. Ὑπερθ. «ἐλεινότατος» θ 530.—Οὐδ. πληθ. «ἐλεεινά» ὡς ἐπίρ. „ἐλεεινά", ἐλεεινῶς, Β 314, Χ 37, 408.

ἐλεέω (ἔλεος), ἀόρ. ἠλέησα, ἐπ. ἐλέησα, ἐλεῶ, εὐσπλαγχνίζομαι, „λυποῦμαι (τινα), πονῶ (τινα)" Ζ 484, Θ 350, ν 182 κ. ἀ. «τινά» Χ 123· ὅθεν οἰκτείρω, „κλαίω (τινά)" Ρ 346, 352. Ἐκ τούτου:

ἐλεήμων, ον, γεν. ονος, ἐλεήμων, εὔσπλαγχνος, „πονετικός" ε 191 †.

Ἔλειαι, αἱ (ἕλος), νύμφαι τῶν ἑλῶν, τῶν βάλτων, Λατ. nymphæ palustres· οὕτως γράφεται τώρα κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Ἴλγεν, Ὑμ. Δήμ. 23, ἀντὶ τοῦ ἑλαῖαι. Ἰδ. αὐτόθ. Βαουμ.

*ἐλεινός, ή, όν, Ἀττ. ἀντὶ ταῦ ἐλεεινός, Υ. Δήμ. 285.

ἐλεητύς, ύος, ἡ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔλεος, εὐσπλαγχνία, οἶκτος, *Ὀδ. ξ 82, ρ 451.

ἔλεκτο, ἴδ. λέγω.

ἑλελίζω, ποι. ἐπεκτεταμ. τύπος τοῦ ἑλίσσω. Ὁ ἐνεστ. παρ' Ὁμ. δὲν εὑρίσκεται, ὁ δὲ παρατ. Ὑμ. 28, 9. Συνήθης εἶνε ὁ ἐνεργ. ἀόρ. ἀ. ἐλέλιξα, καὶ ὁ μέσ. ἐλελιξάμην, καὶ ὁ παθ. ἐλελίχθην, καὶ τοῦ μέσ. ἀορ. β'. τοῦ συγκεκομμ. τὸ γ'. ἐν. ἐλέλικτο, N 558. 1) κλονῶ, συστρέφω, μετ' αἰτ. «σχεδίην» ε 314· παθητ. μ 416· ἐν γένει κάμνω νὰ τρέμῃ, διασείω, κραδαίνω, „τραντάζω", «Ὄλυμπον» Α 530, Θ 191. Τὸ παθ. τρέμω, σείομαι «ἐλελίχθη γαῖα» ἐσείσθη ἡ γῆ, Χ 448, «ἐλελίζετο πέπλος» ἐκυμάτιζεν, Ὑ. Δήμ. 183. 2) ταχέως τρέπω εἰς φυγήν, ἐπὶ αἰφνιδίας τροπῆς τῶν πολεμιστῶν ἔμπροσθεν τοῦ ἐχθροῦ, μετ' αἰτ. Ρ 278· μάλιστα δὲ τὸ παθ. εἰς ταύτην τὴν σημ.: τρέπομαι, [ἐγκλίνω], «οἱ δ' ἐλελίχθησαν» Ε 497, Ζ 106, Λ 214, 588 κ. ἀ. 3) Τὸ μέσ. ἀ.) ταχέως συστρεφόμενος κινοῦμαι, ὀφιοειδῶς περιελίσσομαι ἐπὶ δράκοντος, Β 316, Α 39· β'.) ὡς τὸ παθητ. τρέμω, κλονοῦμαι, κραδαίνομαι, «ἔγχος ἐλέλικτο» Ν 558.

Ἑλένη, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λήδας, ἀδελφὴ τοῦ Κάστορος, Πολυδεύκους καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, γυνὴ τοῦ Μενελάου, μήτηρ τῆς Ἑρμιόνης. Περιβόητος διὰ τὸ κάλλος γενομένη ἁπτήχθη ὑπὸ τοῦ Πάριδος υἱοῦ τοῦ Πριάμου εἰς τὴν Τροίαν καὶ οὕτως ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τοῦ Τρωικοῦ πολέμου, Β 161, Γ 91, 121 ἑξ. Μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Τροίας ἐπανῆλθε μετὰ τοῦ Μενελάου εἰς τὴν Σπάρτην, δ 184 ἑξ.

Ἕλενος, ὁ. 1) υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἑκάβης, περιβόητος μάντις, Ζ 76. Κατὰ τὴν μεταγενεστέραν παράδοσιν μόνος τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου ἐπιζήσας ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἤπειρον καὶ μετὰ θάνατον τοῦ Νεοπτολέμου ἔλαβε γυναῖκα τὴν Ἀνδρομάχην, Παυσ. 2, 23, 6. 2) υἱὸς τοῦ Οἰνοπίωνος, Ε 707.

ἑλεόθρεπτος, ον (ἕλος, τρέφω) ὁ ἐν τοῖς ἕλεσι τεθραμμένος, „βαλτοθρεμμένος" οἷον «σέλινον» τὸ εἰς βαλτώδεις τόπους φυόμενον, Β 776 †. (‖. Κατὰ τὸν Δοιδερλ. εἶνε ὑδατοτραφής.—Ὁ Σπίτζνερος καὶ Βέκκερος ἐναντίον τῆς ἐτυμολογίας καὶ τοῦ Μ. Ε., στηριζόμενοι εἰς τὴν μαρτυρίαν τοῦ Εὐσταθίου καὶ τῶν χειρογράφων, ψιλοῦσι τὴν λέξιν).

ἕλεος, ὁ, τὸ ἔλεος, εὐσπλαγχνία, Ω 44 †.

ἑλεός, ὁ, ἡμαγειρικὴ τράπεζα, ἐφ' ἧς τὸ κρέας κόπτεται, „κρεατοσάνιδον" Ι 215, ξ 432.

ἕλεσκον, ἴδ. αἱρέω.

ἑλετός, ή, όν, ἐπ. καταληπτός, ὅ ἐ. δυνάμενος νὰ καταληφθῇ, νὰ συλληφθῇ, νὰ πιασθῇ «ἀνδρὸς ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν οὔτε λεϊστὴ οὔθ' ἑλετή» (ἔνθα τὸ ἀπαρφ. δηλοῖ τὸ ἀποτέλεσμα ἢ παρεπόμενον) Ι 409 †.

ἕλεν, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἕλου, β'. ἐν. τῆς προστ. τοῦ μέσ. ἀορ. β'. τοῦ αἱρέω, ὅπ. ἴδε, Ν 294.

ἐλεύθερος, η, ον, (ῥίζ. ἐλευθ-) „ἐλεύθερος;" μόνον ἐν τῇ φρ. «ἐλεύθερον ἦμαρ» ἡ ἡμέρα τῆς ἐλευθερίας, ὃ ἐ. ἡ ἐλευθερία αὐτή (τοὐναντίον «δούλιον ἦμαρ») Ἰλ. Ζ 455, Π 831, Υ 193 καὶ «ἐλεύθερος κρατήρ» κρατὴρ τῆς ἐλευθερίας: κρατὴρ πληρούμενος εἰς τιμὴν τῆς ἐλευθερίας, Ζ 528.

Ἐλευσινίδης [..υυ.], ao [-.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἐλευσῖνος, θεμελιωτοῦ τῆς Ἐλευσῖνος (Ἀπολδ. 1, 5, 2)=ὁ Κελεός, Ὑ. Δήμ. 105.

Ἐλευσίνιοι [..-υ.], οἱ, οἱ κάτοικοι τῆς Ἐλευσῖνος, Ὑ. Δήμ. 267 (κυρ. ἡ συλλαβ. ιν εἶνε μακρά, ἐνταῦθα δὲ μόνον βραχύνεται). Ἐκ τοῦ:

Ἐλευσίν, ῖνος, ἡ (ἔλευσις=ἔρχομός· ‖. πρβλ. Ὀρχομενός=Ἐρχομενὸς ἐν ἐπιγραφαῖς καὶ ἐπὶ νομισμάτων), πόλις καὶ δῆμος τῆς Ἀττικῆς ἀνήκων εἰς τὴν Ἱπποθοωντίδα φυλήν, διάσημος διὰ τὸν ἐν αὐτῇ ναὸν τῆς Δήμητρος, ἔνθα ἐτελοῦντο τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια, καθ' ἃ μεγαλοπρεπεῖς πομπαὶ ἐνιαυσίως ἐπέμποντο ἐκ τῶν Ἀθηνῶν εἰς τὴν Ἐλευσῖνα. Σήμερον καλεῖται ὡσαύτως: Λεψῖνα, Ὑ. Δήμ. 97, «Ἐλευσῖνος δῆμος» αὐτόθ. 490.

ἑλεφαίρομαι, ἐπ., ἀποθ. (συγγ. τῷ ἔλπω), μετοχ. τοῦ ἀορ. ἀ. «ἐλεφηράμενος» διὰ κενῶν ἐλπίδων ἀπατῶ, διαβουκολῶ, ἐπὶ ὀνείρων τ 565 (ἔνθα σχετίζεται πρὸς τὸ ἐν ς. 564 «ἐλέφας», ὅπ. ἴδε, ἵνα γείνῃ τὸ λογυπαίγνιον)· μετ' αἰτ. Ψ 388.

ἐλέφας, αντος, ὁ, ὁστοῦν ἐλεφάντινον ἢ ὀρθότερον ἐλεφαντόδους (ὀδοὺς τοῦ ἐλέφαντος, Τουρκ. „φίλ-ντισσί") παρ' Ὁμ. μόνον εἰς ταύτην τὴν σημ. διότι τοὺς ἐλέφαντας ἀκόμη ἀγνοεῖ· τοὺς δὲ ἐλεφαντόδοντας, οὓς ἐλάμβανον διὰ τοῦ ἐμπορίου, φημίζει ὡς κόσμημα, Ε 583, ἐν ἰσοτιμίᾳ πρὸς τὸν χρυσὸν καὶ ἄργυρον, δ 73· μνημονεύει «κολεὸν νεοπρίστου ἐλέφαντος» θ 404, καὶ κλειδίου λαβὴν ἐξ ἐλέφαντος φ 7· ἐπαινεῖ αὐτοῦ τὴν λευκότητα, σ 196. (Τὰ ἀπατηλὰ ὀνείρατα διέρχονται διὰ τῆς ἐλεφαντίνης πύλης, τ 563· διότι κατὰ τὸν Σχολιαστ. αὐτόθι ὁ ἐλέφας διὰ μὲν τῆς λάμψεως αὐτοῦ ἐπαγγέλλεται φῶς· διὰ δὲ τὸ μὴ διαφανὲς ἀπατᾷ. ‖. Ἀλλ' ἐνταῦθα φαίνεται ὅτι ὅλος ὁ λόγος τῆς διακρίσεως τῶν ἀπατηλῶν καὶ ἀληθευόντων ὀνείρων κατὰ τὰς πύλας δι' ὧν διέρχονται, εἶνε ἡ παρήχησις ὅτι οἱ μὲν διερχόμενοι δι' ἐλέφαντος ἐλεφαίρονται (ἀπατῶσι), οἱ δὲ διὰ κεράων κραίνουσιν ἔτυμα (ἀληθεύουσι)· διὰ δὲ τῆς παρηχήσεως ταύτης προτίθεται ὁ ποιητὴς νὰ καταστήσῃ εὐμνημονευτότερον τὸν περὶ κατοικίας τῶν ὀνείρων ὑπάρχοντα παρὰ τῷ λαῷ μῦθον. Οὕτως ἑρμηνεύουσι τὸ χωρίον ὁ Ναϊγελσβαχ, Ἀμεῖς καὶ Δύντζερος).

Ἐλεφήνωρ, ορος, ὁ υἱὸς τοῦ Χαλκώδοντος, ἡγεμόνων τῶν Ἀβάντων, Β 540, Δ 462.

Ἐλεών, ῶνος (ἐκ τοῦ ἕλος, οἱονεὶ Βάλτος ὅθεν καὶ δασύνει τὴν λ. ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'.), ὁ, χωρίον τῆς Βοιωτίας κείμενον βορειοδυτικῶς τῆς Τανάγρας, Β 500, Κ 266. Ὡς κατοικίαν τοῦ Ἀμύντορος θέτουσιν αὐτὸ οἱ γραμματικοὶ (ἴδ.

Στράβ. 9, 5, 18) ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ· ἄλλοι δὲ ἐκλαμβάνουσι τὸ χωρίον ὡς ταυτὸν τῷ Ἡλώνῃ ὅπ. ἴδ.

ἐληλάδατο, ἐλήλατai, ἐλήλατο, ἐληλέατο, ἐληλέδατο, ἴδ. ἐλαύνω.

ἐληλουθώς, ἐληθέμεν, ἐληθέμεναι, ἴδ. ἔρχομαι.

Ἑλικάων [.⏑-.], ονος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος, ἀνὴρ τῆς Λαοδίκης, θυγατρὸς τοῦ Πριάμου, Γ 123.

Ἑλίκη [.⏑.], ἡ, περίβλεπτος παράλιος πόλις τῆς Ἀχαΐας, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἴωνος καὶ ἔχουσα λαμπρὸν ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος, Β 575, Θ 203. Τὸ δ'. ἔτος τῆς 101 Ὀλ. (πρ. Χ. 373) κατεποντίσθη ἕνεκα σεισμοῦ, Στράβ. 8, 7, 2.

*ἑλικοβλέφαρος [.⏑..⏑.], ον, ποι. (ἕλιξ, ὅπ. ἴδε, βλέφαρον) ὁ ἔχων καμπύλα, ἡμικυκλικὰ βλέφαρα, τουτέστιν ὁ ἔχων ὡραίους στρογγύλους ὀφθαλμούς) Ὕμ. 5, 12.

*ἑλικτός, ή, όν (ἑλίσσω), ἑλικοειδής, καμπύλος, „στρειμμένος" Ὑ. Ἑρμ. 192.

*Ἑλικών, ῶνος, ὁ, περιβόητον τῆς Βοιωτίας ὄρος, ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῶν Μουσῶν, τὸ κατά τινας μὲν σήμερον λεγόμενον Ἐλατέας (ἀλλ' οὕτως ὀνομάζεται νῦν ὁ Κιθαιρών) κατ' ἄλλους δὲ Ἀλικῶνα, ἢ κατά τι ἐπ' αὐτοῦ κείμενον χωρίον Ζαγορά, Βατρ. 1. Κατὰ τὸν Ὕμ. 21, Ϝ ἦτο τὸ ὄρος τοῦτο ἱερὸν τοῦ Ποσειδῶνος.

Ἑλικώνιος [.⏑.⏑.], η, ον, εἰς τὸν Ἑλικῶνα ἀνήκων. Ὡς οὐσ. «ὁ Ἑλικώνιος» εἶνε ἐπωνυμία τοῦ Ποσειδῶνος, κατὰ τοὺς ἑρμηνευτὰς τοῦ χωρίου Υ 404 ἐκ τῆς ἐν Ἀχαΐᾳ πόλεως Ἑλίκης, ἔνθα ὁ Ποσειδῶν κατ' ἐξοχὴν ἐτιμᾶτο·, ἴδ. λ. Ἑλίκη καὶ Ἡρόδ. 1, 148. Κατὰ τὸν σχηματισμὸν ὅμως ὀρθότερον φαίνεται παραγόμενον ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος τοῦ ὄρους τῆς Βοιωτίας (ἴδ. Ἴλγενον εἰς Ὕμ. 21, 3 καὶ Παυσ. 9, 21, 1).

ἑλίκωψ [.⏑.], (Γελ.), ωπος, ὁ, (ἑλίσσω, ὤψ) κατὰ μὲν τὴν συνήθη ἑρμηνείαν ὁ εὔστροφον ἔχων τὴν ὄψιν (ὅρασιν), ὁ ταχέως ἢ εὐκόλως περιβλέπων (ἐπομένως φαιδρὰ καὶ χαρωπὰ ἔχων βλέμματα, δι' ὧν φυσικῶς ἐκφράζεται ἡ ζωηρὰ αἴσθησις)· κατὰ δὲ τὴν τοῦ Ἀπολλων. παραγωγήν, ἣν καὶ ὁ Οὐόλφιος καὶ ὁ Καίππενος παραδέχονται, ἐκ τοῦ ἕλιξ, ἑπομ. ὁ ἑλικοειδετζ, στρογγύλους ὀφθαλμοὺς ἔχων, στρογγυλόφθαλμος, „στρογγυλομμάτης" (πρβλ. βοῶπις), ἐπίθετον τῶν Ἀχαιῶν, *Ἰλ. Α 389, Γ 190, Π 569, Ρ 274 κ. ἀ. Ἰδιαίτερον θηλυκὸν ἑλικῶπις Α 98 †· ὡς ἐπίθ. τῶν Μουσῶν Ὕμ. 33, 1. (Κατὰ δὲ τὸν Βέργκιον ἑλίκωψ εἶνε ὁ μελανόφθαλμος „μαυρομμάτης").

1. ἕλιξ (Γέλ.), ικος, ὁ, ἡ, (ἑλίσσω) ἐπίθ. ἐστραμμένος, περιεστραμμένος, καμπύλος· ὡς ἐπίθετον τῶν βοῶν ἀναφέρεται, ὡς τὸ Λατ. camurus, συνήθως εἰς τὸ ἑλικοειδὲς τῶν κεράτων: καμπυλόκερως. Ἄλλοι δὲ μετὰ τοῦ Ἀπολλων. ἀναφέρουσιν αὐτὸ εἰς τὰ σκέλη ἢ μᾶλλον εἰς τὸ ἑλικοειδὲς βάδισμα τὸ εἰς τοὺς βοῦς ἰδιάζον, οἱονεὶ ἑλικοβάμων (Ἀμεϊς)· κατὰ δὲ τὸν Ἀρτουγγ: οὐλόθριξ (τὴν κεφαλήν) καὶ κατὰ τὸν Βέργκιον μελάγχρους. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συνδυάζεται μετὰ τοῦ «εἰλίποδες» Μ 293, Φ 448, α 92· καὶ μετὰ τοῦ «εὐρυμέτωποι» λ 289· μοναχὸν κεῖται χ 292, ω 68.

2. ἕλιξ (Γέλ.), ικος, ἡ, οὐσ., κυρίως τὸ περιεστραμμένον, „στρειμμένον". Ἰδίως δὲ πληθ. τὰ ψέλλια, „βραχιόλια", κατ' ἄλλους δὲ ἐνώτια „σκουλαρίκια" Σ 401 †. Ὑ. Ἀφρ. 87.

ἑλίσσω (Γελ.), ὡς ἐπὶ τὸ πολ. ποι., παρατ. εἵλισσόμην, Μ 49, ἀορ. ά. ἐνεργ. μετοχ. ἑλίξας, μέσ. ἀόρ. ά. ἑλιξάμην, ἀορ. παθ. μετ. ἑλιχθείς.

Α'.) Ἐνεργ. ά.) στρέφω, περιστρέφω, „στρεφογυρίζω"· παθ. «ἑλισσόμενοι περὶ δίνας» Φ 11. Ἰδίως β'.) ἐξυπακ. «ἵππους» γυρίζω (τὸ ἅρμα) «περὶ τέρματα» Ψ 309, 466· «ἑλιχθείς» ἐπιστραφείς, ἀπὸ τῆς φυγῆς δηλ. Μ 74. (‖. Τὸ παράδειγμα τοῦτο ἀνήκει κατὰ τὴν διάθεσιν εἰς τὰ ἑπόμενα). Β'.) Μέσ. 1) περιστρέφομαι, περιπλέκομαι, «ἀμφί τι» Ὕμ. 6, 40· μετ' αἰτ. Ὕμ. 32, 3· συσπειρῶμαι, „κουλουριάζομαι", ἐπὶ δράκοντος «περὶ χειῇ» Χ 95· ἐπὶ κνίσσης, Α 317· ἐπὶ τῆς ριπτομένης καλαύροπος („μαγκούρας") συστρέφομαι, Ψ 846· ὅθεν στρέφομαι ἔνθεν κἀκεῖθεν, [καλινδοῦμαι], „στρεφογυρίζω" (ἀμεταβ.) κυλίομαι, Φ 11, υ 24, 28· τρέχω ἔνθεν κἀκεῖθεν, „κλωθογυρίζω, φέρω γύρας" Μ 408, Ρ 728, υ 28· περὶ τοῦ Ἡφαίστου, «περὶ φύσας» Σ 372, περὶ τοῦ Ἕκτορος, Μ 49 (ἔνθα ὁ Βέκκερ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἐκδόται, πλὴν τοῦ Βαϋμλείνου, κατά τι χειρόγραφον γράφουσιν: ἑλλίσσεθ')· περὶ κάπρου, «διὰ βήσσας» Ρ 283, πρβλ. Θ 340. 2) ὡς καὶ τὸ ἐνεργ. στρέφω, περιστρέφω, «κεφαλὴν σφαιρηδόν» Ν 204.

ἑλκεσίπεπλος [..⏑..], ον, ἐπ. (ἕλκω, πέπλος) οὗ τινος ὁ πέπλος (διὰ τὸ πολὺ μῆκος) ἕλκεται, (σύρεται), μακρόπεπλος, ἐπίθ. τῶν Τρῳάδων γυναικῶν, Ζ 442, Η 297, Χ 105.

ἑλκεχίτων [..⏑.], ον (ἕλκω, χιτών) ὁ φέρων χιτῶνα ποδήρη, ἑλκόμενον (συρόμενον) κατὰ γῆς, μακροχίτων, ἐπίθ. τῶν Ἰώνων, Ν 684 †. Ὑμ. Ἀπ. 147.

ἑλκέω, ἐπ. ἐπεκτεταμ. τύπος τοῦ ἕλκω· παρατ. ἕλκεον, Ρ 395· μέλ. ἑλκήσω· ἀόρ. ά. ἧλκησα· ἀορ. παθ. μετοχ. ἑλκηθείς· ἕλκω, ἑλκύω ἔνθεν κἀκεῖθεν, „σέρνω, τραβῶ ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ", «νέκυν» Ρ 395· ἀπάγω αἰχμάλωτον «ἑλκηθεῖσαι θύγατρες» Χ 62· ἐπὶ τῶν κυνῶν τῶν περὶ πτῶμά τι, σπαράττω, Ρ 558, Χ 336· «Λητὼ ἧλκησε» ἐτραύλισεν, ὅ ἐ. βίαν εἰς αὐτὴν ἐπήνεγκεν, ἠτίμασε τὴν Λητώ, λ 580.

ἑλκηθμός, ὁ (ἑλκέω), ἀπαγωγὴ βιαία, Ζ 465 †.

ἕλκος, εος, τό, ἡ „πληγή" (ἡ ἕμπυος καὶ κατὰ τοῦτο διάφορος τοῦ τραύματος κ.τ.τ.) «ἕλ-

κος ὕδρου» ἡ πληγὴ ἡ ἐκ τοῦ δήγματος τοῦ ὕδρου ἐπιγενομένη, *Ἰλ. Β 723. Πολλάκις κατὰ πληθ. Τ 49 κ. ἀ. (‖. Ἡ λ. σώζεται ἐν τῇ καθομιλ. ὀπωσοῦν μεταβεβλημένη καὶ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀγνώριστος, „ὄρκος“, ἴδ. Φιλίστ. Γ, 216, 217, πρβλ. καὶ τὸ Λατ. ulcus).

ἑλκυστάζω, ἕτερος ἐπικ. ἐπεκτεταμ. τύπος τοῦ ἑλκύω καὶ ἕλκω, „σέρνω, τραβῶ“ μόνον κατὰ μετοχ. τοῦ ἐνεστ. *Ἰλ. Ψ 187, Ω 21.

*ἑλκύω, μεταγενέστερος τύπος τοῦ ἕλκω, εἰς ὃ δανείζει. τινὰς χρόνους, οἷον τὸν ἀόρ. ἕλκυσα (ἐπ. ἀντὶ τοῦ εἵλκυσα) Βατρ. 235· ἄλλοτε δὲ ἔκειτο καὶ παρ' Ὁμ. ἔν τισι χωρίοις, ἐν οἷς τώρα ἀποκατεστάθησαν σχηματισμοὶ ἐκ τοῦ ἑλκύω, ἴδ. Σπίτζνερ. εἰς Ρ 558.

ἕλκω, ἀπαρφ. ἑλκέμεναι καὶ ἑλκέμεν ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἕλκειν, μόνον κατὰ ἐνεστ. καὶ παρατ., ὅστις οὐδὲ αὔξησιν λαμβάνει ἐν Ἰλ. ϗ Ὀδ., τὸ δὲ εἷλκον εὑρίσκεται μόνον Ὑ. Δήμ. 308 (ἔνθα ὁ Οὐόλφ. ἔγραφεν: ἕλκον). Α΄.) Ἐνεργ. ἕλκω, σύρω, „τραβῶ“ ἐπὶ ἐμψύχων τε καὶ ἀψύχων, μετ' αἰτ. «τινὰ ποδός» ἀπὸ τὸ ποδάρι, Ν 383, π 276, σ 10, 12· «ἐκ δίφροιο» Π 409, «ὀϊστὸν ἐκ ζωστῆρος» Δ 213· ὡσαύτως καὶ «βέλος, ἔγχος» Ὁμ. πλχ. «ἄροτρον νειοῖο» τὸ ἄροτρον διὰ τοῦ ἀγροῦ, Κ 353· ὡσαύτως καὶ περὶ ἡμιόνων, Ρ 743· «ὥτε-νειὸν ἄν' ἕλκητον βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον» ν 32. Ἰδίως ἀ.) ἑλκύω, „τραβῶ“ «νεορήν» τὴν νευρὰν τοῦ τόξου πρὸς ἐκτόξευσιν, φ 419· πλήρης ἡ φρ. «ἕλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν καὶ νεῦρα βόεια» Δ 122, πρβλ. ἀνέλκω· β΄.) ἀνελκύω, ἀνασύρω, „ἀνασηκώνω, τραβῶ ἐπάνω“ οἷον «τάλαντα» τὴν πλάστιγγα, Θ 72, Χ 212· «ἱστία βοεῦσιν» δ 426, ο 291· γ΄.) καθελκύω «εἰς ἅλα» ἢ «ἅλαδε» σύρω τὰ πλοῖα εἰς τὴν θάλασσαν (ἐκ τῆς ξηρᾶς) Β 152, 162, γ 153 κ. ἀ. Τὸ παθ. Ξ 100· δ΄.) ἐφελκύω, ἐπισύρω, κάμνω ν' ἀκολουθήσῃ, «νύκτα» Θ 486. 2) σύρω κατὰ γῆς, «Ἕκτορα περὶ σῆμα» Ω 52, 417· «δοκὸν ἐξ ὄρεος» σύρων μεταφέρω, Ρ 743· ἄνευ προσδιορ. Υ 405. Β΄.) Μέσ. ἑλκύω τι τῶν ἐμαυτοῦ, «ξίφος» Α 194 «χαίτας ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους» „τραβῶ τὰ μαλλιά μου ἀπὸ τὸ κεφάλι σύρριζα“, Κ 15· «τόξον ἐπί τινι» ἐντείνω τὸ τόξον μου ἐναντίον τινός, Λ 583, «ἐπισκύνιον» (ἴδ. τ. λ.) περὶ λέοντος, Ρ 136, «δίφρον πυρὸς ἀσσοτέρω» πλησιάζω περισσότερον τὸν δίφρον μου εἰς τὸ πῦρ, τ 306.

ἔλλαβε, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔλαβε, ἴδ. λαμβάνω.

Ἑλλάς, άδος [.⏑.], ἡ, τὸ καταρχὰς πόλις τῆς Φθιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ κατὰ τὸν μῦθον ὑπὸ τοῦ Ἕλληνος κτισθεῖσα. Καὶ ποῦ μὲν ἔκειτο εἶνε ἄγνωστον, ἀνῆκε δὲ μετὰ τῆς Φθίας εἰς τὴν ἐπικράτειαν τοῦ Ἀχιλλέως καὶ ἦτο ἡ ἕδρα τῆς ἀρχῆς τῶν Αἰακιδῶν, Β 683. Ὡσαύτως δὲ ὠνομάζετο καὶ ἡ περὶ ταύτην τὴν πόλιν μεταξὺ Ἀσωποῦ καὶ Ἐνιπέως χώρα, ἥτις μετὰ τῆς Φθίας ἀπετέλει τὸ κράτος τοῦ Πηλέως, Ι 395, Π 595, λ 496.—Συνδυαζομένη μετὰ τοῦ «Ἄργους» δηλοῖ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, ἴδ. Ἄργος 1) δ΄.).

ἑλλεδανός [..⏑.], ὁ (εἴλω), δεσμὸς ἀχύρινος, „καλαμόσχοινον ἢ δεματικόν“, δι' οὗ δένονται τὰ δεμάτια, Σ 553 †, Ὑ. Δήμ. 456.

*ἐλλείπω (ἐν, λείπω), ὡς ἀμετάβ., ὑπολείπομαι, ἐν τῷ νοθευομένῳ στίχ. Ὑ. Ἀπ. 213, ἴδ. αὐτόθι Βαουμ.

Ἕλλην, ηνος, ὁ, πληθ. οἱ Ἕλληνες, μία τῶν κυριωτάτων φυλῶν τῶν παναρχαίων κατοίκων τῆς Ἑλλάδος, ἥτις κατὰ τὸν μῦθον ἀπὸ τοῦ Ἕλληνος τοῦ υἱοῦ τοῦ Δευκαλίωνος οὕτως ὀνομασθεῖσα τὸ μὲν πρῶτον κατῴκει περὶ τὸν Παρνασσὸν ἐν Φωκίδι, ὕστερον δὲ μετενάστευσεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν, Ἀπλδ. 1, 7, 3. Παρ' Ὁμ. δὲ κυρίως οἱ κάτοικοι τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ πόλεως καὶ χώρας Ἑλλάδος, οἵτινες ἀποδιώξαντες τοὺς Πελασγοὺς προήχθησαν εἰς μεγάλην δύναμιν, Β 684. Ἐπειδὴ δὲ Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοὶ ἦσαν τὰ ἰσχυρότατα τῶν ἐπὶ τὴν Τροίαν Ἑλληνικῶν φύλων, ὁ Ὅμ. ὀνομάζει πάντας ὁμοῦ τοὺς Ἕλληνας ὁτὲ μὲν Πανέλληνας, ὁτὲ δὲ Παναχαιούς, ἴδ. τὰς λ.

Ἑλλήσποντος, ὁ, τουτέστιν ὁ πόντος τῆς Ἕλλης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀθάμαντος, τῆς ἐν αὐτῷ καταποντισθείσης, ὁ νῦν Ἰσθμὸς τῶν Δαρδανελλίων, ἢ (Τουρκ.) „τὰ Μπογάζια“ Β 845, Μ 30.

ἐλλισάμην, ἐλλίσσετο, ἴδ. λίσσομαι.

ἐλλιτάνευε, ἴδ. λιτανεύω.

ἑλλός, ὁ, νεβρός, τὸ νεογνὸν τῆς ἐλάφου, „ἐλαφόπουλον“ «ποικίλος» τ 228 †. Συγγεν. τῷ ἔλαφος. (‖. Παρά τισι τῶν παλαιῶν γραμματικῶν ὀρθῶς ἴσως ψιλοῦται ἡ λ. Περὶ δὲ τῆς ἐτυμολογίας ταύτης τε τῆς λ. καὶ τῆς ἐλάφου, ἴδ. τοῦ ἡμετέρου λογίου Ι. Ν. Οἰκονομίδου Ἐποικια Λοκρῶν σελ. 99 ἐν τῇ σημειώσ.).

ἕλοιμι, ἕλον, ἑλόμην, ἴδ. αἱρέω.

ἕλος, τό, βάλτος, ἢ πεδίον κάθυγρον, πρὸς βοσκὴν ἐπιτήδειον, λειβάδιον, Υ 221, ξ 474, «εἰαμενὴ ἕλεος» βαλτώδης κοιλὰς ἢ κατάφυτος βάλτος, Δ 483.

Ἕλος, ους, τό. 1) πόλις παράλιος τῆς Λακωνίας, ἀνωτέρω τοῦ Γυθείου, κατὰ τὸν μῦθον κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἐλείου τοῦ υἱοῦ τοῦ Περσέως, πιθανῶς δὲ ὀνομασθεῖσα οὕτως ἀπὸ τῶν περὶ αὐτὴν ἑλῶν. Ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις κατεστράφη ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν, οἱ δὲ κάτοικοι αὐτῆς ἔγειναν δουλοπάροικοι (εἵλωτες), Β 584. 2) χωρίον ἢ χώρα τῆς Ἠλιδος παρὰ τὸν Ἀλφειὸν ποταμόν, ἐπὶ Στράβωνος ἤδη ἄγνωστος, Β 594.

ἑλόωσι, ἴδ. ἐλαύνω.

Ἐλπήνωρ (Ϝελπ.), ορος, ὁ, κλητ. Ἐλπῆνορ, εἷς τῶν ἑταίρων τοῦ Ὀδυσσέως, ὅστις μεθύων ἀπεκοιμήθη ἐπὶ τοῦ δώματος τῆς Κίρκης, ἀΐφνης δὲ ἀφυπνισθεὶς κατέπεσεν ἐκεῖθεν καὶ συνέτριψε τὸν αὐχένα του, κ 552. Ὁ Ὀδυσσεὺς τὸν βλέπει πάλιν εἰς τὸν Ἅδην, λ 51.

ἘΛΠΊΣ (Fελπις), ίδος, ἡ, ἐλπίς, «ἔτι ἐλπίδος αἶσα» [ἔξεστιν ἔτι ἐλπίζειν] ὑπάρχει ἀκόμη ἐλπίς (ἴδ. **αἶσα**), Ὀδ. π 101, τ 84, Ὑ. Δήμ. 37.

ἜΛΠΩ (Fέλπω), ποι. 1) Ἐνεργ. παρέχω ἐλπίδα, „δίδω ἐλπίδα", κάμνω νὰ ἐλπίζῃ, τρέφω ἢ βόσκω μὲ ἐλπίδας, μετ' αἰτ. ζ 91, ν 380.—Συνήθ. 2) Μέσ. **ἜΛΠΟΜΑΙ**, ἐπ. **ἐΕΛΠΟΜΑΙ** (ἐFελπ.)· παρατ. ἐλπόμην ἄνευ αὐξήσεως, πλὴν ἐν ι 419· παρακ. ἔολπα (ἔFολπα) καὶ ὑπερσ. ἐώλπειν μὲ σημ. ἐνεστῶτος καὶ παρατατ. ἐν γένει προσδοκῶ, „περιμένω (τι νὰ γείνῃ)", νομίζω, Η 199, Χ 216, ζ 297· ἐπὶ κακοῦ, φοβοῦμαι, ὑποπτεύω, Ν 8, Ο 110· καὶ ἀπολελ. ἐν παρενθέσει, «ἔλπομαι», ὡς τὸ τῆς καθομιλ. „πιστεύω, θαρρῶ" Σ 194, ὡσαύτως καὶ τὸ «ἔολπα» Ὑ. Δήμ. 227· μετ' αἰτ. «νίκην» Ν 609, Ο 539, φ 317· συνήθως μετ' ἀπαρφ. Γ 112, «οὐδ' ἐμὲ νήιδά γ' οὕτως ἔλπομαι γενέσθαι» Η 199, Θ 196 κ. ἀ. Συνηθέστατα τὸ ἀπαρφ. εἶνε χρόνου μέλλοντος, Μ 261, γ 375 κ. ἀ., ἀλλὰ καὶ ἀορ. Η 199, Ο 288, καὶ ἐνεστ. Ι 40, Ν 309, καὶ παρακ. Ο 110, ζ 297. (‖. Ἀλλὰ σημειωτέον ὅτι ἐν ταῖς τοιαύταις συντάξεσιν ἡ σημασία τοῦ ῥήματος ἀποκλίνει εἰς τὴν τοῦ νομίζω, πιστεύω). Πολλάκις ἔχει τοὺς ἐξῆς προσδιορισμούς: «θυμῷ, κατὰ θυμόν, ἐν στήθεσσιν, ἐνὶ φρεσὶν ἔλπ.» καὶ «θυμὸς ἔλπεται» Ρ 395, φ 96 κ. ἀ.

ἘΛΠΩΡΗ (Fελπ.), ἡ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐλπὶς μετ' ἀπαρφ. δ 280, ζ 314.

ἜΛΣΑΙ, ἜΛΣΑΣ, ἴδ. **εἵλω**.

ἐΛΎΩ, Ἀττ. ἑλύω, μόνον ἐν τῷ παθ. ἀορ. ἀ. ἐλύσθην, κάμπτω, στρέφω, ἑλίσσω. Τὸ παθ. ἑλίσσομαι, συστρέφομαι, κύπτω, «προπάροιθε ποδῶν» Ω 510· «ὑπὸ γαστέρ' ἑλυσθείς» ὑπὸ τὴν γαστέρα προσκολληθείς, συσταλείς, „συμμαζευθείς" ι 433· «ῥυμὸς ἐπὶ γαῖαν ἑλύσθη» ἔγυρε καὶ ἐκυλίετο κατὰ γῆς, Ψ 393. (‖. Ἐτυμολογικῶς ὑπάγεται εἰς τὴν ῥίζ. **ϜΕΛ**, ἐξ ἧς παράγεται καὶ τὸ εἰλύω, εἴλυμα, ὅλ-μος καὶ ἀλέω, ἄλευρον καὶ τὸ Λατ. volvo, volumen),

ἜΛΑΧ' ἀντὶ τοῦ ἔλαχε, ἴδ. **ἔΛΚΩ**.

ἜΛΑΩΝ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔλαον, ἴδ. **ἐΛΑΊΝΩ**.

ἜΛΩΡ (Fέλ.) τό, μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ., ποι. (ἐλεῖν) ἄγρα, λεία, ἰδίως ἐπὶ τῶν ἀτάφων πτωμάτων, τὰ ὁποῖα γίνονται λεία τῶν πολεμίων («ἕλωρ καὶ κύρμα») Ε 488, 684, Ρ 667 κ. ἀ. ἢ ἅρπαγμα τῶν ὀρνέων, γ 271, ἢ τῶν θηρίων καὶ ὀρνέων, ω 292 κ. ἀ. Ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ πραγμάτων εἰς ἁρπαγὴν προκειμένων, λάφυρον, ἔρμαιον, ν 208, «ἕλωρα Πατρόκλοιο ἀποτένειν» ποινὴν διὰ τὴν σκύλευσιν τοῦ Π. (κυρ. διὰ τὸν φόνον τοῦ Π., ὅστις κατέλιπεν αὐτοῦ τὸν νεκρὸν ὡς ἕλωρ τῶν πολεμίων, ἐκτεθειμένον εἰς τὴν ὕβριν αὐτῶν) Σ 93. (Μόνον ἐνταῦθα παρ' Ὁμ. κεῖται ὁ πληθ.).

ἐΛΏΡΙΟΝ (Γελ.) τό, =τῷ προηγ., Α 4 †.

ἐΜΒΑΔΌΝ [.⏑.], ἐπίῤ. (ἐμβαίνω) πεζῇ, διὰ ξηρᾶς, „μὲ τὰ πόδια" Ο 505 †.

ἐΜ·ΒΑΊΝΩ, ἀόρ. β'. ἐνέβην, ἐπ. ἔμβην, ὑποτ. ἐμβέῃ, ἐμβήῃ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἐμβῇ· παρακ. ἐμβέβηκα· ὑπερσ. γ'. πληθ. συγκεκομ. ἐμβέβασαν ἀντὶ τοῦ ἐμβεβήκεσαν, μετοχ. ἐμβεβαώς. Α'.) ἀμετάβ. 1) „ἐμβαίνω", ἐπιβαίνω, «νηί» Β 611 (ἐν τμ.). «ἔμβη νηὶ Πύλονδε» ἐμβῆκεν εἰς τὸ πλοῖον διὰ τὴν Πύλον (ἐπέβη τῆς νηὸς πλέων εἰς τὴν Π.), δ 656 κ. ἀ. «ἐμβ. ἐν νηί» Β 720 κ. ἀ. ἄνευ προσδιορ. Β 619 κ. ἀ. 2) καθ' ἑαυτὸ ἄνευ προσδ. ἔρχομαι, προσέρχομαι, πηγαίνω, κ 164 (‖. ἔνθα ἡ δοτ. «τῷ» συναπτέα κατὰ τὸν Δύντζερον πρὸς τὸ «εἰρυσάμην» καὶ ὄχι πρὸς τὸ «ἐμβαίνων»)· «ἔμβητον» εἶνε τοῦ Ἀντιλόχου τὸ πρὸς τοὺς ἵππους του κέλευσμα (ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ) τρέχετε, ἐμπρός, Ψ 403· ὁ παρακ. σημ. ὀχοῦμαι, ἵππος καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαώς» Ε 199· μεταφορ. «μολύβδαινα κατὰ βοὸς κέρας ἐμβεβαυῖα» ἐπικειμένη, (‖. ἢ μᾶλλον ὑποκειμένη, ἐπειδὴ τὸ κέρας τοῦ βοὸς περιέβαλλε τὸ σχοινίον τὸ πρὸς τῇ μολυβδαίνῃ, ἵνα προφυλάττῃ αὐτὸ ἀπὸ τῶν δηγμάτων τῶν ἰχθύων), Ω 81. 3) ἐπεμβαίνω, ἐναντιοῦμαι, Π 94. Β'.) μεταβ. μόνον ἐν τῷ ἀορ. ἀ. ἐνέβησα, ἐνεβίβασα, μετ' αἰτ. λ 4.—Πολλάκις ἐν τιμήσῃ.

ἐΜ·ΒΆΛΛΩ, ἀόρ. β'. ἐνέβαλον, ἐπ. ἔμβαλον, ἀπαρφ. ἐμβαλέειν. Α'.) Ἐνεργ. 1) ἐμβάλλω, „ῥίπτω μέσα", κατὰ δὲ τὰς διαφόρους συναφείας, εἰς ἃς εὑρίσκεται τὸ ῥῆμα, σημ. εἰσακοντίζω, ἐνθέτω, ἐγχέω, ἐμποιῶ, «πῦρ νηί» ῥίπτω πῦρ εἰς τὴν ναῦν, Ο 598, «νηὶ κεραυνόν» μ 415, «τινὰ πόντῳ» Ξ 258, «φάρμακα κρητῆρι» δ 330 «τὶ χερσὶν» ἐγχειρίζω, Ξ 218 «χειρί» δ 37 κ. ἀ. «χερσὶν Ἀχιλλῆος ἔμβαλε» „τὸν ἔφερεν εἰς τὰ χέρια τοῦ Ἀχ." Φ 47, «τινὰ εὐνῇ» βάλλω τινὰ εἰς τὴν κλίνην, Σ 85, «χαλινοὺς γαμφήλῃς» Τ 394, «ῥήγεα» ῥίπτω εἰς τὴν κλίνην, στρώνω, δ 298· μεταφ. «νεῖκός τισι» ἐμποιῶ, προξενῶ, διεγείρω, Δ 444. 2) μεταφ. ἐπὶ τῆς ψυχῆς «ἵμερον θυμῷ» πόθον εἰς τὴν ψυχὴν ἐμβάλλω, ἐμποιῶ, ἐμπνέω, διεγείρω, Γ 139, «μένος τινί» Κ 366, καὶ μετὰ διπλ. δοτ. «σθένος τινὶ κραδίῃ, θυμῷ» Ξ 151 κ. ἄ. τ. «καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ» „ὁ θεὸς σ' ἐφώτισε" τ 485. 3) κατὰ τὸ φαινόμενον ἀμετάβ. εἰς τὴν φρ. «κώπης ἐμβ.» (ἐξυπακ. χεῖρας) νὰ βάλουν χέρι εἰς τὰ κωπιά, ἢ μᾶλλον (ἐξυπ. ἑαυτούς) νὰ βαλθοῦν, νὰ ῥιφθοῦν εἰς τὰ κωπιά, ὅ ἐ. νὰ ἐπιταχύνωσι τὴν κωπηλασίαν, ι 489.—Μέσ. ἐμβάλλω τι τῶν ἐμαυτοῦ ἢ εἰς ἐμαυτόν, «ἐν δὲ κλήρους ἐβάλοντο» ἔῤῥιψεν ἕκαστος τὸν κλῆρόν του (εἰς τὴν περικεφαλαίαν) Ψ 352· μεταφ. «ἐμβ. τι θυμῷ» βάλλω τι εἰς τὸν νοῦν μου, διανοοῦμαι, Κ 447, Ψ 313.

ἐΜ·ΒΑΣΙΛΕΎΩ [.⏑⏑..], ἔν τινι (χώρᾳ ἢ πόλει) βασιλεύω, μετὰ δοτ. Β 572, ο 413.

Ἐμβασίχυτρος [.⏑⏑-.], ὁ, (ἐμβαίνω, χύτρα) οἱονεὶ „Τσουκαλοπηδηχτής ἢ Τσουκαλοπήδας"

(κατὰ τὸν Δημ. Ζῆνον: Ἐμπασοτζοοκάλης), κωμικὸν ὄνομα μυός, Βατρ. 137.

ἐμβέβασαν [..⏑.], ἐμβεβαώς, ἐμβέη καὶ ἐμβήη, ἔμβην, ἴδ. ἐμβαίνω.

ἐμ-βρέμομαι, ἀποθ., „βούζω, συρίζω μέσα εἰς «ἀήτης ἰστίῳ ἐμβρέμεται» συρίζει ὁ ἄνεμος εἰς τὸ πανί, Ο 627 †.

ἔμβρυον, τό, (βρύω), κυρ. τὸ ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρός, εἰσέτι ἀγέννητον τέκνον, παρ' Ὁμ. δὲ τὸ νεογνὸν ἀρνίον, *Ὀδ. ι 245, 309, 342.

ἐμέθεν, ἐμεῖο, ἐμέο, ἐμεῖ, ἴδ. ἐγώ.

ἐμέμηκον, ἴδ. μηκάομαι.

ἔμεν καὶ ἔμεναι, ἴδ. εἰμί.

ἔμεν καὶ ἔμεναι, ἴδ. ἴημι.

ἐμέω, „ξερνῶ", «αἷμα» Ο 11 †.

ἔμικτο, ἴδ. μίγνυμι.

ἔμμαθε, ἴδ. μανθάνω.

ἐμμαπέως [.⏑..], ἐπ. ἐπίρ. ταχέως, εὐθύς, ἀμέσως, «ἀπόρουσε» Ε 836, «ὑπάκουσε» ξ 485 (πιθανῶς ἐκ τοῦ μαπέω=μάρπτω κατά τινα Σχολ. τοῦ Ὁμ. καὶ τὸν Λόβεκκ.).

ἐμ-μεμαώς [..⏑.], ῖα, ός, ἐπ. (ἴδ. μέμαα), ὁρμητικός, σφοδρός, ὀξύς, *Ἰλ Ε 142, 240, 330 κ. ἀ.

ἔμμεν ἢ ἔμμεναι, ἐπ. ἀντὶ τοῦ εἶναι, ἴδ. εἰμί.

ἐμμενές, ἐπ. οὐδ. τοῦ ἐμμενής, πάντοτε ὡς ἐπίρ. ἐκλαμβανόμενον καὶ μετὰ τοῦ «ἀεί» συνδυαζόμενον «ἐμμενὲς ἀεί» πάντοτε σταθερῶς, ἀδιαλείπτως, διηνεκῶς, Κ 361, ι 386 κ. ἀ.

ἔμμορα, ἴδ. μείρομαι.

ἔμμορος, ον, ἐπ. (ἔμμορα, μείρομαι) μέτοχος, μετὰ γεν. «τιμῆς» θ 480 †, Ὑ. Δήμ. 481.

ἐμός, ἐμή, ἐμόν, ἐπίθ. κτητικ. (ἐμοῦ) εἰδικός μου, Ὁμ. πλχ., σπανιώτερον μετὰ τοῦ ἄρθρου συνηρημ. «οὐμός» Θ 360· ἐπιτείνεται ἡ μᾶλλον ἀντιδιαστέλλεται διὰ τῆς γεν. τῆς αὐτὸς «ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος» δ 45, Ὑ. Ἀπ. 328, «ἐμὴ ἀγγελίη» ἡ περὶ ἐμοῦ ἀγγελία, Τ 337.

ἐμπάζομαι, ἐπ. ἀποθ. μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. φροντίζω περί τινος, δίδω ἀκρόασιν, προσέχω, μετὰ γεν., «θεοπροπίης» ἐν Ἰλ. μόνον Π 50, α 415, «ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων» α 271· ἅπαξ μόνον συνετάχθη μετ' αἰτ. «ἱκέτας» π 422. (Ἡ παραγωγὴ ἀμφίβολος. ‖. Ἀλλ' ἴδε τὴν λ. ἔμπαιος. Τὸ ῥ. ἔσωσεν ἡ καθομιλ. κατὰ τὸν Κοραῆν Ἀττ. 4, 572, ἀλλὰ σύνθετον „συνεμπάζομαι").

ἔμπαιος, ον, ἐπ. ἔμπειρος, εἰδήμων, μετὰ γεν. «ἔργων» *Ὀδ. υ 379, ἔνθα τὸ αι κεῖται βραχύ, φ 400. (‖. Φαίνεται ὅτι εἶνε σύνθ. ἐκ τῆς ἐν καὶ τῆς ῥίζ. πα-, ἐξ ἧς τὸ πά-ομαι, πέπαμαι,=κέκτημαι, κατέχω· ὅθεν πολυ-πά-μων, ἴδ. τ. λ. Κυρ. λοιπὸν τὸ ἔμπα-j-ος=κάτοχος, καὶ ἔπειτα εἰδήμων, ἔμπειρος κατὰ τὴν αὐτὴν συγγένειαν τῶν ἐννοιῶν, καθ' ἣν ἡ καθομιλ. λέγει „κατέχω, καταλαμβάνω" τὸ ἐννοῶ, γινώσκω, εἶμαι εἰδήμων. Ἐκ τοῦ ἔμ-πα-ος ἔγεινε τὸ ἐμπάζομαι).

*ἔμπαλιν [.⏑.], ἐπίρ. (πάλιν), ὀπίσω, Ὑ. Ἑρμ. 78.

ἐμ-πάσσω, ἀόρ. ἀ. ἐνέπασα, ἐπ. σσα, κυρ. πασπαλίζω ἐντός· μεταφ. ἐνεργάζομαι, ἐνυφαίνω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, μετ' αἰτ. Γ 126 καὶ ἐν τμ. Χ 441.

ἔμπεδος, ον (ἐν, πέδον) κυρ. ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἱστάμενος, στερεός, ἀμετακίνητος, «λέχος» ψ 203· ὅθεν 1) στερεός, ἀκράδαντος, «τεῖχος» Μ 9, 12· ὅθεν ἀμετάβλητος «χρώς» Τ 33 «τοῖσιν ἔμπεδα κεῖται (γέρα)» ἀβλαβῆ, ἀκέραια, σῶα, Ι 335· «βίη, ἴς, μένος, νόος» ἀπαραμείωτος, ἀμετάτρεπτος, Ὁμ. πλχ. 6΄.) ἐπὶ χρόνου διαρκής, διηνεκής, ἀδιάλειπτος, «φυλακή» Θ 521, «κομιδή» θ 453· γ΄.) μεταφ. σταθερός, εὐσταθής, ἀμετάπειστος, «ἦτορ, φρένες» Ζ 352, σ 215· «(Πρίαμος) ἔμπεδος οὐδ' ἀεσίφρων» Υ 183.—Τὸ οὐδ. ἔμπεδον ὡς ἐπίρ. ἔχει τὰς αὐτὰς σημασίας, Ρ 434, «μένειν» Ε 527· ἐπιτείνεται ἐν τῷ συνδυασμῷ «ἔμπεδ. ἀσφαλέως» ν 86 «ἀσφαλέως ἔμπεδον θέειν» Ν 141, τ 113.

*ἐμ-πελάζω, μέλ. σω, ἀμετάβ. πλησιάζω «δόμῳ» Ὑ. Ἑρμ. 523.

ἐμπεσεῖν, ἴδ. ἐμπίπτω.

ἐμ-πήγνυμι [..–.], μέλ. πήξω, „ἐμπήγω" μόνον ἐν τμ. Ε 40, χ 83.

ἔμπης, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἔμπας, ποιητ. λ., (κυρ. ἐν πᾶσι) εἰς πᾶσαν περίστασιν (πρβλ. τὸ Γαλλ. toutefois) „μὲ ὅλα ταῦτα", ὅ ἐ. ἀλλά, ὅμως· ὅθεν πολλάκις «ἀλλ' ἔμπης» ἀλλ' ὅμως, δ 100 κ. ἀ. ἢ προηγουμένου τοῦ Δέ, Α 562, γ 209· ἀλλὰ καὶ ἑπομένου, Ε 191· ἐπιτείνεται διὰ τοῦ Καὶ «ἀλλὰ καὶ ἔμπης» Β 297, Τ 422, «καὶ ἔμπης» ε 205. Ὡσαύτως καὶ ἔνθα παρά τινων ἑρμηνεύεται διὰ τοῦ ἐν γένει, ἐντελῶς, παντάπασιν (‖. καὶ ταύτην τὴν σημ. τῆς λ. θεωρεῖ ὡς θεμελιώδη ὁ Βαϋμλεῖνος ἐν τῇ νεωτάτῃ Περὶ μορίων τῆς Ἑλληνικῆς πραγματείᾳ) Ξ 174, Τ 308, τ 302 κ. ἀ. Τίθεται μὲ τὴν αὐτὴν σημ. καὶ ἐν αἰτιολογικῷ λόγῳ «τόφρ' ὑμεῖς εὔχεσθαι—σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται, ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔτινα δείδιμεν ἔμπης» ἐπειδὴ κανένα „πάλιν" δὲν φοβούμεθα (ὑπεννοεῖται: καὶ ἂν μᾶς ἀκούσωσι) Η 196, πρβλ. Μ 326, Ρ 632, δ 199, ξ 481. Ὅθεν καὶ ἐπὶ ἀπροσδοκήτου, ἔνθα ἡ καθομιλουμένη μεταχειρίζεται τὸ „μά" οἷον «ἔμπης μοι τοῖχοι μεγάρων—φαίνονθ' ὀφθαλμοῖς ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο» τ 37, ὡσαύτως καὶ σ 354.—Συχνὰ τίθεται εἰς τὰς ἀποδόσεις μετοχῶν ἐναντιωματικῶν ἐχουσῶν τὸ «περ» Ρ 229, Ω 522, λ 351 κ. ἀ. πολλάκις δὲ καθ' ὑπέρβασιν, οἷαν καὶ τὸ «ὅμως» πάσχει, τίθεται ὁμοῦ μὲ τὴν μετοχήν, ὅτε τὸ «περ ἔμπης» δύναται νὰ μεταφρασθῇ τις διὰ τοῦ ὅσον καὶ ἂν «Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχή, πίνοντά περ ἔμπης» ὅσον καὶ ἂν ἔπινεν, ἠσχολεῖτο περὶ τὸ πίνειν, Ξ 1, ο 361 κ. ἀ. Ἡ

γνώμη τῶν ἀρχ. γραμματικῶν, καθ' ἣν ἐν Ξ 174 καὶ σ 354 σημαίνει ὁμοίως, δὲν φαίνεται ὀρθή. (Ὁ Δοιδερλ. σχετίζων τὴν λ. πρὸς τὸ ἔμπεδον ὡς πρώτην αὐτῆς σημ. ὑποθέτει τὸ βεβαίως καὶ ἀναμφιβόλως).

ἐμ·πίμπλημι (μόνον ἐν τμ.) καὶ **ἐμπίπλημι**· ἀόρ. ά. ἐνέπλησα· μέσ. ἀόρ. ά. ἐνεπλησάμην, ὅθεν ἐπ. ἀπαρφ. ἐνιπλήσασθαι η 221· παθ. ἀόρ. ά. ἐνεπλήσθην, ἀπαρφ. ἐνιπλησθῆναι· μέσ. ἀόρ. β΄. ἐπικ. συγκεκομμ. μὲ παθ. σημ. ἔμπλητο, Φ 607, μ 417 χ πληθ. ἔμπλητο, θ 16. 1) Ἐνεργ. ά.) πληρῶ, „γεμίζω" «ῥέεθρα ὕδατος» τὰ ῥεῖθρα μὲ ὕδωρ Φ 311 κ ά. μεταφ. «θυμὸν ὀδυνάων» τ 117· ὅθεν β΄.) κορέννυμι, „χορταίνω" ρ 503.—Παθ. πληροῦμαι, „γεμίζω" (ἀμεταβ.) «αἵματος ἐνεπλήσθησαν ὀφθαλμοί» Π 348· μεταφ. «υἱος ἐνιπλησθῆναι ὀφθαλμοῖς» νὰ κορεσθῶσιν οἱ ὀφθαλμοί μου ἀπὸ (ὅ ἐ. βλέποντες) τὸν υἱὸν λ 452. 2) Μέσ. πληρῶ ἐμαυτόν ἤ τι τῶν ἐμαυτοῦ, μετὰ γεν. Φ 607 κ. ά., κορέννυμαι η 221 (ἔνθα ὁ Ἀμεῖς γράφει ἐνιπλησθῆναι) «μεγάλην νηδύν» ἐπλήρωσε τὴν μεγάλην του κοιλίαν, ι 296· μεταφ. «ἀγρίου μένεος θυμόν» ἐπλήρωσε τὴν καρδίαν του ἀγρίας ὀργῆς, Χ 312.

ἐμ·πίπτω· ἀόρ. ἐνέπεσον καὶ ἀναύξ. ἔμπεσον. 1) ἐμπίπτω, πίπτω μέσα, μετὰ δοτ. «πόντῳ» δ 508, «πέτρῃ» Δ 108, «πῦρ ἔμπεσε νηυσί» Π 113, «ἐν ὕλῃ» Λ 155· «ἐνέπεσε ζωστῆρι οἰστός» ἔπεσε τὸ βέλος κατὰ μέσον τοῦ ζωστῆρος, Δ 134. 2) μεταφ. ά.) ἐπὶ ἀνθρώπων ἐμπίπτω, εἰσορμῶ, „πίπτω μέσα" μετὰ δοτ. «ὑσμίνῃ» Λ 297, Π 81, «προμάχοις» Ω 526· β΄.) ἐπὶ καταστάσεων «κακόν μοι ἔμπεσεν οἴκῳ» „ἔπεσε μέσ' 'ς τὸ σπίτι μου", δ 45, ο 345· ἐπὶ ψυχικῶν διαθέσεων «χόλος, δέος ἔμπεσε θυμῷ» εἰσέδυσεν εἰς τὴν ψυχήν, Ι 436, Ξ 207, Ρ 625, καὶ μετὰ διπλ. αἰτ. Π 206· γ΄.) «ἔπος μοι ἔμπεσε θυμῷ» ὁ λόγος ἐπῆλθέ μοι, „μοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν", μ 266.

ἔμπλειος, σ 119, τ 580 καὶ **ἐνίπλειος**, η, ον, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔμ-πλεος, πλήρης, „γεμᾶτος" μετὰ γεν. Ὀδ. ξ 113, ρ 300, φ 78 κ. ά. μόνον κατὰ τοὺς ἐπικ. σχηματισμούς.

ἐμπλήγδην, ἐπ. ἐπίῤ. (ἐμπλήσσω), ἐμπλήκτως, ἀσυνέτως, ἀπερισκέπτως, ἀνοήτως υ 132 †.

ἔμπλην, ἐπ. ἐπίῤ. (ἐν, πελάω- πελάζω) ἐγγύς, πλησίον μετὰ γεν. Β 526 †.

ἐμπλήσατο, ἔμπλητο, ἔμπληντο, ἴδ. **ἐμπίμπλημι**.

ἐμπλήσσω, ἴδ. **ἐνιπλήσσω**.

ἐμ·πνέω, ἐπ. ἐμπνείω, ἀόρ. ά. ἐνέπνευσα καὶ ἐπ. ἔμπνευσα. 1) εἰσπνέω, ἐμφυσῶ, φυσῶ ἐπάνω εἰς «μάλ' ἐμπνείοντε μεταφρένῳ» φυσῶντες (ἵπποι) πολλὰ πλησίον τῶν ὀπισθίων (τοῦ προτρέχοντος ἵππου) Ρ 502, μετ' αἰτ. «μέσον ἰστίον» εἰς τὸ μέσον τοῦ ἱστίου (ὁ ἄνεμος), Ὑμ. 6, 33. 2) μεταφ. ἐμβάλλω, ἐμπνέω ἐπὶ θεῶν «μένος, θάρσος τινί» Κ 482, ι 381 κ. ά. μετ' ἀπαρφ. «φᾶρος ὑφαίνειν» τ 138 (ἔνθα ὁ Ἀμεῖς συνάπτει τὸ «φᾶρος» πρὸς τὸ «ἐνέπνευσε»).

ἐμ·ποιέω, μέλ. ήσω, ἐντίθημι, ἐγκατασκευάζω, «πύλας ἐν πύργοις» Η 438 (ἐν τμ.) Σ 490.—Μέσ. ὡς τὸ ἐνεργ. Ὑ. Ἑρμ. 527 ἐν τμ.

ἐμπολάω (ἐμπολή), παρατ. γ΄. πληθ. ἐπικ. ἐπεκτ. ἐμπολόωντο, ἀγοράζω. Τὸ μέσ. ἀγοράζω ἐμαυτῷ «βίοτον» Ο 456 †.

ἔμπορος (ἐν, πόρος), πᾶς ὅστις ἐπὶ ξένου πλοίου πλέει τὴν θάλασσαν, ἐπιβάτης, „ταξειδιώτης", δ 319, ω 300.

ἐμ·πρήθω, ἴδ. **ἐνιπρήθω**.

ἐμπυριβήτης [.⏑⏑..] (ἐν πυρί, βαίνω) ὁ ἐν πυρὶ βαίνων, ὁ ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἱστάμενος, ἐπίθ. τοῦ «τρίποδος» Ν 702 †.

ἐμ·φορέω, ἕτερος τύπος τοῦ ἐμφέρω, φέρω μέσα· μόνον παθ. μετὰ δοτ. «κύμασιν» φέρομαι ἐπὶ τῶν κυμάτων, Ὀδ. μ 419, ξ 309.

ἔμφυλος [.-.] (ἐν, φῦλον) ὁ εἰς τὸ αὐτὸ φῦλον, ἔθνος ἀνήκων, ἐγχώριος, ἐντόπιος, ἐγγενής, «ἀνήρ» ο 273 †.

ἐμ·φύω [.⏑.], ἀόρ. ά. ἐνέφυσα· ἀόρ. β΄. ἐνέφυν· παρακ. (ἐμπέφυκα) μόνον γ΄. πλ. ἐμπεφύασι καὶ μετοχ. θηλ. ἐμπεφυυῖα. 1) μεταβ. ἐν τῷ ἐνες., μέλ. καὶ ἀορ. ά. ἐμφυτεύω, ἐμποιῶ, ἐμπνέω, «θεός μοι ἐν φρεσὶν οἵμας παντοίας ἐνέφυσεν» μοὶ ἐνέπνευσε παντοῖα ᾄσματα, χ 348. 2) ἀμετ. ἐν τῇ μέσῃ φωνῇ καὶ ἐν τῷ ἐνεργ. β΄. ἀορ. καὶ παρακ. φυτρώνω ἐπάνω εἴς τι, μετὰ δοτ. «τρίχες χρανίῳ ἐμπεφύασι» Θ 84· ὅθεν μεταφ. προσκολλῶμαι εἴς τι, σφίγγομαι περί τι «ὦ; ἔχετ' ἐμπεφυυῖα» οὕτως ἀντείχετο, ἐκρέματο εἰς αὐτὰ προσκεκολλημένη, περιεσφίγγετο εἰς αὐτά, Α 513· μετὰ δύω δοτ. «ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί» (ἀντὶ τοῦ ἐνέφυ) ἐκολλήθη εἰς τὴν χεῖρά του, ὅ ἐ. ἔσφιγξε τὴν χεῖρά του, Ζ 253 κ. ἄ. πλχ. «ἐν χείρεσσι φύοντο» ω 410. Πρβλ. λ. ὀδάξ.

ἐν, παρ' Ὁμ. δὲ πολλάκις καὶ ποι. **ἐνί**, ἐπ. **εἰν**, σπαν. **εἰνί**, Θ 199, Ο 150, ι 417, κ 310, μ 256 (πάντοτε ἐν τῷ β΄. ποδί). Α΄.) Πρόθ. μετὰ δοτ., ἧς ἡ πρώτη σημ. εἶνε ἐντός. 1) τοπικῶς· ά.) «ἐν γαίῃ, ἐν δώμασι» κ. ἄ. τ. «ἐν Ἄργει, ἐν Τροίῃ» κ. τ. τ. Ὁμ. πλχ. β΄.) ἐν τῷ μέσῳ, περικύκλωσιν ὑπό, «οὐρανὸς ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσι» περικυκλούμενος ὑπὸ αἰθέρος καὶ νεφελῶν, Ο 192· ὅθεν ἐπὶ προσώπων, μεταξύ, «ἐν Δαναοῖσιν, ἐν Τρώεσσι, ἐν ἀθανάτοισι» κ. ἄ. τ. ὅθεν καὶ ἐνώπιον, Λατ. coram (τουτέστιν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀκροατῶν) «ἐν πᾶσιν» β 194, π 378. Μεταφ. ἐπὶ ἐξωτερικῶν ἢ ἐσωτερικῶν (ψυχικῶν) καταστάσεων, ἐν αἷς τις εὑρίσκεται, «ἐνὶ πολέμῳ, ἐν φιλότητι, ἐν πένθεϊ» Δ 258, Η 302, Χ 483 κ. ά. «ἐν νόστῳ» ω 96· γ΄.) πρός τινι, τὸ προσηρτημένον, προσκεκολλημένον, προσηρ-

μοσμένον εἶναί τινι, «ἐν ξίφει ἧλος» Λ 29, «νευρὴ ἐν τόξῳ» Ο 463· δ'.) ἐπί τινος «χιὼν «νευρὴ ἐν τόξῳ» Ο 463· δ'.) ἐπί τινος «χιὼν κατατήκετ' ἐν ὄρεσσιν» τ 205, «ἐν ἵπποις» Λ 198· ε.) παρά τινι «ἐν ποταμῷ» Σ 521, ε 466· ὅθεν ζ'.) εἰς τροπικὰς φρ. σημ. τὴν βάσιν, ἐφ' ἧς στηρίζεταί τι ἢ τὸ πόθεν τι ἐξαρτᾶται, „εἶνε εἰς τὸ χέρι" «θεῶν ἐν γούνασι κεῖται» ἴδ. ΓΟΝΥ· «νίκης πείρατ' ἔχοντ' ἐν θεοῖσι» Η 102· ἴδ. ΠΕΙΡΑΣ· «ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμοιο» Π 630, «δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν» διότι δύνασθε ὑμεῖς, κ 69. 2) χρονικῶς, «ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ» κατὰ τὴν ἐαρινὴν ὥραν, Π 643, σ 367. 3) αἰτιολογικῶς· ά.) τὸ ὄργανον ἢ μέσον δι' οὗ, «ὁρᾶν, ἰδεῖν ἐν ὀφθαλμοῖς» Α 587, Γ 306, κ 385. Ἐν τῇ φρ. «ἐν χερσὶ λαβεῖν» ἔχει μᾶλλον τοπικὴν ἔννοιαν ἡ πρόθεσις, λαμβάνω εἰς τὰς χεῖρας, „παίρνω 'ς τὰ χέρια", Ε 299, πρβλ. ι 164· ὡσαύτως καὶ τὸ «κατακτείνεσθαι ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσιν» Ε 558, Η 105· β'.) ἀναλογίαν, «ἐν μοίρῃ» ὅ ἐστὶ κατὰ μοῖραν, χ 54, «ἐν καιρὸς αἴσῃ» Ι 378.

Σημ. 1) Πολλάκις κεῖται ἡ Ἐν κατὰ τὸ φαινόμενον ἀντὶ τῆς Εἰς, μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων, ἐπειδὴ σημαίνεται διὰ τούτων ἅμα καὶ ἡ μετὰ τὴν κίνησιν παρεπομένη ἠρεμία «ἐν γούνασι πίπτειν» Ε 370· συχνὰ αἱ φρ. «βάλλειν, πίπτειν ἐν κονίῃσι, ἐν χερσὶ τιθέναι, ἐν χείρεσσι λαβεῖν» ὡσαύτως ἔζεσθαι ἔν τινι, δῆσαι ἐνὶ δεσμῷ, ἐν πέδαις»· μετὰ τῶν ῥημάτων «χέω, ἀφύσσω κ. ἄ.» ἴδ. τὰς λ. ταύτας· «ἐν τεύχεσιν ἔνδυνον» Ψ 131. 2) Ἐνίοτε τίθεται μετὰ τὴν Ἐν γενικὴ, ἐξυπακουομένου οὐσιαστικοῦ τινος κατὰ δοτικ., «ἐν Κίρκης» ἐξυπακ. «οἴκῳ» κ 282· ἰδίως «εἰν Ἀΐδαο» ἐξυπακ. «δόμοις» Χ 389 κ. ἄ. πλχ. «ἐν Ἀλκινόοιο» η 132 «ἐν ἀφνειοῦ πατρός» Ζ 47. 3) Τίθεται ἐνίοτε καὶ μετὰ τὸ πτωτικόν, Σ 218, δ 127, μ 103· συχνότερον ἡ ἐνί, ἥτις τότε κατ' ἀναστροφὴν τονίζεται ἔνι, Η 221, Ι 53 κ. ἀ.

Β'.) Ὡς ἐπίρ. μάλιστα ἐν τῷ συνδυασμῷ «ἐν δέ» ἐντὸς δὲ ἢ ἐπάνω δέ, Α 188, α 51, δ 340 κ. ἀ. ὅπου πολλάκις ἐκλαμβάνεται καὶ ὡς πρόθεσις ἐν τιμήσει κειμένη· μεταξὺ δέ, Β 588, Π 551. Πολλάκις κεῖται καὶ ἀντὶ τοῦ ἔνεστι, ἐνῆν, Ε 740 κ. ἀ. ᾗ μάλιστα ἡ ἔνι, ἴδε ΕΝΕΙΜΙ.

Γ'.) Ἐν συνθέσει μετὰ ῥημάτων ἔχει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοπικὴν σημ. ἐντὸς κτλ. ὡσαύτως καὶ μετ' ἐπιθέτων, οἷον «ἔμφυλος, ἐνεύναιος».

ἜΝ, οὐδ. τοῦ ΕἷΣ, ὅπ. ἴδε.

ἘΝΑΊΡΩ, ποι., ἀπαρφ. ἐπ. ἐναιρέμεν· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐνηράμην. 1) φονεύω, διαφθείρω μετ' αἰτ., ἐν δὲ τῇ Ἰλ. συνήθως: φονεύω ἐν τῇ μάχῃ, ὅθεν καὶ λαμβάνει τὸν προσδιορισμὸν «χαλκῷ, τόξῳ» «πολλοὶ δ' αὖ σοὶ Ἀχαιοὶ ἐναιρέμεν» πολλοὺς Ἀχαιοὺς ἔχεις νὰ φονεύῃς, Ζ 229· «κατ' οὔρεα θῆρας» Φ 485. Τὸ μέσον ἔχει τὴν σημ. τοῦ ἐνεργητ. καὶ συντάσσεται μετ' αἰτ. Ε 43, Ζ 32, Ξ 515, Π 92, ω 424· μεταφ. «μηκέτι χρόα καλὸν ἐναίρεο» μὴ διαφθείρῃς τὸ ὡραῖόν σου δέρμα, τ 263. (Κατὰ τὸν Βούττμανον δὲν εἶνε σύνθετον ἐκ τοῦ ἐν καὶ αἴρω, ἀλλὰ παράγεται ἐκ τοῦ ἔνεροι, σημ. ἄρα κυρίως: πέμπω εἰς τὸν Ἅδην).

ἘΝ-ΑΊΣΙΜΟΣ, ΟΝ. 1) προμηνύων, προαγγέλλων, τὴν εἱμαρμαρμένην (τὴν τύχην), προφητικός, Λατ. fatalis, «σήματα» Β 353, «ὄρνιθες» 6 182, «ἐναίσιμα μυθήσασθαι» προοιωνίσασθαι, τὰ μέλλοντα προειπεῖν, 6 159. 2) προσήκων, πρέπων, ἐπιεικής, δίκαιος, «ἀνήρ» Ζ 521, κ 383, «φρένες» σ 220, «νόος» ε 190, «δῶρα» Ω 425, Υ. Δήμ. 369· «ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι» πράττω ὅ,τι εἶνε δίκαιον καὶ πρέπον, τὸ καθῆκόν μου, ρ 321.—Τὸ ἐνικὸν οὐδ. λαμβάνεται ὡς ἐπίρ. «οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον» δὲν ἦλθον εἰς τὸν προσήκοντα καιρόν, ὅταν ἔπρεπε, Ζ 519.

ἘΝ-ΑΛΊΓΚΙΟΣ [.⏑.⏑.], ΟΝ, ποι. ὅμοιος, ἴσος, «τινί» Ε 5 κ. ἀ. «θεοῖς αὐδήν» κατὰ τὴν φωνήν, Τ 250, α 371 κ. ἄ. πλχ.

ἘΝΆΛΙΟΣ, ἐπ. ΕΙΝΆΛΙΟΣ, ὅπ. ἴδε.

*ἜΝ-ΑΛΟΣ [.⏑.], ΟΝ (ἐν, ἅλς), παράλιος, ἐπιθαλάσσιος, περὶ τῆς Μιλήτου, Υ. Ἀπ. 180.

ἘΝ-ΑΜΈΛΓΩ [.⏑..], ἀμέλγω ἐντός, „ἁρμέγω μέσα", μετὰ δοτ. ι 223 †.

ἜΝ-ΑΝΤΑ [..⏑], ποι. ἐπίρ. ἀντικρύ, ἀπέναντι, μετὰ γεν. Υ 67 †.

ἘΝ-ΑΝΤΊΒΙΟΝ [..⏑⏑.], ἐπ. ἐπίρ. ἐκ τοῦ ἐναντίου βίας ἢ ἀντιστάσεως γινομένης, ἐν γένει δὲ ἐναντίον, ἐχθρικῶς, συνάπτεται μετὰ τοῦ «μάχεσθαι, πολεμίζειν, στῆναι, μεῖναι» Θ 168, Κ 451, Φ 266, ξ 270· «ἐναντίβ. ἐλθεῖν ἐν πολέμῳ» Υ 130.

ἘΝ-ΑΝΤΊΟΣ, Η, ΟΝ. 1) ὁ ἀπέναντι, „ἀντικρυνός", ὁ κατὰ πρόσωπον, Ζ 247, μετὰ δοτ. Ι 190, κ 89, ζ 329. 2) ἐναντίος, ὅ ἐ. πολέμιος, μετὰ γεν. «Ἀχαιῶν» Ε 497 κ. ἄ. πλχ. Συχνότατα λαμβάνεται ἡ ἐν. αἰτ. τοῦ οὐδ. ἘΝΑΝΤΊΟΝ ὡς ἐπίρ. ά.) ἀντικρύ, κατὰ πρόσωπον «ἕζεσθαί τινος» ψ 89· «ἐναντίον ὧδε κάλεσον» „ἐδῶ 'μπροστά μου", τ 544, «νεικεῖν τινι» ὑβρίζω τινὰ κατὰ πρόσωπον, Υ 252, «μίμνειν» ἀνθίσταμαι ἐναντίον τινός, Ν 106· μετὰ δοτ. Ο 304· β'.) εἰς ἀπάντησιν, ἐναντίον, κατά (τινος) «ἐλθεῖν τινος» ξ 278, «ἰέναι τινός» Φ 574· «ἵστασθαί τινος» Ν 448· ὅθεν «μάχεσθαί τινος» Υ 97, «ὄρνυσθαι» ὁρμᾷν ἐναντίον, Λ 129.

ἜΝΑΞΕ, ἴδ. ΝΆΣΣΩ.

ἜΝΑΡΑ [.⏑.], τά, ἐπ., μόνον πληθ., λάφυρα, ἰδίως τὰ ἀπὸ τοῦ φονευθέντος ἐχθροῦ ἀφαιρούμενα ὅπλα, σκῦλα, Λατ. spolia· «βροντόεντα» καθημαγμένα, *Ἰλ. Ζ 68, 480 κ. ἀ. (Κατὰ τὸν Βούττμαννον ἐκ τοῦ ἐναίρω· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἀναείρω, κυρ. ἀνάορα. Ὀλιγώτερον τοῦτο πιθανόν).

ἘΝΑΡΓΗΣ, ΈΣ, ὁρατός, ὀφθαλμοφανής, πρόδηλος, φανερός, „φανερωμένος", ἰδίως ἐπὶ

τῶν θεῶν τῶν αὐτοπροσώπως ἐν τῇ ἀληθινῇ αὐτῶν μορφῇ εἰς τοὺς ἀνθρώπους φανερουμένων, «χαλεποὶ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς» ἐπικίνδυνοι εἶνε οἱ θεοὶ ὅταν „φανερώνωνται", Υ 131, γ 420, η 201 «ὄνειρον» „ὀλοφάνερον", δ 841. (Παράγεται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ ἀργός=λευκός, φωτεινός· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἐν ἔργῳ).

ἐν-αρηρώς [.⏑..], υῖα, ός, μετοχ. τοῦ παρακ. τοῦ ἐν-αραρίσκω (ΑΡ-) μόνον ὡς ἐπίθετον, ἐνηρμοσμένος, στερεωμένος, ε 236 †.

ἐναρίζω [.⏑..], ποι. (ἔναρα), μέλ. ίξω, ἀόρ. ἀ. ἐνάριξα, κυρ. ἐκδύω πολέμιον φονευθέντα, „γυμνώνω", μετ' αἰτ. Ἰλ. πλχ., μετὰ δύω αἰτ. «τινὰ ἔντεα» ἀφαιρῶ τινος τὰ ὅπλα, σκυλεύω, Ἰλ. Ρ 187, Χ 323 (ὅπου ἄλλοι τὴν αἰτ. τοῦ προσώπου ἧττον ὀρθῶς ἐξαρτῶσιν ἐκ τοῦ «κατακτάς»)· ὅθεν ἐν τῇ μάχῃ φονεύω, Ε 155, 160, 731 κ. ἀ., ἐν γένει φονεύω Α 191.

ἐν-αρίθμιος [.⏑.⏑.], ον, ὁ ἐν ἀριθμῷ ὤν, συναριθμούμενος «ἄλλην ἐνίησιν ἐναρίθμιον εἶναι» ἵνα συμπληρώσῃ τὸν ἀριθμόν, μ 65· μεταφ. ὁ ἐν λόγῳ ὤν, ὁ λογιζόμενός τι, ὅστις „λογαριάζεται", τιμᾶται «οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος οὔτ' ἐνὶ βουλῇ» Β 202. (Ἡ. Κατὰ μὲν τὴν συνήθη ἑρμηνείαν: οὔτε ποτὲ ἐν πολέμῳ λογιζόμενος, ὅ ἐ. ἔχων ἀξίαν τινά οὔτε ἐν τῇ βουλῇ· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ., ὅστις ἀπορρίπτει τὴν ἑρμηνείαν ταύτην ὡς προϋποθέτουσαν βουληφόρον ἄνδρα τὸν Θαρσίτην, ὅπερ ἄτοπον, σημαίνει: οὔτε ποτὲ ἐν πολέμῳ φαινόμενος, ὡς ἀπόλεμος καὶ ἄναλκις, οὔτε ἐν τῇ βουλῇ συγκαταλεγόμενος, ὡς μὴ βουλευτής).

ἔννασαν, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔνασαν, ἴδ. ΝΑΙΩ.

ἔνατος [.⏑.], η, ον, ἐπ. ΕΙΝΑΤΟΣ, Β 295· ὁ ἔνατος Ἰλ. Β 313.

ἔν-αυλος, ὁ, ποι. 1) κυρ. ἡ κοίτη, ἢ τὸ ῥεῖθρον ὁρμητικῶν χειμάρρων, ἢ ἡ τάφρος, „χανδάκι", Ἰλ. Π 71· ἔπειτα αὐτὸς οὗτος ὁ χειμάρρους ἢ χείμαρρος Φ 283, 312. 2) αὐλών, φάραγξ, χαράδρα Υ. Ἀφρ. 74, 124.

ἐν-δείκνυμι [..–.], γνωστοποιῶ, φανερώνω. Μόνον τὸ μέσ. εὑρίσκεται παρ' Ὁμ. «Πηλείδῃ ἐνδείξομαι», ἐξυπακ. «λόγον», θὰ φανερώσω (εἴπω) τὸν λόγον μου εἰς τὸν Πηλείδην, ἢ θὰ ἐξηγηθῶ πρὸς τὸν Πηλ. Τ 83 †.

ἔνδεκα [..⏑], ἄκλιτον, „ἕνδεκα" Ι 329, ξ 103.

ἑνδεκά-πηχυς [..⏑..], υ, ἕνδεκα πήχεις μακρός, «ἔγχος» Ἰλ. Ζ 319, Θ 494.

ἑνδέκατος, η, ον, ἐνδέκατος, Ω 666· — «ἡ ἑνδεκάτη», ἐξυπακ. ἡμέρα, δ 374 κ. ἀ.

ἐν-δέξιος, η, ον. 1) ὁ ἐν δεξιᾷ, ὁ ἐκ δεξιῶν, ὁ πρὸς δεξιάν, δεξιός, «σήματα» σημεῖα δεξιά, τουτέστιν αἴσια, εὐτυχίαν προμηνύοντα, Ι 236· ἴδ. ΔΕΞΙΟΣ.—Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπίρ. ΕΝΔΕΞΙΑ, πρὸς δεξιάν, „δεξιά". Ἡ διεύθυνσις αὕτη ἐθεωρεῖτο ἐν τοῖς συμποσίοις, ἐν ταῖς συνελεύσεσι κ.τ.τ. αἰσία καὶ ἐτηρεῖτο αὐστηρῶς, οἷον ἐν τῷ «οἰνοχοεῖν» Α 597, κατὰ τὴν κλήρωσιν Η 184. Ὡσαύτως καὶ κατὰ τὴν ἐπαιτείαν ὁ Ὀδυσσεὺς πρὸς δεξιὰν ἐπαιτεῖ, ρ 365. 2) ἐπιδέξιος, ἐπιτήδειος, Ὑ. Ἑρμ. 454.

ἐν-δέω, ἀόρ. ἀ. ἐνέδησα, δένω, δεσμεύω ἐντός (τινος), προσδέω, „ἐμπλέκω" ε 260· «νευρήν» Ο 469· μεταφορ. «Ζεὺς ἐνέδησέ με ἄτῃ» μὲ περιέπλεξεν εἰς ἁμαρτίαν, Β 111, Ι 18· πρβλ. ΕΦΑΠΤΩ.

ἐνδιάομαι [.⏑...], ἐπ. ἀποθ. (ἔνδιος) εἶμαι ἐν ὑπαίθρῳ, Ὑμ. 32, 6.

ἐν-δίημι [.⏑..], ἐπ., παρατ. γ'. πληθ. ἀναύξ. ἐνδίεσαν ἀντὶ τοῦ ἐνεδίεσαν, ἀποδιώκω, Σ 584 †. Πρβλ. ΔΙΕΜΑΙ.

ἔνδινα [.–.], τά (ἐν, ἔνδον), μόνον Ψ 806 †, κατά τινας μὲν τὰ ἐντόσθια, „τὰ 'σωτικά", Ἡ. κατ' ἄλλους δὲ τὰ ἐντὸς τῆς πανοπλίας οἱαδήποτε μέλη τοῦ σώματος τοῦ ὡπλισμένου, ἐφ' ὅσον καλύπτονται ὑπὸ τῶν ὅπλων.

ἔνδιος [.⏑.], ον, μεσημβρινός, ὁ περὶ μεσημβρίαν μόνον «ἔνδιος ἦλθε» δ 450 ᾗ «ἔνδιοι ἱκόμεσθα» Λ 726. (Παράγεται ἐκ τῆς ἐν καὶ τῆς ῥίζ. ΔΙΡ (ἐξ ἧς τὸ Διός, δῖος κτλ. καὶ τὸ Λατ. dies), κυρ. ὁ αἴθριος, λαμπρὸς οὐρανός, ὅθεν ὁ χρόνος ὁ περὶ μεσημβρίαν, ὅτε μάλιστα αἰθριάζει καὶ διαλάμπει ἡ ἡμέρα, ἐν ᾧ περὶ τὴν πρωΐαν καὶ ἑσπέραν εἶνε ὁμιχλώδης καὶ ἧττον λαμπρά, πρβλ. ΕΫΔΙΟΣ, ΗΕΡΙ, ΗΕΡΙΟΣ).

ἔνδοθεν, ἐπίρ. (ἔνδον). 1) ἔνδοθεν, „ἀπὸ μέσα", «ὑπακούειν» δ 283, υ 101. 2) ἐσωτερικῶς „ἀπὸ μέσα", «Ζηνός που τοιήδε— ἔνδοθεν αὐλὴ» τοιαύτη ἐσωτερικῶς, „ἀπὸ μέσα", δ 74, 293, 467· μετὰ γεν. «ἔνδοθεν αὐλῆς» ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν αὐλήν, ἐντὸς τῆς αὐλῆς, Ζ 247.

ἔνδοθι [..⏑], ἐπ. ἐπίρ. (ἔνδον) ἔνδον, ἐντός Ζ 498 κ. ἀ. ἐσωτερικῶς, „μέσα", μετὰ τοῦ «θυμός» μέσα ἡ καρδιά, Α 243, δ 315 κ. ἀ. τοὐναντίον τοῦ «θύρηφι» χ 220· μετὰ γεν. Σ 287· ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μέρους τῆς ἀσπίδος, Υ 271.

ἔνδον, ἐπίρ. (ἐν), ἐντός, „μέσα", ἰδίως ἐντὸς τῆς οἰκίας, ἐν τῇ οἰκίᾳ, Λατ. domi, Ὁμ. πλχ. «ἔνδον εἶναι» „μέσα" (='ς τὸ 'σπίτι) Κ 378, π 202 κ. ἀ. μετὰ γεν. «Διὸς ἔνδον» ἐν τῇ τοῦ Διὸς οἰκίᾳ, Υ 13, πρβλ. Ψ 200.

ἐν-δουπέω, ἀόρ. ἀ. ἐνδούπησα ἀναύξ. ἐμπίπτω μετὰ δούπου, πίπτω μέσα μὲ βρόντον, μετὰ δοτ. «μέσῳ ἐνδούπησα» Ὀδ. μ 443, ο 479

ἐνδυκέως [.⏑..], ἐπίρ. ἐπιμελῶς, μετὰ προσοχῆς, προθύμως, μετὰ ζήλου, ἐξ ὅλης ψυχῆς, πιστῶς, ἐν Ἰλ. σπανίως, «τρέφειν» Ψ 90, «φείδεσθαι» Ω 158, «ὁμαρτεῖν» Ω 438· συχνὰ ἐν Ὀδ. μετὰ τοῦ «φιλεῖν, πέμπειν, λούειν, κορεῖν» ξ 62, 337, κ 65, 450, ω 212 κ. ἀ. «ἐνδυκ. κρέα ἤσθιε» μὲ ὄρεξιν, ξ 109. (Παράγ. κατά τινας μὲν ἐκ τῆς ἐν καὶ δύω οἱονεὶ: εἰσχωρητικῶς, πρβλ. περὶ τοῦ παρενθέτου

κ τὸ ἀτρεκέως ἐκ τοῦ τρέω, κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον ἐκ τοῦ δοκή, κατ' Αἰολ. τροπὴν τοῦ ο εἰς υ καὶ σημ. κυρίως μετὰ προδοκίας, προσοχῆς, ἐπομ. ἐπιμελῶς· ὡσαύτως φρονεῖ καὶ ὁ Δοιδερλ., ἂν καὶ δὲν παραδέχεται τὴν Αἰολ. τροπήν. ‖. Νεωτέρα δὲ γνώμη τοῦ Δυντζέρου ἐν τῇ ἐκδ. τῆς Ὀδ. εἰς η 256 εἶνε: ὅτι παράγεται ἐκ τοῦ ἀχρ. ἐνδυκής, ὅπερ ἐκ τῆς ἐν καὶ τοῦ ἀχρ. δύκος (πρβλ. ἔνδικος ἐκ τοῦ: δίκη)=δεῦκος (ὅθεν τὸ ἐπίθ. ΛΔΕΥΚΗΣ καὶ τὸ κύρ. Πολυδεύκης=πολυπρεπής, ἐκπρεπής)· τοῦτο δὲ τὸ δεῦκος σημ. ὄχι κατὰ τὸν Σχολ. τὸ γλεῦκος, ἀλλὰ τὸ προσῆκον, πρέπον· ὅθεν ἐνδυκέως: πρεπόντως, προσηκόντως).

ΕΝΔΥΝΩ [.-.]=ἐνδύομαι, μόνον κατὰ παρατ. ἔνδυνε ἀντὶ τοῦ ἐνέδυνε, ἐνδύομαι, περιβάλλομαι, «χιτῶνα» Β 42, Κ 21· μεταφορ. «ἐν δέ οἱ ἦτορ δῦν' ἄχος» ἡ καρδία του περιεβλήθη λύπην, Τ 367. ‖. Τὸ ν προσλαμβάνει τὸ ῥ. τοῦτο καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „ἐνδύνω, ἐνδύνομαι".

ΕΝ-ΔΥΩ [.ῠ.], ἀόρ. ἀ. ἐνέδυσα· ἀόρ. β'. ἐνέδυν, μετοχ. ἐνδύς· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐνεδυσάμην. 1) μεταβ. ἐνδύω, περιβάλλω (τινά), „ἐνδύνω" Βατρ. 160. 2) Τὸ μέσ. μετὰ τοῦ ἐνεργ. β'. ἀορ. καὶ παρακ. ἐνδύομαι, περιβάλλομαι, „ἐνδύνομαι", μετ' αἰτ. «ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα» Ε 736· ἐν τμ. «ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσετο χαλκόν» Ἰλ. Β 578, Λ 16.

ΕΝΕΗΚΑ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐνῆκα, ἴδ. ΕΝΙΗΜΙ.

ΕΝΕΪΚΑΙ, ἴδ. ΦΕΡΩ.

ΕΝ-ΕΙΜΙ (εἰμί), ἀ. πληθ. ἐπ. ἔνειμεν, Ε 477, εὐκτ. γ'. ἐν. ἐνείη· παρατ. γ'. ἐν. ἐνῆεν, γ'. πληθ. ἔνεσαν, ἐνυπάρχω, εἶμαι ἢ εὑρίσκομαι μέσα, ἀπολ., Ὅμ. πλχ. καὶ ἐν τμ., ἔτι δὲ μετὰ δοτ. «ἄργυρος ἀσκῷ ἔνεστιν» κ 45· μετ' ἐπιρ. «οἶκοι ἔνεστι γόος» Ω 240· «ὀλίγος ἔτι θυμὸς ἐνῆεν» ἐμοὶ δηλ., ὀλίγη ζωὴ ὑπελείπετο ἔτι ἐν ἐμοί, Α 593· ὅθεν καὶ μετὰ δοτ. προσώπου σημ. ἔχω τι, «εἰ χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη» ἂν εἶχα χάλκ. κτλ. Β 590· πρβλ. Ρ 156.—Τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ τὸ ΕΝΙ ἀντὶ τοῦ ἔνεστι ἢ ἔνεισι (‖. εἶνε δηλ. ὄχι ἕτερος τύπος συγκεκομμ. τοῦ ῥήματος, ἀλλὰ ἡ πρόθεσις ἐνί, ἥτις, ὅταν ἐξυπακούηται τὸ ῥῆμα εἰμί, ἀναβιβάζει τὸν τόνον, ἴδ. καὶ ΠΑΡΑ, ΕΠΙ καὶ ΑΝΑ), Ξ 141, Σ 53, Υ 248, ι 126 (ὑπάρχουσι μεταξὺ αὐτῶν) σ 355 «ἔνι τοι φρένες οὐδ' ἠβαιαί» δὲν ἔχεις φρένας „οὐδὲ σπυρί" („κουκοῦτσι") φ 288.

ΕΝΕΚΑ καὶ ΕΝΕΚΕΝ, ρ 288, 310, ἐπ. καὶ Ἰων. ΕΙΝΕΚΑ, Α 174, δ 191 κ. ἀ. πρόθεσις μετὰ γεν. ἕνεκα, ἐξ αἰτίας, διὰ (μετ' αἰτ.)· ὁτὲ μὲν προτάσσεται, ὁτὲ δὲ ἐπιτάσσεται τῆς γενικῆς.

ΕΝΕΚΥΡΕ, ἴδ. ΕΓΚΥΡΕΩ.

ΕΝΕΝΗΚΟΝΤΑ, Β 602, ἐπ. ΕΝΝΗΚΟΝΤΑ, τ 174, ἄκλιτον ἀριθμ. ἐνενήκοντα, „ἐνενῆντα".

ΕΝΕΝΙΠΟΝ, ΕΝΕΝΙΠΤΕ (ἀνθ' οὗ ἐσφαλμένη ἀνάγνωσις ἐνένισπε), ἴδ. ΕΝΙΠΤΩ.

ΕΝΕΠΩ καὶ ΕΝΝΕΠΩ, ποι., προστ. ἔννεπε, εὐκτ. ἐνέποιμι, μετοχ. ἐνέπων· παρατ. ἔννεπον· ἐνταῦθα ὑπάγεται οὐ μόνον κατὰ τὴν σημ. ἀλλὰ καὶ κατὰ τύπον (ἴδ. τὸ τέλος) καὶ ὁ ἀόρ. ἔνισπον, β'. ἐν. ἔνισπες, Ω 388, προστ. ἔνισπε, μόνον δ 642, συνήθως δὲ ἐνίσπες (ἀλλὰ μόνον ἐν τέλει στίχου) Λ 186, Ξ 470, γ 101 κ. ἀ. (‖. Ὁμοίαν προσθήκην τοῦ ς εἰς τὸ τέλος τοῦ β'. ἐνικ. τῆς προστ. ἔχει ἡ καθομιλουμ. ἐν τῷ „δίς" =ἰδὲ καὶ „'πές"=εἰπέ), ἀπαρφ. ἐνισπεῖν, ὑποτ. ἐνίσπω, εὐκτ. ἐνίσποιμι· μέλ. ἐνίψω, Η 447, δ 137 καὶ ἐνισπήσω, ε 98. 1) λέγω, διηγοῦμαι, ἀφηγοῦμαι, ἀγγέλλω, «μῦθον, ὄνειρον» Β 80, Θ 412, «ἄνδρα μοι ἔννεπε» ψάλλε μοι (κατ' ἄλλους ὀνόμασέ μου) τὸν ἄνδρα, ἢ μᾶλλον εἰπέ μοι τὸν ἄνδρα, ὅ ἐ. εἰπέ μοι περὶ τοῦ ἀνδρός, α 1· ὡσαύτως «μνηστήρων θάνατον» ω 414· «τοῦ παιδὸς μῦθον» εἴδησιν περὶ τοῦ παιδός, λ 492. 2) λέγω, ὁμιλῶ, διαλέγομαι, «πρὸς ἀλλήλους» Λ 643. (Κατὰ μὲν τὸν Βούττμαννον εἶνε τὸ ῥ. τοῦτο ἐκτενέστερος τύπος τοῦ εἰπεῖν: ΕΠ-, ΕΜΠ-, ΕΝΕΠ-· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. παρῃχθη τὸ ἐννεπ. (συνεσταλμ. ἐνεπ.) ἐκ τοῦ ἀναΓείπεῖν, ὅ ἐ. κυρίως: μεγαλοφώνως εἰπεῖν· ‖. οἱ δὲ νεώτεροι γλωσσολόγοι παράγουσι τοὺς ἀνωτέρω σχηματισμοὺς ἐκ τινος ῥίζης ΣΕΠ, (ἀρχ. Λατ. sec-=dic-) ἐξ ἧς καὶ ὁ ἀνωτέρω β'. ἀόρ. ἔνισπον καὶ τὸ ἔσπετε καὶ θεσπέσιος, καὶ ἄσπετος, ὥστε τὸ ἐννέπω=ἐνσέπω, κατὰ τὸ Αἰολ. ἔτεν-να=ἔτεν-σα=ἔτεινα).

ΕΝ-ΕΡΕΙΔΩ, ἀόρ. ἀ. ἐνέρεισα, εἰσωθῶ, „ἐμπήγω, χώνω" «μοχλὸν ὀφθαλμῷ» ι 383 †.

ΕΝΕΡΘΕ, πρὸ φων. ΕΝΕΡΘΕΝ, καὶ ΝΕΡΘΕ, ΝΕΡΘΕΝ, ἄπ. ἴδε, ποι. ἐπίῤῥ. 1) κάτωθεν, Ν 75· ἀντίθ. τοῦ «ὑψόθεν» Υ 57, ν 163· β'.) κάτω ι 385, (‖. καὶ ἐνταῦθα ἑρμηνευτέον: κάτωθεν· διότι εἶνε ἀντίθετον τοῦ ἐν τοῖς ὀλίγον ἀνωτέρω «ἐφύπερθεν»: ἐγὼ μὲν ἄνωθεν, οἱ δὲ ἄλλοι κάτωθεν) «οἱ ἔνερθε θεοί» οἱ καταχθόνιοι θεοί, „οἱ θεοὶ ἀπὸ κάτω", Ξ 274. 2) μετὰ γεν. ὑποκάτω, „ἀπὸ κάτω" «ἔν. Ἀΐδεω» Θ 16· καὶ ἐπιτασσόμενον τῆς γεν. «θώρηκος ἔν., ἀγκῶνος ἔν.» Λ 234, 252. (‖. ἴδ. τὴν ἐπομ. λ.).

ΕΝΕΡΟΙ, οἱ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (κυρ. ἔνΓεροι, Λατ. inferi) οἱ κάτω, οἱ καταχθόνιοι, εἴτε θεοί, εἴτε ψυχαὶ ἀνθρώπων, Ἰλ. Ο 188, Υ 61, Υ. Δήμ. 358. (Παράγεται ἐκ τῆς προθ. Ἐν, ἐξ ἧς ἄχρ. ἔνερ, Λατ. infer, ‖. ὅθεν καὶ τὸ ἔνερ-θεν, καὶ κατ' ἀποκοπὴν νέρθε).

ΕΝΕΡΤΕΡΟΣ, Η, ΟΝ, ποι. συγκρ. τοῦ ἔνεροι, κατώτερος, καταχθονιώτερος, «ἐνέρτερος οὐρανιώνων», ‖. τουτέστι μεταξὺ τῶν καταχθονίων καὶ κατωτέρω ἐν τῷ Ταρτάρῳ, ἔνθα ὁ Κρόνος καὶ οἱ Τιτᾶνες, Ε 898, πρβλ. «ἐνέρτεροι θεοί» Ο 225.

ΕΝΕΣΑΝ, ἐπ. ἴδ. ΕΝΕΙΜΙ.

ΕΝΕΣΙΗ καὶ ἐπ. ΕΝΝΕΣΙΗ, ἡ (ἐνίημι) παρακέλευσις, προτροπή, προσταγή, «κείνης ἐννεσίῃσιν» κατὰ τὰς διαταγὰς ἢ εἰσηγήσεις ἐκείνης, Ε 894 †.

ἘΝΕΣΤΉΡΙΚΤΟ, ἴδ. ἘΝΕΤΗΡΊΖΩ.

ἘΝΕΤΉ, ἡ, ἐπ. (ἐνίημι), [περόνη, πόρπη] „καρφίτσα, θηλυκωτῆρι“, Ξ 180.

Ἐνετοί, οἱ, ἔθνος τι τῆς Παφλαγονίας (ἀμνημόνευτον παρὰ τοῖς μετέπειτα) B 852. Ἡ μεταγενεστέρα παράδοσις ἐσχέτιζεν αὐτοὺς πρὸς τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ Ἐνετούς (Veneti), οὓς καὶ ἀπογόνους τῶν ἄλλων ἐθεώρει. Παρὰ Στράβ. 5, 1, 4 ἐξ. πνευματίζονται Ἐνετοί.

ἘΝ-ΕΎΔΩ, ἐγκοιμῶμαι, „κοιμῶμαι μέσα“ μετὰ δοτ. Ὀδ. γ 350, υ 95.

ἘΝΕΥΝΑΙΟΣ, ΟΝ, ἐπ. (ἐν, εὐνή), παρ' Ὁμ. οὐσιαστ. «τὸ ἐνεύναιον» πᾶν τὸ ἐν ᾧ τις εὐνᾶται, στρῶμα, „στρωσίδι, στρῶσις“ Ὀδ. ξ 51· πληθ. π 35.

ἘΝΗΕΊΗ, ἡ, ἐπ., ἠπιότης, φιλανθρωπία, „καλοσύνη“ P 670 †. Ἐκ τοῦ

ἘΝΗΗΣ, ΕΣ, ἐπ. (ἀντίθ. τοῦ ἀπηνής), ἤπιος, μαλακός, φιλάνθρωπος, P 204, Φ 96, Ψ 252, 648, θ 200. (Ἡ παραγωγὴ ἀμφίβολος. ||. Ἴσως δὲν εἶναι ἀπίθανος ἡ νεωτέρα ἐτυμολογία ἐκ τῆς ῥίζ. ΑΓ, ἀΐω (ἐπαΐω), αἰσθάνομαι, ἐξ ἧς καὶ τὸ Ὁμ. ἘΠ-Η-ΤΉΣ· ὥστε τὸ ἐπίθετον θὰ ἐσήμαινε κυρ. εὐαίσθητος).

ἘΝ-ΗΜΑΙ (ἧμαι) ἐγκάθημαι, κάθημαι μέσα, δ 272 †.

ἘΝΉΡΑΤΟ, ἴδ. ἘΝΑΊΡΩ.

ἜΝΘΑ [.⏑], ἐπίῤ. (ἐν), 1) τοπικόν, δεικτικόν, στάσεως σημαντικόν, ἐνταῦθα, αὐτοῦ, ἐδῶ, ἐκεῖ· ἔτι δὲ καὶ ἀναφορικὸν ἀντὶ τοῦ ὅθι, ὅπου, A 610 κ. ἀ. Σπανιώτερον εἶνε κινήσεως σημαντικόν, ἐκεῖσε, N 23, γ 295 κ. ἀ. συχνὴ ἡ φράσις «ἔνθα καὶ ἔνθα» ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, B 476 κ. ἄ. πλχ. ἔτι δὲ σημαίνει ἡ φρ. καὶ τὸ τῇδε κάκεῖσε, B 462 κ. ἀ. (||. ὡσαύτως ἑρμηνευτέον καὶ τὸ ϐ 213, καὶ ὄχι κατὰ τὸν Δύντζερον: νὰ μὲ ὑπάγωσι καὶ νὰ μὲ φέρωσιν ὀπίσω)· καὶ κατὰ μῆκος καὶ πλάτος, H 156, κ 517· πανταχόθεν, καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, K 264, η 86· «ἢ ἔνθα ἢ ἔνθα» ἢ τῇδε ἢ ἐκεῖσε, ὅ ἐ. καθ' οἱανδήποτε διεύθυνσιν, κ 574. 2) χρονικόν, τότε, τότε λοιπόν, B 155, α 11 κ. ἀ. ἐπιτείνεται πολλάκις διὰ τοῦ «ἔπειτα», ὅπερ χωρίζεται ἀπ' αὐτοῦ διὰ μιᾶς ἢ δύο λέξεων ἢ διὰ μόνου τοῦ Δέ, «ἔνθα—ἔπειτα» η 196 καὶ ἄ. πλχ.

ἘΝΘΆΔΕ [.⏑], ἐπίῤ. (ἔνθα) τοπικόν. 1) κινήσεως σημαντικόν, ἐκεῖσε, τῇδε, πρὸς τὰ ἐδῶ, Δ 179, π 8 κ. ἀ. 2) στάσεως, ἐκεῖ, ἐδῶ, B 296, ϐ 51 κ. ἀ.

ἜΝΘΕΝ, ἐπίῤ. (ἐν). 1) τοπικόν· ἀ.) δεικτικὸν ἐκεῖθεν, ἐντεῦθεν, „ἀπ' ἐκεῖ, ἀπ' ἐδῶ“, K 179· «ἔνθεν—ἑτέρωθι δέ» ἀφ' ἑνός—εἰς δὲ τὸ ἄλλο μέρος, μ 235· «ἔνθεν μὲν—» ἀφ' ἑνὸς μὲν—μ 59 (τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόδοσις ἀνακολούθως ἔπεται στίχ. 73)· «ἔνθεν—ἔνθεν» μετὰ γεν. Υ. Ἑρμ. 226· μεταφ. ἐπὶ καταγωγῆς «ἔνθεν ἐμοὶ γένος, ὅθεν σοί» ἐκεῖθεν ἔχω τὸ γένος μου, ὅθεν καὶ σύ, Δ 58· ϐ'.) ἀναφορικὸν ἀντὶ τοῦ ὅθεν, ὁπόθεν, Ω 597 κ. ἀ. «οἶνος, δέπας, ἔνθεν ἔπινον», ἐξ οὗ, ὅθεν ἔπινον, δ 220, τ 62· προηγουμένου τοῦ «ἔνθα» ε 195. 2) χρονικόν, ἔκτοτε, „ἀπὸ τότε“, μετὰ ταῦτα, N 741. (||. πρϐλ. τῆς καθομιλουμένης τὸ „καὶ ἀπ' ἐκεῖ“= ἔπειτα, μετὰ ταῦτα).

ἘΝΘΈΝΔΕ, ἐπίῤ. (ἔνθεν) ἐντεῦθεν, ἐκεῖθεν, „ἴσια ἀπ' ἐδῶ, ἴσια ἀπ' ἐκεῖ“ Θ 527, I 365, λ 69 κ. ἀ

ἘΝ-ΘΡΏΣΚΩ, ἀόρ. ϐ'. ἔνθορον ἀναύξ. ἀντὶ τοῦ ἐνέθορον, εἰσπηδῶ, εἰσορμῶ, „πηδῶ μέσα“, μετὰ δοτ. «ὁμίλῳ» O 623, «πόντῳ» Ω 79· «λαῷ ἔνθορεν ἰσχίῳ» κυρ. ἐπήδησε λακτίσας εἰς τὸ ἰσχίον, ὅ ἐ. πηδήσας ἐλάκτισεν αὐτὸν εἰς τὸ ἰσχίον, ρ 233.

ἘΝΘΎΜΙΟΣ [.–⏑.], ΟΝ (ἐν, θυμός) ἐγκάρδιος, «μή τοι λίην ἐνθύμιος ἔστω» ἂς μὴ ἦνε τόσον εἰς τὴν καρδίαν σου, μὴ φρόντιζε τόσον περὶ αὐτοῦ, ν 421 †.

ἘΝΙ καὶ ἜΝΙ, ἴδ. ἘΝ καὶ ἜΝΕΙΜΙ.

ἘΝΙΑΎΣΙΟΣ [.⏑.⏑.], ΟΝ (ἐνιαυτός), ἐτήσιος, ἑνὸς ἔτους, «σῦς» „χρονιάρικος“, π 454 †.

ἘΝΙΑΥΤΌΣ [.⏑..], ὁ, ἔτος, „ὁ χρόνος“, «Διὸς ἐνιαυτοί» τὰ ἔτη τοῦ Διὸς καθ' ὃ κυρίου τοῦ χρόνου, τῶν ἡμερῶν καὶ νυκτῶν, B 134, πρϐλ. ξ 93. Κατ' ἀρχὰς ἐσήμαινε βεβαίως ἡ λ. πᾶν συντετελεσμένον χρονικὸν διάστημα, περιλαμϐάνον ἐν ἑαυτῷ σειρὰν πολλῶν φαινομένων· ὅθεν «ἔτος ἦλθε, περιπλομένων ἐνιαυτῶν» ἦλθε τὸ ἔτος, μετὰ παρέλευσιν χρόνου, α 16 κ. ἀ. «τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν» ἴδ. ΤΕΛΕΣΦΌΡΟΣ. (||. Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος. Ἡ ἐκ τοῦ ἔνος ἢ ἕνος δὲν φαίνεται ἐπαρκὴς τοὐλάχιστον εἰς τὸν ἐτυμολόγον Κούρτιον).

ἘΝ-ΙΆΩ, ἐπ. ἐγκοιμῶμαι, ἐνοικῶ, Ὀδ. ι 187, ο 557.

ἘΝ-ΊΗΜΙ, μέλ. ἐνήσω· ἀόρ. ἀ. ἐνῆκα, ἐπ. ἐνέηκα· ἀορ. ϐ'. μετοχ. ἐνείς. 1) εἰσπέμπω, εἰσελαύνω, ἀφίνω (τι νὰ εἰσέλθῃ) μέσα, Ξ 131, «πέλειαν» μ 65· μεταφ. «τινὰ μᾶλλον ἀγηνορίῃσι» ἐμϐάλλω τινα ϐαθύτερον εἰς τὴν ὑπεροψίαν, ὅ ἐ. κάμνω τινα ὑπεροπτικώτερον, I 700· «πόνοισι» K 89· «ὁμοφροσύνῃσιν» φέρω εἰς ὁμόνοιαν, φιλίαν, ο 198. 2) ἐμϐάλλω, ϐάλλω ἢ ῥίπτω (μέσα) «τί τινι» καὶ σπανίως «ἔν τινι», οἷον «πῦρ νηυσί» M 441· «ἐν δ' αὐτὸν ἧει πυρί» τὸν ἔῤῥιψεν εἰς τὸ πῦρ, ὅ ἐ. τὸν (Ξάνθον) περιέζωσε διὰ πυρός, Φ 338· «νῆα πόντῳ» καθελκύω, ϐ 295, μ 293, 401· μεταφ. «τινὶ ἀνάλκιδα θυμόν» ἐμπνέω εἴς τινα ἄνανδρον ψυχήν, Π 656· «τινὶ θάρσος ἐνὶ στήθεσσι» P 570, Τ 37· «τινὶ κότον» Π 449 «μένος» Υ 80, ν 387 (τὸ ι ϐραχὺ ἐν τῷ ἐνεστ. μ 65, μακρὸν δὲ ἐν τῷ παρατ. M 441· ἴδε καὶ ἸΗΜΙ).

Ἐνιῆνες, οἱ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ Αἰνιᾶνες, φῦλον Θεσσαλικόν, κατοικοῦν τὸ μὲν ἀρχαιότερον ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τῆς Ὄσσης, μετέπειτα δὲ μεταξὺ Ὄθρυος καὶ Οἴτης, B 749.

ΕΝΙ·ΚΛΆΩ, ποι. ἀντὶ τοῦ: ἐγκλάω, κόπτω, „σπάνω“· μεταφ. μηδενίζω, ματαιώνω, [ἀνακόπτω], μετ' αἰτ. *Ἰλ. Θ 408, 422.

Ἐνιπεύς [.-.], ῆος, ὁ, ποταμὸς τῆς Θεσσαλίας, παραποτάμιον τοῦ Πηνειοῦ, (‖ εἰς ὃν εἰσβάλλει ἐνούμενος πρότερον μετὰ τοῦ Ἀπιδανοῦ, νῦν Φερσαλιτικός), λ 238, 240· ἄλλοι δὲ ἐννοοῦσιν ὄχι ὀρθῶς τὸ ἐν Ἠλιδι παραποτάμιον τοῦ Ἀλφειοῦ, ἴδ. Στράβ. 8, 3, 32. ‖ Ὁ τῆς Θεσσαλίας ποταμὸς κατὰ μαρτυρίας ἀρχαίας καὶ ἄλλας καὶ ἐξ ἐπιγραφῶν ἐγράφετο Ἐλιπεύς.

ΕΝΙΠΗ [.-.], ἡ (ἐνίπτω) λόγος αὐστηρός, ἐπιτίμησις, ἐπίπληξις, Δ 402· ἀπειλή, ε 446, ὕβρις, υ 266· ἐπιτείνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τῶν ἐπιθέτων «ἀργαλέη, ἔκπαγλος, κρατερή» Ε 492, Ξ 104, κ 448.

ΕΝΙΠΑΕΙΟΣ, ΟΝ, ποι. ἀντὶ τοῦ ΕΜΠΑΕΙΟΣ, ὅπ. ἴδε.

ΕΝΙΠΛΗΣΑΣΘΑΙ, ἴδ. ΕΜΠΙΜΠΛΗΜΙ.

ΕΝΙ·ΠΛΉΣΣΩ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἐμπλήσσω, ἀόρ. ά. ἐνέπληξα, μετοχ. ἐνιπλήξας, μόνον ὡς ἀμετάβ. ἐμπίπτω, εἰσορμῶ, μετὰ δοτ. «τάφρῳ» Μ 72, Ο 344· «ἕρκει» χ 469.

ΕΝΙ·ΠΡΉΘΩ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἐμπρήθω, μέλ. ἐμπρήσω, Ι 242, καὶ ἐνιπρ., ἀόρ. ά. ἐνέπρησα. 1) ἀνάπτω, πυρπολῶ, καίω, «νῆας, ἄστυ, νεκρούς» Θ 182, Ι 242 κ. ἀ. πλχ. συντάσσεται πάντοτε μετὰ τῆς δοτ. «πυρί», πλὴν ἐν Ι 589, καὶ μετὰ τῆς γεν. «πυρὸς αἰθομένοιο» Π 82. 2) ἐπὶ ἀνέμου ἐμπνέω, „φυσῶ μέσα“ «ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον» ἐνέπνευσεν ὁ ἄνεμος κατὰ μέσον τοῦ ἱστίου, „ἐφύσησεν ὁ ἄν. μέσ' 'ς τὴν μέσην τοῦ πανὸς“, *Ἰλ. Α 481.

ΕΝΙΠΤΩ, ποι., κατ' ἐνεστ. εὑρίσκεται μόνον Γ 438, Ω 768 (ἀνθ' οὗ ἄλλοτε ἐγράφετο: ἐνίσσω), συνήθως δὲ ἐν τῷ γ'. ἐν. τοῦ ἀορ. β'. ἐνένιπε (ἀνθ' οὗ ὄχι ὀρθῶς ἔγραψε κατὰ τὸν Βούττμανον ὁ Σπίτζνερος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἐκδόται: ἐνένιπτε) καὶ μετ' ἀναδιπλ. ἠνίπαπε· κυρ. καθάπτομαι, ἐπιτιμῶ, ἐπιπλήττω, ὀνειδίζω, μετ' αἰτ. Ὁμ. πλχ., μετριωτέραν δὲ σημασ. ἔχει ἐν τῷ «κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ» ἐνεθάρρυνε, υ 17. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προσδιορίζεται περαίτερον διὰ δοτ., οἷαι αἱ ἑξῆς «χαλεποῖσιν ὀνείδεσσιν, αἰσχροῖς ἐπέεσσιν, χαλεπῷ ἢ κακῷ μύθῳ» Β 245, Ι 438, Ρ 141, σ 326· σπανιώτερον διὰ μόνης τῆς δοτ. «μύθῳ» προσβάλλω τινὰ διὰ λόγου, Γ 427, υ 303 ἢ καὶ ἄνευ αὐτῆς, Ο 546, Ω 768, π 417, τ 65 κ. ἀ. ἀπολελ. σ 78, φ 84 κ. ἀ. (Κατὰ τὸν Ρύγκενον ἡ ῥίζα ἡ ἀρχικὴ εἶνε ΙΠ- (Λατ. ic-, ictus), ὅθεν ἶπος=μάγγανον, πιεστήριον, κόπανον· ἴπτω λοιπὸν καὶ ἐν-ίπτω σημ. πιέζω, στενοχωρῶ, κτυπῶ· ὥστε δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸ μετέπειτα ἐπιπλήττω, καὶ τὸ τῆς καθομιλουμ. „καπανίζω“. Σύμφωνος καὶ ὁ ἐτυμολόγος Κούρτιος καὶ ὁ Δοιδερλ. Ἡ δὲ ἐκ τῆς ῥίζης ΝΙΠ- ἢ ἐκ τοῦ ἐνέπω παραγωγὴ εἶνε ἀπαράδεκτος).

ΕΝΙ·ΣΚΙΜΠΤΩ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἐνσκίμπτω· ἀορ. ά. ἐνεργ. μετοχ. ἐνισκίμψας, ἀόρ. παθ. ἐνισκίμφθην, „ἐμπήγω“, προσηλώνω „καρφώνω“ τί τινι «οὔδει καρήατα» τὰς κεφαλὰς εἰς τὸ ἔδαφος προσήλωσαν, ἐκάρφωσαν, ὅ ἐ. ἀμετακινήτως ἔνευον κάτω, Ρ 437. Παθ. „ἐμπήγομαι, καρφώνομαι“ «δόρυ οὔδει ἐνισκίμφθη» Π 612, Ρ 528.

Ἐνίσπη, ἡ, χωρίον τῆς Ἀρκαδίας ἤδη ἐπὶ Στράβωνος ἄγνωστον, Β 606, πρβλ. Παυσ. 8, 25, 12.

ΕΝΙΣΠΟΝ,—ΕΣ, ΕΝΙΣΠΕΣ κτλ. ἴδ. ΕΝΕΠΩ.

ΕΝΙΣΣΩ, ἐπ. ἕτερος τύπος τοῦ ΕΝΙΠΤΩ, ὅπερ ἴδε, (κατὰ τὸ πέσσω καὶ πέπτω, ‖ ἢ ἀκριβέστερον ἐκ τῆς ῥίζ. ΙΚ=ΙΠ, Λατ. ic, ictus, ἐν-ίκ-jω=ἐνίσσω) καθάπτομαι, ἐπιπλήττω, ὀνειδίζω, συνήθ. μετὰ δοτικῶν, οἷαι αἱ ἑξ. «ἐκπάγλοις ἢ αἰσχροῖς ἐπέεσσι ἢ ὀνειδίοις» Ο 198, Χ 497, Ω 238, μετ' αἰτ. Ξ 238· «ἔπεσίν τε κακοῖσιν ἠδὲ βολῇσιν» καθάπτομαι (προσβάλλω τινά) μὲ λόγους κακοὺς καὶ μὲ βολάς (κατὰ τὸ σχῆμα τὸ καλούμενον ζεῦγμα) ω 161. Παθ. μετοχ. ἐνισσόμενος ω 163.

ΕΝΙ·ΧΡΙΜΠΤΩ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἐγχρίμπτω, Η 278, Ρ 405.

ΕΝΙΨΩ, ἴδ. ΕΝΕΠΩ.

ΕΝΝΑΙΡΩ=ΕΝΑΙΡΩ, Βατρ. 274.

ΕΝΝΕΑ [..⏑], ἄκλ. ἀριθ. „ἐννεά“ Ὁμ. πλχ., ὡς στρογγύλος ἀριθμός, Π 725, λ 577. Φαίνεται ὅτι ὡς τριπλῆ τριὰς εἶχέ τι ἱερὸν ὁ ἀριθμός, πρβλ. Β 96, Ζ 174, γ 7.

ΕΝΝΕΑΒΟΙΟΣ [..⏑..], ΟΝ (ἐνν. βοῦς) ἐννέα βοῶν ἀξίαν ἔχων, «τεύχεα» Ζ 236 †.

ΕΝΝΕΑΚΑΙΔΕΚΑ [..⏑..⏑], ἄκλ. ἀριθ. „δεκαεννεά“ Ω 496 †.

ΕΝΝΕΑΠΗΧΥΣ [..⏑..], Υ (ἐνν. πῆχυς), ἐννέα πήχεων μῆκος ἔχων, Ω 270, λ 311.

ΕΝΝΕΑΧΙΛΟΙ [..⏑–.], ΑΙ, Α, ποι. ἀντὶ τοῦ ἐννεακισχίλιοι, αἱ, α, „ἐννεὰ χιλιάδες“ Ε 860, Ξ 148,

ΕΝΝΕΟΝ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔνεον, ἴδ. ΝΈΩ.

ΕΝΝΕΟΡΓΥΙΟΣ, ΟΝ (ἐνν. ὀργυιά) ἐννέα ὀργυιὰς μακρός, λ 312 †· (ἀναγνωστέον κατὰ συνίζησιν τοῦ ε καὶ ο, ‖ ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. πάντοτε συνιζάνονται αἱ δύω τελευταῖαι συλλαβαὶ τοῦ ἐννέα).

ΕΝΝΈΠΩ, ἴδ. ΕΝΈΠΩ.

ΕΝΝΕΣΙΗ, ἡ, ἴδ. ΕΝΕΣΙΗ.

ΕΝΝΈΩΡΟΣ, ΟΝ, ἐπ., κατὰ τὴν συνήθη παραγωγὴν ἐκ τοῦ ἐννέα καὶ ὥρος ἢ ὥρα σημ. ἐνεαετής (πρβλ. Πλάτ. Νόμ. 624 Β., Μίν. 319 Ε. καὶ Στράβ. 10 σ. 730)· καὶ αὕτη μὲν ἡ σημ. ἔχει χώραν ἐν λ 311 καὶ τ 179 «ἐννέωρος βασίλευε» ἐννέα ἔτη ἐβασίλευεν (ὁ Μίνως καὶ ἔπειτα συνετύγχανε μετὰ τοῦ Διός)· δὲν φαίνεται δὲ ἁρμόζουσα ἐν τῷ «ἐνν. ἄλεφαρ» Σ 351, ἢ «ἐνν. βοῦς, σίαλοι» κ 19, 390. Διὰ ταῦτα ὁ μὲν Κλάσσεν παράγει τὴν λ. ἐκ τοῦ ἀείρω μετὰ τῆς Ἐν καὶ ἑρμηνεύει: ὁ μεταξὺ (ἄλλων) ἐξ-

αιρόμενος, ἔξοχος, φρονεῖ δὲ ὅτι ἡ ἑρμηνεία αὕτη ἔκπαλαι παρεννοηθεῖσα μετεβλήθη ἐν τοῖς μεταγενεστέροις Ὁμηρικοῖς ἔπεσι. Ἄλλοι δέ τινες ἐκ τοῦ νέος μετὰ τοῦ προσσχηματισμοῦ ωρος, ὡς ἐν τῷ πέλωρος, ψόθωρος, (‖. κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον ἐκ τοῦ νεώρη, ὅ ἐ. νέα ὥρη, καὶ τῆς Ἐν) καὶ σημ. νέος, νεαρός, ἀκμαῖος, ἐπιτεινομένης τῆς σημ. ταύτης διὰ τῆς προθ. Ἐν. (‖. Τολμῶμεν νὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὴν συνήθη ἐτυμολογίαν, ἣν ἀποδέχεται καὶ ὁ Κούρτιος, μικρόν τι μόνον τὴν ἑρμηνείαν τροποποιοῦντες: ἡ λ. ἐννέα καὶ καθ' ἑαυτὴν καὶ ἐν συνθέσει λαμβάνεται ὡς στρογγύλος ἀριθμός, ὡς παρὰ τοῖς μετέπειτα τὸ δέκα· κατὰ δὲ τὰς περιστάσεις ἄλλοτε μὲν φυλάττει τὴν κυρίαν αὐτοῦ σημασίαν, ὡς ἐν τῷ λ 311 καὶ τ 179· ἄλλοτε δὲ λέγεται ὑπερβολικώτερον ἀντὶ τοῦ παλαιός, οἷον «βοῦς ἐννέωρος» δέκα χρόνων βῶδι, κ 19, «σίαλοι ἐννέωροι» κ 390, «ἄλειφαρ ἐννέωρον» δέκα χρόνων ἄλειμμα, ὅ ἐ. ἄλειφαρ σιάλου ἐννεώρου, ἄλειμμα παλαιοῦ, μεγάλου χοίρου, Σ 351). Διὰ τῆς συνιζήσεως τοῦ εω θεωρεῖται ἡ λ. πάντοτε τρισύλλαβος.

ἐννήκοντα, ἴδ. ἐνενήκοντα.

ἐννῆμαρ, ἐπ. ἐπίρ. (ἐννέα, ἦμαρ) ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας, Α 53, η 283 κ. ἀ.

Ἔννομος, ὁ. 1) Μυσός τις οἰωνοσκόπος καὶ σύμμαχος τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Β 858, Ρ 218. 2) εἷς τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως φονευθείς, Λ 422.

ἐννοσίγαιος [..⏑..] (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει: εἰνοσ.) ὁ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. ἐνοσ., ὁ σείων τὴν γῆν (οὕτως εἰπεῖν: γαιοσείστης) παρὰ τοῖς μετέπειτα σεισίχθων, ἐπίθετον τοῦ Ποσειδῶνος, εἰς ὃν ἀπεδίδοντο οἱ σεισμοί, Ν 43 κ. ἀ. Πολλάκις κεῖται ὡς οὐσ. Η 455, ι 518, ἴδ. Ποσειδῶν. (Εἶνε σύνθετον ἐκ τοῦ ἔνοσις, οὗ ἡ παραγωγὴ ἀμφίβολος, καὶ γαῖα).

ἔννυμι [.–.], ποι. (θέμα ἔω), μέλ. ἕσω, ἐπ. ἕσσω· ἀόρ. ἀ. ἕσα (ἐν τῷ συνθέτῳ ἀμφιέννυμι), ἐπ. ἕσσα· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐσάμην, Ξ 178, Υ 150, ψ 142· συνήθ. ἐπ. ἐσσάμην καὶ ἐεσσάμην, Κ 23, 177, ξ 529, ἀπαρφ. ἕσασθαι, Ω 646· παρακ. παθ. εἷμαι, τ 72, γ'. ἐν. εἶται, λ 191, μετοχ. εἱμένος, πολχ., ὑπερσ. γ'. πλ. Ἰων. εἵατο, Σ 596. Ἐκτὸς δὲ τούτων οἱ δύω τελευταῖοι χρόνοι ἔχουσι καὶ τοὺς ἐξῆς σχηματισμοὺς ὡς ἐκ τοῦ ἔσμαι: παρακ. β'. ἐν. ἕσσαι, ω 250· ὑπερσ. β'. ἐν. ἕσσο, π 199, γ'. ἐν. ἕστο καὶ ἔεστο, Μ 464, β'. δυϊκ. ἔσθην. Ἡ λ. ἔχει τὸ δίγαμμα: Fέννυμι, Fέσσω, Fεσσάμην, ἐFεσσάμην, Fεῖμαι κτλ. 1) Ἐνεργ. ἐνδύω, περιβάλλω, μετὰ δύω αἰτ. «τινὰ εἵματα, χλαῖναν» Ε 905, ο 338, π 79, ρ 550· ὡσαύτως «ἀμφὶ—λέπαδν' ἔσαν» περιέβαλον τὰ λέπαδνα, Τ 393 (ἔνθα τὸ ῥ. δὲν ἔχει τὸ δίγαμμα). 2) Μέσ. καὶ παθ. ἐνδύομαι, περιβάλλομαι, „φορῶ, παίρνω ἐπάνω μου", μετ' αἰτ. «φᾶρος» κ 543, «χρύσεια εἵματα ἕσθην» Σ 517, «χλαίνας εὖ εἱμέναι» φοροῦσαι καλὰς χλαίνας, ο 331, «κακὰ χροῒ εἵματα εἵμαι» ἔχω ἢ φορῶ ἐπάνω μου, ψ 115, λ 191, τ 72· ὡσαύτως ἐπὶ ὅπλων «περὶ χροῒ χαλκόν» Ξ 383, Δ 432 «ἀσπίδας ἐσσάμενοι» ἀναλαβόντες τὰς ἀσπίδας, Ξ 372· „σκεπάζομαι, τυλίγομαι", δ 299· μετὰ δοτ. καὶ αἰτ. «εἱμένος ὤμοιιν νεφέλην» ἔχων εἰς τοὺς ὤμους νεφέλην περιβεβλημένην ἢ περιβεβλημένος τοὺς ὤμους νεφέλην, Ο 308· «ἠέρα» Ξ 282, «ἐσσάμενοι χροῒ χαλκόν» Τ 233. Μεταφ. «ἦ τέ κεν ἤδη λάϊνον ἕσσο χιτῶνα» βεβαίως θὰ ἐφόρεις ἤδη πέτρινον φόρεμα, ὅ ἐ. θὰ ἦσο καταπετρωμένος, λιθοβολημένος, Γ 57 (ἅπερ ὁ Δοιδερλ. οὐχὶ περὶ λιθοβολίας ἐννοεῖ, πρὸς ἣν δὲν δύναται νὰ συμβιβάσῃ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐνδύεσθαι· ἀλλὰ περὶ ἄλλου τινὸς εἴδους θανάτου, τοῦ ἐντειχισμοῦ, ἢ τοῦ ἐν στενοτάτῃ εἱρκτῇ περιορισμοῦ) «ξυστὰ κατὰ στόμα εἱμένα χαλκῷ» ἐνδεδυμένα (περιβεβλημένα) μὲ χαλκόν, Ο 389· τροπικῶς «φρεσὶν εἱμένος ἀλκήν» ἀνδρείαν ἐμπεφορημένος, Υ 381, πρβλ. λ. ἐπιέννυμι.

ἐννύχιος [.⏑⏑.], η, ον, καὶ ἔννυχος, ον, ποι. Λ 715 †, (ἐν, νύξ) νυκτερινός, διὰ νυκτὸς «ἐννύχιος προμολῶν» Υ 37, πρβλ. Λ 683, γ 178.

ἐν-οινοχοέω, [ἐγχέω], χύνω (οἶνον) εἰς (τὰ ποτήρια)· λαμβάνει καὶ ἀντικείμ. ὡς ἐκ περισσοῦ «οἶνον» γ 472 †.

ἐνοπή, ἡ, ποι. καὶ μάλιστα ἐπ. (ἐνέπω). 1) φθογγή, φωνή, κ 147· β'.) ἦχος, τόνος «αὐλῶν συρίγγων τε» Κ 13. 2) κραυγή, ἰδίως ἀλαλαγμὸς ὁ ἐν τῇ μάχῃ· ὅθεν συνάπτεται μετὰ τῆς «κλαγγῆς» Γ 2, τῆς «μάχης» Μ 35, Π 246 κ. ἀ. β'.) οἰμωγή, ὀλολυγή, Ω 160.

Ἐνόπη, ἡ, πόλις τῆς Μεσσηνίας, Ι 150, 292, κατὰ τὸν Παυσανίαν 3, 26, 8 ἡ Γερηνία.

ἐν-όρνυμι [..–.], μόνον ποι., ἀόρ. ἀ. ἐνῶρσα καὶ ἐκ τοῦ συγκεκομ. μέσ. ἀορ. β'. μόνον γ'. ἐν. ἐνῶρτο· 1) ἐνδιεγείρω, εἰς τὰ στήθη τινὸς ἐμβάλλω, «σθένος τινί» Β 451 (ἐν τμ.) κ. ἀ. «γόον τινί» Ζ 499· «ἀνάλκιδα θυμόν» Π 656 «φύζαν» Ο 62, 366. 2) ὁ συγκεκομ. μέσ. ἀόρ. β'. διεγείρομαι ἐντὸς ἢ μεταξύ (τινων) «ἐνῶρτο γέλως θεοῖσι» διηγέρθη γέλως μεταξὺ τῶν θεῶν, Α 599, θ 326.

ἐν-ορούω, ἀόρ. ἀ. ἐνόρουσα, εἰσπηδῶ, ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω «Τρωσί» κατὰ τῶν Τρ. Ἰλ. Π 783, «αἴγεσιν» (ὁ λέων) Κ 486 ἐν τμ. Λ 217, 258.

ἔνορχος (ἐν, ὄρχις) ὁ ἔχων ὄρχεις, „ἀρχιδᾶτος", «μῆλα ἔνορχα» ἀνέκτομα, „ἀμνούχιστα, βαρβᾶτα" Ψ 147 †.

Ἐνοσίχθων, ονος, ὁ, ἐπ. (ἔνοσις=σεισμός, τάραγμα, χθών) σεισίχθων, ὁ σείων τὴν γῆν, ἐπωνύμιον τοῦ Ποσειδῶνος, ὅπερ κεῖται ὡς ἐπίθ. Η 445, ὡς οὐσ. Θ 208, γ 6 κ. ἀ., ἴδ. ἐννοσίγαιος.

ἐν-σκίμπτω, ἴδ. ἐνισκίμπτω.

ἘΝ·ΣΤΆΖΩ, παρακ. παθ. ἐνέσταχται, ἐνστάζω, ἐνσταλάζω, ἐμπνέω, μεταφορ. μόνον «εἰ δή τοι σοῦ πατρὸς ἐνέσταχται μένος» Ϭ 271 †.

ἘΝ·ΣΤΗΡΊΖΩ, στηρίζω (μέσα) εἴς (τι), μόνον παθητ. «ἐγχείη γαίῃ ἐνεστήρικτο» τὸ ἀκόντιον ἔμενεν ἐμπεπηγμένον εἰς τὴν γῆν, Φ 168 †.

ἘΝ·ΣΤΡΈΦΩ, στρέφω (τι) ἐντός (τινος)· παθ. στρέφομαι ἔν (τινι) μετὰ δοτ. «μηρὸς ἰσχίῳ ἐνστρέφεται», ἴδ. ἰσχίον, Ε 306 †.

ἘΝ·ΤΑΝΎΩ [.˘˘.], ἐπ.=ἐντείνω· μέλ. ἐντανύσω· ἀόρ. ἀ. ἐνετάνυσα· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐνετανυσάμην· τεντώνω μέσα (εἰς), «ἱμάντα βοός· ἱμάντα βοείου δέρματος (εἰς τὴν κλίνην) *Ὀδ. ψ 201 (ὅπως ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β′. καὶ ἄλλοι ἐκ τοῦ Εὐσταθ. γράφουσιν ἀντὶ τοῦ συνήθους: ἐκταν.) «νευρήν» ἐντείνω (ἐν τῷ τόξῳ), ὅ ἐ. τὴν τέως χαλαρὰν νευρὰν τοῦ τόξου τεντώνω, τ 587, φ 97, ω 171· ὅθεν «βιὸν, τόξον ἐντ.» ἐντείνω τὸ τόξον (καὶ οὕτως ἔχω ἕτοιμον πρὸς τόξευσιν) τ 577, φ 75, 114, 150 κ. ἀ. Παθ. «τόξον ἐντανύεσθαι» (ὅπερ κεῖται ἀντὶ μέλλοντος, ἴδ. ΤΑΝΥΩ) ὅτι θὰ ἐνταθῇ, φ 92. Τὸ μέσον κεῖται φ 403. (Ὅτι τὸ «ἐνταν. τόξον» δὲν σημαίνει τὸ: ἐντείνω τὸ τόξον καθ' ἣν στιγμὴν ἐκτοξεύω τὸ βέλος, ἀποδεικνύει μάλιστα τὸ φ 406 ἑξ.).

ἘΝΤΑΥΘΑ, ἐπίρ. (ἐν) „πρὸς τὰ ἐδῶ“, «τρέπειν» Ι 601 †.

ἘΝΤΑΥΘΟΙ, ἐπίρ. (ἐν) „ἐδῶ“, «κεῖσο» Φ 122, «ἧσο» σ 105, ω 262, «πύθευ» Υ. Ἀπ. 363.

ἜΝΤΕΑ, τά, μόνον κατὰ πληθ., ποι. καὶ μάλιστα ἐπ. 1) ὅπλα, πανοπλία, Ε 220 κ. ἄ. πλχ. «ἔντεα Ἀρήια» Κ 407, ψ 368. Ἰδίως: ὁ θώραξ Κ 31, 73 κ. ἀ. (πρβλ. Ἀθήν. 193 C.)· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ περικεφαλαίας, ἀσπίδος καὶ δόρατος τ 17. 2) ἐν γένει τὰ σκεύη, «ἑαιτός» η 232, «νηός» Υ. Ἀπ. 383· (κατὰ τὸν Βούττμαννον παράγεται πιθανῶς ἐκ τοῦ ἔννυμι, καὶ σημ. κυρίως ὅ,τι τις ἐνδύεται).

ἘΝ·ΤΕΊΝΩ, μόνον κατὰ τὸν παθ. παρακ. ἐντέταμαι, ἐντείνω ἢ ἐκτείνω ἐπί τινος. Παθ. «ὄφρος ἰμᾶσιν ἐντέταται» ὁ ὀφρὺς τοῦ ἅρματος εἶνε ἐντεταμένος ὑπὸ (ἢ ἀποτελεῖται ἐξ) ἱμάντων (ἐπ' αὐτοῦ τεντωμένων καὶ διασταυρουμένων, κατὰ τὸν Γράσοφ· κατ' ἄλλους δὲ: αἰωρεῖται ἐπὶ ἱμάντων) Ε 728· «κυνέη ἰμᾶσιν ἐντέτατο» ἦτο ἐντεταμένη ὑπὸ διασταυρουμένων ἱμάντων (οἵτινες ἀπετέλουν οὕτως εἰπεῖν τὸν σκελετὸν τῆς κυνέης) Κ 263.

ἜΝΤΕΡΟΝ, τό (ἐντός). 1) ἔντερον, „ἄντερο“, ἐνικῶς μόνον ἐν τῷ «ἔντερον οἰός» ὅ ἐ. χορδή, φ 408. 2) πληθ. τὰ ἔντερα (τοῦ ἀνθρώπου), Ν 507, Ξ 517 κ. ἀ.

ἘΝΤΕΣΙΕΡΓΌΣ [..˘..], ὄν, ἐπ. (ἔντεα, ἐργάζομαι), ὁ ἐν τῇ σκευῇ (τῇ ἱππείᾳ) ἐργαζόμενος, ὑποζύγιος, «ἡμίονοι» Ω 277 †.

ἘΝΤΕΥΘΕΝ, ἐπίρ. „ἀπ' ἐδῶ, ἢ ἀπ' ἐκεῖ“ τ 568 †.

ἘΝ·ΤΊΘΗΜΙ [.˘..], παρατ. γ′. ἐν. ἐνετίθει (ὡς ἐκ τοῦ τιθέω)· μέλ. ἐνθήσω· ἀόρ. ἀ. ἐνέθηκα, ἀπρφ. τοῦ ἀορ. Β′. ἐνθέμεναι ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐνθεῖναι· μέσ. ἀόρ. Β′. ἐνεθέμην, γ′. ἐν. ἔνθετο, προς. ἔνθεο. 1) Ἐνεργ. ἐνθέτω, θέτω ἢ βάλλω (μέσα) εἰς, «σῖτον» ε 166, μ 347, ἐν τμ. «κῆρε» Θ 70· «νῶτον ὄϊος» Ι 207· ἐπιθέτω, ἁπλῶνω ἐπάνω «χλαίνας» Ω 646. 2) Μέσ. ἀ.) θέτω ἢ βάλλω (μέσα) εἰς (‖. κατ' ἐμαυτὸν ἢ προθύμως ϗ ἡδέως, σημαίνοντος ὑηλ. τοῦ μέσου τὸ διαφέρον τοῦ ὑποκειμένου, ὡς ἐν τῇ φράσει τῆς καθομιλουμένης, „ἐβάλαμεν τὰ πανἀ μας, τὰ κωπἀ μας, ἐπήραμεν τὴν κουμπάνια μας“) «ἱστόν, ἱστία νηί» δ 578, 781, θ 52, λ 3 (ἐν τμ.)· καὶ ἐπὶ προσώπων «τινὰ λεχέεσσι» Φ 124. Μεταφ. «μή μοι πατέρας ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ» μή μου βάλῃς εἰς ὁμοίαν τιμὴν (καθὼς βλέπω ὅτι ἔχεις τὴν εὐχαρίστησιν) Δ 410· Β′.) θέτω ἢ βάλλω (τι) ἐν ἐμαυτῷ ἢ εἴς τι τῶν ἐμαυτοῦ, μάλιστα μεταφορ. «ἴλαον ἔνθεο θυμόν» Ι 639· «χόλον θυμῷ» Ζ 326, ω 248· «κότον» λ 102· «μῦθον θυμῷ» ἐνθυμοῦμαι, ἀποδέχομαι τὸν λόγον, α 361, ψ 355.

ἜΝΤΟ, γ′. πληθ. τοῦ μέσ. ἀορ. Β′. τοῦ ἵημι· ἴδ. ΕΞΊΗΜΙ.

ἘΝΤΌΣ (ἐν). 1) ἐπίρ. ἐντός, „μέσα“ Κ 10, Ϭ 341 κ. ἀ. 2) πρόθεσ. μετὰ γεν. ἐντός, «λιμένος ἐντός» Α 432 κ. ἄ. πλχ.

ἜΝΤΟΣΘΕΝ καὶ ἜΝΤΟΣΘΕ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπικ. ἐπίρ.=ἐντός, „μέσα“, καθ' ἑαυτὸ Κ 262, μ 241 κ. ἀ., μετὰ γεν. Ζ 364, α 126· τίθεται καὶ κατόπιν τῆς γενικῆς α 380, Ϭ 145, ξ 194. —(Τύπον τινὰ ἕτερον τοῦ ἐπίρ. τούτου ἔντοθεν παραδεδομένον ἐν τοῖς τοῦ Βεκκέρου καὶ Κραμέρου Ἀνεκδότοις παρέλαβεν ὁ Βέκκερος ἐν τῇ Β′. κατ' ἄλλου εἰκασίαν εἰς τὸ κείμενον ἐν Ὀδ. ι 239, 338 ἀντὶ τοῦ ἔκτοθεν· ἀλλ' ἴδε ὅμως τὴν λ. ταύτην).

ἘΝ·ΤΡΈΠΩ, μετατρέπω, μεταστρέφω, γυρίζω· μόνον ἐν τῷ παθ. ἐνεστ. «οὐδέ νύ σοί περ ἐντρέπεται ἦτορ» δὲν γυρίζει, δὲν κάμπτεται ἡ καρδία σου, δὲν συγκινεῖται, Ο 554, α 60· (ἴδ. ἘΝΤΡΟΠΑΛΊΖΟΜΑΙ).

ἘΝ·ΤΡΈΧΩ, τρέχω μέσα, μεταφ. κινοῦμαι ἐλευθέρως ἐντός (τινος) «εἰ γυῖα ἐντρέχοι» τὰ μέλη (ἐντὸς τῆς πανοπλίας) κινοῦνται ἐλευθέρως Τ 385 †.

ἘΝΤΡΟΠΑΛΊΖΟΜΑΙ, ἐπ., ἀποθ., μόνον κατὰ μετοχ. «ἐντροπαλιζόμενος» ἀποστρέφων τὸ πρόσωπόν του πρὸς τὰ ὀπίσω, „γυρίζων ὀπίσω καὶ κυττάζων“, Ζ 496, Φ 392· ἰδίως ἐπὶ τοῦ ἀκουσίως ὑποχωροῦντος καὶ ἐπιθυμοῦντος εἰσέτι νὰ μεταστραφῇ κατὰ τῶν πολεμίων, διὸ καὶ ἀποστρέφοντος πρὸς αὐτοὺς τὸ πρόσωπον, *Ἰλ. Λ 547, Ρ 109. (Τὸ ῥ. δὲν εἶνε θαμιστικόν, κατὰ τὸν Δύντζερον, ἀλλὰ σημ. κατ' αὐτὸν τὴν ἡμίσειαν μεταστροφήν, ἐν ᾧ τὸ «μετατρέπομαι» ὁλόκληρον.—‖. Παράγεται ἐκ τοῦ „ἐντροπαλός“, ὅπερ μόνη ἡ καθομιλουμένη διέ-

σωσεν, ἄν καὶ εἰς μεταφορ. σημ. τὴν τοῦ αἰσχυντηλός, αἰδήμων, καθ' ἃ καὶ „ἡ ἐντροπή“ καὶ τὸ ῥ. „ἐντρέπομαι“ εἰς τὴν αὐτὴν σημ. διεσώθησαν, διότι καὶ ὁ αἰσχυνόμενος ἢ αἰδούμενος ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, ὃν αἰσχύνεται ἢ αἰδεῖται· τὸ δὲ „ἐντροπαλός“ ἐκ τοῦ „ἐντροπή“. Σημειωτέον ὅμως ὅτι ὁ Ἡσύχιος ἀναγράφει καὶ λ. «τροπαλίζω» καὶ «τροπαλισμός»).

ἘΝΤΡΟΠΊΗ, ἡ, Ἰων. καὶ ποι. ἀντὶ τοῦ ἐντροπὴ (ἐν, τρέπω), μεταστροφή, «δόλιαι ἐντροπίαι» αἱ δ. μεταστροφαί, „τὰ στρεφογυρίσματα“, πανουργίαι, Υ. Ἑρμ. 245.

ἘΝΤΎΝΩ καὶ **ἘΝΤΎΩ** (τοῦτο μόνον ἐν τῷ ἐνεργ. παρατατ.) (ἔντεα) ἀορ. ά. μετοχ. ἐντύνας· μέσ. ἀόρ. ά. ἐντυνάμενος. 1) Ἐνεργ. ὁπλίζω, συσκευάζω, παρασκευάζω, κοσμῶ, διατάττω, «ἵππους» Ε 720, «εὐνήν» στρώνω, ψ 289· «δέπας τινί» παρασκευάζω, ὅ ἐ. κιρνῶ, Ι 203· «ἀοιδήν» ἀρχίζω, μ 183· ἐν δὲ Ὑμν. 5, 20 σημ. κρατύνω· «εὖ ἐντύνασα ἓ αὐτήν» κοσμήσασα καλῶς ἑαυτήν, Ξ 162. 2) Μέσ. ά.) παρασκευάζω ἐμαυτόν, ἑτοιμάζομαι, ζ 33· ἰδίως κοσμοῦμαι μ 18· β΄.) παρασκευάζω ἐμαυτῷ, ἑτοιμάζω δι' ἐμαυτόν, μετ' αἰτ. «δαῖτα» γ 33, ο 500 κ. ά. «ἄριστον» Ψ 124.

ἘΝΤΥΠΆΣ [.˘˘], ἐπίῤῥ. (ἐν, τύπτω) κατά τινας μὲν κατὰ γῆς, κυλιόμενος, „πεσμένος“, «ἐντυπὰς ἐν χλαίνῃ κεκαλυμμένος» ἐξηπλωμένος κατὰ γῆς ἐγκεκαλυμμένος ἐν τῇ χλαίνῃ, περὶ τοῦ πενθοῦντος Πριάμου, Ω 163 †· κατ' ἄλλους δὲ πιθανώτερον σφιγκτά, κολλητὰ σκεπασμένος μὲ τὴν χλαῖναν, ὥστε ἔξωθεν νὰ διακρίνηται ἡ μορφὴ τοῦ σώματος. Παράγεται δὲ κατὰ τὸν Δύντζερον ἔκ τινος ἐπιθ. ἔντυπος=σφιγκτὰ κτυπημένος, ἐμπεπιεσμένος.

Ἐνυάλιος [.–˘˘.]. ὁ (Ἐνυώ, ὅπ. ἴδε) ὁ Φονικός, ὅ ἐ. ὁ Ἄρης ὡς θεὸς τῶν μαχῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὡς οὐσιαστ. Β΄Ἰλ. Β 651, Η 166 κ. ά. ὡς ἐπίθ. δὲ μόνον Ρ 211.

Ἐνιεύς [.–.], ῆος, ὁ βασιλεὺς τῆς Σκύρου, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Ι 668.

ἐνύπνιος, ον (ἐν, ὕπνος) ὁ ἐν ὕπνῳ ἢ καθ' ὕπνον γινόμενος· τούτου τὸ οὐδ. ἐΝΎΠΝΙΟΝ λαμβάνεται ὡς ἐπίῤῥ. καθ' ὕπνον, «θεὸς μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος» θεῖος ὄνειρος μοὶ ἐφάνη καθ' ὕπνον, Β 56, ξ 495. (Ἄλλοι δὲ ἐκλαμβάνουσι τὸ ἐν τῷ ἀνωτ. παραδ. «ἐνύπνιον» ὡς αἰτ. τοῦ οὐδετ. οὐσιαστικοῦ ἐνύπνιον, ἣν ἐπιῤῥηματικῶς ἑρμηνεύουσι: κατ' ἐνύπνιον, ὅ ἐ. κατ' ὄναρ, καὶ τότε ὄνειρος θὰ ἦτο ὁ τῶν μελλόντων σημαντικός. ‖. Βεβιασμένη ἑρμηνεία).

Ἐνυώ [.–.], όος, ἡ, τουτέστιν ἡ Φονική, θεὰ τοῦ πολέμου, Λατ. Bellona, σύμμαχος τοῦ Ἄρεως, Ε 333, 592 (ἐκ τοῦ ἐνύω, ἔνω=φονεύω κατὰ τὸν Ἡσύχιον).

ἐνωπαδίως [..˘˘.], ἐπίῤῥ. κατὰ πρόσωπον, ἀσκαρδαμυκτί, ψ 94 †. (‖. Ὁ Δύντζερος γράφει ἀντὶ τοῦ «ἐσίδεσκε» ἤϊσκε, ὅ ἐ. ἀνεγνώριζε, καὶ τότε τὸ ἐνωπαδ.=φανερά, προδήλως). Διὰ τοῦ ἀχρ. ἐνωπάδιος ἐκ τοῦ

ἐνωπή, ἡ, ἐπ. (ἐν, ὤψ) τὸ βλέμμα, ἡ ὄψις, μόνον κατὰ δοτ. ἐΝΩΠΗ̃ ὡς ἐπίῤῥ. λαμβανομένην, κατὰ πρόσωπον, φανερά, δημοσίως, Β΄Ἰλ. Ε 374, Φ 540.

ἐνώπια, τά (ἐνώπιος: ὁ πρὸ ὀφθαλμῶν, ὁ ἐμπρός τινος, ἐκ τοῦ ὤψ) τὰ πλάγια τειχία τοῦ πυλῶνος, τοῦ ἐκ τῆς ὁδοῦ εἰς τὴν αὐλὴν φέροντος, ἅπερ ἐκατέρωθεν ὄντα τῆς εἰσόδου ἀναγκαίως καὶ πρῶτα ἦσαν ὁρατὰ εἰς τὸν εἰσερχόμενον (‖. μήπως ὠνομάζοντο ἐνώπια διὰ τὸ ἐνώπιον ὅ ἐ. ἀπέναντι ἀλλήλων εἶναι;). Πρὸς ταῦτα συνείθιζον νὰ ἐρείδωσιν ἅρματα, Θ 435, δ 42, χ 121, ἢ ἀπὸ τῶν πολεμίων σκυλευθέντα ὅπλα, Ν 261. Ἐκαλοῦντο «παμφανόωντα», ὡς εἰκάζουσι, διότι ἦσαν λευκὰ κεχρισμένα.

ἐξ, πρόθ. πρὸ φωνήεντος ἀντὶ τῆς ἐΚ, ἦν ἴδε.

ἕξ, ἀριθ. ἄκλιτ. „ἕξ“, Λατ. sex, Ε 270, ε 60. Ἐν συνθέσει τὸ ξ μεταβάλλεται εἰς κ πρὸ τοῦ κ καὶ π.

ἐξ-αγγέλλω, ἀόρ. ά. ἐξήγγειλα, δίδω εἰδῆσιν ἔξω, ἐκφέρω (λόγον), μηνύω, «τί τινι» Ε 390 †.

ἐξ-άγνυμι [..-.], συντρίβω ἢ συντρίβων ἐκβάλλω, μόναν ἐν τμ. «ἐξ αὐχένα ἔαξε» „ἔσπασεν ἢ ἔβγαλε τὸν λαιμόν του“ Β΄Ἰλ. Ε 161, Λ 175, Ρ 63.

ἐξ-αγορεύω, διηγοῦμαι, ἐξομολογοῦμαι, μετ' αἰτ. λ 234 †. (‖. Ἡ καθομιλουμ. ἔχει τὸ μὲν ἐνεργ. „ξαγορεύω“ μεταβατ. ἐπὶ τοῦ πνευματικοῦ τοῦ ἐξετάζοντος ἑκάστου τὰς ἁμαρτίας, τὸ δὲ μέσον ἐπὶ τοῦ ἁμαρτωλοῦ τοῦ ἐξομολογουμένου ἐνώπιον τοῦ πνευματικοῦ).

ἐξ-άγω, ἀόρ. β΄. ἐξήγαγον, καὶ ἐπ. ἀναυξ. ἐξάγαγον. 1) ἐξάγω, φέρω (τινά) ἔξω, «τινά» ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετὰ γεν. τοῦ τόπου «μάχης, ὁμίλου» ἐκ τῆς μ. κτλ. Ε 35, 353· «ἐκ μεγάροιο, ἐξ ἄντροιο» θ 106, υ 21, «Ἄργεος» Ν 379. Μεταφορ. ἐπὶ τῆς Εἰλειθυίας «τινὰ πρὸ φόωσδε» ἐξάγω τινὰ εἰς φῶς, φέρω εἰς τὸν κόσμον, „ξεγεννῶ“ Π 188. 2) κατὰ τὸ φαινόμενον ἀμεταβάτως ἐξέρχομαι, «τύμβον χεύομεν ἐξαγαγόντες» Η 336, 435 (ἐκπορευθέντες, ἐξελθόντες κατὰ τὸν Σχολ. καὶ τὸν Εὐστάθ. καὶ τὸν Σπίτζνερον. Ὁ δὲ Φαῖσις καὶ ἄλλοι συνάπτοντες τὸ ἐξαγαγ. μετὰ τοῦ «ἐκ πεδίου» ἑρμηνεύουσιν: ἃς ἐγείρωμεν τύμβον συσσωρεύσαντες χῶμα ἐκ τῆς πεδιάδος).

Ἐξάδιος [.˘˘.], ὁ, εἷς τῶν Λαπιθῶν τῶν κατὰ τοὺς γάμους τοῦ Πειρίθου, Α 264.

ἐξάετες [.˘..] (κυρ. οὐδετ. τοῦ ἐξαέτης=ἐξέτης) ἐπίῤῥ. ἐπὶ ἓξ ἔτη, ἐπὶ ἐξαετίαν, γ 115 †.

ἐξ-αίνυμαι [..˘.], ἐπικ. ἀποθ. μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ἀφαιρῶ, „παίρνω“ «θυμόν» τὴν ζωήν, Υ 459· μετὰ δύω αἰτιατ. Ε 155· «νηὶ ἐνὶ πρυμνῇ ἐξαίνυτο δῶρα» βραχυ-

λογικῶς: εἰρημένον ἀντὶ τοῦ: ἐλάμβανε τὰ δῶρα ἐκ τῆς ἀμάξης καὶ ἔθετεν εἰς τὴν πρύμνην τῆς νηός, ο 206.

ἘΞΑΊΡΕΤΟΣ, ΟΝ· ά.) ἐκλεκτός, ἐκλελεγμένος, δ 643· β΄.) ἐξαίρετος, ἔξοχος, Β 227. Ἐκ τοῦ

ἘΞ-ΑΙΡΈΩ, ἀόρ. β΄. ἐξεῖλον καὶ ἀναύξ. ἤξελον, ἀπαρφ. ἐξελεῖν· μέσ. ἀόρ. ἐξειλόμην καὶ ἀναύξ. ἐξελόμην. 1) Ἐνεργ. ἐκφέρω, „ἐβγάλλω ἔξω" Ω 229, φ 56, ἰδίως: ἐκλέγω, „διαλέγω", ἐξάγω τι ὡς ἐξαίρετον, ἐβγάλλω ὥς τι χωριστόν, «τινί» Λ 627, «γέρας τινί» Π 56, η 10 κ. ἄ. πλχ.—Συχνότερον 2) Μέσ. ἐκφέρω, ἐβγάλλω ἔξω ὅ᾽ ἐμαυτὸν «ὀϊστὸν φαρέτρης» Θ 323· ἰδίως ά.) ἁρπάζω, αἰχμαλωτίζω, ἀφαιρῶ, Β 690 «τέκνα» π 218 κ. ἀ. μετὰ τῆς «ἐκ» Ι 331, Κ 267 κ. ἀ. «θυμόν, φρένας» εἴτε μετὰ δύω αἰτ. «τινὰ θυμόν» Ο 460, Ρ 678, εἴτε μετὰ γεν. καὶ αἰτ. «τινὸς φρένας» Τ 137, «μελέων θυμόν» λ 201· μετὰ δοτ. καὶ αἰτ. μόνον Ζ 234· β΄.) ἐκ πολλῶν ἐξαιρῶ, ἐκλέγω ἐμαυτῷ, Ι 272, ξ 232.

ἘΞ-ΑΊΡΩ, μόνον ἐν τῷ γ΄. ἐν. τοῦ μέσ. ἀορ. ά. ἐξήρατο ἔλαβεν, ἀπήλαυσεν [ἀπηνέγκατο], «μισθούς» Ὀδ. κ 84 «Τροίης» ἐκ τῆς Τροίας ἔλαβε λάφυρα, ε 39, ν 137.

ἘΞ-ΑΊΣΙΟΣ, ΟΝ (αἶσα)· ά.) ὁ ἐκτὸς τῆς αἴσης, τοῦ δικαίου καὶ πρέποντος, ἄδικος, ἀπρεπής, ὑπέρμετρος (‖ τὸ ἐναντίον τοῦ ΕΝΑΊΣΙΜΟΣ σημ. 2), «ἀρή» Ο 598 (κατ᾽ ἄλλους: ὀλεθρία), «οὔτέ τινα ῥέξας ἐξαίσιον» δ 69· β΄.) ὁ παρὰ τὸ πρέπον καὶ δίκαιον πράττων ἄδικος, βίαιος «ἦ τινά που δείσας ἐξαίσιον;» ρ 577 (κατ᾽ ἄλλους δὲ καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ τῆς Ὀδ. χωρίῳ κεῖται ἐπιῤῥηματικῶς τὸ «ἐξαίσιον» = ἐξαισίως, παρὰ τὸ πρέπον, ὑπερμέτρως, ἄνευ λόγου).

ἘΞ-ΑΪΣΣΩ [.–..], ἀόρ. ά. ἐξήϊξα· παθ. ἀόρ. ἐξηϊχθην, ἀμεταβ. ἐξορμῶ, ἐκπηδῶ, μόνον ἐν τμ. Μ 145· ὡσαύτως καὶ παθ. «ἐκ δέ μοι ἔγχος ἠΐχθη παλάμηφιν» ἐξώρμησεν, ἐξέφυγεν ἐκ τῶν χειρῶν, Γ 368.

ἘΞΑΙΤΟΣ, ΟΝ, ἐπ., ἐκλεκτός, ἐξαίρετος, ἔξοχος, «οἶνος» Μ 320, «ἐρέται» δ 307, «ἑκατόμβαι» ε 102, τ 366. (Ἡ παραγωγὴ ἀμφίβολος· ἴσως ἐκ τοῦ αἴνυμαι, ἢ κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ ἐξαίρετος).

ἘΞ-ΑΙΦΝΗΣ, ἐπίῤῥ. ἐξαίφνης, „ἔξαφνα" Ἰλ. Ρ 738, Φ 14.

ἘΞ-ΑΚΈΟΜΑΙ [.⏑...], ἀποθ., ἀορ. ά. εὐκτ. ἐξακεσαίμην, ἐντελῶς ἰατρεύω, „ἀποϊατρεύω" Ι 507. Μεταφορ. θεραπεύω, καταπραΰνω «χόλον» Δ 36, γ 145.

ἘΞ-ΑΛΑΌΩ [.⏑⏑..], ἐπ., μέλ. ώσω, ἐκτυφλῶ, „ἀποτυφλώνω" τινά, λ 103, Ν 343, «ὀφθαλμόν» ι 453, 504.

ἘΞ-ΑΛΑΠΆΖΩ [.⏑⏑..], μέλ. ξω· ἀόρ. ἐξαλάπα᾽α, ἐκκενῶ „ἀδειάζω", ἐξοικίζω, ἀναστατῶ «πόλιν» δ 176· ἰδίως ἐν πολέμῳ ἐκπορθῶ, ἐξολοθρεύω, καταστρέφω, «πόλιν, τεῖχος, νῆας, Ἴλιον» Α 129, Ν 813, Υ 30 κ. ἀ θ 495.

ἘΞ-ΑΛΕΌΜΑΙ [.⏑...], ἐπ. ἀποθ. ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι, Σ 586 ἐν τμ. †.

ἘΞ-ΆΛΛΟΜΑΙ, ἀποθ. μόνον ἐν τῇ μετοχῇ τοῦ συγκεκομ. β΄. ἀορ. ἐξάλμενος, ἐκπηδῶ, πηδῶ ἔξω, μετὰ γεν. «αὐλῆς» Ε 142 «προμάχων, τῶν ἄλλων» Ἰλ. Ο 571, Ρ 342, Ψ 399.

*ἘΞ-ΑΛΎΩ [.⏑⏑.], ἀποφεύγω, «κακὸν μόρον» μόνον Ὕμ. 6, 51.

ἘΞ-ΑΝΑ-ΒΑΊΝΩ [.⏑⏑..], ἐξερχόμενος ἀναβαίνω, «ἀκτὴν ἐξαναβᾶσαι» (αἱ θεαί) ἐξελθοῦσαι (τῆς θαλάσσης) καὶ ἀναβᾶσαι εἰς τὴν ἀκτήν, Ω 97 †. Οὕτως γράφ. ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ᾽ αὐτὸν κατὰ τὸν Ἀρίσταρχ. ἀντὶ τοῦ συνήθους: εἰσαναβᾶσαι.

ἘΞ-ΑΝΑ-ΔΎΟΜΑΙ [.⏑⏑⏑..], ἀόρ. β΄. ἐξανέδυν, μετοχ. ἐξαναδύς, ἔκ τινος ἀνέρχομαι, «ἁλός» ἐκ τῆς θαλάσσης, δ 405, ε 438· «ἀφ᾽ ὕδατος» Βατρ. 133.

*ἘΞ-ΑΝ-ΑΙΡΈΩ [.⏑...], ἀόρ. β΄. ἐξανεῖλον, ἐξάγω, ἐκφέρω, „ἐβγάλλω ἔξω", μετὰ γεν. Ὑ. Δήμ. 255.

ἘΞ-ΑΝΑ-ΛΎΩ [.⏑⏑⏑.], ἀορ. ά. ἀπαρφ. ἐξαναλῦσαι, κυρ. λύω τινὰ ἐξ ὁλοκλήρου, ἑπομ. σώζω «ἄνδρα θανάτοιο» Ἰλ. Π 442, Χ 180.

ἘΞ-ΑΝΑΦΑΝΔΌΝ [.⏑⏑..], ἀπροκαλύπτως, „ὁλοφάνερα" υ 48 †.

*ἘΞ-ΆΝ-ΕΙΜΙ [.⏑..], (εἶμι) ἐπανέρχομαι ἔκ τινος, μετὰ γεν. «ἄγρης» Ὕμ. 18, 15.

ἘΞ-ΑΝ-ΊΗΜΙ [.⏑⏑..], μετοχ. θηλ. πληθ. ἐξανιεῖσαι, ἐκπέμπω, „ἐβγάλλω" περὶ τῶν φυσῶν, «αὐτμήν» Σ 471 †.

ἘΞ-ΑΝΎΩ [.⏑⏑.], ἀόρ. ά. ἐξήνυσα. 1) ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, «βουλάς» Θ 370. 2) [διαχρῶμαι] „τελειώνω", τουτέστι φονεύω, Λατ. conficere, Ἰλ. Λ 365, Υ 452.

ἘΞ-ΑΠΑΤΆΩ [.⏑⏑..], μέλ. ήσω· ἀόρ. ἀναύξ. ησα, „ἐξαπατῶ" τουτέστιν ἐντελῶς ἀπατῶ, «τινά» Ι 371, ι 414 κ. ἀ. Ἐκ τούτου

*ἘΞΑΠΑΤΗΤΉΡ [.⏑⏑..], ΗΡΟΣ, ὁ, τέλειος ἀπατεών. Ἀποσπ. Ὁμ. 63.

ἘΞ-ΑΠΑΦΊΣΚΩ [.⏑⏑..], ἐπ., ἀόρ. β΄. ἐξήπαφον, ξ 379, ὑποτ. ἐξαπάφω, ψ 79, μετοχ. θηλ. ἐξαπαφοῦσα, Ὑ. Ἀφρ. 38, Ὑ. Ἀπ. 379· ἀόρ. ά. ἀναύξ. ἐξαπάφησα, Ὑ. Ἀπ. 376· μέσ. ἀόρ. β΄. μόνον κατ᾽ εὐκτ. ἐξαπάφοιτο (μὲ σημ. ἐνεργ.) Ι 376, Ξ 160, ἐξαπατῶ, „ξεγελῶ, ξελογιάζω", μετ᾽ αἰτ. «Διὸς νόον» Ξ 160, «ἐπέεσσιν» Ι 376.

ἘΞΑΠΊΝΗΣ [.⏑⏑.], ἐπίῤῥ. = ἐξαίφνης, „ἔξαφνα", Ι 6, κ 557 κ. ἀ.

*ἘΞ-ΑΠΛΌΩ, „ἐξαπλώνω" «ἐξήπλωτο δέμας» Βατρ. 106.

ἘΞ-ΑΠΟ-ΒΑΊΝΩ [.⏑...], ἐπ., ἀόρ. β΄. ἐξαπέβην, ἀποβαίνω ἔξω «νηός» μ 306 †.

ἘΞ-ΑΠΟΔΊΟΜΑΙ [.–.⏑..], παλαιὰ ὑπὸ μὲν τοῦ Οὐολφίου ἐξοβελισθεῖσα, ὑπὸ δὲ τοῦ Βεκκ. καὶ Ἀμεῖς πάλιν ἀποκατασταθεῖσα γραφὴ τοῦ Ε

763 †, ἴδ. ΑΠΟΔΙΕΜΑΙ καὶ πρβλ. δίπ. Ὁ δὲ Βαϋμλεῖνος διετήρησε τοῦ Οὐολφίου τὴν ἀνάγνωσιν, καθ' ἣν ἡ Ἐξ δὲν συντίθεται μετὰ τοῦ ῥήματος, ἀλλ' εἶνε συντακτικὴ τῆς προηγουμένης γενικῆς, «μάχης ἔξ ἀποδ.»

ΕΞ·ΑΠΟ·ΔΥΝΩ [.⏑.–.], ἐκδύω, „γδύνω", «εἵματα» ε 372 †. Πρβλ. ΔΥΝΩ.

ΕΞ·ΑΠ·ΟΛΛΥΜΙ [.⏑.–.], ἐξολοθρεύω· εὑρίσκεται μόνον ἀμεταβάτως ἐν τῷ μέσ. ἀορ. β'. ἐξαπωλόμην, γ'. πληθ. ἐξαπολοίατο Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἐξαπόλοιντο καὶ ἐν τῷ β'. παρακ. ἐξαπόλωλα, ἐξαφανίζομαι, γίνομαι ἔκ τινος ἄφαντος, ἐκλείπω, μετὰ γεν. «Ἰλίου» ἐκ τοῦ Ἰλ. Ζ 60, «ἐξαπόλωλε δόμων κειμήλια» ἔγειναν ἄφαντα ἐκ τῶν οἰκιῶν τὰ κειμήλια, Σ 290, «ἠέλιος οὐρανοῦ» ἐξέλιπεν ὁ ἥλιος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔγεινεν ἔκλειψις ἡλίου ἐν τῷ οὐρανῷ, υ 357.

ΕΞ·ΑΠΟΝΕΟΜΑΙ, παλαιὰ ὑπὸ τοῦ Οὐολφίου (γράφοντος «μάχης ἔξ ἀπον.» ὅπως εἰσέτι καὶ ὁ Βαϋμλεῖνος) ἐξοβελισθεῖσα, ὑπὸ δὲ τοῦ Bekk. καὶ Φαῖσιος πάλιν ἀποκατασταθεῖσα γραφή «μάχης ἐξαπον.» ἴδ. ΑΠΟΝΕΟΜΑΙ, Π 252, Υ 212.

ΕΞ·ΑΠΟΝΙΖΩ [.⏑...], λαμβάνω ἔκ τινος (ὕδωρ) καὶ νίπτω «τοῦ (ὡς γράφει ὁ Bekk. καὶ Φαῖσις, ἐξυπακουομένης τῆς γενικῆς: λέβητος, ἀντὶ τοῦ συνήθους: τῷ) πόδας ἐξαπένιζε» ἐξ οὗ συνείθιζε νὰ νίπτῃ τοὺς πόδας, τ 387 †.

ΕΞ·ΑΠΟ·ΤΙΝΩ [.⏑.–.], „ξεπληρώνω", ἱκανοποιῶ, καταπραΰνω, μετ' αἰτ. «μητρὸς Ἐρινύας» Φ 412 †.

ΕΞ·ΑΠΤΩ, ἀόρ. ἀ. ἐξῆψα, προσάπτω, ἐξαρτῶ, δένω «ἱμάντας» Χ 397, «πεῖσμα κίονος» τὸ καλώδιον εἰς τὸν κίονα προσάπτω, δένω ἀπὸ τοῦ κίονος, χ 466. «Ἕκτορα ἵππων» ἀπὸ τοῦ ἅρματος, Ω 54.—Τὸ μέσ. ἐξαρτῶμαι ἀπό τινος, κρεμῶμαι, Θ 20.

ΕΞ·ΑΡΑΣΣΩ [.⏑..], κτυπῶ χ καταιβάζω ἔκ τινος, συντρίβω καὶ καταβάλλω, ἐν τμ., μ 422 †.

ΕΞ·ΑΡΠΑΖΩ, ἀόρ. ἀ. ἐξήρπαξα, ἁρπάζω τινὰ ἔκ τινος, «τινὰ νεύς» μ 100, Γ 380, Υ 443, Χ 597. (‖. Καὶ ἡ καθομιλουμένη ἔχει τὸ ξ ἐν τῷ ἀορ. καὶ ὄχι τὸ σ).

ΕΞΑΡΧΟΣ, ΟΝ (ἐξάρχω), κάμνων τὴν ἀρχήν, ἀρχίζων, «θρήνων ἔξαρχοι» (ὡς οὐσιαστ.) Ω 721 †.

ΕΞ·ΑΡΧΩ. 1) Ἐνεργ. κάμνω τὴν ἀρχήν, „ἀρχίζω, ἀρχινῶ" μετὰ γεν. «μολπῆς» Σ 606, δ 19, «γόοιο» Σ 316 καὶ μετ' αἰτ. «βουλὰς ἀγαθάς» πρῶτος δίδω γνώμας καλάς, Β 273· «χορούς» Ὕμ. 27, 18. 2) Μέσ. ἄρχομαι, «βουλῆς» μ 339.

ΕΞ·ΑΥΔΑΩ, ἐκφωνῶ, λέγω (διαῤῥήδην) φανερά, «ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ» Ἰλ. Α 363, Π 19, Σ 74.

ΕΞ·ΑΪΤΙΣ, ἐπίῤ. ἀ.) χρονικῶς πάλιν, ἐκ νέου, Α 223, ι 537 κ. ἀ.· β'.) τοπικῶς ὀπίσω, «ἰών» Ε 134, δ 213.

ΕΞ·ΑΦ·ΑΙΡΕΩ [.⏑...], ἀφαιρῶ ἔκ τινος· ἀπαντᾶται μόνος ὁ μέσ. ἀόρ. β'. ἐξαφειλόμην (μὲ σημ. ἐνεργ.) «ψυχήν τινος» τοῦ παίρνω ἢ βγάλλω τὴν ψυχήν, χ 444 †.

ΕΞ·ΑΦΎΩ [.⏑⏑.] (ἀφύω=ἀφύσσω) ἐξαντλῶ, δ ἐ. ἔκ τινος ἀντλῶ «οἶνον» ξ 95 †.

ΕΞ·ΕΪΔΟΝ (εἶδω) καὶ ἐπ. ΕΞΙΔΟΝ, ἐλλειπτικὸς ἀόρ. τοῦ ἐξοράω, κυττάζω καλά, «μέγ' ἔξιδεν ὀφθαλμοῖσιν» „ἄνοιξε καλὰ τὰ μμάτια του καὶ κύτταξε", Υ 342 †.

ΕΞ·ΕΙΗΣ, ἐπίῤ. ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἑξῆς, ἐφεξῆς, κατὰ σειράν, Α 448, α 145 κ. ἀ. πλχ. (κατὰ τὸν Λόβεκκ εἶνε κυρίως γεν. θηλ. ἐπιθέτου τινὸς ἀντὶ οὐσιαστ. λαμβανομένου ἕξεις).

ΕΞ·ΕΙΜΙ (εἶμι), β'. ἐνικ. ἐπ. ἔξεισθα υ 179, ἀπαρ. ἐξίμεναι, παρατ. γ'. ἐν. ἐξῄει, ἐξέρχομαι, «θύραζε» Σ 448, Υ 367· μετὰ γεν. «μεγάρων» α 374, Υ. Ἀπ. 28. Ἴδε καὶ ΕΞΙΗΜΙ.

ΕΞ·ΕΪΠΟΝ (ἐκϝεῖπον), ἐλλειπτ. ἀόρ. β'. τοῦ ἐκφημι, λέγω φανερά, ῥητῶς, διακηρύττω, τινί τι, Ι 61, Ω 654, ο 443. Τούτου ὁ μέλλων εἶνε ἐξερέω ἐπ. ἀντὶ τοῦ: ἐξερῶ, «ὧδε ἐξερέω» Α 212, ι 365 κ. ἀ. πολλάκις ἐν τμήσει «ἔκ τοι ἐρέω» Α 204, 233 κ. ἀ.

ΕΞ·ΕΙΡΟΜΑΙ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἐξέρομαι, μόνον ἐν τῷ γ'. ἐν. τοῦ παρατ. ἐξείρετο, ἐρωτῶ, ἐξετάζω, τινά, Ε 756, Ω 361, «βουλήν» ἐρωτῶ τὴν γνώμην, Υ 15, ν 127.

ΕΞΕΚΥΛΙΣΘΗ, ἴδ. ΕΚΚΥΛΙΩ.

ΕΞΕΙΣΘΑ, ἴδ. ΕΞΕΙΜΙ.

ΕΞ·ΕΛΑΥΝΩ, μέλ. ἐξελάσω, ἀπρφ. ἐπ. ἐξελάαν Θ 527, λ 292· ἀόρ. ἀ. ἐξήλασα καὶ ἐπ. ἀναύξ. ἐξέλασα. 1) ἐκδιώκω, ἀποδιώκω, ἐκπέμπω, ἐξάγω ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων, «τινὰ γαίης» Λ 562, π 381, «τάφρου» Θ 255, «μῆλα ἄντρου» ι 312· «ἵππους» Ε 25 χ 467, κ 83· «πάντας ὀδόντας γναθμῶν» ἐκκρούω, „βγάλλω" σ 29. Μεταφ. «δίκην ἐξελαύνειν» (ἐξυπακ. ἀγορῆς) ἐξορίζω τὸ δίκαιον Π 388. 2) κατὰ τὸ φαινόμενον ἀμεταβ. (ἐξυπακ. ἵππους) ἐξέρχομαι ἔφιππος ἢ ἐφ' ἁμάξης, Α 360.

ΕΞΕΛΕΪΝ, ἴδ. ΕΞΑΙΡΕΩ.

ΕΞ·ΕΛΚΩ, σύρω ἔξω, μετὰ γεν. «θαλάμης» ε 432, «πηνίον (ὅπ. ἴδε) παρὲκ μίτον» Ψ 762. Τὸ παθ. Δ 214, ἴδ. ΑΓΝΥΜΙ.

ΕΞΕΜΕΝ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ΕΞΕΪΝΑΙ, ἴδ. ΕΞΙΗΜΙ.

ΕΞΕΜΕΝ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ΕΞΕΙΝ, ἴδ. ΕΧΩ.

ΕΞ·ΕΜΕΩ, ἀόρ. ἀ. ἐξήμεσα, ἐξεμῶ, „ξερνῶ", Ὀδ. μ 237, 437.

ΕΞΕΜΜΟΡΕ, ἴδ. ΕΚΜΕΙΡΟΜΑΙ.

ΕΞ·ΕΝΑΡΙΖΩ [..⏑..], ἐπ., μέλ. ἰξω, ἀόρ. ἐξεναρίξα, σκυλεύω, τουτέστι τοῦ πεσόντος ἐν τῇ μάχῃ ἀφαιρῶ τὰ ὅπλα, μετ' αἰτ. «τινὰ τεύχεα» Ε 151, Η 146, Ν 619 κ. ἀ., ὅθεν φονεύω, Δ 488, Λ 101 κ. ἀ. πλχ. τῆς Ἰλ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον λ 272, χ 264.

ΕΞ·ΕΡΕΕΙΝΩ, ἐπ. ἐρωτῶ, ἐξετάζω, ἀπολελ. Ι 672 κ. ἀ. μετ' αἰτ. «ἕκαστα» κ 14· ἐξερευνῶ, «πόρους ἁλός» μ 259. Μεταφ. «κιθάρα»

δοκιμάζω, Υ. Ἑρμ. 483. Τὸ μέσ. ὡς καὶ τὸ ἐνεργ. «τινὰ μύθῳ» Κ 81.

ἐξ-ερείπω, μόνον ἐν τῷ γ'. ἐν. τῆς ὑποτ. τοῦ ἀορ. β'. ἐξερίπῃ καὶ ἐν τῇ μετοχ. ἐξεριπών· κυρ. ῥίπτω κάτω, καταβάλλω. Ἀλλ' ὁ β'. ἀόρ. ἔχει σημ. ἀμετάβ. καταπίπτω, περὶ δρυὸς Ξ 414· «χαίτη ζεύγλης ἐξεριποῦσα» ἡ ἐκ τῆς ζεύγλης καταπεσοῦσα χαίτη, Ἰλ. Ρ 440, Τ 406.

1. ἐξερέω, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐξερῶ, μέλ. τοῦ ἐξεῖπον, ὅπ. ἴδε.

2. ἐξ-ερέω, ἐπ. = ἐξερεείνω, ἀπαντᾶται μόνον ἐν τῷ γ'. πληθ. τοῦ ἐνεστ. τῆς ὁριστ. ἐξερέουσι, Ἰων. γ'. ἐν. τῆς ὑποτ. ἐξερέῃσι, β'. ἐν. τῆς εὐκτ. ἐξερέοις, καὶ μετοχ. ἐξερέων. 1) Ἐνεργ. ἐρωτῶ, ἐξετάζω, ἐρευνῶ ἀπολελ. γ 116· μετ' αἰτ. «ἕκαστα» ξ 375, «γόνον» τ 166, «κνημούς» δ 337, ρ 128 (ἐξερευνῶ, ὡς τὸ «ἐξερεείνω» ἐν μ 259). 2) Τὸ μέσ. ἐξερέομαι ὡς ἀποθ. ἐρωτῶ, ἐξετάζω, μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. «ἔκ τ' ἐρέοντο» Ι 671, ἀπρφ. ἐξερέεσθαι γ 24, ὑποτ. γ'. ἐν. ἐξερέηται α 416, εὐκτ γ'. ἐν. ἐξερέοιτο δ 119· τίθεται καθ' ἑαυτὸ ἢ μετ' αἰτ. «τινά» κ 63, γ 24 κ. ἀ. καὶ μετὰ πλαγίας ἐρωτήσεως; ἀπ' αὐτοῦ ἐξαρτωμένης η 17. —Τὸ ἐνεργητ. ἀπαντᾶται μόνον ἐν Ὀδ.

ἐξ-ερύω (ἐκϜερύω), ἀόρ. ἀ. ἐξείρυσα (ἐκϜείρ.), ἐπ. σσ, καὶ ἀναύξ. ἐξέρυσα, ἀόρ. ἀ. Ἰων. θαμιζ. ἐξερύσασκε, ἐξελκύω, „σύρω, (Λατ. trabō) ἢ ἐγάλλω ἔξω" τί τινος, «βέλος ὤμοιο» ἀποσπῶ τὸ βέλος ἐκ τοῦ ὤμου, Ε 112, «δόρυ μηροῦ» Ε 666, «ἰχθύας θαλάσσης» χ 386· «τινὰ ποδός» σύρω τινὰ ἀπὸ τοῦ ποδὸς (κρατῶν) ἕλκω, Κ 490· ὡσαύτως καὶ «δίφρον ῥυμοῦ» Κ 505· «μήδεα» ἐγάλλω, σ 87· «τόξον χειρός» ἁρπάζω τὸ τ. ἀπὸ τὸ χέρι, Ψ 870.

ἐξέρχομαι, ἀποθ. μόνον ἐν τῷ ἀορ. β'. ἐξῆλυθον καὶ ἐξῆλθον ἐξέρχομαι, „ἐβγαίνω" Ι 476, 576· μετὰ γεν. «κλισίης» Κ 140, «μεγάροιο» φ 229.

ἐξ-ερωέω, ἐπ., ἀόρ. ἀ. ἐξηρώησα, παρεκτρέπομαι, ἐπὶ ἵππων „ξεφεύγω", ἀφηνιάζω, Ψ 468 †.

ἐξεσίη [..⏑.], ἡ, ἐπ. (ἐξίημι), ἀποστολή, πρεσβεία, μόνον ἐν τῇ φρ. «ἐξεσίην ἐλθεῖν» πηγαίνω εἰς ἀποστολὴν ἢ πρεσβείαν (ὡς ἀπεσταλμένος ἢ πρεσβευτής) μόνον Ω 235, φ 20· ἴδ. ἀγγελίη.

ἐξέτης (ἐκϜέτης) ες (ἔξ, ἔτος) ἐξαετής, «ἵππος» Ἰλ. Ψ 266, 654. (Ὀξύνεται κατά τινας τῶν παλαιῶν γραμματικῶν: ἐξετής).

ἐξέτι (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει ὀρθότερον διηρημένως ἐξ ἔτι), πρόθ. μετὰ γεν. ἤδη, ἀπό, „ἀπὸ τὸν καιρόν", «ἐξέτι τοῦ ὅτε» ἐξ ἐκείνου ὅτε, ὅ ἐ. ἀφ' ὅτου ἤδη, Ι 106, «ἐξέτι πατρῶν» ἀπὸ τῶν πατέρων ἤδη, „ἀπὸ τὸν καιρὸν ἀκόμη τῶν πατέρων" θ 245, «ἐξέτι κείνου» Υ. Ἑρμ. 509, κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Ἑρμάννου ἀντὶ τοῦ συνήθως: «ὡς ἔτι καὶ νῦν».

ἐξ-ευρίσκω, ἀορ. β'. εὐκτ. ἐξεύροιμι, ἐξευρίσκω, τουτέστιν εὑρίσκω καὶ ἐξάγω εἰς φῶς (τινὰ ἤ τι) κεκρυμμένον, Σ 322 †.

ἐξ-ηγέομαι, ἀποθ., εἶμαι ἢ γίνομαι ὁδηγὸς εἰς τὰ ἔξω, ὁδηγῶ ἔξω, μετὰ γεν. Β 806 †.

ἑξήκοντα, ἄκλ. (ἕξ) „ἑξήντα" Β 587, ξ 20.

ἐξήλασα, ἴδ. ἐξελαύνω.

ἐξήλατος [..⏑.], ον (ἐξελαύνω), σφυρήλατος, «ἀσπίς» Μ 295 †.

ἐξ-ήμαρ, ἐπ. ἐπίρ. ἐπὶ ἓξ ἡμέρας Ὀδ. κ 80, μ 397.

ἐξημοιβός, όν (ἐξαμείβω), ἐξαλλασσόμενος· «εἵματα» ἱμάτια πρὸς ἀλλαγήν, „δι' ἄλλαγμα", ‖ ὅ ἐ. πολλὰ καὶ καθαρά, θ 249 †.

ἐξήπαφον, ἴδ. ἐξαπαφίσκω.

ἐξηράνθη, ἴδ. ξηραίνω.

ἐξήρατο, ἴδ. ἐξαίρω.

ἐξηρώησα, ἴδ. ἐξερωέω.

ἑξῆς, ἐπ. ἑξείης, ὅπ. ἴδε, (ἔχω, ἕξω) κατὰ σειράν, ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου, Ὀδ. ὁ 449, 580 κ. ἀ.

ἐξ-ίημι, μόνον ἐν τῷ ἀορ. β'. ἀπαρφ. ἐξέμεν καὶ ἐξέμεναι ἀντὶ τοῦ: ἐξεῖναι, εὐκτ. ἐξείην ἐν τμ. καὶ μέσῳ ἀορ. β'. γ'. πληθ. ἔξεντο ἐν τμ.— ἐκπέμπω «τινὰ εἰς Ἀχαιούς» Λ 141, ἀφίνω (νὰ ἐξέλθῃ) «ἱππόθεν ἐξέμεναι» νὰ ἐξέλθω ἐκ τοῦ δουρείου ἵππου, λ 531. (Οὕτως κατὰ τὸν Εὐστάθ. ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν πλὴν τοῦ Ἀμεΐου, φυλάξαντος τὴν συνήθη γραφήν: ἐξίμεναι).—Μέσ. ἐκβάλλω τι ἀπ' ἐμαυτοῦ μόνον ἐν τῇ τυπικῇ φρ. «ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο» ἀφ' οὗ „ἔβγαλαν" ἢ ἐπλήρωσαν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ φάγωσι καὶ πίωσι, ὅ ἐ. „ἀφ' οὗ ἔφαγαν καλὰ καὶ ἔπιαν" Α 469, Β 432. Ἀλλὰ καὶ ἐνεργ. τίθεται τὸ ῥῆμα ἐν ὁμοίᾳ φρ. «ἐξ ἔρον εἶναι μολπῆς» Ν 638, «ἐπεὶ γόου ἐξ ἔρον εἴην» Ω 227.

ἐξ-ιθύνω [.––.], ἐντελῶς εὐθύνω, κάμνω εὐθύ, „ἰσάζω" «δόρυ νήιον» Ο 410 †.

ἐξ-ικνέομαι, ἀποθ., μόνον ἐν τῷ β'. ἀορ. ἐξικόμην, πηγαίνω ἢ φθάνω ἀπό τινος τόπου εἰς, μετ' αἰτ. «θώκους» Θ 439, Ι 479, Ω 481· «τινά» πρός τινα, ν 206. (Τὸ ι εἶνε βραχύ, διὰ δὲ τῆς αὐξήσεως γίνεται μακρόν).

ἐξίμεναι, ἴδ. ἐξειμι.

ἐξ-ίσχω, κρατῶ ἔξω, «ἐξίσχει κεφαλὰς βερέθρου» (ἡ Σκύλλα) κρατεῖ τὰς κεφαλὰς ἐκτὸς τοῦ σπηλαίου, μ 94 †.

ἐξοίσω, ἴδ. ἐκφέρω.

ἐξ-οιχνέω, ποι., ἐξέρχομαι, ἐνεστ. γ'. πληθ. Ἰων. ἐξοιχνεῦσι, Ι 384 †.

ἐξ-οίχομαι, ἀπέρχομαι, πηγαίνω ἔξω· ὁ ἐνεστ. ἔχει σημ. παρακειμ. «ἐς Ἀθηναίης» (ἐμπρ. δόμον) ἐξῆλθεν εἰς τῆς Ἀθ. „εἶνε ἔξω εἰς τῆς Ἀθηνᾶς πηγαιμμένη" Ζ 379, δ 665 (ἐν τμ.).

ἐξ-όλλυμι [..–.], ἀόρ. ἀ. ἐξώλεσα, ἐξολοθρεύω, ἀφανίζω, τινά, ρ 597· «φρένας τινί»

βλάπτω τινὸς τὰς φρένας („χαλῶ τὰ μυαλά"), Η 360, Μ 234 (ἐν τμ.).

ἐξ·ολολύζω, θρηνῶ, ὀδύρομαι, „σκούζω" Βατρ. 101.

ἐξ·ονομάζω, λέγω, δηλοποιῶ, „φανερώνω", „γενεήν" Υ. Ἑρμ. 59. Συχνότατα τίθεται ἐν τμ. ἐν τῇ τυπικῇ φρ. «ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζεν» ἀπετάθη καὶ εἶπε. (‖. Ἡ φρ. ἀπαντᾶται κατὰ τὸν Φαῖσιν πάντοτε ὅταν ἀμέσως μετ' αὐτὴν προσαγορεύηται πρόσωπόν τι οὕτως ὥστε ἐν τῇ προσαγορεύσει τίθεται ἢ τὸ ὄνομα τοῦ προσαγορευομένου προσώπου ἢ ἄλλο τι χαρακτηριστικόν, οἷον «τέκνον, δαιμόνιε, δαιμονίη κ.τ.τ.») Α 361, 6 302 κ. ἀ. πλχ.

ἐξ·ονομαίνω, ἀορ. ἀ. 6'. ἐν. τῆς ὑποτ. ἐξονομήνῃς, ἀπρφ. ἐξονομῆναι, ὀνομάζω, καλῶ τινα ἐξ ὀνόματος «ἄνδρα» Γ 166, «γάμον» νὰ ἀναφέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ γάμου, ζ 66, Υ. Ἀφρ. 253.

ἐξονόμακλήδην, ἐπ. ἐπίρ. (ἐξ, ὄνομα, καλέω) ὀνομαστί, ἐξ ὀνόματος «ὀνομάζειν» Χ 415, δ 278 (ἐν τμ. «ἐκ δ' ὀνομακλήδην»), «καλεῖν» μ 250.

ἐξ·όπιθεν [..⏑.] καὶ ἐξόπιθε, ἐπίρ. ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐξόπισθεν. 1) ὄπισθεν, „ἀπὸ 'πίσω", καὶ ὀπίσω Δ 298, Π 611, Ρ 527. 2) Ὡς πρόθεσ. μετὰ γεν. ὀπίσω «κεράων» Ἰλ. Ρ 521.

ἐξ·οπίσω [..⏑.], ἐπίρ. 1) τοπικόν, ὀπίσω, πρὸς τὰ ὀπίσω, Λ 461, Ν 436, Χ 467. Ὡς πρόθ. μετὰ γεν. Ρ 357. 2) χρονικόν, κατόπιν, μετέπειτα, μόνον δ 35, ν 144.

*ἐξ·οργίζω, σφόδρα ὀργίζω. Τὸ παθ. ὀργίζομαι σφόδρα Βατρ. 185.

ἐξ·ορμάω, ἀορ. ἀ. μετοχ. ἐξορμήσας, μόνον ἀμετάβ. ὁρμῶ (μετὰ σπουδῆς πλέω) ἔξω· «μή σε λάθησιν κεῖσ' ἐξορμήσασα» (ἡ ναῦς), μ 221 †.

ἐξ·ορόω, ποι., ἐκπηδῶ, ἐκπίπτω, ἐν τμ., ἐπὶ τοῦ κλήρου, Γ 325· ἐπὶ τῶν ἀνέμων ἐξορμῶ, κ 47.

ἐξ·οφέλλω, ἐπ. αὐξάνω, προσφέρω παρὰ πολλὰ «ἔεδνα» ο 18 †.

ἔξοχος, ον, ποι. (ἐξέχω) κυρίως: ὑπερέχων· ὅθεν μεταφορ. ἔξοχος, [διαφέρων], ἐξαίρετος, ἐπὶ ἀνθρώπων Β 188 κ. ἀ. «βοῦς» Β 480, «αἶγες» φ 266, «τέμενος» Ζ 194, Υ 184, «δώματα» ο 227 (ὅπου ἐπιτείνεται διὰ τοῦ «μέγα»: πολὺ ἔξοχα)· μετὰ γεν. «ἔξοχος Ἀργείων» Γ 227 κ. ἀ. καὶ μετὰ δοτ. «ἔξοχον ἡρώεσσιν» ὅ ἐ. ἐν ἡρώεσσιν, μεταξὺ τῶν ἡρώων, Β 483.— Τὸ οὐδ. ἔξοχον καὶ ἔξοχα ὡς ἐπίρ. ἐξόχως, πρὸ πάντων, ἐξαιρέτως, «ἐφίλατο» Ε 61, «φιλεῖν, ἐχθαίρειν» ο 70 ἐξ. «ἐμοὶ δόσαν ἔξοχα» ι 551. Ὡσαύτως πολλάκις καὶ μετὰ γεν. «ἔξοχον ἄλλων» Ι 641, Ρ 358, ε 118 κ. ἀ. Ἐπιτείνει πολλάκις τὸ ὑπερθετικὸν «ἔξοχ' ἄριστοι» ἐξόχως ἄριστοι, Ι 638, δ 629 κ. ἀ.

ἐξ·υπ·ανίστημι [.⏑⏑...], μόνον ἐν τῷ 6'. ἀορ. τῷ ἔχοντι μέσ. σημ. «σμῶδιξ μεταφρένου ἐ υπανέστη σκήπτρου ὕπο» οἴδημα ἐξανέστη ἐκ τοῦ (ἐπὶ τοῦ) μεταφρένου ὑποκάτω τοῦ σκήπτρου (ὑπὸ τὰς πληγὰς τοῦ σκήπτρου) Β 267 †.

*ἐξ·υφαίνω, ὑφαίνω μέχρι τέλους, ὑφαίνων τελειώνω, «πέπλον» Βατρ. 182.

ἔξω, ἐπίρ. τοπικὸν (ἐξ). 1) στάσεως σημαντικόν, ἐκτός, „ἔξω" ἀπολελ. οὕτως ὥστε ὁ περαίτερος προσδιορισμὸς ἐννοεῖται ἐκ τῆς συναφείας τοῦ λόγου, Ρ 265, κ 95. 2) κινήσεως σημαντικόν, ἔξω, πρὸς τὰ ἔξω, «ἔξω χροὸς ἕλκειν» Λ 457, «ἔξω βήτην μεγάροιο» χ 378· συντάσσεται μετὰ γεν. καὶ τίθεται πλεοναστικῶς μετὰ ῥημάτων συνθέτων μετὰ τῆς Ἐκ προθέσεως, οἷον «κραδίη ἔξω στηθέων ἐκθρώσκει» Κ 94, πρβλ. μ 94.

ἕξω, μέλ. τοῦ ἔχω, ὅπ. ἴδε.

ἕο, ἑοῖ, ἀντὶ τοῦ οὗ, οἷ.

ἔοι, ἐπ. ἀντὶ τοῦ εἴη, ἴδ. εἰμί.

ἔοικα (ϝέϝοικα), ας, ε, παρακ. μὲ σημ. ἐνεσ. (ἐκ τοῦ εἴκω) γ'. δυϊκ. ἐπικ. ἔϊκτον, δ 27, μετοχ. ἐοικώς (ϝεϝοικ.) καὶ ἅπαξ μόνον Ἀττικ. εἰκώς (ϝεικ.) Φ 254, συχνότερον τὸ θηλ. εἰκυῖα· ἅπαξ δὲ μόνον ὁ πληθ. καὶ εἰοικυῖαι (ϝειϝοικ.) Σ 418· ὑπερσ. ἐῴκειν (ϝεϝῴκ.) εις, ει, δυϊκ. ἐπ. ἐίκτην (ϝεϝίκτην) Α 104, Ν 379, γ'. πληθ. ἐοίκεσαν, Ν 102 (ἔνθα ὁ Βέκκ. γράφει ϝεϝῴκ.). Εἰς τοῦτο ἀνάγεται καὶ ὁ ἐπικὸς παθ. σχηματισμὸς ἔϊκτο (ἔϝικτο)=ὡμοίαζε, Ψ 107 καὶ ἴκτο (ἴϝικτο) δ 796, ν 288, π 157, υ 31. Ἐκτὸς τοῦ τύπου ἔοικα ὑπῆρχε βεβαίως καὶ ἄλλος ϝέϝικα, ἐξ οὗ ὑπερσ. ἀποκεκομμ. εἶκε (ὅ ἐ. ϝέϝικε, ἀντὶ τοῦ ϝεϝίκει)=ἐφαίνετο καλόν, Σ 520, ὅπερ συνήθως θεωρεῖται παρατατ. τοῦ εἴκω. 1) εἶμαι ὅμοιος, ὁμοιάζω, μετὰ δοτ. ζ 246, η 209, καὶ μετ' αἰτ. τοῦ κατά τι, «Μαχάονι πάντα» μὲ τὸν Μαχ. κατὰ πάντα, Λ 613, «δέμας γυναικί» δ 796, «ἐλάτῃσι» Ε 560 (ὅπου ὁ πληθ. ἐοικότες συνάπτεται μετὰ τοῦ δυϊκοῦ δαμέντε· διό τινες διορθοῦσιν: ἐοικότε)· ἐπιτείνεται διὰ τοῦ «ἄντα, ἄγχιστα, εἰς ὦπα» ἅπ. ἴδε· συχνὰ τίθεται κατὰ μετοχὴν «νυκτὶ ἐοικώς» ὅμοιος μὲ νύκτα, ὅ ἐ. φοβερός, Α 47, πρβλ. Γ 151 κ. ἀ. «ἐπιβησομένοισιν εἴκτην» ὡμοίαζον μὲ μέλλοντας νὰ ἐπιβ. ὅ ἐ. ἐφαίνοντο ὅτι ἔμελλον νὰ ἐπιβ. Ψ 379. 2) φαίνεται, νομίζω [δοκῶ, Λατ. videor mihi] χ 348, «ἔοικα δέ τοι παραείδειν ὥστε θεῷ» νομίζω δὲ ὅτι ψάλλω παρὰ σοὶ ὡς παρὰ θεῷ. (Οὕτως ἑρμηνεύουσι κατὰ τὸν Εὐστ. ὁ Φαῖσις καὶ Δύντζερος· παλαιότεροι δὲ ἑρμηνευταὶ καὶ ὁ Ἀμεῖς ἐκλαμβάνουσι καὶ ἐνταῦθα τὸ ῥ. εἰς τὴν ἑπομένην σημ.). 3) ἁρμόζει, πρέπει, προσῆκον εἶνε, πάντοτε ὡς ἀπρόσωπον, καὶ πολλάκις ἀπολελ. «οὐδὲ ἔοικεν» Α 119 κ. ἀ. μετὰ δοτ. προσ. Ι 71· «ὥς σε ἔοικεν» χ 196 κατὰ τὸ φαινόμενον μετ' αἰτ., διότι ἐξυπακούεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω τὸ ἀπαρφ. «καταλέχθαι» πρβλ. Γ 286· μετ' αἰτ. καὶ ἀπαρφ. «οὔ σε ἔοικε κακὸν ὧς δειδίσσεσθαι» δὲν σοὶ πρέπει νὰ φοβῆσαι ὡς ἄνανδρος, Β 190, 233, ε

212 κ. ἀ. ἦ καὶ μετὰ μόνης ἀπαρφ. «οὐ γὰρ ἔοικ' ὀτρυνέμεν» Δ 286, Ξ 212. Ἡ μετοχὴ πολλάκις ὡς ἐπίθ. ἁρμόδιος, πρέπων, προσήκων, «μῦθοι ἐοικότες» γ 124, «ἐοικότα μυθήσασθαι, καταλέξαι» γ 125, δ 239 «ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ» εὑρίσκεται εἰς τὸν ὄλεθρον, τοῦ ὁποίου ἦτο ἄξιος, ἔλαβε τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν, α 46· «ἐΐκυῖα ἄκοιτις» ἁρμόζουσα, κατάλληλος, ὅ ἐ. ἀρεστὴ σύζυγος, Ι 399.

ἑοῖο, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἑοῦ, ἴδε ἑός.

ἔθις, ἐπ. ἀντὶ τοῦ εἴης, ἴδ. εἰμί.

ἔολπα, ἴδ. ἔλπω.

ἔον, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἦν, ἴδ. εἰμί.

ἔοργα (ἔργω), ἴδ. ἔρδω.

ἑορτή, ἡ, ἑορτή, „γεορτή", Ὀδ. ο 156, φ 258.

ἑός (ἐΓός), ἑή, ἑόν, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ὅς, ἥ, ὅν, ἀντων. κτητικ. (ἐκ τοῦ οὗ). 1) „ἰδικός του", ἑαυτοῦ «υἱος, παιδὸς ἑοῖο» Ν 522 κ. ἀ. (ἀντὶ τούτου σήμερον ἐν πολλοῖς χωρίοις ἀποκατεστάθη ἡ γραφὴ ἑῆος (ἴδ. ἑῆϊ), οἷον Σ 71, 138, κατὰ δὲ τὸν Ῥίββεκ πρέπει καὶ ἀλλαχοῦ ν' ἀποκατασταθῇ, ὅπου ἐμπεριέχεταί τι ἦθος)· σπανίως λαμβάνει τὸ ἄρθρον «τὸν ἑόντε Πόδαργον» ἐκεῖνον τὸν Πόδαργόν του, Ψ 295, «τὰ ἃ δώματα» Ο 58· ἐπιτείνεται πολλάκις διὰ τῆς αὐτός, «ἑὸν αὐτοῦ χρεῖος» τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χρείαν, α 409, πρβλ. Κ 204, δ 643. 2) ἀντὶ τοῦ σός, «ἑὴν γενεήν» Βατρ. 23, πρβλ. 2 ὅς.

ἐπ-αγάλλομαι [.⏑...], μέσ. ἀγάλλομαι ἐπί τινι, εὑρίσκω εὐχαρίστησιν, ἡδονήν, τέρψιν ἔν τινι, μετὰ δοτ. «πολέμῳ» Π 91.

ἐπ-αγγέλλω, ἀόρ. ἀ. ἐπήγγειλα, ἀναγγέλλω, εἶδω εἴδησιν «εἴσω» δ 775 †.

ἐπ-αγείρω [.⏑..], συναθροίζω, φέρω εἰς τὸ αὐτό, μετ' αἰτ. Α 126 †.

ἐπάγην [.⏑.], ἴδ. πήγνυμι.

ἐπ-αγλαΐζομαι, ποι., ἀποθ., ἐγκαλλωπίζομαι, „καμαρώνω" «οὐδέ ἑ φημι δηρὸν ἐπαγλαϊεῖσθαι» δὲν θὰ καμαρώσῃ πολὺν καιρὸν μὲ αὐτά, δὲν θὰ τὰ χαρῇ πολὺν καιρόν, Σ 133 †.

ἐπ-άγω [.⏑.], ἀόρ. β'. ἐπήγαγον, ἐπιφέρω, φέρω διαρκούσης τινὸς πράξεως, ἢ ὁδηγῶ ἐναντίον τινός, «λίν» Λ 480· «ὡς ἐπάγοντες ἐπῆσαν» καθὼς ἐπήρχοντο ἐπάγοντες (οἱ ἄνδρες οἱ ἐπακτῆρες τοὺς κύνας καὶ ὄχι, ὥς τινες ἑρμηνεύουσιν λαμβάνοντες ὑποκείμενον ἐκ τῶν ἀνωτέρω τὸ «ἄνδρες τε κύνες τε») τ 445. Μεταφ. προτρέπω, „φέρω" (τινὰ εἰς τὰ νεράμου, ἢ εἰς τὰ λόγια μου) ἢ „καταφέρω", ὅθεν συνάπτεται μετὰ τοῦ «πείθω» ξ 392.

ἐπ-αείρω [.⏑..], ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐπαίρω, ἀόρ. ἀ. ἐπήειρα, „σηκώνω ἐπάνω", ὑψώνω, «κεφαλήν» Κ 80· σηκώνω καὶ ἐπιθέτω, «τινὰ ἀμαξάων» Η 426, «ἣ κρατευτάων» Ἰλ. Ι 214.

ἔπαθον, ἴδ. πάσχω.

ἐπ-αιγίζω (αἰγίς), ἐπιπνέω, ἐφορμῶ περὶ τοῦ σφοδροῦ ἀνέμου, Β 148, ο 293.

ἐπ-αινέω, ἐπ. μέλ. ἐπαινήσω, ἐπ. ἀόρ. ἐπήνησα, ἐπευφημῶ, ἐπιδοκιμάζω, ἐγκρίνω, ἐπικροτῶ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπολελ., Ψ 539, δ 673 κ. ἀ. ἀλλὰ καὶ μετ' αἰτ. «μῦθον» Β 335, ᾧ μετὰ δοτ. τοῦ προσ. «Ἕκτορι» συναινῶ εἰς τοὺς λόγους τοῦ Ἕκτ. Σ 312, «μῦθόν τινι» Υ. Ἑρμ. 457

ἐπαινός, ή, όν, κατὰ τὴν συνήθη γνώμην οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ἐντονώτερον αἰνός, ἐπίφοβος, φοβερός, τρομερός, μόνον ἐν τῷ θηλ. «ἐπαινή», ὡς ἐπιθέτῳ τῆς Περσεφόνης καὶ μάλιστα πάντοτε ἐν συνδυασμῷ μετὰ τοῦ Ἄδου, Ι 459, κ 491, 534, λ 47. (Κατ' ἄλλους δὲ ἀντὶ τοῦ ἐπαινετή, ἐπομ. σεμνή, σεβαστή. Ὁ δὲ Βούττμαννος νομίζων τὴν σύνθεσιν αὐτοῦ ἄνευ ἀναλογίας, χωρίζει τὴν λ. οὕτως: ἐπ' αἰνή, καὶ ἑρμηνεύει: καὶ ἐπ' αὐτῷ (τῷ Ἅδῃ) ἢ καὶ προσέτι ἡ φοβερὰ Περσεφόνη).

ἐπ-αΐσσω, ἀόρ. ἀ. ἐπήιξα, καὶ θαμιστ. ἐπαίξασκε, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐπηιξάμην. 1) Ἐνεργ. ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω, ἐπιτίθεμαι, πολλάκις καθ' ἑαυτὸ ἐπὶ τοῦ ἀνέμου, ἐπιπνέω, Β 146· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν μάχην σφοδρῶν κινήσεων, ἀπολελ., Ρ 462, Ψ 817 κ. ἀ. ἔτι δὲ ἀ.) μετὰ γεν. «τινός» κατά τινος, Ε 323, «νεῶν» Ν 687 (ἀλλ' ἐν ἀμφοτέροις τούτοις τοῖς χωρίοις δυνατὸν ἡ γεν. νὰ μὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ῥ. ἐπαίσσω, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ πρώτῳ νὰ ἦνε κτητικὴ τοῦ «ἵππους», ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ συντακτικὴ τοῦ «ἔχον»), «ἵππων» Ε 263 (ἔνθα πάλιν δυνατὸν ἡ γενικὴ νὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ «μεμνημένος»). Ἐν δὲ τῇ Ὀδ. οὐδαμοῦ φαίνεται μετὰ γεν. συντασσόμενον· β'.) μετὰ δοτ. προσωπικ. «Κίρκῃ» ἐπιτίθεμαι κ 295, 322· μετὰ δοτ. ὀργανικ. «ἔγχεϊ» Κ 348, «δουρί» Α 361· ἔτι δὲ καὶ «τινὶ μελίῃσι» ξ 281. Αὕτη δὲ ἡ τελευταία σύνταξις οὐδαμοῦ τῆς Ἰλ. ἀπαντᾶται· γ'.) μετ' αἰτ. ὡς μεταβ. προσβάλλω, «μόθον ἵππων» Η 240 πρβλ. Σ 159, «τεῖχος» Μ 308, «Ἕκτορα» Ψ 64. Οὕτως πάλιν οὐδαμοῦ τῆς Ὀδ. συντάσσεται. 2) Μέσ. ἀ.) κινοῦμαι ταχέως, εἶμαι εὔστροφος, μετὰ γεν. «χεῖρες ὤμων ἐπαΐσσονται» ἀπὸ τῶν ὤμων, Ψ 628· β'.) μετ' αἰτ. «ἐπαΐξασθαι ἄεθλον» νὰ ἐφορμήσω εἰς (ἵνα λάβω) τὸ βραβεῖον, Ψ 773.

ἐπ-αιτέω, ἀορ. ἀ. εὐκτ. ἐπαιτήσειας, ἐκτὸς τούτου ἢ προσέτι ζητῶ, μετ' αἰτ. Ψ 593 †.

ἐπαίτιος, ον (ἐπί, αἰτία), πταίστης, ὁ κακοῦ τινος αἴτιος, «οὔτι μοι ὔμμες ἐπαίτιοι» δὲν μοι πταίετε ὑμεῖς, Α 335 †.

ἐπ-ακούω [.⏑..], μέλ. ἐπακούσομαι, Υ. Ἑρμ. 556· ἀόρ. ἐπήκουσα καὶ ἀναύξ. ἐπάκ. ἀκούω, (‖. ἰδίως ἄνωθεν, ἐπομ. ἐπὶ ἀνωτέρου ἀκούοντος κατώτερον, ἐπακούω) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετ' αἰτ. «Ἠέλιός θ' ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις» Γ 277, λ 109 κ. ἀ. «ἔπος» Ι 100, «ὁππότόν κ' εἴπῃσθα ἔπος, τοτόν κ' ἐπακούσαις» Υ 250· ἔτι δὲ καὶ «Διὸς βουλήν» ξ 328 κ. ἀ. «τί τινος» τ 98, καὶ μετὰ πλαγίας ἐρωτήσεως,

Σ 63· ἀλλὰ καὶ μετὰ γεν. πράγμ. «βουλῆς» Β 143, Υ. Ἑρμ. 566.

ἘΠΑΚΤΉΡ, ῆΡΟΣ, ὁ, ἐπ. (ἐπάγω), κυρίως: ὁ κύνας ἐπάγων, ἴδ. ἘΠΆΓΩ, ἐπομ. κυνηγός, τ 435, «ἄνδρες ἐπακτῆρες» Ρ 135.

ἘΠ·ΑΛΆΟΜΑΙ [.⏑...], ἐπ. ἀποθ., παθ. ἀορ. μετοχ. ἐπαληθείς, ἀποπλανῶμαι, πλανώμενος ἔρχομαι, μετ' αἰτ. τοῦ τόπου, «Κύπρον» ἀποπλανῶμαι εἰς τὴν Κύπρον, *Ὀδ. δ 84, «πόλλ' ἐπαληθείς» μετὰ πολλὰς πλάνας, δ 81, ο 176.

ἘΠ·ΑΛΑΣΤΈΩ [.⏑...], ἐπ. ἀορ. ἀ· μετοχ. ἐπαλαστήσας, ἀγανακτῶ, ὀργίζομαι ἐπί τινι, α 252.

ἘΠ·ΑΛΕΊΦΩ [.⏑..], ἀλείφω ἐπάνω «ἐπὶ δ' οὖατ' ἀλεῖψαι ἑταίρων κηρὸν δεψήσας» *Ὀδ. μ 47, 177, 200 (ἔνθα ἑρμηνευτέον: ἐπάνω δὲ εἰς τὰ ὦτα τῶν ἑταίρων νὰ ἀλείψῃς κηρὸν μελιηδέα κτλ.).

ἘΠ·ΑΛΈΞΩ [.⏑..], ἐπ., μέλ. ἐπαλεξήσω· ά.) [ἀπείργω], ἀποκρούω, ἐμποδίζω, ἀποτρέπω μετὰ δοτ. προσώπ. χαριστικῆς καὶ αἰτ. πράγμ. «Τρώεσσιν κακὸν ἦμαρ» Υ 315 ἐν τμ. β'.) μετὰ δοτ. προσώπ. παρίσταμαι, βοηθῶ, ὑπερασπίζω, Θ 365, Λ 428, Βατρ. 175.—*Ἰλ.

ἘΠΑΛΗΘΕΊΣ, ἴδ. ἘΠΑΛΆΟΜΑΙ.

ἘΠ·ΑΛΛΆΣΣΩ, ἀορ. μετοχ. ἐπαλλάξας, ἀλλάσσω, „ἀλλάζω", ἐναλλάσσω, κατὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν τοῦ Ν 359 † «πολέμοιο πεῖραρ ἐπαλλάξαντες ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν» τὴν πλεκτάνην, τὸν βρόχον τοῦ πολέμου ἐξήπλωσαν (Ζεὺς ὁ προστάτης τῶν Τρώων καὶ Ποσειδῶν ὁ τῶν Ἀχαιῶν) ἐναλλὰξ ἐπ' ἀμφοτέρων, ὅ ἐ. δίδοντες ὁτὲ μὲν εἰς τούτους, ὁτὲ δ' εἰς ἐκείνους τὴν νίκην. Ἄλλοι ὅμως ἑρμηνεύουσι τὸ «ἐπαλλάξαντες» μετὰ τῶν ἀρχαίων διὰ τοῦ συνάψαντες, συνδήσαντες, τουτέστιν οἱ δύω θεοὶ κρατοῦντες ἑκάτερος «πολέμοιο πεῖραρ» συνέπλεξαν αὐτά, καὶ ἔπειτα ἐξήπλωσαν ἐπ' ἀμφοτέρων καὶ διὰ τούτου παρέτειναν ἐπὶ μακρὸν τὸν ἀγῶνα.

ἘΠΆΛΜΕΝΟΣ, ἴδ. ἘΦΆΛΛΟΜΑΙ.

ἜΠΑΛΞΙΣ, ΙΟΣ, ἡ (ἐπαλέξω), ἔπαλξις, προπύργιον, προμαχών, „προστῆθι" (κατὰ τὸν Δουκάγγιον), Τουρκ. „μπεδένι", *Ἰλ. Μ 258, Χ 3. (Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. τὸ τεῖχος μετὰ τῆς ἐπάλξεως).

Ἐπάλτης, ΑΟ, ὁ, εἷς τῶν Δυκίων, ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 415.

ἘΠᾶΛΤΟ, ἴδ. ἘΦΆΛΛΟΜΑΙ.

ἘΠ·ΑΜΆΟΜΑΙ [.⏑...], ἀποθ., ἀόρ. ἐπαμησάμην, συσσωρεύω „στοιβάζω", «εὐνήν» στρῶμα φύλλων ε 482 †.

ἘΠ·ΑΜΕΊΒΩ [.⏑..], ποι. μέλ. ψω. 1) ἀλλάσσω, ἀνταλλάσσω «τεύχεα τινί» τὰ ὅπλα πρός τινα, Ζ 230. 2) Μέσ. ἐναλλάσσω, ἐναλλὰξ πηγαίνω τῇδε κἀκεῖσε, μετ' αἰτ. «νίκη ἐπαμείβεται ἄνδρας» ἡ νίκη ἀλλάσσει τοὺς ἄνδρας, ὅ ἐ. μεταβαίνει ὁτὲ μὲν πρὸς τοῦτον, ὁτὲ δὲ πρὸς ἐκεῖνον, Ζ 339. *Ἰλ. Ἐκ τούτου

ἘΠΑΜΟΙΒΑΔΊΣ [.⏑.⏑.], ἐπ. ἐπίρ. ἀμοιβαίως, ἐναλλὰξ «πυκνοὶ ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδίς» ἦσαν ἐκ φύσεως πυκνὰ πρὸς ἀλλήλους συμπεπλεγμένοι (οἱ θάμνοι), ε 481 †.

*ἘΠΑΜΟΊΒΙΟΣ [.⏑.⏑.], ΟΝ (ἐπαμείβω) ἀνταλλακτικός, «ἔργα» ἐμπόριον ἀνταλλακτικόν, Υ. Ἑρμ. 516.

ἘΠΑΜΊΝΤΩΡ [.⏑..], ΟΡΟΣ, ὁ, ἐπ. (ἐπαμύνω) βοηθός, ὑπερασπιστής, π 263 †.

ἘΠ·ΑΜΎΝΩ [.⏑–.], ἀόρ. ά. ἐπήμυνα, ἀπρφ. ἐπαμῦναι, ἔρχομαι εἰς βοήθειαν, βοηθῶ, μετὰ δοτ. *Ἰλ. Ζ 361, Μ 369, Σ 98· ἀπολελ. Π 540, Φ 311.

ἘΠ·ΑΝΑ·ΤΊΘΗΜΙ [.⏑⏑⏑..], ἐπ. ἀπρφ. τοῦ ἀορ. β'. ἐπανθέμεναι, ἐπιθέτω, θέτω ἐπάνω, «σανίδας» κλείω τὴν θύραν, Φ 535 †.

ἘΠ·ΑΝ·ΊΗΜΙ [.⏑⏑..], ἐπιπέμπω, ἀφίνω („ἀπολύω") τινὰ ἐναντίον τινός, «τινά τινι» οἷον «σοὶ δ' ἐπὶ τοῦτον ἀνῆκε» (γ'. ἐν. τοῦ ἀορ. ά.) Ε 405.

ἘΠ·ΑΝ·ΊΣΤΗΜΙ [.⏑...], ἐγείρω κατόπιν· ὁ ἀόρ. β'. ἐπανέστην ἀμεταβ. (κατόπιν ἄλλου) ἀνίσταμαι, ἐγείρομαι (ἐκ τῆς ἕδρας) σηκώνομαι, Β 85 †.

*ἘΠ·ΑΝΤΙΆΖΩ [..⏑..], μέλ. άσω, ἀπαντῶ, Υ. Ἀπ. 152.

ἘΠΑΟΙΔΉ [.⏑..], ἡ (ἐπαείδω), ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἐπῳδή, ᾠδή, ἔχουσα τὴν μαγικὴν δύναμιν (κατὰ τὴν πρόληψιν τῶν ἀμαθῶν) ν' ἀποδιώκῃ τὸ κακόν, ὅταν ψάλληται ἐπὶ τοῦ κατεχομένου ὑπ' αὐτοῦ, „ἐξορκισμός", τ 457 †.

ἘΠ·ΑΠΕΙΛΈΩ [.⏑...], ἀόρ. ά. ἐπηπείλησα, ἀπειλῶ, „φοβερίζω", μετ' ἀπρφ. Ξ 45, «τινί τι» Α 319, Ν 582· «ἀπειλάς» ν 127.

ἘΠ·ΑΡΑΡΊΣΚΩ [.⏑⏑..], ποι., ἀόρ. ά. ἐπῆρσα, παρακ. ἐπάρηρα Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἐπάραρα, μετοχ. -ρηρώς. 1) μεταβ. ἐν τῷ ἀορ. ά. ἐφαρμόζω, σφιγκτὰ προσαρμόζω, «θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσε» ἔκλεισε καλὰ τὰς θύρας Ξ 167, 339. 2) ἀμεταβ. ἐν τῷ παρακ. καὶ ὑπερσ. εἶμαι ἐφ(προσ)ηρμοσμένος, «κλεὶς ἐπαρήρει» Μ 456.

ἘΠ·ΑΡΉ [.–.], ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἐπαρά, κατάρα, Ι 456 †.

ἘΠ·ΑΡΉΓω [.⏑..], ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι., ἀορ. ά. ἀπρφ. ἐπαρῆξαι, βοηθῶ, μετὰ δοτ. Ψ 783, Ω 39, ν 391, ἐν τμ. Α 408.

ἘΠΑΡΉΡΕΙ, ἘΠΑΡΗΡΏΣ, ἴδ. ἘΠΑΡΑΡΊΣΚΩ.

ἘΠ·ΑΡΚΈΩ, ἀόρ. ά. ἐπήρκεσα, ἀποτρέπω, ἀποκρούω, ἀπομακρύνω «τινί τι» ἀπό τινός τι, «ὀλέθρον τινι» Β 873, καὶ μετὰ μόνης αἰτ. ἐμποδίζω, ρ 568.

ἘΠ·ΆΡΟΥΡΟΣ [.⏑..], ΟΝ (ἐπί, ἄρουρα), ἀγρότης, χωρικός, ὁ ἐν τοῖς ἀγροῖς τὸν βίον διάγων, λ 489 †.

ἘΠΑΡΤΉΣ, ΕΣ, ἐπ. (ἐπί, ἀρτέω), κατηρτισμένος, ἕτοιμος, «ἑταῖρος» *Ὀδ. θ 151, ξ 332, τ 289.

ἐπ-αρτύω [..˘.] καὶ **-ύνω** [..–.], Ὑ. Δήμ. ἐφαρμόζω, ἐπιτίθημι, κλείω «πῶμα» Ὀδ. θ 447. Μεταφ. «πῆμα κακοῖο» ἡτοίμαζε νὰ ἐπιβάλῃ τὴν τιμωρίαν τοῦ ὀλέθρου, ἐν τμ. γ 152. —Μέσ. «ἐπαρτύνομαι δεῖπνον» παρασκευάζω ἐμαυτῷ δεῖπνον, Ὑ. Δήμ. 128.

ἐπ-άρχομαι, μέσ. ἀόρ. ά. ἐπηρξάμην. 1) ἔχει σημ. ἱεροτελεστικὴν καὶ τίθεται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς πάσης ἱερουργίας, καθ' ἣν τὸ πρῶτον ἢ ἀνώτατον πράγματός τινος προσφέρεται εἰς τὸν θεόν· παρ' Ὁμ. δὲ πάντοτε ἐν τῇ τυπικῇ φρ. «ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι» ἀφ' οὗ ἤρχισαν (τὴν σπονδήν) ἐγχέαντες εἰς τὰ ποτήρια Α 471, Ι 176, γ 340 κ. ἀ. (Κατὰ τὸν Βούττμαννον σημ. «ἐγχέω τὸ πρῶτον τοῦ οἴνου εἰς τὰ ποτήρια ἐπὶ σπονδῇ ἢ πρὸς σπονδήν» οὕτως ὥςε ἡ Ἐπὶ νὰ σημαίνῃ τὴν πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν σπενδόντων προσέλευσιν τοῦ οἰνοχόου). Ὅθεν 2) ἐν γένει προσφέρω «γέκταρ» Ὑ. Ἀπ. 125 (ὅπου ἔν τινι τῶν χειρογράφων εὑρίσκεται ἡ γραφὴ «ἐπώρξατο» κατὰ συγκοπ. ἴσως ἀντὶ τοῦ ἐπωρέξατο, ἴδ. **ἐπορέγω**· ἀλλ' ἴδ. Βαουμ. αὐτόθι).

ἐπαρωγός [.˘..], ὁ, ποι. (ἐπαρήγω), βοηθός, Λ 498 †.

ἐπ-ασκέω, παθ. παρακ. ἐπήσκημαι, ἐπιμελῶς κατασκευάζω, «ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι» ἡ δὲ αὐλὴ αὐτοῦ (τοῦ ἀνακτόρου, «τῶν δωμάτων») εἶνε καλῶς κατεσκευασμένη (περιβεβλημένη) μὲ τοῖχον (καὶ ὄχι μὲ φράκτην) καὶ μὲ θριγκούς, ρ 266 †.

ἐπασσύτερος [..˘..], η, ον, ἐπ. (ἐπί, ἄσσον) ἀλλεπάλληλος, σωρηδὸν γινόμενος, ἐνικῶς «κῦμα ἐπασσύτερον ὄρνυται» σημαίνεται τὸ κῦμα τὸ ἕνα ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο, Δ 423 (‖. ἔνθα ὁ ἐνικ. εἶνε περιληπτικός), ἄλλως δὲ κεῖται πάντοτε πληθ. Α 383, Θ 277, Μ 194, Π 418, π 366· (‖. ὁ συγκριτικὸς βαθμὸς ἐκφράζει τὸ ἀεὶ μᾶλλον, ἢ βαθμηδὸν περισσότερον, οἷον ἐν τοῖς ἀνωτ. παραδείγμασι καθ' ἡμέραν περισσότεροι, τὸν ἕνα περισσότερον τοῦ ἄλλου).

ἔπαυλος, ὁ (ἐπί, αὐλή) ἔπαυλις, αὐλὴ πρὸς διανυκτέρευσιν βοσκημάτων, ψ 358 †.

ἐπαυρίσκω (ῥίζα ΑΥΡ-, ἴδε **ἀπαυράω** ἐν τέλει) παρ' Ὁμ. ἐκ μὲν τοῦ ἐνεργ. εὑρίσκεται μόνον τοῦ ἀορ. β'. ὑποτ. ἐπαύρῃ, ἀπαρφ. ἐπαυρεῖν καὶ ἐπ. ἐπαυρέμεν· ἐκ δὲ τοῦ μέσ. ὁ ἐνεστ. ἐπαυρίσκομαι, Ν 733, μέλ. ἐπαυρήσομαι· ἀόρ. ἐπηυρόμην, ἐξ οὗ β'. ἐν. τῆς ὑποτ. ἐπαύρηαι καὶ ἐπαύρῃ, καὶ γ'. πληθ. ἐπαύρωνται, Α 410. 1) Ἐνεργ. ά.) λαμβάνω, τυγχάνω (τινός), ἀπολαύω, μετὰ γεν. «κτεάτων» Σ 302, ἀπολεῖ. ρ 81· β'.) τροπ. πολλάκις ἐπὶ τῶν βελῶν ψαύω, „ἐγγίζω", οἱονεὶ γεύομαι, μετ' αἰτ. «χρόα» Λ 573, Ν 649, Ο 316· ἀπολεῖ, Λ 391· μετὰ γεν. «λίθου» Ψ 340. 2) Μέσ. μετέχω, ἀπολαύω, „χαίρομαι" εἴτε ἐπὶ καλοῦ (ὠφελοῦμαι) εἴτε ἐπὶ κακοῦ (βλάπτομαι) μετὰ γεν. «νόου» ὠφελοῦμαι ἐκ τοῦ νοῦ, Ν 733· εἰρωνικῶς «βασιλῆος» νὰ τὸν χαροῦν τὸν (κακὸν) βασιλέα, νὰ ἰδοῦν τὸ καλὸν τοῦ βασ. Α 410· ὡσαύτως καὶ Ο 17· ἀπολεῖ. «οἴω μιν ἐπαυρήσεσθαι» νομίζω ὅτι θὰ ἰδῇ τὸ καλόν των, θὰ ἀπολαύσῃ (θὰ γευθῇ τὸν καρπόν των) Ζ 353· β'.) μετ' αἰτ. λαμβάνω, ἐπισύρω, «κακὸν μετζον» σ 107.

ἐπ-αφύσσω [.˘..], ἀόρ. ἐπήφυσα [..˘.], ἀντλῶν ἐπιχέω, „παίρνω καὶ χύνω ἐπάνω" τ 388 †.

ἐπ-εγείρω. 1) Ἐνεργ. ἐγείρω (ἐξυπνίζω) ἐπὶ σκοπῷ, ἐγείρω ἐπίτηδες, χ 431. 2) Μέσ. ἐγείρομαι ἐκ τοῦ ὕπνου, „ἐξυπνῶ" ἐπίτηδες, ἐπὶ σκοπῷ, Κ 124, υ 57, ἀλλὰ μόνον ἐν τῷ συγκεκομμ. ἀορ. ἐπέγρετο καὶ μετοχ. ἐπεγρόμενος.

ἐπέδραμον, ἴδ. **ἐπιτρέχω**.

ἐπέην ἐπ. παρατ. τοῦ **ἔπειμι**, ἀντὶ τοῦ ἐπῆν.

ἐπεί (ἐπί) σύνδ. χρονικὸς καὶ αἰτιολογικός. 1) χρονικός ἀφ' οὗ, „καθώς". ά.) μεθ' ὁριστ., ὅταν τὸ λεγόμενον παριστᾶται ὡς ἐν τῷ παρελθόντι καὶ θετικῶς γενόμενον, Α 57, 458, α 2 κ. ἀ. ἀφ' ὅτου, α 2· β'.) μεθ' ὑποτ., ὅταν τὸ λεγόμενον παριστᾶται ὡς ἐκ περιστάσεων ἐξαρτώμενον καὶ ἐν τῷ μέλλοντι πιθανῶς γενησόμενον, συνήθως μετὰ τοῦ ἂν ἢ κεν (πρβλ. καὶ **ἐπήν**) «ἐπεὶ ἂν σύγε πότμον ἐπίσπῃς» Ζ 412· ἄνευ τοῦ ἄν, Ὑ. Ἀπ. 158· ὡσαύτως καὶ ὅταν πρᾶξίς τις παριστᾶται ὡς ἐπαναλαμβανομένη ἐν τῷ παρόντι ἢ μέλλοντι, Ο 363· μετὰ τοῦ κε, Β 475, Ρ 658· γ'.) μετ' εὐκτ. ὅταν τὸ λεγόμενον παριστᾶται ὡς περίστασις ἐν τῷ παρελθόντι πολλάκις ἐπαναλαμβανομένη, ὁσάκις Ω 14. Προσλαμβάνει καὶ τὸ ἂν ἢ κε, ἐὰν ἡ περίστασις ἐξαρτᾶται ἐξ ἄλλων περιστάσεων ἢ περιέχῃ ἁπλῆν εἰκασίαν, Ι 304, (ἴδ. **ἐπήν** 2, β'.). 2) αἰτιολογικός, ἐπειδή, ἀφ' οὗ, Λατ. quoniam, μεθ' ὁρ. Ζ 333 κ. ἀ. δύναται δὲ νὰ προσλάβῃ καὶ τὸ ἂν εἰς τὴν περίπτωσιν τὴν ἐν λ. **ἂν** Α'. 1) ἀναφερομένην «ἐπεὶ οὔ κεν ἀνιδρωτὶ γ' ἐτελέσθη» ἀφ' οὗ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γείνῃ, ἢ δὲν θὰ ἐγίνετο ἄνευ ἱδρῶτος, Ο 228.—Δύναται νὰ μεταφράζῃ τις τὸν σύνδεσμον τοῦτον καὶ διὰ τοῦ διότι ὅταν ἡ αἰτιολογικὴ πρότασις ἀκολουθῇ, Α 119, 153, Γ 214 κ. ἀ. Ἐνίοτε ὁ ἐπεί, καὶ μάλιστα ἐν ταῖς προσφωνήσεσι, κεῖται ἄνευ τῆς ἁρμοδίας ἀποδόσεως. Ὡς τοιαύτην τότε ὑπονοοῦμεν τὸ λέγω σοι τάδε, Γ 59, α 231, γ 103, ἢ ὅ,τι ἄλλο ἁρμόζει ἐκ τῆς συναφείας λαμβανόμενον, Ν 68 ἑξ. (Κατὰ δὲ τὸν Γερμ. μεταφρ. Οὐόσσ., ἀνακολουθίας ἐπελθούσης, ἡ ἀπόδοσις εἶνε ἐνς. 73, πρβλ. καὶ Σ 101 καὶ 114).

Συνδυάζεται μετ' ἄλλων μορίων ὡς ἑξῆς: ά.) «ἐπεὶ ἄρ'» Ε 269, α 185 ἢ «ἐπεὶ ῥα» Α 458, ρ 178, ἀφ' οὗ λοιπόν, εὐθὺς ὡς· ἔτι δὲ καὶ ἐπειδὴ λοιπόν, ἐπειδὴ δά, α 263, ρ 185 κ. ἀ. β'.) «ἐπεί γε» ἐπειδὴ δά, ἐπειδὴ μάλιστα, Α 299· γ'.) «ἐπεὶ οὖν» ἀφ' οὗ ὅπως δήποτε, Α 57, Γ 4 κ. ἀ. δ'.) «ἐπεί τοι» διότι

βέβαια, Α 461· ἐ.) «ἐπεὶ ἦ, ἐπεί περ» ἴδ. τοὺς συνδυασμοὺς τούτους ἰδιαιτέρως.—Ἐν τῷ συνδ. «ἐπεί τε» χρησιμεύει ὁ τὲ εἰς στενωτέραν μόνον σύνδεσιν, Μ 393. Ἴδε καὶ ἘΠΕΙΔΉ.—Συνήθως ὁ σύνδεσμος οὗτος τίθεται ἐν ἀρχῇ προτάσεως, ἀλλ' εὑρίσκεται καὶ μετὰ μίαν ἢ περισσοτέρας λέξεις, οἷον «αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱόν ἐπεὶ κύσε» Ζ 474, ξ 175 [Τὸ «ἐπεὶ οὐ» εἶνε διὰ συνιζήσεως δισύλλαβον ἐν τ 314].

Ἐπειγεύς, ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀγακλέους, Μυρμιδών, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Π 571 ἐξ.

ἐπείγω, μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ἀναύξ. Α΄.) Ἐνεργ. πιέζω, στενοχωρῶ, «ὀλίγον μιν ἄχθος ἐπείγει» Μ 452· ὅθεν παθητ. «ἐπείγεσθαι βελέεσσι» πιέζομαι, στενοχωροῦμαι ὑπὸ τῶν βελῶν, Ε 622, Ν 511, «λέβης ἐπειγόμενος πυρί» πιεζόμενος ὑπὸ τοῦ πυρός, τουτέστι θερμαινόμενος, Φ 362, πρβλ. Α 157· Β΄.) διώκω, καταδιώκω, ὠθῶ, «κεμάδα ἢ λαγῳόν» Κ 361· ἰδίως ἐπὶ ἀνέμου, Ο 382, «νῆα» Υ. Ἀπ. 408, παθ. ν 115, «ἐρετμά» κινῶ ταχέως, ἐπιταχύνω τὴν κωπηλασίαν, μ 205· ὅθεν ἐπιταχύνω, ἐπισπεύδω «ὦνον» ο 445· γ΄.) ὡς ἀμετάβ. βιάζω, στενοχωρῶ, κατεπείγω, «ἀνάγκη ἐπείγει» Ζ 86, «γῆρας» Ψ 623, πρβλ. Υ. Ἀφρ. 231. Β΄.) Μέσ. ἐπισπεύδω, ἐπιταχύνω χάριν (ἤ τι τῶν) ἐμαυτοῦ, «γάμον» δ 97, τ 142. Γ΄.) Ὁ παθ. τύπος ἔχει καὶ τὴν σημ. βιάζομαι, στενοχωροῦμαι, ἔχω βίαν, «ἐπειγομένων ἀνέμων» Ε 501· ὅθεν σπεύδω, μετ' ἀπαρφ. Β 354, Ζ 363.—Ἰδίως ἡ μετοχ. «ἐπειγόμενος» ὡς ἐπίθ. ἀ.) ἀπολελ., κατεπείγων, ταχύς, ἐσπευσμένος, „βιαστικός" Ε 902, Ξ 519, λ 339· β΄.) μετὰ γεν. σπεύδων ἢ σπουδάζων πρός, μετὰ σπουδῆς ἐπιθυμῶν (τι) „βιαστικὸς διά", «ἐπ. ὁδοῖο» α 309, 315, ν 284, «Ἄρηος» Τ 142, «περὶ νίκης» Ψ 437· μετ' αἰτ. καὶ ἀπαρφ. «ἠέλιον δῦναι ἐπειγόμενος» ἐπιθυμῶν ὅσον τάχιστα νὰ δύσῃ ὁ ἥλιος, ν 30. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος).

ἘΠΕΙΔΆΝ, σύνδεσμος μεθ' ὑποτ. ἀφ' οὗ, Ν 285 (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. γράφει: ἐπεί κεν) †.

ἘΠΕΙΔΉ (οἱ νεώτεροι ἐκδόται, πλὴν τοῦ Βαϋμλείνιου, ἀκολουθοῦντες τὸν Βέκκερον γράφουσι παντοχοῦ ἐπεὶ δή) σύνδ. 1) χρονικός, ἀφ' οὗ, καθώς, ἀφ' οὗ δά, ἢ ἀφ' ὅτου· ἀ.) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μεθ' ὁριστ. χρόνου μάλιστα παρῳχημένου, Α 124 κ. ἄ. πλχ. «ἐπειδὴ πρῶτα» ἀφ' οὗ ἄπαξ, Α 235, γ 183· β΄.) μεθ' ὑποτ. «ἐπειδὴ—δαμάσσεται» (ἐπ. ἀντὶ τοῦ δαμάσηται) ἀφ' οὗ τὸν δαμάσῃ, Λ 478. 2) σπανιώτερον αἰτιολογικὸς ἐπειδὴ δά, μεθ' ὁριστ. Ξ 65, γ 211 κ. ἀ.—Ἐν ταῖς προσφωνήσεσι τίθεται ἄνευ ἀποδόσεως, ἥτις ὅμως εὐκόλως ἐννοεῖται, (ἴδ. ἘΠΕΙ ἐν τέλ.) γ 211 κ. ἀ. [Τὸ ε ἐκτείνεται διὰ τῆς ἄρσεως, Χ 379, δ 13 κ. ἀ.].

ἐπ-εῖδον, ἀόρ. β΄. τοῦ ἐφοράω, ὅπ. ἴδε, μετ' αἰτ. Ἰλ. Χ 61.

ἘΠΕΙΚΉ [ῠ-], ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐπεὶ ἦ, πάντοτε μὲ τὴν σημ. ἐπειδή, διότι βέβαια, Α 169, ι 276 κ. ἄ. πλχ.—Κατὰ τὰ Βενετικὰ σχόλ. εἰς Α 156 γράφουσιν ὀρθότερον οἱ πλεῖστοι τῶν νεωτέρων ἘΠΕΙ Ἦ. (Ὁ δὲ Βούττμαννος θεωρεῖ ὀρθοτέραν τὴν γραφὴν ἐπειή καὶ νομίζει ὅτι ὁ σύνδεσμος οὗτος εἶνε μὲν σύνθετος ἐκ τοῦ ἐπεὶ καὶ ἦ, ἀλλ' ὅτι ἐν τῇ συνθέσει μετεβλήθη ὁ τόνος τοῦ ἦ· παραβάλλει δὲ ὁμοίας συνθέσεως καὶ τόνου μεταβολῆς παράδειγμα τὸ ὁτιή. Ταὐτὰ φρονοῦσι καὶ ὁ Δίνδορφ καὶ Βαϋμλεῖνος. ‖ Σημειωτέον ἐν τούτοις ὅτι τὴν χρῆσιν τοῦ ἦ ἐν τῷ μέσῳ τῆς προτάσεως βεβαιοῦσι καὶ ἀρχαῖα παραδείγματα καὶ ἡ καθομιλουμένη, ἥτις διετήρησε τὸ μόριον τοῦτο, προφέρουσα ὡς μακρὸν ἔ).

ἘΠΕΊΗ, εὐκτ. τοῦ ἐνεστ. τοῦ ἜΠΕΙΜΙ (εἰμί).

1. ἜΠ-ΕΙΜΙ (εἰμί), παρατ. ά. ἐν. ἐπικ. ἐπήην, γ΄. ἐν. ἐπικ. ἐπῆεν, γ΄. πληθ. ἐπικ. ἔπεσαν, μέλ. ἐπικ. ἐπέσσομαι. 1) εἶμαι ἢ ὑπάρχω ἐπί (τινος) ἢ παρά (τινι), ἀπολελ., Ε 127, δ 344 κ. ἀ. μετὰ δοτικ. τοπικῆς «κάρη ὤμοισιν ἐπείη» νὰ μένῃ ἡ κεφαλὴ ἐπὶ τῶν ὤμων, Β 259· μετὰ δοτ. προσωπ. «οἷσιν ἔπεστι κράτος» παρ' οἷς ὑπάρχει, Υ. Δήμ. 150. 2) ὑπολείπομαι, μένω κατόπιν, δ 756.

2. ἜΠ-ΕΙΜΙ (εἶμι), παρατ. γ΄. ἐν. ἐπικ. ἐπήιεν, γ΄. πληθ. ἐπήισαν λ 233, καὶ ἐπῆσαν τ 445· ἐπικ. μέλ. ἐπιείσομαι, ο 504· ἐπικ. μέσ. ἀόρ. ά. ἐπιεισαμένη, Φ 424. 1) προσέρχομαι, πλησιάζω, ὑπάγω, μετ' αἰτ. εἴτε προσώπ. εἴτε τόπ. «ἀγρόν» ψ 359 κ. ἀ. Μεταφ. ἐπὶ πραγμάτων καὶ καταστάσεων «πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν» πρότερον θὰ ἐπέλθῃ εἰς αὐτὴν (θὰ τὴν καταλάβῃ) τὸ γῆρας, Α 29· «ὀρυμαγδὸς ἐπήιεν ἐρχομένοισι» ἐπηκολούθει, Ρ 741· ἔτι δὲ ὑπάγω ἀλληλοδιαδόχως εἰς, δ 411, ο 504, πρβλ. ἘΠΈΡΧΟΜΑΙ, ἘΠΟΊΧΟΜΑΙ. 2) ἰδίως ἐχθρικῶς ἐπέρχομαι (κατά τινος), ἐπιτίθεμαι, ἐφορμῶ, μετ' αἰτ. Λ 367, μετὰ δοτ. Ν 482, πολλάκις ἀπολελ. Ν 477, τ 445, Ε 238· ἐν τμ. «ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες» Υ 176 κ. ἄ. πλχ.

Ἐπειοί, οἱ, ἀρχαιότατοι κάτοικοι τῆς βορείου Ἠλιδος, οἵτινες παρῆγον τὸ ἑαυτῶν ὄνομα ἀπὸ τοῦ Ἐπειοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἐνδυμίωνος, Β 619, ν 275, πρβλ. Παυσ. 5, 1, 4.

Ἐπειός, ὁ, υἱὸς τοῦ Πανοπέως, μυθικὸς τεχνίτης, ὁ κατασκευάσας τὸν δούρειον ἵππον, θ 493. Κατὰ τοὺς ἐπικηδείους ἀγῶνας τοὺς πρὸς τιμὴν τοῦ Πατρόκλου ἐνίκησε μὲν εἰς τὴν πυγμὴν τὸν Εὐρύαλον, ἐνικήθη δὲ εἰς τὸν δίσκον ὑπὸ τοῦ Ἠετίωνος, Ψ 664 ἐξ. 840.

ἐπεί-περ, σύνδ. χρονικός, χωριζόμενος πάντοτε δι' ἄλλης παρεμπιπτούσης λέξεως, ἐπειδὴ πλέον, ἀφ' οὗ πλέον, μεθ' ὁρισ. Ξ 447, υ 181.

ἜΠΕΙΤΑ, ἐπίρ. (ἐπί, εἶτα), ἔπειτα, μετὰ ταῦτα, ἀκολούθως, „ὕστερα". 1) σημαίνει τὴν ἐν τῇ διηγήσει ἀπὸ πράξεως εἰς ἑτέραν πρᾶξιν μετάβασιν, εἴτε ἐπὶ παρελθουσῶν πράξεων εἴτε

ἐπὶ μελλουσῶν, Ψ 551, 6 60, «καὶ τότ' ἔπειτα» καὶ τότε πλέον, A 426. Πολλάκις ἔπεται μετὰ τὸ «πρῶτον» Z 260 κ. ἀ., καὶ συνδυάζεται μετὰ τοῦ «αὐτίκα, αἶψα, ὦκα» ἴδ. τὰς λ., ἔτι δὲ «ἔνθα δ' ἔπειτα» ἐκεῖ τὸ λοιπόν, ἢ τότε λοιπόν, Σ 450, η 196, κ 516· ἐνίοτε ἀναφέρεται εἴς τι προμνημονευθέν, οἷον «εὗρε....μνηστῆρας....οἱ μὲν ἔπειτα πεσσοῖσι....θυμὸν ἔτερπον» καὶ οὗτοι μὲν [οἱ μὲν δή] α 107· «ὡς ἄρ' ἔπειτ' ἠρᾶτο» καὶ ἡ μὲν εὐχή της τοιαύτη ἦτο [ταῦτα μὲν δὴ ἠῦχετο] γ 62, πρβλ. κατωτ. 3). Ἐνίοτε κατόπιν μετοχῆς κεῖται πλεοναστικῶς ἐν τῇ ἀποδόσει αὐτῆς, Ξ 223, Λ 727 ἐξ. 2) τίθεται πολλάκις ἐν τῇ ἀποδόσει εἰς ἀνάδειξιν αὐτῆς· ἀ.) μετὰ χρονικὰς προτάσεις διὰ χρονικῶν μορίων ἐκφερομένας, «ἐπειδὴ σφαῖρῃ πειρήσαντο, ὠρχείσθην δὴ ἔπειτα» θ 378, πρβλ. Σ 545· ὡσαύτως μετὰ τὸ «ὅτε, ὁπότε, ὡς, ἦμος» Ὅμ. πλχ. 6'.) μετὰ ὑποθετικὰς προτάσεις διὰ ὑποθετικῶν μορίων ἐκφερομένας, «εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον θεοῖσιν, Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα—ὀτρύνομεν» α 84, 6 273, B 365 κ. ἄ. πλχ. ἢ καὶ διὰ τῶν ἀοριστολογικῶν μορίων «ὅς κε» A 547, B 392. 3) λοιπόν, τὸ λοιπὸν (καθ' ἃ λέγεις)· ἀ.) ἐν ἐρωτήσει, «πῶς ἂν ἔπειτα» [πῶς δῆτ' ἄν], καὶ πῶς εἶνε δυνατόν, α 65 κ. ἀ. 6'.) ἐν ἄλλαις προτάσεσιν, O 49, Σ 357, Ψ 818.

ἐπεκέκλετο, ἴδ. ἐπικέλομαι.

ἐπέκερσε, ἴδ. ἐπικείρω.

ἐπ·ελαύνω, ἀόρ. ἀ. ἐπήλασα [..⏑.], παρακ. παθ. ἐπελήλαμαι, „ἁπλώνω, τεντώνω, (Λατ.) τραβῶ ἐπάνω", ἐκτείνω ἐπί τινος (ἴδ. ἐλαύνω 3) «ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν» ἐπέθηκε δὲ ὄγδοον ἔλασμα χαλκοῦ, H 223, «πολὺς ἐπελήλατο χαλκός» πολλὰ χαλκοῦ ἐλάσματα ἐπέκειντο, ἦσαν ἐφηρμοσμένα, N 804, P 493.

ἐπέλησε, ἴδ. ἐπιλανθάνω.

ἐπ·εμ·βαίνω, μετοχ. τοῦ παρακ. ἐπικ. ἐπεμβεβαώς, πατῶ ἐπάνω· ὁ δὲ παρακ. ἵσταμαι ἐπί τινος, μετὰ γεν. «οὐδοῦ» ἐπὶ τοῦ κατωφλίου, I 582 †.

ἐπενεῖκαι, ἴδ. ἐπιφέρω.

ἐπένειμε, ἴδ. ἐπινέμω.

ἐπενήνεον, ἴδ. ἐπινηνέω.

ἐπενήνοθε, γ'. ἐν. ἀρχαίου τινὸς ἐπικ. παρακ. μὲ σημ. ἐνεστῶτος, ὅπερ ὅμως εὑρίσκεται καὶ ὡς παρατατικός, ἐπικάθημαι, ἐπίκειμαι. Ἀπαντᾶται τετράκις μόνον: περὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Θερσίτου ὡς παρατ., ἄνευ τινὸς προσδ. «ψεδνὴ ἐπενήνοθε λάχνη» ἁπαξ τρίχωσις ἐπεκάθητο (ἐπὶ τῆς κεφαλῆς) B 219, ὡσαύτως καὶ ἐπὶ χλαίνης «ἐπενήνοθε λάχνη» K 134· ἔπειτα ὡς ἐνεστ. μετ' αἰτ. μὲ τροπ. σημ. «οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας» ὁποῖα (ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα) ἐφαρμόζονται (ἁρμόζουσιν) εἰς τοὺς αἰωνίους θεούς, Θ 365, Γ. Ἀφρ. 62. (Συνήθ. παράγεται ἐκ τοῦ ἐπ·ανθέω· κατὰ δὲ τὸν Βούττμαν. εἶνε παρακ. μὲ Ἀττ. ἀναδιπλ. τοῦ ἀχρ. ἔνθω ἢ ἐνέθω, ὅπερ σχετίζει πρὸς τὸ ἔθος, ἦθος καὶ ἑρμηνεύει διὰ τοῦ κάθημαι διαρκῶς· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. εἶνε σύνθετον ἐκ τοῦ ἀνήνοθα, ὅπ. ἴδε, ἀντὶ τοῦ ἐπανήνοθε· κατὰ τὸν Γοϊβελον τέλος ἐκ τῆς ῥίζης ΑΝ=πνέω, ἐξ ἧς τὸ ἄχρηστον ἀνέθω ἢ ἐνέθω, 6'. παρακ. ἤνοθα καὶ μὲ τὰς προθ. Ἐν καὶ Ἐπί: ἐπενήνοθα=ἐπιπνέω· ὥστε ἐν B 219 καὶ K 134 ἡ λάχνη ἐπιπνέει ἐπί τε τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς χλαίνης· ὡσαύτως, ἀλλὰ μεταφορικ. ἑρμηνεύει καὶ τὸ θ 365).

ἐπ·εν·τανύω [..⏑⏑.]=ἐπεντείνω, τανύω, τεντώνω ἐπάνω, «πεῖσμα» χ 467 †.

ἐπ·εντύνω [..–.] καὶ –τύω [..⏑.], ποι. ὁπλίζω, ἑτοιμάζω πρός τι, «ἐπέντυε ἵππους» ἑτοίμαζε τοὺς ἵππους, Θ 374.—Τὸ μέσ. ὁπλίζομαι, ἑτοιμάζομαι πρός τι, μετ' αἰτ. «ἐπεντύνονται ἄεθλα» ἑτοιμάζονται διὰ (νὰ λάβωσι) τὰ ἄθλα, ω 89.

ἐπ·έοικα. 1) ὡς ἀπρόσωπον, παρακ. ἐπέοικε καὶ ὑπερσ. ἐπεφῴκει, ἁρμόζει, πρέπει, εἶνε προσῆκον, „τεριάζει", μετὰ δοτ. προσώπ. καὶ ἀπαρφ. «σφῶιν μέν τ' ἐπέοικε—ἐστάμεν» Δ 341, X 71, ἢ μετ' αἰτ. καὶ ἀπαρφ. A 126, K 146· ἀλλὰ καὶ ἀπολελ. «ὡς ἐπέοικεν, ὡς ἐπεφῴκει» υ 293, ω 295· «ὧν ἐπέοιχ' ἱκέτην ἀντιάσαντα» (ἔνθα ἐκ τῶν ἀνωτέρω παραλαμβάνεται τὸ «μὴ δεύεσθαι» ἢ κατ' ἀναλογίαν «τυγχάνειν ἢ μεταλαμβάνειν») ὅσα ἁρμόζει (νὰ λάβῃ) ἱκέτης προσελθών, ζ 193, ξ 511. 2) ὡς προσωπικόν, «ὅστις οἵ τ' ἐπέοικε» ὅστις ἁρμόζει εἰς αὐτόν, „τοῦ τεριάζει" I 392.

ἐπέπιθμεν, ἴδ. πείθω.

ἐπέπλημεν, ἴδ. πλήσσω.

ἐπέπλως, ἴδ. ἐπιπλέω.

ἐπεποίθει, ἴδ. πείθω.

ἐπεπόνθει, ἴδ. πάσχω.

ἐπέπταρε, ἴδ. ἐπιπταίρω.

ἐπέπτατο, ἴδ. ἐπιπέτομαι.

ἐπέπυστο, ἴδ. πυνθάνομαι.

ἐπ·ερείδω, ἀόρ. ἀ. ἐπέρεισα, ἐπί τινος στηρίζω, ὠθῶ, ἐμπήγω, μετ' αἰτ. «ἔγχος εἰς κενεῶνα» E 856· ἀπολελ., Λ 235. Μεταφ. «ἴν' ἀπέλεθρον» δύναμιν ἄμετρον καταβάλλω, H 296, ι 538.

ἐπ·ερέφω, στεγάζω, σκεπάζω, ἐπιθέτω τὴν ὀροφήν, ἐπομ. ἐν γένει οἰκοδομῶ, ἀνεγείρω, ἐν τμ. A 39 †.

ἐπερρώσαντο, ἴδ. ἐπιῤῥώομαι.

ἐπ·ερύω [..⏑.], ἀόρ. ἐπέρυσα, ἐπ. σσα, ἐπισύρω, (Λατ.) „τραβῶ" «θύρην κορώνῃ» ἀπὸ (ἢ διὰ) τῆς κορώνης ἐπέσυρεν („ἐτράβηξε") ὅ ἐ. ἔκλεισε τὴν θύραν, Ὀδ. α 441· «στήλην» ἑλκύσας ἐπάνω σταίνω, ἀνελκύσας ἐφίστημι, μ 14 (ἐν τμ.).

ἐπ·έρχομαι, μέλ. ἐπελεύσομαι· ἀόρ. 6'. ἐπῆλθον, ποι. ἐπήλυθον· παρακ. ἐπελήλυθα. 1) προσέρχομαι, πλησιάζω, ἔρχομαι ἢ πηγαίνω πρός τινα ἢ εἴς τι, μετὰ δοτ. προσ. M 200·

μετ' αἰτ. «ἄνδρα» ι 214, «ἐς ποταμόν» η 280, καὶ μετ' αἰτ. τόπου «ἀγρόν» π 27, «Ὄλυμπον» Ο 84· ἐπὶ καταστάσεων ἐπέρχομαι, ὅ ἐ. κατόπιν ἢ (μάλιστα ὅταν συντάσσηται μετ' αἰτ. προσώπ.) ἀπροσδοκήτως ἢ ἀνεπαισθήτως, «ἐπὶ κνέφας ἦλθε» Λ 194, «Ἀχαιοῖς ἐπήλυθε νύξ» Θ 488, Ι 194 «τοῖσιν ἐπήλυθεν ὕπνος» ε 472, μ 311, «νοῦσος» λ 200, «ἐπήλυθέ μιν ὕπνος» „τὸν ἔπῆρεν ὁ ὕπνος" ἢ „τοῦ ἦλθεν ὕπνος" δ 793, κ 31, ν 282. 2) ἐχθρικῶς ἔρχομαι ἢ πηγαίνω ἐναντίον τινός, ἐπιπίπτω, ἐπιτίθεμαι, μετὰ δοτ. «βουσίν» Υ 91, «λέων μήλοισιν ἐπελθών» Κ 485, Ο 630· μετ' αἰτ., (ἡ λόγχη) «τμήδην αὐχέν' ἐπῆλθε» κοπτερὰ ἐπῆλθε κατὰ τοῦ αὐχένος, Η 262. 3) διέρχομαι, περιέρχομαι, ἐπὶ τόπων, ὡς τὸ Λατ. obire, «ἄγκεα» τὰς φάραγγας, Σ 321, «γαῖαν» δ 268, π 27.

ἐπεσβολίη, ἡ, ἐπ., ἄκριτος ἀθυροστομία, φλυαρία, «ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν» νὰ προφέρῃ „ῥίπτῃ" τοὺς λόγους ὅπως ἔρχονται εἰς τὸ στόμα του, ἀκρίτως, δ 159 †. Ἐκ τοῦ

ἐπεσβόλος, ον (ἔπος, βάλλω), ὁ „ῥίπτων" τοὺς λόγους του, τουτέστιν ἀκρίτως καὶ προπετῶς λαλῶν, ἀθυρόστομος «λωβητὴρ ἐπ.» ὑβριστὴς ἀθυρόστομος, φλύαρος, Β 275 †.

ἔπεσον, ἴδ. πίπτω.

ἐπέσπον, ἴδ. ἑφέπω.

ἐπέσσεται, ἴδ. ἔπειμι (εἰμί).

ἐπέσσυται, ἴδ. ἐπισσεύω.

ἐπέστη, ἴδ. ἐφίστημι.

ἔπεσχον, ἴδ. ἐπέχω.

ἐπετήσιος, ον (ἐπί, ἔτος) ὁ ἐφ' ὅλον τὸ ἔτος διαρκῶν, ὁ δι' ὅλου τοῦ ἔτους, «καρπός» η 118 †.

ἔπευ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἕπου, ἴδ. ἕπομαι.

ἐπ-ευφημέω, ἀόρ. ἐπευφήμησα, ἐπιδοκιμάζω, ἐπαινῶ, ἐπικροτῶ, μετ' ἀπρφ. Α 22, 376.

ἐπ-εύχομαι, ἀποθ., μέλ. ἐπεύξομαι, ἀόρ. ά. ἐπευξάμην. 1) προσεύχομαι, δέομαι (ἐπάνω εἴς τι) ἐπί τινος περιστάσεως, πρὸς θεόν τινα, «Διΐ, θεοῖς» Γ 350, κ 533 κ. ἀ., Βατρ. 2, μετ' ἀπρφ. ξ 423, υ 238. 2) καυχῶμαι, ὑπερηφανεύομαι, κομπάζω ἐπί τινι ἢ διά τι Ε 119, ψ 59 κ. ἀ. μετὰ δοτ. προσ. καυχῶμαι ἐπί τινι, τουτέστιν ἐπὶ τῇ νίκῃ τινός, Α 431, Π 829· μετ' ἀπρφ. Κ 367.

ἔπεφνον, ἴδ. φεν-.

ἐπέφραδον, ἴδ. φράζω.

ἐπ-έχω, ἀόρ. β'. ἐπέσχον καὶ μετοχ. ἐπισχών, μέσ. ἀόρ. β'. ἐπεσχόμην, ἐπικ. γ'. πληθ. τοῦ παρακ. ἐπῴχατο, ὅπ. ἴδε. Α'.) Ἐνεργ. 1) κρατῶ ἐπί τινος, ἐπάνω τινός, ἢ παρά τινι, πλησίον τινός, «πόδας» Ξ 241, ρ 410· ὅθεν παρέχω «οἶνον» Ι 489, «κοτύλην» Χ 494, «μαζὸν παιδί» Χ 83. 2) ἀμετ. κρατῶ κατεπάνω τινὸς (τοὺς ἵππους δηλ. ἢ τὰ ὅπλα ἢ ἐμαυτόν) τουτέστιν ἐφορμῶ, διευθύνομαι ἐναντίον τινός, «τί μοι ὧδ' ἐπέχεις;» τ 71, πρβλ. χ 75. 3) ἐπέχω, ἐμποδίζω, „σταματῶ" «ῥεῖθρα» Φ 244· τροπ. «θυμὸν ἐνιπῆς» κρατῶ τὴν καρδίαν μου ἀπὸ τῆς ὕβρεως, υ 266· ὅθεν ἐπέχω (ἐξυπ. ἐμαυτόν), βραδύνω, „σταματῶ" (ἀμετάβ.) «Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπεῖχε» φ 186.

4) ἐπέχω (τόπον), κατέχω, ἐκτείνομαι ἐπί, μετ' αἰτ. «ἑπτὰ πέλεθρα» Φ 407· «ὅσσον ἐπεῖχε» ἐφ' ὅσον ἐξετείνετο, ὅσον κατεῖχε, Ψ 190· ὡσαύτως «ὁπόσσον ἐπέσχε πῦρ» Ψ 238, Ω 792. Β'.) Μέσ. 1) κρατῶ ἐμαυτὸν (ἢ τὸ ὅπλον μου) κατεπάνω τινός, σκοπεύω, „σημαδεύω, χ 15. 2) παρέχω, ὡς τὸ ἐνεργ. ἐν τῇ σημ. 1) «ὦνον ἐπισχόμεναι» προσφέρουσαι ἀλλήλαις, ο 463. 3) [ἀναστέλλομαι] ἀναστηκώνω (τι τῶν ἐμαυτοῦ), «ἑανῶν πτύχας» Υ. Δήμ. 176.

ἐπήβολος, ον (‖ ἀντὶ τοῦ ἐπίβολος, ἢ μᾶλλον ἀντὶ τοῦ ἐπι-ή-βολος μετὰ παρενθήκης συνθετικοῦ η, ὡς ἐν τῷ ὑπερ-ή-φανος) κυρ. ὅς τις „ἔβαλε χέρι ἢ εἶνε βαλμένος ἐπάνω τινός" ὅθεν κάτοχος, κύριος, μετὰ γεν. «νηός, ἐρετάων» δ 319 †.

ἐπήγαγον, ἴδ. ἐπάγω.

ἐπηγκενίδες, αἱ, μακραὶ σανίδες, αἵτινες προσηλούμεναι εἰς τὰ ἰκρία καὶ τὰς σταμῖνας (ἴδ. τὰς λ.) συναποτελοῦσι τὰ πλάγια (τοὺς τοίχους) τοῦ σκάφους πλοίου ἢ σχεδίας, ε 253 ἐξ. †. Κατ' ἄλλους δὲ αἱ δοκοὶ αἱ ἐπὶ τῶν ὀρθῶν ἰκρίων καὶ σταμίνων ὁριζοντίως προσηλωμέναι καὶ ἀποτελοῦσαι τὸ χεῖλος τοῦ σκάφους. (Παράγεται, ὡς εἰκάζουσιν, ἐκ τῆς ῥίζης ΕΝΕΚ (δι-ηνεκ-ής κ.τ.τ.), ἥτις ᾗ ΕΝΕΓΚ γίνεται, κατὰ μετάθεσιν γραμμάτων ἀντὶ τοῦ ἐπηνεγκίδες).

ἐπῆεν, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐπῆν, ἴδ. ἔπειμι (εἰμί).

ἐπηετανός, όν, ἐπ. (ἐκ τῆς ἐπί, ἀεὶ καὶ τοῦ προσχηματισμοῦ τανος ἢ ἐκ τοῦ τείνω), συνεχής, „παντοτινός", αἰωνίως διαρκῶν, ἀένναος, «ἀρδμοί» ν 247, «πλυνοί» ζ 86, «γάλα» ἄφθονον, δ 89· ὡσαύτως «σῖτος» σ 360, «κομιδή» θ 233, «λέβητες» Υ. Ἑρμ. 61, «κᾶλα» αὐτόθ. 113 (ἔνθα τὸ ηε κατὰ συνίζησιν εἶνε μονοσύλλαβον).—Τὸ οὐδ. ΕΠΗΕΤΑΝΟΝ ὡς ἐπίρ. πάντοτε, αἰωνίως, η 128· ἀφθόνως, ἐν ἀφθονίᾳ η 99, κ 427. (Πρότερον παρήγετο ἡ λ. ἐκ τοῦ ἔτος καὶ ἠρμηνεύετο: ὁ δι' ὅλου τοῦ ἔτους διαρκῶν, ὁ ἐφ' ὅλον τὸ ἔτος ἐξαρκῶν, ἐπομ. ἄφθονος).

ἐπήϊεν, ἴδ. ἔπειμι (εἶμι).

ἐπῆλθον καὶ **ἐπήλυθον**, ἴδ. ἔπέρχομαι.

***ἐπηλυσίη** [..⏑⏑.], ἡ, ποι. (ἐπέρχομαι, ἐπήλυθον) μαγεία, γοητεία, μαγγανεία, Υ. Ἑρμ. 37, Δήμ. 228, 230.

ἐπημοιβός, όν, ἐπ. (ἐπί, ἀμείβω) ἐναλλασσόμενος, ἐναλλὰξ γινόμενος, «ὀχῆες» δύω σύρται συρόμενοι ἐκ τῶν ἑκατέρωθεν τῆς θύρας παραστάδων κατ' ἀντιθέτους (ἀμοιβαίας) διευ-

θύνσεις, κατὰ δὲ τὴν συνάντησιν αὐτῶν καὶ προσαρμογὴν ὑπὸ τῆς κλειδὸς συγκρατούμενοι (ἴδ. κληΐς) Μ 456· «χιτῶνες» πρὸς ἀλλαγήν, ἀλλασσόμενοι, ξ 513.

ἐπημύω, ἴδ. ἠμύω.

ἐπήν, κατὰ κρᾶσιν ἐκ τοῦ ἐπεὶ ἄν (ὅπερ κατὰ διάστασιν κεῖται Ζ 412· ἀλλὰ μετὰ τὸν Βέκκερ. πολλαχοῦ γράφεται ἤδη ἀντ' αὐτοῦ ἐπεί κε) ἀφ' οὗ, ὅταν. 1) μεθ' ὑποτ. ά.) εἰς ἔκφρασιν πράξεως ἐκ περιστάσεων μὲν ἐξαρτωμένης, ἀλλὰ προσδοκωμένης, Α 168, Δ 239 κ. ἄ. πλχ. β΄.) εἰς ἔκφρασιν πράξεως ἐν τῷ παρόντι ἢ μέλλοντι ἐπαναλαμβανομένης Η 5, λ 192 κ. ἀ. 2) μετ' εὐκτ. ά.) ἐν πλαγίαις προτάσεσιν, ἐν αἷς, ἂν ἦσαν εὐθεῖαι, θὰ ἔκειτο ἡ ὑποτακτ. μετὰ τοῦ «ἐπήν», Τ 208, Ω 227· β΄.) εἰς ἔκφρασιν πράξεως ἐν τῷ παρελθόντι ἐπαναλαμβανομένης, δ 222. Ἐν δὲ τοῖς χωρίοις δ 105, τ 150, ω 149 γράφουσιν ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἐκ τοῦ Εὐσταθ. ἐπεί.—Ἐν ταῖς περιστάσεσιν 1) β) καὶ 2) β) δύναται νὰ μεταφρασθῇ διὰ τοῦ ὁσάκις.

ἐπήνεον, ἴδ. ἐπαινέω.

ἔπηξα, ἴδ. πήγνυμι.

ἐπ-ηπύω [..˘.], ἐπ., ἐπευφημῶ, ἐπιδοκιμάζω, διὰ φωνῶν ὑποστηρίζω, μετὰ δοτ. Σ 502 †.

ἐπήρατος [..˘.], ον, ποι. (ἐπί, ἐράω), ἐπέραστος, θελκτικός, χαρίεις, μόνον ἐπὶ ἀψύχων, «δαῖς» ὀρεκτική, Ι 228, «εἵματα» θ 366, «πτολίεθρον» Σ 512, ἐπὶ τῆς Ἰθάκης δ 606, «ἄντρον» ν 103.

ἐπήρετμος, ον (ἐπί, ἐρετμός)· ά.) ἀντὶ ἐπιῤῥήματος ἐπὶ τῆς κώπης, „'ς τὸ κουπὶ ἢ 'ς τὰ κουπιά“ *Ὀδ. δ 403· β΄.) κώπας ἔχων, κωπηλατούμενος, «νῆες» πλοῖα μὲ κουπιά, δ 559, ε 16 κ. ἀ.

ἐπηρεφής, ές, ἐπ. (ἐπί, ἐρέφω), κυρ. ἐπιστεγάζων· ἐπομ. ὡς στέγη ἐπικρεμάμενος, ἐπικείμενος, «πέτραι» κ 131, μ 59, «κρημνοί» μ 54.

Ἐπήριτος [..˘.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀφείδαντος ἐξ Ἀλύβαντος, ὃν προσεποιήθη ὁ Ὀδυσσεὺς ω 306.

ἐπῆρσα, ἴδ. ἐπαραρίσκω.

ἐπῆσαν, ἴδ. ἔπειμι (εἶμι).

ἐπητής, οῖ, ὁ, ἐπ. φρόνιμος, συνετός· (ὅθεν φιλάνθρωπος, φιλόφρων, ἴδ. ἐπητύς) *Ὀδ. ν 332, σ 128. (Τὴν ἐκ τοῦ ἔπος παραγωγὴν ἀποδεικνύει ὁ Λόβεκκ. ἐσφαλμένην· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. παράγεται ἐκ τοῦ ἐπαΐω, κυρ. λοιπὸν σημαίνει: ὅστις καταλαμβάνει, ἐννοεῖ, νοήμων, ἴδ. καὶ ἐνηής).

ἐπήτριμος [..˘.], ον, ἐπ. (ἐπί, ἤτριον) κυρ. παρυφασμένος· ὅθεν ἀλλεπάλληλος, ὁ εἷς ἐπάνω εἰς τὸν ἄλλον, συχνός, πυκνός «πυρσοί» *Ἰλ. Σ 211, «δράγματα ἐπήτριμα πῖπτον» ἔπιπτον ἀλλεπάλληλα, Σ 552, «πολλοὶ καὶ ἐπήτριμοι πίπτουσι» Τ 226.

ἐπητύς, ύος, ἡ, ἐπ. (ἐπητής, ὅπ. ἴδε) φιλοφροσύνη, φ 306 †.

ἐπί. Ι.) Πρόθεσις μετὰ γεν., δοτ. καὶ αἰτ. συντασσομένη καὶ τὸ κατ' ἀρχὰς μὲν σημαίνουσα τήν τε στάσιν ἐπί τινος καὶ τὴν πρὸς τὰ ἐπάνω τινὸς κίνησιν· ἔπειτα δὲ κατ' ἐπέκτασιν ἐσήμαινε καὶ τὴν ἐν τοῖς πέριξ ἢ πλησίον τινὸς πράγματος διατριβὴν ἢ τὴν πρὸς ταῦτα κίνησιν.

Α΄.) μετὰ γεν. συντάσσεται. 1) εἰς ἔκφρασιν σχέσεως· ά.) ἐπί, ἐπάνω, «ἕζεσθαι, καθέζεσθαι, στῆναι, κεῖσθαι, ἐρείδεσθαι ἐπί τινος» Ὅμ. πλχ. ἴδ. τὰς λ. Ὡσαύτως «ἐφ' ἵππων, ἐπ' ὀχέων» ἐφ' ἅρματος, Ω 356, Θ 455, «ἐπ' ἀγροῦ» εἰς τὴν ἐξωχήν, εἰς τὰ χωράφια, α 190, «ἐπὶ νεῶν» Θ 528, «ἐπὶ γῆς» φ 41· τροπ. «ἐπ' εὐνάων νῆας ὁρμίζειν» κρατῶ τὰς ναῦς ἀραγμένας ἐπὶ τῶν ἀγκυρῶν (μόνον δηλ. καὶ ὄχι δεδεμένας εἰς τὴν γῆν διὰ πεισμάτων) Ξ 77· ὡσαύτως «ἐφ' ὑμείων» καθ' ὑμᾶς αὐτούς, „μέσα σας“, Η 195· β΄.) πλησίον, παρά, «ἐπὶ κρατὸς λιμένος ἐλαίη» „ἐπάνω εἰς“ τὸν μυχόν, δηλ. κυρίως πλησίον τοῦ μυχοῦ, ν 102, «ἑστήκει ἐπ' ὄγμου» Σ 557, πρβλ. Χ 152. 2) εἰς ἔκφρασιν τῆς κινήσεως ἢ διευθύνσεως, κυρίως ὅμως τοιαύτης, μεθ' ἣν ἕπεται στάσις, ἐπί, ἐπάνω εἰς «βαίνειν (ὅπ. ἴδε) ἐπὶ νηός» ἀναβαίνω, ἐπιβαίνω εἰς τὸ πλοῖον, «καθίζειν ἐπὶ θρόνου, κατατιθέναι ἐπὶ χθονός» κ. ἀ., ἴδ. τὰς λ., ἀλλὰ καὶ εἰς ἔκφρασιν ἁπλῆς κινήσεως ἢ διευθύνσεως, «προτρέπεσθαι ἐπὶ νηῶν» τρέπομαι πρὸς τὰ πλοῖα, Ε 700, «παπτήνας ἐφ' ὁμίλου» Λ 546. 3) χρονικῶς εἰς ἔκφρασιν τοῦ συγχρόνου, „εἰς τὸν καιρόν“, «ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων» Ε 637, «ἐπ' εἰρήνης» ἐν εἰρήνῃ, ἐν καιρῷ εἰρήνης, Β 797, Ι 403.

Β΄.) μετὰ δοτ. 1) εἰς ἔκφρασιν στάσεως καὶ μάλιστα· ά.) ἐπί (τινος), ἐπάνω, «ἵζειν, ἵζεσθαι, ἧσθαι ἐπὶ δίφρῳ», ἴδ. τὰς λ. «ἐπὶ χθονί» Α 88, α 196, «καίειν ἐπὶ βωμῷ» Θ 240· β΄.) πλησίον (τινός), παρά (τινι) «νέμεσθαι ἐπὶ κρήνῃ» ν 408, «ἐπ' ἐσχάρῃ ἧσθαι» η 160· «πάϊς οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ» λ 448, πρβλ. Ζ 400 κ. ἀ.· γ΄.) τοπικὴν σημ. ἔχει ἡ πρόθεσις καὶ ἐν ταῖς ἑξῆς φράσεσιν· «οὐ γὰρ οὖρον κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν» „φύλακα ἐπάνω εἰς τὰ κτήματα“ ο 89· πρβλ. «υἱὸν ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι» Ε 154, «ποιμαίνει ἐπ' ὄεσσι» εἶνε ποιμὴν ἐπάνω εἰς τὰ πρόβατα, Ζ 25, Λ 106, «σημαίνειν ἐπὶ δμωῇσιν» νὰ ἔχῃ ἐξουσίαν ἐπάνω εἰς τὰς ὑπηρετρίας, χ 427· καὶ ἔτι καταφανέστερον ἐν ταῖς ἑξῆς· «βουσὶν ἐπ' ἀλλοτρίῃσι καθήμενον» καθήμενος ἐπάνω εἰς ἀλλ. βοῦς, ὡς ποιμὴν δηλ., υ 221, πρβλ. «ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν εἷσεν» υ 209. Μεταφορικῶς τίθεται εἰς ἔκφρασιν τῆς καταστάσεως ἢ ἐνεργείας, ἐν ᾗ τις εὑρίσκεται ἢ ἀσχολεῖται, «περὶ μέν σε τίω ἠμὲν ἐνὶ πτολέμῳ ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ» Δ 258, πρβλ. 175, π 111· «οὐ γὰρ ἐπὶ ψεύδεσσι Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός» „ἐπάνω εἰς τὰ ψεύματα“ Δ 235· «γῆ-

ρας καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται» τὰ ὁποῖα „εἶνε εἰς τὸ κεφάλι (μας) τῶν ἀνθρώπων", τουτέστιν ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει ἔγκεινται, ν 60. (‖. Ἐνταῦθα ἀνήκει ᾗ ἡ παροιμιώδης φράσις «ἀλλὰ μέν' αὖθ' ἐπὶ σοῖσι καθήμενος» μένε ἐδῶ καὶ „κάθησαι 'σ ταὐγά σου" 6 369, ἴδ. σόε). 2) συχνότερον τίθεται ἐπὶ κινήσεως καὶ μάλιστα τοιαύτης, μεθ' ἣν ἕπεται στάσις: ἐπάνω εἰς, οἷον «κάππεσεν ἐπὶ γαίῃ» ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν (καὶ ἔμεινε κατὰ γῆς), «θεῖναι ἐπὶ γούνασι, ἀποθέσθαι, καταθέσθαι ἐπὶ χθονί» καὶ μετ' ἄλλων ῥημάτων, ἅπερ ἴδ. καθ' ἕκαστον· μετὰ γεν. καὶ δοτ. ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐνεργείας «νῆα ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσαν ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις» A 485 ἑξ.· ἔτι δὲ εἰς ἔκφρασιν διευθύνσεως καὶ μάλιστα ἐχθρικῆς, ἐναντίον, κατά, κατεπάνω τινός, „ἴσια ἐπάνω", οἷον «ἰθύνειν, ἔχειν ἵππους ἐπί τινι, ἰθύνειν ὀϊστόν, ἰέναι βέλος ἐπί τινι, ἰέναι ἐπί τινι» καὶ μετ' ἄλλων ῥημ., ἅπερ ἴδ. καθ' ἕκαστον· ὅθεν β΄.) εἰς ἔκφρασιν στενῆς προσεγγίσεως, «ἀγαγὼν ποταμῷ ἔπι δινήεντι» ἐπάνω εἰς τὸν ποταμόν, εἰς τὰς ὄχθας του δηλ., Θ 490· «ἦλθεν ἐπὶ Κρήτεσσι» προσῆλθεν εἰς τοὺς Κρῆτας Δ 251· γ΄.) εἰς ἔκφρασιν τῆς σχέσεως τῆς μεταξὺ πράξεώς τινος καὶ ἀντικειμένου, οἷον «δικαιότερος καὶ ἐπ' ἄλλῳ ἔσσεαι» πρὸς ἄλλον, T 181· «ἐπί τινι ἀεθλεύειν, ἄεθλα κατατιθέναι» πρὸς τιμήν τινος ἀγωνοθετῶ Ψ 274, ω 91· «βοῦς ἐπὶ Πατρόκλῳ πέφνεν Ἀχιλλεύς» Ψ 776· (‖. ἂν καὶ ἐν τοῖς τελευταίοις χωρίοις δύναται καὶ τοπικῶς νὰ ἑρμηνευθῇ ἡ Ἐπί)· δ΄.) εἰς ἔκφρασιν προσθήκης, ἐπισωρεύσεως «ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ» η 120, «ἐφ' ἕλκεϊ ἕλκος ἀρέσθαι» Ξ 130, «ἄλλα πολλὰ παρίσχομεν ἐπὶ τῇσι» πρὸς ταύταις, ἐκτὸς τούτων, I 639, πρβλ. γ 112, χ 264· «ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἴδεϊ» πρὸς τῇ καλλονῇ ἦτο ταχὺς εἰς τὸ τρέχειν, ρ 308· ὅθεν «οὐ γὰρ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο» ἐκτὸς τῆς γαστρός, παρὰ τὴν γαστέρα δὲν ὑπάρχει ἀναισχυντότερον ἄλλο, η 216· ε΄.) εἰς ἔκφρασιν ἀκολουθίας, διαδοχῆς, μετά (τινα), «ἐπὶ τῷδε ἀνέστη» μετὰ τοῦτον ἀνέστη, H 163.

3) μεταφ. ά.) εἰς ἔκφρασιν ἀφορμῆς ἢ αἰτίου, οἷον «γελᾶν (ὅπ. ἴδ.) ἐπί τινι» B 270· «ἐπί τινι πολλὰ πάσχειν» ἕνεκα, χάριν τινός, I 492· ὡσαύτως «μογεῖν ἐπί τινι» A 162· «πολὺς ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ» K 185· β΄) εἰς ἔκφρασιν τῆς ἀνταμοιβῆς, «ἔργον τελέσαι δώρῳ ἐπὶ μεγάλῳ» K 304, πρβλ. Φ 445, Υ. Δήμ. 172, «ἐπὶ δώροις» I 602 (ἔνθα Βέκκερ., Φαῖσι καὶ Βαϋμλ. γράφουσι κατὰ τὸν Ἀρίσαρχον «ἐπὶ δώρων», ὅπερ ἑρμηνεύουσιν: ἐν ὅσῳ ἀκόμη ὑπάρχουσι, προσφέρονται δῶρα, ὡς ἀντίθετον τοῦ ἐν ς. 604 «ἅτερ δώρων»· ὁ δὲ Δινδόρφ. διατηρεῖ τὴν δοτ.)· γ΄.) εἰς ἔκφρασιν τοῦ σκοποῦ, πρός τι, „διά" τι «οὐκ ἐπὶ χάρμῃ» N 104, «ἐπ' ἀρωγῇ» Ψ 574, «γαστέρας ἐπὶ δόρπῳ κατθέμεθα» τὰς ἐφυλάξαμεν διὰ τὸ δεῖπνον, σ 44.

4) εἰς ἔνδειξιν χρόνου καὶ μάλιστα διαρκείας χρονικῆς, «ἐπὶ ἦματι» ἐπὶ μίαν ἡμέραν, T 229, ἢ: μίαν ἡμέραν, ἡμέραν τινά, K 48, 6 284· ἀλλὰ μ 105 καὶ ξ 105 σημ. τὸ „καθ' (ἑκάστην) ἡμέραν"· «ἐπ' ἦματι τῷδε» κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν, N 234· «ἐπὶ νυκτί» διὰ νυκτός, τὴν νύκτα, ἐν ὅσῳ εἶνε νύξ, Θ 529.

Γ΄.) μετ' αἰτ. 1) τοπικῶς εἰς ἔκφρασιν κινήσεως ἢ διευθύνσεως καὶ ἰδίως· ά.) κινήσεως πρὸς τὰ ἐπάνω, «βαίνειν ἐπί τι» ἀναβαίνειν, Z 386, M 375· «ἐπὶ θρόνον ἕζεσθαι» Θ 442· «ἤειραν ἐπ' ἀπήνην» ἐσήκωσαν ἐπάνω εἰς, Ω 590 κ. ά.· β΄.) ἐν γένει πρός τι τέρμα ἢ πρός τινα ὅρον, πρός, εἰς «ἔρχεσθαι, ἱκνεῖσθαι, ἄγειν κτλ. ἐπί τι» Ὅμ. πλχ.· ἔτι δὲ ᾗ «ἐπί τινα», οἷον «βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρεΐδην» B 18, K 18 κ. ά. Μεταφ. «ἐπὶ ἔργα τρέπεσθαι, ἰέναι» Γ 422, 6 127. Τὴν διεύθυνσιν σημ. ἐν ταῖς φράσεσιν «ἐπὶ δεξιά, ἐπ' ἀριστερά» ἴδ. τὰς λ., ἰδίως δὲ τὸ τέρμα: μέχρι (τινός), „ἕως εἰς" ἐν ταῖς ἑξῆς: «ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων ἔρχεσθαι» Ψ 248, «ἐπὶ ἥμισυ» μέχρι τοῦ ἡμίσεος ν 114, «ὅσον ἔπι, τόσον ἔπι» ἐφ' ὅσον ἢ μέχρις ὅσου, ἐπὶ τοσοῦτον ἢ μέχρι τοσούτου, Γ 12, ε 251. Ἰδίως δέ· γ΄.) ἐχθρικὴν κίνησιν, ἐναντίον, κατά, κατεπάνω, „ἴσια ἐπάνω" (τινός) «ἐπὶ τὰς νῆας ἰέναι» N 101, «ὄρνυσθαι ἐπί τινα» Δ 590, «ἴθυσαν ἐπὶ τεῖχος» M 443 κ. ά.· δ΄.) σημ. τοπικὴν ἔκτασιν, ἢ κίνησιν ἐπί τινος ἐπιφανείας, «πλέειν, περάαν, φεύγειν ἐπὶ πόντον» H 88, B 159, 613, α 183 κ. ά. «ἴμεν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν» ο 79, πρβλ. δ 516· «σεύατ' ἐπὶ κῦμα» ε 51· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ μέτρου τῆς ἐκτάσεως «ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα» ἔκειτο ἐπ' ἐκτάσεως ἐννέα πλέθρων, ἢ κατεῖχεν ἐνν. πλέθρων ἔκτασιν, λ 577, «ἐπὶ πολλὸν ἑλίσσεται» ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως (ἢ ἀποστάσεως ἀπὸ τοῦ τέρματος) κάμνει τὸν ἑλιγμόν, Ψ 320, «ὅσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει» ὅσα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς (καθ' ὅλην τὴν ἐπιφ. τῆς γῆς) ἀναπνέουσι καὶ ἕρπουσι, P 447, πρβλ. B 765, σ 130 κ. ά. Ἐνταῦθα ἴσως ἀνήκει καὶ ἡ φρ. «ἐπὶ μάστακα πιέζειν, ἐλεῖν» πιέζω, πιάνω τὸ στόμα καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν, δ 287, ψ 76· μεταφ. «πάντας ἐπ' ἀνθρώπους ἐκέκαστο» καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῶν ἀνθρώπων, μεταξὺ πάντων τῶν ἀνθρ. Ω 535. 2) χρονικῶς εἰς ἔνδειξιν χρονικοῦ τινος διαστήματος καὶ ἐπομ. χρονικοῦ τινος τέρματος «μένειν ἐπὶ χρόνον» ἐπί τινα χρόνον, B 299, ξ 193· «παννύχιον εὕδειν ἐπ' ἠῶ καὶ μέσον ἦμαρ» δι' ὅλης τῆς νυκτὸς μέχρι τῆς ἠοῦς ᾗ μεσημβρίας, η 288, ᾗ μετ' ἐπιρ. «ἐπὶ δηρόν» ἐπὶ πολύ. 3) μεταφ. ά.) εἰς ἔκφρασιν τοῦ σκοποῦ, πρός τι, „διά" τι, «ἀναστῆναι ἐπὶ δόρπον» ἵνα δειπνήσῃ, μ 439· «ἐπὶ βοῦν ἴτω» ἂς ὑπάγῃ διὰ ἕνα βῶδι, ἵνα λάβῃ βοῦν, γ 421· «στέλλειν ἐπ' ἀγγελίην» ἴδ. ΑΓΓΕΛΙΗ· σπανιώτερον ἐπὶ προσώπων, «ἐπ' Ὀδυσσῆα ἰέναι» ε 149·

«ἄριστοι πᾶσαν ἐπ' ἰθύν ἐστε» εἶσθε ἄριστοι πρὸς πᾶσαν ἐπιχείρησιν Z 79, δ 434· β΄.) εἰς ἔκφρασιν τῆς συμφωνίας, κατά (τι) «ἐπὶ στάθμην» κατὰ τὴν στάθμην, ε 245, «ἐπὶ ἴσα» κατ' ἴσα, ἐξ ἴσου, M 436.

II.) Ὡς ἐπίρρημα πολλάκις παρ' Ὁμ. κεῖται μὲ τὴν σημ. ἐπάνω, πλησίον, προσέτι κτλ Ε 705, Σ 529, γ 164, 285· πολλάκις ὅμως πρέπει νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς εἰς τὸ ῥῆμα ἀνήκουσα κατὰ τμῆσιν, ἐνίοτε κατ' ἀναστροφὴν καὶ κατόπιν αὐτοῦ τιθεμένη «ἦλυθ' ἔπι ψυχή» ω 20, ἴδε ἔπι 1). Ἐπίρ. εἶνε ἐν τῷ «ἦλθε δ' ἐπί» λ 90, 387, 467.

III.) Συντιθεμένη μετὰ ῥήματος ἔχει ὅλας αὐτῆς τὰς τοπικὰς σημ. τὰς ἐν συντάξει, ἐνίοτε δὲ σημαίνει καὶ ἀκολουθίαν ἐν χρόνῳ, ἐπίτασιν καὶ μάλιστα διεύθυνσιν τῆς ἐνεργείας εἴς τι ἀντικείμενον, οἷον ἔδραμον=ἁπλῶς ἔτρεξα, ἐπέδραμόν τινι=δρομαῖος ἐπῆλθόν τινι κ. ἄ. [Τὸ ι βραχύ, ἀλλ' ἐνίοτε ἐν ἄρσει ἐκτείνεται, A 515, X 125 κ. ἀ.].

ἔπι, 1) κατ' ἀναστροφὴν ἀντὶ τῆς Ἐπί, ὅταν ἐπιτάσσηται εἰς πτωτικόν, K 304, P 447, Σ 304 κ. ἄ. πλχ. ἴδ. ἐπὶ II.) 2) ἀντὶ τοῦ ἔπεστι (ἴδ. ἔνειμι), ὑπάρχει (ἐν τῇ ἀναφερομένῃ περιστάσει) ξ 92· ὡσαύτως καὶ μ 209 «οὐ μὲν δή τόδε μεῖζον ἔπι κακόν» ὑπάρχει, εἶνε ἁπλῶς (ἔνθα ὅμως ἡ συνάφεια τῶν ἐννοιῶν συνιστᾷ τὴν τοῦ Ἄρεως εἰκασίαν ἔπει ἀντὶ τοῦ ἔπεισιν=θὰ ἐπέλθῃ· ὁ δὲ Ἀμεῖς κατ' ἀρχαίας μαρτυρίας γράφει ἔπει=καταδιώκει)· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετὰ δοτ. A 515, λ 367· «ἔπι τοι καὶ ἐμοὶ θάνατος» ἐπικρέμαται καὶ εἰς ἐμέ, ἔχω καὶ ἐγὼ εἰς τὸ κεφάλι μου, Φ 110· μετ' ἀπρφ. «οὐ γὰρ ἔπ' ἀνήρ—ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι» δὲν ὑπάρχει—ἵνα κτλ. Β 58.

ἐπι-ἄλλω, ποι. καὶ ἰδίως ἐπ., ἀόρ. ἀ. ἐπῆλα ἐπιπέμπω, στέλλω πρός τινα ἢ κατά τινος «οὖρον» ο 475, «Κῆρά τινι» Β 316, «δεσμόν» ἐπιθέτω ἢ ,,δένω κόμπον" Β 443, «χεῖρά τινι» ἁπλώνω τὰς χεῖρας πρός τινα, ε 288, «ἐπῆλεν τάδε ἔργα» ἐπήνεγκεν, ,,ἔφερε 'ς τὸ κεφάλι μας" ταῦτα τὰ ἔργα, Ὀδ. χ 49 (πλὴν ἐνταῦθα, παντα-χοῦ ἐν τμ.).

ἐπιάλμενος, ἴδ. ἐφάλλομαι.

ἐπιανδάνω, ἴδ. ἐφανδάνω.

ἐπι-ἰάχω [.⏑⏑.], ποι. ἀ.) ἐπιφωνῶ, ,,φωνάζω ἐπάνω εἴς τι", ἐπαλαλάζω, Η 403, Ν 835· β΄.) ἐν γένει φωνάζω κραυγάζω, Ἰλ. Ε 860, Ξ 148. (Μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατατ. εὑρίσκεται).

ἐπίβαθρον, τό (ἐπιβαίνω) κυρ. ἡ ὑπὸ τῶν ἐπιβατῶν διὰ τὴν ἐπίβασιν διοδευομένη ἀμοιβή, ναῦλος, ο 449.

ἐπι-βαίνω, μέλ. ἐπιβήσω, ἀόρ. ἀ. ἐπέβησα, ἀόρ. β΄. ἐπέβην, ἀπρφ. ἐπ. ἐπιβήμεναι, μέσ. μέλ. ἐπιβήσομαι (τὸ δὲ «ἐπιβησόμενον» τοῦ Ε 46, Η 343 θεωρεῖ ὁ Κλάσσεν ὡς ἀόρ.) μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐπεβησάμην (ἀλλὰ μόνον ἐν τοῖς ἐπ. σχηματισμοῖς ἐπεβήσετο καὶ προστ. ἐπιβήσεο). 1) ἀμετάβ. πατῶ, ,,πατῶ 'ς τὰ πόδια" μ 434, πρβλ. Ε 666· συνήθ. πατῶ ἐπάνω, ἀναβαίνω, ἐπιβαίνω· ἀ.) μετὰ γεν. «ἵππων, δίφρου» εἰς τὴν ἅμαξαν, Ε 46, Θ 44, «πύργων, νεῶν» Θ 165, 512, «κροσσάων» M 444, «γαίης» μ 282 κ. ἀ. μεταφ. ἐπὶ νεκροῦ «ἐπιβ. πυρῆς» τίθεμαι ἐπὶ τῆς πυρᾶς, Δ 99· β΄.) ὑπάγω, ἔρχομαι, φθάνω [ἀφικνοῦμαι] εἰς, μετὰ γεν. «πόληος» Π 396, ξ 229, «γαίης» ι 83 κ. ἀ. μετ' αἰτ. «Πειρίην ἐπιβᾶσα» ἀφ' οὗ ἐπάτησεν εἰς τὴν Π. (κατ' ἄλλους δὲ: ὑπερβᾶσα τὴν Π.) Ξ 226, ε 50· πολλάκις μεταφ. ἐπὶ καταστάσεων «ἀναιδείης ἐπέβησαν» ἦλθον, ἢ ἔφθασαν εἰς ἀναίδειαν χ 424, «εὐφροσύνης» ψ 52, «τέχνης» ἀρχίζω, δοκιμάζω, Ὑ. Ἑρμ. 166, 465, «ὁσίης» ἄρχομαι τῆς τελετῆς (ἱεροπραξίας), Ὑ. Ἑρμ. 173, Δήμ. 211· γ΄.) ἐχθρικῶς ἐπέρχομαι, Π 69. 2) μεταβατ. (μόνον ἐν τῷ ἐνεργ. μέλ. καὶ ἀορ. ἀ.) ἐπιβιβάζω, ἀναβιβάζω, «τινὰ ἵππων» Θ 129, «πολλοὺς πυρῆς» I 546, «τινὰ πάτρης» φέρω εἰς τὴν πατρίδα, η 223. Μεταφορ. «εὐκλείης, σωφροσύνης» φέρω εἰς εὔκλειαν, σωφροσύνην, Θ 285, ψ 13, «τέχνης τινά» Ὑ. Ἑρμ. 166 (ἔνθα τὸ «ἐπιβήσομαι» ἐκλαμβάνεται ὡς ἐνεργ., ἀλλ' ἴδ. τὰς ὀρθὰς παρατηρήσεις τοῦ Βαουμ., ὅστις νοθεύει μᾶλλον τὸ «βουλεύων» τοῦ ἑπομ. στίχου).

ἐπι-βάλλω, ἀόρ. β΄. ἐνεργ. ἐπέβαλον, μέσ. ἀόρ. β΄. ἐπεβαλόμην. 1) Ἐνεργ. ἀ.) μεταβ. βάλλω ἢ ῥίπτω ἐπάνω, ἐπιβάλλω, «ῥίζην» Λ 846 (ἐν τμ.) «τρίχας» Ο 135, «τί τινι» Ψ 135 κ. ἀ. «ἱμάσθλην» (δηλ. ἵπποις) ἐπιβάλλω εἰς τοὺς ἵππους τὴν μάστιγα, μαστίζω, ζ 320· β΄.) ἀμετάβ. προσεγγίζω, πλησιάζω, «ἡ δὲ Φεὰς ἐπέβαλλε» ἡ ναῦς προσήγγιζε, ο 297, Ὑ. Ἀπ. 427. 2) Μέσ. ἀ.) «ἐπὶ κλήρους ἐβάλοντο» ἔῤῥιψαν ἐπάνω (εἰς τὴν περιουσίαν) κλήρους μεταξύ των, ξ 209· β΄.) ῥίπτω ἐμαυτὸν ἐπάνω, ,,ῥίπτομαι, πίπτω", τρέπομαι, μετὰ γεν. «ἐνάρων ἐπιβάλλομαι» πίπτω (ἐπάνω) εἰς τὰ λάφυρα, τρέπομαι ἐπὶ τὰ λάφ. Z 68.

ἐπι-βάσκω, ποι.=ἐπιβαίνω 2), «κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν» νὰ φέρῃς, νὰ ἐμβάλλῃς τοὺς Ἀχ. εἰς δυστυχίας Β 234 †.

ἐπιβήμεναι, ἴδ. ἐπιβαίνω.

ἐπιβήτωρ, ορος, ὁ, ἐπ. (ἐπιβαίνω)· ἀ.) ἐπιβάτης, ἀναβάτης «ἵππων» Ὀδ. σ 263· β΄.) ἀναβάτης, ὀχευτής, «κάπρος συῶν ἐπιβήτωρ» ὅστις ἀναβαίνει (ὀχεύει, ,,βατεύει") τὰς σῦς, χ 131, ψ 278.

ἐπιβλής, ῆτος, ὁ (ἐπιβάλλω) κυρ. πᾶν ὅ,τι ἐπιβάλλεται, ,,ὁ σύρτης" Ω 453 †, ‖. κατὰ τὸν Σχολ. «μοχλὸς ὁ ἐπιβαλλόμενος (ἐνν. ταῖς θύραις) ἀπὸ τοίχου εἰς τοῖχον».

ἐπι-βοάω, μόνον κατὰ μέσ. μέλ. ἐπιβώσομαι, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἐπιβοήσομαι. Τὸ μέσ. ἐπικα-

λοῦμαι (εἰς βοήθειαν) «θεούς» Κ 463, α 378, δ 143.

*ΕΠΙ-ΒΟΣΚΟΜΑΙ, βόσκω ἐπί τινος, τρέφομαι, «πράσοις» Βατρ. 54.

ΕΠΙ-ΒΟΥΚΟΛΟΣ, ὁ, ἐπ., βουκόλος (κυρ. ὁ ἐπὶ τῶν βοῶν ἐπιστατῶν βουκόλος), πάντοτε ἐν τῇ φρ. «βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ» *Ὀδ. γ 422, υ 235 κ. ἀ.

ΕΠΙ-ΒΡΕΜΩ, ποι. αὐξάνω τὸν κρότον, ἰδ. τὸν πρισμόν τινος, ἢ μετὰ κρότου, ἰδ. πρισμοῦ ἐπιτείνω, «τὸ (πῦρ) δ' ἐπιβρέμει ἲς ἀνέμοιο», Ρ 739 †. (‖. Ταύτην τὴν ἡμετέραν ἑρμηνείαν νομίζομεν ὀρθοτέραν ἀντὶ τῆς συνήθους κροτῶ ἢ πρίζω ἐπάνω εἰς (τὸ πῦρ)· διότι ἡ πρόθεσις, ὡς γνωστόν, δύναται νὰ καταστήσῃ μεταβατικὸν τὸ ἀμετάβατον βρέμω).

ΕΠΙ-ΒΡΙΘΩ [..–.], ἀόρ. ἀ. ἐπέβρισα, ἐπιβαρύνω, πίπτω μὲ ὅλον μου τὸ βάρος ἐπάνω, «ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος» Ε 91, Μ 286. Μεταφ. βαρὺς ἐπιπίπτω, βαρὺς ἐπέρχομαι, «μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος» Η 343, Μ 414· ἐπὶ καλοῦ «ὁππότε Διὸς ὧραι ἐπιβρίσειαν ὕπερθεν» ὁπόταν αἱ ὧραι τοῦ Δ. βρίθουσαι (καρπῶν δηλ.) ἤθελον ἐπικαθίσῃ ἢ ἤθελον ἐπέλθῃ, ω 344.

ΕΠΙΒΩΣΟΜΕΘΑ, ἴδ. ΕΠΙΒΟΛΩ.

ΕΠΙ-ΒΩΤΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ, ἐπ. ποιμὴν ἐπάνω εἰς, «μήλων» ποιμὴν ἐπάνω εἰς τὰ πρόβατα, ν 222 †. Πρβλ. ΕΠΙΒΟΥΚΟΛΟΣ.

ΕΠΙ-ΓΑΟΥΠΕΩ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐπιδουπέω, ἐπιβροντῶ, ὅ ἐ. ἄνωθεν ἢ ἐπὶ τῆς ἀναφερομένης περιστάσεως βροντῶ, «ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη καὶ Ἥρη» Λ 45 †.

ΕΠΙ-ΓΙΓΝΟΜΑΙ, 1) ἐπέρχομαι ὅ ἐ. ἔρχομαι κατόπιν, ἐπὶ χρόνου, «ἔαρος-ὥρη» Ζ 148, (‖. ἔνθα ἀρχαιότερον ἐγράφετο «ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη» γεννῶνται πάλιν τὴν ἄνοιξιν (τὰ φύλλα)).

2) ἐφικνοῦμαι, φθάνω, «ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ γίγνεται» ὅσον φθάνει τοῦ δόρατος ἡ ὁρμή, *Ἰλ. Ο 358.

ΕΠΙ-ΓΙΓΝΩΣΚΩ, ἀόρ. β'. ἐπέγνων, γ'. ἐν. τῆς ὑποτ. ἐπιγνώῃ, ω 217, γ'. πληθ. τῆς ὑποτ. ἐπ. ἐπιγνώωσι ἀντὶ τοῦ ἐπιγνῶσι, γ'. ἐν. τῆς εὐκτ. ἐπιγνοίη, γνωρίζω, ἐννοῶ, καταλαμβάνω, *Ὀδ. σ 30, ἀναγνωρίζω τινά, ω 217.

*ΕΠΙΓΝΑΜΠΤΟΣ, ἡ, ὁν, ἐπικαμπής, κυρτός, μόνον Υ. Ἀφρ. 87 (ἔνθα ὁ Βαουμ. ἐξ ἰδίας αὐτοῦ εἰκασίας ἐξέδωκεν ὀρθῶς εὐγν.). Ἐκ τοῦ

ΕΠΙ-ΓΝΑΜΠΤΩ, ἀόρ. ἐπέγναμψα, κάμπτω, λυγίζω, Φ 178. Μεταφ. κάμπτω, μεταπείθω, „γυρίζω" ἢ „γυρίζω τὰ μυαλά" (τινός) «ἐπέγναμψε πάντας Ἥρη» Β 14, «νόον ἐσθλῶν» Ι 514, «κῆρ» δαμάζω, πιέζω τὴν καρδίαν, *Ἰλ. Α 569.

ΕΠΙΓΝΟΙΗ, -ΓΝΩΗ, -ΓΝΩΣΙ, ἴδ. ΕΠΙΓΙΓΝΩΣΚΩ.

ΕΠΙΓΟΝΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ (ἐπί, γόνυ) τὸ ὑπεράνω τοῦ γόνατος σεσαρκωμένον μέρος τοῦ σκέλους, μηρίον, „μερί", *Ὀδ. σ 74· «μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο» θὰ ἔκαμνε χονδρὰ μηριά (τόσον καλὰ θὰ ἐτρέφετο), ρ 225.

ΕΠΙΓΡΑΒΔΗΝ, ἐπ. ἐπίρ. ἐπιπολαίως, „ζουγρανιστὰ ἢ ξυστά", οἷον «ἐπιγράβδην βάλε πῆχυν»=ἀκρότατον ἐπέγραψε, ὀλίγον ἐπάνω τὸν ἐζουγράνισε, τὸν ἐξέγδαρεν, „ἐχάραξε", Φ 166 †. Ἐκ τοῦ

ΕΠΙ-ΓΡΑΦΩ [..⏑.], ἀόρ. ἐπέγραψα· ἀ.) ἐπάνω (εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τινός) „ζουγρανίζω, χαράζω", «χρόα» Δ 139, Ν 553· μετὰ δύω αἰτ. «τινὰ ταρσὸν» τὴν πτέρναν τινός, Λ 388, χ 280· ὅθεν β'.) «ἐπιγράφω κλῆρον» ἐπιχαράσσω, ἤτοι διὰ διαφόρων χαραγμάτων σημειώνω, (ὡς τὸ ἐν ς. 175 «σημαίνομαι») Η 187.

*ΕΠΙ-ΔΑΙΟΜΑΙ, ἀποθ., ἀπονέμω· «ὅρκον» δίδω προσέτι καὶ ὅρκον, Υ. Ἑρμ. 383.

Ἐπίδαυρος, ἡ, πόλις τῆς Ἀργολίδος παρὰ τὸν Σαρωνικὸν κόλπον, ἔχουσα περιβόητον ναὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τὰ νῦν, „τὰ Πίδαυρα", Β 561.

ΕΠΙΔΕΔΡΟΜΕ, ἴδ. ΕΠΙΤΡΕΧΩ.

ΕΠΙΔΕΞΙΟΣ, ΟΝ (ἐπί, δεξιός), κυρ. ὁ πρὸς τὰ δεξιά, μόνον ἐν τῷ οὐδ. πληθ. ΕΠΙΔΕΞΙΑ, ὡς ἐπίρ. «ὄρνυσθ' ἐξείης ἐπιδέξια» ἐγέρθητε κατὰ σειρὰν πρὸς τὰ δεξιά, τουτέστιν ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τοῦ παρὰ τὸν κρατῆρα εἰς τὴν ἔντιμον θέσιν καθημένου καὶ τῶν ἄλλων ἐφεξῆς πρὸς τὰ δεξιὰ ἑπομένων, φ 141. Αὕτη ἡ διεύθυνσις ἐθεωρεῖτο αἰσία, ἴδ. ΔΕΞΙΟΣ· ὅθεν «ἀστράπτων ἐπιδέξια» (ὡς σημεῖον ἐπιδοκιμασίας ἢ εὐτυχίας) Β 353.

ΕΠΙΔΕΥΗΣ, ΕΣ, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἐπιδεής· ἀ.) ἄμοιρος, ἐστερημένος, μετὰ γεν. «δαιτὸς εἴσης οὐκ ἐπιδευεῖς» (ἐξυπακ. ἐσμέν) „δὲν μᾶς λείπει" Ι 225, «κρειῶν» Μ 299 κ. ἀ. «ἄλλης λώβης οὐκ ἐπιδευεῖς» (ἐξυπ. ἐστέ) ἄλλη ἀτιμία δὲν σᾶς λείπει, ὅ ἐ. πᾶσαν ἀτιμίαν ἐπράξατε εἰς ἐμέ, Ν 622· ἀπολελ. «ὅς κ' ἐπιδευὴς» (ἐξυπ. ᾖ) ἐνδεής, πτωχός, Ε 481· β'.) ὑποδεής, ὑποδεέστερος, κατώτερος, μετὰ γεν. «βίης» ὡς πρὸς τὴν δύναμιν, φ 185· μετὰ δύω γενικ. «βίης ἐπιδευέες εἰμὲν Ὀδυσσῆος» εἴμεθα ὡς πρὸς τὴν δύναμιν κατώτεροι τοῦ Ὀδυσ. φ 253, ἀπολελ., ω 171.—Τὸ οὐδέτ. ὡς ἐπίρ. «ἐπιδευὲς ἔχω δίκης» ἐνδεῶς ἔχω, στεροῦμαι δικαιοσύνης, Τ 180. Ἐκ τοῦ

ΕΠΙ-ΔΕΥΟΜΑΙ, ἀποθ., ποι., ἀντὶ τοῦ ἐπιδέομαι· ἀ.) ἀμοιρῶ, στεροῦμαι, μετὰ γεν. «χρυσοῦ» Β 229, Σ 77 «τούτων» ο 371· β'.) ὑπολείπομαι, ἐλαττοῦμαι, εἶμαι ὑποδεέστερος, κατώτερος, μετὰ γεν. πράγματος «μάχης» ἐν τῇ μάχῃ ἢ κατὰ τὴν μάχην, Ψ 670, μετὰ γεν. προσώπ. «πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι» Ε 636· μετὰ δύω γενικ. «μάχης Ἀχαιῶν» Ω 385. (‖. Ἡ λ. αὕτη περιεσώθη μόνον κατὰ μετοχὴν ὡς οὐσιαστικὸν παρὰ Ψαριανοῖς, οἵτινες λέγουσι „τὰ 'πιδεγούμενα"=τὰ (πρός τι) χρειώδη, οἷα τὰ πρὸς τὸ κυνήγιον, τὴν ἁλιείαν κ.τ.τ. Εἶνε δὲ φανερὸν ὅτι τὰ „ 'πιδε-

γούμενα" εἶνε αὐτὸ τὸ ἐπιδευόμενα κατ' ἀλλοίαν προφορὰν τοῦ Γ καὶ ἔκτασιν τοῦ ο εἰς ου, ὅ'αν καὶ ἐν ἄλλαις μετοχαῖς παρατηροῦμεν: χρειαζούμενος, χαρούμενος, γραμματιζούμενος. Κατὰ δὲ τὴν σημ. εἶνε „τὰ 'πιδεγούμενα: ὧν ἐπιδεύεταί τις, ὅ ἐ. χρειάζεται, ταὐτὸν λοιπὸν τῷ: χρειαζούμενα).

ἐπι·δημεύω, ποι. ἀντὶ τοῦ ἐπιδημέω, ἐπιδημῶ, διατρίβω ἐν τῷ δήμῳ, ἐν τῇ πατρίδι, π 28 †.

ἐπιδήμιος, ον (ἐπί, δῆμος), ἐνδήμιος, ἐγχώριος, ἐντόπιος, «ἁρπακτῆρες» Ω 262· «πόλεμος» ἐμφύλιος, Ι 64· «ἐπιδήμιός εἰμι» εἶμαι ἐν τῇ πατρίδι, α 194, 233.

ἐπι·δίδωμι, μέλ. ἐπιδώσω· ἀόρ. ἐπέδωκα· ἀορ. 6'. ἀπαρφ. ἐπιδοῦναι. 1) Ἐνεργ. δίδω προσέτι, Ψ 559· δίδω (ἐπάνω εἰς, ἢ ὁμοῦ μὲ τὴν θυγατέρα) προῖκα, «θυγατρὶ μείλια» Ι 148 (ἐν τμ.), 289 (ἐν τμ.), 290. 2) Μέσ. ά.) «δεῦρο θεοὺς ἐπιδώμεθα» ἂς δώσωμεν εἰς ἡμᾶς αὐτούς, ἂς ἐπικαλεσθῶμεν τοὺς θεούς, κατὰ τὸν Σχολ. «ἑαυτοῖς μάρτυρας ἢ ἐπόπτας ποιήσωμεν, ἢ ἐπιμαρτυρώμεθα» (πρβλ. ς. 255), Χ 254. Ἄλλοι δὲ ἀνάγουσι τὸν σχηματισμὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ ἐπετδον καὶ ἑρμηνεύουσιν: ἂς ἀναβλέψωμεν εἰς τοὺς θεούς· ὄχι βεβαίως ὀρθῶς· 6'.) δωροῦμαι, διὰ δώρων τιμῶ, τινά, Κ 463 (καθ' ἃ ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἔγραψαν ἀντὶ τοῦ συνήθους ἐπιβωσόμεθα).

ἐπι·δινέω [..-..], μετοχ. τοῦ ἐνεργ. ἀορ. ἐπιδινήσας, ταῦ δὲ παθητικοῦ ἐπιδινηθείς. 1) Ἐνεργ. περιστρέφω, ὡς ὅταν μέλλω τι νὰ ἐκσφενδονήσω, ἀπολελ., Γ 378, Η 269, Τ 268, ι 538· παθ. περιίπταμαι, κάμνω γύρους, ἐπὶ τοῦ ἀετοῦ, 6 151. 2) Μέσ. περιστρέφω τι κατ' ἐμαυτόν, μεταφ. «ἐμοὶ τόδε θυμὸς πόλλ' ἐπιδινεῖται» τοῦτο ἡ καρδία μου πολλάκις περιστρέφει καθ' ἑαυτήν („γυρίζει ἀπ' ἐδῶ, γυρίζει ἀπ' ἐκεῖ") ὅ ἐ. πολλαχῶς σκέπτεται καὶ ἐξετάζει τὸ πρᾶγμα, υ 218.

ἐπιδιφριάς [...⏑.], ἄδος, ἡ, περιοχή, παρειαὶ τοῦ δίφρου (τοῦ ἅρματος) Κ 475 †. Ἐκ τοῦ

ἐπιδίφριος [...⏑.], ον (ἐπί, δίφρος) ὁ ἐπὶ τοῦ δίφρου κείμενος, «δῶρα ἐπιδίφρια τιθέναι» θέτω τὰ δῶρα ἐπὶ τοῦ δίφρου (ὥστε τὸ ἐπίθετον ἐπέχει τόπον ἐμπροθέτου προσδιορισμοῦ· ὁ δὲ Ἀμεῖς κατὰ τὸν Γράσοφ ἐκλαμβάνει ὡς ἐπίρ. τὸ «ἐπιδίφρια», καθὼς πολλάκις τὰ οὐδέτ. ἐπίθετα ἐκλαμβάνονται), *Ὀδ. α 51, 75.

ἐπιδραμεῖν, ἐπιδραμέτην, ἴδ. ἐπιτρέχω.

ἐπίδρομος, ον (ἐπιδραμεῖν) κυρ. ὁ καθ' οὗ δύναταί τις νὰ τρέξῃ, εὐεπίθετος, εὐέφοδας, εὐπρόσιτος, Ζ 434 †.

ἐπι·δύω [..⏑.], ἀόρ. 6'. ἐπιδῦναι, δύω ἐπάνω (εἰς τὴν γῆν) ἢ ἀπ' ἐπάνω, ἐπὶ τοῦ ἡλίου, Β 413 † (ἐν τμ.).

ἐπιδύμεθα. ἴδ. ἐπιδίδωμι.

ἐπι·εἴκελος (ἐπιϝεικ.), ον, ἐπ., ὅμοιος, ἄξιος νὰ συγκριθῇ, πάντοτε μετὰ τῆς δοτ. «ἀθανάτοισι» ἢ «θεοῖς» Ι 494, ο 414 κ. ἀ. μάλιστα τῆς Ἰλιάδος. (Ὁ Ἀμεῖς παρατηρεῖ ὅτι αἱ μόναι πλοκαί, ἐν αἷς ἡ λ. εὑρίσκεται, «ἐπιείκελος ἀθανάτοισι», καὶ «θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλεῦ» κατέχουσι πάντοτε τὸ τέλος τοῦ στίχου).

ἐπιεικής (ἐπιϝεικ.), ές, (ἐπί, ἔοικα) πρέπων, προσήκων, κατάλληλος, «ἀμοιβή» μ 382, «τύμβος ἐπιεικής» Ψ 246.—Πολλάκις τίθεται τὸ οὐδέτ. ἢ καθ' ἑαυτό «ὡς ἐπιεικές» καθὼς πρέπει, ἁρμόζει, Θ 431, θ 389 κ. ἀ. ἢ μετ' ἀπαρφ. «ὄν (μῦθον) κ' ἐπιεικὲς ἀκούειν» τὸν ὁποῖον εἶνε πρέπον νὰ ἀκούῃς, Α 547, Τ 21 ἢ μετ' αἰτ. καὶ ἀπαρφ. Ψ 50, πρβλ. 6 207.

ἐπιεικτός, ή, όν (ἐπιϝεικτός), ἐπ. (ἐπί, εἴχω). 1) ὑποχωρῶν, ὑπείκων, ἀείποτε μετὰ τῆς ἀρνήσεως «μένος οὐκ ἐπιεικτόν» ἀνένδοτον, ἀκατάβλητον, Ε 892· «σθένος» ἀκαταμάχητον, Θ 32 (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἔγραψεν «ἀλαπαδνόν») «πένθος» ἀδιάλειπτον, Π 549. 2) «ἔργα οὐκ ἐπιεικτά» ἀφόρητα, κακὰ πράγματα (καθὼς ἡ «σχέτλια ἔργα») ἢ ἀσυγχώρητα, ἀθέμιτα, θ 307.

ἐπιειμένος, η, ον, ἴδ. ἐπιέννυμι.

ἐπιείσομαι, ἴδ. ἔπειμι (εἶμι).

ἐπι·έλπομαι (ἐπιϝέλ.) ἀποθ., μόνον κατ' ἐνες., ἐλπίζω ἐπί, ἔχω τὰς ἐλπίδας ἐπάνω εἴς τινα ἢ τι, μετ' ἀπαρφ. Α 545, ἐν τμ. Ω 491, «ἐπιελπόμενος τόγε, νευρὴν ἐντανύσειν» φ 126.

ἐπι·έννυμι [...-.] (ἐπιϝέννυ.) Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἐφέννυμι, ἀόρ. ά. ἐπ. ἐπίεσσα (ἐπίϝεσ.), παθ. παρακ. μετοχ. ἐπιειμένος (ἐπιϝειμ.). 1) Ἐνεργ. ἐπενδύω, ἐφαπλώνω, ῥίπτω (σκέπασμα) ἐπάνω (τινός) μετ' αἰτ. «χλαῖναν» υ 143. Μεταφ. ἐν τῇ μετοχῇ «ἐπιειμένος» περιβεβλημένος, οἷον «ἀναιδείην ἐπιειμένος» (||. πρβλ. τὸ Γραφικὸν «ὁ ἀναβαλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον») ὅστις εἶνε „ἀπ' ἐπάνω ὡς κάτω" ἀναίδεια, Α 149· ὡσαύτως καὶ «ἀλκήν» Η 164, ι 214 κ. ἀ. 2) Μέσ. σκεπάζομαι, «νεφέλην» ἐσκεπάσθησαν μὲ νεφέλην, Ξ 350 ἐν τμ.

ἐπιζάφελος [..⏑..], ον, ἐπ. σφοδρός, «χόλος» Ι 525.—Ἐπίρ. **ἐπιζαφελῶς** σφόδρα, πάνυ, Ι 516, ζ 330, Ὑ. Ἑρμ. 487.—(Ἡ ἐτυμολογία λίαν ἀμφίβολος. Κατὰ μὲν τὸν Ἀπολλών. ἐκ τοῦ ζα- καὶ ὀφέλλω· κατ' ἄλλους ἐπίθετον ἐκ τοῦ ζα-, ἐπιτεινόμενον ὑπὸ τῆς προθ. ἐπί· κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ ζάω ἢ ἐκ τοῦ φλέω=φλέγω, πρβλ. «ζαφλεγής»· κατ' ἄλλους ἄλλως).

ἐπίηλε, ἴδ. ἐπιάλλω.

ἐπίηρα, ἐπ., ἴδ. ἧρα.

ἐπιήρανος [...⏑.], ον, ἐπ. (ἐπί, αρ-), εὐάρεστος, τ 343 †.

***ἐπίηρος**, ον, εὐάρεστος, ἐπιθυμητός, Ἀποσπ. 56, πρβλ. ἧρα.

ἐπι·θαρσύνω, ἐνθαῤῥύνω, ἐμπνέω θάῤῥος, μετ' αἰτ. Δ 184 †.

ἐπιβεῖτε, ἴδ. **ἐπιτίθημι**.

ἐπίθημα, τό (ἐπιτίθημι) ἐπίθεμα, σκέπασμα, Τουρκ. „καπάκι", «φωριαμῶν» τῶν κιβωτίων, Ω 228 †.

ἐπιθρέξας, ἴδ. **ἐπιτρέχω**.

ἐπι·θρώσκω, ἐπιπηδῶ, ἀναπηδῶ, „πηδῶ ἐπάνω", μετὰ γεν. «νηός» Θ 515· μετὰ δοτ. «τύμβῳ» ἐπὶ τοῦ τύμβου χοροπηδῶ (ὑβριστικῶς) Δ 177, ἀπολελ. «τόσσον ἐπιθρώσκουσι» (ἵπποι) τόσον μακρὰν πηδῶσιν *Ἰλ. Ε 772 (‖. ἔνθα ὀρθότερον ἄλλοι γράφουσι: τόσσον ἔπι θρώσκουσι=ἐπὶ τοσοῦτον πηδῶσι).

ἐπι·θύω [...-.], ἐπ. μετοχ. τοῦ ἀορ. ἐπιθύσας. 1) ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω, ἀπολελ. Σ 175, π 297. 2) ἐφίεμαι, σφόδρα ἐπιθυμῶ μετ' ἀπαρφ. Ὑ. Ἑρμ. 475. (Κατά τινας δέ, ‖. ἐν οἷς ᾗ ὁ Ἀπολλ., ὅστις μεταφράζει τὸ «ἐπιθύουσι» ἐπ' εὐθείας ὁρμῶσι, εἶνε σύνθετον ἐκ τοῦ ἰθύω ᾗ τῆς προθ. Ἀλλὰ τοῦτο τὸ ῥῆμα ἔχει τὸ υ πάντοτε βραχύ. Τὸ ι ἐκτείνεται διὰ τὴν ἄρσιν, ἴδ. **ἐπί** III) ἐν τέλει).

ἐπι·ίστωρ (ἐπιϜίστωρ), **ορος**, ὁ, ἡ, ἐπ., συνειδώς, μετὰ γεν. «μεγάλων ἔργων» συνειδώς, συνένοχος τῶν μεγάλων ἔργων, δηλ. τῶν κακῶν, φ 26 †. (Κατ' ἄλλους δὲ ἐπιστήμων, ἔμπειρος, εἰδήμων τῶν μεγάλων, τουτέστι λαμπρῶν ἔργων, ἢ τῶν μεγ. κόπων, ἀγώνων).

ἐπι·καίνυμαι, παρακ. ἐπικέκασμαι, διαφέρω, διακρίνομαι, ἐξέχω, «φρεσὶ πευκαλίμῃσι» κατὰ τὰς φρ. Υ 35 † (ἐν τμ.).

ἐπι·καίω, καίω ἐπάνω τινός, «πῦρ» Ὑ. Ἀπ. 491, 509· κατακαίω ἐπὶ βωμοῦ, ἐν τμ. Χ 170, γ 9 κ. ἀ.

***ἐπι·καμπύλος** [...˘.], **ον**, ἐπίκυρτος, ἐπικεκυφώς, „καμπούρης" μόνον Ὑ. Ἑρμ. 90.

ἐπίκαρ [..˘], διάφορος γραφὴ τοῦ «ἐπὶ κάρ». ἴδ. 2 **κάρ**.

ἐπικάρσιος, η, ον (ἐπί, κάρ), κυρ. „κατακέφαλος", προκλινής, ἐμπρὸς κεκλιμένος, «αἱ νῆες ἐφέροντ' ἐπικάρσιαι» ἔτρεχον κατακέφαλα, τουτέστι πρὸς τὴν πρῷραν κλίνουσαι, ε 70 †. (Κατὰ δὲ τὸν Σχολ.: πρὸς τὰ πλάγια κεκλιμέναι, κατὰ τὴν μετέπειτα συνήθη σημ. τῆς λ.).

Ἐπικάστη, ἡ, παρὰ τοῖς τραγικοῖς Ἰοκάστη καλουμένη, θυγάτηρ τοῦ Μενοικέως, γυνὴ τοῦ Λαΐου, βασιλέως τῶν Θηβῶν, μεθ' οὗ ἐγέννησε τὸν Οἰδίπουν. Οὗτος φονύσας ἐν ἀγνοίᾳ τὸν ἴδιον αὐτοῦ πατέρα καὶ λύσας τῆς Σφιγγὸς τὸ αἴνιγμα ἔλαβεν εἰς ἀμοιβὴν γυναῖκα ὡσαύτως ἐν ἀγνοίᾳ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ μητέρα. Ἀποκαλυφθείσης δὲ τῆς ἀληθείας, ἡ Ἐπικάστη ἀπηγχόνησεν ἑαυτήν, λ 271.

ἐπί·κειμαι, ἀποθ., μέλ. ἐπικείσομαι, κεῖμαι ἐπί τινος, εἶμαι καλῶς κεκλεισμένος, ἐπὶ τῶν θυρῶν, ζ 19. Μεταφ. «ἐπικείσετ' ἀνάγκη» θὰ πιέζῃ, σφίγγῃ, στενοχωρῇ, Ζ 458.

ἐπι·κείρω, ἀόρ. ἀ. ἐπέκερσα. 1) „κουρεύω" τι, περικόπτω, ἀκρωτηριάζω, ἢ ἐλαττώνω, «φάλαγγας» Π 394. 2) μεταφ. κωλύω, διακόπτω, ματαιώνω, «μήδεα» *Ἰλ. Ο 467, Π 120.

ἐπι·κελαδέω [...˘..], ποι. ἐπικροτῶ, μεγαλοφώνως ἐπιδοκιμάζω, *Ἰλ. Θ 542, Σ 310 (ἐν τμ.).

ἐπι·κέλλω, ποι. ἀόρ. ἐπέκελσα, προσελαύνω, προσπελάζω, „σπρώχνω ἐπάνω", «νῆας» τὰ πλοῖα εἰς τὴν ξηράν, ι 148· συνήθως ἄνευ ἀντικειμένου, κατὰ τὸ φαινόμενον ἀμεταβάτως, προσορμίζομαι, „ἀράζω, καθίζω" δηλ. τὸ πλοῖον εἰς τὸν ἀμμώδη αἰγιαλόν) *Ὀδ. ι 138, καὶ ἐπὶ τῆς νηὸς αὐτῆς «ἣ ἠπείρῳ ἐπέκελσε» προσήγγισεν εἰς τὴν ξηράν, „ἄραξεν, ἐκάθισεν", ν 114.

ἐπι·κέλομαι, ἀποθ., ποι. ἀόρ. β'. μὲ ἐπ. ἀναδιπλ. ἐπικεκλόμην, ἐπικαλοῦμαι, «Ἐρινῦς» Ι 454 †.

ἐπι·κεράννυμι [....-.], ἀορ. ἀ. ἀπαρφ. ἐπικρῆσαι ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐπικεράσαι, ἐπικιρνῶ „χύνω ἐπάνω καὶ ἀνακατώνω", οἷον «οἶνον» χύνω ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ κιρνῶ (κατ' ἄλλους: ἔπειτα κιρνῶ) η 164 †.

ἐπι·κερτομέω, 1) ὀνειδίζω, ὑβρίζω, σκώπτω, χλευάζω, μόνον κατὰ μετοχ. τοῦ ἐνεστ. συναπτομένην μετὰ τοῦ «προσφάναι» Π 744, χ 194· εἰς ἠπιωτέραν σημασίαν πειράζω, ἀστεΐζομαι κεῖται Ω 649.

ἐπι·κεύθω, ἐπ., μέλ. εὐσω, ἀποκρύπτω, πάντοτε μετ' ἀρνήσεως καὶ ἐν τοιαύτῃ τινὶ πλοκῇ, οἵαι αἱ ἑξῆς ταυτολογίαι, «ἐρέω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω—νεικέσω οὐδ' ἐπικεύσω—εἰπέ μοι μηδ' ἐπικεύσῃς» κ.τ.τ. Ε 816, Κ 115, ο 263 κ. ἄ. πλχ. «μῦθον» δ 744.

ἐπι·κίδνημι, ἐπ. (ἕτερος ποι. τύπος τοῦ ἐπισκεδάννυμι) διασκεδάζω, σκορπίζω ἐπάνω, εὔχρ. μόνον τὸ μέσ. διασκορπίζομαι, ἐκτείνομαι, μετ' αἰτ. «ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν» διαχέεται ἐπὶ τὴν γῆν, Β 850, «ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠὼς» ἐφ' ὅσον ἐκτείνεται, φωτίζει ἡ αὐγή, *Ἰλ. Η 451, 458.

ἐπι·κλείω, ἐπ. ἐπαινῶ, μετ' ἐπαίνου ἀποδέχομαι, μετ' αἰτ. «τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι» μᾶλλον ἐπαινοῦσι, μετὰ μείζονος ἐπαίνου ἀποδέχονται, α 351 †.

Ἐπίκλης, ῆος, ὁ, εἷς τῶν Λυκίων, ὑπὸ τοῦ Τελαμωνίου Αἴαντος φονευθείς, Μ 379.

ἐπίκλησις, ιος, ἡ (ἐπικαλέω)· ἀ.) ἐπωνυμία, ἐπώνυμον, ἔκ τινος ἀφορμῆς διδόμενον, μόνον κατ' αἰτ. «ἐπίκλησιν» καθ' ἑαυτὴν κειμένην καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συναπτομένην μετὰ τοῦ «καλῶ» ᾗ τῶν ὁμοίων, οἷον «τὸν ἐπίκλησιν Κορυνήτην κίκλησκον» τὸν ὁποῖον ὠνόμαζον μὲ τὸ ἐπώνυμον Κορυνήτην, ἢ φερωνύμως ἐπεκάλουν Κορ., Η 138, ὡσαύτως «Ἀστυάναξ, ὃν Τρῶες ἐπίκλησιν καλέουσι». οὕτως (μὲ τοῦτο τὸ ἐπώνυμον) ἐπικαλοῦσιν ἢ φερωνύμως καλοῦσι, χ 506, ε 273, Ὑ. Ἀπ. 386· β'.) ἁπλῶς ἕτερον ὄνομα, «Σπερχειῷ, αὐτὰρ ἐπί-

κλησιν Βώρῳ» τῷ καὶ (ἄλλως) Βώρῳ καλουμένῳ, Π 177.

ἐπι-καίνω, παρακ. παθ. ἐπικέκλιμαι, κλίνω ἐπί τινος ἢ πρός τι· παθ. «πύλῃσιν ἐπικεκλιμέναι σανίδες» προσκεκλιμέναι εἰς τὰς πύλας, τουτέστι κεκλεισμέναι θύραι, Μ 121 †.

ἐπίκλοπος, ον (ἐπί, κλέπτω=ἀποκρύπτω) κρυψίνους, δόλιος, ὕπουλος, ὡς οὐσιαστικ. ἀπατεών, λ 364, ν 291, «ἐπίκλοπος μύθων» δόλιος ἐν τοῖς λόγοις, Χ 281, «ἐπίκλ. τόξων» πανοῦργος ἐν τῇ δοκιμασίᾳ καὶ μεταχειρίσει τοῦ τόξου, φ 397. (Κατὰ τοῦ Δοιδερλ. τὴν ἀπίθανον ἑρμηνείαν «ἐπ. τόξων» εἶνε ὁ ὑποκεκρυμμένος, „κρυφός" τοξότης. ‖. Κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον εἶνε ὁ ἔμπειρος τῶν τόξων).

ἐπι-καΐω, ἐπιβρέχω, κατακλύζω, παθ. «κύμασι» Βατρ. 69.

ἐπικλώθω, μέλ. ὠσω, ἀόρ. ἁ. ἐπέκλωσα, μέσ. ἀόρ. ἁ. ἐπεκλωσάμην. 1) Ἐνεργ. κλώθω ἐπάνω τινός· εὔχρηστον μόνον μεταφορικῶς καὶ μάλιστα τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπὶ τῶν Μοιρῶν, αἵτινες εἰς ἕνα ἕκαστον ἐπικλώθουσι τὴν τύχην του, ἐν γένει δ' ἔπειτα ἐπὶ τῶν θεῶν ἀπονέμω, παραχωρῶ, „δίδω" τι, λ 139, «τινὶ ὄλβον» γ 208, π 64, «ᾧτε Κρονίων ὄλβον ἐπικλώσῃ (παρὰ Οὐολφ. ἐπικλώσει) γαμέοντί τε γεινομένῳ τε» δ 208. 2) τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχει καὶ τὸ μέσ. ὡς ἀποθετικὸν ἐπὶ τῶν θεῶν προορίζω, ἀποφασίζω «ὄλεθρον ἀνθρώποις» θ 579, «οἰζύν» υ 196, μετ' ἀπαρφ. «οἰκόνδε νέεσθαι» α 18, «ζώειν» Ω 525 (ἐνταῦθα μόνον τῆς Ἰλιάδος).

ἐπι-κόπτω, κτυπῶ ἐπάνω, «βοῦς» δι' ἑνὸς κτυπήματος εἰς τὴν κεφαλὴν φονεύω, γ 443 †.

ἐπικουρέω, βοηθῶ, συμμαχῶ, ἀπολελ. Ε 614 †. Ἐκ τοῦ

ἐπίκουρος, ὁ (ἐπί, κοῦρος, ὅπ. ἴδ.) βοηθός, σύμμαχος Ἰλ. Γ 188· περὶ τοῦ Ἄρεος «ἐπ. βροτῶν» Ὑμ. 7, 9· ὡς θηλυκ. Φ 431.—Ὁ πληθ. κεῖται πολλάκις ἐπὶ τῶν συμμάχων τῶν Τρώων, Β 130, 815 κ. ἀ., πρβλ. ΤΗΛΕΚΛΕΙΤΟΣ.

ἐπι-κραίνω, ποι. (ἐκ τούτου τοῦ τύπου μόνον ὁ ἐνεστ. Ὑ. Ἑρμ. 531, καὶ τὸ γ'. ἐν. τῆς εὐκτ. τοῦ ἀορ. ἐπικρήνειε, Ο 599) συνηθέστερον κατ' ἐπ. ἐπέκτασιν **ἐπικραιαίνω**, παρατ. γ'. ἐν. ἐπεκραίαινε, ἀορ. ἁ. προστ. ἐπικρήηνον, ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, „κάμνω" «νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ» Ἰλ. Α 455, Θ 242, Π 238, «ἀρήν τινος» Ο 599· ἀπολελ. «οὔ σφιν ἐπεκραίαινε» δὲν ἠδύνατο Γ 302, πρβλ. Β 419· «ῥάβδος—ἐπικραίνουσα οἴμους (καθ' ἃ ἔγραψεν ὁ Βαουμ. ἐκ διορθώσεως Γ. Ἑρμάννου ἀντὶ τοῦ συνήθους: θεούς) ἐπέων» Ὑ. Ἑρμ. 531.

ἐπι-κρατέω [..⏑..], 1) ἄρχω, ἐξουσιάζω, ἐκτείνεται τὸ κράτος μου, μετὰ δοτ. «νήεσσιν» Κ 214, «νήσοισιν» α 245 κ. ἀ. πλχ., ἀπολελ. ξ 60, ρ 320. 2) ἐπικρατῶ, νικῶ, Ξ 98.

ἐπι-κρατέως [..⏑..], ἐπίρ. (ἐπικρατής), κατὰ κράτος, μὲ ὅλην τὴν δύναμιν, Ἰλ. Π 67, 81, Ψ 863.

ἐπι-κρέμαμαι [...⏑.], ἀποθ. ἐπικρέμαμαι, κρέμαμαι ἐπί τινος, Ὑ. Ἀπ. 284.

ἐπικρήηνον, ἐπικρήνειε, ἴδ. **ἐπικραίνω**.

ἐπικρῆσαι, ἴδ. **ἐπικεράννυμι**.

ἐπ-ίκριον [..⏑.], τό, ἐπ., κεραία, εἰς ἣν εἶνε τὸ ἱστίον προσηρτημένον, Ὀδ. ε 254, 318.

ἐπι-κυρέω [..⏑..], ἀόρ. ἐπέκυρσα, ἐπιτυγχάνω, ἐντυγχάνω, ἐμπίπτω, Γ 23 ἐν τμ., ἴδ. **κυρέω**.

ἐπι-λάμπω, ἀόρ. ἁ. ἐπέλαμψα, λάμπω ἐπάνω τινος, ἢ ἄνωθεν, ἐπὶ τοῦ ἡλίου, Ρ 650 †, ἐπὶ τῆς σελήνης, Ὑ. Ἑρμ. 141.

ἐπι-λανθάνω (παρ' Ὁμ. ἄχρηστον) καὶ **ἐπι-λήθω**, ἐξ οὗ παρατ. μέσ. ἐπελήθετο, δ 455, ε 324, ἀόρ. ἐπέλησα, μέσ. μέλ. ἐπιλήσομαι, μέσ. ἀόρ. β'. ἐπελαθόμην [..⏑..]. 1) Ἐνεργ. ἐμποιῶ λήθην, κάμνω (τινὰ) νὰ λησμονήσῃ, μετὰ γεν. «ὕπνος ἐπέλησεν ἁπάντων» κάμνει νὰ λησμονῇ τις πάντα, υ 85. 2) Μέσ. ἐπιλανθάνομαι, λησμονῶ, μετὰ γεν. «Ἰθάκης» α 57, Η 452, «τέχνης» δ 455, ἐν τμ. Κ 99.

ἐπι-λέγω, συλλέγω προσέτι, μόνον κατὰ μέσ. διάθ. ἐν τμ. «ξύλα» Θ 507.

ἐπι-λείβω, ἐπ., χύνω ἐπάνω τινος, ἐπιχέω, ἰδίως σπονδὴν (οἶνον) ἐπὶ τῆς φλογός, γ 341, καὶ ἐν τμ. Α 463, γ 459.

ἐπι-λέπω, ἀόρ. ἐπέλεψα, ἀπολεπίζω, „ξεφλουδίζω", «ὄζον» Ὑ. Ἑρμ. 109.

ἐπι-λεύσσω, ἐπιβλέπω, βλέπω μακράν, «τόσσον τις ἐπιλεύσσει» ἐπὶ τοσοῦτόν τις βλέπει, Γ 12 †.

ἐπίληθος, ον, ἐπ. (ἐπιλήθω), λήθην ἐμποιῶν, μετὰ γεν. «φάρμακον κακῶν ἐπίληθον» τὸ ὁποῖον κάμνει νὰ λησμονήσῃ τις τὰ κακά, δ 221 †. (Ὁ Βούττμαννος μετά τινων ἀρχαίων θέλει νὰ γράψῃ ἐπιλήθον, ὡς οὐδ. μετοχ. τοῦ **ἐπιλήθω**).

ἐπιλήθω, ἴδ. **ἐπιλανθάνω**.

ἐπι-ληκέω, ἐπικροτῶ, «ἐπεληκέων ἄλλοι» οἱ ἄλλοι ἐπεκρότουν μὲ τὰς παλάμας ῥυθμικῶς πρὸς τὸν χορόν (‖. ὡς καὶ σήμερον τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἐν τῇ ἀνατολῇ ἐν γένει συνειθίζεται) θ 379 †.

ἐπι-λίγδην, ἐπίρ. ἐπιπολαίως, „ξώδερμα ἢ ξώπετσα" Ρ 599 †.

ἐπ-ιλλαίζω, ἐπ., ἐπινεύω, „γνεύω", „κάμνω μὲ τὸ 'μμάτι", «τινί» σ 11 †, Ὑ. Ἑρμ. 387.

ἐπι-λυβεῖα, ἐπισκώπτω, χλευάζω, β 323 †.

ἐπι-μαίνομαι, ἐπ. ἀποθ., ἀόρ. ἐπεμηνάμην, μαίνομαι ἐπί τινι, σφοδρῶς, μανιωδῶς ἐπιθυμῶ τινος, „τρελλαίνομαι" διά τι, κατά τινας μετ' ἀπαρφ. «τῷ δὲ γυνὴ ἐπεμήνατο—φιλότητι μιγήμεναι» Ζ 160 †· (κατ' ἄλλους δὲ ὀρθότερον μετὰ δοτικῆς, ὥστε τὸ ἀπαρέμφατον

νὰ ἦνε περαίτερος προσδιορισμός: „ἐτρελλάθη δι' αὐτὸν ἡ γυναῖκα—διὰ νὰ κοιμηθῇ μαζί του").

ἐπι·μαίομαι, ἀποθ., μέλ. ἐπιμάσομαι [..⏑..], ἐπ. σσ, ἀόρ. ά. ἐπεμασάμην, ἐπ. σσ. 1) ἐφάπτομαι, ἐγγίζω, ψηλαφῶ, ψαύω („ψάχνω"), „πασπατεύω", μετ' αἰτ. «οἷων νῶτα» ι 441, «ἕλκος» ἐπὶ ἰατροῦ ἐξετάζοντος τὸ ἕλκος, Δ 190, «ξίφεος κώπην» ἥπτετο τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους, λ 531· μετὰ δοτ. ὀργαν. «μάστιγι ἵππους» καθάπτομαι, κτυπῶ, Ε 748, Ρ 430· «τινὰ ῥάβδῳ» ἐγγίζω, ν 429, π 172, «χείρ' (ὅ ἐ. χειρὶ καὶ ὄχι κατὰ τὸν Οὐόλφιον: χεῖρ') ἐπιμασσάμενος» λαβὼν (συλλαβὼν) διὰ τῆς χειρός, ‖. ὄχι τὸ ξίφος καθ' ἃ ὑπό τινων ἑρμηνεύεται, ἀλλ' αὐτόν, τὸν Κύκλωπα, ὅπως πράττει ὁ μετὰ θάρρους καὶ ἀσφαλείας θέλων νὰ φονεύσῃ, ι 302· ὡσαύτως καὶ τ 480. 2) ζητῶ νὰ φθάσω, τείνω πρός τι, μετὰ γεν. «σκοπέλων» μ 220. Μεταφορ. ἐπιζητῶ, ἐπιδιώκω, «νόστου» ε 344, «δώρων» Κ 401· καὶ μετ' αἰτ. «πυρὸς τέχνην» ἐπεζήτει τὴν τέχνην τοῦ ἀνάπτειν πῦρ, Ὑ. Ἑρμ. 108.

ἐπι·μάρτυρος [...⏑.], ὁ, ἐπ., ὁ μάρτος ὁ ἐπί τινος πράξεως (‖. ἢ μᾶλλον ἴσως: ὁ ἄνωθεν, διότι) μόνον ἐπὶ θεῶν λέγεται, Η 76, α 273.

ἐπιμάσσομαι, ἴδ. **ἐπιμαίομαι**.

ἐπίμαστος, ὁ (ἐπιμαίομαι) ἐπιζήτητος, ἐκλεκτός, «ἀλήτης» ἐπαίτης ἐκλεκτός, εἰρωνικῶς, (πρβλ. τῆς καθομιλ. τὴν εἰρωνικὴν φράσιν „ποῦ τὸν διάλεξες"!) υ 377 †. (‖. Κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον: ὁ παρὰ πολὺ ψηλαφηθείς, ἐγγιχθείς, ἐπομ. „τσαλακωμένος", ῥυπαρός, τὸ ἐναντίον τοῦ «ἀπροτίμαστος» (ἴδ. τὴν λ.) =ἀνέπαφος· ὁμοιάζει δὲ τότε πρὸς τὸ Λατ. contaminatus, ὅ ἐ. contag-minatus, ἐκ τινος ὀνόμ. contamen=contagio).

ἐπι·μειδάω, ἐπικ., μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἀορ. «ἐπιμειδήσας», ἐπί τινος περιστάσεως ἢ συγχρόνως μειδιῶ, „χαμογελῶ". συνάπτεται ἀείποτε μετὰ τοῦ «προσέφη» Δ 356, Κ 400, χ 371· ἐπί τινι σκωπτικῶς μειδιῶ, Κ 400.

***ἐπι·μειδιάω**, ὁ παρὰ τοῖς πεζογράφοις συνήθ. τύπος τοῦ προηγουμένου ῥήματος, Ὑμ. 9, 3 ἐν τμ.

ἐπι·μέμφομαι, ἀποθ., παραπονοῦμαι, εἶμαι ὠργισμένος, „κακιωμένος" διά τι, μετὰ γεν. σημαινούσης τὴν αἰτίαν, «εὐχωλῆς» Α 65, πρβλ. Β 225· «ἕνεκ' ἀρητῆρος» Α 94· ἔτι δὲ καὶ μετὰ δοτ. τοῦ προσώπου, «ἤ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι» π 97 (ἔνθα ἡ ἀντωνυμία «τι» =τίποτε: „παραπονεῖσαι τίποτε", ὅ ἐ. ἔχεις κανὲν παράπονον, ἴδ. τὶς 3), 115.

ἐπι·μένω, ἀόρ. ἐπέμεινα, περιμένω, προσμένω, ἀπολελ., Τ 142, ρ 277, ἢ ἑπομένου τοῦ «ὄφρα» α 309, «ἐν μεγάροις, ὄφρα» διατρίβω μέχρις οὗ, δ 587· «ἐς αὔριον, εἰσόκε» λ 351· «ἵνα» Ὑ. Δήμ. 160· ἔτι δὲ καὶ μόνης ὑποτακτικῆς ἑπομένης, «ἐπίμεινον, τεύχεα δύω» „περίμενε, νὰ βάλω τὰ ὅπλα μου" Ζ 340.

ἐπι·μήδομαι, ἐπικ. ἀποθ., ἐπινοῶ, μηχανῶμαι «δόλον τινί» δόλον κατά τινος, δ 437 †.

ἐπι·μηνίω [...⏑.], εἶμαι ὠργισμένος, „μανισμένος", „μανίζω" κατά τινος, μετὰ δοτ. Ν 460 †.

ἐπι·μιμνήσκομαι, ἀόρ. ά. ἐπεμνησάμην καὶ ἐπεμνήσθην, ἀναμιμνήσκομαι, ἀναλογίζομαι, „ἐνθυμοῦμαι", μετὰ γεν. «παίδων» Ο 622 ἐν τμ., «ἐπιμνησαίμεθα χάρμης» Ρ 103· «τοῦ ἐπιμνησθείς» α 31, δ 189· μνείαν ποιοῦμαι, ἀναφέρω, «ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο» δ 191.

ἐπι·μίμνω, ἕτερος τύπος ποιητικὸς τοῦ ἐπιμένω: ἐνδιατρίβω, ἐμμένω, «ἔργῳ» Ὀδ. ξ 66, ο 372.

ἐπιμίξ, ἐπίρ. ἀναμίξ, „ἀνακατωτὰ ἢ ἀνακατωμένοι" ἐπὶ ἀναμεμιγμένων ἵππων καὶ μαχητῶν, Λ 525, Φ 16, Ψ 242· «κτείνονται ἐπιμ.» ἀδιακρίτως φονεύονται Ξ 60· ὡσαύτως «ἐπιμὶξ μαίνεται Ἄρης» λ 537. Ἐκ τοῦ:

ἐπι·μίσγω, ἕτερος ἐπικ. τύπος τοῦ ἐπιμίγνυμι, μόνον κατὰ μέσην διάθεσιν, ἐπιμίγνυμαι, ἔχω μετά τινος ἐπιμιξίαν ἢ κοινωνίαν, κοινωνῶ πρός τινα, μετὰ δοτ. ζ 205· ὅθεν ἔρχομαι πρός τινα, ζ 241. Ἐν Ἰλ. πάντοτε ἐπὶ τῆς ἐν τῇ μάχῃ ἐπιμιξίας: συμπλέκομαι, ἔρχομαι εἰς χεῖρας, «Τρώεσσι» Κ 548· ἀπολελ. ἀναμιγνύομαι εἰς τὴν μάχην, Ε 505.

ἐπιμνησαίμεθα, ἴδ. **ἐπιμιμνήσκω**.

ἐπι·μύζω, ἀόρ. ά. ἐπέμυξα, κυρ. λέγω ἢ κάμνω μῦ (τοῦτο δὲ εἶνε ἔκφρασις δυσαρεσκείας ἢ ἀδημονίας) ὅθεν, ἐπί τινι γογγύζω, „μουρμουρίζω", μόνον Ἰλ. Δ 20, Θ 457.

ἐπι·νέμω, ἀόρ. ά. ἐπένειμα, ἀπονέμω, διανέμω, «σῖτον τραπέζῃ» διανέμω ἄρτον εἰς τὴν τράπεζαν, ἐπὶ τῆς τραπέζης, Ι 216, Ω 625· «σῖτόν σφ' ἔνειμε» διένειμεν εἰς αὐτούς, ο 254.

ἐπι·νεύω, ἀόρ. ά. ἐπένευσα, νεύω πρὸς τὰ κάτω, «κόρυθι ἐπένευε» ἔνευε πρὸς τὰ κάτω μὲ τὴν περικεφαλαίαν, ὅ ἐ. νεύων διὰ τῆς κεφαλῆς ἐπέσειε τὴν περικεφ. Χ 314· ἰδίως „γνεύω" ἢ κάμνω νεῦμα (ὡς σημεῖον προσταγῆς ἢ συγκαταθέσεως)· ὅθεν, κατανεύω, συγκατανεύω, μετὰ δοτ. Ι 620· «ὥς οἱ ὑπέστην πρῶτον, ἐμῷ δ' ἐπένευσα κάρητι» Ο 75, Ὑ. Δήμ. 169, 466, καὶ ἐν τμ. «ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε» κατένευσε διὰ τῶν ὀφρύων, Α 528, π 164, φ 431.

ἐπι·νεφρίδιος [...⏑⏑.], ον (ἐπί, νεφρός) ὁ ἐπὶ τῶν νεφρῶν κείμενος, «δημός» Φ 204 †.

ἐπι·νέω, ἀόρ. ά. ἐπένησα, ἐπικλώθω (ἴδ. καὶ ταύτην τὴν λ.) „γνέθω ἐπάνωθεν", ἰδίως ἐπὶ τῶν Μοιρῶν, «τινί τι» „κλώθω ἢ γράφω τινός τι", ἢ ἀπονέμω εἴς τινά τι, «ὅσσα οἱ Αἶσα γεινομένῳ ἐπέννησε λίνῳ» ὅ,τι τῷ ἔκλωσεν εἰς τὸ νῆμά (τῆς ζωῆς) του ἢ ὅ,τι τῷ ἔγραψεν ἡ Μοῖρα

κατὰ τὴν γέννησίν του, ὅ ἐ. ὅ,τι τῷ προώρισεν ἡ Μοῖρα κατὰ τὴν γέννησίν του κλώθουσα τὸ νῆμά του, *Ἰλ. Υ 128, Ω 210.

ἐπι-νηέω, ἐπισωρεύω, ἐπιτίθημι, «νεκρούς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον» (ἐπιτατικὸς τύπος τοῦ παρατ. ἀντὶ τοῦ ἐπενήεον, ὅπερ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ἐξ εἰκασίας ἀποκατέστησεν· ‖. οἱ πλεῖστοι ὅμως παραδέχονται ὅτι ἐκ τοῦ ἁπλουστέρου νέω ἔγεινε κατ' ἐπέκτασιν καὶ ἐπίτασιν τῆς σημ. οὐ μόνον τὸ νηέω, ἀλλὰ καὶ τὸ νηνέω, ἂν καὶ τοῦτο τὸ τελευταῖον μόνον ἐν τῷ παρατατικῷ εὑρίσκεται) ἐπεσώρευον νεκροὺς ἐπὶ τῆς πυρᾶς, *Ἰλ. Η 428, 431.

***ἐπι-νήχομαι**, ἀποθ. κολυμβῶ ἐπάνω, «μέσῳ πόντῳ» Βατρ. 107.

***ἐπινώτιος, ον** (ἐπί, νῶτον), ὁ ἐπὶ τῶν νώτων φερόμενος, «ἐπινώτιον ἦγεν» ἐπὶ τῶν νώτων ἔφερεν, Βατρ. 80.

ἐπί-ξυνος [..–.], ον, ποι. ἀντὶ τοῦ ἐπίκοινος, κοινός, «ἄρουρα» Μ 422 †.

***ἐπι-οινοχοέω**, ἄνωθεν, ἢ ἐπερχόμενος οἰνοχοῶ, «θεοῖς» Υ. Ἀφρ. 205.

***ἐπιόπτης, ου**, ὁ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἐπόπτης (ἐπόψομαι, ἐφοράω), ἐπιτηρητής, Ἐπ. 11, 1.

ἐπιορκέω, ἐπιορκῶ, ὀμνύω ψευδῆ ὅρκον, «πρὸς δαίμονος». ἐν ὀνόματι θεοῦ, Τ 188. Ἐκ τοῦ:

ἐπί-ορκος, ον, ψευδῶς ὀρκισθείς, μόνον κατ' οὐδέτ. «εἰ δέ τι τῶνδ' ἐπίορκον» (ἐξυπακ. ἐςί) ἐὰν δέ τις τούτων τῶν ὅρκων ἦνε ψευδής, Τ 264· ὅθεν «ἐπίορκον» ὡς οὐσιαστ. ἐπιορκία, ψευδορκία, ψευδὴς ὅρκος, «ἐπ. ὄμνυμι» Γ 279, Τ 260· ἔπι δὲ καὶ ὅρκος ψευσθείς (ὡς ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος), «ἐπίορκον ἐπώμοσε» Κ 332.

ἐπι-όσσομαι, ἐπικ. ἀποθ., προσβλέπω (μετὰ συμπαθείας) ἢ καθορῶ, „κυττάζω ἀπὸ μακρυά", Ρ 381 †.

ἐπίουρα, τά, ἴδ. **οὖρον**.

ἐπί-ουρος, ὁ (οὖρος), ἐπικ., ἔφορος, ἐπιστάτης, φύλαξ, «ὑῶν» ν 405, ο 39· μετὰ δοτ. «Κρήτῃ» ἄρχων ἐν Κρήτῃ, Ν 450.

ἐπιόψομαι, ἴδ. **ἐφοράω**.

ἐπι-πάσσω, „πασπαλίζω ἢ κοκκίζω ἐπάνω" «φάρμακα» μόνον ἐν τμ. *Ἰλ. Δ 219, Ε 401.

ἐπι-πείθομαι, ποι., παθ., μέλ. ἐπιπείσομαι, κυρ. καταπείθομαι, δ 103, κ 406· ὅθεν ἐν γένει ὑπακούω, πείθομαι, «μύθῳ» Α 565, Δ 412, Τ 305· μετὰ δύω δοτ. (κατὰ τὸ σχῆμα τὸ καθ' ὅλον καὶ μέρος, ἢ τῆς δευτέρας δοτικῆς τιθεμένης εἰς ἐπεξήγησιν τῆς πρώτης) «εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπείσεται» ἂν δὲν θὰ πεισθῇ εἰς τοὺς λόγους μου, Ο 162, 178.

ἐπι-πελεμίζω, ἴδ. **πελεμίζω**.

ἐπι-πέλομαι, ποι., ἀποθ., ἐπέρχομαι, μόνον κατὰ μετοχ. συγκεκομμένην, «ἐπιπλόμενον ἔτος» τὸ ἐπερχόμενον καὶ οἱονεὶ καταλαμβάνον τοὺς ἀνθρώπους, *Ὀδ. η 261, ξ 287, μετὰ δοτ. ἐν τμ. «ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται» καταλαμβάνουσι τοὺς ἀνθρώπους, „ἔρχονται εἰς τὸ κεφάλι των", ν 60, ο 408.

ἐπι-πέτομαι, ἀποθ., ἀόρ. ἀ. ἐπεπτάμην, καὶ ἐκ τοῦ β'. ἀορ. ἐπεπτόμην τὸ ἀπρφ. ἐπιπτέσθαι, ἐφίπταμαι, „πετῶ ἀπ' ἐπάνω", ἢ προσίπταμαι, ἢ πετῶν πλησιάζω, μετὰ δοτ. «εἰ πόντι ἐπέπτατο ὄρνις» Ν 821, ο 160, 525· μεταφορ. ἐπὶ βέλους «καθ' ὅμιλον» Δ 126.

ἐπι-πίλναμαι, ποι., ἀποθ., προσπελάζω, πλησιάζω, ἐπιπολάζω, «χιὼν ἐπιπίλναται» (Ὀλύμπῳ) ζ 44 †.

ἐπι-πλάζομαι, ἀορ. ἀ. παθ. μετοχ. ἐπιπλαγχθείς, περιφέρομαι, πλανῶμαι ἐπί τινος, μετ' αἰτ. «πόντον» ἐπὶ τῆς θαλάσσης, θ 14 †.

ἐπι-πλέω, ἐπιπλέω, πλέω ἐπί τινος, μετ' αἰτ. «ὑγρὰ κέλευθα» ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς ὁδοῦ, Α 312, δ 842, ο 474 «ἁλμυρὸν ὕδωρ» ι 227.

ἐπι-πλήσσω, μέλ. ήξω, [πληγὰς ἐπιβάλλω], „κτυπῶ ἀπ' ἐπάνω" «τόξῳ» μὲ τὸ τόξον, Κ 500. Μεταφ. ἐπιπλήττω, ἐπιτιμῶ, „μαλώνω", μετὰ δοτ. *Ἰλ. Μ 211, Ψ 580 (ὅπου τὸ μ'=μοι).

ἐπι-πλώω, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐπιπλέω, πλέω ἐπί τινος, διαπλέω τι πάντοτε μετὰ τῆς αἰτ. «πόντον», μετοχ. τοῦ ἐνεστ. «ἐπιπλώων» ε 284, β'. ἀορ. β'. ἐνικ. «ἐπέπλως» γ 15, καὶ μετοχ. «ἐπιπλώς» Ζ 291, τοῦ δὲ ἀορ. ἀ. «ἐπιπλώσας» Γ 47, καὶ Βατρ. 80 (ὅπου σημ. τὸ: κολυμβῶ ἐπάνω, „πλέγω ἀπ' ἐπάνω").

ἐπι-πνέω, μόνον κατὰ τὸν ἐπικ. τύπον –είω, ἀόρ. ἀ. ἐπέπνευσα, ἐπιπνέω, πνέω („φυσῶ") κατεπάνω τινός, ἀπολελ., Ε 698· ἰδίως ἐπὶ οὐρίου ἀνέμου ἀπολελ., ι 139, «νηΐ» δ 357.

ἐπι-ποιμήν, ένος, ἡ, βοσκός, ἡ ἐπιτηροῦσα κατὰ τὴν βοσκήν, μ 131 (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει διῃρημένως: ἐπὶ π.) †. Πρβλ. τὰς λ. **ἐπιβουκόλος** καὶ **ἐπιβώτωρ**.

ἐπι-πρέπω, διακρίνομαι, διαφαίνομαι ἐπί τινος, «οὐδέ τί τοι δούλειον ἐπιπρέπει» τίποτε δουλικὸν δὲν φαίνεται ἐπάνω σου, ω 252 †.

ἐπιπροέμεν, ἴδ. **ἐπιπροΐημι**.

ἐπι-προ-ΐάλλω, ἐπικ., ἀόρ. β'. ἐπιπροΐηλα, ἐκπέμπω, ἐξαποστέλλω, μετ' αἰτ. «θεούς» Υ. Δήμ. 327· ἐπὶ πραγμάτων «τράπεζάν τινι» ἐμπρός τινος παρατίθημι, Λ 628 †.

ἐπι-προ-ΐημι, ἀορ. ἀ. γ'. ἐνικ. ἐπιπροέηκε, ἀορ. β'. ἀπρφ. ἐπιπροέμεν ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐπιπροεῖναι. 1) ἐξαποστέλλω πρός, ἐκπέμπω εἰς, «τινὰ νηυσὶν Ἴλιον εἴσω» Σ 439, Ι 520· μετὰ δοτ. τοπικ. καὶ ἀπρφ. τελικ. «τινὰ νηυσὶν ἐλθεῖν εἰς Ἀχιλ.» πέμπω τινὰ εἰς τὰς ναῦς, ἵνα ὑπάγῃ πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, Ρ 708, Σ 58· β'.) ἐπὶ βέλους, ἐκτοξεύω, «ἰόν τινι» Δ 94. 2) ὡς ἀμετάβ. διευθύνομαι πρός, «νήσοισι» (κυρ. ἐξυπακ. ναῦν) πρὸς τὰς νήσους, ο 299.

***ἐπι-προ-χέω**, ἐκχέω, μεταφ. «θρῆνον» Ἐγάζει ἀπὸ τὸ στόμα της (ἡ ἀηδών) Ἴμ. 18, 18.

ἐπι·πταίρω, ἐπικ., ἀόρ. β΄. ἐπέπταρον, ἐπί τινος (περιστάσεως) ἢ συγχρόνως πταρμίζομαι, «τινὶ ἔπεσσιν» εἰς τοὺς λόγους τινός ἐπάνω, ρ 545 †, ὅπερ ἐθεωρεῖτο καλὸς οἰωνός Υ. Ἑρμ. 297. ‖. Τὴν σήμερον παρ' ἡμῖν ὁ πταρμὸς ὁ ἐπιγινόμενος εἰς τοὺς λόγους τινός θεωρεῖται ὡς ἐπαληθεύων αὐτούς· ὅθεν μετ' αὐτὸν ἀκούεται συνήθως „ἀλήθεια λέγεις".

ἐπιπτέσθαι, ἴδ. **ἐπιπέτομαι**.

ἐπι·πωλέομαι, ἀποθ., Λατ. obire, παρέρχομαι, διαβαίνω πλησίον, „περνῶ", μετ' αἰτ., ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ στρατηγῶν ἐξεταζόντων (ἐπιθεωρούντων) παρατεταγμένον στρατόν, «στίχας ἀνδρῶν» Γ 196, Δ 250 κ. ἀ. Ἐπὶ δὲ τοῦ πολεμιστοῦ, ἐπέρχομαι, διέρχομαι «στίχας ἔγχει» ἵνα εὕρω κατάλληλον προσβολήν, Ἰλ. Δ 264, 540.

ἐπιῤ·ῥέζω, ποι., παρατ. θαμ. ἐπιῤῥέζεσκον, ἐπί τινος θυσιάζω, ρ 211 †.

ἐπιῤ·ῥέπω, ῥέπω („γέρνω") ἐπάνω εἰς, ἰδίως ἐπὶ τῆς πλάστιγγος· ὅθεν μεταφ. «ἡμῖν ὄλεθρος ἐπιῤῥέπει» εἰς ἡμᾶς ἐπιπίπτει ὄλεθρος, Ξ 99 †.

ἐπιῤ·ῥέω, ὑπεράνω τινὸς ῥέω, ἐπὶ ποταμοῦ «μὶν καθύπερθεν ἐπιῤῥέει ἠΰτ' ἔλαιον» Β 754. Μεταφ. ἐπὶ πλήθους ἀνθρώπων, χύνομαι ἐπάνω εἴς τι Ἰλ. Λ 724.

ἐπιῤ·ῥήσσω, ποι. ἐπισπῶμαι, ἐπισύρω, ἐπιβάλλω, «ἐπιβλής, τὸν τρεῖς ἐπιῤῥήσσεσκον (παρατ. τύπος θαμιστ.)» „σύρτης", τὸν ὁποῖον τρεῖς ἄνδρες ἔσυρον ὀπίσω τῆς θύρας („ἔβαλλον" εἰς τὴν θύραν), ἵνα κλείσωσιν αὐτήν, μόνον Ἰλ. Ω 454, 456.

ἐπιῤ·ῥίπτω, ἀόρ. ἐπέῤῥιψα, ῥίπτω ἐπάνω ἢ ἐναντίον τινός, «δοῦρά τινι» ε 310 †.

ἐπίῤῥοθος, ον, ποι. τρέχων εἰς βοήθειαν, ὡς ὡσ. ὁ, ἡ, ἐπίκουρος, βοηθός, μετὰ δοτ. Ἰλ. Δ 390, Ψ 770 (μόνον γένους θηλ.). Πρβλ. **ἐπιτάῤῥοθος**. (Συνήθ. παράγεται ἐκ τοῦ ἐπιῤῥοθέω=ἐπέρχομαι μετὰ ῥόθου, ἐφορμῶ. Ὁ δὲ Δοιδερλ. παράγων τὴν λ. ἐκ τοῦ ἐπιῤῥύζω, ὅ ἐ. παρορμῶ ἢ ἐρεθίζω (τοὺς κύνας), ἑρμηνεύει αὐτήν: ὁ ἐμψυχῶν, ὁ ἐνθαῤῥύνων).

ἐπιῤ·ῥώομαι, ἐπ., μέσ. ἀποθ., ἀόρ. ἀ. ἐπερρωσάμην, σπουδάζω περί τι, μετὰ σπουδῆς κινοῦμαι πλησίον τινός, μετὰ δοτ. «μύλαις δώδεκα ἐπερῤῥώοντο γυναῖκες» ἔτρεχον, ἐσπούδαζον περὶ τὰς μύλας, υ 107· χύνομαι ἐπάνωθεν, ἐπὶ τῆς κόμης «χαῖται ἐπερῤῥώσαντο κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο» ἐχύθησαν ἢ ἐκυμάτισαν οἱ βόστρυχοι ἀπὸ τῆς ἀθανάτου κεφαλῆς, Α 529, πρβλ. Ὑμ. 26, 14, ἴδ. **ῥώομαι**.

ἐπι·σείω, μόνον ἐπ. **ἐπισσείω**, σείω, πάλλω ἐναντίον τινός, «αἰγίδα» Ἰλ. Ο 230, «αἰγίδα πᾶσιν» Δ 167.

ἐπι·σεύω, μόνον κατὰ τὸν ἐπ. τύπον **ἐπισσεύω**, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι., ἀόρ. ἐπέσσευα, παθ. παρακ. ἐπέσσυμαι μὲ σημ. ἐνεστ., μετοχ. (ἀνωμάλως τονιζομένη) ἐπεσσύμενος· ὑπερσ. ἐπεσσύμην, ὅπερ εἶνε καὶ ἀόρ. β΄. συγκεκομμένος. Α΄.) Ἐνεργ. 1) ἐπικαταπέμπω, παρορμῶ τινα κατά τινος „ξαπολλῶ", «κῆτός τινι» ε 421, «δμῶας ἐπισσεύας βαλέειν κατὰ πέτρης» νὰ ξαπολύσῃς (νὰ βάλῃς) τοὺς δούλους σου νὰ μὲ ῥίψουν, ξ 399. 2) Μεταφ. «κακά τινι» σ 256, «ὀνείρατα» υ 87. Β΄.) Παθ. ἰδίως ὁ παρακ. μὲ σημ. ἐνεστ. καὶ ὁ ὑπερσ. μὲ σημ. ἀορ. κυρ. „ξαπολλοῦμαι" 1) σπεύδω, τρέχω, προστρέχω, Β 86· ὅθεν «ἐπεσσύμενος» σπεύδων, ε 428, χ 310· «ἔς τινα» Ν 757, «ἀγορήνδε» Β 208, «ἀπὸ κόπρου νομόν δε» Σ 575· μετὰ δοτ. προσώπ. πρός τινα, δ 841· μετὰ γεν. τοπ. «πεδίοιο» διὰ τῆς πεδιάδος, „τοῦ κάμπου" Ξ 147, Χ 26· μετ' αἰτ. «νῆα» εἰς τὸ πλοῖον σπεύδω, ν 19, «δέμνια» ζ 20· μετ' ἀπαρφ. «ὁ δ' ἐπέσσυτο διώκειν», ὥρμησεν ἵνα διώκῃ, Φ 601. Μεταφ. «ἐπέσσυται τοι θυμός» ὀργᾷ (πάλλεται), προθυμεῖται, ἐπιθυμεῖ, Α 173· μετὰ τοῦ «ὄφρα» Ζ 361· μετ' ἀπαρφ. Ι 398· μετὰ τοῦ «ὥστε» καὶ ἀπαρφ. Ι 42· β΄.) εἰς ἐχθρικὴν σημ. ἐπέρχομαι, ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω, πολλάκις ἀπολελ., ἢ μετὰ δοτ. προσώπ. κατά τινος, Ε 459, 884, Ο 347, 593, Χ 227· μετ' αἰτ. «τεῖχος» εἰς τὸ τεῖχος, Μ 143, Ο 395· ἔτι δὲ καὶ μετὰ γεν. «ἐπεσσύμενον βάλε τείχεος» ἐφορμῶντα κατὰ τοῦ τείχους ἐκτύπησε Μ 383 (ἔνθα ἄλλοι συνάπτοντες τὴν γεν. πρὸς τὸ «βάλε» μεταφράζουσιν: ἔῤῥιψεν ἀπὸ τοῦ τείχους). Μεταφ. ἐπὶ πυρὸς καὶ ὕδατος Ρ 737, ε 314.

ἐπίσκοπος, ὁ (ἐπί, σκοπέω), κυρ. ὁ ἐπιτηρῶν ἢ παραφυλάττων τι, ὅθεν ά) κατάσκοπος μετὰ δοτ. «Τρώεσσι, νήεσσι» τῶν Τρ., τῶν νηῶν, Κ 38, 342· καὶ μετὰ γεν. «ὀδαίων» ὁ παρατηρῶν, ἐποφθαλμιῶν τὰ ἐμπορεύματα, ὅστις „ἔχει τὸ 'μμάτι του εἰς τὰ" θ 163· β΄.) ἐπιτηρητής, ἐπιστάτης, ὅθεν καὶ προστάτης, περὶ τοῦ Ἕκτορος, Ω 729, «ἐπίσκοποι ἁρμονιάων» ἔφοροι τῶν συνθηκῶν (οἱ θεοί) Χ 225. (Ὁ δὲ Δοιδερλ., ὅστις ἀρνεῖται τὴν σημ. ἀ.), γράφει μετὰ τοῦ Ναυκίου ἐν Ἰλ. Κ 38 καὶ 342 «ἔπι σκοπόν» καὶ «ἔπι σκοπός»· ἐν δὲ τῇ Ὀδ. παραδέχεται μετὰ τοῦ αὐτοῦ τὴν γραφὴν ἐπίστροφος).

ἐπι·σκύζομαι, ἀποθ., ἀόρ. ἀ. ἐπεσκυσάμην, ἐπ. σσ, ἐπί τινι ἀγανακτῶ, ὀργίζομαι, Ι 370, η 306, ἴδ. **σκύζομαι**.

ἐπι·σκύνιον, τό, τὸ δέρμα τοῦ μετώπου τὸ κατὰ τὰς ὀφρῦς, ὅπερ κατὰ τὰ διάφορα ψυχικὰ πάθη διαφόρως κινεῖται, Λατ. supercilium· ὅθεν ἐπὶ παρωργισμένου λέοντος: «πᾶν δέ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἕλκεται» καταβιβάζει τὰς ὀφρῦς, συνοφρυοῦται, Ρ 136 †. (‖. Κατὰ τοὺς ἀρχαίους παράγεται ἐκ τοῦ σκύζω, ὅ ἐ. μεθερμηνευόμενον κατὰ τὰς νεωτέρας γλωσσολογικὰς ἐρεύνας, σχετίζεται πρὸς τὴν ῥίζαν σκυ, ἐξ ἧς τὸ σκῦτος („σκουτί") καὶ σκύλον=δέρμα, καὶ τὸ Λατ.

ob-scūrus, διότι τὸ ἐπισκύνιον σκεπάζει καὶ σκοτεινιάζει τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ τὸ σκυθ-ρός καὶ σκυθ-ρ-ωπ-ός).

ἐπι·σμυγερῶς [..˘..], ἐπ. ἐπίρ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἐπισμυγερός (ἐπίπονος): ἐπιπόνως, ἀθλίως, οἰκτρῶς, «ἀπέτισεν» γ 195, «ναυτίλλεται» *'Οδ. δ 672. (‖. Τὸ σμυγερὸς κατ' ἄλλους μὲν ἀντὶ τοῦ μογερός, κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ σμύγω=σμύχω (ὅπερ ἴδ.), ὅ ἐ. καταστρέφω· καὶ τότε τὸ ἐπισμυγερῶς σημ. ὀλεθρίως).

ἐπίσπαστος, η, ον (ἐπισπάω), ὅτι τις ἐπισπᾶται, ἐπισύρει εἰς ἑαυτόν, «κακόν» ὅπερ τις αὐτὸς εἰς ἑαυτὸν ἐπισύρει, οὗπερ αὐτὸς εἶναι αἴτιος, *'Οδ. σ 73, ω 462.

ἐπισπεῖν, ἴδ. ἐφέπω.

ἐπι·σπέρχω, 1) μεταβ. ἐπισπεύδω, ἐπιταχύνω, χ 451· «κέντρῳ» κεντῶν διὰ τοῦ κέντρου παρορμῶ (ἐξυπ. τοὺς ἵππους) Ψ 430. 2) ἀμετάβ. ἐφορμῶ, ῥαγδαίως ἐπιπίπτω, «ἄελλαι» ε 304.

ἐπισπέσθαι, ἐπισπόμενος, ἐπίσπω, ἴδ. ἐφέπω.

ἐπισσείω, ἴδ. ἐπισείω.

ἐπισσεύω, ἴδ. ἐπισεύω.

ἐπίσσωτρον, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐπίσωτρον, ὅπ. ἴδε.

ἐπισταδόν [..˘.], ἐπ. ἐπίρ. (ἐφίστημι), προσερχόμενος, ἐκ τοῦ πλησίον, ἐν τῷ προσέρχεσθαι, *'Οδ. μ 392, ν 54, σ 425· «οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ὠπλίζοντο» τῇδε κἀκεῖσε προσερχόμενοι, παριστάμενοι, ἐφιστάμενοι, π 453.

ἐπίσταμαι [..˘.], ἀποθ., παρατ. ἀναύξητος ἐπιστάμην, μέλ. ἐπιστήσομαι. 1) ἐννοῶ, καταλαμβάνω, γνωρίζω τι, εἶμαι εἰδήμων τινός, ἐπὶ σωματικῆς τε καὶ πνευματικῆς ἱκανότητος, μετ' αἰτ. «πολλὰ ἔργα» Ψ 705, ϛ 117 κ. ἀ., μετ' ἀπαρφ. «ἄρτια βάζειν» Ξ 92, «σάφα εἰπεῖν» Δ 404, «δαίδαλα πάντα τεύχειν» Ε 60, «πολεμίζειν» Π 243, «πᾶσιν ἐπίστατο μείλιχος εἶναι» Ρ 671 κ. ἀ. πλχ.· ἐπὶ ζώων «ἵπποι ἐπιστάμενοι διωκέμεν» γεγυμνασμένοι, Ε 222, Θ 106· ὅθεν σημ. καὶ εἶμαι ἱκανός, δύναμαι «οὐδὲ οἱ ὀστέ' ἐπιστήσονται ἀλλέξαι» Φ 320, πρβ. ν 207. Ὅθεν ἡ μετοχ. «ἐπιστάμενος» σημ. καθ' ἑαυτὴν εἰδήμων, ἔμπειρος, νοήμων, „ἄνθρωπος 'ποῦ 'ξεύρει, καταλαμβάνει", Τ 20, ν 313 κ. ἀ. «ἐπιστάμενοι πόδες» ἐξησκημένοι, Σ 599· ὅθεν καὶ συντάσσεται μετὰ γεν. «ἐπιστάμενος φόρμιγγος» φ 406· βραχυλογικῶς δὲ καὶ ἐπομέν. κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ μετὰ δοτ. «ἐπιστάμενος ἄκοντι (ἐξυπ. μάχεσθαι)» εἰξεύρων μὲ τὸ ἀκόντιον (νὰ μάχηται) ἢ ἔμπειρος εἰς τὸ ἀκόντιον, Ο 282. 2) εἰξεύρω, ἔχω γνῶσιν ἢ εἴδησίν τινος, δ 730. (Κατὰ μὲν τοὺς πλείστους εἶνε πιθανῶς Ἰων. τύπος τοῦ ἐφίσταμαι· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἰστός, εἰδέναι). 'Εκ τῆς μετοχ. αὐτοῦ

ἐπισταμένως, ἐπίρ. φρονίμως, συνετῶς, ἐπιτηδείως, ἐπιδεξίως, τεχνηέντως, Κ 265, ε 25 κ. ἀ. «εὖ καὶ ἐπισταμένως» Κ 265, υ 161.

ἐπιστάτης [..˘.], ος, ὁ (ἐφίστημι), κορ. ὁ ἐπερχόμενος· μόνον ἐν τῇ φρ. «ὁ σὸς ἐπιστάτης» ὁ προσερχόμενός σοι, ὁ ἐρχόμενος ἐμπρός σου, ὁ ἐπαιτῶν σε, ρ 455 †.

*ἐπι·στεναχίζω=τῷ ἐπομ., Βατρ. 73 (ἔνθα ὁ Φράγκε καὶ Βαουμ. γράφουσιν: ἐπιστοναχίζω).

ἐπι·στενάχομαι, ἀποθ., στενάζω ἐπί τινι ἢ διά (εἴς) τι, Δ 154· ἐν τμ. Τ 301 κ. ἀ.

ἐπιστεφής, ές, πλήρης μέχρι στεφάνης, μέχρι χειλέων, „γεμᾶτος ὡς ἐπάνω", μετὰ γεν. «κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο» Θ 232, 6 431. 'Εκ τοῦ

ἐπιστέφω, μόνον ἐν τῷ μέσ. ἐπιστέφομαι, πληρῶ μέχρι στεφάνης, μέχρι χειλέων, „γεμίζω ὡς ἐπάνω", καὶ μόνον ἐν τῇ φρ. «κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο» Α 470, α 148 κ. ἀ. πρβλ. 'Αθην. Α'. σ. 13 d, ΙΕ'. σ. 674 f. (Κατὰ δὲ τὸν Βούττμαννον: πληρῶ οὕτως ὥστε τὸ ὑγρὸν ὑψούμενον ὀλίγον ὑπεράνω τῶν χειλέων νὰ ἀποτελῇ εἶδος στεφάνης. ‖. Ὁ δὲ Ἄμεϊς, ἐπειδὴ τὸ στέφω=πυκάζω, στοιβάζω, „πηγακώνω", ἑρμηνεύει τὸ ἐπιστέφω: γεμίζω καλά).

ἐπιστήμων, ον (ἐπίσταμαι), φρόνιμος, συνετός, π 374 †.

ἐπίστιον, τό (οὐδ. τοῦ ἐπίστιος, ἐκ τοῦ ἐπί, ἑστία, Ἰων. ἱστίη, κυρ. λοιπὸν τὸ ἐπιστέγασμα τῆς ἑστίας, ἔπειτα δὲ ἐν γένει) ἡ σκέπη, στέγη, ἡ σκεπάζουσα τὰ εἰς τὴν ξηρὰν ἀνειλκυσμένα πλοῖα, ἅπερ διετηροῦντο ἀβλαβῆ, ἄνωθεν μὲν ὑπὸ τοῦ ἐπιστίου προφυλαττόμενα, κατὰ δὲ τὴν βάσιν ὑπὸ τῶν πασσάλων, ἐφ' ὧν ἐστηρίζοντο, μὲ ἄλλας λέξεις ἁπλοῦν τι νεώριον· «πᾶσιν ἐπίστιόν ἐστιν ἑκάστῳ» πάντες (οἱ Φαίακες) ἔχουσιν ἕκαστος ἴδιον ἐπιστέγασμα διὰ τὸ πλοῖόν του ἢ νεώριον, ζ 265 †.

ἐπι·στονάχέω=ἐπισεναχομαι, ὅπ. ἴδ., ἀόρ. ἀ. ἐπεστονάχησα, ἐπὶ τῶν στεναγμῶν καὶ μυκηθμῶν τῆς θαλάσσης, Ω 79 †.

*ἐπιστοναχίζω=ἐπιστεναχίζω, ὅπ. ἴδε.

ἐπι·στρέφω, στρέφω, „γυρίζω" τι πρός, μόνον κατ' ἀόρ. ἀ. Γ 370.—Τὸ μέσ. στρέφομαι, „γυρίζω" πρός, «πάντη» Ἴμ. 27, 10.

ἐπιστροφάδην [...˘.], ἐπ. ἐπίρ. (ἐπιστρέφω) τῇδε κἀκεῖσε στρεφόμενος, „δεξιὰ καὶ ἀριστερά", «κτείνειν» δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ φονεύω, δηλ. πανταχόσε στρεφόμενος, Κ 483, Ω 184, «τύπτειν» Φ 20, Χ 308, «βαδίζειν» οὐχὶ κατ' εὐθεῖαν, ἀλλὰ τῇδε κἀκεῖσε ἀποκλίνων, Ὑ. Ἑρμ. 210.

ἐπίστροφος, ον, ποι. (ἐπιστρέφομαι) ὁ ἀναστρεφόμενος, ἐπιμιξίαν, κοινωνίαν ἔχων, μετὰ γεν. «ἀνθρώπων» κοινωνικὸς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, α 177 †.

'Επίστροφος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἰφίτου, ἀρχηγὸς τῶν Φωκέων κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Τροίας, Β 517. 2) ἀρχηγὸς τῶν 'Αλιζώνων, σύμμαχος τῶν Τρώων, Β 856. 3) υἱὸς τοῦ Εὐήνου, ἀδελφὸς τοῦ Μύνητος, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ 'Αχιλ-

λέως κατὰ τὴν εἰς τὴν Λυρνησσὸν ἐπιδρομήν, Β 692.

ἐπι-στρωφάω, ἕτερος ποι. τύπος τοῦ ἐπιστρέφω, ἀμετάβατον, ἐπομέν. σημ. ὅ,τι τὸ ἐπιστρέφομαι, (συχνά, ἐπανειλημμένως) στρέφομαι πρός, φοιτῶ· μετ' αἰτ. «πόλης» ρ 486 †· μεταφ. «ὅν τε θαμειαὶ ἐπιστρωφῶσι μέριμναι» Ὑ. Ἑρμ. 44.

Ἐπίστωρ, ορος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 695.

ἐπισφύριον [..⏑⏑.], τό (ἐπί, σφυρόν, κυρ. οὐδ. τοῦ ἐπισφύριος), ἡ περόνη ἢ πόρπη („κόπτσα") δι' ἧς τὰ δύω μέρη τὰ ἀποτελοῦντα τὰς περικνημῖδας συνήπτοντο, συνηρμόζοντο (ἐθηλυκώνοντο) πρὸς ἄλληλα κατὰ τὰ σφυρὰ (ἀστραγάλους ἢ κότσια) τῶν ποδῶν, *Ἰλ. Γ 331, Λ 18 κ. ἀ.

***ἐπισχεδόν**, ἐπίρ. ἐπ., πλησίον, «ἐπισχεδὸν ἐρχομένοισι» Ὑ. Ἀπ. 3 (‖. Μήποτε προτιμότερον νὰ γράψωμεν: ἐπὶ σχεδὸν ἐρχομένοισι= σχεδὸν ἐπερχομένοισι;).

ἐπισχερώ, ἐπ. ἐπίρ. (ἐπί, σχερός) κυρ. κατὰ συνέχειαν, ἐφεξῆς, κατὰ σειράν, ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου, «κτείνεσθαι, ἀναβαίνειν, καταβάλλειν» *Ἰλ. Λ 668, Σ 68, Ψ 125. (‖. Τὸν τύπον τοῦτον τοῦ ἐπίρ. τινὲς μὲν θεωροῦσιν ὡς ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπὶ σχερῷ προκύψαντα κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐκποδών, ἄλλοι δὲ ὡς ἐκ τοῦ ἀχρ. ἐπιθέτου ἐπισχερὸς κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἄνεω, καὶ τῶν παραθετικῶν ἐπιρρημάτων εἰς τέρω καὶ τάτω).

ἐπισχεσίη, ἡ (ἐπέχω) τὸ κρατεῖν τι πρὸ ἑαυτοῦ· ὅθεν πρόφασις, «ἐπ. μύθου» φ 71 †. Ἴδ. **μῦθος**. ‖. Τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῆς τε λ. καὶ τοῦ ὅλου χωρίου παρέχει ὁ Ἀμεῖς, καθ' ὃν ἡ «ἐπισχεσίη» αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν δὲν δύναται νὰ σημαίνῃ τὴν πρόφασιν· ἀλλὰ συναπτομένη μετὰ τοῦ «μύθου» σημαίνει: ἐκεῖνο, ἐφ' οὗ δύναται νὰ σταθῇ, νὰ στηριχθῇ ὁ λόγος (τοῦ «ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν) τουτέστι: τὴν πρόφασιν τοῦ ἐσθίειν καὶ πίνειν.

ἐπίσχεσις, ιος, ἡ (ἐπέχω) σταμάτησις· ἐκ δὲ τοῦ μέσου ἐπέχομαι (κρατῶ ἐμαυτόν) παραγομένη σημ.: ἐγκράτεια, φειδώ, ἀποχή, μετ' ἀπαρφ. «χαρίσασθαι» ἐν τῷ χαρίσασθαι, ρ 451 †.

ἐπ-ίσχω, ἔτ. τύπος τοῦ ἐπέχω, ὅπ. ἴδε. 1) κρατῶ πρός τι (κατά τινα διεύθυνσιν), διευθύνω, ὁδηγῶ, «ἵππους» ἡνιοχῶ, Ρ 465. 2) ἐπέχω, „σταματῶ", ἀναστέλλω, «ἐπίσχετε θυμὸν ἐνόπῆς» υ 266· (κατ' ἄλλ. εἶνε ἐνταῦθα ἀόρ. β'. τοῦ ἐπέχω, ὅπ. ἴδ.).

ἐπί-σωτρον, τό, παρ' Ὁμ. πάντοτε ἐπικῶς **ἐπίσσωτρον**, τὸ σιδηροῦν ἐπικάλυμμα τῆς περιφερείας, τοῦ τροχοῦ (ἥτις λέγεται, σῶτρον), „στεφάνι" *Ἰλ. Ε 725, Λ 537, Υ 394, Ψ 505, 519.

ἐπι-τανύω [..⏑⏑.], μέλ. ύσω, ἐπικ. ύσσω, Ἰων. καὶ ἐπ. „τανύζω, τεντώνω, ἁπλώνω ἐπάνω" ἐκτείνω ἐπί τινος· Μεταφ. «νύκτα ὑσμίνῃ» ἐξαπλώνω νύκτα ἐπὶ τῆς μάχης, Π 567, «κληῖδα» ἐπιβάλλω, σύρω, α 442. Μόνον ἐν τμ.

ἐπιτάῤῥοθος, ὁ, ἡ, ἐπ.=ἐπίῤῥοθος, ἐπίκουρος, βοηθός, ἐπὶ θεῶν, μετὰ δοτ. ἢ καὶ ἀπολελ., Λ 366 κ. ἀ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον ω 182, «Δαναοῖσι μάχης» βοηθὸς τῶν Δαν. ἐν τῇ μάχῃ, Μ 180, Ρ 339· τὸ θηλ. Ε 808, 828. (Κατὰ τὴν συνήθη γνώμην παράγεται ἐκ τοῦ ἐπίῤῥοθος μετὰ παρενθήκης τῆς συλλαβῆς τα, ὡς: τὸ ἀταρτηρός, ἐκ τοῦ ἀτηρός. ‖. Ἀλλ' οὔτε τὸ ἀταρτηρὸς ὀρθῶς κατὰ παρενθήκην συλλαβῆς παράγεται (ἴδ. τ. λ.) οὔτε ἡ συλλαβὴ τα εἶνε εὐεξήγητος· ὅθεν ὁ Λόβεκκ καὶ Δύντζερος προϋποθέτουσιν ἄχρηστον ὄνομα τάῤῥοθος· ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀμφιβόλου εἶνε ἀρχῆς καὶ σημασίας).

ἐπι-τείνω, ἐκτείνω, ἁπλώνω ἐπί τινος, μόνον μεταφ. «ἐπὶ νὺξ τέτατο βροτοῖσιν» λ 19· «ἐπὶ πτόλεμος τέτατό σφι» Ρ 736.

ἐπι-τέλλω, ἀόρ. ἀ. ἐπέτειλα, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐπετειλάμην, παρακ. παθ. ἐπιτέταλμαι. 1) Ἐνεργ. ἐπιβάλλω, ἀναθέτω, [ἐντέλλομαι], παραγγέλλω, προστάσσω, «πολλά τινι» Δ 229 κ. ἀ. «μῦθόν τινι» παραγγέλλω εἴς τινα λόγον, δίδω ἐντολήν, Λ 840, ἐν τμ. «ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν» ἔδωκε τὴν ἐξῆς ἐντολήν, ψ 349· «κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν» προσέταξεν αὐστηρὸν λόγον, αὐστηρὰν προσταγήν, Α 25, 326, Π 199· πολλάκις δὲ κατὰ τὴν χρείαν συντάσσεται μόνον μετὰ δοτ. ἢ μόνον μετ' αἰτ. «Ἀθηναίῃ» Δ 64 κ. ἑ., «τινὶ ὧδε» ρ 9, «συνθεσίας» ἐντολάς, Ε 320· μετ' ἀπρφ. Β 84 κ. ἀ. «μάλα πολλ' ἐπέτελλε νῆσον ἀλεύασθαι» πολὺ θερμῶς τὸν παρήγγελλε νὰ ἀποφύγῃ κτλ. μ 268. Τὸ δὲ τῆς Ἰλ. Ω 781 «ὣδ' ἐπέτελλεν, μή ποτε πημανέειν», μοὶ παρήγγειλεν ὑποσχεθείς, μὲ ἐβεβαίωσε, διεκήρυξε. Παθ. «ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο» τὰ πάντα εἰς ἐμὲ ἦσαν ἀνατεθειμένα, λ 524· μετ' ἀπρφ. Β 643. 2) Μέσ. ἀ.) ὡς τὸ ἐνεργ. [ἐντέλλομαι], παραγγέλλω, προστάττω, Α 295 κ. ἄ. πλχ., συνάπτεται μετὰ τοῦ «κελεύω» Κ 61, Τ 192· μετ' ἀπρφ. Β 802, Κ 61, φ 241· μετ' αἰτ. «νόστος, ὃν ἐπετείλατο Ἀθήνη», α 327, «ἀέθλους» λ 622, καὶ ἀπολελ., ρ 21· β'.) ἀνατέλλω ἐπὶ τοῦ ἡλίου, Ὑ. Ἑρμ. 371.

***ἐπιτερπής**, ές, τερπνός, εὐχάριστος, «χῶρος» Ὑ. Ἀπ. 413. Ἐκ τοῦ

ἐπι-τέρπω, μόνον κατὰ μέσην διάθ. τέρπομαι ἐπί τινι, εὐχαριστοῦμαι ἀπό τι, μετὰ δοτ. «ἔργοις» ξ 228 †· «γέρουσι» Ἐπ. 12, 3· «ἦτορ» τέρπεται ἡ καρδία μου, Ὑ. Ἀπ. 146· ὡσαύτως «θυμόν» Ὑ. Ἀπ. 204.

ἐπιτέτραπται, ἐπιτετράφαται, ἴδ. **ἐπιτρέπω**.

ἐπιτηδές, ἐπίρ., ἐπίτηδες, ἐπὶ τούτῳ (τῷ σκοπῷ) Α 142, ο 28. (Σύγκειται κατὰ μὲν τὸν Βούττμαννον ἐκ τοῦ ἐπὶ καὶ τάδε ἢ τάδεσι· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. καὶ Δύντζερον ἐκ τοῦ ἐπὶ καὶ τῇδε. Ἡ δὲ συνήθης ἑρμηνεία: ἱκανῶς, ὅσον

ἀρκεῖ, ἐκ τοῦ ἐτύμου τῆς λ. εὐκόλως δὲν ἐξάγεται).

*ἐπι·τηρέω, μετοχ. ἀορ. ἀ. ἐπιτηρήσας, καιροφυλακτῶ, «νύκτα» Υ. Δήμ. 245.

ἐπι·τίθημι, μέλ. ἐπιθήσω· ἀόρ. ἐπέθηκα· τοῦ β′. ἀορ. β′. πληθ. τῆς εὐκτ. ἐπιθεῖτε κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ ἐπιθείητε· ἀπρφ. ἐπιθεῖναι· μέσ. ἀορ. ἀ. γ′. ἐνικ. ἐπεθήκατο· μέσ. ἀορ. β′. γ′. ἐνικ. ἐπέθετο, μετοχ. ἐπιθέμενος, ἐν γένει ἐπιθέτω, βάλλω ἐπάνω. Α′.) Ἐνεργ. 1) ἐπιθέτω, καταθέτω τι ἐπί τινος, παραθέτω, συνήθ. «τινί τι» οἷον «κρατὶ κυνέην» τὴν περικεφαλαίαν εἰς τὴν κεφαλήν Π 137, πρβλ. ε 232 κ. ἀ., σπανιώτερον μετὰ γεν. «τινὰ λεχέων» καταθέτω, πλαγιάζω τινὰ ἐπὶ τῆς κλίνης, Ω 589, «φάρμακα» Δ 190· ἰδίως «εἴδατα» φαγητὰ παραθέτω (ἐπὶ τῆς τραπέζης) α 140, «Ποσειδάωνι ταύρων μῆρα» ὡς θῦμα παραθέτω, προσφέρω, γ 179, «Ἀπόλλωνι» φ 267. Μεταφ. ἐπιβάλλω, ἐπιπέμπω, παρέχω, προξενῶ, «ἄλγεα Τρωσί» Β 39· «πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν ἐξ ἀνδρῶν, χαλεπ' ἄλγεα ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες» πολλοὶ ἐξ ἡμῶν (τῶν θεῶν) ἐπάθομεν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν, ἐπιπέμποντες ἢ παρέχοντες ἀλλήλοις πολλὰς ὀδύνας, Ε 384, «κακὸν μόρον» Ἰλ. πλχ., «μοῖραν» Ὀδ. πλχ., «θωήν» πρόστιμον ἐπιβάλλω, δ 192, «κράτος, κῦδός τινι» χορηγῶ, ἐμβάλλω, Α 509, Ψ 400, 406, «μύθῳ τέλος» παρέχω ἐκτέλεσιν εἰς (ἐκτελῶ) τὸν λόγον (ἴδ. ΤΈΛΟΣ), Τ 107, Υ 369, «φρένα ἱεροῖσι» προσέχω τὸν νοῦν („ἔχω τὸν νοῦν μου“) εἰς τὰ ἱερά, στρέφω τὴν προσοχήν μου, Κ 46. (‖. Ὀρθῶς ἐνταῦθα παραβάλλει ὁ Φαῖσις τὸ τῆς Γεν. 4, 4 «καὶ ἐπεῖδεν ὁ θεὸς ἐπὶ Ἄβελ καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ Κάϊν καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσέσχεν»). 2) προσθέτω, ἐφαρμόζω, προσκολλῶ, προσάπτω, «καὶ ἄλλ' ἐπιθεῖναι» Η 364, 391, Ψ 796, χ 62, «κορώνην» ἐπιθέτω, ἐφαρμόζω (εἰς τὸ ἄκρον τοῦ τόξου) Δ 111, «περόνην» ἐπέθεσα, ἐκάρφωσα, τ 256. 3) θέτω, βάλλω τι εἴς τι, ἐμπρός τινος, ἵνα κλείσω, «λίθον θύρῃσι» ν 370, «θυρεόν» ι 240, 314, «θύρας» κλείω τὴν θύραν, Ξ 169, χ 157. Ὅθεν περὶ τῶν Ὡρῶν λέγεται ὅτι εἶνε ἐπιτετραιμμέναι «ἠμὲν ἀνακλῖναι νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι» νὰ ἀναπετάσωσι καὶ νὰ ἐπιθέσωσι τὰ νέφη, δι' ὧν κλείεται ὁ Οὐρανός, ὅ ἐ. νὰ ἀνοίξωσι καὶ κλείσωσι τὰς πύλας τοῦ Οὐρανοῦ, Ε 751, Θ 395· ὡσαύτως «λόχον ἐπιθεῖναι» κλείω τὴν ἐνέδραν (τοῦ δουρείου ἵππου) λ 525. Β′.) Τὸ μέσ. ἔχει τὰς αὐτὰς σημ., πλὴν μετ' ἀναφορᾶς εἰς τὸ ὑποκείμενον, δηλ. ἐπιθέτω τι τῶν ἐμαυτοῦ, ἢ ἐπί τινος τῶν ἐμαυτοῦ «χεῖρας στήθεσίν τινος» Σ 317, Ψ 18, «κυνέην κρατί» εἰς τὴν κεφαλήν μου, Ε 743, «στεφάνην κεφαλῇφιν» Κ 31.—Πολλάκις ἐν τμ.

ἐπιτιμήτωρ [..–..], ορος, ὁ (ἐπιτιμάω) ἐκδικητής, ὁ φυλάττων τὴν τιμήν τινος, προστάτης, μόνον ἐν τῇ φρ. «Ζεὺς ἐπιτ. ἱκετάων τε ξείνων τε» ι 270 †.

ἐπι·τλῆναι, ἐπικ. μόνον ἐν τῇ προστ. τοῦ ἀορ. ἐπιτλήτω, καρτερῶ, ὑπομένω ἐπί τινος περιστάσεως, „βαστῶ“, μετὰ δοτ. «τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη μύθοισιν ἐμοῖσιν» ἂς καρτερῇ ἡ καρδία σου εἰς τοὺς λόγους μου, ἂς ἀκούῃ αὐτοὺς μεθ' ὑπομονῆς, Ἰλ. Τ 220, Ψ 591.

ἐπι·τολμάω, μένω ἔν τινι μετὰ τόλμης, καρτερῶ, καρτερικῶς ὑπομένω „βαστῶ τὴν καρδιάν μου“ Ὀδ. ρ 238· μετ' ἀπρφ. «ἀκούειν» α 353.

ἐπί·τονος, ὁ, ὀπίσθιος „τόνος“, ὅ ἐ. τὸ σχοινίον τὸ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ἱστοῦ εἰς τὴν πρύμνην διῆκον, τὸ ἀντίθετον τοῦ προτόνου, μ 423 †. Τὸ ε ἐκτείνεται ἐξ ἀνάγκης.

ἐπι·τοξάζομαι, ἀποθ., τοξεύω ἐναντίον τινός, μετὰ δοτ. Γ 79 †.

ἐπιτραπέω [..⏑..], ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐπιτρέπω, ‖. ἢ μᾶλλον κατὰ τὸν Φαῖσιν θαμιστ. τοῦ ἐπιτρέπω, διαρκῶς ἐπιτρέπω, «Τρωσὶν ἐπιτραπέουσι φυλάττειν» Κ 421 †.

ἐπι·τρέπω, ἀόρ. ἀ. ἐπέτρεψα, ἀόρ. β′. ἐπέτραπον, μέσ. ἀόρ. β′. ἐπετραπόμην, παρακ. παθ. ἐπιτέτραμμαι, τὸ δὲ γ′. πληθ. Ἰων. καὶ ἐπικ. ἐπιτετράφαται. Α′.) Ἐνεργ. 1) ἐπιτρέπω, παραδίδω εἰς ἐπίτροπον, ἐμπιστεύομαι, „ἀφίνω“ (εἰς τὴν φροντίδα ἢ ἐπιτήρησίν τινος) «οἶκόν τινι» δ 226, «ἕκαστά τινι» ο 24· «θεοῖσι μῦθον» χ 289. Ἀντὶ τῆς αἰτ. τίθεται καὶ ἀπρφ. Κ 116, 421· καὶ ἄνευ αἰτ. «τοῖσιν ἐπετράπομεν μάλιστα» (ἐξυπακ. ἐκ τοῦ προηγουμένου «φυλάκεσσι» τὸ ἀντικείμενον: τὸ φυλάττειν ἢ: τὴν φυλακήν) Κ 59· «θεοῖς ἐπιτρέπειν τι» ἀφίνω εἰς τὴν θέλησιν τῶν θεῶν, τ 502, χ 289. Παθ. «ᾧ ἐπιτετράφαται λαοί» εἰς ὃν εἶνε ἐμπεπιστευμένοι οἱ λαοί, Β 25· ὡσαύτως περὶ τῶν Ὡρῶν, «τῆς ἐπιτέτραπται Οὐρανός» Ε 750. 2) παραχωρῶ, καταλείπω „ἀφίνω“, «νίκην τινί» Φ 473, «παισὶ κτήματα» εἰς τοὺς παῖδας κτήματα (μετὰ θάνατον) ἀφίνω, η 149· «γήραϊ» (κατὰ τὸ φαινόμενον ἀμεταβάτως, ἀλλ' ἐξυπακ. τὸ: ἑαυτόν) παραχωρῶ ἐμαυτόν, ἐνδίδω, ὑποκύπτω εἰς τὸ γῆρας, Κ 79. Β′.) Μέσ. τρέπω ἐμαυτὸν πρός τι, στρέφω τὴν προσοχήν μου πρός τι, κλίνω πρός τι, μετ' ἀπρφ. «σοὶ θυμὸς ἐπετράπετο εἴρεσθαι» ἠξίωσε νὰ ἐρωτήσῃ, ι 12.

ἐπι·τρέχω, ἀόρ. β′. ἐπέδραμον· ἀορ. ἀ. μετοχ. ἐπιθρέξας Ν 409· παρακ. ἐπιδέδρομα. 1) προστρέχω εἴτε πρὸς βοήθειαν εἴτε πρὸς ἐπίθεσιν ἐναντίον τινός, Δ 524 κ. ἀ. 2) τρέχω κατόπιν τινός, περὶ ἀνδρῶν Κ 354, ἅρματος Ψ 504· ἔτι δὲ καὶ τρέχω μὲ περισσοτέραν ὁρμήν, περὶ ἵππων Ψ 418, 430, 447. 3) τρέχω ὑπεράνω [ἐπιπολῆς], „τρέχω ἢ περνῶ ἀπ' ἐπάνω“, μόλις ἐγγίζων τὴν ἐπιφάνειαν τρέχω, «ἐπιθρέξαντος ἔγχεος» μόλις

ἐγγίσαντος τοῦ δόρατος τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ἀσπίδος, Ν 409. Μεταφ. «λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη» ἐπιπολάζει, ζ 45· ὡσαύτως «ἀχλὺς» ἐπίκειται, ἐπικάθηται, υ 357.

ἘΠΙΤΡΟΧΆΔΗΝ [...˘.], ἐπικ. ἐπίρ. (ἐπιτρέχω), ταχέως, μετὰ σπουδῆς, „βιαστικά, τρέχοντας", «ἀγορεύειν» Γ 213, σ 25. (Κατ' ἄλλους δὲ ἐν μὲν τῷ τῆς Ἰλ. χωρίῳ: ἐπιτόμως, συντόμως, «παρατρέχων τὰ πολλὰ καὶ τὰ καίρια μόνον λέγων» κατὰ τὸν Σχολ., ἐν δὲ τῷ τῆς Ὀδ.: φλυάρως, ἢ εὐγλώττως, μὲ εὔροιαν λόγου, κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν ἐν ἀμφοτέροις: μετὰ σπουδῆς ἀπειλητικῆς).

ἘΠΙ-ΦΈΡΩ, μέλ. ἐποίσω, φέρω ἐναντίον τινός, πάντοτε εἰς ἐχθρικὴν σημ. «χεῖρά τινι» „βάλλω χέρι ἐπάνω τινός", ὅ ἐ. μεταχειρίζομαι, πειράζω, οἷον «κούρῃ» Τ 261, ἢ προσβάλλω, ἐπιτίθεμαι, π 438, «βαρείας χεῖρας» Α 89· «τινὶ Ἄρηα» πόλεμον κινῶ, ἐπιφέρω κατά τινος, Γ 132, Η 516, Τ 318.

*ἘΠΙ-ΦΘΆΝΩ [..˘.], μετοχ. ἀορ. β'. ἐπιφθάς, προφθάνω, καταφθάνω, Βατρ. 217.

ἘΠΙ-ΦΘΟΝΈΩ, κυρ. ἔχω φθόνον πρός τινα, ἐπομ. (ἕνεκα φθόνου) ἀρνοῦμαι, ἀποποιοῦμαί τι, ἀποκρούω τινά, μετὰ δοτ. λ 149 †.

ἘΠΙ-ΦΛΈΓΩ, καταφλέγω, «ὕλην, νεκρόν» *Ἰλ. Β 455, Ψ 52.

ἘΠΙ-ΦΡΆΖΟΜΑΙ, ἀόρ. ἀ. ἐπεφρασάμην, ἐπικ. σσ, καὶ παθ. μὲ τὴν αὐτὴν σημασ. ἐπεφράσθην ε 185· ἀ.) διαλογίζομαι, σκέπτομαι, μελετῶ, «βουλήν» Ν 741, Β 282· β'.) παρατηρῶ, καταλαμβάνω, ἐννοῶ τι, Ε 665, «ὅσσον κτλ.» Φ 410, συνάπτεται μετὰ τοῦ «νοῶ» θ 94, 533, «κατὰ θυμόν» Υ. Ἀπ. 402· γνωρίζω, σ 94· γ'.) ἐπινοῶ, μελετῶ, παρασκευάζω «ὄλεθρόν τινι» ο 444· «οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι» ὁποῖον λόγον ἐπενόησας (ἐπῆλθέ σοι) νὰ εἴπῃς, ἢ μᾶλλον: ὁποῖος εἶνε ὁ λόγος, ὃν διενοήθης νὰ εἴπῃς, ε 183.

ἘΠΙΦΡΟΝΈΩ, (ἐπίφρων) εἶμαι προσεκτικός, φρόνιμος, μόνον κατὰ μετοχὴν τοῦ ἐνεστ. τ 385 †.

ἘΠΙΦΡΟΣΎΝΗ [..˘.], ἡ, ἐπ. προσοχή, φρόνησις, σύνεσις, *Ὀδ. ε 437, κατὰ πληθ. «ἀνελέσθαι ἐπιφροσύνας» ἀναλαμβάνω ἦθος προσεκτικόν, (ὁ δὲ Ἀμεῖς κατὰ τὸν Δοιδερλ.: φρόνιμα, συνετὰ μέτρα λαμβάνω) τ 22. Ἐκ τοῦ:

ἘΠΊΦΡΩΝ, ΟΝ (ἐπί, φρήν) ὁ ἔχων ἐπί τινος τὰς φρένας, [προσέχων τινὶ τὸν νοῦν], προσεκτικός, φρόνιμος, συνετός, ὅστις „ἔχει τὸν νοῦν του", ἐπὶ προσώπων, τοὐναντίον τοῦ: ἄφρων, *Ὀδ. ψ 12· «ἐπίφρων βουλήν» π 242· καὶ ἐπὶ πραγμάτων «ἐπίφρ. βουλή, μῆτις» γ 128, τ 326.

*ἘΠΙ-ΦΩΝΈΩ, μέσ. ἀορ. ἀ. β'. ἐνικ. ἐπεφωνήσω, προσφωνῶ „φωνάζω", Ἀποσπ. 42.

ἘΠΙΧΕΙΡΈΩ (ἐπί, χείρ) „βάλλω χέρι ἐπάνω εἷς" τι, ἐκτείνω τὰς χεῖρας ἐπί τι, „ἁπλώνω εἰς", μετὰ δοτ. «δείπνῳ, σίτῳ» *Ὀδ. ω 386, 395.

ἘΠΙΧΕΊΑΙ, ἴδ. ἘΠΙΧΈΩ.

ἘΠΙ-ΧΈΩ (ἴδ. ΧΈΩ), ἀόρ. ἀ. ἐπικ. ἐπέχευα, ἀπρφ. ἐπιχεῦαι· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐπεχευάμην· μέσ. ἀόρ. β'. συγκεκομ. ἐπέχυντο. 1) Ἐνεργ. ἐπιχέω, „χύνω ἐπάνω" «χερσὶν ὕδωρ» νίψιμον δηλ., Ω 203, δ 212· «χέρνιβα προχόῳ» „χύνω νίψιμον" (τὸ ὕδωρ τὸ πρὸς νίψιν τῶν χειρῶν) μὲ τὴν πρόχ., α 136· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ μὴ ῥευστῶν πραγμάτων ῥίπτω ἐπάνω, „χυτὴν γαῖαν" Ψ 256, «θανόντι» γ 258, «σῆμα» ἐγείρω (ἐπιχέων γῆν) Ζ 419. (Ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις ἐν τμ.). Μεταφ. «ἐπ. τινὶ ὕπνον» Ω 445, δ 396, υ 54 ἐν τμ., «ἀνέμων αὐτμένα» πνοὴν ἀνέμων ἐπιχέω, ὅ ἐ. ἐπιπέμπω, γ 289 ἐν τμ.· ὡσαύτως «δούρατα» Ε 618 ἐν τμ. 2) Μέσ. ἀ.) χύνω τι ἐπάνω δι' ἐμαυτόν, ἢ ἐπάνω μου, οἷον «ἐπεχεύατο ὕλην» ἔβαλεν ἐντὸς τοῦ πλοίου του ἕρμα „σαβούραν", ε 257· «χύσιν ἐπεχεύατο φύλλων» ἔῤῥιψεν ἐπάνω του στρῶμα φύλλων, ε 487 «βέλεα» τὰ βέλη του Θ 158· β'.) ἐν τῷ ἐπικ. συγκεκομ. β'. ἀορ. μεταφορ. περὶ πλήθους ἀνθρώπων, „χύνομαι", ἐφορμῶ, «τοὶ δ' ἐπέχυντο» Ο 654, Π 295.

ἘΠΙΧΘΌΝΙΟΣ, ΟΝ (ἐπί, χθών), ἐπίγειος, ἐπὶ τῆς γῆς εὑρισκόμενος· ἀ.) ἐπίθετον τοῦ «ἀνήρ, βροτός, ἄνθρωπος» Α 266, Β 533 κ. ἀ.· β'.) οὐσιαστ. κάτοικος τῆς γῆς, Ω 220, ρ 115, Ὑμ. 14, 2.

ἘΠΙ-ΧΡΆΩ, ἐπ., μόνον ἐν τῷ παρατ. ἐπέχραον [..˘.], ἐπιπίπτω, ἐπιτίθεμαι, μετὰ δοτ. «ἄρνεσσιν, Τρώεσσιν» Π 352, 356· παρενοχλῶ «μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον» ἐπετέθησαν κατὰ τῆς μητρός μου (διὰ τῆς μνηστύος αὐτῶν), „ἐφορτώθηκαν τῆς μητρός μου, μοῦ τὴν ἐστενοχώρησαν" β 50 (ὅπου ἡ δοτικὴ εἶνε χαριστική, σημ. τὸ πρόσωπον τὸ συμπαθοῦν πρὸς τὰ παθήματα τῆς μητρός).

ἘΠΙ-ΧΡΊΩ [..-.], ἀόρ. ἀ. ἐπέχρισα, ἐπιχρίω, „χρίζω ἢ ἀλείφω" τι ἀπ' ἐπάνω, μετ' αἰτ. «τόξον ἀλοιφῇ» φ 179, «παρειάς» σ 172.— Τὸ μέσ. ἐπιχρίομαι, ἀλείφομαι (εἰς τὸ πρόσωπον) «ἀλοιφῇ» *Ὀδ. σ 179.

ἘΠΙ-ΨΑΎΩ, ψαύω, „ἐγγίζω" μεταφ. «ὅστ' ὀλίγον περ ἐπιψαύῃ πραπίδεσσιν» ὅστις καὶ ὀλίγον μετέχῃ αἰσθήσεως (κατ' ἄλλους δὲ qui compos sit sanæ mentis, καὶ κατ' ἄλλους: ὅστις καὶ ὀλίγον δύναται μὲ τὰς φρένας νὰ αἰσθανθῇ) θ 547 †.

ἘΠ-ΙΩΓΑΊ, αἱ, ἐπικ. ὄρμοι, ἢ τόποι τῆς παραλίας ἀνεμοσκεπεῖς, ἔνθα δύνανται τὰ πλοῖα προφυλαττόμενα ἀπὸ τῶν ἀνέμων νὰ ἀγκυροβολῶσι, ναυλόχια, ε 404 †· ἴδ. ἰαγή.

ἘΠΙΩΝ, ἴδ. ἜΠΕΙΜΙ (εἰμι).

ἜΠΛΕ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἔπελε, ἴδ. ΠΈΛΩ.

ἜΠΛΕΟ, ἢ ἜΠΛΕΥ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐπέλου, καὶ ἜΠΛΕΤΟ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐπέλετο, ἴδ. ΠΈΛΟΜΑΙ.

ἔπληντο, ἴδ. πελάζω.

ἐποίσω, ἴδ. ἐπιφέρω.

ἐπ-οίχομαι, ποι. 1) προσέρχομαι, ἐπέρχομαι, ὑπάγω εἰς, ἀπολελ. α 143· «πάντοσε» Ε 508, «ἀνὰ στρατόν» Α 383· καὶ ἐπὶ πράγματος ὑποκειμένου, οἷον «κῆλα θεοῖο ἐπῴχετο πάντη ἀνὰ στρατόν» Α 383. 2) μετ' αἰτ. προσώπ.· ἀ.) ὑπάγω πρός τινα, «μνηστῆρας» α 324· προσέρχομαι ἱκετεύων ἢ ἐπαιτῶν, ρ 346, 351· β΄.) διέρχομαι, παρέρχομαι, „περνῶ“ ἵνα ἐπιθεωρήσω, ἐπὶ στρατηγῶν, Π 155 κ. ἀ. «πάντῃ» Ζ 81, «στίχας ἀνδρῶν, πάντας» Ε 279, Ρ 356 κ. ἀ. «πάσας ἐπῴχετο» τὰς ἐπέρασεν ὅλας (τὰς φώκας ὁ Πρωτεύς) δ 451· γ΄.) ἐχθρικῶς; ἐπέρχομαι, προσβάλλω, «οὐρῆας» Α 50, «Κύπριν χαλκῷ» Ε 330· ἰδίως ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος «ἀγανοῖς βελέεσσι» κτυπῶ μὲ „ἀγανά“ (μαλακά) βέλη, ε 124, λ 173, ο 411, ἴδ. Ἀπόλλων. 3) μετ' αἰτ. πράγματος ὑπάγω εἴς τι, περιέρχομαι „τριγυρίζω τι“, «νηῶν ἴκρια» ἐπήγαινεν ἀπὸ τὰ ἴκρια τοῦ ἑνὸς εἰς τὰ τοῦ ἄλλου πλοίου, Ο 676· μεταφ. «ἐποίχομαι ἔργον» πηγαίνω εἰς (πράττω) τὸ ἔργον μου, „κυττάζω τὴν δουλειάν μου“ Ζ 492, α 358 κ. ἀ., ἐν γένει δὲ ἀσχολοῦμαι περί τι, ρ 227, «δόρπον ἐποίχεσθαι» ἵνα ὑπάγῃ εἰς τὸ δεῖπνον, ν 34, «ἱστὸν ἐποίχεται» „τριγυρίζει εἰς τὸν ἐργαλειόν“ (ἴδ. ἱστός), Α 31, ε 62 κ. ἀ.

ἔπομαι, ἴδ. ἕπω.

ἐπ-όμνυμι [..–.] καὶ ἐπομνύω [..⏑.], παρατ. ἐπώμνυον ἐν Ὀδ.· μέλ. ἐπομοῦμαι· ἀόρ. ἐπώμοσα, ὁρκίζομαι ἐπάνω (εἴς τινα περίστασιν), ἐπιβεβαιῶ τι δι' ὅρκου, ἀπολελ. ο 437· μετ' αἰτ. «ὅρκον» Α 233, υ 229· μετὰ τοῦ «μήποτε» καὶ ἀπαρφ. Ι 132, 274 (ἐν τμ.), «ἐπίορκον» ὁρκίζομαι, κάμνω ψευδῆ ὅρκον, Κ 332.

ἐπομφάλιος [..⏑⏑.], ον (ἐπί, ὀμφαλός) ἐπάνω εἰς τὸν ὀμφαλόν, «βάλει σάκος ἐπομφάλιον» ἐκτύπησε τὴν ἀσπίδα ἐπάνω εἰς τὸν ὀμφαλόν, Η 267 †. (Καὶ ἐνταῦθα ὡς καὶ ἄλλοθι πολλαχοῦ τὸ ἐπίθ. ἐπέχει τόπον ἐπιρ.).

ἐπ-οπίζομαι, ἐπικ., ἀποθ., αἰδοῦμαι, φοβοῦμαι, «Διός, θεῶν μῆνιν» ε 146 †, Υ. Ἀφρ. 291.

ἐπ-οπτάω, „ψήνω ἐπάνω“, «ἔγκατα» μ 363 †.

ἐπ-οπτεύω, κυρ. κοττάζω ἀπ' ἐπάνω· ἰδίως ἐπιτηρῶ, ἐπιβλέπω, «ἔργα ἐποπτεύεσκε» (τύπ. Ἰων. θαμιστ.) π 140 †.

ἐπ-ορέγομαι, μέσ., μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἀορ. ἐπορεξάμενος, κυρ. ἐκτείνω ἐμαυτὸν ἐναντίον τινὸς (ἵνα προσβάλω)· ἐπομ. προτείνω, προβάλλω τὸ δόρυ εἰς προσβολήν, Ε 335 †.

ἐπ-όρνυμι [..–.] καὶ ἐπ-ορνύω [..⏑.], ποι., παρατ. ἐπώρνυε· ἀόρ. ἀ. ἐπῶρσα, προστ. ἔπορσον· μέσ. ἀόρ. β΄. ἐπικ. συγκεκομ. ἐπῶρτο. Α΄.) Ἐνεργ. 1) διεγείρω, ἐμπνέω, «μένος τινί» Τ 93. 2) ἐπιπέμπω, στέλλω πρός τινα, περὶ θεῶν, «ἄνεμόν τινι» ε 109, «ἐπὶ δὲ—Ζεὺς ὦρσεν ἀνέμοιο θύελλαν» Μ 253 κ. ἀ., «ὕπνον τινί» χ 429, «οἰζύν» η 271, «μόρσιμον ἦμαρ» Ο 613, «ἵμερον» Υ. Ἀφρ. 2. 3) πολλάκις εἰς ἐχθρικὴν σημ. ἐπιπέμπω, παρορμῶ τινα, ἐναντίον τινός, μετ' αἰτ. καὶ δοτ., οἷον «Ἄρηι ἔπορσον Ἀθηναίην» Ε 765, Μ 293, Ρ 12, καὶ μετ' ἀπαρφ. Η 42, καὶ ἀναστροφῆς γινομένης «ὦρσεν ἔπι χλούνην σῦν» Ι 539. 4) Μέσ. ἐγείρομαι κατόπιν «ὦρτο δ' ἐπὶ λιγὺς οὖρος» γ 176 (‖. ἔνθα ἡ πρόθεσις καίπερ ἀνήκουσα εἰς τὸ ῥῆμα δὲν ἀναβιβάζει τὸν τόνον, διότι παρεμπίπτει μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ ῥήματος λέξις, πρβλ. ς. 161)· ἐχθρικῶς ἐφορμῶ, ἐγείρομαι ἵνα ἐπιπέσω, Ψ 689, 759 (ἐν τμ.)· μετὰ δοτ. «Ἀχιλλῆι» Φ 324. Ἴδε καὶ ὄρομαι.

ἐπ-ορούω, ἐπικ., ἀόρ. ἀ. ἐπόρουσα, ἀναπηδῶ κατά τινος, ἐπιπίπτω, ἐφορμῶ, „χύνομαι ἐπάνω τινός“· ἀ.) ἀπολελ. Χ 138· μετὰ δοτ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μὲ ἐχθρικ. σημ. Γ 379, Δ 472 κ. ἀ., μετὰ δύω δοτ. «τινὶ δουρί» μὲ τὸ δόρυ π 320· ὄχι ἐχθρικῶς: τρέχω ὁρμητικῶς πρός τινα, Ε 793, «ἐν πόντῳ νηὶ θοῇ» Υ. Ἀπ. 400. Μεταφ. «ὕπνος αὐτῷ ἐπόρουσε» ταχέως τὸν κατέλαβε, ψ 343 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.)· β΄.) μετ' αἰτ. «ἅρμα» ἀναπηδῶ ἐπὶ τὸ ἅρμα, Ρ 481.

ἔπορσον, ἴδ. ἐπόρνυμι.

ἔπος (Γέπος) εος, τό, λόγος, ἐν γένει πᾶν τὸ διὰ λόγου ἐκφραζόμενον· ἰδίως ἀ.) λόγος, ὑπόσχεσις, «διαρκέσαι ἔπος» Θ 8, «τελεῖν» Ξ 44· β΄.) συμβουλή, γνώμη, Ι 100· γ΄.) χρησμός, μ 266· δ΄.) διήγησις, ᾄσμα ἀοιδοῦ, «ἔπεα» θ 91, ρ 519· ε΄.) ἐπιθυμία, προσταγή, Ξ 212· (‖. Οὕτως ἐν τῇ φράσει τῆς καθομιλουμ. „ὁ λόγος σου δύω δὲν γίνεται“)· ς΄.) λόγος κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ ἔργον· ὅθεν «ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήγειν» διὰ λόγων καὶ ἔργων βοηθῶ, Α 77, λ 346, «ἔργον τε ἔπος τε» τυπικὴ ἔκφρασις σημαίνουσα τὸ δέον γενέσθαι, quid facto opus sit (κατὰ τὸν Σπίτζνερον), Ο 234, λ 546 κ. ἀ.· ζ΄.) τὸ περιεχόμενον τοῦ λόγου, σχεδὸν πρᾶγμα, εἴδησις, Λ 652, Ρ 701, «ῥηίδιον ἔπος» εὔκολον πρᾶγμα, λ 146· συνάπτεται μετὰ τοῦ «μῦθος» δ 597, λ 561 (ἔνθα κατά τινας τὸ μὲν «ἔπος» σημαίνει μᾶλλον τὸ περιεχόμενον, τὴν ὑπόθεσιν· ὁ δὲ «μῦθος» τὴν πνευματικὴν μορφὴν τοῦ λεγομένου· τοὐναντίον δὲ κατὰ τὸν Ἀμεῖν «μῦθος» εἶνέ τι ἐξ ὑποκειμένου, εἶνε ἐκεῖνος ὁ λόγος δι' οὗ ἐκφαίνεται τὸ αἴσθημα ἢ διανόημα τοῦ ἀνθρώπου· «ἔπος» δὲ εἶνέ τι ἐξ ἀντικειμένου, εἶνε ὁ τὴν ἀνωτέρω ἔκφανσιν παρακολουθῶν λόγος ὥς τι ἐξωτερικόν, ὅθεν καὶ ἡ διήγησις τῶν ὅσα τις εἶδε καὶ ἔπαθε. (‖. Πάσας σχεδὸν τὰς ἀνωτέρω σημασίας διέσωσεν ἡ λ. καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ).

ἐπ-οτρύνω, ἀόρ. ά. ἐπώτρυνα, παροτρύνω, προτρέπω. Α΄.) Ἐνεργ. 1) ἐπὶ προσώπων· ά.) ἐνθαρρύνω, προτρέπω, παρακινῶ, προστάζω, συχνὸν ἐν τῇ φρ. «θυμὸς ἐποτρύνει» καὶ συναπτόμενον μετὰ τοῦ «ἀνώγει» Ζ 439 κ. ά. συνήθ. μετὰ αἰτ. καὶ ἀπαρφ. «ἑταίρους τάφρον διαβαινέμεν» Μ 50 κ. ά., μετὰ δοτ. προσώπ. καὶ ἀπαρφ. μόνον Ο 258, κ 531· ἀλλαχοῦ δὲ ἀποδοτέα ἡ δοτ. εἰς ἄλλα ῥήματα, οἷον Π 525 εἰς τὸ «κεκλόμενος», δ 422 εἰς τὸ «κέλευσεν» κ. ά. β΄.) σπανιώτερον εἰς κακὴν σημ. ἀντὶ τοῦ παροξύνω, ἐρεθίζω, παροργίζω, «ἐπώτρυνας δέ με εἰπών» Θ 185. 2) ἐπὶ πραγμάτων, διεγείρω, κινῶ, μετ' αἰτ. «πόλεμόν τινι» χ 152, «ἀγγελίας πολίεσσιν» διενεργῶ, πέμπω εἰδήσεις εἰς τὰς πόλεις, ω 355. Β΄.) Μέσ. κατ' ἐμαυτὸν (προθύμως) ἐκκινῶ (παρέχω), «πομπήν» θ 31.

ἐπουράνιος [..⏑⏑.], ίη, ιον (ἐπί, οὐρανός), ἐπουράνιος: ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ διατρίβων, ἐπίθ. τῶν θεῶν, Ζ 129, 131, 527, ρ 484.

ἐπ-οχέομαι, μέσ. ὀχοῦμαι ἐπί τινος, καθήμενος ἐπί τινος προχωρῶ, «ἵπποις» Κ 330 (ἴδ. ἵππος 2, α΄.)· «ἵπποι καὶ ἅρμασι» Ἰλ. Ρ 449.

***ἐπόψιος** [..⏑.], ον, ποι. (ἐπί, ὄψις) ὁρατός· ὄθ. μεταφ. περίβλεπτος, περίφημος, Ὑ. Ἀπ. 496.

ἐπόψομαι, ἴδ. **ἐφοράω**.

ἔπραθον, ἴδ. **πέρθω**.

ἑπτά [.⏑], ἄκλ. ἑπτά, „ἑφτά" Ὅμ. πλχ.

ἑπταβόειος [.⏑...], ον, ἐπ. (ἑπτά, βοείη), ἑπτὰ βοᾶς (τουτέστι βόεια δέρματα) ἔχων, „ἑπτάδιπλος", «σάκος» Ἰλ. Η 220 ἑξ. Λ 545.

ἑπταέτης [.⏑..] (ἑπταΓέτ.), ες (ἐπ. ἔτος) ἑπταετής, μόνον ἐν τῷ οὐδ. «ἑπτάετες» ὡς ἐπιρ. ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη Ὀδ. γ 305, ζ 259, ξ 258.

ἑπταπόδης [.⏑..], ον, ὁ, ἐπ. (ἐπ. πούς) ἑπτὰ ποδῶν μῆκος ἔχων, ἑπτὰ ποδῶν, «θρῆνυς» Ο 729 †.

***ἑπτάπορος** [.⏑..], ον, ἐπ. (ἐπ. πόρος), ἑπτὰ πόρους τουτέστι πορείας ἢ τροχιὰς ἔχων, ἐπίθ. τῶν πλανητῶν, Ὑμ. 7, 7.

Ἑπτάπορος [.⏑..], ὁ, ποταμὸς τῆς Μυσίας, Μ 20. Κατὰ τὸν Στράβ. 13, 1, 44, ἐλέγετο καὶ Πολύπορος· πηγάζων ἐκ τοῦ Τμήνου ὄρους εἰσβάλλει μετὰ ἑπτὰ ἐλιγμοὺς (‖. ὅθεν τὸ ὄνομα· πρβλ. τὸ τῆς Θεσσαλίας ποτάμιον τὸ νῦν „Σαραντάπορον" καλούμενον) παρὰ τὸ χωρίον Κελαινὰς εἰς τὸν Ἀδραμυτηνὸν κόλπον.

ἑπτάπυλος [.⏑..], ον, ἑπτὰ πύλας ἔχων, ποι. ἐπίθ. τῆς Βοιωτικῆς πόλεως τῶν Θηβῶν, Δ 406, λ 263, πρβλ. Ἀπολδ. 3, 6, 6.

ἔπταρον [.⏑.], ἴδ. **πταίρω**.

ἔπτατο [.⏑.], ἴδ. **πέτομαι**.

ἔπταχα [.⏑⏑] (ἑπτά), ἑπταχῶς, „εἰς ἑπτά", οἷον «δαίζω» διαιρῶ εἰς ἑπτὰ μέρη, ξ 434 †.

ἔπω, παρατ. εἶπον καὶ ἐπ. ἔπον. Α΄.) Ἐνεργ. μόνον ἐπικ., εἰμὶ (ἀσχολοῦμαι, διατρίβω) περί τι, μετ' αἰτ. «τεύχεα» περιποιοῦμαι, καθαρίζω, κ.τ.τ. Ζ 321. Ἔτι δὲ καὶ μετὰ μόνων τῶν ἐξῆς προθ. «ἀμφί, μετά, περί», αἵτινες ὅμως ὀρθότερον συνάπτονται πρὸς τὸ ῥῆμα, ἴδ. λοιπὸν τὰς λ. **ἀμφιέπω**, **μεθέπω**, **περιέπω**. Ὁ Ἀμεῖς ἀκολουθῶν ἀρχαίαν τινὰ γραφὴν «ἕπει» ἀντὶ τῆς συνήθους «ἔπι» (ἴδ. τ. λ. εἰς τὴν σημ. 2), μ 209, ἀποδίδει εἰς τὸ ἐνεργ. καὶ μέσην σημ. (‖. ἐν ᾧ ὁ Βέκκερος διορθῶν τὸ ἀνωτέρω χωρίον τῆς Ἰλ. Ζ 321 «περὶ κάλλιμα» ἀντὶ τοῦ «περικαλλέα» θέλει νὰ ἐξαλείψῃ τὴν χρῆσιν τοῦ ἁπλοῦ ἐνεργ. τύπου, εἰσάγων ἀντ' αὐτοῦ τὸ σύνθετον περιέπω ἐν τμ. Περὶ δὲ τοῦ ἑτύμου τῆς λ. σημειωτέον ὅτι εἶχε κατ' ἀρχὰς τὸ σ ἐν ἀρχῇ· ὅθεν ὁ μέσ. ἀόρ. ἐσπόμην κτλ. καὶ τὸ Λατ. sequor). Β΄.) Μέσ. ἕπομαι· παρατ. εἱπόμην καὶ ἐπ. ἑπόμην· μέλ. ἕψομαι· ἀόρ. β΄. ἑσπόμην, προστ. ἐπ. σπεῖο, Μ 285, ἐσπέσθω, Μ 350, 363, ὑποτ. ἕσπωμαι, μ 349, εὐκτ. ἑσποίμην, τ 579, φ 77, ἀπαρφ. σπέσθαι, χ 324, ἐσπέσθαι, Ε 423, ὁ 38, μετ. ἑσπόμενος, Κ 246, Μ 395, Ν 570. (Τὸ ἐν τῇ ὑποτ., εὐκτ., ἀπαρφ. καὶ μετοχ. προτασσόμενον ε ἀποβάλλεται ὑπὸ τοῦ Βεκκέρου ἐν τῇ Β΄. (ἐν ᾧ ἐν τῇ Α΄. ἐκδ. ἐφύλαξε τοὺς τύπους τούτους πάντας πλὴν τοῦ: ἐσπέσθαι), ἔτι δὲ ὑπὸ τοῦ Θηρσίου καὶ Ἀρενσίου· ὁ δὲ Βούττμαννος καὶ Σπίτζνερος θεωροῦσιν αὐτὸ ὀρθὸν καὶ ἀρχαῖον ἐπικόν, ἀπορρίπτουσιν ὅμως τὸν ἐνεστ. ἕσπεται, δ 826, ἀν0' οὗ γραπτέον ἕψεται ἢ ἔρχεται. Τὸ τελευταῖον ἐδέχθη ὁ Βέκκερ. καὶ οἱ μετ' αὐτόν. Ὁ δὲ Φαῖσις, Ἀμεῖς καὶ Βαϋμλεῖνος συμφωνοῦσι πρὸς τὴν Α΄. ἐκδ. τοῦ Βεκκέρου). Σημ. ἕπομαι, ἀκολουθῶ. 1) ἐπὶ ἐμψύχων ὑπάγω κατόπιν τινός, ἢ συνοδεύω, εἶμαι ὀπαδός, μετὰ δοτ. κατ' ἐξοχὴν ἐπὶ πολεμιστῶν τῷ ἀρχηγῷ ἑπομένων, Β 675· μετ' αἰτ. ἐμπροθέτου ἢ ἐπιρρήματος εἰς ἔκφρασιν τοῦ τέρματος τῆς ἀκολουθίας, οἷον «ἐς Ἴλιον» λ 168, «ἐς πόλεμον» λ 493 κ. ά., «ἕπεο προτέρω» ἴδ. τὴν λ.· ἔτι δὲ ὡς προστάτης καὶ βοηθὸς παρακολουθῶ, γ 376, Ο 204. Ἐπιτείνεται ἢ τροποποιεῖται διὰ τοῦ «ἅμα» Ε 551, λ 372, Α 424 κ. ά., «μετά τινι» Σ 234, «μετά τινα» βαδίζω κατόπιν τινός, οἷον «μετὰ κτίλον ἕσπετο» Ν 492, «σύν τινι» η 304· β΄.) Μεταφ. ἐπὶ ἀψύχων: πολλάκις ἐπὶ πλοίων, τῶν παρακολουθούντων στρατηγόν τινα, Β 524 κ. ά. ἐπὶ ἐδνων «ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι» ὅσα ἁρμόζει νὰ δώσῃ τις προῖκα εἰς τὴν θυγατέρα του, α 278, δ 197. (‖. Τὰ ἕδνα παρηκολούθουν μετὰ τῆς συνοδίας τῆς νύμφης, ὅπως καὶ σήμερον „τὰ προικιά" παρακολουθοῦσι τὴν νύμφην εἰς τοὺς γάμους τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ)· «πρυφάλεια ἕσπετο ἅμα χειρί» ἐπηκολούθησεν εἰς τὴν χεῖρα, „ἔμεινεν εἰς τὸ χέρι", Γ 376, «ἔπαλξις ἕσπετο» ἐπηκολούθησε καταπεσοῦσα, Μ 398· ὅθεν «πέσε ἑσπόμενος δουρί» ἔπεσεν ἀκολουθήσας εἰς τὴν ὁρμὴν τοῦ δόρατος, ὅ ἐ. παρασυρθεὶς ὑπὸ τοῦ δόρατος, Μ 395, πρβλ. Ν

570· παρακολουθῶ, «κῦδος, τιμή, Ἄτη» Δ 415, Ι 512, 514, «ἀλκὴ ἐκ Διός» παρακολουθεῖ δύναμις ἐκ τοῦ Διός (προερχομένη), Θ 140.

2) παρακολουθῶ ὅ ἐ. δύναμαι, ἔχω τὴν δύναμιν νὰ ἀκολουθήσω, Π 154, ζ 319. Μεταφ. ἐπὶ τῶν μελῶν καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ σώματος «ὥς οἱ γούναθ' ἕποιτο» Δ 314, «χεῖρες» υ 237.

3) εἰς ἐχθρικὴν σημ. διώκω, καταδιώκω, τινί, Λ 154, 165, «ἀμφ' αὐτόν» Λ 474, Ο 277. Ταύτην τὴν σημ. ἔχει μόνον ἐν Ἰλ.

*ἘΠΩΛΕΝΙΟΣ, ον, ἐπ. οὐδ. ἐπίθ. ἀντὶ ἐπιρ. (ἐπί, ὠλένη), ἐπὶ ταῖς ὠλέναις, ἐν ἀγκάλαις Ὑ. Ἑρμ. 433, 510.

ἘΠΩΝΥΜΟΣ [..˘.], ον (ἐπί, ὄνυμα=ὄνομα), ἐπονομασθείς: ἔκ τινος ἀφορμῆς λαβὼν ὄνομα, «Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον οὕνεκα κτλ.» ἐκάλουν αὐτὴν μὲ τὸ ἐπώνυμον Ἀλκ. (εἰς ἀνάμνησιν τῆς λυπηρᾶς τύχης τῆς μητρός) Ι 562, Ὑ. Ἀπ. 373. Ἄνευ τοιούτου τινὸς προσδιορισμοῦ, «ὄνομα ἐπώνυμον» εἶνε τὸ κύριον ὄνομα προσώπου τινός, τὸ εἰς τὸν χαρακτῆρα ἤ τινα τύχην αὐτοῦ ἀναφερόμενον, η 54, τ 409. ‖. Εἶνε τὸ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις, φερώνυμος.

ἘΠΑΡΤΟ, ἴδ. ἘΠΟΡΝΥΜΙ.

ἘΠΆΧΑΤΟ, γ'. πληθ. τοῦ παθ. ὑπερσ. τοῦ ἐπέχω, Μ 340 † «πᾶσαι πύλαι ἐπώχατο» πᾶσαι αἱ πύλαι ἦσαν ἐπικεκλεισμέναι (κατὰ τὸν Ἀπολλ. καὶ Ἡσύχ.). Ἐκ τοῦ ἐπέχω σχηματίζεται β'. παρακ. κατὰ τροπὴν τοῦ ε εἰς ο καὶ μετ' αὐξήσεως ἔπωχα (πρβλ. τὸ συνόχωκα καὶ ὀχεύς) καὶ παθ. ἔπωγμαι, ἐξ οὗ τὸ ἐπώχατο. Ἡ δὲ φρ. «ἐπέχω τὰς πύλας» κρατῶ τὰς πύλας ἐπάνω, ὅ ἐ. κλείω, εἶνε παντάπασιν ἀνάλογος πρὸς τὴν ἄλλην «ἐπέχω τὰ ὦτα, ἐπέχω τὸ στόμα» „πιάνω" τὸ στόμα.

ἜΡΑΖΕ, ἐπ. ἐπίρ. (ἐκ τοῦ ἀχρ. ἔρα, Γερμ. Erde) χαμαί, „κατὰ γῆς" «ἔραζε πίπτω ἢ χέω» Μ 157, Π 459, ο 527 κ. ἀ.

ἜΡΑΜΑΙ [.˘.], παρατ. ἠράμην, καὶ ἐπ. ἘΡΆΟΜΑΙ, Π 208, ἀποθ., ἀόρ. ἀ. ἠρασάμην καὶ σσ, (σφοδρῶς, περιπαθῶς) ἀγαπῶ μετὰ γεν. προσώπου, Γ 446, Ξ 328, λ 238 κ. ἀ., ἀλλὰ καὶ πράγματος, οἷον «πολέμου» Ι 64, «δόρπoιο» Ὑ. Δήμ. 129.

ἘΡΑΝΝΌΣ, ή, όν, ποι. (ἐράω) ἐρατεινός, ἐπέραστος, ἀξιέραστος, τερπνός, ἐπίθ. καλῶς κειμένων πόλεων, οἷον τῆς Καλυδῶνος, Ι 531, 577, τῆς πόλεως τῶν Φαιάκων, η 18.

ἜΡΑΝΟΣ [.˘.], ὁ, γεῦμα δι' ἐράνου (συνεισφορᾶς) γινόμενον, τὸ Γαλλ. pique-nique, α 226, λ 415. Κατὰ τὸν Νίτσην ἔρανος εἶνε ἐν γένει τὸ γεῦμα τῶν ἀνάκτων τὸ παρὰ τῷ βασιλεῖ, εἰς ὃ ἕκαστος ἐξ ἰδίων συνεισέφερεν ὅ,τι ἐνόμιζε χρειῶδες, ἐλέγετο δὲ οὕτως ἴσως διότι ἦτο γεῦμα φιλικόν, συντροφικόν (παρὰ τὸ ἔραμαι δηλ.)· δύναται ἑπομένως ἐτυμολογικῶς νὰ παραβληθῇ πρὸς τὰς Χριστιανικὰς ἀγάπας.

ἘΡΑΤΕΙΝΌΣ [.˘..], ή, όν, ἐπ. (ἐκ τοῦ ἀχρ. οὐδ. ἔρατος, τοῦ ἐκ τοῦ ἐράω κατὰ τὸν Δόντζερον), ἀγαπητός, ἀξιέραστος, ἐπέραστος, τερπνός, παρ' Ὁμ. πολλάκις ἐπίθ. πόλεων, τόπων, χωρῶν, «λειμώνων» Ὑ. Ἑρμ. 72, «ῥέεθρα» Φ 218, «ὁμηλικίη, ἡνορίη, ἀμβροσίη» Γ 175, Ζ 156, Τ 347, «δαίς» θ 61, υ 117, «φιλότης» ψ 300, ἐπὶ προσώπων, δ 13, Ὑ. Δήμ. 423· εὐπρόσδεκτος, ι 230.

ἘΡΑΤΊΖΩ [.˘..], ἕτερος ἐπ. τύπος τοῦ ἘΡΆΩ, σφοδρῶς ἐπιθυμῶ, „ὀρέγομαι" μετὰ γεν., πάντοτε ἐν τῇ φρ. «χρειῶν ἐρατίζων» Ἰλ. Δ 551, Ρ 660, Ὑ. Ἑρμ. 64, 287.

ἘΡΑΤΌΣ [.˘.], ή, όν (ἐράω), ἀγαπητός, ποθητός, ἀξιέραστος, «δῶρ' Ἀφροδίτης» Γ 64†· συχνὸν ἐν τοῖς Ὕμνοις. Τὸ οὐδ. «ἐρατόν» ὡς ἐπίρ. Ὑ. Ἑρμ. 423, 455, ἀντικατεσταθὲν δὲ καὶ Ὑ. Ἀπ. 515 ἀντὶ τοῦ «ἀγητόν».

ἘΡΓΆΖΟΜΑΙ (Ϝερ.) ἀποθ. (ἔργον). 1) ἀμεταβ. ἐργάζομαι, ἐνεργῶ, „δουλεύω", ἀπολελ. ξ 272, Ὑ. Δήμ. 139· ἐπὶ τῶν φυσῶν τοῦ μηχανίου („μουχανιοῦ") Σ 469. 2) μεταβ. ά.) πράττω, διαπράττω, „κάμνω", μετ' αἰτ. «ἔργα» υ 72, «ἔργα ἀεικέα» ἀπρεπῆ πράγματα, Ω 733, «ἐναίσιμα» ρ 351· β'.) κατεργάζομαι, „δουλεύω", οἷον «χρυσόν» γ 435.

ἜΡΓΑΘΟΝ (Ϝέργ.) καὶ ἘΡΓΑΘΟΝ (ἐϜέργ.) ἐπ. ἐπεκτεταμ. ἀόρ. τοῦ ΕἾΡΓΩ καὶ ἘΡΓΩ, ἀποχωρίζω, ἀπομακρύνω τι ἀπό τινος, Λ 437, Ε 147.

*ἘΡΓΑΣΙΉ [.˘˘.], ἡ (ἐργάζομαι) ἐργασία, Ὑ. Ἑρμ. 486.

*Ἔ́ΡΓΙΝΟΣ [.–.], ὁ, υἱὸς τοῦ Κλυμένου, βασιλεὺς τοῦ Ὀρχομενοῦ, Ὑ. Ἀπ. 297.

*ἜΡΓΜΑ, τό, ποι. (ϜΕΡΓ–)=ἔργον, πρᾶξις, Ὕμ. 27, 20· 32, 19.

ἜΡΓΟΝ (Ϝέργον) τὸ (ϜΕΡΓ–). 1) ἔργον, πρᾶξις ἐπὶ καλῆς καὶ κακῆς σημ. «μέγα ἔργον» μέγα κατόρθωμα, θαυμαστὴ πρᾶξις, οἷον Κ 282, Ν 366, υ 49· συνήθ. δὲ κακούργημα, οἷον γ 261, λ 272 κ. ἀ. Πολλάκις κατὰ πληθ. «θέσκελα, καρτερὰ ἔργα» ἴδ. τὰ ἐπίθ., καὶ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ «ἔπος, μῦθος, βουλή» ἴδ. τὰς λ., Ι 443 κ. ἀ. «ἔργα θεῶν» Π 120. 2) ἔργον, ἐργασία, ἀσχολία, „δουλειά", «ἔργον ἐποίχομαι, ἐπὶ ἔργον τρέπομαι κ. τ. τ.» „κυττάζω τὴν δουλειά μου", ἴδ. τὰ ῥήμ., «νῦν ἔπλετο ἔργον ἅπασι» τώρα ἔχετε ὅλοι ἐργασίαν, Μ 271, συνήθως προσδιοριζόμενον ὑπὸ ἐπιθ. ἢ οὐσιαστ. ἀποτελεῖ περίφρασιν, οἷον «πολεμήια ἔ.» Ε 428, 429, «θαλάσσια» θαλασσοπλοΐα, Β 614, ἢ ἁλιεία, ε 67, «ἔργα γάμοιο» τὰ Ἀφροδίσια, τὰ κατὰ τὴν συνουσίαν, Ε 429, ἅπερ καὶ «φιλοτήσια ἔργα» λέγονται, λ 286. Κεῖται καὶ ἐπὶ ζώων, οἷον κυνός, ρ 313. Ἰδίως δὲ εἰς τὰς ἑξῆς φράσεις· ά.) «ἔργα ἀνδρῶν» γεωργία, ὡς εἰς τοὺς ἄνδρας ἰδιάζουσα ἐργασία, κ 98· ὅθεν καὶ «ἔργον» καλλιέργεια τῆς γῆς, ξ 222, καὶ «ἔργα» οἱ ἀγροί, τὰ „χωράφια" Β 751, ξ 344 κ. ἀ.

«πίονα ἔ.» εὔφοροι ἀγροί, δ 318 «πατρώια» δ 22, «ἐμά» κ 525, «ἐπὶ ἔργα ἰέναι» δ 127 κ. ἀ. οἱ δὲ ἀγροὶ λέγονται καὶ «ἔργα βοῶν» κ 98· ἐντεῦθεν καὶ περιουσία, ζ 65, ο 372· β΄.) «ἔργα γυναικῶν» πᾶσαι αἱ εἰς τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν ἀναφερόμεναι ἐργασίαι, ἰδίως δὲ τὸ κλώθειν, ὑφαίνειν, κεντᾶν κ. ἄ. τοιαῦται γυναικεῖαι ἀσχολίαι, Ι 128, δ 117, πρβλ. α 356· γ΄.) ἰδίως ἐν Ἰλ. τὰ ἔργα τοῦ πολέμου, μάχη, „πόλεμος“, Δ 470, 539, ὅπερ καὶ «ἔργον μάχης» Ζ 522. 3) τὸ προϊὸν τῆς ἐργασίας, ἔργον, «ἔργα γυναικῶν» χειροτεχνήματα, Ζ 289, η 97, κ 223, «ἔργον Ἡφαίστοιο» τεχνούργημα, δ 617. 4) ἐν γένει πρᾶγμα, „ὑπόθεσις, δουλειά“, οἷον «πᾶν ἔργον ὑπείξομαι» εἰς πάντα δὰ ὑποχωρῶ, Α 294, πρβλ. Ι 527· «ὅπως ἔσται τάδε ἔργα» πῶς θὰ γείνουν, θὰ τελειώσουν αὐταῖς αἱ δουλειαῖς, Δ 14, ρ 78 κ. ἀ. «ἀθανάτων» Τ 22· περὶ μεγάλης τινὸς πέτρας «μέγα ἔργον» Ε 303, Υ 286, κατά τινας μὲν=[μέγα χρῆμα] „μεγάλο κομμάτι“, κατ' ἄλλους δὲ μεγάλη ἐργασία, „μεγάλη δουλειά“. ‖. Ἐν τῇ καθομιλ. ἐσώθη ἡ λ. μόνον ἐπὶ φαύλης σημ. φθόνος, κακία, καὶ μάλιστα κατὰ πληθ. „ἔργατα“ (κατὰ τὸ „πρόσωπον—πλ. προσώπατα, ἄλογον—πλ. ἀλόγατα“) κακίαι· ὅθεν καὶ „ἐργατάρις“ φθονερός.

ἔργω (Γέργω) καὶ συνήθ. **ἐέργω** (ἐΓέργω) Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ εἴργω· ἀόρ. ἀ. ἔρξα· παθ. παρακ. ἔεργμαι, γ΄. πλ. ἐπ. ἔρχαται (ἀναύξ.) ὑπερσ. γ΄. πλ. ἐέρχατο, κ 241 κ. ἀ., καὶ ἔρχατο, Ρ 354· μετοχ. τοῦ παθ. ἀορ. ἐρχθείς. (Παρὰ τοῖς Ἀττικ. τὸ μὲν ψιλούμενον **εἴργω** σημ. ἀποκλείω, τὸ δὲ δασυνόμενον **ἕργω** ἐγκλείω κατὰ τὸν Λόβεκκ. Ὁ Ὅι. μεταχειρίζεται μόνον τὸ ψιλούμενον· ὁ δὲ τύπος εἴργω εὑρίσκεται παρ' αὐτῷ μόνον Ψ 72 «εἴργουσι», ἀνθ' οὗ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. γράφει: ἐΓέργ.). Ἕτερος τύπος **ἐέργνυμι**, ἐξ οὗ ὁ παρατ. ἐέργνυ, κ 238, ἔτι δὲ ἀόρ. ἔργαθον καὶ ἐέργαθον, ἄπ. ἴδ. Κυρίως σημ. ἀποχωρίζω, ὅθ. κατὰ τὴν ἑκάστοτε συνάφειαν. 1) ἐγκλείω, περιορίζω, μετ' αἰτ. «ἐντὸς ἐέργω» Β 617, 845, Ι 404, Σ 512, «δόμον» κλείω τὴν οἰκίαν, η 88, παθ. «ἐρχθέντ' ἐν ποταμῷ» Φ 282, «ἕταροι—ἐνὶ Κίρκης (ἐ῎υπ. δόμῳ) ἔρχαται» κ 283, ἐπὶ ζώων μανδρεύω, ι 221, ξ 73, 411, «ἔνθα τε φρένες ἔρχαται ἀμφὶ κῆρ» ὅπου τὸ διάφραγμα εἶνε ἐγκεκλεισμένον περὶ τὴν καρδίαν, Π 481, «σάκεσσι ἔρχατο» ἦσαν περικεκλεισμένοι, περιβεβλημένοι διὰ τῶν ἀσπίδων, Ρ 354, «γέφυραι ἐεργμέναι» κεκλεισμένα, τουτέστι στερεῶς συνεχόμενα προχώματα, Ε 89 (ὁ Ἑύνιος: pontes sublicis firmati· ‖. ὁ δὲ Φαῖσις, παραδεχόμενος ἀσυνήθη τινὰ βραχυλογίαν: προχώματα εἰς περιορισμὸν τοῦ ποταμοῦ πρ῎ετεταγμένα), ἴδ. **γέφυρα**. 2) διαχωρίζω, ἀποχωρίζω, «ἀμφὶς ἐέργει» τοὺς χωρίζει, Ν 706· «ὦμον ἀπ' αὐχένος» ἀποκόπτω, Ε 147· «ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργεν» ὅσον τόπον πρὸς τὸ μέρος τῶν νηῶν ἐχώριζεν ἡ τάφρος ἀπὸ (τὸν τόπον τὸν περὶ) τὸν πύργον, Θ 213. (‖. Καὶ ταῦτα μὲν κατά τινας τῶν ἀρχαίων ὁ Σπίτζνερος· ὁ δὲ Δύντζερος ἄλλων ἀρχαίων, πιθανῶς τοῦ Ζηνοδότου, διόρθωσιν ἀκολουθῶν γράφει «ἐκ νηῶν καὶ πύργων», ἀλλὰ δὲν ὁρίζει σαφῶς τὴν ἔννοιαν, ἤτις τότε κατὰ τοὺς σχολιαστὰς προϋποθέτει πλῆρες τὸ διάστημα οὐ μόνον τὸ ἐκ τῶν νηῶν μέχρι τῶν πύργων (τοῦ τείχους) ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπὸ τούτων μέχρι τῆς τάφρου)· «αἰετὸς ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων» ἀετὸς (διὰ μέσου τῶν δύω στρατοπέδων διιπτάμενος) ἔχων πρὸς τὰ ἀριστερὰ κεχωρισμένον τὸν λαὸν (τῶν Τρώων ἀπὸ τοῦ πρὸς δεξιὰν στρατοῦ τῶν Ἀχαιῶν), Μ 201· ὅθεν μεταφ. «τινὰ ἀπὸ τιμῆς» ἀποκλείω τινὰ τῆς τιμῆς, παραβλάπτω τὴν τιμήν τινος, λ 503· β΄.) κρατῶ τινα μακράν, ἀπομακρύνω, ἀποσοβῶ, «τῆλέ τινα» Ψ 72· «βέλος ἀπὸ χροός» Δ 130· μετὰ μοναχῆς γενικ. «μυῖαν παιδός» Δ 131, ὡσαύτως «μυῖα χροὸς ἐεργομένη» Ρ 571, «ἐεργόμενοι πολέμοιο» ἐμποδιζόμενοι ἀπὸ τοῦ πολέμου, Ν 525.

3) ἐν γένει στενοχωρῶ, ἀπωθῶ «ἐπὶ νῆας ἔεργε» Π 395, «κύματος ἐκτὸς νηὸς» ἀπωθῶ ἐκτὸς τοῦ κύματος, μ 219.

ἔρδω (Γέρδω) ποι. (**ἐεργ-**), παρατ. θαμιστ. ἔρδεσκον, μέλ. ἔρξω, ἀόρ. ἔρξα, παρακ. ἔοργα (ἑΓέοργ.), γ΄. πληθ. ἔοργαν ἀντὶ τοῦ ἐόργασι Βατρ. 179, ὑπερσ. ἐώργειν, δ 693, ξ 289. 1) [ποιῶ], πράττω, „κάμνω“, [διαπράττομαι], ἀπολελ., Δ 29 κ. ἀ. «ἔρξον ὅπως ἐθέλεις» ν 145 κ. ἀ. «ἔργα» δ 236, τ 92· μετὰ δοτ. προσώπ. «τί τινι» Ξ 261, ξ 289· «φίλα» πράττω εὐχάριστα εἴς τινα, φέρομαι πρός τινα φιλικῶς, ο 360. Πολλάκις μετὰ δύω αἰτ. «κακὸν ἢ κακά τινα» Γ 351, Ι 540, «εὖ ἔρξαι τινά» Ε 650. Ἰδίως· 2) τελῶ, πράττω δηλ. ἱεράν τινα πρᾶξιν, προσφέρω, θυσιάζω «ἑκατόμβας, ἱερὰ θεοῖς» Β 306, Λ 707, η 202.

ἐρεβεννός, ή, όν, ἐπ. (ἔρεβος) σκοτεινός, ζοφερός «νύξ» Ἰλ. Δ 659, Ν 425, 580, «ἀήρ» Ε 864, «νέφεα» Χ 309.

ἐρέβινθος, ὁ, „τὸ ῥεβίθι“, Λατ. cicer, Ν 589 †.

ἔρεβος, εος, τό, ἐπ. γεν. ἐρέβευς, Θ 368, λ 37, Υ. Δήμ. 409 καὶ ἐρέβευσφι, Ι 572 (ἀνθ' οὗ ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν κατὰ τὸν Βούττμ. γράφουσιν ἐρέβεσφι) Υ. Δήμ. 349, τὸ σκότος τὸ ὑπὸ τὴν γῆν, τὸ καταχθόνιον, ὡς κατοικία τῶν νεκρῶν, „τὸ σκοτάδι“, τὸ ἀνήλιον, Θ 368, Π 327, κ 528, μ 81.—Ἐπίρ. **ἐρεβόσδε** εἰς τὸ σκοτάδι, υ 356 †. (‖. Πιθανῶς σχετίζεται πρὸς τὸ ἐρέφω, ὅθεν ὀροφή, ὄρφνη, ὀρφναῖος κ.τ.τ.).

ἐρεείνω, ἐπ. (ἔρομαι) ἐρωτῶ, ἐξετάζω, μετ' αἰτ. προσώπ. Ζ 176, ε 85 κ. ἀ., πράγματος «γενεήν» Ζ 145, Φ 153, καὶ μετὰ δύω αἰτ. α 220, δ 137· ἔτι δὲ «περί τινι» περί τινος, ω 263·

ἐρι-βῶλαξ, ακος, ὁ, ἡ, καὶ ἐρί-βωλος, ον, ἐπικ. ὁ μεγάλους βώλους („σβώλους“) ἔχων, ἐπὶ γῆς παχείας καὶ εὐφόρου, ἥτις ἀροτριωμένη δὲν θρύπτεται, ὡς ἡ ἀμμώδης, ἀλλὰ σχηματίζει μεγάλους βώλους, ἑπομ. ἐπίθετ. εὐφόρων χωρῶν. Ἰλ. πλχ. ἀμφότεροι οἱ τύποι· ἐν δὲ Ὀδ. ἑκάτερος ἅπαξ μόνον: ε 34, ν 235· ἔτι δὲ καὶ Ὑ. Δήμ. 471.

ἐρί-γδουπος, ον, καὶ ἐρίδουπος, ον, ἐπικ. (γδοῦπος, δοῦπος, ἴδ. δουπέω) ὁ ἰσχυρῶς δουπῶν, δυνατὰ κτυπῶν, βροντῶν ἀ.) ἐπίθ. τοῦ Διός, „βροντερός“ Ε 672 κ. ἀ., ο 112, 180 [πάντοτε κατὰ τὸν ἀ. τύπον ἐριγδ.]· β΄.) ἐπὶ πραγμάτων πολυπάταγος, θορυβώδης, «ἐριδ. ποταμοί» χ 515, «ἐριδ. ἀκταί» Υ 50· «ἐριδ. αἴθουσα» Ω 323, γ 399· «ἐριγδουποι πόδες ἵππων» πολύκροτοι, Λ 152. [Ὁ τύπος ἐριδουπος μόνον ἐν τοῖς ἀνωτ. χωρίοις].

ἐριδαίνω [.⏑..], ἐπικ. ἐκτενέστερ. τύπος τοῦ ἐρίζω· μέσ. ἀορ. ἀ. ἀπαρφ. ἐριδήσασθαι· ἀ.) ἐρίζω, φιλονεικῶ, διαμάχομαι, „πιάνομαι, μαλώνω“ «ἀντίον τινός» α 79, «μετ' ἀνδράσι» φ 310· συνήθ. ἐπὶ ἁπλῆς διὰ λόγων φιλονεικίας, λογομαχῶ «ἕνεκά τινος» Α 574, «περὶ πτωχῶν» σ 403, «ἐπέεσσι» Β 342· ὅθεν β΄.) ἀμιλλῶμαι, διαγωνίζομαι, „παραβγαίνω“, «ἐριδαίνομεν εἵνεκα τῆς ἀρετῆς» κατὰ μὲν τὸν Ἀρίσταρχον: ἕνεκα τῆς ἀρετῆς αὐτῆς (δηλ. τῆς Πηνελόπης)· κατ' ἄλλους δὲ: ἕνεκα τοιαύτης ἀρετῆς, δηλ. τοιαύτης ἐξόχου γυναικός, οἵα ἡ Πηνελόπη (οὕτως ὥστε τὸ ἀφῃρημένον νὰ κῆται ἀντὶ τοῦ προσώπου) δ 206· «ἀργαλέον δὲ ποσσὶν ἐριδήσασθαι Ἀχαιοῖς, εἰ μὴ Ἀχιλλεῖ» εἶνε δύσκολον εἰς πάντας τοὺς Ἀχαιούς, πλὴν τοῦ Ἀχιλλέως, νὰ διαγωνισθῶσιν εἰς τὸ τρέχειν („νὰ παραβγοῦν ’ς τὰ πόδια“), Ψ 792. Μεταφορ. ἐπὶ ἀνέμων «Εὖρός τε Νότος τε ἐριδαίνετον ἀλλήλοιιν... βαθέην πολεμιζέμεν ὕλην» ἐρίζουσι πρὸς ἀλλήλους, ἵνα συνάψωσιν εἰς πόλεμον τὴν βαθεῖαν ὕλην (δηλ. τὰ δένδρα τοῦ βαθέος δάσους;) Π 765.

ἐριδμαίνω, ἐπικ. (ἐκ τοῦ ἀχρ. ἔριδμα, ἔρισμα, ἐρίζω), ἐρεθίζω, „πειράζω“ «σφῆκας» Η 260 †.

ἐρίδουπος, ον, ἴδ. ἐριγδουπος.

ἐρίζω (ἔρις), παρατ. θαμιστ. ἐρίζεσκον θ 225· ἀορ. ἀ. γ΄. πληθ. τῆς εὐκτ. ἐρίσσειαν, μετοχ. ἐρίσας· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐρισάμην, ὑποτ. γ΄. ἐνικ. ἐρίσσεται. Α΄.) Ἐνεργ. 1) ἐρίζω, φιλονεικῶ, λογομαχῶ, „μαλώνω“ πρῶτον ἐπὶ λογομαχίας, καὶ ἔπειτα ἐπὶ πάσης ἐχθρικῆς διαθέσεως, μετὰ δοτ. Α 6, Ζ 131, Ν 109, «ἀντιβίην τινί» προπετῶς ἐναντίον τινός· Α 277, «περὶ ἴσης» περὶ ἴσης ἢ δικαίας μοίρας, Μ 423· ὅθεν 2) ἀμιλλῶμαι, διαγωνίζομαι, ἀντιπαραβάλλομαι, „παραβγαίνω“, τινί, θ 377, σ 277. Τὸ πρᾶγμα, περὶ οὗ ἡ ἄμιλλα, ὁ ἀγών, ἐκφέρεται· ἀ.) κατ' αἰτ. «Ἀφροδίτῃ κάλλος» Ι 389, ε 213· β΄.) διὰ τῆς περὶ μετὰ γεν., οἷον «περὶ μύθων» Ο 284, «περὶ τόξων» θ 225· γ΄.) κατὰ δοτ. «ποσί, δρηστοσύνῃ» Ν 325, ο 321· δ΄.) κατ' ἀπρφ. «χερσὶ μαχήσασθαι» α 38.—Ἀπολελ. «Νέστωρ οἷος ἔριζεν» (αὐτῷ δηλ.) μόνος ἐδύνατο νὰ ἀντιπαραβληθῇ, Β 555. Β΄.) Μέσ., ἔχει τὴν τελευταίαν τῶν ἀνωτ. σημασιῶν, καὶ δύναται νὰ συντάσσηται μὲ διπλῆν δοτ., οἷον «τινὶ τόξῳ» Ε 172, «ἀνδρῶν κέν τίς μοι ἐρίσσεται κτήμασι» δ 80.

ἐρίηρος (ἐριFηρος), ον (ἐρι-, ἦρα, ἄρω), πληθ. κατὰ μεταπλασμὸν ἐρίηρες, πιστός, ἀγαπητός, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπίθετον τοῦ «ἑταῖροι» Γ 47, ι 100 κ. ἄ. πλχ., καὶ ἐνικῶς «ἰρίηρος ἑταῖρος» Δ 266· ἀλλὰ καὶ τοῦ «ἀοιδός» α 346, θ 62, 471.

ἐρι-θηλής, ές (θάλλω), εὐθαλής, ἀκμαῖος, πλούσιος, περὶ δένδρων Κ 467, Ρ 53, καὶ ἀγρῶν Ε 90.

ἔριθος [.–.], ὁ, μισθωτὸς ἐργάτης, ὁ ἐν Μακεδονίᾳ λεγόμενος „μισθαργός“, ὅθεν περὶ τῶν θεριστῶν, Σ 550, 560· ἐν γένει ὑπηρέτης· κατ' ἀστείαν μεταφορὰν «τλήμων γαστρὸς ἔριθος» λέγεται ὁ ἀήρ ὁ ἐξερχόμενος ἐκ τῆς γαστρός, ἡ πορδή, Λατ. crepitus ventris, Ὑ. Ἑρμ. 296. (Παράγεται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ ἔριον καὶ σημ. κυρ. ἐριουργός, κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἔρις, ὅτε σημ. ἐκείνους τοὺς ἐργάτας, οἵτινες ἀπὸ κοινοῦ ἀναλαμβάνουσιν ἐπὶ μισθῷ ἔργου τινὸς τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἀμιλλῶνται ἐν αὐτῇ).

ἐρι-κυδής [.⏑–.], ές, ἐπικ. (κῦδος), περικλεής, ἔνδοξος, περίφημος, ἐπίθετον τῶν θεῶν καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν, Ξ 327, λ 631, Ὑ. Ἑρμ. 550, «γαῖα» λ 576· λαμπρός, ἐξαίρετος «δῶρα θεῶν» Γ 65, Υ 265, «ἥβη» Λ 225, «δαίς» Ω 802, γ 66 κ. ἄ. πλχ.

ἐρί-μυκος [.⏑–.], ον, ἐπικ. (μυκάομαι), πολύ, ἰσχυρῶς μυκώμενος, „δυνατὰ μουγγρίζων“, ἐπίθ. τῶν βοῶν, Υ 497, Ψ 775, ο 235.

ἐρινεός [.–..], ὁ, „ἐρινός“ (προφέρεται: ὀρνός) „ἀγριοσυκιά“, Λατ. caprificus, Φ 37, μ 103, 432.—Ἐν Ἰλ. ὡς τοπικὸν ὄνομα σημαίνει τόπον τινὰ πλησίον τοῦ Ἰλίου, ὃν ὁ Γερμ. μεταφραστὴς Ὁμήρου μεταφράζει ἐρινεόλοφον· κατὰ δὲ τὸν Στράβ. 13, 1, 35 ἦτο χῶρός τις τραχύς, ἐρινεῶν κατάφυτος· «ἐρινεὸς ἠνεμόεις» Χ 145. (‖ Ὁ τόπος ἦτο πιθανῶς ὑψηλότερος τῆς ἄλλης πεδιάδος, διότι ἐκεῖθεν μάλιστα «ἀμβατός ἐστι πόλις καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος» Ζ 434. Πιθανῶς δὲ ὠνομάσθη οὕτως οὐχὶ ἐκ πολλῶν, ἀλλ' ἐξ ἑνὸς μόνου ἐν περιφανεῖ πεφυτευμένου ἐρινεοῦ, καθ' ἃ καὶ σήμερον οὕτως λέγονται τοποθεσίαι τινές, οἷαν „Πλάτανος, Καστανιᾶ, Συκιᾶ“ κ.τ.τ.).

Ἐρινύς [.–.], ύος, ἡ, πληθ. αἱ Ἐρινύες, συνηρ. Ἐρινῦς, Ι 454· ἡ Ἐρινύς, τιμωρὸς θεά, θεὰ τῆς ἐκδικήσεως. Ὁ Ὅμ. δὲν μνημονεύει οὔτε ἀριθμόν, οὔτε μορφήν, οὔτε ὀνόματα αὐτῶν. Ὁ ἐνικ.

ἀριθ. εὑρίσκεται I 571, T 87, o 234· συνήθ. δὲ κατὰ πληθ. I 454 ἑξ. Εἶνε τὸ σύμβολον τῶν ἐλέγχων τῆς συνειδήσεως τῶν εἰς πᾶσαν κακὴν πρᾶξιν παρεπομένων καὶ μάλιστα τῆς κατάρας τῆς ἐπιβαρυνούσης παντὸς κακούργου τὴν κεφαλήν, ὅστις ἠσέβησεν εἰς τὰ ἱερώτατα τῆς ἀνθρωπότητος καθήκοντα. Ὅθεν τιμωροῦσι τὴν πρὸς τοὺς γονεῖς ἀπείθειαν τῶν τέκνων I 454, ϐ 135, λ 280, τὴν ἔλλειψιν τοῦ πρὸς τοὺς πρεσϐυτέρους, συγγενεῖς καὶ ἱκέτας σεϐασμοῦ O 204, ρ 475, τὴν ἐπιορκίαν T 260 καὶ πάντα φόνον I 571. Ἐπειδὴ δὲ τιμωροῦσι τοὺς κακούργους ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ, ἀναφαίνονται ὡς πολέμιαι τῶν ἀνθρώπων καὶ παρασύρουσιν αὐτοὺς εἰς κακὰς πράξεις, T 87, o 234. Πολλαχοῦ ἡ ἐνέργεια αὐτῶν συμπίπτει πρὸς τὴν τῶν Μοιρῶν, καὶ ὡς τοιαῦται δὲν ἐπιτρέπουσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους νὰ πολυπραγμονῶσι περὶ τῆς μελλούσης αὐτῶν τύχης, T 418. Κατοικοῦσιν ἐν τῇ σκοτίᾳ τοῦ Ἅδου (ἐν τῷ Ἐρέϐει), I 571, T 87, καὶ τιμωροῦσι τοὺς ἐγκληματίας καὶ μετὰ θάνατον T 259, υ 78. Κατὰ τὸν Ἡσίοδον Θεογ. 185 ἐγέννησεν αὐτὰς ἡ Γαῖα ἐκ τῶν σταγόνων τοῦ αἵματος τοῦ Οὐρανοῦ· ὁ δὲ Ἀπλδ. 1, 1, 3 ἀναγράφει τὰ ὀνόματα αὐτῶν, Τισιφόνην, Μέγαιραν καὶ Ἀληκτώ. 2) Ὡς προσηγορ. ὄνομα, κατάρα, «τῆς μητρός» Φ 412. (Συνήθ. παράγεται ἐκ τοῦ Ἀρκαδικοῦ: ἐρινύω=ὀργίζομαι, Παυσ. 8, 25, 4, ὅπερ ἀνάγεται εἰς τὴν ῥίζαν ΕΡΙ- (ἔρις)· κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ ἐκ τοῦ: ὀρίνω, ἐρίνω, ἐρευνάω ἀναζητῶ, ἀνιχνεύω· ὅθεν ἡ ὀρθοτέρα γραφὴ εἶνε: Ἐρινὺς ἀντὶ τῆς πρὸ τοῦ Σπιτζνέρου: Ἐριννύς. ‖. Οἱ νεώτεροι γλωσσολόγοι ἀνευρίσκουσι καὶ ταύτης τῆς Ἑλληνικῆς θεότητος τὸ ὄνομα ἐν τῇ Σανσκριτικῇ λέξει Saranjûs.—Τὸ υ μακρὸν ἐν ταῖς τρισυλλάϐοις, ϐραχὺ δὲ ἐν ταῖς τετρασυλλάϐοις πτώσεσιν).

ἔριον, τό, Ἰων. καὶ ἐπικ. **εἴριον** (ὑποκορισ. τοῦ: εἶρος) „μαλλί“, πολλάκις κατὰ πληθ. «εἴρια» Γ 388, σ 316 κ. ἀ. τὸ δὲ ἑνικ. «ἔριον» μόνον δ 124.

ἐρι-οίνης [.⏑..], ου καὶ **ἐριοίνιος**, ὁ (ὀνίνημι) ὁ σωτήριος, ἀγαθοποιός, λίαν ὠφέλιμος, σταθερὸν ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ, «Διὸς ἐριούνιος υἱός, θεῶν ἐριούνιε δαῖμον» Υ 72, Ὑμ. Ἑρμ. 145 κ. ἀ. «ἐριούνης» μόνον Υ 34, θ 322. Ὡς κύρ. ὄνομα ἀντὶ τοῦ Ἑρμῆς, Ω 360, 440.

ἔρις, ιδος [⏑.], ἡ, αἰτ. ἔριν καὶ ἔριδα (ὁ πρῶτος τύπος σπανιώτερος καὶ μόνον ἐν τέσσαρσι χωρίοις τῆς Ὀδ.). 1) ἔρις, φιλονεικία, διένεξις, „μάλωμα“, «ἔρις καὶ νεῖκος» υ 267· «ἔριδι μάχεσθαι» μὲ ἔριδα νὰ μάχωνται, ὅ ἐ. νὰ λογομαχῶσι, κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ Οὐολφίου· κατ' ἄλλους δὲ πρέπει νὰ συναφθῇ τὸ «ἔριδι» μετὰ τοῦ «ξυνέηκε» (ἴδ. ΣΥΝΙΗΜΙ) A 8, «ἔριδι ξυνελαύνειν» φέρω, ὠθῶ τινας εἰς διένεξιν, Υ 134, «ἔριν τιθέναι τισίν» ἐμϐάλλω φιλονεικίαν μεταξύ τινων, ἢ «ἔρ. στῆσαι ἔν τισιν» διεγείρω μεταξύ τινων φιλονεικίαν, γ 136, π 292. Πληθ. «ἔριδας νεικεῖν» φιλονεικῶ φιλονεικίας, ἔρχομαι εἰς φιλονεικίας, Υ 251. Ἰδίως ἐν Ἰλ. περὶ μάχης, συμπλοκή, ἀγών, „πόλεμος“ Ε 177, 732 κ. ἀ. πλχ., ἔνθα πολλάκις καὶ μετὰ τῶν συνωνύμων «πόλεμος, μάχη κ. ἄ.» συμπλέκεται· «ἔρις πολέμοιο» Ξ 389, Ρ 253, «ἔριδα ξυνάγειν Ἄρηος» Ε 861 κ. ἀ., «ἔριδα προϐάλλειν» Λ 529, «ἔρ. προφέρεσθαι» Γ 7, ἴδ. καὶ τὴν ἑπομ. σημ. 2) ἀγών, διαγωνισμός, ἅμιλλα, ἰδίως ἐν Ὀδ., ὅθεν «ἐξ ἔριδος» ἀμιλλώμενος, ἐν διαγωνισμῷ, Η 111, δ 343, «ἔρις ἔργοιο» ἐργατικὸς (γεωργικὸς) διαγωνισμός, σ 366· «ἔριδα προφέρω» προτείνω ἀγῶνα, διαγωνισμόν, ἀμιλλῶμαι ζ 92, «ἔριδα προφέρομαί τινι ἀέθλων» προκαλῶ τινα εἰς διαγωνισμόν, θ 210.— Προσωποποιουμένη ἡ Ἔρις εἶνε ἡ θεὰ ἡ διεγείρουσα τὴν μάχην Δ 440, Λ 3 ἑξ. Σ 535, ἀδελφὴ καὶ ὀπαδὸς τοῦ Ἄρεως Ε 518, Υ 48. Κατὰ δὲ τὸν Ἡσιοδ. Θεογ. 223 θυγάτηρ τῆς Νυκτός. Παρὰ τοῖς μετέπειτα εἶνε θεὰ τῆς διχονοίας καὶ φιλονεικίας.

ἐρι-σθενής, ές, (σθένος), „μεγαλοδύναμος“ πολὺ δυνατός, ἐπίθ. τοῦ Διός, N 54, T 355 κ. ἀ., θ 289.

ἔρισμα, ατος, τό (ἐρίζω) τὸ ἀντικείμενον τῆς ἔριδος, τὸ περὶ οὗ ἡ φιλονεικία, μῆλον τῆς ἔριδος, διαφορά, Δ 38 †, (ἔνθα ἴσως ἄλλοτε ἐγράφετο, ἔριδμα κατὰ τὴν εἰκασίαν τοῦ Λόβεκκ).

ἐρι-στάφυλος [..⏑⏑.], ον, ποι. (σταφυλή), μεγαλοστάφυλος, ὁ ἐκ μεγάλων σταφυλῶν παραγόμενος, ἢ δυνατός, «οἶνος» Ὀδ. ι 111, 358. (‖. Ὁ δὲ Δύντζερος φαίνεται ὅτι ἐκλαμϐάνει ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις τὸν «οἶνον» ἐπὶ τοῦ καρποῦ τῆς ἀμπέλου ἄνευ τινὸς, νομίζω, ἀποχρῶντος λόγου).

ἐρι-σφάραγος [..⏑⏑.], ον, ποι. (σφαραγέω)· πολυπάταγος, πολυτάραχος, ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος, Υ. Ἑρμ. 187.

ἐρί-τιμος [..–.], ον, ἐπικ. (τιμή), πολύτιμος, βαρύτιμος, «χρυσός» I 126, 268, «τρίπους» Υ. Ἀπ. 443, «αἰγίς» ἔντιμος, σεπτή, Β 447, O 361.

ἔριφος [.⏑.], ὁ, ἡ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. ἐρίφιον, „κατσίκι, τραγόπουλον“ Π 352, ι 226 κ. ἀ.

Ἐριφύλη [.⏑–.], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ταλαοῦ καὶ τῆς Λυσιμάχης, γυνὴ τοῦ Ἀμφιαράου. Προσταχθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐφόνευσεν αὐτὴν ὁ υἱός της Ἀλκμαίων, λ 326, ο 244 ἑξ. Ἴδ. **Ἀμφιάραος**.

Ἐριχθόνιος, ὁ, υἱὸς τοῦ Δαρδάνου καὶ τῆς Βατείας, πατὴρ τοῦ Τρωός, περιϐόητος διὰ τὰ πλούτη, Υ 220 ἑξ.

Ἐριῶπις, ιδος, ἡ (ἐρι-ὤψ) γυνὴ τοῦ Οἰλέως, N 697, O 336. Ἐκ τοῦ:

***ἐριῶπις**, ιδος, ἡ (ἐρι-ὤψ) μεγαλόφθαλμος, Ἐπιγ. 1, 2.

ἕρκειος, ον, Ἀττ. ἕρκειος, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἕρκος, ἐπίθ. τοῦ ἑφεστίου (προστάτου τῆς οἰκίας;) Διός, εἰς ὃν ὡς τοιοῦτον συνήθως ἱδρύετο βωμὸς ἐν τῇ αὐλῇ (ἐν τῷ ἕρκει) χ 335 †.

ἑρκίον, τό, περίφραγμα, περίβολος, «αὐλῆς» Ι 476, σ 102· κυρίως ὑποκοριστικὸν τοῦ:

ἕρκος, εος, τό (εἴργω). 1) περίφραγμα, φραγμός, „φράκτης, μάνδρα“ ἐν γένει περίβολος, οἷος ὁ περὶ τοὺς ἀγροὺς καὶ κήπους Ε 90, Σ 564, η 113, Υ. Ἑρμ. 188, ἢ περὶ τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας, φ 238, χ 142. Ὅθεν αὐλή, προαύλιον, Ω 306, θ 57, π 341 κ. ἀ. καὶ κατὰ πληθ. π 341, ρ 604, υ 164, φ 238· ὅθεν τροπικῶς «χάλκειον ἕρκος» εἶνε ὁ φραγμὸς ὁ ὑπὸ τῶν ἀσπίδων τῶν συνησπισμένων πολεμιστῶν ἀποτελούμενος Ο 567. 2) „θηλειά“ [ἄρκυς], δίκτυον πρὸς θήρευσιν τῶν πτηνῶν, χ 469. 3) Μεταφ. πᾶν ὅ,τι προφυλάττει ἀπό τινος, προπύργιον, προφύλαξις, ἀποτροπή, «ἕρκος ἀκόντων» λέγεται ἡ ἀσπὶς καὶ ὁ ζωστήρ, Δ 137, Ο 646, «ἕρκ. βελέων» Ε 316· «ἕρκος Ἀχαιῶν, ἕρκος πολέμοιο» λέγονται οἱ ἐξοχοι ἥρωες ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ ὁ Αἴας Α 284, Γ 229 (ὁ Αἴας λέγεται καὶ «πύργος Ἀχ.»). Περιγραφὴν ἀποτελεῖ τὸ «ἕρκος ὀδόντων» ἀντὶ τοῦ οἱ ὀδόντες (θεωρούμενοι ὡς περίφραγμα τῆς γλώσσης καὶ τοῦ στόματος) ἐν τῇ σταθερᾷ φράσει «ποτόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;» ποῖος λόγος διέφυγε τὸν φραγμὸν τῶν ὀδόντων σου; Δ 350, α 64 κ. ἄ. πλχ. «ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων» ἀφ' οὗ διέλθῃ τὸν φραγμὸν τῶν ὀδ. Ι 409, χ 328. (Παλαιοὶ ἑρμηνευταὶ καὶ τινες τῶν νεωτέρων ἐκλαμβάνουσι τὸ «ἕρκος ὀδόντων» ἐπὶ τῶν χειλέων, ὡς προφυλασσόντων τοὺς ὀδόντας, ὄχι ὀρθῶς).

ἕρμα, ατος, τό, Α΄.) ἐκ τοῦ ἀχρ. ἐρέδω, ἐρείδω (κατὰ τὸν Δοιδερλ.=ἔρυμα) πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει εἰς ὑποστήριξιν καὶ στερέωσίν τινος· ἐπομ. 1) κυρ. στήριγμα, ἔρεισμα, ὑπόβαθρον, ἰδίως αἱ δοκοὶ ἐκεῖναι, ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ πλοῖον, ὁσάκις ἀνελκύεται εἰς τὴν ξηράν, ἵνα προφυλάττηται ἀπὸ τῆς σήψεως ϗ ἄλλων δυστυχημάτων, τὰ λεγόμενα „φαλάγγια“ Α 486, Β 154. 2) Μεταφ. ἁ.) ἐπὶ προσώπων «ἕρμα πόλεως» τὸ στήριγμα, ὁ στύλος τῆς πόλεως Π 549, ψ 121· β΄.) ἐπὶ βέλους «μελαινέων ἕρμ' ὀδυνάων» βάσις τῶν μαύρων πόνων, βάθρον, ἐφ' οὗ τρόπον τινὰ ἵστανται αἱ ὀδύναι, Δ 117 (ὁ Ἀρίσταρχος ἠθέτει τὸν στίχον τοῦτον· ὁ δὲ Δοιδερλ. ἐξολισθαίνει εἰς πολὺ βεβιασμένην ἑρμηνείαν). Β΄.) (ἐκ τοῦ εἴρω=ἀραδιάζω, συγγ. τῷ εἰρμός, ὅρμος· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἀείρω) μόνον κατὰ πληθ. «ἕρματα» ἐνώτια, „σκουλαρίκια“, Ξ 182, σ 297.

Ἑρμαῖος, η, ον, ἱερὸς τοῦ Ἑρμοῦ, εἰς τὸν Ἑρμῆν ἀφιερωμένος, «Ἑρμ. λόφος» ἐν Ἰθάκῃ, ὑπεράνω τῆς πόλεως, ὑπὸ τὸ Νήιον ὄρος, π 471.

Ἑρμῆς, ὁ, παρ' Ὁμ. συνήθ. ἐπικ. Ἑρμείας, γεν. Ἑρμείαο, Ἑρμείω Ο 214 καὶ Ἑρμέω Υ. Ἑρμ. 413, Υ. Ἀφρ. 149· δοτ. Ἑρμῇ ξ 435, ἐπικ. Ἑρμείᾳ καὶ (ἐκ τοῦ πρωτοθέτου τύπου Ἑρμέας) Ἑρμέᾳ, (ὁ δὲ Σπίτζν. γράφει Ἑρμέῃ) Ε 390, Ἑρμείῃ Ὑμ. 18, 36· αἰτ. Ἑρμῆν, ἐπικ. Ἑρμείαν· κλητ. Ἑρμῆ, ἐπικ. Ἑρμεία· Λατ. Mercurius, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μαίας (ἢ Μαιάδος) θ 335, ξ 434. Εἶνε μὲν ὁ ἄγγελος τῶν θεῶν, ὡς καὶ ἡ Ἶρις, ἀλλ' αὐτὸς ἀναφαίνεται μᾶλλον ὡς ἐπιτετραμμένος, ὡς μεσολαβοῦν πρόσωπον, ἐπομ. καὶ ὡς προστάτης, Ω 24 ἑξ. 347, ε 28· ὅθεν λέγεται διάκτορος (ἴδ. τ. λ.). Σύμβολα φέρει τὰ χρυσᾶ πέδιλα, ε 45, καὶ τὴν θαυματουργικὴν ῥάβδον, δι' ἧς ἀποκοιμίζει καὶ κοιμωμένους ἐγείρει ὅσους θέλει, ε 47, ὅθεν χρυσόῤῥαπις λέγεται. Εἶνε ὁ δοτὴρ τῶν ἐκ τῆς εὐφορίας καὶ τοῦ ἐμπορίου ἀγαθῶν, καὶ ἐντεῦθεν ἐριούνιος, ἀκάκητα, σῶκος. Διὰ τὴν σύνεσιν αὐτοῦ καὶ πανουργίαν λέγεται ἐύσκοπος, καὶ προστατεύει τοὺς συνετοὺς καὶ πανούργους, τ 397. Ὡς ψυχοπομπὸς (ὁδηγὸς τῶν ψυχῶν εἰς τὸν Ἅδην) μνημονεύεται ω 1. Ἐν τῷ εἰς αὐτὸν Ὕμνῳ ἐξυμνεῖται ἡ γέννησις αὐτοῦ, ἡ ἐφεύρεσις τῆς ἐπταχόρδου λύρας καὶ ἡ πρώτη αὐτοῦ βουκλοπία. (Ἡ ἐτυμολογία λίαν ἀμφίβολος. ‖. Κατά τινας τῶν νεωτέρων γλωσσολόγων ταυτίζεται πρὸς Ἰνδικήν τινα θεότητα Saramêjas (=Ἑρμείας)· ἀλλ' ὁποία τις ἡ θεότης αὕτη καὶ κατὰ πόσον ἔχει τὰς αὐτὰς ἰδιότητας πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Ἑρμῆν, περὶ τούτου διαφωνοῦσιν ἔτι).

Ἑρμιόνη, ἡ, 1) θυγάτηρ τοῦ Μενελάου καὶ τῆς Ἑλένης. Κατὰ μὲν τὸν Ὅμηρον ὑπανδρεύθη τὸν Νεοπτόλεμον, εἰς ὃν ἐν Τροίᾳ ἤδη ὁ Μενέλαος ὑπεσχέθη αὐτήν, δ 14· κατὰ δὲ τὸν μεταγενέστερον μῦθον πρότερος ἔχων τοιαύτην ὑπόσχεσιν ὁ Ὀρέστης, ἐφόνευσε τὸν Νεοπτόλεμον καὶ ἔλαβε γυναῖκα τὴν Ἑρμιόνην, ἴδ. Εὐριπ. Ἀνδρομάχην. 2) πόλις τῆς Ἀργολίδος ἔχουσα λιμένα καὶ ναὸν τῆς Δήμητρος, σήμερον Καστρί. Ἐνταῦθα ὑπετίθετο ἡ εἴσοδος εἰς τὸν Ἅδην, Β 560. Εὑρίσκεται καὶ ἕτερος αὐτῆς τύπος Ἑρμιών, όνος, παρὰ Σκύλακι καὶ Πολυβίῳ ‖. καὶ Εὐριπίδῃ καὶ Ξενοφῶντι.

ἑρμίς [.-] ἡ **ἑρμίν**, ῖνος, ὁ (ἕρμα) στήριγμα, ἰδίως ὁ ποὺς τῆς κλίνης, μόνον Ὀδ. θ 278, ψ 198.

Ἕρμος, ὁ, ποταμὸς τῆς Φρυγίας καὶ Μυσίας, οὐ μακρὰν τῆς Σμύρνης ἐκβάλλων εἰς τὴν θάλασσαν, τὰ νῦν Σαραμπάτ, Υ 392.

ἕρνος, εος, τό, ποι. βλαστός, „φυτάνι, κλωνάρι“, ἐπὶ νεοφύτων δένδρων Ρ 53, ζ 163· ἐν παραβολῇ «ἔδραμεν ἔρνεϊ ἶσος» ὡσὰν φυτάνι Σ 46 (περὶ τοῦ Ἀχιλλέως), ξ 175 (περὶ τοῦ Τηλεμάχου).

ἔρξω, ἴδ. **ἔρδω**.

***ἐρόεις**, εσσα, εν, ποι. (ἔρος), ἐρωτικός, ἐράσμιος, ἀξιέραστος «σπεῖος» Υ. Ἀφρ. 264, «χέλυς» Υ. Ἑρμ. 31· «στόματα» Ὑμ. 32, 20.

(ἔρομαι) ἐπικ. ἕτερος τύπος τοῦ εἴρομαι, ἐρέομαι καὶ ἐρέω, ὅπ. ἴδ. Ὁ Ὅμ. ἔχει μόνον ἐκ τοῦ ἀορ. ἠρόμην ὑποτ. ἐρώμεθα, εὐκτ. ἔροιτο, ἀπρφ. ἐρέσθαι (ὅπερ πρὸ τοῦ Βεκκέρου ἐτονίζετο κατὰ τὸν Ἡρωδιαν. ὡς ἐνεστ. ἔρεσθαι), προς. ἔρειο ἀντὶ τοῦ ἔρεο, ἔρου Λ 611, ἐρωτῶ, τινά, Α 332 κ. ἀ., μετὰ δύω αἰτ. γ 243, «τινὰ περί τινος» α 135, 405.

ἔρος, ὁ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἔρως, ὅπ. ἴδ.

ἑρπετόν, τό (ἕρπω) πᾶν ὅ,τι ἕρπει, τουτέστιν αὐτομάτως κινεῖται, ἐν γένει ζῶον, «ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν ἑρπετὰ γίγνονται» ὅσα ζῶα γίνονται (ὑπάρχουσιν) ἐπὶ τῆς γῆς (πᾶν ὅ,τι ζῇ καὶ κινεῖται) δ 418 †.

ἑρπύζω, ἕρπω, σύρομαι „σέρνομαι", ἐπὶ ἀνθρώπων, οἵτινες ὑπὸ λύπης ἢ γήρατος καταβεβλημένοι μόλις κινοῦνται, «παρὰ πυρκαϊήν» Ψ 225, «παρὰ θῖνα» ν 220, «ἀνὰ γουνὸν ἁλωῆς» α 193. Κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ:

ἕρπω, παρατ. εἷρπον, ἕρπω, σύρομαι, „σέρνομαι", οἷον «εἷρπον ῥινοί» αὐτομάτως ἐκινοῦντο τὰ δέρματα (ὡς ἐκ θαύματος) μ 395, «ἥμενος ἢ ἕρπων» καθήμενος ἢ περιπατῶν (προσερχόμενος) ρ 158· ἐν γένει περιπατῶ, κινοῦμαι «ὅσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει» ὅσα ἐπὶ γῆς ἀναπνέουσι καὶ κινοῦνται· τουτέστι ζῶσι, Ρ 447, σ 131, Ὑ Δήμ. 366.

ἐρράδαται, ἴδ. ῥαίνω.

ἔρριγα, ἴδ. ῥιγέω.

ἐρρήσω, μέλ. ἐρρήσω, Ὑ. Ἑρμ. 259, ἐπιπόνως βαδίζω, κλονούμενος περιπατῶ, ἐπὶ τοῦ βαδίσματος τοῦ χωλοῦ Ἡφαίστου, Σ 421· ὅθεν περίλυπος, ἐν ἀμηχανίᾳ περιφέρομαι, πλανῶμαι, δ 367, Ὑ. Ἑρμ. 259. Ἰδίως: κατὰ δυστυχίαν ἢ πρὸς βλάβην ἔρχομαι ἢ ὑπάγω, «ἐνθάδε ἔρρων» ὅτε κατὰ δυστυχίαν ἦλθον ἐδῶ, „ὅταν ἐτσάκισα τὸ ποδάρι μου καὶ ἦλθα" ἐδῶ (ὅ ἐ. καλλίτερα νὰ ἐτσάκιζα τὸ ποδάρι μου παρὰ νὰ ἠρχόμην ἐδῶ) Θ 239, Ι 364. Συνηθέστατον μάλιστα κατὰ προστακτ. εἰς ἔκφρασιν ἀγανακτήσεως «ἔρρε» „κρημνίσου, 'ς τὸν διάβολον" Θ 164, κ 72, «ἔρρετε» Ω 239, «ἐρρέτω» „ἂς 'πάγῃ 'ς τὰνάθεμα" Υ 349, «ἔκηλος ἐρρέτω» ἂς 'πάγῃ 'ς τὸ καλό, χωρὶς νὰ ἐνοχληθῇ παρ' ἐμοῦ, ἂς κρημνισθῇ, Ι 377. (‖. Ἡ ἐτυμολογ. ἀμφίβολος· τὴν πρὸς τὸ ῥέω συγγένειαν δὲν βλέπω· τὴν πρὸς τὸ Λατ. erro δὲν παραδέχεται ὁ Κούρτιος διότι εὑρίσκονται ἀναντίῤῥητα ἴχνη διγάμματος ἐν ἀρχῇ, πρβλ. Θ 239).

ἔρση, ἡ, ἐπ. καὶ λυρ., ἐν δὲ τῇ 1) σημ. πάντοτε ἐέρση (πιθανῶς ἐκ τοῦ ἄρδω, παρὰ τοῖς Κρησὶ τοὐλάχιστον ἐλέγετο κατὰ τὸν Ἡσύχ. ἄερσα).

1) δρόσος, „δροσιά" Ψ 598, ν 245, πληθ. Ξ 351, «ἔρσαι αἵματι μυδαλέαι» σταγόνες δρόσου αἵματι μεμιγμέναι, εἰς ἔνδειξιν θείας ὀργῆς, Λ 53. 2) Μεταφ. «ἔρσαι» ι 222, νεογέννητα ἀρνία, καὶ μάλιστα τὰ ὀψίγονα, τὰ „ὄψιμα, ὀψιμάδια". (‖. Τὴν μεταφορὰν ταύτην τὴν ἀπὸ τῆς δρόσου εἰς τὰ ὀψίγονα ἀρνία μαρτυρεῖ ἔνθεν μὲν τὸ Γερμανικὸν Frischling, ἔνθεν δὲ τὸ τῆς καθομιλ. δροσιά, δροσερὸν ἐπὶ τρυφερῶν πραγμάτων, οἷον περὶ τρυφερᾶς γυναικός: „δροσιὰ τρέχουν ἀπὸ τὸ πρόσωπόν της").

ἐρσήεις, εσσα, εν, ἐπ. ἐερσήεις· ἀ.) δροσερός, τρυφερός, „νωπός", «ἐρσήεις λωτός» Ξ 349, «κύπειρος» Ὑ. Ἑρμ. 107· β'.) μεταφ. ἐπὶ πτώματος νεωστὶ ἀποθανόντος πρόσφατος «ἐρσήεις κεῖται» Ω 419, «ἐρσήεις καὶ πρόσφατος» Ω 757.

Ἐρίαλος [.⏑–.], ὁ, ἴδ. Ἐρίλαος.

ἐρίγμηλος, η, ον, ἐπ. (ἐρυγεῖν), ἐκ βάθους μυκώμενος, „μουγγρίζων", ἐπίθ. τοῦ ταύρου, Σ 580 †. (‖. Παράγεται μᾶλλον ἀμέσως ἐκ τοῦ ἐρυγμός, τονίζεται δὲ εἰς τὴν προπαραλήγουσαν κατ' ἀναλογίαν τοῦ: κίβδηλος, ἔκηλος, πέτηλος· ὥστε δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ὀξύνωμεν τὴν λ. μετὰ τοῦ γραμματικοῦ Τυραννίωνος καὶ κατὰ τὴν ἐπικρατεστέραν ἀναλογίαν).

ἐρίγων, ἴδ. ἐρείγομαι.

ἐρυθαίνω [.⏑..], ποι. ἀντὶ τοῦ ἐρυθραίνω, κοκκινίζω, μόνον ἐν τῷ παθ. ἐρυθραίνομαι, γίνομαι κόκκινος, κοκκινίζω (ἀμετ.) Ἰλ. Κ 484, Φ 21.

Ἐρυθῖνοι [.⏑–.], οἱ, «ὑψηλοὶ Ἐρυθ.» πόλις τῆς Παφλαγονίας κατὰ τὸν Εὐστάθ., κατὰ δὲ τὸν Στράβ. 12, 3, 10 δύω παράλιοι βράχοι, ὀνομαζόμενοι ἐπ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἐρυθροῦ χρώματος Ἐρυθρῖνοι, Β 855.

Ἐρίθραι, αἱ, ἀρχαία Βοιωτικὴ πόλις εἰς τὴν ὑπώρειαν τοῦ Κιθαιρῶνος, ἐν τῇ Πλαταϊκῇ χώρᾳ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Ἀσωποῦ, μητρόπολις τῆς Ἰωνικῆς πόλεως Ἐρυθρῶν Β 499. (‖. Κατὰ τὴν διάκρισιν τοῦ Σχολ. τοῦ Ὅμ. οὕτως τονίζεται πλέον πανταχοῦ σχεδὸν τὸ ὄνομα ὅταν σημαίνῃ τὴν Βοιωτικὴν πόλιν.—Τὴν σήμερον λέγεται Πηγάδια πλησίον τοῦ χωρίου Κατσούλας). Ἐκ τοῦ

ἐρυθρός, ή, όν, κόκκινος, κοκκινωπός, «οἶνος» ι 163, μ 19 κ. ἀ. «νέκταρ» Τ 38, ε 93, Ὑ. Ἀφρ. 207 «χαλκός» Ι 365.

ἐρυκακέειν, ἐρύκακον, ἴδ. ἐρύκω.

ἐρυκανάω [.–⏑..] (ἐξ ἐρυκάνω [.–⏑.], κ 429 †) ἕτερος ἐπ. τύπος τοῦ ἐρύκω, κωλύω, ἐμποδίζω, «κεῖνον ἐρυκανόωσι» (κατ' ἐπ. ἐπέκτασιν ἀντὶ τοῦ ἐρυκανῶσι) α 199 †.

ἐρύκω [.–.], ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. καὶ μάλιστα ἐπ., μέλ. ἐρύξω· ἀόρ. ἀ. ἔρυξα· ἀόρ. β'. μετ' ἀναδιπλ. ἠρύκακον, Ε 321, Υ 458, Φ 594, καὶ ἐρύκακον (τὸ α βραχύ), ἀπαρφ. ἐπ. ἐρυκακέειν, λ 105. 1) Ἐνεργ. ἐμποδίζω· ὅθεν ἀ.) κατέχω, κρατῶ, δὲν ἀφίνω, «ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας» π 16· ἰδίως ἐπὶ ξένων Ζ 217, α 14· κωλύω «πόντος πολλοὺς ἐρύκει» Φ 59, «γῆ» Φ 62, «οἶκος» ρ 408, «ἄμφω δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει» θ 317 κ. ἀ. β'.) ἀναχαιτίζω, σταματῶ «ἵππους» Γ 113, «λαόν» (ἀπὸ τῆς φυγῆς) Ζ 80, Φ 7. Μεταφ. «μένος» Θ 178, «θυ-

μόν» τὴν καρδίαν δαμάζω, λ 105· «ἕτερός με θυμὸς ἔρυκεν» ἄλλη σκέψις μὲ ἐκώλυσε, ι 302· γ΄.) ἀποτρέπω, ἀποκρούω, ἀπωθῶ, ἀπολελ. Λ 352, Ο 297 κ. ἀ. «τινὰ μάχης» Σ 126· «κακόν τινι» κακὸν ἀπό τινος, Ο 450, Ρ 292, «λιμόν τινι» ε 166. δ΄.) διαχωρίζω [διίστημι] «ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει» Κ 161. 2) Μέσ. ἀ.) ἐμποδίζομαι, χρονοτριβῶ, δ 373, 466, ρ 17· «μή μοι ἐρύκεσθον» μὴ μοῦ ἀργοπορήσητε, Ψ 443· β΄.) μετ' αἰτ. ὡς καὶ τὸ ἐνεργ. «κῦμά μιν ἐρύκεται» Μ 285. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἐρύω).

Ἐρύλαος [.˘-.], ὁ (ἐρύω, λαός, οἱονεὶ σωτὴρ τοῦ λαοῦ) εἷς τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 411. (Οὕτως γράφεται μετὰ τὸν Σπίτζνερον ἀντὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ Ἐρύαλος).

ἔρυμα [.˘.], τό, (ἐρύομαι) σκέπασμα, προφύλαγμα, «ἔρυμα χροός» λέγεται ἡ μίτρα, Δ 137 †

Ἐρύμανθος [.˘..], ὁ, ὄρος τῆς Ἀρκαδίας κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Ἠλιδος, ζ 103.

Ἐρύμας, αντος, ὁ, ὄνομα δύω Τρώων, τοῦ μὲν ὑπὸ τοῦ Ἰδομενέως, τοῦ δὲ ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθέντος, Π 345, 415.

ἐρυσάρματος [.˘.˘.], ον, (ἐρύω, ἅρμα) ὁ σύρων τὸ ἅρμα, οἱονεὶ ἁρματοσύρτης, ἐπίθ. τῶν ἵππων, Ο 354, Π 370, μόνον κατὰ μεταπλασμὸν ἐν τῷ πληθ. -ματες, -ατας.

ἐρυσίπτολις, ι [.˘...] (ἐρύω, πόλις), φύλαξ τῆς πόλεως, πολιοῦχος, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, Ζ 305 (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. γράφει ῥυσίπτ.) Ὑμ. 10, 1· 28, 3.

ἐρυσμός, ὁ, ἕτερος τύπος τοῦ ἔρυμα, προφυλακτήριον, Υ. Δήμ. 230.

ἐρύω (Ἑρ.), Ἰων. ᾐ ἐπ. εἰρύω· παρατ. ἔρυον, Μ 258· μέλ. ἐρύσω (ἐπ. σσ) καὶ ἄνευ τοῦ σ: ἐρύω, Λ 454, Ο 351, Χ 67· ἀόρ. εἴρυσα, ἐπ. σσ, θ 85, καὶ πλχ. ἀναύξ. ἔρυσα καὶ ἔρυσσα· παρακ. παθ. εἴρυμαι, γ΄. πληθ. Ἰων. καὶ ἐπ. εἰρύαται (ἴδ. καὶ κατωτ.)· ὑπερσ. γ΄. πλ. εἴρυντο, Μ 454, Σ 69 καὶ Ἰων. καὶ ἐπ. εἰρύατο, Ξ 30, Ο 654. (Οἱ τύποι οὗτοι συνηθέστερον ἔχουσι μέσ. διάθεσιν). Μέσ. ἐρύομαι καὶ Ἰων. καὶ ἐπ. εἰρύομαι· μέλ. ἐρύσομαι, ἐπ. σσ, φ 125, καὶ εἰρύσσομαι, Σ 276, ἀπαρφ. ἄνευ τοῦ σ: ἐρύεσθαι, Ι 248, Ξ 422, Φ 588· ἀόρ. ἐρυσάμην (ἐπ. σσ) καὶ εἰρυσάμην πλχ. παρακ. καὶ ὑπερσ. ὁ αὐτὸς μὲ τὸν παθ. Ἐκτὸς δὲ τούτων ἔχει τὸ ῥῆμα καὶ ἕτερον τοῦ ἐνεστ. τύπον κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς μι ἐσχηματισμένον ἢ συγκεκομμένον καὶ ὅμοιον μὲ τὸν παθ. παρακ. Ὁ τύπος οὗτος εἶνε: ἔρυμαι, εἴρυμαι, ἐξ οὗ γ΄. πλ. εἰρύαται (ἴδ. κατωτ.)· συχνότερον εἶνε τὸ ἀπαρφ. ἔρυσθαι, εἴρυσθαι καὶ ἐκ τοῦ παρατ. β΄. ἐν. ἔρυσο, γ΄. ἐν. ἔρυτο, εἴρυτο, γ΄. πληθ. ἔρυντο, εἰρύατο, (ὁ χρόνος οὗτος ἔχει καὶ ἀορ. σημασ. Ε 23, 538). Οἱ διαφέροντες οὗτοι τύποι ἔχουσι πανταχοῦ, πλὴν ἐν χ 90, τὴν μεταφ. σημασ.: σώζω, φυλάττω. Σημειωτέον ὅτι οἱ τύποι οἱ μακρὰν ἔχοντες τὴν ἀρχομένην εἰρ- παρὰ Βεκκ. ἐν τῇ Β΄. ὁτὲ μὲν ἔχουσι τὸ δίγαμμα, ὁτὲ δὲ οὐχί, πρβλ. Ξ 75, Χ 306, ζ 265 κ. ἀ. καὶ Σ 276, Φ 588, π 463. [Ἡ ἐνεργ. καὶ μέσ. φωνὴ ἔχει τὸ υ βραχὺ πρὸ τοῦ σ· ἐν δὲ τῷ ἐνεστ. καὶ παρατ. μεταξὺ μὲν δύω βραχειῶν συλλαβῶν τὸ υ εἶνε μακρόν, οἷον: ἐρύετο· ἄλλως δὲ βραχύ, οἷον: εἰρυόμεσθα, Φ 588. Ἐν δὲ τῷ παθ. παρκ. καὶ ὑπερσ. ὡς καὶ ἐν τοῖς ὁμοφωνοῦσι μέσοις τύποις τὸ υ εἶνε ἄλλοτε μακρὸν (εἰρύαται, Ξ 75, π 463, εἰρύατο, Ξ 30, Ο 654) καὶ ἄλλοτε βραχύ (εἰρύαται, Α 239, Δ 248, ζ 265, εἰρύατο, Χ 303) μακρὸν εἶνε καὶ ἐν τοῖς: εἰρυμένος, ἔρυσο, ἔρυτο].

Α΄.) Ἐνεργ. 1) σύρω, ἑλκύω, „τραβῶ" (Λατ.), μετ' αἰτ. καὶ εἰς περαίτερον προσδιορισμὸν μετὰ προθέσ. ἢ ἐπιρ. οἷον «πάλιν ἐρύω τινά» ἀποσύρω τινά, Ε 836, «ὀϊστὸν ἐξ ὤμοιο» ἐξελκύω, Ε 110, Π 863 κ. πλχ., «φᾶρος κὰκ κεφαλῆς» ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς σύρω, θ 85, «νευρὴν ἐπί τινι» ἐντείνω τὴν νευρὰν (τοῦ τόξου) ἐναντίον τινός, Ο 464, «σειρήν» τὴν ἅλυσιν ἀνελκύω, Θ 23· ὡσαύτως «δόρυ ἐπ' ἄκρης» θ 508· «τινὰ ὑπὸ ζυγά» καθελκύω, σύρω ὑποκάτω, ι 99· ἰδίως ἐπὶ τῶν νηῶν, ἀνελκύω (εἰς τὴν ξηράν) ἢ καθελκύω, «εἰς ἅλα» Α 141, θ 34 κ. πλχ., «νῆα ἠπειρόνδε ἢ ἐπ' ἠπείροιο» κ 403, π 325, 359· παθ. «νῆες εἰρύαται ἐπὶ θινί» Δ 248, Ξ 75· «προκρόσσας» Ξ 35, πρβλ. δὲ καὶ Β΄.) 2) ἀ.). 2) σύρω, ἑλκύω διὰ τῆς βίας, ἐκ(ἀπο)σπῶ, «ἔγχος ἐκ χειρός» Ν 598, «ῥινὸν ἀπ' ὀστεόφιν» ξ 134, «κρόσσας πύργων» Μ 258, «τινὰ χλαίνης» τραβῶ τινα ἀπὸ τὴν χλ. ἵνα ἐφελκύσω τὴν προσοχήν του, Χ 493, ἰδίως «νεκρόν» ἀποσπῶ, οὐμόνον ἐπὶ τῶν φίλων τοῦ πεσόντος, οἵτινες ἀπομακρύνουσι τὸν νεκρὸν ἵνα προφυλάξωσιν ἀπὸ τῶν ὕβρεων τῶν πολεμίων, Ε 573, Ρ 581, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν, οἵτινες ἑλκύουσι τὸν νεκρὸν πρὸς ἑαυτοὺς ἵνα σκυλεύσωσιν αὐτόν, Δ 467, Ρ 230, 419, Σ 540· β΄.) ἑλκύω, σύρω κατὰ γῆς, „σέρνω", οἷον «τινὰ ποδὸς διὰ δώματα» ρ 479, «περὶ σῆμα» Ω 16, «τινὰ εἴσω κουρίξ» σύρω τινὰ μέσα ἀπὸ τὰ μαλλιά, χ 188 κ. ἄ. τ. Ὅθεν ἐπὶ κυνῶν καὶ ὀρνέων πτώματα σπαρασσόντων, «τινὰ πρὸ ἄστεος» Λ 454, Ο 351, Χ 67.

Β΄.) Μέσ. 1) σύρω, ἑλκύω, τραβῶ τι, πάντοτε ὅμως μετ' ἀναφορᾶς πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ἤγουν τι τῶν ἐμαυτοῦ, ἢ ἔκ τινος τῶν ἐμαυτοῦ, ἢ πρὸς ὠφέλειάν μου, οἷον «μάχαιραν» τὴν μάχαιράν μου, Γ 271, ὡσαύτως «φάσγανον, ξίφος, ἄορ» [σπῶμαι], σύρω τὸ ξίφος μου κτλ. Ὅμ. πλχ. «δόρυ ἐξ ὠτειλῆς» τὸ δόρυ μου, κ 165, «τόξον» ἐντείνω τὸ τόξον μου, φ 125, «ἵππον ἐς ἀκρόπολιν» εἰς τὴν ἀκρόπολίν των, θ 504, «νῆας» τὰ πλοῖά μου εἰς τὴν θάλασσαν, Ξ 79, ι 194· «ἐρύσαντό τε πάντα» καὶ ἀπέσυραν τὰ

πάντα (ἀπὸ τῆς ἀνθρακιᾶς, ἐφ' ἧς ὠπτῶντο, ἢ ἀπὸ τῶν ὀβελῶν πρὸς ἰδίαν αὐτῶν χρῆσιν: ἵνα φάγωσιν αὐτά) A 466 κ. ἄ. πλχ. «χρυσῷ ἐρύσασθαι» μὲ χρυσὸν νὰ ἀντισηκώσωσι, νὰ ἰσοζυγίσωσι, X 351 (κατ' ἄλλους δέ: νὰ ἐξαγοράσωσι).

2) σύρω πρὸς ἐμαυτόν, «τινὰ ἄσσον» τ 481· ἰδίως διὰ τῆς βίας σύρω, ἀποσύρω (πρὸς ἐμαυτόν) «τινὰ μάχης, χάρμης» E 456, P 161, καὶ μάλιστα ἐπὶ νεκρῶν ἐν μάχῃ πεσόντων, «νέκυν, νεκρόν» ἀποσπῶ, ἁρπάζω, εἴτε ἐπὶ πολεμίων σκυλεύσεως χάριν, Ξ 422, Σ 174, «τινί» E 298, εἴτε ἐπὶ φίλων ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν πολεμίων ἀποσπωμένων, P 104, Σ 152.—Ὅθεν ἐνγένει· 3) ἀπαλλάττω τινὰ τοῦ κινδύνου, σώζω, „γλυτώνω" E 344, Λ 363, Υ 93, 450· συνάπτεται μετὰ τοῦ «σώζω» χ 372· ἐπομ. καὶ ἀ.) φυλάττω, προστατεύω, «ἐρύετο Ἴλιον» Z 403, «Λυκίην εἴρυτο» Π 542 κ. ἐ. ὡσαύτως καὶ ἐπὶ πραγμάτων προφυλαττόντων «εἰρύσατο ζωστήρ» Δ 186, «σανίδες πύλας εἴρυντο» M 454, O 274, ε 484· ὡσαύτως καὶ «νῆες ὁδὸν εἰρύαται» φυλάττουσι τὴν ὁδόν, εἶνε δίκην ὀχυρώματος (ἑρύματος) παρὰ τὴν ὁδὸν τεταγμέναι (κατὰ τὸν Ἀμεῖν· κατ' ἄλλους δὲ: εἶνε παρὰ τὴν ὁδὸν ἀνειλκυσμέναι, ἢ: ἐμποδίζουσι τὴν ὁδόν) ζ 265· συνάπτεται μετὰ τοῦ «σαόω» K 44· δ'.) ἀποτρέπω, ἀποκρούω, ἀποσοβῶ, ἐμποδίζω, «Κῆρα» B 859, «ἥ (οἱ) πλεῖστον ἔρυτο» ἥτις μάλιστα ἀπέκρουσεν ἀπ' αὐτοῦ (τὸ δόρυ) Δ 138, πρβλ. E 538, P 518. Μεταφ. «Διὸς νόον» τὴν θέλησιν τοῦ Δ. ἐμποδίζω, Θ 143, «χόλον» δαμάζω, Ω 584· γ'.) σύρω τι πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα διατηρήσω καὶ διαφυλάξω, ἐπιτηρῶ, διαφυλάττω, «θύρας» ψ 229, «νῆα» ξ 259, «ἄκοιτιν» γ 268. Μεταφ. «φρεσὶν ἐρύομαί τι» φυλάττω τι ἐν ἐμαυτῷ, ἀποσιωπῶ, π 459, «οἵ τε θέμιστας πρὸς Διὸς εἰρύαται» οἵτινες τὰ δίκαια τὰ παρὰ τοῦ Διός διαφυλάττουσι, A 239· δ'.) „φυλάττω" τηρῶ, δὲν παραβαίνω, «ἔπος, βουλάς» A 216, Φ 230· ε'.) παρατηρῶ, „παραφυλάττω" π 463· κατασκοπεύω «δήνεα θεῶν» ψ 82.

ἔρχαται, ἔρχατο, ἴδ. **ἔργω.**

ἐρχατάω, ἐπ. ἕτερος τύπος τοῦ **εἴργω,** ἐμπερικλείω, μόνον ἐν τῷ παθ. «σύες ἐρχατόωντο» (κατ' ἐπ. ἐπέκτ. ἀντὶ τοῦ: ἐρχατῶντο) ξ 15 †.

ἐρχθείς, ἴδ. **ἔργω.**

ἔρχομαι, ἀποθ., μέλ. ἐλεύσομαι (ἐκ τῆς ῥίζης ΕΛΕΥΘ-)· ἀόρ. ἦλθον, ποι. ἦλυθον, ἀπρφ. ἐλθεῖν καὶ ἐπικ. ἐλθέμεναι· παρακ. ἐπικ. εἰλήλουθα, ἀ. πληθ. ἐπικ. εἰλήλουθμεν I 49, γ 81, μετοχ. εἰληλουθώς καὶ ἐληλουθώς, O 81. 1) „ἔρχομαι", ὑπάγω, βαδίζω, ἀναλόγως δὲ τῶν προθέσεων καὶ ἐπιῤ., δι' ὧν περαιτέρω προσδιορίζεται, ἐξέρχομαι, ἀπέρχομαι, ἐπανέρχομαι κτλ. E 150, «ἔκ τινος» O 42, «αὖτις, ἄψ, πάλιν ἔρχομαι» ἴδ. τὰς λ., ἀλλὰ καὶ ἄνευ τούτων τῶν προσδιορισμῶν ἔχει τὴν σημ. τοῦ: ἐπανέρχομαι, α 408, δ 30, κ 267, ο 428, (‖. ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. περὶ ἀποδημοῦντος λέγομεν „πότε ἔρχεται; ἦλθεν;", ὀλιγωρουμένης δηλ. τῆς πρὸς τὴν ἀποδημίαν σχέσεως καὶ θεωρουμένης τῆς ἐπανόδου ὡς ἁπλῆς ὁδοῦ)· ἀ.) ἐπὶ ἐμψύχων ἀνθρώπων τε καὶ ζώων, Ὅμ. πλχ. Μεταφ. δὲ καὶ ἐπὶ ἀλλοίας κινήσεως, οἷον πλέω „ταξειδεύω", N 172, λ 121 κ. ἀ. «ἐπὶ πόντον ἔρχεσθαι» διὰ θαλάσσης ὑπάγω, δ 25· τοὐναντίον «πεζὸς ἦλθε» E 204, P 613· ἐπὶ πτήσεως τῶν τε πτηνῶν καὶ μελισσῶν B 89, P 755· δ'.) ἐπὶ ἀψύχων, οἷον ἐπὶ νεκρῶν, «εἰ . . . ἔλθοι τεθνηώς» P 161, Σ 180· ἐπὶ φυσικῶν φαινομένων: θυέλλης I 6, M 288, νεφῶν Δ 276, Π 364· ἐπὶ χρόνου ἀλλαγῆς «ἦλθε νέφας, φάος» Θ 500, P 615, «θέρος» λ 192 κ. πλχ., ἰδίως δὲ ἐπὶ τῶν πλοίων „ἀρμενίζω" O 549, ξ 334 κ. ἀ., πολλάκις καὶ ἐπὶ τῶν ὅπλων H 261, «ἔγχος διὰ ἀσπίδος» Γ 357 κ. ἀ., «αἷμα κατὰ στόμα ἦλθε» σ 97, «γέρας ἔρχεται ἄλλη· ὑπάγει ἄλλοῦ, εἰς ἄλλον, A 120· ἐπὶ καταστάσεων τοῦ τε σώματος καὶ τῆς ψυχῆς, «κακὸν ἦλθε» O 450, «θάνατος» ν 60, «τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἦλυθ' ἰωή» εὐθὺς ἡ φωνὴ ἦλθεν εἰς τὰς ἀκοάς του (‖. ποιητικὴ περίφρασις τοῦ: ἤκουσεν) K 139, «περὶ φρένας ἦλυθεν οἶνος» περιεκύκλωσε τὰς φρένας του ὁ οἶνος, τουτέστιν ἐσκότισε τὸν νοῦν, τὰς αἰσθήσεις του, ι 362, «ὀδύνη διὰ χροὸς ἦλθε» Λ 398, «ἄχος ἀπὸ πραπίδων ἦλθε» ἀπῆλθεν ἢ ἐξῆλθεν, X 43 κ. ἄ. τ. 2) Συντάσσεται· ἀ.) μετ' αἰτ. τοῦ τέρματος τῆς κινήσεως «κλισίην» εἰς τὴν κλ. A 332, «Ἄϊδαο δόμους» X 483· δ'.) μετ' αἰτ. τοῦ περαιτέρου προσδιορισμοῦ, «ὁδὸν ἔρχομαι» πορεύομαι ὁδόν, „κάμνω δρόμον", γ 316, ἔτι δὲ καὶ: κάμνω ἐκδρομὴν πολεμικήν (κατὰ τὸν Ναῖγελσβαχ, κατ' ἄλλους δὲ: ὑπάγω ὡς ἀπεσταλμένος, μὲ ἀποστολήν) A 151, «αὐτὰ κέλευθα» τὴν αὐτὴν ὁδόν, διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, M 225, «ἄλλην ὁδόν, ἄλλα κέλευθα ἤλθομεν» ἐλάβαμεν ἄλλην καὶ πάλιν ἄλλην ὁδόν, ι 262, «τηϋσίην ὁδὸν ἐλθεῖν» ὑπάγω εἰς μάτην, κάμνω μάταιον δρόμον, γ 316, «ἀγγελίην, ἐξεσίην ἐλθεῖν» ἴδ. τὰς λ.· γ'.) μετὰ γεν. τοπικῆς «πεδίοιο» διὰ τῆς πεδιάδος B 801· (‖. ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. „πηγαίνω τοίχου τοίχου, τοῦ 'γιαλοῦ, τοῦ κάμπου, τῆς στερεᾶς καὶ τοῦ πελάγου")· δ'.) μετὰ μετοχῆς, μέλλοντος μὲν εἰς ἔκφρασιν τοῦ σκοποῦ, «ἔρχομαι ἔγχος οἰσόμενος» ὑπάγω ἵνα φέρω τὸ δόρυ, N 256, πρβλ. Ξ 301· ἐνεστῶτος δὲ ἢ παρῳχημένου εἰς ἔκφρασιν τοῦ τρόπου τῆς ἐλεύσεως, «ἦλθε θέουσα» Λ 715, «ἦλθε φθάμενος» προλαβὼν ἦλθε, Ψ 779, «βεβρωκὼς βοὸς ἔρχεται (λέων)» ἔχων φαγωμένον μέρος βοός, γ 403, «αἴ κεν νέκυς ἡσχυμμένος ἔλθῃ» Σ 180.—Ἡ μετοχὴ «ἐλθών» χρησιμεύει ἐνίοτε εἰς πληρεστέραν καὶ περιγραφικωτέραν παράστασιν πράξεώς τινος, ἐν ᾧ φαίνεται πλεονάζουσα κατὰ τὸν νεώτερον τρό-

πον τοῦ λέγειν, οἷον «οὐ δύναμαι—μάχεσθαι ἐλθὼν δυσμενέεσσιν» Π 521, 668. (‖. Ὡσαύτως καὶ ἡ καθομιλουμ. διετήρησε τὸν φαινόμενον τοῦτον πλεονασμὸν λέγουσα „νὰ πά'(ω) νὰ πάρω, φάγω, πολεμήσω κτλ.“.).

ἔρῃ, ἴδ. ἔρης.

ἐρῇ, ἐπικ ἐρέῃ, ἴδ. εἴρω.

ἐρηδιός, ὁ, ὀρνέου εἶδος, ardea major τοῦ Λιννμ. (καὶ ὄχι κατ' ἄλλους ardea stellaris, Γαλλ. héron), «δεξιός» αἴσιος, καλὸς οἰωνός, Κ 274 †. (‖. Νεώτερον ὄνομα Ἑλλ. τοῦ πτηνοῦ ἀναφέρει ὁ Κοραῆς Ἀττ. 5, 152 ἐκ τοῦ Δουκαγγίου „λάκρα“ μὲ ἐξήγησιν ardeola (héronneau). Οἱ Γραικορρωμαῖοι τὴν ὠνόμαζαν καὶ ἀρδιόλαν. Ἐλέγετο δὲ καὶ μὲ ἀφαίρεσιν τοῦ ἀρχικοῦ στοιχείου «ρωδιὸς ὁ ἐρωδιός» κατὰ τὸν Ἡσύχιον, ὅστις φέρει καὶ ἄλλο ὄνομα τοῦ ὀρνέου «νυκταίετος, ὄρνις ἱερὸς Ἥρας ὁ καὶ ἐρωδιός». Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Κοραῆς. Ἡ δὲ παραγωγὴ τῆς μὲν νεωτέρας λ. λάκρα ἴσως εἶνε ἐκ τοῦ ῥ. λακέω κατὰ συγκοπ. ἀντὶ τοῦ λακερά, διότι ἡ φωνὴ τοῦ ἐρωδιοῦ ὁμοιάζει μὲ τὴν τοῦ πελαργοῦ (λάκ-λάκ) καθ' ἃ καὶ ὁ Ὅμ. ἔ. ἀν. ς. 276 εἶπε «κλάγξαντος ἄκουσαν», τῆς δὲ ἀρχαίας ἐρωδιὸς ἄγνωστος· πιθανῶς εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης ἡ λ. μὲ τὴν Λάτ. ardea καὶ μὲ τὴν παρὰ Ἡσυχίῳ παρεφθαρμένην ἄραμος (=ἐρωδιός), ὑφ' ἣν ἴσως ὑπολανθάνει ἡ ῥίζα ἀραδ- ἢ ἀρδ-).

ἐρωέω, ἐπικ. (συγγ. τῷ ῥέω, ῥώομαι, Λατ. ruo). 1) ἀμετ. ῥέω „τρέχω“, ἐξορμῶ „χύνομαι, πετάγομαι“ «αἷμα ἐρωήσει περὶ δουρί» θὰ ῥεύσῃ, θὰ πεταχθῇ τὸ αἷμά σου περὶ τὸ (ἐμπεπηγμένον) δόρυ, Α 303, π 444. Μεταφ. ἐπὶ πάσης ταχείας ὀπισθοδρομικῆς κινήσεως, ὀπισθοδρομῶ, ἀποσύρομαι, παύω, μετὰ γεν. «πολέμοιο, χάρμης» Ν 776, Ξ 101, Ρ 422, Τ 170, Ὑ. Δήμ. 302· ἀπολελ. ἀποχωρῶ, «νέφος οὔποτ' ἐρωεῖ» ποτὲ δὲν ἀποχωρεῖ, δὲν διαλύεται, μ 75· ἐπομ. βραδύνω, ὀκνῶ Β 179, Χ 185, «αἱ δ' (ἵπποι) ἠρώησαν ὀπίσσω» ἔμειναν ὀπίσω, Ψ 433. 2) μεταβ. ἀποτρέπω, ἀποπέμπω, μόνον ἐν τῷ «τινὰ ἀπὸ νηῶν» Ν 57.

ἐρωή, ἡ, ἐπικ. 1) πᾶσα βιαία κίνησις, ῥόμη, ὁρμή, φορά, πρὸ πάντων ἐπὶ βελῶν «βελέων ἐρωή» Δ 542, Ρ 562, «δούρατος» Α 357, «ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ γίνεται» ὅσον γίνεται (εἶνε) ἡ ὁρμὴ τοῦ δόρατος, ὅ ἐ. ἐφ' ὅσον ἐφικνεῖται τὸ δόρυ ὁρμητικῶς φερόμενον, Ο 358· ὅθεν «δουρὸς ἐρωήν» ὡς μέτρον ἀποστάσεως (‖. ὅπως καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „μιὰ τουφεκιὰ τόπον“) ἀκόντισμα, Ψ 529· 6'.) Μεταφ. ἐπὶ ἀνθρώπων «ἀνδρὸς ἐρωή» ὁρμή, δύναμις Γ 62, «λικμητῆρος» Ν 590, πρβλ. Ξ 448. 2) ὑποχώρησις, παῦσις, διακοπὴ «πολέμου» Π 302, Ρ 761.—Ἴλ.

ἔρως, ωτος, ὁ, καὶ ἀρχαιότερος ποι. τύπος ἔρος, ἐξ οὗ ὁ Ὅμ. ἔχει πλὴν τῆς ὀνομ. τὴν δοτ. ἔρῳ σ 212 ϗ πολλάκις τὴν αἰτ. ἔρον· ἡ δὲ ὀνομ. ἔρως μόνον Γ 442, Ξ 294 (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. μετὰ τοῦ Ἄρενς ἐκ τοῦ Εὐσταθ. ἀποκατέστησε τὸ ἔρος), ἡ γεν. ἔρωτος Βατρ. 78, ἡ αἰτ. ἔρωτα Ὑ. Ἑρμ. 449. Σημ. ἔρως, „ἀγάπη“, οἷον «θεᾶς ἔρος» ὁ πρὸς θεὰν ἔρως, Ξ 315, πρβλ. σ 212· ἐν γένει ὄρεξις, ἐπιθυμία, «πολέμου, γόου», ἰδίως δὲ «πόσιος καὶ ἐδητύος», ἴδ. ἐξίημι.

ἐρωτάω, ὁ κοινὸς οὗτος τύπος ἀντὶ τοῦ εἰρωτάω, φαίνεται ὅτι πρέπει νὰ ἐκλείψῃ ἐκ τῆς ἐπικῆς διαλέκτου, ὡς εὑρισκόμενος μόνον ἐν τῷ παρατ. ἠρώτα, ὅπερ οἱ νεώτεροι ἐκδόται διώρθωσαν εἰρώτα, ἴδ. εἰρωτάω.

ἐς καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ ἐς- ἀρχόμενα σύνθετα ζήτ. ἐν τῷ εἰς, εἰς-.

ἐσᾶλτο, ἴδ. εἰσάλλομαι.

ἔσβη, ἴδ. σβέννυμι.

ἐσδύσεαι, ἴδ. εἰσδύω.

ἐσέδρακον, ἴδ. εἰσδέρκομαι.

ἐσελεύσομαι, ἴδ. εἰσέρχομαι.

ἐσεμάσσατο, ἴδ. εἰσμαίομαι.

ἐσέχυντο, ἴδ. εἰσχέω.

ἐσήλατο, ἴδ. εἰσάλλομαι.

ἔσθην, ἴδ. ἕννυμι.

ἐσθής (Γεσθής), ῆτος, ἡ (ἕννομι), Λατ. vestis· ά.) ἐνδυμασία, Ὀδ. α 165, δ 339 κ. ἀ πλχ. β'.) στρώματα, παπλώματα, (ἐν τῇ καθομιλ. διὰ μιᾶς λέξεως „στρῶσις“) ψ 290.

ἐσθίω, κατ' ἐπέκτ. ἐκ τοῦ ἔσθω, ὅπ. ἴδ., μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ παρατ. ἤσθιε· μέλ. ἔδομαι, (ἴδ. ἔδω)· ἀόρ. ἔφαγον (ἴδ. φαγεῖν)· παρακ. ἐδήδοκα ἐξ οὗ μόνον ἡ συγκεκομ. μετοχὴ ἐδηδυῖα Ὑ. Ἑρμ. 560· παθ. παρακ. ἐδήδομαι· τρώγω ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων, «ἐσθιέμεν καὶ πιέμεν» δ 305, φ 69· μετ' αἰτ. ξ 109. Μεταφ. «πάντας πῦρ ἐσθίει» τοὺς τρώγει (παραναλίσκει) τὸ πῦρ, Ψ 182, «οἶκος ἐσθίεται» ὁ οἶκος (δηλ. ἡ περιουσία του) τρώγεται, δ 318. (‖. Ἀμφοτέρας ταύτας τὰς μεταφορὰς τοῦ ῥήματος ἔχει καὶ ἡ καθομιλουμ.).

ἐσθλός, ή, όν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι., συνώνυμον τοῦ ἀγαθός· καλός, χρηστός, τίμιος, εὐγενής, ἱκανὸς εἰς τὸ εἶδός του· ά.) ἐπὶ ἀνθρώπων πάσης τάξεως (ὅθεν καὶ ἐπὶ τοῦ συβώτου, ο 577) καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἀναφερομένων, «θηρητήρ» ἱκανός, ἐπιδέξιος κυνηγός, Ε 51· «ἔν τινι» Ο 283· ὅθεν: ἀγαθὸς ἐν πολέμῳ, ὅ ἐ. ἀνδρεῖος, τοὐναντίον τοῦ «κακός» Β 367, Ε 469 κ. ἀ. μάλιστα τῆς Ἰλ., ἔπειτα: ἀγαθὸς τὴν καταγωγήν, εὐγενής, θ 553. Ἰδίως ὡς οὐσιαστικὸν «οἱ ἐσθλοί» οἱ εὐγενεῖς, οἱ εὐπατρίδαι, Ὅμ. πλχ. Πολλάκις ἐν τούτοις συνεκφράζει καὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν φρονημάτων τὴν εὐγένειαν, οἷον «ἐσθλὰ ἀγορεύω» λέγω καλοὺς, ὡραίους λόγους (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ «κακὰ βυσσοδομεύω») ρ 66, «φρένες ἐσθλαί» συνεταί, δ 117, λ 367· β'.) ἐπὶ εὐγενῶν [γενναίων] ἵππων,

Ψ 348· γ'.) ἐπὶ πραγμάτων «ἅμαξαι» ι 242, «φάρμακα» σωτήρια, ὠφέλιμα, δ 228, «κτήματα» πλούσια, λαμπρά, 6 312, «δαίς» μεγαλοπρεπὲς δεῖπνον, A 576· ὅθεν ὡς οὐσιαστ. «ἐσθλά» τὰ ἀγαθά, πολύτιμα, κ 523· δ'.) ἀγαθός, εὐνοϊκός, ἄξιος, «ὄρνιθες» ω 311, «ὕπαρ ἐσθλόν» εὐτυχὴς ἀλήθεια, πραγματικότης (κατ' ἀντίθ. τοῦ: ὄναρ) τ 547· πολλάκις ὡς οὐσ. «τὸ ἐσθλόν» τὸ καλόν, ἡ εὐτυχία, κατ' ἀντίθ. τοῦ: κακόν) Ω 530, ο 488 κ. ἀ. καὶ πληθ. «τὰ ἐσθλά» υ 86, «ἐσθλόν ἐστι» καλὸν εἶνε, ὠφέλιμον, Ω 301.

ἕσθος (Fέσθ.), εος, τό, ποι. ἀντὶ τοῦ ἐσθής, ἔνδυμα, „φόρεμα", Ω 94 †, Ὑμ. 31, 13, 14.

ἔσσω, ποι. ἐκτενέστερος τύπος τοῦ ἔδω, τρώγω, βιβρώσκω, ἐπὶ ἀνθρώπων, Θ 231, ι 479· ἐπὶ ζώων, Ω 415, ν 409. Μεταφ. «κειμήλια» „τρώγω", 6 75.

ἑσιδεῖν, ἴδ. εἰσεῖδον.

ἑσιέμεναι, ἴδ. εἰσίημι.

ἕσκον, ἴδ. εἰμί.

ἑσόψομαι, ἴδ. εἰσοράω.

ἑσπέριος (Fεσπ.), η, ον. 1) ὡς χρονικὸν ἑσπερινός, τὴν ἑσπέραν (γινόμενος), πάντοτε μετὰ ρημάτων (ὅτε ἐπέχει τόπον ἐπιρρήματος) οἷον «ἑσπέριος ἀπονεοίμην» Φ 560, «ἑσπέριος ἦλθε» ι 335, πρβλ. ξ 344 κ. ἀ. 2) ὡς τοπικόν, ἑσπέριος, πρὸς ἑσπέραν (κείμενος), δυτικός, «ἑσπέριοι ἄνθρωποι» θ 29. Ἐκ τοῦ

ἕσπερος (Fέσπ.), ον, =τῷ προηγουμ. ἑσπέριος, ἑσπερινός, «ἀστήρ» X 318, «τότε δ' ἕσπερος ἔκλαγεν οἷος» Ὑμ. 18, 14.—Συνήθ. ὡς οὐσιαστικόν· ἀ.) ὁ ἕσπερος,=ἡ ἑσπέρα, α 422, δ 786, σ 305· β'.) τὰ ἕσπερα, αἱ ἑσπερινὰι ὧραι, ρ 191.

ἕσπετε, ἐπ. προστ. ἐξ ἑτέρου τύπου τοῦ εἶπον, ὅπ. ἴδε, ἀντὶ τοῦ εἴπατε, μόνον ἐν τῇ φρ. «ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι» B 484, Λ 218, Ξ 508, Π 112.

ἑσπόμην, ἴδ. ἕπομαι.

ἕσσα, **ἕσσαι**, **ἑσσάμενος**, ἴδ. ἕννυμι.

ἔσσεῖται, **ἐσσί**, ἴδ. εἰμί.

ἐσσεύοντο, ἴδ. σεύω.

ἕσσο, ἴδ. ἕννυμι.

ἔσσυμαι, **ἐσσύμενος**, ἴδ. σεύω.

ἐσσυμένως [.⏑..], ἐπίρ. (ἐκ τοῦ ἐσσύμενος, ἴδ. σεύω) ταχέως, μετὰ σπουδῆς, „βιαστικά", ἐσπευσμένως, Γ 85, ι 73 κ. πλχ.

ἑστάμεν, **ἑστάμεναι**, **ἕσταμεν**, **ἕσταν**, **ἔστασαν**, **ἕστασαν** (ἀντὶ τοῦ ἔστησαν), **ἕστηκα**, **ἑστήκειν**, ἴδ. ἵστημι.

ἕστο, ἴδ. ἕννυμι.

ἕστρωτο, ἴδ. στρώννυμι.

ἔστωρ, ορος, ὁ πάσσαλος ἢ μᾶλλον πασσαλίσκος ὁ κατὰ τὸ πρόσθιον ἄκρον τοῦ ρυμοῦ ἄνωθεν ἐμπεπηγμένος. Ἐπ' αὐτοῦ ἐφηρμόζετο ὁ κρίκος τοῦ ζυγοῦ, καὶ προσεδένετο τὸ ζυγόδεσμον, δι' οὗ ζυγὸν καὶ ρυμὸς σφιγκτὰ πρὸς ἄλληλα συνεδέοντο, Ω 272 †. (Παράγεται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ ἔω, ἵημι· κατὰ δὲ τὸν Γράσοφ, ἐκ τοῦ ἴζω, εἷσα, ἢ ἐκ τοῦ ἔννυμι (;)).

ἔσχ', πρὸ φωνήεντος δασυνομένου ἀντὶ τοῦ ἔσχε, 6 346, ζήτ. εἰμί.

ἐσχάρη, ἡ (ἔχω), γεν. καὶ δοτ. ἐπικ. **ἐσχαρόφιν**, η 169, ε 59. 1) ἑστία „στία, παραφωτιά" τόπος τῆς οἰκίας, ἐν ᾧ ἀνάπτεται τὸ πῦρ, Ὀδ. πλχ. Ἐχρησίμευε πρὸ πάντων ἵνα ἐν καιρῷ ψύχους θερμαίνῃ τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ, (ὅθεν παρ' αὐτῇ ἐργάζεται ἡ οἰκοδέσποινα μετὰ τῶν θεραπαινίδων, ζ 52, 305)· ἔτι δὲ καὶ ὡς μαγειρεῖον, υ 123, καὶ ὡς θυσιαστήριον, ξ 420· ἐντεῦθεν ἦτο καὶ τῶν ἱκετῶν τὸ ἄσυλον «καθέζετο ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσι πὰρ πυρί» η 153 (ἂν καὶ ὁ Ἀμεῖς νομίζει παρὰ τὴν γνώμην τῶν πλειοτέρων ὅτι παρ' Ὁμ. ἡ ἑστία δὲν ἐθεωρεῖτο εἰσέτι τόπος ἱερός), πρβλ. καὶ η 169, τ 389. 2) πᾶς ἐν γένει τόπος, ἔνθα ἀνάπτεται πῦρ, πυρά, „φωτιά" «ὅσαι Τρώων πυρὸς ἐσχάραι» ὅσαι πυραὶ (τῶν νυκτοφυλάκων δηλ.) ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν Τρώων, K 418 (κατ' ἄλλου· δὲ: ὅσαι ἑσίαι, τροπικῶς· ἀντὶ τοῦ ὅσοι οἰκογενειάρχαι, κάτοικοι τῆς Τροίας, πρβλ. B 125. Μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.).—(‖. Ἡ λ. ἐσώθη ἐν τῇ καθομιλουμ., εἰς ταύτην μὲν τὴν παρ' Ὁμ. σημ. οὐχί, εἰς ἄλλην δὲ καὶ παρὰ τοῖς μεθ' Ὁμηρ. εὔχρηστον, τὴν τοῦ μαγειρικοῦ σκεύους, „σκάρα", καὶ τὴν ναυπηγικὴν „σκαρί", καθ' ἃ ὁ Εὐστάθιος ἤδη ἐσημείωσεν· «Ἀθήναιος δὲ καὶ ἐσχάριον παραγώγως οἶδε, δι' οὗ καθέλκονται νῆες εἰς θάλασσαν, ὅθεν ἡ ἀπερίεργος γλῶσσα παραφθείρουσα τὸ καινὸν πλοῖον ἀπὸ σκαρίου εἶναί φησι, βουλομένη πάντως ἀπὸ ἐσχαρίου εἰπεῖν» εἰς Ὀδ. η 153).

ἐσχατόων, όωσα, κυρ. ἐπικῶς ἐπεκτεταμένη μετοχ. τοῦ ἐσχατάω ἢ -όω (ἔσχατος) ἔσχατος, τελευταῖος, «δηίων ἐσχατόων» ὕστατος, ὑπολειπόμενος τῶν πολεμίων K 206· ὅτι δὲ «Ἀνθηδών, Μύρσινος» ἡ ἐπὶ τῶν μεθορίων, ἐπὶ τῆς ἐσχατιᾶς κειμένη, Ἰλ. B 508, 616.

ἐσχατιή [.⏑⏑.], ἡ, 1) τὸ ἔσχατον μέρος, ἡ ἐσχατιά· ἀ.) τὸ ὅριον, τὸ ἄκρον, τὸ τέλος παντὸς τόπου ἢ πράγματος, οἷον τῆς πυρᾶς Ψ 242, «νήσου, λιμένος» 6 391, γ 294, ε 238 κ. πλχ., «Φθίης» I 484, «πολέμοιο» τὸ τέλος τῆς μάχης, δηλ. τὰ τελευταῖα τῆς παρατάξεως εἴτε τὰ κέρατα εἴτε τὸ ὄπισθεν, Λ 524, Υ 328, «ἀγροῦ» δ 517, ε 489, σ 358· ὅθεν καὶ μόνον «ἐσχατιή» τόπος ἐκτὸς τῆς πόλεως, ἀπόκεντρος (κατὰ τὴν παραλίαν) ξ 104. Ἐκ τοῦ:

ἔσχατος [.⏑.], η, ον (πιθαν. ἐκ τοῦ ἔξ, ἔξω) ὁ ἔσχατος, τελευταῖος μόνον εἰς τοπικὴν σημασ., οἷον «θάλαμος» φ 9, «ἔσχατοι ἄλλων» K 434, «ἔσχατοι ἀνδρῶν» οἱ Αἰθίοπες ὡς κατοικοῦντες τὰς ἐσχατιὰς τῆς γῆς κατὰ τὴν Ὁμηρικὴν θεωρίαν, α 23.—Οὐδ. πληθ. ὡς ἐπίρ. **ἔσχατα** εἰς τὰ ἔσχατα, εἰς τὰ ἄκρα (τοῦ στρα-

τοπέδου) Θ 225, Λ 8, «ἔσχατα οἰκέομεν» (‖ τώρα πλέον γράφεται: ἔσχατοι) ζ 205.

ἔσχεθον, ἔσχον, ἐσχόμην, ἴδ. ἔχω.

ἔσω, ἴδ. εἴσω.

ἑταιρεῖος, η, ον, ὁ εἰς ἑταῖρον ἀνήκων, φιλικός, οἰκετος, «φιλότης» Ὕμ. Ἑρμ. 58.

ἑταίρη, ἡ, ἐπικ. ἑτάρη [⏑] μόνον Δ 441, θηλ. τοῦ ἑταῖρος, σύντροφος, συνακόλουθος, ὀπαδός, μεταφ. ἐπὶ φυγῆς «φόβου ἑταίρη» Ι 2, ἐπὶ τῆς φόρμιγγος «δαιτὶ ἑταίρη» σύντροφος τῆς εὐωχίας ρ 271, Ὑ. Ἑρμ. 478.

ἑταιρίζω, ἐπικ. ἑταρίζω [⏑⏑] (ἑταῖρος), ἀόρ. ἁ. ἑταίρισα, ἐπικ. σσ, μέσ. ἀόρ. ἁ. μόνον ἐν τῇ εὐκτ. ἑταιρίσσαιτο, εἶμαί τινος ἑταῖρος, σύντροφος, φίλος, μετὰ δοτ. Ω 335, Ὑ. Ἀφρ. 96.—Τὸ μέσ. [ποιοῦμαί τινα ἑταῖρον], προσεταιρίζομαι, κάμνω τινὰ φίλον μου, προσοικειοῦμαι, Ν 456.

ἑταῖρος, ὁ, ἐπικ. ἕταρος [⏑⏑], σύντροφος, φίλος ἀχώριστος, ὀπαδός, παρ' Ὁμ. ἰδίως ἐπὶ τῶν συστρατιωτῶν, συνοδοιπόρων, συμπλεόντων, Α 179, α 5 κ. πλχ., ἀλλὰ καὶ ἐπὶ συνδαιτημόνων Ρ 577, καὶ ἐπὶ τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης σ 350 κ. ἀ. Ἐν γένει δὲ φίλος «νυκτός, δαιτός» Ὑ. Ἑρμ. 290, 436. Μεταφορ. ἐπὶ πραγμάτων, οἷον ὁ οὔριος ἄνεμος λέγεται «ἐσθλὸς ἑταῖρος» καλὸς συνταξειδιώτης, λ 7, μ 149, πρβλ. καὶ λ. ἑταίρη· μετὰ δοτ. Σ 251. Κυρίως εἶνε ἐπίθ., ὅθεν «ἑταῖρος ἀνήρ» Ρ 466, θ 584, «πολλοὶ λαοὶ ἕταροι» πολλοὶ ἄνθρωποι (οἵτινες ἦσαν) σύντροφοι, Ν 710. (Ἀμφότεροι οἱ τύποι συναλλάσσονται κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου. Παράγεται δὲ πιθαν. ἐκ τοῦ ἕτης).

ἑτεθήπεα, ἴδ. θαφ-.

Ἐτεοκλῆς, ἑοῦς, ἐπικ. ῆος, υἱὸς τοῦ Οἰδίποδος καὶ τῆς Ἐπικάστης (Ἰοκάστης), ὅστις μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς συμφωνήσας μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Πολυνείκους νὰ βασιλεύωσιν ἐναλλὰξ ἑκάτερος ἀνὰ ἓν ἔτος, δὲν ἐτήρησε τὴν συμφωνίαν καὶ οὕτως ἐγείνεν αἴτιος τοῦ πολέμου τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. Ἐνεδρεύει τὸν Τυδέα τὸν ὑπὸ τοῦ Πολυνείκους πρὸς αὐτὸν πεμφθέντα πρεσβευτήν, Δ 395.—Ἐπίθ. Ἐτεοκλήειος, η, ον, Ἐτεόκλειος, «βίη Ἐτεοκληείη» ἴδ. βίη, Δ 386.

Ἐτεόκρητες, οἱ (ἑτεός, Κρής), οἱ ἀληθεῖς, οἱ γνήσιοι (οἱ σωστοί) Κρῆτες, τουτέστιν οἱ ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων κάτοικοι τῆς νήσου, οἱ αὐτόχθονες Κρῆτες, μία τῶν πέντε φυλῶν τῆς Κρήτης, τ 176, κατοικοῦσα κατὰ Στράβ. 10, 4, 7 τὰ νότια τῆς νήσου, καὶ ἔχουσα πρωτεύουσαν τὴν Πράσον.

ἑτεός, ή, όν (ἐκ τοῦ εἰμὶ κατὰ Δοιδερλεῖνον), ποι. καὶ μάλιστα ἐπικ., ἀληθής, „ἀληθινός, σωστός", πραγματικός, ὡς ἐπίθ. μόνον ἐν τῷ «νεικεῦσ' ἀλλήλῃσι πόλλ' ἐτεά τε καὶ οὐκί» φιλονεικοῦσαι λέγουσι πρὸς ἀλλήλας πολλὰ ἀληθῆ καὶ ψευδῆ, Ὑ 255.—Τὸ οὐδ. ἑτεὸν εἶνε συνήθως ἐπίρ.· ἁ.) ἀληθῶς, „ἀληθινά" «ἑτεὸν μαντεύεται» Β 300 (ὅπου ἴσως εἶνε καὶ ἐπίθετον), «ἑτεὸν καὶ ἀτρεκέως ἀγορεύω» Ο 53· β'.) ἀληθῶς, τῷ ὄντι, „ἀλήθεια" Ε 104 καὶ Ὀδ. πλχ., «εἰ ἑτεόν περ» ἂν ἀληθῆ λέγω Ξ 125 (κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἀριστάρχου, ἀνθ' ἧς ὁ Σπίτζνερος θέλει νὰ γράψῃ: εἰ ἑτεόν γε), «εἰ ἑτεόν γε» ἂν τῷ ὄντι, ἂν ἦνε ἀληθὲς ὅτι, γ 122 κ. ἀ. «εἰ δ' ἑτεὸν δή» ἂν ἴσως δὲ τῷ ὄντι, Η 359, Μ 233 κ. ἀ.

ἑτεραλκής, ές (ἕτερος, ἀλκή) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι., μόνον ἐν τῇ ἐνικ. αἰτ. ἑτεραλκέα, ὁ τὴν δύναμιν ἢ ὑπεροχὴν εἰς τὸ ἕτερον τῶν δύω μερῶν προσθέτων, «νίκη» τελεία νίκη, Θ 171, Π 362, Ρ 627, χ 236 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.)· «Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην δοῦναι» νὰ δώσῃς εἰς τοὺς Δαναοὺς τελείαν νίκην τῆς μάχης (κατὰ ταύτην τὴν μάχην) Η 26· «δῆμος ἑτερ.» εἶνε ὁ λαὸς ὁ τὴν ῥοπὴν τῆς νίκης δίδων εἰς τὸ ἕτερον μέρος τὸ πονοῦν, οἱονεὶ ἔφεδρος, Ο 738. (Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. εἶνε: ὁ τοὺς ἑτέρους, τουτέστιν ἐναντίους, ἀλέξων, ἀποκρούων).

ἑτερήμερος, ον, ἐπικ. (ἕτερος, ἡμέρα), ὁ τὴν ἑτέραν ἡμέραν, ὅ ἐ. ἡμέραν παρ' ἡμέραν γινόμενος, «ζώουσ' ἑτερήμεροι» ζῶσι παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, ὁ Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, λ 303 †.

ἕτερος, η, ον, ἐπικ. δοτ. τοῦ θηλ. ἑτέρηφι. 1) ὁ ἄλλος, ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο, ὁ εἷς ἢ ὁ ἄλλος, alter Λατ., Ε 258, 288, «χειρὶ ἑτέρῃ» μὲ τὴν μίαν χεῖρα, κ 171 κ. ἀ., πληθ. «ἕτεροι» οἱ ἐξ ἑνὸς τῶν δύο μερῶν, Λατ. alterutri, Υ 210, πρβλ. Η 292, 378· ὅθεν «ἕτερα ἅρματα» τὰ ἅρματα τῶν ἐναντίων, τοῦ ἑτέρου μέρους, Δ 306, «οὐδ' ἕτερος» Λ 71.—Ἐν ἀντιθετικαῖς προτάσεσι τίθεται ὡς ἑξῆς: «ἕτερος μέν—ἕτερος δέ» Ξ 272 κ. ἄ. πλχ. ἢ «ἕτερος μέν—ὁ δὲ ἕτερος» Φ 164, «ὁ ἕτερος—ἕτερος δέ» ε 265, «ἄλλος—ἕτερος» Ν 731, «ἕτερος—ἄλλος» Ι 313, 472· ἀλλὰ χ ἐλλείπει ἄλλοτε μὲν τὸ πρῶτον «ἕτερος», οἷον «ὁ μέν—ὁ δ' ἕτερος» Χ 151 χ ἔτι περιεργότερον Η 420, Ω 528, ἄλλοτε δὲ τὸ δεύτερον, οἷον «ἑτέρου γε τίει . . . ἀνθρώπων χερείονα, τὸν δέ τ' ἀρείον' ἀτιμήσας' ἀποπέμπει» τὸν ἕνα, τὸν χειρότερον δηλ. τιμᾷ, τὸν δὲ καλλίτερον κτλ. υ 132, ὡσαύτως «ἕτερος—ὁ δέ» θ 374·—«ἑτέρῃ χειρί» καὶ μόνον «ἑτέρῃ, ἑτέρηφιν» διὰ τῆς μιᾶς χειρός, ἢ διὰ τῆς ἄλλης (δεξιᾶς ἢ ἀριστερᾶς, ὅπως ἐκ τῆς συναφείας φαίνεται) Μ 452, Π 734 κ. ἀ. Ἐν ἀπαριθμήσεσιν ὁ δεύτερος Π 179. 2) ἄλλος, Λατ. alius, Δ 306, η 124, ξ 325 κ. ἀ. «ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐστίν» τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἢ τὸ ἓν κολλητὰ μὲ τὸ ἄλλο, ρ 266· ὅθεν διάφορος, οἷον «ἕτερον μὲν κεύθει, ἄλλο δὲ βάζει» Ι 313, πρβλ. ε 302.

ἑτέρσετο, ἴδ. τερσαίνω.

ἑτέρωθεν, ἐπίρ. 1) ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους,

Α 247, η 130, «ἐπιάχειν» Ν 835, λ 83. 2) κατὰ τὸ φαινόμενον=ἑτέρωθι, Γ 230, Ζ 247, Υ. Ἑρμ. 366· ἀφ' ἑτέρου, «Πάτροκλος ἑτέρωθεν ἀναίνετο» Λ 647, φ 368.

ἙΤΈΡΩΘΙ [..˙.], ἐπίῤ. εἰς τὸ ἄλλο μέρος, ἀλλαχοῦ, Ε 351, Ο 348, δ 531, «ἔνθεν—ἑτέρωθι» μ 235.

ἙΤΈΡΩΣ, ἐπίῤ. ἄλλως, κατ' ἄλλον τρόπον, α 234 †.

ἙΤΕΡΩΣΕ, ἐπίῤ. ά.) πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, «νέκυν ἐρύω» Δ 492, «καθίζειν» Υ 151· β΄.) πρὸς τὸ ἓν (ἢ ἄλλο μέρος), ὅ ἐ. πρὸς τὰ πλάγια, «ἐκλίνθη ἑτ.» χ 17 (ἐπὶ ἀποθνήσκοντος), «κάρη βάλεν» ἔκλινε τὴν κεφαλήν, Θ 306 κ. ἀ. γ΄.) πρὸς ἄλλο μέρος, ἀλλαχόσε, «λιασθείς» Ψ231, «φοβεῖσθαι» π 163, «βάλλειν ὄμματα» π 179.

ἙΤΈΤΑΛΤΟ, ἴδ. ἘΠΙΤΈΛΛΩ.

ἙΤΕΤΕΎΧΑΤΟ, ἴδ. ΤΕΎΧΩ.

ἜΤΕΤΜΟΝ, καὶ ἀναύξ. ΤΈΤΜΟΝ, ἐλλειπτικὸς ἀόρ. β΄. μετ' ἀναδιπλ. ἐκ τῆς ῥίζης ΤΕΜ- (ὅπως ἐκ τῆς ῥίζ. ΦΕΝ- ἔγεινεν ὁ ἀόρ. ἔπεφνον), ὑποτ. τέτμῃς, τέτμῃ, ἐντυγχάνω, εὑρίσκω, ἀπαντῶ, μετ' αἰτ. Δ 293, γ 254, Υ. Δήμ. 179, καταλαμβάνω, «ὃν γῆρας ἔτετμε» κατέλαβε, α 218.

ἙΤΕΤΥΚΤΟ, ἴδ. ΤΕΥΧΩ.

Ἑτεωνεύς, ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Βοηθόου, θεράπων τοῦ Μενελάου, δ 25, ο 95, κατὰ τὸν Σχολ. υἱὸς τοῦ Ἀργείου καὶ ἔγγονος τοῦ Πέλοπος.

Ἑτεωνός, ὁ, πόλις τῆς Βοιωτίας παρὰ τὸν Ἀσωπὸν (ἡ μετέπειτα Σκάρφη κατὰ Στράβωνα 9, 2, 24) Β 497.

ἔτης (Γέτης), ογ, ὁ, ἀρχαΐα, ἰδίως ἐπ. λέξις, μόνον κατὰ πληθ. «ἕται» οἱ ἀνήκοντες εἴς τινα, ἑταῖροι, συνήθεις, φίλοι πάντοτε διακρινόμενοι ἀπὸ τῶν ἐξ αἵματος ἢ ἄλλως συγγενῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τῷ συνδυασμῷ «κασίγνητοί τε ἕται τε» Ζ 239, ο 273 κ. ἀ. «ἕται καὶ ἀνεψιοί» Ι 464, «ἕται καὶ ἑταῖροι» (‖. κατὰ τὴν αὐτὴν φραστικὴν ἀφθονίαν, καθ' ἣν καὶ τὸ «ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες») Η 295, «γείτονες ἠδὲ ἕται» δ 16. (Κατὰ τὸν Νίτσην εἶνε οἱ ὁμόφυλοι ἢ οἱ πελάται, ὀπαδοί τινος, συγγ. τῷ: ὦ 'τᾶν καὶ ἑταῖρος, ‖. κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους γλωσσολόγους παράγεται ἐκ τῆς ἀντωνυμικῆς ῥίζης ἑ-, ἐξ ἧς καὶ αἱ τριτοπρόσωποι προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι, καὶ σημαίνει κυρίως τοὺς εἴς τινα ἰδιάζοντας, „τοὺς 'δικούς").

ἐτήτυμος [..˙.], ον, ποι. (κατ' ἀναδιπλασιασμὸν ἐκ τοῦ ἔτυμος) ἀληθής, ἀληθινός, γνήσιος, πραγματικός, „σωστός", οἷον «ἄγγελος» Χ 438, «νόστος, μῦθος» γ 241, ψ 72. Ἰδίως δὲ τὸ οὐδ. ἐτήτυμον ὡς ἐπίῤ. τῷ ὄντι, ἀληθῶς, „ἀληθινά", «κείνου δ' υἱὸς ἐτήτυμον» δ 157, Π 128 «ἐτ. ἀγορεύω» ἀληθῆ, ἀλήθειαν λέγω, α 174 κ. ἀ.

ἔτι [˙], ἐπίῤ. (ἐκ τοῦ ΕΑ, εἰμί). 1) χρονικόν· ά.) ἐπὶ τοῦ παρόντος, „ἀκόμη", εἰσέτι, Ε 254, Ζ 222, ο 305 κ. ἀ. «ἔτι καὶ νῦν» Α 455, Ι 105· β΄.) ἐπὶ τοῦ παρελθόντος, Κ 493, «ἐνθάδ' ἔτι στείχοντες» ὅτε ἀκόμη ἦσαν καθ' ὁδόν, Β 287, πρβλ. δ 736· γ΄.) ἐπὶ τοῦ μέλλοντος, ἀκόμη, καὶ τοῦ λοιποῦ, Α 96, δ 756 καὶ μετὰ προστ. β 230, ε 8. Μετὰ τῶν ἀρνητικῶν, [οὐκέτι], ὄχι πλέον, δὲν—πλέον, ἐπὶ παρόντος, παρελθόντος καὶ μέλλοντος, «οὐ γὰρ ἔτ' ἀθάνατοι ἀμφὶς φράζονται» Β 13, «οὐδ' ἔτι δήν ἦν» πρὸ πολλοῦ πλέον δὲν ὑπῆρχε, Ζ 139, β 36, «οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν» Β 141 κ. ἀ. 2) προσθήκης σημαντικόν, προσέτι, „ἀκόμη"· συνάπτεται συνήθως μετὰ τοῦ «ἕτερος, ἄλλος» Ζ 411, ξ 325 κ. ἀ., ἰδίως δὲ μετὰ τῶν συγκριτικῶν πρὸς ἐπίτασιν τοῦ βαθμοῦ «ἔτι μᾶλλον» Ξ 97 κ. ἀ., «μᾶλλον ἔτι» σ 22. (Τὸ ι μακρὸν πρὸ τοῦ δήν, δηρόν, ἄπ. ἴδε).

ἔτλην, ἴδ. ΤΛΗΝΑΙ.

ἑτοιμάζω, μέλ. άσω, ἐπ. σσ, „ἑτοιμάζω", ποριζω, παρέχω, «γέρας» Α 118, «κάπρον» Τ 197. Τὸ μέσ. ὡς καὶ τὸ ἐνεργ. «ἱρὸν Ἀθήνῃ» προσφέρω θυσίαν εἰς τὴν Ἀθηνᾶν, Κ 571, «ταύρους» ν 184. Ἐκ τοῦ:

ἑτοῖμος, η, ον, Ἀττ. ἕτοιμος (ἀλλὰ καὶ ἑτοῖμος παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις)· ά.) ἀληθής, φανερός, πραγματικός, «ἦ δὴ ταῦτά γ' ἑτοῖμα τετεύχαται» τῷ ὄντι ταῦτα ἐξετελέσθησαν, Ξ 53· «ἦ δ' ἄρ' ἑτοῖμα τέτυκτο» καὶ τῷ ὄντι οὕτως εἶχε, θ 384, «(μῆτις) οὔ σφισιν ἥδε γ' ἑτοίμη» δὲν ἐπραγματοποιήθη, δὲν ἐξετελέσθη, Ι 425· β΄.) παρεσκευασμένος, „ἕτοιμος", οἷον «ὀνείατα» Ι 91, ξ 453 κ. ἀ. Μεταφ. «πότμος» ὡρισμένος, Σ 96. (Πιθανῶς συγγ. τῷ ἔτυμος).

ἔτορον, ἴδ. ΤΟΡΈΩ.

ἔτος (Γέτος), εος, τό, ἔτος, „χρόνος" Β 328, α 16 κ. ἀ. Ἐν τῷ πληθ. σημ. καὶ τὸν χρόνον, Λ 691, πρβλ. ἐνιαυτός. (‖. Ἡ λ. περιεσώθη ἐν τῇ καθομιλουμένῃ μόνον ἐμπρόθετος „ἐφ' ἔτος", ὅπερ προφερόμενον κατ' ἀποκοπὴν „'φ' ἔτος" ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν ἀνυπόστατον ὑπόθεσιν ὅτι τὸ φ ἐκεῖνο δὲν εἶνε τῆς προσθέσεως, δασυνθὲν πρὸ τοῦ ψιλουμένου ἐ κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν, καθ' ἣν καὶ τὸ μεθ-αύριον καὶ πλῆθος ἄλλων ὁμοίων παραδειγμάτων, ἀλλὰ τοῦ διγάμματος λείψανον).

ἔτραπον, ἴδ. ΤΡΈΠΩ.

ἐτράφην, ἔτροφον, ἴδ. ΤΡΈΦΩ.

ἔτυμος [˙.], η, ον, ποι. (ἐτεός) ἀληθής, γνήσιος, βέβαιος, μόνον κατ' οὐδ. «ἔτυμον» οἷον «ψεύσομαι ἢ ἔτυμον ἐρέω;» θὰ ψευσθῶ ἢ ἀληθῆ θὰ εἴπω; Κ 534, δ 140, 157, καὶ πληθ. «ἔτυμα» τ 203, 567. Τὸ οὐδ. ἔτυμον λαμβάνεται καὶ ὡς ἐπίῤ. ἀληθῶς, τῷ ὄντι, ὅπως καὶ τὸ: ἐτεόν, Ψ 440, ψ 26.

ἐτώσιος, ον, ἐπ. (ἐκ τοῦ ἐπίῤ. ἐτὸς=μάτην) μάταιος, περιττός, ἄχρηστος, ἄσκοπος, ἄστοχος, «ἔγχος» τὸ μὴ ἐπιτυχόν, Γ 368· ὡσαύτως «βέλος» Ξ 407, πρβλ. Ρ 633, «δῶρα»

ω 283, «πάντα ἐτώσια τίθημι» ματαιώνω, χ 256, «ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης» περιττόν βάρος τῆς γῆς, Σ 104.

εὖ, ἐπ. ἐΰ (ἀλλὰ μόνον πρὸ δύω συμφώνων ἢ πρὸ διπλοῦ, ὥστε τὸ υ νὰ ἦνε θέσει μακρόν) ἐπίρ., κυρίως οὐδέτ. τοῦ ἐΰς, καλῶς „καλά“ ὅ ἐ. ά.) προσηκόντως, ἐπιτηδείως, ἐπιμελῶς, «ἅρματα εὖ πεπυκασμένα» Β 777, «ἅρμα εὖ ἤσκηται» Κ 438, «εὖ δόρυ θήγεσθαι» Β 382, «πᾶν δ' εὖ λειήνας» Δ 111, «τὰ μὲν εὖ κατέθηκε» ν 20, «εὖ δαισάμενοι» ἀφ' οὗ καλὰ φάγητε, σ 408· ὅθεν «εὖ κατὰ κόσμον» κατὰ τὴν προσήκουσαν τάξιν, Κ 472 κ. ἄ. πλχ., «εὖ καὶ ἐπισταμένως» καλῶς καὶ ἐπιτηδείως, Κ 265, ψ 197, «εὖ δάσασθαι» δικαίως προσηκόντως, καθὼς πρέπει, Α 368· β΄.) ὀρθῶς, ἀκριβῶς, συνετῶς, συχνότατα ἐν τῇ φρ. «εὖ εἰδέναι» Α 385 κ. ἀ., «εὖ γιγνώσκειν» Ε 128 κ. ἀ. «εὖ μήδεσθαι» σκέπτομαι ὀρθῶς, Β 360, «εὖ χρίνασθαι ἑταίρους» φρονίμως, συνετῶς, δ 408· γ΄.) εἰς ἠθικὴν σημασ., καλῶς, χρηστῶς, τιμίως, «εὖ βάζω» τὸ ἐναντίον «κακῶς φρονῶ» σ 168, «εὖ ἔρδω τινά» [εὖ ποιῶ], εὐεργετῶ, Ε 650· δ΄.) ὡς πρὸς τὴν σωματικὴν ἢ ψυχικὴν εὐεξίαν, καλῶς, ὑγιῶς, εὐτυχῶς, „μὲ ὑγείαν, μὲ τὸ καλόν“, οἷον «εὖ ζώουσι» τ 79 κ. ἀ. «εὖ οἴκαδ' ἱκέσθαι» νὰ πάγητε μὲ τὸ καλὸν εἰς τὴν πατρίδα, Α 19, γ 188 κ. πλχ., «εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι» σ 260· ἐ.) ὡς ἐπιτατικόν, «εὖ μάλα» παρὰ πολύ, ἴδ. **μάλα**, «εὖ πάντες» πάντες ὁμοῦ, κ 452.

εἶ, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ οὗ, ὅπ. ἴδ.

εὐαγγέλιον, τό, δῶρον ἢ ἀμοιβὴ διὰ τὴν καλὴν ἀγγελίαν, „συγχαρίκια“ (=συγχαρητήρια), Ὀδ. ξ 152, 166.

***εὐαγέως** [.⏑..], Ἰων. ἀντὶ τοῦ εὐαγῶς, ἐπίρ. ἐκ τοῦ: εὐαγής (ἅγος) καθαρῶς, ἁγνῶς, ἁγίως, Υ. Δήμ. 275, 370.

εὐάδε, ἴδ. **ἀνδάνω**.

Εὐαιμονίδης, αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Εὐαίμονος=ὁ Εὐρύπυλος, Ε 76.

Εὐαίμων, ονος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ὀρμένου, πατὴρ τοῦ Εὐρυπύλου, ἀδελφὸς τοῦ Ἀμύντορος καὶ ἔγγονος τοῦ Αἰόλου, Β 736.

εὐανθής, ές (ἄνθος), ἔχων ὡραῖα ἄνθη, ἢ ἄφθονον βλάστησιν, «λάχνη» λ 320 †, «χοροί» Ὑμ. 30, 14 (ἐν ἀμφιβόλῳ γραφῇ, ἴδ. Βαουμ.).

Εὐάνθης, εος, ὁ, πατὴρ τοῦ Μάρωνος, ι 197.

Εὔβοια, ἡ, νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, χωριζομένη ἀπὸ τῆς Βοιωτίας διὰ τοῦ κυρίως λεγομένου Εὐρίπου (ἐξ οὗ καὶ ἡ νῆσος ὅλη ἐν τῇ καθομιλουμ. λέγεται Ἔγριπος). Κατοίκους αὐτῆς ἀναφέρει ὁ Ὅμ. τοὺς Ἄβαντας. Ὠνομάσθη δὲ κατὰ μὲν τοὺς μυθογράφους ἐκ τῆς Εὐβοίας τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀσωποῦ, ὀρθότερον δὲ ἐκ τῶν καλῶν αὐτῆς βοσκημάτων (εὖ, βοῦς), Β 535, γ 174.

εὔβοτος, ον (βόσκω), κυρ. καλῶς, ἢ πολὺ βοσκόμενος, ὅθεν καλὰ ἢ πολλὰ ἔχων βοσκήματα, καὶ ἰδίως βόας, «Συρίη» ο 406 †, συνάπτεται μετὰ τοῦ «εὔμηλος».

***εὔβοις**, οιν (βοῦς), πολύβους, πολλοὺς ἔχων βόας, αἰτ. **εὔβοιν** (κατὰ δὲ τὸν Ἑρμαννον: εὔβων) Υ. Ἀπ. 54.

εὐγένειος, ον, μόνον ἐπ. **ἠϋγένειος**, ὁ καλὴν ἢ μεγάλην ἔχων γενειάδα, πυκνογένειος «λίς, λέων» μεγαλοχαίτης, πυκνοχαίτης, Ο 275, δ 456 κ. ἀ.

εὐγενής, ές, ἐπ. **εὐηγενὴς** καὶ **ἠϋγενὴς** (γένος) εὐγενής, εὐπατρίδης, „ἀπὸ καλὸ γένος“ Ἰλ. Α 427, Ψ 81. Παρ' Ὁμ. πάντοτε εὐηγενής· τὸ δὲ ἠϋγενὴς μόνον ἐν τῷ Υ. Ἀφρ. 94.

εὔγμα, ατος, τό (εὔχομαι), καύχημα, ἀλαζόνευμα, «κενὰ εὔγματα» χ 249 †.

εὔγναμπτος, ον, ἐπ. **εὐγνάμπτος** (γναμπτός), εὐκαμπής, ὡραίας ἔχων καμπάς, «κληῖδες», σ 294 †.

***εὐδαιμονίη**, ἡ (εὖ, δαίμων), εὐδαιμονία, εὐτυχία, Ὑμ. 10, 5 †.

εὐδείελος, ον, ποι. ἐπίθ. τῆς Ἰθάκης καὶ ἄλλων ἐν γένει νήσων, πιθανώτατα εὐδιάκριτος, περιφανὴς (εὐπεριόριστος κατὰ τὸν Ἀπολλών. καὶ τὸν Σχολ.) ἐκ τοῦ δῆλος, ἀσυναιρέτου δέελος καὶ δείελος, διότι αἱ νῆσοι, περιοριζόμεναι ὑπὸ τῆς θαλάσσης, εἶνε φυσικῷ τῷ λόγῳ περιφανεῖς, ἰδίως δὲ ἡ Ἰθάκη διὰ τὰς ὑψηλὰς αὐτῆς ἀκτάς, δ 167, ι 21, ν 212, τ 132· ἐπὶ νήσων ἐν γένει, ν 234, καὶ ἐπὶ τῆς πόλεως Κρίσης, Υ. Ἀπ. 438. (Ταῦτα κατὰ τὸν Πάσσωυον, Φαῖσιν καὶ Νίτσην· κατ' ἄλλους δὲ: εὐήλιος, ὑποκείμενος εἰς τὴν μετὰ μεσημβρίαν ἡλιακὴν θερμότητα, ἐκ τοῦ εὖ καὶ εἴλη μετὰ παρενθήκης τοῦ δ (ἴδ. Εὐστάθ. εἰς ι 21), ἢ κατὰ τὸν Βούττμαννον, ἀποδεχόμενον ταύτην τὴν ἑρμηνείαν, ἐκ τοῦ εὖ καὶ δείελος=„δειλινόν“. Αἱ ἄλλαι ἑρμηνεῖαι: ἑσπέριος, δυτικός, ἢ: εὐφώτιστος, εἶνε ἀνυπόστατοι).

εὐδικίη [.⏑⏑.], ἡ (δίκη)=εὐδικία, τουτέστι δικαιοσύνη καὶ ἄσκησις ἢ ἀπονομὴ αὐτῆς, κατὰ πληθ. «εὐδικίας ἀνέχω» ἀπονέμω δικαιοσύνην, τ 111 †.

εὔδμητος, ον, υ 302, ἀλλαχοῦ ἐπικ. **ἐΰδμητος**, (εὖ, δέμω), „καλοκτισμένος“ καλῶς ᾠκοδομημένος, ὡραῖος, Α 448, χ 24 κ. ἀ.

εὕδω, μᾶλλον ποι., ἀπαρφ. ἐπ. εὐδέμεναι, ω 225· παρατ. θαμιστ. εὕδεσκε, Χ 503· μέλ. εὐδήσω. 1) κοιμῶμαι, ἀναπαύομαι, Β 2, δ 405, κ. πλχ., ἔτι δὲ καὶ πλαγιάζω (ἵνα κοιμηθῶ), „πέφτω“, δ 397, λ 331, 392, 396· μετ' αἰτ. «γλυκὺν ὕπνον εὕδω» „κοιμῶμαι γλυκὺν ὕπνον“ θ 445· καὶ ἐπὶ τοῦ αἰωνίου ὕπνου, τοῦ θανάτου, Ξ 482. 2) Μεταφ. ἡσυχάζω, παύω, κοπάζω ἐπὶ ἀνέμου, Ε 524. (Παρ' Ὁμ. εὑρίσκεται μόνον ἐνεστ. καὶ παρατ.—Συγγ. τῷ ἄεσα, ἰαύω, ἐκ τοῦ θέμ. Ἀϝ ἢ Ἀϝα).

Εὔδωρος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς Πολυ-

μήλας, εἷς τῶν πέντε ἀρχηγῶν τῶν Μυρμιδόνων, Π 179 ἐξ, ἴδ. Πολυμηλη.

εὐειδής (εὐFειδ.), ές (εἶδος), εὐειδής, „εὔμορφος", «γυνή» Γ 48 †.

εὐεργεσίη (εὐFεργ.) ἡ (εὐεργέτης)· ά.) ἡ ἀγαθή, εὐγενὴς πρᾶξις, ἀγαθοεργία, τὸ ἐναντίον: κακοεργίη, Ὀδ. Χ 374· β΄.) εὐεργεσία, τὸ ἀγαθὸν τὸ εἴς τινα γινόμενον, «εὐεργεσίας ἀποτίνω» ἀποδίδω τὰς εὐεργεσίας, „ξεπληρώνω τὰ καλά" χ 235.

εὐεργής (εὐFεργ.), ές, ἐπ. (ἐργάζομαι)· 1) καλῶς πεποιημένος, κατειργασμένος, „καλοκαμωμένος, καλοδουλευμένος", οἷον «δίφρος» Ν 359, Π 743, «νηῦς» θ 567 κ. ἀ., «λώπη» ν 224, «χρυσός» ι 202, ω 274. 2) καλῶς πεπραγμένος, ὅθεν πληθ. «εὐεργέα» εὐεργεσίαι, δ 695, χ 319.

εὐεργός (εὐFεργ.), όν, (ἐργάζομαι) ἀγαθοεργός, ὅστις „κάμνει καλά" (πράγματα) «καὶ ἢ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν» Ὀδ. λ 434, ο 422.

εὐέρκης, ές, (ἕρκος) εὐπερίφρακτος, εὐπερίβλητος, καλῶς περικεκλεισμένος, «αὐλή» Ι 472, φ 389 κ. ἀ.· «θύραι» ρ 267 (ἔνθα ὁ Δοιδερλ. προτιμᾷ τὴν παλαιὰν γραφὴν: εὐεργής).

εὔζυγος [.⏑.], ον, μόνον ἐπικ. ἑΐζ. (ζυγός), ὁ καλὰ ζυγὰ τουτέστι ζεύγματα (ἴδ. ζυγόν 3) ἔχων, στερεός, ἐπίθ. τῆς νηός, Ὀδ. ν 116, ρ 288 (κατ' ἄλλους δὲ: ἡ ἔχουσα καλὰ (ὡραῖα) ζυγά, τουτέστι θρανία κωπηλατῶν)·—Ἐπικ. ἡ λ.

εὔζωνος, ον, μόνον ἐπικ. ἑΐζ. (ζώνη), καλῶς ἐζωσμένος, ἐπίθ. χαρακτηριστικὸν τῆς γυναικείας χάριτος· διότι ἡ ζώνη ἡ περὶ τὴν μέσην συσφίγγουσα τὸ ἱμάτιον καθιστᾷ εὐκινητοτέραν, εὐτραπελωτέραν, ἄρα καὶ χαριεστέραν τὴν γυναῖκα, «γυνή» Ἰλ. Α 429, Ψ 261, 760, «τιθήνη» Ζ 467, «Μετάνειρα» Ὑ. Δήμ. 212 κ. ἀ. Πρβλ. βαθύζωνος.

εὐηγενής, ές, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ εὐγενής, ὅπ. ἴδε, ‖. πρβλ. καὶ εὐηφενής.

εὐηγεσίη, ἡ (ἡγέομαι), καλὴ ἡγεμονεία, κυβέρνησις, τ 114 †.

εὐήκης, ες, ἐπικ. (ἀκή), ὁ ἔχων καλὴν (ὀξεῖαν) ἀκωκήν, λίαν ὀξύς, κοπτερός, «αἰχμή» Χ 319 †.

Εὐηνίνη, ἡ, θυγάτ. τοῦ Εὐηνοῦ=ἡ Μάρπησσα, Ι 557.

Εὐηνορίδης, ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Εὐήνορος=ὁ Λειόκριτος, β 242, χ 294.

Εὐηνός, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Σελήπιου, βασιλεὺς τῆς Λυρνησσοῦ, πατὴρ τοῦ Μύνητος καὶ Ἐπιστρόφου, Β 693. 2) υἱὸς τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Δημονίκης, βασιλεὺς τῆς Αἰτωλίας, πατὴρ τῆς Μαρπήσσης, ἴδ. Εὐηνίνη.

εὐήνωρ, ορος, ὁ, ἡ, ποι. (ἀνήρ), κυρ. ἀνδρετος· παρ' Ὁμ. δὲ ὡς ἐπίθ. τοῦ οἴνου καὶ τοῦ χαλκοῦ, τοὺς ἄνδρας ἐνισχύων, ἐξοπλίζων Ὀδ. δ 622, ν 19· ἢ εἰς τὸν ἄνδρα ἐμπρέπων, τιμῶν τὸν ἄνδρα. (‖. Ὁ δὲ Ἀμεῖς κατιδὼν τὸ ἀνυπόστατον τῶν ἑρμηνειῶν τούτων ἐπενόησεν ἄλλην ὀρθοτέραν μὲν ἀλλ' ὀπωσοῦν ἐξεζητημένην· νομίζω ἁπλούστερον ὅτι τὸ ἐπίθ. τοῦτο, ἁρμόζον κυρ. εἰς ἄνδρας, σημ. τὸν ἀνδρετον, ρωμαλέον, μεταφερόμενον δέ, κατά τινα βεβαίως προσωποποίησιν τὸ κατ' ἀρχάς, εἰς τὸν οἶνον καὶ χαλκὸν φυλάττει μόνον τὴν ἔννοιαν τοῦ δυνατοῦ, ἰσχυροῦ (γενναῖος οἶνος, σκληρὸς χαλκός)· τὴν δὲ ἔννοιαν τῆς ἀνδρότητος ἐντελῶς ἀποβάλλει, καθ' ἃ καὶ ἐν ἄλλαις λέξεσι τοῦτο γίνεται παρὰ ποιηταῖς).

Εὐήνωρ, ορος, ὁ, πατὴρ τοῦ Λειοκρίτου, ὅπ. ἴδε.

εὐήρης, ες (ἄρω) καλῶς προσηρμοσμένος, εὐάρμοστος, εὔληπτος, „βολικός", ἐπίθ. τῆς κώπης, Ὀδ. λ 121, μ 15 κ. ἀ. πλχ.

εὐήριτος [..⏑.], ον (ἀρύω), εὐκόλως ἀρυόμενος, εὐάντλητος, «ὕδωρ» μόνον ἐν τῷ Ὑ. Δήμ. 106.

‖. εὐηφενής, ές (εὖ, ἄφενος) λέξις, ἣν ὁ Βέκκερος παρέλαβεν εἰς τὸ Ὁμηρικὸν κείμενον, ἀκολουθήσας τὸν Ἀριστοφάνην τὸν Βυζάντιον καὶ τὸν Ῥιανόν, οἵτινες ἐν τῷ Ψ 84 ἀνέγνωσαν εὐηφενέων ἀντὶ τῆς κακῶς ἐσχηματισμένης λέξ. εὐ-η-γενέων. Τὸ δὲ εὐηφενέων ἑρμηνεύει ὁ Ἡσύχιος εὐπλουτούντων. Ἡ αὐτὴ ἀντικατάστασις πρέπει νὰ γείνῃ καὶ ἐν τῷ Λ 427. Ἐκ τοῦ ἐπιθέτου τούτου εὑρέθη καὶ ὄνομα κύριον παράγωγον Εὐηφένης ἔν τινι Θασίᾳ ἐπιγραφῇ νεωστὶ ἀνακαλυφθείσῃ.

εὐθαρσής, ές (θάρσος), θαρραλέος, πλήρης θάρρους, τολμηρός, Ὑμ. 7, 9.

εὐθέμεθλος, ον, ἐπικ. ἠϋθέμεθλος, καλῶς (στερεῶς) τεθεμελιωμένος, «γαῖα» Ὑμ. 30, 1 †.

εὐθηνέω, ἀκμάζω, προκόπτω· ὅθεν μετὰ δοτ. τοῦ κατά τι, οἷον «κτήνεσιν» κατὰ (ὡς πρός) τὰ κτήνη, Ὑμ. 30, 10 (συγγ. τῷ θάω, τιθήνη).

εὔθριξ, τριχος, ὁ, ἡ, μόνον ἐπικ. εὔθριξ, ὁ καλὴν ἔχων τρίχα (ἢ χαίτην), ἐπίθ. τῶν ἵππων Ἰλ. Ψ 13, 301, 351.

εὔθρονος, ον, μόνον ἐπικ. ἑΰθρονος, ἐπίθ. τῆς Ἠοῦς, ἡ καλὸν ἔχουσα θρόνον, ἢ: καλῶς ἐπὶ θρόνου καθημένη, „καλοθρονιασμένη", Θ 565, ζ 48 κ. ἀ.

εὐΐ, ἴδ. εὐθύς.

εὔθυμος [.-.], ον (θυμός), καλῆς διαθέσεως, εὔνους, ἀγαθός, ξ 63 †. Ἐπίρ. εὐθύμως, φαιδρῶς, „μὲ καλὴν καρδίαν", Βατρ. 159.

εὐθύς, Ὑ. Ἑρμ. 355 καὶ εὐΐ, ἐπίρ. τοπικ., κατ' εὐθεῖαν, „ἴσια", «εὐθὺ Πύλονδε» Ὑμ. Ἑρμ. 342, Βατρ. 157.—Ἀντὶ τούτου παρ' Ὁμ. μόνον ἰθύς, ἰθύ.

εὔϊππος, ον (ἵππος), ὁ καλοὺς ἵππους ἔχων, ἐπίθ. τοῦ Ἰσχυος, Ὑ. Ἀπόλ. 210.

Εὔϊππος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 417.

ΕΥΚΑΜΠΗΣ, ΕΣ (κάμπτω), ὡραίαν ἔχων καμπήν, «δρέπανον, κληίς» *Ὀδ. σ 368, φ 6, «τόξον» Ὑμ. 27, 12.

*ΕΥΚΑΡΠΟΣ, ΟΝ, ἀφθόνους ἔχων καρπούς, εὔφορος, «γαῖα» Ὑμ. 30, 5.

ΕΥΚΕΑΤΟΣ, ΟΝ, ποι. ἀντὶ τοῦ εὐκέαστος (κεάζω), εὔσχιστος, εὐκόλως σχιζόμενος, «κέδρος» ε 60 †.

ΕΥΚΗΛΟΣ, ΟΝ, κατ' Αἰολ. ἔκτασιν ἐκ τοῦ ἔκηλος=ἄνετος, κυρ. ἔϜκηλος (ἴδ. ΕΚΗΛΟΣ)· ά.) ἥσυχος, Α 554, εὐδιάθετος, φαιδρός, Ὑ. Ἑρμ, 480· β΄.) ἀνενόχλητος, Λ 371, ξ 479.

ΕΥΚΛΕΗΣ, ΕΣ (κλέος), ἐπικ. ΕΥΚΛΕΙΗΣ καὶ ΕΥΚΛΗΗΣ, αἰτ. πληθ. εὐκλεῖας Κ 281, φ 331 καὶ εὐκληεῖς Μ 318, ἔνδοξος, περίφημος, «οὐ μὰν ἥμιν εὐκλεές» δὲν μᾶς φέρει δόξαν, δὲν εἶνε πρὸς δόξαν ἡμῶν, Ρ 415.—Ἐπίρ. ΕΥΚΛΕΩΣ, ἐπικ. ΕΥΚΛ., ἐνδόξως, «ὀλέσθαι» Χ 110.

ΕΥΚΛΕΙΗ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ εὐκλεια, δόξα, καλὴ φήμη, ξ 402, «τινὰ εὐκλείης ἐπίβησον» ἀναβίβασον εἰς δόξαν, δόξασον, Θ 285.

ΕΥΚΛΗΙΣ, ΙΔΟΣ [-.], ἡ (κληίω, κλείω), εὔκλειστος, καλῶς κεκλεισμένη «εὐκλῆις ἀραρυῖα θύρη» εὔκλειστος (εὐκλείστως) ἡρμοσμένη, Ω 318 (Ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. ἔγραψε πιθανώτατα κατὰ τὸν Τρύφωνα ἐὺ κληῖσ' ἀραρυῖα=καλῶς διὰ κλειδῶν ἡρμοσμένη) †.

ΕΥΚΛΩΣΤΟΣ, ΟΝ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ εὔκλωστος (κλώθω), „καλοκλωσμένος", «χιτών» Ὑ. Ἀπ. 203.

ΕΥΚΝΗΜΙΣ [..–], ΙΔΟΣ, ὁ, ἡ, μόνον ἐπικ. ΕΥΚΝ. (κνημίς) ὁ καλὰς ἔχων (περι)κνημῖδας, ἐν Ἰλ. ἐπίθ. τῶν Ἀχαιῶν, Α 17, Β 831 κ. ἀ., ἐν δὲ τῇ Ὀδ. καὶ τῶν ἑταίρων, δ 402, ι 550, πάντοτε κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ.

ΕΥΚΟΜΟΣ, μόνον ἐπικ. ΗΥΚΟΜΟΣ, καλλίκομος, ὡραίαν (ἢ μεγάλην) κόμην ἔχουσα, ἐπίθ. τῶν καλῶν γυναικῶν, Α 36 κ. ἄ. πλχ., ἐν δὲ τῇ Ὀδ. μόνον μ 389, Ὑ. Δήμ. 1.

*ΕΥΚΟΣΜΗΤΟΣ, ΟΝ (κοσμέω) καλῶς κεκοσμημένος, μόνον Ὑ. Ἑρμ. 384.

ΕΥΚΟΣΜΟΣ, ΟΝ (κόσμος), εὔτακτος, μόνον ἐν τῷ ἐπιρ. ΕΥΚΟΣΜΩΣ, εὐτάκτως, ἐν καλῇ τάξει, χ 123 †.

*ΕΥΚΡΑΙΡΟΣ, Η, ΟΝ (κραῖρα) εὔκερως, καλὰ κέρατα ἔχων, ἐπὶ βοῶν, μόνον Ὑ. Ἑρμ. 209.

ΕΥΚΤΙΜΕΝΟΣ [..˘..], Η, ΟΝ (κτίω, κτίζω) ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ΕΥΚΤΙΜΕΝΟΣ, ὅπερ εὕρηται Ὑ. Ἀπ. 36 (ἀλλὰ διωρθώθη ὑπὸ τοῦ Ἑρμ. ΕΥΚΤ.) εὔκτιστος, „καλοκτισμένος", συχνὸν ἐπίθ. πόλεων, «Ἰαωλκός» Β 712, «πτολίεθρον» Ε 129 κ. ἀ., «ἀγυιαί» Ζ 391· ἐπὶ δὲ νήσων καλῶς κατῳκημένη, εὐπληθής, «Λέσβος» Ι 271, «Λῆμνος» Φ 40, «νῆσος» ι 130· ὡσαύτως «οἶκος, δόμος» δ 476, ι 533, ω 214· «ἀλωή» εὔστρωτον, καλοστρωμένον ἀλῶνι, Υ 496· ὅταν δὲ σημαίνῃ τὸ ἀγροκήπιον, καλῶς γεωργημένον, Φ 77, ω 226, 336.

ΕΥΚΤΙΤΟΣ [..˘.], ΟΝ (κτίω, κτίζω) ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ εὔκτιστος, „καλοκτισμένος" «Αἶπυ» Β 592 †, Ὑ. Ἀπ. 423.

ΕΥΚΤΟΣ, Ἡ, ΟΝ (εὔχομαι), εὐκτός, ἐπιθυμητός, Ξ 98 †.

ΕΥΚΥΚΛΟΣ, ΟΝ, καλοὺς ἔχων κύκλους (ἴδ. τ. λ.), ἐπομ. ά.) ἐν Ἰλ. ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, εὐπεριφερής, καλὴν ἔχουσα περιφέρειαν, Ε 453, 797 κ. ἀ.· ὡσαύτως καὶ «κάνεον» Βατρ. 35· β΄.) ἐν Ὀδ. εὔτροχος, καλοὺς ἔχων τροχούς, ζ 58, 70· (κατ' ἄλλους δὲ ἐν γένει: κυκλοτερής, καλὸν ἀποτελῶν κύκλον).

ΕΥΛΕΙΜΩΝ, ΟΝ, γεν. ΟΝΟΣ (λειμών), καλοὺς (ἢ πολλοὺς) ἔχων λειμῶνας (λειβάδια), «νῆσος» δ 607 †.

ΕΥΛΗ, ἡ, (εἰλέω) σκώληξ, ὁ ἐν τῷ σεσηπότι κρέατι παραγόμενος, „σκουλῆκι" ἢ „μυγόφτυσμα"· (‖. ἰδίως ἐν Πελοπονν. λέγονται „πετάκια" καὶ ἀλλαχοῦ „πηδούλια" οἱ σκώληκες τοῦ τυρίου, Πανδ. Τόμ. Η΄. σ. 463)· κατὰ πληθ. *Ἰλ. Τ 26, Χ 509, Ω 414. (‖. Ἡ ῥίζ. τῆς λ. εἶνε ΓΕΛ, ΓΑΛ (ἐξ ἧς ὑάλη=σκώληξ, ὑάλεται=σκωλικιᾷ κατὰ τὸν Ἡσύχ.), ὅθεν ἑλύω, εἰλύω, ἕλ-μις, ἕουλος κ. ἄ., κατὰ μετάθεσιν δὲ τῶν γραμμάτων ἔγεινε Γλα καὶ μετὰ τοῦ προσθέτου ε: ἐΓλα=εὐλή. Τῆς αὐτῆς ῥίζης εἶνε καὶ ἡ ἐπομ. λ.).

ΕΥΛΗΡΑ, τά, ἐπικ. ἡνία, ἡνίαι, τῶν χαλινῶν οἱ ἱμάντες, Ψ 481 †. (Κατὰ τοὺς ἀρχαίους παράγ. ἐκ τοῦ εἰλέω, «οἱονεὶ εἴληρα ἀπὸ τοῦ περιειλῆσθαι τοὺς ἱμάντας ταῖς χερσὶ τῶν ἡνιόχων»· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ εἴλω, «παρὰ τὸ εἴλειν τοὺς ἵππους» δῆθεν. Ὁ δὲ Γράσοφ λίαν παραδόξως θεωρεῖ τὴν λ. ἐπίρ. (ἐκ τῆς ῥίζ. ΛΑ) σημαῖνον τὸ: κατ' εὐχήν, ἢ (ἐκ τοῦ ῥήμ. λάω=ὁρῶ) τὸ: ὀξυδερκῶς· ‖. πρβλ. τὴν προηγ. λ. καὶ πρόσθες ὅτι καὶ τὸ Λατ. lorum, „λουρί", εἰς τὴν αὐτὴν ῥίζαν ἀνάγεται, ἐπειδὴ εἶνε ἀντὶ τοῦ vlorum).

ΕΥΜΑΙΟΣ, ὁ, ὁ πιστὸς τοῦ Ὀδυσσέως συβώτης (χοιροβοσκός), υἱὸς τοῦ Κτησίου, βασιλέως τῆς νήσου Συρίας. Τὰ κατὰ τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου ἴδ. ο 400 ἑξ., τὰς δὲ ὑπηρεσίας αὐτοῦ εἰς τὸν Ὀδυσσέα ξ ἐν ἀρχ., ρ 200, χ 267 ἑξ. (Παράγεται ἴσως ἐκ τοῦ εὖ καὶ ΜΑ–, μέμαα, καὶ σημ. εὐμενής, „καλοθελητής").

*ΕΥΜΕΛΙΗ, ἡ, ἴδ. ΕΥΜΗΛΙΗ.

ΕΥΜΕΝΕΤΗΣ, ΟΥ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ εὐμενής, ὅπ. ἴδ., τοὐναντίον «δυσμενής» ζ 185 †.

*ΕΥΜΕΝΗΣ, ΕΣ (μένος), καλὴν ἔχων διάθεσιν πρός τινα, εὐμενής, φιλικός, ἀγαθός, «ἦτορ» Ὑμ. 21, 7 †.

ΕΥΜΗΔΗΣ, ΕΟΣ, ὁ (=Εὔβουλος, ὅ ἐ. συνετός, ἐκ τοῦ μῆδος), πατὴρ τοῦ Δόλωνος, κῆρυξ τῶν Τρώων Κ 314.

*ΕΥΜΗΚΗΣ, ΕΣ (μῆκος), ἱκανῶς μακρός, Βατρ. 130.

ΕΥΜΗΛΟΣ, ΟΝ (μῆλον) καλὰ ἢ πολλὰ πρό-

βατα ἔχων, πολυπρόβατος, «Ὀρτυγίη» ο 406 †, Ὑμ. Ἀπ. 54.

Εὔμηλος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀδμήτου καὶ τῆς Ἀλκήστιος, ἡγεμὼν τῶν Θεσσαλῶν τῶν ἐκ Φερῶν, Βοίβης καὶ Ἰωλκοῦ, Β 714. Κατὰ τοὺς ἐπὶ Πατρόκλῳ ἐπικηδείους ἀγῶνας συνέβη αὐτῷ δυστύχημα, ὅπ. ἴδ. Ψ 288, 375 ἑξ. Ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκαλεῖτο Ἰφθίμη, ἴδ. τ. λ.

εὐμμελίης, ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **εὐμελίης** (εὑρίσκεται μόνον κατὰ τὸν ἐπικ. τύπον), γεν. **εὐμμελίῳ** ἀντὶ τοῦ -λίεω, ἢ -λίαο, κυρ. ὁ καλὸν φέρων ἀκόντιον (**μελίην**, ὅπ. ἴδ.), ὅθεν ἔμπειρος ἀκοντιστής, ἐπίθ. ἀνδρείων μαχητῶν, Δ 47, Ρ 9 κ. ἀ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον γ 400, καὶ μάλιστα τοῦ Πριάμου, Δ 165, Ζ 449.

***εὐμολπέω** (εὔμολπος, εὖ καὶ μέλπω) ψάλλω καλῶς, „καλοτραγουδῶ", Ὑ. Ἑρμ. 478.

***Εὔμολπος**, ου, ὁ, ἡγεμὼν τῶν Ἐλευσινίων, μυηθεὶς καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῆς Δήμητρος τὴν ἱεροτελεστίαν καὶ τὰ σεμνὰ ὄργια τὰ ἐν τοῖς Μυστηρίοις ὡς καὶ ὁ Τριπτόλεμος, Ὑ. Δήμ. 154, 475 ἑξ.

***εὐμυλίη** [.⏑⏑.], ἡ, Ὑ. Ἑρμ. 325, παρεφθαρμένη γραφή, ἀνθ' ἧς ὁ μὲν Ἕρμαννος γράφει εὐμελίη (Ἰων. ἀντὶ τοῦ εὐμέλεια), ὅ ἐ. καλὴ μελῳδία, ὁ δὲ Βαουμ. εὐδίη, ὅ ἐ. εὐδία, αἰθρία.

εὐνάζω=εὐνάω (εὐνή), μέλ. άσω, κοιτάζω (ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων προφ.: τσιουτιάζω, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν τελευταίαν σημασίαν εὔχρηστον), κατακλίνω, πλαγιάζω (μεταβ.), μετ' αἰτ. δ 408. —Τὸ μέσ. κατακλίνομαι, πλαγιάζω (ἀμετάβ.), υ 1 κ. ἀ., «παρά τινι» ε 119, «παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης» δ 449, καὶ μετὰ μόνης δοτ., Ὑ. Ἀφρ. 191· ἐπὶ ὀρνίθων „κουρμιάζω", „τσιουτιάζω" (Ἀθην.), *Ὀδ. ε 65.

εὐναιετάων, ωσα, ον (ναιετάω), καλῶς κατῳκημένος, ἢ καλὸς πρὸς οἴκησιν, «πόλις, δόμος, μέγαρα» Β 648, Ζ 370, 6 400, «πόλεις» Ὑ. Ἀπ. 175. Ὀρθότερον οἱ νεώτεροι χωρίζουσι τὴν παράθετον ταύτην λ. (ἴδ. μάλιστα δ 96) εὖ ναιετ., ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. καὶ ὁ Ἀμεῖς ἐὺ ναιετ.

εὐναιόμενος, η, ον (ναίω) καλῶς κατοικούμενος, πολυάνθρωπος, «πόλις, πτολίεθρον» Ἰλ. πλχ., «Βούδειον» Π 572, «Σιδονίη» ν 285. Ὀρθότερον οἱ νεώτεροι χωρίζουσι τὴν λ. εὖ ναιόμ., ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ἐὺ ναιόμ.

εὐνάω (εὐνή), μέλ. εὐνήσω, παθ. ἀόρ. ἀ. εὐνήθην. 1) Ἐνεργ. (ἴδ. **εὐνάζω**) κατακλίνω, κοιτάζω, πλαγιάζω, συνήθ. ἡσυχάζω· ὅθεν μεταφ. κατευνάζω, καθησυχάζω «γόον» δ 758. 2) Παθ. κατακλίνομαι, πλαγιάζω (ἀμετ.) κοιτάζομαι, „κοιτάζω" (τσιουτιάζω προφέρ. ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων), «εὐνηθῆναί τινι» Β 821, Π 176, «φιλότητι ἢ ἐν φιλότητι εὐνηθῆναι» Γ 441, Ξ 360. Μεταφορ. ἐπὶ ἀνέμων, κοπάζω, καταπίπτω, „πέφτω" ε 384.

εὐνή, ἡ, γεν. ἐπικ. **εὐνῆφι**. 1) κοίτη, τόπος ἔνθα τις κατακλίνεται, ἵνα κοιμηθῇ, ὅθεν ά.) ἰδίως στρωμνή, „στρῶμα", κλίνη, „κρεββάτι", οἷον «θεάων» ω 615, «ἐξ εὐνῆφιν» Ο 580, 6 2, γ 405, δ 307, π 34, ψ 179· ἐν γένει 6'.) στρατόπεδον, Κ 408, 464· φωλεὸς τοῦ θηρίου, Λ 115, δ 338· στάβλος, „ἀχοῦρι" τῶν κατοικιδίων ζώων, ξ 14· καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνδιαιτήματος τοῦ Τυφωέως, Β 783 (κατὰ πληθ.)· γ'.) κοίτη (ἡ συζυγική), «εὐνῆς ἐπιβήμεναι» Ι 133, δ 333, «εἰς εὐνὴν φοιτᾶν» Ξ 296, «εὐνὴν ἱκέσθαι» ψ 354, «λέχος καὶ εὐνή» θ 269· ὅθεν δ'.) ὁμοκοιτία, συγκοίτασμα, συνουσία «φιλότητι καὶ εὐνῇ μιγῆναι» Γ 445 κ. ἀ. πλχ., καὶ κατὰ πληθ. θ 249, «οὐκ ἀποφώλιοι εὐναὶ ἀθανάτων» λ 249. 2) κατὰ πληθ. «εὐναί» λίθοι μεγάλοι, χρησιμεύοντες εἰς ὅ,τι σήμερον αἱ ἄγκυραι, ἐκ τῆς πρῴρας ῥιπτόμενοι εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλ' αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς ἀδυνατοῦντες, φαίνεται, νὰ κρατήσωσι τὸ πλοῖον, διὸ καὶ πάντοτε μετὰ τῆς βολῆς τῶν εὐνῶν (ἀγκυροβολίας) μνημονεύονται καὶ τὰ πρυμνήσια („πρυμάτσα"), σχοινία δηλ. χονδρά, δι' ὧν ἡ πρύμνη τοῦ πλοίου προσεδένετο εἰς τὴν ξηράν, Α 436, Ξ 77, ι 137, ο 498.

εὐνῆθεν, ἐπικ. ἐπίρ. ἐκ τῆς εὐνῆς, „ἀπὸ τὸ στρῶμα", υ 124.

Εὔνηος, ὁ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ Εὔνεως, υἱὸς τοῦ Ἰάσονος καὶ τῆς Ὑψιπύλης, ἐν Λήμνῳ γεννηθεὶς καὶ βασιλεύων, Η 468, Ψ 747. (Σημ. κυρ. τὸν ἔχοντα καλὰς ἢ πολλὰς ναῦς).

εὔνητος, ον, μόνον κατὰ τὸν ἐπικ. τύπον **εὐννητος** (νέω, νήθω, „γνέθω"), εὔκλωστος, „καλογνεσμένος", οἷον «χιτών, πέπλος» Σ 596, Ω 580, η 97. (‖. Τὸ διπλοῦν ν τοῦ ἐπικοῦ τύπου, καὶ τῆς καθομιλ. τὸ γν ἔχουσι μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀρχήν).

εὐνῆφι, εὐνῆφιν, ἴδ. **εὐνή**.

εὖνις, ιος, ὁ, ἡ, ποι. ἐξερημένος, «υἱῶν» Χ 44, «ψυχῆς» ν 524. (Ἐτυμολογ. ἀμφίβολος).

εὐνομίη, ἡ (νόμος), εὐνομία, τήρησις τῶν νόμων, τοὐναντίον τῆς «ὕβρεως» ρ 487 †. Κατὰ πληθ. κεῖται Ὑμ. 30, 11.

εὔξεστος, ον, μόνον κατὰ τὸν ἐπικ. τύπον **εὐξεστος, ον**, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπίθ. τρικατάληκτον εὑρίσκεται ω 275, 590, (ξέω), καλῶς ἐξεσμένος, ἐξωμαλισμένος, λεῖος, „καλορροκανισμένος", ἐν γένει καλῶς κατειργασμένος· ἰδίως ἐπὶ ξυλουργημάτων, οἷον «ἀπήνη» Ω 275, 578, 590, «ἐλάτη» Η 5, «ἀσάμινθος» δ 48, «τράπεζα» ο 333, «ἄκοντες» ξ 225.

εὔξοος, ον, μόνον κατὰ τὸν ἐπικ. τύπον **εὐξοος** (ξέω), γεν. **εὐξοϝ** Κ 373 (ὡς ἐκ τοῦ εὔξους)=**εὔξεστος** (ἴδ. ἀνωτ. τὴν λ.), ἐπὶ ξυλίνων πραγμάτων, οἷον «ἅρμα» Β 390, «δόρυ» Κ 373, «τόξον» Δ 105 κ. ἀ., «τράπεζα» Λ 629, «δουρο[illegible]» α 128· ἐπὶ δὲ μεταλλίνων μόνον ε 237 «σκέπαρνον» λεῖον, ἐστιλβωμένον. (‖. Ὁ δὲ Δύντζερος, ἀμφιβάλλω ἂν ὀρθῶς, ἐκ-

λαμβάνει· ἐνταῦθα ἐνεργητικὸν τὸ ἐπίθ., καλῶς ξέον).

εὔορμος, ον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (ὅρμος) καλὸν ἔχων ὅρμον (τόπον, ἔνθα ἀγκυροβολοῦσι τὰ πλοῖα), «λιμήν» Φ 23, δ 358, ι 136.

***εὔοχθος**, ον, ποι. (ὄχθος, ἔχω) ἐπίθ. τῆς γῆς: ἡ καλοὺς ἔχουσα ὄχθους, βώλους, ὅ ἐ. εὔφορος, (συνώνυμ. τῷ ἐριβῶλαξ)· τοὐναντίον «δύσβωλος» Ἐπιγρ. 7, 2.

***εὔπαις**, δος, ὁ, ἡ (παῖς) πολλοὺς ἔχων παῖδας, Ὕμ. 30, 5.

εὐπατέρεια, ἡ, ποι. (πατήρ), ἡ καλὸν ἔχουσα πατέρα, θυγάτηρ καλοῦ πατρός, εὐγενής, ἐπίθ. τῆς Ἑλένης καὶ Τροιῶς, Ζ 292, λ 235, χ 227.

Εὐπείθης, εος, ὁ (ἐκ τοῦ ἐπίθ. εὐπειθής), πατὴρ τοῦ μνηστῆρος Ἀντινόου, Ἰθακήσιος, α 383, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Λαέρτου, ω 469 ἐξ.

εὔπεπλος, ον (πέπλος), ὡραῖον ἔχουσα πέπλον, ἐπίθ. γυναικῶν, «Ἀχαιιάδες» Ε 424, «ἀμφίπολος» Ζ 372, «Ναυσικάα» ζ 49 κ. ἀ.

εὐπηγής, ές (πήγνυμι), ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ εὐπαγής, συμπαγής, στερεός, „σφιγκτός", ἰδίως ἐπὶ σωματικῆς κατασκευῆς, «μέγας ἠδ' εὐπηγής» φ 334 †.

εὔπηκτος, ον (πήγνυμι), συμπαγής, σφιγκτὰ συνηρμοσμένος, „καλοδεμένος", ἐν γένει καλῶς κατεσκευασμένος, «μέγαρον» Β 651, «κλισίη» Ι 663, «θάλαμος» ψ 41.

εὔπλειος, η, ον, ἐπικ. **εὔπλ.** (πλεῖος=πλέως) [εὔπλεως], πλήρης, „καλογεμισμένος", οἷον «πήρη» ρ 464 †.

εὐπλεκής, ές, ἐπικ. **εὐπλεκ.** (πλέκω) εὔπλεκτος, „καλοπλεγμένος", «θύσανοι, δίφροι» Ἰλ. Β 449, Ψ 436.

εὔπλεκτος, ον, ἐπικ. **εὔπλ.** (πλέκω) καλῶς πεπλεγμένος, „καλοπλεγμένος", οἷον σειραί» Ἰλ. Ψ 115 (ἔνθα κεῖται ὁ κοινὸς τύπος), «δίφρος» καλῶς πεπλεγμένος, Ψ 335, κατά τινας μὲν διότι τῷ ὄντι αἱ παρειαὶ (τὰ τοιχώματα) τοῦ δίφρου ἦσαν πλεκτὰ ἐκ λύγων ἢ ἄλλων τοιούτων ξύλων· κατ' ἄλλους δὲ διότι τὸ: πλέκω λαμβάνεται καὶ γενικώτερον ἀντὶ τοῦ: κατασκευάζω, ἑπομ. ταὐτὸν τῷ εὔπηκτος· κατὰ δὲ τὸν Ῥούμπφιον ἀπιθάνως διὰ τὸ καμπύλον τοῦ τοιχώματος τοῦ δίφρου, ἑπομ. εὐκαμπής.

εὐπλοίη, ἡ, εὔπλοια, „καλὸν ταξειδεῖ", „καλὸς καιρός" πρὸς θαλασσοπλοΐαν, Ι 362 †.

εὐπλοκαμίς, ῖδος, ἡ, ἐπικ. **εὐπλ.**, ἕτερος Ὁμηρικὸς τύπος τοῦ θηλυκ. τοῦ ἑπομένου ἐπίθ., ὅπ. ἴδ., μόνον ἐν τῷ «εὐπλ. Ἀχαιαί» Ὀδ. ϛ 419, τ 542. (‖. Οὕτως ἐτόνισαν τὴν λ. οἱ πλεῖστοι τῶν νεωτέρων, ἀκολουθήσαντες τὸν παλαιὸν γραμματικὸν Ἡρωδιανόν· ὁ δὲ Βέκκερ. τονίζει: εὐπλοκάμιδες).

εὔπλοκαμος, ον, μόνον ἐπικ. **εὔπλόκ.** (πλόκαμος) ἡ καλοὺς ἔχουσα πλοκάμους (πλεξίδας), ἐπίθετον γυναικῶν θνητῶν καὶ ἀθανάτων, Ζ 380, ι 125 κ. ἄ. πλχ. μάλιστα τῆς Ὀδ. Ἡ λ. ἐπική.

εὐπλυνής [..⏑.], ές, ἐπικ. **εὔπλ.** (πλύνω), καθαρός, „καλοπλυμένος", «φᾶρος» Ὀδ. θ 392, 425, ν 67.

εὐποίητος, ον, καὶ η, ον (ποιέω) καλῶς πεποιημένος, „καλοκαμωμένος", καλῶς κατειργασμένος, «φάλαρα» Π 106, «θρόνοι» υ 150, «εἵματα» ν 369. Τὸ θηλ. «εὐποίηται (εὐπ. γράφει ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄., ὁ δὲ Οὐόλφιος καὶ οἱ μετ' αὐτόν, πλὴν τοῦ Βεκκ. ἐν τῇ Β΄., ὀξύνουσιν αὐτό) πύλαι» Ε 466 (ἔνθα ὁ μὲν Ἀρίσταρχ. ἔγραφεν «εὐποιήτοισι», ὁ δὲ Φᾶσις διηρημένως «εὖ ποιητῇσι» ὡς καὶ Π 636 «εὖ ποιητάων»), «βόες» (ἀσπίδες) Π 636, «εὐποίητος πυράγρη» γ 434.

***εὐπόλεμος**, ον (πόλεμος), καλὸς ἢ εὐτυχὴς ἐν πολέμῳ, «Νίκη» Ὕμ. 7, 4.

εὐπρήσσω (πρήσσω), „κάμνω καλά", βάλλω εἰς τάξιν, τακτοποιῶ, διατάσσω, θαμιζ. τύπος: «εὐπρήσσεσκον» θ 259 †. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Βεκκέρ. καὶ ἐξῆς γράφεται κατὰ τὸν Εὐστάθ. διηρημένως «εὖ πρήσ.».

εὔπρηστος, ον (πρήθω), εὐφύσητος, σφοδρῶς ἐξερχόμενος, σφοδρός, μόνον «ἀϋτμή» Σ 471 †· περὶ τοῦ φυσήματος τῆς φύσης (φυσεροῦ ἢ μη(ου)γανίου)· κατ' ἄλλους δὲ τὸ ἐπίθ. ἔχει ἐνεργ. σημασ. σφόδρα φυσῶν.

εὔπρυμνος, ον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (πρύμνα), ὁ ἔχων στερεὰν ἢ ὡραίαν (κεκοσμημένην) πρύμναν, «νῆες» Δ 248 †.

εὔπυργος, ον, ποι. (πύργος), καλοὺς ἔχων πύργους, „μὲ τοὺς καλοὺς πύργους", οἷον «Τροίη» Η 71 †.

εὔπωλος, ον (πῶλος), καλοὺς ἢ πολλοὺς πώλους (ἵππους) ἔχων, ἐπίθ. τοῦ Ἰλίου, Ε 551, ϛ 18 κ. ἀ.

εὐράξ, ἐπικ. ἐπίρ. (εὖρος), κυρ. κατὰ πλάτος· ὅθεν ἐκ τοῦ πλαγίου, πλαγίως, Ἰλ. Α 251, Ο 541.

εὐραφής [.⏑.], ές, ἐπικ. **εὐῤῥαφ.** (ῥάπτω), „καλορραμμένος", οἷον «δοροί» Ὀδ. ϛ 354, 380.

εὐρεής, ές, ἐπικ. **εὐῤῥεής**, ἕτερος τύπος ἀντὶ τοῦ ἑπομ., ὅπ. ἴδε, μόνον κατὰ γεν. «εὐρρεῖος ποταμοῖο» (κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ: εὐῤῥεέος) Ἰλ. Ζ 508, Ο 267 κ. ἀ.

εὐρείτης, ου, ὁ, ἐπικ. **εὐῤῥ.**, γεν. ao (ῥέω), ὁ καλῶς ῥέων, καλά, ὡραῖα ῥεύματα ἔχων, ἐπίθ. ποταμῶν, οἷον «Σατνιόεις» Ζ 34, «Αἴγυπτος» ὁ Νεῖλος, ξ 257.

***Εὔριπος** [.–.], ὁ, κυρ. μὲν πᾶς πορθμός, κατ' ἐξοχὴν δὲ ὁ πόρος ὁ μεταξὺ Εὐβοίας, Βοιωτίας καὶ Ἀττικῆς, τὰ νῦν „Ἔγριπος", ἂν καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο ἀποδίδεται συνεκδοχικῶς εἰς τὴν νῆσον Εὔβοιαν, Ὕμ. Ἀπ. 222. (Πιθαν. παράγεται ἐκ τοῦ εὖ καὶ ῥιπή, ῥίπτω. ‖. Πιθανώτερον

δὲ ὁ Κούρτιος ἐτυμολογεῖ τ. λ. ἐκ τοῦ εὖ καὶ ῥίψ).

εὑρίσκω, ὁ ἐνεστ. μόνον τ 158· μέλ. εὑρήσω Υ. Ἑρμ. 302· ἀόρ. εὗρον καὶ μέσ. εὑρόμην. Α΄.) Ἐνεργ. 1) „εὑρίσκω“ ὅ,τι ζητῶ, ἐξευρίσκω, ἐπομ. ἐφευρίσκω, ἐπινοῶ, μετ' αἰτ. «μῆχος» Β 343, «μῆτιν» τ 158, «κακοῦ ἄκος» (ἴδ. τ. λ.) θεραπείαν εὑρίσκω, Ι 250, «τέκμωρ τι» ἀπαλλαγήν τινα, δ 374, «τέκμωρ Ἰλίου» τὸ τέλος, τὴν ἅλωσιν τοῦ Ἰλίου, Η 31, Ι 48. 2) τυχαίως εὑρίσκω, [ἐντυγχάνω] ἐπὶ πραγμάτων καὶ προσώπων συχνότατα, καὶ μετὰ μετοχ. «αὐτὸν ἥμενον» Α 498, Σ 753 κ. πλχ. Β΄.) Μέσ. εὑρίσκω ἐμαυτῷ, ἐφευρίσκω, ἐπινοῶ δι' ἐμαυτόν, «τέκμωρ» Π 472, «ὄνομα» τ 403, «θανάτου λύσιν ἑταίροις» εἰς τοὺς συντρόφους μου, ι 422· ὅθεν «οἵ τ' αὐτῷ κακὸν εὕρετο» εὗρεν (ἐπέσυρεν) αὐτὸς εἰς ἑαυτὸν κακόν φ 304.

εὔῤῥοος, ον, ἐπικ. **ἐΰῤῥοος**, ὁ καλῶς ῥέων, καλά, ὡραῖα ῥεύματα ἔχων, ἐπίθ. ποταμῶν Ἰλ. Η 329, Φ 130.

Εὖρος, ὁ, Εὖρος, ἄνεμος νοτιοανατολικός, εἷς τῶν τεσσάρων κυρίων ἀνέμων παρ' Ὁμ., ε 295, 332. Εἶνε σφοδρός, Β 145, Π 765, καὶ ὡς εὐκραὴς ἀναλύει τὴν χιόνα, τ 206. (Παράγεται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ αὔρα, κατ' ἄλλους δὲ συγγ. τῷ ἠώς, ‖. Δωρ. ἀώς, καὶ ἀϜώς, Λατ. aurora. Ὁ δὲ Κούρτιος σχετίζει τὴν λ. πρὸς τὸ εὔω=καυσαλίζω, αὔω=ἀνάπτω, αὖω=ξηραίνω).

εὖρος, εος, τό (εὐρύς), πλάτος, „φάρδος“, λ 312 †.

ἐΰῤῥαφής, ἐΰῤῥείτης, ἐΰῤῥοος, ἴδ. **εὐραφής** κτλ.

εὐργάγγια [.⏑⏑..], ἡ, μόνον κατ' ὀνομας. καὶ αἰτ. τοῦ θηλυκ. (εὐρύς, ἀγυιά), εὐρείας ἀγυιὰς ἔχουσα, εὐρύχωρος, «πόλις» ο 384· ἀλλχ. δὲ ἐπίθετον τῆς Τροίας, τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν Μυκηνῶν, Β 329, Δ 52, δ 246, η 80· «χθών» =εὐρυόδεια, εὐρείας ὁδοὺς ἔχουσα γῆ, Υ. Δήμ. 16.

Εὐργάδης [.⏑⏑.], ου, ὁ, εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Τηλεμάχου, χ 267.

Εὐργάλος [.⏑⏑.], ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Μηκισέως, Ἀργεῖος, Β 565, ἀνδρεῖος ἥρως, Ζ 20, καὶ ἐπιδέξιος παλαιστής, Ψ 680. 2) εἷς τῶν Φαιάκων, παλαιστὴς ἱκανός, θ 115.

Εὐργβάτης [.⏑⏑.], ου, ὁ, 1) κῆρυξ τοῦ Ἀγαμέμνονος, Α 320, Ι 170. 2) κῆρυξ τοῦ Ὀδυσσέως, Β 184, τ 246 ἑξ. (εὐρύς, βαίνω).

***εὐργβίης** [.⏑⏑.], αο, ὁ, ποι. (εὐρύς, βία), εὐρεῖαν ἔχων δύναμιν, ἐκτεταμένον κράτος, «Κλεός» Υ. Δήμ. 295.

Εὐργδάμας [.⏑⏑.], αντος, ὁ, 1) εἷς τῶν Τρώων, πατὴρ τοῦ Ἄβαντος καὶ Πολυΐδου, ὀνειροπόλος, ὀνειροκρίτης, Ε 149. 2) εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως φονευθείς, σ 297, χ 283.

Εὐργδίκη [.⏑⏑.], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Κλυμένου, γυνὴ τοῦ Νέστορος, γ 452.

Εὐργκλεία, ἡ (εὐρὺ κλέος ἔχουσα) θυγ. τοῦ Ὤπος, ἡ πιστὴ ταμία (οἰκονόμος) ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ὀδυσσέως, χ 391 ἑξ., δοῦλη ὑπὸ τοῦ Λαέρτου ἀγορασθεῖσα, α 429, 430, καὶ τροφὸς τοῦ Ὀδυσσέως, τ 15 ἑξ., 491 ἑξ.

εὐργκρείων, οντος, ὁ (εὐρύς, κρείων), εὐρύ, ἐκτεταμένον ἔχων κράτος, μέγας βασιλεύς, ἐπίθ. τοῦ Ἀγαμέμνονος, Α 102 κ. πλχ., γ 248 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), καὶ τοῦ Ποσειδῶνος Λ 751. (Ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. κατὰ παλαιὰν γραφὴν ἔγραψεν: εὐρὺ κρείων).

Εὐργλοχος [.⏑..], ὁ, ἑταῖρος καὶ συγγενὴς τοῦ Ὀδυσσέως. Ἀρχηγὸς γενόμενος τοῦ ἑνὸς μέρους τῶν ἑταίρων ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν Κίρκην, κ 205, 441, ἠκολούθησε μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως εἰς τὸν Ἅιδην, λ 23, συνεβούλευσε τὴν σφαγὴν τῶν ἱερῶν βοῶν τοῦ Ἡλίου, καὶ οὕτως ἔγεινε παραίτιος τοῦ θανάτου αὐτός τε ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων συνεταίρων, μ 339, 417.

Εὐργμαχος [.⏑⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Πολύβου, δ 628, 629, μετὰ τοῦ Ἀντινόου ὁ περιφανέστατος τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, πανοῦργος καὶ δόλιος, α 399, δ 177, ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως φονευθείς, χ 69 ἑξ.

Εὐργμέδουσα [.⏑...], ἡ, δούλη τοῦ βασιλέως τῶν Φαιάκων Ἀλκινόου, τροφὸς τῆς Ναυσικάας, η 8.

Εὐργμέδων [.⏑..], οντος, ὁ, 1) πατὴρ τῆς Περιβοίας, βασιλεὺς τῶν Γιγάντων ἐν Ἠπείρῳ, η 58 (πρβλ. Πινδ. Πυθ. 8, 15—19). 2) υἱὸς τοῦ Πτολεμαίου, ὁ εὐγενὴς ἡνίοχος τοῦ Ἀγαμέμνονος Δ 228. 3) ὑπηρέτης τοῦ Νέστορος, Η 114, Λ 620.

εὐργμέτωπος, ον, ἐπικ., εὐρὺ μέτωπον ἔχων, πλατυμέτωπος, ἐπίθ. τῶν βοῶν, Κ 292, γ 382 κ. πλχ.

Εὐργμίδης [.⏑⏑.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Εὐρύμου =ὁ Τήλεμος, εἷς τῶν Κυκλώπων, ι 509, καὶ μάλιστα ὁ μάντις αὐτῶν.

Εὐργνόμη [.⏑..], ἡ, 1) μία τῶν Ὠκεανίδων, κατὰ τὸν Ἡσιοδ., Θεογ. 908, μήτηρ τῶν Χαρίτων, ἢ κατὰ Ἀπολλώνιον τὸν Ῥόδ., Α 503, πρὸ τῆς Ῥέας (ὡς σύζυγος τοῦ Τιτᾶνος Ὀφίωνος) βασίλισσα τοῦ Ὀλύμπου, ὑποδεχθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν τὸν ἐκ τοῦ Ὀλύμπου πεσόντα Ἥφαιστον, Σ 398 ἑξ. 2) ἑτέρα ταμία (οἰκονόμος) ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ὀδυσσέως ἐκτὸς τῆς Εὐρυκλείας, ρ 495 ἑξ., τ 96.

Εὐργνομος [.⏑..], ὁ, υἱὸς τοῦ Αἰγυπτίου, εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, β 22.

εὐρύνω (εὐρύς), ἀόρ. ἀ εὔρυνα, πλατύνω, ἀνοίγω, χάμνω εὐρύχωρον, «ἀγῶνα» τὸν τόπον τοῦ ἀγῶνος, τουτέστιν ὁρίζω αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν· (κατ' ἄλλους δὲ: ἐκτείνω ἢ ἀνοίγω τὸν κύκλον τῶν θεατῶν ὡς ἐν τῷ «ἰζάνω εὐρὺν ἀγῶνα» Ψ 258) θ 260 †.

ΕΥΡΥΌΔΕΙΑ [.⏑...], ἡ, μόνον θηλ. ὡς τὸ εὐρυάγυια, (εὐρύς, ὁδός) ἡ εὐρείας, ἐκτεταμένας ὁδοὺς ἔχουσα, ἐπίθετον τῆς γῆς, ὡς μακρὰν καὶ κατὰ πάσας αὐτῆς τὰς διευθύνσεις δυναμένη νὰ ὁδεύηται, «χθών» Π 635, γ 453, κ 149 κ. ἀ. Ὡσαύτως καὶ λ 52.

ΕΥΡΥΌΠΑ [.⏑.⏑], ὁ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ: εὐρυόπης, ὡς ὀνομ. Ε 265, δ 146, ὡς κλητ. Π 241, Ὕμ. 22, 4 καὶ ὡς αἰτ. κατὰ μεταπλασμὸν «εὐρύοπα» Α 498, Θ 206, Ξ 265, Ω 331, Ὕμ. 22, 2, εἴτε (ἐκ τοῦ οπ–, ὄπωπα, ὄψις) ὁ εἰς μεγάλην ἔκτασιν ἐπιβλέπων, οἱονεὶ παντεπόπτης, εἴτε (ἐκ τοῦ ὄψ=νοχ) κυρ. ὁ εὐρύφωνος, μεγαλόφωνος, ὅ ἐ. εἰς μεγάλην ἔκτασιν βροντῶν, βροντόφωνος, ἐπίθ. τοῦ Διός. (Οἱ ἀρχαῖοι παρέχουσιν ἀμφοτέρας τὰς ἑρμηνείας· τῶν δὲ νεωτέρων ὑπὲρ μὲν τῆς πρώτης εἶνε ὁ Ἑΰνιος, Οὐόλφιος καὶ Θήρσιος· ὑπὲρ δὲ τῆς ἑτέρας οἱ ἐκδόται τοῦ Πασσωυείου Λεξικοῦ, ἔτι δὲ ὁ Φαῖσις, Δοιδερλεῖνος, Ἀμεῖς καὶ Δύντζερος ἐπ' ἐσχάτων. Καὶ τὴν μὲν πρώτην ἑρμηνείαν συνιστᾷ ἡ Ὁμηρικὴ χρῆσις, καθ' ἣν τὸ ὄψ κεῖται μόνον ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν ἀνθρώπων καὶ ζώων, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἤχου τῶν φυσικῶν φαινομένων· τὴν δὲ δευτέραν ἡ ἀναλογία τῶν λοιπῶν ἐπιθέτων τοῦ Διός, ἅπερ πάντα ἐλήφθησαν ἐκ φυσικῶν φαινομένων. Εἰς ὑποστήριξιν ὅμως ταύτης τῆς σημ. τοῦ ὄψ, τοῦ ἤχου τῶν φυσικῶν φαινομένων, ἀναφέρουσι λυρικόν τι ἀπόσπασμα (τὸ παρὰ Βεργκίῳ ἐν τῇ συλλογῇ τῶν Λυρικ. ἀδέσποτ. ἀπόσπασμα 91) «εὐρύοπα κέλαδον ὕμνων», ἔνθα ὅμως οὐχ ἧττον περὶ ἀνθρωπίνης φωνῆς μετεχειρίσθη τὴν λ. καὶ ὁ λυρικός. Ὀρθότερον ἤθελε μεταχειρισθῇ τις πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν τὸ συγγενὲς κατὰ τὴν σημ. «βαρυόπης» τὸ παρὰ Πινδ. Πυθ. 6, 24 «Κρονίδαν βαρυόπαν στεροπᾶν τε κεραυνῶν τε πρύτανιν». Ὁ δὲ ΓΜ. Οὐόσσιος καὶ ὁ Λουκᾶς ἐκλαμβάνουσι τροπικῶς τὴν λ. ἀντὶ τοῦ παντεπόπτης, παντέφορος, ὁ περὶ πάντων προνοῶν, ὁ πρῶτος μεταφράζει τὴν λ. ὁ τοῦ παντὸς κυβερνήτης ἢ κοσμήτωρ).

ΕΥΡΥΠΟΡΟΣ, ον (εὐρύς, πόρος) ποι., ἰδίως ἐπ., εὐρετὴς ἔχων πόρους, κατὰ πάσας τὰς ἐκτάσεις ἔχων περάσματα, ἐπίθ. τῆς θαλάσσης, οἷον τὸ ΕΥΡΥΌΔΕΙΑ τῆς γῆς, Ο 381, δ 432, μ 2.

ΕΥΡΥΠΥΛΗΣ [.⏑⏑.], ες, ἐπ. (εὐρ., πύλη), εὐρείας, μεγάλας ἔχων πύλας, «Ἄϊδος δῶ» Ψ 74, λ 571.

Εὐρύπυλος, ὁ. 1) υἱὸς τοῦ Εὐαίμονος, ἔγγονος τοῦ Ὀρμένου, βασιλεὺς τοῦ Ὀρμενίου τῆς Θεσσαλίας, ἐκπλεύσας μετὰ 40 νηῶν εἰς τὴν Τροίαν, Β 736, ὅπου τιτρώσκεται μὲν ὑπὸ τοῦ Πάριδος, θεραπεύεται δὲ ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου, Λ 809 ἑξ. 2) υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀστυπαλαίας, πατὴρ τῆς Χαλκιόπης, βασιλεὺς τῆς νήσου Κῶ, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἐπανερχομένου ἐκ τοῦ Ἰλίου (Ἀπολδ. 2, 7, 1) Β 677 ἑξ. 3) υἱὸς τοῦ Τηλέφου καὶ τῆς Ἀστυόχης, ἀνεψιὸς τοῦ Πριάμου, βασιλεὺς τῆς Μυσίας, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Νεοπτολέμου, λ 520 ἑξ.

ΕΥΡΥΡΕΈΘΡΟΣ [.⏑...], ον, ὁ εὐρὺ ἔχων ῥεῖθρον, εὐρύῤῥειθρος, ἐν γέν. εὐρύς, «Ἀξιός» Φ 141 †.

ΕΥΡΥΡΕΩΝ [.⏑..] (ὁ Βέκκ. ἐν τῷ Β'. γράφει διῃρημένως εὐρὺ ῥ., πρβλ. ΕΥΡΥΚΡΕΙΩΝ), ουσα, ον, ἐπ., ὁ εὐρέως ῥέων, εὐρὺν ἔχων ῥοῦν, εὐρύῤῥους, ἐπίθ. τοῦ Ἀξιοῦ, Ἴλ. Β 849, Π 288, τοῦ Ξάνθου, Φ 304.

ΕΥΡΥΣ, ΕΙΑ, ύ, γεν. ΕΟΣ, ΕΙΗΣ, ΕΟΣ (ἐπ. αἰτ. εὐρέα ἀντὶ τοῦ εὐρύν, Ζ 691, Σ 140, Φ 125), πλατύς, φαρδύς, εὐρύχωρος, ἐκτεταμένος, συχνὸν ἐπίθ. τοῦ οὐρανοῦ, τῆς γῆς, τῆς θαλάσσης, Β 159· «σάκος» Ν 608, «σπέος» Ν 32, «εὐρέες ὦμοι» Γ 227, «τεῖχος εὐρύ» παχύ, Μ 5, «Ἑλίκη εὐρεῖα» Β 575, «Σπάρτη» λ 460, «στρατός» ἐκτεταμένον στρατόπεδον, Α 229 κ. ἀ. «κλέος εὐρύ» ἐκτεταμένη φήμη, α 344 κ. ἀ. ἔτι δὲ καὶ: ἐκτεταμένη δόξα, γ 204 κ. ἀ., ἐπὶ ἀνθρώπων «εὐρύτερος ὤμοισιν ἰδεῖν» Γ 194.— Συγκρ. εὐρύτερος, Γ 194, Ψ 427.

ΕΥΡΥΣΘΕΝΗΣ, ΕΣ, ἐπ. εἰς μεγάλην ἔκτασιν δυνάμενος, „μεγαλοδύναμος", ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος, Η 455, Θ 201, ν 140.

ΕΥΡΥΣΘΕΎΣ, ΗΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Σθενέλου καὶ ἔγγονος τοῦ Περσέως, βασιλεὺς τῶν Μυκηνῶν. Τὴν γέννησιν αὐτοῦ ἐπετάχυνεν ἡ Ἥρα, ἵνα αὐτὸς καὶ μὴ ὁ Ἡρακλῆς κατὰ τὸν ὅρκον τοῦ Διὸς βασιλεύῃ τῶν ἀπογόνων τοῦ Περσέως, Τ 103 ἑξ. 123 ἑξ. Οὕτως λοιπὸν ὁ Εὐρυσθεὺς γενόμενος κύριος τοῦ Ἡρακλέους ἐπέταξεν εἰς αὐτὸν τοὺς γνωστοὺς δώδεκα ἄθλους, Ο 639, ὧν ὕστατος ἦτο νὰ φέρῃ ἐκ τοῦ Ἅδου τὸν κύνα (Κέρβερον) Θ 363, λ 631.

ΕΥΡΥΤΙΔΗΣ [.⏑⏑.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Εὐρύτου= ὁ Ἴφιτος, φ 14.

ΕΥΡΥΤΊΩΝ [.⏑⏑.], ωνος, ὁ, εἷς τῶν Κενταύρων, φ 295, πρβλ. Ἀπλδ. 2, 5, 4.

Εὔρυτος, ὁ. 1) υἱὸς τοῦ Ἄκτορος, ὡς δὲ ἐλέγετο, τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ τῆς Μολιόνης, ἀδελφὸς τοῦ Κτεάτου, Β 621, ἴδ. ΑΚΤΟΡΊΩΝ. Ἀμφότεροι ἐξεστράτευσαν εἰς βοήθειαν τοῦ Αὐγείου κατὰ τῶν Πυλίων καὶ τοῦ Νέστορος, Λ 709 ἑξ., ὡς καὶ κατὰ τοῦ Ἡρακλέους, ὅστις ἐνεδρεύσας αὐτοὺς ἐφόνευσε. Κατὰ τὸν Ἀπολλόδωρον 2, 7, 2 ἦσαν συμφυεῖς, ἓν δηλ. σῶμα ἔχοντες, δύω δὲ κεφαλὰς καὶ τέσσαρας χεῖρας καὶ ἰσαρίθμους πόδας, κατὰ δὲ τὴν δύναμιν ὑπερέβαλλον τοὺς τότε ἀνθρώπους. 2) υἱὸς τοῦ Μελανέως καὶ τῆς Στρατονίκης, βασιλεὺς τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Οἰχαλίας, Β 596, 730, ἢ τῆς ἐν Μεσσηνίᾳ κατὰ τὴν Ὀδ. (ἴδ. ΟΙΧΑΛΙΗ), πατὴρ τῆς Ἰόλης, τοῦ Ἰφίτου, τοῦ Μολίονος κ. ἄ., περίφημος τοξότης. Κατὰ τὸν Ὅμ. ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ὡς προκαλέσας αὐτὸν εἰς τὸ τοξεύειν, θ 224 ἑξ., κατὰ δὲ τὸν μεταγενέστερον μῦθον

ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ὡς ἀποποιηθεὶς αὐτῷ τὴν Ἰόλην, Ἀπλδ. 2, 4, 8. Τὸ δὲ τόξον αὐτοῦ ἔλαβε παρὰ τοῦ υἱοῦ Ἴφιτου ὁ Ὀδυσσεύς, φ 32 ἑξ. (Παράγ. ἐκ τοῦ ἐρίπω, οἱονεὶ: ὁ ἐντείνων τὸ τόξον).

*Εὐρυφάεσσα [.⏑⏑..], ἡ, ἀδελφὴ καὶ γυνὴ τοῦ Ὑπερίονος, μήτ. τοῦ Ἡλίου, τῆς Σελήνης καὶ τῆς Ἠοῦς, Ὑμ. 31, 2, 4. (‖. θηλ. τοῦ εὐρυφαής, οἱονεὶ „Φωτεινή“).

εὐρυφυής [.⏑⏑.], ές (εὐρ. φύω) εἰς μεγάλην ἔκτασιν αὐξάνων (φυόμενος), μεγαλοφυής ἐπίθ. τῆς κριθῆς (διὰ τοὺς ἀστάχυς αὐτῆς), «κρῖ» δ 604 †.

εὐρύχορος [.⏑..], ον, εὐρύχωρος, ἐκτεταμένος, ἐπίθ. πόλεων καὶ χωρῶν, Β 498, Ι 478, δ 365, λ 256 κ. ἄ. πλχ. (Κατὰ μὲν τὸν Σχολ. εἶνε ἐπικῶς συνεσταλμένον ἀντὶ τοῦ εὐρύχωρος· ὡσαύτως φρονεῖ καὶ ὁ Θήρσιος καὶ Νίτσης καὶ Φαῖσις· ὁ δὲ Πάσσωυος καὶ Δοιδερλ. καὶ Ἀμεῖς θεωροῦντες ὡς δεύτερον μέρος τὴν λ. χορός, ἑρμηνεύουσιν: ὁ ἔχων εὐρεῖς χορούς, δηλ. τόπους πρὸς χορόν).

εὐρώεις, εσσα, εν (εὐρώς), ωτιῶν, „μουχλιασμένος“, ἄρα ὑγρός (περὶ τόπου), βορβορώδης, ἐπίθ. τοῦ Ἅδου, Υ 65, κ 512, ψ 322, ω 10, «ὑπὸ ζόφῳ εὐρώεντι» εἰς τὸ μουχλιασμένον σκοτάδι, Ὑ. Δήμ. 482. (Εἶνε περιττὸν νὰ ἀφήσῃ τις ταύτην τὴν ἐτυμολογίαν καὶ ἑρμηνείαν καὶ νὰ τραπῇ εἰς τὴν τοῦ σκοτεινός, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὁ εὐρὼς (μοῦχλα) γεννᾶται ἐν τόπῳ σκοτεινῷ· ἂν καὶ ἀδύνατος δὲν εἶνε ἡ ἐτυμολογία, ἣν ὁ Δοιδερλεῖνος, Ἄρενς καὶ Ἀμεῖς πρεσβεύουσιν, ὅτι δηλ. εἶνε ἡ λ. ἀρχαῖος τύπος τοῦ ἠερόεις=σκοτεινός (‖. διότι κατὰ τὸν Βούττμαννον συγγενεῖς εἶνε αἱ λ. ἠώς (ἀFώς, ἀβώρ) aurora, ἀήρ, ἦρι, ἠέριος, Εὖρος). Παντάπασι δὲ ἀπίθανος εἶνε ἡ τοῦ Ἀπολλ. καὶ ΜΕ. παραγωγὴ ἐκ τοῦ: εὐρύς, καὶ ἡ σημ.: εὐρύχωρος, ἀχανής).

Εὐρώπη, ἡ, 1) θυγάτηρ τοῦ Φοίνικος Ἀγήνορος καὶ τῆς Τηλεφαέσσης κατὰ τὸν Ἀπλδ. 3, 1, 1, κατὰ δὲ τὸν Ὅμ. τοῦ Φοίνικος, μήτηρ τοῦ Μίνωος καὶ Ῥαδαμάνθυος, κατὰ δὲ τὸν Ἡρόδ. 1, 173 καὶ τοῦ Σαρπηδόνος ἐκ τοῦ Διός, ὅστις ἀναλαβὼν μορφὴν ταύρου ἀπήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν Κρήτην, Ξ 321. Τὸ ὄνομα αὐτῆς δὲν μνημονεύει ὁ Ὅμ. Κατὰ πρῶτον ἀπαντᾶται παρ' Ἡσιόδ. Θεογ. 357 (ἀλλ' ὡς ὄνομα Ὠκεανίδος), Βατρ. 79, Ἡροδ. 1, 2. 2) ὡς ὄνομα ἠπείρου κατὰ πρῶτον ἐν τῷ Ὑ. Ἀπόλ. 251, 291, ἔνθα μόνον τὰ βόρεια τῆς Ἑλλάδος, φαίνεται, οὕτως ὀνομάζονται. (Κατὰ τὸν Ἡσύχ. «εὐρωπόν, σκοτεινόν, πλατύ. Εὐρώπη ἡ χώρα τῆς δύσεως ἢ σκοτεινή» Δύσις, Ἑσπερία. Ὡσαύτως ἑρμηνεύουσι καὶ ἐκ τῶν νεωτέρων ὁ Πρέλλερος καὶ Δοιδερλεῖνος, ὅστις θεωρεῖ τὴν λ. ὡς ἕτερον τύπον τοῦ ΑFερόπη. Ἄλλοι δὲ ἐκλαμβάνουσι τὸ: εὐρωπός=εὐρύς, καὶ: εὐρώπη (ἐξυπ. χώρα)=ἐκτεταμένη, εὐρεῖα).

εὖς, εἶ, ἐπ. καὶ Ἰων. ηὖς, ηὗ, γεν. ἐπ. ἑῶος, αἰτ. ἑᾶν, Θ 303, σ 127 καὶ ηὗν, Ε 628· οὐδ. ηὗ, Ρ 456, Υ 80. Οἱ τύποι εἶ καὶ εᾶ εἶνε μόνον ἐπιρρήμ. 1) καλός, ἀγαθός, ὡραῖος, γενναῖος, ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων, Β 653, «μένος ἠΰ» γενναία ὁρμή, δύναμις, Ρ 456. Ἡ γεν. «ἑῆος» γράφεται σήμερον πανταχοῦ ὀρθῶς ἀντὶ τοῦ: ἑῆος (=ἑαυτοῦ), οἷον «παιδὸς ἑῆος» Α 393 καὶ Ο 138, Ω 422, 550 (ὅπου μάλιστα κατὰ τὴν ἐσφαλμένην γραφὴν ἔπρεπε νὰ σημαίνῃ: τοῦ σοῦ). Ἴδε καὶ λ. ἑός. 2) γεν. πληθ. τοῦ οὐδετ. «ἐάων» ὡς ἐξ ὀνομαστ. τὰ ἐά, „τὰ καλά“, τὰ ἀγαθά, «πίθοι....δώρων, οἷα δίδωσι κακῶν, ἕτερος δὲ ἐάων» Ω 528, ὅθεν ἐξάγεται ὅτι εἶνε οὐδέτ. Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ ἐν τῇ φρ. «θεοὶ δωτῆρες ἐάων» θ 325, 335, Ὑμ. 17, 12. 29, 8. (Ὁ δὲ Δοιδερλ. ἐκ τοῦ: δώρων ἀναπληρώνει εἰς τὸ ἐπίθ. ἐάων τὸ συγγ. οὐσιαστ. δόσεων, ἢ παραδέχεται οὐσιαστικόν τι θηλ. «ἐαί» οἱονεὶ: καλαὶ δόσεις, καλωσύναι. Ὁμοίως καὶ ὁ Γοιττλίγγιος, ὅστις ὑποθέτει οὐσιαστικόν τι ἔη=οὐσία).

εἶσα, ἀόρ. τοῦ ἕζω.

ἑΐσελμος, ον, μόνον ἐπικ. ἐΰσσελμος, ποι. (σέλμα), ὁ καλὸν τουτέστι στερεὸν ἢ ὡραῖον ἔχων σέλμα, κατάστρωμα, εὐκατάστρωτος, „καλοστρωμένος“ (καὶ ὄχι κατά τινα παλαιὰν ἑρμηνείαν εὔζυγος, ἡ ἔχουσα καλὰ ζυγὰ τουτέστι θρανία κωπηλατῶν), ἐπίθ. τῶν νεῶν, Β 170, δ 390 κ. ἀ.

ἑΐσκαρθμος, ον, μόνον ἐπικ. ἐΰσκ., ἐπ. (εὖ καὶ σκαρθμός, σκαίρω) εὐκόλως σκιρτῶν, πηδῶν, „πεταχτός“, ἐπίθ. τῶν ἵππων, Ν 31 †.

ἑΐσκοπος, ον, μόνον ἐπ. ἐΰσκ. 1) (ἐκ τοῦ σκοπός), ὁ καλῶς σκοπεύων, „σημαδεύων“ εὔστοχος, «Ἄρτεμις» λ 198 (Ἄλλοι δὲ καὶ ἐνταῦθα ἑρμηνεύουσι κατὰ τὴν ἐπομ. σημ.). 2) (ἐκ τοῦ σκοπέω) ὁ καλῶς παρατηρῶν, κατασκοπεύων, ὀξυδερκής, καλὸς κατάσκοπος, ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ, Ω 24, 109, α 38, η 137.

ἐΰσσελμος, ον, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἑΐσελμος, ὅπ. ἴδ.

Ἐΰσσωρος, ὁ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ Εὔσωρος, πατὴρ τοῦ Ἀκάμαντος, Θρᾷξ, Ζ 8.

εὐσταθής, μόνον ἐπ. ἐΰστ. (ἵστημι), εὐσταθής, σταθερός, στερεός, «μέγαρον» Σ 374, υ 258, χ 120, «θάλαμος» ψ 178.

εὐστέφανος [..⏑.], ον, μόνον ἐπ. ἐΰστ. (ἐκ τοῦ στεφάνη, ὅπερ κατὰ τὸν Ἀπολλ. εἰς Φ 511 εἶνε εἶδος περικεφαλαίας, ‖. δηλ. ὄχι ὁλόκληρον τὴν κεφαλὴν καλυπτούσης, ἀλλὰ μόνον τὸ ὑπεράνω τοῦ μετώπου, ὥστε μᾶλλον εἶδος μίτρας ἢ διαδήματος). 1) καλλιστέφανος, καλὴν ἔχουσα στεφάνην, ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος, Φ 511, τῆς Ἀφροδίτης, θ 267, τῆς Μυκήνης, 6 120 καὶ τῆς Δήμητρος, Ὑ. Δήμ. 224. (Κατ' ἄλλους δὲ ἀρχαίους ἑρμηνευτάς, πρὸς οὓς συμφωνοῦσι πολλοὶ τῶν νεωτέρων, ὄχι περὶ κεφαλοδέσμου πρέπει νὰ νοηθῇ ἡ λ. ἀλλὰ περὶ ζώνης καὶ εἶνε=εὔζωνος. 2) ἡ καλὴν στεφάνην, τουτέστι ἐπάλξεις,

τείχη ἔχουσα, ἐπομ. ὀχυρά, ἐπίθ. τῶν Θηβῶν, Τ 99, ἴδ. στεφάνη.

εὔστρεπτος, ον, μόνον ἐπ. ἑΰστρ. (στρέφω), εὔστρεπτος, „καλοστρειμμένος, εὔπλεκτος, περὶ συνεστραμμένων ἱμάντων (λωρίων) Ὀδ. δ 426, ο 291.

εὐστρεφής, ές, μόνον ἐπ. ἑΰστρ.=τῷ προηγ. κεῖται ἐπὶ σχοινίων, καλωδίων καὶ ἄλλων πλεκτῶν καὶ συνεστραμμένων, ι 427, κ 167, ξ 346· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῆς νευρᾶς τοῦ τόξου, Ο 463, καὶ τῆς χορδῆς τῶν μουσικῶν ὀργάνων, ἣν ὀνομάζει «εὐστρεφὲς ἕντερον οἰός» φ 408.

εὐστροφος, ον, μόν. ἐπικ. ἑΰστρ. (στρέφω)= τῷ προηγ. „καλοστρειμμένος“ οἷον «οἰὸς ἄωτος» τὸ μάλλινον σχοινίον τῆς σφενδόνης, Ἰλ. Ν 599, 716.

εὔστρωτος, ον, ἐπ. (στρώννυμι) εὔστρωτος, „καλοστρωμένος“, οἷον «λέχος» Υ. Ἀφρ. 158, Δήμ. 286.

εὖτε, ποι. καὶ Ἰων. 1) σύνδεσμος χρονικὸς ὅτε, ἐν ᾧ, καθ' ὃν χρόνον· ά.) μεθ' ὁριστ. ἐν τῇ προτάσει, ἑπομένων ἐν τῇ ἀποδόσει τῶν ἑξῆς μορίων «ἔνθα, τῆμος δή, καὶ τότε δή, καὶ τότε δή ῥα, τότε δή, ἔπειτα, τόφρα δέ, δ' ἄρα» Ζ 392, ν 93, χ 182, ω 149, Υ. Ἀπ. 116, ρ 320, υ 73 κ. ἀ. πλχ. πολλάκις δὲ καὶ μόνος ὁ Δὲ ἀκολουθεῖ ἐν τῇ ἀποδόσει, Μ 373 κ. ἀ., ἢ καὶ οὐδὲν μόριον, Λ 735. Δύναται δὲ ἡ τὸν εὖτε ἔχουσα πρότασις νὰ τίθεται καὶ μετὰ τὴν ἀπόδοσιν, Ε 396, Ζ 515 κ. ἀ. (‖. Ἄξιον παρατηρήσεως εἶνε ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ «εὖτε» ἀρχομένη περίοδος συνάπτεται ἀσυνδέτως πρὸς τὰ προηγούμενα, οἷον μόνου τοῦ: εὖτε ἐπαρκοῦντος)· β'.) μεθ' ὑποτ. καὶ τοῦ Ἂν ἀποτελεῖ χρονικὴν ἀοριστολογίαν ἐν τῷ μέλλοντι, ἐκφράζει δηλ. περίστασιν ἥτις ὑποτίθεται ὅτι γίνεται ἐν τῷ μέλλοντι, ὅταν, ἐάν ποτε, καθ' ἣν περίπτωσιν(μὲ ὑποτακτ.), οἷον Α 242, Β 34, α 192, ρ 323 κ. ἀ. Συνήθως δὲ τότε ἡ πρότασις ἡ ἔχουσα τὸν «εὖτε» ἀκολουθεῖ· ἀλλὰ καὶ ἐντὸς τῆς ἀποδόσεως παρεντίθεται, οἷον «δμῶες, εὖτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες, οὐκέτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι» ρ 320. Ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφράζεται καὶ ἄνευ τοῦ Ἂν, η 202· γ'.) μετ' εὐκτ. ἐκφράζει περίστασιν πολλάκις ἐν τῷ παρελθόντι ἐπαναλαμβανομένην, ὁσάκις, Ὑμ. 17, 8. 2) ἐπίρ. παρομοιώσεως, ὡς, „καθώς“ Γ 10, Τ 386, ἔνθα κατὰ μὲν τὸν Βούττμαννον πρέπει νὰ γραφῇ ηὖτ', κατὰ δὲ τὸν Ναγελσβαχ ἢ αὐτὸ τοῦτο, ἢ ἠΰτ', ὅπερ τότε κατὰ συνίζησιν πρέπει νὰ προφέρηται, ἴδ. Σχολ. καὶ Σπίτζνερ. αὐτόθι καὶ λ. ἠΰτε. (Κατὰ τὸν Βούττμαννον καὶ Ἀρτουγγ εἶνε ἀρχαιότερος διαλεκτικὸς τύπος ἀντὶ τοῦ ὅτε· κατὰ δὲ τὸν Καπέλλμαννον σύνθετον ἐκ τοῦ εὖ καὶ τέ, σημαίνει δὲ τότε τὸ εὖ κατ' αὐτὸν ἀκριβῶς, σωστά, τὸ δὲ εὖτε ὡς ἐπίρ. χρόνου=ἀκριβῶς καθ' ὃν χρόνον, „σωστὰ ὅταν“, ἐκφράζει δηλ. ὅτι πρᾶξίς τις ἢ συμβάν τι εἶνε τετελεσμένον ἀκριβῶς καθ' ὃν χρόνον ἄλλη τις πρᾶξις ἢ συμβεβηκὸς γίνεται. ‖. Ἡ καθομιλουμένη μεταχειρίζεται ἀντὶ τοῦ εὖτε τὸ ὅτι, οἷον „ὅτι ἤμουν νὰ ἰδῶ, ἔφυγε“.

εὐτείχεος, ον, ἐπ., ᾗ εὐτείχητος, ον μόνον Υ. Ἀφρ. 112, (εὖ, τεῖχος) εὐτείχιστος, ἑπομ. ὀχυρός, «Τροίη, Ἴλιος» Α 129, Β 113 κ. ἀ. Μεταπεπλασμένη αἰτ. «πόλιν εὐτείχεα» Π 57 (ἥτις διὰ τὸν τόνον δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς ὀνομαστ. εὐτειχής. Ἀλλ' ὁ Θήρσιος καὶ Λόβεκκος γράφουσιν: εὐτειχέα).

εὔτμητος, ον, μόνον ἐπικ. ἑΰτμ., ἐπ. (τέμνω), εὔτμητος, „κολοκομμένος“, πάντοτε ἐπὶ σκυτοτομικῶν ἔργων, ἱμάντων, τελαμώνων κτλ. Ἰλ. Η 304, Κ 567, Φ 30 κ. ἀ.

εὐτρεφής, ές, ἐπικ. ἑΰτρ (τρέφω), εὐτραφής, παχύς, „καλοθρεμμένος“ οἷον «ὄϊες, αἶξ» Ὀδ. ι 425, ξ 530.

Εὔτρησις, ιος, ἡ, χωρίον τῆς Βοιωτίας πλησίον τῶν Θεσπιῶν ἔχον μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος, Β 502, πρβλ. Στράβ. 9, 2, 28. (Κατὰ Στέφανον τὸν Βυζάντ. ὠνομάσθη οὕτως ἀπὸ τῶν δι' αὐτοῦ διερχομένων πολλῶν ὁδῶν).

εὔτρητος, ον, ἐπικ. ἑΰτρ. εὐτρύπητος, „καλοτρυπημένος“ (κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. εὐκόλως δυνάμενος νὰ τρυπηθῇ, ἑπομ. μαλακός, τρυφερός) «λοβοί» Ξ 182 †.

εὔτριχας, ἴδ. λ. εὔθριξ.

εὔτροχος, ον, ἐπικ. ἑΰτρ. (τροχός), καλοὺς, ὡραίους ἔχων τροχούς, «ἅρμα, ἅμαξα» Θ 438, Ω 150, ζ 72 κ. ἀ.

εὔτυκτος, ον, ἐπ. (τυκτός), εὐποίητος, καλῶς κατεσκευασμένος, „καλοκαμωμένος“, ἐν γέν. εὔμορφος, «κλισίη» Κ 566, Ν 240, δ 123, «κυνέη» Γ 336 κ. ἀ. «ἱμάσθλη» Θ 44, Ν 26.

εὔτυμνος, ον, ἐπ. (ὕμνος), πολυύμνητος, κυρ. πολλοὺς ὕμνους ἔχων, ἀκούων, Υ. Ἀπ. 19, 207.

εὐφημέω (εὔφημος) κυρ. μεταχειρίζομαι εὐφήμους, τουτέστι καλοὺς, αἰσίους λόγους, ἢ ἀποφεύγω τοὺς κακόν τι προοιωνιζομένους (προσημαίνοντας), ἰδίως ἐπὶ θρησκευτικῶν τελετῶν, ὅθεν ἐν γέν. εὐσεβῶς σιωπῶ, παρασκευαζόμενος εἰς προσευχήν, Ι 171 †.

Εὔφημος, ὁ, υἱὸς τοῦ Τροιζήνου, σύμμαχος τῶν Τρώων, ἡγεμὼν τῶν Κικόνων, Β 846.

εὐφήμως, ἐπίρ. ἐκ τοῦ εὔφημος (ὅπ. ἴδ.) διὰ καλῶν λόγων, εὐνοϊκῶς, Υ. Ἀπ. 171.

Εὐφήτης, ου, ὁ, βασιλεὺς τῆς Ἐφύρας τῆς παρὰ τὸν Σελλήεντα, ποταμὸν τῆς Ἠλιδος ἢ Θεσπρωτίας, Ο 532 (ἴδ. Ἐφύρη).

Εὔφορβος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πάνθου, ἑνὸς τῶν ἀνδρειοτάτων Τρώων, ὁ πληγώσας τὸν Πάτροκλον καὶ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Μενελάου, Π 806 ἑξ., Ρ 59. (Ὁ Πυθαγόρας ἐνόμιζεν ὅτι ποτὲ αὐτὸς ὑπῆρξεν οὗτος ὁ Εὔφορβος, ἴδ. Διογ. Λαέρτ. 8, 1, 4).

εὐφραδέως [.⏑..], ἐπίρ. ἐκ τοῦ εὐφραδής

(ὅπερ παρὰ τοῖς μετέπειτα κατὰ πρῶτον ἁπανταται, ἐκ τοῦ ΦΡΑΖΩ) εὐφραδῶς, εὐγλώττως, «ἀγορεύω» τ 352 †.

ΕΥΦΡΑΙΝΩ, ἐπ. ΕΫΦΡ. (ἀμφότερα παρ' Ὁμ.) (φρήν) μέλ. Ἰων. -ανέω, ἀόρ. εὔφρηνα. 1) Ἐνεργ. εὐφραίνω, φαιδρύνω, εὐχαριστῶ, τινά, Ε 688, ν 44, «τινὰ ἐπέεσσι» Ω 102, «νόημα ἀνδρός» υ 82. 2) Μέσ. εὐφραίνομαι, εὐχαριστοῦμαι, δ 311.

ΕΥΦΡΟΝΕΩΝ, ΟΥΣΑ, ΟΝ, ἐπικ. ΕΫΦΡ. (φρονέω) καλὰ φρονῶν, „θέλων τὸ καλόν", εὐνοϊκός, ἐνταὐτῷ ὅμως σημ. καὶ τὸν εὖ φρονοῦντα, φρόνιμον (κατὰ τὸν Νίτσην)· εὑρίσκεται μόνον κατὰ μετοχὴν ἐν τῷ τυπικῷ στίχῳ «ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο» Α 73, δ 228 κ. πλχ. (Ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. καὶ Ἀμεῖς γράφουσι διῃρημένως ἐὺ φρον. Κατὰ δὲ τὸν Κλάσσεν δὲν εἶνε σύνθετον ἐκ τοῦ εὖ καὶ φρονέω, ἀλλὰ παράγωγον τοῦ εὔφρων=Ἀττ. εὔνους).

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ [..⏑.], ἡ, ἐπικ. ΕΫΦΡ. (ἀμφότερα παρ' Ὁμ.) εὐφροσύνη, εὐχαρίστησις, φαιδρότης, χαρά, Ὀδ. ι 6, υ 8, πληθ. ζ 156. Ἐκ τοῦ

ΕΥΦΡΩΝ, ΟΝ, ἐπικ. ΕΫΦΡΩΝ (ἀμφότερα παρ' Ὁμ.) (φρήν). 1) εὐφρόσυνος, φαιδρός, „εὐχαριστημένος, χαρούμενος", Ο 99, «θυμός» ρ 531. 2) ἐνεργ. χαροποιός, εὐφραντικός, εὐχάριστος, «οἶνος» Γ 246 (‖. Ἀλλ' ἴδ. καὶ τὰς λ. ΕΥΗΝΩΡ καὶ ΜΕΛΙΦΡΩΝ).

ΕΥΦΥΗΣ [.⏑.], ΕΣ (φύω), καλὴν ἔχων φυήν (σύστημα), ὑψηλός, «πτελέη» Φ 243, «μηροί» εὐτραφεῖς, Ἰλ. Δ 147.

ΕΥΧΑΛΚΟΣ, ΟΝ, ποι. (χαλκός), ἐκ καλοῦ χαλκοῦ ἢ καλῶς ἐκ χαλκοῦ κατεσκευασμένος, ἐν γένει ὡραῖος, κομψός, «στεφάνη, ἀξίνη» Η 12, Ν 612, «λέβης» ο 84· «μελίη» ἡ καλὸν ἔχουσα χαλκὸν (δηλ. χαλκίνην αἰχμήν) Υ 322.

ΕΥΧΕΡΗΣ, ΕΣ (χείρ) εὔκολος, κυρ. „καλὸς εἰς τὸ χέρι, καλόβολος" Βατρ. 62.

ΕΥΧΕΤΑΟΜΑΙ, ἕτερος ἐπ. τύπος ἀντὶ τοῦ εὔχομαι, ἀπαρφ. εὐχετάασθαι, κατ' ἐπ. ἐπέκτ. ἀντὶ τοῦ εὐχετᾶσθαι, παρατ. εὐχετόωντο, κατ' ἐπ. ἐπέκτ. ἀντὶ τοῦ εὐχετῶντο. 1) μετὰ πεποιθήσεως ἢ φανερῶς λέγω τι περὶ ἐμαυτοῦ, «τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται» λέγουσιν, α 172· ὅθεν καυχῶμαι, ὑπερηφανεύομαι, κομπάζω, ἀλαζονεύομαι, «ἐπέεσσι» κομπορρήμονῶ, Μ 391, «ὑπέρβιον αὔτως εὐχ.» Ρ 19, Υ 348, «κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσι» ἐπάνω εἰς φονευμένους ἄνδρας καυχῶμαι, χαιρεκακῶ, χ 412. 2) εὔχομαι, προσεύχομαι, μετὰ δοτ. «Κρονίωνι» Ζ 268, «θεοῖσιν» Ο 369, μ 356· ἐν γένει δὲ δοξάζω, εὐχαριστῶ, εὐλογῶ, ἐπὶ ἀνθρώπων μόνον ἐν συναφείᾳ πρὸς θεόν τινα, οἷον «εὐχετόωντο θεῶν Διΐ, Νέστορι δ' ἀνδρῶν» Λ 761· «τῷ κέν τοι .... θεῷ ὡς εὐχετοώμην» ἤθελα σὲ πρυσκυνῆ, λατρεύῃ, ὡς θεόν (ἐξ εὐγνωμοσύνης), θ 467, Χ 394. Πρβλ. ΕΫΧΟΜΑΙ.

ΕΥΧΗ, ἡ, εὐχή, προσοχή, δέησις· ὑποσχέσεις, „τάμμα, τάξιμον" κ 562 †.

ΕΥΧΗΝΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ, οἰός (κατὰ δὲ τὸν Παυσαν. 1, 43, 5 ἔγγονος) τοῦ μάντεως Πολυΐδου, Ν 663.

ΕΫΧΟΜΑΙ, ἀποθ., μέλ. εὔξομαι, ἀόρ. εὐξάμην (πανταχοῦ ἀναύξητος, ὡς καὶ ὁ παρατ. εὐχόμην). Θεμελιώδης σημ. λέγω τι φανερὰ ἢ μετὰ πεποιθήσεως, ἀσυστόλως· ὅθεν 1) καυχώμενος λέγω, πολλάκις μετ' ἀπαρφ. «πατρὸς ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὔχομαι εἶναι» Ξ 113, Ζ 211, ε 180 κ. ἀ. πλχ. (ἔνθα παρὰ τὴν ἔννοιαν τῆς δηλώσεως ὑπάρχει καὶ ἡ τῆς καυχήσεως, διότι κατὰ τὴν ἡρωϊκὴν ἐποχὴν δὲν συνεστέλλοντο οἱ ἄνθρωποι καυχώμενοι διὰ πᾶν ὅ,τι ἐνόμιζον ὅτι εἶχον προτέρημα)· ἀλλὰ καὶ κατ' ἔλλειψιν τοῦ ἀπαρφ. «ἐκ Κρητάων γένος εὔχομαι» καυχώμενος κατάγω τὸ γένος μου ἐκ τῆς Κρήτης, ξ 199· ὅθεν καυχῶμαι, Α 91 κ. ἀ. ἔτι δὲ καὶ κομπάζω, Β 597, «αὔτως» Λ 388. 2) ὑπισχνοῦμαι, „τάζω" μετ' ἀπαρφ. Σ 499· ἰδίως εἰς θεούς, μετὰ δοτ. καὶ ἀπρφ. «εὔχετο Ἀπόλλωνι ῥέζειν ἑκατόμβην» Δ 119, Θ 526, ρ 50 κ. ἀ.—Ἐπειδὴ δὲ διὰ τούτου τοῦ τρόπου ἤλπιζον ἀγαθόν τι παρὰ τῶν θεῶν, ἐν γένει 3) δέομαι, προσεύχομαι, „παρακαλῶ" «θεῷ» καὶ ἄνευ πτωτικοῦ, Α 87, Ζ 240· συχνὸν τὸ «μέγα, μεγάλα εὔχομαι» μεγαλοφώνως, κατανυκτικῶς δέομαι, ὡσαύτως «πολλά» γ 54· ἔτι δὲ καὶ μετὰ χαριστικῆς δοτ., οἷον «αἴ τε μοι εὐχόμεναι» ὑπὲρ ἐμοῦ, Η 298, μετ' ἀπαρφ. Β 401, φ 211, μετὰ δοτ. καὶ ἀπαρφ. ο 453.

ΕΥΧΟΣ, τό, ποι. αὔχημα, καύχημα, τουτέστι πᾶν δι' ὅ,τι τις καυχᾶται, ὅθεν δόξα, τιμή, ἰδίως πολεμικὴ δόξα· συχνὴ ἡ φρ. «εὖχος διδόναι τινί» οὐ μόνον περὶ τοῦ ἡττωμένου λεγομένη, ὡς διὰ τῆς ἥττης περιποιοῦντος δόξαν τῷ νικητῇ, οἷον Ε 285, 654, Λ 445, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν θεῶν τῶν εἰς τὴν δόξαν συντελεσάντων, Η 81· πολλάκις συνάπτεται μετὰ τοῦ «κλέος» καὶ «νίκη» Η 203, «εὖχος ὀρέγειν, πορεῖν τινι» Ν 327, Χ 130, χ 7 κ. ἀ. «εὖχος ἀπαυρᾶν τινα» στερῶ τινα τῆς τιμῆς, τῆς δόξης, Ο 462, «εὖχος ἀρέσθαι» λαμβάνω δόξαν, Λ 290 κ. πλχ.

ΕΥΧΡΟΗΣ, ΕΣ, σπάνιος τύπος ἀντὶ τοῦ εὔχροος (χρόα), καλόν, ὡραῖον ἔχων χρῶμα, καλοῦ χρώματος, εὔχρους, «δέρμα» ξ 24 (ἔνθα χαρακτηρίζεται οὕτως τὸ δέρμα διὰ τὴν καλὴν αὐτοῦ τρίχωσιν, πιστεύω· ἄλλοι δὲ ἑρμηνεύουσιν ἧττον πιθανῶς: εὔρωστον, δυνατὸν δέρμα).

ΕΥΧΩΛΗ, ἡ, ἐπ. (εὔχομαι). 1) καύχησις, ἀλαζονεία, κομπορρημοσύνη, Θ 229· χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις, ἀλαλαγμός (ἐπινίκιος), τοὐναντίον «οἰμωγή» Δ 450, Θ 64· β'.) τὸ τῆς καυχήσεως ἀντικείμενον, καύχημα, «εὐχωλήν τινι καταλείπω» Β 160, Δ 173, Χ 433. 2) ὑπόσχεσις (πρὸς τοὺς θεούς), „τάμμα, τάξιμον" Α 65, 93· ὅθεν προσευχή, δέησις, παράκλησις, Ι 499, ν 357.

εὖω, ἐπ. (σσγγ. τῷ ἀΰω) „καυσαλίζω“ (προφέρεται: καψαλίζω) καὶ „τσουρουφλίζω“ «βλέφαρα (τὰ τοῦ Κύκλωπος) εὖσεν ἀϋτμή» ι 319, 389· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ τῶν ὀπτωμένων (ψηνομένων) χοίρων, ὧν αἱ τρίχες ἐκαυσαλίζοντο προηγουμένως, ϐ 300, ξ 75, 426, «σύες εὐόμενοι πανύοντο διὰ φλογός» χοῖροι καυσαλιζόμενοι περιεστρέφοντο ἐν τῷ μέσῳ τῆς φλογός, Ι 468.

εὐάδης, ες (ὄζω, ὄδωδα), εὐώδης, εὔοσμος, «θάλαμος» Γ 382, «ἔλαιον» ϐ 339, «κυπάρισσος» ε 64.

εὐῆπις, ιδος, ἡ, ποι. (ὤψ) εὐόφθαλμος ἢ εὐπρόσωπος, «κούρη» Ὀδ. ζ 113, 142, Ὑ. Δήμ. 334.

ἔφαγον, ἴδ. ΦΑΓΕΙΝ.

ἐφάλλομαι, ἀποθ. (ἐπί, ἅλλομαι), μόνον ἐν τῷ γ'. ἐνικ. τοῦ συγκεκομμ. ἀορ. ἐπᾶλτο καὶ ἐν τῇ μετοχ. ἐπάλμενος καὶ ἐπιάλμενος. 1) ἐπιπηδῶ, „πηδῶ ἐπάνω“, μετὰ γεν. «ἵππων» Η 45. 2) ἀναπηδῶ, προσπίπτω (ὁρμητικῶς προσέρχομαι) ῥίπτομαι ἐπάνω, ἀπολελ. «κύσσε μιν ἐπιάλμενος» ω 320· ἰδίως δὲ εἰς ἐχθρικὴν σημ. ἐπιπίπτω, ἐφορμῶ, ἐπιτίθεμαι, τινί, Ν 643, Φ 140 κ.ἀ. ἀπολελ. κατὰ μετοχ. Η 260, ξ 220 κ. ἀ.

ἔφαλος [.⏑], ον (ἅλς) [ἐπιθαλάσσιος], παράλιος, παραθαλάσσιος, ἐπίθ. πόλεων, Ἰλ. Β 538, 584.

ἔφαν, ἴδ. ΦΗΜΙ.

ἐφανδάνω, ποι. καὶ **ἐπανδάνω** (ἐπιϜαν.) ἀρέσκω, εὐαρεστῶ, «ἡ βουλὴ θεοῖσιν ἐφήνδανε» (ἐϜήνδ. γράφει ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'.) Η 45· ἔτι δὲ ἐνεστ. «ἐπιανδάνει» Η 407 καὶ παρατ. «ἐπιήνδανε» ν 16 κ. ἀ.

ἐφάνη, ἴδ. ΦΑΙΝΩ.

ἐφάπτω, μέλ. ψω· παρ' Ὁμ. μόνον γ'. ἐν. τοῦ παθ. παρακ. ἐφῆπται καὶ τοῦ ὑπερσ. ἐφῆπτο καὶ μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐφηψάμην. 1) Ἐνεργ. προσάπτω· ὅθεν παθ. παρακ. εἶμαι προσηρτημένος, προσκεκολλημένος, ἀλλὰ μόνον μεταφ. ἐπίκειμαι, ἐπικρέμαμαι, εἶμαι προωρισμένος, μετὰ δοτ. προσώπ. «Τρώεσσι κήδε' ἐφῆπται» Β 15, 69 κ. ἀ. «ὀλέθρου πείρατα» Η 402, Μ 79, χ 33 (ἴδ. ΠΕΙΡΑΡ), «ἀθανάτοισιν ἔρις καὶ νεῖκος» ἐνέπεσε, Φ 513. 2) Μέσ. (ἐφ) ἅπτομαι, „ἐγγίζω, πιάνω“ μετὰ γεν. «χείρεσσιν ἠπείροιο» ε 348.

ἐφαρμόζω, μέλ. όσω, ἀμετάϐ. ἁρμόζω ἐπί τινος, „τεριάζω“, μετὰ δοτ. Τ 385 †.

ἐφέζομαι, ἀποθ., μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., ποι.· ἀ.) κάθημαι [καθέζομαι] ἐπί τινος, „καθίζω ἐπάνω“ μετὰ δοτ. «δίφρῳ, δενδρέῳ» Γ 152, δ 717, «πατρὸς γούνασιν» Φ 506· ϐ'.) προσ[καθέζομαι]κάθημαι, „καθίζω πλησίον“ ρ 334.

ἐφέηκα, ἐφείην, ἴδ. ΕΦΙΗΜΙ.

ἐφεῖσα, ποι., ἐλλειπτ. ἀόρ. ἀ., οὗ τὸ ἀπαρφ. ἐφέσσαι ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐφέσαι, ὁ δὲ μέσ. ἐφεισάμην, προστ. ἔφεσσαι ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔφεσαι, μετοχ. ἐφεσσάμενος ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐφεσάμενος· ἔτι δὲ μέλ. ἀπρφ. ἐφέσσεσθαι, Ι 455. 1) Ἐνεργ. καταθέτω ἢ καθίζω τινα ἐπὶ ἢ πλησίον τινος «Πύλονδέ (με) καταστῆσαι καὶ ἐφέσσαι» νὰ μὲ φέρωσι καὶ νὰ μὲ ἀποϐιϐάσωσιν εἰς τὴν Πύλον, ν 274 (ἔνθα οἱ νεώτεροι ἑρμηνεύουσι τὸ «ἐφέσσαι» διὰ τοῦ ἐπιϐιϐάσαι, παραδεχόμενοι τὸ πρωθύστερον σχῆμα: νὰ μὲ παραλάϐωσιν εἰς τὸ πλοῖόν των καὶ νὰ μὲ φέρωσιν εἰς τὴν Π.). 2) Μέσ. καθίζω ἢ καταθέτω ἐπ' ἐμαυτοῦ, ἢ ἐπί τινος τῶν ἐμαυτοῦ, ἢ τί τῶν ἐμαυτοῦ, οἷον «γούνασιν οἷσιν φίλον υἱόν» εἰς τὰ γόνατά του υἱόν του, Ι 455, π 443· ϐ'.) μετὰ γεν. «ἔφεσσαί με νηός» ἐπιϐίϐασόν με ἐπὶ τῆς σεαυτοῦ νηός, ο 277, «ἐς Λιϐύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐέσσατο» μὲ ἐπεϐίϐασεν εἰς τὸ πλοῖόν του διὰ (νὰ μὲ φέρῃ εἰς) τὴν Λιϐύην, ξ 295.

ἐφ-έλκω, 1) Ἐνεργ.· ἀ.) ἐφελκύω, ὅθεν μεταφ. δελεάζω, θέλγω, Ὑμ. 18, 9· ϐ'.) σύρω κατόπιν, ὅθεν παθ. «πόδες ἐφελκόμενοι» συρόμενοι, „σερνόμενοι“ Ψ 696. 2) Μέσ. ἑλκύω πρὸς ἐμαυτόν, ἢ κατόπιν μου σύρω, „σέρνω“, οἷον «ἐφέλκετο ἔγχος» ἔσυρε μεθ' ἑαυτοῦ ἢ κατόπιν του δόρυ, Ν 597. Μεταφορ. «ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος» ἑλκύει, προκαλεῖ, π 294.

ἐφ-έννυμι, ἴδ. ΕΠΙΕΝΝΥΜΙ.

ἐφ-έπω, ποι., παρατ. ἔφεπον ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐφεῖπον, θαμιστ. ἐφέπεσκον μ 330· μέλ. ἐφέψω· ἀόρ. ἐπέσπον, ἀπαρφ. ἐπισπεῖν, μετοχ. ἐπισπών. Α'.) Ἐνεργ. κυρ. σημ. εἶμαι κατόπιν· ὅθεν 1) „τρέχω κατόπιν τινός“, καταδιώκω, τινά, Λ 177, 496, Μ 188, ἀπολελ. Ο 742, Φ 542, ἐπιπίπτω, ἐπιτίθεμαι, Υ 357, 494· ϐ'.) ἐλαύνω, „παίρνω ἐμπρός“, διευθύνω, «ἵππους» Ω 326, «ἵππους τινί» ἐναντίον τινός Π 724, 732· γ'.) διέρχομαι, διατρέχω, «κορυφὰς ὀρέων» ι 121, «πεδίον» Λ 496· τροπ. «ὑσμίνης στόμα» τὸν φάρυγγα, τὸ στόμα τῆς μάχης διέρχομαι, Υ 359 (‖. ἢ καὶ: τὸ μέτωπον τῆς παρατάξεως διέρχομαι, ὅ ἐ. τρέχω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ μετώπου, καθ' ἃ καὶ ὁ Φαῖσις εἰκάζει). 2) Μεταφ. ἐπιδιώκω, ἐπιζητῶ, „τρέχω τὸ κατόπιν“, ἐπισπεύδω τι, «ἄγρην» μ 330, «ἔργον» ξ 195 (ἐν τμ.)· συχνότατα ἐν τῇ φρ. «πότμον, θάνατον καὶ πότμον ἐφέπω» εὑρίσκω τὸν θάνατον, ἐκπληρῶ τὸ εἱμαρμένον, Ο 495, Β 359, ϐ 250 κ. ἄ. πλχ., ἔτι δὲ «θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν» ε 308· (ἡ συνήθης τῶν φράσεων τούτων ἑρμηνεία: ἐξ οἰκείου ἁμαρτήματος περιπίπτω εἰς θάνατον, δὲν ἀριμόζει πανταχοῦ)· ὡσαύτως «οἶτον ὀλέθριον, αἴσιμον ἦμαρ' ἐπισπεῖν» ἐπηκολούθησαν, ἔλαϐον τὴν ὀλεθρίαν ὁδόν, τὴν εἱμαρμένην ἡμέραν, ὅ ἐ. τὸν θάνατον, γ 134, Τ 294, Φ 100. Β'.) Μέσ. ἐφέπομαι, μόνον ἐν τῷ ἀορ. ἐφεσπόμην, ἀπαρ. ἐπισπέσθαι, ἐπακολουθῶ,

„πηγαίνω κατόπιν", μετὰ δοτ. Ν 495, π 426, «ἐπισπέσθαι ποσίν» νὰ τὸν παρακολουθήσῃ διὰ (τῆς ταχύτητος) τῶν ποδῶν, νὰ τὸν φθάσῃ εἰς τὸ τρέξιμον, Ξ 521· ὅθεν μεταφορ. ἀκολουθῶ, ἕπομαι, ὑποχωρῶ, «ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ» ὑπείκοντες εἰς τὴν ἐπιθυμίαν των, ξ 262, ρ 431, ω 183, «θεοῦ ὁμφῇ» γ 215, π 96, «ἐπὶ δ' ἕσπωνται θεοὶ ἄλλοι» τὸν μιμηθῶσι δὲ οἱ ἄλλοι θεοί, μ 349.

ἐφέσσαι, ἔφεσσαι, ἐφέσσεσθαι, ἐφεσσάμενος, ἴδ. **ἐφεῖσα.**

ἐφέστιος, ον, μᾶλλον ποι. (ἐπί, ἑστία), ὁ ἐπὶ τῆς ἑστίας ἢ ἐπὶ τὴν ἑστίαν (οἰκίαν)· ὅθεν ά.) μετὰ κινήσεως σημ. ῥημάτων «ἐμὲ ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων» θεός τις μὲ ἐπῆγεν εἰς τὴν ἑστίαν της, η 248, «ἦλθεν ἐφέστιος» ἦλθεν εἰς τὴν ἑστίαν (οἰκίαν) του, ψ 55· β΄.) μετὰ γάσεως σημ. ῥημ. «ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασιν» ὅσοι ἑστίαν ἔχουσιν, οἱ ἐγκατεστημένοι, ἐγχώριοι, Β 125 (ἐνταῦθα μόνον τῆς Ἰλ.), «ἐφέστιον ἀπολέσθαι» ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ ἑαυτοῦ ἑστίᾳ (ἐν τῇ ἰδίᾳ ἑαυτοῦ οἰκίᾳ) γ 234 (‖. Ἀλλ' ἐνταῦθα δύναται τὸ «ἐφέστιον» νὰ ἀποδοθῇ καὶ εἰς τὸ «ἐλθών» κατὰ τὴν προλαβοῦσαν σημ.).

ἐφετμή, ἡ, ποι. (ἐφίημι) παραγγελία, ἐντολή, προσταγή, Α 495, Ξ 249, μάλιστα κατὰ πληθ. Α 495, Ε 818 κ. ἄ. πλχ. Ἐν δὲ τῇ Ὀδυσ. μόνον δ 353.

ἐφ·ευρίσκω, ἀόρ. ἐφεῦρον, „εὑρίσκω τινὰ ἐπάνω (εἴς τι)", καταλαμβάνω, Β 198, Ν 760, ϐ 109, ω 145.

ἐφ·ευφιάομαι, ἐπικ. ἀποθ. „περιγελῶ", περιπαίζω, [σκώπτω], μετὰ δοτ. Ὀδ. τ 331, 370.

ἐφ·ηγέομαι, ἀποθ., ἀόρ. ἐφηγησάμην, ἐπάγω, ὁδηγῶ κατά τινος, Β 688 (ἐν τμ.) †.

ἔφημαι, ποι., ἀποθ. (ἐπί, ἧμαι) ἐπικάθημαι, «θρόνῳ» ζ 309, «κληίδεσσιν» παρακάθημαι Ὀδ. μ 215.

ἐφ·ημέριος, ον, ποι., κυρ. ὁ ἐπὶ τῆς ἡμέρας, ὅ ἐ. ἐπὶ τῆς σήμερον ἡμέρας, ἐπομ. ὁ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἢ κατὰ μόνην τὴν σήμερον ἡμέραν διαρκῶν ἢ πράττων τι, «οὔ κεν ἐφημέριός γε βάλοι δάκρυ» δι' ὅλης τῆς ἡμ. δ 223, «ἐφημέρια φρονέοντες» οἱ τὸ παρὸν μόνον σκοπούμενοι, πρόνοιαν δὲ περὶ τοῦ μέλλοντος μὴ τιθέμενοι, Ὀδ. φ 85.

ἐφημοσύνη [...⏑.], ἡ, ποι.,=**ἐφετμή,** παραγγελία, ἐντολή, Ρ 697, μ 226, π 340.

ἔφησθα, ἴδ. **φημί.**

ἔφθην, ἴδ. **φθάνω.**

ἐφθίαθ' ἀντὶ τοῦ **ἐφθίατο,** ἴδ. **φθίω.**

Ἐφιάλτης, ου, ὁ (κυρ. ὁ ἐπιπηδῶν, πλακώνων, ὅθεν τὸ κατὰ τὸν ὕπνον ἐνίοτε συμβαῖνον πλάκωμα, ἐφιάλτης), υἱὸς τοῦ Ἀλωέως καὶ τῆς Ἰφιμεδείας, κατὰ δὲ τὸν μῦθον μᾶλλον τοῦ Ποσειδῶνος, ἀδελφὸς τοῦ Ὤτου. Ἦσαν δὲ ἀμφότεροι οἱ ἀδελφοὶ γίγαντες τεράστιοι τὸ μέγεθος καὶ τὴν δύναμιν. Ἐκράτουν ἐπὶ δεκατρεῖς μῆνας αἰχμάλωτον τὸν Ἄρη, Ε 385· ἐπιχειρήσαντες δὲ νὰ ἐπιθέσωσιν ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου τὴν Ὄσσαν καὶ ἐπὶ ταύτης τὸ Πήλιον καὶ οὕτως νὰ ἀναβῶσιν εἰς τὸν Οὐρανόν, κατετοξεύθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, λ 305—319. (‖. Ὁ μῦθος οὗτος τῶν παίδων τοῦ Ἀλωέως ἀλληγορεῖται εἰς τὴν γεωργίαν: Ἀλωεύς=ἀλωνίζων, Ὦτος=ὠθῶν, κτυπῶν, πατῶν, Ἐφιάλτης=ἐπιπηδῶν ἐπὶ τῶν σταφυλῶν ἢ σιτηρῶν. Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται ἡ πρὸς τὸν πόλεμον (Ἄρη) ἔχθρα των, ἡ δὲ κατὰ τοῦ Οὐρανοῦ ἐπιχείρησις αὐτῶν θεωρεῖται ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ἐν τῇ γεωργίᾳ προκοπῆς καὶ ὑπεροψίας τοῦ ἀνθρώπου).

ἐφ·ιζάνω, ἐπικαθέζομαι, „καθίζω ἐπάνω", μεταφορ. ἐπὶ τοῦ ὕπνου «ἐπὶ βλεφάροισιν» Ἰλ. Κ 26· ἔτι δὲ καὶ κυριολεκτικῶς παρακαθέζομαι, παρακάθημαι, «δείπνῳ» Κ 578, «αἰθούσῃσιν» Υ 11 (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. παρέλαβε τὴν Ἀριστάρχειον γραφὴν: ἐνίζανον)· ‖. ἑρμηνεύεται συνήθως: ἐκάθισαν ἐπὶ τῶν λιθίνων ἐδωλίων τῶν ἐν ταῖς αἰθούσαις ἢ στοαῖς. Ἐκ τοῦ:

ἐφ·ίζω, ποι., παρατ. θεμις. ἐφίζεσκεν, „καθίζω ἐπάνω", ἐπικάθημαι Ὀδ. γ 411, ρ 331, τ 55. (Τὸ ι φύσει μακρόν).

ἐφ·ίημι, μέλ. ἐφήσω, ἀόρ. ά. ἐφῆκα, ἐπικ. ἐφέηκα· ἀορ. β΄. ὑποτ. ἐφείω ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐφῶ, εὐκτ. ἐφείην, προστ. ἔφες· μέσ. μέλ. ἐφήσομαι.

Α΄.) Ἐνεργ. 1) ἐπὶ προσώπων πέμπω, στέλλω, «Ἶριν Πριάμῳ» πρὸς τὸν Πρ., Ω 117· μάλιστα δὲ ἐπὶ ἐχθρ. σημασ. παρορμῶ, ἐρεθίζω, μετ' ἀπρφ., οἷον «ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις;» „θὰ μὲ βάλῃς νὰ ἐχθρευθῶ" Α 518, «χαλεπῆναι» Σ 108, «στοναχῆσαι» 1 Σ 24, «ἀεῖσαι» ξ 464.

2) ἐπὶ πραγμάτων ῥίπτω κατά τινος (ἐπομ. κατὰ τὰς περιστάσεις ἐκσφενδονῶ, ἐκτοξεύω, ἐξακοντίζω), μετὰ δοτ. προσώπ. «βελεά τινι» Α 51, «λᾶαν, μελίην» Γ 12, Φ 170 κ. ἄ. πλχ., ὅθεν καὶ «χειρός τινι» „βάλλω ἢ σηκώνω χέρι κατεπάνω τινός", Α 567, α 254 κ. ἄ. πλχ.· β΄.) Μεταφ. ἐπιπέμπω, προξενῶ, „στέλλω" «κήδεα Ἀργείοισι» ὁ θεὸς ἔστειλε τὴν δυστυχίαν εἰς τοὺς Πελοπ. Α 445· ὡσαύτως «πότμον» Δ 396, δ 340 κ. ἄ. πλχ., «πολυκηδέα νόσον τινί» ι 38, «ἄεθλον» τ 576.

Β΄.) Μέσ. παραγγέλλω, [ἐντέλλομαι], προστάττω τινί τι, Ψ 82, ἀπολελ., Ω 300, ν 7. (Τὸ ι βραχύ· τοῦ δὲ: ἐφιεῖς, ἐφίει, ἐφιέμενος τὸ ι μακρόν· ἀλλὰ τὸ: ἐφίει ἔχει τὸ ι βραχύ, ἐν τῷ ω 180).

ἐφ·ικνέομαι, ἀποθ., ἀόρ. ἐφικόμην, „καταφθάνω", καταλαμβάνω, μετὰ γεν. «ἀλλήλων» Ν 613 †.

ἐφίλησεν, ἴδ. **φιλέω.**

ἐφ·ίστημι, παρακ. (ἐφέστηκα) γ΄. πληθ. συγκεκομ. ἐφεστᾶσι ἀντὶ τοῦ ἐφεστήκασι, ἀπαρφ. ἐφεστάναι, μετοχ. (ἐφεστηκώς) γεν. ἐφεσταότος· ὑπερσ. ἐφεστήκειν, γ΄., πληθ. συγκεκ. ἐφέστασαν· ἀόρ. β΄. ἐπέστην. Α΄.) Ἐνεργ. μεταϐ. ἐφιστῶ,

„ζαίνω ἐπάνω“.—Παρ' Ὁμ. μόνον. Β΄.) ἀμετάβ. ἢ μέσ. ἐν τῷ ἐνεργ. παρακ., ὑπερσυντ. καὶ 6΄. ἀορ. 1) εἶμαι ἐπάνω στημένος, ἐπομ. ἐφίσταμαι, „στέκομαι ἐπάνω“ τινός, μετὰ δοτ. «πύργῳ» Ζ 373, «δίφρῳ» Ρ 609, «ἐπί τινι» Ψ 201, ἀπολελ. Σ 515. 2) προσελθὼν ἵσταμαι παρά τινι, „ἔρχομαι καὶ στέκομαι κοντά“, μετὰ δοτ. Κ 124, «κεφαλῇσιν» Κ 496, «θύρῃσιν» α 120, «ἐφέστασαν ἀλλήλοισι» παρ' ἀλλήλους ἐτάχθησαν, Ν 133, Π 217, «παρὰ τάφρῳ» Μ 199, «ἐπὶ χείλει» Μ 52, ἀπολελ. Σ 554, χ 203· ὅθεν συνυπονοεῖται καὶ ἡ ἔννοια τοῦ: βοηθῶ, παρίσταμαι, „παραστέκομαι“, ω 380· 6΄.) εἰς ἐχθρικ. σημασίαν ὅ,τι καὶ τὸ Λατ. instare [ἐνίσταμαι] ἐπίκειμαι, πιέζω, «ἀλλήλοισι» Ο 703. Μεταφ. «Κῆρες ἐφεστᾶσιν θανάτοιο μυρίαι» Μ 326· γ΄.) μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας παρίσταμαι, «ἐπιστάντες κατέτρωξαν» μετ' ἐπιστασίας, ἐπιμελῶς κατέφαγον, Βατρ. 126.—Τὸ μέσον ἅπαξ μόνον ἀπαντᾶται, «θύρῃσιν ἐφίστατο» Λ 644.

ἐφόλκαιον, τό (ἐφέλκω), κυρ. τὸ κατόπιν συρόμενον ἢ σύρον, πιθανῶς τὸ μέρος τοῦ πηδαλίου τὸ ἀπὸ τῆς πρύμνης τῆς νηὸς μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης κατερχόμενον καὶ τὴν εἰς αὐτὸ προσηλωμένην πλάτην τοῦ πηδαλίου διευθύνον, ὁτὲ μὲν πρὸς τὴν ναῦν πλησιάζον, ὁτὲ δὲ ἀφῖνον νὰ σύρηται κατόπιν ξ 350 †. (Ταῦτα ὁ Ἀμεῖς σχεδὸν κατὰ τὸν Εὐστάθιον, καθ' ὃν ἡ λ. σημαίνει τὸ πηδάλιον· ἧττον πιθανῶς ὁ Γράσοφ καὶ ἄλλοι νομίζουσιν ὅτι εἶνε ἡ ἀποβάθρα, ἡ ἔξωθεν εἰς τὰ πλάγια ἢ τὴν πρύμνην τοῦ πλοίου κρεμαστὴ κλίμαξ· κατ' ἄλλους δὲ ἀπιθάνως = ἐφόλκιον, λέμβος).

ἐφ-ομαρτέω, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπικ., παρακολουθῶ, ἕπομαι, ἀκολουθῶ, ἄνευ πτωτ. Ἴλ. Θ 191, Μ 412, Ψ 414. Μόνον κατὰ παρατ.

ἐφ-οπλίζω, μέλ. ἰσω, ἀόρ. ἐφόπλισα, μετοχ. ἐφοπλίσας, ἐπικ. σσ, μέσ. μέλ. ἐφοπλίσομαι. 1) Ἐνεργ. παρασκευάζω, „ἑτοιμάζω“, μετ' αἰτ. «δαῖτα, δόρπον, δεῖπνον» Δ 344, Ψ 55, τ 419, «ἄμαξαν καὶ ἡμιόνους» ἑτοιμάζω, δηλ. βάλλω εἰς ἕκαστον τὰ ἀπαιτούμενα, ζ 37 κ. ἀ. «νῆα» ὁπλίζω, „ἁρματώνω“ τὸ πλοῖον 6 295. 2) Μέσ. παρασκευάζω τι ἐμαυτῷ, «δόρπα» Θ 503, Ι 66.

ἐφ-οράω, μέλ. ἐπόψομαι καὶ εἰς τὴν 6΄.) σημ. ἐπιόψομαι, ἀόρ. ἐπεῖδον· ά.) ἀκριβῶς βλέπω, παρατηρῶ, „κυττάζω“, ἐπιθεωρῶ, ἢ ἄνωθεν βλέπω, ἐπιβλέπω, ἐπὶ θεῶν, «ἀνθρώπους» ν 214, ἐπὶ τοῦ Ἡλίου «πάντ' ἐφορᾷ καὶ ἐπακούει» Γ 277, λ 109, μ 323, «κακά» Χ 61, «ἀνθρώπων ὕβριν καὶ εὐνομίην» ρ 487· ἔτι δὲ ἐπισκέπτομαι, «Τιτυόν» η 324, «Καυκάλιον» ψ 19, «ἔργα» ἐπιθεωρῶ τοὺς ἀγρούς, π 144 (ἐν τμ.)· ὅθεν 6΄.) παρατηρῶ, „κυττάζω“ ἵνα ἐκλέξω, ἐκλέγω, „διαλέγω“, μετ' αἰτ., μόνον ἐν τῷ μέλ. ἐπιόψομαι, Ι 167, «τάων (νεῶν) ἐγὼν ἐπιόψομαι ἥτις ἀρίστη» ἐκ τούτων ἐγὼ θὰ ἐκλέξω ἐκεῖνο (τὸ πλοῖον), τὸ ὁποῖον εἶνε τὸ ἄριστον, 6 294.

ἐφ-ορμάω, ἀόρ. ἐφώρμησα, καὶ παθ. ἐφωρμήθην. Α΄.) Ἐνεργ. μεταβ. (δι)ἐγείρω, κινῶ «τί τινι» τι κατά τινος, οἷον «πόλεμόν τινι» Γ 165, «ἀνέμους» η 272. Β΄.) Παθ. ἢ μᾶλλον Μέσ. 1) διεγείρομαι, κινοῦμαι, ὀρέγομαι, μάλιστα μετ' ἀπαρφ. «ἐμοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐφορμᾶται πολεμίζειν» ἡ καρδία μου κινεῖται (ὅ ἐ. ἐπιθυμῶ) νὰ πολεμῶ, Ν 74, α 275, δ 713, ἔτι δὲ καὶ ἄνευ τοῦ: θυμός, «ὅ γ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν» φ 399· ὅθεν 2) ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω, „χύνομαι“, λ 206, ἰδίως εἰς ἐχθρικ. σημασ. ἐπιπίπτω, ἐπιτίθεμαι, «ἔγχεϊ» μὲ τὸ δόρυ, Ρ 465· πολλάκις ἄνευ πτωτ. Π 313, Ψ 414, χ 300 κ. ἀ. 3) μετ' αἰτ. σημαινούσης τὸ τέρμα τῆς κινήσεως, ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω, προσβάλλω, «αἰετὸς ἔθνος ὀρνίθων ἐφορμᾶται» Ο 691.

ἐφορμή, ἡ (ἐφορμάω), εἴσοδος, [πρόσοδος], τόπος, δι' οὗ δύναταί τις νὰ ἐφορμήσῃ, χ 130 †.

ἐφ-υβρίζω, ὑβρίζω προσέτι, ὑβριστικῶς μάλιστα φέρομαι, κατὰ μετοχ. Ι 368 †.

ἔφ-υδρος, ον (ὕδωρ), ὑγρός, „βροχερός“, ἐπίθ. τοῦ Ζεφύρου, ξ 458 †.

ἐφ-ύπερθε [.⏑..] καὶ **ἐφύπερθεν**, ἐπίρ. ὑπεράνω, ὑπεράνωθεν, „ἀπεπάνω, ἀπανωθειό“, Ι 213, Ω 645, δ 298, Ξ 184, δ 150, ρ 210, καὶ ἁπλῶς ἐπάνω, ι 383.

Ἔφυρη [.⏑], ἡ, Ἔφυρα. 1) τὸ παλαιὸν ὄνομα τῆς Κορίνθου, δοθὲν εἰς αὐτὴν κατὰ τὸν Παυσαν. ἀπὸ τῆς θυγατρὸς τοῦ Ὠκεανοῦ Ἐφύρας, ἴδ. **Κόρινθος**, Ζ 152. 2) παλαιὰ πόλις Πελασγικὴ παρὰ τὸν ποταμὸν Σελλήεντα ἐν τῇ βορείῳ Ἠλιδι, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἐπειῶν, καθέδρα τοῦ Αὐγείου, ἐν ᾗ κατὰ τὸ Α 741 πολλὰ δηλητήρια φάρμακα ἐφύοντο, Β 659, πρβλ. Στράβ. 8, 3, 5, ὅστις καὶ τὴν ἐν Ο 531, α 259, 6 328 ἐκλαμβάνει ὡς τὴν Ἠλειακὴν πόλιν. 3) ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Θεσπρωτίας, ἀπέναντι τῆς χώρας τῶν Φαιάκων, ἡ μετέπειτα Κίχυρος.—Ὁ Νίτσης, Βόθης καὶ Φαῖσις ἐκλαμβάνουσι τὴν ἐν α 259, 6 328 ὡς τὴν Θεσπρωτικήν, διότι ὁ Ὀδυσσεὺς ἐπανερχόμενος ἐκ τῆς Ἐφύρας εἰς τὴν Ἰθάκην, διέρχεται διὰ τῶν Ταφίων, οἵτινες κατῴκουν πρὸς βορρᾶν τῆς Ἰθάκης. 4) πόλις τῆς Θεσσαλίας, ἴδ. τὴν ἑπομ. λ. (Ἔφυρα πιθαν. Αἰολικῶς ἀντὶ τοῦ ἐφόρα=ἔποψις, σκοπιά, περιωπή).

Ἔφυροι [.⏑.], οἱ, κατὰ τὰ Βενετ. σχόλια, Στέφανον τὸν Βυζ. καὶ Στράβ. 9, 5, 21 ἐλέγοντο οἱ κάτοικοι τῆς ἐν τῇ Πελασγιώτιδι Θεσσαλίᾳ πόλεως Κραννῶνος, τῆς καλουμένης τὸ ἀρχαῖον Ἔφυρας, Ν 301.

ἔχαδον [.⏑.], ἴδ. **χανδάνω**.

ἔχεα, ἴδ. **χέω**.

ἐχέθυμος [..–.], ον (ἔχω, θυμός), ἐχέφρων,

ἐγκρατής, «οὐκ ἐχέθυμος» ἐλαφρά, ἐπιπόλαιος, θ 320 †.

Ἐχεκλῆς, ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἄκτορος, ἀνὴρ τῆς Πολυμήλας, βασιλεὺς τῶν Μυρμιδόνων, Π 189.

Ἔχεκλος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως, Υ 474. 2) εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 694.

Ἐχέμμων, ονος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πριάμου, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Διομήδους, Ε 160 ἑξ. (Παρ' Ἀπολδ. 3, 12, 5 γράφεται Ἐχέμων).

Ἐχένηος, ὁ, εἷς τῶν προκρίτων Φαιάκων, η 155, λ 342.

ἐχεπευκής, ές, ὀξύς, δριμύς, πικρός, ἐπώδυνος, ἐπικὸν ἐπίθ. τοῦ «βέλους» Ἰλ. Α 51, Δ 129. (Κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους ἐκ τῆς πεύκης διὰ τὴν πικρότητα τοῦ ὀποῦ τοῦ δένδρου τούτου, τῆς ῥητίνης· κατὰ δὲ τὸν Βούττμαννον ὀρθότερον εἶνε νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι καὶ τῆς λ. πεύκης ἡ ῥίζα (πευκ, πγκ=πικ, ὅθεν πικ-ρός =διαπεραστικός) σημαίνει τὴν ὀξύτητα καὶ τοῦ δένδρου τὸ ὄνομα ἐντεῦθεν ἐσχηματίσθη διὰ τὸ βελονοειδὲς τῶν φύλλων του).

Ἐχέπωλος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Θαλυσίου, Τρώς, ὑπὸ τοῦ Ἀντιλόχου φονευθείς, Δ 458. 2) υἱὸς τοῦ Ἀγχίσου, Σικυώνιος, Ψ 296.

ἔχεσκον, ἴδ. ἔχω.

Ἔχετος, ὁ, υἱὸς τοῦ Εὐήνορος καὶ τῆς Φλογέας, ἀπηνὴς βασιλεὺς τῆς Ἠπείρου, τοσοῦτον μισόξενος, ὥστε ἀκρωτηριάζων τοὺς πρὸς αὐτὸν ἐρχομένους ξένους, ἔῤῥιπτεν αὐτοὺς εἰς τοὺς κύνας, σ 85, 116, φ 308 (ὅπου μάλιστα προτείνεται ὡς φόβητρον). Κατὰ τὸν Σχολιαστ. ἐτύφλωσε καὶ τὴν θυγατέρα του Μετώπην, ἀκρωτηριάσας τὸν ἐραστὴν αὐτῆς Αἰγυμόδικον· κατ' ἄλλους δὲ ἦτο υἱὸς τοῦ Βουχέτου καὶ βασιλεὺς τῶν Σικελῶν.

ἔχευα, ἐχεύαμην, ἴδ. χέω.

ἐχέφρων, ον, γεν. ονος (ἔχω, φρήν), νουνεχής, συνετός, φρόνιμος, Ι 341 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.) ν 332, ἐπίθ. τῆς Πηνελόπης, σώφρων, ἐνάρετος, δ 111, ρ 390 κ. ἄ. πλχ. —Ὡς κύρ. ὄνομα Ἐχέφρων, ονος, ὁ, υἱὸς τοῦ Νέστορος καὶ τῆς Ἀναξιβίας ἢ Εὐρυδίκης, γ 413, 440.

ἔχηισθα, Αἰολ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἔχῃς, ἴδ. ἔχω.

ἐχθαίρω, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (ἔχθος), ἀόρ. ἤχθηρα, μισῶ, „ἐχθρεύομαι" μετ' αἰτ. Ι 452, γ 215 κ. ἄ. πλχ., τοὐναντίον «φιλῶ» δ 692.

ἔχθιστος, η, ον, μισητότατος, ἀνώμαλον ὑπερθ. τοῦ ἐχθρός, Ἰλ. Α 176, Β 220, Ε 890, Ι 190.

ἐχθοδοπέω, ἀόρ. ἀπαρφ. ἐχθοδοπῆσαι, ἐχθρικῶς φέρομαι ἢ ὁμιλῶ, „ἐχθρεύομαι, μαλώνω", μετὰ δοτ. Α 518 †. (Ἐκ τοῦ ἐχθοδοπός· τοῦτο δὲ θεωρεῖται ἐκτενέστερος τύπος τοῦ ἐχθρός κατὰ τὸ: ἀλλοδαπός, ἡμεδαπὸς κ.τ.τ., κατὰ δὲ τοὺς παλαιοὺς πιθανώτερον ἐκ τοῦ ἔχθος χ οπ-, ὄψ-ις, κυρ.: ἐχθρικῶς βλέπων ἢ κατὰ τὸν Δοιδερλ.: ἐχθρικὴν ὄψιν ἔχων. ‖ Ἀνάλογον ἐπίθ. ἔχει καὶ ἡ ἀρχαία καὶ ἡ καθομιλ. τὸ χαροπός).

ἔχθομαι, ποι. μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. εἶμαι μισητός, ἀπεχθής, μετὰ δοτ. Ὀδ. δ 502, 756, «ἤχθετο» ξ 366, τ 338. Ἐκ τοῦ

ἔχθος, εος, τό, „ἔχθρα", μτσος, ι 277· πληθ. «ἔχθεα λυγρά» ὀλέθρια μίση, Γ 416. (Κατά τινας συγγ. τῷ ἄχθος· κατ' ἄλλους δὲ τῷ ἔξω, ἐκτός. ‖ Ἴσως ὑπὲρ τῆς τελευταίας ἐτυμολογίας εἶνε ἀ.) τὸ Λατ. hostis, ὅπερ κυρίως σημαίνει τὸν ἐξωτερικόν, τὸν ξένον, καὶ β΄.) ἡ παρατήρησις ὅτι ἐν τῇ καθομιλουμ. καὶ τὸ ἔξω καὶ τὸ ἐχθρὸς προφέρονται: ὄξω, ὀχτρός).

ἐχθρός, ή, όν, ὑπερθ. ἔχθιστος, ὅπ. ἴδ., (ἔχθος) „ἐχθρός" (προφ. καὶ ὀχτρός), μισητός, ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων, μετὰ δοτ. Ι 312, ξ 156, «δῶρα» Ι 378 κ. ἀ., «ἐχθρὸν δέ μοί ἐστι», μετ' ἀπαρφ. μοὶ εἶνε ἀπεχθές, μ 452.

Ἐχῖναι, αἱ (ἐξυπ. νῆσοι) ἀρχαιότερος τύπος ἀντὶ τοῦ μετέπειτα Ἐχινάδες, σύμπλεγμα ἐννέα νησιδίων τοῦ Ἰονίου πελάγους πλησίον τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἀχελῴου κατὰ τὴν παραλίαν τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, Β 625. Τούτων ἡ μὲν πλησιεστάτη ἀπεῖχε κατὰ Στράβ. 10, 2, 19 μόνον 5, ἡ δὲ ἀπωτάτη 15 στάδια ἀπὸ τῆς παραλίας. Πολλαὶ δὲ ἀποχερσωθεῖσαι ἕνεκα τῶν προσχώσεων τοῦ ποταμοῦ ἀποτελοῦσι σήμερον τοὺς λόφους τοὺς μεταξὺ τοῦ κόλπου τοῦ Ἀνατολικοῦ καὶ τοῦ σημερινοῦ στομίου τοῦ Ἀχελῴου ἢ Ἀπροποτάμου, Κουρτσολάρι. Αἱ δὲ ὡς νῆσοι ἔτι ὑπολειπόμεναι ὀνομάζονται τὰ νῦν: Φαλκονάτα, Προβάτι, Πρασῶνα, Ποντικονῆσι, Βασιλάδι. Ὁ Στράβων καὶ τὸ Δουλίχιον κατατάσσει εἰς τὰς Ἐχινάδας. Τὸ δὲ ὄνομα (ἐκ τοῦ ἐχῖνος=„ἀχινός") ἔλαβον αἱ νῆσοι, διότι ἔκειντο περὶ τὸ στόμιον ὡς αἱ ἄκανθαι τοῦ ἐχίνου. ‖ Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὠνομάζοντο καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι τινὲς ἐξ αὐτῶν Ὀξεῖαι, καὶ σήμερον δὲ ὡσαύτως Ὀξειαῖς καλοῦνται ἡ αὐταὶ αὗται, ἢ ἐν γένει τῶν ἀρχαίων αἱ Ἐχινάδες. Κατά τινας τῶν νεωτέρων ὁ Ὅμηρος ἐφαντάζετο αὐτὰς πρὸ τῆς Ἠλειακῆς παραλίας πλησίον τῆς Σάμης καὶ Ζακύνθου.

Ἐχίος [.⏑.], ὁ, 1) πατὴρ τοῦ Μηκιστέως, εἷς τῶν Ἀχαιῶν, Θ 333, Ν 422. 2) εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὑπὸ τοῦ Πολίτου φονευθεὶς Ο 339. 3) Λύκιος, ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθεὶς Π 416.

ἔχμα, ατος, τό, ἐπικ. (ἔχω). 1) κώλυμα, πρόσκομμα, ἐμπόδιον «ἀμάρης ἐξ ἔχματα βάλλειν» ἐκβάλλω ἐκ τοῦ αὔλακος ὅ,τι ἐμποδίζει τὸν ῥοῦν τοῦ ὕδατος, Φ 259· ὅθεν ἀ.) ὀχύρωμα, προπύργιον, προτείχισμα, οὐ μόνον ὑπέρ τινος, οἷον «ἔχματα πύργων» Μ 260, ἀλλὰ καὶ κατά τινος «ἔχμα ἐπηλυσίης»

Υ. Ἑρμ. 37· 6′.) ὑποστήριγμα, ὑπόβαθρον, κατὰ τὸν Σχολ. κράτημα, «ἔχματα νηῶν» ἅπερ ἦσαν λίθοι μεγάλοι, Ξ 410. 2) πᾶν τὸ συγκρατοῦν, δεσμός, σύνδεσμος, συνοχή, «ῥηγνύναι ἔχματα πέτρης» ὅ,τι συνεῖχε τὸν λίθον μετὰ τοῦ βράχου: ῥίζας, θάμνους, χῶμα, Ἰλ. N 139.

ἔχω (ῥίζα ΣΕΧ-), ὑποτ. 6′. ἐν. Αἰολ. ϝέ ἐπικ. ἔχῃσθα, Τ 180· παρατ. εἶχον καὶ ἐπικ. ἔχον, θαμιστ. τύπος αὐτοῦ ἔχεσκον· μέλ. ἕξω καὶ συνηθέστερον σχήσω, 6′. πρόσ. ἐν. Αἰολ. καὶ ἐπικ. σχήσεισθα, Ὑμ. Δήμ. 366 (κατὰ τὸν Ἑρμαν., ὁ δὲ Οὐόσσ. γράφει σχήσεις θάμ')· ἀόρ. ἔσχον, ἀπρφ. σχεῖν, ἐπικ. σχέμεν· μέσ. μέλ. ἕξομαι καὶ σχήσομαι· μέσ. ἀόρ. 6′. ἐσχόμην, γ′. ἐν. ἀναύξητ. σχέτο μόνον Η 248, Φ 345, προστ. σχέο Φ 329, καὶ συνηρ. σχοῦ, ἀπρφ. σχέσθαι, μετοχ. σχόμενος.—Ἕτερος ἐπικ. τύπος τοῦ ἀορ. εἶνε ἔσχεθον, σχέθον (μὲ τὴν σημ. [ἀνέχω], ἀναστέλλω, ἀναχαιτίζω) ἔχ τινος ῥίζης ἐπεκτεταμένης διὰ τοῦ θ· κατ' ἄλλους δὲ εἶνε τύπος ἐπιτατικὸς τοῦ ἔσχον σημαίνων τὴν διάρκειαν. Σημειωτέον ὅτι ἐκ τοῦ ἀορ. σχηματίζεται νέος ἐνεστὼς ἴσχω (‖. ἢ μᾶλλον ἐκ τῆς ῥίζης ΣΕΧ- μετ' ἀναοιπλασιασμοῦ καὶ συγκοπῆς τοῦ ε καὶ ἀφαιρέσεως τοῦ σ: σισεχ-σι-σχ-, ἴσχ-, ὅπως ἐκ τῆς ῥίζης ΣΤΑ- ἔγειν σι-στα-, Λατ. sisto, ἱσα-).—Θεμελιώδης σημασ. εἶνε „κρατῶ" καὶ „ἔχω".

Ι.) Ἐνεργ. Α′.) Μεταβ. 1) κρατῶ, „πιάνω, βαστῶ". ἀ.) κρατῶ διὰ τῶν χειρῶν, «χερσίν» Α 463 ἢ «ἐν χειρί τι» Α 14, Ζ 319, «μετὰ χερσίν» Λ 184, πρβλ. Ν 200, καὶ ἄνευ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ μέσου Ν 600, «ἔχω τινά τινος» κρατῶ ἀπό τινος, οἷον «ποδός, χειρός» „κρατῶ ἀπὸ τὸ πόδι, ἀπὸ τὸ χέρι" Δ 154, Λ 488, Π 763 κ. ἄ. πλχ. Πολλάκις ὁ τυπικὸς προσδιορισμὸς ἢ ἡ διεύθυνσις ἐκφράζεται διὰ προθέσεων καὶ ἐπιῤῥημάτ., οἷον «ἀντία ἀλλήλων» Ε 569, «ἀπὸ ἕο» Υ 262, «πρόσθεν» 6 341, «ἐντός» Ε 300, «ὑπὲρ πασῶν» κρατεῖ ὑπεράνω πασῶν, [ὑπερέχει], ζ 107, «ἔχω τινί τι» κρατῶ τινός τι, ὅ ἐ. βοηθῶ, ἵνα κάμῃ τι, Ι 209. Μεταφορ. «φυλακάς» φυλάττω, Ι 1, 471, «ἀλαοσκοπιήν, σκοπιήν» Ν 10 κ. ἀ., θ 302 κ. ἀ.· 6′.) ἐπὶ ἐνδυμάτων καὶ ὅπλων, φέρω, φορῶ, „ἔχω ἐπάνω μου", οἷον «εἵμα ἀμφ' ὤμοισι» Σ 538, «χροὶ εἵματα» ζ 61, «κυνέην κεφαλῇ» ω 231, «σάκος ὤμῳ» Τ 376 κ. ἀ.· γ′.) περιέχω, μεταφορ. σκεπάζω, προφυλάττω Χ 322, Ω 730. Παθητικ. «πείρατα νίκης ἔχονται ἐν θεοῖσιν» ἡ ἔκβασις τῆς νίκης ἀπόκειται εἰς τοὺς θεούς, Η 102· δ′.) κατέχω, συνέχω τινὰ (διὰ τῆς βίας ἢ ἡπίως), Π 204, α 198, «ἵππους» Δ 302, πρβλ. 227, «σάρκας τε καὶ ὀστέα ἴνες ἔχουσι» λ 219· ὅθεν «ὀχῆες εἶχον πύλας» συνεῖχον ἢ ἐκράτουν κεκλεισμένας τὰς πύλας Μ 456, Ω 453. Μεταφ. «ἐν φρεσίν» διατηρῶ, Β 33, «ἐν φρεσὶ μῦθον» φυλάττω μυστικὸν τὸν λόγον, ο 445· ὅθεν κατακρατῶ, καθυστερῶ, «χρήματά τινι» ο 230· ε′.) [ἀνέχω], ἀναστέλλω, ἀναχαιτίζω, „ἐμποδίζω, κρατῶ", ὅτε ἔχει τὸν μέλλοντα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ «σχήσω» Μ 4, Ρ 182 κ. ἀ., ἀλλὰ καὶ «ἕξω» Ν 51, Υ 27, «κρατερὴ δ' ἔσχεν ἷς Ὀδυσῆος» Ψ 720, «ὀδύνας» καταπαύω, Λ 848 κ. ἄ. πλχ., «κῦμα» ε 431, «τινά τινος» ἀπό τινος ἀποτρέπω, ἐμποδίζω, Β 275, Ν 687, μετ' ἀπαρφ. Ρ 182, Χ 412· ς′.) ἀντέχω, „βαστῶ" καὶ μάλιστα εἰς τοὺς πολεμίους, Λ 820, «οὐδέ οἱ ἔσχεν ὀρσέον» καὶ δὲν ἀντέσχεν εἰς αὐτὸν (εἰς τὴν ὁρμήν του) τὸ ὀρσοῦν, Π 740· ζ′.) διευθύνω, κινῶ, „κρατῶ κατεπάνω", συνήθως «ἵππους, νῆας» Γ 263 κ. ἀ., μετὰ τοῦ προσδιορισμοῦ «ἐπί τινι» Ε 240, ἢ μετὰ ἐπιῤ., οἷον «Πύλονδε» Λ 760, «πεδίονδε» Γ 263, «εἴσω» κ 91· καὶ ἀπολελ. διευθύνομαι, καὶ ἐπὶ πλοίων „ἀρμενίζω" Π 378, γ 182 κ. ἀ. 2) ἔχω, κατέχω· ἀ.) [κέκτημαι] περὶ παντὸς ὅ,τι ἀνήκει εἴς τινα ὡς ἰδιοκτησία· ὅθεν «ἔχω κάλλος ἀπὸ θεῶν» ἔχω λάβῃ ἀπὸ τῶν θεῶν τὸ κάλλος, „ἔχω τὸ κάλλος ἀπὸ τοὺς θεούς" Ὑ. Ἀφρ. 77· ὅθεν παθητ. «τεύχεα ἔχονται» Σ 197 καὶ «μετὰ Τρώεσσιν ἔχ.» κατέχονται (τὰ ὅπλα σου) μεταξὺ τῶν Τρώων Σ 130· ἔτι δὲ „ἔχω" δηλ. γυναῖκα, σύζυγον, Ν 373, δ 569, λ 270 κ. ἀ. Τὸ πλῆρες εἶνε «ἔχω τινὰ παράκοιτιν» Γ 53 κ. ἀ. «τοῦ περ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι» εἴχετο ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος, ὅ ἐ. ἦτο σύζυγος τοῦ Ἕκτ. Ζ 398· ὡσαύτως δὲ καὶ ε 121 πρέπει κατὰ τὸν Ἄρενς νὰ γραφῇ «Ὡρίων' (=Ὡρίωνι) ἔχετο» ἀντὶ τοῦ ἕλετο· ἔτι δὲ „ἔχω", δηλ. παρ' ἐμαυτῷ, καὶ μάλιστα ὡς φίλον, ξένον, ξενίζω, ρ 515, υ 377, Ὑ. Ἀφρ. 232, 275· 6′.) κατέχω, κατοικῶ ἐπί τε θεῶν, οἷον «Ὄλυμπον, οὐρανόν, Ὀλύμπια δώματα» Ὅμ. πλχ. καὶ ἀνθρώπων, οἷον «πόλιν, γαῖαν, οἶκον» ζ 177, 183 κ. ἄ. πλχ.· μετὰ ταύτης τῆς σημ. συνάπτεται καὶ ἡ ἔννοια τοῦ ἔχω ὑπὸ τὴν κυριότητά μου, εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, εἶμαι κύριος, ἐπομ. ἐπιμελοῦμαι, ἔχω τὴν φροντίδα τινός, «πατρώια ἔργα» τοὺς πατρικοὺς ἀγροὺς 6 22, «κῆπον» δ 737, πρβλ. Ε 749, Θ 393, «ἵππους ἔχων ἀτίταλλε» Ω 280· γ′.) „ἔχω" ἐπὶ ψυχικῶν καὶ σωματικῶν καταστάσεων, «πόνον, ἄλγεα, μένος» Ζ 525, Ε 895, 516 κ. ἀ., «ὀϊζύν» λ 167, 620, «λυγρὸν γῆρας» ω 250.—Πολλάκις ἡ τὴν κατάστασιν σημαίνουσα λ. τίθεται ὡς ὑποκείμενον, τὸ δὲ πρόσωπον ὡς ἀντικείμ. κατ' αἰτ., ὅτε τὸ «ἔχω» ἑρμηνεύεται διὰ τοῦ καταλαμβάνω, κατέχω, „πιάνω", οἷον «Δία δ' οὐκ ἔχεν ὕπνος» δὲν τὸν ἔπιανεν ὁ ὕπνος, Β 2, «Ἀχαιοὺς ἔχε φύζα» Ι 2, «ὠδίνουσαν γυναῖκα ἔχει βέλος» τὴν πιάνει, τὴν κτυπᾷ ἀδιακόπως τὸ βέλος Λ 269·

ὡσαύτως «ἄγη, ἀδημονίη, ἀμηχανίη, θάμβος ἔχει τινά» Ὅμ. πλχ., «γέλως ἔχει με» μὲ πιάνουν τὰ γέλοια, θ 344, «πένθος τινὸς ἔχει τινά» σ 324· ὡσαύτως «κλέος ἔχει τινά» ἡ δόξα κοσμεῖ τινα, P 143, α 95. Καὶ ὄχι μόνον πρόσωπον, ἀλλὰ καὶ πρᾶγμα δύναται νὰ ἦνε τὸ ἀντικείμενον, «αἴθρη ἔχει κορυφήν» κατέχει, μ 76, μετὰ δύω αἰτιατ. κατὰ τὸ σχῆμα: καθ' ὅλον καὶ μέρος, «οἶνος ἔχει τινὰ φρένας» ὅ ἐ. „τὸ κρασὶ ζαλίζει τινὸς τὸν νοῦν, τὸν κτυπᾷ εἰς τὸ κεφάλι, τὸ κρασὶ τὸν πιάνει", σ 331, πρβλ. Υ. Ἀφρ. 208· ὅθεν παθ. «ἔχομαι ἄσθματι» κατέχομαι ὑπὸ ἄσθμ. „μὲ πιάνει τὸ ἄσθμα", Ο 10· ὡσαύτως «κακότητι, ἄλγεσι, ἀχέεσσι, οἰμωγῇ κ.τ.τ. ἔχεσθαι» Ὅμ. πλχ.· δ'.) εἶμαι ἢ ἔρχομαι εἰς ποιάν τινα θέσιν ἢ διεύθυνσιν πρός τι ἀντικείμενον, «ἐπ' ἀριστερ' ἔχω» ἔχω ἢ ἀφίνω πρὸς τὰ ἀριστερά, γ 171, πρβλ. ε 277· έ.) ἔχω μετά τινος οὐσιαστικοῦ χρησιμεύει εἰς περίφρασιν ῥήματος συγγενοῦς τοῦ οὐσιαστικοῦ, (‖. ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. λέγεται „ἔχω ἐλπίδα, ἡσυχίαν, ὄρεξιν, πόνον" κ. ἄ. πολλὰ ἀντὶ τοῦ „ἐλπίζω, ἡσυχάζω, ὀρέγομαι κτλ.") «μάχην ἔχω» Ξ 57, «δῆριν ἔχει περί τινος» ω 516, «ὕδριν ἔχω» ὑβρίζω, εἶμαι ὑβριστής, α 368, ρ 169, «τιμὴν ἔχω» λ 495, «ποθὴν ἔχω τινός» ἔχω πόθον τινός, Z 362 κ. ἄ. πλχ.· ς'.) ἔχω τι ὡς ἐνέργειαν ἢ παρεπόμενον (ἀποτέλεσμα), ὅθεν [παρέχω], προξενῶ, παράγω, ἀποτελῶ, «καναχὴν ἔχε» (ἡ κατὰ γῆς πεσοῦσα περικεφαλαία) Π 105, «φόρμιγγες βοὴν εἶχον» Σ 495, «Εἰλείθυιαι πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι» Λ 272· ζ'.) ἔχω τὴν δύναμιν ἢ τὰ μέσα πρός τι, ἐπομ. δύναμαι, ἔχω τὴν δύναμιν, μετ' ἀπρφ. «ἀμπνεῦσαι» Π 110, πρβλ. Ω 242, «βόσκειν γαστέρα» σ 364 κ. ἀ. ἀλλὰ καὶ ἄνευ ἀπρφ. P 354, «οἷά κ' ἔχωμεν» ὅπως δυνηθῶμεν, ο 281 (‖. ἢ μᾶλλον: ὅ,τι ἔχωμεν, ὅ,τι εὑρεθῇ)· ή.) ἔχω ἐν τῷ νῷ, „κατέχω", γνωρίζω, «ἵππων δμῆσίν τε μένος τε» γνωρίζω νὰ δαμάζω ἵππους καὶ νὰ κρατῶ τὴν ὁρμήν των (κατὰ τὸ σχῆμα τὸ λεγόμενον ζεῦγμα) P 476.—Ἡ μετοχὴ «ἔχων» τίθεται πολλάκις μετ' ἄλλου τινὸς ῥήματος, ὡς μὲν οἱ παλαιοὶ ἔλεγον, «φράσεως ἕνεκα», τὸ δὲ ἀληθές, πρὸς ἐναργεστέραν ἔκφρασιν τοῦ πράγματος, οἷον «τὸν ἕλαγε χειρὸς ἔχων» τὸν ἐξήγαγε κρατῶν ἀπὸ τῆς χειρός, (‖. ἡ δὲ καθομιλουμένη ἀναλύει τὴν μετοχήν: „τὸν ἅπαρε ἢ τὸν ἔπιασεν ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν ἔβγαλεν ἔξω") Λ 488, πρβλ. Ω 230, πρβλ. καὶ τῆς μετοχ. τοῦ ἄγω (ἴδ. τὴν λ.) τὴν αὐτὴν χρῆσιν. Ἄλλοτε ὅμως ἐπισυνάπτει περαιτερόν τινα κατηγορηματικὸν προσδιορισμὸν τοῦ ὑποκειμένου (ὡς καὶ αἱ μετοχ. ἄγων, φέρων), οἷον «διὲκ μεγάροιο βεβήκει ἔγχος ἔχων» ἐξῆλθε κρατῶν (ἢ μὲ) τὸ ἔγχος, ρ 52 κ. ἄ. πολ.

Β'.) Ἀμετάβ. ἀντέχω, „βαστῶ". 1) ἐπιμένω, ἀντέχω, ἐγκαρτερῶ συνήθως μετά τινος περαιτέρου προσδιορισμοῦ πρὸς πλειοτέραν ἀκρίβειαν, «ἔχον ὥστε τάλαντα γυνὴ (ἐξυπ. ἔχει) κτλ.» ἀντεῖχον (εἰς τοιαύτην πρὸς ἀλλήλους ἰσορροπίαν), ὅπως (πτωχὴ) γυνὴ κρατεῖ εἰς ἀκριβῆ ἰσορρόπιαν τὰ τάλαντα, M 433, «ἔως ὡς λίθος» τ 494, «ἔχον ὥς σφισιν πρῶτον ἀπήχθετο Ἴλιος» ἐπέμενον (ἐνν. μισοῦντες) ὅπως τὸ πρῶτον ἦτο εἰς αὐτοὺς μισητὴ ἡ Ἴλιος, Ω 27, «ἔχεν ἦ .... ἐσᾶλτο» ἔμεινεν ὅπου ἐπήδησε, N 679, «οὐδ' οἱ ἔγχος ἔχ' ἀτρέμας» καὶ δὲν ἔμενεν ἥσυχον τὸ δόρυ του, N 557 (τοὐναντίον: ἐλέλικτο). 2) ὑπερέχω, ἐξέχω, «ἔγχος ἔσχε δι' ὤμων» τὸ δόρυ διὰ τῶν ὤμων (διελθόν) ἐξέσχε, τουτέστιν ἐβγῆκε πέρα, N 520, Ξ 452, «ὑψόσε ἔχειν» ἐξέχειν εἰς ὕψος, τ 38, «ὀδόντες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα» ἐξεῖχον, K 264 (‖. ὀρθότερον ὁ Φαῖσις: περιελάμβανον τὴν κυνέην οἱ ὀδόντες ἑκατέρωθεν). 3) διάκειμαι «εὖ ἔχει» καλῶς ἔχει, ω 245, «σανίδες ἔχον εὖ ἀραρυῖαι» διέκειντο, ὅ ἐ. ἦσαν καλῶς συνηρμοσμέναι, χ 128, (‖. ἡ μόνη ὀρθὴ ἑρμηνεία τοῦ χωρίου εἶνε: σανίδες καλῶς συνηρμοσμέναι ἐκράτουν κεκλεισμένην τὴν διέξοδον).

Β'.) Μέσ. 1) „κρατιοῦμαι, βαστιοῦμαι", ἀντέχω, [ὑπομένω τινά], M 126, «κρατερῶς» Π 501, P 559, «στῆ δ' ἄντα σχομένη» ἐκρατήθη καὶ ἐστάθη ἀντικρύ, ζ 141, «ᾧ ἄχεϊ σχομένη» ἐπιμείνασα εἰς τὴν λύπην της, λ 279. 2) [ἐνέχομαι] „πιάνομαι ἀπό", προσηλοῦμαι, „σκαλώνω" εἴς τι, μετὰ δοτ. «τῷ ἐρινεῷ» μ 433, (‖. ἀλλ' ἐνταῦθα δύναται ἡ δοτικὴ νὰ ἦνε συντακτικὴ καὶ τῆς μετοχῆς «προσφύς», τοῦ δὲ «ἐχόμην» τὸ συμπλήρωμα νὰ ἐξυπακούηται μετὰ γεν.), «ἔγχος σχέτο ἐν τῇ ῥινῷ» Η 248, «πρὸς ἀλλήλῃσιν ἔχονται» συνέχονται πρὸς ἀλλήλας, κρέμανται ἀπ' ἀλλήλων, ε 329, «ἀνὰ δ' ἀλλήλῃσι» ω 8· μετὰ γεν. «πέτρης» πιάνομαι ἀπὸ τὴν πέτραν, ε 429, «ἔσχετο φωνή» ἐπιάσθη, P 696, δ 705, «ἔσχετο νηῦς» ἐσταμάτησε, μ 204· ὡσαύτως καὶ «σχέτο ὕδωρ» Φ 345· δ'.) Μεταφ. ἐξαρτῶμαι ἀπό τινος, «σέο ἔξεται» ἀπὸ σοῦ θὰ ἐξαρτᾶται, „ἀπὸ σένα θὰ κρέμαται", I 102· μετ' ἀπαρφ. Ὑμ. 30, 6 καὶ «ἔκ τινος» ζ 197, λ 346. 3) κρατῶ ἐμαυτόν, ὅ. ἐ. παύω, „σταματῶ", ἀπολελ. δ 70 κ. ἀ. «οὐδ' ἔτι φασὶν σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέεσθαι» δὲν θὰ κρατηθῶσι, δὲν θὰ ὀκνήσωσιν, ἀλλὰ θὰ πέσωσιν εἰς τὰς ναῦς, I 235, M 107· μετὰ γεν. [παύομαι, ἀπέχομαι τινος], ἀπέχω, «ἀϋτῆς» Β 98, «μάχης» Γ 84, «Ἄρηος» N 630, «δηϊοτῆτος» Ξ 129, «βίης» δ 422. 4) ἔχω, φέρω, κρατῶ τι μεθ' οἱασδήποτε ἀναφορᾶς πρὸς τὸ ὑποκείμενον, μετ' αἰτ. «ἀσπίδα πρόσθε» ἔμπροσθέν μου, M 294, «σάκος ἀπὸ ἕο» μακρὰν ἑαυτοῦ, Υ 262 «σχομένη κρήδεμνα ἄντα παρειάων» κρατήσασα τὰ κρηδ. πρὸ τῶν παρειῶν της, α 334, φ 65, «Ἕκτορος μένος καὶ χεῖρας σχήσεσθαι» θὰ κρατήσωσι μακρὰν ἑαυτῶν τοῦ Ἕκτ. τὴν ὁρμὴν καὶ τὰς χεῖ-

ρας, Ρ 639. 5) κρατῶ τι τῶν ἐμαυτοῦ, «κακῶν ἄπο χεῖρας ἔχεσθαι» νὰ κρατῶσι τὰς χεῖρας τῶν μακρὰν τῶν κακῶν, χ 316. (Οὕτως οἱ νεώτεροι, πλὴν τοῦ Φαίσιος, ὅστις γράφει ἄνευ ἀναστροφῆς κακῶν ἀπὸ, συνάπτων τὴν πρόθεσιν πρὸς τὸ «ἔχεσθαι»).

ἐψιάομαι, ἐπ., ἀποθ., παίζω, διασκεδάζω, τέρπομαι, Ὀδ. ρ 530· μετὰ δοτ. «μολπῇ καὶ φόρμιγγι» διασκεδάζω μὲ τὴν μ. ἢ τέρπομαι εἰς τὴν μ., φ 429. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος. Ἀναφέρεται μὲν ἐκ τοῦ 4 ἀποσπάσμ. τοῦ Σοφοκλ. οὐσιαστικόν τι ἐψία (ὁμιλία), ὅπερ οἱ Γραμματικοὶ ἀπιθάνως παράγουσιν ἐκ τοῦ ἔπος, ὁ δὲ Πάσσωνος ἐκ τοῦ ψία, ὅ ἐ. παίγνιόν τι διὰ ψήφων καὶ ταὐτὸν ἴσως τῷ ἐψία, ἀλλὰ καὶ τοῦτο οὐχ ἧττον σκοτεινὸν κατὰ τὴν ἐτυμολογίαν).

ἑᾶ, ἑᾷ, ἴδ. ἐάω.

ἔαθα, ἴδ. ἔθω.

ἐᾴκει, ἴδ. ἔοικα.

ἑᾶλποι, ἴδ. ἔλπω.

ἔᾶμεν, μόνον Τ 402 † «ἐπεὶ χ' ἑᾶμεν πολέμιοι», ὅπερ κατὰ τοὺς πλειοτέρους γραμματικοὺς σημαίνει ἄδην ἔχωμεν, πληρωθῶμεν, κορεσθῶμεν, ἀνάγουσι δὲ τὴν λ. ὡς ὑποτ. τοῦ β'. παθ. ἀορ. εἴς τι θέμα ἔᾱ=πληρῶ, κορέννυμι. Τῶν δὲ νεωτέρων οἱ μὲν τονίζοντες ἔωμεν θεωροῦσιν αὐτὴν ἀ. πληθ. τῆς ὑποτ. τοῦ ἐνεργ. ἀορ. β'. τοῦ ἵημι ἀντὶ τοῦ ὦμεν, μὲ σημ. ἀμετάβατον: ἀφ' οὗ παύσωμεν τοῦ πολέμου· οἱ δὲ γράφοντες κ' ἔωμεν (κατὰ τὸν ΜΕ. ἐν λ. ἄδην) θεωροῦσιν αὐτὴν ὡς ὑποτ. τοῦ ἐνεστ. τοῦ ἄω=κορέννυμι καὶ κορέννυμαι, ἥτις κυρίως ἔπρεπε νὰ ἦνε ἄωμεν, διὰ δὲ τὸ μέτρον ἐπικ. γίνεται ἔωμεν καὶ μεταβάλλει καὶ διάθεσιν: ἀφ' οὗ κορεσθῶμεν Ὁ Φαῖσις φυλάττει τὴν συνήθη γραφὴν καὶ ἀνάγει ὅμως τὴν λ. εἰς τὸ ἄω· ὁ δὲ Σπίτζνερος ἐμμένει εἰς τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν καὶ ἑρμηνείαν, ἴδ. Excurs. XXXI.

ἐών, ἴδ. εἰμί.

ἐωνοχόει, ἴδ. οἰνοχοέω.

ἐώργει, ἴδ. ἔρδω.

ἔως, ἐπ. καὶ εἶως, Γ 291, ρ 390 κ. πλχ. Α'.) σύνδεσμ. χρονικός, σημαίνων, 1) τὸ σύγχρονον τὸ κατὰ παράτασιν, ἐν ὅσῳ, ἐν ᾧ, „ὅσον καιρόν", μεθ' ὁριστικῆς καὶ μάλιστα χρόνου ἐνεστ. καὶ παρατατ. ὅταν τὸ ἐν τῇ χρονικῇ προτάσει περιλαμβανόμενον ἦνέ τι θετικόν, «ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε» Α 193, «ἕως θέουσι» Ρ 727. Ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται συνήθως τὸ τέως, ἀλλὰ καὶ τόφρα, μ 327 κ. ἀ. καὶ τόφρα δέ, Κ 511, Α 401, Ο 539 ἢ καὶ μόνον δέ, Α 193, δ 120, «ἤσθιε δ' ἕως ὅ τ' ἀοιδὸς ἄειδε» ἔτρωγε δὲ ἐν ὅσῳ ὁ ἀοιδὸς ἔψαλλε, ρ 358 (‖. ἔνθα ὁ τὲ ἀνήκει εἰς τὸ ἕως· ὥστε τό ἕως ὅ τ'=ἕως τε ὅ, πρβλ. τὸ ἐπεί τε κ. ἄ. Ὁ δὲ Ἀμεῖς νομίζει ὅτι τὸ ὅτε πλεονάζει καὶ ἐνταῦθα ὡς ἐν τῷ συνδυασμῷ: ὡς ὅτε. Ὁ δὲ Δύντζερος ἀνυποστάτους θεωρῶν τὰς δύω ταύτας ἑρμηνείας, νομίζει ὅτι μετρικὴ ἀνωμαλία ἠνάγκασε τοὺς παλαιοὺς ἐκδότας, ἀπατηθέντας ἐκ τοῦ λ 368, νὰ προσθέσωσι τὸ ὅτε, καὶ διὰ τοῦτο διορθώνει αὐτὸς τὸν στίχον οὕτως: ἤσθιε δ' εἷος ἀοιδὸς κτλ.). 2) τὸ χρονικὸν τέρμα, ἕως οὗ, ἕως ὅτου, „ὡς ὅπου". ἀ.) μεθ' ὁριστ. χρόνου ἀορίστου, «εἷως φίλον ὤλεσε θυμόν» ἕως οὗ ἔχασε τὴν ζωήν του, Λ 342, ε 123· β') μεθ' ὑποτ. καὶ τοῦ Κέν, ὅταν τὸ χρονικὸν τέρμα παριστᾶται ὡς ἐν τῷ μέλλοντι σκοπούμενον, [ἕως ἄν], „ὡς νά", «ἕως κε τέλος πολέμοιο κιχείω» Γ 291, Ω 183· γ'.) μετ' εὐκτικῆς ἁπλῆς ἐπὶ τῆς αὐτῆς περιστάσεως, πλὴν ὅτι ὁ χρόνος ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται, ὁ χρόνος τῆς ἀποδόσεως, εἶνε παρῳχημένος, «ἕως ὄγε Φαιήκεσι... μιγείη» ε 386, «εἷως θερμαίνοιτο» ι 376. Ἡ εὐκτικὴ αὕτη ἔχει τὸ Κέν, ὅταν ἡ ἐπιτυχία τοῦ τέρματος παριστᾶται ὡς ἐκ περιστάσεων ἐξαρτωμένη, «ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη» δ 78. 3) Ἐν τῇ Ὀδ. πολλάκις κεῖται εἰς ἔκφρασιν τοῦ σκοποῦ, ἵνα, „διὰ νά" (ὡς καὶ τὸ ὄφρα μετ' εὐκτ.) δ 800, ζ 80, τ 367. Β'.) ἐπίρρημα χρόνου, ἀντὶ τοῦ τέως, ἐπί τινα χρόνον, χρόνον τινά, „ὡς ἕναν καιρόν", συνήθως συνάπτεται μετὰ τοῦ Μέν, Μ 141, Ν 143, Ο 277, Ρ 727, 730, δ 148, γ 126. Τότε δηλ. κεῖται τὸ ἕως κατὰ παράλειψιν τῆς προτάσεώς του, ἥτις εὐκόλως ἀναπληροῦται ἐκ τῆς ἀποδόσεως. (Τὸ ἕως ἔχει τὸν φυσικὸν αὐτοῦ χρόνον μόνον δ 78· πανταχοῦ δὲ ἄλλοθι εἶνε ἢ κατὰ συνίζησιν μονοσύλλαβον, ὡς Ρ 727, δ 148 κ. ἀ., ἢ ἀποτελεῖ τροχαῖον, προφερόμενον εἷος, Α 193, Κ 507 κ. ἀ. ὅπως καὶ ὄντως γράφουσιν αὐτὸ ὁ Θήρσιος, Γ. Ἑρμαννος, Δινδόρφιος, Βέκκ. ἐν τῇ Β'. καὶ Ἀμεῖς. Ἄλλοι δέ τινες θέλουσιν ἀντὶ τοῦ ἕως πανταχοῦ νὰ γράψωσιν εἷος· ὁ δὲ Βέργκιος ἧος ἀντὶ τοῦ εἷος. ‖. Εἶνε λίαν ἀξιοσημείωτον ὅτι ἐν τῇ καθομιλουμένῃ τὸ διασωθὲν τοῦτο μόριον προφέρεται: ὡς, οἷον: „ὡς 'ς τὸν οὐρανόν, ὡς 'ς τὰ δέκα"=ἕως εἰς τ. οὐ., ἕως εἰς τὰ δ., ὅπερ ἴσως μαρτυρεῖ τὴν συνίζησιν).

ἔῃσι, ἴδ. εἰμί.

ἑᾶσι, ἴδ. ἐάω.

ἑωσφόρος, ον (ἕως, φέρω), ὁ φέρων τὴν αὐγήν, ὡς κύρ. ὄν. Ἑωσφόρος, ὁ λεγόμενος σήμερον „Αὐγερινός", τὸ ἄστρον τῆς αὐγῆς, Ψ 226 †, κατὰ τὸν Ἡσιοδ. Θεογ. 381, υἱὸς τοῦ Ἀστραίου καὶ τῆς Ἠοῦς. (Τὸ ἑωσ. κατὰ συνίζησιν μονοσύλλαβον).

Z

z

Z, τὸ ἕκτον γράμμα τοῦ Ἑλλην. ἀλφαβήτου· ὅθεν δι' αὐτοῦ σημειοῦται ἡ ἕκτη ῥαψῳδία. (Ἐνίοτε ἡ θέσει μακρότης ἡ πρὸ τοῦ ζ ὡς διπλοῦ ἀποτελουμένη ὀλιγωρεῖται πρό τινων κυρίων ὀνομάτων ἀπὸ Z ἀρχομένων, οἷον πρὸ τῆς λ. Ζάκυνθος καὶ Ζέλεια, ἴδ. τὰς λ.).

ΖΑ- [˘], μόριον ἀχώριστον, ἐπιτατικόν, μόνον διαλεκτικῶς διάφορον τοῦ δα-, πολύ· οὕτως ἐν ταῖς λ. ζάθεος, ζάκοτος κ. ἄ. (Παράγεται ἐκ τῆς διά, ‖. ὡς τοῦτο καταφαίνεται καὶ ἐκ τῆς Αἰολικῆς διαλέκτου, ἔνθα ὑπάρχουσι πολλὰ παραδείγματα ἀποδεικνύοντα τὴν μετάβασιν τῆς διὰ εἰς τὸ ζα, καὶ ἐκ τῆς καθομιλουμένης, ἐν ᾗ π. χ. λέγεται „ζάκος" ἀντὶ τοῦ διάκος, „ζάβολος καὶ ζαβολιά" ἀντὶ τοῦ διάβολος, διαβολιά. Ἡ μετάβασις ἔγεινε τῇ μεσολαβήσει τοῦ j (δjά), ἐξ ἧς καὶ ἡ πρόθεσις Διὰ ἐν τῇ καθομιλ. γιὰ προφέρεται).

ΖΑΗΣ [-.], ές, ἐπ. γεν. έος (ζα-, ἄημι) ἐτερόκλ. αἰτ. ζαῆν ἀντὶ τοῦ ζαῆ (κατὰ τὸ Σωκράτην ἀντὶ τοῦ Σωκράτη· ὁ δὲ Ἄρενς νομίζει ὅτι εἶνε κακὴ ἀνάγνωσις ἀντὶ τοῦ ζαῆ. ‖. Ἀλλὰ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὡς εὐφωνικὸν τὸ ν; ἂν χ ὁμολογῶ ὅτι εἶνε ἐναντίον πάσης ἀναλογίας) μ 313, σφοδρός, δυνατός, «ἄνεμος» Μ 157, ε 368.

ΖΆΘΕΟΣ [˘..], έη, ον, ποι. (ζα-, θεός), πολὺ θεῖος, πανίερος, πανάγιος, ἐπίθ. χωρῶν καὶ τόπων, ὑπὸ θεῶν κατοικουμένων ἢ ἰδιαζόντως ὑπ' αὐτῶν προστατευομένων, «Κίλλα, Νῖσα, Κρῖσα, Φηραί, Κύθηρα» Ἰλ. Α 38, Β 508, 520, Ι 151, Ο 432.

ΖΆΚΟΤΟΣ [˘..], ον (ζα-, κότος), λίαν ὠργισμένος, σφόδρα θυμωμένος, Γ 220 †.

Ζάκυνθος [˘..], ἡ, νῆσος τοῦ Ἰονίου πελάγους, πρὸς νότον τῆς Σάμης, ἀνήκουσα εἰς τὸ Κεφαλληνικὸν κράτος, τὸ εἰς τὸν Ὀδυσσέα ὑποκείμενον (ἴδ. Ὀδυσσεύς) καὶ σήμερον Ζάκυνθος (προφ. Ζάκυθος), Β 634, «ὑλήεσσα Ζάκ.» (ἴδ. ἀνωτ. Z) ι 24 κ. ἀ. «ὑλήεντι (ὡς θηλ. ἴδ. ὑλήεις) Ζακύνθῳ» α 246, π 123. (‖. Τὸ ὄνομα κατὰ τοὺς νεωτέρους ἐτυμολόγους εἶνε=Ζάκανθα, κατὰ τροπὴν Αἰολικὴν τοῦ α εἰς υ, τουτέστιν Ἀκανθότοπος καὶ ἐτυμολογικῶς τοὐλάχιστον καθόλου δὲν δικαιώνει τὸ Ἰταλικὸν λόγιον Zante fior di Levante).

ΖΑΜΕΝΗΣ [˘..], ές, ποι. (ζα-, μένος), ἰσχορός, δυνατός, μόνον ἐν τῷ ὑπερθ. «ζαμενέστατος», ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, Ὑ. Ἑρμ. 307.

ΖΑΤΡΕΦΗΣ, ές, ἐπ. (τρέφω), έος, εὐτραφής, „πολυθρεμμένος", παχύς, «ταῦρος» Η 223, «αἶγες» ξ 106, «φῶκαι» δ 451.

ζεύγλη

ΖΑΦΛΕΓΗΣ, ές, ἐπ. (φλέγω), έος, κυρ. δυνατὰ φλέγων· μόνον μεταφ. πολὺ φλογερός, θερμουργός, ζωηρός, ὡς σημεῖον μεγάλης ζωτικῆς δυνάμεως, ἀκμαίος δραστήριος, ἐπὶ ἀνθρώπων, Φ 465 †, ἐπὶ ἵππων, Ὑμ. 7, 8.

ΖΑΧΡΗΗΣ (Ἰων. ἀντὶ τοῦ ζαχρᾱής, ἐκ τοῦ ζα- καὶ ἀ χράω), ές, ἐπ. γεν. έος, σφοδρῶς, ἐπιπίπτων, ὁρμητικός, ἀκάθεκτος, ἐπὶ ἀνέμων Ἰλ. Ε 525, ἐπὶ πολεμιστῶν, Μ 347, 360, Ν 684. Ἐν τῷ τελευταίῳ χωρὶς ἀποδοτέον τὸ ἐπίθ. εἰς πάντας ἐν γένει τοὺς πολεμιστάς.

ζάω, συνηρ. ζῶ, ἴδ. ζήω.

ΖΕΙΆ, ἡ, κυρίως, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, „γέννημα", σιτηρὸν ἐν γένει, πρβλ. ΖΕΊΔΩΡΟΣ· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ζέω συγγενοῦς τῷ ζάω, ζήω· ἄρα: πᾶν ὅ,τι πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτήδειον. Ἰδίως δὲ ἔπειτα εἰδός τι γεννήματος, ὁμοιάζον τῷ σίτῳ, ἐν ταῖς μεσημβριναῖς χώραις μάλιστα καλλιεργούμενον, τὸ λεγόμενον σήμερον, ὡς μοὶ εἶπον, „ζειά", παρ' Ὁμ. χρήσιμον ὡς φορβὴ τῶν ἵππων, δ 41, 604, καὶ μόνον κατὰ πληθ. ἀριθμόν. Κατὰ τὴν συνήθη γνώμην ἡ ζειὰ εἶνε ἡ ἄλλως λεγομένη ὄλυρα, Γαλλ. épeautre, Γερμ. Dinkel ἢ Spelt. Ἀλλ' ὁ Σπρέγγελ ἐν τῇ Ἱστορ. τῆς Βοτανικῆς I. σ. 36 ἀποδεικνύει ὅτι εἶνε δύο διάφορα εἴδη ἡ ὄλυρα καὶ ἡ ζειά, καὶ ὅτι τὸ μὲν πρῶτον εἶνε τὸ ὑπὸ τῶν φυτολόγων triticum Spelta, ἡ δὲ ζειὰ τὸ triticum Zea, ὅπερ κόκκους μὲν ἔχει ὡς τοὺς τῆς κριθῆς, στάχυας δὲ μακροτέρους. ‖. Σημειωτέον ἐν τούτοις ὅτι κατὰ τοῦ Γαληνοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ ἡ ζειὰ ἐλέγετο βρίζα· „βρίζαν" δὲ καὶ σήμερον ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς λέγει τὸ secale, Γαλλ. seigle, Γερμ. Roggen.

ΖΕΊΔΩΡΟΣ, ον (ζειά, δωροῦμαι), γεννήματα δωρούμενος, σιτοδότης, «ζείδ. ἄρουρα» σιτοδότειρα γῆ, Β 548, γ 3 κ. ἀ. (‖. Τῶν δὲ ἀρχαίων γραμματικῶν τινες, οἷον ΜΕ, Ἡσύχιος καὶ Εὐστάθιος ἐτυμολογοῦσιν ἧττον πιθανῶς ἐκ τοῦ ζῆν καὶ δωροῦμαι, οἱονεί: βιόδωρος, ἢ ζωοποιός).

Ζέλεια, ἡ, πόλις τῆς Τρῳάδος, εἰς τὴν ὑπώρειαν τῆς Ἴδης, ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ἀνήκουσα εἰς τὴν Κύζικον, Β 824, Δ 103. Ἴδε καὶ ἄνωτ. Z.

ΖΈΣΣΕΝ, ἴδ. ζέω.

ΖΕΎΓΛΗ, ἡ (ζεύγνυμι), τὸ μέρος τοῦ ζυγοῦ, εἰς ὃ ἐμβαίνει ὁ τράχηλος τῶν ζευγομένων ζώων, „ζεύλα", ὅ ἐ. ζεύγλα. Ὁ ζυγὸς ἄρα εἶχεν, ὡς καὶ σήμερον παρ' ἡμῖν, δύω ζεύγλας καὶ δύω «λέπαδνα» (ἴδ. τὴν λ.), δύω δηλ. πλατεῖς ἱμάν-

τας, δι' ὧν οἱ τράχηλοι τῶν ζώων ἐδένοντο πρὸς τὸν ζυγόν. Ἰλ. Ρ 440, Τ 406.

ΖΕΥΓΝΥΜΙ [.–.], καὶ ΖΕΥΓΝΥΩ (ἐξ οὗ παρατ. ζεύγνυον [.⏑.] ἀντὶ τοῦ ἐζεύγνυον) Τ 393, ἐπ. ἀπαρφ. ζευγνύμεναι, ζευγνύμεν· ἀόρ. ἀ. ἔζευξα, ἐπ. ζεῦξα· μέσ. ἀόρ. ἐζευξάμην· παρακ. παθ. ἔζεύγμαι· ἀ.) ζευγνύω, „ζεύγω", οἷον «ἵππους, βόας» Ὁμ. πλχ., πολλάκις καὶ μετὰ περαιτέρου προσδιορισμοῦ, οἷον «ὑπ' ὄχεσφιν, ὑφ' ἅρμασιν, ὑπ' ἀμάξῃσιν, ὑπ' ἀπήνῃ» Ψ 130, Ω 14, 782, γ 478, ζ 73, ὑφ' ἅρματα» ο 46· ὅθεν ἐν γένει β΄.) ἑνώνω, „ζυγώνω, φιλιάζω", οἷον «σανίδες ἐζευγμέναι» θυρόφυλλα φιλιασμένα, ὅ ἐ. ἀκριβῶς προσηρμοσμένα, Σ 276.—Τὸ μέσ. σημ. ζεύγω διὰ τὸν ἑαυτόν μου, ἢ τοὺς ἵππους μου, γ 492, ο 145· ἔτι δὲ ζεύγω ἐνδιατρίβων εἰς τὸ ἔργον μετά τινος διαφέροντος, Ω 281. (Τὸ ἐν τῇ Π 145 τονίζουσι πάντες οἱ μετὰ τὸν Οὐόλφιον, πλὴν τοῦ Σπιτζνέρου, διὰ τὸ μέτρον «ζευγνῦμεν» ὡς ἀπαρφ. τοῦ ἐνεστ., ὅστις ἀλλαχοῦ ἔχει τὸ υ βραχύ. Τινὲς δὲ θέλουσιν αὐτόθι νὰ γράψωσι: ζευγνύμμεν κατὰ τὸ: ἔμμεν, ἔμμεναι. Ὁ δὲ Σπίτζνερος μετὰ τῶν ἀρχαίων γράφει: ζευγνύμεν, ‖. καὶ ἄλλοι τέλος: ζευγνύμεν', ἂν καὶ δέχονται ὡς μακρὸν τὸ υ διὰ τὴν ἄρσιν).

ΖΕΥΓΟΣ, τό, „ζευγάρι", τουτέστι τὸ ζεῦγος τῶν ἵππων ἢ βοῶν, τῶν εἰς τὸ ἄροτρον ἐζευγμένων, Σ 543 †.

ΖΕΥΣ, ὁ, κλητ. ΖΕΥ, αἱ δὲ πλάγιαι πτώσεις σχηματίζονται τὸ μὲν ἐκ τοῦ ἀχρ. Δίς, γεν. Διός, δοτ. Διί, αἰτ. Δία· τὸ δὲ ἐκ τοῦ ὁμοίως ἀχρ. Ζήν, γεν. Ζηνός, δοτ. Ζηνί, αἰτ. Ζῆνα (ἢ Ζῆν' Θ 206, Ξ 265, Ω 331· κατὰ δὲ τὸν Ἑρμαννον, Βέκκερον, Δινδόρφ. καὶ Φαῖσιν δι' ἀποκοπῆς Ζῆν) Ζεύς, Λατ. Jupiter, υἱὸς τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας, Ο 187, ὁ δυνατώτατος τῶν θεῶν, ὁ πατὴρ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν θεῶν. Εἶνε λοιπόν ἀ.) ὁ κύριος τῶν θεῶν, οἵτινες εἶνε πολλῷ αὐτοῦ ὑποδεέστεροι κατά τε τὴν δύναμιν καὶ τὸ ἀξίωμα. Συγκαλεῖ τοὺς θεοὺς εἰς συνέλευσιν, ἵνα μετ' αὐτῶν συσκεφθῇ περὶ τῶν πραγμάτων τῆς ἐπικρατείας του· ἀλλ' οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀντιταχθῇ εἰς τὰς βουλὰς αὐτοῦ, Θ 12 ἑξ., Τ 258· β΄.) ὡς θεὸς τοῦ οὐρανοῦ εἶνε ὁ αἴτιος πάντων τῶν φυσικῶν φαινομένων, καὶ ὡς τοιοῦτος λέγεται «αἰθέρι ναίων, ὑψίζυγος»· συναθροίζει καὶ πυκνώνει τὰς νεφέλας, ὅθεν «νεφεληγερέτης, κελαινεφής»· παράγει τὸν ὑετὸν (βροχήν) καὶ τὴν αἰθρίαν (εὐδίαν, καλοκαιρίαν) καὶ διεγείρει τὰς καταιγίδας. Βροντὴ καὶ ἀστραπὴ εἶνε τὰ σημεῖα τῆς ὀργῆς του, δι' αὐτῶν ἐκπλήττει τοὺς ἀνθρώπους καὶ προσημαίνει τὰ μέλλοντα· ὅθεν «τερπικέραυνος, ἀστεροπητής, ἀργικέραυνος, ἐρίγδουπος, ἐριβρεμέτης» κ. ἄ. γ΄.) διέπει τὰς τύχας τῶν ἀνθρώπων, ὅθ. λέγεται «ταμίας πολέμοιο»· ἀλλ' ὑπόκειται καὶ αὐτὸς εἰς τοὺς νόμους τῆς τύχης, Κ 71, ζ 188 ἑξ. δ΄.) εἶνε ὁ ἱδρυτὴς τῆς βασιλείας καὶ ὁ προστάτης τῶν ἀρχόντων καὶ βασιλέων, συγκαλεῖ καὶ διαλύει τὰς συνελεύσεις τῶν ἀνθρώπων, β 69, ἐπιτηρεῖ τὸν ὅρκον, Δ 160 ἑξ., προφυλάττει τὴν οἰκίαν καὶ τὴν ἑστίαν, ὅθεν «ἑρκεῖος» χ 335, προστατεύει τοὺς ξένους καὶ ἱκέτας, ι 270, ζ 207, ὅθεν «ξείνιος», ὅπ. ἴδ., καὶ «ἱκετήσιος» ν 213.—Ἀδελφὴ καὶ γυνὴ αὐτοῦ εἶνε ἡ Ἥρα, ἥτις πολλάκις τοσοῦτον ἀντιτάσσεται εἰς τὴν θέλησιν αὐτοῦ, ὥστε δι' αἰκισμῶν αὐτὴν ἀπειλεῖ καὶ ἐκτελεῖ μάλιστα τὴν ἀπειλήν του, Ο 17 ἑξ., Τ 95 ἑξ. Οὐχὶ σπανίως κινεῖ τὴν ἀγανάκτησιν αὐτῆς παραβαίνων τὴν συζυγικὴν πίστιν, Ξ 315 ἑξ. Τὸ ἀνάστημα τοῦ Διὸς εἶνε ὑψηλὸν καὶ ἐμπνέει σέβας, ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ περικυματίζεται ὑπὸ τῆς μελαίνης ἀμβροσίας κόμης (χαίτης)· ὅταν δὲ δι' αὐτῆς ἐπινεύσῃ, τρέμει ὁ Ὄλυμπος, Α 530. Τὰ σύμβολα τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἶνε ὁ κεραυνὸς καὶ ἡ αἰγίς, ὅθεν «αἰγίοχος». Ὀνομάζεται δὲ πρὸς τούτοις καὶ ΠΕΛΑΣΓΙΚΟΣ (ἴδ. τὴν λ.) ᾗ ΔΩΔΩΝΑΤΟΣ (ἴδ. ΔΩΔΩΝΗ) ὡς φυλετικὸς θεὸς τῶν Πελασγῶν. (‖. Ἡ ῥίζα τῆς λ. εἶνε ΔΙΡ, ἐξ ἧς παράγονται ἔνθεν μὲν αἱ εὐθεῖαι Ζεὺς καὶ Ζεῦ, ἔνθεν δὲ αἱ πλάγιαι πτώσεις Διός κτλ. κατ' ἐπέκτασιν τῆς ῥίζης, οἵαν βλέπομεν καὶ ἐν τῇ Σανσκρίτῃ: div ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου djav, djau, ὅ ἐ. ἐν τῇ Ἑλλην. δjευ, Ζεῦ καὶ ὀνομ. Ζεύ-ς. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ὑπάρχει ἐν τῇ Σανσκρίτῃ καὶ τρίτη ῥίζα djâ, ἧς ἡ αἰτ. dja-m οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ἡ Ὁμηρικ. αἰτ. Ζῆν, ταύτης δὲ ἀνάλογον ὀνομαστικὴν Ζὴς ἀναφέρει ὁ Ἡρωδιανὸς ἐκ τοῦ Φερεκύδους, καὶ ἐντεῦθεν αἱ ἄλλαι πλάγιαι: Ζηνός κλ. Τὸ Λατιν. ὄνομα τὸ ἐν τῇ ὀνομαστ. Ju-piter (Οὐμβρικῶς: Ju-pater) εἶνε σύνθετον, οἱονεί: Ζεὺς-πατήρ· αἱ δὲ λοιπαὶ πτώσεις Jovis κλ. (ἀρχ. Λατ. Diovis) γίνονται ἐκ τῆς ῥίζης djov=Σανσκριτ. djav).

ΖΕΦΥΡΙΗ [.⏑⏑.], ἡ, ἐξυπ. πνοή, κυρ. θηλ. τοῦ ἐπιθ. ζεφύριος, ἡ ζεφύριος πνοή, αὔρα, ὁ ΖΕΦΥΡΟΣ, η 119 †. (Ἡ πρώτη συλλαβὴ διὰ τῆς ἄρσεως ἐκτείνεται).

ΖΕΦΥΡΟΣ, ὁ. 1) ὁ Ζέφυρος, ὁ δυτικὸς ἄνεμος, εἷς τῶν τεσσάρων κυρίων ἀνέμων, οὓς μνημονεύει ὁ Ὅμηρος. Ἔρχεται ἐκ τοῦ δυτικοῦ ὠκεανοῦ, δ 567 (ὁ ἐναντίος εἶνε ὁ Εὖρος, ε 332, τ 206). Ἀλλὰ πνέει καὶ μετὰ τοῦ Βορρᾶ ἐκ τῆς Θράκης Ι 5, καὶ ὁμοῦ μετὰ τοῦ Νότου εἰς τὴν Τρωικὴν πεδιάδα, Φ 334. Ἡ φαινομένη αὕτη ἀντίφασις ἐξηγεῖται πιθανώτατα ἐκ τούτου, ὅτι ὁ Ὅμηρος εἰς τοὺς κυρίους τέσσαρας ἀνέμους συγκαταλέγει ᾗ διὰ τῶν αὐτῶν ὀνομάτων ὀνομάζει ᾗ τοὺς ἐς τῷ μεταξὺ αὐτῶν. Εἶνε πολλάκις ψυχρὸς καὶ σφοδρός, ε 295, μ 289, 408, πρβλ. Α 305· θεωρεῖται ὡς ὁ ταχύτατος τῶν ἀνέμων, Τ 416· φέρει χιόνα, τ 206, καὶ ὑετὸν (βροχήν), ξ 458. Ἀλλ' ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Φαιάκων εἶνε ἡ πνοὴ αὐτοῦ πραεῖα καὶ θερμή, η 119, καὶ ἐν τῷ Ἠλυσίῳ πεδίῳ δροσίζει τοὺς ἐν αὐτῷ διαιτωμένους, δ 567. 2) προσωποποιεῖται ἐν τῷ Ψ 200, ἔνθα δειπνοῦσι παρ' αὐτῷ οἱ ἄνεμοι. Ἐξ αὐτοῦ καὶ

τῆς Ἁρπυίας Ποδάργης γεννῶνται οἱ ἵπποι τοῦ Ἀχιλλέως, Π 150· κατὰ δὲ τὸν Ἡσίοδ. Θεογ. 379 εἶνε υἱὸς τοῦ Ἀστραίου καὶ τῆς Ποδάργης. (Παράγ. πιθ. ἐκ τοῦ ζόφος=δύσις παρ' Ὁμ.).

ζέω, παρατ. γ'. ἐν. ἐπικ. ζέε ἀντὶ τοῦ ἔζει· ἀόρ. ἀ. ἔζεσα, καὶ ἐπ. σσα, βράζω, „ζένω, ζεματῶ", ἐπὶ ὕδατος, Σ 349, Φ 365, κ 360, «λέβης ζεῖ» Φ 362.

Ζῆθος, ὁ, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀντιόπης, ἀδελφὸς τοῦ Ἀμφίονος (ὅπ. ἴδ.) ἀνὴρ τῆς Ἀηδόνος (ὅπ. ἴδ.), λ 262, τ 523.

ζηλήμων, ον, ἐπ. (ζηλέω), ονος, ζηλότυπος, φθονερός, „ζηλειάρις", ε 118 †.

***ζηλοσύνη** [..⏑.], ἡ, ποι. ἀντὶ τοῦ **ζῆλος**, ζηλοτυπία, φθόνος, „ζήλεια", μόνον Υ. Ἀπ. 100.

***ζηλόω**, ἀορ. εὐκτ. γ'. ἐν. ζηλώσαι, ζηλοτυπῶ, φθονῶ, „ζηλεύω", ἀπολελ. Υ. Δήμ. 168, 223.

Ζήν, γεν. **Ζηνός**, ἴδ. **Ζεύς**.

***ζητεύω**, ποι. ἀντὶ τοῦ **ζητέω**, „ζητῶ, γυρεύω", μετ' αἰτ. Υ. Ἀπ. 215, Ἑρμ. 392. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. ὁ τύπος οὗτος „ζητεύω" ἔχει τὴν σημ. τοῦ ἐπαιτῶ).

ζητέω, 1) „ζητῶ, γυρεύω", μετ' αἰτ. Ξ 258 †, «βόας» Υ. Ἑρμ. 22. 2) ἐρευνῶ, ἐξετάζω, ἐρωτῶ περί τινος, μετ' αἰτ. «γένος» Βατρ. 25.

ζόφος, ὁ, σκότος, „σκοτάδι", ἰδίως 1) „τὸ σκοτάδι" τοῦ Ἅδου, «ἔρεβός δε ὑπὸ ζόφον» υ 356· ὅθεν β'.) αὐτὰ τὰ καταχθόνια, ὁ Ἅδης, Ο 191, Φ 56, Ψ 51, λ 57, Υ. Δήμ. 482 κ. ἀ. 2) τὸ σκότος τὸ μετὰ τὴν δύσιν καὶ τὸ μέρος τοῦ ὁρίζοντος τὸ κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ἡ δύσις, αἱ δυσμαί, „βασίλεμμα", «φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον» τὸ φῶς φεύγει ὑποκάτω εἰς τὸ σκότος (πρβλ. τὸ Λατ. sub Tartara mittere) γ 335, (τοὐναντίον: ἠώς) κ 190 ἑξ. «πρὸς ζόφον» τὸ ἀντίθ. τοῦ «πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε» ι 26, ν 241, Μ 240. (Ὁ Στράβων καὶ ὁ ΓΜ. Οὐόσσιος ἑρμηνεύουσι τὴν λ. μεσονύκτιον, ὄχι ὀρθῶς.—Ἴσως εἶνε συγγ. τῷ δνόφος, γνόφος, κνέφας· οὐχὶ δὲ καὶ τῷ: νέφος κ.τ.τ.

ζυγόδεσμον, τό (ζυγός, δεσμός), ὁ δεσμὸς τοῦ ζυγοῦ, ὁ σκύτινος ἱμάς, τὸ „ζυγολοῦρι", δι' οὗ ὁ ζυγὸς προσεδένετο εἰς τὸν ῥυμόν, Ω 270 †. (Ὁ Γράσοφ θέλει τὴν λ. ἀρσ. ὁ ζυγόδεσμος, καὶ γράφει ἑπομένως μετὰ τῶν ἀρχ. ἐκδόσεων καὶ τινων χειρογράφων «ἐννεάπηχυν»).

ζυγόν, τό, καὶ **ζυγός**, ὁ, Υ. Δήμ. 217 (ζεύγνυμι), ἐπικ. γεν. ἑνικ. ζυγόφιν Ω 576. 1) ὁ ζυγός, πιθανῶς: ξύλον εὐθύ, διά τινος κατὰ τὸ μέσον καὶ εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν αὐτοῦ εὐρισκομένου κρίκου συνδεόμενον ἐγκαρσίως πρὸς τὸ ἄκρον τοῦ ῥυμοῦ τὴν λεγομένην πέζαν, καὶ ἔχον εἰς τὰ δύο του ἄκρα τὰς ζεύγλας (ἴδ. τ. λ.), εἰς ἃς εἰσήρχοντο οἱ τράχηλοι τῶν ὑποζυγίων. Κατὰ τὸ μέσον αὐτοῦ, ὅπου συνεδέετο πρὸς τὸν ῥυμόν, ἀλλ' εἰς τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν εἶχεν ἐξόγκωμά τι καλούμενον «ὀμφαλόν, ὀμφαλόεν», Ω 269 ἑξ., Ε 730, γ 486. Ἵνα δὲ αἱ ἡνίαι τῶν ὑποζυγίων, αἵτινες ὑπεράνω τοῦ ζυγοῦ διήρχοντο, μὴ καταπίπτωσι μηδὲ περιπλακῶσιν, εἶχε τοὺς λεγομένους «οἴηκας» (ἴδ. τὴν λ.) Ω 269. Πρβλ. ᾧ τὰς λ. **λέπαδνον**, **ἔστωρ**, **κρίκος**. Εἰδικώτερον μνημονεύεται «ζυγὸν ἵππειον ἠὲ ἵππων» Ε 799, 851, «ὑπὸ ζυγὸν ἄγω» ζεύγω, 731, Ψ 300, γ 383. Τροπ. ἡ δουλικὴ ἀνάγκη, ὁ ζυγὸς τῆς δουλείας, «ἐπὶ ζυγὸς αὐχένι κεῖται» Υ. Δήμ. 217. 2) ὁ ἄλλως λεγόμενος πῆχυς, τὸ ἐγκάρσιον ἐκεῖνο ξύλον, ὅπερ ἑνώνει τοὺς δύω βραχίονας τῆς φόρμιγγος, καὶ ἐν αὐτῷ εἶνε ἐμπεπηγμένοι οἱ κόλλοπες (τὰ στρειφτάρια τῶν χορδῶν) Ι 187, Υ. Ἑρμ. 50. 3) πληθ. «ζυγά» τὰ ἐγκάρσια ἐκεῖνα ξύλα, τὰ συνάπτοντα τοὺς τοίχους τῆς νηὸς καὶ χρησιμεύοντα ὡς θρανία εἰς τοὺς ἐρέτας (κωπηλάτας) ι 99, ν 21. (‖. Κατ' ἄλλους δὲ περισσῶς καὶ ναυπηγικώτερον ἢ καθ' Ὅμηρον λεπτολογοῦντας εἶνε «ζυγά» ὄχι τὰ εἰρημένα ἐγκάρσια ξύλα, ἀλλ' ἕτερά τινα συνάπτοντα ταῦτα πρὸς τὰ πλευρὰ τοῦ σκάφους, καὶ χρησιμεύοντα ὡς θρανία τῶν κωπηλατῶν).

ζπάγρια, τά (ζωός, ἀγρεύω), κυρ. ἡ ἀμοιβὴ ἡ ὑπὸ τοῦ αἰχμαλώτου διδομένη εἰς τὸν νικητήν, διότι ζωγρήσας δὲν τὸν ἐφόνευσεν, ἀλλ' ἐφείσθη τῆς ζωῆς αὐτοῦ· ὅθεν ἀμοιβὴ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ζωῆς, «ζωάγρια τίνω» Θ 407, «ζωάγρια ὀφέλλω τινί», ὅ ἐ. ὀφείλω εἴς τινα τὴν ζωήν μου, θ 462. (‖. Ὁ πληθ. τοῦ οὐδ. εἶνε ὁ εὔχρηστος ἀριθμὸς ἐν τοῖς τοιούτοις, οἷα καὶ τὰ ἑξῆς: δίδακτρα, σῶστρα, λύτρα, χαριστήρια, εὐαγγέλια καὶ τῆς καθομιλουμ.: „τὰ συχαρίκια, εὐρετίκια, 'πογονίκια" κ. ἄ.).

ζωγρέω, Α'.) (ζωός, ἀγρέω) λαμβάνω ζῶντα, „πιάνω ζωντανόν", αἰχμαλωτίζω, τουτέστι δὲν φονεύω, φείδομαι τῆς ζωῆς, μετ' αἰτ. Ζ 46, Κ 378, Λ 131. Β'.) (ζωή, ἀγείρω) ζωογονῶ, ἐπαναφέρω εἰς τὴν ζωήν, «πνοιὴ Βορέαο ζώγρει . . . θυμόν» Ε 698. (Ἄλλοι δὲ ἴσως ὀρθότερον παράγουσι τὸ ῥ. καὶ εἰς ταύτην τὴν σημ. ἐκ τοῦ **ἀγρέω**, καὶ θεωροῦσιν ὡς μόνον κατὰ μεταφορὰν ἐνταῦθα κείμενον τὸ ἀνωτέρω κυριολεκτούμενον: ἡ πνοὴ τοῦ Βορρᾶ διετήρησεν εἰς τὴν ζωὴν τὴν ψυχήν του).

ζωή, ἡ (ζάω), ἡ ζωή· παρ' Ὁμ. πάντοτε τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ἄρα συνώνυμ. τῷ **βίος**, „βιός", περιουσία, **Ὀδ. ξ 96, 208, π 429.

ζῶμα, τό (ζώννυμι)· ἀ.) διάζωμα, „ποδιά", ἐκ δέρματος ἢ ἄλλης τινὸς εὐκάμπτου μὲν ἀλλὰ διαρκοῦς ὕλης, προσηλωμένη εἰς τὸν θώρακα, σκεπασμένη διὰ μεταλλίνων φολίδων λεγομένων «πτερύγων» καὶ διήκουσα μέχρι τῶν γονάτων εἰς προφύλαξιν τῆς κοιλίας καὶ τῶν μηρῶν, Δ 187, 216· β'.)=**χιτὼν** εἰς τὴν β'.) σημ., τουτέστι θώραξ φολιδωτός), ξ 482· γ'.) τὸ ἰδίως λεγόμενον διάζωμα, τὸ καλύπτον τὰ αἰδοῖα

Λατ. subligaculum, οἷον τοῦ παλαιστοῦ, Ψ 683.

ΖΏΝΗ, ἡ (ζώννυμι). 1) „ζώνη, ζωνάρι", ἰδίως τῶν γυναικῶν, αἵτινες ἔφερον αὐτὴν ὑπεράνω τῶν ὀσφύων οὕτως, ὥστε τὸ περισφιγγόμενον ἔνδυμα ἐσχημάτιζε πολλὰς πτυχάς, Ξ 181, ε 231, κ 544. Ὅθεν τροπικῶς «παρθενικὴν ζώνην λύω» λ 245, «παῖδα ὑπὸ ζώνῃ τίθεμαι» εἶμαι ἔγκυος, Υ. Ἀφρ. 256. 2) συνεκδχ. „ἡ μέση", «ὁ περὶ τὴν γαστέρα τόπος», ὡς λέγει ὁ Ἀπολλών., «Ἄρεϊ ζώνην ἴκελος» ὅμοιος κατὰ τὴν ζώνην μὲ τὸν Ἄρη, ἔχει μέσην ὡσὰν τοῦ Ἄρεως, Β 479, ἔνθα ἀντιτίθεται πρὸς τὸ στέρνον, «κατὰ ζώνην νύξε» Λ 234. Ἄλλοι δὲ ἐκλαμβάνουσι τὴν λ. ἐν ἀμφοτέροις τοῖς χωρίοις ἀντὶ τοῦ ΖΩΣΤΉΡ.

ΖΏΝΝΥΜΙ [.–.], ἀόρ. ἔζωσα· μέτ, ἀόρ. ἐζωσάμην, θαμιστ. παρατατ. μέσ. ζωννύσκετο Ε 857· ζώννυνται γ'. πληθ. τῆς ὑποτ. ἀντὶ τοῦ ζωννύωνται ω 89 (κατὰ τὸν Ἄρεν; καὶ Φαῖσιν, ὅτε πρέπει ἐν τῷ αὐτῷ στίχῳ νὰ γραφῇ: ἐπεντύνωνται· ὁ δὲ Ἀμεῖς περιττὰ κρίνων ταῦτα πάντα νομίζει ὅτι δύναται καὶ ὁρισ. νὰ ἀκολουθῇ μετὰ τὸ: ὅτε κεν). 1) Ἐνεργ. ζωννύω, „ζώνω", ἰδίως πρὸς μάχην σ 76. 2) Μέσ. ζωννύομαι, „ζώνομαι", «ζωστῆρι» Κ 78, «ῥάκεσιν περὶ μήδεα» σ 67· μετ' αἰτ. πράγματος «μίτρην, ζώνην, χαλκόν» ζώνομαι τὴν μίτραν, ζώνην κλ., Ε 857, Ξ 181, Ψ 130, ἀπολελ. ζώνομαι, „ἀνασκομβώνομαι", ἑτοιμάζομαι πρὸς μάχην ἢ ἀγῶνα, Λ 15, Ψ 685, 710, σ 30, ω 89.

ΖΩΌΣ, Ἡ, ΟΝ, „ζωντανός", ζῶν, «βροτός» ψ 187, «ζωὸν ἑλεῖν τινά» Π 50, «ζωὸς κατερύκεται» α 197· πολλάκις ὡς οὐσιαστ. «ζωοῖσι μετεῖναι» Χ 388, Ψ 47 κ. ἀ. —Πρὸς τούτοις ὑπάρχει καὶ σπανιώτερός τις ἐπικ. τύπος ΖΏΣ (ἐκ τοῦ ΖΑΌΣ), Ε 887, αἰτ. ζών, ὅπ. ὁ Σπίτζνερος τονίζει: ζῶν, Π 445).

ΖΩΡΌΣ, ΟΝ (ζόη, ζωός), κυρ. ζωντανός, ζωηρός, δυνατός· ὅθεν ἐπὶ οἴνου, γενναῖος, „δυνατός", ὁ παρέχων ζωήν (ὀρθότερον παρὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν: ἄκρατος, ἄδολος). Τὸ συγκρ. μόνον εὑρίσκεται: «ζωρότερον κέραιε» βάλλε εἰς τὸν κρατῆρα δυνατώτερον οἶνον, Ι 203 † (‖. Ἀμφοτέρας τὰς ἑρμηνείας συμβιβάζει ἡ ὀρθοτέρα τῶν νεωτέρων ἐτυμολογία ἡ ἐκ τοῦ ζέω: βράζω, ἀφρίζω, ὅθεν καὶ τὸ τοῦ Ἡσυχίου «ζείουσαν: ἀφρίζουσαν» καὶ «ζόη: τὸ ἐπάνω τοῦ μέλιτος» ὁ ἀφρὸς δηλ. Ἐκ τούτου λοιπὸν ζοηρὸς καὶ συνῳρ. ζωρὸς κυρ. ἀφρώδης, ἀφρίζων, οἷος εἶνε ὁ δυνατός τε καὶ ἄκρατος οἶνος).

ΖΩΣΤΉΡ, ῆΡΟΣ, ὁ (ζώννυμι). 1) ζώνη, ὁ ζωστὴρ τῶν πολεμιστῶν, ὁ περιζωννύμενος περὶ τὴν μέσην ἐπάνωθεν τῆς «μίτρας» εἰς προφύλαξιν τῆς κοιλίας οὕτως, ὥστε ἐκάλυπτε τὸ κάτω μέρος τοῦ θώρακος καὶ τὸ ἄνω τοῦ ζώματος (ἴδ. τὴν λ.), καὶ συνεκράτει ἀμφότερα, Δ 132 ἐξ., 186, 215, Υ 414. Εἰκάζεται ὅτι ἦτο δερμάτινος καὶ πεποικιλμένος (ὅθεν: «παναίολος, φοίνικι φαεινός» Η 305) καὶ πιθανῶς διὰ φολίδων, ὅ ἐ. μεταλλίνων πετάλων σκεπασμένος, Λ 237. Συνείχετο δὲ διὰ τῶν «ὀχέων» τουτέστι πορπῶν, περονῶν Δ 132. (‖. Ἀναλογεῖ λοιπὸν πρὸς τὸ τῶν ἁρματωλῶν „σελάχι"). 2) ζώνη, „ζωνάρι" ὄχι τὸ πολεμικόν, ἀλλὰ τὸ περισφίγγον τὸν χιτῶνα περὶ τὴν μέσην, ξ 72 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.).

ΖΏΣΤΡΟΝ, τό, =ΖΏΝΗ 1), ζ 38 †.

ΖΏΩ, ποι. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ΖΆΩ, ζῶ, Τ 327, δ 132 κ. ἀ. Πολλάκις συνάπτεται μετὰ τοῦ «ὁρᾶν φάος Ἠελίοιο» Σ 61, δ 540 κ. ἀ., μετ' αἰτ. «ζώειν ἀγαθὸν βίον» διάγω βίον ἀγαθόν, „ζῶ καλὴν ζωήν", ο 491. Ὁ Ὅμ. ἔχει ἐκτὸς τῆς μετοχῆς ζῶντος ἐκ τοῦ ζάω Α 88 (ὅπερ ὅμως ὁ Δοιδερλ. θεωρεῖ συγκεκ. ἐκ τοῦ ζώοντος) μόνον τὸν ἐκτενέστερον τύπον ζώω, ζώεις κτλ., μετοχ. ζώοντος, ἀπαρφ. ζώειν, ζωέμεναι, ζωέμεν· παρατ. ἔζωον.

Η

Η

Η, τὸ ἕβδομον γράμμα τοῦ Ἑλλην. ἀλφαβήτου· ὅθεν σημεῖον τῆς ἑβδόμης ῥαψῳδίας.

Ἤ, ἐπικ. ᾗ ΗΈ, σύνδεσμος διαζευτικός, ἐρωτηματικὸν ἢ διατακτικὸν μόριον καὶ σύνδεσμος συγκριτικός. Α'.) Ὡς σύνδεσμος διαζευτικὸς χρησιμεύει εἰς παράταξιν δύω ἢ πλειοτέρων ἐννοιῶν εἴτε ἀμοιβαίως ἀποκλειομένων, ὡς τὸ Λατ. aut, οἷον ἐν τῷ «ἔλοιμί κεν ἢ κεν ἁλοίην» Χ 253, ἢ ἀδιαφόρως διαζευγνυομένων καὶ κατ' ἀρέσκειαν λαμβανομένων, ὡς τὸ Λατ. vel, sive (Ἑλλ. εἴτε, εἴτε), οἷον ἐν τῷ «υἱὸς ἄποινα, ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν, ἠὲ γυναῖκα» Β 230, «ἠὲ καί» ἢ καί, Η 196, Ρ 180. Πολλάκις τίθεται διπλοῦς ἤ—ἤ, Λατ. aut—aut ἢ vel—vel, Α 27, 138, ξ 330 κ. ἄ. πλχ., «ἤ—ἤπου» ἢ ἴσως, Τ 334, «ἤπου καί» θ 548. Πρβλ. καὶ ἤ τε. Β'.) Ὡς μόριον ἐρωτηματικόν, ἢ σύνδεσμος διαπορητικὸς κατὰ τοὺς παλαιοὺς γραμματικούς· ἀ.) ἐν μὲν ἁπλῇ ἐξαρτωμένῃ ἐρωτήσει μόναν ἐπικῶς (συνηθέστε-

ρον τίθεται ὁ Εἰ) ἄν, «ὄφρα καὶ Ἕκτωρ εἴσεται, ἢ καὶ ἐμὸν δύρυ μαίνεται» ἵνα μάθῃ ὁ Ἕκτωρ ἄν καὶ τὸ ἐμὸν κτλ., Θ 111, ν 415, ἔνθα ὁ Βαϋμλεῖνος γράφει: εἰ) Π 138, Τ 325· ἐν δὲ συνθέτῳ ἐξαρτωμένῃ ἐρωτήσει, ἤ, ὡς οἱ παλαιοὶ γραμματικοὶ ἔλεγον, ἐν διαπορήσει μετὰ διαζεύξεως τίθεται «ἤ—ἤ» (ἀνθ' ὧν ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ: εἰ—ἤ) ἄν—ἢ Α 190, α 175, ζ 142 κ. ἀ. (Κατά τινα κανόνα τῶν παλαιῶν γραμματικῶν ᾗ μάλιστα τοῦ Ἡρωδιανοῦ πρέπει ἐν τῇ συνθέτῳ πλαγίᾳ ἐρωτήσει νὰ γράφωμεν: ἢ (ἠέ)—ἦ (ἦε), καὶ οὕτως ἔγραψαν οἱ νεώτεροι ἐκδόται Βέκκερος, Φαῖσις καὶ Ἀμεῖς· ὁ δὲ Δινδόρφιος καὶ Βαϋμλεῖνος ἐνέμειναν εἰς τὴν παραδεδομένην γραφήν: ἤ—ἤ· δ'.) χρησιμεύει εἰς ἔκφρασιν δευτέρας ἐρωτήσεως, ἥτις ἢ ἀκριβέστερον ὁρίζει γενικωτέραν τινὰ προλαβοῦσαν, ἢ περιλαμβάνει εἰκαζομένην τινὰ ἀπόκρισιν εἰς ταύτην, οἷον «τίπτ' εἰλήλουθας; ἢ ἵνα ὕβριν ἴδῃ» Α 203, Ε 466, Ζ 378, δ 710, ρ 736. (Καὶ ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει οἱ ἀνωτέρω ἐκδόται γρ φουσιν: ἤ· γ'.) ἐν εὐθείᾳ συνθέτῳ ἐρωτήσει τίθεται διπλοῦς ἤ—ἤ (ἀνθ' οὗ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ: πότερον—ἤ) «τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνῳ; ἢ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί—ἠὲ φιλόξεινοι» ζ 120 κ. ἄ. πλχ. (Ὁ Βέκκερος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἐκδόται, πλὴν τοῦ Δινδορφίου καὶ Βαϋμλ., γράφουσιν: ἦ—ἦε. Γ'.) Ὡς μόριον συγκριτικὸν ἢ διαφορικόν, ἤ, παρά, Λατ. quam, τίθεται μετὰ λέξεις σύγκρισιν ἢ διαφορὰν σημαινούσας, οἷον «γύπεσιν φίλτερος ἢ ἀλόχοισι» Λ 162 κ. ἄ. πλχ., μετὰ τὸ «ἄλλος» Κ 404, μετὰ τὸ «ἀλλοῖος» τ 267, μετὰ τὸ «πρότερος» Φ 486, μετὰ τὸ «βούλομαι» (ἴδ. τ. λ. 3)), μετὰ τὸ «φθάνω», οἷον «ἔφθης πεζὸς ἐὼν ἢ ἐγὼ σὺν νηῒ μελαίνῃ» λ 58· σπανίως μεταξὺ δύω συγκριτικῶν, ὅταν δύω ἰδιότητες πράγματός τινος πρὸς ἀλλήλας παραβάλλωνται, οἷον «πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖο» πάντες θὰ ἠύχοντο νὰ ἦνε μᾶλλον ἐλαφροὶ εἰς τοὺς πόδας ἢ (παρὰ) πλούσιοι, α 164. (Κατὰ τὸν Νίτσην: μᾶλλον ἐλαφροὶ εἰς τοὺς πόδας ἢ βεβαρημένοι ὑπὸ χρυσοῦ καὶ ἐσθῆτος· ὁ δὲ Ἀμεῖς ἀπιθάνως παραλλάσσων τὴν ἔννοιαν ἐκλαμβάνει διαζευκτικὸν τὸν ἤ: ἐλαφρότεροι εἰς τοὺς πόδας (παρ' ὅσον εἶνε τώρα) ἢ πλουσιώτεροι (ἵνα δυνηθῶσι διὰ λύτρων νὰ σωθῶσι)). Ἐνίοτε τίθεται πλεοναστικῶς εἰς πρότασιν ἐπεξηγοῦσαν γενικήν τινα ἐκ τοῦ συγκριτικοῦ ἐξαρτωμένην, οἷον «οὐ μὲν γάρ τοῦ γε κρεῖσσον ... ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντι οἶκον ἔχητον ἀνὴρ ἠδὲ γυνή» δὲν ὑπάρχει καλλίτερον ἀπὸ τοῦτο, παρὰ ὅταν κτλ. ζ 182, Ο 509. (‖. Ὁ πλεονασμὸς ἐξηγεῖται ἐκ τῆς συγχωνεύσεως τῶν δύω συντάξεων τοῦ συγκριτικοῦ, τῆς μὲν μετὰ γενικῆς, τῆς δὲ μετὰ τοῦ συγκρ. ἤ).—Σημείωσον ὅτι πολλάκις τὸ «ἢ οὐ» καὶ «ἢ οὐκ» προφέρονται διὰ συνιζήσεως ὡς μία συλλαβή, οἷον Ε 349.

ἦ, ἐπίρ. 1) βεβαιωτικόν, τιθέμενον εἰς προτάσεις καταφατικάς, τῷ ὄντι, ἀληθῶς, βεβαίως (‖. καὶ εἶνε τὸ τῆς καθομιλουμ. μακρῶς προφερόμενον ᾗ, οἷον ἐν τῇ φράσ. «ᾗ, καλὰ εἶσαι»), Α 229· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὅμως συνδυάζεται μετ' ἄλλων μορίων, οἷον «ἦ δή» ᾗ δά, Α 518, 573 κ. ἀ., «ἦ μάλα» ᾗ, χωρὶς ἄλλο, Γ 204, Σ 18, π 183 κ. ἀ., «ἦ δή που μάλα» ᾗ δά, πιστεύω, χωρὶς ἄλλο, Φ 583, «ἦ θήν που» ᾗ δά, πιστεύω (μετά τινος εἰρωνείας) Ν 813, «ἦ τε» (ἐν τούτῳ τῷ συνδυασμῷ ὁ τὲ κατὰ τὸν Φαῖσιν ἐκφράζει τὴν στενὴν σχέσιν τὴν μεταξὺ τῆς προτάσεως καὶ ἀποδόσεως, καὶ πολλάκις παντάπασι δὲν μεταφράζεται, οἷον α 288) Γ 56. (‖. Ἀλλ' ἐνταῦθα τὸ ἦ τε δύναται νὰ μεταφρασθῇ: ἄλλως ἢ καὶ: εἰ δὲ μή) κ. ἀ., «ἦ νυ, ἦ που» ἐκφράζει μετὰ τῆς βεβαιώσεως καὶ τινα ἀμφιβολίαν, ᾗ, πιστεύω, ᾗ, θαρρῶ, Χ 11, Γ 43. Συνηθέστατος εἶνε ὁ συνδυασμὸς μετὰ τοῦ «μήν, μέν, μάν», δι' ὧν ἐπιτείνεται ἡ βεβαίωσις, Β 291, κ 65, καὶ διὰ τοῦτο τὸ «ἦ μὴν (μέν, μάν)» τῷ ὄντι, χωρὶς ἄλλο, τίθεται μάλιστα μετὰ τὰ ῥήματα τοῦ ὅρκου, τῆς ὑποσχέσεως κ.τ.τ., μετ' ἀπαρφ. «καί μοι ὄμοσσον, ἦ μέν μοι ... ἀρήξειν» ὅτι τῷ ὄντι θὰ μὲ βοηθήσῃς, Α 77, Ξ 275, «ἦ μὲν δή» εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι, Β 798, σ 257 κ. ἀ., «ἦ δὴ μάν» Ρ 538. Τὸ αὐτὸ περίπου σημαίνουσι καὶ οἱ ἐξῆς συνδυασμοὶ «ἦ ἄρα» ω 193, Τ 56, «ἦ ρα» Π 750, «ἦ ρά νυ» Μ 164 κ. ἀ. 2) ἐρωτηματικόν, τιθέμενον εἰς ἐρωτήσεις μετά τινος σπουδῆς γενομένας, ὧν τὴν ἀπόκρισιν προσδοκᾷ τις μετὰ διαφέροντος, ἐν τῇ καθομιλουμ. ᾗ, οἷον ἐν τῇ φράσει „ᾗ, τί λέγεις;" ἢ „ᾗ, ἔρχεται;", Λ 666, Ο 132, ι 452, κ 330 κ. ἀ., ἔνθα δύναται νὰ μεταφρασθῇ καὶ διὰ τοῦ ὄντως; „ἀλήθεια;" ὅθεν τίθεται καὶ ἐν ἀρχῇ μερικωτέρας ἐρωτήσεως κατόπιν τινὸς γενικῆς (ὡς τὸ: ἢ Α 2, δ) οἷον «τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν; ἦ πή με ... ἄξεις;» μή πως θὰ μὲ φέρῃς; Γ 400, Η 26, Κ 37, Ξ 265, ι 405, 452 κ. ἀ. Πολλάκις εὑρίσκεται ἐν τοῖς ἐξῆς συνδυασμοῖς «ἦ ἄρα δή, ἦ ρα, ἦ ρά νυ, ἦ νυ, ἦ νύ που, ἦ νύ τοι», Ν 446, Η 446, Μ 164, Ο 128. Τὸ ἦ εἰς τὴν 1) σημ. τίθεται πάντοτε ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως· εἰς δὲ τὴν 2) σημ. συνήθως μὲν ἐν ἀρχῇ, ἀλλ' ἐνίοτε δύναται νὰ προτάσσηται αὐτοῦ κλητική τις, ἢ ἄλλη προσφώνησις, Ε 421, 762, δ 632.

ἦ, 1) παρατ. τοῦ **εἰμί**. 2) παρατ. τοῦ **ἠμί**.

ἦ, ἐν. δοτ. τοῦ θηλ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. ὅς, ἥ, ὅ, καὶ ὡς ἐπίρ. (δοτικοφανές) εὔχρηστον. 1) τοπικόν: ὅπου, ἔνθα, Μ 389, Υ 275 κ. ἄ. πλχ., μετὰ προηγουμένου ἢ ἑπομένου τοῦ δεικτικοῦ «τῇ» Ν 53, Ξ 46, Π 317. 2) τροπικόν: ὡς, ὅπως, καθώς, πρὸ τοῦ Σπιτζνέρου μόνον ἐν τῇ τυπικῇ φράσει «ἦ θέμις ἐστί» καθὼς εἶνε δί-

καιον, ἥτις ὅμως σήμερον κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Βουττμάννου πανταχοῦ μετεβλήθη εἰς τήν «ἢ θέμις ἐστί» γ 45. Τοῦτο δὲ τὸ ἤ κατὰ τὰς θεωρίας τῶν παλαιῶν γραμματικῶν, καθ' ἃς τὸ ἦ παρ' Ὁμ. μόνον τοπικὴν σημ. ἔχει, δὲν εἶνε ἀντωνυμία ἀναφορική, ἀλλ' ἐπίρ. ἀναφορικόν, καθώς, (‖ σχηματισθὲν κατ' ἀναλογίαν τοῦ: δή, μή, νή, πή, φή. Ἀλλ' ὀρθῶς ἀντιπαραβάλλει ὁ Ναίγελσβαχ ἑτέραν τινὰ συνώνυμον καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν ὁμοιοτάτην φράσιν «ἢ δίκη ἐστί», ἥτις κεῖται οὕτως, ὥστε ἀδύνατον νὰ ἐκληφθῇ τὸ ἤ ὡς ἐπίρ., οἷον ξ 59, ω 235).

ἦα, 1) ἴδ. **εἰμί**. 2) **ἤα**, τά, ἴδ. **ἦια**.

ἠβαιός, ή, όν, ἐπικ. (παρὰ τοῖς Ἀττικ. βαιός), μικρός, ὀλίγος, „παραμικρός", συνήθως μετ' ἀρνήσεως «οὔ οἱ ἔνι φρένες οὐδ' ἠβαιαί» δὲν ἔχει νοῦν οὐδὲ ὀλίγον, οὐδὲ τὸν παραμικρόν, Ξ 141, φ 288, πρβλ. σ 355. Πολλάκις τὸ οὐδ. **ἠβαιὸν** ὡς ἐπίρ. ὀλίγον «ἠβ. ἀπὸ σπείους» ὀλίγον τι μακρὰν τοῦ σπηλαίου, ι 462· ἀλλαχοῦ δὲ καὶ τοῦτο μετ' ἀρνήσεως «οὐδ' ἠβαιόν» οὐδὲ τὸ παραμικρὸν Β 380, 386 κ. ἀ., γ 14.

ἠβάω, ἀόρις. ἤβησα. 1) ἀκμάζω, εἶμαι ἀκμαῖος, ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας μου, ἔχω πλήρεις τὰς δυνάμεις μου, «εἴθ' ὥς ἠβώοιμι» Η 157, Λ 670, «ἀνὴρ οὐδὲ μάλ' ἠβῶν» Μ 382 κ. ἄ. πλχ. 2) μεταφ. «ἡμερὶς ἠβώωσα» κλῆμα εὐθαλές, ε 69. (Ὁ Ὅμ. μεταχειρίζεται ὁτὲ μὲν τοὺς συνηρημένους τύπους «ἠβῶμι, ἠβῶν», ἄλλοτε δὲ τοὺς ἐπεκτεταμένους «ἠβώοντες, ἠβώοντα, ἠβώοιμι, ἠβώωσα»). Ἐκ τοῦ

ἥβη, ἡ, ἥβη, Λατ. pubertas, νεότης, ὅθεν ἡ ἐφηβική, νεανικὴ ἡλικία, ἧς ἀρχὴν ὁρίζει ὁ Ὅμ. τὴν τριχοφυΐαν τοῦ πώγωνος, Ω 348, κ 279, «ἥβης ἵκετο μέτρον» Λ 225, λ 317, «ἥβην ἱκάνω» γίνομαι ἔφηβος, σ 217 κ. ἀ., καὶ «ἥβην ἱκέσθαι» Ω 728, ο 366, «ἥβης ἄνθος ἔχω» Ν 484, «ἀπόνασθαι, ταρπῆναι ἥβης» ἀπολαμβάνω τῆς νεότητός μου, „χαίρομαι τὴν νεότη μου", Ρ 25, ψ 212· ἔτι δὲ σημ. τὴν νεανικὴν ῥώμην, Ψ 432, θ 181, π 174, Ὑμ. 7, 9. (‖ Οἱ πλεῖστοι τῶν γλωσσολόγων θεωροῦσιν ὁμόῤῥιζον τὴν λ. πρὸς τὴν Λατ. juven-is καὶ Σανσκρ. juvan).

Ἥβη, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, γυνὴ τοῦ Ἡρακλέους, λ 603, Ὑμ. 14, 8. Ἐμφανίζεται ὡς θεράπαινα τῶν θεῶν, ὁτὲ μὲν κιρνῶσα εἰς αὐτοὺς τὸ νέκταρ, Δ 2, ὁτὲ δὲ βοηθοῦσα τὴν Ἥραν ζευγνύουσαν τὸ ἅρμα, Ε 722, ἄλλοτε δὲ λούουσα τὸν ἀδελφόν της Ἄρην, Ε 905. Μετέπειτα λατρεύεται ὡς θεὰ τῆς ἥβης, νεότητος.

ἠβητής, οῖ, ὁ (ἥβη), ἔφηβος, ἐπίθ. «κοῦροι ἠβηταί» Υ. Ἐρμ. 56.

ἠβῶμι, ἠβώοιμι κτλ., ἴδ. **ἠβάω**.

ἠγάασθε, ἴδ. **ἄγαμαι**.

ἤγαγον, ἠγάγομεν, ἴδ. **ἄγω**.

ἠγάθεος [.⏑..], η, ον, ἐπικ., πανίερος, ἅγιος, ἐπίθ. τῶν πόλεων, χωρῶν, ὀρέων, ὡς ὑπὸ ἰδιαιτέραν θεοῦ τινος προστασίαν διατελούντων, Α 252, β 308 κ. ἀ. (Πιθανῶς ἐκ τοῦ ἄγαν καὶ θεός· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἀγαθὸς κατ' ἔκτασιν τοῦ ἀρκτικοῦ α, ὅτε σημαίνει ὅ,τι καὶ τὸ ἀγαθός).

ἠγάσσατο, ἴδ. **ἄγαμαι**.

ἡγεμονεύω, παρ' Ὁμ. μόνον κατὰ παρατ., εἶμαι ἡγεμών, ἀρχηγός, ὁδηγός· ἀ.) προηγοῦμαι, ὁδηγῶ, μετὰ δοτ. γ 386, θ 421, ἀπολελ. Ν 53, ρ 194 κ. ἀ. Υ Ἀπ. 437· μετ' ἐπιρ. «ᾗ» Ο 46, «πρόσθεν ἡγεμ.» χ 400, ω 155, «ὁδόν» „δείχνω τὸν δρόμον", ζ 261, η 30, «ὁδόν τινι» ω 225. Μεταφ. «ῥόον ὕδατι» παρασκευάζω ῥοῦν εἰς τὸ ὕδωρ, διυχετεύω τὸ ὕδωρ, Φ 258· β΄.) ὁδηγῶ στρατόν, «προτὶ Ἴλιον» Π 92· ὅθεν στρατηγῶ, εἶμαι ἀρχηγός· μετὰ γεν. Β 527, 552, Π 179 κ. ἀ., μετὰ δοτ. μόνον Β 816.—Τὴν ἀ.) σημ. ἔχει μάλιστα ἐν Ὀδ., τὴν δὲ β΄.) μόνον ἐν Ἰλ. Ἐκ τοῦ

ἡγεμών, όνος, ὁ, ἀ.) ὁδηγὸς κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν, κ 505, ο 310 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.) β΄.) ἀρχηγός, στρατηγός, ἄνευ πτ. ἢ μετὰ γεν. Β 365, Λ 746 κ. ἄ. πλχ. Ἐκ τοῦ

ἡγέομαι, ἀποθ. (ἄγω), [ἡγοῦμαι]· ὅθεν 1) ἐν γένει προηγοῦμαι, τοὐναντίον τοῦ «ἕπομαι», α 125 κ. ἀ. πολλάκις ἀπολελ. Ι 192, Μ 251· «πρόσθεν ἡγοῦμαι» Ω 96· μετὰ δοτ. προσώπ. Χ 101· ὡσαύτως «νήεσσιν ἡγήσατο Ἴλιον εἴσω» ὡδήγησε τὰς ναῦς μέσα εἰς τὸ Ἴλιον (Κάλχας ὁ μάντις) Α 71, «ὁδόν τινι» εἶμαι εἷς τινα ὁδηγὸς καθ' ὁδόν, „δείχνω τὸν δρόμον", κ 263, «τινὶ ἐπὶ νῆα» ν 65, «ἐς τεῖχος» Υ 144, «ποτὶ πτόλιν» Χ 101, «τινὶ πόλιν» ὁδηγῶ τινα εἰς τὴν πόλιν, (ἡ αἰτ. ἐκφράζει τὸ τέρμα τῆς κινήσεως) ζ 114, «ἄστεα» ο 82, «δόμον» η 22 κ. ἀ. Μεταφ. μετὰ γεν. τοῦ πράγμ. ἔν τινι προηγοῦμαι, προεξάρχω, „ἀρχίζω πρῶτος", οἷον «ἡμῖν ἡγείσθω ὀρχηθμοῖο» νὰ μᾶς ἀρχίσῃ τὸν χορόν (ὁ ἀοιδός), δηλ. φορμίζων (βαρῶν τὴν φόρμιγγα) ψ 134· μετὰ δοτ. τοῦ πράγμ. οἷον «τινὶ κερδοσύνῃ, νηπιέῃσι» προηγοῦμαί τινος (δίδω πρῶτος τὸ παράδειγμα) εἰς τὴν πανουργίαν, εἰς τὴν ἀφροσύνην, Χ 247, ω 469. 2) ἰδίως ἐν Ἰλ. ὁδηγῶ στρατόν, στρατηγῶ· ἀ.) μετὰ δοτ., ὅτε μᾶλλον ἐπικρατεῖ ἡ ἔννοια τοῦ προηγοῦμαι, Β 864, Ε 211 κ. πλχ., «ἐπὶ στίχας σφιν ἡγήσαιτο» κατὰ στίχους νὰ ὁδήγει αὐτούς, Β 687 (ἄλλοι δὲ συνάπτουσι τὴν πρόθ. μετὰ τοῦ ῥήματος: ἐφηγήσαιτό σφιν στίχας=νὰ προηγεῖτο τῶν στίχων αὐτῶν, νὰ τοὺς ὁδήγει τοὺς στίχους), «νήεσσιν ἐς Τροίην» Π 169· μετὰ δοτ. περιποιητικῆς «Τρώεσσιν ἐς Ἴλιον» ἐστρατήγησα (ὡδήγησα τὸν στρατόν) εἰς τὸ Ἴλ. πρὸς βοήθειαν τῶν Τρώων, Ε 211· β΄.) μετὰ γεν. στρατηγῶ, εἶμαι ἀρχηγός, ὡς τὸ ἄρχω, Β 567, 620, 851.

ἠγερέθομαι, ἐπικ. ῥῆμα, σχηματισθὲν ἐκ τοῦ

ἈΓΕΊΡΟΜΑΙ κατ' ἐπέκτασιν καὶ περιέχον τὴν ἔννοιαν τῆς διαρκείας, εἶμαι συνηθροισμένος (κατὰ τὸν Φαῖσιν: ὀλίγον κατ' ὀλίγον συναθροίζομαι, κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν: μένω συνηθροισμένος) μόνον ἐν τῷ γ'. πληθ. τοῦ ἐνεστ. «ἠγερέθονται» Γ 231 καὶ τοῦ παρατ. «ἠγερέθοντο» Β 304, 6 392, καὶ ἐν τῇ ἀπαρφ. «ἠγερέθεσθαι» Κ 127 (ὅπως ἔγραψεν ὁ Σπίτζνερος καὶ οἱ μετ' αὐτόν, πλὴν τοῦ Φαίσιος, κατὰ τὸν Ἀρίστρχ. ἀντὶ τοῦ ἠγερέεσθαι, ἐκ τοῦ ἩΓΕΡΈΟΜΑΙ (=ἀγείρομαι), ὅπερ ὅμως δὲν εὑρίσκεται ἀλλαχοῦ).

ἮΓΕΡΘΕΝ, ἴδ. ἈΓΕΊΡΩ.

ἩΓΗΛΆΖΩ, ἕτερος ἐπ. τύπος τοῦ ἩΓΈΟΜΑΙ, ὁδηγῶ, τινά, ρ 217· τὸ δὲ «κακὸν μόρον ἠγηλάζω» τὴν κακὴν μοῖραν ἀκολουθῶ, ἄγω (ἐμαυτόν) πρὸς τὴν κακὴν μοῖραν, ἑπομ. ὑφίσταμαι, ὑπομένω, *Ὀδ. λ. 618.

ἩΓΉΤΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ, ἐπ. (ἡγέομαι) ὁδηγός, «ὀνείρων», ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ, Ὑ. Ἑρμ. 14· [ἡγεμών], ἀρχηγός, «λαῶν» στρατηγός, Υ 383. Πολλάκις ἐν τῷ συνδυασμῷ «ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες» στρατηγοὶ καὶ βασιλεῖς, Β 79, η 98 κ. ἄ. «ἡγ. ἄνδρες» Π 495· ἔτι δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ἡγεμών, βασιλεύς, α 105.

ἩΓΟΡΆΑΣΘΕ, ἩΓΟΡΌΩΝΤΟ, ἴδ. ἈΓΟΡΆΟΜΑΙ.

ἨΔΈ, σύνδ. συμπλεκτικός, ποιητ. καὶ μάλιστα ἐπ. καί, συμπλέκων δύω λέξεις, Α 41, Β 79 κ. πλχ. Ὅταν δὲ συμπλέκῃ πολλὰς ἐννοίας τίθεται «ἠδὲ—καὶ ἠδέ» Ο 663 κ. ἀ. Ἐνίοτε προηγεῖται ὁ Τέ, οἷον «σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας» Β 206, πρβλ. Α 400, α 12 κ. ἀ., ἢ «τέ—ἠδὲ καί» Ε 822. Πολλάκις τὸ «ἠδὲ καί»=καὶ...δέ, καὶ ...προσέτι, Α 334, α 240 κ. ἀ. Πολλάκις κεῖται ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸ Ἠμὲν ἢ μόνον Μέν, ἄπ. ἴδ. (Περὶ δὲ τῆς ἐτυμολογίας ἴδ. ἐν λ. ἨΜΈΝ).

ἮΔΕΑ, ἮΔΗ, ὑπερσ. τοῦ οἶδα, ἴδ. ΕἼΔΩ II.).

ἮΔΗ, μόριον περιορίζον τὸ λεγόμενον εἰς ὡρισμένον χρονικὸν τμῆμα ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλο τοιοῦτον, ὅθεν πολλάκις μετὰ καθαρῶν χρονικῶν ἐπιρ. συνδυαζόμενον· ἀ.) ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἤδη „τώρα", τώρα πλέον, πλέον, „πλιά" (προφ. πιά)· ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ παρελθὸν ἢ μέλλον, οἷον «ἤδη νὺξ τελέθει» εἶνε πλέον νύξ, Η 282 κ. ἀ. «ἤδη τρίτον ἐστὶν ἔτος» 6 89, «ἤδη γηράσκων» ὥστις ἤρχισε πλέον νὰ γηράσκῃ, Β 663 κ. ἀ., «ἤδη μέν κε γνοίη τις» τώρα πλέον δύναται νὰ τὸ ἐννοήσῃ τις (καὶ ἂν μέχρι τοῦδε εἶχεν ἀμφιβολίαν) Ρ 629 κ. ἀ.· ὅθεν συνδυάζεται ᾗ μετὰ τοῦ νῦν, οἷον «ἤδη γὰρ νῦν ἔλπομαι Ἄρηί γε πῆμα τετύχθαι» τώρα δὰ πλέον φοβοῦμαι ὅτι κτλ. Ο 110· «ἤδη νῦν, Ἕκτορ, μεγάλ' εὔχεο» τώρα πλέον (ἀφ' οὗ δηλ. ἔλαβες τοιούτους συμμάχους, οἷος ὁ Ζεὺς καὶ Ἀπόλλων) μεγαλαύχει, Π 844, «ἤδη νῦν Δαναοῖσι.... λοιγὸν ἄμυνον» τώρα πλέον (ἐκπληρωθείσης τῆς ἐπιθυμίας μου) Α 456· ὡσαύτως «ἤδη νῦν μιμνήσκεο πατρίδος αἴης» κ 472, ο 65 κ. ἀ.· β'.) ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ παρὸν ἢ μέλλον, οἷον «τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ ἀνθρώπων ἐφθίατο» Α 250 κ. ἀ. ὅθεν ᾗ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ «ἔπειτα», οἷον «ἤδη γάρ τις τοῦ γε ἀμείνων ἢ πέφατ' ἢ καὶ ἔπειτα πεφήσεται» ἀνδρειότερός τις αὐτοῦ ἢ ἐφονεύθη ἕως τώρα ἢ καὶ τοῦ λοιποῦ θὰ φονευθῇ, Ο 139, «ἤδη ποτέ» Γ 205, Α 260, «ἤδη καὶ ἄλλοτε» Α 590, Υ 90· γ'.) ἐπὶ τοῦ μέλλοντος παρ' Ὁμ. μόνον ἐπὶ τοῦ μετ' ὀλίγον καὶ ἀμέσου μέλλοντος, ἀμέσως, τώρα δά, «ἐπὶ νῆα κατελεύσομαι ἤδη» α 303, Π 438, 648. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος. Ὁ μὲν Κλότζιος λίαν ἀπιθάνως ἀνάγει αὐτὸ εἰς τὸ ῥῆμα εἰδέναι, ἤγουν ἤδη=ἤδη, ὅ ἐ. τὸ ἤξευρα. Ὁ Ἄρτουγγ σχετίζει αὐτὸ πρὸς τὸ Σανσκρ. adjа=hodie, σήμερον, καὶ ταύτην θεωρεῖ ὡς θεμελιώδη τοῦ μορίου σημασίαν. ‖. Οἱ δὲ ἄλλοι γλωσσολόγοι ἀπίθανον θεωροῦντες τὴν ἐτυμολογίαν ταύτην, νομίζουσιν ὅτι τὸ Δή εἶνε ταὐτὸν τῷ Λατιν. jam οὐ μόνον κατὰ τὴν σημασίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἔτυμον, ἀνάγοντες ἀμφότερα τὰ μόρια εἰς τὴν δεικτικὴν ἀντωνυμίαν jа=ὁ, ἡ, τό).

ἮΔΟΜΑΙ (Fήδ.), ἀποθ., ἀόρ. ἡσάμην, εὐχαριστοῦμαι, τέρπομαι, ι 353 †.

ἮΔΟΣ (Fῆδος), ΕΟΣ, τό, ἐπ., μόνον κατ' ὀν. 1) ἡδονή, εὐχαρίστησις, ἀπόλαυσις, «δαιτός» Α 576, σ 404. 2) ὄφελος, «μίνυνθα ἡμέων ἔσσεται ἦδος» ὀλίγον θὰ ἦνε τὸ ὄφελος τὸ ἐξ ἡμῶν, Λ 318 «τί μοι τῶν ἦδος;» τί ὄφελος ἔχω ἐξ αὐτῶν; Σ 80, ω 95.

*ἩΔΥΓΕΛΩΣ [.⏑..], ΩΤΟΣ, ὁ, ἡ, ποι., ὁ ἡδέως γελῶν, „γλυκόγελος", ἐπίθ. τοῦ Πανός, Ὑμ. 18, 37.

ἩΔΥΕΠΗΣ [.⏑..] (FηδυFεπής), ΕΣ, ποι. (ἔπος), γλυκεῖς ἔχων λόγους, γλυκεῖαν ὁμιλίαν, γλυκύλογος, γλυκύστομος, ἐπίθ. τοῦ Νέστορος, Α 248 †· ἔτι δὲ καὶ γλυκύφωνος, ἡδύφθογγος, «ἀοιδός, Μοῦσαι» Ὑμ. 20, 4. 32, 2.

*ἩΔΥΜΟΣ [.⏑.], ΟΝ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἡδύς, γλυκύς, «ὕπνος» Ὑ. Ἑρμ. 241, 449. Πρβλ. ΝΗΔΥΜΟΣ.

ἩΔΥΠΟΤΟΣ [.⏑..] (Fηδύπ.), ΟΝ (ἡδύς, πίνω), „γλυκόπιοτος", γλυκύς, νόστιμος, «οἶνος» *Ὀδ. 6 340, γ 391, ο 507, Ὑμ. 6, 36.

ἩΔΎΣ (Fηδύς), ΕΙΑ, ΰ (συγγ. τῷ ἁδεῖν, ἀνδάνω, ἦδος), ἀλλὰ ᾗ δικατάληκτον, οἷον «ἡδὺς ἀϋτμή» μ 369. Τὸ ὑπερθ. ἩΔΙΣΤΟΣ, ν 80. Σημ. γλυκύς, εὐχάριστος, νόστιμος, εἰς τὴν γεῦσιν, «οἶνος» 6 350, γ 51· εἰς τὴν ὄσφρησιν, «ὀδμή» ι 210· εἰς τὴν ἀκοήν, «ἀοιδή» θ 64· ἐν γένει «ὕπνος, κοῖτος» ἀτάραχος, μαλακός, Δ 131, τ 510 κ. ἀ. «ἡδὺ (ὡς ἐπίρ.) κνώσσειν» δ 809· ἐνίοτε εὑρίσκεται ἡ φρ. «αἴ κε φίλον καὶ ἡδὺ ἔστι» (ὑμῖν), „ἂν θέλετε καὶ ἂν σᾶς ἀρέζῃ, ἂν θέλετε καὶ ἂν ἀγαπᾶτε", Δ 17, Η 387· «οὐκ ἂν ἔμοιγε ἡδὺ γένοιτο ζωέμεν» δὲν θὰ εἶχα εὐχαρίστησιν νὰ ζῶ, ω 435, «ἡδὺ γελῶ» „γελῶ μὲ ὅλην μου τὴν καρδιάν", μὲ ὄρεξιν, Β 270, π 354 κ. ἀ.

ἠέ (ἦε), ἀντὶ τοῦ ἤ (ἦ), ἐπ. ἴδε.

ἦεν, ἴδ. εἰμι.

ἠείδειν, ἠείδη, ἠείδης, ἴδ. εἴδω Β'.).

ἠέλιος, ὁ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἥλιος (ἴδ. κατωτέρω Ἠέλιος). 1) „ἥλιος“ (προφ. ἥλjος)· περὶ τῆς ἀνατολῆς αὐτοῦ τίθεται τὸ «ἀνιέναι», ἅπαξ δὲ καὶ τὸ «ἀνορούειν» γ 1, καὶ «ἀνανεῖσθαι» κ 192, καὶ «στείχειν πρὸς οὐρανόν» λ 17· περὶ δὲ μεσουρανήσεως «μέσον οὐρανὸν ἀμφιβαίνει» Θ 68· περὶ δὲ τοῦ μετὰ μεσημβρίαν «μετενίσσετο βουλυτόνδε» Π 779, «ἄψ ἐπὶ γαῖαν προτρέπεται» γυρίζει ὀπίσω πρὸς τὴν γῆν, λ 18· περὶ τῆς δύσεως, «δύειν, ἐπιδύειν, καταδύειν» (ἅπ. ἴδ.) καὶ «ἐμπίπτειν Ὠκεανῷ» Θ 485· «φάος ἠελίοιο» τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, Α 605· ὅθ. «φάος ἠελίοιο ὁρᾶν» ποιητικὴ περίφρασις τοῦ ζῆν, Ε 120, κ 498. 2) χρησιμεύει εἰς δήλωσιν τῶν δύω κυρίων μερῶν τοῦ ὁρίζοντος (πρβλ. α 24), οἷον «πρὸς Ἠῶ τ' Ἠέλιόν τε» (κατ' ἀντίθ. τοῦ «ζόφος») πρὸς τὴν αὐγὴν καὶ τὸν Ἥλιον, ὅ ἐ. πρὸς ἀνατολάς, ὄχι πρὸς ἀνατολὰς καὶ νότον, διότι ὁ ποιητὴς μόνον δύω μέρη τοῦ ὁρίζοντος γινώσκει, τὸ πρὸς τὸ φῶς καὶ τὸ πρὸς τὸ σκότος, ἤγουν τὴν ἀνατολὴν καὶ δύσιν, Μ 239, ι 26, πρβλ. ζόφος.—Ὡς κύρ. ὄν. Ἠέλιος, ὁ, ποι. ἀντὶ τοῦ Ἥλιος (ὁ τύπος οὗτος εὑρίσκεται θ 271 καὶ Ὑμ. 31, 1) ὁ θεὸς Ἥλιος, υἱὸς τοῦ Ὑπερίονος, μ 176, καὶ τῆς Εὐρυφαέσσης, Ὑμ. 31, 2 (ἴδ. Ὑπερίων), ἀνὴρ τῆς Πέρσης, καὶ μετὰ ταύτης πατὴρ τοῦ Αἰήτου καὶ τῆς Κίρκης, κ 136 ἑξ., μετὰ δὲ τῆς νύμφης Νεαίρας πατὴρ τῆς Φαεθούσης καὶ Λαμπετίας, αἵτινες ἐφύλαττον αὐτοῦ τὰς ἐν Θρινακίᾳ ἀγέλας, μ 132. Ἀνέρχεται εἰς τὸν οὐρανὸν καθ' ἑκάστην κατὰ τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ ὁρίζοντος ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ τὴν ἑσπέραν πάλιν εἰς τὸν Ὠκεανὸν κατέρχεται. Αὐτὸν ἐπικαλοῦνται οἱ ἄνθρωποι κατὰ τοὺς ὅρκους, διότι αὐτὸς «πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει» Γ 277. Ὡς τοιοῦτος δὲ προσίδει εἰς τὸν Ἥφαιστον τὰς μυστικὰς συνεντεύξεις τῆς γυναικός του Ἀφροδίτης μετὰ τοῦ Ἄρεως, θ 271. Εἰς αὐτὸν καὶ τὸν Δία προσφέρεται θυσία κάπρος, Τ 197, καὶ λευκὸν ἀρνίον, ἐν ᾧ εἰς τὴν σκοτεινὴν γῆν μέλαν, Γ 104. Ἅρμα καὶ ἵπποι τοῦ Ἡλίου μνημονεύονται μόλις ἐν τῷ Υ. Ἑρμ. 69. Ὡσαύτως δὲ κατὰ τὴν μεθ' Ὅμηρον ἐποχὴν ταυτίζεται πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα ἢ Φοῖβον.

ἦεν, ἴδ. εἰμί.

ἤπερ, ἴδ. ἤπερ.

ἠέρα, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀέρα, ἴδ. ἀήρ.

ἠερέθομαι, μόν. κατὰ τὸ γ'. πλ. τοῦ ἐνεστ. ἠερέθονται, ἐκτενέστ. μέσ. τύπος τοῦ ἀείρω, σημαίνων διάρκειαν τῆς διαθέσεως, αἰωροῦμαι, κρέμαμαι (εἰς τὸν ἀέρα), ἐπὶ θυσάνων, Ἰλ. Β 448· ἐπὶ ἀκρίδων, πετῶ εἰς τὸν ἀέρα, Φ 12· ὅθ. μεταφ. «ὁπλοτέρων φρένες ἠερέθονται» τῶν νέων αἱ φρένες „πετοῦν εἰς τὸν ἀέρα“, εἶνε ἐλαφραί, Γ 108. (‖ Τοὐναντίον «φρένες ἔμπεδοι» ἴδ. ἔμπεδος).

ἠέρι, ἴδ. ἀήρ.

Ἠερίβοια, ἡ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ Ἐρίβοια, θυγάτηρ τοῦ Εὐρυμάχου υἱοῦ τοῦ Ἑρμοῦ, δευτέρα γυνὴ τοῦ Ἀλωέως, ἐπομ. μητρυιὰ τοῦ Ὦτου καὶ Ἐφιάλτου, Ε 389 (Πιθ. ἐκ τοῦ ἐρι- καὶ βοῦς: ἡ πολλοὺς βόας ἔχουσα).

ἠέριος, η, ον, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀέριος (ἀήρ) ὁ ἐν τῇ πρωινῇ ὁμίχλῃ, πρωινός, ὀρθρινός, Α 497, 557, Γ 7, ι 52 (ὁ ΓΜ. Οὐόσσιος τὸ μὲν Α 497 μεταφράζει: ἐν τῇ ὁμιχλώδει πρωΐᾳ· τὸ δὲ Γ 7: ἐκ τοῦ ὁμιχλώδους ἀέρος, (ἀλλ' ὀρθότερον ἐνταῦθα ὁ Ναϊγελσβαχ μετὰ τοῦ Σχολ.: ὀρθριναί· διότι κατὰ τὸν ὄρθρον μάλιστα ἄρχονται αἱ μάχαι. Κατὰ δὲ τὸν Βούττμαννον παράγεται τὸ ἐπίθ. ἐκ τοῦ ἦρι, καὶ ἔχει μόνον χρονικὴν σημασίαν).

ἠεροειδής, ἐς (ἀήρ, εἶδος), γεν. ἐος, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀεροειδής, πᾶν ὅ,τι εἶνε ὅμοιον μὲ τὸν μακρόθεν ὁρώμενον καὶ οὐχὶ ἐντελῶς διαφανῆ (ἀτμοσφαιρικόν) ἀέρα, ἀεροειδής, ὁμιχλώδης, σκοτεινός, ἐπίθ. τῆς θαλάσσης ἀπὸ τοῦ χρώματος τοῦ σκοτεινοῦ, (‖ ἢ μήπως μᾶλλον ἀπὸ τῆς πολλάκις μάλιστα κατὰ τὰς νηνεμίας ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐπιπολαζούσης λεπτῆς ὁμίχλης „καταχνιᾶς;“), Ψ 744, 6 263 κ. ἀ. μάλιστα τῆς Ὀδ., ἔτι δὲ τῶν σπηλαίων τῶν σκοτεινῶν, μ 80, ν 103 κ. ἀ. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ὑψηλοῦ καὶ ὁμιχλώδους βράχου, μ 233. Τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρ. «ὅσσον ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν» ἐφ' ὅσον ἀμυδρῶς βλέπει τις μὲ τοὺς ὀφθαλμούς του, ὅ ἐ. εἰς ὅσην ἀπόστασιν μόλις διακρίνονται τὰ πράγματα, Ε 770. (Ἄλλοι δὲ ἐκλαμβάνουσι τὸ: ἠεροειδὲς ὡς οὐσιαστ.: τὴν κυανῆν (σκοτεινήν) ἀπόστασιν τῆς θαλάσσης, ἢ κατὰ τὸν Δύντζερον: τὸν ἀμυδρῶς ἀφανιζόμενον καὶ μετὰ τῆς ἐσχάτης ὁρατῆς ἄκρας τῆς θαλάσσης συμπίπτοντα ὁρίζοντα. ‖ Ἐν τῇ καθομιλ. σώζεται ἐπίθ. „γηεράνειος, ἢ γερανιός“ (ἴδ. τὴν λ. παρὰ Κοραῇ Ἀττ. 4, 73): κυανόλευκος, ἀποδιδόμενον εἰς τὰ ὄρη, οἷον ἐν τοῖς δημοτ. ᾄσμασι „θωρεῖ τοὺς κάμπους πράσινους καὶ τὰ βουνὰ γηεράνια“.

ἠερόεις, εσσα, εν, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀεροέις (ἀήρ), ὁμιχλώδης, σκοτεινός, ἐπίθ. τοῦ Ταρτάρου, Θ 13, τοῦ ζόφου (εἰς τὴν σημ. τοῦ Ἅδου) Ο 191, Φ 56, Ψ 51, λ 57 (καὶ εἰς τὴν σημ. τῆς δύσεως) Μ 240· ὅθεν καὶ «κέλευθα ἠερ.» αἱ σκοτειναὶ ὁδοὶ τοῦ Ταρτάρου, υ 64.

ἠέρος, Ἰων. γεν. τοῦ ἀήρ, ὀπ. ἴδ.

ἠεροφοῖτις, ιος, ἡ, ἐπ. (ἀήρ, φοιτάω), ἡ φοιτῶσα ἀνὰ τὴν σκοτίαν (τοῦ Ἅδου) ἐπίθ. τῆς Ἐρινύος καθ' ὃ ἀπονεμούσης τὸν θάνατον καὶ τὰ ἀπροσδόκητα κακά, Ἰλ. Ι 571, Τ 87.

ἠερόφωνος, ον, ἐπ. (ἀήρ, φωνή), φωνάζων εἰς τὸν ἀέρα, πληρῶν φωνῆς τὸν ἀέρα «κήρυκες» Σ 505 †.

Ἠετίων, ωνος, ὁ. 1) βασιλεὺς τῆς ἐν Κιλι-

κίᾳ Ὑποπλακίης Θήβης, πατὴρ τῆς Ἀνδρομάχης, Α 366, Ζ 396, φονευθείς (καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἑπτὰ υἱοί του) μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Θήβης ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως, Ζ 415 ἑξ. πρβλ. Ψ 827.

2) Ἰμβριός τις, ξένος τοῦ Πριάμου, Φ 40 ἑξ.

3) πατὴρ τοῦ Ποδοῦ, εἷς τῶν ἐπιφανῶν Τρώων, Ρ 575.

ἦην, ἴδ. **εἰμί**.

ἠήρ, ὁ, ὀνομ. παρ' Ὁμ. ἄχρ., ἐξ ἧς εὔχρ. ἠ γεν. **ἠέρος** κτλ., ἴδ. **ἀήρ**.

ἠθεῖος, εἴη, εῖον, ἐπ. ἀγαπητός, φίλτατος, „ἀκριβός", ἐν Ἰλ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οὐσιαστικῶς ἐν τῇ προσφωνήσει «ἠθεῖε» Ζ 518, Κ 37, Χ 229, ἔνθα πρεσβύτερος ἀδελφὸς προσφωνεῖται ὑπὸ νεωτέρου· διὰ τοῦ «ἠθείη κεφαλή» = [φίλη κεφαλή], ἀναλογοῦντος πρὸς τὸ τῆς καθομιλ. „ψυχή μου, μμάτια μου", προσφωνεῖ ὁ Ἀχιλλεὺς τὴν σκιὰν τοῦ ἀποθανόντος Πατρόκλου, Ψ 94. Καὶ ὁ Εὔμαιος ὀνομάζει τὸν Ὀδυσσέα (ἂν καὶ ὄχι ἐν προσφωνήσει) «ἠθεῖον» ξ 147. (Παράγ. ἐκ τοῦ **ἦθος**, καὶ κυρ. εἶνε συνήθης, ὁ συνειθισμένος, μεθ' οὗ τις συνήθως διατρίβει, κατὰ τὸν Λόβεκκ· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. οἰκεῖος, σύνοικος. ‖. ἔπειτα δὲ μετέπεσεν εἰς τὴν φιλοφρονητικὴν προσφώνησιν ὑποδεεστέρου πρὸς ἀνώτερον, πρὸς ὃν ἅμα ἐκφράζεται ἀγάπη καὶ σέβας. Ἐκ ταύτης βεβαίως τῆς σημ. προέκυψεν ἡ ἐν τῇ μεταγενεστέρᾳ ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. γλώσσῃ κοινὴ σημασία (καὶ κοινὸς τύπος κατ' ἀφαίρεσιν) -θεῖος, „θειός" τουτέστι πατράδελφος ἢ μητράδελφος, ἂν καὶ ὁ Κούρτιος ἄλλην ἀκολουθεῖ ἐτυμολογίαν κατ' ἐμὲ ὄχι πολὺ πιθανήν. Ἐν δὲ τῇ Τσακωνικῇ διαλέκτῳ ἄλλως μετέπεσεν ἡ λέξ. εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ἀδελφοῦ „ἀθεῖ(ε)" = ἀδελφὸς καὶ θηλ. „ἀθειά" = ἀδελφή, ἴδ. Deville Dial. Tzaconien, σ. 33, ὅστις προτείνει ἄλλην ἐτυμολογίαν ἧττον, νομίζω, ὀρθήν.

ἦθος (Fῆθος), **εος**, τό (Ἰων. ἀντὶ τοῦ **ἔθος**), κυρ. τὸ ἑαυτοῦ τινος, τὸ σύνηθές τινι· ὅθεν κατοικία, ἐνδιαίτημα, μόνον τὸ τῶν ζώων, οἷον τῶν ἵππων, ἱπποστάσιον, στάβλος, „ἀχοῦρι" Ζ 511, Ο 268, τῶν χοίρων, „μανδρί" ξ 411.

ἦια καὶ **ἧα** ἐν τέλει στίχου, ε 266, ι 212 (καθ' ἃ ἔγραψεν ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πρότερον κατὰ συνίζησιν προφερομένου ἤια δισυλλάβως· ὡσαύτως ἄρα πρέπει ᾗ ε 368 νὰ γραφῇ κατὰ συναίρεσιν: ἦων) τά, ἐπ., 1) ἐφόδια, τροφαὶ δηλ., ἃς λαμβάνει τις μεθ' ἑαυτοῦ ταξειδεύων, Ἰταλ. „κουμπάνια", (κατ' ἄλλους δὲ τὸ (στρωματό)δεμα τοῦ ταξειδίου, ὅπερ δὲν ἁρμόζει ἐν τῷ ε 266 καὶ Ν 103) β 289, 410, δ 363, ε 266, ι 212, μ 329, ἐν γένει δὲ καθ' ὁδὸν τροφή, οὐ μόνον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ «θώων παρδαλίων τε λύκων τε» Ν 103 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.). 2) ἄχυρα, κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τῶν γραμματικῶν, «ἠίων θημὼν καρφαλέων» ε 368. (Ὁ δὲ Ἀμεῖς ἀπιθάνως καὶ ἐνταῦθα ἑρμηνεύει καθ' ὁδὸν τροφήν, ὡς ἐφοδίων ὄντων τοῖς πτηνοῖς τῶν ἀχύρων· κατὰ δὲ τὸν Φαῖσιν «ἠίων θημών» εἶνε: θημωνιὰ γεννήματος μετὰ τῶν ἀχύρων. Ἐτυμολογεῖται πιθανῶς κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἐκ τοῦ **εἶμι**, οὗ ὁ παρατ. ἤιον, κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ. ἐσχηματίσθη κατ' ἔκτασιν ἐκ τοῦ **ἔϊον, εἴων**, τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ ἀχρ. **εἴω, ἔω**, ἑτέρου θέματος τοῦ εἶμι.

ἧιε, ἴδ. **εἶμι**.

ἠίθεος, ὁ, Ἀττ. **ἠθεος**, ποι., νέος, (ὁ εἰσέτι ἄγαμος, „ἐλεύθερος") νεανίας, „παλληκάρι" Δ 474, Λ 60, «παρθένος ἠίθεός τε» Σ 593, Χ 127, «νύμφαι τ' ἠίθεοί τε» λ 38 κ. ἀ.

ἤικτο, ἴδ. **ἔοικα**.

ἤιξε, ἴδ. **αἴσσω**.

ἠιόεις, εσσα, εν, ἐπ. ἐπίθ. τοῦ Σκαμάνδρου, ἀμφιβόλου παραγωγῆς καὶ σημ. Ε 36 †. Κατὰ τὴν συνήθη ἐτυμολ. ἐκ τοῦ **ἠιών** (κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ ἠιονόεις) εἶνε ὀχθώδης, ὀχθηρός, διὰ τὰς ὑψηλὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ λ. **ἠιών** παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐπικοῖς (οὐχὶ δὲ καὶ παρ' Ἀπολλ. τῷ Ροδ. Β 659 «ποταμοῖο ἠιόνες») μόνον τὸν αἰγιαλὸν σημαίνει, κατὰ τὸν Γοίβελον εἶνε ὁ ὑπὸ αἰγιαλῶν περιλαμβανόμενος, τουτέστι τὸ ῥεῖθρον τοῦ ποταμοῦ τὸ πρὸς τὰς ἐκβολάς, ἐπομ. εἰς τὴν θάλασσαν πλησιέστατον. Κατ' ἄλλους δὲ ἀφρώδης, ἐκ τοῦ **ἴων**, ὅπερ δῆθεν εἶνε = ἀφρός, ὡς εἰκάζεται ἔκ τινος (πιθανῶς παρεφθαρμένης) λέξεως τοῦ Ἡσυχίου «ἠιόεντι: ἀφρώδει». Ἀλλὰ τοῦτο διορθοῦται εἰς τὸ: ὀφρυώδει. Κατ' ἄλλους ἔτι ἐκ τοῦ **ἴον**, ἄρα: ἰόεις, ἄφθονα ἔχων ἴα. Ὁ Βούττμ. ἐτυμολογεῖ ἐκ τοῦ **ἴων**, ὅπερ (συγγ. τῷ εἰαμενή) σημ. λειβάδιον, ἐπομ. λειμῶνας διαῤῥέων.

ἴϊον, ἴδ. **εἶμι**.

Ἠιόνες, αἱ, χωρίον τῆς Ἀργολίδος, παρὰ τὸ Σκύλλαιον ἀκρωτήριον, μετέπειτα ἐπίνειον τῶν Μυκηναίων, Β 561, Στρ. 8, 6, 13.

Ἠιονεύς, ῆος, ὁ, 1) εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Η 11. 2) ὁ πατὴρ τοῦ Ῥήσου, Θρᾳξ, Κ 435.

ἤιος, ὁ, ἐπίθ. τοῦ Φοίβου, ἀμφιβόλου παραγωγῆς, Ο 365, Υ 152, Ὑ. Ἀπ. 120, σημαῖνον πιθανῶς ὁ μακρόθεν κτυπῶν, εὔστοχος. Εἶνε δὲ κατὰ μὲν τὸν Σχολ. ἀντὶ τοῦ **ἰήιος** ἐκ τοῦ **ἰήμι**· ὀρθότερον δὲ παράγεται ἐκ τοῦ **ἔω**, κυρ. ἤιος, ὅπως καὶ ἤθελε νὰ γράφῃ ὁ Ἀρίσταρχος, ἐπικ. δὲ ἠέλιος κατὰ τὸ: ἠέλιος, ἦμαρ ἀντὶ τοῦ: ἤλιος, ἡμέρα. Κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἰάομαι, ἄρα ἰατρός, (ἀλλ' ὁ Φοῖβος οὐδέποτε παρ' Ὁμ. εἶνε θεὸς τῆς ἰατρικῆς) ἢ ἐκ τοῦ κατὰ τὰς δεήσεις τοῦ Ἀπόλλωνος ἐπιφωνήματος ἰή, ἰή, (οὗ τινος ἴχνη βλέπομεν μόλις ἐν τῷ Ὑ. Ἀπ. 500). Τέλος ὁ Βούττμ. θεωρεῖ τὴν λ. ὡς παραμόρφωσιν τοῦ **ἐΐς, ἴϊς**· ὡσαύτως καὶ ὁ Φράγκιος εἰς Ὑμ. Ἀπ. 120.

ἦΙΣΑΝ, ἴδ. εἶΜΙ.

ἠΐχθη, ἴδ. ἀΐΣΣΩ.

ἠιών, όνος, ἡ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἠϊών τοῦ ἐν Βατρ. 13, αἰγιαλός, παραλία, ἀκτή, „ἀκρογιαλιά", Β 92, Μ 31, ε 156, «ἠιόνες προὔχουσαι» ἐξέχουσαι ἀκταὶ (ὑπεράνω δηλ. τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης) ζ 138. (Ἡ ἐτυμολ. ἀμφίβολος. Κατὰ τὸν Σχολ. εἰς Μ 31 ἐκ τοῦ εἶμι «ὁ παραθαλάσσιος καὶ ὁδεύσιμος τόπος». ‖. Τὴν ἐτυμολογίαν ταύτην ἀποδέχεται καὶ ὁ Λόβεκκ, καθ' ὃν κυρίως εἶνε πᾶς ὁδεύσιμος τόπος, οἷος μάλιστα εἶνε ὁ παραθαλάσσιος καὶ παραποτάμιος· εἶτα δὲ ὁ αἰγιαλός, ἡ ὄχθη).

ἧκα (Fῆκα), ἐπίρ. ἡσύχως, „σιγά, σιγανά". ά.) κυρ. ἐπὶ ἤχου «ἧκα ἀγορεύειν» Γ 155· β'.) ἐπὶ πληγῆς, κτύπου, κινήσεως, ἠρέμα, ἠπίως, „ἀγάλια", ὀλίγον κατ' ὀλίγον, Ω 508, σ 92 (ἔνθα ὁ λόγος περὶ κτύπου καθ' ἑαυτὸν μὲν ἰσχυροῦ, σχετικῶς δὲ μετρίου) «ἧκ' ἐπ' ἀριστερὰ κλιθῆναι» νὰ κλίνῃς ὀλίγον πρὸς τὰ ἀριστερά, Ψ 336· ὡσαύτως «ἧκα παρακλίνειν κεφαλήν» υ 301· ὅθεν ἐπὶ βαδίσματος βραδέως, „ἀργά" ρ 254· γ'.) ἀσθενῶς, ἀνεπαισθήτως «ἧκα στιλβοντας ἐλαίῳ» ὀλίγον (ὑπο)στιλβοντας ἐκ τοῦ ἐλαίου Σ 596. (Κατὰ τοὺς παλαιοὺς γραμματικοὺς καὶ τὸν ΓΜ. Οὐόσσιον ὑπάρχει ἐνταῦθα παραβολή: στιλβοντας (τοὺς χιτῶνας) μετρίως ὡς τὸ ἔλαιον· ‖. κατ' ἄλλους δὲ τῶν νεωτέρων: στιλβοντας ἐκ τοῦ ἐλαίου, ἐν ᾧ ἐβάπτοντο τὰ νήματα πρὶν ὑφανθῶσιν, ἵνα προσλάβωσι στιλπνότητα. Μήπως ἔψαλλεν ὁ ποιητὴς ἀντὶ τῆς αἰτ. κατ' ὀνομ. «στίλβοντες» οἱ νεανίαι δηλ. ἐκ τοῦ ἐλαίου, δι' οὗ ἦσαν ἠλειμμένοι;) «πνοιῇ ἧκα ψύξασα» ὀλίγον διὰ τῆς πνοῆς φυσήσασα, ὅ ἐ. διὰ μικροῦ φυσήματος, υ 440. (Κατὰ τὸν Βούττμ. εἶνε θετικὸν ἐπίρ. ἐκ τοῦ ἀχρ. ἐπιθέτου ἠκύς, ὡς τὸ τάχα ἐκ τοῦ ταχύς, συνηθέστερον ἐν τοῖς παραθετικοῖς ἧσσων, ἥκιστος, ἥκιστα, ἡ δὲ κυρία του σημ. εἶνε ἀσθενῶς. Ἡ γνώμη αὕτη φαίνεται πιθανωτέρα παρὰ τὴν τοῦ Δοιδερλ. σχετίζοντος τὴν λ. πρὸς τὸ ἀκαλός=ἥσυχος).

ἧκα, ἴδ. ἵΗΜΙ.

ἤκαχε, ἴδ. ἀκαχίζω.

ἠκέσσατο, ἴδ. ἀκέομαι.

ἄκεστος, η, ον (κυρ. κατ' ἔκτασιν ἀντὶ τοῦ: ἄκεστος, ὅπερ ἐκ τοῦ α στερ. καὶ κεστός) ἐπικ. ἀκέντητος, ἐπὶ βοὸς μὴ πληγέντος διὰ τοῦ βουκέντρου, ἐπομ. ἀδάμαστος, μόνον Ἰλ. Ζ 94, 275, 309.

ἧκιστος (Γήκ.), η, ον (ὑπερθ. ἐπίθ. ἐκ τοῦ θετ. ἐπίρ. ἧκα, ὅπ. ἴδ.), «ἥκιστος δ' ἦν ἐλαυνέμεν ἅρμα» ἀσθενέστατος ἦτο κτλ., Ψ 531 †.

ἧκω, ἐνεσ. μὲ σημ. παρακ. [πάρειμι], ἦλθον, ἔχω ἔλθη, μόνον ἐν τοῖς ἑξῆς: «τηλόθεν» Ε 478, «εἰς Ἰθάκην» ν 325. (Κατὰ τὸν Χοιροβοσκὸν ἐν τῷ ΜΕ, Εὐστάθιον καὶ ἄλλους παλαιοὺς γραμματικοὺς ὁ Ὅμ. ἔγραψε παντα-χοῦ: ἵκω).

ἠλάκατα [.⏑⏑.], τά, μόνον κατὰ πληθ. τὰ ἔρια (μαλλί) τὰ ἐπὶ τῆς ἠλακάτης (ῥόκκας), ἢ τὸ νῆμα τὸ κλωθόμενον ἀπὸ τῆς ἠλακάτης· ὅθεν «ἠλάκατα στρωφᾶν» κλώθω, „στρείφω" μαλλί, Ὀδ. ζ 53, 306, η 105, ρ 97· ὡσαύτως καὶ «ἠλάκ. στροφαλίζω» σ 315. (Ἴδ. τὴν ἑπομ. λ.).

ἠλακάτη [.⏑⏑.], ἡ, κυρ. ὁ κάλαμος, καὶ ἔπειτα ὅ,τι ἐξ αὐτοῦ κατασκευάζεται ἢ πρὸς αὐτὸν εἶνε ὅμοιον· ὅθεν „λεκάτη" καὶ „ἀλεκάτη" (Κορ. Ἀτ. 4, 287, καὶ ἐν Μακεδονίᾳ), ὅ ἐ. Ἰταλ. „ῥόκκα" Ζ 491, α 357, δ 131, 135, φ 351. (Παράγεται κατὰ μὲν τὸν Λόβεκ. ἐκ τοῦ εἰλέω· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἕλκω. ‖. Πιθανώτερον ἐκ τοῦ ἐλαύνω=τεντώνω, ἐκτείνω, διότι τοῦτο κατορθοῦται διὰ τοῦ γυναικείου τούτου ἐργαλείου. Τὴν πιθανότητα ταύτης τῆς ἑρμηνείας αὐξάνει πως καὶ ὅτι τὰ «ἠλάκατα» λέγονται κατὰ τὸν παρὰ Κοραῇ Ἀτ. 4, 279 Σομαυέραν „λαμνί", ὅ ἐ. λ. ἀναντιῤῥήτως ἐκ τοῦ: ἐλαύνω παραγομένη).

ἤλασα, ἴδ. ἐλαύνω.

ἠλασκάζω, ἐκτενέστ. τύπος τοῦ ἠλάσκω. 1) ἀμετάβ. περιπλανῶμαι, Σ 281. 2) μεταβ. ἀποφεύγω τι, ἀπομακρύνομαι, ἀπέχω τινός, «ἐμὸν μένος ἠλασκάζει» ι 457. (Ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. μετὰ τοῦ Πασσωύου καὶ Ἄρενς γράφει ἠλυσκάζει Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀλυσκάζει, ὅπ. ἴδε).

ἠλάσκω, ἕτερ. τύπος τοῦ ἀλάομαι, περιφέρομαι, περιπλανῶμαι, περὶ ἑλάφων, «καθ' ὕλην» Ν 104, περὶ μελισσῶν, περιίπταμαι Β 470.

ἠλᾶτο, ἴδ. ἀλάομαι.

ἤλδανε, ἴδ. ἀλδαίνω.

Ἠλεῖος, εἰή, εἷον, Ἠλεῖος «οἱ Ἠλεῖοι» οἱ κάτοικοι τῆς Ἤλιδος (ἴδ. τὴν λ.), Λ 671.

Ἠλέκτρη, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος, γυνὴ τοῦ Θαύμαντος, μήτηρ τῆς Ἶριδος καὶ τῶν Ἁρπυιῶν, Υ. Δήμ. 418.

ἤλεκτρον, τό, ἢ καὶ ἤλεκτρος, ὁ, ἡ (παρ' Ὁμ. τὸ γένος ἀδιάγνωστον), ἤλεκτρον, τὸ Τουρκ. „κεχριμπάρι", ἢ κράμα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου. Ἐν Ὀδ. δ 73 μνημονεύεται μετὰ τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ ἐλέφαντος ὡς κόσμημα τῶν τοίχων, ἐν δὲ ο 460 καὶ σ 296 ἐπέχει τόπον πολυτίμων λίθων ἐγκεκολλημένων εἰς χρυσοῦν ὅρμον (περιδέραιον)· ἐν δὲ τῷ Ἐπ. 15, 10 εἰκάζεται ὅτι εἶνε ποίκιλμα τοῦ θρανίου τοῦ παρὰ τὸν ἱστὸν (ἐργαλεῖον) ἢ τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ. Ὡς κόσμημα τοῦ τοίχου, τῶν θρανίων καὶ ἄλλων σκευῶν ὀρθότερον εἶνε νὰ θεωρηθῇ τὸ ἤλεκτρον κρᾶμα τῶν ἀνωτέρω μετάλλων. Ἀλλ' ἐν τῷ περιδεραίῳ προτιμότερον εἶνε νὰ ἐννοήσωμεν τεμάχια ἠλέκτρου (ὡς φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ πληθ. «ἠλέκτροισι»). Ὅτι δὲ ἐπὶ τῶν Ὁμηρικῶν χρό-

νων ἦτο γνωστὸν τὸ ἤλεκτρον, περὶ τούτου δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία, διότι οἱ γεωγραφικοὶ δισταγμοὶ αἴρονται, ἐὰν παραδεχθῶμεν ὅτι τότε οἱ Φοίνικες μετέφερον εἰς τοὺς Ἕλληνας τὸ ἤλεκτρον ὄχι ἀμέσως ἐκ τῆς Γερμανικῆς θαλάσσης (ὅπου, ὡς γνωσόν, μάλιστα παράγεται), ἀλλ’ ἐμμέσως διὰ τῶν ἐπὶ τοῦ ’Αδριατικοῦ πελάγους Ἐνετῶν καὶ ἐξ ἄλλων ἀκτῶν τῆς μεσογείου θαλάσσης. Ἔπειτα καὶ τῆς Σικελίας τὰ ἀνατολικὰ παράλια, μάλιστα δὲ τὰ περὶ τὴν Κατάνην, καὶ μέχρι τῆς σήμερον εἶνε ἠλεκτροφόρα, ἂν καὶ ὀλιγώτερον παρὰ τὴν Γερμανικὴν θάλασσαν. — ’Αμφότερα τὰ εἴδη τοῦ ἠλέκτρου (κατὰ τὰς δύω ἀνωτέρω ἑρμηνείας) περιγράφονται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων, ἴδ. Εὐσάθ. εἰς δ 73 καὶ Πλίν. Hist. Nat. 9, 65. 33, 23, καθ’ ὃν τὸ μετάλλινον ἤλεκτρον σύγκειται ἐκ $^4/_5$ χρυσοῦ καὶ $^1/_5$ ἀργύρου. Ἤθελεν ἦνε λοιπὸν προσόμοιον τῷ τῶν Γερμανῶν Kronengold ἢ Rheinischgold (‖. καὶ τῷ τοῦ Ἡροδ. «λευκῷ χρυσῷ», ὅπερ περιεῖχε 7 μέρη χρυσοῦ πρὸς 3 ἀργύρου, ἴδ. τοὺς ἑρμηνευτὰς εἰς Ἡροδ. Α 50). Τῶν δὲ νεωτέρων πολλοὶ ἐννοοῦσι πανταχοῦ παρ’ Ὅμ. τὸ ἤλεκτρον ἐπὶ τῆς πρώτης αὐτοῦ σημασίας (κεχριμπάρι)· ἄλλοι δέ τινες, ἐν οἷς καὶ ὁ Σχολιαστής, ὡς λαμπρὰ πετράδια (πολυτίμους λίθους)· τέλος ὁ Γιγουέτος θεωρεῖ αὐτὸ ὡς σμάλτον (émail). Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ περὶ τῆς οὐσίας, ἡ λ. εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης πρὸς τὸ «ἠλέκτωρ», καὶ ἡ κυρία αὐτῆς ἔννοια εἶνε ἡ τῆς λάμψεως, ἀναλογεῖ λοιπὸν πρὸς τὴν Γερμαν. λ. Glit (ἥτις σημ. λάμψιν), δι’ ἧς οἱ παλαιοὶ Γερμανοὶ ὠνόμαζον τὸ ἤλεκτρον. ’Ανυπόστατος εἶνε τοῦ Βουττμάννου ἡ ἐτυμολογία παρὰ τὸ ἕλκειν, διότι ἡ ἑλκτικὴ δύναμις τοῦ ἠλέκτρου πολὺ μετέπειτα ἐγνώσθη.

ἠλέκτωρ, ορος, ὁ, ἐπικ. ὁ λαμπρός, ὁ ἀκτινοβολῶν ἥλιος, ὡς οὐσιαστ. *Ἰλ. Ζ 513, ὡς ἐπίθ. «ἠλέκτωρ Ὑπερίων» ὁ ἀκτινοβόλος Ὑπερ., Σ 398, Ὑ. ’Απ. 369. (Εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης πρὸς τὸ ἤλεκτρον· ‖. οὐχὶ δὲ καὶ πρὸς τὸ ἥλιος· ὁ δὲ Κούρτιος εὑρίσκει διὰ τῆς Σανσκριτικῆς λ. ark-a-s (ἥλιος) ῥίζαν ΑΛΚ-, ἐξ ἧς ΑΛΕΚ-, ἠλεκ-τρον, ἠλέκ-τωρ).

ἠλεός, ή, όν, ἐπικ. 1) Παθ. διεστραμμένος, συγκεχυμένος, «φρένας ἠλεέ» (καὶ κατὰ συγκοπ. ἠλέ, Ο 128) „στραβόμυαλε“, ἀνόητε, μάταιε, δ 243. 2) Ἐνεργ. διαστρέφων, συγχέων, ἀποπλανῶν, „ζαλίζων“ (τὰς φρένας) «οἶνος» ξ 464. (Ὁ δὲ Ἀμεῖς καὶ ἐνταῦθα ἐκλαμβάνει παθητικῶς τὸ ἐπίθ.: ὁ ἀνόητος, προσωποποιῶν τὸν οἶνον). (Ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ: ἄλη, ἀλάομαι).

ἠλήλατο, ἴδ. ἐλαύνω.

ἠλίβατος [.⏑⏑.], ον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. κατὰ τὴν συνήθ. ἑρμην. ἀπότομος, ἀπόκρημνος, ὄρθιος, ἐπίθ. τῆς «πέτρας» Ο 273, 619, Π 35, χ 83, ν 196, Ὑ. Ἑρμ. 404· ἔτι δὲ καὶ δένδρων Ὑ. ’Αφρ. 267, (ἀλλ’ ὁ στίχ. οὗτος ἀθετεῖται ὑπὸ τοῦ Ἐρμάνν., Ματθίᾳ καὶ Βαουμ.). Ἡ συνήθης ἐτυμολ. ἐκ τοῦ ἥλιος καὶ βαίνω («ὑψηλή, ἐφ’ ᾗ ὁ ἥλιος πρῶτον βάλλει» ἢ «ἧς ὁ ἥλιος μόνος ἐπιβαίνει») καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἀλιτεῖν καὶ βαίνειν: ἔνθα τις εὐκόλως ὀλισθαίνει, στραβοπατεῖ, ἐπομ. σχεδὸν: δύσβατος, θεωροῦνται ὑπὸ τοῦ Δυντζέρου καὶ Ἄρτουγγ τὸ μὲν ἀνάρμοστοι καὶ ἀνεπαρκεῖς (οἷον ι 243, ἔνθα κεῖται ἐπὶ τοῦ θυρεοῦ τοῦ Πολυφήμου), τὸ δὲ ἐτυμολογικῶς ἀνυπόστατοι. Ὅθεν νομίζει ὁ πρῶτος καὶ μετ’ αὐτοῦ καὶ ὁ Ἀμεῖς ὅτι ἡ λ. εἶνε ἕτερος σχημ. τοῦ παρ’ Ἡσυχ. «ἄλιψ: πέτρα», ὅ ἐ. ξηρός, ἄνευ χυμοῦ, ὑποῦ, ἰκμάδος (ἐπειδὴ κατὰ τὸν αὐτὸν Ἡσύχ. «λίψ: πέτρα, ἀφ’ ἧς ῥάζει ὕδωρ»), ἐπομ. σκληρὸς καὶ συγγενεύει πρὸς τὸ ἀλίβας=νεκρὸς (διὸ καὶ ὁ Δοιδερλ. κυρίαν τῆς λ. σημ. ὁρίζει τὴν: χλωμός, ἀπιθάνως). Ὁ δὲ Σχένκελος ἐν τῷ τοῦ Ἡσυχ. «ἄλιψ» ἐνορᾷ τὴν ῥίζ. ΛΙΠ (λίπα, ἀλείφω) ἐπομ. =λίς, λεῖος, ὀλισθηρός, ὅθεν ἀπότομος.

ἤλιθα [.⏑⏑], ἐπικ. ἐπίῤῥ. (ἄλις) ἱκανῶς, πάντοτε ἐν τῇ φρ. «ἤλιθα πολλή» ἀρκετὰ πολλή, παραπολλή, Λ 677, ε 483 κ. ἀ.

ἠλικίη [.⏑⏑.], ἡ, ἀ.) ἡ ἡλικία, ἰδίως ἡ ἀκμαία, ἀλλὰ καὶ ἡ γεροντικὴ ἡλ., οἷον *Ἰλ. Χ 419· β΄.) συγκεκριμ. οἱ ὁμήλικες, ἰδίως οἱ ἐκ τῆς νεανικῆς ἡλικίας, Π 808.

ἦλιξ, ικος, ὁ, ἡ, ὁ ἐν τῇ ἀκμῇ (τῆς ἡλικίας) ἀκμάτος, „μεστωμένος“, «βόες» σ 373 †.

ἦλιος, Ἅλιος, ἴδ. ἠέλιος, Ἠέλιος.

Ἅλις, ιδος, ἡ, αἰτ. Ἅλιδα, ἡ Ἅλις, ἡ δυτικὴ χώρα τῆς Πελοποννήσου ἡ ὑπὸ τῆς Ἀχαΐας, Ἀρκαδίας, Μεσσηνίας καὶ τῆς θαλάσσης ὁριζομένη. Ὁ Ὅμ. ἀγνοεῖ τὴν μετέπειτα διαίρεσιν αὐτῆς εἰς Κοίλην, Πισᾶτιν καὶ Τριφυλίαν, ὡς καὶ τὴν πόλιν Ἅλιδα. Καὶ κατὰ μὲν τὰ βόρεια αὐτῆς παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Πηνειοῦ ἐπικρατοῦσα φυλὴ ἦτο ἡ τῶν Ἐπειῶν, ἴσως Πελασγικῆς καταγωγῆς· τὰ δὲ νότια, ὑπὸ Ἀχαιῶν κατοικούμενα, περιελαμβάνοντο εἰς τὴν ἐπικράτειαν τοῦ Νέστορος Β 615, 626, δ 635, ν 275.

ἤλιτε, ἴδ. λιταίνω.

ἠλιτόμηνος [.⏑...], ον (ἁλιταίνω, μήν), κυρ. ὁ τοῦ μηνὸς ἁμαρτών, ἀστοχήσας τὸν μῆνα· ἐπομ. πρόωρος, προώρως γεννηθείς, Τ 118 †.

ἧλικες, ἴδ. ἑλκέω.

ἦλος, ὁ, περόνη, „καρφί“ καὶ ἰδίως τὸ πλατυκέφαλον, ὅπερ χρησιμεύει εἰς διαποίκιλσιν σκήπτρων, ξιφῶν, ποτηρίων κ.τ.τ. „φόλα“ «σκῆπτρον χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον» Α 246, Λ 29, 633.

ἤλυθον, ἴδ. ἔρχομαι.

Ἠλύσιον [.⏑⏑.] πεδίον, τό (ἦλυσις=ἔλευσις), κυρ. τὸ πεδίον τῆς μεταβάσεως ἢ ἀπελεύσεως (μετὰ θάνατον), τὸ Ἠλύσιον πεδίον, χώρα ὡραία κατὰ τὰ δυτικὰ πέρατα τῆς γῆς παρὰ τὸν Ὠκεανόν, ὅπου, ὡς καὶ ἐν Ὀλύμπῳ, οὐδέποτε

χειμάζει, οὐδὲ βρέχει, οὐδὲ χιονίζει, ἀλλὰ διηνεκὲς ἔαρ ἐπικρατεῖ. Εἰς ταῦτα τὰ πεδία τάττει ὁ Ὅμ. τοὺς ἥρωας καὶ θεοφιλεῖς ἀνθρώπους, ὀνομαστὶ δὲ τὸν Ραδάμανθυν, ὡς υἱὸν τοῦ Διός, καὶ τὸν Μενέλαον, ὡς γαμβρὸν αὐτοῦ, οἵτινες σύσσωμοι καὶ ἄπειροι θανάτου μεταβαίνουσιν εἰς τὴν αἰωνίαν ἐκείνην ζωήν, δ 563—569. Ἂν δὲ πρέπει νὰ νοηθῇ ὡς νῆσος ἢ ἁπλῶς πεδιὰς παρὰ τὸν Ὠκεανόν, τοῦτο παρ' Ὅμ. οὐδαμοῦ σαφῶς λέγεται. Ὁ δὲ Ἡσίοδος Ἔργ. 169 καὶ ἄλλοι μεταγενέστεροι ὀνομάζουσι τὴν χώραν Νήσους τῶν μακάρων, καὶ θεωροῦσιν αὐτὰς ὡς τερπνὸν καὶ αἰώνιον ἐνδιαίτημα τῶν ἐπὶ γῆς καλῶς καὶ δικαίως διαβιωσάντων, τῶν ἡρώων καὶ ἄλλων δι' ἄλλους λόγους θεοφιλῶν ἀνθρώπων, ἐν γένει δὲ ὡς παρήγορον εἰκόνα τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.

ἦλφον, ἴδ. ΛΑΦΑΝΩ.

ἤλω, ἴδ. ΑΛΙΣΚΟΜΑΙ.

ἠλώμην, ἴδ. ΑΛΑΟΜΑΙ.

Ἠλώνη, ἡ, πόλις τῶν Περραιβῶν καὶ εἶτα τῶν Λαπιθῶν ἐν Φθιώτιδι, ἡ μετέπειτα Λειμώνη (κατὰ Στράβ. 9, 5, 19), Β 739.

ἦμα, ατος, τό (ἵημι), βολή, „ῥίψιμον" ἰδίως ἀκόντισμα, «ἥμασιν ἄριστος» Ψ 891 †.

Ἠμαθίη [.⏑⏑.], ἡ, Ἠμαθία, ἀρχαιότερον ὄνομα τῆς Μακεδονίας (κατὰ τὸν Σχολ. ϗ Στράβ. 7, Οὐατικ. ἀπόσπ. 11) δοθὲν αὐτῇ (κατὰ τοὺς αὐτούς) ἐξ ἀρχαίου τινὸς ἡγεμόνος Ἀμάθου, Ξ 226, Υ. Ἀπ. 217, ‖. ἢ μᾶλλον διὰ τὸ ἀμμῶδες τῆς παραλίας.

ἠμαθόεις (εσσα, εν) (ἄμαθος), Ἰων. ἀντὶ τοῦ: ἀμαθόεις, ἀμμώδης, παρ' Ὅμ. σταθερὸν ἐπίθ. τῆς πόλεως Πύλου, ὡς εἰκάζεται, διὰ τὸ ἀμμῶδες τῆς παραλίας, ἐφ' ἧς ἔκειτο, πάντοτε δὲ δικατάληκτον, «Πύλος ἠμαθόεις» Β 77 καὶ ἐν ἄλλοις 14 χωρίοις. (Ἡ παρὰ Στράβ. 8, 3, 14 ἐτυμολογ. τοῦ ἐπιθ. ἔκ τινος δῆθεν ποταμοῦ Ἀμάθου εἶνε ἀπίθανος, διότι ἐπίθ. εἰς οεις ἐξ ὀνόματος ποταμοῦ εἶνε ἀσύνηθες, ‖. ἢ μᾶλλον ἀδύνατον, διό, φαίνεται, καὶ ὁ Στράβ. ἐν τέλει τῆς ἀνωτ. § παραθέτει τὴν ὀρθὴν ἐτυμολογίαν ὡς ἑξῆς: «θινώδης δὲ καὶ στενός ἐστιν ὁ τῆς θαλάσσης αἰγιαλός, ὥστ' οὐκ ἂν ἀπογνοίη τις ἐντεῦθεν ἠμαθόεντα ὠνομάσθαι τὸν Πύλον).

ἧμαι (κυρ. παθ. παρακ. ἐκ τῆς ῥίζ. ἑ- ἐξ ἧς ὁ ἀόρ. εἷσα), 6′. ἐν. πρόσ. ἧσαι Β 255 καὶ κατ' ἔκθλιψιν ἧσ' Ο 245, γ′. ἐν. ἧσται, πλχ. παρ' Ὅμ. γ′. πληθ. τοῦ ἐνεστ. ἧνται, Γ 153, ἀλλαχοῦ δὲ κατὰ τὸν Ἰων. καὶ ἐπικ. τύπ. ἕαται καὶ ἐπικ. εἵαται· προστ. 6′. ἐν. ἧσο Γ 406, π 44 κ. ἀ., παρατ. γ′. πληθ. ἧντο, συχνότερον δὲ κατὰ τὸν Ἰων. καὶ ἐπικ. τύπον ἕατο, εἵατο. Σημ. δὲ κυρ. εἶμαι τεθειμένος, βαλμένος· ὅθεν κάθημαι «ἐνὶ δίφρῳ» Π 402· ὡσαύτως «ἐν θαλάμῳ, ἐν δόμοις» κ.τ.τ. «παρὰ νηυσίν» Α 416, «ἐπ' ἐσχάρῃ» πλησίον τῆς ἑστίας, ζ 305, «ἐπὶ πύργῳ» ἐπὶ τοῦ πύργου, Γ 153, «ἀνὰ Γαργάρῳ» ἐπάνω εἰς τὸ Γ., Ο 153, «μετὰ δμωῇσιν» μεταξὺ τῶν ὑπηρετριῶν, Ζ 324. Συντάσσεται πολλάκις μετὰ μετοχῆς ῥημάτων σωματικῆς ἢ ψυχικῆς διαθέσεως σημαντικῶν, «ἧστο ὀδυρόμενος, ἄλλοφρονέων, θαυμάζων, ὀλιγηπελέων» κ.τ.τ. (‖. Πρὸς ταῦτα πρβλ. τὰς τῆς καθομιλ. φράσεις „τί κάθεσαι καὶ κλαῖς, κάθεται καὶ φροντίζει, δὲν κάθομαι ἐγὼ νὰ μὲ ἰδῇ ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος", ἔνθα παρ' Ὅμ. τε ϗ ἐν τῇ καθομιλουμ. τὸ ῥῆμα κάθημαι σημ. τὴν διάρκειαν, ἀνοχὴν ϗ ὑπομονήν)· ἐπὶ ϛρατοῦ, στρατοπεδεύω, «πόλιν ἀμφί» Σ 509· σημ. δὲ προσέτι, ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ., τὸ „κάθημαι", ὅ ἐ. ἀργὸς κάθημαι, Σ 104· ὡσαύτως καὶ μετὰ τοῦ «σιγῇ, ἀκέουσα» ἐκάθητο καὶ ἐσιώπα, Γ 134, λ 142· ἔτι δὲ συνεδριάζω, θ 506, «ἐν ἀγορῇ ἧσθαι» Η 414· ἐν γένει διατρίβω, διαμένω, Ο 740· ὡσαύτως καὶ περὶ τῶν ἐν τῷ δουρείῳ ἵππῳ κρυπτομένων ἡρώων θ 503, 512.

ἦμαρ, ατος, τό, ποι., Ὅμ. πλχ. ἀντὶ τοῦ ἡμέρα, ἥτις διαιρεῖται παρ' αὐτῷ εἰς τρία μέρη: «ἠώς, μέσον ἦμαρ, δείλη» Φ 111, η 288, «ἦμαρ χειμέριον, ὀπωρινόν» χειμερινή, φθινοπωρινὴ ἡμέρα, Μ 279, Π 385, «ἦμαρ αἴσιμον, μόρσιμον» ἡ εἱμαρμένη ἡμέρα=ἡ ἡμ. τοῦ θανάτου, Θ 72, Ο 613 κ. ἀ., ἥτις καὶ «νηλεὲς ἦμαρ»· λέγεται Λ 484 κ. ἀ.· ὡσαύτως «ὀλέθριον ἦμ.» Τ 409, «κακὸν ἦμ.» Ι 251, κ 269 κ. ἄ. πλχ.· (‖. πρὸς ταῦτα πρβλ. τῆς καθομιλ. τὸ „κακή σου ἡμέρα", ἥτις ἐπιτατικώτερον λέγεται „τὴν κακὴ καὶ ψυχρή σου ἡμέρα")· «ἐλεύθερον ἦμαρ» ἡ ἡμέρα τῆς ἐλευθερίας Ζ 455· ὡσαύτως «δούλιον, ἀναγκαῖον ἦμ.» ἡ ἡμ. τῆς δουλείας, τῆς ἀνάγκης, πολλάκις δὲ αὐτὴ ἡ δουλεία, Ζ 468, Π 836· «ὀρφανικὸν ἦμ.» ἡ ἡμέρα τῆς ὀρφανίας, Χ 490, «νόστιμον» ἡ ἡμ. τῆς εἰς τὴν πατρίδα ἐπανόδου, α 9, 168· ὅθεν καὶ ἐπὶ καταστάσεως, περιπτώσεως τίθεται, «οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγῃσι» οἵαν ἡμέραν ἐπάγῃ (ὁ Ζεύς) σ 137 «ἐπ' ἦματι», ἴδ. λ. ἐπὶ Β, 4), «νύκτας τε καὶ ἦμαρ» νύκτα καὶ ἡμέραν, νυχθημερόν, „μέρα, νύκτα" Ε 490, «πᾶν, πρόπαν ἦμαρ» ὅλην τὴν ἡμέραν, „ὅλη μέρα", Ὅμ. πλχ., «ἤματα πάντα» πάσας τὰς ἡμέρας, ὁσημέραι, πάντοτε, Ξ 335, 6 55 κ. ἀ. (Ἐτυμολεῖται συνήθως ἐκ τοῦ μαίρω (‖. τοῦ μόνον παρὰ τοῖς γραμματικοῖς, ἐξ οὗ τὸ: μαρμαίρω)=λάμπω· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἀναμαίρω, ‖. κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους γλωσσολόγους αἱ ἐτυμολογίαι αὗται εἶνε ὅλως ἀπίθανοι). Ἐκ τούτου

ἡμάτιος [.⏑⏑.], η, ον, ἐπικ. ά.) ὁ τὴν ἡμέραν γινόμενος, ἡμερινός, 6 104, τ 149· 6′.) καθ' ἑκάστην ἡμέραν γινόμενος, „καθημερινός", Ι 72.

ἤμβροτον, ἴδ. ΑΜΑΡΤΑΝΩ.

ἡμεῖς, ἀρχ. Αἰολ. καὶ ἐπ. ἌΜΜΕΣ· γεν. πάντοτε Ἰων. ἡμέων (κατὰ συνίζησιν δισύλλαϐ.) καὶ ἐπ. ἡμείων· δοτ. ἧμῖν (καὶ ἐγκλιτικῶς ἦμιν, διότι κατά τινας γραμματικοὺς ἐγκλίνουσι τὸν

τόνον καὶ τῇ; πληθ. ταύτης ἀντωνυμίας αἱ πλάγιαι καθ' ἃς περιστάσεις τίθενται αἱ ἐνικαὶ μου, μοι, με, Α 147, 579 (ἂν καὶ κατά τινας καὶ ἐνταῦθα γραπτέον ἧμιν)· κατὰ δὲ τὴν χρείαν τοῦ μέτρου ΗΜΙΝ, Ρ 415, 417, θ 569, λ 344. Ὁ δὲ Δινδόρφ. καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ Βαϋμλεῖνος γράφουσιν ἡμῖν μὲν πανταχοῦ ὅπου ὁ στίχος ἀπαιτεῖ σπονδεῖον, ἧμιν δὲ ὅπου τροχαῖον, οὐδὲ παραδέχονται ἑπομένως τὰ περὶ ἐγκλίσεως τόνου τῆς ἀντωνυμίας ταύτης), ἀρχ. Αἰολ. ΑΜΜΙ, ΑΜΜΙΝ· αἰτ. ΗΜΕΑΣ (ἧμας μόνον π 372), ἀρχ. Αἰολ. καὶ ἐπ. ΑΜΜΕ. Ἐν τῇ καθομιλ. προφέρεται ἡ ἀντων. αὖτη „ἐμεῖς".

ΗΜΕΝ. ἐπ. μόριον πάντοτε συσχετικόν ἤ, ὡς ἔλεγον οἱ παλαιοί, ἀνταποδιδόμενον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πρὸς τὸ ΗΔΕ καὶ σημαῖνον τὸ κατ' ἀρχὰς ἁπλῆν παράταξιν καὶ ἰσοσταθμίαν: τόσον τὸ ἓν ὅσον καὶ τὸ ἄλλο, τόσον—ὅσον· ὅθεν συνήθως τίθεται τὸ «ἠμὲν—ἠδὲ» ὅπου ἄλλως τὸ «τε—τε» ἢ «καὶ—καὶ» ἢ «τε—καὶ», Β 189, ξ 200 κ. ἀ. Ποικίλλεται δὲ ὁ συνδυασμὸς ὡς ἑξῆς: «ἠμὲν—ἠδὲ καί» Ε 128 κ. ἀ. «ἠμὲν—δέ» Μ 428· «ἠμὲν—καί» Ο 664 κ. ἀ. «ἠμὲν—τέ» θ 575. (Ἐτυμολογεῖται δὲ κατὰ μὲν τὸν Ἄρτουγγ ἐκ τοῦ ηὐμέν (τὸ δὲ ηὐ- τοῦτο, ὅπερ φαίνεται καὶ ἐν τῷ ηὐ-τε, εἶνε τὸ αὐτὸ μὲ τὸ Σανσκριτ. wâ=ὡς)· ὡσαύτως δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν καὶ τὸ ἠδὲ ἐκ τοῦ ηὐδέ· κατ' ἄλλους δὲ πιθανώτερον συνέστη ἐκ τοῦ ἦ μέν. Τὸ δὲ ἦ οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ: ἠμέν).

ΗΜΕΡΗ, ἡ (ἦμαρ), ἡ ἡμέρα, παρ' Ὁμ. μόνον Θ 541, Ν 828, λ 294, ξ 253, ω 514 καὶ Ὑ. Ἀπ. 349. (Ἀντ' αὐτοῦ σύνηθες τὸ ΗΜΑΡ).

ΗΜΕΡΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ, ἰδιόμορφον θηλ. τοῦ ἑπομ. ἐπιθ., εὔχρηστον ὡς οὐσιαστ. ἄμπελος ἡμερος, κλῆμα, Λατ. vitis arbustiva, ε 69 †. ‖. Ἐν τῇ καθομιλ. ὑπάρχει λ. „ἡμεράδα" σημαίνουσα τόπον κατάφυτον, καλλιεργημένον, ἤτις εἶνε ἕτερος τύπος (ἡμεράς-άδος) τῆς Ὁμηρικῆς «ἠμερίς».

ΗΜΕΡΟΣ, ΟΝ, „ἥμερος", «χήν» ο 162 †.

ΗΜΕΤΕΡΟΣ, Η, ΟΝ (ἡμεῖς), ἡμέτερος, „εἰδικός μας"· πολλχ. παρ' Ὁμ. ἀντὶ τοῦ ἐμός, τ 344, λ 562 κ. ἐ. «ἐφ' ἡμέτερα νέεσθαι» ἐπιστρέφω εἰς τὰ εἰδικά μας, ὅ ἐ. εἰς τὴν πατρίδα [οἶκαδε], Ι 619, ο 88· «εἰς ἡμέτερον» ἐξυπακ. «δῶμα», 6 55 (ἔνθα ὁ Ἀμεῖς παρεδέχθη τὴν Ἀριστάρχειον ἀνάγνωσιν «εἰς ἡμετέρου», ὅτε ἐξυπακ. «δόμου») η 307. Τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ τὸ ἐπίρ. ΗΜΕΤΕΡΟΝΔΕ, θ 39, ω 267.

ΗΜΙ, κυρ. Ἀττ. ἀντὶ τοῦ ΦΗΜΙ, μόνον ἐν τῷ γ'. ἐν. τοῦ πατρατ. «ἦ» εἶπεν, ὡμίλησεν, πάντοτε μετὰ μνημονευθέντα λόγον τινός καὶ πάντοτε ἑπομένου τοῦ Καί· συχνὸς παρ' Ὁμ. ὁ συνδυασμὸς «ἦ ῥα καί» Γ 355, 6 321 κ. ἀ. ἅπαξ μόνον τὸ «ἦ ῥ', ἅμα τε» σ 356· καὶ μετ' ἐπαναλήψεως τοῦ ὑποκειμένου «ἦ ῥα γυνὴ ταμίη» Ζ 390, Χ 77 (‖. ἔνθα ἕπεται ὁ Δὲ ἀντὶ τοῦ Καί, εἴτε μένει τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον, ὡς ἐν τῷ Χ 77, εἴτε μεταβάλλεται ὡς ἐν τῷ Ζ 390, Ξ 475, Ω 643· διότι συνήθως τὸ «ἦ» ἔχει τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον μὲ τὸ ἑπόμενον ῥῆμα.—Ἐν τέλει σημειωτέον ὅτι τὸ ῥῆμα τοῦτο οὐδὲν κοινὸν ἔχει πρὸς τὸ φημί, ἀλλ' ἔχει ἄλλην ῥίζαν συγγενῆ πρὸς τὸ Λατ. â-j-o=λέγω).

ΗΜΙ-, ἡμι- „μισο-" ἐν ταῖς συνθέσεσιν.

ΗΜΙ-ΔΑΗΣ [.⏑⏑.], ΕΣ, ἐπ. (δαίω) ἡμίκαυστος, „μισοκαμμένος", «νηῦς» Π 294 †.

ΗΜΙ-ΘΕΟΣ [.⏑..], ὁ, κατὰ τὸ ἥμισυ θεὸς καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ἄνθρωπος, ὡς ἐπίθ. «ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν» Μ 23 †, Ὑμ. 21, 8, πρβλ. λ. ΗΡΩΣ.

ΗΜΙΟΝΕΙΟΣ [.⏑...], Η, ΟΝ, εἰς ἡμίονον ἀνήκων, οἷον «ἅμαξα ἡμιόν.» ἢ ἄλλως λεγομένη ἀπήνη, ἅμαξα ὑπὸ ἡμιόνων συρομένη, Ω 189, ζ 72· «ζυγὸν ἡμ.» Ω 268. Ἐκ τοῦ

ΗΜΙ-ΟΝΟΣ [.⏑..], ἡ, σπαν. ὁ, ἡμίονος, „μουλάρι" (γέννημα πατρὸς ὄνου καὶ μητρὸς ἵππου, ὁ δὲ «οὐρεύς» εἶνε τὸ ἀνάπαλιν πατρὸς μὲν ἵππου μητρὸς δὲ ὄνου. Ἀλλὰ ταύτην τὴν διαφορὰν φαίνεται ὅτι ἀγνοεῖ ὁ Ὅμ., ὅστις μεταχειρίζεται τὴν ἑτέραν ἢ τὴν ἑτέραν λ. κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου)· τὸ ἄρσεν. Ρ 742· τὸ δὲ θηλ. πλχ. Δυσκολώτατα δαμάζονται, Ψ 655· ἐχρησίμευον δὲ ἐν ὀρειναῖς μάλιστα χώραις (ὡς καὶ σήμερον) εἴς τε τὴν γεωργίαν καὶ ὡς ὑποζύγια φορτηγῶν ἁμαξῶν, Κ 352, ζ 37, θ 124 κ. ἀ. Αἱ ἐν Παφλαγονίᾳ (Β 852) ἄγριαι ἡμίονοι εἶνε κατὰ τὸν Κοίππενον τὸ Dschiggetai, equus hemionus τοῦ Λιν. 2) ὡς ἐπίθ. «βρέφος ἡμίονον» πῶλος ἡμιόνου, Ψ 266.

ΗΜΙ-ΠΕΛΕΚΚΟΝ [.⏑...], τό (πέλεκυς), ἡμιπέλεκυς, ὅ ἐ. πέλεκυς ἑτερόστομος, μὲ μίαν μόνον κόψην (διότι ὁ ἀκέραιος πέλεκυς ἦτο δίστομος) *Ἰλ. Ψ 851, 858, 883. (Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. εἶνε μικρὸς πέλεκυς.—Τὸ δὲ κ διπλασιάζεται διὰ τὸ μέτρον).

*ΗΜΙ-ΠΝΟΟΣ, ΟΝ, (πνέω) ἡμίσειαν ἀναπνοὴν ἔχων, ὅ ἐ. ἡμιθανής, Βατρ. 255.

ΗΜΙΣΥΣ, ΕΙΑ, Υ, ἥμισυς, „μισός", ὁ ἐνικ. μόνον ἐν τῷ οὐδετ. «τιμῆς βασιληίδος ἥμισυ» Ζ 193, Ι 579 580, πληθ. «ἡμίσεις λαοί» Φ 7, γ 155. (‖. Ἡ λ. δὲν παράγεται βεβαίως ἐκ τοῦ μέσος, ἀλλ' εἶνε πρωτότυπος, συγγενὴς τῇ Σανσκρ. sama, καὶ τῇ Λατ. semi-, semis).

ΗΜΙ-ΤΑΛΑΝΤΟΝ [.⏑⏑..], τὸ ἥμισυ τάλαντον «χρυσοῦ» *Ἰλ. Ψ 751, 796.

ΗΜΙ-ΤΕΛΗΣ [.⏑..], ΕΣ (τελέω), ἡμιτελής, „μισοτελειωμένος", «δόμος» οἶκος ἡμιτελής, τροπικῶς, καθ' ὅσον παρὰ μὲν τοῦ ἀνδρὸς καὶ κυρίου εἶνε ἐγκαταλελειμμένος, κατοικεῖται δὲ ὑπὸ μόνης τῆς γυναικός, Β 701 †. (Οὕτως ἑρμηνεύουσιν ὁ Δάμμιος, ὁ Οὐόλφιος καὶ ὁ Φαῖσις κατὰ τὸ ΜΕ καὶ τὸν Ποσειδώνιον παρὰ Στράβ. 7, 3, 3. Ὁ δὲ Εὔνιος λαμβάνει τὴν λ. ἐπὶ τῆς κυρ. σημ.· διότι ἕθιμον (;) ἦτο, λέγει,

οἱ νεόγαμοι νὰ οἰκοδομῶσιν οἰκίαν. Τρίτη ἑρμηνεία εἶνε ἡ ἑξῆς: κατέλιπεν ἡμιτελῆ τὸν οἶκον, δηλ. ἄνευ τέκνων. Οὕτως τὰ μικρὰ σχόλια καὶ ὁ Ῥύγχενος).

ἦμος (ἦμαρ) Ἰων. καὶ ἐπ. σύνδεσμος χρονικός, καθ' ὃν χρόνον, ὅτε, ἀφ' οὗ, ἐν ᾧ, ἔτι δὲ καὶ ὡς ὅτε (Λ 86, μ 439), χρησιμεύει εἰς ἀκριβέστερον ὁρισμὸν τοῦ χρόνου, συνηθέστερον δὲ τῶν ὡρῶν τῆς ἡμέρας, ἐπὶ τοῦ παρελθόντος. Ἡ ἀπόδοσις γίνεται διὰ τοῦ «τῆμος» Λ 86 κ. ἀ. ἢ διὰ τοῦ «τῆμος ἄρα» Η 433, δ 400 κ. ἀ., πολλάκις δὲ καὶ διὰ τῶν «δὴ τότε, δή, καὶ τότ' ἔπειτα, καὶ τότε δή» Α 475, ρ 1, Α 478, Θ 68, ι 58· τίθεται δὲ καὶ μόνον τὸ «ἄρα» ἐν τῇ ἀποδόσει, δ 2, γ 404 κ. ἀ.· σπανίως ἡ ἀπόδοσις ἐκφέρεται ἄνευ μορίου, ὡς γ 491. Συντάσσεται δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μεθ' ὁριστικῆς μάλιστα τοῦ ἀορ., σπανιώτερον τοῦ παρατ. καὶ ὑπερσ. Α 475, Θ 68· μετὰ δὲ ὑποτακτ. ἀοριστολογικῶς μόνον δ 400 (ἔνθα πρὸ τοῦ Βεκκέρου ἐγράφετο ὑπερσ. τῆς ὁριστ.: ἀμφιβεβήκει).

ἠμύω [.⏑.], ποι. (μύω), ἀόρ. ἤμυσα [.–.], κλίνω, κύπτω, „σκύπτω, γέρνω", «κάρη» ἔκλινεν, ἔγυρεν ἡ κεφαλὴ (ἀποθνήσκοντος ἀνθρώπου) Θ 308· ἐπὶ ἵππου «ἤμυσε καρήατι» ἔσκυψε τὴν κεφαλήν, Τ 405· ἐπὶ σπαρτοῦ («ληΐου») «ἐπὶ τ' ἠμύει ἀσταχύεσσιν» κατακλίνει τοὺς ἀστάχυς του, γέρνει μὲ τοὺς ἀστ. Β 148. (Ἡ ἐπὶ πρέπει κατὰ τμῆσιν ν' ἀποδοθῇ πάντοτε εἰς τὸ ῥῆμα. Ἄλλοι δὲ ὄχι ὀρθῶς ἐννοοῦσιν ὑποκείμενον τὸν ἄνεμον: πίπτει ἐπάνω εἰς τοὺς ἀστάχυς). Μεταφ. ἐπὶ πόλεων καὶ φρουρίων ἁλισκομένων, πίπτω, καταπίπτω, καταστρέφομαι, Β 373, Δ 290.

ἦμων, ονος, ὁ (ἵημι), πᾶς ὅστις ῥίπτει, ἰδίως δὲ ῥίπτει τὸ ἀκόντιον, ἀκοντιστής, «ἦμονες ἄνδρες» Ψ 886 †.

ἤν, σύνδ. ὑποθ. κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ ἐὰν (ὅπερ παρ' Ὁμ. δὲν εὑρίσκεται) μεθ' ὑποτ. 1) ἐάν, Ι 692, ε 120 κ. ἀ. «ἤν περ» ἐὰν καί, Τ 32· «ἤν περ καί» καὶ ἂν ἀκόμη, π 276, «ἤν που» ἂν ἴσως, Π 39, α 95, «ἤνπως» ἐάν πως;, ἐὰν ἦνε τρόπος νά, Χ 418, ἴδ. εἰ Α, 2, 3). 2) ἂν (πλαγία ἐρώτησις), μετὰ ὑποτ. ἂν θά, α 282, δ 216 κ. ἀ.

ἠναίνετο, ἴδ. ἀναίνομαι.

ἤνεικα, ἠνείκαντο, ἴδ. φέρω.

ἠνεμόεις, εσσα, εν, Ἰων. καὶ ποι. ἀντὶ τοῦ ἀνεμόεις (ἄνεμος) ἀνεμώδης, εἰς τὸν ἄνεμον ἐκτεθειμένος, εὐάνεμος, ἐπίθ. τόπων ὑψηλῶν καὶ μάλιστα τοῦ Ἰλίου, Γ 305 κ. ἀ., ἔτι δὲ ὀρέων καὶ δένδρων, Β 606, Θ 499, γ 172, τ 400 «πτύχες» φάραγγες, τ 432. (‖. Πρβλ. Σοφ. Αἴ. 198 «ἐν εὐανέμοις βάσσαις»).

ἡνία, τά, (ἵημι), αἱ ἡνίαι („χαλινάρια") τῶν εἰς τὴν ἅμαξαν ὑπεζευγμένων ἵππων, αἵτινες πολλάκις εἶνε διὰ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος πεποικιλμέναι, Γ 261, Ε 226, 583, ζ 81.

ἡνίκα, ἐπίρ. ὅτε, καθ' ὃν χρόνον, καθ' ἣν ὥραν, μετ' ἐνεστ. ὁριστ. χ 198 †.

Ἠνιοπεύς, ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Θηβαίου, ἡνίοχος τοῦ Ἕκτορος, Θ 120.

ἡνιοχεύς, ῆος, ὁ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἡνίοχος, *Ἰλ. Ε 505, Θ 312, Π 737, Τ 401.

ἡνιοχεύω, ἡνιοχῶ, ὁδηγῶ τοὺς ἵππους, κυβερνῶ, διευθύνω τὴν ἅμαξαν, ἀπολελ. Λ 103, ζ 319. Ἐκ τοῦ

ἡνίοχος, ὁ, (ἡνία, ἔχω) κυρ. ὁ κρατῶν τὰς ἡνίας, ὅθ. ἡνίοχος, ἁμαξηλάτης, ἁρματηλάτης, *Ἰλ. πολχ.—Ἐπὶ τοῦ παρ' Ὁμ. πολεμικοῦ ἅρματος (ἴδ. τ. λ.) ἐπέβαινον πάντοτε δύω πολεμισταί, καὶ ὁ μέν, πιθανῶς πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἀποκλίνων, ἦτο ὁ ἡνίοχος, ὁ δ' ἕτερος, ὁ λεγόμενος παραιβάτης, ἦτο ὁ ἀπὸ τοῦ ἅρματος μαχόμενος ἥρως, Ψ 132, πρβλ. Λ 204· ἀλλ' ἐνίοτε ἐπὶ τῶν μνημείων τῆς τέχνης φαίνεται ὁ παραιβάτης πρὸς ἀριστερὰν τοῦ ἡνιόχου. Οὗτος δὲ πολλάκις λέγεται καὶ «ἡνίοχος θεράπων» ὁ τὰς ἡνίας κρατῶν ἑταῖρος (ἴδ. λ. θεράπων) Ε 580, Θ 119. Εἶνε δὲ καὶ αὐτὸς πολεμιστής, εὐγενὴς καὶ ἐξ εὐγενῶν, οἷος ὁ Πάτροκλος ὁ ἡνίοχος τοῦ Ἀχιλλέως, Π 244, Ρ 427. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἀνδρειότατοι ἥρωες ὀνομάζονται ἐνίοτε ἡνίοχοι, ὅταν ὑπὸ τῶν περιστάσεων ἀναγκάζωνται νὰ ἀναλάβωσι τὰς ἡνίας, ὡς ὁ Ἕκτωρ, Θ 89, Ο 352.

ἠνίπαπε, ἴδ. ἐνίπτω.

ἦνις, ιος, ἡ, ἐπικ. (ἔνος) αἰτ. πλ. ἤνις συνῃρ. ἀντὶ τοῦ ἤνιας, Ζ 94, 275, 309, ἐνὸς ἔτους, ἐνιαύσιος, „χρονιάρικος", «βοῦς» Κ 292, γ 382, (ὅπου τὸ «ἦνιν» ὡς σπονδεῖον ἀποτελοῦν ἔγραψεν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ἤνιν). (Κατὰ δὲ τὸν Γοϊβελον ἐτυμολογεῖται ἔκ τινος ῥίζης ΑΝ–, σημ. τὴν λάμψιν· ὅθεν: λαμπρός· συμφωνεῖ δὲ καὶ ὁ Ἀμεῖς. ‖. Ὁ δὲ Δύντζερος ἀνάγει μὲν τὴν λ. εἰς τὴν αὐτὴν ῥίζαν, ἑρμηνεύει δὲ διαφόρως· διότι κατ' αὐτὸν ἡ ῥίζα ΑΝ– σημαίνει ὅ,τι καὶ τὸ ἄν–ω, ἀν–ύω, ἐπομ, ἡ λ. ὅ,τι τὸ τέλειος καὶ τελήεις.—Πᾶσαι αὗται αἱ ἐτυμολογίαι εἶνε ἀμφίβολοι).

Ἠνοπίδης, or, ὁ υἱὸς τοῦ Ἤνοπος=Σάντιος, Ξ 444.

ἠνορέη, ἡ, ἐπ. δοτ. ἠνορέηφι, Δ 303, ἐπ. λ. (ἐκ τοῦ ἤνωρ=ἀνήρ) ἀνδρεία, δύναμις ἀνδρική, θάρρος ἀνδρικόν, Ζ 156, Λ 9, Ρ 329, ω 509 (παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις).

ἠνοψ (Fῆνοψ), οπος, ὁ, ἡ (ποι. ἀντὶ τοῦ ἄνοψ, ἐκ τοῦ αν στερ. καὶ ὄψ), πᾶν ὅ,τι διὰ τὴν λάμψιν δὲν δύναταί τις νὰ ἴδῃ, λαμπρός, γιλπνός, ἐξαστράπτων, πάντοτε ἐν τῇ φρ. «ἤνοπι χαλκῷ» ἤτις τροπικῶς λέγεται ἀντὶ τοῦ ἀγχίστρου καὶ τοῦ λέβητος, Π 408, Σ 349, κ 360. (Κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἔνοπτρον, ἐπομ. γιλπνὸς ὡς κάτοπτρον· κατὰ δὲ τὸν Δοιδ., μεθ' οὗ συμφωνεῖ καὶ ὁ Ἀμεῖς, σχετίζεται πρὸς τὸ νάπη, καὶ σημαίνει δῆθεν: καμπύλος, κυρτός. ‖. Ὁ Γοϊβελος

καὶ Δύντζερος, ἀνάγοντες τὸ πρῶτον μέρος εἰς τὴν ῥίζαν ΑΝ-, ἔχουσιν ἑκάτερος τὴν αὐτὴν γνώμην, ἣν καὶ περὶ τοῦ ΗΝΙΣ, ὅπ. ἴδε).

Ἤνοψ (Fῆνοψ), οπος, ὁ, 1) Μυσός τις πατὴρ τοῦ Σατνίου καὶ τοῦ Θέστορος, Ξ 445. 2) πατὴρ τοῦ Κλυτομήδους, Αἰτωλός, Ψ 634.

ἤνπερ (τώρα γράφεται διῃρημένως: ἤν περ) ἤν ποτ, ἤν που, ἴδ. ἤν.

ἤντο, ἴδ. ἧμαι.

ἤντο, ἴδ. ἀνύω.

ἠνώγεα, ἠνώγει, ἴδ. ἄνωγα.

ἧξε, ἴδ. ἄγνυμι.

ἠοῖος, η, ον (ἠώς)· ά.) χρονικῶς, ἑωθινός, πρωϊνός, Λατ. matutinus, ὅθεν «ἡ ἠοίη» ἐξυπακ. ὥρα, ἡ πρωΐα, τὸ πρωΐ, „τὸ πουρνό“ (πρῳνό), δ 447· β΄.) ἐπὶ τοῦ σημείου τοῦ ὁρίζοντος, ἀνατολικός, (τοὐναντίον: ἑσπέριος) «ἄνθρωποι» οἱ ἑῷοι, „ἀνατολίται“, θ 29.

ἧπαρ, ατος [˘.], τό, ἦπαρ, „συκῶτι“ (‖. ὅπερ κυρ.=ἦπαρ συκωτόν, ὡς ἔδεσμα, ἀναλόγως τῷ Ἰταλ. fegato καὶ Ῥουμουν. χικάτου=ficatum· ἐκ δὲ τῆς ἀρχαίας λ. ἔχει ἡ καθομιλ. μόνον τὸν πληθ. „ἤπατα“ εἰς τροπικὴν σημασίαν ἀντὶ τοῦ: δύναμις) Λ 579 κ. ἀ. «ὅθι φρένες ἦπαρ ἔχουσι» ι 301, πληθ. «ἤπατα» ὡς ἔδεσμα, Βατρ. 37. (‖. Ἡ λ. εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης πρὸς τὸ Λατ. jecur, ἐπειδή, ὡς γνωστόν, π καὶ κ συχνότατα συναλλάσσονται ἐν τῇ Λατινικῇ καὶ Ἑλληνικῇ).

ἥπαφε [.˘.], ἴδ. ἀπαφίσκω.

ἠπεδανός [..˘.], ή, όν, ἀσθενής, ἀδύνατος, ἀσθενικός, οἷον ἐπὶ τοῦ χωλαίνοντος Ἡφαίστου, θ 311, Ὑ. Ἀπ. 316, καὶ ἐπὶ τοῦ θεραπόντος τοῦ Νέστορος, ὡς μὴ ταχέως ἐλαύνοντος, Θ 104. (Οἱ παλαιοὶ ἐτυμολογοῦσιν ἐκ τοῦ α καὶ πέδον, ὡσαύτως καὶ ὁ Δοιδερλ., καθ' ὃν ἔγεινε κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ ἀχρ. ἀναπεδανός, οἱονεί: ἄνευ πέδου, ἐδάφους, ἐπομ. μὴ σταθερός· ὁ δὲ Σνεϊδερος καὶ Λόβεκκ. θεωροῦσι τὴν λ. ἐκτενέστερον τύπον τοῦ ἤπιος).

ἤπειρος, ἡ, ἡ ξηρά, „ἡ στερεά“, ἐν γένει τοὐναντίον τῆς θαλάσσης, Α 485, ῥ 90, κ 56, ν 114, Ὑ. Δήμ. 127, 130, «ἤπειρόνδε» εἰς (πρὸς) τὴν ξηράν, ε 56· πρβλ. σ 84 (ὅπου τινὲς ἐννοοῦσι τὴν Ἤπειρον, πρβλ. φ 308).—Ἰδίως δὲ ά.) ἡ στερεά, ἡ ἤπειρος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς νήσους, οἷον ἡ Ἀκαρνανία μετὰ τῆς Λευκάδος, Β 635, ω 378· κατά τινας δὲ ἡ αὐτὴ χώρα ἐννοεῖται καὶ ἐν τῷ «ἤπειρος μέλαινα» ξ 97, 100, φ 109. (Οἱ παλαιοὶ ἑρμηνευταὶ ἐξελάμβανον ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις τὴν «ἤπειρον» ἐν μέρει ἐπὶ τῆς Αἰτωλίας ἢ Ἠπείρου)· ἔπειτα ἡ Ἑλλὰς ἢ μέρος αὐτῆς λέγεται «ἤπ. μέλαινα» Ὑ. Δήμ. 130, καὶ δὴ ἡ Ἀττική, Ὑμ. 6, 22· τέλος καὶ ἡ μετὰ ταῦτα κατ' ἐξοχὴν ὀνομασθεῖσα Ἤπειρος, κατά τινων τὴν γνώμην τοὐλάχιστον (ἴδ. ἀνωτ.)· β΄.) καὶ ἐπὶ νήσου κατ' ἀντίθεσιν τῆς θαλάσσης, ε 56· γ΄.) ἐπὶ τῶν μεσογείων κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ παράλια, ι 49. (Ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ ἄπειρος=ἀπέραντος, ἐξυπακ. γῆ).

ἤπερ (ἤ περ), ποι. ἠέπερ (ἠέ περ), ἴδ. λ. πέρ.

ἤπερ, ἴδ. ὅσπερ.

ἠπεροπεύς, ῆος, ὁ, λ 364 † καὶ

ἠπεροπευτής, οῦ, ὁ, ἐπικ., ἀπατεών, γόης, πλάνος, Ἰλ. Γ 39, Ν 709, Ὑ. Ἑρμ. 282. Ἐκ τοῦ

ἠπεροπεύω, ἐπικ. ἐξαπατῶ, πλανῶ, „γελῶ, ξεγελῶ“, μετ' αἰτ. Ψ 605, διὰ δολίων καὶ ἀπατηλῶν λόγων „μαγεύω“, ἀπολελ. ξ 400· ἰδίως «γυναῖκας, φρένας γυναιξί» „ξεγελῶ, ξεμαυλίζω“, Ε 349, ν 327, ο 419, 421, Ὑ. Ἑρμ. 577, «τινὰ ταῦτα» διὰ τούτων (ταῦτα λέγων) ἀπατῶ τινα, Γ 399. (Ἐτυμολ. ἀμφίβολος. Ἀπίθανος ἡ ἐκ τοῦ εἰπεῖν, ἠπύειν ἁπλῶς· ἔτι ἀπιθανωτέρα ἡ τοῦ Δοιδερλ. ἐκ τοῦ πρέπω, οἱονεί: ἀπρεπῶς φέρομαι·—‖. νεωτέρα δὲ καὶ ἀληθεστέρα, νομίζω, ἐτυμολογία παρὰ Κουρτίῳ εἶνε ἡ ἐξῆς: ἐκ τοῦ ἠπερο (ὅπερ παράγεται ἐκ τῆς Ἀπό, ὡς ἐκ τοῦ Σανσκρ. apa τὸ ápara=ἄλλως, διαφόρως) καὶ ὄψ=Λατ. vox, φωνή, συντίθεται τὸ ἠπερ-οπ-εύς, ἠπερ-οπ-ευ-τὴς ἢ ἠπεροπεύ-ω, ὅπερ σημ. κυρ. ἄλλως ὁμιλῶ, τουτέστιν ἄλλα λέγω ἢ ἄλλα φρονῶ, ἐπομ. ἀπατῶ).

ἠπητής, οῦ, ὁ (ἠπάομαι), ῥάπτης, „μπαλωματής“, Βατρ. 184.

ἠπιόδωρος, ον, ποι. (ἤπιος, δῶρον) ἡπίως, ὅ ἐ. εὐχαρίστως δωρούμενος, ὅθεν ἀγαθός, ἐλευθέριος, «μήτηρ» Ζ 251 †.

ἤπιος, ία, ιον. 1) μαλακός, ἀγαθός, ἥμερος, πρᾷος, φιλόφρων, ἐπὶ θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων, οὐ μόνον πρὸς τοὺς ὑποδεεστέρους, ἀλλὰ καὶ τούτων πρὸς τοὺς ἀνωτέρους των, μετὰ δοτ. Θ 40, κ 337 κ. ἀ. «ἤπια εἰδέναι τινί» ἀγαθὰ φρονῶ περί τινος, εἶμαι πρός τινα φιλόφρων, Π 73, ν 405, ο 39, 557. 2) ἐνεργ. μαλακτικός, καταπραϋντικός, «ἤπια φάρμακα» Δ 218, Λ 515, 830. (Πιθαν. ἐτυμολ. ἐκ τοῦ ἔπος, οἱονεί ὁμιλητικός).

ἤπου (τώρα γράφ. ἤ που) καὶ ἤπου (τώρα ἦ που) ἴδ. ἦ καὶ ἤ.

ἠπύτα [.˘˘], ὁ, Αἰολ. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἠπύτης (ἠπύω), μεγαλόφωνος, διαλαλητής, ὅθεν «ἠπ. κῆρυξ» Η 384 †.

Ἠπυτίδης [.˘˘.], ου, ὁ, κυρ. υἱὸς τοῦ Ἠπύτου (ὅπ. πιθ. ἐκ τοῦ ἠπύω παράγεται)=ὁ Περίφας, κῆρυξ τῶν Τρώων, Ρ 324.

ἠπύω [.˘.], ποι. (ἐκ τοῦ εἰπεῖν). 1) „φωνάζω, κράζω“ τινά, προσκαλῶ, ἐπικαλοῦμαι, ι 399, κ 83. 2) ἀμετάβ. ἠχῶ, ἐπὶ τῆς φόρμιγγος, ρ 271, ἐπὶ τοῦ ἀνέμου: συρίζω, Ξ 399.

*ἦρ, μόνον ἐν τῇ γεν. καὶ δοτ. ἦρος, ἦρι, ἴδ. ἔαρ.

ἦρα (Fῆρα) ἅπαξ μόνον παρ' Ὁμ. «ἦρα φέρειν τινί» Ξ 132 καὶ τρὶς «ἐπὶ....ἦρα φέρειν τινί» χ 164, π 375, σ 56 καὶ ἄνευ τινὸς πα-

ρεμπιπτούσης λέξεως «ἐπὶ ἦρα φέρειν τινί» Α 572, 578. (Οὕτως ἔγραψαν πολλοὶ τῶν νεωτέρων κατὰ τὸν Βούττμαννον· ἄλλοι δὲ κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἐπίηρα ὡς οὐδ. αἰτ. πληθ. ἐπιθέτου τινὸς ἐπίηρος, ὅπερ πλὴν τοῦ 56 ἀποσπ. εἶνε γνωστὸν καὶ ἐκ τοῦ Ἐμπεδοκλ. 208 «ἐπίηρος χθών» καὶ τὸ συγκρ. «ἐπιηρέστερος» ἐκ τοῦ Ἐπιχάρμου παρ' Εὐσταθ. σ. 1441, 5· ἔτι δὲ καὶ ἐν τῇ φρ. «ἐπίηρα φέρομαι» ἐφελκύω τὴν εὐγνωμοσύνην, ἐκ τοῦ Ἀπολ. τοῦ Ροδ. Δ 375). Σημαίνει δὲ ἡ φρ. προξενῶ εἴς τινα εὐχαρίστησιν, εὐαρέσκειαν, εὐαρεστῶ, εὐχαριστῶ, «θυμῷ ἦρα φέροντες» εὐχαριστοῦντες τὴν ἐπιθυμίαν των, τὴν καρδίαν των, περὶ τῶν ἐκ φιλοζωίας τὸν πόλεμον ἀποφευγόντων, Ξ 132. (Ἡ ἄλλη ἑρμηνεία εὐχαριστοῦντες τὴν ὀργήν των, καθ' ἣν ὑπαινίττονται οἱ ἀνωτ. ἐν ς. 49 ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος μνημονευθέντες, εἶνε πολὺ ἐξεζητημένη.—Τὸ ἐπὶ εἶνε βεβαίως ἐπίρ.: „εἰς τοῦτο ἐπάνω", εἰς ταύτην τὴν περίστασιν, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ ῥ. φέρειν· διότι τὸ ἐπιφέρω παρ' Ὁμ. κεῖται πάντοτε ἐπὶ ἐχθρικῆς σημ. Τὸ δὲ ἦρα ὁ μὲν Βούττμαν. κατὰ τὸν Ἡρωδιανὸν θεωρεῖ ὡς ἐνικ. αἰτ. ἐκ τοῦ ἀχρ. ΗΡ=χάρις, συμφωνεῖ δὲ καὶ ὁ Ναϊγελσβαχ· ὁ δὲ Θήρσιος κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ὡς αἰτ. πληθ. ἔκ τινος ἐπιθετικοῦ ἀχρήστου ΗΡΟΣ. Πιθανώτερον ἐτυμολογεῖ τὴν λ. ὁ Δοιδερλεῖνος ἐκ τῆς ῥίζ. ΑΡ-).

Ἡρακλείδης, ᾱο, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους· ἀ.) ὁ Τληπόλεμος, Β 653, Ε 628· β΄.) ὁ Θεσσαλός, Β 679.

Ἡρακλέης, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ Ἡρακλῆς, γεν. Ἡρακλῆος, (Ἥρα, κλέος, ὡς διὰ τῆς Ἥρας κλεϊσθεὶς ἢ τῇ Ἥρᾳ κλέος ἀπενεγκών) Ἡρακλῆς, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀλκμήνης, Ξ 323 ἑξ., Σ 118. Ἡ γέννησις αὐτοῦ παρετάθη διὰ τῶν δόλων τῆς Ἥρας, ἐπεταχύνθη δὲ ἡ τοῦ Εὐρυσθέως, ἵνα προλαβὼν οὗτος λάβῃ τὴν ἐπὶ τῶν περιοικούντων ἀρχήν, ἣν ὁ Ζεὺς εἶχε μεθ' ὅρκου ὑποσχεθῇ νὰ δώσῃ εἰς τὸν υἱὸν τῆς Ἀλκμήνης, Τ 98—125. Ἐκ τῶν περιβοήτων αὐτοῦ δώδεκα ἄθλων, οὓς ἐπέβαλεν εἰς αὐτὸν ὁ Εὐρυσθεύς, ἕνα μόνον μνημονεύει ὁ Ὅμηρος, νὰ ἀναβιβάσῃ ἐκ τοῦ Ἐρέβους εἰς τὴν γῆν τὸν κύνα τοῦ Ἅιδου, Θ 362 ἑξ., λ 623. Ἀρνουμένου δὲ τοῦ Λαομέδοντος ν' ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἀμοιβὴν διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς θυγατρός του Ἡσιόνης, ἐξεστράτευσε κατ' αὐτοῦ, καὶ πορθήσας τὴν Τροίαν ἐφόνευσε τὸν Λαομέδοντα καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ πάντας πλὴν τοῦ Πριάμου, Υ 145 ἑξ. Ε 642. Ἐπιστρέφοντα δ' ἐκ τῆς ἐκστρατείας ταύτης ἀπεπλάνησεν αὐτὸν ἡ Ἥρα εἰς τὴν Κῶ, Ξ 250 ἑξ. Φονεύσας δὲ τὸν Ἴφιτον καὶ τοῦ Νηλέως ἀρνουμένου αὐτῷ καθαρμὸν τοῦ φόνου, πρὸς ἐκδίκησιν πορθεῖ τὴν Πύλον, καὶ πληγώνει καὶ αὐτὸν τὸν Ἅιδην, Λ 689, Ε 395. Περὶ δὲ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἴδ. Σ 117. Ἐν Ἅιδου εὑρίσκει ὁ Ὀδυσσεὺς τὴν σκιάν του, λ 601 ἑξ., ἐν ᾧ αὐτός, ἔχων γυναῖκα τὴν Ἥβην, τέρπεται ἐν Ὀλύμπῳ μετὰ τῶν ἀθανάτων, πρβλ. ς. 603. Μνημονεύονται προσέτι ἐκ μὲν τῶν γυναικῶν αὐτοῦ ἡ Μεγάρη, λ 268, ἐκ δὲ τῶν υἱῶν του ὁ Θεσσαλός, Β 679, καὶ ὁ Τληπόλεμος, Β 653 ἑξ., Ε 628. Ἀλληγορικῶς εἶνε ὁ Ἡρακλῆς: ὁ ἀγωνιζόμενος ἥρως τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς κατὰ προσταγὴν τῆς θεᾶς τῆς οὐρανίας λάμψεως.—Ἐκ τούτου:

Ἡρακλήειος, εία, ειον, ἐπ. ἀντὶ τοῦ Ἡράκλειος, εἰς τὸν Ἡρακλῆ ἀνήκων, μόνον ἐν τῷ θηλ. «βίη Ἡρακληείη» Β 658, λ 601 κ. ἀ., ἴδ. λ. ΒΙΗ.

ἤραρε, ἴδ. ἈΡΑΡΊΣΚΩ.

ἤρατο, ἴδ. ΑἼΡΩ.

ἠρᾶτο, ἴδ. ἈΡΆΟΜΑΙ.

Ἥρη, ἡ, Ἥρα, Πελασγικὴ θεά, θυγάτηρ τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας, ἀδελφὴ ἅμα καὶ γυνὴ τοῦ Διός, Π 432, βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ καὶ πρώτη τῶν θεαινῶν. Ὅτε ὁ Ζεὺς ἐκθρονίσας τὸν Κρόνον ἔῤῥιψεν αὐτὸν εἰς τὸν Τάρταρον, ἡ Ἥρα κατέφυγε μετὰ τῆς μητρὸς Ῥέας εἰς τὸν Ὠκεανόν, ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ὁποίου ἀνετράφη, Ξ 201 ἑξ. Ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς εἶνε ὑπερήφανος, φίλαρχος καὶ πανοῦργος, πολλάκις ἀπατᾷ τὸν ἄνδρα της, Ξ 153, ἀλλὰ διὰ τοῦτο καὶ ὑπόκειται συχνὰ εἰς τὴν ὀργὴν αὐτοῦ, Α 568, Ο 13—21. Ἐν τοῖς Ὁμηρ. ἔπεσι παρίσταται ὡς ἐχθρὰ τῶν Τρώων, αὐτὴ εἶνε ἡ συναθροίσασα τὸν Ἀχαϊκὸν στρατὸν κατὰ τῶν Τρώων, Δ 26 ἑξ., Θ 205 ἑξ., ὑφ' ὧν ἐνόμιζεν ἑαυτὴν ὀλιγωρουμένην. Βοηθεῖ τοὺς Ἀχαιοὺς ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, Ε 767 ἑξ., Υ 133, καὶ προστάσσει τὸν Ἥφαιστον νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν κοίτην αὐτοῦ τὸν ποταμὸν Ξάνθον, ἐξορμήσαντα εἰς καταδίωξιν τοῦ Ἀχιλλέως, Φ 377 ἑξ. Ἐξ ἀρχαιοτέρων μύθων μνημονεύεται ὅτι ἐπετάχυνε τὴν γέννησιν τοῦ Εὐρυσθέως καὶ ἀνέστειλε τὴν τοῦ Ἡρακλέους, ἵνα μὴ λάβῃ οὗτος τὴν παρὰ τοῦ Διὸς ὑποσχεθεῖσαν αὐτῷ ἀρχὴν ἐπὶ τῶν περιοικούντων, Τ 97· ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα κατεδίωκε τὸν υἱὸν τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀλκμήνης, οἷον ἐκ τῆς Τροίας ἀπονοστοῦντα ἀπεπλάνησεν εἰς τὴν Κῶ, Ξ 250, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ παρ' αὐτοῦ ἐπληγώθη ἐν Πύλῳ, Ε 392. Μετὰ τοῦ Διὸς ἐγέννησε τὴν Ἥβην, τὴν Εἰλείθυιαν, τὸν Ἄρη καὶ τὸν Ἥφαιστον. Πόλεις αὐτῇ ἀγαπηταὶ ἦσαν τὸ Ἄργος, αἱ Μυκῆναι καὶ ἡ Σπάρτη, Δ 51, 52. (Εἰκάζεται ὅτι συγγενεύει πρὸς τὸ Σανσκρ. svar καὶ Ζενδ. hvâr=οὐρανός, καὶ παριστᾷ ἐπομ. τὴν γυναικείαν ὄψιν τοῦ οὐρανοῦ, τὸν ἀέρα, τὴν ἀτμόσφαιραν· κατ' ἄλλους δὲ εἶνε συγγεν. τῷ Λατ. hera=κυρία, δέσποινα, ἴδ. λ. ΗΡΩΣ· καὶ κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ΑΗΡ, ὡς θεὰ τοῦ ἀέρος).

ἠρήρει, ἴδ. ἈΡΑΡΊΣΚΩ.

ἠρήρειστο, ἴδ. ἐΡΕΊΔΩ.

ἦρι, ἐπ. ἐπίῤῥ. πρωΐ, „ταχύ, ταχινό", οἷον «μάλ' ἦρι, ἦρι μάλα» λίαν πρωΐ, Ι 360, τ 320,

ο 156. (Κατά τινας μὲν κυρ. δοτ. τοῦ ΗΡ τοῦ ἐκ τοῦ ΕΑΡ συνῃρημ., κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ΑΗΡ, ΗΗΡ, ὅτε κατὰ τὸν Δοιδερλ. δὲν εἶνε δοτ., ἀλλὰ καθαρὸν ἐπίρρημα).

ΗΡΙΓΕΝΕΙΑ [.⏑...], ἡ, ἐπ. (ἦρι, γίγνομαι) ἡ ἐωθινή, ἡ πρωινή, ἡ τὸ πρωὶ γεννωμένη, παραγομένη, πρωιγενής, ἢ ἐν τὸ πρῶτον συνθετικὸν ἦνε ἡ λ. ΑΗΡ,: ἡ ἐκ τῆς πρωινῆς ὁμίχλης, ἀχλύος (ἀντάρας) γεννωμένη, ἀχλυογενής, ἐπίθετον τῆς Ἠοῦς, (κατὰ δὲ τὸν ΓΜ. Οὐόσσιον: ἡ ὑποφώσκουσα) Α 477, Θ 508, Ω 788 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.), ϛ 1 κ. ἀ.—Ὡς κύρ. ὄν. ἡ Πρωΐα, Αὐγή, χ 197, ψ 347.

*Ἠριδανός [.⏑⏑.], ὁ, μυθώδης ποταμὸς τῆς ἀρχαίας γεωγραφίας, ὅστις πηγάζων ἐκ τῶν βορειοδυτικῶν τῶν Ῥιπαίων ὀρέων, ἐχύνετο εἰς τὸν Ὠκεανόν, κατὰ πρῶτον μνημονευόμενος παρ' Ἡσιόδῳ Θεογ. 338, Βατρ. 20. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἀρχαίων ἐνόουν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο τὸν Πάδον, ἄλλοι δὲ τὸν Ῥοδανὸν καὶ ἄλλοι τὸν Ῥῆνον. Ὁ δὲ Κόντζενος τὸν ποταμὸν Δύναν (Düna).

ΗΡΙΟΝ [.⏑.], τό, μᾶλλον ποι. (πιθαν. ἐκ τοῦ ΕΡΑ) γήλοφος, τύμβος, τάφος, „μνῆμα, μνημοῦρι", Ψ 126 †. (‖. Ὁ Κοραῆς Ἀττ. 4, 342 ἀνευρίσκει τὴν λ. ταύτην ἐν τῷ τῆς καθομ. „μνημούριον"=μνημήριον, ἐκ τοῦ μνῆμα καὶ ἠρίον).

ΗΡΙΠΕ, ἴδ. ΕΡΕΙΠΩ.

ΗΡΓΕΤΟ, ἴδ. ΕΡΕΥΓΟΜΑΙ.

ΗΡΗ, β'. ἐν. τοῦ παρατ. τοῦ ΑΡΑΟΜΑΙ, ὅπ. ἴδ.

ΗΡΗΣΑΝ, ἴδ. ΕΡΩΕΩ.

ΗΡΩΣ, ὁ, γεν. ΗΡΩΟΣ, δοτ. ΗΡΩΙ, ποι. ΗΡΩ, Η 453, θ 483, αἰτ. ΗΡΩΑ, καὶ κατ' ἔκθλ. ΗΡΩ'. (Ἀντὶ τῆς γεν. ἥρωος μετὰ συνεσταλμένης τῆς μέσης συλλαβῆς ζ 303 ἀνεγίνωσκόν τινες ἥρως καὶ οὕτω πρέπει νὰ γραφῇ κατὰ τὸν Νίτσην· κατὰ δὲ τὸν Ἄρενς ἤτοι τοῦτο ἢ κατὰ συνίζησιν ἀναγνωστέον, ὡς καὶ τὸ «νέκυος, πόλιος». Ἀντὶ δὲ τῆς αἰτ. ἥρω' προτείνει ὁ Θήρσιος τὴν ἄνευ ἀποστρόφου γραφὴν ἥρω κατ' ἀναλογίαν τοῦ Μίνω, Ζ 63, Ν 428, λ 520· ἀλλὰ δὲν ἐπεισθησαν οἱ ἐκδόται). 1) ἥρως, „παλληκάρι", ἐξαιρέτως παρ' Ὁμ. λέγονται οὕτως οἱ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες, οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ ὀπαδοί των, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ μαχηταὶ Ο 261, 702 κ. ἀ., ἰδίως ἐν ταῖς προσφωνήσεσιν «ἥρωες Δαναοί, ἥρωες Ἀχαιοί» Β 110, Ο 219 κ. ἀ., «στίχες ἀνδρῶν ἡρώων» α 101, πρβλ. ξ 97· ἐν γένει δὲ πάντες οἱ κατὰ τὴν ῥώμην, ἀνδρείαν, φρόνησιν καὶ τεχνικὴν δεξιότητα διαφέροντες, οἷον ὁ ἀοιδὸς Δημόδοκος, ὁ κῆρυξ Μούλιος καὶ οἱ φίλεργοι Φαίακες· ἐπομ. πᾶς ἐλεύθερος ἀνὴρ καὶ ἐπίτιμος, ἔντιμος, θ 483, η 44, σ 422.—Ἐπὶ τῆς μεταγενεστέρας σημασ. ἡμίθεος (ὧν πρῶτον ἴχνος φαίνεται Μ 23) δὲν εὑρίσκεται ἡ λ. παρ' Ὁμ. (Εἰκάζεται ὅτι εἶνε συγγ. τῷ Λατ. herus καὶ Γερμ. Herr, πρβλ. καὶ Ἥρη. ‖. Κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ἡ λ. εἶνε ἡ αὐτὴ μὲ τὴν Σανσκριτ. vira-s, καὶ τὴν Λατ. vir).

ΗΣΑΙ, ἴδ. ΗΜΑΙ.

ΗΣΑΤΟ, ἴδ. ΗΔΟΜΑΙ.

ΗΣΕΙΝ, ἴδ. ΕΙΜΙ.

ΗΣΘΑ, ἴδ. ΕΙΜΙ.

ΗΣΚΕΝ, ἴδ. ΑΣΚΕΩ.

ΗΣΟ, ἴδ. ΗΜΑΙ.

ΗΣΣΩΝ, ΗΣΣΟΝ, γεν. ΟΝΟΣ, μικρότερος, κατώτερος, «ἵπποι» Ψ 322, ἰδίως κατὰ τὴν ἀνδρείαν κατώτερος, ἀσθενέστερος, χειρότερος, Π 722, Ψ 858. Τὸ οὐδ. ΗΣΣΟΝ ὡς ἐπίρ. ὀλιγώτερον, ο 365. (Συνήθ. λαμβάνεται ὡς ἀνώμαλ. συγκριτ. τοῦ κακός· ἴδ. ΗΚΑ).

ΗΣΤΑΙ, ἴδ. ΗΜΑΙ.

ΗΣΤΗΝ, ἴδ. ΕΙΜΙ.

ΗΣΥΧΙΗ [.⏑⏑.], ἡ, ἡσυχία, σ 22 †, Ὑ. Ἑρμ. 356.

ΗΣΥΧΙΟΣ [.⏑⏑.], ΟΝ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἥσυχος, σιωπηλός, „σιγανός", Φ 598 †. Ἐπίρ. ΗΣΥΧΙΗΣ, ἡσύχως, Ὑ. Ἑρμ. 438.

ΗΣΧΥΜΜΕΝΟΣ, ἴδ. ΑΙΣΧΥΝΩ.

ΗΤΕ, ἤ καὶ (ὁ Τὲ ἐκφράζει τὴν παρατακτικὴν σχέσιν) Τ 148· «ἤτε—ἤτε» εἴτε—εἴτε, Ρ 42. Πρβλ. ἤ. (Ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει ὀρθότερον κατὰ διάστασιν: ἤ τε—ἤ τε· οὕτως δὲ διορθώνει καὶ ὅπου ἀλλαχοῦ εὑρίσκεται εἴτε—εἴτε, πλὴν ἐν τῷ Μ 239, ὅπου γράφει κατὰ διάστασιν: εἴ τε—εἴ τε).

ΗΤΕ ἢ ἤ ΤΕ, ἴδ. Η.

ΗΤΙΑΣΘΕ, ΗΤΙΩΝΤΟ, ἴδ. ΑΙΤΙΑΟΜΑΙ.

ΗΤΟΙ, Α'.) ὡς μόρ. βεβαιωτικὸν μόνον παρ' ἐπικ., σπανιώτερον δὲ καὶ παρὰ τοῖς λυρικοῖς (κυρ. ἦτοι, ὡς καὶ τῷ ὄντι γράφουσιν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'., ὁ Ἀμεῖς κ. ἄ.), ἀληθῶς, βεβαίως, τῷ ὄντι, „ἀλήθεια"· ὅθεν 1) τίθεται πολλάκις μετὰ τοῦ Μὲν ἑπομένου Δὲ ἢ Ἀλλά, ναὶ μέν, εἶνε μὲν ἀληθές, „ἀλήθεια", Ρ 509, Α 140, 211, Γ 168, 213 κ. ἄ. πλχ. 2) τίθεται ἀντὶ τοῦ μέν, καὶ ἀποτελεῖ πρότασιν ἀντιθετικήν, μεθ' ἣν ἕπεται ἀπόδοσις διὰ τοῦ Δέ, συνηθεστάτη ἡ φράσις «ἦτοι ὅγ' ὣς εἰπών» ὁ μὲν ταῦτα εἰπών, Α 68, ο 6, ω 154, μ 165· πολλάκις μετὰ κλητικήν, οἷον «ὦ φίλοι, ἦτοι κλῆρος ἐμός» ὦ φ., ὁ μὲν κλῆρος ἐμός, Η 191, δ 78, π 309· ἐνίοτε τίθεται ἀντὶ τοῦ μήν, ἀποτελοῦν ἀντίθεσιν πρὸς τὰ προηγούμενα, οἷον «οὐδ' ἄρα... ἠείδης τὸν ἐμὸν μόρον· ἦτοι ἔφης γε» [ᾗ μὴν ἔφης γε] καὶ ἐν τούτοις τὸ εἶπες, Χ 280· συχνὸς εἶνε ὁ συνδυασμὸς «ἀλλ' ἦτοι» ἀλλὰ ... μέν, Α 140, 211, ο 488, π 278, ὅστις τίθεται καὶ ἐν ἀποδόσει, δ 456.—Τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἔχει ᾗ ἐν δευτερευούσαις προτάσεσι μετὰ τὴν ὑποτακτ., οἷον «ὡς ἦτοι, ὄφρ' ἦτοι» Ψ 52, γ 419, ε 24. Β'.) ὡς μόριον διαζευκτικὸν σύνθ. (κυρ. ἦτοι, καθὼς καὶ γράφει ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτόν) ἦτοι, ἤ, προηγουμένου ἑτέρου ἤ, μόνον τ 599. (Οἱ ἀρχαῖοι ἑρμηνευταὶ θεωροῦσι τὸ ἐπικ. ἦτοι κατὰ πάντα=τῷ Μὲν καὶ τὴν ἑρμηνείαν αὐτῶν ταύτην ἀποδέχεται ὁ Ἀρτουγγ).

ἦτορ, ορος, τό, ἐπικ. καὶ λυρ. 1) ἡ καρδία, ὡς μέλος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος (ἐνοικοῦσα κατὰ τὸν Ὅμ. «ἐν στήθεσσιν» Α 188 κ. ἀ., «ἐνὶ φρεσίν» Θ 413 κ. ἀ., ἔτι δὲ καὶ «ἐν καρδίῃ» Υ 169) Χ 452. Περὶ τοῦ Ο 252 ἴδ. λ. 2 λίη. Συνεκδοχ. ἀντὶ τοῦ στῆθος, Β 490. 2) καρδία, ὡς ἕδρα· ἀ.) τῆς ζωτικῆς δυνάμεως, τῆς ὑπὸ τῶν παλμῶν τῆς καρδίας ἀποδεικνυομένης, ὅθ. ζωή, «ἀνέψυχον φίλον ἦτορ» Ν 84, «φίλον ἦτορ ἀπηύρα» Φ 201· μάλιστα δὲ ἐν τῇ συχνῇ φρ. «λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ» Ε 250, Λ 115 κ. ἀ.· β΄.) τῆς χαρᾶς, τῆς λύπης, τῶν ἐπιθυμιῶν, τῶν ὀρέξεων κ. ἄ. ψυχικῶν διαθέσεων, καρδία, „ψυχή“ Γ 31, Ε 529, Θ 413, 437, Ι 9, α 48, 114 κ. ἄ. πλχ.· γ΄.) τῆς διανοητικῆς δυνάμεως, νοῦς, Α 188. (Πιθανῶς ἐκ τοῦ ἄημι, καὶ σημ. κυρ. τὴν ἀναπνοήν, ὡς τὸ λατ. animus, πρβλ. Φ 386).

ἠΐγένειος, ἠΐγενής, ἴδ. εἰγ.

ἤΐδα, ἴδ. αἰδάω.

ἠΐζηνος, ἠϊθέμεθλος, ἠΐκομος, ἠΐς, ἠΐ, ἴδ εἴζ. εἰθ. εἴκ. εἴς, εἰ.

ἤϊσε, ἴδ. λίη.

ἠΐτε, ἐπικ. μόρ. 1) ὁμοιωματικὸν [ὥσπερ], ὡς, ὡσάν, Α 359, Γ 3, θ 280 κ. ἀ. Ὡσαύτως καὶ Δ 277 «νέφος .... τῷ δέ τ' ἄνευθεν ἐόντι μελάντερον ἠΰτε πίσσα» ἔνθα τὸ συγκριτικὸν κεῖται ἐλλειπτικῶς: μακρόθεν φαίνεται (τὸ νέφος) μελάντερον (παρ' ὅ,τι ἀληθῶς ἢ ἐκ τοῦ πλησίον εἶνε), (φαίνεται δηλ.) ὡσὰν πίσσα. (Ἄλλοι δὲ ἐκλαμβάνουσιν ἐνταῦθα συγκριτικῶς τὸ ἠΰτε ἀντὶ τοῦ ἤ, καὶ ὁ Βούττμ. παραβάλλει τὸ ὡσαύτως ὁμοιωματικὸν ἅμα καὶ συγκριτικὸν τῆς Γερμαν. wie). 2) τίθεται εἰς τὴν σημ. τοῦ ὡς ὅτε, μεθ' ὁριστ. Β 87, μεθ' ὑποτ. Ρ 547. (Κατὰ μὲν τὸν Ἀπολλών. ἐκ τοῦ ἦτε, κατὰ δὲ τὸν Βούττμ. ἐκ τοῦ ἦ εὖτε ἢ ἦ ὅτε, ὅπερ θεωρεῖ ὅμως ἀνυπόστατον ὁ Ἄρτουγγ, καὶ διὰ τοῦτο σχετίζει τὸ ηυ πρὸς τὸ Σανσκρ. wá=τῷ Γερμ. wie=ὡς).

Ἥφαιστος, Λατ. Vulcanus, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, Α 577, 578, θεὸς τοῦ πυρὸς καὶ τῶν διὰ τοῦ πυρὸς μηχανικῶν τεχνῶν, ἰδίως δὲ τῆς μεταλλουργίας. Αὐτὸς καὶ ἡ Ἀθηνᾶ εἶνε οἱ εἰδήμονες πασῶν τῶν παρ' Ὁμ. μνημονευομένων τεχνῶν, πρβλ. λ. ἀθήνη. Ὅθεν αὐτοῦ ἔργα εἶνε ἅπαντα τὰ μετάλλινα τεχνήματα, Θ 195, δ 615, ο 117, ὃς χαρακτηρίζεται ὡς «κλυτοτέχνης, κλυτόεργος, χαλκεύς». Ἐκ γενετῆς δυσειδὴς καὶ τοὺς πόδας ἀδύνατος καὶ χωλὸς (ὅθεν «ἠπεδανός, χωλός, ἀμφιγυήεις») ἐρρίφθη ὑπὸ τῆς μητρός του ἐκτὸς τοῦ Ὀλύμπου· δύω δὲ ἐνάλιοι θεαί, ἡ Θέτις καὶ ἡ Εὐρυνόμη, διέσωσαν αὐτὸν ἐπ' ἐννέα ἔτη διέμεινε παρ' αὐταῖς ἐργαζόμενος, Σ 395 ἑξ. Ἀλλὰ ποτὲ ὁ Ζεὺς ὀργισθεὶς κατ' αὐτοῦ θελήσαντος νὰ βοηθήσῃ τὴν μητέρα του, λαβὼν ἐκ τοῦ ποδὸς ἐξεσφενδόνησεν ἐκ τοῦ Ὀλύμπου εἰς τὴν νῆσον Λῆμνον, ὅπου ἐδέχθησαν αὐτὸν εὐμενῶς οἱ Σίντιες, Α 590 ἑξ. Ἐν Σ 382 λέγεται σύζυγος αὐτοῦ ἡ Χάρις· ἐν δὲ θ 267 ἡ Ἀφροδίτη, ἥτις ὅμως δὲν εἶνε πιστή. Παρακληθεὶς ὑπὸ τῆς Θέτιδος κατασκευάζει νέα ὅπλα διὰ τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἐνταῦθα περιγράφεται τὸ ἐν Ὀλύμπῳ ἐργαστήριον αὐτοῦ καὶ ἡ μεταλλουργία, Σ 468 ἑξ. Διατριβὴ αὐτοῦ ἡ μὲν συνήθης εἶνε ἐν Ὀλύμπῳ· τὸ δ' ἐπὶ γῆς ἀγαπητὸν ἐνδιαίτημα ἡ Λῆμνος, θ 283. Ἐν Ἰλιάδι βοηθεῖ τοὺς Ἕλληνας. Τῶν ἔργων τοῦ Ἡφαίστου τὰ περιβόητα εἶνε· ἀ.) τὰ ὅπλα τοῦ Ἀχιλλέως καὶ μάλιστα ἡ ἀσπίς, ἐφ' ἧς παρίστατο ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ καὶ τοῦ βίου τὰ κυριώτατα, Σ 478 ἑξ.· β΄.) τὸ ἀφανὲς δίκτυον, δι' οὗ συνέλαβε τὸν Ἄρη καὶ τὴν Ἀφροδίτην, λάθρα συνομιλοῦντας, θ 274 ἑξ.· γ΄.) τὰ χαλκᾶ (χαλκοβατῆ) δώματα τῶν θεῶν, Α 606, Ξ 166, 367, καὶ οἱ θρόνοι αὐτῶν, Υ 12· δ΄.) τὸ σκῆπτρον καὶ ἡ αἰγὶς τοῦ Διός, Β 101, Ο 309.—Ὁ Ὅμ. πολλάκις ὀνομάζει τὸ πῦρ «φλόγα Ἡφαίστοιο» Ι 468. Ἀλλὰ καὶ ὡς προσηγορ. ὄνομα, πῦρ, εὑρίσκεται, Β 426. (Ἐτυμολογεῖται κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους ἐκ τοῦ ἅπτομαι, κατὰ δὲ τὸν Ἑρμαννον ἐκ τοῦ ἅπτειν καὶ ἄϊστος, qui ignem ex occulto excitat, ὁ τὸ πῦρ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐξάγων· κατὰ τὸν Ἐφτερον πιθανώτερον ἐκ τοῦ φαίνω, φαΐστος μετὰ τοῦ προσθέτου η, οἱονεὶ ὁ φέγγων· ὁμοίως καὶ ὁ Δοιδερλ. ἐκ τοῦ φαΐζω ἀντὶ τοῦ: ἀνάφαιστος).

ἦφι (Fῆφι), ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ᾗ (ἀντωνυμ. κτητικ. ἴδ. 2 ὅς), Χ 107.

*ἠχέω (ἠχή), ἀόριστ. ἤχησα, ἀμετάβ. ἠχῶ, „βούζω, ἀχολογῶ“, ἀντηχῶ, Υ. Δήμ. 38. ‖. Τὸ ῥ. ἐσώθη ἐν τῇ καθομιλουμ. καὶ ἁπλοῦν ἐν τῷ δημοτικῷ ποιήματι 103 ς. 10 τῆς συλλογ. Passow „ἀχοῦνε κάμποι καὶ βουνά“.

ἠχή (Fηχή), ἡ, ἦχος, βοή, θόρυβος, ταραχή, ἀλαλαγμός, ἐπὶ πλήθους „ὀχλοβοή“, Ν 837, «ἠχῇ» μετὰ θορύβου, Β 209, «ἠχῇ θεσπεσίῃ» Μ 252, γ 150 κ. ἀ., ἐπὶ μάχης, Θ 159, Ο 355, ἐπὶ ἀνέμου, Π 769. ‖. Ἐν τῇ καθομιλουμ. λέγεται καὶ „ἀχός“, οἷον ἐν τῷ δημοτικῷ ᾄσματι 3 τῆς συλλογῆς Passow „τί νᾶν' ὁ ἀχὸς ποῦ γίνεται κ' ἡ ταραχὴ ἡ μεγάλη“. Ἐκ τούτου

ἠχήεις (Fηχ.), εσσα, εν, ἐπικ. ἠχηρός, ἀντηχηρός, «δώματα» τὰ διὰ τὸ μέγεθος ἀντηχοῦντα, δ 72, Υ. Δήμ. 104, Ὑμ. 13, 5, ἐπὶ θαλάσσης, ταραχώδης, μυκωμένη, ἀγρία, Α 157.

ἧχθετο, γ΄. ἐν. τοῦ παρατ. τοῦ ἄχθομαι καὶ ἔχθομαι.

ἦχι, ἐπικ., ἀντὶ τοῦ ᾗ, ἐπίῤ., ὅπου, Α 607, γ 292 κ. ἐ.

*ἠχώ, όος, ἡ, ἦχος, βοή, ἰδίως δὲ ἀντήχησις, ἠχώ, Ὑμ. 18, 21.

ἠῶθεν, ἐπικ. ἐπίῤ. (ἠώς)· ἀ.) ἀπὸ πρωΐας, „ἀπὸ τὴν αὐγήν“, [ἕωθεν], Λ 555, γ 153

κ. ἀ.· 6′.) σονήθ. ἐπὶ τῆς ἐπιούσης πρωΐας, ὅθεν αὔριον, τὸ πρωΐ, „ταχεά“, Σ 136, α 372 κ. ἀ., «ἠῶθεν μάλ' ἦρι» αὔριον πολλὰ πρωΐ, τ 320.

ἠῶθι, ἐπικ. ἐπίρ. (ἠώς), πρωΐ, „τὴν αὐγήν“, πάντοτε ἐν τῇ φρ. «ἠῶθι πρό» κατὰ λ. „τὴν αὐγὴν (ὀλίγον) πρωτήτερα“, ὀλίγον πρὸ τῆς αὐγῆς, „εἰς τὰ χαράγματα“, Λ 50, ε 469, ζ 36.

ἠών, όνος, ὁ, ἰδ. **ἠιών**.

ἠῶος, η, ον, Ἰων. καὶ ἐπικ. (ἠώς) [ἐῷος], ἑωθινός, πρωϊνός, Ὑ. Ἑρμ. 17.

ἠώς, γεν. **ἠοῦς**, δοτ. **ἠοῖ**, αἰτ. **ἠῶ**. 1) [ἕως] „αὐγή“ Ι 618, συχνὴ ἡ φρ. «ἅμ' ἠοῖ φαινομένῃφι» μὲ τὴν ἀνατολὴν τῆς αὐγῆς, καθὼς φανῇ ἡ αὐγή, μ 24, ξ 266 κ. ἀ.· ὡσαύτως δὲ ἡ «ἅμ' ἠοῖ» [ἅμα ἕῳ] „ὁμοῦ μὲ τὴν αὐγήν“, π 2. 2) ὁ χρόνος, καθ' ὃν φαίνεται ἡ αὐγή, ἡ πρωΐα, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ «μέσον ἦμαρ» καὶ τὴν «δείλην» Φ 111 κ. ἀ. Ἡ αἰτ. «ἠῶ» φανερώνει τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου τούτου, ὡς ἐν τῇ καθομιλ. „τὴν αὐγή“, δ 434, ἡ γεν. «ἠοῦς» αὔριον τὸ πρωΐ, Θ 470, 525, «ἐς ἠῶ» ἕως αὔριον τὸ πρωΐ, λ 375. 3) τὸ ἀνατέλλον φῶς τῆς ἡμέρας (κατὰ δὲ τὸν Εὐστάθ., τὸν ΓΜ. Οὐόσσιον κ. ἄ. καὶ αὐτὸ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ὡς ἡ ὅλη ἡ ἡμέρα, τ 571) «ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ τέλεσ' Ἠὼς» ἀφ' οὗ δὲ ἡ Ἠὼς ἔφερεν ἢ παρήγαγε τὴν τρίτην ἡμέραν (ὄχι ἐξετέλεσε), ε 390, ι 76, κ 144. (Ἀλλ' ἐν τούτοις ὀρθότερον εἶνε κύριον ὄνομ.)· διὸ καὶ αἱ ἡμέραι ἀριθμοῦνται κατὰ τὰς ἠούς (αὐγάς) Α 493, Φ 80, τ 192, 571. 4) ὡς σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος, ἡ ἕως, ἀνατολή, ἐν τῇ φρ. «πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε», ἰδ. **ἠέλιος**. (Ἐκ τοῦ: ἀέω, ἄημι, κυρίως: ἡ πρωϊνὴ αὔρα. ‖. Κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους ἐτυμολόγους ἐκ τινος Ἰνδογερμανικῆς ῥίζ. us, ἥτις σημαίνει τὸ καίω, λάμπω, ἐν δὲ τῇ Ἑλληνικῇ ᾗ Λατινικῇ προσλαμβάνει ἐν ἀρχῇ τὸ α, ὅθεν τὸ Λατ. aur-or-a (ἀντὶ τοῦ aus-os-a) τὸ Αἰολ. αὔως=ἠώς καὶ τὸ ἐπίρ. αὔ-ριον).—Ὡς κύριον ὄνομα Ἠώς, ἡ, Λατ. Aurora, ἡ Αὐγή, ἡ θεὰ τῆς πρωΐας, κατὰ τὸν Ὑμ. 31, 4, θυγάτηρ τοῦ Ὑπερίονος ᾗ τῆς Εὐρυφαέσσης, κατὰ δὲ τὸν Ἡσιοδ. Θεογ. 372 τῆς Θείας, γυνὴ τοῦ Τιθωνοῦ καὶ μήτηρ τοῦ Μέμνονος, Λ 1, δ 188, Ὑ. Ἀφρ. 219. Ἥρπασε τὸν Ὠρίωνα καὶ τὸν Κλεῖτον διὰ τὴν καλλονὴν αὐτῶν, ε 121, ο 250, καὶ ὡς θεὰ κατοικεῖ ἐν τῇ δυτικωτάτῃ νήσῳ Αἰᾶ, μ 3. (Κατὰ τὸν Νίτσην πιθανῶς διότι καὶ πρὸς δυσμὰς παρουσιάζεται ὅμοιόν τι φαινόμενον πρὸς τὴν ἠῶ· ‖. κατ' ἄλλους δὲ σημ. ἡ πρὸς δυσμὰς αὖτη κατοικία τῆς Ἠοῦς τὸν τόπον τῆς ἀναπαύσεως αὐτῆς τε καὶ τοῦ Ἡλίου, ὅθεν μετὰ τὴν ἀνάπαυσιν—ἀδιαφορεῖ ὁ ποιητὴς πῶς—μεταβαίνουσιν εἰς τὸ ἀνατολικὸν μέρος· ἐπειδὴ λοιπὸν ἐκεῖθεν ὁρμώμενος ὁ Ἥλιος ἀνατέλλει ἔπειτα εἰς τὸ ἀνατολικόν, διὰ τοῦτο λέγει ὁ ποιητὴς τὸν ἄκρον ἐκεῖνον δυτικὸν τόπον, «ἀνατολὰς Ἠελίοιο»). Ἐγείρεται τὸ πρωὶ ἐκ τῆς κλίνης τοῦ ἀνδρός της, ἵνα φέρῃ τὸ φῶς εἰς τοὺς ἀνθρώπους, Λ 1, κατὰ δὲ τὸ Τ 1, 2, χ 197 ἐκ τῶν κυμάτων τοῦ Ὠκεανοῦ. Προηγεῖται δὲ αὐτῆς ὁ ἑωσφόρος (=„αὐγερινός“) ἀστήρ, Ψ 226. Ἐκτείνει τὸ φῶς της ὑπὲρ πᾶσαν τὴν γῆν, περὶ δὲ τῆς δύσεως αὐτῆς οὐδὲν λέγει ὁ ποιητής. Κατὰ τὸ ψ 246 ἐλαύνει ἐφ' ἅρματος. Ἐπίθετα αὐτῆς εἶνε «εὔθρονος, ἠριγένεια, κροκόπεπλος, ῥοδοδάκτυλος, χρυσόθρονος» κ. ἄ.

Θ

Θ

Θ, τὸ ὄγδοον γράμμα τοῦ Ἑλλην. ἀλφαβήτου, καὶ διὰ τοῦτο σημεῖον τῆς ὀγδόης ῥαψῳδίας.

θαλάσσω [⏑‥], κατ' ἐπ. ἔκτασ. ἀντὶ τοῦ **θάσσω**, κάθημαι, Ι 194, Ο 124, γ 336, Ὑ. Ἑρμ. 172 μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. (ἐκ τῆς ῥίζης **θε-** ἢ **θα-** ‖. τῆς σημαινούσης τὸ κάθημαι καὶ φαινομένης εἰς τὸ θᾶκος, ὦκα, θής, θοάζω).

θαιρός, ὁ στροφεὺς τῆς θύρας, στρόφιγξ· τοιοῦτοι δὲ ἦσαν δύω: ὁ μὲν εἰς ὀπήν τινα τοῦ ἀνωφλίου, ὁ δὲ εἰς ἑτέραν τοῦ κατωφλίου εἰσερχόμενος, Μ 459 †. (‖. Εἶνε κατὰ τὸν Κούρτιον τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὴν θύραν).

θάλαμος

θαλάμη [⏑‥], ἡ, φωλεός, „τρύπα“, ὅπου εἰσδύουσι καὶ ἐμφωλεύουσι τὰ ζῶα, πρὸ πάντων τὰ θαλάσσια, ε 432 †. (‖. Ἡ καθομιλ. ἔσωσε τὴν λ. „θαλάμι(ον)“ ἰδίως ἐπὶ τῶν φωλεῶν τῶν ἰχθύων καὶ ὀκταπόδων, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ εὑρίσκεται).

θαλαμηπόλος [⏑⏑...], ὁ, ἡ (θάλαμος, πολέομαι) ἐν τῷ θαλάμῳ ἀναστρεφόμενος καὶ συγυρίζων· «ἡ θαλαμηπόλος» ἡ ἐν τῷ θαλάμῳ ὑπηρετοῦσα, θαλαμηπόλος, Ἰταλ. „καμαριέρα“, Ὀδ. η 8, ψ 293.

θάλαμος, ὁ, τὸν ἐντὸς τῆς οἰκίας κείμενον δωμάτιον, ἰδ. κοιτών) κοιτῶν καὶ μάλιστα συζυγικός, Γ 423, Ζ 244, κ 340 κ. ἀ., κοιτῶν ἢ

θάλαμος νομφικός, Σ 492· β΄.) οἴκημα τῆς δεσποίνης, ἐν τοῖς ἐνδοτέροις τῆς οἰκίας κείμενον, Γ 142, δ 121 κ. ά. καὶ ἐν γένει πᾶν ἄλλο ἐντὸς τῆς οἰκίας οἰκούμενον δωμάτιον, Ω 317· γ΄.) ἀποθήκης δωμάτιον (Λατ. „κελλάρι"), ἔνθα ἐσθῆτες, ὅπλα καὶ τροφαὶ διατηροῦνται, Δ 143, Ζ 288, θ 439, ο 99 κ. ά., ἴσως ὀλίγον βαθύτερον τῶν ἄλλων, ὅθεν «κατεδήσατο» δ 337 (ἀλλ' ἴδ. καὶ λ. ΚΑΤΑΒΑΙΝΩ), καὶ εἰς τὸν μυχὸν τῆς οἰκίας κείμενον, φ 8 (ἔνθα κεῖται τὸ ἐπίρ. «θαλαμόνδε» εἰς τὴν ἀποθήκην· ὡσαύτως καὶ χ 109, 161.—Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος, ἂν ἐκ τοῦ θάλπω ἢ θάλλω ἢ ἄλλοθέν ποθεν).

ΘΑΛΑΣΣΑ [˘..], ἡ (πιθαν. ἐκ τοῦ ἅλς)· ά) ἡ „θάλασσα" καὶ ἰδίως ἡ μεσόγειος θ. (ἀντίθετον εἶνε ὁ Ὠκεανός) Α 34, α 12 κ. ά. β΄.) τὸ θαλάσσιον ὕδωρ, ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „θάλασσα", οἷον «θάλασσα δὲ κήκιε πολλὴ ἂν στόμα τε ῥινάς τε» ε 455. Ἐκ τούτου:

ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ [˘.˘.], ον, θαλάσσιος, „θαλασσινός", οἷον «θαλάσσια ἔργα» περιφραστικῶς ἡ ναυτιλία, Β 614, ἢ ἁλιεία, ἄγρα, ε 67.

ΘΑΛΕΑ, τά, ποι. τὰ ἀνθηρά, τοῦ βίου τὰ καλὰ καὶ εὐχάριστα πράγματα, Λατ. res floridæ, «θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ» ἐμπλησθεὶς τῶν καλῶν ἐδεσμάτων, Χ 504 †. (Θεωρεῖται ὑπὸ μὲν τοῦ Βουττμάννου ὡς πληθ. ἀχρήστου τινὸς ἐπιθ θάλυς, ἐξ οὗ τὸ θηλυκ. θάλεια, ὅπ. ἴδ., καὶ τὸ ῥῆμα θαλύνω, καὶ τὸ θαλύσια, ὅπ. ἴδ., ὑπὸ δὲ τοῦ Ἐὐνίου ὡς ἐξ ἐνικῆς ὀνομαστ. θαλής, ὅπερ ἀπίθανον, καὶ τέλος ὑπ' ἄλλων ὑπάγεται εἰς τὸ οὐσιαστικὸν θάλος, ὅπ. ἴδ., τὸ σημαῖνον πᾶν ὅτι ἀνθηρόν, ἀκμαῖον, ἑπομένος ἀφθονίαν ἀγαθῶν, ἴδ. ΘΑΛΙΗ).

ΘΑΛΕΘΩ, ἐπικ. ἐκτεταμ. ἀντὶ τοῦ θάλλω, μόνον κατὰ μετοχ. θάλλω, εἶμαι εὐθαλής, ψ 191· μεταφ. ἐπὶ ἀνθρώπων ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας εὑρισκομένων, ζ 63, καὶ ἐπὶ ἄλλων πραγμάτων· μετὰ δοτ. οἷον «σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ» θάλλοντες ἐκ τοῦ πάχους, Ι 467, Ψ 32.

ΘΑΛΕΙΑ, ἡ, ποι. ἐπίθ., μόνον θηλυκ., «δαὶς θάλεια» δεῖπνον ἀνθηρόν, τουτέστιν ἄφθονον, ὡραῖον (‖. ἐν ᾧ δηλ. τὰ ἐδέσματα τὰ παρακείμενα θάλλουσιν, ὡς τὰ φύλλα καὶ ἄνθη ἐπὶ τῶν δένδρων, καὶ ἡ ἀλοιφὴ ἐπὶ τῶν συῶν, ἴδ. τὸ προηγ. ῥῆμ.), Η 475, γ 420, θ 76, 99. (Τὸ θηλυκ. τοῦτο ἐπίθετ. ὑπάγεται εἰς τὸ ἄχρ. θάλυς, ὅ ἐ. ἕτερος ἐπιθ. τύπος τοῦ θῆλυς κατὰ τὸν Βούττμαννον).

Θάλεια [˘..], ἡ, ὄνομα μιᾶς τῶν Νηρηίδων, Σ 39.

ΘΑΛΕΡΟΣ, ή, όν, ποι. (θάλλω) ὁ ὑπό τινος ἐσωτερικῆς ὁρμῆς εἰς ἀκμὴν ἐρχόμενος, ὅθεν ά.) ἀνθηρός, μόνον εἰς τροπικὴν σημασίαν, ζωηρός, ἀκμαῖος, εὔρωστος, «αἰζηοί, πόσις, παρακοίτης, παράκοιτις» Γ 26, Θ 190, Ζ 430, Γ 53 κ. ά. «γάμος» ἀκμαῖος, νεαρός, ὅ ἐ. ἐν τῇ νεανικῇ ἀκμῇ, ζ 66, υ 74· «μηρώ» εὔρωστοι, Ο 113· «χείτη» ἄφθονος, „γεμάτη", Ρ 439· «φωνή» δυνατή, Ρ 696, δ 705 κ. ά. β΄.) ἐξορμῶν, ἐκβιαζόμενος, ἐξαναβρύων, «δάκρυ» ἐξορμῶν, ἐξαναβλύζον, Β 266, δ 556 κ. ά. «ἀλοιφή» φουσκωμένον πάχος, θ 476, «γόος» ἐκρηγνύμενος, κ 457. (‖. Δυνατὸν ὅμως καὶ ὀρθότερον ἴσως πάντα ταῦτα τὰ παραδείγματα νὰ ἀναχθῶσι καὶ εἰς τὴν ά.) σημ., τὰ μὲν εἰς τὴν κυρίαν, τὰ δὲ εἰς τὴν τροπικήν).

ΘΑΛΙΗ [˘˘.], ἡ (θάλλω) κυρ. βλαστός, „βλαστάρι" (‖. διὸ καὶ ἐν Ἀττικῇ ἡ λ. „θαλία" σημαίνει ἰδίως τὸν θαλλόν, τὸν κλάδον τῆς ἐλαίας)· παρ' Ὁμ. μόνον τροπ. ἀφθονία, εὐτυχία, ἀγαθά, εὐωχία «ἐν πολλῇ θαλίῃ τρέφεται» Ι 143, 285 καὶ πληθ. «τέρπεται ἐν θαλίῃς» λ 603.

ΘΑΛΛΟΣ, ὁ (θάλλω), βλαστός, „βλαστάρι, κλαδί", ὡς περιληπτ. κλαδιά, φύλλα χλωρά, ρ 224 †.

ΘΑΛΛΩ, μόνον ἐν Υ. Δήμ. 402, ἐπικ. θηλέω, ε 73, ἀόρ. β΄. ἔθαλον καὶ ἐπ. θάλον Ὕμ. 18, 33 (ἔνθα ὁ Λόβεκκος προτείνει τὴν γραφὴν κέλε =κέλετο)· παρακ. β΄. τέθηλα, μετοχὴ τεθηλώς, θηλ. τεθαλυῖα (ἐπ. ἀντὶ τοῦ τεθηλυῖα χάριν τοῦ μέτρου)· ὑπερσ. τεθήλει, ε 69. [Ὅπου τὸ α εὑρίσκεται πρὸ ἑνὸς λ, εἶνε βραχύ]. Σημ. βλαστάνω, „φυτρώνω", ὅθεν ά.) ἀνθῶ, εἶμαι κατάφυτος, «ἄνθεσι» Υ. Δήμ. 402. Συνήθ. β΄.) βρίθω, μετὰ δοτ. «σταφυλῇσιν» ἐκ σταφυλῶν, ε 69, «φύλλοισι» μ 103, «ἀλοιφῇ» Ι 208. Ἡ μετοχ. καθ' ἑαυτὴν ἔχει σημ. ἐπιθ. ἀνθηρός, ἄφθονος, πλούσιος, εὐθαλής, «ἀλωή, ὀπώρη, εἰλαπίνη, ἀλοιφή, ἔέρση» ζ 293, λ 192, 415, ν 245, 410.

ΘΑΛΟΣ [˘.], εος, τό, ποι. βλαστός, κλάδος, „κλωνάρι", μόνον εἰς μεταφ. σημ. ἐπὶ ἀνθρώπων, Χ 87, Υ. Δήμ. 66, 187, συνυπονοουμένης καὶ τῆς ἐννοίας τῆς χάριτος, τῆς νεότητος καὶ τοῦ ὑψηλοῦ ἀναστήματος, „φυτάνι", οἷον «λευσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν» ζ 157 (ἔνθα παρατήρησον τὴν θηλ. μετοχ. «εἰσοιχνεῦσαν» κατὰ τὸ σχῆμα τὸ λεγόμενον κατὰ σύνεσιν ἀποδιδομένην εἰς τὸ οὐδ. «θάλος»).

ΘΑΛΠΙΑΩ, ἐπ. (θάλπω), θάλπομαι, γίνομαι ἢ εἶμαι θερμός, „ζεσταίνομαι", μόνον κατὰ μετοχ. «θαλπιόων» ἀντὶ τοῦ θαλπιῶν, τ 319 †.

Θάλπιος, ὁ, υἱὸς τοῦ Εὐρύτου, ἔγγονος τοῦ Ἄκτορος, ἡγεμὼν τῶν Ἐπειῶν κατὰ τῆς Τροίας, Β 620.

ΘΑΛΠΩ, μόνον κατ' ἐνεστ., θερμαίνω, „ζεσταίνω", «τόξον», ἀλείψας αὐτὸ διὰ λίπους κρατῶ παρὰ τὸ πῦρ, ἵνα θερμανθὲν γείνῃ εὔκαμπτον, Ὀδ. φ 246, ὡσαύτως δὲ καὶ ς. 179, 184.

ΘΑΛΠΩΡΗ, ἡ, ἐπ. (θάλπω) κυρ. θάλπος, θερμότης· πάντοτε τροπ. περίθαλψις, παρηγορία, ἐλπίς, Κ 223, α 167· ὡσαύτως καὶ Ζ 412.

ΘΑΛΥΣΙΑ [˘–˘.], τά, ἐξυπακ. «ἱερὰ» (θάλλω) θυσία εὐχαριστήριος διὰ τὸ θέρος, προσ-

φορὰ τῶν ἀπαρχῶν τῆς γεωργίας, γινομένη κατ' ἀρχὰς εἰς πάντας τοὺς θεούς (μετέπειτα δὲ εἰς μόνην τὴν Δήμητρα, πρβλ. Θεοκρ. Εἰδ. 7, 3), Ι 534 †.

Θαλυσιάδης [ῠ–ᾰᾰ.], ου, υἱὸς τοῦ Θαλυσίου= ὁ Ἐχέπωλος, Δ 458.

θαμά [ᾰᾰ], ἐπίρ. (ἅμα), πάντοτε χρονικόν, πολλάκις, συχνά, συνεχῶς, Π 207, α 143 κ. ἀ. «θαμὰ θρώσκοντες ὀϊστοί» τὰ βέλη, τὰ συχνὰ μέλλοντα νὰ ἐκπηδῶσιν (ἐκ τῆς νευρᾶς) Ο 470.

θαμβαίνω, ἐκθαμβοῦμαι πρός τι, θεωρῶ τι ἔκθαμβος, θαυμάζω, μετ' αἰτ. Ὑ. Ἀφρ. 34, Ὑ. Ἑρμ. 407 (κατὰ τὸν Ἑρμαννον ἔκ τινος ἀντιγράφου ἀντὶ τῆς συνήθους γραφῆς θαυμαίνω· ὁ δὲ Βαουμ. μετὰ τοῦ Στεφάν. γράφει: δειμαίνω).

θαμβέω, ἀόρ. ἐθάμβησα, καὶ ἀναύξ. θάμβησα, θαυμάζω, ἔκθαμβος θεωρῶ τι, ε 455, π 178, ρ 367, καὶ ἀπολελ. μένω ἔκθαμβος, ἐκστατικός, ἐκπλήττομαι, Α 199, α 323 κ. ἀ. Ἐκ τοῦ

θάμβος, εος, τό, ἐπικ. γεν. **θάμβευς**, ω 394, θαυμασμός, ἔκπληξις, ἔκστασις, Γ 242, γ 372 κ. ἀ. (‖. Ἡ καθομιλ. ἔχει μὲν τὴν ῥίζαν ταύτην, „θαμβ-ός, θαμβ-άδα, θαμβ-ώνω", ἐν οἷς τὸ β προφέρ. ὡς b, ἀλλ' εἰς ἀρχαιοτέραν τινα, πιστεύω, σημ. τὴν τοῦ ἀμαυρός, ἀμαύρωσις, ἀμαυρῶ· διότι παρὰ τῷ ἐκπληττομένῳ πρὸ τῆς ἐκπλήξεως ἢ μετ' αὐτῆς ἐπέρχεται ἀμαύρωσίς τις ἢ σκοτισμὸς τῆς ὁράσεως.—Ἐτυμολογεῖται δὲ βεβαίως ὄχι ἐκ τοῦ θάομαι, ἀλλ' ἐκ τῆς ῥίζης θαφ-, θαπ-, ἐξ ἧς τὸ τέθηπα, κατὰ πρόσληψιν τοῦ ἐρρίνου ν).

θαμέες [ᾰ..], (θαμά), δοτ. **θαμέσι**, αἰτ. **θαμέας**, ἐπικ. ἐπίθ. μόνον κατὰ πληθ. καὶ ἀρσεν. (θηλ. δὲ εἶνε μόνον ε 252) εὔχρηστον, συχνοί, πυκνοί, Κ 264, Λ 552, Ρ 661, ε 252, μ 92, ξ 12. Προϋποθέτει ἐνικὸν τὸ ἄχρ. θαμύς ἢ θαμής=τῷ ἑπομ.

θαμειός [ᾰ..], ή, όν, σοχνός, πυκνός, μόνον ἐν τῇ ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. τοῦ θηλυκ. Ἴλ. Α 52, Ξ 422 κ. ἀ.

θαμίζω [ᾰ..], (θαμά). 1) συχνάζω, „συχνοέρχομαι", συχνὰ ἐπισκέπτομαι, Σ 386, 425, ε 88, θ 161. 2) ποιῶ συχνά, μετὰ μετοχ. οἷον «οὔ τι κομιζόμενός γε θάμιζεν» δὲν ἐθεραπεύετο συχνά, δὲν εἶχε συχνὰς περιποιήσεις, θ 451.

θάμνος, ὁ (θαμινός=θαμειός), θάμνος, „χαμόδενδρα, χαμόκλαδα" ἐνικ. Ρ 677, Χ 191, χ 469, ἐπὶ ἐλαίας ψ 190, Ὑ. Δήμ. 100, πληθ. Λ 156, ε 471, 476.

Θάμυρις [ᾰᾰ.], ιος, ὁ, αἰτ. Θάμυριν, ἀοιδός τις τῶν μυθικῶν χρόνων, Θρᾷξ, υἱὸς τοῦ Φιλάμμωνος καὶ τῆς Ἀργιόπης. Νικηθεὶς ἐν μουσικῷ ἀγῶνι ὑπὸ τῶν Μουσῶν, ἀπεστερήθη τῆς ὁράσεως αὐτοῦ καὶ τέχνης, Β 595, Ἀπολδ. 1, 3, 3.

θανατόνδε [ᾰᾰ..], ἐπίρ. εἰς τὸν θάνατον, Π 693, Χ 297, Ω 328. Ἐκ τοῦ

θάνατος [ᾰᾰ.], ὁ, (θανεῖν), „θάνατος" εἴτε φυσικός, εἴτε βίαιος, φόνος, Ὅμ. πλχ. «θάνατίνος» ὁ ἔκ τινος προερχόμενος θάνατος, ο 275, «οἰκτίστῳ θανάτῳ θνήσκειν» ἀποθν. (ἀπὸ) ἐλεεινότατον θάνατον, λ 412, πληθ. «θάνατοι» εἴδη θανάτου, μ 341.—(Τὸν φυσικὸν θάνατον ἐπιπέμπει ἡ Μοῖρα (μόρος) κατὰ τοὺς γενικοὺς νόμους τῆς φύσεως, τὸν δὲ βίαιον τὸν πρὸ τοῦ συνήθους τέλους τῆς ζωῆς ἡ Κήρ (Κῆρες θανάτοιο), τὸν δὲ αἰφνίδιον καὶ τάχιστον τὸν ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ζωῆς ἐπερχόμενον ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις, πρβλ. **μόρος** καὶ **Κήρ**. ‖. Τὰ δύω πρῶτα εἴδη τοῦ θανάτου, ἅπερ εἶνε καὶ τὰ κυριώτατα, περιλαμβάνει κατάρα τις ἐν τῇ Ἀθηναϊκῇ διαλέκτῳ, διασώσασα δύω ἀρχαιοτάτας Ὁμηρ. λέξεις. Κυρὰ λέγεται ἐπὶ τὸ φιλοφρονητικώτερον ἡ μήτηρ παρὰ τῶν τέκνων, ὡς καὶ ἡ δέσποινα παρὰ τῶν οἰκετῶν. Ὁσάκις λοιπὸν παρωργισμένη ἡ δέσποινα προσαγορεύεται: Κυρά, Κυρά, ἐν τῇ ἀγανακτήσει καὶ ἀδημονίᾳ αὐτῆς ἀποκρίνεται: „Κήρα καὶ μόρα νὰ μὲ (ἢ σᾶς) πάρῃ". Τίς ἀμφιβάλλει ὅτι τὸ „Κήρα καὶ μόρα" εἶνε τὰ Ὁμηρ. „κήρ καὶ μόρος"; Τὸ γένος τῆς δευτέρας λ. ἐφειλκύσθη ὑπὸ τοῦ τῆς πρώτης, μεθ' ἧς στενώτατα συνδέεται).—Ὡς κύριον ὄνομ. **Θάνατος** εἶνε ὁ θεὸς τοῦ θανάτου, ὅστις κατὰ τὸν Ὅμ. εἶνε δίδυμος ἀδελφὸς τοῦ Ὕπνου, Ξ 231, Π 454, 672. Ἡ μορφὴ αὐτοῦ δὲν περιγράφεται. Κατὰ τὸν Ἡσιόδ. Θεογ. 759 εἶνε υἱὸς τῆς Νυκτὸς καὶ κατοικεῖ ἐν τῷ Ταρτάρῳ.

θανέειν, συνῃρ. **θανεῖν**, ἴδ. **θνήσκω**.

θέομαι, ποι. =**θεάομαι**, Ἰων. **θηέομαι**, ὅπ. ἴδ., ἀποθ., μέλ. θήσομαι, κυρ. μετὰ διαφέροντος βλέπω, θεωρῶ. (‖. πρβλ. τὸ Μακεδον. „θεάζομαι", Φιλίστ. Γ 131)· ὅθεν θαυμάζω τινά, μένω ἔκθαμβος ἐνώπιόν τινος, μόνον ἐν τῷ γ'. πληθ. τῆς εὐκτ. τοῦ ἀορ. «θησαίατ'» (ἀντὶ τοῦ θήσαιντο) σ 191 †.

θάπτω, ἀόρ. ἀ. θάψα, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἔθαψα, ὑπερσ. παθ. ἐτέθαπτο, θάπτω, ἐνταφιάζω, „παραχώνω", τουτέστιν (ἐπὶ τῆς ἡρωϊκῆς ἐποχῆς) καίω τινὰ καὶ τὰ ὑπολειπόμενα ὁστᾶ αὐτοῦ παραχώνω εἰς τὴν γῆν, Φ 323, Ψ 71, μ 12 κ. ἀ., «ὑπὸ χθονός» λ 52.

θαρσαλέος [.ᾰ..], έη, έον (θάρσος)· ἀ.) ἐπὶ καλοῦ, θαρραλέος, εὐθαρσής, τολμηρός, «πολεμιστής» Ε 602, «ἀνήρ» η 31 κ. ἀ., «θαρσαλεώτερον ἔσται» Κ 223· β'.) ἐπὶ κακοῦ, αὐθάδης, παράτολμος, θρασύς, ρ 449, τ 91 κ. ἀ.—Ἐπίρ. **θαρσαλέως**, α 382, σ 330, 390.

θαρσέω, ἀόρ. ἐθάρσησα, ἐπικ. θάρσησα, παρακ. τεθάρσηκα, Ι 420, 687, θαῤῥῶ, ἔχω θάῤῥος, λαμβάνω θάῤῥος, «θάρσει» Δ 184, δ 372 κ. ἀ., «τεθαρσήκασι λαοί» Ι 420, 687. Πολλάκις κατὰ μετοχὴν μετ' ἄλλων ῥημ., οἷον «θαρσήσας (θαρσῶν Ε 124) μάχεσθαι» μετὰ θάῤῥους μάχου, Υ 328, «θαρσήσας ἀντίον ἠὐδα» γ 75 κ. ἀ., «κατέπεφνε θαρσήσας» ἐφόνευσε (ἐκ

τῆς ἀπουσίας) λαβὼν θάρρος, γ 252, μετ' αἰτ. «θάρσει τόνδε γ' ἄεθλον» εἴσελθε μετὰ θάρρους εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα, θ 197. Ἐκ τοῦ

θάρσος, εος, τό, θάρρος, πεποίθησις, τόλμη, Ε 2, Ζ 126, α 321 κ. ἀ., ἐπὶ κακοῦ, θρασύτης, αὐθάδεια, προπέτεια, Ρ 570, Χ 395. Ἐκ τούτου

θάρσινος [.⏑.], ον, ἐπικ. θαρραλέος, τολμηρός, μόνον «πόλις» Π 70· μετὰ δοτ. πεποιθὼς εἴς τι Ἰλ. Ν 823.

θαρσύνω [.–.], παρατ. θαμιστ. θαρσύνεσκε, Δ 233, θαρρύνω, ἐνθαρρύνω, ἐμψυχώνω, ἐγκαρδιώνω, ἐμπνέω εἴς τινα τόλμην, Σ 325 κ. ἀ., «θαρσ. ἦτόρ τινι ἐνὶ φρεσί» ἐνθαρρύνω τινὸς τὴν καρδίαν ἐνδομύχως, ὅ ἐ. ἐμψυχώνω βαθέως, Π 242· καὶ μετὰ δοτ. ὀργαν. «ἐπέεσσι, μύθῳ» Δ 233, ι 377 κ. ἀ.

θάσσων, ον, συγκρ. τοῦ ταχύς, ὅπ. ἴδε.

θαῦμα, ατος, τό (θάομαι). 1) θαῦμα, πᾶν ὅ,τι βλέπει τις μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἐκστάσεως, «τὸ δὴ περὶ θαῦμα τέτυκτο» τοῦτο δὰ ἦτο μέγα θαῦμα, Σ 549· συχνὴ ἡ φρ. «θαῦμα ἰδέσθαι, θ. ἰδεῖν» „νὰ βλέπῃ τις καὶ νὰ θαυμάζῃ", Ε 725, ζ 306 κ. ἀ., Ὑ. Ἀφρ. 206, «ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι» μέγα θ. εἶνε τοῦτο, τὸ ὁποῖον βλέπω μὲ τὰ ὄμματία μου, Ν 99 κ. ἀ.· ὡσαύτως «ἦ μάλα θαῦμα κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ» τῷ ὄντι μέγα θαῦμα εἶνε οὗτος ὁ κύων, ὅστις κεῖται κτλ., ρ 306· ὁ Κύκλωψ Πολύφημος λέγεται «θ. πελώριον» τεράστιον θαῦμα, ι 190· ὡραία τις γυνὴ «θαῦμα βροτοῖσι» λ 287. 2) θαυμασμός, «θαῦμά μ' ἔχει» κ 326. (‖. Ἡ συγγένεια τοῦ θαῦμα καὶ θέαμα, καὶ τοῦ θαυμάζω καὶ θεάομαι, καταφαίνεται καὶ ἐκ τῆς καθομιλουμ., ἥτις τὸ θαῦμα προφέρει „θάμμα, καὶ θεάμα", καὶ τὸ θαυμάζω, „θαμμάζω" λέγει καὶ „θεαμαίνομαι καὶ θεαμάζω").

θαυμάζω (θαῦμα), μέλ. θαυμάσομαι καὶ ἐπικ. σσ, ἀόρ. ἐθαύμασα· ά.) ἀπολελ. θαυμάζω, ἐκπλήττομαι, μένω ἐκστατικός· (ἐν δὲ τῇ καθομιλουμ. καὶ μέσ. „θαμάζομαι") Ὅμ. πλχ., πολλάκις κατὰ μετοχήν, δ 44 κ. ἀ., μετ' ἐξηρτημένης προτάσεως «θ. οἷον ἐτύχθη» ἐθαυμάζομεν πῶς ἔγεινεν ἢ ὅτι ἔγεινε τοιοῦτόν τι, Β 320· 6'.) μετ' αἰτ. θαυμάζω, βλέπω μετὰ θαυμασμοῦ τινα, Ω 629, α 382, «πυρά» Κ 12, συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἀγάασθαι» π 203, μετὰ τοῦ «θηεῖσθαι» θ 265 κ. ἀ., καὶ μετ' ἐξηρτημένης ἐπεξηγηματικῆς προτάσεως, οἷαν «θ. Ἀχιλλῆα, ὅσος ἔην» Ω 629, πρβλ. καὶ α 382· ἔτι δὲ μετ' αἰτ. καὶ ἀπαρφ. «θ. Ἕκτορα αἰχμητὴν ἔμμεναι» θαυμάζω τὸν Ἕκτορα ὅτι εἶνε πολεμιστής, Ε 601.

θαυμαίνω, ἕτερ. ἐπικ. τύπος τοῦ θαυμάζω, „θεαμαίνω καὶ θεαμαίνομαι", μέλ. ανῶ καὶ Ἰων. ανέω, μετ' αἰτ. θ 108 †, Ὑ. Ἀφρ. 84.

Θαυμακίη [.⏑⏑.], ἡ, πόλις τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Μαγνησίας, ἀνήκουσα εἰς τὴν ἐπικράτειαν τοῦ Φιλοκτήτου, κατὰ τὸν Εὐστάθ. οἱ μετέπ. Θαυμακοί (‖. νῦν δὲ „Δωμοκὸ ἢ Δαμοκό" κατὰ Μακεδονικὴν ἐναλλαγὴν τοῦ θ καὶ δ, ἴδ. Φιλίς. Γ'. σελ. 130 ἐν λ. δόλος) Β 716.

θαυμάσιος [.⏑⏑.], ίη, ιον (θαῦμα), θαυμασμοῦ ἄξιος, ἀξιοθαύμαστος, Ὑ. Ἑρμ. 443.

θαυμαστὸς καὶ ποι. **θαυματός**, ή, όν, Ὑ. Ἑρμ. 80, 440, Ὑμ. 6, 34, θαυμαστός, θαυμασμοῦ ἄξιος, θαυμάσιος, Ὑ. Δήμ. 10.

θαφ- ἢ μᾶλλον **θαπ-** ἢ **ταφ-** [⏑] ῥίζα τοῦ ἐπικ. παρακειμ. (μὲ σημασ. ἐνεστ.) τέθηπα, τοῦ ὑπερσ. (μὲ σημ. παρατ.) ἐτεθήπεα Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἐτεθήπειν, καὶ τοῦ ἀορ. 6'. ἔταφον (μόνον κατὰ μετοχ. ταφών), Ι 193, Λ 545, 777, Π 806, π 12, ἐκθαμβοῦμαι, ἐκπλήττομαι, μένω ἔκθαμβος, ἐκστατικός, πολλάκις κατὰ μετοχήν, Δ 243, Φ 29, 64, «θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπε» ἡ ψυχή μου (ὁ νοῦς μου) κατέχεται ἐνδομύχως ὑπὸ θάμβους, ψ 105, «ἐτεθήπεα θυμῷ» ζ 166, «τινά» ζ 168. (Τὸ ἐν ω 90 «ἐτεθήπεας» εἶνε διὰ τῆς συνιζήσεως τετρασύλλαβον).

θάω, ἐπικ., ἐλλειπτ., ἐκ μὲν τοῦ ἐνεργ. τύπου μόνον τὸ ἀπαρφ. τοῦ ἀορ. θῆσαι παρ' Ἡσυχίῳ, ἐκ δὲ τοῦ μέσου μόνον ἀπαρφ. τοῦ ἐνεστ. θῆσθαι ἀντὶ τοῦ θᾶσθαι, γ'. ἐν. τοῦ μέσ. ἀορ. ά. θήσατο καὶ μετοχ. θησάμενος. 1) θηλάζω, „βυζάνω", καὶ ἀμέλγω, «γυναῖκά τε θήσατο μαζόν» (ἴδ. γυνὴ ἐν τέλ.), Ω 58, Ὑ. Δήμ. 236, ἐπὶ προβάτων «αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι» δ 89. 2) μεταβ. θηλάζω, „βυζαίνω", «Ἀπόλλωνα θήσατο μήτηρ» Ὑ. Ἀπ. 123.

θεά, ἡ, θηλ. τοῦ θεός, θεά, Ὅμ. πλχ. κατ' ἀντίθ. πρὸς τὴν γυναῖκα, Ξ 315· συνάπτεται μετ' ἄλλου οὐσιαστικοῦ «θεὰ μήτηρ» Α 280, Φ 109, «θεαὶ Νύμφαι» Ω 615. (Τὸ ὄνομα τοῦτο φυλάττει καθ' ὅλας τὰς πτώσεις τὸ α, οἷον θεᾶς, θεάν· ἡ δοτ. πληθ. θεαῖς, ἀλλὰ καὶ θεῇς Γ 158 (ἀνθ' οὗ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. κατὰ τὸν Ἑρμανν. ἔγραψε: θεαῖς), θεῇσιν Θ 305.—Μετὰ τὸ «πότνια» ἑπόμενον τὸ «θεά» προφέρεται κατὰ συνίζησιν μονοσυλλάβως, ε 215, ν 391, υ 61· ἄλλοι δὲ γράφοντες «πότνα» προφέρουσι δισυλλάβως τὸ θεά).

θέα [.–], ἡ (θεάομαι), θέα, θεωρία, ὄψις, «αἴδεσσαί με θέας ὕπερ» σεβάσθητί με (ἐλέησόν με) „νὰ χαρῇς (τὴν θέαν σου), τὰ ὄμματία σου, τὸ φῶς τῶν ὀμματιῶν σου", Ὑ. Δήμ. 64. Πολλοὶ ὅμως τῶν ἐκδοτῶν (‖. μὴ ἀρκεσθέντες εἰς ταύτην τὴν κατ' ἐμὲ ὀρθὴν καὶ πιθανὴν ἑρμηνείαν) ὕποπτον θεωρήσαντες τὴν γραφὴν διώρθωσαν οἱ μὲν εἰς τὸ «θεᾶς ὕπερ», οἱ δὲ εἰς τὸ «Θέας» (ὅ ἐ. Θείας ἢ Θείης τῆς γυναικὸς τοῦ Ὑπερίονος).

θέαινα, ἡ, ποι. καὶ ἰδίως ἐπικ. ἀντὶ τοῦ θεά, μόνον ἐν τῷ ἑξῆς συνδυασμῷ «πάντες δὲ θεαὶ πᾶσαί τε θέαιναι» Θ 5, 20, 0 341.

Θεανώ [.υ.], οῦς, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Κισσέως, γυνὴ τοῦ Ἀντήνορος, ἱέρεια τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Ἰλίῳ Ε 70, Ζ 298. Κατὰ μεταγενεστέρους ποιητὰς ἀδελφὴ τῆς Ἑκάβης.

θέειον, τό, καὶ **θεειόω** ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **θεῖον** καὶ **θειόω**, ἄπ. εἰδ.

θεῖεν, εἰδ. **τίθημι**.

θειλόπεδον, τό (εἴλη, πέδον), τόπος προσήλιος εἰς ξήρανσιν (ἡλίασιν) κατάλληλος, „ἁλιακωτό“ (ἡλιακωτόν) η 123 †. Ὁ τόπος οὗτος (‖ ὅστις σήμερον μάλιστα ἐν ταῖς νήσοις εἶνε ἐπὶ τῆς ὁριζοντείου στέγης τῶν οἰκιῶν, ἰδίως τῶν ἀγροτικῶν) ἦτο ἐπὶ τῆς ἡρωικῆς ἐποχῆς ἐν τῇ ἀμπέλῳ, καὶ ἐν αὐτῷ ἐξήραινον ἡλιάζοντες τὰς σταφυλὰς ἢ ἀπὸ τοῦ κλήματος κρεμαμένας ἢ κατ' ἄλλους τρυγημένας κατὰ γῆς, καὶ οὕτω κατεσκεύαζον τὸν „ἡλιασμένον“ οἶνον (Λατ. vinum passum). Ὁ Δοιδερλεῖνος ἀθετεῖ τὴν λ. ταύτην γράφων καθ' ἃ καὶ ἄλλος πρὸ αὐτοῦ θ' εἰλόπεδον, ἀλλ' ὁ Λόβεκκος δὲν πείθεται, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν παραδειγμάτων, ὅσα εἰς τὴν προκειμένην λ. ἐπισυνάπτει εἰς ἀπόδειξιν τοῦ προσθέτου θ.

θεῖμεν, θεῖναι, εἰδ. **τίθημι**.

θείνω, ποι., ἀόρ. ἀ. ἔθεινα, μετοχ. θείνας, Υ 481, κτυπῶ, „βαρῶ“, πλήττω, Α 588· ὅθεν καὶ „πληγώνω, λαβώνω“, μετ' αἰτ. Π 339, σ 63 καὶ μετὰ δοτ. ὀργαν. «ἄορι, βουπλῆγι, μάστιγι» Κ 484, Ζ 135, Ρ 430, «τινὰ τόξοις παρ' οὔατα» Φ 491.—Παθ. «θεινόμενος πρὸς οὔδεϊ» κτυπούμενος κατὰ γῆς, ι 459 κ. ἀ. Περὶ δὲ τοῦ ι 459 ἴδε **ῥαίω**· (θεωρεῖται συγγ. τοῦ κτείνω, ἢ θάνω· ‖ κατ' ἄλλους δὲ τοῦ φέν-ω καὶ Λατ. fendo ἐν τῷ defendo καὶ offendo).

θείομεν, ποι. ἀντὶ τοῦ **θῶμεν**, εἰδ. **τίθημι**.

θεῖον τό, ἐπικ. **θέειον** καὶ ἅπαξ **θήιον**, χ 493, θεῖον, „θειάφι“, τὸ ἐν τῷ κεραυνῷ περιλαμβανόμενον, Θ 135, Ξ 415, μ 417· ὡς ἱερὸν καθαρτήριον Π 228, χ 481, (εἰδ. **θειόω**). Ἐν τῷ μ 417 φαίνεται ὅτι σημ. τὴν ὀσμὴν καὶ τὸν καπνὸν τοῦ καιομένου θείου. (Εἰκάζεται ὅτι εἶνε συγγ. τοῦ **θύω**).

θεῖος, η, ον (θεός), θεῖος, θεϊκός. 1) ἐκ θεοῦ καταγόμενος, «θ. γένος» Ζ 180, ἢ προερχόμενος, ἐκπορευόμενος, «ὀμφή» Β 41, «πύργος» Φ 526. 2) εἰς θεὸν ἀφιερωμένος, ἱερός, «θ. ἀγών, χορός» Η 298, θ 264· τὸ δὲ ἐν Σ 376 «θεῖος ἀγών» θεῶν ἀγών, θεῶν ἀγορά. 3) θεῖος, λαμπρός, ἔξοχος, ἐπὶ ἀνθρώπων δι' ἀρετάς τινας διακεκριμένων, Β 335, Ν 694 κ. ἀ., καὶ ἐπὶ πραγμάτων ἐξαιρέτων εἰς τὸ εἶδός των, οἷον «ἅλς» Ι 214, «ποτόν» 6 341, ι 205 κ. ἀ., «δόμος» δ 43.

θειόω, μόνον ἐν τῷ ἐπικ. τύπῳ **θεειόω** (θεῖον), θειώνω, „θειαφίζω“, μὲ θεῖον καπνίζω καὶ καθαρίζω, «δῶμα» χ 482.—Μέσ. «δῶμα θειοῦται» καπνίζει τὴν οἰκίαν του μὲ θεῖον, ψ 50.

θείῃ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **θέῃ**.

θείῃ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **θέῃ, θῇ**, εἰδ. **τίθημι**.

θέλγω, ἀόρ. ἀ. ἔθελξα, παθ. ἐθέλχθην, κυρ. ψηλαφῶ, „χαδεύω“, Λατ. mulceo, ἑπομ. διὰ τοῦ τοιούτου τῶν αἰσθήσεων ἐρεθισμοῦ δαμάζω, ὅθεν· 1) γοητεύω, μαγεύω, μετ' αἰτ., ἐπὶ σωματικῶν μελῶν «τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει» δι' ἧς (ῥάβδου ὁ Ἑρμῆς) γοητεύει τῶν ἀνθρώπων τὰ ὄμματα (ὥστε νὰ μὴ βλέπωσι τὰ ἀληθῆ), ε 47, ω 3, Ω 343, «θέλξας ὅσσε φαεινά» θαμβώσας, Ν 435· β΄.) μαγγανεύω, διὰ μαγείας μεταμορφώνω τινά, κ 291, 318, 326. Ἄλλοι δὲ λαμβάνουσιν ἐνταῦθα τὸ ῥ. εἰς τροπικὴν σημ. τιθασσεύω, καταθέλγω, καθηδύνω, ἄνευ τινὸς λόγου καὶ ἐναντίον τῆς συνεχείας. 2) γοητεύω, μαγεύω, τροπικ. ἐπὶ τοῦ πνεύματος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς φαύλην σημ., ἐξαπατῶ, ἀποπλανῶ, τυφλῶ, „ξεγελῶ“, οἷον περὶ τῶν Σειρήνων, μ 40, «νόον» ἀποπλανῶ τὸν νοῦν, Μ 255, Ὑ. Δήμ. 37, «θυμόν» παρέλυε τὴν ἀνδρείαν, Ο 594, μετὰ δοτ. ὀργανικῆς «ἐπέεσσιν, λόγοισιν» γ 264, α 57, «ψεύδεσι, δόλῳ» Φ 276, 604, «μήτε τι θέλγε» ἐξυπακ. ψεύδεσι, ξ 387. Παθ. ἐπὶ τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης «ἔρῳ δὲ θυμὸν ἐθέλχθεν» ἐγοητεύθη ἡ ψυχή των ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, σ 212· β΄.) σπανίως εἰς καλὴν σημ. γοητεύω, θέλγω, μαγεύω, ἑλκύω, (οἷον διά τινος διηγήματος) ρ 521, παθ. ρ 514.

θελκτήρ, ῆρος, ὁ (θέλγω), ὁ καταπραϋντής, «ὀδυνάων» Ὑμ. 15, 4.

θελκτήριον, τό (θελκτήρ), πᾶν ὅ,τι ἔχει μαγευτικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου, θέλγητρον, μαγευτικὸν μέσον, γόητρον, ἑπομένως τέρψις, ἡδονή, οἷον περὶ τοῦ κεστοῦ τῆς Ἀφροδίτης, Ξ 215, περὶ ἀσμάτων «θελκτήρια βροτῶν» α 337, περὶ τοῦ δουρείου ἵππου «θεῶν θελκτήριον» ἀγλάϊσμα τῶν θεῶν, θ 509. (Ἄλλοι δὲ λαμβάνουσιν ἐνταῦθα τὸ «θελκτήριον» ὡς ἐπίθ. τοῦ «ἄγαλμα» μὲ τὴν ἔννοιαν: ἐξιλαστήριον κόσμημα τῶν θεῶν ἢ κατὰ τὸν Ἀμεῖν: πολυθέλγητρον ἀνάθημα τῶν θεῶν).

θέλω, νεώτερος τύπος τοῦ **ἐθέλω**, „θέλω“, Ὑ. Ἀπ. 46, εἰδ. **ἐθέλω**.

θέμεθλα, τά, μόνον ἐν τῷ πληθ. ἐπ. (τίθημι, θέμα), „θεμέλιον“, βάσις, «ὀφθαλμοῖο» ῥίζα τοῦ ὀφθ. ὅ ἐ. τὸ κοῖλον, ἐν ᾧ ὁ βολβός, Ἰλ. Ξ 493· «στομάχοιο» ἡ ῥίζα τοῦ φάρυγγος, ὅ ἐ. ὁ λαιμός, ἔνθα κεῖται ὁ φάρυγξ (καὶ ὄχι τὸ στόμιον τοῦ στομάχου) Ρ 47.

θεμείλια, τά, μόνον ἐν τῷ πληθ.=τῷ προηγ. ἐπ. ἀντὶ τοῦ „θεμέλια“, «θ. τιθέναι» βάλλω θεμέλια, Μ 28, ὡσαύτως καὶ «θ. διατιθέναι» Ὑμ. Ἀπ. 254, «θ. προβαλέσθαι» „ῥίπτω θεμέλια“ Ψ 255.

θέμεν καὶ **θέμεναι**, εἰδ. **τίθημι**.

θέμις, ἡ, ἐπικ., γεν. **θέμιστος** (θεῖναι, τίθημι), πᾶς θεσμός, ὅστις ἐκ συνηθείας καὶ παραδόσεως καθιερώθη, τὸ προσῆκον, πρέπον· ὅθεν 1) ἐνικ. ἀ.) ἔθιμον, κοινωνικὸν καθε-

στώς, „συνήθεια, τάξις", συχνὴ ἡ φρ. «θέμις ἐστί» εἶνε δίκαιον, εἶνε ἡ τάξις, μετὰ δοτ. καὶ ἀπρφ. Ξ 386, ξ 56, «ἦ (ὀρθότ. ἤ, ἴδ. λ. ἠ) θέμις ἐστί» καθὼς εἶνε δίκαιον, τὸ ἔθιμον, ἡ τάξις, Β 73, Ι 33 κ. ἀ. καὶ μετὰ γεν. «ἦ θέμις ἀνθρώπων πέλει» Ι 134, Τ 177, «ἦ τε ξείνων θέμις ἐστί» ι 268, ξ 136· συχνοτέρα δὲ ἡ ἐξῆς: «οὐ θέμις ἐστίν» μετ' ἀπαρφ. Π 796 κ. ἀ. καὶ μετὰ δοτ. «οὐ τῷ θέμις ἐστίν» Ξ 386, ξ 56· β΄.) ἐν τῷ συνδυασμῷ «ἀγορή τε θέμις τε» ἔχει τοπικὴν σημ. δικαστήριον, Α 807· γ΄.) δίκαιον, νόμος, ἐπομ. περιορισμός, «ὅς οὔ τινα οἶδε θέμιστα» Ε 761 (ἔνθα ὁ Δοιδερλ. παραδόξως ἐκλαμβάνει οὐδ. πληθ. τὰ θέμιστα). 2) πληθ. ΘΕΜΙΣΤΕΣ· ἀ.) διατάξεις, ὁρισμοί, ἐντολαί, «Διὸς θέμιστες» αἱ (διὰ τῶν χρησμῶν ἐξενεχθεῖσαι) βουλαὶ τοῦ Διός, π 403· δ΄.) νόμοι, δικαιολογικαὶ διατάξεις, δίκαιον, «ἀγοραὶ δὲ θέμιστες» ι 112, «οὔτε δίκας οὔτε θέμιστας» ι 215, «οἵ τε θέμιστας πρὸς Διὸς εἰρύαται» οἵ τινες (ἡγεμόνες καὶ δικασταί) σώζουσι τοὺς νόμους (τὸ δίκαιον) παρὰ τοῦ Διός (λαβόντες αὐτούς) Α 238· γ΄.) δικαστικαὶ ἀποφάσεις, βουλεύματα „κρίσις", «κρίνειν θέμιστα: σχολιάς» κάμνω στραβὴν κρίσιν, (διαστρέφω τὸ δίκαιον) Π 387· δ΄.) δικαιοδοσία, δικαίωμα τοῦ δικάζειν, «σκῆπτρον ἠδὲ θέμιστες» ἀρχὴ καὶ δικαιοδοσία, Ι 99, Β 206· ε΄.) δικαιώματα, φόρος διδόμενος εἰς τὸν βασιλέα κατὰ νόμον ἢ ἔθιμον ὡρισμένος (οἷον τὸ δέκατον), (‖. διάφορος τῶν «δωτινῶν» αἵτινες, φαίνεται, ἦσαν μᾶλλον προαιρετικαὶ προσφοραί) «λιπαρὰς τελεῖν θέμιστας» πληρώνω παχεῖς φόρους, Ι 156, 298.—ΘΕΜΙΣ, κύρ. ὄν. θυγ. τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας (Ἡσιόδ. Θεογ. 135)· παρ' Ὁμ. τρὶς μόνον ἀπαντᾶται. Ἐκτελεῖ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ τὰ τοῦ κήρυκος, προσκαλοῦσα τοὺς θεοὺς εἰς συνέλευσιν, Υ 4· ὑποδέχεται τοὺς προσκεκλημένους εἰς τὸ δεῖπνον τῶν θεῶν, καὶ ἐπιβλέπει εἰς τὴν τήρησιν τῶν ἐθίμων καὶ τῆς τάξεως, Ο 87· συγκαλεῖ τοῦ λαοῦ τὰς ἀγορὰς καὶ πάλιν αὐτὰς διαλύει, θ 68. Ἐν δὲ τοῖς ὕμνοις καλεῖται ἡ φίλη τοῦ Διός, Ὑμ. 22, 2, καὶ συναρωγὸν ἔχει τὸν Ἄρη, Ὑμ. 7, 4. Παρὰ τοῖς μετέπειτα εἶνε ἡ προστάτρια τῆς νομιμότητος καὶ θεὰ τῆς δικαιοσύνης.

ΘΕΜΙΣΤΕΥΩ (θέμις), ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. ἀ.) δικάζω, κρίνω, μετὰ δοτ. Ὀδ. λ 569, καὶ μετὰ γεν. εἶμαι ὁ δικαστής, ι 114· δ΄.) ἐπὶ θεῶν «θ. βουλήν» ἐκφράζω (διὰ χρησμοῦ) βουλήν, χρησμοδοτῶ, Υ. Ἀπ. 253, 293.

ΘΕΜΙΣΤΟΠΟΛΟΣ, ον, ἐπ. (θέμις, πολέω) ὁ περὶ τὰς δίκας ἀναστρεφόμενος, δικαστής, ἐπίθ. τῶν βασιλέων, Ὑμ. Δήμ. 103, 473.

ΘΕΜΙΤΟΣ, ἡ, όν, νόμιμος, δίκαιος, «οὐ θεμιτόν» μετ' ἀπαρφ. Ὑμ. Δήμ. 207. (Κατὰ συγκοπ. ἀντὶ τοῦ θεμιστὸς ἐκ τοῦ θεμίζω, θέμις).

ΘΕΜΩ (θεῖναι, θέμις), κυρ. θέτω· ὔθ. ἀναγκάζω, βιάζω «νῆα θέμωσε χέρσον ἐκέσθαι» (τὸ κῦμα) ἐβίασε τὴν νῆα νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ξηράν, Ὀδ. ι 486, 542.

ΘΕΝ, μόριον ἀχώριστον, εἰς τὰ τοπικὰ ὀνόματα προσαρτώμενον καὶ μετ' αὐτῶν τοπικὰ ἐπιρρήματα ἀποτελοῦν, σημαίνοντα τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν, ἀπό, ἐκ, π. χ. «Τροίηθεν, Ἰλιόθεν, οἴκοθεν, οὐρανόθεν, ἄλλοθεν κ. ἄ.». Ἐνίοτε δὲ ἐπιτείνεται ἡ σημασία των, προστιθεμένης καὶ τῆς προθ. Ἐκ ἢ Ἀπό, οἷον «ἐξ ἢ ἀπ' οὐρανόθεν, ἐξ Αἰσύμηθεν, Θ 304, «ἀπὸ Τροίηθεν» Ω 492, ι 38, «ἐξ ἀλόθεν» ὅπ. ἴδε. (‖. Οὕτως καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „ἀπὸ παιδιόθεν, ἀπὸ μικροῦθε").—Σπανιώτερον προσαρτᾶται εἰς οὐσιαστικὰ προσώπου σημαντικά, οἷον «Διόθεν, θεόθεν» ἐκ Διός, ἐκ θεοῦ. Ἀπὸ τούτου τοῦ ΘΕΝ διακρίνουσί τινες τὸ εἰς τὰ ἐπιρρήματα προσαρτώμενον, οἷον «ἄνευθεν, ἄτερθεν, ἔκτοσθεν, ἔντοσθεν, πρόσθεν ᾗ.», ὅπερ πολλάκις ἀποβάλλει τὸ τελικὸν ν, ἐν ᾧ εἰς τὸ ἄλλο δὲν συμβαίνει τοιοῦτόν τι (τοὐλάχιστον παρ' Ὁμ.· περὶ δὲ τοῦ ἐν Ω 492 «Τροίηθε» ἴδ. τὴν λ.) καθὼς οὐδὲ εἰς τὰ «ἐμέθεν, σέθεν, ἕθεν», ἐν οἷς τὸ θεν εἶνε κατάληξις· διὸ καὶ τὰ ἀνωτέρω τοπικὰ ἐπιρρήμ. (Τροίηθεν κτλ.) θεωροῦσί τινες ἀρχαίους γενικῆς τύπους.

ΘΕΝΑΡ, ΑΡΟΣ, τό, Ἰων. καὶ ἐπ. τὸ κοῖλον τῆς χειρός, τὸ μεταξὺ τοῦ καρποῦ καὶ τῶν δακτύλων, Ε 339 †.

ΘΕΟ, ἐπ. προστ. ἀντὶ τοῦ θοῦ, ἴδ. ΤΙΘΗΜΙ.

ΘΕΟΔΜΗΤΟΣ, ον, ποι. (θεός, δέμω), θεόκτιστος, ὁ ὑπὸ θεοῦ κτισμένος, «πύργοι» Θ 519 †.

ΘΕΟΕΙΔΗΣ (θεοΓειδ.), ΕΣ (θεός, εἶδος), ὅμοιος μὲ θεόν, θεόμορφος, ὡραῖος (πρβλ. τὸ τῆς καθομιλ. „σὰν ἄγγελος", ἀγγελόμορφος), ἐπίθ. τοῦ Πάριδος, Γ 27, τοῦ Τηλεμάχου, ξ 175, τῶν μνηστήρων, φ 186, 277, τοῦ Δημοδόκου, ο 271, τοῦ Πριάμου, Ω 217, 299, 372, κ. ἄλλων.

ΘΕΟΕΙΚΕΛΟΣ (θεοΓεικ.), ον (θεός, εἰκελος)=τῷ προηγ. ὅμοιος μὲ θεόν, ἐπὶ προσώπ. Α 131, γ 416 κ. ἀ.

ΘΕΟΘΕΝ, ἐπίρ., ἐκ θεοῦ, π 447 †.

ΘΕΟΚΛΥΜΕΝΟΣ [..⏑..], ὁ, υἱὸς τοῦ Πολυφείδους, ἀπόγονος τοῦ Μελάμποδος, μάντις περιβόητος, Ὀδ. ο 256 κ. ἀ.

ΘΕΟΠΡΟΠΕΩ, ἐπ. (θεοπρόπος), προφητεύω, μόνον κατὰ μετοχ. Α 109, Β 322, δ 184.

ΘΕΟΠΡΟΠΙΗ, ἡ, Α 87, 385, Λ 794, Π 36, α 415, δ 201 καὶ ΘΕΟΠΡΟΠΙΟΝ, τό, (θεοπρόπος) πᾶν ὅ,τι ὑπὸ τῶν θεῶν προμηνύεται, ὑπὸ δὲ τῶν θεοπρόπων (μάντεων) ἐξηγεῖται, ἐπομ. πρόρρησις, προφητεία, χρησμός, θεία βουλή, ἐντολή, Ἰλ. Α 85, Ζ 438.

ΘΕΟΠΡΟΠΟΣ, ὁ, ὁ ἔκ τινων σημείων ἐξηγῶν τὴν θέλησιν τῶν θεῶν, μάντις, προφήτης, Μ 228, α 416· ὡς ἐπίθ. «θεοπρ. οἰωνιστής» οἰωνοσκόπος μάντις, Ν 70. (Συνήθ. ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ θεὸς καὶ προεἰπεῖν ἢ τὰ τοῖς θεοῖς πρέ-

ποντα λέγειν· κατὰ δὲ τὸν Βούττμαννον ἐκ τοῦ πρέπω τοῦ παρ' Αἰσχύλῳ καὶ ἄλλοις σημαίνοντος ἐκπέμπομαι, ἐκπορεύομαι, διὰ τῆς βίας ἐξέρχομαι, ὅθεν καὶ σημαίνω, δηλῶ (‖. ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τοῦ Ἡσυχ. ἡ γλῶσσα «πρέπον· τέρας (τουτέστι σημεῖον), Κύπριοι»· καὶ «πρεπτά· φαντάσματα, εἰκόνες»· θεοπρόπος λοιπὸν εἶνε ὁ σημαίνων τὰ τῶν θεῶν).

θεός, ὁ, ἡ, ἐπ. γεν. πληθ. θεόφιν, Ρ 101· τὸ αὐτὸ καὶ ὡς ἐπ. δοτ. πληθ. Η 366. 1) ἀρσ. θεός, ὁ θεός, ἐπὶ ὡρισμένων ἀτόμων Ὁμ. πλχ., πολλάκις δὲ καὶ ἐν γένει, ὡς τὸ δαίμων 2), θεός, θεότης, Ρ 99, γ 131, θ 170 κ. ἀ. «σὺν θεῷ» μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ, Ι 49, Ω 34, «ἐκ θεόφιν» ἐκ θεῶν, Ρ 101, «ὑπὲρ θεόν» παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ θεοῦ, Ρ 327· ὡσαύτως «ἄνευ ἢ ἄνευθε θεοῦ» ἴδ. τὰς προθέσεις. 2) θηλ. ἡ θεός =θεὰ Ὁμ. πλχ., καὶ «θήλεια θεός» Θ 7. 3) ἐπίθ. ἐν τῷ συγκρ. «θεώτερος» θειότερος, «θύραι θεώτεραι» μᾶλλον εἰς τοὺς θεοὺς ἀνήκουσαι, μᾶλλον εἰς χρῆσιν τῶν θεῶν, ν 111 (‖. ὁ Δύντζερος κ. ἄ. παρατηροῦσιν ὅτι ἐσχηματίσθη τὸ συγκρ. κατ' ἀναλογίαν τοῦ: ἀγρότερος, ὀρέστερος).—Οἱ Ὁμηρικοὶ θεοὶ εἶνε ὑπὸ τὴν φυσικὴν ἔποψιν τὰ τελειότατα τῶν ὄντων, ὅθεν ἐν ταῖς παραβολαῖς λαμβάνονται εἰς ἔκφρασιν τοῦ τελειοτάτου, μεγίστου, καλλίστου κ.τ.τ. «θεὸς ὣς, ὥστε θεός, ἴσα θεῷ, θεῷ ἐναλίγκιος κ.τ.τ.» καὶ τὰ ἐπίθετ. «θεοειδής, θεοείκελος, θεσπέσιος, ἀθέσφατος». Ἔχουσι σῶμα μὲ αἷμα, ὅπερ καλεῖται ἰχώρ (ἴδ. τ. λ.), καὶ μορφὴν ὁμοίαν μὲ τὴν τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' εἶνε μεγαλείτεροι, ὡραιότεροι, καὶ ἀπείρως ἰσχυρότεροι, Ε 859 ἑξ., Ο 361, Φ 407. Ἀλλ' ὑπάρχουσι καί τινες, ὡς ὁ Ἥφαιστος (ἴδ. τ. λ.) ἔχοντες ἀνθρώπινα ἐλαττώματα. Εἶνε μὲν ἀθάνατοι, ἀπηλλαγμένοι νόσων καὶ γήρατος, ἀλλὰ ὄχι καὶ ἐξησφαλισμένοι ἀπὸ παντὸς δυστυχήματος, Ε 336, 383, 858. Κατὰ τὴν σοφίαν καὶ τὰς γνώσεις ὑπερβαίνουσι πολὺ τοὺς ἀνθρώπους, χωρὶς ὅμως νὰ ἦνε διὰ τοῦτο καὶ πάνσοφοι, Ε 441, Β 485. Ὑπὸ δὲ τὴν ἠθικὴν ἔποψιν δὲν διαφέρουσι πολὺ τῶν ἀνθρώπων, ὡς ὑποκείμενοι εἰς ἐπιθυμίας καὶ ταπεινὰ πάθη. Κυβερνῶσι τὸν κόσμον καὶ μάλιστα τὰ τῶν ἀνθρώπων, ἀπονέμοντες αὐτοῖς εὐτυχίαν καὶ δυστυχίαν. Ὅταν ὅμως πολλάκις ὁ ἄνθρωπος διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἁμαρτημάτων ἐπισύρῃ τὰ δυστυχήματα, ταῦτα εἶνε τιμωρία τῆς Μοίρας (ἴδ. τ. λ.), α 33, 34. Ἐμφανίζονται δὲ εἰς τοὺς ἀνθρώπους οἱ θεοὶ ὑπὸ ἀλλοτρίαν μορφήν, ἢ νέφος περιβεβλημένοι, Ε 127, Ξ 343, Υ 131, 150. Ἡ κατοικία αὐτῶν εἶνε ὁ Ὄλυμπος καὶ ὁ Οὐρανός (ἴδ. Ὄλυμπος). (Ἐτυμολογεῖται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ Σανσκρ. dewa, Λατ. deus, Ἑλλ. Δίς· ‖. κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον, ἀρνούμενον τὴν τοιαύτην συγγένειαν, καὶ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ θέω=δέομαι ἢ μᾶλλον ἐκ τῆς ῥίζης θες, ἐξ ἧς πολύ-θεσ-τος=πολὺ παρακαλούμενος, καὶ Θέσ-τωρ ὁ πατὴρ τοῦ ἱερέως Κάλχαντος, καὶ «θέσσ-εσθαι· αἰτεῖν ἱκετεύειν» Ἡσύχ. Ὅθεν θεός=θεσ-ὸς εἶνε ὁ παρακαλούμενος.—Προφέρεται κατὰ συνίζησιν, ὡς ἐν τῇ καθομιλουμ. θjός, Α 18· ὡσαύτως καὶ τὸ: θεῶν, θεούς, Υ. Δήμ. 55, 259, 325, καὶ τὸ: θεοῖσιν, ξ 251· ‖. τὸ δὲ θηλ. θεὰ οὐδέποτε).

θεοειδής, ές, „θεοφοβούμενος", εὐσεβής, δίκαιος, «νόος» Ὀδ. ζ. 121, θ 576, ι 176, ν 202, «θυμός» τ 364, «βασιλεύς» τ 109. (Κατὰ τὴν συνήθη ἐτυμολογ. εἶνε συνηρημ. ἀντὶ τοῦ θεοειδής, ὅ ἐ. ὅμοιος μὲ θεόν, ὀρθότερον δὲ κατὰ τὸν Βούττμ. καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν νεωτέρων ἐκ τοῦ θεός καὶ δείδω, δέος· ὅθεν ὁ Ἡσύχιος ἑρμηνεύει ὀρθῶς τὴν λ.: θεοσεβής, ὁ δὲ Σχολ. τῆς Ὀδ. ζ 121 ἐκλαμβάνει αὐτὴν ἀντὶ τοῦ θεοδεὴς ἢ δεισιδαίμων).

θεόφιν, ἴδ. **θεός**, ἐν ἀρχ.

θεραπεύω [.⏑..] (θεράπων), ὑπηρετῶ, κατ' ἀντίθ. τοῦ «ἄρχω», ν 265 †.—Μέσ. μέλ. θεραπεύσομαι μὲ σημ. ἐνεργητικήν, Υ. Ἀπ. 390.

θεράπνη, ἡ, ποι., κατὰ συγκοπ. ἐκ τοῦ θεράπαινα, ὑπηρέτρια, Υ. Ἀπ. 157.

θεράπων [.⏑.], οντος, ὁ, ὑπηρέτης ἢ μάλιστα ὁ ἑκούσιος, καὶ οὐ μόνον ἐλεύθερος, ἀλλὰ πολλάκις εὐγενής, Ο 431 ἑξ.· ὅθεν πολλάκις ταὐτὸν τῷ ἑταῖρος, σύντροφος, οὐσιωδῶς λοιπὸν διάφορος τοῦ «δμωός» καὶ τοῦ «δούλου». Οὕτως ὁ Πάτροκλος εἶνε θεράπων τοῦ Ἀχιλλέως, Π 244, ὁ Μηριόνης τοῦ Ἰδομενέως, Ψ 113· πάντες οἱ ἥρωες εἶνε «θεράποντες Ἄρηος» Β 110, Η 382 κ. ἀ.· οἱ βασιλεῖς «θεράποντες Διός» Α 255· οἱ ἀοιδοὶ «Μουσάων θεράποντες» Ὑμ. 32, 20· πρὸ πάντων δὲ λέγονται οἱ ἑταῖροι τῶν ἡρώων, οἱ κυβερνῶντες τοὺς ἵππους τοῦ ἅρματος, «ἡνίοχοι θεράποντες» Ε 580, Θ 113· ὡσαύτως λέγεται καὶ ὁ κῆρυξ, σ 424. Ἐν τῇ Ὀδ. οἱ θεράποντες ἐκτελοῦσι πολλῶν εἰδῶν οἰκιακὰς ὑπηρεσίας, α 109, π 253, ἀλλ' εἶνε πάντοτε εὐγενεῖς, ὡς οἱ ἱπποκόμοι τῶν ἱπποτῶν τοῦ μέσου αἰῶνος, οἵτινες ἦσαν πατδες εὐγενεῖς (Knappen). Τοιοῦτος ἦτο ὁ Ἐτεωνεὺς δ 22. (Βεβαίως κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ θέραψ, τοῦτο δ' ἐκ τοῦ θέρω=θάλπω, περιθάλπω, περιποιοῦμαι, Λατ. foveo, καὶ ὄχι κατὰ τὸν Λόβεκκ. ἐκ τοῦ τρέπω, θράπω=τρέφω).

θερέη, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **θερῆ**, ἴδ. **θέρομαι**.

θερμαίνω, ἀόρ. ἐθέρμηνα, θερμαίνω, „ζεσταίνω", οἷον «λοετρά» Ξ 7.—Παθ. θερμαίνομαι, ι 376. Ἐκ τοῦ

θερμός, ή, όν, καὶ δικατάλ., Υ. Ἑρμ. 110 (θέρω), „θερμός, ζεστός" (εἰς διαφόρους βαθμούς) «λοετρά» Ξ 6, «αἷμα» Λ 266 κ. ἀ.· ἔτι δὲ „ζεματιστός, βραστός", τ 388. Μεταφ. «θερμὰ δάκρυα» Η 426, δ 523.

θέρμω, ἐπικ. (θέρω) μόνον ἐν τῇ προστ. θέρμετε, καὶ ἐν τῷ παθ. παρατ. θέρμετο, θερμαίνω, „ζεσταίνω", οἷον «ὕδωρ» θ 426.—Παθ. θερμαίνομαι, θ 437, Σ 348, «πνοιῇ δ' Εὐ-

μήλοιο μετάφρενον εὐρὲ τ' ὤμω θέρμετο» ἐκ τῆς πνοῆς (τῶν ἑπακολουθούντων ἵππων) ἐθερμαίνετο ἡ ῥάχις τοῦ Εὐμήλου ᾗ τὰ νῶτα, Ψ 381.

ΘΈΡΟΣ, ΕΟΣ, τό (θέρω) γεν. Δωρ. καὶ ἐπικ. ΘΕΡΕΙΣ, η 118, δοτ. ΘΕΡΕΙ, Χ 151. Κυρ. θάλπος, καύσων, „ζέστη", ἰδίως δὲ ἡ θερμὴ ὥρα τοῦ ἔτους, θέρος, „καλοκαίρι", κατ' ἀντίθ. τῆς «ὀπώρης» μ 76, καὶ τοῦ «χείματος» η 118. (‖. Ἡ λ. „θέρος" σώζεται ἐν τῇ καθομιλουμ., σημαίνουσα ἰδιαιτέρως τὸν θερισμόν, καθ' ἃ καὶ παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμ. τῶν ἀρχαίων).

ΘΕΡΣΊΛΟΧΟΣ [.⏑..], ὁ, εἷς τῶν Παιόνων, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Ρ 216, Φ 211.

ΘΕΡΣΊΤΗΣ, [.–.], ΑΟ, ὁ, κατὰ τὸν Ἀπολδ, 1, 8, 1, υἱὸς τοῦ Ἀγρίου, ὁ αἴσχιστος τῶν ἐπὶ Τροίας Ἑλλήνων, ἀλλοίθωρος, χωλὸς τὸν ἕτερον πόδα καὶ κυφὸς (καμπούρις). Ἡ φιλόψογος αὐτοῦ καὶ ἀκριτόμυθος γλῶσσα ἔψεγε τὰ πάντα, οὐδὲ τῶν ἐπιφανεςάτων ἀνδρῶν φειδομένη. Ἀλλ' ὁ Ὀδυσσεὺς διὰ τοῦ σκήπτρου του ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ ἡσυχάσῃ, Β 212—271. (Πιθανῶς συγγ. τῷ θάρσος).

ΘΈΡΩ, θερμαίνω μόνον παρὰ τοῖς μετέπειτα ἐπικοῖς· παρ' Ὅμ. δὲ μόνον τὸ παθ. ΘΈΡΟΜΑΙ, μέλ. θέρσομαι, ἀόρ. β'. παθ. ἐθέρην, ὑποτ. θερέω ἐπικ. ἀντὶ τοῦ θερῶ· ἀ.) θερμαίνομαι, τ 64, 507, «πυρός» ἀπὸ τὴν φωτιά, ὅ ἐ. πλησίον τοῦ πυρός, ρ 23· (‖. κατὰ τὸ: «λούεσθαι ποταμοῖο» Ζ 508)· β'.) καίομαι, μετὰ γεν. «πυρός» ὑπὸ τοῦ πυρός, Ζ 331, Λ 667.

ΘΈΣ, ἴδ. ΤΙΘΗΜΙ.

ΘΕΣΚΕΛΟΣ, ΟΝ, ἐπικ. (θεὸς καὶ ἴκελος, κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ: θεσ-ίκελος) κατ' ἀρχάς= ΘΕΟΕΙΚΕΛΟΣ, ὅμοιος μὲ θεόν, ὁμ. θεῖος, ὑπεράνθρωπος· ἐπομ. θαυμάσιος, παράδοξος, μόνον ἐπὶ πραγμάτων εἰς τὴν τελευταίαν σημασίαν «θεσκ. ἔργα» Γ 130, λ 374, 610.—Ἐπίρ. «ἔϊκτο ΘΕΣΚΕΛΟΝ αὐτῷ» ἦτο θαυμασίως ὅμοια μὲ αὐτόν, Ψ 107.

ΘΕΣΜΌΣ, ὁ (τίθημι), τὸ τεθειμένον, τὸ σταθερῶς κείμενον, καθεστώς, ἔθιμον, νόμος, «λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο» ἦλθον εἰς τὴν συνήθειαν (εἰς τὴν συνήθη κοίτην) τῆς παλαιᾶς κλίνης, ψ 296 †. (Ἀλλ' ἀντὶ ταύτης τῆς ὀπωσοῦν βεβιασμένης ἑρμηνείας ὁ Ἀμεῖς κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκλαμβάνει τὴν λ. θεσμὸς εἰς τοπικὴν σημ. θέσις). «Θεσμοὶ εἰρήνης» οἱ νόμοι τῆς εἰρήνης, Ὑμ. 17, 6.

ΘΕΣΠΈΣΙΟΣ, ΙΗ, ΙΟΝ. 1) Ἐνεργ. θείως ὁμιλῶν ἢ φθεγγόμενος, θεορρήμων, «ἀοιδή» Β 600, «θεσπέσιαι Σειρῆνες» θεόφθογγοι Σειρ., μ 158. 2) Παθ. κυρ. θεόρρητος, θεόπνευστος· ὅθεν ἐν γένει· ἀ.) θεῖος «βηλός» Α 591, «ἄντρον» ν 363, καὶ ἡ δοτ. ΘΕΣΠΕΣΙΗ (ἐξυπ. βουλῇ ἢ μοίρᾳ, κατὰ τὸ Πλατωνικὸν «θείᾳ μοίρᾳ») ὡς ἐπίρ. κατὰ θείαν βούλησιν, Β 367· β'.) συνήθ. σημαίνει πᾶν ὅ,τι μέγα, λαμπρόν, ὑψηλόν, ἰσχυρόν, ὑπεράνθρωπον, εἴτε ἐκ τῆς φύσεως εἴτε ἐκ τῶν ἀνθρώπων προέρχεται, θεῖος, ἔξοχος, ὑπερμεγέθης, σφοδρός, ἐκπληκτικός, θαυμάσιος, «ἀλαλητός, ὅμαδος, ἠχή, ἰαχὴ κ. ἀ.», Ὅμ. πλχ. «φύζα, φόβος» ἰσχυρά, κατὰ κράτος φυγή, Ι 2, Ρ 18· (ἐνταῦθα ἑρμηνεύεται ὑπό τινων: ὑπὲρ φύσιν, θεόπεμπτος, ἀλλ' ἄνευ ἀνάγκης)· ὡσαύτως «λαῖλαψ, νέφος, ἀχλύς» Ο 669, η 41, ι 68, μ 314, Υ 342, «ἄωτον» ἐξαίρετον μαλλί, ι 434, «θ. χαλκός» τὸ ἄπειρον πλῆθος τῶν χαλκῶν ὅπλων, Β 457· ὡσαύτως «θ. κτεάτεσσιν» υ 289.—Ἐπίρ. «ΘΕΣΠΕΣΙΩΣ ἐφόβηθεν» κατὰ κράτος ἔφυγον, Ο 637. (Συνήθ. ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ θεὸς καὶ εἰπεῖν, καὶ οὕτως ὁ Δοιδερλ. παράγει πάσας τὰς σημασίας ἐκ τῆς 1). Πιθανωτέρα φαίνεται εἴς τινας ἡ γνώμη τοῦ Λόβεκκ, ὅτι ἡ λ. θέσπις, ἐξ ἧς κατ' ἐπέκτασιν τὸ θεσπέσιος, ἔγεινεν ἐκ τοῦ θεῖος διὰ παρενθήκης τοῦ π, κατ' ἀναλογίαν τοῦ: λεῖος, λισσός, λισπός. ‖. Ὁ δὲ Κούρτιος ὀρθότερον ἀποδέχεται τὴν συνήθη ἐτυμολογίαν: ἐκ τοῦ θεσ- (ἴδ. ΘΕΌΣ) καὶ ἐπ-, θέσεπις, θέσπις, καὶ ἐντεῦθεν θεσπέσιος).

ΘΈΣΠΕΙΑ, ἡ, ἐπικ., αἱ Θεσπιαί, ἀρχαία πόλις τῆς Βοιωτίας εἰς τὴν ὑπώρειαν τοῦ Ἑλικῶνος, κατὰ Στράβ. 9, 2, 25 ἀποικία Θρᾳκῶν, ἢ κατά τινα ἐγχώριον παράδοσιν ἐκ τοῦ Θεσπίου, υἱοῦ τοῦ Ἐρεχθέως οὕτως ὀνομασθεῖσα, περιβόητος διὰ τὸν ἐν αὐτῇ ναὸν τοῦ Ἔρωτος καὶ τῶν Μουσῶν, Β 498. (Ἐνταῦθα ὁ Οὐόλφιος κατὰ τὸν Ἡρωδιανὸν καὶ τὸ Ἐνετικ. χειρόγραφον γράφει Θέσπια (τὸ ι εἶνε μακρόν). ‖. Ἡ θέσις τῆς ἀρχαίας πόλεως ἦτο, ὡς φαίνεται, εἰς τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Θεσπίου, ἀπέναντι τοῦ σημερινοῦ Ἐρημοκάστρου).

ΘΕΣΠΙΔΑΗΣ [.⏑⏑.], ΕΣ, ἐπικ. (θέσπις, δαίω), γεν. ΕΟΣ, κυρ. θεόφλεκτος, ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀναφθείς, ἐν γένει δὲ σφοδρός, πάντοτε ὡς ἐπίθ. τῆς μεγάλης πυρκαϊᾶς, «θ. πῦρ» Μ 177, 441, Υ 490, Φ 342 κ. ἀ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον ἐν τῷ δ 418.

ΘΈΣΠΙΣ [.⏑], ΙΟΣ, ὁ, ἡ, ἐπικ. (περὶ τῆς ἐτυμολογίας ἴδ. ΘΕΣΠΕΣΙΟΣ ἐν τέλ.). 1) θεόπεμπτος, θεόπνευστος, ἐπίθ. τοῦ «ἀοιδή» καὶ «ἀοιδός» Ὀδ. α 328, θ 498, ρ 385. 2) ἐν γένει θεῖος, λαμπρός, σφοδρός, οἷον «ἄελλα» Υ. Ἀφρ. 209.

ΘΕΣΠΡΩΤΟΙ, οἱ, ἔθνος Πελασγικόν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς Ἠπείρου κατοικοῦν περὶ τὴν Δωδώνην, ξ 315, 327, π 65, 427.

ΘΕΣΣΑΛΌΣ [.⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Χαλκιόπης, θυγατρὸς τοῦ Εὐρυπύλου βασιλέως τῆς Κῶ, πατὴρ τοῦ Φειδίππου καὶ τοῦ Ἀντίφου, Β 679.

ΘΕΣΤΟΡΙΔΗΣ [..⏑.], ΟΥ, ὁ, Α'.) πατρωνυμ., υἱὸς τοῦ Θέστορος· ἀ.) ὁ Κάλχας, Α 69· β'.) ὁ Ἀλκμάων, Μ 394. Β'.) ὡς κύρ. ὄν. Ἐπιγ. 5.

ΘΈΣΤΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἴδμονος, μάντις καὶ Ἀργοναύτης, πατὴρ τοῦ Κάλχαντος, τοῦ

Ἀλκμάονος, τῆς Λευκίππης καὶ τῆς Θεονόης, Ὑγίν. μυθ. 160. 2) υἱὸς τοῦ Ἥνοπος, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 401.

θέσφατος [.⏑.], ον (θεός, φημί), ποι. 1) θεόρρητος, ὑπὸ θεοῦ εἰρημένος ἢ ὡρισμένος, προωρισμένος, Θ 477, τινί, δ 561, κ 473. Ὅθεν τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **θέσφατον**, θεῖον ῥῆμα, θεῖον λόγιον, χρησμός, Ε 64, λ 151, 297, «θέσφατα παλαίφατα» παλαιὰ θεῖα λόγια, ε 507, ν 172. 2) ἐν γένει θεοποίητος, θεόπεμπτος, «ἀήρ» η 143.—Τῆς Ἰλ. μόνον ἔνθ. ἀνωτ.

Θέτις [.⏑], ἡ, γεν. **ιδος**, Θ 370, δοτ. **Θέτι** [.–] (ἀντὶ τοῦ **Θέτιι**) Σ 407, αἰτ. **Θέτιν** [.⏑], κλ. **Θέτι** [.–], (ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β′. **Θέτις**) Σ 385, 424, Ω 88, μία τῶν πολλῶν Νηρηίδων, γυνὴ τοῦ Πηλέως καὶ μήτηρ τοῦ Ἀχιλλέως ὄχι ἑκουσίως, ἀλλὰ κατὰ βουλὴν τοῦ Διός, Σ 431 ἑξ., Ω 62. Ἐκ τῆς μεγάλης πρὸς τὸν υἱόν της στοργῆς ἀναβαίνει εἰς τὸν Οὐρανὸν καὶ ἱκετεύει τὸν Δία νὰ ἐκδικήσῃ τὴν εἰς αὐτὸν γενομένην ἀτιμίαν, Α 502 ἑξ. Ὁ δὲ Ζεὺς χαρίζεται εἰς αὐτὴν λίαν εὐνοϊκῶς, ἐνθυμούμενος ὅτι ποτὲ ὑπ' αὐτῆς ἐσώθη, ὅτε οἱ ἄλλοι θεοὶ ἤθελον νὰ τὸν δέσωσι, Α 397 ἑξ. Κατοικεῖ ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης, διὸ καὶ καλεῖται «ἁλοσύδνη» Υ 207. Κατὰ τὸ Ω 73 ἑξ., 753, πρβλ. Α 357, Σ 35, ἡ κατοικία της δὲν ἀπέχει πολὺ τῆς Τροίας.

θέω, ἐπικ. **θείω**, Ζ 507, Κ 437, μέλ. θεύσομαι, Λ 701, Ψ 623, παρατ. θαμιστ. θέεσκον, Υ 229. 1) τρέχω, σπεύδω, ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων, Ὅμ. πλχ., «πόδεσσι, ποσί» Ψ 623, θ 247, «μετά τινα» σπεύδω, τρέχω κατόπιν τινός, Κ 63, «πολέος πεδίοιο» διὰ τῆς μεγάλης πεδιάδος, Δ 244, Ζ 507, Χ 23, (‖. περὶ τῆς τοπικ. ταύτης γεν. ἐν τῇ καθομιλουμ. ἴδ. **εἶμι**), «περὶ τρίποδος θέω» περὶ τρίποδος „παρατρέχω“ („παραβγαίνω εἰς τὸ τρέξιμον“) Λ 701, «περὶ ψυχῆς Ἕκτορος θέον» Χ 161 (Ἕκτωρ ᾗ Ἀχιλλεὺς ἔτρεχον ἀμφότεροι ταχέως ὡς περὶ ἄθλου περὶ τῆς ψυχῆς ταῦ Ἕκτορος, ἣν αὐτὸς μὲν ἤθελε νὰ σώσῃ, ὁ δ' ἕτερος νὰ ἁρπάσῃ). Πολλάκις συντάσσεται μετ' ἄλλων ῥημάτων κατὰ μετοχὴν τροπικήν, οἷον «ἦλθε θέουσα» ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. „ἦλθε τρέχοντας“, ἦλθε δρομαίως, Ζ 54, 394, Ρ 157, Σ 167· ὡσαύτως «ἶξε θέων» γ 288, «θέων παρέστη» Ο 649 κ. ἀ. 2) ἐπὶ ἀψύχων· ἀ.) κινουμένων πραγμάτων, τρέχω, οἷον περὶ πλοίου, Α 483, 6 429 κ. ἀ., περὶ κυλινδουμένου βράχου, Ν 141, περὶ τοῦ κεραμευτικοῦ τροχοῦ Σ 601, περὶ τοῦ δίσκου «ἀπὸ χειρός» φεύγει ἀπὸ τὸ χέρι, θ 193· β′.) ἐπὶ ἀκινήτων πραγμάτων, διαθέω, ἐκτείνομαι, «φλὲψ ἀνὰ νῶτα θέουσα» Ν 547· ἰδίως δὲ περὶ παντὸς κυκλοτεροῦς, «ἄντυξ πομάτη θέεν ἀσπίδος» Ζ 118, πρβλ. Υ 275, ω 208.

θεώτερος, η, ον, ἴδ. **θεός**.

Θῆβαι, ῶν, αἱ, ποι. δὲ **Θήβη**, ἡ, 1) ἀρχαιοτάτη καὶ ἐπιφανεστάτη πόλις τῆς Βοιωτίας παρὰ τὸν Ἰσμηνὸν ποταμόν, κτίσμα τοῦ Κάδμου, ἐξ οὗ ἡ ἀκρόπολις αὐτῆς ὠνομάσθη Καδμεία, ἔπειτα δὲ αὐξηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀμφίονος. Σήμερον ἐν τῇ καθομιλουμ. λέγεται „Φήβα“. Παρ' Ὁμ. εὑρίσκεται εἰς ἑνικ., Δ 378, 406, λ 265 κ. ἀ., εἰς πληθ., Ε 804, Ζ 223, Ο 247 κ. ἀ. Ἐπωνομάζετο «ἑπτάπυλος» λ 263, ἴδ. Ἀπολδ. 3, 6, 6· ἔτι δὲ καὶ «εὐστέφανος» Τ 99, πρβλ. Ὑποθῆβαι. 2) ἀρχαία πρωτεύουσα τῆς ἄνω Αἰγύπτου (Θηβαΐδος) παρὰ τὸν Νεῖλον, μετέπειτα Διὸς πόλις ὀνομασθεῖσα, περιβόητος διὰ τὰ πλούτη της, ὅθεν καὶ παρ' Ὁμ. «ἑκατόμπυλος» ἐπονομάζεται, μόνον κατὰ πληθ. Ι 381, δ 126, 127. 3) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἑνικῶς, πόλις τῆς Τροίας κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Μυσίας, εἰς τὴν ὑπώρειαν τοῦ ὄρους Πλάκου (δι' ὃ καὶ Ὑποπλακίη Θήβη), κατοικουμένη ὑπὸ Κιλίκων, ἕδρα τοῦ Ἠετίωνος, τοῦ πατρὸς τῆς Ἀνδρομάχης, πορθηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως. Κατὰ τὰ σχόλια ἦτο τὸ μετέπειτα Ἀδραμύττιον (ὀρθότερον δηλ. ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀδραμυττηνῶν, Στράβ. 13, 1, 61), Α 366, Ζ 397. Ὁ πληθ. «Θήβῃσιν» μόνον Χ 479. Πρβλ. Στράβ. 13, 1, 7.

Θήβασδε, ἐπίρ. ποι. ἀντὶ τοῦ **Θήβαζε**, εἰς τὰς Θήβας, Ψ 679.

Θηβαῖος, αίη, αῖον, Θηβαϊκός, καὶ ὡς οὐσιαστ. Θηβαῖος, κάτοικος τῶν Βοιωτίων Θηβῶν, κ 492.

Θηβαῖος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, πατὴρ τοῦ Ἡνιοπέως, Θ 120.

θήγω, μέλ. ξω, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐθηξάμην· ἀ.) ἀκονῶ, ὀξύνω, περὶ τοῦ κάπρου «ὀδόντας» Ἰλ. Λ 416, Ν 475· β′.) μέσ. ἀκονῶ τι τῶν ἐμαυτοῦ, «δόρυ» Β 382.

θηέομαι, Ἰων. ἀντὶ τοῦ **θεάομαι**, β′. ἑνικ. τοῦ ἐνεστ. τῆς εὐκτ. θηοῖο, Ω 418, παρατ. γ′. πληθ. συνηρ. θηεῦντο Ἰων. ἀντὶ τοῦ: ἐθεῶντο, ἀόρ. ἀ. ἐθηησάμην, εὐκτ. γ′. πληθ. θησαίατο (ἐκ τοῦ θεάομαι, ὅπ. ἴδ.), βλέπω μετά τινος διαφέροντος, θεωρῶ, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετὰ θαυμασμοῦ βλέπω, θαυμάζω, μετ' αἰτ. Η 444, Σ 524 κ. ἀ., «θηεῖτο δὲ πάντα θυμῷ» ε 76, ἀπολελ. ζ 237· διὸ καὶ συνάπτεται μετὰ τοῦ «θαμβῶ» Ψ 728, 881, μετὰ τοῦ «θαυμάζω» ἴδ. τὴν λ.. «θηήσαντο ἰδόντες» ἐθαύμασαν ἰδόντες, θ 17.

θήης, ἐπ. ἀντὶ τοῦ **θῇς**, ἴδ. **τίθημι**.

θητήρ, ῆρος, ὁ, ἴδ. **θρητήρ**.

θήιον, τό, ἐπ. ἀντὶ τοῦ **θεῖον**, ὅπ. ἴδε.

θήλεας, αἰτ. πληθ. τοῦ **θῆλυς**.

θηλέω, ἐπικ. (θηλή), θάλλω, ἀνθῶ, μετὰ γεν. «λειμῶνες μαλακοὶ ἴου ἠδὲ σελίνου θήλεον» ἤνθουν, ὅ ἐ. ἦσαν κατάφυτοι ἐξ ἴων καὶ σελίν., ε 73 †. Ἴδ. **θάλλω**.

θῆλυς, εια, υ (ποι. ᾗ δικατάλ., οἷον Ε 269, Κ 216, Τ 97, Ψ 409, ε 467, ζ 122, κ 527, 572).

1) θῆλος, „θηλυκός“, (τοὐναντίον ἄῤῥην) «θήλεια θεός» θεά, Θ 7, «θήλεας ἵππους» θηλυκὰ ἄλογα, „φορ(β)άδες“, Ε 269, Λ 681, «αὐτή» θηλυκὴ φωνή, ὅ ἐ. γυναικεία, ζ 122· ὅθεν τρυφερός, ἴδ. κατωτ. 2) δροσιστικός, δροσερός, «ἔερση» ἡ δροσιςική, ἡ „κατάψυχος“, ψυχρὰ δρόσος, ε 467.—Συγκρ. ἄνευ συγκριτικῆς σημασ. ὡς τὸ ἀγρότερος, ὀρέστερος κ.τ.τ., ἢ θετικὸν μετὰ καταλήξ. συγκριτικῆς ΘΗΛΥΤΕΡΟΣ, Η, ΟΝ, ποι., μόνον ἐν τῷ «θηλύτεραι θεαὶ καὶ θηλ. γυναῖκες» αἱ τρυφεραί, αἱ λεπτοφυεῖς γυναῖκες, Θ 520, θ 324, λ 386, 434, ψ 166. (‖. Ὁ δὲ Ἀμεῖς θεωρῶν τὴν ἑρμηνείαν ταύτην ἄγαν αἰσθηματικὴν ὡς πρὸς τὴν Ὁμ. ἐποχήν, νομίζει ὅτι ὁ πλεοναστικὸς οὗτος προσδιορισμὸς εἶνε ἐπικὴ καὶ ἀφελὴς ἐμφατικωτέρα ἔκφρασις τοῦ γένους, πρβλ. «νεκύων κατατεθνηώτων» κ 530).

ΘΗΜΩΝ, ΩΝΟΣ, ὁ (τίθημι), σωρός, „θημωνιά“, «ἠίων» ε 368 †.

ΘΗΝ, ἐπικ. ἐγκλιτ. μόριον (κατ' ἀρχὰς ἕτερος διαλεκτικὸς τύπος τοῦ ΔΗ) βεβαιωτικόν, ἐκφράζον τὴν τοῦ ὑποκειμένου πεποίθησιν, βεβαίως, δά, Ι 394· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰρωνικῶς, ὅπως ᾗ τὸ «δή που», Ν 620, Ρ 29· ἐπιτείνεται ἐν τοῖς ἐξῆς συνδυασμοῖς: «ἦ θήν» ἔ δά, „ἔννοια σου δά“, (‖. τὸ δ' ἑπόμενον «ἐξανύω» δύναται μὲν καὶ ὡς μέλ., δύναται ὅμως καὶ ὡς ἐνεστ. νὰ ἑρμηνευθῇ μὲ σημ. τοῦ βεβαίως μέλλοντος νὰ γείνῃ), Λ 635 κ. ἀ., «οὔ θην δή» κατ' οὐδένα τρόπον, εἶνε ἀδύνατον νά, γ 352. Σημειωτέοι καὶ οἱ ἐξῆς συνδυασμοί: «οὔ θην» ὄχι δά, Β 276, Θ 448 κ. ἀ., «οὐ μέν θην 'κείνης γε χερείων εὔχομαι εἶναι» καὶ ὅμως δὲν πιςεύω δὰ νὰ ἦμαι χειροτέρα ἐκείνης, ε 211, «ἐπεὶ θην» ἐπειδὴ βεβαίως, π 91, «καὶ γάρ θην» διότι βεβαίως, ἀναμφιβόλως, Φ 568.—Τῆς Ὀδ. μόνον ἔνθ. ἀνωτ.

ΘΗΟΙΟ, ἴδ. ΘΗΕΟΜΑΙ.

ΘΗΡ, ΘΗΡΟΣ, ὁ, μᾶλλον ποι., „θηρίον, ἄγριμι(ον)“, Κ 184, ε 473 κ. ἀ., Ὑμ. 18, 13, πρβλ. ΦΗΡ.

ΘΗΡΕΥΤΗΣ, ΟΥ, ὁ (θηρεύω), κυνηγός, κυνηγετικός, θηρευτικός, μόνον ἐν συναφείᾳ μετὰ τοῦ ὀνόματος «ἀνήρ» καὶ «κύων», οἷον «κύνεσσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῆσι» Ἰλ. Μ 41, «κυσὶ θηρευτῆσι» Λ 325.

ΘΗΡΕΥΩ, κυνηγῶ, τ 465 †, μόνον κατὰ μετοχήν.

ΘΗΡΗ, ἡ (θήρ), θήρα, „κυνήγι(ον)“, Ε 49, Κ 360, τ 429, ἄγρα, „κυνῆγι“, ι 158.

ΘΗΡΗΤΗΡ, ΗΡΟΣ, ὁ, Ἰων. ᾗ ποι., ᾗ ΘΗΡΗΤΩΡ, ΟΡΟΣ, ποι., Ι 544 † (θηράω), κυνηγός, «ἄνδρες θηρ.» Μ 170, «αἰετὸς θηρητήρ» Φ 252, Ω 316, «τόξων θηρ.» ὁ κυνηγῶν (καὶ θέλων νὰ κλέψῃ) τὰ τόξα, φ 397, (καθ' ἃ ἔγραψεν ὁ Βέκκερος ἐν τῇ Β'. καὶ Ἀμεῖς· ἄλλοι δὲ φυλάττοντες τὴν συνήθη γραφὴν θηητήρ (θηέομαι, θεάομαι), ἑρμηνεύουσι θεατής, ἑπομ. εἰδήμων. ‖. Ἀλλ' εἶνε δυνατὸν τὸ «θηρητήρ» καθ' ἑαυτὸ νὰ νοηθῇ: κυνηγός, καὶ ἡ γεν. «τόξων» νὰ συναφθῇ πρὸς τὸ «ἐπίκλοπος», ἴδ. ταύτην τὴν λ., ἔμπειρος τῶν τόξων).

ΘΗΡΙΟΝ, τό, „θηρίον“ (προφ. „θεριό“), „ἄγριμι“, ἐπὶ ἐλάφου «μέγα θηρίον», κ 171, 180· κατ' ἀντίθ. τῶν «ἀνθρώπων» ᾗ «οἰωνῶν» Ὑ. Ἀφρ. 4. (Κατὰ τῆς συνήθους γνώμης, ὅτι ἡ λ. θηρίον, ὡς καὶ χρυσίον, σιτίον κ. ἄ. τύπον μόνον οὐχὶ δὲ καὶ σημασίαν ἔχουσιν ὑποκοριστικήν, ἀντιτάσσεται ὁ Κλάσσεν, διισχυριζόμενος ὅτι ταῦτα τὰ ἐκ περιληπτικῶν οὐσιαστικῶν παράγωγα οὐσιαστικὰ σημαίνουσι τὸ πρὸς ὡρισμένην χρῆσιν ἀπὸ τοῦ πλήθους χωριζόμενον ἄτομον· θηρίον λοιπὸν σημ. τὸ ἄτομον, θήρ δὲ τὸ εἶδος).

ΘΗΡΟΣΚΟΠΟΣ, ΟΝ, ἐπικ. (θήρ, σκοπέω), ἐνεδρεύων „καρτερῶν“, ἢ σκοπεύων τὰ θηρία, «Ἰοχέαιρα θηρ.», Ὑμ. 27, 11.

ΘΗΣ, ΘΗΤΟΣ, ὁ, μισθωτός, ἐργάτης, δ 644 †, συνάπτεται μετὰ τοῦ «δμῶες», ὅπ. ἴδε. Ἦσαν οἱ θῆτες ἄνθρωποι ἐλεύθεροι μέν, ἀλλὰ πτωχοί, οἵτινες καθ' ἑαυτοὺς κατοικοῦντες εἰργάζοντο ἐπὶ μισθῷ δουλικὰς ἐργασίας παρὰ τοῖς πλουσίοις καὶ μεγάλα ἔχουσι κτήματα καὶ οὕτως ἀπέζων. (Κατὰ τὸν Βούττμ. ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ ΘΕΠ, τίθημι, ἀναλογεῖ πρὸς τὸ Γερμ. Sasse, Insasse, (ἔνοικος), ‖. καὶ σημαίνει τοὺς ἀρχαίους κατοίκους κατακτηθείσης τινὸς χώρας, οἱ ὁποῖοι μετὰ τὴν κατάκτησιν περιῆλθον εἰς τοσαύτην πενίαν, ὥστε νὰ ἐργάζωνται ἐπὶ μισθῷ τὰς γαίας τῶν κατακτητῶν. Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλεῖνον εἶνε ἀντὶ τοῦ θετός, τοῦτο δὲ ἀντὶ τοῦ συνθέτου σύνθετος, ὅ ἐ. συμπεφωνημένος (ὡς ἐκ τοῦ συντίθεμαι δῆθεν) μισθωτός. Νομίζω ὅτι καὶ μόνον τὸ ἁπλοῦν θετός, τεθειμένος, τεταγμένος (εἰς ἐργασίαν τινά) περιέχει ἐν ἑαυτῷ τὴν ἔννοιαν τοῦ μισθωτοῦ).

ΘΗΣΑΙΑΤΟ, ἴδ. ΘΗΕΟΜΑΙ.

ΘΗΣΑΤΟ, ἴδ. ΘΑΩ.

ΘΗΣΕΥΣ, ΗΟΣ καὶ ΕΩΣ, αἰτ. ΘΗΣΕΑ, ἥρως Ἰωνικὸς καὶ ἰδίως Ἀττικός, υἱὸς τοῦ Αἰγέως καὶ τῆς Αἴθρας, ἢ κατ' ἄλλην παράδοσιν υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, βασιλεὺς τῶν Ἀθηνῶν. Μεταξὺ τῶν πολλῶν εἰς αὐτὸν ἀποδιδομένων ἡρωικῶν πράξεων ἀξιοσημείωτοι εἶνε: ὁ φόνος τοῦ ἐν Κρήτῃ Μινωταύρου συνεργείᾳ τῆς Ἀριάδνης, λ 322, ἡ πρὸς τοὺς Κενταύρους μάχη ἡ κατὰ τὸν γάμον τοῦ ἐπιστηθίου αὐτοῦ φίλου Πειρίθου γενομένη ἐν Θεσσαλίᾳ κ. ἄ. Εἰς αὐτὸν ἀπεδίδετο καὶ ὁ συνοικισμὸς τῶν κατοίκων τῆς Ἀττικῆς, τῶν πρότερον κατὰ δήμους οἰκούντων, καὶ ἡ θεμελίωσις τῆς μετέπειτα πόλεως Ἀθηνῶν, Α 265, λ 631. (Ἀμφότεροι ὅμως οὗτοι οἱ στίχοι εἶνε νόθοι).

ΘΗΤΕΥΩ (θής), ἀόρ. ἐθήτευσα, ἐργάζομαι ἐπὶ μισθῷ, „δουλεύω“, Φ 444, σ 357, τινί, λ 489.

θι [ῐ], μόριον ἀχώριστον, προσαρτώμενον εἰς ὀνόματα καὶ ἀντωνυμίας, τὴν ἐν τόπῳ στάσιν σημαῖνον, οἷον «ἀγρόθι, οἴκοθι, ἄλλοθι, αὐτόθι, Ἰλιόθι», μεταφορ. δὲ καὶ ἐπὶ χρόνου, οἷον «ἠῶθι» (ὅπ. ἴδ.) τὸ πρωί, Ὁμ. πλχ.

θίς, θινός [-.], ὁ (τίθημι;), 1) κυρ. πᾶς σωρός, «πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεόφιν (=ὀστέων) θὶς ἀνδρῶν πυθομένων» πέριξ δὲ εἶνε μέγας σωρὸς ὀστέων ἀνδρῶν σηπομένων, μ 45. 2) ἰδίως ὁ τῆς ἄμμου σωρὸς ὁ κατὰ τὴν παραλίαν, „ἀμμουδιά", καὶ ἐν γένει αἰγιαλός, παραλία, «θ. θαλάσσης ἢ ἁλός« μόνον κατὰ δοτ. ἢ αἰτ. τοῦ ἑνικ., Α 34, η 290, ι 46. (Τὸ γένος διακρίνεται μόνον ἐκ τοῦ Ψ 693, «θίν' ἐνὶ φυκιόεντι» ᾗ μ 45, ἐξ ὧν φαίνεται ὅτι εἶνε ἀρσεν., ἐν ᾧ μετέπειτα εἶνε ἀρσεν. καὶ θηλ.).

Θίσβη, ἡ, παρὰ δὲ τοῖς πεζογρ. καὶ Θίσβαι, αἱ, ἀρχαία πόλις τῆς Βοιωτίας εἰς τὴν ὑπώρειαν τοῦ Ἑλικῶνος μεταξὺ Κρεούσης (ἢ Κρεύσιος) καὶ Θεσπιῶν, ἔχουσα ἐπίνειον (‖. ἐπὶ τοῦ σημερινοῦ κόλπου τῆς Δομβρένας; μίαν ὥραν ἀπέχον τῆς πόλεως, ἥτις σήμερον λέγεται Κακῶσι. Ἐπὶ τῶν γυμνῶν νήσων τῶν περικλειουσῶν τὸν κόλπον παρατηροῦνται καὶ σήμερον στίφη πολλὰ ἀγρίων περιστερῶν, ὅθεν ᾗ παρ' Ὁμ. «πολυτρήρων Θίσβη»), Β 502· πρβλ. Στράβ. 9, 2, 28.

θλάω, ἀόρ. ἔθλασα, ἐπικ. σσ, θραύω, συντρίβω, „σπάνω (καὶ σπάζω καὶ σπῶ), τσακίζω", μετ' αἰτ. «κοτύλην» Ε 307, «κυνέην» Μ 384, «ὀστέα» σ 97.

θλίβω [-.], μέλ. θλίψω, πιέζω, „ζουλῶ (ᾗ ζουλίζω"). Μέσ. «θλίψεται ὦμους» θὰ κατατρίψῃ τοὺς ὤμους του, ρ 221 †.

θνήσκω (ἐκ τῆς ῥίζ. θαν- κατὰ μετάθ. θνα-), μέλ. θανοῦμαι, ἀπαρφ. Ἰων. θανέεσθαι, ἀόρ. β'. ἔθανον, παραχ. τέθνηκα, καὶ τούτου συγκεκομμ. τύποι: πληθ. τέθναμεν, τεθνᾶσι, εὐκτ. τεθναίην, προστ. τέθναθι, ἀπαρ. ἐπικ. τεθνάμεν καὶ τεθνάμεναι, μετοχ. τεθνεὼς μόνον ἐν τῇ δοτ. τεθνεῶτι (κατὰ συνίζ. τρισύλλαβ.), τ 331, συνηθεστέρα ἡ ἐπικ. τεθνηώς, -ῶτος καὶ ἐνίοτε τεθνηότος, ω 56, Ν 659, Τ 300, Ω 20, θηλ. τεθνηκυῖα, ὁ δὲ Δινδόρφ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν γράφουσι τεθνηυῖα, δ 734. (Τὴν Ζηνοδότειον γραφὴν τεθνειὼς ὁ Οὐόλφιος κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἐξώρισεν ἐκ τοῦ Ὁμήρου, συμφωνήσαντος καὶ τοῦ Σπιτζνέρου ᾗ τοῦ Βουττμ. πλὴν καθ' ὅτι οὗτος θεωρεῖ αὐτὴν ὀρθὴν τοὐλάχιστον ἐν τῇ γεν. τεθνειῶτος. Ὁ δὲ Βέκκ. νεωστὶ οὐ μόνον ταύτην θέλει ν' ἀποκαταστήσῃ, ἀλλὰ καὶ τὸν θηλ. τύπον τὸν διὰ τοῦ κ: τεθνηκυῖα, κατατεθνηκυίης κτλ.). Σημ. 1) ἀποθνήσκω, εἴτε φυσικὸν εἴτε βίαιον θάνατον, «ὑπὸ χερσὶν τινος» ὑπὸ τῶν χειρῶν τινος, Ο 289, «οἰκτίστῳ θανάτῳ» λ 412. 2) ἐν τῷ παραχ. „εἶμαι ἀποθαμένος, ἀπέθανα" (τοὐναντίον τοῦ ζῆν), δ 132, μετοχ. «τεθνηώς» ὁ ἀποθανών, ὡσαύτως «τεθνηὼς νεκρός» τὸ νεκρὸν σῶμα ἢ πτῶμα, Ζ 71, μ 10, πρβλ. τὴν λ. καταθνήσκω, «οἱ θανόντες» οἱ ἀποθανόντες, Π 457, Χ 389 κ. ἀ.

θνητός, ή, όν (θνήσκω), θνητός, ἐπίθ. τῶν ἀνθρώπων, Ν 322· ὡς οὐσ. «οἱ θνητοί» (τοὐναντίον οἱ ἀθάνατοι), Μ 242, τ 593.

θοινάω, γεύομαι, γευματίζω, παρ' Ὁμ. μόνον ἀπαρφ. παθ. ἀορ. ά. «θοινηθῆναι» ἵνα φιλευθῶσι, ἵνα γευθῶσι, δ 36 †. Ἐκ τοῦ

*θοίνη. ἡ, γεῦμα, „φαγητ" Βατρ. 40. (‖. Ἐτυμολογεῖται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ θάω (θηλάζω) οἱονεί: πότος· κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ἐκ τοῦ θύω (θυσιάζω): εὐωχία, ἑστίασις, ἐπειδὴ πᾶσα θυσία συνεπήγετο ἑστίασιν, πᾶσα δὲ ἑστίασις προαπῄτει θυσίαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ φθογγολογικῶς δὲν εἶνε ἀναντίρρητος ἡ τοιαύτη ἐτυμολογία, ἴσως δὲν εἶνε ἀπίθανος ἡ ἐκ τοῦ θάω (θοάζω, θῶκος, θόωκος)=κάθημαι, κεῖμαι, καθ' ἣν θοίνη λέγεται ἡ ἑστίασις, εἰς ἣν „στρώνονται" οἱ ἄνθρωποι, πρβλ. τὸ Γερμ. Gelag=θοίνη, ἐκ τοῦ legen=τιθέναι ἢ liegen=κεῖσθαι).

θοαὶ νῆσοι, ἴδ. θοός.

Θόας, αντος, ὁ. 1) υἱὸς τοῦ Ἀνδραίμονος καὶ τῆς Γοργοῦς, βασιλεὺς τῆς Πλευρῶνος καὶ Καλυδῶνος ἐν Αἰτωλίᾳ, Β 638, Δ 275, ξ 499. 2) υἱὸς τοῦ Διονύσου καὶ τῆς Ἀριάδνης, βασιλεὺς τῆς Λήμνου, πατὴρ τῆς Ὑψιπύλης, μόνος αὐτὸς σωθεὶς κατὰ τὴν ἐν Λήμνῳ ἀνδροφονίαν ὑπὸ τῆς θυγατρός του, ἥτις κρυφίως τὸν ἔπεμψεν εἰς τὴν Οἰνόην, Ξ 230, Ψ 745. 3) εἷς τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Μενελάου φονευθείς, Π 311.

Θόη, ἡ (ἐκ τοῦ ἐπιθ. θοή), μία τῶν Νηρηίδων, Σ 40.

θόλος, ὁ, κυρ. ἡ θολωτὴ στέγη, ἔπειτα ἰδίως κυκλοτερὲς οἰκοδόμημα θολωτόν, οἷον τὸ ἐν Ὀδ. μεταξὺ τῆς οἰκίας καὶ τῆς αὐλῆς, ἐν ᾧ ἐφυλάττοντο τὰ οἰκιακὰ σκεύη καὶ τὰ τρόφιμα, ἀποθήκη, Λατ. „κελλάρι", χ 442, 459, 466.

θοός, ή, όν, ποι. 1) ταχύς, εὐκίνητος· ά.) ἰδίως ἐπὶ τῶν πολεμιστῶν, εὐκίνητος, ὀξύς, γοργός, ὁρμητικός, ῥαγδαῖος (ὁ δὲ κατὰ τοὺς πόδας εὐκίνητος λέγεται «ταχύς, ὠκύς») «Ἄρης» Ε 430 κ. ἀ. «θοὸς ἔσκε μάχεσθαι» Ε 365 «νῦν θοοὶ ἔστε» ταχεῖς, ζωηροὶ ἐν τῇ μάχῃ, Π 422· β'.) ἐπὶ ἄλλων ἐμψύχων, οἷον «ἄγγελος» Ὑμ. 18, 29, «παρδάλιες» Υ. Ἀφρ. 71· γ'.) ἐπὶ πραγμάτων κινητῶν «χεὶρ» Μ 306, «βέλος» χ 83, «ἅρμα» Ρ 458, «μάστιξ» Ρ 430, «δαὶς» γεῦμα ἐν τάχει παρασκευασθέν, θ 38, ἴδ. αἴψηρός· ἰδίως δὲ εἶνε σύνηθες ἐπίθ. τῶν «νηῶν» Α 12 κ. ἀ., καὶ ὡς τοιοῦτον συνδυάζεται μετὰ τοῦ «ὠκύς» η 34 (ἔνθα ὁ Ἀμεῖς τὸ «νηῦς θοή» ὡς μίαν ἔννοιαν θεωρεῖ, οἱονεὶ δρόμων, εἰς ὃν δύναται νὰ ἁρμόσῃ τὸ ἐπίθ. ὠκύς), «νὺξ θοή» ἡ ταχεῖα νύξ, σταθερὸν ἐπίθ. τῆς νυκτός, δοθὲν αὐτῇ ἐκ τῆς περιστάσεως ὅτι παρ' ἡμῖν ταχέως ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἡμέραν ἡ

νὺξ ἄνευ μακρᾶς διαρκείας τοῦ λυκόφωτος (τὴν ἄμεσον μετάβασιν ἀπὸ τῆς ἡμέρας εἰς τὴν νύκτα, τὴν ἐν ταῖς τροπικαῖς χώραις διὰ παντὸς τοῦ ἐνιαυτοῦ παρατηρουμένην, ἀγνοεῖ ὁ Ὅμ.)· κατ' ἄλλους δὲ ἧττον πιθανῶς διότι κατὰ τὸ φαινόμενον ταχύτερον τῆς ἡμέρας παρέρχεται ἡ νύξ, καθ' ἣν οἱ ἄνθρωποι κοιμώμενοι δὲν αἰσθάνονται τὴν παρέλευσιν· κατὰ δὲ τὸν Βούττμ. εἶνε ἡ αἰφνίδιος, ἀπότομος (ὡς αἴφνης ἐπερχομένη), ἀλλὰ συνυπονοουμένης καὶ τῆς ἐννοίας τοῦ φοβεροῦ καὶ ὀλεθρίου. (‖. Πρὸς ταῦτα τοῦ Βουττμ. πρβλ. τῆς καθομιλουμένης τὴν φρ. „μᾶς 'πλάκωσεν ἡ νύχτα", ὅπως λέγομεν καὶ „μᾶς 'πλάκωσεν ὁ ἐχθρός"), Κ 394, 468, Μ 463 ἐξ., μ 284 (ἔνθα ὁ Νίτσης τὴν «θοὴν νύκτα» παραδόξως ἑρμηνεύει: τὴν ὀξεῖαν νυκτερινὴν αὔραν). 2) ἐπὶ ἀκινήτων πραγμάτων, εἰς ὀξὺ ἀπολήγων, ὀξύς, „μυτερός" μόνον ἐν τῇ τοπικῇ ὀνομασίᾳ «Θοαὶ νῆσοι» ο 299. Οὕτως ἐλέγοντο μικραί τινες βραχώδεις νῆσοι κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀχελῴου τὰς ἐσχατιὰς τῶν Ἐχινάδων ἀποτελοῦσαι καὶ διὰ τὰς ὀξείας αὐτῶν γλώσσας τὰς εἰς τὴν θάλασσαν προεχούσας Θοαὶ ἢ ὑπὸ τῶν μετέπειτα Ὀξεῖαι ὀνομασθεῖσαι (Στράβ. 8, 3, 26, πρβλ. 10, 2, 19. ‖. Καὶ σήμερον δὲ „Ὀξειαῖς" λέγονται, ἴδ. καὶ ἐκεῖναι). (Παράγεται συνήθως ἐκ τοῦ θέω=τρέχω καὶ σημ.: δρομαῖος, ἑπομ.: ταχύς, καὶ ἐπὶ πραγμάτων ἀκινήτων: εἰς ὀξὺ ἀπολήγων· ἀλλ' ἡ ἑτέρα αὕτη σημ. δὲν παράγεται φυσικῶς ἐκ τῆς πρώτης· ἀλλὰ τὸ ἀνάπαλιν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ «ὀξύς», ὅπερ τὸ πρῶτον σημ.: μυτερός, κοπτερός, καὶ ἔπειτα: σφοδρός, ταχύς, ὁρμητικός. Ὥστε εἶνε λίαν πιθανὴ ἡ γνώμη τοῦ Βουττμ. καὶ Νίτση, ὅτι ἡ κυρία καὶ θεμελιώδης σημ. τοῦ ἐπιθ. εἶνε ὀξύς, ἂν δὲ εἶνε ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ θήγω, ὡς ὁ Βούττμ. θέλει, ἄδηλον. ‖. Ὁ Δύντζερος συμβιβάζει τὰς δύω ἐτυμολογίας λέγων ὅτι τὸ θήγω παράγεται ἐκ τοῦ θέω, ὅπως τὸ σμήχω ἐκ τοῦ σμάω).

θοόω (θοός 2), ἀόρ. ἀ. ἐθόωσα, ὀξύνω, κάμνω τι ὀξύ, «ἄκρον (ῥόπαλον)» ι 372 †. (Κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν ταχέως ὤξυνα τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ ῥοπάλου).

θόρε, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἔθορε, ἴδ. θρῴσκω.

***Θορικός** [.⏑.], ὁ, μία τῶν δώδεκα ἀρχαίων ὑπὸ τοῦ Κέκροπος κτισθεισῶν πόλεων τῆς Ἀττικῆς κατὰ τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν, μετέπειτα δὲ δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς, τὰ νῦν „Θερικό", ὅπου καὶ ἐρείπια ἀρχαῖα σώζονται. Ἐξ αὐτοῦ ἐπίρ. θορικόνδε, Ὑ. Δήμ. 126.

θορυβέω [.⏑..] (θόρυβος), θορυβῶ, κραυγάζω, Βατρ. 191.

θοῦρος, ὁ, θηλ. θοῦρις, ιδος (θορεῖν, θρώσκω), κυρ. ὁ ἐπιπηδῶν, ἐπιτιθέμενος· ἑπομ. ὁρμητικός, ἀκάθεκτος, ἀχαλίνωτος· τὸ ἀρσ. εἶνε πάντοτε ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως, Ε 30 κ. ἀ., τὸ δὲ θηλ. «θοῦρις» τῶν ὅπλων μεθ' ὧν ἐπιτίθενται τις κατὰ τῶν πολεμίων, «ἀσπίς» Λ 32, Υ 162, «αἰγίς» Ο 308, «θοῦρις ἀλκή» ἡ ὁρμητική, ἡ ἐξεγηγερμένη δύναμις ἢ ἐν ταῖς μάχαις εἴτε πρὸς ἐπίθεσιν εἴτε πρὸς ἄμυναν, Δ 234 κ. ἀ. πλχ. τῆς Ἰλ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον δ 527.

θόρνος, ὁ, ἴδ. θῶκος.

Θόων, ωνος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Φαίνοπος, Τρώς, ἀδελφὸς τοῦ Ξάνθου, ὑπὸ τοῦ Διομήδους φονευθείς, Ε 152. 2) ἕτερος Τρὼς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως φονευθείς, Λ 422. 3) ἄλλος Τρὼς μετὰ τοῦ Ἀσίου ἐφορμήσας κατὰ τοῦ τείχους τῶν Ἀχαιῶν, Μ 140. 4) ἄλλος Τρὼς ὑπὸ τοῦ Ἀντιλόχου φονευθείς, Ν 545. 5) εἷς τῶν εὐγενῶν Φαιάκων, θ 113.

θοῦς, ἐπίρ. ἐκ τοῦ θοός, ὀξέως, ταχέως, ἀμέσως, Ε 533, ε 243 κ. ἀ., Ὑμ. 6, 7.

Θόωσα, ἡ, νύμφη, θυγάτηρ τοῦ Φόρκυνος, μήτηρ τοῦ Πολυφήμου, α 71, 72.

Θοώτης, ου, ὁ, κλ. Θοῶτα, ὁ κῆρυξ τοῦ Μενεσθέως, Μ 342, 343.

Θράσιος [⏑⏑.], ὁ, εἷς τῶν Παιόνων, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Φ 210.

θράσος [⏑.], τό, κατὰ μετάθεσιν ἀντὶ τοῦ θάρσος, θάρρος, ἀφοβία, τόλμη, Ξ 416 †.

Θρασύδημος, ἴδ. Θρασύμηλος.

θρασυκάρδιος [⏑⏑.⏑.], ον, ἐπικ. (θρ. καρδία), τολμηρός, ἄφοβος, ἀτρόμητος, Ἰλ. Κ 41, Ν 343.

θρασυμέμνων [⏑⏑..], ον, ἐπικ. γεν. ονος (θρασύς, μένω), τολμηρῶς μένων (ἐν τῇ τάξει), ἀτρόμητος, ἐπίθ. τοῦ Ἡρακλέους, μόνον Ε 639, λ 267.

Θρασυμήδης [⏑⏑..], ους, ὁ, υἱὸς τοῦ Νέστορος, εἷς τῶν ἑπτὰ ἀρχηγῶν τῶν φυλάκων τοῦ τείχους καὶ τῆς τάφρου, Ι 81 ἐξ. Τὴν αἰσίαν αὐτοῦ εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδον εἰκάζομεν ἐκ τοῦ γ 39, 442.

Θρασύμηλος [⏑⏑..], ὁ, ἡνίοχος τοῦ Σαρπηδόνος, ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 463, καθ' ἃ ἔγραψεν ὁ Βαρνέσιος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἀντὶ τῆς παλαιᾶς γραφῆς Θρασυμήδης· ὁ δὲ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν (πλὴν τοῦ Δινδορφ.) ἐκ τῶν Ἐνετικ. Σχολ. ἔγραψαν Θρασύδημος.

θρασύς [⏑.], εῖα, ύ (θράσος), τολμηρός, θαρραλέος, ἀτρόμητος, ἐπίθ. ἡρώων Θ 89, Μ 60· ἰδίως τοῦ Ἕκτορος Ἰλ. πλχ., τοῦ Ὀδυσσέως Κ 436, «θρ. χεῖρες» Λ 553 κ. ἀ., ε 434, «θρ. πόλεμος» μανιώδης, πεισματώδης, Ζ 254, 472, δ 146 κ. ἀ., ἔτι δὲ παράτολμος, παράβολος, κ 436.

θρέξασκον, ἴδ. τρέχω.

***θρεπτήριος**, ον, ἐπικ. (τρέφω), μόνον ἐν τῷ οὐδ. πληθ. «θρεπτήρια» Ὑ. Δήμ. 168, 223, ὅπερ συνηθέστερον συγκεχομμ. θρέπτρα (κατὰ τὸ λύτρα ἀντὶ τοῦ λυτήρια καὶ διδακτρα ἀντὶ τοῦ διδακτήρια), κυρ. ἡ ἀμοιβὴ ἢ τὰ δῶρα, τὰ παρὰ τῶν γονέων εἰς τὰς τροφοὺς τῶν παίδων διδόμενα, Ὑ. Δήμ. ἔνθ. ἀνωτ., ἔτι

δὲ ἡ παρὰ τῶν τέκνων εἰς τοὺς γονεῖς ἀποδιδομένη εἰς τὸ γῆρας ἀνταμοιβὴ διὰ τὴν ἀνατροφήν, ἣν παρ' αὐτῶν ἔλαβον, «οὐδὲ τοκεῦσιν θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε» Ἰλ. Δ 478, P 302.

ΘΡΕΨΑ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **ἔθρεψα**, ἴδ. **τρέφω**.

Θρηΐκιος, ίη, ιον (Θρῄκη), Θρᾳκικός, «Θρ. πόντος» τὸ βόρειον μέρος τοῦ Αἰγαίου πελάγους τὸ βρέχον τὰ παράλια τῆς Θράκης, Ψ 230, «φάσγανον, ξίφος» ἴδ. ταύτας τὰς λ., «Σάμος Θρηικίη« Σαμοθρᾴκη, ἴδ. **Σάμος**, N 12.

Θρῆιξ, **ικος** [˘.], ὁ, καὶ συνῃρ. **Θρῆξ**, Ἰων. ἀντὶ τοῦ Θρᾷξ, κάτοικος τῆς Θράκης. Οἱ Θρᾷκες εἶνε ἐπίκουροι τῶν Τρώων, B 844.—Ὁ Ὅμ. ἔχει ἀμφοτέρους τοὺς τύπους Θρήικα, Θρήικες, Θρήικας, B 595, 844, Δ 533 κ. ἀ., καὶ Θρῆκες Ω 234, Θρηκῶν Δ 519, Ξ 227 κ. ἀ.

Θρήκη, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ Θράκη, Λατ. Thracia, χώρα πρὸς βορρᾶν τῆς Ἑλλάδος, πρὸς νότον περιοριζομένη ὑπὸ τοῦ Πηνειοῦ καὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους («Θρηικίου πόντου», Ψ 230). Τὰ πρὸς βορρᾶν καὶ δυσμὰς καὶ ἀνατολὰς ὅρια τῆς χώρας δὲν ὁρίζονται παρ' Ὁμ. (‖. Πρβλ. ὅμως B 845 «ὅσσου Ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐέργει»). Μέρη αὐτῆς μνημονεύονται Πιερία, Ἡμαθία, Παιονία· ἔθνη δὲ: Παίονες, Κίκονες (‖. καὶ οἱ Ἑλλησπόντιοι Θρᾷκες, οἱ κυρίως Θρᾷκες, ἴδ. B 845)· ὄρη: ὁ Ὄλυμπος, ὁ Ἄθως καὶ τὰ Θρᾳκικὰ ὄρη, «Θρηκῶν ὄρεα» Ξ 227, ἅπερ εἰκάζει ὁ Εὐστάθιος ὅτι εἶνε ὁ Σκόμιος καὶ ὁ Αἷμος· ποταμός: ὁ Ἀξιός. Μνημονεύεται ἡ χώρα ὡς εὔφορος (ἐριβῶλαξ), κτηνοτρόφος (μήτηρ μήλων) καὶ πολύοινος, Λ 222, I 72, ὡς κατοικία τῶν ἀνέμων, I 5, καὶ διὰ τὸ ἄγριον καὶ μάχιμον τῶν κατοίκων αὐτῆς ὡς ἐνδιαίτημα τοῦ Ἄρεως, N 301, θ 361.—Ἐκ τούτου ἐπιρρήματα **Θρήκηθεν** ἐκ τῆς Θράκης, I 5, καὶ **Θρήκηνδε** εἰς τὴν Θράκην, θ 361.

θρηνέω, θρηνῶ, κλαίω, ὀδύρομαι, ἀπολελ., ω 61, «ἀοιδὴν» ψάλλω θρῆνον, „μυρολογῶ", Ω 722. Ἐκ τοῦ

θρῆνος, ὁ (θρέω), „θρῆνος", ὀδυρμός, ἰδίως „μυρολόγι", Ω 721 †. Ἐν γένει δὲ πᾶν ᾆσμα λυπηρόν, μελαγχολικόν, οἷον τὸ τῆς ἀηδόνος, Ὕμ. 18, 18.

θρῆνυς, υος, ὁ, ἐπικ. (θρᾶνος)· ἀ.) θρανίον, „σκαμνί(ον)", ὑποπόδιον, συνήθως τὸ εἰς τοὺς πόδας τοῦ «θρόνου» καὶ «κλισμοῦ» προσηρτημένον (τ 58) καὶ χρησιμεῦον ὡς ὑπέρεισμα εἰς τοὺς πόδας τοῦ καθημένου, Ξ 240, α 131 κ. ἀ.· β'.) θρανίον, ὑποπόδιον τῶν κωπηλατῶν (κατ' ἄλλους δὲ ζυγόν ἢ ἐδώλιον, ἐφ' οὗ κάθηνται οἱ κωπηλάται), O 729.

Θρῆξ, **ηκός**, ὁ, ἴδ. **Θρῆιξ**.

Θριαί, αἱ, νύμφαι Παρνασσίδες, αἵτινες ἐξέθρεψαν τὸν Ἀπόλλωνα καὶ ἐπενόησαν τὴν ψηφομαντείαν, ἤγουν τὴν τέχνην τοῦ μαντεύειν ἐκ τῶν ψήφων τῶν πρότερον εἰς ὑδρίαν ἐμβαλλομένων, Υ. Ἑρμ. 552· πρβλ. Ἀπολδ. 3, 10, 2.

θριγκός, ὁ, παντὸς τοίχου ἢ τείχους· τὸ ἀνώτατον μέρος τὸ ἐκτὸς τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ὀλίγον τι προέχον, θριγκός, ἢ στεφάνη, ἐφ' ἧς τὸ γεῖσον ἐπίκειται, ἢ αἰμασιά, οἷον αὐλῆς, μάνδρας, ἢ ἔπαλξις, οἷον τείχους πόλεως, φρουρίου, Ὀδ. ρ 267· ὡσαύτως καὶ τὸ ἐν η 87 νοητέον περὶ τοῦ θριγκοῦ τοῦ ἐξωτερικοῦ τείχους τῆς αὐλῆς· διότι αἱ λέξεις «ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ» σημαίνουσι μόνον ὅτι πάντες οἱ τοῖχοι ἦσαν χαλκοῖ οἵ τε ἐξωτερικοὶ (τῆς αὐλῆς) καὶ οἱ ἐσωτερικοὶ (τῆς οἰκίας)· οὐδὲ μεταβαίνει δι' αὐτῶν ὁ ποιητὴς εἰς τῶν ἔνδον τὴν περιγραφήν (ἥτις ἐπέρχεται μετ' ὀλίγον ς. 95). Ἄλλοι δὲ ἑρμηνεύουσιν ἐνταῦθα τὸ «θριγκὸς» ἐννοοῦντες τὴν στεφάνην ἐκείνην τὴν περιστέφουσαν τὴν ἀνωτάτην ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ τοίχου τῆς οἰκίας. Ἐκ τούτου

θριγκόω, ἀόρ. ἐθρίγκωσα, θριγκὸν περιβάλλω, διά τινος (ὡς διὰ θριγκοῦ) ἐξασφαλίζω, «ἀχέρδῳ» ξ 10 †.

Θρινακίη [-˘˘.], νῆσος, ἡ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **Θρινακία**, μυθικὴ νῆσος ἀκατοίκητος, μόνον ὑπὸ τῶν βοῶν τοῦ Ἡλίου νεμομένη, λ 107 ἑξ., μ 127 ἑξ., πρβλ 351. Ἀρχαῖοι καὶ τῶν νεωτέρων πολλοὶ ἑρμηνευταὶ ἀποδίδουσι τὸ ὄνομα εἰς τὴν Σικελίαν, καὶ θέτουσιν εἰς αὐτὴν τοὺς Γίγαντας, Κύκλωπας, Λαιστρυγόνας, Σικελοὺς καὶ Σικανούς, ἴδ. Στράβ. 6, 2, 1. (Συνήθως παράγεται ἐκ τοῦ τρεῖς καὶ ἄκρα, ἐπομ. =Τριακρία, ὅπως ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ἐκαλεῖτο ἡ Σικελία, ὡς ἐκ τῶν τριῶν αὐτῆς ἀκρωτηρίων· ὀρθότερον ὅμως φαίνεται κατὰ τὸν Γράσοφ, Φαῖσιν κ. ἄ. ἐκ τοῦ θρῖναξ, ὅ ἐ. τρίαινα, (‖. ὅπερ ὅμως παράγεται ὡσαύτως ἐκ τοῦ τρεῖς καὶ ἀκή) ὡς νῆσος τῆς τριαίνης, τουτέστιν εἰς τὴν ἐπικράτειαν τοῦ τριαινοφόρου Ποσειδῶνος κειμένη (‖. ἢ μᾶλλον διὰ τὰς τρεῖς πάλιν ἄκρας τῆς νήσου).

ὀρίξ, **τριχός** [˘.], δοτ. πληθ. **θριξί**, θρίξ, „τρίχα", ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων, ν 399, 431, Θ 83, «ἀρνῶν» μαλλί, Γ 273, «κάπρου» Τ 254.

Θρόνιον [.˘.], τό, πρωτεύουσα τῶν Ἐπικνημιδίων Λοκρῶν παρὰ τὸν Βοάγριον ποταμόν, (‖. ἧς σήμερον οὐδ' ἐρείπια σώζονται φανερά· πρὸ ἑκατονταετηρίδος ὅμως φαίνεται ὅτι ὑπῆρχον λείψανα λόγου τινὸς ἄξια, διότι ἐν τῇ Μελετίου Γεωγραφίᾳ παλαιᾷ καὶ νέᾳ Β'. σ. 325 ἀναφέρεται μὲ τὸ ὄνομα „Παλαιόκαστρο εἰς τὰ μάρμαρα"), B 533.

θρόνον, τό, ἐπ. μόνον κατὰ πληθ. τὰ θρόνα, ἄνθη, τὰ κεντητὰ ἢ ὑφαντά, ἅτινα διὰ τοῦ ἰδίου αὐτῶν χρώματος διακρίνονται τοῦ λοιποῦ ὑφάσματος, X 441 †. (‖. Κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἑρμηνευτὰς ἡ λ. παραγομένη ἐκ τῆς ῥίζ. **θορ-**, θρώσκω, σημαίνει τὰ «ἐκ τῆς γῆς ἀναθορόντα» φάρμακα, φυτὰ δηλ. ἢ ἄνθη, καὶ ἐπομένως τὰ δι' αὐτῶν βεβαμμένα ἔρια, καὶ τέλος τὰ ἐκ τούτων κεντητὰ ἢ ὑφαντὰ ἄνθη. Ἂν διὰ ταύτης τῆς

λοξῆς ὁδοῦ ἔφθασεν ἡ λ. εἰς τὴν παρ' Ὁμ. σημασίαν ἢ ἁπλούστερον ὡς ἐξέχοντα καὶ διακρινόμενα τοῦ λοιποῦ ὑφάσματος, μένει ἀμφίβολον. Ἀμφίβολον ὡσαύτως μένει καὶ ἂν εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης πρὸς τὴν ἑπομ. λ.).

θρόνος, ὁ, θρόνος, „θρονί", ἕδρα δηλ. ἀναπαυτική, ἐρείσματα ἔχουσα καὶ ὄπισθεν καὶ εἰς τὰ πλάγια, καὶ ὑποπόδιον (θρῆνυν, ἴδ. τ. λ.), συνήθως ἐκ πολυτίμου ὕλης τεχνουργημένη, Ξ 238, Θ 442, Σ 390, Ω 510, δ 51, ζ 308. Πρὸς πλείονα δὲ ἀνάπαυσιν, ἐτήπλωνον, «λῖτα, τάπητας, χλαίνας, ῥήγεα» α 132, κ 352, υ 152 (Συγγ. τῷ θρᾶνος).

θρόος, ὁ (θρέω), θροῦς, θόρυβος, ταραχή, Δ 437 †.

***θρυλλίζω**, ὀρθότ. θρυλίζω [-..] (θρύλλος, ὅπ. ἴδε), κακόφωνον τόνον ἐπὶ τῆς κιθάρας παράγω, Υ. Ἑρμ. 488.

θρυλλίσσω, ἐπ., μέλ. ξω, θραύω, συντρίβω, «θρυλλίχθη μέτωπον» Τ 396 †. (Συγγ. τῷ θραύω).

***θρύλλος**, ὀρθότ. θρυλος, ὁ (συγγ. τῷ θρόος), θροῦς, θόρυβος, ταραχή, Βατρ. 135.

θρύον [ῠ.], τό, βρυλον, Λατ. juncus, τελματῶδες φυτόν, Φ 351 †.

Θρύον [ῠ.], τό, καὶ **Θρυόεσσα** [ῠ...], ἡ, Λ 711, πόλις τῆς Ἠλιδος μεθόριος μεταξὺ Πυλίων καὶ Ἠλείων, ἀνήκουσα εἰς τὴν ἐπικράτειαν τοῦ Νέστορος, κειμένη παρά τινι τῶν πόρων τοῦ Ἀλφειοῦ ἐπὶ λόφου, κατὰ Στράβ. 8, 3, 24 τὸ μετέπειτα Ἐπιτάλιον, Β 592.

θρώσκω, ἀόρ. β'. ἔθορον. καὶ ἐπ. θόρον, γ'. πληθ. τῆς ὑποτ. θόρωσι (καὶ ὄχι κατὰ Οὐόλφ. θορῶσι), χ 303. ά.) πηδῶ, «ἐκ δίφροιο» Θ 320, «ἀπὸ λέκτροιο» ψ 32, «χαμᾶζε» Κ 528, Ο 684, «μητρὸς ἀπὸ—γυίων» ποιητ. φράσις ἀντὶ τοῦ ἐγεννήθη Υ. Ἑρμ. 20, «κατὰ κῦμα» ἀναπηδῶ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, περὶ ἰχθύος, Φ 126. Μεταφορ. ἐπὶ ἀψύχων, πηδῶ, πετῶ, οἷον ἐπὶ βέλους, Ο 314, 470, Π 773, ἐπὶ τῶν λιχμωμένων ὀσπρίων, Ν 589· β'.) ἐπιπηδῶ, ἐπιπίπτω, ἵνα προσβάλω, «ἐπί τινι» Θ 252, Ξ 441, Ο 380, χ 303, «ἔν τινι» Ε 161. Ἐκ τούτου

θρῶσμός, ὁ, τόπος ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ὑπερέχων καὶ οἱονεὶ ἀναπηδῶν, ὕψωμα, «θρωσμὸς πεδίοιο» τὸ ὕψωμα τῆς πεδιάδος, ἢ τῆς Τρωικῆς πεδιάδος τὸ ὑψηλότερον μέρος τὸ ἐκτεινόμενον ἀπὸ τῶν ὀχθῶν τοῦ Σκαμάνδρου πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν στρατόπεδον, *Ἰλ. Κ 160, Λ 56, Υ 3.

θυγάτηρ, ἡ, γεν. θυγατέρος ᾗ θυγατρός, δοτ. θυγατέρι καὶ θυγατρί (ἀμφότεροι οἱ τύποι συχνοί), αἰτ. θύγατρα, Α 13, ὀν. πληθ. θυγατέρες καὶ θύγατρες, Ι 144, δοτ. θυγατέρεσσιν, Ο 197, θυγάτηρ, „θυγατέρα", (‖. παρὰ δὲ τοῖς νῦν Ἀθηναίοις κατ' ἀξιοσημείωτον ἐναλλαγὴν τῶν πνευμάτων „δυγατέρα", πρβλ. περὶ τε τούτου καὶ τῆς ἐτυμολογ. τὸ Γερμ. Tochter, ὅπερ διαλεκτικῶς Dochter προφέρεται, ᾗ τὸ Σανσκρ. duhitar).—Τὸ υ εἶνε βραχύ, τῶν δὲ τετρασυλλάβων καὶ πεντασυλλάβων πτώσεων χάριν τοῦ μέτρου τὸ υ εἶνε μακρόν.

θυέεσσιν, δοτ. πληθ. τοῦ θύος.

θύελλα [ῠ..], ἡ (θύω Α'.)), ἄνεμος σφοδρός, θύελλα, ἀνεμοστρόβιλος (πρβλ. ε 317 «δεινῶν μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα»), συχνὴ ἡ φρ. «ἀνέμοιο θύελλα» Ζ 346, μ 288 κ. ἄ. πλχ. «πυρὸς ὀλοοῖο θύελλα» κατά τινας τῶν νεωτέρων: ἡ ζέσις, ὁ ἀναβρασμὸς τῆς θαλάσσης εἰς Ἡφαιστείους πέτρας προσπιπτούσης (κατ' ἄλλους δὲ: ἡ ἀστραπηβόλος ἢ καυστηρὰ θύελλα, ἀνεμοζάλη), μ 68, 202, 219· πολλάκις περιέχει καὶ τὴν ἔννοιαν τῆς ἁρπαγῆς ἐν ταῖς ἑξῆς φρ. «ὥς μ' ὄφελ' οἴχεσθαι κακὴ ἀνέμοιο θύελλα εἰς ὄρος», Ζ 846, «πατὸ' ἀγαπητὸν ἀνηρείψαντο θύελλαι», δ 727, πρβλ. ε 419, κ 48, μ 409, υ 63, 66, (πρβλ. λ. Ἅρπυιαι ‖. καὶ τὴν σημερ. φρ. „ὁ ἄνεμος νὰ τὰ 'πάρῃ, τοὺς 'πῆρε ὁ ἄνεμος", ἧς τὴν χρῆσιν ᾗ ἐν τῇ Γραφῇ εὑρὼν ἐσημείωσεν ὁ Σκαρλάτος ἐν τῷ Λεξ. τῆς καθ' ἡμ. Ἑλλην. διαλέκτου λ. Ἄνεμος: Ἡσαΐᾳ οζ', 13, «τούτους γὰρ ἅπαντας ἄνεμος λήψεται καὶ ἀποίσει καταιγίς»).

Θυέστης [ῠ..], ου, ὁ, ἐπικ. καὶ Αἰολ. **Θυέστα**, Β 107 (ἐκ τοῦ θύω Α'.)), οἱονεὶ Furius (κατὰ τὴν ἑρμην. τοῦ Ἑρμάννου), Θυέστης, υἱὸς τοῦ Πέλοπος, ἔγγονος τοῦ Ταντάλου, ἀδελφὸς τοῦ Ἀτρέως· ἐκ δὲ τῆς ἰδίας αὐτοῦ θυγατρὸς Πελοπίας πατὴρ τοῦ Αἰγίσθου. Κατὰ τὸ Β 106 διεδέχθη ἐν τῇ βασιλείᾳ τὸν ἀδελφὸν Ἀτρέα ἐν Μυκήναις. Ἐν δὲ τῇ Ὀδ. δ 517 μνημονεύεται ὡς παράλιος ἡ προτέρα αὐτοῦ κατοικία, ἥτις εἰκάζεται ὅτι ἦτο ἐν τῇ Μιδείᾳ τῇ ἐπὶ τῷ Ἀργολικῷ κόλπῳ, πρβλ. Ἀπολδ. 2, 4, 6.

Θυεστιάδης [ῠ.ῠῠ.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Θυέστου =ὁ Αἴγισθος, δ 518.

θυήεις [ῠ..], εσσα, εν, ἐπικ. (θύος), πλήρης καπνοῦ, θυμιάματος, θυώδης, «βωμός» ὁ καπνίζων βωμός, Θ 48, Ψ 148, θ 363, «σπάργανα» εὐώδη Υ. Ἑρμ. 237.

θυηλή [ῠ..], ἡ (θύω Β'.)), θυμίαμα (κατὰ τὸν Δοιδερλ., κατ' ἄλλους δὲ τὸ τεμάχιον τοῦ θύματος τὸ εἰς τιμὴν τῶν θεῶν καιόμενον, πληθ. ἀπαρχαὶ τῶν θυμάτων), Ι 220 †.

***θυίω=θύω**, μαίνομαι, ἐνθουσιῶ, ἐξίσταμαι, ἐπὶ ποιητικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, μόνον Υ. Ἑρμ. 560.

θυμαλγής [-..], ές, γεν. έος, ἐπικ. (θυμός, ἀλγῶ), ὁ λυπῶν τὴν ψυχήν, ἐγγίζων εἰς τὴν καρδίαν, ἀλγεινός, δηκτικός, «χόλος, λώβη, μῦθος, ἔπος, ὕβρις, δεσμός», Δ 513, Ι 387, θ 272, ψ 64, χ 189.

θυμαρής [--.], ές, εἰς τὴν ψυχὴν ἀρέσκων, προσφιλής, ἀγαπητός, ἐγκάρδιος, „καρδιακός", ἀκριβός, «ἄλοχος» Ι 336, ψ 232, «σκῆπτρον» ρ 199.—Ἀντ' αὐτοῦ ἕτερος τύπος:

θυμήρης, ἐν τῷ οὐδ. «θυμῆρες κεράννυμι» κιρνῶ εὐάρεστόν τι ποτόν, ὅ ἐ. κερα̃ννύων ἀποτελῶ γλυκύ τι κρᾶμα, κ 362 †. (Τῶν ἀρχ. γραμματικῶν τινὲς μὲν παράγουσι διὰ συνθέσεως ἐκ τοῦ θυμὸς καὶ ΑΡ-, ἀραρίσκω, τινὲς δὲ (μεθ' ὧν καὶ ὁ Δοιδερλεῖνος ἐκ τῶν νεωτέρων) ἐκ τοῦ ἀρέσκω (ἀμφότεροι ἄρα ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης)· ἄλλοι δὲ διὰ παραγωγικῆς καταλήξεως ἀμέσως ἐκ τοῦ θυμός. Κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον οἱ τύποι οὗτοι εἶνε δύω διάφοροι λέξεις, καὶ τὸ μὲν θυμαρὴς ἐκ τοῦ θ. καὶ ἀρέω, ἀρέσκω, ἑπομ.: ὁ εἰς τὴν ψυχὴν ἀρέσκων, τὸ δὲ θυμήρης ἐκ τοῦ θ. καὶ ΑΡ-, ἀραρίσκω, ἑπομ.: ὁ ἁρμόζων εἰς τὴν ψυχήν).

Θυμβραῖος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Διομήδους φονευθείς, Λ 320.

Θύμβρη, ἡ, Θύμβρα, χώρα ἢ πεδιὰς (πεδίον, κατὰ Στράβ. 13, 1, 35) τῆς Τροίας παρὰ τὸν Θύμβριον ποταμόν, ἔχουσα παρὰ τὴν συμβολὴν τούτου χ τοῦ Σκαμάνδρου ναὸν τοῦ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος, Κ 430.

θυμηγερέω [-....] (θυμός, ἀγείρω), μόνον κατὰ μετοχ. τοῦ ἐνεστ., ζωὴν ἢ ψυχὴν συναγείρω, ὅ ἐ συνέρχομαι, ἀναλαμβάνω τὰς δυνάμεις μου, η 283 †.

θυμηδής [-..], ές, ποι. (θυμός, ἦδος), έος, τερπνός, εὐφραντικός, ἡδονικός, γλυκύς, π 389 †.

θυμῆρες, ἴδ. **θυμαρής**.

θυμοβόρος [-...], ον, ποι. (θυμός, βιβρώσκω), τὴν ψυχὴν (καρδίαν) κατατρώγων, ὀλέθριος, «ἔρις» Ἰλ. Η 210, Π 476, Τ 58, Υ 253.

θυμοδακής [-.˘.], ές, ἐπικ. (θυμός, δάκνω), δηκτικός, (ὅσις „ἐγγίζει, ἢ τρυπᾷ τὴν καρδίαν“) «μῦθος» θ 185 †.

Θυμοίτης, ου, ὁ, εἷς τῶν ἐπιφανῶν Τρώων, Γ 146.

θυμολέων [-...], οντος, ἐπικ. (θυμός, λέων), λεοντόθυμος, λεοντόκαρδος, ἐπίθ. τῶν ἡρώων, Ε 639, δ 724, 814, λ 267.

θυμοραϊστής [-.˘..], οῦ, ὁ (θυμός, ῥαίω= „ῥαΐζω“, ‖. πρβλ. τῆς καθομιλουμένης τὴν φρ. „ἐῤῥάϊσεν ἡ καρδιά μου“), ψυχοφθόρος, καταστρεπτικός, «θάνατος» Ἰλ. Ν 544, Π 414, 580, «δῆιοι» θανάσιμοι, ἐξολοθρευταί, Π 591, Σ 220. (Γραπτέον κατὰ τὸν Βέκκ. καὶ τὸν ἀρχαῖον Γλαῦκον ἐν Π 414 θυμοῤῥαίστης).

θυμός [-.], ὁ (θύω Α'), τὸ ἐν ἀνθρώπῳ δραστικὸν καὶ ζωοποιόν, τὸ ἐνοικοῦν «ἐν φρεσὶ καὶ ἐνὶ στήθεσι», ὅθ. ψυχή, καρδία, ὡς ἕδρα τῆς αἰσθήσεως, τῆς βουλήσεως καὶ σπανίως τῆς διανοίας. Ἐν κινήσει δὲ πάντοτε νοουμένη εἶνε μάλιστα τῶν σφοδρῶν αἰσθημάτων καὶ ἐπιθυμιῶν ἕδρα· ὅθεν 1) ψυχή, ὡς ζωτικὴ δύναμις, ζωή, «θυμὸν ἐξαίνυσθαι, ἀφελέσθαι, ὀλέσαι», Ὅμ. πλχ., «ἐξελέσθαι μελέων θυμόν» λ 200, «θυμὸν ἀποπνείειν» Δ 524· τοὐναντίον «θυμὸν ἀγείρω» συναγείρω τὴν ψυχὴν (οἱονεὶ διεσπαρμένην) συναγείρομαι, συνέρχομαι, ἴδ. ΑΓΕΙΡΩ 2, β'.), ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ζωῆς τῶν ζώων, Γ 294, Μ 150. 2) καρδία, ὡς ἕδρα τῶν αἰσθημάτων καὶ σφοδρῶν παθῶν, «ὀρίνειν θυμόν» κινῶ τὴν καρδίαν, συγκινῶ εἰς οἶκτον ἢ φόβον, Δ 208, Ε 29· τοὐναντίον «πᾶσι παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός» κατέπεσε τὸ θάῤῥος πρὸ ποδῶν, Ο 280, «θυμὸν λαμβάνειν» „κάμνω καρδιά, παίρνω θάῤῥος“, κ 461, ὀργή, „θυμός“ (καὶ ἐπὶ ταύτης μόνον τῆς σημ. ἐσώθη ἐν τῇ καθομιλουμ. ἡ λ.), Β 196, δ 694· β'.) ἐνίοτε δὲ σημ. καὶ ἠπιώτερα αἰσθήματα, οἷον «ἐκ θυμοῦ φιλέω» ἐκ ψυχῆς, „ἀπὸ τὴν καρδιὰν ἀγαπῶ“, Ι 486· ὡσαύτως «θυμῷ χαίρειν, γηθεῖν» Ὅμ. πλχ., «ἀπὸ θυμοῦ μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι» „θὰ 'σαι περισσότερον ἀπὸ τὴν καρδιά μου“, Α 562, «ἐκ θυμοῦ πίπτειν», ἴδ. πίπτω ά.). 3) καρδία, ὡς ἕδρα τῆς θελήσεως, θέλησις, ἐπιθυμία, ὄρεξις, καὶ μάλιστα ἡ τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν, ἡ ἰδίως λεγομένη „ὄρεξις“ Λ 468, Δ 263, γ 342, ε 95, «πλήσασθαι θυμόν» εὐχαριστῶ τὴν ὄρεξίν μου, ρ 603, τ 198· ἔτι δὲ συχναὶ αἱ φρ. «θυμὸς ἀνώγει, ἐποτρύνει, κελεύει, κέλεται, ἴεται» (καὶ ἐπὶ ζώων Μ 300) μετ' ἀπαρφ. „ἡ καρδία μου τὸ λέγει ἢ τὸ θέλει“, Ὅμ. πλχ.· β'.) ὡς ἕδρα τῆς διανοίας, βούλησις, γνώμη, ἀπόφασις, «ἐδαΐζετο θυμός» Ι 8, «ἕτερος δὲ θυμὸς ἔρυκεν» ι 302· ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ ἡ φρ. «φράζομαι θυμῷ» Π 646, «ἐν θυμῷ βάλοντο ἔπος» Ο 566. Ἀδίκως διαμφισβητεῖται ὑπό τινων ἡ τοιαύτη σημ. παρ' Ὁμ. 4) ἐν γέν. διάθεσις ψυχική, γνώμη, φρόνημα, νοῦς, «ἕνα ἢ ἴσον θυμὸν ἔχω» μίαν ἢ τὴν αὐτὴν γνώμην, Ν 487, 704, «δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς ὡς ἔμεν» ἐνόμισαν δὲ ὅτι εἶχον τοιαύτην ψυχικὴν διάθεσιν, κ 415, «θ. πρόφρων, ἵλαος, ἀπηνής, κ. ἄ. πλχ., «δίχα θυμὸν ἔχοντες» διχονοοῦντες, εἰς δύω διῃρημένοι, Υ 32, «δίχα θυμὸς ὀρώρεται» ἀμφιταλαντεύεται ἡ γνώμη μου, „μὲ δύω γνώμαις εἶμαι“, τ 524.—Εἰς πολλὰς λέξεις ψυχικῆς διαθέσεως σημαντικὰς προστίθεται πολλάκις, πλεοναστικῶς κατὰ τὸ φαινόμενον, ἡ δοτ. «θυμῷ» Α 24, τ 71 κ. ἀ., καὶ τὰ ἐμπρόθετα «κατὰ θυμόν, ἐνὶ θυμῷ», ἔτι δὲ καὶ ὁ συνδυασμὸς «κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν» ὡς τὸ Λατ. mente animoque.

θυμοφθόρος [-...], ον, ἐπικ. (θυμός, φθείρω), ψυχοφθόρος· ά.) ὁ φθείρων ἢ καταστρέφων τὴν ζωήν, καταστρεπτικός, ὀλέθριος, «θυμοφθόρα πολλὰ (σήματα)» σημεῖα πολλὰ θανατηφόρα, ὡς ἐπιτάσσοντα τὸν θάνατον τοῦ κομίζοντος αὐτά, Ζ 169, «φάρμακα» θανατηφόρα, δηλητήρια φάρμακα, „φαρμάκια“, δ 329. (Ὁ δὲ Δοιδερλ. ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου ἀρνούμενος τὴν ά.) ταύτην σημ. τῆς λ. ἑρμηνεύει τὸ μὲν «θ. φάρμακα» τὰ τὸν νοῦν διαστρέφοντα, τὰ δὲ «θ. σήματα» τὰ τὴν καρδίαν φαρμακεύοντα, τουτέστι μίσους καὶ ἐκδικη-

σεως πληροῦντα τὴν καρδίαν)· β΄.) ἐν γέν. πειράζων, ἐγγίζων τὴν καρδίαν, ἐγγιστικός, πειρακτικός, ἐπὶ ἀνθρώπων τ 323, (ἔνθα κεῖται ἐπιῤῥηματικῶς)· «ἄχος, κάματος» δ 716, κ 363 (ὁπερ δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ καὶ κατὰ τὴν ά.) σημ., ὡς ἑρμηνεύει ὁ Ἀμεῖς, ‖. ἢ μᾶλλον σημ. ἐνταῦθα τὸ «θυμοφθόρος» ὁ φθείρων, διαφθείρων τὴν διάθεσιν, τὴν εὐθυμίαν τοῦ ἀνθρώπου).

*θυμόω [-..] (θυμός), „θυμώνω", παροργίζω, παθ. θυμώνομαι, Βατρ. 242.

θύνω [-.], ἐπικ. (θύω Α΄.)), ἀμετάβ. τρέχω, ὁρμῶ, χύνομαι, „χυμῶ" «κατὰ μέγαρον» ω 449· ἰδίως ἐπὶ τῶν μαχομένων, Λ 73, «διὰ προμάχων» Ε 87, Λ 342, «ἄμυδις» σωρηδὸν ὁρμῶ, Κ 524, μετὰ μετοχ. «θῦνον κρίνοντες» μετὰ σπουδῆς διῄρουν, Β 446.

θυόεις [⏑..], εσσα, εν=θυήεις (ὅπ. ἴδε), θυώδης, ἀτμώδης, «νέφος» Ο 153 †, καὶ ἐπίθ. τῆς Ἐλευσῖνος, Ὑ. Δήμ. 97.

θύον, τό (θύω Β΄.)), δένδρον, οὗ τὸ εὐῶδες ξύλον εἰς θυμίασιν μετεχειρίζοντο, ε 60 †. Κατὰ τὸν Πλίν. Η. Ν. 13, 16 εἶνε ἡ citrus, εἶδος κέδρου· ὁ δὲ Θεόφρ. περιγράφει τὸ θύον ὡς θάμνον, ὃν ὁ Σπέγγελος νομίζει ὅτι εἶνε ἡ Thyia articulata· ὁ δὲ Βιλλερβέκιος ἀνευρίσκει τὸ θύον ἐν τῇ Thyia cypressoides. (‖. Παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμ. ἔχει ἡ λ. ᾗ ἕτερον θηλ. τύπον θυία ἢ θύα).

θύος [⏑.], εος, τό, μόνον πληθ.· ά.) θυμίαμα, ὅ ἐ. πᾶν ἄρωμα, χρησιμεῦον εἰς θυμίασιν, κάπνισμα (διότι τὸν λιβανωτὸν ἀγνοεῖ ὁ Ὅμ.) Ζ 270· β΄.) ἐν γένει θυσία καὶ ὄχι μόνον ἡ διὰ τῆς καύσεως, Ι 499, ο 261.

θυοσκόος [⏑...], ὁ, ποι. ἐμπυροσκόπος, λιβανομάντις, ὁ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ θυμιάματος μαντεύων, φ 145 (τινὲς φρονοῦσιν ὅτι ὁ θυοσκόος δὲν προέλεγεν, ἀλλ' ἔργον εἶχε νὰ ἐπιτηρῇ τὴν ἀκρίβειαν τῆς θυμιάσεως), χ 318, 321, διάφορος τοῦ ἱερέως, Ω 221 (ἔνθα ἡ λ. «θυοσκόοι» εἶνε ἐπίθετον ἀποδιδόμενον εἰς τὸ «μάντιες», κατ' ἄλλους δὲ εἰς τὸ «ἱερῆες», κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. εἰς ἀμφότερα· ἄλλοι δὲ καὶ ἐνταῦθα θεωροῦσι τὴν λ. οὐσιαστικὸν ἐξυπονοοῦντες πρὸ αὐτῆς τὸν διαζευτικὸν ἤ, ὃν παραλαμβάνουσιν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἢ κατωτέρω. ‖. Ἴσως ὀρθότερον εἶνε νὰ θεωρήσωμεν μόνον τὸ «μάντιες» ὡς οὐσιαστικόν, ἐπίθετα δὲ αὐτοῦ τὸ «θυοσκόοι» ᾗ «ἱερῆες» τὰ ὁποῖα σημαίνουσι δύω εἴδη μάντεων, τοὺς ἐμπυροσκόπους καὶ τοὺς ἱερειοσκόπους, ἴδ. ἱερεύς). (Σύγκειται ἡ λ. ἐκ τοῦ θύος καὶ κοέω Ἰων.=νοέω κατὰ τὸν Ἡσύχ. καὶ Εὐστάθιον· κατὰ δὲ τὸν ΜΕ ἐκ τοῦ κέω=καίω. ‖. Ἡ πρώτη παραγωγὴ πιθανωτέρα καὶ σύμφωνος πρὸς τὰς νεωτέρας ἐτυμολογικὰς ἐρεύνας).

θυόω [⏑..], ποι. (θύος), θυμιῶ, θυμιατίζω, ἀρωματίζω, μόνον ἐν τῇ μετοχῇ τοῦ παθ. παρακ. «τεθυωμένον ἔλαιον» ἀρωματικόν, εὐῶδες; ἔλαιον, Ξ 172 †, «εἵματα» Ὑ. Ἀπ. 184.

θύραζε [⏑..] (=θύρασδε), ἐπίῤῥ.· ά.) κυρ. πρὸς τὰς θύρας, ἔξω τῆς θύρας, Σ 29, 416, ο 62, 465· συνηθέστ. β΄.) ἐν γέν. ἔξω, ἐκτός, «ἐκ μηροῦ δόρυ ὦσε θύραζε» ἐξέβαλεν ἔξω τοῦ μηροῦ τὸ δόρυ, Ε 694, «ἔκβασις ἁλὸς θύραζε» ἔκβασις ἐκ τῆς θαλάσσης ἔξω, εἰς τὴν ξηράν, ε 410, πρβλ. π 408, ἐκ τοῦ ποταμοῦ εἰς τὴν ὄχθην, Φ 29, 237, ἐκ τοῦ στρατοπέδου, Σ 447 κ. ἀ.

θυραπρός [⏑⏑..], ὁ, θυρωρός, φύλαξ τῆς θύρας, ἐπίθ. τῶν κυνῶν, Χ 69. Οὕτως κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἔγραψεν ὁ Σπίτζνερος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἀντὶ τοῦ συνήθ. πυλαωρός.

θυρεός [⏑..], ὁ (θύρη), οἱονεὶ θυρόπετρα, πέτρα ὡς θυρόφυλλον τιθεμένη πρὸ τῆς θύρας (ἐξόδου) *Ὀδ. ι 240, 313, 340.

θύρετρα, τά, μόνον κατὰ πληθ., θύρα, πύλη, Β 415, σ 385. (Ὁ ἑνικ. σπάνιος καὶ μόνον παρὰ τοῖς μετέπειτα, οἷον παρὰ Πολυβίῳ). Ἐκ τοῦ

θύρη, ἡ, „θύρα" εἴτε τοῦ ἑνὸς δωματίου (οἷον τοῦ θαλάμου ζ 19) εἴτε τῆς οἰκίας, Ὅμ. πλχ., ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ πληθ. τὰ θυρόφυλλα (=«σανίδες»), οἷον «θύραι δικλίδες» ρ 267, «θύραι αὐλῆς ἢ αὔλειαι» ἴδ. τὴν λ. «ἐν ἢ εἰνὶ θύρῃσι» ἐπὶ θύραις, εἰς τὴν θύραν, ἐπὶ τοῦ κατωφλίου, α 255, γ 407, κ 310· ὡσαύτως «ἐπὶ οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων» (ἵζειν) ρ 339. Ἡ δοτ. θύρῃσι, ὡς ἐπίῤῥ., καθὼς τὸ θύρηφι, ὅπ. ἴδ., ᾗ τὸ Λατ. foris, πρὸ τῶν θυρῶν, ἔξω τῆς θύρας, ρ 530, (πρβλ. «ἐπὶ ἢ παρὰ Πριάμοιο θύρῃσιν» πρὸ τῶν θυρῶν, ὅ ἐ. πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Πρ., Β 788, Η 346). 2) ἐν γέν. εἴσοδος (οἷον εἰς ἄντρον), κατὰ πληθ. ι 243, 416, μ 256, ν 109, 370.

θύρηθι [⏑..], καὶ μετ' ἐκθλ. θύρηθ' ἐπικ. ἐπίῤῥ. ἔξω (ἐκτὸς τῆς θαλάσσης), μόνον ξ 352 †. (Οὕτως κατὰ τὸν Ἄρενς καὶ Βέκκερον, ἄλλοι δὲ ἐξελάμβανον τὸ θύρηθ' ἀντὶ τοῦ θύρηθεν, θύραθε).

θύρηφι [⏑..], ἐπικ. δοτ. τοῦ θύρη, ὡς ἐπίῤῥ. τοπικόν, ἔξω, ι 238.

θυσανόεις [⏑⏑..], εσσα, εν, μόνον ἐπικ. θυσσ. (Ὁ Βέκκερος ἐν τῇ Β΄. κατὰ τοὺς ἐκδότας τοῦ Λεξικ. τοῦ Πασσώυδου, τῆς ἐ. ἐκδ., καὶ τὸν Ἄρενς γράφει μεθ' ἑνὸς σ, ὡς ἐκτεινομένου τοῦ υ χάριν τοῦ μέτρου, ὡς ἐν τῷ θυγατέρες κ. ἀ., ὁ δὲ Ἀρίσταρχ. καί τινες τῶν νεωτέρων γράφ. θυσσ.), ἔχων πολλοὺς θυσάνους, κροσσωτός, „μὲ κρόσσαις ἢ φούντας", ἐπίθ. τῆς «αἰγίδος» *Ἰλ. Ε 638, Ο 229, Ρ 593, Σ 204, «ἀσπὶς» Φ 400. Ἐκ τοῦ

θύσανος [-⏑.], ὁ (θύω Α΄.)), κροσσός, „κρόσσα, φοῦντα", ὡς κόσμημα τῆς ἀσπίδος τοῦ Ἀγαμέμνονος, τῆς αἰγίδος καὶ τῆς ζώνης τῆς Ἥρας, ἴδ. τὸ προηγ. *Ἰλ. Β 448, Ξ 181.

θύσθλα, τά (θύω Α΄.)), τὰ ἱερὰ σκεύη τῆς λατρείας τοῦ Βάκχου, κατὰ τοὺς γραμματικοὺς ἰδίως θύρσοι, λαμπάδες κ. τ. τ., Ζ 134 †.

*θυσίη [⏑⏑.], ἡ, θυσία, Ὑ. Δήμ. 313, 369. Ἐκ τοῦ

θύω (μέλ. **θύσω** [-.], ἀόρ. **ἔθυσα** [.-.] μόνον ἐν τῇ Β΄. σημ.) (σφοδρῶς) πνέω, φυσῶ· ὅθεν Α΄.) φυσῶ δυνατά, μανιωδῶς πνέω, συρίζω· ά.) ἐπὶ ἀνέμου «λαίλαπι ἢ σὺν λαίλαπι θύων» ἄνεμος μετὰ θυέλλης φυσῶν ἢ θύελλα καὶ ἀνεμοστρόβιλος, μ 400, 408, ἐπὶ ποταμῶν καὶ κυμάτων, „φουντώνω, φουσκώνω", Φ 324, Ψ 230, «οἴδματι θύων» μὲ φουσκωμένον κῦμα, Φ 234, «δάπεδον αἵματι θῦεν» ἐκυμάτιζεν ἐκ τοῦ αἵματος, ἔπλεεν εἰς τὸ αἷμα, λ 420, χ 309, ω 184· Β΄.) ἐπὶ ἀνθρώπων, μαίνομαι, λυσσῶ, τρελλαίνομαι, «φρεσί» Α 342, «ἔγχεϊ» διὰ τοῦ δόρατος ἐν τῇ μάχῃ, Λ 180, Π 699, Χ 270.

Β΄.) καίω, καπνίζω, θυμιατίζω, θυσιάζω (μόνον ἐπὶ ἀναιμάκτου θυσίας κατὰ τὸν Λέρσιον χ Δοιδερλ.) «ἄργματα θεοῖς» ξ 446, τί, Υ. Ἀπ. 491, ἄνευ αἰτ. μετὰ δοτ. προσ. προσφέρω εἴς τινα θυσίαν, Ι 219, ο 222, 260, ἀπολελ. θυσιάζω, ι 231. (Ἄλλοι δὲ θεωροῦσι τὸ Α΄. καὶ Β΄. θύω ὡς δύω διαφόρους λέξεις· ἀλλ' ἡ ρίζα ΘΥ συνάπτει τὰς δύω σημ. ὁμοίως ὡς χ ἡ ΠΡΑ τὸ πρήθω καὶ πίμπρημι κ. ἄ.). (Εἰς τὴν Α΄. σημ. τὸ υ εἶνε μακρόν, εἰς δὲ τὴν Β΄. ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ παρατ. τὸ υ εἶνε βραχύ, οἷον ο 260, Υ. Ἀπ. 491, 509, πλὴν ἐν τῷ ο 222, ὅπου εἶνε μακρόν).

θυήδης, ες, ποι. (θύος) εὐώδης ὡς ἐκ θυμιάματος, εὔοσμος, «θάλαμος» Ὀδ. δ 121, «εἵματα» ε 264, φ 52, «βωμός» Υ. Ἀπ. 87, Ἀφρ. 59, «νηός» ς. 58.

Θυώνη [⏑..], ἡ, ἐπωνυμία τῆς Σεμέλης, ἀφ' οὗ συμπεριελήφθη εἰς τοὺς θεούς, Ὕμ. 26, 21. (Ἐκ τοῦ θύω Β΄. κατὰ τὸν Διόδ. 3, 62 «ἀπὸ τῶν θυομένων αὐτῇ θυσιῶν καὶ θυηλῶν»· ‖. πιθανώτερον δὲ κατὰ τὸν Σουίδαν καὶ τὸν Σχολ. Ἀπολλ. τοῦ Ῥοδ. ἐκ τοῦ θύω Α΄., ὡς ἡ δοξασθεῖσα θεία Μαινάς).

θυή, ἡ, ποι. (τίθημι), ἡ σταθερὰ ποινή, [ζημία], πρόστιμον, μόνον ἐν τῷ «θωὴν ἐπιθήσομεν» δ 192 καὶ «ἀργαλέην θωὴν ἀλέεινεν Ἀχαιῶν», Ν 669, ἔνθα οἱ παλαιοὶ γραμματικοὶ καὶ τῶν νεωτέρων ὁ Νίτσης ἑρμηνεύουσι τὴν λ. ὕβριν, ὄνειδος· κατὰ δὲ τὸν Φαῖσιν καὶ ἐνταῦθα ἐννοεῖται τὸ πρόστιμον.

θῶκος, ὁ, Ἰων. καὶ ποι. ἀντὶ τοῦ Ἀττ. **θᾶκος** (θάσσω) καὶ κατ' ἐπικ. ἔκτασιν **θόωκος**, δ 26, μ 318· ά.) ἕδρα, ἐδώλιον, δ 14, «θεῶν θῶκοι» Θ 439· Β΄.) συνεδρίασις, δ 26, ο 468. —**θωκόνδε** ἐπίρ., εἰς τὴν συνεδρίασιν, ε 3 κ. ά.

Θῶν, ῶνος, ὁ, ἀνὴρ τῆς Πολυδάμνης, εὐγενὴς Αἰγύπτιος ἑρμηνεύων παρὰ τῷ Κανωβικῷ στόματι τοῦ Νείλου, ὑποδεχθεὶς τὸν Μενέλαον ἀποπλανηθέντα, 228. Πόλιν τινά, ὡς λέγεται, ἀπὸ τούτου τοῦ Θῶνος ἐπικληθεῖσαν Θῶνιν ἐπὶ τοῦ Κανωβικοῦ στόματος τοῦ Νείλου μνημονεύει ὁ Διόδωρος 1, 19, Στράβ. 17, 1, 16 καὶ Στέφ. ὁ Βυζ. ἐν λ.

θωρηκτής, οῦ, ὁ (θωρήσσω), τεθωρακισμένος, θωρακοφόρος, πάντοτε κατὰ πληθ., ὡς ἐπίθ. «πύκα θωρηκταί» πυκνοὶ φοροῦντες θώρακας, Ἰλ. Μ 317 κ. ά.

ὅρηξ, ηκος, ὁ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ **θώραξ**, ὅπλον στρατιωτικόν, προφυλακτικὸν τοῦ ἄνω μέρους τοῦ σώματος ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τῆς μέσης, Γ 332, ὅπου προσαρτᾶται τὸ ζῶμα (ἴδ. τὴν λ.), Δ 133 ἑξ. Ἦτο συνήθως χαλκοῦς (‖. ὅθεν οἱ τοιοῦτον φοροῦντες λέγονται: χαλκοχίτωνες=χαλκοθώρακες), συνιζάμενος ἐκ δύω κουφαρίων «γυάλων» καλουμένων (ἴδ. τὴν λ.), ὧν τὸ μὲν ἐκάλυπτε τὸ στῆθος, τὸ δὲ τὰ νῶτα, κατὰ δὲ τὰ πλάγια συνεδέοντο ἀμφότερα διὰ πορπῶν, Ο 530. Ἦτο δὲ στιλπνὸς καὶ τεχνηέντως πεποικιλμένος, ὅθεν «ποικίλος, πολυδαίδαλος, παναίολος», πρβλ. μάλιστα τὸν θώρακα τοῦ Ἀγαμέμνονος, Λ 19—27. Τὰ ἔσχατα τοῦ θώρακος ἐκαλύπτοντο συνήθως πρὸς τὰ ἔξω ὑπὸ κασσιτερίνου περιθωρίου. Ἐκτὸς δὲ τοῦ χαλκοῦ ὑπῆρχον καὶ ἐλαφρότεροι θώρακες, πρβλ. **λινοθώρηξ** καὶ **χιτών**. —Ἰλ. Ἐκ τούτου

θωρήσσω, ἀόρ. ά. ἐθώρηξα καὶ ἐπικ. θώρηξα, παθ. ἀόρ. ά. ἐθωρήχθην. Α΄.) Ἐνεργ. θωρακίζω, θωρακώνω, ὁπλίζω τινά, Β 11, «τινὰ σὺν τεύχεσιν» Π 155. Β΄.) Παθ. θωρακίζομαι, θωρακώνομαι, ὁπλίζομαι, πολλάκις ἀπολελ. Ἰλ. πλχ., μ 227, χ 139, «χαλκῷ» ψ 369 (μόνον ἐνταῦθα)· συνήθως «τεύχεσιν» καὶ «σὺν τεύχεσιν» Θ 376, 530, Μ 77, «δὸς δέ μοι ὦμοιιν τὰ σὰ τεύχεα θωρηχθῆναι» δός μοι τὰ ὅπλα σου νὰ βάλω εἰς τοὺς ὤμους μου, Π 40· βραχυλογικῶς: «θωρήσσεσθαι Ἐφύρους μέτα» ὁπλίζομαι ἐπὶ τοὺς Ἐφ., ὅ ἐ. ὡπλισμένος στρατεύω ἐπὶ τοὺς Ἐφ., Ν 301.—Τῆς Ὀδ. μόνον ἔνθα ἄνωτ.

θώς, θωός, ὁ, θηρίον ἄγριον, σαρκοβόρον, Ν 103, μνημονευόμενον μετὰ τῶν παρδάλεων καὶ λύκων, ἀπὸ δὲ τοῦ χρώματος αὐτοῦ χαρακτηριζόμενον διὰ τοῦ ἐπιθέτου «δαφοινός» Λ 474. Πιθανῶς εἶνε ὁ canis aureus τοῦ Λιννaίου καὶ τῆς καθομιλουμ. τὸ „τσακάλι" (chacal), ὅπερ ἔχει πολλὴν ὁμοιότητα πρὸς τὴν ἀλώπεκα.

Ι

Ι

Ι, τὸ ἔννατον γράμμα τοῦ Ἑλλην. ἀλφαβήτου, διὸ σημεῖον τῆς ἐννάτης ῥαψῳδίας.

ἴᾱ, ἰῆς, Αἰολ. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ **μία, μιᾶς**, ἴδε. **ἴος**.

ἰά, τά, ἑτερογενὴς πληθ. τοῦ **ἰός**.

ἰαίνω, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπ. (συγγ. τῷ ἰάομαι), ἀόρ. ἀ. ἴηνα· παθ. ἀόρ. ἀ. ἰάνθην. 1) θερμαίνω, „ζεσταίνω“, οἷον «ἀμφὶ πυρὶ χαλκὸν» λέβητα ἐπὶ τοῦ πυρός, θ 426, «ὕδωρ» κ 359· ὅθεν β΄.) μαλακώνω, τήκω, «κηρόν» μ 175. 2) μεταφ. ἀ) θερμαίνω, ζωογονῶ, ἀναζωπορῶ, «θυμόν τινι» ο 379, Ὑ. Δήμ. 435· πολλ. παθ. «θυμὸς εὐφροσύνῃσιν ἰαίνεται» ζ 156· ἐν γένει εὐφραίνομαι, φαιδρύνομαι, Ψ 598, «θυμὸς ἐνὶ φρεσί, μετὰ φρεσί, ἐνὶ στήθεσιν ἰάνθη» Ψ 600, Ω 321, δ 549, 840 κ. ἀ. «κῆρ ἰανθῇ» χ 59· «μέτωπον ἰάνθη» Ο 103· ἔτι δὲ «θυμὸν ἰαίνομαι» εὐφραίνεται ἡ καρδία μου, ψ 47, «φρένας» ω 382, «τινί» εὐφραίνομαι ἐπί τινι, διά τινα, τ 537· β΄.) κάμπτω, συγκινῶ, εἰς οἶκτον κινῶ, «θυμόν» Ω 119, 147. (Κυρίως τὸ ι εἶνε βραχύ, διὰ δὲ τὴν αὔξησιν καὶ τὸ μέτρον καὶ μακρόν). Ἐκ τούτου

Ἴαιρα [˘..], ἡ, μία τῶν Νηρηίδων, Σ 42.

ἴαλλω, ἀόρ. ἴηλα, ἀπαρφ. ἰῆλαι, ποι. ἰδίως ἐπ. 1) πέμπω, ῥίπτω, «οἰστὸν ἀπὸ νευρῆφιν» ἐκτοξεύω, ῥίπτω βέλος, Θ 300, 309· ἰδίως «χεῖρας ἐπ' ὀνείατα» ἐκτείνω τὰς χεῖρας πρὸς τὰ ἐδέσματα, Ι 91 κ. ἄ. πλχ. ἔτι δὲ «ἐπὶ σίτῳ» κ 376, «περὶ χερσὶ δεσμόν» ῥίπτω, βάλλω δεσμὸν περὶ τὰς χεῖρας, Ο 19, πρβλ. θ 443 (ἴδ. **ἐπιάλλω**)· ἀσύνηθες εἶνε τὸ «ἰάλλω τινὰ ἀτιμίησιν» ἐμβάλλω ἢ ῥίπτω τινὰ εἰς ἀτιμίας (κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ Φαίσιος τὴν ὀρθοτέραν παρὰ τὴν: προσβάλλω τινὰ δι' ἀτιμιῶν) ν 142. (Συνήθως παράγ. ἐκ τοῦ ἵημι).

Ἴαλμενος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἀστυόχης, ἡγεμὼν τῶν Βοιωτῶν τῶν ἐξ Ὀρχομενοῦ καὶ Ἀσπληδόνος, Β 512, Ι 83. Κατὰ τὸν Ἀπολλόδ. 1, 9, 16 Ἀργοναύτης καὶ μνηστὴρ τῆς Ἑλένης· κατὰ δὲ τὸν Ἀριστοτέλην ἐν τῇ Ἀνθολογίᾳ τῇ Παλατ. Παραρτήματι 9, 3, ἔπεσεν ἐν Τροίᾳ.

Ἰάμβη, ἡ, (ἰάπτω, οἱονεί: σκώπτρια) θεράπαινα τοῦ Κελεοῦ καὶ τῆς Μετανείρας, πρὸς οὓς προσῆλθεν ἡ Δημήτηρ ζητοῦσα τὴν ἁρπαγεῖσαν αὐτῆς θυγατέρα. Ἡ Ἰάμβη κατώρθωσε διὰ τῶν ἀστειϊσμῶν αὐτῆς νὰ κινήσῃ τὸν γέλωτα τῆς περιλύπου θεᾶς, Ὑ. Δήμ. 196, 202, Ἀπλδ. 1, 5, 1. Κατὰ τὸν Σχολ. τοῦ Εὐριπ. εἰς Ὀρέστ. 662 ἦτο θυγάτηρ τῆς Ἠχοῦς καὶ τοῦ Πανός.

Ἰάρδανος

Ἰαμενός [-˘..], ὁ, Τρωικὸς ἥρως ὑπὸ τοῦ Λεοντέως φονευθείς, Μ 139, 193.

Ἰάναιρα [-˘..] (Fι**Ϝ**άνασ.), ἡ, μία τῶν Νηρηίδων, Σ 47.

Ἰάνειρα [˘˘..] (Fι**Ϝ**άν.). 1) Νηρηίς, Σ 47. 2) Ὠκεανίς, Ὑ. Δήμ. 421, Ἡσιόδ. Θεογ. 349.

***Ἰάνθη** [-..], ἡ (=Ἰάνειρα), Ὠκεανίς, Ὑ. Δήμ. 419.

ἰάνθην, ἴδ. **ἰαίνω**.

ἰάομαι [--..] ἀποθ., μέλ. ἰήσομαι Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἰάσομαι, ἀόρ. ἀ. ἰησάμην, θεραπεύω, „ἰατρεύω“, μόνον ἐπὶ ἐξωτερικῶν τραυμάτων, μετ' αἰτ. Ε 904, Μ 2, «ὀφθαλμόν» ι 525, ἄνευ πτ. Ε 899, ι 520.

Ἴαονες [˘-..], οἱ, ποιητ. ἐκτενέστ. τύπος ἀντὶ τοῦ Ἴωνες, Ν 685 † (ἔνθα κατὰ τὸν Σχολ. ἐννοοῦνται οἱ κάτοικοι τῆς Ἀττικῆς, πρβλ. Ἡρόδ. 8, 44), Ὑ. Ἀπ. 147. (‖. Ἡ λ. εἰς τὴν γενικωτέραν αὐτῆς σημ. Ἕλληνες συγγενεύει πρὸς τὸ Αἰγυπτ. Uinim, Ἑβρ. Javan, Ἀραβ. Jaunan).

Ἰαπετός [˘˘..], ὁ, εἷς τῶν Τιτάνων, υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας, ἀνὴρ τῆς Κλυμένης, πατὴρ τοῦ Ἄτλαντος Προμηθέως καὶ Ἐπιμηθέως (ἴδ. **Τιτῆνες**) Θ 479. (Κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ **ἰάπτω**· κατ' ἄλλους δὲ=Ἰάφεθ τῆς Γραφῆς).

ἰάπτω, ῥίπτω, πέμπω, παρ' Ὁμ. μόνον ἐν συνθ. **κατιάπτω, προϊάπτω** (ἄπ. ἴδ.). Κατὰ τὸν Λόβεκκ. παράγεται ἐκ τοῦ ἅπτω. ‖. Κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους ἐτυμολόγους ἐκ τῆς ῥίζης **ιαπ**, ἥτις φαίνεται ἐν τῷ Λατιν. jac-io καὶ ἐν τῷ ἰαμβ-ος, ὅπερ κυρ. εἶνε στίχος ἐπιῤῥιπτόμενος σκωπτικῶς κατά τινος.

Ἰάρδανος [˘.˘.], ὁ. 1) ποτάμιον τῆς Ἠλιδος παρὰ τὴν Φειάν, μετὰ τοῦ Κελάδοντος μνημονευόμενος ἐν τῷ κριτικῶς καὶ γεωγραφικῶς σκοτεινῷ χωρίῳ Η 135. Κατά τινα εἴδησιν παρὰ Παυσαν. 5, 5, 8 καὶ τὸν Σχολ. ὁ Ἰάρδανος εἶνε τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τοῦ Ἀκίδοντος, παραποταμίου τοῦ Ἀνίγρου· ἀλλ' οὗτος ῥέει εἰς ἀπόστασιν πολλῶν μιλίων νοτιώτερον τῆς Φειᾶς. Διὰ τοῦτο τινὲς τῶν παλαιῶν γραμματικῶν ἀνεγίνωσκον συμφώνως μὲ τὸν Στράβ. 8, 3, 21 (ὅστις, λαλῶν περὶ λειμῶνος καὶ τάφου Ἰαρδάνου, φαίνεται ὅτι θεωρεῖ τὸν Ἰάρδανον ὄχι ποταμοῦ ὄνομα) Χάας (αὕτη δὲ εἶνε πόλις ἀρχαία παρὰ τὸν Ἄνιγρον) ἀντὶ τοῦ Φειᾶς καὶ Ἀκίδοντι ἀντὶ τοῦ Κελάδοντι· καὶ αὕτη ἡ διόρθωσις ἐξομαλίζει τὰς γεωγραφικὰς δυσκολίας. Ὁ δὲ Δίδυμος ἀνεγίνωσκε κατὰ τὸν Φερεκύδην· Φήρης καὶ Δαρδάνου. (Ἐκτὸς τοῦ ἀνωτ. χωρίου μνημονεύει τὸν Ἰάρ-

δανον ὁ Παυσανίας καὶ 5, 18, 6, ὅπου ἀντὶ τοῦ Φειὰν ἀναγινώσκεται οὐκ ὀρθῶς Φιγαλίαν ἢ Φιγάλειαν). 2) ποταμὸς τῆς Κρήτης, γ 292.

ἴασι, ἴδ. εἶμι.

Ἰασίδης [-⏑⏑.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἰάσου· ά.) ὁ Ἀμφίων, λ 283· β΄.) ὁ Δμήτωρ, ρ 443.

Ἰασίων [-⏑⏑.], ωνος, ὁ, κατὰ τὸν Ἀπολδ. 3, 12, 1 υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἠλέκτρας, ἀδελφὸς τοῦ Δαρδάνου, ἐρώμενος τῆς Δήμητρος, διὰ ζηλοτυπίαν ὑπὸ τοῦ Διὸς κεραυνωθείς, ε 125. (Κατὰ δὲ τὸν Ἡσιοδ. Θεογ. 962, ὅστις Ἴασιον τὸν ὀνομάζει, ἐγέννησε μετὰ τῆς Δήμητρος τὸν Πλοῦτον. Ὁ Πρέλλερος νομίζει ὅτι ἦτο δαίμων τοῦ γονίμου ὄμβρου ἢ τῆς καρποφόρου κοιλάδος).

Ἴασον [-⏑.] Ἄργος, τό, ἀντὶ τοῦ Ἴάσιον Ἄργος, ἡ Πελοπόννησος (ἴδ. Ἄργος γ΄.), Στράβ. 8, 6, 5 καὶ τὸν Σχολ.). Παρῆγον τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ Ἰάσου υἱοῦ ἢ ἐγγόνου (Παυσ. 2, 16, 1) τοῦ Ἄργου ᾗ πατρὸς τῆς Ἰοῦς (Ἀπολδ. 2, 1, 3).

Ἴασος [-⏑.], ὁ, 1) βασιλεὺς τοῦ Ὀρχομενοῦ, πατὴρ τοῦ Ἀμφίονος, ἴδ. Ἰασίδης. 2) υἱὸς τοῦ Ἄργους, ἴδ. τ. προηγ. λ. 3) υἱὸς τοῦ Σφήλου, ἡγεμὼν τῶν Ἀθηναίων, ὑπὸ τοῦ Αἰνείου φονευθείς, Ο 332, 337. 4) πατὴρ τοῦ Δμήτορος, τοῦ Κυπρίου, ἴδ. Ἰασίδης.

ἰαύω [⏑–], ποι. (αω, ᾰεισα), θαμιστ. παρατ. ἰαύεσκον, ε 154, ι 184, ἀόρ. ά. ἴαυσα, λ 261, ἀναπαύομαι, κοιμῶμαι, «ἐν κλισίῃ» ω 209, «ἐν ἀγκοίνῃσίν τινος» ἐν ἀγκάλαις, Ξ 213, λ 261, «ἐπὶ νηυσίν» Σ 259, «παρὰ μνηστῆρσιν» χ 464, καὶ ἐπὶ ζώων, ι 184, «ἐκτός» διανυκτερεύω ἐκτός, κοιμῶμαι ἔξω, ζ 16, μετ' αἰτ. τοῦ χρόνου, «ἀΰπνους νύκτας ἰαύω» ἀγρύπνους νύκτας διάγω, Ι 325, τ 340. Περὶ τῆς σημασ. πρβλ. ἄεσα.

ἰαχέω), ἴδ. ἰάχω.

ἰαχή [⏑⏑.] (Ϝιαχή), ἡ, 1) κραυγή, βοή, εἴτε ἀλαλαγμὸς τῶν ἐν τῇ μάχῃ προσβαλλόντων ἢ διωκόντων, εἴτε ὀλολυγμὸς τῶν φευγόντων, ἔτι δὲ κραυγή, θόρυβος τῶν ψυχῶν τῶν τεθνεώτων, Δ 456, Μ 144, Ρ 226 κ. ά., λ 43, τῶν κυνηγῶν, Ο 275. 2) ἐπὶ πραγμάτων κρότος, ταραχή, Ὕμ. 13, 3.

Ἰάχη [⏑⏑.] (Ϝιάχη), ἡ, νύμφη, συμπαίκτρια τῆς Περσεφόνης, Ὑ. Δήμ. 419.

ἰάχω, (πεποιημ. λ. συγγ. τῷ ἄχω), τοῦ ἐνεσ. παρ' Ὁμ. μόνον ἡ μετοχὴ ἰάχων, ἐν δὲ τῇ ὁριστικῇ μόνον Ὕμ. 18, 18. 27, 7 ἐξ εἰκασίας· συχνὸς ὁ παρατ. ἴαχε, ἴαχον, πρβλ. δὲ καὶ ἀμφιάχω, ἀόρ. ά. ἰάχησα, Ὑ. Δήμ. 20, Ὕμ. 28, 11. Α΄.) ἀμετάβ. 1) κραυγάζω, „φωνάζω", «ὀρθίᾳ φωνῇ» Ὑ. Δήμ. 20, ἐπὶ ἀνευφημιῶν, Β 333, 394· ἰδίως ὅμως ἐπὶ τῶν ἐν τῇ μάχῃ ἀλαλαγμῶν, Δ 506 κ. ά., χ 81· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὀλολυγμῶν τῶν πληγωμένων, Ε 343, καὶ τῶν θρήνων τῶν πενθούντων, Σ 29, καὶ τῶν ἐκ τοῦ τρόμου καὶ τῆς ἀγωνίας ἐπιφωνημάτων, κ 323, Ὑ. Δήμ. 81, καὶ ἐπὶ τῶν νηπιακῶν φωνῶν, Ζ 468. 2) ἐπὶ ἀψύχων, ἠχῶ, ψοφῶ, κροτῶ, „βούζω," οἷον ἐπὶ κυμάτων, Α 482, Β 394, 6 428, ἐπὶ σάλπιγγος, ἠχῶ, Σ 219, ἐπὶ τῆς νευρᾶς τοῦ τόξου, συρίζω Δ 125· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ σιδήρου πεπυρακτωμένου, ὅταν ἐμβάπτηται εἰς ὕδωρ, ι 392, καὶ ἐπὶ πυρός, πρήθω, πρίζω, Ψ 216. Εἰς ἀμφοτέρας ταύτας σημασίας προσδιορίζεται πολλάκις ὑπὸ τῶν ἐπιρ. «μέγα, μεγάλα, σμερδαλέα». Β΄.) μεταβ. «ἀοιδήν» ἐκπέμπω Ὑμ. 18, 18.—Ἡ λ. εἶχε τὸ δίγαμμα, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ Λ 463, δ 454, καὶ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ «μέγα ἴαχε, ἴαχον» Α 482, 6 428 κ. ά., πρβλ. καὶ αἰΐαχος· πολλάκις ὅμως καὶ ἄνευ τοῦ διγάμματος, πρβλ. Υ 62, καὶ τοὺς συνδυασμοὺς «μεγάλ' ἠ μέγ' ἴαχεν». (Τὸ ι εἶνε βραχύ· ἐν δὲ τῷ παρατ. διὰ τὴν αὔξησιν μακρόν, πλὴν ἐν Δ 506, Ρ 317).

Ἰάων, ονος, ὁ, ἴδ. Ἰάονες.

Ἰαωλκός [⏑⏑..], ἡ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ Ἰωλκός, πόλις τῆς Μαγνησίας παρὰ τὸν Παγασητικὸν κόλπον, ἥτις ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ἐξέπεσεν εἰς κώμην μόνον τῆς νέας πόλεως Δημητριάδος, τὰ δὲ νῦν Βῶλος, Β 712, λ 255.

ἰγνύη [.⏑.], ἡ (γόνυ), ἀγκύλη, „ἄντζα", δηλ. τὸ ὄπισθεν μέρος τῆς κατὰ τὸ γόνυ ἀρθρώσεως, τὸ ὑπὲρ τὴν γαστροκνήμην, Λατ. pupples, Ν 212 †. Ὑπάρχει καὶ ἕτερος τύπος ἰγνύς, ὑος, ἡ, Ὑμ. Ἑρμ. 152, «παρ' ἰγνύσι» (ἂν ὑγιαίνῃ ἡ γραφή).

Ἰδαῖος [-..], αία, αῖον, εἰς τὴν Ἴδην ἀνήκων τὴν ἐν Φρυγίᾳ· ά.) «τὰ Ἰδαῖα ὄρεα»=Ἴδη, ὀνομαζομένη οὕτως διὰ τὰς πολλὰς αὐτῆς κορυφάς, Θ 170, 410, Μ 19· β΄.) ἐπίθ. τοῦ Διός, διότι εἶχεν ἐπὶ τῆς Ἰδαίας κορυφῆς Γαργάρου βωμὸν καὶ τέμενος, Π 605, Ω 291.

Ἰδαῖος [-..], ὁ, 1) κῆρυξ τῶν Τρώων, ἡνίοχος τοῦ Πριάμου, Γ 248, Ω 325. 2) υἱὸς τοῦ Δάρητος, Τρώς, Ε 11 ἑξ.

ἰδέ, ἐπικ. σύνδ. κατὰ συστολὴν ἐκ τοῦ ἠδέ, καί, Γ 194, α 112 κ. ά. (Τὸ ι εἶνε βραχύ· ὅταν δὲ τὸ ε δὲν ἐκθλίβηται, συνήθως ὑπὸ τῆς ἄρσεως ἐκτείνεται).

ἴδε, ἰδέειν, ἴδεσκον, ἴδ. εἶδω Ι.).

Ἴδη [-.], ἡ (ἰδεῖν), ὄρος ὑψηλὸν καὶ ἀπόκρημνον, ἀρχόμενον ἐν Φρυγίᾳ καὶ ἐκτεινόμενον διὰ τῆς Μυσίας. Ἡ ὑψίστη αὐτοῦ κορυφὴ εἶνε τὸ Γάργαρον (ἴδ. τὴν λ.), «Ἴδης ἐν κνημοῖσιν» (ἴδ. κνημός), Β 821. Πολλάκις ἔχει τὸ ἐπίθ. «πολυπίδαξ» (ἴδ. τὴν λ.).—Ἐκ τούτου ἐπίρ. Ἴδηθεν ἀπὸ τῆς Ἴδης, Δ 475, Η 202 κ. ά.

ἴδηαι, ἴδ. εἶδω Ι.).

Ἴδης [-.], εω, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀφαρέως ᾗ ἀδελφὸς τοῦ Λυγκέως, Μεσσήνιος, πατὴρ τῆς Κλεοπάτρας, ἐξαίρετος τοξότης, Ι 558. (Κατὰ τὸ ΜΕ ἐκ τοῦ ἰδεῖν, ἐπομ. ὁ σκοπεύων).

ἴδιος [⏑..], ία, ιον, ἰδιαίτερος, ἰδιωτικός, «πρῆξις ἰδίη» (τοὐναντίον «δήμιος») Ὀδ. γ 82, δ 314.

ἰδίω [-⏑.] (ἴδος, ἰδρώς) =ἰδρόω, „ἰδρώνω“ μόνον κατὰ παρατ. «ἴδιον» υ 204 †.

ἴδμεν, ἴδμεναι, ἴδ. εἶδω II.).

ἰδνόω, Ἰων. καὶ ἐπικ., μόνον ἐν τῷ παθ. ἀορ. ά. ἰδνώθην, κάμπτω, κυρτῶ, παθ. κάμπτομαι, κυρτοῦμαι, Β 266, Μ 205, Ν 618, θ 375, χ 85 (ὡς ἔγραψεν ὁ Βέκκ. καὶ Ἀμεῖς ἀντὶ τοῦ συνήθους «δινηθείς», ἴδ. δινέω).

ἰδοίατο Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἴδοιντο, ἴδ. εἶδω I.).

Ἰδομενεύς [-...], ῆος καὶ έος, αἰτ. ῆα καὶ έα, ὁ, υἱὸς τοῦ Δευκαλίωνος, ἔγγονος τοῦ Μίνωος, βασιλεὺς τῆς Κρήτης, Ν 449—454. Διακριθεὶς ἐν Τροίᾳ διὰ τὴν ἀνδρείαν του, Β 645, Δ 252 ἑξ., ἐπανῆλθε κατὰ τὸ γ 191 εὐτυχῶς εἰς τὴν πατρίδα. Κατὰ δέ τινα μεταγενέστερον μῦθον διωχθεὶς ἐκ τῆς Κρήτης ἀπέπλευσεν εἰς τὴν Ἰταλίαν.

ἰδρείη (Γιδρ.), ἡ, ἐπικ. γνῶσις, εἰδημοσύνη, ἐμπειρία, Ἰλ. Η 198, «πολέμοιο» Π 359. Ἐκ τοῦ

ἴδρις (Γίδρις), ι, γεν. ιος, ποι. (εἰδέναι), ἔμπειρος εἰδήμων, Ὀδ. ζ 233, ψ 160· ἐπιτήδειος, μετ' ἀπαρφ. η 108.

ἱδρόω (ἱδρώς), μετοχ. τοῦ ἐνες. συνήθως παρ' Ὁμ. ἱδρώων, θηλ. ἱδρώουσα καὶ ἱδρῶσα, Δ 598, μέλ. ἱδρώσω, ἀόρ. ἵδρωσα, „ἱδρώνω“, ἐπὶ ἀνθρώπων τε καὶ ζώων, μάλιστα μὲν ἐκ τοῦ κόπου, Β 390, Σ 372, δ 39 κ. ἀ., ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ τρόμου, ἐπὶ ἐλάφου, Λ 119, «ἵδρωσα ἱδρῶ» ἵδρωσα (ἢ ἔχυσα) ἱδρῶτα, Δ 27.

ἱδρύω, ἀόρ. ἵδρυσα, παθ. ἀόρ. β'. ἱδρύνθην (ὡς ἐξ ἑτέρου τύπου: ἱδρύνω), καθίζω, βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ, μετ' αἰτ. «λαούς» Β 191, «τινὰ ἐν θρόνῳ» Ο 142, ε 86, «τινὰ παρὰ δαιτί» γ 57.—Παθ. κάθημαι, ἡσυχάζω, Γ 78, Η 56. (Τὸ υ εἶνε μακρόν· ἀλλὰ βραχύνεται ἐν τοῖς Β 191, Υ 257).

ἱδρώς, ῶτος, ὁ, αἰτ. ἱδρῶ ἀντὶ τοῦ ἱδρῶτα (τοῦ παρ' Ὁμ. μὴ εὑρισκομένου), Κ 572 κ. ἀ., δοτ. ἱδρῶ ἀντὶ τοῦ ἱδρῶτι, Δ 27, Ρ 385, 745, (ἴδος) ὁ ἰδρώς, „ἵδρως ἢ ἵδρωτας“, Ε 796 κ. ἀ. πλχ.

ἰδυῖα, ἡ, ἴδ. εἶδω II.).

ἴδω, ἴδωμι, ἴδ. εἶδω I.).

ἴε, ἴεν, ἴδ. εἶμι.

ἴει, ἴδ. ἵημι.

ἰείη, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἴοι, γ'. ἐν. τῆς εὐκτ. τοῦ εἶμι, ὅπ. ἴδε.

ἵεμαι, ἴδ. ἵημι.

ἵεμαι ἐνεστ. καὶ ἱέμην παρατ. μέσ., ποι., ὡς ἕτερος τύπος τοῦ εἶμι, ὅπ. ἴδε, ὑπάγω, πορεύομαι, συναπτομένης καὶ τῆς ἐννοίας τῆς σπουδῆς, ἐπομ. ὁρμῶ, φέρομαι, Μ 274, χ 301. Ἀλλ' ἐνταῦθα ὁ Βέκκερος, Δινδόρφιος καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς γράφουσιν ἴεμαι ὡς μέσον ἢ παθ. τοῦ ἵημι. Ὁ δὲ Σπίτζνερος ἀποδέχεται τὸν ψιλούμενον τύπον, ἔνθα ἀνωτ. τῆς Ἰλ.

ἱέμεναι, ἴεν, ἴδ. ἵημι.

ἱέρεια, ἡ, θηλ. τοῦ: ἱερεύς, ἱέρεια, Ζ 300 †.

ἱερεῖον [⏑...], τό, μόνον κατὰ τὸν Ἰων. καὶ ἐπικ. τύπον ἱερήιον, θῦμα, σφάγιον καὶ μάλιστα ἀσυνήθως πως τὸ εἰς τοὺς νεκροὺς προσφερόμενον (ὅπερ κατὰ τὸν Σχολ. λέγεται συνήθως τόμιον ἢ ἔντομον), λ 23· ἐν γένει δὲ „σφακτόν“, τουτέστι ζῶον πρὸς σφαγήν, ξ 94, 250, ρ 600· παροιμιώδης ἡ φρ. «οὐχ ἱερήιον οὐδὲ βοείην ἀρνύσθην» οὐχὶ σφάγιον οὐδὲ δέρμα βοὸς ἐπεδίωκον (ἅπερ ἐδίδοντο συνήθως ἐν τοῖς ἀγῶσι βραβεῖα), Χ 159.

ἱερεύς [⏑..] καὶ ἐπικ. ἰρεύς [-.], ῆος, ὁ, Ε 10, Π 604, ι 198 (ἱερός), ἱερεύς, ἱεροθύτης, λειτουργὸς ἢ θεράπων ὡρισμένου θεοῦ, ἐκτελῶν πρὸ πάντων τὰ τῆς ἐν τῷ ναῷ λατρείας καὶ προσφέρων τὰς θυσίας, Α 23, 370, ι 198, ἔτι δὲ ἀσχολούμενος καὶ περὶ τὴν ἐξήγησιν τῆς θείας βουλήσεως ἐκ τῶν σπλάγχνων τῶν θυμάτων, Α 62, Ω 221. ‖. Ἴδ. καὶ θεοσκόος.

ἱερεύω [⏑...] καὶ ἐπικ. ἰρεύω [-..], ξ 94 (καθ' ἃ ἔγραψεν ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἀντὶ τοῦ ἱερ.), ρ 181, τ 198, υ 2 (ἔνθα τὸ θαμιστικὸν ἱρεύεσκον), 251 (ἱερός), μέλ. σω, γ'. ἐν. τοῦ παθ. παρακ. ἱέρευτο, Ω 125· ά.) κυρ. καθιστῶ τι ἱερόν, καθιερώνω, ἀφιερώνω, ἐπομ. θυσιάζω, σφαγιάζω, Ὁμ. πλχ., «ταύρους, βοῦν θεῷ» Φ 131, Η 314, μετὰ διπλ. δοτ. «τοῖσιν βοῦν ἱέρευσε Ζηνί» χάριν αὐτῶν ἐθυσίασε βοῦν εἰς τὸν Δία, ν 24· β'.) ἐν γένει σφάζω, διότι παντὸς σφαζομένου ζώου πρὸς ἰδίαν χρῆσιν προσεφέροντο τεμάχιά τινα εἰς τοὺς θεούς, Ζ 174, Σ 559, ϛ 56 κ. ἀ., «ξείνῳ» πρὸς τιμὴν τοῦ ξένου, ξ 414.—Τὸ μέσ. σημ. σφάζω πρὸς ἰδίαν μου χρῆσιν, τ 198.

ἱερήιον, τό, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἱερεῖον, ὅπ. ἴδε.

ἱερόν [⏑..], τό, καὶ ἐπ. ἱρόν [-.] (κυρ. οὐδέτ. τοῦ ἐπιθ. ἱερός, ἀλλὰ παντελῶς οὐσιαστικοῦ χρῆσιν ἔχον), τὸ ἀφιερωμένον, ὅθ. ἀφιέρωμα, ἀνάθημα, «ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμασσαίατ' Ἀθήνῃ» Κ 571· ἰδίως δὲ θῦμα, καὶ μάλιστα κατὰ πληθ. τὰ «ἱερά», Α 147, α 66, καὶ «ἱρά», Β 420 κ. ά.

ἱερός, ή, όν [⏑.., ἐν ἄρσει δὲ πολλάκις τὸ ι μακρόν], ᾳ ἐπ. ἱρός [-.], ή, όν. Α'.) ἰσχυρός, ἀκμαῖος, ζωηρός, ἀνθηρός, «ἷς Τηλεμάχοιο» δ 409 κ. ἀ. «μένος Ἀλκινόοιο» η 167 κ. ἀ. «μένος Ἀντινόοιο» σ 34, «φυλάκων τέλος» Κ 56, «πυλαωροί» Ω 681, «στρατὸς Ἀργείων» ω 81, «ἰχθύς» ταχύς, γοργός, Π 407. (Ἡ σημ. αὕτη ἐξάγεται οὐ μόνον ἐκ τῶν ἀνωτ. χωρίων, ἐν οἷς ἡ ἑρμηνεία ἱερός, ἅγιος εἶνε ἀνυπόστατος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς συγγενοῦς κατά τε τὴν ῥίζαν καὶ τὴν σημ. Σανσκριτικῆς λέξεως ischiras, καὶ ἐκ τῆς Ἑλλ. λ. ἱέραξ. Ἄλλοι δὲ παράγοντες τὴν λ. ἐκ τοῦ ἵεμαι, παραδέχονται ὡς πρώτην αὐτῆς σημασίαν τὴν: ὁρμητικός, ἰταμός, ἐπίφορος, ἐπομ. καὶ τολμηρός).

Β'.) ἱερός, ἅγιος, θεῖος, ἰδίως: ά.) ἐπὶ πραγ-

μάτων οὐχὶ ὑπὸ ἀνθρωπίνης δυνάμεως παραχθέντων, οὐδ' εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν ἀνθρώπων ὑποκειμένων, ἀλλ' ὑπὸ ἀνωτέρων δυνάμεων διαταχθέντων, οἷον «ἦμαρ, κνέφας» Θ 66, Λ 194, 209, ι 56 κ. ἀ. (κατὰ δὲ τὸν Γράσοφ: ταχέως ἐπερχόμενον)· «ῥόος Ἀλφειοῖο» Λ 726 «ποταμοί» κ 351 «ἄλφιτον» Λ 631, «δίφρος» (καθ' ὃ ὑπ' ἀθανάτων ἵππων συρόμενος) Ρ 464 (καὶ ἐνταῦθα κατὰ τὸν Γράσοφ: ταχύς)· β΄.) ἐπὶ παντὸς πράγματος εἰς θεοὺς ἀφιερωμένου, ἱερός, «βωμός, δόμος» Β 305, Ζ 89, «δώματα» κ 426, «ἄλσος» ζ 322 κ. ἀ. ἰδίως «ἑκατόμβη» Α 99, γ 144 κ. ἀ. γ΄.) ἐπὶ χωρῶν, πόλεων, νήσων καὶ τόπων, ὑπὸ τὴν προστασίαν θεοῦ τινος νοουμένων· ὅθεν σύνηθ. ἐπίθετον τοῦ Ἰλίου, Ὁμ. πλχ., τῶν Θηβῶν, Δ 378, τῆς Περγάμου, Ε 446 κ. ἀ. ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλων πραγμάτων ὡσαύτως ἐννοουμένων, οἷον «ἀλωή» (ὡς διατελοῦσα ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Δήμητρος) Ε 499, «ἐλαίη» (ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ἀθηνᾶς) ν 372 κ. ἀ.

ἱζάνω [.⏑.] (ἵζω). 1) ἀμετάβ. κάθημαι, καθέζομαι, ἐν δὲ τῇ καθομιλ. καὶ „καθίζω", ω 209, μεταφ. ἐπὶ ὕπνου «οὔ μοι ἐπ' ὄμμασιν ὕπνος ἰζάνει» Κ 92. 2) μεταβ. καθίζω, τοποθετῶ, «ἀγῶνα» (ἴδ. τ. λ.) Ψ 258.

ἵζα, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι., παρατ. ἵζον, θαμιζ. ἵζεσκον. Α΄.) Ἐνεργ. 1) ἀμετάβ. κάθημαι, καθέζομαι, „καθίζω", οἷον, «ἐπὶ θρόνου» Σ 422, «ἐπὶ λίθοις» γ 409, «ἐπὶ ἄκριας» π 365, «ἐς θρόνον» θ 469, «ἐπ' ἀμφοτέρους πόδας ἵζει» Ν 281, «ἐπὶ δεῖπνον» ω 394, «ἀπ' ἐσχαρόφιν» ἀπομακρύνομαι ἀπὸ τῆς ἑστίας, τ 389 (ὅπως ἔγραψεν ὁ Ἀμεῖς καὶ Ῥούμπφιος κατὰ τὸν Εὐστάθ. ᾗ παλαιάς τινας ἐκδόσεις ἀντὶ τοῦ συνήθους: ἐπ' ἐσχ. πρβλ. στ. 506), «εἰν ἀγορῇ» Ι 13 «μετ' ἀνδρῶν ἀριθμῷ» ἴδ. ΜΕΤΆ, ἐπὶ πολεμιστῶν εἰς ἀγορὰν συνηθροισμένων, Β 96· κάθημαι ἥσυχος, Ὑ. Ἑρμ. 457. 2) μεταβ. καθίζω, „βάλλω νὰ καθίσῃ", οἷον «τινὰ εἰς θρόνον» Ω 553, «βουλήν» καθίζω βουλὴν ἵνα σκεφθῇ, κάμνω (συγκαλῶ τὴν βουλὴν εἰς) συνεδρίασιν, Β 53 (ὅπως ἔγραψεν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Α΄., ὁ Δινδόρφιος καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς κατὰ τὸν Ζηνόδοτον. Ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ᾗ τὴν συνήθη γραφὴν «βουλή»· λοιπὸν τὸ «ἵζε» εἰς τὴν 1) σημ.). Β΄.) Τὸ μέσ. ὡς τὸ ἐνεργ., καθέζομαι, ἐνεδρεύω, Σ 521, χ 335 κ. ἀ. Μόνον κατὰ ἐνεστ. καὶ παρατ.

ἴηλα, ἀπαρφ. ἰῆλαι, ἴδ. ἰάλλω.

Ἰηλυσός [⏑––.], ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ Ἰαλυσός, πόλις τῆς Ῥόδου, ἐπὶ Στράβωνος κώμη, τὰ δὲ νῦν ὡσαύτως Ἰαλυσό, Β 656, (Στράβ. 14, 2, 12). (Τὸ υ παρ' Ὁμ. πάντοτε μακρόν· βραχὺ δὲ παρὰ Πινδ. Ὀλ. 7, 74 καὶ Διονυσ. τῷ Περιηγ. 505· ὅθεν ἀρχαία τις γραφὴ ἦτο Ἰήλυσσος, ὡς παρ' Ἡροδ. Α 144, ἣν ὁ μὲν Λόβεκκ. ἀποδέχεται, ὁ δὲ Σπίτζνερος ἀποδοκιμάζει).

ἵημι (ῥίζ. Ἑ-), γ΄. πλ. ἱεῖσι, ἀπαρφ. ἱέναι, ἐπ. ἱέμεναι, Χ 206, μετοχ. ἱείς, προστ. ἵει· παρατ. ἵην (ἐντεῦθεν ἵεν κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ: ἵεσαν, Μ 33) καὶ ἵουν (ὡς ἐκ τοῦ: ἱέω), γ΄. ἐν. ἵει· μέλ. ἥσω, ἀόρ. ἀ. ἧκα, ᾗ ἐπ. ἕηκα, ἐξ οὗ πλὴν τοῦ ἐνικ. μόνον τὸ γ΄. πληθ. ἧκαν, ο 458. Ἐκ δὲ τοῦ ἀορ. β΄. γ΄. ἐν. τῆς ὑποτ. ᾖσιν, Ο 359. Περὶ τοῦ ἑῶμεν ἴδ. ταύτην τὴν λ.— Τῆς μέσης φωνῆς μόνον ὁ ἐνεστ. καὶ παρατ. ἵεμαι, ἱέμην, καὶ ἐκ τοῦ ἀορ. β΄. ἡ φρ. «ἕξ ἔρον ἕντο» ἴδ. ΕΞΙΗΜΙ.

Α΄.) Ἐνεργ. 1) μεταβ. κινῶ, βάλλω εἰς κίνησιν, ὅθεν ἀ.) πέμπω, στέλλω, ἐκπέμπω, ἐξαποστέλλω, «τινὰ ἐξ ἀδύτου» Ε 513, «ἄγγελόν τινι» Σ 182, ο 457, «αἰετόν, ἐρωδιόν τινι» Θ 247, Κ 274, «ἐν δὲ παρηορίῃσιν Πήδασον ἵει» (ὅπερ βεβαίως κατὰ τιμῆσιν νοητέον ἀντὶ τοῦ: ἐνίει) ἐνέζευξεν εἰς τὰς παρηορίας (ἴδ. τ. λ.) τὸν Πήδασον, Π 152. Ἰδίως ἐπὶ τῶν ἐκ θεοῦ πεμπομένων, «δράκοντα φόωσδε» Β 309, καὶ ἀψύχων ὄντων, οἷον «ἀστέρα» Δ 75 κ. ἀ. «ἵκμενον οὖρον ἵει» Α 479 κ. πλχ. Μεταφορ. «ὄπα» Γ 152, μ 192, «ἐκ στήθεος ἔπεα» Γ 221, Ξ 151· β΄.) ῥίπτω, ἐκτινάσσω, „πετῶ", «τὸν δὲ ποταμόνδε ἧκε φέρεσθαι» Φ 120, «πέτρον, λᾶαν» Π 736, ι 538. Ἰδίως δὲ ἐπὶ τῶν ῥιπτομένων ὅπλων, οἷον «βέλος, δόρυ, ὀϊστόν» Ὁμ. πλχ. «ἀπιόντος ἵει ὀϊστόν» κατ' αὐτοῦ ἀπερχομένου ἔῤῥιψε βέλος, Ν 650· ἐνίοτε καὶ ἄνευ αἰτ. Β 774, Ο 359, ι 499· γ΄.) ἐπὶ ὕδατος, [ἀφίημι] „ἀπολύω ἢ ἀπολνῶ", διοχετεύω, χύνω «ῥόον ἐς τεῖχος» Μ 25· «Ἀξιὸς ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἵησιν» Φ 158· δ΄.) „ἀφίνω", ἀφίνω ἐλεύθερον, «ἐκ δὲ ποδοῖιν ἄκμονας ἧκα δύω» ἐκ τῶν ποδῶν ἀφῆκα δύω ἄκμονας νὰ κρέμωνται, Ο 19· «ἐκ χειρὸς φάσγανον» ἀφίνω νὰ πέσῃ, χ 84, «δάκρυα» π 191, ψ 33, «ἧκα πόδας καὶ χεῖρας φέρεσθαι» ἀφῆκα τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας (δι' ὧν ἐκρατούμην ἀπὸ τοῦ δένδρου) νὰ φέρωνται πρὸς τὰ κάτω, μ 442. Μεταφ. ἐπὶ τῆς κόμης ἀφίνω νὰ καταφέρηται, νὰ κυμαίνηται, «ἐθείρας» Τ 383, Χ 316, «κόμας» ζ 231. 2) ἀμεταβ. ῥέω, ἐπὶ ποταμοῦ «ἐπὶ γαῖαν» λ 239, ἐπὶ πηγῆς ἀναβλύζω, η 130.

Β΄.) Μέσ. κινοῦμαι πρός τι· ἀ.) κυρ., μετὰ γεν. «ποταμοῖο ῥοάων» πρὸς τὰ ῥεύματα τοῦ ποταμοῦ, κ 529, «ἱεμένω κατὰ ὦλκα» σπεύδοντες (οἱ δύω βόες) κατὰ τὴν αὔλακα (κατὰ τὴν διεύθυνσίν της δηλ.) Ν 707, ἀπολελ. «ἀκόντισαν ἱέμενοι» προθύμως, μετὰ σπουδῆς ἠκόντισαν, χ 256· σπεύδω, ἴδ. λ. ΙΕΜΑΙ. Συνήθως β΄.) μεταφ. ἐπὶ τῆς πρός τι ὀρέξεως, τάσεως, κλίσεως, ὀρέγομαι, τείνω πρός τι, ἐπιθυμῶ, μετ' ἀπαρφ. Β 589, Ε 434 ἐξ. α 6 κ. ἀ. καὶ μετὰ γεν. «πόλιος» Λ 168, «νίκης» Ψ 371, 718, «νόστοιο» ο 69· συνηθέστ. μετ' ἐπιῤῥ. «οἴκαδε» γ 160, ι 261, «ἔρεβόσδε» υ 356, «Τροίηνδε» Τ 187, «ἄστυδε» ρ 5 «πόλεμόνδε» Θ 313, «ἵετο θυμός» μετ' ἀπαρφ. Θ 301. (Τὸ

εἶνε βραχὺ ἐν τῷ ἐνεστ., ἀλλ' ἐνίοτε ἐκτείνεται διὰ τὴν ἄρσιν ἐν τοῖς: ἰέμεναι, ἰέμεν, ἰέμενος καὶ ἰεῖσαι· ἐν δὲ τῷ παρατ. διὰ τὴν αὔξησιν εἶνε μακρόν, ‖. ἀλλ' ἐνίοτε δι' ἔλλειψιν αὐξήσεως βραχύ, οἷον Α 479, Μ 33).

ἶηνα, ἴδ. ἰαίνω.

Ἰηπαιήων, ονος, ὁ, 1) ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος ἐκ τοῦ ἐπιφωνήματος «ἰὴ παιάν» σχηματισθέν, Ὑ. Ἀπ. 272. 2) ὕμνος εἰς Ἀπόλλωνα, Ὑ. Ἀπόλ. 500, 517 κ. ἀ.

ἰήσασθαι, ἴδ. ἰάομαι.

ἴησι ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἴη, ἴδ. εἶμι.

Ἰησονίδης, ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἰάσονος, ὁ Εὔνηος, Η 468, 469.

Ἰήσων [˘..], ονος, ὁ, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ Ἰάσων, υἱὸς τοῦ Αἴσονος ἐκ τῆς Πολυμήδης, ἀρχηγὸς τῶν Ἀργοναυτῶν. Πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Πελίου εἰς τὴν Κολχίδα, ἵνα λάβῃ ἐκεῖθεν τὸ χρυσοῦν δέρας, ἀπέβη κατὰ τὸν διάπλουν εἰς τὴν Λῆμνον καὶ ἐγέννησε μετὰ τῆς Ὑψιπύλης τὸν Εὔνηον καὶ Νεβροφόνον, Η 469. Τῇ συνεργείᾳ δὲ τῆς Μηδείας τῆς θυγατρὸς τοῦ Αἰήτου, τοῦ βασιλέως τῆς Κολχίδος, γενόμενος κύριος τοῦ χρυσοῦ δέρατος συνεζεύχθη μὲν μετ' αὐτῆς, ἀλλὰ μετέπειτα τὴν ἐγκατέλιπε καὶ ἔλαβε γυναῖκα τὴν Κρέουσαν, μ 69 ἑξ. πρβλ. λ. Πελίης.

ἰητήρ [-..], ῆρος, ὁ, ποι. καὶ ἰδίως ἐπικ. ἕτερος τύπος ἀντὶ τοῦ ἰητρός, ἰατρός, Β 733 ἑξ. «κακῶν» ρ 384, «νόσων» Ὑμ. 15, 1.

ἰητρός, ὁ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἰατρὸς (ἰάομαι) „ἰατρός" καὶ ἰδίως χειρουργικός, Ὅμ. πλχ. «ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων» λ 514, δ 231. Ἐναντίος τῆς γνώμης ὅτι ὁ Ὅμ. μόνον χειρουργικοὺς ἰατροὺς γινώσκει, εἶνε ὁ Οὐέλκκερος.

ἰθαιγενής [˘...], ές, ποι. ἀντὶ τοῦ ἰθαγενής (ἰθύς, γένος), κατ' εὐθεῖαν, γνησίως, ὅ ἐ. ἐκ νομίμου γάμου γεννηθείς, ἐπομ. γνήσιος, ξ 203 †.

Ἰθαιμένης [˘...], εος, ὁ, εἷς τῶν Λυκίων, Π 568.

Ἰθάκη [˘–], ἡ, μικρὰ νῆσος τοῦ Ἰονίου πελάγους, 3 τετραγ. μιλίων μέγεθος ἔχουσα, κειμένη μεταξὺ τῆς Ἀκαρνανικῆς παραλίας καὶ τῆς νήσου Κεφαλληνίας, πατρὶς τοῦ Ὀδυσσέως, τὰ νῦν „Θιάκη", Β 632. Ἐκτείνεται ἀπὸ τῶν νοτιοανατολικῶν πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ καὶ σύγκειται ἐκ δύω μερῶν διὰ στενοῦ ἰσθμοῦ συνδεομένων. Ἐν ι 25 καλεῖται «πανυπερτάτη πρὸς ζόφον» τουτέστι δυτικωτάτη πασῶν, καὶ τοῦτο δὲν συμφωνεῖ μὲν πρὸς τὴν θέσιν τῆς σημερινῆς Ἰθάκης, ἀλλὰ τοιαύτην ἐφαντάσθη αὐτὴν ὁ ποιητής. Εἶνε λίαν ὀρεινή (ὁ Ὅμ. μνημονεύει αὐτῆς ὄρη τὸ Νήριτον καὶ Νήιον, καὶ ἀκρωτήριον τὸν Κόρακα, ἄπ. ἴδ.) καὶ διὰ τοῦτο εἰς ἱπποτροφίαν ἥκιστα ἐπιτηδεία, ἐξ ἐναντίας δὲ καλὴ εἰς νομὴν αἰγῶν καὶ βοῶν («αἰγίβοτος ἀγαθὴ καὶ βούβοτος»), ν 242 ἑξ. παράγει δὲ σῖτον ἄφθονον καὶ οἶνον. Πλὴν τοῦ λιμένος Ῥείθρου μνημονεύει ὁ Ὅμ. καὶ τὴν πόλιν Ἰθάκην, κειμένην ὑπὸ τὸ Νήιον, γ 81. Μετ' αὐτῆς συνεδέετο ἡ ἀκρόπολις, ἐν ᾗ κατῴκει ὁ Ὀδυσσεύς. Ἔκειτο δὲ κατὰ τοὺς πλείστους ἑρμηνευτὰς ἐν τῷ μέσῳ τῆς νήσου καὶ ἐπὶ τῆς δυτικῆς αὐτῆς πλευρᾶς ὑπὸ τὸ Νήιον ὄρος, ὑφ' οὗ καὶ ὁ λιμὴν τὸ Ῥεθρον ἐσχημάτιζετο, α 185. Πλὴν δὲ τούτου ὑπῆρχε καὶ παρὰ τὴν πόλιν λιμήν, ὡς ἐξάγεται (‖. ὄχι ἀναντιῤῥήτως) ἐκ τοῦ π 322. Ὁ Οὐοίλκερος, ὁ συγγράψας Ὅμ. γεωγραφίαν, θέλει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἡ πόλις ἔκειτο ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῆς νήσου. Ἐκ τούτου ἐπίρ. **Ἰθάκηνδε**, εἰς τὴν Ἰθάκην, π 322, καὶ ἐθνικὸν **Ἰθακήσιος** ὁ κάτοικος τῆς Ἰθάκης, Β 184, δ 24, περὶ τοῦ Ὀδυσσέως, δ 246, χ 45.

Ἴθακος [˘˘.], ὁ, ἀρχαῖος ἥρως κατὰ τὸν Εὐστάθιον υἱὸς τοῦ Πτερελάου, ἐξ οὗ ἡ νῆσος Ἰθάκη ὠνομάσθη, ρ 207.

ἴθι, κυρ. προστ. τοῦ εἶμι, „ἔλα, πήγαινε", Α 32, Β 163 κ. ἀ., πρβλ. λ. δεῦρο. Πολλάκις τίθεται ὡς παρακελευσματικὸν ἐπίρ. καθὼς τὸ ἄγε, „ἔμπρός, ἔλα", Δ 362, Κ 53 κ. ἀ. πλχ. (‖. Ἐνίοτε τίθεται κατόπιν τῆς προστακτικῆς, οἷον «βάσκ' ἴθι» „ἔλα πήγαινε", Β 8). Πρβλ. λ. ἀλλὰ 2, β'.)

ἴθμα, ατος, τό, ἐπ. (εἶμι) ὁδός, βάδισμα, πληθ. Ε 778 †, Ὑ. Ἀπ. 114.

ἰθύντατα, ἴδ. λ. ἰθύς.

ἰθύνω [– –.] (ἰθύς), Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ εὐθύνω. Α'.) Ἐνεργ. 1) κάμνω τι εὐθύ, „ἰσάζω", «τὶ ἐπὶ στάθμην» διευθύνω τι κατὰ τὴν στάθμην, οὕτως ὥστε νὰ ἐφαρμόζηται ἐπ' αὐτοῦ ἡ στάθμη, ε 245, ρ 341, φ 44. (‖. Ἐν ἅπασι τούτοις τοῖς χωρίοις χρησιμεύει ἡ στερεότυπος φράσις ἐν τῷ στερεοτύπῳ στίχῳ «ξέσεν ἐπισαμένως ἐπὶ ἐκάθμην ἴθυνεν» ἵνα δείξῃ τὴν ὁμαλὴν καὶ ἔντεχνον ξέσιν: ἔξεσε μετὰ τοσαύτης ἐπιτηδειότητος ὥστε νὰ ἐφαρμόζηται ἐπ' αὐτοῦ ἡ στάθμη. Ἐν δὲ τῷ φ 121 ὁρίζει τὴν εὐθεῖαν τάξιν τῶν πελέκεων)· ὅθεν παθ. «ἵππω δ' ἰθυνθήτην» οἱ ἵπποι ἔλαβον τὴν εὐθεῖάν των στάσιν, σταθέντες κατὰ τὸν ζυγόν, Π 475. 2) κατευθύνω, διευθύνω, τουτέστι κατ' εὐθεῖαν πέμπω, «βέλος, ὀϊστόν» Δ 132· ὅθεν σκοπεύω, Ψ 871 (περὶ τοῦ χωρίου τούτου ἴδ. λ. ἀε II)· μετὰ δύω αἰτ. «βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη ῥῖνα» διεύθυνεν εἰς τὴν ῥῖνα, Ε 290, «Ζεὺς πάντ' ἰθύνει» (βέλεα δηλ.) Ρ 632, ὡσαύτως «ἵππους, ἅρμα, νῆα» Ψ 317, Ω 149, λ 10 κ. ἀ., «ἵππους ἐπί τινι» Θ 110, «κεῖσε» Λ 528. Β'.) Μέσ. διευθύνω τι τῶν ἐμαυτοῦ, «ὀϊστὸν ἐπ' Ἀντινόῳ» χ 8, «ἀλλήλων ἰθυνομένων δοῦρα» κατ' ἀλλήλων τὰ δόρατά των, Ζ 3, «πηδαλίῳ νῆα» ε 270 (Πρβλ. ἰοῦα).

ἰθυπτίων [– – –.], ωνος, ὁ, ἡ, ἐπίθ. τοῦ δόρατος, Φ 169 † «μελίην ἰθυπτίωνα ἐφῆκε». Πιθανώτατα σύγκειται κατὰ τὸν Ἀπολλ. ἐκ τοῦ ἰθύς καὶ πέτομαι, οἱονεὶ: ἰθυπετίων, καὶ σημ.

ὁ κατ' εὐθεῖαν πετῶν, πρβλ. Υ 99. Ὁ δὲ Ζηνόδοτος ἀπιθάνως ἀνεγίνωσκεν ἰθυκτίωνα, ὡς ἐκ τοῦ κτεὶς ἢ κτιδών, καὶ ἡρμήνευεν: εὐθείας τὰς ἴνας ἔχων.

ἰθύς [--], εῖα, ύ, Ἰων. ὐς ἐπ. ἀντὶ τοῦ εὐθύς. 1) ὡς ἐπίθ. εὐθύς, „ἴσιος". ά.) κυρ. μόνον ἐν τῷ οὐδετ. «τέτραπτο πρὸς ἰθύ οἱ» ἦτο κατ' εὐθεῖαν πρὸς αὐτὸν τετραμμένος, Ξ 403· β'.) μεταφ. εὐθύς, δίκαιος, «ἰθεῖα ἔσται» θὰ ἦνε δικαία ἡ κρίσις, Ψ 580. Ἐνταῦθα ἀνάγεται ὐς τὸ ὑπερθ. ἐπίθ. «ἰθύντατα εἰπεῖν δίκην» δικαιότατα κρίνειν, Σ 508. 2) **ἰθύς**, ὐς οὐδ. ἰθὺ ὡς ἐπιρρήματα, κατ' εὐθεῖαν, „ἴσια ἐπάνω", κατεπάνω· ά.) πολλάκις μετὰ γεν. «Δαναῶν» Μ 106, «προθύροιο» α 119, «μεγάροιο» ρ 325 κ. ἀ. μετὰ προθ. «ἰθὺς πρὸς τεῖχος» κατ' εὐθεῖαν ἐναντίον τοῦ τείχους, Μ 137· β'.) ἄνευ πτ. «τοῦ γ' ἰθὺ βέλος πέτεται» τὸ βέλος του πετᾷ κατ' εὐθεῖαν, εἶνε εὔστοχον, Υ 99· «ἰθὺς κατάγοντο» γ 10· «ἰθὺς μεμαώς» κατ' εὐθεῖαν ὁρμώμενος, Λ 95, «οἱ δ' ἰθὺς φρόνεον» ἠτένιζον (ἐκύτταζον, εἶχον τὸν νοῦν των) κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός, Ν 135· «τῇ ῥ' ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε» πρὸς τοῦτο τὸ μέρος κατ' εὐθεῖαν ἔχων τὴν προσοχήν του διεύθυνε τοὺς ἵππους, Μ 124. Κατὰ ταύτην τὴν ἑρμηνείαν τὸ «τῇ ῥ' ἰθύς» ἀποδίδεται καὶ εἰς τὸ «φρονέων» καὶ εἰς τὸ «ἔχεν ἵππους». (Ὁ δὲ Σπίτζνερος μετὰ τοῦ Σχολιαστοῦ συνάπτει τὸ «ἰθύς» μετὰ τοῦ «ἔχεν» τὸ δὲ «φρονέων» μεταφράζει: ἐπιμελῶς, ὡς ἐν τῷ Ψ 343, ‖. ἀλλ' ὀρθότερον ἴσως τὸ μὲν «ἰθύς» ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸ «φρονέων» κατὰ τὸ ἀνωτέρω Ν 135, τὸ δὲ «τῇ» εἰς τὸ «ἔχεν ἵππους»)· «ἰθὺς μάχεσθαι» ἐκ τοῦ ἐναντίου κατ' εὐθεῖαν μάχομαι, Ρ 168, «μένος χειρῶν ἰθὺς φέρω» τὴν δύναμιν τῶν χειρῶν κατ' εὐθεῖαν φέρω, Ε 506, Π 602.

ἰθύς [--], ῖος, ἡ, ἐπ. μόνον κατ' αἰτ. (ἰθύω), εὐθύτης, εὐθεῖα ὁδός, «ἀν' ἰθύν» κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὰ ἄνω, Φ 303, θ 377 (ἔνθα κατὰ τὸν Ἀμεῖν συναπτέον τὸ «ἀν' ἰθύν» πρὸς τὸ «σφαίρῃ» ὥστε νὰ ἦνε ἡ ἔννοια: μὲ τὴν κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὰ ἄνω ῥιπτομένην σφαῖραν)· ὅθεν μεταφ. ά.) προσβολή, κίνημα, ἀπόπειρα, «πᾶσαν ἐπ' ἰθύν» Ζ 79, δ 434· β'.) τάσις, κλίσις, σπουδή, π 304, Υ. Ἀπ. 539.

ἰθύω [-ῠ.] (ἰθύς), ἀόρ. ἴθυσα [.-.]. 1) κατευθύνομαι, κατ' εὐθεῖαν ὁρμῶ, διευθύνομαι, ἐπιτίθεμαι, μετὰ περαιτέρων ἐπιρρηματικῶν ἢ ἐμπροθέτων προσδιορισμῶν, «ἐπὶ τεῖχος, διὰ προμάχων» Μ 443, Π 582, μετὰ γεν. «νεός» κατὰ τῆς νεώς, Ο 693, ἀπολελ. Λ 552, «ἴθυσε μάχη» προεχώρησε κατ' εὐθεῖαν, Ζ 2. 2) τροπ. τείνω, σπεύδω πρός τι, ἐπιθυμῶ, ὀρέγομαί τινος, μετ' ἀπαρφ. Ρ 353, λ 591, χ 408.

Ἰθώμη, ἡ, φρούριον τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Ἑστιαιώτιδος παρὰ τὴν μετέπειτα Μητρόπολιν, Β 729.

ἰκάνω [ῠ-.], ἔτερ. ἐκτενέστερ. ἐπ. τύπος τοῦ ἵκω. Α'.) Ἐνεργ. 1) κυρ. ἔρχομαι, [ἀφικνοῦμαι] „φθάνω", συνήθ. μετ' αἰτ. «νῆας, δόμον, κ. τ. τ.» Ὅμ. πλχ. σπανιώτερον μετὰ τῆς προθ. Ἐς ἢ Ἐπί, Α 431. Β 17, Ι 354· ά.) ἐπὶ ἐμψύχων ὑποκειμένων, Ζ 370, ν 231, «γοῦνά τινος ἱκάνω» προσπίπτω εἰς τὰ γόνατά τινος, γονυπετῶς παρακαλῶ, ε 449 κ. ἀ. β'.) ἐπὶ ἀψύχων «σκόπελος οὐρανὸν ἱκάνει» μ 73, «φλέψ, ἣ αὐχέν' ἱκάνει» Ν 547· τροπικ. «φωνή οἱ αἰθέρ' ἵκανεν» Ο 686, «κλέος οὐρανὸν ἱκάνει» τ 108, «ἐμὲ θέσφαθ' ἱκάνει» μὲ καταλαμβάνουσι, μ' εὑρίσκουν αἱ προφητεῖαι, ι 507. 2) μεταφ. ἐπὶ παντοίων καταστάσεων, καταλαμβάνω, „πιάνω, εὑρίσκω" οἷον «σέγε ὕπνος ἱκάνει» Κ 96, «μόρος» Σ 465, ἰδίως δὲ ἐπὶ ψυχικῶν καταστάσεων καὶ αἰσθημάτων, οἷον «ἄχος, πένθος ἱκάνει με» καταλαμβάνει, Α 254, Θ 147 κ. πλχ. μετὰ δῶμ αἰτ. «μιν ἄχος κραδίην ἱκάνει» λύπη καταλαμβάνει τὴν καρδίαν του, Β 171. μετὰ δοτ. τοῦ προσώπ. «τάφος δέ οἱ ἦτορ ἵκανεν» ψ 93. —Ὁ ἐνεστ. μὲ σημ. παρακειμ., ν 328. Β'.) Μέσ. «ἱκάνομαι» ἔχει τὴν αὐτὴν σημασίαν, ἣν καὶ τὸ ἐνεργ., Κ 118, Λ 610 ὐς μετ' αἰτ. γ 92, ψ 7, 27.

Ἰκάριος [-ῠῠ.] (Γικ.), ὁ, υἱὸς τοῦ Περιήρους καὶ τῆς Γοργοφόνης, ἀδελφὸς τοῦ Τυνδάρεω καὶ πατὴρ τῆς Πηνελόπης, α 329, δ 53 κ. ἀ. Κατῴκει μὲν ἐν Λακεδαίμονι κατ' ἀρχάς, φυγὼν δὲ μετὰ τοῦ Τυνδάρεω εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν, ἔμεινεν ἐκεῖ καὶ μετὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἀδελφοῦ (πρβλ. Στράβ. 10, 2, 24). Κατ' ἄλλους δὲ κατῴκησεν ἐν Κεφαλληνίᾳ ἢ Σάμῃ.

Ἰκάριος [-ῠῠ.], η, ον, εἰς τὸν Ἴκαρον ἀνήκων, «πόντος» τὸ Ἰκάριον πέλαγος, μέρος τοῦ Αἰγαίου κατὰ τὰ νότια τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς μικρᾶς Ἀσίας, Β 145· ὠνομάσθη δὲ κατὰ τὸν μῦθον οὕτως ἀπὸ τοῦ Ἰκάρου, υἱοῦ τοῦ Δαιδάλου, καταπεσόντος ἐν αὐτῷ, πιθανώτερον δὲ ἀπὸ τῆς νήσου Ἰκάρου (ἴδ. τ. λ.). Ἦτο τρικυμιῶδες καὶ ἐπικίνδυνον ἕνεκα τῶν πολλῶν νήσων καὶ σκοπέλων, ‖. θεωρεῖται δὲ καὶ μέχρι τῆς σήμερον τοιοῦτο, καὶ «τὰ μακρὰ κύματά» του παρατηροῦνται καὶ νῦν ὡς ἰδιάζοντα εἰς τοῦτο τὸ πέλαγος.

***Ἴκαρος** [-ῠ.], ἡ, νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἡ πρότερον καλουμένη Δολίχη, εἶτα δὲ οὕτως μετονομασθεῖσα ἀπὸ Ἰκάρου τοῦ υἱοῦ τοῦ Δαιδάλου, Ὑμ. 26, 1. Κατὰ δὲ τὸν Σίκκλερον τὸ ὄνομα παράγεται ἐκ τοῦ Ἰων. κάρα, καρός =νομή. (‖. Πιθανώτερον κατὰ τὸν Κούρτιον ἐκ τῆς ῥίζης ικ=ιπ, Λατ. ic, ic-tus, ἥτις σημ. κτυπῶ. Σήμερον καλεῖται Νικαριά=Ἰκαρία μετὰ τοῦ ἐκ τῆς αἰτ. ἀποβουκοληθέντος προσθέτου ν, ὡς καὶ Νιό=Ἴος καὶ Λίμβρο=Νίμβρο =Ἴμβρος).

ἴκελος (Γικ.), η, ον Ἰων. καὶ ποι. ἀντὶ τοῦ εἴκελος, ὅμοιος, ἴσος, μετὰ δοτ. Β 478, ὐ 249 κ. ἀ.

Ἱκεταονίδης [˘.-.˘.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἱκετάονος, ὁ Μελάνιππος, Ο 546.

Ἱκετάων [˘.-.], ονος, ὁ (ἱκέτης) υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος καὶ ἀδελφὸς τοῦ Πριάμου, πατὴρ τοῦ Μελανίππου, Γ 147, Υ 238.

ἱκετεύω, ἀόρ. ἱκέτευσα, ὡς ἱκέτης προσέρχομαι, «εἴς τινα» Π 574 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.), καὶ ἐν γένει, ἱκετεύω, παρακαλῶ, μετ' αἰτ, ο 277 κ. ἀ. ἔτι δὲ μετ' αἰτ. καὶ ἀπαρφ. λ 530. Ἐκ τοῦ

ἱκέτης [˘..], ου, ὁ (ἵκω), πρόσφυξ, ὁ πρός τινα καταφεύγων ἵνα ζητήσῃ προστασίαν καὶ ὑπεράσπισιν κατὰ τοῦ καταδιώκοντος αὐτόν, ἢ καθαρμὸν ἀπό τινος μιαρᾶς πράξεως (φόνου). Ἐπὶ τούτῳ δὲ παρεκάθητο ὁ ἱκέτης εἰς τὸν βωμὸν τοῦ Διὸς τοῦ «ἱκετησίου» ἢ εἰς τὴν ἑστίαν τῆς οἰκίας τοῦ ἱκετευομένου κρατῶν κλάδους ἐριοστέπτους (ἱκετηρίαν, ἢ «στέμματα») καὶ ἐγίνετο οὕτως ἱερὸς καὶ ἀπαραβίαστος, ι 270, π 422 (ἔνθα ὑπὸ τὸν πληθ. «ἱκέτας» νοεῖται εἷς μόνος ὁ Τηλέμαχος) κ. ἄ. πλχ. μάλιστα τῆς Ὀδ., «ἀνὴρ ἱκέτης» Ω 570. Ἐκ τούτου

ἱκετήσιος, ὁ τῶν ἱκετῶν προστάτης, ἐπίθ. τοῦ Διός, ν 213 †. (‖. Παρὰ τοῖς μετέπειτα λέλεται Ἱκέσιος).

ἵκηαι, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἵκῃ, ἴδ. ἱκνέομαι.

Ἱκμάλιος [.˘˘.], ὄνομα τέκτονος (ξυλουργοῦ) τινος ἐν Ἰθάκῃ, τ 57. (‖. Κατὰ τὸν Κούρτιον τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ Ἴκαρος, ὅπ. ἴδ.).

ἰκμάς, άδος, ἡ, νοτίς, ὑγρασία, «ἄφαρ ἰκμὰς ἔβη, δύνει δέ τ' ἀλοιφή» Ρ 392, ὀρθῶς ἑρμηνεύεται ὑπὸ τοῦ ΓΜ. Οὐσσίου: εὐθὺς ἐξέλιπεν ἡ ὑγρασία, καὶ εἰσδύει τὸ ἔλαιον· διότι ἢ εἶνε τὸ δέρμα πρόσφατον καὶ τότε ἡ ἰκμὰς εἶνε ἡ φυσική, ἥτις διὰ τῆς τανύσεως ἐκλείπει, ἢ εἶνε ξηρόν, καὶ τότε πρέπει πρὶν ποτισθῇ δι' ἐλαίου, νὰ ἐμβραχῇ εἰς ὕδωρ, καὶ αὕτη εἶνε ἡ ἰκμάς, ἥτις πρέπει πρότερον διὰ τῆς τανύσεως νὰ ἐκλείψῃ, πρὶν εἰσδύσῃ τὸ ἔλαιον. Ἄλλοι δὲ διὰ τῆς ἰκμάδος νοοῦσι τὸ ἔλαιον αὐτό, καὶ τότε τὸ «ἔβη» σημ. ἐπῆλθε.

ἵκμενος, ὁ, πάντοτε ἐν συναφείᾳ μετὰ τοῦ «οὖρος» οὔριος ἄνεμος, Α 479 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.) δ 420 κ. ἀ. Πιθανῶς ἐκ τοῦ ἱκέσθαι, παραγόμενον σημ. τὸν ἄνεμον, τὸν εἰς τὰ πλοῖα ἐρχόμενον, ἢ ἐπιτήδειον εἰς τὸ ἱκέσθαι, τὸν φορὸν ἢ πλησίστιον (κατὰ τὸν Εὐστ.), Λατ. secundus. Ὁ δὲ Ἀμεῖς παράγει μὲν ἐκ τοῦ ἱκέσθαι τὴν λ., ἑρμηνεύει δὲ: τὸν κατὰ προσδοκίαν ἐρχόμενον, προσδοκώμενον, ἑπομ. εὐχάριστον, καὶ παραβάλλει αὐτὴν πρὸς τὸ Ἑλβετικὸν kommlich (ἐκ τοῦ kommen=ἔρχεσθαι)= εὐχάριστος, (‖. δύναται δὲ πρὸς ταύτην τὴν ἑρμηνείαν νὰ παραβληθῇ καὶ τὸ τῆς καθομιλουμένης „μοῦ ἔρχεται"=μοὶ ἀρέσκει). Κατ' ἄλλους δὲ (Ἡσύχ., σχόλ., Βενετ. ΜΕ) παρὰ τὸ ἱκμὰς εἶνε ὁ ὑγρῶς, ἤγουν ἡπίως πνέων (πρβλ. ε 478 «ἄνεμοι ὑγρὸν ἀέντες»)· κατὰ δὲ τὸν Νίτζην παράγοντα καὶ αὐτὸν τὴν λ. ἐκ τοῦ ἱκμάς, δι' ἧς ὅμως ἐννοεῖ πᾶν τὸ ὁλισθηρὸν καὶ γλοιῶδες (ἴδ. λ. ἰκμὰς ἐν τέλ.) εἶνε: ὁ ὁμαλῶς τρόπον τινὰ ὀλισθαίνων οὔριος ἄνεμος. Τέλος ὁ Δοιδερλ. θεωρεῖ τὴν λ. συγκεκομμένην ἐκ τοῦ εἰκόμενος καὶ ἑρμηνεύει ὁ ἁρμόδιος, ὁ κατ' εὐχήν, ἑπομ. εὐνοϊκός, οὔριος.

ἱκνέομαι, ἀποθ. (ἵκω), μέλ. ἵξομαι, ἀόρ. ἱκόμην, τοῦ δὲ ἐνεστ. μόνοι οἱ Ἰων. τύποι ἱκνεύμεθα καὶ ἱκνεύμενοι (ἀντὶ τοῦ ἱκνεόμ.) ω 339· ἔρχομαι, φθάνω, καὶ ἐπιστρέφω (ἐὰν ἐκ τῆς συναφείας τοῦ λόγου ἐξάγεται ἡ ἔννοια αὕτη, ὡς ἐν ψ 151). 1) ἐπὶ ἐμψύχων ὑποκειμένων, ἐκφερομένου τοῦ τέρματος τῆς κινήσεως δι' ἐμπροθέτου αἰτιατ., οἷον «ἐς νῆσον, ἐς δῶμα, ἐς πατρίδα, ἐπὶ νῆας, ποτὶ πτόλιν, προτὶ ἄστυ», Ὁμ. πλχ., «κατὰ λειμῶνα» ω 13, «ὑπὸ πτόλιν» Α 182, «ἐς Πείραιον» πρὸς τὸν Πειρ., υ 372 «μετὰ Τρῶας» Γ 264· πολλάκις δὲ καὶ δι' ἁπλῆς αἰτ. προσώπου, «Αἰθίοπας ἱκόμην» δ 84 κ. ἀ. Ἐκφέρεται προσέτι τὸ τέρμα τῆς κινήσεως καὶ διὰ τῶν τοπικῶν ἐπιρ. «ἐνθάδε, δεῦρο, οἴκαδε κ.τ.τ.» Ὁμ. πλχ. καὶ «Πηλείωνάδε» Ω 338· συχνότερον δὲ δι' ἁπλῆς αἰτιατ. «δῶμα, νῆας, ἵππους, Τροίην κ.τ.τ.»· ὡσαύτως δὲ καὶ «χεῖρας» εἰς χεῖρας ἔρχομαί τινος, μ 331· ἐνίοτε συνάπτονται ἀμφότεραι αἱ συντάξεις, οἷον «οἶκον καὶ ἐς πατρίδα γαῖαν» ψ 259· σπανιώτατα διὰ δοτικῆς, οἷον «ἐπειγομένοισιν ἵκοντο» Μ 374. Οἱ δὲ ἄλλοι τοπικοὶ προσδιορισμοὶ ἐκφέρονται ὡς ἐξῆς «ἐκ πολέμοιο» Ζ 501, «Κρήτηθεν» Γ 233, «διὰ δενδρέων ἱκνεύμεσθα» ω 339, «ὑπότροπος ἵξομαι» ὑποσρέψας· ὀπίσω θὰ ἔλθω, Ζ 367. Ἰδίως δὲ ὑπάγω, καταφεύγω πρός τινα ὡς ἱκέτης, Ξ 260, Χ 123, ι 266· ἔτι δὲ διήκω μέχρι, φθάνω εἰς, ἐφικνοῦμαι, ἐγγίζω, «ὀστέον» τ 451, «ποσὶν οὐδας» θ 376, «ὅ; ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκεται», ὅστις ἀπὸ τῶν ἁρμάτων του φθάνει πὰ ἄλλα ἅρματα (τὰ ἐχθρικά), Δ 306 (ἔνθα ὁ Δοιδερλ. οὐκ ὀρθῶς ἀποδίδει καθ' ὑπέρβασιν τὸ «ἕτερ' ἅρμαθ'» εἰς τὸ τοῦ ἑπομ. στίχου: ὀρεξάσθω)· φθάνω, ἔρχομαι εἰς χρονικόν τι τέρμα, οἷον «ἱκν. γήραος οὐδόν, ἥβης μέτρον, ἥβην κ. ἄ.» Ὁμ. πλχ. «ἐπὶ γῆρας» θ 227, «ἠῶ» ζῶ μέχρι τῆς ἐπερχομένης ἠοῦς, ρ 497· ὡσαύτως «ὀλέθρου πείρατα» ἴδ. λ. πεῖραρ, «τέλος μύθων» τελειώνω τοὺς λόγους, Ι 56. 2) ἐπὶ ἀψύχων ὑποκειμένων, «νῆες ἱκνεύμεναι» ι 128, «ὀλοοίτροχος ἵκηται ἰσόπεδον» Ν 141· ὡσαύτως ἐπὶ καπνοῦ, ἤχου καὶ ὀσμῆς, Σ 207, Ν 837, Ξ 174, ξ 265, «ἀμφί μ' Ὀδυσῆος ἵκετο φωνή» ἡ φωνὴ τοῦ Ὀδ. περιῆλθεν εἰς τὰς ἀκοάς μου, Λ 466, «οὐδ' ἵκετο χρόα» (ἡ αἰχμὴ) δὲν εἰσέδυσε μέχρι τῆς σαρκός, Λ 352· ἰδίως δ'.) μεταφ. ἐπὶ καταστάσεων, αἰσθημάτων κ.τ.τ. «Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν» πόθος τοῦ Ἀχιλλέως θὰ ἔλθῃ εἰς (θὰ καταλάβῃ) τοὺς Ἀχ., Α 240, «κάματός μιν γούναθ' ἵκετο»

κάματος κατέλαβε τὰ γόνατά του, Ν 711· ὡσαύτως «σέβας, πένθος, ἄλη, πῆμα, χόλος κτλ.» μετὰ δύω αἰτιατ., οἷον «τί σε φρένας ἵκετο πένθος;» Α 362, πρβλ. Λ 88, Σ 178 κ. ἀ. (Τὸ ι εἶνε βραχύ, διὰ δὲ τὴν αὔξησιν μακρόν).

ἴκρια, τά, πάντοτε κατὰ πληθ., ἐπικ. γεν. ᾳ δοτ. (γ 358) ἰκριόφιν (ἐκ τοῦ ἐν. ἴκριον=πατερόν, δοκός, τοῦτο δὲ κατὰ τὸν Κούρτιον εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ **ἵκαρος**, ὅπερ ἴδε), κυρ. τὰ πατερά, τὰ δοκάρια, ἡ πατωσιά· ὅθεν τὸ πάτωμα, τοῦ δὲ πλοίου τὸ κατάστρωμα, Ο 676, γ 353, ε 252, μ 229, ν 74. Κύριον κατάστρωμα, ὁποῖον ἡ μετέπειτα τελειοτέρα ναυπηγία ἐπενόησεν, ἐκτεινόμενον δηλ. καθ' ὅλην τοῦ πλοίου τὴν ἔκτασιν, δὲν εἶχον τὰ Ὁμηρικὰ πλοῖα, μόνον δὲ κατὰ τὴν πρύμνην καὶ πρῷραν, (ἄρα 2 κυρίως καταστρώματα), κατὰ δὲ τὸ μέσον τὸ ἀσκεπὲς μόνον τὰ πλευρὰ μετὰ τοῦ ἐπισανιδώματος ἀπετέλουν τὸν ἄντλον. Τοιαῦτα τὰ σημερινὰ ἁλιευτικὰ καὶ τὰ τῶν ποταμῶν φορτηγὰ πλοιάρια, πρβλ. ε 163. Ὁ δὲ Γράσοφ νομίζει ὅτι εἶνε «ἴκρια» τὰ πλευρὰ ἢ „στραβόξυλα“ τοῦ σκάφους, καθ' ἃ ἐκ τοῦ ε 252 μάλιστα εἰκάζει, ἔχων ἐναντίους τὸν Ἀμεῖν καὶ Δοιδερλεῖνον· τέλος ὁ Νίτσης φρονεῖ ὅτι ἴκρια εἶνε πάντα ἐν γένει τοῦ πλοίου τὰ σανιδώματα, τὰ ἔσωθεν ἐπικαλύπτοντα τὰ στραβόξυλα καὶ ἐπομ. τὸ ἔδαφος ἢ πάτωμα τοῦ πλοίου ἀποτελοῦντα.

ἴκω, ἐπικ., παρατ. ἶκον, ἀόρ. ἶξον, ἀρχαῖον θέμα τοῦ **ἱκάνω** καὶ **ἱκνέομαι**, ἔχον, ὡς ταῦτα, τὴν αὐτὴν σημασίαν καὶ σύνταξιν, ἔρχομαι, φθάνω. 1) κυρ. ἐπὶ ἐμψύχων ὑποκειμένων, τοῦ τέρματος τῆς κινήσεως· δι' αἰτιατ. ἐμπροθέτου ἢ ἀπροθέτου ἐκφερομένου, οἷον «ἐς δόμον, ἐς κλισίην, ἐς γαῖαν κ.τ.τ.» Ὁμ. πλχ., «ἐπὶ Θρηκῶν τέλος» Κ 470, «παρὰ νῆας» Λ 807, «Τροίην, κλισίην κ. ἄ.» Ὁμ. πλχ. 2) ἐπὶ ἀψύχων ὑποκειμένων, οἷον «κνίση, σέλας, ὀρυμαγδός, αὐτὴ οὐρανὸν ἵκει» φθάνει εἰς τὸν οὐρανόν, Ὁμ. πλχ. «κλέος, ὕβρις οὐρανὸν ἵκει», ἴδ. **οὐρανός**· καὶ μετὰ τῆς Ἐς προθέσ., ν 248 (μέχρι τῆς Τροίας), «χρειὼ ἵκει» χρεία ἐπέρχεται (Ἰλ. «ὅ τι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει;» διὰ τί τόσον ἡ χρεία ἐπέρχεται; ὅ ἐ. τίς ἡ τοσαύτη χρεία, ἥτις ἐπέρχεται, καταλαμβάνει ὑμᾶς;) Κ 142, μετ' αἰτ. προσώπου, ἔρχομαι εἴς τινα, καταλαμβάνω τινά, 6 28 κ. ἀ., «χόλος τινὰ ἵκει» Ι 525 κ. ἀ., «πινυτή τοι φρένας ἵκει» φρόνησις ἐπῆλθεν εἰς τὰς φρένας σου, κατέχει τὰς φρένας σου, υ 228. (Καὶ ἐνταῦθα ἄρα ὁ ἐνεστ. μὲ σημ. παρακειμ. ὡς ἐν τῷ ν 248).

ἰλαδόν [-⏑.] (Γιλ.), ἐπίρ. (ἴλη), σωρηδόν, κατὰ στίφη, Β 93 †.

ἵλαμαι, Ὑμ. 20, 5 (ἔνθα τὸ ι βραχύ) καὶ **ἱλάομαι**, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **ἱλάσκομαι** (ὅπ. ἴδε) ἐξιλεῶ, ἐξιλεώνω, «ἱλάονταί μιν (τὸν Ἐρεχθέα δηλ., κατ' ἄλλους δέ, οἷος ὁ Εὔνιος, τὴν Ἀθηνᾶν) ταύροισι» Β 550 †.

ἵλαος, ἐξιλεωμένος, Λατ. placatus, ἐπὶ θεῶν, ὅθεν ἵλεως, εὐμενής, Α 583· ἐπὶ δὲ ἀνθρώπων, πρᾶος, ἀγαθός, εὐμενής, εὔνους «θυμός» Ἰλ. Ι 639, Τ 178, Ὑ. Δήμ. 204. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. παράγεται ἐκ τοῦ εἴλη=θερμότης, θάλπος. Τὸ ι εἶνε μακρόν· τὸ δὲ α ὁτὲ μὲν βραχύ, ἄλλοτε δὲ μακρόν).

ἱλάσκομαι, ἀποθ. (ἱλάω), μέλ. ἱλάσομαι, ἐπικ. σσ, ἀόρ. ἱλασάμην, ἐπικ. σσ, μόνον ἐπὶ θεῶν, κάμνω τινὰ πρὸς ἐμαυτὸν ἵλεων, εὐμενῆ, ἐξιλεώνω, καταπραΰνω, ἐξευμενίζω, «θεόν, Ἀθήνην» Α 100, 147, 386, γ 419, «τινὰ μολπῇ» Α 472, πρβλ. Ὑμ. 20, 5. (Τὸ ι εἶνε βραχύ, ἐνίοτε μακρόν, Α 100, 147, 444, Ὑ. Δήμ. 204).

Ἰλήιος (Γιλ.), ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **Ἴλειος**, Ἰλικός, εἰς τὸν Ἴλον ἀνήκων, «πεδίον Ἰλήιον» Φ 558, ὀνομασθὲν οὕτως κατὰ τὸν Σχολ. ἀπὸ τοῦ τάφου τοῦ Ἴλου (ἴδ. **ἴλος** 1)). Ἀλλὰ πρῶτον μὲν οὐδαμοῦ οὐδέποτε ὀνομάζεται οὕτος ὁ τόπος οὕτως· ἔπειτα κατὰ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην ὁ Ἀγήνωρ ἤθελεν ὑποτεθῇ ἀπομακρυνόμενος τῆς Ἴδης καὶ ἐπιστρέφων εἰς τὰ ὀπίσω, ὁπόθεν ἔφευγεν, ὅπερ ἀντιβαίνει εἰς τὸν σκοπόν του (ς. 559). Ὀρθότερον λοιπὸν ἑρμηνεύει ὁ Λέντζιος ἐννοῶν τὸ πεδίον τὸ ὄπισθεν τοῦ Ἰλίου τὸ πρὸς τὴν Ἴδην. Ὁ δὲ Κράτης ὁ ἀρχαῖος, μεθ' οὗ συμφωνοῦσιν οἱ νεώτεροι Οὐόσσιος καὶ Φαῖσι, διώρθωνε τὸ Ἰλήιον εἰς Ἰδήιον.

ἴλημι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. (ἐκ τοῦ θέματος ἱλάω) μόνον κατὰ προστ. ἵληθι, καὶ ὑποτ. παρακ. ἱλήκῃσι, καὶ εὐκτ. ἱλήκοι· (Ἄλλοι δὲ ἀνάγουσι τοὺς δύω τούτους τύπους εἰς ἐνεστ. **ἱλήκω**) εἶμαι ἵλεως, εὐμενής, ἐλεῶ, σύνηθες ἐν ταῖς ἐπικλήσεσι τῶν θεῶν, «ἵληθι» ἔσο ἵλεως, ἱλάσθητι, ἐλέησον, Ὀδ. γ 380, π 184, Ὑμ. 23, 4. Ὁ παρακ. μὲ σημ. ἐνεστ. φ 365, Ὑ. Ἀπ. 165.

Ἰλιάς [-⏑.], **άδος** [⏑.], ἡ, κυρ. ἐπίθ. θηλ. Ἰλιακή· εὔχρηστον εἶνε ὡς οὐσιαστ. (ἐξυπακουομένου δηλ. τοῦ ὀνόματος: ποίησις) ἡ Ἰλιὰς τοῦ Ὁμήρου.

Ἰλιονεύς [-⏑..] (Γιλ), **ῆος**, ὁ, υἱὸς τοῦ Φόρβαντος, Τρώς, Ξ 489.

Ἰλιόθεν [-⏑..] (Γιλ.), ἐπίρ. τοπικ. ἐκ τοῦ Ἰλίου, Ξ 251, ι 39.

Ἰλιόθι [-⏑..] (Γιλ.), ἐπίρ. τοπικ. ἐν Ἰλίῳ, πάντοτε ἐν τῇ φρ. «Ἰλιόθι πρό» πρὸ τῶν τειχῶν τοῦ Ἰλίου, Θ 561, θ 581.

Ἴλιος [-⏑.] (Γιλ.), ἡ (τὸ **Ἴλιον** μόνον Ο 71).

1) Ἴλιος, πρωτεύουσα τοῦ Τρωικοῦ κράτους, ἡ ᾳ Τροίη καλουμένη, οὕτως ὀνομασθεῖσα ἀπὸ τοῦ Ἴλου. Ἡ πόλις αὕτη μετὰ τῆς ἀκροπόλεως (Περγάμου) ἔνθα τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς (Ζ 297) ᾳ ὁ ναὸς τοῦ Διὸς ᾳ τοῦ Ἀπόλλωνος ὑπῆρχον (Χ 172, Ε 446), καλουμένη ὑπὸ τῶν μετέπειτα Ἑλλήνων τὸ παλαιὸν Ἴλιον, ἔκειτο ἐπί τινος μεμονωμένου λόφου (τὰ νῦν Μπολλού-

τεπέ) 42 στάδια (περίπου 1 γεωγραφ. μίλιον) μακρὰν τῆς θαλάσσης ἐν μεγάλῃ τινὶ πεδιάδι, Υ 216, μεταξὺ τῶν δύω ποταμῶν Σιμόεντος καὶ Σκαμάνδρου οὐδὲ πολὺ μακρὰν ἀμφοτέρων, οἵτινες πρὸς δυσμὰς αὐτῆς ἑνοῦνται εἰς ἕνα, ἴδ. ΟΥΡΑΝΟΣ. Τὴν σήμερον κεῖται εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου ἐκείνου τὸ χωρίον Μπουνάρμπασσι· ἀρχαίων δὲ ἐρειπίων οὐδὲ ἴχνος σώζεται. Ἴδ. καὶ ΣΚΑΙΑΙ ΠΥΛΑΙ.—Διάφορον τοῦ παλαιοῦ ἦτο τὸ νέον Ἴλιον, πλησιέστερον τῆς παραλίας εἰς ἀπόστασιν 12 σταδίων ἀπὸ τῆς θαλάσσης κείμενον κατὰ τὴν συμβολὴν τοῦ Σκαμάνδρου καὶ Σιμόεντος, καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἦτο ἁπλῆ κώμη ναὸν ἔχουσα τῆς Ἀθηνᾶς, ἐπὶ δὲ τῶν Ῥωμαίων ηὐξήθη εἰς πόλιν, ἧς τὴν σήμερον ἐρείπια σώζονται λεγόμενα Χισσαρλίκ.

2) ἡ περὶ τὴν πόλιν Ἴλιον χώρα, ἡ Τρωικὴ ἐπικράτεια, πιθανῶς ἐν τοῖς ἑξῆς: Α 71, Ν 717, Σ 58. (Τὸ δεύτερον ι ἐκτείνεται Ο 66, Φ 104, Χ 6, ἔνθα ὁ Ἄρης θέλει νὰ γράψῃ: Ἰλιόθ).

ΙΛΙΟΦΙΝ (Γιλ.), ἐπικ. γεν. ἀντὶ τοῦ Ἰλίου, Φ 295.

ΙΛΛΑΣ, ΑΔΟΣ, ἡ (ἴλλω, εἴλω), κορ. πᾶν τὸ συνεστραμμένον (εἴτε ἱμάντες εἶνε εἴτε ἱτέαι ἢ λυγαριαὶ κλάδοι), σχοινίον, πληθ. Ν 572 †.

ΙΛΟΣ (Γτλ.), ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Τρωὸς καὶ τῆς Καλλιρρόης, πατὴρ τοῦ Λαομέδοντος, ἀδελφὸς τοῦ Γανυμήδους καὶ Ἀσσαράκου, θεμελιωτὴς τῆς Ἰλίου, Υ 232. Ὁ τάφος αὐτοῦ ἔκειτο πέραν τοῦ Σκαμάνδρου περίπου κατὰ τὸ μέσον τοῦ μεταξὺ τῶν Σκαιῶν πυλῶν καὶ τῶν νηῶν τῶν Ἀχαιῶν, Κ 415, Λ 166, 371. 2) υἱὸς τοῦ Μερμέρου, ἔγγονος τοῦ Φέρητος, ἐδρεύων ἐν Ἐφύρᾳ, α 259.

ΙΑΥΣ [--], ΥΟΣ [˘.], ἡ (πιθαν. ἐκ τοῦ ειλύω), βόρβορος, „λάσπη", ἰδίως ἐκείνη, ἣν καταλείπουσι τὰ ὑποχωροῦντα ὕδατα ποταμοῦ ἢ λίμνης, „βοῦρκος", Φ 318 † (ἔνθα τῆς γενικ. ἴλυος τὸ υ χ ἐν θέσει ἐκτείνεται διὰ τὸ μέτρον).

ΙΜΑΣ, ΑΝΤΟΣ, ὁ, λῶρος, λωρίον, Κ 262, Φ 30, Χ 397. Ἰδίως ά.) τὰ λωρία, δι' ὧν τὰ ὑποζύγια προσδένονται εἰς τὴν φάτνην, „καπίστρι", Θ 544, Κ 475, 499, 567· β'.) ἡνία, χαλινάρια, Ψ 324· γ'.) τὰ λωρία [τόνοι], ἐν οἷς αἰωρεῖται (ἀφ' ὧν κρέμαται) ὁ δίφρος τῆς ἁμάξης, κατά τινας, Ε 727, ἴδ. ΕΝΤΕΙΝΩ· δ'.) ὁ ἱμὰς τῆς μάζιγος, ἐπομ. αὐτὴ ἡ μάζιξ, Ψ 363· ε'.) τῆς περικεφαλαίας ὁ ἱμὰς ὁ ὑπογνάθιος (οἱονεὶ „μαγουλίκα"), δι' οὗ ἡ περικεφαλαία σφίγγεται περὶ τὴν κεφαλήν, Γ 371. ς'.) ὁ κεστὸς (ζώνη) τῆς Ἀφροδίτης, ὅστις διὰ τῆς μαγικῆς αὐτοῦ δυνάμεως εἰς πάντας ἔρωτα ἐνέβαλλεν, Ξ 214, 219· ζ'.) οἱ ἐξ ἀκατεργάστου βοείου δέρματος ἱμάντες οἱ ὁπλίζοντες τὴν χεῖρα τῶν πυκτῶν, Λατ. cæstus, Ψ 684· η'.) ὁ κατὰ τὴν κλεῖδα τῆς θύρας ἱμάς, ὁ διά τινος ἐν τῇ θύρᾳ ὀπῆς ἐξερχόμενος ἔξω. Ὅστις ἤθελε νὰ κλείσῃ τὴν θύραν, ἐπέσυρε διὰ τοῦ ἱμάντος τὴν βάλανον («κληῖδα» παρ' Ὁμ., ἐν δὲ τῇ καθομιλ. „σύρτην") πρὸς τὰ πρόσω, καὶ προσέδενεν αὐτὸν εἰς τὴν κορώνην· ὅστις δὲ ἤθελε ν' ἀνοίξῃ ἔλυε τὸν ἱμάντα ἀπὸ τῆς κορώνης καὶ διὰ τῆς βαλανάγρας ἀπέσυρεν ὀπίσω τὴν βάλανον, α 442, δ 802, φ 461· θ'.) τὰ λωρία τὰ ἐν τῇ κλίνῃ ἐντεταμένα, ἐφ' ὧν τίθενται τὰ στρώματα, (‖ τὰ ειδικώτερον λεγόμενα σπάρτα, τόνοι, κειρία) ψ 201· ι.) ὁ περὶ τὸ τρύπανον (ἴδ. τ. λ.) ἱμάς, ι 385. (Παράγεται κατά τινας ἐκ τοῦ ἵημι· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἔκ τινος ἀχρ. οὐσ. Ἱμα συγγενοῦς τῷ Λατ. vimen, ἐξ οὗ ῥῆμα ἀχρ. ἱμαίνω, ὅθεν ἱμάς. Ὁ δὲ Κούρτιος ἀπορρίπτει τοῦ Δοιδερλ. ταύτην τὴν ἐτυμολογίαν, ἀνευρίσκων αὐτὸς τὴν ἀρχὴν εἰς ἄλλων συγγενῶν γλωσσῶν συγγενεῖς ῥίζας.—Κυρίως τὸ ι εἶνε βραχύ· ἀλλ' ἐνίοτε καὶ μακρὸν οὐ μόνον ἐν ἄρσει, Θ 544, ἀλλὰ καὶ ἐν θέσει, Κ 475, Ψ 363, φ 46).

ΙΜΑΣΘΛΗ, ἡ, ἐπ. κυρ. τὸ λωρίον τῆς μάστιγος, καὶ συνεκδ. ἡ μάστιξ, Τουρκ. „καμτσίκι", Θ 43, ζ 320. Ἐκ τοῦ

ΙΜΑΣΣΩ (ἱμάς), ἀορ. ά. ἵμασα [.˘.] καὶ ἐπ. σσ, μαστίζω, κτυπῶ διὰ τῆς μάστιγος, πλήττω, «ἵππους, ἡμιόνους» Λ 280, ζ 316, «πληγάς τινα» Ο 17· μεταφ. «γαῖαν» πλήττω τὴν γῆν διὰ τῶν κεραυνῶν (περὶ τοῦ Διός) Β 782· «γαῖαν χειρὶ» κτυπῶ τὴν γῆν μὲ τὴν χεῖρα, Γ. Ἀπ. 340.

ΙΜΒΡΑΣΙΔΗΣ [.˘˘.], ΟΥ, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἰμβράσου, ὁ Πείροος, Δ 520.

ΙΜΒΡΙΟΣ, ὁ. 1) κάτοικ. τῆς Ἴμβρου, Φ 43. 2) κύρ. ὄνομα, υἱὸς τοῦ Μέντορος ἐκ Πηδαίου, ἀνὴρ τῆς Μηδεσικάστης, γαμβρὸς τοῦ Πριάμου, ὑπὸ τοῦ Τεύκρου φονευθείς, Ν 171, 196.

ΙΜΒΡΟΣ, ἡ. 1) νῆσος τῆς Θρᾳκικῆς παραλίας, περίφημος διὰ τὴν ἐν αὐτῇ λατρείαν τῶν Καβείρων καὶ τοῦ Ἑρμοῦ, τὰ νῦν „Λίμβρο" (‖ ἴδ. λ. ΙΚΑΡΟΣ.—Τὸ ἐν ταύτῃ τῇ λ. ἰδιάζον εἶνε ὅτι τὸ παρελκόμενον ἐκεῖνο ν ἐτράπη εἰς τὸ ἐπίσης ὑγρὸν λ) Ν 33, Ω 78. 2) πόλις τῆς ὁμωνύμου νήσου, Ξ 281, Φ 43.

ΙΜΕΙΡΩ ποι. καὶ Ἰων. (ἵμερος)· ά.) ἐνεργ. ἐπιθυμῶ, ποθῶ τι, μετὰ γεν. κ 431, 555· β'.) τὸ μέσ. ὡς ἀποθετ., μόνον ἐν τῷ ἀορ. ά. ἱμειράμην, ἔχει τὴν αὐτὴν σημ. χ σύνταξιν, «αἴης» α 41· ἔτι δὲ καὶ μετ' ἀπαρφ. Ξ 163, α 59, ε 209.

ΙΜΕΝ καὶ ΙΜΕΝΑΙ, ἴδ. ΕΙΜΙ.

ΙΜΕΡΟΕΙΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ, ἐπ., ἐπιθυμητός, ἐράσμιος, ποθεινός, ἐπέραστος, θελκτικός, «χορός» Σ 603, σ 194, «ἀοιδή» α 421, «πᾶσιν ἱμερόεις ὑπέδυ γόος» εἰς πάντας εἰσῆλθεν ποθεινὸς θρῆνος, ὅ ἐ. πάντες ἤρχισαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ θρηνῶσιν ἐκ τοῦ πόθου, κ 398· μετὰ δοτ. ρ 519 (ἀλλ' ἐνταῦθα ἡ δοτ. ἀποδοτέα εἰς τὸ «ἀείδῃ)· ἰδίως ἐρωτικός, ἔρωτα διεγείρων, «στήθεα» Γ 397, «ἔργα γάμοιο» Ε 429, «χρώς» Ξ 170 κ. ἄ. τ.—Τὸ οὐδ. ΙΜΕΡΟΕΝ ὡς

ἐπίρ. θελκτικῶς, ἐρασμίως, «ἱμ. κιθάριζεν» Σ 570. Ἐκ τοῦ

ἵμερος [–..], ὁ, ἐπιθυμία, πόθος, προσώπου τινὸς ἢ πράγματος, Λ 89, «γόοιο» Ψ 14, 108, π 215, τ 249, «πατρὸς ἵμερος γόοιο» ἐπιθυμία, πόθος θρήνου διὰ τὸν πατέρα, Ω 507, δ 113· ἰδίως δὲ ἔρως, ἀγάπη. Γ 139, Ξ 198.

ἱμερτός, ή, όν (ἱμείρω), ἐπιθυμητός, ποθητός, ἐπέραστος, ἐπίθ. ποταμοῦ, Β 751 †, τῆς κιθάρας, Ὑ. Ἑρμ. 510.

ἴμμεναι, ἴδ. εἶμι.

ἵνα. Α΄.) ἐπίρ. τοπικόν· ά.) χάσεως σημαντικόν, ἀναφορ. ὅπου, ἔνθα, Β 558, ζ 322 κ. ἀ. μετὰ τοῦ Τέ, Υ 478. β΄.) σπανιώτ. κινήσεως σημαντικόν, ἀναφορ. [ὅποι], δ 821, ζ 55, καὶ δεικτικ. ἐκεῖσε, Κ 12 (ἀλλ' ἐνταῦθα ὁ Βέκκερος νεωστὶ γράφει, τ' ἄρ ἀντὶ τοῦ γάρ, καὶ οὕτως ἀναλαμβάνει τὸ ἵνα τὴν ἀναφορικήν του σημασ.—Ἐν Ὀδ. ζ 27 ἑρμηνεύεται ὡς χρονικ. ἐπίρ. ὅτε, καὶ ἐν θ 313 ὡς τροπικὸν ὅπως, ἀλλ' ἐν ἀμφοτέροις τοῖς χωρίοις ἔχει τὴν ά.) σημ. καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ πρέπει νὰ μεταφρασθῇ καθ' ὅν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ [ὅπου] ποῦ, εἰς ποῖα δεσμά δηλ.

Β΄.) Σύνδεσμος τελικός, ἵνα, „διὰ νά, ἵ μὲ σκοπὸν νά". 1) μεθ' ὑποτ. ἀρχικοῦ χρόνου ἡγουμένου, οἷον ἐνεστῶτος, Γ 252 κ. ἀ., παρακειμένου, Α 203, μέλλοντος, 6 307, δ 591, καὶ μετὰ τοῦ Κέ, Μ 156· ἔτι δὲ καὶ προστακτικῆς ἡγουμένης, Ω 555, α 302 κ. ἀ. καὶ ἀορίστου μὲ σημ. ἐνεστῶτος, Α 410, Τ 348.—Κατὰ τὸ φαινόμενον κεῖται εἰς ταύτας τὰς περιστάσεις πολλάκις ἡ ὁριστική, ὡς συστελλομένου τῆς ὑποτακτικῆς τοῦ μακροῦ φωνήεντος, οἷον Α 363, Β 232, 381, Φ 314, Ψ 207, η 165. 2) μετ' εὐκτ. ά.) ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου (παρατατ. ὑπερσ. καὶ ἀορ.), γ 2, 77, ε 492, Ε 2· β΄.) εὐκτικῆς ἡγουμένης, «τάχιστά μοι ἔνδον ἑταῖροι εἶεν, ἵνα .... τετυκοίμεθα δόρπον» ξ 408.—Σημειώσαι τὰς ἑξῆς ἐξαιρέσεις: ά.) Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται α) ἡγουμένου ἱστορικοῦ χρόνου, εἰς τὰς ἑξῆς δύω περιστάσεις, ἢ ὅταν ὁ ἀόρ. ἔχῃ σημασ. παρακειμ. γ 15, λ 94, ἢ ὅταν τὸ παρελθὸν γεγονὸς αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ παριστᾶται ἄνευ στενῆς χρονικῆς σχέσεως, οὕτως ὥστε ἡ τελικὴ πρότασις δύναται νὰ ἐκφράζῃ σκοπὸν καὶ παρελθόντα καὶ ἐνεστῶτα καὶ μέλλοντα, Ι 495, κ 24, ν 418· β) ἡγουμένης εὐκτικῆς προστακτικῇ ἰσοδυναμούσης, «οὐκ ἂν δή μοι ἐφοπλίσειας (=ἐφόπλισον) ἀπήνην, ἵνα.... ἄγωμαι» ζ 58, Ω 264. β΄.) Τίθεται εὐκτική, ἀρχικοῦ χρόνου ἡγουμένου, ὅταν ἡ ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ παριστᾶται ὡς ἀμφίβολος, ὡς ἁπλῶς δυνατή, «ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι» ρ 250. Ἐνίοτε ἐν δυσὶν ἢ πλείοσι τελικαῖς προτάσεσιν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ῥήματος ἐξαρτωμέναις τίθεται ἀναμὶξ ὑποτακτικὴ καὶ εὐκτική, Ω 584 ἑξ. γ 77, 78, Μ 176.—Τὸ «ἵνα μή» τοῦ ἀθετουμένου στίχου, Η 353, ἑρμηνεύεται ὑπὸ μὲν τοῦ Σχολιαστ. διὰ τοῦ ἐὰν μή, (‖. ἴσως ὅμως δύναται τὸ «ἵνα μὴ ῥέξωμεν» νὰ θεωρηθῇ καὶ ἀνάλυσις ἀπαρεμφάτου (=τὸ μὴ ῥέξαι ἡμᾶς) ἣν καὶ ἀλλαχοῦ παρατηροῦμεν: Α 133 (ἴδ. λ ΕΘΕΛΩ). Ἀλλ' οὐδὲν βέβαιον, ἐπειδὴ ὁ στίχος εἶνε προδήλως νόθος, ὑπὸ τοῦ Ἀριστάρχου ἤδη ἐξοβελισθείς).—Συνδυάζεται μετ' ἄλλων μορίων, οἷον «ἵνα δή, ἵνα περ» Η 26, Ω 382. (⏑⏑, ἐν ἄρσει ὅμως ἐκτείνεται τὸ α, Η 353, γ 327).

ἰνδάλλομαι (Γινδ.) (εἶδος, εἰδάλιμος), μόνον κατ' ἐνες. καὶ παρατ. φαίνομαι, δεικνύομαι, παρέχω ὄψιν, «ἄλλος δ' ἠνίοχος ἰνδάλλετάι» Ψ 460, «τινί» γ 246, Ὑ. Ἀφρ. 179, «ἰνδάλλετό σφισι πᾶσιν τεύχεσι λαμπόμενος Πηλείωνος» ἐφαίνετο δὲ εἰς πάντας λαμπρὸς ὑπὸ τῶν ὅπλων τοῦ Ἀχιλ., Ρ 213 (ἔνθα ὁ Εὔνιος, Βόθης, Σπίτζνερος καὶ Βαϋμλεῖνος γράφουσιν ἐκ διορθώσεως τοῦ Ἀριστάρχου, συμφωνοῦντος καὶ τοῦ Δοιδερλείνου, Πηλείωνι· ἡ δὲ ἔννοια εἶνε: καὶ ἐφαίνετο εἰς πάντας ὅμοιος μὲ τὸν Πηλείωνα, ὡς λαμπόμενος ὑπὸ τῶν ὅπλων. Ὁ δὲ Βέκκερος, Δινδόρφιος καὶ Φαῖσις φυλάττουσι τὴν συνήθη γραφήν)· «ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ» πῶς φαίνεται (παρίσταται) ἐν τῇ φαντασίᾳ μου, τ 224, (‖. ὡς ἐὰν ἦτο δηλ. ἡ αἰτιατικὴ ἦτορ=ἤτορι, ἢ κατὰ θυμὸν ἢ ἐνὶ φρεσί. Ὁ δὲ Δύντζερος κατακρίνει μὲν τὴν ἑρμηνείαν ταύτην, οὐδεμίαν δὲ ἄλλην ἰδίαν παρέχει. Ὁ Ἀμεῖς ἐκλαμβάνει τὸ «ἦτορ» ὡς ὑποκείμενον τοῦ «ἰνδάλλεται»: πῶς μοὶ φαίνεται ἢ ἐκδηλοῦται ἡ καρδία μου· ἀπίθανον).

ἴνεσι, ἴδ. ἶς.

ἰνίον [–⏑.] (Γινίον), τό (ἶς), τὸ ὄπισθεν ὀστοῦν τοῦ κρανίου, αὐχὴν ἢ τράχηλος, „κούτικας" (ἐν τῇ καθομιλουμ. σώζεται ἡ λ. ὀλίγον ἐπεκτεταμένη κατὰ τὸ τέλος καὶ ἐν ἀρχῇ ἀφῃρημένη· „'σνίχι(ον)", ὅ ἐ. ἰσνί-χ-ιον, ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι καὶ τὸ ἰνίον ἐλέγετο πάλαι ποτὲ ἰσνίον). Ἰλ. Ε 73, Ξ 495.

Ἰνώ, ὄος, ἡ, ἴδ. ΛΕΥΚΟΘΕΑ.

Ἴνωπός [–..], ὁ, πηγὴ καὶ ῥύαξ ἐν Δήλῳ, Ὑ. Ἀπ. 18 (πρότερον Ἴνωπος ἐγράφετο οὐκ ὀρθῶς), πρβλ. Στράβ. 10, 5, 2.

ἴξαλος [.⏑.], ον, ἐπίθ. τοῦ αἰγάγρου (ἀγρίου αἰγός), πιθανῶς ὀξύς, ὁρμητικός, Δ 105 †. (Ἡ ἐτυμολογ. ἀμφίβολος· κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ ἅσσω ἀντὶ τοῦ ἅξαλος, οἱονεί: πηδητικός, ἢ ἐκ τοῦ ἱκνέομαι καὶ ἄλλομαι· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἰξύς (=ὀσφύς), κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. εἶνε οὐσιαστ. συναπτόμενον πρὸς τὸ συνώνυμον αἴξ, ὡς τὸ «σῦς κάπρος, ἴρηξ κίρκος»).

Ἰξίων [.–.], ονος, ὁ, βασιλεὺς τῆς Θεσσαλίας, ἀνὴρ τῆς Δίας, ἥτις μετὰ τοῦ Διὸς ἐγέννησε τὸν Πειρίθουν. Ἐκ τούτου Ἰξιόνιος, ίη, ιον, εἰς τὸν Ἰξίονα ἀνήκων, τοῦ Ἰξίονος, «ἄλοχος» Ξ 317.

ἶξον, ες, ε, ἴδ. ἵκω.

ἰξύς [.-], ύος [⏑.], ἡ, τὰ περὶ τὴν ὀσφὺν μαλακὰ μέρη, λαγών, ἡ μέση, μόνον ἐν τῇ ἐπικ. συνῃρημένῃ δοτ. ἰξυΐ ἀντὶ τοῦ ἰξύϊ, Ὀδ. ε 231, κ 544.

ἰοδνεφής [⏑...] (Γιοδν.), ές (ἴον, δνόφος), ἔχων χρῶμα ἰῶδες βαθὺ (Τουρκ. „melitzani"), ἐπομ. ἐν γένει σκοτεινόχρους «εἶρος» μόνον Ὀδ. δ 135, ι 426.

ἰοδόκος, ον, ἐπικ. (ἰός, δέχομαι) ἰοδόχος, δεχόμενος καὶ φυλάττων τὰ βέλη, «φαρέτρη» Ο 444, φ 12, 60.

ἰοειδής [⏑...] (ΓιοΓειδ.), ές (ἴον, εἶδος), ἰοειδής, ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ μέλανος ἴου, σκοτεινόχρους, ἐπίθ. τῆς βαθύχρου κυανῆς (ἠρέμου τε καὶ κινουμένης) θαλάσσης, Λ 298, ε 56, λ 107.

ἰόεις [⏑..] (Γιόεις, ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ἄνευ F), εσσα, εν (ἴον), ἰοειδής, σκοτεινόχρους, βαθύχρους κυανοῦς, «σίδηρος» Ψ 850 †.

Ἰοκάστη, ἡ, ἴδ. Ἐπικάστη.

ἰόμωρος [⏑...] (Γιόμ.), ον, ἐπ., ψεκτικὸν ἐπίθ τῶν Ἀργείων ἀμφιβόλ. ἐτυμολογίας καὶ ἑρμηνείας, Ἰλ. Δ 242, Ξ 479, κατὰ τοὺς πλείστους ἑρμηνευτάς: ἔμπειρος τοξότης, ἐπιτήδειος εἰς τὸ τοξεύειν, τοξότης, ἐκ τοῦ ἰὸς καὶ μῶρος=μόρος, ἐπομ. κατὰ τὸν Ἀπολλών. ὁ περὶ τοὺς ἰοὺς μεμορημένος καὶ κακῶς ἔχων (πρβλ. ἐγχεσίμωρος), «Ἀργεῖοι ἰόμωροι» Ἀργ. οἱ μακρόθεν διὰ τῶν βελῶν μαχόμενοι καὶ μὴ τολμῶντες ἐκ τοῦ πλησίον νὰ ἔλθητε εἰς χεῖρας πρὸς τοὺς πολεμίους. Εἶνε ἄρα χαρακτηριστικὸν τῶν δειλῶν, ἐπειδὴ καὶ κατ' αὐτὸν τὸν Ὅμ. (πρβλ. Λ 385, ‖. καὶ Σοφ. Αἴ. 1120 ἑξ.) ἡ διὰ τόξων μάχη ἐθεωρεῖτο ὄχι ἔνδοξος. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ι ταύτης μὲν τῆς λ. βραχύ, τῆς δὲ «ἰός» μακρὸν (ἂν καὶ ἡ «ἰοχέαιρα» παρὰ Πινδ. Πυθ. 2, 16 ἔχει τὸ ι βραχύ) καὶ ἄνευ F, ἐπενόησαν ἄλλας ἑρμηνείας, οἷον ὁ Σνεϊδέρος ἐτυμολογεῖ ἐκ τοῦ ἰά=φωνή, καὶ ἑρμηνεύει φωνασκός, „φωναρᾶς, φαφλατᾶς", ἀλαζών. Ἡ δὲ ἐκ τοῦ ἴον ἐτυμολογία παντάπασιν ἀπίθανος.

ἴον [⏑.] (Γίον), τό, „ἴτσι(ον), μανουσάκι, (Τουρκ.) μενεξές, (Ἰταλ.) βιολέτα", ε 72 †, Υ. Δήμ. 6. Ὑπῆρχον κατὰ τὸν Θεόφραστον, Φυτ. ἱστορ. 6, 6, ἅ λευκά (λευκόϊα) καὶ μέλανα καὶ πορφύρεα.

ἰονθάς [⏑..], άδος (Γιονθ.), ἡ, πυκνόθριξ, δασύμαλλος, „μαλλιαρή", ἐπίθ. τῆς ἀγρίας αἰγός, ξ 50 †. (Ἐκ τοῦ ἴονθος, πρβλ. Βεκκ. Ἀνέκδ. σ. 44, 23, συγγενοῦς τῷ ἄνθος).

ἰός [-.], ὁ, ποιητ. (ἐκ τοῦ ἴημι), πληθ. οἱ ἰοὶ καὶ ἅπαξ μόνον τὰ ἰά, Υ 68, κυρ. τὸ ῥιπτόμενον, ὅθεν βέλος (πρβλ. ὀϊστός), Α 48, α 262 κ. ἀ.

ἴος, ἴη, ἴον, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ εἷς, μία, ἕν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τῷ θηλ., Ν 354. Ἐν τῇ γεν. καὶ δοτ. καταβιβάζεται ὁ τόνος: ἰῆς Π 173, Ω 496, ἰῇ Ζ 422, ἰῇ Ι 319· «τῇ δὲ τ' ἰῇ ἀναφαίνεται ὄλεθρος» εἰς δὲ τὴν μίαν (τῶν βοῶν δηλ.) ἀναφ. ὄλεθρος, Λ 174· «τὴν ἴαν» τὴν μίαν (ἐξυπακ. «μοῖραν» ἐκ τοῦ ἀνωτ. «ἔπταχα διεμοιρᾶτο») ξ 435. (Ὁ Ἄρενς παραδέχεται μόνον τὸν θηλυκὸν τύπον: ἴα· τὴν δὲ δοτ. ἰῷ παράγει ὄχι ἀπιθάνως ἐκ τοῦ ἴ ἢ ἴ ἀρχαίας ἀντωνυμίας ἀναφορικῆς, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς ἐκ τοῦ τίς παράγεται τὸ Αἰολ. τίῳ =τίνι· ἐκλαμβάνει ὅμως ἐκεῖνο τὸ ἴ ἢ ἴ εἰς σημ. δεικτικήν, ἐπομ. ἰῷ=ἐκείνῳ).

Ἰοστέφανος [⏑....], ον, ποι. (ἴον, στέφανος), μὲ ἴα ἐστεμμένος, Ὕμ. 5, 18.

ἰότης [⏑..], ητος, ἡ, ποιητ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ δοτ., ἡ δὲ αἰτ. μόνον ἐν Ο 41, θέλησις, βουλή, ἀπόφασις, ἐντολή, συνήθ. «θεῶν ἰότητι» μὲ τὴν θέλησιν τῶν θεῶν, Τ 9, η 214 κ. ἀ., σπανιώτερον ἐπὶ ἀνθρώπων «ἀλλήλων ἰότητι» κατὰ προτροπήν, Ε 874, πρβλ. Σ 396, λ 384 (ἐκ τοῦ ἴς. ‖. Πιθανώτερον οἱ νεώτεροι γλωσσολόγοι παραδέχονται ῥίζαν ἰε, ἐξ ἧς κατ' ἀποβολὴν τοῦ σ συνηθεστάτην ἔγεινε μετὰ προσσχηματισμοῦ τὸ οὐσ. ϝ-μερος πόθος καὶ ἄχρηστόν τι ἐπίθετον: ἰὸς θέλων, ἐξ οὗ ἡ ἰότης ἐπιθυμία, θέλησις).

ἴουλος [⏑..], ὁ, ποι. (οὖλος), χνοῦς, „χνοῦδι", αἱ πρῶται τῶν γενείων τρίχες, κατὰ πληθ. λ 319 †.

ἰοχέαιρα [-....], ἡ, ἐπικ. (ἰός, χέω), ἡ τὰ βέλη ἐκχέουσα (τῆς φαρέτρας, ἵνα τοξεύῃ), ἡ τοξότις, τοξεύτρια. (Οὕτως ἐτυμολογοῦσι κατά τι ἀρχαῖον σχόλιον εἰς Π 465, οἱ πλεῖστοι τῶν νεωτέρων ἀντὶ τῆς ἀνυποστάτου ἐτυμολογίας ἐκ τοῦ ἰὸς καὶ χαίρω, οἱονεί: τοξοχαρής), ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος, Ε 53, ζ 102 κ. ἀ. Ὡς οὐσιαστ., Φ 480, λ 198.

ἱππάζομαι, ἀποθ. (ἵππος 2)), φέρομαι ἐφ' ἅρματος, [ἐλαύνω], ἁρματηλατῶ, Ψ 426 †.

Ἱππασίδης [.⏑⏑.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἱππάσου. 1) ὁ Χάροψ, Λ 426. 2) ὁ Σῶκος, Λ 431 (ἔνθα κατὰ τὸν Ἄρενς πρέπει νὰ ἀποκατασταθῇ ὁ δυϊκὸς Ἱππασίδην (κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ. Ἱππασίδαιιν) ἀντὶ τοῦ πληθ. Ἱππασίδησιν). 3) ὁ Ὑψήνωρ, Ν 411. 4) ὁ Ἀπισάων, Ρ 348.

Ἵππασος [.⏑.], ὁ, 1) πατὴρ τοῦ Χάροπος καὶ Σώκου, Τρώς, κατὰ τὸν Ὑγῖνον μύθ. 90, υἱὸς τοῦ Πριάμου, Λ 425, 450. 2) πατὴρ τοῦ Ἀπισάονος, Ρ 348.

ἱππεῖος, η, ον, ποι. (ἵππος), ἱππικός, τῶν ἵππων «ζυγόν, φάτνη, ὁπλή» Ἰλ. πλχ. «κάπη» δ 40, «λόφος» ὁ ἐξ ἱππείων τριχῶν, ἵππουρις, Ο 537.

ἱππεύς, ῆος, ὁ, (ἵππος), πληθ. ἱππῆες, ἅπαξ μόνον ἱππεῖς, Λ 151, παρ' Ὅμ. ὁ ἡνίοχος, ἁρματηλάτης, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν πεζόν, ἁρματομάχος, Β 810, Λ 51, 529 κ. ἀ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον ω 70· ἔτι δὲ καὶ ἁρματοδρόμος, ἅρματι ἀγωνιζόμενος, Ψ 262. Πρβλ. λ. ἡνίοχος, παραιβάτης.

ἱππηλάσιος [..⏑⏑.], η, ον (ἵππος, ἐλαύνω), εἰς ἱππηλασίαν, ὅ ἐ. ἁρματηλασίαν, ἐπιτήδειος, «ἱππηλ. ὁδός» ἁμαξιτός, μόνον *Ἰλ. Η 340, 439.

ἱππηλάτα [..⏑⏑], ὁ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἱππηλάτης, μόνον κατ' ὀνομ. ἐν. (ἵππος, ἐλαύνω), ἱππηλάτης, ἱππότης, ἐπίθ. ἐξόχων ἡρώων, Δ 387 κ. ἀ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον γ 436.

ἱππήλατος [..⏑.], ον, (ἴπ. ἐλαύνω), εἰς ἱππηλασίαν ὅ ἐ. ἁρματηλασίαν ἐπιτήδειος, «νῆσος» εἰς ἱππασίαν κατάλληλος, *Ὀδ. δ 607, «γαῖα» ν 242.

Ἱππημολγοί, οἱ, Ἱπποµολγοί (κυρ. οἱ τὰς ἵππους ἀµέλγοντες) Σκύθαι νοµάδες, ἐκ τοῦ γάλακτος τῶν ἵππων διατρεφόµενοι. Κοσµοῦνται διὰ τοῦ ἐπιθέτου «ἀγαυοί» (ἴδ. τ. λ.) Ν 5. Ὁ Στράβ. 7, 3, 2 ὑποθέτει αὐτοὺς κατὰ τὸν Ποσειδώνιον οἰκοῦντας τὰ βόρεια τῆς Εὐρώπης.

ἱππιοχαίτης [.⏑...], ον, ὁ (ἵππιος, χαίτη) ὁ ἐξ ἱππείου χαίτης πεποιηµένος, „ἀλογοτρίχινος", «λόφος» Ζ 469 †.

ἱππιοχάρµης [.⏑...], ον, ὁ, ποι. (ἵππος, χάρµη), ὁ ἀφ' ἵππων, τουτέστιν ἅρµατος, µαχόµενος, ἁρµατοµάχος, κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον ὁ τὴν ἱππείαν χάρµην (=ἱπποµαχίαν, ἁρµατοµαχίαν) ἀγαπῶν καὶ ἐν αὐτῇ ἐξέχων, Ω 257, λ 259.

ἱππόβοτος, ον, ποι. (ἵππος, βόσκω), ὁ ὑφ' ἵππων βοσκόµενος, ἵππους τρέφων, ἱπποτρόφος, ἐπίθ. τοῦ Ἄργους, εἰς ἱπποτροφίαν ἐπιτηδείου διὰ τὴν ἐν αὐτῷ πεδιάδα τοῦ Ἰνάχου, Β 287 κ. ἀ., ἔτι δὲ καὶ ἄλλων τῶν πεδινῶν ὡσαύτως χωρῶν, τῆς Τρίκκης καὶ Ἤλιδος, Β 687, Δ 202, φ 347.

Ἱππόδαµας [..⏑.], αντος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Υ 401.

Ἱππόδαµεια [..⏑..], ἡ. 1) θυγάτηρ τοῦ Ἄτρακος, γυνὴ τοῦ Πειριθόου, µήτηρ τοῦ Πολυποίτου, Β 742. 2) θυγ. τοῦ Ἀγχίσου, γυνὴ τοῦ Ἀλκαθόου, ἀδελφὴ τοῦ Αἰνείου, Ν 429. 3) κύριον ὄνοµα τῆς Βρισηίδος (ἴδ. τ. λ.). 4) θεράπαινα τῆς Πηνελόπης, σ 182.

ἱππόδαµος [..⏑.], ον, ποι. (ἵππ. δαµάω) ἱπποδαµαστής, σύνηθες ἐπίθ. τῶν ἡρώων, οἷον τοῦ Κάστορος, Δ 370, λ 300, τοῦ Ἀτρέως, Β 23, τοῦ Διοµήδους, Ε 849, γ 181, καὶ ἄλλων οὐ µόνον Ἀχαιῶν ἀλλὰ καὶ Τρώων, Β 230, γ 17 (τῆς Ὀδ. µόνον ἔνθ. ἀνωτ., πρβλ. ἱππόµαχος).

Ἱππόδαµος [..⏑.], υἱὸς τοῦ Μέροπος τοῦ Περκωσίου, Τρώς, ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως φονευθείς, Λ 334 (‖. Ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ µνηµονεύεται µὲν ὁ Ἱππόδαµος καὶ Ὑπείροχος, οὓς «Ὀδυσσεὺς ἐξενάριξε», ἀλλ' οὗτοι βεβαίως εἶνε ἄλλοι τινὲς πολεµισταὶ ἐκ τοῦ πολλοῦ ἴσως πλήθους, οὐχὶ δὲ παῖδες τοῦ Μέροπος τοῦ Περκωσίου, ὅστις εἶχεν ἄλλους υἱούς, τὸν Ἄδραστον καὶ Ἄµφιον, κατὰ τὴν µαρτυρίαν αὐτοῦ τοῦ Ὁµ. Β, 830· ἀλλὰ καὶ ἐκ µόνου τοῦ Λ 334 καὶ τῶν ὀλίγον προηγουµένων καταφαίνεται ἡ διαφορὰ τῶν προσώπων).

ἱπποδάσεια [..⏑..], ἐπ. ἐπίθετον µόνον ἐν τῷ θηλ. προϋποθέτον ἄρσεν. ἱππόδασυς (ἵππος, δασύς), δασεῖαν (πυκνήν) ἔχουσα ἵππειον χαίτην, µὲ τὴν πυκνὴν ἢ δασεῖαν ἀλογότριχα «κόρυς» Γ 369, Δ 459 'κ. ἀ. «κυνέη» χ 111.

ἱππόδροµος (ἵπ. δρόµος), ἱππόδροµος, τόπος ἐπιτήδειος εἰς τὸ νὰ τρέχωσιν ἵπποι, Ψ 330 †.

ἱππόθεν, ἐπ. ἐπίρ. (ἵππος), ἐκ τοῦ ἵππου (τοῦ δουρείου δηλ.) Ὀδ. θ 515, λ 531.

Ἱππόθοος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Λήθου, Λαρισσαῖος, ἔγγονος τοῦ Τευτάµνου, ἡγεµὼν τῶν Πελασγῶν, Β 840 ἑξ., φονεύεται Ρ 217—318. 2) υἱὸς τοῦ Πριάµου, Ω 251.

ἱπποκέλευθος, ον, ἐπ. (ἵπ. κέλευθος), κυρ. ὁ ἔφιππος ὁδεύων, ἑπόµ. ἱππηλάτης (ἱππόµαχος) ὅ ἐ. ἁρµατηλάτης (ἁρµατόµαχος) ἐπίθ. τοῦ Πατρόκλου, *Ἰλ. Π 126, 584, 839, κατὰ τὸν Εὐστάθ. καὶ τὰ Ἐνετ. σχόλ. (Ἄλλοι δὲ ἐναντίον τῶν κανόνων τῆς γλώσσης ἑρµηνεύουσιν: ὃς ἵπποις κελεύει. Τὴν ἔννοιαν ταύτην νοµίζων ὀρθοτέραν ὁ Βέντλεϋς ἤθελε νὰ διορθώσῃ: ἱπποκελεύστης).

ἱππόκοµος, ον, ἐπικ. (ἵπ. κόµη), «ὁ ἱππείαις θριξὶ κοµῶν» (συνώνυµ. τοῦ: ἱππιοχαίτης, ἱπποδάσεια, ἵππουρις, ἴδ. τ. λ.), διὰ ἱππείου χαίτης κεκοσµηµένος, «τρυφάλεια, κόρυς, πήληξ» *Ἰλ. Μ 339, Ν 132 ἑξ., Π 216, 338, 797.

ἱπποκορυστής, οῦ, ὁ, ἐπικ. (ἵπ. κορύσσω), τοὺς ἵππους ὁπλίζων, ἢ ὀρθότερον παθητ. ὁ ἵπποις, τουτέστιν ἅρµατι, ἐξοπλισµένος (εἰς µάχην παρεσκευασµένος) ἐπίθ. τῶν ἀφ' ἵππων (ἐφ' ἅρµατος) µαχοµένων ἡρώων, «ἄνδρες» *Ἰλ. Β 1, καὶ ἰδίως τῶν Μαιόνων, Κ 431, καὶ τῶν Παιόνων, Π 287, Φ 205.

Ἱπποκόων, οντος, ὁ, συγγενὴς καὶ σύµµαχος τοῦ βασιλέως τῆς Θράκης Ῥήσου, Κ 518 (ἐκ τοῦ ἵππος καὶ κοεῖν=νοεῖν, οἱονεί: ἱππογνώµων, ἱππογνώστης).

Ἱππόλοχος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Βελλεροφόντου, πατὴρ τοῦ Γλαύκου, Ζ 119, 197, ἡγεµὼν τῶν Λυκίων, Ρ 140 ἑξ. 2) εἷς τῶν Τρώων, υἱὸς τοῦ Ἀντιµάχου, ὑπὸ τοῦ Ἀγαµέµνονος φονευθείς, Λ 122.

ἱππόµαχος, ον (ἵπ. µάχοµαι), ἀφ' ἵππων, τουτέστιν ἅρµατος, µαχόµενος, «Φρύγες» Κ 431 †. (Οὕτως ὁ Βέκκερ. καὶ οἱ µετ' αὐτὸν κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἀντὶ τοῦ συνήθ. ἱππόδαµος).

Ἱππόµαχος [..⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀντιµάχου, Τρώς, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Πολυποίτου, Μ 189.

Ἱππόνοος, ὁ, 1) εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Λ 303. 2) κύρ. ὄνοµα τοῦ Βελλεροφόντου, κατὰ τὸν Σχολ. εἰς Ζ 155.

ἱππόπολος, ον, ἐπικ. (ἵπ. πολέω), ὁ περὶ ἵππους ἀναστρεφόµενος, ἀσχολούµενος, ἱππικός, ἐπίθ. τῶν Θρᾳκῶν, µόνον *Ἰλ. Ν 4, Ξ 227.

ἵππος, ὁ, ἡ, 1) ὁ ἵππος, „τὸ ἄλογον", ἡ

ἵππος, „ἡ φοράδα“, (ὅ ἐ. φορβάς), ἐκφραστικώτερον δὲ τοῦ γένους δηλουμένου «θήλεες ἵπποι» Ε 269 καὶ «ἵπποι θήλειαι» Λ 681, τοὐναντίον δὲ «ἄρσενες ἵπποι» τὰ Τουρκ. λεγόμενα „ἄτια“, ν 81. Παρ' Ὁμ. ἀπαντῶνται μὲν ἀμφότερα τὰ γένη, ἐξαιρέτως ὅμως τὸ θηλυκὸν διότι τοῦτο ἐθεωρεῖτο καρτερικώτερον καὶ ἐπιτηδειότερον πρὸς ἱππηλασίαν τε καὶ ἁρματομαχίαν, Β 763, Ε 269, δ 636. Μετεχειρίζοντο δὲ τοὺς ἵππους οἱ Ὁμηρικοὶ ἥρωες μόνον ἵνα σύρωσι τὰ ἅρματα, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς ἱππασίαν, ἴδ. ΚΕΛΗΣ καὶ ΑΡΜΑ. Ἐξαιρεῖται τὸ Κ 513, ἔνθα τὸ «ἵππων ἐπιβαίνειν» νοεῖται περὶ ἱππασίας. Ὅθεν 2) ὁ πληθ. καὶ δυϊκ. (πρβλ. περὶ τοῦ δυϊκ. Ε 13) σημ. τὸ ζεῦγος τῶν ἵππων τὸ σύρον τὸ ἅρμα· ὅθεν συνδυάζεται μετὰ τοῦ ἅρματος «ἵππους τε καὶ ἅρμα» Μ 120, «ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν» Μ 114, 119. Ἐπομ. καὶ ά.) αὐτὸ τὸ ἅρμα, «ἐξ ἧ ἀφ' ἵππων ἀποβάντες» Γ 265, Ε 13 κ. ἀ., ὡσαύτως δὲ καὶ ὅταν τίθηται ἐπίθετον εἰς μόνους τοὺς ἵππους ἁρμόζον, οἷον Ρ 504 «καλλίτριχε ἵππω» καὶ σ 263 «ὠκυπόδων ἵππων» κ. ἀ., καὶ τότε σημ. τὸ ἅρμα· ὅθεν «ἁλὸς ἵπποι» τὸ θαλάσσιον ἅρμα, τροπ. τὸ πλοῖον, δ 708· 6'.) οἱ ἱππεῖς, κατ' ἀντιδιαστολὴν τῶν «πεζῶν» ξ 267, «ἵπποι τε καὶ ἀνέρες» Β 554, Π 167, «λαός τε καὶ ἵπποι» Σ 153.

ἱπποσύνη [..⏑.], ἡ, ἐπικ. (ἵππος), ἱππασία, ἱππικὴ (τέχνη), τουτέστιν ἁρματηλασία, ἁρματομαχία, Δ 303, Λ 503, καὶ κατὰ πληθ. Π 776, Υ 307, ω 40 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.).

ἱππότα, ὁ, μόνον κατὰ τοῦτον τὸν Αἰολ. καὶ ἐπικ. τύπον ἀντὶ τοῦ ἱππότης (ἵππος), ἱππεύς, ὅ ἐ. ἁρματηλάτης, ἁρματομάχος, ἐπὶ τῶν ἡρώων ᾗ ἰδίως τοῦ Νέστορος, Β 336, γ 68 κ. ἀ.

Ἱπποτάδης [..⏑.], ου, ὁ, υἱὸς ἢ ἔγγονος τοῦ Ἱππότου, ὁ Αἴολος, κ 2, 36.

Ἱππότης, ου, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος ἢ Διός, πατὴρ τοῦ Αἰόλου κατὰ τὸν Ὅμ. καὶ Ἀπολλ. τὸν Ῥόδιον, κατ' ἄλλους δὲ πάππος αὐτοῦ, ἴδ. Αἴολος.

Ἱπποτίων [..–.], ωνος, ὁ, εἷς τῶν Ἀσκανίων, πατὴρ τοῦ Μόρυος, Ν 792, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Μηριόνου, Ξ 514.

ἱπποῦρις, μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ. «ἵππουριν» ἐπίθ. θηλ. (ἵπ. οὐρὰ) ἔχων (κεκοσμημένος μὲ) ἵππου οὐράν, «κόρυς, τρυφάλεια», Ζ 495, Λ 42, «κυνέη» Γ 537 κ. ἀ., χ 124 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.). Ὡς ἐπίθετον μόνον ἐπικῶς, κοινῶς δὲ εἶνε οὐσιαστικὸν „ἀλογονουρά“.

ἵπτομαι, ἀποθ., μέλ. ἵψομαι, ἀόρ. ἰψάμην, κυρ. πιέζω, θλίβω, μόνον ἐν μεταφορ. χρήσει στενοχωρῶ, πιέζω, βλάπτω (κατὰ τὸν ΓΜ. Οὐόσσιον κτυπῶ), μετ' αἰτ. «λαόν» (περὶ τοῦ Διὸς καὶ Ἀπόλλωνος) Ἰλ. Α 454, Π 237, κολάζω, τιμωρῶ, Β 193 (περὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος). (Συγγεν. τῷ ἵπος, ὅ ἐ. κναφικὸν ἐργαλεῖον, „μάγγανος“, καὶ ἱπόω ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῷ ἵψ =„σαράκι“).

ἱρεύς, ἐπικ. ᾗ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἱερεύς, ὅπ. ἴδε.

ἱρεύω, ἐπικ. ᾗ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἱερεύω, ὅπ. ἴδε.

Ἰρή (οὕτως ὁ Δινδόρφ., Βέκκερ. καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἀντὶ τοῦ συνήθους Ἰρὴ καὶ τοῦ Σπιτζνερείου Ἴρη), ἡ, πόλις τῆς Μεσσηνίας (διάφορος τῆς Εἴρας), μία τῶν ὅσας ὁ Ἀγαμέμνων ὑπεσχέθη προῖκα εἰς τὸν Ἀχιλλέα, Ι 150, 202. Κατὰ τὸν Παυσανίαν 4, 30, 1 ἦτο ἡ μετέπειτα Ἀβία ἡ παρὰ τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον· κατὰ δὲ τὸν Στράβ. 8, 4, 5 ὀρεινή τις πόλις ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀπὸ Ἀνδανίας εἰς Μεγαλόπολιν.

ἶρηξ, ηκος, ὁ, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἱέραξ, „γεράκι“, Φ 494, ε 66 κ. ἀ., ὡς εἰκὼν τῆς ταχύτητος, Ν 819. Ἴδ. δὲ καὶ λ. ΚΙΡΚΟΣ. Παράγεται δὲ κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ ἱερὸς Β'.), ἐπομ. κυρ.: τὸ ἱερὸν πτηνόν, διότι τὴν πτῆσιν αὐτοῦ παρατηροῦντες ἐμάντευον οἱ οἰωνοσκόποι, Ν 62, Π 582. Πιθανώτερον δὲ ἐκ τοῦ ἵεμαι ἢ ὀρθότερον ἐκ τοῦ ἱερὸς Α'.), ἐπομ. κυρ.: ὁ ὁρμητικός.

Ἶρις (ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ Fῖρις· ἄνευ F, Ψ 198), ιδος, ἡ, αἰτ. Ἶριν, κλητ. Ἶρι, κατὰ τὸν Ἡσίοδον θυγάτηρ τοῦ Θαύμαντος καὶ τῆς Ἠλέκτρας, ἐν ταῖς ἀρχαιοτέραις ῥαψῳδίαις τῆς Ἰλιάδος μόνον ἀγγελιαφόρος τῶν θεῶν οὐ μόνον πρὸς ἀλλήλους, Θ 398, Ο 144, 157, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, Β 786. Ὅπου δὲ παρ' Ὁμ. δὲν προστάσσεται ῥητῶς ὑπὸ τῶν θεῶν νὰ ἀναγγείλῃ τι εἰς τοὺς ἀνθρώπους (οἷον Γ 121, Ω 76), δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι μεσολαβεῖ αὐθαιρέτως, ἀλλ' ὅτι παρασιωπᾶται ἡ προσταγὴ εἴτε ἵνα δειχθῇ ἡ προθυμία τῆς Ἶριδος, εἴτε καὶ ὡς περιττή, διότι αὐτὴ ἦτο ἡ συνήθης ἀγγελιαφόρος. Ὡσαύτως πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ καὶ τὸ Ψ 198, ἔνθα αὐτεπάγγελτος μεταφέρει τὰς δεήσεις τοῦ Ἀχιλλέως εἰς τοὺς ἀνέμους. Συνήθως ἐμφανίζεται ὑπὸ ἀλλοτρίαν μορφήν, οἷον τὴν τοῦ Πολίτου, Β 790, καὶ τῆς Λαοδίκης, Γ 124. Ἡ ταχύτης αὐτῆς παραβάλλεται μὲ τὴν κατάπτωσιν τῆς χαλάζης καὶ μὲ τὴν πνοὴν τοῦ ἀνέμου, Ο 172· ὅθεν «ταχεῖα, πόδας ὠκέα, ἀελλόποος, ποδήνεμος καὶ χρυσόπτερος Ἶρις». Ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ οὐδεμία γίνεται αὐτῆς μνεία. Παρὰ δὲ τοῖς μετέπειτα ποιηταῖς εἶνε θεὰ τοῦ οὐρανίου τόξου. (Συνήθως παράγεται ἐκ τοῦ 2 εἴρω, ἐπομ. = ἄγγελος· ἧττον δὲ πιθανῶς κατὰ τὸν Ἕρμαν. ἐκ τοῦ 1 εἴρω: συνάπτω, οἱονεί: μεσολαβοῦσα).

ἶρις, ιδος, ἡ, δοτ. πληθ. ἴρισσιν, Λ 27 (ἄνευ F), ἡ ἶρις, τὸ οὐράνιον τόξον, „δόξα“ (= τόξον), ὅπερ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἐθεωρεῖτο παρὰ τῶν ἀνθρώπων ἀγγελία τις ἐξ οὐρανοῦ, Ρ 547 (Fῖρ.).

ἱρόν, τό, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἱερόν, ὅπ. ἴδε.

ἱρός, ή, όν, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἱερός, ὅπ. ἴδε.

Ἶρος (Fῖρος), ὁ, ἐπαίτης ἐν Ἰθάκῃ, κυρίως μὲν Ἀρναῖος ὀνομαζόμενος, σκωπτικῶς δὲ Ἶρος=ἄγγελος (ἐκ τοῦ Ἶρις) ἐπονομασθείς, διότι

ἐχρησίμευεν εἰς τοὺς μνηστῆρας ὡς τοιοῦτος. Ἦτο μὲν μεγαλόσωμος, ἀλλ' ἀδύνατος καὶ γαστρίμαργος. Ὑβρίσας τὸν Ὀδυσσέα (ἐπαίτου σχῆμα ἔχοντα) ἐνικήθη ὑπ' αὐτοῦ ἐν πυγμῇ, σ 1—7 ἑξ., 72, 238.

ἶς (Γίς, Λατ. vis), ἰνός, ἡ, δοτ. πληθ. ἶνεσι. 1) τένων, μῦς, „νεῦρον", πληθ. λ 219, Ψ 191, ἐνικ. Ρ 522. 2) ἡ δύναμις τῶν μυῶν, ἰσχύς, ῥώμη, πρὸ πάντων τῶν ἀνθρώπων, Ε 245, Η 269, λ 393 κ. ἀ.· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ ἀψύχων, οἷον «ἀνέμου» Ο 383, Ρ 739, ι 71 «ποταμοῖο» Φ 356 (ἔνθα ὅμως, προσωποποιουμένου τοῦ ποταμοῦ, ὀρθότερον νοεῖται ἡ λ. κατὰ τὴν 3) σημ.). 2) ἐπειδὴ ἡ ῥώμη ἦτο τὸ κυριώτατον χαρακτηριστικὸν παντὸς ἥρωος, περιφραστικῶς ἐτίθετο ἐν τῷ λόγῳ ἡ δύναμις τοῦ ἥρωος ἀντὶ τοῦ ἥρωος αὐτοῦ, οἷον «κρατερὴ ἶς Ὀδυσσῆος» ἡ κρατερὰ δύναμις τοῦ Ὀδ. ἀντὶ τοῦ: ὁ κρατερός, ὁ ῥωμαλέος Ὀδυσσεύς, Ψ 720· ὡσαύτως «ἱερὴ ἶς Τηλεμάχοιο» ὁ γοργὸς καὶ ῥωμαλέος Τηλ., δ 409 κ. ἀ. Πρβλ. βίη, σθένος. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ ἄχρ. ἴπτω καὶ τὸ ἴψ, καὶ σημ. τὴν ἐν τῇ ὁρμῇ καὶ ἐπιθέσει δύναμιν, ἐν ᾧ ἰσχὺς καὶ ῥώμη εἶνε ἡ ἐν τῇ ἀντιστάσει ἐκδηλουμένη δύναμις. ‖. Τὴν ἐτυμολογίαν ταύτην δικαίως ἀπορρίπτει ἡ νεωτέρα γλωσσολογικὴ ἐπιστήμη. Πιθανωτέρα εἶνε ἡ πρὸς τὸ ἰσχὺς συγγένεια.—Τὸ ι εἶνε μακρὸν πανταχοῦ).

ἰσάζω (Γισ.) (ἴσος), μέλ. ἰσάσω, μέσ. ἀόρις. Θαμιστ. ἰσάσκετο (ὅπερ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. γράφει Γεισάσκ. ὡς θαμις. τύπον τοῦ: εἰσάμην, ἴδ. εἶδω I, Β΄.), Ω 607. 1) Ἐνεργ. κάμνω τι ἴσον, ἐξισῶ, περὶ τῆς γυναικὸς τῆς ζυγιζούσης τὰ ἔρια, φέρω εἰς ἰσορροπίαν, Μ 435, ἴδ. ἔχω Β΄., 1). 2) Μέσ. ἐξισοῦμαι, ἐξομοιοῦμαι, ἀντιφιλοτιμοῦμαι, μετὰ δοτ. Ω 607.

ἴσαν, 1) γ΄. πληθ. τοῦ παρατ. τοῦ εἰμι. 2) ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ᾔδεσαν, ἴδ. εἶδω II).

Ἴσανδρος, ὁ, υἱὸς τοῦ Βελλεροφόντου, ὑπὸ τοῦ Ἄρεως φονευθεὶς ἔν τινι μάχῃ κατὰ τῶν Σολύμων, Ζ 197, 203.

ἴσασι, ἴδ. εἶδω II).

ἰσάσκετο, ἴδ. ἰσάζω.

ἴστοι, προστ., ἴδ. εἶδω II).

ἴσθμιον, τό (ἰσθμός), τὸ (ἀκριβῶς εἰς τὸν λαιμὸν προσαρμοζόμενον, „κολλητὸν ἢ σφιγκτόν") περιδέραιον, περιλαίμιον, κατὰ τὴν ἐξῆς παρ' Εὐρ. διαφοράν: «ὁ μὲν ὅρμος κεχάλασται ἐκκρεμάμενος, τὸ δὲ ἴσθμιον τραχήλῳ προσέχεται», σ 300 †.

ἴσκω (Γίσκω), ἐπικ. (ῥίζ. ικ, εἴκω), ἕτερος τύπος τοῦ εἴσκω μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., ἐξισῶ, ἐξομοιῶ, μεταποιῶ τι κατά τι, «φωνὴν ἀλόχοις (δηλ. τῇ τῶν ἀλόχων φωνῇ) ἴσκουσα» μεταποιοῦσα τὴν φωνήν σου κατὰ (μιμουμένη) τὴν φωνὴν τῶν συζύγων, δ 279. 2) θεωρῶ τινα ὅμοιον ἢ ἐκλαμβάνω ἀντί τινος, «ἐμὲ σοὶ ἴσκοντες» ἐκλαμβάνοντές με ἀντὶ σοῦ, Π 41, πρβλ. Λ 799. 3) Τὸ ἐν τ 203 καὶ χ 31 «ἴσκε» ἑρμηνεύουσί τινες ἔλεγε, ὡς παρὰ τοῖς μετέπειτα ἐπικοῖς, οἷον Ἀπολλων. τῷ Ῥοδίῳ. Ἀλλ' ὁ Εὐστάθιος κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον (ὅστις ὅμως κατὰ τὸν Λέρσιον ἠθέτει τὸν στίχον) ἑρμηνεύει ὀρθότερον: εἴκαζεν, ἔπλαττεν, ὡμοίου· «ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα» λέγων ψεύδη πολλὰ ἔπλαττεν αὐτὰ ὅμοια πρὸς ἀληθῆ, τ 203, «ἴσκεν ἕκαστος ἀνήρ» χ 31, οὕτως ἕκαστος εἴκαζεν (ἀλλ' οὐκ ὀρθῶς), ὅθεν ἐφαντάζετο, ὡς ἐκ τῶν ἑπομένων καταφαίνεται· (ὁ δὲ ΓΜ. Μίνκουϊτζ μεταφράζει: ἐφυάρει). Τῶν δὲ νεωτέρων ὁ μὲν Βούττμαννος διορθώνει: ἴσπε· ὁ δὲ Ἀμεῖς ἑρμηνεύει: ἔλεγεν ὁμοίας ἀπειλάς, ἐφαντασιοκόπει ὁμοίως. Ὁ Δοιδερλεῖνος καὶ Φαῖσις ἀποδέχονται τὴν συνήθη ἑρμηνείαν τοὐλάχιστον ἐν τῷ δευτέρῳ χωρίῳ, θεωροῦντες τὸ ἴσκε ὁ μὲν, σύμφωνον ἔχων καὶ τὸν Κούρτιον, ὡς κατὰ μετάθεσιν σχηματισθὲν ἐκ (ἢ κατὰ τὸν Κούρτ. παρατατ. μὲ ἀναδιπλ.) τοῦ ἀχρ. σέκω· (τοῦτο δὲ εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ ἀρχαῖον Γερμανικὸν sagjan, segjan καὶ τὸ νεώτερον sagen, ἔτι δὲ καὶ μὲ τὸ Λατ. sequi, insece ἢ inseque)· ὁ δὲ Φαῖσις ὡς ἕτερον τύπον τοῦ εἶπε (ἀντὶ τοῦ ἴσπε δηλ.).

Ἴσμαρος [.⏑.], ἡ, πόλις τῆς Θρᾴκης ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Κικόνων οὐ μακρὰν τῆς Μαρωνείας, περιβόητος διὰ τὸν γενναῖον αὐτῆς οἶνον, ι 40, 198.

ἰσόθεος [-...] (Γισόθ.), ον (ἴσος, θεός), ἴσος ἢ ὅμοιος μὲ θεόν, ἐπίθ. τῶν ἡρώων, Β 565 κ. ἄ. πλχ. Τῆς δὲ Ὀδ. μόνον α 324, υ 124 περὶ τοῦ Τηλεμάχου.

ἰσόμορος [-...] (Γισομ.), ον, (ἴσ. μόρος), ἰσόμοιρος, ἴσην μοῖραν (τύχην) ἔχων, Ο 209 †.

ἰσόπεδον [-...] (Γισόπ.) τὸ (ἴσ. πέδον), τὸ ἴσον (ὁμαλὸν) ἔδαφος, „τὸ (ἰ)σάδι", Ν 142 †.

ἶσος (ὁτὲ μὲν μετά, ὁτὲ δὲ ἄνευ τοῦ Γ) ἴση, ἶσον, Ἀττικ. ἴσος. 1) ἐπίθ. ἴσος κατὰ τὴν ἔκτασιν, τὸν ἀριθμόν, τὴν ἀξίαν, τὴν δύναμιν κ. τ. τ., ἐνίοτε δὲ καὶ ὅμοιος, Ὁμ. πλχ. Συντάσσεται συχνότατα μετὰ δοτ. ἐν παρομοιώσεσιν, ὅτε δύναται διὰ τοῦ ὡς, ὡσὰν νὰ μεταφρασθῇ, οἷον «κατ' ἄρ' ἔζεαι ἶσος ἀναύδῳ» ὡς ἄφωνος, κ 378, «μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος» ὡσὰν δαίμων, Ε 884 κ. ἀ., ὡσαύτως «ἶσος Ἄρηι, πυρί, ἀέλλῃ κ. τ. τ.» Ὁμ. πλχ. ἔτι δὲ καὶ ἄνευ πτώσ. συντακτ., ὡς εὐκόλως ἐννοουμένης, «βόε... ἶσον θυμὸν ἔχοντε» Ν 704, Ρ 720 κ. ἀ. «ἶσα ὑσμίνῃ κεφαλὰς ἔχεν» ἡ μάχη κατέρωθεν ἰσαρίθμους κεφαλάς, ὅ ἐ. ἰσαρίθμους μαχητὰς καὶ ἰσαρίθμους τεθνεῶτας εἶχεν, Λ 72 κ. ἀ. Πολλάκις συντάσσεται μετὰ δοτ προσώπου, ἐν ᾧ ἡ σύγκρισις γίνεται πρός τι τοῦ προσώπου, οἷον «οὐ μέν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας» ἀντὶ τοῦ: ἶσον γέρας τῷ σῷ γέραϊ (ἰδ. ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ συνηθέστατα λέγεται „παίρνω

χρήματα ἴσα μὲ 'σένα" ἀντὶ τοῦ: ἴσα μὲ ὅσα παίρνεις σύ· „φορῶ τὰ ἴδια φορέματα μὲ 'σένα", δηλ. μὲ τὰ δικά σου), Α 163, πρβλ. Ρ 51· καὶ μετὰ τοῦ Ὡς, οἷον «μοῖραν θέσαν ἴσην, ὡς αὐτοί περ ἐλάγχανον» υ 282, «ἴση μοῖρα μένοντι καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι» ἴσον εἶνε τὸ μερίδιον εἰς τὸν μένοντα (παρὰ ταῖς ναυσί), καθὼς καὶ ἄν τις παρὰ πολὺ πολεμῇ, Ι 318· πολλάκις δὲ μόνον «ἴση» (κατ' ἔλλειψιν τοῦ: μοῖρα) ἰσομοιρία, ἴσον μερίδιον, Α 705, Μ 423, ι 42· «ἴσον ἐμοὶ φάσθαι» „νὰ ὁμιλῇ ἴσα μὲ 'μένα, ἴσα 'γὼ ἴσα 'κεῖνος" Α 187· «ἴσον φρονεῖν τινι» ὁμοφρονεῖν, ἴδ. ΦΡΟΝΕΩ. 2) Τὸ οὐδ. πληθ. ΙΣΑ λαμβάνεται ὡς οὐσιαστικὸν ἀντὶ τοῦ ἐξίσωσις, ἀνταπόδοσις, ἀποζημίωσις, «χρήματα δ' αὖτε κακῶς βεβρώσεται, οὐδέ ποτ' ἴσα ἔσσεται» τὰ χρήματα κακῶς θὰ φαγωθῶσι, καὶ δὲν θὰ ὑπάρξῃ ἢ δὲν θὰ γείνῃ ποτὲ ἀποζημίωσις, δ 203. (Πᾶσα ἄλλη ἑρμηνεία εἶνε ἀνυπόστατος). Τὸ οὐδέτ. ἐν. ΙΣΟΝ καὶ πληθ. ΙΣΑ ἐπιῤῥηματικῶς, ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „ἴσα", ὡς, ὡσάν, «ἴσον ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ» ἦτο μισητὸς ἴσα μὲ τὸν θάνατον, ὡσὰν τὸν θάνατον, Γ 454, Ο 50, Σ 454 κ. ἀ., «ἴσόν σε θεῷ τίουσιν Ἀχαιοί» ἴσα μὲ θεόν (ὡσὰν θεόν) σὲ τιμῶσιν οἱ Ἀχ., Ι 613 κ. ἀ., «ἴσον ἐμοὶ βασίλευε» ἐξ ἴσου μετ' ἐμοῦ βασίλευε, Ι 616, «ἴσα τέκεσσι» Ε 71, Ο 439 κ. ἀ. Ὡσαύτως καὶ μετὰ προθ. «κατὰ ἴσα, ἐπὶ ἴσα» ἐξ ἴσου, ἰσορρόπως, ἀμφιῤῥόπως, Α 336, Μ 436. (‖. Ἀλλ' ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις ὀρθότερον ἀποδίδονται αἱ προθέσεις κατὰ τμῆσιν εἰς τὰ ῥήματα καὶ τότε μένει τὸ ἴσα ἐπίῤῥημα ὡς καὶ ἐν τοῖς ἀνωτέρω).

Ἶσος (Γίσος), ὁ, υἱὸς τοῦ Πριάμου, ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος φονευθείς, Λ 101, 108.

ΙΣΟΦΑΡΙΖΩ [-.⏑..] (Γισοφ.) ποι. (ἴσος, φέρω), θεωρῶ ἐμαυτὸν ἴσον πρός τινα, ἀντιπαραβάλλομαι, ἀμιλλῶμαι „τὰ βάλλω μέ τινα", «τινὶ μένος» πρός τινα κατὰ τὴν δύναμιν, Ἰλ. Ζ 101, Φ 411. (Ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Βέντλεϋ: ἀντιφερίζειν)· «ἔργα Ἀθήνῃ» κατὰ τὰ ἔργα μὲ τὴν Ἀθ. Ι 390, ἔτι δὲ καὶ μετὰ μόνης δοτ. Φ 194 (ἔνθα πάλιν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφ.: ἀντιφερίζειν).

ΙΣΟΦΟΡΟΣ (Γισοφ.), ΟΝ, ἐπ. (ἴσ. φέρω) «ἴσον (ἄχθος) φέρειν δυνάμενος», ἰσοδύναμος, ἴσην ἔχων ἀλκήν, ἰσοσθενής, «βόες» σ 373.

ΙΣΟΩ [-..] (Γισ.) (ἴσος), μόνον ἐν τῇ εὐκτ. τοῦ μέσ. ἀορ. ἁ. ἰσωσαίμην: ἐξισῶ καὶ τὸ μέσ. ἐξισοῦμαι, μετὰ δοτ. η 212 †.

ΙΣΤΗΜΙ, παρατ. ἵστην, γ'. ἐν. τοῦ θαμιστ. τύπου ἵστασκε («ἵστασχ' ἑκάστης» τ 574), μέλ. στήσω, ἀόρ. ἁ. ἔστησα ϗ γ'. πληθ. ἐπικ. συνεσταλμ. ἔστασαν [.⏑] ἀντὶ τοῦ ἔστησαν παρὰ μὲν τοῖς ἀρχαιοτέροις ἐκδόταις ἐν τοῖς ἑξῆς: Β 525, Μ 56, Σ 346, γ 182, θ 435, σ 307, παρὰ δὲ Βεκκ. ἐν τῇ Β'. μόνον Μ 56 καὶ γ 182 (ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς τῶν ἤδη παρατεθειμένων χωρίων γράφεται τώρα παρατατ. ἵστασαν, ὅπερ καὶ ἐν τῷ γ 182 ἔγραψεν ὁ Ἀμεῖς ἐν τῇ Β'. ἀντὶ τοῦ: ἔστησαν, γνωματεύσαντος οὕτως τοῦ Κλασσενίου). Ἀόρ. δ'. ἔστην καὶ θαμιστ. στάσκον, Γ 217, Σ 160 καὶ γ'. πληθ. ἔσταν καὶ στὰν (μὲ τὸ α βραχύ) συνηθέστερον παρὰ τὸ ἔστησαν· ἐκ τῆς ὑποτ. στῶ, τὸ δ'. καὶ γ'. ἐν. στήῃς, στήῃ (ἀντὶ τοῦ: στῇς, στῇ) Ε 598, Ρ 30, ἁ. πληθ. ἐπ. στέωμεν (κατὰ συνίζησιν ὡς δισύλλαβον) Λ 348, Χ 231 καὶ στείομεν, Ο 297 ἀντὶ τοῦ: στῶμεν, ἀπαρφ. στήμεναι (ἀντὶ τοῦ: στῆναι) Ρ 167, ε 414. Παρακ. ἕστηκα καὶ ὑπερσ. ἑστήκειν, ὑποτ. γ'. ἐν. ἑστήκῃ, χ 469 ἀπὸ τοῦ Βεκκ. καὶ ἑξῆς (ἀντὶ τοῦ συνήθ. ἑστήκει, ὅπερ διεφύλαξεν ὁ Βαϋμλεῖνος)· ὁ δὲ δυϊκ. καὶ πληθ. τοῦ παρακ. μόνον κατὰ τοὺς συγκεκομ. τύπους: ἕστατον, ἕσταμεν, ἕστατε (καὶ ἐπ. ἕστητε, Δ 243, 246) ἑστᾶσι· ὑποτ. ἑστῶ, εὐκτ. ἑσταίην, ἀπαρφ. ἑστάμεναι, ἑστάμεν· μετοχ. μόνον ἐν ταῖς πλαγ. πτώσεσιν: ἑσταότος, ἑσταότα, ἑσταότες, ἑσταότων, ἑσταότας (ἅπαντες οὗτοι οἱ τύποι πλὴν τοῦ: ἑστᾶσι ἔχουσι τὸ α βραχύ), καὶ κατὰ τὸν Ἰων. τύπον εἰς εω: ἑστεῶτα, ἑστεῶτες κτλ., ὃν ὁ Βέκκερος κατὰ τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν ἀποκατέστησεν ἐν τῷ πρώτῳ ποδὶ τοῦ στίχου, ἂν καὶ οὐχὶ πάντοτε συνεπῶς (ἴδ. λ 583)· ὡσαύτως καὶ τοῦ ὑπερσυντ. ὁ δυϊκ. καὶ πληθ. μόνον συγκεκομ. ἕστατον, ἕστατε, ἕστασαν.—Μέσ. μέλ. στήσομαι, ἀόρ. ἐστησάμην, παθ. ἀόρ. ἐστάθην.

Σημαίνει. Α'.) Ἐνεργ. μεταβ. ἐν τῷ ἐνεστ., παρατ., μέλ. καὶ ἀορ. ἁ. „σταίνω", βάλλω τι νὰ σταθῇ, ἐπὶ ἐμψύχων τε καὶ ἀψύχων· ὅθ. 1) „σαίνω", σηρίζω, προσερείδω, (Λατ. „ἀκκουμβῶ"), „στυλώνω", ἐμπήγω, μετ' αἰτ. «ἔγχος» Ο 127 κ. ἀ. «ἔγχος πρὸς κίονα» α 127, ρ 29, «τρίποδα» Σ 344 «πελέκιας ἐξείης» τ 574· «γάλα ἐν ἄγγεσιν ἔστησε» (‖. τὸ γάλα δὲν σαίνεται· ἀλλὰ τὰ πλήρη γάλακτος ἀγγεῖα) ι 248· «σίχας» παρέταττον, Β 525. 2) ἐγείρω, διεγείρω „σηκώνω", «νεφέλας» Ε 523, μ 405, «κονίης ὀμίχλην» Ν 336, «κῦμα» Φ 313· ὡσαύτως καὶ μεταφ. «φυλόπιδα, ἔριν» λ 314, π 292, τ 11. 3) κάμνω νὰ σαθῇ, [ἐπέχω], „κρατῶ, σταματῶ, ἐμποδίζω" «ἵππους, ἡμιόνους» Ε 368, Ω 350, «μύλην» υ 111, «λαόν» τάττω, Ζ 433, «νέας» προσορμίζω, δ 391, γ 182, δ 582 κ. ἀ., ὡσαύτως ϗ ἐξυπακουομένης τῆς αἰτ. (νῆα) τ 188, (ἡμιόνους) η 4, ὅτε φαίνεται ὅτι εἶνε ἀμετάβατον. 4) κάμνω νὰ σταθῇ ἐπὶ τῆς πλάστιγγος, ζυγοστατῶ, ἰσοζυγῶ, „ζυγίζω", οἷον «τάλαντα» Τ 247, Χ 350, Ω 232.

Β'.) Ἀμετάβ. καὶ μέσ. ἐν τοῖς παθητ. τύποις καὶ ἐν τῷ ἐνεργ. ἀορ. β'., παρακ. καὶ ὑπερσ. 1) ἵσταμαι, „ἔρχομαι καὶ στέκομαι", προσέρχομαι, ὁ ἀόρ. «ἔστην» ἦλθα καὶ ἐστάθην, προσῆλθον, ἢ μόνον ἐγάθην, ὁ παρακ. «ἕστηκα» „στέκω ἢ σέκομαι", ὁ ὑπερσ. «ἑστήκειν» ἐσε-

κόμην, ἐπὶ ἐμψύχων τε καὶ ἀψύχων, «ἀγχοῦ ἱσταμένη» Β 172, «ἄσσον στῆναι» Ψ 97, «ἄντα τινός» ἀπαντῶ, Ρ 30, «ἐς μέσον» ρ 447, «ἔστη αὐτῆς προπάροιθεν» Ξ 297, «στῆ παρὰ Πρίαμον» προσῆλθεν, Ω 169, «οἱ δὲ μένοντες ἔστασαν» Δ 344 κ. ἀ. ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ ἀψύχων «σκόλοπες ἑστᾶσι» Μ 64, «σταθμοὶ ἐν χαλκέῳ ἔστασαν οὐδῷ» η 89, «στήλη ἐπὶ τύμβῳ ἔστηκε» Ρ 435, ἴδ. ΑΚΜΗ, «δοῦρα ἐν γαίῃ ἵσταντο» ἦσαν ἐμπεπηγμένα εἰς τὴν γῆν, Λ 574· ὡσαύτως καὶ ὁ παθ. ἀόρ. «ὁ δ' ἐστάθη ἠΰτε πέτρη» „ἐστάθη ὡσὰν πέτρα" ρ 463. 2) ἀνίσταμαι, ἐγείρομαι, ἀνορθοῦμαι, „σηκώνομαι, στέκω ὄρθιος", «κῦμα ἵσταται» Φ 240, «κρῆμνοί» Μ 55, «ὀφθαλμοὶ ὡσεὶ κέρα ἔστασαν» ἔστεκον ἀκίνητοι, ἀτενεῖς ὡσὰν κέρατα, τ 211· καὶ μετ' ἀκριβεστέρου προσδιορισμοῦ, «ὀρθὸς ἵσταται» Ι 44, «ὀρθαὶ τρίχες ἔσταν» Ω 359 κ. ἀ. «ἵστατο κονίη ἀειρομένη» κονιορτὸς ἠγέρθη, Β 151, Ψ 366. Μεταφ. «νεῖκος ἵσταται» ἐγείρεται φιλονεικία, Ν 303, «φύλοπις ἔστηκε» ἐσηκώθη, ἤρχισε, Σ 172, «ἕβδομος ἑστήκει μείς» ὁ ἕβδομος μὴν εἶχεν ἐμβῆ, ἀρχίσῃ, Τ 117· ὅθεν «μὴν ἱστάμενος» ὁ ἀρχόμενος, ξ 162, τ 307. 3) στηρίζομαι, „στέκω καλά", «ἐπὶ γαίῃ» τ 201, σταματῶ (ἀμεταβ.), μένω ἀκίνητος, κ 97 κ. ἀ. ὅθεν ἀπρακτῶ, Ε 485, Κ 480· πολλάκις δὲ καὶ φυλάττω τὴν τάξιν, ἀνθίσταμαι, Λ 348, «κρατερῶς» Λ 410, Ν 56, τοὐναντίον «φεύγω» ζ 199.

Γ'.) Μέσ. μάλιστα ἐν τῷ ἀορ. ἀ. 1) σταίνω τι ἐμαυτῷ, δι' ἐμαυτὸν ἢ κατ' ἐμαυτόν, μετ' αἰτ. «κρατῆρας» δ 431, «κρατῆρα θεοῖσι» σταίνω (ἐν τῇ οἰκίᾳ μου) κρατῆρα πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν, Ζ 528, «ἱστόν» ἀ.) ἐν τῷ πλοίῳ μου τὸ κατάρτι, Α 480, ι 77, δ'.) ἴδ. ἱστός. 2) Μεταφ. «ἀῶνα» [τίθημι], ἀγωνοθετῶ, Ὑ. Ἀπ. 150, «μάχην» συγκροτῶ, συνάπτω, Σ 533, ε 54 (ἔνθα ἄλλοι μὲν συνάπτουσι τὸ «μάχην» πρὸς τὸ «ἐμάχοντο» ἑρμηνεύοντες τό: στησάμενοι παραταχθέντες· ἄλλοι δὲ ἐξυπακούοντες εἰς τὸ «στησάμενοι» τὴν αἰτ. «ἵππους» ἑρμηνεύουσι: στήσαντες, σταματήσαντες τὰ ἅρματά των).

Ἱστίαια (διὰ τὴν συνίζησιν τρισύλλαβος), ἡ, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ Ἑστίαια, πόλις τῆς Εὐβοίας κατὰ τὴν βόρειον αὐτῆς παραλίαν, μετέπειτα Ὠρεός, Β 537.

ἱστίη [---], ἡ, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἑστία, „στιά", τὸ μέρος τῆς οἰκίας, ἔνθα τὸ πῦρ ἐκαίετο, καὶ ὅπερ ὡς βωμὸς τῶν ἐφεστίων θεῶν ἐχρησίμευεν ὡς καταφύγιον τῶν ἱκετῶν. Μάλιστα ἱερὸς ἐθεωρεῖτο ὁ ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς ὅρκος, *Ὀδ. ξ 159, ρ 156, τ 304, πρβλ. ΕΣΧΑΡΗ.

***Ἱστίη** [.⏑.], ἡ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ Ἑστία, Λατ. **Vesta**, θυγάτηρ τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας, προστάτις τῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ ἑστίας, τῶν οἰκιῶν ἐν γένει καὶ τῶν πόλεων, Ὑμ. 23, 1. 29, 1.

ἱστίον [.⏑.], τό (ὑποκορ. τοῦ ἱστός) κυρ. πᾶν ὕφασμα, „πανί", συνήθ. δὲ τὸ ἱστίον τοῦ πλοίου, τὸ πανὶ τοῦ καραβιοῦ, ἐνικ. Α 481, Ο 627, δ 427, Ὑμ. 7, 26, 33· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πληθ. (καὶ ἐπὶ ἑνὸς ἱστίου, εἴτε ὡς ἐκ πολλῶν τεμαχίων συγκειμένου, εἴτε εἰς ἔνδειξιν τοῦ ἱστίου καὶ τῶν περὶ αὐτό, σχοινίων κτλ.) Α 480 κ. ἀλλαχοῦ μάλιστα τῆς Ὀδ., «ἱστ. ἀνερύω, ἕλκω, ἀναπετάννυμι» „ἀναιβάζω, τραβῶ, ἁπλώνω" Ὀδ. πλχ. «στέλλω, στέλλομαι, μηρύομαι» συστέλλω, „μαζεύω" (ἴδ. τὰς λ.), «καθεῖναι, καθελεῖν» καταβιβάζω, ἴδ. καὶ ΕΝΤΙΘΗΜΙ 2, ἀ.).

ἱστοδόκη, ἡ, (ἱστός, δέχομαι), ἱστοδόχη, ἡ θήκη, εἰς ἣν κατακλινόμενος ἐνετίθετο ὁ ἱστός, ἴσως αὐλάξ τις ἐκ σανίδων πρὸς τὴν πρύμνην κατευθυνομένη, Α 434 †, Ὑ. Ἀπ. 504.

ἱστοπέδη, ἡ, ἡ πέδη τοῦ ἱστοῦ, τουτέστιν ὀπή τις ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλοίου ἱκανῶς εὐρεῖα καὶ βαθεῖα, εἰς τὸν πυθμένα τῆς ὁποίας ὁ ποὺς τοῦ ἱστοῦ ἐστηρίζετο, περιλαμβανομένη ἐκ τριῶν μερῶν ὑπὸ παχειῶν δοκῶν, ἐκ δὲ τοῦ τετάρτου ἀνοικτή, ἵνα δύνηται νὰ κατακλίνηται ὁ ἱστός. Ἐχρησίμευε δὲ εἰς περιστήριξιν τοῦ ἱστοῦ, ἀλλ' οὕτως ὥστε νὰ ἀφίνῃ καὶ διαλείμματά τινα ἱκανὰ εἰς ὑποδοχὴν ὀρθίου ἀνθρώπου· διότι ἐν αὐτῇ ἐστάθη εἰς τὸν ἱστὸν δεδεμένος ὁ Ὀδυσσεύς, μόνον *Ὀδ. μ 51, 162.

ἱστός, ὁ (ἵζημι), 1) ὁ ἱστός, „τὸ κατάρτι", ὅπερ ἵστατο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλοίου στηριζόμενον ἐν τῇ ἱστοπέδῃ (ἴδ. τὴν λ.) καὶ διὰ δύο σχοινίων, «προτόνων» καλουμένων, προσδεδεμένων τοῦ μὲν εἰς τὴν πρῷραν, τοῦ δὲ εἰς τὴν πρύμνην. Ὁσάκις τὸ πλοῖον ἦτο προσορμισμένον, ὁ ἱστὸς ἔκειτο κατακεκλιμένος ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὴν ἱστοδόκην (ἢ καὶ ἐκτὸς τοῦ πλοίου πλησίον αὐτοῦ, δ 578), Α 434· προκειμένου δὲ νὰ ἀποπλεύσῃ, ἀνωρθοῦτο (ὅπερ ἐλέγετο «ἀείρειν, στῆσαι, στήσασθαι ἱστόν»), δ 424, ε 77 κ. ἀ. 2) ὁ ἱστός, „τὸ ἀργαλειὸ (=ἐργαλεῖον κατ' ἐξοχήν) ἢ ὁ ἀργαλειός", ἐν ᾧ ὁ στήμων (τὸ „στημόνι") καθέτως καὶ οὐχὶ ὁριζοντείως, ὡς παρ' ἡμῖν, ἐτίθετο· ὅθεν ἡ φρ. «ἱστὸν στήσασθαι» σταίνω τὸν ἀργαλειόν (ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους: σταίνω τὸ στημόνι καθέτως εἰς τὸν ἀργαλειόν), δ 94 κ. ἀ., ἰδίως κ 222, «ἱστὸν ἐποίχομαι» περιέρχομαι τὸν ἱστόν, ἢ πρὸ τοῦ στήμονος βαδίζω ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἕτερον ὑφαίνων· διότι τὸ πάλαι οἱ ὑφάνται δὲν ἐκάθηντο, ὡς παρ' ἡμῖν, ἀλλ' ἐβάδιζον ὑφαίνοντες, ὅπως τοῦτο γίνεται συνήθως ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς Ἰνδίαις (‖. καὶ ἐν τῇ Βουλγαρίᾳ, ὅπου ὑφαίνονται οἱ μεγάλοι ἐκεῖνοι μονόφυλλοι τάπητες, καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Τουρκίας, ὅπου ὑφαίνονται τὰ τρίχινα ἐκεῖνα ὑφάσματα, τὰ λεγόμενα Τουρκ. μουτάφια ἢ τσούλια). 3) ὁ στήμων, „τὸ στημόνι", καὶ ἐν γένει τὸ ὕφασμα, «ἱστὸν ὑφαίνω» Γ 125, Ζ 456, Χ 440, δ 104 κ. ἀ., «ἀλλύεσκε» δ 109 κ. ἀ., ἴδ. ΑΝΑΛΥΩ.

ἵστω, τδ. εἶδω II).

ἵστωρ, ορος, ὁ (εἰδέναι), εἰδήμων, ἔμπειρος, μετὰ γεν. «ἴσορες ὠδῆς» Ὕμ. 32, 2 (ἔνθα κατὰ τὸν κανόνα τῶν ἀρχ. γραμματικῶν δασύνεται: ἵστωρ). Ὡς οὐσιαστ. εἶνε ὁ γνώμων, καὶ ἰδίως, ὡς τὸ Λατ. cognitor, ὁ διαιτητής, «ἐπὶ ἵστορι» εἰς τὸν κριτήν, Ἰλ. Σ 501, Ψ 486· (κατ' ἄλλους δὲ σημ. τὸν μάρτυρα. ‖. Ὁ δὲ Σχοίμαννος ἀποδέχεσαι ἀμφοτέρας τὰς σημασίας ὡς ἐκ τῆς αὐτῆς θεμελιώδους σημασίας εὐλόγως παραγομένας, καθ' ἃ καὶ ἐν τοῖς νόμοις τοῦ Σόλωνος οἱ μάρτυρες ἐλέγοντο ἰδυτοι).

ἰσχαλέος [.⏑..], η, ον, σπανιώτατος τύπος ἀντὶ τοῦ ἰσχνός, ξηρός, τ 233 †.

ἰσχανάᾳ [.⏑..], ἕτερος ἐπικ. τύπος τοῦ ἴσχω μόνον ἐν τῷ ἐνες. καὶ παρατ., ἐπικῶς ἐπεκτεινομένοις, οἷον: ἰσχανάας, ἰσχανάᾳ, ἰσχανόωσιν, ἰσχανόων, ἰσχανόωντο, καὶ θαμιστ. παρατατ. ἰσχανάασκον, Ο 723. 1) μεταδ. [ἀνέχω], κρατῶ, ἐμποδίζω, ἀναχαιτίζω, μετ' αἰτ. Ε 89, Ο 723, ο 346.—Παθ. Μ 38, ὀκνῶ, βραδύνω, Τ 234, η 161. 2) ἀμετάδ. ἔχομαι ἢ ἀντέχομαί τινος, „πιάνομαι ἀπό", ἐπομ. τείνω πρός (ἐπιδιώκω) τι, μετὰ γεν. «δρόμου, φιλότητος» Ψ 300, θ 283, μετ' ἀπαρφ. Ρ 572. (Ὁ Γ. Ἑρμαννος προτιμᾷ εἰς ταύτην τὴν σημ. τὴν γραφὴν ἰχανάω, μαρτυρουμένην ὑπὸ τῶν παλαιῶν γραμματικῶν ᾗ ἐκ τῆς ῥίζης ἐκπαραγομένην).

ἰσχάνω, ποι. ἕτερος τύπος τοῦ ἴσχω, κρατῶ, ἀναχαιτίζω, ἐμποδίζω, μετ' αἰτ. Ξ 387, Ρ 747, ρ 42, Ὕμ. 6, 13. Πρβλ. κατισχάνω.

ἰσχίον, τό, 1) τὸ ὀστοῦν τοῦ ἰσχίου, ἐν ᾧ εὑρίσκεται ἡ κοτύλη, εἰς ἣν εἰσέρχεται ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ, „γόφος", Ε 305. 2) συνήθως ὁ γλουτός, „κωλομέρι", καὶ μάλιστα τὸ ἀνώτερον αὐτοῦ μέρος, ἡ ὀσφύς, Λ 339, ρ 234, ἐπὶ ζώων πληθ. Θ 340, Υ 170 (συγγ. τῷ ἰξύς).

Ἴσχυς, υος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἐλάτου, ἐραστὴς τῆς Κορωνίδος, Ὑ. Ἀπ. 210.

ἰσχύω (ἰσχύς), μέλ. ύσω, εἶμαι ἰσχυρός, Βατρ. 280.

ἴσχω, ἕτερος τύπος τοῦ ἔχω μόνον κατ' ἐνες. καὶ παρατ. 1) κρατῶ, „βαστῶ" «ἐφ' αἵματι φάσγανον» ἐπάνω τοῦ κεχυμένου αἵματος φάσγανον, λ 82, «κανόνα ἀγχόθι στήθεος» Ψ 762, «σχεδὸν ἴσχειν ἵππους» Ο 456, Ρ 501. Ἰδίως: 6.) κρατῶ, ἀναχαιτίζω, ἐμποδίζω, «τινὰ ἀνάγκῃ» δ 558, «ῥέεθρα» Ρ 750, μετὰ γεν. ἐμποδίζω ἀπό τινος, «χειμαρρὸν ἀλωάων» Ε 90, «μνηστῆρας» υ 330. Μεταφορ. «θυμόν, σθένος» Ι 256, 352. 2) Μέσ. ά.) κρατῶ ἐμαυτόν, „κρατοῦμαι, ατέκομαι, σταματῶ", Φ 366, μάλιστα ἡ προσακτ. «ἴσχεο» „σᾶσο", παῦσαι, σιώπα, Α 214, Β 247, λ 251, χ 316 κ. ἀ., χ 411, Γ 82, «ἴσχεσθ' Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε» σταθῆτε (εἰς τὸν τύπον σας;) ω 54· β'.) μετὰ γεν. [παύομαι], παύω, «λώβης, πολέμου» σ 347, ω 531 κ. ἀ.

ἰτέη [-..] (Γιτέη), ἡ, ἰτέα, „ἰτιά", Λατ. salix, Φ 350, κ 510 (συγγ. τῷ Λατ. vitex).

ἴτην, παρατ. τοῦ εἶμι.

Ἴτυλος [⏑⏑⏑], ὁ, υἱὸς τοῦ Ζήθου ᾗ τῆς Ἀηδόνος, ὃν μανεῖσα ἡ μήτηρ ἐφόνευσε, τ 522. Ἰδ. Ἀηδών.

Ἰτυμονεύς [⏑⏑..], ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ὑπερόχου, κατοικῶν ἐν Ἤλιδι, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Νέστορος δι' ἁρπαγὴν βοῶν, Λ 672 ἑξ.

ἴτυς [⏑](Γίτυς), υος, ἡ, κυρ. πᾶσα περιφέρεια, παρ' Ὁμ. δὲ ἡ τοῦ τροχοῦ τῆς ἁμάξης περιφέρεια, „γῦρος", ἐκ πολλῶν ξυλίνων τεμαχίων συγκείμενος, Ἰλ. Δ 486, Ε 724. (‖. Ἡ λ. ἐτυμολογικῶς εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ ἰτέα, Λατ. vitex, vimen).

ἴτω, τδ. εἶμι.

Ἴτων [-.] (Γίτων) ωνος, ἡ, παρὰ δὲ Στράβ. 9, 5, 14 Ἴτωνος, πόλις τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Φθιώτιδος, πλησίον τῆς Λαρίσσης, ἔχουσα ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς, τῆς ἐντεῦθεν Ἰτωνίας καλουμένης, Β 696.

ἰυγμός [-..], ὁ, ποι. «φωνὴ ἄσημος», κραυγή, „χούϊασμα", τὸ ἐκ διαλειμμάτων συνοδεῦον τὴν ῥυθμικὴν κίνησιν, τὸν χορὸν τῶν ἀνθρώπων, Σ 572 †. Ἐκ τοῦ

ἰύζω [-..], κραυγάζω, „χουϊάζω", Ρ 66, ο 162 (ἐνταῦθα περὶ τῆς διὰ φωνῶν: χού, χού, χού, ἐκφοβήσεως θηρίου τινός). ‖. Ἡ λ. παράγεται πιθανῶς ἐκ τοῦ ἰού, ἐξ οὗ καὶ τὸ „χού" ὅπως ἐκ τοῦ ἰὼ ἔγεινε τὸ „χὼ καὶ ὤχ")· ἄρα τὸ „χουϊάζω" εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ ἰύζω.

Ἰφεύς [-.] (Γιφ.), έος, ὁ, αἰτ. Ἰφέα, εἷς τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 417.

Ἰφθίμη [.-.], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἰκαρίου, ἀδελφὴ τῆς Πηνελόπης, σύζυγος τοῦ Φεραίου Εὐμήλου, δ 797.

ἴφθιμος [.-.], η, ον, καὶ ος, ον, συχνὸν παρ' Ὁμ. ἐπίθ. τῶν ἀνδρείων μαχητῶν ᾗ τοῦ Ἅδου, κ 534, ἔτι δὲ διαφόρων μελῶν τοῦ σώματος, οἷον τῆς κεφαλῆς, Γ 336, χ 123 κ. ἀ., τῶν ὤμων, Σ 204, «ἴφθ. βοῶν κάρηνα» Ψ 260, προσέτι «ἴφθ. ποταμοί» Ρ 749, «ψυχαί» Α 3· μάλιστα δὲ ἐπίθ. γυναικῶν «ἰφθ. βασίλεια, παράκοιτις, ἄλοχος, θυγάτηρ, Πηρώ» Ε 415, Τ 116, μ 452, α 364, λ 287 κ. ἀ. Σύγκειται ἡ λ. κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ ἴφι καὶ τιμή, ἐπομ. σημ. κυρ.: ἔντιμος, πολύτιμος, ἔπειτα δέ: ἐπὶ ῥώμῃ τιμώμενος, ῥωμαλέος, δυνατός, ἀνδρεῖος· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἴφι καὶ θυμός, ἐπομ. κυρ.: ἰσχυρόψυχος, καρτερόψυχος· κατ' ἄλλους παράγεται ἀμέσως ἐκ τοῦ ἴφι μὲ τὸν προσσχηματισμὸν θιμος, σημ. ἐπομ. ἰσχυρός, δυνατός, ῥωμαλέος, ἐν γένει ἀγαθός, γενναῖος. Ἡ τελευταία ἑρμηνεία ᾗ εἰς πάντα τὰ χωρία ἁρμόζει καὶ ἁπλουστέρα εἶνε. Ἡ παρενθήκη τοῦ θ δὲν δύναται νὰ φέρῃ δυσκολίαν, ἀποδεικνυομένη

ἐν τοῖς ἐξῆς οὐσιαστικοῖς τοὐλάχιστον: ἰμάσθλη, βαθμός, ῥυθμός κ. ἄ.

ἴφι [-˘] (Fῖφι), ἐπικ. ἐπιῤ., ἰσχυρῶς, κρατερῶς, μετὰ δυνάμεως, „δυνατά“, μόνον μετὰ τῶν ῥημ. «ἀνάσσω» Α 38 κ. ἀ., λ 284 κ. ἀ., «μάχεσθαι» Α 151, «δαμῆναι» Τ 417, σ 156 κ. ἀ. καὶ «κτάμενος» Γ 375. (Εἶνε δὲ κατὰ μὲν τὸν Πάσσωνον ἀρχαία δοτ. τοῦ ἴς, κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ. ἀρχαίου ἐπιθέτου ἴφις οἰδέτερον μὲ σημ. ἐπιῤῥηματικήν. Συμφωνεῖ καὶ ὁ Βέκκ., ὅστις παραβάλλει τὰ ἐπίθετ.: εὖνις, ἦνις, ἴδρις, λίς, τρόφις· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Δοιδερλ., πρβλ. ἴφιος).

Ἰφιάνασσα [-˘˘..] (FιφιFάν.), ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, παρὰ Πινδ. καὶ τοῖς τραγικοῖς Ἰφιγένεια καλουμένη, Ι 145, 287· παρὰ δὲ Σοφοκλ. Ἠλ. 157 διάφορος ταύτης ἡ Ἰφιάνασσα.

Ἰφιδάμας [-˘˘.] (Fιφιδ.), αντος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος καὶ τῆς Θεανοῦς, ἀνατραφεὶς ἐν Θράκῃ παρὰ τῷ πάππῳ αὐτοῦ Κισσεῖ, Λ 221.

Ἰφικλήειος [-....] (Fιφ.), η, ον, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ Ἰφίκλειος, εἰς τὸν Ἴφικλον ἀνήκων, «βίη Ἰφικλ.» ἡ ἀνδρεία τοῦ Ἰφικλέους, περιφραστικῶς ὁ Ἴφικλος (ἴδ. βίη), λ 290, 296.

Ἴφικλος [-..] (Fίφ.), ὁ, υἱὸς τοῦ Φυλάκου ἐκ τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Φυλάκης, πατὴρ τοῦ Πρωτεσιλάου καὶ τοῦ Ποδάρκους, περιόδητος σταδιοδρόμος. Τούτου τὰς λαμπρὰς ἀγέλας ἐζήτει ὁ Νηλεὺς ὡς ἀμοιβὴν διὰ τὴν θυγατέρα του Πηρὼ παρὰ τοῦ μνηστεύοντος αὐτὴν Βίαντος, Β 705, Ψ 636, λ 289 ἑξ. Πρβλ. Βίας.

Ἰφιμέδεια [-˘..˘], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Τρίοπος, γυνὴ τοῦ Ἀλωέως, μήτηρ τοῦ Ὤτου καὶ Ἐφιάλτου ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος, λ 305.

Ἰφίνοος [-˘..] (Γιφ.), ὁ, υἱὸς τοῦ Δεξίου, Ἀχαιός, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Λυκίου Γλαύκου, Η 14.

Ἴφις (Fῖφ.), ιος, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἐνυέως, δούλη τοῦ Πατρόκλου, Ι 667· (πιθανῶς ἡ αὐτὴ λ. μὲ τὸ ἴφις (ἴδ. ἶφι): ἡ Κρατερά, ἡ Ῥωμαλέα).

Ἴφιος [-˘.] (Fίφ.), η, ον (ἴφι), ἰσχυρός, ἐπομ. χονδρός, παχύς, μόνον ἐν τῇ φρ. «ἴφια μῆλα» Ε 556, λ 108 κ. ἀ. (Τὸ ἴφια δύναται νὰ ἀναχθῇ καὶ εἰς τὸ ἐπίθετον ἴφις, ἴδ. ἶφι ἐν τέλ.).

Ἰφιτίδης [-˘˘.] (Γιφ.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἰφίτου, ὁ Ἀρχεπτόλεμος, Θ 128.

Ἰφιτίων [-˘˘.] (Γιφ.), ωνος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ὀτρυντέως, ἐξ Ὕδης, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Υ 382.

Ἴφιτος [-˘.], (Γιφ.), ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Εὐρύτου ἐξ Οἰχαλίας, ἀδελφὸς τῆς Ἰόλης, Ἀργοναύτης. Ἀναζητῶν τὰς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους κεκρυμμένας ἵππους, συναντηθεὶς ἐν Μεσσήνῃ μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως ἐδωρήσατο εἰς αὐτὸν τὸ τόξον του. Εὑρὼν δὲ τὰς ἵππους παρὰ τῷ Ἡρακλεῖ, ἐφονεύθη ὑπὸ τούτου, φ 14 ἑξ. 2) υἱὸς τοῦ Ναυβόλου, Ἀργοναύτης, ἐκ Φωκίδος, πατὴρ τοῦ Σχεδίου καὶ Ἐπιστρόφου, Β 518, Ρ 306. 3) πατὴρ τοῦ Ἀρχεπτολέμου, Θ 128. (Τὸ δεύτερον ι ἐκτείνεται ἐν τῷ Β 518 καὶ μάλιστα ἐν θέσει· διὸ γράφει ὁ Ἄρενς: Ἰφίτοο).

ἰχθυάω [.˘..], ἐπικ. (ἰχθύς), ἐπικ. θαμιστ. παρατ. ἰχθυάασκον, Ὀδ. δ 368, ἁλιεύω, „ψαρεύω“, μ 95.

ἰχθυόεις [.˘..], εσσα, εν, πολύϊχθυς, πλήρης ἰχθύων, «πόντος» Ι 4, δ 81 κ. ἀ., «Ἑλλήσποντος» Ι 360, «Ὕλλος» Υ 392, «κέλευθα» γ 177. Ἐκ τοῦ

ἰχθύς, ύος, ὁ, πληθ. ὀνομ. καὶ αἰτ. ἰχθύες, ἰχθύας, καὶ συνῃρ. ἰχθῦς, ε 53, μ 331, ἰχθύς, „ψάρι“, Ὁμ. πλχ.—Ἡ ἁλιεία τῶν ἰχθύων ἐγίνετο διὰ δικτύων, Ε 487, χ 384 ἑξ., καὶ δι' ἀγκίστρου, Π 408, δ 369, μ 332· τοὺς δὲ μεγαλειτέρους ἰχθῦς ἡλίευον διὰ τῶν καμάκων· (πρβλ. λ. τρίαινα). Ἐν τούτοις οὐδαμοῦ παρ' Ὁμ. φαίνονται οἱ ἰχθῦς ὡς περιζήτητος τροφὴ τῶν ἀνθρώπων, μόνον δ' ἐξ ἀνάγκης καταφεύγουσιν εἰς αὐτούς, δ 368. (Τὸ υ ἐν ταῖς δισυλλάβοις πτώσεσιν εἶνε μακρόν, ἐν ταῖς τρισυλλάβοις βραχύ).

Ἴχναι, ἡ, ἐπίθ. τῆς Θέμιδος, Υ. Ἀπ. 94, ἐκ τῆς Θεσσαλικῆς πόλεως τῶν Ἰχνῶν, ἔνθα ὑπῆρχεν αὐτῆς ναός, Στράβ. 9, 5, 14. Καὶ ταῦτα μὲν οἱ ἀρχαῖοι· τῶν δὲ νεωτέρων τινὲς παράγουσι τὴν λ. ἐκ τοῦ ἴχνος, οἱονεί: ἡ Ἀνιχνεύουσα. ‖. Ἀλλ' ὀρθῶς ἀντιπαραβάλλει ὁ Βαουμεῖστ. τὸ «Ἥρη Ἀργείη» καὶ «Ἀλαλκομενηὶς Ἀθήνη».

ἴχνιον, τό, ἐπ. ἴχνος, „πατησιὰ ἢ πατημασιά“, Σ 321, Ψ 764 κ. ἀ., Υ. Ἑρμ. 220, «μετ' ἴχνιά τινος βαίνω» „πηγαίνω καταπόδι“, ἀκολουθῶ τὰ ἴχνη τινός, 6 406 κ. ἀ., ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἀγριμίων, τ 436. Ὡσαύτως νοητέον καὶ τὸ «ἴχνια ποδῶν ἠδὲ κνημάων» Ν 71, ἔνθα μόνον κατά τι ζεῦγμα συνάπτεται τὸ «κνημάων» μετὰ τοῦ «ἴχνια» δηλ. ἴχνη τῶν ποδῶν καὶ μορφὴν τῶν κνημῶν. Ἡ λ. αὕτη μόνον κατὰ τύπον διάφορος εἶνε τῆς ἑπομ.

ἴχνος, τό, ἴχνος, „πατημασιά“, ρ 317 †. (‖. Ἡ καθομιλουμένη διέσωσε τὴν λ. μόνον ἐν τῷ ὑποκοριστικῷ „'χνάρι“ ἢ „ἀχνάρι“ ὅ ἐ. ὁ τύπος ἢ τὸ ἴχνος σχήματός τινος, συνηθέστερον δὲ τῶν διαφόρων μερῶν ἐνδύματός τινος).

ἰχώρ, ῶρος, ὁ, αἰτ. ἰχῶ, Ε 416 ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἰχῶρα, ἰχώρ, θεῖον αἷμα, ὑγρόν τι αἱματῶδες, ὅπερ οἱ θεοὶ ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς ἀντὶ αἵματος, Ε 340. (‖. Ἡ ἐτυμολογία ἄγνωστος· μία τις τῶν νεωτάτων ὀπωσοῦν πιθανὴ εἶνε ἡ τοῦ Κλεῖν, ὅστις σχετίζει τὴν λ. πρὸς τὸ ἰκ-μάς, ἰκ-μαίνω, ἴκ-μιος, ἴδ. Γ. Κουρτίου Studien κτλ. Τόμ. ΙΙ, σ. 49).

ἴψ, ἰπός, ὁ, πληθ. ἶπες (ἴπτομαι) σκώληξ τις κατατρώγων τὰ κέρατα καὶ κλήματα (Θεόφραστ. Αἰτ. Φυτ. 3, 22, 5 καὶ Ἡσύχ.) πιθανῶς εἶδός τι θριπὸς ἢ „σαρακίου“, φ 395 †.

ἴψας, ἴδ. ἵπτομαι.

ἰωγή [⏑..], ἡ, σκέπη, προφύλαξις, ἰδίως ἀπὸ τῶν ἀνέμων, «Βορέω ὑπ' ἰωγῇ» ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ Βορρᾶ (πρβλ. τὸ «σκέπας ἀνέμοιο» ε 443) ξ 533 †. Πρβλ. ἐπιωγή. (Παράγεται κατὰ τὸν Σχολ. τῆς Ὀδ. εἰς ε 404 ἐκ τοῦ ἄγνυμαι: τόπος ἔνθα προσπίπτουσα συντρίβεται ἡ ὁρμὴ τοῦ ἀνέμου).

ἰωή (μετὰ καὶ ἄνευ τοῦ F), ἡ, ποι. (ἰά), φωνή, κραυγή, ἀνθρώπου, Κ 139· ἐν γένει δὲ ἦχος, τόνος, οἷον τῆς φόρμιγγος, ρ 261· πνοή, συριγμὸς τοῦ ἀνέμου, Δ 276, Λ 308, πρισμὸς τοῦ πυρός, Π 127.

ἰῶκα, ἴδ. ἰωκή.

ἰωκή [⏑..], ἡ, ἐπ. (ἐκ τοῦ δίω, διώκω) αἰτ. κατὰ μεταπλασμὸν ἰῶκα (ὡς ἐκ τοῦ ἰώξ) Λ 601, κυρ. ἡ κατὰ τὴν μάχην δίωξις, ἐν γένει δὲ τῆς μάχης ὁ ἀγών, ὁ θόρυβος, ἡ ταραχή, πληθ. Ε 521. 2) Ἰωκή, προσωποποιία τῆς ἀνωτ. σημασ., ὡς ἡ Ἔρις, Ε 740.—*Ἰλ.

ἰωχμός, ὁ, ἐπ. (ἰωκή) διωγμός, ἡ κατὰ τὴν μάχην ταραχή, *Ἰλ. Θ 89, 158.

Κ

κ

κ, τὸ δέκατον γράμμα τοῦ Ἑλλην. ἀλφαβήτου, διὸ σημεῖον τῆς δεκάτης ῥαψῳδίας.

κ' 1)=κε, Ὅμ. πλχ. 2) καί, ἴδ. καὶ Δ).

κάββαλε, ἐπ. ἀντὶ τοῦ κατέβαλε, ἴδ. καταβάλλω.

κάγ, ἐπικ. ἀντὶ τῆς Κατὰ πρὸ τοῦ γ, «κὰγ γόνυ»=κατὰ γόνυ, Υ 458 †.

Καβησόθεν, ἐθν. ἐκ τῆς Καβησοῦ (πόλεως Θρᾳκικῆς ἢ κατ' ἄλλους τῆς Μικρᾶς Ἀσίας) Ν 363 (ἔνθα τὸ παρακείμενον «ἔνδον» σημαίνει: ἐν Τροίᾳ).

καγκανος [.⏑.], ον, ξηρός, «ξύλα» Φ 364, σ 308, Ὑ. Ἑρμ. 136, «κᾶλα» ς. 112. (Ἐκ τοῦ κάγκω (καγκαίνω)=ξηραίνω κατὰ τὸν Ἡσύχ. καὶ Λόβεκκ., κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἀναδιπλασιασμένου ἐπιθ. κάνος).

καγχαλάω [.⏑..] (ἐπικ. ἐνεστ. καγχαλόωσι, μετοχ. καγχαλόων ἀντὶ τοῦ καγχαλῶσι καγχαλῶν) ἀναγελῶ, καγχάζω, „χαχανίζω" εἴτε ὑπὸ χαρᾶς καὶ ἀγαλιάσεως, Ζ 514, Κ 565, ψ 1, 59, εἴτε πρὸς χλευασμόν, Γ 43 (ῥ. πεπαιημένον ἐκ τῆς ῥίζ. κα, χάσκω).

κἀγώ, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ καὶ ἐγώ, Φ 108 † (ἔνθα νῦν ἀπὸ τοῦ Σπιτζνέρου γράφεται καὶ ἐγώ).

κάδ, ἐπικ. ἀντὶ τῆς Κατὰ πρὸ τοῦ δ «κὰδ δέ» Ὅμ. πλχ. «κὰδ δώματα» δ 72.

καδδραθέτην, ἴδ. καταδαρθάνω.

καδδῦσαι, ἴδ. καταδύω.

Καδμεῖος, η, ον, ὁ ἀπὸ τοῦ Κάδμου (ὅπ. ἴδ.) καταγόμενος, πληθ. «Καδμεῖοι» οἱ Θηβαῖοι, Δ 391, λ 276 κ. ἀ.

Καδμείων, ωνος, ὁ, ἐν τῷ πληθ.=Καδμεῖοι, Δ 485, Ε 804.

*Καδμηΐς, ίδος, ἡ, κυρ. θηλ τοῦ Καδμεῖος, θυγάτηρ τοῦ Κάδμου, ἡ Σεμέλη, Ὑμ. 6, 57.

Κάδμος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος, βασιλέως τῶν Φοινίκων, ἀδελφὸς τῆς Εὐρώπης, ἀνὴρ τῆς Ἁρμονίας. Περιερχόμενος εἰς ἀναζήτησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Διὸς ἁρπαγείσης Εὐρώπης κατήντησε τέλος εἰς τὴν Βοιωτίαν καὶ ἔκτισε τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὸ ἄστυ τῶν Θηβῶν, τὴν Καδμείαν. Ὁ Ὅμ. μνημονεύει αὐτοῦ μόνον ὡς πατρὸς τῆς Ἰνοῦς, ε 333. (Τὸ ὄνομα εἶνε πιθανῶς Φοινικικῆς ἀρχῆς, ἐκ τοῦ Kedem=Ἀνατολή, καὶ σημ. τὸν Ἀνατολίτην· ἄλλοι δὲ Εὐρωπαϊκὴν ἀρχὴν εἰς τὸν περὶ Κάδμου μῦθον ἀποδίδοντες ἑρμηνεύουσιν αὐτὸν κοσμητήν, καὶ σχετίζουσι τὴν λ. πρὸς τὸν κόσμον καὶ τὸ κεκάσθαι).

Κάειρα, ἡ, θηλ. τοῦ Κάρ, ἡ ἐκ Καρίας γυνή, Δ 142 †. (Βεβαίως ὡς ἐξ ὀνομαστ. ἀχρ. Κάηρ).

καήμεναι, ἴδ. καίω.

καθ-αιρέω, ἀόρ. καθεῖλον, ὑποτ. γ'. ἐν. ἐπ. καθέλῃσι. 1) καταβιβάζω, „καταιβάζω" οἷον «ἱστία» ι 149, «ζυγὸν ἀπὸ πασσαλόφι» Ω 268, «ὅσσε θανόντι» κλείω τοὺς ὀφθ. τοῦ θανόντος, Λ 453, ω 296 καὶ ἐν τμ. λ 426. Ἰδίως καταβάλλω, „ῥίπτω κάτω" τινά, Φ 327 (ἐν τμ.) καταδαμάζω, περὶ τῆς μοίρας τοῦ θανάτου, δ 100, γ 238. Μεταφ. περὶ ὕπνου, ι 372, περὶ δουλείας, «μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσι» ρ 323.

καθαίρω [⏑..] (καθαρός), ἀόρ. ἀ. ἐκάθηρα καὶ ἐπ. κάθηρα. 1) καθαρίζω, „παστρεύω", οἷον «κρητῆρας, θρόνους, τραπέζας, χρόα ὕδατι» υ 152, χ 439, 453, ω 44, «ῥυπόωντα» ζ 87· τροπ. «κάλλεϊ προσώπατα καθαίρω» στολίζω μὲ καλλονήν, λαμπρύνω, σ 192, ἴδ. κάλλος· β'.) ἐπὶ θρησκευτικοῦ καθαρμοῦ, «θεείῳ δὲπας» καθαρίζω διὰ καπνίσματος θείου (θειαφίου), Π 228.

2) ἀποκαθαίρω, ἀποπλύνω, «ἀπὸ χροὸς λύματα» Ξ 171, «ῥύπα» „ξεῤῥυπίζω", ζ 93, μετὰ διπλῆς αἰτ. «αἷμα κάθηρον Σαρπηδόνα»

Π 667 (ἔνθα ὁ Ἀρίσταρχος ἀνεγίνωσκε δοτ. Σαρπηδόνι).

ΚΑΘ·ΑΛΛΟΜΑΙ [⏑...], ἀποθ. καταπηδῶ, μεταφορ. ἐπὶ θυέλλης, ἐμπίπτω, ἐνσκήπτω, Λ 298 †.

ΚΑΘ·ΑΠΑΞ [⏑⏑.], ἐπίρ. ἅπαξ διὰ παντός, „μιὰ καὶ καλή", φ 349 †.

ΚΑΘ·ΑΠΤΟΜΑΙ, ἀποθ., κυρ. ψηλαφῶ, ἐγγίζω, „πιάνω", πάντοτε μεταφορ. «τινὰ ἐπέεσσιν» „πιάνω ἢ παίρνω τινὰ μὲ λόγια", προσαγορεύω, ὁμιλῶ, ἀποτείνομαι πρός τινα· ἀ.)ἐπὶ καλοῦ «ἐπέεσσιν μαλακοῖσι» Α 582, κ 70, «μειλιχίοις ἐπ.» ω 393, καὶ ἀπολελ. δ 39· δ'.) ἐπὶ κακοῦ «ἀντιβίοις ἐπ.» καθάπτομαι, ἐπιπλήττω, ὀνειδίζω τινὰ διὰ λόγων ἐναντίων, Ο 127, σ 415, υ 323, καὶ μόνον «τινὰ ἐπέεσσιν» δ 240, ἀπολελ. Π 421 (ἔνθα ἡ δοτ. ἐκ τοῦ «κέκλετο» ἐξαρτᾶται)· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ φιλικῶν ἐπιτιμήσεων, γ 345, υ 22.

ΚΑΘΑΡΟΣ [⏑⏑.], ή, όν, „καθαρός"· ἀ.) κυρ. τοὐναντίον τοῦ ῥυπαρός, «εἵματα» δ 750, ζ 61, ρ 48· δ'.) ἐπὶ τόπων, καθαρός, ἀνοικτός, ἐλεύθερος «ἐν καθαρῷ» τόπῳ δηλ., μὴ κατεχομένῳ ὑπὸ νεκρῶν, Θ 491, Κ 199, Ψ 61· γ'.) μεταφορ. ἄμεμπτος, «καθαρῷ θανάτῳ» δι' ἐντίμου θανάτου, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν δι' ἀγχόνης ἄτιμον, χ 462.—Ἐπίρ. καθαρῶς, Ὑ. Ἀπ. 121.

ΚΑΘ·ΕΖΟΜΑΙ, ἀποθ., μόνον κατ' ἐνες. ᾗ παρατ. καθίζω (ἀμετάβ.), κάθημαι, «ἐπὶ θρόνου» Α 536, «ἐπὶ λίθοισι» γ 406, «ἄγχι τινός» Ω 126, «ἀγορήνδε» πηγαίνω καὶ κάθημαι εἰς τὴν συνέλευσιν, συνεδριάζω, α 372· κάθημαι, τουτέστιν εἶμαι ἀδρανής, κ 378, κάθημαι περιμένων, ζ 295. ‖. Πάσας ταύτας τὰς σημασίας ἔχει τῆς καθομιλουμ. τὸ „κάθομαι".

ΚΑΘΕΊΚΑ, ἴδ. **ΚΑΘΊΗΜΙ**.

ΚΑΘΕΊΑΤΟ, ἴδ. **ΚΆΘΗΜΑΙ**.

ΚΑΘ·ΕΐΣΑ (εἶσα), ἐπικ. ἐλλειπτ. ἀόρ. ἀ. 1) ἐκάθισα, ἔβαλά τινα νὰ καθίσῃ, «τινὰ ἐπὶ θρόνου» Σ 389, πρβλ. Ε 36, «ἐν θαλάμῳ» Γ 382, «ἐπὶ σκέπας» (ἐν τμ.) ζ 212. 2) ἵδρυσα, ὥκισα, μετῴκισα, Β 549 (ἐν τμ.), Ξ 204, «τινὰ σκοπόν» ἔστησα, δ 524.

ΚΑΘΕΞΕΙ, ἴδ. **ΚΑΤΕΧΩ**.

ΚΑΘ·ΕΎΔΩ, παρατ. καθεῦδον, μόνον κατ' ἐνες. καὶ παρατ., κοιμῶμαι, ἀναπαύομαι, Α 611 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.), ζ 1, «ἐν λέκτροισι» υ 141, «ἐν φιλότητι» συγκοιμῶμαι, θ 313.

ΚΑΘ·ΕΨΙΆΟΜΑΙ, ἀποθ., καταγελῶ, „περιπαίζω", μετὰ γεν. τ 372 †.

ΚΆΘ·ΗΜΑΙ [⏑..] (ἧμαι), παρατ. ἐκαθήμην, γ'. ἐν. καθῆστο καὶ ἐκάθητο, Ὑμ. 6, 14, γ'. πληθ. καθεῖατο ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: ἐκάθηντο, Υ 153, κάθημαι, ἀπολελ., Ξ 5 κ. ἀ., παρά τινι, Η 443, ἐν ᾗ ἐπί τινι, Θ 207, Λ 76, Π 407, «ἐν ἀγῶνι» Ψ 448, 495, «ἐπ' ἀκτῆς» ε 82, μετὰ μόνης δοτ. «θύρῃσιν» ρ 530. Ἰδίως ἀναπαυτικῶς ἢ ἀξιοπρεπῶς κάθημαι, «ἐν νεφέεσσι» π 264, ἀργὸς κάθημαι, Ω 403, ἐν γένει διατρίβω «ἐν μεγάροισι» γ 186 κ. ἀ. (‖. Πάσας ταύτας τὰς σημασ. ἔχει καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. τὸ „κάθημαι", ἢ ὅπως ὁμαλώτερον μετεσχηματίσθη „κάθομαι, εσαι, εται").

ΚΆΘΗΡΑ, ἴδ. **ΚΑΘΑΊΡΩ**.

ΚΑΘ·ΙΔΡΎΩ, καθίζω, βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ, ο 257 †.

ΚΑΘ·ΙΖΆΝΩ [⏑.⏑.], καθίζω (ἐμαυτόν) ε 3 †.

ΚΑΘ·ΊΖΩ, παρατ. κάθιζον (πρὸ δὲ τοῦ Βεκκ. καὶ Δινδ. ἅπαξ μόνον π 408 ἐκάθιζον, ἀνθ' οὗ νῦν δὲ κάθιζον γράφεται), ἀόρ. ἐκάθισα, μετοχ. ἐπικ. καθίσσας. 1) μεταβ. „καθίζω", βάλλω νὰ καθίσῃ, τινά, Γ 68, ρ 574 κ. ἀ., «ἀγοράς» συγκαλῶ, δ 69, τοὐναντίον λύω. Παροιμιῶδες τὸ «καθίζω τινὰ ἐπ' οὐδεΐ» ἀποζερῶ τινα τὰ ὑπάρχοντα, Ὑ. Ἑρμ. 284, ἴδ. οἶδας. 2) ἀμετάβ. „καθίζω", κάθημαι, ἀπολελ. Γ 394, «ἐν θρόνοισι» θ 422 κ. ἀ., «ἐπί τινι» Λ 623, δ 419, θ 6, «μετ' ἀθανάτοισι» Ο 50, «παρὰ νηί» Ψ 28 κ. ἀ.—Τὸ μέσ. =τῷ ἐνεργ. 2), Τ 50 ἐν τμ.

ΚΑΘ·ΊΗΜΙ, ἀόρ. ἀ. Ἰων. καθέηκα, ἀπαρφ. ἀορ. β'. καθέμεν, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: καθεῖναι. 1) ἐμβάλλω, ῥίπτω μέσα ἢ κάτω, «οἶνον λαυκανίης» διὰ τοῦ φάρυγγος καταπίνω, Ω 242, «ἵπποις ἐν δίναις» ῥίπτω εἰς τὰς δίνας τοῦ ποταμοῦ (πρὸς ἐξιλέωσιν αὐτοῦ), Φ 132, «κεραυνὸν χαμᾶζε» Θ 134, Λ 53. 2) καταστέλλω, „καταιβάζω", «ἱστία» Ὑ. Ἀπ. 487, «ἱστία ἐς νῆας» ι 72, Ὑ. Ἀπ. 503.

ΚΑΘ·ΙΚΝΈΟΜΑΙ, μόνον ἐν τῷ β'. ἀορ. καθικόμην, καταλαμβάνω, ἐγγίζω, πληγώνω, μόνον μεταφορ., ἐπὶ κακοῦ «ἐπεί με καθίκετο πένθος» α 342, «μάλα πώς με καθίκεο θυμὸν ἐνιπῇ» πολὺ μ' ἐπλήγωσες τὴν καρδιάν, Ξ 104.

ΚΑΘ·ΊΣΤΗΜΙ, προστ. ἐνεστ. συγκεκ. καθίστα, ἀόρ. ἀ. κατέστησα καὶ μέσ. κατεστησάμην. 1) Ἐνεργ. „σταίνω", βάλλω τι νὰ σταθῇ, ὅπου εἶνε προωρισμένον, εἰς τὴν ἁρμοδίαν αὐτῷ θέσιν, «κρατῆρα» Ι 202, «νῆα» προσορμίζω, „ἀράζω", μ 185, «Πύλονδε καταστῆσαί με» νὰ μὲ προσεγγίσωσι, φέρωσιν εἰς τὴν Π., τὸν πρὸς δν. ὅρον μου (τὸ δὲ «ἐφέσσαι» =εἰς τὴν γῆν ἀποβιβάσαι) ν 274. 2) Μέσ.=τῷ ἐνεργ. «κατεσήσαντο (ὅπλα νηός) βοεῦσιν» εἶχον βάλῃ εἰς τὴν θέσιν των δεμένα διὰ τῶν βοέων, Ὑ. Ἀπ. 407.

***ΚΑΘ·ΟΠΛΊΖΩ**, ἐντελῶς ὁπλίζω, μέσ. καθοπλίζομαι, Βατρ. 122.

ΚΛΘ·ΟΡΆΩ, ἀόρ. κατεῖδον καὶ μετοχ. κατιδών, βλέπω (ἄνωθεν πρὸς τὰ) κάτω, «ἐξ Ἴδης» Λ 337, βλέπω τι ἀκριβῶς, παρατηρῶ, Ὑ. Ἀπ. 136.—Μέσ. «ἐπ' αἶαν» ῥίπτων τὰ βλέμματά του κάτω ἐπὶ τὴν γῆν, Ν 4, καὶ ἐν τμ. Ω 291.

ΚΑΘ·ΥΠΕΡΘΕ [.⏑..] καὶ πρὸ φων. **ΚΑΘ·ΥΠΕΡΘΕΝ**, ἐπικ. καὶ Ἰων. ἐπίρ. 1) ἐπάνωθεν, ἀπ' ἐπάνω, Γ 337, Χ 196, Ω 646, μ 442, μετὰ γεν. θ 279. 2) ἄνω, ὑπεράνω, ἐπάνω, Β 754,

κ 353 κ. ἀ. «λαοῖσιν καθύπερθε πεποιθότες» εἰς τοὺς ἐπάνω στρατιώτας, Μ 153· ὡσαύτως ἐπὶ τοποθεσίας ὑπεράνω, ἀνωτέρω, «καὶ Φρυγίη καθύπερθε» καὶ ἡ Φρυγία ἡ ἀνωτέρω (τῆς Λέσβου πρὸς τὸ Β. ἢ ΒΑ.) κειμένη, Ω 545 (ἔνθα τὸ «Λέσβος ἄνω ἐντὸς ἐέργει» ἑρμηνευτέον: ἡ Λέσβος πρὸς τὰ ἄνω, δηλ. πρὸς Β. αὐτῆς, περιλαμβάνει, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν τοῦ Φαίσιος. ‖. Διὰ τοῦ «ἄνω» τρέπει ὁ ποιητὴς τὴν προσοχὴν τοῦ ἀκούοντος πρὸς τὴν χώραν, ἧς τὸ ἐν ὄριον ἀποτελεῖ ἡ Λέσβος, τὰ δὲ ἄλλα ἡ ἀνωτέρω κειμένη Φρυγία καὶ ὁ Ἑλλήσποντος). Μετὰ γεν. «Χίοιο» ἀνωτέρω, πρὸς Β. τῆς Χ., γ 170, ο 404.

καί, σύνδεσμος συμπλεκτικὸς ἢ προσθετικὸς ἢ ἐπιδοτικός.

Α΄.) Ὡς συμπλεκτικὸς συνάπτει ἁπλῶς λέξεις καὶ προτάσεις παντὸς εἴδους. Ἰδίως δὲ ἀ.) ἐπισυνάπτει λέξεις ἢ προτάσεις περαιτέρω τινὰ προσδιορισμὸν τῶν προηγουμένων περιλαμβανούσας: καὶ μάλιστα, καὶ προσέτι, καὶ ἑπομένως, «κασίγνητος καὶ ὅπατρος» Μ 371, «βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὄλυμπον» Ε 398, «ὃς μέγα πάντων Ἀργείων κρατέει καὶ οἱ πείθονται Ἀχαιοί» Α 78· β΄.) μετὰ προστακτικῆς σημ. ἐμφατικὴν παρακέλευσιν, «καί μοι δὸς τὴν χεῖρα» δός μοι λοιπόν, Ψ 75· γ΄.) μεταξὺ ἀριθμητικῶν σημ. ἢ καί, «ἕνα καὶ δύο» „ἕνα δύω", Β 346, πρβλ. γ 115.

Β΄.) Ὡς προσθετικὸς καὶ ἐπιδοτικὸς ἐκφράζει στενήν τινα συμπλεκτικὴν σχέσιν (ὡς—καί, οὐ μόνον—ἀλλὰ καί) πρός τι ἐν τῷ λόγῳ ἐκφραζόμενον ἢ καὶ ὑπονοούμενον. Ἰδίως 1) ἐν τοῖς ὁμοιωματικοῖς λόγοις, ὧν ἀμφότερα τὰ κῶλα δύνανται νὰ ἔχωσι τὸν Καί (ὅπερ δὲν συμβαίνει εἰς τὰς νεωτέρας γλώσσας), «δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι παῖδ' ἐμόν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσι» Ζ 476· ἔτι δὲ παραλειπομένου τοῦ ἑτέρου κώλου, «λαβέτω καὶ ἄλλος» (ἐξυπακ.: ὥσπερ καὶ ἐγὼ ἔλαβον) φ 152, «εἴη κεν καὶ τοῦτο (ἐνυπ.: ὡς καὶ ἄλλα πολλά) τεὸν ἔπος» Ω 56. 2) ἐνίοτε διά τινος μεταθέσεως τίθεται ὁ Καὶ εἰς τὴν πρώτην πρότασιν, ἐν ᾧ κατὰ τὰς νεωτέρας γλώσσας ἀνήκει εἰς τὴν δευτέραν, οἷον «γνώσεαι δ' εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις ἢ ἀνδρῶν κακότητι» ἀντὶ τοῦ «εἰ θεσπεσίῃ πόλ. οὐκ ἀλαπ. ἢ καὶ ἀνδρῶν κακότητι» Β 367. 3) τίθεται ἐν τοῖς χρονικοῖς λόγοις ἐν ἀρχῇ τῆς ἀποδόσεως, ἵνα στενώτερον συνδέσῃ ταύτην πρὸς τὴν πρότασιν καὶ ἵνα ἐκφράσῃ ὅτι ὅπως τὸ ἓν οὕτως καὶ τὸ ἄλλο ἢ συγχρόνως ἀμφότερα ἐγένοντο, οἷον «ἦμος ἢ ὅτε—καὶ τότε» Θ 69, Α 494 κ. ἀ., «ἐπεί—καὶ τότε» γ 132· ἔτι δὲ καὶ καθ' ἑαυτὸν ὁ Καὶ ἄνευ χρονικοῦ ἐπιρ., ξ 112. Ταὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς λόγοις, οἷον «εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὦδ' ἀΐδηλος, καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος Οὐρανιώνων» Σ 898. Ὡσαύτως καὶ μετὰ μετοχὴν χρονικήν, «ὣς φαμένη (=ἐπεὶ ταῦτα ἔφατο) καὶ ἡγήσετο» ἅμα ταῦτα εἰποῦσα καὶ προηγήθη, Χ 247 (ἔνθα κατ' ἄλλους ὁ Καὶ ἑρμηνεύεται μᾶλλον ὡς ἐπιδοτικός: οὐ μόνον εἶπε ταῦτα, ἀλλὰ καὶ προηγήθη). 4) Ἰδίως ἐπιδοτικός. Ἡ δὲ ἐπίδοσις ἀναλόγως τῶν σχετικῶν προτάσεων εἶνε· ἀ.) ἐπὶ τὸ μεῖζον (ἐπιδοτικὸς ἢ ἐπιτατικός): καὶ μάλιστα, «ὃς νῦν γε καὶ Διὶ πατρὶ μάχοιτο» Ε 362. Ἔχει δὲ μάλιστα ταύτην τὴν σημασίαν μετὰ τῶν συγκριτικῶν, «θεὸς καὶ ἀμείνονας ἵππους δωρήσαιτο» Κ 556, Τ 200, Ψ 551 κ. ἀ., καὶ μετὰ τῶν ἐπιρ. «καὶ λίην, καὶ μάλα» Ν 237, Τ 408, α 46, «καὶ ὀψέ» Δ 161· β΄.) ἐπὶ τὸ ἔλαττον (ἐλαττωτικός), «ἰέμενος καὶ καπνόν —νοῆσαι» α 58. Ἰδίως ὁ Καὶ μετὰ μετοχῶν καὶ ἐπιθέτων ἀποτελεῖ ἐναντίωσιν πρὸς τὴν κυρίαν πρότασιν: ἂν καί, μ' ὅλον ὅτι, ὅσον καὶ ἄν, «Ἕκτορα καὶ μεμαῶτα μάχης σχήσεσθαι οἴω» Ι 655, «καὶ ἐσσύμενον» Ν 787, Π 627 κ. ἀ. (‖. Αἱ διάφοροι κατὰ μέρος σημασίαι τοῦ Καὶ διατάσσονται ὀρθότερον καὶ ὑπάγονται φυσικώτερον εἰς τὴν μίαν γενικὴν καὶ θεμελιώδη παρὰ Βαϋμλείνῳ ἐν τῷ Περὶ μορίων τῆς Ἑλλην. γλώσσης).

Γ΄.) Ὁ Καὶ μετ' ἄλλων μορίων συνδυαζόμενος. 1) «καὶ γάρ» Γ 188, σ 261 κ. ἀ., «καὶ γὰρ δὴ τότε» διότι τότε δὰ (πρὸ ὀλίγου) ὄχι ἕνα, ἀλλὰ μάλιστα εἴκοσιν ἄνδρας, Π 810 κ. ἀ., «καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης» διότι καὶ ἀπ' αὐτὴν μάλιστα τὴν Κλ. Α 63. (‖. Ἀλλ' οὗτοι οἱ συνδυασμοὶ φαίνονταί μοι τυχαῖοι, ὡς ἑνὸς ἑκάστου μορίου φυλάττοντος τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῷ σημασίαν καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἀμοιβαίας ἐπιδράσεως ἐπ' ἀλλήλων). 2) «καί—γε». Ἐν τούτῳ τῷ συνδυασμῷ φαίνεται ὅτι παρ' Ὁμ. δὲν ὑπάρχει ἀμοιβαία τις τῶν μορίων ἀναφορά, ἀλλ' ἑκάτερον φυλάττει τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῷ σημασίαν ἀνεξάρτητον τῆς τοῦ ἄλλου, ὡσαύτως «καὶ λίην—γε» α 46, ἔνθα ὁ μὲν Καὶ ἐπιτείνει τὸ ἐπίρ., ὁ δὲ Γὲ ἐξαίρει τὴν ἀμέσως προηγουμένην λέξιν, «καὶ ἔπειτά γ' οἴω» π 309, ἔνθα ἀμφότερα τὰ μόρια τὸ μὲν ἐπιτείνει, τὸ δὲ ἐξαίρει τὸ ἔπειτα (ἂν καί τινες θεωροῦσι τὸ γ' ὡς ἐσφαλμένην ἀνάγνωσιν τοῦ ἐν ἀρχῇ τοῦ οἴω Γ). 3) «καὶ δέ», ἴδ. δέ 4) ἀ.). 4) «καὶ δή» καὶ μάλιστα, Α 161, Ο 251, ι 496. 5) Ἐν τῷ συνδυασμῷ «καὶ εἰ» πολλάκις μὲν ὁ Καὶ εἶνε ἐπιδοτικός: καὶ ἄν, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι, οἷον μεθ' ὁριστ., Ν 316 κ. ἀ., μετ' εὐκτ., Δ 347 κ. ἀ., μεθ' ὑποτ., Ε 351, π 98, 116 (ἴδ. εἰ)· πολλάκις ὅμως εἶνε καὶ συμπλεκτικός, οἷον Η 117, Ι 380, κ 66, ι 229, μ 96. Τοὐναντίον δὲ ὁ συνδυασμὸς «εἰ καί» εἶνε πάντοτε σχεδὸν ἐναντιωματικός, ἂν καί, οἷον μεθ' ὁριστ., Γ 215 κ. ἀ., μετ' εὐκτ., η 139, 217· ἐνίοτε ὅμως ὁ Καὶ ἀποδίδεται εἰς μίαν μόνην λέξιν τῆς προτάσεως, οἷον «εἰ καὶ ἐγώ σε βάλοιμι τυχών—αἶψά κε εὖχος ἐμοὶ δοίης» Π 623, πρβλ. Ν 58 κ. ἀ.

6) «καὶ μήν» ἢ «καὶ μέν», ἴδ. ΜΗΝ. 7) «καί τε» ὡς τὸ Λατ. atque, συνδέει ὁμοειδῆ ϗ ὁμοταγῆ πράγματα: καθὼς καί, καὶ—ἐπίσης, ρ 485· πολλάκις δὲ ἐπισυνάπτει εἰδικόν τι: καὶ ἰδίως, Α 521, Γ 235 (ἔνθα ὀρθῶς ἔγραψεν ὁ Σπίτζνερος καὶ οἱ μετ' αὐτόν: καί τ' οὔνομα ἀντὶ τοῦ καὶ τοὔν.), ψ 15. Περὶ δὲ τοῦ «τε—καί» ἴδ. ΤΕ. 8) «καί τοι» μόνον Ν 267, καὶ τῷ ὄντι, καὶ ἀληθῶς. Ἀλλαχοῦ χωρίζονται δι' ἄλλων λέξεων, ἴδ. τοί.

Δ'.) Πρὸ φωνήεντος δύναται νὰ πάθῃ ἔκθλιψιν, οἷον «κ' ἔτι» =καὶ ἔτι, Ψ 526, «κ' ἐθέλωσιν» σ 318 κ. ἀ., ἢ διὰ τῆς κράσεως νὰ συγχωνευθῇ μετὰ τῆς ἑπομένης λ. εἰς μίαν, οἷον «χήμεῖς ἢ χήμεῖς» (κατὰ δὲ τὸν Δινδόρφ. χ' ἡμ.)= καὶ ἡμεῖς, Β 238, «καὐτός» γ 255 κ. ἀ.

ΚΑΙΝΕΙΔΗΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ ἑπομ., ὁ Κόρωνος, Β 746.

ΚΑΙΝΕΥΣ, ΗΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἐλάτου, βασιλεὺς τῶν Λαπιθῶν, πατὴρ τοῦ Ἀργοναύτου Κορώνου, Α 264 (ἐκ τοῦ ῥ. καίνυμαι).

*ΚΑΙΝΟΣ, Η, ΟΝ, „καινοῦργος ἢ καινούργιος" (ὅ ἐ. καινουργής), ἑπομ. ξένος, ἄγνωστος, ἐν τῷ συγκρ. «τέχνῃ» Βατρ. 116.

ΚΑΙΝΥΜΑΙ, ποιητ. ἀποθ., παρακ. κέκασμαι, ὑπερσ. ἐκεκάσμην· ἀ.) ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, τινά, γ 282. Συνηθέστερος εἶνε ὁ παρακ. ϗ ὑπερσ. μὲ σημασίαν ἐνεσ. καὶ παρατ., οἷον «κέκασμαί τινά τινι» ὑπερτερῶ τινος κατά τι, Β 530, Ν 431, Ξ 124, Π 808, τ 395· ἀντὶ δὲ τῆς δοτ. τίθεται ἀπαρφ., δ 158, καὶ ἐν τῷ ἀνωτ. γ 282· β'.) μετὰ μόνης δοτ. πράγματος, διαφέρω, ἐξέχω, διακρίνομαι κατά (ἢ διά) τι, «δόλοισι» Δ 339, «ἱπποσύνῃ» Ψ 289, «μαντοσύνῃ» ι 509 κ. ἀ.· γ'.) μετὰ δοτ. πράγματος καὶ ἐμπροθέτου τινὸς πτώσεως προσώπου, «παντοίῃς ἀρετῇσι ἐν Δαναοῖσι» δ 725, «μετὰ δμωῇσι» τ 82, «ἐπ' ἀνθρώπους» Ω 535. (Ἐτυμολ. ἀμφίβολος).

ΚΑΙ ΠΕΡ, παρ' Ὁμ. χωρίζεται διὰ λέξεων ἐν τῷ μεταξύ, τιθεμένου τοῦ περ μετὰ τὴν δι' αὐτοῦ ἐξαιρομένην λέξιν, «καί—περ», πλὴν ἐν τῇ η 224, ἄν καί, μ' ὅλον ὅτι, ὅσον καὶ ἄν, συνήθως μετὰ μετοχ., «καὶ ἀχνύμενοί περ» ἂν καὶ πολὺ λυποῦνται, ὅσον καὶ ἂν λυποῦνται, Β 270, Ω 20· ἀλλὰ καὶ μετ' οὐσιαστικοῦ ἢ ἐπιθέτου, ὑπονοουμένης τῆς μετοχῆς ὤν, «καὶ ἀθάνατός περ» ε 73 κ. ἀ., «καὶ πρὸς δαίμονά περ» (ὄντα δηλ.), Ρ 104· ἔτι δὲ καὶ μετ' ἐπιῤ., ἀπὸ κοινοῦ παραλαμβανομένης τῆς μετοχῆς, «καὶ ὀψέ περ» (ἐρυόμενος δηλ.), Ι 247 κ. ἀ.

ΚΑΙΡΙΟΣ, Η, ΟΝ (καιρός), ἐπίκαιρος, ὁ εἰς ἁρμόδιον τόπον γινόμενος, παρ' Ὁμ. μόνον τὸ οὐδ. «καίριον» τὸ ἐπικίνδυνον μέρος τοῦ σώματος, ὅπου ἡ πληγὴ εἶνε (καιρία) θανατηφόρος, «ὅθι μάλιστα καίριόν ἐστιν» Θ 84, 326, «ἐς καιρίῳ, κατὰ καίριον» καιρίως, Δ 185, Λ 439.

«ΚΑΙΡΟΣΕΩΝ (ὁ δὲ Ἀμεῖς γράφει ΚΑΙΡΟΣΣ.) ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον» η 107 †, ἀπὸ τῶν κρουστῶν (εὐυφῶν, καλῶς ὑφασμένων) ὀθονῶν ῥέει τὸ ὑγρὸν ἔλαιον (ἴδ. τὴν ἑρμηνείαν τοῦ χωρίου ἐν λ. ΑΠΟΛΕΙΒΩ). Εἶνε δὲ τὸ καιροσέων κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἐν τοῖς σχολίοις Ἰων. γεν. πληθ. (ἀντὶ τοῦ καιροεσσῶν καὶ κατὰ συγκοπ. καιροσσῶν) ἐπιθέτου τινὸς ΚΑΙΡΟΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ, ἐκ τοῦ κάτρος, ὅ ἐ. «μίτωμα ἢ διάπλεγμα μὴ ἐῶν τοὺς ϛήμονας συγχέεσθαι» κατὰ τοὺς ἀρχαίους γραμματικούς. Οἱ δὲ νεώτεροι κατακρίνοντες τὸν σχηματισμὸν τοῦτον τῆς λ. οἱ μὲν γράφουσι κανονικῶς καιροεσσέων (μετὰ συνιζήσεως τοῦ οε), οἱ δὲ συνηρημ. καιρουσσέων (ἢ κατὰ τὴν ἀρχαιοτέραν ὀρθογραφίαν καιροσσ.). Ὁ δὲ Δοιδερλ. γράφει καιρώσεων (ἐξ ὀνομαστικῆς καίρωσις=καίρωμα=ὕφασμα), ὅπερ συνάπτεται δῆθεν συνωνύμως μετὰ τοῦ «ὀθονέων», ὡς καὶ τὰ «ἄναξ βασιλεύς, βοῦς ταῦρος κ.τ.τ.» Τὴν εἰκασίαν ταύτην ἀνασκευάζει ὁ Λόβεκκ. διὰ τῆς παρατηρήσεως ὅτι τὰ εἰς -ωσις ὑπερδισύλλαβα ἀγνοεῖ ὁ Ὅμ. Τέλος ὁ Γοίβελος διορθώνει καὶ ῥοδέων. ||. Ἐμμένομεν εἰς τὰ τῶν ἀρχαίων μέχρις οὗ μᾶλλον φωτισθῶμεν.

ΚΑΙΩ, ἐπικ. ἀόριστ. ἀ. ἔκηα καὶ ἀναύξ. κῆα, ὑποτ. ἀ. πληθ. ἐπικ. κήομεν ἀντὶ τοῦ: κήωμεν, εὐκτ. γ'. ἐνικ. καὶ πληθ. κήαι, κήαιεν, ἀπαρφ. κῆαι· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐκηάμην, μετοχ. κηάμενος. (Οἱ πρότερον ἐν τῇ Ὀδυσ. εὑρισκόμενοι τύποι κεῖαι, κείαντες, κείομεν, κειάμενοι διωρθώθησαν κατὰ τὸν Σπίτζν. ϗ Λόβεκκ. ὑπὸ τοῦ Βεκκ. καὶ τῶν μετ' αὐτὸν ἐκδοτῶν εἰς τοὺς διὰ τοῦ η τύπους), παθητ. ἀόρ. ἐκάην, ἀπαρφ. καήμεναι. —Σημ. 1) Ἐνεργ. ἀ.) ἀνάπτω, «πυρά, πῦρ» Ι 77, ι 231, ο 97, φ 176· β'.) κατακαίω, διὰ τοῦ πυρὸς ἀφανίζω, «δένδρεα, μηρία, νεκρούς» Φ 338 κ. ἄ. πλχ. 2) Παθ. ἀ.) καίομαι, καίω (οὐδετέρ.) „καίγω", «πυραὶ καίοντο» Α 52, «γλήνη καιομένη» ι 390, «θεείῳ καιομένοιο» Θ 135 κ. ἄ. πλχ.· β'.) κατακαίομαι, ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀφανίζομαι, μ 13. 3) Μέσ. μόνον ἐν τῷ μέσ. ἀορ. ἀ. ἀνάπτω ἐμαυτῷ, «πῦρ, πυρά» Ι 88, 234, π 2.

ΚΑΚ, συγκεκομ. κατὰ πρὸ τοῦ κ, οἷον «κάκ κεφαλῆς, κὰκ κεφαλήν, κὰκ κόρυθα» Λ 351, ἅπερ τινὲς συνημμένως γράφουσι: κακκεφαλήν κτλ. Ἴδ. ΚΑΤΑ ἐν τέλ.

ΚΑΚΙΖΩ [⏑..] (κακός), κάμνω κακόν, δειλόν. Τὸ μέσ. γίνομαι, ἀποδεικνύομαι κακός, δειλός, Ω 214 †.

ΚΑΚΚΕΪΑΙ, ἴδ. ΚΑΤΑΚΑΙΩ.

ΚΑΚΚΕΙΟΝΤΕΣ, ἴδ. ΚΑΤΑΚΕΙΩ.

ΚΑΚΚΗΑΙ, ἴδ. ΚΑΤΑΚΑΙΩ.

*ΚΑΚΟΔΑΙΜΩΝ [⏑...], ΟΝ, (κακός, δαίμων), ἄθλιος, δυστυχής, Ἐπ. 14, 21.

ΚΑΚΟΕΙΜΩΝ [⏑...] (κακοΓείμ.), ΟΝ, γεν. ΟΝΟΣ (κακ., εἷμα) „κακοενδυμένος", ἐπίθετον τῶν «πτωχῶν», σ 41 †.

κακοεργίη [˘..˘.] (κακοFερ.), ἡ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ κακοεργία, κακουργία, κακὴ πρᾶξις, χ 374 † (ἔνθα τὸ ι ἐκτείνεται). Ἐκ τοῦ

κακοεργός [˘...] (κακοFερ.), ὁν, ποιητ. ἀντὶ τοῦ κακοῦργος, ἐπιβλαβής, «γαστὴρ» ἡ κατηραμένη κοιλία, σ 54 †.

Κακοΐλιος [˘.-˘.] (ΚακοF.) ἡ (κακή, Ἴλιος), τὸ Κακοίλιον, τὸ δυστυχὲς Ἴλιον, *Ὀδ. τ 260, 597, ψ 19. ‖. Ἡ αὐτὴ σύνθεσις, μὲ διάφορον ὅμως σημασίαν τοῦ ἐπιθέτου, ὑπάρχει ἐν τῇ καθομιλ. τὸ „Κακοσοῦλι", οἷον „ἐδῶ εἶν' τὸ Σοῦλι τὸ κακό, ἐδῶ εἶν' τὸ Κακοσοῦλι".

***κακομηδής** [˘...], ές (κ. μῆδος), κακομήχανος, δόλιος, Ὑ. Ἑρμ. 389.

κακομήχανος [˘..˘.], ον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπίθ. (κ. μηχανή), κακότροπος, ὀλέθριος, Ζ 344, Ι 257, π 418.

κακόξεινος, ον, Ἰων. ᾱ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ κακόξενος (κ. ξένος), ὁ κακοὺς ἔχων ξένους, ἀτυχὴς εἰς τοὺς ξένους του, «οὔτις σεῖο κακοξεινότερος ἄλλος» υ 376 †.

κακορραφίη [˘.˘˘.], ἡ, ἐπ. (κακός, ῥάπτω), ἐπίνοια κακῶν, δολοπλοκία, δολιότης, Ο 16, μ 26, πληθ. 6 236.

κακός, ή, όν, „κακός". ὅθεν 1) ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἰδιότητος τῶν ὄντων, ἐμψύχων τε καὶ ἀψύχων, ἐπὶ τῆς ὄψεως τῶν προσώπων καὶ πραγμάτων, „ἄσχημος", δυσειδής, «κακὸς εἶδος» Κ 316, «κακὰ εἵματα» ξ 506, «κακὰ εἱμένος» „κακὰ ἐνδυμένος", τ 327. Ἰδίως ἐπὶ προσώπ. ά.) κατὰ τὴν τάξιν, χυδαῖος, κοινός, „πρόστυχος", ἀγενής, ἔτι δὲ πτωχός, Ξ 126, α 411, δ 64, ζ 187· β΄.) εἰς τὸ ἔργον φαῦλος, ἀνίκανος, οὐδενὸς ἄξιος, «ἠνίοχος» Ρ 487, «νομῆες» ρ 246, μετ' αἰτ. τοῦ κατά τι, «οὐ πάντα κακός εἰμι» θ 214· γ΄.) ἐν πολέμῳ τοὐναντίον τοῦ «ἐσθλός» καὶ «ἀγαθός», δειλός, ἄνανδρος, Β 365, Ζ 489, Ν 279 κ. ἀ. «κακὸς ᾱ ἄναλκις» Θ 153. δ΄.) ἠθικῶς κακός, μοχθηρός, σπαν. παρ' Ὁμ., λ 383. 2) ἐπὶ πραγμάτων, καταστάσεων καὶ περιπτώσεων, κακός, χαλεπός, βλαβερός, ὀλέθριος, δυστυχής, «Κῆρες, αἶσα, μόρος, οἶτος, θάνατος, κῆδεα, νόσος, ἔρις, πόλεμος, κυδοιμός, ἔλκος, φάρμακα, ὀδύνη, πόνος, χόλος, ἔρις, μῦθος, ἔπος, ἔργον, ἦμαρ, νύξ, ἀχλύς, θύελλα κ. ἄ.» ἐπὶ προμαντευμάτων, ἀπαίσιος, „κακός", «ὄναρ, σῆμα».—Τὸ οὐδ. **κακὸν** καὶ **κακά**, ἐκλαμβάνεται ὡς οὐσιαστ., ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ., δυστυχία, βλάβη, ὄλεθρος, ταλαιπωρία, «κακὰ πάσχειν, ἔχειν» λ 482 κ. ἀ., ὡς ἐπιφώνημα «μέγα κακόν» „μεγάλο κακό!" Λ 404, «κακόν τι ποιῶ» Ν 120, «κακὸν ἢ κακὰ ῥέζω τινά» κακοποιῶ τινα, Β 19, Δ 31, 32 κ. ἀ., σπανίως «τινί» ξ 289, «κακὰ φέρω τινί» Β 304, «Πριάμῳ κακά» (κατ' ἐπεξήγησιν τῶν ἀνωτέρω, ἐκφερομένην ὑπὸ τῶν νεωτέρων γλωσσῶν διὰ τοῦ) πρὸς βλάβην τοῦ Πριάμου, Δ 28. Ὡς συγκεκριμένον οὐσιαστ. λέγεται «τυκτὸν κακόν» περὶ τοῦ Ἄρεως, Ε 831 (ἴδ. **τυκτός**), «ἀθάνατον κακόν» περὶ τῆς Σκύλλης, μ 118.—Ἐπίρ. **κακῶς**, „κακά", «ἀφιημί τινα» Α 25· ἔτι δὲ ἐκφράζει τὴν ἀποδοκιμασίαν τοῦ λέγοντος «κακῶς ὑπερηνορέοντες» οἵτινες κακῶς ποιοῦντες ὕβριζον, δ 766, πρβλ. Β 253.—Συγκριτ. ά.) **κακώτερος**, η, ον, Τ 321· β΄.) **κακίων**, ον, Ι 601, τ 174, ὅθεν «κακίους» κακίονας, 6 277· γ΄.) **χερείων** (μετὰ τῶν τύπων χέρηι, χέρηα κτλ.) **χερειότερος**, ῎ισσων, ἅπερ ἴδε. Ὑπερθ. **κάκιστος**, η, ον, πολχ. τῆς Ἰλ. καὶ Ὀδ.

κακότεχνος, ον, κακὰς τέχνας μετερχόμενος, κακότροπος, «δόλος» Ο 14 †.

κακότης, ητος, ἡ (κακός) κακία. Ἰδίως 1) ἐπὶ προσώπ. ἠθικὴ κακία, πονηρία, μοχθηρία, Γ 366, Ν 108 (ἐνταῦθα ἀφροσύνη) ω 455· β΄.) ἐπὶ πολεμιστῶν δειλία, ἀνανδρία, Β 368, Ο 721. 2) συνήθ. κακόν, δυστυχία, δεινόν, δεινοπάθημα, ταλαιπωρία, ὄλεθρος, Κ 71, γ 175, ι 489, ρ 364, ψ 238 κ. ἀ. Ἰδίως ἡ ἐν ταῖς μάχαις ἀγωνία, [πόνος], ἡ ἐν κινδύνοις στενοχωρία, πίεσις, Λ 382, Μ 332 κ. ἀ.—Ἔτι δὲ καὶ περὶ δυστυχίας κυνός, ρ 318.

κακοφραδής [˘.˘.], ές, ἐπ. (κ. φράζομαι) κακῶς ἢ κακὰ διαλογιζόμενος, μελετῶν, κακόνους, κακόβουλος (παραδόξως ὁ Δοιδερλ. βλάσφημος) Ψ 483. Ἐκ τούτου

***κακοφραδίη** [˘.˘˘.], ἡ, ἐπ. κακόνοια, πονηρὸς διαλογισμός, πληθ. Ὑ. Δήμ. 227.

κακόω (κακός), ἀόρ. ἐκάκωσα, παρακ. παθ. κεκάκωμαι, κακοποιῶ, φέρω τινὰ εἰς κακὴν κατάστασιν, κακομεταχειρίζομαι, Λ 690, δ 754, π 212, υ 99, «κεκακωμένοι ἦμεν» ἤμεθα εἰς κακὴν κατάστασιν, Λ 689, «κεκακωμένος ἅλμῃ» παραμεμορφωμένος ὑπὸ τοῦ θαλασσίου ὕδατος, ζ 137· μεταφ. «μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον» μὴ πίκραινε τὸν πικραμμένον γέροντα, δ 754.

κάκτανε, ἴδ. **κατακτείνω**.

κακώτερος, η, ον, ἴδ. **κακός**.

καλάμη [˘˘.], ἡ. 1) „καλαμιά" (ἡ ὀρθ. „καλαμηά"=καλαμαία, ὅπως ἔλεγε κατὰ τὸν Εὐστάθ. ὁ πολὺς ἄνθρωπος τὴν καλάμην), τροπικῶς ἐπὶ τῶν πιπτόντων μαχητῶν, Τ 222. 2) τὸ ἄχυρον (τὸ μετὰ τὸν θερισμὸν τῶν ἀσταχύων ὑπολειπόμενον)· ὅθεν μεταφ. τὸ ὑπόλοιπον, «ἀλλ' ἔμπης καλάμην γέ σ' ὀΐομαι εἰσορόωντα γιγνώσκειν» ἀλλ' ὅμως βλέπων τὸ ἄχυρον, πιστεύω, καταλαμβάνεις (τὸν καρπόν), ὅ ἐ. ἐκ τῆς ὑπολοίπου ἔτι δυνάμεως ἐννοεῖς ὁποῖος ἤμην πρότερον, ξ 214.

***Καλαμίνθιος** [˘˘.˘.], ὁ, (ἐκ τοῦ καλαμίνθη=ἄγριος ἡδύοσμος), ὄνομα βατράχου, Βατρ. 227. (‖. *Ἂν ἦνε ἀληθὲς ὅτι σήμερον ὁ ἄγριος ἡδύοσμος, ἡ mentha sylvestris, λέγεται „καλαμίθρα" (Κορ. Ἀτ. 5, 50), τὸ ὄνομα τοῦ βατράχου θὰ ἦτο Καλαμίθρας ἐν τῇ καθομιλ.).

*κάλαμος [⏑⏑.], ὁ κάλαμος, „καλάμι“, Υ. Ἑρμ. 47. Ἐκ τούτου

*καλαμοστεφής [⏑⏑...], ές, ὁ διὰ καλάμου ἐστεμμένος ἢ κεκαλυμμένος, „καλαμοσκέπαστος“, «βύρσαι» μόνον Βατρ. 127.

καλαῦροψ [⏑..], οπος, ἡ, ποιμενικὴ ῥάβδος, „μαγκοῦρα“, ἣν φέροντες οἱ ποιμένες ῥίπτουσιν ἐνίοτε κατὰ τῶν προβάτων τῶν ἀποβουκολουμένων, ἵνα ἐπαναφέρωσιν αὐτὰ εἰς τὸ ποίμνιον, Ψ 845. (Ἡ λ. εἶνε σύνθετος ἐκ τοῦ κάλος σχοινίον, καὶ ῥοπ- ἢ Fροπ-, ὅ ἐ. ῥίζα τοῦ: ῥόπαλον, ἐκ τοῦ: ῥέπω, ροπή, κατὰ τὸν Ὄφφμανον καὶ Κούρτιον, διότι πιθανῶς ἡ ποιμενικὴ ἐκείνη ῥάβδος εἶχε βρόχον, „θηλειάν“, περίδετον εἰς τὴν ἑτέραν ἄκραν).

καλέω, ἀπαρφ. ἐπ. καλήμεναι, Κ 125· μέλ. καλέσω, ἐπ. σσ, καὶ καλέω, δ 532ι ἀόρ. ἀ. ἐκάλεσα, ἐπ. σσ· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐκαλεσάμην, ἐπ. σσ· παρακ. παθ. κέκλημαι· ὑπερσ. γ'. πληθ. Ἰων. κεκλήατο, Κ 195· μετ' ὀλ. μέλ. κεκλήσομαι· Ἰων. θαμιστ. παρατ. καλέεσκον καὶ καλεσκόμην. Α'.) Ἐνεργ. „καλῶ, φωνάζω“, ὅ ἐ. 1) καλῶ ὀνομαστί, ὀνομάζω, Α 403, «ὄνομ' ὅττι σε κεθι κάλεον» τὸ ὄνομα, δι' οὗ σε ὠνόμαζον, θ 550, «κ. τινα ἐπώνυμον ἢ ἐπίκλησιν» καλῶ τινα μὲ ἐπώνυμον, ἐπονομάζω, Ι 562, Σ 487. Ὅθεν παθ. καλοῦμαι, ὀνομάζομαι, Β 684 κ. ἀ., ἐντεῦθεν λέγομαι, θεωροῦμαι, εἶμαί τι, Β 260, Γ 138, Δ 61, η 313, ο 433 κ. ἀ., Υ. Ἀπ. 324, Υ. Ἀφρ. 149. 2) καλῶ, προσκαλῶ, καὶ ἐπὶ πολλῶν συγκαλῶ, «εἰς Ὄλυμπον, εἰς ἀγορήν» Α 402, α 90, «ἀγορήνδε, θάλαμόνδε, οἰκόνδε» Ὅμ. πλχ., ἔτι δὲ «εἰς ἑ» πρὸς ἑαυτόν, Ψ 203, «ἐπὶ οἷ» πρὸς ἑαυτόν, ρ 330 κ. ἀ. καὶ μετὰ μόνης αἰτ. «ὅσοι κεκλήατο βουλήν» εἰς βουλήν, Κ 195. Ἐνταῦθα ἴσως ἀνήκει καὶ τὸ «αἴ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἴη» εἴθε νὰ ἦτο δι' ἐμὲ τοιοῦτος σύζυγος προσκεκλημένος, ὅ ἐ. ἐκλελεγμένος, προωρισμένος, ζ 244. Καὶ μετ' ἀπαρφ. καλῶ, προκαλῶ, προτρέπω, «καταβῆναι» Γ 250, Κ 197. Ἰδίως (ἐπὶ δεῖπνον) καλῶ, προσκαλῶ (‖. εἰς ταύτην μάλιστα τὴν εἰδικὴν σημ. λέγεται τῆς καθομ. τὸ „καλῶ“) δ 532, ρ 231 κ. ἀ., «δόμονδε» λ 187. Β'.) Μέσ. ἐν τῷ ἀορ. πρὸς ἑμαυτὸν καλῶ, προσκαλῶ, Α 270, Ε 427, Υ. Ἀφρ. 126 «εἰς ἑ» χ 436, «τινὰ φωνῇ» Γ 161, «λαὸν ἀγορήνδε» Α 54.

Καλήσιος [⏑.⏑.], ὁ, ἑταῖρος καὶ ἡνίοχος τοῦ Ἀξύλου τοῦ ἐξ Ἀρίσβης τῆς ἐν Θράκῃ, ὑπὸ τοῦ Διομήδους φονευθείς, Ζ 18.

Καλητορίδης [⏑..⏑.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Καλήτορος, ὁ Ἀφαρεύς, Ν 541.

καλήτωρ [⏑..], ορος, ὁ (καλέω), κλήτωρ, ἐπίθ. τοῦ κήρυκος, μόνον Ω 577 †.

Καλήτωρ [⏑..], ορος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Κλυτίου, συγγενὴς τοῦ Πριάμου, Ο 419. 2) πατὴρ τοῦ Ἀφαρέως, ἴδ. Καλητορίδης.

καλλείπω, ἐπ. ἀντὶ τοῦ καταλείπω.

Καλλι(ϝ)άνασσα, ἡ, μία τῶν Νηρηίδων, Σ 46.

Καλλιάνειρα [.⏑⏑..], ἡ, μία τῶν Νηρηίδων, Σ 44.

Καλλίαρος [.⏑⏑.], ἡ, πόλις τῆς Λοκρίδος, ἐπὶ Στράβωνος (9, 4, 5) κατεστραμμένη, Β 531.

(καλλιγύναιξ) ὀνομ. ἄχρ., παρ' Ὁμ. δὲ μόνον ἡ αἰτ. εὔχρηστος, ἡ ἔχουσα καλὰς γυναῖκας, ἐπίθ. τῆς Ἑλλάδος, Β 683, Ι 447, τῆς Ἀχαΐας, Γ 75, τῆς Σπάρτης, ν 412.

*Καλλιδίκη [.⏑⏑.], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Κελεοῦ, βασιλέως τῆς Ἐλευσῖνος, Υ. Δήμ. 199.

καλλίζωνος, ον, ἐπ. ἡ ἔχουσα καλὴν, ὡραίαν ζώνην, καλῶς ἐζωσμένη, ἐπίθ. ἐπιφανῶν γυναικῶν, Η 139, Ω 689, ψ 147.

*Καλλιοόη [.⏑..], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Κελεοῦ, βασιλέως τῆς Ἐλευσῖνος, Υ. Δήμ. 110.

καλλίοπις, τριχος [⏑.], ὁ καὶ ἡ, ἐπ. καλὴν, ὡραίαν ἔχων τὴν τρίχα, ἐπίθ. τῶν ἵππων, Ε 323, γ 475 κ. ἀ., τῶν προβάτων, ι 336, 469.

Καλλικολώνη [.⏑...], ἡ, οἱονεὶ ἡ Καλὴ κολώνη, ὁ Καλὸς κολωνός, ὁ Ὡραῖος λόφος, λόφος τις τοῦ Τρωικοῦ πεδίου, οὐ μακρὰν τοῦ Ἰλίου ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Σιμόεντος, Υ 53, 151.

καλλίκομος [.⏑..], ον, ποι. ὡραίαν ἔχουσα κόμην, ἐπίθ. ὡραίων γυναικῶν, Ι 449, ο 58.

καλλικρήδεμνος, ον, ποι. ὡραῖον φοροῦσα κρήδεμνον, (κεφαλόδεσμον) «ἄλοχοι» δ 623†.

κάλλιμος [.⏑.], ον, ἐπ. ἀντὶ τοῦ καλός, «δῶρα, χρώς, οὖρος, ὄψ» Ὀδ. δ 130, λ 529, 640, μ 192. (‖. Παράγ. ἐκ τοῦ οὐσ. κάλλος, μὲ τὴν κατάλ. ιμος, ὡς ἐκ τοῦ ὄφελος-ὠφέλιμος, ὥρα-ὥριμος, ἀλκὴ-ἄλκιμος).

κάλλιον, ἴδ. καλός.

*Καλλιόπη, [.⏑..], ἡ (κ. ὄψ=vox Λατ., οἱονεὶ: καλλίφωνος), ἡ πρεσβυτάτη τῶν ἐννέα Μουσῶν, ἡ μετέπειτα θεὰ τῆς ἐπικῆς ποιήσεως, Ὑμ. 31, 2.

καλλιπάρῃος [.⏑⏑..], ον, ἐπ. (κ. παρειά) καλὰς ἔχουσα παρειάς, ἐπίθ. ὡραίων γυναικῶν, Α 143 κ. ἀ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον ο 123, σ 321.

κάλλιπε, καλλιπέειν, ἴδ. καταλείπω.

*καλλιπέδιλος [.⏑.–.], ον, καλὰ ἔχων πέδιλα, μόνον Υ. Ἑρμ. 57.

καλλιπλόκαμος, ον, ἐπ. καλοὺς ἔχουσα πλοκάμους, ἐπίθ. τῆς Δήμητρος, Ξ 326, τῆς Θέτιδος, Σ 407, Υ 207, τῆς Ἀριάδνης, Σ 592 καὶ τῆς Κίρκης, κ 220, 310.

καλλιρέεθρος [.⏑...], ον, ποι. ἡ καλὸν ἔχουσα (ῥέεθρον) ῥεῖθρον, ῥοῦν, καλλίῤῥους, «κρήνη» Ὀδ. κ 107, ο 290, Υ. Ἀπ. 240.

καλλίροος, ον, ποι. ἀντὶ τοῦ καλλίῤῥοος, ὅπ. ἴδ.

*Καλλιρόη, ἡ, ποι. ἀντὶ τοῦ Καλλιῤῥόη, μία τῶν Νηρηίδων, γυνὴ τοῦ Χρυσάορος, Υ. Δήμ. 419.

καλλίῤῥοος καὶ ποι. καλλίροος, ον. ε 441, ρ 206 (κ. ῥόος), καλὸν ἔχων ῥοῦν, καλλίῤ-

ῥους, ἐπίθ. ποταμῶν καὶ πηγῶν, Β 752, Μ 33, Χ 147.

*ΚΑΛΛΙΣΤΕΦΑΝΟΣ [...˘.], ον, ἐπ. καλὴν ἔχουσα στεφάνην (ὄχι στέφανον), ἐπίθ. τῆς Δήμητρος, Ὑ. Δήμ. 252, ἴδ. ΣΤΕΦΑΝΗ καὶ ΕΪΣΤΕΦΑΝΟΣ.

ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ, η, ον, ἴδ. ΚΑΛΟΣ.

ΚΑΛΛΙΣΦΥΡΟΣ [..˘.], ον, ἐπ. καλὰ ἔχουσα σφυρά, ἐπομ. ὡραίους πόδας (κατὰ δὲ τὸν ΓΜ. Οὐόσιον: ἐλαφρῶς βαδίζουσα) ἐπίθ. ὡραίων γυναικῶν, Ι 557, ε 333 κ. ἀ.

ΚΑΛΛΙΤΡΙΧΕΣ, ἴδ. ΚΑΛΛΙΘΡΙΞ.

ΚΑΛΛΙΦ' ἀντὶ τοῦ κατέλιπε, ἴδ. ΚΑΤΑΛΕΙΠΩ.

ΚΑΛΛΙΧΟΡΟΣ [.˘..], ον, ποι. καλοὺς χορούς (τόπους ἐπιτηδείους εἰς χορούς) ἢ χώρους (πεδιάδας) ἔχων, «Πανοπεύς» λ 581 †, «Θῆβαι» Ὑμ. 14, 2, πρβλ. ΕΥΡΥΧΟΡΟΣ.

*ΚΑΛΛΙΧΟΡΟΣ [.˘..], ἱερά τις πηγὴ παρὰ τὴν Ἐλευσῖνα, Ὑ. Δήμ. 273.

ΚΑΛΛΟΣ, τό, (καλός), „κάλλος" (μάλιστα ἐν τῷ πλ. „κάλλεα") ὡραιότης, ἀνδρική τε καὶ γυναικεία, «κάλλεϊ στίλβων καὶ εἵμασι» Γ 392, Ζ 156, ζ 18, θ 457. Τὸ ἐν τῇ σ 192 ὀρθότατα ἑρμηνεύεται κατά τε τοὺς ἀρχαίους ἑρμηνευτὰς καὶ τῶν νεωτέρων τὸν Ἀμεῖν μῦρόν τι καλλωπιστικόν, δι' οὗ ἐνίπτοντο καὶ ἐχρίοντο αἱ γυναῖκες, ἐπομ. «κ. ἀμβρόσιον» = ΑΜΒΡΟΣΙΗ β'.).

*ΚΑΛΟΝ, τό, (καίω, κάω) ξύλον, καὶ ἰδίως τὸ ξηρὸν καὶ καύσιμον, Ὑ. Ἑρμ. 112.

ΚΑΛΟΣ, ή, όν, συγκρ. καλλίων, ὑπερθ. κάλλιστος, „καλός, ὡραῖος, εὔμορφος". 1) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κάλλους ἐμψύχων τε καὶ ἀψύχων, οἷον ἐπὶ ἀνδρῶν «καλός τε μέγας τε» Φ 108 κ. ἀ. «καλὸς δέμας» ρ 304, συχνότερον ἐπὶ γυναικῶν· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ μελῶν τοῦ σώματος, ἐνδυμάτων, ὅπλων, σκευῶν, χωρῶν κ. τ. λ. 2) ὁ τὸν σκοπόν του ἐκπληρῶν, καλός, χρήσιμος, «λιμήν» ἀσφαλής, ζ 263, «ἄνεμος» οὔριος, ξ 253, 299. 3) ἐπὶ ἐσωτερικῆς ποιότητος ἀγαθός, χρηστός, ἔνδοξος, ὀρθός, ἀλλὰ μόνον ἐν τῷ οὐδ. παρ' Ὅμ. «καλὸν εἰπεῖν, καλὰ ἀγορεύειν» θ 166, ρ 381 κ. ἀ. «καλόν ἐστι» μετ' ἀπαρφ. πρέπον εἶνε, Ι 615, Ρ 19, «νῦν δὴ κάλλιον μεταλλῆσαι» γ 69, «οὐ μήν οἱ τόγε κάλλιον» Ω 52, η 159, «σοὶ αὐτῇ ὧδε πολὺ κάλλιον» ρ 583 κ. ἀ., συνάπτεται μετὰ τοῦ «δίκαιον» υ 294. —Τὸ οὐδ. καλόν, καὶ πληθ. καλά, μεταχειρίζεται πολλάκις ὁ Ὅμ. ἐπιῤῥηματικῶς, ὅπως καὶ ἡ καθομιλουμ., [εὖ], καλῶς, πρεπόντως, «καλὸν» Σ 570, α 155, θ 266, «καλά» Ζ 326, Θ 400. (‖. Ὁ Ἀμεῖς παρατηρεῖ ὅτι τὸ μὲν ἑν. «καλὸν» εὑρίσκεται ὡς ἐπίῤ. μόνον μετὰ τοῦ «ἀείδειν», τὸ δὲ πληθ. «καλά» μόνον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στίχου. Διὸ καὶ ἀφίνει ἀδιόρθωτον τὸ χωρίον β 62). Τὸ ἐπίῤ. ΚΑΛΩΣ μόνον β 62, ἴδ. ΔΙΟΛΛΥΜΙ.

ΚΑΛΟΣ, ὁ, Ἀττ. κάλως, σχοινίον τῶν ἐν τῷ πλοίῳ, καλώδιον, ἰδίως τὸ ἀνέλκον καὶ καθέλκον τὴν κεραίαν μετὰ τοῦ ἱστίου, ε 260 †.

ΚΑΛΠΙΣ, ΙΔΟΣ [˘.], ἡ, ὑδρία, στάμνος, „γαμνί", η 20, Ὑ. Δήμ. 107.

*ΚΑΛΥΒΗ [.˘.], ἡ (καλύπτω), „καλύβα", οἴκημα εὐτελές, ὑπόγειον, Βατρ. 30.

ΚΑΛΥΔΝΑΙ [˘..], αἱ, σποραδικαὶ νῆσοι (κατὰ Στράβ. 10, 5, 19) παρὰ τὴν Κῶ, οὕτως ὀνομασθεῖσαι ἐκ τῆς μεγίστης αὐτῶν, ἥτις μετέπειτα μὲν ἐκαλεῖτο Κάλυμνα (τὰ νῦν Κάλυμνος), ἀρχαιότερον δ' ἴσως Καλύδνα. Ἄλλοι δ' ἐννοοῦσι διὰ τοῦ πληθ. τὰς δύω νήσους, Λέρον καὶ Κάλυμνον, καὶ ἄλλοι τέλος φρονοῦσιν ὅτι λέγεται ἡ μία νῆσος, ἡ Κάλυμνος, πληθ. Καλύδναι, ὅπως καὶ τὸ Θῆβαι, Ἀθῆναι κτλ., Β 677.

ΚΑΛΥΔΩΝ [˘˘.], ῶνος, ἡ, ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Αἰτωλίας παρὰ τὸν Εὔηνον ποταμόν, περιβόητος διὰ τὸν περὶ αὐτὴν (Καλυδώνιον) κάπρον, Β 640, Ι 530, Ν 217.

*ΚΑΛΥΚΩΠΙΣ [˘˘..], ΙΔΟΣ, ἡ, ἐπ. (κάλυξ, ὤψ), ἔχουσα πρόσωπον ἢ ὄψιν κάλυκος, ῥοδόχρους, ἔχουσα τὸ χρῶμα τοῦ μόλις διανοιγομένου ῥόδου, Ὑμ. Δήμ. 8, 420, Ἀφροδ. 285.

ΚΑΛΥΜΜΑ [˘..], ΑΤΟΣ, τό (καλύπτω), κάλυμμα, „σκέπασμα", ἰδίως δὲ τοῦ προσώπου τῶν γυναικῶν, καλύπτρα, «κυάνεον» μαῦρον διὰ τὸ πένθος, Ω 93 †, Ὑμ. Δήμ. 42. (Ἄλλοι δέ, ἐν οἷς καὶ ὁ Οὐόσσιος, ἐννοοῦσι τὸ «κ. κυάνεον» ὡς πένθιμον ἱμάτιον).

ΚΑΛΥΞ [˘.], ΥΚΟΣ [˘.], ἡ, 1) κυρ. περικάλυμμα, ἰδίως δὲ τὸ τῶν ἀνθέων καὶ μάλιστα τῶν ῥόδων, „μπουμπούκι" (ὅ ἐ. βόμβυξ), «ῥοδέαι» Ὑμ. Δήμ. 427. 2) Σ 401 †, κόσμημά τι γυναικεῖον μετάλλινον μὴ δυνάμενον ἀκριβῶς νὰ ὁρισθῇ, ἴσως ἐνώτια ἐν σχήματι κάλυκος. (Ἄλλοι δὲ ἐννοοῦσι δακτυλίους, καὶ ἄλλοι „σωληνίσκους ἢ σύριγγας" (ἀνάλογόν τι πρὸς τὰς Ἰταλ. φορκέττας), δι' ὧν ἀναδοῦνται οἱ βόστρυχοι ἢ πλόκαμοι τῆς γυναικείας κόμης, πρβλ. Ὑμ. Ἀφρ. 87, 164).

ΚΑΛΥΠΤΡΗ [˘..], ἡ, σκέπασμα ἰδίως τοῦ προσώπου, καλύπτρα, „σκέπη", (Ἰταλ. „βέλο") Χ 406, ε 232, κ 545. Ἐκ τοῦ

ΚΑΛΥΠΤΩ [˘..], μέλ. ψω, ἀόρ. ἀ. ἐκάλυψα, ἐπ. κάλυψα, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐκαλυψάμην, παθ. ἀόρ. ἐκαλύφθην, παθ. παρακ. κεκάλυμμαι. Α΄.) Ἐνεργ. 1) κυρ. καλύπτω, περιτυλίσσω, σκεπάζω, «κῦμα καλύπτει τινά» Ψ 693 κ. ἀ., «τί τινι» Η 462, ρ 211 κ. ἀ. Παθ. «κεκάλυπτο ἠέρι» ἦτο περιτυλιγμένος μὲ ὁμίχλην, Π 790 κ. ἀ., «ἀσπίδι κεκαλυμμένος ὤμους» Π 360, «ἵππῳ» ἐντὸς τοῦ (δουρείου) ἵππου κεκρυμμένος, Θ 503· β'.) «τινί τι» ἐκτείνω ἐπί τινός τι, προβάλλω τι ὡς σκέπην, Ε 315, Φ 321, «ἀμφί τινι ἢ πρόσθε τινὸς σάκος» ὑπεράνω ἢ ἐμπροσθέν τινος κρατῶ τὴν ἀσπίδα καλύπτων αὐτόν, Ρ 132, Χ 313. 2) μεταφ. «τέλος θανάτοιο κάλυψεν αὐτόν» Ε 553· μετὰ διπλ. αἰτ. (κατὰ τὸ σχῆμα καθ' ὅλον ἢ μέρος), «τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν» Δ 461 κ. ἀ. «ὣς μιν τέλος θανάτοιο κάλυψεν ὀφθαλμοὺς ῥῖ-

νάς τε» Π 502, «νυκτί τινα καλύπτω» φονεύω, Ν 125, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ λιποθυμίας «τώ οἱ ὄσσε νὺξ ἐκάλυψε μέλαινα» Ξ 439, ᾗ ἐπὶ ψυχικῆς διαθέσεως, «κρατερόν ἐ πένθος ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε» Λ 249, «ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε» ω 315. Β΄.) Μέσ. περιτυλίσσομαι, σκεπάζομαι, κ 53, «ὀθόνῃσιν, κρηδέμνῳ» Γ 141, Ξ 184, μετ' αἰτ. «πρόσωπα» Ὕμ. Ἀφρ. 184. Ἰδ. καὶ ΠΕΡΙΚΑΛΥΠΤΩ.

ΚΑΛΥΨΩ, οῦς, ἡ (οἱονεὶ Κρύπτουσα), θυγάτηρ τοῦ Ἄτλαντος, κατοικοῦσα ἐν τῇ νήσῳ Ὠγυγίᾳ οὔτε πρὸς θεοὺς οὔτε πρὸς ἀνθρώπους συγκοινωνοῦσα, α 50, 52. Ὑποδεχθεῖσα τὸν ναυαγήσαντα Ὀδυσσέα ἤθελε νὰ τὸν κρατήσῃ διὰ παντὸς παρ' ἑαυτῇ, ὑπισχνουμένη νὰ κάμῃ αὐτὸν ἀθάνατον, η 244 ἑξ. Ἑπτὰ ἔτη ἔμεινεν ἐνταῦθα ὁ καρτερικὸς ἥρως, μέχρις οὗ κατὰ τὸ ὄγδοον ἠλέησαν αὐτὸν οἱ θεοὶ καὶ ὁ Ζεὺς ἐξαπέστειλε τὸν Ἑρμῆν προστάττων εἰς τὴν Καλυψὼ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ εἰς τὴν πατρίδα, ε 28—31. Ἀκουσα μὲν ἀλλ' ὅμως ὑπήκουσεν εἰς τὸ πρόσταγμα τοῦτο. Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς διδασκόμενος ὑπ' αὐτῆς ναυπηγεῖ σχεδίαν, καὶ ἐφοδιασθεὶς ὑπὸ τῆς Καλυψοῦς μὲ τὰ ἀναγκαῖα σκεύη καὶ τροφάς, ἀπέπλευσεν ἔχων οὖριον ἄνεμον ὑπὸ τῆς θεᾶς πεμφθέντα, η 265 ἑξ., ε 160 ἑξ.—Κατὰ τὸν Ὕμ. Δήμ. 422 καὶ Ἡσίοδ. Θεογ. 1016 εἶνε θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ.

ΚΑΛΧΑΣ, ΑΝΤΟΣ, ὁ, κλητ. ΚΑΛΧΑΝ, Α 86, υἱὸς τοῦ Θέστορος, περίφημος μάντις τῶν Ἑλλήνων, ὅστις διὰ τῆς μαντικῆς αὐτοῦ τέχνης διεύθυνε τὰς ἐν Τροίᾳ πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις, ὡς γινώσκων τὰ παρελθόντα, τὰ παρόντα καὶ τὰ μέλλοντα, Α 69—72, Β 300, Ν 45.

ΚΑΜ, ἐπ. ἀντὶ τῆς κατὰ πρὸ τοῦ μ, οἷον «κὰμ μέσον» Λ 172, «κὰμ μέν» υ 2.

ΚΑΜΑΞ [ῠ.], ΑΚΟΣ, ἡ, „καμάκι, κοντάρι", τὸ τὰ κλήματα τῆς ἀμπέλου ὑποστηρίζον, Σ 563 †.

*ΚΑΜΑΤΗΡΟΣ [ῠῠ..], Ἡ, ΟΝ, ἐπίπονος, ἐπίμοχθος, «γῆρας» Ὕμ. Ἀφρ. 247. (‖. Ἡ λ. ἐσώθη ἐν τῇ καθομιλ. μάλιστα ὡς ἐπίθ. τῶν βοῶν τῶν ἀροτήρων, „καματερόν" ᾗ πληθ. -τερά, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν σημ. ὠφέλιμος εἰς τὴν γεωργίαν, οἷον ἐν τῷ δημοτικῷ ᾄσματι «Κύριε βρέξε μιὰ βροχή, μιὰ βροχὴ καματερή»). Ἐκ τοῦ

ΚΑΜΑΤΟΣ [ῠ.], ὁ (κάμνω). 1) „κόπος", μόχθος, ἐπίπονος ἐργασία, Ο 365 κ. ἀ., «κάμ. καὶ ἱδρώς» Ρ 385, 745, «ἄτερ καμάτοιο» η 325. 2) κούρασις, ἀπαύδησις, Δ 230, Ν 710 (ἴδ. ΑΔΕΩ), ζ 2, μ 281 κ. ἀ. 3) τὸ ἐκ τῆς ἐπιπόνου ἐργασίας ποριζόμενον ὄφελος, ἢ κέρδος, ὅπερ καὶ ἐν τῇ καθομ. „κόπος" λέγεται, «κάματον ἔδουσι» „τρώγουν τὸν κόπον μας", ξ 417.

ΚΑΜΒΑΛΕ, ἔγραψεν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. ἀντὶ τοῦ κάββαλε κατ' ἀρχαίαν παράδοσιν, ἴδ. ΚΑΤΑΒΑΛΛΩ.

ΚΑΜΕ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔκαμε, ἴδ. ΚΑΜΝΩ.

ΚΑΜΕΙΡΟΣ [ῠ..], ἡ, πόλις τῆς νήσου Ῥόδου ἐπὶ τῆς δυτ. αὐτῆς παραλίας, τὰ νῦν ὡσαύτως κατὰ τὸν Κοραῆν εἰς Στράβ. 14, 2, 11, Β 656.

*ΚΑΜΙΝΟΣ [ῠ-.], ὁ, „καμίνι" (φοῦρνος) τῶν κεραμέων, Ἐπιγ. 14, 2.

ΚΑΜΙΝΩ [ῠ-.], ΟΙΣ, ἡ, «γρηῢς καμ.» οἱονεὶ „στακτόγραια", γραῖα εὐτελὴς καὶ φλύαρος, μόνον σ 27 †.

ΚΑΜΜΙΞΑΣ, ἴδ. ΚΑΤΑΜΙΓΝΥΜΙ.

ΚΑΜΜΟΝΙΗ, ἡ, ἐπ. (ἀντὶ τοῦ καταμονίη) κυρ. ἐπιμονή, ἰδίως ἡ ἐν ταῖς μάχαις, καρτερία καὶ ἐπομ. ὑπεροχή, νίκη, *Ἰλ. Χ 257, Ψ 661.

ΚΑΜΜΟΡΟΣ, ΟΝ, ἐπ. (ἀντὶ τοῦ κατάμορος, κατὰ δὲ τὸν Ἀπολλών. καὶ τὸ ΜΕ ἀντὶ τοῦ κακόμορος) κυρ. ὁ ὑπὸ τῆς μοίρας καταβεβλημένος, δυστυχής, ἄθλιος, ταλαίπωρος, *Ὀδ. δ 351, ε 160 κ. ἀ.

ΚΑΜΜΪΣΑΙ, ἴδ. ΚΑΤΑΜΪΩ.

ΚΑΜΝΩ, μέλ. καμοῦμαι, ἀόρ. ἔκαμον, γ΄. ἐν. κάμε, καὶ ἐπ. μετ' ἀναδιπλασιασμοῦ ἐν τῇ ὑποτ. κεκάμω, Α 168, Η 5, ὅπερ κατὰ τὸν Ἀρίστρχ. ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἔγραψαν δύω λέξεις κε κάμω· μέσ. ἀόρ. ἐκαμόμην· παρακ. κέκμηκα, μετοχ. κεκμηώς, γεν. ῶτος, αἰτ. πληθ. κεκμηότας. (Ἡ συλλαβὴ καμ εἶνε πάντοτε βραχεῖα). Α΄.) Ἐνεργ. 1) ἀμετάβ. „κοπιάζω" ἀ.) καταβάλλω κόπους, μοχθῶ, «μάλα πολλά» καταβάλλω παραπολλοὺς κόπους, Θ 22 κ. ἀ., μετὰ μετοχῆς μετὰ κόπου πράττω (ὅ,τι σημαίνει ἡ μετοχή) «οὐδὲ τόξον δὴν ἔκαμον τανύων» δὲν ἐκοπίασα πολὺ ἵνα τανύσω τὸ τόξον, ὄχι μὲ πολὺν κόπον ἐτάν. τὸ τόξον, φ 426· ὡσαύτως ἐπὶ τεχνικῶν ἐργασιῶν, «κάμε τεύχων» ἐξεπόνησε, μετὰ κόπου κατεσκεύασε, Β 101, Η 220, Θ 195, «πέπλον, ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα» Βατρ. 182· ὡσαύτως «οὐ κάμετον ὀλλῦσαι Τρῶας» δὲν ἐμοχθήσατε θέλουσαι νὰ ἐξολοθρεύσητε τοὺς Τρ. Θ 448· β΄.) „κουράζομαι, ἀποκάμνω", ἀπαυδῶ, μετ' αἰτ. «χεῖρα» ἀπέκαμεν ἡ χείρ μου, Β 389, Ε 797, «γυῖα, ᾧμον» Π 106, μ 280· ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἐν τῇ καθομιλ. χρῆσιν, καθ' ἣν ὑποκείμενον εἶνε ὄχι τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ μέλος τι τοῦ σώματος, «ἔκαμον ὄσσε μοι παπταίνοντι» ἐκουράσθησαν τὰ ὀμμάτια μου βλέποντα, μ 232· «καμόντα γοῦνα τούτοις φθήσονται» θὰ ἀποκάμουν ταχύτερα τούτων τὰ γόνατα, Ψ 444. Πολλάκις μετὰ μετοχ. «ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων» ὅταν κουρασθῶ ἀπὸ τὸν πόλεμον, Α 168· ὡσαύτ. «κάμνει θέων, ἐλαύνων» Δ 244, Η 5 κ. ἀ.· τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχει καὶ ἡ μετοχὴ «κεκμηώς» κεκμηκώς, κουρασμένος, Ζ 261, Λ 802, χ 31. Ἡ δὲ μετοχ. «καμόντες» κατ' εὐφημισμὸν οἱ τεθνεῶτες, „οἱ ἀποθαμένοι", Γ 278, Ψ 72, λ 476, ω 14. (Ἑρμηνεύεται δὲ ἡ φρ. διαφοροτρόπως· κατά τινας μὲν «οἱ καμόντες» εἶνε κυρ. οἱ τοῦ καμάτου, τῶν κόπων ἀπαλλαγέντες, οἱ παύσαντες ἀπὸ τῶν βασάνων

τοῦ κόσμου τούτου· κατ' ἄλλους δὲ οἱ ἀποκαμόντες, οἱ ἀπαυδήσαντες, ἐξαδυνατισθέντες· κατὰ τὸν Ναίγελσβαχ οἱ ἐν τῷ βίῳ βασανισθέντες· κατὰ τὸν Κλάσσεν οἱ ὑπὸ τοῦ κόπου καὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ βίου καταβληθέντες. ‖. Αἱ τρεῖς τελευταῖαι ἑρμηνεῖαι πολὺ ἀπ' ἀλλήλων δὲν διαφέρουσιν). 2) μεταβ. ἐκπονῶ, μετὰ κόπου κατασκευάζω, φιλοτεχνῶ, τὸ τῆς καθομιλ. „κάμνω" (ὅπερ μόνον εἰς ταύτην τὴν σημ. λέγεται, καὶ εἰς τὴν τοῦ πράττω, ποιῶ) «μίτρην» Δ 187, 216, Σ 614, «νῆας» ι 126, «πέπλον» Ε 338, ο 105 «λέχος» ψ 189 κ. ἄ. τ.

Β΄.) Μέσ. 1) ἐκπονῶ τι κατ' ἐμαυτόν, «νῆσον» καλλιεργῶ, ι 130. 2) ἀποκτῶ τι δι' ἐμαυτόν, ἀποκτῶ μὲ τὸν κόπον μου, ἐν ἰδρῶτι τοῦ προσώπου μου, Σ 341.

ΚΑΜΠΤΩ, μέλ. ψω, ἀόρ. ἔκαμψα, κάμπτω, „λυγίζω", οἷον «ἵτυν» Δ 486· ἰδίως «κ. γόνυ» κλίνω („γέρνω") τὸ γόνυ, ὅ ἐ. καθέζομαι ἵν' ἀναπαυθῶ, Η 118, Τ 72, «γούνατα χεῖράς τε» ε 453.

ΚΑΜΠΥΛΟΣ [.˘.], η, ον (κάμπτω), καμπύλος, κυρτός, „γυριστός", «τόξα» Ε 97, ι 156 κ. ἀ. «ἅρμα» Ε 231, «κύκλα» Ε 722, «ἄροτρον» Υ. Δήμ. 309.

***ΚΑΝΑΣΤΡΟΝ** [˘..], τό (κάνη, κάννα=„κάννα, καλάμι") κυρ. „κάνηστρον" (Λατ. πανέρι), ἑπομ. ὁμοιόσχημόν τι ἀγγεῖον πήλινον, Ἐπ. 14, 3. (Κακῶς ἐτόνιζεν ὁ Οὐόλφιος: κανάστρον).

ΚΑΝΑΧΕΩ [˘˘..], ποι. εὔχρ. μόνον ἐν τῷ ἐπ. ἀορ. κανάχησε, ἠχῶ, „βροντῶ" ἐπὶ τοῦ ἤχου τῶν μετάλλων, τ 469 †. Ἐκ τοῦ

ΚΑΝΑΧΗ [˘˘.], ἡ, ποι. (κανάζω), ἦχος, κρότος, κλαγγή, „βρόντος", δοῦπος, βρυγμός, οἷον τῶν μετάλλων, Π 105, 794, τῶν ποδοπατημάτων τῶν ἡμιόνων, ζ 82 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), τῶν ὀδόντων, Τ 365, τῆς φόρμιγγος, Υ. Ἀπ. 185.

ΚΑΝΑΧΙΖΩ [˘˘..]=ΚΑΝΑΧΕΩ, ὅπ. ἴδ., ἐπ. μόνον ἐν τῷ παρατ., «κανάχιζε δοῦρατα πύργων βαλλόμενα» ἐκρότουν, Μ 36, «ἀμφὶ δὲ δῶμα κανάχιζε» ἀντήχει, κ 399.

ΚΑΝΕΟΝ [˘..], τό, ἐπ. κάνειον, κ 355 (κάνη, κάννα=„κάννα", καλάμι) κυρ. τὸ ἐκ καλάμων πλέγμα, „κάνηστρον, κανήστρι" (Λατ. πανέρι), ἐν ᾧ ἔφερον ἄρτον καὶ τὰς ἱερὰς κριθὰς (οὐλοχύτας) κατὰ τὴν θυσίαν, Ι 217, α 147, γ 442, ρ 343 κ. ἀ. Εἶνε δὲ καὶ χαλκοῦν, Λ 630 καὶ χρυσοῦν, κ 355. Πρβλ. ΚΑΝΑΣΤΡΟΝ.

ΚΑΝΝΕΥΣΑΣ, ἴδ. ΚΑΤΑΝΕΥΩ.

ΚΑΝΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ (κάνη), κυρ. „καλαμόεργα", ἢ πᾶσα εὐθεῖα ῥάβδος· παρ' Ὁμ. 1) «κανόνες» τὰ ὄχανα ἢ πόρπακες, λαβαὶ ἔσωθεν τῆς ἀσπίδος (ἴδ. ΑΣΠΙΣ). Ἄλλοι δὲ θεωροῦσιν αὐτοὺς δύω ἐγκάρσια ξύλα, εἰς ἃ προσεδένετο ὁ τελαμών, καὶ ἄλλοι πολλὰ πλάγια σοιχηδὸν διατεταγμένα ξύλα, ἐφ' ὧν ἐτανύοντο τὰ διάφορα βόεια δέρματα τῆς ἀσπίδος, ἐν ἄλλαις λέξεσι ξύλα ἀποτελοῦντα τὸν σκελετὸν (τὸ σκαρί) τῆς ἀσπίδος· ‖. ἀλλ' ἡ ἑρμηνεία αὕτη δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὸ Θ 193, ἔνθα οἱ κανόνες ἀντιδιαστέλλονται πρὸς τὴν ὅλην ἀσπίδα. 2) [πηνίον] „μασοῦρι" (Τουρκ.), τὸ καλάμιον, ἐφ' οὗ „καλαμίζεται" ἢ περιτυλίσσεται τὸ ὑφάδιον καὶ εἰσχωρεῖ εἰς τοὺς ζήμονας, ἢ μᾶλλον ἡ κερκὶς (Λατ.) ἡ σα(γ)ίττα" (κατ' ἄλλους δὲ τὸ ξύλον, ἐφ' οὗ περιτυλίσσεται τὸ ζημόνιον, τὸ „ἀντί(ον)"), «ἐπὶ δ' ὦρνυτο δῖος Ὀδυσσεὺς ἄγχι μάλ' ὡς ὅτε τίς τε γυναικὸς .... στήθεός ἐστι κανών» (ἔνθα εἰς τὴν γεν. στήθεος ἐννοεῖται ἀπὸ κοινοῦ τὸ «ἄγχι») ὁ Ὀδ. ἦτο τόσον πλησίον τοῦ Λάντος ὡς ἡ κερκὶς εἰς τὸ στῆθος τῆς ὑφαινούσης γυναικός, Ἰλ. Ψ 761.

ΚΑΠ, ἐπικ. ἀντὶ τῆς κατὰ πρὸ τοῦ π καὶ φ, οἷον «κὰπ πεδίον», «κὰπ φάλαρα» Ζ 201, Λ 167, Π 106.

ΚΑΠΑΝΕΥΣ [˘˘.], **ΗΟΣ**, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἱππονόου καὶ τῆς Λαοδίκης, πατὴρ τοῦ Σθενέλου, εἷς τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας στρατευσάντων ἡγεμόνων. Ἀναβαίνων τὰ τείχη τῆς πόλεως ταύτης ἔπεσε κεραυνόπληκτος, Β 564.

ΚΑΠΑΝΗΙΑΔΗΣ [˘˘.˘˘.], ου, ὁ, ᾗ ΚΑΠΑΝΗΙΟΣ γιός, υἱὸς τοῦ Καπανέως, ὁ Σθένελος, Ε 108, 109, Δ 367.

ΚΑΠΕΤΟΣ [˘..], ἡ, τάφρος, χάνδαξ, *Ἰλ. Ο 356· τάφος, λάκκος, Ω 797, Σ 564. (Παράγεται ἐκ τοῦ σκάπτω ἀντὶ τοῦ σκάπετος).

ΚΑΠΗ [˘.], ἡ (κάπτω), φάτνη, „παχνί", ὅπου παραβάλλεται τῶν ἵππων ἡ φορβή, Θ 434, δ 40.

ΚΑΠΝΙΖΩ, παρ' Ὁμ. κάμνω καπνόν, ἑπομ. ἀνάπτω πῦρ, Β 399. Ἐκ τοῦ

ΚΑΠΝΟΣ, ὁ (ἐκ τῆς ῥίζης ΚΑΠ=πνέω), „καπνός", διάφορος τῆς κνίσσης, τῆς ἐκ τοῦ καιομένου λίπους ἀνερχομένης, Α 317, α 58 κ. ἀ· ἔτι δὲ ὁ ἐκ τῆς σφοδρᾶς κυμάνσεως ἀνατινασσόμενος ἀφρὸς ἢ ἄχνη τοῦ ὕδατος, μ 219.

ΚΑΠΠΕΣΕΝ, ἴδ. ΚΑΤΑΠΙΠΤΩ.

ΚΑΠΡΙΟΣ, ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ κάπρος, Λ 414, Μ 42, «σῦς κάπριος» Λ 293, Ρ 282.

ΚΑΠΡΟΣ, ὁ, κάπρος, „καπρί" (ἀρσ. χοῖρος), ἀγριόχοιρος, „ἀγριόγρουνο", («τῶν συῶν τὰ ἔνορχα καὶ τέλεια κάπροι λέγονται» Εὐσάθ.) Ὁμ. πλχ., ἔτι δὲ καὶ «σῦς κάπρος» (γένος καὶ εἶδος), Ε 783, Ρ 21, ζ 104. Κάπροι ἐθυσιάζοντο εἰς τὰς σπονδὰς (συνθηκολογίας), Τ 197.

ΚΑΠΥΩ, ἴδ. ΑΠΟΚΑΠΥΩ.

Κάπυς [˘.], **υος**, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀσσαράκου, πατὴρ τοῦ Ἀγχίσου, Υ 239.

1. **ΚΑΡ**, ἐπικ. ἀντὶ τῆς κατὰ πρὸ τοῦ ρ, οἷον «κὰρ ῥόον» Μ 33, «κάρ ῥα» Υ 421.

2. **ΚΑΡ**, ἀρχαιότατος τύπος ἀντὶ τοῦ κάρη, κεφαλή, «ἐπὶ κάρ» πρηνής, „κατακέφαλα" Π 392 †. (Ὁ Δοιδερλ. γράφει ἐπίκαρ ὡς ἐπίρ. Ἐντεῦθεν **ΕΠΙΚΑΡΣΙΟΣ**. Ἐκ τοῦ κάρ παρήχθη τὸ κάρη, κάρηνον· ἀντιστρόφως δὲ οἱ παλαιοὶ ἐθεώρουν αὐτὸ ἀποκεκομμένον τύπον τοῦ κάρη).

3. **κάρ**, γεν. **καρός** [⏑.], «τίω δὲ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ» εἰς ἔνδειξιν τοῦ ἀσπόνδου μίσους, τὸν θεωρῶ ὡς τὸν θάνατον, „τὸν βλέπω σὰν τὸν θανατόν μου, σὰν τὸν χάρο“, μοὶ εἶνε θανάσιμος ἐχθρός, Ι 378. (Ταῦτα σημ. ἡ φράσις κατὰ τὸν Ἀριστοφάνη ἢ Ἀρίσταρχον, ὡς ταὐτόσημος δηλ. τοῦ ἐν κηρὸς μοίρᾳ. Τὴν δὲ προσῳδιακὴν δυσκολίαν θεραπεύει ὁ Δοιδερλεῖνος παραδεχόμενος ἄχρ. ὀνομας. κάρς=κήρ. Ἄλλοι δὲ παράγοντες ἐκ τοῦ κείρω τὴν λ. κὰρ (θρίξ) ἀποδίδουσιν εἰς τὴν φράσιν περιφρονήσεως σημασίαν, οἵαν ἔχει καὶ ἡ Λατ. nc pili (ἢ flocci) quidem facio ἢ τῆς καθομιλουμένης τὸ „τὸν ἔχω ἴσα μὲ μίαν τρίχα“. Ἀλλ' ἡ περιφρονητικὴ αὕτη ἔκφρασις τότε μόνον ἤθελεν ἁρμόζῃ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ λόγου, ὅταν τὸ «μιν» ἀναφέρωμεν εἰς τὰ «δῶρα» καὶ ὄχι εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα, ὅπερ δὲν φαίνεται πολὺ πρὸς τοὺς ἑπομένους στίχους συνᾴδον. Διότι τὰ δῶρα αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ δὲν περιφρονεῖ ὁ Ἀχιλλεύς, εἰμὴ διὰ τὸ πρὸς τὸν δωρούμενον μῖσος. ‖. Ἂν τὸ κὰρ σημαίνῃ τρίχα, διὰ τί νὰ μὴ ἀναφέρωμεν τὸ μιν εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ νὰ ἐξαγάγωμεν ἐκ τοῦ χωρίου τὴν ἑξῆς ὀρθὴν ἀναντιῤῥήτως ἔννοιαν: ἀποστρέφομαι τὰ δῶρά του· (διότι ὁ ἄνθρωπος, ὅστις μοὶ προσφέρει αὐτά, τουτέστιν) ὁ Ἀγαμέμνων δὲν ἔχει παρ' ἐμοὶ οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἀξίαν).

Κάρ, γεν. **Καρός** [–.], ὁ κάτοικος τῆς Καρίας, τῆς νοτιοδυτικῆς χώρας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, Β 867, Κ 428.

Καρδαμύλη [.⏑⏑.], ἡ, πόλις παρὰ τὰ Λεῦκτρα τῆς Λακωνίας, ἐπὶ τοῦ Μεσσηνιακοῦ κόλπου, τὰ νῦν „Σκαρδαμούλα“, Ι 150, 292.

καρδίη, ἡ, ποιητ. **κραδίη** [⏑⏑.], ὅπερ καὶ τὸ συνηθέστερον παρὰ τοῖς ἐπικοῖς· ὁ δὲ τύπος καρδίη μόνον Β 452, Λ 12, Ξ 152 ἐν ἀρχῇ στίχου.

1) καρδία, ὡς μέλος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἕδρα τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος καὶ τῆς ζωῆς, Κ 94, Ν 282, 442. 2) τροπ. καρδία ἀ.) ὡς ἕδρα τῶν αἰσθημάτων, τῶν ὀρέξεων, τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ παθῶν, Α 225, 395, δ 293 κ. ἀ., συνάπτεται μετὰ τοῦ «θυμός» Β 171, δ 548 κ. ἀ.· β'.) ὡς ἕδρα τῆς διανοίας, ψυχή, νοῦς, πνεῦμα, Κ 244, Φ 441.

***κάρδοπος**, ἡ, σκάφη ἡ τῶν ἀρτοποιῶν, „σκαφίδι“, Ἐπ. 15, 6.

κάρη, τό, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **κάρα**, γεν. κάρητος ζ 230, ψ 157, καὶ καρήατος ψ 44, δοτ. κάρητι Ο 75, καὶ καρήατι Τ 405, Χ 205. Ὀνομ. πληθ. κάρα (ἐκ τοῦ: κάρατα, κάραα), Υ. Δήμ. 12, καὶ καρήατα Λ 309, Ρ 437. Εἰς τὴν ὀνομ. ὑπάγονται καὶ ἕτεροι ἐκ τοῦ ἀχρὴς. κρας σχηματισμοί, γεν. κρατός, Ὅμ. πλχ., καὶ κράατος Ξ 177, δοτ. κρατὶ Γ 336, ι 490 κ. ἀ.; καὶ κράατι, χ 218, αἰτ. κρᾶτα, η 92 (ὅπερ ὁ Ἄρενς θεωρεῖ ὡς πληθ. αἰτ. μὲ σημ. ἑνικ. κατὰ τὸ: στήθεα, προσώπατα κ. ἄ.). Πληθ. γεν. κράτων, χ 309, δοτ. κρασὶ καὶ κράτεσφι, Κ 152, 156, αἰτ. κράατα, Τ 93.—Σημ. „κεφαλή, κρατοῦνα“ (ἡ λ. εἶνε μᾶλλον σκωπτική, ἐπὶ ἀφυοῦς καὶ ἰσχυρογνώμονος κεφαλῆς) ἀνθρώπων τε καὶ ζώων, Β 259, Ζ 509 κ. ἀ., «κάρη ξανθός» ο 133. Μεταφ. κορυφή, οἷον ὄρους, Υ 5, «ἐπὶ κρατὸς λιμένος» εἰς τὴν κορυφήν, ὅ ἐ. τὸ μυχιαίτατον τοῦ λιμένος, ι 140, ν 102, 346. (Οἱ τύποι καρήατος κλ. ὑπάγονται εἰς ἀπηρχαιωμένην τινὰ ὀνομ. **κάρηαρ**, ἣν πάλιν ἀναμοχλεύσας μετεχειρίσθη ὁ Ἀντίμαχος κατὰ τὰ Ἀνέκδ. τοῦ Βεκκ. σ. 1386. Κατὰ δὲ τὸν Βούττμαννον κ. ἄ. μόνον παρενετέθη α εἰς τοὺς τύπους κάρητος κλ., ἡ δὲ ὀνομαστ. κάρηαρ εἶνε ἐκ τούτων τῶν οὕτως ἐπεκταθέντων τύπων κατ' ἀναλογίαν σχηματισμὸς πολὺ μεταγενέστερος).

καρηκομόωντες, ἐπικ. ἐπεκτ. ἀντὶ τοῦ καρηκομῶντες (ὀρθότερον γράφει διῃρημένως κάρη κομόωντες ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. καὶ ὁ Ἀμεῖς· διότι ῥ. καρηκομῶ δὲν εὑρίσκεται· πρβλ. ὅμως καὶ τὸ **κυναιετάων** καὶ **κυναιόμενος**), φέροντες κόμην εἰς τὴν κεφαλήν, κομοτροφοῦντες, ἐπίθ. τῶν Ἀχαιῶν, οἵτινες οὐδὲν μέρος τῆς κεφαλῆς ξυρίζοντες οὐδὲ κείροντες ἔτρεφον τὴν κόμην μακράν (τοὐναντίον «ὄπισθεν κομόωντες» Β 542), Β 11, 321 κ. ἀ., 6 408, υ 277.

κάρηνον [⏑..], τό, ἐπ. (ἐκ τοῦ κάρη κατ' ἐπέκτ., ἄλλοι δὲ τοὐναντίον τὸ κάρη παράγουσιν ἐκ τοῦ κάρηνον κατ' ἀποκοπήν). 1) „κεφαλή, κεφάλι“, Ὅμ. πλχ., πολλάκις δὲ περιγραφικώτερον μετὰ τοῦ «βοῶν, ἀνδρῶν, ἵππων κάρηνα» (‖. ὡς τὸ τῆς καθομιλουμ. „τόσα κεφάλια βώδια, πρόβατα, ἄλογα“), Ψ 260, Ι 407, Λ 500, «νεκύων» κ 521 κ. ἀ. 2) τροπ. ἀ.) κορυφὴ ὄρους, «ὀρέων» Υ 58, «Μυκάλης» Β 869· ἰδίως «Ὀλύμποιο» Α 44, α 102 κ. ἀ.· β'.) αἱ ἀκροπόλεις, „τὰ κάστρα“ (Λατ.) τῶν πόλεων λέγονται κάρηνα ὡς ἐπὶ λόφων κειμενα, Β 117, Ι 24. (Ὁ Ὅμ. μεταχειρίζεται μόνον τὸν πληθ., ὁ δὲ ἑνικ. εὑρίσκεται Ὕμ. 8, 12. 28, 8).

Κάρησος [⏑..], ὁ, ποταμὸς τῆς Μυσίας ἐκβάλλων εἰς τὸν Αἴσηπον, μετέπειτα καλούμενος Πίτυς, Μ 20. (Οὕτως ἐτόνισεν ὁ Ἀρίσταρχος ἀντὶ τοῦ συνήθους Καρησός).

καρκαίρω, ὀνοματοπ. (πρβλ. τὸ Γαλλ. craquer καὶ τὸ Γερμ. krachen) κραδαίνομαι, σείομαι, κατὰ τὸν Σχολ. „τρίζω, τραντάζομαι“, τρέμω, Υ 157 †. (‖. Ἡ ἁπλῆ ῥίζα εἶνε **καρ**, ὅθεν κάρ-υον, κάρ-καρος τραχύς, κατὰ τὸν Ἡσύχ., „κάρκανο“ ξηρόν, ἐν Κρήτῃ, „κουρκουνῶ“ κτυπῶ, αὐτόθι, „κα(ρ)καριάζω, καὶ κα(ρ)καρώνω“ ἀποξηραίνομαι, ἐν Ἀθήναις κ. ἀλλαχοῦ).

***καρκίνος** [.⏑.], ὁ, „κάβουρος“, Βατρ. 301. (‖. Τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ προηγούμενον, ὅπ. ἴδε).

Κάρπαθος [.⏑.], ἡ, χάριν τοῦ μέτρου **Κράπαθος** [⏑⏑.] (‖. Οἱ παλαιοὶ γραμματικοὶ θεωροῦσι τοῦτον τὸν δεύτερον τύπον ὡς τῶν ἀρχαιοτέρων·

338 καρπάλιμος καρπάλιμος καρπάλιμος

κων καὶ ἀσπίδων, Λ 25, 34, Σ 565, 574, καὶ ἁρμάτων, Ψ 503. Καὶ αἱ περικνημῖδες ἦσαν κασσιτέριναι ἢ τοὐλάχιστον πρὸς κόσμον κασσίτερον περιβεβλημέναι (Ἀρις. ποιητ. 25), Φ 592, Σ 613. Κατὰ τὸ Σ 474 ἀναλυόμενος ὁ κασσίτερος ἐχύνετο ἐπὶ ἄλλου μετάλλου· ὅθεν «χεῦμα κασσιτέροιο» Ψ 561. Πιθανὸν ὅμως ὅτι καὶ ἐσφυρηλατεῖτο κατὰ μικρὰς πλάκας ἡ πέταλα, Υ 271, καὶ διὰ τοῦτο λέγεται «ἑανός». Ὁ Βέκκμαννος θεωρεῖ τὸν κασσίτερον ὡς τὸ stannum τῶν Ῥωμαίων, μίγμα τι ἀργύρου καὶ μολύβδου· διότι ὁ μαλακὸς κασσίτερος δὲν ἀντέχει εἰς τὰς προσβολὰς τῶν ἐπιθετικῶν ὅπλων.

ΚΑΣΤΙΆΝΕΙΡΑ [.⏑⏑..], ἡ, μήτηρ τοῦ Γοργυθίωνος, Θ 305.

ΚΑΣΤΟΡΝΥ̃ΣΑ, ἴδ. ΚΑΤΑΣΤΟΡΈΝΝΥΜΙ.

ΚΆΣΤΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ, 1) υἱὸς τῆς Λήδας ἢ τοῦ βασιλέως Τυνδάρεω ἢ, κατὰ τὸν μῦθον, τοῦ Διός, ἀδελφὸς τοῦ Πολυδεύκους, περίφημος ἱππηλάτης, μεταλαβὼν τῆς θήρας τοῦ Καλυδωνίου κάπρου καὶ τῆς Ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας. Καὶ ἐγεννήθη μὲν θνητός, ἀφ' οὗ δὲ ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἴδα, ὁ Πολυδεύκης μετέδωκεν εἰς αὐτόν, κατὰ παραχώρησιν τοῦ Διός, τῆς ἑαυτοῦ ἀθανασίας. Ὅθεν διῆγον ἑκάτεροι ἐναλλὰξ μίαν ἡμέραν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ μίαν ἐν Ἅιδου, «ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε τεθνᾶσιν», λ 299 ἑξ., Γ 237. Ἀμφότεροι δὲ ἐλέγοντο Διόσκουροι, ἴδ. τὴν λ. 2) υἱὸς τοῦ Ὑλάκου, ξ 206.

ΚΆΣΧΕΘΕ, ἴδ. ΚΑΤΈΧΩ.

ΚΑΤΆ, Α΄.) Πρόθ. μετὰ γεν. καὶ αἰτ. σημαίνουσα τὴν ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω κίνησιν. 1) Μετὰ γεν. τοπικῶς σημ. ἀ.) τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω κινήσεως, τὸ ὁρμητήριον, ἀπό—κάτω, «βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων» κατέβη ἀπὸ τῶν κορυφῶν τοῦ Ὀλ., Α 44 κ. ἀ., «καθ' ἵππων ἅξαντες» καταπηδήσαντες ἀπὸ τῶν ἵππων, Ζ 232, «βαλέειν κατὰ πέτρης» ξ 399 κ. ἀ.· ὡσαύτως «κατ' ἄκρης» κυρ. ἀπὸ τὴν ἄκραν πρὸς τὰ κάτω, ὅ ἐ. „ἀπὸ τὴν μίαν ἄκραν ὡς τὴν ἄλλην", ἐντελῶς, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν. Ταύτην μάλιστα τὴν σημασίαν τῆς ἐκτάσεως ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ἔχει ἐν τοῖς ἑξῆς: «κατ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς» Ε 696, «τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν—νὺξ ἐκάλυψε» Ε 659 κ. ἀ., «κάκ κεφαλῆς εἴρυσσε» θ 85, «πνείοντε κατ' ὤμων» καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῶν ὤμων φυσῶντες, Ν 385, «Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος» ζ 102 (ὅπερ διορθώνει ὁ Ἄρενς: κατ' οὔρεα)· β΄.) τὸ τέρμα τῆς ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω κινήσεως, κάτω, συναπτομένης ἐνίοτε καὶ τῆς ἐννοίας τῆς εἰς τὰ κάτω εἰσχωρήσεως, «ῥάξε κατὰ ῥινῶν» κατέραξεν ἐπάνω ἢ μέσα εἰς τὰς ῥῖνας, Τ 39, «μεσσοπαλὲς ἔθηκα κατ' ὀχθης—ἔγχος» Φ 172, «αἰχμὴ κραδαινομένη κατὰ γαίης ὤχετο» εἰσέδυσε κατὰ γῆς, Ν 504, «κατὰ σπείους δέδυκεν» μ 93, «κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας» Γ 217, «ψυχὴ κατὰ χθονὸς ὤχετο» ὑπὸ τὴν γῆν, Ψ 100, «ἦ (κόπρος) κατὰ σπείους κέχυτο μεγάλ' ἤλιθα, πολλή» ἦτο κατακεχυμένη εἰς ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ σπηλαίου, ι 330 (ἐνταῦθα διορθώνει ὁ Ἄρενς μετὰ τοῦ Βόθη «κατὰ σπεῖος κέχυτο μέγα»). ‖. Ἡ σύνταξις αὕτη ἐσώθη ἐν τῇ καθομιλουμ. μόνον ἐν τῇ φρ. „κατὰ γῆς".

2) Μετ' αἰτ. ἀ.) τοπικῶς σημ. α) τὸ τέρμα τῆς κινήσεως, καὶ κυρίως μὲν τῆς ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, ἔπειτα δὲ ἐν γένει τῆς πρός τι, ἢ εἴς τι διευθύνσεως, «βάλλειν κατὰ γαστέρα» Π 465 κ. ἀ. ὡσαύτως «νύσσειν, οὐτᾶν κατά τι» Ε 46, Μ 427 κ. πλχ. «κατ' ὄσσε ἰδών» Ρ 167· β) τὴν ἐπί τινος ἔκτασιν ἢ τὴν διὰ πάντων τῶν σημείων τινὸς κίνησιν, «τὸ δ' (αἷμα) ἀνὰ στόμα καὶ κατὰ ῥῖνας πρῆσε» ἐξεφύσησεν αὐτὸ διὰ τοῦ στόματος καὶ τῶν ῥωθώνων, Π 349· «κατὰ τεῖχος ἔβησαν» ὑπερέβησαν (ἀνέβησαν καὶ κατέβησαν) τὸ τεῖχος, Ν 737, «ἦλθε κατὰ στόμα αἷμα» ἦλθεν αἷμα εἰς τὸ στόμα, καὶ δι' αὐτοῦ ἐχύθη ἔξω, σ 97 (πολλοὶ ὅμως τῶν νεωτέρων ἐκδοτῶν γράφουσιν ἐκ χειρογράφων ἀνὰ στ.). Ἐν γένει δὲ σημ. τὸ καθ' ὅλον τὸ μῆκος, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν, καὶ μετὰ τῶν στάσεως σημαντικῶν ῥημάτων τὸ ἐπί, ἐπάνω, παρά τινι, κατά τι, ἔν τινι (Σημειωτέον ὅτι πολλάκις εἰς ταύτην τὴν σημασ. τίθεται ἡ ἀνά, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ πρόθ. αὕτη φυλάττουσα τὴν θεμελιώδη αὐτῆς ἔννοιαν τῆς ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω κινήσεως, παριστᾷ τὸ πρᾶγμα κατ' ἐναντίαν ἔποψιν, πρβλ. ΑΝΆ 3) ἀ.)), «κατὰ στρατόν» Β 439, «κατὰ λαόν» Δ 199, «κατὰ πτόλιν» Β 130, ὡσαύτως «κατὰ γαῖαν, Ἑλλάδα, Ἀχαιΐδα, Ἴλιον, κῦμα, πόντον κ. ἄ.», ἰδίως «κατὰ θυμόν» Ὁμ. πλχ.· τοπικῶς ἑρμηνευτέον τὴν πρόθεσιν καὶ ἐν τῷ «ὄφελεν κατὰ πάντας ἀριστῆας πονέεσθε λισσόμενος» νὰ ὑπάγῃ („νὰ κοπιάσῃ") πρὸς πάντας τοὺς ἀρ. καὶ νὰ τοὺς παρακαλῇ, Κ 117· γ΄.) Μεταφ. σημ. α) τὸν σκοπόν, τὴν πρόθεσιν, εἰς, πρός, „διά", οἷον «πλεῖν κατὰ πρῆξιν» διὰ δουλειάν, γ 72, «ἰέναι κατὰ δαῖτα» Α 424, «κατὰ χρέος ἐλθεῖν» λ 479, «κατὰ λητδα πλαζόμενος» γ 106· β) ἀναλογίαν, συμφωνίαν, Λατ. secundum, «κατὰ μοῖραν» κατὰ τὸ πρέπον, καθὼς πρέπει, «καθ' ἡμέτερον νόον» κατὰ τὴν γνώμην μας, Ι 108· γ) τρόπον «οἷόν τε κρομμύοιο λοπὸν κάτα» „ὡς καθὼς εἶνε τὸ κρομμυδόφλουδον", τ 233. (‖. Ἄλλοι δὲ ἑρμηνευταὶ μὴ δυνάμενοι νὰ ὑποφέρωσι τὸν πλεονασμὸν τὸν ἐκ τοῦ «οἷόν τε» καὶ «κατά» ἑρμηνεύουσι τοπικῶς τὴν πρόθεσιν: καθὼς (εἶνε) εἰς τὸν φλοιὸν τοῦ κρομμύου)· «κατὰ μέρος» κατὰ σειράν, Υ. Ἑρμ. 53, «κατὰ πρώτιστον ὀπωπήν» κατὰ πρωτίστην ὄψιν, Υ. Δήμ. 157, «κατ' ἐμ' αὐτόν» μόνος, Α 271, «κατὰ σφέας» καθ' ἑαυτούς, ἕκαστος, Β 366, «κατὰ φῦλα» Β 362. ‖. Τὰς πλείστας σημ. τῆς συντάξεως ταύτης ἔσωσεν ἡ καθομιλουμένη.

Τιθεμένη ἡ Κατὰ μετὰ τὴν συντακτικήν της πτῶσιν ἀναστρέφει τὸν τόνον, «ἕλος κάτα» Υ 221, «δῶμα κάτα» τ 345· ὡσαύτως δὲ καὶ κατόπιν τοῦ ῥήματος, εἰς ὃ ἀνήκει, «εἰ μέν κε λίπω κάτα τεύχεα καλά» Ρ 91, ι 6 κ. ἀ.

Β΄.) Ὡς ἐπίῤ. κεῖται ὅπου παρ' ἄλλων θεωρεῖται ὡς συνθετικὸν μέρος τοῦ ῥήματος, ἀφ' οὗ διὰ τῆς τμήσεως εἶνε κεχωρισμένον. Ἡ ἐπιῤῥηματικὴ αὐτῆς σημ. εἶνε καταφανεστάτη ἐν τῷ «αἷμα κατ' αὐτοῦ κόλπον ἐνέπλησε» ἐπλήρωσε καθ' ὁλοκληρίαν, Υ 470.

Γ΄.) Ἐν συνθέσει σημαίνει παρ' Ὁμ. ὡς χ ἐν τῇ καθομιλ. ἀ.) κίνησιν πρὸς τὰ κάτω, οἷον καταβαίνω, καταβάλλω, ἢ εἰσχώρησιν εἴς τι κάτω, οἷον καταδῦναι· β΄.) ἐπίτασιν τῆς ἐννοίας τοῦ ῥήματος, ὡς ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον φαίνεται.

Δ΄.) Ἀποκοπτομένη ἐνίοτε ἡ Κατὰ γίνεται πρὸ τοῦ γ κάγ, πρὸ τοῦ δ κάδ, πρὸ τοῦ κ κάκ, πρὸ τοῦ μ κάμ, πρὸ τοῦ ν κάν, πρὸ τοῦ π καὶ φ κάπ, πρὸ τοῦ ρ κάρ, ὅτε καὶ ὑπό τινων ὑφ' ἓν γράφεται, οἷον καγγόνυ, καδδύναμιν κτλ. Ἐν δὲ ταῖς συνθέσεσιν ὡσαύτως ἀποκοπτομένη πάσχει τὰς αὐτὰς μεταβολὰς τοῦ τ, οἷον κάββαλε, κάθθανε, κάλλιπε, καμμονίη, κάμμορος, καῤῥέζουσα κ. ἄ. Πρὸ δὲ τοῦ στ καὶ σχ ἀποβάλλει τὸ τ μετὰ τὴν συγκοπὴν τοῦ τελικοῦ α, οἷον καστορνῦσα, κάσχεθε.

ΚΑΤΑ·ΒΑΊΝΩ, μέλ. καταβήσομαι, ἀόρ. β΄. κατέβην χ γ΄. πληθ. ἐπ. χ Δωρ. κατέβαν, Ω 329, ὑποτ. ά. πληθ. καταβείομεν ἐπ. (ἀντὶ τοῦ καταβῶμεν) Κ 97, προστ. κατάβηθι, μέσ. ἀόρ. ά. κατεβησάμην μετὰ τῶν ἐπικ. τύπων: κατεβήσετο, Ν 17, α 330, γ΄. ἐνικ. τῆς ὑποτ. ἐπικῶς συνεσταλμ. καταβήσεται, Ο 382 χ προστ. καταβήσεο, Ε 109. 1) Ὡς ἀμετάβ. καταβαίνω, „καταιβαίνω" ἐπὶ ἐμψύχων (ἐπὶ δὲ ἀψύχων μόνον Ξ 19 «πρίν τινα καταβήμεναι ἐκ Διὸς οὖρον» ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „καταιβαίνει ὁ ἀέρας ἀπὸ ταὶς στερεαὶς, ἢ αἱ στερεαὶς καταιβάζουν ἀέρα"), «ἔκ τινος» Ν 117, ἢ μετὰ μόνης γεν. «δίφρου» Ε 109. Τὸ τέρμα τῆς κινήσεως ἐκφέρεται διὰ τῆς Ἐπὶ ἢ Εἰς μετ' αἰτ. Γ 252, Κ 541, Ω 192, κ 107, ἢ διὰ μόνης αἰτ. «κατεβήσετο θάλαμον» εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον (οὕτως ὥστε ἡ Κατὰ νὰ σημαίνῃ τὴν κατὰ ὀριζόντειον βάθος κίνησιν, πρβλ. **ΚΑΤΑΔΎΩ** 1) β΄.), δ 337. Ἰδίως δὲ τὸ ἐκ τῆς πόλεως (‖. ἐφ' ὑψηλοῦ κειμένης κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους) εἰς τοὺς ἀγρούς, εἰς τὴν πεδιάδα, ἢ εἰς τὴν παραλίαν μεταβαίνειν, «πόλιος ἢ ἐκ πόλιος» Ω 329, ω 205, «ἐς πεδίον» Γ 252. 2) Ὡς μεταβ. μετ' αἰτ. ά.) ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. καταβαίνων διέρχομαί τι, «κλίμακα κατεβήσετο» „κατέβη τὴν σκάλα", α 330, ὡσαύτως «ξεστὸν ἐφόλκαιον καταβῆναι» ξ 350· β΄.) «κατέβαιν' ὑπερώια» ἀφήσασα τὰ ὑπερῷα κατέβ., ὅ ἐ. κατέβαινεν ἀπὸ τῶν ὑπερῴων, σ 206, ψ 85.

ΚΑΤΑ·ΒΆΛΛΩ, ἀόρ. β΄. κατέβαλον [..⏑.], γ΄. ἐν. ἐπ. κάββαλε (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. κάμβαλε, ὅπ. ἴδ.) ἀντὶ τοῦ κατέβαλε, Ε 343, Θ 249. 1) ῥίπτω κάτω ἢ κατὰ γῆς, κρημνίζω, μετ' αἰτ. «ὄφιν» Μ 206, «ὄχθας καπέτοιο ἐς μέσσον» Ο 357 «τὶ ἐπ' ἀκτῆς» Ψ 125, τινά, Β 692 (ἐν τμ.) «κατὰ πρηνὲς βαλέειν μέλαθρον» Β 414, ἐκβάλλω, „ῥίπτω ἔξω (εἰς τὴν ξηράν), πετῶ", ζ 172. 2) εἰς ἠπιωτέραν σημασ. καταθέτω, «κρεῖον ἐν πυρὸς αὐγῇ» Ι 206· β΄.) ἀφίνω νὰ πέσῃ, «υἱόν» Ε 343, «νεβρὸν πὰρ βωμῷ» Θ 249· ὅθεν περὶ κυνὸς «οὔατα κάββαλεν» „ἔῤῥιψε κάτω ἢ καταίβασε ταύτιά" ρ 302.

ΚΑΤΑΒΕΙΟΜΕΝ, ἴδ. **ΚΑΤΑΒΑΊΝΩ**.

***ΚΑΤΑ·ΒΙΒΡΩΣΚΩ**, ἀόρ. β΄. κατέβρων, κατατρώγω, καταβροχθίζω, Υ. Ἀπ. 127.

***ΚΑΤΑ·ΒΛΆΠΤΩ**, παρὰ πολὺ βλάπτω, διαφθείρω, Υ. Ἑρμ. 93.

ΚΑΤΑ·ΒΛΩΣΚΩ, ποι., μόνον κατ' ἐνεστ. διέρχομαι, διαβαίνω, «ἄστυ» π 466 †.

(**ΚΑΤΑ·ΒΡΟΧΩ**) μόνον ἐν τῷ γ΄. ἐν. τῆς εὐκτ. τοῦ ἐνεργ. ἀορ. καταβρόξειε, καταπίνω, „καταιβάζω", «φάρμακον» δ 422 †, ἴδ. **ΑΝΑΒΡΟΧΩ**. (Ἐντεῦθεν τὸ καταβροχθίζω).

ΚΑΤΑ·ΓΗΡΆΣΚΩ, τ 360, καὶ **ΚΑΤΑΓΗΡΆω**, ἐξ οὗ ὁ παρατ. κατεγήρα, ἐντελῶς γηράσκω, „γηράζω", *Ὀδ. ι 510.

ΚΑΤ·ΑΓΙΝΈω [⏑⏑–..], ἕτερ. Ἰων. τύπος τοῦ **ΚΑΤΆΓΩ**, „καταιβάζω", φέρω κάτω, «ὕλην» κ 104 †.

ΚΑΤ·ΆΓΝΥΜΙ [⏑.–.], μέλ. κατάξω, ἀόρ. κατέ-(F)αξα, Ἰων. κατῆξα, συντρίβω, „σπάνω, κάμνω κομμάτια", μετ' αἰτ. «ἅρματα» Θ 403 (ἐν τμ.), «νέα» ι 283, «κατ' αὐχένας ἦξε» τ 539, «τὸ κατεάξαμεν, ὃ πρὶν ἔχεσκον» Ν 257. (‖. Εἰς τὸν οὐδένα λόγον ἔχοντα πληθυντικὸν κατεάξαμεν ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ δικαίως προσέκρουσαν ἀρχαῖοί τε καὶ νεώτεροι ἑρμηνευταί· ἐπεχείρησαν δὲ καὶ διορθώσεις, ὧν πιθανωτάτη μοὶ φαίνεται ἡ τοῦ Θηρσίου κατεαξάμεν (=κατεαξάμην), ἥτις καὶ εἰς ἐμὲ ἐπῆλθεν. Τὰς δὲ ἄλλας ἑρμηνείας καὶ διορθώσεις ἴδ. παρὰ Σπιτζνέρῳ εἰς τὸ προκείμενον χωρίον).

ΚΑΤ·ΆΓΩ [.⏑.], μέλ. κατάξω καὶ ἐπ. ἀπαρφ. καταξέμεν, ἀόρ. κατήγαγον καὶ μέσ. κατηγαγόμην. 1) Ἐνεργ. φέρω κάτω, καταβιβάζω, «εἰς Ἀΐδαο» λ 164, ω 100· ὡσαύτως ἀπὸ τῆς ξηρᾶς εἰς τὴν θάλασσαν, „καταιβάζω", οἷον «ἵππους, νῆας» Ε 26, πρβλ. Ζ 53, Φ 32, ἢ ἀπὸ τῶν ὀρέων εἰς τὴν οἰκίαν, «σιάλους» ο 163, «φρόνιν» ἔφερε κάτω (εἰς τὸ κατὰ τὴν παραλίαν στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν) πολλὰς γνώσεις, εἰδήσεις (περὶ τῆς ἀνωτέρω κειμένης πόλεως Τροίας), δ 258, «Κρήτηνδε κατήγαγεν» τὸν προσεπέλασεν, ἔφερεν εἰς τὴν Κρ., τ 186. 2) Μέσ. ἀπὸ τοῦ πελάγους εἰσέρχομαι εἰς ὅρμον, προσορμίζομαι, προσεγγίζω (τοὐναντίον: ἀνάγομαι) «νῆες ἐς Γεραιστόν» γ 178, «Ἰθάκηνδε» π 322, ἐπὶ ναυτῶν γ 10, «νηὶ κατάγομαι» κ 140.

ΚΑΤΑ·ΔΑΪΟΜΑΙ, μέλ. -δάσομαι, κατατέμνω, κατακόπτω, „κομματιάζω", κατασπαράττω, Χ 354 †.

*ΚΑΤΑ·ΔΑΚΝΩ, „δαγκάνω καλά", Βατρ. 45.

*ΚΑΤΑ·ΔΑΜΝΑΜΑΙ [...⏑.], ἀποθ., ποι., ἀντὶ τοῦ καταδαμάζω, μόνον Ὑ. Ἑρμ. 137.

ΚΑΤΑ·ΔΑΠΤΩ, ποι., ἀόρ. κατέδαψα, καταρρώγω, κατασπαράττω, ἐπὶ κυνῶν καὶ ὀρνέων, Χ 339, γ 259· μεταφ. «ἦτορ καταδάπτεται» σπαράττεται ἡ καρδία, π 92.

ΚΑΤΑ·ΔΑΡΘΑΝΩ [...⏑.], ἀόρ. κατέδαρθον, ἐπ. κατέδραθον [..⏑.], γ'. δυϊκ. καδδραθέτην ἐπ. ἀντὶ τοῦ κατεδραθέτην, ο 494, ὑποτ. καταδράθω (καὶ ὄχι ὡς πρότερον ἐτονίζετο: καταδραθῶ, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀνυπάρκτου κατεδράθην) ε 471. Εὑρίσκεται μόνον ἐν τῷ ἐπικ. ἀορ. καὶ σημ. κοιμῶμαι, η 285 κ. ἀ. «οὔπω τοιόνδε κατέδραθον» ποτέ μου δὲν ἐκοιμήθην τόσον βαθὺν ὕπνον, Ὀδ. ψ 18.

ΚΑΤΑ·ΔΕΡΚΟΜΑΙ, ποι., καθορῶ, βλέπω πρὸς τὰ κάτω, Ὑ. Δήμ. 70, καὶ μεταβ. «οὐδέ ποτ' αὐτοὺς ἠέλιος καταδέρκεται» „δὲν τοὺς βλέπει ὁ ἥλιος ποτέ", λ 16.

ΚΑΤΑ·ΔΕΥΩ, ποι., ἀόρ. κατέδευσα, καταβρέχω, «χιτῶνα οἴνου» τὸ φόρ. μὲ κρασί, Ι 490 †. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. σώζεται τὸ ῥ. σύνθετον μετ' ἄλλων προθέσεων, οἷον „ἀναδεύω", ἴδ. Κορ. Ἀτ. 4, 11, „σουδεύω" παρὰ τοῖς νῦν Ἀθηναίοις, ὅ ἐ. συνδεύω, τουτέστιν „ἀνακατώνω", ῥαδιουργῶ).

ΚΑΤΑ·ΔΕΩ, ἀόρ. κατέδησα. 1) προσδέω, „δένω καλά, σφιγκτά", «ἵππους ἐπὶ κάπῃσι» Θ 434, δ 40, «πρυμνήσια» Α 436, «ἱστὸν προτόνοισι» δ 425 (ἐν τμ.), «ἐν δεσμῷ», ῥίπτω εἰς τὰ δεσμά, ο 443, «τινὰ ἐν νηΐ» δ 345. 2) κωλύω, ἀναστέλλω, ἐμποδίζω, «ἀνέμων κελεύθους» ε 383, η 272, κ 20, «νόστον» ξ 61 (ἐν τμ.).

ΚΑΤΑ·ΔΗΜΟΒΟΡΕΩ (δημοβόρος), κυρ. κατατρώγω τὰ δημόσια, ἐπομ. τρώγω ἀπὸ τοῦ κοινοῦ καὶ ἐν κοινῷ, Σ 301 †. (‖. Ὁ δὲ Δύντζερος κρίνει συμφωνοτέραν πρὸς τὴν ἔννοιαν τὴν σύνθεσιν τὴν ἐκ τῆς φράσεως, κατὰ δῆμον βιβρώσκω).

ΚΑΤΑΔΡΑΘΩ, ἴδ. ΚΑΤΑΔΑΡΘΑΝΩ.

*ΚΑΤΑ·ΔΥΝΩ, ἕτερ. τύπος τοῦ ΚΑΤΑΔΥΩ, ὅπ. ἴδ., Ὑ. Ἑρμ. 237.

ΚΑΤΑ·ΔΥΩ, ἀόρ. β'. κατέδυν, μετοχ. καταδὺς καὶ τοῦ θηλ. ὀνομ. πληθ. ἐπ. καδδῦσαι ἀντὶ τοῦ καταδῦσαι, Τ 25· μέσ. μέλ. καταδύσομαι· μέσ. ἀόρ. ἀ. κατεδυσάμην καὶ γ'. ἐν. ἐπ. κατεδύσετο, Η 103, δ 86 (πρβλ. ΒΑΙΝΩ), προστ. β'. ἐν. καταδύσεο, Σ 134.—Σημαίνει καταβυθίζω, παρ' Ὁμ. μόνον ἀμετάβ., καὶ ὡς ἐνεστὼς τῆς τοιαύτης σημασ. χρησιμεύει τὸ καταδύομαι καὶ καταδύνω. 1) καταβυθίζομαι, καταπίπτω, „βουλῶ" Βατρ. 88, περὶ τοῦ ἡλίου, δύω, „βασιλεύω" «ἠέλιος κατέδυ» Α 475, 592 κ. ἀ. «ἠελίοιο καταδυομένοιο» Ὑ. Ἑρμ. 197. Ἐν γένει β'.) εἰσχωρῶ, εἰσέρχομαι, εἰσδύω εἴς τι (ἴδ. ΚΑΤΑ Α'.) β'.) καὶ λ. ΚΑΤΑΒΑΙΝΩ) «εἰς Ἀΐδαο δόμους» κ 174, «κατὰ ὠτειλάς» χώνονται εἰς τὰς πληγὰς (αἱ μυῖαι) Τ 25, καὶ μετὰ μόνης αἰτ. «δόμον» Θ 375, «πόλιν» δ 246, «ὅμιλον» Δ 86, Κ 517· ὡσαύτως «μάχην, μῶλον Ἄρηος» Γ 241, Σ 134. 2) κατὰ τὸ φαινόμ. μεταβατ. ἐνδύομαι, περιβάλλομαι (κυρίως ὅμως εἰσέρχομαι, εἰσδύω εἰς), «τεύχεα» Δ 222, Η 103, μ 228 κ. ἀ.

ΚΑΤΑΕΙΜΕΝΟΣ, Η, ΟΝ, ΚΑΤΑΕΙΝΥΟΝ, ἴδ. ΚΑΤΑΕΝΝΥΜΙ.

ΚΑΤΑΕΙΣΑΤΟ, ἴδ. ΚΑΤΕΙΜΙ.

ΚΑΤΑ·ΕΝΝΥΜΙ [...–.] (καταF), Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ καθέννυμι, ἀόρ. ἀ. κατα(F)είνυσα (πρὸ τοῦ Βεκκ. ἐγράφετο παρατ. καταείνυον) Ψ 135 ὡς ἐκ τοῦ εἰνύω, παθ. παρακ. κατα(F)ειμένος, ἐνδύω, κατακαλύπτω, „κατασκεπάζω", «νέκυν θριξί» Ψ 135· μεταφ. «ὄρος καταειμένον ὕλῃ» δασοσκεπές, ν 351, τ 431, Ὑ. Ἀπ. 225, Ὑ. Ἑρμ. 328, Ὑ. Ἀφρ. 286.

ΚΑΤ·ΑΖΑΙΝΩ [.⏑..], καταξηραίνω, μόνον ἐν τῷ θαμιστ. ἀορ. «καταζήνασκε» λ 587 †.

ΚΑΤΑ·ΘΑΠΤΩ, ἀορ. ἀ. ἀπαρφ. καταθάψαι ἐπικ. ἀντὶ τοῦ καταθάψαι, Ω 611, κρύπτω τινὰ εἰς τὸν τάφον, ἐνταφιάζω, παραχώνω, Ἰλ. Τ 228.

ΚΑΤΑΘΕΙΟΜΑΙ, ΚΑΤΑΘΕΙΟΜΕΝ, ἴδ. ΚΑΤΑΤΙΘΗΜΙ.

ΚΑΤΑ·ΘΕΛΓΩ, ἀόρ. ἀ. κατέθελξα, ἐντελῶς θέλγω, καταγοητεύω, καταμαγεύω· ὅθεν διὰ μαγικῆς ῥάβδου μεταμορφώνω, περὶ τῆς Κίρκης, κ 213 †, πρβλ. ΘΕΛΓΩ.

ΚΑΤΑ·ΘΝΗΣΚΩ, ποι., ἀόρ. κατέθανον, ἐπικ. κάτθανε, Ι 320, Φ 107· παρακ. κατατέθνηκα, ἀπρφ. κατατεθνάναι, ἐπ. κατατεθνάμεν, μετοχ. κατατεθνηώς, ἀποθνήσκω, Ὁμ. πλχ., ἐπί τε φυσικοῦ θανάτου, Ι 320 κ. ἀ., ἢ ἐπὶ βιαίου, μάλιστα τοῦ ἐν ταῖς μάχαις, πίπτω, Μ 13 κ. ἀ. Ἰδίως ἡ μετοχ. τοῦ παρακ. „ἀποθαμένος" «ἀνήρ» Η 89, καὶ μάλιστα κατὰ πληθ. «νεκροὶ ἢ νέκυες κατατεθνηῶτες» (κατὰ πλεονασμὸν συνήθη παρὰ ποιηταῖς, ὡς «νῆσος ἀμφιῤῥύτος, ὁ φιτύσας πατήρ», καὶ ὡς λέγομεν σήμερον: νεκρὸν πτῶμα) Η 409, λ 37 κ. πλχ.

ΚΑΤΑΘΝΗΤΟΣ, Ἡ, ΟΝ, (καταθνήσκω) θνητός, «ἀνήρ» Κ 440, «ἄνθρωπος» Ζ 123, γ 114 κ. πλχ. «καταθνητή» Ὑ. Ἀφρ. 39, 50.

ΚΑΤΑ·ΘΡΩΣΚΩ, καταπηδῶ, πηδῶ κάτω, μόνον ἐν τμ. «κὰδ δ' ἔθορε» Δ 79, «κὰδ' δ' ἄρ' θόρον» Ὑ. Δήμ 286.

ΚΑΤΑ·ΘΥΜΙΟΣ [⏑⏑–⏑.], ΟΝ, ὁ κατὰ θυμόν, κατὰ νοῦν, κατὰ διάνοιαν εὑρισκόμενος, ὅ,τι τις διανοεῖται, συλλογίζεται, «μηδέ τί τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω» μὴ συλλογίζου τὸν θάνατον, Κ 383, Ρ 201, «ἔπος, τό μοι καταθύμιόν ἐστι» λόγον, τὸν ὁποῖον ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου, χ 392 (ἄλλοι δὲ ἑρμηνεύουσιν ἐπιθυμητόν).

ΚΑΤΑ·ΪΑΠΤΩ, „ἐγγίζω, πειράζω", ἐπομ.

φθείρω, βλάπτω, „χαλῶ", «ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃ» ἵνα μὴ χαλᾷ τὸ ὡραῖόν της πρόσωπον κλαίουσα, ϐ 376, δ 749 (κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν σημαίνει κυρ. καταϐάλλω, καταστρέφω).

ΚΑΤΑΙΒΑΤΟΣ [..⏑.], ἡ, ὁν, ποι. ἀντὶ τοῦ καταϐατός (καταίϐαίνω) ὁ δι' οὗ καταϐαίνει τις, «θύραι καταιϐαταὶ ἀνθρώποις» δι' ὧν δύνανται ἄνθρωποι νὰ καταϐῶσι, ν 110 †. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. οὐ μόνον „καταιϐαίνω, καταιϐάζω", ὡς καὶ „ἀναιϐαίνω, ἀναιϐάζω", ἀλλὰ καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ λ. „καταιϐατόν" ὡς οὐσ. λέγεται σημαίνουσα τὴν σελίδα τοῦ ϐιϐλίου, ἣν ἀναγινώσκων τουτέστι „διαϐάζων" τις καταϐαίνει).

ΚΑΤ-ΑΙΚΙΖΩ, παθ. παραχ. κατήκισμαι, κακομεταχειρίζομαι, κατασκωριάζω, «τεύχεα κατήκιστα» εἶνε κατασκωριασμένα (ὑπὸ τοῦ κάπνοῦ καὶ τῆς ἀκαθαρσίας) Ὀδ. π 290, τ 9.

ΚΑΤ-ΑΪΣΣΩ [.-..], καταπηδῶ, καθορμῶ, καταϐαίνω μεθ' ὁρμῆς. Ὅπου παρ' Ὁμ. εὑρίσκεται, οἷον «ϐῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα», «καθ' ἵππων ἀΐξαντε» ὀρθότερον ἀποδίδεται ἡ πρόθεσις εἰς τὸ οὐσ. ἢ κατὰ τμ. εἰς τὸ ῥῆμα.

ΚΑΤ-ΑΙΣΧΥΝΩ, καταισχύνω, „ἐντροπιάζω", ἀτιμάζω, «πατέρων γένος» Ὀδ. ω 508, 512, «δαῖτα» μολύνω, π 293.

ΚΑΤΑ-ΪΣΧΩ, ποι. ἀντὶ τοῦ **ΚΑΤΙΣΧΩ**=**ΚΑΤΕΧΩ**, ἄπ. ἴδ., «οὔτ' ἄρα ποίμνῃσιν καταΐσχεται» δὲν κατέχεται ὑπὸ ποιμνίων, δὲν ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ ποίμναι, Ὀδ ι 122 †.

ΚΑΤΑΪΤΥΞ, ΥΓΟΣ, ἡ, περικεφαλαία, «ταυρεία, ἄφαλος καὶ ἄλοφος» κατὰ τὸν Ὅμ. Κ 258 †, ἐλαφρὰ δηλ. ᾗ ἀκόσμητος. (‖. Ἡ ἐτυμολ. ἀμφίϐολος: κατὰ μὲν τοὺς ἀρχ. ἐκ τῆς **ΚΑΤΑ** καὶ **ΤΕΪΧΩ**, οἱονεὶ κατὰ τῆς κεφαλῆς, ὥστε νὰ ἐφαρμόζηται εἰς αὐτήν, πεποιημένη· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τῆς **ΚΑΤΑ** καὶ **ΤΕΓΩ**, οἱονεὶ καταστέγασμα).

ΚΑΤΑ-ΚΑΙΩ, ἀπαρφ. κατακαιέμεν (κατακηέμεν ἐξέδωκεν ὁ Οὐόλφιος) Η 408, ἀόρ. ἁ. κατέκηα, ὑποτ ἀ πληθ. ἐπικ. κατακήομεν ἀντὶ τοῦ κακακήωμεν, ἀπαρφ. κατακῆαι (πρὸ δὲ τοῦ Bekk. κατακεῖαι) κ 533, λ 46 καὶ ἐπικ. κακκῆαι (πρὸ τοῦ Bekk. κακκεῖαι) λ 74· ἀόρ. ϐ΄. παθ. κατεκάην, κατακαίω, ἐντελῶς καίω, ἐπὶ θυμάτων καὶ νεκρῶν, Α 40, Ζ 418, λ 74 κ. ἁ. Ὁ παθ. ἀόρ. ἔχει καὶ ἀμετάϐ. σημασίαν, «κατὰ πῦρ ἐκάη» Ι 212. Περὶ δὲ τῶν τύπων ἴδ. **ΚΑΙΩ**.

ΚΑΤΑ-ΚΑΛΥΠΤΩ [..⏑..], ἀόρ. κατεκάλυψα, μόνον ἐν τμ., „κατασκεπάζω", περιτυλίσσω, «μηροὺς κνίσῃ» Α 460, Β 423, γ 457, «Ἴδην νεφέεσσι» Ρ 594, «γαῖα τεθνηῶτα» Ζ 464.

ΚΑΤΑΚΕΪΑΙ, ἴδ. **ΚΑΤΑΚΑΙΩ**.

ΚΑΤΑ-ΚΕΙΜΑΙ, ἀποθ., γ΄. πληθ. ἐπικ. κατακεῖται, Ω 527, παρατ. κατεκείμην, ἐπικ. δὲ καὶ ἄνευ αὐξ. κεῖμαι, „κοίτομαι, εἶμαι πλαγιασμένος, ἐξηπλωμένος, ϐαλμένος κατὰ γῆς". ἁ.) «μῆλα, τὰ δὴ κατάκειτ' ἐσφαγμένα» κ 532, λ 45, «Ὀάμνῳ ὕπο» Ρ 677, «ἐν λόχμῃ» τ 439, «ἐπὶ πλευράς» Ω 10· ϐ΄.) μεταφ. ἡσυχάζω «ἄλγεα ἐν θυμῷ κατακεῖσθαι ἐάσομεν» ἂς ἀφήσωμεν τὰς λύπας ἡσύχους (νὰ ἡσυχάζωσιν) ἐν τῇ καρδίᾳ, Ω 523· γ΄.) εὑρίσκομαι, ὑπάρχω, Ω 527.

ΚΑΤΑ-ΚΕΙΡΩ, κυρ. κατακόπτω· ὅθεν μεταφ. διαφθείρω, ἀφανίζω, καταστρέφω, «βίοτον, οἶκον» Ὀδ. δ 686, χ 36, «μῆλα» κατατρώγω, ψ 356.

ΚΑΤΑ-ΚΕΙΠ, προστ. κατακείετε, η 188, σ 408, ὑποτ. ἀ. πληθ. κατακείομεν ἀντὶ τοῦ κατακείωμεν, σ 419, μετοχ. κακκείοντες· ῥῆμα ἐφετικόν, θέλω νὰ πλαγιάσω, πηγαίνω νὰ κοιμηθῶ, νὰ ἡσυχάσω, Α 606, ψ 58, α 424 κ. ἀ.

ΚΑΤΑΚΗΑΙ, ΚΑΤΑΚΗΕΜΕΝ, ΚΑΤΑΚΗΟΜΕΝ, ἴδ. **ΚΑΤΑΚΑΙΩ**.

ΚΑΤΑ-ΚΛΑΩ, παθ. ἀόρ. ἁ. κατεκλάσθην, συντρίϐω, „σπῶ, τσακίζω" Ν 608, Υ 227· μεταφ. «ἐμοὶ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ» „ἐράϊσεν ἡ καρδία μου", ὡς ἔκφρασις σφοδρᾶς λύπης, τρόμου κτλ., δ 481, καὶ πλχ., «ἡμῖν κατεκλάσθη φ. ἦτορ δεισάντων» ι 256 (ἀντὶ τοῦ συνηθεστέρου: ἡμῖν—δείσασι).

ΚΑΤΑ-ΚΛΑΙΝΩ [..-.], ἀόρ. ἁ. κατέκλινα, πλαγιάζω, κατατίθημι, „ϐάλλω κάτω", «δόρυ ἐπὶ γαίῃ» κ 165 †.

ΚΑΤΑΚΛΗΘΕΣ, αἱ, ἴδ. **ΚΛΗΘΕΣ**.

ΚΑΤΑ-ΚΟΙΜΑΩ, ἀποκοιμίζω· παθ. ἀποκοιμῶμαι, μόνον ἐν τῷ ἀορ. «κατεκοιμήθην» Ἰλ. Ι 427, Λ 793, «παρά τινι» Β 355, «ἐν ἔντεσι» μὲ τὰ ὅπλα, Λ 731.

ΚΑΤΑ-ΚΟΙΡΑΝΕΩ, ἴδ. **ΚΟΙΡΑΝΕΩ**.

ΚΑΤΑ-ΚΟΣΜΕΩ, διακοσμῶ, διατάττω, τακτοποιῶ, „συγυρίζω", «δόμον» χ 440 (ὅπου κεῖται τὸ μέσ.), «ἴστὸν ἐπὶ νευρῇ» διευθετῶ, Δ 118.

ΚΑΤΑ-ΚΡΕΜΑΝΝΥΜΙ [....-.], ἀόρ. ἁ. κατεκρέμασα, „κρεμνῶ", ἀναρτῶ, «φόρμιγγα ἐκ πασσαλόφιν» ἀναρτῶ τὴν φ. ἀπὸ τοῦ πασσάλου, Ὀδ. θ 67, 105 (ἐν τμ.), «τόξα» Ὑμ. 27, 16.

ΚΑΤΑΚΡΗΘΕΝ, ἐπίρ. κατὰ (ὑπεράνω) τῆς κεφαλῆς, ἄνωθεν, ὑπεράνωθεν, λ 588, Ὑ. Δήμ. 182· μεταφ. ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, „ἀπ' ἐπάνω ἕως κάτω, πέρα καὶ πέρα", «Τρῶας κατάκρηθεν λάϐε πένθος» Π 548. (Πιθανῶς εἶνε σύνθετον ἐκ τῆς προθέσεως καὶ τοῦ **ΚΑΡΗ**, κάρηθεν ᾗ κατὰ συγκοπ. κρῆθεν, ὅπερ ὡς γεν. εὑρίσκεται παρ' Ἡσιόδ. Ἀσπ. Ἡρ. 7· διὸ καὶ κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον γραπτέον διῃρημένως κατὰ κρῆθεν καὶ οὕτως ἔγραψεν ὁ Bekk. ἐν τῇ Α΄. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἐκδόται· κατ' ἄλλους δὲ εἶνε σύνθετον ἐκ τῆς κατὰ ᾗ ἄκρηθεν, διὸ καὶ ἔγραψεν ὁ Bekk. ἐν τῇ Β΄. κατ' ἄκρηθεν, ὅ ἐ. „ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἕως 'ς τὸν πάτον", ὅπερ μοι φαίνεται πιθανώτερον τοῦ πρώτου).

ΚΑΤΑ-ΚΡΗΜΝΑΩ, „κρεμνῶ", μόνον κατὰ μέσ.

διάθ. κρέμαμαι, „κρέμομαι ὡς κάτω", «κατεκρημνῶντο βότρυες» Ὑμ. 6, 39.

*ΚΑΤΑ·ΚΡΗΜΝΟΣ, ον, ἀπόκρημνος, ἀπότομος, Βατρ. 154.

ΚΑΤΑΚΡΗΣ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ κατάκρας, ἐπίρ., γραφόμενον ἀπὸ τοῦ Οὐολφ. καὶ ἐξ. διηρημένως κατ' ἄκρης, ἴδ. ΑΚΡΗ. (Ὁ δὲ Δοιδερλεῖνος θεωρεῖ αὐτὸ κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ κατὰ κρῆθεν (κατὰ κρῆς, κατάκρης), ὅπερ ἤθελε σημαίνῃ τὸ κατὰ κεφαλῆς, καὶ εἰς ταύτην δῆθεν τὴν κυρ. σημ. κεῖται ε 313. ‖. Ἀπίθανον).

ΚΑΤΑ·ΚΡΥΠΤΩ, μέλ. ψω, ἀποκρύπτω, κατακρύπτω, περικαλύπτω τι, Χ 120, ψ 372, «ὑπό τινι» ι 329, ο 469, μετὰ δοτ. «νυκτί» μὲ νύκτα περικαλύπτω, ἢ ἐντὸς νυκτὸς κατακρύπτω, ψ 372, «οὔτι κατακρύπτουσιν» „δὲν τοῦ κρύπτουσι τίποτε", η 205 (ἔνθα ἄλλοι ἧττον ὀρθῶς ἑρμηνεύουσι τὸ ῥῆμα ὡς ἀμετάβ.: δὲν ἀποκρύπτονται παντάπασι). Κατὰ τὸ φαινόμενον ἀμετάβ. «ἄλλῳ δ' αὐτὸν (ἀντὶ τοῦ: ἑαυτὸν) φωτὶ κατακρύπτων ἤισκεν» πρὸς ἄλλον ἄνδρα παρωμοίαζεν ἑαυτὸν κρύπτων (τὴν ἀληθῆ του μορφήν), εἰς ἄλλον ἄνδρα μετεμορφοῦτο, δ 247 (ἔνθα τὴν ἀντων. «αὐτὸν» ἀποδοτέον εἰς ἀμφότερα τὰ ῥήματα).

ΚΑΤΑ·ΚΤΕΙΝΩ, μέλ. κατακτενῶ, Ω 412, ᾗ κατακτανέω Ζ 409, ἀόρ. ά. κατέκτεινα, ἀόρ. β'. κατέκτανον, προστ. κάκτανε ἐπικ. (ἀντὶ τοῦ: κατάκτανε) Ζ 164· ἔτι δὲ καὶ ἐπικ. ἀόριστ. κατέκτην, ἀπαρφ. κατακτάμεν καὶ κατακτάμεναι, μετοχ. κατακτάς· παθ. ἀόρ. ά. κατεκτάθην· μέσ. μέλ. κατακτανέομαι, μέσ. ἀόρ. ἐπικ. κατακτάμενος, μὲ παθ. σημ., (κατὰ δὲ τὸν Βούττμ. εἶνε παθ. ἀόρ. ἐκ τοῦ ἐνεργ. κατέκταν σχηματισθείς) π 106· ἀποκτείνω, φονεύω, „σκοτώνω", τινά, Ε 608 κ. ἀ., «ὧδε κατακτανέεσθε καὶ ὔμμες» (μέσ. μέλ. μὲ παθ. σημασ.) οὕτως θὰ φονευθῆτε καὶ ὑμεῖς, Ξ 481, «τατέκταθεν» Δωρ. ᾗ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: κατεκτάθησαν, Ε 558, γ 108.

ΚΑΤΑ·ΚΥΠΤΩ, ἀόρ. κατέκυψα, „σκύπτω κάτω", *Ἰλ. Ζ 611, Ρ 527.

ΚΑΤΑ·ΛΑΜΒΑΝΩ, συλλαμβάνω, „πιάνω", μόνον ἐν τμ., ἴδ. ΛΑΜΒΑΝΩ.

ΚΑΤΑ·ΛΕΓΩ, ἐπικ., μέλ. καταλέξω, ἀόριστ. ά. κατέλεξα· μέσ. μέλ. καταλέξομαι, μέσ. ἀόρ. ά. κατελεξάμην· γ'. ἐν. ἀορ. ἐπικ. συγκεκ. κατέλεκτο, Ι 662, ἀπαρφ. καταλέχθαι, ο 394, μετοχ. καταλέγμενος· κυρ. σημ. καταστρώνω, καταθέτω. 1) Ἐνεργ. ἐκθέτω, λέγω, διηγοῦμαι, ἀπαγγέλλω τί τινι· πολλάκις μετὰ τῶν ἐπιρ. «εὖ, ἀτρεκέως» Ι 115, Κ 413 κ. ἀ., ἑπομένου «ὅπως» ρ 44, «ἐν μοίρῃ κατέλεξας» καθὼς πρέπει εἶπες, Τ 186, «καταλέγω τινὰ ἢ .... ἤ» διηγοῦμαι περί τινος ἂν .... ἤ, δ 832. 2) Μέσ. κατακλίνομαι, „πλαγιάζω", ἵνα κοιμηθῶ, ἀναπαυθῶ, Ι 662, γ 353 κ. ἀ.

ΚΑΤΑ·ΛΕΙΒΩ, καταχέω, χύνω κάτω. Παθ. καταῤῥέω, κατασταλάζω, Σ 109 †.

ΚΑΤΑ·ΛΕΙΠΩ καὶ ἐπικ. ΚΑΛΛΕΙΠΩ, μέλ. καταλείψω καὶ ἐπικ. καλλείψω, ἀόρ. β'. κατέλιπον, γ'. ἐν. ἐπικ. κάλλιπε καὶ κάλλιφ' πρὸ φων. ὁασυνομένου, Ζ 223, ἀπαρφ. καλλιπέειν, π 296· ά.) καταλείπω, „ἀφίνω ὀπίσω", ἀπομακρύνομαί τινος, μετ' αἰτ. «παρ' ὄχεσφιν» Μ 92, «οἷόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν» ρ 314 κ. ἄ. πλχ.· β'.) ἐγκαταλιμπάνω, κακῶς ἀφίνω ὀπίσω, «Ἀχαιούς» Φ 414 κ. ἀ., «τεύχεα» Ρ 91· γ'.) καταλείπω, ἀφίνω μετὰ θάνατον, Ω 726, Ζ 223, φ 33· μεταφ. «τινὶ ὀδύνας, ἄλγεα» α 243, λ 279· δ'.) παραχωρῶ, παρέχω, [ἐῶ], ἀφίνω, «τινὶ εὐχωλήν» Δ 173 (ἐν τμ.), «τινὰ ἔλωρ γενέσθαι» ἀφίνω νὰ γείνῃ βορά, Ρ 151, γ 271, «σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι» ε 344.

ΚΑΤ·ΑΛΕΩ, ἀόρ. κατήλεσα, ἐπικ. σα, „ἀλέω καλά", «πυρόν» υ 109 † ἐν τμ.

ΚΑΤΑ·ΛΗΘΟΜΑΙ, ἐπιλανθάνομαι, „λησμονῶ" ἐντελῶς, «θανόντων» Χ 389 †.

ΚΑΤΑΛΟΦΑΔΕΙΑ [...⏑..], ἐπίρ. ἐπὶ τοῦ τραχήλου, ἐπὶ τῶν ὤμων, «φέρω» κ 169 † (πρὸ τοῦ Βεκκ. ἐγράφετο -δια. ‖. Εἶνε δὲ κυρ. οὐδ. τοῦ ἀχρ. ἐπιθέτου καταλοφάδειος ἐκ τοῦ ἀχρ. ἐπιρ. καταλοφάδην, ὅ ἐ. κατὰ λόφον, ἴδ. ΛΟΦΟΣ). Ἡ συλλαβὴ τα ἐκτείνεται διὰ τὸ μέτρον.

ΚΑΤΑ·ΛΥΩ [..⏑..], μέλ. -ύσω, ἀόρ. κατέλυσα. 1) ἀπολύω, λύω, «ἵππους» „ξεζεύγω", δ 28. 2) λύω ἐντελῶς, [καθαιρῶ], καταστρέφω, κατακρημνίζω, «πολίων κάρηνα» Β 117, Ι 24.

ΚΑΤΑ·ΛΩΦΑΩ, ἀναπαύομαι, ἀναλαμβάνω, λαμβάνω ἀναψυχήν, «κακῶν» ἀπὸ τῶν κακῶν, ι 460 † (ἐν τμ.).

ΚΑΤΑ·ΜΑΡΠΤΩ, ἀόριστ. ά. κατέμαρψα, καταλαμβάνω, „πιάνω", Ζ 364· ἰδίως τὸν φεύγοντα, „καταφθάνω", Ε 65, Π 598· μεταφ. περὶ γήρατος, ὅπερ τρόπον τινὰ διῶκον καταλαμβάνει τοὺς ἀνθρώπους, ω 390 (ἐν τμ.).

ΚΑΤ·ΑΜΑΩ [.⏑..], μόνον ἐν τῷ μέσ. ἀορ. ά. ἐπικ. καταμησάμην, συσσωρεύω, ἐπισωρεύω, Ω 165 †.

*ΚΑΤΑ·ΜΙΣΓΩ, ἀναμιγνύω· μέσ. ἀναμιγνύομαι, μετὰ δοτ., Ὑμ. 18, 26.

ΚΑΤ·ΑΜΥΣΣΩ [.⏑..], μέσ. ἀόρ. ά. ἀναύξ. κατεμυξάμην, κατασχίζω, „καταζουγρανίζω". —Μέσ. «χεῖρα» „καταγδέρνω" τὴν χεῖρά μου, Ε 425 †.

*ΚΑΤΑ·ΜΥΩ καὶ ἐπικ. ΚΑΜΜΥΩ, ἐπικ. ἀόριστ. ἀπαρφ. καμμῦσαι, κλείω τοὺς ὀφθαλμούς, „καμμύζω ᾗ καταμύζω", κοιμῶμαι, Βατρ. 192.

ΚΑΤ·ΑΜΦΙ·ΚΑΛΥΠΤΩ [⏑.⏑⏑..], ἐντελῶς περικαλύπτω, καλῶς περιτυλίσσω, «κεφαλῇ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας» περιβαλὼν ῥάκος εἰς τὴν κεφαλήν, καλῶς περιτυλίξας μὲ ῥάκος τὴν κεφ., ξ 349.

ΚΑΤΑ·ΝΕΥΩ, μέλ. κατανεύσομαι, Α 524, ἀόρ.

ά. κατένευσα, μετοχ. καννεύσας ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: κατανεύσας, ο 464, κατανεύω, νεύω, κάμνω νεῦμα, „γνεύω", τινί, ι 490 (ὅπου ἡ συλλαβὴ τα ἐκτείνεται διὰ τὴν ἄρσιν), ο 464, «κεφαλῇ, κρατί» νεύω διὰ τῆς κεφαλῆς κλίνων αὐτὴν πρὸς τὰ κάτω, τουτέστι συγκατανεύω, συγκατατίθεμαι, συνομολογῶ, παραχωρῶ, παρέχω, Α 527 κ. ἀ., συνήθως «ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν» Β 112 κ. ἀ., «ὑπέστην καὶ κατένευσα» Δ 267, τινί τι, «κῦδος, νίκην» Θ 175 κ. ἀ., μετ' ἀπαρφ., Β 112, Κ 393, Ν 369, δ 4. Πρβλ. ΑΝΑΝΕΥΩ.

ΚΑΤ-ΑΝΟΜΑΙ [.–..], ἐπικ. ἀντὶ τοῦ κατανύομαι, παθ. „τελειώνω, χάνομαι", κατασπαταλῶμαι, «τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται» ἐν ἀφθονίᾳ καταδαπανῶνται, κατασωτεύονται, Ὀδ. ϛ 58, ρ 537.

ΚΑΤΑΝΤΑ [..⏑], ἐπίρ. (κατάντης), „τὸν κατήφορον", πρὸς τὰ κάτω, Ψ 116 †. (Ἐν Μακεδονίᾳ λέγεται ἐπίρ. „κάταβα"=κάταντα, καὶ τοὐναντίον „ἄναβα"=ἄναντα, περὶ ὧν ἴδ. Φιλίστ. Γ'. σ. 124).

ΚΑΤΑΝΤΗΣΤΙΝ, ἐπίρ., ἴδ. ΑΝΤΗΣΤΙΣ.

ΚΑΤ-ΑΝΤΙΚΡΥ, ἐπίρ., „καταντικρύ", κατ' εὐθεῖαν, «καταντικρὺ τέγεος πέσεν» βαδίζων κατ' εὐθεῖαν, „ἴσια", ἔπεσεν ἐκ τοῦ τέγους, Ὀδ. κ 559, λ 64. (Τὸ υ ἐκτείνεται διὰ τὴν ἄρσιν).

ΚΑΤΑ-ΠΑΛΛΩ, μέσ. ἀόρ. ἐπικ. συγκεκ. κατέπαλτο, τινάσσω κάτω. Μέσ. τινάσσομαι κάτω, καταπηδῶ, «οὐρανοῦ ἐκ» Τ 351 † (ἔνθα τὰ σχόλ. ἑρμηνεύουσι «καθήλατο» ᾧ γράφουσι: κατεπᾶλτο, ὡς ἐκ τοῦ: κατεφάλλομαι, πρβλ. ΠΑΛΛΩ. Ὁ δὲ Βέκκ. καὶ Φαῖσι γράφουσιν: ἐκκατέπαλτο).

ΚΑΤΑ-ΠΑΤΕΩ [..⏑..], ἀόρ. κατεπάτησα, „καταπατῶ", μεταφ. «ὅρκια» παραβαίνω (‖. ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „πατῶ τὸν ὅρκον"), Δ 157 (ἐν τμ.) †.

ΚΑΤΑΠΑΥΜΑ, τό, κατάπαυσις, μέσον πρὸς κατάπαυσιν, «γόου» Ρ 38 †. Ἐκ τοῦ

ΚΑΤΑ-ΠΑΥΩ, μέλ. σω, ἀόρ. κατέπαυσα. 1) ἐπὶ πραγμάτων, καταπαύω, κάμνω νὰ παύσῃ, „παύω", τελειώνω, «πόλεμον» Η 36, «μηνιθμόν» Π 62, «χόλον θεῶν» δ 583. 2) ἐπὶ προσώπων, καταπαύω, καθησυχάζω, καταπραΰνω, περιορίζω, Ο 105, ϛ 168· κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ τοῦ φονεύω, Π 618. (‖. Ὁ εὐφημισμὸς δὲν ἁρμόζει. Ἐξυπακούεται μᾶλλον τὸ: τοῦ ὀρχηστὴν εἶναι, ἢ τοῦ ὀρχεῖσθαι)· «ἡμέας ὀτρύνων καταπαύεμεν» προτρέπων νὰ καταπαύωσιν, περιορίζωσιν ἡμᾶς, ϛ 244, «τινά τινος» ἀποτρέπω, «ἀγηνορίης» Χ 457, «ἀφροσυνάων» ω 457.

ΚΑΤΑ-ΠΕΔΑΩ, ἀόρ. κατεπέδησα, εἰς πέδας ἐμβάλλω, περιπλέκω, „ἐμπερδεύω", δεσμεύω, Τ 94, λ 292. Πρβλ. ΠΕΔΑΩ.

ΚΑΤΑ-ΠΕΣΣΩ, ἀόρ. κατέπεψα, „χωνεύω", μεταφ. «χόλον» κρατῶ τὸν θυμόν, Α 81 †. (‖. Ὡσαύτως ἡ καθομιλ. μεταχειρίζεται μεταφορ. τὸ „χωνεύω" ὄχι μὲν περὶ ὀργῆς, ἀλλὰ περὶ πάσης ὕβρεως τὴν ἀγανάκτησιν κινούσης).

ΚΑΤΑ-ΠΕΤΑΝΥΜΙ [....–.], ἐξαπλώνω ἐπί τινος, Θ 441 (ἐν τμ.) †.

ΚΑΤΑΠΕΦΝΩΝ, ἴδ. ΚΑΤΕΠΕΦΝΩΝ.

ΚΑΤΑ-ΠΗΓΝΥΜΙ [...–.], ἀόρ. ἀ. κατέπηξα, ἐμπήγω κάτω, ἢ καλῶς, στερεῶς, «ἔγχος ἐπὶ χθονί» Ἰλ. Ζ 213, «σκόλοπας» Η 441, Ι 350. —Ἐκ τοῦ μέσου μόνον τὸ γ'. ἐν. τοῦ ἐπικῶς συγκεκ. ἀορ. κατέπηκτο, (ἐν)κατεπάγη, «ἐν γαίῃ» Α 378.

ΚΑΤΑ-ΠΙΠΤΩ, ἀόρ. κατέπεσον καὶ ἐπ. κάππεσον, καταπίπτω, κατακρημνίζομαι, ἀπολλ. Ε 560 κ. ἀ. «ἀπὸ πύργου» Μ 386, «ἀπ' ἰκριόφιν» μ 414, πίπτω κάτω «ἐν Λήμνῳ» Α 593, «ἐν κονίῃσιν» Δ 523, «χαμᾶζε-κάππεσεν ἐν κονίῃσι» Ο 538, «πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ κάππεσε» Π 311, «ἁλί» ε 374. Μεταφ. «πᾶσιν παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός» κατέπεσε πρὸ ποδῶν ἢ παρέλυσεν ἡ τόλμη, Ο 20.

ΚΑΤΑ-ΠΛΕΩ, πλέω κάτω, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ πελάγους εἰς τὴν παραλίαν, [κατάγομαι], προσορμίζομαι, προσεγγίζω, ι 142 †.

ΚΑΤΑ-ΠΛΗΣΣΩ, μόνον ἐν τῷ παθ. ἀορ. κατεπλήγην ἀντὶ τοῦ κατεπλάγην, κυρ. κτυπῶ τινα κάτω, ἐπομ. ἐκπλήττω, τρομάζω· παθ. ἐκπλήττομαι, „τρομάζω", Γ 31 †.

ΚΑΤΑΠΝΕΙΟ, ποι. ἀντὶ τοῦ καταπνέω, ἐπιπνέω, Ὑ. Δήμ. 239.

ΚΑΤΑ-ΠΡΗΝΗΣ, ΕΣ, ἐπ. προβεβλημένος, προτεταμένος, εἰς τὰ πρόσω καὶ πρὸς τὰ κάτω ἐκτεταμένος, ἐπίθ. τῆς «χειρὸς» τῆς πρὸς τὰ κάτω ἐστραμμένης ἵνα ψηλαφήσῃ ἢ καταβάλλῃ, τουτέστι μὲ τὴν παλάμην πρὸς τὴν γῆν, Ο 114, 398, Π 792, ν 164, τ 467, Ὑ. Ἀπ. 333.

ΚΑΤΑ-ΠΤΗΣΣΩ, ἀόρ. ἀ. κατέπτηξα, καὶ ἀόρ. β'. ἐπ. συγκεκ. κατέπτην, συγκύπτω, (ὑπὸ φόβου) συστέλλομαι, „ζαρώνω, μαζεύομαι", «ποτὶ γαίῃ» θ 190, «ὑπὸ θάμνῳ» Χ 191, «ἵππω καταπτήτην ὑπ' ὄχεσφι» Θ 136.

ΚΑΤΑ-ΠΤΩΣΣΩ=ΚΑΤΑΠΤΗΣΣΩ, μόνον ἐν τῷ ἐνες. ὑποστέλλομαι, ἀποσύρομαι (ὑπὸ φόβου), ἀποδειλιῶ, Ἰλ. Δ 224, 340, Ε 254· μεταφ. ἐκπλήττομαι, „τρομάζω, ζαρώνω" Ε 476.

ΚΑΤΑ-ΠΥΘΩ, ἀόρ. κατέπυσα [..–.], [σήπω], κάμνω τι νὰ σήπηται, „σαπίζω", μετ' αἰτ. Ὑ. Ἀπ. 371· παθ. σήπομαι, Ψ 328 †.

ΚΑΤ-ΑΡΑΟΜΑΙ [.–...], ἀποθ. „καταρῶμαι", εὔχομαι περί τινος κακόν τι, «τινὶ ἄλγεα» τ 330, «πολλὰ κατηρᾶτο» ἐξέπεμπε πολλὰς κατάρας, Ι 454.

ΚΑΤΑ-ΡΙΓΗΛΟΣ [..–..], Η, ΟΝ, φρικτός, φρικαλέος, τρομερός, ξ 226 †, (ἔνθα ὁ μὲν Βέκκ. γράφει καταρριγηλά· ὁ δὲ Φαῖσι «κατὰ ῥιγηλὰ πέλονται». Ἀλλὰ μετὰ μὲν τοῦ «πέλονται» συντασσομένη ἡ Κατὰ εἶνε ἀσήμαντος. ‖. μετὰ δὲ τοῦ ἐπιθ. «ῥιγηλός» ἂν συντεθῇ, πρατιμοτέρα ἡ τοῦ Βεκκέρου γραφή).

ΚΑΤΑΡ·ΡΕΖΩ, καὶ ποιητ. κατα-ρέζω, μετοχ. καῤῥέζουσα ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: καταῤῥέζουσα, Ε 424, ἀόρ. ἀ. ἐπικ. κατέρεξα· κυρ. κάμνω πρὸς τὰ κάτω, καταψηλαφῶ, καταψήχω, τρίβω ἠρέμα· μεταφ. θωπεύω, „χαϊδεύω“, συνήθ. «χειρὶ τέ μιν κατέρεξε» Α 371, δ 610 κ. ἀ.

ΚΑΤΑΡ·ΡΕΩ, ῥέω κάτω, καταῤῥέω, «αἷμα ἐξ ὠτειλῆς» Δ 149, «ἐκ μελέων» λ 559 κ. ἀ., μετὰ γεν. «χειρός» Ν 539. (Πανταχοῦ ἐν τμ., πλὴν Δ 149, Ε 870).

ΚΑΤ·ΑΡΧΟΜΑΙ, παρ' Ὁμ. μόνον εἰς θρησκευτικὴν σημασίαν, κάμνω τὴν ἀρχὴν (τῆς θυσίας), „ἀρχίζω“, ἐπὶ τῆς τελετῆς τῆς προηγουμένης τῆς κυρίως θυσίας, μετ' αἰτ. «χέρνιβά τ' οὐλοχύτας» κάμνω ἀρχὴν μὲ τὸ χερνίψιμον ϗ τὰς οὐλοχύτας, γ 445 †. Πρβλ. ΑΠΑΡΧΟΜΑΙ, ΑΡΧΟΜΑΙ.

ΚΑΤΑ·ΣΒΕΝΝΥΜΙ [...–.], ἀόριστ. ἀ. κατέσβεσα, κατασβύνω, σβύνω ἐντελῶς, «πῦρ» Φ 381, Ψ 237, ἐν τμ., Π 293, Ξ 297.

ΚΑΤΑ·ΣΕΥΟΜΑΙ, μόνον ἐν τῷ ἐπικ. μέσ. ἀορ. β'. κατέσσυτο, καταπίπτω, εἰσορμῶ, «κῦμα κατέσσυτο καλὰ ῥέεθρα» κατέπεσε, μετὰ σπουδῆς κατέῤῥευσε τὸ κῦμα εἰς τὰ καλὰ ῥεῖθρα, ὅ ἐ. εἰς τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ, Φ 382 †.

ΚΑΤΑ·ΣΚΙΑΩ, ποι., κατασκιάζω, ἐπισκιάζω, μ 436 †.

ΚΑΤΑ·ΣΜΥΧΩ [..–.], κατακαίω, «πορὶ νῆας» Ι 653 † (ἐν τμ.).

***ΚΑΤΑ·ΣΤΕΙΒΩ**, καταπατῶ, Ὕμ. 18, 4, ἐν τμ.

***ΚΑΤΑ·ΣΤΙΛΒΩ**, καταλάμπω, ἀκτινοβολῶ, «πρηὺ σέλας» καταπέμπω γλυκεῖαν λάμψιν, Ὕμ. 7, 10.

ΚΑΤΑ·ΣΤΟΡΕΝΝΥΜΙ [....–.] ϗ **ΚΑΤΑ·ΣΤΟΡΝΥΜΙ** μετοχ. καστορνῦσα ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: καταστορνῦσα, ρ 32, ἀόρ. ἀ. κατεστόρεσα. 1) καταστρώνω, στρώνω κάτω, «κώεα» ρ 32, «ῥῆγος» ν 73 (ἐν τμ.), φ 2 (ἐν τμ.). 2) ἐπιστρώνω, ὑπεράνω (τινὸς) στρώνω, «κάπετον λάεσσιν» στρώνω τὸν τάφον ἀπ' ἐπάνω μὲ λίθους, Ω 798.

***ΚΑΤΑ·ΣΤΡΕΦΩ**, ἀόρ. ἀ. κατέστρεψα, ἀναστρέφω, „ἀναποδογυρίζω“, «ποσσί τι» Ὕμ. Ἀπ. 73.

ΚΑΤΑ·ΣΤΥΓΕΩ, ἐπικ., ἀόρ. β'. κατέστυγον, φρίττω, „τρομάζω“, Ρ 694, «τινά» φρίττω πρός τινα, „τρομάζω τινά“, κ 113 (ἐν τμ.).

***ΚΑΤΑ·ΣΤΥΦΕΛΟΣ** [..⏑..] ον, ἐπικ. κατάσκληρος, «πέτρη» Ὑ. Ἑρμ. 124.

ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΙΝ, ἴδ. ΚΑΤΕΧΩ.

***ΚΑΤΑ·ΤΑΝΥΩ** [..⏑⏑.], Ἰων. καὶ ποιητ., ἀόρ. ἀ. κατέτανυσα ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: κατετάνυσα, κατατανύζω, καθ' ὁλοκληρίαν τανύζω, „τεντώνω“, «ὅπλα» Ὕμ. 6, 34.

ΚΑΤΑ·ΤΕΙΝΩ, ἀόρ. κατέτεινα, „τεντώνω καλά“, «κατὰ δ' ἡνία τείνεν ὀπίσσω» ἔσυρε δυνατὰ τὰς ἡνίας ὀπίσσω, Γ 261, Τ 394.

ΚΑΤΑ·ΤΗΚΩ, ἀόρ. κατέτηξα. 1) μεταβ. ἀναλύω, „λυώνω“, «χιόνα» τ 206. 2) Μέσ. κατατήκομαι, ἀναλύομαι, „λυώνω“ ἐντελῶς, «χιὼν κατατήκεται» τ 205· μεταφορ. «ἦτορ» κατατήκεται ἡ καρδία μου, Ὀδ. τ 136.

ΚΑΤΑ·ΤΙΘΗΜΙ [..⏑..], μέλ. καταθήσω, ἀόρ. ἀ. κατέθηκα, ἀόρ. β'. μόνον ἐν τῷ πληθ. ἐπικ. συγκεκομ. κάτθεμεν, κάτθετε, κάτθεσαν ἀντὶ τοῦ κατέθεμεν κτλ., ὑποτ. ἐπ. καταθείομεν ἀντὶ τοῦ καταθῶμεν, ἀπαρφ. κατθέμεν ἀντὶ τοῦ καταθεῖναι· μέσ. ἀόρ. β'. πληθ κατθέμεθα κτλ. ἀντὶ τοῦ κατεθέμεθα κτλ., γ'. πληθ. κατέθεντο, ὑποτ. καταθείομαι ἐπ. ἀντὶ τοῦ καταθῶμαι, Χ 111. 1) Ἐνεργ. βάλλω τι ἢ τινὰ κάτω μετὰ προσοχῆς, καταθέτω, «τι ἐπὶ χθονὸς ἢ ἐπὶ χθονί» κατὰ γῆς, Γ 293, Ζ 473, «τινὰ ἐν λεχέεσσι» Σ 233, «τόξα ἐς μυχόν» π 285, «χλαῖναν ἐς μέγαρον ἐπὶ θρόνου» υ 96, «ὑπ' αἰθούσῃ» χ 449, «ἐκ καπνοῦ» ἴδ. ΕΚ 1) β'.), «τεύχεα πρόσθεν Ἀχιλλῆος» καταθέτω ἔμπροσθεν τοῦ Ἀχ., Τ 12 (ἐν τμ.), «τινὰ εἰς Ἰθάκην» ἀποβιβάζω τινὰ εἰς τὴν Ἰθάκην, π 230, «ἐν Λυκίης δήμῳ» κατέθεσαν (μετενεγκόντες) εἰς τὴν χώραν τῆς Λυκίας, Π 683, «ἐπ' αὐτῷ κεφαλὰς καταθέντε» ἐπάνω του προσκολλήσαντες τὰς κεφαλάς (τόσον δηλ. πλησίον, ὥστε ἐφαίνοντο ὅτι εἶχον προσκεκολλημένας τὰς κεφαλάς), Ψ 381, «ἔδρην» βάλλω (προσφέρω) κάθισμα, π 45, «εὐνήν, δέμνια» διευθετῶ, στρώνω, τ 317, 599 (ἐν τμ.)· β'.) δημοσίᾳ καταθέτω, „βάλλω“, ὡς βραβεῖον, ω 91, «λέβητα» Ψ 267 κ. ἀ. Διαφέρει ὁπωσοῦν τὸ «ἄεθλον καταθήσω» θέλω καταστήσῃ, διατάξῃ ἀγῶνα, τ 572· γ'.) καταθέτω εἰς φύλαξιν, φυλάττω, «γάλα» ι 247, «μοχλόν» ι 329· δ'.) ἀποθέτω, θέτω κατὰ μέρος «τόξα» φ 260. 2) Μέσ. ἀ.) καταθέτω τι τῶν ἐμαυτοῦ ἢ χάριν ἐμαυτοῦ, εἰς ἰδίαν μου χρῆσιν, «τεύχεα ἐπὶ γαίῃ» τὰ ὅπλα μου, Γ 114, Χ 111, «πόσιν καὶ βρῶσιν ἐνὶ νηΐ» ν 72 κ. ἀ., «ὅπλα νηός» Ὑ. Ἀπ. 457 ἐν τμ. β'.) ἐπὶ νεκροῦ, ἐνταφιάζω, ω 190· γ'.) «ἔντεα πατρὸς ἐς θάλαμον» βάλλω τὰ ὅπλα τοῦ πατρός μου εἰς τὴν ἀποθήκην μου, ἵνα τὰ φυλάξω, τ 17, 20· ὅθεν φυλάττω τι δι' ἐμαυτόν, «τι ἐπὶ δόρπῳ» σ 45.

***ΚΑΤΑ·ΤΡΙΖΩ**, τρίζω, „τσιρίζω“ δυνατά, ἐπὶ τῆς κραυγῆς τῶν πτηνῶν, μυῶν κ.τ.τ. Βατρ. 88.

ΚΑΤΑ·ΤΡΥΧΩ [..–.], κατατρίβω, φθείρω· μεταφ. καταθλίβω, καταπιέζω, «τινά» ο 309, π 84, «λαοὺς δώροις» Ρ 225.

***ΚΑΤΑ·ΤΡΩΓΩ**, ἀόρ. κατέτρωξα, τραγανίζω, „κοκκαλίζω“, Βατρ. 126, 182.

ΚΑΤ·ΑΥ̓ΘΙ, ἐπίῤῥ. αὐτόθι, „εἰς τὸν τόπον“, Ν 653, Ρ 535, Ω 470, κ 567, φ 55. (Ὁ Οὐόλφιος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν διαιρέσαντες τὴν λ. ἔγραψαν ἐν ἅπασι τοῖς ἀνωτέρω χωρίοις: κατ' αὖθι, ἀποδίδοντες τὴν πρόθεσιν εἰς τὸ ῥῆμα. Ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ϗ ὁ Ἀμεῖς ἀνεκάλεσαν πάλιν τὴν παλαιοτέραν γραφὴν καταῦθι χάριν τῆς ἀναλογίας).

κατ-αυτόθι=τῷ προηγ., Φ 344, κατ' εἰκασίαν τοῦ Οὐολφίου, ὅσις ὅμως αὐτός τε ϗ οἱ μετ' αὐτὸν ἐκδόται (πλὴν τοῦ Φαίσιος ϗ Βεκκέρου ἐν τῇ Β΄., ἐμμεινάντων εἰς τὴν γραφὴν κατ' αὐτόν) ἔγραψαν διῃρημένως κατ' αὐτόθ' (ὁ δὲ Βαϋμλεῖνος ὑφ' ἓν: καταυτόθ').

κατα-φαγεῖν, ἀπαρφ. τοῦ ἀορ. τοῦ **κατεσθίω**.

***κατα-φαίνω**, καταδεικνύω. Τὸ μέσ. καταφαίνομαι, γίνομαι φανερός, Ὑ. Ἀπ. 431.

κατα-φέρω, μόνον ἐν τῷ μέσ. μέλ. κατοίσομαι, «οὔ μ' ἄχος κατοίσεται Ἄϊδος εἴσω» τοῦ ὁποίου ἡ λύπη θὰ μὲ καταιβάσῃ μέσα εἰς τὸν Ἅδην, Χ 425 †.

***κατα-φθινύθω** [..υυ.], ἕτερος τύπος τοῦ **καταφθίω**, μόνον ἐν τῷ ἐνεστ., καταφθείρω, ἐξαφανίζω, «τιμήν» Ὑ. Δήμ. 354.

κατα-φθίω, ποι., μέλ. καταφθίσω, παθ. παραχ. κατέφθιμαι, ὑπερσ. κατεφθίμην, ὅπερ ἐν ταὐτῷ εἶνε καὶ μέσ. ἀόρ. β΄. ἐπ. συγκεκ., ἀπαρφ. καταφθίσθαι, μετοχ. καταφθίμενος. 1) μεταβ. διαφθείρω, ἐξαφανίζω, ἐξολοθρεύω, τινά, ε 341. 2) ἐν τῇ παθ. καὶ μέσ. φωνῇ ἀμετάβ. ἐξαφανίζομαι, ἐξολοθρεύομαι, τελευτῶ, „τελειώνω", «ἤια κατέφθιτο» ἦσαν τελειωμέναι αἱ τροφαί, δ 363. Ἰδίως ἡ μετοχ. τοῦ ἀορ. «καταφθίμενος» νεκρός, „ἀποθαμένος", Χ 288, γ 196, «νέκυες καταφθίμενοι» λ 491, καὶ ὡς οὐσιαστ. Ὑ. Δήμ. 478.

κατα-φλέγω, μέλ. ξω, καταφλέω, «πάντα πυρί» Χ 512 †.

κατα-φυλαδόν [..⏑.], ἐπ. ἐπίῤῥ., κατὰ φυλάς, εἰς φυλὰς διῃρημένοι, Β 668 †.

κατα-χέω, ἐπ. ἀόρ. ἀ. κατέχευα, μέσ. ἀόρ. ἐπικ. συγκεκομ. καὶ μὲ παθ. σημασ. κατέχυτο (μόνον ἐν τμ.) καὶ κατέχυντο, μ 411. 1) κυρ. ἀ.) ἐπὶ ῥευστῶν πραγμάτων, χέω κατά τινος, ἐπιχέω, „χύνω ἐπάνω", «ἔλαιον χαιτάων τινί» ἐπάνω εἰς τὰ μαλλιά τινος, Ψ 282, «ὕδωρ τινί» Ξ 435, «ψιάδας ἔραζε» Π 459, «δάκρυ» χύνω δάκρυ, (τὸ ὁπ. βεβαίως πίπτει κάτω) δ 556, κ 201· β΄.) ἐπὶ ξηρῶν πραγμάτων, καταῤῥίπτω, ἐπιῤῥίπτω, ἀφίνω νὰ καταπέσῃ, «χιόνα, νιφάδας» τ 206, Μ 158, «πέπλον ἐπ' οὔδει» Ε 734, «θύσθλα χαμαί» Ζ 134, «τεῖχος εἰς ἅλα» Η 461, «ἡνία» Ρ 619· ὡσαύτως «πτερά» ο 527 (ἐν τμ.). 2) μεταφ. ἐπιχέω, διαχέω, ἐφαπλώνω ἐπί τινός τι, ἢ περιβάλλω, περικαλύπτω τινὰ διά τινος, «ὁμίχλην, ἀχλύν, χάριν τινί» Γ 10, η 42, ϐ 12, θ 19, «ἐλεγχείην, αἶσχος, ὀνείδεα τινί» ἐπιῤῥίπτω κατά τινος, Ψ 408, λ 433, ξ 38, χ 463, «πλοῦτόν τινι» Β 670, παθ. «κὰδ δ' ἄχος χύτο ὀφθαλμοῖσι» λύπη διεχύθη ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του, Ὑ 282.

κατα-χθόνιος, ον, χθόνιος, ὑπόγειος, «Ζεύς» τουτέστιν ὁ Ἅδης, Ι 457 †.

κατέαξα, ἴδ. **κατάγνυμι**.

κατ-έδω, μέλ. κατέδομαι, παραχ. ἐνεργ. κατέδηδα ἐν τμ. Ρ 542· κατατρώγω, καταβιβρώσκω, κυριολ. ἐπὶ ζώων, μετ' αἰτ., Τ 31, φ 363, Ρ 542 (ἐν τμ.) κ. ἀ.. Μεταφ. «οἶκον, βιοτον, κτῆσιν» „τρώγω τὸ βιό, τὰ κτήματα", ϐ 237, ν 369, 534 κ. ἀ. Τροπικ. «ὃν θυμὸν κατέδει» „τρώγει τὴν καρδίαν του", „τρώγεται", μελαγχολᾷ, Ζ 202.

κατ-ε(F)έργνυμι [...–.], καὶ **κατ-ε(F)έργω**, ἀόρ. κατέερξα, [κατειργω], κατακλείω, ἐγκλείω, «κατὰ συφεοῖσιν ἐέργνυ» κ 238, «κατέερξεν βοῦς» Ὑ. Ἑρμ. 356.

κατ-είβω, ποι.=**καταλείβω**. 1) Ἐνεργ. ἀφίνω νὰ κατασταλάξῃ, χύνω κατ' ὀλίγον, «δάκρυ» Π 4, φ 86 κ. ἀ. ἐν τμ. 2) Μέσ. κατασταλάζω, χύνομαι κατ' ὀλίγον, καταῤῥέω, «δάκρυ κατείβετο παρειῶν» κατεστάλαζε τὸ δάκρυ ἐπὶ τῶν παρειῶν, Ω 794· ἐπὶ ὕδατος, Ο 37, Φ 261, ε 185. Μεταφ. «κατείβετο αἰών» παρήρχετο, ε 152.

κατ-εῖδον, μετ. κατιδών, Δ 508, Βατρ. 11, ἐλλειπτ. ἀόρ. τοῦ καθοράω, βλέπω πρὸς τὰ κάτω.

κατ-ειλέω, μέλ. ὑσω, περιτυλίσσω, περικαλύπτω, καταχώνω, τινά, «ψαμάθοις» διὰ (ἢ ἐντὸς) τῆς ἄμμου, Φ 318 † (ἐν τμ.).

κάτ-ειμι (εἶμι), μετοχ. κατιών, μέσ. ἀόρ. ἐπ. καταεισάμην, ἴδ. **εἶμι**. 1) κατέρχομαι, καταβαίνω, «Ἰδηθεν» Δ 475, «ἀγρόθεν» ἐκ τοῦ ἀγροῦ (εἰς τὴν οἰκίαν) ἐπανέρχομαι, ν 267, «δόμον Ἄϊδος, Ἄϊδόσδε» εἰς τὸν Ἅδην, Ξ 457, Ὑ 294, «ποταμόνδε» κ 159, «εἰς ἄστυ» ο 505. 2) μεταφ. ἀ.) ἐπὶ ποταμοῦ καταῤῥέω, „καταιβαίνω", Λ 492· β΄.) ἐπὶ πλοίου, [κατάγομαι] „ἀράζω", «ἐς λιμένα» π 472· γ΄.) ἐπὶ βέλους καταπίπτω, «ὄθι (δόρυ) καταείσατο γαίης» ὅπου τῆς γῆς κατέπεσε, Λ 358.

κατεκτάθην, ἴδ. **κατακτείνω**.

κατ-εναίρω, ποι., μόνον ἐν τῷ μέσ. ἀορ. ἀ. κατενηράμην, ἀποκτείνω, φονεύω, „σκοτώνω", «χαλκῷ» λ 519 †.

κατ-εναντίον, ἐπίῤ. „καταντικρύ", ἐναντίον, «τινί» Φ 567 †.

***κατενήνοθε**, ἀρχαῖος παρακείμενος μὲ σημ. ἐνεστ. καὶ παρατ., κατάκειμαι, ἐπίκειμαι, «κόμαι κατενήνοθεν ὤμους» αἱ κόμαι κατακαλύπτουσι τοὺς ὤμους (κατὰ δὲ τὸν Γοίβελον: κατέλαμπον ἐπὶ τῶν ὤμων) Ὑ. Δήμ. 280. Τὸ λεγόμενον Πινδαρικὸν σχῆμα (τὴν σύνταξιν δηλ. ῥήματος ἑνικ. μετὰ πληθ. ὑποκειμένου γένους ἀρσ. ἢ θηλ.) ἐξηγεῖ ὁ μὲν Ῥύγχενος καὶ ὁ Οὐόσσιος ὡς ἐκ τῆς περιληπτικῆς ἐννοίας τοῦ «κόμαι» (=κόμη), ὁ δὲ Φράγκε ὑποθέτων ὅτι οἱ τύποι: ἐνήνοθε καὶ ἀνήνοθε, ἐξ ὧν οὐδεὶς ἄλλος κλιτὸς σχηματισμὸς εὑρίσκεται, ἐθεωροῦντο τρόπον τινὰ ὡς ἐπιῤῥήματα, δηλ. ἄκλιτοι, ἐπομ. ἐδύναντο καὶ μετὰ πληθ. ὑποκειμένου νὰ συνταχθῶσι. Περὶ δὲ τῆς ἐτυμολ. ἴδ. **ἐπενήνοθε**.

κατ-ένωπα (ἐκ τοῦ ἐνώψ, ἀπηρχαιωμένου οὐσιαστ. ἀντὶ τοῦ **ἐνωπή**) ἐπίῤ. κατὰ πρόσωπον,

Ο 320 †. (Ὁ Σπίτζν. καὶ Βαϋμλ. γράφει διηρημ. κατ' ἐνῶπα).

ΚΑΤΕΠΆΛΜΕΝΟΣ, ἴδ. **ΚΑΤΕΦΆΛΛΟΜΑΙ.**

ΚΑΤΕΠΑΛΤΟ, ἴδ. **ΚΑΤΑΠΑΛΛΩ.**

ΚΑΤ·ΕΠΕΊΓΩ, „βιάζω", (κατα)πιέζω, στενοχωρῶ, Ψ 623 (ἐν τμ.).

ΚΑΤ·ΕΠΕΦΝΟΝ, ΕΣ, Ε, ἐπ. ἀόρ. (ἔπεφνον, ἴδ. ΦΕΝ-) ἀπέκτεινα, ἐφόνευσα, τινά, Ζ 183, γ 252 κ. ἀ. Ἡ μετοχὴ πρότερον ἐτονίζετο, ἔτι δὲ καὶ νῦν παρὰ Δινδορφ. καὶ Φαΐσι, ἀνωμάλως: καταπέφνων, Ρ 539.

ΚΑΤ·ΕΡΕΊΠΩ, κυρ. μεταβ. κατακρημνίζω· ἐν δὲ τῷ ἀορ. κατήριπον ᾗ παρακ. κατερήριπα ἀμετάβατ. καταπίπτω, κατακρημνίζομαι, ἐπὶ τείχους, *Ἰλ. Ξ 55· μεταφ. «κατήριπεν ἔργα αἰζηῶν» κατέπεσον, κατεστράφησαν, Ε 92.

ΚΑΤ·ΕΡΗΤΎΩ [...˘.], καταχρατῶ, ἐμποδίζω, καταστέλλω, ἀποτρέπω, τινά, θέλοντα νὰ ἀπέλθῃ, Ι 465, τ 545, ι 31.

ΚΑΤ·ΕΡΙΚΆΝΩ [..-˘.], ποι., Ω 218 †, καὶ **ΚΑΤ·ΕΡΎΚΩ** [..-.], „κρατῶ", ἀναχαιτίζω, ἐμποδίζω, κωλύω, τινά, Ζ 192, 518, Ψ 491, α 315, γ 345 κ. ἀ. Ψ 734, χ 409. Παθ. κρατοῦμαι, ἐμποδίζομαι, χρονοτριβῶ, α 197, δ 498.

ΚΑΤ·ΕΡΎΩ [..˘.], ἀόρ. ἀ. κατείρυσα, παθ. παρακ. κατείρυσμαι, καθελκύω, πάντοτε ἐπὶ τῶν πλοίων τῶν ἀπὸ τῆς ξηρᾶς εἰς τὴν θάλασσαν συρομένων, *Ὀδ. ε 261 κ. ἀ. Παθ. θ 151, ξ 332, τ 289.

ΚΑΤ·ΕΡΧΟΜΑΙ, ἀποθ., μέλ. κατελεύσομαι, ἀόρ. κατῆλθον καὶ ποι. κατήλυθον, ἀπαρφ. κατελθέμεν ἐπ. ἀντὶ τοῦ κατελθεῖν· ἀ.) κατέρχομαι, καταβαίνω, «Οὐλύμποιο» ἐκ τοῦ Ὀλ., Υ 125, «ἐξ οὐρανοῦ» Ζ 109, «ἐπί τινα» α 304. Ἰδίως «Ἄϊδόσδε ἢ Ἄϊδος εἴσω» εἰς τὸν Ἅδην, Ζ 284, Η 330, κ 560 κ. ἀ., ἐν γένει δὲ ἀπὸ ὑψηλοτέρου τινὸς τόπου εἰς χαμηλότερον, οἷον ἀπὸ τῶν ἐνδοτέρω εἰς τὴν παραλίαν, «ἐπὶ νῆα» ὅπου ἵσταται ἡ ναῦς, α 303 κ. ἀ. ὡσαύτως καὶ λ 188 ἀπὸ τοῦ (ὑψηλότερον κειμένου) ἀγροῦ εἰς τὴν (παρὰ τὴν θάλασσαν) πόλιν, ἔτι δὲ ἀπὸ τοῦ πελάγους εἰς τὴν παραλίαν, εἰς τὸν λιμένα, κατάγομαι, α 182, ω 115· β'.) μεταφ. ἐπὶ βράχου ἀπορρηγνυμένου καὶ κατακυλινδουμένου, ι 484, 541.

ΚΑΤ·ΕΣΘΊΩ, παρατ. κατήσθιε, ἀόρ. κατέφαγον, μόνον ἐν τμ. Β 317, κατατρώγω, καταβιβρώσκω, Β 314, Γ 25, α 9, καταβροχθίζω, Φ 24, «ζωήν» π 429.

ΚΑΤΕΣΣΥΤΟ, ἴδ. **ΚΑΤΑΣΕΎΟΜΑΙ.**

ΚΑΤ·ΕΥΝΆΖΩ, παθ. ἀόρ. ἀ. κατευνάσθην, κατακλίνω, πλαγιάζω, μόνον παθ. κατακλίνομαι, ἵνα κοιμηθῶ, „πλαγιάζω", Γ 448 †.

ΚΑΤ·ΕΥΝΆΩ=τῷ προηγ., ὅθ. μέλ. -ήσω, ἀόρ. κατεύνησα καὶ παθ. κατευνήθην, Ξ 245, 248. Παθ. δ 414, 421.

ΚΑΤ·ΕΦ·ΆΛΛΟΜΑΙ, ἀορ. ἐπικ. συγκεκ. μετοχ. κατεπάλμενος, καταπηδῶ, πηδῶ (ἵνα ὁρμήσω) κατεπάνω τινός, Λ 94 †.

ΚΑΤ·ΈΧΩ, μέλ. καθέξω, ἀόρ. β'. κατέσχον, καὶ μέσ. κατεσχόμην, μετοχ. κατασχόμενος, ἔτι δὲ ποι. ἐκτενέστ. ἀόρ. β'. κατέσχεθον (ἴδ. ἔχω ἐν ἀρχ.), γ'. ἐν. ἐπικ. κάσχεθε ἀντὶ τοῦ κατέσχεθε, Λ 702. Α'.) Ἐνεργ. 1) μεταβ. ἀ.) κρατῶ κάτω, «κεφαλήν» ω 242· β'.) κρατῶ ὀπίσω, ἐμποδίζω, ἀναχαιτίζω, τινά, Λ 702, Ο 186, γ 284, ο 200. Παθ. «ἠέρι κατέχοντο» κατείχοντο, κατεκαλύπτοντο ὑπὸ τῆς ὁμίχλης, Ρ 368, 644, πρβλ. **ΚΑΤΊΣΧΩ.** Μεταφ. ἐπὶ καταστάσεων, «οὔνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖράς τε πόδας τε» κατέχει ἢ παραλύει τὸ γῆρας τὰς χεῖρας ᾗ τοὺς πόδας του, λ 497· γ'.) κατέχω, ἔχω κατειλημμένον, εἰς καθαρῶς τοπικὴν σημ., Β 560· ἀλλαχοῦ δὲ μᾶλλον εἰς τροπ. σημ. «νὺξ κάτεχ' οὐρανόν» κατεκάλυπτε, ν 269, «σελήνη κατείχετο νεφέεσσι» ι 145. Ἰδίως δὲ περὶ τοῦ χώματος, τῆς γῆς τῆς καλυπτούσης τοὺς νεκρούς, οἷον «κάτεχεν φυσίζοος αἶα» Γ 243, Σ 332, λ 301, 549 κ. ἀ. «πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει» πρὸ τοῦ μάλιστα θέλει καλύψῃ αὐτοὺς ἡ γῆ, Π 629, ν 427, ο 31, «ἀλαλητῷ πᾶν πεδίον κατέχουσι» πληροῦσι, Π 79, «εὐφροσύνη ἔχει κατὰ δῆμον» ι 6. 2) ἀμετάβ. „πιάνω", προσορμίζομαι, προσεγγίζω, «κατέσχεθον Θορικόνδε» Ὑ. Δήμ. 126. Β'.) Μέσ. καλύπτομαι, «κατασχομένη ἐανῷ» Γ 419, «πρόσωπα χερσίν» τ 361.

ΚΑΤ·ΗΠΙΆΩ, καταπραΰνω, παθ. «ὀδύναι κατηπιόωντο» ἐπ. ἀντὶ τοῦ κατηπιῶντο, ὅ ἐ. κατεπραΰνοντο, Ε 417 †.

ΚΑΤ·ΗΡΕΦΗΣ, ΈΣ (ἐρέφω), κυρ. κατεστεγασμένος, „σκεπασμένος", «σταθμοί, κλισίαι» Σ 589· ὅθεν θολωτός, κατάστεγος, «σπέος» ν 349, «δάφνῃσι» ὑπὸ δαφνῶν κεκαλυμμένος, κατεσκιασμένος, ι 183· μεταφ. «κῦμα», ὡς στέγη ἐπικρεμάμενον, ἐπικείμενον, τὸ ὁποῖον καταπλακώνει, ε 367 (ὁ Δοιδερλ. ἑρμηνεύει: σκοτεινὸν κῦμα, ἄνευ ἀνάγκης. ‖. διότι τὸ ἐπίθ. ἐνταῦθα δύναται κάλλιστα νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἐνεργητικόν, ἐν ᾧ ἀλλαχοῦ εἶνε παθητ.).

ΚΑΤΉΡΙΠΕ, ἴδ. **ΚΑΤΕΡΕΊΠΩ.**

ΚΑΤΗΦΕΊΗ, ἡ (κατηφής) κατήφεια, „κατσοῦφα", (‖. ἡ τροπὴ τοῦ η εἰς ου εἶνε γνωστὴ ἐν τῇ καθομ. ἐκ τοῦ σουσάμι, σουπιά, φουμίζω=σησάμι, σηπιά κτλ.), ταπείνωσις, καταισχύνη, *Ἰλ. Γ 51, Ρ 556 «σοὶ ἐγὼ—κατηφείη καὶ ὄνειδος ἔσομαι» Π 498.

ΚΑΤΗΦΈΩ (κατηφής), ἀόρ. ἀ. κατήφησα, „κατσουφιάζω", σκυθρωπάζω, Χ 293, «ἐνὶ θυμῷ» π 342.

ΚΑΤΗΦΗΣ, ΈΣ, „κατσουφιασμένος", ταπεινωμένος, κατησχυμένος, περίλυπος, ω 432 †. (Ἐτυμολογεῖται κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους καί τινας τῶν νεωτέρων ἐκ τοῦ κατὰ-φάος, οἱονεί: καταφαής, κάτω τὰ φάη (τοὺς ὀφθαλμούς) βάλλων· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ καθάπτομαι, οἱονεί: ἐπιτιμήσεως ἄξιος. Ὀρθότερον ἐτυμολογεῖ ὁ Δύντζερος ἐκ τῆς ῥίζης ΑΦ ἢ ΑΦ₂

συγγενοῦς πρὸς τὸ ἄφ-νω, ἐξ-απ-ίνης καὶ ἅπτομαι, οἱονεὶ ἐντελῶς πιασμένος, ἢ κατάπληκτος ὑπὸ τῆς αἰσχύνης ἢ λύπης).

ΚΑΤΗΦΉΝ, ΟΝΟΣ, ἡ,=ΚΑΤΗΦΕΙΗ, κατήφεια, αἶσχος, ὄνειδος, ὡς οὐσ. συγκεκριμ. μόνον Ω 253 †, ἔνθα ὁ Πρίαμος ὀνειδίζων τοὺς ἐπιζῶντας υἱούς του, ἵνα καταστήσῃ ἐντονωτέραν τὴν ἐπιτίμησιν, μεταχειρίζεται τὸ θηλ. «κατηφόνες» κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ἀρρενωποὺς καὶ ἀνδρείως πεσόντας ἄλλους υἱούς του.

ΚΆΤΘΑΝΕ, ἴδ. **ΚΑΤΑΘΝΉΣΚΩ**.

ΚΑΤΟΆΨΑΙ, ἴδ. **ΚΑΤΑΘΆΠΤΩ**.

ΚΑΤΘΈΜΕΝ, ΚΆΤΘΕΜΕΝ, ΚΆΤΘΕΤΕ, ΚΆΤΘΕΣΑΝ, ἴδ. **ΚΑΤΑΤΊΘΗΜΙ**.

ΚΑΤΊΜΕΝ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ κατιέναι, ἴδ. **ΚΆΤΕΙΜΙ**.

ΚΑΤ-ΙΣΧΆΝΩ [..⏑.],=**ΚΑΤΊΣΧΩ**, κατέχω, καταστέλλω, τ 42 † (ἐν τμ.).

ΚΑΤ-ΊΣΧΩ, ἐπ. καὶ **ΚΑΤΑΪ́ΣΧΩ** (ὅπ. ἴδ.), ἕτερ. τύπος τοῦ **ΚΑΤΈΧΩ**, μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. 1) Ἐνεργ. ἀ.) „κρατῶ", ἐμποδίζω, «ἵππους» Ψ 321· μεταφ. «θυμοῦ μένος» τὴν ὁρμὴν τῆς ψυχῆς καταστέλλω, Ὕμ. 7, 14· β΄.) κρατῶ, διευθύνω, προσορμίζω, «νῆα» λ 456 (πρβλ. **ΚΑΤΈΡΧΟΜΑΙ**). 2) Μέσ. κρατῶ, κατέχω δι' ἐμαυτόν, Β 233.

ΚΑΤ-ΟΊΣΟΜΑΙ, ἴδ. **ΚΑΤΑΦΈΡΩ**.

ΚΑΤ-ΌΠΙΣΘΕ καὶ πρὸ φων. **ΚΑΤΌΠΙΣΘΕΝ**, ἐπίρ. 1) τοπικ. ὄπισθεν, ὀπίσω, „ἀπ' ὀπίσω", Ψ 505, χ 92, «νεός» μ 148. 2) χρον. „κατόπιν", ὕστερον, ἔπειτα, χ 40, ω 546, «κατ. λιπέσθαι» ἀφίνω ὀπίσω μου, δηλ. μετὰ θάνατον, φ 116.

***ΚΑΤ-ΌΠΤΗΣ, ΟΥ**, ὁ, μᾶλλον ποι. (καθ-ορῶ), κατάσκοπος, κατοπτευτής, Ὑ. Ἑρμ. 372.

***ΚΑΤ-ΟΡΟΊΩ**, καταπηδῶ, καταβαίνω ὁρμητικῶς, Ὑ. Δήμ. 342.

***ΚΑΤΟΥΔΑΙΟΣ, ΟΝ** (κατ' οὖδας), καταχθόνιος, ὑπόγειος, Ὑ. Ἑρμ. 112.

***ΚΑΤΤΆΝΥΣΑΝ**, ἴδ. **ΚΑΤΑΤΑΝΎΩ**.

ΚΆΤΩ [⏑.], ἐπίρ. (κατά), „κάτω", πρὸς τὰ κάτω, «ἕλκω» Ρ 136, «ὀρόων» ψ 91.

ΚΑΤ-ΩΘΈΩ, ὠθῶ, σπρώχνω κάτω, Π 410 (ἐν τμ.) †.

ΚΑΤΩΜΆΔΙΟΣ [⏑.⏑⏑.], **Η, ΟΝ**, ἐπικ. (κατά, ὦμος) ὁ μεθ' ὁρμῆς ὑπὸ τοῦ ἀπὸ τῶν ὤμων κινουμένου βραχίονος ῥιπτόμενος, τουτέστιν ὁ μεθ' ὅλης τῆς ὁρμῆς ῥιπτόμενος, ἐπίθ. τοῦ «δίσκου» Ψ 431 †. Ἴδ. τὴν ἑπομένην λ.

ΚΑΤΩΜΑΔΌΝ [⏑.⏑.] (κατά, ὦμος), ἐπ. ἐπίρ., κινῶν ἀπὸ τῶν ὤμων τὴν χεῖρα, τουτέστι πάσῃ τῇ δυνάμει τῆς χειρὸς χρώμενος (διότι ἡ δύναμις τῆς χειρὸς διαφέρει, ὡς γνωστόν, καθ' ὅσον κινεῖται ἀπὸ τοῦ καρποῦ ἢ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος ἢ ἀπὸ τοῦ ὤμου καὶ κάτω), μὲ ὅλην τὴν δύναμιν, «ἐλαύνω» μαστίζω μὲ ὅλην τὴν δύναμιν, Ἰλ. Ο 352, Ψ 500. (Ταῦτα κατὰ τὸν Εὐστάθ. ὀρθότερον βεβαίως ἢ ὡς τινες τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν ἑρμηνεύουσι: κατὰ τῶν ὤμων τῶν ἵππων).

***ΚΆΤΩΡ, ΟΡΟΣ**, ὁ, ἄγνωστος ἢ διεφθαρμένη λ. Ὕμ. 6 (7), 55, ἣν τινες ἐκ τοῦ κάζω, κέκασμαι ἐτυμολογοῦντες ἑρμηνεύουσιν ἄρχων. Τὰς δὲ διορθώσεις ἴδ. παρὰ Βαουμεϊστέρῳ ἐν τῇ ἐκδ. τῶν Ὕμνων.

ΚΑΤΩΡΥΞ, ΥΧΟΣ, ὁ, ἡ, δοτ. πληθ. κατωρυχέεσσι, ὡς ἐξ ὀνομ. κατωρυχής (κατ-ορύσσω), εἰς τὴν γῆν ἐμπεπηγμένος, χωμένος, «κατωρυχέεσσι λίθοισι» Ἰλ. Ο 352, Ψ 500. (Ταῦτα κατὰ τὸν Εὐστάθ. ὀρθότερον βεβαίως ἢ ὡς τινες τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν ἑρμηνεύουσι: κατὰ τῶν ὤμων τῶν ἵππων).

ΚΑΪ́ΚΩΝΕΣ, οἱ, ἔθνος ὄχι Ἑλληνικόν, ἀλλ', ὡς εἰκάζεται, Πελασγικόν. Κατῴκουν δὲ ἀ.) οἱ μὲν αὐτῶν ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ (καὶ μετέπειτα ἰδίως ἐν Βιθυνίᾳ ἀπὸ τῆς χώρας τῶν Μαριανδυνῶν μέχρι τοῦ ποταμοῦ Παρθενίου) Κ 429, Υ 329. Ἐπὶ Στράβωνος οὗτοι εἶχον ἐκλείψῃ· β΄.) οἱ δὲ ἐν Τριφυλίᾳ, γ 366, καὶ ἐν Ἀχαΐᾳ περὶ τὴν Δύμην. Ἀλλὰ κατὰ τὸν Στράβ. 8, 3, 17 περὶ αὐτῶν ὑπῆρχον πολλαὶ παραδόσεις, καὶ κατά τινας μὲν αὐτῶν ἐκαλοῦντο πάντες οἱ Ἐπειοὶ ᾗ Καύκωνες· κατ' ἄλλας δὲ εἶχον δύω κεχωρισμένας κατοικίας, τινὲς μὲν οἰκοῦντες ἐν Τριφυλίᾳ, τινὲς δὲ ἐν Κοίλῃ Ἤλιδι καὶ παρὰ τὴν Δύμην. Πρβλ. Ἡρόδ. 1, 147. 4, 148.

ΚΑΥΛΌΣ, ὁ, κυρ. „τὸ κοτσάνι", παρ' Ὅμ. δὲ κατὰ τὸν Σχολ. τὸ ἄκρον τοῦ δόρατος ἢ στειλεοῦ (στειλεαρίου) τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸν αὐλὸν τῆς λόγχης, Ν 162, 608, Π 115· ἔτι δὲ κώπη, λαβὴ τοῦ ξίφους, Π 338, Ἰλ.

ΚΑΪ̃ΜΑ, τό (καίω), καῦμα, καύσων, „καῦσις" (προφ. κάψα) ἢ ἐκ τοῦ ἡλίου, Ε 865 †.

ΚΑΥΣΤΕΙΡΑ, ἐπίθετ. θηλ. (καίω), καυστική, θερμή, πεισματώδης, «μάχη» Ἰλ. Δ 342, Μ 316.

ΚΑΪ̃ΣΤΡΙΟΣ, ὁ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ **ΚΆΪΣΤΡΟΣ**, ποτ. τῆς Ἰωνίας, πηγάζων ἐν Λυδίᾳ καὶ ἐκβάλλων εἰς τὴν θάλασσαν παρὰ τὴν Ἔφεσον, τανῦν Ἀκκάρ-σού, Β 461 (κατὰ παλαιάν, ἀπίθ. ἐτυμολ. «ὡς διὰ κεκαυμένης ῥέων»).

ΚΑΦ-, κατ' ἄλλους δὲ **ΚΑΠ-**, ἀρχαία ῥίζα, σημαίνουσα τὸ πνέω, χαλεπῶς ἀναπνέω, ἐκπνέω, ἀγωνιῶ, ἐξ ἧς μόνον ἡ μετοχὴ τοῦ παρακειμ. κατ' αἰτ. «κεκαφηότα θυμόν» τὴν ἐκπνέουσαν, ἀγωνιῶσαν ψυχήν, Ε 698, ε 468. Ἐντεῦθεν καὶ τὸ καπύω, καὶ ὁ καπνός.

ΚΈ, ΚΈΝ, μόριον ἐγκλιτικὸν ἰδιάζον εἰς τὴν ἐπικ., Αἰολ. καὶ Δωρικὴν διάλεκτον (ἐν ᾗ ἔχει τὸν τύπον ΚΆ), ὅμοιον μὲν κατὰ τὴν χρῆσιν πρὸς τὸ μόριον Ἄν, ἀλλὰ βεβαίως ὄχι ἐντελῶς ταὐτοσήμαντον, οὐ μόνον διότι εὑρίσκονται ἀμφότερα ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ παραλλήλως κείμενα, ὡς ἐν τοῖς Λ 187, Ν 127, Ω 437, ε 361, ζ 259, ι 334, ἀλλὰ ᾗ διότι τὸ κὲ συντάσσεται μετὰ χρόνων, μεθ' ὧν ἢ οὐδέποτε ἢ σπανιώτατα συντάσσεται τὸ Ἄν. (Μεταξὺ τῶν πολλῶν καὶ διαφόρων γνωμῶν τῶν περὶ τῆς παραγωγῆς καὶ θεμελιώδους σημασίας τοῦ μορίου τούτου πιθανωτάτη φαίνεται εἰσέτι ἡ τοῦ Ῥόστου. Κατὰ ταύτην παράγεται μὲν ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης, ἐξ ἧς καὶ τὸ

ἐκεῖνος, κεῖνος, ἐκεῖ, ἔχει δὲ σχέσιν πρὸς τὸ εἰ, οἷαν τὸ τότε πρὸς τὸ ὅτε, τὴν δὲ πρότασιν, ἐν ᾗ κεῖται, χαρακτηρίζει ὡς ἀπόδοσιν ὑποθετικῆς τινος προτάσεως, εἴτε πραγματικῶς ὑπαρχούσης ἐν τῷ λόγῳ, εἴτε καὶ ἔξωθεν εὐκόλως ἐξυπακουομένης· ἑπομένως μεταφράζεται ὅπως καὶ τὸ ἄν. Ἄλλοι δὲ ἧττον πιθανῶς παράγουσιν αὐτὸ ἐκ τοῦ καί, καὶ ἄλλοι ἐκ τοῦ Ἰων. κή (=πή, παρ' Ἀττικοῖς) καὶ ἄλλοι ἀλλαχόθεν. Ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν ὅμως οἱ πλεῖστοι θεωροῦσιν αὐτό =ἄν). Συντάσσεται·

Α΄.) Μεθ' ὁριστικῆς. 1) ἐντὸς καθαρῶς ὑποθετικῶν λόγων, μετὰ χρόνων ἱστορικῶν· ἀ.) ἐν τῇ ἀποδόσει ὑποθέσεως ὑπαρχούσης καὶ ῥητῶς ἐκφερομένης ἐν τῷ λόγῳ, ὅτε σημαίνει ὅτι τὸ διὰ τοῦ ἑπομένου (ἀποδόσεως) ἐκφραζόμενον ἤθελεν ἢ ἐδύνατο νὰ συμβῇ, ἂν συνέβαινεν ἢ ἐδύνατο νὰ συμβῇ τὸ διὰ τοῦ ἡγουμένου (ἢ τῆς ὑποθέσεως) ἐκφραζόμενον. Ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο δὲν συνέβη, ἢ δὲν δύναται νὰ συμβῇ, διὰ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο δὲν συνέβη ἢ δὲν συμβαίνει, π. χ. «καὶ νύ κεν ἐν νήεσσι πέσον φεύγοντες Ἀχαιοί, εἰ μὴ Τυδεΐδῃ κέκλετ' Ὀδυσσεύς» Α 311, πρβλ. Ε 679, Θ 90 κ. ἀ., «εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὧδ' ἀΐδηλος, καί κεν δὴ πάλαι ἦσθας ἐνέρτερος Οὐρανιώνων» Ε 898. Ὡσαύτως καὶ ὅταν τὸ ἡγούμενον διὰ μετοχῆς ἐκφέρηται «ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ἐτεθήπεας θυμῷ» (ἔνθα τὸ ἰδών=εἰ εἶδες), ω 90, «ἔνθα χ' ἄϋπνος (ἐξυπακ. ὤν) ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθούς» ἂν ὑπῆρχεν ἀνὴρ ἄϋπνος (μὴ ἔχων ἀνάγκην ὕπνου), θὰ ἐλάμβανε δύω μισθούς, κ 84, πρβλ. Ε 22· β΄.) εἰς προτάσεις κατὰ τὸ φαινόμενον ἀνεξαρτήτους, ἐν αἷς ἡ ὑπόθεσις ἐξυπακούεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω, π. χ. Γ 56 «ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες, ἤ τέ κεν λάϊνον ἔσσο χιτῶνα» εἰ δὲ μὴ (ἦσαν δηλ. οἱ Τρῶες μάλα δειδήμονες) θὰ ἐνεδύεσο λίθινον χιτῶνα· ὡσαύτως Ε 885 «ἀλλά μ' ὑπήνεικαν ταχέες πόδες· ἦ τέ κε δηρὸν αὐτοῦ πήματ' ἔπασχον» ἄλλως (εἰ μὴ δηλ. μ' ὑπήνεικαν ταχ. πόδες) κτλ. Ἐνίοτε δὲ ἡ ὑπόθεσις περιλαμβάνεται ἔν τινι ἑπομένῃ ἐναντιωματικῇ προτάσει, οἷον «καὶ νύ κεν ἀσκηθὴς ἱκόμην ἐς πατρίδα γαῖαν, ἀλλά με κῦμα—ἀπέωσε» τουτέστιν: εἰ μή με κῦμα—ἀπέωσεν, (ἀλλ' ἐπειδή με κῦμ' ἀπέωσεν, οὐκ ἀσκηθὴς ἱκόμην) ι 79 κ. ἀ. 2) Σημαίνει ὅτι τὸ λεγόμενον εἶνε μὲν ἰδία τοῦ λέγοντος κρίσις, ἀλλ' ἀναλόγως τῶν περιστάσεων μετὰ μείζονος ἢ ἐλάσσονος βεβαιότητος προσδοκᾶται νὰ ἐπαληθεύσῃ, πιστεύω, θαῤῥῶ, βεβαίως· ἀ.) μετ' ἐνεστῶτος μόνον Ξ 484 «τῷ καί κέ τις εὔχεται ἀνὴρ γνωτὸν ἐνὶ μεγάροισιν ἀρῆς ἀλκτῆρα λιπέσθαι» διὰ τοῦτο, πιστεύω, χ' ἐπιθυμεῖ τις κτλ. Ἀλλαχοῦ δὲ τὸ κ' ἐκληπτέον ὡς καί, οἷον γ 255, ἢ διωρθώθη νῦν ἡ ἔγκλισις, οἷον δ 86 «ἐθέλοις» ἀντὶ τοῦ ἐθέλεις, α 316 «ἀνώγῃ» ἀντὶ τοῦ ἀνώγει. Πρβλ. καὶ ΖΑΝΝΥΜΙ ἐν ἀρχῇ· β΄.) μεθ' ἱστορικοῦ χρόνου, «ἦ γάρ μιν ζωόν γε κιχήσεαι, ἦ κεν Ὀρέστης κτείνεν» ἢ θὰ τὸν ἐφόνευσεν ὁ Ὀρ. (ἤ, πιστεύω, τὸν ἐφόνευσε ὁ Ὀρ.), δ 546· (ἀλλ' ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. γράφει καὶ ἀντὶ τοῦ κεν). Ἀλλαχοῦ δὲ τὸ κ'=καί, οἷον Ν 734. Ἄλλα δὲ πάλιν χωρία, ἐν οἷς φαίνεται ἡ τοιαύτη σύνταξις, ἀνάγονται εἰς τὴν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν περίστασιν 1) β΄.), οἷον «ἵππων ἐπιδήτορας, οἵ κε τάχιστα ἔκριναν μέγα νεῖκος πολέμοιο» οἵτινες (ἵπποι) δύνανται (θὰ ἐδύναντο) τάχιστα νὰ ἀποφασίσωσι τὸν μέγαν ἀγῶνα τοῦ πολέμου (ὅταν δηλ. δοθῇ (ἐὰν ἐδίδετο) περίστασις εἰς αὐτούς), σ 263· ὡσαύτως «ἦ γάρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν, ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει» ὅστις θὰ μὲ ἠγάπα...(ἂν δηλ. ἐπανήρχετο) ξ 62 χ ν 206 χ τ 25· γ΄.) συχνότατα μετὰ τοῦ μέλλοντος· a) ἐν αὐτοτελεῖ προτάσει, «καί κε τις ὧδ' ἐρέει» χ ταῦτα, πιστεύω, θὰ εἴπῃ τις, Δ 176 κ. ἀ., «οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον» Θ 405, «οὐδέ κε τίς μοι μῦθον ἀτιμήσει» οὐδεὶς βεβαίως, Ι 61, πρβλ. Α 139, 523, Γ 138, Ι 262 κ. ἀ.· b) ἐν ὑποθετικῇ προτάσει, «εἰ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι» ἂν ἴσως, ἂν τυχὸν σ' εὕρω, Β 258, Ο 213· ἰσοδυναμεῖ ἄρα τῷ ἐὰν μεθ' ὑποτακτικῆς· c) ἐν τῇ ἐξηρτημένῃ ἐρωτήσει, «νόησον ἤ κέν μιν ἐρύσσεαι ἦ (ἤ) κεν ἐάσεις» ἂν ἴσως θὰ τὸν σώσῃς, Υ 311, «φράσσομαι εἴ κεν νῶι δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι» π 238, πρβλ. Φ 226, ο 524· ἔτι δὲ καὶ μεθ' ὑποτακτικῆς συγχρόνως (ἅτε τῷ μέλλοντι τῆς ὁριστικῆς τότε ἰσοδυναμούσης) «τῷ οὐκ οἶδ' εἰ (ἤ) κέν μ' ἀνέσει θεός, ἤ (ἦ) κεν ἁλώω» σ 265 (‖. Ἀλλ' ἐνταῦθά τινες διορθοῦσι τὸ ἀνέσει εἰς εὐκτικ. ἀνέσαι)· d) ἐν τοῖς ἀναφορικοῖς λόγοις, τοῖς περαίτερόν τινα προσδιορισμὸν ἐκφέρουσι, «παρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι, οἵ κέ με τιμήσουσι» οἵτινες, πιστεύω (=βεβαίως), θὰ μὲ τιμήσωσι, Α 175, πρβλ. Ι 155, 297, «ἦ ἔτι χρυσοῦ ἐπιδεύεαι ὅν κέ τις οἴσει Τρώων» ὃν τυχὸν κτλ., Β 229, πρβλ. Ψ 675, δ 80, κ 432 κ. ἀ.

Β΄.) Μεθ' ὑποτακτ. σημ. τὸ Κέ γεγονός τι ἐκ περιστάσεων μέν, ἀναφερομένων ἢ μή, ἐξαρτώμενον, μετὰ βεβαιότητος ὅμως προσδοκώμενον· ὅθεν 1) ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, «τὴν μὲν ἐγὼ πέμψω, ἐγὼ δέ κ' ἄγω» αὐτὴν μὲν θὰ πέμψω, ἐγὼ δὲ παίρνω τότε (ἀφ' οὗ τὴν πέμψω) Α 184, «μή μ' ἔρεθε, σχετλίη, μή χωσαμένη σε μεθείω, σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι» σὺ δὲ τότε βεβαίως θὰ χαθῇς, Γ 417, πρβλ. Λ 433, Ξ 235, Π 129, α 396. Πανταχοῦ ἐνταῦθα ἐδύνατο νὰ τεθῇ καὶ ὁ πρὸς τὴν ὑποτακτικὴν ἰσοδύναμος μέλλων τῆς ὁριστικῆς. Ἀξία σημειώσεως εἶνε ἐν τούτοις ἡ ἐναλλαγὴ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς, «ἄλλον κ' ἐχθαίρῃσι, ἄλλον κε φιλοίη» ἄλλον θὰ ἐμίσει, ἄλλον θὰ ἠγάπα, δ 692. 2) ἐν ἀναφορικοῖς λόγοις, ἀ.) οἵτινες ἐκφέρουσι περαίτερόν τινα προσδιορισμόν, καὶ τότε ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸν

μέλλοντα τῆς ὁριστικῆς· (πρβλ. ἀνωτ. Α΄), 2), γ΄.), c), «ἐπιθήσει φάρμαχ' ἅ κεν παύσῃσι ὀδυνάων» τὰ ὁποῖα βεβαίως θὰ παύσωσι, Δ 191, «σοὶ θωὴν ἐπιθήσομεν, ἥν κ' ἐνὶ θυμῷ ἀσχάλῃς» ϐ 192, δ 756 κ. ἀ. Ὡσαύτως καὶ ἐν τοῖς δι' ἀναφορικῶν ἐπιῤῥημάτων ἀναφορικοῖς λόγοις, «φραζώμεσθ' ὥς κέν μιν ἀρεσσόμενοι πεπίθωμεν» [ὅπως ἂν αὐτὸν πείσωμεν], τίνι τρόπῳ δυνάμεθα νὰ τὸν πείσωμεν, Ι 112 κ. ἀ., «οὔ τε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο, ἥν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω» [ἣν ἂν ὑμ. σαφῶς εἴπω, ἤ, ὅπερ ταὐτόν,: ὅπως ἂν ὑμῖν αὐτὴν σαφῶς εἴπω), τὴν ὁποίαν νὰ δυνηθῶ νὰ σᾶς εἴπω σαφῶς, ϐ 43· β΄.) ἐν ἀναφορικοῖς λόγοις, οἵτινες ἐπέχουσι τόπον ὑποκειμένου ἢ ἀντικειμένου, σημ. τὸ Κέ (ὡς καὶ τὸ Ἄν Β΄.) ·2)) ἀοριστολογίαν, τουτέστιν ὅτι τὸ λεγόμενον δὲν λέγεται περὶ ἑνὸς ὡρισμένου προσώπου ἢ πράγματος, ἀλλὰ περὶ παντὸς ὁμοειδοῦς ἀορίστως, «ὅς δέ κ' ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται, ἔγχει ὀρεξάσθω» [ὅς δ' ἂν κτλ.], Δ 306, «ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ» [ὃς ἂν πείθηται, ἐάν τις πείθηται], ὅστις πείθεται κτλ., Α 218, Β 391 κ. πλχ. Ἐν δὲ ταῖς ἑξῆς φράσεσι «ἦ καί μοι νεμεσήσεαι ὅττι κεν εἴπω;», «ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι ὅττι κεν εἴπω;» Ε 421, α 158, 389 κ. ἀ., «οὔ τοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται ὅττι κεν εἴπω» Β 361, «μὴ κεῦθε νοήμασι ὅττι κέ σ' εἴρωμαι» θ 548 κ. ἀ., τὸ ὅττι κε δὲν ἐκφράζει ἀοριστολογίαν: ὅ,τι καὶ ἄν σοι εἴπω, ὅ,τι καὶ ἄν σε ἐρωτήσω, ἀλλ' ἀναφέρεται εἰς ὡρισμένον τι, ἐν τοῖς ἑξῆς ἐξακριβούμενον, σημ. λοιπόν: ὅ,τι θὰ σοὶ εἴπω, καὶ ἔχει καθαρὰν μελλοντικὴν σημασίαν. 3) ἐν χρονικαῖς καὶ αἰτιολογικαῖς προτάσεσιν, «ἐπεί κε, ὄφρα κε κτλ.» ἴδ. τοὺς προσήκοντας συνδέσμους. 4) σπανίως ἐν τελικοῖς λόγοις διὰ τοῦ ἵνα ἐκφερομένοις, μ 156 (συχνότερον ἐν τοῖς διὰ τοῦ ὄφρα). 5) ἐν ἐξηρτημέναις ἐρωτήσεσιν ἐκφράζει ὅ,τι χ ὁ μέλλων τῆς ὁριστικῆς, «φρασσόμεθ' ἤ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερ' ἢ (ἦ) κε μένωμεν» ἂν θὰ .... ἢ ἂν θά, Ι 619. «εἴδομεν ὁπποτέρῳ κεν Ὀλύμπιος εὖχος ὀρέξῃ» εἰς ποῖον .... θὰ δώσῃ, Χ 130, πρβλ. Θ 533, καὶ ἐναλλασσομένης τῆς ἐγκλίσεως, «ἤ κε φέρῃσι (ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. ἐκ παλιμψήστου τινὸς ἀντιγράφου ἐξέδωκε: φέροιτο) μέγα κράτος, ἦ κε φεροίμην» Σ 308.

Γ΄.) Μετ' εὐκτικῆς ἐκφράζει τὸ Κέ, ὡς καὶ τὸ Ἄν, ἔννοιαν καθαρῶς ὑποκειμενικήν, τουτέστιν ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ λέγοντος μόνον ὑπάρχουσαν καὶ κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ ἐκφερομένην. Ὅθεν τίθεται 1) εἰς τὴν ἀπόδοσιν ὑποθετικῶν λόγων, «εἰδὲ σύ—ὠμὸν βεβρώθοις Πρίαμον, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο» θὰ κατέπαυες ἢ ἤθελες καταπαύσῃ, Δ 35 κ. ἀ. Πολλάκις δὲ καὶ μὴ τιθεμένης ῥητῶς τῆς ὑποθέσεως, ἀλλ' εἴτε διά τινος ἐπιῤῥήματος ὑποδεικνυομένης, οἷον «τῷ (=τότε, εἰ ὀηλ. τοῖος πᾶσιν ἐνὶ στήθεσσι θυμὸς γένοιτο) κε τάχ' ἡμύσειε πόλις» Δ 290 κ. ἀ., εἴτε ἁπλῶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξυπακουομένης, οἷον «νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν» Β 29· ὅθεν β΄.) πολλάκις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, ἵνα ἐκφράσῃ τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ ὡς καθαρὰν γνώμην τοῦ λέγοντος, «φαίης κεν» δύνασαι νὰ εἴπῃς, καθὼς πιστεύω, Γ 220 κ. πλχ. Ἐνίοτε δὲ ἐκφράζει ἠπιωτέραν τινὰ προσταγὴν «τλαίης κε» =τλῆθι, Δ 94, ἢ καὶ εὐχήν, «ὥς κέ οἱ αὖθι γαῖα χάνοι» Ζ 281. Πρβλ. καὶ εἰ ΓΑΡ 1). 2) ἐντὸς ἀναφορικῶν λόγων, περαιτερόν τινα ἐκφερόντων προσδιορισμόν, ἀποτελεῖ τὴν ἀπόδοσιν ἐξυπακουομένης τινὸς ὑποθέσεως, «οὔ τοι μοι Τρώων τόσσον μέλει οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ ἐν κονίῃσι πέσοιεν» (ἐὰν δηλ. κυριευθῇ ἡ Τροία), Ζ 453, ϐ 23, ι 126 κ. ἀ. 3) ἐν πλαγίαις ἐρωτήσεσιν «Ζεὺς γάρ που τόγε οἶδε—εἰ κέ μιν ἀγγείλαιμι ἰδών» ξ 120, μ 114. 4) ἐν τῇ ὑποθέσει τῶν ὑποθετικῶν λόγων, «τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα, εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτο» Ζ 50, πρβλ. Ε 273, Ι 362, ϐ 76 κ. ἀ.

Δ΄.) Μετ' ἀπαρεμφάτου μόνον Χ 110, «ἐμοὶ δὲ τότ' ἂν πολὺ κέρδιον εἴη ἄντην ἢ Ἀχιλῆα κατακτείναντι νέεσθαι ἦέ κεν αὐτὸν ὀλέσθαι εὐκλειῶς πρὸ πόληος» ἢ (ἂν τοῦτο δὲν γείνῃ) ἐγὼ αὐτὸς νὰ ἔπιπτον πρὸ τῆς πόλεως· (‖. ἐνταῦθα ἐπαναλαμβάνεται πρὸ τοῦ ἀπαρφ. τὸ κεν παρὰ τὴν λογικὴν καὶ συντακτικὴν ἀκρίβειαν, ἵνα διατηρηθῇ ὁ δυνητικὸς χαρακτὴρ τοῦ κώλου καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν).

Ἐπαναλαμβάνεται δ 733 ἑξ., «τῷ κε μάλ' ἦ κεν ἔμεινε—ἢ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν».

Περὶ τῆς θέσεως τοῦ μορίου σημειωτέον ὅτι ἂν χ ἀνήκει κυρίως εἰς τὸ ῥῆμα, συνήθως ὅμως τάσσεται, ὡς καὶ τὸ Ἄν, εὐθὺς κατόπιν τῶν ἀρνητικῶν καὶ ἄλλων μορίων, ἐπιῤῥημάτων, ἐρωτηματικῶν λέξεων καὶ ἀντωνυμιῶν.

Κεάδης [.⏑.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Κέου, ὁ Τροιζήνιος, Β 847.

κεάζω, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (2 κειω), ἀόρ. ἀ. ἐκέασα, ἐπικ. σσ, παθ. παρακείμ. κεκέασμαι, παθ. ἀόρ. ἐκεάσθην· σχίζω, διασχίζω, οἷον ξύλα, ξ 418, «ὀσέα» Π 347, Υ 161, συντρίβω, ἐπὶ τοῦ κεραυνοῦ, ε 132, η 250. Παθ. «κεφαλὴ ἄνδιχα κεάσθη» διεσχίσθη εἰς δύω, Π 412, 578, Υ 387.

***κέαρ**, τό, ποι., μόνον κατ' ὀνομας. καὶ αἰτ. ἀντὶ τοῦ συνῃρ. **κῆρ** (ὀπ. ἴδ.), καρδία, Βατρ. 212.

κέαται, κέατο, ἐπικ. χ Ἰων. ἀντὶ τοῦ κεῖνται, ἔκειντο ἐκ τοῦ **κεῖμαι**.

***Κεβρήνιος, ίη, ιον**, ὁ κάτοικος τῆς Κεβρῆνος, πόλεως Αἰολικῆς, Ἐπιγ. 10.

Κεβριόνης, ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Πριάμου χ ἡνίοχος τοῦ Ἕκτορος, ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Θ 318, Σ 738 ἑξ.

ΚΕΔΆΝΝΥΜΙ [..–.], ἐπικ. ἀντὶ τοῦ σκεδάννυμι, ἀόρ. ἐκέδασα, ἐπικ. σσ, παθ. ἀόρ. ἐκεδάσθην, διασκεδάζω, διασκορπίζω, «κύνας, φάλαγγας» Ρ 283, 285, γ 131, ξ 242. Παθ. Β 398, «κεδασθείσης ὑσμίνης» ἀραιωθείσης τῆς μάχης, Ο 328, Π 306, πρβλ. Ν 739· β΄.) σπανίως ἐπὶ πραγμάτων, διασπῶ, διαλύω, «γεφύρας» Ε 88. (Ὁ ἐνεστ. παρ' Ὁμ. δὲν εὑρίσκεται· ὁ δὲ τύπος κεδάννυμι τίθεται μόνον ὅπου τὸ μέτρον δὲν συγχωρεῖ τὸν ἕτερον σκεδ.).

ΚΕΔΝΌΣ, ή, όν, ποι. (κῆδος), ὑπερθ. κεδνότατος, Ι 586. 1) Ἐνεργ. ἐπιμελής, προσεκτικός, [εὐλαβής], προνοητικός, φρόνιμος, πιστός, χρηστός, ἐπίθ. θεραπόντων, ἀμφιπόλων ἢ παντὸς εἴδους ὑπηρετῶν, α 335, ξ 170 κ. πλχ. Τὸ πληθ. οὐδ. ἄνευ οὐσιαστ. ἐν τῇ σταθερᾷ φράσει, «κεδν' εἰδυίᾳ» πιστῶς φρονοῦσα, πιστὴν γνώμην ἔχουσα, πιστή, α 428, τ 346. 2) Παθ. ἐπιμελείας καὶ φροντίδος ἄξιος, προσοχῆς ἄξιος, ἔντιμος, σεβαστός, περισπούδαστος, «ἄναξ» ξ 170, «τοκῆες» Ρ 28, «μήτηρ» κ 8, «κεδνότατοι ἑταῖροι» Ι 586, κ 225, «ἄλοχος» Ω 730, χ 223.—Τῆς Ἰλ. μόνον ἔνθα ἀνωτέρω.

ΚΈΔΡΙΝΟΣ [.⏑.], η, ον, „κέδρινος", ἐκ κέδρου, «θάλαμος» Ω 192 †. Ἐκ τοῦ

ΚΈΔΡΟΣ, ή, „κέδρος" (ἐν τῇ καθομιλουμ. ἀρσενικ. ὁ), τὸ γνωστὸν δένδρον, οὗτινος τὸ εὐῶδες ξύλον ἦτο ἐν χρήσει πρὸς θυμίασιν, ε 60. (‖. Τοὺς κόκκους τῆς κέδρου, τὰ „κεδρομπόμπολα" μεταχειρίζονται σήμερον ἐνίοτε ἀναμιγνύοντες μετὰ τοῦ καπνοῦ (ταβάκου) οἱ καπνίζοντες).

ΚΕΙΆΜΕΝΟΣ, ΚΕΊΑΝΤΕΣ, ἴδ. **ΚΑΊΩ**.

ΚΕΊΑΤΑΙ, ΚΕΊΑΤΟ, ἴδ. **ΚΕΙ̃ΜΑΙ**.

ΚΕΙ̃ΘΕΝ, ἐπίρ. τοπικόν, Ἰων. ἢ ποι. ἀντὶ τοῦ ἐκεῖθεν, „ἀπ' ἐκεῖ", Ὁμ. πλχ., ἀλλὰ καὶ ὡς χρονικὸν «κεῖθεν φράσομαι ἔργον» μετὰ ταῦτα θέλω σκεφθῇ τί τὸ ποιητέον (‖. ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „καὶ ἀπέκει"=ὕστερον, μετὰ ταῦτα), Ο 234.

ΚΕΙ̃ΘΙ, ἐπίρ. τοπικ., Ἰων. καὶ ποι. ἀντὶ τοῦ ἐκεῖθι, ἐκεῖ, Γ 402, γ 116 κ. ἀ.

ΚΕΙ̃ΜΑΙ, β΄. ἐνικ. κεῖσαι, ἐπικ. δὲ καὶ κεῖαι (ἐν τῷ συνθέτῳ κατάκειαι), Ὑ. Ἑρμ. 254, γ΄. πληθ. κεῖνται, ἐπικ. κέαται, κείαται καὶ κέονται, Χ 510, Π 232, ὑποτ. κέωμαι, γ΄. ἐνικ. κῆται, Τ 32, δ 102 (ἀντὶ τῆς προτέρας γραφῆς, κεῖται: ἦν ὁ Βούττμαννος προτιμᾷ), ἀπαρφ. κεῖσθαι· παρατ. ἐκείμην, ἐπικ. κείμην, γ΄. πληθ. ἔκειντο, ἐπικ. κέατο καὶ κείατο, γ΄. ἐνικ. τοῦ θαμιστικοῦ τύπου κέσκετο, φ 41, μέλ. κείσομαι.—Θεμελιώδης σημ. εἶμαι (κατὰ γῆς) ἐξαπλωμένος, πλαγιασμένος, κεῖμαι. 1) ἐπὶ ἐμψύχων, Ὁμ. πλχ., ἰδίως ἐπὶ ἀνθρώπων, κατάκειμαι, „κοιτομαι", ἐπὶ τῶν κοιμωμένων ἢ ἐν γένει ἀπρακτούντων, Β 688, Η 230, Σ 121 κ. ἀ., ἐπὶ ἀσθενῶν, ἀδυνάτων, τετρωμένων καὶ νεκρῶν, Β 721, Θ 537, Λ 659, Ο 240, Σ 435, ε 457· εὑρίσκομαι ἔν τινι, ἐνέχομαι, κατέχομαι ὑπό τινος, α 46, φ 88, κεῖμαι ἐγκαταλελειμμένος, παρημελημένος, Ε 818, «ἔλωρ Δαναοῖσι» Ε 685, «κείσεαι αὖτως» Σ 338, πρβλ. υ 130, «ἀπόθεστος» ρ 296· ἰδίως δὲ κεῖμαι ἄταφος, Τ 32 κ. ἀ. 2) ἐπὶ ἀψύχων· ἀ.) τόπων, χωρῶν, νήσων, κεῖμαι, η 244, ι 25 κ. ἀ.· β΄.) πραγμάτων, κεῖμαι, εὑρίσκομαι, εἶμαι, «ἅρματα κεῖτο» Β 777, «δίφρος» ρ 331, «εὐνή» π 35· μάλιστα ἐπὶ πολυτίμων πραγμάτων (τῶν διὰ τοῦτο κειμηλίων λεγομένων), ἀπόκειμαι, „εἶμαι φυλαγμένος", «κτήματα, κειμήλια κεῖται ἐν δόμοις» Ζ 47, Ι 382, Λ 132, «κεῖται ἄεθλα» εἶνε τεθειμένα, „βαλμένα", βραβεῖα, Ψ 273· γ΄.) μεταφορ. ἐπὶ καταστάσεων, «πένθος ἐνὶ φρεσὶ κεῖται» ω 423, συχνὴ ἡ φρ. «ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται», ἴδ. ΓΟΝΥ. (Κυρίως εἶνε τὸ ῥ. κατὰ μὲν τὸν Βούττμ. παρακ. τοῦ κέω· κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ. ἐνεστ. ἐκ τοῦ κέω ἄχρηστος κέημι, ὅθεν παθ. ἄχρ. κέεμαι ἢ συνῃρ. κεῖμαι. ‖. Ἡ δὲ σημασία αὐτοῦ κάλλιστα ἐννοεῖται ἐν πολλαῖς φράσεσι, θεωρουμένου τοῦ ῥ. ὡς παρακ. τοῦ τίθεμαι· π. χ. τὸ «κεῖται ἄεθλα» εἶνε παρακ. τοῦ «τίθεται ἄεθλα», ὡς «κεῖται νόμος» τοῦ «τίθεται νόμος»).

ΚΕΙΜΉΛΙΟΝ, τό (κεῖμαι), πολύτιμον πρᾶγμα, ὅπερ ἐν ἀσφαλεῖ κατατίθεται, φυλάττεται, κειμήλιον, Ζ 47, Ι 330, δ 613, ο 113. Ἰδίως δὲ τὰ ξένια, τὰ εἰς τοὺς ξένους διδόμενα πολύτιμα δῶρα, τὰ ὁποῖα ἐφυλάττοντο, α 312, δ 600. Ἐν γένει δὲ τὰ ἀκίνητα κτήματα, «κειμήλιά τε πρόβασίς τε» τὰ ἀκίνητα καὶ κινητὰ κτήματα, β 75.

ΚΕΙ̃ΝΟΣ, ΚΕΊΝΗ, ΚΕΙ̃ΝΟ, ἴδ. **ΕΚΕΙ̃ΝΟΣ**.

ΚΕΙΝΌΣ, ή, όν Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ κενός, „ἄδειος", Γ 376, Δ 181, «κεἰν' ὄχεα» Λ 160, Ο 453.

ΚΈΙΡΩ, μέλ. κερῶ, Ἰων. ἀπαρφ. κερέειν, ἀόρ. ἐπικ. ἔκερσα, μέσ. ἀόριστ. ἀ. ἐκειράμην. Α΄.) Ἐνεργ. 1) κείρω, ἀποκείρω, „κουρεύω", «κόμην τινί» Ψ 146, «δοῦρα» ἀποκόπτω, Ω 450. 2) κατατρώγω, καταβιβρώσκω, ἐπὶ ζώων «λήϊον» Λ 560, «δημόν» Φ 204, «ἦπαρ» λ 578. 3) Μεταφ. τρώγω, φθείρω, κατασπαταλῶ, «κτήματα» δ 312 κ. ἀ., «βίοτον» α 378, δ 143. Β΄.) Μέσ. „κουρεύομαι", κόπτω τὴν κόμην μου, ἵνα προσφέρω αὐτὴν θῦμα εἰς τὸν νεκρόν, «κόμην, χαῖτας» Ψ 46, δ 198, ω 46. (‖. Ἐντεῦθεν ἴσως ἔλαβε τὴν ἀρχὴν ἡ τῆς καθομιλουμ. κατάρα „νὰ κουρεύεσαι, νὰ κουρεύεται" ἰσοδύναμος πρὸς τὴν ἄλλην „νὰ χαθῇς, νὰ χαθῇ, ἢ νὰ πάῃ 'ς τὰνάθεμα", ὄχι διότι πᾶσα κουρὰ φέρει ἐλάττωσιν καὶ ζημίαν, κατὰ τὸν Κοραῆν, ἀλλὰ μᾶλλον διότι σημαίνει: νὰ πενθήσῃ, νὰ χάσῃ τινὰ φίλτατον, ὥστε νὰ ἀναγκασθῇ νὰ κόψῃ τὴν κόμην του, ἐν γένει νὰ δυστυχήσῃ).

ΚΕΙ̃ΣΕ, ἐπίρ. τοπικ., Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ

ἐκεῖσε, ὅπερ παρ' Ὁμ. δὲν εὑρίσκεται, εἶνε κινήσεως σημαντικόν, πρὸς τὰ ἐκεῖ, „ἴσια 'κετ", Μ 356, δ 274 κ. ἀ.

1. **κείω** καὶ **κέω**, ἐπικ. τύπος μέλλοντος ἄνευ χρονικοῦ χαρακτῆρος ἐκ τῆς ῥίζης **κέω** (**κεῖμαι**) θὰ πλαγιάσω, θὰ κοιμηθῶ, θὰ ἀναπαυθῶ, τ 340· πολλάκις δὲ κατὰ μετοχὴν μετὰ τῶν κινήσεως σημ. ῥημάτων «βῆ δὲ κείων» ἐπῆγε νὰ κοιμηθῇ, ξ 532, «ἴομεν κείοντες» Ξ 340, «βὰν κείοντες» σ 428, «ὄρσο κέων» σήκου νὰ κοιμηθῇς, η 342 κ. ἀ. Ἀπαρφ. «κειέμεν» θ 315.

2. **κείω**, ἀρχαιότερος τύπος τοῦ **κεάζω**, σχίζω, ξ 425 †.

κεκαδήσομαι, ἴδ. **κήδω**.

κεκαδήσῃ, κεκάδοντο, κεκαδών, ἴδ. **χάζομαι**.

κεκάμω, ἴδ. **κάμνω**.

κέκασμαι, ἴδ. **καίνυμαι**.

κεκαφηώς, ἴδ. **καφ-**.

κέκλετο, ἴδ. **κέλομαι**.

κέκληγα, ἴδ. **κλάζω**.

κεκλήατο, ἴδ. **καλέω**.

κεκλόμενος, ἴδ. **κέλομαι**.

κέκλυθι, κέκλυτε, ἴδ. **κλύω**.

κέκμηκα, ἴδ. **κάμνω**.

κεκοπώς, ἴδ. **κόπτω**.

κεκόρημαι, κεκορηότε, ἴδ. **κορέννυμι**.

κεκορυμένος, ἴδ. **κορύσσω**.

κεκοτηώς, ἴδ. **κοτέω**.

κεκράανται, κεκράαντο, ἴδ. **κραίνω**.

κεκρύφαλος [.⏑⏑.], ὁ, πλεκτόν τι δίκτυον, δι' οὗ περιλαμβανομένη συγκρατεῖται τῶν γυναικῶν ἡ κόμη, κοινότερον μὲν (δικτυωτὴ) „σκούφια ἢ σκουφίτσα" λεγόμενον, ἐν δὲ τῇ Μακεδονίᾳ „γρίπος", Χ 469 †. (Παράγεται κατὰ μὲν τοὺς παλαιοὺς ἐκ τοῦ κρύπτω· κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ. ἴσως ἐκ τοῦ κορυφή).

κεκύθωσι, ἴδ. **κεύθω**.

κελαδεινός [.⏑..], ἡ, ὁν, ποιητ. (κέλαδος), θορυβώδης, παταγώδης, πολυτάραχος, «Ζέφυρος» Ψ 208, «αὐλῶνες» Υ. Ἑρμ. 95. Ἰδίως ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος, διὰ τὰς ἐν τῇ θήρᾳ φωνὰς καὶ τὸν παρεπόμενον θόρυβον, Π 183, Υ 70. Ἡ αὐτὴ λέγεται καὶ ὡς οὐσιαστ. «κελαδεινή» Φ 511.

κελαδέω [.⏑..], ποι., ἀόρ. ἀ. ἐπικ. κελάδησα, θορυβῶ, κραυγάζω, βοῶ, ἐπὶ πλήθους ἀνθρώπων, Ψ 869 †, ἴδ. **ἐπικελαδέω**. Ἐκ τοῦ

κέλαδος [.⏑.], ὁ, ποι. θόρυβος, ταραχή, „βοή, ὀχλοβοή", ἰδίως ἐπὶ πλήθους ἀνθρώπων, Ι 547, Σ 530, ἐπὶ τοῦ θορύβου τῶν μνηστήρων, σ 402.

κελάδων [.⏑.], οντος, ὁ, ἐπικ. μετοχὴ τοῦ ἀχρ. ῥήματος κελάδω, μόνον κατ' ἀρσεν. γένος εὑρισκομένη, =κελαδεών, θορυβώδης, πολυπάταγος, «ποταμός, ῥόος» Σ 576, Φ 16, «Ζέφυρος» ϐ 421. (Κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον ἡ λ. εἶνε ἐπίθετον).

Κελάδων [.⏑.], οντος, ὁ, κύρ. ὄνομ. ποταμίου τινὸς τῆς Ἠλιδος ἢ Ἀρκαδίας, Η 133. Παρὰ Παυσαν. 8, 35, 9 λέγεται Κέλαδος. Κατὰ δὲ τὸν Στράϐ. 8, 3, 21 ἀνεγίνωσκόν τινες ἐν τῷ μνημονευομένῳ χωρίῳ τῆς Ἰλ. Ἀκίδων. Ἰδ. καὶ λ. **Ἰάρδανος**.

κελαινεφής, ές, ποι. 1) οἱονεί: „μαυροσύνεφος", μαυρονέφελος, συχνὸν ἐπίθετον τοῦ Διός, ὡς ἐν μελαίναις νεφέλαις ἐμφανιζομένου, καθ' ὃ θεοῦ τοῦ ὑετοῦ καὶ τῆς καταιγίδος, Β 412 κ. πλχ. (κατὰ τὸν ΜΕ. καὶ τὸν Ὡρίωνα, ὡς ἐπίθ. τοῦ Διός, εἶνε ἐνεργ.: ὁ μελαίνων τὰς νεφέλας). Ὡς οὐσιαστ. Ο 46, ν 147. 2) ἐν γένει μέλας, „μαῦρος", σκοτεινός, «αἷμα» Δ 140, Π 667, Φ 167, λ 36 (κατὰ μεταφορ. δηλ. ἐκ τῶν νεφῶν, διότι κατὰ τὸν Λόβεκκ. μεταξὺ τοῦ νέφους καὶ τοῦ αἵματος παρατηρεῖταί τις ὁμοιότης. Εἶνε δὲ σύνθετος ἡ λ. ἐκ τοῦ κελαινὸς καὶ νέφος, καὶ συγκεκομμένη ἀντὶ τοῦ κελαινονεφής, ‖. κατὰ τὸ ἀμφορεύς=ἀμφιφορεύς, καὶ τῆς καθομιλ. τὸ „ἀστροπελέκι"=ἀστραποπελέκι. Τὸ δὲ κελαινὸς δὲν εἶνε ἕτερος τύπος τοῦ μέλας, ὡς φρονοῦσιν οἱ ἀρχαιότεροι ἐτυμολόγοι, ἀλλ' ἐξ ἑτέρας ῥίζης **κελ** συγγενοῦς τῇ κηλ-ίς).

κελαινός, ή, όν, ποι. μέλας, „μαῦρος", «αἷμα» Α 303, π 441 κ. ἀ., ἔτι δὲ «νύξ, δέρμα, κῦμα, λαῖλαψ» Ἰλ. Ε 310, Ζ 117, Ι 6, Λ 747, «κελαινὴ χθών» „μαύρη γῆ", Π 384 (ἔνθα ὁ Σπίτζνερος γράφων κελαινῇ ἀποδίδει τὸ ἐπίθ. εἰς τὸ «λαίλαπι»). ‖. Περὶ τῆς παραγωγῆς ἴδ. τὴν προηγουμένην λ.

κελαρύζω [.⏑..], ποι. ῥέω μετὰ ποιοῦ τινος φλοίσβου ἢ ῥοθίου, ἐπὶ μικροῦ ποσοῦ ὕδατος, κελαρύζω, Φ 261, ε 323, ἐπὶ αἵματος, Λ 813. ‖. Εἶνε βεβαίως τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ **κέλαδος**, κελάδων.

Κελεός, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἐλευσῖνος, πατὴρ τοῦ Τριπτολέμου, βασιλέως τῆς Ἐλευσῖνος, Ὑ. Δήμ. 105.

κέλευθος, ἡ, ποι., πληθ. οἱ κέλευθοι ἢ τὰ κέλευθα. 1) ὁδός, δρόμος, πόρος, η 272, πολλάκις «ὑγρά, ἰχθυόεντα κέλευθα» περὶ τῶν θαλασσίων ὁδῶν ἢ πόρων, Α 312, γ 71, 177 κ. ἀ. «ἐγγὺς νυκτός τε καὶ ἤματός εἰσι κέλευθοι» πλησίον εἶνε οἱ δρόμοι τῆς νυκτὸς καὶ ἡμέρας, κ 86. (Ἐννοεῖται τὸ μῆκος τῆς ἡμέρας καὶ ἡ βραχύτης τῆς νυκτός· τουτέστιν: μόλις ἀρχίσῃ ἡ νὺξ τὸν δρόμον της, καὶ εὐθὺς μετ' ὀλίγον ἄρχεται ὁ δρόμος τῆς ἡμέρας. Τότε δὲ κατὰ τὸν Νίτσην καὶ Φαῖσιν πρέπει νὰ ἐκληφθῇ τὸ: κέλευθος εἰς τὴν ἑπομένην σημασίαν). 2) πορεία, δρόμος, ὁδός, ὁδοιπορία, «χάζομαι κελεύθου» ἀποσύρομαι τῆς ὁδοῦ, ὑποχωρῶ, Λ 504, Μ 262, «ῥίμφα πρήσσοντες κέλευθον» εὐκόλως διατρέχοντες τὴν ὁδόν, διαπράττοντες τὴν πορείαν, Ξ 282, «τόν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου» ἐμποδίζουσι τῆς ὁδοῦ, α 195. Ὡσαύτως «ἀνέμων κέλευθα ἢ κέλευθοι» ὁρμαί, δρόμοι τῶν ἀνέμων, Ξ 17, Ο 620, κ 20, ε 383· ϐ'.) Μεταφ. «θεῶν»

ἡ ὁδός, ἐφ' ἧς βαδίζουσιν οἱ θεοί, ἡ πολιτεία, οὕτως εἰπεῖν, οἱ τρόποι τῶν θεῶν, Γ 406. (Παράγεται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ ΕΛΕΥΘ-, κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ΚΕΛΛΩ).

ΚΕΛΕΥΤΙΑΩ [..⏑..], μετοχ. κελευτιόων ἐπ. ἀντὶ τοῦ κελευτιῶν, συχνὰ πυκνὰ ἢ ἐπανειλημμένως κελεύω, προστάττω, προτρέπω, „δίδω δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ προσταγάς", Ἰλ. Μ 265, Ν 125. Θαμιστικὸν τοῦ:

ΚΕΛΕΎΩ (κέλομαι), μέλ. εὑσω· ἀόρ. ἀ. ἐκέλευσα καὶ ἐπ. κέλευσα, κυρ. ὀτρύνω, «μάστιγι» Ψ 642· ὅθεν προτρέπω, παρακινῶ, παρορμῶ, συμβουλεύω, προστάττω, οὐ μόνον ἐπὶ προϊσταμένων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ὁμοίων, σπανίως δὲ ἐπὶ κατωτέρων, εὔχομαι, ἐπιθυμῶ, ἐξαιτοῦμαι, Ω 599, κ 17. Συντάσσεται ἀ.) μετὰ δοτ. προσ. Β 442 ἢ μετὰ δοτ. προσώπ. καὶ αἰτ. πράγμ. «ἀμφιπόλοισι ἔργα» Ζ 324, π 136, ρ 193, 281· ἔτι δὲ ἀντὶ τῆς αἰτ. μετ' ἀπαρφ. Β 50, 151, δ 6 κ. ἀ. β'.) συχνότερον μετὰ αἰτ. προσώπ. καὶ ἀπαρφ. Β 114, Θ 318, Κ 242, Ρ 30 κ. ἀ. σπανιώτερον μετὰ μόνης αἰτ. προσώπ. «τινά» Ν 784, δ 274, ι 278, θ 204, ρ 22· γ'.) μετὰ δύω αἰτ. Η 68, 349, Υ 87.

ΚΕΛΗΣ, ΗΤΟΣ, ὁ (κέλλω) «ἵππος» ε 371 †, εἶνε «ὁ ἄζυξ καὶ κατὰ μόνας ἐλαυνόμενος» ὁ κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα (Λατ.) σελλάριος, ὁ πρὸς μόνην τὴν ἱππασίαν χρήσιμος, Γαλλ. coursier. Ἐκ τούτου

ΚΕΛΗΤΊΖΩ, ἐπὶ κέλητος ἐλαύνω, ἔφιππος τρέχω, ἱππηλατῶ, «ἵπποισι κεληττίζειν εὖ εἰδώς» Ο 679, ἔνθα ὁ λόγος περὶ ἐπιδεξίου τινὸς ἱπποδρόμου, ὅστις ἐν τῷ ἐλαύνειν πηδᾷ ἀπὸ ἑτέρου εἰς ἕτερον ἵππον.

ΚΈΛΛΩ, ποι. μόνον ἐν τῷ ἀορ. ἀ. ἔκελσα. 1) μεταβ. προσπελάζω, προσωθῶ, προσορμίζω, „ἀράζω", Λατ. appello, «νῆα» τὸ πλοῖον εἰς τὴν ξηράν, εἴτε μετὰ εἴτε ἄνευ τοῦ προσδιορισμοῦ «ἐν ψαμάθοισι», Ὀδ. ι 549, κ 511, μ 5. 2) ἀμετάβ. προσορμίζομαι, „ἀράζω", «κελσάσῃσι νηυσί» ι 149.

ΚΈΛΟΜΑΙ, ποι., β'. ἐν. κέλεαι (μετὰ συνιζήσεως) Ω 434, δ 812, κ 337· μέλ. κελήσομαι, κ 296, ἀόρ. β'. μὲ ἐπ. ἀναδιπλ. ἐκεκλόμην, κεκλόμην, μετοχ. κεκλόμενος. 1)=ΚΕΛΕΎΩ, προτρέπω, παρακινῶ, παρορμῶ, παροτρύνω, συμβουλεύω, συνήθ. μετὰ δοτ., Ὁμ. πλχ., καὶ ἀπαρφ. «φυλασσέμεναι κέλονται ἀλλήλοις» Κ 419 κ. ἀ. συνηθέστ. μετὰ αἰτ. καὶ ἀπαρφ. ἢ μετὰ μόνου ἀπαρφ. Ἀξιοσημείωτον τὸ «μεταλλῆσαί τί ἑ θυμὸς κέλεται καὶ κήδεά περ πεπαθυῖη», ἔνθα συντάσσεται μετ' αἰτ. καὶ προσδιορισμοῦ ταύτης κατὰ δοτ., ὡσανεὶ προηγεῖτο «οἱ θυμὸς κέλεται», ρ 555· ἔτι δὲ συντάσσεται καὶ μετὰ μόνης αἰτ., ἔνθα πολλάκις ἐξυπακούεται ἀπαρέμφ. Κ 534, δ 140, ζ 133, η 220 κ. ἀ. Πολλάκις δὲ καὶ ἄνευ πτωτ. «κέλομαι γὰρ ἔγωγε» Ψ 894 κ. ἀ. «ἐπὶ δ' Ἕκτορι κέλετο θυμός» ἐναντίον τοῦ Ἕ. (τὸν) παρώτρονεν ἡ καρδία του, Π 382· ἀσυνήθης εἶνε ἡ φρ. (ἐμαλακύνετο ὁ κηρός) «ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἴς» διότι τὸν ἠνάγκαζεν ἡ μεγάλη δύναμις, τῶν πιεζουσῶν χειρῶν δηλ., μ 175. 2) φωνάζω πρός τινα, καὶ μάλιστα κατ' ἀόρ. μετὰ δοτ. προσώπου, παραθαρρύνω, ἐνθαρρύνω, Ζ 66, 110, Θ 172· μετὰ αἰτ. καλῶ, «Ἥφαιστον» Σ 391, Υ. Δήμ. 21. (Σχετίζεται ἐτυμολογικῶς πρὸς τὸ κέλλω).

ΚΈΛΣΑΙ, ἴδ. ΚΈΛΛΩ.

ΚΕΜΆΣ, ΆΔΟΣ, ἡ, κατὰ μὲν τοὺς παλαιοὺς γραμματικοὺς εἶδος ἐλάφου ἢ δορκάδος· κατὰ δὲ τὸν Ἀριστοτέλ. Περὶ τ. ζ. ἱστορ. 9, 6, 2, διετὴς ἔλαφος, ἡ μήπω τελεία ἔλαφος, Κ 361 †. (‖ Ἴδ. καὶ Κοραῆ Ἀτ. 4, 557).

ΚΈΝ, ἴδ. ΚΈ.

ΚΕΝΕΑΥΧΗΣ, ΈΣ, ποι. (κενεός, αὐχή), ἀλαζών, κενόδοξος, ὁ ἐπὶ κενοῖς καυχώμενος, Θ 230 †.

ΚΕΝΕΌΣ, Ή, ΌΝ, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ κενὸς (ὅπ. ἴδ.) „ἄδειος", «χείρ» κ 42· «κενεὸν νέεσθαι» νὰ ἐπιστρέψῃ ἄδειος, τουτέστιν ἄπρακτος, Β 298, ο 214.

ΚΕΝΕΩΝ, ΩΝΟΣ, ὁ (κενόν), κυρ. πᾶς τόπος κενός, ἰδίως δὲ ἡ λαγών, „λαγγόνι", τὸ μεταξὺ τοῦ ἰσχίου καὶ τῶν πλευρῶν μαλακὸν μέρος τοῦ σώματος, Ε 284, Λ 381, Π 821, χ 295.

ΚΕΝΌΣ, Ή, ΌΝ, κενός, „ἄδειος", μεταφ. μάταιος, „κούφιος", «κενὰ εὔγματα» χ 249 (ἔνθα ὁ Βέκκ. γράφει «κενὲ' εὔγμ.») †. Ἀλλαχοῦ δὲ μεταχειρίζεται ὁ Ὁμ. μόνον τὸ ΚΕΝΕΌΣ, ὅπ. ἴδ.

ΚΈΝΣΑΙ, ἴδ. ΚΕΝΤΈΩ.

ΚΕΝΤΑΥΡΟΙ, οἱ. 1) παρ' Ὁμ. ἀρχαῖόν τι ἄγριον ἔθνος τῆς Θεσσαλίας μεταξὺ Πηλίου καὶ Ὄσσης, ἐκδιωχθὲν ὑπὸ τῶν γειτόνων Λαπιθῶν. Κατὰ τὸ Α 268 ἦσαν θηριώδεις, μεγαλόσωμοι κάτοικοι τῶν ὀρέων («φῆρες ὀρεσκῷοι»), Λ 832, φ 295, Βατρ. 171, (ἔτι δὲ Υ. Ἑρμ. 224, ἔνθα νῦν κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Σνεϊδεβ. γράφεται κενταύρου ἀντὶ τῆς συνήθους γραφῆς κεν ταύρου). 2) μετέπειτα δέ, πιθανῶς ἐπὶ Πινδάρου (πρόλ. Πυθ. 2, 85), ἐμυθολόγουν ὅτι εἶχον πόδας ἵππου, ἴσως διότι ἦσαν ἱππεῖς ἀγαθοί, ἕως οὗ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπλάσθησαν ὡς τέρατα, κατὰ μὲν τὸ ἄνω ἥμισυ ἀνθρώπου, κατὰ δὲ τὸ ἐπίλοιπον ἵππου μορφὴν ἔχοντα, Βατρ. 171. (Ἐτυμολογεῖται δὲ κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ κεντέω καὶ ταῦρος, οἱονεί: ταυροθήρας· κατ' ἄλλους δὲ ἁπλῶς ἐκ τοῦ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἀχρήστου κεντάω=κεντέω, τουτέστι: ΚΕΝΤΩΡ, πτερνιστής, ἱππηλάτης).

ΚΕΝΤΈΩ, ἐπ., ἀπαρφ. τοῦ ἀορ. κένσαι (ὡς ἐκ τοῦ θέμ. ΚΕΝΩ) „κεντῶ", ἐπομ. πτερνίζω, ὀτρύνω, ἐρεθίζω, «ἵππον» Ψ 337 †.

ΚΕΝΤΡΗΝΕΚΗΣ, ΈΣ, ὁ ὑπὸ κέντρου ἐλαυνόμενος, ὀτρυνόμενος, φερόμενος, «ἵππος» μόνον Ε 752, Θ 396. (Τὸ δεύτερον μέρος τῆς λ. συνήθως παράγεται ἐκ τοῦ ΕΝΕΓΚΕΙΝ).

ΚΈΝΤΡΟΝ, τό, (κεντέω), „κέντρον", ἰδίως

πτερνιστήρ, δι' οὗ πτερνίζονται, κεντοῦνται οἱ ἵπποι, Ἰλ. Ψ 387, 430, ἢ ἡ μάστιξ ἡ εἰς κέντρον ἀπολήγουσα (κατὰ τὸν Οὐόσσιον).

κέντωρ, ορος, ὁ, ἐπ. (κεντέω), κεντητής, πτερνιστής, «ἵππων» ἱππηλάτης, ἐπίθ. τιμητικὸν τῶν Καδμείων καὶ Τρώων Ἰλ. Δ 391, Ε 102.

κέομαι, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ κεῖμαι, ἐξ οὗ τὸ κέονται, ἴδ. **κεῖμαι**.

κεραΐζω [.⏑..], Ἰων. (συγγ. τῷ κείρω). 1) καταστρέφω, ἐρημώνω «πόλιν» Π 830, Ω 245 κ. ἀ., τῆς Ὀδ. μόνον θ 516· «σταθμούς» Ε 557, Π 752, «θαλάμους» Χ 63. 2) ἐπὶ ἐμψύχων, φονεύω, σφάζω, Β 861, Φ 129.

***κεραϊστής** [.⏑..], οῦ, ὁ (κεραΐζω) καταστροφεύς, λῃστής, μόνον Ὑ. Ἑρμ. 336.

κεραίω, κεράω, ἴδ. **κεράννυμι**.

κεραμεύς [.⏑], έως, Ἰων. ῆος, ὁ (κέραμος), κεραμεύς, „κεραμιδᾶς, σταμνᾶς", Σ 601 †, Ἐπ. 14, 1, 12.

***κεραμήιος** [.⏑.⏑], ίη, ιον (κέραμος) Ἰων. ἀντὶ τοῦ κεράμειος, „κεραμιδένιος", πήλινος, Ἐπ. 14, 14.

κεραμίς [.⏑], ῖδος, ἡ, ἐξοπαχ. ποίησις, κεραμεικὸν ποίημα, οἷα ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ 14ου Ἐπιγράμματος.

κέραμος [.⏑.], ὁ (ἔρα), „πηλός, χῶμα", ἑπομ. πᾶν ἐξ ὀπτῆς γῆς ἀγγετόν, Ι 469. 2) εἰρκτή, δεσμωτήριον, „φυλακή", κατὰ τὴν διάλεκτον τῶν Κυπρίων, ὡς λέγει ὁ Σχολ., εἴτε διὰ τὸ σχῆμα, εἴτε διότι ὁ ἀπαγόμενος εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐφυλάττετο ἐν αὐτῷ ὡς ἐν ἀγγείῳ, «χαλκέῳ ἐν κεράμῳ» Ε 387.

κεράννυμι [..–.], ἕτερ. ἐπ. τύπος **κεράω** καὶ **κεραίω**, καὶ ἕτερος προσέτι ποι. **κιρνάω** καὶ **κίρνημι**, ἄπ. ἴδ., ἀόρ. ἀ. ἐκέρασα, ἐπ. σσα, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐκερασάμην, ἐπ. σσ. Ἐκ τοῦ ἐνεργ. ἐνεστ. κεράω ὁ Ὅμ. μεταχειρίζεται τὴν μετοχ. κερῶντας, ω 364, ἐκ δὲ τοῦ κεραίω τὴν προστ. κέραιε, Ι 203. Ἐκ δὲ τῆς μέσης φωνῆς ἐνεργ. τῆς ὑποτ. κέρωνται, Δ 260, ὡς ἐκ τοῦ κέραμαι κατὰ τὸν Βούττμ. (ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. τονίζει κατὰ τὸν Εὐστ. κερῶνται), τῆς προστ. κεράασθε ἐπ. ἀντὶ τοῦ κερᾶσθε, γ 332, παρατατ. κερόωντο ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐκερῶντο, θ 470. 1) Ἐνεργ. κιρνῶ, συγκιρνῶ, μιγνύω, „ἀνακατώνω", ἰδίως οἶνον ᾧ ὕδωρ ᾧ ἀποτελῶ τὸ „κρασί" (ὅ ἐ. κυρ. μὲν οἶνος ὕδατι κεκραμένος, ἐν δὲ τῇ καθομιλ. ἐν γένει=οἶνος), «νέκταρ, οἶνον» ε 93, ω 364· ἐπὶ ὕδατος θερμοῦ καὶ ψυχροῦ, ἵνα λάβῃ τὴν πρὸς λοῦσιν ἀπαιτουμένην θερμοκρασίαν, κ 362. 2) Μέσ. κιρνῶ δι' ἐμαυτόν, πρὸς χρῆσίν μου, «οἶνον ἐνὶ κρητῆρσι» Δ 260, «οἶνον» μόνον, γ 332, θ 470, υ 253, «κρητῆρα οἴνου» κιρνῶν πλῃρῶ τὸν κρατῆρα οἴνου, γ 393, καὶ ἄνευ τῆς γεν. η 179, ν 50, σ 423. Πρβλ. **ἀνακεράννυμι**.

κεραοξόος [.⏑...], ον, ἐπ. (κέρας, ξέω), κέρατα ξέων, κατεργαζόμενος, κερατοξόος, κερατουργός, «τέκτων» Δ 110 †.

κεραός [.⏑.], ή, όν, ἐπ., κερασφόρος, «ἔλαφος» Γ 24, Λ 475, Ο 271, Π 158, «ἄρνες» δ 85.

κέρας, τό, γεν. ἐπ. κέραος, δοτ. κέρᾳ (ὁ δὲ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν κέραι), ὀνομ. πληθ. κέρα, γεν. κεράων, δοτ. κέρασι, ἐπ. κεράεσσι. (Τὸ α τοῦ κέρα εἶνε συνήθ. βραχύ). 1) τὸ κέρας, „κέρατον", πρὸ πάντων τῶν βοῶν, Κ 294, γ 439· ὡς σύμβολον τῆς στερρότητος καὶ ἀκινησίας, τ 212. 2) κέρας, ὡς ὕλη τεχνουργική, τ 563, 566· ὅθεν μετωνυμικῶς πᾶν τὸ ἐκ κέρατος κατειργασμένον, οἷον ἀ.) τόξον, φ 395, «κέρᾳ ἀγλαέ» ὁ διὰ (μόνον) τὸ τόξον σεμνυνόμενος, λαμπρός, Λ 385. (Οὕτως τινὲς τῶν νεωτέρων κατὰ τὸν Ἀρίστρχ. Ἡ δὲ τοῦ Σχολ. ἑρμηνεία, καθ' ἣν γράφεται μὲν πληθ. κέρα, ἐννοεῖται δὲ «ἐμπλοκῆς τι γένος (τῆς κόμης) εἰς κέρατος τύπον ἀναπλεκόμενον», εἶνε παντάπασιν ἀλλοτρία τοῦ Ὁμ.)· β'.) τὸ κέρας τὸ παρὰ τὸ ἄγκιστρον, κατὰ τὸν Ἀρίστρχ. κερατίνη τις σύριγξ, περιβάλλουσα τὸ σχοινίον ἐκεῖ ὅπου προσδένεται εἰς τὸ ἄγκιστρον, ἵνα μὴ τυχὸν ἀποκοπῇ τοῦτο ὑπὸ τῶν ἰχθύων, Ω 81, μ 253.

κεραυνός, ὁ, κεραυνός, „ἀστροπελέκι" (=ἀστραποπελέκι) καὶ „ἀστραπή" (καθ' ὅσον καίει, ὅπου πέσῃ) τὸ σύνηθες ὅπλον τοῦ Διός, Θ 133, ε 128 κ. ἀ.

κεράω, ἴδ. **κεράννυμι**.

***κερδαίνω** (κέρδος), ἀόρ. ἐκέρδηνα, „κερδαίνω, κερδίζω", Ἐπ. 14, 6.

κερδαλέος [.⏑..], η, ον, πᾶν ὅ,τι φέρει κέρδος, ἐπικερδής, ὠφέλιμος, «βουλή» Κ 44· ὅθεν πονηρός, δόλιος, «μῦθος» ζ 148, «νόημα» θ 548· ἐπὶ ἀνθρώπων, κερδοσκόπος, πονηρός, πανοῦργος, σοφός, ν 291, ο 451.

κερδαλεόφρων [.⏑...], ον, ἐπ. (κερδ. φρήν), ὁ κερδαλέα φρονῶν, πανοῦργος, δόλιος, Ἰλ. Α 149, Δ 339.

κερδίων, ον ἐπιχ. συγκρ., καὶ ὑπερθ. **κέρδιστος**, η, ον, ἐκ τοῦ κέρδος, ἐπικερδέστερος, ὠφελιμώτερος, συμφορώτερος, μόνον ἐν τῷ οὐδ. Γ 41, δ 74 κ. ἀ.—Τὸ ὑπερθ. ὁ πονηρότατος, πανουργότατος, δολιώτατος, Ζ 153 †.

κέρδος, εος, τό, 1) „κέρδος", ὄφελος, Κ 225, π 311 κ. ἀ. 2) ὠφέλιμον μηχάνημα, σύμφορόν τι τέχνασμα, πονηρία, συνήθ. πληθ. Ψ 515, «κέρδεα εἰδέναι» εἰξεύρει τεχνάσματα πονηρίας, Ψ 322, 709, «κέρδεα νωμᾶν ἐνὶ φρεσί» σ 216, ψ 140· ἐπὶ κακοῦ, πονηρία, δόλος, πανουργία, δ 88, «κακὰ κέρδεα» ψ 217, (κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ **ἔρδω**, **ἔργον**· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ **κείρω**).

κερδοσύνη [..⏑.], ἡ, ἐπ. (κέρδος), πονηρία, δολιότης, πανουργία, μόνον κατὰ δοτ. ὡς ἐπίρ. «κερδοσύνῃ» δολίως, πανούργως, Χ 247, δ 451, ξ 30.

κερκίς, ίδος, ἡ, ῥάβδος τις ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω κινουμένη (κατὰ τὴν ἀρχαίαν ὑφαντικήν, καθ' ἣν οἱ στήμονες ἐστήνοντο ὄρθιοι, καθέτως) καὶ κρούουσα μεταξὺ τῶν στημόνων τὸ ὑφάδιον, ἡ μετέπειτα καὶ μέχρι τοῦ νῦν καλουμένη „σπάθη", Χ 448, ε 62. Τινὲς τῶν παλαιῶν γραμματικῶν ἐννοοῦσι τὴν νῦν λεγομένην Λατ. „sagittam", δι' ἧς εἰσφέρεται μόνον τὸ ὑφάδιον εἰς τοὺς στήμονας. (Ἐτυμολ. πιθανῶς ἐκ τοῦ **κέρκω**=**κρέκω**).

κέρσας, ἴδ. **κείρω**.

κερτομέω, μᾶλλον ποι., (κέρτομος), [δάκνω], σκώπτω, „πειράζω", περιπαίζω, ὀνειδίζω, μετ' αἰτ. π 87, σ 350, συχνότατα μετὰ τοῦ «ἐπέεσσιν» ϐ 323, η 17 κ. ἀ., «κερτομέων ἀγορεύεις» Β 256, θ 153 κ. ἀ. Ὑ. Ἑρμ. 56 (πρβλ. **παράβολος**)· ἐν γένει πειράζω, ἐρεθίζω, «σφῆκας» Π 261.

κερτομίη [..⏑.], ἡ, ἐπ. (κερτόμιος), σκῶμμα, „πείραγμα", λόγος ἐγγικτικός, ἢ δηκτικός, μόνον κατὰ πληθ. Υ 202, 443, υ 263.

κερτόμιος, ιον, ποι. δηκτικός, σκωπτικός, „πειρακτικός, ἐγγικτικός" μόνον ἐν τῇ φρ. «κερτ. ἔπεα» Δ 6, Ε 419 κ. ἀ. ἔτι δὲ καὶ μόνον «κερτόμια» πειράγματα, Α 539, ι 474. Ἐκ τοῦ

κέρτομος (κέαρ, τέμνω), κυρ. κόπτων ἢ πληγώνων τὴν καρδίαν, ἐπομ. σκωπτικός, φιλοσκώμμων, „πειραξίτης", Ὑ. Ἑρμ. 338. (‖ Νεώτεροι ἐτυμολόγοι, ἀμφίϐολον ἂν ὀρθότερον παρὰ τοὺς παλαιούς, δὲν παραδέχονται τὴν σύνθεσιν τῆς λ., ἀλλὰ διὰ παραγωγῆς ἀνάγουσιν αὐτὴν εἰς τὸ ῥῆμα κείρω, οἱονεί: ὁ δάκνων καὶ κόπτων καὶ σχίζων).

κερῶνται, **κερόωντο**, ἴδ. **κεράννυμι**.

κέσκεται, ἴδ. **κεῖμαι**.

κεστός, ή, όν (**κεν-**, κεντέω)=κεντητός, „κεντημένος" (διὰ τῆς βελόνης), πεποικιλμένος, «ἱμάς» ἡ κεντητὴ ζώνη (τῆς Ἀφροδίτης) ὁ μετέπειτα ὡς οὐσιαστ. μόνον κεστὸς λεγόμενος, Ο 214 †.

κεγοάνω, ποι. ἀντὶ τοῦ **κείω**, μόνον Γ 453 †.

κεγομός, ὁ, ἐπ.=**κεγομών**, «ἐκ κευθμῶν» Ν 28 †.

κεγομών, ῶνος, ὁ, ποι. (κεύθω), τόπος κεκρυμμένος καὶ νὰ κρύψῃ δυνάμενος, „γωνιά, τρύπα, κρυψάνα", φωλε(ός)ά, ν 367. «πυκνοὶ κευθμῶνες» λέγονται οἱ συφεοὶ ἢ εὐναὶ τῶν χοίρων, κ 283.

κεῖοος, εος, τό,=τῷ προηγ., μόνον ἐν τῇ δοτ. πληθ. «ὑπὸ κεύθεος γαίης» εἰς τὰ βάθη τῆς γῆς, τὰ καταχθόνια, περὶ τῆς κατοικίας τοῦ Ἅδου, Χ 482, ω 204.

κεγω, ποι., μέλ. κεύσω, παρακ. κέκευθα, ἀόρ. ϐ'. ἔκυθον καὶ ἀναύξ. κύθον, καὶ τοῦ ἐπικῶς ἀναδιπλασιασμένου ἡ ὑποτ. κεκύθω, ζ 303. Ὁ παρακείμ. ἔχει σημ. ἐνεστ.: ἔχω ἐντός μου κεκρυμμένον, ὅ ἐ. κρύπτω, Χ 118, ι 348. 1) ἀποκρύπτω, κρύπτω τι, «δάκρυα» τ 219, περιλαμϐάνω ἐντός μου, τινά, ξ 303· ἰδίως ἐπὶ τεθαμμένου νεκροῦ, «ὅπου κύθε γαῖα» ὅπου τὸν ἔκρυψεν ἡ γῆ, γ 16· ὅθεν παθ. «κεύθεσθαι Ἄϊδι» Ψ 244· ϐ'.) κρύπτω τι ἐν ἐμαυτῷ, κρατῶ μυστικόν, ἀποσιωπῶ, «νόῳ» Α 363, «ἐνὶ φρεσί» Ι 313· μετ' αἰτ. «μῆτιν, νοήματα πατρός» γ 18, ψ 30 κ. ἀ., «οὐκέτι κεύθετε θυμῷ βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα» δὲν κρύπτετε πλέον ἐντός σας τὸ φαγητὸ καὶ τὸ ποτόν, τὸ ὁποῖον δηλ. ἐφάγετε· ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἀποδεικνύετε ὅτι τοσοῦτον ἐφάγετε καὶ ἐπίετε, ὥστε δὲν δύνασθε νὰ κρατήσητε τὸν ἑαυτόν σας, σ 406, «τινά τι» κρύπτω (ἀπό) τινός τι, δὲν ἀνακοινοῦμαι εἴς τινά τι, γ 187, ψ 273.

κεφαλή, ἡ, κεφαλῆφι ὡς ἐπ. γεν. Α 350, ὡς δοτ. Κ 30, „κεφαλή, κεφάλι", ζώων τε καὶ ἀνθρώπων, Ὁμ. πλχ., «κὰκ κεφαλῆς» κατὰ κεφαλῆς, εἰς τὴν κεφαλήν, Σ 24, «ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς» ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, Ψ 169, «ἤϋσεν ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτός» ἐφώναξεν ὅσον χωρεῖ ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὅ ἐ. ὅσον δύναται ἄνθρωπος νὰ φωνάξῃ, Λ 462, πρβλ. τὸ Γαλλ. crier de toute sa tête ἢ à pleine tête, «οὐδέ πω Ἀτρείδεω ἔπος ἔκλυον αὐδήσαντος ἐχθρῆς ἐκ κεφαλῆς» ἔνθα ἡμεῖς οἱ νεώτεροι θὰ ἐλέγομεν: ἐκ τοῦ ἐχθρικοῦ στόματος, Π 76. Ἰδίως: ἀ) ὡς τὸ οὐσιωδέστατον μέλος τοῦ ἀνθρώπου, τίθεται ἀντὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸ «κάρη, δέμας», Α 55, Π 77 κ. ἀ. «τὸν τἴον ἶσον ἐμῇ κεφαλῇ» ἴσα μὲ τὸ ἑαυτόν μου, „ἴσα μὲ τὸ κεφάλι μου", Σ 82, α 343· ὅθεν καὶ ὅρκος κατὰ τῆς κεφαλῆς (ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ „εἰς (μὰ) τὸ κεφάλι μου") Ο 39· ὡς προσφώνησις εὐμενής, «φίλη, ἠθείη κεφαλή» Θ 281, Ψ 94· ϐ'.) ὡς ἕδρα τῆς ζωῆς, ζωή, «ἀπέτισαν σὺν κεφαλῇσιν» „ἐπλήρωσαν μὲ τὰ κεφάλια των", μὲ τὴν ζωήν των, Δ 162, Ρ 242, «καταθέμενοι κεφαλάς» διακινδυνεύσαντες τὰς κεφαλάς των, (ἐν τῇ καθομ. „ἔϐαλαν τὰ κεφάλια των") ϐ 237, «ἐμῇ κεφαλῇ περιδείδια», „φοϐοῦμαι διὰ τὸ κεφάλι μου", περὶ τῆς ζωῆς μου.

Κεφαλλήν, ῆνος, ὁ, πληθ. Κεφαλλῆνες, οἱ ὑπήκοοι τοῦ Ὀδυσσέως, κάτοικοι τῆς Σάμης, Ἰθάκης, Ζακύνθου, Δουλιχίου καὶ μέρους τινὸς τῆς ἠπειρωτικῆς παραλίας, Β 631, υ 210, ω 354, 377. Μετέπειτα δὲ μόνον οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Κεφαλληνίας („Κεφαλλωνιᾶς"), „Κεφαλλωνίτης".

κέχανδα, ἴδ. **χανδάνω**.

κεχαρησέμεν, **κεχαρήσεται**, **κεχαρηώς**, **κεχαροίατο**, **κεχάροντο**, ἴδ. **χαίρω**.

κεχαρισμένος, η, ον, ἴδ. **χαρίζομαι**.

κεχόλωμαι, ἴδ. **χολόω**.

κεχρημένος, η, ον, ἴδ. **χράομαι**.

κέχυμαι, ἴδ. **χέω**.

κέω, ἕτερ. ἐπ. τύπος τοῦ **κείω**, ὅπ. ἴδ.

κῆαι, **κῆαι**, **κηάμενος**, ἴδ. **καίω**.

κήδειος, ον, ποι. (κῆδος) ἐπ. δὲ καὶ **κήδεος**,

φροντίδος ἄξιος, περισπούδαστος, ἀγαπητός, περὶ οὗ κήδεταί τις, Τ 294 †, (ἔνθα τινὲς ἀτόπως ἑρμηνεύουσιν: ἄξιος ὑφ' ἡμῶν νὰ κηδευθῇ). Τὸ δὲ «οἵσι κήδεός ἐστι νέκυς», Ψ 160 †, ὑπὸ μὲν τῶν πολλῶν ἑρμηνεύεται, ὡσανεὶ τὸ «κήδεος» =κήδειος (παθητ. τοῦ κηδεμών), ἢ κατὰ τὸν ΓΜ. Οὐόσσιον: εἰς οὓς ἀνήκει ἡ περὶ τοῦ νεκροῦ φροντίς· τινὲς δὲ τῶν παλαιῶν γραμματικῶν ἐκλαμβάνουσι τὸ «κήδεος» γεν. τοῦ κῆδος ᾗ ἑρμηνεύουσιν: εἰς οὓς ὁ νεκρὸς εἶνε φροντίδος (ἔργον δηλ. ἢ ἄξιος)· βεβιασμένη ἑρμηνεία! Τὸ ὑπερθ. εἶνε κήδιστος, ὅπ. ἴδ.

ΚΗΔΕΜΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ (κηδέω), ὁ ἔχων τὴν φροντίδα τινός, ἐπιμελητής, ἐπίτροπος· ἐν δὲ τῷ Ἰλ. Ψ 163, 674 «κηδεμόνες» λέγονται οἱ νεκροθάπται.

ΚΗΔΙΣΤΟΣ, Η, ΟΝ, ἐπικ. ὑπερθ. ἐκ τοῦ κῆδος σχηματισθέν, κατὰ δὲ τὴν σημ. ἀνῆκον εἰς τὸ ἐπίθ. **ΚΗΔΕΙΟΣ**, μάλιστα περισπούδαστος, φίλτατος, Ι 642, κ 225· ἔτι δὲ καὶ θ 583, ὅπου δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ συναποδοθῇ εἰς τὴν λ. καὶ ἡ ἔννοια τῆς στενῆς συγγενείας.

ΚΗΔΟΣ, ΕΟΣ, τό, 1) φροντίς, μέριμνα, θλῖψις, λύπη, «τῶν ἄλλων οὐ κῆδος» χ 254, «ὅσ' ἐμῷ ἐνὶ κήδεα θυμῷ» ὅσας λύπας ἢ „βάσανα" ἔχει ἡ ψυχή μου, Σ 53, «κήδεα θυμοῦ» λύπας τῆς ψυχῆς, ξ 197· διάφορον τοῦ «ἄχους» δ 108. Ἰδίως πένθος, λύπη διὰ τὸν θάνατον φίλου ἀνθρώπου, Δ 270, Ε 156, Ν 464, Σ 8 κ. ἀ. 2) ὅ,τι προξενεῖ φροντίδα, λύπην, δυστύχημα, συμφορά, κακόν, πάθημα, δεινοπάθημα, Ο 245· ᾗ μάλιστα κατὰ πληθ. Α 445, Ι 592, α 244 κ.ἀ.—Τὸ «εἴπερ τίσε κῆδος ἱκάνει» Ν 464 ἑρμηνεύεται ὑπό τινων κατὰ τὴν μεταγενεστέραν σημ. τῆς λ., τὴν τῆς συγγενείας,: ἂν ἡ συγγένεια (τὸ συγγενικὸν αἴσθημα) σὲ κατέλαβε, σὲ κινεῖ. Ἀλλὰ τοῦτο εἶνε τὸ μόνον χωρίον, ἐν ᾧ ἡ τοιαύτη σημ. ἁρμόζει· (‖. διὸ δυνάμεθα κάλλιστα νὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὴν ἀνωτ. σημ. 1) ἐν τέλει). Ὁ Φαῖσις ἀκολουθεῖ συμβιβαστικήν τινα ὁδὸν ἑρμηνεύων: λύπη διὰ τὸν ἀποθανόντα συγγενῆ. Ἐκ τούτου τὸ

ΚΗΔΩ, ποι., μέλ. κηδήσω, μέσ. μέλ. κεκαδήσομαι, Θ 353 (ὅπερ τινὲς εἰς τὸ ΧΑΖΟΜΑΙ ἀνάγουσι) θαμιστ. παρατατ. κηδέσκετο, χ 358. 1) Ἐνεργ. μόνον ἐπ. ἀ.) ἐμβάλλω τινὰ εἰς φροντίδας, λυπῶ, [ἀνιῶ], θλίβω, Ι 615, Ω 240, 542· β΄.) συχνότερον ἐπὶ σωματικοῦ πόνου, «κῆδε θυμόν» ἔθλιβε τὴν καρδίαν (ὁ σωματικὸς πόνος) Ε 400, Λ 458· ὅθεν βλάπτω, στενοχωρῶ, καταστρέφω, φθείρω, «θεοὺς τόϊσι» Ε 404, «μῆλα, οἶκον» Ρ 550, ψ 9. 2) Μέσ. ἀ.) ἔμφροντις, περίλυπος εἶμαι, μεριμνῶ, λυποῦμαι, θλίβομαι, πάντα κατὰ μετοχ. Π 516, καὶ μάλιστα ἐν τέλει στίχου «κηδόμενός, -ένη (κτλ.) τε» ἢ «κηδόμενός κτλ. περ» Α 196, γ 240 κ. ἀ. β΄.) φροντίζω, μεριμνῶ, περί τινος, μετὰ γεν. Α 56, Ζ 55, Θ 353 κ. πλχ· συνάπτεται μετὰ τοῦ «φιλῶ» Η 204, γ 223 κ. ἀ. «βιότοιο» ξ 4. (Ὁ β΄. ἀόρ. κέκαδον καὶ ὁ μέλ. κεκαδήσω ἀνάγονται εἰς τὸ ΧΑΖΟΜΑΙ).

ΚΗΕΝ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ΕΚΗΕΝ, ἴδ. ΚΑΙΩ.

ΚΗΚΙΩ [.⏑.], ποι., ἀναβλύζω, ἀνέρχομαι, ἐξερεύγομαι, ἐπὶ ὕδατος, «ἂν ςόμα» (ἐκ τοῦ στομάχου) εἰς τὸ στόμα (ἴδ. ΑΝΑ 3, α΄.)) ε 455 †. (Ἐκ τοῦ κίω μετ' ἀναδιπλασιασμοῦ, ‖. ὅπερ ἀμφίβολον· τὸ δὲ βέβαιον εἶνε ὅτι ἐκ τούτου παράγεται ἡ λ. κηκίς, τὸ „κηκίδι").

ΚΗΛΕΟΣ, ΟΝ καὶ **ΚΗΛΕΙΟΣ**, ΟΝ, Ο 744 † (κάω, καίω) καυστικός, φλογερός, πάντοτε ἐν τῇ φρ. «πυρὶ κηλέῳ» (ὅπερ πάντοτε εἶνε διασύλλαβον διὰ συνιζήσεως) Θ 217, Ο 744, ι 328 κ. ἀ. (Ὁ δὲ Δοιδερλ. παράγων τὸ ἐπίθ. ἐκ τοῦ κῆλον ἑρμηνεύει: μὲ πῦρ ἐκ ξηρῶν ξύλων). Ἐπικὴ ἡ λ.

ΚΗΛΗΜΟΣ, ὁ (κηλέω), καταγοήτευσις, κατάθελξις, ἡδυπάθεια, μόνον *Ὀδ. λ 334, ν 2.

ΚΗΛΟΝ, τό (καίω), κυρ. ξηρὸν ξύλον, καὶ ἰδίως τοῦ βέλους τὸ καλάμιον· ὅθεν συνεκδοχ. τὸ βέλος αὐτό, παρ' Ὁμ. μόνον πληθ. «κῆλα» τὰ βέλη καὶ μάλιστα μόνα τὰ τῶν θεῶν, *Ἰλ. Α 53, Μ 280, Ὑ. Ἀπ. 444.

***ΚΗΝΑΙΟΝ**, τό, ἀκρωτήριον κατὰ τὴν βορειοδυτικὴν παραλίαν τῆς νήσου Εὐβοίας, τὸ νῦν Λιθάδα καλούμενον, Ὑ. Ἀπ. 219.

ΚΗΞ, ΚΟΣ, ἡ=ΚΗΫΞ, θαλάσσιόν τι πτηνόν, «χελιδόνι ὅμοιον, ἢ λάρος ἢ αἴθυια» κατὰ τοὺς παλαιοὺς γραμματικούς, εἰς δὲ τοὺς νεωτέρους φαίνεται μᾶλλον ὅτι εἶνε ὁ „γλάρος", Ο 479 †. (Ὀνοματοποίητος ἡ λ. διὰ τὴν φωνὴν τοῦ πτηνοῦ).

ΚΗΟΜΕΝ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ κήωμεν, ἴδ. ΚΑΙΩ.

ΚΗΠΟΣ, ὁ, κῆπος, „περιβόλι", Θ 306, Φ 295, δ 737, η 129, ω 237.

ΚΗΡ, ΚΗΡΟΣ, ἡ, 1) ἡ θεὰ τοῦ θανάτου (διάφορος τῆς Μοίρας καὶ Αἴσης) ἡ προσωποποιημένη θανατικὴ βία, ἥτις ἰδίαν ἑκάστοτε λαμβάνουσα μορφὴν ἐπιφέρει τὸν βίαιον θάνατον, εἴτε ἐν πολέμῳ, εἴτε ἐν θαλάσσῃ, εἴτε διὰ νόσου κ.τ.τ. (‖. ἡ ἐν τῇ καθομιλ., τοὐλάχιστον παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, „Κήρα" (ἐν τῇ κατάρᾳ „Κήρα καὶ Μόρα νὰ σὲ πάρῃ"=Κὴρ καὶ Μόρος, ἴδ. ΟΛΝΑΤΟΣ). Ὅθεν πληθ. «Κῆρες θανάτοιο» Β 302, Α 332, Φ 549. —Ὅστις ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ βίαιον θάνατον, εἰς τοῦτον ἤδη ἐκ γενετῆς ἦτο προωρισμένη ἡ Κήρ, Ψ 78. Εἰς δὲ τὸν Ἀχιλλέα ἦσαν δύω Κῆρες συγκεχωρημέναι, Ι 411. Ὁ Ζεὺς ζυγίζει τὰς Κῆρας τοῦ Ἀχιλλέως καὶ Ἕκτορος, ἵνα ἀποφασίσῃ, ὁπότερος πρέπει πρότερος νὰ ἀποθάνῃ, Χ 210. Αἱ Κῆρες διὰ ταῦτα εἶνε «μυρίαι», διότι εἰς πάντα βιαίως ἀποθνήσκοντα εἶνε καὶ μία Κὴρ δεδομένη, Μ 326. (Ἐν ἅπασι τούτοις τοῖς χωρίοις ὁ Βέκκ., Δινδόρφ. ᾗ Φαῖσις γράφουσι τὴν λ. μὲ μικρὸν τὸ ἀρκτικὸν γράμμα, ὡς καὶ τὴν Μοῖραν καὶ Αἶσαν). 2) ὡς προσηγορικόν, ἡ μοῖρα τοῦ θανάτου, θάνατος, «τὸ δέ τοι κὴρ εἴδε-

ται εἶναι» ,θάνατος σοῦ φαίνεται", Α 228. Συνάπτεται μετὰ τοῦ «φόνος, θάνατος» Β 352, δ 273, ε 387, η 513, π 169· «τίς κήρ ... θανάτοιο» λ 171, 398, «δύο κῆρε ... θανάτοιο» Θ 70, «Ἀχαιῶν κῆρες» Θ 73 (ἀθετεῖται ὁ στίχ.). (Παράγεται κατὰ τὸν Δοιδερλ. καὶ Κούρτιον ἐκ τοῦ κείρω).

κῆρ, γεν. **κῆρος**, τό, κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ **κέαρ**, ὅπ. ἴδ. 1) ἡ καρδία, ἰδίως ὡς ἕδρα τῶν αἰσθημάτων καὶ παθῶν, π. χ. τῆς ὀργῆς, Ι 555, Π 585 κ. ἀ., τοῦ μίσους Δ 46, τῶν φροντίδων, τῆς μερίμνης, τ 516, τῆς λύπης, Λ 274 (συχνὴ ἡ φρ. «ἀχνύμενος κῆρ»), τῆς χαρᾶς, Δ 272, Σ 557, δ 259, τῆς τόλμης, Κ 16, Μ 45, Σ 33, τῆς λυσσώδους παραφορᾶς, Φ 542 κ. ἀ., τῶν ἐπιθυμιῶν, ὁ 539, μ 192· ὅθεν «μετὰ σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ» κατὰ τὴν σὴν καὶ ἐμὴν καρδίαν, διάθεσιν, Ο 52· σπανιώτερον ὡς ἕδρα τῆς διανοίας, τοῦ λογισμοῦ, «πολλὰ δὲ οἱ κῆρ ὤρμαινε» η 82, σ 344, ψ 85 κ. ἀ., ὅθεν συνάπτεται μετὰ τοῦ «νόος» Ο 52.—Εὑρεύει δὲ τὸ κῆρ κατὰ τὸν Ὅμ. «ἐνὶ στήθεσιν», ἀλλὰ καὶ «ἐν θυμῷ» Ζ 523, καὶ «φρεσίν» σ 344. Πολλάκις τίθεται κατ' αἰτ. τοπικὴν ἢ τοῦ κατά τι, «κῆρ» ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ κατὰ δοτ. μὲ τὴν αὐτὴν σημ., «κῆρι» Ι 117, ἥτις λαμβάνει συνηθέστατα καὶ τὸ ἐπιτατικὸν «πέρι» πολὺ εἰς τὴν καρδίαν μου, ἐκ βάθους ψυχῆς, Δ 46, 53, Ν 119, 206, 430, Ω 61, ε 36 κ. ἀ. (Ἐν ταύτῃ τῇ φράσει κατὰ μὲν τὸν Οὐόλφιον καὶ Πάσσωυον εἶνε ἐπίρρημα,: πέρι· κατὰ δὲ τοὺς ἀρχαίους καὶ τὸν Σπίτζνερον εἶνε πρόθεσις «περὶ κῆρι» κατ' ἀναλογίαν τῶν ὁμοίων Ὁμηρικῶν φράσεων «περὶ θυμῷ, περὶ φρεσίν» Χ 70, Π 157. Τὴν τελευταίαν γνώμην ἀποδέχονται καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν νεωτέρων· τὴν δὲ πρώτην ὁ Δινδόρφ. καὶ Βαϋμλεῖνος). 2) χρησιμεύει εἰς περίφρασιν προσώπου τινός, ὡς τὸ «βίη», οἷον «Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ» Β 851, Π 554, πρβλ. δ 270 ᾗ λ. **λάσιος**.

κηρεσσιφόρητος [..⏑...], **ον** (Κήρ, φορέω), μοιρατος, οἱονεὶ μοιρόπεμπτος, ὑπὸ τῆς κακῆς μοίρας ἐπενεχθείς, «κύνες» οὕτως ὀνομάζονται οἱ Ἀχαιοί, οἵτινες ὑπὸ τῆς κακῆς μοίρας πρὸς ὄλεθρον τῆς Τροίας ἐπέμφθησαν, Θ 527 †. (Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ., ἴσως ὄχι ἀπιθάνως, προληπτικῶς ἀντὶ τοῦ ὥστε Κήρεσσι φορεῖσθαι, ἢ μᾶλλον ἄξιος νὰ φέρηται ὑπὸ τῶν Κηρῶν (πρβλ. Β 302, «οὓς μὴ Κῆρες ἔδαν θανάτοιο φέρουσαι»): κύνες, τοὺς ὁποίους εἴθε νὰ πάρῃ ἡ μοῖρα τοῦ κακοῦ θανάτου).

Κήρινθος, ἡ, πόλις τῆς Εὐβοίας, βορειανατολικῶς τῆς Χαλκίδος, Β 538.

***κηρίον** [.⏑.], τό (κηρός), κυρ. „κηρί", ὅθεν „κηρήθρα, μελόπηττα", Ὑ. Ἑρμ. 559.

κηρόθι [..⏑], ἐπικ. ἐπίρ. (κῆρ) ἐν τῇ καρδίᾳ, μόνον μετὰ τοῦ «μᾶλλον» («κηρόθι μᾶλλον» βαθύτερον εἰς τὴν καρδίαν), ὅπερ ὅμως εἰς τὸ ῥῆμα ἀποδοτέον, μετὰ τῶν ῥημάτων «ἀπέχθομαι, χολόομαι, φιλῶ» Ι 300, Φ 136, ε 284, ι 480, ο 370, «ἄχος γενέσκετό μοι κηρόθι μᾶλλον» λ 208.

κηρός, ὁ, „κηρί" (προφ. κερί), Ὀδ. μ 48, 173, 175.

κήρυξ, ἡ κατὰ τὸν Βέκκ. ᾗ Δινδ. **κῆρυξ, υκος**, ὁ, κῆρυξ, „διαλαλητής", Ὁμ. πλχ. Οἱ κήρυκες ἐν τοῖς ἡρωϊκοῖς χρόνοις εἶχον οὐχὶ εὐκαταφρόνητον ἀξίωμα. Ἐθεωροῦντο ὡς διατελοῦντες ὑπὸ τὴν ἄμεσον προσασίαν τοῦ Διός, Α 334, Η 274 (διὸ ᾗ ἡ μετ' αὐτῶν συνοδεία παρεῖχεν ἀσφάλειαν, Ι 170, Ω 149, 178, ι 89, κ 59, 102), ἔφερον «σκῆπτρον», ὡς καὶ οἱ βασιλεῖς, σύμβολον τοῦ ἀξιώματος αὐτῶν, καὶ ἦσαν ἱεροὶ καὶ ἀπαραβίαστοι· ὅθεν καλοῦνται «θεῖοι» Δ 192, Κ 315, «Διὶ φίλοι» Θ 517, «Διὸς ἄγγελοι» Α 334, Η 274. Τὰ κυριώτερα αὐτῶν ἔργα ἦσαν ἡ συγκάλεσις τοῦ λαοῦ εἰς τὰς συνελεύσεις, Β 50, Ι 10, Λ 685, 6 6, θ 8, καὶ ἡ ἐν αὐταῖς διατήρησις τῆς τάξεως καὶ ἡσυχίας, Β 96, 280, Ψ 568. Ἐνεχείριζον εἰς τὸν ἀγορεύοντα τὸ σκῆπτρον εἰς ἔνδειξιν ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ λέγειν, ἔχει τὸν λόγον, Ψ 567, 6 37· ὡσαύτως καὶ ἐν τοῖς δικαστηρίοις, Σ 505. Δι' αὐτῶν ἐγίνοντο αἱ ἐν πολέμῳ διαπραγματεύσεις καὶ συνεννοήσεις τῶν πολεμούντων, Η 372, καὶ αὐτοὶ πολλάκις παρεμβαίνοντες εἰς τὸ μέσον ἐχώριζον τοὺς διαμαχομένους, Η 274. Ἐν ταῖς ἐπισήμοις θυσίαις εἶχον ὡσαύτως πολλὰ ἔργα, Γ 116, 245, 268, Τ 196, ὡς καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, πανηγύρεσιν, εὐωχίαις, κ.τ.τ., Σ 558, Ψ 39, α 109, 143 κ. ἀ. πλχ. Ἐχρησίμευον δὲ ᾗ ὡς θεράποντες τῶν βασιλέων ἔν τε τῷ δημοσίῳ καὶ ἰδιωτικῷ αὐτῶν βίῳ, Α 318, Δ 192, Η 183, 381, Μ 342, π 328 κ. ἀ. (Συνήθως παράγεται ἐκ τοῦ **γυρόω**, ὅπ. ἴδε, κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἔκ τινος ἀχρ. καρύζω, συγγεν. τῷ κράζω.—Τὸ υ ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσι πάντοτε μακρόν· ἀντὶ δὲ τοῦ «κήρυκι Ἠπυτίδῃ» Ρ 324, γράφουσιν οἱ νεώτεροι ἐκδόται «κήρυκ' Ἠπ.»). Ἐκ τούτου τὸ

κηρύσσω, 1) εἶμαι κῆρυξ, ἔχω τὸ ἔργον τοῦ κήρυκος, «κηρύσσων ἐγήρασσα» Ρ 325. 2) ὡς κῆρυξ φωνάζω, κηρύττω, „διαλαλῶ", Β 438, 6 9 κ. ἀ., μετ' αἰτ. «λαὸν ἀγορήνδε» συγκαλῶ τὸν λ. εἰς, Β 51, 6 7, «πόλεμόνδε» Β 443.

κῆται, ἀντὶ τοῦ κέηται, ἴδ. **κεῖμαι**.

Κήτειοι, οἱ, ἄγνωστον ἔθνος ἐν Μυσίᾳ, ἐκ τοῦ Κητείου ἢ Κητώεντος ποταμοῦ ὀνομασθέν, περὶ τὴν μετέπειτα Ἐλαίαν ἢ Πέργαμον, λ 521. (Ἐν ἀβεβαιότητι περὶ τούτων ἦσαν ἤδη οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοί. Καὶ ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἡρμήνευε τὸ «ἑταῖροι κήτειοι» διὰ τοῦ ἐτ. μεγάλοι, παράγων τὸ ἐπίθ. ἐκ τοῦ κῆτος· ἄλλοι δὲ διώρθουν κήδειοι).

κῆτος, **εος**, τό (**χα-**, χάσκω, κατὰ τὸν Βούττμ. καὶ Δοιδερλ., κυρ. λοιπόν: χάος, χάσμα, ὡς φαίνεται καὶ ἐκ τῶν παραγώγων), πᾶν

μέγα, τεράστιον θαλάσσιον ζῶον, θαλάσσιον τέρας, N 27, Υ 147, ε 421, μ 97· οὕτως λέγονται καὶ αἱ φῶκαι, δ 443, 446, 452.

κητώεις, εσσα, εν (κῆτος), μόνον Ὁμηρικὸν ἐπίθ. τῆς Λακεδαίμονος, φαραγγώδης, χασματώδης, χαραδρώδης, τουτέστι πλήρης φαράγγων κτλ., Β 581, δ 1. (Ἄλλοι δὲ οὐκ ὀρθῶς ἐκλαμβάνοντες τὴν Λακεδ. ἀντὶ τῆς Σπάρτης, ἑρμηνεύουσι τὸ ἐπίθ.: μεγάλην, εὐρύχωρον, πελώριον).

Κηφισίς [.-.], ίδος, ἡ, «λίμνη», ἡ λίμνη τοῦ Κηφισοῦ, Ε 709, ἡ μετέπειτα συνήθως λεγομένη Κωπαΐς λίμνη τῆς Βοιωτίας παρὰ τὴν Λεβάδειαν ἢ Τοπόλιαν. Ἐκ τοῦ

Κηφισός [.-.], ὁ, ποταμὸς τῆς Φωκίδος πηγάζων παρὰ τὴν πόλιν Λίλαιαν καὶ ἐκβάλλων εἰς τὴν Κωπαΐδα, τὰ νῦν „Μαυρονέρι", Β 522.

κηώδης, ες, ἐπικ. εὐώδης, εὔοσμος, «κόλπος» Ζ 483 †. (Συνήθως παράγεται ἐκ τοῦ καίω: ὡς καῖον ἄρωμα εὐωδιάζων. Ὀρθότερον κατὰ τὸν Πάσσωυον ἐξ ἀπηρχαιωμένου τινὸς ἀχρ. οὐσιαστικοῦ κῆος=θύος· πρβλ. τὴν ἐπ. λ.).

κηώεις, εσσα, εν, ἐπικ. =τῷ προηγ., εὐώδης, πάντοτε μετὰ τοῦ «θάλαμος» Γ 382, Ζ 288, Ω 191, ο 99.

κίδναμαι [.υ.], ἐπικ. μέσ. τοῦ ἀχρ. κίδνημι, ὅ ἐ. ποιητ. ἕτερος τύπος τοῦ **σκεδάννυμι**, ἐκτείνομαι, ἐξαπλοῦμαι, «Ἠὼς ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν» Θ 1, Ω 695, «ὑπείρ ἄλα» Ψ 127. Κατὰ τὸν Λόβεκκ. τίθεται ὁ τύπος οὗτος ὅπου τὸ μέτρον δὲν συγχωρεῖ τὸν πληρέστερον σκίδναμαι· δι' ὃ ἐν Υ. Ἑρμ. 232 γραπτέον σκίδνατο ἀντὶ τοῦ κίδνατο.

***κιθάρα** [υυ.], ἡ, μεταγενές. τύπος ἀντὶ τοῦ κίθαρις, ὅπ. ἴδε, Υ. Ἑρμ 509, 515.

κιθαρίζω [υυ..], παίζω („κτυπῶ, βαρῶ") τὴν κιθάραν, καὶ ἐν γένει πᾶν ἐντατὸν ὄργανον, ὅθεν «φόρμιγγι» Σ 570 †, Υ. Ἀπ. 515, «λύρῃ» Υ. Ἑρμ. 433. Ἐκ τοῦ

κίθαρις [υυ.], ιος, ἡ, αἰτ. κίθαριν. 1) κιθάρα, ὄργανόν τι μουσικὸν οὐχὶ τόσον κατὰ τὸ σχῆμα, ὅσον κατὰ τὸν γλυκύτερον τόνον διάφορον τῆς λύρας. Κατὰ τὸν Βουρέττην (ἐν τοῖς Mémoir. des inscript. de l'Académ. des sciences à Paris IV. σ. 116) συνέκειτο ἡ κιθάρα ἐκ δύω κυρτῶν κεράτων, πρὸς μὲν τὰ ἄνω ἀφιστα μένων, πρὸς δὲ τὰ κάτω συμπλησιαζόντων, τὰ ὁποῖα ἵστανται ὄρθια ἐπί τινος κενοῦ ἠχείου. Ἄνω καὶ κάτω κατὰ τὰ πλησιέστατα μέρη τῶν κεράτων ὑπῆρχον δύω ἐγκάρσιοι κεραῖαι (ζυγὸν καὶ ὑπολύριον), εἰς ἃς ἦσαν αἱ χορδαὶ προσδεδεμέναι. Αὗται δ' ἐνετείνοντο διὰ στροφίγγων τινῶν λεγομένων κολλόπων, Γ 54, α 153. Πρβλ. **λύρη** καὶ **φόρμιγξ**. 2) κιθάρισις, τὸ κιθάρισμα, τὸ παίξιμον τῆς κιθάρας, Ν 731, θ 248. (‖ Τὴν τοιαύτην μετωνυμίαν ἔχει καὶ ἡ καθομιλουμ. ὅταν λέγῃ „τὴν κιθάραν του δὲν παίζει κανένας" ἢ „ξεύρω κιθάραν").

***κιθαριστής** [υυ..], οῦ, ὁ, ἐπικ. (κιθαρίζω), ὁ παίζων τὴν κιθάραν, Ὑμ. 24, 3.

κιθαριστύς [υυ..], ύος, ἡ (κιθαρίζω), ἡ τέχνη τοῦ κιθαρίζειν, ἢ κιθάρισις, Β 600 †.

κικλήσκω, ἕτερος ποι. τύπος τοῦ **καλέω**, ἐν τῷ ἐνεστ. μόνον καὶ παρατ. Α'.) Ἐνεργ. 1) καλῶ, προσκαλῶ, οἷον ἐπὶ δεῖπνον, ἢ ἵνα συνδιαλεχθῶ, τινά, Β 404, Ι 11, Ρ 532, ἐπικαλοῦμαι, Ι 569, προσαγορεύω, Ψ 221. 2) ὀνομάζω, τινά τι, Β 813, δ 355, Βατρ. 27, «ἐπίκλησιν κικλήσκω» ὀνομάζω μὲ τὸ ἐπώνυμον, ἐπονομάζω, Η 139, Ξ 291, ι 366 κ. ἀ. Παθ. ο 403. Β'.) Μέσ. καλῶ πρὸς ἐμαυτόν, παρ' ἐμαυτόν, εἰς συμβούλιον, «ἀρίστους» Κ 300.

Κίκονες, οἱ, ἔθνος Θρᾳκικὸν κατοικοῦν κατὰ μῆκος τὴν μεσημβρινὴν παραλίαν τῆς Θρᾴκης ἀπὸ τῆς Ἰσμάρου μέχρι τοῦ Λίσσου ποταμοῦ, Β 846, ι 39 ἑξ.

κῖκυς [-υ], ἡ, ἀρχαία ποι. λ., δύναμις, λ 393 †, Υ. Ἀφρ. 238. (Ἀμφιβόλου ἐτυμολογ., κατὰ τὸν Εὐσάθ. ἐκ τοῦ κίω=πορεύομαι).

Κίλικες [υυ.], οἱ, ἐν. Κίλιξ, ἔθνος κατοικοῦν ἐπὶ τῶν Ὁμηρικῶν χρόνων τὴν Μεγάλην Φρυγίαν. Ἀπετέλουν δὲ δύω κράτη, τὸ μὲν ἔχον πρωτεύουσαν τὴν ὑπὸ τὴν Πλάκον τὸ ὄρος (Ὑποπλακίην) Θήβην, τὸ δὲ τὴν Λυρνησσόν, Ζ 397, 415, πρβλ. Β 692. Μετέπειτα δὲ μετενάστευσαν εἰς τὴν ἀπ' αὐτῶν ὀνομασθεῖσαν χώραν.

Κίλλα, ἡ, πολίχνη τῆς Τροίας ἢ Αἰολίδος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἔχουσα ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, Α 38, 452.

Κιμμέριοι, οἱ, ἔθνη μυθικά, κατοικοῦντα τὰ δυτικὰ πέρατα τῆς γῆς παρὰ τὸν Ὠκεανὸν πρὸς βορρᾶν τῆς εἰς Ἅιδου καταβάσεως, αἰωνίως ὑπὸ ὁμίχλης καὶ νεφελῶν κεκαλυμμένα καὶ ἐν ἀτελευτήτῳ νυκτὶ τὸν βίον διάγοντα, λ 14 ἑξ. Οἱ ἀρχαῖοι ἑρμηνευταὶ οἱ μὲν ὑποθέτουσιν αὐτοὺς ἐν Ἰταλίᾳ, περὶ τὰς Βαΐας ἢ τὸν Ἄορνον κόλπον, Στράβ. 5, 4, 5, οἱ δὲ ἐν Ἱσπανίᾳ. Δὲν εἶνε ἀδύνατον ὁ μῦθος ὁ περὶ τῆς χώρας τε ἢ νυκτὸς τῶν Κιμμερίων νὰ ςηρίζηται ἐπὶ σκοτεινῆς τινος φήμης περὶ τῆς ἐν ταῖς βορειοτάταις χώραις ἐπὶ πολλοὺς μῆνας διαρκούσης νυκτός. Ἡ ἐτυμολογία τῆς λέξεως ἀμφίβολος: κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ Χειμέριος· κατὰ δὲ τὸν Οὐόσσιον ἐκ τοῦ Φοινικικοῦ ὀνόματος Kamar, Kimmer· ἄλλοι δὲ σχετίζουσι τὴν λ. πρὸς τὸ ἐρεμνός· καὶ ἄλλοι ἀλλως ἐτυμολογοῦσι. Μετέπειτα δὲ ἐξενίκησεν ὡς ὄνομα ἔθνους τινὸς ἀπὸ βορρᾶ καταβάντος καὶ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν εἰσβαλόντος (ὡς εἰκάζεται, τὸ 782 π. Χ.). Ἰδίως ἐπραγματεύθη περὶ αὐτῶν ὁ Ch. Em. Ruelle Les Cimmériens d'Homère, lettre à Mr. V. Langlois, Paris 1859.

***κίνδυνος** [.-.], ὁ, „κίνδυνος", Βατρ. 9.

κινέω [-..] (κίω), 1) Ἐνεργ. „κινῶ, κουνῶ", οἷον «κάρη» Ρ 200, ε 285 κ. ἀ., «μέλεα» η 298, «Ζέφυρος κινεῖ λήϊον», Β 147,

«τινὰ λάξ» κινῶ τινα διὰ τοῦ ποδός, Κ 158, «θύρην» κρούω, χ 394, μετακινῶ, „ξεκινῶ", «ψυχάς» ω 5, «σφῆκας» σκορπίζω, Π 264, «νεφέλην» Π 298, «κῦμα» ὠθῶ, Β 395, «τινὰ ἀπὸ χθονός» Ψ 730. 2) Παθ. ἀμετάβ. κινοῦμαι, ταράττομαι, βαδίζω, «κινήθη ἀγορή» Β 144, «ἐκίνηθεν (Δωρ. ᾱ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: ἐκινήθησαν) φάλαγγες» Π 280, Α 47. Ἐκ τούτου

*κινητήρ [–..], ῆρος, ὁ, ὁ κινητής, «γαίης» ὁ σείων τὴν γῆν, Ὕμ. 21, 2.

κίνυμαι [–⏑.], ἐπικ., παθ. (ἀχρ. τινὸς ἐνεργ. κίνυμι) ἀντὶ τοῦ κινέομαι, κινοῦμαι, «κινύμενον ἔλαιον» ταραττόμενον, Ξ 173· βαδίζω, «ἐς πόλεμον» Δ 281, 332, Κ 280, κ 556.

Κινύρης [⏑⏑.], ao, ὁ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ Κινύρας, ὁ πλούσιος ἄρχων τῆς Κύπρου, Λ 20. Κατὰ τὸν Ἀπολλόδ. 3, 14, 4 υἱὸς τοῦ Σανδάκου, ἔκγονος τοῦ Φαέθοντος, κατ' ἀρχὰς βασιλεὺς τῆς Συρίας, μετέπειτα δὲ μεταβὰς εἰς τὴν Κύπρον ἔκτισε τὴν Πάφον. Ἦτο ἀγαπητὸς τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος (Πινδ. Πυθ. 2, 15), διὰ δὲ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ παροιμιώδης, πρβλ. Τυρταίου Ἐλεγ. 12, 6. (Πιθανῶς εἶνε ὄνομα Ἀσιατικόν: Kinnor παρὰ Φοίνιξιν ἐλέγετο τὸ μουσικὸν ἐκεῖνο ὄργανον, ὅπερ οἱ Ἑβδομήκοντα καὶ ὁ Ἰώσηπος ἐξελληνίζουσι κινύραν, ὅ ἐ. ψαλτήριον, ἅρπα).

κινυρός [⏑⏑.], ή, όν, ἐπικ. κλαυθμηρίζων, „μουγγρίζων", [κνυζῶν], Ρ 5 †. Πιθανῶς πεποιημένη λ. ὡς τὸ μινυρός, ἐξ οὗ τὸ μινυρίζω, ἴδ. κνυζηθμός.

Κίρκη, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Πέρσης, ἀδελφὴ τοῦ Αἰήτου, νύμφη τῆς μαγείας εἰδήμων, κατοικοῦσα ἐν τῇ νήσῳ Αἰαίᾳ, κ 136, ἴδ. Αἰαίη. Ὁ Ὀδυσσεὺς διαφυγὼν ἐκ τῆς χώρας τῶν Λαιστρυγόνων, προσορμίζεται εἰς τὴν νῆσον αὐτῆς. Ἐνταῦθα δὲ ἡ περιβόητος φαρμακεύτρια μεταμορφώνει τοὺς ἑταίρους αὐτοῦ εἰς χοίρους· ἀλλ' ἀναγκασθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ νὰ τοὺς ἐπαναφέρῃ διὰ τῆς μαγικῆς της ῥάβδου πάλιν εἰς τὴν προτέραν μορφήν (κ 230—364), μετέπειτα συμβιοῖ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ ἔτος ἐν διηνεκεῖ εὐωχίᾳ. Θέλων δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς νὰ μάθῃ τὰ περὶ τοῦ νόστου αὐτοῦ, κατὰ συμβουλὴν αὐτῆς, κατέρχεται εἰς τὸν Ἅδην, κ 400 ἑξ., λ 1 ἑξ. Κατὰ τὸν Ἡσίοδ., Θεογ. 957, ἐγέννησεν ἐκ τοῦ Ὀδυσσέως δύω υἱοὺς τὸν Ἄγριον καὶ τὸν Λατῖνον. (Ὁ Δοιδερλ. παράγων τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ κιρνάω, κεράννυμι, ἑρμηνεύει: φαρμακεύτρια).

κίρκος, ὁ, εἶδος ἱέρακος, ὅπερ μετεωριζόμενον ἐν τῇ πτήσει ἀποτελεῖ κύκλους, τὸ νῦν λεγόμενον „κιρκινέζι", Ρ 757, Χ 139, Βατρ. 49. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πτῆσις αὐτοῦ ἐθεωρεῖτο προφητική, ὀνομάζεται «Ἀπόλλωνος ἄγγελος» ο 526· τίθεται καὶ ὡς ἐπίθ. τοῦ εἴδους σημαντικὸν μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ τοῦ γένους «ἴρηξ κίρκος» ν 87.

κιρνάω καὶ κίρνημι, ἕτεροι τύποι τοῦ κεράννυμι, ἐξ ὧν παρατ. ἐκίρνα, η 182, κ 356, ν 53 καὶ (ἐκ τοῦ κίρνημι) παρατ. γ'. ἐν. κίρνη, ξ 78, π 52, καὶ μετοχ. κιρνάς, π 14.—*Ὀδ. Πρβλ. κεράννυμι.

Κισσηΐς, ίδος, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Κισσοῦ ἢ Κισσέως, ἡ Θεανώ, Ζ 299.

Κισσῆς, οῦ, ὁ, συνηρ. ἐκ τοῦ Κισσέας, παρὰ τοῖς μετέπειτα Κισσεύς, έως, βασιλεὺς τῆς Θράκης, πατὴρ τῆς Θεανοῦς, Λ 223. (Ἐκ τοῦ κισσός, οἱονεί: κισσόστεπτος).

*κισσοκόμης, ου, ὁ, οἱονεὶ „κισσομάλλης", ὁ ἀντὶ κόμης (ἢ μετὰ τῆς κόμης ἀναμεμιγμένον) ἔχων κισσόν, ἐπίθ. τοῦ Διονύσου, Ὕμ. 25, 1.

*κισσός, ὁ, „κισσός", φυτὸν ἱερὸν τοῦ Βάκχου, Ὕμ. 6, 40.

κισσύβιον [.⏑⏑.], τό, πιθανῶς στρογγύλη τις, ξυλίνη φιάλη, „καυκί, γαυάθα", ἀγγεῖον πρὸς πόσιν ἢ κρᾶσιν, παρὰ δὲ τοῖς μετέπειτα ᾱ πρὸς ἄμελξιν χρήσιμον, *Ὀδ. ι 346, ξ 78, π 52. Κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους (Ἀθην. σ. 477 Α) ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ κισσός, κυρ. λοιπὸν ἀγγεῖον κίσσινον, ἐκ ξύλου κισσοῦ, καὶ ταύτην τὴν ἐτυμολογίαν ἀποδέχονται οἱ πλεῖστοι τῶν νεωτέρων. (Τοιαῦτα ἀγγεῖα μνημονεύονται παρ' Εὐριπ. Ἀλκήσ. 759, ἐν Ἀποσπ. παρ' Ἀθην. ἔνθα ἀνωτ., Κύκλ. 390). Ὁ δὲ Δοιδερλ. ἐκ τοῦ κισσεύς (ὅ ἐ. κισσοστεφής), ἐπιθέτου τοῦ Βάκχου, κυρ. λοιπὸν: ποτήριον οἴνου.

κίστη, ἡ, κιβώτιον, „κουτί" (ὅ ἐ. κουτίον, κύτος).

κιχάνω [.–.] καὶ κιχάνομαι, καὶ ἄχρ. τύπος τοῦ ἐνεστ. κίχημι, ἐξ οὗ ὑποτ. κιχῶ, ἐπικ. κιχείω, ἀ. πληθ. ἐπικ. συνεσταλμένον κιχείομεν, Φ 128, εὐκτ. κιχείην, ἀπαρφ. κιχῆναι, ἐπικ. κιχήμεναι, Ο 274, μετοχ. κιχείς, παρατ. ἐκίχανον, β'. ἐν. ἐκίχεις (κατὰ τὸ ἐτίθεις), ω 284, γ'. δυϊκ. ἐκιχήτην, ἀ. πληθ. ἐκίχημεν, μέλ. κιχήσομαι, ἀόρις. ἔκιχον, μέσ. ἀόρις. ἐκιχήσατο. Μετοχ. τοῦ μέσ ἐνες. κιχήμενος. 1) ἐφικνοῦμαι, καταλαμβάνω, φθάνω, τινά, Κ 376 κ. ἀ., «ἵππους» Ψ 407, «νῆα» π 356, «ποσσί τινα» τρέχων καταλαμβάνω, φθάνω, πιάνω, Ζ 228, Π 342· ὡσαύτως «δουρί» Κ 370, «ἄχυ» φθάνω εἰς τὸ ἄστυ, Φ 128. Μεταφ. ἐπὶ πραγμάτων καὶ καταστάσεων, οἷον «κιχήμενον βέλος» τὸ ἐπιτυγχάνον, Ε 187, «οὐδέ κε μ' ὧκα τέλος θανάτοιο κιχείη» Ι 416, Λ 441, 451, ρ 476, «κιχάνει δίψα τε καὶ λιμός» Τ 165, «καὶ λίην σέ γ' ἔμελλεν κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα» ἔμελλον νὰ σὲ φθάσωσι „νὰ σὲ εὕρωσι" τὰ κακά ἔργα σου (τουτέστιν ἡ τιμωρία διὰ τὰ κακά σου ἔργα), ι 477. 2) ἐντυγχάνω, συναντῶ, „εὑρίσκω", καταλαμβάνω, «τινὰ παρὰ νηυσί» Λ 26, Β 18, Κ 126, ν 228 κ. ἀ.—Ποιητ. ἡ λ.

κίχλη, ἡ, κίχλα, „τσίχλα", Χ 468 †.

*κίχρημι (χράω), μέλ. χρήσω, δανείζω· μέσ. δανείζομαι, μόνον ἐν τῷ «χρησαμένη» Βατρ. 187.

κίω [ῠ.], ἕτερος ποι. τύπος τοῦ εἶμι (ἴω), παρ' Ὁμ. μόνον εὐκτ. κίοιμι, μετοχ. κιών (τονιζομένη κατὰ τὸ ἰών), παρατ. ἔκιον καὶ ἀναύξ. κίον, κίομεν, Φ 456, πορεύομαι, ὑπάγω, ἀπέρχομαι, ὡς καὶ τὸ εἶμι, μάλιστα ἐπὶ ἐμψύχων, Α 348, δ 301 κ. ἄ. πλχ., ἐπὶ νηῶν, Β 509.

κίων [-.], ονος, ἡ καὶ ὁ, θ 66, 473, ρ 29, τ 38, κίων, στύλος, Ὀδ. χ 176, 193· συνήθως οἱ κίονες οἱ στηρίζοντες τὴν ὀροφὴν τοῦ μεγάρου, α 127, ζ 307, τ 38 ἑξ., χ 466, «(Ἄτλας) ἔχει κίονας μακράς» α 53, ἴδ. ἐν τῷ **Ἄτλας**.

κλαγγή, ἡ (κλάζω), πᾶς ἄναρθρος ἦχος ἐξ ἐμψύχων τε καὶ ἀψύχων προερχόμενος, ἦχος, βοή, κρότος, θόρυβος, κραυγή, ἀλαλαγμός, οἷον τῶν πολεμιστῶν, Β 100, Κ 523, τῶν νεκρῶν ἐν Ἅιδου, λ 604, «θηρῶν» Ὑμ. 27, 8, «οἰωνῶν» λ 605, «γεράνων» Γ 3, «χοίρων» γρυλλισμός, ξ 414· ὡσαύτως ἐπὶ τῶν βρυχηθμῶν τῶν λεόντων καὶ ὠρυγῶν τῶν λύκων, Ὑμ. 13, 4· καὶ ἐπὶ τοῦ συριγμοῦ τοῦ ἐκ τῆς νευρᾶς τοῦ τόξου καὶ τῆς κλαγγῆς τοῦ ὅλου ἀργυροῦ ὅπλου, Α 49. (Δὲν εἶνε ἀπίθανος ἡ γνώμη ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐσήμαινεν ἡ λ. τὴν φωνὴν τῶν ζώων καὶ ἰδίως τῶν πτηνῶν). Ἐκ τούτου

***κλαγγηδόν**, ἐπίρ. μετὰ κραυγῆς, θορυβωδῶς, Β 463 †.

κλάζω, ποι., ἀόρ. ἀ. ἔκλαγξα, παρακ. ἐπικ. μὲ σημ. ἐνεστ. κέκληγα, μετοχ. κεκληγώς καὶ πληθ. κεκληγόντες (ὡς ἀπὸ ἐνεστ. κεκλήγω), Μ 125, Π 430, Ρ 756, μ 256, ξ 30 (ἔνθα παντα-χοῦ ὁ Βέκκ. ᾗ οἱ μετ' αὐτόν, πλὴν τοῦ Δινδορφ., ἔγραψαν: κεκληγῶτες), ἀόρ. β'. ἔκλαγον, Ὑμ. 18, 14· ἐπὶ παντὸς ἀνάρθρου ἤχου, βοῶ, κραυγάζω, ἠχῶ, κροτῶ, οἷον ἐπὶ κραυγῆς ἀνθρώπων καὶ μάλιστα τοῦ ἐν ταῖς μάχαις ἀλαλαγμοῦ, Ε 591, Μ 125, Ν 755, Π 430 κ. ἀ.· ἔτι δὲ καὶ τῆς τῶν ἀγωνιώντων, μ 256· φωνασκῶ, Β 222· ἐπὶ τῆς κραυγῆς τῶν ἀετῶν, γυπῶν, Μ 207, Π 429· ἐπὶ τῶν πλαταγημάτων τῶν πτηνῶν, πλαταγῶ, „πλαταρίζω", Κ 276, Ρ 756· ἐπὶ τῶν κυνῶν, ὑλακτῶ, ξ 30· ἐπὶ ἀψύχων, βροντῶ, συρίζω, οἷον ἐπὶ βελῶν ἐν ἀργυρᾷ φαρέτρᾳ, Α 46, ὅπλων, Ρ 87, ἀνέμου, μ 408, ἐπὶ τοῦ Πανὸς «ἔκλαγεν οἷος» ψάλλει, συρίζει διὰ τῆς σύριγγος, Ὑμ. 18 (19), 14.

κλαίω, εὐκτ. β'. ἐνικ. Αἰολ. καὶ ἐπικ. κλαίοισθα, Ω 619, μέλ. κλαύσομαι, ἀόρ. ἔκλαυσα, καὶ ἐπικ. κλαῦσα, παρατ. θαμιστ. κλαίεσκον. 1) ἀμετάβ. „κλαίω" (προφ. καὶ κλαίγω), ὀδύρομαι, θρηνῶ, οὐ μόνον ἐπὶ τῶν κυρίως κλαιόντων μετὰ δακρύων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν δεινὰ ποιούντων ἢ οἰμωζόντων, Ὁμ. πλχ., «κλαίοντά σε ἀφήσω» θὰ σὲ στείλω μὲ τὰ κλαύματα, Β 263. Ἰδίως θρηνῶ διὰ νεκρόν, Η 427, Τ 5, ἀπόντα, ε 376, «ἀμφί τινα» διά τινα, περί τινος, Τ 339. 2) μεταβ. „κλαίω" τινά, Σ 340, Χ 87, α 363 κ. ἀ.

Κλάρος [ᾰ.], ἡ, πολίχνη τῆς Ἰωνίας πλησίον τῆς Κολοφῶνος, ἐπὶ ἀκρωτηρίου, ἔχουσα ναὸν καὶ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος, τὴν σήμερον ἐρείπια παρὰ τὸ Ζιλλέ, Ὑ. Ἀπόλ. 40.

κλαυμός, ὁ (κλαίω), „κλαῦμα" (προφέρ. κλάμμα, ᾗ κλάυμα), θρῆνος, Ω 717, δ 801 κ. ἀ., συνάπτεται μετὰ τοῦ «γόος» ρ 8, θ 21 κ. ἀ., μετὰ τοῦ «στοναχή» χ 501.

κλαῦσε, ποιητ. ἀντὶ τοῦ **ἔκλαυσε**, ἀόρ. τοῦ **κλαίω**, ὅπ. ἴδε.

κλάω, ἀόρ. ἀ. ἀναύξ. κλάσε, παθ. ἀόρ. ἐκλάσθην, „σπῶ, σπάνω", ἀποκόπτω, «ἐξ ὕλης πτόρθον» ζ 128. Τὸ παθ. ὡς ἀμετάβ. «ἐκλάσθη δόναξ» ἔσπασε τὸ καλάμι, ὅ ἐ. τὸ βέλος, Λ 584.

κλεηδών, όνος, ἡ, ᾗ **κληηδών**, δ 317, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ κληδών (κλέω, κλέος). 1) φήμη, «πατρός» περὶ τοῦ πατρός, δ 317. 2) Ἰδίως ἡ θεία φήμη ἢ φωνή, ἡ προφητεία ἡ διὰ φωνῆς ἢ φθόγγου τινὸς προμηνύουσα, ὡς ἡ ὄσσα, Ὀδ. σ 117, υ 120. (‖ Καὶ λέξις καὶ σημασία ὀλίγον τι παρηλλαγμένη σώζεται ἐν τῇ καθομιλ. ὁ „κλήδονας", οὗ ἡ περιγραφὴ δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα).

Κλεισιδίκη [.ᾰᾰ.], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Κελεοῦ, Ὑ. Δήμ. 109.

κλειτός, ή, όν, ποι. ᾗ ἰδίως ἐπικ. (ἐκ τοῦ κλείω), περικλεής, περιβόητος, περίφημος, ἔνδοξος, ἐπὶ προσώπων, ἰδίως «ἐπίκουροι» Γ 451, Λ 220 κ. πλχ., «βασιλῆες» ζ 54 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.)· ἐπὶ πραγμάτων ἐξαίρετος, λαμπρός, «ἑκατόμβη» Α 447 (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει κατὰ τὸν Ζηνόδοτον: ἱρή) κ. ἄ. πλχ., ἐπὶ πόλεων, «Πανοπεύς» Ρ 307.

Κλεῖτος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Πεισήνορος, Τρώς, Ο 445 ἑξ. 2) υἱὸς τοῦ Μαντίου, ἔγγονος τοῦ Μελάμποδος, ο 249.

1. **κλείω**, ποι. ἀντὶ τοῦ **κλέω** (ἐξ οὗ παρ' Ὁμ. εὑρίσκεται μόνον ὁ παθητ. ἐνες. κλέομαι, ᾗ τοῦ παρατ. β'. ἐνικ. ἔκλε', ἔκλεο, ἐπικ. συγκεκομ. ἀντὶ τοῦ: ἐκλέεο, Ω 202), ᾗ ἕτερ. τύπος **κλήω**, ἐξ οὗ μέλ. κλήσω, Ὑμ. 31, 18, καὶ ἀορ. ἀπαρφ. κλῆσαι, Ἐπιγρ. 4, 9. (Ἀλλὰ κατὰ τὸν Λόβεκκ. οἱ σχηματισμοὶ οὗτοι πρέπει νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὸ **κλῃίζω**, ἐκτενέστερον τύπον τοῦ κλείω, καὶ εἶνε συνηρημένος ἀντὶ τοῦ: κλῃίσω κτλ.) κλεΐζω, φημίζω, ἐπαινῶ, «ἔργα κλείουσιν ἀοιδοί» α 338, «ἐγὼ δέ κέ σε κλείω κατὰ γαῖαν» θὰ σὲ ἐπαινῶ, ρ 418.—Παθ. φημίζομαι, εἶμαι περίφημος, «ἔκλε' ἐπ' ἀνθρώπους» Ω 202, «κλέομαι κέρδεσιν» ν 299.

2. **κλείω**, ἴδ. **κληίω**.

Κλεόβουλος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Αἴαντος, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ὀϊλέως, φονευθείς, Π 330.

Κλεοπάτρη, ἡ=**Ἀλκυόνη**, ὅπ. ἴδε.

κλέος, εος, τό, μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ., ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (κλέω). 1) λόγος, φή-

μη, Β 486 (ἔνθα ἀντιδιας-ἑλλεται πρὸς τὴν ἀκριβῆ εἴδησιν), α 283, π 461 κ. ἀ., μετὰ γενικ. «κλ. Ἀχαιῶν» ὁ περὶ τῶν Ἀχ. λόγος, Λ 227· ὡσαύτως «πολέμοιο, πατρός» Ν 364, 6 308, γ 83, «σὸν κλέος» ἡ περὶ σοῦ φήμη, ν 415, «ἐμὸν κλέος» σ 255. Ἰδίως 2) ἡ ἀγαθὴ φήμη, δόξα, κλέος, συνήθως μετὰ τῶν προσδιορισμῶν «ἐσθλόν, μέγα, εὐρύ» Ὁμ. πλχ., ἀλλὰ καὶ Δ 197, Η 91 κ. ἀ., καὶ μάλιστα ἐν τῇ συχνῇ φρ. καθ' ἑαυτήν, «κλέος οὐρανὸν ἵκει» κ. ἄ. τ., θ 74 κ. ἀ., «κλέος ἐσθλὸν ἡνίοχοιο» περιφραστικῶς ἀντὶ τοῦ: ὁ εὐκλεὴς ἡνίοχος, Ψ 280, «κλέος ἐστί μοι» εἶνέ τι πρὸς δόξαν μου, Χ 514, «ἀνδρῶν κλέα» τὰ εὐκλεᾶ τῶν ἀνδρῶν ἔργα, ὡς τὸ Λατ. laudes, Ι 189, 524, θ 73. (Ὁ πληθ. κλέα ὡς ἐκ τοῦ κλέεα συνηρημένος ἔχει τὸ α μακρόν, πολλάκις ὅμως καὶ βραχύ).

κλέπτης, ου, ὁ (κλέπτω), „κλέπτης", Γ 11 †.

κλεπτοσύνη [..⏑.], ἡ, κλοπή, ἀπάτη, ἐν γένει πανουργία, δόλος, τ 396 †. Ἐκ τοῦ

κλέπτω, 1) „κλέπτω", ὑπεξαιρῶ, Ε 268 (ἔνθα ἐξυπακ. «ἵππους»), Ω 24, 71. 2) Μεταφορ. ἀπατῶ, δολιεύομαι, «νόον τινός» Ξ 217, «μὴ κλέπτε νόῳ» μή (με) δολιεύου κατὰ νοῦν, ὅ ἐ. μὴ θέλε νὰ μὲ ἀπατᾷς, Α 132. (Ὁ δὲ Δοιδερλ., ὅστις κυρίαν σημ. τῆς λ. νομίζει τὸ: ἀποκρύπτω, ἑρμηνεύει: μὴ ὑποκρίνου, μὴ ὁμιλῇς παρὰ τὴν συνήθη σου εἰλικρίνειαν («ἀγαθὸς περ ἐών»), ἄλλως δηλ. ἢ ὅπως φρονεῖς.— Παρ' Ὁμ. μόνον ἔνθα ἀνωτ.).

κλέω, ἐξ οὗ παθ. **κλέομαι**, ἴδ. **κλείω**.

Κλεωναί, αἱ, πόλις τῆς Ἀργολίδος, νοτιοδυτικῶς τῆς Κορίνθου, τὴν σήμερον ἐρείπια μόνον ἐπὶ μετρίου ὕψους κείμενα, ‖. 3/4 τῆς ὥρας μακρὰν τοῦ σημερινοῦ Χανίου τῆς Κουρτέσας, Β 570.

***κλεψίφρων**, ον, ἐπικ. (κλέπτω. φρήν), δολόφρων, πανοῦργος, Ὑ. Ἑρμ. 413.

κλήδην, ἐπίρ. (καλέω), ὀνομαστί, κατ' ὄνομα, Ι 11 †.

κληηδών, ἴδ. **κλεηδών**.

κλήθρη, ἡ, „σκλῆθρος" ἢ „κλῆθρι", Λατ. alnus, Γαλ. aune, *Ὀδ. ε 64, 239.

κληίζω, ἴδ. **κλείω**.

***κλήιθρον**, τό, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ **κλῆθρον**, κλετθρον, „κλειδωνιά", Ὑ. Ἑρμ. 146.

κληίς, ῖδος, ἡ, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ **κλείς**, ἐν γένει πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει εἰς κλεῖσιν, „κλειδί", Ξ 168· ὅθεν 1) κυρ. ἀ.) ὁ „σύρτης" ὁ ἔσωθεν κλείων τὴν θύραν, δ 804, 838, καὶ ἔξωθεν δι' ἱμάντος συρόμενος, «θύρας κληῖδι κλῆισαι» κλείω τὴν θ. μὲ τὸν σύρτην, βάλλω τὸν σύρτην εἰς τὴν θύραν, φ 241, «ἐπὶ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι» α 442. Ὁ ἱμὰς οὗτος ἔπειτα προσδένεται εἰς τὴν κορώνην, φ 241. (Πῶς δὲ ἀπεσύρετο πάλιν ὀπίσω ὁ σύρτης, ἴδ. κατωτ. ἐν τῷ γ'.)· ὡσαύτως καὶ ὁ „λωστός" (καὶ „μοχλός" καὶ „ζυγός" λεγόμενος) ἡ μέγας ξύλινος σύρτης καθ' ὅλον τὸ πλάτος ὄπισθεν τῆς θύρας διήκων, Ω 455 (ἀλλαχοῦ ὀνομαζόμενος «ἐπιβλής» Ω 453 καὶ «ὀχεύς» Μ 121)· β'.) περόνη, σφηνίσκος, ὅ ἐ. ξύλον τι συγκρατοῦν δύω σύρτας, Μ 456, ἴδ. **ἐπημοιβός**· γ'.) ἰδίως „κλειδί", ὅπερ ἦν μετάλλινον, εἶχε δὲ τὴν μὲν μίαν ἄκραν ἀγκιστροειδῆ, τὴν δὲ ἑτέραν, τὴν λαβήν (κώπην), ἐνίοτε ἐλεφαντίνην, φ 6· εἰσήρχετο δὲ διά τινος χαράγματος ἢ ὀπῆς εἰς τὴν θύραν («ἐν δὲ κληῖδα ἧκε» φ 47), περιεστρέφετο, ἀνέσπα ἢ ἀπέσυρε τὸν ἔσωθεν ἐπιβεβλημένον σύρτην, οὕτως ἠνοίγετο ἡ θύρα («ἀνακόπτω ὀχῆας, θύρετρα κληῖδι πλήσσω» φ 47, 50 καὶ μόνον «θύρας οἴγνυμι» Ζ 89), λυομένου πρότερον ἀπὸ τῆς κορώνης τοῦ ἱμάντος, δι' οὗ ἐπεσύρετο ὁ σύρτης, φ 46. Ἡ δὲ κλεῖσις τῆς θύρας φαίνεται ὅτι ἐγίνετο ἁπλῶς διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ σύρτου, τοῦ ὑπὸ τοῦ ἱμάντος ἐπισυρομένου (ἴδ. ἀνωτ. ἀ.))· τοὐλάχιστον οὐδὲν χωρίον τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν ἀποδεικνύει ὅτι καὶ πρὸς τοῦτο ἐγίνετο χρῆσις τῆς κλειδός· διότι τὸ φ 241 δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ κατὰ τὸν ἀνωτέρω ἐν τῷ ἀ.) εἰρημένον τρόπον· ἄλλως ὁ ἱμὰς θὰ ἦτο ὅλως ἀνεξήγητος· δ'.) αἱ ἐν ταῖς ἀρχαίαις πόρπαις („καρφίτσαις") ὀπαί, εἰς ἃς εἰσήρχοντο αἱ περόναι, „κλειδωσις" σ 294. 2) Μεταφ. ἀ.) κλείς, ὅ ἐ. τὸ ὀστοῦν τὸ μεταξὺ τοῦ λαιμοῦ καὶ τοῦ στήθους, Ε 146, Θ 325 κ. ἀ., καὶ πληθ. Χ 324 (ἐν Ὀδ. δὲν εὑρίσκεται εἰς ταύτην τὴν σημ.). β'.) ὁ μικρὸς ἐκεῖνος πασσαλίσκος, πρὸς ὃν δι' ἱμάντος χαλαρῶς συνάπτεται καὶ ἐν μέρει ἐπερείδεται ἡ κώπη, σκαλμός, „σκαρμός", παρ' Ὁμ. μόνον πληθ. «δῆσαν ἐπὶ κληῖσιν ἐρετμά» θ 237· συνήθ. «ἐπὶ κληῖσιν, ἢ ἐπὶ κληῖδεσσι καθίζειν» κάθημαι εἰς τοὺς σκαρμούς, δηλ. πλησίον τῶν σκαρμῶν (ὅ ἐ. „κάθημαι εἰς τὸ κουπί"), 6 419, δ 579 κ. πλχ. τῆς Ὀδ. (ἡ συνήθης ἑρμηνεία ζυγὰ εἶνε ἐσφαλμένη)· «ἐν ἑκάστῃ (νηῒ) πεντήκοντ' ἔσαν ἄνδρες ἐπὶ κληῖσιν ἑταῖροι» ἦσαν 50 ἄνδρες εἰς τὰ κουπιά, ὅ ἐ. 50 κωπηλάται, Π 170.

κληιστός, ή, όν (κληίω) Ἰων. ἀντὶ τοῦ **κλειστός**, δυνάμενος δηλ. νὰ κλεισθῇ, 6 344 †.

κληίω, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ **κλείω**, ἀόρ. ἀ. ἐκλήισα, κλείω, „κλείνω", „κλειδώνω" «θύρας» *Ὀδ. τ 30, φ 236 κ. ἀ. «ὀχῆας» (βραχυλογ.) βάλλω τοὺς μοχλούς, καὶ οὕτως κλείω, ω 166. (Τὸ ι μακρόν· ὅθεν ἡ γραφ. κλήισσεν δὲν εἶνε ὀρθή).

***κληροπαλής** [..⏑.], ές (κλῆρος, πάλλω), διὰ παλμοῦ τῶν κλήρων (ὅ ἐ. διὰ κληρώσεως) διανεμηθείς, ἐν ἄλλαις λέξεσι, κληρωθείς, λαχών, μόνον Ὑ. Ἑρμ. 129.

κλῆρος, ὁ, 1) κλῆρος, „λαχνός". Ἦσαν δὲ οὗτοι ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις χρόνοις ψῆφοι ἢ ὄστρακα ἢ ξυλάρια ἐμβαλλόμενα ὑφ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν κληρουμένων, Η 175. Παρ' Ὁμ. ἐμβάλλονται οἱ πρότερον παρ' ἑκάστου ἰδιαιτέρως

σημειούμενοι κλῆροι εἷς τινα περικεφαλαίαν, καὶ ἐκεῖ πάλλονται. Οὗτινος δὲ ὁ κλῆρος πρῶτος ἐξεπήδα τῆς περικεφαλαίας, οὗτος ἦν ὁ λαχὼν ἢ κληρωθείς, Γ 316, 325, Ψ 352, 861, κ 206. 2) τὸ κληρωθέν, ὅ ἐ. τὸ διὰ κλήρου εἷς τινα περιελθόν, [κλῆρος], καὶ μάλιστα τὸ διὰ κληρονομίας περιερχόμενον τεμάχιον γῆς, κτῆμα, Ο 498, ξ 64. (Ἐκ τοῦ ΚΛΑΩ, οἱονεὶ κλάσμα, τεμάχιον, εἴτε διότι τεμάχια διάφορα μετεχειρίζοντο κατὰ τὴν κλήρωσιν, ἂν ἡ θεμελιώδης σημ. τῆς λ. εἶνε ἡ 1), εἴτε, ὅπερ καὶ πιθανώτερον, διότι τὰ διανεμόμενα ἦσαν τεμάχια γῆς κ. ἄ. τ., καὶ τότε ἡ θεμελιώδης καὶ κυρία σημ. εἶνε ἡ 2)).

ΚΛΗΤΟΣ, Ή, ΟΝ (καλέω)· ά.) κεκλημένος, ὅ ἐ. ἐκλεκτός, Ι 165· β΄.) συνήθως προσκαλούμενος, ὅ ἐ. ἐπιζήτητος, εὐπρόσδεκτος, ρ 386.

*ΚΛΗΩ, ἴδ. ΚΛΕΙΩ 1).

ΚΛΙΜΑΞ, ΑΚΟΣ [˘.], ἡ (κλίνω), κλιμαξ, (Ἰταλ.) „σκάλα“ *Ὀδ. α 330, κ 558, φ 5.

ΚΛΙΝΤΗΡ, ΗΡΟΣ, ὁ (κλίνω), ἀνάκλιντρον, (Γαλλ.) „καναπές“, σ 190 †.

ΚΛΙΝΩ [-.], ἀόρ. ἔκλινα, παθ. παρακ. κέκλιμαι, γ΄. πληθ. ἐπικ. κεκλίαται, παθ. ἀόρ. ἐκλίθην, ἐπικ. ἐκλίνθην. Α΄.) Ἐνεργ. κλίνω, πλαγιάζω, ἰδίως 1) προσκλίνω, ἀνακλίνω, (Λατ.) „ἀκκουμβῶ“, «σάκεα ὤμοισι» Λ 593, Ν 488, «ἅρματα πρὸς ἐνώπια» Θ 435, «τόξον πρὸς ἐνώπια» χ 121 κ. ἀ. 2) κλίνω, πλαγιάζω, „στρέφω, γυρίζω“, δίδω ἄλλην διεύθυνσιν ἢ τάσιν, «τάλαντα» κλίνω τὸ ζυγίον οὕτως ὥστε ἡ μὲν μία πλάστιγξ νὰ ὑψωθῇ, ἡ δὲ ἑτέρα νὰ ταπεινωθῇ, Τ 223, «ὅσσε πάλιν» στρέφω ὀπίσω τὰ ὄμματα, Γ 423, «μάχην» κάμνω νὰ κλίνῃ, δίδω ροπὴν εἰς τὴν μάχην, Λατ. inclinare pugnam, Ξ 510· ὅθεν β΄.) τρέπω (εἰς φυγήν), ἀναγκάζω νὰ ἐγκλίνωσι, νὰ ὑποχωρήσωσι, «Τρῶας, Ἀχαιούς» Ε 37, ι 59. Β΄.) Παθ. ἀποκλίνω (ἀμετάβ.), στρέφομαι, „παραμερίζω“, ἔτι δὲ καὶ κατακλίνομαι, «ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα» Γ 360, Δ 254, «ἑτέρωσ' ἐκλίνθη κάρη» Ν 543, «κλίνθη κεκμηώς» κατεκλίθη, „ἐπλάγιασε“, Ψ 232 κ. ἀ. ὡσαύτως «πρὸς κόλπον ἐκλίνθη» Ζ 467, «παρὲξ ὁδοῦ» Κ 350, «ἑτέρωσε» ἔκλινε πρὸς τὸ ἕτερον μέρος, „ἐγύρισεν“, ἀνετράπη (ὁ λέβης) τ 470. Ὅθεν ὁ παθ. παρακ. καὶ ὑπερσ. ά.) εἶμαι ἀνακεκλιμένος, „ἀκκουμβημένος“, «στήλῃ» Λ 371, «κίονι» ζ 307, «κλισμῷ» ρ 97, «ἀσπίσι» Γ 135· β΄.) εἶμαι κατακεκλιμένος, κατάκειμαι, «ἔντεα χθονί» Κ 472, «φύλλα κεκλιμένα» λ 194· ἰδίως ἐπὶ τόπων· γ΄.) κεῖμαι, «ἀλὶ κεκλίαται» κεῖνται, ἐκτείνονται εἰς τὴν θάλασσαν, δ 608, ν 235· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ προσώπων, «κεκλιμένος λίμνῃ· κείμενος, ὅ ἐ. κοτοικῶν, Ε 709, Π 68, «πόντῳ» Ο 740. Γ΄.) Μέσ. «κλινάμενος σταθμῷ» ἀνακλιθείς, ρ 340, «ἠέρι ἔγχος κέκλιτο» Ε 356.

ΚΛΙΣΙΗ [˘˘.], ἡ (κλίνω), ἐπ. ὀοτ. κλισίηφι, Ν 168, κυρ. τόπος, ἔνθα τις κατακλίνεται ἢ ἀνακλίνεται, „ἀκουμβᾷ“· ὅθεν 1) σκηνή, καλύβη, ἐκ ξυλίνων πασσάλων συγκειμένη συναπτομένων διὰ σπάρτων καὶ ἄνωθεν διὰ καλάμων ἐστεγασμένη· ά.) ποιμενικὴ καλύβη, Σ 589, ξ 45, ο 301, π 1· β΄.) ἰδίως σκηνὴ πολεμική, ξυλίνη μὲν ὡσαύτως, ἀλλ' ὥσπερ οἰκία διεσκευασμένη (πρβλ. Λ 448 ἑξ.)· ἐπομ. ἀκριβῶς εἰπεῖν ὄχι σκηνή, ἀλλὰ παράπηγμα, «αὐτοσχέδιος οἴκησις» κατὰ τοὺς παλαιούς, Ι 663 κ. ἀ. πολλάκις πληθ. Α 306, Β 91 ἑξ., ἔτι δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ, Ο 478, Ψ 254. Ἡ σκηνὴ τοῦ Ἀχιλλέως περιγράφεται ἐν τῷ Ω 450. 2) ἀνακλιντήριον, δίφρος, εἶδος θρόνου, Γαλλ. fauteuil, δ 123, τ 55, συνήθ. λεγόμενον κλισμός (ἴδ. τ. λ.).

ΚΛΙΣΙΗΘΕΝ [˘˘..], ἐπ. ἐπίρ. (κλισίη) ἐκ τῆς σκηνῆς, *Ἰλ. Α 391, Λ 603 κ. ἀ.

ΚΛΙΣΙΗΝΔΕ [˘˘..], ἐπ. ἐπίρ. (κλισίη) εἰς τὴν σκηνήν, Α 185, Ι 712, ξ 45, 48.

ΚΛΙΣΙΟΝ [˘˘.], τό, (κλίνω), εὐτελὲς οἴκημα, ὑπηρετῶν κατοικία, περὶ τὸ μέγαρον τοῦ δεσπότου ᾠκοδομημένη, ω 208 †.

ΚΛΙΣΜΟΣ, ὁ (κλίνω), εἶδος θρόνου, δίφρος, ἀνακλιντήριον, Γαλλ. fauteuil, Ὁμ., πλχ., διαφέρει τοῦ θρόνου, γ 389, ρ 86, υ 233, ἴσως ὀλίγον ταπεινότερος, πολλάκις ἐντέχνως ἐξειργασμένος, πεποικιλμένος καὶ χρυσοκόλλητος, Θ 436, α 132, καὶ μὲ τάπητας κεκαλυμμένος, Ι 200· ἐνίοτε δὲ καὶ ὑποπόδιον (θρῆνυν) ἔχων, δ 136.

ΚΛΙΤΥΣ [--], ΥΟΣ, ἡ, ποι. (κλίνω), αἰτ. πληθ. κλιτῦς, τὸ πλάγιον, τὸ πρανές, τὸ κατωφερὲς ἢ ἀνωφερὲς ὄρους τινὸς ἢ λόφου, Π 390, ε 470.

ΚΛΟΝΕΩ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. μόνον κατ' ἐνεργ. καὶ παρατ. 1) Ἐνεργ. διαταράσσω, συγχέω, ἐμβάλλω εἰς ἀταξίαν καὶ ταραχήν, καταθορυβῶ, τρέπω εἰς φυγήν, «φάλαγγας» Ε 96, «ἀγέλην» Ο 324· ἄνευ πτωτ. Λ 406, 526, Ξ 14, Φ 533, «ἕψεπε κλονέων Ἕκτορα» ἐπηκολούθει καταδιώκων τὸν Ἕ., Χ 188. Μεταφ. ἐπὶ ἀνέμων, ἀποδιώκω, «νέφεα» Ψ 213, «φλόγα» Υ 492. 2) Παθ. διαταράσσομαι, περιπίπτω εἰς ἀταξίαν, θορυβοῦμαι, τρέπομαι, Ε 8, Λ 148, Ο 448, «μὴ κλονέεσθε ὁμίλῳ» Δ 302, «ὑπό τινι» Ε 93, «κλονέονται ἐπὶ νηυσί» Σ 7, *Ἰλ.

ΚΛΟΝΙΟΣ [.˘.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀλέκτορος, στρατηγὸς τῶν Βοιωτῶν ἐν Τροίᾳ, Β 495, Ο 340.

ΚΛΟΝΟΣ, ὁ, ποι. πᾶσα σφοδρὰ καὶ ἄτακτος κίνησις, ταραχή, θόρυβος, ἀταξία, ὠθισμός, ἰδίως ἐπὶ τῶν εἰς ἀταξίαν περιπεσόντων μαχητῶν, *Ἰλ. Π 331, 713, 729, «ἐγχειάων» δοράτων σύγκρουσις, Ε 167.

ΚΛΟΠΙΟΣ, Η, ΟΝ, ἐπ. (κλέπτω), κρύφιος, μυστικός, δόλιος, «μῦθος» ν 295 †.

*ΚΛΟΠΟΣ, ὁ, ἐπ. (κλέπτω) κλέπτης, Υ. Ἑρμ. 276.

ΚΛΟΤΟΠΕΥΩ, ῥ. ἀμφιβ. ἐτυμολογ. καὶ σημ., μό-

νον Τ 149 † εὑρισκόμενον, «οὐ γὰρ χρὴ κλοτοπεύειν» (κλοτοπευέμεν ἔγραψεν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'.). Ἐκ τῆς τοῦ λόγου συναφείας φαίνεται ὅτι σημαίνει εἴτε διστάζω (συνωνύμως τῷ ἑπομ. «διατρίβειν», ὅθεν κατὰ τὸν Ἡσύχ. στραγγεύομαι, „στρεφογυρίζω"), εἴτε ἀνωφελῶς φλυαρῶ, (ἐν ᾧ εἶνε καιρὸς τοῦ πράττειν), „χάνομαι εἰς τὰ καλὰ λόγια" (ὅθεν ἀντὶ τοῦ «καλολογεῖν, οἱονεὶ κλυτεπεύειν» κατά τι σχόλιον, ἐξ οὗ ὁ Βόθης εἰκάζει ὅτι πρέπει νὰ γραφῇ κλυτοπεύειν ἢ κλύτ' ὀπεύειν, ὡς καὶ παρ' Εὐσταθ. καὶ ἔν τινι ἀντιγράφῳ φέρεται). Ὁ δὲ Ἡσύχιος καὶ ἄλλοι γραμματικοὶ ἑρμηνεύουσι παραλογίζομαι, ἀπατῶ, ἐτυμολογοῦντες παρὰ τὸ κλέπτω, ἀντὶ τοῦ κλοπετεύω, δολίως ἀναβάλλω. (‖. Οὐδεμία τούτων τῶν ἑρμηνειῶν τε καὶ ἐτυμολογιῶν φαίνεταί μοι πιθανή. Ἴσως παράγεται τὸ ῥ. ἐκ τοῦ ἀχρ. ΚΛΟΤΟΨ -ΠΟΣ, τοῦτο δὲ ἀνάγεται εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ ῥ. ΚΛΗΘΩ, καὶ σημ. ὅ,τι τὸ τῆς καθομιλ. „κλωθογυρίζω", ὅ ἐ. διατρίβω, ἀναβάλλω).

ΚΛΑΊΔΩΝ [˘.], ωνος, ὁ, κομματισμός, τρικομία, μ 421. Ἐκ τοῦ

ΚΛΑΊΖΩ, μέλ. κλύσω, ἐπ. σσ, παθ. ἀόρ. ἐκλύσθην· πιθαν. πεποιημένη λ. ἐκ τοῦ ἤχου (κλού, κλού) τοῦ κινουμένου ὕδατος σχηματισθεῖσα. 1) κυματίζω, κτυπῶ, σπῶ, ἐπὶ κυμάτων, «κύματα ἐπ' ἠιόνος» Ψ 61· 6'.) κατακλύζω, βρέχω, τινά, Υ. Ἀπ. 75. 2) Παθ. κυμαίνομαι, κυματίζω, «ἐκλύσθη θάλασσα ποτὶ κλισίας» Ξ 392, ι 484, κατακλύζομαι, βρέχομαι, Βατρ. 86.

ΚΛΑΪΘΙ, ἴδ. ΚΛΑΪΩ.

ΚΛΥΜΈΝΗ [˘..], ἡ, 1) μία τῶν Νηρηίδων, Σ 47. 2) θεράπαινα τῆς Ἑλένης, Γ 144. 3) θυγ. τοῦ Μινύου ἢ Ἴφιος, γυνὴ τοῦ Φυλάκου, μήτηρ τοῦ Ἰφίκλου, λ 325.

ΚΛΎΜΕΝΟΣ [˘..], ὁ, υἱὸς τοῦ Πρέσβωνος, βασιλεὺς τῶν ἐν Ὀρχομενῷ Μινυῶν, πατὴρ τοῦ Ἐργίνου καὶ τῆς Εὐρυδίκης, κατά τινα ἑορτὴν τοῦ Ποσειδῶνος ἐν Θήβαις θανασίμως πληγωθείς, γ 452, πρβλ. Ἀπλδ. 2, 4, 11.

ΚΛΥΣΏΝΥΜΟΣ [˘.˘.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀμφιδάμαντος, ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Ψ 88.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΉΣΤΡΗ [˘...], ἡ, θυγ. τοῦ Τυνδάρεω καὶ τῆς Λήδας, ἀδελφὴ τῆς Ἑλένης, γυνὴ τοῦ Ἀγαμέμνονος (ἴδ. τ. λ.), Α 113, γ 264. Κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἀνδρὸς ἀπατηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Αἰγίσθου συνεβίωσε μετ' αὐτοῦ βίον ἀθέμιτον, καὶ ἔπειτα ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βοηθουμένη ἐφόνευσε τὸν Ἀγαμέμνονα ἐπανελθόντα ἐκ τῆς Τροίας. Ὁ υἱὸς Ὀρέστης ἐξεδικήθη τοῦ πατρός του τὸν θάνατον, φονεύσας τήν τε μητέρα καὶ τὸν Αἴγισθον, α 300, λ 409 ἐξ. ω 198.

ΚΛΥΤΊΔΗΣ [˘˘.], ᾱο, ὁ, υἱὸς τοῦ Κλυτίου. 1) ὁ Πείραιος, ο 539, π 327. 2) ὁ Δόλοψ, Δ 302.

ΚΛΥΤΊΟΣ [˘˘.], ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος καὶ ἀδελφὸς τοῦ Πριάμου, πατὴρ τοῦ Καλήτορος, εἷς τῶν ἐν Τροίᾳ δημογερόντων, Γ 147, Ο 419. 2) υἱὸς τοῦ Ἀλκμαίωνος, πατὴρ τοῦ Πειραίου, Ἰθακήσιος, π 327, πρβλ. ο 539. 3) εἷς τῶν Ἑλλήνων, πατὴρ τοῦ Δόλοπος, ὅπ. ἴδ. (Ὁ τονισμὸς Κλύτιος δὲν εἶνε ὀρθός).

ΚΛΥΤΟΕΡΓΌΣ [˘...], όν, ἐπ. (κλυτός, ἔργον), ἔνδοξος διὰ τὰ ἔργα του, περίφημος τεχνίτης, ἐπίθ. τοῦ Ἡφαίστου, θ 345 †. (Πρβλ. καὶ λ. ΚΛΥΤΌΤΟΞΟΣ).

ΚΛΥΤΟΜΉΔΗΣ [˘...], εος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἤνοπος, Αἰτωλός, ἐν πυγμῇ νικηθεὶς ὑπὸ τοῦ Νέστορος, Ψ 634.

***ΚΛΥΤΌΜΗΤΙΣ** [˘...], ι, ἐπ. (κλυτός, μῆτις), διὰ τὰς ἐπινοίας αὐτοῦ περίφημος, ἔνδοξος ἐφευρετής, ἐπίθ. τοῦ Ἡφαίστου, Ὑμ. 19, 1. (Πρβλ. δὲ καὶ λ. ΚΛΥΤΌΤΟΞΟΣ).

ΚΛΥΤΌΝΗΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀλκινόου, τυχὸς ταχυδρόμος, θ 119, 122.

ΚΛΥΤΟΠΩΛΟΣ [˘...], ον, ἐπ. (κλυτός, πῶλος), διὰ τοὺς πώλους περιβόητος, λαμπροὺς ἔχων ἵππους, ἐπίθ. τοῦ Ἄδου, *Ἰλ. Ε 654, Λ 445, Π 625· ὡσαύτως ἐπίθ. τῆς χώρας Δαρδανίας, Ἀποσπ. 38 (ἴδ. ΚΛΥΤΌΤΟΞΟΣ).

ΚΛΥΤΌΣ [˘.], ή, όν, ἀλλὰ καὶ δικατάληκτον, Β 742, ε 422, ποι. (κλύω) κυρ. ἀκουστός, „ἐξακουστός", ὅθεν περίφημος, περιβόητος, ἔνδοξος, περικλεής, κλεινός, συχνὸν ἐπίθ. θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων, Ι 362, Υ 320, α 300, «κλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων» ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ κτήνη, Ξ 361, Υ. Ἀπ. 273, «ἔθνεα νεκρῶν» κ 526· ἐν γένει δὲ ἐπὶ ἐμψύχων τε καὶ ἀψύχων, περιβόητος, περίφημος, λαμπρός, πολυτελής, «ἄλσος» ζ 321, «Ἄργος» Ω 437· ὡσαύτως «μῆλα, τεύχεα, δώματα, ἔργα, εἵματα» Ὁμ. πλχ. «εἰρωτᾷς μ' ὄνομα κλυτόν» μ' ἐρωτᾷς τὸ ἔνδοξον, ἐξάκουστόν μου ὄνομα, ι 364 (πρβλ. τ 183), (ἔνθα ἀρχαῖοι ἑρμηνευταὶ ἐκλαμβάνουσι τὸ κλυτὸν ἀντὶ τοῦ ἀκουστόν, ὅπερ ἀκούεται, τουτέστι τὸ ἀληθές· ἀλλ' αὕτη ἡ ἑρμηνεία εἶνε ἐπ' ἴσης ἀνυπόστατος, ὡς καὶ ἡ ἄλλη: θορυβώδης, ταραχώδης, ἥν τινες παραδέχονται ἐν τῷ «κλυτὰ μῆλα, κλυτὸς λιμήν» ι 308, κ 87, ο 472).

***ΚΛΥΤΟΤΈΧΝΗΣ** [˘...], ον, ὁ, ἐπ. (κλ. τέχνη), περίφημος διὰ τὴν τέχνην, περιβόητος τεχνίτης, ἐπίθ. τοῦ Ἡφαίστου, Α 571, Σ 143, 391, θ 286. Πρβλ. δὲ καὶ τὴν ἑπομ. λ.

ΚΛΥΤΟΤΟΞΟΣ [˘...], ον, ἐπ. (κλ. τόξον), περίφημος διὰ τὰ τόξα, περιβόητος τοξότης, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, Δ 101, Ο 55, ρ 494, φ 267. (Ἄλλοι δέ, ὡς ὁ Δύντζερος, ἑρμηνεύουσιν· ὁ ἔχων τὸ περίφημον, λαμπρὸν τόξον· ὡσαύτως καὶ τὰ ὅμοια ἐπίθετα «κλυτοεργός, κλυτοτέχνης» ὁ ἔχων λαμπρὰ ἔργα, ἔξοχον τέχνην, «κλυτόπωλος» ὁ περιφήμους ἢ ἐξαιρέτους ἵππους ἔχων, οὕτω λοιπὸν καὶ «κλυτόμητις» ὁ ἔχων ἔξοχον νοῦν, εὐφυΐαν).

κλύω, ποι. (σογγ. τῷ κλέω), παρατ. ἔκλυον μὲ σημ. ἀορ., ἐντεῦθεν προστακτ. τοῦ ἀορ. β′. (ἔκλυν, ἄχρ.) κλῦθι, κλῦτε χ μὲ ἐπικ. ἀναδιπλ. κέκλυθι (τὸ υ βραχύ), κέκλυτε, ἀκούω, συνήθ. μετ' αἰτ. «δοῦπον, αὐδήν» Δ 455, N 757, ξ 59 κ. ἀ., σπανίως μετὰ γεν. τοῦ προσ. καὶ μετοχ. «ἔκλυον αὐδήσαντος» τὸν ἤκουσα ὅτι ὡμίλησε, ἢ τὸν ἤκουσα νὰ ὁμιλήσῃ, Κ 47, δ 505, ἢ μετὰ γεν. πράγματος, «οὐδέπω Ἀτρείδεω ὀπὸς ἔκλυον αὐδήσαντος» Π 76, «ἐκυρῆς ὀπός» Χ 451, καὶ μετὰ γεν. ἐμπροθ. «ἔκ τινος» ἀκούω παρά τινος, τ 93· ἐν γένει δὲ αἰσθάνομαι, ζ 185, ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. τὸ „ἀκούω". 2) ἐπακούω, εἰσακούω, συνήθως μετὰ γεν. προσ. Α 37, 43, 218, Ε 115, (ἔνθα πρὸ τοῦ Bekk. ἐγράφετο δοτ.), Θ 5, 6 262 (πρὸ τοῦ Bekk. δοτ.) ἢ μετὰ γεν. πράγμ. «κέκλυτέ μου μύθων» κ 189, 311, 481, μ 271, 340· ἔτι δὲ καὶ μετὰ δοτ. προσ. «κλ. τινὶ ἀρῆς» εἰσακούω τινὸς τὴν προσευχήν, δ 767, καὶ μετὰ μόνης τῆς προσωπ. δοτ., ἤτις εἶνε χαριστική, καὶ μάλιστα μετὰ τὸ «κλῦθι» καὶ «κλῦτε» Ὑ. Ἀπ. 334, Ἐπιγ. 12, 1· ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν παρατ. «ἔκλυες ᾧ κ' ἐθέλησθα» Ω 335· β′.) ἀκούω, ὑπακούω, συνάπτεται μετὰ τοῦ «πείθομαι» ἐν τῇ φρ. «μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο» Η 379, γ 477 κ. ἀ.

Κλῦθες, αἱ, μετάπλαστ. ὀνομ. ἀντὶ τοῦ Κλῦθοί (ὡς ἐξ ἐνικ. ὀνομ. κλυθώ), κλώστριαι, „μοῖραι", «κατὰ Κλῦθες» παλαιὰ γραφὴ ὑπὸ τοῦ Εὐσταθ. καὶ τῶν σχολ. παραδεδομένη, ἣν ἀπὸ τοῦ Bekk. καὶ Δινδόρφ. παρεδέχθησαν πάντες οἱ νεώτεροι ἀντὶ τῆς πρότερον συνήθους «Κατάκλωθες» η 197, ἐπομ. ἡ πρόθ. ἀνήκει εἰς τὸ ῥῆμα «νήσαντο» (‖. κατά τινα ὑπέρβασιν δυνατὴν μὲν ἀλλ' ὁπωσοῦν ἀσυνήθη, ἣν θέλων ν' ἀποφύγῃ ὁ Δύντζερος ἐπαναφέρει τὴν γραφὴν Κατακλῶθες, ἐγείρων οὕτως πολλὰς ἄλλας δυσκολίας).

κλωμακόεις, εσσα, εν, ἐπ. (κλῶμαξ, συγγ. τῷ κρημνός) βραχώδης, κρημνώδης, «Ἰθώμη» Β 729 †.

κνάω μόνον ἐν τῷ «κνῇ» ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔκνη, ὅπερ κατά τινας μὲν εἶνε παρατ., κατ' ἄλλους δὲ ἀόρ. ἔκ τινος ἀχρ. θέματος **κνῆμι**, „κνήθω, ξύω, τρίβω", οἷον «τυρόν» Λ 639 †.

κνέφας, αος, τό, παρ' Ὁμ. μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ. σκότος, „σκοτάδι", παρ' Ὁμ. ἰδίως τὸ ἑσπερινόν, „σκοτείνιασμα", νύκτωμα, Α 475, γ 329 κ. ἀ., «κνέφ. ἱερόν» Λ 194, 209. (Ἐτυμολ. κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ **νέφος**, συγγ. τῷ δνόφος, ‖. γνόφος καὶ τῷ τῆς καθομιλ. „σύγνεφον" ὅπερ ἔντινι δημοτικῷ ᾄσματι καὶ „κνέφι" λέγεται, ἴδ. Passow Τραγ. Ρωμ. δίστιχ. 341 «νἄβγῃ τὸ κνέφι τούρανοῦ νὰ σὲ περισκεπάσῃ»).

κνῆ, ἴδ. **κνάω**.

κνήμη, ἡ, τὸ μεταξὺ γόνατος καὶ σφυρῶν ὀστοῦν, τὸ ὀστοῦν τῆς κνήμης, „ἄντζα" (κατὰ τὸν Εὐσάθ. καὶ ἄντα, πρβλ. τὸ οὐσιασ. „ἀντί", „κανί", ἔτι δὲ καὶ τὸ γαστροκνήμιον, Δ 147, 519, θ 135, τ 469 κ. ἀ. (Περὶ τῆς ἐτυμολ. ἴδ. **κνημός**).

κνημίς, ῖδος, ἡ (κνήμη), ὁπλιτικόν τι σκέπασμα τῆς κνήμης, ὅμοιον μὲ τὰ Τουρκ. „τουσλούκια" τῶν φουστανελλοφόρων, συγκείμενον ἐκ δύω μεταλλίνων ἐλασμάτων εἰς τὴν κνήμην προσηρμοσμένων καὶ συναπτομένων διὰ πορπῶν τῶν λεγομένων ἐπισφυρίων (ἴδ. τ. λ.). Ἦσαν δὲ πιθανῶς κασσιτέριναι ἢ διὰ κασσιτέρου γανωμέναι, Σ 613, Τ 369, Φ 592. Ἐν δὲ τῷ ω 299 (ἔνθα καὶ μόνῃ τῆς Ὀδ. εὑρίσκεται ἡ λ.) μνημονεύονται κνημῖδες βόειαι, εἰς προφύλαξιν τῆς κνήμης ἀπὸ τῶν ἀκανθῶν φορούμεναι, οἷας σήμερον οἱ Ῥωμαῖοι χωρικοὶ καὶ οἱ Κρῆτες φέρουσιν ἀλλὰ συνημμένας· οὗτοι πρὸς τὸ ὑπόδημα.

κνημός, ὁ, κορυφὴ ὄρους, ἢ φάραγξ, πληθ. Β 821, Λ 105 κ. ἀ. (περὶ τῶν δρυμῶν τῆς Ἴδης), δ 337, ἐνικ. Ὑ. Ἀπ. 283. (Ἐτυμολογεῖται κατὰ τὸν Λόβεκκ. αὕτη τε ἡ λ. καὶ ἡ **κνήμη** ἐκ τοῦ **κνάω**, **κνάπτω**=κάμπτω· ὅθεν ἡ μὲν κνήμη σημ. κυρίως τὴν καμπήν, τὴν ἐξωτερικήν, ὁ δὲ κνημὸς τὴν ἐσωτερικήν, τὸ κοῖλον, τὴν κοιλάδα).

κνῆστις, ιος, ἡ (κνάω, κνήθω), „τρίφτρα" (ὅ ἐ. τρίπτρια), δοτ. κνήστι ἀντὶ τοῦ κνήστιι, Λ 640 †.

Κνίδος, ἡ, πόλις ἐπὶ τοῦ Τριοπίου ἀκρωτηρίου καὶ ἐπί τινος μικρᾶς χερσονήσου, ἔχουσα ναὸν τῆς Ἀφροδίτης, Ὑ. Ἀπ. 43. Τὰ νῦν ἐρείπια ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου Κριοῦ.

κνίση [–.] (οὕτως ἔγραψαν ὡς ὀρθότερον οἱ μετὰ τὸν Σπίτζν. ἀντὶ τοῦ **κνίσση**) ἡ, 1) ὁ καπνὸς καὶ ἡ ὀσμὴ ἡ ἐκ παχέος ὀπτωμένου κρέατος ἀνερχομένη, „τσίκνα", ρ 270. Ἰδίως δὲ ὁ ἀπὸ τῶν θυμάτων ἀνερχόμενος καπνὸς καὶ ὀσμή, Α 66, 317, Θ 549 κ. ἀ. 2) πιμέλη, λίπος, „ξύγγι, ἄλειμμα", ἰδίως τὸ περὶ τοὺς νεφροὺς, δι' οὗ περιεκάλυπτον τὰ πρὸς θυσίαν τεμάχια τοῦ σφαγίου, Α 460, γ 457, σ 45. (Κατὰ τὸν Εὔνιον εἶνε τὸ λιπαρὸν ἐκεῖνο δίκτυον τὸ περιβάλλον τὰ ἐντόσθια, τὸ ἐπίπλουν, τὸ λεγόμενον ἐν τῇ καθομιλ. „σκέπη ἢ ὑποκάμισον", ὑπὸ δὲ τῶν Κρητῶν „κνισάρι" (Λατ. omentum), ὅπερ ἀρνεῖται ὁ Οὐύσσιος.—Κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον ὅστις ἀποδέχεται τὴν διὰ τοῦ σσ γραφήν, παράγεται ἐκ τοῦ **κνίζω**). Ἐκ τούτου

κνισήεις [–..], εσσα, εν, πλήρης κνίσσης, εὐωδιάζων ἐκ τῶν μαγειρευομένων ἐδεσμάτων, κ 10 †.

Κνισοδιώκτης [–.⏑..], ὁ τὴν κνῖσαν ἐπιδιώκων, κωμικὸν ὄνομα μυὸς ἐν τῇ Βατρ. 235.

κνυζηθμός, ὁ, „μουγγρητός", κατὰ τοὺς παλαιοὺς «ποιός τις κλαυθμὸς ἢ ἐπὶ συστολῇ τῆς ὑλακῆς τῶν κυνῶν ποππυσμός», μόνον ἐπὶ κυνῶν, π 163 †. (Ἐκ τοῦ **κνύζω**, **κνυζάω**, Γερμ. knutschen, πεποιημ. λ., κατὰ δὲ τοὺς

ἀρχ. καὶ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ κνίζω, παρὰ τὸν κύνα).

κνυζόω, μέλ. ώσω, ἀόρ. ἐκνύζωσα, κυρ. λεπρόω, κάμνω ψωραλέον· μεταφ. «κνυζώσω δέ τοι ὄσσε» θὰ σοῦ ἀμβλύνω, θαμβώσω τοὺς ὀφθαλμούς, μόνον *Ὀδ. ν 401, 433. (Ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ κνύος=ἡ ψώρα, „ξυμονή", κνησμονή, καὶ κνύω=ξύω. ‖ Ἴσως εἶνε τῆς αὐτῆς ρίζης μὲ τὸ κνυζάω (ἴδ. τὴν προηγ. λ.)· ἔχουσι δὲ ἀμφότεραι κοινὴν θεμελιώδη σημασίαν τὸ περιστέλλω, συστέλλω, ἐπομ. ἀμβλύνω, ἐπὶ μὲν τοῦ κνυζάω τὴν φωνήν, ἐπὶ δὲ τοῦ κνυζόω τὴν ὅρασιν).

κνώδαλον, τό, πᾶν θηρίον βλαβερόν, ἐπικίνδυνον, θηρίον ἄγριον, „ἀγρίμι" ρ 317 †. Τὸ ἐν τῷ *Υ. Ἑρμ. 188 «κνώδαλον» εἶνε πασιφανῶς διεφθαρμένον, τὰς δὲ διαφόρους διορθώσεις ζήτει παρὰ Βαουμεϊστ. τῷ νεωτάτῳ ἐκδότῃ. (Συνήθ. ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ κινέω, οἱονεὶ κινώδαλον· ὀρθότερον δὲ κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ κνάω, ὅθεν κνώδων=ἀκωκὴ δόρατος ἢ ξίφους, κνώδαξ=κέντρον, κνώδη=θηρία;).

Κνωσός, ἡ (πρὸ τοῦ Οὐολφ. Κνωσσός), πρωτεύουσα τῆς νήσου Κρήτης παρὰ τὸν Καίρατον ποταμόν, παρ' Ὁμ. καθέδρα τοῦ Μίνωος, μετέπειτα περιόδητος διὰ τὸν ἐν αὐτῇ Λαβύρινθον, Β 646, Σ 591, τ 178, *Ὑμ. Ἀπ. 396, τὰ νῦν ἐρείπια πρὸς νότον τῶν Χανίων.

κνώσσω, ἐπικ., ὑπνώττω βαθέως, κοιμῶμαι βυθισμένος, δ 809.

κοῖλος, η, ον (συγγ. τῷ κύω) κοτλος, „βαθουλός" ἐκ φύσεως ἢ τέχνης. 1) ἐπίθ. τῶν νεῶν, Α 26 κ. πλχ., «κοῖλος δόμος» ἡ κοίλη κατοικία, περὶ σφηκιᾶς, Β 169, «κ. δόρυ» τὸ κοτλον ξύλον, ὁ δούρειος ἵππος, θ 507, «φαρέτρη» φ 417, «σπέος» τὸ κοτλον, βαθύ, εὐρὺ σπήλαιον, μ 93, «κάπετος» τάφος βαθύς, Ω 797. 2) ἰδίως ἐπὶ τόπων, χωρίων μεταξὺ ὀρέων κειμένων, «κοίλη ὁδός» στενὴ ὁδός, στενοπορία, „στενοῦρα", χαράδρα, Ψ 419, «κοίλη Λακεδαίμων» Β 581, ὃ 1, «λιμήν» ὑπὸ λόφων περικλειόμενος, κ 92.

κοιμάω (κεῖμαι), ἐκοίμησα, ἐκοιμησάμην, κοιμηθείς. 1) Ἐνεργ. ἀ.) κυρ. πλαγιάζω, κατακλίνω, „βάλλω νὰ κοιμηθῇ", τινά, γ 397· ὡσαύτως ᾧ ἐπὶ ζώων, κοιτάζω, δ 336, ρ 127· β΄.) „κοιμίζω, ἀποκοιμίζω", «ὄσσε» Ξ 236, «τινὰ ὕπνῳ» γ 372· μεταφ. καθησυχάζω, καταπραΰνω, καταπαύω, «ἀνέμους» Μ 281, «κύματα» μ 169, «ὀδύνας» Π 524. 2) Παθ. μὲ ἀόρ. παθ. καὶ μέσ., κατακλίνομαι, πλαγιάζω, ἐπομ. „κοιμῶμαι", Α 476, 610 κ. πλχ., «ὄφρα ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες» Ω 636, δ 295, ψ 255, «ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι» ἀφ' οὗ ἐκοιμήθη, ἔρριψεν ἐπάνω του τὴν χλ., υ 4, «χάλκεον ὕπνον κοιμ.» τὸν αἰώνιον ὕπνον, Λ 241· ἐπὶ ζώων κοιτάζομαι, ξ 411.

*Κοῖος, ὁ, υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας, ἀνὴρ τῆς Φοίβης, πατὴρ τῆς Λητοῦς, *Υ. Ἀπ. 62 «μεγάλοιο Κοίοιο» (ἔνθα ἀνάγκη τὸ οι νὰ ἐκληφθῇ ὡς βραχύ· διὸ γράφουσί τινες «μεγάλου Κοίοιο»).

κοιρανέω [.⏑..], ποι., εἴτε ἄνευ πτώσ. εἴτε μετὰ προθ. συντασσόμενον· ἀ.) ἄρχω, εἶμαι ἄρχων, βασιλεύω· ἐν πολέμῳ εἶμαι ἀρχηγός, στρατηγῶ, Β 207 κ. ἀ., «ἀνὰ μάχην» Ε 824, «πολέας διὰ» μεταξὺ πολλῶν, Δ 230, «πόλεμον κάτα κοιρανέουσι» (πρότερον ἐγράφετο κακῶς ὑφ' ἓν: κατακοιρ.) Ε 332· β΄.) ἐπὶ παρανόμου ἀρχῆς, τυραννῶ, «Λυκίην κάτα» Μ 318, «Ἰθάκην κάτα» α 247· γ΄.) ἐπὶ τῶν μνηστήρων, δυναστεύω, φέρομαι ὡς δυνάστης, κύριος, ο 520, υ 234 κ. ἀ. Ἐκ τοῦ

κοίρανος [.⏑.], (συγγ. τῷ κῦρος, κύριος), ἄρχων, κύριος, ἐν πολέμῳ ἀρχηγός, στρατηγός, «εἷς κοίρανος ἔστω, εἷς βασιλεύς» Β 204· συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἡγεμών» Β 487, «λαῶν» Η 234 κ. ἀ., ἐν γένει κύριος, ἐπιστάτης, σ 106.

Κοίρανος, ὁ, 1) εἷς τῶν Λυκίων ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως φονευθείς, Ε 677. 2) Κρὴς ἐκ τῆς Λύκτου, Ρ 610.

κοίτη, ἡ (κεῖμαι), κοιτη, κλίνη, κ 341 †.

κοῖτος, ὁ, ἀ.) κατάκλισις, „πλάγιασμα", *Ὀδ. δ 358, γ 334, η 138 κ. ἀ.· ὅθεν ὕπνος, «ἐπὴν ἕλῃσι κοῖτος ἅπαντας» τ 515· β΄.) κοίτη, κλίνη, στρῶμα, χ 470, «ἐπὶ κοῖτον ἐσσεύοντο» ξ 455 (ἀλλὰ τοῦτο δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ κατὰ τὴν ἀ.) σημασίαν).

***κόκκος**, ὁ πυρὴν τῶν καρπῶν, τὸ „κουκκοῦτσι", τὸ „σπειρί" τοῦ ῥοδιοῦ, *Υ. Δήμ. 373, 412.

κολεόν, τό, Ἰων. καὶ ἐπικ. **κουλεόν**, ἡ θήκη, τὸ „φηκάρι" τοῦ ξίφους, ἥτις ἦτο μεταλλίνη καὶ ἐνίοτε ἀργυρᾶ, Λ 30 ἑξ., καὶ ἐλέφαντι κεκοσμημένη, Γ 272, Λ 30 κ. ἀ., θ 404. Ὁ *Ὁμ. ἔχει ἀμφοτέρους τοὺς τύπους.

κολλήεις, εσσα, εν, ἐπικ., πιθανῶς κυρίως ὁ ἔχων ἥλους, καρφία, γόμφους, ἢ κρίκους, «ξυστὰ ναύμαχα κολλήεντα» Ο 389 †, ναυμαχικὰ κοντάρια (ἐκ πολλῶν μερῶν συγκείμενα) διὰ γόμφων ἢ κρίκων συνηρμοσμένα, „καλὰ καρφωμένα". (Πιθανῶς ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ ἀχρ. κολλός (τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ κέλλω, καθὼς ὁ ἧλος ἐκ τοῦ ἐ-ἵημι) ὅ ἐ. πᾶν ὅ,τι (πρὸς συναρμογὴν) εἰσωθεῖται, ἐπομ. γόμφος, καρφίον κ.τ.τ., ἄρα κολλάω σημ. καρφώνω· ἡ δὲ κόλλα εἶνε, ὡς φαίνεται, παρ' Ὁμ. ἄγνωστος).

κολλητός, ή, όν (κολλάω), κυρ. ὁ διὰ γόμφων (κολλῶν, ἴδ. τὴν προηγ. λ.) συνηρμοσμένος, ἐν γένει συμπαγής, στερεός, «δίφρος» Τ 395, «ἅρματα» Δ 366, ρ 117 κ. ἀ., «ξυστόν» (ἴδ. τὴν προηγ. λ.), Ο 678, «σανίδες» Ι 583, φ 137, 164, «θύραι» ψ 194.

κόλλοψ, οπος, ὁ (κέλλω), ὁ τῆς λύρας πασσαλίσκος, εἰς ὃν προσαρτᾶται καὶ δι' οὗ συστρε-

φομένου ἐντείνεται ἡ χορδή, „στρειφτάρι“, δ ἐ. στρεπτάριον, ἢ στρόφιγξ, φ 407.

κολοιός, ὁ, κόραξ, *Ἰλ. Π 583, Ρ 755. (Συγγ. τῷ κολφός, κολφάω, οἱονεὶ κράκτης).

*κολοκύντη, ἡ (ἀλλαχοῦ καὶ κολοκύνθη) „κολοκύθι“, Βατρ. 53.

κόλος, ον (συγγ. τῷ κυλλός), κολοβός, ἀπημβλυμμένος, «δόρυ» τὸ ἄνευ ἀκωκῆς, Π 117 †.

κολοσυρτός, ὁ, ποι. (ἐκ τοῦ κόλος=θόρυβος κατὰ τὸν Ἡσύχ., συγγ. τῷ κολφός, καὶ σύρω), συρτὸς θόρυβος ἢ θορυβώδης συρφετός, ἐπὶ κυνηγετικοῦ ὄχλου, *Ἰλ. Μ 147, Ν 472. (Ταῦτα κατὰ τὸν Βούττμαννον· ὁ δὲ Δοιδερλ. θεωρεῖ τὴν λ. ὡς ἐκ τοῦ κόλος καὶ συρίττω σύνθετον, ᾧ ἑρμηνεύει: θόρυβος μετὰ συριγμῶν ἀναμεμιγμένος, οἷος μάλιστα ὁ κατὰ τὰς θήρας).

κολούω (κόλος), „κολοβώνω“, ἀκρωτηριάζω, διακόπτω, μόνον μεταφ. «τὸ μὲν τελέει, τὸ δὲ καὶ μεσσηγὺ κολούει» μέρος μὲν τῶν λόγων του ἐκτελεῖ, μέρος δὲ ἀφίνει εἰς τὴν μέσην, κολοβώνει, διακόπτει εἰς τὸ μέσον, ὅ ἐ. ἀφίνει ἡμιτελὲς ὅ,τι ὑπεσχέθη, Υ 370, «ἕο δ' αὐτοῦ πάντα κολούει» τὸ ἑαυτοῦ συμφέρον πάντοτε βλάπτει, θ 211, «δῶρα» ἐλαττώνω, φείδομαι, λ 340.

κόλπος, ὁ, κόλπος, „κόρφος“· ἀ.) κυρ. ὁ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, στῆθος, «κατὸ' ἐπὶ κόλπῳ ἔχειν» κρατῶ τὸ παιδὶ εἰς τὸν κόλπον μου, ὅ ἐ. εἰς τὸ στῆθος, Ζ 400, Ξ 219, Υ 471, «δέχομαι, ὑποδέχομαι κόλπῳ» κυρίως μὲν Ζ 483, μεταφ. δὲ εἰς ἔκφρασιν μητρικῆς στοργῆς καὶ ἐπιμελείας, Ζ 136, Π 398. (Ὁ Δοιδερλ. ἀρνούμενος ταύτην τὴν σημασ. τῆς λέξ. ὑπάγει τὰ χωρία εἰς τὴν ἑπομ. σημασίαν)· β'.) κόλπος τοῦ ἐνδύματος, sinus Λατ., ὁ ἐκ τῆς περιζώσεως σχηματιζόμενος ὑπεράνω τῆς ζώνης, Χ 80, ο 469, πληθ. Ι 570· γ'.) πᾶσα κολποειδὴς εἰσχώρησις τῆς θαλάσσης, κόλπος, „κόρφος“, Β 560, «Κρίσης» Ὑ. Ἀπ. 431· δ'.) πολλάκις μεταφορ. τὸ βάθος, «θαλάσσης, ἁλός» οἱ κόλποι, τὰ βάθη τῆς θαλ., Σ 140, Φ 125, δ 435, ε 52.

κολούω (κολφός), φωνάζω, κραυγάζω, φωνασκῶ ὀνειδίζων, περὶ τοῦ Θερσίτου, Β 212 †.

κολώνη, ἡ, ποι., κολωνός, λόφος, *Ἰλ. Β 811, Λ 711, 757. (‖. Ἂν τῆς καθομιλ. ἡ „κολώνα“=columna, περιεσώθη μὲ διαφορὰν σημ. κατ' εὐθεῖαν ἐκ τῆς ἀρχαίας, ἢ διὰ τῶν ρωμανικῶν γλωσσῶν ἐπανῆλθε νέαν φέρουσαν σημασίαν, δὲν δύναμαι ὁριστικῶς ν' ἀποφανθῶ).

*κολωνός, ὁ=κολώνη, Ὑ. Δήμ. 273, 299.

κολωός, οῦ, ὁ, ποι., κραυγή, φωνή, φωνασκία, λογομαχία, «κολφὸν ἐλαύνω» σύρω (τραβῶ) φωνήν, λογομαχίαν, κάμνω παρατεταμένην φιλονεικίαν, Α 575 †. (Ἐκ τοῦ κόλος=θόρυβος, συγγ. τῷ κολοιός, ἀμφότερα δὲ τῷ καλέω (ὅπερ ἀρνεῖται ὁ Δοιδερλ.), κέλω, κέλομαι.—Ἰδ. καὶ ἐλαύνω).

κομάω (κόμη), φέρω κόμην μακράν, «Ἄβαντες ὄπισθεν κομόωντες» (ἄρα ἔμπροσθεν κειρόμενοι), *Ἰλ. Β 542. (Ὁ Πλούτ. Θησ. 5 μνημονεύει ὡς αἰτίαν τοῦ ἐθίμου τούτου τοῦ πολεμικοῦ ἔθνους τῶν Ἀβάντων τὴν ἑξῆς: ὅπως μὴ παρέχοιεν ἐκ τῶν τριχῶν ἀντίληψιν τοῖς πολεμίοις)· περὶ ἵππων «κομόωντε ἐθείρῃσιν» φέροντες μακρὰν χαίτην, Θ 42, Ν 24· β'.) μεταφορ. ἐπὶ ἀγρῶν, εἶμαι κατάφυτος, «ἀσταχύεσσι» Ὑ. Δήμ. 454.

κομέω, ἐπικ., θεραπεύω, περιποιοῦμαι, «υἱούς, γέροντα» „παιδοκομῶ, γηροκομῶ“, ζ 207, λ 250, μ 450, ω 212, «ἵππους» Θ 109, 113, Ὑ. Ἀπ. 236, «κύνα» ρ 310, 319.

κόμη, ἡ, 1) κόμη, τὰ „μαλλιά“ τῆς κεφαλῆς, Α 197, δ 198 κ. ἀ., σπανιώτατον πληθ. «κόμαι Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι» Ρ 51 (ἴδ. ὁμοῖος 1), ζ 231. 2) μεταφ. φύλλα, φύλλωμα, «ἐλαίης» ψ 195.

κομιδή, ἡ (κομίζω), θεραπεία, ἐπιμέλεια, φροντίς, ἐν Ἰλ. μόνον ἐπὶ τῶν ἵππων, Θ 186, Ψ 411· ἐν δὲ τῇ Ὀδ. ἐπ' ἀνθρώπων, ξ 124, ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τῆς τοῦ κήπου καλλιεργείας, ω 245, 247, «ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα ἦεν ἐπητανός» ἐπειδὴ δὲν εἶχον ἱκανὴν περιποίησιν ἐν τῷ πλοίῳ, θ 232. (Οὐδ' εἶνε ἀνάγκη νὰ δώσωμεν εἰς τὴν λ. τὴν σημασίαν: ἐπιτήδεια, τροφάς).

κομίζω (κομέω), μέλ. κομιῶ, ο 546, ἀόρ. ἐκόμισα, ἐπικ. σσ, μέσ. ἀόρ. ἐκομισάμην. Α'.) Ἐνεργ. 1) θεραπεύω, ἐπιμελοῦμαι, περιποιοῦμαι, „κυττάζω“, ἐπὶ πραγμάτων τε καὶ προσώπων, «ἔργα» Ζ 490, α 356, φ 350, «κτήματα» ψ 355, «δῶμα» οἰκονομῶ, διευθύνω, περὶ τῆς οἰκοδεσποίνης, π 74, υ 337, τινά, περιποιοῦμαι, φιλοξενῶ, κ 73, 298, ρ 103, τινά τινι, διά τινος τρέφω, υ 68 κ. ἀ. (Ἐν δὲ τῇ Ἰλ. ἔχει ταύτην τὴν σημασίαν τὸ μέσ.)· παθ. «οὔτι κομιζόμενός γ' ἐθάμιζε» δὲν ἐλάμβανε συχνὰ τοιαύτας περιποιήσεις, θ 451. 2) [αἴρω], σηκώνω τι· ὄθεν ἀ.) φέρω, μεταφέρω, κομίζω, πρῶτον μὲν πρὸς θεραπείαν, «χλαῖναν, τρυφάλειαν» Β 183, Γ 378, Ξ 579· ἔπειτα δὲ ἐν γένει „παίρνω“, μεταφέρω, ἀπάγω, ἐπὶ καλοῦ τε καὶ κακοῦ, «νεκρόν» Ν 196, «χρυσόν» Β 875, «ἵππους» Α 738, «ἄκοντα κόμισε χροΐ» ἀπήνεγκεν ἐν τῷ σώματι ἔχων τὸ ἀκόντιον, ὅ ἐ. ἔλαβε (πρβλ. τῆς καθομιλουμ. τὴν φρ. „τὴν ἐπῆρε“) τὸ ἀκόντιον, ἐπληγώθη ὑπ' αὐτοῦ, Ξ 456, 463· δ'.) φέρω (λαμβάνω) μετ' ἐμαυτοῦ, μετακομίζω, «δέπας» Ψ 699, «χηλόν» ν 68. Β'.) Μέσ. 1) παρ' ἐμαυτῷ, ἐν τῇ οἰκίᾳ μου θεραπεύω, περιποιοῦμαι, ξενίζω τινά, Θ 284. 2) φέρω τινὰ εἰς τὴν οἰκίαν μου, ἵνα περιποιηθῶ, «Σίντιες ἄνδρες κομίσαν-

τὸ με» Α 594, «κόμισαί με» ἐκτὸς τῆς μάχης φέρε με, ἵνα μὲ περιποιηθῇς, Ε 359, «πλαγχθέντα κομίσσατο ἦς ἀπὸ νηός» ναυαγήσαντα παρέλαβεν ἀπὸ τῆς νηὸς εἰς τὴν οἰκίαν του, ζ 278, «ἔγχος ἐνὶ χροΐ κομίσασθαι» „παίρνω“ τὸ δόρυ εἰς τὸ σῶμά μου, πληγώνομαι ὑπ' αὐτοῦ, Χ 286. Ἰδ. ἀνωτ. Α΄.), 2), ά.).

κομπέω, κτυπῶ, κλαγγάζω, „βροντῶ“, ἐπὶ μετάλλου, Μ 151. Ἐκ τοῦ

κόμπος (κόπτω), δοῦπος, κλαγγή, ἐν γένει κτύπος, ὁ ἐκ τῆς συγκρούσεως τῶν σωμάτων παραγόμενος, οἷον ἐπὶ τοῦ πατήματος τῶν χορευόντων, θ 380, «ὀδόντων» βρυγμὸς τῶν ὀδ. τοῦ κάπρου, Λ 417, Μ 149.

κοναβέω [.⏑..], ἐπικ. (κόναβος), μόνον ἐν τῷ ἐπικ. ἀορ. ά. κονάβησα· ά.) κροτῶ, „βροντῶ“, κλαγγέω ἢ κλαγγάζω, ἐπὶ μετάλλου, Ο 648, Φ 593· β΄.) ἀντηχῶ, ἀντιλαλῶ, «νῆες, δῶμα» Β 334, Π 277, ρ 542 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.).

κοναβίζω [.⏑..], = τῷ προηγ., μόνον ἐν τῷ «χθὼν σμερδαλέον κονάβιζε» Ἰλ. Β 466, καὶ «χαλκός» Ν 408, Φ 255. Ἐκ τοῦ

κόναβος [.⏑.], ὁ, ποιητ., κρότος, κλαγγή, „βρόντος“, κ 122 †. (Κατά τινα; μὲν συγγ. τῷ κόμπος, κόπτω· ‖. κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ἐκ τῆς ῥίζ. **καν-**, ἐξ ἧς τὸ κανάζω, καναχή, Λατ. cano).

κονίη [.⏑.], ἡ, 1) κόνις, ἰδίως ἡ τετριμμένη γῆ, „σκόνη, χῶμα“, πολλάκις πληθ. „χώματα“, «πέσεν, κάππεσεν, ἤριπεν ἐν κονίῃσι» περὶ τῶν ἐν τῇ μάχῃ πιπτόντων, Ὁμ. πλχ., ᾧ μάλιστα ἐν Ἰλ., «ἐν κονίῃσι βάλλω τινὰ» καταβάλλω, ῥίπτω τινὰ κατὰ γῆς, Θ 156· ἰδιαίτερον ἔτι ὁ κονιορτός, ἐνικ. Λ 151, λ 600. 2) ἄμμος, „ἀμμουδιά“, Φ 271. 3) τέφρα, „στάχτη“, η 153, 160. (Ἰδ. καὶ τὴν ἑπομ. λ.—Τὸ ι ἐκτείνεται ἐν τῇ ἄρσει τοῦ ἕκτου ποδός).

κόνις, ιος, ἡ, δοτ. κόνι ἀντὶ τοῦ: κόνει, Ω 18, λ 191, κόνις, „σκόνη“, Ν 335 κ. ά., συνάπτεται μετὰ τοῦ «ψάμαθος» εἰς ἔνδειξιν τοῦ ἀπειραρίθμου, Ι 385. Ἀντὶ τῆς τέφρας ἐκλαμβάνεται ἐν τῷ λ 191 «ἐν κόνι ἄγχι πυρός»· ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα δύναται νὰ ἐννοηθῇ περὶ τοῦ χώματος. (Ἐτυμολογικῶς φαίνεται ὅτι συγγενεύει πρὸς τὸ κνῶ, καὶ τῷ ἀχρ. κνὶς διὰ παρενθήκης τοῦ ο, πρβλ. καὶ τὸ Λατ. cinis).

κονίσαλος [.–⏑.], ὁ (κόνις), κονιορτός, „κορνιαχτός“, Ἰλ. Γ 13, Ε 503, Χ 401. (Ὑπὲρ τῆς πρὸ τοῦ Σπιτζνέρου συνήθους γραφῆς κονίσσαλος κηρύττεται ὁ Δοιδερλ. καὶ Μεϊνέκης, παραδεχόμενοι ὡς πρῶτον παράγωγον τύπον τὸ ἀχρ. **κόνιξ**, ἐξ οὗ ἀχρ. κονίξαλος καὶ ἐκ τούτου κατ' ἀφομοίωσιν κονίσσαλος).

κονίω [.–.] (κόνις), μέλ. κονίσω, ἀόρ. ἐκόνισα, παρακ. κεκόνιμαι. 1) κονίζω, „σκονίζω“, «χαίτας» Φ 407, παθ. Χ 405, «πεδίον» περὶ τῶν φευγόντων καὶ πολὺν διεγειρόντων κονιορτόν, Ξ 145· ὅθεν «φεῦγον κεκονιμένοι» (εἰς ἔνδειξιν τῆς ταχείας φυγῆς), Φ 541. 2) ἀμετάβ. διεγείρω κόνιν ἢ κάμνω κονιορτόν, (ἐγκονῶ ἐλέγετο μετέπειτα) ἐπὶ τρεχόντων ἵππων τε καὶ ἀνθρώπων, πάντοτε ἐν τῇ φρ. «κονίοντες πεδίοιο» τρέχοντες διὰ τῆς πεδιάδος, Ν 820, Ψ 372, 449, θ 122.

κοντός, ὁ (κεντέω), „κοντάρι, καμάκι“, ι 487 †.

κοπόω (κόπος), κουράζω, παθ. κοπάζομαι, ἀποκάμνω, ἀπαυδῶ, Βατρ. 190.

Κοπρεύς, ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πέλοπος, Ἠλεῖος, κῆρυξ τοῦ Εὐρυσθέως, Ο 639 ἑξ.

κοπρέω, „κοπρίζω“, «κοπρήσοντες» ρ 299 † (ἔνθα ὁ μὲν Οὐόλφιος ἔγραψε κοπρίσσοντες ὡς ἐκ τοῦ **κοπρίζω**, ὁ δὲ Βέκκ. καὶ Δινδόρφος ἀποκατέστησαν τὸ κοπρήσοντες). Ἐκ τοῦ

κόπρος, ἡ, 1) κόπρος, „κοπριά“, ι 329, ρ 297, 606· ἐν γένει βόρβορος, „λάσπη“, Χ 414, Ω 164, 640. 2) κοπρία, ὁ τόπος ἢ ἡ αὐλή, ἔνθα ῥίπτονται αἱ κόπροι, „κοπριά“, Σ 575, κ 411.

κόπτω, ἀόρ. ἔκοψα, παρακ. β΄. κέκοπα ἐν τῇ μετοχ. κεκοπώς, Ν 60, σ 335 (εἰς ἣν ὁ Κλάσσεν ἀποδίδει σημασ. ἀορίστ.), μέσ. ἀόρ. ἐκοψάμην. 1) Ἐνεργ. ά.) κτυπῶ, καταβάλλω, καὶ πλήττω, οἷον ἐπὶ παλαιστῶν, σ 28, 335, «κώληπα» Ψ 726, μετὰ δύω αἰτ. «τινὰ παρήιον» κτυπῶ τινα εἰς τὴν παρ., Ψ 690, «τινὰ ποτὶ γαίῃ» κτυπῶ τινα κατὰ γῆς, Ι 290, μετὰ δοτ. ὀργαν. «ἵππος τόφῳ» ἐπλήττω, κτυπῶ μὲ τὸ τόξον, Κ 513, «σκηπανίῳ τινά» Ν 60, «δούρεσσι μετάφρενον» θ 528, «κόψε αἰετὸν κατὰ στῆθος» ἐκτύπησεν ἢ μᾶλλον ἔδηξεν (ὁ ὄφις), Μ 204· ὡσαύτως ᾧ ἐπὶ τοῦ σφοδροῦ ἐκείνου κτυπήματος, δι' οὗ ζαλίζουσι πρῶτον τοὺς βόας πρὶν τοὺς σφάξωσι, Ρ 521, ξ 425, «χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον» συνέτριβον, συνέθλων, χ 477 (‖ ἢ μᾶλλον κατὰ τὸν Δύντζερον, παραλαμβανομένης τῆς προθέσεως ἀπὸ τοῦ ἀνωτ. στίχ. 475, ἀπέκοπτον, ἠκρωτηρίαζον)· β΄.) μετὰ τῆς Ἀπό, ἀποκόπτω, «κεφαλὴν ἀπὸ δειρῆς» Ν 203· γ΄.) σφυρηλατῶ, «δεσμούς» Σ 379, θ 274. 2) Μέσ. κτυπῶ ἐμαυτὸν ἢ τι τῶν ἐμαυτοῦ, «κεφαλὴν χερσίν» Χ 33.

Κόρακος πέτρη, ἡ, „Κορακόπετρα“, ἐν Ἰθάκῃ πλησίον τῆς πηγῆς Ἀρεθούσης, κατὰ τὸν Γὲλλ ἐπὶ τῆς νοτιοανατολικῆς ἐσχατιᾶς τῆς νήσου, καὶ τὴν σήμερον ὡσαύτως καλουμένη. (Κατὰ δὲ τὸν Οὐόσσιον ἔκειτο ἐν τῷ μέσῳ τῆς νήσου ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς κλιτύος τοῦ Νηίου ὄρους· κατὰ δὲ τὸν Φοέλκερον ἐπὶ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς καὶ ἦτο μέρος τοῦ Νηρίτου, ν 408. Ὠνομάσθη δὲ οὕτως κατὰ τὸν Σχολ. ἐκ τοῦ Κόρακος τοῦ υἱοῦ τῆς Ἀρεθούσης, ὅστις θηρεύων κατεκρημνίσθη ἀπὸ τῆς πέτρας ἐκείνης. Πιθανώτερον εἶνε ὅτι ὠνομάσθη ἐκ τοῦ πτηνοῦ, ὡς ἐν τῇ καθομιλουμένῃ „τοῦ κόρακα τὸ γεφύ-

ρι",-„Κοραχοβοῦνι" κ. ἄ. τ., ὡς μόνον τρόπον τινὰ εἰς τοὺς κόρακας βατά).

κορέννυμι [..-.], μέλ. κορέσω, Ἰων. ᾧ ἐπικ. κορέω, Θ 379, N 831, P 241, ἀόρ. ἀ. ἐκόρεσα, ἐπικ. σσ, μέσ. ἀόρ. ἐκορεσάμην, παρακ. Ἰων. κεκόρημαι, καὶ παρακ. ἐνεργ. ἐν τῇ μετοχ. κεκορηώς μὲ σημ. μέσ., σ 372, παθ. ἀόρ. ἐκορέσθην. 1) Ἐνεργ. χορτάζω, „χορταίνω" τινά, Π 747 κ. ἀ., μετὰ δοτ. ὀργαν., «κύνας ἠδ' οἰωνοὺς δημῷ καὶ σάρκεσσι» περὶ τῶν ἀτάφων καταλειπομένων νεκρῶν, Θ 379, N 831, P 241.

2) Μέσ. μὲ ἀόρ. παθ. καὶ μέσ. καὶ μὲ παρακ. ἐνεργ. καὶ παθ., κορέννυμαι, χορτάζομαι, „χορταίνω" ἀ.) μετὰ γεν. «φορβῆς» Λ 562, «βόες κεκορηότε ποίης» σ 372, «θυμὸν δαιτός, κρεῶν» θ 98, ξ 28 κ. ἀ.· β΄.) μεταφ. «φυλόπιδος κορέσσασθαι» N 635, «κεκορήμεθ' ἀέθλων» ψ 350· πολλάκις μετὰ μετοχ. «κλαίουσα ἐκορέσσατο» ἐχόρτασε νὰ κλαίῃ, μέχρι κόρου ἔκλαυσε, X 427, υ 59, δ 541, «ἐκορέσσατο χεῖρας τάμνων» ἐχόρτασε τὰς χεῖράς του κόπτων, Λ 87, «οὕπω κεκόρησθε ἐελμένοι;» δὲν ἐχορτάσατε ἀκόμη πολιορκούμενοι; Σ 287. (Ὁ ἐνεργητικὸς ἐνεστὼς κορέννυμι δὲν εὑρίσκεται παρ' Ὁμ.).

κορέω, „σαρώνω, φροκαλῶ, σκουπίζω", καθαρίζω, «δῶμα» υ 149 †. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ κείρω. ‖. Νεώτεροι δὲ ἐτυμολόγοι ἀνάγουσι τὸ ῥῆμα εἰς τὴν ῥίζ. **κρί-νω**=διαλέγω).

κόρη, ἡ, ἴδ. **κοῦρη**.

κορθόω, ἐπικ. (κόρθυς=κορυφή), κορυφῶ, μόνον ἐν τῷ μέσ. «κῦμα κορθύεται» κορυφοῦται, ὑψοῦται, I 7 †.

Κόρινθος, ἡ, μνημονεύεται μόνον B 570 ὡς «ἀφνειός»· κατὰ δὲ τοὺς μετέπειτα χρόνους μία τῶν ἐμπορικωτάτων καὶ πλουσιωτάτων πόλεων τοῦ ἀρχαίου κόσμου, κειμένη ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ. Ἐκτίσθη δὲ κατὰ μὲν τὸν Παυσαν. 2, 1, 1 ὑπὸ τῆς Ἐφύρας, θυγατρὸς τοῦ Ὠκεανοῦ, ἧς μεταγενέστερός τις ἀπόγονος ὁ Κόρινθος μετωνόμασε τὴν πόλιν· κατὰ δὲ τὸν Ἀπολλόδ. 1, 9, 3 ὑπὸ τοῦ Σισύφου, υἱοῦ τοῦ Αἰόλου, πρβλ. **ἐφύρη**.— Τὸ γένος παρ' Ὁμ. εἶνε ἀδιάγνωστον, διότι τὸ «ἀφνειός» εἶνε δικατάληκτον· πρέπει λοιπὸν κατὰ τὴν μετέπειτα κοινοτέραν χρῆσιν νὰ θεωρηθῇ θηλυκόν, ἂν καὶ εὑρίσκεται καὶ ὡς ἀρσενικόν (ἐν χρησμῷ τινι παρ' Ἡροδ. 5, 92· παρά τινι ποιητῇ παρὰ Στράβ. 8, 6, 22· παρὰ Διον. τῷ Ἁλικ. Ἀρχ. 4, 29· Στράβ. 8, 6, 20 κ. ἀ.).—Ἐπίρ. **Κορινθόθι** ἐν Κορίνθῳ, N 664.

κορμός, ὁ (κείρω), πᾶν ἠκρωτηριασμένον, ἀποκεκομμένον σῶμα, „κορμί, κούτσουρον", ψ 196 †.

1. **κόρος**, ὁ (κορέννυμι), „χορτασμός", ὅθεν κόρος, πλησμονή, ἀηδία, «φυλόπιδος, γόοιο» T 221, δ 103, «πάντων κόρος ἐστί» N 636.

2. **κόρος**, ὁ, ἴδ. **κοῦρος**.

κόρση, ἡ, κρόταφος, παρειά, Ἰλ. δ 502, N 576.

κορυθάϊξ [.⏑--], ικος, ὁ (κόρυς, ἀΐσσω)=τῷ ἑπομ., ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως, X 132 †.

κορυθαίολος [.⏑...], ον (κόρυς, αἰόλος, αἰόλλω), ὁ τὴν περικεφαλαίαν σείων, ὅ ἐ. κατὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν, οὗτινος ὁ λόφος τῆς περικεφαλαίας κινεῖται, κυματίζει, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπίθ. τοῦ Ἕκτορος, Ἰλ. B 816 κ. πλχ., ἅπαξ δὲ μόνον τοῦ Ἄρεως, Υ 38. Ὀρθότερον ἑρμηνεύεται κατὰ τὸν Δύντζερον αὕτη τε καὶ ἡ προηγ. λ. ὡς ἐπίθ. ἀνδρός, οὗτινος ἡ περικεφαλαία τινάσσεται διὰ τὴν σφοδρὰν ὁρμὴν τὴν ἐν τῇ μάχῃ (πρβλ. Ο 608, «ἀμφὶ δὲ πήληξ σμερδαλέον κροτάφοισι τινάσσετο μαρναμένοιο»), γοργός, ὁρμητικός, ζωηρὸς πολεμιστής, χαρακτηρίζει λοιπὸν καὶ ἐναργῶς καταδεικνύει τὴν ἐν τῇ μάχῃ ἐνέργειαν· διὸ καὶ ἀποδίδεται πολὺ ὀρθῶς εἰς τὸν Ἕκτορα καὶ Ἄρη, ὧν τὰ ἐπίθετα πάντα ἐκ τῆς ἐν τῇ μάχῃ ἐνεργείας λαμβάνονται.

κόρυμβος, ὁ, πληθ. τὰ κόρυμβα (κόρυς, κορυφή), κυρ. ἡ ἄκρα, τὸ ἀκρότατον παντὸς πράγματος, ἡ κορυφή· ἰδίως δὲ «ἄκρα κόρυμβα νηῶν» I 241 †, αἱ ἄκραι κορυφαὶ τῶν νηῶν αἱ κατὰ τὰς πρύμνας (aplustria παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις), αἵτινες συνήθως ποικίλως ἐκοσμοῦντο, δὲν διαφέρουσι λοιπὸν πολὺ τῶν ἀφλάστων ἢ μᾶλλον εἶνε μέρος τούτων· διὸ ᾧ Ἀπολλών. ὁ Ῥόδ. συνάπτει B 601 «ἀφλάστοιο κόρυμβα» καὶ ὁ Λυκόφρ. 295 «ἄφλαστα ᾧ κόρυμβα». Ταῦτα κατὰ τὸν Ἡσύχ. καὶ Εὔνιον. Ὁ δὲ Οὐόσσιος παραδέχεται τὴν τοῦ ΜΕ. διαφορὰν «ἄφλαστα μὲν λέγεται τὰ πρυμνήσια, κόρυμβα δὲ τὰ πρῳρήσια» (ἀκροστόλια κατὰ τὸν Σχολ.), τὰ ἔμβολα δηλ. ἅτινα ἐσταίνοντο ὡς τρόπαια. Ἀλλ' αὕτη ἡ συνήθεια εἶνε μεταγενεστέρα, ἴδ. Ξενοφ. Ἑλλ. 2, 3, 6.

κορύνη [.⏑.], ἡ, ῥόπαλον, «σιδηρεία» σιδηροῦν ἢ σιδηρωμένον, σιδήρῳ περιβεβλημένον, Ἰλ. H 141, 143. Ἐκ τούτου

κορυνήτης [.⏑..], ου, ὁ, κορυνηφόρος, ῥοπαλοφόρος, Ἰλ. H 9, 138.

κόρυς [.⏑], υθος [⏑.], ἡ, αἰτ. συνήθως κόρυθα, ἀλλὰ καὶ κόρυν, N 131, Π 215, κράνος, περικεφαλαία, τῆς μὲν Ἰλ. πλχ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον τ 32, ω 523.—Συστατικὰ δὲ τῆς συνήθους περικεφαλαίας ἦσαν: τὸ κατὰ τὴν μορφὴν τοῦ κρανίου κατεσκευασμένον κάλυμμα, ἐπίκρανον, μέχρι τῶν κροτάφων καθῆκον· ὁ φάλος (ἴδ. τὴν λ.) ἢ προβολὴ εἰς σκέπην ἔμπροσθεν τοῦ μετώπου καὶ ὄπισθεν τοῦ τραχήλου, ἀλλ' ἡ ὄπισθεν ἐνίοτε λείπει· τὰ φάλαρα, σκεπάσματα τῶν κροτάφων καὶ παρειῶν· ὁ κύμβαχος, ὁ κατὰ κορυφὴν τρητὸς σπόνδυλος ἢ κῶνος, εἰς ὃν ἐνεπήγνυτο ὁ λόφος τῆς περικεφαλαίας. Ἐνίοτε δὲ ὁ ἔμπροσθεν φάλος ἢ τὸ γεῖσον καὶ τὰ φάλαρα ἠνοῦντο καὶ ἀπετέλουν εἶδος διόπτρας (visière)· ἄλλοτε ἠνοῦντο τὰ φάλαρα μετὰ τοῦ

ὄπισθεν φάλου· ἄλλοτε ἀντὶ τοῦ προμετωπιδίου φάλου ἐτίθετο μόνον κάλυμμα τῆς ῥινός, ἐπιῤῥίνιον· καὶ ἄλλοτε τέλος ἅπαντα τὰ σκεπάσματα τά τε ἔμπροσθεν καὶ τὰ ὄπισθεν καὶ τὰ πλάγια συνεστέλλοντο εἰς μίαν στεφάνην ἢ ἐν περιγείσωμα καὶ τοιοῦτόν τι ἔπασχεν ἡ λεγομένη καταιτυξ. Ἡ κόρυς ἦτο μεταλλίνη, μόνον δὲ κατὰ τὰ εἰς τὴν κεφαλὴν ἐφαρμοζόμενα μέρη μὲ μαλακόν τι ὕφασμα ἐνδεδυμένη. Οὑσιωδῶς διάφορος αὐτῆς ἦτο ἡ κυνέη (ἴδ. τὴν λ.)· ἀλλὰ καὶ ἡ κόρυς ἐνίοτε καταχρηστικῶς ὀνομάζεται οὕτως, Μ 184 ἑξ. Διὰ τοῦ ἱμάντος ἢ ὀχέως, ὅστις ἐδένετο ὑπὸ τὴν κάτω σιαγόνα ἑστερεοῦτο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς περισσότερον. (Ἐτυμολογεῖται κατά τινας ἐκ τοῦ κέρας. ‖. Πιθανώτερον κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ κάρ, κάρη, ἐξ οὗ καὶ κορυφὴ καὶ κόρυμβος). Ἐκ τούτου

κορύσσω, μέσ. ἀόρ. ἐπ. κορυσσάμενος, Τ 397· παθ. παρακ. ἐπ. κεκορυθμένος. 1) Ἐνεργ. κυρ. οἱονεὶ περικεφαλαιώνω, σκεπάζω διὰ περικεφαλαίας· ἐν γένει δὲ ὁπλίζω· ἀ.) κυρ. τινά, Βατρ. 123· β΄.) τροπικ. παρασκευάζω, διεγείρω, σηκώνω, «πόλεμον» Β 273, «κῦμα» φουσκώνω, Φ 306. 2) Παθ. καὶ μέσ. ὁπλίζομαι, „ἁρματώνομαι“· ἀ.) κυρ. πρὸς πόλεμον, εἰς μάχην, συχνὰ παρ' Ὁμ. μάλιστα ἐν Ἰλ. εἴτε ἀπολελ. Κ 37, μ 121 κ. ἀ., εἴτε μετὰ δοτ. ὀργανικῆς «χαλκῷ, τεύχεσι» Η 206, Ρ 199 κ. ἀ. «κεκορυθμένος χαλκῷ» Δ 495, Ε 562 κ. πλχ. φ 434, χ 125, «δοῦρα κεκορυθμένα χαλκῷ» ἀκόντια ἐστομωμένα διὰ χαλκοῦ, ὅ ἐ. χαλκῆν ἔχοντα λόγχην, Γ 18, Λ 43, καὶ ἄνευ τοῦ «χαλκῷ» Π 802· β΄.) τροπικ. παρασκευάζομαι, ἐγείρομαι εἰς μάχην, περὶ τῆς Ἔριδος, Δ 442, «κῦμα κορύσσεται» φουσκώνει, ἐξογκοῦται, Δ 424.—Τῆς Ὀδ. μόνον ἔνθ. ἀνωτ. Ἐκ τούτου

κορυστής, οῦ, ὁ, ἐπ., κυρ. μὲν οὕτως εἰπεῖν κρανοφόρος, ἐν γένει δὲ ὁ ἐξωπλισμένος, «ἀνήρ» Ἴλ. Δ 457 κ. πλχ. «δύω Αἴαντε κορυστά» Ν 201, Σ 163.

κορυφή [.⏑], ἡ (ἴδ. **κόρτε** ἐν τέλ.), κυρ. τὸ ἀκρότατον ἢ ὑπέρτατον μέρος παντὸς πράγματ., „κορφή“, ὅθεν 1) ἡ κορυφὴ τῆς κεφαλῆς ἀνθρώπου Γ. Ἀπ. 309, ἵππου, Θ 83.—Συνηθέστερον 2) κορυφή, „κορφοβοῦνι“, ἀκρώρεια, «ὄρεος, ὀρέων κορυφαί» Β 456, Γ 10, κ 113 κ. ἀ. «Σάμου» Ν 12, «Οὐλύμποιο, Ἴδης» Ζ 499, Λ 183.

κορυφόω [.⏑..] (κορυφή), φέρω τι μέχρι κορυφῆς, ἢ κάμνω τι νὰ ἔχῃ κορυφήν· ὅθεν παθ. «κῦμα κορυφοῦται» ἐξογκοῦται μέχρι κορυφῆς, οὕτως ὥστε νὰ σχηματίσῃ κορυφήν, πυργοῦται, Δ 426 †.

Κορώνεια, ἡ, πόλ. τῆς Βοιωτίας πρὸς δυσμὰς τῆς Κωπαΐδος λίμνης, ἴσως πλησίον τοῦ σήμερον λεγομένου Καμάρι, Β 503.

κορώνη, ἡ. Α΄.) πᾶν τὸ κυρτόν. (κορωνός= κυρτός, καμπύλος)· ὅθεν ἀ.) ἡ λαβὴ [ἐπίσπαστρον, ἐπισπαστήρ, κόραξ] „κρικέλλι“ (ἐπὶ τοῦ Εὐσταθ. ἐλέγετο „κοράκιον“) ἢ (Ἰταλ.) „πόμουλο“ τῆς θύρας· ἦτο δὲ ἀργυρᾶ ἢ ἐπίχρυσος, δι' ἧς οὐ μόνον ἐπεσπᾶτο, ἐπέσυρέ τις τὴν θύραν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἱμάντα τοῦ σύρτου εἰς αὐτὴν προσέδενε (ἴδ. λ. **κλεὶς**), α 441, η 99, φ 46· β΄.) τὸ καμπύλον, ἀγκιστροειδῶς ἀπολῆγον ἄκρον τοῦ τόξου, „κοράκι“, ἔνθα ἡ χορδὴ (νευρά) προσεδένετο, Δ 111, φ 138. Β΄.) „κουρούνα, „καρακάξα“, παρ' Ὁμ. πάντοτε «εἰναλίη» θαλασσία κορώνη, ε 66, μ 418, ξ 308. (Συνήθως παράγουσι καὶ τὴν κορώνην Β΄.) ἐκ τοῦ κορωνὸς διὰ τὸ καμπύλον ὄῆθεν τοῦ ῥάμφους· ἀλλὰ τότε διὰ τί ἄλλα ὄρνεα καὶ μάλιστα ἁρπακτικά, πολὺ καμπυλώτερον ἔχοντα τὸ ῥάμφος, δὲν ὀνομάζονται οὕτως; Πιθανώτερον λοιπὸν ὅτι ἡ λ. συγγ. μᾶλλον πρὸς τὸ κόραξ, καὶ παράγονται ἀμφότεραι αἱ λ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. κορός= μέλας· ‖. ἢ μᾶλλον κατὰ τοὺς νεωτέρους ἐτυμολόγους ἐκ τῆς ῥίζης **καρ** (**κρα**, κράζω, κρώζω), ἐξ ἧς τὸ Σανσκρ. karavas=κορώνη ἢ τὰ Λατ. corvus, cornix.—Σημειωτέον δὲ ὅτι ἀσῆλον εἶνε παρ' Ὁμ. ὁποῖον εἶνε τὸ πτηνὸν ἡ «εἰναλ. κορώνη»).

κορωνίς, ίδος, ἡ, ἐπίθ. τῶν νηῶν, καμπύλη, διὰ τὸ καμπύλον καὶ ἑλικοειδὲς τὸ κατά τε τὴν πρῷραν καὶ τὴν πρύμναν τῶν ἀρχαίων νηῶν, μόνον ἐν τῇ δοτ. «κορωνίσι» (καὶ πάντοτε ἐν τῷ δ΄. ποδὶ τοῦ στίχ.) Β 297 κ. ἄ. πλχ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον τ 182, 193.

Κορωνίς, ίδος, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Φλεγύου ἐκ τῆς ἐν Μαγνησίᾳ Λακερείας, ἀδελφὴ τοῦ Ἰξίονος, γεννήσασα ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος τὸν Ἀσκληπιὸν ἐν τῷ Δωτίῳ πεδίῳ, Ὑμ. 15, 2. πρβλ. Ἀπολδ. 3, 10, 3.

Κόρωνος, ὁ, (προσηγ. κορωνός), υἱὸς τοῦ Καινέως, πατὴρ τοῦ Λευντέως, βασιλεὺς τῶν Λαπιθῶν ἐν Γυρτῶνι τῆς Θεσσαλίας, Β 746.

κοσμέω (κόσμος), ὁμαλόν. Α΄.) Ἐνεργ. 1) τάττω, διατάττω, βάλλω εἰς τάξιν, ἰδίως πολεμιστάς, καὶ μόνον ἐπὶ ταύτης τῆς σημ. ἐν Ἰλ., οἷον «ἵππους τε καὶ ἀνέρας» Β 554, 704, Ξ 379 κ. ἀ. «ἐπεὶ κόσμηθεν (Δωρ. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐκοσμήθησαν) ἕκαστοι» Γ 1, «πέντε καὶ πεντήκοντα κοσμηθέντες» εἰς πέντε τάξεις διαιρεθέντες, Μ 87, «φθὰν μέγ' ἱππήων ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες», πολὺ πρότερον τῶν ἱππέων ἐτάχθησαν ἐπὶ τῆς τάφρου, Λ 51 (ὥστε ἡ γεν. «ἱππήων» νὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ «φθάν»=ἔφθησαν, ὅπερ ἔχει ἔννοιαν συγκριτικήν, ἴδ. **φθάνω**), πρβλ. καὶ λ. **διακοσμέω**· β΄.) ἐν γένει εὐτρεπίζω, παρασκευάζω, «δόρπον» η 13· ἀλλ' ἴδ. **εἴσω** 2), «ἀοιδήν» Ὑμ. 6, 59. 2) κοσμῶ, „στολίζω“, «χρυσῷ» Γ. Ἀφρ. 65, «σώματα ἐν ἔντεσι» Βατρ. 121. Β΄.) Μέσ. τάττω τοὺς ἑμαυτοῦ, «πολίτας» Β 806. Ἐκ τούτου

κοσμητός, ή, όν, τεταγμένος, ἐν τάξει, «πρασιαί» η 127 †.

κοσμήτωρ, ορος, ὁ, ποι. ἀντὶ τοῦ κοσμητής,

ταξίαρχος, πάντοτε ἐν τῇ φρ. «κοσμ. λαῶν» Α 16, Γ 236, σ 152.

κόσμος, ὁ, 1) τάξις, κατάταξις, εὐταξία, ἰδίως ἀ.) «κόσμῳ» ἐν τάξει, «ἔρχεσθαι, καθίζειν» Μ 225, ν 77· β΄.) «κατὰ κόσμον» κατὰ τάξιν, ἐπιτεινόμενον διὰ τοῦ «εὖ» Κ 472, Μ 85 «λίην κατὰ κόσμον ἀείδεις» πολὺ καθὼς πρέπει, ὅ ἐ. ἀκριβῶς καὶ κατὰ τὴν προσήκουσαν τάξιν, θ 489· μεταφρ. καθὼς πρέπει, πρεπόντως, προσηκόντως κ.τ.τ., συχνὰ μετὰ τῆς ἀρνήσ. «οὐ κατὰ κόσμον» ἀπρεπῶς, οἷον «ἐρίζειν, εἰπεῖν» Β 214, θ 179 κ. ἀ.· τὸ δὲ «πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον» εἶνε σαρκαστικόν: πληγωθεὶς οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἦνε πρέπουσα ἡ πληγή, ὅ ἐ. „ἄσχημα πληγωθείς", Θ 12, «οὐ κατὰ κόσμον αἰτίζειν» ἀναισχύντως ἐπαιτεῖν, φ 181· γ΄.) διάταξις, τέχνασμα, παρασκευή (οὐχὶ κατασκευή), οἷον «ἵππου δουρατέου κόσμος» τὰ κατὰ τὸν δούρειον ἵππον, θ 492. 2) κόσμος, „στολισμός, στολίδι", γυναικῶν, Ξ 187, Ὑ. Ἀφρ. 163, ἵππων, Δ 145.

κοτέω, καὶ ὡς μέσ. ἀποθ. κοτέομαι, ἐπ. (κότος). Ἐκ τοῦ ἐνεργ. τύπου εὑρίσκεται: ἐνεστ. τῆς ὁριστ., μετοχ. τοῦ ἀορ. ἀ. κοτέσας, Ὑ. Δήμ. 255, τοῦ παρακ. ἐπικ. μετοχ. κεκοτηὼς μόνον ἐν τῇ φρ. «κεκοτηότι θυμῷ» πάντοτε ἐν τέλει στίχου, Φ 456, ι 501, τ 71, χ 477. Συνηθέστερος εἶνε ὁ μέσος τύπος, ἐξ οὗ παρατ. ἐπ. κοτέοντο, μέλ. ἐπ. κοτέσσεται, ἀόρ. ἐπ. κοτέσσατο, Ψ 383, ὑποτ. κοτέσσεται ἐπικ. ἀντὶ τοῦ κοτέσσηται, Ε 747, Θ 391, α 101, μετοχ. κοτεσσάμενος, η, πλχ.—Σημ. ὀργίζομαι, „θυμώνομαι, κακιώνω", ἀπολελ. Α 180, Ψ 391· μετὰ δοτ. τοῦ προσ. Γ 345, Ε 177, Ξ 143 κ. ἀ. μετὰ γεν. τοῦ πράγμ. «ἀπάτης» διὰ τὴν ἀπ. Δ 168, «κοτεσσαμένη τό γε θυμῷ οὕνεκα» ὀργισθεῖσα διὰ τοῦτο ὅτι, Ξ 191.

κοτήεις, εσσα, εν, πλήρης ὀργῆς, θυμοῦ, ὠργισμένος, „θυμωμένος, κακιωμένος", Ε 191 †. Ἐκ τοῦ

κότος, ὁ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι., ὀργή, θυμὸς καὶ μάλιστα ὁ ἐνδομύχως φυλαττόμενος καὶ διαρκής, μῖσος, „κάκια" (=κακία), Α 82· «κότον ἔχω τινι» [δι' ὀργῆς ἔχω τινά], „τοῦ ἔχω κάκια, τοῦ εἶμαι κακιωμένος", Ν 517, «κότον ἐντίθεσθαι θυμῷ τινι» βάλλω εἰς τὴν καρδίαν μου θυμὸν ἐναντίον τινός, „πιάνω κάκια", λ 102, ν 342, καὶ μόνον «τίθεσθαι κότον τινί» Θ 449, «τοῖσιν κότον ἐνήσεις» εἰς οὓς θέλεις ἐμβάλῃ ὀργήν, ὧν τὸν θυμὸν θέλεις διεγείρῃ, Π 449.

κοτύλη [.⏑], ἡ (κύτος, ἐκ τῆς ῥίζ. κυ, ὅθεν κυέω, κῦμα, κοῖλος κ. ἄ.) πᾶν τὸ κοῖλον, ὅθεν 1) μικρὸν ἀγγεῖον εἰς ὑποδοχὴν ὑγρῶν, ποτήριον, φιάλη, „καυκί, κοῦπα", Χ 494, ο 312, ρ 12. 2) κοτύλη, ὅ ἐ. τὸ κοίλωμα τοῦ ἰσχίου, εἰς ὃ εἰσέρχεται ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ, καὶ ἀποτελεῖται ὁ „γόφος", Ε 306 †. (‖ Συγγ. τῷ τῆς καθομ. „κουτί, κουτάλα").

κοτυληδών [.⏑..], όνος, ἡ (κοτύλη), πᾶν κοίλωμα, ἰδίως δὲ οἱ ὀφθαλμοί, τὰ μμάτια τὰ ἐπὶ τῶν πλοκάμων ἢ ποδῶν τοῦ πολύποδος κατὰ τάξιν ἐμπεφυκότα, δι' ὧν προσκολλᾶται εἰς τοὺς λίθους ἢ κρατεῖ τὴν ἄγραν αὐτοῦ, «πουλύποδος πρὸς κοτυληδονόφιν (ἐπ. ἀντὶ τοῦ κοτυληδόσι) πυκιναὶ λαῖγγες ἔχονται» ε 433 †. ἴδ. **πολύπους**.

κοτυληρύτος [.⏑.⏑], ον, ἐπ. (κοτύλη, ἀρύω), κυρ. ὁ διὰ κοτυλῶν νὰ ἀρύηται δυνάμενος („νὰ τὸν μαζεύῃς μὲ τὰ κουτάλια")· ὅθεν, πολύς, ἄφθονος, «αἷμα» Ψ 34 †.

***κότυλος** [.⏑], ὁ,=**κοτύλη**, Ἐπιγ. 14, 3.

κουλεόν, τό, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ **κολεόν**, ὅπ. ἴδ.

κούρη, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ κόρη· ἀ.) „κόρη, κορίτσι", παρθένος, Β 872 κ. ἀ. σ 279· β΄.) θυγάτηρ, (ὡς καὶ ἐν τῇ καθομ. κόρη) «Διὸς» Ι 356· ὡσαύτως καὶ μετὰ γενικῆς ἄλλων ὀνομάτων· ἔτι δὲ «κούρη Χρυσηίς» ἡ κόρη τοῦ Χρύσου, Α 111· γ΄.) πολλάκις ἄνευ τῆς ἐννοίας τῆς παρθένου σημαίνει μόνον τὴν νεότητα, νέα, νεᾶνις, Ζ 247, Α 98, 337 κ. ἀ. Πρβλ. καὶ λ. **κοῦρος** καὶ **κουρίδιος**.—Ὁ κοινὸς τύπος κόρη μόνον Ὑ. Δήμ. 439. Ἐκ τούτου

***κουρήιος, ίη, ον**, Ἰων. ἀντὶ τοῦ **κόρειος**, παρθενικός, «ἄνθος» Ὑ. Δήμ. 108.

κούρητες, οἱ (κοῦρος), νεανίαι, νέοι „παλληκάρια", «Παναχαιῶν, Ἀχαιῶν» Ἰλ. Τ 193, 248 (κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ.: εἶνε ἡγεμόνες ἢ ἡγεμονόπαιδες, ἴδ. **κοῦρος**).

κουρῆτες, οἱ, ἀρχαῖον ἔθνος τῆς Αἰτωλίας, κατοικοῦν μάλιστα περὶ τὴν Πλευρῶνα, μετέπειτα δὲ ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν ἐκδιωχθὲν εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν (ἴδ. Στράβ. 10, 3, 1—7.). Ἐντεῦθεν δὲ ἐπελθόντες προσέβαλον αὐτοὺς ἐν τῇ πρωτευούσῃ Καλυδῶνι, Ι 529, 532, 549, 589. (Πιθανῶς ἐκ τοῦ **κουρά**, διότι ἐκουρεύοντο κατὰ τὴν κεφαλήν, πρβλ. Εὐστ. εἰς Ψ 141).

κουρίδιος [.⏑⏑.], ία, ιον, Ἰων. καὶ ποι. (κοῦρος), νόμιμος, „στεφανωμένος" «πόσις, ἀνήρ, ἄλοχος», ἔτι δὲ καὶ «γυνή» κατ' ἀντίθ. πρὸς τὴν παλλακίδα, τὴν „ἀστεφάνωτον", πρβλ. Ν 626 καὶ Τ 298, ἔνθα ἡ Βρισηὶς λέγει ὅτι ἐδόθη εἰς αὐτὴν ὑπόσχεσις νὰ γείνῃ νόμιμος σύζυγος «κουριδίη ἄλοχος» τοῦ Ἀχιλλέως· «κουρίδιος πόσις» Ε 414, λ 430, ὡς οὐσιαστ. «κουρίδιος φίλος» σύζυγος ἀγαπητός, ο 22, «ἀνὴρ κουρίδιος» τ 266, «ἄλοχος» Α 114, ξ 245, «γυνή» ν 44· ἔτι δὲ «λέχος» ἡ νόμιμος κοίτη, Ο 40, «κουρίδιον δῶμα» ἡ οἰκία τοῦ νομίμου ἀνδρός, τ 580. (Ταῦτα κατὰ τὸν Βούττμανν., ὅστις ἐξ ἁπλῆς παραβολῆς τῶν Ὁμηρικῶν χωρίων, ἐν οἷς κεῖται ἡ λ., ἐξήγαγε τὴν σημασίαν ταύτην, καὶ τὴν μὲν ἐκ τοῦ **κοῦρος** παραγωγὴν δὲν διαμφισβητεῖ, πολεμεῖ δὲ τὴν ἑρμηνείαν τῶν σχολιαστῶν νεανικός, νεαρός, ἢ ὅπως ὑπὸ νεωτέρων ἐτροποποιήθη: ἐν τῇ νεανικῇ ἡλικίᾳ συζευχθείς. Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. παράγεται ἡ λ. ἐκ

τοῦ κοῦρίζα, ὅ ἐ. εἶμαι κοῦρος (ἴδ. τ. λ.) καὶ ἀναφέρεται ὄχι εἰς τὴν ἡλικίαν, ἀλλ' εἰς τὴν τάξιν, ἐπομ. σημ. εὐγενής, ἡγεμονικός. Πρότερον παρῆγεν αὐτὴν ὁ Δοιδερ. ἐκ τοῦ κῦριος, πρὸς ὃ καὶ ὁ Κούρτιος σχετίζει τὴν λ. ‖. Ἀλλ' ἔν τινι νεωτέρᾳ διατριβῇ (Stud. d. Gr. u. Lat. Gram. I, p. 253) μετέβαλε γνώμην ὁ Κούρτιος καὶ θεωρεῖ τὴν λ. ἐκ τοῦ κοῦρὰ (κείρω) παραγομένην, ὡς ἐκ τοῦ μοῖρα τὸ μοιρίδιος, ἢ ἐκ τοῦ κοῦρη (κείρω), ὡς ἐκ τοῦ νύμφη τὸ νυμφίδιος. Σημ. δὲ κατ' αὐτὸν κοῦρος καὶ κούρη ὁ ἀποκείρων τὴν ἑαυτοῦ κόμην καὶ προσφέρων αὐτὴν θεῷ τινι. Τοῦτο δ' ἐγίνετο μόνον κατὰ τὴν ἐφηβικὴν ἢ νεανικὴν ἡλικίαν ἀμφοτέρων τῶν γενῶν, ἰδίως δὲ εἰς τὰς παρθένους πρὸ τοῦ γάμου τοῦ νομίμου).

κουρίζω, ἐπ. (κοῦρος), εἶμαι νεανικός, ἀκμαῖος, ἀκμάζω, χ 185 †.

κουρίξ, ἐπ. ἐπίρ. (κουρά) ἐκ τῆς κουρᾶς, „ἀπὸ τὰ μαλλιά", «ἐρύω» γ 188 † (ἔνθα ὁ Δοιδερλ. καὶ Βόθης μετὰ τοῦ ἀρχαίου Κράτητος ἐτυμολογοῦσιν ἐκ τοῦ κουρίζω, καὶ ἑρμηνεύουσιν: ἀκμαίως, μετὰ νεανικῆς ὁρμῆς).

κοῦρος, ὁ, Ἰων. καὶ ποι. ἀντὶ τοῦ κόρος. 1) νεανίας, νέος, „παλληκάρι" οὐ μόνον ἐπὶ τῆς πρωιμωτάτης νεανικῆς ἡλικίας, παῖς (καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρὸς ἐμβρύου, Z 59, ‖. ἔνθα μᾶλλον σημαίνει ἡ λ. ὄχι τὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ τὸ γένος, ὅπως καὶ ἐν τῇ καθομιλ. τὸ παλληκάρι, ἂν καὶ εἶνε ἡλικίας σημαντικόν, λέγεται πολλάκις καὶ εἰς ἔνδειξιν τοῦ γένους), ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀκμαίου ἀνδρός· ὅθεν οἱ πολεμισταὶ τῶν Ἑλλήνων λέγονται «κοῦροι Ἀχαιῶν» τὰ παλληκάρια τῶν Ἀχ., Α 473 κ. ἀ. ὡσαύτως «κ. Καδμείων» Ε 807, «κοῦροι θηρητῆρες» ἀκμαῖοι κυνηγοί, Ρ 726· ὡσαύτως καὶ οἱ κατὰ τὰς θυσίας καὶ τὰ συμπόσια θεράποντες, οἵτινες πάντοτε ἦσαν ἐλεύθεροι καὶ πολλάκις βασιλικῆς καταγωγῆς, Α 470, α 148, γ 339. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. (παράγοντα τὴν λ. ἐκ τοῦ κορυστός) σημ. κυρ. ἡ λ. τὸν δυνάμενον νὰ φέρῃ ὅπλα, μόνον δὲ διὰ τῆς προσθήκης «νέοι, πρωθῆβαι» Ν 95, η 262, σημαίνει τοὺς νέους. Ἔπειτα δὲ σημ. ἀνεξαρτήτως τῆς ἡλικίας τὴν τάξιν τῶν πολεμιστῶν καὶ ἐπομ. τὴν ἄρχουσαν τάξιν, τοὺς εὐγενεῖς, καὶ ταύτην ἰδίως τὴν σημ. ἔχει κατ' αὐτὸν ἐν Z 59, ἔνθα ὁ λόγος περὶ ἐμβρύου εὐγενοῦς καταγωγῆς. Ὡσαύτως ἄρα «κούρη» εἶνε ἡ εὐγενὴς νέα. Κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν κοῦροι εἶνε οἱ νέοι ἐκ τῶν ἐλευθέρων, καὶ συγγ. τῷ κύριος. ‖. Ἀπίθανα φαίνονται τὰ τοῦ Δοιδερλ. Τοῦ Κουρτίου τὴν γνώμην ἴδ. ἀνωτ. ἐν λ. κουρίδιος). 2) υἱός, «κοῦρος Ζήθοιο» τ 523.

κουρότερος, η, ον, ἐπ. συγκρ. τοῦ κοῦρος, νεώτερος, ὅ ἐ. ἀκμαιότερος, «ἀνήρ» φ 310, ὡς οὐσ. Δ 316.

κουροτρόφος, ον (κ. τρέφω), παῖδας, νεανίας, „παλληκάρια" τρέφων, ἀνατρέφων, «ἀγαθὴ κ.» καλὴ νεανίσκων τροφός, ὅ ἐ. καλοὺς (ἀνδρείους) νεανίσκους (καλὰ παλληκάρια) τρέφουσα, ἐπίθ. τῆς Ἰθάκης, ι 27 †.

κοῦφος, η, ον, ἐλαφρός, «σάνδαλα» Υ. Ἑρμ. 83· ἔτι δὲ ἐλαφρός=εὐκίνητος, ἀθόρυβος ἐν τῷ ἐπιρ. «κούφα προβιβάς» ἐλαφρὰ προχωρῶν, Ν 158.—Συγκρ. κουφότερον, ὡς ἐπίρ., μεταφ. «κουφ. μετεφώνεε» μὲ πλειοτέραν ἀνακούφισιν (τῆς καρδίας του), θαρραλεώτερον, θ 201.

κολχίας, ου, ὁ, „κοχλιός", ἢ σαλιγάκι", Βατρ. 165.

Κόων, ωνος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος, Τρώς, ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος φονευθείς, Λ 248—260.

Κόπε, ἡ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ Κῶς, ὅπ. ἴδ.

κράατα, κράατι, κράατος, ἴδ. κάρη.

κραδαίνω [⏑..], πάλλω, σείω, τινάσσω, μόνον ἐν τῷ παθ. «αἰχμὴ κραδαινομένη» Ν 504, «ἔγχος κραδαινόμενον» Ἰλ. Ρ 524. Εἶνε ἕτερος τύπ. τοῦ

κραδάω [⏑..], ἐπ. (μόνον ἐν τῇ ἐνεργ. μετοχ. τοῦ ἐνεστ.) πάλλω, σείω, τινάσσω, «κραδάων ἔγχος» Η 213, τ 438, «κρ. δόρυ» Ν 583, Υ 423.

κραδίη, ἡ, ἴδ. καρδίη.

κραίνω, ποι., καὶ κατ' ἐπικ. ἐπέκτ. κραιαίνω (κάρη, κάρηνον), παρατ. γ'. ἐν. ἐκραίαινε, Ε 108· μέλ. κρανέω, Θ 310 (διάφορος γραφὴ ἀντὶ τοῦ φρονέω)· ἀόρ. ἀ. ἔκρηνα καὶ ἐπ. ἐκρήηνα, προστ. κρήηνον, κρηήνατε, καὶ κρῆνον, μόνον ἐν υ 115, ἀπαρφ. κρηῆναι, Ι 101, καὶ κρῆναι, ε 170· παρακ. παθ. κεκράανται, δ 616, ο 116, ὑπερσ. κεκράαντο, δ 132. (Τοῦτον ὅμως τὸν παρακ. ᾗ ὑπερσ. ἀνάγει μετὰ τοῦ Σχολ. ὁ Ἀμεῖς, Δάμιος καὶ Κόβετος εἰς τὸ ῥ. κεράννυμι)· μέσ. μέλ. μὲ παθ. σημ. κρανέομαι, Ι 626. 1) τελῶ, ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, „τελειώνω", μετ' αἰτ. «ἐφετμάς» Ε 508, «ἐέλδωρ τινί» Α 41, γ 418 κ. ἀ. «ἔπος» υ 115, «ὄνειροι ἔτυμα κραίνουσι» ἀληθῆ ἐκπληροῦσιν, ἐκπληροῦνται, ἀληθεύουσι, τ 567. Τὸ ἐν Υ. Ἑρμ. 427 «κραίνων ἀθανάτους θεούς» ἑρμηνεύει ὁ Πάσσωνος: ἐκπληρῶν τοὺς θεούς, ὅ ἐ. ἀναπαριστῶν αὐτοὺς ἐν τῷ ποιήματι οὕτω γινομένους ὅπως πραγματικῶς ἐγένοντο· ἄλλοι δὲ προτιμῶσι τοῦ Ἐριάννου τὴν διόρθωσιν κλείων. Τίθεται καὶ ἀπολελ. ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ «νοῆσαι», ε 170· ὅθεν παθ. «οὔ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ τῇδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι» νομίζω ὅτι δὲν θὰ ἐκτελεσθῇ τὸ τέλος (ὅ ἐ. δὲν θὰ δοθῇ τέλος) τοῦ λόγου κατὰ ταύτην τοὐλάχιστον τὴν ὁδὸν (τὴν ἐπίσκεψιν), Ι 626, «χρυσῷ ἐπὶ χείλεα κεκράανται» μὲ χρυσὸν εἶνε τελειωμένα ἐπάνω ὅ ἐ. ἐκ χρυσοῦ κατειργασμένα ἢ ἐπικεχρυσωμένα τὰ χείλη του (κρατῆρος) δ 616, ο 116, δ 132. (‖. Ἐὰν δὲ οἱ χρόνοι ἀνάγονται εἰς τὸ κεράννυμι, κατὰ τὴν ἀνωτέρω γνώμην, πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ τὸ χωρίον: εἶνε τὰ χείλη μὲ χρυσὸν συγκεκραμένα, τουτέστιν ἐπικεχρυσωμένα, ἴδ. ζ 232). 2) εἶμαι κεφαλή, εἶμαι ὁ πρῶτος, βασιλεύω, θ 391.

κραιπνός, ή, όν, ἐπ., συγκρ. -νότερος. 1) ἁρπακτικός, λάβρος, ὁρμητικός, σφοδρός, «Βορέης» ε 385, «θύελλαι» ζ 171. 2) ταχύς, γοργός, «πόδες» Ζ 505 κ. ἀ., «πομποί» Π 671. 3) μεταφ. ὀξύς, σφοδρός, «νόος» Ψ 590.—Ἐπίρ. κραιπνῶς, Κ 162, θ 247, καὶ κραιπνά, Ε 223, Ν 18 κ. ἀ. (Πιθανῶς ἐκ τοῦ ἁρπ-, ἁρπάζω, καρπ-, καρπ-αλίμως, καὶ κατὰ μετάθ. κραπ-).

***κράμβη**, ή, συνήθ. „λάχανον“ (κατ' ἐξοχ.), ἀλλὰ καὶ „κράμπη“ (προφ. krábi), καὶ ἐξ ἀμφοτ. σύνθ. „κραμπολάχανον“, Βατρ. 163.

***Κραμβοφάγος** [..⏑.], κωμ. ὄνομ. βατράχου, Λαχανοφάγος, Λαχανᾶς, Βατρ. 221.

Κρανάη [⏑⏑.], ἡ (κραναός), νῆσος, εἰς ἣν κατὰ πρῶτον ὁ Πάρις ἀπήγαγε τὴν ἐκ τῆς Λακεδαίμονος ἁρπαγεῖσαν Ἑλένην, Γ 445. (Κατὰ τοὺς ἀρχαιοτέρους ἑρμηνευτὰς εἶνε ἤτοι ἡ νῆσος Ἑλένη ἡ παρὰ τὴν Ἀττικήν, Εὐριπ. Ἑλ. 1675, Στράβ. 9, 1, 22, ἢ νησίδιόν τι ἐν τῷ Λακωνικῷ κόλπῳ, τὸ νῦν Μαραθονῆσι, Παυσ. 3, 22, 2. Τοῦτο ἐννοεῖ καὶ ὁ Κ. Ο. Μύλλερος. Ἄλλοι δὲ ὑπολαμβάνουσι τὰ Κύθηρα).

***κρανα(ή)πεδος** [⏑⏑...], ον (κρ. πέδον), τραχὺ ἔδαφος ἔχων, τραχύς, πετρώδης, μόνον Ὑ. Ἀπ. 72.

κρανα(ό)ς [⏑⏑.], ή, όν, ποι., τραχύς, ἑπομ. πετρώδης, ἐπίθ. τῆς Ἰθάκης, Γ 201, α 247, ο 510, π 124, φ 346. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ **κέρας**, ‖. κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους ἐτυμολόγους ἐκ τῆς ῥίζ. **καρ-**, **κρα-**, ἐξ ἧς καὶ ἄλλαι λέξεις παράγονται σκληρότητος σημαντικαί).

κρανέεσθαι, ἴδ. **κραίνω**.

κράνεια [⏑..], ἡ, „κρανιά“, cornus (Λατ.), τὸ δένδρον τὸ παράγον τὰ κράνα, Π 767, «καρπὸς κρανείης» κράνα, χρησιμεύοντα εἰς φορβὴν τῶν χοίρων, κ 242. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. καὶ Λόβεκκ. συγγ. τῷ κέρας· ἴδ. καὶ λ. **κρανα(ό)ς**). Ἐκ τούτου

***κρανέϊνος** [⏑.⏑.], η, ον, „κρανένιος“ ἐκ ξύλου κρανιᾶς, «ἀκόντιον» Ὑ. Ἑρμ. 460.

κρανίον [-⏑.], τὸ (κρᾶνον), κρανίον, „καύκαλον“ Θ 84 †.

Κράπαθος, ἡ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ **Κάρπαθος**, ὅπ. ἴδ. **κρᾶτα**, **κρατί**, ἴδ. **κάρη**.

κρατα(ι)γάλος [⏑.⏑⏑.], ον, ποι. ὁ κρατερόν, δυνατὸν ἔχων κύρτωμα, δυνατὰ κεκυρτωμένος, ἢ μᾶλλον ὁ κρατερόν, δυνατὸν ἔχων γύαλον (ἴδ. τὴν λ. 1), ἐπίθ. τοῦ θώρακος, Τ 361 †.

κραταιΐς, ή, ἐπ. (κράτος) «τότ' ἀποστρέψασχε κραταιΐς», λ 597. Κατὰ μὲν τὰ σχόλ. «ἡ κραταιὰ δύναμις, ὅ ἐ. τὸ βάρος τοῦ λίθου» (ἔστρεφεν αὐτὸν ὀπίσω), ὅπερ τινὲς τῶν νεωτέρων τροποποιοῦσιν ἐκλαμβάνοντες τὴν κραταιὰν ταύτην δύναμιν ἢ κραταιότητα ὡς ἔννοιαν προσωποποιημένην. Ἄλλοι δὲ τῶν ἀρχαίων οἱ περὶ Πτολεμαῖον τὸν Ἀσκαλωνίτην διῄρουν τὴν λ. γράφοντες «κραταί' (ἢ κρατα῎) ἵς» κραταιὰ δύναμις. Ὁ δὲ Ἀρίσταρχος ἐξελάμβανε τὴν λ. ὡς ἐπίρ. κατὰ τὸ: λικριφίς, ἀμφουδίς κ.τ.τ. καὶ ἡρμήνευεν: ἀπεστρέφετο βιαίως ὀπίσω (ὁ λίθος). ‖. Ἄλλοι τέλος καὶ τῶν νεωτέρων ὁ Δύντζερος γράφουσι Κράταιις καὶ ἐννοοῦσι δαίμονά τινα.

Β΄.) ὡς κύρ. ὄνομα **Κραταιΐς**, ή, οἱονεὶ Κρατερά, ἡ μήτηρ τῆς Σκύλλης, μία τῶν Νυμφῶν, μ 124, (ἥτις κατὰ μὲν τὸν Δοιδερλ. εἶνε ἡ προσωποποιημένη φυσικὴ βία· κατὰ δὲ τὸν Πρέλλερον ἡ τεραστία δύναμις τοῦ θαλασσίου κλύδωνος.—Ὡς κύρ. ὄνομα τονίζεται παρ' Ἀπολλων. τῷ Ῥοδ. Δ 829 καὶ Ἀλκίφρ. 1, 18, 3 Κράταιιν).

κρᾰταιός [⏑..], ή, όν, ποι. (κράτος), κρατερός, ἰσχυρός, δυνατός, ἐπὶ προσώπ. ο 242, σ 385, Ὑ. Ἑρμ. 265. Ἰδίως «Μοῖρα» Ε 83 κ. ἀ., ἔτι δὲ «θήρ» ὁ λέων, Λ 119.

κραταί(πε)δος [⏑...], ον, ποι. (κρ. πέδον), οἱονεὶ σκληροδάπεδος, σκληρὸν ἔδαφος ἔχων, «οὖδας» ἔδαφος (ἢ πάτωμα) στερεὸν (κατά τινας λιθόστρωτον), ψ 46 †.

***κραταί(πο)υς** [⏑..], οδος, ὁ, ἡ, ποι., κρατερόπους, κραταιὸς (δυνατὸς) τοὺς πόδας, Ἐπιγ. 15, 9.

κρατερός, ή, όν, ποι. (κράτος), ἐπικ. δοτ. πληθ. κρατερῇφι, Φ 501, ι 476, μ 210· τὸ συγκριτ. κρατερώτερος παρεδέχθη ἐκ τῶν ἀρίστων χειρογράφων ὁ Ἀμεῖς ἐν τῷ λ 624 ἀντὶ τοῦ συνήθους: χαλεπώτερος· ἰσχυρός, δυνατός· ἀ.) ἐπ. ἐπὶ προσώπ. ἰδίως σημ. τὴν σωματικὴν ῥώμην καὶ ἀνδρείαν τῶν πολεμιστῶν, Γ 179, Δ 401 κ. ἀ., «φάλαγγες» Ν 90· ἔτι δὲ «λέων» δ 385· ἐνίοτε συνεπάγεται καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ βιαίου ᾗ σκληροῦ, οἷον «Ἄρης» Β 515, «Ἀχιλλεύς» Φ 566· β΄.) ἐπὶ πραγμάτων καὶ καταστάσεων, ἰσχυρός, σφοδρός, πολλάκις ᾗ ἐπὶ κακοῦ σκληρός, βίαιος, ἄγριος, βαρύς, χαλεπός, «βέλος, τόξον, ἰός» Θ 279, ω 170, «χῶρος» Ὑ. Ἑρμ. 354, «βίη, ἀνάγκη» Φ 501, Ζ 458, κ 273, «ὑσμίνη, φύλοπις» Β 345, π 268 κ. ἀ. «πένθος, ἄλγεα, λύσσα, ἔρις, τρόμος, δέος» Ὁμ. πλχ., «μῦθος» σκληρός, ἀπότομος, Α 25, 326 κ. ἀ.—Ἐπίρ. **κρατερῶς** ἰσχυρῶς, σφοδρῶς, βιαίως, «μάχεσθαι» πεισματωδῶς, Μ 152, «νεμεσσᾶν» Ν 16, 333, «καταβάλλειν» διὰ τῆς βίας, δ 344, «ἀγορεύειν» αὐστηρῶς, Θ 29, Ι 694, πρβλ. 431, «ἑστάναι» σταθερῶς, Λ 410 κ. ἀ. «ἔχεο κρατ.» „βάστα καλά“, ἐπίμενε, Π 501. Ἴδ. καὶ λ. **καρτερός**.

κρατερόφρων [⏑...], ον, γεν. ονος, ποι. (κρ., φρήν), καρτερικός, εὔτολμος, ἀτρόμητος, ἐπίθ. τοῦ Ἡρακλέους, Ξ 324, τοῦ Ὀδυσσέως, δ 333, ρ 124, τῶν Διοσκούρων, λ 299, καὶ τοῦ λέοντος, Κ 184.

κρατερώνυξ, υχος, ὁ, ἡ, ποι. (κρ. ὄνυξ) ἰσχυροὺς ὄνυχας, ἢ ἰσχυρὰς ὁπλὰς ἔχων, «ἵπποι, ἡμίονοι» Ε 329, Ω 277 κ. ἀ., «λύκοι, λέοντες» κ 218.

κράτεσφι, ἴδ. **κάρη**.

ΚΡΑΤΕΥΤΑΊ, αἱ, δίκρανα σηρίγματα, „φοῦρκαις“ (Λατ.), ἐφ' ὧν ἐσηρίζετο ὁ ὀβελός, ἡ σοῦβλα, μετὰ τοῦ ὀπτωμένου κρέατος (κατὰ δὲ τὸν Ἀρίσταρχον λίθοι ἦσαν τῶν ὀβελῶν τὰ στηρίγματα), I 214 †. (Συνήθως παράγεται ἐκ τοῦ κρατέω, κρατεύω· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ κέρας, ἐξ οὗ τὸ ἄχρ. κερατεύω· διότι δῆθεν τὸ ἀνώτατον μέρος τῶν κρατευτῶν ἔληγεν εἰς κερατοειδὲς σχῆμά).

ΚΡΑΤΈΩ (κράτος). 1) ἔχω κράτος, δύναμιν, εἶμαι κύριος, ἔχω εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἀπολελ. Ε 175, Φ 315, ν 275, ο 298 κ. ἀ., «μέγα κρατέων ἦνασσε» ἐβασίλευε μετὰ μεγάλης δυνάμεως, Π 172. Μετὰ γεν. ἄρχω, βασιλεύω, Α 79, 288 (ἔνθα συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἀνάσσω», ὅπερ μᾶλλον εἰς τὸ ἀξίωμα ἀναφέρεται, ἐν ᾧ τὸ «κρατῶ» μᾶλλον εἰς τὸ κράτος ἢ τὴν δύναμιν). Σπανίως μετὰ δοτ., «νεκύεσσι» μεταξὺ τῶν νεκρῶν βασιλεύω (κυρ. εἰς νεκροὺς ἢ διὰ τοὺς νεκροὺς εἶμαι βασιλεύς), λ 485, «ἀνδράσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι» π 265. 2) „κρατῶ“, κατέχω, μετ' αἰτ., Βατρ. 63, 236.

ΚΡΆΤΙΣΤΟΣ, Η, ΟΝ, ἴδ. **ΚΆΡΤΙΣΤΟΣ**.

ΚΡΆΤΟΣ, ΕΟΣ, τό, 1) ἰσχύς, ὅ ἐ.· ά.) σωματικὴ δύναμις, ῥώμη, Η 142, I 39, α 70 κ. ἀ., περὶ ἀετοῦ Ω 293, περὶ σιδήρου, σκληρότης, στερεότης, I 393· β΄.) κράτος, δύναμις, ἐξουσία, Μ 214, καὶ μάλιστα ἐν τῇ φρ. «τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον» περὶ τοῦ Διός, Β 118, ε 4 κ. ἀ. (Ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ φρ., ὄχι ὅμως περὶ τοῦ Διός, εὑρίσκεται εἰς τὴν ά.) σημασ., Ν 484, α 70 κ. ἀ.)· ὅθεν ἀξίωμα, ἀρχή, «ἐν οἴκῳ» α 359. 2) ὑπεροχή, νίκη, Α 509, Ζ 387 κ. ἀ., «ἐγγυαλίζω τινὶ κράτος» Λ 192, 753 κ. ἀ., «δοῦναι» Ο 216, φ 280, «κράτος φέρομαι» λαμβάνω νίκην, νικῶ, Ν 486, Σ 304.—Πρβλ. **ΚΆΡΤΟΣ**.

ΚΡΑΤΌΣ [˘.], ἴδ. **ΚΆΡΗ**.

ΚΡΑΤΥΣ [˘.], ὁ, ἐπικ. (κράτος) = **ΚΡΑΤΕΡΌΣ** (καθὼς λέγεται γλυκὺς καὶ γλυκερός), ἰσχυρός, δυνατός, ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ, Π 181, Ω 345, ε 49, 148, Υ. Δήμ. 346.

ΚΡΑΥΓΑΣΊΔΗΣ [.˘˘.], ου, ὁ (κραυγάζω), „Φωνακλᾶς“, κωμικ. ὄνομα βατράχου, Βατρ. 246.

ΚΡΈΑΣ, ΑΤΟΣ, τό, ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. κρέα, γεν. κρεάων, Υ. Ἑρμ. 130, κρεῶν, ο 98 καὶ ἐπικ. κρειῶν, Λ 551, α 141 κ. ἀ., δοτ. κρέασι, Θ 162, „κρέας“ ἐν τῷ ἑνικ. μόνον κατ' αἰτ., Π 443, θ 477· πληθ. τεμάχια κρέατος, „κρέατα“, καὶ μάλιστα τὰ παρατιθέμενα εἰς τὴν τράπεζαν. (Τοῦ κρέα τὸ α εἶνε βραχύ, διὸ καὶ ἐκθλίβεται, γ 65, 470· ὅθεν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἔγεινεν ἐκ τοῦ κρέαα οὐχὶ διὰ συναιρέσεως, ἀλλὰ διὰ συγκοπῆς.—Κατὰ συνίζησιν ἀναγνωστέον ι 347. ‖. Εἰς ἐξήγησιν ἢ τῆς συνιζήσεως καὶ τοῦ ἐπικ. τύπου κρειῶν, σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ καθομιλ. προφέρεται „κρειάς, κρειάτα“ καὶ „κριάς, κριάτα“).

ΚΡΕΙΟΝ, τό (κρέας), ἐπικόπανον, „κρεατοσάνιδον“, ἐφ' οὗ κόπτουσι τὸ κρέας πρὶν ἢ ἐψηθῇ, I 206 †.

ΚΡΕΊΣΣΩΝ, ΟΝ, γεν. ΟΝΟΣ, ἀνώμ. συγκρ. τοῦ ἀγαθός, παράγεται κυρ. ἐκ τοῦ: κρατὺς ἢ κράτος ἀντὶ τοῦ: κράσσων· ά.) ῥωμαλεώτερος, ἰσχυρότερος, δυνατώτερος, Α 80 κ. ἄ. πλχ., «Διὸς νόος» Π 688, ὠφελιμώτερος «κρεῖσσον καὶ ἄρειον» ζ 182. (Κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν ἢ ἐνταῦθα εἰς τὴν φυσικὴν σημασίαν: δυνατώτερον ἤγουν ἀσφαλέστερον)· β΄.) ὑπέρτερος, ἀνώτερος, ἐπικρατέστερος, συνάπτεται μετὰ τοῦ «νικῶ» Γ 71, 92, σ 46, μετὰ δοτ. «ἀρετῇ τε βίῃ τε» κατὰ τὴν ἀρετὴν ἢ ὡς ἐκ τῆς ἀρετ. ἢ., Ψ 578, καὶ μετ' ἀπαρφ. φ 345.

ΚΡΕΙΟΝΤΙΆΔΗΣ [..˘˘.], ΑΟ, ἀντὶ τοῦ Κρεοντιάδης, υἱὸς τοῦ Κρέοντος, Τ 240.

ΚΡΕΊΩΝ, ΟΝΤΟΣ, ὁ, ἐπικ. (ἐκ τῆς ῥίζ. ΚΡΑ-, ΚΡΑΝ-, συγγ. τῷ κραίνω), ἄρχων, βασιλεύς, ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ θεῶν Ὁμ. πλχ.· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ Ἐτεωνέως, εὐγενοῦς (καὶ ἐθελουσίου) θεράποντος (ἢ κατ' ἄλλους διὰ τὴν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους θεράποντας ὑπεροχὴν αὐτοῦ), δ 22.—Θηλ. **ΚΡΕΊΟΥΣΑ**, ἡ, μόνον Χ 48.

ΚΡΕΊΩΝ, ΟΝΤΟΣ, ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ Κρέων. 1) πατὴρ τῆς Μεγάρας, βασιλεὺς τῶν Θηβῶν, ἐκ τοῦ γένους τῶν Σπαρτῶν, πρὸς ὃν κατέφυγεν ὁ Ἀμφιτρύων, λ 269. 2) πατὴρ τοῦ Λυκομήδους, Ι 84, Τ 290.

ΚΡΈΜΑΜΑΙ [.˘.], ἴδ. **ΚΡΕΜΆΝΝΥΜΙ** 2).

ΚΡΕΜΆΝΝΥΜΙ [..-.], μέλ. κρεμάσω καὶ κρεμῶ, καὶ κατ' ἐπικὴν ἐπέκτασιν κρεμόω, Η 83, ἀόρ. ά. ἐκρέμασα. 1) Ἐνεργ. „κρεμῶ, κρεμνῶ“, ἀναρτῶ, «τεύχεα προτὶ νηόν» ἀνατίθημι, Η 83, «σειρὴν ἐξ οὐρανόθεν» σειρὰν (ἅλυσιν) ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Θ 19. 2) Ἐνταῦθα ὑπάγεται τὸ μέσ. κρέμαμαι, παρατ. ἐκρεμάμην, ἐκρέμω καὶ ἀναύξ. κρέμω, ὅπερ ἔχει ἀμετάβ. διαθ. „κρέμομαι“, αἰωροῦμαι, «ὅτε τε κρέμω (πρὸ τοῦ Βεκκ. ἐν τῇ Β΄. ἐγράφετο: τ' ἐκρέμω) ὑψόθεν» ὅταν ἐκρέμεσο ἀπὸ ψηλά, Ἰλ. Ο 18, 21.

ΚΡΕΜΒΑΛΙΑΣΤΎΣ [.˘˘..], ΎΟΣ, ἡ (κρέμβαλον = κρόταλον, (Τουρκ.) ζίλι, ὅπερ σήμερον μεταχειρίζονται αἱ ὀρχηστρίδες ἐν Τουρκίᾳ, καθὼς ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Ἱσπανίᾳ τὴν castagnette) κροτάλισμα, ἐπομ. ὄρχησις, χορός, μόνον ἐν Υ. Ἀπ. 162. (‖. Συγγ. τῷ Λατ. crepo καὶ τοῖς ὅσα ἐσημείωσεν ὁ Κορ. Ἀτάκτ. 4, 88).

ΚΡΕΩΝ, ἴδ. **ΚΡΕΑΣ**.

ΚΡΗΓΥΟΣ, ΟΝ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι., ἀγαθός, χρήσιμος, ὠφέλιμος, «τὸ κρήγυον εἶπας» Α 106 †. (Ἐτυμολογία ἀμφίβολος. Ὁ μὲν Βούττμ. παράγει τὴν λ. ἐκ τοῦ χρήσιμος· ὁ δὲ Θήρσιος ἐκ τοῦ κέαρ καὶ γαΓ-, γαίω: ὅ,τι τέρπει τὴν καρδίαν).

ΚΡΗΔΕΜΝΟΝ, τό, ποι. (κάρη, δέω). 1) κυρ. κεφαλόδεσμος, „μαντῆλι τῆς κεφαλῆς“,

γοναικεῖον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς καθῆκον μέχρι τῶν ὤμων, δι' οὗ ἐδύνατο καὶ ὅλον τὸ πρόσωπον νὰ καλύπτηται· ὅθεν «ἄντα παρειάων σχομένη λεπαρὰ κρήδεμνα» ἡ Πηνελόπη, θέλουσα νὰ μὴ δείξῃ τὸ πρόσωπον εἰς τοὺς μνηστῆρας, α 334, π 416, σ 210, φ 65. Τὸ κρήδεμνον τῆς Ἥρας εἶνε λευκόν, Ξ 184· ἡ δὲ Ἀνδρομάχη, Χ 463, φέρει πλὴν αὐτοῦ ᾗ ἄλλα «δέσματα», οἷον ἄμπυκα, κεκρύφαλον καὶ πλεκτὴν ἀναδέσμην. Αἱ δμωαὶ τῆς Ναυσικάας καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ βασιλόπαις ἀποθέτουσι τοὺς κρηδέμνους, πρὶν ἀρχίσωσι τὸ σφαιροπαίγνιον, ζ 100. Ὁ Νίτσης εἰκάζει ὅτι ἡ διαφορὰ ἡ μεταξὺ κρηδέμνου καὶ καλύπτρας ἦτο ὅτι τὸ μὲν κρήδεμνον διά τινος ταινίας ἐδένετο περὶ τὴν κεφαλήν, ἡ δὲ καλύπτρα ἁπλῶς ἐπερρίπτετο. Ὁ δὲ Δοιδερλ. θεωρεῖ τὸ κρήδεμνον καὶ τὴν καλύπτραν ἓν καὶ τὸ αὐτό. Ὁ Ὀδυσσεύς, ε 346, μεταχειρίζεται τὸ κρήδεμνον τῆς θαλασσίας θεᾶς Ἰνοῦς ὡς περίζωμα προφυλακτικόν, ἵνα μὴ πάθῃ τι πολυμόχθων. 2) μεταφ. ἀ.) «Τροίης ἱερὰ κρήδεμνα» Π 100, ν 388, ὡσαύτως «πόλης» Υ. Δήμ. 151, κατὰ μὲν τὴν συνήθη ἑρμηνείαν: αἱ ἐπάλξεις τοῦ τείχους, αἵτινες ὡς διάδημα περιστέφουσι καὶ προφυλάττουσι τὴν πόλιν. Ὀρθότερον δὲ ὁ Δοιδερλ. ἐννοεῖ τὴν ἀκρόπολιν, ἥτις ὑπερέχει τῆς πόλεως, ὡς τὸ κρήδεμνον ἢ ἀτέμμα ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς, καὶ ἐν ἀνάγκῃ προφυλάττει αὐτήν. Προσφυέστερον ὁ Ἀμεῖς ἐννοεῖ τὰ τείχη τῆς ἀκροπόλεως, ἅτινα μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀνακτόρων ᾗ ναῶν διακρίνονται διὰ τὴν λευκότητα ὑπεράνω τῆς πόλεως, ὅπως τὸ (λευκὸν) κρήδεμνον ὑπερέχει τῆς κεφαλῆς· β'.) τὸ πῶμα ἢ στούπωμα (ὡς τοιοῦτον δ' ἐχρησίμευε τεμάχιον ὑφάσματος) τοῦ πίθου, ἐπειδὴ ᾗ τὰ ἀνώτατα παντὸς πράγματος λέγονται κάρη, κεφαλή, γ 392.

κρῆναι, ἐπιχ. ἀντὶ τοῦ **κρῆναι**, ἴδ. **κραίνω**.

κρῆθεν, ἴδ. **κατακρῆθεν**.

Κρηθεύς, ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Αἰόλου καὶ τῆς Ἐναρέτης ἢ Λαοδίκης, θεμελιωτὴς τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Ἰωλκοῦ, ἀνὴρ τῆς Τυροῦς, ἀδελφὸς τοῦ Σαλμωνέως, πατὴρ τοῦ Αἴσωνος, Ἀμυθάονος ᾗ Φέρητος, λ 236 ἑξ., 253—258.

Κρήθων, ωνος, υἱὸς τοῦ Διοκλέους, ἀδελφὸς τοῦ Ὀρσιλόχου, ἐκ τῶν ἐν Μεσσηνίᾳ Φηρῶν, ὑπὸ τοῦ Αἰνείου φονευθείς, Ε 542 ἑξ.

κρημνός, ὁ, „κρημνός" (προφ. γκρεμνός), οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἀποτόμως κατερχομένων ὀρέων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀποτόμων ὀχθῶν ποταμοῦ ἢ χειλέων τάφρου, Ἰλ. Μ 54, Φ 26, 175, 234.

κρηναῖος, η, ον, ποι. εἰς κρήνην ἀνήκων, πηγαῖος, „βρυσικός", «Νύμφαι» ρ 240 †. Ἐκ τοῦ

κρήνη, ἡ, πηγή, „βρύσις", Ι 14, Ο 442. —Ἐπίρ. **κρήνηνδε**, εἰς τὴν βρύσιν, μόνον υ 154. (Παράγεται ἐκ τοῦ **κρας**, κάρη· ‖. ὅθεν κυρίως εἶνε „κεφαλάρι, κεφαλόβρυσον").

Κρής, ὁ, γεν. Κρητός, πληθ. οἱ Κρῆτες, κάτοικος τῆς νήσου Κρήτης, Β 645 κ. ἀ. πλχ. Ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ἦσαν περιβόητοι ὡς πανοῦργοι, ψεῦσται καὶ ἀπατεῶνες· (ἔτι δὲ καὶ ὡς λῃσταὶ καὶ πειραταί, Ἀνθολ. Π. 7, 654). Ἀλλ' εἰς τὴν τοιαύτην ὑπόληψιν δὲν ἔδωκε βεβαίως ἀφορμήν, ὡς ὁ Δάμμιος νομίζει, τὸ εὐφυὲς πλάσμα τοῦ Ὀδυσσέως τὸ ἐν ξ 200 ἑξ.

Κρήτη, ἡ, παρ' Ὁμ. καὶ πληθ. **αἱ Κρῆται**, ξ 199, π 61, „Κρήτη", μεγάλη νῆσος τῆς μεσογείου θαλάσσης, περίφημος διὰ τοὺς νόμους τοῦ Μίνωος ᾗ τὸν μῦθον τοῦ Διός. Ἦδη ἐπὶ Ὁμ. ἦτο ἀνθηρά, πλουσία καὶ πολυάνθρωπος, διότι λέγεται «ἑκατόμπολις». Β 649 μὲ στρογγύλον ἀριθμόν, ἐν ᾧ τ 174 μνημονεύεται ὡς μόνον 90 ἔχουσα πόλεις. (‖. Τὴν σήμερον λέγεται παρὰ τῶν Φράγκων Candia ἐκ τοῦ Χάνδακος, πόλεως Κρητικῆς;) —Ἐπίρ. **Κρήθηθεν** ἐκ τῆς Κρήτης, Γ 233, Υ. Δήμ. 123, ᾗ **Κρήθηνδε** εἰς τὴν Κρήτην, τ 186.

κρητήρ, ῆρος, ὁ, ἐπιχ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ κρατήρ (κεράννυμι), εὐμέγεθες ἀγγεῖον πλατύστομον, ἀναλογοῦν πρὸς τὴν τῆς καθομιλ. „κανάταν ἢ κροντῆρι", ἐν ᾧ ἐκίρνων τὸν οἶνον μετὰ τοῦ ὕδατος καὶ ἀπετέλουν τὸν πόσιμον οἶνον („κρασί"), καὶ ἐντεῦθεν ἔπειτα δι' ἄλλων μικροτέρων ἀγγείων ἀντλοῦντες ἐπλήρουν τὰ ἐκπώματα τῶν πινόντων, Γ 247, α 110 κ. ἀ., «κρατῆρα κερασσάμενος» κρατῆρα πληρώσας οἴνου καὶ ὕδατος κεκραμένου, η 179, ι 9, ν 50 κ. ἀ., «κρατῆρας πίνειν» ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. „πίνει τόσα κανάτια, ποτήρια", θεωρουμένου δηλ. τοῦ περιέχοντος ἀγγείου ὡς μέτρου τοῦ περιεχομένου ὑγροῦ, Θ 232, «κρατῆρα στήσασθαι» ᾖ οἶνον, βάλλω εἰς τὸ μέσον κρατῆρα, εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀρχῆς τοῦ συμποσίου (καθ' ἣν τὸ πρῶτον ποτήριον ἐσπένδετο εἰς τοὺς θεούς)· ὅθεν «θεοῖς κρατῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον» ἐξ τιμὴν τῶν θεῶν σταίνω κρατῆρα ἐλεύθερον ἢ ἐλευθερίας (διὰ τὴν ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν ἀπελευθέρωσιν), Ζ 527 ἑξ. Ὁ κρατὴρ ἐσταίνετο ἐπὶ τρίποδος ἐν τῷ μεγάρῳ πλησίον τοῦ «μυχοῦ» (ἴδ. τὴν λ.), φ 145, χ 333, 341· ἦτο δὲ ἀργυροῦς, Ψ 741, ι 203, κ 356, καὶ εἶχε χεῖλη χρυσᾶ ἢ ἐπίχρυσα, ἢ καὶ ὅλος ἐπιχρυσωμένος, δ 615, ο 116, Ψ 219.

κρῖ, τό, =**κριθή**, μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ. „κριθάρι", Ε 196, Θ 564, Υ 496, δ 41, 604, μ 358. (Εἶνε δὲ κατὰ μὲν τὸν Λόβεκκ. ἀποκεκομμένον ἐκ τοῦ κριθή· κατ' ἄλλους δὲ πρωτότυπον).

κρίζω, μόνον ἐν τῷ ἀορ. β'. ἔκρικον, τρίζω, ἐπὶ συντριβομένου πράγματος, Π 470 †. (Πεποιημένη ἡ λ. κάμνω κρὶκ ἢ κράκ).

κριθαίη [⏑..], ἡ, πιθανῶς μαζὶ κριθίνη, ἢ κρίθινος ἄρτος, Ἐπιγ. 15, 7.

κριθή [⏑.], ἡ, κριθή, „κριθάρι", μόνον πληθ., Λ 69, ι 110, 112. Ἐχρησίμευε δὲ καὶ ὡς φορβὴ τῶν ἵππων, Ε 196, χ 41.

ΚΡΊΚΕ, ἐπιχ. ἀντὶ τοῦ **ἔκρικε**, ἴδ. **κρίζω**.

ΚΡΊΚΟΣ, ὁ=**κίρκος**, ὁ κρίκος, τὸ „κρικέλλι“ τὸ ἐπιβαλλόμενον εἰς τὸν πάσσαλον (**ἔστορα**, ἴδ. τὴν λ.) τοῦ ῥυμοῦ, ὁσάκις ὁ ζυγὸς ἐδένετο εἰς τὸν ῥυμόν, Ω 272 †.

ΚΡΊΝΩ [-.], ἀόρ. ά. ἔκρινα καὶ μέσ. ἐκρινάμην, παθ. παρακ. κέκριμαι, παθ. ἀόρ. ἐκρίθην, μετοχ. κριθείς καὶ κρινθείς, N 129, θ 48 [ἐν τοῖς παθητικ. χρόνοις τὸ ι συστέλλεται]. Α΄.) Ἐνεργ. 1) διαιρῶ, διακρίνω, „χωρίζω“, «ἄνδρας κατὰ φῦλα» B 362, «καρπόν τε καὶ ἄχνας» E 501· ὅθεν διατάσσω, B 446. Ἰδίως 2) ἐκλέγω, „διαλέγω“, «φῶτας ἐκ Λυκίης» Z 188, «ἀνὰ δῆμον ἀρίστους» δ 666, κ 102 κ. ἀ., «λόχονδε ἄνδρας ἀριστῆας» πρὸς ἐνέδραν τοὺς ἀνδρειοτάτους ἐκλέγω, ξ 217. Ὅθεν παθ. μετοχ. «κεκριμένος» ἐκλεκτός, K 417, ν 182, π 248, ω 107, «κριθέντες ἄριστοι» N 129. Τὸ δὲ «οὖρος κεκριμένος» εἶνε διακεκριμένος, ὡρισμένος ἄνεμος, Ξ 19. 3) διαλύω, „ξεδιαλέγω, κρίνω“, «νείκεα» μ 440, «σκολιὰς θέμιστας κρίνειν» δικάζω σκολιά, κάμνω στραβὴν κρίσιν, δι' ἧς δηλ. διαστρέφεται τὸ δίκαιον, Π 387, ἑπομ. «νεῖκος παλαιόμοιο» ἀποφασίζω τὴν μάχην, σ 264. Ὅθεν παθ. «ὁπότε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν μένος κρίνηται Ἄρηος» ὁπόταν διακριθῇ μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν μνηστήρων ἡ ὁρμὴ τοῦ Ἄρεως, ὅ ἐ. ὁπόταν ἔλθωμεν εἰς μάχην, π 269. Β΄.) Μέσ. ά.) ἐκλέγω δι' ἐμαυτόν, I 521, T 193, «ἑταίρους» δ 408, 778, «τί» Λ 697· β΄.) ἐκλέγομαι, διαλέγομαι, «κούρω δύω καὶ πεντήκοντα κρινάσθων» ἂς ἐκλεχθῶσιν, ὅ ἐ. αὐτοὶ ἂς ἐκλέξωσιν ἑαυτούς, θ 36· γ΄.) διακρίνομαι, ὅ ἐ. φαίνομαι ἂν ἐγὼ εἶμαι ὁ καλλίτερος, ἰδίως ἐπὶ μάχης, ὡς τὸ Λατ. decernere proelio, acie, «κρίνεσθαι Ἄρηι» ἐν τῇ μάχῃ διακρίνομαι, διαμάχομαι, B 385, Σ 209, «ἵνα κρίνονται ἄριστοι» ω 507· δ΄.) «ὀνείρους» διαλύω, ἐξηγῶ, „ξεδιαλέγω“, E 150.

ΚΡΙΌΣ [-.], ὁ, κριός, „κριάρι“, Ὀδ. ι 447, 461. (Παθ. ἐκ τοῦ κέρας, κεραός, κεραιός).

Κρῖσα, ἡ, B 520, ᾗ **Κρίσσα**, Υ. Ἀπ. 269, 282 κ. ἀ. (ὅπως ἐγράφετο πρότερον· νῦν δὲ παρὰ τῷ Βαουμ. δι' ἑνὸς σ), ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Φωκίδος, κειμένη νοτιοδυτικῶς τῶν Δελφῶν, Κρητῶν ἀποικία κατὰ τὸν Ὕμ. εἰς Ἀπόλλωνα. Μετέπειτα κατ' ἀπόφασιν τῶν Ἀμφικτυόνων κατεσκάφη, ἡ δὲ χώρα αὐτῆς συμπεριελήφθη εἰς τὴν τῶν Δελφῶν. Τὰ ἐρείπια τῆς ἀκροπόλεως αὐτῆς εἶνε τὰ περὶ τὴν νῦν ἐρήμην ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων Σαράντα ὀλίγα λεπτὰ ἀνατολικώτερον τοῦ χωρίου Χρυσοῦ. Ἐντεῦθεν «Κρίσης κόλπος» Κρισαῖος κόλπος ὁ εἰσχωρῶν εἰς τὴν Φωκικὴν παραλίαν, Υ. Ἀπ. 431. Ὁ Στράβ. 9, 3, 1. 3, 4, διακρίνει τὴν Κρῖσαν ἀπὸ τῆς Κίρρας· ὁ δὲ Παυσανίας 10, 37, 4 θεωρεῖ ἀμφοτέρας μίαν πόλιν· τῶν δὲ νεωτέρων οἱ μὲν συντάσσονται μετὰ τοῦ Στράβωνος, οἱ δὲ μετὰ τοῦ Παυσανίου. Ὁπωσδήποτε ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ἐσώζετο Κρῖσα ἐπίνειον τῶν Δελφῶν.—Οἱ κάτοικοι **Κρισαῖοι**, Υ. Ἀπ. 446.

ΚΡΙΤΌΣ [˘.], ή, όν (κρίνω), ἐκλεκτός, „διαλεκτός“, H 434, θ 258.

ΚΡΟΑΊΝΩ, ποιητ. (κυρ. θαμιστ. τοῦ κρούω), „συχνοκρούω“, καλπάζω, ἐπὶ ἵππου Ἰλ. Z 507, O 264.

Κροῖσμος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Μέγητος φονευθείς, O 523.

ΚΡΟΚΗΪΟΣ, η, ον, ποι. (κρόκος), κρόκεος, κροκόχρους, «ἄνθος» Υ. Δήμ. 178.

ΚΡΟΚΟΠΕΠΛΟΣ, ον, ποι. (κρ., πέπλος), ἡ φοροῦσα κροκωτόν, κροκοβαφῆ πέπλον, ἐπίθ. τῆς Ἥρας, Ἰλ. Θ 1, T 1.

ΚΡΌΚΟΣ, ὁ, „κρόκος“, τὸ γνωστὸν ἐν τῇ μεσημβρινῇ Εὐρώπῃ καὶ Ἀνατολῇ φυόμενον φυτόν, ὅπερ εἶνε πολλῶν εἰδῶν· ἐννοεῖται βεβαίως παρ' Ὁμ. ὁ κοινός, ἀγοραῖος κρόκος, ὅστις εἶνε καὶ ὡς ἥδυσμα καὶ ὡς βαφικὸν μέσον χρῶμα παρέχον ἐρυθροκίτρινον χρήσιμος, ἔχει δὲ πολὺ μαλακὰ τὰ φύλλα καὶ τὸν καρπόν, καὶ ὡς τοιοῦτος ἀποτελεῖ ἡδυπαθὲς στρῶμα εἰς τοὺς κοιμωμένους θείους συζύγους, Ξ 348 †.

Κροκύλεια [.˘..], τά, χωρίον τῆς Ἀκαρνανίας κατὰ Στράβ. 10, 6, 17, ἢ νησίδιον πλησίον τῆς Ἰθάκης ἢ χωρίον αὐτῆς ταύτης (κατὰ Στέφ. τὸν Βυζ. καὶ Πλίν. 4, 12, 19), B 633.

ΚΡΌΜΥΟΝ [.˘.], τό, „κρομύδι“, μνημονεύεται ὡς «ὄψον ἐπὶ ποτῷ», ὅ ἐ. ὡς μέσον ἐρεθιστικὸν ἵνα εὐκολύνῃ τὴν πόσιν, Λ 630, καὶ ἐν παραβολῇ «λοπὸς κρομύοιο» τ 233, εἰς χαρακτηρισμὸν τοῦ λεπτοῦ καὶ μαλακοῦ χιτῶνος, ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. „σὰν κρομυδόφλουδο“.

Κρονίδης [.˘.], ου, αο καὶ εω, ὁ, υἱὸς τοῦ Κρόνου, ὁ Ζεύς· τίθεται πολλάκις μὲν μόνον τὸ πατρωνυμικόν, πολλάκις δὲ μετὰ τοῦ «Ζεύς» Δ 5, α 45 κ. ἀ., B 375, N 25 κ. ἀ., Υ. Δήμ. 414.

Κρονίων [.-.], ίωνος [˘..] ᾗ **ίονος** [-..], ὁ, Ξ 247, λ 620,=**Κρονίδης**, ὁ Ζεύς, A 397 κ. ἀ.

Κρόνος, ὁ, Λατ Saturnus, υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας (Ἡσιόδ. Θεογ. 137), ἀνὴρ τῆς Ῥέας, πατὴρ τοῦ Διός, Ποσειδῶνος, Ἅιδου, Ἥρας, Δήμητρος καὶ Ἑστίας (Ἡσ. Θεογ. 452 ἑξ.). Πρὸ τοῦ Διὸς αὐτὸς ἦν τοῦ σύμπαντος βασιλεύς, μέχρις οὗ ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτοῦ υἱῶν ἐκθρονισθεὶς μετὰ τῶν Τιτάνων ἐρρίφθη εἰς τὸν Τάρταρον, Θ 479. Μετὰ δὲ τοῦτο οἱ υἱοὶ ἐμοιράσθησαν τὴν ἐπικράτειαν τοῦ πατρός, O 187 ἑξ. Ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἦν ὁ χρυσοῦς αἰών, Ἡσ. Ἔργ. ᾗ Ἡμ. 111. (Ἐτυμολογεῖται κατὰ τοὺς πλείστους τῶν νεωτέρων ἐκ τοῦ κραίνω, οἱονεὶ ὁ τελειωτής, Λατ. Perficus· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ κοίρανος· καὶ κατὰ τὸν Ἀρτουγγ εἶνε μόνον ἀρχαιότερος τύπος τοῦ χ ύνος).

ΚΡΎΣΣΑΙ, αἱ, «τῶν πύργων» κατὰ μὲν τὸν

Σχολ. αἱ ἄκραι ἢ στεφάναι τῶν πύργων, ἐπάλξεις, „μπεδένια“ (Τουρκ.), Ἰλ. Μ 258 (ἔνθα μνημονεύονται συνημμέναι μετὰ τῶν «ἐπάλξεων», ἄρα διάφοροι τούτων· ὁ δὲ Δοιδερλ. τὰς μὲν κρόσσας ἑρμηνεύει ὡς ὁ Σχολ., ἐπάλξεις δὲ λέγει τὸ τεῖχος μετὰ τῶν ἐπάλξεων ὁμοῦ· αἱ κρόσσαι λοιπὸν εἶνε κατ' αὐτὸν μέρος τοῦ ὅλου). Ὁ δὲ Καίππενος παραβάλλων τὸ τοῦ Ἡροδ. Β 125 ἑρμηνεύει τὰς κρόσσας ἀναβαθμούς, ἤγουν προέχοντας λίθους, δι' ὧν ἐδύνατό τις νὰ ἀναβῇ τὸ τεῖχος· διὸ ᾗ «κροσσάων ἐπέβαινον» λέγει Μ 444. Ἴσως εἶνε οἱ ἐπὶ κορυφῆς τοῦ τείχους προνευεύκοτες λίθοι, ἐφ' ὧν αἱ ἐπάλξεις ἦσαν. Ὁ δὲ Ἀρίσταρχος ἡμαρτημένως ἡρμήνευε: κλίμακας ὑποτρόχους πολιορκητικάς. ‖. Πιθανωτέρα ἑρμηνεία μοὶ φαίνεται ἡ τοῦ Σχολιαστοῦ: αἱ ἄκραι, αἱ σεφάναι, πρὸς ἣν συμφωνεῖ καὶ ἡ ἐτυμολογία ἀντὶ τοῦ κόρσαι, συγγ. τῷ κάρη).

ΚΡΟΤΑΛΊΖΩ [.⏑..], „κροταλίζω, ἢ κροοταλίζω, ἢ κουρταλῶ“, παρ' Ὁμ. μεταβατ. κάμνω τι νὰ κροταλίζῃ, «ἵπποι ὄχεα κροτάλιζον» ἔσυρον μετὰ κρότου τὰ ἅρματα, Λ 160 †. Ἐκ τοῦ

*ΚΡΌΤΑΛΟΝ [.⏑.], „κροοτάλι ἢ κουρτάλι“, ὄργανον, δι' οὗ παράγεται κρότος, Ὕμ. 13, 3.

ΚΡΌΤΑΦΟΣ [.⏑.], ὁ, κρόταφος, μέρος τῆς κεφαλῆς τὸ ἑκατέρωθεν τοῦ μετώπου, „μηλίγγι“, Δ 502, Υ 397. Σανήθως πληθ. οἱ κρόταφοι, „τὰ μηλίγγια“, Ν 188, σ 378 κ. ἀ. (Συγγ. τῷ κόρση, κάρα, κρατός, ‖. ἢ διὰ τοῦ ἀχρ. κόρσ-αφ-ος, κόρτ-αφ-ος κατὰ μετάθεσιν γραμμάτων, ἢ διὰ τοῦ ἀχρ. κράτ-αφ-ος).

ΚΡΟΤΈΩ (κρότος), κροτῶ, παρ' Ὁμ. μεταβ. κάμνω τι νὰ κροτῇ, σύρω μετὰ κρότου, «ἵπποι ὄχεα κροτέοντες» Ο 453 †· πρβλ. ΚΡΟΤΑΛΊΖΩ.

Κρογνοί, οἱ, πηγή τις οὐ μακρὰν τῆς Χαλκίδος, ἥτις ἦτο ποτάμιόν τε ᾗ χωρίον ὁμώνυμον, ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἠλιδι (Στράβ. 8, 3, 27), ο 295, Υ. Ἀπ. 425. (Τὸν στίχ. τῆς Ὀδ. οὔτε εἰς τὰς παλαιὰς ἐκδόσεις οὔτε εἰς τὰ χειρόγραφα τοῦ Ὁμ. ὑπάρχοντα, παρέλαβεν ὁ Βαρνέσιος ἐκ τοῦ Στράβωνος. Ἀλλ' ὁ Οὐόλφιος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν νοθεύουσιν αὐτὸν δικαίως ᾗ ἐξοβελίζουσι).

ΚΡΟΥΝΌΣ, ὁ, πηγή, βρύσις, Δ 454 (ἔνθα παρ' ἄλλων ἑρμηνεύεται ἡ λ. δεξαμενή, ἐν ᾗ συναθροίζεται τὸ ὕδωρ πηγῆς τινος), Χ 147, 208.

ΚΡΥΒΔΑ [.⏑], ποιητ. ἐπίρ. (κρύπτω), [κρύφα] „κρυφά“, κρυφίως, «Διός» κρυφὰ ἀπὸ τὸν Δία, Σ 168 †.

ΚΡΥΒΔΗΝ, ἐπίρ.=ΚΡΥΒΔΑ, Ὀδ. λ 455, π 153.

ΚΡΥΕΡΌΣ, ή, όν (κρύος), παγετώδης, κατάψυχρος, „κρύος“, μεταφ. φρικτός, «φόβος» Ν 48, «γόος» Ω 524, δ 103, λ 212.

ΚΡΥΌΕΙΣ [⏑..], ΕΣΣΑ, ΕΝ, ποιητ. (κρύος) =τῷ προηγ. „κρύος“, φρικτός, «φόβος» Ἰλ. Ι 2, «ἰωκή» Ε 740.

ΚΡΥΠΤΆΔΙΟΣ [.⏑⏑.], Η, ΟΝ, ποι. (κρύπτω), κεκρυμμένος, κρύφιος, μυστικός, «φιλότης» Ζ 161, «κρυπτάδια φρονέων» κρύφια κατὰ νοῦν ἔχων, Ἰλ. Α 542.

ΚΡΥΠΤΌΣ, ή, όν (κρύπτω), „κρυφός“, κρύφιος, μυστικός, «κλῆις» Ξ 168 †.

ΚΡΎΠΤΩ, παρατ. θαμιστ. κρύπτασκε, Θ 272 (ἀντὶ τοῦ ἐν Υ. Δήμ. 239 κρύπτεσκε), μέλ. κρύψω, ἀόρ. ἔκρυψα, παρακ. παθ. κέκρυμμαι, καὶ ἀόρ. ἐκρύφθην· ά.) κρύπτω, „κρύβω“, μετ' αἰτ. Σ 397, λ 244, ν 304· πολλάκις συνυπονοουμένης ᾗ τῆς σημασίας τοῦ φυλάττω, προφυλάττω, «τινὰ σάκεϊ» Θ 272, «κεφαλὰς κορύθεσσι» Ξ 373, «τινὰ ἐν δίνῃσι» Φ 239· παθ. «κρύφθη ὑπ' ἀσπίδι» Ν 405, μετὰ διπλῆς αἰτ. κατ' ἀναλογίαν τῶν ἀφαιρέσεως σημαντικῶν «κρύπτων Ἥρην (σε)» κρύπτων σε ἀπὸ τὴν Ἥραν, Ὕμ. 26 (34), 7, ἔνθα τὸ σε λαμβάνεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω· β'.) μεταφ. ἀποκρύπτω, ἀποσιωπῶ, „κρύβω“, «ἔπος τινί» δ 350, «τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι» μέρος δὲ ἂς μένῃ μυστικόν, κρυφόν, λ 443.

ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΣ, ὁ (κρῦος), πάγος, „κρουσάλλι“, Χ 152, ξ 477.

ΚΡΥΦΗΔΌΝ [⏑..], ἐπίρ. ἐπικ. (κρύπτω), [κρύφα], κρυφίως, „κρυφά“, Ὀδ. ξ 330, τ 299.

Κρᾶμνα, ἡ, χωρίον τῆς Παφλαγονίας κατὰ Στράβ. 12, 3, 10, μετέπειτα συμπεριληφθὲν μετὰ τῆς Σησάμου καὶ Κυτώρου εἰς τὴν πόλιν Ἀμαστριν, Β 855.

ΚΤΆΜΕΝ, ΚΤΆΜΕΝΑΙ, ΚΤΆΜΕΝΟΣ, ἴδ. ΚΤΕΊΝΩ.

ΚΤΆΟΜΑΙ, ἀόρ. ά. ἐκτησάμην, παρακ. ἔκτημαι μόνον ἐν τῷ ἀπαρφ. ἐκτῆσθαι, „ἀποκτῶ“, ἀγοράζω, «κτήματα» Ι 400, «οἰκῆας» ξ 4, πρβλ. 450, «ἄκοιτιν» λαμβάνω, ἀποκτῶ σύζυγον, ω 193· «τινί τι» εἴς τινα, διά τινά τι, υ 265. —Ὁ παρακείμ. σημαίνει ἔχω ἀποκτήσῃ, ἐπομένως κατέχω, ἔχω, Ι 402.

ΚΤΈΑΡ, ΑΤΟΣ, τό, μόνον ἐν τῇ δοτικ. πληθ. κτεάτεσσι, ποι., τὸ κεκτημένον, κτῆμα, περιουσία, Ε 154, α 218 κ. ἀ. (Ὁ ἑνικ. μόνον παρὰ τοῖς μετέπειτα ἐπικοῖς, οἷον Κοΐντῳ τῷ Σμυρναίῳ Δ 543 καὶ ἐν τῇ Ἀνθολογίᾳ). Ἐκ τούτου

ΚΤΕΑΤΊΖΩ, ποι. καὶ ἰδίως ἐπικ. μόνον ἐν τῷ ἐπικ. ἀορ. κτεάτισσα, „ἀποκτῶ“, «πολλὰ» δ 102, τ 174, ω 137, «ἀγρόν» ω 206, «δουρὶ» κατακτῶ ἐν πολέμῳ, Π 57. —Μέσ. ἀποκτῶ, περιποιῶ ἐμαυτῷ, μόναν ἐν τῷ παρακ. «ἐκτεάτισται» Υ. Ἑρμ. 522.

Κτέατος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἄκτορος καὶ τῆς Μολιόνης ἢ κατὰ τὸν μῦθον υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, πατὴρ τοῦ Ἀμφιμάχου, δίδυμος ἀδελφὸς τοῦ Εὐρύτου, Β 621, Λ 709· ἴδ. ΑΚΤΟΡΊΩΝ.

ΚΤΕΊΝΩ (ῥίζ. ΚΤΑΝ, ΚΤΕΝ, ΚΤΑ), ἐπικ. ὑποτ. κτείνωμι, τ 490, μέλ. κτενῶ, Ἰων. κτανέω, ἁπλοῦς παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τῇ μετοχ. κτανέοντα, Σ 309, (ὅπερ ὅμως πολλοὶ θεωροῦσιν ἐνεστῶτα =κτείνοντα), ἴδ. καὶ ΚΑΤΑΚΤΕΊΝΩ· ἀόρ. ά. ἔκ-

τεινα, ἀόρ. β'. ἔκτανον· παθ. ἀορ. γ'. πληθ. ἔκταθεν Δωρ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐκτάθησαν, Λ 671, δ 537· ἐπικ. ἀόρ. ἐνεργ. ἔκταν [μὲ τὸ α βραχὺ] καὶ γ'. πληθ. ἔκταν ἀντὶ τοῦ ἔκτασαν, ὑποτ. κτῶ καὶ ά. πληθ. ἐπικ. κτέωμεν, χ 216, ἀπαρφ. κτάμεν, κτάμεναι ἀντὶ τοῦ κτάναι, μέσ. ἀόρ. β'. ἐκτάμην μὲ παθ. σημασ. (ἢ κατὰ τὸν Βούττμ. παθ. τύπος τοῦ ἐνεργ. ἀορ. ἔκταν), ἀπαρφ. κτάσθαι, μετοχ. κτάμενος, Γ 375, Ε 21, Ο 558, χ 401, 412. — Σημ. ἀποκτείνω, φονεύω, „σκοτώνω", τινά, ἰδίως ἐν τῇ μάχῃ, Ὅμ. πλχ. Σπανίως ἐπὶ φόνου ἢ σφαγῆς ζώων, Ο 587, μ 379 «(ἀετὸς) ἔκτανε χῆνας» τ 543. Παθ. «κτείνεσθαί τινι» φονεύομαι ὑπό τινος, Ε 465. —(Τὰς μετοχὰς κτάμενος καὶ ἀποκτάμενος καὶ κατακτάμενος θεωρεῖ ὁ Ἀμεῖς ὡς ἐπίθετα ἐκ μετοχικῶν τύπων δι' ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου ἐσχηματισμένα. Ὁ δὲ Κλάσσεν ἐν 3 μόνον χωρίοις, Ν 262, Ο 554 καὶ Σ 337, ἀνευρίσκει ἀορίστου σημ., ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς 14 παρακειμένου).

κτέρας, τό,=**κτέαρ**, ἐπ., κτῆμα, περιουσία, μόνον ἐν τῇ ἐν. ὀνομ. Ἰλ. Κ 216, Ω 235.

κτέρεα, τά, (ἡ ἐν. ὀν. κτέρος=κτέαρ εἶνε ἄχρ.) ἐπ., κυρ. κτήματα, πράγματα ὅσα ἔχει τις, ἔπειτα δὲ πᾶν ὅ,τι δίδει τις ὡς κτῆμα εἰς τὸν νεκρόν, ἐπομ. ἐπὶ τῆς πυρᾶς μετ' αὐτοῦ καταkαίει· ἐν γένει δὲ ἐπικήδειοι τιμαί, κηδεία, νεκρώσιμος θυσία ἢ προσφορά, ε 311, συνήθως ἐν τῇ φρ. «κτέρεα κτερείζω» ἴδ. τὴν ἐπομ. λ. β'.). Ἐκ τούτου

κτερίζω, μέλ. ἀττ. κτεριῶ, Λ 455, Σ 334, Χ 336, καὶ ἀόρ. ά. ἐκτέρισα, Ω 38, γ 385. Ἔτι δὲ τύπος ἐκτενέστ. **κτερείζω**, Ψ 646, ἀπαρφ. ἐπ. κτερεϊζέμεν, Ω 657· ἀόρ. ἀπαρφ. κτερεΐξαι, α 291, ὑποτ. κτερεΐξω (μὲ σημ. μέλ.), δ 222· κατ' ἀρχὰς μὲν=**κτεατίζω**, ἔπειτα δὲ εὔχρηστον μόνον ἐπὶ τῆς κηδείας τῶν νεκρῶν· ά.) κηδεύω, ἐνταφιάζω, τινά, Λ 455, Σ 334, Χ 336, «κτερείζω τινὰ ἀέθλοις» τελῶ τινος τὴν κηδείαν μετ' ἀγώνων, Ψ 646· β'.) μετὰ τῆς αἰτ. «κτέρεα» ἐπισήμως κηδεύω, κάμνω τὴν ἐπικήδειον τελετήν, τελῶ τὰ νενομισμένα, Λατ. justa facere, προσφέρω τὴν ἐπικήδειον θυσίαν, Ω 38, α 291, δ 222, γ 285.

κτῆμα, ατος, τό (κτάομαι), „κτῆμα", ὁ ἐνικ. μόνον ο 19· ὁ δὲ πληθ., μάλιστα ἐν Ἰλ., πολύτιμα, κειμήλια, Γ 72, Ι 382 κ. ἀ., δ 127. Ἐν τῇ Ὀδ. σημαίνει ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰ κτήματα, τὴν περιουσίαν, α 375, 404, δ 140 κ. ἀ.

***κτῆνος**, εος, τό,=**κτῆμα**, ἰδίως δὲ τὸ κεκτημένον ζῶον, „πρᾶγμα", πληθ. τὰ „πράγματα", τὰ οἰκίδια ζῶα, κτήνη, ὑποζύγια, Ὑμ. 30, 10.

Κτήσιος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ὀρμένου, πατὴρ τοῦ Εὐμαίου ἐκ τῆς νήσου Συρίας, ο 414.

Κτησίππος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πολυθέρσου ἐκ Σάμης, εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, υ 237, χ 279.

κτῆσις, ιος, ἡ (κτάομαι), τὸ ἀποκτηθέν, κτῆμα, περιουσία, Ε 158, 663, δ 687 κ. ἀ. μόνον ἐνικῶς.

κτητός, ή, όν (κτάομαι) πρὸς ἀπόκτησιν, δυνάμενος νὰ ἀποκτηθῇ, «τρίποδες» Ι 407 †. Πρβλ. **ἑλετός**.

κτίδεος [⏑..], **έη**, **εον** (ἔκ τινος ἀχρ. τύπου: κτὶς=ἰκτὶς κατὰ τὸν Λόβεκκ.) ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. ἰκτίδεος, ἐξ ἰκτίδος, ὅ ἐ. „νυφίτσας, ἀτσίδας", οἷον «κυνέη κτιδέη» σκούφια ἐκ δέρματος ἀτσίδας, νυφίτσας, ἢ „ἀτσιδένια", μόνον Ἰλ. Κ 335, 458. (Εἶνε δὲ ἡ ἰκτὶς κατὰ μὲν τοὺς πλείστους ἑρμηνευτὰς ὁ „μοσχοπόντικος" mustela putorius, κατ' ἄλλους δὲ ἀγρία γαλῆ, „κουνάδι", viverra. ‖. Τὸν ἀρχαιότερον τύπον κτὶς μαρτυρεῖ καὶ ὁ ἐν τῇ καθομιλ. τύπος τῆς λ. ὅστις ἀντὶ τοῦ προσθέτου ι προσέλαβε τὸ συνηθέστερον πρόσθεμα α: ἀ-τσίδα. Ἄλλως ἴδ. Κορ. Ἀτ. 4, 38).

κτίζω, παρ' Ὅμ. μόνον ἐν τῷ ἀορ. ά. ἔκτισα, ἐπ. κτίσσα, οἰκῶ, οἰκίζω χώραν τινά· θεμελιῶ, κτίζω πόλιν, «Δαρδανίην» Υ 216, «Θήβης ἔδος» λ 263.

κτίλος [⏑.], ὁ, ποι., κυρ. ἐπίθ. ἥμερος, χειροήθης. Ἰδίως δὲ ὡς οὐσ. κριός, „κριάρι", Ἰλ. Γ 196, Ν 492. (‖. Κατὰ τὸν Εὐστ. καὶ τοὺς νεωτέρους παρὰ τὸ **κτίω**, τρόπον τινὰ: κατοικίδιος).

Κτιμένη [⏑..], ἡ, θυγ. τοῦ Λαέρτου, ἀδελφὴ τοῦ Ὀδυσσέως, ἐν Σάμῃ ὑπανδρευθεῖσα, ο 362 ἑξ.

κτυπέω [⏑..], ἀόρ. ἔκτυπον, „κτυπῶ", κροτῶ, βροντῶ, Ν 140, Ψ 119· ἐπὶ ποδοπατήματος, Υ. Ἑρμ. 149· ἐπὶ τῆς βροντῆς τοῦ Διός «Ζεὺς ἔκτυπε» Η 479, Θ 75, Ο 377, φ 413 κ. ἀ. Ἐκ τοῦ

κτύπος [⏑.], ὁ (τύπτω), „κτύπος", ὁ ἐκ τῆς τύψεως ἢ ὠθήσεως παραγόμενος ψόφος, κρότος, δοῦπος, ὁ ἐκ τοῦ καλπάσματος τῶν «ἵππων» Κ 532, 535, Ρ 175, ἢ τοῦ πατήματος τῶν ποδῶν τῶν ἀνθρώπων «ποδοῖιν», π 6, πρβλ. Τ 363· ἔτι δὲ ἐπὶ τῆς ταραχῆς τῆς ἐν τῇ μάχῃ, Μ 338, «πολέμου» Βατρ. 203, «Διός» βροντή, Ο 379, Υ 66.

κύαμος [⏑⏑.], ὁ, κύαμος, „κουκκί", Ν 589 †, Βατρ. 125.

κυάνεος [–⏑..], **έη**, **εον**, κυρ. ἐκ τοῦ **κύανος** (ὅπ. ἴδ.), χαλύβδινος, «κάπετος» Σ 564· ἔπειτα δὲ ἰδίως ἐπὶ τοῦ χρώματος, ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ βεβαμμένου χάλυβος, κυανομέλας, κυανοῦς βαθύς, Λατ. caeruleus, καὶ ἐν γένει σκοτεινός, „μαυρειδερός, μαῦρος", «ὀφρύες» τοῦ Διός, Α 528, τῆς Ἥρας, Ο 102, «χαῖται» (πρβλ. **κυανοχαίτης**) περὶ τῆς κόμης τοῦ Ἕκτορος, Χ 402, «τρίχες» περὶ τοῦ γενείου τοῦ Ὀδυσσ. π 176, «δράκων» Λ 26, «κάλυμμα» Ω 94, «φάνεσκε γαῖα ψάμμῳ κυανέῃ» κυανῆ ἐκ τῆς ἄμμου, σκοτεινὴ διὰ τὴν ἄμμον, μ 243. Ἰδίως «νεφέλη, νέφος» Ε 345, Ψ 188. Ὅθεν τροπικ.

«κυάνεον Τρώων νέφος» Π 66 καὶ «κυάνεαι φάλαγγες» Δ 282, αἱ φάλαγγες τῶν πολεμιστῶν, αἵτινες ὡς μέλανα νέφη ἐπέρχονται (‖. πρβλ. τὸ δημοτικὸν „πολλὴ μαυρίλα πλάκωσε“ ὡσαύτως ἐπὶ πολεμιστῶν εἰρημένον).

κυανόπεζα [-⏑...], ἡ, ἐπικ. (κ. πέζα) ἡ κυανοῦς ἔχουσα πόδας, κυανόπους, «τράπεζα» Λ 629 †. (Ἐν ταύτῃ τε καὶ τῇ ἑπομ. λ. τὸ υ ἐκτείνεται χάριν τοῦ μέτρου).

***κυανόπεπλος** [-⏑...], ον, ἐπ. (κ. πέπλος), ἡ ἔχουσα μέλανα, σκοτεινὸν πέπλον, σκοτεινόπεπλος, μελανείμων, „μαυροφόρα“, ἐπίθ. τῆς πενθούσης Δήμητρος, Ὑ. Δήμ. 320, 361, 375, 442.

κυανόπρῳρος [⏑⏑...], ον, καὶ **κυανοπρῴρειος**, ον, γ 299, ποι., (κ. πρῷρα) ἡ χαλυβδίνην ἢ κυανόχρουν, μέλαιναν πρῷραν ἔχουσα «νηῦς» ἐν μὲν τῇ Ἰλ. μόνον Ο 693, Ψ 852, 878. Ἐν δὲ τῇ Ὀδ. ι 482 κ. πλχ. (‖. Τὸν δεύτερον τύπον τῆς λ. τὸν ἐν γ 299 ὀρθῶς, νομίζω, καταδικάζει ὡς βάρβαρον ὁ Κόβετος, De arte interpr. σ. 130 καὶ Var. lect. σ 201, καὶ ἐξ ἀβλεψίας προελθόντα ἀντὶ τοῦ ἀληθοῦς: κυανοπρώιρος ἦ, ὡς ἔγραφεν ὁ Ἡρωδιανός, κυανοπρώειρος;).

κύανος [⏑..], ὁ, κυανοβαφὲς ἢ μελανίζον μέταλλον, πιθαν. κυανοβαφὴς χάλυψ, (Τουρκ.) „τσελίκι“, πρβλ. Ψ 850, ι 391. (Τοῦτο κατὰ πολλοὺς τῶν ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων. Ὁ δὲ Γάλλος Μιλλῖνος ἐκλαμβάνει αὐτὸ ἀντὶ τοῦ κασσιτέρου ἢ μολύβδου, ἄλλοι δὲ τῶν ἀρχαίων ἑρμηνεύουσιν ὡς χρῶμά τι μελανίζον ἢ βαθὺ οὐρανοειδὲς ἐξ ὤχρας χαλκούχου ἢ ὀξειδίου τοῦ χαλκοῦ κατασκευαζόμενον καὶ ταύτην τὴν σημ. συχνὴν ἔχει παρὰ τοῖς μετέπειτα). Μετεχειρίζοντο δὲ τὸ μέταλλον τοῦτο πρὸς κόσμον, καὶ τοῦτον τὸν σκοπὸν ἔχουσι τοῦ θώρακος τοῦ Ἀγαμέμνονος αἱ δέκα ῥάβδοι, Λ 24, ὁ κατὰ τὸ μέσον τῆς ἀσπίδος ὀμφαλός, Λ 35, καὶ τῶν ἀνακτόρων τοῦ Ἀλκινόου ὁ θριγκός, η 87.

κυανοχαίτης [-⏑...], ον, καὶ κυανοχαῖτα (ὀνομ.) Ν 563, Ξ 390, ὁ, ἐπ. (κ. χαίτη), ὁ ἔχων βαθεῖαν μέλαιναν χαίτην ἢ κόμην, ἥτις διὰ τὸ πολὺ βάθος τοῦ χρώματος ἐμφανίζεται ὡς βαθὺ κυανοῦν, μελανοχαίτης, „μαυρομάλλης“, ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος, ἐνίοτε καὶ ὡς οὐσ. ἐκλαμβανόμενον, Υ 144, ι 536 κ. ἀ., καὶ τοῦ Ἅδου, Ὑ. Δήμ. 348, ἔτι δὲ καὶ «ἵππος κυανοχ.» Υ 224. (Τὸ υ μόνον ἕνεκα τοῦ μέτρου ἐκτείνεται).

κυανῶπις [⏑⏑..], ιδος, ἡ, ποι. (κ. ὤψ), κυανόφθαλμος, τουτέστι μελανόφθαλμος, ἐπίθ. τῆς Ἀμφιτρίτης, μ 60 †.

κυβερνάω [⏑...], ἀόρ. ἀπαρφ. κυβερνῆσαι, „κυβερνῶ“, διοικῶ, διευθύνω. «νῆα» γ 283 †. (Ἡ καθομιλουμ. μεταχειρίζεται τὴν λ. μᾶλλον μεταφορικῶς).

κυβερνήτης, ον, ὁ, καὶ ποι. κυβερνητήρ, ῆρος, θ 557 † (κυβερνάω), κυβερνήτης, Λατ. gubernator, Τ 43, Ψ 316 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.) γ 279, ι 78 κ. πλχ.

κυβιστάω [⏑...] (συγγ. τῷ κύπτω, ἐκ τοῦ κύβη=κεφαλή, κατὰ τὸ ΜΕ), [βάλλω ἑμαυτὸν ἐπὶ κεφαλήν] „πίπτω κατακέφαλα, κάμνω τούμπα“, „πίπτω ἢ κάμνω βουτιάν“ *Ἰλ. Π 745, 749, ἐπὶ ἰχθύων πηδῶ, Φ 354. Ἐκ τούτου

κυβιστητήρ [⏑...], ῆρος, ὁ 1) ὁ ἐπὶ κεφαλῆς ἑαυτὸν καθιστάς, ἢ κατακέφαλα περιστρεφόμενος, ὅς ἐστι „κάμνει τούμπαις“, θαυματοποιός ἢ σχοινοβάτης, Σ 605, δ 18. 2) κολυμβητής, „βουτηκτής“ Π 750.

κυδαίνω [⏑..], ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (κῦδος), μέλ. κυδανῶ, ἀόρ. ἀ. ἐκύδηνα. 1) δοξάζω, κλείζω, τιμῶ, τινά, Ν 349, Κ 69 κ. ἀ., συνάπτεται μετὰ τοῦ «τιμῶ», Ο 612. 2) φέρω τινὰ εἰς καλήν, μακαριστὴν κατάστασιν, „εὐτυχίζω“, λαμπρύνω, ἰδίως ἐπὶ τοῦ σχήματος καὶ τῆς ἐξωτερικῆς καταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου (τοὐναντίον: κακόω) π 212, «Αἰνείαν ἀκέοντό τε κύδαινόν τε» ἐθεράπευον καὶ ἐλάμπρυνον, ὅ ἐ. ἀπέδιδον αὐτῷ τὴν προτέραν δύναμιν καὶ καλλονήν, Ε 448. β΄.) ἐπὶ ψυχικῆς καταστάσεως φαιδρύνω, τέρπω, «θυμὸν ἄνακτος» ξ 438.

κυδάλιμος [-⏑⏑.], ον, ἐπ. (κῦδος), ἔνδοξος, εὐκλεής, κλεινός, ἐπίθ. μερικῶν ἡρώων, Ρ 378, ξ 206 κ. ἀ., καὶ ὁλοκλήρων ἐθνῶν, Ζ 184, 204, «κῆρ» ἀξιέπαινος, εὐγενὴς καρδία, Κ 16, Σ 33, φ 247 κ. ἀ., οὐ μόνον ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ λέοντος, Μ 45.

κυδάνω [-⏑.], συνεσταλμένον **κυδαίνω**, ἐπ. 1) μεταβατ. τιμῶ, «τινὰ ὁμῶς θεοῖσιν» *Ἰλ. Ξ 73. 2) ἀμετάβ. ἐγκαυχῶμαι, ὡς τὸ **κυδιάω** (ὅπ. ἴδ.) «κύδανον οὕνεκα» Υ 42.

κυδιάνειρα [-⏑⏑..], ἡ, ἐπ. ἐπίθ. θηλ. (κυδ-, ἀνήρ) ἡ δοξάζουσα, κλείζουσα, τιμῶσα τοὺς ἄνδρας, «μάχη» *Ἰλ. Δ 225 κ. πλχ. «ἀγορή» Α 490.

κυδιάω [-⏑..], ἐπ. (κῦδος) ἀμετάβ. ἐπαίρομαι, καυχῶμαι, γαυριῶ, „ὑπερηφανεύομαι, καμαρώνω“, ἐπὶ πολεμιστῶν, *Ἰλ. Β 579, Φ 519, ἐπὶ ἵππου, Ζ 509, Ο 266, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατ' ἐπικ. ἔκτασιν «κυδιόων», «εὐφροσύνῃ κυδιόωσι» (ἐπικ. ἀντὶ τοῦ κυδιῶσι) Ὑμ. 30, 13 καὶ «κυδιάουσαι», Ὑ. Δήμ. 170 (ἔνθα ὁ Οὐόσσιος θέλει νὰ γράψῃ κυδιόωσαι).

***κύδιμος** [-⏑.], ον, ποι. (κῦδος)=**κυδάλιμος**, ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ, μόνον ἐν τῷ Ὑ. Ἑρμ. 46 καὶ ἐν ἄλλοις 9 χωρίοις.

κύδιστος [-..], η, ον (ποι. ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ κυδρός, ὡς ἐκ τοῦ κῦδος σχηματισθέν), ἐνδοξότατος, κλεινότατος, ὑπέρτιμος, ἐπίθ. τοῦ Διός, Β 412, Γ 276, τοῦ Ἀγαμέμνονος, Β 434 κ. ἀλχ., λ 397, «Τριτογένεια» Δ 515, γ 378, τῆς Ἥρας, Ὑ. Ἀφρ. 4, τοῦ Ἀγχίσου, Ὑ. Ἀφρ. 108, 193. (Τῆς Ὀδ. μόνον ἔνθ. ἀν.).

κυδοιμέω [⏑...], ἐπ. 1) ἀμετάβ. θορυβῶ, ἀ-

λαλάζω, «ἀν' ὅμιλον» Ἰλ. Λ 324. 2) μεταφ. θορυβῶ, ταράττω, τρέπω, „παίρνω ἐμπρὸς μὲ ταῖς φωναῖς“ Ο 136. Ἐκ τοῦ

κυδοιμός [˘..], ὁ, θόρυβος, ταραχή, ἰδίως ἀλαλαγμός, ἀλαλητός, ὁ ἐν τῇ μάχῃ, Λ 52, 164 κ. ἀ., ἔτι δὲ σύγχυσις, ἔκπληξις, Σ 218. 2) προσωποπ. Κυδοιμός, ὁ δαίμων τῆς ἐν τῇ μάχῃ ταραχῆς καὶ τοῦ ἀλαλαγμοῦ, ὀπαδὸς τῆς Ἐνυοῦς, Ε 593, Σ 535 (ὁ Βόθης, Βέκκερ. καὶ Φαῖσις γράφουσι καὶ ἐνταῦθα κυδ.) Ἰλ. (Ἐτυμολογεῖται κατὰ τὸν Λόβεκκ. ἐκ τοῦ **κῦδος**).

κῦδος, εος, τό, ποι. 1) δόξα, τιμή, κλέος, εὔκλεια, ἰδίως ἡ ἐκ τῆς νίκης, Ἰλ. πλχ., πολλάκις συνάπτεται μετὰ τῆς «τιμῆς» Π 84, Ρ 251. Ἐν προσφωνήσει «μέγα κῦδος Ἀχαιῶν» μέγα κλέος, καύχημα τῶν Ἀχ., „καμάρι“, Ι 673, Ξ 42, γ 79, μ 184· «κύδεϊ γαίων» γαυριῶν, ἐπαιρόμενος διὰ τὴν δόξαν του, ἴδ. **γαίω**. 2) τὸ περιποιοῦν δόξαν καὶ τιμήν, εὐτυχία, εὐδαιμονία, „προκοπή“, «κῦδος ὀπάζω τινι» γ 57, ο 320.

κυδρός [-.], ή, όν, ποι. (κῦδος) ἔνδοξος, κλεινός, ἔντιμος, „καμαρωμένος“, παρ' Ὁμ. πάντοτε «κυδρὴ παράκοιτις» περὶ τῆς Ἥρας Σ 184, Φ 479, Ὑμ. 11, 4, καὶ περὶ τῆς Λητοῦς, λ 580, περὶ τῆς Παλλάδος «κυδρὴ θεός» Ὑμ. 27, 1, ἔτι δὲ καὶ περὶ θνητῆς, ο 26. Τὸ δὲ ἀρσ. ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ, Ὑ. Ἑρμ. 461.

Κύδων [˘.], ωνος, ὁ, πλ. οἱ Κύδωνες, ἔθνος τι Κρητικὸν κατοικοῦν τὰ βορειοδυτικὰ παράλια τῆς νήσου, γ 292, τ 176. Κατὰ τὸν Στράβ. 10, 4, 6, ἐθεωροῦντο, ὡς καὶ οἱ Ἐτεόκρητες, οἱ ἀρχαιότατοι κάτοικοι τῆς νήσου. Ἡ πόλις αὐτῶν Κυδωνία ἔκειτο πιθανῶς ὅπου τὴν σήμερον τὰ Χανιά.

κυέω [˘..], ἀρχαιότερος τύπος τοῦ **κύω**, εἶμαι ἔγκυος, ἔχω ἐν γαστρί, κυοφορῶ, «υἱόν» Τ 117, ἐπὶ φορβάδος, Ψ 266.—Τὸ μέσ. Ὑμ. 26, 4.

κύθε, ἴδ. **κεύθω**.

Κυθέρεια [˘...], ἡ, ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης δοθὲν αὐτῇ ἐκ τῆς νήσου Κυθήρων (ἴδ. τ. λ.), θ 288, σ 193, Ὑ. Ἀφρ. 6. Συνάπτεται μετὰ τοῦ «Κυπρογενής» Ὑμ. 9, 8.

Κύθηρα, τά, νῆσος ἐν τῷ Λακωνικῷ κόλπῳ νοτιοδυτικῶς τοῦ ἀκρωτηρίου Μαλέας, τὰ νῦν Τσερίγο, Ο 432, ι 81. Ἡ νῆσος αὕτη ὑπῆρξε μία τῶν ἀρχαιοτάτων ἑδρῶν τῆς Ἀφροδισιακῆς λατρείας, ἥτις πρωταίτατα μὲν εἰς αὐτὴν μετηνέχθη ὑπὸ τῶν Φοινίκων (Ἡρόδ. 1, 105, Παυσ. 1, 14, 6. 3, 23, 1), ἐντεῦθεν δ' ἔπειτα διεδόθη εἰς τὰς γειτνιαζούσας χώρας. Λέγεται μάλιστα ὅτι καὶ ὁ μετέπειτα περιβόητος ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πρωτευούσῃ πόλει ναὸς ἦτο κτίσμα τῶν Φοινίκων κατὰ τὸν Ἡρόδ. καὶ Παυσ. ἔνθ. ἀνωτ. Ἡ μεταγενεστέρα παράδοσις διηγεῖται ὅτι αὐτὴ ἡ Ἀφροδίτη, ἐκ τοῦ ἀφροῦ τῆς θαλάσσης ἀναδῦσα, ἦλθεν εἰς τὴν νῆσον.—Ἐπίρ. **Κυθηρόθεν**, ἐκ τῶν Κυθ. Ο 438.—Ἐπίθ. **Κυθήριος**, ὁ κάτοικος (ἢ καταγόμενος ἐκ) τῶν Κυθήρων, Κ 268, Ο 431.

κυκάω [˘..], μετοχ. κυκόων ἐπικ. ἀντὶ τοῦ κυκάων, ἀόρ. ἀ. ἀναύξ. κύκησα, καὶ παθ. κυκήθην· ἀ.) ἀναμιγνύω, ἀναταράττω, „ἀνακατώνω“, Ε 903· μετὰ δοτ. «τυρὸν οἴνῳ» κ 235, Λ 638· β΄.) μεταφ. διαταράττω, μόνον ἐν τῷ παθ. συνταράττομαι, θορυβοῦμαι, περιπίπτω εἰς ταραχήν, «κυκήθησαν Τρῶες» Σ 229· ὡσαύτως ἐπὶ ἵππων, Λ 129, Υ 480, ἐπὶ ποταμοῦ καὶ κυμάτων, συνταράσσομαι, Φ 235, μ 238, 241. Ἐκ τούτου

κυκεών, ῶνος, ὁ, αἰτ. **κυκεῶ** (ἐν Ὀδ. καὶ Ὑ. Δήμ.) καὶ ἐπικ. **κυκειῶ** (ἐν Ἰλ.) ἀντὶ τοῦ: κυκεῶνα, μίγμα ἢ κρᾶμα συγκείμενον ἐκ Πραμνείου οἴνου, τυροῦ αἰγείου κεκνησμένου καὶ ἀλφίτων, Λ 624, 638, 641. Ἐν δὲ τῇ κ 234, 290 ἡ Κίρκη προσθέτει καὶ μέλι, ἐν τῷ Ὑ. Δήμ. 208 σύγκειται ἐξ ἀλφίτων, ὕδατος καὶ γλήχωνος. Ἐν Ὀδ. κ 235 καλεῖται «σῖτος» τουτέστι τροφή, „φαγητό“, ἴσως διότι ἦτο ὀλίγον πηκτός, πάντοτε ὅμως ἐπίνετο, Λ 641, 642, κ 237, 316. Ἐπίνετο δὲ ὡς δυναμωτικὸν καὶ ψυκτικὸν ἢ καταπαῦον τὴν δίψαν. Ἦτο δὲ καὶ κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους εὔχρηστος μεταξὺ τῶν χυδαίων (Θεοφρ. Χαρ. 4, 1), ‖. ὡς καὶ σήμερον μεταξὺ αὐτῶν τούτων εἶνε ὁ κατὰ πολλὰ ὅμοιος Τουρκικὸς „μποζᾶς“.

κυκλέω, ἐπὶ κύκλων ἢ τροχῶν μετακινῶ, μεταφέρω «νεκροὺς βουσί» Η 332 †. Ἐκ τοῦ

κύκλος, ὁ, πληθ. οἱ κύκλοι καὶ τὰ κύκλα (ἴδ. κατωτέρω 2, β΄.): 1) κύκλος, „γῦρος“, περιφέρεια, «κύκλῳ» γύρω, θ 278. 2) πᾶν ὅ,τι κυκλικὸν ἔχει τὸ σχῆμα, ὅθεν ἀ.) οἱ μετάλλινοι κύκλοι ἢ γῦροι, οἱ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, Λ 33, (ἔνθα βεβαίως ἐννοοῦνται παράλληλοι κύκλοι περὶ τὸν ὀμφαλόν). Ἰδίως δὲ ἡ περιφέρεια, τὸ περιθώριον αὐτῆς (ἴδ. **ἄντυξ** 1), Μ 297, Υ 280· β΄.) „τροχός“ Ψ 340. Ἐπὶ ταύτης δὲ τῆς σημασίας ἔχει πληθ. τὰ κύκλα, Ε 722, Σ 375· γ΄.) δίσκος πλανήτου, Ὑμ. 7, 6. 3) μεταφ. κύκλος ἀνθρώπων· ἀ.) «ἱερὸς κύκλος» ὁ κύκλος τῶν καθημένων γερόντων, εὐγενῶν, Σ 504· β΄.) «δόλιος κ.» ὁ ὑπὸ τῶν κυνηγῶν εἰς ἀποκλεισμὸν τῶν θηρίων ἀποτελούμενος, δ 792.

κυκλόσε, ἐπίρ. (κύκλος), κύκλῳ, πέριξ, Ἰλ. Δ 212, Ρ 392.

κυκλοτερής, ές (κ. τείρω), κυρ. στρογγυλευμένος, κυκλικῶς ἐξειργασμένος· ὅθεν κυκλοτερής, κυκλικός, «ἄλσος» ρ 209 (ὅπερ κατὰ τὸν Δοιδερλ. εἶνε ἄλσος τεχνικῶς εἰς κύκλον πεφυτευμένον) «κυκλοτερὲς τεῖνω τόξον» προληπτικῶς: ἐντείνω τὸ τόξον ὥστε νὰ γείνῃ κυκλοτερές, Δ 124.

Κύκλωπες, οἱ, (ἐν. Κύκλωψ) παρίστανται ἐν τῇ Ὀδ. ὡς ἔθνος τι ἄγριον, γιγάντειον, ὅπερ διεσπαρμένον ἔζη βίον νομαδικὸν ἄνευ νόμων καὶ πόλεων, ι 106 ἑξ. Ὁ Πολύφημος ὁ ἰσχυρότατος

αὐτῶν, ὁ κατ' ἐξοχὴν λεγόμενος Κύκλωψ, ϐ 19, ι 364, 415, 428 κ. ἀ., κατήγετο ἀπὸ τοῦ Ποσειδῶνος, α 68 ἐξ. Τὸ μονόφθαλμον αὐτῶν συμπεραίνεται ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Πολύφημος τυφλωθεὶς τὸν ὀφθαλμὸν δὲν βλέπει πλέον, πρϐλ. ι 397, 416. Οἱ ἀρχαῖοι θέτουσιν αὐτοὺς ἐν Σικελίᾳ (Θουκ. 6, 2) καὶ μάλιστα περὶ τὴν Αἴτνην. Τὰ δὲ περίχωρα τῆς σημερινῆς πόλεως Aci Reale διασώζουσι μέχρι τοῦ νῦν τὴν παράδοσιν τοῦ μύθου τούτου τοὐλάχιστον ἐν τῷ ὀνόματι τῶν σκοπέλων καὶ τῆς βραχώδους νήσου (Scogli καὶ Isola de'Ciclopi), τῶν κατὰ τὴν παραλίαν ἐκείνην οὐ μακρὰν τῆς εἰρημένης πόλεως καὶ τῆς Trezza. Τῶν δὲ νεωτέρων ὁ μὲν Οὐόσσιος θέτει αὐτοὺς εἰς τὴν μεσημϐρινὴν πλευρὰν τῆς Σικελίας· ὁ δὲ Φαίλκερος εἰς τὴν δυτικὴν παραλίαν παρὰ τὸ Λιλύϐαιον ἀκρωτήριον· ἀλλ' ἔτι νεώτεραι τούτων ἔρευναι, γενόμεναι ὑπὸ τοῦ Νίτση, Οὐελκέρου καὶ ἄλλων, ἀπέδειξαν ὅτι αἱ γενόμεναι ἀπόπειραι νὰ ὁρισθῶσι γεωγραφικῶς αἱ οἰκήσεις τῶν Κυκλώπων, Γιγάντων, Φαιάκων κ.τ.τ. εἶνε μάταιαι.—Μυθολογικῶς δὲ ἐξεταζόμενοι φαίνονται ὅτι οἱ μὲν παρ' Ὁμήρῳ Κύκλωπες εἶνε θαλάσσιοι δαίμονες ἢ προσωποποιημέναι φυσικαὶ Ποσειδώνιαι δυνάμεις, οἱ δὲ παρ' Ἡσιόδῳ (Θεογ. 140), οἱ παῖδες τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας, οἱ χαλκεύοντες διὰ τὸν Δία τὰς ἀστραπὰς καὶ τοὺς κεραυνούς, εἶνε φυσικαὶ Ἡφαίστειοι δυνάμεις.—Ἡ συνήθης ἐτυμολογία, ἡ χ παρ' Ἡσιόδ. Θεογ. 144, εἶνε ἐκ τοῦ κύκλος χ ὤψ, οἱονεί: κυκλόφθαλμος ἢ „στρογγυλοπρόσωπος". Ταύτην δὲ ἀπίθανον θεωρῶν ὁ Δοιδερλ. παράγει ἐκ τοῦ **κλέπτω**, **κλῄω** καὶ μὲ ἀναδιπλ. κύκλωψ, ὅπερ πολὺ μᾶλλον ἀπίθανον μοὶ φαίνεται. Πιθανωτέρα ἡ τοῦ Βίγγη ἐτυμολογία ἐκ τοῦ **κυκλέω** ἢ **κυκλόω** καὶ ὤψ, οἱονεί: συστρέφων τοὺς ὀφθαλμούς, ϐλοσυρὸς καὶ φοϐερὸς τὴν ὄψιν, ἐπομ. ἄγριος.

κύκνος, ὁ, κύκνος, Ἰλ. Β 460, Ο 692.

κυλίνδω [⏑‥], μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ παρατ. καὶ ἀορ. παθ. ἐκυλίσθην Ρ 99 (ὡς ἐκ τοῦ κυλίω). 1) Ἐνεργ. „κυλίω, κατρακυλῶ", κυλινδῶ, «κῦμα ὀστέα κυλίνδει» α 162, ξ 315 «Βορέης κῦμα κυλίνδων» διεγείρων καὶ κατακυλίων, ε 296. Μεταφ. «πῆμα Δαναοῖσι» ἐπιπέμπει, παρασκευάζει, Ρ 688. 2) Παθ. „κυλίομαι, κατρακυλοῦμαι", κυλινδοῦμαι. ἀ.) κυρ. ἐπὶ λίθου, Ν 142, λ 598, καταπεσούσης περικεφαλαίας, Π 795, ἐπὶ ἠκρωτηριασμένου νεκρικοῦ κορμοῦ, Λ 147, ἐπὶ κυμάτων, Λ 307, ι 147, «ἵππος κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ» κυλιόμενος ὅ ἐ. περιστρεφόμενος (ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων) περὶ τὸ βέλος, δι' οὗ ἐπληγώθη, Θ 86 «κυλινδόμενος κατὰ κόπρον» κυλιόμενος εἰς τὴν λάσπην, (ὁ γέρων Πρίαμος) εἰς ἔνδειξιν τῆς μεγάλης αὐτοῦ λύπης καὶ ταπεινώσεως, Χ 414, Ω 165, δ 541· ϐ'.) μεταφ. «νῶιν πῆμα κυλίνδετο» ἐπήρχετο, παρεσκευάζετο, Λ 347, Ρ 99, ϐ 163, «πήματος ἀρχή» θ 81.

Κυλλήνη, ἡ, ὄρος μεθόριον τῆς Ἀρκαδίας, Ἀχαΐας χ Σικυῶνος, ἀνυψούμενον εἰς 7260 πόδ. (τὰ νῦν Ζίρια) ἀφιερωμένον εἰς τὸν Ἑρμῆν, ὡς ἐν αὐτῷ γεγεννημένον καὶ ἐν ἰδίῳ ναῷ τιμώμενον, Β 603, Υ. Ἑρμ. 2, ῾Ὁ. καὶ τὴν ἐπ. λ. (Συγγ. τῷ κυέω, οἱονεί: κοῖλον ὄρος).

Κυλλήνιος, ὁ, 1) ἐπωνύμιον τοῦ Ἑρμοῦ, ὡς ἐν Κυλλήνῃ γεννηθέντος καὶ τιμωμένου, ω 1, Υ. Ἑρμ. 304, 318. 2) κάτοικος τῆς πόλεως Κυλλήνης (τῆς σημερινῆς Γλαρέντζας) τῆς ἐν τῇ Ἤλιδι, Ο 518 κατὰ τὰ Ἐνετ. σχόλ. καὶ τὸν Εὐστ.

κυλλοποδίων [...-.], ονος, (κυλλὸς=στραϐός, πούς), κλητ. κυλλοπόδιον, Φ 331, „στραϐοπόδης", χωλός, ἐπίθ. τοῦ Ἡφαίστου Ἰλ. Σ 371, Υ 270. (‖. Τὸ ἐπίθ. κυλλὸς ἐσώθη ἐν τῇ καθομ. μόνον ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς ἀναπήρου „κουλλός", καὶ ἐν συνθέσει „κουλλοχέρης").

κῦμα, ατος, τό, (κύω, κυέω) „κῦμα", τῶν τε ποταμῶν καὶ τῆς θαλάσσης, πολλάκις κατὰ πληθ. «κύματα τροφόεντα» Ο 621, γ 290, «κ. παφλάζοντα» Ν 798 «κ. παντοίων ἀνέμων» κ. ἐκ παντοίων ἀνέμων ἐγειρόμενα, Β 397. Ἐκ τούτου

κυμαίνω [-‥], κυμαίνομαι, κυματίζομαι, «πόντος κυμαίνων» Ξ 229, δ 425 κ. ἀ.

κύμβαχος [.⏑.], ον, ποι. (κύμϐη). 1) ἐπίθ. „κατακέφαλος", ὡς ἐπίρ. „κατακέφαλα" Ε 586. 2) οὐσιαστ. τὸ ἀνώτατον ἄκρον, ἡ κορυφὴ τῆς περικεφαλαίας, ὁ κῶνος, ἔνθα ὁ λόφος ἐντίθεται, Ο 536, Ἰλ. (‖. Κύμϐη καὶ κύϐη= κεφαλή, κρανίον, καὶ εἶδος κρανιοειδοῦς ποτηρίου. Ἐντεῦθεν παράγονται τὰ τῆς καθομιλουμ. „κουϐάρι, κουμμάρι, κουμϐαρᾶς, κουϐέλι").

Κύμη [-.], ἡ, πόλις τῆς Αἰολίδος, ἀποικία τῶν Αἰολέων, Ἐπιγ. 1, 2. 4, 16.

κύμινδις [⏑–⏑], ὁ, ὄρνεόν τι νυκτόϐιον, ἱέρακι ὅμοιον ἢ ἀετῷ, κατὰ τὸν Πλίν. h. n. 10, 8, 10 νυχθιέραξ (nocturnus accipiter), Ξ 291 †, ἔνθα πλὴν τούτου φέρει καὶ ἕτερόν τι ὄνομα θεῖον, τουτέστι τῆς ἀρχαιοτέρας γλώσσης, χαλκίς, ‖. ὅπερ ἔλαϐε κατὰ τὸν Εὐστάθ. διὰ τὸ χαλκίζον αὐτοῦ χρῶμα.

Κυμοδόκη [-...], ἡ (κῦμα, δέχομαι), μία τῶν Νηρηίδων, κυρ. ἡ κυματοδόχος, Σ 39.

Κυμοθόη [-...], ἡ (κῦμα, θοός), μία τῶν Νηρηίδων, κυρ. ἡ ταχεῖα ὡς τὸ κῦμα, Σ 41.

κυνάμυια [⏑⏑..], ἡ (κύων, μυῖα), „σκυλόμυγα", ὕϐρις πρὸς ἀναιδεῖς γυναῖκας, αἵτινες δὲν ἀποσοϐοῦνται εὐκόλως. Οὕτως ὑϐριστικῶς ἀποκαλεῖ ὁ Ἄρης τὴν Ἀθηνᾶν χ ἡ Ἥρα τὴν Ἀφροδίτην, Ἰλ. Φ 394, 421 (Σχολ. αὐτόθι. ‖. Ὁ μὲν τῶν Σχολιαστῶν νομίζει ὅτι ἡ λ. σημαίνει τὸ ζῶον τὸ ἄλλως λεγόμενον κρότων, „τσιμπούρι", καὶ δι' αὐτοῦ ἑπομένως χαρακτηρίζεται τὸ ἐπίμονον καὶ ἀναιδές· ἄλλος δέ τις ὅτι «ἐσχημάτισε τὸ ὄνομα ἀπὸ δύω ἀναιδῶν τελείων τοῦ τε κυνὸς καὶ τῆς μυίας διὰ τὸ ὑπερϐάλλον τῆς ἀναιδείας»). Μετέπειτα ὠνομάζετο οὕτως ἔντομόν τι ὅμοιον τῷ οἴστρῳ ἢ μύωπι, Αἰλ. Ζώ. Ἱστ. 4, 15.

κυνέη, ἡ (κυρ. θηλ. τοῦ κύνεος, ἐξυπακ. δορά), κυρ. σκυλόδερμα, ἐξ οὗ κατεσκευάζοντο καλύμματα τῆς κεφαλῆς, „σκοῦφοι“· κατὰ δὲ τὸν Εὐστάθ. δέρμα κυνὸς ποταμίου. Ὅθεν ἰδίως περικεφαλαία, ἡ ἀκριβῶς καὶ σταθερῶς εἰς τὴν κεφαλὴν προσηρμοσμένη, κατεσκευασμένη ἐκ παντοίων μαλακῶν ὑλῶν, ὅθεν καὶ λέγεται «ταυρείη» ἐκ ταυρείου δέρματος, Κ 258, 261, «κτιδέη» (ἴδ. τὴν λ.) Κ 335. Καθ' ὃ δὲ καὶ διὰ μεταλλίνων ἐλασμάτων ἐπικεκαλυμμένη «χαλκήρης, χαλκοπάρηος, εὔχαλκος» ᾗ ἐνίοτε «πάγχαλκος» σ 378. Ὅταν δὲ ἔχῃ καὶ λόφον οὐράν ἵππου, λέγεται «ἵππουρις, ἱπποδάσεια», κεῖται λοιπὸν τότε καταχρηστικῶς ἀντὶ τοῦ κόρυς· «κυνέη αἰγείη» σκούφια ἐξ αἰγείου δέρματος, κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν χωρικῶν, ω 231. Ἡ δὲ «κυνέη Ἄϊδος», Ε 845, εἶχε τὴν ἰδιότητα νὰ κάμνῃ ἀφανῆ τὸν φέροντα καὶ ἦτο ὁμιχλώδες τι ἢ νεφελώδες κάλυμμα, οἷον τῶν Σκανδιναυῶν ἡ μυθολογουμένη Tarnkappe. Ἦτο δὲ ἔργον τῶν Κυκλώπων κατὰ τὸν Ἀπολλόδ. 1, 2, 1.

κύνεος [–..], **έη**, **εον** (κύων, κυνός), ποιητ. κυνικός, ὅ ἐ. ἀναιδής, θρασύς, Ι 373 †.

κυνέω [⏑..], ἀόρ. ά. ἔκυσα (ὡς ἐκ τοῦ κύω) καὶ ἐπικ. ἔκυσσα, καὶ ἀναύξ. κύσσα καὶ κύσα (πρβλ. τὸ Γερμ. küssen), „φιλῶ“, ἀσπάζομαι, «υἱόν» Ζ 474, π 190, «γούνατα, χεῖρας» Θ 371, Ω 478, «κεφαλήν τε ᾗ ὦμους» φ 224, ᾗ (σχῆμα καθ' ὅλον ᾗ μέρος) «κύσσε μιν κεφαλήν» τὸν ἐφίλησεν εἰς τὴν κεφαλήν, π 15, ρ 39, τ 417. (Ὁ ἐνεστ. καὶ παρατ. μόνον ἐν δ 522, ρ 35).

κυνηγέτης [⏑...], **ον**, ὁ (κ. ἡγέομαι), κυρ. ὁ ἄγων κύνας πρὸς θήραν, „κυνηγός“, θηρευτής, ι 120 †.

Κύνθιος, η, ον, «ὄχθος» = **Κύνθος**, Ὑ. Ἀπ. 17. Ἐκ τοῦ

Κύνθος, ὁ, ὄρος τι τῆς Δήλου, ἔνθα ἐγεννήθη ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις, Ὑ. Ἀπ. 141, «Κύνθου ὄρος» αὐτόθ. ς. 26.

κυνοραιστής [⏑...], ὁ (κ. ῥαίνω = ῥαΐζω), ζωῦφιόν τι παράσιτον φθαρτικὸν τῶν κυνῶν, κρότων, „τσιμπούρι“, ρ 300 †. (Κατὰ τὸν Εὐς. ἐλέγετο καὶ κυνορραϊστής).

Κῦνος, ἡ, πόλις τῶν Ὀπουντίων Λοκρῶν, ἐπὶ ὁμωνύμου γλώσσης, ἐπίνειον τῆς Ὀποῦντος, καὶ σήμερον Κῦνο, πλησίον τοῦ σημερινοῦ χωρίου Λιβανάταις, Β 531.

κύντερος, η, ον, ποι. συγκρ., ᾗ **κύνταος, η, ον**, ὑπερθ. ἐκ τοῦ οὐσ. **κύων** (ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. ἐκ τοῦ σκύλος) „σκυλίτερος“, πάντοτε τροπικ. παρ' Ὁμ., ὅ ἐ. κυνικώτερος, ἀναιδέστερος, θρασύτερος, παρατολμότερος, Θ 483, η 216, λ 427, υ 18, «ὅ,τι κύντατον ἔρδειν» ὅ,τι τολμηρότατον, Κ 503, «αἰνότατος καὶ κύντατος ἐνιαυτός» ὁ πλέον φοβερὸς καὶ „σκυλίτικος“ (σκληρὸς διὰ τὴν ἀφορίαν) χρόνος, Ὑ. Δήμ. 307· ὡσαύτως «κύντερον ἦμαρ» παρ' Ἀπολλων. τῷ Ῥοδ. Β 474.

κυνώπης, **ον**, ποι. (κ. ὤψ), ὁ ἔχων ὄψιν ἢ ὄμματα κυνός (ὅπως περιγράφεται: «κυνὸς ὄμματ' ἔχων» Α 225), κυνόφθαλμος, „σκυλοπρόσωπος“, ὅ ἐ. ἀναιδής, ἀναίσχυντος, θρασύς, Α 159 †.—Θηλ. **κυνῶπις**, **ιδος**, οὕτω λοιδορεῖται ἡ Ἑλένη Γ 180, δ 145, ἡ Ἥρα Σ 396, ἡ Ἀφροδίτη θ 319, ἡ Κλυταιμνήστρα λ 424.

Κυπαρισσήεις [⏑⏑...], **εντος**, ὁ, ἀρχαία πόλις τῆς Τριφυλίας, παρὰ τὰ μεθόρια τῆς Μεσσηνίας, ἐπὶ Στράβωνος (8, 3, 25) ἔρημος, ὀνομαζομένη **Κυπαρισσία** (διάφορος τῆς Μεσσηνιακῆς Κυπαρισσίας, περὶ ἧς ἴδ. Στράβ. 8, 3, 22), Β 593.

κυπαρίσσινος [⏑⏑.⏑.], **η, ον**, κυπαρισσινος, ἐκ κυπαρισσείου ξύλου, „κυπαρισσένιος“, ρ 340 †. Ἐκ τοῦ

κυπάρισσος [⏑⏑..], ἡ, **κυπάρισσος**, „κυπαρίσσι“, Λατ. cupressus, ε 64 †.

Κυπάρισσος [⏑⏑..], ἡ, πολίχνη τῆς Φωκίδος ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ οὐ μακρὰν τῶν Δελφῶν, κατὰ Στέφ. τὸν Βυζάντ. πρότερον μὲν καλουμένη Ἔρανος, μετέπειτα δὲ Ἀπολλωνιάς, Β 519.

κύπειρον [⏑..], τό, καὶ **κύπειρος** [⏑..], ὁ, Ὑ. Ἑρμ. 107, φυτόν τι λειμώνιον, ὅπερ μνημονεύεται ὡς φορβὴ ἐν μὲν τῇ δ 603 τῶν ἵππων, ἐν δὲ τῷ Ὑ. Ἑρμ. 107 τῶν βοῶν. (Οἱ νεώτεροι φυτολόγοι δὲν συμφωνοῦσι περὶ τοῦ ἂν εἶνε ὁ cyperus longus ἢ cyperus rotundus τοῦ Λιννῆ ἢ ὁ pseudocyperus τοῦ Πλινίου. ‖. Ἐν τῇ καθομιλουμ. λέγεται φυτόν τι „κύπερι“, οὗτινος αἱ μικραὶ βολβοειδεῖς ῥίζαι εἶνε εὔοσμοι ᾗ ἐδώδιμοι).

κύπελλον [⏑..], τό, ποι. (κύπη = „κοῦπα“) ποτήριον, ἔκπωμα, „κοῦπα“, πολλάκις ταὐτὸν τῷ δέπας, συνήθως μετάλλινον, «χρύσεια κύπελλα» Γ 248, α 142 κ. ἀ.

Κύπρις, **ιδος**, ἡ (Κύπρος), αἰτ. Κύπριδα, Ε 458, 883, καὶ Κύπριν, Ε 330, ἐπωνυμία τῆς Ἀφροδίτης, Ἴλ. Ε 422 κ. πλχ., ἴδ. **Κύπρος**.

Κυπρογενής, οῦς, ἡ, ἡ ἐν Κύπρῳ γεγεννημένη, ἐπωνυμία τῆς Ἀφροδίτης, Ὑμ. 9, 1.

Κύπρος, ἡ, καὶ νῦν ὡσαύτως καλουμένη, νῆσος τῆς Μεσογείου θαλάσσης οὐ μακρὰν τῆς Κιλικιακῆς καὶ Συριακῆς παραλίας, γνωστὴ διά τε τὴν λατρείαν τῆς Ἀφροδίτης, ἥτις ἐν ἀμνημονεύτοις χρόνοις μετηνέχθη ἐκ τῆς Φοινίκης, δι' ὃ καὶ ἡ νῆσος ἐθεωρεῖτο παρὰ τῶν Ἑλλήνων κυρία πατρὶς τῆς Ἀφροδίτης (ἐντεῦθεν αἱ ἐπωνυμίαι τῆς θεᾶς Κύπρις, Κυπρογενής), καὶ διὰ τὴν εὐφορίαν αὐτῆς καὶ τὰ πλούσια μεταλλωρυχεῖα (Ἴλ. μάλιστα τοῦ χαλκοῦ, ὃν διὰ τοῦτο οἱ Ῥωμαῖοι cuprum ὠνόμασαν), Λ 21, δ 83, θ 362.

κύπτω, ἀόρ. ἔκυψα, κύπτω, „σκύφτω, σκύβω“, Δ 468, Φ 69, Ρ 621, λ 585.

κυρβαίη μάζα, ἡ, ἄγνωστόν τι εἶδος μάζης ἢ ζύμης, Ἐπ. 15, 6 (ἔνθα ὁ μὲν Σουΐδας γράφει κυρκαίη ὡς ἐκ τοῦ κυρκανάω = ἀνακατώνω· ἄλλοι δὲ ἄλλως διορθοῦσι τὸ χωρίον).

*κῠρέω [˘..] (ἐξ οὗ μόνον ὁ ἀόρ. ἐκύρησα, Ἐπ. 6, 6), καὶ ἀρχαιότερον καὶ ποι. κῡ́ρω [-.], παρατ. κῦρε ἀντὶ τοῦ ἔκυρε, Ψ 821, ἀόρ. ἔκυρσα. Τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχει καὶ τὸ μέσ. κῡ́ρομαι. 1) μετὰ δοτ. [ἐντυγχάνω τινί] „τυγχάνω“, ἁπαντῶ, περιπίπτω εἴς τι, «ἅρματι» Ψ 428, «κακῷ κύρεται» Ω 530, «ἐπὶ σώματι κύρσας» (λέων) ἀπαντήσας πτῶμα, Γ 23, «αἰεὶ ἐπ' αὐχένι κῦρε δουρὸς ἀκωκῇ» πάντοτε ἤθελε νὰ ἐπιτύχῃ (ἐσκόπευε) τὸν αὐχένα μὲ τὴν αἰχμὴν τοῦ δόρατος, Ψ 821. 2) μετὰ γεν. ἀ.) μέχρι τινὸς ἐξικνοῦμαι, φθάνω, «μελάθρου» Υ. Ἀφρ. 175, Υ. Δήμ. 189· β'.) καταλαμβάνω, ἐπιτυγχάνω, εὑρίσκω, «αἰδοίων βροτῶν ὁσίων τε» Ἐπ. 6, 6. Ἐκ τούτου

κῦρμα (κατὰ δὲ τὸν Βέκκ. κῖρμα), ατος, τό, ποι. ὅ,τι εὑρίσκει, τυχαίνει τις, ἔρμαιον, εὕρημα, λεία, συνήθως συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἕλωρ» «ἀνδράσι δυσμενέεσσιν, οἰωνοῖς, θήρεσσιν ἕλωρ καὶ κῦρμα γενέσθαι» Ε 488, Ρ 151, γ 271, ε 473 κ. ἀ., ἄνευ δὲ τοῦ «ἕλωρ» Ρ 272, ο 480.

κῦρσας, ἴδ. κῠρέω.

κῠρτός, ή, όν, κυρτός, καμαρωτός, «κῦμα» Ἰλ. Δ 426, Ν 799, «ὦμω κυρτώ», Β 218. Ἐκ τούτου

κῠρτόω, κυρτώνω, κάμνω τι κυρτόν, «κῦμα κυρτωθέν», πυργωθέν, ἐν εἴδει θόλου ἐξογκωθέν, λ 244 †.

κῦστις, ιδος, ἡ (κύω), κύστις ἡ οὐροδόχος, „φοῦσκα“, Ἰλ. Ε 67, Ν 652.

Κῦτωρος [˘..], ἡ, πόλις τῆς Παφλαγονίας, μετέπειτα ἐπίνειον τῆς Ἀμάστριος, νῦν Κύτρος ἢ Κοτρού, Β 853. (Παρὰ Στράβ. 12, 3, 10 λέγεται οὐδετέρως τὸ Κύτωρον καὶ ὅτι ὠνομάσθη ἀπὸ Κυτώρου τοῦ υἱοῦ τοῦ Φρίξου).

κῡφός [-.], ή, όν (κύπτω), κεκυφώς, „σκυφτός, καμπούρης“, «γήραϊ» β 16 †.

Κῦφος [˘.], ἡ, πόλις τῆς Περραιβίας, ἐν τῇ βορειανατολικῇ Θεσσαλίᾳ παρά τι ὁμώνυμον ὄρος, Β 748. Πρβλ. Στράβ. 9, 5, 20.

κύω, 1) μεταγενέστερος τύπος τοῦ κυέω, ὅπ. ἴδε. 2) ἴδ. κυνέω.

κύων [˘.], ὁ, ἡ, γεν. κυνός, δοτ. πληθ. κυσί, ἐπικ. κύνεσσι. 1) κύων, „σκύλος, σκύλα“, Ὁμ. πλχ., «κύνες θηρευταί, τραπεζῆες», ἴδ. τὰς λ. Τὸ παραλαμβάνειν τοὺς κύνας εἰς τὰς ἀγορὰς ἦτο σύνηθες εἰς Ὁμηρικοὺς ἥρωας, β 11, ρ 62, «κύων Ἀΐδαο» ὁ κύων τοῦ Ἅδου, ὁ Κέρβερος, Θ 368, λ 623, «κύων Ὠρίωνος» ὁ κύων τοῦ Ὠρ. (ὁ παρ' Ἡσιόδ. Σείριος), ὅστις μετὰ τοῦ κυρίου του μεταμορφωθεὶς μετετέθη εἰς τοὺς ἀστέρας. Θεωρεῖται ἐν θερμαῖς χώραις πρόδρομος πυρετῶν καὶ λοιμῶν, Χ 29. 2) τροπικ. εἶνε ὕβρις μάλιστα ἐπὶ γυναικῶν εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀναιδείας καὶ θρασύτητος αὐτῶν „σκύλα“. Οὕτως ὀνομάζει ἡ Ἑλένη αὐτὴ ἑαυτήν, Ζ 344, 356, ἡ Ἶρις τὴν Ἀθηνᾶν Θ 423, ἡ Ἥρα τὴν Ἄρτεμιν Φ 481. Ὡσαύτως λοιδοροῦνται αἱ δμωαὶ τοῦ Ὀδυσσέως, σ 338, τ 91 κ. ἀ., αἱ αὐταὶ λέγονται «δμωαὶ κύνες οὐκ ἀλέγουσαι» „σκύλαις ἄπιστα“, τ 154, πρβλ. κυνάμυια, κυνῶπις. Ἐπὶ ἀνδρῶν τιθεμένη ἡ λ. σημαίνει τὸ ἀκάθεκτον, σκληρὸν ἢ παράτολμον· οὕτως ὁ Ἕκτωρ «κύων λυσσητήρ» „σκυλὶ λυσσασμένο“, Θ 299 κ. ἀ., ἀλλὰ σημαίνει καὶ τὴν ἀναίσχυντον δειλίαν καὶ μάλιστα τὸ θηλ. «κακαὶ κύνες» ἐπὶ τῶν Τρώων, Ν 623, καὶ θρασύτητα. ρ 248.

3) κύων ὁ θαλάσσιος, „σκυλόψαρο“, μ 96. —Οἱ κύνες φαίνονται παρ' Ὁμ. πολλάκις ὡς θηρία σαρκοφάγα, ἅτινα μετὰ τῶν ὀρνέων κατασπαράττουσι τὰς σάρκας τῶν ἀτάφων πτωμάτων, Ψ 335, 339, γ 259 κ. ἀ. ‖. Ὅθεν καὶ τῆς καθομιλουμ. ἡ φρ. „θὰ τὸν φάγουν τὰ σκυλιά“, θὰ μείνῃ ἄταφος ἢ ἀπεριποίητος. (Ἐτυμολογικῶς συγγ. τῷ Λατ. canis, οὐδ' ἔχει τι κοινὸν πρὸς τὸ κυνέω=φιλῶ, ὡς νομίζουσιν οἱ ἀρχαῖοι καὶ τῶν νεωτέρων ὁ Δοιδερλ.).

κῶας, τό, πληθ. κώεα, δοτ. κώεσιν, Ἰων. καὶ ποιητ., διφθέρα, „γοῦνα“, ἰδίως „προβιά“, ὁποίας ἔστρωνον κατὰ γῆς ἢ ἐπὶ θρανίων ἢ ἐπὶ κλίνης, ἵνα μαλακῶς κάθωνται ἢ κατακλίνωνται, Ι 661 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.), γ 38, π 47 κ. ἀ. ἐνικῶς τε καὶ πληθυντικῶς. (‖. Ἐτυμολογεῖται παρὰ Κουρτίῳ ἐκ τῆς ῥίζ. κει-, κεῖμαι, πρβλ. ὅμως τὸ Σλαυϊκ. кожа, ὅ ἐ. δορά).

κώδεια, ἡ, κεφαλή (ἡ ἄνευ κορμοῦ), ἰδίως μήκωνος (παπαρούνας) κεφαλή, (‖. ἥτις παρὰ μὲν τῷ Σχολ. τοῦ Θεοκρίτου (11, 57) λέγεται κουδία, ἐν δὲ τῇ καθομιλουμ. „κουτσουνάδα“, Κορ. Ἀττ. 5, 265), Ξ 499 †. (Ἐτυμολογικῶς συγγ. τῷ κόττη, κοττίς Δωρ. ἡ κεφαλή).

κωκῡτός [.-.], ὁ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι., θρῆνος, ὀδυρμός, „σκούξιμον“, Ἰλ. Χ 409, 447.—Κύρ. ὄνομα Κωκυτός, ὁ, οἱονεὶ Κλαυθμών, ποταμὸς τοῦ Ἅδου, πηγάζων ἐκ τῆς Στυγός, κ 514. Ἐκ τοῦ

κωκῡ́ω [.˘.], ἀόριστ. ἐκώκυσα (τὸ υ μακρόν), θρηνῶ, κλαίω, ὀδύρομαι, „σκούζω“, πάντοτε ἐπὶ γυναικῶν, Σ 37, 71, β 361 κ. ἀ., «κλαίω καὶ κωκ.» τ 541, καὶ μεταβ. «κωκ. τινά» κλαίω τινά, ω 295.

κώληψ, ηπος, ἡ, ἐπικ. (κῶλον ἢ κωλῆ), ἰγνύα, τοῦ σκέλους ἡ κοιλότης ἡ ὄπισθεν τοῦ γόνατος, ἡ ἀγκύλη, Ψ 726 †.

κῶμα, τό (κοιμάω), ὕπνος βαθύς, μόνον ἐν τῇ φρ. «μαλακὸν κῶμα» Ξ 359, σ 201.

*κῶμος, ὁ, εὐωχία, συμπόσιον, Υ. Ἑρμ. 481. (‖. Ἐτυμολογικῶς ἀνάγεται εἰς τὴν ῥίζαν κει-, κεῖμαι).

*κώνωψ, ωπος, ὁ, ἡ, κώνωψ, „κουνούπι“, Βατρ. 202.

Κῶπαι, αἱ, ἀρχαία πόλις ἐπὶ τῆς βορείας ὄχθης τῆς ἐντεῦθεν κληθείσης Κωπαΐδος λίμνης ἐν Βοιωτίᾳ, τὰ νῦν Τοπόλια, Β 502. Πρβλ. Στράβ. 11, 2, 18.

κώπη, ἡ (καπ-, κάπτω, Λατ. capio), λαβή,

ὄθεν ἰδίως· ά.) ξίφους λαβή, capulus, συνήθως ἀργυρᾶ, Α 219, θ 403, λ 531· β΄.) ἡ λαβὴ τοῦ ἐρετμοῦ, τῆς κώπης, ι 489, κ 129, καὶ ὅλος ὁ ἐρετμός, κώπη, „κουπί“, μ 214· γ΄.) τῆς κλειδὸς ἡ λαβή, φ 7. Ἐκ τούτου

κωπήεις, εσσα, εν, ἐπικ., ὁ ἔχων (ὡραίαν) λαβήν, «ξίφος» Ἰλ. Π 332, Υ 475, «φάσγανα» Ο 713.

κώρυκος [.⏑.], ὁ (χωρῶ), ἀσκός, πήρα δερματίνη, „ταγάρι, ταγαρτζίκα“, χρήσιμος εἰς ὑποδοχὴν τῶν κατὰ τὰς ὁδοιπορίας ἐφοδίων, ε 267, ι 213.

Κώρυκος, ὁ, ἀκρωτήριον ἀπότομον τῆς Ἰωνίας πλησίον τῶν Ἐρυθρῶν, τὰ νῦν ἀκρωτήριον **Κουρκος**, Υ. Ἀπ. 39.

Κῶς, ἐπικ. **Κόως**, Υ. Ἀπ. 42, αἰτ. **Κῶν**, Β 677. μικρὰ νῆσος τοῦ Ἰκαρίου πελάγους· πλησίον τῆς Καρικῆς παραλίας, ἔχουσα πόλιν ὁμώνυμον ἢ ὑπὸ Μερόπων κατοικουμένη, τὰ νῦν ὡσαύτως Κῶ, ἢ Τουρκ. Στανχιό, Ἰταλ. Isola longa, Β 677, Υ. Ἀπ. 42. Ἐπίρ. **Κόωνδε** εἰς τὴν Κῶ, Ξ 255, Ο 28.

κωφός, ή, όν (κόπτω· πρβλ. τὸ Λατ. tusus, obtusus· κατὰ δὲ τὸν Λέρσιον καὶ Λόβεκκ. ὀνοματοπ.), κυρίως τοῦ ὁποίου ἐκόπη ἡ δύναμις, ἀμβλύς, ἀδύνατος. 1) κυρ. «βέλος κ.» τοὐναντίον τοῦ ὀξέος, Λ 390. 2) μεταφ. ά.) ὑπόκωφος, «κῦμα» (ὡς πρόδρομον σημεῖον τῆς τρικυμίας), Ξ 16· β΄.) ἄλαλος, ἄφωνος, „βωβός“, «γαῖα» ἡ ἄφωνος γῆ, ἡ μὴ ἔχουσα στόμα νὰ ὁμιλήσῃ καὶ διὰ τοῦτο ἀγογγύστως ὑπομένουσα τὰς ἀσχημίας τοῦ Ἀχιλλέως, Ω 54.

Λ

Λ

Λ, τὸ ἑνδέκατον γράμμα τοῦ Ἑλλην. ἀλφαβήτου, διὸ σημεῖον τῆς ἑνδεκάτης ῥαψῳδίας.

λᾶας (Ἀττ. **λᾶς**), ὁ, γεν. λᾶος, δοτ. λᾷ, αἰτ. λᾶαν, πληθ. γεν. λάων, δοτ. λάεσσι, ποιητ. 1) λίθος, „πέτρα“, οἵας οἱ πολεμισταὶ ῥίπτουσι κατ' ἀλλήλων ἐν ταῖς μάχαις, Γ 12, Δ 521. Ὡσαύτως λέγεται καὶ τὸ τεμάχιον τοῦ βράχου, ὅπερ ὁ Πολύφημος ἐξεσφενδόνησε κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως, ι 537. Ὅθεν ὁ λίθινος δίσκος, „ἡ πέτρα“, ι 192. Πληθ. οἱ λίθοι, οἱ περιφράσσοντες τὴν ἀγοράν, οἵτινες ἴσως ἐχρησίμευον καὶ ὡς ἐδώλια, ζ 267, πρβλ. θ 6, 16, ι 185. 2) βράχος, σκόπελος, ν 163.

Λᾶας [⏑.], αἰτ. Λάαν, ἀρχαία πόλις τῆς Λακωνίας, 10 στάδια ἀπέχουσα τῆς θαλάσσης. Κατεστράφη ὑπὸ τῶν Διοσκούρων, οἵτινες ἐντεῦθεν ἔλαβον τὴν ἐπωνυμίαν Λαπέρσαι, Β 585. (Ἡ ὀνομ. Λᾶς εὑρίσκεται παρὰ Σκύλακι καὶ Παυσανίᾳ· κατὰ δὲ τὸν Εὐσάθ. ἐλέγετο ὁ Λᾶς καὶ ἡ Λᾶ).

λαβραγόρης [.⏑..], ου, ὁ (λάβρος, ἀγορεύω), ὁ λάβρος ἀγορεύων, θρασύστομος, αὐθάδης, ἀλαζών, Ψ 479 †.

λαβρεύομαι, ἀποθ. θρασυςομῶ, αὐθαδιάζω, „πετῶ τὰ λόγια μου“, Ἰλ. Ψ 472, «μύθοις» Ψ 478. Ἐκ τοῦ

λάβρος, ον, ὑπερθ. **λαβρότατος**, σφοδρός, ὁρμητικός, ἀκάθεκτος, ῥαγδαῖος, «οὖρος» Β 148, ο 293, «κῦμα» Ο 625, «ποταμός» Φ 271, «λαβρότατον χέει ὕδωρ Ζεύς» Π 385. (Ἡ ἐτυμολογία σκοτεινή· κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους γραμματικοὺς ἐκ τοῦ ἐπιτατικοῦ ἀχωρίστου μο-

λαγχάνω

ρίου λα καὶ βορά, οἱονεὶ ἀδηφάγος, ἀκάθεκτος, λίαν ἀπιθάνως· κατὰ δὲ τὸν Πάσσωυον ἐκ τοῦ λάω. Ὁ Λόβεκκ θεωρεῖ τὴν λ. ἁπλῆν, ὡς καὶ ὁ Δοιδερλ., ὅστις παράγει αὐτὴν ἐκ τοῦ λαβεῖν).

λαγχάνω [.⏑.], ἀόρ. β΄. ἔλαχον, ὑποτ. λάχω καὶ ἐπικ. λελάχω, Η 80, παρακ. λέλογχα Ἰων. καὶ ποι. ἀντὶ τοῦ εἴληχα, γ΄. πληθ. λελόγχασι (μὲ α βραχύ, ὡς τὸ πεφύκασι, ἴδ. φύω), λ 304 (ἔνθα ὁ Οὐόλφ. κατά τινα εἰκασίαν τοῦ Εὐσταθίου ἔγραψε: λελόγχασ'). 1) διὰ λαχνοῦ λαμβάνω ἢ κατὰ τύχην ἢ κατὰ θέλημα θεοῦ, διότι καὶ τοῦτο διὰ λαχνοῦ ἐμανθάνετο, ἐν γένει λαμβάνω· ά.) μετ' αἰτ. «γέρας» Δ 49, «οὐρανόν» Ο 192, «αἶσαν» Σ 327, ε 40, «πολλά» ξ 233, «μοῖραν» υ 282, Υ. Ἑρμ. 428, «κλήρῳ λαχεῖν» Ψ 862, Ω 400 (μετ' ἀπαρφ.)· μετ' ἀπαρφ. Ψ 356, 357, πρβλ. Ο 191· ὅθεν ἀπολελ. „λαχαίνω“, «ὅς κε λάχῃσιν» ὅς τις λάχῃ, εἰς ὅποιον πέσῃ ὁ κλῆρος, ὁ λαχνός, Η 171, 179, Κ 430, Ψ 354, πρβλ. ι 334. Ἔτι δὲ «Κὴρ λαγχάνει τινὰ γιγνόμενον» ἡ Κὴρ λαμβάνει τινὰ ὡς ἴδιον ὅταν γεννᾶται, ὅ ἐ. ἤδη ἐκ γενετῆς προορίζεται εἴς τινα ὁ βίαιος θάνατος, Ψ 79.— Ὁ παρακ. σημαίνει ἔχω λάβῃ, κατέχω, ἔχω, «τιμήν» λ 304, «λόφον» Ὑμ. 18, 6· β΄.) μετὰ γεν. τυγχάνω τινός, «δώρων» Ω 76, «κτερέων» ε 311. 2) μεταβ. κάμνω τινὰ νὰ λάβῃ τι, κάμνω τινὰ μέτοχόν τινος, παρέχω τι εἴς τινα μόνον ἐν τῷ ἀναδιπλασιασμένῳ ἀορ. «λελάχωσί με πυρὸς θανόντα» μοὶ δώσωσι μετὰ θάνατον τὸ νομιζόμενον πῦρ, Η 80, Ο 350, Χ

343, Ψ 76. 3) ἀμετάβ. „λαχαίνω“, κληροῦμαι, διὰ κλήρου ὁρίζομαι, „πίπτω“, ι 334, «ἐς ἑκάστην ἐννέα λάγχανον αἶγες» εἰς ἕκαστον πλοῖον ἔλαχον, „ἔπεσαν“ ἐννέα αἶγες, ι 160.

*ΛΑΓΩΝ, ΩΝΟΣ, ἡ καὶ ὁ, κυρ. χῶρος πεδιάς (πρβλ. ΚΕΝΕΩΝ), ἐπομ. ἡ μαλακὴ χώρα ἡ μεταξὺ τῶν πλευρῶν καὶ τῶν ἰσχίων, „λαγγόνι, λαγγόνια“, Βατρ. 225.

ΛΑΓΩΟΣ, ὁ, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ λαγώς, „λαγός“, Κ 361, Χ 310, ρ 295.

ΛΑΕΡΚΗΣ [-..], ΟΥΣ, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Αἴμονος, πατὴρ τοῦ Ἀλκιμέδοντος, εἷς τῶν εὐγενῶν Μυρμιδόνων, Π 197, Ρ 467. 2) τεχνίτης τις ἐν Πύλῳ, γ 425.

ΛΑΕΡΤΗΣ [-..], ΑΟ, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀρκεισίου, πατὴρ τοῦ Ὀδυσσέως, βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης, πορθήσας ἐν τῇ νεότητι αὐτοῦ τὸ Νήρικον, ω 376 ἑξ. Γηράσας δὲ ἔζη ὡς ἀπόμαχος ἐν τοῖς ἀγροῖς, λ 187 ἑξ., ω 219 ἑξ., καὶ ὅμως μάχεται μετὰ τοῦ ἐπανελθόντος υἱοῦ κατὰ τῶν Ἰθακησίων, ω 498.

ΛΑΕΡΤΙΑΔΗΣ [-.⏑⏑.], ΟΥ, ὁ, υἱὸς τοῦ Λαέρτου ἢ μᾶλλον Λαερτίου (πρβλ. Σοφ. Αἴ. 1), ὁ Ὀδυσσεύς, Γ 200, δ 555 κ. πλχ.

ΛΑΖΟΜΑΙ, ἀποθ., παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τῷ γ'. πληθ. τῆς εὐκτ. τοῦ ἐνεστ. λαζοίατο ἀντὶ τοῦ λάζοιντο, Β 418, καὶ ἐν τῷ παρατ., Ἰων. καὶ ποι., ἰδίως ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ΛΑΜΒΑΝΩ, „πιάνω, παίρνω“, «ἔγχος» Θ 389, «ἡνία χερσί» Ε 365, γ 483 κ. ἄ. τ., «ἀγκὰς θυγατέρα» λαμβ. ἀγκάνω εἰς τὰς ἀγκάλας, ἐναγκαλίζομαι τὴν θυγ., Ε 371, «γαῖαν ὀδάξ» πιάνω τὴν γῆν μὲ τὰ δόντια, δαγκάνω τὸ χῶμα, ἀποθνήσκω ἐν μάχῃ, Β 418 κ. ἀ. Μεταφ. «μῦθον πάλιν» παίρνω πίσω (ἀνακαλῶ) τὸν λόγον, παλινῳδῶ, Δ 357. ‖ Τὸ δὲ ἐν ν 254 σημ. κρατῶ, ἐμποδίζω τὸν λόγον, ὅστις μοὶ ἐπῆλθεν εἰς τὴν γλῶσσαν.

*ΛΑΖΥΜΑΙ [.⏑.], ἕτερος τύπος τοῦ ΛΑΖΟΜΑΙ, καταλαμβάνω, „πιάνω“, φωράω, Υ. Ἑρμ. 316.

ΛΑΘΙΚΗΔΗΣ [⏑⏑..], ΕΣ, ποιητ. (λανθ. κῆδος), λήθην ἐμποιῶν τῆς λύπης, τοῦ ἄλγους, πραϋντικός, παυσίλυπος, παυσίπονος, «μαζός» Χ 83 †.

ΛΑΘΟΗ, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ λάθρᾳ (ἐπίρ. δοτικοφανὲς ἐκ τοῦ ἀχρ. ἐπιθέτου λάθρος, τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ λανθάνω), λαθραίως, κρυφίως, „κρυφά“, Β 515, δ 92 κ. ἀ., «λάθρῃ κτείνω» δολοφονῶ, ρ 80, «λάθρῃ γυῖα βαρύνεται» λεληθότως, ἀνεπαισθήτως, Τ 165· μετὰ γεν. «λάθρῃ τινός» ἐν ἀγνοίᾳ τινός, „κρυφὰ ἀπό τινα“, Ε 269, Ω 72. Υ. Δήμ. 241 (ἔνθα χάριν τοῦ μέτρου γράφεται μὲ βραχεῖαν τὴν λήγουσαν: λάθρα).

ΛΑΪΓΞ [-.], ΙΓΓΟΣ, ἡ (ὑποκορ. τοῦ λᾶας), „λιθάρι, λιθαράκι, χαλίκι“, οἷα τὰ ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς, *Ὀδ. ε 433, ζ 95.

ΛΑΪΛΑΨ, ΑΠΟΣ [⏑.], ἡ (κατὰ τὸν Σχολ. «ἡ μεθ' ὑετοῦ αὔρα, συστροφὴ ἀνέμου, καταφορὰ μετ' ὄμβρου, ἢ ἡ μετ' ὄμβρου σφοδρότης τοῦ πνεύματος») θύελλα, καταιγίς, ἀνεμοζάλη, μετὰ ῥαγδαίας βροχῆς, Δ 278 κ. ἀ., ὅθεν «ἐρεμνή, κελαινή» διὰ τὰ συνοδεύοντα μέλανα νέφη, Μ 375, Υ 51. Ἔτι δὲ εἰς ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἄνεμος, Ζέφυρος, Βορέης», οἷον «ἄνεμος σὺν λαίλαπι πολλῇ» Ρ 57, «Ζέφυρος σὺν λαίλαπι θύων» μ 408, «ἐπῶρσ' ἄνεμον Βορέην λαίλαπι θεσπεσίῃ» ι 68, πρβλ. μ 314. Μὲ τὴν λαίλαπα παραβάλλει ὁ Ὅμ. τοὺς ἥρωάς του καὶ τὸν Ἄρη, Λ 747, Μ 375, Π 365, Υ 51. (Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλ. Περὶ κόσμου 4, 15 ἡ λαῖλαψ εἶνε ἀνεμοστρόβιλος ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω κινούμενος).

ΛΑΙΜΟΣ, ὁ (ΛΑ-), „λαιμός“, φάρυγξ, Ν 388, χ 15.

ΛΑΪΝΕΟΣ [-⏑..], ΕΗ, ΕΟΝ, Χ 154 †, «πλυνοὶ λαΐνεοι» καὶ ΛΑΪΝΟΣ [-⏑.], ΟΝ (λᾶας), ποι., λίθινος, „πέτρινος“, «οὐδός» Ι 404, «ἀμφιφορῆες» ν 105, «χιτών» οἱ λίθοι, δι' ὧν τις λιθοβολεῖται (ἴδ. ΕΝΝΥΜΙ), Γ 57. Ἐν τῷ ἀθετουμένῳ χωρίῳ, Μ 177, «πάντῃ περὶ τεῖχος ὁρώρει θεσπιδαὲς πῦρ λάϊνον» τὸ φυσικώτατον εἶνε νὰ ἀποδοθῇ τὸ λάϊνον μόνον εἰς τὸ τεῖχος. (Οἱ δὲ ἀποδίδοντες αὐτὸ εἰς τὸ πῦρ ἑρμηνεύουσιν ἄλλοι ἄλλως, ἴδ. Σπίτζνερον αὐτόθι. Ἡ ὀρθοτέρα μεταξὺ τῶν ἑρμηνειῶν τούτων εἶνε: φλογερὰ ἢ θερμὴ μάχη διὰ λιθοβολίας. Ὁ δὲ Μίνκουϊτζ (‖. ἐπὶ τὸ ῥωμαντικώτερον, τουτέστι δυσνοητότερον, ἢ ὅπως λέγει ὁ Εὐστάθ. περὶ τοιαύτης χ ἐπ' αὐτοῦ φερομένης ἑρμηνείας, σκληρότερον καὶ τραγικώτερον) ἑρμηνεύει: ἡ ὑπὸ θεῶν ἀναφθεῖσα (θεσπιδαὲς) πυρίνη χάλαζα λίθων).

ΛΑΙΣΗΙΟΝ, τό, ἀσπὶς ἐλαφρά, πιθανῶς ἐκ λασίου καὶ ἀκατεργάστου δέρματος κατεσκευασμένη («ἀσπιδίσκιον ὠμοβύρσινον»), ἐπομ. ἐλαφροτέρα τῆς κοινῆς ἀσπίδος, ὅθεν λέγεται «πτερόεν» *Ἰλ. Ε 453, Μ 426, πρβλ. Ἡροδ. 7, 91. (Οἱ δὲ νεώτεροι τακτικοὶ συγγραφεῖς νομίζουσιν ὅτι τὸ λαισήιον εἶχε καὶ περίζωμά τι, ἴσως διὰ τὸ ἐπίθετον πτερόεν, ὅπερ ὅμως πάντες οἱ ἀρχαῖοι ἑρμηνεύουσι κοῦφον, ἐλαφρόν.—Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος. Πιθανῶς ἐκ τοῦ λάσιος).

ΛΑΙΣΤΡΥΓΟΝΕΣ [.-..], οἱ, ἐνικ. ΛΑΙΣΤΡΥΓΩΝ, κ 106, ἄγριόν τι, πιθανῶς μυθικὸν ἔθνος ἀπὸ τῆς κτηνοτροφίας ζῶν, κ 119 ἑξ. Οἱ Ἕλληνες (Θουκ. 6, 2, Πολύβ. 8, 11, 13) ἔταττον αὐτοὺς ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῆς Σικελίας περὶ τοὺς μετέπειτα Λεοντίνους (τὰ νῦν Lentini). Νεώτεροι δὲ ἑρμηνευταὶ ἐπὶ τῆς βορειοδυτικῆς παραλίας· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐν τῷ μεσημβρινῷ Λατίῳ περὶ τὰς Φορμίας (σήμερον Mola di Gaëta), πρβλ. Κικέρ. ad Attic. 2, 13· Ὁρατ. Ὠδ. 3, 16, 34 κ. ἄ. Ἴσως δὲ ὁ ποιητὴς ἐφαντάζετο αὐτοὺς καὶ βορειότερον ἔτι οἰκοῦντας, ὡς εἶνε δυνατὸν νὰ ἀπεικάσῃ τις ἀπὸ τῶν ἐν ς. 82 ἑξ. ὑπαινιττομένων βραχειῶν νυκτῶν. Ὁ Δοιδερλ. ετυμολογῶν ἐκ τοῦ λῃστὴρ (Δωρ. λαιστήρ) χ γεν- ἑρμηνεύει: λῃστῶν πατδας. Ἐκ τούτου

Λαιστρυγόνιος [.–.⏑.], ίη, ον, ἀνήκων εἰς (ἢ κατοικούμενος ἀπὸ) Λαιστρυγόνα, «Λαιστρυγονίη Τηλέπυλος» πόλις τῶν Λαιστρυγόνων Τηλέπυλος, κ 82. Ἰδ. Τηλέπυλος.

λαῖτμα, τό, μόνον ἐν τῇ ἐν. ὀνομ. καὶ αἰτ. ἐπ. (λαιμός), χάσμα, χάος, βυθός, «ἁλὸς ἢ θαλάσσης» τὸ χάος τῆς θαλάσσης, ἡ βαθεῖα θάλασσα, Τ 267 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.), δ 504 κ. πλχ. ἄνευ τοῦ «ἁλός» ε 409, η 35, 276, ι 323.

λαῖφος, εος, τό, ῥάκος, «ἔνδυμα πτωχικὸν παχύ» (χονδροειδές), ν 399, υ 206, μάλλινον ἐφάπλωμα, (Τουρκ.) „χράμι", Υ. Ἑρμ 153, «λυγκὸς λαῖφος» δέρμα, „γοῦνα" Ὑμ. 18, 23 (Συγγ. τῷ λῶπος, λώπη. ‖. Ἡ λ. ἐσώθη ἐν τῇ καθομ. ὡς β'. συνθετικὸν μέρος ἐν τῷ „σαγο-λαίφα", ὅπερ προφ. καὶ σακο-λαίβα, οὐ μόνον ἐπὶ πλοίου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν χονδρῶν ἐκείνων μαλλίνων (σαγακίνων) περισκελίδων τῶν χωρικῶν).

λαιψηρός, ή, όν, ποι., ταχύς, γοργός, „ὀγλήγορος", εὐκίνητος, «γούνατα» Ἰλ. Κ 358, Υ 93, «ἀνέμων κέλευθα» Ξ 17, «βέλος» Φ 278 κ. ἀ.· ἔτι δὲ «Ἀχιλλεύς» = ποδώκης, Φ 264. **Λαιψηρά**, ἐπίρ. γοργῶς, ταχέως, «λαιψηρὰ πόδα καὶ γούνατ' ἐνώμα» Ο 269, Χ 24. (Κατά τινα; μὲν ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ αἴψα, ἑπομ. = αἰψηρὸς κατ' ἀναλογίαν τοῦ εἶδω καὶ λείβω· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ λατλαψ κατὰ συγκοπ. ἀντὶ τοῦ: λαιλαψηρὸς (= ῥαγδαῖος) κατ' ἀναλογ. τοῦ ἀμφιφορεύς καὶ ἀμφορεύς κ. ἄ. ‖. Οὐδετέρα τούτων τῶν ἐτυμολογιῶν φαίνεταί μοι ἐπαρκοῦσα. Μήπως τὸ ἐπίθετον προϋποθέτει οὐσιαστ. ἄχρ. λαῖψος, τοῦτο δὲ εἶνε συγγενὲς πρὸς τὰ Λατ. labor, lapsus; ὧν ἡ κυρ. σημ. εἶνε τὸ ὀλισθηρῶς παρέρχεσθαι ἢ διαφεύγειν).

λάκε, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔκλακε, ἴδ. λάσκω.

Λακεδαίμων, ονος, ἡ, ὄνομα χώρας τῆς μετέπειτα Λακωνίας, ἥτις ἐπὶ τῶν ἡρωικῶν χρόνων κατὰ δήμους ἢ χωρία κατῳκεῖτο. Ἐπειδὴ δὲ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς χώρας περιλαμβάνεται μεταξὺ δύο σειρῶν ὀρέων ἐξ Ἀρκαδίας κατερχομένων, τοῦ Ταϋγέτου καὶ τοῦ Πάργωνος, καὶ ἀποτελεῖ κοιλάδα, ὀνομάζεται παρ' Ὁμ. κοίλη· διὰ δὲ τὸ φαραγγῶδες τῶν παρακειμένων ὀρέων κητώεσσα, Β 581, δ 1 (ἔνθα τινὲς ἐννοοῦσι τὴν Σπάρτην, ἴδ. τ. λ., ἂν καὶ τὰ παρατιθέμενα ἐπίθετα μόνον ἐπὶ χώρας ἁρμόζουσι λεγόμενα). Ἡ χώρα λέγεται προσέτι καὶ «δῖα» γ 326 κ. ἀ. καὶ «εὐρύχορος» ν 414, ο 1.

λακτίζω (λάξ), λακτίζω, „κλωτσῶ", κτυπῶ, «ποσὶ γαῖαν» Ὀδ. σ 99· ὅθεν ἀσπαίρω, „σπαρταρῶ", σφαδάζω, χ 88, Βατρ. 90.

Λακωνίς, ίδος, ἡ, ἐπίθ. Λακωνική, «γαῖα» Υ. Ἀπ. 410.

λαμβάνω, ἀόρ. ἔλαβον [.⏑.] καὶ ἐπ. ἔλλαβον καὶ ἀναύξητος λάβον, ὑποτ. γ'. πληθ. λάβῃσι, μέσ. ἀόρ. β'. ἐπ. ἐλλαβόμην, ε 325, καὶ μὲ ἀναδιπλασιασμὸν ἐν τῷ ἀπαρφ. λελαβέσθαι, δ 388· ἀλλαχοῦ δὲ παρ' Ὁμ. μόνος ὁ ἐνεργ. ἀόρ. εἶνε εὔχρηστος. Α'.) Ἐνεργ. 1) λαμβάνω, „πιάνω, παίρνω", μετ' αἰτ. Ὁμ. πλχ. καὶ μετὰ δοτ. ὀργανικῆς οἷον «ἔγχος χειρί, ἡνία χείρεσσι» κ. ἄ., «χειρὶ χεῖρα» Φ 286· ἔτι δὲ καὶ «ἡνία ἐν χείρεσσι» τὰ χαλινάρια „εἰς τὰ χέρια" Θ 116· ὡσαύτως «αἰγίδα ἐν χείρεσσι» Ο 229, «λαμβάνω τινά» τ 390 κ. ἀ., «τινὰ ὑπὸ στέρνοιο» πιάνω ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ στῆθος, Λ 842, «τι ἔκ τινος» ἐξάγω ἢ ἐκβάλλω τι ἔκ τινος, Π 228, υ 300. Τὸ μέρος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου πιάνει τί; τινα, ἐκφέρεται κατὰ γεν. οἷον «τινὰ ποδῶν» Δ 463, «στρουθὸν πτέρυγος» Β 316, «κούρην γούνων» ζ 142 κ. ἀ. Πολλάκις δὲ συντάσσεται καὶ μετὰ μόνης τῆς γεν. τοῦ μέρους τοῦ λαμβανομένου, ἐννοουμένης εὐκόλως τῆς αἰτιατ. τοῦ ὅλου, οἷον «γούνων» Α 407, «ἐανοῦ» Γ 385, «κόρυθος» Γ 369, «γενείου» Θ 371, «ἀλλήλων ἀγκὰς χερσὶ στιβαρῇσι» ἐνηγκαλίσθησαν ἀλλήλους μὲ τὰς στιβ. χ., Ψ 711 κ. ἀ., ἀλλὰ καὶ μετὰ μόνης γενικῆς, ὡς ἐὰν ἦτο μέσον, «λάβε πέτρης» ε 428· β'.) μεταφ. ἐπὶ ἐξωτερικῶν τε καὶ ἐσωτερικῶν καταστάσεων «τρόμος ἔλαβε γυῖα» „ἔπιασε", κατέλαβε, Θ 452· ὡσαύτως «χόλος, πένθος, ἄλγος, ἄχος, φόβος, ἀμφασίη λάβε τινά» „ἔπιασεν ἡ ἐπῆρε", κατέλαβε, Ἰλ. πλχ., δ 704· μετὰ διπλ. αἰτ. Δ 230. Π 335. 2) λαμβάνω, δέχομαι «ἄποινα, ἄεθλα» Ζ 427, Ψ 275· ὅθεν ἀπολαμβάνω, „ἀποκτῶ" «κλέος» ἀ 298. Ἰδίως αἰχμαλωτίζω, συλλαμβάνω, „πιάνω" Ε 159, Λ 106, 126 κ. ἀ., ὡσαύτως «ἵππους» Κ 545, «μῆλα» λ 4, «ἐκ πόλιος ἀλόχους καὶ κτήματα» ι 41· ἐπὶ θηρίων ἁρπάζω, «δαῖτα» Ω 43, ἐπὶ ἀετοῦ, Ρ 678. 3) σπαν. παραλαμβάνω, ὑποδέχομαι, η 255. — Ἡ μετοχὴ «λαβών» πολλάκις κεῖται, ὅπου ἐν ταῖς νεωτέραις Εὐρωπ. γλώσσαις φαίνεται περιττόν, πρὸς ἐναργεστέραν παράστασιν τῆς πράξεως. (‖. Ἡ δὲ καθομιλ. δὲν θεωρεῖ μὲν περιττὴν τὴν διὰ τῆς μετοχῆς ἐκφραζομένην ἐνάργειαν, ἀλλ' ἐκφέρει αὐτὴν οὐχὶ πλέον διὰ μετοχῆς, ἀλλὰ κατὰ τὸν συνήθη αὐτῇ τρόπον, ἀναλύουσα τὴν μετοχήν, οἷον) «λαβὼν κύσε χεῖρα» „ἐπῆρε κ' ἐφίλησε τὴν χεῖρα" ω 398, «εἰμὴ ἐγώ σε λαβὼν ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω» „ἂν δὲν σὲ πιάσω καὶ σὲ 'γδύσω" Β 261, πρβλ. «ἦγε λαβών» Φ 36, «ἑτάρους τε λαβὼν καὶ νῆα ἦλθον» „ἐπῆρα τοὺς συντρόφους καὶ τὸ πλοῖον καὶ ἦλθα", παραλαβὼν—ἦλθον, ο 269. Β'.) Μέσ. ἐπιλαμβάνομαί τινος, „πιάνομαι", μετὰ γεν. «σχεδίης» ἀπὸ τὴν σχ., ε 325· μετ' αἰτ. (‖. = τῷ ἐνεργ., ἢ μᾶλλον σημαίνει τὴν ἐν τῇ ἐνεργείᾳ εὐχαρίστησιν τοῦ ὑποκειμένου, οἷον) «τόν γε εἴποις δύναιο, λοχησάμενος λελαβέσθαι» ἂν δυνηθῇς νὰ τὸν ἐνεδρεύσῃς καὶ νὰ ἔχῃς τὴν τύχην νὰ τὸν συλλάβῃς, δ 388.

Λάμος, ὁ (= χάσμα, συγγ. τῷ λαιμός, „λάμια") βασιλεὺς τῶν Λαιστρυγόνων, θεμελιωτὴς

τῆς πόλεως Τηλεπύλου, κ 81, κατὰ τὸν Εὐστ. καὶ τοὺς ἀρχαίους υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, πρβλ. Ὀβιδ. Μεταμ. 14, 23. (Τινὲς τῶν ἀρχ. ἑρμηνευτῶν καὶ τῶν νεωτέρων ὁ Νίτσης θεωροῦσιν οὐκ ὀρθῶς τὴν λ. ὄνομα πόλεως, ἐπομ. τὸ «Λάμου πτολίεθρον» λέγεται δῆθεν κατὰ τὸ «Ἰλίου πόλιν» Ε 642, «Τροίης πτολ.» α 2).

ΛΑΜΠΕΤΆΩ, ποι. = ΛΆΜΠΩ (πρβλ. περὶ τοῦ τύπου τὸ ναίω-ναιετάω, „χαίρω-χαιρετάω“) μόνον ἐν τῇ ἐπικῶς ἐκτεταμ. μετοχ. τοῦ ἐνεστ. «λαμπετόωντι πυρί» Α 104, δ 662.

ΛΑΜΠΕΤΊΔΗΣ, ου, ὁ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ Λαμπίδης, υἱὸς τοῦ Λάμπου, ὁ Δόλοψ, Γ 147, Ξ 526.

ΛΑΜΠΕΤΊΗ [..⏑.], ἡ (οἱονεὶ λαμπρά) θυγ. τοῦ Ἡλίου ἐκ τῆς Νεαίρας, βόσκουσα μετὰ τῆς ἀδελφῆς τὰς ἀγέλας τοῦ πατρὸς ἐν Θρινακίᾳ, μ 132, 375.

ΛΆΜΠΟΣ, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ ἐν Τροίᾳ Λαομέδοντος, πατὴρ τοῦ Δόλοπος, εἷς τῶν δημογερόντων, Γ 147, Ο 526, Υ 238. 2) ὄνομα ἵππου· ά.) τοῦ Ἕκτορος, Θ 158· β΄.) τῆς Ἠοῦς, ψ 246.

ΛΑΜΠΡΌΣ, ή, όν, ὑπερθ. λαμπρότατος, Χ 30 (λάμπω) „λαμπρός“, ἀκτινοβολῶν, στιλπνός, ἐπί τε τῶν οὐρανίων σωμάτων, Α 605 κ. ἀ., καὶ ἐπὶ μετάλλου, Ν 132, Π 216 κ. ἀ. Ἔτι δὲ «χιτὼν» τ 234 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.). —Τὸ οὐδ. ἐνικ. ὡς ἐπίρ. Ε 6, Ν 265 κ. ἀ.

ΛΑΜΠΤΉΡ, ῆρος, ὁ, πυρσός, „φανός, πυροφάνι“, Τουρκ. „μασσαλᾶς“, τουτέστι μετέωρος ἐσχάρα, ἐν ᾗ ἐτίθεντο ξηρὰ ξύλα ἀναμμένα πρὸς φωτισμόν, Ὀδ. σ 307, 343, τ 63 (ἔνθα καὶ πρὸς θέρμανσιν χρησιμεύει). Ἐκ τοῦ

ΛΆΜΠΩ, μέλ. ψω· παρατ. πρὸ φωνήεντος δασυνομ. λάμφ'=ἔλαμπε, λάμπω, φέγγω, στίλβω, ἀκτινοβολῶ, ἐξαστράπτω, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ μετάλλων, Κ 154 κ. πλχ. «πᾶς χαλκῷ λάμφ'» ὁ Ἕκτωρ δηλ., Λ 66, Μ 463, «ὀφθαλμὼ οἱ πυρὶ λάμπετον» „φωτιαῖς ἔβγαζαν τὰ μμάτια του καὶ ἄστραπταν“ Ν 474, «αἴγλη λάμπουσα» Ὕμ. 32, 5.—Συχνὸν ὡσαύτως εἶνε καὶ τὸ μέσ. λάμπομαι ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων, «λάμπετο δουρὸς αἰχμή» Ζ 319, «χαλκός» Χ 134, (Ἕκτωρ) «λαμπόμενος πυρί, τεύχεσι» Ο 623, Υ 46, «λαμπομένη κόρυς» Π 72, «δαΐς» Σ 492, τ 48 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), καὶ ἐπὶ τόπων «πεδίον λάμπετο χαλκῷ» ἤστραπτεν ἡ πεδιὰς ἐκ τῶν ὅπλων, Υ 156, «ὅσσε λαμπέσθην» Ο 608, Τ 360, «λάμπετο φλόξ» Ὑ. Ἑρμ. 113.

ΛΑΝΘΆΝΩ, συχνότερον τὸ Ἰων. καὶ ἐπ. ΛΉΘΩ, θαμιστ. παρατ. λήθεσκε, Ω 13, μέλ. λήσω, ἀόρ. β΄. ἔλαθον, ἐπικ. λάθον, ὑποτ. ἀναδιπλ. λελάθω. Μέσ. λανθάνομαι μόνον ἐν τῷ ἀναυξήτῳ παρατ. λανθανόμην, μ 227· συχνότερον τὸ ἐπ. καὶ Ἰων. λήθομαι, ὁ μέλ. λήσομαι ἐν συνθ., ἴδ. ΕΠΙΛΑΝΘΆΝΩ, ἀόρ. β΄. ἐλαθόμην καὶ ἐπικ. ἀναδιπλασ. λελαθόμην· παρακ. λέλασμαι. Ὁ δὲ παρατ. ἔλανθανον μόνον Ν 721, θ 93, 532. Α΄.) Ἐνεργ. 1) [λανθάνω], μένω κεκρυμμένος καὶ ἀπαρατήρητος, διαφεύγω τὴν προσοχήν, μετ' αἰτ. Γ 420, Χ 277, «οὐ λήθε Διὸς νόον» Ο 361. Πολλάκις συντάσσεται καὶ μετὰ μετοχῆς προσέτι «οὔ σε λήθω κινύμενος» δὲν σὲ λανθάνω ὅτι κινοῦμαι, ἐν γνώσει σου κινοῦμαι, Κ 279, Ν 273, θ 93, μ 17 κ. ἀ., ἐνίοτε καὶ ἄνευ τῆς αἰτ. ὡς ἐννοουμένης, «βάλλοντες ἐλάνθανον» (ἐξυπακ. Τρῶας) Ν 721· συντάσσ. καὶ μετὰ τοῦ Ὅτι, οἷον «οὔ με λήθεις ὅττι θεῶν τίς σ' ἦγε» Ω 563.—Πολλάκις ἡ μετοχὴ «λαθών» εἰς ῥῆμά τι ἀποδιδομένη δύναται νὰ μεταφρασθῇ δι' ἐπιῤῥήματος, λεληθότως, λαθραίως, ἀνεπαισθήτως, κρυφίως, «ἄλτο λαθών» Μ 390, «στῇ λαθών» Ο 541 κ. ἀ. 2) μεταβ. κάμνω νὰ λησμονήσῃ, μόνον ἐν τῷ ἀναδιπλ. ἀορ. «ὄφρα Ἕκτορα λελάθῃ ὀδυνάων» Ο 60. Πρβλ. ΕΚΛΑΝΘΆΝΩ. Β΄.) Μέσ. ἐπιλανθάνομαι, „λησμονῶ“ μετὰ γεν. προσώπου τε καὶ πράγματος, Ε 834, α 65 κ. ἀ. συχνὴ ἡ φρ. «λ. ἀλκῆς, χάρμης» Ν 835, Ρ 759 κ. ἀ., «νόστου, γόλου» ε 97, λ 554 κ. ἀ., «λελασμένος ὅσσ' ἐπεπόνθει» ν 92, ἀπολελ. «ἢ λάθετ' ἢ οὐκ ἐνόησε» ἤτοι ἐλησμόνησε (ὅ,τι πρότερον εἶχε κατὰ νοῦν νὰ πράξῃ) ἢ παντάπασι δὲν διενοήθη, Ι 537.

ΛΆΞ, ἐπίρ. διὰ τοῦ ποδός, „μὲ τὸ ποδάρι“ (πατῶν, „κλωτσῶν“), Ε 620 κ. ἀ., ρ 233, καὶ πλεοναστ. «λὰξ ποδὶ κινῶ» κτυπῶν διὰ τοῦ ποδὸς κινῶ, Κ 158, ο 45. (Ὁ Δοιδερλ. ἐτυμολογεῖ ἐκ τοῦ ἀχρ. ἐλάζω, ἐλαύνω, ‖. πάντη ἀπιθάνως. Πιθανωτέρα ἡ παρὰ Κουρτίῳ ἐτυμολογία, καθ' ἣν τὸ ἐπίρ. τοῦτο συγγενεύει πρὸς τὰς Λατ. λ. calx, calcar, calcare, calceus, καὶ ὁ μὲν πλήρης αὐτοῦ τύπος ἦτο κλάξ (κατὰ μετάθεσιν ἀντὶ τοῦ κάλξ), προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἀφῃρέθη τὸ ἐν ἀρχῇ κ).—Τῆς Ὀδ. μόνον ἔνθ. ἀνωτ.

ΛΑΌΓΟΝΟΣ [-...], ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ὀνήτορος, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Μηριόνου φονευθείς, Π 604. 2) υἱὸς τοῦ Βίαντος, Τρώς, Υ 460.

ΛΑΟΔΆΜΑΣ [-.⏑.], ΑΝΤΟΣ, ὁ, κλητ. ΛΑΟΔΆΜΑ, θ 141 (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. γράφει Λαοδάμαν κατ' ἀναλογίαν τῆς κλητ. τοῦ Αἴας, Θόας, Κάλχας, πρβλ. ΠΟΛΥΔΆΜΑΣ). 1) υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος, Τρώς, ὑπὸ τοῦ Αἴαντος φονευθείς, Ο 516. 2) υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Σχερίας Ἀλκινόου, πύκτης, θ 116 ἑξ.

ΛΑΟΔΆΜΕΙΑ [-.⏑..], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Βελλεροφόντου, γεννήσασα ἐκ τοῦ Διὸς τὸν Σαρπηδόνα. Ἐφονεύθη δὲ ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος, ὀργισθείσης, Ζ 195 ἑξ., 205.

ΛΑΟΔΊΚΗ [-.⏑.], ἡ, 1) θυγάτηρ τοῦ Πριάμου, γυνὴ τοῦ Ἑλικάονος, Ζ 252. 2) θυγάτηρ τοῦ Ἀγαμέμνονος, Ι 145, 287 (ἡ παρὰ τοῖς Τραγικοῖς Ἠλέκτρα ὀνομαζομένη).

ΛΑΌΔΟΚΟΣ [-...], ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος, Τρώς, Δ 87. 2) Ἀχαιός τις φίλος τοῦ Ἀντιλόχου, Ρ 699.

ΛΑΟΘΌΗ [-...], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἄλτου, βασι-

λέως τῶν Λελέγων, μήτηρ τοῦ Λυκάονος ἐκ τοῦ Πριάμου, Φ 85, Χ 48.

ΛΑΟΜΕΔΟΝΤΙΆΔΗΣ [-...⏑⏑.], ου, ὁ, πατρωνυμικόν, υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος· ά.) ὁ Πρίαμος, Γ 250· β΄.) ὁ Λάμπος, Ο 527.

ΛΑΟΜΈΔΩΝ [-...], οντος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἴλου, πατὴρ τοῦ Τιθωνοῦ, Πριάμου, Λάμπου κ. ἄ. βασιλεὺς τῆς Τροίας, Ε 269, Υ 237, Ψ 348. Ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Ἀπόλλων κατὰ προσταγὴν τοῦ Διὸς ὑπηρέτησαν αὐτῷ μισθωτοὶ ἐπὶ ἐνιαυτόν, ὁ μὲν τειχίσας τὴν Τροίαν, ὁ δὲ ποιμήνας τὰ ποίμνια. Ἀπαιτούμενος δὲ παρ' αὐτῶν τοὺς μισθούς, οὐ μόνον ἠρνεῖτο αὐτούς, ἀλλὰ καὶ ὡς δούλους ἤθελε νὰ πωλήσῃ τοὺς θεούς, Φ 441, πρβλ. Η 452. Οἱ δὲ ὀργισθέντες ἀπῆλθον, καὶ ὁ μὲν Ποσειδῶν ἐπέπεμψε φθοροποιόν τι θαλάσσιον κῆτος, ὁ δὲ Ἀπόλλων λοιμόν. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸν χρησμὸν δὲν ἦτο δυνατὸν ἄλλως νὰ ἐξιλεωθῶσιν οἱ θεοί, εἰ μὴ ἂν ἐξετίθετο ἡ θυγάτηρ του Ἡσιόνη εἰς βορὰν τοῦ κήτους, τοῦτο καὶ ἐγένετο. Ἀλλὰ τὴν μὲν Ἡσιόνην ἀπηλευθέρωσεν ὁ Ἡρακλῆς, ὁ δὲ Λαομέδων οὐδ' εἰς τοῦτον ἀπέδωκε τὸν ὑποσχεθέντα μισθόν· διὸ ἐκστρατεύσας ὁ Ἡρακλῆς ἐπόρθησε τὴν Τροίαν καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν, Ε 638 ἑξ., Υ 145· πρβλ. ΗΡΑΚΛΗΣ.

ΛΑΌΣ [-⏑], ὁ, ταὐτόσημον δὲ ᾧ ὁ πληθ. λαοί, οἱ, παρ' Ὁμ. ἄνθρωποι, πλῆθος, λαός (ὄχι ὅμως εἰς πολιτικὴν σημ.) καὶ μάλιστα ἐν μὲν τῇ Ἰλ. ἰδίως· 1) οἱ στρατιῶται, πολεμισταί, ἄνδρες, «στρατός, στίχες, ἔθνος· λαῶν» Δ 76, 90, Ν 495· ὅθεν κατὰ τὸ ἑκάστοτε ἀντιτιθέμενον, μάλιστα ἐν Ἰλ.· ά.) πεζοί, τοὐναντίον «ἵπποι» Η 342, Ι 708, Σ 153· β΄.) ὁ ἠπειρωτικὸς στρατὸς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ναῦς, Ι 424. Ἐν Ὀδ. «λαοί» σπανιώτερον «λαός» (οἷον δ 41, 81, γ 304, ζ 164, η 60, λ 500, 518, ξ 248, ω 530· ἀλλαχοῦ δὲ μόνον ὁ πληθ.) εἶνε 2) τὸ πλῆθος, ὁ λαός, ἀσχέτως πρὸς τὸν πόλεμον, γ 214 κ. πλχ. (πλὴν τοῦ ι 263, ἔνθα σημαίνει τοὺς πολεμιστάς)· ὡσαύτως καὶ Ω 611. Ἰδίως δὲ ά.) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἄρχοντα, δ 234, γ 304, λ 136, τ 114 κ. ἀ. β΄.) ναῦται, ξ 248· «λαοί» λέγονται οἱ ὑπηρέται τοῦ βυρσοδέψου, Ρ 390· «λαοὶ ἀγροιῶται» γεωργοί, Λ 676.

ΛΑΟΣΣΌΟΣ [-...], ον, ἐπ. (λ. σεύω), ὁ διεγείρων, παροτρύνων, ἐρεθίζων τὸν λαὸν (εἰς μάχην), δημεγέρτης, ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἔριδος, Ρ 398, Υ 48, τῆς Ἀθηνᾶς, Ν 128, χ 210, τοῦ Ἀπόλλωνος, Υ 79, τοῦ Ἀμφιαράου, ο 244.

ΛΑΟΦΌΡΟΣ [-...], ον (λ. φέρω), ὁ φέρων τὸν λαόν, λεωφόρος, «ὁδός» Ο 682 †.

ΛΑΠΑΡΗ [⏑⏑.], ἡ, τὸ μαλακὸν μέρος τοῦ σώματος τὸ μεταξὺ τῶν πλευρῶν καὶ τοῦ ἰσχίου, λαγών, „λαγγόνι, λαπάρα, λάπα" Ἰλ. Γ 359, Ζ 64 κ. ἀ.

ΛΑΠΊΘΑΙ [⏑⏑.], οἱ, ἔθνος ἀρχαῖον καὶ πολεμικὸν περὶ τὸν Ὄλυμπον καὶ τὸ Πήλιον τῆς Θεσσαλίας, γνωστὸν διὰ τὴν πρὸς τοὺς Κενταύρους μάχην τὴν κατὰ τοὺς γάμους τοῦ Πειρίθου, Α 266, Μ 128, φ 295 ἑξ.

ΛΆΠΤΩ, ψω, [λάπτω, λαψύσσω], ῥοφῶ, κυρ. διὰ τοῦ κοίλου τῆς γλώσσης πίνω, ὅπως οἱ κύνες καὶ αἱ γαλαί, ἐπὶ λύκων «γλώσσῃσιν ὕδωρ» Π 161 †.

ΛΆΡΙΣΑ [--.], ἡ (Πελασγικὴ λ. σημαίνουσα ἀκρόπολιν), πόλις τῶν ἐν Αἰολίδι Πελασγῶν πλησίον τῆς Κύμης, ἡ μετέπειτα Φρικωνίς, Β 841, Ρ 301. (Πρὸ τοῦ Βεκκέρ. ἐγράφετο Λάρισσα).

ΛΆΡΝΑΞ, ακος, ἡ, κιβωτός, θήκη, Σ 413, νεκρικὴ θήκη, „κιβοῦρι", κάλπη, ἐν ᾗ ἐτέθησαν τὰ ὀστᾶ τοῦ Ἕκτορος, Ἰλ. Ω 795.

ΛΆΡΟΣ [⏑.], ὁ, θαλάσσιον πτηνόν „γλάρος", ε 51 †.

ΛΑΡΌΣ [⏑.], ή, όν, ὑπερθετ. ΛΑΡΗΤΑΤΟΣ, ποι. ἀντὶ τοῦ ΛΑΡΟΤ. β 350, ἡδύς, „νόστιμος", εὐχάριστος, γλυκύς, «δεῖπνον» Τ 316, «δόρπον» μ 283, ξ 408, «οἶνος» β 350, «λαρὸν οἱ αἷμ' ἀνθρώπου» εἶνε εἰς αὐτὴν (τὴν μυῖαν) ἀγαπητὸν (νοστιμεύεται εἰς) τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου, Ρ 572. (Πιθαν. ἐκ τοῦ ΛΑΡ-, λαύω, ἀπολαύω, κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ λάω=ἐπιθυμῶ, κυρ. λοιπόν: ἐπιθυμητός).

ΛΑΣΙΑΥΧΗΝ [⏑⏑..], ὁ, ποι. ὁ δασύν, λάσιον, τριχωτὸν ἔχων τὸν αὐχένα, οἱονεὶ δασυτράχηλος, ἐπίθ. τοῦ ταύρου, Ὑ. Ἑρμ. 224, τῆς ἄρκτου, Ὑμ. 6, 46.

ΛΆΣΙΟΣ [⏑⏑.], ία, ιον, „δασύς", τριχωτός, „μαλλιαρός", ἐπὶ ἀνθρώπου, «λάσια στήθεα, λάσιον κῆρ» εἰς ἔνδειξιν ἀνδρείας, τόλμης καὶ διαφερούσης ῥώμης, Α 189, Β 851, Π 545, ἐπὶ προβάτου δασύμαλλος, Ω 125, «γαστήρ» ι 433. (Συγγ. τῷ δασύς).

ΛΆΣΚΩ, ποι. ἀόρ. β΄. ἔλακον καὶ ἀναύξ. λάκον, παρακ. λέληκα, μετοχ. λεληκώς καὶ θηλ. λελακυῖα· μέσ. ἀόρ. β΄. λελάκοντο, Ὑ. Ἑρμ. 145 [πάντων τούτων τῶν τύπων ἡ συλλαβὴ λακ ἔχει τὸ α βραχύ], ἠχῶ, ἐκπέμπω ἦχόν τινα ἢ φωνήν· ά.) ἐπὶ ἀψύχων ἠχῶ, [ψοφῶ], κροτῶ, περὶ πραγμάτων σκληρῶν, κρουομένων, «χαλκός, ἀσπίς» Ξ 25, Υ 277, «ὀστέα» Ν 616· β΄.) ἐπὶ ἐμψύχων, ἐν τῷ παρακ. καὶ ἀναδιπλ. ἀόρ. ἐπὶ κραυγῆς ἢ κρωγμῶν τοῦ ἱέρακος, κρώζω, κράζω, Χ 141, ἐπὶ κυνῶν, ὑλακτῶ, Ὑ. Ἑρμ. 145, ἐπὶ τῆς Σκύλλης, μ 85. (‖ Λ. πεποιημένη, συγγ. τῷ „λακῶ, γλακῶ καὶ τῷ Μακεδ. ξελακίζω"= σκιάζω διὰ τῆς φωνῆς τὰ ζῶα, Κορ. Ἀτ. 1, 304. 4, 80. 277, ἔτι δὲ τῷ παρὰ τοῖς νῦν Ἀθηναίοις „λαλακιάζω" (ἐκ τοῦ παρακ. λέλακα, ὡς τὸ γρηγορέω ἐκ τοῦ ἐγρήγορα)=σκάνω, διαῤῥήγνυμαι (πρβλ. τὸ „ψοφῶ"), οἷον ἐν τῇ φρ. „λαλάκιασα ἀπὸ τὴν δίψαν"=ἔσκασα).

ΛΑΥΚΑΝΊΗ [.⏑⏑.], ἡ ἐπ. (λαϜ-=λαβεῖν) λαιμός, φάρυγξ, Ἰλ. Χ 325, Ω 642.

ΛΑΎΡΗ, ἡ, στενὴ ὁδός, στενωπός, διάδρομος. Ἐν Ὀδ. χ 128 εἶνε κατὰ τοὺς πλείστους;

νεωτέρου; ἑρμηνευτὰς στενή τις πάροδος ὕπαιθρος μεταξὺ τῆς οἰκίας καὶ τοῦ περιέχοντος αὐτὴν περιβόλου, τὸ δὲ «στόμα λαύρης» σίχ. 137 εἶνε τὸ στόμιον ἐκείνης τῆς παρόδου τὸ εἰς τὴν αὐλὴν ἐκφέρον. (Κατὰ δὲ τὸν Ἔϊχχοφ εἶνε στενός τις διάδρομος ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ φέρει εἰς τὴν θύραν τὴν μέταυλον (τὴν μεταξὺ οἰκίας καὶ αὐλῆς), καὶ «σόμα λαύρης» εἶνε τὸ στόμιον τούτου τοῦ διαδρόμου τὸ ἐκφέρον εἰς τὴν αὐλήν, διὰ τῆς μεταύλου θύρας, ἐννοεῖται. Πάντη διάφορα τούτων ὁ Δοιδερλ. νομίζει, ὅστις παράγων τὴν λαύρην ἐκ τοῦ ΕΛΑΥΝΩ, ἐννοεῖ τὴν ἀμαξιτὸν ἢ ἀμαξήλατον ὁδόν, πρβλ. ΟΡΣΟΘΥΡΗ.—Ἐτυμολογεῖται ἐκ τῆς ῥίζης ΛΑΒ-, ΛΑΓ-, λαβεῖν, κατὰ δὲ τὸν ἀνωτέρω Ἔϊχχοφ ἐκ τοῦ λάω, λεύσσω).

ΛΑΦΥΣΣΩ (λάπτω), καταῤῥοφῶ, καταπίνω, «αἷμα καὶ ἔγκατα» ἐπὶ λέοντος Ἰλ. Λ 176, Ρ 64, Σ 583 (ἔνθα τὸ γ'. δυϊκ. τοῦ παρατατικ. εἶνε λαφύσσετον ἀντὶ τοῦ λαφυσσέτην, ἴδ. ΤΕΥΧΩ).

ΛΑΧΕ [˘.], ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἔλαχε, ἴδ. ΛΑΓΧΑΝΩ.

ΛΑΧΕΙΑ, ἡ, ι 116, κ 509 (κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον), ὡς ἐπίθ. τῆς «νήσου, ἀκτῆς» κατὰ τὸν Σχολ., τὸν Ἀπολλών. ᾗ τὸ ΜΕ, οἵτινες παράγουσι τὴν λ. ἐκ τοῦ ΛΑΧΑΙΝΩ, «εὔγεως ἢ εὔσκαφος» μαλακὴν γῆν ἔχουσα. Ὁ δὲ Νίτσης σχετίζων τὴν λ. πρὸς τὸ ΛΑΧΝΗ, ΛΑΧΑΝΟΝ ἑρμηνεύει: δασεῖα, λοχμώδης, κατάφυτος· ὡσαύτως καὶ ὁ Ἀμεῖς ᾗ Φαῖσις. Ὁ δὲ Εὐστάθ. θεωρεῖ τὴν λ. ἀποκεκομμένην ἐκ τοῦ ΕΛΑΧΕΙΑ κατὰ τὸν Ζηνόδοτον (συμφωνοῦντος καὶ τοῦ Βεκκ. ἐν τῇ Β'.) καὶ ἔγραψε «νῆσος ἔπειτ' ἐλάχεια» καὶ «ἀκτή τ' ἐλάχεια» μικρὰ νῆσος καὶ μικρὰ παραλία, πρβλ. ΕΛΑΧΥΣ. Τέλος ὁ Δοιδερλ. ἑρμηνεύει τὴν «λάχειαν» ταπεινήν, χθαμαλήν ἔκ τινος ἀχρ. ῥ. λέχω.

ΛΑΧΝΗ, ἡ, τρίχωσις, „μαλλιά", χνοῦς, „χνοῦδι", ἐπὶ τοῦ πρωτοφυοῦς γενείου, λ 320, ἐπὶ τῆς σπανότριχος κόμης τοῦ Θερσίτου, Β 219, ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τῆς χλαίνης, Κ 134. (Κατὰ τὸν Λόβεκκ. συγγενὴς ὄχι τῷ ἄχνη, ἀλλὰ τῷ λῆνος, lana, ‖. καὶ τῷ Μακεδ. „λανός", ἴδ. Φιλίς. Γ'. 210). Ἐκ τούτου ΛΑΧΝΗΕΙΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ, „δασύς", δασύθριξ, „μαλλιαρός", «Φῆρες, στήθεα» (τὰ τοῦ Ἡφαίστου) Β 743, Σ 415, «δέρμα συός» Ι 548, «ὄροφος» πυκνή, καλαμωστεφὴς ἢ „καλαμωτή" ὀροφή, Ω 451.

ΛΑΧΝΟΣ, ὁ=ΛΑΧΝΗ, ι 445 †.

1. ΛΑΩ [˘.], (ἀρχαία ἐπικ. λ. ἴσως ἐκ τῆς ῥίζης ΛΑΒ-, ἐξ ἧς καὶ τὸ ἀπο-λαύ-ω, καὶ τὸ λαβ-εῖν;) λαμβάνω, „πιάνω", μόνον ἐν τοῖς ἑξῆς δυσὶ χωρίοις: «κύων ἔχεν ἔλλὸν ἀσπαίροντα λάων» ὁ κύων συλλαμβάνων (ἢ συλλαβὼν) ἐκράτει, ὅ ἐ. ἐκράτει σφιγκτά, ἀσπαίροντα νεβρόν, τ 229, καὶ σίχ. 230 «ὡς ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων» ἐκράτει σφιγκτὰ ᾗ ἔπνιγε. Ταῦτα κατὰ τὸν Λόβεκκ. Ὁ δὲ Κούρτιος ἀποδέχεται τὴν τοῦ Ἀριστάρχου ἑρμηνείαν: ἀπολαυστικῶς ἔχω, ἀπολαυστικῶς ἐσθίω. (Ἄλλοι δὲ ὑπάγουσι τὰ ἀνωτ. χωρία εἰς τὸ ἑπόμενον ΛΑΩ, βλέπω, προσβλέπω. Ὁ δὲ Δοιδερλ. κατά τι σχόλ. καὶ τὸν Ἡσύχ. ἑρμηνεύει: ὑλακτῶ, θεωρεῖ λοιπὸν τὸ ῥ. τοῦτο ὡς θέμα τοῦ λάσκω, λακέω, λαλῶ κ. ἄ.).

2. ΛΑΩ [˘.] (θέμα τοῦ λεύσσω), βλέπω, μόνον ἐν τῷ «οὐδέ κεν αὐτὸν αἰετὸς ὑψὸ λάων ἐσκίψατο» Υ. Ἑρμ. 360. Ὁ δὲ Δοιδερλ. ἑρμηνεύει κράζων, κρώζων, πρβλ. τὸ Χ 141.

ΛΕΒΗΣ, ΗΤΟΣ, ὁ (λείβω), λέβης, „λεβέτι". ἀ.) σκεῦος μετάλλινον μαγειρικόν, „κακκάβι" (Τουρκ.) „τέντζερες, καζάνι", (Ἰταλ.) „κατσαρόλα", Φ 362 κ. ἀ. μ 237. Πολλάκις μετὰ τοῦ τρίποδος ὡς δῶρον ἢ ἆθλον, Ι 123, 265, Ψ 259, 267, Ω 233, ν 14 κ. ἀ., πρβλ. ΤΡΙΠΟΤΣ· β'.) ἐν τῇ Ὀδ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ νιπτήρ, λεκάνη, ἐν ᾗ ἔνιπτον τὰς χεῖρας πρὸ τοῦ γεύματος καὶ κατὰ τὴν θυσίαν (πρβλ. ΧΕΡΝΙΨ), καὶ ἦτις ἦτο πολλάκις ἀργυρᾶ καὶ ἐντέχνως τετορευμένη, α 137, γ 440 κ. ἀ. Ἐχρησίμευε δὲ καὶ εἰς ποδολουσίαν καὶ ἦτο συνήθως χαλκῆ, τ 386, 469.

ΛΕΓΩ, μέλ. λέξω, ἀόρ. ἔλεξα, μέσ. μέλ. λέξομαι, μέσ. ἀόρ. ἐλεξάμην, ἐπικ. συγκομ. ἀόρ. ἐλέγμην, γ'. ἐν. ἔλεκτο, καὶ ἀναύξ. λέκτο, προς. λέξο, Ω 650, υ 320, καὶ λέξεο, Ι 617, τ 598, παθ. ἀόρ. ἀ. ἐλέχθην. Οἱ τύποι οὗτοι ἀνάγονται εἰς δύω διαφόρους θεματικὰς ῥίζας, τὰς ἑξῆς:

Ι.) Εἰς τὴν ῥίζ. ΛΕΧ-, μόνον ἐπικῶς. Α'.) Ἐνεργ. κατακλίνω, „πλαγιάζω", τινά, μόνον ἐν τῷ ἐνεργ. ἀορ. ἀ., Ω 635· μεταφ. κοιμίζω, ἀποκοιμίζω, «Διὸς νόον» Ξ 252. Β'.) Μέσ. κακακλίνομαι, „πλαγιάζω, ἐξαπλώνομαι, στρώνομαι". Ἰδίως ἀ.) ἵνα κοιμηθῶ, Ξ 350, δ 413, 453 κ. ἀ. «λέξασθαι ὕπνῳ» κοιμᾶσθαι, Δ 131, η 319, «εἰς εὐνήν» ρ 102, τ 595· δ'.) [αὐλίζομαι], στρατοπεδεύω, «παρὰ τάφρον» Ι 67, «περὶ ἄστυ» Θ 519 (‖. τοῦτο τὸ χωρ. καὶ τὸ Β 125 ὑπάγει, ὀρθῶς νομίζω, ὁ Φαῖσις εἰς τὴν ἑτέραν ῥίζαν καὶ τὴν σημ. συλλέγομαι)· ἔτι δὲ κάθημαι ἀργός, Β 435.

ΙΙ.) Εἰς τὴν ῥίζ. ΛΕΓ-, οἱ ἐνεργ. τύποι, πλὴν ἐν τῇ σημ. 2, δ'.), καὶ πάντες οἱ μέσοι μόνον ἐπικ. Α'.) Ἐνεργ. συλλέγω, συναθροίζω, „συνάζω, μαζεύω". 1) κυρ. «ἔντεα» Λ 755, «ὀϊστεά» Ψ 239, 252, ω 72, «αἱμασιάς» σ 359, ω 224. 2) τροπ. ἀ) συλλέγω ᾗ τάσσω εἰς ἕν, εἰς μίαν τάξιν, ὅ ἐ. καταλέγω, κατατάσσω, συγκαταριθμῶ, «ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσι» δ 452. Ὅθεν παθ. «ἐλέχθην μετὰ τοῖσι» Γ 188, Ν 276· ε'.) ἀπαριθμῶ, λέγω τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἑπομ. ἀφηγοῦμαι, διηγοῦμαι, περιγράφω, ε 5, λ 374 κ. ἀ. ἐντεῦθεν „λέγω", μόνον ἐν τῷ «ὀνείδεά τινι» Β 222. Β'.) Μέσ. 1) συλλέγομαι, ὅ ἐ. ἀ.) συλλέγω ἐμαυτῷ, κυρ. «ξύλα» Θ 507, 547· δ'.) μεταφ. ἐκλέγω, „διαλέγω" χάριν ἐμαυτοῦ, «δυώδεκα λέξατο κού-

ρου;» Φ 27, «ἄνδρας ἀρίστους» ω 108· (‖. γ'.) συλλέγομαι, συναθροίζομαι, Β 125, Θ 519)· δ'.) συγκαταλέγομαι, συναριθμοῦμαι, «ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην» ι 335· τὸ δὲ «λέκτο ἀριθμόν» ἠρίθμησε καθ' ἑαυτὸν τὸν ἀριθμόν, δ 451. 2) διαλέγομαι, συνδιαλέγομαι, συνομιλῶ περί τινος, μετ' αἰτ. «μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα» ἃς μὴ ὁμιλῶμεν περὶ τούτου πλέον, ἃς παύσωμεν διαλεγόμενοι περὶ τούτου, Ν 292, Υ 214, γ 240, ν 296· ὡσαύτως ἀνεγίνωσκεν ὁ Ζηνόδοτος καὶ ἐν τῇ Β 435, ἔνθα ἀπὸ τοῦ Οὐολφίου μέχρι Βεκκ., ὅστις ἐν τῇ Β'. ἀποκατέστησε τὴν Ζηνοδότειον γραφήν, ἀνεγινώσκετο κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον «μηκέτι νῦν δήθ' αὖθι λεγώμεθα» τουτέστιν ἀπολελυμ.: ἃς μὴ διαλεγώμεθα πλέον, ἃς διακόψωμεν πλέον τὸν διάλογον· «τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι;» τίς ἡ χρεία νὰ ὁμιλῇς περὶ τούτων; Ν 275.

ΛΕΙΑΙΝΩ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ λεαίνω (λεῖος), μέλ. λειανέω, ἀόρ. ἀ. ἐλείηνα, κάμνω τι λεῖον, ὁμαλόν, ἐξομαλίζω, „ἰσάζω", Δ 111, «κέλευθον» ἰσοπεδῶ, Ο 261, «χορόν» θ 260.

ΛΕΊΒΩ, ἀόρ. ἀ. ἔλειψα, „στάζω, σταλάζω", (ὀλίγον κατ' ὀλίγον) „χύνω", «δάκρυα» Ν 88, 658, Σ 32, ε 84, θ 86 κ. ἀ. Ἰδίως σπεύδω, τουτέστι χύνω εἰς τιμὴν θεοῦ τινος, «οἶνόν τινι» Ζ 266, Κ 579, 6 432, καὶ ἄνευ τῆς δοτ. Α 463 κ. ἀ., «μέθυ» μ 361, ἢ καὶ ἄνευ τῆς αἰτ., μόνον «λείβω τινί», Η 481, 6 432 (ἔνθα ὅμως παραλαμβάνεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω)· ἔτι δὲ καὶ ἀπολελυμ. Ω 285. Πρβλ. καὶ ΕΪΒΩ. Ἐκ τούτου

ΛΕΙΜΩΝ, ῶΝΟΣ, τόπος κάθυγρος καὶ χλοερός, „λειβάδι", Β 461, ξ 605 κ. ἀ. Ἐκ τούτου

ΛΕΙΜΩΝΌΘΕΝ, ἐπικ. ἐπίρ., ἐκ τοῦ λειμῶνος, Ω 451 †.

ΛΕΙΟΣ, Η, ΟΝ, ψιλός, ἐπὶ τοῦ κορμοῦ τῆς λεύκης, Δ 484· ἐπὶ δὲ τόπων ὁμαλός, ἰσόπεδος, „ἴσιος", «ἱππόδρομος, πεδίον, ὁδός», Ψ 330, 359, κ 103, «ἄρουσις» ἀγρὸς ἰσόπεδος, ι 134, καὶ μετὰ γεν. «χῶρος λεῖος πετράων» ψιλός, γυμνὸς πετρῶν, ε 443, «ποιεῖν λεῖα θεμείλια» Μ 30.

ΛΕΊΟΥΣΙ, ἴδ. ΛΕΏΝ.

ΛΕΊΠΩ, μέλ. λείψω, ἀόρ. 6'. ἔλιπον, παρακ. λέλοιπα, μέσ. ἀόρ. 6'. ἐλιπόμην (μὲ παθ. σημασ.), παθ. παρακ. λέλειμμαι, παθ. ἀόρ. ἀ. ἐλείφθην, γ'. πληθ. Δωρ. καὶ ἐπικ. ἔλειφθεν ἀντὶ τοῦ ἐλείφθησαν, Υ. Ἑρμ. 195, παθ. ἀόριστ. 6'. ἐλίπην (ἴδ. ἐν τέλει), παθ. μέλ. λελείψομαι, Ω 742. Α'.) Ἐνεργ. 1) „ἀφίνω", καταλείπω, φεύγω τι, ἀπομακρύνομαι, ἀπέρχομαι ἀπό τινος ἢ ἐκ τινος προσώπου, πράγματος ἢ τόπου «θάλαμον, Ἑλλάδα» κ. ἄ., «λείπω φάος ἠελίοιο», ὃ ἐ. ἀποθνήσκω, Σ 11, «τὸν λίπε θυμός, αἰών, ψυχή» Δ 470, Ε 685, 696 κ. ἀ., «λίπε ὀστέα θυμός» Π 743, καὶ περὶ βοός, γ 455, καὶ μόνον «ψυχὴ λέλοιπε» ἐξυπακ. τὸ «ὀστέα» ξ 134· ὡσαύτως αὐτόθι ς. 213 «πάντα λέλοιπε» ἐξυπακ. τὸ «ἐμέ», πάντα μὲ ἀφῆκαν, πάντων ἐςερήθην· (τινὲς δ' ἐκλαμβάνουσι τὸ λέλοιπεν ἀμεταβάτως, ὅπερ ἀντιβαίνει εἰς τὴν Ὁμ. χρῆσιν), «σκόπελον οὔποτε κύματα λείπει» πάντοτε τὸν κτυποῦν τὰ κύματα, Β 396· 6'.) κατα(ἀπο)-λείπω, ἀφίνω ὀπίσω μου, ἐγκαταλείπω, τινά, Δ 181, ν 403 κ. ἀ., Β 722 ἐξ.· γ'.) καταλείπω, τί τινι, κληροδοτῶ, „ἀφίνω" «σκῆπτρον Θυέστῃ» Β 106. 2) ἐγκαταλείπω, τουτέστιν ἐν κινδύνοις καταλείπω, Π 368. ὅθεν τροπ. ἐπιλείπω, «ἔλιπον ἰοὶ ἄνακτα» τὰ βέλη ἐπέλιπον τὸν βασιλέα, „τοῦ ἔλειψαν", χ 119. Β'.) Παθ. καὶ ὁ μέσ. ἀόρ. 6'. 1) καταλείπομαι, ἀφίνομαι ἢ μένω ὀπίσω, ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων, Β 700, Κ 256 κ. ἀ., «μετόπισθε ἢ κατόπισθε λ.» Χ 334, φ 116. Ὅθεν 6'.) ὑπολείπομαι, εἶμαι ὑπόλοιπος, „μένω", «τριτάτη ἔτι μοῖρα λέλειπται» Κ 253· ἰδίως ἐπιζῶ, Μ 14, δ 495, καὶ μάλιστα ἐπὶ τέκνων ἀποθανόντων πατέρων, γ 196, «ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι» ἵνα μείνῃ (κληρονόμος) ἐπὶ τῶν κτημάτων, Ε 154. 2) ἀπολείπομαι, ὑστερῶ, „μένω ὀπίσω", «ἀπό τινος» μακράν τινος, Ι 437, 445· ἰδίως δὲ ἐν σταδιοδρομίᾳ, Ψ 407, θ 125, μετὰ γεν. προσώπου, οὗ τινος ὑςερῶ, Ψ 523, 529 (ὅπου τὸ «δουρὸς ἐρωήν» σημαίνει τὸ μέτρον τῆς ὑςερήσεως, ὅπως τὸ ἀνωτ. «ἐς δίσκουρα»)· ὅθεν «λελειμμένος οἷῶν» ὕςερος τῶν προβάτων, ι 448, «οἷος ἀπ' ἄλλων», Ὑμ. Ἀφρ. 76.—Ἐν τῇ Π 507 «ἐπεὶ λίπεν (Δωρ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐλίπησαν) ἅρματ' ἀνάκτων» ἐπειδὴ τὰ ἅρματα ἐλείφθησαν, ἠρημώθησαν τῶν ἀνάκτων, τῶν δεσποτῶν, ἡ γραφὴ λίπεν εἶνε ἀνάγνωσις τοῦ Ἀριστάρχου, ἣν παρέλαβον εἰς τὸ κείμενον ὁ Οὐόλφιος καὶ ὁ Σπίτζνερος. Ἡ δὲ πρότερον συνήθης γραφὴ λίπον, ἣν ἀποκατέστησαν ὁ Βέκκ., Δινδόρφιος καὶ ἄλλοι, εἶνε ἀνάγνωσις τοῦ Ζηνοδότου, παρέχουσα τὴν ἑξῆς ἑρμηνείαν: ἀφ' οὗ κατέλιπον τὰ ἅρματα τῶν ἀνάκτων (οἱ ἵπποι) ἀποσπασθέντες ἀπ' αὐτῶν. Ἀμφότεραι αἱ ἑρμηνεῖαι ἔχουσι τὰ ἀντιμαχόμενα, (‖. μάλιστα δὲ ἡ ἑτέρα, ἡ κατὰ Ζηνόδοτον. Ἡ δὲ ἑτέρα νομίζω ὅτι καὶ ἀλλαχοῦ νοσεῖ. Ἐκ τῆς ἐν στίχ. 371 γραφῆς διεφθάρη οὐ μόνον τὸ ῥῆμα, ἀλλὰ καὶ ἡ γεν. ἀνάκτων ἀνθ' ἧς γραπτέον ἄνακτος, δηλ. τοῦ Σαρπηδόνος, «αὐτοῦ», ὡς εἶπεν ἀνωτέρω, οὐχὶ δὲ ὁ τοῦ ἡνιόχου, περὶ οὗ οὐδεὶς λόγος).

ΛΕΙΡΙΌΕΙΣ [.⏑..], ΕΣΣΑ, ΕΝ, χρινοειδής, χρινόχρους, μόνον μεταφορ. «χρώς» δέρμα „ἄσπρον, σὰν τὸ κρῖνον", ἢ τρυφερόν, ἁπαλόν, Ν 830, «ὄψ» φωνὴ τρυφερά, λεπτή, ἐπὶ τῆς τοῦ τέτιγος φωνῆς, Γ 152. Ἐκ τοῦ.

*ΛΕΊΡΙΟΝ, τό, χρῖνον, ἰδίως τὸ λευκὸν χρῖνον, Υ. Δήμ. 427. (Κατὰ τὸν Λόβεκκ. ἐκ τοῦ λειρός =λεπτός. ‖. [illegible] ἔθεσαν ἡ καθομιλουμ. ἐν τῷ ὑποκοριστικῷ τύπῳ „λουλουδάκι", ὅ ἐ. λειλίδιον, Λατ. lilium, ἴδ. Κορ. Ἀττ. Β', 225).

*ΛΕΪΣΤΌΣ, ή, όν, ἴδ. ΛΗΙΣΤΌΣ.

*ΛΕΙΧΉΝΩΡ, ορος, ὁ (λείχω, ἀνήρ), οἱονεὶ Λειχούδης ἢ Λειξούρης, κωμ. ὄνομα μυός, Βατρ. 205, 219.

*ΛΕΙΧΟΜΎΛΗ, ἡ (λείχω, μύλη), οἱονεὶ Μολογλείφα, ἡ ἐν τῷ μύλῳ γλείφουσα τὸ ἄλευρον, κωμικ. ὄνομα μυὸς ἐν τῇ Βατρ. 29.

*ΛΕΙΧΟΠΊΝΑΞ [..⏑.], ακος, ὁ (λείχω, πίναξ), οἱονεὶ Πινακογλείφης, κωμικ. ὄνομα μυὸς ἐν τῇ Βατρ. 100, 233.

ΛΕΙΏΔΗΣ, ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Οἴνοπος, μάντις ϗ εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, ὃν ὁ Ὀδυσσεὺς ἐφόνευσε καὶ περ ἀχθόμενον διὰ τὰς ἀδικίας τῶν λοιπῶν μνηστήρων, φ 144, χ 310.

ΛΕΙΏΚΡΙΤΟΣ, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἀρίσβαντος, Ἀχαιὸς ὑπὸ τοῦ Αἰνείου φονευθείς, Ρ 344. 2) υἱὸς τοῦ Εὐήνορος, εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, β 242, χ 294.

ΛΕΊΩΝ, ἴδ. ΛΕΏΝ.

ΛΈΚΤΟ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἔλεκτο, ἴδ. ΛΈΓΩ.

ΛΕΚΤΌΝ, τό, ἀκρωτήριον τῆς Τρωικῆς παραλίας εἰς τοὺς πρόποδας τῆς Ἴδης, ἀπέναντι τῆς Λέσβου, σήμερον Τουρκ. Βαβᾶ, Ξ 284. (Τὸ ἐν Υ. Ἀπ. 217 εἶνε παρεφθαρμένη γραφή, ἀνθ' ἧς ὁ μὲν Ἴλγεν γράφει Λεῦκος, ὁ δὲ Ἑρμαννος Λύγκος, πιθανώτατα δὲ ὁ Βουμ. Λάκμος, ὄρος μεταξὺ Θεσσαλίας, Ἠπείρου καὶ Μακεδονίας, τὰ νῦν Ζυγός, οὐ μακρὰν τοῦ Μετσόβου).

ΛΈΚΤΡΟΝ, τό (λέγω I), κοίτη, κλίνη, ἐντκ. α 437, τ 516, ψ 32, «λέκτροιο θεσμός», ἴδ. ΘΕΣΜΌΣ, ψ 269· συνηθέστερον πληθ. Χ 503, θ 337 κ. ἀ.—Ἐπίρ. ΛΕΚΤΡΟΝΔΕ, «ἴεναι» ὑπάγω εἰς τὴν κλίνην, ψ 254, «λέκτρονδε τραπείομεν εὐνηθέντε», ἴδ. ΤΡΈΠΩ.

ΛΕΛΑΒΈΣΘΑΙ, ΛΕΛΆΒΗΣΙ, ἴδ. ΛΑΜΒΆΝΩ.

ΛΕΛΆΘΗ, ΛΕΛΆΘΟΝΤΟ, ἴδ. ΛΑΝΘΆΝΩ.

ΛΕΛΑΚΟΝΤΟ, ΛΕΛΑΚΥΐΑ, ἴδ. ΛΆΣΚΩ.

ΛΕΛΑΣΜΑΙ, ἴδ. ΛΑΝΘΆΝΩ.

ΛΕΛΑΧΗΤΕ, ΛΕΛΆΧΩΣΙ, ἴδ. ΛΑΓΧΆΝΩ.

ΛΈΛΕΓΕΣ, οἱ, ἔθνος ἀρχαῖον καὶ πολὺ ἐκτεταμένον, μᾶλλον πλανητικὸν ἢ μόνιμον βίαν διάγον, φιλοπόλεμον καὶ ζῶν ἀπὸ τῆς ἁρπαγῆς ϗ λῃστείας. Διεσπαρμένον ἐπὶ πολὺν χρόνον κατὰ τὰς νήσους καὶ τὰς παραλίας μάλιστα τῆς Ἑλλάδος, τέλος φαίνεται ἀποκατεστημένον ἐπὶ τῆς δυτικῆς καὶ μεσημβρινῆς παραλίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ δὴ ϗ κατὰ τὰ νότια τῆς Τροίας περὶ τὴν Πήδασον καὶ Λυρνησσόν, ἀντικρὺ τῆς Λέσβου, Κ 429, Υ 96, Φ 83. Ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις φαίνεται ὅτι, πλήν τινων μικρῶν λειψάνων, συνεχωνεύθη μετὰ τῶν ἰσχυρῶν περιοικούντων ἐθνῶν καὶ μάλιστα τῶν Ἑλλήνων. Κατὰ τὸν μῦθον κατάγονται ἀπὸ μυθικοῦ τινος βασιλέως Λέλεγος, υἱοῦ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Λευκύης (Παυσ. 1, 44, 4. 3, 12, 5), ὅστις κατά τινας μὲν κατῴκει ἐν Λακεδαίμονι, κατ' ἄλλους δὲ ἐν Μεγάροις καὶ Λευκαδίᾳ. Ὑπάρχει ϗ γνώμη, καθ' ἣν θεωροῦνται Πελασγικὸν φῦλον, πρὸς οὓς ὅμως κατά τε τὴν φύσιν καὶ τὸν χαρακτῆρα φαίνονται παντάπασιν ἀνόμοιοι.

ΛΕΛΗΚΩΣ, ἴδ. ΛΆΣΚΩ.

ΛΕΛΙΗΜΑΙ [.⏑..], ἀρχαῖος ἐπικ. παρακείμ. μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος, ὀρέγομαι, μόνον ἐν τῇ μετοχῇ «λελιημένος» ὀρεγόμενος, ἐπιθυμῶν, ὀργῶν πρός τι, μετὰ γεν. *Ἰλ. Μ 106, Π 552, ϗ μετὰ τοῦ «ὄφρα» Δ 465, Ε 690. (Παράγεται ἐκ τοῦ ἀχρ. λελάομαι, πρβλ. τὸ ΛΙΛΑΙΟΜΑΙ, κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ λελίλημαι, ἀνάγεται δὲ εἰς τὴν ῥίζ. ΛΑ-, λάω-λῶ=θέλω).

ΛΕΛΟΓΧΑ, ἴδ. ΛΑΓΧΆΝΩ.

ΛΕΞΕΟ καὶ ΛΕΞΟ, ἴδ. ΛΈΓΩ.

ΛΕΟΝΤΕΎΣ, ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Κορώνου, Λαπίθης καὶ μνηστὴρ τῆς Ἑλένης, ἐκστρατεύσας μετὰ 40 νηῶν κατὰ τῆς Τροίας, Β 745, Μ 130, 188, Ψ 841.

ΛΕΠΑΔΝΟΝ, τό, ποιητ., συνήθως πληθ., κατὰ τὸν Ἀπολλών. καὶ τὸν Σχολ. ἱμάντες πλατεῖς, στηθιαῖοι, περὶ τὸν τράχηλον τῶν ὑποζυγίων περιτιθέμενοι καὶ συνάπτοντες αὐτὸν πρὸς τὸν ζυγόν, ζυγόλωρα, „ζυγόλουρα, χάμουρα". Ἕκαστος τῶν ἵππων εἶχε τοιούτους ἱμάντας δύω, οἵτινες ὑπὸ τὸν λαιμὸν συνήπτοντο ϗ συνεδέοντο πρὸς ἀλλήλους, Ε 730, Τ 393.

ΛΕΠΤΑΛΈΟΣ [.⏑..], ΈΗ, ΈΟΝ, ποιητ. λεπτός, „λεπτούτσικος", ἀδύνατος, «φωνή», Σ 571 †. Ἐκ τοῦ

ΛΕΠΤΌΣ, ή, όν (λέπω), κορ. ἐκλεπισμένος, „ξεφλουδισμένος", οἷον ἐπὶ τῶν ἀλωνιζομένων κριθῶν «λέπτ' ἐγένοντο βοῶν ὑπὸ πόσσ' ἐριμύκων» ἐξελεπίσθησαν, ἐξεφλουδίσθησαν, Υ 497 (ἔνθα ὅμως ἄλλοι ἐννοοῦντες τὴν τριβομένην ἢ πατουμένην καλάμην ἑρμηνεύουσι τὸ «λέπτ' ἐγένοντο» „ἔγειναν λιανά, ἐλιανίσθησαν", συνετρίβησαν)· ἐπομ. „λεπτός, ψιλός", «μήρινθος» ψιλὴ κλωστή, Ψ 854, «ἀράχνια» θ 280, «χαλκός, ῥινὸς βοός» Υ 275 ἑξ. (ἔνθα κεῖται τὸ ὑπερθετ. -ΌΤΑΤΟΣ, -ΟΤΆΤΗ), «κονίη» Ψ 506· ὅθεν ἐπὶ ὑφασμάτων «ὀθόναι» Σ 595, «εἵματα» Χ 510, «ἱστός» β 95, «φᾶρος» ε 231 κ. ἀ. Ἐνγένει μικρός, στενός, «εἰσίθμη» στενὴ εἴσοδος, ζ 264· μεταφ. «μῆτις» ἀδύνατος, ἀσθενής, Κ 226, Ψ 590.

*ΛΕΠΤΟΥΡΓΗΣ, ές, ἐπικ. (λεπτ. ἔργον), „λεπτοκαμωμένος", λεπτοΰφαντος, «ἔσθος», Ὑμ. 31, 14.

*ΛΈΠΥΡΟΝ [.–.] τὸ (λέπος), φλοιός, „τσέφλι, φλοῦδα", «καρύοια», Βατρ. 131.

ΛΈΠΩ, ἀόρ. ἔλεψα, ἀπολεπίζω, ἀποκόπτω, «φύλλα» Α 236 †.

ΛΈΣΒΟΣ, ἡ, νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους ἔμπροσθεν τοῦ Ἀδραμυττηνοῦ κόλπου, σήμερον συνεκδοχικ. Μυτιλήνη, Ω 544, γ 169. Ἐκ τούτου 1) ἐπίρ. ΛΕΣΒΌΘΕΝ ἐκ τῆς Λέσβου, Ι 664. 2) ΛΕΣΒΊΣ, ίδος, ἡ, Λεσβιακή, «Λεσβίδας» (ἐ⏑υπακ. γυναῖκας), Ι 129.

ΛΈΣΧΗ, ἡ (λέγω), κυρ. ἡ συνομιλία, συνδιά-

λεξις, ἔπειτα ὁ τόπος, ἔνθα πρὸς τοιαύτας συνομιλίας καὶ διατριβὰς συνήρχοντο οἱ ἀργοὶ καὶ φυγόπονοι ἄνθρωποι, ἀναλογεῖ πρὸς τὸ σημερινὸν καπηλεῖον, καφεπωλεῖον, σ 329 †.

ΛΕΥΓΑΛΕΟΣ [.⏑..], ΕΗ, ΕΟΝ, ἐπικ., οἰκτρός, ἐλεεινός, ἄθλιος, δυστυχής· ά.) ἐπὶ προσώπων «πτωχός» π 273, ρ 202, «λευγαλέοι ἐσόμεθα» δ 61· β΄.) ἐπὶ πραγμάτων καὶ καταστάσεων «θάνατος» ἐλεεινός, ὅ ἐ. ἄδοξος, Φ 281, ε 312, ἢ ὁ δι' ἀγχόνης (ἀντιθέτως πρὸς τὸν φυσικόν) ἢ ἐκ μελαγχολίας (πρβλ. λ 202) ο 359, «πόλεμος, δαΐς» ἀξιοδάκρυτος, πολυπενθής, Ν 97, Ξ 387, «κήδεα, ἄλγεα» ο 399, υ 203, «ἔπεα» ὀλέθρια, Υ 109· ὡσαύτως «φρένες» Ι 119. (Συγγ. τῷ λυγρός, λοιγός καὶ τῷ Λατ. lug-eo, lug-ubris). Ἐκ τούτου

ΛΕΥΓΑΛΕΩΣ [.⏑..], ἐπίρ. οἰκτρῶς, ἀθλίως, Ν 723 †.

ΛΕΥΚΑΙΝΩ (λευκός), „λευκαίνω, ἀσπρίζω", «ὕδωρ ἐλάτῃσιν» κάμνω δηλ. νὰ ἀφρίζῃ, μ 172 †.

ΛΕΥΚΑΣ, ΑΔΟΣ, ἡ, «πέτρη», οἱονεὶ Λευκόπετρα, ἢ Λευκὸς βράχος, ω 11, μυθευόμενός τις βράχος παρὰ τὸν Ὠκεανόν, ὃν ὁ ποιητὴς ἐφαντάζετο ἐντεῦθεν τοῦ Ὠκεανοῦ, ἐντὸς ἄρα τῆς ἐπικρατείας τοῦ φωτός, διὸ καὶ ἡ «Λευκὰς πέτρα» λέγεται οὕτως, οἱονεὶ φωτεινή, φαεινή, περιλαμπομένη, ἀντιθέτως πρὸς τὸ πέραν σκότος τοῦ Ἅδου. Κατ' ἄλλους δὲ ὠνομάσθη οὕτως ἀπὸ τῶν «λευκῶν ὀστέων» τῶν τεθνεώτων. Πρὸς τὸν Λευκάταν τὸ ἀκρωτήριον τῆς νήσου Λευκάδος (Ἁγ. Μαύρας) ἡ παρ' Ὁμ. Λευκὰς οὐδὲν ἔχει τὸ κοινόν.

ΛΕΥΚΑΣΠΙΣ, ΙΔΟΣ, ὁ, ἡ, λευκὴν ἔχων ἀσπίδα, ἐπίθ. τοῦ Δηιφόβου, Χ 294 †.

*ΛΕΥΚΙΠΠΗ, ἡ, μία τῶν Ὠκεανίδων, Υ. Δήμ. 418.

*ΛΕΥΚΙΠΠΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Οἰνομάου, Ἠλεῖος, ἐραστὴς τῆς Δάφνης, Υ. Ἀπ. 212.

ΛΕΥΚΟΘΕΗ, ἡ, τουτέστι λευκὴ θεά, ὄνομα τῆς Ἰνοῦς τῆς θυγατρὸς τοῦ Κάδμου, ἥτις μετωνομάσθη οὕτως, ἀφ' οὗ συγκατελέχθη εἰς τοὺς ἐναλίους θεούς, ε 334. Διότι καταδιωκομένη ὑπὸ τοῦ μαινομένου ἀνδρός της Ἀθάμαντος, ἔρριψεν ἑαυτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, βαστάζουσα καὶ τὸν υἱὸν Μελικέρτην, ἀπὸ τῆς Μολουρίδος πέτρας τῆς ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ. Πρβλ. Ἀπολλόδ. 3, 4, 2.

ΛΕΥΚΟΣ, Η, ΟΝ (2 λάω; λεύσσω, Λατ. luc-s), συγκρ. ΛΕΥΚΟΤΕΡΟΣ, σ 196, „λευκός, ἄσπρος"· ά.) λαμπρός, στιλπνός, «λευκὸν (κρήδεμνον) ἠέλιος ὥς» Ξ 185, «αἴγλη» ζ 45, «λέβης» Ψ 268, «ὕδωρ» διαυγές, Ψ 282, ε 70, «λίθοι» γ 408 (ἴδ. ΑΛΕΙΦΑΡ), «γαλήνη» στίλβουσα ὡς κάτοπτρον, κ 94. Ἰδίως «πόλις, κάρηνα, ὀδόντες» πλχ. τῆς Ἰλ.· β΄.) συνήθως ἐπὶ χρώματος, λευκύχρους εἰς διαφόρους βαθμούς, «λευκότεροι χιόνος» (ἵπποι) Κ 437, «γάλα» Ε 902, ι 246, «κρῖ» Υ 496, «ὀστέα» α 161, «ἄλφιτα» Λ 640, «χρώς» Λ 573, «φᾶρος» Σ 353, «ἱστὸς» ι 77 κ. ἄ. τ., «λευκοὶ κονισάλῳ» ἄσπροι ἀπὸ τὸν κονιορτόν, Ε 503.

ΛΕΥΚΟΣ, ὁ, 1) εἷς τῶν ἑταίρων τοῦ Ὀδυσσέως, Δ 491. 2) ποταμὸς τῆς Μακεδονίας, Υ. Ἀπ. 217. (Κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Ἴλγεν ἀντὶ τοῦ Λεκτόν· ἴδ. ὅμ. ταύτην τὴν λ.).

*ΛΕΥΚΟΧΙΤΩΝ [..⏑.], ΩΝΟΣ, ὁ, ἡ, ἔχων λευκὸν χιτῶνα, λευκοφόρος, μόνον «ἦπαρ» τὸ ὑπὸ τοῦ λευκοῦ ἐπιπλόου περιειλημένον, Βατρ. 37.

ΛΕΥΚΩΛΕΝΟΣ, ΟΝ, ποι., λευκὰς ὠλένας ἔχουσα, λευκοβραχίων, ἐπίθ. τῆς Ἥρας, Α 55 κ. πλχ. τῆς Ἰλ., τῆς Ἑλένης Γ 121, τῆς Ἀνδρομάχης Ζ 371, τῆς Ναυσικάας ζ 101, 186, τῆς Ἀρήτης η 233· ἔτι δὲ καὶ μιᾶς «ἀμφιπόλου» ζ 239, σ 198, καὶ τῶν «δμωῶν» τ 60.

ΛΕΥΡΟΣ, ἡ, ὁΝ, ποι. (λεῖος), ὁμαλός, «χῶρος» η 123 †. (Τινὲς τῶν νεωτέρων ἐτυμολογοῦσιν ἐκ τοῦ λαF-, λάω=περιλαμβάνω, περιέχω, καὶ ἑρμηνεύουσι: περιεκτικός, εὐρύς, ὅπερ βεβαίως ἐν πολλοῖς χωρίοις τῶν μεθ' Ὅμ. ποιητῶν μᾶλλον ἁρμόζει παρὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν).

ΛΕΥΣΣΩ, ποι. (2 λάω; λευκ-ός, Λατ. luc-s), „βλέπω, κυττάζω", ἀπολελυμ. «πρόσσω καὶ ὀπίσσω» βλέπει ἐμπρὸς καὶ ὀπίσω, ὅ ἐ. εἶνε συνετός, Γ 110, «ἐπὶ πόντον, ἐς γαῖαν» Ε 771, ι 166, μετ' αἰτ. Α 120, Π 70, 127, ζ 157, ψ 124.

ΛΕΧΕΠΟΙΗΣ, ΟΥ, ὁ, καὶ θηλ. ΛΕΧΕΠΟΙΗ, ἐπικ., μόνον ἐν τῇ αἰτ. λεχεποίην (λέχος, ποίη), ἔχων πόαν (χόρτον) τοσοῦτον βαθεῖαν, ὥστε νὰ χρησιμεύῃ ὡς λέχος, εὐνή, ποώδης, ποηφόρος, ἐπίθ. τοῦ ποταμοῦ Ἀσωποῦ, *Ἰλ. Δ 384, καὶ τῶν πόλεων Πτελεοῦ, Τευμησσοῦ καὶ Ὀγχηστοῦ, Β 697, Υ. Ἀπ. 224, Υ. Ἑρμ. 88.

ΛΕΧΟΣ, ΕΟΣ, τό, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (ΛΕΧ-, λέγω Ι). 1) κοίτη, κλίνη, „στρῶμα, κρεββάτι", Ὅμ. πλχ., οὐ μόνον ἐνικ. ἀλλὰ καὶ πληθ. ἐπί τε τῆς σημασίας τῆς κλίνης καὶ ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς κοίτης, εὐνῆς, τοῦ στρώματος, Γ 391, α 440, Σ 233, 352, α 366, δ 730 κ. ἀ., η 340, ψ 179 (ἔνθα συνάπτεται μετὰ τῆς «εὐνῆς»). Ἰδίως ά.) ἡ συζυγικὴ κοίτη, Γ 411, Θ 291, Ο 39, θ 269· ὅθεν συνουσία, ἐν ταῖς σεμνολογικαῖς φράσεσι, «λέχος πορσύνειν, λέχος ἀντιᾶν» Α 31, γ 403 (ἔνθα συνάπτεται μετὰ τῆς «εὐνῆς» εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν· ὡσαύτως καὶ η 347)· β΄.) τὸ „νεκροκράββατον", ἐν ᾧ ἐκτίθεται ὁ νεκρός, Σ 233, Φ 124, Ω 589 κ. ἀ. —Ἐπίρ. ΛΕΧΟΣΔΕ εἰς τὴν κλίνην, Γ 447.

ΛΕΩΝ, ΟΝΤΟΣ, ὁ, δοτ. πληθ. ἐπ. λείουσι, λέων, „λεοντάρι", Γ 23, Ζ 181 κ. ἀ., πολλάκις λαμβάνεται εἰς τὰς παρομοιώσεις τῶν ἡρώων, ὡς καὶ τὸ τῆς καθομιλουμένης „σὰν λεοντάρι", Ε 299, 782, ζ 130 κ. ἀ. Ἅπαξ μόνον τίθεται τὸ ἀρσενικὸν ἀντὶ τοῦ θηλυκοῦ λέαινα, οἷον «Ζεὺς σε λέοντα γυναιξὶ θῆκε» λέγει ἡ Ἥρα πρὸς τὴν Ἄρτεμιν, εἰς τὰ βέλη τῆς ὁποίας ἀπεδίδετο ὁ

αἰφνίδιος θάνατος τῶν γυναικῶν, Φ 483. (Ἡ. Ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. ὁμιλοῦντες περὶ γυναικὸς λέγομεν, ὅταν ἡ περίστασις τὸ καλῇ, „σὰν λύκος εἶνε“ καὶ ὄχι „σὰν λύκαινα“· διότι ἐν ταῖς παρομοιώσεσιν ἔχομεν χρείαν ὄχι τοῦ γένους, ἀλλ' ἐν γένει τῶν ἰδιοτήτων τοῦ ζώου, τῶν ὁποίων ὁ συνήθης παραστάτης εἶνε τὸ ἀρσενικόν).

ΛΗΓΩ, μέλ. λήξω, ἀόρ. ἔληξα, ἐπικ. λῆξα. 1) ἀμετάβ. παύω, καταπαύω, „τελειώνω“, ἀπολελ. Φ 248, «ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι» εἰς ἐσένα θὰ τελειώσω καὶ ἀπὸ ἐσένα θ' ἀρχίσω, ὅ ἐ. πρὸς σὲ μάλιστα θὰ ἀποταθῶ, μὲ ἐσένα θὰ ἔχω νὰ κάμω, I 97. Συντάσσεται ἀ.) μετὰ γεν. πράγματος «χόλοιο, ἔριδος», φόνοιο, χοροῖο, ἀπατάων» Α 224, 319, Γ 394, Ζ 107, ν 294 κ. ἀ· β') μετὰ μετοχ. «λήγω ἀείδων» παύω τοῦ νὰ ψάλλω, I 191, ο 87, «ἐναρίζων» Φ 224, Υ. Ἀπ. 177. 2) μεταβ. μόνον ποι., ἀ.) καταπαύω τι, ὅ ἐ. κάμνω τι νὰ παύσῃ, κατευνάζω, καταστέλλω, «μένος» Ν 424, Φ 305· β'.) τί τινος, ἀποτρέπω, ἀπομακρύνω τι ἀπό τινος, «λήγειν χεῖρας φόνοιο» ἀπέχω (τὰς χεῖράς μου) ἀπὸ τοῦ φόνου, χ 63. (Κατ' ἀρχὰς ταὐτὸν πρὸς τὸ ΛΕΓΩ I, κατευνάζω).

Λήδη, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Θεσίου, γυνὴ τοῦ Τυνδάρεω, ἐκ μὲν τοῦ Διός, συνελθόντος μετ' αὐτῆς ὑπὸ μορφὴν κύκνου, μήτηρ τῆς Ἑλένης, τοῦ Κάστορος καὶ τοῦ Πολυδεύκους, λ 298, ἐκ δὲ τοῦ Τυνδάρεω μήτηρ τῆς Κλυταιμνήστρας.

ΛΗΘΑΝΩ [.⏑.], ποι. ἕτερος τύπος τοῦ ΛΑΝΘΑΝΩ, ἐν τμήσει, ἴδ. ΕΚΛΗΘΑΝΩ.

ΛΗΘΗ, ἡ (λήθω), λήθη, „λησμονησία“, Β 33 †.

Λήθος, ὁ, υἱὸς τοῦ Τευτάμου, βασιλεὺς τῶν Πελασγῶν ἐν Λαρίσσῃ, Β 843, Ρ 288.

ΛΗΘΩ, ἴδ. ΛΑΝΘΑΝΩ.

ΛΗΙΑΣ, ΑΔΟΣ, ἡ, ἰδίως ἐπικ. τύπος τοῦ θηλ. τοῦ ΛΗΙΔΙΟΣ (λῆις), ἡ αἰχμάλωτος, Υ 193 †.

ΛΗΙΒΟΙΕΙΡΑ, ἡ, θηλ. τοῦ ΛΗΙΒΟΤΗΡ (λήϊον, βόσκω), ἡ βόσκουσα, („τρώγουσα“) τὰ σπαρτά, καταστρεπτική, «σῦς» ε 29 †.

ΛΗΙΖΟΜΑΙ, ἀποθ. (λῆις), μέλ. λῃσομαι, ἀόρ. ἁ. ἐλῃσάμην, γ'. ἐνικ. ἐπικ. λῄσσατο, λεηλατῶ, λῃστεύω, αἰχμαλωτίζω, λαφυραγωγῶ, ἐπὶ προσώπων «τινά», Σ 28, α 398, καὶ ἐπὶ πραγμάτων «τί», ψ 357.

ΛΗΙΟΝ [.⏑], τό, „χωράφι, σπαρτόν“, ἀγρός, Β 147, ι 134.

ΛΗΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ΛΕΙΑ (λαϜ-, λάω), λεία, λάφυρα, εἴτε ἄνθρωποι ἢ ζῶα εἶνε τὰ αἰχμαλωτιζόμενα, I 138, 280, γ 106 κ. ἀ., εἴτε πράγματα, κ 41, «λῃδα πολλήν» λάφυρα πολλά, Λ 677, Μ 7.

ΛΗΙΣΤΗΡ, ΗΡΟΣ, ὁ, ἐπικ. (λῃΐζομαι), λῃστής, λαφυραγωγός, ἰδίως πειρατής, Ὀδ. γ 73, ι 254, ρ 425. Ὡς ἐπίθετον «λῃστῆρσιν Ταφίοισιν» π 426.—Ἡ λῃστεία καὶ πειρατεία ἐθεωρεῖτο ἐπὶ τῶν Ὁμηρικῶν χρόνων ὄχι τι αἰσχρόν, πρβλ. Θουκ. Α', 5.

ΛΗΙΣΤΗΣ, ΟΥ, ὁ = ΛΗΙΣΤΗΡ, Ὑμ. 6, 7.

ΛΗΙΣΤΟΣ, Η, ΟΝ, ἐπικ. (λῃΐζομαι), καὶ κατὰ συστολὴν ΛΕΪΣΤΟΣ, αἰχμάλωτος, λῃστευθείς, «βόες» I 406, ἢ λῃστευτός, δυνάμενος νὰ λῃστευθῇ, «ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν οὔτε λεϊστή, οὔθ' ἑλετή», I 408, πρβλ. ΕΛΕΤΟΣ.

ΛΗΙΣΤΩΡ, ΟΡΟΣ, ἐπικ. = ΛΗΙΣΤΗΡ, ο 427 †.

ΛΗΪΤΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ (λῃΐς), οἱονεὶ λαφυροδότις, ἡ τὴν λεηλασίαν ἐφορεύουσα ἢ βοηθοῦσα, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, Κ 460 †.

Λήϊτος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀλεκτρύωνος, ἀρχηγὸς τῶν Βοιωτῶν ἐν Τροίᾳ, Β 494, Ζ 35, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος τρωθείς, Ρ 601.

ΛΗΚΥΘΟΣ [.⏑.], ἡ, ἐλαιοδόχον ἀγγεῖον, „λᾳδικό, ροΐ“, Ὀδ. ζ 79, 215. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ ἐλάκυθος, ὅ ἐ. ἐλαιόκυθος, οἱονεὶ κεύθουσα τὸ ἔλαιον· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ληκέω).

Λήλαντον πεδίον, εὔφορος πεδιὰς ἐπὶ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τῆς Εὐβοίας μεταξὺ Χαλκίδος ἢ Ἐρετρία; παρὰ τὸν ποταμὸν Λήλαντον, ἔχουσα θερμὰς πηγὰς καὶ μεταλλεῖα σιδήρου, Υ. Ἀπ. 220.

Λῆμνος, ἡ, νῆσος πρὸς βορρᾶν τοῦ Αἰγαίου πελάγους ἀπέναντι τῆς Θρᾳκικῆς παραλίας, ἐπὶ Ὁμ. ἔχουσα ἴσως καὶ πόλιν ὁμώνυμον, «Λῆμνος, πόλις Θόαντος» Ξ 230, πρβλ. καὶ 281. Ἕνεκα τοῦ Ἡφαιστείου ὄρους Μοσύχλου ἐθεωρεῖτο ἱερὰ τοῦ Ἡφαίστου. Τὴν σήμερον λέγεται ὡσαύτως „Λήμνος“ καὶ Τουρκ. Σταλιμανέ, Α 593, Β 722, θ 283.

ΛΗΝΟΣ, ἡ καὶ ὁ, „σκάφη, γοῦρνα“, ἰδίως δὲ ἡ πρὸς πότισιν τῶν κτηνῶν, „ποτίστρα“, Υ. Ἑρμ. 104.

ΛΗΣΙΜΒΡΟΤΟΣ, ΟΝ, ποι., κυρ. ὁ λανθάνων τοὺς βροτούς, διαφεύγων αὐτῶν τὴν προσοχήν, ἀπατεών, κλέπτης, μόναν Υ. Ἑρμ. 339.

ΛΗΣΩ, ΛΗΣΟΜΑΙ, ἴδ. ΛΑΝΘΑΝΩ.

Λητοΐδης, ου, ὁ, υἱὸς τῆς Λητοῦς, ὁ Ἀπόλλων, Υ. Ἑρμ. 158, 253.

Λητώ, οῦς, ἡ, κλ. Λητοί, Λατ. Latona, θυγάτηρ τοῦ Τιτᾶνος Κοίου καὶ τῆς Φοίβης, ἐκ τοῦ Διός μήτηρ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, Α 9, λ 318. Θεραπεύει τὰς πληγὰς τοῦ Αἰνείου, Ε 447. Πορευομένη δὲ εἰς τοὺς Δελφοὺς παραδιάζεται καθ' ὁδὸν ὑπὸ τοῦ Τιτυοῦ, λ 580. (Ἐτυμολογεῖται κατὰ μὲν τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἀλάομαι, ἀλήτης· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ λήθω).

ΛΙΑΖΟΜΑΙ, ποιητ., ἰδίως ἐπικ., ἀποθ. μὲ παθ. ἀόρ. ἐλιάσθην καὶ ἀναύξ. λιάσθην. 1) ἐκτρέπομαι, παρεκκλίνω, „παραμερίζω“, ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀπολελ. «ὕπαιθα» Ο 520, Φ 255, «δεῦρο λιάσθη;» ἐνταῦθα ὑπεχώρησας, Χ 12. Ὡσαύτως ἢ «νόσφι λιασθείς» Α 349, Λ 80 κ. ἀ.,

μετὰ προθέσεως, οἷον «ἐκ ποταμοῖο, ἀπὸ πορκαΐῃς» ε 462, Ψ 231, μετὰ μόνης γεν. Φ 255· «ἀμφὶ δ' ἄρα σφι λιάζετο κῦμα» πέριξ αὐτῶν ὑπεχώρει τὸ κῦμα, Ω 96, «λιάσθη ἐς πνοιὰς ἀνέμων» (τὸ εἴδωλον) ἐξηφανίσθη, ἔγεινεν ἄφαντον εἰς τὸν ἀέρα, δ 838. 2) κλίνω πρὸς τὰ κάτω, „γέρνω", ἐπομ. πίπτω, καταπίπτω, Υ 418, «προτὶ γαίῃ» Υ 420, «πρηνὴς ἐλιάσθη» Ο 543, «πτερὰ λίασθεν» (Δωρ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐλιάσθησαν), κατέπεσαν, παρέλυσαν τὰ πτερά, ἐπὶ τῆς ἀποθνησκούσης περιστερᾶς, Ψ 879.—Τῆς Ὀδ. μόνον ἔνθα ἀνωτέρω.

ΛΙΑΡΟΣ [˘˘.], ή, όν, ἐπικ. (χλιαίνω, laîvω;), ὑπόθερμος, „χλιαρός, χλιός" «αἷμα, ὕδωρ» Λ 477, 830, 846, Χ 149, ω 45, «οὖρος» εὐκρατής, ε 268. Μεταφ. ἤπιος, γλυκύς, εὐάρεστος, «ὕπνος» Ξ 164. (Ὁ Δοιδερλ. ἀποδοκιμάζων τὴν συνήθη ἐτυμολογίαν, παράγει τὴν λ. κατ' ἀφαίρεσιν ἐκ τοῦ ΑΛΕΗ).

ΛΙΒΥΗ [˘˘.], ἡ, Λιβύα, παρ' Ὁμ. ἡ πρὸς δυσμὰς τῆς Αἰγύπτου χώρα μέχρι τοῦ Ὠκεανοῦ, Ὀδ. δ 85, ξ 295.

ΛΙΓΑ [˘˘], ἐπ. ἐπίρ. ἐκ τοῦ λιγὺς ἀντὶ τοῦ: λιγέα, λιγέως, λιγυρῶς, ὀξυφώνως, «κωκύω» Τ 284, δ 259, θ 527 κ. ἀ. «ἀείδω» κ 254.

ΛΙΓΑΙΝΩ [˘..] (λιγύς), φωνάζω ὀξέως, μεγαλοφώνως κηρύσσω, διαλαλῶ, ἐπὶ κηρύκων, Λ 685 †.

ΛΙΓΓΩ, ἀόρ. ἀναύξ. λίγξε, „βούζω", βομβῶ, Δ 125 †. (Πεποιημένη λ., τινὲς δὲ παράγουσι τὸ ῥ. ἐκ τοῦ ἀχρ. λίζω, ἴδ. τὴν ἐπομ. λ.).

ΛΙΓΔΗΝ ἐπίρ. ἐπιπολαίως, ἀκροθιγῶς, „ξώδερμα" «βάλλω χεῖρα» χ 278 †. (Συνήθ. παράγεται ἐκ τοῦ ἀχρ. ΛΙΖΩ=θίγω, ἐγγίζω· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ΛΕΙΧΩ=γλείφω, ἀντὶ τοῦ λειχάδην).

ΛΙΓΕΩΣ, ἐπίρ. ἐκ τοῦ ΛΙΓΥΣ, ὅπ. ἴδε.

ΛΙΓΥΜΟΛΠΟΣ [˘˘..], ον, λιγέως μέλπων ἢ ψάλλων, ὑψίφωνος ψάλτης, «Νύμφαι» Ὑμ. 18, 19.

ΛΙΓΥΠΝΕΙΩΝ [˘˘..], ΟΝΤΟΣ, ὁ, ἐπικ. ὁ λιγέως πνέων, συρίζων, «ἀήτης» δ 567 †.

ΛΙΓΥΠΝΟΙΟΣ [˘...], ον, ἐπ. (λιγ. πνοιή)=ΛΙΓΥΠΝΕΙΩΝ, μόνον Ὑ. Ἀπ. 28.

ΛΙΓΥΡΟΣ [˘˘.], ή, όν, λιγυρός, ὀξύς, συρίζων, „βούζων" περὶ ἀνέμου, Ε 526, Ν 590, Ψ 215, ἐπὶ τῆς μάστιγος, Λ 532, ἐπὶ τοῦ ὀξέος κελαδήματος τῶν πτηνῶν, Ξ 290· «ἀοιδή» τὸ τῶν Σειρήνων λιγυρὸν ᾆσμα, μ 44, 183. Κατ' ἐπέκτ. ἐκ τοῦ

ΛΙΓΥΣ [˘˘], ΛΙΓΕΙΑ, ΛΙΓΥ, ποι., λιγυρός, ἐπὶ παντὸς ὀξέος καὶ διαπεραστικοῦ τόνου, „ψηλῆς φωνῆς". 1) ἐπὶ πραγμάτων, οἷον ἀνέμου, συρίζων, Ν 334, γ 176 κ. ἀ., φόρμιγγος, ὀξύτονος, Ι 186, θ 67, 261, Χ 332 κ. ἀ. 2) ἐπὶ ἐμψύχων, ὀξύφωνος, ὑψίφωνος, οἷον ἐπὶ τῶν Μουσῶν, ω 62, Ὑμ. 13, 3. Ἰδίως «λ. ἀγορητής» βροντώδης, εὔγλωττος; ῥήτωρ, οἷος ὁ Νέστωρ, Α 248, ο 274 κ. ἀ.—Ἐπίρ. ΛΙΓΕΩΣ, «λιγέως φυσᾷ» συρίζει (ὁ ἄνεμος), Ψ 218, «λ. ἀγορεύω» μεγαλοφώνως, βροντωδῶς (κατ' ἄλλους δὲ ἐντόνως, δεινῶς) ὁμιλῶ, Γ 214· ἰδίως «λ. κλαίω» κλ. δυνατά, θρηνῶ, Τ 5, κ 201 κ. ἀ. —(Ἀντὶ τοῦ ἀνωμάλου τονισμοῦ τοῦ θηλ. λίγεια, τονίζει ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ὁμαλῶς λιγεῖα).

ΛΙΓΥΦΘΟΓΓΟΣ [˘...], ον, ποι. ὀξύφωνος, μεγαλόφωνος, ἐπίθ. τῶν κηρύκων, Β 50, Ι 10 κ. ἀ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον δ 6.

ΛΙΓΥΦΩΝΟΣ [˘˘..], ον, ποι. (λιγ. φωνή), ὀξύφωνος, ὀξύτονος, «ἑταίρη» λέγεται ἡ κιθάρα, Ὑ. Ἑρμ. 478, «ἅρπη» ὀξέως κρώζουσα, Τ 350 †.

ΛΙΖΩ, ἴδ. ΛΙΓΓΩ.

ΛΙΗΝ, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ λίαν, ἐπίρ. 1) πολύ, παραπολύ, περισσῶς, καθ' ὑπερβολήν, ὑπὲρ τὸ δέον, ἀντὶ τοῦ μετέπειτα ἄγαν, μετὰ ῥημ. καὶ ἐπιθ. «λίην μαίνεται» Ζ 100, πρβλ. 486, «λίην γὰρ μέγα εἶπες» γ 227, «νήπιός εἰς λίην τόσον» εἶσαι τόσον πολὺ νήπιος, δ 371, ν 421 κ. ἀ. «μήτι λίην προκαλίζεο» μὴ προκάλει τόσον πολύ, τόσον θρασέως, σ 25. (Ἐν τῇ καθομιλ. ἐκφράζεται τὸ «λίην» ὡς καὶ τὸ τοῦ πεζοῦ λόγου «πάνυ» διὰ τῆς προθ. Παρά, ἤτις τονίζεται τότε πάρα, οἷον „μὴ πάρα προκαλῇς"), σφόδρα, «οὔ τι λίην» Ν 284, Ξ 368 «οὐδὲ λίην λυπρή» ν 243, «λίην γὰρ κατὰ κόσμον ἀείδεις», πολὺ κατὰ τάξιν, „πολὺ καθὼς πρέπει", θ 489, «οὐδέ τι λίην οὕτω νώνυμος» καὶ δὲν εἶνε τόσον πολὺ χωρὶς ὄνομα, ἄδοξος, ν 238, πρβλ. ο 405. 2) Πολλάκις τίθεται ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως ἐμφατικῶς τὸ «καὶ λίην» ἀντὶ τοῦ καὶ μάλα τῶν Ἀττικῶν, πολὺ μάλιστα, βεβαίως, ὦ ἐξ ἅπαντος, «καὶ λίην οὗτός γε μένος θυμόν τ' ὀλέσειεν» βεβαίως (ἐξ ἅπαντος) οὗτος ἤθελεν ἀπολέσῃ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ζωήν του, Θ 358, «καὶ λίην σε οὔτε εἴρομαι οὔτε μεταλλῶ» οὐδέποτε βεβαίως πρότερον οὔτε κτλ Α 553, «καὶ λίην κεῖνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ» εἰς πολὺ μάλιστα πρέποντα (δίκαιον) ὄλεθρον κεῖται ἐκεῖνος, α 46, πρβλ. γ 203, ε 477, λ 181, ν 393, π 37 κ. ἀ. (Τινὲς ἑρμηνεύουσι τὴν σημασίαν ταύτην τῶν μορίων παραδεχόμενοι τὸ ὑπερβατὸν σχήμ., οἷον ἐν τῇ α 46 ἄνευ ὑπερβάσεως θὰ ἦτο: κεῖνός γε κεῖται ὀλέθρῳ καὶ λίην ἐοικότι. Ἀλλ' αὕτη ἡ ὑπέρβασις καὶ ἡ κατ' αὐτὴν ἑρμηνεία δὲν ἁρμόζει πανταχοῦ, οἷον ἐν τῇ Α 553, Θ 358, Τ 408 κ. ἀ. Ὀρθοτέρα εἶνε ἡ ἑρμηνεία τοῦ Ναίγελσβαχ, ὅτι πλὴν τῆς ἐν αὐτοῖς ὑπαρχούσης ἐπιτατικῆς δυνάμεως, σημαίνουσι καὶ ὅτι ὁ λέγων αὐτὰ πράττει κατὰ τὴν γνώμην καὶ τὸ θέλημα ἄλλου τινός.—Τὸ ί ἐκ τῶν 42 χωρίων, ἔνθα τὸ «λίην» εὑρίσκεται παρ' Ὁμ., ἐν μὲν τοῖς 32 εἶνε μακρόν, ἐν δὲ τοῖς 10 βραχὺ ἐν τοῖς ἑξῆς συνδυασμοῖς «ἀλλὰ λ.» Ζ 486, Ι 229, π 243, «οὔτι λ.» Ξ 368, ψ 175, «οὐδὲ λ.» ν 243, «μήτι λ.» σ 20, «μήτ' ἄρ τι λ.» Φ 289· ἔτι δὲ «ξεῖνε λ. τόσον» δ 371 καὶ «κεῖνός γε

λ.» ν 421. Πιθανώτερον λοιπὸν ὅτι τὸ ι εἶνε φύσει μακρόν, συστελλόμενον ἐν τοῖς ἀνωτέρω χωρίοις, ἢ ὅτι ἐν ἄρσει μὲν μακρὸν ἐν θέσει δὲ βραχύ, πρὸς ὃ φανερῶς ἀντιμάχεται ὅ τε συνδυασμὸς «καὶ λίτην» ἐν ἀρχῇ στίχου καὶ τὰ η 231, ο 405, π 86. Ὁ δὲ Σπίτζνερος θεωρεῖ αὐτὸ ἁπλῶς δίχρονον ἑκάστοτε ὑπεῖκον εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου).

λίθαξ, ακος, ὁ, ἡ, ποι. (λίθος), «πέτρη» ε 415 †, λιθώδης, ἤτοι ἡ τραχεῖα, σκληρά, (‖. ἢ κατὰ τὸν Εὐστ. ἡ πολλὰς προβολὰς ὀξείας εἴτουν λιθιδίων ἐκφύματα περὶ αὐτὴν ἔχουσα).

λιθάς [⏑⏑], άδος, ἡ, ποι.=λίθος, „πέτρα, βράχος“, Ὀδ. ξ 36, ψ 193 (‖. Πρβλ. τὸ τῆς Εὐβοίας ἀκρωτ. „Λιθάδα“, (τὸ ἀρχαῖον Κήναιον), ὅπερ ὀρθότερον ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸν ποιητικὸν τοῦτον τύπον, ἢ παρὰ τὰς Λιχάδας νήσους, ὡς φαίνεται καὶ ἐκ τῆς ἐπὶ Μελετίου ὀνομασίας τοῦ ἀκρωτηρίου „Κάβο-Λιθάρι“).

λίθεος [⏑..], η, ον (λίθος), λίθινος, „πέτρινος“, μόνον Ψ 202, ν 107.

λιθόρρινος [⏑.–.], ποι. (λ. ρινός), οἱονεὶ λιθόδερμος, σκληρόδερμος, λιθοσκεπής, ἐπίθ. τῆς χελώνης, Ὑ. Ἑρμ. 48.

λίθος [⏑.], ὁ, ἀλλὰ καὶ ἡ, ἐν τῷ Μ 287 καὶ τ 494. 1) „πέτρα, λιθάρι“, Π 212 κ. πλχ. «ξεστός» „πελεκητὴ πέτρα“ πρὸς οἰκοδομήν, Ζ 244 κ. ἀ. καὶ ἐπὶ λιθίνων ἑδωλίων, Σ 504, γ 406. Ἰδίως δὲ οἱ κατὰ γῆς λίθοι, δι' ὧν λιθοβολοῦσιν ἀλλήλους οἱ μαχόμενοι, Η 164 κ. πλχ. ἔτι δὲ τὸ ἰδίως ἐν τῇ καθομ. „λιθάρι“, ὁ λίθινος δίσκος ὁ κατὰ τοὺς ἀγῶνας συνήθης, θ 190· ὡς σύμβολον τοῦ σκληροῦ καὶ ἀναισθήτου, Δ 510, ψ 103, καὶ τοῦ στερεοῦ, τ 494, «λαοὺς λίθους ποίησε» εἰς λίθους μετέβαλεν, Ω 611 (‖. συμβολικῶς εἰς ἔκφρασιν τῆς ἀναισθησίας καὶ σκληρότητος κατὰ τὸν Φαῖσιν)· β΄.) ὁ βράχος, γ 296, ν 156. (Παρὰ τοῖς μετέπειτα τὸ θηλ. ἡ λίθος σημαίνει τὸν πολύτιμον λίθον, τὸ „πετράδι“).

λικμάω (λικμός=λίκνον) διὰ τοῦ λικμητῆρος καθαρίζω τὸν σῖτον, „λιχμίζω“, «καρπόν» Ε 500 †. Ἐκ τούτου

λικμητήρ, ῆρος, ὁ, „τὸ λιχμητῆρι“, Ν 590 †.

λίκνον, τό, „κούνια“ καὶ „σαρμανίτσα“ (‖. ὅπερ δὲν εἶνε Σλαυϊκόν, ὥς τινες εἶπαν, ἀλλὰ ὑποκοριστικ. τοῦ ἀχρήστ. σάλμανον, ὅπερ ἀνάγεται εἰς τὴν ῥίζαν ΣΑΛ-, ἐξ ἧς σάλος, σαλεύω κ. ἄ. πολλά· θὰ ἦτο λοιπὸν τὸ σάλμανον ὄργανον ἢ μέσον, δι' οὗ σαλεύουσι, τουτέστι κουνοῦσι τὰ βρέφη. Ἡ δὲ ἐναλλαγὴ τοῦ λ καὶ ρ παρατηρεῖται καὶ ἐν τῷ ἀδερφός, Ἀρβανίτης, σάρπη κ. ἄ. Παρὰ δὲ τοῖς νῦν Ἀθηναίοις λέγεται „βουβάλι“, ἴσως κατὰ παραφθορὰν ἀντὶ τοῦ βουβάρι, οὐχὶ βεβαίως· ὁμωνύμως τῷ ζώῳ, ἀλλὰ παρὰ τὸ βουβάζω (ἐκ τοῦ „βουβός“= βωβός:)=κατασιγάζω, οἱονεὶ κατασιγαστήριον). Ἦτο δὲ τὸ πάλαι πιθανῶς πλεκτόν, Ὑ. Ἑρμ. 21, 63 κ. ἀ.

λικριφίς [.⏑–], ἐπίρ. ἐπ. πλαγίως, πρὸς τὰ πλάγια, «αἴσσω» μόνον Ξ 463 καὶ τ 451. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ λίξ=λίγξ=πλάγιος· κατὰ τὸν Ἡσύχ. (‖. ὅθεν τῆς καθομιλ. „τὰ λίγια“ τὰ πλάγια τοῦ λαιμοῦ, Κορ. Ἀτ. 4, 291) καὶ τοῦ ῥίπτω· κυρ. λοιπὸν σημ. μὲ ἕνα ῥίψιμον εἰς τὰ πλάγια, ‖. κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους εἶνε παράγωγον ἐκ τοῦ ἀχρ. λίκριφος, ὅπερ συγγ. τῷ λέχρις, λέχριος, λικροί, λοξός, Λατ. liquus, liquis, obliquus, ἐν οἷς ἅπασιν ἐπικρατεῖ ἡ ἔννοια τοῦ πλαγίου, ἐγκαρσίου).

Λικύμνιος [⏑.⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἠλεκτρύωνος καὶ τῆς Μιδείας, θεῖος τοῦ Ἡρακλέους, φονευθεὶς κατὰ λάθος ὑπὸ τοῦ Τληπολέμου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἡρακλέους, Β 663.

Λίλαια [⏑..], ἡ, πόλ. τῆς Φωκίδος ἐπί τινος τῶν πηγῶν τοῦ Κηφισοῦ, Β 523.

λιλαίομαι, ἀποθ. ἐπικ. (μετ' ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ λάω, λῶ) μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ὀρέγομαι, ἐπιθυμῶ, ἐφίεμαι· ἀ.) συνήθ. μετ' ἀπαρφ. Ξ 331, Υ 76, υ 27 κ. ἀ., ἰδίως «λιλαιομένη πόσιν εἶναι» ἐπιθυμοῦσα νὰ ἦνε σύζυγός της, α 15, ι 30 κ. ἀ. τίθεται καὶ ἐπὶ ἀψύχων ὑποκειμένων, οἷον τοῦ δόρατος, Φ 168, πρβλ. Λ 574, Ο 317· β΄.) μετὰ γεν. «πολέμοιο» Γ 133, «βιότοιο» μ 328, ω 536, «ὁδοῖο» α 315, «δόρποιο» ν 31 (πρβλ. ΛΕΛΙΗΜΑΙ).

λιμήν [⏑.], ένος, ὁ, δοτ. πλθ. ἐπ. λιμένεσσι, Ψ 745, ἀλλὰ καὶ λιμέσιν, Μ 284, λιμῆν, „λιμιῶνας“, καὶ ἐν γένει κόλπος, Α 432, δ 391 κ. πλχ. «λιμένες θαλάσσης» ε 418, 440, πρβλ. ὅρμος.—Τῆς Ἰλ. μόνον ἔνθ. ἀνωτ. (Συγγ. τῷ λίμνη, λειμών, λείβω).

λίμνη, ἡ (λιβ-, λείβω)· ἀ.) „λίμνη“ «Βοιβηίς, Γιγαίη, Κηφισίς» Β 711, 865, Ε 709· β΄.) τὸ ἐκ πλημμύρας ποταμοῦ λιμνάζον ὕδωρ, τέναγος, ἕλος, „βάλτος“ Φ 317· γ΄.) ἡ θάλασσα ἡ περικεκλεισμένη ἐν κόλπῳ ἢ μεταξὺ νήσων, Φ 21, 32, Ω 79, «περικαλλής» γ 1. (Ὁ Νίτσης ἐν μὲν τῷ τελευταίῳ χωρίῳ ἑρμηνεύει τὴν «λίμνην»: τὸ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν ὕδωρ τοῦ Ὠκεανοῦ, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς τοῖς εἰς τὴν γ΄.) σημασίαν ὑπαγομένοις: πορθμόν, διότι βεβαίως ἐν αὐτοῖς ὁ λόγος εἶνε περὶ τῶν παρὰ τὰς Αἰγὰς καὶ μεταξὺ Ἴμβρου καὶ Τενέδου πορθμῶν· ἀλλ' ὀρθῶς ἀντιλέγουσιν ἄλλοι ὅτι ἡ τοιαύτη θεμελιώδης σημ. μόνον συγχωρητὴ δύναται νὰ ἦνε ἐν τοῖς ἀνωτέρω χωρίοις, ἀλλ' οὐδαμῶς κατ' ἀνάγκην ἐξ αὐτῶν συνάγεται. Ὀρθότερον λοιπὸν ἡ «λίμνη» σημαίνει ἐν μὲν τοῖς λοιποῖς χωρίοις τὴν θάλασσαν (ὡς καὶ παρ' Ἡσιόδ. Θεογ. 365 καὶ παρὰ τοῖς Τραγικ. πολλάκις), ἐν δὲ τῷ γ 1 τὸν Ὠκεανόν, καθ' ἃ καὶ οἱ ἀρχ. γραμματικοὶ ἑρμηνεύουσιν. Ἀνυπόστατος εἶνε καὶ τοῦ Οὐοσσίου ἡ γνώμη ὅτι ἐν τῇ γ 1 ἐννοεῖται ἡ λίμνη ἡ ἐν τῷ Αἰσχυλείῳ ἀποσπάσματι

202 Ἑρμ. «χαλκοκέραυνός τε παρ' Ὠκεανῷ λίμνη κτλ.»).

*ΛΙΜΝΟΧΑΡΗΣ [..⏑.], ές, γεν. έος (λ. χαίρω), ὁ ἐν ταῖς λίμναις (βάλτοις) χαίρων, ἐπίθ. βατράχου ἐν τῇ Βατρ. 12.

*ΛΙΜΝΟΧΑΡΙΣ [..⏑.], ὁ, οἱονεὶ Φιλόλιμνος, κύρ. ὄνομα βατράχου ἐν τῇ Βατρ. 216.

ΛΙΜΝΩΡΕΙΑ, ἡ, θυγ. τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος, Σ 41.

ΛΙΜΟΣ [-.], ὁ, πεῖνα, σιτοδεία, Τ 166, δ 369 κ. ἀ. τῆς Ὀδ. Θηλυκὸν εὑρίσκεται ἐν τῷ Ὑ. Δήμ. 312, κατὰ τοὺς Γραμματικοὺς Δωρικῶς. (‖. Ἐν τῇ καθομιλουμ. εὑρίσκεται λ. τῆς αὐτῆς ῥίζης, ἡ „λίμα", ἀλλὰ σημαίνει τὴν βουλιμίαν ἢ ἀδηφαγίαν).

ΛΙΝΔΟΣ, ἡ, πόλις τῆς Ῥόδου ἔχουσα ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ σήμερον Λίνδος, Β 656.

ΛΙΝΟΘΩΡΗΞ [⏑...], ΗΚΟΣ, ὁ, ἔχων, φορῶν λινοῦν θώρακα, ἐπίθ. τοῦ Αἴαντος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ὀϊλέως καὶ τοῦ Ἀμφίου, μόνον Β 529, 830.

ΛΙΝΟΝ [⏑.], τό, κατ' ἀρχὰς τὸ φυτόν, τὸ „λινάρι", ἔπειτα πᾶν ὅ,τι ἐξ αὐτοῦ κατασκευάζεται· ὅθεν ἀ.) „κλωστὴ λινῆ, νῆμα, κανάπι, σπάγος" (Ἰταλ.), ἰδίως ἡ ὁρμιά, „ὁρμίδι, πετονιά" τῶν ἁλιέων, Π 408· τροπικ. τὸ νῆμα τῆς ζωῆς, τὸ ὑπὸ τῶν Μοιρῶν κλωθόμενον, Υ 128, Ω 210, η 198· β'.) τὸ δίκτυον τὸ τῶν ἁλιέων, Ε 487· γ'.) ὕφασμα λινοῦν, „λινό" (πανί), ν 73, 118, περὶ σινδόνος «λίνοιο ἄωτον» τὸ λεπτότατον λινοῦν ὕφασμα, Ι 661 (ἴδ. ἌΩΤΟΝ). Ὁ πληθ. ἐν τῷ Ὑ. Ἀπ. 104.

ΛΙΝΟΣ, ὁ, τὸ τοῦ Λίνου ᾆσμα, δημοτικόν τι ᾆσμα ἀρχαιότατον, «λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν» ὡραῖα συγχρόνως ἔψαλλε τὸν λίνον, τὸ ᾆσμα δηλ· (ὁ παῖς), ἢ κατ' ἄλλους συνάπτοντας τὸ «καλὸν» μετὰ τοῦ «λίνον»: ὡραῖον ᾆσμα (ἢ τὸ ὡραῖον ᾆσμα) συγχρόνως ἔψαλλεν (ὁ παῖς), Σ 570. Περὶ τοῦ εἴδους τούτου τοῦ ᾄσματος, ὡς καὶ περὶ τοῦ Λίνου τοῦ ἐν αὐτῷ ᾀδομένου, οὐδὲν σχεδὸν βέβαιον ἐξάγεται ἐξ ὅσων ἡμῖν οἱ ἀρχαῖοι παρέδωκαν (ἅπερ ἴδ. παρὰ Σπιτζνέρῳ Excurs. XXIX ad Il. Σ 570 ἐν τῷ Δ'. τόμῳ τῆς ἐκδόσεως). Ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων οἱ μὲν συμφωνοῦντες πρὸς τοὺς ἀρχαίους, οἱ δὲ νεωτερίζοντες οὐδὲν μᾶλλον πρὸς ἀλλήλους ὁμολογοῦσιν, ἀλλ'-οἱ μὲν θεωροῦσι τὸν Λίνον ἀρχαῖόν τινα ἥρωα καὶ περιβόητον ἀοιδόν, ὅστις δῆθεν ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, διότι πρῶτος μετεχειρίσθη εἰς τὴν φόρμιγγα χορδὰς ἀντὶ τῶν ἕως τότε συνήθων λινῶν νημάτων, καὶ ταφεὶς ἐν Θήβαις ἐτιμᾶτο κατ' ἔτος ὑπὸ τῶν Μουσῶν μὲ θρηνώδεις ᾠδάς. Ἄλλοι δὲ μεταφέρουσι τὸν μῦθον τοῦτον εἰς χωρικόν τινα νεανίαν υἱὸν τῆς Οὐρανίας (κατὰ τὸν Παυσ. 9, 29, 3 υἱὸν τοῦ Ἀμφιμάρου καὶ τῆς Οὐρανίας, ἔγγονον τοῦ Ποσειδῶνος) ἔξοχον μουσικόν. Ἀπὸ τούτου δὲ τοῦ Λίνου ῥητῶς διακρίνεται (Θεοκρ. Εἰδύλ. 24, 103, Ἀπολλοδ. 2, 4, 9) ὁ Θηβαῖος ἀοιδὸς Λίνος, υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Καλλιόπης, ὁ τὸν Ἡρακλῆ τὴν μουσικὴν διδάξας. Ἐκ πάντων τῶν εἰρημένων ἐξάγεται ὅτι ὁ λίνος ἦτο θρηνητικόν τι ᾆσμα (ὡς φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ περισωθέντος ἀποσπάσματος, ὅπερ ἴδ. παρὰ Βεργκίῳ Λυρικῶν ποιητῶν ἀποσπάσματα σ. 1026), ὃ κατ' ἀρχὰς μέν, ὡς καὶ ἄλλα τοιαῦτα, μόνον καθ' ὡρισμένας τινὰς θρησκευτικὰς τελετὰς ἐψάλλετο, ἔπειτα δὲ μετέπεσεν εἰς δημοτικὸν ᾆσμα. Ἄλλοι δὲ πάλιν εὑρίσκουσι τὴν ἀρχὴν τοῦ λίνου ἐν τῇ Ἀσίᾳ, πειθόμενοι εἰς τὰ τοῦ Ἡροδ. 2, 79 καὶ Παυσ. 9, 29, 3, οἵτινες μνημονεύουσιν ὁμοιόν τι ᾆσμα, ἐν ᾧ θρηνεῖται Αἰγυπτίου τινὸς βασιλέως μονογενὴς υἱὸς προώρως ἀποθανών. Ὁ Ἡρόδοτ. τοὐλάχιστον λέγει ὅτι ὁ λίνος ἐψάλλετο καὶ ἐν Φοινίκῃ καὶ Κύπρῳ· ὅθεν ὁ Φαῖσις παράγει τὸ ὄνομα Αἴλινος ἔκ τινος Ἑβραϊκῆς λέξεως σημαινούσης τὸ οὐαὶ ἡμῖν. Ἐν τοῖς ᾄσμασι τούτοις ἀλληγορικῶς ἑρμηνευομένοις ἐκφράζεται αἴσθημά τι λύπης καὶ μελαγχολίας διὰ τὸν κατὰ τὰ θερινὰ καύματα θάνατον τῆς φύσεως ἢ διὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ ἔαρος, τῆς καλλίστης ὥρας τοῦ ἔτους. (‖. Ἴδ. Μυλλέρ. Ἰς. τῆς Ἑλλην. Φιλολ. Τόμ. Α'. σ. 21 ἐξ. τῆς Ἑλλην. μεταφρ. τοῦ Κυπριανοῦ). Τὴν γνώμην ταύτην δὲν ἀποδέχεται ὁ Βερνάρδυς.—Ἄλλοι δὲ ἔγραψαν (ὁ Βόθης μεταξὺ τῶν νεωτέρων) ἐν τῷ Ὁμ. χωρὶς κύριον ὄνομα Λίνον: ἔψαλλεν, ἐξύμνει τὸν ὡραῖον Λίνον. Ἄλλοι τέλος ἀνοήτως ἐνόησαν τὸ λίνον οὐδέτερον, τὸ λινοῦν νῆμα, ὁποῖον τὸ πάλαι ἀντὶ χορδῶν μετεχειρίζοντο. Ἡ δὲ ἔννοια, ἣν ὀρθῶς πολεμεῖ ὁ Σπίτζνερος, θὰ ἦτο τότε: ἔψαλλεν ὡραῖα πλήττων τὴν χορδήν, ὅ ἐ. παρακολουθούμενος ὑπὸ τῆς φόρμιγγος.

ΛΙΠΑ [⏑.], παρ' Ὁμ. πάντοτε ἐν ταῖς φράσεσι «λίπ' ἐλαίῳ ἀλεῖψαι, ἀλείψασθαι» Σ 350, τ 505. Κ 577, Ξ 171, «χρῖσαι, χρίσασθαι» γ 466, ζ 96, κ 364, 450 ἄνευ τοῦ «ἐλαίῳ», οἷον «λίπ' ἄλειψεν» ζ 227, ἀλείφω μὲ ἔλαιον ἄλλον ἢ ἐμαυτόν. Κατὰ τὸν Ἡρωδιανὸν παρ' Εὐς. εἰς ζ 227 τὸ λίπα εἶνε κυρίως δοτ. τοῦ οὐδετέρου τὸ λίπα (=λίπος, „ἄλειμμα, λάδι"), γεν. αος, δοτ. λίπαϊ, λίπᾳ· μετέπειτα δὲ ὡς ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως ἡ δοτ. αὕτη συνεσάλη εἰς τὸ λίπα· τὸ δὲ «ἔλαιον» εἶνε ἐπίθ. ἐκ τοῦ ἐλάα=ἐλαία· ὥστε τὸ «λίπ' ἐλαίῳ» σημαίνει κυρίως μὲ λίπος ἐλαΐνου, „μὲ ἐλαιόλαδον". Ἄλλοι δὲ ἐκλαμβάνουσι τὸ λίπα ὡς ἐπίῤῥημα, ὁποῖον τὸ κρύφα, στίγα, πύκα κ. ἄ., ἢ ὡς αἰτιατικοφανὲς ἐπίῤῥημα· ὥστε τὸ «λίπ' ἀλείφω» σημαίνει λιπαρῶς ἀλείφω· κατὰ δὲ τὸν Κρύγερον εἶνε πτώσεως αἰτιατικῆς καὶ ἡ σύνταξις ἀνάλογος τοῦ «ἀλείφω ἄλειμμα». (Συγγ. τῷ ἀλείφω).

ΛΙΠΑΡΟΚΡΗΔΕΜΝΟΣ [⏑⏑....], ΟΝ, ποι., ἔχουσα λιπαρόν, τουτέστι λαμπρόν, ἀγλαόν, πολυτελὲς κρήδεμνον, κεφαλόδεσμον, «Χάρις» Σ 382 †, «Ἑκάτη» Ὑ. Δήμ. 25.

ΛΙΠΑΡΟΠΛΟΚΑΜΟΣ [⏑⏑....], ΟΝ, ποι., ἔχουσα λιπαροὺς πλοκάμους, τουτέστι μυρω-

μένους, „λαδωμένους, γοαλιεροὺς" [μοροβόστρυχος], ἢ στιλπνούς, λαμπρούς, Τ 426 †.

ΛΙΠΑΡΟΣ [⏑⏑.] ή, όν (λίπα), ὑπερθ. ΛΙΠΑΡΩΤΑΤΟΣ, Υ. Ἀπ. 38. 1) κυρ. λιπώδης, „ἀλειμμένος" μὲ ἔλαιον ἢ ἄλειμμα, „λαδωμένος", «λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα» μεμυρωμένοι [μυρόχριστοι] τὰς κεφαλὰς κτλ., περὶ τῶν μνηστήρων, ο 332. 2) μεταφ. στιλπνός, „γυαλιστερός", ὡς ὁ λαδωμένος, ἐπομ. ά.) ἐπὶ σώματος ὑγιοῦς καὶ ρωμαλέου, παχύς, εὔσαρκος, λεῖος, λαμπρός, ὡραῖος, «πόδες», συνήθως οἱ τῶν ἀνδρῶν, Β 44 κ. ά., ἀλλὰ καὶ οἱ τῆς Ἥρας, Ξ 186· β΄.) ἐπὶ πραγμάτων «καλύπτρη» λαμπρά, πολυτελής, Χ 406. Ὠσαύτως «κρήδεμνα» α 334, π 416 κ. ά.· τὸ δὲ ἐν τῇ ν 388 εἶνε αἱ λευκαὶ ἐπάλξεις· γ΄.) τροπ. «λιπαραὶ θέμιστες» παχέα δικαιώματα, παχεῖαι, ὅ ἐ. ἄφθονοι ἀπολαβαί, Ι 156, «λιπ. γῆρας» ἄνετον, εὐτυχὲς γῆρας, „καλὰ γηράματα", καθ' ὃ ἔχει τις πάντα ἐν ἀφθονίᾳ, λ 136, τ 368, ψ 283. Ὠσαύτως καὶ τὸ ἐπίρρημα «ΛΙΠΑΡΩΣ γηράσκω» δ 210. Τὸ δὲ «λιπ. νῆσος» παχεῖα, εὔφορος, Υ. Ἀπ. 38.

ΛΙΠΑΩ [⏑..] (λίπα), ἐπικ. συνηρ. ΛΙΠΟΩ, εἶμαι παχύς, ὡραῖος, „γυαλίζω", «ἢ ὅτι οὐ λιπόω» παλαιὰ γραφὴ ἐν τῇ τ 72 †, ἀνθ' ἧς ὁ Οὐόλφιος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν παρέλαβον ἑτέραν τινὰ «ἢ ὅτι δὴ ῥυπόω». Ὁ δὲ Δοιδερλ. ἐμμένει εἰς τὴν παλαιάν.

1. ΛΊΣ, ὁ, ὀρθότερον παρὰ τὸ ΛΙΐΣ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ λέων, „λεοντάρι" ἐλλειπτικ. ὄνομα, ἐξ οὗ πλὴν τῆς ὀνομαστ. ἅπαξ μόνον ἡ αἰτ. εὑρίσκεται «λῖν», Λ 480. (Ἡ αἰτ. λῖν περισπᾶται, διότι κατὰ τὸν Ἡρωδ. «πᾶσα αἰτιατικὴ μονοσύλλαβος ἀποστρέφεται τὴν ὀξεῖαν»).

2. ΛΊΣ [-], ἡ, ἀρχαῖος ἐπικὸς τύπος τοῦ ἐπιθέτου ΛΙΣΣΌΣ, ΛΙΤΌΣ, μόνον ἐν τῷ θηλ., λεῖος, ὁμαλός, ὀλισθηρός, „γλιστερός" καὶ μόνον ἐν τῇ φράσ. «λὶς πέτρη» Ὀδ. μ 64, 79, καὶ οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ, ἴδ. χ τὴν ἐπομ. λ. ἐν τέλει.

3. (ΛΙΣ ἢ ΛΊ, ΛΙ, ἴδ. τὸ τέλος;) οὐσιαστ., ἐξ οὗ εὑρίσκεται μόνον δοτ. λιτὶ καὶ ὁ πληθ. λῖτα, ὕφασμα λεῖον καὶ ὁμαλόν, καὶ δὴ ά.) τὸ λινοῦν σκέπασμα, τὸ ἁμέσως ἐπὶ τῶν ἀνακλίντρων ἐφαπλούμενον, ἐφ' οὗ ἔπειτα ἀνεπετάννυντο οἱ πολύτιμοι τάπητες (τὰ ῥήγεα), σινδών, „σινδόνι", «λῖτα ὑποπετάσαι, ὑποβάλλειν» α 130, χ 353. (Ὁ Ἀθήναιος Α΄. σελ. 48 c λέγει «Ὅμηρος τῶν στρωμάτων τὰ μὲν κατώτερα λῖτα εἶναι φάσκει ἤτοι λευκὰ καὶ μὴ βεβαμμένα ἢ πεποικιλμένα, τὰ δὲ περιστρώματα ῥήγεα καλὰ πορφύρεα» πρβλ. Θουκυδ. Β΄. 97 «ὅσα ὑφαντὰ καὶ λεῖα», ἔνθα ὁ Σχολ. σημειοῖ: λεῖα=λιτὰ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ὑφαντῶν καὶ πεποικιλμένων). Ὁ δὲ Δοιδερλ. ἐννοεῖ χ ἐν τοῖς ἀνωτέρω καὶ ἐν τῷ ἁμέσως κατωτέρω χωρίῳ τὰ λῖτα ὡς τάπητας; ὑποποδίου; ἢ τὸ ἔδαφος; καλύπτοντας· δ΄.) σκέπασμα ἢ περικάλυμμα τῶν ἁρμάτων, ὅταν ταῦτα ἦνε ἐν ἀχρηστίᾳ, «ἅρματα δ' ἅμ βωμοῖσι τίθει κατὰ λῖτα πετάσας» Θ 441· γ΄.) νεκρικὴ σινδών, „σάβανον", ἐν ᾧ περιετυλίσσετο ὁ νεκρός, «ἐανῷ λιτὶ κάλυψαν ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς» Σ 352 καὶ δ΄.) σκέπασμα, „σκέπη", δι' οὗ καλύπτεταί τι τῶν ἱερῶν καὶ τιμίων, οἷον ἡ νεκρικὴ φιάλη, ἡ δεχομένη τὰ ὀστᾶ τοῦ ἀποθανόντος, Ψ 254. (Οἱ παλαιοὶ γραμματικοὶ παραδέχονται ὡς ἐνικ. ὀνομαστικὴν οἱ μὲν τὸ λῖτον, οἱ δὲ τὸ λιτόν, οἵτινες καὶ τονίζουσι τὰ λιτά· τὸ δὲ λιτὶ θεωροῦσι μετάπλαστον δοτικὴν τοῦ αὐτοῦ τύπου. Ὁ δὲ Βούττμαννος, Θήρσιος καὶ Ἀμεῖς θεωροῦσι τὸ λῖτα ἐνικὴν αἰτιατικὴν διὰ τὸ α 130, ἔνθα ὅμως τὸ «καλὸν καὶ δαιδάλεον» ἀποδοτέον εἰς τὸ «θρόνον» καὶ ὄχι εἰς τὸ «λῖτα». Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Οὐόλφιος ἔστιξε μετὰ τὸ «πετάσσας», ὡσαύτως καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἐκδόται πλὴν τοῦ Δινδορφίου. Ὁ δὲ Ἀμεῖς ἀποδίδει μὲν τὰ ἐπίθετα εἰς τὸ «θρόνον», θεωρεῖ ὅμως τὸ «λῖτα» αἰτ. ἐνικ. καὶ ἀφαιρεῖ πᾶσαν μεταξὺ στίξιν, ὡς καὶ ὁ Δινδόρφιος. Φυσικώτερον εἶνε νὰ δεχθῇ τις μετὰ τοῦ Πασσωύου καὶ τῶν νεωτέρων ἄχρηστόν τινα ὀνομαστικὴν λῖ ἢ λὶ ὡς οὐδέτερον τοῦ ἐπιθέτου 2 ΛΊΣ=λεῖος, λισσός).

ΛΊΣΣΟΜΑΙ (καὶ ΛΊΤΟΜΑΙ μόνον Ὑμ. 15, 5· 18, 48) ποι., ἀποθ., παρατ. ἐλισσόμην Α 15 καὶ ἐπικ. ἐλλισσόμην Ζ 45 καὶ λισσόμην ἀναύξ. Ι 59 καὶ θαμιστ. λισσέσκετο Ι 451, ἀόρ. ά. ἐλισάμην, ἐπικ. ἐλλισάμην λ 35, ν 273, προστ. λίσαι Α 394, ὑποτ. β΄. ἐνικ. λίσῃ κ 526, ἀόρ. β΄. ἐλιτόμην, ὅθεν εὐκτ. λιτοίμην ξ 406, ἀπαρφ. λιτέσθαι Π 47, δέομαι, „παρακαλῶ", ἱκετεύω, ἀπολελ. Χ 91, β 68 κ. ά., καὶ μετ' αἰτ. προσώπου, Ὁμ. πλχ., καὶ μετὰ δοτ. εἰς ἔκφρασιν τοῦ μέσου, δι' οὗ «ἐπέεσσι, εὐχῇσι, εὐχωλῇσι λιτῇσί τε» ζ 144, κ 526, λ 35 κ. ά. Εἰς ἔκφρασιν θερμῆς δεήσεως καὶ ἱκεσίας προστίθεται τὸ «γούνων λαβὼν ἢ ἐλών» Ζ 45, Φ 71 κ. ά. ἢ ὁ ἐξορκισμός «ὑπὲρ τοκέων, ὑπὲρ ψυχῆς καὶ γούνων» διὰ τὴν ψυχήν σου, διὰ τὴν ψυχὴν τῶν γονέων σου κτλ., Ο 660, Χ 338, πρβλ. ο 261· ἔτι δὲ καὶ μετὰ μόνης γεν. «Ζηνός ἠδὲ Θέμιστος» ἐν ὀνόματι, „δι' ἀγάπην" τοῦ Διὸς καὶ τῆς Θέμ. β 68, «γούνων» Ι 451, χ 337. (‖. Ἡ γενικὴ, εἴτε ἀπρόθετος εἴτε ἐμπρόθετος, σημαίνει κυρίως τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, οὗτινος ἐπιλαμβάνεταί τις κατὰ τὴν ἱκεσίαν, καθὼς φαίνεται ἐξ ἐκείνων τῶν χωρίων, ἔνθα κεῖται πρὸς πλείονα ἐνάργειαν ἡ μετοχὴ «λαβών» ἢ «ἑλών»· ἔπειτα δὲ κατὰ τὴν τροπικὴν χρῆσιν ἐκλείπει μὲν ἡ τοιαύτη εἰκών, παραμένουσιν ὅμως αἱ λέξεις καὶ ἡ σύνταξις, ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. ἐπὶ ὁμοίας τινὸς πράξεως λέγομεν „πιάνω τὰ παιδιά μου" =ὄμνυμι κατὰ τῶν παίδων ἢ τοὺς παῖδας;). Τὸ ἀντικείμενον τῆς ἱκεσίας ἐκφέρεται· ά.) κατ' ἀπαρφ. «οὔ σε λίσσομαι μένειν» Α 174,

283, Δ 379 κ. ά., Ι 511, θ 30· ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ τοῦ «ὅπως» γ 19, 327, θ 344· 6'.) «οἱ αὐτῷ θάνατον λιτέσθαι» νὰ παρακαλέση δι' (νὰ εὐχηθῇ εἰς) ἑαυτὸν θάνατον, Π 47· ἔτι δὲ μετ' αἰτιατ. πράγματος, «ταῦτα οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι» [ταῦτα οὐχ ὑμῶν δέομαι], περὶ τούτων δὲν σᾶς παρακαλῶ, δ 210, πρβλ. ὁ 347, ρ 138.

ΛΙΣΣΟΣ, ή, όν, λεῖος, ὁμαλός, „γλιστερός", μόνον ἐν τῇ φρ. «λισσὴ πέτρα» Ὀδ. γ 293, ε 412, πρβλ. 2 ΛΙΣ.

ΛΙΣΤΡΕΥΩ, „σκαλίζω" «φυτόν» ω 227. Ἐκ τοῦ

ΛΙΣΤΡΟΝ, τό, „σκαλιστῆρι", ἢ κατὰ τὸν Εὐστ. πτύον σεσιδηρωμένον ἢ ξύστρον, δι' οὗ ἀποξέονται τοῦ ἐδάφους αἱ ἀκαθαρσίαι, χ 455 †.

ΛΙΤΑ, ἴδ. 3 ΛΙΣ.

ΛΙΤΑΝΕΥΩ [⏑⏑..], ἱκετεύω, δέομαι, „παρακαλῶ", ἀπολελ. η 145 καὶ μετ' αἰτ. Ι 581, Χ 414 κ. ά. «γούνων» κ 481, «γούνων ἁψάμενοι λιτανεύσομεν» θερμῶς, γονυκλιτῶς θὰ παρακαλέσωμεν, προσπέσωμεν, Ω 357 (ἴδ. ΛΙΣΣΟΜΑΙ), καὶ μετ' ἀπαρφ. Ψ 196. (Τὸ λ μετὰ τὴν αὔ,ησιν διπλασιάζεται, οἷον: ἐλλιτάνευε). Ἐκ τοῦ

ΛΙΤΗ [⏑.], ἡ (λίτομαι), δέησις, ἱκεσία, παράκλησις, «λιτῆσι λίσσομαι» λ 34 †. Προσωποποιούμεναι αἱ Λιταὶ εἶνε ἐν τῇ μυθολογίᾳ θυγατέρες τοῦ Διὸς καὶ ἀδελφαὶ τῆς Ἄτης, παριστάνουσαι τὰς αἰσχυντηλὰς καὶ πλήρεις μετανοίας παρακλήσεις τὰς μετά τινα διαπραχθεῖσαν ἁμαρτίαν ἐπιγινομένας. Ὁ ποιητὴς περιγράφει αὐτὰς ὡς παρθένους χωλάς, ῥυτιδωμένας (ῥυσάς) καὶ παραβλῶπας, αἵτινες ἀκολουθοῦσαι κατόπιν τῆς προτρεχούσης Ἄτης, θεραπεύουσιν αὐτῆς τὰς ἁμαρτίας καὶ βλάβας, Ι 502 ἑξ., πρβλ. ΑΤΗ.

ΛΙΤΙ, ἴδ. 3 ΛΙΣ.

*ΛΙΤΟΜΑΙ, ἴδ. ΛΙΣΣΟΜΑΙ.

ΛΟ' ἀντὶ τοῦ λόε, ἴδ. ΛΟΫΩ.

ΛΟΒΟΣ, ὁ (πιθ. ἐκ τοῦ λέπω), τὸ κάτω μέρος τοῦ ὠτός, τὸ μαλακόν, Ξ 182 †, Ὑμ. 5, 8. (‖. Ἡ καθομιλ. ἔχει τὴν λ. „λουβί, λουβίδι καὶ λόβι", ἀλλ' ἐπὶ τῶν χλωρῶν ὀσπρίων τῶν μετὰ τοῦ περικαρπίου).

ΛΟΓΟΣ, ὁ (λέγω) „λόγος, πληθ. λόγια", Ο 393, α 56, Υ. Ἑρμ. 317, Βατρ. 144· παράδοσις, λόγος, Βατρ. 8. Παρ' Ὁμ. μόνον ἔνθα ἀνωτέρω.

*ΛΟΓΧΗ, ἡ, λόγχη, τὸ δόρυ, Βατρ. 129. (‖. Ἐν τῇ καθομ. σώζεται μόνον τὸ παράγωγον ῥ. „λοχεύω" ὅ ἐ. λογχεύω εἰς τροπικὴν σημ. ἴδ. Φιλίστ. Γ'. 212).

ΛΟΕ, ΛΟΕΣΣΑΙ, ΛΟΕΣΣΑΜΕΝΟΣ, ἴδ. ΛΟΫΩ.

ΛΟΕΤΡΟΝ, τό, ἀρχαία ἐπικ. λ. ἀντὶ τοῦ λουτρόν (ὅπερ εὑρίσκεται ἐν τῷ Υ. Δήμ. 50) (λοέω), „λουτρόν, λούσιμον", συνήθ. πληθ. Ψ 44, «θερμὰ λοετρά» ὄχι τὰ μεταλλικά, ἀλλὰ τὸ θερμὸν λουτρόν, θερμὸν ὕδωρ πρὸς λοῦσιν, Ξ 6, Χ 444, θ 249, 451, «λοετρὰ Ὠκεανοῖο» τὰ ἐν τῷ Ὠκ., ὡς λέγομεν καὶ τώρα „τὰ λουτρὰ τῆς θαλάσσης;", Σ 489, ε 275, ἴδ. ΑΜΜΟΡΟΣ 1). Ἐκ τούτου

ΛΟΕΤΡΟΧΟΟΣ, ον, ἀρχ. ἐπ. ἀντὶ τοῦ λουτροχόος, (λ. χέω) ὁ χέων λουτρόν, τουτέστιν ὕδωρ πρὸς λοῦσιν, «τρίπους» λουτρικόν τι σκεῦος, ἐν ᾧ ἐθερμαίνετο καὶ ὅθεν ἐχύνετο τὸ ὕδωρ, λουτρικὸς λέβης, Σ 346, θ 435.—Ὡς οὐσιασ. «λοετροχόος» ἡ τὸ λουτρὸν παρασκευάζουσα θεραπαινίς, οἱονεὶ „λουτράρισσα", υ 297. (Τοῦτο κατά τι παλαιὸν σχόλιον «ἴσως τινὶ πρὸς τὰ λουτρὰ ἀποδεδειγμένῃ (=διωρισμένῃ) γυναικί». Ἀλλ' οἱ νεώτεροι ἑρμηνευταί, ἀκολουθοῦντες ἄλλο τι παλαιὸν σχόλιον «τῷ τὰ λουτρὰ παρέχοντι ἢ παρασκευάζοντι» ὑπολαμβάνουσι τὸν λοετροχόον γένος· ἄρσ. „λουτράριν", ἢ μᾶλλον εὐτελῆ τινα ὑπηρέτην χύνοντα τὸ λουτρόν. Εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι τὰ κατὰ τὸ λουτρὸν παρασκευάζουσι παρ' Ὁμ. αἱ γυναῖκες· ἀλλ' ἴσως ἡ εὐτελὴς ὑπηρεσία τοῦ μεταφέρειν καὶ χέειν τὸ θερμὸν ὕδωρ εἰς τὴν ἀσάμινθον, ἦτο ἔργον τινὸς τῶν φαύλων δμώων, τοῦ λουτροχόου. Τὸ ἀμέσως ἑπόμενον «ἠέ τῳ ἄλλων δμώων, οἵ κτέ» οὔτε ἀναγκάζει, ἀλλ' οὔτε ἀντιμάχεται εἰς τὴν τοιαύτην ἑρμηνείαν τοῦ «λοετροχόου»).

ΛΟΕΩ, ἴδ. ΛΟΫΩ.

ΛΟΙΒΗ, ἡ (λείβω), κυρ. τὸ στάλαγμα, ἢ κατὰ μικρὸν ἔκχυσις, μόνον ἐπὶ θρησκευτικῆς τελετῆς, χοή, σπονδή, Λατ. libatio, συνήθ. δι' οἴνου γινομένη, (πρβλ. ΣΠΟΝΔΗ), συνάπτεται μετὰ τῆς «κνίσης» σπονδὴ καὶ θυσία, Δ 49, Ι 500, Ω 70· ἀλλὰ καὶ ἄνευ τῆς κνίσης, ι 349.

ΛΟΙΓΙΟΣ, ον, ποι. ὀλέθριος, καταστρεπτικός, «ἔργα» Ἰλ. Α 518. Τὸ οὐδ. ὡς οὐσιαστ. «οἴω λοίγι' ἔσσεσθαι» φοβοῦμαι ὅτι θὰ ἦνε ὀλέθριον (πρᾶγμα) Φ 533, Ψ 310. Ἐκ τοῦ

ΛΟΙΓΟΣ, ὁ (συγγ. τῷ λυγρός), ὄλεθρος, καταστροφή, θάνατος, εἴτε ἐκ νόσου εἴτε ἐν πολέμῳ, Ἰλ. Α 67, Ε 603, Ι 495, Ω 489, καταστροφὴ τῶν νηῶν, Π 80.

ΛΟΙΜΟΣ, ὁ (συγγ. τῷ λύμη), νόσος ἐπιδημική, λοιμική, πανώλης, „πανοῦκλα" Ἰλ. Α 61, 97.

ΛΟΙΣΘΗΙΟΣ, ον, εἰς τὸν τελευταῖον, ἔσχατον ἀνήκων, μόνον ἐπὶ τῶν ἄθλων, «λοισθήιον ἆεθλον» τὸ τοῦ τελευταίου (τὸ τελευταῖον) βραβεῖον, Ἰλ. Ψ 785, καὶ ὡς οὐσιαστ. «τὰ λοισθήια» τὸ τελευταῖον βραβεῖον (κατὰ τὸ πρωτεῖα, δευτερεῖα) Ψ 751. Ἐκ τοῦ

ΛΟΙΣΘΟΣ, ον, ποι. (λοιπός), τελευταῖος, ἔσχατος, ὕστατος, Ψ 536 †. (‖. Θεωρεῖται ὡς ὑπερθετικὸν τοῦ λοιπός ἀντὶ τοῦ λοίπιστος κατὰ συγκοπὴν καὶ πνεύματος μεταβολήν).

Λοκροί, οἱ, κάτοικοι τῆς ἐν Ἑλλάδι Λοκρίδος, διαιρούμενοι εἰς δύω φυλάς, τοὺς Ὀπουντίους ἢ Ἐπικνημιδίους, τοὺς ἐπὶ τοῦ ὄρους Κνημῖδος, καὶ τοὺς Ὀζόλας, τοὺς παρὰ τὸν Κορινθιακὸν κόλπον. Τοὺς πρώτους μόνον μνημονεύει ὁ Ὅμ. Β 527, Ν 686, 712. (‖. Ἀκριβέστατα καὶ

σοφώτατα περὶ αὐτῶν ἐπραγματεύθη ὁ ἡμέτερος κύριος Ἰ. Ν. Οἰκονομίδης ἐν τῷ Ἐποίκια Λοκρῶν γράμματα, ἐν Ἀθήναις 1869, σελ. 39 καὶ ἑφξ.).

*λοξοβάτης [..⏑.], ου, ὁ, λοξῶς βαίνων ἢ βαδίζων, ἐπίθ. τοῦ καρκίνου, Βατρ. 297.

λοπός, ὁ (λέπω), φλοιός, „φλοῦδα, τσέφλι", «λ. κρομμύοιο» „κρομμυδότσεφλο" τ 233 † (‖. καὶ ἐν τῇ κοθομιλ. πολλάκις παραλαμβανόμενον εἰς τὰς παρομοιώσεις λεπτοῦ ὑφάσματος).

*λοτρόν, τό, ἴδ. λοετρόν.

λοΐω, ἐπ. λοέω, ἐξ οὗ ἀ. ἐν. τοῦ παρατ. λόεον, δ 252 κ. ἀ., ἀορ. ἀ. ἐνεργ. ἀπαρφ. καὶ μετ. λοέσσαι, λοέσσας, καὶ μέσ. ἀορ. λοέσσατο, λοεσσάμενος καὶ μέσ. μέλ. λοέσσομαι, ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου ἐπ. τύπου *λοτέω, παρατ. ἐλούεον, Ὑ. Δήμ. 290, καὶ ἐκ τοῦ θεματικωτέρου τύπου λόω, παρατ. λόε, κ 361, καὶ γ'. πλ. λόον, Ὑ. Ἀπ. 120. Ἔτι δὲ μεταχειρίζεται ὁ Ὅμ. καὶ τοὺς συνήθεις τύπους: μέλ. λούσω, ἀόρ. ἔλουσα καὶ ἀναύξητος λοῦσα. Μέσ. λούεσθαι, ἀόρ. ἐλουσάμην καὶ ἀναύξητος λουσάμην· παρακ. παθ. λέλουμαι, μετ. λελουμένος, Ε 6, ἔτι δὲ καὶ τὸν συνηρημένον ἢ κατ' ἄλλους συγκεκομμένον τύπον: λοῦσθαι (=λούεσθαι) ζ 216.—Σημ. λούω, „λούζω", ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ ἀνθρώπων, Ε 905, γ 464 κ. ἀ. λούω τὸν νεκρόν, Σ 350, Ω 587 κ. ἀ. «λ. τινὰ ποταμοῖο ῥοῇσιν» εἰς τὰ ῥεύματα τοῦ ποταμοῦ, Π 669, 679 «ἐν ποταμῷ» η 296 κ. ἀ., ἐπὶ τῆς χαίτης τῶν ἵππων, Ψ 282.—Μέσ. λούομαι, „λούζομαι" Ὅμ. πλχ. «ἐν ποταμῷ» ζ 210 καὶ μόνον μετὰ γεν. «ποταμοῖο» (ἥτις κατὰ τὸν Κρύγερον εἶνε διαιρετική, τοῦ ὅλου δηλ. σημαντική), μὲ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ, ἐκ τοῦ ποταμοῦ, Ζ 508, Ο 265, Φ 560. Ὡσαύτως (ὁ Σείριος) «λελουμένος Ὠκεανοῖο» λουσμένος ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ, ἀφ' οὗ λουσθῇ ἐν τῷ Ὠκ., τουτέστι κατὰ τὰς ἐπιτολάς του, Ε 6. (Ἐκ τῆς ῥιζ. λτ-, ἐξ ἧς λῦμα, λύθρον, συγγεν. πρὸς τὸ Λατ. luo, lavo).

λοφιή, ἡ, λοφιά, ἡ χαίτη (ἡ ὀρθία καὶ καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῶν νώτων διήκουσα) τοῦ κάπρου, τ 446 †. Ἐκ τοῦ

λόφος, ὁ, 1) τράχηλος, αὐχὴν ὑποζυγίων, Ψ 508, ἢ ἀνθρώπων, Κ 573. 2) τῆς περικεφαλαίας ὁ λόφος, „κορέλιον" (κατὰ τὸν Κοραῆν Ἀτάκτ. Τόμ. Β'. σ 203) ἢ „σιργοῦτσι" ἢ γενικώτερον „φοῦντα", ἥτις συνήθως ἦτο ἱππουρις, ἁλόγου οὐρά, Ζ 469, Π 138 ἢ καὶ ἐκ χρωματισμένων τριχῶν συνέκειτο, Ο 537, χ 124 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ. ἔχει ταύτην τὴν σημ.)· ὁ δὲ λόφος τῆς Ἡφαιστοτεύκτου περικεφαλαίας τοῦ Ἀχιλλέως ἦτο χρυσοῦς, Σ 612, πρβλ. Τ 382 ἑξ. 3) λόφος, ὕψωμα, „ψήλωμα", λ 596, π 471, Ὑ. Ἀπ. 520. (Ταύτην τὴν σημ. δὲν ἔχει ἐν Ἰλ. Ἐτυμολ. ἀμφίβ.).

λοχάω (λόχος), ἀόρ. ἀπαρφ. λοχῆσαι, μέσ. μέλ. λοχήσομαι, μέσ. ἀορ. ἀ. μετ. λοχησάμενος. 1) Ἐνεργ. ἀ.) ἀπολελ. ἐνεδρεύω, „καρτερῶ", σταίνω ἐνέδραν, „καρτέρι", Σ 520· δ'.) εἶμαι ἐν τῇ ἐνέδρᾳ, εἶμαι εἰς τὸ καρτέρι, δ 847, ψ 53· γ'.) μετ' αἰτ. ἐνεδρεύω, „καρτερῶ" τινά, ν 425, ξ 181, ο 28, π 369. 2) Μέσ. ὡς ἐνεργ. ἐνεδρεύω, ἵσταμαι, μένω ἐν τῇ ἐνέδρᾳ, δ 388, 463, 670, ν 268, μετ' αἰτ. καρτερῶ τινα, μόνον δ 670.

*λοχεύω (λέχος), τίκτω, „γεννῶ", Ὑ. Ἑρμ. 230.

λόχμη, ἡ (λόχος), σύμφυτος τόπος, δάσος πυκνόν, „λόγγος", τ 439 †.

λόχονδε, ἐπικ. ἐπίρ. εἰς ἐνέδραν, „εἰς καρτέρι", Α 227, ξ 217. Ἐκ τοῦ

λόχος, ὁ (λεχ-, λέγω I). 1) ἐνέδρα, „καρτέρι" καὶ ἀ.) τόπος, ἔνθα ἐνεδρεύει τις, Α 227, Λ 379, περὶ τοῦ δουρείου ἵππου «κοῖλος ἢ πυκνὸς λόχος» δ 277, θ 515, λ 525· δ'.) ἡ πρᾶξις τοῦ ἐνεδρεύειν, ἐνεδρεία, Σ 513, Ω 779, δ 441, «λόχος γέροντος» ὁ τρόπος τοῦ ἐνεδρεῦσαι τὸν γέροντα, δ 395· γ'.) ἐνέδρα, „καρτέρι", ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν ἀποτελούντων αὐτήν, «λόχον εἶσαι» σταίνω, Δ 392, Ζ 189, δ 531, «λόχον ἀνδρῶν ἐσίζομαι» πηγαίνω (ἵνα καθίσω) εἰς τὸ καρτέρι τῶν ἀνδρῶν, Ν 285, «μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν» Θ 522.—Ὅθεν ἐν γένει 2) πᾶν ὡπλισμένον πλῆθος, τάξις, στῖφος πολεμιστῶν, ο 49.

*λύγξ, ὁ, γεν. -γκός, „ἡ λύγκα", θηρίον σαρκοβόρον, φημιζόμενον διὰ τὴν ὀξυδέρκειαν, Ὑμ. 18, 24. (‖. Πιθανῶς ἐκ τοῦ λυκ=ὁρῶ, Γερμ. Luchs).

λύγος, ἡ, δένδρον ὅμοιον μὲ τὴν ἰτέαν, ἔχον λίαν εὐκάμπτους κλάδους, „λυγαρεά", ἔπειτα δὲ «λύγοι» λέγονται καὶ οἱ κλάδοι τῆς λυγαρεᾶς „βέργαι", (‖. παρὰ τοῖς νῦν Ἀθηναίοις „λυγόναις" ἐνικ. ἡ λυγόνα), χρήσιμοι εἰς δέσιν ἀντὶ τῶν σχοινίων, ι 427, κ 166, Ὑ. Δήμ. 6, 13. Τὸ τῆς Λ 105 «δίδη μόσχοισι λύγοισι» τινὲς μὲν ἑρμηνεύουσι μετὰ τοῦ Σχολ. καὶ τοῦ Ἀπολλων. «νέαις καὶ ἁπαλαῖς λύγοις» ὑπολαμβάνοντες τὸ μόσχος ἐπίθετον· τινὲς δὲ τὸ μὲν «μόσχοισι» θεωροῦσιν οὐσιαστ., τὸ δὲ «λύγοις» εἰδικώτερον προσδιορισμόν: μὲ κλάδου; λυγαρεᾶς, τρόπον τινὰ „μὲ κλαδιὰ λυγόναις"· ἄλλοι δὲ ὑπολαμβάνουσι τὸ «λύγος» ἐπίθετον, εὐλύγιστος, ὅπερ ἔπειτα εἰς οὐσιαστικὸν μεταπεσὸν ἐσήμαινε πάντα κλάδον νεόβλαστον καὶ μετέπειτα ἰδίως τὸν κλάδον τῆς λυγαρεᾶς, ὡς τὸν κατ' ἐξοχὴν εὐλύγιστον. Οἱ ἀρχαῖοι ἑρμηνευταὶ πάντες συμφώνως ἀποδέχονται παρ' Ὅμ. τὴν οὐσιαστικὴν καὶ εἰδικὴν σημασίαν τῆς λέξεως.

λυγρός, ή, όν, ποι., λοπηρός, θλιβερός, ἄθλιος, ἐλεεινός, δυστυχής· ἀ.) ἐπὶ ἀνθρωπίνων καταστάσεων «ὄλεθρος» Κ 174, «γῆρας» Ε 153 κ. ἀ., «νόσος» α 327, γ 132, ἄνευ οὐσιας. «λυγρά» ἄθλια πράγματα, ἐλεεινότης, ἀθλιότης, δυστυχία, Ω 531, ξ 226, «λυγρὰ τελοῦσιν» (οἱ

θεοὶ) πέμποσι δυσυχίας, σ 134, δεινοπαθήματα, γ 303, «λύγρ' εἰδυῖα» λέγεται ἡ Κλυταιμνήστρα: ἡ λυπηρὰ ϗ ὀλέθρια διαλογιζομένη, λ 432· 6΄.) ἐπὶ πραγμάτων «εἵματα» ἐλεεινά, πενιχρά, π 457, ρ 203. Κατὰ τὸ φαινόμενον ἐνεργητ. ὀλέθριος, ἐπιβλαβής, «φάρμακα, γαστήρ» ὃ 230, κ 236, ρ 473, «ἀγγελίη» λυπηρά, Ρ 642, «ἔλκεα» Τ 49, «σήματα» ὀλέθρια Ζ 168, «πένθος» θλιβερὸν Χ 242 κ. ἀ., «κήδεα» Σ 430, «ὄλεθρος» γ 87 κ. ἄ. τ. (‖. Σημειωτέον ὅτι καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ πολλάκις ἐν τραγικῇ καταςάσει εὑρισκόμενος ὁ ἄνθρωπος ὀνομάζει „δυστυχισμένα, κακόμοιρα, μαῦρα", ὄχι μόνον εἰς παθητικήν, ἀλλὰ ϗ εἰς ἐνεργητικὴν σημασίαν)· γ΄.) ἐπὶ ἀνθρώπων ἐλεεινός, ἄθλιος, δειλός, Ν 119, 237, σ 107, καὶ μὲ ἐνεργητικὴν σημασίαν ὀλέθριος, κακός, ι 454. Ἐπίρ. ΛΥΓΡΩΣ, ἀθλίως κτλ., «πλήσσειν» Ε 763 †. (Συγγ. τῷ λευγαλέος, Λατ. lugeo).

ΛΎΘΕΝ, Δωρ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐλύθησαν, ἴδ. ΛΎΩ.

ΛΎΘΡΟΝ, τό, ἢ ΛΎΘΡΟΣ, ὁ (ἐκ τῆς ῥίζ. ΛΥ-, ἐξ ἧς καὶ λῦμα, λύμη κ. ἄ.), κυρίως πᾶν ὅ,τι μιαίνει, μολύνει, κηλιδώνει, λερώνει, ἰδίως δὲ τὸ αἷμα· παρ' Ὁμ. δὲ τὸ ἐκ τῶν πληγῶν ἐξερχόμενον αἷμα, φονικὸν αἷμα, καὶ κατὰ τοὺς ἀρχαίους γραμματικοὺς τὸ αἵματι ἀναμεμιγμένον χῶμα, ὅθεν καὶ συνάπτεται μὲ τὸ αἷμα, «λύθρῳ ἐπαλάσσετο χεῖρας» Λ 169, Υ 503, «αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένος» Ζ 268, χ 402, ψ 48. (Ἐπειδὴ παρ' Ὁμ. μόνον κατὰ δοτ. εὑρίσκεται, τὸ γένος εἶνε ἀδιάγνωστον· οἱ δὲ μεταγενέστεροι μεταχειρίζονται τὴν λ. ὁτὲ μὲν ἀρσενικῶς, ὁτὲ δὲ οὐδετέρως).

ΛΥΚΆΒΑΣ [˘˘.], ΑΝΤΟΣ, ὁ, ἐνιαυτός, ἔτος, Ὀδ. ξ 161, τ 306· (πιθανῶς ἐκ τοῦ ΛΥΚ-, λύκη, πρβλ. ἀμφι-λύκη, λυκό-φως, Λυκαβηττός, καὶ βαίνω: τοῦ φωτὸς (τουτέστι τοῦ ἡλίου) πορεία.—Κατά τινα παλαιὸν γραμματικὸν ἐν τοῖς Βεκκέρου Ἀνεκδ. σ. 1095 ἡ λ. εἶνε Ἀρκαδική).

ΛΎΚΑΣΤΟΣ [˘..], ἡ, πόλις τῆς Κρήτης κατὰ τὰ νότια τῆς νήσου, Β 647. (Τονίζεται οὕτως κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον· ὁ δὲ Βέκκ. προτιμᾷ τὸν ἀρχαιότερον τονισμὸν Λυκαστός).

ΛΥΚΆΩΝ [˘–.], ΟΝΟΣ, ὁ, 1) βασιλεὺς τῆς Λυκίας, υἱὸς τοῦ Πανδάρου, Β 826, Δ 88. 2) υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Λαοθόης, Γ 333, ὃν αἰχμαλωτίσας ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπώλησεν εἰς τὴν Λῆμνον· ἐκεῖθεν δὲ δραπετεύσας τέλος ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως, Φ 34 ἑξ.

ΛΥΚΕΊΗ [˘..], ἡ, ἐξυπακουομένου τοῦ ὀνόματος: δορά, τὸ δέρμα τοῦ λύκου, Κ 459 †. (Κυρίως εἶνε θηλυκὸν ἐπίθετον ἐκ τοῦ λύκος, λύκειος).

ΛΥΚΗΓΕΝΉΣ [˘...], ΟΥ̃Σ, ὁ, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, Δ 101, 119, πιθανῶς ἐκ τοῦ λύκη (Λατ. lux, φῶς, ἰδίως τὸ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου προηγούμενον λυκαυγές), οἱονεὶ φωτογενής, ἐπειδὴ ὁ Ἀπόλλων εἶνε θεὸς τοῦ φωτός, οἷος περιγράφεται ἐν Ὑ. Ἀπ. 440 ἑξ. (Τὴν ἄλλην ἑρμηνείαν: ὁ ἐν Λυκίᾳ γεγεννημένος, τὴν καὶ ἐτυμολογικῶς ἀνυπόστατον, ἀποκρούει ἤδη καὶ ὁ Σχολιαστὴς ἐν οἷς λέγει «Λυκηγενῆ τὸν ἥλιον προσηγόρευσεν, ἐπειδὴ τοῦ κατὰ τὴν ὄρθριον ὥραν λυκαυγοῦς αὐτός ἐστιν αἴτιος, ἢ ὅτι τὸν λυκάβαντα γεννᾷ, τουτέστι τὸν ἐνιαυτόν». Ἀλλ' ὑπέπεσεν αὐτὸς εἰς ἄλλα σφάλματα, καὶ πρῶτον ὅτι ὑπέλαβεν ἐνεργητικὴν τὴν λ., ἐν ᾧ εἶνε γνωστὸν ὅτι πάντα τὰ εἰς -γενὴς σύνθετα εἶνε παθητικά.—‖. Ὅ,τι εἶνε ἡ ΗΡΙΓΕΝΕΙΑ, ἴδ. τὴν λ., ὡς ἐπίθ. τῆς Ἠοῦς, τοῦτο εἶνε ὁ ΛΥΚΗΓΕΝΗΣ, ὡς ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ εἰς τὸν ἥλιον ἀλληγορουμένου).

ΛΥΚΊΗ [˘˘.], ἡ, 1) ἡ Λυκία, ἡ χώρα ἡ κατὰ τὴν νότιον παραλίαν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, μεταξὺ τῆς Καρίας καὶ Παμφυλίας, Γ 877. —Παρ' Ὁμ. λέγεται προσέτι καὶ 2) στενή τις χώρα παρὰ τὸν Αἴσηπον ποταμὸν κατὰ τὴν ὑπώρειαν ἑνὸς τῶν βορείων κλάδων τῆς Ἴδης, πόλιν ἔχουσα τὴν Ζέλειαν, Ε 173, πρβλ. 105 καὶ Στράβ. 12, 4, 6.—13, 1, 7. 9. 33. Οἱ κάτοικοι ταύτης τῆς χώρας ὀνομάζονται καὶ αὐτοὶ Τρῶες, Β 826, ἴσως διότι ἦσαν ὑπήκοοι τῶν Τρώων. Ὁ Εὐςάθ. ὀνομάζει αὐτὴν Μικρὰν Λυκίαν πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς ἄλλης τῆς Μεγάλης Λυκίας, τῆς πρὸς τὰ νότια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ὁ δὲ Ἄγγλος περιηγητὴς Φέλλως, ὁ συγγράψας μακρὸν σύγγραμμα περὶ Λυκίας ἀποδίδει τὴν ἐπίνοιαν τῆς Μικρᾶς Λυκίας εἰς πλάνην τινὰ τῶν διασκευαστῶν ὡς ἐξῆς γεννηθεῖσαν. Τὰ δύω ἔθνη, λέγει, τὰ κατοικοῦντα τότε τὴν Λυκίαν, οἱ Τρεμίλαι ϗ οἱ περὶ τὴν Τλῶν κατοικοῦντες Τρῶες ἐπεμψαν ἐπικούρους εἰς τὴν Τροίαν, ϗ ἀρχηγὸν οἱ μὲν τὸν Σαρπηδόνα, οἱ δὲ Τρῶες τὸν Πάνδαρον. Ἡ ταὐτότης λοιπὸν τῶν ὀνομάτων τῶν ἐκ Λυκίας Τρώων ἐπικούρων καὶ τῶν ὑπηκόων τοῦ Πριάμου ἔδωκε, λέγει, τὴν ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ μετατοπισθῶσιν οἱ Λύκιοι Τρῶες εἰς τὴν Τρωικὴν ἐπικράτειαν. Ἀλλ' ἂν τῷ ὄντι κατὰ λάθος ἔγεινεν αὕτη ἡ σύγχυσις, πρέπει τὸ λάθος νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸν ποιητὴν τῆς Δ΄. ῥαψῳδίας· διότι ταύτης τὸ χωρίον στίχ. 86 ἑξ., ἔνθα μνημονεύεται ὁ Πάνδαρος ἀρχηγὸς τῶν Τρωικῶν Λυκίων τῶν περὶ τὴν Ζέλειαν, εἶνε ἀναντιῤῥήτως γνήσιον, ὅσον καὶ ἂν ὑποτεθῇ νόθον τὸ τοῦ καταλόγου, Β 824—827. Λόγος δὲ ἰσχυρὸς ἀναγκάζων ἡμᾶς νὰ ἀμφιβάλλωμεν περὶ τῆς τοῦ ποιητοῦ παραδόσεως οὐδεὶς ὑπάρχει. Τὸ ὄνομα Λυκία ἔχει στενὴν σχέσιν πρὸς τὸ ὄνομα τοῦ Ἀπόλλωνος (ὅςις ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων ἐλατρεύετο ἐκεῖ ὡς θεὸς τοῦ φωτός) λύκειος, λυκηγενής· ὅθεν κυρ. σημαίνει φωτεινὴν χώραν, καὶ παράγεται ἐκ τοῦ ΛΥΚ-, λύκη.—Ἐκ τούτου ἐπίρ. ΛΥΚΊΗΘΕΝ, ἐκ Λυκίας, Ε 105, καὶ ΛΥΚΊΗΝΔΕ, εἰς Λυκίαν, Ζ 168.

Λύκιοι, οἱ, κάτοικοι τῆς 1) Λυκίας, ἴδ. τὴν λ., Β 876 κ. ἄλλοθι πολλαχ. τῆς Ἰλ., ἀρχηγὸν ἔχοντες ἐν τῷ Τρωικῷ πολέμῳ τὸν Σαρπηδόνα. Οἱ δὲ κάτοικοι τῆς 2) Λυκίας, οἱ τὸν Πάνδαρον ἀρχηγὸν ἔχοντες φαίνεται ὅτι δὲν μνημονεύονται ὑπὸ τοῦ Ὁμ. μὲ τοῦτο τὸ ὄνομα· διότι ὅπου μνημονεύονται Λύκιοι καὶ Τρῶες (Δ 197, Ζ 78, Λ 285, Ο 424) ἢ Λύκιοι καὶ Τρῶες καὶ Δάρδανοι (Λ 286, Ο 425), ἐκεῖ ἐννοοῦνται οἱ κάτοικοι τῆς μεγάλης Λυκίας τῆς κατὰ τὰ νότια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (πρβλ. «μέγα ἔθνος Λυκίων» Μ 330, 346 ἑξ.), ὡς οἱ κυριώτατοι τῶν ἐπικούρων καὶ τρόπον τινὰ παραστάται αὐτῶν. Διὸ καὶ «ἴφθιμοι, ἀντίθεοι» λέγονται, Μ 317, 408.

Λυκομήδης, ους, ὁ, υἱὸς τοῦ Κρέοντος, Βοιωτός, Ι 84, Μ 366, Ρ 345.

Λυκόοργος, ὁ, ἐπικ., ἀντὶ τοῦ Λυκοῦργος. 1) υἱὸς τοῦ Δρύαντος, βασιλεὺς τῶν ἐν Θρᾴκῃ Ἠδώνων, ὅστις ἠτίμασε τὸν Διόνυσον· διότι τοσοῦτον αὐτὸν κατεδίωξε, θορυβωδῶς περιφερόμενον ἐν τῷ ὄρει Νύσῃ μετὰ τῶν ὀρεάδων νυμφῶν (τῶν Βακχῶν), ὥςε τὸν ἠνάγκασε νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν θάλασσαν πρὸς τὴν Θέτιν. Πρὸς τιμωρίαν ἐτυφλώθη ὑπὸ τῶν θεῶν ἢ ὀλίγον μόνον ἔτι χρόνον ἐπέζησε, Ζ 130 ἑξ. 2) υἱὸς τοῦ Ἀλεοῦ βασιλέως τῆς Ἀρκαδίας, πάππος τοῦ Ἀγαπήνορος, ἀπέκτεινε τὸν Ἀρηίθοον καὶ τὴν κορύνην αὐτοῦ ἐδώρησεν εἰς τὸν Ἐρευθαλίωνα, Η 142 ἑξ. (Ἐτυμολογεῖται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ λύκος καὶ ὀργή· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ λύκος καὶ ἔργ-, οἱονεί: λυκοκτόνος, ὅπως ἑρμηνεύεται καὶ τὸ τοῦ Ἡροδότ. 7, 76 «λυκοεργεῖς πρόδολοι». ‖ Ἀλλ' ἀντὶ τούτου γράφουσιν οἱ νεώτεροι ἐκδόται «λυκιοεργέες», τουτέστιν ἐν Λυκίᾳ κατειργασμένοι, ὅπερ ὀρθότατον).

Λύκος [ῠ.], ὁ, „λύκος", Κ 334, κ 213· πολλαχοῦ ἐν ταῖς παραβολαῖς ὡς παραστάτης τῆς ἀγριότητος καὶ ἀπληστίας, ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ, Δ 471, Π 156 ἑξ., 352 ἑξ.

Λυκοφόντης [ῠ...], ου, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Τεύκρου φονευθείς, Θ 275.

Λυκόφρων [ῠ..], ονος, ὁ, υἱὸς τοῦ Μάστορος, Κυθήριος, ἑταῖρος τοῦ Τελαμωνίου Αἴαντος, Ο 430 ἑξ.

Λύκτος, ἡ, ἀρχαία πόλις τῆς Κρήτης πρὸς ἀνατολὰς τῆς Κνωσοῦ, Β 647, Ρ 611.

Λύκων [ῠ.], ωνος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Πηνέλεω φονευθείς, Π 335 ἑξ.

Λῦμα, ατος, τό (λυ-, λούω), ἀκαθαρσία, „βρῶμα, μαγαρισία", Ἰλ. Ξ 171· ἰδίως δὲ τὸ μετὰ τοὺς καθαρισμοὺς ἀκάθαρτον ὕδωρ, ὅπερ ἐχύνετο εἰς τὴν θάλασσαν (ἴδ. ἀπολυμαίνομαι), „ἀπόπλυμα", Α 314.

Λυπρός, ή, όν (λυπηρός), πενιχρός, πτωχαλέος, ἄθλιος, ἐλεεινός, «οὐδὲ λίην λυπρή» λέγεται ἡ Ἰθάκη, ν 243 †.

Λύρη, ἡ, „λύρα", ὄργανον μουσικὸν ἑπτάχορδον, ὅμοιον κατὰ τὸ σχῆμα πρὸς τὴν κιθάραν (ἴδ. κίθαρις), ἐπινοηθὲν ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ ᾗ ὑπ' αὐτοῦ τούτου εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ὠρηθὲν κατὰ τὸν Υ. Ἑρμ. 30 ἑξ., 477 ἑξ. Τὸ ἠχεῖον αὐτῆς ἦτο βαθύτερον παρὰ τὸ τῆς κιθάρας, καὶ ὁ ἦχος ἐξήρχετο βαρύτερος καὶ ἐντονώτερος, δυνατώτερος. Ἐπαίζετο δὲ ἐπὶ τῶν γονάτων εἴτε διὰ ψιλῆς τῆς χειρὸς εἴτε διὰ τοῦ πλήκτρου (ἴδ. τ. λ.). Κατὰ τὸν Διόδωρον 3, 16 εἶχε τέσσαρας μόνον χορδάς· ἀλλ' ἐν τῷ Υ. Ἑρμ. 51 λέγεται ὅτι ἦτο ἑπτάχορδος. Ἡ μεταξὺ λύρας καὶ κιθάρας διαφορὰ δὲν φυλάττεται πάντοτε· ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὀργάνου τίθεται ᾗ «κίθαρις» Υ. Ἑρμ. 499, 509, 515, ᾗ «λύρῃ κιθαρίζω» 423· ὀνομάζεται δὲ καὶ «φόρμιγξ» (ἴδ. τὴν λ.), αὐτόθι 64.

Λυρνησσός (κατὰ τὸν Σπίτζνερον καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν νεωτέρους ἐκδότας· ὁ δὲ Οὐόλφ. ἔγραφε Λυρνησός), ἡ, πόλις τῆς Μυσίας (Τρῳάδος), ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ τῆς Ὑποπλακίης Θήβης, καθέδρα τοῦ βασιλέως Μύνητος, Β 690, Τ 60. Υ 92.

Λύσανδρος [ῠ..], εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Αἴαντος φονευθείς, Λ 491.

Λυσιμελής [-ῠ..], ές, ποι. (λύω, μέλος), παραλύων τὰ μέλη, παραλυτικός, «ὕπνος» Ὀδ. υ 57, ψ 343.

Λύσις [ῠ.], ιος, ἡ (λύω), λύσις, λύτρωσις, „ἐξαγορά" αἰχμαλώτου ἢ καὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ εἰς χεῖρας τῶν πολεμίων περιελθόντος, οἷον τοῦ Ἕκτορος, Ω 655· μεταφ. ἀπαλλαγή, ἀπελευθέρωσις, «θανάτου» „γλύτωμα" (=λύτρωμα), ι 421.

Λύσσα, ἡ, „λύσσα", παρ' Ὁμ. πάντοτε ἡ ἐν πολέμῳ ἀκάθεκτος ὁρμή, Ἰλ. Ι 239, 305, Φ 542.

Λυσσητήρ, ῆρος, ὁ, λυσσῶν, „λυσσασμένος", «κύων» Θ 299 †.

Λυσσώδης, ες, ὥσπερ λυσσῶν, „ὡσὰν λυσσασμένος", περὶ τοῦ Ἕκτορος, Ν 53 †.

Λύχνος, ὁ (λύχη, λυκ-), „λύχνος, λυχνάρι", λυχνία, „λάμπα", τ 34 † ᾗ Βατρ. 129.

Λύω, μέλ. λύσω, ἀόρ. ἀ. ἔλυσα, μέσ. μέλ. λύσομαι, μέσ. ἀόρ. ἐλυσάμην, παθ. παρακ. λέλυμαι, εὐκτ. γ'. ἐνικ. λελῦτο ἀντὶ τοῦ λελυῖτο, σ 238 (ἔνθα ὁ Βέκκ. καὶ πολλοὶ τῶν μετ' αὐτὸν ἐκδοτῶν ἔγραψαν πληθ. λελῦντο, πάλιν δηλ. εὐκτικῆς ἐγκλίσεως ἀντὶ τοῦ λελυῖντο· ἀλλ' ὀρθῶς ἀντιπαρατηρεῖ ὁ Ἄρενς ὅτι ὁ πληθ. ὤφειλε νὰ ἦνε λελύατο), παθητ. ἀόρ. ἐλύθην, μέσ. ἀόρ. β'. ἐπικ. ἐλύμην ᾗ ἀναύξητος λῦμην, ἐξ οὗ τὸ λῦτο καὶ λύντο, τὰ ὁποῖα ἔχουσι παθ. σημασίαν. Α') Ἐνεργ. λύω, ὅ ἐ. 1) κυρ. λύω, „λύνω", τι δεδεμένον, οἷον «θώρηκα. ζωστῆρα, ζώνην» Π 804, Δ 215, λ 245· (πρβλ. ζώνη), «πρυμνήσια, πείρατα, ὅπλα, λαῖφος» δ 418 κ. ἀ., Υ. Ἀπ. 129, 405 ἑξ., «ἀσκόν» κ 47· β'.) ἐπὶ ὑποζυγίων, λύω, „ξεζεύγω" «ἵππους» Ἰλ.

πλχ., δ 35, καὶ μετὰ τοῦ ἐμπροθέτου προσδιορισμοῦ «ἐξ ἢ ὑπὲξ ὀχέων, ὑπὸ ζυγοῦ, ὑπὸ ζυγόφιν» (κυρ. ξεζεύγω ἢ ἐξάγω ἀπὸ κάτωθεν τοῦ ζυγοῦ), «ὑφ' ἅρμασιν» Ε 369, Θ 504, 543, δ 39, Σ 244 κ. ἀ., «ὑπ' ἀπήνης» η 5· γ΄.) λύω, „ἀπολύω", ἐλευθερῶ, ἀπαλλάττω, „γλυτώνω" (ὅ ἐ. ἐκλυτρώνω), τινὰ δεσμώτην ὄντα, Ο 22, μ 53, 165, «ἐκ δεσμοῖο» θ 360· μεταφ. «τινὰ κακότητος» ε 397, π 364, λυτρῶ, ἀντὶ λύτρων ἀπολύω, «τινὰ ἀποίνων» Α 29, κ 387 κ. ἀ., καὶ μετὰ δοτ. χαριστικῆς, «τινά τινι» χάριν τινός, Α 29, Ω 65, κ 298, «ἔντεα» τὰ ὅπλα τὰ ἐσκυλευμένα ἀποδίδω, Ρ 126. 2) διαλύω, χωρίζω· ά.) κυρ. «ῥαφαὶ λέλυνται ἱμάντων» διελύθησαν, „ἔλυωσαν", χ 186, ὡσαύτως «σπάρτα λέλυνται» Β 135· δ΄.) τροπ. «ἀγορήν» διαλύω, Α 305, 6 257 κ. ἀ., παθητ. «λύτο δ' ἀγών» Ω 1, «νείκεα» λύω τὰς διαφοράς, Ξ 205, 304, η 74. Ἰδίως γ΄.) παραλύω, «γυῖα, γούνατα» παραλύω τινὸς τὰ μέλη, ὅ ἐ. α) φονεύω αὐτόν, Π 400, Δ 469, Ε 176, Χ 335 κ. ἀ.· ὡσαύτως καὶ «λύω μένος» γ 450, τινός ἢ τινί, Ρ 29, Π 332. Παθ. «λύντο δὲ γυῖα, λύθη ψυχή, μένος» Η 16, σ 238, Ε 296, Θ 123, 315, «ἔγχος λύε γυῖα» Ρ 523, «πέλεκυς λῦσε βοὸς μένος» γ 450· b) „παραλύω", ἀδυνατίζω, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παθητ., ἐξ αἰτίας ἢ καμάτου, οἷον «καμάτῳ γυῖα λέλυντο» Ν 85, καὶ ἄνευ τοῦ «καμάτῳ» Ο 233, σ 242, ἢ ἡλικίας, οἷον «σὴ βίη λέλυται» Θ 103, ἢ φόβου, οἷον «λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ» Φ 114, δ 703 κ. ἀ., ἢ καὶ ἐκπλήξεως ἢ ὑπερβολικῆς χαρᾶς, σ 212, ψ 205, 245, ἢ ὑπὸ τοῦ ὕπνου «λύθεν οἱ ἅψεα πάντα» δ 794, σ 189· σπανίως ἐνεργ. «μνηστῆρές μοι καμάτῳ γούνατ' ἔλυσαν» υ 108· δ΄.) καταστρέφω «λύω κάρηνα, κρήδεμνα πόλιος» Β 118, Π 100, ν 388· έ.) καταπραΰνω, κατευνάζω, καταπαύω, (ὁ ὕπνος) «λύει μελεδήματα θυμοῦ» Ψ 62, υ 56, ψ 343. Β΄.) Μέσ. 1) λύομαι, ἀπολύομαι, «ὑπ' ἀρνειοῦ» ι 463. 2) λύω, χωρίζω τι τῶν ἐμαυτοῦ ἢ ἀπ' ἐμαυτοῦ, «ἱμάντα» Ξ 214, «ἵππους» τοὺς ἵππους μου, Ψ 7, 11, «τεύχε' ἀπ' ὤμων» ἐσκύλευον (ἀφῄρουν αὐτοὺς τὰ ὅπλα ἀπὸ τῶν ὤμων) χάριν ἑαυτῶν, Ρ 318. 3) „ἐξαγοράζω", λυτρῶ, δι' ἐμαυτὸν ἢ τινα τῶν ἐμαυτοῦ, «θυγατέρα» Α 13, Κ 378 κ. ἀ.· ἐν γένει ἀπελευθερῶ, „γλυτώνω" τινὰ τῶν ἐμαυτοῦ, κ 284, 385. (Τὸ υ εἶνε βραχύ, πρὸ δὲ τοῦ σ μακρόν. Μόνον δὲ ἐν η 74 καὶ Ψ 513 εἶνε τὸ υ τοῦ ἐνεστῶτος χ παρατατικοῦ διὰ τὴν ἄρσιν μακρόν· ὡσαύτως καὶ τοῦ λύτο ἐν ἀρχῇ στίχου Ω 1, ὅπερ διὰ τοῦτο ὁ Σπίτζνερος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν τονίζουσι λῦτο).

λωβάομαι (λώβη), ἀποθ., ἀόριστ. ά. ἐλωβησάμην· ἀπολελυμ. ὑβρίζω, φέρομαι ὑβριστικῶς, «νῦν ὕστατα λωβήσαιο» αὖτη θὰ ἦτο ἡ τελευταία σου ὕβρις, Ἰλ. Α 232, Β 242, καὶ μετ' αἰτ. περιυβρίζω, ἀτιμάζω, προσβάλλω, «τινὰ λώβην» Ψ 613. (‖. Ἐκ τούτου παράγει ὁ Κορ. Ἀττ. Β΄., σελ. 215 τὸ „λαβώνω" =πληγώνω).

λωβεύω, κυρίως = τῷ προηγουμένῳ, ἀλλὰ μετριώτερον, ἠπιώτερον, σκώπτω, περιπαίζω, τινά, Ὀδ. ψ 16, 26. Ἐκ τοῦ

λώβη, ἡ, ά.) ὕβρις εἴτε διὰ λόγων εἴτε δι' ἔργων γινομένη, ἀτιμία, ὄνειδος, προσβολή, ἐμπαιγμός, περίγελως, ἐξουθένησις, «λώβης ἴσχεσθαι» ἀπέχω [ἀπέχομαι] τῆς ὕβρεως, σ 347, «λώβην τίσαι, ἀποδοῦναι» τιμωροῦμαι ἕνεκα [δίδωμι δίκην] τῆς ὕβρεως, Λ 142, Ι 387. Τὸ δὲ «τίσασθαι λώβην» λαμβάνω ἐκδίκησιν διὰ τὴν ὕβριν [δίκην λαμβάνω τῆς ὕβρεως], Τ 208, υ 169, «σοὶ λώβη, αἴ κε» ὄνειδος, ἀτιμία, προσβολὴ εἰδική σου, ἐὰν κλ., Σ 180, πρβλ. Η 97. Συνάπτεται μετὰ τοῦ «αἶσχος» ἐντροπή, Ν 622, σ 225· δ΄.) συγκεκριμένως, τὸ ὑποκείμενον τῆς ὕβρεως, ἀτιμίας κλ., ὡς ἐν τῇ καθομιλουμ. „περίγελος, ξελέχι τοῦ κόσμου", «λώβην ἔμμεναι καὶ ὑπόψιον ἄλλων» Γ 42. (Τὰ τῆς καθομιλουμ. „λώβα"=λέπρα, καὶ „λωβός" καὶ „λωβιασμένος"=λεπρός, ἀμφίβολον ἂν διέσωσαν τὴν κυριωτέραν σημασίαν ἢ μετέπεσον μόνον εἰς τὴν τῆς νόσου σημασίαν).

λωβητήρ, ῆρος, ὁ, ποι. (λωβάομαι), 1) ὑβριστής, κακόγλωσσος, Β 275, Λ 385. 2) αἰσχρός, ἄτιμος, Ἰλ. Ω 239.

λωβητός, ή, όν, ποι. (λωβάομαι), ἐξυβρισμένος, ἠτιμασμένος, «λωβητόν τινα τίθημι» περιυβρίζω τινά, Ω 531 †.

λωΐων, ον, γεν. ονος, ἀνώμαλον συγκριτικὸν τοῦ **ἀγαθός**, καλλίτερος, μόνον ἐν τῷ οὐδετ. «χρή σε δόμεναι λώιον ἠέ περ ἄλλοι» πρέπει νὰ δώσῃς καλλίτερα, ὅ ἐ. περισσότερον παρὰ τοὺς ἄλλους, ρ 417, «πολὺ λώιόν ἐστι» Α 229, πρβλ. Ζ 339, 6 169, «γνωσόμεθ' ἀλλήλων χ λώιον» θὰ γνωρισθῶμεν ἀκόμη καλλίτερα, ψ 109. — Ἐκ τούτου σχηματίζεται ἕτερον ἐπικὸν συγκριτικὸν **λωΐτερος**, η, ον (‖. ὡς ἐν τῇ καθομιλουμένῃ τὸ „χειρότερος καὶ καλλίτερος" ἐκ τοῦ χειρων καὶ καλλίων), ἐν τῷ οὐδετέρῳ συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἄμεινον» α 376, 6 141. (Ἐτυμολογεῖται κατὰ μὲν τὸν Βούττμαννον ἐκ τινος ἀχρήστου θετικοῦ λῶις· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ λα-, λῶ=θέλω, ἐπιθυμῶ· κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ἐκ τοῦ λαγ-, ἀπολαύω).

λώπη, ἡ, ποι. (λέπω), περιβόλαιον, ἱμάτιον, ἔνδυμα, ἰδίως δὲ μάλλινον, ν 224 †. (‖. Ἐντεῦθεν τὸ λωποδύτης, ὁ εἰσδύων εἰς ξένα ἱμάτια καὶ κλέπτων αὐτά).

λωτόεις, εσσα, εν, ποι. (λωτός), πλήρης ἢ κατάφυτος λωτοῦ, λωτόφυτος (ὅ. τὴν ἐπ. λ. 1), «πεδία λωτοῦντα» (συνῃρ. ἀντὶ τοῦ λωτόεντα, ὅπως ἔγραψε καὶ ἡρμήνευσεν ὁ Βέκκ. κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον· πρότερον δὲ ἐγράφετο: λωτεῦντα, ὅπερ ἐθεωρεῖτο ἤτοι Ἰωνικῶς συνῃ-

ρημένη μετοχὴ τοῦ λωτέω=εἶμαι λωτοῦ κατάφυτος, ἢ συνηρημένη αἰτιατικὴ τοῦ λωτόεις), Μ 283 †. (Ὁ δὲ Γοίβελος θεωρεῖ τὸ «λωτοῦντα» μετοχὴν ἀχρήστου τινὸς ῥήματος λωτόω =φύω, παράγω λωτόν, τὸ μὲν διότι ἀσυνήθης εἶνε παρ' Ὁμ. ἡ εἰς ους συναίρεσις τῶν εἰς όεις· τὸ δὲ διότι ταῦτα τὰ εἰς όεις, προηγουμένης μακρᾶς συλλαβῆς, λήγουσιν εἰς ώεις).

λωτός, ὁ. 1) εἶδος τριφυλλίου, τριφυλλιοειδές τι χόρτον, „χορτάρι" φυόμενον ἐν τοῖς καθύγροις πεδίοις τῆς Ἑλλάδος καὶ Τροίας. Κατὰ τὸν Οὐόσσιον εἶνε τὸ ἐν τῇ βοτανικῇ λεγόμενον Trifolium melilotus ἢ lotus corniculatus τοῦ Λιννᾶ., Β 776, Ξ 348, Φ 351, δ 603. 2) ὁ λωτός, τὸ δένδρον καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ, ι 93 ἑξ. 97, 102. Ἐκ τοῦ γλυκέος καρποῦ τοῦ δένδρου τούτου τοῦ φυομένου κατὰ τὴν Λιβυκὴν παραλίαν ἔζων τρεφόμενοι κατὰ τὸν Ὅμ. ι 84 οἱ λεγόμενοι διὰ τοῦτο Λωτοφάγοι. Τὸν λωτὸν τοῦτον, τὸν Κυρηναϊκόν, ὅστις εἶνε διάφορος τοῦ Αἰγυπτιακοῦ (Ἡρόδ. 2, 96), περιγράφων ὁ Ἡρόδ. 4, 177, λέγει ὅτι ὁ καρπὸς αὐτοῦ ἔχει μέγεθος μὲν ὅσον ὁ τοῦ σχίνου, γλυκύτητα δὲ ὁμοίαν μὲ τὸν καρπὸν τοῦ φοίνικος. Εἶνε δὲ κατὰ τὸν Σπρέγγελον ὁ rhamnus lotus τοῦ Λιννᾶ. ἢ Zizyphus lotus τοῦ Willden. Φύεται δὲ ᾗ σήμερον ἔτι ἐν Τύνιδι ᾗ Τριπόλει, ᾗ χρησιμεύει ὡς τροφὴ τῶν ἀνθρώπων, καλούμενος κατά τινας μὲν jujuba („ζύζυφα" ὁ καρπὸς καὶ „ζυζυφιά" τὸ δένδρον) κατ' ἄλλους δὲ sidra. Ἐκ δὲ τῆς παρὰ Πολυβ. 12, 2 περιγραφῆς φαίνεται ὅτι δὲν ἦτο διάφορος τῆς ζυζυφιᾶς. Ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Ὅμ. ὀνομάζει αὐτὸν «ἄνθινον εἶδαρ» οὐδαμῶς ἔπεται ὅτι ὁ λωτὸς ἦτο χόρτον, ὡς τινες οὐκ ὀρθῶς εἶκασαν.

Λωτοφάγοι [..⏑], οἱ, (ἴδ. **λωτός** 2), ἔθνος εἰρηνικὸν καὶ φιλόξενον, πρὸς οὓς ἦλθεν ὁ Ὀδυσσεὺς ἐκ Κυθήρων ἀποπλεύσας μετὰ δεκαήμερον πλοῦν, ι 84 ἑξ. Ἀναντιῤῥήτως πρέπει νὰ ζητηθῶσιν ἐπὶ τῆς Λιβυκῆς παραλίας, καὶ κατὰ τὸν Φοίλκερον περὶ τὴν μικρὰν Σύρτιν. Κατὰ δὲ τὸν Ἡρόδοτον 4, 177, κατῴκουν ἐπί τινος προεχούσης ἀκτῆς τῆς παραλίας ταύτης οὐ μακρὰν τῶν Γινδάνων, κατὰ δὲ τοὺς πλείστους τῶν ἀρχαίων ἐπὶ τῆς νήσου Μήνιγγος (τανῦν Zerbi).

λωφάω (λόφος), κυρ. ἐπὶ τοῦ ὑποζυγίου τοῦ ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ λυομένου καὶ ἐλευθέρως κινοῦντος τὸν τράχηλον καὶ τὴν κεφαλὴν ἀνυψοῦντος, ἐπομ. λαμβάνω ἀναψυχήν, ἡσυχάζω, παύω, „λουφάζω", Φ 292 †, ἴδ. **καταλωφάω**. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. τὸ „λουφάζω" περιέπεσεν εἰς τὴν σημασίαν στέκομαι ἀκίνητος καὶ σιωπηλός, προφέρεται δὲ ἐν Κέᾳ „λουπάζω").

M

M

M, τὸ δωδέκατον γράμμα τοῦ Ἑλλην. ἀλφαβήτου, ἐπομ. τὸ σημεῖον τῆς δωδεκάτης ῥαψῳδίας.

μ', 1) ἀντὶ τοῦ με. 2) σπαν. καὶ μόνον ἐπ. ἀντὶ τοῦ μοι, οἷον «εἶπ' ἄγε μ'» Ι 673, Κ 544, πρβλ. Ζ 165, Ν 481, δ 367 κ. ἀ.

μά [⏑], μόριον ὁμωτικόν, συντασσόμενον μετ' αἰτ. τοῦ προσώπου ἢ πράγματος, εἰς τὸ ὁποῖον ὀμνύει τις· ἀ.) ἐν ἀρνητικαῖς προτάσεσιν, «οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα» ὄχι μὰ τὸν Ἀπ., Α 86, «οὐ μὰ Ζῆνα» Ψ 43, υ 339· β'.) μετὰ τοῦ «ναί», οἷον «ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον» Α 324, Ὑ. Ἑρμ. 460.

μάγειρος [⏑..], ὁ (μάσσω), „μάγειρος", Βατρ. 40.

Μάγνητες, οἱ, (ἐνικ. **Μάγνης**, **ητος**) κάτοικοι τῆς Θεσσαλικῆς χερσονήσου Μαγνησίας, ἔθνος Πελασγικόν, εἰς Μάγνητα τὸν υἱὸν τοῦ Αἰόλου ἀνάγον τὴν καταγωγήν του, Β 756.

μάζα, ὀρθότ. **μᾶζα**, ἡ (μάσσω), „ζύμη, ζυμάρι" «κυρβαίη μᾶζα» Ἐπιγ. 15, 6. ἴδ. **κυρβαίη**.

Μαίανδρος

μαζός, ὁ, μαστός, „βυζί". ἀ.) τοῦ ἀνδρὸς «βάλε στῆθος παρὰ μαζὸν δεξιόν» Δ 480, 528 κ. ἀ. «κατὰ στῆθος παρὰ μαζόν» Ρ 606, Χ 82 κ. ἀ. β'.) τῆς γυναικὸς «μαζὸν ἀνέσχεν, ἐπέσχον» (ἴδ. τὰ ῥήματα) Χ 80, 83, «γυναῖκα θήσατο μαζόν» γυναικὸς ἐθήλασε μαστὸν (σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος) Ω 58. «πάϊς οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ» „εἶχε παιδὶ 'στὸ βυζί" λ 448, πρβλ. τ 483.

μαῖα, ἡ, φιλικὴ προσηγορία πάσης ἡλικιωμένης γυναικός, „μάννα, θειά, μαμμήτσα", Ὀδ. δ 349, 372, τ 16, κ. ἀ. Ὑ. Δημ. 147. (‖. Ὁ τύπος οὗτος ἐν τῇ καθομιλ. δὲν εὑρίσκεται ὅσον ἐμοὶ γνωστόν, εἰμὴ ἐν τῇ τῶν Μακεδονικῶν Ῥωμάνων γλώσσῃ „μάϊα"=μάμμη).

Μαῖα, ἡ, ποι. δὲ καὶ **Μαιάς**, **άδος**, ἡ, ξ 435, Ὑ. Ἑρμ. 57, 73 κ. ἀ., Λατ. Maja, θυγάτηρ τοῦ Ἄτλαντος καὶ τῆς Πληιόνης, μήτηρ τοῦ Ἑρμοῦ ἐκ τοῦ Διός, Ὑ. Ἑρμ. 3 κ. πλχ.

Μαίανδρος, ὁ, ποταμὸς ῥέων διὰ τῆς Φρυγίας καὶ Ἰωνίας, περιβόητος διὰ τοὺς πολλοὺς αὐτοῦ ἑλιγμούς, ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἰκάριον πέλαγος παρὰ τὴν Μίλητον, σήμ. Μαιανδέρ, Β 869.

Μαιμαλίδης, ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Μαιμάλου, ὁ Πείσανδρος, Π 194.

μαιμάω (μα-) ποι., ἀόρ. ἀ. ἐπικ. μαίμησα· συχνοὺς ἔχει τοὺς ἐπεκτεταμ. τύπους μαιμώωσι, μαιμώωσα κ.τ.τ. ἀντὶ τοῦ μαιμῶσι, μαιμῶσα κ.τ.τ. προθυμοῦμαι, σφόδρα ἐπιθυμῶ, φέρομαι, «μαιμώων ἔφεπ' ἔγχεϊ» Ο 742, «μαίμησέ οἱ ἦτορ» συνεκινήθη ἡ καρδία του, Ε 670, μεταφ. «αἰχμὴ μαιμώωσα» τὸ ὁρμητικὸν δόρυ, Ε 661, Ο 542, «μαιμώωσιν ἔνερθε πόδες καὶ χεῖρες ὕπερθεν» σπεύδουσι, προθυμοῦνται, Ν 75, «περὶ δούρατι χεῖρες μαιμῶσιν» εἶνε ἀνήσυχοι αἱ χεῖρές μου περὶ τὸ δόρυ (ὑπὸ τῆς σφοδρᾶς ἐπιθυμίας τοῦ πολέμου) Ν 78. *Ἰλ.

μαινάς, άδος, ἡ, ποι., μαινομένη, μανιώδης, Χ 460 †, Ὑ. Δήμ. 387. Ἐκ τοῦ

μαίνομαι, ἀποθ. (μα-) μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ παρατ. μαίνομαι, εἶμαι μανιώδης, παραφέρομαι, „τρελλαίνομαι, φρενιάζω" ἀ.) συνήθ. ἐπὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων ὁρμητικῶς καὶ ἀπαύστως μαχομένων, Ε 185, Ζ 101, λ 537 κ. ἀ., ἐπὶ τῆς μανιώδους σκληρότητος τοῦ Κύκλωπος, ι 350· κατὰ ποιητικὴν δὲ μεταφορὰν καὶ ἐπὶ τῶν ὁρμητικῶς καὶ ἀπαύστως ἐν τῇ μάχῃ κινουμένων χειρῶν καὶ δοράτων, Π 75, 245, Θ 111, ὅθεν καὶ «πῦρ μαίνεται οὔρεσι» Ο 606· ἐν γένει δὲ ἐπὶ σφοδρῶν παθῶν καὶ ἰδίως ἐπὶ ὀργῆς «φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσιν» Θ 360, «φρεσὶ μαινομένῃσι» Ω 114· β΄.) εἶμαι παράφρων, παραφρονῶ, ἐξίσταμαι τῶν φρενῶν, ἐπὶ Διονύσου, Ζ 132, καὶ ἐπὶ μεθυόντων, σ 406, φ 298.

μαίομαι, μέλ. μάσομαι, ἐπ. μάσσομαι, ἀποθ. (μα-) „ζητῶ, γυρεύω", ἐξετάζω, *Ὀδ. ξ 356, Ὑ. Δήμ. 44· μετ' αἰτ. «κευθμῶνα», ν 367, «γυναῖκά τινι» ζητῶ γυναῖκα χάριν τινός, Ι 394 (ἔνθα ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἔγραψαν κατὰ τὸν Ἀρίσρχ. «γε μάσσεται» ἀντὶ τοῦ πρότερον συνήθους «γαμέσσεται» οὗπερ εἰσέτι ὁ Δοιδερλ. ὑπερμαχεῖ, ἀκατανόητον βλέπων τὸ Γέ). Πλὴν τῶν ἀνωτ. χωρίων, πανταχοῦ ἄλλοθι εὑρίσκεται μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατατ., πρβλ. δὲ καὶ λ. **ἐπιμαίομαι, εἰσμαίομαι**. Τὸν δὲ τύπον μάσσομαι παράγει ὁ Δοιδερλ. ἔκ τινος ἐνεστ. ἀχρ. **μάζομαι**.

Μαῖρα, ἡ, (οἱονεὶ Μαρμαίρουσα). 1) μία τῶν Νηρηίδων, Σ 48. 2) θυγ. τοῦ Προίτου καὶ τῆς Ἀντείας, συνήθης ὀπαδὸς τῆς Ἀρτέμιδος. Ἀφ' οὗ δὲ μετέπειτα ἐκ τοῦ Διὸς ἐγέννησε τὸν Λοκρόν, ἐφονεύθη ὑπὸ τῆς θεᾶς, λ 326.

Μαίων, ονος, ὁ, υἱὸς τοῦ Αἵμονος, Θηβαῖος, Δ 394 ἑξ.

μάκαρ [ᾰ], αρος, ὁ καὶ ἡ, τὸ δὲ θηλ. καὶ **μάκαιρα**, Ὑ. Ἀπ. 14, ὑπερθ. **μακάρτατος**, μακάριος, εὐδαίμων. 1) πρῶτον ἐπὶ θεῶν, κατὰ πληθ. μάλιστα, «θεοὶ μάκαρες» Α 339 κ. ἀ. πλχ. καὶ μόνον «οἱ μάκαρες» ὡς οὐσ. κ 299, Βατρ. 39. Ἐνικ. ἐν προσφωνήσεσι, Ὕμ. 7, 6. 21, 7. 2) ἐπὶ ἀνθρώπων, μακάριος, εὐδαίμων, εὐτυχής, εἰς δήλωσιν τῆς ὑπερτάτης ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας, Γ 182, Ω 377, ἴδ. ζ 158, «σεῖο δ', Ἀχιλλεῦ, οὔ τις ἀνὴρ μακάρτατος» παραβαλλόμενος πρὸς σὲ οὐδεὶς ἦτο μακαριώτατος, σὺ ἦσο ὁ μακαριώτατος, λ 483 (ἔνθα ὁμαλώτερον θὰ ἦτο τὸ συγκριτικὸν ἂν ἐτίθετο). Ἰδίως ὄλβιος, πλούσιος, Λ 68, α 217.

Μάκαρ [ᾰᾰ], αρος, ὁ, υἱὸς τοῦ Αἰόλου, βασιλεὺς τῆς Λέσβου, Ω 544, Ὑ. Ἀπ. 37.

μακαρίζω [ᾰᾰ..] (μάκαρ), θεωρῶ τινα μακάριον, „μακαρίζω, καλοτυχίζω" τινά, *Ὀδ. ο 538, ρ 165, τ 311.

μακεδνός [ᾰ..], ή, όν, ἐπ. ἀντὶ τοῦ: μηκεδανός, ὅ ἐ. εὐμήκης, ῥαδινός, ὑψηλός, „μακρύς, ψηλός", ἐπίθ. τῆς λεύκης, η 106 †.

μάκελλα, ἡ, ἐργαλ. γεωργικόν, „σκαπάνη, τσάπα, τσαπί", Φ 259 †. (Ἴσως ἐκ τοῦ ἀμα- (ἀμός, ἀμόθεν, ἅμα) καὶ κέλλω, οἱονεὶ «μονόθεν κέλλουσα», ὡς δι-κελλα ἡ «διχόθεν κέλλουσα» σκαλίζουσα τὴν γῆν).

μακρός, ή, όν (μᾶκος, μῆκος), συγκρ. μακρότερος, θ 20, σ 195, καὶ ποι. **μάσσων**, ον, θ 203, ὑπερθ. μακρότατος, Ξ 288, 373, ἐπικ. **μήκιστος** (ὀπ. ἴδ.), μακρός, „μακρύς". 1) ἐπὶ τόπου, «δόρυ, ἔγχος» Η 140, Ξ 36 κ. ἀ. «κέλευθος» μακρὰ ὁδός, Ο 358, «κύματα» μακρά, εἶτα τὰ ἐν ἀνοικταῖς θαλάσσαις, μεγάλα, Β 144, ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, μέγας, «μακρότερον ᾗ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι» θ 20· ἔτι δὲ ὑψηλός «Ὄλυμπος, οὔρεα, δένδρα, αἴγειροι, τείχεα, κίονες, ἐρινεός» κ. ἄ. τ. Ὁμ. πλχ., καὶ βαθύς, «μακρὰ φρείατα» Φ 197. Τὸ οὐδ. **μακρά, μάκρον**, συγκρ. **μᾶσσον** (καὶ ὄχι μάσσον, ὡς ἐτόνιζον οἱ ἀρχαῖοι) λαμβάνεται καὶ ὡς ἐπίρ. „μακρύ", μακράν, «μακρὰ βοᾶν, μακρὸν ἀϋτεῖν» Β 224, Γ 81, Ε 101 κ. ἀ. («ἐπὶ μακρὸν ἀϋτεῖν» Ε 347), «μακρὰ μεμυκώς» Σ 580. Τὸ δὲ «μακρὰ βιβάς, βιβῶν, βιβάσθων» (ἴδ. τὰ ῥήμ.) σημαίνει: μὲ μακρὰ βήματα βαδίζων κτλ. 2) ἐπὶ χρόνου «ἤματα, νύξ» κ 470, λ 373 κ. ἀ. «ἐέλδωρ» μακρά, παλαιὰ ἐπιθυμία, ψ 54.

μακών, ἴδ. **μηκάομαι**.

μάλα [ᾰᾰ], ἐπίρ. ἐπιτατικόν, ἐπιτεῖνον τὴν ἔννοιαν ἐπιθέτων, ῥημάτων, ἐπιῤῥημάτων καὶ προτάσεων ὁλοκλήρων, συγκρ. **μᾶλλον**, ὑπερθ. **μάλιστα**. Τίθενται δὲ καὶ πρὸ καὶ μετὰ καὶ πλησίον καὶ μακρὰν τοῦ προσδιοριζομένου.

Α΄.) Θετικ. **μάλα**. 1) ὡς ἐπιτατικόν, πολύ, σφόδρα, πάνυ, ἢ καὶ δι' ἄλλων ἐπιῤῥημάτων ἢ ἐπιῤῥηματικῶν φράσεων δύναται νὰ ἑρμηνεύηται ἀναλόγως τοῦ ἐπιτεινομένου, οἷον ἀ.) μετ' ἐπιθέτων «μάλα πολλοί» παραπολλοί, Ὁμ. πλχ. «μάλα μυρίοι» πολὺ ἀναρίθμητοι, ἀπειροπλήθεις, π 121, ρ 422, πρβλ. Ο 556 κ. ἀ. «μάλα πάντα» πάντα ἐν γένει, π. ἀνεξαιρέτως, ὁμοῦ σύμπαντα, Ρ 356, πρβλ. Ν 741, 6 306 (ἀλλ' ἴδ. καὶ ἐν τῷ γ΄.)) κ. ἀ., «σαρδάνιον μάλα τοῖον»

ἐντελῶς σαρδόνιον (σαρκαστικόν) μειδίαμα, ο 302, «θάνατος ἀδληχρὸς μάλα τοῖος, ὅς» τόσον πολὺ μαλακός, ὥστε κτλ., λ 135, «μάλα πρότερος» πολὺ πρ. Κ 124.—Τίθεται καὶ μετ' οὐσιας., οἷον «ἄχρι μάλα κνέφαος» μέχρις ἐντελοῦς σκότους, μέχρις οὗ γείνῃ πολὺ σκοτάδι, „πολὺ νύκτα", σ 370, «ἤ τι μάλα χρεώ» τῷ ὄντι εἶνε μεγάλη τις χρεία, Ι 197· β'.) μετ' ἐπιρ. «ἦρι μάλα» λίαν πρωί, Ι 360, «μάλα πολλάκις» πολὺ συχνά, Θ 362, «εὖ μάλα ἦ μάλα εὖ» πολὺ καλά, Χ 190, ψ 175, «πάγχυ μ. ἦ μ. πάγχυ», ἴδ. ἐν λ. ΠΑΓΧΥ, «ῥεῖα μάλα» [ῥᾳδίως πάνυ], Γ 381, Ο 362, Σ 600, «μ. ῥέα» Υ 101, «μάλ' ὧδε» ἀκριβῶς κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον, ζ 258 «μάλ' αὐτίκα» πολὺ ὀγλήγορα, ἐν τῷ ἅμα, κ 111, ο 424, «μ. αἰεί» ἀδιακόπως, ἀδιαλείπτως, Ψ 717, η 118, 219· ἔτι δὲ καὶ πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἀρνήσεως, «ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆι χόλος» ἀλλὰ παντελῶς δὲν ἔχει ὀργήν, εἶνε ὅλως διόλου χωρὶς ὀργήν, Β 241, «μάλ' οὔπως ἔστι» κατ' οὐδένα τρόπον δὲν εἶνε δυνατόν, ε 103, 358· γ'.) μετὰ ῥημάτων, «μ. λαὸν ἀνώγετον» προθύμως προτρέπετε τὸν λαόν, Δ 287, «μάλα πολεμίζω» ἀνδρείως, προθύμως πολ. Ι 318 κ. πλχ. «ἀλλὰ μάλ' ὤφελλες» ὤφειλες ἐξ ἅπαντος, δ 472, «μάλα γάρ ἔθεν Ζεὺς χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε» πολὺ ἔβαλεν ἐπάνω της τὸ χέρι (ὅ ἐ. τὴν προστατεύει) ὁ Ζεύς, Ι 419, πρβλ. Ρ 359. 399, «ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ», προθύμως, Α 218, «μάλα κατεσθίω» ἐπιμόνως, δὲν παύω τρώγων, Γ 25, Φ 24, «μάλ' ἕψομαι» προθύμως, εὐχαρίστως, κ 108, «φεῦγε μάλα» φεῦγε ὅσον θέλεις, Α 173, «θαρσήσας μάλα εἰπέ» μετὰ πολλοῦ θάρρους εἰπέ (κατ' ἄλλους δὲ ἀποδίδεται τὸ μάλα εἰς τὸ εἰπέ: εἰπέ καθαρά, „ὀρθὰ κοφτά"), Α 85. (Ὁ Δοιδερλ. ἀποδοκιμάζων τὴν σημ. προθύμως, εὐχαρίστως, παραδέχεται ὅτι ἐνιαχοῦ μὲν σημ. τὸ ταχέως, ἀλλαχοῦ δὲ τὸ ἀμέσως)· δ'.) μετὰ τὸ εἰ καί, καὶ εἰ ἐπιτείνει τὸ «μάλα» τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐν τῇ προτάσει ῥήματος ἢ ἐπιθέτου, «εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαίνοι» καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι παραπολὺ ὀργίζεται, ὅσον καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὀργίζεται, ε 485, «καὶ εἰ μάλα κάρτερός ἐστιν» καὶ ἂν ἦνε πολὺ δυνατός, ὅσον καὶ ἂν ἦνε δυνατός, Ν 316 κ. ἀ. «οὐδ' εἰ μάλα μιν χόλος ἴσχοι» (οὐδ' εἰ κτλ.=οὐ, καὶ εἰ κτλ.) καὶ ἂν πολὺ ἤθελε τὴν πάρῃ ὁ θυμός (ὅ ἐ. ὅσον καὶ ἂν ἤθελε θυμωθῇ), δὲν ἤθελεν ὠφελήσῃ, Ρ 399. Ὡσαύτως καὶ ἐν τοῖς διὰ μετοχῆς μετὰ τοῦ Πὲρ ἐκφερομένοις ἐναντιωματικοῖς λόγοις, «αἰπύ οἱ ἐσσεῖται, μάλα περ μεμαῶτι μάχεσθαι» ὅσον μεγάλην ἐπιθυμίαν καὶ ἂν ἔχῃ νὰ μάχηται, Ν 317, πρβλ. ξ 58, β 200, «καὶ μάλα περ» ἢ «καὶ περ μάλα» μετὰ μετοχῆς, Α 217, ξ 155, σ 385. 2) ὡς ἐπιβεβαιωτικὸν ἀποδίδεται εἰς ὁλόκληρον τὴν πρότασιν, βεβαίως, ἐξ ἅπαντος, «εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὁρμαίνοντα, τῷ κε μάλ' ἦ κεν ἔμεινε, ἢ» τότε βεβαίως, ἐξ ἅπαντος ἦ κεν. δ 733, ι 134· πολλάκις μετὰ τοῦ ἤ, «ἦ μάλα, ἦ μάλα δή» ἴδ. ἤ 1). (Τοῦ «μάλα» αἱ συλλαβαὶ εἶνε βραχεῖαι, ἐνίοτε δὲ ἡ λήγουσα διὰ τὴν ἄρσιν ἐκτείνεται, Γ 214, Δ 379, Κ 172).

Β'.) Συγκρ. ΜΑΛΛΟΝ (ἐκ τοῦ ἀχρ. μάλιον). 1) μᾶλλον, περισσότερον, σφοδρότερον, συχν. παρ' Ὁμ. μετὰ ῥημάτων· ἔτι δὲ καὶ μετὰ θετικῶν ἐπιθ. εἰς περίφρασιν τοῦ συγκριτικοῦ, οἷον «μᾶλλον εὐκτά» Ξ 97. Ἐν ταῖς φρ. «χολώσατο (κ. τ. τ.), φίλει κηρόθι μᾶλλον» σημαίνει ἢ τὸ: περισσότερον παρὰ τὸ πρότερον, τώρα περισσότερον, ὡς ἐν τῇ Φ 136, ε 284, ι 480, ο 370, ρ 456, σ 387, χ 224 ἢ τὸ: τόσον περισσότερον, ἐπὶ μᾶλλον, λ 208, ἢ τὸ πέρα τοῦ δέοντος ἢ προσήκοντος, Ι 300. Ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις φράσεσι δύναται νὰ ἔχῃ μίαν τούτων τῶν σημασιῶν, οἷον «ἐκ δ' ἀμφοτέροιιν ἀτρεκὲς αἷμ' ἔσσευα βαλών, ἥγειρα δὲ μᾶλλον» τοὺς ἠρέθισα δὲ περισσότερον (παρ' ὅσον πρότερον ἦσαν ἠρεθισμένοι) ἢ μᾶλλον τοὺς ἠρέθισα (ἢ κατέβαλον αὐτούς) Ε 208 κ. ἀ. Μετὰ συγκριτικῶν ἐπιθέτων τιθέμενον ἐπιτείνει τὴν συγκριτικὴν ἔννοιαν, «ῥηίτεροι μᾶλλον—Ἀχαιοῖσιν δὴ ἔσεσθε ἐναιρέμεν» πολὺ εὐκολώτεροι (ἐνίοτε καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ „πολὺ πλέον εὐκολώτεροι") θὰ ἦσθε (ὅ ἐ. πολὺ εὐκολώτερον θὰ ἦνε) νὰ σᾶς φονεύσουν, Ω 243. Πολλάκις ἐπιτείνεται διὰ τοῦ «πολύ, ἔτι, καί» α 322, Θ 470, Ν 638, θ 154 κ. ἀ. 2) προθυμότερον, εὐχαριστότερον, Ε 231, α 351 κ. ἀ.

Γ'.) Ὑπερθ. ΜΑΛΙΣΤΑ, μάλιστα, τὰ μέγιστα, πλεῖστον, ἐξόχως, ἐξαιρέτως, Ὁμ. πλχ. μετὰ γεν. «τὸν ῥα μάλιστα γερόντων τίε» Γ 388, Ζ 77, «ἐκ πάντων μάλιστα» περισσότερον ἀπὸ ὅλους, Δ 96. Μετὰ θετ. ἐπιθ. ἀποτελεῖ περίφρασιν ὑπερθετικοῦ «ἔνθα μάλιστα ἄμβατός ἐστι πόλις» Ζ 433, «μάλιστα καιριόν ἐστι» Θ 84 κ. ἀ. Εἰς ἐπίτασιν δὲ τῆς ὑπερθετικῆς ἐννοίας τίθεται καὶ μετὰ ὑπερθετικοῦ, οἷον «μάλιστα—ἄγχιστα ἐΐσκει» Β 57 ἑξ., «ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆι μάλιστ' ἦν ἠδ' Ὀδυσσῆι» Β 220. (Ἀλλ' ἐν τούτοις δύναταί τις νὰ δεχθῇ καὶ διπλῆν ὑπερθετικὴν σχέσιν, οἷον ἔχθιστος ἦτο κατ' ἐξοχὴν πρὸς τὸν Ἀχιλ. καὶ Ὀδ., τουτέστιν ἐμίσει μὲν ἐν γένει εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν (καθ' ὃ μοχθηρὸς ὁ Θερσίτης), μάλιστα δὲ πάντων τὸν Ἀχιλ. καὶ Ὀδυσσ., τὸν ἀνδρειότατον δηλ. καὶ τὸν συνετώτατον τοῦ στρατοῦ. Ὡσαύτως καὶ τὸ τῆς Ω 334 «Ἑρμεία· σοὶ γάρ τε μάλιστά γε φίλτατόν ἐστιν ἀνδρὶ ἑταιρίσσαι» εἰς σὲ μάλιστα (τῶν ἄλλων θεῶν) εἶνε φίλτατον (παρὰ πᾶν ἄλλο τοῦτο) τὸ κτλ.

ΜΑΛΑΚΟΣ [ᾰ.], ή, όν, συγκρ. -κώτερος, „μαλακός". 1) ἐπὶ πραγμάτων, οἷον «εὐνή, κῶας» Ι 618, γ 38· ὡσαύτως «λέκτρον, χιτών, ἐσθής», Ὁμ. πλχ. ἐπὶ ἄνθους τρυφεροῦ, Ξ 349, «λειμών», ε 72, ι 133, «νειός» Σ 541. 2) με-

ταφ. ἤπιος, „μαλακός“, πραΰς, γλυκύς, «θάνατος, ὕπνος» Κ 2, σ 202 κ. ἀ. «ἔπεα» Ζ 337, καὶ σαρκαστικῶς «ἦ μάλα δὴ μαλακώτερος ἀμφαφάασθαι Ἕκτωρ» πολὺ μαλακώτερος παρίσταται εἰς τὴν ἀφὴν (εὐμεταχειριστότερος) τώρα ὁ Ἕκτωρ, Χ 373.—Ἐπίρ. ΜΑΛΑΚΩΣ, μαλακῶς, „μαλακά“, «εὕδειν» κοιμῶμαι γλυκά, γ 350, ω 255. (Συγγ. τῷ ἁμαλός, μῶλυς, βλάξ, ἀβληχρός, Λατ. mollis).

*ΜΑΛΑΧΗ [⏑⏑.], ἡ (μαλάσσω), „μολόχα“, Βατρ. 162.

ΜΑΛΕΙΑ, ἡ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ Μαλέα, *Ὀδ. ι 80, Ὑ. Ἀπ. 409, καὶ Μαλειαί, τ 187, καὶ «Μαλειάων ὄρος» γ 287, δ 514, „Μαλειάς“ ἢ „Κάβο-Μαλειάς“, τὸ νοτιοανατολικὸν ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς, τὸ ἔσχατον ἄκρον τοῦ νοτίου κλάδου τοῦ Ζάρακος, περιβόητον διὰ τοὺς περὶ αὐτὸ θαλασσίους κινδύνους, ὅθεν ἐγεννήθη καὶ ἡ παροιμία «Μαλεὰς δὲ κάμψας ἐπιλάθου τῶν οἴκαδε». Παρὰ τῶν ἀλλογενῶν θαλασσοπόρων λέγεται Capo di Sant'Angelo.

ΜΑΛΕΡΟΣ [⏑..], ή, όν, ποι. σφοδρός, δυνατός, ἰσχυρός, ἐπίθ. τοῦ πυρός, τῆς πυρκαϊᾶς, *Ἰλ. Ι 242, Υ 316, Φ 375. (Ἐτυμολογ. ἀμφίβολος).

ΜΑΛΘΑΚΟΣ [.⏑.], ή, όν (ἐκ τοῦ μαλακὸς δι' ἐπενθέσεως τοῦ θ) μαλακός, τρυφερός, «ἄνθος» Ὑμ. 30, 15. Μεταφορ. μαλθακός, δειλός, ἀνανδρος, «αἰχμητής» Ρ 588 †.

ΜΑΛΙΣΤΑ, ΜΑΛΛΟΝ, ἴδ. ΜΑΛΑ.

ΜΑΝ [–], Δωρ. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ μήν (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. πανταχοῦ ἔτρεψε τὸ μὰν εἰς μήν), μόριον βεβαιωτικόν, τῷ ὄντι, βεβαίως, ἐξ ἅπαντος, Θ 373, «ἄγρει (ἴδ. τὴν λ.) μάν» ἐμπρὸς τῇ ἀληθείᾳ, „ἄϊδὲ μὰ τὴν ἀλήθεια“, Ε 765. Ἐπιτείνεται διὰ τοῦ ἦ, «ἦ μάν» ἔ, τῷ ὄντι, Β 370, ἦ ναὶ μέν, εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι, Ν 354, καὶ ἀρνητ. «οὐ μάν» ὄχι βέβαια, τῇ ἀληθείᾳ δὲν καὶ ἄλλως κατὰ τὰς περιστάσεις, Δ 512, Μ 318, λ 344, ρ 470, «μὴ μάν» Θ 512, Ο 476, Χ 304 κ. ἀ., πρβλ. ΜΗΝ.

ΜΑΝΘΑΝΩ [.⏑.] (μαθ-), ἀόρ. β'. ἔμαθον, ἐπ. μάθον καὶ ἔμμαθον, μανθάνω, „μαθαίνω“, μόνον ἐν τῷ β'. ἀορ. ὅστις σημαίνει ἔχω μάθῃ, τουτέστιν εἰξεύρω, (‖. ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „ἔμαθε καλὴν τέχνην, πολλὰ γράμματα“) «ἔμμαθεν ἔργα καλά» ρ 226, σ 362, καὶ μετ' ἀπρφ. «ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλός» (ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „ἔμαθα νὰ πολεμῶ κτλ.“) Ζ 444.

*ΜΑΝΤΕΙΗ, ἡ (μαντεύομαι), μαντεία, προφητεία, Ὑ. Ἑρμ. 533, 547, πληθ. 472.

ΜΑΝΤΕΥΟΜΑΙ, ἀποθ. (μάντις), λέγω θείαν τινὰ πρόρρησιν, μαντεύω, προφητεύω, ἀπολελ. Β 300, α 200 κ. ἀ., τινί, δ 178, ι 510, ο 255· μετ' αἰτ. «κακά» Α 107, δ 180, τινί τι, Π 859, Τ 420. Ἐν γένει προλέγω, δ 170. Ἐκ τούτου

ΜΑΝΤΗΙΟΝ. τό, Ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ μαντεῖον: μάντευμα, πρόρρησις, προφητεία, μ 272 †.

ΜΑΝΤΙΝΕΗ [.⏑..], ἡ, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ Μαντίνεια, πόλ. τῆς Ἀρκαδίας παρὰ τὸν Ὄφιν ποταμόν, Β 607.

ΜΑΝΤΙΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Μελάμποδος καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ἀντιφάτου, ο 242 ἑξ.

ΜΑΝΤΙΣ, ΙΟΣ, ὁ (μαίνομαι), κυρ. ὁ ὑπὸ προσωρινῆς μανίας κατὰ θείαν ἐνέργειαν κατεχόμενος, ἔνθεος, ἐπομένως ὁ ἐν τῇ τοιαύτῃ καταστάσει προλέγων τὰ μέλλοντα, μάντις, προφήτης, εἴτε ἐκ σημείων τινῶν εἴτε ἄνευ τοιούτων διορῶν τὸ μέλλον. Ὡσαύτως ὀνομάζονται καὶ οἱ οἰωνοσκόποι, καὶ οἱ ὀνειροκρίται καὶ οἱ ἱερεῖς, οἱ ἐκ τῶν σπλάγχνων τῶν ἱερείων προσημαίνοντες, Α 62, α 202 κ. πλχ. «μάντις κακῶν» κακά, δυστυχήματα προφητεύων, Α 106.—Ἐν τῇ κ 493 καὶ μ 267 ἔγραψεν ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν πάντες χάριν τοῦ μέτρου «μάντηος» ἀντὶ τοῦ: μάντιος (κατὰ τὸ πόληος ἀντὶ τοῦ πόλιος).

ΜΑΝΤΟΣΥΝΗ [..⏑.], ἡ τέχνη ἢ ἐμπειρία τοῦ μάντεως, μαντική, Α 72, ι 509 καὶ πληθ. Β 832. (‖. Ὁ Κοραῆς Ἀτ. 4, 311, σημειώνει τὴν λ. ὡς καὶ τῆς καθομιλ.).

(ΜΑΟΜΑΙ) ἴδ. ΜΑΙΟΜΑΙ.

ΜΑΡΑΘΩΝ, ὁ καὶ ἡ, δῆμος τῆς Ἀττικῆς κατὰ τὴν ἀνατολικὴν αὐτῆς παραλίαν, περιβόητος ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις διὰ τὴν αὐτόθι ἥτταν τῶν Περσῶν, οὕτως ὀνομασθεὶς ἐκ τοῦ ἐκεῖ πολλοῦ φυομένου μαράθου (κατὰ Στράβ. 3, 4, 9), η 80. Τὴν σήμερον λέγεται θηλ. „ἡ Μαραθώνα“.

ΜΑΡΑΙΝΩ [⏑..], ἀόρις. ἀ. ἐμάρανα, Ὑ. Ἑρμ. 140, παθ. ἀόρ. ἐμαράνθην. 1) Ἐνεργ. „μαραίνω, σβύνω“, «ἀνθρακιήν» Ὑ. Ἑρμ. 140. 2) Παθ. μαραίνομαι, ὀλίγον κατ' ὀλίγον σβύνομαι, *Ἰλ. Ι 212, Ψ 228.

ΜΑΡΓΑΙΝΩ, ποιητ. (μάργος), μαίνομαι, ἐκμαίνομαι, ὡς μανιώδης ἐφορμῶ, „τρελλαίνομαι“, «ἐπί τινι» κατά τινος, Ε 882 †.

ΜΑΡΓΙΤΗΣ, ὁ, ὄνομα μωροῦ τινος ἀνθρώπου, ὅστις ἔγεινε θέμα κωμικοῦ ποιήματος, ἀποδιδομένου εἰς τὸν Ὅμηρον, ἐξ οὗ σώζεται μικρόν τι ἀποσπασμάτιον (ἴδ. περὶ τούτου Μυλλέρου Ἱστορ. τῆς Ἑλλην. Φιλολ. Τόμ. Α'. σ. 190 τῆς μεταφρ. τοῦ Κυπριανοῦ). Ἐκ τοῦ

ΜΑΡΓΟΣ, Η, ΟΝ, παράφρων, ἔξω φρενῶν, „τρελλός“, *Ὀδ. π 421, ἀκόρεστος, ἄπληστος, «γαστήρ» σ 2, ἀνόητος, μωρός, ψ 11.

ΜΑΡΙΣ [⏑.], ΙΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀμισωδάρου, Λύκιος, Π 319, 327.

ΜΑΡΜΑΙΡΩ, ποι., σίλβω, „γυαλίζω“, ἀκτινοβολῶ, ἐξαστράπτω, κατὰ μετοχὴν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ τῆς τῶν μετάλλων λάμψεως, οἷον «ἔντεα, τεύχεα μαρμαίροντα» *Ἰλ. Μ 195, Π 664, Σ 131, 612 κ. ἑξ., «δώματα χρύσεα» Ν 22, «Τρῶες χαλκῷ μαρμαίροντες» Ν 801, «σὺν ἔντεσι μαρμαίροντες» Π 279 (ἴδ. ΣΥΝ 2, β'.), «ὄμματα μαρμαίροντα» (τὰ τῆς Ἀφροδίτης)

σπινθηροβολοῦντα, Γ 397. (Παρὰ τὸ μαίρω τὸ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς μόνον εὑρισκόμενον· πρβλ. τὸ κύριον Ματρα).

μαρμάρεος [.⏑..], **ἐη, εον**, σιλπνός, „γυαλιστερός", ἀκτινοβόλος, ἰδίως ἐπὶ μετάλλων «αἰγίς, ἄντυξ» Ἰλ. Ρ 594, Σ 480, «ἅλς μαρμαρέη» ἡ στιλπνὴ θάλασσα, τουτέστιν ἡ γαλήνιος, Ξ 273. Ἐκ τοῦ

μάρμαρος [.⏑.] (μαρμαίρω), κυρ. ἐπίθετον, στιλπνός, ἀκτινοβόλος, οἷον «πέτρος μάρμαρος» Π 735· ἔπειτα δὲ καὶ ὡς οὐσιαστ. «ὁ μάρμαρος» „τὸ μάρμαρον", μεγάλη μαρμαρόπετρα, Μ 380, ι 499.

μαρμαρυγή [.⏑⏑.], ἡ (μαρμαρύσσω=μαρμαίρω), ἡ ἀκτινοβόλος στίλβη, μεταφ. «μαρμαρυγαὶ ποδῶν» αἱ μαρμαίρουσαι, οἱονεὶ ἀκτινοβολοῦσαι καὶ ἐξαστράπτουσαι, τρομώδεις κινήσεις τῶν ποδῶν, ἐπὶ τῶν ὀρχουμένων, θ 265 †, Ὑ. Ἀπ. 203.

μάρναμαι [.⏑.], ποι. ἀποθ., μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., ἀπαρφ. μάρνασθαι, εὐκτ. ά. πληθ. μαρνοίμεθα, λ 513 (ἀνθ' οὗ ὁ Βέκκ. καὶ Φαῖσι γράφουσι μαρναίμεθα), μάχομαι, πολεμῶ, ἀγωνίζομαι· ά.) συνήθως ἐν ὅπλοις καὶ ἐν πολέμῳ, «τινί» πρός τινα, κατά τινος, Ι 327, χ 228· σπανίως «ἐπί τινι» Ι 317, Ρ 148, «ἀμφί τινα» ὑπέρ τινος, περί τινα, Π 775, «περὶ ἔριδος» ἕνεκα ἔριδος, Η 301, μετὰ δοτ. ὀργανικῆς «ἔγχει» Π 195, 497. Μεταφ. ἴδ. **περιμάρναμαι**· β΄.) ἐπὶ πυγμῆς, „γρονθοκοποῦμαι", σ 31· γ΄.) διὰ λόγων, λογομαχῶ, „λογαφέρνω", Α 257.

Μάρπησσα, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Εὐήνου, γυνὴ τοῦ Ἴδου. Ἁρπαγεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἀπέλαβεν αὐτὴν πάλιν ὁ Ἴδας, Ι 557, ἴδ. **Εὔηνος** ὁ Ἴδης. (Πιθανῶς παράγεται ἐκ τῆς ἑπομ. λέξ., οἱονεὶ Ἁρπαγέτσα).

μάρπτω, ποι., 1) λαμβάνω, „πιάνω", καταλαμβάνω, συλλαμβάνω, Ο 137, ι 289, κ 116, «ἀγκάς τινα» ἐναγκαλίζομαί τινα, Ξ 346, «χεῖρας σκαιῇ» Φ 489. 2) „ἐγγίζω", φθάνω, καταφθάνω, καταλαμβάνω, «χθόνα ποδοῖν» Ξ 228, «τινὰ ποσίν» Χ 201, «οὐδ' ἔλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός» τὰς πληγάς, τὰς ὁποίας ἐπισκήπτων ἀφίνει ὁ κεραυνός, Θ 405, 419. Μεταφ. «ὕπνος ἔμαρπτε» τὸν ἔπιανεν ὁ ὕπνος, Ψ 62, Ω 679, υ 56. Πρβλ. **καταμάρπτω**. (Πιθανῶς ἐκ τοῦ **ἁρπ**–, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἁρπάζω· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τῆς ῥίζης **μα**–, μαίομαι).

μαρτυρίη [.⏑⏑.], ἡ (μάρτυς), „μαρτυρία", λ 325 †.

μάρτυρος [.⏑.], ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **μάρτυς**, **υρος**, Ὑ. Ἑρμ. 372, μάρτυς, ἐνικ. μόνον π 423. Πληθ. «τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων» Α 338 κ. πολλαχ., «ὄπισθεν μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοί» οἱ θεοὶ θὰ ἦσαν μάρτυρες εἰς τὸ μέλλον δι' ἀμφοτέρους, ξ 393 (‖. ἔνθα ὑπάρχει ἄλλη ἀνάγνωσις ὕπερθεν ἀντὶ τοῦ ὄπισθεν).

Μάρων [⏑.], **ωνος**, υἱὸς τοῦ Εὐάνθους, ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Ἰσμάρῳ τῆς Θρᾴκης, ι 197 ἑξ.

Μάσης [-.], **ητος**, ἡ, πόλις τῆς Ἀργολίδος, μετέπειτα ἐπίνειον τῆς Ἑρμιόνης, Β 562.

μάσσων, ὁ, ἡ, οὐδ. **μᾶσσον**, συγκρ. τοῦ **μακρός**, ὅπ. ἴδε.

μάσταξ, ακος [⏑.], ἡ (μασάζω=μασσῶ). 1) τὸ δι' οὗ ἢ ἐν ᾧ τις μασσᾷ, τὸ στόμα, δ 287, ψ 76. 2) μασσημένη τροφή, ὁποίαν τὰ πτηνὰ προσφέρουσιν εἰς τοὺς νεοσσούς διὰ τοῦ ῥάμφους, «νεοσσοῖσι προφέρει μάστακ'» (ὅ ἐ μάστακα=τροφὴν κατὰ τὸν Σχολ.), Ι 324. (Ἄλλοι δ' ἐκλαμβάνοντες δοτικὴν τὸ μάστακ'=μάστακι, ἀνάγουσι τὴν λ. εἰς τὴν 1) σημασίαν: εἰς τὸ στόμα).

μαστίζω, ἀόρ. μάστιξα, μαστίζω, κτυπῶ διὰ τῆς μάστιγος, «ἵππους» Ε 768 κ. πλχ., μετ' ἀπαρφ. «μάστιξεν δ' ἐλάαν» τοὺς ἐκτύπησε μὲ τὴν μάστιγα διὰ νὰ κινήσουν, νὰ τρέξουν, Ε 366, γ 484 κ. ά., πρβλ. **μαστίω**. Ἐκ τοῦ

μάστιξ, ιγος [-.], ἡ, ἐπικ. καὶ **μάστις**, ὅθεν δοτ. μάστι, μάστιι, Ψ 500, καὶ αἰτ. μάστιν, ο 182, μάστιξ, τουτέστι ά.) μάστιξ, (Τουρκ.) „καμτσίκι", δι' οὗ ἐλαύνουσι τὰ ὑποζύγια, Ε 226, 748, ζ 81, 316· β΄.) ποινή, τιμωρία, πληγή, «Διός» Μ 37, Ν 812. (Κατά τινας μὲν ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ **μα**–, μαίομαι· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἰμάς).

μαστίω [.-.], ἕτερος ἐπικὸς τύπος τοῦ **μαστίζω**, μαστίζω, κτυπῶ μὲ τὴν μάστιγα, Ἰλ. Ρ 622. —Τὸ μέσ. περὶ λέοντος «οὐρῇ πλευρὰς μαστίεται» μαστίζει τὰς πλευράς του διὰ τῆς οὐρᾶς, Υ 171.

Μαστορίδης, ον, υἱὸς τοῦ Μάστορος. 1) ὁ Ἁλιθέρσης, β 158. 2) ὁ Λυκόφρων, Ο 430, 438.

***μασχάλη** [.⏑.], ἡ, „ἀμασχάλη", «ὑπὸ μασχάλῃ ἔχειν» κρατῶ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν ἀμασχάλην [ὑπὸ μάλης ἔχειν], Ὑ. Ἑρμ. 242.

ματάω, ποι., ἀόρ. ά. ἐμάτησα καὶ ἀναύξ. μάτησα· ά.) πράττω τι ματαίως, ματαιοπονῶ, ἑπομ. ἀποτυγχάνω, «ἀπέκοψε παρήορον, οὐδ' ἐμάτησε» καὶ δὲν ἀπέτυχε· β΄.) χρονοτριβῶ, „χάνω καιρόν", ὀκνῶ, Ψ 510· περὶ ἵππων «μὴ ματήσετον» Ε 233. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἥκιστα πιθανῶς συγγ. τῷ ἁμαρτάνω· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ μάτην).

ματεύω [⏑..] (**μα**-), ποι., ζητῶ, ἐπιζητῶ, „γυρεύω", Ξ 110 †.

***μάτην** [⏑.], ἐπίρ., ματαίως, εἰς μάτην, Ὑ. Δήμ. 309. (Κατά τινας πιθανῶς κυρ. αἰτ. τοῦ μάτη=**ματίη**).

ματίη [⏑⏑.] (ἐκ τοῦ **μα**-), κ 79 † «τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς ἠμετέρῃ ματίῃ» κατά τινας μὲν ἕνεκα τῆς ἡμετέρας ματαίας ἐπιχειρήσεως, ματαιοπονίας· κατὰ δὲ τὸν Νίτσην ἕνεκα τῆς ἡμετέρας ἀδυναμίας· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. καὶ Ἀμεῖν ἕνεκα

τῆς ἡμετέρας ἁμαρτίας, συνωνύμως τῷ μάταν τοῦ Αἰσχύλου (Χοηφόρ. 908)· ὥστε ἑρμηνεύεται τὸ χωρίον ὡς ἑξῆς: κατετρύχετο, ἐπιέζετο τῶν ἀνδρῶν ἡ ψυχὴ κατὰ τὴν ἀλγεινὴν κωπηλασίαν διὰ τὴν συνείδησιν τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων.

μάχαιρα, ἡ, ἐγχειρίδιον, (μεγάλον) „μαχαῖρι", παρὰ τὸ ξίφος προσηρτημένον ᾧ χρησιμεῦον συνήθως εἰς σφαγὴν τῶν ἱερείων (θυμάτων), μάχαιρα, Ἰλ. Γ 271, Τ 252. Ἐν τῷ χορῷ τῷ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τοῦ Ἀχιλλέως ἀναγεγλυμμένῳ αἱ μάχαιραι αἱ κοσμοῦσαι τοὺς χορεύοντας νεανίας ἦσαν χρυσαῖ, κρεμάμεναι ἐξ ἀργυρῶν τελαμώνων, Σ 597. Ἐχρησίμευε δὲ καὶ εἰς ἄλλας χρείας, οἷον ὁ Πάτροκλος δι' αὐτῆς ἀποκόπτει τὸ βέλος, Λ 844. (Συγγ. τῷ μάχη).

Μαχάων, ονος, κλητ. Μαχᾶον, υἱὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ, βασιλεὺς τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Τρίκκης καὶ Ἰθώμης, διακρινόμενος διὰ τὰς ἰατρικὰς αὐτοῦ γνώσεις, Β 732, ἃς εἶχε λάθῃ, φαίνεται, παρὰ τοῦ πατρός· οὗτος δὲ πάλιν ἔμαθε παρὰ τοῦ Χείρωνος πολλὰ ἰαματικὰ φάρμακα, Δ 219.

μαχειόμενος, μαχεούμενος, ἴδ. **μάχομαι**.

μάχη, ἡ, 1) μάχη, „πόλεμος", συνήθως ἡ μεταξὺ στρατῶν, Δ 225, λ 612, κ. πλχ. τῆς Ἰλ., «μάχεσθαι μάχην» Ο 414, 673, Σ 533, «τίθεσθαι μάχην» συγκροτῶ μάχην, Ω 402, «μάχην ὀρνύμεν, ἐγείρειν, ὀτρύνειν» διεγείρω μάχην, «μάχην ἀρτύνειν, συμφέρεσθαι» συνάπτω, παρασκευάζω μάχην (ἴδ. τὰ οἰκεῖα ῥήματα). Ἀλλὰ καὶ ἡ μεταξὺ δύω μονομαχία, οἷον Η 263, Λ 255, «μάχη Αἴαντος» ἡ μονομαχία τοῦ Αἴαντος, Λ 542, «μάχῃ» πλχ. τῆς Ἰλ.=ἐν τῇ μάχῃ, ὡσαύτως ᾗ «μάχῃ ἔνι». 2) διαμάχη, ἔρις, φιλονεικία, διχόνοια, λογομαχία, Α 177. (‖. Εἰς ταύτην μόνον τὴν σημασ. ἐν τῇ καθομ. „ἁμάχη").—Ὁ Ὅμ. ἐν τῇ Ἰλιάδι περιγράφει τέσσαρας ἰδιαιτέρας μεγάλας μάχας, τὴν μὲν πρώτην ἐν τῷ μεταξὺ Σιμόεντος καὶ Σκαμάνδρου γενομένην, Δ 446—Η 305· τὴν δὲ δευτέραν ἐν τῷ μεταξὺ τῆς Τροίας καὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοπέδου τῶν Ἑλλήνων, Θ 53—348· τὴν δὲ τρίτην παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Σκαμάνδρου, Λ—Σ 242· τὴν δὲ τετάρτην τὴν περιλαμβάνουσαν πάντα τὰ ἀνδραγαθήματα τοῦ Ἀχιλλέως καὶ τελευτῶσαν μετὰ τῆς τελευτῆς τοῦ Ἕκτορος Υ—Χ.

μαχήμων [⏑..], ον, ἐπικ. (μαχέομαι), φιλόμαχος, φιλοπόλεμος, «κραδίη» Μ 247 †.

μαχητής [⏑..], οῦ, ὁ (μαχέομαι), μαχητής, πολεμιστής, στρατιώτης, Ε 801 κ. ἀ., συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἀνήρ» σ 261.

μαχητός [⏑..], ή, όν (μαχέομαι), δυνάμενος νὰ πολεμηθῇ, καταβληθῇ, «οὐ μαχητὸν κακόν» ἀκαταμάχητον κακόν, μ 119 †.

μαχλοσύνη [..⏑.], (μάχλος=ἀσελγής), ἀσέλγεια, ἡδυπάθεια, φιληδονία, περὶ τοῦ Πάριδος, Ω 30 †. Ὁ Ἀρίσταρχος ἤθελε νὰ ἀθετήσῃ τὸν στίχον ὡς μεταγενεστέρας οὔσης τῆς λέξεως καὶ ἐπὶ γυναικῶν μόνον κειμένης. Ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο, ἀντιλέγουσιν ἄλλοι, εὐστόχως χαρακτηρίζει τὴν τοῦ Πάριδος θηλυπρέπειαν, πρβλ. Γ 39. Ὁ Βέκκερος ὅμως ἐν τῇ Β'. ἐξωβέλισε καὶ τοῦτον καὶ τὸν προηγούμενον στίχον.

μάχομαι [⏑..], ἀποθ., Ἰων. καὶ ἐπικ. **μαχέομαι**. Ὁ ἐνεστὼς τοῦ τύπου τούτου μόνον ἐν τῇ Α 272, 344 μαχέοιτο, μαχέοιντο (πρβλ. ὅμως ὅπως Α'.), γ'.), ἔτι δὲ Υ 26 μαχεῖται καὶ Β 366 μαχέονται, ἔνθα ὅμως εἰς τὴν συνάφειαν τοῦ λόγου ἁρμοδιωτέρα εἶνε τοῦ μέλλοντος ἡ σημασία, ᾗ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς μελλοντικὸς τύπος, ὅστις εἶνε συνηρημένος: μαχοῦμαι, καὶ ἐν τῇ Ἀττικῇ διαλέκτῳ συνήθης (πρβλ. **καλέω, τελέω** κ. ἄ.)· θαμιστ. παρατ. μαχέσκετο, Η 140· ἡ μετοχὴ κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου εἶνε μαχειόμενος ρ 471 καὶ μαχεούμενος λ 403, ω 113· μέλ. μαχήσομαι ᾗ μαχέσσομαι (τὸν πρῶτον τύπον προτιμᾷ ὁ Οὐόλφιος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἐκδόται κατὰ τοὺς δεινοτέρους τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν)· ἀόρ. ἐμαχησάμην (κατὰ τὸν Οὐόλφ., Βέκκ. καὶ Δινδόρφ.· κατὰ δὲ τὸν Σπίτζνερον καὶ Βούττμ. ἐμαχεσσάμην), ἐν τῷ ἀπαρεμφ. χάριν τοῦ μέτρου μαχέσασθαι, Γ 20, 433, Η 40, Ρ 178, 490, καὶ ἐν τῇ εὐκτ. μαχέσαιο, Ζ 329. Σημ. 1) μάχομαι, „πολεμῶ", ἰδίως ἐν τῇ μάχῃ, οὐ μόνον ἐπὶ ὅλων στρατῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος μαχητῶν, Γ 91, 435, Τ 153, ἀπολελ. Τ 332 κ. ἀ., συνάπτεται μετὰ τοῦ «πολεμίζω» Γ 67, 435, Η 279 κ. ἀ., «ἐναντίον μάχομαι» Γ 433, «ἐναντίβιον, ἀντίβιον μάχομαι» (ἴδ. τὰς λ.), «τινί» κατά τινος ἢ πρός τινα, Β 121, 6 251 κ. ἀ., «ἐπί τινι» Ε 124, 244, «ἀντία ἢ ἐναντίον τινός» Υ 88, 97, «πρός τινα» Ρ 98, 471, «σύν τινι» μετά τινος, τῇ βοηθείᾳ τινός, ν 390, «ἐνὶ πρώτοισι, μετὰ πρώτοισι» ἐν προμάχοις, μεταξὺ τῶν προμάχων, Μ 324, 221, Ε 575 κ. ἀ., «μετὰ Βοιωτῶν» ὡς σύμμαχος τῶν Βοιωτῶν, Ν 700 κ. ἀ. Ἡ αἰτία τῆς μάχης ἐκφέρεται: «περί τινος» Π 1, Σ 265, «περί τινι» Π 568, ρ 471, «ἀμφί τινι» Γ 70, Π 565, «εἵνεκά τινος» Β 377· τὸ ὄργανον ἐκφέρεται κατὰ δοτ. «χαλκῷ» Υ 257, «πελέκεσσι καὶ ἀξίνῃσι» Ο 711. 2) ἐν γένει ά.) διαμάχομαι, πιάνομαι, ὄχι περὶ τῆς ἐν πολέμῳ μάχης, «ἀνδράσι περὶ δαιτί» 6 245, ἐπὶ θηριομαχίας, Ο 633, πρβλ. Υ 171, υ 15, Π 429, 758· β'.) μάχομαι, διαγωνίζομαι ἐν τῷ ἀγῶνι, «πύξ» Ψ 621· γ'.) ἐρίζω, φιλονεικῶ, λογομαχῶ, „λογοφέρνω", τινί, Α 8, Ζ 329, «ἐπέεσσι» Α 304, Β 377, Υ 367· ἐν γένει ἀντιλέγω, ἀνθίσταμαι, τινί, Ε 875, Ι 32.

μάψ, ἐπικ. ἐπίρ. (πιθανῶς ἐκ τοῦ μάρπτω, μαπέω), κυρ. πιάνων ὁρμητικῶς, ὅθεν ά.) κατεσπευμένως, „βιαστικά", ἀπερισκέπτως, ἀνοήτως, Ε 759, Υ 298 κ. ἀ., γ 138,

«μάψ αὔτως εὐχετάασθαι» ἔτσι ἀνόητα καυχῶμαι, Υ 348, «μάψ αὔτως χόλον ἔχειν» ἔτσι χωρὶς λόγον ὀργίζομαι, Ὑ. Δήμ. 83· δ'.) προπετῶς, αὐθαδῶς, Β 214, ἀναιδῶς, ἀσεβῶς, Ν 627, π 111. Ὅθεν γ'.) ματαίως, ἀσκόπως. εἰς μάτην, «πολεμίζειν» Β 120, «μάψ ὀμόσαι» ἐπὶ ματαίῳ, ψευδῶς, Ο 40.

μαψιδίως [.⏑⏑.], ἐπικ. ἐπίρ. (μαψίδιος, μάψ) = μάψ, ἀνοήτως, ἀπερισκέπτως, Ε 374, ρ 451, ματαίως, παραλόγως, η 310, δ 58, ἀσκόπως, γ 72, ι 253, ξ 365.

ματιλόγος, ον, ἐπικ. (μάψ, λέγω), ματαιολόγος, μάταιος, ἀμφίβολος, «οἰωνοί» τὰ πτηνὰ τὰ διὰ τῆς φωνῆς των οὐδὲν βέβαιον προσημαίνοντα, μόνον ἐν τῷ Ὑ. Ερμ. 546.

Μεγάδης [.⏑.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Μέγα, ὁ Πέριμος, Π 695.

μεγάθυμος [.⏑–], ον, ἐπικ. (μέγας, θυμός), ὁ ἔχων μέγαν θυμόν, μεγαλόψυχος, μεγαλοφρων, ἰδίως εὔτολμος, συχνὸν ἐπίθετον ἀνδρῶν, ἐθνῶν, τῆς Ἀθηνᾶς θ 520, ν 121 ϗ ταύρου Π 488.

μεγαίρω, ἐπικ. (ἐκ τοῦ μέγας, ὡς τὸ γεραίρω ἐκ τοῦ γέρας), ἀόρ. ἀ. ἐμέγηρα, κυρ. θεωρῶ τι μέγα, ὅθεν 1) φθονῶ, ἀρνοῦμαι, ἀποποιοῦμαι, τινί τι, ὡς ἄγαν μέγα, Ψ 865, «Δαναοῖσι μεγήρας» φθονήσας τοὺς Δαναούς, διὰ φθόνον τῶν Δαν., Ο 473, Ὑ. Δήμ. 465, καὶ μετ' ἀπαρφ. «μηδὲ μεγήρῃς ἡμῖν τελευτῆσαι τάδε ἔργα» μὴ θεωρήσῃς μέγα τι, μὴ ἀρνηθῇς κτλ., γ 55, ϗ μετ' αἰτ. ϗ ἀπαρφ. «μνηστῆρας ἀγήνορας οὔτι μεγαίρω ἔρδειν ἔργα βίαια» δὲν παραξενεύομαι ὅτι οἱ μνηστῆρες κτλ., δ 235· ἐν γένει ἀρνοῦμαι, «κατακαιέμεν (τοὺς νεκρούς) οὔτι μεγαίρω» τὸ νὰ κατακαίητε (τοὺς νεκρ.) δὲν ἀποποιοῦμαι, παραχωρῶ, Η 408· ὡσαύτως «οὔτι μεγαίρω» δὲν ἀρνοῦμαι, δὲν ἀντιλέγω, θ 206 καὶ Δ 54 (ἔνθα παραλαμβάνεται ἐκ τῶν ἀνωτ. τὸ ἀπαρφ. «διαπέρσαι»)· ἔτι δὲ ϗ μετὰ γεν. «ἀμενήνωσεν δέ οἱ αἰχμὴν Ποσειδάων βιότοιο μεγήρας» παρέλυσε δὲ τὴν αἰχμὴν τοῦ (Ἀδάμαντος) ὁ Ποσειδῶν, ἀρνηθεὶς εἰς αὐτὸν τὴν ζωὴν (τοῦ βληθέντος Ἀντιλόχου) Ν 563. Ὁ δὲ Βούττμαννος ὡς μόνην ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῆς μετοχῆς ἐνταῦθα παραδέχεται τὴν ἀποτρέψας, δηλ. τὴν αἰχμὴν ἀπὸ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀντιλόχου).

μεγακήτης [.⏑..], ες, ἐπικ. (μέγα, κῆτος), ὁ ἔχων μέγα χάσμα, μεγαλοχάσμων, «δελφίν» Φ 22, «νηῦς» μεγαλοσκαφής, εὐρεῖα, Θ 222, Λ 5, 600, «πόντος» πολυβαθής, γ 158.

μεγαλήτωρ [.⏑..], ορος, ὁ, ἡ, ἐπικ. (μεγ. ἦτορ), μεγαλόψυχος, „μεγαλόκαρδος", εὔτολμος, ἐπίθετον ἀνδρῶν ἡρώων καὶ ἐθνῶν, Ν 302, τ 176 κ. ἀ.· ἔτι δὲ καὶ τοῦ Πολυφήμου, κ 200, «μεγ. θυμός» εὔτολμος, ἢ μεγαλόφρων ψυχή, Ι 109, ε 288 κ. ἀ.

μεγαλίζομαι [.⏑...], ἐπικ., μέα. (μέγας), μεγαλύνομαι, ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι, Κ 69, ψ 174.

μεγαλοσθενής [.⏑...], ές, ποιητ. (μ. σθένος), „μεγαλοδύναμος", Ἐπ. 6, 1.

μεγάλως [.⏑.], ἐπίρ. (μέγας), μεγάλως, „δυνατά", «μάλα μεγ.» Ρ 723, π 432.

μεγαλωστί [.⏑.⏑], ἐπίρ. (μέγας), ἐν μεγάλῳ τόπῳ (Ⅱ. ἢ μᾶλλον κατὰ μέγαν τρόπον), πάντοτε ἐν τῇ φρ. «μέγας μεγαλωστί» (Ⅱ. ἔνθα ἡ ἐπίτασις τῆς ἐννοίας τοῦ μεγάλου γίνεται διὰ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ῥίζης, ὅπως ἐν τῇ καθομιλουμένῃ διὰ τῆς συνωνυμίας ἐν τῇ ὁμοίᾳ φρ. „πλατὺς φαρδύς, πλατειὰ φαρδειά" ἢ „μακρὺς φαρδύς"), Π 772, Σ 26, ω 40.

Μεγαμηδείδης [.⏑...], ον, ὁ, υἱὸς τοῦ Μεγαμήδους, πατὴρ τοῦ Πάλλαντος, Ὑ. Ἑρμ. 100.

Μεγαπένθης [.⏑..], εος, ὁ, υἱὸς τοῦ Μενελάου ἐκ τινος δούλης, οὕτως ὀνομασθεὶς ἕνεκα τοῦ πένθους διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς Ἑλένης, δ 11, ο 100.

Μεγάρη [.⏑.], ἡ, Μεγάρα, θυγάτηρ τοῦ Κρέοντος βασιλέως τῶν Θηβῶν, γυνὴ τοῦ Ἡρακλέους, λ 268, 269.

μέγαρον [.⏑.], τό, ποι. (μέγας), κυρ. μέγα δωμάτιον, αἴθουσα, (Φραγκ.) „σάλα", ὅθεν ἰδίως ἀ.) ἡ μεγάλη αἴθουσα τῶν ἀνδρῶν, ἡ κυριωτάτη αἴθουσα τῆς οἰκίας, ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς κειμένη, ἔνθα συνέρχονται καὶ συνευωχοῦνται οἱ ἄνδρες. Ἡ ὀροφὴ αὐτῆς ἐστηρίζετο ὑπὸ κιόνων, τὸ δὲ φῶς εἰσήρχετο διὰ δύω θυρῶν, τῆς ἐμπροσθίου ἢ μεταύλου καὶ τῆς πλαγίας, α 270, χ 127 (πρβλ. α 127—130, 133)· δ'.) θάλαμος γυναικεῖος, εἴτε εἰς διατριβὴν τῶν θεραπαινίδων, σ 198, τ 60, φ 382, χ 497, ψ 20, πληθ. τ 30, εἴτε εἰς διατριβὴν τῆς δεσποίνης, κείμενος ἐν τῷ ὑπερῴῳ (πρβλ. δ 94 ϗ ο 517), Γ 125, Ζ 377, πληθ. δ 94· γ'.) κοιτῶν, λ 374· δ'.) κατὰ πληθ. οἰκία, κατοικία, ἀνάκτορα, „παλάτια", Α 396, Ε 805, δ 400 κ. ἀ., μάλιστα τῆς Ὀδ. Ἐκ τούτου

μεγαρόνδε, ἐπίρ., εἰς τὴν αἴθουσαν, εἰς τὸν θάλαμον, Ὀδ. π 413, φ 58, ψ 20.

μέγας [.⏑], **μεγάλη** [.⏑.], **μέγα** [.⏑], συγκρ. **μείζων**, ον, ὑπερθ. **μέγιστος**, η, ον, μέγας, „μεγάλος". 1) κυρ. καθ' ὅλας τὰς διαστάσεις ἐπὶ ἐμψύχων τε καὶ ἀψύχων, ὅθεν ἐπὶ τοῦ ἀναστήματος μάλιστα τῶν ἀνδρῶν, «καλός τε μέγας τε» ὡραῖος καὶ ὑψηλός, Φ 108, ζ 276 κ. ἀ., «ἠΰς τε μέγας τε» Β 653, Γ 167 κ. ἀ., σπανιώτερον ἐπὶ γυναικῶν, ν 289, ο 418, π 158· (ἡ αὐτὴ φρ. καὶ ἐπὶ ἀψύχων, «αὐλὴ καλὴ μεγάλη τε» ξ 7)· ὅθεν μέγας τὴν ἡλικίαν, ἡλικιωμένος, ἐν ἡλικίᾳ, „μεγάλος" (καὶ ὄχι μικρὸ παιδί), δ 314, σ 217· ἐπὶ δὲ ἀψύχων ἀναλόγως τῆς διαστάσεως: ὑψηλός, «ὄρος, οὐρανός, πύργος, Ὄλυμπος κ. ἄ.» μακρός, «τάφρος, ῥόπαλον, ἡιὼν κ. ἄ.» πλατύς, εὐρύς, «πέλαγος, ἕλος, ὄρχατος» κ. ἄ. τ. πολλὰ πα-

ρ' Ὁμ. 2) μεταφ. ά.) ἰσχορός, κραταιός, δυνατός, ἐπὶ θεῶν τε ϗ ἀνθρώπων, «μ. ἠδὲ κραταιός» σ 382· ὡσαύτως ἐπὶ φυσικῶν δυνάμεων, σφοδρός, ἰσχυρός, «ἄνεμος, λαῖλαψ, Ζέφυρος», ἐπὶ σωματικῶν καὶ ψυχικῶν καταςάσεων, «βίη, κράτος, ἀλκή, σθένος, θυμός, κλέος, κῦδος κ.τ.τ.» Ὁμ. πλχ., «ἔργον» μέγα ἔργον, δύσκολον, κατόρθωμα, N 366. (Τὸ δὲ τῆς χ 149 εἶνε ἐπὶ κακοῦ: „κακὴ δουλειά“ καὶ τὸ τῆς γ 261: ἀνόσιον ἔργον, ἀνοσιούργημα), «καὶ τόδε μετζον» καὶ τοῦτο τὸ σπουδαιότερον, π 291. Ἰδίως ἐπὶ ἤχου καὶ φωνῆς, «ἰαχή» O 384, «ἀλαλητός» Ξ 393, «ὀρυμαγδός» Φ 256, «πάταγος» Φ 9· β΄.) ὑπερμεγέθης, ὑπερβολικός, ὑπέρμετρος, «μέγα εἰπεῖν, λίην μέγα εἰπεῖν» „λέγω μεγάλον, πολὺ μεγάλον λόγον“, τουτέστιν ὑπεροπτικόν, χ 288, γ 227, π 243.—Τὸ οὐδ. τό τε ἐνικὸν καὶ πληθ. **μέγα, μεγάλα** ἐκλαμβάνεται ὡς ἐπίρ., μεγάλως, ἰσχυρῶς, κραταιῶς, συχνὰ μετὰ ῥημάτων, «κρατεῖν, ἀνάσσειν» Ὁμ. πλχ., «δύνασθαι» α 276, «μ. προθορών» διὰ μεγάλου πηδήματος προχωρήσας, Ξ 363, «μ. ἀϋτεῖν, ἰάχειν, βοᾶν» μεγαλοφώνως, „μεγάλα“, ἔτι δὲ «μ. κτυπεῖν, στενάχειν, εὔχεσθαι» Ὁμ. πλχ., καὶ μετ' ἐπιθέτων ὡς ἐπιτατικὸν οὐ μόνον τῶν θετικῶν, «μέγα νήπιος, μέγ' ἔξοχος» Π 46 κ. ά., ἀλλὰ καὶ τῶν παραθετικῶν, «μέγ' ἀμείνων» B 239, Ψ 315, «μέγ' ἄριστος» B 82, 763, χ 29, κ. ά., ἐπιτείνεται διὰ τοῦ «μάλα, λίην» O 321, π 243. Μετ' ἐπιρ. «μέγ' ἄνευθε» πολὺ μακράν, X 88, «μεγάλ' ἤλιθα» ι 330, ἴδ. **κατὰ** ἐν τέλει. (Τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ Λατ. magnus).

Μέγας, γεν. ου καὶ Δωρ. α, ὁ, εἷς τῶν εὐγενῶν Λυκίων μόνον ἐν τῷ πατρωνυμικῷ Μεγάδης (ὅπ. ἴδε), Π 695.

μέγεθος, εος, τό (μέγας), μέγεθος, ὕψος, ἀνάστημα, πάντοτε ἐπὶ τοῦ ἀναστήματος τοῦ ἀνθρώπου, H 288 κ. ά., σύνηθες ἐν τῇ φρ., «εἶδός τε μέγεθός τε» B 58, ζ 152, σ 219.

Μέγης, ητος, ὁ, υἱὸς τοῦ Φυλέως, ἀδελφιδοῦς τοῦ Ὀδυσσέως, ἡγεμὼν τῶν Δουλιχίων καὶ τῶν κατοίκων τῶν Ἐχινάδων, B 627, N 692, O 302.

μεδέων, οντος, ὁ, θηλ. **μεδέουσα**, ἡ, ποι. ἀντὶ τοῦ μέδων, κυρ. ἄρχων βουλευτικὸς καὶ φροντιστικὸς τῶν ἀρχομένων, ἐπομ. βασιλεύς, κύριος, τὸ μὲν ἀρσεν. παρ' Ὁμ. περὶ τοῦ Διὸς μόνον «Ἴδηθεν μεδέων» ὁ ἀπὸ τῆς Ἴδης βασιλεύων, Ἰλ. Γ 277 κ. ά., «Δωδώνης μεδέων» Π 234· τὸ δὲ θηλ. βασίλισσα ἐν τῷ Ὕμ. 9, 4, «μεδέουσα Σαλαμῖνος».

Μεδεών, ῶνος, ὁ, πόλις τῆς Βοιωτίας παρὰ τὸ Φοινίκιον ὄρος, B 501.

μέδομαι, ἐπικ. ἀποθ., μέλ. μεδήσομαι, I 650. 1) βουλεύομαι, σκέπτομαι, φροντίζω περί τινος, «πολέμοιο, κοίτου» B 384, δ 358 κ. ά., «δόρποιο, νόστοιο» Σ 245, Ω 2, I 622, λ 110· ἰδίως «ἀλκῆς» φροντίζω περὶ ἀμύνης, Δ 418 κ. ά. 2) ἐπινοῶ, μηχανῶμαι, παρασκευάζω τινί τι, «κακὰ φρεσὶ ἔργα» Φ 19, «κακά τινι» Δ 21, Θ 458. (Κυρίως εἶνε μέσον τοῦ μέδω, ὅπερ κατὰ τὸν Λόβεκκ. εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ metior, μέδιμνος, modius, Γερμ. Maass). Ἐκ τούτου κυρίως μετοχή:

μέδων, οντος, ὁ, πρόβουλος, κύριος, ἄρχων, ἑνικ. μόνον ἐν τῇ φρ. «ἀλὸς μέδων» περὶ τοῦ Φόρκυνος, α 72· ἄλλως δὲ πάντοτε πληθ. ἐν τῇ φρ. «ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες» ἡγεμόνες καὶ κύριοι, ἢ ἡγεμόνες καὶ ἄρχοντες, B 79, η 136 κ. ά.

Μέδων, οντος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ὀϊλέως καὶ τῆς Ῥήνης, ἑτεροθαλὴς ἀδελφὸς τοῦ Αἴαντος, κατοικῶν ἐν Φυλάκῃ, ὅπου εἶχε καταφύγῃ διὰ τὸν φόνον τοῦ θείου του. Ἦγεινεν ἀρχηγὸς τοῦ ἐκ Μηθώνης στρατοῦ, ὅτε ὁ κύριος αὐτῶν ἡγεμὼν Φιλοκτήτης ἠναγκάσθη «ἄλγεα πάσχων» νὰ μείνῃ ἐν Λήμνῳ. Ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Αἰνείου, B 727, N 693 ἑξ., O 332. 2) εἷς τῶν Λυκίων, P 216. 3) κῆρυξ Ἰθακήσιος, ἀκόλουθος τῶν μνηστήρων, μηνύσας εἰς τὴν Πηνελόπην τὴν ἐπιβουλὴν καὶ τὸν κίνδυνον τοῦ υἱοῦ της Τηλεμάχου καὶ διὰ τοῦτο σωθεὶς μετέπειτα ὑπ' αὐτοῦ, δ 677, χ 257 ἑξ.

μεθ-αιρέω, ἀόρ. θαμιστ. μεθέλεσκον, τρέχω πρός τι καὶ πιάνω, καταλαμβάνω, «ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀερθεὶς ῥηιδίως μεθέλεσκε» (σφαῖραν), θ 376 †.

μεθ-άλλομαι, μόνον ἐν τῇ μετοχῇ τοῦ ἐπικ. συγκεκομμένου ἀορίστου μετάλμενος· ά.) ἐπιπηδῶ, ἐπιτίθεμαι, ἐφορμῶ, ἀπολελ. Ἰλ. E 336, Λ 538 κ. ά.· β΄.) πηδῶ καὶ τρέχω κατόπιν τινός, Ψ 345.

μεθείη, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ μεθῶ, ἴδ. **μεθίημι**.

μεθέλεσκε, ἴδ. **μεθ-αιρέω**.

μεθέμεν, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ μεθεῖναι, ἴδ. **μεθίημι**.

μεθ-έπω, ποι., μετοχ. ἀορ. β΄. μεταςπών καὶ μέσ. μετασπόμενος. 1) Ἐνεργ. ἀκολουθῶ, ἐπακολουθῶ, [ἐφέπομαι]· ὅθεν ά.) καταδιώκω, ἀπολελ. «ποσσί», P 190, ξ 33· β΄.) ἀκολουθῶ μετά τινος, παρακολουθῶ ὡς βοηθὸς ϗ προστάτης, μετ' αἰτ., K 516 (ἐν τμ.)· γ΄.) ὑπάγω κατόπιν τινός, ἵνα εὕρω αὐτόν, ζητῶ, „γυρεύω“, μετ' αἰτ., Θ 126· δ΄.) ὑπάγω, ἔρχομαι, πρός τινα, ἀπολελ. α 175· ε΄.) μεταδ. μετὰ δύω αἰτ., ἐλαύνω κατόπιν τινὸς ἢ πρός τινα, «Τυδείδην μέθ. ἵππους» ἤλαυνε κατόπιν τοῦ Τυδείδου ἢ πρὸς τὸν Τυδείδην τοὺς ἵππους, E 329, πρβλ. **ἐφέπω** Α΄.) 1) β΄.) 2) Μέτ. καταδιώκω, τινά, μόνον N 567.

μέθ-ημαι (ἧμαι), κάθημαι μεταξὺ ἢ ἐν τῷ μέσῳ, «μνηςῆρσι» μεταξὺ τῶν μνηςήρων, α 118 †.

μεθημοσύνη, ἡ, ἐπικ., ἀμέλεια, ῥᾳθυμία, Ἰλ. N 108, 121. Ἐκ τοῦ

μεθήμων, ον, ποι. (μεθίημι), ἀμελής, ῥᾳθυμος, ὀκνηρός, ἀδιάφορος, Β 241, ζ 25.

μεθ-ίημι. Ἐκ τοῦ θέματος ἰέω τὸ β΄. καὶ γ΄. ἐνικ. τοῦ μὲν ἐνες. εἶνε: μεθιεῖς, μεθιεῖ (ὅπερ κατὰ τοὺς ἀρίστους τῶν παλαιῶν γραμματικῶν πρέπει νὰ τονισθῇ: μεθίεις, μεθίει, καὶ οὕτως ἐτόνισεν ὁ Ἀμεΐς· ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. γράφει: μεθίης, μεθίη ἔν τε τῷ ἐνεστ. καὶ παρατ., πλὴν ἐν Κ 121, ἔνθα κατέλιπε τὸ: μεθιεῖ, καὶ Β 752, ἔνθα τὸ: προϊεῖ), τοῦ δὲ παρατ. μεθίεις, μεθίει ᾗ γ΄. πληθ. μεθίεν ἀντὶ τοῦ μεθίεσαν, ἀπαρφ. ἐπικ. μεθιέμεναι καὶ μεθιέμεν, ὑποτ. γ΄. ἐνικ. μεθιῇσι, Ν 234 (ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. καὶ Φαῖσις γράφουσι: μεθίῃσι)· μέλ. μεθήσω, ἀόρ. ά. μεθῆκα καὶ Ἰων. μεθέηκα· ἐκ τοῦ β΄. ἀορ. ὑποτ. μεθῶ, ἐπικ. μεθείω, εὐκτ. μεθείην, ἀπαρφ. μεθέμεν ἀντὶ τοῦ μεθεῖναι. Α΄.) μεταβ. μετ' αἰτ. 1) ἀφίημι, „ἀφίνω", ἀπολύω (τὸ δεδεμένον), οἷον αἰχμάλωτον, Κ 449, πρβλ. Π 762, ἢ φίλον προπέμπω, ἀποπέμπω, δὲν κρατῶ περισσότερον, ο 212· ἐπὶ βελῶν ἐκπέμπω, «ἰόν» Α 48 (ἐν τμ.), «τὶ ἐς ποταμόν» ῥίπτω, ε 460. Μεταφ. «χόλον τινός» ἀφίνω, καταπαύω τὴν ὀργὴν κατά τινος, Ο 138, καὶ ἄνευ γενικῆς, α 77, «Ἀχιλλῆι» χάριν τοῦ Ἀχιλέως;, Α 283, «κῆρ ἄχεος» ἀπαλλάττω τὴν καρδίαν ἀπὸ τῆς λύπης, ἀποκουφίζω, Ρ 539. 2) ἐγκαταλιμπάνω, καταλείπω, „ἀφίνω", Γ 414. Μεταφ. «εἴ με μεθείη ῥῖγος» ε 471. 3) παραχωρῶ, „ἀφίνω", «νίκην τινί» Ξ 364, ᾗ μετ' ἀπαρφ. «ἐρύσαι» ἀφίνω νά, Ρ 418. Β΄.) ἀμετάβ. 1) ἀπολελ. „ἀφίνω νὰ ὑπάγῃ", ἀμελῶ, ὀκνῶ, ῥᾳθυμῶ, Ζ 523, Κ 121, δ 372, π 377. 2) „ἀφίνω", παύω, ἀφίσταμαί τινος, ἀπέχω, „τραβῶ χέρι" ἀπό, μετὰ γεν. «πολέμοιο» Δ 240, Ν 97, «ἀλκῆς, μάχης» Ὁμ. πλχ. «βίης» Φ 177, φ 126, «μεθίεν χόλοιο Τηλεμάχῳ» ἔπαυον τὸν κατὰ τοῦ Τηλεμάχου χόλον, φ 377. —Σπανίως μετ' ἀπαρφ. καὶ μετοχῆς, «μάχεσθαι» λήγω τῆς μάχης, Ν 234, «κλαύσας μεθέηκε» ἐπαύσατο κλαίων, Ω 48. (Περὶ τοῦ χρόνου τοῦ ι ἴδ. ἵημι).

μεθ-ίστημι, μέλ. μεταστήσω. 1) Ἐνεργ. μεταβ. μεταβάλλω, ἀλλάσσω, δ 612. 2) Μέσ. μεταβάλλομαι, τουτέστιν ἀλλάσσω διεύθυνσιν, μεταβαίνω, «ἑτάροισι» πρὸς τοὺς ἑταίρους, Ε 514.

μεθ-ομιλέω [..–..], κοινωνῶ, συναναστρέφομαι, τινί, Α 269 †.

μεθ-ορμάομαι, μόνον ἐν τῇ μετοχῇ τοῦ παθ. ἀορ. μεθορμηθείς, ὁρμῶ κατόπιν ἢ πρός τι, καταδιώκω, ἐφορμῶ, Υ 192, ε 325.

μέθυ [.˘], υος [˘.] τό, ποι., πᾶν ποτὸν δυνατὸν καὶ μεθυστικόν, ἰδίως οἶνος, Η 471, δ 746 κ. ἀ., μόνον κατ' ὀνομαστικὴν ᾗ αἰτιατικήν.

μεθ-ύστερον, ἐπίρ., κατόπιν, μετέπειτα, Υ. Δήμ. 205. (Κυρίως οὐδέτερον τοῦ ἐπιθέτου μεθ-ύστερος).

μεθύω [.˘.] (μέθυ) παρ' Ὁμ. μόνον ἐνεστ. ᾗ παρατ.· ἀ.) „εἶμαι μεθυσμένος, εἶμαι πιωμένος", σ 240· β΄.) μεταφορ. „εἶμαι ποτισμένος", «βοείη μεθύουσα ἀλοιφῇ» δέρμα βοὸς ποτισμένον μὲ ἄλειμμα, Ρ 390.

μειδάω, ποιητ., ἐξ οὗ μόνον ὁ ἀόρ. ἐμείδησα καὶ ἐπικ. μείδησα, καὶ **μειδιάω**, ἐξ οὗ μόνον ἡ μετοχὴ: μειδιόων κατ' ἐπικὴν ἐπέκτασιν ἀντὶ τοῦ: μειδιῶν, Η 212, Ψ 786, Φ 491· μειδιῶ, „χαμογελῶ", Φ 491 κ. ἔνθα ἀνωτέρω· τοὐναντίον δὲ τὸ «γελῶ», μεθ' οὗ Υ. Δήμ. 204 συνάπτεται, σημαίνει τὸ: μεγαλοφώνως γελῶ, «βλοσυροῖσι προσώπασι» μὲ τὸ βλοσυρὸν πρόσωπόν του, Η 212, «Σαρδάνιον» (ἴδ. τ. λ.) υ 301.

μείζων, ον, ἀνώμαλον συγκριτ. τοῦ **μέγας**.

μείλας, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ μέλας, Ω 79 †, «μείλανι πόντῳ», ἴδ. **Μέλας πόντος**.

μείλια, τά, ἐπικ. (μέλι, μειλίσσω), πᾶν ὅ,τι μειλίχιον καὶ εὐφραντικόν, ἐξαιρέτως τὰ δῶρα τὰ ἐξιλαστικά, Ι 147, 289.

μείλιγμα, ατος, τό (μειλίσσω), πᾶν ὅ,τι κατευνάζει, καταπραΰνει, καταπραϋντικόν, κατευναστικόν· «μειλίγματα θυμοῦ» λέγονται τὰ κομμάτια τὰ εἰς τοὺς κύνας ὑπὸ τοῦ δεσπότου παραβαλλόμενα, ὅταν οὗτος ἐπιστρέφῃ ἐκ τῆς εὐωχίας, οἱονεὶ ἡδύσματα, γλυκύσματα τῆς ψυχῆς, κ 217 †.

μείλινος, η, ον, ποιητ. ἀντὶ τοῦ **μέλινος**, ὅπ. ἴδε.

μειλίσσω, ποιητ., μόνον ἐν τῷ ἐνεστῶτι (συγγ. τῷ μέλι, καὶ σημαίνει κυρίως „γλυκαίνω μὲ τὸ μέλι", τροπ.)· ὅθεν 1) Ἐνεργ. καταπραΰνω, ἐξιλεώνω, εὐμενίζω, „γλυκαίνω", «νεκρὸν πυρός» διὰ τοῦ πυρός (τῆς πυρᾶς δηλ.), Η 410 (ἔνθα ἡ γενικὴ εἶνε διαιρετική, κατὰ τὸ «χαρίζεσθαι παρεόντων» καὶ «νιψάμενος ἁλός»· ἄλλοι δὲ ἧττον ὀρθῶς ἐξαρτῶσιν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ «φειδώ»). Παθ. εὐμενίζομαι, καταπραΰνομαι, Υ. Δήμ. 291. 2) Μέσ. φαίνομαι μειλίχιος, παριστῶ τι ὑπὸ εὐάρεστον ὄψιν, πρὸς ἀρέσκειαν καὶ καθ' ἡδονὴν ὁμιλῶ, μετριάζω τὰ πράγματα, γ 96, δ 326.

μειλιχίη [.˘˘.], ἡ, ἐπ. (μειλίχιος), μειλιχιότης, μαλακότης, πραότης, ὅθεν «μ. πολέμοιο» χαλάρωσις, ἀδράνεια τοῦ πολ. Ο 741 †.

μειλίχιος [.˘˘.], η, ον, καὶ **μείλιχος**, ον, (μειλίσσω) κυρ. γλυκύς, ὅθεν προσηνής, ἤπιος, πραΰς, μαλακός· ἀ.) ἐπὶ προσώπων (μόνον ὁ τύπος μείλιχος) Ρ 671, Φ 300· β΄.) ἐπὶ λόγων καὶ ἰδιοτήτων (μόνον ὁ τύπος μειλίχιος, πλὴν ἐν τῇ ο 374 «μείλιχον ἔπος καὶ ἔργον») «μειλίχιος μῦθος» Κ 288 «μειλιχίοις ἐπέεσσι, μύθοισι προσαυδῶ» Ζ 343, ζ 143 καὶ μόνον «μειλιχίοις» Δ 256, «αἰδοῖ μειλιχίῃ» μὲ ἀξιέραστον αἰδῶ, θ 172.

μείρομαι, εἰς ὃ ἀνάγεται καὶ ὁ ἐνεργ. β΄. παρακ. ἔμμορε Α 278 (ὅπερ τινὲς ἐκλαμβάνουσιν ὡς ἀόριστον), παθ. παρακ. εἵμαρται καὶ ὑπερσ. εἵμαρτο, μεταλαμβάνω, λαμβάνω μερίδιον·

ά.) μετ' αἰτ. «ἥμισυ μείρεο τιμῆς, Ι 616· β'.) μετὰ γεν. ἐν τῷ ἐνεργ. β'. παρακ. (‖. ὅστις ἔχει σημ. ἐνεστῶτος) «ἔμμορε τιμῆς» λαμβάνει τιμήν, μετέχει τιμῆς, Α 278, Ο 189, ε 335, λ 338· γ'.) ὁ παθ. παρακ. εἵμαρται καὶ ὁ ὑπερσ. σημαίνει: εἶνε εἱμαρμένον, εἶνε ὑπὸ τῆς μοίρας δεδομένον, „εἶνε γραμμένον, εἶνε γραφτό" μετ' ἀπαρφ. Φ 281, ε 312, ω 34. (Ἡ ῥίζα εἶνε ΜΕΡ-).

ΜΕΙΣ, ὁ, Αἰολ. ἀντὶ τοῦ μήν, „μῆνας" Τ 117, Υ. Ἑρμ. 11. Αἱ δὲ πλάγιαι πτώσεις μηνός, μηνί κλ. σχηματίζονται ἐκ τῆς παρ' Ὁμ. μὴ εὑρισκομένης ὀνομ. μήν, Β 292. κ 14 κ. ἀ. Παρ' Ὁμ. δὲν εἶνε οὔτε τὰ ὀνόματα οὔτε ἡ διάρκεια τῶν μηνῶν ὡρισμένη. Ὁ μόνος παρ' αὐτῷ ἀπαντώμενος ὁρισμὸς εἶνε: «τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἱσταμένοιο» ἐν ᾧ οὗτος ὁ μὴν τελευτᾷ, ὁ δ' ἄλλος ἄρχεται, ὅ ἐ. περὶ τὰ τέλη τούτου τοῦ μηνὸς καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἄλλου, ξ 162, τ 307, «μηνῶν φθινόντων» ὅτε οἱ μῆνες ἦσαν εἰς τὸ τέλος, ὅ ἐ. εἶχον παρέλθη, κ 470, τ 152, ω 143.

ΜΕΙΩΝ, ΟΝ, ἀνώμαλον συγκριτικ. τοῦ **ΜΙΚΡΟΣ**, ὅπ. ἴδ.

ΜΕΛΑΓΧΡΟΙΗΣ, ΕΣ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ μελάγχροος (μ. χρόα): μελάγχρους, „μελαχροινός, μελαψός, μαυρειδερός" (ὡς σημ. τῆς ὑγιείας καὶ δυνάμεως κατά τινας· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. καὶ Ἀμεῖν λαμβάνεται καὶ ἐπὶ τῆς ἐρυθρᾶς ἢ „μελανῆς", ὅ ἐ. βαθείας ἐρυθρᾶς χροιᾶς τοῦ προσώπου) π 175 †.

ΜΕΛΑΘΡΟΝ, τό, ποι. ά.) ἡ ἐπὶ κιόνων στηριζομένη μεγάλη διάμεσος δοκὸς ἡ ὑποβαστάζουσα τὴν ὀροφήν, θ 279 (ἔνθα ἡ ἐπικ. γεν. μελαθρόφι) λ 278, χ 239. Ἡ δοκὸς αὕτη διῆκεν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον τοῖχον, προεξέχουσα ὀλίγον τοῦ τοίχου, ὅθεν «ἐπὶ προὔχοντι μελάθρῳ» ἐπὶ τῆς προεξεχούσης ἄκρας τοῦ μελάθρου, τ 544. (‖. Κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον πρέπει καὶ τοῦτο τὸ χωρίον νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν ἑπομ. σημασίαν: ἐπὶ τῆς προεξεχούσης ἄκρας τῆς στέγης)· β'.) ἐν γένει ἡ ἄνωθεν τοῦ μελάθρου καὶ ἐπ' αὐτοῦ στηριζομένη στέγη, „σκεπή", καὶ ἔπειτα συνεκδοχ., ὡς τὸ Λατ. tectum, ἅπασα ἡ οἰκία, Β 414, Ι 204, σ 150, «αἴδεσσαι μέλαθρον» σεβάσθητι τὴν οἰκίαν σου (λέγει ὁ Αἴας πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, θέλων νὰ κινήσῃ αὐτοῦ τὸ αἴσθημα τῆς φιλοξενίας, ἵνα χαριζόμενος εἰς τοὺς ὑπὸ τὴν στέγην του ξενιζομένους ἐνδώσῃ εἰς τὰς παρακλήσεις των καὶ ἀφήσῃ τὸν θυμόν του) Ι 640. (Κατὰ μὲν τὸν ΜΕ ἀπὸ τοῦ μελαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ καπνοῦ, ὅστις ἐν ταῖς ἁπλαῖς οἰκίαις τῆς ἡρωϊκῆς ἐποχῆς, ὡς καὶ ἐν ταῖς τῶν σημερινῶν χωρικῶν, ἐξήρχετο ἐκ τοῦ μέσου τῆς οἰκίας, ἔνθα ἡ ἑστία, διὰ τῆς στέγης ἢ τῆς ἐν τῇ στέγῃ καπνοδόχης, τοῦ φεγγίτου· ὅθεν καὶ αἰθαλόεν λέγεται, ἴδ. Φιλίστ. Τόμ. Γ'. σ. 133 —Ὁ Δοιδερλ. ἀμφισβητεῖ περὶ τῆς τοιαύτης ἑρμηνείας, νομίζων παραδόξως ὅτι ὠνομάσθη ἡ δοκὸς οὕτως ἕνεκα τοῦ φυσικοῦ μέλανος χρώματος τοῦ ξύλου).

ΜΕΛΑΙΝΩ (μέλας) „μαυρίζω", μόνον ἐν τῷ παθ. γίνομαι μαῦρος, „μελανιάζω" «μελαίνετο χρόα» ἐμελάνιαζε τὸ σῶμά της (πληγωμένης Ἀφροδίτης, ὑπ' αἰσχύνης καὶ ἀγανακτήσεως) Ἰλ. Ε 354, «ἡ δὲ μελαίνετ' ὄπισθεν» ἐμαύριζεν (ἡ ἀροτριωμένη ἄρουρα) ὄπισθεν τοῦ ἀρότρου, Σ 548. Ἴδ. καὶ **ΜΕΛΑΝΩ**.

ΜΕΛΑΜΠΟΥΣ, ΟΔΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀμυθάονος καὶ τῆς Εἰδομένης, ἀδελφὸς τοῦ Βίαντος, μάντις ἐν Πύλῳ περιβόητος. Ἠθέλησεν, ἵνα λάβῃ χάριν τοῦ ἀδελφοῦ τὴν ὡραίαν Πηρὼ (ἴδ. τ. λ.) τὴν θυγατέρα τοῦ Νηλέως, νὰ ἁρπάσῃ τοὺς περιφήμους βοῦς τοῦ Ἰφίκλου ἐκ τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Φυλάκης· ἀλλὰ συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν βουκόλων τοῦ Ἰφίκλου ἐρρίφθη εἰς τὸ δεσμωτήριον. Μετὰ παρέλευσιν δὲ ἐνὸς ἔτους ἀπελύθη, λαβὼν καὶ τοὺς βοῦς δῶρον διὰ τὴν καλὴν συμβουλήν, ἣν ἔδωκεν εἰς τὸν πατέρα τοῦ Ἰφίκλου, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Πύλον, ἔνθα ἐτιμώρησε τὸν Νηλέα διὰ τὰ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ αὐτοῦ εἰς τοὺς Ἀμυθαονίδας γενόμενα ἀδικήματα, ἔδωκε τὴν Πηρὼ εἰς τὸν ἀδελφὸν καὶ μετ' αὐτοῦ μετῴκησεν εἰς τὸ Ἄργος, λ 287 ἑξ. ο 225 ἑξ.

ΜΕΛΑΝΔΕΤΟΣ, ΟΝ, ποι. (μ. δέω) μελανόδετος, „μαυροδεμένος", «φάσγανον» ξίφος ἔχον, κατὰ τὸν Σχολιαστήν, μέλαιναν λαβὴν εἴτε σιδηρᾶν εἴτε ἔκ τινος μέλανος ξύλου ἢ κέρατος, „μαυρομάνικο", Ο 713 †. (Ἄλλοι δὲ νομίζουσιν ὅτι λέγεται οὕτως τὸ ξίφος διὰ τὸ σιδηρόδετον τῆς θήκης).

ΜΕΛΑΝΕΥΣ, ΗΟΣ, ὁ, πατὴρ τοῦ Ἀμφιμέδοντος, Ἰθακήσιος, ω 103.

ΜΕΛΑΝΘΕΥΣ, ΗΟΣ, ὁ, μόνον ἐν τῇ ὀνομ. καὶ κλητ. Μελανθεῦ, ἄλλως δὲ λέγεται **ΜΕΛΑΝΘΙΟΣ**, υἱὸς τοῦ Δολίου, ὁ αἰσχρὸς αἰπόλος τοῦ Ὀδυσσέως, ὁ κατά τινα τυχαίαν συνάντησιν περιυβρίσας αὐτόν, ὁ ὑποστηρίξας ἐν τῷ ἀγῶνι τοὺς μνηστῆρας κατὰ τοῦ δεσπότου αὐτοῦ, καὶ διὰ ταῦτα φρικτὰ τιμωρηθείς, ρ 212 ἑξ. φ 175 ἑξ. χ 135 ἑξ. 472 ἑξ.

ΜΕΛΑΝΘΙΟΣ, ὁ, 1)=τῷ προηγουμένῳ. 2) εἷς τῶν Τρώων, Ζ 36.

ΜΕΛΑΝΘΩ, ΟΥΣ, ἡ, θυγ. τοῦ Δολίου, ἡ ἀναίσχυντος θεράπαινα τῆς Πηνελόπης, ἡ παραδοῦσα ἑαυτὴν εἰς τοὺς μνηστῆρας, σ 320, τ 60 ἑξ. Ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως μετὰ τῶν ἄλλων ἀπίστων θεραπαινίδων, χ 421 ἑξ.

ΜΕΛΑΝΙΠΠΟΣ [.⏑..], ὁ, 1) εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Τεύκρου φονευθείς, Θ 276. 2) ἕτερος Τρώς, υἱὸς τοῦ Ἰκετάονος ὑπὸ τοῦ Ἀντιλόχου φονευθείς, Ο 547 ἑξ. 3) ἄλλος Τρώς, ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 695. 4) εἷς τῶν Ἀχαιῶν, Τ 240.

ΜΕΛΑΝΟΧΡΟΟΣ [.⏑...], ΟΝ, ποι. ἀντὶ τοῦ μελάγχροος (μ. χρόα)=**ΜΕΛΑΓΧΡΟΙΗΣ**, ὅπ. ἴδε, τ 246 †.

ΜΕΛΑΝΌΧΡΟΥΣ, ΟΟΣ, ὁ, ἡ, ποι.=τῷ προηγ., «μελανόχροες κύαμοι» N 589 †.

ΜΕΛΆΝΥΔΡΟΣ [.⏑..], ΟΝ, ποι. (μ. ὕδωρ), ἡ μέλαν ὕδωρ ἔχουσα, «κρήνη», ἧς τὸ ὕδωρ ἕνεκα τοῦ πολλοῦ βάθους φαίνεται μέλαν, πηγὴ ἄφθονος, Ι 14 κ. ἀ. υ 158. (‖. Περιεργίας χάριν σημειωτέον ὅτι ὀνομάζεται σήμερον ἐν Ἰθάκῃ κρήνη τις Μελάνυθρος, βεβαίως ἐκ τοῦ Ὁμηρικοῦ ἐπιθέτου, ὡς κυρίου ὀνόματος ἐκληφθέντος, κατὰ τροπὴν τοῦ δ εἰς θ, ὡς ἐν τῇ λ. θόλος=δόλος, Φιλιστ. Γ'. σ. 130).

ΜΕΛΑΝΩ=ΜΕΛΑΝΕΩ, μελαίνομαι, „μαυρίζω" (ἀμετάβ.), γίνομαι μαῦρος, «μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς» (τῆς φρικὸς δηλ.) μαυρίζει ἡ θάλασσα ὑποκάτω της, ὅ ἐ. ἐξ αὐτῆς, Η 64 †. (Ὁ δὲ Σπίτζνερος μετὰ τοῦ Ἀριστάρχου ἀναγινώσκει «μελάνει (μεταβ.=μελαίνει, „μαυρίζει") δέ τέ πόντον (ὁ ζέφυρος δηλ.) ὑπ' αὐτῆς»· διότι τὰ εἰς αἰνω καὶ ἀνω ῥήματα εἶνε παρ' Ὁμ. κατ' αὐτὸν πάντοτε μεταβατικά (ἴδ. ἐν τῇ ἐκδόσει αὐτοῦ Excurs. XIV)· σύμφωνον ἔχει καὶ τὸν Δύντζερον. Ἀλλ' εἰς ταῦτα ὁ μὲν Φαῖσις ἀντιτάσσει τὴν ἀμετάβατον σημασ. τοῦ κυδάνω (ἴδ. τ. λ.)· ὁ δὲ Βέκκ. τὸ τῆς μ 406 «ἦχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς». Ὁ δὲ Σνεϊδέρος προτείνει τὸν τονισμὸν μελανεῖ ἐκ τοῦ μελανέω τοῦ παρ' Ἀράτῳ 836, ᾧ Ἀπολλ. τῷ Ῥοδ. Δ, 1574). Ἐκ τοῦ

ΜΈΛΑΣ, ΑΙΝΑ, ΑΝ, γεν. ΑΝΟΣ, ἐπικ. δὲ καὶ ΜΕΙΛΑΣ, ἐξ οὗ δοτ. μείλανι, Ω 79· συγκρ. ΜΕΛΑΝΤΕΡΟΣ, Δ 277, ω 94. 1) μέλας, οὐ μόνον „μαῦρος", τοὐναντίον τοῦ λευκός, «σποδιή» ε 488, Γ 103, «ὄϊς» Κ 215, ἀλλὰ καὶ „μελανός", σκοτεινός, βαθύς, «κύανος, αἷμα, οἶνος, ὕδωρ, κῦμα, φρίξ, βότρυες, δρῦς, γαῖα, ἤπειρος, λίθος καὶ ναῦς» ἐφ' ὧν καὶ ἡ καθομιλ. μεταχειρίζεται τὸ „μαῦρος", Α 141, δ 430 κ. ἀ. (Ἡ ναῦς λέγεται μέλαινα κατά τινας μὲν διὰ τὸ τῆς πίσσης περίχρισμα, κατ' ἄλλους δὲ διὰ τὸ ὑπομέλαν χρῶμα, ὅπερ λαμβάνει πᾶν ξύλον, ἐπί τινα χρόνον ἐκτεθειμένον εἰς τὴν ἐπιῤῥοὴν τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ ἀέρος. Ἀλλὰ πρὸς τὴν τελευταίαν ταύτην γνώμην ἀντιμάχεται τὸ τῆς θ 34, ἔνθα πλοτόν τι πρωτόπλουν λέγεται μέλαν· ὅθεν ὀρθότερον εἶνε νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὠνομάσθη μέλαινα ἡ ναῦς διὰ τὸ μέλαν αὐτῆς περίχρισμα, εἴτε πίσσα εἶνε τοῦτο, εἴτε βαθύ τι κυανοῦν (πρβλ. ΜΙΛΤΟΠΆΡΗΟΣ, ΦΟΙΝΙΚΟΠΆΡΗΟΣ), «μελάντερον ἠὔτε πίσσα» εἰς ἔνδειξιν τοῦ βαθυτάτου μέλανος χρώματος, Δ 277 (ἴδ. ΗΫΤΕ)· β'.) σκοτεινός, ζοφερός, „μαῦρος" «ἕσπερος» α 423, «νύξ» Ξ 439, «νέφος» Θ 503. 2) τροπ. „μαῦρος", σκοτεινός, φοβερός, «θάνατος» Β 834, μ 92 κ. ἀ. «Κήρ» Γ 454, δ 283 κ. ἀ. «ὀδύναι» Δ 117 κ. ἀ. Τὸ οὐδ. ὡς οὐσιαστικόν, «τὸ—μέλαν δρυός» ἐκεῖνο τὸ μέλαν τῆς δρυός, τουτέστιν ὁ φλοιὸς τῆς δρυός, κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ Ἀριστάρχου, ἣν παρεδέχθησαν πολλοὶ τῶν νεωτέρων. Ἡ συνήθης ἑρμηνεία εἶνε: τὸ ἐνδότατον, τὸ ἐγκάρδιον, „ἡ καρδία", ἡ ἐντεριώνη, ἡ λεγομένη ἰδίως μήτρα τῆς δρυός, ἥτις εἶνε στερεωτάτη καὶ εἰς τὸ εἶδος τῆς δρυὸς τὸ λεγόμενον μελάνδρυον μέλαινα) ξ 12.

ΜΈΛΑΣ, ΑΝΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Πορθέως, ἀδελφὸς τοῦ Οἰνέως, Ξ 117.

ΜΈΛΑΣ ΠΌΝΤΟΣ, ἐπ. ΜΕΊΛΑΣ ΠΌΝΤΟΣ, Ω 79. Ὁ Σχολιαστὴς καί τινες τῶν νεωτέρων ἑρμηνευτῶν ἐννοοῦσιν ὡρισμένον τινὰ κόλπον, τὸν Μέλανα, τὸν ᾧ Καρδιανὸν πόντον λεγόμενον, μεταξὺ τῆς Θρᾳκικῆς ἠπείρου καὶ τῆς Θρᾳκικῆς χερσονήσου κείμενον· ἄλλοι δέ, ἐν οἷς καὶ ὁ Οὐόλφιος καὶ Οὐόσσιος, λαμβάνουσιν ὡς προσηγορικὸν τὸ «μέλας» καὶ μεταφράζουσι: μαύρην θάλασσαν, τουτέστι σκοτεινήν, φοβεράν.

ΜΕΛΔΟΜΑΙ, ἐπ. ἀποθ., ἀναλύω, „λυώνω", «λέβης κνίσην μελδόμενος» λέβης ὅστις ἢ μᾶλλον ὅταν ἀναλύῃ (ἐν ἑαυτῷ) ἄλειμμα, Φ 361 †. Οὕτως ἔγραψεν ὁ Σπίτζν. κατὰ τὸν Ἀρίσταρχ. ἀντὶ τῆς προτέρας γραφῆς «κνίσῃ μελδ.», ἣν παραδεχθεὶς ὁ Οὐόλφιος ἑρμηνεύει παθητικῶς τὸ «μελδόμενος» ὄχι πολὺ ὀρθῶς.

ΜΕΛΈΑΓΡΟΣ, ὁ (μέλω, ἄγρα, οἱονεὶ ὁ περὶ ἄγρας σπουδάζων) υἱὸς τοῦ Οἰνέως καὶ τῆς Ἀλθαίας, ἀνὴρ τῆς Κλεοπάτρας. Οὗτος εἶνε ὁ μετὰ πολλῶν ἡρώων καταβαλὼν τὸν ἐν Αἰτωλίᾳ Καλυδώνιον κάπρον. Γενομένης δὲ ἔριδος καὶ μάχης μεταξὺ τῶν Κουρήτων καὶ Αἰτωλῶν περὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ δέρματος τοῦ κάπρου, ἐν ὅσῳ μὲν ὁ Μελέαγρος μετεῖχε τῆς μάχης, ηὐτύχουν οἱ Αἰτωλοί, ἀφ' οὗ δέ, χολωθεὶς διὰ τὰς ἀρὰς τῆς μητρός, ἀπεσύρθη, οἱ Κουρῆτες καὶ αὐτὴν τὴν Καλυδῶνα ἐπολιόρκησαν. Τέλος δὲ πεισθεὶς εἰς τὰς παρακλήσεις τῆς γυναικός του, μετέσχε πάλιν τῆς μάχης καὶ κατεπολέμησε τοὺς Κουρῆτας, Β 642, Ι 527 ἑξ. Πρβλ. ΑΛΘΑΊΑ.

ΜΕΛΈΔΗΜΑ, ΑΤΟΣ, τό, ποι. (μελεδαίνω, μέλω), μέλημα, φροντίς, μέριμνα, πάντοτε πληθ. Ψ 62, δ 650, «πατρός» περὶ τοῦ πατρός, ο 8.

*ΜΕΛΕΔΩΝ, ΩΝΟΣ, ἡ, Γ. Ἀπ. 532, καὶ ΜΕΛΕΔΩΝΗ, ἡ, ποι. καὶ Ἰων. μέλημα, μέριμνα, φροντίς, τ 517 †.

ΜΈΛΕΙ, ἴδ. ΜΈΛΩ.

ΜΕΛΕΪΣΤΊ [...⏑], ἐπ. ἐπίῤῥ. (μελεΐζω, μέλος), μεληδόν, „κομματιαστά", „κομμάτια κομμάτια", Ω 409 †, μετὰ δὲ τὸν Βόθην ᾧ ι 291, σ 339 «διὰ μελεΐστι ταμών» διαμελίσας, κομματιάσας, (ἔνθα πρότερον ἐγράφετο ὑφ' ἓν διαμελεΐστι).

ΜΈΛΕΟΣ, ΕΗ, ΕΟΝ, ποι. κενός, μάταιος, μηδαμινός, «αἶνος» Ψ 795, «εὐχος» Φ 473, «ὁρμή» ε 416, ἀργός, Κ 480.—Τὸ οὐδ. ΜΈΛΕΟΝ ὡς ἐπίῤῥ. ματαίως, Π 336.

*ΜΕΛΕΤΆΩ (μέλω), ἀόρ. ἀ. ἐμελέτησα, μελετῶ, [ἀσκῶ], γυμνάζομαι εἰς, «μαντείαν» Γ. Ἑρμ. 557.

*ΜΈΛΗΣ, ΗΤΟΣ, ὁ, ποταμὸς τῆς Ἰωνίας παρὰ τὴν Σμύρνην, ὅπου λέγεται ὑπό τινων ὅτι ἐγεννήθη ὁ Ὅμηρος, Ὑμ. 8, 3. Ἐπιγ. 4, 7.

μέλι [.⏑], ιτος, τό, „μέλι", A 249, κ 234 κ. ἀ.—Ἀμφορεῖς πλήρεις μέλιτος καὶ ἀλείμματος ἐτίθεντο ἐπὶ τῆς πυρᾶς καὶ συνεκαίοντο μετὰ τοῦ νεκροῦ, Ψ 170, ω 68.

Μελίβοια [.⏑..], ἡ, πόλις τῆς Θεσσαλικῆς Μαγνησίας παρὰ τὴν Ὄθρυν τὸ ὄρος, B 717.

μελίγηρυς, ν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (μ. γῆρυς), μελίφωνος, γλυκύφωνος, «ὄψ» μ 187 †, «ἀοιδή» Υ. Ἀπ. 519.

μελίη [.⏑.], ἡ, 1) τὸ δένδρον „ὁ μέλεγος, ἢ μελιὸς ἢ καὶ φράξος", fraxinus excelsior, (‖. κατὰ δὲ τὸν Heldreich ἐν τῷ Die Nutzpflanzen Griechenlands σελ. 31: fraxinus ornus L.), N 178, Π 767. 2) μετωνυμ. τὸ ἐκ τοῦ ξύλου τῆς μελίης κατεσκευασμένον κοντάρι τοῦ δόρατος ἢ ὅλον τὸ δόρυ, B 543 κ. ἀ. ξ 281, χ 259, 276 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.).

μελιηδής, ές, ποι. (μ. ἡδύς), „γλυκὸς ὡσὰν μέλι", «οἶνος» Z 258, ι 208 κ. ἀ., «πυρός» K 569 «καρπός» Σ 568, ι 94, «ἄγρωστις» ζ 90 «κηρός» μ 48· μεταφ. γλυκύς, προσφιλής, ἀγαπητός, «θυμός» K 495, λ 203, «νόστος, ὕπνος» λ 100, π 551.

μελίκρητος, ον, Ἰων. ἀντὶ τοῦ μελίκρατος (μ. κεράννυμι) μετὰ μέλιτος κεκραμένος. Τὸ οὐδ. «μελίκρητον» ὡς οὐσιαστ. τὸ μελίκρατον, κρᾶμά τι μέλιτος καὶ γάλακτος, προσφερόμενον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν νεκρῶν καὶ τοὺς καταχθονίους θεούς, Ὀδ. κ 519, λ 27.

μέλινος [.⏑.], ίνη, ινον, ἐπ. **μείλινος** (μελίη) „μελέγινος", ἐκ ξύλου μελέγου κατεσκευασμένος, «μ. οὐδός» ρ 339. Ἐν Ἰλ. εἶνε ἡ λ. πάντοτε ἐπίθετ. τοῦ «ἔγχος, δόρυ» E 655, N 597, T 361 κ. ἀ.

μέλισσα, ἡ (μέλι)· „μέλισσα", B 87, ν 106 κ. ἀ.

Μελίτη, ἡ, 1) μία τῶν Νηρηίδων, Σ 42. 2) μία τῶν Ὠκεανίδων, ὁμήλιξ καὶ συμπαίκτρια τῆς Περσεφόνης, Υ. Δήμ. 419.

μελίτωμα [.⏑..], ατος, τό (μελιτόω), [μελιτοῦττα], γλύκυσμα, (Φραγκ.) „τοῦρτα" Βατρ. 39.

μελίφρων, ον, ποι. (μ. φρήν) ὁ διὰ γλυκύτητα ἡδύνων, εὐφραίνων τὴν καρδίαν, «οἶνος» Z 264, η 182 κ. ἀ., «πυρός» Θ 188, «σῖτος» ω 489· μεταφ. «ὕπνος» B 34. (Οἱ νεώτεροι ἑρμηνεύουσι τὴν λ.: γλυκείας ἔχων φρένας, μελιηδῆ τὴν διάθεσιν, ἑπομ. ἡδύς, γλυκύς, ἐννοοῦντες τὴν ἐνέργειαν τοῦ πράγματος, καθ' ὃ διαρκῆ αὐτοῦ ἰδιότητα, ὡς τι αἰσθητὸν καὶ οἱονεὶ προσωποποιημένον. ‖. Ἡ ἑρμηνεία αὕτη, καὶ περ ὀρθοτέρα τῆς συνήθους, εἶνε ὁπωσοῦν ἐξεζητημένη καὶ ἄγαν λεπτή. Νομίζω ὅτι τὸ ἐπίθ. ἁρμόζει καὶ ἐτίθετο τὸ κατ' ἀρχὰς εἰς ἀνθρώπους μόνον, τοὺς μόνους ἔχοντας φρένα· κατὰ μεταφορὰν δὲ ἐτέθη καὶ εἰς πράγματα, ἀπολέσαν τὴν ἔννοιαν τῆς φρενὸς καὶ διαφυλάξαν τὴν τῆς ἡδύτητος, πρβλ. **εὐήνωρ**).

μέλλω, μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ παρατ., σπανίως ἀναύξητον, α 232, ι 278. Σημαίνει κυρίως τὸ δυνατὸν ἢ ἀναγκαῖον πράξεώς τινος τὸ ἐκπηγάζον εἴτε ἐκ τῆς ἰδιότητος ἢ θελήσεως τοῦ ἐνεργοῦντος ὑποκειμένου εἴτε ἐκ περιστάσεων ἐξωτερικῶν. Χρονικῶς δὲ ἡ πρᾶξις ἀναφέρεται πάντοτε εἰς τὸ μέλλον εἴτε τὸ ἀπόλυτον (ἐὰν τὸ μέλλω ἦνε χρόνου ἐνεστῶτος) εἴτε τὸ σχετικὸν (ἐὰν ἦνε χρόνου παρατατικ.)· διὸ καὶ συντάσσεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ μέλλοντος τῆς ἀπαρεμφάτου, σπανίως δὲ μετὰ ἐνεστ. ἢ ἀορ. τῆς αὐτῆς ἐγκλ. 1) μέλλω, θέλω, εἶμαι εἰς τὴν στιγμὴν νά, «Ἕκτορα ὅτον ἔτετμεν ἀδελφεόν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλεν στρέψεσθ' ἐκ χώρης» καθ' ἣν στιγμὴν ἔμελλε (ἤθελεν, ἡτοιμάζετο) νὰ στρέψῃ, Z 515, πρβλ. K 326, 454, χ 9· πολλάκις δέ, μᾶλλον ἀναφαινομένης τῆς ἐννοίας τοῦ σκοποῦ, σημ. προτίθεμαι, διανοοῦμαι, „σκοπεύω", ἔχω κατὰ νοῦν, «ἔμελλε διεξίμεναι πεδίονδε» Z 339, πρβλ. Z 52, Ψ 544, λ 553 κ. ἀ. Σπανίως μετὰ ἐνεστ. τῆς ἀπαρφ. K 454, ζ 110, τ 94, ἢ ἀορ. τῆς ἀπαρφ. Ψ 773. 2) „μέλλει", εἶνε πεπρωμένον, εἶνε προωρισμένον, προαποφασισμένον, (‖. ἐν τῇ καθομιλ. πάντοτε ἀπροσώπως: „μοῦ μέλλει, σοῦ μέλλει, ἂν μοῦμελλε κτλ.") μάλιστα κατὰ παρατ. ά.) κατὰ τὴν θέλησιν θεοῦ τινος· ἢ τῆς τύχης «οὐ τελέεσθαι ἔμελλε» δὲν ἦτο πεπρωμένον νά, B 36, δ 156, πρβλ. E 686, Ω 85, δ 107, ψ 221· μετ' ἐνεστ. τῆς ἀπαρφ. P 497, Υ. Ἀπ. 379, μετ' ἀορ. «ἔμελλε λιτέσθαι» Π 46, Σ 98· β΄.) κατ' ἀνθρωπίνην διάταξιν καὶ προαπόφασιν, μόνον Λ 700· γ΄.) ὡς ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτῶν, P 278, ζ 135, «οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἑταίρους ἕδμεναι» δὲν σου ἔμελλεν ἀνδρὸς ἀνάνδρου τοὺς ἑταίρους νὰ φάγῃς, ὅ ἐ. δὲν ἔμελλε νὰ ἦνε ἄνανδρος ὁ ἀνήρ, οὗ τινος τοὺς ἑταίρους κατέτρωγες, ι 475. 3) Πολλάκις ἀποδίδεται ἐν τῇ καθομιλουμ. διὰ τοῦ: „πρέπει νά, θά" (κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἑρμηνευτάς: εἰκὸς μετ' ἀπαρφ.) «μέλλει πού τις καὶ φίλτερον ἄλλον ὀλέσσαι» θὰ ἔχασέ τις, πιστεύω, καὶ φίλτερον ἄλλον ἄνθρωπον (εἶνε, πιστεύω, φυσικὸν νὰ ἔχασέ τις κτλ.) Ω 46, «οὕτω που Διὶ μέλλει φίλον εἶναι» τοιαύτη, φαίνεται, μέλλει νὰ (θὰ) ἦνε ἡ θέλησις τοῦ Διός, B 116, «μέλλω που ἀπέχθεσθαι Διί» θὰ εἶμαι, φαίνεται, μισητὸς εἰς τὸν Δία, πρέπει νὰ εἶμαι μισητὸς εἰς τὸν Δία, Φ 83, «τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν» θὰ τὰ ἔχητε ἀκούσῃ, πρέπει νὰ τὰ ἠκούσατε [εἰκὸς ἐστιν ὑμᾶς ἀκηκοέναι], Ξ 125, «μέλλεν ποτ' οἶκος ὅδ' ἀφνειὸς ἔμμεναι» πρέπει νὰ ἦτο, θὰ ἦτό ποτε (ὡς εἰκάζει τις ἐξ ὅσων βλέπει καὶ ἀκούει) πλούσιος οὗτος ὁ οἶκος, α 232, δ 181, «μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι» [εἰκὸς ἐστί σε εἰδέναι] πρέπει νὰ (θὰ) τὸ εἰξεύρῃς σύ, δ 200, «πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι» πολλάκις, πιστεύω, θὰ παρεκάλεσας, χ 322.

μέλος, εος, τό, 1) μέλος, πάντοτε πληθ.

τὰ μέλη, Ρ 211, σ 70 κ. ἀ. 2) μέλος, μελῳδία, Ὕμ. 18, 16.

μέλπηθρον, τό, ἐπ. τέρψις, παίγνιον, παιδιά (κατὰ δὲ τὸν Οὐόσσιον: ἥδυσμα, νόστιμον φαγεῖ, (Τοορ.) „μεζές“) πάντοτε ἐν ταῖς φρ. «μέλπηθρα κυνῶν» Ν 233 καὶ «μέλπηθρα κυσίν» Ρ 255, Σ 179, περὶ τῶν ἀτάφων νεκρῶν τῶν πολεμίων. Ἐκ τοῦ

μέλπω, ποι. 1) Ἐνεργ. κυρ. μετὰ χοροῦ ἢ ὀργανικῆς μουσικῆς ψάλλω, ἐξυμνῶ, «Ἐκάεργον» Α 474. 2) Μέσ. ὡς ἀποθ.· ά.) ψάλλω, „τραγουδῶ“, «ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς φορμίζων» Σ 604, δ 17, ν 27, Ὑ. Ἑρμ. 476, «μέλπομαι ἐν χορῷ» ψάλλω ἐν χορῷ, χορεύων ψάλλω, (‖. ὅπως ἢ σήμερον ἐν Ἑλλάδι οἱ ἐθνικοὶ χοροὶ μετὰ μολπῆς χορεύονται) Π 182, Ὕμ. 18, 21· β΄.) τροπ. «μέλπ. Ἄρηϊ» χορεύω πρὸς χάριν τοῦ Ἄρεος, τουτέστι μάχομαι γενναίως. (‖. Κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον τέρπομαι, ἡδύνομαι εἰς τὸν πόλεμον).

μέλω, συνήθ. ἐν τῷ γ΄. ἐν. (σπαν. πληθ. καὶ κατ' ἀπαρφ.).—Ἐνες. μέλει, μέλουσι, Υ 21, Ὑ. Ἑρμ. 451· παρατ. ἔμελε καὶ ἐπ. μέλε· προστ. μελέτω καὶ πληθ. μελόντων· μέλ. μελήσει, μελήσωσι, Ε 228, Κ 481· παρακ. ἐπ. μέμηλε, μετοχ. μεμηλώς· ὑπερσ. πάντοτε ἀναύξ. μεμήλει. Ἄλλοι τύποι ἐνεργητικ. εἶνε μόνον ἐνεστ. ά. ἐν. μέλω, ι 20, ἀπαρφ. μέλειν, Ε 490, ἐπικ. μελέμεν, σ 420· μέλ. ἀπαρφ. ἐπίκ. μελησέμεν, Κ 51· παρακ. β΄. ἐν. μέμηλας, Ὑ. Ἑρμ. 437. Τοὺς μέσους τύπους ἴδε κατωτ. Α΄.) Ἐνεργ. εἶμαι μέλημα, ἀποτελῶ τὴν φροντίδα, ὑπόκειμαι εἰς τὴν ἐπιμέλειαν, «πᾶσι δόλοισι ἀνθρώποισι μέλω» εἶμαι τὸ μέλημα τῶν ἀνθρώπων, ὑπόθεσις τῶν λόγων τῶν ἀνθρώπων διὰ τοὺς παντοίους δόλους μου, ι 20. Συνήθως δὲ τίθεται κατὰ γ΄. πρόσωπον, ἢ τὸ μὲν πρόσωπον, ὅπερ ἔχει τὴν φροντίδα, κατὰ δοτ., τὸ δὲ μέλημα, τὸ ὑποκείμενον εἰς τὴν φροντίδα, κατ' ὀνομ. «μέλει μοί τις ἤ τι» „μὲ μέλει“ (‖. ἐν τῇ καθομιλ. εἶνε μόνον ἀπρόσωπον, ὅπως καὶ ἐν τῇ μεθ' Ὅμ. γλώσσῃ, ἂν καὶ ἐν ταύτῃ οὐχὶ ἄνευ ἐξαιρέσεως), φροντίζω περί τινος, «μέλουσί μοι, μελήσουσί μοι ἵπποι» φροντίζω, „μὲ μέλει“, θὰ φροντίσω περὶ τῶν ἵππων, Υ 21, Ε 228, «μή τοι ταῦτα μελόντων» μὴ σὲ μέλῃ περὶ τούτων, Σ 463, ν 362, π 436, «τὰ δ' αὖ Διὶ πάντα μελήσει» Ψ 724, «μηδέ τί οἱ θάνατος μελέτω φρεσὶ μηδέ τι τάρβος», νὰ μὴ συλλογίζηται (νὰ μὴ τὸν μέλῃ διά) τὸν θάνατον, μηδὲ ἄλλον τινὰ φόβον νὰ ἔχῃ (κατὰ τὸ σχῆμα τὸ λεγόμενον ζεῦγμα) Ω 152, «Ἕκτωρ μελέτω σοι» περὶ τοῦ Ἕκτ. φρόντιζε, Ο 231 κ. ἄ. τ. Ἰδίως τίθεται ἐπὶ ἐπιτηδευμάτων ἐπιμελῶς ἀσκουμένων καὶ μελετωμένων, «οἷς οὔτι μέλει πολεμήια ἔργα» οἵτινες δὲν ἀσκοῦσι, δὲν μελετῶσι τὰ τοῦ πολέμου, Β 338, πρβλ. Ζ 92, μ 116, «θαλάσσια ἔργα» Β 614, «βιὸς καὶ φαρέτρη» ζ 270. Ἀντὶ τῆς ὀνομαστ. τίθεται καὶ ἀπαρέμφατον, π 465, καὶ μετοχὴ προσδιοριστικὴ τοῦ ὑποκειμένου, «μέλε γάρ οἱ (Ὀδυσσεῖ) ἐὼν ἐν δώμασι Κίρκης» ἐφρόντιζε (περὶ τοῦ Ὀδυσσ.) διότι διέτριβεν ἐν δ. Κ. (διὰ τὴν παρὰ τῇ Κίρκῃ διατριβήν τοῦ Ὀδ.) ε 6. 2) Ὁ παρακ. καὶ ὑπερσυντ. ἔχουσι ποιητ. σημασίαν ἐνεστ. καὶ παρατ. «ἀνήρ, ᾧ τόσα μέμηλε» ὅστις ἔχει τόσας φροντίδας, Β 25, 62, «ἔργα» Β 614, «τοῖς ἐνὶ φρεσὶ ἄλλα μεμήλει» περὶ ἄλλων ἐφρόντιζον, „ἄλλα ἐσυλλογίζοντο“, α 151 κ. ἀ. Ἡ μετοχὴ «μεμηλώς;» τίθεται πάντοτε ἐπὶ προσώπων ὁ φροντίζων, ὁ μελετῶν, «πλούτοιο, πολέμοιο» Ε 708, Ν 297, 469. Εὑρίσκεται ἢ μεταβ. «μέμηλας ταῦτα» ἐπενόησας ταῦτα, Ὑ. Ἑρμ. 437 (ἀλλὰ μόνον ἐνταῦθα ἐν τοιαύτῃ χρήσει). Β΄.) Μέσ. ποιητ. μόνον· ὁ ἐνες. σπάνιος «μή τι τοι ἡγεμόνος ποθὴ μελέσθω» μή σε μέλῃ τόσον περὶ στερήσεως ἡγεμόνος (διότι δὲν ἔχεις ἡγεμόνα) κ 505· μέλ. «μελήσεταί μοι ταῦτα» Α 523· ἐπικ. παρακ. «μέμβλεται»=μέλει, Τ 343, «μέμβλετο»=ἔμελε, Φ 516, χ 12. (Παρ' ἄλλων δὲ οἱ τύποι οὗτοι θεωροῦνται ὡς ἐνεστ. ἢ παρατ. ῥήματός τινος ἄλλως ἀχρήστου: μέμβλομαι).

(**μέμαα**), ἐπικ. παρακ. μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος ἐκ τῆς ῥίζ. μα- (ἐξ ἧς τὸ μαίομαι), ἄχρ. ἐν τῷ ἐνικῷ. Τῶν δὲ ἄλλων ἀριθμῶν εὔχρηστοι παρ' Ὁμ. τύποι εἶνε οἱ ἑξῆς: β΄. δυϊκ. μέματον, Θ 413, Κ 433, πληθ. μέμαμεν, Ι 641, Ο 105, μέματε, Η 160, μεμάασι, Ὅμ. πλχ., προστακτ. μεμάτω, Δ 304, υ 355· συνηθεστάτη εἶνε ἡ μετοχὴ μεμαὼς μὲ τὸ α βραχύ (ὅπερ μακρὸν ἐν τῷ Π 754), γεν. μεμαῶτος, καὶ κανονικώτεροι τύποι: μεμαότες καὶ μεμαῶτε μὲ τὸ α μακρόν, Β 818, Ν 197· γ΄. πληθ. τοῦ ὑπερσυντ. μέμασαν. 1) ὁρμῶ, ἐφορμῶ, τρέχω, Θ 413, Ξ 298, «πρόσσω» προχωρῶ ὁρμαίως, Λ 615, «μεμαότες ἐγχείῃσι» τρέχοντες μὲ τὰ δόρατα, Β 818, «ἐπί τινι» ἐφορμῶ κατά τινος, Θ 327, Χ 326 (ἐν τῇ Φ 174 συντακτέον τὸ «ἐπὶ οἷ» μετὰ τοῦ «ἅλτο»). 2) ἐπιθυμῶ, ὀρέγομαι, ἐπιζητῶ, συνήθως μετ' ἀπαρφ., Α 590, ε 18 κ. ἀ., ἢ μετὰ γεν. «ἔριδος, ἀκτῆς» Ε 732, Ν 197, Υ 256· ἔτι δὲ καὶ ἁπλῶς θέλω, προτίθεμαι, Κ 208, 432.—Ἡ μετοχὴ μεμαὼς κεῖται πολλάκις ὡς ἐπίθετον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σημασιῶν, δρομαῖος, πρόθυμος, Ν 40 κ. ἀ., «γαστὴρ μεμαυῖα» ρ 286 (‖. ἐνταῦθα εἶνε μετοχικὴ ἡ σημασία: ὅταν ἔχῃ σφοδρὰν ἐπιθυμίαν), ἢ ὡς ἐπίρ. οἷον «ἔβη μεμαώς» δρομαίως, Κ 339 κ. ἀ., «ὡρμήθη μεμαώς» Ν 182 κ. ἀ. Ἴδ. δὲ καὶ **μέμονα**.

μεμακυῖα, ἴδ. **μηκάομαι**.

μέμβλωκα, ἴδ. **βλώσκω**.

μέμβλεται, μέμβλετο, ἴδ. **μέλω** ἐν τέλει.

μεμηκώς, ἴδ. **μηκάομαι**.

μέμηλα, ἴδ. **μέλω**.

μεμνέωτο, ἴδ. **μιμνήσκω**.

Μέμνων, ονος, ὁ, υἱὸς τοῦ Τιθωνοῦ καὶ τῆς Ἠοῦς, βασιλεὺς τῶν Αἰθιόπων, ἐλθὼν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἕκτορος εἰς βοήθειαν τοῦ Πριάμου καὶ φονεύσας τὸν Ἀντίλοχον, δ 187, 188, λ 522. Κατὰ τὸν Πίνδ. Νεμ. 3, 63 ἔπεσεν ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως.

μέμονα (μα-, μέμαα), ποι. ᾗ Ἰων. παρακ. μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος μόνον ἐν τῷ ἐνικῷ εὔχρηστος, διανοοῦμαι, θέλω, ζητῶ, ἐπιθυμῶ, μετ' ἀπαρφ. ἐνεστῶτος, Μ 304 κ. ἀ., υ 15, ἢ μέλλοντος, Η 36, Ξ 88, Φ 481, ἢ ἀορίστου, Ε 482, Ν 307, «μέμονεν δ' ὄγε ἴσα θεοῖσι» ἔχει ἐπιθυμίας ἴσας μὲ τὰς τῶν θεῶν, σπεύδει νὰ ἐξισωθῇ πρὸς τοὺς θεούς, Φ 315, «διχθά μοι κραδίη μέμονεν» πρὸς δύω τινὰ σπεύδει ἡ καρδία μου, πρὸς δύω ἐπιθυμίας ταλαντεύεται, Π 435.

μέμυκα, ἴδ. **μυκάομαι**.

***μέμφομαι**, ἀποθ., μέμφομαι, ἐπιπλήττω, Βατρ. 70.

μέν, ἀσθενέστερος τύπος τοῦ **μήν**.

Α΄.) Κατὰ τὴν πρώτην καὶ κυρίαν του σημασίαν εἶνε μόριον βεβαιωτικόν, ὁριστικόν, ἐμφατικόν, πάντη ἄσχετον πρός τε τὰ προηγούμενα καὶ τὰ ἑπόμενα, τῷ ὄντι, βεβαίως, ἀληθῶς, πραγματικῶς, ναί, μάλιστα· ἀ.) σπανίως μόνον καὶ καθ' ἑαυτὸ ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας, οἷον «ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος» τοῦτο βεβαίως εἶνε σῆμα ἀνδρὸς κτλ., Η 89 (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. γράφει μὴν ἐνταῦθά τε καὶ ὅπου ἀλλαχοῦ τὸ μέτρον συγχωρεῖ), Β 324, ν 154 κ. ἀ.· β΄.) συνηθέστερον δὲ συνδυαζόμενον μετ' ἄλλων μορίων ἢ ἀντωνυμιῶν ἔχει τὴν αὐτὴν μέν, ἀλλ' ἀσθενεστέραν βεβαιωτικὴν σημασίαν, οἷον μετὰ τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας, ἵνα βεβαιώσῃ τὴν ταὐτότητα τῆς ἀντωνυμίας πρὸς τὸ ἀνακεφαλαιούμενον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα (||. ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ Δὴ τῶν Ἀττικῶν, τὸ μετὰ τὰς δεικτικὰς ἢ ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας ἐν ὁμοίᾳ περιπτώσει τιθέμενον), «Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἦρχε —τοῦ μὲν ἔδη πρὸς δῶμα θεά» [τούτου δή] τούτου λοιπόν, ζ 13, πρβλ. Ε 893 κ. ἀ.· γ΄.) μετ' ἄλλων δὲ μορίων συνδυαζόμενον, οὔτε τούτων τὴν σημασίαν παραβλάπτει, οὔτε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ σημασίαν παραλλάσσει, «ἀτὰρ ἢ ἀλλὰ μέν» =ἀλλὰ μήν τῶν Ἀττ., Ζ 125, ϐ 122 κ. ἀ., «ἦ μέν» =ἦ μήν, ἴδ. ἦ, «οὐ μέν» ὄχι βέβαια, Γ 453, α 392 κ. ἀ., «οὐδὲ μέν, οὐδὲ μὲν οὐδέ» Α 154, 603, Ι 374, Ψ 311, Β 703, Μ 212, κ 551, «καὶ μέν» καὶ τῷ ὄντι, ἢ καὶ ὅμως, Α 269, ξ 88, Ι 632, «γε μέν» =γε μὴν τῶν Ἀττ., «μετάλλησάν γε μὲν οὔ τι» δὲν τὸν ἐξήτησαν ὅμως, πρβλ. Β 703. (||. Ἐν τούτοις ὅμως ἐνυπάρχει εἰς τὸ μόριον καὶ σχέσις τις ἐναντιωματικὴ πρὸς τὰ ἀνωτέρω· ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ «Ζεύς μέν που τό γε οἶδε» ἂν καὶ ὁ Ζ., πιστεύω, τὸ εἰξεύρει). Ἡ χρῆσις αὕτη τοῦ μορίου εἶνε κυρίως ἐπικὴ ᾗ Ἰωνική. Εὑρίσκονται ὅμως αὐτῆς παραδείγματά τινα ᾗ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς.

Β΄.) Ἡ ἀνωτέρω βεβαιωτικὴ δύναμις τοῦ μορίου, ὅταν τοῦτο εὑρίσκηται εἰς σχέσιν πρὸς ἄλλην πρότασιν ἔχουσαν τὸν Δὲ ἢ ἄλλο ὅμοιον μόριον, μετατρέπεται εἰς ἀντιθετικήν, ᾗ ἰδίως σημαίνει τότε τὸ μὲν παραχώρησιν, ἀντιστοιχοῦν οὕτω πρὸς τὸ ναὶ μέν, καὶ τὸ τῆς καθομιλουμένης „ἀλήθεια" (πρβλ. τὸ Γερμ. zwar =ze Wahr), οἷον «τὴν μὲν ἐγὼ πέμψω—ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηίδα» αὐτὴν ἀλήθεια θὰ τὴν στείλω· ἐγὼ ὅμως κτλ., Α 184, πρβλ. 298 ἑξ., 389 ἑξ. Ἡ διὰ τοῦ «μὲν—δέ» σύνδεσις γίνεται οὐ μόνον μεταξὺ ἀντιθέτων καὶ διαφόρων σχετικῶν κώλων, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ ὁμοίων καὶ συγγενῶν (||. ὅπου δηλ. ἡ ἀντίθεσις ὑπάρχει εἰς τὸν τύπον μόνον), «τῷ δ' ἤδη δύω μὲν γενεαὶ— ἐφθίαθ'—μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσε» Β 250 ἑξ., πρβλ. ςίχ. 312 ἑξ., 470 ἑξ. Τῶν αὐτῶν μορίων γίνεται πολλὴ χρῆσις καὶ ἐπὶ μερισμοῦ καὶ ὑποδιαιρέσεως τόπου, χρόνου, ἀριθμοῦ, τάξεως καὶ προσώπων, Α 18, 53, Γ 114, «ὁ μὲν—ὁ δέ», ἴδ. ὁ, ἡ, τό, «τὰ μὲν—πᾶν δέ» Δ 110, 111, «οἱ μὲν—ἡμίσεες δέ» Γ 153, 155 κ. ἀ.· ἔτι δὲ ᾗ ἐπὶ ἐμφατικῆς ἐπαναλήψεως τῆς αὐτῆς λέξεως «περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι» Α 258, «πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν» Α 288, πρβλ. Ξ 216, Φ 464, ο 70.—Ἄξια παρατηρήσεως εἶνε: ἀ.) ὅτι τὰ διὰ τοῦ «μὲν—δέ» συνδεόμενα κῶλα, ἀπομακρύνονται πολὺ ἀλλήλων διὰ παρενθήκης ἄλλων προτάσεων, οἷον τὸ «δὲ» τοῦ Β 511 εἶνε ἀπόδοσις τοῦ ἐν στίχ. 494 «μέν»· β΄.) ἀπόδοσις τοῦ «μὲν» εἶνε ἀντὶ τοῦ «δὲ» ἄλλα συνώνυμα μόρια, οἷον ὁ ἀλλά, Α 22 ἑξ., 376 ἑξ., «οὐ μὲν—ἀλλά» Α 163, «μὲν—ἀτάρ» Ζ 124 ἑξ., Κ 98, δ 31, «μὲν—αὐτάρ» Α 50, 331, «μὲν—αὖ» Λ 108, «μὲν—αὖτε» Α 234, Γ 240 ἑξ., χ 5 ἑξ.· ἔτι δὲ ὁ καί, «κάρτιστοι μὲν ἔσαν καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο» Α 267 (ἔνθα ὅμως ὁ Ναϊγελσβαχ ἑρμηνεύει τὸ «μὲν» κατὰ τὰ ἀνωτέρω Α΄.) β΄.)), «αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν ᾗ ἔδειραν» Α 459, χ 475, καὶ τὸ ἠδέ: «αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο ἠδὲ γαλήνη ἔπλετο νηνεμίη» μ 168, 380 ἑξ. (ὅπου δὲ πρότερον ἐγράφετο «ἦ μὲν—ἦ δέ» διωρθώθη ὑπὸ τοῦ Σπιτζνέρου καὶ τῶν μετ' αὐτόν: «ἠμὲν—ἠδέ»)· γ΄.) ἐνίοτε λείπει τὸ διὰ τοῦ Δὲ ἀντίθετον κῶλον ὡς εὐκόλως ἐξυπακουόμενον, η 237.

Γ΄.) Περὶ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ μορίου τούτου μετ' ἄλλων ἴδ. ἀνωτέρω Α΄.) γ΄.) καὶ εἰς τὰ ἐκεῖ σεσημειωμένα μόρια πρόσθες ᾗ τάδε: ἄρα, γάρ, δή, τέ (ἴδ. τὰς λ. ταύτας). Τὸ δὲ μέν τοι (ἢ μέντοι) εἶνε μὲν ἐπιβεβαιωτικόν: βεβαίως, τῷ ὄντι, ἀληθῶς (ἴδ. τοί), «κείνου μέντοι ὅδ' υἱὸς ἐτήτυμον ὡς ἀγορεύεις» δ 157· εἶνε δὲ καὶ ἐναντιωματικόν (ὡς καὶ τὸ ἀνωτέρω παρατηρηθὲν μὲν Α΄.) γ΄.)), «σφῶιν μέν τ' (=

μέν τοι) ἐπέοικε» εἰς ὑμᾶς ὅμως ἁρμόζει, Δ 341. Ὅσάκις δὲ πάσχει ἔκλιψιν: μέν τ', εἶνε ἀμφίβολον ἂν ἦνε μέν τε ἢ μέν τοι. Ἡ ἔννοια χ ἡ ὀρθὴ κρίσις δύνανται νὰ διακρίνωσι τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου. Ὁ δὲ Σπίτζνερος (ἐν τῇ ἐκδόσει αὐτοῦ Excurs. VIII. § 3) μάτην ἀγωνίζεται νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὸ μέν τοι ὡς δύω μορίων συνδυασμὸς δὲν ὑπάρχει παρ' Ὁμ., γνωματεύων ὅτι τὸ ἕτερον τῶν μορίων τοι εἶνε πανταχοῦ ἀντωνυμίας προσωπικῆς δοτικῆ.

μενεαίνω, ἐπικ. (μένος), ἀπαρφ. ἐνεστ. μενεαινέμεν, Ὁμ. πλχ., ἀόρ. ἀ. πάντοτε ἀναύξητ. (ὡς καὶ ὁ παρατ.) μενέαινα. 1) σφόδρα ἐπιθυμῶ, ὀρέγομαι, σπουδάζω περί τι, θέλω, ἀπολελ. Χ 10, ε 341, μετ' ἀπαρφ. τοῦ ἀορ. ᾱ καὶ τοῦ ἐνες., Ε 606, ν 30, ρ 17, 185, μετ' ἀπαρφ. τοῦ μέλ. μόνον Φ 176, φ 125. 2) ἔχω κατά τινος μένος, ὅ ἐ. πάθος, εἶμαι ὠργισμένος („κακιωμένος"), „κακιόω" (ἀναλογεῖ πρὸς τὸ Γαλλ. en vouloir), τινί, Ο 104, α 120, ἀπολελ. Τ 68 κ. ἀ., «ἔριδι μενεήναμεν» ἐξ ἔριδος ἠχθρεύθημεν, ἐκακιώσαμεν, Τ 58. Τὸ δὲ τῆς Π 491, «κτεινόμενος μενέαινε» πολλαχῶς ἑρμηνεύεται· κατά τινας μὲν: φονευόμενος ἢ πίπτων ὠργίζετο, κατ' ἄλλους δὲ: εἶχε σφοδρὰν ἐπιθυμίαν πρὸς μάχην καὶ ἐκδίκησιν· κατὰ δὲ τὸν Εὐσάθ. καὶ τὸν Σχολ., οἵτινες ὁρμῶνται ἐκ τῆς προηγουμένης παραβολῆς: ἐλειποψύχει ἢ ἐστέναζε.

μενεδήιος, ον, ἐπικ. (μένω, δήιος), ὁ μένων, ὑφιστάμενος, δεχόμενος τὸν πολέμιον, ὅθεν καρτερικός, ἀνδρεῖος, εὐτόλμος, Ἰλ. Μ 247, Ν 228.

Μενέλαος [..-.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀτρέως, βασιλεὺς τῆς Λακεδαίμονος, Η 470, Β 408, 581 ἑξ., ἀδελφὸς τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἀνὴρ τῆς Ἑλένης, ἧς ἡ ἁρπαγὴ ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τοῦ Τρωικοῦ πολέμου. Σῶμα μὲν ἔχει ῥωμαλέον καὶ καρτερικόν, ἀλλ' ὄχι καὶ τὸ ἡγεμονικὸν τοῦ ἀδελφοῦ. Τὸ ἦθος αὐτοῦ εἶνε ἀγαθόν, ἤπιον καὶ εὐμενές· ὡς μαχητὴς δὲ δεικνύει μὲν εὐτολμίαν καὶ ἀνδρείαν, ἀλλὰ δὲν εἶνε τοσοῦτον τολμηρὸς χ ῥαγδαῖος, ὡς ὁ Αἴας καὶ Διομήδης, Ρ 18 ἑξ. Μετὰ δὲ τὸν Τρωικὸν πόλεμον ἑπτὰ ἔτη περιπλανηθεὶς τέλος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα του, δ 82 ἑξ.

μενεπτόλεμος, ον, ἐπικ. (μένω, πτόλεμος), ὁ ἐν πολέμῳ μένων, καρτερικός, εὐσταθής, ἀτρόμητος, ἐπίθ. τῶν ἡρώων, Ζ 29, Ν 693, γ 442 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), καὶ τῶν Περαιβῶν, Β 749.

Μενεσθεύς, ῆος, ὁ (μένω, σθένος), υἱὸς τοῦ Πετεοῦ, ἡγεμὼν τῶν Ἀθηναίων, ἐξαίρετος ἁρματηλάτης, Β 552, Κ 255, Μ 331, Ν 195, Ο 331.

Μενέσθης, ου, ὁ, εἷς τῶν Ἀχαιῶν ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Ε 609.

Μενέσθιος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἀρνιθόου, βασιλεὺς τῆς ἐν Βοιωτίᾳ Ἄρνης, ὑπὸ τοῦ Πάριδος φονευθείς, Η 9. 2) υἱὸς τοῦ Σπερχειοῦ ἢ Βώρου καὶ τῆς Πολυδώρας, εἷς τῶν ἡγεμόνων τῶν Μυρμιδόνων, Π 173—178.

μενεχάρμης, ου, ὁ, ἡ, ἐπικ. καὶ **μενέχαρμος**, ον, Ξ 376 † (μένω, χάρμη, πρβλ. μενεπτόλεμος), μένων ἐν πολέμῳ, καρτερικός, ἀνδρεῖος, ἀκλόνητος ἐν τῇ μάχῃ, ἐπίθετον ἡρώων καὶ ἐθνῶν, Ἰλ. Ι 529, Λ 112 κ. ἀ.

μενοεικής (μενοϝεικ.), ές, ἐπικ. (μένος, εἴκω), πρὸς τὴν θέλησιν καὶ ἐπιθυμίαν ἀνάλογος, τουτέστιν ἐκπληρῶν αὐτήν, ὅθεν ἀ.) ἱκανός, „ἀρκετός", «δαίς, δεῖπνον, ἐδωδή, οἶνος» Ὁμ. πλχ., «τάφος» ἄφθονον νεκρικὸν δεῖπνον, Ψ 29· ἔτι δὲ «θήρη, λητίς, δῶρα, χάρις» Ὁμ. πλχ., «ὕλη» ξύλα ἄφθονα, Ψ 139· πληθ. «μονοεικέα» ἱκανά, ξ 232· β΄.) εὐχάριστος, ἐπιθυμητός, ἡδύς, ν 273, π 429, «πολλὰ μενοεικέα» Ι 227.

μενοινάω, ποι. (μένος) χ κατ' ἐπικ. ἐπέκτασιν **μενοινώω**, Ν 79, Ἰων. **μενοινέω**, Μ 59, γ΄. ἐνικ. μενοινάᾳ, Τ 164· τῆς ὑποτακτ. παράδοξος τύπος μενοινήῃσι, Ο 82 (ὃν εἰσήγαγε μὲν ὁ Ἀρίσταρχος, ὁ δὲ Βούττμαννος καὶ Σπίτζνερος ἀντ' αὐτοῦ ἀποκατέστησαν τὴν εὐκτ. μενοινήσειε, ἀλλ' οἱ μετ' αὐτοὺς ἐκδόται δὲν συνεφώνησαν), ἀόρ. ἀ. ἐμενοίνησα, διανοοῦμαι, διαλογίζομαι, „ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου", βούλομαι, θέλω, «πολλά, οἷα κτλ.» Ὁμ. πλχ., πολλάκις μετά τινος τῶν ἑξῆς προσδιορισμῶν «φρεσὶν ἦσι (σῇσι), θυμῷ, ἐνὶ θυμῷ, μετὰ φρεσί» Ξ 264, «ὁδόν, νόστον» „μελετῶ", ϛ 285, δ 480, ο 111, «τινί τι» βουλεύομαι, „μελετῶ" κατά τινός τι, «κακά» λ 532, μετ' ἀπαρεμφάτου ἐνεστῶτος ἢ ἀορίστου, Κ 101, ϛ 248 κ. ἀ., «πεζοὶ δὲ μενοίνεον εἰ τελέουσιν» ἐσκέπτοντο δὲ ἂν πεζοὶ θὰ διαπεράσωσι, Μ 59. (‖ Αὕτη τοῦ Φαίσιος ἡ ἑρμηνεία εἶνε ὀρθοτέρα, ἢ ἄν τις θεωρήσῃ τὸ «πεζοί» ὡς ὑποκείμενον τοῦ «μενοίνεον»).

Μενοιτιάδης [..⏑⏑.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Μενοιτίου, ὁ Πάτροκλος, Α 397, Ι 211 κ. ἀλλαχ. τῆς Ἰλ.

Μενοίτιος [..⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἄκτορος, πατὴρ τοῦ Πατρόκλου, εἷς τῶν Ἀργοναυτῶν, Λ 765, Π 14, Ψ 85 ἑξ.

μένος, εος, τό (μα-, μέμαα). 1) κυρ. ὁρμή, ὀργασμός, [ὀργή], σφοδρὰ δηλ. ἐκδήλωσις τῶν ψυχικῶν δυνάμεων, καὶ ἀ.) ὀργή, θυμός, πάθος, ἐμπάθεια, Α 103, Ι 679· ἰδίως δὲ ἡ πολεμικὴ τόλμη, ἀνδρεία, „καρδιά", «μένος ἀνδρῶν» Β 387, «Ἄρηος» Σ 264, π 269, χ πληθ. «μένεα πνείοντες» τόλμην πνέοντες, τολμηροί, Β 536, Λ 508, συνάπτεται μετὰ τοῦ «θυμός, ἀλκή, θάρσος» Ε 2, 470, Ι 706 κ. ἀ.· β΄.) ἐπιθυμία, ἔφεσις, Ν 634, πληθ. Θ 361. 2) ζωικὸς ὀργασμός, ζωικὴ δύναμις, ζωή, Γ 294, «ψυχή τε μένος τε» Ε 296, Θ 123. 3) οἱαδήποτε εἰς ἐκδήλωσιν τείνουσα ὁρμή, δύναμις, ἰσχύς, ὁρμή· ἀ.) ἐπὶ ἀνθρώ-

πων, «μένος χειρῶν» Ε 506· ἔτι δὲ «μένος χ χεῖρες» Ζ 506, «μένος καὶ γυῖα» Ζ 27· 6′.) ἐπὶ ζώων, Ρ 20, γ 480 κ. ἀ.· γ′.) ἐπὶ πραγμάτων, οἷον τοῦ δόρατος, Ν 444, Π 613, τοῦ ἀνέμου, Ε 524, τοῦ πυρός, λ 220, τοῦ ἡλίου, Ψ 190, τοῦ ῥεύματος, Μ 18. 4) εὔχρηστον ἐν περιφράσεσιν, ὅπως καὶ τὸ «βίη» καὶ «ἴς» (ἴδ. τὰς λ.), οἷον «μένος Ἀτρείδαο» Λ 268, «Λεοντῆος» Ψ 387, «ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο» ὁ ἀκμαῖος χ κραταιὸς Ἀλκίνους, η 167, σ 34, «μένεα ἀνδρῶν» Δ 447, Θ 61, δ 363. (Ἄλλοι παράγοντες τὴν λ. ἐκ τοῦ ΜΕΝΩ ἀποδέχονται κυρίαν αὐτῆς σημασίαν: τὴν ἐπίμονον ἢ μόνιμον δύναμιν. Ὁ δὲ Δοιδερλ. ἀνάγει τὰς διαφόρους αὐτῆς σημασίας εἰς δύω ῥίζας, τὴν μὲν τῆς θελήσεως καὶ ἐπιθυμίας εἰς τὴν ῥίζ. ΜΑ–, τὴν δὲ τῆς δυνάμεως καὶ καρτερίας εἰς τὸ μένω).

Μέντης, ου, ὁ, 1) ἀρχηγὸς τῶν Κικόνων, Ρ 73. 2) βασιλεὺς τῶν Ταφίων, ξένος τοῦ Ὀδυσσέως. Τούτου τὴν μορφὴν καὶ τὸ σχῆμα ἔλαβεν ἡ Ἀθηνᾶ, ἐλθοῦσα πρὸς τὸν Τηλέμαχον εἰς τὴν Ἰθάκην, α 105, 180.

μέντοι, ἴδ. ΜΕΝ, Γ′.).

Μέντωρ, ορος, ὁ, 1) πατὴρ τοῦ Ἰμβρίου, Ν 171. 2) υἱὸς τοῦ Ἀλκίμου, πιστὸς φίλος τοῦ Ὀδυσσέως ἐν Ἰθάκῃ, εἰς ὃν ἀποπλέων ὁ Ὀδ. ἐνεπιστεύθη τὸν οἶκον αὐτοῦ πάντα. Ὑπὸ τὴν μορφὴν αὐτοῦ συνέπλευσεν ἡ Ἀθηνᾶ μετὰ τοῦ Τηλεμάχου εἰς τὴν Πύλον, β 225, δ 654, ρ 68 κ. ἀλλαχ. τῆς Ὀδ.

μένω, ποι. **μίμνω**, μέλ. Ἰων. μενέω ἀντὶ τοῦ μενῶ, ἀόρ. ἀ. ἔμεινα. 4) ἀμετάβ. μένω· ἀ.) ἐν γένει μένω, διαμένω, διατρίβω, «αὖθι, αὐτόθι» Γ 291, Ξ 119, μετὰ προθ. «ἐν δήμῳ» Ι 634, «ἀπό τινος» μακράν τινος, Β 292· μένω ἀργός, κάθημαι, Ι 318, Ξ 367· ἐπὶ ἀψύχων, ἵσταμαι, „στέκω", Ρ 434· ἰδίως δ′.) μένω ἐν τῇ μάχῃ, μένω ἐν τῇ τάξει, καρτερῶ, ἐμ(ἐπι)μένω (τοὐναντίον τοῦ τρέπομαι), ὅθεν συνάπτεται μετὰ τοῦ «τλῆναι» Λ 317, ὑπομένω, κ 53· γ′.) περιμένω, προσμένω, «ἐς ἠέλιον καταδύντα» μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, ρ 570, μετ' ἀπαρφ. Δ 247, «μένον δ' ἔσπερον ἐλθεῖν» περιέμενον νὰ ἔλθῃ ἡ ἑσπέρα, α 422, ἢ μετὰ τοῦ «εἰσόκε» χ τῆς ὑποτ., Ι 45, Λ 666. 2) μεταβ. μετ' αἰτ. προσμένω, περιμένω, ἀναμένω, Ν 37, ο 346, «Ἥω» Λ 723, ἰδίως δὲ τὸν ἐπερχόμενον πολέμιον, δέχομαι, Ε 527 κ. ἀ., «δόρυ» Ν 830, ἐπὶ ζώων καὶ πραγμάτων, Ν 472, Ο 620.

Μένων, ωνος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, Μ 193.

***Μεριδάρπαξ** [.⏑..], αγος [⏑.], ὁ (μερίς, ἅρπαξ), ὁ ἅρπαξ τῶν μερίδων, ψιχίων, κωμικὸν ὄνομα μυός, Βατρ. 265.

***μερίζω** (μέρος), παθ. παρακ. μεμέρισμαι, μερίζω, μοιράζω, Βατρ. 61.

***μέριμνα**, ἡ, φροντίς, μέριμνα, Ὑ. Ἑρμ. 44, 160. (Περὶ τῆς ἐτυμολογ. ἴδ. **μερμηρίζω**).

Μερμερίδης, αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Μερμέρου, ὁ Ἴλος, α 259.

***μέρμερος**, ον, ποι., πολυμέριμνος, φροντίδας ἐμποιῶν· ἐπὶ δὲ πραγμάτων, ἐπίπονος, δύσκολος, „κοπιαστικός", πολύμοχθος, μόνον περὶ πολεμικῶν ἔργων, πληθ. «μέρμερα ἔργα» Ἰλ. Θ 453, Κ 289, καὶ μόνον «μέρμερα» Κ 48, Λ 502, Φ 217. (Περὶ τῆς ἐτυμολογ. ἴδ. **μερμηρίζω**).

Μέρμερος, ὁ, 1) εἷς τῶν Μυσῶν ὑπὸ τοῦ Ἀντιλόχου φονευθείς, Ξ 512. 2) ἴδ. **Μερμερίδης**.

μερμηρίζω, ἐπικ., ἀόρ. ἀ. ἐπικ. μερμήριξα. 1) ἀμετάβ. φροντίζω, μεριμνῶ, διαλογίζομαι, σκέπτομαι, ἰδίως «δίχα, διάνδιχα μ.» „εἰς δύω γνώμας εἶμαι", ταλαντεύομαι, ἀμφιβάλλω, π 73, Α 189, Θ 167· συνήθ. μετὰ τῶν ἑξῆς προσδιορισμῶν «ἐνὶ φρεσί, φρεσί, στήθεσσι, κατὰ φρένα, κατὰ θυμόν». Κατόπιν δὲ ἀκολουθεῖ τὸ «ὡς» Β 3, «ὅπως» Ξ 159, υ 8 κ. ἀ., τὸ «ἤ—ἤ (ἦ—ἦ)» τοῦτο—ἢ ἐκεῖνο, ἂν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, Ε 672, Κ 503 κ. ἀ., ἢ καὶ ἀπαρφ. «ἐλθεῖν ἠδὲ πυθέσθαι» κ 152, 438, ω 235, Θ 167, «περί τινος» Υ 17. 2) μεταβ. μετ' αἰτ. ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω, μηχανῶμαι, ἀποφασίζω, α 427 κ. ἀ., «δόλον» δ 93, «φόνον τινί» δ 325, τ 52, «τιν' ἀμύντορα» ἐξευρίσκω τινὰ βοηθόν, π 256, 261. (Κατὰ μὲν τὸν Λόβεκκ. ἐκ τοῦ μείρω, μερίζω, ὅθεν μὲ ἀναδιπλασιασμὸν χ ἔκτασιν τοῦ φωνήεντος μερμηρίζω, ἔτι δὲ μέρμηρος καὶ μέρμηρα=μέριμνα· ἁπλούστερον δὲ κατὰ τὸν Κούρτιον ἐκ τῆς ῥίζ. ΜΕΡ–, ἐξ ἧς καὶ ἡ μέρ-ιμνα, καὶ ὁ μέρμερος καὶ μέρμηρος. ‖. Ἐν τῇ καθομιλ. ἐσώθη παρ' Ἀθηναίοις τὸ ἀφῃρημένον „μερμερία" ὅ ἐ. μέριμνα, ἀνησυχία).

μέρμις [.–], ιθος [–.], ἡ, δεσμός, λεπτὸν σχοινίον, „κανάπι, (Ἰταλ.) σπάγος", κ 23 †. (Κατά τινας μὲν ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ εἴρω, εἱρμός, σειρά· ‖. κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ἐκ τοῦ μηρύομαι=συστέλλω, καὶ συγγ. τῷ μήρινθος. Ἐν Ἀμοργῷ λέγονται „μερμίδια" (ὅ ἐ. μερμίθια, ἴδ. **μελάνυδρος**) τὰ περὶ τὸ ἐπιστήθιον λεπτὰ κορδόνια, Πανδώρ. Τόμ. Η′. σ. 443).

***μέρος**, εος, τό, μέρος, μερίδιον, «κατὰ μέρος» ἕκαστος κατὰ τὸ μέρος του, ὅ ἐ. κατὰ σειράν, Ὑ. Ἑρμ. 53. (Ἐκ τῆς ῥίζ. ΜΕΡ–, μείρομαι).

***Μέροπες**, οἱ (οἱ πανάρχαιοι ἄνθρωποι, κυρ. οἱ Θνητοί, ἴδ. τὴν ἐπομ. λ.), τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῶν κατοίκων τῆς νήσου Κῶ, τῶν καταγομένων, ὡς συνήθως λέγεται, ἀπὸ βασιλέως τινὸς Μέροπος, Ὑ. Ἀπ. 42.

μέροψ, οπος, ὁ, ποιητ., πιθανῶς θνητός, φθαρτός (ἐκ τινος ῥίζ. ΜΕΡ- ἐξ ἧς καὶ μόρος mors κατὰ τὸν Δύντζερον, ὅστις ἀπορρίπτει ὡς οὐκ ὀρθὴν τὴν συνήθη ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ ΜΕΡ– (μείρομαι) καὶ ὤψ, ἑπομένως καὶ τὴν ἑρμηνείαν:

μερίζων (ἀρθρῶν) τὴν φωνήν, ἔχων ἔναρθρον φωνήν), ἐπίθετον τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τῇ φράσει «μερόπων ἀνθρώπων» (ἐν τέλει στίχου), Α 250 κ. ἀ. τῆς Ἰλ., τῆς δὲ Ὀδ. υ 49, 132· ἔτι δὲ «μέροπες ἄνθρωποι» Σ 288 καὶ «μερόπεσσι βροτοῖσιν» Β 285, «μερόπων γένος ἀνδρῶν» Ὑμ. 31, 8.

Μέροψ, οπος, ὁ (ἴδ. **Μέροπες**), περιβόητος μάντις καὶ ἡγεμὼν τῆς παρὰ τὸν Ἑλλήσποντον πόλεως Περκώτης, πατὴρ τοῦ Ἀδράστου ϗ Ἀμφίου, Β 831, Λ 329 ἑξ.

μεσαιπόλιος, ον, ποι. (μέσος, πολιός), ὁ μεταξὺ (τῶν μελαινῶν) πολιὰς ἔχων τρίχας, μιξόθριξ, „ψαρός“, ἐπίθετον τοῦ Ἰδομενέως, Ν 361 †.

Μεσαύλιος, ὁ, ὄνομα δούλου τινὸς τοῦ ἐν Ἰθάκῃ συβώτου Εὐμαίου, ξ 449, 455. Ἐκ τοῦ

μέσαυλος, ὁ, ἢ τὸ **μέσαυλον** μόνον ἐν τῷ ἐπικ. τύπῳ **μέσσ.** (μέσος, αὐλή), κυρ. τὸ ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς (ἥτις παρ' Ὅμ.=περίβολος, τοιχογύρισμα), ἐπομ. αὐλή, „μάνδρα, τόπος τοιχογυρισμένος“, εἰς διατριβὴν βοσκημάτων, Ρ 112, 657, Ω 29, Λ 548· οὕτως λέγεται καὶ ἡ μάνδρα τοῦ Κύκλωπος, κ 435.

μεσηγύ, Ἰων. ϗ ἐπικ. ἐπίρ., χάριν τοῦ μέτρου καὶ **μεσηγύς**, καὶ συνήθως ἐπικ. μὲ σσ, μεταξύ, ἐν τῷ μέσῳ, ἀνὰ μέσον „ἀνάμεσα“· ἀ.)κυρ. τοπικῶς, ἀπολελ. μόνον Λ 573, Ψ 521· «τὸ μεσηγύ» ὡς οὐσιαστ. τὸ μεταξύ, Ὑ. Ἀπ. 108· ἄλλως μετὰ γεν. Ε 41, Θ 46, δ 845 κ. ἀ.· β΄.) χρονικῶς, ἐν τῷ μεταξύ, ἐν τούτοις, μόνον η 195. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. καὶ ἐνταῦθα τοπικῶς ἐκληπτέον τὸ ἐπίρ. ἐν τῇ μεταξὺ ὁδῷ. —Τὸ υ εἶνε βραχύ, ἐν δὲ τῇ ἄρσει μακρόν, δ 845).

μεσήεις, εσσα, εν, ἐπικ. (ἐκ τοῦ μέσος, κατ' ἐπέκτ.), ὁ ἐν τῷ μέσῳ, μεσαῖος, μέτριος, ὁ μεταξὺ τῶν «ἐξόχων» καὶ «χερειοτέρων» Μ 269 †. (Ὁ Γοιβελος ἀποδοκιμάζων τὴν λ. διορθώνει μεσηγύς· ‖. τὸ δὲ ἐπίρ. τοῦτο ἐκλαμβάνει ὡς σημαντικὸν τῆς τάξεως: ὁ τὴν μεταξὺ τῶν ἐξόχων καὶ χερειοτέρων ἔχων τάξιν).

Μέσθλης, ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Πυλαιμένους καὶ τῆς νύμφης Γιγαίας, ἀρχηγὸς τῶν Μαιόνων, Β 864, Ρ 216.

μεσόδμη, ἡ (κατὰ συγκοπ. ἐκ τοῦ ἀχρήστου **μεσοδομη**, ἐκ τοῦ μέσος, δέμω), κυρ. τὸ οἱονεὶ μεσόδομον, μεταξὺ δεδημημένον ἢ μέρος οἰκοδομῆς μεταξὺ ἄλλων. 1) ἡ δοκὸς ἡ διήκουσα ἐγκαρσίως ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἑτέραν πλευρὰν τοῦ πλοίου („μεσοδόκι“) καὶ κατὰ τὸ μέσον ἔχουσα ὀπὴν ἢ κοίλωμα, ἐν ᾧ προσηρμόζετο ὁ ἰσὸς ὁσάκις ἵστατο ὄρθιος, διὸ καὶ λέγεται «κοίλη μεσόδμη» ϐ 424, ο 289. 2) πληθ. «μεσόδμαι» τ 37, υ 354 κατά τινας μὲν: τὰ μέρη τοῦ τοίχου τὰ μεταξὺ τῶν ἐξεχόντων παραστατῶν, κατὰ δὲ τὸν Ἀρίσταρχον=μεσόστυλα, ὅ ἐ. τὰ μεταξὺ κιόνων διαφράγματα, intercolumnia, κατ' ἄλλους τὰ κενὰ τὰ μεταξὺ τῶν δοκῶν τῆς ὀροφῆς, τὰ μετέπειτα ἀποτελέσαντα τὰ φατνώματα· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. αὐταὶ αἱ δοκοὶ ἢ στρωτῆρες τῆς ὀροφῆς, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἅπαν τὸ στέγασμα τῆς οἰκίας· κατ' ἄλλους τέλος εἶνε εἴδός τι „μισοπατώματος“ („μεσόπατον ἢ παραπάτιον“, Γαλλ. entresol) ἢ κρεμάθρας, εἰς τὸ βάθος τοῦ μεγάρου ἐνοικοδομημένης καὶ ἀναλογούσης πρὸς τὰ θεωρεῖα τῶν μεγάλων αἰθουσῶν, *Ὀδ.

***μεσόμφαλος** [..ᴗ.], **ον** (μέσος, ὀμφαλός), μόνον ἐν τῷ οὐδετ. «τὸ μεσόμφαλον» τὸ μέσον τοῦ ὀμφαλοῦ, «λύχνου» Βατρ. 129.

μέσον, τό, ἐπικ. **μέσσον**, ἴδ. **μέσος.**

μεσοπαγής, ές, ἐπικ. **μεσσοπ.** (μέσος, πήγνυμι), μέχρι τοῦ μέσου ἐμπεπηγμένος, «μεσσοπαγὲς δ' ἄρ' ἔθηκε κατ' ὄχθης μείλινον ἔγχος» ἔκαμε τὸ μείλ. ἔγχος νὰ ἐμπηχθῇ εἰς τὴν ὄχθην ὡς τὴν μέσην, ὅ ἐ. ἐνέπηξε τὸ μείλ. ἔγχος εἰς τὴν ὄχθην ὡς τὴν μέσην, Φ 172 †. (Οὕτως ἔγραψεν ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτόν· πρότερον δ' ἐγράφετο **μεσοπαλές**, ὅ ἐ. ἐκ τῆς μέσης παλλόμενον).

μέσος, η, ον, ἐπικ. **μέσσος** (κατὰ τὴν χρείαν τοῦ μέτρου). 1) ἐπίθ., ὅπερ ἐπιθετικῶς δὲν ἐκφέρεται ἐν τῇ καθομιλουμένῃ, εἰς τὸ μέσον, „εἰς τὴν μέσην“, τὸ μέσον τινός· ἀ.) τοπικῶς «βάλεν αὐχένα μέσσον» ἐκτύπησε τὸν αὐχένα εἰς τὸ μέσον, ἢ τὸ μέσον τοῦ αὐχένος, Ε 657, Ν 561, «ἐν μέσσῃ (ἐξυπ. σχεδίῃ) κάθιζε» ἐν τῷ μέσῳ τῆς σχεδίας ἐκάθιζε, „μέσ' 'ς τὴν μέση“, ε 326 κ. ἀ., «περὶ μέσσῳ (κατὰ τὸν Βέκκ. ἔκ τινος σχολίου ἀντὶ τοῦ πρότερον μέσσω) χεῖρε τιτήνας» ἁπλώσας τὰς χεῖράς του περὶ τὴν μέσην (τοῦ σώματος), ἀφ' οὗ τὸν ἔπιασεν ἀπὸ τὴν μέσην, Ν 534, «ἐν μέσσοισιν ἵζε» ἐκάθισεν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, Υ 15, δ 281 κ. ἀ., «μέσσῃ ἁλί» ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, δ 844· β΄.) χρονικῶς «μέσον ἦμαρ» μεσημβρία, „μεσημέρι“, Φ 111, η 288. 2) συχνὰ ὡς οὐσιαστικὸν τὸ οὐδέτ. «μέσον», τὸ μέσον, „ἡ μέση“, οἷον «ἐς μέσον» εἰς τὸ μέσον, Δ 79, ρ 447 κ. ἀ., μετὰ γεν. «ἐς μέσ. ἀμφοτέρων» Ζ 120, Υ 159, «ἐν μέσσῳ» καὶ μόνον «μέσσῳ» Γ 69, 90, 446, Δ 444, θ 66, λ 157, «κατὰ μέσον» „καταμεσῆς“, Δ 541, Ε 8, Π 285, Ι 87. Τροπ. «ἐς μέσον τίθημι» βάλλω τι (ἄθλον) εἰς τὸ μέσον, οἱονεὶ μεταξὺ τῶν ἀγωνιζομένων ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐπομ. ὁρίζω βραβεῖον, Ψ 704, «ἐς μέσον ἀμφοτέροις δικάζειν» εἰς τὸ μέσον τῶν δύω δικάζω, τουτέστι πρὸς οὐδέτερον ἀποκλίνων, ἐξ ἴσου ἀπέχων ἑκατέρου, ἐπομ. δικαίως, Ψ 574. —Τὸ οὐδ. **μέσον** ὡς ἐπίρ., ἐν τῷ μέσῳ, ἀνὰ μέσον, „ἀνάμεσα“, Μ 167, ξ 300.

μέσσατος [.ᴗ.], **η, ον**, ἀρχαῖον ἐπίθ., ὑπερθετικ. τοῦ **μέσος**, ὁ μεσαίτατος, «ἐν μεσσάτῳ» „μέσ' 'ς τὴν μέσην“, *Ἰλ. Θ 223, Λ 6.

μέσσαυλος, ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **μέσαυλος**, ὅπ. ἴδ.

Μέσση, ἡ, πόλις καὶ λιμὴν τῆς Λακωνίας, ἐπὶ τῆς δυτικῆς παραλίας τοῦ Ταινάρου πιθανῶς οὐ μακρὰν τοῦ νῦν λιμένος Μεζάπου, Β 582, Παυσ. 3, 25, 9. (‖ Κατὰ τὸν Ἐρν. Κούρτιον, τὸν περιηγητὴν τῆς Πελοποννήσου, καὶ σήμερον ἀκόμη ἡ περὶ τὸν Μέζαπον χώρα εἶνε «πολυτρήρων»).

Μεσσηγύ, Μεσσηγύς, ἴδ. **Μεσηγύ.**

Μεσσηΐς, ίδος, ἡ, κρήνη πλησίον τῆς Ἑλλάδος, ἀρχαιοτάτης πόλεως τῆς Θεσσαλίας, Ζ 457, πρβλ. Στράβ. 9, 5, 6. Κατ' ἄλλους δὲ ἦτο πλησίον τῆς Θεράπνης ἐν Λακωνίᾳ, Παυσαν. 3, 20, 1.

Μεσσήνη, ἡ, μικρά τις χώρα περὶ τὰς Φηράς, πόλιν τῆς μετέπειτα Μεσσηνίας, φ 15, πρβλ. Στρ. 8, 5, 8. Ἐκ τούτου

Μεσσήνιος, η, ον, Μεσσηνιακός, καὶ ὡς οὐσ. Μεσσήνιος, φ 18.

Μεσσοπαγὴς καὶ Μεσσοπαλής, ἴδ. **Μεσοπαγής.**

Μέσσος, ἴδ. **Μέσος.**

***Μεστός, ή, όν,** πλήρης, „γεμᾶτος", (καὶ „μεστός" ἐπὶ φυσικῶν προϊόντων) Ἐπιγ. 15, 5.

Μέσφα [.˘], ἐπικ. ἐπίρ. μέχρι, ἕως, μετὰ γεν. «ἠοῦς» Θ 508 †.

Μετά. Ι.) Πρόθ. μετὰ γεν., δοτ. καὶ αἰτ., κυρ. σημ. τὸ μεταξύ. Α΄.) μετὰ γεν. καὶ σημ. κοινωνίαν καὶ συνδιατριβήν, οὐ μόνον τοπικήν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἄλλην, ὁμοῦ, „μαζί, μέ", μεταξύ, «μετὰ δμώων πῖνε καὶ ἤσθε» π 140, «μετ' ἄλλων λέξο ἑταίρων» κ 320, «μάχεσθαι μετά τινος» Ν 700, Φ 458. Συχνότερον δὲ παρ' Ὁμ. Β΄.) μετὰ δοτ. μόνον ποι. καὶ ἰδίως ἐπικ. καὶ σημ. 1) τοπικὴν κοινωνίαν, συνύπαρξιν, συνδιατριβήν, μεταξύ, ἐν τῷ μέσῳ, συνήθ. μετὰ πλθ. χ ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν Ἐν (μεθ' ἧς συναλλάσσεται, Λ 64 ἑξ.) «ζώει μετὰ Μυρμιδόνεσσι» Π 15, «μετὰ Τρώεσσιν ἀγορεύειν» μεταξὺ ἢ ἐνώπιον τῶν Τρώων, πολχ. τῆς Ἰλ., ἢ μετὰ ἐνικοῦ περιληπτικοῦ ὀνόματος, οἷον «μεθ' ὑμετέρων ἀγορῇ» θ 156, πρβλ. Χ 49, «ἵζει μετ' ἀνδρῶν ἀριθμῷ» μετὰ τῶν ἀνδρῶν συναριθμούμενος, λ 449, «μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός» δ 17· ὡσαύτως συχνὰ «μετ' Ἀργείοισιν, Ἀχαιοῖσιν, ἀνδράσιν, ἀθανάτοισι, κ. ἄ.»· σπανιώτερον ἐπὶ ταύτης τῆς σημ. μετὰ δοτικ. πράγματος «μετὰ νηυσί» Ν 668, δ 499, «μετ' ἄστρασι» Χ 28, 317, «μετὰ κύμασι» γ 31, «μ. νεφέεσσι» Υ. Ἀφρ. 67, «κεῖσθαι ὁμοῦ νεκύεσσι μεθ' αἵματι καὶ κονίῃσι» ἐν τῷ μέσῳ αἵματος καὶ κονιορτοῦ, Ο 118. Μεταφ. ἐπὶ καταστάσεων «μετ' ἄλγεσι τέρπεσθαι» ο 400. Πολλάκις ὅμως μετὰ δοτ. πράγματος ἐπὶ τῆς σημ. τοῦ μεταξὺ δύω, „ἀνάμεσα", ἀνὰ μέσον «μετὰ χερσὶν ἔχω» κρατῶ (μέσα) εἰς τὰ χέρια μου [ἐν χερσὶν ἔχω], Λ 184, γ 281 κ. ἀ. «τὸν μετὰ χερσὶν ἐρύσσατο» κυρ. τὸν ἁπέσπασε κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας, ὅ ἐ. διὰ τῶν χειρῶν, Ε 344. Ὡσαύτως «μετὰ γένυσσι, μετὰ γαμφηλῇσι» Λ 416, Ν 200, «πίπτειν μετὰ ποσσὶ γυναικός» πίπτει μεταξὺ τῶν ποδῶν „ἀνάμεσα 'στὰ πόδια", γεννᾶται, Τ 110. Τὸ δὲ «μετὰ φρεσί», σημ. ὅ,τι χ τὸ «ἐν φρεσί» κατὰ νοῦν, καθ' ἑαυτόν, Ξ 264, δ 825 κ. ἀ. 2) σημ. κοινωνίαν ἐνεργείας ἢ καταστάσεως, οἷον «μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο πέτεσθαι» ὁμοῦ μὲ τὰς πνοὰς τοῦ ἀνέμου, ταχέως ὡς ὁ ἄνεμος, δ 148, πρβλ. Ψ 367.

Γ΄.) μετ' αἰτ. 1) τοπικῶς καὶ σημ. ἀ.) κίνησιν πρός τι, πρόσωπον ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, πληθ. ἢ ἑνικόν, (‖. κυρ. κίνησιν σκοποῦσαν τὴν ἕνωσιν ἢ ἐντάμωσιν καὶ συνδιατριβὴν μετὰ τοῦ ἀντικειμένου, πρὸς ὃ ἡ κίνησις), πρός, εἰς, «ἐλθεῖν, ἱκέσθαι μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς» Γ 264, «φεύγειν μετὰ νῆας» Μ 123, «ἐλαύνειν μετὰ στρατὸν Ἀχαιῶν» Ε 589, «ἦκεν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν» Θ 76, «ἰέναι μετὰ Νέστορα» Κ 73, πρβλ. Ο 221, «σφαῖραν ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον» ζ 115, «μετὰ ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων» Ζ 511, καὶ τροπικῶς «βάλλειν τινὰ μετ' ἔριδας καὶ νείκεα» ἐμβάλλω εἰς ἔριδας κτλ. Β 376, ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ ἐχθρικῆς κινήσεως «μετὰ Λήιτον ὁρμῶμαι» ὑπάγω νὰ εὕρω (ἵνα συμπλακῶ μὲ) τὸν Λήιτον, Ρ 605· ὡσαύτως «βῆ μετά τινα» Ε 152 κ. ἀ. β΄.) σπανιώτερον μετὰ ῥήματος στάσεως σημαντικοῦ, ὅτε σημαίνει ὅ,τι ἡ Ἐν, μεταξύ, οἷον «θυμὸν ὄρινε πᾶσι μετὰ πληθύν» εἰς πάντας τοὺς ἐν τῷ πλήθει, Β 143, «μετὰ πάντας ἔπλευ ἄριστος» μεταξὺ πάντων, Ι 54. 2) σημ. ἀκολουθίαν· ἀ.) τοπικήν, „κατόπιν", ὀπίσω, μετά, „ὕστερ' ἀπό", «μετὰ κτίλον ἕσπετο μῆλα» Ν 492, πρβλ. Κ 516, «βῆναι μετά τινα» ὑπάγω κατόπιν τινός, ἀκολουθῶ, Κ 149, «μεθ' ἡμιόνους ἰέναι» κατόπιν τῶν ἡμιόνων, ζ 260, «θεῖν μετά τινα» Κ 63· β΄.) χρονικήν, «τὸν δὲ μέτα» ὕστερον αὐτοῦ, Θ 261, λ 263 κ. ἀ. «μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα» μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πατρ. Ω 575, «μεθ' Ἕκτορα» βραχυλογικῶς ἀντὶ τοῦ: μεθ' Ἕκτ. θανόντα, Σ 96, «μετὰ ταῦτα» Υ. Ἑρμ. 126· γ΄.) ἀκολουθίαν τάξεως καὶ ἀξίας, ἰδίως μετὰ τὰ ὑπερθετικὰ καὶ τὰ συγγενῆ τούτοις, «ἄριστοι τῶν ἄλλων μετά γ' αὐτόν» Μ 104, «κάλλιστος ἀνὴρ μετὰ Πηλείωνα» Β 674 κ. ἄ. «ἀριστῆες μετ' Ἀχιλῆα» Η 228, «κήδιστοι μεθ' αἷμα καὶ γένος» μετὰ τοὺς ἐξ αἵματος καὶ γένους, θ 583, «ὃς πᾶσι μετέπρεπε μάρνασθαι μετὰ Πηλείωνος ἑταῖρον» Π 195. 3) σημ. σκοπόν: πρός, διά, «ὁπλίζεσθαι μεθ' ὕλην» πρὸς ξύλα, διὰ ξύλα, Η 418, «πλεῖν μετὰ χαλκόν» διὰ χαλκόν, μὲ σκοπὸν νὰ φέρω χαλκόν, α 184, «ἐπαΐξαι μεθ' ἑὸν βέλος» κατόπιν τοῦ βέλους μου, ὅ ἐ. ἵνα τὸ λάβω ὀπίσω, Ν 513, «βῆναι μετὰ δεῖπνον» εἰς δεῖπνον, ἵνα δειπνήσω, Τ 346, «θωρήσσομαι μετὰ πόλεμον» ἐξοπλίζομαι πρὸς πόλεμον, διὰ τὸν πόλ. Υ 329, «ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουήν» ἵνα ἀκούσῃ περὶ τοῦ πατρός, β 308 κ. ἄ. καὶ μετὰ μετοχῆς περαιτέρω προσδιοριζούσης τὸν σκοπόν, «μετὰ δόρυ ἦει οἰσόμενος» ἐπήγαινε διὰ τὸ δόρυ, νὰ τὸ φέρῃ ὀπί-

σω, N 247, πρβλ. ν 415. 4) σημ. ἀναλογίαν, συμφωνίαν: κατά, ἀναλόγως, συμφώνως πρός, «μετὰ σὸν κῆρ» κατὰ τὴν καρδίαν σου, Ο 52, «μετ' ὄγμον» κατὰ τὸν ὄγμον, Σ 552, «μετ' ἴχνια βαίνω» βαδίζω κατὰ τὰ ἴχνη, ἐπὶ τὰ ἴχνη, Ε 406 κ. ἀ. «μετὰ κλέος» κατὰ τὴν φήμην, καθὼς ἤκουε, Λ 227, Ν 364.

ΙΙ.) Ὡς ἐπίρ., ἀπολελ. ά.) μεταξύ, προσέτι, ἐκτὸς τούτων, Β 446, Ο 67, Σ 515, ε 224· β΄.) κατόπιν, ὀπίσω, τοπικῶς τε καὶ χρονικῶς, Ψ 133, Α 148, ο 400, φ 231.—Πολλάκις ὅμως προῆλθεν ἐκ τμήσεως, τουτέστι χωρισμοῦ ἀπὸ τοῦ ῥήματος, ἴδ. τὰς ἑπομένας μετὰ τῆς Μετὰ συνθέτους λ.

ΙΙΙ.) Ἐν συνθέσει πλὴν τῶν εἰρημένων σημ. καὶ μεταβολὴν καταστάσεως.

ΜΕ΄ΤΑ. 1) ἀντὶ τῆς μετὰ κατ' ἀναστροφήν, ὅταν τίθηται κατόπιν τοῦ πτωτικοῦ ἡ πρόθεσις αὕτη, ἥτις ὅμως μένει ἄτονος ἐν ἐκθλίψει τοῦ τελικοῦ φωνήεντος, Ν 301, Υ 329, «τὸν δὲ μετ' Ἰδομενεύς» Ρ 258, ο 147. 2) ἀντὶ τοῦ μέτεστι (ἴδ. ΕΝΕΙΜΙ), υ 93.

ΜΕΤΑ-ΒΑΙ΄ΝΩ, μέλ. μεταβήσομαι, ἀόρ. μετέβην· παρακ. μεταβέβηκα, μεταβαίνω, „ἀλλάζω τόπον, περνῶ“· 1) ἐπὶ τῶν ἄστρων «μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει» τὰ ἄστρα ἦσαν περασμένα (ὑπὲρ τὸ μεσουράνημα), εἶχον κλίνῃ πρὸς τὴν δύσιν, μ 312, ξ 383. 2) μεταφ. ἐπὶ τῶν ἀοιδῶν, τῶν μεταβαινόντων εἰς ἄλλο θέμα, „ἀλλάζω“ θ 492, «ἐς ἄλλον ὕμνον» Υ. Ἀφρ. 291, Ὑμ. 8, 9.—17, 11. Ὑ Ὁδ.

ΜΕΤΑ-ΒΑ΄ΛΛΩ, ἀορ. β΄. μετοχ. μεταβαλών μόνον ἐν τμ. μεταστρέφω, „γυρίζω“, «νῶτα» στρέφω τὰ νῶτα, τρέπομαι (εἰς φυγήν) Θ 94 †.

ΜΕΤΑ-ΒΟΥΛΕΥ΄Ω, μετέπειτα ἀποφασίζω (πρβλ. ΜΕΤΑΦΡΑ΄ΖΟΜΑΙ) «ἄλλως μετεβούλευσαν» ἄλλως ἔπειτα ἀπεφάσισαν, ὅ ἐ. μετέβαλον γνώμην, μετενόησαν, ε 286 †.

ΜΕΤ-ΑΓΓΕΛΟΣ, ὁ, ἡ, ἐπ. κορ. ὁ ἢ ἡ μεταξύ τινων ἢ παρά τισιν ἄγγελος, «θεοῖσι μετάγγελος» ἡ μεταξὺ τῶν θεῶν, ἐν τοῖς θεοῖς ἄγγελος (Ἶρις) (‖. ὀρθότερον, νομίζω, ἡ πρός τινας πεμπομένη ἄγγελος κατὰ τὸ: ἐπιβουκόλος κ. τ. τ. ἢ ἡ μεταξύ τινων μεσολαβοῦσα ἄγγελος, internuncia, ὡς μεταφράζει ὁ Δύντζερος) Ὑ Ἰλ. Ο 144 κ. ἀ. (Ὁ Οὐόλφ. ἐξέδωκε κατὰ τὴν συνήθη γραφήν: θεοῖσι μετ' ἄγγελος).

ΜΕΤΑ-ΔΑΙ΄ΝΥΜΑΙ [.⏑.⏑.], ἐπ., μέσ. μέλ. μεταδαίσομαι, συνδειπνῶ, συνευωχοῦμαι, μετὰ γεν. τοῦ ὅλου «ἱερῶν» τρώγω καὶ ἐγὼ ἐκ τῶν ἱερῶν, Ψ 207, «τινί» μετά τινος, Χ 499, σ 48.

ΜΕΤΑ-ΔΗ΄ΜΙΟΣ, ΟΝ, ἐπ. ἐνδημῶν, ἐν τῷ δήμῳ εὑρισκόμενος, ἔνδημος, «κακόν» Ὑ Ὁδ. ν 46, περὶ ἀνθρώπου: ὁ ἐν τῷ οἴκῳ ἢ ἐν τῇ πόλει (οἶκοι) διατρίβων, τοὐναντ. ἀποδημῶν), θ 293.

ΜΕΤΑ-ΔΟ΄ΡΠΙΟΣ, ΟΝ, ἐπιδόρπιος, ἀπόδειπνος, μετὰ τὸ δεῖπνον (καὶ ὄχι κατ' ἄλλους: κατὰ τὸ δεῖπνον, μεταξὺ δειπνῶν) δ 194 †.

ΜΕΤΑ-ΔΡΟΜΑ΄ΔΗΝ [.⏑.⏑.], ἐπ. ἐπίρ. (μεταδραμεῖν), τρέχων κατόπιν, διώκων, Ε 80 †.

Ὑ ΜΕ΄ΤΑΖΕ, ἐπ. ἐπίρ. χρόνου (μετά) ὕστερον, μετέπειτα, κατόπιν, ὅπερ κατὰ μὲν τὴν μαρτυρίαν τῶν παλαιῶν εἶνε μόνον Ἡσιόδειον (Ἔργ. καὶ Ἡμ. 396), κατ' εἰκασίαν δὲ τοῦ Σμιττίου ἐγράφη καὶ ἐν τῷ Ὑ. Ἑρμ. 159 «ἤ σε κακὸν τὰ μέταζε κατ' ἄγκεα φηλητεύσειν» ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς ἀντιγράφοις ἀναγινωσκομένου καὶ πάντη ἀδιανοήτου «ἤ σε λαβόντα μεταξὺ κτλ.». ‖. Τὴν διόρθωσιν ταύτην ἀπεδέχθη καὶ ὁ Βαουμεῖστερος, ἂν καὶ οὐχὶ ἄνευ οὐδενὸς δισταγμοῦ. Νομίζω ὅτι ὀρθοτέρα εἶνε ἡ διόρθωσις, οὐχὶ ὅμως καὶ ἡ ἑρμηνεία, τοῦ Ματθίου «ἤ σε, λαθόντα μεταξύ, κατ' ἄγκεα φηλητεύσειν» ἑρμηνευομένη ὡς ἑξῆς: ἤ, ἂν ἐν τῷ μεταξὺ λάθῃς (ὅ ἐ. διαλάθῃς) καὶ διαφύγῃς τὰ δεσμὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, θὰ περιφέρησαι ὡς λῃστὴς εἰς τὰς φάραγγας.

ΜΕΤΑΪ΄ΖΩ, ποι. ἀντὶ τοῦ **ΜΕΘΙ΄ΖΩ**, παρακάθημαι, συμπαρακάθημαι, π 362 †.

ΜΕΤ-ΑΪΣΣΩ [.–..], ποι., ἀορ. μετοχ. μεταΐξας, ἐπιπηδῶ, ἐφορμῶ, ἐπιτίθεμαι, μόνον ἀπολ. καὶ κατὰ μετοχ. ἐνεστ. Π 398 ἢ ἀορ. Φ 564, ρ 236, π 11.

ΜΕΤΑ-ΚΙΑ΄ΘΩ [.⏑–⏑.], μόνον ἐν τῷ παρατ. μετεκίαθον· ά.) ὑπάγω κατόπιν, ἐπακολουθῶ, ἀπολ. Λ 52, μετ' αἰτ. παρακολουθῶ, διώκω, καταδιώκω, «τὸν δὲ (ταῦρον) μετεκίαθον» παρηκολούθουν, ἵνα σώσωσιν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀνύχων τῶν λεόντων, Σ 581, Π 685, Σ 532· β΄.) ὑπάγω, μεταβαίνω πρός τινα, ἐπισκέπτομαι, «Αἰθίοπας» α 22· γ΄.) «πεδίον» διατρέχω, διέρχομαι, Λ 714.

ΜΕΤΑ-ΚΛΑΙ΄Ω, ποι., μέλ. μετακλαύσομαι, κλαίω κατόπιν ἐκ μετανοίας, Λ 764 †.

ΜΕΤΑ-ΚΛΙ΄ΝΩ, παθ. ἀόρ. μετεκλίνθην, κλίνω, „γέρνω“ πρός τι, μόνον ἐν τῇ φρ. «πολέμοιο μετακλινθέντος» ὅταν ἡ μάχη κλίνῃ, „γύρῃ“ πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, Λ 509 †.

ΜΕΤΑ-ΛΗ΄ΓΩ, ἐπ., ἀόρ. εὐκτ. μεταλλήξειε, μετοχ. μεταλλήξας, παύω, [παύομαι], μετὰ γεν. «χόλοιο» Ὑ Ἰλ. Ι 157, 261, 299, Ὑ. Δήμ. 340.

ΜΕΤΑΛΛΑ΄Ω, ποι., ἀόρ. ά. μετάλλησα, ἐξετάζω, ἐρευνῶ [πυνθάνομαι], ἐρωτῶ, ἀπολ. ξ 378, ο 23· μετ' αἰτ., τινὰ ἢ τί, Α 550, Κ 125, γ 243, π 287 καὶ μετὰ διπλ. αἰτ., τινά τι, Γ 177, α 231, κ. ἀ. «τὶ ἀμφί τινι» τὶ περί τινος, ρ 554. (Ἡ συνήθ. ἐτυμολ. ἐκ τοῦ μετ' ἄλλα ἢ μέταλλον εἶνε ἀπίθανος. Ἴσως ἐκ τοῦ μετὰ καὶ λάω, βλέπω πρός τι· ‖. ἴσως ὅμως καὶ δὲν εἶνε σύνθετον).

ΜΕΤΑΛΛΗ΄ΓΩ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ **ΜΕΤΑΛΗ΄ΓΩ**, ὅπ. ἴδ.

ΜΕΤΑ΄ΛΜΕΝΟΣ, ἴδ. **ΜΕΘΑ΄ΛΛΟΜΑΙ**.

ΜΕΤΑΜΑ΄ΖΙΟΣ, ΟΝ, ποι. (μετά, μαζός) «ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον» ἐκτύπησε τὸ στῆθος (τὸ μέρος τοῦ στήθους) τὸ μεταξὺ τῶν μαζῶν (μαστῶν), Ε 19 †. (Ὀρθότερον ἐκλαμβάνει ὁ Φαῖσις τὸ ἐπίθ. ὡς ἐπίρ.: ἐκτύπησε τὸ στῆθος μεταξὺ

τῶν μαστῶν, ὡς τὸ «μετώπιον» Λ 95 καὶ «ἐπομφάλιον» Η 267).

*ΜΕΤΑ-ΜΕΛΠΟΜΑΙ, μεταξύ τινων, ἔν τισιν μέλπω (ἴδ. τὴν λ.), μετὰ δοτ. μόνον ἐν τῷ Υ. Ἀπ. 197.

ΜΕΤΑ-ΜΙΓΝΥΜΙ [.⏑.–.], μέλ. μίξω, συμμίγνυμι, ἀναμιγνύω, τινί τι, Ὀδ. χ 221. Ταὐτὸν καὶ τὸ ΜΕΤΑΜΙΣΓΩ, τι, σ 310.

ΜΕΤΑΜΩΝΙΟΣ, ΟΝ, ποι. μάταιος, ἀνωφελής, „χαμένος", «μή μοι μεταμώνια νήματ' ὀλῆται» νὰ μὴ μοῦ χαθοῦν εἰς μάτην, „νὰ μὴ πᾶν χαμένα", 6 98, τ 143, ω 133, «πάντα μεταμώνια τίθημι» ματαιώνω, κάμνω μάταια, ἐκμηδενίζω, Δ 363, «μεταμώνια βάζω» „ὁμιλῶ εἰς τὸν ἀέρα, ὁμ. χαμένα λόγια", σ 332. (Συνήθ. ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ ἄνεμος, κατὰ συγκοπ. ἀντὶ τοῦ μετανεμώνιος, ὅπως φαίνεται καὶ ἐκ τῆς παρ' Ἀριστοφ. Εἰρ. 117 χρήσεως ἐπὶ τῆς σημασίας: διὰ τοῦ ἀνέμου, διὰ τοῦ ἀέρος, οἱονεὶ αἰθέριος. Τὴν δ' ἑτέραν ὀλιγώτερον ἀξιόπιστον γραφὴν μεταμώλιος, ἣν τὸν πιθανῶς ἐτυμολογεῖ ὁ Λόβεκκ. ἐκ τοῦ μολεῖν (κατὰ τὸ ἑτερομόλιος) καὶ μεταφράζει διὰ τοῦ transilis (διαβατικός), ὃ ἐ. mutabilis, εὐμετάβλητος).

ΜΕΤΑ-ΝΑΙΕΤΑΩ, μεταξύ (ἢ μετά) τινων κατοικῶ, συγκατοικῶ, Υ. Δήμ. 87 (οὕτως διωρθώθη ὑπὸ τοῦ Ἴλγεν ἀντὶ τοῦ: τοῖς μέτα ναιετ.).

ΜΕΤΑ-ΝΑΣΤΗΣ [.⏑..], ΟΥ, ὁ (ναίω) ὁ ἀπό τινος χώρας εἰς ἄλλην μετοικῶν, μετανάστης, μέτοικος, ξένος, «ἀτίμητος μ.» Ἰλ. Ι 648, Π 59.

*ΜΕΤΑΝΕΙΡΑ [.⏑..], ΗΣ, ἡ, γυνὴ τοῦ Κελεοῦ, μήτηρ τοῦ Δημοφῶντος, Υ. Δήμ. 161, 206.

ΜΕΤΑ-ΝΙΣΣΟΜΑΙ, ποι. μεταβαίνω, «μετενίσσετο βουλυτόνδε» (ὁ ἥλιος) μετέβαινε, ἔκλινε πρὸς τὴν δύσιν, Π 779, ι 58.

*ΜΕΤΑΝΟΙΑ, ἡ (μετά, νοέω), μεταβολὴ γνώμης, μεταμέλεια „μετάνοιωμα" Βατρ. 70, (‖. ἡ λ. „μετάνοια" διεσώθη μὲν ἐν τῇ καθομιλ. ἀλλὰ μετέβαλε σημασίαν, ἐκ τῆς θρησκευτικῆς μετανοίας μεταπεσοῦσα εἰς τὴν ἐξωτερικὴν αὐτῆς ἐκδήλωσιν, τὴν γονυκλισίαν).

ΜΕΤΑΞΥ [..⏑], ἐπίρ. (μετά, ‖. ἢ κατὰ τὸν Κούρτιον σύνθετον ἐκ δύω προθ.: μετά, ξύν) ἐν τῷ μεταξύ, „ἀνάμεσα", Α 156 †. Ἴδ. ϗ ΜΕΤΑΞΕ.

ΜΕΤΑ-ΠΑΥΟΜΑΙ, ἐν τῷ μεταξὺ παύω, διαναπαύομαι, Ρ 373 †.

ΜΕΤΑ-ΠΑΥΣΩΛΗ, ἡ, διανάπαυλα, διακοπή, «πολέμοιο» Τ 201 †.

ΜΕΤΑΠΡΕΠΗΣ, ἐπ. διαπρεπὴς μεταξύ τινων, μετὰ δοτ. «ἀθανάτοισιν» Σ 370. Ἐκ τοῦ

ΜΕΤΑ-ΠΡΕΠΩ, ἐπικ., διαπρέπω μεταξύ τινων, ἐξέχω, [διαφέρω], μετὰ δοτ. προσ. «ἥρωέσσιν» Β 579, «ἀμφιπόλοισιν» ζ 109 κ. ἀ., μετὰ δοτ. τοῦ πράγματος, ὡς πρός (κατά) τι, «γαστέρι μάργῃ» σ 2 (ἐν τμ.), μετὰ διπλ. δοτ. «ἔγχεϊ Τρώεσσι» κατὰ τὸ δόρυ μεταξὺ τῶν Τρώων, Π 835, «πλούτῳ Μυρμιδόνεσσι» Π 596, καὶ μετ' ἀπαρφ. «πᾶσι Μυρμιδόνεσσιν ἔγχεϊ μάρνασθαι» Π 194.

*ΜΕΤΑΡΙΘΜΙΟΣ, ΟΝ, ἐπ. (μετά, ἀριθμός) ἐναριθμιος, ἐν τῷ ἀριθμῷ, μετὰ δοτ. Ὑμ. 25, 6.

ΜΕΤΑ-ΣΕΥΟΜΑΙ καὶ ἐπ. μετασσ., ἀορ. β'. συγκεκομ. γ'. ἐν. μετέσσυτο· ἀ.) προστρέχω, ἢ τρέχω κατόπιν, ἀπολελ. Ἰλ. Φ 423, Ζ 296· β'.) ἐφορμῶ, ἐπέρχομαι, μετ' αἰτ. Ψ 389.

ΜΕΤΑΣΠΟΜΕΝΟΣ, ΜΕΤΑΣΠΩΝ, ἴδ. ΜΕΘΕΠΩ.

ΜΕΤΑΣΣΑΙ, αἱ, τὰ ἁρνία τὰ γεγεννημένα μεταξὺ τῶν πρωίμων («προγόνων» παρ' Ὁμ.) καὶ ὀψίμων («ἑρσῶν»), τὰ μέσης ἡλικίας, μέσατα, ι 221 †. (Κυρ. εἶνε ἐπιθ. τοῦ «ὄϊες», θηλ. τοῦ ἀχρής. μέττασσος, ὅπερ παράγεται ἐκ τῆς ΜΕΤΑ, ὅπως τὸ περισσὸς ἐκ τῆς ΠΕΡΙ. Ὁ δὲ Δοιδερλ. καί τινες ἄλλοι ἐτυμολογοῦσιν ἐκ τοῦ μεσάζω ϗ μέσος. ‖. Ὁ δὲ Κούρτ. θεωρεῖ τὴν λ. κανονικῶς ἐσχηματισμένην ἐκ τοῦ ἀχρ. μετά -κι-αι, ὃ ἐ. ἐπερχόμεναι, κατόπιν ἐρχόμεναι).— Τὸ οὐδ. «τὰ μέτασσα» ὡς ἐπίρ. τὸ μετέπειτα, Υ. Ἑρμ. 125 «ὡς ἔτι νῦν τὰ μέτασσα (κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Μυλλέρου ἀντὶ τοῦ ἀδιανοήτου «τάμετ' ἄσσα») πολυχρόνιοι πεφύασι» καθὼς ἀκόμη τώρα εἰς τὸ μετέπειτα κτλ. (Ὁ δὲ Σνεϊδεβτνος ὑπώπτευσε: τὰ μέταζε, ὅπερ παρέλαβεν ὁ Βαουμ. ‖ Ἀλλ' εἰσέτι, νομίζω, δεῖται θεραπείας τὸ χωρίον).

ΜΕΤΑΣΣΕΥΟΜΑΙ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ΜΕΤΑΣΕΥΟΜΑΙ.

ΜΕΤΑ-ΣΤΕΝΩ, ποι., κατόπιν στενάζω, μετέπειτα ἐκ μετανοίας κλαίω, «ἄτην» δ 261 †.

ΜΕΤΑ-ΣΤΟΙΧΙ [.⏑.–], ἐπ. ἐπίρ. (στοῖχος) ἐπὶ στίχον κατὰ τὸν Σχολ. («στίχος δὲ ἡ ἐπὶ βάθος στάσις»), εἰς τὴν σειρὰν ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου, μόνον Ἰλ. Ψ 358, 757. (Ὁ δὲ Δοιδερλ. ἐναντίον τῆς ἑρμηνείας ταύτης τῶν ἀρχαίων ἑρμηνεύει φυσικώτερον δῆθεν: ἐν παρατάξει, εἰς τὴν σειράν, ὁ εἷς παρὰ τὸν ἄλλον).

ΜΕΤΑΣΤΡΕΦΩ, μέλ. ψω· ἀόρ. ἀ. μετέστρεψα, καὶ παθ. μετεστρέφθην. 1) Ἐνεργ. ἀ.) μεταβ. μεταστρέφω, μεταβάλλω, „γυρίζω", μεταφ. «ἦτορ ἐκ χόλου» Κ 107, «νόον μετὰ σὸν κῆρ» μεταστρέψω τὸν νοῦν μου, τὴν διάθεσίν μου πρὸς τὴν καρδίαν σου, Ο 52, «μή τι μεταστρέψωσι» (ἐξυπ. τὰ κακὰ ἔργα) μήπως τὰ στρέψωσιν (οἱ θεοί) ἐναντίον σας, β 67· (ὁ δὲ Ἀμεῖς ὀρθότερον, νομίζω, ἀποδίδει τὰ «κακὰ ἔργα» μόνον εἰς τὸ «ἀγασσάμενοι», τὸ δὲ «μεταστρέψωσιν» ἑρμηνεύει: ἐπιφέρωσι μεταβολήν τινα, ‖. ἢ καὶ εἰς τὴν ἑπομ. ἀμετάβ. σημασίαν δύναται νὰ ἐκληφθῇ)· β'.) ἀμετάβ. „στρέφω, γυρίζω", καὶ συνηθέστερον „τὰ στρέφω, τὰ γυρίζω", ὃ ἐ. μεταβάλλω γνώμην, διάθεσιν κτλ., Ο 203. 2) Παθ. (μόνον ἐν τῇ μετοχῇ τοῦ ἀορ.) μὲ σημασ. μέσην, „στρέφομαι, γυρίζω ὀπίσω", Α 595, Ο 591, Ο 258, Λ 447.

ΜΕΤΑ-ΤΙΘΗΜΙ [.⏑⏑..], ἀόρ. ἀ. μετέθηκα, ἐμβάλλω, ἐμπορῶ, «κέλαδον» σ 402 †.

ΜΕΤΑ·ΤΡΕΠΩ, μόνον μέσ. ἐν τῷ 6′. ἀορ. μετετραπόμην, μετατρέπομαι, στρέφομαι ὀπίσω, ἀπολελ. Ἰλ. Α 199 (ἐν τμ.)· 6′.) μεταφ. στρέφομαι πρός τι, „γυρίζω νὰ κυττάξω (τι)“, προσέχω, Α 160, Ι 630, Μ 238. Ἐκ τούτου

ΜΕΤΑΤΡΟΠΑΛΙΖΟΜΑΙ [.∪.∪...], μέσ. ἀποθ., στρέφομαι ὀπίσω, „γυρίζω“ ἰδίως ἀπὸ τῆς φυγῆς ἐναντίον τῶν πολεμίων, Υ 190 †. Πρβλ. **ΕΝΤΡΟΠΑΛΙΖΟΜΑΙ**.

ΜΕΤ·ΑΥΔΑΩ, σύνηθ. ἐν τῷ γ′. ἐνικ. τοῦ παρατ. μετηύδα, καὶ ἐν τῷ ά. ἐνικ. μετηύδων, μ 153, 270, κυρ. ἐν πολλοῖς, μεταξὺ πολλῶν, ἢ πρὸς πολλοὺς ὁμιλῶ, ἀγορεύω, «Ἀργείοισι, Φαιήκεσσι, ἀθανάτοισι, ἀμφιπόλοισι, ἑτάροισι κ. ἀ.» Ὅμ. πλχ., «ἔπεα Τρώεσσι» Θ 496.

ΜΕΤΑ·ΦΗΜΙ, ἐπ., ἀόρ. 6′. μετέειπον, μεταξύ τινων ἢ πρός τινας λέγω, ὁμιλῶ, ἀγορεύω, μετὰ δοτ. πληθ. καὶ μάλιστα τῆς ἀντωνυμ. «τοῖς ἢ τοῖσι μετέφη» συχνὴ παρ' Ὅμ. φρ., ἥτις μένει ἀμετάβλητος καὶ ὅπου ὁ λόγος κυρίως πρὸς ἕνα μόνον ἀποτείνεται (παρόντων ὅμως καὶ ἄλλων) Δ 153, Τ 55. (Διὰ τοῦτο ἠρμήνευσάν τινες, ὄχι ὅμως ὀρθῶς, τὸ «τοῖσι» διὰ τούτων, μὲ ταῦτα, ἐκλαβόντες τὴν ἀντωνυμίαν οὐδετ.). Ἅπαξ μόνον συνετάχθη μετ' αἰτιατικῆς εἰς τὴν σημ. προσαγορεύω, «τῷ μιν ἐεισαμένη μετέφη» Β 795 (ὅπερ νεώτεροί τινες διώρθωσαν ἐξ ἀντιγράφων εἰς τὸ: προσέφη).

ΜΕΤΑ·ΦΡΑΖΟΜΑΙ, μέσ., μέλ. -σομαι, σκέπτομαι κατόπιν (ἢ κατὰ τὸν Ναίγελσβαχ: σκέπτομαι ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος, συσκέπτομαι) «ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα ἠδ αὖτις» ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων θὰ γείνῃ ἄλλοτε δευτέρα σκέψις, Α 140 †.

ΜΕΤΆΦΡΕΝΟΝ, κυρ. τὸ ἀπέναντι τοῦ διαφράγματος (τῶν «φρενῶν») ὄπισθεν κείμενον, ὅ ἐ. τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς ῥάχεως, τὸ μεταξὺ τῶν ὤμων ἀντικρὺ τοῦ στήθους, Ε 40 κ. ἀ., θ 528, καὶ πληθ. Μ 428.

ΜΕΤΑ·ΦΩΝΕΩ, ἐπ. μεταξύ τινων ἢ πρός τινας φωνάζω, ὁμιλῶ, ἀγορεύω, μετὰ δοτ. πληθ. «τοῖσι» Η 384, θ 201 κ. ἀ.

ΜΕΤΈΑΣΙ [..–.], ἀντὶ τοῦ μέτεισι Ἰων., ἐκ τοῦ ἑπομ.

1. **ΜΈΤΕΙΜΙ** (μ. εἰμί) ὑποτ. μετείω, Ψ 47 καὶ μετέω ἐπ. ἀντὶ τοῦ μετῶ, ἐπ. ἀπαρφ. μετέμμεναι ἀντὶ τοῦ μετεῖναι, μέλ. μετέσομαι, εἶμαι μεταξύ τινων, ἔν τισι, μετὰ δοτ. Γ 109, ο 231 κ. ἀ., ἀπολ. «οὐ παυσωλὴ μετέσσεται» δὲν θὰ ἦνε παῦσις ἐν τῷ μεταξύ, Β 386.

2. **ΜΕΤΕΙΜΙ** (μ. εἶμι), μέσ. ἀορ. ά. μετοχ. ἐπ. μετειτάμενος. 1) προσέρχομαι, ἐν τῇ ἀνωτ. μετοχῇ, Ἰλ. Ν 90, Ρ 285, ἔτι δὲ καὶ «πολεμόνδε μέτεισι» Ν 298. 2) ἔρχομαι κατόπιν, ἀκολουθῶ, ἐπακολουθῶ, Ζ 341.

ΜΕΤ·ΕΙΠΟΝ, ἐπ. μετ·έ(F)ειπον, ἀόρ. τοῦ **ΜΕΤΑΦΗΜΙ**, μόνον ἐν τῷ γ′. ἐν. μετέειπεν, πλὴν ἐν τῇ τ 140, ἔνθα εὑρίσκεται τὸ ά. ἐν. μετέειπον, εἶπον, ὡμίλησα, ἠγόρευσα, μεταξύ τινων ἢ πρός τινας, ἀπολ. Η 94, η 155 κ. ἀ., ἢ μετὰ δοτ. προσ. Α 73, 6 95 κ. ἀ. Ἰδίως συνήθεις εἶνε αἱ φρ. «ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε· τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε»· καὶ ἐν τμ. μετ' αἰτ. πράγματος «τοῖσι...μετὰ μῦθον ἔειπεν» Ι 623.

ΜΕΤΕΙΣΆΜΕΝΟΣ, ἴδ. 2. **ΜΈΤΕΙΜΙ**.

ΜΕΤΕΊΩ, ΜΕΤΕΜΜΕΝΑΙ, ἴδ. 1. **ΜΈΤΕΙΜΙ**.

ΜΕΤ·ΈΠΕΙΤΑ, ἐπίῤῥ. μετέπειτα, „ὕστερα, κατόπιν“, Ξ 310, κ 519 κ. ἀ. τῆς Ὀδ.

ΜΕΤ·ΈΡΧΟΜΑΙ, ἀποθ., μέλ. μετελεύσομαι, ἀόρ. 6′. μετῆλθον, συνήθης ἐν τῇ μετοχ. μετελθών.

1) προστέρχομαι, ὑπάγω πρός τινα ἢ εἴς τι, ἀπολ. Δ 539, Ν 127, α 229, Ε 456, 461, Ν 351, «πόλινδε» Ζ 86, μετὰ δοτ. «θεοῖσι πᾶσι» Ξ 334, «μνηστῆρσι» α 134· ἔτι δὲ ἐπέρχομαι (ἐχθρικῶς), ἐπιπίπτω, Π 487, ζ 132.

2) μετ' αἰτ. ὑπάγω πρός τινα· ά.) ἵνα εὕρω αὐτόν «Πάριν» Ζ 280· 6′.) κατόπιν τινός, ἐχθρικῶς, καταδιώκω, Φ 422· γ′.) τρέχω κατόπιν τινός, πράγματος δηλ., ἵνα ἐξερευνήσω αὐτό, «πατρὸς κλέος» κατόπιν τῆς φήμης τῆς περὶ τοῦ πατρός, γ 83, «ἔργα» ἐπισκέπτομαι, π 314· δ′.) μεταφ. μετέρχομαι, τουτέστιν ἔχω τὴν ἐπιμέλειάν τινος, «ἔργα γάμοιο» Ε 429.

ΜΕΤΕΣΣΥΤΟ, ἴδ. **ΜΕΤΑΣΕΥΟΜΑΙ**.

ΜΕΤΕΩ, ἴδ. 1. **ΜΈΤΕΙΜΙ**.

ΜΕΤΉΟΡΟΣ, ΟΝ, ποι. = μετέωρος (μετά, ἀείρω), ὁ εἰς τὸν ἀέρα εὑρισκόμενος καὶ μὴ στηριζόμενος κατὰ γῆς, «ἅρματ' αἴξασκε μετήορα» τὰ ἅρματα ἐπήδων εἰς τὸν ἀέρα, „ἐπετοῦσαν, δὲν ἄγγιζαν τὴν γῆν“, Ψ 369, πρβλ. Ὑ. Ἑρμ. 135. 2) μεταφ. μετέωρος, ἀβέβαιος, ἀσταθής, Ὑ. Ἑρμ. 488.

ΜΕΤ·ΟΙΧΟΜΑΙ, ποι., ἀποθ.· ά.) διέρχομαι «ἀνὰ ἄστυ» διὰ τῆς πόλεως, θ 7· 6′.) μετ' αἰτ. προσέρχομαι, ὑπάγω πρός τινα, ἵνα συμπαραλάβω ἢ καλέσω αὐτόν, Κ 111, θ 47, ἢ ἵνα προσβάλλω τινά, Ε 148· γ′.) ἀκολουθῶ μετά τινος, τ 24.

ΜΕΤ·ΟΚΛΆΖΩ, μεταβάλλω ὄκλασμα, «μετοκλάζει καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους πόδας ἵζει» γονατίζει πότε εἰς τὸ ἕνα καὶ πότε εἰς τὸ ἄλλο γόνατον, καὶ ἐπομένως (τὰ ἑπόμενα εἶνε ἐπεξήγησις τοῦ προηγηθέντος ῥήματος «μετοκλάζει») πότε εἰς τὸν ἕνα καὶ πότε εἰς τὸν ἄλλον πόδα καθίζει, Ν 281 †. (‖ Πρόκειται δηλ. περὶ μεταβολῆς τοῦ σχήματος τοῦ ὀκλάζοντος δειλοῦ ἐνεδρευτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ περὶ μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς ἄλλον τόπον).

ΜΕΤ·ΟΠΆΖΩ, ἴδ. **ΟΠΆΖΩ** 1).

ΜΕΤ·ΌΠΙΣΘΕΝ καὶ πρὸ συμφώνου **ΜΕΤ·ΌΠΙΣΘΕ**, ἐπικ. ἐπίῤῥ. (ἴδ. **ΟΠΙΣΘΕΝ**). 1) τοπικόν, ὄπισθεν, „ὀπίσω, ἀπ' ὀπίσω“, ἀπολελυμ. Ὅμ. πλχ., «μετόπ. μίμνω» μένω ὀπίσω, Ζ 68· ἐπὶ τῶν σημείων τοῦ ὁρίζοντος, «μετόπισθε πρὸς ζόφον» ὀπίσω πρὸς δυσμάς, ν 241 (διότι εἶνε παλ-

λὰ φυσικὸν ὁ ἄνθρωπος νὰ τραπῇ πρώτιστα πάντων πρὸς ἀνατολάς, καὶ τοῦτο τὸ σημεῖον νὰ θεωρῇ πρόσθιον· ἡ δὲ δύσις τότε πίπτει φυσικῷ τῷ λόγῳ ὀπίσω), μετὰ γεν. I 504, ι 539. 2) χρονικόν, ἔπειτα, μετέπειτα, „ὕστερα, κατόπιν, ὀπίσω“, A 82, δ 695 κ. ἀ., «παῖδες τοὶ μετόπισθε λελειμμένοι» οἱ παῖδες οἱ κατόπιν (μετὰ θάνατον τοῦ Ἕκτορος καὶ τῶν ἄλλων τεθνεώτων) ὑπολελειμμένοι, Ω 687, εἰς τὸ μέλλον, Ω 111.

μετ-οχλίζω, ἐπικ., ἀόρ. ἀ. εὐκτ. μετοχλίσσειε ἐπικ. ἀντὶ τοῦ δι' ἑνὸς σ· κυρ. διὰ μοχλῶν καὶ μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ ἀγῶνος σηκώνω τι, ἀναμοχλεύω, μετακινῶ, μετατοπίζω, «λέχος» ψ 188, «ὀχῆα» Ω 567.

μετρέω, ἀόρ. ἀ. ἐμέτρησα, „μετρῶ“, «πέλαγος», κυρ. διαμετρῶ, ὅ ἐ. ποιητ.: διαπερῶ τὴν θάλασσαν, γ 179. Ἐκ τοῦ

μέτρον, τό, ἀ.) „τὸ μέτρον“, τὸ ὄργανον δι' οὗ μετροῦμεν, ἢ τὸ ποσὸν τοῦ μήκους τὸ λαμβανόμενον ὡς μονὰς εἰς μέτρησιν, «μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες» M 422, «ἐν μέτροισι ταμὼν δόνακας» μὲ μέτρα κόψας, Ὑ. Ἑρμ. 47· β'.) μέτρον χωρητικότητος ὑγρῶν τε καὶ ξηρῶν πραγμάτων, „μετρίδι“ (ἐπὶ τῶν Ὁμηρικ. χρόνων ἀγνώστου μεγέθους)· ἐπομ. καὶ τὸ ποσὸν τὸ εἰς τοιοῦτο μέτρον χωροῦν, «οἴνου» H 471, Ψ 268, «ἀλφίτου» δ 355· γ'.) ἐν γένει πᾶν μετρήσιμον ἢ μεμετρημένον· ὅθεν ἐν περιφράσεσι «μέτρα κελεύθου» τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ, δ 389, κ 539· δ'.) τὸ σημεῖον, ἔνθα συμπληροῦται τὸ μέτρον, «ὅρμου μέτρον» τὸ τέρμα τῆς προσορμίσεως, ὅ ἐ. τὸ εἰς ἀγκυροβόλησιν ἐπιτηδειότατον μέρος τοῦ ὅρμου, ν 101· μεταφ. «μέτρον ἥβης» ἀκμὴ τῆς ἥβης, ὅ ἐ. τῆς ἡλικίας, Λ 225, λ 317 κ. ἀ.

μετώπιον, τό = τῷ ἑπομέν., τὸ μέτωπον, Ἰλ. Λ 95, Π 739· κυρ. οὐδέτ. τοῦ ἀχρήστου ἐπιθέτου **μετώπιος**. (Ὁ Φαῖσι ἐκλαμβάνει αὐτὸ ὡς ἐπίθετον μὲ ἐπιρ. σημασίαν: εἰς τὸ μέτωπον, ἴδ. **μεταμάζιος**).

μέτωπον, τό (μετά, ὤψ). 1) κυρ. τὸ μεταξὺ τῶν ὀφθαλμῶν, τῶν ὀφρύων μέρος τοῦ προσώπου, μεσόφρυον, οἷον «μέτωπον ῥινὸς ὕπερ πυμάτης» N 615· (‖. διὰ τοῦτο ὁ ἐνιαχοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ καθομιλ. λέγεται τὸ μέτωπον „γλέφαρον“, Φιλίστ. Γ'., σελ. 127)· ἐν γένει δὲ μέτωπον, ἀνθρώπου, Ὁμ. πλχ. (‖. ὁ κατὰ πληθ. ἐπὶ ἑνὸς μετώπου, ζ 107, ἴδ. **πρόσωπον**) ἢ ἵππου, Ψ 454. 2) μεταφορ. μέτωπον, τὸ πρόσθιον μέρος, «κόρυθος» Π 70.

μεῦ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ **μοῦ**, ἴδ. **ἐγώ**.

μέχρι, πρὸ φωνήεντος **μέχρις**, πρόθ. μετὰ γεν., ἕως, „ὡς“, μέχρι, παρ' Ὁμ. ὅς μόνον· ἀ.) τοπικῶς, «μέχρι θαλάσσης» Ἰλ. N 143· β'.) χρονικῶς, «τέο μέχρις;» μέχρι τίνος; „ὡς πότε;“ Ω 128.

μή, μόριον ἀρνητικόν, ἐκφράζον ἄρνησιν ἔμμεσον, τουτέστι προερχομένην ἐκ τῆς διανοίας ἢ θελήσεως τοῦ λέγοντος ἢ ἄλλου τινός, ἐν ᾧ τὸ Οὐ ἐκφράζει ἄμεσον τὴν ἄρνησιν, τουτέστιν ἐν αὐτῷ τῷ πράγματι καθ' ἑαυτὸ ὑπάρχουσαν. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουσι καὶ περὶ τῶν συνθέτων, μηδέ, μηδείς, μηκέτι κτλ.

I.) Ὡς ἁπλοῦν ἀρνητικὸν μόριον. Α'.) ἐν κυρίαις προτάσεσι. 1) δι' ὧν ἐκφράζεται προστακτὴ ἢ ἀπαγόρευσις, μετὰ προστακτ. ἐνες. A 32, 363, ἢ ἀπαρφ., «μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι» B 413, P 501, ἢ μεθ' ὑποτακτ. ἀορίς., «μηδέ με ἔλωρ ἑάσῃς κεῖσθαι» E 684· συνεκφραζομένης καὶ ἀπειλῆς, «μή σε παρὰ νηυσὶ κιχείω» μὴ τύχῃ καὶ σ' εὕρω, A 26, Φ 563. Σπάνιον καὶ ἐξαιρετικὸν εἶνε νὰ συντάσσηται μετὰ προστακτ. ἀορ., οἷον «μή μοι—ἔνθεο» Δ 410, «μή τις ἀκουσάτω» π 301. 2) ἐν προτάσεσι, δι' ὧν ἐκφράζεται εὐχή τις εἴτε δι' εὐκτικῆς εἴτε διὰ τῶν παρῳχημένων χρόνων τῆς ὁριστικῆς ἐκφερομένη, «μὴ τοῦτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο» η 316, «μὴ ὄφελες λίσσεσθαι» εἴθε νὰ μὴ εἶχες παρακαλέσῃ, I 698, X 481. 3) ἐν αὐθυποτάκτοις προτάσεσι, δι' ὧν ἐκφράζεται προτροπή, δι' ὑποτακτικῆς ἐκφερομένη, «μὴ ἴομεν» (ἐπικ. = ἴωμεν) M 216 κ. ἀ. 4) ἐνίοτε ἐν ταῖς διαβεβαιώσεσι καὶ ἐν τοῖς ὅρκοις τίθεται τὸ μὴ μεθ' ὁριστικῆς ἀνθ' ὧν συνήθως τίθεται τὸ μὴ μετ' ἀπαρφ., οἷον «ἴστω νῦν Ζεὺς μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἐποχήσεται ἄλλος Τρώων» K 330, «ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανός—μὴ δι' ἐμὴν ἰότητα Ποσειδάων πημαίνει Τρῶάς τε ϗ Ἕκτορα» O 36—42· (πρβλ. T 261, Φ 374, ε 187). Ἐν τούτοις προσεδόκα τις μᾶλλον τὸ Οὐ. 5) ἐν εὐθείᾳ ἐρωτήσει, ἀρνητικῆς ἀπαντήσεως προσδοκωμένης, «ἦ μή πού τινα δυσμενέων φάσθ' ἕμμεναι ἀνδρῶν;» ζ 200, ι 405. Β'.) ἐν ἐξαρτωμέναις προτάσεσιν. 1) ἐν πάσῃ τελικῇ καὶ ὑποθετικῇ προτάσει διὰ τοῦ ἵνα, ὄφρα, ὅπως, ὡς, εἰ, ἤν κτλ. καὶ τῆς ὑποτακτικῆς ἐκφερομένη, ἴδ. ἕνα ἕκαστον τούτων τῶν συνδέσμων.— Ὅτι ἐνίοτε ἐν ταῖς τοιαύταις προτάσεσι τίθεται οὐ, ὅταν ἡ ἄρνησις περιορίζηται εἰς μίαν μόνην λέξιν, ἴδ. περὶ τούτου οἱ 3). 2) ἐν ἀπαρεμφατικαῖς προτάσεσιν ὅπως καὶ παρὰ τοῖς πεζογράφοις, ἰδιαιτέρως δὲ μετὰ τὰ ῥήματα τὰ ὅρκου, διαβεβαιώσεως καὶ ἀπειλῆς σημαντικά, οἷον «ἐπηπείλησεν, μὴ πρὶν πὰρ νηῶν προτὶ Ἴλιον ἀπονέεσθαι» Ξ 46, «ὄμνυθι μὴ μὲν ἑκὼν τὸ ἐμὸν δόλῳ ἅρμα πεδῆσαι» T 261.

II.) Ὡς σύνδεσμος. 1) ἐν τελικαῖς προτάσεσιν, ἵνα μή, „διὰ νὰ μή, μὴ τύχῃ καί, ἤ καὶ μόνον μή“, ἀρχικοῦ μὲν χρόνου ἡγουμένου ἢ ἀορίστου μὲ σημασίαν ἐνεστ., μεθ' ὑποτακτικῆς, οἷον «τέτλαθι—μή σε ἴδωμαι θεινομένην» A 587, πρβλ. στίχ. 522, Z 265, P 17· ἱστορικοῦ δὲ χρόνου ἡγουμένου, μετ' εὐκτ., K 468. Ἀλλὰ τίθεται ὁ ὑποτακτ. ἐν ταῖς περιστάσεσιν, ἃς ἴδ. ἐν λ. ἵνα Β'.) 2) ἀ.), ι 102, 377. 2) μετὰ

τὰ φόβου καὶ εὐλαβείας σημαντικὰ ῥήματα τίθεται τὸ Μή ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ., φυλαττομένου καὶ ἐνταῦθα τοῦ γνωστοῦ κανόνος, ὅτι ἀρχικοῦ χρόνου ἡγουμένου ἐν τῇ κυρίᾳ, τίθεται ὑποτακτικὴ ἐν τῇ ἐξαρτωμένῃ, ᾗ ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου, ἕπεται εὐκτική, «δείδω μὴ τὸ χθιζὸν ἀποστήσωνται Ἀχαιοὶ χρέος» φοβοῦμαι μὴ πληρώσωσιν οἱ Ἀχ. τὸ χθεσινὸν χρέος, N. 745, πρβλ. A 555, Λ 470, Ξ 261.—Πολλάκις τοιαῦται δευτερεύουσαι προτάσεις κεῖνται ἐλλειπτικῶς, κατ' ἔλλειψιν δηλ. τοῦ ῥήματος, ἐξ οὗ κυρίως ἐξαρτῶνται, εἶνε δὲ τοῦτο τὸ «δέδοικα» ἢ συγγενής τις φράσις, οἷον «εἰ μή κε λίπω κάτα τεύχεα Πάτροκλόν τε—μή τις μοι Δαναῶν νεμεσήσεται» φοβοῦμαι ἢ φόβος εἶνε, μήπως κτλ., P 93, E 485 κ. πλχ., «οὐδὲ γὰρ αὐτῷ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε, μή τι πάθοιεν Ἀργεῖοι» κ 26 (ἔνθα ἐξυπακούεται τό: δεδιότι ἢ φοβουμένῳ).—Ὁ παρὰ τοῖς μετέπειτα συχνὸς συνδυασμὸς τῶν δύω ἀρνητικῶν μορίων, «μὴ οὐ» εἶνε παρ' Ὁμ. πολὺ σπάνιος, ᾗ ὅπου δὲ ἀπαντᾶται, τὸ Οὐ κατέχει σταθερὰν τινα ᾗ οἷον γερεότυπον τάξιν, ὡς ἐν τῇ σταθερᾷ φρ., «μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον» μὴ τύχῃ καὶ δέν σε ὠφελήσῃ τὸ σκῆπτρον, A 28· ὡσαύτως «μή νύ τοι οὐ χραίσμωσι θεοί» A 566, «δείδω μὴ οὔ τις (=οὐδείς) ὑπόσχηται τόδε ἔργον» K 39. (‖. Πρβλ. ὅμως πρὸς ταῦτα τὸ τῆς O 163, «φραζέσθω ... μή μ' οὐδὲ κρατερός περ ἐών—ταλάσσῃ» =μὴ καὶ κρατερός περ ἐών ... οὔ με ταλάσσῃ).

III.) Ὡς ἐρωτηματικὸν μόριον ἐν ταῖς πλαγίαις ἐρωτήσεσιν, ἂν δέν, μή πως, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μεθ' ὑποτακτικῆς, «οὐδέ τι ἴδμεν μή πως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι» δὲν εἰξεύρομεν, ἂν δὲν θελήσωσι, K 101. Ὡσαύτως μετὰ τὸ «φράζομαι» O 164, μετὰ τὸ «ἰδεῖν» K 98. (‖. Τὸ τῆς ε 300 «δείδω μὴ δή πάντα θεὰ νημερτέα εἶπε», ὅπερ τινὲς ἐνταῦθα ὑπάγουσιν, ἑρμηνευτέον κατὰ τὸ ἀνωτ. II.) 2) ἐλλειπτικῶς, ὅ ἐ. φοβοῦμαι μή πως (ἀποδειχθῇ ὅτι) ἡ θεὰ πάντα ἀληθῶς εἶπε).

IV.) Συνδυαζόμενον μετ' ἄλλων μορίων. 1) «μὴ δή» μὴ δά, A 545, E 684 κ. ἀ., Ψ 7, καὶ μετὰ τὰ φόβου σημαντικά, μή πως τέλος πάντων, «μὴ δή μοι τελέσῃ ἔπος Ἕκτωρ» Ξ 44 κ. ἀ. 2) «μὴ μάν (μήν)» μετ' εὐκτ., νὰ μὴ ... τῇ ἀληθείᾳ, νὰ μὴ ... μὰ τὴν ἀλήθειαν (ἐπιθυμῶ τῇ ἀληθείᾳ τοὐλάχιστον νὰ μὴ κτλ.), Θ 512, O 476, X 304. 3) περὶ τοῦ «μὴ οὔ», ἴδ. ἀνωτ. II.) 2) ἐν τέλει.—Τοὺς λοιποὺς συνδυασμοὺς ἴδ. κατὰ τὴν ἀλφαβητ. τάξιν.

μηδέ, ἑρμηνεύεται κάλλιστα ἀναλυόμενον εἰς τὸ καὶ μή· κατὰ δὲ τὴν ἑκάστοτε σημασίαν τοῦ Καί (ἴδ. τ. λ.), διαφόρως μεταφράζεται εἰς τὴν καθομιλουμ., ὁτὲ μὲν διὰ τοῦ „μηδέ", ἄλλοτε δὲ διὰ τοῦ καὶ μή, καὶ ἄλλοτε χωριζομένων τῶν μορίων τούτων ἀπ' ἀλλήλων, «μηδέ τε» =καί τε μή (ἴδ. λ. καὶ Γ'. 7). Ὅπου κεῖται διπλοῦν τὸ «μηδέ—μηδέ» εἶνε πάντοτε διάφορον τοῦ: μήτε—μήτε, Φ 338 ἑξ., Ω 152, Δ 303 ἑξ.

Μηδείδης, ου, ὁ, Ὑμ. 6(7), 43, ὅπως ἐξ εἰκασίας τοῦ Βαρνεσίου διώρθωσεν ὁ Οὐόλφιος ἀντὶ τῆς ἀδιανοήτου συνήθους γραφῆς: μὴ δήδειν. Ἄλλας ἧττον πιθανὰς διορθώσεις τοῦ χωρίου ἴδε παρὰ Βαουμ.

μηδείς, μηδεμία, μηδέν (μηδέ, εἷς), μόνον τὸ οὐδέτ. «μηδέν» „τίποτε", Σ 500 †.

Μηδεσικάστη [..⏑..], ἡ (οἱονεὶ: φρονήσει διαφέρουσα), θυγάτηρ τοῦ Πριάμου, γυνὴ τοῦ Ἰμβρίου, N 173.

μήδομαι, ποιητ., ἀποθ., μέλ. μήσομαι, ἀόρ. ἐμησάμην, κατ' ἀρχὰς ταὐτὸν τῷ **μέδομαι**, κυρ. σκέπτομαι, διανοοῦμαι· ὅθεν ἀ.) ἐπινοῶ, ἐξευρίσκω, μελετῶ, ε 173, τινί, ε 189· ἰδίως δὲ προσλαμβάνει καὶ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐκτελέσεως καὶ μάλιστα ἐπὶ κακοῦ τινος, παρασκευάζω, μηχανῶμαι, «κακά» γ 166, «κακά τινι» Z 157, H 478, «ὄλεθρόν τινι» γ 249, ι 92 κ. ἀ., μετὰ διπλῆς αἰτ., «κακὰ Ἀχαιούς» K 52, «Ἕκτορα ἀεικέα ἔργα» X 395, «μέγα ἔργον Ἀχαιούς» ω 426 (ἔνθα ὁ Εὐκκ. ἐν τῇ Β'. καὶ ὁ Ἀμεῖς ἔγραψαν δοτικ. Ἀχαιοῖς)· β'.) βουλεύομαι, σκέπτομαι, «εὖ μήδεο» B 360, «μήδετο νόστον» ἐσκέπτετο, ἐμελέτα, εἶχε κατὰ νοῦν, γ 160. Ἐκ τούτου

1. **μῆδος, εος**, τό, μόνον πληθ. καὶ ποιητ.· ἀ.) ἐπινόημα, σκέψις, βουλή, ἀπόφασις, μηχάνημα, «βουλαί—μήδεά τ' ἀνδρῶν» B 340, «πεπνυμένα μήδεα εἰδώς» σοφὰς σκέψεις, σοφὰ μηχανήματα γινώσκων, συνετός, ϛ 38 κ. πλχ., «γρηῢς πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουσα» τ 353, «θεοῖς ἐναλίγκια μήδε' ἔχων» ν 89, «μ. μάχης» σχέδια, σκοποὶ τῆς μάχης, O 467, Π 120· β'.) «σός τε πόθος σά τε μήδεα» λ 202 κατά τινας μὲν: ἡ στέρησίς σου καὶ ἡ περὶ σοῦ φροντίς (‖. ἀλλὰ τότε πῶς συνάπτεται τὸ ἑπόμενον «ἀγανοφροσύνης»)· κατ' ἄλλους δὲ (ὀρθότερον): ἡ στέρησίς σου καὶ ἡ στέρησις τῆς συνέσεώς σου καὶ τῆς ἀγανοφροσύνης σου.

2. **μῆδος, εος**, τό, μόνον πληθ. «μήδεα» τὰ ἀνδρικὰ αἰδοῖα, ζ 129, σ 67, 87, χ 476. (‖. Τῆς αὐτῆς ῥίζης πρὸς τὸ Σλαυϊκὸν mad-inja, ὅ ἐ. ὄρχεις, ἴσως δὲ συγγενεύει μᾶλλον πρὸς τὸ μαζός (=μαδjός), ὅ ἐ. μαστὸς ἢ πρὸς τὸ μαδάω, ὡς τινες ἀτόπως εἰκάζουσι. Σημειωτέον ὅτι παρ' Ἡσιόδ. Ἔργ. καὶ Ἡμ. 513 τὰ «μήδεα» λέγονται μέζεα=μέδjεα).

Μηθώνη, ἡ, ἐπικ. =**Μεθώνη**, πόλις τῆς Θεσσαλικῆς Μαγνησίας, B 716.

μηκάομαι, ἐπικ., ἀποθ., ἀορ. β'. μετοχὴ μακών, παρακ. μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος μέμηκα ᾗ μετοχὴ μεμηκώς, K 362, τὸ δὲ θηλυκ. μεμακυῖα, Δ 435. Ἐκ τοῦ παρακ. ἐσχηματίσθη νέος ποιητικὸς παρατατ. ἐμέμηκον, ι 439. Λέξις πεποιημένη, ἥτις κυριολεκτεῖται μὲν ἐπὶ τῶν αἰ-

γῶν, λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ προβάτων „βελάζω", Δ 435, ι 439· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν καταδιωκομένων ἐλάφων ϗ λαγωῶν „σκούζω", Κ 362. Ἡ μετοχὴ μακὼν εὑρίσκεται μόνον ἐν τῇ φρ. «κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών» περὶ τῶν θανασίμως πληγωθέντων ἵππων, ἐλάφων, κάπρων, Π 469, κ 163, τ 454, ϗ ἅπαξ μόνον περὶ ἀνθρώπου, σ 98. Ἐκ τούτου

μηκάς, άδος [ᾰ.], ἡ, ποι. ἐπίθ. τῆς αἰγός, Λ 383, Ψ 31, ι 124 κ. ἀ.

μηκέτι, ἐπίρ. (μή, ἔτι), μὴ πλέον, μὴ ἀκόμη, Β 259, γ 240 (διαφέρει τοῦ οὐκέτι καθ' ὅ,τι καὶ τὸ Μὴ τοῦ Οὐ).

Μηκιστεύς, ῆος, ὁ. 1) υἱὸς τοῦ Ταλαοῦ, ἀδελφὸς τοῦ Ἀδράστου, πατὴρ τοῦ Εὐρυάλου, Β 566. 2) υἱὸς τοῦ Ἐχίου, ἑταῖρος τοῦ Τεύκρου, ὑπὸ τοῦ Πολυδάμαντος φονευθείς, Θ 333, Ν 422, Ο 339, ἔνθα ἡ αἰτ. εἶνε Μηκιστῆ.

Μηκιστιάδης [..ᾰ.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Μηκιστέως, ὁ Εὐρύαλος, Ζ 28.

μήκιστος, ίστη, ιστον, ὑπερθ. τοῦ μακρός, ὁ μακρότατος, Η 135, λ 309.—Τοῦ οὐδ. ὁ ἐνικ. μήκιστον, Υ. Δήμ. 259, καὶ ὁ πληθ. μήκιστα λαμβάνονται ὡς ἐπίρ. ε 299, 465 ἐν τῇ φρ. «τί νυ μοι μήκιστα γένηται;» τί θὰ μοὶ γείνῃ ἐπὶ τέλους; τί με περιμένει ἀκόμη ἕως τέλους; Ἐκ τοῦ

μῆκος, εος, τό, μῆκος, „μάκρος", ι 324, τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημα, μέγεθος σώματος, λ 312, υ 71.

μήκων, ωνος, ἡ, „παπαροῦνα" (Λατ. papaver), „μάκος" (‖. ὅστις εἶνε οὐ μόνον: ὁ σπόρος τῆς μεγάλης παπαρούνας, τὸ σπέρμα μήκωνος, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸ φυτόν, ἡ μεγάλη παπαροῦνα,· τοὐλάχιστον ἐν Μακεδονίᾳ) Θ 306 †.

μηλέη, ἡ (μῆλον), ἡ μηλέα, „μηλεά", Λατ. malus, η 115, λ 589, ω 340 (ἔνθα διὰ τὴν συνίζησιν ἀναγινώσκεται δισυλλάβως ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ).

Μηλόβοσις, ιος, ἡ, θυγ. τοῦ Ὠκεανοῦ, Υ. Δήμ. 420.

μηλοβοτήρ, ῆρος, ὁ, ἐπ. (μῆλον, βόσκω), ποιμήν (προβάτων), Σ 529 †. Υ. Ἑρμ. 286.

1. **μῆλον**, τό, ποι., ἕν τι τῶν μικρῶν βοσκημάτων, εἴτε „πρόβατον" ἄνευ διακρίσεως γένους, μ 301, εἴτε αἴξ, „γίδι", ξ 105. Σπανίως ἐνικῶς, συνήθως πληθ. «τὰ μῆλα» τὰ μικρὰ βοσκήματα, „γιδοπρόβατα", ποίμνια, Κ 485· συχνὰ λαμβάνει τὰ ἑξῆς ἐπίθ. «ἴφια μῆλα» Ι 406 κ. ἀ. «ἄργυφα μ.» κ 85, «ἔνορχα, ἄρσενα μ.» „κριάρια" Ψ 149, ι 438, «μήτηρ μήλων» ἴδ. **μήτηρ**.

2. **μῆλον**, τό, „μῆλον", ἐν γένει πᾶς μηλοειδὴς καὶ πυρηνώδης (πυρῆνα ἔχων) καρπός, (‖. οἷα τὰ Περσικὰ μῆλα=(Λατ.) „δωράκινα", Μηδικὰ μῆλα=„κίτρα", Ἀρμενιακὰ μ.=„β(ε)ρίκοκα" (Γαλλ. abricots), Δαμασκηνὰ μ.=„δαμάσκηνα", Κυδώνια μ.=„κυδώνια" κτλ.) Ι 542, η 120.

μηλόσκοπος, ον, ποι. (μῆλον, σκοπέω), ὅθεν δύναταί τις νὰ ἐπιτηρῇ, νὰ ἐπιβλέπῃ τὰ πρόβατα, «κορυφὴ μηλόσκοπος» ποιμενικὴ σκοπιά, Ὑμ. 18, 11.

μήλωψ, οπος, ὁ, ἡ (μῆλον, ὤψ), ἔχων τὴν ὄψιν τοῦ μήλου, μηλοειδής, „σὰν μῆλον", «καρπὸς» η 104.

μήν, μόριον ἐπιτατικόν, βεβαιωτικόν, τῷ ὄντι, ἀληθῶς, βεβαίως, „βέβαια, ἀλήθεια", Λατ. vero, χρησιμεύει δὲ καὶ εἰς τὴν πληρεστέραν καὶ ἐμφατικωτέραν ἀνάδειξιν τῶν ἀντιθέσεων, ναὶ μέν, ὅμως. Οὐδέποτε τίθεται ἐν ἀρχῇ λόγου, σπανίως δὲ καθ' ἑαυτό (παρ' Ὁμ. οὐδέποτε), ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προσαρτᾶται εἰς προστακτικήν τινα ἢ ἄλλο μόριον, οἷον «ἄγε μήν» Α 302 κ. ἀ. «ἦ μήν (μάν, μέν)» τῷ ὄντι, ἴδ. ἦ, «οὐ μήν (μάν)» δέν .... βεβαίως (ἢ ὅμως) Ω 52 (ἀλλαχοῦ δὲ συνήθης εἶνε ὁ συνδυασμὸς «οὐ μάν», καθὼς καὶ «μὴ μάν»), «καὶ μήν (μέν)» καὶ τῷ ὄντι, Ψ 410, «καὶ μήν οἱ τότε γ' εἰς ἀγορὴν ἴσαν» ὡς καὶ αὐτοὶ τότε ὑπῆγαν εἰς τὴν ἀγοράν, „καὶ αὐτοὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν" τότε κτλ. Τ 45, ἢ ἔτι δὲ καί λ 582, 593, πρβλ. δὲ καὶ λ. **μάν** καὶ **μέν** Α΄.).

μήν, μηνός, ὁ, μήν, „μῆνας" παρ' Ὁμ. μόνον ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσι, ἴδ. **μείς**.

μήνη, ἡ, 1) ποι. ἡ σελήνη, Τ 374, Ψ 455. 2) προσωποπ. ἡ θεὰ Σελήνη, Ὑμ. 32, 1.

μηνιομός, ὁ, ἐπ. (μηνίω), ὀργή, „θυμός, μάνισμα, κάκια, χόλιασμα" Ἰλ. Π 62, 202, 208.

μήνιμα [.–.], ατος [ᾰ.], τό, (μηνίω), ἀφορμὴ ὀργῆς, „θυμοῦ, μανίσματος", «μή τοι θεῶν μήνιμα γένωμαι» Χ 358, λ 73.

μῆνις, ιος, ἡ, διαρκὴς ὀργή, „θυμός, κάκια", (κατὰ τὸν Ἀρίσαρχ. «κότος πολυχρόνιος», κατὰ δὲ τὸν Ἀπολλών. «ἡ ἐπιμένουσα ὀργή») ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ θεῶν, Α 75, γ 135 κ. ἀ. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ὀργῆς τοῦ Ἀχιλλέως, Α 1, Ι 517. (Κατὰ μὲν τοὺς παλαιοὺς γραμματικοὺς ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ μένω, κατ' ἄλλους δὲ παρὰ τὸ μαίνομαι, μέμηνα). Ἐκ τούτου

μηνίω [.–.], ἀορ. ἀ. μετοχ. μηνίσας, διαρκῶς ὀργίζομαι, ἐπιμένω εἰς τὴν ὀργήν μου, „μανίζω, χολιάζω, κακιώνω", τινί, Α 422, Σ 257, ρ 14, «τινός», ἕνεκά τινος, οἷον «ἱερῶν» Ε 178, πολλάκις δὲ ἀπολελ. (Τὸ ι βραχὺ ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ παρατ., μόνον δὲ ἅπαξ ἐν ἄρσει τὸ ι μακρόν, Β 769).

μήνυτρον [.–.], τό, μήνυτρον, ἀμοιβὴ διὰ τὴν μήνυσιν, Υ. Ἑρμ. 264, 364. Ἐκ τοῦ

μηνύω [.ᾰ.], „μηνύω, προδίδω" τι, Υ. Ἑρμ. 254, 373.

Μίονες, οἱ, Ἰων.=Μαίονες, (ἐνικ. Μίων) κάτοικοι τῆς Μαιονίας, ἐπομ.=Λυδοί, Β 864, Κ 431.

Μηονίη, ἡ, Ἴων=Μαιονία, ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Λυδίας, Γ 401, πρβλ. Ἡροδ. 7, 74, Στράβ. 10, 4, 5. Μετέπειτα δὲ περιωρίσθη τὸ ὄνομα εἰς μικράν τινα Λυδικὴν χώραν μεθόριον τῆς Μυσίας καὶ Φρυγίας, Πτολ. 5, 2 ϗ Πλιν. Η. Ν. 5, 29, 30.

Μηονίς, ίδος, θηλ. ἐπίθ., Μαιονική· ὅθεν ὡς οὐσ. Μαιονίς (γυνὴ δηλ.) Δ 142.

μήποτε, νῦν δὲ γράφεται κατὰ διάστασιν μή ποτε· ἀ.) ποτὲ δέν, Ι 133· β΄.) ἵνα μή ποτε, διὰ νὰ μὴ τύχῃ ποτὲ καί, Η 343, τ 81 (ἴδ. ὅμως πρὸ πάντων λ. **μή**).

μήπου, νῦν δὲ κατὰ διάστασιν μή που (ἴδ. τὰ μόρια χωριστά), Ξ 130, δ 775.

μήπω, νῦν δὲ κατὰ διάστασιν μή πω (ἴδ. τὰ μόρ. χωριστά)· ἀ.) μή.. ἀκόμη, χ 431· β΄.) „μήν τύχῃ“ μετὰ προστ. Ρ 422, «μή πώ τι» μηδαμῶς, Δ 234· γ΄.) «μή πω... πρίν» μή ... πρότερον, πρίν, Σ 134· δ΄.) „διὰ νὰ μὴ τύχῃ καί“ ι 102.

μήπως, νῦν δὲ κατὰ διάστασιν μή πως. 1) „διὰ νὰ μὴ τύχῃ καί“ μεθ' ὑποτ. ἢ εὐκτ. καθ' ὅσον ἐξαρτᾶται ἡ πρότασις ἐξ ἀρχικοῦ ἢ ἱστορικοῦ χρόνου (ἴδ. **μή**), Γ 436, ε 147 κ. ἀ., μετὰ τὰ φόβου σημαντικὰ καὶ τ. τ. „μήπως“, Ε 298, Λ 509, η 306, καὶ κατ' ἔλλειψιν τῆς κυρίας προτάσεως, Ρ 95. 2) ἐν πλαγ. ἐρωτ. ἂν ἴσως δέν, Κ 101.

μῆρα, τά, σπανιώτερος πληθ. τοῦ **μηρίον**, ὅπ. ἴδε.

μήρινθος, ἡ (ἴδ. **μερμίς**), „κλωστή, νῆμα, κανάπι“, (Ἰταλ.) „σπάγος“, Ἰλ. Ψ 854, 857, 866—869.

μηρίον, τό, ποι., μόνον ἐν τῷ πληθ. μηρία καὶ σπανίως μῆρα (ὅπερ κυρ. εἶνε μετάπλαστος πληθ. τοῦ μηρός, μὲ παραλλαγὴν τονισμοῦ καὶ σημασίας), Α 464, Β 427, γ 178, μ 364, „τὰ μηριά, κωλομέρια“, τὰ χονδρὰ κρέατα, τὰ ὁποῖα ἀπεκόπτοντο ἀπὸ τῶν μηρῶν τῶν σφαγίων, περιετυλίσσοντο ἐντὸς διπλοῦ περικαλύμματος κνίσσης ὅ ἐ. πάχους, ἀλείμματος (πρβλ. **λίπτυχα**) ἔπειτα περιετίθεντο ἄλλα τεμάχια κρέατος ἐξ ἄλλων μελῶν τοῦ σφαγίου (πρβλ. **ὠμοθετέω**) καὶ οὕτως ἅπαντα ἐπετίθεντο ἐπὶ τοῦ βωμοῦ καὶ ἐκαίοντο, γ 179, φ 267, Α 460, γ 456 κ. ἀ. «πίονα μηρία» παχέα (τουτέστι κνίσσῃ περικεκαλυμμένα) μηρία, Α 40, δ 764 κ. ἀ.— (Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸν Νίτσην, κατ' ἄλλους δέ τινας· μόνα τὰ ὀστᾶ τῶν μηρῶν ἦσαν τὰ «μηρία», καὶ ταῦτα δῆθεν μετὰ τῆς κνίσσης καὶ τῶν ὠμοθετημάτων προσεφέροντο εἰς τοὺς θεούς).

Μηριόνης, ου καὶ ἐπικ. αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Μόλου, Κρής, ἀνδρεῖος ἥρως, φίλος τοῦ Ἰδομενέως, Β 651, Η 165, Ρ 610, Ψ 112 ἑξ.

μηρός, ὁ, μηρός, „μηρί, κωλολέρι“, τὸ ὀστοῦν τοῦ μηροῦ μετὰ τῶν περὶ αὐτὸ σαρκῶν· ἀ.) τῶν ἀνθρώπων, Ε 305, Μ 162, «φάσγανον ἐρύσασθαι παρὰ μηροῦ» „ἀπὸ τὸ πλάγι“ Α 190, λ 24 κ. ἀ. «μηρὼ πλήττομαι» κτυπῶ τὰ μηριά μου, ὡς σημεῖον σφοδρᾶς καὶ αἰφνιδίας συγκινήσεως, Π 125· β΄.) τῶν ζώων, μόνον ἐν τῇ φρ. «μηροὺς ἐξέταμον» ἔκοψαν, ὅ ἐ. ἐγύμνωσαν τὰ ὀστᾶ τῶν μηρῶν ἀπὸ τῶν περισαρκωμάτων, τουτέστιν ἀπέκοψαν τὰ «μηρία» (ἴδ. τ. λ.) Α 460, Β 423, μ 360.

μηρύομαι [.⏑..], ἀποθ., ἀόρ. ἀναύξ. μηρυσάμην [.-..], συστέλλω, „συμ(περι)μαζεύω“, μ 170 †.

μήστωρ, ωρος, ὁ, ἐπ. (μήδομαι). 1) πρόβουλος, προνοητής, ἐπόπτης περὶ τοῦ Διός, «ὕπατος μήστωρ» ὑπέρτατος διευθυντής, ἔφορος τοῦ κόσμου, Θ 22, Ρ 339, «θεόφιν μ. ἀτάλαντος» λέγεται ὁ Πρίαμος, ὁ Πειρίθους, ὁ Πάτροκλος καὶ ὁ Νηλεύς, Η 366, Ξ 318, Ρ 477, γ 110, 409, ἐπομ. «μήστωρ ἀϋτῆς» εἰδήμων τῆς μάχης, διευθυντὴς τῆς μάχης, Ν 93, 479, Π 759· ὡσαύτως λέγονται καὶ οἱ Ἀθηναῖοι «μ. ἀϋτῆς» ἐμπειροπόλεμοι, Δ 328. 2) ὁ μηχανώμενος, παρασκευάζων τι, „τεχνίτης“ τινός, «μ. φόβοιο» τεχνίτης τῆς φυγῆς, τουτέστι γινώσκων νὰ τρέπῃ εἰς φυγήν, Ζ 97, Μ 39, Ψ 16. Περὶ δὲ τῶν ἵππων τοῦ Αἰνείου λεγομένη ἡ φρ. ἑρμηνεύεται ὑπό τινων: ἐπιτήδειος εἰς φυγήν, Ε 272, Θ 108· ἀλλ' ἀφ' ὅτου ὁ Βέκκερ. διώρθωσε τὸ «μήστωρε» εἰς «μήστωρι» καὶ «μήστωρα», ἀποδοὺς τὸ ἐπίθετον εἰς τὸν Αἰνείαν, ἀπέβη περιττὴ ἡ τοιαύτη τῆς σταθερᾶς φράσεως παρερμηνεία. (‖ Ὁ Πλάτων ἐν Λάχητι 191 Β ἑρμηνεύει τὴν φρ. ταύτην κατὰ τὴν 1) σημασίαν: ἐπιστήμων τοῦ φόβου, τῆς φυγῆς).

Μήστωρ, ορος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἱπποθόου, Ω 257.

μήτε (μή, τέ), συνήθ. διπλοῦν ἐν τῷ λόγῳ «μήτε—μήτε» Α 275, α 39 κ. πλχ., δυνατὸν ὅμως μετὰ τὸ πρῶτον «μήτε» νὰ ἀκολουθῇ κατὰ κατὰ πολὺ φυσικὸν λόγον μόνον ὁ σύνδεσμος Τέ, «τῷ νῦν μήτ' ἀπόλεγε, κέλευέ τε» Ν 230. Περὶ δὲ τῆς συντάξεως, ἴδ. **μή**.

μήτηρ, ἡ, γεν. **μητέρος** καὶ **μητρός**. ἀ.) μήτηρ, „μητέρα“, θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων Ὁμ. πλχ. β΄.) ἐπὶ ζώων, οἷον πτηνοῦ, Β 313, 315, βοός, Ρ 4, κ 414· γ΄.) ἐπὶ χωρῶν, αἵτινες παράγουσιν ἢ διατρέφουσι καὶ ἐπομ. ἔχουσί τι ἐν ἀφθονίᾳ, «μήτηρ μήλων, θηρῶν» (παρ' ἄλλοις ποιηταῖς: μηλοτρόφος, θηροτρόφος) „μάννα τῶν προβάτων κτλ.“ Β 696, Θ 47, Λ 222, ο 226 κ. ἀ.

μήτι [.⏑], οὐδ. τοῦ **μήτις**, ὅπ. ἴδ.

μήτι [.-], ἴδ. **μῆτις**.

μητιάω [.⏑..], ἐπ. (μῆτις) μόνον ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπικ. ἐπεκτεταμένοις τύποις: ἐνεστ. γ΄. πληθ. μητιόωσι, μετοχ. μητιόωντες κτλ., μητιόωσα, καὶ μέσ. ἐνεστ. β΄. πληθ. μητιάασθε, Χ 174, καὶ ἀπαρφ. μητιάασθαι· παρατ. γ΄. πληθ. μητιόωντο, Μ 17 κ. ἀ., βουλεύομαι, διαβουλεύομαι, σκέπτομαι, ἀπολ., Η 45, «βουλάς» Υ 153, „μελετῶ“, τί, Κ 208 «κακά» Ο 27, α 234· ἔτι δὲ καὶ: κακὰ συμβουλεύω, Σ 312, «νόστον τινί»

ἔχω κατὰ νοῦν χάριν τινὸς τὸν νόσον, μηχανῶμαι εἴς τινά τι, ζ 14, θ 9.—Μέσ. συμβουλεύομαι, συσκέπτομαι, Χ 174, Μ 17. (Τὸ δὲ τῆς ι 262 «μητιάασθαι» διωρθώθη ἤδη: μητίσασθαι).

μητίετα [.⏑.⏑], ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: μητιέτης, ὅπερ μόνον παρὰ τοῖς Γραμματικοῖς εὑρίσκεται, (μητίομαι), σύμβουλος, φρόνιμος, συνετός (κατὰ τὸν Δοιδερλ. πολύβουλος, ἐπινοητικός), πάντοτε ἐν τῇ φρ. «μητίετα Ζεύς» Α 175, ξ 243 κ. ἀ. (Προπαροξύνεται κατὰ τὸν Ἀρίσταρχ., ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β′. παροξύνει τὴν λ. μητιέτα).

μητιόεις [.⏑..], **εσσα, εν**, ἐπ. (μῆτις) πολύβουλος, «Ζεύς» Ὑ. Ἀπ. 144· μεταφ. «φάρμακα» δ 227 †, κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους ἑρμηνευτὰς «τὰ κατὰ σύνεσιν εὑρημένα», κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους καὶ μάλιστα τὸν Γοιβελον, τὰ πολλὰς χρείας τῶν ἀνθρώπων θεραπεύοντα, πολύχρηστα.

μητίομαι, ἐπ., ἀποθ. (μῆτις), μόνον ἐν τῷ μέλ. μητίσομαι καὶ ἀορ. ἐμητισάμην,=**μητιάω**, μηχανῶμαι, ἐπινοῶ, παρασκευάζω, „μελετῶ", «ἔχθεα» Γ 416, «μέρμερα» Κ 48, «μέγα ἔργον» μ 373, «θάνατόν τινι» Ο 349, καὶ μετὰ διπλ. αἰτ. «κακά τινα» σ 27.

μητιόωσα, μητιόωσι κτλ. ἴδ. **μητιάω**.

μῆτις, ιος, ἡ, δοτ. **μήτι** ἐπ.=μήτιι, Ψ 315, ν 299, λ. ποιητικὴ (συγγ. τῷ μήδομαι, κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ **μα**-, μέμαα). 1) ἡ δύναμις τοῦ βουλεύειν, φρόνησις, σύνεσις, πρόνοια, Β 169, ψ 125 κ. ἀ. 2) βουλή, γνώμη, ἀπόφασις, μηχανή, μηχάνημα, Ξ 107 κ. ἀ. ἰδίως «μῆτιν ὑφαίνω» Η 324, Κ 19, δ 678.

μήτις [.⏑], οὐδ. **μῆτι**, ἢ κατὰ διάστασιν **μή τις** καὶ **μή τι** (ὡς ἔγραψεν ὁ Δινδόρφ. ᾗ Βέκκ.), γεν. **μήτινος** (μή, τίς), μηδείς, „κανείς, κανένας", τίθεται πανταχοῦ, ὅπου ἄνευ τοῦ Τὶς ἤθελε τεθῇ τὸ Μή, οἷον ἐν ὑποθέσει, «εἰ μὲν δὴ μή τίς σε βιάζεται» ι 410· μετὰ προστακτικῆς «μήτις ἔτι πρόφρων ἔστω» 6 230, ε 8, ο 440, π 301· μεθ' ὑποτακτ., ὅταν ἔχῃ τελικὴν ἔννοιαν ἢ τίθηται μετὰ τὰ φόβου καὶ εὐλαβείας σημαντικά, «φραζέσθω μή τίς οἱ ἀμείνων μάχηται» Ε 411, Π 93, θ 444 κ. ἀ.—Τὸ οὐδ. «μήτι» πολλάκις λαμβάνεται ἐπιῤῥηματικῶς, ὡς τὸ Ἀττ. [μηδέν], μηδαμῶς, μετὰ προσακτ., ὑποτακτ. καὶ ἀπαρφ. προστακτικὴν σημ. ἔχοντος, Α 550, Δ 42, Ε 130, 6 303 κ. ἀ.

μητροπάτωρ [..⏑.], **ορος**, ὁ (μήτηρ, πατήρ) ὁ πατὴρ τῆς μητρός, ὁ πρὸς μητρὸς πάππος, Λ 224 †.

μητρυιή, ἡ, Ἰων., „μητρυιά" Ε 389, Ν 697.

μητρώιος, ίη, ιον, Ἰων.=μητρῷος (μήτηρ), „μητρικός", «δῶμα» τ 410 †.

μήτρως, ωος, ὁ (μήτηρ), ὁ ἀδελφὸς τῆς μητρός, ὁ πρὸς μητρὸς „θετός", Ἰλ. Β 662, Π 717.

μηχανάω (μηχανή) μόνον κατὰ τὴν μετοχ. μηχανόωντας κατ' ἐπικ. ἔκτ. ἀντὶ τοῦ μηχανῶντας, σ 143. Συνηθέστερον εἶνε τὸ μέσ. **μηχανάομαι**, ὡς ἐπίθ., μόνον ἐν τῷ ἐνες. ᾗ παρατ. (μηχανόωντο ἐπ. ἀντὶ τοῦ: ἐμηχανῶντο). 1) κυρ. μηχανῶμαι, „μηχανεύομαι", ὡς σοφόν τι καὶ τεχνικὸν μηχάνημα κατασκευάζω, «τείχεα» Θ 177.—Συνήθ. 2) ἐπινοῶ, ἐξευρίσκω, „μηχανεύομαι, σοφίζομαι" ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ κακοῦ, «ἀτάσθαλα» Λ 695 κ. ἀ., «κακά» ρ 499, «ἀεικέα» υ 170, «κακά τινι» π 134 καὶ μόνον «μηχ. ἐπί τινι» ἐναντίον τινός, ἐπιβουλεύομαί τινα, δ 822.—Τῆς Ἰλ. μόνον ἔνθα ἀνωτ.

***μηχανιώτης, ον**, ὁ, ποι.=**μηχανητής**, μηχανορράφος, Λατ. machinator, πανοῦργος, δολοπλόκος, Ὑ. Ἑρμ. 436.

μῆχος, εος, τό, ὡς ἐπὶ τὸ πολ. ποι., μέσον, μηχανή, τρόπος, Β 342, μ 392, ξ 238, «οὐδέ τι μῆχός ἐστι» καὶ δὲν ὑπάρχει κανένας τρόπος, οὐδεμία μηχανή (ἴδ. **ἄκος**) Ι 249.

Μήων, ονος, ἴδ. **Μήονες**.

μία, ἴδ. **εἷς**.

μιαίνω [⏑..], ἀόρ. ἀ. ἐμίηνα, καὶ παθ. ἐμιάνθην, ἀναύξ. μιάνθην ἐπικῶς ἀντὶ τοῦ ἐμιάνθησαν, Δ 146. (Ὁ δὲ Βούττμαν. ἐκλαμβάνει τὸν τύπον ὡς γ′. δυϊκ. τοῦ συγκεκομ. β′. ἀορ. ἀντὶ τοῦ ἐμιάνσθην). 1) βάπτω, „βάφω", «ἐλέφαντα φοίνικι» Δ 141.—Συνήθ. 2) μιαίνω, μολύνω, „πασσαλείφω", [ἀναπίμπλημι], «αἵματι, κονίῃσι» Δ 146, «αἵματι καὶ κονίῃσι» Π 795 ἀπολ. Ρ 439. (Ἐτυμολογεῖται ἐξ ἀρχαίου τινὸς ἀχρ. μίω, ἐξ οὗ τὸ: μιαρός, μιαίνω, μιαιφόνος, κατὰ τὸν Λόβεκκ.) Ἰλ.

μιαιφόνος [⏑...], **ον** (μιαίνω, φόνος) ὑπὸ φόνου, φονικοῦ αἵματος μεμολυσμένος, αἱμοβαφής, μιαρός, καὶ ὁ τοιαύτην ἔχων διάθεσιν, αἱμοχαρής, ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως Ἰλ. Ε 31, 455, 844, Υ 402.

μιαρός [⏑⏑.], ή, όν (ἀχρ. μιαίνω) κυρ. αἱμοβαφής, αἱματωμένος· ἐπομ. μεμολυσμένος, μιαρός, „μαγαρισμένος", Ω 420 †.

μιγάζομαι [⏑...], ἐπ.=**μίγνυμαι**, μέσ. θ 271 †.

μίγδα [.⏑], ἐπικ. ἐπίῤῥ. (μίγνυμι) = **μίγδην**, ἀναμίξ, ψ 77, Ὑ. Δήμ. 426, μετὰ δοτ. «θεοῖς» ἀναμίξ, ὁμοῦ μετὰ τῶν θεῶν, Θ 437.

***μίγδην**, ἐπικ. ἐπίῤῥ. = **μίγδα**, ἀναμίξ, Ὑ. Ἑρμ. 494.

μίγνυμι ᾗ **μίσγω** (μιγ-), ἀόρ. ἀ. ἔμιξα, μέσ. μέλ. μίξομαι μὲ παθ. σημ., ω 314, ἐπ. συγκεκομ. ἀορ. γ′. ἐν. ἔμικτο, ἀναύξ. μίκτο ἢ μῖκτο (ἴδ. τὸ τέλος), παθ. παρακ. μέμιγμαι, ἀόρ. ἀ. ἐμίχθην ᾗ β′. ἐμίγην, μέλ. β′. μιγήσομαι, κ 365. (Τὸν ἐνες. μίγνυμι δὲν μετεχειρίσθη ὁ Ὅμ., ἔχει ὅμως ἐκ τοῦ ἑτέρου τύπου τὸ μίσγεται καὶ τὸν θαμιστ. παρατ. μισγέσκετο, σ 325). Α′.) Ἐνεργ. ἀναμιγνύω, „ἀνακατώνω". 1) κυρ. ἐπὶ ὑγρῶν τε καὶ ξηρῶν πραγμάτων, «κρητῆρι οἶνον» Γ 270 «οἶνον καὶ ὕδωρ» α 110, «φάρμακα» δ 320, παθ. «ἄλεσσι μεμιγμένον εἰδαρ» τροφὴ

ἀναμεμιγμένη μὲ ἅλας, λ 123. 2) μεταφ. συμπλέκω, περιπλέκω, „ἀνακατώνω“, «χεῖράς τε μένος τε» χεῖρας καὶ τόλμην, ἔρχομαι εἰς συμπλοκήν, manus conserere, N 510, «ἄνδρας κακότητι καὶ ἄλγεσι» περιπλέκω, ἐμβάλλω εἰς δυστυχίαν καὶ λύπας, υ 203, «γλῶσσ' ἐμέμικτο» ἡ γλῶσσά των ἦτο μικτή, Δ 438, τ 175. Β'.) Παθ. τύποι μὲ μέσην σημασίαν,

1) ἀναμιγνύομαι, „ἀνακατώνομαι“ οἶον «αἰπόλια νομῷ» τὰ ποίμνια ἐν τῇ νομῇ, Β 475, «ἀνέμων μισγομένων» ε 317. 2) μεταφ. „ἀνακατώνομαι“, κυλίομαι, „χώνομαι“, εἰσδύω, «κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη» Κ 457, χ 329, Γ 55, περὶ τοῦ δόρατος «μιχθῆναι ἔγκασι φωτός» Λ 438. 3) συνηθέστατα ἐπὶ ἀνθρώπων, συμμίγνυμαι, ἀναμιγνύομαι, „σμίγω, ἀνταμώνομαι“, ἐπιμίγνυμαι, ἔχω ἐπιμιξίαν, προσέρχομαι, μετὰ δοτ. «μίκτο ὁμίλῳ, προμάχοισιν ἐμίχθη» πολχ. τῆς Ἰλ. «ἀθανάτοισι» εἶμαι, ἀναστρέφομαι μεταξύ, Ω 91· ἔτι δὲ «ἐν προμάχοισι» σ 379, «Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν» (Δωρ. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἐμίχθησαν) προσῆλθον εἰς τὸ πλῆθος (ἦλθον μεταξὺ) τῶν συνηθροισμένων Τρώων, Γ 209, «θαμὰ ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισι» εἴχομεν συχνὴν ἐπιμιξίαν, σχέσιν πρὸς ἀλλήλους, α 209, «ἐς Ἀχαιούς» προσέρχομαι, Σ 216, «ἔσω μίσγεσθαι» εἰσέρχεσθαι, „νὰ ἀνακατώνηται μέσα“, σ 49, ἀπολελ. Ψ 73, δ 178, «μίγνυμαι ξενίῃ» συνδέομαι διὰ φιλοξενίας, ω 314· Β'.) ἐχθρικῶς συμπλέκομαι, ἔρχομαι εἰς χεῖρας, «Τρώεσσιν» Ε 143 κ.ἀ., «ἐν δαΐ» Ν 286 «ἐν παλάμῃσί τινος» εἰς χεῖρας μετά τινος, Φ 469, «νέεσσι» εἰσχωρῶ μέχρι τοῦ ναυτικοῦ στρατοπέδου. Ο 409· γ'.) ἰδίως ἐπὶ σαρκικῆς μίξεως ἢ συνουσίας, συνέρχομαι, συνευρίσκομαι, „πλαγιάζω, σμίγω“ «μιγῆναί τινι» ἐπὶ ἀνδρός τε καὶ γυναικός, Φ 143, η 61, α 73· ἔτι δὲ ἐπὶ ζώων, Ὑ. Ἑρμ. 493, ἀπολελ. Ι 133, ο 430 κ. ἀ. «ἐν φιλότητι» καὶ μόνον «φιλότητι» (τοῦτο σπανιώτερον καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τῇ φρ. «ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ») Β 232, Ζ 161, 165, «εὐνῇ» α 433, «φιλότητι καὶ εὐνῇ» Γ 445 κ. ἀ. «παρά τινι» πλησίον τινος, εἰς τὸ πλάγι, πλαγιάζω, «ἐν ἀγκοίνῃσί τινος» λ 268, «φιλότης καὶ εὐνή, ἣν ἐμίγης» συνουσία, ἣν συνῆλθες, „πλάγιασμα ποῦ πλάγιασες“, Ο 33. (Τὸ ι μακρὸν κατά τινας τῶν Γραμματικῶν, διὸ καὶ πολλοὶ τῶν νεωτέρων ἐκδοτῶν γράφουσι «μῖκτο» Λ 354, Π 813 καὶ «μῖξαι» Ο 510. Ὁ δὲ Δινδόρφιος τὸ μὲν πρῶτον παροξύνει: μίκτο, τὸ δὲ δεύτερον προπερισπᾷ: μῖξαι).

Μίδεια [˘..], ἡ, ἐπικ.=Μιδέα, πόλις τῆς Βοιωτίας παρὰ τὴν Κωπαΐδα λίμνην, ὑφ' ἣν κατά τινας κατεποντίσθη (Στράβ. 9, 2, 35) Β 507.

Μίδης [˘.], εω, ὁ, Μίδας, ὁ βασιλεὺς τῶν Φρυγῶν, Ἐπιγ. 3, 1, 6.

μικρός, ή, όν, „μικρός“, βραχύς, „κοντός“, μετ' αἰτ. «δέμας» μόνον Ε 801, γ 296, «παρὰ μικρόν» παρ' ὀλίγον, Βατρ. 241. Συγκρ. μείων, ὅπ. ἴδε.

μίκτο, μῖκτο, ἴδ. μίγνυμι.

Μίλητος [-..], ἡ. 1) περιβόητος ἐμπορικὴ καὶ πλουσία Ἰωνικὴ πόλις τῆς Καρίας, τέσσαρας ἔχουσα λιμένας, Β 868, Ὑ. Ἀπ. 42, 180. 2) πόλις τῆς Κρήτης, μητρόπολις πιθανῶς τῆς Μιλήτου τῆς Ἰωνικῆς, Β 647.

μιλτοπάρηος [..˘..], ον, ἐπ. (μίλτος, παρειά] μεμιλτωμένας ἔχων τὰς παρειάς, ἐρυθρῶς κεχρωματισμένας, οἱονεὶ „κοκκινομάγουλος“, ἐπίθ. τῶν νηῶν, ὧν αἱ παρειαὶ ἢ τὰ πλάγια ἦσαν κεχρισμένα διὰ μίλτου (μεταλλικοῦ τινος χρώματος ἐρυθροῦ) Β 637, ι 125.

Μίμας, αντος, ὁ, ἀκρωτήριον τῆς Μ. Ἀσίας, ἀνατολικῶς τῆς Χίου, ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς ἄκρας τῆς Ἐρυθραίας χερσονήσου, γ 172.

***μιμέομαι** [-...], ἀποθ. μιμοῦμαι, μετ' αἰτ. Ὑ. Ἀπ. 163, Βατρ. 7.

μιμνάζω, ποι. ἕτερος τύπος τοῦ μίμνω. 1) ἀμετάβ. μένω, Β 392, Κ 549. 2) μεταβ. μετ' αἰτ. περιμένω, Ὑμ. 8, 6.

μιμνήσκω (μνα-), μέλ. μνήσω, ἀόρ. ἀ. ἔμνησα, μέσ. μέλ. μνήσομαι, ἀόρ. ἀ. ἐμνησάμην καὶ θαμιστ. μνησάσκετο, προστ. μνῆσαι, Ω 486, παθ. παρακ. μὲ σημασίαν ἐνεστ. μέμνημαι, β'. ἐνικ. μέμνῃ (=μέμνησαι), εὐκτ. μεμνῆμην, Ω 745, γ'. ἐνικ. μεμνέφτο (=μεμνῆτο), Ψ 361, μετ' ὀλίγ. μέλ. μεμνήσομαι, Χ 390, τ 581, φ 79, ἀόρ. ἀ. παθ. μόνον ἐν τῷ ἀπαρφ. μνησθῆναι, δ 118. Πλὴν τοῦ μιμνήσκομαι σχηματίζεται ὁ ἐνεστ. καὶ μνάομαι, ἐξ οὗ μετὰ τὴν ἐπικ. συναίρεσιν καὶ ἐπέκτασιν μετοχὴ τοῦ ἐνεστ. μνωόμενος, καὶ παρατ. ἐμνώοντο. Α'.) Ἐνεργ. „ἐνθυμίζω“ τινά τι, ἀναμιμνήσκω, φέρω (τι) εἰς τὴν μνήμην (τινός), «τινά» μ 38, «τινὰ τινός» Α 407, Ο 31, γ 103, ξ 169. Β'.) Μέσ. 1) „ἐνθυμοῦμαι“, ἀναμιμνήσκομαι, ἀναλογίζομαι, ἀνακαλῶ (ἔχω) εἰς τὴν μνήμην μου, μετὰ γεν. «μνήσασθε θούριδος ἀλκῆς» ἐνθυμηθῆτε τὴν πολεμικήν σας ἀνδρείαν, τὴν παλληκαριάν σας (πρβλ. τῆς καθομιλουμ. „ἐνθυμήθηκα τὰ νεάτα μου“), Ζ 112 κ. ἀ.· ὡσαύτως «χάρμης, πολέμοιο, νόσου, σίτου, βρώμης, κοίτου, ὕπνου» Ὅμ. πλχ., ἔτι δὲ «περὶ πομπῆς» η 192, «φύγαδε μνώοντο» ἀνελογίζοντο τὴν φυγήν, εἶχον τὸν νοῦν των εἰς τὴν φυγήν, Π 697. 2) μνημονεύω, ἀναφέρω, ἀπολελ. ο 400, μετὰ γεν. Β 492, δ 118, 331, μετ' αἰτ. Ὑ. Ἀπ. 160, «ἀμφί τινα» Ὑμ. 6, 1. 3) ὁ μέσ. παρακείμ. ἔχει σημασίαν ἐνεστ. ὡς τὸ Λατ. memini· ἀ.) „ἐνθυμοῦμαι, ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου“, ὁ μετ' ὀλίγ. μέλ. «μεμνήσομαι» θὰ ἐνθυμῶμαι, θὰ ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου· συνήθ. μετὰ γεν. Ε 818, κ 464 κ. ἀ., μετ' αἰτ. «Τυδέα, ἔργον, ἄλλα» Ζ 222, Ι 527, ξ 168, ω 122, καὶ μετὰ μέλ. ἀπαρφ., Ρ 364. Πολλάκις

ἐν προσταγαῖς καὶ παρακελεύσεσι τίθεται ἀπολ. ἡ μετοχή, οἷον «ὧδέ τις ὑμείων μεμνημένος ἀνδρὶ μαχέσθω» Τ 153 (‖. κατὰ τὸ φαινόμενον μᾶλλον, διότι τὸ συμπλήρωμα ἤτοι παραλαμβάνεται ἐκ τῶν παρακειμένων ἢ ἐκφέρεται ἄλλως πως, οἷον δι' ἐπιρρήματος, ὡς ἀνωτέρω τὸ «ὧδε», ὅπερ ἀποδοτέον εἰς τὸ «μεμνημένος»: οὕτως, ὅ ἐ. ταῦτα ἀναλογιζόμενος, ὅτι δηλ. «μέγα ἔργον ἄρεκτον»)· 6΄.) „ἐνθυμοῦμαι", φροντίζω, περιποιοῦμαι, «μεμνῆσθαι πατρὸς ϗ μητέρος» σ 267.

μίμνω, ἕτερος ποι. τύπος τοῦ **μένω**, μόνον κατ' ἐνες. ϗ παρατ. 1) „μένω"· ά.) διαμένω, πού, Β 331 κ. ἀ., «μετόπισθεν μ.» „μένω ὀπίσω", Ζ 69· 6΄.) ἐμμένω, μένω κατὰ χώραν, μένω εἰς τὸν τόπον μου, Ο 727 κ. ἀ. 2) μετ' αἰτ. περιμένω τινά, Δ 340, λ 210 κ. ἀ.· ἰδίως τοὺς πολεμίους περιμένω, δέχομαι, ἀνθίσταμαι, Ε 94 κ. ἀ.· ὅθεν μεταφ. ἐπὶ τῶν δρυῶν, «αἵ τ' ἄνεμον μίμνουσι ϗ ὑετόν» ἀντέχουσιν εἰς, Μ 133.

μιν, ἐν. αἰτ. τῆς προσωπ. ἀντων. τοῦ γ΄. προσώπου ἀντὶ τοῦ αὐτόν, αὐτήν, αὐτό, πάντοτε ἐγκλιτική, συχνότατα δὲ συνδυαζομένη παρ' Ὁμ. μετὰ τῆς ἀντωνυμίας αὐτός, οἷον «μιν αὐτόν» „αὐτὸν τὸν ἴδιον", Φ 245, γ 327 κ. ἀ., τὸ δὲ «αὐτόν μιν» εἶνε αὐτοπαθές, ἀντὶ τοῦ ἑαυτόν, δ 244, ἀλλὰ πάλιν τὸ «αὐτήν μιν» ἀντὶ τοῦ μιν αὐτήν, Λ 117. Ἀμφίβολον ἂν τίθεται ϗ ὡς αἰτιατικὴ πληθυντική, διότι τὸ τῆς κ 212 καὶ ρ 268 ἀναφέρεται εἰς τὸ «δώματα», ὅπερ εἶνε ἕν τι ὅλον.

Μινήϊος, εἰη, ειον, καὶ Ἰων. **Μινηίος**, λ 284, Μινύειος, εἰς τοὺς Μινύας ἀνήκων, ἐπίθετ. τοῦ ἐν Βοιωτίᾳ Ὀρχομενοῦ, ὀνομασθεὶς οὕτως ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου ἔθνους τῶν Μινυῶν, τοῦ περὶ αὐτὸν οἰκοῦντος, Β 511.

Μινηίος, ὁ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ **Μινήϊος**, ποταμὸς τῆς Ἠλιδος, κατὰ μὲν τὸν Στράβ. 8, 3, 19 ϗ Παυσ. 5, 1, 7 ϗ 5, 5, 7, ὁ Ἄνιγρος, κατ' ἄλλους δὲ ὁ Πηνειός, Α 721.

μινύθω [˘˘.], Ἰων. καὶ ποιητ. (ἐκ τοῦ παρὰ τοῖς Γραμματικοῖς μόνον εὑρισκομένου μινύς= μικρός, συγγεν. τῷ Λατ. min-or), μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., οὗ ὁ θαμιστ. τύπος εἶνε μινύθεσκον. 1) μεταβ. σμικρύνω, ἐλαττῶ, „ὀλιγοστεύω, ἀδυνατίζω", μετ' αἰτ. Ο 492, 493, Υ 242, ξ 17. 2) ἀμετάβ. ἐλαττοῦμαι, σμικρύνομαι, „ὀλιγοστεύω", φθείρομαι, τήκομαι, ἐξαφανίζομαι, «μινύθει ἔργ' ἀνθρώπων» (ἐκ τῆς πλημμύρας), Π 392, «μινύθουσιν οἶκοι ἐν σέλαϊ» Ρ 738, «ῥινοί» μ 46, «ἦτορ ἑταίρων» δ 374, «πόθῳ» Ὑ. Δήμ. 201.

μίνυνθα [˘˘], ἐπ. ἐπίῤῥ. (μινύς, ἴδ. τὴν προηγ. λ.), πάντοτε χρονικόν, σμικρόν, ὀλίγον, ἐπὶ σμικρόν, Δ 466, θ 315, συνάπτεται μετὰ τοῦ «οὐ μάλα δήν» Ν 573, χ 473, «οὐ πολὺν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα» ο 494. Ἐκ τούτου

μινυνθάδιος [˘.˘˘.], ον, ἐπ., συγκρ. -διώτερος, Χ 54, ὀλιγοχρόνιος, βραχύς, «αἰών» Δ 478, Ρ 302, «ἄλγος» Χ 54· βραχύβιος, Α 352, Φ 84, λ 307, τ 328 κ. ἀ.

μινυρίζω [˘˘..] (μινυρός, μινύς, ἴδ. **μινύθω**), ὀδύρομαι, „προσκλαίομαι, παραπονοῦμαι, μουρμουρίζω", Ε 889, δ 719.

Μινώϊος [-.˘.], ον, παλαιότερος καὶ ἐπικ. τύπος ἀντὶ τοῦ **Μινῷος**, εἰς τὸν Μίνωα ἀνήκων, Μινωικός, Ὑ. Ἀπ. 393. Ἐκ τοῦ

Μίνως [-.], ωος, ὁ, αἰτ. Μίνωα καὶ Μίνω, Ξ 322 (ἔνθα ὁ Σπίτζν. καὶ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς ἔγραψαν κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον Μίνων), υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Εὐρώπης, βασιλεὺς τῆς Κρήτης, περιῤῥήτος διὰ τὴν συνετὴν αὐτοῦ βασιλείαν καὶ νομοθεσίαν, Ν 450, Ξ 322. Τοὺς νόμους ἔλαβε παρὰ τοῦ Διὸς ὡς οἰκεῖος καὶ ἐξ ἀπορρήτων αὐτοῦ (τ 178). Θυγατέρα εἶχε τὴν Ἀριάδνην καὶ υἱὸν τὸν Δευκαλίωνα, λ 321, τ 178. Ἐν τῷ Ἅιδῃ παρίσταται ὡς βασιλεὺς καὶ δικαστής, λ 568.

μισγάγεια, ἡ (μίσγω, ἄγχος), κοιλάς, φάραγξ, ἐν ᾗ μίσγονται οἱ ἀπὸ τῶν ὀρέων καταῤῥέοντες χειμάῤῥοι, Δ 453 †.

μίσγω, ἴδ. **μίγνυμι**.

μισέω [-..] (μῖσος), ἀόρ. ά. ἐμίσησα, μισῶ, ἀποστρέφομαι, θεωρῶ τι μισητόν, «μίσησέ μιν κυσὶ κύρμα γενέσθαι» δὲν ἠθέλησεν, τὸ ἐθεώρησεν ἀποτρόπαιον, νὰ γείνῃ (αὐτός) κτλ., Ρ 272 †.

μισθός, ὁ, „μισθός", ἀμοιβή, Κ 304, Φ 445, 450, πληθ. κ 84.

μιστύλλω, διαμελίζω, τεμαχίζω, „κομματιάζω", ἐπὶ σφακτοῦ κρέατος, μετ' αἰτ. Α 465, Β 428, γ 462 (συγγεν. τῷ **μινύθω**).

μίτος, ὁ, ὁ στήμων, „τὸ στημόνι", Λατ. stamen, δι' οὗ διέρχεται τὸ πηνίον μετὰ τῆς κρόκης (πρβλ. **πηνίον**), «παρὲκ μίτον» διὰ τοῦ στήμονος, Ψ 762 †. (Κατ' ἄλλους δὲ σημαίνει τὴν κρόκην, τὸ „ὑφάδι". ‖. Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἱστουργίᾳ „μιτάρια" λέγονται τὰ κάθετον σύγημα τῶν μίτων, «τὸ δι' οὗ τοὺς ϛήμονας ἐναλλάσσουσιν εἰς πλοκὴν τῆς κρόκης»).

μίτρη, ἡ, μίτρα, μάλλινόν τι περίζωμα ὁπλιτικὸν φορούμενον ὑποκάτω τοῦ ζωστῆρος καὶ τοῦ ζώματος καὶ κατάσαρκα ἐπικαλύπτον τὴν κοιλίαν, Δ 137, Ε 857. Ἐνίοτε ἦτο φολιδωτή, *Ἰλ. Δ 187, 216.

μιχθείς, ἴδ. **μίγνυμι**.

1. μνάομαι, συνῃρ. **μνῶμαι**, ἴδ. **μιμνήσκω**.

2. μνάομαι, συνῃρ. **μνῶμαι**, ἀποθ., μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ παρατ., παρ' Ὁμ. κατά τε τὸν κοινὸν τρόπον συναιρούμενον, οἷον μνᾶται, μνῶνται, μνᾶσθαι, μνώμενος, μνάσθω, καὶ ἐπικῶς ἐπεκτεινόμενον, οἷον μνάᾳ, μνάασθαι, μνώοντο, μνωόμενος (καθὼς γράφεται νῦν ἐν Ὑ. Ἀπ. 209, ἴδ. **ἀνώμαι**), ἔτι δὲ καὶ θαμιστ. παρατ. μνάσκετο, υ 290, „ζητῶ" (νὰ λάβω γυναῖκα),

μνηστεύω, ἐξαιτοῦμαι, μετ' αἰτ. «ἄκοιτιν, γυναῖκα» Ὀδ. α 39, π 431 κ. ἀ., ἀπολελ. π 77, τ 529.

ΜΝΗΜΑ, ΑΤΟΣ, τό (ΜΝΑ-, μιμνήσκω), πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει εἰς ἀνάμνησιν, ἐνθύμησιν, ἐνθύμημα, Γαλλικ. souvenir, [ὑπόμνημα], «μνῆμ' Ἑλένης χειρῶν» ἐνθύμημα ἀπὸ τὰ χέρια τῆς Ἑλένης, Ο 126, «ξείνοιο» φ 40, «μν. τάφου», κυρ. ἐνθύμημα τοῦ ἐνταφιασμοῦ, ἑπομένως μνημεῖον, „μνῆμα, μνημοῦρι", τάφος, Ψ 619.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΗ, ἡ (μνήμων), μνήμη, „ἐνθύμησις", «μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς γενέσθω» ἂς ἐνθυμηθῇ τις (ὅ ἐ. ἐνθυμήθητε) τότε τὸ πῦρ, Θ 181 †.

Μνημοσύνη [..⏑.], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Οὐρανοῦ, μήτηρ τῶν Μουσῶν ἐκ τοῦ Διός, Υ. Ἑρμ. 429, πρβλ. Ἡσιόδ. Θεογ. 54, 135, 915.

ΜΝΗΜΩΝ, ΟΝ, γεν. ΟΝΟΣ (ΜΝΑ-, μιμνήσκω), ὁ ἐνθυμούμενος, ὁ ἔχων τὸν νοῦν του εἴς τι, Ὀδ. φ 95, μετὰ γεν. «φόρτου» η 163.

ΜΝΗΣΑΙ, ΜΝΗΣΑΣΚΕΤΟ, ἴδ. ΜΙΜΝΗΣΚΩ.

Μνῆσος, ὁ, εἷς τῶν εὐγενῶν Παιόνων, Φ 210.

ΜΝΗΣΤΕΥΩ (μνηστός), μνηστεύω, „ζητῶ" (νὰ λάβω γυναῖκα), ἀπολελ. δ 684, μετ' αἰτ. «γυναῖκα» σ 277.

ΜΝΗΣΤΗΡ, ΗΡΟΣ, ὁ (2 μνάομαι), μνηστήρ, ὁ ζητῶν νὰ λάβῃ τινὰ γυναῖκα, „γαμβρός" (‖. ἔχει κατὰ πρόληψιν καὶ ταύτην τὴν σημασίαν ἡ λ.: ὁ ζητῶν νὰ γείνῃ γαμβρός), συχνὸν ἐν Ὀδ. περὶ τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, ὧν ὁ ἀριθμὸς μνημονεύεται π 245.

ΜΝΗΣΤΙΣ, ΙΟΣ, ἡ, ποιητ. (ΜΝΑ-, μιμνήσκω), μνήμη, ἐνθύμησις, «οὐδέ τις ἡμὶν μνῆστις δόρπου ἔην» δὲν ἐνθυμούμεθα (δὲν εἴχαμεν τὸν νοῦν μας εἰς) τὸ δεῖπνον, ν 280 †.

ΜΝΗΣΤΟΣ, Ή, ΟΝ, ἐπ. (2 μνάομαι), μόνον ἐν τῷ θηλ., μνηστή, ἡ ζητηθεῖσα εἰς γάμον κόρη (τοὐναντίον τῆς ἁρπαγείσης, αἰχμαλωτισθείσης ἢ ἀργυρωνήτου)· ὅθεν ἡ νόμιμος σύζυγος, «μνηστ. ἄλοχος» Ζ 246, α 36 κ. ἀ.

ΜΝΗΣΤΥΣ [.-] ΥΟΣ [⏑.], ἡ, Ἰων. =μνηστεία (ἴδ. ΜΝΗΣΤΕΥΩ), Ὀδ ϐ 199, τ 13.

ΜΝΩΟΜΕΝΟΣ, ΜΝΩΜΕΝΟΣ, ΜΝΩΟΝΤΟ, ἴδ. 2. ΜΝΑΟΜΑΙ.

ΜΟΓΕΩ (μόγος), ἀόρ. ἀ. ἐμόγησα, ποιητ. 1) ἀμετάϐ. μοχθῶ, „κοπιάζω", κοπιῶ, συνήθως κατὰ μετοχὴν δυναμένην καὶ δι' ἐπιῤῥηματικῆς φράσεως νὰ ἐκφερθῇ, «μογέοντες» μετὰ κόπου, μετὰ μόχθου, μόγις, Λ 636, Μ 29, «ἐξ ἔργων μογέοντες» ἐκ τῆς γεωργίας κεκοπιακότες, ω 388. 2) μεταϐ. ὑπομένω, πάσχω, „ὑποφέρω", «ἄλγεα» ϐ 344, «πολλά» Ψ 607 κ. ἀ., «ἀέθλους» δ 170, «ἐπί τινι» χάριν τινός, ἕνεκά τινος, Α 162, Ι 492, π 19, «ἀμφί τινι» δ 152.

ΜΟΓΙΣ [.⏑], ἐπίῤῥ. μόλις, μετὰ κόπου, μετὰ ϐίας, μὲ δυσκολίαν, Ι 355, γ 119 κ. ἀ. (Τὸ ι μακρὸν ἐν ἄρσει, Χ 412). Ἐκ τοῦ

ΜΟΓΟΣ, ὁ, κόπος, μόχθος, Δ 27 †.

ΜΟΓΟΣΤΟΚΟΣ, ΟΝ, ἐπικ. (μόγος, τεκεῖν), ἡ ὠδῖνας γεννῶσα, ἡ „τοὺς πόνους" παράγουσα, ἐπίθ. τῆς Εἰλειθυίας, ἥτις φέρει τοὺς πόνους εἰς τὴν τίκτουσαν καὶ οὕτως ὑποϐοηθεῖ τὸν τοκετόν, Λ 270, Π 187, Τ 103. (Ταῦτα κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον· κατ' ἄλλους δὲ ἧττον πιθανῶς: ἡ τὰς ἐπωδύνως τικτούσας ϐοηθοῦσα).

ΜΟΧΘΟΣ, ὁ, τῆς μάχης ὁ κόπος, ὁ μόχθος, ὁ ἀγών, Ἰλ. Η 117, Σ 159, «μ. ἵππων» Η 210.

ΜΟΙΡΑ, ἡ (μείρομαι). Α'.) Προσηγορικ. 1) μέρος, τεμάχιον, „κομμάτι, μοῖρα" (Φιλίς. Γ'. σ. 213), πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ὅλου, Κ 252, «τριτάτη» Ο 195, δ 97, «χώρης ὀλίγη μοῖρα, Π 68· ἰδίως τὸ „μερίδιον", τὸ ἀνάλογον (μέρος) τινός, „μερτικόν", οἷον τῆς λείας, Ι 318, λ 534, ἐν τῷ δείπνῳ μερίς, γ 40, 66, θ 470 κ. ἀ., μεταφορ. «οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχειν» υ 171. 2) πᾶν ὅ,τι ἐμοίρασαν οἱ θεοὶ ἢ ἡ εἱμαρμένη εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν θνητῶν· ἀ.) τὸ ὑπὸ τῶν θεῶν ἢ τῆς εἱμαρμένης προωρισμένον, «ἐπὶ γάρ τοι ἑκάστῳ μοῖραν (ὕπνου δηλ.) ἔθηκαν ἀθάνατοι» εἰς ἕκαστον τῶν θνητῶν ὥρισαν οἱ ἀθάνατοι τὸ μέρος, τὸ μερίδιον (τοῦ ὕπνου δηλ.), ὅπερ ἔχει νὰ λάϐῃ, τ 592· ϐ'.) τὸ ἀνάλογον, τὸ πρέπον, τὸ προσῆκον, τὸ δίκαιον, «κατὰ μοῖραν» κατὰ τὸ προσῆκον, πρεπόντως, «εἵατο πάντες σιγῇ κατὰ μοῖραν» καθὼς ἔπρεπε, Τ 256, «κατὰ μοῖραν ἔρεξας» ι 352 κ. ἀ.· τοὐναντίον «οὐ κατὰ μοῖραν» ἀτάκτως, Π 367· ἰδίως «κατὰ μοῖραν εἰπεῖν κτλ.» ὀρθῶς, δικαίως, „καθὼς πρέπει", Α 286, ἢ κατὰ τὴν πρέπουσαν τάξιν, ἢ ἀκριϐῶς, δ 496, κ 16 κ. ἀ. Ὡσαύτως «ἐν μοίρῃ» Τ 186· τοὐναντίον «παρὰ μοῖραν» ξ 509. 3) ἰδίως «μοῖρα ϐιότοιο» τὸ εἱμαρμένον μέρος τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ϐίος, Δ 170. (‖. Ἀλλ' ἐν πάσαις ταῖς νεωτέραις ἐκδόσεσι γράφεται «πότμον» ἀντὶ τοῦ «μοῖραν») καὶ ἐπομένως ἡ „μοῖρα", ἡ καλὴ ἢ κακὴ τύχη ἡ ἐν τῷ ϐίῳ παρακολουθοῦσα τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐκ γενετῆς αὐτοῦ προωρισμένη, «μ. ὀλοή» ω 29, «μοῖρ' ὀλοὴ θανάτοιο» ϐ 100 κ. ἀ., μετ' ἀπαρφ. «οὔ τοι μοῖρα θανέειν» „δὲν εἶνε ἡ μοῖρά σου νὰ ἀποθάνῃς", Η 52, δ 475, Ε 114 κ. ἀ., «εἰ καὶ μοῖρα δαμῆναι πάντας» καὶ ἐὰν ἦνε ἡ τύχη νὰ ἀποθάνωμεν πάντες, Ρ 421, πρβλ Π 434, «ὁ γὰρ (Ζεύς) οἶδεν ἅπαντα, μοῖράν τ' ἀμμορίην τε» ἔνθα ἡ μοῖρα εἶνε ἡ καλὴ τύχη, εὐδαιμονία, „μοῖρα" (τοὐναντίον τῆς «ἀμμορίης», ἴδ. τὴν λ. ᾧ πρβλ. **ΜΟΙΡΗΓΕΝΗΣ**) υ 76. (Πολλοὶ ὅμως τῶν νεωτέρων ἑρμηνεύουσιν ἁπλῶς: τὸ πεπρωμένον καὶ μὴ πεπρωμένον, τί εἶνε καὶ τί δὲν εἶνε πεπρωμένον εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἀλ-

λαχοῦ δὲ μοῖρα εἶνε ἡ κακὴ τύχη, Ζ 488, ᾗ συνάπτεται μετὰ τοῦ «θάνατος» Γ 101, ᾗ «φόνος» φ 24.

Β΄.) Προσωποπ. ΜΟΙΡΑ, ἡ, κύριον ὄνομα, ἡ „Μοῖρα" (‖. ὁ σημερινὸς Ἑλληνικὸς λαὸς δοξάζει τρεῖς Μοίρας), ὡς ἡ Αἶσα, καὶ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἡ Parca, ἀπονέμουσα ἑνὶ ἑκάστῳ τῶν ἀνθρώπων κατ' αὐτὴν τὴν γέννησιν τὴν μέλλουσαν αὐτοῦ τύχην. Παρ' Ὁμήρῳ συνήθως ἑνικ., ἅπαξ δὲ μόνον πληθ., Ω 49, πρβλ. η 197. Ἡ Μοῖρα παρ' Ὁμ. εἶνε μὲν ἐν γένει ἀναγκαία, ἄφευκτος, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπολύτου Εἱμαρμένης. Εἰς τὴν Μοῖραν ἀποδίδεται πᾶν ὅ,τι διὰ τὴν ἄφευκτον αὐτοῦ ἀναγκαιότητα παρέχει μάλιστα αἴσθησιν, οἷον ὁ φυσικὸς νόμος τοῦ θανάτου, ρ 326, ἔπειτα πᾶν ὅ,τι εἶνε ἀνεξάρτητον τῆς ἐλευθέρας θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου, οἷον γέννησις καὶ θάνατος, εὐτυχία καὶ δυστυχία, γ 236—238. Ἡ σχέσις ὅμως τῆς Μοίρας πρὸς τοὺς θεοὺς δὲν εἶνε καθαρά, διότι καὶ ὁ Ζεὺς μνημονεύεται ὡς διευθύνων τὰ τῆς τύχης τῶν ἀνθρώπων, λ 560, υ 76, καὶ πολλάκις τίθεται ἐκ παραλλήλου μετὰ τῆς Μοίρας καὶ ὁ Ζεὺς καὶ ἄλλος τις θεός, Π 845, 849, λ 292, 296, οὕτως ὥστε ἀμφότεραι αἱ δυνάμεις φαίνονται ὡς μία καὶ ἡ αὐτή, ἐν ᾧ ἀλλαχοῦ οἱ θεοὶ παρίστανται ὡς ὄργανά τινα τῆς Μοίρας (Ο 613, Υ 300 ἑξ.), ἢ ὡς ἐναντίαν αὐτῆς θέλησιν ἔχοντες, Π 441, ἢ ὡς κατώτεροι καὶ ὑποκείμενοι εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς, οἷον Υ 127, Χ 210, Θ 69.—Πρβλ. καὶ τὴν φρ. «ὑπὲρ μόρον» καὶ «ὑπὲρ αἶσαν».

ΜΟΙΡΗΓΕΝΗΣ, ΕΣ (μοῖρα, ΓΕΝ-, γίγνομαι), ὑπὸ τῆς μοίρας (τῆς εὐτυχίας) γεννηθείς, υἱὸς τῆς μοίρας, „καλόμοιρος", Γ 182 †. (Πάντῃ ἐξ ἐναντίας ἑρμηνεύει ὁ Δοιδερλ. τὴν λ. =μοιρίδιος, fatalis, ἀπαίσιος, εἰς τὸν λαλοῦντα δηλ. Πρίαμον).

ΜΟΙΧΑΓΡΙΑ, τά (μοιχός, ἄγρα), ἡ ποινὴ τοῦ φωραθέντος (ἀγρευθέντος, πιασθέντος) μοιχοῦ, πρόστιμον μοιχείας, θ 332 †.

ΜΟΛΕΙΝ, ἴδ ΒΛΩΣΚΩ.

ΜΟΛΙΒΟΣ [.⏑.], ὁ, ἐπικ. =ΜΟΛΥΒΔΟΣ, „μολίβι", Λ 237 †.

Μολίων [.-.], ιονος [-..], ὁ, 1) υἱὸς τῆς Μολιόνης τῆς γυναικὸς τοῦ Ἄκτορος, μόνον ἐν τῷ δυϊκ. «Μολίονε», ἴδ. ΑΚΤΟΡΙΩΝΕ. ‖. «Ἄλλοι δέ, κατὰ τὸν Εὐστάθ., τὸ «Μολίονε» ἐπιθετικῶς νοοῦσιν, ἵνα ἡ λέξις δηλοῖ τοὺς μαχίμους καὶ ὁρμητικούς». Τὴν ἑρμηνείαν ταύτην παραδεχόμενοί τινες τῶν νεωτέρων, σχετίζουσιν αὐτὴν πρὸς τὸ Ἑλλην. μύλος, Λατ. mola, ἵνα σημαίνῃ τοὺς συντρίβοντας. 2) εἷς τῶν Τρώων, ἡνίοχος τοῦ Θυμβραίου, Λ 322.

ΜΟΛΟΒΡΟΣ, ὁ, λίχνος, γαστρίμαργος, ἀδηφάγος, [βορός], „φαγᾶς", Ὀδ. ρ 219 καὶ σ 26. (Κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ μολεῖν εἰς βοράν· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ μολυρός, ὅπερ ἕτερος τύπος τοῦ μαλερός, καὶ ΒΟΡ-, βιβρώσκω. ‖. Οὐδέτερον τούτων πιθανόν· ὀρθότερον ἴσως ἀνάγεται εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ μολ-ύνω ᾗ σημαίνει τὸν „λερωμένον", τὸν „βρωμιάρην").

Μόλος, ὁ, υἱὸς τοῦ Δευκαλίωνος, πατὴρ τοῦ Μηριόνου, Κρής, Κ 269, Ν 249.

ΜΟΛΠΗ, ἡ, ποι. (μέλπω), 1) ψαλμός, ᾠδὴ μετὰ χοροῦ ἢ παιδιᾶς, „τραγούδι καὶ παιγνίδι, ἢ τραγούδι καὶ χορός", Α 472, Σ 606, δ 19· ἐν γένει παιδιά, τέρψις, ζ 101. 2) μόνον ψαλμῳδία, ᾄσμα, „τραγούδι", Ν 637, α 152, ψ 145· ἔτι δὲ μόνον „χορός", ὄρχησις, Σ 572.

ΜΟΛΥΒΔΑΙΝΑ, ἡ (μόλυβδος), μολυβδίνη σφαῖρα, προσαρτωμένη εἰς τὸ ἄγκιστρον τοῦ ἁλιέως ὀλίγον ἀνωτέρω τοῦ δολώματος, Ω 80 †.

ΜΟΝΟΗΜΕΡΟΣ, ΟΝ (μόνος, ἡμέρα), „μονήμερος" (εὐχρηστότερον ἐν τῷ ἐπιῤῥήματι „μονήμερα"), μίαν μόνην ἡμέραν διαρκῶν, Βατρ. 305.

ΜΟΝΟΣ, Η, ΟΝ, Βατρ. 266· παρ' Ὁμ. πάντοτε Ἰων. ΜΟΙΝΟΣ· ά.) „μόνος, μοναχός", Υ 225, π 118 κ. ἀ.· β΄.) μεμονωμένος, Δ 388, γ 217 κ. ἀ., λαμβάνει καὶ περαίτερον προσδιορισμὸν «ἄνευθ' ἄλλων» π 239. Ἐκ τούτου

ΜΟΝΟΩ, Ἰων. ΜΟΙΝΟΩ ἐν Ὀδ., παθ. ἀορ. μετοχὴ μονωθείς, μουνωθείς, μονώνω, „ἀφίνω μόνον", ἀποχωρίζω, «γενεὴν μούνωσε Κρονίων» τὴν ἐμονάχωσεν (οὕτως εἰπεῖν), τὴν ἔκαμε νὰ μεταβαίνῃ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν δι' ἑνὸς καὶ μόνου υἱοῦ, π 117. Παθ. μένω μόνος, ἀπομονοῦμαι, Λ 470, ο 386.

ΜΟΡΙΜΟΣ, ΟΝ, ποιητ. =ΜΟΡΣΙΜΟΣ, ὅπ. ἴδε, Υ 302 †.

ΜΟΡΜΥΡΩ [.-.], ποιητ. (μύρω), μόνον ἐν τῷ ἐνεστ., „μουρμουρίζω", ῥοθῶ, παφλάζω, „βράζω", ἐπὶ ποταμοῦ ἀφρίζοντος καὶ ὁρμητικῶς ῥέοντος, «ἀφρῷ μορμύρων» Ἰλ. Ε 599, Φ 325, περὶ τοῦ Ὠκεανοῦ, Σ 403. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. κυρ. σημαίνει ἡ λ. μόνον τὸ: σφοδρῶς ῥέω· ἡ δὲ ἔννοια τοῦ ψόφου τοῦ ἐκ τῆς ῥοῆς, τοῦ ῥόχθου, τοῦ „μουρμουρητοῦ" προσετέθη ὑπὸ τῶν ἑρμηνευτῶν).

ΜΟΡΟΕΙΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ, ἀμφιβόλου σημασίας λ. εὑρισκομένη μόνον ἐν τῇ φρ. «μορόεντα ἕρματα» Ξ 183, σ 298, τὰ ὁποῖα κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους ἑρμηνευτὰς εἶνε «τὰ μετὰ μόρου, ὅ ἐ. κακοπαθείας ἐκπεπονημένα ἐνώτια»· κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν παρὰ τὸ μόρος (=μέρος): ἐκ πολλῶν μερῶν τεχνικῶς συνηρμοσμένων συγκείμενα· ὡσαύτως ἑρμηνεύει καὶ ὁ Λόβεκκ: «τριγλήνα μορόεντα» γλήνας τριμερεῖς ἔχοντα· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ᾗ ἄλλους παρὰ τὸ ΜΕΡ-, ΜΑΡ- (μαρμαίρω): μαρμαίροντα, ἐξαρράπτοντα· κατὰ τὸν Ἐρνέστην καὶ Γοίβελον ἐκ τοῦ μόρον (= „μοῦρον"): τὰ ἔχοντα τὸ χρῶμα τοῦ μούρου, μορόχροα, „μόρικα". (‖. Αἱ δύω τελευταῖαι

ἐτυμολογίαι καὶ ἑρμηνεῖαι φαίνονται ὁπωσοῦν πιθαναί).

μόρος, ὁ, Ἰων. ᾗ ποι. (**μερ-**, μείρομαι), τὸ παρὰ τῶν θεῶν ἢ τῆς τύχης ἀπονεμόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον μέρος, μερίδιον, τὸ πεπρωμένον, τὸ εἱμαρμένον, ἡ τύχη, ἡ μοῖρα, ἰδίως ἡ κακὴ τύχη, ἡ κακὴ μοῖρα, «ὅ μοι μόρος ἐνθάδ' ὀλέσθαι» Τ 421· πολλάκις «κακὸς μόρος» Ζ 357, Φ 133, «αἰνὸς μόρος» Σ 465, καὶ «μόρος» μόνον: ὁ θάνατος, Χ 280· τίθεται δὲ καὶ ἐκ παραλλήλου μετὰ τοῦ «θανάτος», οἷον «θανάτόν τε μόρον τε» τὸν θάνατον καὶ τὴν κακὴν μοῖραν, ἢ τὸν θάν. καὶ τὸν ὄλεθρον, ι 61 (ἴδ. **θάνατος**), «τεύχειν» λ 409, «ῥάπτειν» π 421, «ἀρτύειν» υ 241, «ὑπὲρ μόρον», ἴδ. **ὑπέρμορον**. Ἐκ τούτου

μόρσιμος [.⏑.], ον, Ἰων. ᾗ ποι., μοιρατος, πεπρωμένος, „τῆς τύχης, τῆς μοίρας", π 392, φ 162. Ἰδίως εἰς τὸν μόρον (τὴν μοῖραν ἢ τὸν θάνατον) ὑποκείμενος, θνητός, Χ 13, «μόρσιμον ἦμαρ» ἡ πεπρωμένη ἡμέρα (ἡ τοῦ θανάτου), Ο 613, κ 175, «μόρσιμόν ἐστι» μετ' ἀπαρφ. εἶνε πεπρωμένον, εἱμαρμένον, Ε 674, Τ 417.

Μόρυς, υος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἱπποτίωνος, Μυσός, Ν 792, Ξ 514.

μορύσσω, ἐπικ., μολύνω, ἀφανίζω, μαυρίζω, «εἵματα καπνῷ μεμορυγμένα» μαυρισμένα ἀπὸ τὸν καπνόν, ἢ τὴν καπνιάν, ν 435 † (ἔνθα ὁ Βέκκερος καὶ ἄλλοι τῶν νεωτέρων γράφουσι: μεμόρυχμένα κατὰ τὸ ἀκαχμένος, αἰχμὴ κ. ἀ. ‖. Ἐτυμολογεῖται δὲ ὄχι ἐκ τοῦ **μόρος** κατὰ τοὺς παλαιούς, ἀλλ' ἐκ τῆς ῥίζης **μορ-** (ἴδ. **μορόεις**), ἥτις σημαίνει τὸ σκοτεινὸν χρῶμα).

μορφή, ἡ, μορφή, μεταφ. «μορφὴ ἐπέων» „εὐμορφία", χάρις τῶν λόγων, Ὀδ. λ 367, «θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει» χορηγεῖ, ἐπισωρεύει χάριν εἰς τοὺς λόγους, θ 170.

μόρφνος, ὁ, εἶδος ἀετοῦ, διατρίβοντος ἐν φάραγξι καὶ περὶ τοὺς ἑλώδεις τόπους (Ἀριστ. Περὶ τὰ ζῷα ἱστορ. Ι'. 32, ἔνθα τονίζεται μορφνός), «μόρφνον θηρητῆρα» Ω 316 †. Κατ' ἄλλους δὲ τὸ «μόρφνος» εἶνε ἐπίθ. καὶ σημαίνει τὸν σκοτεινόν, μαῦρον, ἐκ τοῦ **ὄρφνη**, ἢ τὸν εὔμορφον ἐκ τοῦ **μορφή**, ἢ τὸν ὁρμητικὸν καὶ ἁρπακτικὸν ἐκ τοῦ **μάρπτω**. Ὁ Δοιδερλ., ὅστις ἀποδέχεται τὴν τελευταίαν ἐτυμολογίαν ᾗ ἑρμηνείαν τονίζει: μορφνόν.

μόσχος, ὁ, κλάδος, „κλαδί", κλών, „κλωνάρι", Λατ. „βέργα", «μόσχοισι λύγοισι» μὲ κλωνάρια λυγαριᾶς, μὲ „λυγόναις", Λ 105 † (ἔνθα ἄλλοι ἐκλαμβάνουσι τὴν λ. ὡς ἐπίθ.: τρυφερός, χλωρός, νέος), ἴδ. **λύγος**.

Μοῦλιος, ὁ, 1) ἀνὴρ τῆς Ἀγαμήδης, Λ 739. 2) εἷς τῶν Τρώων, Π 696. 3) ἕτερος Τρὼς ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Υ 472. 4) κῆρυξ τοῦ Ἀμφινόμου, σ 422.

μουνάξ, Ἰων. ἐπίρ. (μοῦνος), κατὰ μόνας, μοναχός, Ὀδ. θ 371, λ 417.

μοῦνος, η, ον, καὶ **μουνόω**, Ἰων. ἀντὶ τοῦ **μόνος** καὶ **μονόω**, ἄπ. ἴδε.

Μοῦσα, ἡ (κατὰ τὸν Πλάτ. ἐν Κρατύλῳ = μῶσα, ἐκ τοῦ **μα-**, μαίομαι, οἱονεὶ: ἐπινοοῦσα, μηχανωμένη. ‖. Ὁ δὲ Κούρτιος θεωρεῖ τὸ: Μοῦσα, Δωρ. μῶσα, Αἰολ. μοῖσα, ὡς ἐκ τοῦ μόνσα, τοῦτο δ' ἐκ τοῦ μόντια σχηματισθέν, σχετίζει τὴν λ. πρὸς τὸ: Μέντωρ, Μέντης, μάντις, Λατ. men-(ti)-s, moneo κ. ἄ. πολλὰ ᾗ ἀνάγει αὐτὴν εἰς τὴν ῥίζαν **men, man**), θεὰ τῆς ᾠδῆς, ποιήσεως κ. τ. τ., ἤδη παρ' Ὁμ. καὶ πληθ. μνημονευομένη· τὸν δὲ ἀριθμὸν αὐτῶν ἐννέα μόλις ἐν τῇ ω 60 εὑρίσκομεν, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ ὀνόματα, ἅπερ πρῶτος ὁ Ἡσίοδος Θεογ. 76 μνημονεύει. Κατὰ τὸν Ὅμ., Β 491 καὶ α 10, εἶνε θυγατέρες τοῦ Διὸς ᾗ (κατὰ τὸν Ἡσιόδ. Θεογον. 915) τῆς Μνημοσύνης, κατοικοῦσιν ἐν Ὀλύμπῳ, Β 484, ᾗ διὰ τῆς ᾠδῆς των τέρπουσι τοὺς θεούς, Α 604. Ἐμπνέουσι τὸν ἐπικὸν ποιητήν, ὑποβάλλουσιν αὐτῷ τὰς πράξεις, ὅσας θέλει νὰ διηγηθῇ, ᾗ παρέχουσιν εἰς τὴν ἀπαγγελίαν αὐτοῦ χάριν καὶ ἡδονήν.

μοχθέω (μόχθος) = **μογέω**, μοχθῶ, „ὑποφέρω, βασανίζομαι", «κήδεσιν» ὑπὸ φροντίδων, Κ 106 †.

μοχθίζω, ποι. = **μοχθέω**, πάσχω, ὑποφέρω, βασανίζομαι, «ἕλκει» ὑπὸ τοῦ ἕλκους, Β 723 †.

μοχλέω, διὰ μοχλοῦ σηκώνω, ἀναμοχλεύω, ἀνατρέπω, «στήλας» Μ 259 †. Ἐκ τοῦ

μοχλός, ὁ· ά.) μοχλός, „λωστός" Ὀδ. ε 261· ὅθεν β'.) πᾶν ἰσχυρὸν καὶ μακρὸν ξύλον, [ξυστόν, κοντόν], πάσσαλος, „κοντάρι, κοντόξυλον, ι 332, 375 κ. πλχ. ταύτης τῆς ῥαψῳδίας.

Μύγδων, ονος, ὁ, βασιλεὺς τῆς Φρυγίας, ἐπὶ τοῦ ὁποίου αἱ Ἀμαζόνες εἰσέβαλον εἰς ταύτην τὴν χώραν, Γ 186.

μυδαλέος [-⏑..], η, ον, ἐπ. (μυδάω = εἶμαι ὑγρός), κάθυγρος, διάβροχος, στάζων, «αἵματι» Λ 54 †.

Μύδων, ωνος, ὁ. 1) υἱὸς τοῦ Ἀτυμνίου, ἡνίοχος τοῦ Πυλαιμένους, Τρώς, ὑπὸ τοῦ Ἀντιλόχου φονευθείς, Ε 580. 2) ἕτερος Τρὼς ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως φονευθείς, Φ 209.

μυελόεις [-...], εσσα, εν, πλήρης μυελοῦ, μυελώδης, «ὀστᾶ» ι 293 †. Ἐκ τοῦ

μυελός [-..], ὁ, „μυελός", (προφ. μυαλός) Υ 482, Χ 501· μεταφ. «μυελὸς ἀνδρῶν» πᾶσα θρεπτικὴ οὐσία, τροφή, ϛ 290, υ 108.

μυθέομαι [-...], ποι., ἀποθ. (μῦθος), μέλ. μυθήσομαι, ἀόρ. ά. ἐμυθησάμην, τοῦ ἐνεστ. β'. πρόσ. ἐν. ἐπικ. μυθέαι, ϛ 202 καὶ μυθεῖαι, θ 180, παρατ. θαμιστ. μυθέσκοντο, Σ 289. 1) ὁμιλῶ, λέγω, ἀπολεγ. Η 76, θ 180 κ. ἀ. μετ' ἀπαρφ. Φ 462. 2) μεταβατ. λέγω, διηγοῦ-

μαι, τι, Β 488, τινί τι, Λ 201, λ 507 κ. ἀ., «πάντα κατὰ θυμόν» ἀπὸ τὴν καρδιά, Ι 645 «ἀληθέα, νημερτέα» ἀληθῆ λέγω, Ζ 376, 382, «νημερτέως» τ 269· ἐξηγῶ «ἐναίσιμα» δ 159, «μῆνιν Ἀπόλλωνος» Α 74, «πόλιν Πρ. πολύχρυσον» ὀνομάζω, φημίζω, Σ 289, «κερτομίας ὀνείδεα μ.» λέγω ὕβρεις, Υ 246 κ. ἀ. «ποτὶ ὃν θυμόν» καθ' ἑαυτὸν εἶπε, διελογίσθη, Ρ 200, ε 285, «ἕκαστα» ἐξηγοῦμαι (συμβουλεύω) περὶ ἑνὸς ἑκάστου, ν 191.

μυθολογέω [-....], (μυθολόγος), διηγοῦμαι, τί τινι, *Ὀδ. μ 450, 453.

μῦθος, ὁ, „λόγος", (πληθ. „λόγια") τοὐναντίον «ἔργον» Ι 443, δ 777 κ. ἀ. Ἰδίως ἀ.) ἀγόρευσις, δημηγορία, „λόγος", α 358· β΄.) διήγησις, δ 314, γ 94 κ. ἀ. «μῦθος παιδός» ὁ περὶ τοῦ παιδὸς λόγος, λ 492· γ΄.) διάλογος, δ 214, 239, λ 379 κ. ἀ. δ΄.) παραγγελία, προσταγή, συμβουλή, Β 282, Ε 493, Η 358, Μ 80· ε΄.) πρότασις, γνώμη, Ξ 127· ς΄.) τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος, τὸ θέμα τοῦ λόγου, ἡ ὑπόθεσις, δ 412, δ 676, χ 289, «μῦθον μυθείσθην, τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν» εἶπον τὸν λόγον, δι' ὃν, τὴν αἰτίαν, δι' ἣν συνήθροισαν τὸν λαόν, γ 140. Τὸ τῆς φ 71 «οὐδέ τιν' ἄλλην μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε» ἑρμηνεύουσιν ἄλλοι μὲν: καὶ δὲν ἐδύνασθε νὰ κάμητε ἄλλο τι πρόσχημα, ἄλλην τινὰ πρόφασιν τοῦ πράγματος, τουτέστι τῆς διαγωγῆς σας· ἄλλοι δέ:— πρόφασιν τοῦ σκοποῦ σας (καὶ ἄλλοι ἀπιθάνως ἐκλαμβάνουσι τὸ μῦθος ὡς Αἰολικὸν τύπον τοῦ μόθος=θόρυβος, ταραχή). ‖. Νομίζω ὅτι ἡ ὀρθὴ ἑρμηνεία εἶνε ἡ ἑξῆς: δὲν ἐδύνασθε ἄλλον τινὰ λόγον νὰ λάβητε ὡς (νὰ κάμητε) πρόσχημα, ὡς πρόφασιν παρὰ τὸν ἑξῆς κτλ. διότι «ἐπισχεσίη μύθου» = μῦθος ἐπισχόμενος, λόγος προβαλλόμενος ὡς πρόσχημα. Ἡ δὲ ἔννοια εἶνε: ἠθέλετε νὰ φάγητε τὴν περιουσίαν τοῦ ἀνδρός μου καὶ δὲν εἴχετε ἄλλον λόγον ὡς πρόφασιν νὰ προβάλητε παρὰ τὴν μνηστείαν μου.

μυῖα, ἡ, „μῦγα", Δ 131, Π 641, Β 469, ἐξεικονίζει τὴν αὐθάδειαν καὶ ἀναίδειαν, Ρ 570, προσίπταται εἰς τὰς πληγάς, ἵνα ἐγγεννήσῃ τὰ ὠά („φτύσῃ") Τ 25, 31. *Ἰλ.

Μυκάλη [⏑⏑.], ἡ, ὄρος τῆς Ἰωνίας ἀντικρὺ τῆς Σάμου, ἀποτελοῦν τὸ δυτικὸν ἄκρον τῆς Μεσωγίδος καὶ ἀπολῆγον εἰς ὁμώνυμον ἀκρωτήριον, ὅπερ παρὰ μὲν Στράβ. 14, 1, 12 λέγεται Τρωγίλιον, παρὰ δὲ Πτολεμ. 5, 8, 2 Τρώγυλον καὶ τὴν σήμερον Santa Maria, Β 869.

Μυκαλησσός [⏑⏑..], ἡ (ὁ Οὐόλφιος γράφει Μυκαλησός), πόλις τῆς Βοιωτίας, παρὰ τὴν Τάναγραν, Β 498, Γ. Ἀπ. 224.

μυκάομαι [-...], ἀποθ., ἀόρ. β΄. ἔμυκον [.⏑.], παρακ. μέμυκα [.-.]. 1) μυκῶμαι, „μουγκρίζω", κυρ. ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν βοῶν, Σ 580, κ 413, πρβλ. μ 395, καὶ ἐπὶ τοῦ ἤχου τοῦ Σκαμάνδρου «μεμυκὼς ἠΰτε ταῦρος» Φ 237. 2) μεταφ. „τρίζω, βροντῶ", ἀντηχῶ, περὶ τῶν θυρῶν, Ε 749, περὶ τῆς συγκρούσεως ἀσπίδος ᾧ δόρατος, Χ 260 Πρβλ. **ἀμφιμυκάομαι**. (Ἡ λέξις εἶνε πεποιημένη, ἐκ τῆς φωνῆς μῦ, μοῦ). Ἐκ τούτου

μυκηθμός [-..], ὁ, μυκηθμός, „μούγκρισμα, μουγκρητός" τῶν βοῶν, Σ 575, μ 265.

Μυκήνη, ἡ, 1) θυγάτηρ τοῦ Ἰνάχου, γυνὴ τοῦ Ἀρέστορος, ἐξ ἧς κατὰ τὸν μῦθον ὠνομάσθη ἡ πόλις Μυκήνη, δ 120. 2) ἐνικ. ᾧ πληθ. πόλις τῆς Ἀργολίδος, καθέδρα τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὀνομαστὴ ἐπὶ μὲν τῶν Τρωικῶν διὰ τὰ πλούτη, μετέπειτα δὲ διὰ τὸν θησαυρὸν τοῦ Ἀτρέως καὶ τὰ κυκλώπεια τείχη της. Μέχρι τῆς σήμερον σώζονται ἀξιόλογα ἐρείπια τῶν ἀρχαιοτάτων αὐτῆς μνημείων παρὰ τὸ χωρίον Χαρβάτι, Β 569· ἐνικ. Δ 52. Ἐκ τούτου 1) ἐπίρ. **Μυκήνηθεν**, ἐκ Μυκηνῶν, Ι 44. 2) ἐπίθ. **Μυκηναῖος**, η, ον, Ο 638, 643. (Ἐτυμολογεῖται πιθανῶς παρὰ τὸ μυχός, διότι ἐν τῷ μυχῷ τῆς πεδιάδος τοῦ Ἰνάχου κεῖται ἡ πόλις, κατὰ τὸν Ε. Κούρτιον· κατ' ἄλλους δὲ παράγεται ἐκ τοῦ μύκης=μανιτάρι, ἢ ἐκ τοῦ **μυκ-**, μυκτήρ).

μύκον, ἀναύξ. ἀόρ. β΄. τοῦ **μυκάομαι**.

μύλαξ [⏑.], **ακος**, ὁ, κυρ. „μυλόπετρα", ἔπειτα δ' ἐν γένει πᾶσα μεγάλη, στρογγύλη πέτρα, Μ 161 †· πρβλ. **μυλοειδής**. Ἐκ τοῦ

μύλη [⏑.], ἡ, „μύλος", *Ὀδ. η 104, υ 106. Οἱ μύλοι τῶν ἀρχαίων ἦσαν πάντες „χειρόμυλοι", συγκείμενοι ἐκ δύω ἐπαλλήλων πετρῶν, ὧν ἡ ὑπερτέρα (ὄνος ἀλέτης λεγομένη) ἐστρέφετο διὰ μοχλοῦ (παρ' Ὁμ. ὑπὸ γυναικῶν, τῶν ἀλετρίδων).

μυλήφατος [⏑.⏑.], ον, ἐπικ. (μύλη, **φεν-**, πέφαμαι), μυλότριπτος, μυλόθρυπτος, ἀληλεσμένος, „ἀλεσμένος", δ 355 †.

μυλοειδής [⏑...], ές (μύλη, εἶδος), ὅμοιος πρὸς μύλον, ὅ ἐ. μυλόπετραν, ἰσομεγέθης πρὸς μυλόπετραν, «πέτρος» Η 270 †, Βατρ. 217.

μύνη [-.], ἡ, πρόφασις, ὑπεκφυγή, ἀναβολή, φ 111 † κατὰ πληθ. (Κατά τινας ἔχει ἡ λ. ἐτυμολογικὴν σχέσιν πρὸς τὸ ἄμυνα, ἀμύνω, κατ' ἄλλους δὲ πρὸς τὸ μένω. ‖. Πιθανώτερον παράγεται ἐκ τοῦ μύω=κλείω τὰ χείλη, ἑπομένως ἀρνοῦμαι, δὲν θέλω νὰ πράξω τι, δυστροπῶ. Ἐκ τοῦ μύνη παράγεται ἐν τῇ καθομιλουμ. τὸ ῥ. „μ(υ)νίζω" = «μύνησι παρέλκω» (Ὁμ. ἔνθα ἀνωτ.), Ἰδ. Φιλίστ. Τόμ. Γ΄. σελ. 213).

Μύνης [⏑], **ητος**, ὁ, υἱὸς τοῦ Εὐήνου, ἀνὴρ τῆς Βρισηίδος, βασιλεὺς τῆς Λυρνησσοῦ, Β 692, Τ 296.

***μυοκτόνος**, ον (μῦς, κτείνω), κυρ. ὁ φονεὺς τῶν μυῶν, ἔπειτα «τρόπαιον μυοκτ.» μυοκτονικόν, τὸ διὰ τὸν φόνον τῶν μυῶν (μυοκτονίαν) ἢ ὑπὸ μυοκτόνου σταθέν, Βατρ. 159.

μυρίκη [⏑..], ἡ, ἐν Ἀττικῇ „τὸ μυρίκι" (ἢ

πληθ. „τὰ ἁρμυρίκια“, ἴσως διότι φύονται κατὰ τοὺς αἰγιαλούς), ἐν δὲ Μακεδονίᾳ „μυρχιά“, ἴδ. Φιλίστ. Γ'. σελ. 213, καὶ Κορ. Ἀτάκτ. 4, 349· θάμνος συχνὸς ἐν ταῖς μεσημβριναῖς χώραις.—Τὸ ι μακρὸν μὲν ἐν ἄρσει, Φ 350 (ἴδ. ᾗ τὴν ἑπομ. λ.), βραχὺ δὲ ἐν θέσει, Κ 466, 467, Φ 18, Υ. Ἑρμ. 81 κ. ἀ. Ἐκ τούτου

μυρίκινος [˘–˘.], ίνη, ινον, μυρίκινος, «ὄζος» κλάδος μυρχιᾶς, Ζ 39 †.

Μυρίνη [˘–.], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Τεύκρου, γυνὴ τοῦ Δαρδάνου, κατὰ Στράβ. 13, 3, 6 καὶ Διόδ. 3, 54 μία τῶν Ἀμαζόνων, ἥτις ἦτο τεθαμμένη ἐπί τινος λόφου πρὸ τοῦ Ἰλίου, καλουμένου συνήθως μὲν καὶ ὑπὸ τῶν συγχρόνων ἀνθρώπων Βατίεια, κατὰ δὲ τὴν ἀρχαιοτέραν παράδοσιν (ἣ ὡς λέγει ὁ Ὅμ., ὑπὸ τῶν ἀθανάτων), «σῆμα Μυρίνης» Β 814.

μυρίος [–˘.], η, ον, ά.) ἄπειρος, ἀπειράριθμος, ἀναρίθμητος, πολλάκις πληθ., Α 2, Μ 327, «φῦλα» Ρ 220, «ἔθνεα» λ 632· ὡσαύτως, «ἔδνα, ὀνείατα, δῶρα» Ὅμ. πλχ.· ὅθεν β'.) παμμεγέθης, ἄμετρος, ἀνεκδιήγητος, «ἄχος» Υ 282, «πένθος» Σ 88, «ὦνος» ο 452· καὶ πληθ. «ἄγγεα, κήδεα» Ὅμ. πλχ., «μάλα μυρίοι» ο 556, π 121, ρ 422, «μυρία ἤδη» εἴξευρεν ἄπειρα, εἶχε μεγίστην πεῖραν, σοφίαν, β 16. (Ὡς ἀριθμητικὸν ὄνομα: μύριοι= 10000 παρ' Ὅμ. δὲν εὑρίσκεται· ‖. ἐν δὲ τῇ καθομιλουμ. μόνον ἐν τῇ φρ. „χίλιοι μύριοι“, ὅ ἐ. μυρίοι).

Μυρμιδόνες, οἱ, ἐνικ. **Μυρμιδών**, ἔθνος Ἀχαϊκὸν τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Φθιώτιδος, ἔχον ἡγεμόνα μὲν τὸν Ἀχιλλέα, πόλεις δὲ τὴν Φθίαν ᾗ Ἑλλάδα, Α 180, δ 9. Κατὰ Στράβ. 9, 5, 9, πρβλ. καὶ 8, 6, 16, ἀπῴκησαν μετὰ τοῦ Πηλέως ἐξ Αἰγίνης εἰς τὴν Θεσσαλίαν. Περὶ δὲ τῆς μυθώδους ἑρμηνείας τοῦ ὀνόματος αὐτῶν ὡς ἐκ μυρμήκων ἐκ θεν μεταμορφωθέντων εἰς ἀνθρώπους, ἴδ. Ὀβιδ. Μεταμ. 7, 622 καὶ Στράβ. 8, 6, 16.

μύρομαι [–..], ποιητ., μέσ. (ὁ ἐνεργ. τύπος **μύρω** παρ' Ἡσιόδ. Ἀσπ. Ἡρ. 132)· τὸ μὲν πρῶτον ἐσήμαινε τὸ κελαρύζω, ὅ ἐ. μετ' ἐλαφροῦ τινος ψιθυρισμοῦ καὶ μουρμουρητοῦ ῥέω· ἔπειτα δὲ μόνον μεταφ. δακρυῤῥοῶ («δάκρυσι μύρω» Ἡσ. ἔνθα ἀνωτ.), δακρύω, θρηνῶ, κλαίω, «ἀμφί τινα» περί τινος, Τ 6· συνάπτεται μετὰ τοῦ «κλαίω, γοάω» Χ 427, Ζ 373, τ 119. (‖. Ἡ ῥίζα τοῦ ῥήματος εὑρίσκεται ἐν τῇ καθομιλουμ. μόνον ἐν συνθέσει: „μυρολογῶ“=μύρομαι).

***μυρσινοειδής** [.˘...], ές (μυρσ., εἶδος), ὅμοιος μὲ μυρσίνην, «ὄζος» Υ. Ἑρμ. 81.

Μύρσινος [.˘.], ἡ, χωρίον τῆς Ἠλιδος παρὰ τὴν Δύμην, τὸ μετέπειτα ὀνομασθὲν Μυρτούντιον, Β 616.

***μῦς, μυός** [˘.], ὁ, μῦς, „ποντικός“, Βατρ. 6 κ. πλχ.

Μυσοί [–.], οἱ, 1) οἱ κάτοικοι τῆς ἐν τῇ Μ. Ἀσίᾳ Μυσίας, ἥτις ἐπὶ τῶν Ὁμηρικῶν χρόνων ἐξετείνετο ἀπὸ τοῦ Αἰσήπου μέχρις Ὀλύμπου, Β 858, Κ 430, Ξ 512. Ἦσαν δὲ ἄποικοι ἐκ Θράκης. 2) ἔθνος τι Εὐρωπαϊκόν, κατ' ἀρχὰς οἰκοῦντες περὶ τὸν Δούναβιν, οἱ μετέπειτα ὀνομασθέντες **Μυσοί**, ἐξ ὧν ἀπῴκησαν οἱ τὴν Ἀσιατικὴν Μυσίαν κατοικήσαντες, Ν 5, Στράβ. 7, 3, 2.

μυχμός, ὁ (μύζω), οἰμωγή, ὀλοφυρμός, ὀδυρμός, ω 416 ἑξ.

μυχοίτατος [˘.˘.], άτη, ατον, ἀνώμαλ. ὑπερθετ. τοῦ **μύχιος**, ἐκ τοῦ τοπικοῦ ἐπιῤῥ. **μυχοῖ**, τοῦ ἐκ τοῦ μυχός, μόνον ἐν τῇ φράσει «μυχοίτατος ἵζε» ἐκάθητο ἐν τῷ ἐνδοτάτῳ, μυχιαιτάτῳ, τῷ ἀπὸ τῆς εἰσόδου ἀπωτάτῳ μέρει (εἰς τὴν γωνίαν) τῆς αἰθούσης, φ 146 †. Ἴδ. **παροίτερος**.

μυχόνδε [˘..], ποι. ἐπιῤῥ., εἰς τὸν μυχόν, ὅ ἐ. ἐνδότατον μέρος, Χ 270 †. Ἐκ τοῦ

μυχός [–.], ὁ, τὸ ἐσώτατον, ἐνδότατον μέρος τόπου τινός, «δόμου, θαλάμου, κλισίης, ἄντρου» κ. τ. τ. Ὅμ. πλχ., ἰδίως δὲ τοῦ «μεγάρου» ὁ μυχὸς τῆς αἰθούσης, δι' οὗ συνεκοινώνει ὁ ἀνδρὼν πρὸς τὰς κατοικίας τῶν γυναικῶν, τὸ ἀπὸ τῆς εἰσόδου ἀπώτατον μέρος τῆς αἰθούσης· ὅθεν ἡ φρ. «ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ» ἀπὸ τοῦ κατωφλίου μέχρι τοῦ μυχοῦ, ὅ ἐ. ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν, η 87, 96, «μυχ. λιμένος» Φ 23, «μυχῷ Ἄργεος» εἰς τὸ ἐνδότατον τοῦ Ἄργους, εἰς τὰ βάθη τῆς Πελοποννήσου (‖. καθ' ὅσον προσπλέει τις εἰς αὐτὴν εἴτε ἐκ τοῦ Ἀργολικοῦ εἴτε ἐκ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου), Ζ 152, γ 263. Ἐκ τοῦ

μύω, ἀόρ. ἔμυσα, παρακείμ. μέμυκα· ἀμετάβ. συγκλείομαι, „κλείω“, οἷον «ὄσσε» οἱ ὀφθαλμοί, Ἰλ. Ω 637, «ἕλκεα μέμυκεν» „ἔκλεισαν“ αἱ πληγαί, Ω 420.

μυών [–.], ῶνος, ὁ (μῦς), ὁ τόπος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἐν ᾧ πολλοὶ μύες συνέρχονται καὶ συσσωρεύονται, μυών, Ἰλ. Π 315, 324.

μῶλος, ὁ, μόχθος, κόπος, ἰδίως «μῶλος Ἄρηος» ἡ μάχη, ὁ ἀγών, Β 401 κ. ἀ., καὶ μόνον «μῶλος» ἡ μάχη, Ρ 397, Σ 188, καὶ ἐπὶ μονομαχίας ἢ συγκρούσεως, οἷα ἡ μεταξὺ Ἴρου καὶ Ὀδυσσέως, σ 234 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.). (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος).

μῶλυ, τό (μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ.), μυθῶδές τι θαυματουργικὸν φυτόν, ἔχον ἄνθη λευκὰ καὶ ῥίζαν μέλαιναν, κατὰ τὸν Θεόφρ. Φυτ. ἱστορ. 9, 5, 17 ᾗ Διοσκουρίδ. 3, 54 εἶδος σκορόδου (allium nigrum Gouan.), κ 395 † (παρὰ τὸ μωλύω=παραλύω, ἀδυνατίζω, ‖. συγγενὲς πρὸς τὸ μαλ-ακὸς καὶ τὸ Λατ. mollis).

μωμάομαι, ποιητ., ἀποθ., μέλ. μωμήσομαι, ψέγω, κακίζω, σκώπτω, κακολογῶ, τινά, Γ 412 †.

ΜΩΜΕΎΩ = τῷ προηγ., ἐπικ., ζ 274 †. Ἐκ τοῦ

ΜῶΜΟΣ, ὁ, ψόγος, „ψεγάδι", κηλίς, «μῶμον ἀνάπτω» προσάπτω κηλῖδα, δ 86 †.

ΜΩΝΥΞ, ΥΧΟΣ [ῠ̆.], ὁ, ἡ, κατὰ μὲν τὴν ἀρχαίαν ἑρμηνείαν τὴν καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους εἶνε κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ ΜΟΝΩΝΥΞ, ὅ ἐ. μονόχηλος, ὁ μίαν μόνην χηλὴν ἢ ὁπλὴν ἔχων, ἐπίθ. τῶν ἵππων (πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν βοῶν, οἵτινες ἔχουσι δίχα διῃρημένην τὴν χηλήν), «μώνυχες ἵπποι» πάντοτε πληθυντ., Ε 236, Θ 139 κ. ἀ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον ο 46. (Νεώτεροι δέ τινες, ἐπειδὴ καὶ παρ' Ὁμ. σύνθετος λ. ἐκ τοῦ μόνος, ὅπερ μοῦνος παρ' αὐτῷ λέγεται, δὲν εὑρίσκεται, κατέφυγον εἰς ἄλλην ἑρμηνείαν καὶ ἐτυμολογίαν: ἐκ τοῦ ΜΑ-, μέμαα καὶ ὄνυξ, ταχεῖς ὄνυχας ἤγουν πόδας ἔχων, ταχύπους. ‖. Οὐδεμία ἀνάγκη τοῦ ν' ἀποστῶμεν τῆς παραδεδομένης ἑρμηνείας).

N

N

N, 1) τὸ δέκατον τρίτον γράμμα τοῦ Ἑλλην. ἀλφαβήτου, ἐπομ. τὸ σημεῖον τῆς δεκάτης τρίτης ῥαψῳδίας. 2) ν ἐφελκυστικόν, ὅπερ εὑρίσκεται ἐν τέλει τινῶν λέξεων, χ̓ ἄνευ αὐτοῦ ἀπαντωμένων, εἴτε πρὸς ἀποφυγὴν χασμῳδίας, εἴτε, παρὰ ποιηταῖς, πρὸς ἔκτασιν βραχείας τινὸς συλλαβῆς. Εἶνε δὲ αἱ λέξεις αὗται αἱ ἑξῆς: αἱ εἰς σι δοτικαὶ πληθ., τὰ εἰς ε καὶ ι τρίτα πρόσωπα τῶν ῥημάτων, τὸ ἀριθμ. εἴκοσι, τὸ ἐπίῤῥ. νόσφι, τὸ μόριον κε καὶ ὁ προσχηματισμὸς φι. (Ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ἐναντίον τῆς γνώμης τοῦ Ἀριστάρχου γράφει τὸ ν καὶ πρὸ τῶν λέξεων τῶν ἀπὸ ἀφώνου πρὸ ὑγροῦ ἀρχομένων: κὲν Τρῶας, κὲν τλαίη, ἄγεν τρεῖς· ἔπειτα πανταχοῦ ἐν τέλει στίχου—ὁ δὲ Λαρόχης κατὰ τὰ χειρόγραφα θέλει νὰ προσγράφηται τὸ ν ἐν τέλει στίχου μόνον ἐὰν ὁ ἑπόμενος στίχος ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος—καὶ τέλος εἰς τὸ γ'. ἐνικ. τοῦ ὑπερσυντελ. βεβήκειν, ἀνώγειν καὶ τοῦ παρατατ. ἐποίειν, ψ 178, ἤρειν, ω 450 κ. ἀ.).

ΝΑΊ, μόριον διαβεβαιωτικὸν μόνον ἐπὶ καταφάσεως, „ναί, ναίσκε", τῷ ὄντι, „ἀλήθεια", συχνὸν ἐν τῇ φρ., «ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα κατὰ μοῖραν ἔειπες» Α 286, Θ 146, δ 266 κ. ἀ.· ἔτι δὲ καὶ ὁρκωμοτικόν, ὅταν συνάπτηται μετὰ τοῦ μά, οἷον «ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον» Α 234.

ΝΑΙΕΤΆΩ, ἐπικ. (ναίω), μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., οὗ θαμιστ. τύπος: ναιετάασκον, Β 539 κ. ἀ., μετοχ. θηλ. ναιετάωσα, Β 648, Γ 387, Ζ 415, α 404, θ 574 (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἀντικατέστησε τὸν ἀνώμαλον τύπον διὰ τοῦ ὁμαλοῦ: ναιετάουσα)· ἀλλαχοῦ δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀσυναίρετον. 1) ἀμετάβ. ἀ.) κατοικῶ, διατρίβω, διαμένω, «ἐν Ἤλιδι» Λ 673 κ. ἀ., «ν. ἐπὶ χθονί» ζ 153, καὶ μετὰ μόνης δοτ., Γ 387, ρ 523· β'.) ἐπὶ τόπων, οἷον χωρῶν, νήσων, πόλεων κ. τ. τ., Δ 43, α 404, ι 23 κ. ἀ., ἑρμηνεύεται συνήθως ἤτοι διὰ τοῦ κεῖται, ἢ διὰ τοῦ οἰκεῖται· νεώτεροι δὲ τινες θεωροῦντες τοὺς τόπους ὡς αἰσθανόμενά τινα πρόσωπα, ἑρμηνεύουσι καὶ ἐπ' αὐτῶν κατὰ τὴν ἀ.) σημασίαν, «Ἰθάκης ἔτι ναιεταώσης» ἐν ὅσῳ ἀκόμη ἡ Ἰθάκη κατοικεῖ, τουτέστιν ὑπάρχει, „εἶνε εἰς τὸν τόπον της", α 404. 2) μεταβ. κατοικῶ, οἰκῶ, μετ' αἰτ. Β 539, Ρ 172, ι 21. (‖. Παράγεται ἐκ τοῦ ναίω, ὅπως ἐκ τοῦ χαίρω τὸ „χαιρετάω").

ΝΑΙΩ, ποιητ., ἐπικ. ἀπαρφ. ναιέμεν, παρατατ. θαμιστ. ναίεσκε, Β 758 κ. ἀ., ἀόρ. ἀ. ἔνασσα, καὶ παθ. ἐνάσθην, ἴδ. κατωτ. 2) β'.), χάριν τῶν ὁποίων (ἀορίστων) ὁ Δοιδερλ. ὑποθέτει ἐνεστῶτος τύπον ΝΆΖΩ. Α'.) οἰκῶ. 1) ἀμετάβ. μόνον ἐν τῷ ἐνες. χ̓ παρατ., ἀ.) κατοικῶ, διατρίβω, διαμένω, μετὰ τῶν προθέσ. ἐν (μετὰ δοτ.), κατά, περί, πρός (μετ' αἰτ.), παρά (μετὰ δοτ. χ̓ αἰτ.), καὶ μετὰ μόνης δοτ., οἷον «αἰθέρι ναίων» Β 412, «Φρυγίῃ» Π 719· β'.) ἐπὶ τόπων, ἴδ. τὴν προηγ. λ. 1) β'.), Β 626. 2) μεταβ. ἀ.) κατοικῶ, μετ' αἰτ. Γ 74, δ 811 κ. ἀ.· β'.) ἐν τῷ ἀορ. ἀ. οἰκίζω, ἱδρύω, «καί κέ οἱ Ἄργεϊ νάσσα πόλιν» ἤθελα τῷ ἱδρύσῃ πόλιν ἐν Ἄργει, δ 174, «νηόν» Ὑ. Ἀπ. 298. Ὅθεν ἐν τῷ παθ. ἀορ. οἰκίζομαι, ἀποκαθίσταμαι, «Ἄρεϊ νάσθη» ἀποκατεστάθη ἐν Ἄργει, Ξ 119. Β'.) = ΝΆΩ, ὅπ. ἴδε.

ΝΆΚΗ [ῠ̆.], ἡ, [νάκος], δέρας, δέρμα μαλλωτόν, „προβειά", ξ 530 †.

Νάξος, ἡ, πρότερον καλουμένη Δία (ἴδ. τὴν λ.), ἡ μεγίστη τῶν Κυκλάδων, ἔχουσα πόλιν ὁμώνυμον, διὰ δὲ τὴν ἐκτεταμένην καὶ εὔφορον αὐτῆς ἀμπελοφυτείαν, ἱερὰ τοῦ Διονύσου, Ὑ. Ἀπ. 44. (‖. Σήμερον ἐν τῇ καθομιλ. κατ' ἀφαίρεσιν λέγεται „Ἀξιά" καὶ ὁ κάτοικος „Ἀξιώτης" ἀντὶ τοῦ Ναξία, Ναξιώτης).

ΝΆΠΗ [ῠ̆.], ἡ, κοιλάς, φάραγξ κατάφυτος, Θ 558, Π 300. (‖. Εἰκάζεται ὑπό τινων ἀγνοῶ μετὰ πόσης πιθανότητος ὡς συγγ. τοῦ γνάπτω, γναμπτός. Ὁ Κοραῆς Ἀτακτ. 4, 347 ανα-

γράφει ἐκ τοῦ Σομαυέρα τὴν λ. „νάπος“ (ὁ)= κυψέλιον, ὁ Πρωτόδικος Ἰδιωτικ. σ. 49 ὡς λ. τῆς Πάρου, εἶνε ὅμως γενικὴ τῶν Αἰγαιοπελαγιτῶν, τὸ μὲν ἄρσεν. „νάπος“ ὡς μέτρον ξηρῶν καρπῶν, τὸ δὲ θηλυκ. „νάπα“=ξυλοπινάκα. Ἡ συγγένεια τούτων πρὸς τὸ ἀρχαῖον νάπη, ὅπερ καὶ οὐδέτ. νάπος λέγεται, εἶνε φανερά· ἀναμφισβήτητος, πιστεύω, εἶνε καὶ ἡ πρὸς τὸ Ἰταλ. παρρο καὶ Γερμ. Napf=σκουτέλλα).

ΝΑΡΚΑΩ (νάρκη), ἀόρ. ἀ. ἀναύξητ. νάρκησα, ναρκοῦμαι, „μουδιάζω, ξηραίνομαι“, παραλύομαι, Θ 328 †.

ΝΆΡΚΙΣΣΟΣ, ὁ, τὸ γνωσὸν ἄνθος, ὁ νάρκισσος, Υ. Δήμ. 8, 428.

ΝΆΣΟΗ, ΝΆΣΣΑ, ἴδ. ΝΑΙΩ.

ΝΆΣΣΩ, μέλλων νάξω, σωρεύω καὶ πατῶ, „στοιβάζω“, «γαῖαν» φ 122.

ΝΆΣΤΗΣ, ΟΥ, ὁ (παρὰ τὸ ναίω, οἱονεὶ ὁ κάτοικος ἢ ἔποικος), υἱὸς τοῦ Νομίωνος, ἀρχηγὸς τῶν Καρῶν, Β 867.

ΝΑΥΒΟΛΊΔΗΣ [..˘.], ΟΥ, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ναυβόλου, ὁ Ἴφιτος, Β 518. 2) εἷς τῶν Φαιάκων, θ 116. (Κατὰ τὸν Ἀμεῖν καὶ ἐνταῦθα πατρωνυμικόν, παραλειπομένου τοῦ κυρίου ὀνόματος· ὁ δὲ Γράσοφ διαγράφων τὸν σύνδεσμον «θ'» ἀποδίδει αὐτὸ εἰς τὸ προηγούμενον κύριον Εὐρύαλος).

ΝΑΥΗΓΌΣ, ΌΝ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ναυαγός (ναῦς, ἄγνυμι), οὗτινος κατεάγη ἡ ναῦς, „καραβοτσακισμένος“, Βατρ. 94.

ΝΑΥΛΟΧΟΣ, ΟΝ (ναῦς, λέχος), κυρ. ὁ εἰς κατάκλισιν, πλάγιασμα, ἀνάπαυσιν τῶν νηῶν κατάλληλος, ἐπομ. εἰς ὅρμησιν ἐπιτήδειος, ἀσφαλής, «λιμήν» Ὀδ. δ 846, κ 141.

ΝΑΥΜΑΧΟΣ [.˘.], ΟΝ (ν. μάχομαι), εἰς ναυμαχίαν χρήσιμος, ναυμαχικός, «ξυστά» Ἰλ. Ο 389, 677.

ΝΑΥΣΊΘΟΟΣ [.˘..], ὁ, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος ἐκ τῆς Περιβοίας, πατὴρ τοῦ Ἀλκινόου καὶ Ῥηξήνορος, ἡγεμὼν τῶν Φαιάκων, ὁ ἀποικίσας αὐτοὺς εἰς τὴν Σχερίαν, η 56 ἑξ., πρβλ. καὶ ζ 7—11.

ΝΑΥΣΙΚΑΆ [.˘˘.], ἡ, Ναυσικᾰ, ὡραία θυγάτηρ τοῦ Ἀλκίνου τοῦ βασιλέως τῶν Φαιάκων, ἥτις ἐν τῇ νήσῳ Σχερίᾳ ὑπεδέχθη τὸν ναυαγήσαντα Ὀδυσσέα καὶ ὡδήγησεν αὐτὸν εἰς τὰ πατρικὰ ἀνάκτορα, ζ 17 ἑξ., θ 457 ἑξ.

ΝΑΥΣΙΚΛΕΙΤΟΣ, Ή, ΌΝ, ποιητ. (ν. κλειτός), ὁ διὰ τὰς ναῦς ἢ τὴν ναυτιλίαν περιβόητος, „περίφημος θαλασσινός“, ζ 22 †, «Εὔβοια» Υ. Ἀπ. 31, 219.

ΝΑΥΣΙΚΛΥΤΟΣ [..˘.], Ή, ΌΝ,, ποι. (ν. κλυτός), =τῷ προηγ., ἐπίθ. τῶν Φαιάκων, Ὀδ. η 39, δ 191, ν 166, καὶ τῶν Φοινίκων, ο 415.

ΝΑΥΤΕΎΣ, ΗΟΣ, ὁ (=ναύτης), εἷς τῶν εὐγενῶν Φαιάκων, Θ 112.

ΝΑΎΤΗΣ, ΟΥ, ὁ (ναῦς), ναύτης. ναυτικός, „θαλασσινός“, Δ 76, α 171 κ. ἀ.

ΝΑΥΤΙΛΙΉ [.˘˘.], ἡ (ναυτίλος), ναυτιλία, θαλασσοπλοΐα, θ 253 †.

ΝΑΥΤΊΛΛΟΜΑΙ, ἀποθ., μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., πλέω, θαλασσοπορῶ, „ταξειδεύω“, Ὀδ. δ 672, ξ 246.

ΝΑΫ́ΦΙ, ΝΑΫ́ΦΙΝ, ἴδ. ΝΗΐΣ.

ΝΆΩ ἐκ ΝΑΊΩ, ἐπικ., μόνον κατ' ἐνες. ἐκ παρατ.: ναῖον, ῥέω, „τρέχω“, «κρήνη νάει» ζ 292, Φ 197, «ναῖον ὀρῳ̃ ἄγγεα» τὰ ἀγγεῖα ἔπλεον, „ἐκολυμβοῦσαν“ εἰς τὸν ὀρόν, ὅ ἐ. ἦσαν πλήρη ὀροῦ, ι 222. (Οὕτως γράφεται κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον· ἐν δὲ χειρόγραφον ἔχει τὴν καὶ ὑπὸ τοῦ Σχολιαστ. ἀναφερομένην γραφήν: νᾶον.— Τὸ α εἶνε βραχύ, ἐν δὲ τῷ̃ παρατατικῷ̃ μακρόν).

ΝΈΑΙΡΑ, ἡ (οἱονεὶ: νεαρά), νύμφη, ἥτις μετὰ τοῦ Ἡλίου ἐγέννησε τὴν Λαμπετίαν καὶ Φαέθουσαν, μ 133.

ΝΕΑΡΌΣ [.˘.], Ή, ΌΝ (νέος), νεαρός, νέος, τρυφερός, «παῖδες» Β 289 †.

ΝΕΆΤΟΣ [.˘.], ΆΤΗ, ΑΤΟΝ, ποι., Ἰων. ἐκ ἐπικ. ΝΕΊΑΤΟΣ (πιθανῶς ἀρχαῖον ὑπερθ. τοῦ νέος)· παρ' Ὁμ. ἔχει πάντοτε τὸν ἐπικὸν τύπον, πλὴν ἐν τῇ Ι 153, 295, Λ 712, τελευταῖος, ἔσχατος, ὕσατος, κατώτατος, ἀκρότατος, πάντοτε τοπικῶς, οἷον «πούς, ἀνθερεών, κενεών, ὄρχος, πείρατα γαίης» Ὁμ. πλχ., «ὦμος» Ρ 310, «ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης» Β 824· ὅθεν μετὰ γεν. «νείατος ἄλλων» Ζ 295, ο 108, «πόλις νεάτη Πύλου» ἐσχάτη πόλις τῆς Πύλου (ἴδ. τὴν λ. ἐν τέλει), Λ 712. Ὡσαύτως ἑρμηνεύουσιν οἱ νεώτεροι ἐκ τὸ «νέαται Πύλου» ἔσχαται, ἐν τῇ ἐσχατιᾷ̃ τῆς Πύλου, Ι 153, 295 (ἐναντίον τῆς ἑρμηνείας τινῶν ἀρχαίων, οἵτινες τὸ νέαται ἐκλαμβάνουσιν ὡς συγκεκομ. τύπον τοῦ παρακειμ. τοῦ ναίω ἀντὶ τοῦ νεναίαται=εἶνε κατῳκημέναι, κεῖνται. Ἄλλοι δέ τινες ἔγραφον κέαται. ‖. Τὸ τῆς καθομιλ. τὰ „νεάτα“, ὅ ἐ. ἡ νεότης, φαίνεται ὅτι οὐδὲν κοινὸν ἔχει πρὸς τὸν ποιητικὸν τοῦτον τύπον, ἀλλ' ἔχει κατάληξιν Βυζαντινὴν καὶ πρέπει νὰ τονίζηται τὰ νεᾶτα, καθὼς τὰ μικρᾶτα, τὰ πρωτᾶτα).

ΝΕΒΡΌΣ, ὁ, τὸ νεογνόν, τὸ μικρὸν τῆς ἐλάφου, τὸ „ἐλαφόπουλον“, Ο 279, δ 336 κ. ἀ., «νεβρ. ἐλάφοιο» Χ 189, ὡς σύμβολον δειλίας, Δ 243, Φ 29, Χ 1. (Κυρίως εἶνε συγκεκομ. ἐκ τοῦ νεΓορός=νεαρός, ὅπερ ἐκ τοῦ νέΓος=νέος, Λατ. novus).

ΝΈΕΣ, ΝΈΕΣΣΙ, ἴδ. ΝΗΐΣ.

ΝΈΗΑΙ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ΝΈΗ, ἴδ. ΝΈΟΜΑΙ.

ΝΕΗΓΕΝΗΣ, ΈΣ, Ἰων. ἐκ ἐπικ., νεογέννητος, νεογνός, „νεογεννημένος“, «νεβροί» Ὀδ. δ 336, ρ 127.

ΝΕΗΚΗΣ, ΈΣ, ἐπ. (ν. ἀκή)=ΝΕΗΚΟΝΗΣ, νεοθηγής, νεόθηκτος, „νεοακονημένος“, «πέλεκυς» Ἰλ. Ν 391, Π 484.

ΝΈΗΛΥΣ, ΥΔΟΣ [˘.], ὁ, ἡ (νέος, ἦλυθον), νεωστί, πρὸ ὀλίγου ἐλθών (ἐληλυθώς), „νεοφερμένος“, Ἰλ. Κ 434, 558.

ΝΕΗΝΙΗΣ [..˘.], ου, ὁ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ΝΕΑΝΙΑΣ (νέος), νέος, νεώτερος, νεανικός, πάντοτε ὡς ἐπίθετον, «ἀνήρ» Ὀδ. κ 278, ξ 524, Ὑμ. 6, 3.

ΝΕΗΝΙΣ, ΙΔΟΣ [˘.], ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ΝΕΑΝΙΣ (νέος)· ἀ.) ἐπίθετ. νεανική, νέα, «παρθενικὴ νεήνις» νεανική, νέα παρθένος. η 20· β΄.) ὡς οὐσιαστ. νεᾶνις, νέα, κόρη, Σ 418.

ΝΕΗΦΑΤΟΣ [..˘.], ΟΝ (νέος, φημί), νεωστὶ ἐκφωνηθείς, δυνατὸν εἰπεῖν νεόφθεγκτος, νεοφώνητος, «ὄσσα» μόνον Ὑ. Ἑρμ. 443.

ΝΕΪΑΙ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ νέεαι, ἴδ. ΝΕΟΜΑΙ.

ΝΕΙΑΙΡΑ, ἡ, ἀνώμ. Ἰων. τύπος τοῦ συγκριτικοῦ τοῦ ΝΕΟΣ, ἡ τελευταία, ἐσχάτη, κατωτάτη, «νειαιρα γαστήρ» ἡ κάτω κοιλία, Ε 539, 616, Π 465, Ρ 519.

ΝΕΙΑΤΟΣ, Η, ΟΝ, ἴδ. ΝΕΑΤΟΣ.

ΝΕΙΚΕΩ ᾧ χάριν τοῦ μέτρου ΝΕΙΚΕΪΩ (Δ 359, ἀπαρφ. νεικείειν, Β 277, Ο 210, ὑποτ. νεικείῃ, ρ 189, καὶ ἐπικ. νεικείῃσι, Α 579, μετοχ. νεικείων, Ἰλ. πλχ., σ 9, παρατ. νείκειον, χ 26, ᾧ θαμιστ. τύπος νεικείεσκον, Β 221 κ. ἀ.), μέλ. νεικέσω, ἀόρ. ἐνείκεσα καὶ ἀναύξ. νείκεσα, ἐπικ. σσ· ἀ.) ἀμετάβ. ἐρίζω, ἰδίως διὰ λόγων, φιλονεικῶ, λογομαχῶ, „λογοφέρνω, μαλώνω", τινί, ρ 189, «ἀλλήλῃσιν» Υ 254, «εἵνεκά τινος» Σ 498, «ἔριδας καὶ νείκεα ἀλλήλοισιν ἐναντίον νεικεῖν» νὰ φιλονεικῶμεν πρὸς ἀλλήλους κατὰ πρόσωπον μὲ μομφὰς καὶ λογομαχίας, Υ 252· β΄.) συνήθ. μεταβ. μετ' αἰτ. ἐπιπλήττω, μέμφομαι, „μαλώνω", ψέγω, ὀνειδίζω, Β 224, η 303 κ. ἀ., «αἰσχροῖς, ὀνειδείοις, χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν» Β 277, Γ 38, Ο 210, χ 225· περὶ τοῦ Πάριδος «νείκεσσε θεάς —τὴν δ' ἤνησε», προσέβαλεν, ἔψεξε (εὗρεν εἰς αὐτὰς ψεγάδι) τὴν Ἥραν καὶ Ἀθηνᾶν καθ' ὅτι προετίμησεν αὐτῶν καὶ ἐπήνεσε τὴν Ἀφροδίτην, Ω 29. Ἐκ τοῦ

ΝΕΪΚΟΣ, τό, ἀ.) ἔρις, φιλονεικία, διχόνοια, „γρύνια, ἀμάχη", Ξ 205· ἰδίως λογομαχία, ἐξονειδισμός, ὕβρις, Ι 448, θ 75 κ. ἀ., «νείκει ὀνειδίζειν» Η 95· ἡ ἐνώπιον δικαστηρίου διαφορά, διαδικασία, Σ 497, μ 440· β΄.) πολλάκις καὶ ἡ δι' ἔργων ἔρις: μάχη, σύγκρουσις, Δ 444, Λ 671 κ. ἀ., «ἔρις καὶ ν., πόνος καὶ ν., ἔριδες καὶ νείκεα» Β 376, Μ 348, 361, Φ 513, υ 267, «ἀνίκητος πολέμοιο» ἡ πολεμικὴ σύγκρουσις, ὁ ἀγὼν τῆς μάχης, Ν 271, σ 264· ὡσαύτως «ν. φιλόπιδος, ἔριδος» Ρ 384, Υ 140.

ΝΕΪΜΑ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἔνειμα, ἴδ. ΝΕΜΩ.

ΝΕΙΟΘΕΝ, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἐπίρ. κάτωθεν, ἐκ τοῦ πυθμένος, «νειόθεν ἐκ κραδίης» ἐ[illegible]θους καρδίας, Κ 10 †. (Κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ νείατος κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ ἀχρ. νειατόθεν· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ νέος· ὡσαύτως καὶ τὸ νειόθι).

ΝΕΙΟΘΙ, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἐπίρ. κάτω, χαμαί, μετὰ γεν. «λίμνης» ἐν τῷ πυθμένι τῆς λίμνης, εἰς τὰ βάθη τῆς λίμνης, Φ 317 †.

ΝΕΙΟΣ, ἡ (ἐξυπακ. γῆ, ἐκ τοῦ νέος), νέα γῆ, νέον χωράφι, χέρσος ἀγρός, ὅστις ἐπί τινα χρόνον διατελέσας ἀγεώργητος, χέρσος, ἔπειτα ἐκ νέου γεωργεῖται, „νειάμα" (Φιλίστ. τόμ. Γ΄. σελ. 213, 214), Κ 353, Ν 703, «νειὸς τρίπολος» τρὶς ἀροτριαθὲν νέαμα, Σ 541, ε 127.

ΝΕΪΤΑΙ, συνῃρ., ἀντὶ τοῦ ΝΕΕΤΑΙ, ἴδ. ΝΕΟΜΑΙ.

ΝΕΙΦΩ, ἴδ. ΝΙΦΩ.

ΝΕΚΑΣ, ΑΔΟΣ [˘.], ἡ, ἐπικ. (νέκυς), σωρὸς νεκρῶν, Ε 886 †.

ΝΕΚΡΟΣ, ὁ, 1) οὐσ. ἀ.) ὁ νεκρός, τὸ νεκρὸν σῶμα, „λείψανον", πτῶμα, ὅθεν «νεκροὶ τεθνηῶτες ἢ κατατεθνηῶτες» (ἔνθα ὁ πλεονασμὸς συντελεῖ εἰς πλειοτέραν ἀνάδειξιν τῆς ἐννοίας τοῦ νεκρός), Ζ 71, Σ 45 (πρβλ. ΝΕΚΥΣ)· β΄.) πληθ. οἱ νεκροί, „οἱ ἀποθαμμένοι", κατ' ἀντιδιαστολὴν τῶν ζώντων, οἱ κάτοικοι τοῦ ᾅδου, Ψ 51, κ 526, λ 34 κ. ἀ. 2) ὡς ἐπίθ. «νεκρὸν Ἐλπήνορα τεθνηῶτα» (ἢ μᾶλλον ᾧ ἐνταῦθα ὡς οὐσιαστ.: τὸ νεκρὸν πτῶμα τοῦ Ἐλπήνορος, κατ' ἐπεξήγησιν ἔχον παρατεταγμένον τὸ κύριον ὄνομα) μ 10.

ΝΕΚΤΑΡ [.˘], ΑΡΟΣ [˘.]. τό, τὸ θεῖον ποτόν, ὅπερ ἐφαντάζοντο ὡς οἶνον ἐρυθρὸν γλυκύτατον καὶ εὐωδέστατον, Τ 38, ε 93· ὅθεν ὁ ἔξοχος οἶνος τῶν ἀνθρώπων λέγεται «νέκταρος ἀπορρώξ» ι 359, «νέκταρ ἐφνοχόει» Δ 3, «νέκτ. καὶ ἀμβροσίη» Ὑ. Ἀπ. 124. Ἡ Θέτις μεταχειρίζεται τὸ νέκταρ καὶ ὡς μέσον τοῦ νὰ κωλύσῃ τὴν σῆψιν τοῦ πτώματος τοῦ Πατρόκλου, Τ 38.— Τῆς Ὀδ. μόνον ἔνθα ἀνωτ. Ἐκ τούτου

ΝΕΚΤΑΡΕΟΣ [.˘..], ΕΗ, ΕΟΝ, νεκτάρειος, εὐώδης ὡς τὸ νέκταρ, «ἑανός, χιτών» Ἰλ. Γ 385, Σ 25.

ΝΕΚΥΣ [.-], ΥΟΣ [˘.], ὁ, Ἰων. καὶ ποι. = ΝΕΚΡΟΣ, δοτ. ποιητ. νέκυι, Π 526 κ. ἀ., δοτ. πληθ. συνήθως νεκύεσσι, σπανιώτατον νέκυσσι, λ 569, χ 401, ψ 45, αἰτ. πληθ. νέκυς ἀντὶ τοῦ νέκυας, Η 420, ω 417· ἀ.) νεκρός (οὐσιαστ.), πτῶμα, „πεθαμμένος, λείψανον", καὶ μετὰ πλεοναζικοῦ προσδιορισμοῦ «νέκυς τεθνηώς, κατατεθνηώς, κτάμενος» (πρβλ. ΝΕΚΡΟΣ), Η 409, λ 37, χ 401 κ. πλχ.· β΄.) πληθ. οἱ νεκροί, „ἀποθαμμένοι", οἱ ἐν Ἅιδου κατ' ἀντιδιαστολὴν τῶν ἐπὶ γῆς ζώντων, λ 29 κ. ἀ.—Ὡς ἐπίθ. κεῖται ἐν τῇ Σ 152 «Πάτροκλον .... νέκυν», καὶ Ω 423 «καὶ νέκυός περ ἐόντος».

ΝΕΜΕΘΩ, ποιητ. ἐπεκτ. ἀντὶ τοῦ ΝΕΜΩ (ὅπ. ἴδ.), μόνον ἐν τῷ παρατ. νεμέθοντο, Λ 635 †.

ΝΕΜΕΣΑΩ, ἐπικ. ΝΕΜΕΣΣΑΩ (νέμεσις), μέλ. νεμεσήσω, ἀόρ. ἀ. πάντοτε νεμέσησα, μέσ. μέλ. νεμεσήσομαι, ἀόρ. ἀ. παθ. πάντοτε ἀναύξ. νεμεσσήθην, γ΄. πληθ. νεμέσσηθεν, Δωρ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ νεμεσσήθησαν, Β 223. Α΄.) Ἐνεργ. αἰσθάνομαι δικαίαν ἀγανάκτησιν, δικαίως ὀργίζομαι κατά τινος, ἀγανακτῶ, ὀργίζομαι, „θυ-

μώνω, θομώνομαι", μετὰ δοτ. «Διΐ» Ν 46, φ 147 κ. ἀ. Ἔτι δὲ μετὰ δοτ. καὶ αἰτ. ἢ ἀπαρεμφ. ἢ τοῦ «οὕνεκα», ἀγαναχτῶ κατά τινος ἢ μέμφομαί τινα διά τι ἢ διότι, οἷον ψ 213, Δ 413, ξ 284. Πολλάκις καὶ ἀπτώτως: δυσανασχετῶ, δυσφορῶ, ἀγαναχτῶ, Δ 407, «μὴ νεμέσα» Κ 145, Π 22 κ. ἀ. Β΄.) Μέσ. μετὰ παθητ. ἀορ. 1) κατ' ἐμαυτὸν ὀργίζομαι, „θυμώνομαι", θεωρῶ τι κακόν, ἀποστρέφομαι, μισῶ, μετ' ἀπαρφ. «νεμεσσᾶται ἐνὶ θυμῷ ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν» θεωρεῖ ἀπρεπές, ἀποστρέφεται τὸ νὰ κτλ., δ 158, καὶ μετὰ μόνης αἰτ., «κακὰ ἔργα» ξ 284· ὅθεν αἰσχύνομαι, „ἐντρέπομαι", 6 64. Ὡσαύτως ᾗ «νεμεσσήθητε δὲ θυμῷ» Π 544, ἔνθα τὸ ἑπόμενον μὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ «πάρστητε», ὡς ὀρθῶς ἐσημείωσεν ὁ Φαῖσις. 2) ὡς τὸ ἐνεργ. ἀγαναχτῶ, λυποῦμαι, „μοὶ κακοφαίνεται, πειράζομαι", ἀπολελ., συνήθως δὲ μετὰ δοτ., Κ 115, 129, Ο 103, «ἦ κέν μοι νεμεσήσειαι ὅττι κεν εἴπω;» θὰ πειραχθῇς δι' ὅ,τι μέλλω νὰ σοὶ εἴπω; α 158 κ. πλχ., μετ' ἀπαρφ. δ 195, «τὸ μὲν οὔ σε νεμεσσῶμαι κεχολῶσθαι» σ 227 (ἔνθα ᾗ τὸ «σέ» ὡς ὑποκείμενον ᾗ τὸ «τό» ὡς ἀντικείμενον ἀνήκουσιν εἰς τὸ ἀπαρφ. «κεχολῶσθαι»).

ΝΕΜΕΣΗΤΟΣ, ἐπικ. ΝΕΜΕΣΣ., ἡ, ὁν, 1) ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως ἄξιος, ἀξιόμεμπτος, ἄδικος, ἀπρεπής, συνήθως οὐδέτ., «νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη» Ξ 336, χ 489 κ. ἀ., μετ' ἀπαρφ. Γ 410, «πρὶν δ' οὔ τι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι» πρότερον δὲ δὲν εἶνε ἄδικον (δίκαιον ἔχεις) νὰ εἶσαι ὠργισμένος, χ 59. 2) οὔτινος τὴν ὀργὴν φοβεῖταί τις, φοβερός, «αἰδοῖος, νεμεσητός» Λ 649. (Κατ' ἄλλους δὲ ἐνεργ. ἀντὶ τοῦ νεμεσητής, ὀργίλος, ὀξύχολος).

ΝΕΜΕΣΙΖΟΜΑΙ, ἀποθ.=ΝΕΜΕΣΑΩ (ὅπ. ἴδ.), μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατατ. 1) ὀργίζομαι, ἀγανακτῶ, τινί, Η 407, 421, 6 239, τινί τι, μέμφομαι, κατακρίνω τινὰ διά τι, Ε 757, 872, καὶ μετ' ἀπαρφ., Β 297. 2) θεωρῶ τι κατ' ἐμαυτὸν ἀπρεπές, ἑπομ. αἰσχύνομαι, „ἐντρέπομαι", μετ' ἀπαρφ. Ρ 254, 6 138, «θεούς» φοβοῦμαι, α 263, ἀπολελυμ. αἰσθάνομαι ἐντροπήν, ἐντρέπομαι, 6 138. Ἐκ τοῦ

ΝΕΜΕΣΙΣ, ΙΟΣ, ἡ, ἐπικ. δοτ. νεμέσσι κατὰ τὸν Σπίτζνερον καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν ἀντὶ τῆς πρότερον νεμέσσει, Ζ 325 (νέμω), οἱονεί: ἀπονομή, ἀπόδοσις. 1) δικαία ἀγανάκτησις, μομφή, κατάκρισις, «νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων ἔσσεται» θὰ λάβω (θὰ ὑπόκειμαι εἰς τὴν) μομφήν, κατάκρισιν παρὰ τῶν ἀνθρώπων, 6 136, «ἀνθρώπων νέμ. καὶ αἴσχεα», ἴδ. ΑΪΣΣΟΣ 1). 2) συνεκδ. πᾶν ὅ,τι προκαλεῖ τὴν δικαίαν ἀγανάκτησιν καὶ μομφήν, ἀξιοκατάκριτον, ἀξιόμεμπτον, μετ' ἀπαρφ., Ξ 80, α 350 κ. ἀ., Γ 156. 3) ὁ φόβος τῆς κατακρίσεως καὶ μομφῆς, αἰδώς, καὶ νεολογικώτερον, φιλοτιμία. «ἐν φρεσὶ θέσθε ἕκαστος αἰδῶ καὶ νέμεσιν» λάβετε ἕκαστος εἰς τὴν καρδίαν σας αἰδῶ ᾗ φιλοτιμίαν, τουτέστιν αἰσχύνθητε καὶ φιλοτιμήθητε μήπως κατακριθῆτε διὰ δειλίαν, Ν 122, πρβλ. ᾗ Ζ 351.

ΝΕΜΕΣΣΑΩ, ΝΕΜΕΣΣΗΤΟΣ, ἐπικ., ἀντὶ τοῦ ΝΕΜΕΣΑΩ, ΝΕΜΕΣΗΤΟΣ, ἄπ. ἴδε.

ΝΕΜΕΣΣΕΙ, ΝΕΜΕΣΣΙ, ἴδ. ΝΕΜΕΣΙΣ.

ΝΕΜΟΣ, ΕΟΣ, τό, ποι.=Λατ. nemus, κυρίως μὲν ταὐτὸν τῷ νομός, τόπος εἰς νομὴν ἐπιτήδειος, ἰδίως δὲ εἰς διατριβὴν τῶν ἀγρίων θηρίων, ὅ ἐ. δάσος, ἄλσος, Λ 408 †. Ἐκ τοῦ

ΝΕΜΩ, ἀόρ. ἀ. ἔνειμα, ἐπικ. νεῖμα. Α΄.) διανέμω, „μοιράζω", ἀ.) ἐνεργ. «μοίρας, κρέας, μέθυ κ. ἄ.», Ὁμ. πλχ. «τινί τι» Γ 274, ζ 188, ξ 436 κ. ἀ.· 6΄.) μέσ. νέμομαι, κατέχω καὶ καρποῦμαί τι ἀπονεμημένον μοι, μετ' αἰτιατ. «πατρώια» υ 336, συνήθως ἐπὶ γαιῶν καὶ ἀκινήτων κτημάτων, καλλιεργῶ, ἑπομ. κατοικῶ, οἷον «τέμενος» Μ 313, λ 183 κ. ἀ., «ἔργα» Β 751, «ἄλσεα, Ἰθάκην» Υ 8, 6 167, «Κῦνον» Β 531, «πόλιν καὶ ἔργα» Η 26 κ. ἀ., «ἀμφ' Ἄρμα» Β 496 κ. ἀ. Β΄.) ἀ.) ἐνεργ. „βόσκω", νομεύω, ποιμαίνω, ε 233· 6΄.) μέσ. „βόσκω", τρέφομαι, ἀπολελ., Ε 777, ν 407 κ. ἀ., μετ' αἰτ. «ἄνθεα ποίης» ι 449· μεταφ. ἐπὶ πυρός, νέμομαι, ἐκτείνομαι, διαδίδομαι, Ψ 177, καὶ παθ. «πυρὶ χθὼν νέμεται» ἡ γῆ πυρπολεῖται, Β 780.

ΝΕΝΙΠΤΑΙ, ἴδ. ΝΙΖΩ.

ΝΕΟΑΡΔΗΣ, ΕΣ (νέος, ἄρδω), νεωστὶ ἠρδευμένος, „νεοπότιστος", Φ 346 †.

ΝΕΟΓΙΛΟΣ [..–.], ἡ, ὁν, νεογέννητος, νεογνός, «σκύλαξ» μ 86 †. (Κατὰ μὲν τὸν Ἡσύχ. καὶ Εὐστάθ. ἀντὶ τοῦ νεογενὸς (νεογνός), τροπῇ τοῦ ν εἰς λ· κατ' ἄλλους δὲ οὐδὲν μᾶλλον πιθανῶς, ἐκ τοῦ γάλα, γλάγος. ‖. Μήπως εἶνε διεφθαρμένη ἡ γραφὴ ἀντὶ τοῦ νε-ογ-ηλός= νεαρός; πρβλ. νε-οχ-μός, νε-οσσός, ὅ ἐ. νεοχ-ιός).

*ΝΕΟΓΝΟΣ, ὁν, κατὰ συγκοπ. ἀντὶ τοῦ ΝΕΟΓΟΝΟΣ, νεογέννητος, Ὑμ. Δήμ. 141, Ἑρμ. 406.

ΝΕΟΔΑΡΤΟΣ, ΟΝ (νέος, δέρω), νεωστὶ δεδαρμένος, „νεόγδαρτος" (=νεοέκδαρτος), «δέρμα» *Ὀδ. δ 437, χ 363.

*ΝΕΟΔΜΗΣ, ΗΤΟΣ, ὁ, ἡ, ποι. (ν. δαμάω), νεωστὶ δεδαμασμένος, νεοδάμαστος, «πῶλος» Υ. Ἀπ. 231.

ΝΕΟΘΗΛΗΣ, ΕΣ, ποι. (ν. θάλλω) = νεοθαλής, νεόφυτος, νεόβλαστος, «ποίη» Ξ 437 †, «ὕλη» Υ. Ἑρμ. 82, μεταφ. νεαρός, εὐθαλής, Ὑμ. 30, 13.

ΝΕΟΙΗ, ἡ = ΝΕΟΤΗΣ, τουτέστι νεανικὴ ὁρμή, νεανικὸς τρόπος, Ψ 604 †.

ΝΕΟΛΛΟΥΤΟΣ, ΟΝ, ποι. ἀντὶ τοῦ νεόλουτος, νεωστὶ λελουμένος, „νεόλουστος", Υ. Ἑρμ. 241.

ΝΕΟΜΑΙ, ποι., ἀποθ., μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., ἐπικ. συνηρημ. νεῦμαι, Σ 136, 6΄. καὶ

γ'. ἐνικ. νεῖαι, νεῖται, λ 114, μ 188, ξ 152, ἀπαρφ. νεῖσθαι, ο 88· κατὰ δὲ τοὺς ἄλλους τύπους πάντοτε ἀσυναίρετον, ὑποτακτ. 6'. ἐνικ. νέηαι (ἀντὶ τοῦ νέῃ), ἔρχομαι, „ὑπάγω", ἰδίως δὲ μετὰ περαιτέρων προσδιορισμῶν ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ, ἐπανέρχομαι, «οἰκόνδε ν.» συχνὸν ἐν Ὀδ., ἔτι δὲ καὶ μετὰ τῶν προθ. «εἰς, πρός, ἐπί» καὶ τῆς αἰτ. ἢ καὶ «ἐπί» μετὰ δοτ. X 392, «ὑπὸ ζόφον» Ψ 52, μετὰ μοναχῆς αἰτ. «πατρίδα» H 335, ᾧ ἄνευ τινὸς πτωτικοῦ, ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα, 6 238, λ 114, μ 188. Κυρίως μὲν ἐπὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων, μεταφορικῶς δὲ καὶ ἐπὶ ποταμοῦ «νέεσθαι κὰρ ῥόον» ἐπιστρέφω εἰς τὸ ῥεῖθρον, τὴν κοίτην, M 32.—Ὁ ἐνεστ. ἔχει πολλάκις σημασίαν μέλλοντος, ὡς καὶ ὁ τοῦ εἶμι, οἷον Γ 257, Σ 101, 136, 6 238, δ 633, μ 188, ν 61 κ. ἀ.

νέον, ἐπίρ., ἴδ. **νέος**.

νεοπενθής, ές, ποι. (ν. πένθος), ὁ νεωστὶ πενθήσας, νέον πένθος ἔχων, «νεοπ. θυμὸν ἔχουσαι» ἔχουσαι τὴν ἔκφρασιν τοῦ νέου πένθους των, λ 39 †.

***νεόπηκτος**, ον (ν. πήγνυμι), νεωστὶ πεπηγμένος, νεόπηκτος, «τυρός» „χλωρὸ τυρί", Βατρ. 38.

νεόπλυτος [..υ.] (ν. πλύνω), νεωστὶ πεπλυμένος, νεόπλυτος, ζ 64 †.

νεόπριστος, ον (ν. πρίω), νεωστὶ πριονισμένος, κεκομμένος, «ἐλέφας» θ 404 †.

Νεοπτόλεμος, ὁ (οἱονεὶ: νέος πολεμιστής), υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως, ἀνατραφεὶς ἐν Σκύρῳ, Τ 326 ἑξ., ὅθεν παρέλαβεν αὐτὸν εἰς τὴν ἐπὶ Τροίαν ἐκστρατείαν ὁ Ὀδυσσεύς. Ἐνταῦθα ἀναδεικνύεται καὶ ἐν τῇ βουλῇ καὶ ἐν τῇ μάχῃ ἄξιος τοῦ πατρός. Μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Τροίας ἐπανάγει τοὺς Μυρμιδόνας εἰς τὴν Φθίαν καὶ ἔπειτα λαμβάνει γυναῖκα τὴν Ἑρμιόνην θυγατέρα τοῦ Μενελάου, γ 188, 189, δ 9, λ 506. Κατ' ἄλλους δὲ μύθους μετέβη εἴτε ἐκ τῆς Φθίας εἴτε ἐκ τῆς Τροίας ἀμέσως εἰς τὴν Ἤπειρον, ἔνθα ὑπῆρξεν ὁ γενάρχης τῶν αὐτόθι Αἰακιδῶν, καὶ ἐφονεύθη τέλος ἐν Δελφοῖς, Πινδ. Νεμ. 7.

νέος, η, ον, „νέος" ᾧ συνήθως κατὰ συνίζ. „νεός", ὅ ἐ. 1) ἐπὶ πραγμάτων, νέος (τοὐναντίον «παλαιός» 6 293), «ἄλγος» Z 462, «ἀοιδή» α 352. 2) ἐπὶ προσώπων, νέος, νεαρός, «παῖς» τοὐναντίον τοῦ «παλαιός» Ξ 108, α 395 κ. ἀ., ἢ «προγενέστερος» 6 29· ὡσαύτως «γυνή, νύμφη, κοῦρος κ. ἀ.» Ὅμ. πλχ., «οἱ νέοι» ἀντιθέτως πρὸς τοὺς γέροντας, B 789, I 36, π 198· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ φυτῶν ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ, Φ 3[illegible] 163.—Συγκρ. **νεώτερος**, «γενεῇφι νεώτ.» Φ 439, νεώτερος τοῦ δέοντος, φ 132. Σύνηθες εἶνε τὸ «νεώτεροι ἄνδρες» καὶ μόνον «νεώτεροι», ὡς καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, κατ' ἀντίθεσιν τῶν γεραιτέρων.—Ὑπερθ. **νεώτατος**, H 153, ᾧ μετὰ τῶν προσδιορισμῶν «γενεῇ», ἴδ. **γενεή**, «γόνοιο», ἴδ. **γόνος** 2).—Ἐπίρ. **νέον**, νεωστί, πρὸ ὀλίγου, ἀρτίως, Ὅμ. πλχ., «νέον γεγαώς» δ 144, «νέον μεθέπεις» τώρα κατὰ πρῶτον, α 175. (Κατ' ἀρχὰς εἶχε τὸ δίγαμμα νέϜος, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ νεβρός, ἴδ. τὴν λ., καὶ ἐκ τοῦ Λατ. novus· ‖. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἐξηλείφθη ἐκ τῆς Ἑλλην., ὅπως ᾧ ἐκ τῆς Λατ. τὸ v ἐν τῇ Ρωμανικῇ γλώσσῃ: μόυ=νέος).

νέος, ἴδ. **νηῦς**.

νεόσμηκτος, ον (ν. σμήχω), νεότριπτος, νεωστὶ τετριμμένος, ἐστιλβωμένος, νεόστιλπτος, «θώρηξ» N 342 †.

νεοσσός, ὁ (νέος), νεογέννητος, ἰδίως ἐπὶ τῶν πτηνῶν, *Ἰλ B 311, I 323.

***νεόστροφος**, ον (ν. στρέφω), νεόστρεπτος, νεωστὶ συνεστραμμένος, „στρειμμένος", πεπλεγμένος, «νευρή» O 469 †.

***Νεοτειχεύς**, έως, ὁ, κάτοικος τῆς ἐν Μυσίᾳ Αἰολικῆς πόλεως τοῦ Νέου Τείχους, Ἐπιγ. 1.

νεότευκτος, ον (ν. τεύχω), νεωστὶ κατειργασμένος, καινουργής, „καινοῦργος", «κνημὶς νεοτεύκτου κασσιτέροιο» ἀντὶ τοῦ κνημὶς κασσιτέρου νεοτεύκτος, Φ 592 †.

νεοτειχής, ές, ποι. = τῷ προηγ. «δίφρος» E 194 †.

νεότης, ητος, ἡ (νέος), νεανικὴ ἡλικία, νεότης, ἡ „νεότη" ἢ τὰ „νεᾶτα", *Ἰλ. Ψ 445, «ἐκ νεότητος» Ξ 86, ἔνθα ἀντιτίθεται πρὸς τὸ «γῆρας».

νεοῦτατος, ον, ἐπικ. (ν. οὐτάω), νεωστὶ πληγωμένος, *Ἰλ. N 539, Σ 536.

νέποδες, ων, οἱ, ἐπικ., δ 404 †, «φῶκαι νέποδες καλῆς Ἁλοσύδνης» κατὰ μὲν τοὺς πλείστους τῶν παλαιῶν γραμματικῶν, Ἀπίωνα, M. E., Ἀπολλώνιον καὶ Ἡσύχ. = νηξίποδες, ὅ ἐ. διὰ τῶν ποδῶν κολυμβῶσαι· πρὸς τούτοις συνᾴδει ὁ Λόβεκκ, ὁ Δοιδερλεῖνος καὶ ἄλλοι νεώτεροι ἑρμηνευταί· κατὰ δὲ τὸν Εὐστάθιον καὶ τὴν χρῆσιν τῶν Ἀλεξανδρινῶν ποιητῶν Καλλιμάχου, Ἀπολλωνίου τοῦ Ῥοδίου καὶ Θεοκρίτου = ἀπόγονοι, τέκνα. Ταύτην τὴν σημασίαν, πρὸς ἣν πολλοὶ τῶν παλαιῶν ἀντεῖπον, παρεδέχθη νεωστὶ ὁ Γ. Κούρτιος, σχετίσας αὐτὴν πρὸς τό: ἀ-νεψιό-ς καὶ τὸ Λατ. nepôt-es.

νέρθε, καὶ πρὸ φωνήεντ. **νέρθεν**, ποι. ἀντὶ τοῦ ἔνερθε. 1) ἐπίρ. κάτωθεν, Λ 282, Γ 500· συνήθως κάτω, H 212, υ 352 κ. ἄ. πλχ. 2) ὡς πρόθ. μετὰ γεν. «γαίης νέρθεν» Ξ 204, «νέρθεν γῆς» ὑποκάτω τῆς γῆς, λ 303.

Νεστόρεος, ἠ, εον, Νεστόρειος, Νεσσορικός, εἰς τὸν Νέστορα ἀνήκων, «νηῦς» B 54, Θ 113, 192.

Νεστορίδης, ὁ, πατρωνυμικόν, υἱὸς τοῦ Νέστορος, O 589, γ 482 κ. ἀ.

Νέστωρ, ορος, ὁ, υἱὸς τοῦ Νηλέως καὶ τῆς Χλωρίδος, βασιλεὺς τῆς Πύλου (ἴδ. **Πύλος**). Ἐξεστράτευσε μετὰ τῶν ἄλλων ἡρώων κατὰ τῆς Τροίας γέρων ἤδη, ἐπειδὴ κατὰ τὸ Α 247—

252 ἐβασίλευσε μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τῆς τρίτης γενεᾶς (« μετὰ τριτάτοισιν ἄνασσε »), χ διεκρίθη ἐπὶ συνέσει χ ῥητορικῇ δεινότητι, Β 370. Ἐκ τῶν προτέρων αὐτοῦ ἀνδραγαθημάτων διηγεῖται ὅτι ἐφόνευσε τὸν Ἐρευθαλίωνα, Δ 319, ὅτι ἐπολέμησε τοὺς Ἐπειούς, Λ 669 ἑξ., ὅτι μετέσχε τοῦ κατὰ τῶν Κενταύρων πολέμου τοῦ Πειρίθου, Α 262 ἑξ., ὅτι ἐν τοῖς ἐπικηδείοις ἀγῶσι τοῖς διὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀμαρυγκέως ἐνίκησε πολλοὺς ἥρωας εἰς διάφορα ἀγωνίσματα, Ψ 630 ἑξ. Ἐκ τῆς Τροίας ἐπανῆλθεν αἰσίως εἰς τὴν πατρίδα του, ἔνθα ἐπισκέπτεται αὐτὸν ὁ Τηλέμαχος, γ 17 ἑξ. Κατὰ τὸ γ 412 ἑξ. εἶχεν ἑπτὰ υἱούς, ἐξ ὧν ὁ Ἀντίλοχος καὶ Θρασυμήδης ἠκολούθησαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Τροίαν. Ἴδ. καὶ ΓΕΡΗΝΙΟΣ.

ΝΕΥΜΑΙ, ἴδ. ΝΕΟΜΑΙ.

ΝΕΥΡΗ, ἡ, ἐπικ. γεν. νευρῆφι καὶ νευρῆφιν, Θ 300 κ. ἀ., καὶ δοτ. ὡσαύτως, λ 607, πάντοτε ἡ νευρὰ τοῦ τόξου, χορδή, Δ 118, φ 97 κ. ἀ. Ὡσαύτως καὶ Θ 328, « ῥῆξε δὲ οἱ νευρήν » διέρρηξε τὴν νευράν του, δηλ. τοῦ τόξου του (καὶ ὄχι τῆς χειρός του τὸν τένοντα κατά τινας τῶν ἑρμηνευτῶν).

ΝΕΥΡΟΝ, τό, 1) τένων, „νεῦρον", ἅπαξ μόνον πληθ., Π 316. 2) χορδή, τὸ σχοινίδιον τὸ ἐκ χολάδων (ἐντέρων) κατασκευαζόμενον, οἷον τὸ δι' οὗ συνάπτεται ἡ ἀκωκὴ τοῦ βέλους πρὸς τὸν κάλαμον, Δ 151· ὅθεν « νεῦρα βόεια » Δ 122, ἡ χορδή, ἡ νευρὰ τοῦ τόξου (ὡς ἐκ βοείων χολάδων πεποιημένη), Ἰλ.

ΝΕΥΣΤΑΖΩ, ἐπικ., νεύω, κάμνω νεῦμα, „γνεύω", « κεφαλῇ » ἔκλινε τὴν κεφαλήν (ἐξ ἀδυναμίας), σ 154, 240 (πρβλ. ΝΕΙΩ ἀ.)), « κόρυθι » νεύω διὰ τῆς περικεφαλαίας (ὡς ἐκ τοῦ ταχέος καὶ σφοδροῦ βαδίσματος), Υ 162, « ὀρθαῖσι » μὲ τὰς ὀφρῦς, μ 192. Ἐκ τοῦ

ΝΕΙΩ, μέλ. νεύσω, ἀόρ. πάντοτε ἀναύξ. νεῦσα, νεύω, „γνεύω" (ὅπ προφ. γνέφω), ὅ ἐ. ἀ.) ἐπανειλημμένως κλίνω, „γέρνω", Ν 133, Π 217, « λόφος (τῆς κόρυθος) καθύπερθεν ἔνευεν » ἔκλινε πρὸς τὰ κάτω, Γ 337 κ. ἀ., « κεφαλάς » νὰ κλίνωσι, νὰ κρεμάσωσι τὰς κεφαλάς των (φονευθέντες δηλ.), σ 237 (πρβλ. ΝΕΥΣΤΑΖΩ)· β΄.) κάμνω (σημαντικόν τι) νεῦμα, „γνεύω", ρ 330, « τινί » νεύω πρός τινα, Ι 223, « εἰς ἀλλήλους » Ὑμ. 6, 9. Ἰδίως δὲ a) ἐπινεύω, ὅ ἐ. διὰ νεύματος συγκατατίθεμαι, συνομολογῶ, ὑπισχνοῦμαι, κατανεύω, « τί τινι » Υ. Δήμ. 445, 463, πρβλ. ΕΠΙΝΕΙΩ, μετ' ἀπαρφ. Θ 246. Πρβλ. δὲ ΑΝΑΝΕΙΩ καὶ ΚΑΤΑΝΕΙΩ· b) διὰ νεύματος προστάττω, π 283, Υ. Ἑρμ. 395. (‖. Τὸ ἐν τῷ „γνεύω" προτασσόμενον γ ἐν μὲν τῇ καθομιλουμ. ἀνάλογον ἔχει τὸ τοῦ „γνέθω" =νήθω, καὶ γλείφω=λείχω, ἐν δὲ τῇ ἀρχαίᾳ τὸ τοῦ γνόφος=νέφος, γδοῦπος=δοῦπος, ΓΝΩ- (ὅθεν γι-γνώσκω, γνώμη κ.τ.λ.) = ΝΟ-, ὅθεν νόος, ναέω, πρβλ. ΑΜΦΙ-ΓΝΟΕΩ, Α-ΓΝΟΕΩ).

ΝΕΦΕΛΗ, ἡ (νέφος), νεφέλη, „σύγνεφον", ἀχλύς, Ὅμ. πλχ., μεταφορ. « κυανέη » τὸ σκοτεινὸν νέφος τοῦ θανάτου, Υ 417, « ἄχεος » „τῆς λύπης σύννεφον", Ρ 591, Σ 22, ω 315. Ἐκ τούτου

ΝΕΦΕΛΗΓΕΡΕΤΑ, ΑΟ, ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ΝΕΦΕΛΗΓΕΡΕΤΑΣ (ν. ἀγείρω), ὁ τὰς νεφέλας συναθροίζων, συσσωρεύων, καὶ οὕτως ἐπομ. τὰς καταιγίδας ἐπάγων, ἐπίθ. τοῦ Διός, Α 511, α 63 κ. ἀ. πλχ.

ΝΕΦΟΣ, ΕΟΣ, τό, ἀ.) νέφος, νεφέλη, „σύννεφον ἢ σύγνεφον" (ἴδ. ΝΕΙΩ ἐν τέλει), Ὅμ. πλχ., χ πολλάκις κατὰ πληθ. « ἀχλύος νέφος » τῆς ὁμίχλης τὸ σύννεφον, Ο 668. Ἐν γένει σκότος, « νέφος θανάτοιο » Π 350, δ 180· β΄.) τροπικ. πᾶν πυκνὸν πλῆθος, στίφος, ὅπερ ὁμοιάζει πρὸς νέφος, „σύγνεφον", « πεζῶν Τρώων, ψαρῶν » Δ 274, Π 66, Ρ 755, « ἐπεὶ πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει Ἕκτωρ » ἐπειδὴ ὁ Ἕκτωρ, τὸ νέφος τοῦ πολέμου, περικαλύπτει τὰ πάντα, Ρ 243.

1. ΝΕΩ, μόνον ἐνεστ. καὶ παρατ. ἔννεον ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἔνεον, Φ 11 (ὁ ἀόρ. ἔνησα, Βατρ. 183), νήχομαι, „κολυμβῶ", ε 344, 442.

2. ΝΕΩ, παρὰ τοῖς μετέπειτα νήθω, „γνέθω (ἴδ. ΝΕΙΩ ἐν τέλ.), κλώθω", μόνον ἐν τῷ πληθ. τοῦ μέσ. ἀορ. ἀ. νήσαντο, « τινί τι » περὶ τῆς Μοίρας, ὡς ἐν τῇ καθομιλουμ. τὸ „γράφω", η 198 †.

ΝΗ-, ἀχώριστον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπικ., μόριον, στερητικὸν ἢ ἀρνητικόν, συγγεν. τῷ Λατ. ne, ni. (Ὑπάρχουσί τινες οἱ παραδεχόμενοι καὶ ἐπιτατικὸν νη-, ἴδ. ΝΗΓΑΤΕΟΣ).

ΝΗΑ, ΝΗΑΔΕ, ἴδ. ΝΗΙΣ

ΝΗΓΑΤΕΟΣ, ΕΗ, ΕΟΝ, ἐπικ. λ. ἀμφιβόλου ἐτυμολογίας καὶ σημασίας. Κατὰ τὴν συνήθη ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ νέος καὶ ΓΑ-, γέγαα, ἣν καὶ ὁ Βούττμαννος ἀσπάζεται, εἶνε ὁ νεωστὶ γεγεννημένος ἢ πεπαιημένος, „καινοῦργος", « χιτών, κρήδεμνον » Β 43, Ξ 185, Υ. Ἀπ. 122. (Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλεῖνον ἐκ τοῦ ἐπιτατικοῦ νη- καὶ τοῦ ἄγαμαι: ὁ πάνυ ἢ σφόδρα θαυμαστός. ‖. Ὁ Δύντζερος ἐπενόησε νέαν ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ νη- τοῦ στερητικοῦ καὶ τοῦ ἀγατός (τοῦτο δὲ ἐκ τῆς ῥίζης ΑΓ- ἐξ ἧς τὸ ἄγος, ἄγιος=μιαρός, ἐν-αγ-ής), τουτέστιν ὁ ἄχραντος, ἀμόλυντος, ἀμίαντος. Ἐμμένω μετὰ τοῦ Βουττμάννου εἰς τὴν τῶν παλαιῶν γνώμην ὅτι ἐκ τοῦ νε-ή-γατος ἐσχηματίσθη κατὰ πρῶτον ὁ τύπος νήγατος, ὅστις ἐσώθη ἐν τῇ καθομιλουμ. „ἀ-νήγατος" (ἴδ. Φιλίς. Γ΄., σελ. 124). Τὸ δὲ ε ἐκεῖνο δὲν θεωρῶ πλέον μετὰ τοῦ Βουττμ. ὡς καθ' ὑπέρθεσιν ἐκ τῆς ἀρχῆς εἰς τὸ τέλος μετατεθέν, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς Ἰωνικὴν ἐπένθεσιν, οἷαν βλέπομεν καὶ εἰς τὰ: ἀργύφεος, ἀδελφεός, δένδρεον).

ΝΗΓΡΕΤΟΣ, ΟΝ, ποι. (νη-, ἐγείρω), « ὕπνος » ὕπνος, ἐξ οὗ δὲν ἐγείρεταί τις εὐκόλως, βαρύς,

βαθύς, *'Οδ. ν 80, «ὕπνος νήγρετος, ἥδιστος, θανάτῳ ἄγχιστα ἐοικώς» Υ. 'Αφρ. 178. Τὸ οὐδ. ἑνικ. ΝΗΓΡΕΤΟΝ λαμβάνεται ἐπιρ. «νήγρ. εὕδειν» βαθέως κοιμᾶσθαι, ν 74.

ΝΗΔΥΙΑ, τά, ἐπικ. (νηδύς), τὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ, τὰ ἔντερα, ἐντόσθια, Ρ 524 †.

ΝΗΔΥΜΟΣ [.⏑.], ΟΝ, σταθερὸν ἐπίθ. τοῦ ὕπνου, Β 2, Κ 91, 187, Ξ 242, 253, Π 454, Ψ 63, δ 793, μ 311, 366, ν 79, Υ. 'Αφρ. 172 («μοῦσα» Ὑμ. 16, 16) ἀμφιβόλου ἐτυμολογίας, πιθανῶς ἀντὶ τοῦ ἥδυμος, ὅ ἐ. ἡδύς (πρβλ. Υ. Ἑρμ. 241, 249), γλυκύς. Τὴν ἐτυμολογίαν ταύτην ἐξηγεῖ ὁ Βούττμαννος ἐκ σφάλματος ὀρθογραφικοῦ· εἶχε δηλ. τὸ πάλαι ἡ λ. ἐν ἀρχῇ τὸ δίγαμμα: Fήδυμος· μετὰ δὲ τὴν ἐξάλειψιν αὐτοῦ προσετίθετο ἐν τέλει τοῦ προηγουμένου ῥήματος εὐφωνικὸν ν (οἷον «ἔλεν ἥδυμος ὕπνος»), ὅπερ προϊόντος τοῦ χρόνου ἐφειλκύσθη εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐπιθέτου (ἔλε νήδυμος ὕπν.). 'Αντιμαχόμενα χωρία εἰς τὴν ἑρμηνείαν ταύτην φαίνονται τὰ ἑξῆς: Ξ 253, Π 454, ν 79. (‖. Τὴν θεωρίαν ταύτην τοῦ Βουττμάννου ὑποστηρίζουσι καὶ τὰ εἰς αὐτὴν ἀντιμαχόμενα χωρία ἀνασκευάζουσι παραδείγματα ἐκ τῆς καθομιλουμένης, ἐν οἷς οὐ μόνον ἡ ἐφέλκυσις τοῦ ἐκ τοῦ τέλους τῆς προηγουμένης καταφαίνεται, ἀλλὰ καὶ τὸ ἅπαξ ἐφελκυσθὲν ν παραμένει ὡς ἀναπόσπαστον τῆς ἑπομένης λέξεως γράμμα. Ἐκ τῆς αἰτιατικῆς τοῦ: ὦμος, οἰκοκύρις, Ἶος, Ἰκαρία (τὸν ὦμον, τὸν οἰκοκύριν κτλ.), ἐφελκυσθέντος τοῦ ν προέκυψαν αἱ ὀνομαστικαί: ὁ νῶμος, ὁ νοικοκύρις, ἡ Νιός, ἡ Νικαριά. Τἀνάπαλιν δὲ ὑπὸ τοῦ ληκτικοῦ ν τῆς προηγουμένης ἐξηφανίσθη τὸ ἀρκτικὸν τῆς ἑπομένης ἐν τῇ λέξει Ναξία, ἥτις σήμερον λέγεται 'Αξιά καὶ ὁ κάτοικος 'Αξιώτης). —Ὁ δὲ 'Αρίσταρχος παρῆγε τὴν λέξιν ἐκ τοῦ ΝΗ- καὶ ΔΥΩ, οἷον ἀνέκδυτος, ἐξ οὗ δυσχερῶς τις ἐγείρεται, ἑπομένως ἐπὶ ὕπνου = ΝΗΓΡΕΤΟΣ, βαρύς, βαθύς. Τὴν ἑρμηνείαν ταύτην, ἣν καὶ τῶν νεωτέρων τινὲς παρεδέχθησαν, ἀναιρεῖ πρῶτον μὲν ὅτι ἀποδίδεται τὸ ἐπίθετον καὶ εἰς τὴν μοῦσαν, ἴδ. ἀνωτ., ἔπειτα κἄπως καὶ τὸ Β 2. Πολὺ ἀπιθανωτέρα εἶνε ἡ ἑρμηνεία καὶ ἐτυμολογία τοῦ Βοιττχέρου ἐκ τοῦ: νηδύς, οἱονεὶ βαθύς, βύθιος.

ΝΗΔΥΣ, ΥΟΣ [⏑.], ἡ, Ἰων. καὶ ποι., ἡ κοιλία καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, Ν 290, ὁ στόμαχος, ε 296, ἡ μήτρα, Ψ 496.

ΝΗΕΣ, ΝΗΕΣΣΙ, ἴδ. ΝΗΪΣ.

ΝΗΕΩ, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ΝΕΩ, ἀόρ. ἀ. ἐνεργ. πάντοτε νήησα ᾗ μέσ. ἀορ. ἀπαρφ. νήησασθαι. 1) Ἐνεργ. ἀ.) συναθροίζω, συσσωρεύω, ἐπισωρεύω, «ὕλην, ξύλα» Ψ 139, 163, τ 64, «πῦρ» ο 322, «σώματα» Ψ 169, «ἄποινα» Ω 276· β'.) πληρῶ, „φορτώνω“, «νῆας» Ι 358. 2) Μέσ. χάριν ἐμαυτοῦ ἢ τί τῶν ἐμαυτοῦ πληρῶ, „φορτώνω“, «νῆα χρυσοῦ» τὸ πλοῖόν του, Ι 137, 279.

ΝΗΙΑΣ, ΑΔΟΣ, ἡ = ΝΗΪΣ (ἴδ. τὴν λ.), Ναϊάς (νύμφη), *'Οδ. ν 104, 348.

ΝΗΙΟΝ, τό, α 186, γ 81, κατὰ τὴν συνήθη γνώμην τὸ νότιον ἥμισυ τοῦ καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς νήσου Ἰθάκης διήκοντος ὄρους· κατὰ δὲ τὸν Οὐόσσιον ᾗ ἄλλους τὸ βόρειον ἥμισυ, τοὐναντίον δὲ τὸ νότιον ἐκαλεῖτο Νήριτον. Οἱ δὲ νεώτατοι τῶν ἑρμηνευτῶν ἀκολουθοῦσι τὸν Εὐστάθιον, ὅστις εἰς α 186 νομίζει ὅτι εἶνε μέρος ἢ κλάδος τοῦ κυρίου ὄρους τῆς νήσου (Νηρίτου). Τὴν σήμερον καλεῖται τὸ μὲν βορειότερον μέρος τοῦ ὄρους 'Ανωῆ, τουτέστιν Ἄνω γῆ, τὸ δὲ νότιον Ἅγ. Στέφανος.

ΝΗΙΟΣ, ΙΗ, ΙΟΝ, ποι. (νηῦς), εἰς πλοῖον ἀνήκων, „καραβήσιος“, οἷον «δόρυ» ναυπηγικὸν ξύλον, Γ 62, ε 384, 498 κ. ἀ., καὶ ἄνευ τοῦ οὐσιαστ. Ν 391, Π 484.

ΝΗΪΣ, ΙΔΟΣ, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ΝΑΪΣ (νάω), ναϊάς, ἡ τῶν ναμάτων, τῶν γλυκέων δηλ. ὑδάτων, «Νύμφη νηΐς» *'Ιλ. Ζ 22, Ξ 444. (‖. Νηρηὶς δὲ ἡ θαλασσία νύμφη. Ἡ δὲ καθομιλουμένη πάσας ταύτας τὰς νύμφας „Νεράϊδαις“ ὀνομάζει).

ΝΗΪΣ, ΙΔΟΣ [⏑.], ὁ, ἡ, αἰτ. νηίδα, ἐπικ. (νη-, εἰδέναι), ἀδαής, ἄπειρος, Η 198, Υ. Δήμ. 257, Υ. Ἑρμ. 487, μετὰ γεν. θ 179.

ΝΗΚΕΡΔΗΣ, ΕΣ, ἐπικ. (νη-, κέρδος), ἀκερδής, „ἄκερδος“ (παρ' 'Αθηναίοις), ἀνωφελής, «βουλή, ἔπος» (κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἀσύνετος), Ρ 469, ξ 509.

ΝΗΚΟΥΣΤΕΩ (νη-, ἀκούω, ἀνήκουστος), ἀόρ. ἀ. νηκούστησα, δὲν ἀκούω, δὲν πείθομαι, ἀπειθῶ, μετὰ γεν. «θεᾶς» Υ 14 †.

ΝΗΛΕΗΣ, ΕΣ, ποι. (νη-, ἔλεος), ᾗ κατὰ συγκ. ΝΗΛΗΣ, Ι 632, ἐξ οὗ δοτ. νηλεΐ καὶ αἰτ. νηλέα, ἀνηλεής, ἄσπλαγχνος, σκληρός, ἐπὶ προσώπων, Ι 632, Π 33 κ. ἀ., «θυμός» Τ 229, ε 272 κ. ἀ., «ἦτορ» Ι 497, «νηλεὲς ἦμαρ» ἡ ἄσπλαγχνος ἡμέρα (τοῦ θανάτου), Λ 484 κ. ἀ. πλχ., θ 525· συχνότατα «νηλεῖ χαλκῷ» ἐπὶ παντὸς χαλκοῦ ἢ σιδηροῦ ἐπιθετικοῦ ὅπλου ἢ ἐν γένει παντὸς ὀργάνου ὡς τοιούτου χρησιμεύοντος, δόρατος, ξίφους, πελέκεως, μαχαίρας, Δ 348, θ 743 κ. ἀ., «δεσμός» Κ 443, «ὕπνος» ἀνηλεής, σκληρὸς ὕπνος, καθ' ὃν τις δεινὰ ἔπαθε, μ 372.

ΝΗΛΕΙΔΗΣ, ΑΟ, ὁ, συνήθ. τύπος ἀντὶ τοῦ ΝΗΛΗΙΑΔΗΣ (ἴδ. τὴν λ.), Ψ 652.

*ΝΗΛΕΙΗΣ, ΕΣ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ΝΗΛΕΗΣ, «γῆρας» Υ. 'Αφρ. 246.

ΝΗΛΕΙΤΗΣ, ΕΣ, ἴδ. ΝΗΛΙΤΗΣ.

ΝΗΛΕΥΣ, ΗΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Τυροῦς, ἀνὴρ τῆς Χλωρίδος, πατὴρ τῆς Πηροῦς ᾗ τοῦ Νέστορος, λ 235—258. Ἐκδιωχθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Πελίου ἐκ τῆς Ἰωλκοῦ τῆς Θεσσαλίας, ἦλθεν εἰς τὴν Μεσσηνίαν, ἔνθα ἔκτισε τὴν Πύλον. Ἔν τινι πολέμῳ πρὸς τὸν Ἡρακλέα οἱ μὲν ἄλλοι αὐτοῦ παῖδες πάντες ἔπεσον μαχόμε-

νοι, μόνος δὲ ὁ δωδέκατος, ὁ Νέστωρ, ἐπέζησε, Λ 691 ἑξ. Ἐπολέμησε δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ἀρκάδας, Η 133, γ 4, 409.

Νηλιάδης [..⏑⏑.], ᾱο, ὁ, υἱὸς τοῦ Νηλέως, ὁ Νέστωρ, Θ 100, γ 79.

Νηλήιος, ιον, καὶ **ίη, ιον**, Νήλειος, εἰς τὸν Νηλέα ἀνήκων, τοῦ Νηλέως, «υἱός» Β 20, «Ἀντίλοχος» Ψ 514, «Νηλήιος Πύλος» Λ 682, δ 639, «Νηλήιαι ἵπποι» Λ 597.

νηλής ές, ἐπικ.=**νηλεής**, ὅπ. ἴδε.

νηλιτής [.-.], **ές**, ἐπικ. (νη-, ἁλιτεῖν), ἀναμάρτητος, ἀθῶος «(γυναῖκες) αἳ νηλιτεῖς εἰσιν» Ὀδ. π 317, τ 498, χ 418. Ὁ Βέκκερος ἐν μὲν τῇ Λ′ (ὡσαύτως καὶ ὁ Φαῖσις) γράφει νηλειτεῖς ἐκ τοῦ νη- καὶ ἀλείτης, ὅπ. ἴδε, χ ἑρμηνεύει: αἱ ἀπὸ τοῦ καθήκοντος μὴ ἀποπλανώμεναι, αἱ τὸ καθῆκον μὴ παραβαίνουσαι· ἐν δὲ τῇ Β′ νηλείτιδες (ὁ Ἡσύχιος, ὁ Σουΐδας καὶ ὁ Σχολιαστὴς εἰς Ὀδ. ρ 498 νηλίτιδες), ὅπερ ἐγκρίνει ὁ Ρούμπφιος καὶ Δύντζερος. Ὁ δὲ Ἀμεῖς γράφει νηλήτιδες ἐκ τοῦ νη- χ ἀλήτης=ἀλείτης. Τέλος ὁ Λόβεκκ, ἀπορρίπτων τὴν συνήθη γραφήν, ἣν διετήρησαν ὅμως ὁ Δινδόρφιος καὶ Βαϋμλεῖνος, προτείνει τὰς γραφὰς νηλίτιες, νηλίτεες ἢ νηλίτειες ἢ χ νηλήτειες.

νῆμα, ατος [ῑ.], τό (νέω), νῆμα, „νέμα“, Ὀδ. δ 134, καὶ πληθ. ϐ 98, τ 143, ω 133.

νημερτής, ές, ποι. (νη-, ἁμαρτάνω), ἀναμάρτητος, ἀλάνθαστος, ἀψευδής, ἀληθής, ἐπίθετ. τοῦ Πρωτέως, δ 349, «βουλή» α 86, ε 30, «ἔπος» Γ 204, «νόος» ἄδολος, εἰλικρινής, φ 205.—Συχνὰ λαμϐάνεται τὸ οὐδ. ὡς οὐσιαστικὸν ἀφηρημένον, «νημερτὲς» καὶ «νημερτέα εἰπεῖν» [ἀληθῆ εἰπεῖν] τὴν ἀλήθειαν λέγω, Ζ 376, δ 314 κ. ἀ., «νημ. ὑπόσχεο» δός μοι ἀψευδῆ, εἰλικρινῆ ὑπόσχεσιν, Α 514.—Ἐπίρ. **νημερτέως**, ε 98, τ 269.

Νημερτής, οῖς, ἡ (ὁ Βόθης ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου ἀναϐιϐάζει τὸν τόνον: Νημέρτης), μία τῶν Νηρηίδων, Σ 46.

νηνεμίη, ἡ, ὡς οὐσιαστ., ἡ νηνεμία, ἡ ἔλλειψις τοῦ ἀνέμου, ἐν τῇ γενικ. «νηνεμίης» ἐν καιρῷ νηνεμίας, Ε 523.—Ὡς ἐπίθ., «γαλήνη νηνεμ.» ἡ ἄνευ ἀνέμου γαλήνη, ἄκρα γαλήνη, ε 392, μ 169. Κατὰ δέ τινας τῶν νεωτέρων ἑρμηνευτῶν καὶ ἐνταῦθα εἶνε οὐσιαστ. κατ' ἐπεξήγησιν τοῦ «γαλήνη». Ἐκ τοῦ

νήνεμος, ον (νη-, ἄνεμος), ἥσυχος, ἀτάραχος, ἤρεμος, «αἰθήρ» Θ 556 †.

νῆξις, ιος, ἡ (νήχομαι), κολύμϐησις, „κολύμϐι“ (τό), Βατρ. 68, πληθ. Βατρ. 149.

νηός, ὁ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ναός (ναίω), κυρ. κατοικία, κατ' ἐξοχὴν δὲ ἡ τῶν θεῶν κατοικία, οἶκος Θεοῦ, Α 39, ζ 10, «ἄντρου νηός» Ὑ. Ἑρμ. 148 (ἐν στίχῳ διεφθαρμένῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Βαουμ. ἀθετουμένῳ).

νηός, γεν. τοῦ **νηῦς**.

νηπενθής, ές (νη-, πένθος), ἀπενθής, τὸ πένθος ἀφαιρῶν ἢ καταπραΰνων, «φάρμακον», Αἰγυπτιακόν τι φάρμακον, ὅπερ εἰς τὸν οἶνον ἐμϐαλλόμενον εἶχε τὴν ἰδιότητα νὰ καταπαύῃ τὰς λύπας, δ 221 †. Κατά τινας τῶν νεωτέρων πρέπει ὡς τοιοῦτον νὰ ἐννοηθῇ τὸ ὄπιον.

νηπιάας, ἴδ. **νηπιέη**.

νηπιαχεύω [.⏑..], νηπιάζω, „παιδαρίζω“, Χ 502 †. Ἐκ τοῦ

νηπίαχος [.⏑⏑.], **ον**, ἐπικ. (κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ νήπιος), νήπιος, „παιδάριον, παιδάκι, μωρόν“, Ἰλ. Β 338, Ζ 408, Π 263.

νηπιέη, ἡ, ἐπικ., μόνον ἐν τῇ δοτ. ἑνικ. χ πληθ. νηπιέῃ, νηπιέῃσι καὶ αἰτ. πληθ. νηπιάας, κατ' ἐπικὴν ἔκτασιν ἐκ τοῦ συνηρημένου νηπιᾶς, α 297. (Ὁ δὲ Ἀμεῖς ὑπολαμϐάνει τὸ νηπιάας σύνθετον ἐκ τοῦ νήπιος καὶ ᾱο, ἄεσα: κοιμῶμαι ‖. τοσοῦτον ἀπιθάνως, ὥστε ἓν τινι νεωτέρᾳ ἐκδόσει ἀντ' αὐτῆς προὐτίμησε τὴν τοῦ υἱοῦ Θεοδώρου γνώμην ὅτι τὸ νηπιάα εἶνε Αἰολ. τύπος τοῦ νηπιαία· τοῦτο δὲ εἶνε οὐσιαστικωμένον θηλυκὸν κατ' ἀναλογίαν πολλῶν εἰς -αία οὐσιαστικῶν (ἀλκαία, δικαία, ἀναγκαίη) ἔκ τινος ἀχρήστου πλέον ἐπιθέτου νηπιαῖος, ὅπερ ἔχει πρὸς τὸ: νήπιος, ὅπως τὸ: ϐωμιαῖος καὶ κλοπιμαῖος πρὸς τὸ: ϐώμιος χ κλόπιμος. Τότε δὲ τὸ: νηπιέη ἔγεινε κατ' Ἰων. συζολὴν ἐκ τοῦ Αἰολ. νηπιάα)· ἀ.) νηπιακή, παιδικὴ ἡλικία, Ι 491· ϐ′.) νηπιακὸς ἢ παιδαριώδης τρόπος, παιδιά, „παιδάρισμα“, ἐν γένει ἀφροσύνη, μωρία, πληθ. «νηπιέῃσι» Ο 363, Υ 311, ω 469, «νηπιάας ὀχέειν»=**νηπιαχεύειν**, α 297, ἴδ. καὶ τὴν ἑπομ. λ. Ἐκ τοῦ

νήπιος, ίη, ιον (κατὰ τὴν συνήθη ἐτυμολογίαν: νη-, ἔπος, in-fans). 1) κυρ. νήπιος, ἀνήλικος, „μωρόν“, Ι 440· συχνὸν τὸ «νήπια τέκνα» καὶ ἐπὶ ζώων, Β 311, Λ 113. 2) τροπ. ἀ.) παιδαριώδης, μωρός, ἁπλοῦς, Β 38, Ε 406, Η 401, α 8 κ. ἀ., ὅθεν χ ἐπιτείνεται «μέγα νήπ.» Π 46, ι 44· εἰς ἠπιωτέραν σημασίαν ἄκακος κεῖται περὶ τῆς Ἀνδρομάχης, ἀγνοούσης τὸν θάνατον τοῦ Ἕκτορος, Χ 445· ϐ′.) ἀδύνατος (ὡσεὶ παιδίον), «βίη» Λ 561. (Ἑτέρα ἐτυμολογία εἶνε ἡ τοῦ Γοιϐέλου, ἐκ τοῦ νη- χ ϐία, καὶ σημαίνει κατ' αὐτόν· ἀ.) ἀδύνατος, ἀσθενής, τρυφερός· ϐ′.) πνευματικῶς ἀδύνατος, μωρός. Ἡ δὲ τροπὴ τοῦ ϐ εἰς π ὅπως καὶ ἐν τῷ κύϐη—κύπελλον, στίλϐω—στιλπνός κ. ἄ.).

νήποινος, ον, ποι. (νη-, ποινή), ἄνευ ἀποζημιώσεως ἢ ἐκδικήσεως, ἀνεκδίκητος, ἐπὶ προσώπων, Ὀδ. α 380, ϐ 145.—Τὸ οὐδ. «νήπιον» ὡς ἐπίρ. ἀτιμωρητί, „ἀπλήρωτον“, δωρεάν, «ἀλλότριον βίον νήποινον ἔδουσιν» α 160, 337 κ. πλχ.

νηπύτιος [.⏑⏑.], **ίη, ιον**, ποιητ., νήπιος, ἀνήλικος, „μωροῦδι“, Ἰλ. Υ 200, 431· τροπ. παιδαριώδης, μωρός, ἁπλοῦς, Ν 292, Υ 244 κ. ἀ. (Συνήθως παράγεται ἐκ τοῦ νη- χ

ἀπύω, ἠπύτης· κατὰ δὲ τὸν Λόββεκ εἶνε ἰδιότροπός τις ἐκτενέστερος τύπος τοῦ νήπιος, ‖. καὶ ὁ Κούρτιος θεωρεῖ τὸ νηπύτιος ὡς ὑποκοριστικὸν τύπον τοῦ νήπιος, ὀρθῶς· προσεπιμαρτυρεῖ δὲ καὶ ἡ καθομιλουμένη, ἐν ᾗ πολλὰ ὑποκοριστικὰ λήγουσιν εἰς ούτσ-ικος, ὅπερ πιθανώτερον παράγεται ἐκ τοῦ ούτ-ικος ἢ ἐκ τοῦ Ἰταλ. -uccio ἢ -uzzo (Λατ. -uccus), οἷον μικρούτσικος, μεγαλούτσικος, τοσούτσικος).

Νηρεύς, ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πόντου καὶ τῆς Γαίας, ἀνὴρ τῆς Δωρίδος καὶ πατὴρ πεντήκοντα ἢ κατ' ἄλλους ἑκατὸν θυγατέρων (τῶν Νηρηίδων), βασιλεὺς τοῦ Αἰγαίου πελάγους ὑπὸ τὸν Ποσειδῶνα. Παρὰ τῷ ποιητῇ καλεῖται μόνον «ἅλιος γέρων» Σ 141. Τὸ δὲ ὄνομα κατὰ πρῶτον ἀπαντᾶται Υ. Ἀπόλ. 319. (Ἐτυμολογεῖται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ νη-, καὶ ῥέω, κατ' ἄλλους δὲ πιθανώτερον ἐκ τοῦ νάω, ναρός, ‖. καὶ σχετίζεται πρὸς τὸ τῆς καθομιλουμένης „νερόν" (=νηρόν=ναρόν) =ὕδωρ).

Νηρηΐς, ίδος, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ **Νηρεΐς**, θυγάτηρ τοῦ Νηρέως ἐκ τῆς Δωρίδος, ἐν Ἰλ. μόνον πληθ. «αἱ Νηρηίδες» Σ 38, 52. ‖. Ἐν τῇ καθομιλουμένῃ ἐσώθη οὐ μόνον τὸ ὄνομα „Νεράϊδα" καὶ πληθ. „Νεράϊδαις", ἀλλὰ καὶ ἡ πίστις παρὰ τῷ Ἕλλην. λαῷ εἰς ὄντα τινὰ γυναικεῖα ὑπεράνθρωπα, ὑδατόβια, ἐξόχου καλλονῆς, οὕτω καλούμενα· ὅθεν ἐκ μετωνυμικῶς „Νεράϊδα" ἡ πάγκαλος γυνή).

Νήρικος [.⏑.], ἡ, παλαιὰ πόλις τῆς πρώην μὲν χερσονήσου, μετέπειτα δὲ νήσου Λευκάδος, κατὰ Στράβωνα ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἰσθμοῦ τῆς χερσονήσου, ω 377. Διορυχθέντος δὲ τούτου ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις ὑπὸ τῶν Κορινθίων, κατεστράφη, ὡς εἰκός, ἐκ ἀντ' αὐτῆς ἐκτίσθη ἡ Λευκάς, τανῦν Ἁγ. Μαύρα. Ὁ Στράβ. 1, 3, 18. 10, 2, 8 ὀνομάζει αὐτὴν Νήριτον).

Νήριτον [.⏑.], τό, ὄρος κατάφυτον κατὰ τὰ βόρεια τῆς Ἰθάκης, Β 632, ι 22, ν 351, ἴδ. **Νήιον**. Κατὰ τὸν μῦθον ὠνομάσθη οὕτως ἐκ τοῦ ἑπομ.

Νήριτος [.⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀλκαθόου, ἀδελφὸς τοῦ Ἰθάκου, ρ 207.

Νήριτος, ον, ἴδ. **εἰκοσινήριτος**.

Νησαίη, ἡ (νῆσος), μία τῶν Νηρηίδων, Σ 40.

νῆσος, ἡ (νέω), κυρ. ἡ νηχομένη γῆ, νῆσος, „νησί", Β 108, α 50 κ. ἀ.

νῆστις, ιος, ὁ, ἡ (νη-, ἔδω) ὁ μὴ τρώγων (φαγών), „νηστικός", Τ 156, 207, σ 370.

νητός, ή, όν (νέω), συσσωρευμένος, „σοβασμένος", ϐ 338 †.

νῆϊς, Ἰων. ἀντὶ τοῦ **ναῖς** (νάω, νέω=νήχομαι) γεν. νηὸς καὶ κατ' ἐπικ. συζολὴν νεός, δοτ. νηΐ, αἰτ. νῆα καὶ νέα, ι 289 (ἔνθα κατὰ συνίζησιν λαμβάνεται ὡς μονοσύλλαβον), πληθ. ὀν. νῆες καὶ νέες, γεν. νηῶν, νεῶν καὶ ναῦφιν, δοτ. νηυσί, νήεσσι, νέεσσι καὶ ναῦφιν, αἰτ. νῆας καὶ νέας, ἐπίρ. **νηάδε** (νηάδε) εἰς τὸ πλοῖον, ν 19 (ἐκ διορθώσεως τοῦ Βεκκέρ. ἀντὶ τοῦ συνήθους νῆ' ἄρα), ναῦς, πλοῖον, πολλαχ. τοῦ Ὁμ., ὅστις δύω εἴδη πλοίων μνημονεύει· ἀ.) φορτηγά, «φορτίδες» ι 323, καὶ δ'.) πολεμικά, κατ' ἐξοχ. «νῆες» λεγόμενα. (Κατὰ τὸν Νηῶν κατάλογον φέρουσιν ἑκάστη 50, τινὲς δὲ ᾗ 150 ἄνδρας. Μέρη τοῦ πλοίου μνημονεύονται «τρόπις, πρῴρη, πρύμνη, ἴκρια, πηδάλιον, ἱστός, ζυγά» ὡς «ὅπλα» δὲ (ἄρμενα) τοῦ πλοίου τὰ «ἱστία, ἐρετμά, πείσματα, πρυμνήσια», ἴδ. τὰς λέξεις. — Τὸ ναυτικὸν στρατόπεδον, ὁ ναύσταθμος, παρ' Ὁμ. ἁπλῶς «νῆες», ἔκειτο μεταξὺ τῶν δύω ἀκρωτηρίων, τοῦ Σιγείου καὶ τοῦ Ῥοιτείου, ἴδ. μάλιστα Ξ 30 ἑξ., κατὰ δὲ τὸν Στράβωνα ἀπέχουσιν ἀλλήλων τὰ ἀκρωτήρια ταῦτα 60 στάδια. Ἐπειδὴ δὲ τὸ διάστημα τοῦτο δὲν ἐχώρει τὸν μέγαν ἀριθμὸν τῶν πλοίων (1186 κατὰ τὸν κατάλογον), εἶνε πολὺ πιθανὸν ὅτι ἦσαν τεταγμένα εἰς πολλὰς σειράς, πρβλ. Ξ 31, 35. Καὶ ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς εἶχε τὸ δεξιὸν κέρας πρὸς τὸ Σίγειον, ὁ Ὀδυσσεὺς τὸ μέσον καὶ ὁ Τελαμώνιος Αἴας τὸ ἀριστερὸν κέρας πρὸς τὸ Ῥοίτειον, Λ 6—9. Μεταξὺ δὲ τῶν σειρῶν τῶν πλοίων ἦσαν αἱ «κλισίαι» (σκηναί). Ἅπαν δὲ τοῦτο τὸ στρατόπεδον ἦτο ὀχυρωμένον πρὸς τὴν Τροίαν διὰ χώματος καὶ τάφρου. ‖. Ἴδ. τοῦ ἡμετέρου Γ. Νικολαΐδου τὴν Γαλλιστὶ γεγραμμένην πραγματείαν Topographie et plan stratégique de l'Iliade, σελ. 113 ἑξ.

νήχω καὶ νήχομαι, μέσ. ὡς ἀποθ. (νάω, ἴδ. νέω), μέλ. νήξομαι, ε 364, „κολυμβῶ". Τὸ ἐνεργ. Ὀδ. ε 375, 399, η 280· τὸ δὲ μέσ. η 276, ξ 352, ψ 233, 237.

νίζω, σχηματίζει τοὺς χρόνους του ἐκ τοῦ **νίπτω** (ἐξ οὗ παρ' Ὁμ. μόνον ὁ ἐνεστ. ἀπονίπτομαι εὑρίσκεται, ἴδ. τ. λ.), μέλ. νίψω, ἀόρ. ἀ. ἀναύξ. νίψα, καὶ μέσ. νιψάμην, παθ. παρακ. νένιμμαι, Ω 419· νίπτω, πλύνω, „νίβω", «δέπα, τραπέζας» Π 229, α 112, «τινά» τ 372· μετὰ δύω αἰτ. «νίψας τινὰ πόδας» τ 376· ἀπονίπτω, ἀποπλύνω, «ἱδρῶ ἀπό τινος» Κ 576, «αἷμα ἀπό τινος» Λ 830. — Τὸ μέσ. νίπτομαι, „νίβομαι", μετ' αἰτ. «χεῖρας» Π 230, μ 336. (Τὸ χειρονίψιμον ἦτο σύνηθες εἰς τοὺς Ἕλληνας πρὸ τῶν σπονδῶν καὶ πάσης ἄλλης ἱερᾶς πράξεως, οἷον προσευχῆς, ἔτι δὲ καὶ πρὸ παντὸς γεύματος. ‖. Τοῦτο τὸ τελευταῖον καὶ μέχρι τῆς σήμερον διετήρησεν ὁ Ἕλλην. λαός), «χεῖρας ἁλός» ἐκ τῆς θαλάσσης, ὅ ἐ. θαλάσσιον ὕδωρ λαμβάνων, ϐ 261· μετὰ δύω αἰτ. «ἐκ ποταμοῦ χρόα ἅλμην» ἐκ τοῦ ποταμοῦ (λαμβάνων ὕδωρ) ἀποπλύνω τὴν ἅλμην ἀπὸ τοῦ σώματός μου, ζ 224. Παθ. μετὰ αἰτ. τοῦ πράγματος, «περὶ δ' αἷμα νένιπται» (ὁ νεκρὸς τοῦ Ἕκτορος) εἶνε ἀπὸ τοῦ αἵματος περικεκαθαρμένος, Ω 419. Ἄνευ αἰτιατ. νίπτομαι, „νίβομαι", (ἐξυπακουομένου τοῦ «χεῖρας»), Ω 305, α 138.

ΝΙΚΆΩ, [-..], παρατ. θαμις. ά. πληθ. νικάσκομεν, λ 512, μέλ. νικήσω, ἀόρ. ά. ἐνίκησα, παθ. ἀορ. μετοχ. νικηθείς. 1) ἀμετάβ. ά.) νικῶ, εἶμαι νικητής, ὑπερισχύω, Γ 71, λ 548 κ. ά., ὅθεν «νικήσας» ὁ νικητής, Γ 255, 404 κ. ά., μετὰ περαιτέρου προσδιορισμοῦ κατὰ δοτ. «πυγμῇ» εἰς τὴν πυγμήν, Ψ 669, κατ' αἰτιατ. «πάντα ἐνίκα» εἰς πάντα ἀγῶνα, εἰς ὅλα ἐνίκα, „πάντα νικοῦσε", Δ 389, Ε 807· β΄.) ἐν γένει ὑπερισχύω, εἶμαι ἀνώτερος, ὑπερτερῶ, συνήθως μετὰ δοτ. «μύθοισι» διὰ τῶν λόγων ἢ εἰς τοὺς λόγους, Σ 252, «δόλοισι» γ 121, «κάλλει» Ψ 247 κ. ά., ἀπολελ. «τὰ χερείονα νικᾷ» Α 576, «βουλὴ κακὴ νίκησε» κ 46· ὅθεν γ΄.) ἐν δίκῃ νικῶ, κερδίζω τὴν δίκην, λ 548. 2) μεταβ. νικῶ, καταβάλλω, τινά, σ 333 κ. ά., συνήθως μετὰ περαιτέρου προσδιορισμοῦ κατὰ δοτ. «τινὰ μάχῃ» εἰς τὴν μάχην, Π 79, «πόδεσσι» [δρόμῳ] „εἰς τὸ τρέξιμον, εἰς τὰ πόδια", Υ 410 κ. πλχ., «πύξ» εἰς τὴν πυγμήν, Ψ 634· ἐν γένει ὑπερβαίνω, «τινὰ ἀγορῇ, κάλλεϊ» Β 370, Ι 130, «νόον νίκησε νεοίη» Ψ 604, «ἦν περ κ' ἐθέλωσιν ἠῶ μίμνειν, οὔ τι με νικήσουσιν» καὶ ἂν μείνωσι μέχρι τῆς ἠοῦς, δὲν θὰ μὲ νικήσωσιν (εἰς τὴν ἀγρυπνίαν), ὅ ἐ. δὲν θὰ ἀποκοιμηθῶ, σ 319· μετὰ δύω αἰτιατ. «εἵνεκα νίκης, τήν μιν νίκησα δικαζόμενος» ἕνεκα τῆς νίκης, τὴν ὁποίαν τὸν ἐνίκησα, τὴν ὁποίαν ἔλαβον κατ' αὐτοῦ, δικαζόμενος, λ 545. Ἐκ τοῦ

ΝΊΚΗ, ἡ, Α΄.) νίκη, συνήθως ἐν μάχῃ, Γ 457, Η 26, ἐν δίκῃ, λ 544. Β΄.) προσωποπ. ἡ Νίκη, ἡ θεὰ τῆς νίκης, θυγάτηρ τοῦ Ἄρεως, Ὑμ. 7. 4.

ΝΙΌΒΗ, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ταντάλου ἐκ τῆς Δίας, γυνὴ τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν Ἀμφίονος. Καυχηθεῖσα διὰ τὰ δώδεκα αὐτῆς τέκνα καὶ ἀποθρασυνθεῖσα καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν Λητὼ ἐπὶ εὐτεκνίᾳ, πρῶτον μὲν ἐστερήθη αὐτὰ πάντα κατατοξευθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐκ τῆς Ἀρτέμιδος, εἶτα δὲ καὶ αὐτὴ μετεμορφώθη εἰς πέτραν, ω 602, 606.

ΝΊΠΤΩ, ἴδ. ΝΊΖΩ.

ΝΙΡΕΎΣ [-.], ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Χαρόπου καὶ τῆς Ἀγλαΐας, ἐκ τῆς νήσου Σύμης, ὁ κάλλιστος μετὰ τὸν Ἀχιλλέα πάντων τῶν ἐπὶ Τροίαν Ἀχαιῶν, Β 671 ἑξ.

ΝΊΣΑ, ἡ, πόλις τῆς Βοιωτίας, Β 508, κατὰ Στράβ. 9, 2, 15, κώμη πλησίον τοῦ Ἑλικῶνος.

ΝΊΣΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀρήτου, Δουλίχιος, πατὴρ τοῦ Ἀμφινόμου, π 395, σ 126.

ΝΊΣΣΟΜΑΙ=ΝΈΟΜΑΙ, ποι., μέλ. νίσομαι, Ψ 76, πορεύομαι, βαδίζω, ὑπάγω, Σ 566, «πόλεμόνδε» Ν 186, Ο 577· ἰδίως ἀπέρχομαι «ἐκ πεδίου» Μ 119, «ἐξ Ἄϊδαο» Ψ 76· ἐπανέρχομαι «οἴκαδε» δ 701, ε 19.

ΝΊΣΥΡΟΣ [--.], ἡ, νησίδιον μικρὸν τῶν νοτίων Σποράδων πλησίον τῆς Κῶ, τὰ νῦν Νίσυρος ἢ Νίσουρα, Β 676. (Παρὰ τοῖς μετέπειτα τὸ ι καὶ ο εἶνε βραχέα, οἷον ἐν τῇ Ἀνθολογ. Παλατ., ‖. ἅπερ ὅμως ὁ Δίνδορφ διά τινος διορθώσεως ἐπανήγαγεν εἰς τὸν ἀρχαῖον χρόνον).

ΝΙΦΆΣ [˘.], ΆΔΟΣ [˘.], ἡ (νίφω), τῆς χιόνος ἡ „τούφα ἢ τσούπα", ἥτις, ὅταν ἦνε μεγάλη, λέγεται τροπικῶς „τολούπα", παρ' Ὁμ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πληθ. «νιφάδες ταρφειαὶ» πυκναὶ τολούπαι, „τουφᾶνι", Ἰλ. Τ 357. Ὅθεν καὶ τίθεται ὡς εἰκὼν τοῦ πλήθους, Γ 222, «χιόνος νιφ.» Μ 278. Τὸ αὐτὸ εἰκονίζει καὶ ὁ ἐνικός, Ο 170.

ΝΙΦΕΤΌΣ [˘..], ὁ (νίφω), τὸ χιονίζειν, „χιονιά, τουφᾶνι", Κ 7 (ἔνθα τινὲς ἡμαρτημένως τονίζουσι: νίφετος), δ 566.

ΝΙΦΌΕΙΣ [˘..], ΕΣΣΑ, ΕΝ, ποι. (ἄχρ. ΝΊΨ, αἰτ. νίφα=χιών), χιονώδης, χιονοσκεπής, ἐπὶ ὑψηλῶν ὀρέων, οἷον τοῦ Ὀλύμπου, Σ 616, τοῦ Τμώλου, Υ 285, «Θρηκῶν ὄρεα» Ξ 227, «Κρήτης ὄρεα» τ 338, «ὄρος» Ν 754.

ΝΊΦΩ [-.], ἐνεστ. ἀπαρφ. νιφέμεν, χιονίζω, Μ 280 † (ἔνθα ὁ Βέκκερος ἐκ Βαϋμλεΐνος κατὰ τὸν παλαιὸν γραμματικὸν Χοιροβοσκὸν γράφουσι: νειφέμεν).

ΝΊΨΑ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἔνιψα, ἴδ. ΝΊΖΩ.

ΝΟΕΩ (νόος), μέλ. νοήσω, ἀόριστ. ἐνόησα καὶ νόησα. Α΄.) Ἐνεργ. 1) ἀντιλαμβάνομαι· ά.) ἐπὶ τῆς διὰ τῶν αἰσθήσεων ἀντιλήψεως, καὶ ἰδίως μόνον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, «τινὰ ἢ τί ὀφθαλμοῖς ἢ ἐν ὀφθαλμοῖς» διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἀντιλαμβάνομαι, ἐπομ. βλέπω, παρατηρῶ, Ο 422, Ω 294, Υ. Ἀφρ. 180, «οὐ νοέω» ἀκριβῶς, ταχέως, ἀντιλαμβάνομαι, παρατηρῶ, Γ 374 κ. ἀ. πλχ. Ὅθεν πολλάκις συντάσσεται μετὰ τοῦ «ἰδεῖν», οἷον «τὸν δὲ ἰδὼν ἐνόησε» Λ 599, ν 318 κ. ά. (ἔνθα τὸ μὲν «ἰδεῖν» σημαίνει τὸ προσβλέπω, „κυττάζω", τὸ δὲ «νοῆσαι» τὸ παρατηρῶ, βλέπω), καὶ μετὰ μετοχῆς κατηγορηματικῆς «τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησαν Τρῶας» Μ 143 κ. ἀ. πλχ. (Κατὰ τὸν Κλάσσεν ἐν ἅπασι τοῖς χωρίοις τοῦ Ὁμήρου, ἔνθα τὸ «νοέω» συντάσσεται μετὰ μετοχῆς κατηγορηματικῆς τοῦ ἀντικειμένου, σημαίνει κυρίως μὲν τὴν διὰ τῆς αἰσθήσεως (τῆς ὁράσεως) ἐντύπωσιν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἐνέργειάν τινα ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἐκ. ἐπομ. ἐπιρροὴν εἴς τινα πρᾶξιν. Ὡσαύτως λοιπὸν καὶ τὸ περὶ τοῦ μάντεως Θεοκλυμένου, υ 367, «νοέω κακὸν ὔμμιν ἐρχόμενον» πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ βλέπω, διότι ὁ μάντις ἐν τῇ ὀπτασίᾳ του βλέπει τι αἰσθητὸν ὅραμα)· β΄.) ἰδίως (διὰ τοῦ πνεύματος) ἀντιλαμβάνομαι, „καταλαμβάνω", ἐννοῶ, συχνὰ παρ' Ὁμ., «ν. θυμῷ, φρεσί, μετὰ φρεσί, ἐν φρεσί», ἑπομένου τοῦ «ὅπως» Κ 224 ἢ «ὡς» Υ 264, χ 32. 2) διανοοῦμαι, σκέπτομαι, φρονῶ, Ι 537 κ. ά., «οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω» δ 148, «οὐ ν. πρόσσω καὶ ὀπίσσω» δὲν σκέπτεται οὔτε τὰ ἐμπρὸς οὔτε τὰ ὀπίσω, τουτέστιν οὔτε τὰ

παρελθόντα οὔτε τὰ μέλλοντα, εἰς ἔνδειξιν τῆς παντελοῦς ἀσυνεσίας, Α 343 (‖. ἴσως καὶ ἐνταῦθα τὸ «νοέω» κεῖται εἰς τὴν πρώτην σημασίαν, καὶ ἡ φράσις ὅλη εἶνε παροιμιώδης, ἀναλογοῦσα εἰς τὴν τῆς καθομιλουμένης „δὲν βλέπει οὔτε 'μπρὸς οὔτε 'πίσω· — νὰ βλέπῃς καὶ 'μπρὸς καὶ 'πίσω“), «οὐκ ἐνόησα ἄψορρον καταβῆναι» δὲν ἐσκέφθην (ὅ ἐ. ἐλησμόνησα) νὰ καταβῶ πάλιν, λ 62 (πρβλ. κ 557)· πολλάκις καὶ εἰς ταύτην τὴν σημασίαν συντάσσεται μετὰ τῶν δοτ. «φρεσί, θυμῷ κ. ἄ.». Ἡ μετοχὴ ἐνίοτε λαμβάνεται ὡς ἐπίθετον, περιεσκεμμένος, συνετός, πεφυλαγμένος, Α 577, ο 170 κ. ἀ. 3) ἐπινοῶ, ἐξευρίσκω, «νόον» γνώμην, Ι 104, «μῦθον» Μ 232, «νόημα» δ 122, «ἄλλο» δ 382, Ψ 140 κ. ἀ., μετ' ἀπαρφ. διανοοῦμαι, ἔχω κατὰ νοῦν, „σκοπεύω“, Ε 665, Χ 235 κ. ἀ. Β΄.) Μέσ. μόνον ἐν τῷ «νοήσατο μάστιγα ἑλέσθαι» ἐσκέφθη καθ' ἑαυτὸν νὰ λάβῃ τὴν μάστιγα, Κ 501. Ἐκ τούτου

νόημα, ατος, τό, ἁ.) διανόημα, ὡς παρομοίωμα τῆς ταχύτητος, η 36, Υ. Ἀπ. 186· β΄.) σκοπός, ἀπόφασις, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πληθ., Κ 104, δ 121 κ. πολ.· γ΄.) διάνοια, νοῦς, σ 215, υ 346, ὅθεν σύνεσις, φρόνησις, Τ 218, ν 330· δ΄.) φρόνημα, γνώμη, διάθεσις, η 292, υ 82.

νοήμων, ον, γεν. ονος (νοέω), νοήμων, φρόνιμος, Ὀδ. δ 282, γ 133, ν 209.

Νοήμων, ονος, ὁ, 1) εἷς τῶν Λυκίων, Ε 678. 2) εἷς τῶν εὐγενῶν Πυλίων, Ψ 612. 2) υἱὸς τοῦ Φρονίου κάτοικος τῆς Ἰθάκης, δ 386, δ 630.

νόθος, η, ον, νόθος, ὁ μὴ ἐκ νομίμου γάμου γεννηθείς, τοὐναντίον τοῦ «γνήσιος», Ἰλ. Λ 102, «κούρη νόθη» Ν 173.

νομεύς, ῆος, ὁ (νέμω), ποιμήν, „βοσκός“ (Τσακωνικῶς „νομία“=νομέας=νομεύς), ἐν γένει Σ 525, π 3 κ. ἀ., «ἄνδρες νομῆες» Ρ 65. Οὕτως ὀνομάζονται καὶ οἱ ὑποδεέστεροι ποιμένες ἀντιθετικῶς πρὸς τοὺς προϊσταμένους, „κοπέλια“, ρ 214, 246, υ 175. Ἐκ τούτου

νομεύω, 1) ποιμαίνω, „βόσκω“, «μῆλα» ι 336, κ 85. 2) παρασκευάζω, παρέχω νομήν, «βουσὶ νομούς» Υ. Ἑρμ. 492.

***νομή** (νέμω), βοσκή, τόπος πρὸς βοσκήν, Βατρ. 59. Ἐκ τούτου

***νόμιος**, ον, ὁ τὰς νομὰς ἐφορεύων, «ν. θεός» ἐννοεῖται ὁ Πάν, Ὕμ. 18 (19), 5.

Νομίων [.–.], ίονος, ὁ, πατὴρ τοῦ Ἀμφιμάχου, κάτοικος τῆς Καρίας, Β 871.

νομόνδε, ποιητ. ἐπίρ., εἰς τὴν βοσκήν, Σ 575, ι 438. Ἐκ τοῦ

νομός, ὁ (νέμω). Α΄.) νομή, βοσκή, ὅ ἐ.· ἁ.) τόπος βοσκῆς, „βοσκότοπος, λειβάδι“ (ἐν τῇ νήσῳ Κέᾳ „βολή“), «ἵππων» Ζ 511 κ. ἀ., «ὕλης» δασώδης βοσκή, δάσος ἔνθα βόσκουσι τὰ θηρία, κ 159· β΄.) „βοσκή“, φορβή, τροφὴ τῶν ζώων, «γλυκερός» Υ. Ἑρμ. 198. Β΄.) διανομή, τροπικ. «ἐπέων πολὺς νομὸς ἔνθα καὶ ἔνθα» πολλὴ ἡ διανομή, ἀμοιβή, ἀνταλλαγὴ τῶν λόγων ἐδῶθεν καὶ ἐκεῖθεν, ὅ ἐ. ἀποδίδουσι τόσους λόγους, ὅσους λαμβάνουσι, Υ 249. (Οὕτως ἑρμηνεύει οὐχὶ πάνυ πιθανῶς ὁ Φαῖσις· συνήθως δ' ἑρμηνεύεται τὸ χωρίον τροπικῶς κατὰ τὴν Α΄.) σημασίαν: ἐδῶθεν ᾗ ἐκεῖθεν ἐκτείνεται πολλὴ νομή, εὐρὺ (στάδιον) πεδίον τῶν λόγων, πολὺς ὁ θερισμὸς τῶν λόγων).

***νόμος**, ὁ (νέμω), ἔθιμον, συνήθεια, νόμος, μόνον ἐν τῷ «νόμοι ᾠδῆς» [νόμοι], μέλη, σκοποὶ τῆς ᾠδῆς, Υ. Ἀπ. 20.

νόος, ὁ, συνῃρ. **νοῦς**, μόνον κ 240, κυρ. ἡ δύναμις τῆς πνευματικῆς ἀντιλήψεως καὶ τῆς θελήσεως, ἔτι δὲ τὸ προϊὸν τῆς ἐνεργείας αὐτῆς· ὅθεν 1) νοῦς, φρόνησις, σύνεσις, „γνώση“, Ο 461, 643, υ 366, «πολυκερδὴς» ν 255, «νόος ἔμπεδος ἦν» ὁ νοῦς ἦτο ςαθερός, Λ 813, «νόῳ ᾗ βουλῇ» μὲ νοῦν ᾗ μὲ σκέψιν, γ 128, «νόῳ» μὲ νοῦν, „μὲ γνώσην“, ζ 320 κ. ἀ. 2) ψυχή, καρδία, «κεῦθε νόῳ» κρύπτε εἰς τὴν ψυχήν σου, Α 363, «χαῖρε νόῳ» θ 78 κ. ἀ., ἰδίως φρόνημα, ἦθος, ψυχικὴ διάθεσις, „γνώμη“, «ἀνθρώπων νόος» α 3, «τοῦτον ἔχει νόον» ἔχει ταύτην τὴν διάθεσιν, τοῦτο τὸ φρόνημα, ταύτην τὴν ἀπόφασιν, δ 124, 281, «ν. αἰνέσιμος» ε 190, «ἀκήλητος» κ 329, «θεουδής, ἀπηνής, ἀεικής», ἴδ. τὰς λ. 3) γνώμη, σκοπός, ἀπόφασις, Β 192, «νόον νοεῖν» Β 291, Ι 104, «βουλεύειν» ε 23, «νόον καταλέξαι» δ 256, ξ 490, συνδυάζεται μετὰ τοῦ «μῆτις» Η 447, Ο 509.

νόσος, ἡ, ἴδ. **νοῦσος**.

νοστέω (νόστος), μέλ. νοστήσω, ἀόρ. ἀναύξ. νόστησα· ἁ.) ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω εἰς τὰ ἴδια, εἰς τὴν πατρίδα, «οἴκαδε, ἐκ Τροίης» Δ 103, Σ 60, Ν 232, «δόμονδε, Ἰθάκηνδε, ἐς πατρίδα» α 83, 163, 290, Ψ 145, «δεῦρο» ω 405. Τὸ δὲ δ 619 καὶ ο 119, «ὅθ' ἐὸς δόμος ἀμφεκάλυψε κεῖσέ με νοστήσαντα» πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ κατὰ τοὺς νεωτάτους ἑρμηνευτὰς βραχυλογικῶς: ὅτε ὁ οἶκός του μὲ ἐσκέπασεν ἐλθόντα ἐκεῖσε κατὰ τὸν νόστον μου, κατὰ τὴν εἰς τὰ ἴδια ἐπάνοδόν μου. Ἄλλοι δὲ ἑρμηνεύουσιν ἁπλῶς ἐλθόντα τὸ «νοστήσαντα», ἴδ. **νόστος**· β΄.) ἰδίως εὐτυχῶς ἐπανέρχομαι ἔκ τινος ἢ ἀπαλλάττομαί τινος, «ἐκ πολέμοιο» Ρ 239, «ἐκ πυρός» Κ 247.

νόστιμος [.⏑.], ον, εἰς τὸν νόστον ἀνήκων, ὅθεν ἁ.) «νός. ἦμαρ» ἡμέρα τῆς οἴκαδε ἐπανόδου, ποιητ. περιγραφὴ ἀντὶ τοῦ ἐπιστροφὴ εἰς τὴν πατρίδα, ἐπάνοδος, Ὀδ. α 9, 354 κ. ἀ.· β΄.) νόστου ἐπιδεκτικός, ὁ δυνάμενος ἢ μέλλων νὰ ἐπιστρέψῃ, δ 806, τ 85, υ 33. (‖. Περίεργος εἶνε ἡ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ μετάπτωσις ἢ μᾶλλον κατάπτωσις τῆς σημασίας τῆς λέξεως. Ἐπειδὴ τὸ «νόςιμον ἦμαρ» εἰ-

νε ἡ γλυκυτάτη, ἡδονικωτάτη τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀνθρώπου, „νόστιμον“ καλεῖται καὶ πᾶν τὸ γλυκύ, ἡδύ, ἰδίως δὲ τὸ εἰς τὴν γεῦσιν· ἔπειτα δὲ τὸ χαρίεν). Ἐκ τοῦ

νόστος, ὁ, ἐπάνοδος, ἐπιστροφή, ἰδίως εἰς τὰ ἴδια, εἰς τὴν πατρίδα, Β 155, γ 132 κ. ἀ., μετὰ γενικ. τοῦ προσώπου «Ὀδυσῆος, Ἀχαιῶν» α 87, 326, δ 360, ἢ τοῦ τόπου εἰς ὃν ἐπιστρέφει τις, «Ἀχαιΐδος» ψ 68, χ μετὰ προθ., οἷον «νῆας ἔπι» εἰς τὰς ναῦς, Κ 509. Τὸ δὲ «ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης» δὲν σημαίνει τὸ τέρμα τῆς ἐπιστροφῆς, ἀλλὰ τὸ ὑπεράνω τῶν νώτων τῆς θαλάσσης, γ 142. Τὸ χωρίον ε 344, ἔνθα ἡ Ἰνὼ συμβουλεύει τὸν ἐπὶ τῆς σχεδίας πλέοντα Ὀδυσσέα, «χείρεσσι νέων ἐπιμαίεο νόστου γαίης Φαιήκων» καταδεικνύει τὴν περίπτωσιν, ἐξ ἧς προέκυψεν ἡ μετέπειτα παρὰ Πινδάρῳ καὶ τοῖς τραγικοῖς οὐχὶ σπανία σημασία τῆς προσελεύσεως ἢ ἀφίξεως, ὅθεν ἑρμηνεύεται: κολυμβῶν διὰ τῶν χειρῶν προσπάθει νὰ φθάσῃς εἰς τὴν χώραν τῶν Φαιάκων. (Ἄλλοι ὅμως καὶ ἐνταῦθα εὑρίσκουσι τὴν σημασίαν τῆς ἐπανόδου καὶ θεωροῦσι τὸ «γαίης Φ.» ὡς ἐπεξήγησιν τοῦ «νόστου», ἐπειδὴ χ εἰς πραγματοποίησιν τοῦ νόστου ὁ κυριώτατος ὅρος ἦτο ἡ ἄφιξις εἰς τὴν γῆν τῶν Φαιάκων).

νόσφι, πρὸ φωνήεντος δὲ χ εἰς σχηματισμὸν θέσει μακρᾶς συλλαβῆς **νόσφιν**, καὶ κατ' ἔκθλιψιν τοῦ ι **νόσφ'**, οἷον Υ 7, ποιητικὴ λέξις. 1) Ἐπίρ. χωρίς, „χωριστά, χώρια“, μακράν, Ὁμηρ. πλχ., «νόσφι κιών» ἀπελθών, ἀπομακρυνθείς, Ξ 440, «ν. ἀπάγω» ἀπάγω μακράν, δ 289· σημαίνει δὲ καὶ τὸ „παράμερα“, πλαγίως, «ν. ἰδών» ἀποστρέψας τὸ βλέμμα, τὸ πρόσωπον, ρ 304, κατὰ μέρος, κατ' ἰδίαν, Ρ 408, Ω 583, «νόσφιν ἀπὸ φλοίσβοιο» Ε 322, Κ 416, Ο 244, «ἀπὸ νόσφιν» Ὑ. Δήμ. 304. 2) Πρόθ. μετὰ γενικ. ἀ.) συνήθως ἐπὶ τόπου, μακράν, χωρίς, «ἑτάρων» Α 349, «πολέμοιο» Ζ 433 κ. ἀ.· β΄.) ἄνευ, ἐκτός, πλήν, «νόσφι Ποσειδάωνος» α 20, «θεῶν» Μ 466, πρβλ. Υ 7· γ΄.) μεταφ. «νόσφιν Ἀχαιῶν βουλεύει» μεμονωμένος τῶν Ἀχαιῶν βουλ., ὅ ἐ. διαφόρως παρὰ τοὺς Ἀχαιούς, Β 347, «νόσφι Δήμητρος» ἐν ἀγνοίᾳ καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τῆς Δήμ., Ὑ. Δήμ. 4. Ἐκ τούτου

νοσφίζομαι, ποι. μέσ., μόνον ἐν τῷ ἀορ. ἀ. νοσφισάμην καὶ ἐπικ. σσ, καὶ ἐν τῷ παθ. ἀορ. νοσφισθείς, -εῖσα, λ 73, Ὑ. Δήμ. 92, ἀπομακρύνομαι. 1) κυρ. τοπικῶς, ἀποχωρίζομαι, ἀπέρχομαι, ἀπολεῖ., λ 73, 425· ἀ.) μετὰ γεν. «πατρός» ψ 98· β΄.) μετ' αἰτ. ἀπομακρύνω τι ἐμαυτοῦ, (ἐγ)καταλείπω, «δῶμα» φ 77, 104, «ὄρεα» τ 339, «παῖδα» δ 263· ὡσαύτως χ ὁ παθ. ἀόρ. «νοσφισθεῖσα θεῶν ἀγορήν» Ὑ. Δήμ. 92. 2) μεταφ. ἐπὶ φρονήματος, ἀπομακρύνομαι, ἀποτρέπομαί τινος, ἀπορρίπτω τι, Β 81, Ω 222.

νοτίη, ἡ, ποιητ. οὐσιαστ., „νοτία, νοτιά“, ὑγρασία, πληθ. βροχή, Θ 307 †. Ἐκ τοῦ

νότιος, ίη, ον, „νότιος“, ὑγρός, «ἰδρώς» Λ 811, Ψ 715, «τὸ νότιον» κυρ. τὸ „νοτερόν“, νοτισμένον, ἐπὶ τοῦ κατὰ τὴν παραλίαν ὕδατος, δ 785, θ 55, πρβλ. ὑψοῦ. Ἐκ τοῦ

Νότος, ὁ, ὁ νότιος ἢ μᾶλλον νοτιοδυτικὸς ἄνεμος, „Νότος“, Β 145. Αὐτὸς πρὸ πάντων ἐπιφέρει νοτίαν, ὑγρασίαν, Γ 10, Λ 306 (πρβλ. **νοτίη**, **νότιος**), καὶ μετὰ τοῦ Ζεφύρου εἶνε ὁ θυελλωδέστατος ἄνεμος, μ 289.

νοῦς, ὁ, ἴδ. **νόος**.

νοῦσος, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ **νόσος** (ὅπερ εὑρίσκεται Ὑμ. 15, 1), νόσος, ἀσθένεια, „ἀρρώστια“, Α 10, ε 395, ο 408. Ἐν τῷ τελευταίῳ χωρίῳ λαμβάνουσί τινες τὴν λ. εἰς τὴν σημασίαν τοῦ **κακοῦ** ἐν γένει· ἴδ. ὅμως Ἄλλος 1) δ΄.).

νύ [ῠ], **νύν** [ῡ], μόριον ἐγκλιτικόν, κυρίως τὸ αὐτὸ μὲ τὸ νῦν, ἐξ οὗ κατὰ τὴν συνήθη γνώμην παρήχθη κατὰ συστολήν. Ἀλλὰ τὸ πιθανώτερον εἶνε ὅτι ὁ πρῶτος τύπος εἶνε ὁ βραχύς, ἂν εἰκάσῃ τις ἐκ τῶν συγγενῶν γλωσσῶν, οἷον τῆς Σανσκρίτης, ἔνθα ἐκ τοῦ nu ἔγεινε τὸ μακρὸν nû (Γερμ. nun). Εὑρίσκεται δὲ εἰς τὴν θεμελιώδη αὐτοῦ σημασίαν, τὴν χρονικήν, ἔν τισι μόνον ἔτι χωρίοις τοῦ Ὁμ.· ἀ.) νῦν, τώρα, τώρα δά, «Ἥφαιστε πρόμολ' ὧδε· Θέτις νύ τι σεῖο χατίζει» Σ 392, «εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι, ὥς νύ περ ᾧδε», καθ' ὃν τρόπον τώρα δά, πρὸ ὀλίγου (σὲ κατέλαβον ἀφραίνοντα), Β 258, «ὅσα πού νυν ἔλπεται» Κ 105 (ἔνθα ὁ Βέκκ. καὶ Φᾶσις τονίζουσι: νῦν). Συνηθεστέρα εἶνε ἡ ἐντεῦθεν ἀναπτυχθεῖσα β΄.) σημασία τῆς ἀκολουθίας, συνεπείας, ὁποία ἡ τοῦ Γερμ. nun καὶ τοῦ „τώρα“ τῆς καθομιλουμένης, ἰδίως δὲ ἡ τῆς αἰτιολογικῆς συνεπείας χ τοῦ συμπεράσματος· β΄.) διὰ τοῦτο, βεβαίως, τότε, ἐπομένως ἢ ἂν τὸ συμπέρασμα γίνηται ἐξ εἰκασίας, τότε θαρρῶ, ἐπομένως πιστεύω. Πολλάκις ὅμως οὐδ' ὅλως μεταφράζεται ἢ τίθεται εἰρωνικῶς, «ἦκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος (Ἀπόλλων)· οἱ δέ νυ λαοὶ θνῆσκον» οἱ δὲ λαοί, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἀπέθνησκον, Α 382, «καί νύ κεν ἅπαντα κατέφθιτο» καὶ βεβαίως, ἢ φυσικῷ τῷ λόγῳ (ἕνεκα τῆς μακρᾶς νηνεμίας), δ 363, «τίς δ' ὅδε Ναυσικάᾳ ἕπεται—; πόσις νύ οἱ ἔσσεται αὐτῇ» σύζυγός της βεβαίως (ἢ πιστεύω) θὰ γείνῃ, ζ 277 κ. ἀ. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ τῆς α 60, «οὐδὲ νύ σοί περ ἐντρέπεται φίλον ἦτορ» οὐδὲ κἂν συγκινεῖται ὁπωσοῦν διὰ τοῦτο (διότι ὁ Ὀδυσ. θέλει νὰ ἀποθάνῃ κτλ.) ἡ καρδία σου. Ὡσαύτως καὶ τὸ Ο 553, ὅπου τὸ «νύ» ἀναφέρεται εἰς τὸ ἑπόμενον «ἀνεψιοῦ κταμένοιο». Ὅθεν συνδυάζεται μετὰ τοῦ Τῷ, οἷον «τῷ οὔ νύ τι κέρδιον ἧμιν (ἔσσεται)» διὰ τοῦτο δὲν θὰ ἦνε, πιστεύω —ἢ δὲν πιστεύω νὰ ἦνε ὠφελιμώτερον εἰς ἡμᾶς, Η 352, «θνητὸς δέ νυ καὶ σὺ τέτυξαι» θνητὸς

δὲ εἶσαι βέβαια καὶ σύ, Π 622· ὡσαύτως «οὔ νύ τ' (=τοι) ἀοιδοὶ αἴτιοι» α 347, «ἔτι γάρ νύ μοι αἶσα βιῶναι» διότι, ὡς φαίνεται, κτλ., ξ 359. Τὸ εἰκαστικὸν Νύ ἐπιτείνεται διὰ τοῦ Πού, «νύ που» δ 110, δ 320 κ. ἀ. Τὸ δὲ βεβαιωτικὸν ἢ συμπερασματικὸν διὰ τοῦ Τοί ἢ Πέρ, οἷον «ἐπεί νύ τοι Α 416 κ. ἀ., «ἐπί νύ περ» δ 327.—Πολλάκις τίθεται εἰς ἐρωτήσεις ἤ τοι συμπέρασμα ἐν ἑαυταῖς περιεχούσας ἢ ὡς ἐκ τῶν προηγουμένων ἢ ἐκ τῶν περιστάσεων προκαλουμένας, λοιπόν, «τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο;» διὰ τί λοιπόν—; α 62, «τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;» πρὸς τί λοιπόν—; Α 414, πρβλ. Δ 31, Ρ 469. «οὔ νυ ᾗ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἷες Ἀχαιῶν, οἵ κεν κτέ;» Κ 165, «οὔ νύ τ' Ὀδυσσεὺς .... χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων;» α 60 κ. ἀ.—Πρβλ. δὲ καὶ τὴν λ. ΝΥΝ.—Κατὰ τὸν Ναίγελσβαχ ἐπὶ θετικῶν πραγμάτων ᾗ ἐπὶ εἰκασιῶν σημαίνει τὸ σαφῶς καὶ φανερὰ εὐνόητον, ὡς τὸ Λατ. videlicet, scilicet, φυσικῷ τῷ λόγῳ, οἷον Α 28, 382, Γ 164. Ὡσαύτως δὲ καὶ ὅταν τίθηται εἰς αἰτιολογικὰς προτάσεις, οἷον Α 416 καὶ εἰς ἐρωτήσεις, Α 414, ὅπου ὅμως δὲν εἶνε πολὺ καταφανὴς ἡ τοιαύτη σημασία.—Κατὰ τὸν Ἄρτουγγ τέλος, ὅστις παράγει τὸ μόριον ἐκ τοῦ Σανσκριτικοῦ nu, σημαίνει ἤτοι ἐρώτησιν ἢ εἰρωνικὴν κατάφασιν ἰσοδυναμοῦσαν μὲ ἐρώτησιν, ὡς τὸ Ἀττικ. δήπου καὶ τὸ Λατ. nempe, „θαρρῶ, πιστεύω".

ΝΥΚΤΕΡΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ (νύξ, νύκτερος), νυκτερίς, „νυχτερίδα", Ὀδ. μ 433, ω 6.

ΝΥΜΦΗ, ἡ, κλητ. ποιητ. νύμφα (ἴσως ἐκ τοῦ ἀπηρχαιωμένου ΝΥΒΩ=Λατ. nubo, ἐγκαλύπτω)· ἀ.) κυρ. ἡ νύμφη, „νύφη" (ἥτις ἐγκεκαλυμμένη προσάγεται εἰς τὸν νυμφίον), Σ 492· β΄.) πᾶσα νέα γυνή, Ι 590· μετὰ οἰκειότητος δὲ λέγεται καὶ ἐπὶ γυναικὸς πρὸ πολλοῦ ἤδη ὑπανδρευμένης, οἷον τῆς Ἑλένης ᾗ Πηνελόπης, «νύμφα φίλη» Γ 130, δ 743. (‖. Πάσας ταύτας τὰς σημασίας ἔχει καὶ τῆς καθομιλουμένης τὸ „νύφη").

Νύμφη, ἡ, γυναικεία θεότης κατωτέρας τάξεως. Αἱ Νύμφαι κατοικοῦσι νήσους, ὄρη, δάση, πηγάς κ. τ. τ., Υ 8, 9· ὅθεν παρ' Ὁμ. εὑρίσκεται «Νύμφη νηΐς», ἴδ. τ. λ., «Νύμφαι ὀρεστιάδες», ἴδ. τ. λ., «Ν. ἀγρονόμοι» ἀγροτικαί, αἵτινες καὶ συμπαίζουσι μετὰ τῆς Ἀρτέμιδος, ζ 105. Εἶνε δὲ θυγατέρες τοῦ Διός, Ζ 420, γεγεννημέναι ἐκ κρηνῶν, ἀλσῶν καὶ ποταμῶν, κ 350, ὑπηρετοῦσιν ἄλλας θεάς, ζ 105, κ 348 ᾗ τιμῶνται διὰ θυσιῶν ἐν σπηλαίοις, ξ 435 ἑξ.

ΝΥΜΦΙΟΣ, ὁ (νύμφη), ὁ νυμφίος, „γαμβρός", ἔτι δὲ καὶ ὁ πρὸ μικροῦ γενόμενος νυμφίος, νεόγαμος, „νεόπανδρος" (=νεοΰπανδρος), καὶ οὕτω μόνον εὑρίσκεται παρ' Ὁμ., Ψ 223, η 65.

ΝΥΝ, ἐπίρ. (ἴδ. ΝΥ). 1) χρονικ. „τώρα", Λατ. nunc, Γερμ. nun· ἀ.) οὐ μόνον ἐπὶ ἀμέσου καὶ ἀκριβῶς ἐνεστῶτος χρόνου, «ἦ νῦν δηθύνοντ' ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα» Α 27 κ. ἀ., ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μακροτέρου καὶ διαρκεστέρου, «οἳ νῦν βροτοί εἰσι» οἱ τωρινοὶ ἄνθρωποι, δηλ. τῆς ἐποχῆς μας, Α 272 κ. ἀ., «νῦν ἡμέρη ἥδε» ἡ σημερινὴ ἡμέρα, Θ 541, Ν 828, «νῦν δή» τώρα δά, οἷον «νῦν δή σε ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι .... βροτοῖσιν» τώρα δά, καθὼς βλέπω, θέλουσιν κλ., ἢ κατὰ τὸν Ναίγελσβαχ nunc jam eo ventum est ut, τώρα δὰ κατήντησεν ὡς ἐκεῖ, ὥστε, Β 284, Ν 98 κ. ἀ., τώρα τέλος πάντων, Ω 641, «νῦν αὖ» τώρα πάλιν, συχνὸν παρ' Ὁμ. ἐν ἀρχῇ τοῦ στίχου, πλὴν ἐν τῇ Ρ 487, 672, Φ 82, Χ 436· β΄.) ἐπὶ μικρὸν παρελθόντος χρόνου, „τώρα, τώρα δά", πρὸ ὀλίγου, Γ 439, Ν 772, α 43, 166, 182· γ΄.) ἐπὶ μετ' ὀλίγον μέλλοντος, „τώρα", εὐθύς, ἀμέσως, Ε 279, Υ 307, α 200. 2) μεταφ. εἰς ἔνδειξιν ὅτι πρᾶξίς τις εἶνε ἀκολουθία ἢ συνέπεια ἄλλης πράξεως ἢ τῶν ἐπελθουσῶν περιστάσεων, λοιπόν, „τώρα", οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, «ἀλλ' ἴθι νῦν» Κ 175, «μὴ νῦν μοι νεμεσήσετε» Ο 115. Ἰδίως τὸ «νῦν δέ» τώρα ὅμως σημαίνει ὅτι ἐπῆλθε γεγονός τι ἀπροσδόκητον ᾗ ἀπευκταῖον, οἷον «αἴθ' ὄφελες ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων ἦσθαι —νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς ἔπλεο» Α 417, «εἰ κεῖνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοςήσαντα, πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι —νῦν δ' ὁ μὲν ὤς ἀπύλωλε κακὸν μόρον» α 166· πρβλ. Β 114, ε 312 κ. ἀ. (Ἄλλοι δὲ ἑρμηνεύουσι τὴν χρῆσιν ταύτην ὡς εἴδός τι βραχυλογίας καὶ ἐκλαμβάνουσι τὸ «νῦν» χρονικῶς, π. χ. τὸ Φ 281 «νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι» ἑρμηνεύουσι: τώρα ὅμως βλέπω ὅτι ἦτο εἱμαρμένον νὰ ἀποθάνω θλιβερὸν θάνατον. Οὕτως ὁ Ναίγελσβαχ).—Ἀντὶ τοῦ «νῦν» εἰς τὴν 2) σημασίαν κεῖται τὸ συνεσταλμένον «νύν» (ἴδ. ΝΥ), ἐν τῷ «δεῦρό νυν» Ψ 485.

ΝΥΞ, ΚΤΟΣ, ἡ, 1) νύξ, „νύχτα", οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ χρόνου τῆς νυκτός, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ὅλης τῆς νυκτὸς ὡς μονάδος. Ὁ Ὅμ. διαιρεῖ τὴν νύκτα εἰς τρία μέρη, Κ 253, μ 312, «νύκτα φυλάσσειν» διὰ νυκτὸς φυλάττειν, Κ 312, ε 466, «νύκτας ἰαύω» τὰς νύκτας κοιμῶμαι, Ι 325, ε 154, πρβλ. γ 151, «δύω, τρεῖς νύκτας» ε 388, ι 74, «διὰ νύκτα» διὰ νυκτός, ἐν καιρῷ νυκτός, τ 66 κ. ἀ. Ὡσαύτως «ἀνὰ νύκτα» Ξ 80, «ἐπὶ νυκτί» Θ 529, καὶ μόνον γεν. «νυκτός» ν 278, «νυκτὶ πείθεσθαι» πείθομαι εἰς τὴν νύκτα, παύω τι ἔργον, Η 282. 2) τὸ νυκτερινὸν σκότος, καὶ ἐν γένει „σκοτάδι, νύχτα", Ε 23, 310, Ν 425· ὅθεν «ν. ὀλοή» λ 19. Ἰδίως ἀ.) κατὰ ποιητικ. μεταφ. λιποθυμία, θάνατος, Ε 659, Ν 580 κ. ἀ., «τάδε νυκτὶ εἴσκει» τὰ θεωρεῖ ὡς νύκτα, τὰ φοβεῖται ὡς τὸν θάνατον, υ 362· β΄.) ὡς εἰκὼν τοῦ φόβου περὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, «νυκτὶ ἐοικώς» „φοβερὸς σὰν τὴν νύ-

χτα", Α 47, πρβλ. μ 463.—Β'.) προσωποπ. Νύξ, κτός, ἡ, θεὰ τῆς νυκτός, Ξ 258—261. (Κατὰ τὸν Ἡσίοδον Θεογον. 123 θυγάτηρ τοῦ Χάους, γεννήσασα μετὰ τοῦ Ἐρέβους τὸν Αἰθέρα καὶ τὴν Ἡμέραν, μήτηρ τοῦ Ὕπνου, τοῦ Θανάτου κ. ἄ.).

νυός [ῠ.], ἡ, ποιητ. (Λατιν. nurus, Γερμαν. Schnur, Ἀλβ. νούσε). 1) νύμφη, „νύφη", ὅ ἐ. γυνὴ τοῦ υἱοῦ, Χ 65, γ 451 κ. ἀ. 2) γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ, ἢ ἄλλου ζενοῦ συγγενοῦς, „νύφη", Γ 49, «νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων» ἔνθα ἐννοεῖ τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς τοῦ Μενελάου, Ὑ. Ἀφρ. 136.

Νῦσα, ἡ, δασώδές τι ὄρος, ἐν ᾧ κατὰ τὸν μῦθον ἀνετράφη ὁ Διόνυσος ὑπὸ τῶν Νυμφῶν, κατ' ἀρχὰς μὲν φανταζός τις τόπος, ἔπειτα ὅμως μνημονεύονται πολλὰ ὄρη τε καὶ πόλεις τοῦτο τὸ ὄνομα φέρουσαι, ὧν ἀρχαιοτάτην ὑπὲρ ἑαυτῆς μαρτυρίαν ἔχει ἡ Θρᾳκικὴ Νῦσα (ἴδ. τὴν ἑπομ. λ.). Μία μνημονεύεται ὡς πόλις τῆς Αἰγύπτου, Ὑμ. 26, 8· ἄλλη δέ τις ἄγνωστον ποίας χώρας, Ὑμ. 25, 5.

Νυσήιον [-.ῠ.], τό (ἐξυπακ. ὄρος, ἴδ. τὴν προηγ. λ.), ὡς εἰκάζεται ὄρος τῆς Θρᾴκης, κατὰ τὸν Οὐόσσιον ὀρεινός τις λειμὼν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἠδωνῶν, Ζ 133.

Νύσιον [-ῠ.] πεδίον, τό (Νῦσα), κατὰ τὸν Κρεύζερον ἐν Ἀσίᾳ, Ὑ. Δήμ. 17, πρβλ. Ἀπολλοδ. 3, 4, 3. Ὁ δὲ Οὐόσσιος μεταθέτει αὐτὸ εἰς τὸ χωρίον τῆς Βοιωτίας Νῦσαν· ἄλλοι δὲ εἰς τὴν Φωκίδα.

νύσσα, ἡ, 1) καμπτήρ, λίθος τις ἐν τῇ ἑτέρᾳ ἄκρᾳ τοῦ σταδίου, περὶ ὃν ἠναγκάζετο ὁ ἀγωνιστὴς νὰ κάμψῃ τὸ ἅρμα ἵνα διελάσῃ πάλιν κατ' ἀντίστροφον διεύθυνσιν τὸ διάστημα τοῦ σταδίου μέχρι τῆς ἀφετηρίας, ἥτις εἶνε καὶ τὸ τέρμα τοῦ ὅλου δρόμου, Λατ. meta, Ψ 332, 338. 2) Ἡ διὰ τοιούτου πάλιν λίθου σημαινομένη ἀφετηρία, τὸ ὁρμητήριον τοῦ ἀγωνιστοῦ, Ψ 758, θ 121. (‖. Ὠνομάσθη δὲ οὕτως διότι περὶ τὸν λίθον ἐκεῖνον μάλιστα νύσσονται, ὅ ἐ. κεντοῦνται οἱ ἵπποι). Ἐκ τοῦ

νύσσω, ἀόριστ. ἀ. ἀναύξητ. νύξα· ἀ.) ὠθῶ, „κουντῶ", «χείρεσιν ἀσπίδα» Π 704, «ἀγκῶνι νύσσω τινά» διὰ τοῦ ἀγκῶνος κινῶ, ξ 485 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.)· Β'.) δι' ὀξέος τινὸς (σουβλεροῦ) ὀργάνου κεντῶ, «ξίφεσιν καὶ ἔγχεσιν». Ν 147 κ. ἀ., «τινά» κεντῶ, „καρφώνω", πληγώνω, Ε 46, Μ 395, «τινὰ κατὰ χεῖρα» Λ 252, «τὸν δὲ .... μετώπιον ὀξέϊ δουρὶ νύξε» κατὰ (εἰς τὸ) μέτωπον τὸν ἐκάρφωσε, Λ 96· γ'.) διαπερῶ, διατρυπῶ, «σάκος» Λ 565.

νώ, ἴδ. νῶι.

νωθής, ές, νωθρός, δυσκίνητος, ὀκνηρός, «ὄνος» Λ 559 †. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ νη- καὶ ὄθεσθαι, οἱονεὶ ὁ ὑπ' οὐδενὸς κινούμενος, πρὸς οὐδὲν ἐπιστρεφόμενος).

νῶι, τῆς προσωπ. ἀντωνυμίας δυϊκὴ ὀνομαζ., ἡ δὲ γεν. καὶ δοτ. εἶνε νῶιν, ἡ αἰτ. νῶι (καὶ νώ, ἴδ. σφῶι, μόνον Ε 219, ο 475, πρὸ δὲ τοῦ Βεκκ. καὶ π 306, ἔνθα ὅμως διωρθώθη πλέον ἐκ τοῦ Σχολιαστοῦ εἰς Ε 219 καὶ ΜΕ. ἐν λ. νώ), ἀμφότεροι ἡμεῖς, „ἡμεῖς οἱ δύω". Τὸ ἐν τῷ νοθευομένῳ χωρίῳ Π 99 «νῶιν» ἤτοι ἑρμηνεύεται ὡς ὀνομαστική (ἴδ. σφῶι), ἢ διορθοῦται εἰς νῶι κατὰ τὸν Ἕρμαννον, Βούττμαννον καὶ ἄ. Ἐκ τούτου

νωΐτερος, έρη, ερον, ἐπικ., ἀμφοτέρων ἡμῶν, „ἡμῶν τῶν δύω", Ο 38, μ 185.

νωλεμές, ἐπικ. ἐπίρ. ἢ μᾶλλον κυρ. οὐδέτερον τοῦ ἀχρήστου ἐπιθέτου: νωλεμής, ἀδιαλείπτως, ἀδιακόπως, διηνεκῶς· συνήθως συνδυάζεται μετὰ τοῦ «αἰεί», οἷον «νωλεμὲς αἰεί» Ὅμ. πλχ. (πάντοτε ἐν τέλ. στίχ.). Ἀλλὰ καὶ χωριστὰ τίθενται τὰ δύω ἐπιρ., «αἰεί—νωλεμές» Ρ 413, καὶ μόνον τὸ «νωλεμὲς» Ξ 58. (Ἀμφιβόλου ἐτυμολογίας. Κατὰ τὴν συνήθη ἀλλ' ἀνυπόστατον ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ νη- χ λείπειν· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἐπιτατικοῦ νη- καὶ οὐλαμός, οἱονεὶ πεπυκνωμένος, ἀλλεπάλληλος, συσσωρευμένος. Ὁ Δύντζερος παραδέχεται ἄχρηστόν τι ἐπίθετον ὀλεμὴς ἢ οὐσ. ὀλεμὸς ἐκ τῆς ῥίζ. ολ-, ὄλλυμι, ὥστε κατ' αὐτὸν νωλ. εἶνε ὁ ἄφθαρτος, ἐπομ. σταθερός· ὡσαύτως καὶ ὁ Φαῖσις. Ὁ δὲ Νίτζης παραδέχεται ἄχρηστον ῥῆμα ὀλέω συγγενὲς τῷ αἰόλλω=κινῶ, ἐπομ. νωλ.=ἀκίνητος, ἀκλόνητος, σταθερός.— Ἀλλ' οὐδεμία τούτων τῶν ἐτυμολογιῶν εἶνε βεβαία).

νωλεμέως, ἐπικ. ἐπίρ. ἀ.)=νωλεμές, ἀδιαλείπτως, Δ 428, Ν 3, λ 412· Β'.) σταθερῶς, ἐπιμόνως, δ 288, ι 435, μ 437, υ 24 καὶ Ε 492, «νωλ. ἐχέμεν» καρτερικῶς ἀντέχειν, ἐπιμένειν. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. τὸ ἐπίρρημα τοῦτο εἶνε κυρίως τοπικὸν καὶ σημαίνει κυρίως ἀλλεπαλλήλως, ἐπομ. σωρηδόν, ἴδ. τὴν προηγ. λ., ὡς ἐν τῇ Δ 428, Ν 3, λ 412, ἔπειτα σταθερῶς ἐν τοῖς ἄλλοις χωρίοις).

νωμάω (Ἰων. καὶ ποιητ. ἐκτενέστερος τύπος τοῦ νέμω), ἀόρ. ἀ. ἀναύξ. νώμησα. 1) [διαδίδωμι], διανέμω, „μοιράζω", ἰδίως τὰς μερίδας ἐν ταῖς θυσίαις χ ἐστιάσεσι, τινί, Α 471, γ 340 κ. ἀ. 2) ὡς καὶ τὸ νέμω, ἀ.) κινῶ, διευθύνω, ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων μελῶν, «πόδας καὶ γούνατα» Κ 358, Ο 269, Χ 24, 144· Β'.) ἐπιδεξίως κινῶ, μεταχειρίζομαι, Γαλλ. manier, κυβερνῶ, διέπω, «σκῆπτρον» Γ 218, «ἔγχος, βῶν» Ε 594, Η 238, «οἰήια» μ 218, «πόδα νηός» κ 32, «ἄλεισον» χ 10. 3) τροπικ. ἐπὶ πνευματικῆς κινήσεως, ὡς τὸ Λατ. versare, «νόον ἐνὶ στήθεσσι» ἀνακινῶ, ἀναστρέφω βουλήν τινα ἐν τῇ ψυχῇ, ὅ ἐ. ἀναλογίζομαι, διαλογίζομαι, διανοοῦμαι, ν 255, «κέρδεα ἐνὶ φρεσί», σ 216, υ 257.—Ἐν τῷ Ὑμ. Δήμ. 373 αἱ λέξ. «ἀμφὶ ἑ νωμήσας» ἑρμηνεύον-

ται διαφοροτρόπως· κατὰ μὲν τὸν Οὐόσσ.: παραγαγὼν αὐτὴν κατὰ μέρος πρὸς ἑαυτόν, „ἀφ' οὗ τὴν ἐτράβηξε παράμερα“ (τὸ. ΑΜΦΙ καὶ ΑΜΦΙΣ)· κατὰ δὲ τὸν Ἔρμαννον πιθανῶς: διαιρέσας αὐτὸν (τὸν κόκκον) εἰς δύω· τέλος κατὰ τὸν Ἴλγεν ἀπιθάνως: καθ' ἑαυτὸν διανοηθείς.

ΝΩΝΥΜΟΣ [.⏑.], ΟΝ, ποι. (νη-, ὄνομα) καὶ ΝΩΝΥΜΝΟΣ, ὅταν ἦνε ἀνάγκη θέσει μακρᾶς συλλαβῆς, M 70, N 227, Ξ 70, α 222, ἀνώνυμος, ἄγνωστος, ἀφανής, ἄδοξος, ν 239, ξ 182. (‖. Τὸ ν τοῦ δευτέρου τύπου δὲν εἶνε οὕτως ἁπλῶς χάριν τῆς θέσει μακρᾶς συλλαβῆς, παρένθετον, ἀλλ' εἶνε στοιχεῖον τῆς ἀρχαιοτάτης ῥίζης, Λατ. nomen, nomin-is, Γερμ. Namen, ἥτις ἐν τῷ ὄ-νομ-α, καὶ τῷ ἑτέρῳ τύπῳ νώ-νυμ-ος ἐλεπτύνθη).

ΝΩΡΟΨ, ΟΠΟΣ, ὁ, ἡ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς γραμματικοὺς γιλπνός, λαμπρός, ἐξαιρέτων, πάντοτε ἐπίθετον τοῦ χαλκοῦ (ἐπὶ ἀμυντικῶν ὅπλων, θώρακος, ἀσπίδος κ. τ. τ.), B 578, N 406 κ. πολλαχ., ω 467, 500 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.). (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος· κατὰ τὸν Σχολιασ. ἀπιθάνως ἐκ τοῦ νη- καὶ ὁράω, ὁ μὴ ὁρατός, πρὸς ὃν δὲν δύναται νὰ ἀποβλέψῃ τις, ἐκ τῆς λάμψεως: δηλ. Ὁ δὲ Δοιδερλ. ἀπομακρυνόμενος τῆς παλαιᾶς ἑρμηνείας, παράγει τὴν λ. ἐκ τοῦ ἐπιτατικοῦ νη- ᾗ ἐρέφω: ὁ καλῶς σκεπάζων, προφυλάττων).

ΝΩΤΑΚΜΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ, ἡ (νῶτος, ἄκμων), ὁ σκληρὸς (ὡς ἄκμονα ἔχων) τὰ νῶτα, οἱονεὶ „ἀμμονοπλάτης“, Batr. 296.

ΝΩΤΟΣ, ὁ, ἡ τὸ ΝΩΤΟΝ (παρ' Ὁμ. τὸ γένος ἀδιάγνωστον), πληθ. τὰ νῶτα. 1) κυρ. ἀ.) ὁ νῶτος, „ἡ ῥάχη, ἡ πλάτη“, ἀνθρώπων καὶ ζώων, B 765 κ. ἀ., ρ 463· συνήθως κατὰ πληθ. καὶ ἀντὶ τοῦ ἑνικ., B 308, Υ 414 κ. ἀ., «μετὰ νῶτα βάλλω» ῥέφω τὰ νῶτα, „γυρίζω ταῖς πλάταις“, ὅ ἐ. τρέπομαι, φεύγω, I 94· β'.) ἡ ὠμοπλάτη, „ἡ πλάτη“ τῶν σφακτῶν, ἣν ὡς ἐξαίρετον μερίδα παρέθετον εἰς τοὺς προέχοντας τῶν συνδαιτυμόνων (‖. ὅπερ ᾗ τὴν σήμερον γίνεται παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ λαῷ), ἑνικ. I 207, Ο 475, πληθ. Η 321, δ 65 κ. ἀ. 2) τροπ. πᾶσα πλατεῖα ἐπιφάνεια, «εὐρέα νῶτα θαλάσσης» B 159, γ 142 κ. πολλαχ.

ΝΩΧΕΛΙΗ, ἡ, ἐπικ. νωχέλεια, βραδύτης, ἀδράνεια, ὄκνος, νωθρότης, Τ 411 †. (Ἐκ τοῦ ΝΩΧΕΛΗΣ, οὗ ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος. Κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ νη- καὶ ὀχλέω ἢ ὀχλίζω =κινῶ ἐπὶ τὰ πρόσω, κυλίω, ἑπομ. νωχελὴς κυρ. ὁ μὴ ἔχων ὄρεξιν νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὴν προσγενομένην ὥθησιν).

Ξ

Ξ

Ξ, τὸ δέκατον τέταρτον γράμμα τοῦ Ἑλλην. ἀλφαβήτου, ἑπομ. σημεῖον τῆς δεκάτης τετάρτης ῥαψῳδίας.

ΞΑΙΝΩ (συγγ. τῷ ΞΑΩ, ΞΕΩ), „ξαίνω“, ὅ ἐ. ἀνοίγω, „ξεδιαλύνω“ τὰ ἔρια, «εἴρια» χ 423 †.

ΞΑΝΘΟΣ, Ἡ, ΟΝ, „ξανθός“, χρυσοειδής, „χρυσομάλλης“· ἀ.) ἐπὶ ἀνθρώπων, ξανθὸς τὴν κόμην, συχνὸν ἐπίθ. τοῦ Μενελάου, Γ 284 κ. πλχ., ἔτι δὲ τοῦ Μελεάγρου, B 542, τοῦ Ῥαδαμάνθυος, δ 564, η 323. Ἄλλοι δὲ ἀναφέρουσιν οὐκ ὀρθῶς τὸ ἐπίθετον εἰς τὸ σιτηρὸν χρῶμα τοῦ προσώπου, πρβλ. τὸ «χάρη ξανθὸς Μενέλαος» ο 133, «ξανθὴ κόμη» (τοῦ Ἀχιλλέως), A 197, Ψ 141, «ξανθαὶ τρίχες» (τοῦ Ὀδυσσέως), ν 399, 431. Εὑρίσκεται προσέτι καὶ ὡς ἐπίθετον τῆς Δήμητρος (ὅθεν καὶ τὸ flava Dea τοῦ Ὀβιδίου), E 501, καὶ τῆς Ἀγαμήδης, Λ 740· β'.) ἐπὶ τῶν ἵππων, ξανθὸς [κνηκός, κνηκίας], I 407, Λ 680.

ΞΑΝΘΟΣ, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Φαίνοπος, Τρώς, E 152. 2) ὄνομα ἵππου· ἀ.) τοῦ Ἀχιλλέως, Π 149. Εἰς τοῦτον ἐχάρισεν ἀνθρωπίνην φωνὴν

Ξ

ξεινίζω

(«αὐδήεντα θῆκεν») ἡ Ἥρα, ἵνα προμηνύσῃ τὸν θάνατον εἰς τὸν Ἀχιλλέα, Τ 395, 405. (‖. Καὶ ἐν τοῖς νεωτέροις δημοτικοῖς ᾄσμασι τῶν Ἑλλήνων εὑρίσκονται ὅμοιοι διάλογοι μεταξὺ ἀνθρώπων ᾗ ἵππων)· β'.) τοῦ Ἕκτορος, Θ 185.

3) ποταμός· ἀ.) τῆς Τροίας = ΣΚΑΜΑΝΔΡΟΣ (τὸ. τ. λ.)· β'.) τῆς Λυκίας, πηγάζων ἐκ τοῦ Ταύρου καὶ εἰσβάλλων εἰς τὴν μεσόγειον, ὁ μετέπειτα Σίρβις ἢ Σίβρος, Περσιστὶ Sirbe, ὅ ἐ. ἀμμόχρους, τὴν δὲ σήμερον Ἐσσενιδέ.

ΞΕΙΝΗΙΟΝ, τό, ἐπ.=ΞΕΝΙΟΝ, τὸ δῶρον, ὅπερ ὁ ξενίζων δίδει εἰς τὸν ξένον, K 269, θ 389 κ. ἀ. Πολλάκις τίθεται ὁ πληθ. «ξείνια» (τὰ πλήρες «ξεινήια δῶρα» ω 273) καὶ σημαίνει τὴν φιλόξενον ἑστίασιν, τὸ φίλευμα, Σ 408, δ 33· ἔτι δὲ καὶ τὰ δῶρα, τὰ ὁποῖα οἱ ξένοι δίδουσι πρὸς ἀλλήλους, Z 218. Σκωπτικῶς: ἡ ἀνταπόδοσις, ἀντίποινον, τιμωρία, χ 290, πρβλ. ΞΕΙΝΙΑ. Κυρ. οὐδ. τοῦ

ΞΕΙΝΗΙΟΣ, Η, ΟΝ=ΞΕΙΝΙΟΣ, ω 273 †.

ΞΕΙΝΙΖΩ (ξεῖνος), Ἰων. ἀντὶ τοῦ ΞΕΝΙΖΩ, μέλ. ξεινίσω καὶ ἐπικ. σσ, ἀόρ. ἐξείνισα καὶ ἐπικ. σσ,

φιλοξενῶ, ὑποδέχομαι ξένον εἰς τὴν οἰκίαν μου, καὶ φιλεύω αὐτόν, Γ 207, γ 355, η 190.

ΞΕΙΝΙΟΣ, ΙΗ, ΙΟΝ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ΞΕΝΙΟΣ, ὅπερ καὶ αὐτὸ εὑρίσκεται ξ 158, 389, ο 514, 546 (ξεῖνος, ξένος). 1) ξένιος, εἰς ξένους ἢ τὴν ξενίαν ἀνήκων, «Ζεὺς ξείνιος» ὁ προστάτης τῶν ξένων καὶ τιμωρῶν τὴν παράβασιν τῆς φιλοξενίας, Ν 625, ι 271, ξ 284, «τράπεζα» ξ 158, ρ 155. 2) οὐδ. πληθ. ΞΕΙΝΙΑ, ἐξυπακ. «δῶρα» οὐ μόνον τὰ παρὰ τῶν ξένων ἀμοιβαίως διδόμενα δῶρα, ἀλλὰ καὶ ἡ φιλόξενος ἑστίασις, «ξείνια παρατιθέναι» Λ 779, Σ 387, γ 490, «διδόναι» ξ 404, ἑνικ. ι 356, υ 296. (‖ Πρβλ. τὴν Ἀττ. φρ. «ἐπὶ ξένια καλεῖν»).

ΞΕΙΝΟΔΟΚΟΣ, ὁ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ΞΕΝΟΔΟΚΟΣ (ξ. δέχομαι), ὁ τὸν ξένον ὑποδεχόμενος, Γ 354, θ 210, 543, σ 64, «ἀνὴρ ξ.» ο 55, 70.

ΞΕΙΝΟΣ, Η, ΟΝ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ΞΕΝΟΣ. Α΄.) ἐπίθ. „ξένος“, ἐξ ἀλλοτρίας χώρας, «ἄνθρωποι ξεῖνοι» Ω 202, η 32, «βώτορες» ζ 102, «ξεῖνε πάτερ» η 48, ρ 553. Β΄.) συνήθ. οὐσιαστ., ὁ «ξεῖνος» (ἡ «ξείνη» Ὑ. Δήμ. 249). 1) „ὁ ξένος“, ὁ ξενιζόμενος παρά τινι, (Τουρκ.) „μουσαφίρις“, ἰδίως δὲ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὁ ἀξιῶν οὐ μόνον ὑποδοχήν, ἀλλὰ καὶ προστασίαν καὶ βοήθειαν νὰ λάβῃ, καὶ, καθὼς ὁ πτωχὸς καὶ ἱκέτης, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ξενίου Διὸς διατελῶν, ζ 208, Θ 546, ι 270, ο 58. 2) ὁ φίλος, ὁ διὰ ξενίας πρὸς ἄλλον τινὰ συνδεδεμένος καὶ πρὸς ἀμοιβαίαν ὑποδοχὴν καὶ φιλοξενίαν ὑποχρεωμένος, α 313. Ἡ δὲ τοιαύτη φιλία μετεδίδετο καὶ κληρονομικῶς, ὅθεν «ξεῖνος πατρώιος» Ζ 215, α 187, πρβλ. Ο 196. Ὁ τοιοῦτος φίλος ἢ ξένος δυνατὸν νὰ ἦνε ὁ φιλοξενούμενος, θ 543, ο 55 κ. ἀ. ἢ ὁ φιλοξενῶν, Ο 532, Φ 42, θ 166, 208, ξ 53.

ΞΕΙΝΟΣΥΝΗ [..⏑.], Ἰων. ἀντὶ τοῦ ΞΕΝΩΣΥΝΗ, ξενία, φιλία, φ 35 †.

ΞΕΝΙΗ [.⏑.], ἡ (ξένος)=ΞΕΝΙΑ, φιλοξενία, φιλία, φιλόξενος ὑποδοχή, Ὀδ. ω 286, 314.

ΞΕΝΙΟΣ, ΙΗ, ΙΟΝ, ἴδ. ΞΕΙΝΙΟΣ.

ΞΕΡΟΣ, Ή, ΟΝ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ΞΗΡΟΣ, „ξερός“, «ξερὸν ἠπείροιο» τὸ ξηρὸν τῆς ἠπείρου, ἡ ξηρά, ε 402 †.

ΞΕΣΣΕ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἔξεσε, ἴδ. ΞΕΩ.

ΞΕΣΤΟΣ, Ή, ΟΝ, ἀπεξεσμένος, τορνευτός, „πελεκητός, πελεκημένος, σκαλιστός,“ «δίφρος» Ω 322, «ἵππος» ὁ δούρειος, δ 272, «λίθοι» ἴδ. ΛΙΘΟΣ· ὡσαύτως «αἴθουσαι» στοαὶ πελεκηταί, ἐκ λίθου πελεκητοῦ, Ζ 243, Υ 11, «κέρα» λεῖα, ἐστιλβωμένα, τ 566. Ἐκ τοῦ

ΞΕΩ, ἀόρ. ἀ. πάντοτε ἀναύξ. ξέσσα, κυρ. ἀποξέω, „ξύνω“· ἰδίως δὲ ἐπὶ τῆς δι' ἐπιτηδείων ὀργάνων λεπτῆς ἐργασίας σκληρῶν πραγμάτων, „πελεκῶ, σκαλίζω“, λειαίνω, σιλβῶ, Ὀδ. ε 245, ρ 341, ψ 199.

ΞΗΡΑΙΝΩ (ξηρός), ἀόρ. παθ. ἐξηράνθην, „ξηραίνω“, «πεδίον ἐξηράνθη» Ἰλ. Φ 345, 348.

ΞΙΦΟΣ, ΕΟΣ, τό (συγγ. τῷ ξύω), ξίφος, μάχαιρα, σπάθη, „σπαθί“, Ὅμ. πλχ., πιθανῶς ταὐτὸν τῷ «ἄορι ᾧ φασγάνῳ». Ἦτο «χάλκεον» κ 261, καὶ χαρακτηρίζεται ὡς «μέγα» Α 194, Ο 712 κ. ἀ., «ὀξύ» Μ 190, β 3 κ. ἀ., «ἄμφηκες» δίστομον Φ 218. Ἡ κοπὶς ἢ λεπὶς αὐτοῦ ἦτο εὐθεῖα (ὅθεν «τανύηκες», ἴδ. τ. λ.)· ἐφέρετο δὲ ἐν «κολεῷ» (ἴδ. τ. λ.) κρεμάμενον ἀπὸ τῶν ὤμων διὰ τοῦ «τελαμῶνος» (ἴδ. τ. λ.). Ἡ λαβή, παρ' Ὅμ. «κώπη», ἦτο πολλάκις κεκοσμημένη, ὅθεν «ἀργυρόηλος» (ἴδ. τ. λ.). Μνημονεύεται ἐν τῇ Ν 576, ξίφος τι «Θρηίκιον», ὅπερ κατὰ τὸν Σχολιαστὴν ἦτο μέγα καὶ πλατύ, ῥομφαία.

ΞΟΥΘΟΣ, Ή, ΟΝ, ποι., κιτρινωπός, ξανθός, «ξουθαὶ πτέρυγες» Ὕμ. 33, 13. (‖ Κατὰ τὸν Ἀθήναιον σημαίνει τὸ χρῶμα τὸ μεταξὺ ξανθοῦ καὶ πυρροῦ, εἶνε δὲ ἐτυμολογικῶς ἡ αὐτὴ λέξις μὲ τὴν ξανθός).

ΞΥΛΙΝΟΣ [⏑⏑.], Η, ΟΝ, „ξύλινος“, «ξ. δόλος» μυάγρα, „δόκανον, ξυλόκατα“, Βατρ. 116. Ἐκ τοῦ

ΞΥΛΟΝ [⏑.], τό (ξύω), τὸ ἀποκεκομμένον ἢ ἀπεξεσμένον „ξύλον“, συνήθ. πληθ. „ξύλα“ τὰ πρὸς καῦσιν, Θ 507, Σ 347, γ 329, ξ 418 κ. ἀ., ἑνικ. «ξύλον αὖον ἢ δρυὸς ἢ πεύκης» ξηρὸν ξύλον κτλ., Ψ 327.

ΞΥΛΟΧΟΣ, ὁ (ξύλον, ἔχω;), τόπος ἔχων πολλὰ ξύλα, δάσος πυκνόν, „λόγγος“, λόχμη, ὡς φωλεὸς τῶν θηρίων, Λ 415, Φ 573, δ 335 κ. ἀ.

ΞΥΜΒΛΗΜΕΝΑΙ, ΞΥΜΒΛΗΤΗΝ, ΞΥΜΒΑΝΤΟ, ΞΥΜΒΑΝΤΟ, ἴδ. ΣΥΜΒΑΛΛΩ.

ΞΥΜΠΑΣ, ΑΣΑ, ΑΝ, ἴδ. ΣΥΜΠΑΣ.

ΞΥΝ, ἰδίως παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἀττικοῖς συνήθης ἕτερος τύπος τῆς ΣΥΝ, τὸν ὁποῖον ὁ Ὅμ. σπανίως μεταχειρίζεται καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διὰ μετρικοὺς λόγους, ἀλλ' ἐν συνθέσει καὶ ἄνευ τινὸς μετρικῆς ἀνάγκης, Ψ 330, ζ 54, η 214 κ. ἀ. (Ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. γράφει ξὺν κατόπιν τοῦ ν). Σύνθετα εὑρίσκονται παρ' Ὅμ. τὰ ἑξῆς: ξυμβάλλω, ξύμπας, ξυναγείρω, ξυνάγνυμι, ξυνάγω, ξυνδέω, ξυνελαύνω, ξυνέσεσθαι, ξύνεσις, ξυνέχω, ξυνιέναι, ξυνίημι, ξυνοχή, ἅπερ ἴδ. ἐν ταῖς ἀπὸ ΣΥΝ- ἀρχομέναις λέξεσι.

ΞΥΝΕΑΞΕ, ἴδ. ΣΥΝΑΓΝΥΜΙ.

ΞΥΝΕΒΙΚΟΣΙ (ξυνεϜεικ.), ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ΞΥΝΕΙΚΟΣΙ, συνείκοσι, εἴκοσιν ὁμοῦ, ξ 98.

ΞΥΝΕΗΚΑ, ἴδ. ΣΥΝΙΗΜΙ.

ΞΥΝΗΙΟΣ, Η, ΟΝ, ἐπικ. ᾧ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. ΞΥΝΕΙΟΣ=ΞΥΝΟΣ, κοινός, «τεύχεα δ' ἀμφότεροι ξυνήια ταῦτα φερέσθων» νὰ λάβωσιν ἀμφότ. κοινὰ τὰ ὅπλα, ἵνα διανεμηθῶσιν αὐτὰ πρὸς ἀλλήλους (πρβλ. «ἀέθλια ἴσ' ἀνελέσθαι» ς. 823), Ψ 809· «ξυνήια» ὡς οὐσιαστ., κοινὴ περιουσία, δημόσια παντὸς τοῦ στρατοῦ, τὰ ἀδιανέμητα, Λ 124.

ΞΥΝΊΕΙ, ΞΎΝΙΟΝ, τὸ. ΞΥΝΊΗΜΙ.

ΞΥΝΙΌΝΤΟΣ, ΞΥΝΙΣΑΝ, τὸ. ΣΎΝΕΙΜΙ.

ΞΥΝΌΣ [-.], ἡ, ὁν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ., ἰδίως; δὲ ἐπικ. λέξ.=κοινός, εἰς πολλοὺς ὁμοῦ ἀνήκων, ἢ πάγκοινος, «κακὸν» Ἰλ. Π 262, «ξυνὸς Ἐνυάλιος» κοινὸς εἶνε ὁ θεὸς τοῦ πολέμου, εὐνοῶν δηλ. ὁτὲ μὲν τοῦτον, ἄλλοτε δ' ἐκεῖνον, Σ 309, καὶ μετὰ γεν. «γαῖα ξυνὴ πάντων» Ο 193.

ΞΥΡΌΝ, τό (ξύω), „ξυράφι", μόνον ἐν τῇ παροιμίᾳ «ἐπὶ ξυροῦ ἕσταται ἀκμῆς» σέκει ἐπάνω εἰς τὸν ἀθέρα τοῦ ξυραφιοῦ, ἐπὶ πράγματος ἀκροσφαλοῦς; καὶ μέλλοντος οὕτως ἢ ἄλλως νὰ διακριθῇ (διότι τὸ ἐπὶ τοσοῦτον στενῆς ἐπιφανείας, οἵα ἡ ἀκμὴ τοῦ ξυροῦ, ἱστάμενον ἀνάγκη εὐθὺς νὰ κλίνῃ πρὸς τὸ ἕτερον τῶν δύω μερῶν), Κ 173 †.

ΞΥΣΤΌΝ, τό, κορ. ξύλον μακρόν, ἀπεξεσμένον, συνήθ. „κονταρόξυλον", συνεκδ. δὲ „κοντάρι", δόρυ, Ἰλ. Δ 469, Λ 260, 565, Ν 497, «ναύμαχον» κοντός, „καμάκι", Ο 389, 677, πρβλ. ΚΟΛΛΗΕΙΣ. Ἐκ τοῦ

ΞΎΩ (συγγ. τῷ ξέω), ἀόρ. ἀ. ἔξυσα, ἀποξέω, „ροκανίζω, ξύνω", οἷον «δάπεδον λίστροισι» τὸ ἔδαφος μὲ ξύστρα ἀποξέω, ἀποκαθαίρω, χ 456, «ἐανὸν ἔξυσε ἀσκήσασα» τὸ φόρεμα φιλοπονήσασα ἀπέξεσεν, ἐξίλβωσεν, „ἐγυάλισεν" (ἡ Ἀθηνᾶ), Ξ 179· (‖ διότι κατὰ τὸν Φαῖσιν τὸ λινοῦν ὕφασμα οἱ ἀρχαῖοι κατειργάζοντο τοσοῦτον χνοώδες, ὥστε δὲν διέφερε τοῦ μαλλίνου· ἔπειτα δὲ χάριν τῶν πλουσίων καὶ ἐπιφανῶν δι' ἐπιτηδείου ὀργάνου ἀπεξέετο καὶ ἐστιλβοῦτο. Ἄλλοι δὲ ἑρμηνεύουσι τὸ «ἔξυσεν ἀσκήσασα» ἐπιμελῶς ἐξύφανε).

Ο

Ο ὁ

Ο, τὸ δέκατον πέμπτον γράμμα τοῦ Ἑλλην. ἀλφαβήτου, ἑπομ. τὸ σημεῖον τῆς δεκάτης πέμπτης ῥαψῳδίας.

ὁ, ἡ, τό, ἐπικοὺς τύπους ἔχει: ἑνικ. γενικ. τοῖο, πληθ. ὀνομ. τοί, ταί (ἀλλ' οὗτοι οἱ τρεῖς εὑρίσκονται μόνον ἐπὶ τῆς Α'. σημασίας), γεν. τάων, δοτ. τοῖσι, τῇσι καὶ τῇς (τὸ ταῖς δὲν εἶνε Ὁμηρικόν· μόνον ἐν τῷ Ὑ. Ἑρμ. 200, «ταῖς δε» εὑρίσκεται), δυϊκ. γεν. δοτ. τοῖν, σ 34. Οἱ μετὰ τοῦ τ τύποι προϋποθέτουσιν ἀρχαίαν ἄχρ. ὀνομαστικὴν τος, ἣ πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς οἱ ἀρχαιότατοι. (Τινὲς τῶν παλαιῶν γραμματικῶν ὀξυτονοῦσι καὶ τὰς ἀτόνους πτώσεις: ὁ, ἡ, οἱ, αἱ, ὅταν ἔχωσι δεικτικὴν σημασίαν, ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων ὁ Θήρσιος, ὁ Σπίτζνερος καὶ ὁ Βέκκερος ἐν τῇ Β'. ἠκολούθησαν αὐτούς. Τὴν ἐναντίαν γνώμην ἔχει ὁ Βούττμαννος, ὁ Οὐόλφιος (πλὴν ἐν τῇ Κ 224 «πρὸ δ τοῦ»), ὁ Δινδόρφιος καὶ οἱ ἔτι νεώτεροι μετὰ τοῦ Βεκκέρου ἐν τῇ Α'.).—Ἡ λέξις αὕτη, ἡ παρὰ τοῖς μετέπειτα ἄρθρον, ἔχει παρ' Ὁμήρῳ δεικτικὴν καὶ ἀναφορικὴν σημασίαν. Ἀντιστοιχεῖ δὲ πρὸς τὸ Γερμ. der, die, das, ὅπερ εἶνε ἄρθρον ἅμα καὶ ἀντωνυμία δεικτικὴ καὶ ἀναφορική.

Α'.) Ὡς δεικτικὴ ἀντωνυμία, οὗτος, αὕτη, τοῦτο. Πολλάκις ὅμως ἡ δεικτικὴ δύναμις εἶνε τοσοῦτον ἀσθενής, ὥστε καταφαίνεται σαφῶς ἡ μετάβασις εἰς τὴν ἀρθρικὴν σημασ. 1) Ἡ καθαρῶς δεικτικὴ σημασία καταφαίνεται μάλιστα· ἀ.) ὅταν ἡ ἀντωνυμία τίθηται ἄνευ οὐσιαστ. καὶ δύναται νὰ μεταφρασθῇ διὰ τοῦ οὗτος, ἐκεῖνος ἢ αὐτός, Α 9, Μ 29, 43 κ. πλχ., ἔπειτα ὅταν διὰ τοῦ ῥήματος ἢ ἄλλων λέξεων χωρίζηται ἀπὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὅπερ ἔρχεται κατόπιν ὡς ἐπεξήγησις, «ἡ δ' ἕσπετο Παλλὰς Ἀθήνη» ἐκείνη δὲ ἠκολούθησεν, δηλ. ἡ Π. Ἀθ., α 125, πρβλ. Α 409, 472, 488, Ε 508, ε 69. Ἐνίοτε δὲ προτάσσεται ἢ τὸ «ὅγε» (ἢ «ὅ γε», τὸ. ὅτε), Ν 53, «ἦ ῥ' ὅγ' ὁ λυσσώδης ἡγεμονεύει Ἕκτωρ» „ἐκεῖνος εἶνε ἀρχηγός, αὐτὸς ὁ λυσσασμένος, ὁ Ἕκτωρ"· β'.) ὅταν ὡς δεικτικὸν ἐπίθετον τίθηται συνήθως μετὰ τὸ οὐσιαστικὸν καὶ κατόπιν ἀκολουθῇ ἀναφορικὸς λόγος εἰς αὐτὸ ἀναφερόμενος, «οὐδ'—ἐλήθετο συνθεσιάων τάων, ἃς ἐπέτελλε Διομήδης» ἐκείνας τὰς συμφωνίας, τὰς ὁποίας κτλ., Ε 320, 332, α 116, δ 119, φ 42 κ. ἀ.· γ'.) ἐν τῷ συνδυασμῷ «ὁ μέν, ὁ δὲ· τὸ μέν, τὸ δέ» καὶ ἐν τοῖς τούτων πληθυντικοῖς, δ 508, δ 46. Ὅταν δὲ ὁ πληθ. τούτων ὑποδιαιρῆται εἰς πολλοὺς ἑνικούς, τότε συνήθως τὸ ὅλον τίθεται κατὰ γενικήν, Σ 595 κ. ἀ.· πολλάκις ὅμως καὶ ὁμοιοπτώτως πρὸς τὰ μέρη, Ε 27, μ 73. Πολλάκις τίθεται τὸ «ὁ δὲ» ἄνευ προηγουμένου Μέν· πολλάκις δὲ τίθεται μόνον τὸ «ὁ μέν» καὶ ἀκολουθεῖ οὐσιαστικόν τι μετὰ τοῦ Δέ, Ψ 4, πρβλ. Ω 722, α 116, ἢ ἄλλη λέξις, οἷον «τὰ μέν, ἄλλα δέ» Ζ 147, δ 46. 2) ἀσθενεστέρα εἶνε ἡ δεικτικὴ δύναμις τῆς ἀντωνυμίας, ὅταν τίθηται πρὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ, χωρὶς ὅμως πρότασίς τις νὰ ἀναφέρηται εἰς αὐτό· παριστᾷ δὲ τότε τὸ ἀντικείμενον ὡς γνωστὸν ἢ ἐξαίρει αὐτὸ ἐμφατικώτερον, «τὸν Χρύ-

σην» ἐκεῖνον τὸν σεβάσμιον Χρ., Α 11, Λ 637, Ν 698, Φ 252, Ψ 303. «τὰ θύρετρα» ταῦτα δὴ τὰ θύρ., σ 385. Ἐνίοτε διὰ μιᾶς λέξεως καὶ μάλιστα δοτικῆς τινος ἀντωνυμίας, χωρίζεται τοῦ εἰς ὃ ἀνήκει οὐσιαστικοῦ, «αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ δῶκε» Β 105, «τὸ δέ οἱ κλέος» Ρ 232, πρβλ. Λ 186, 703. (‖. Ἡ περίστασις αὕτη δὲν πρέπει, νομίζω, νὰ διακριθῇ τῆς ἀνωτέρω σημειωθείσης 1) ἀ.) περὶ τὰ τέλη).—Ἐκ ταύτης τῆς ἀσθενοῦς δεικτικῆς σημασίας πηγάζει 3) ἡ ἀρθρικὴ, ἥτις ἂν ὄχι καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς ποικιλίας, εὑρίσκεται ὅμως ᾗ παρ' Ὁμ. εἰς τὰς ἐξῆς περιπτώσεις: ἀ.) μετ' οὐσιαστικῶν προσώπου σημαντικῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ τῶν προτέρων γνωστῶν, «ὁ γέρων» Α 33, δ 191 κ. ἀ., «ὁ ξεῖνος» η 192 κ. ἀ., «ὁ παῖς» Ζ 467, «τὸν υἱόν» δ 399, «τὸν ἀλήτην» σ 333 κ. ἄ. πλεῖστα. Σπανιώτερον μετ' οὐσιαστικῶν πράγματος ἢ ζώου σημαντικῶν «ἡ νῆσος» ε 55, «τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης, ἥ τε κόμη, τό τε εἶδος» Γ 55 (ἂν καὶ τινὲς ἐνταῦθα λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον εἰς δεικτικὴν σημασίαν, ὡς ἀνωτέρω: ταῦτα τὰ δῶρα τῆς Ἀφροδίτης) κ. ἄ. πλχ., «τὼ ἵππω» Θ 136, «τὸν κριόν» ι 461 κ. ἀ. Ἔτι δὲ καὶ ἄνευ προηγηθείσης γνωριμίας τοῦ οὐσιαστικοῦ, οἷον «τὰ δράγματα» Λ 69, «οἱ θάμνοι» Λ 156. Ἔτι δὲ σπανιώτερον ἐπὶ τῆς καθόλου ἢ γενικῆς σημασίας τοῦ ἄρθρου, οἷον «κάτθαν' ὅ τ' ἀεργὸς ἀνὴρ ὅ τε πολλὰ ἐοργώς» Ι 320, πρβλ. Γ 109, Ν 278, ᾗ μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν τῶν λαμβανόντων τὰ ἐπίθετα «πᾶς, ἅπας, σύμπας», οἷον «ἅπαντας τοὺς ὑποταρταρίους» Ξ 278, πρβλ. ω 79· ἴδ. ᾗ ΠΑΣ, ΣΥΜΠΑΣ· δ΄.) μετ' ἐπιθέτων, τὰ ὁποῖα διὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνουσιν οὐσιαστικοῦ σημασ., «ὁ γηραιός, ὁ ὁμοῖος», ἴδ. τ. λ., «ὁ δύσηνος» υ 224, «τὸ ἥμισυ», ἴδ. ΗΜΙΣΥΣ, «τὸ κρήγυον» ἴδ. τὴν λ., «τὸ μέλαν δρυός» ξ 12· συχνότερος ὁ πληθυντ., «τὰ κακά» Α 107, «οἱ πολλοί» Ω 498, «τὰ λυγρά» Ω 531. Ἰδίως συχνὸν μετὰ τοῦ «ἄλλος» Δ 429, Ζ 41, α 26 κ. ἀ., ᾗ «ἕτερος» Ε 146, ι 430 κ. ἀ., «ἕκαστος», οἷον τὰ «ἕκαστα» Λ 706, μ 16, 165, ξ 375· μετὰ τῶν συγκριτικῶν, οἷον «ὁ ἀρείων» Κ 237, υ 133, ἴδ. ΠΛΕΙΩΝ, ΧΕΡΕΙΩΝ, μετὰ τῶν ὑπερθετικῶν, οἷον «Φαιήκων οἱ ἄριστοι» θ 108, «ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν» ρ 415, «αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίσατον» Θ 342, Λ 178 κ. ἀ.. Σπανιώτερον μετὰ μετοχῶν οὐσιαστικοῦ σημασίαν ἐχουσῶν (ὅτε κατὰ τὸν Κλάσσεν τὸ ἄρθρον ἔχει τὴν καθ' ὅλου ἢ γενικὴν σημασίαν), «ὁ προὔχων» Ψ 325, «ὁ νικηθείς» Ψ 663, «ὁ νικήσας» Ψ 325, «ὁ ἄγων» Φ 262, ᾗ κατ' οὐδέτερον γένος, «τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα» Α 70. Ἐν δὲ τῷ «πῶς κέν με ἀναγνοίη τὸν ἐόντα» λ 144 ἡ ἔναρθρος μετοχὴ πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ: ὡς ἐκεῖνον ὅστις ἀληθῶς εἶμαι· γ΄.) μεθ' οἱωνδήποτε προσδιορισμῶν οὐσιαστικοῦ τινος, ὅταν οἱ προσδιορισμοὶ οὗτοι τίθενται κατόπιν αὐτοῦ, οἷον «ἄντυγες αἱ περὶ δίφρον» Λ 535, Φ 500, «παῖδες τοὶ μετόπισθε λελειμμένοι» Ω 687, «Αἴας ὁ μέγας» Π 358, «Φοῖνιξ ὁ γέρων» Ι 690 κ. ἀ., «ἀνὴρ ὥριος» Λ 288, «ἄνακτες οἱ νέοι» ξ 61, «πεδίον τὸ Ἀλήιον, τὸ Τρωικόν» Ζ 201, Κ 11, «ἄνδρες οἱ τότε» Ι 559, «ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι» μ 252 κ. ἀ., ἀλλὰ καὶ ὅταν προηγῶνται οἱ προσδιορισμοί, «τὸν δεξιὸν ἵππον» Ψ 336 κ. ἀ., «ὁ Ἰφίκλοιο πάϊς» Ν 698. Ἀπροσδόκητος εἶνε ἡ ἐξῆς πλοκή, «τὰ μῆλα ταναύποδα, πίονα» ι 464 (ἔνθα ὁ πεζὸς λόγος ἀπαιτεῖ πὴν ἐπανάληψιν τοῦ ἄρθρου πρὸ τῶν ἐπιθέτων)· ὡσαύτως «τὰ τεύχεα καλά» Φ 317, «τὸν ξεῖνον δύστηνον, ρ 10 (ἔνθα τὸ ἄρθρον ἴσως ὀρθότερον ἐκλαμβάνεται δεικτικῶς)· ἔτι δὲ μετὰ τῶν πατρωνυμικῶν, εἴτε ἕπονται, εἴτε προηγοῦνται τοῦ κυρίου ὀνόματος, «Αἴαντι τῷ Τελαμωνιάδῃ» Ξ 460 κ. ἀ., «ὁ Τυδείδης .... Διομήδης» Θ 532 κ. ἀ., «τὸν Τηλεφίδην .... Εὐρύπυλον» λ 519· ὡσαύτως καὶ ὅταν προστίθηται ὄνομα προσδιοριστικὸν ἀντωνυμίας, οἷον «κεῖνον τὸν κάμμορον» δ 351, «ἐμὲ τὸν δύστηνον» Χ 59, η 223, 248· δ΄.) μετ' ἀντωνυμιῶν καὶ μάλιστα κτητικῶν, «τῷ ἐμῷ κεχαρισμένῃ θυμῷ» Λ 608, «φθίσει σε τὸ σὸν μένος» Ζ 407, «τὰ ἃ πρὸς δώματα» Ο 58 κ. ἀ., πρβλ. καὶ Π 40, Σ 457, Ψ 572. Ἔτι δὲ καὶ πρὸ τοῦ «αὐτός», ἴδ. ΑὐΤΌΣ Β΄.)· ἐ.) μετὰ τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων, «ἡ δὲ μία» υ 110, πρβλ. ξ 425, Π 173 κ. ἀ., μάλιστα δὲ μετὰ τῶν τακτικῶν, οἷον «τῷ πρώτῳ, τῷ δευτέρῳ» Ψ 265, 275 κ. ἀ., «τῶν ἑτέρων, τῶν τρίτων, τῶν τετάρτων» Μ 93 κ. ἀ.· ς΄.) μετ' ἐπιῤῥημάτων, οἷον «τὸ πάρος, τὸ πρίν, τὸ πρόσθεν, τὸ πάροιθεν», ἔτι δὲ ᾗ μετὰ τῆς αἰτιατικῆς τοῦ οὐδετέρου τῶν τακτικῶν ἀντωνυμιῶν ἐπιῤῥηματικῶς ἐκλαμβανομένης, οἷον «τὸ πρῶτον, τὸ τέταρτον» τὴν πρώτην, τὴν τετάρτην φοράν, Ὁμ. πλχ. 4) ἐπιῤῥηματικὴ χρῆσίς τινων πτώσεων εὑρίσκεται ἐν τοῖς ἐξῆς: ἀ.) ἡ αἰτιατ. «τό» σημαίνει τὴν αἰτίαν: διὰ τοῦτο, Γ 176, Η 239, Ρ 404, Τ 213, θ 332 κ. ἀ.· δ΄.) ἡ δοτ. «τῇ, τῷ», ἴδ. ταύτας τὰς λ.· γ΄.) ἡ πληθ. δοτ. «τοῖσιν» ἐν τῇ φρ. «τοῖσι μετέφη» Α 58 καὶ ἄλλαι; ὁμοίαις σημαίνει κατὰ τὸν Οὐόλφιον τὸ ἐν τούτοις, inter haec, ἔπειτα, κατόπιν, μετὰ ταῦτα. Ἀλλ' ὀρθότερον ἐκλαμβάνεται παρ' ἄλλων ὡς ἀρσενικὴ (πρβλ. τὸ «τῇσι» Ω 723), καὶ ἑρμηνεύεται: μεταξύ, ἐνώπιον τούτων, πρὸς τούτους, ἔστω καὶ ἐπὶ δύω μόνον κείμενον, η 27, ν 374· δ΄.) μετὰ προθέσεων, οἷον «ἐκ τοῦ» ἔκτοτε, „ἀπὸ τότε", Α 493, Ο 601.

Β΄.) ὅ, ἥ, τό, ὡς ἀναφορικὴ ἀντωνυμία=ὅς, ἥ, ὅ, ὁ ὁποῖος κτλ., εὑρίσκεται συχνὰ παρ' Ὁμ. ᾗ μάλιστα οἱ ἀπὸ τ ἀρχόμενοι τύποι, τῆς δὲ γεν. πλὴν τοῦ ἀνωτέρω ᾗ ὁ τύπος «τεῦ» Σ 192. Τὸ ἀρσεν. ὃ εὑρίσκεται Π 835, Φ 59, 230 ᾗ ἐν «τῷ κλῦθί μευ, ὃ χθιζὸς θεὸς ἦλυθες» δ 262.—Περὶ τῆς ἐπιῤῥηματικῆς χρήσεως τῆς ἀναφορικῆς, ἴδ. ΤΗ.

ὅ, 1) οὐδ. τοῦ ὅς, ὅπ. ἴδ., καὶ 2) ὡς σύνδεσμος, ὅτι, ἴδ. ὅς, I. Γ'.)

ὄαρ [.⏑] (Fόαρ), αρος, ἡ, ἐπ. ϗ κατὰ συναίρ. ᾶρ, ἐξ οὗ ἡ δοτ. ὥρεσσιν (Fώρ.), Ε 486, σύντροφος, κοινωνός, ἰδίως σύζυγος, γυνή, I 327. (Παράγεται ἤτοι ἐκ τοῦ αρ-, ἀραρίσκω, μετὰ τοῦ ἀθροιστικοῦ ο, ὅτε μένει ἀνεξήγητος ἡ παρουσία τοῦ F, ἢ ἐκ τοῦ εἴρω (α ἀθροιστ. καὶ εἴρω)=συνείρω, καὶ τότε εἶνε κατὰ μετάθεσιν ἀντὶ τοῦ ἄορ, οἱονεὶ συνάορος, πρβλ. συνάορος. ||. Καὶ τοῦτο μὲν κατὰ τοὺς παλαιοὺς γραμματικοὺς ἧττον πιθανῶς· τινὲς δὲ τῶν νεωτέρων ἐτυμολόγων παράγουσι τὴν λέξ. ἐκ τοῦ ἀθροιστικοῦ ο καὶ τῆς ῥίζης σερ- ἢ ὅπως εἰς ἄλλας συγγενεῖς γλώσσας φέρεται, σαρ-, ἐξ ἧς τὸ Ἑλλην. εἴρω, σειρά, εἱρμός, ὁρμαθός, καὶ τὸ Λατιν. sero, series, ὥστε εἶνε ἀντὶ τοῦ ὅ-σαρ, ἐξ οὗ τὸ Fόαρ). Ἐκ τούτου

ὀαρίζω [.⏑..] (Fοαρ.), ποιητ., παρατ. θαμιστ. ὡρίζεσκον κατὰ συναίρεσιν ἀντὶ τοῦ ὀαρίζ., Ὑ. Ἑρμ. 58· ἀ.) οἰκείως κοινωνῶ, συνδιατρίβω, συζῶ, «μετά τινι» μετά τινος, Ὑ. Ἑρμ. 170· β'.) φιλικῶς (ἐρωτικῶς) συνομιλῶ μετά τινος, „γλυκομιλῶ", «τινί» Z 516, «ὀαρ. ἀπὸ δρυός», ἴδ. δρῦς. Ἴδ. καὶ ὄαρος. Ἐκ τούτου

ὀαριστής [.⏑..] (Fοαρ.), οῦ, ὁ, ἐπικ., σύντροφος, ὁμιλητής, «Διός» τ 179 †.

ὀαριστύς [.⏑..] (Fοαρ.), ύος, ἡ, ἐπικ. (ὀαρίζω)· ἀ.) οἰκεία συνδιατριβή, ὁμιλία, ἐρωτικὴ συνδιάλεξις, „γλυκομιλιά", «ὀαριστὺς πάρφασις» ἡ ἐρωτικὴ ὁμιλία ὡς θέλγητρον (ἐν τῷ κεστῷ τῆς Ἀφροδίτης), Ἰλ. Ξ 216· β'.) ἐν γένει πᾶσα κοινωνία, συναναστροφή, συνδιατριβή, «ἡ γὰρ πολέμου ὀαριστύς» αὕτη εἶνε τοῦ πολέμου ἡ κοινωνία, τοῦτο (δυοῖν θάτερον) φέρει ἡ μετὰ τοῦ πολέμου στενὴ σχέσις καὶ οἰκειότης, Ρ 228, «προμάχων ὀαρ.» ἀγαπητὴ συνδιατριβή, οὕτως λέγεται χαριέντως ἡ συμπλοκή, Ν 291.

*ὄαρος [.⏑.], ὁ, ποιητ. (ὄαρ), μόνον κατὰ πληθ.· ἀ.) οἰκεία συνομιλία, ἐμπιστευτικὴ συνδιάλεξις, «ὀάρους ὀαρίζω» Ὑμ. 22, 3· ἰδίως ἐρωτικὴ ὁμιλία, „γλυκομιλιά", Ὑ. Ἀφρ. 250.

ὀβελός, ὁ (βέλος), „σουβλα" (Λατ.), ἰδίως τοῦ ὀψητοῦ, πληθ., Α 465, γ 462 κ. ἀ.

ὀβριμο(ϝ)εργός, όν, ἐπικ. (ὄμβριμος, ἔργον), βίαιος, δυναστικός, πάντοτε εἰς κακὴν σημασίαν, ἀποτρόπαιος, φοβερός, κακοῦργος, Ἰλ. Ε 403 (ἔνθα ὁ Σπίτζν. γράφει: αἰσυλοεργός, ὅπ. ἴδ.), Χ 418, Βατρ. 282.

ὀβριμοπάτρη (Βέκκερ. ἐν τῇ Β'. καὶ Ἀμεῖς ὀμβρ.), ἡ, ποι., ἰσχυροῦ, στιβαροῦ πατρὸς θυγάτηρ, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, Ε 747, α 101 κ. ἀ. Ἐκ τοῦ

ὄβριμος [.⏑.] (ὁ Βέκκερος ἐν τῇ Β'. γράφει ὔμβρ.), ον, ποι. (βρῖ-, βρίθω), βαρύς, στιβαρός· ὅθεν 1) ἰσχυρός, ὁρμητικός, ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως, Ε 845, τοῦ Ἕκτορος καὶ Ἀχιλλέως, Τ 408, Θ 473. 2) ἐπὶ πραγμάτων, βαρύς, ἐπίθ. τοῦ δόρατος, Γ 357, φορτίου ξύλων, ι 233, λίθου, ι 241, καὶ τοῦ ὁρμητικοῦ ὕδατος, Δ 453.

*ὀβριμόθυμος [.⏑.–.] (ὁ Βαουμ. γράφει ὀμβρ.), ον (ὄβριμος, θυμός), κρατερόψυχος, βαρὺς τὴν ψυχήν, ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως, Ὑμ. 7, 2.

ὀγδόατος [..⏑.], η, ον=ὄγδοος, Τ 246, γ 306, δ 82 (ἴδ. ϗ τὴν ἑπομ. λ.), κατ' ἐπικ. ἔκτασιν. Ἐκ τοῦ

ὄγδοος, όη, οον (ἐκ τοῦ: ὀκτώ, ἀντὶ τοῦ: ὄγδοFος), ὄγδοος, Η 223, 246. Ἐν τῇ η 261 ϗ ξ 287, ἔνθα τὸ «ὄγδοος» ἀνάγκη χάριν τοῦ μέτρου νὰ ἐκληφθῇ ὡς δισύλλαβον, ὁ Δινδόρφιος, ὁ Βέκκερος ἐν τῇ Β'. καὶ ἄλλοι γράφουσιν: ὀγδόατος, ὥστε νὰ γίνηται ἡ συνήθης συνίζησις «δὴ ὀ-».

ὀγδώκοντα, Ἰων. συνηρημ. ἀντὶ τοῦ ὀγδοήκοντα, ἄκλιτον, „ὀγδοῆντα", καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν συναίρεσιν „ὀγδῶντα", Ἰλ. Β 568, 652.

ὄγε, ἴγε, τόγε (ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν γράφουσι διηρημένως, ὡς καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ὅ γε, ἥ γε, τό γε), ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία ὁ, ἡ, τό, ἐπιτεινομένη διὰ τοῦ μορίου γε, ὅπερ ἐξαίρει τὸ δεικνυόμενον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ϗ παράγει ἐμφατικήν τινα δεῖξιν, τὴν ὁποίαν ἐν μὲν τῇ καθομιλουμένῃ ἐκφράζομεν ἐκτείνοντες τὴν φωνὴν ἢ προσθέτοντες ἐπιφώνημά τι, οἷον „ὦ ἐκεῖνος, ἆ αὐτός, ἒ τοῦτος", ἐν δὲ τῇ ξενομίμῳ ἐκλεκτοτέρᾳ ὁμιλίᾳ ἢ γραφῇ: καθόσον ἀφορᾷ τοῦτον, „ὅσον διὰ κεῖνον". Σπανίως συνδυάζεται μετ' ἄλλης δεικτικῆς ἀντωνυμίας, οἷον «κεῖνος ὄγε προπάροιθε νεῶν .... ἦσται ὀδυρόμενος» Τ 344 ϗ «κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ» Γ 391, ἐν οἷς ἡ ἀντωνυμία «κεῖνος» σημαίνει τοπικὴν μᾶλλον δεῖξιν, ἐπεξηγουμένη διὰ τοῦ «προπάροιθε νεῶν» καὶ «ἐν θαλάμῳ». Συνήθως ἀναφέρεται ἐμφατικῶς εἴς τι προηγούμενον οὐσιαστ. (ἀλλὰ καὶ εἰς ἑπόμενόν τι ἐπεξηγηματικῶς ἐπιφερόμενον, οἷον Γ 328) καὶ μάλιστα ἐν διαζευκτικοῖς λόγοις· ἀ.) ἐν τῷ πρώτῳ κώλῳ «μερμήριζεν ἢ ὄγε—Ἀτρεΐδην ἐναρίζοι, ἠὲ χόλον παύσειεν» Α 190, δ 132, ε 89, δ 820· συχνότερον β'.) ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ «αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε καί ἑ φύλασσε, εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὄγε δούλην» Γ 409, δ 326 κ. ἀ. Ὡσαύτως καὶ ἐν ταῖς ἐναντιωματικαῖς προτάσεσι μετὰ τὸ Ἀλλά, Αὐτὰρ καὶ ἄλλα ἐναντιωματικὰ μόρια, Α 320, 496, Γ 328, Ν 399 κ. ἀ. Ἔτι δὲ μετὰ τὸν Δὲ εἰς τὴν 2) σημασίαν, Β 664, Λ 226, μετὰ τὸ Ἄρα, Η 169, μετὰ τὸ Ὡς, Λ 137 κ. ἀ., μετὰ τὸ Οὐδέ, Ν 395.—Κατ' ἀπολύτους πτώσεις ἐπιρρηματικῶς κεῖται 1) «τῇ γε» ἐδῶ μάλιστα, Ζ 435. 2) «τό γε» διὰ τοῦτο μάλιστα, Ε 827, ρ 401.

ὄγκιον, τό, οἱονεὶ ἀγκιστροθήκη, ὅ ἐ. κιβώτιον, „κουτί", πρὸς ἐναπόθεσιν αἰχμῶν, βε-

λῶν καὶ ἄλλων τοιούτων σιδηρικῶν, φ 61 †. Ἐκ τοῦ

ὄγκος, ὁ (συγγ. τῷ ἀγκών), κυρ. καμπή· ὅθεν καὶ πᾶν ὅ,τι καμπύλον, ἀγκύλον, ἄγκιστρον (‖. οἱ Τσάκωνες „ὀγκίνα“=„τσεγγέλι“ Τουρκ.), ἰδίως δὲ τὰ τοῦ βέλους ἄγκιστρα τὰ κατὰ τὴν αἰχμήν, αἱ ἀκίδες, „ἀγκίδες“, αἱ ἄλλως γλωχῖνες λεγόμεναι, Ἰλ. Δ 151, 214.

ὄγμος, ὁ (ἄγω), κυρ. εὐθεῖα γραμμή, σειρά· ἰδίως ἀ.) αὖλαξ, ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρότρου ἢ τοῦ θεριστοῦ σχηματιζομένη ἐν τοῖς ἀγροῖς „αὐλακιά“, Ἰλ. Σ 546, Λ 68, Σ 552, 557. Συνεκδ. «πίονες ὄγμοι» εὔφοροι ἀγροί, Ὑ. Δήμ. 455· β΄.) ὁ δρόμος, ἡ τροχιά (τῶν οὐρανίων σωμάτων), Ὑμ. 32, 11.

ὄγχνη, ἡ, ά.) „ἀπιδιά, ἀχλαδιά“, Ὀδ. η 115, λ 589, ω 234· β΄.) ὁ καρπὸς αὐτῆς, ἄπιον, „ἀπίδι, ἀχλάδι“, η 120.

Ὄγχηστός, ἡ, πόλις τῆς Βοιωτίας παρὰ τὴν Κωπαΐδα ἔχουσα ἄλσος ἱερὸν τοῦ Ποσειδῶνος, τὴν σήμερον τὸ μοναστήριον Μαζαράκι, Β 506. Ἐκ τούτου ἐπίρ. Ὀγχηστόνδε, εἰς τὴν Ὀγχηστόν, Ὑ. Ἑρμ. 186.

ὁδαῖος, η, ον (ὁδός), εἰς τὴν ὁδόν, εἰς τὸ ταξείδι ἀνήκων, «ὁδαῖα» εἶνε ἐκεῖνα, ὧν ἕνεκα ἀποδημεῖ, ταξειδεύει τις κατὰ τοὺς παλαιούς· ἑρμηνευτής, φορτίον, „πρᾶγμα, πραγμάτεια“, ο 163, ο 445. (Κατὰ δὲ τὸν Εὐστάθ. ἐφόδια ᾗ κατὰ τὸν Νίτζην: ἀντιφόρτωμα [ἀντίφορτος], τὸ φορτίον τὸ ὁποῖον φορτώνει τις ἀντὶ τοῦ πωληθέντος).

ὀδάξ, ποιητ. ἐπίρ., διὰ τῶν ὀδόντων, „μὲ τὰ δόντια“, «λάζομαι γαῖαν» Β 418, «ἐλεῖν οὖδας» Λ 749, Τ 61, Ω 738, «γαῖαν» Χ 17, εἰκονικαὶ φράσεις ἀντὶ τοῦ πίπτω, ἀποθνήσκω μαχόμενος, ὡς τὸ χυδαῖον Γερμαν. ins Gras beissen (=δαγκάνω τὸ χόρτον), «ὀδὰξ ἐν χείλεσσι φῦναι» δαγκάνω σφιγκτὰ τὰ χείλη μου, εἰς ἔνδειξιν περιεσταλμένης ὀργῆς, α 381. (Παράγεται κατὰ μὲν τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ὀδοὺς διὰ τοῦ ἀχρ. ῥήματος ὀδάζω· κατ' ἄλλους δὲ σύνθετον ἐκ τοῦ ὀδοὺς καὶ δάκνω).

ὅδε, ἥδε, τόδε, ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία ὅ μετὰ τοῦ ἐγκλιτικοῦ δε, ἐπιτείνοντος τὴν δεῖξιν, δοτ. πληθ. πλὴν τοῦ τοῖσδε καὶ τοῖσδεσσι(ν), Κ 462, ϛ 47, 165, Ν 258, καὶ τοῖσδεσι, χ 268, φ 93. (Ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. ὡς καὶ ὁ Ἀμεῖς τονίζουσι κατὰ τὸν Σχολ. εἰς ν 258 πανταχοῦ τοῖσδεσσι καὶ τοῖσδεσι· ὡσαύτως καὶ ὁ Δινδόρφιος. Ὁ δὲ Βαϋμλεῖνος ἐφύλαξε τὸν συνήθη τονισμόν). Σημαίνει δὲ 1) τοπικῶς· ἀ.) ἀντικείμενόν τι πλησίον τοῦ λαλοῦντος εὑρισκόμενον, «καὶ ποτέ τις εἴπησιν—Ἕκτορος ἥδε γυνή» αὕτη ἐδῶ εἶνε (ἰδού) τοῦ Ἕκτορος ἡ γυνή, Ζ 460 κ. πλχ., ἢ πρᾶξίν τινα πλησίον ὡσαύτως γινομένην, «οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἔστι» ταῦτα ἐδῶ („αὐτὰ ποῦ βλέπει;“) δὲν εἶνε ἔρανος, α 226. Ἐν ἀντιθετικοῖς λόγοις ἐνίοτε ἀντιτίθεται πρὸς τὴν οὗτος, «τούτω μέν—τώδε δέ» Θ 109· β΄.) πολλάκις τίθεται μετ' οὐσιαστικοῦ ἢ ἄλλης ἀντωνυμίας, ἵνα ἐκφράσῃ ἐπιρρηματικὴν ἔννοιαν, ἐδῶ, ἐδῶ δά, «ἔγχος μὲν τόδε κεῖται ἐπὶ χθονός» ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς γῆς, Φ 533, «νηῦς μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ» α 185, πρβλ. σ 44 κ. ἀ., «ὅστις ὅδε κρατέει» Ε 175. Πολλάκις μετὰ προσωπικῆς ἀντωνυμίας, «ὅδ' ἐγώ» ἰδοὺ ἐγώ, ἐγώ, τὸν ὁποῖον βλέπεις ἐδῶ, π 205, «ἡμεῖς οἵδε» α 76, «ἐγὼν ὅδε παρασχεῖν» ἰδοὺ ἐγὼ (ἕτοιμός εἰμι) νὰ δώσω, Τ 140· γ΄.) σπανίως ἀντὶ ἁπλῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας, ὅταν συσχετίζηται πρὸς ἀναφορικήν, οἷον «τούσδε δ' ἔα φθινύθειν—τοί κεν Ἀχαιῶν νόσφιν βουλεύσωσιν, Β 346. (‖. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα εἶνε ἀναγκαία ἡ ἐμφατικὴ δεῖξις, ἵνα σημανθῇ ἡ περιφρόνησις πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως ἐν τῇ καθομιλουμένῃ „ἄφησέ τους ἐκείνους ἐκεῖ νὰ χαθοῦν“). 2) χρονικῶς, παρ' Ὁμ. μόνον ἐπὶ τοῦ μέλλοντος μετ' ὀλίγον νὰ ῥηθῇ, νὰ ἀκολουθήσῃ, ἐπὶ τοῦ ἑπομένου «τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ» τὴν ἑξῆς ἐπιθυμίαν, Α 41, 504, Θ 242, «τόδ' εἰπέμεναι ἔπος» Ε 375 κ. ἀ. πλχ.

Ἀπολύτως καὶ ἐπιρρηματικῶς τίθενται αἱ ἑξῆς πτώσεις: 1) «τῇδε» ά.) ἐνταῦθα, ἐκεῖ, Μ 345, Ω 139, ζ 173, μ 186· β΄.) οὕτως, „ἔτσι“, «τῇδ' εἴη» οὕτως (ἢ μᾶλλον ὧδε) ἔστω, „ἔτσι νὰ γείνῃ“, Ω 139, 2) «τόδε» ά.) „ἐδῶθε“, ἐνθάδε, Ξ 298, α 409, τ 407 κ. ἀ. Ἐνίοτε ἐπιτείνεται διὰ τοῦ ἐπιρρήματος «δεῦρο» Ξ 309, ρ 444, 524. Ἄλλως ἑρμηνεύει ὁ Φαῖσις, ὅστις ἐν τῷ «τόδ' ἱκάνω» α 409, θεωρεῖ ἀντικείμενον τὴν ἀντωνυμίαν: ἔρχομαι ταύτην τὴν ὁδόν, „ἔρχομαι τοῦτον τὸν ἐρχομόν“· β΄.) διὰ τοῦτο, υ 217, ψ 213. Τινὲς καὶ τὸ τῆς Ι 77 «τόδε» λαμβάνουσιν εἰς ταύτην τὴν σημασίαν. Ἀλλ' ἴδ. τηοέω.

ὁδεύω (ὁδός), ὁδεύω, βαδίζω, «ἐπὶ νῆας» Α 569 †.

Ὀδίος, ὁ (Ἰων. ἀντὶ τοῦ Ὀδίος ἐκ τοῦ ἐπιθέτου ὅδιος). 1) ἡγεμὼν τῶν Ἀλιζώνων, ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος φονευθείς, Β 856, Ε 30. 2) κῆρυξ τῶν Ἀχαιῶν, Ι 170.

ὁδίτης, ου, ὁ, ποι. (ὁδός), ὁδοιπόρος, „διαβάτης“ (ἐν τοῖς δημοτικοῖς ἄσμασι ᾗ „στρατιώτης“ ἐκ τοῦ Ἰταλ. „στράτα“), η 204, ν 123 κ. ἀ., «ὁδ. ἄνθρωπος» Π 263.

ὁδμή, ἡ (ὄζω), ὀσμή, „μυρωδιά“, ε 59, ι 210· ἔτι δὲ δυσωδία, „βρώμα“ (ἡ), Ξ 415, δ 406, 442, 446.

*ὁδοιπορίη, ἡ ὁδοιπορία, ὁδός, „ταξείδι“, Ὑ. Ἑρμ. 85.

ὁδοιπόριον, τό, ἤτοι „ἀγώγιον, ναῦλος“ [πορθμεῖα], ἢ ἐφόδιον, „κομπάνια“ (Φραγκ.), ο 506 †. Κυρ. οὐδ. τοῦ ἀχρ. ἐπιθέτου ὁδοιπόριος. Ἐκ τοῦ

ὁδοιπόρος, ον (ὁδ., πόρος), ὁδοιπόρος, „διαβάτης, ταξειδιώτης“ (ἴδ. ὁδίτης), Ω

375 †. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. λέγεται ὁδοιπόρος, ὡσανεὶ τὴν ὁδὸν πείρων, διατέμνων).

ὁδός, ἡ, Ἰων. οἶδός, ρ 196 †, ὁδός, „δρόμος“. 1) τοπικ. ὁδός, „δρόμος“ καὶ σπανιώτερον (Ἰταλ.) „στράτα“, Μ 168 κ. ἀ., «ὁδὸς ἱππηλασίη» ἱππόδρομος, ὁδὸς ἀμαξιτός, Η 340, «ὁδὸς λαοφόρος» λεωφόρος, ὁδὸς πλατεῖα, „βασιλικὸς δρόμος“, Ο 682. Μετὰ προθέσ. ὡς ἐπίρρημα, «πρὸ ὁδοῦ γίγνομαι» προχωρῶ, „πηγαίνω μπρός“, Δ 382. (‖. Τὸ ἐπίρ. εἶνε ἡ πρόθεσις «πρό»=ἐμπρός, ἡ δὲ γενικὴ εἶνε ἡ γνωστὴ παρ' Ὁμ. τοπικὴ γενική: ἐν τῇ ὁδῷ, κατὰ τὴν ὁδόν). Ἔτι δὲ πάροδος, εἴσοδος, ν 112, χ 128. 2) ἡ πρᾶξις τοῦ ἰέναι, ὁδός, πορεία, „δρόμος, ταξειδι“, Ι 626 κ. ἀ., ἔστω καὶ διὰ θαλάσσης, 6 273 κ. ἀ.· ἔτι δὲ ἀναχώρησις, 6 285, θ 150, στρατεία, ἐπιδρομή, «ὁδὸν ἔρχομαι» ἐκστρατεύω, ἐπέρχομαι, Α 151. (‖. Παρ' Ὁμ. τίθεται πολλάκις ἡ γεν. «ὁδοῖο» τοπικῶς, κατὰ τὴν ὁδόν, ἐν τῇ ὁδῷ, μάλιστα μετὰ τῶν ῥημάτων «ἐπείγομαι, λιλαίομαι, διατρίβω, ἔσσυμαι, πρήσσω» καὶ ἐν τῇ ἀνωτέρω φρ. «προ-γίγνομαι»).

ὁδοίς, ὄντος, ὁ (ἔδω), Λατιν. dens ntis, „δόντι“, ἀνθρώπων καὶ ζώων, Ὁμ. πλχ., καὶ τοῦ κάπρου ὁ χαυλιόδους, Λ 416, τ 393.

ὀδύνη [.⏑.] ἡ, ἄλγος, „πόνος“· ά.) σωματικός, πάντοτε κατὰ πληθ., „πόνοι“, ἀλγηδόνες, „βάσανα“, Δ 117, Ε 397, 766, ι 440· β΄.) ψυχικός, λύπη, θλῖψις, „βάσανα“, συνήθως πληθ., Ο 61, 6 72, συνάπτεται μετὰ τοῦ «γόοι» α 242. Ἐνικ. μόνον ἐν τῷ «ὀδύνη Ἡρακλῆος» „ὁ πόνος τοῦ Ἡρακλ.“, ὅ ἐ. ἡ λύπη διὰ τὸν Ἡρ., Ο 25. (Κατὰ μὲν τὸν Λόβεκκ συγγ. τῷ δύη, κατ' ἄλλους δὲ πιθανώτερον ὑπάγεται εἰς τὴν ῥίζ. ΕΔ (ΟΔ)=τρώγω: ἐπομ. πᾶν ὅ,τι κατατρώγει τὸ σῶμα ἢ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου.

ὀδυνήφατος [.⏑.⏑.], ος, ἐπικ. (ὀδύνη ϗ ΦΑ-, ΦΕΝ-, φονεύω), ὁ τὰς ὀδύνας φονεύων, καταπαύων, καταπραΰνων, παυσίπονος, «φάρμακα, ῥίζα» Ἰλ. Ε 401, 900, Λ 847.

ὀδύρομαι, ἀποθ., μετ' ἀορ. ά. ὀδυράμενος, Ω 48. 1) ἀμεταβ. ὀδύρομαι, θρηνῶ, κόπτομαι, „μυρολογῶ“, παραπονοῦμαι, ἐπὶ ἀνθρώπων, ἅπαξ δὲ καὶ ἐπὶ πτηνοῦ, Β 315, «στοναχῇ τε γόῳ τε ὀδύρομαι» π 145, «ὀδυρόμενος στεναχίζω» ι 13 κ. ἀ. Συντάσσεται μετὰ γεν. «τινός» διά τινα, περί τινος, Χ 424, Ψ 222, δ 104, 819 κ. ἀ.· ἔτι δὲ καὶ «ἀμφί τινα» κ 486· καὶ μετὰ δοτ. «τινί» πρός τινα, ἐνώπιόν τινος, δ 740, «ἀλλήλοισι» ἐνώπιον ἀλλήλων, Β 290. 2) μεταβ. θρηνῶ, „μυρολογῶ, κλαίω“ τινά, Β 315, Ω 740, α 243 κ. ἀ., «νόστον» ε 153, ν 219.

Ὀδυσήιος [.⏑.⏑.], ίη, ιον. ἐπικ. ἀντὶ τοῦ Ὀδύσσειος, εἰς τὸν Ὀδ. ἀνήκων, σ 353.

Ὀδύσσεια, ἡ (ἐξυπακ. ποίησις), τὸ περὶ τοῦ Ὀδυσσέως ποίημα. Εἶνε θηλυκὸν τοῦ Ὀδύσσειος ‖. προπαροξύτονον κατὰ τὰ ὅμοια: Δολώνεια, νέκυια, Πατρόκλεια, μεσόγεια, ἀκρώρεια.

Ὀδυσσεύς, ὁ, ἐπικ. Ὀδυσεύς, γεν. Ὀδυσσῆος, Ὀδυσῆος [.⏑..], Ὀδυσσέος καὶ Αἰολ. καὶ ἐπικ. Ὀδυσεῦ [.⏑.], ω 398, δοτ. Ὀδυσῆι καὶ Ὀδυσεῖ, αἰτ. Ὀδυσσῆα, Ὀδυσσέα καὶ Ὀδυσῆ [.⏑.], τ 136, Λατ. Ulysses, Ulixes, υἱὸς τοῦ Λαέρτου καὶ τῆς Κτιμένης, π 117 ἑξ., βασιλεὺς τῶν Κεφαλλήνων, τοῦ ὁποίου τὸ κράτος ἀπετέλουν αἱ νῆσοι Ἰθάκη, Σάμη, Ζάκυνθος, Αἰγίλοψ ϗ Κροκύλεια, ἔτι δὲ ϗ τῆς ἀπέναντι ἠπείρου τὰ παράλια, ἀνὴρ τῆς Πηνελόπης καὶ πατὴρ τοῦ Τηλεμάχου, ὀνομασθεὶς οὕτως κατὰ τὸ τ 407 ὑπὸ τοῦ μητροπάτορος Αὐτολύκου, διότι οὗτος πρὸς πολλοὺς ἦτο ὠργισμένος (ὀδυσσάμενος), ἐχθρός, «πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος τάδ' ἰκάνω, ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶν ἀνὰ χθόνα πουλυβότειραν, τῷ Ὀδυσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον». (Οὐχ ἧττον ὅμως κατὰ τοὺς νεωτέρους ἑρμηνευτὰς (πρβλ. καὶ τ 275), πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ τὸ ὄνομα παθητικῶς: ὁ εἰς ὀργὴν ὑποκείμενος, ὁ μισούμενος καὶ καταδιωκόμενος (ὑπό τινων θεῶν). Ὁ Ὀδυσσεὺς παριστᾶται ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ οὐ μόνον ὡς τολμηρὸς ϗ ἀνδρεῖος ἥρως, ἀλλὰ καὶ ὡς πολυμήχανος, συνετὸς καὶ καρτερόψυχος. Δώδεκα ναῦς ἔχων ἐκστρατεύει κατὰ τῆς Τροίας, Β 631· μετὰ δὲ τὴν ἅλωσιν τῆς πόλεως ταύτης ἀποπλέει μετὰ τοῦ Μενελάου, ἵνα ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Ἰθάκην, γ 162. Ἀλλ' ἐπὶ δέκα ἔτη πλανᾶται πολλάς· καὶ θαυμασίας πλάνας, αἵτινες ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ περιγράφονται· ὥστε μόλις κατὰ τὸ εἰκοστὸν ἔτος ἐπανέρχεται εἰς τὴν πατρίδα. Ἀποβιβασθεὶς ὑπὸ τῶν Φαιάκων εἰς τὴν νῆσον Ἰθάκην, λαμβάνει παρὰ τῆς Ἀθηνᾶς συμβουλάς, πῶς ἐδύνατο νὰ τιμωρήσῃ τοὺς μνηστῆρας, ν 287 ἑξ. Ὡς ἐπαίτης μετημφιεσμένος προσέρχεται εἰς τὸν χοιροβοσκόν του (συβώτην) Εὔμαιον, γνωρίζεται πρὸς τὸν Τηλέμαχον, μετὰ δὲ τούτου καὶ τῶν πιστῶν αὐτοῦ βοσκῶν φονεύει τοὺς μνηστῆρας, καὶ ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τῆς Πηνελόπης. Ἔπειτα δὲ πολεμεῖ πρὸς τοὺς πατέρας τῶν μνηστήρων, ζητοῦντας ἐκδίκησιν διὰ τὸν φόνον τῶν υἱῶν, μέχρις οὗ συνεργείᾳ τῆς Ἀθηνᾶς ἐπέρχεται εἰρήνη, ω 220 ἑξ.

(ὀδύσσομαι, ῥίζ. ΟΔΥΣ-), ἐπικ. ἀποθ. ῥῆμα, τοῦ ὁποίου εὔχρηστοι χρόνοι εἶνε μόνον ὁ ἀόρ. ὠδυσάμην, γ΄. πληθυντ. ἐπικ. ὀδύσαντο, μετοχ. ὀδυσσάμενος, καὶ ὁ παρακ. μὲ σημασίαν ἐνεστ. ὀδώδυσμαι, ε 423. 1) ὀργίζομαι, ἐχθρεύομαι, μισῶ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ θεῶν, «τινί» Ζ 138, α 62, τ 275, τὸ τοῦ τ 407, «ὀδυσσάμενος» τινὲς μὲν ἐκλαμβάνουσι παθητικῶς: ἀπεχθής, μισητός, διὰ τὸ Σοφόκλειον χωρίον, Ἀποσπ. 408, «πολλοὶ γὰρ ὠδύσαντο δυσσεβεῖς ἐμοί». Ἀλλ' εἶναι βεβαίως ἐνεργητ. ὀργισθείς,

ἐχθρευθείς, ἴδ. Ὀδυσσεύς. 2) μετ' αἰτ., παροργίζω, «Ζῆνα» Ἐπιγ. 6, 8 καὶ Ἕρμαννον αὐτόθι.

ὄδωδα, ἴδ. ὄζω.

ὀδώδυσμαι, ἴδ. ὀδύσσομαι.

ΟΕΣΣΙ, ἴδ. οἷς.

ὄζος, ὁ, ἀ.) κλάδος, κλών, „κλαδί, κλωνάρι", Α 234, Β 312 κ. ἀ., μ 435· β'.) ποι. τροπ. βλαστός, γόνος, ἀπόγονος, ᾗ ἐν τῇ καθομιλουμ. τροπ. „κλωνάρι", οἷον «Ἄρηος» περὶ ἀνδρείων πολεμιστῶν, Β 540, Μ 188 κ. ἀ. (Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐκλαμβάνει ὁ Φόλκμαρ ἀντὶ τοῦ ἄοζος=θεράπων, ὅπερ δὲν ἀπορρίπτει μὲν ὁ Λόβεκκ., ‖. ἀλλὰ δὲν μοὶ φαίνεται πιθανόν. Ἡ λέξις εἶνε βεβαίως αὐτὴ ἡ τῆς καθομιλουμ. „ῥόζος", ἂν καὶ ὁπωσοῦν διάφορος τὴν σημασίαν, διότι „ῥόζος" λέγεται ὁ κόνδυλος, τύλος, τοῦ ἀποκοπέντος κλάδου ἡ ῥίζα. Διὰ τοῦ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ περισωθέντος ἀρχαιοτάτου τύπου „ῥόζος" ἀνάγεται ἡ λέξις εἰς τὴν ῥίζαν Fραδ, ἐξ ἧς τὸ Λατ. radix, Fρίζα, ῥίζα, Fρόδον, ῥόδον, ραδινός, ῥόδαμνος, ῥάδιξ κ. ἄ. Ἐντεῦθεν λοιπὸν „ῥόζος" ᾗ κατ' ἀφαίρεσιν ὄζος. Κατὰ τὸν Ἀρριανὸν παρ' Εὐσταθ. 364, 8 ὁ ἡγεμὼν τῶν Ἀλιζώνων Ὀδῖος ἐλέγετο Ῥοδῖος).

ὄζω, παρακ. ὄδωδα, μόνον ἐν τῷ γ'. ἐν. τοῦ ὑπερσυντελ. εἰς ἀμετάβ. σημασίαν μυρίζω, εὐωδιάζω, «ὀδμὴ ὀδώδει» περὶ θυμιάματος καὶ οἴνου Ὀδ. ε 60, ι 210.

ὄθεν, ἐπίῤ. (ὅς), ὅθεν, ὁπόθεν, „ἀπ' ὅπου", Β 307 κ. ἄ. πλχ. καὶ εἰς πρόσωπα ἀναφερόμενον ἀντὶ τῆς ἀντωνυμίας τῆς ἀναφορικῆς, οἷον, Β 852, Δ 58, γ 319. (‖. Ἀλλ' ἐν τούτοις δύνανται τὰ προσωπικὰ ὀνόματα νὰ ληφθῶσιν ἐπὶ τοπικῆς ἐννοίας).

ὄθι [.⏑], ἐπίῤ. μάλιστα ποιητ., ὅπου, Β 722, ξ 73 κ. ἀ., σπανίως μετὰ γενικ. τοῦ ὅλου, «ὄθι αὐλῆς» ὅπου (εἰς ὁποιον μέρος) τῆς αὐλῆς, α 425· σημαίνει καὶ τὸ τέρμα τῆς κινήσεως, ὁπόσε, Ν 229, ο 101, «κλησίη—ὄθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας» ἐφ' ἧς, τ 58, «ὄθι περ» Β 861, ξ 532.

ὄθομαι, ἐπικ. ἀποθ. μόνον κατ' ἐνεστ. ᾗ παρατ., κυρίως (κατὰ τὸν Δοιδερλ.) προσβλέπω τι, ἐπιστρέφομαι πρός τι, ἐπομένως φροντίζω, μέλει μοι, μεριμνῶ περί τινος, πάντοτε μετ' ἀρνήσεως «οὐκ ὄθομαι» δὲν φροντίζω, δὲν μὲ μέλει, ἀδιαφορῶ, ἀπολελ. «οὐκ ἀλεγίζεται οὐδ' ὄθεται» Ἰλ. Ο 107, μετὰ γεν. Α 181, μετ' ἀπαρφ. Ο 166, 182, μετὰ μετοχ. «οὐκόθετ' αἴσυλα ῥέζων» ἀδιαφορεῖ, δὲν αἰσχύνεται, Ε 403.

ὀθόνη, ἡ, ἀ.) λεπτὸν ὕφασμα λινοῦν, „πανί", η 107· β'.) ὁ ἐκ τοιούτου πεποιημένος πέπλος, ἢ γυναικεῖον ἔνδυμα, Γ 141, Σ 595.

ὄθριξ, γεν. ὄτριχος, ὁ, ἡ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ ὁμόθριξ, ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν τρίχα ὡς πρὸς τὸ χρῶμα, ἐπὶ ἵππων, Β 765 †.

Ὀθρυονεύς [.⏑..], ῆος, ὁ, εἷς τῶν ἐπικούρων τῶν Τρώων, ἐκ τῆς Καθησοῦ, πόλεως Θρᾳκικῆς, Ν 363 ἑξ., 772.

οἱ (Fοι), ἐν. δοτ. τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμ. γ'. προσώπ., ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐγκλιτική, ἀντὶ τῆς αὐτῷ, αὐτῇ, «τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων» Α 72, «ὁ δέ οἱ παρελέξατο» Β 615 κ. ἄ. πλχ. Σπανίως ἐν τῷ ἐπικῷ τύπῳ «ἑοῖ» (Fεοῖ) μετὰ τῆς «αὐτῷ» ἀποτελεῖ φυσικῷ τῷ λόγῳ αὐτοπαθῆ ἀντωνυμίαν ἑαυτῷ, Ν 495, δ 38. Ἀνακολούθως κεῖται ἡ εἰς τὴν δοτικὴν «οἱ» ἀναφερομένη μετοχὴ κατὰ γεν. Ὑ. Δήμ. 37, Ὑμ. 19, 31, κατὰ τὸν Ἕρμαννον.

οἷα, ἐπίῤ., ἴδ. οἷος.

οἴγνυμι [.–.], ἀόρ. ἀ. ἐπικ. ὤιξα καὶ συνηρ. ᾦξα, Ω 457, μετοχ. οἴξας, παθητ. παρατ. ὠίγνυντο, „ἀνοίγω" συνήθως «θύρας, πύλας» Ζ 89, α 436 κ. ἀ., «τινί» Ω 457, «οἶνον» ὡς ᾗ ἐν τῇ καθομιλουμ. „ἀνοίγω τὸ κρασί" δηλ. πίθον οἴνου, γ 392.

οἶδα, οἴδας, οἶδε, ἴδ. εἴδω II).

οἰδάνω [.⏑.] (οἴδος=πρῆσμα), ἀ.) ἐνεργητ. „πρήσκω, φουσκώνω", ἐξογκώνω, μετ' αἰτ. τροπικῶς «χόλος οἰδάνει νόον» „φουσκώνει τὸν καρδιάν", τουτέστιν ἐρεθίζει, Ἰλ. Ι 554· β'.) παθ. „πρήσκομαι", ἐξογκοῦμαι, „φουσκώνω", «οἰδάνεται κραδίη χόλῳ» „φουσκώνει ἡ καρδιά μου ἀπὸ τὸν θυμόν", Ι 646.

οἰδέω, (οἴδος), ἐπικ., παρατατ. γ'. ἐν. ᾤδεε, ἐξογκοῦμαι, „πρήσκομαι, φουσκώνω", «ᾤδεε χρόα πάντα» ἦτο ἐξωγκωμένον, „πρησμένον" ὅλον τὸ σῶμά του, ε 455 †.

Οἰδίπους, οδος, ὁ, ἐπικ. γεν. Οἰδιπόδαο, Ψ 679, υἱὸς τοῦ Λαΐου καὶ τῆς Ἐπικάστης (κατὰ τὸν Ὅμηρ., κατὰ δὲ τοὺς τραγικοὺς Ἰοκάστης), πατὴρ τοῦ Ἐτεοκλέους, Πολυνείκους, τῆς Ἀντιγόνης ᾗ Ἰσμήνης (ταύτης ὅμως τῆς τελευταίας δὲν γίνεται μνεία παρ' Ὁμ.). Ὁ πατήρ του ὑπὸ χρησμοῦ κινούμενος κακοῦ ἐξέθηκεν αὐτὸν εἰς τὸν Κιθαιρῶνα. Ποιμὴν δέ τις τοῦ βασιλέως τῆς Κορίνθου Πολύβου, εὑρὼν αὐτὸν προσήνεγκεν εἰς τὴν ἄτεκνον βασίλισσαν, ἥτις ἀνέθρεψεν αὐτόν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τοὺς Δελφοὺς πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ἀγνώστου πατρός, ἔλαβε χρησμὸν νὰ μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του (Κόρινθον, ὡς ἐνόμιζε)· διὸ τραπεὶς πρὸς τὰς Θήβας, ἐφόνευσε καθ' ὁδὸν ἐν ἀγνοίᾳ τὸν πατέρα του Λάϊον, ἔλυσε τὸ αἴνιγμα τῆς Σφιγγός, καὶ ἔλαβεν ὡς ἀμοιβὴν σύζυγον τὴν μητέρα του Ἐπικάστην (ὡσαύτως ἐν ἀγνοίᾳ). Ἀνακαλυφθείσης δὲ τῆς ἀληθείας, ἡ μὲν Ἐπικάστη ἀπηγχόνισεν ἑαυτήν, ὁ δὲ Οἰδίπους ἐβασίλευσε ᾗ τὸν λοιπὸν χρόνον ᾗ ἀπέθανεν ἐν Θήβαις, λ 271. Κατὰ τοὺς τραγικοὺς ὅμως ἐτύφλωσεν ἑαυτὸν καὶ ἐξωσθεὶς κατέφυγεν εἰς τὴν Ἀττικήν, ἔνθα καὶ ἀπέθανεν. Οἱ ἐπικήδειοι αὐτοῦ ἀγῶνες μνημονεύονται ἐν τῇ Ψ 679 ἑξ. (Παράγεται κατὰ τὴν συνήθη ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ οἰδέω ἢ οἴδω καὶ πούς, οἱονεὶ „Πρησκοπόδης", διότι ὅτε εὑρέθη εἶχε τοὺς πόδας

τετροπημένους καὶ ἐξωγκωμένους, πρβλ. Σοφοκλ. Οἰδ. Τ. 1032 ἐξ., Ἀπολδ. 3, 5, 7. Ἀλλὰ παρ' Ὁμ. οὐδεὶς ὑπάρχει τοῦ τοιούτου ὑπαινιγμός. Ὁ δὲ Δοιδερλεῖνος θεωρεῖ τὴν λ. οὐχὶ σύνθετον, ἀλλὰ παράγωγον ἐκ τοῦ: οἰδέω=φουσκώνω ὑπὸ τῆς ὀργῆς, τὸ δὲ πους ταὐτὸν τῷ πος, ὅπερ οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ κατάληξις, ᾗ σημαίνει ἐπομένως ἡ λέξ. τὸν ὀργίλον. ‖. Ἀπίθανος ἡ ἐτυμολογία αὕτη. Ἡ σύνθεσις εἶνε ἀναμφισβήτητος· ἡ δὲ ἑρμηνεία δυνατὸν νὰ ἦνε καὶ ἄσχετος πρὸς τὸν περὶ ἐκθέσεως ᾗ διατρήσεως τῶν ποδῶν μῦθον).

οἴδμα, ατος, τό, ποι. (οἴδω), τὸ φούσκωμα, ἰδίως τῆς θαλάσσης, „φουσκοθαλασσία", ἐπομένως κῦμα, Ἰλ. Ψ 230, «ἅλιον» Υ. Ἀπ. 417, «θαλάσσης» Υ. Δήμ. 14· ἐπὶ ποταμοῦ κυμαινομένου, Φ 234. (Ὁ Δοιδερλ. νομίζει ἄνευ τινὸς ἀνάγκης ὅτι κυρίως σημαίνει ἡ λ. τὸν πάταγον, τὴν βοὴν τῆς κυμαινομένης θαλάσσης ὡς παραγομένη ἐκ τοῦ οἴζω).

οἰέτης (ὁΓέτης), ες, ποι. (ἐκ τοῦ ἀθρ. ὁ- ᾗ Γέτης), ἀντὶ τοῦ ὁμοέτης, ὁμῆλιξ, «ἵπποι» Β 765 †, πρβλ. ὄθριξ.

οἴζῠρός [..-.], ή, ον, ποι., συγκρ. -ρώτερος, Ρ 446, ὑπερθ. -ώτατος, ε 105, ἄθλιος, ἐλεεινός, θλιβερός, ἀξιοδάκρυτος, ἐπίθ. τῶν ἀνθρώπων, Α 417, γ 95, δ 197 κ. ἀ., ἐπὶ ἀψύχων, «νύκτες» λ 182, ν 337, «γόος» θ 540, «πόλεμος» γ 112. (Περὶ τοῦ ω τοῦ συγκρ. καὶ ὑπερθ. ἴδ. Κρυγέρου π. Διαλέκτ. 23, 2, 1 τῆς Ἑλλην. μεταφρ.). Ἐκ τοῦ

οἰζύς, ύος [˘.], ἡ, ποι. (ἐκ τοῦ ἐπιφων. οἴ), θλῖψις, ἀθλιότης, δυσυχία, „βάσανα", δεινοπάθεια, Ζ 285, Ξ 480, λ 167 κ. ἀ., «πόνος καὶ οἰζ.» Ν 2, «κάματος καὶ οἰζ.» Ο 365. Ἡ δοτ. συναιρεῖται οἰζῦϊ ἀντὶ τοῦ οἰζύϊ, η 270. Ἐκ τούτου

οἰζύω [..˘.], ποιητ., ἀορ. ά. μετοχ. οἰζύσας· ά.) ἀθλίως μοχθῶ, „βασανίζομαι", «περί τινα», ἵνα ἀποκτήσω τινὸς τὴν εὔνοιαν, ἢ ἵνα κάμω τι πρός τινα, Γ 408· β΄.) ὑπομένω δυσυχίας, δυστυχῶ, δεινοπαθῶ, δ 152, ψ 307, μετ' αἰτ. πάσχω, ὑπομένω, «κακά» Ξ 89.

οἰήιον (Ϝοιήιον), τό, ἐπικ., κυρ. τὸ εἰς τὸ πλοῖον ἐκ τοῦ καταστρώματος προέχον μέρος, ἡ λαβὴ τοῦ οἴακος, τὸ λεγόμενον ἐν τῇ καθομιλ. „δοιάκι" (Ϝοιάκι), συνεκδ. δὲ ᾗ ὅλος ὁ οἴαξ, πηδάλιον, „τὸ τιμόνι" (Ἰταλ.), ι (483) 540, πληθ. τ 43, μ 218. (Κατὰ τὸν Λόβεκκ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀχρ.: οἴειον ἐκ τῆς ῥίζ. οἰ-, οἴσω, κυρ. λοιπόν: τὸ φέρον).

οἴηξ (Ϝοίηξ), ηκος, ὁ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ οἴαξ, „δοιάκι" (οἰ-, οἴσω), Ω 269 †· κατὰ μὲν τὸν Σχολ. «κρίκοι τινὲς (ἐπὶ τοῦ ζυγοῦ τοῦ ἅρματος), δι' ὧν ἐνειρόμεναι αἱ ἡνίαι (ἀποχωρίζονται ἀλλήλων καὶ) οἰακίζουσι τοὺς ἵππους», κατὰ δὲ τὸν Γράσοφ κανόνες τινές, ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ ζυγοῦ, πρὸς τὰ ἄνω καμπύλοι καὶ ὅμοιοι πρὸς τὴν λαβὴν τοῦ πηδαλίου (τὸ „δοιάκι"), χρησιμεύοντες ἵνα κωλύσωσι τὴν κατάπτωσιν τῶν ἡνιῶν. (Κατὰ τὸν αὐτὸν ἡ λ. εἶνε σύνθετος ἐκ τοῦ οἰ- καὶ ακ- ἀκή. ‖. Ἀπιθάνως).

οἴκαδε (Ϝοίκ.), ἐπίρ., ἐξ ἀχρ. τινὸς ἀπηρχαιωμένης ὀνομαστ. οἶξ=οἶκος, εἰς τὸν οἶκον, εἰς τὴν πατρίδα, „εἰς τὸ σπίτι", ἰδίως μετὰ τῶν ῥημάτ. «ἐλθέμεναι, ἱκέσθαι, νεῖσθαι, νοστεῖν, ἀποστείχειν» Ὁμ. πλχ.

οἰκεύς (Ϝοικ.), ῆος, ὁ, ποιητ., οἰκεῖος, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν οἶκον, Ε 413, Ζ 366, ἔπειτα δὲ κατ' εὐφημισμόν, οἰκέτης, „ἄνθρωπος", ὅ ἐ. θεράπων, ὑπηρέτης, δοῦλος, δ 245, ξ 63, πληθ. „οἱ ἄνθρωποι", ξ 4, π 303, ρ 533. Ἐκ τοῦ

οἰκέω (Ϝοικ.) (οἶκος), ἀορ. παθ. γ΄. πληθ. Δωρ. καὶ ἐπικ. ᾠκηθεν ἀντὶ τοῦ ᾠκήθησαν. 1) ἀμετάβ. οἰκῶ, κατοικῶ, συνήθ. μετὰ τῆς Ἐν, Ξ 116, ι 200, 400,. 2) μεταβ. κατοικῶ, «ὑπωρείας» Υ 218.—Ὅθεν παθ.· ά.) οἰκοῦμαι, κατοικοῦμαι, «οἰκέοιτο πόντος» Δ 18· β΄.) κατοικίζομαι, ἀποκαθίσταμαι «τριχθὰ ᾠκηθεν» εἰς τρία μέρη διῃρημένοι (κατὰ φυλάς) κατῳκίσθησαν, ἐπομ. κατῴκουν, Β 668.

οἰκίον (Ϝοικ.), τό (μόνον κατὰ τύπον ὑποκοριστ. τοῦ οἶκος)· ά.) ἐπὶ ἀνθρώπων, οἰκία, κατοικία, πάντοτε πληθ., συνήθ. «οἰκία ναίω» Β 750 κ. πλχ., ἐπὶ θεῶν, κατοικία, μ 4, τοῦ Ἅδου, τὰ καταχθόνια, Υ 64· β΄.) ἐπὶ ζώων, φωλεός, φωλεά, οἷον τῶν σφηκῶν, μελισσῶν, Μ 167, Π 261, τοῦ ἀετοῦ, Μ 221

Οἰκλέης, έους, ὁ, ᾗ ἐπ. Οἰκλείης, ο 244, αἰτ. Οἰκλῆα, υἱὸς τοῦ Ἀντιφάτου, πατὴρ τοῦ Ἀμφιαράου, ο 253, πρβλ. Ἀπολδ. 2, 6, 4.

οἰκοθεν (Ϝοικ.), ἐπίρ. (οἶκος), οἴκοθεν, ἐκ τοῦ οἴκου· ά.) ἐκ τῆς κατοικίας Ἰλ. Λ 632· β΄.) ἐξ ἰδίων, Η 364, 391, Ψ 558.

οἴκοθι (Ϝοικ.), ἐπικ. ἐπίρ.=οἴκοι (οἶκος), Λατ. domi. ἐν τῷ οἴκῳ, ἐν τῇ πατρίδι, „εἰς τὸ σπίτι" (Λατ.), Θ 513, γ 303, τ 237, φ 398.

οἴκοι (Ϝοικοι), ἐπίρ. (οἶκος), Λατ. domi. ἐν τῷ οἴκῳ, ἐν τῇ πατρίδι, „εἰς τὸ σπίτι" (Λατ.), Α 113, α 12 κ. ἀ.

οἴκόνδε (Ϝοικ.), ἐπίρ. (οἶκος), ποι.=οἴκαδε, εἰς τὸν οἶκον, εἰς τὴν πατρίδα· ά.) εἰς τὴν κατοικίαν, Α 606, γ 390 κ. ἀ.· ἔτι δὲ καὶ εἰς τὸν θάλαμον, εἰς τὸ δωμάτιον, α 360, υ 354, ψ 292 (ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις ὁ λόγος περὶ τοῦ γυναικείου θαλάμου), «οἴκ. ἄγομαι» φέρω εἰς τὴν οἰκίαν μου, γυναῖκα ὡς σύζυγον, ζ 159 κ. ἀ.· β΄.) εἰς τὴν πατρίδα «φεύγω, νέομαι» Β 158, 354.

οἶκος (Ϝοικ.), ὁ, 1) οἶκος, οἰκία, „σπίτι" (Λατ.), κατοικία, παντὸς εἴδους, Ὁμ. πλχ., ὅθεν ά.) καὶ ἡ κλισία τοῦ Ἀχιλλέως, Ω 471, 572, τὸ σπήλαιον τῶν Κυκλώπων, ι 478· β΄.) μέρη αὐτοῦ, θάλαμος, δωμάτιον, καὶ ἰδίως ἡ γυναικωνῖτις, α 356, δ 717, τ 514, φ 350·

ἀλλὰ καὶ τὸ μέγαρον τῶν ἀνδρῶν, ἔνθα ἡ ἑστία, Υ. Ἀφρ. 30. Ὅθεν πληθ. «οἶκοι» ὡς τὸ Λατ. aedes, καὶ τῆς καθομιλ. τὸ „σπίτια“ ἐπὶ μιᾶς οἰκίας, ω 417 (ὅπερ μὴ ἀνεχόμενοι ὁ Δύντζερος καὶ Ἀμεῖς διώρθωσαν ἐκ τοῦ Σχολιαστ. καὶ ἑνὸς τῶν χειρογράφων τὸ «οἴκων» εἰς «οἶκον», ὅ ἐ. οἰκόνδε· ‖. ἀλλ' ὁ πρῶτος ἐν νεωτέρᾳ ἐκδόσει μετανοήσας ἐφύλαξε μὲν τὸ «οἴκων», ἑρμηνεύει δὲ: ἐκ τῶν ἰδίων οἴκων ἑκάστους ἐξέφερον, ὅπερ ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τοῦ λόγου μοὶ φαίνεται πολὺ βεβιασμένον). 2) οἶκος (ὡς ἐν τῇ νεωτέρᾳ φράσει: ἐμπορικὸς οἶκος, πλούσιος οἶκος), πάντα τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ εὑρισκόμενα ἢ ὁπωσδήποτε εἰς αὐτὴν ἀνήκοντα, α 232, ϛ 64, «οἶκ. καὶ κτήματα» Ο 498, περιουσία, δ 318, π 431 κ. ἀ., οἶκος, οἰκογένεια, „σπίτι“, ζ 181. (Ἡ λ. εἶνε ἡ αὐτὴ μὲ τὴν Λατ. vicus).

οἰκτείρω (οἶκτος), ἀόρ. ἀ. ᾤκτειρα, ἐλεεινολογῶ, „λυποῦμαι, κλαίω τινά“, Ἰλ. Λ 814, Π 5 κ. ἀ., Υ. Δήμ. 137, «οἰκτ. τι» Ω 516.

οἰκτιστος, η, ον, ὑδ. οἰκτρός.

οἶκτος, ὁ (οἰ ἐπιφωνημ.), σχετλιασμός, ἐλεεινολογία· ὅθεν εὐσπλαγχνία, ἔλεος, συμπάθεια, Ὀδ. ϛ 81, ω 438. Ἐκ τούτου

οἰκτρός, ή, όν, συγκριτ. -ότερος, λ 381, ὑπερθετ. -ότατος, λ 421 καὶ συνηθέστ. οἰκτιστος, Χ 76, λ 412, μ 258 κ. ἀ., οἰκτρός, ἐλεεινός, ἀξιοδάκρυτος, ἄθλιος, ἐπὶ ἀνθρώπων Ὁμ. πλχ., καὶ καταστάσεων «ὄλεθρος, θάνατος» μόνον ἐν Ὀδ., «ὄψ» (τῆς Κασσάνδρας), λ 421. Τὸ οὐδ. πληθ. «οἰκτρά» ὡς ἐπίρ. «ὀλοφύρομαι»· ἐλεεινὰ θρηνῶ, δ 719, ι 409 κ. ἀ., καὶ ὑπερθ. βαθμοῦ «οἰκτιστα θανεῖν» χ 472.

οἰκοφελείη, ἡ, ποιητ. (οἰκ. ὀφέλλω), αὔξησις, ὠφέλεια τοῦ οἴκου, οἰκονομία, „νοικοκυροσύνη“, ξ 223 †.

Οἰλεύς [.-.], ῆος, ὁ, 1) βασιλεὺς τῆς Λοκρίδος, ἀνὴρ τῆς Ἐριώπιδος, πατὴρ τοῦ Λοκροῦ Αἴαντος ϗ τοῦ Μέδοντος, Β 527, 727, Ν 694. 2) εἷς τῶν Τρώων, ἡνίοχος τοῦ Βιάνορος, Λ 93.

Οἰλιάδης [.-⏑⏑.], αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Οἰλέως, Αἴας ὁ Λοκρός, Μ 365, Ξ 446 κ. ἀ.

οἶμα, ατος, τό, ἐπ. (οι-, οἴσω), φορά, ἐπιφορά, ἔφοδος, ὁρμή, Ἰλ. Π 752, ἐπὶ λέοντος, Φ 252, ἔνθα ὁ πληθ., ἐπὶ ἀετοῦ, ἔτι δὲ Θ 319 ἔγραψεν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον «Γοργοῦς οἴματ' ἔχων» ἀντὶ τοῦ συνήθους ὄμματ'. Ἐκ τούτου

οἰμάω, ἐπικ., ἀόριστ. ἀ. οἴμησα, φέρομαι, ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω, Χ 308, 311, ω 538, «(ἱέραξ) μετὰ πέλειαν.» Χ 140.

οἴμη, ἡ=τῷ ἑπομ., ποιητ., κυρ. ὁδός, συνήθως δὲ ἡ πορεία διηγήσεώς τινος· ὅθεν διήγημα, ᾆσμα, „τραγούδι“, Ὀδ. θ 481, χ 347, «κλέα ἀνδρῶν οἴμης» τοῦ ᾄσματος ἡ δόξα τῶν ἀνδρῶν, θ 74. (‖. Ὀρθότεραι ἀναντιρρήτως εἶνε αἱ ἄλλαι δύω ἑρμηνεῖαι (καὶ ἡ στίξις μετὰ τὸ «ἀνδρῶν») ἡ μὲν τοῦ Φαίσιος, καθ' ἣν ἡ γενικὴ «οἴμης» σημαίνει τὸ ὅλον: ἐκ τῆς οἴμης (ἐκ τοῦ μεγάλου ἐκείνου ᾄσματος), «τῆς τότ' ἄρα κλέος οὐρανὸν ἴκανεν», πρὸς τὸ μέρος: «νεῖκος Ὀδ. καὶ Ἀχ.», ἡ δὲ τοῦ Ἀμεῖς, καθ' ἣν τὸ «οἴμης τῆς» εἶνε ὑπερβατικὴ ἔλξις, ἀντὶ τοῦ «τῆς οἴμης ᾗς.»=ἧς οἴμης ᾗς., ὅπερ εἶνε ἀναφορικὸς προσδιορισμὸς κατὰ πρόληψιν τοῦ ἑπομένου «νεῖκος Ὀδ. καὶ Ἀχ.»).

οἶμος, ὁ, ποι. (οι-, οἴσω), ὁδός, πορεία. Τροπ. ά.) ἡ σειρά, ζώνη, ταινία, «οἶμοι κυάνοιο» σειραὶ χαλύβδου (ἐπὶ τοῦ θώρακος) Λ 24 †· β'.) «ἀοιδῆς» ἡ πορεία τοῦ ᾄσματος, τουτέστι τὸ μέλος, ὁ σκοπός, ὁ „ἦχος“, Υ. Ἑρμ. 451.

οἰμωγή, ἡ, θρῆνος, ὀδυρμός, κλαυθμός, Δ 450, Ι 64, ω 353, συνάπτεται μετὰ τοῦ «κωκυτός» Χ 409 καὶ «στοναχή» Ω 696. Ἐκ τοῦ

οἰμώζω (οἴμοι), παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τῷ ἀορ. ά. ᾤμωξα, μετοχ. οἰμώξας, κυρ. οἴμοι („ἀλλ' οἵ μόνον“) φωνάζω, ἑπομέν. θρηνῶ, ὀδύρομαι, κλαίω, „σκούζω“ Μ 162, ν 198 κ. ἀ., μάλιστα τῆς Ἰλ. «σμερδαλέον οἰμ.» φοβερὰ κλ., Σ 35, «ἐλεεινά» Χ 408, «μέγα» Χ 34, «σμερδαλέον δὲ μέγ' ᾤμωξεν» μὲ φοβερὰν καὶ μεγάλην φωνὴν ἔσκουξε, ι 395, «οἰμώξας ἔριπε κάππεσεν, πέσεν» Ε 68, Π 29, σ 398.

Οἰνείδης, αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Οἰνέως, ὁ Τυδεύς, Ε 813, (Κ 497)· κατὰ τὸν Βέκκ. ἐν τῇ Β'. Οἰνείδης.

Οἰνείς (Ποιν.), ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πορθέως, βασιλεὺς τῆς ἐν Αἰτωλίᾳ Καλυδῶνος, ἀνὴρ τῆς Ἀλθαίας, πατὴρ τοῦ Τυδέως, Μελεάγρου κ. ἄ., Ξ 117. Ἦτο ξένος (φίλος) τοῦ Βελλεροφόντου. Ἐπειδή ποτε προσφέρων ἀπαρχὰς εἰς τοὺς θεοὺς ἐλησμόνησε τὴν Ἄρτεμιν, ὀργισθεῖσα ἡ θεὰ ἔπεμψεν εἰς τὴν χώραν του ἄγριον κάπρον (τὸν περιβόητον Καλυδώνιον κάπρον), Ι 530 ἑξ.

οἰνίζομαι (Ποιν., ἄνευ δὲ διγάμ., Η 472), παρ' Ὁμ. μόνον μέσ. (οἶνος) μετὰ παρατ. ἀναυξ. ἀγοράζω, (προμηθεύομαι) οἶνον, «χαλκῷ» ἀντὶ χαλκοῦ, Ἰλ. Η 472, «οἶνον» Θ 506, 546.

οἰνοβαρέω [..⏑..] (Ποιν.), ἐπικ., μόνον ἐν τῇ ἐπικ. μετοχῇ οἰνοβαρείων, εἶμαι ὑπὸ οἴνου βεβαρημένος, „μεθυσμένος“, μεθύω, Ὀδ. ι 374, ν 555, φ 304. Ἐκ τοῦ

οἰνοβαρής [..⏑.] (Ποιν.), ές (οἶν., βάρος), ὑπὸ οἴνου βεβαρημένος, „μεθυσμένος“, Α 225 †.

Οἰνόμαος [..⏑.], ὁ, 1) εἷς τῶν Αἰτωλῶν, Ε 706. 2) εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Ἰδομενέως φονευθείς, Μ 140, Ν 506.

οἰνόπεδος (Ποιν.), ον (οἶνος, πέδον), ὁ ἔχων οἰνῶδες ἔδαφος, οἰνόφυτος, ἀμπελόφυτος, «ἀλωή» α 193, λ 193. Ἐκ τούτου τὸ οὐδ. ὡς οὐσιαστ. τὸ «οἰνόπεδον» „ἀμπελότοπος“, ἄμπελος, ἀμπελών, Ι 579. Τὸ ἐπίθ. εἶνε ποιητ.

Οἰνοπίδης (Ποιν.), ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Οἴνοπος, ὁ Ἕλενος, Ε 707.

οἰνοπληθής (Ποιν.), ές (οἶν., πλῆθος), ἀμπελόεις, πολύοινος, «Συρίη» ο 406 †.

οἰνοποτάζω (Ποιν.), ἐπικ. (οἰνοπότης), εἶμαι οἰνοπότης, πίνω πολὺν οἶνον, Υ 84, ζ 309, υ 262.

οἰνοποτήρ, ῆρος (Ποιν.), ὁ, ποιητ. (οἶν., πίνω), οἰνοπότης, θ 456 †.

οἶνος (Ποιν.), ὁ, Λατ. vinum, „κρασί", Ὅμ. πλχ., συνήθ. «ἐρυθρός» ι 163, «μέλας» „μαῦρο κρασί", βαθὺς ἐρυθρός, καὶ τοιοῦτος, φαίνεται, ἦτο ὁ ἄκρατος οἶνος, «ἐρυθρός» δ' ἴσως μᾶλλον ὁ κεκραμένος, ε 265, ι 196, 346, «αἴθοψ» (ἴδ. τ. λ.), Α 462, Δ 259, πρβλ. οἰνοψ. Λέγεται δὲ καὶ «μελιηδής» Δ 346 κ. ἀ., «μελίφρων» η 182, ν 53, «ἡδύς» δ 350, τ 205, «ἡδύποτος» ο 507, «εὐήνωρ» δ 622. Συνήθως ἐπίνετο κεκραμένος ὕδατι (ἴδ. κεκράννυμι)· (‖. ὅθεν τῆς καθομιλουμ. τὸ „κρασί", ὅπερ κυρ. σημαίνει οἶνον ὕδατι κεκραμένον). Δι' οἴνου ραντίζει ἡ Ἀνδρομάχη τοὺς πυρούς, τὸν σῖτον, δν παραβάλλει εἰς τοὺς ἵππους τοῦ Ἕκτορος, Θ 189. Ἐφυλάττετο δὲ ὁ οἶνος ἐν «ἀμφιφορεῦσι, πίθοι;» δ 290, 340, ἢ ἐν ἀσκοῖς, Γ 247.

οἰνοχοέω καὶ οἰνοχοεύω (Ποιν.), ὁ δεύτερος τύπος εἶνε εὔχρ. μόνον ἐν τῷ ἐνεστ., Β 127, Υ 234, φ 142, τοῦ δὲ πρώτου ἔχει ὁ Ὅμ. μόνον τὸ γ'. ἐνικ. τοῦ παρατ. ψνοχόει, Α 598, ο 141 (ἀλλ' ἐν τούτοις ὁ Βέκκ. καὶ Δίνδορφ κατὰ τὸν Ἀρίσταρχ. ἔγραψαν οἰνοχόει) καὶ ἐψνοχόει (ἐϝψν.), Δ 3, υ 255, καὶ τὸ ἀπαρφ. τοῦ ἀορ. ἀ. οἰνοχοῆσαι, δ 233, ο 323, χύνω οἶνον, τουτέστι „κερνῶ", ἐγχέω εἰς τὰ ποτήρια, εἶμαι οἰνοχόος, δ 233, ο 255, «νέκταρ» Δ 3, «τινί» Α 598, ἐλλειπτ. «οἰνοχοεύει» (δηλ. ὁ οἰνοχόος), φ 142.

οἰνοχόος (Ποιν.), ὁ (οἶν., χέω), ὁ οἰνοχόος, „κεραστής", ὅστις κερνᾷ οἶνον εἰς τοὺς ἄλλους, Β 128, ι 10 κ. ἀ.

οἰνοψ (Ποιν.), οπος, ὁ, ἡ, ποι. (οἶν., ὤψ), ὁ ἔχων τὴν ὄψιν, ἢ τὸ χρῶμα τοῦ οἴνου, οἰνόχρους, τουτέστι βαθὺς ἐρυθρὸς κατὰ διαφόρους ἀποχρώσεις (ἴδ. οἶνος), συνήθ. ἐπίθετον τῆς ἀνησύχου θαλάσσης, ἥτις ἐνίοτε σφόδρα κυματουμένη λαμβάνει τῷ ὄντι χρῶμα βαθὺ ἐρυθρόν (ἴδ. πορφύρω, πορφύρεος), Ε 771, α 183. (Τὸ δὲ τῆς Α 350 διώρθωσε κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ὁ Βέκκερ. «ἐπ' ἀπείρονα πόντον»)· ἔτι δὲ ἐπίθ. τῶν ταύρων, Ν 703, ν 32.

Οἰνοψ (Ποιν.), οπος, ὁ, εἷς τῶν εὐγενῶν Ἰθακησίων, πατὴρ τοῦ Λειώδους, φ 144.

οἰνόω (Ποιν.) (οἶνος), παθ. ἀορ. μετοχ. οἰνωθείς, μεθύσκω, ποτίζω τινὰ πολὺν οἶνον, „μεθῶ", παθ. μεθύσκομαι, „μεθῶ", Ὀδ. π 292, τ 11.

οἶξασα, ἴδ. οἴγνυμι.

οἷο, ἐπικ., ἀντὶ τοῦ οὗ, ἴδ. ὅς.

οἰόθεν, ἐπικ. ἐπίρ. (οἷος), κυρ. ἐκ μόνου, πάντοτε ἐν τῇ φρ. «οἰόθεν οἷος» περιγραφὴ τοῦ ὑπερθετ. μονώτατος, κατάμονος, ἰσοδύναμος πρὸς τὴν τῆς καθομιλουμ. „μόν' καὶ μόναχος", Ἰλ. Η 39, 226. Πρβλ. αἰνόθεν.

οἴομαι, ἐν τῷ ἐνεστ. τῆς ὁριστ. πάντοτε ἐπικ. οἶομαι (‖. πλὴν ἐν τῷ κ 193, ὅπου εὑρίσκεται ὁ συνηρημένος τύπος «οἴομαι»), ὡς ἀποθ., ἐν δὲ τῷ ἀ. ἐνικ. συχνότερον κατὰ τὸν ἐνεργητ. τύπον οἴω καὶ οἶα, εὐκτικ. γ'. ἐνικ. οἴοιτο, ρ 580, χ 12. Τοῦ παρατατ. γ'. ἐνικ. ὠίετο, ἀόρ. ὀϊσάμην ἀναύξητ., σπανίως δὲ κατὰ παθητ. τύπον ὠίσθην μόνον δ 453, π 475, μετοχ. ὀϊσθείς μόνον Ι 453. Θεμελιώδης σημασία εἶνε: νομίζω, „πιστεύω, θαρρῶ", Ὅμ. πλχ. Πολλάκις δὲ ᾗ ἐπὶ ἐντελοῦς πεποιθήσεως χάριν μετριοφροσύνης ἢ εἰρωνείας, «ἀλλ' ἐν πρώτοισιν οἷω ἔμμεναι» θ 180, πρβλ. Α 296, «οὐ γὰρ οἷα ἀνδρῶν δυσμενέων ἑκὰς ἱστάμενος πολεμίζειν» δὲν πιστεύω νὰ στέκωμαι μακρὰν κτλ., ὅ ἐ. δὲν εἶνε βεβαίως τοιαύτη ἡ συνήθειά μου, Ν 263. Ἀναφερόμενον εἰς μέλλον τι, εἰκάζω, συμπεραίνω, προσδοκῶ, ἐπομένως καθ' ὅσον τὸ προσδοκώμενον εἶνε ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἐλπίζω, φοβοῦμαι, ὑποπτεύω· ἔτι δὲ σκοπεύω, διανοοῦμαι, ἔχω κατὰ νοῦν, Α 170. Πολλάκις μετὰ τοῦ προσδιορισμοῦ «θυμῷ, κατὰ θυμόν» καὶ «θυμὸς οἴσατό μοι» ι 213.—Συντάσσεται ἐνίοτε 1) ἀπολελ. Α 561, ξ 298, ρ 586, ω 401· πολλάκις δὲ τὸ ἀ. πρόσ. (μάλιστα ὁ τύπος οἷα καὶ σπανίως οἶομαι, χ 140) παρεντίθεται εἰς τὸν λόγον, ὡς τὸ τῶν πεζογράφων οἶμαι, καὶ τῆς καθομιλουμέν. τὸ „πιστεύω, θαρρῶ", ἵνα ἐπὶ βεβαίου πράγματος ἐκφράσῃ ἀμφιβολίαν ἐκ μετριοφροσύνης προερχομένην, «ἐν πρώτοισιν, οἷα, κείσεται» Θ 536, Ν 153, π 309. Συνήθως 2) μετ' ἀπαρεμφ. ᾗ αἰτ., καὶ δή· ἀ.) τοῦ ἐνεστῶτος εἰς ἔκφρασιν τοῦ παρόντος χρόνου, α 323, κ 232 κ. ἀ., ἢ καὶ τοῦ μέλλοντος, Ε 894, Μ 73, ε 290 κ. ἀ.· β'.) τοῦ ἀορίστου εἰς ἔκφρασιν τοῦ παρῳχημένου «σ' οἷα κατανεῦσαι» Α 558, Κ 551, Ν 273, γ 27, τ 568· γ'.) συχνότατα δὲ μετ' ἀπαρεμφ. μέλλοντος.—Εἰς πάσας ταύτας τὰς περιστάσεις συνήθως τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφ. παραλείπεται, ὅταν εὐκόλως ἐννοῆται, «οἴσατο θεὸν εἶναι» εἶπεν ὅτι (ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος) ἦτο θεός, α 323, «ὄφρα τρώσεσθαι οἷα» ἐξυπακ. «ἡμᾶς αὐτούς»: ὅπου θὰ πάθωμεν, πιστεύω, Μ 66, «οὐ γὰρ οἷα λήσειν Ἐννοσίγαιον» (ἔνθα ἐξυπακούεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω τὸ «σέ» ὑποκείμενον τοῦ: λήσειν), λ 101, «καὶ που τῶνδε μνήσεσθαι οἷα» (ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρφ.: ὑμᾶς), μ 212. 3) μετὰ μόνου ἀπαρφ., ὅταν τοῦτο ταὐτοπροσωπῇ πρὸς τὸ ῥῆμα τῆς κυρίας προτάσεως, «κιχήσεσθαί σ' οἷα» Ζ 341, θ 180 κ. ἀ. (Τὸ τῆς Ε 252 «ἐπεὶ οὐδὲ σὲ πεισέμεν οἷα» ὑπάγεται εἰς τὴν περίστασιν 2) γ'.) διότι τὸ μὲν «σέ» εἶνε ὑποκείμενον τοῦ

«πεισέμεν», τὸ δὲ ἀντικείμενον αὐτοῦ ἐξυπακούεται: ἐμέ. 4) ὅταν σημαίνῃ τὸ φοβοῦμαι συντάσσεται μετὰ τοῦ μὴ καὶ τῆς εὐκτ., τ 390. 5) μεταβ. μετ' αἰτ. πράγματος ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ εἰκάζω, προσδοκῶ, φοβοῦμαι, γ 255, «κεῖνον οἰομένη τὸν κἄμμορον» δ 351, «Κῆρας;» Ν 283, «γόον δ' ὠΐετο θυμός» κ 248, «ἤ τι ὀϊσάμενος» ἢ (κακόν) τι ὑποπτεύσας; ι 339 (ἔνθα πρὸ τοῦ Βεκκ. ἐγράφετο ἐσφαλμένως: τρι). Ἀπὸ τούτων διακριτέα ἡ περίσασις καθ' ἣν ἡ αἰτ. εἶνε συνταχτικὴ ἐξυπακουομένου ἀπαρφ., οἷον «ἀλλὰ τόγ' οὐ κατὰ κόσμον ὀΐομαι» ξ 363 (ἔνθα ἐξυπακ. τὸ «εἰπέμεν σε»), ὡσαύτως ν 427, ο 31, χ 159. 6) Ἅπαξ μόνον ἀπροσώπως «ὀΐεταί μοι ἀνὰ θυμόν» ὑποψία ἀνέρχεται εἰς τὴν ψυχήν μου, τ 312. (Κατὰ τὸν Λόβεκκ εἶνε συγγ. τοῦ ὄσσω καὶ ὄπτομαι.—Τὸ ι εἶνε μακρόν, μόνον δὲ τοῦ οἴω εὑρίσκεται βραχὺ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στίχου 13άκις).

οἰοπόλος, ον, ποιητ. (οἷος, πέλομαι), κυρ. ὁ μόνος ὑπάρχων, μονήρης, ἔρημος, «χῶρος» Ν 473, Ρ 54, «σταθμός» Τ 377, «οὖρεα» Ω 614, λ 574.

*οἰοπόλος, ον, ἐπικ. (οἷς, πολέω), προβάτων βοσκός (πρβλ. τὸ αἰπόλος = αἰγιπόλος), ποιμήν, Ὑ. Ἑρμ. 314.

οἷος, οἵη, οἷον, ποιητ. 1) μόνος, „μοναχός", ἀ.) «εἷς οἷος, μί' οἵη» εἷς μόνος, μία μόνη, Ὅμ. πλχ., «δύ' οἷω» δύω μόνοι, Ω 473, ξ 94, «δύ' οἷοι;» γ 424, π 245, «οὐκ οἵη» ὄχι μόνη της, Γ 143 κ. ἀ. (περὶ τοῦ Ὕμ. 18 (19), 14 τὸ. Βαουμ.), περαιτέρω προσδιορίζεται: «αὐτὸς οἷος νόσφιν δεσποίνης» ξ 450, «οἷος ἄνευθ' ἄλλων» Χ 39, «οἵη ἐν ἀθανάτοισι» μόνη μεταξὺ τῶν ἀθ., Α 398· ὡσαύτως «οἷος μετὰ τοῖσι» γ 362· β΄.) μετὰ γεν. «τῶν οἷος» ἔρημος αὐτῶν, Λ 693, ἢ μετὰ προθέσεως: «ἀπό τινος.... οἷος;» μόνος, κεχωρισμένος ἀπό τινος, μακράν τινος, Ι 438, ι 192, φ 364. 2) μοναδικός (εἰς τὸ εἶδός του) ὅ ἐ. ἐξαίρετος, Ω 499.—Τὸ οὐδ. οἷον ὡς ἐπίρ., ἅπαξ, „μίαν φοράν", Ι 355 κατὰ τὸν Σχολιογρ., κατὰ δὲ τὸν Εὐστάθ. ὀρθότερον: ἐμὲ μόνον.

οἷος, οἵη, οἷον (ὅς, ἥ, ὅ), ὁποῖος, „ὁποίας λογῆς", ἀναφορ. ἀντωνυμ., ἀνταποδιδομένη εἰς τὴν δεικτικὴν τοῖος, «οἷος ἀρετὴν ἔσσι» ὁποῖος εἶσαι κατὰ τὴν ἀρετήν, Ν 275. Πολλάκις μεταφράζεται διὰ τοῦ πόσον, „τί", «οἷος καλός τε μέγας τε» πόσον καλὸς κτλ., „τί καλὸς ᾗ μεγάλος", Φ 108.—Τίθεται 1) εἰς ἀνεξαρτήτους προτάσεις, ἵνα ἐκφράσῃ τὸν θαυμασμόν, τὴν ἀπορίαν διὰ μέγα τι ᾗ ἀσύνηθες (ἀγαθὸν ἢ κακόν), ἰδίως δὲ ἐν ἐπιφωνήμασι, «οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐξεφράσθης ἀγορεῦσαι» τί λόγος εἶνε οὗτος, τὸν ὁποῖον διενοήθης: νὰ εἴπῃς, ε 183, καὶ πολλάκις κατ' οὐδέτερον γένος «οἷον» πῶς, Ε 601, Η 455, Ν 633, α 32 κ. ἀ. 2) συχνότερον εἰς ἐξηρτημένας προτάσεις, ἀναφερομένη εἰς ὡρισμένον τι ἀντικείμενον· ἀ.) προηγουμένης τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας «τοῖος», ἢ «ὅς», «χορὸς τῷ ἴκελος, οἷόν ποτε Δαίδαλος ἤσκησεν» ὁποῖον, καθώς, Σ 592, πρβλ. Σ 105, α 371 κ. ἀ., καὶ ἄνευ προηγουμένης ἀντωνυμίας, Δ 264, Π 557, Χ 317· β΄.) ἐλλειπτικῶς ἀναφερομένη εἰς ὁλόκληρον πρότασιν ᾗ σημαίνουσα τὴν αἰτίαν (ὅθεν καὶ συνήθως ἀναλύεται εἰς τὸ: ὅτι τοῖος. Ἄλλως ἑρμηνεύει τὸ πρᾶγμα ὁ Ναίγελσβαχ εἰς Β 320), «ὠκύμορος δή μοι ἔσσεαι οἷ' ἀγορεύεις» κατ' ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα λέγεις, ὅτι (ἐπεὶδή) τοιαῦτα λέγεις;, Σ 95, δ 611 κ. ἀ.· ὡσαύτως «οἷά μ' ἔοργας» Χ 347, «οἷον (=ὅτι τοῖον) ἔειπες» Ρ 173, «οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὐκ ἐθελήσει» καθὼς (ἐπειδή) ὁ θυμὸς ἐκείνου εἶνε κτλ., κατὰ τὸν ὑπέρβιον θυμὸν τὸν ὁποῖον ἔχει (Λατιν. quæ ejus est atrocitas), Σ 262, ο 212, ρ 514· γ΄.) μετὰ μορίων συνδυάζεται, «οἷος δή» ὁποῖος δά, καθώς δά, Ε 601, Ω 376 κ. ἀ., «οἷός περ» ὁποῖος (καθώς) μάλιστα, Ζ 146 κ. ἀ., «οἷός τε» Η 208, Ρ 57, η 106, φ 173 κ. ἀ. (Ὁ Τὲ πολλάκις ἐπιτείνει τὴν συνδετικὴν δύναμιν τοῦ ἀναφορικοῦ)· δ΄.) ὅταν συνδυάζηται μετὰ τῆς ἀορίστ. ἀντωνυμίας Τίς γενικεύεται καὶ ἀορισταίνεται ἡ ἔννοια τῆς ἀναφορικῆς, «ὄφρ' εὖ εἰδῇς οἷόν τι ποτὸν τόδε νηῦς ἐκεκεύθει» ἵνα μάθῃς ὁποιόν τι („ὅ,τι τί") ποτὸν εἶνε τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἔκρυπτε τὸ πλοῖόν μου, ι 348, πρβλ. υ 377· ε΄.) «οἷος ὅτε» τίθεται ὅταν ἡ ποιότης παραβαλλομένου τινὸς πράγματος παριστᾶται ὡς ἀνήκουσα εἰς ὡρισμένον χρόνον, ὁποῖος ὅτε, „καθὼς ὅταν, ὅ,τι ποῦ", «εἰσόκεν αὖτις θυμὸν λάβητε, οἷον ὅτε ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν» κ 461, χ 227. 3) «οἷος» μετ' ἀπαρφ. τοιοῦτος ὥστε, ἐπιτήδειος εἰς τὸ νά, «οἷος ἐκεῖνος ἔην βουλευέμεν» ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἦτο ἐπιτήδειος εἰς τὸ νὰ βουλεύηται, ξ 491· ὡσαύτως καὶ τὸ «οἷός τε» τ 160, φ 117. 4) Τὸ οὐδέτ. τοῦ ἐν. ᾗ πληθ. οἷον καὶ οἷα ὡς ἐπίρ.· ἀ.) πόσον, [ὡς] μετ' ἐπιθέτου ἐνικοῦ, Ω 419, πληθυντικοῦ, π 93· β΄.) «οἷά τε» [ὥσπερ], ὡσάν (παρ' Ὅμ. ὥστε), ἐν παραβολαῖς, γ 73, ι 128, 254, ξ 63· γ΄.) «οἷον δή» ἐπειδὴ δά, ἀφ' οὗ δά, Ρ 587, Φ 57, ἄνευ τοῦ «δή» ξ 392. (Ἡ πρώτη συλλαβὴ ἐνίοτε λαμβάνεται ὡς βραχεῖα, Ν 275, Υ 89, η 312, σ 105).

οἰός καὶ ὄϊος, τὸ. ὄϊς.

οἰοχίτων, ωνος, ὁ, ἡ, ἐπικ. [μονοχίτων], χιτῶνα μόνον φορῶν ἄνευ ἄλλου ἱματίου, ξ 489 †.

οἰόω (οἷος), μόνον ἐν τῷ γ΄. ἐνικ. τοῦ παθητ. ἀορ. ἀναυξήτως οἰώθη, ἀφίνω μόνον· παθ. ἀφίνομαι (μένω) μόνος, ἀπομονοῦμαι, *Ἰλ. Ζ 1, Λ 401.

ὄϊς, ὁ, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ οἶς, γεν. ὄϊος καὶ οἰός, αἰτ. ὄϊν, πληθ. ὀνομ. ὄϊες [–⏑⏑], ι 425 (ἔνθα ὁ Ἀμεῖς κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον γράφει

οἷϊες), γεν. οἰῶν καὶ οἰῶν, δοτ. οἷεσι, ο 386, συνήθ. οἰέσσι καὶ κατὰ συγκοπ. ὄεσσι, Ζ 25, Λ 106, ι 418, αἰτ. ὄϊς [˘–], ὡς συνηρημ. ἐκ τοῦ ὄϊας, Λ 245, 6 56 κ. ἀ. (ὄFις, Λατιν. ovis, Σανσκρ. avis), πρόβατον, ἄρρεν τε καὶ θῆλυ, Ὅμ. πλχ., καὶ τὸ μὲν ἄρρεν «ὄϊς ἀρνειός, ἄρσην» (ἴδ. τ. λ.) κριός, „κριάρι“, τὸ δὲ θηλυκ. «ὄϊς θῆλυς» „προβατίνα“, Κ 216, κ 527.

ὀΐσατο, ἐπικ., ἴδ. οἴομαι.

οἶσε, οἴσέμεν, οἰσέμεναι, ἴδ. φέρω.

οἶσθα, β΄. ἐ ικ. τοῦ οἶδα, ἴδ. εἶδω II).

ὀϊσθείς, ἴδ. ρἴομαι.

ὀϊστεύω, ποιητ. ἀόρ. ἀ. ὀΐστευσα, τοξεύω, μετὰ γεν. Δ 100, «ὀϊστεύσας βάλλω» τοξεύσας κτυπῶ, Δ 196, 206, θ 216 κ. ἀ., «τόξῳ» μ 84. Ἐκ τοῦ

ὀϊστός, ὁ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ οἰστός, ὅ ἐ. βέλος, Ὅμ. πλχ. Συνίστατο ἔκτινος ῥάβδου ξυλίνης ἢ καλαμίνης καὶ ἀκωκῆς μεταλλίνης εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον, Ν 650, ἐχούσης ἄγκιστρα, Δ 139, πρβλ. ς. 151. Ἐνίοτε ἦτο «τριγλώχιν» (ἴδ. τ. λ.), Ε 393, εἰς δὲ τὸ ἕτερον ἄκρον ἦτο πτερωτὸν τὸ βέλος, α 261. (Ἐτυμολογεῖται, ὡς εἰκάζουσιν, ἐκ τοῦ οι-, οἴσω διὰ τὸ φέρεσθαι· ἀπιθάνως δὲ κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἀχρήσ. οἴζειν, οἰζύειν, διότι δῆθεν προξενεῖ πόνους πικρούς).

οἶστρος, ὁ, ἡ, „ἀλογόμυγα ἢ βοϊδόμυγα“, ἡ καὶ ἁπλῶς „μῦγα“ λεγομένη, ἡ κινοῦσα καὶ ἐρεθίζουσα τὰ ζῶα, Λατιν. œstrus, χ 300 †. Ἐν τῇ καθομιλ. λέγεται καὶ „στροῦκλος“, ὅ ἐ. κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ Λατ. œstruculus.

οἰσΐῖνος [.˘˘.], η, ον, ἐξ ὀϊσύης, ἰτέας ἢ „λυγαρειᾶς“, ἰτέϊνος, «ῥῖπες» ε 256 †.

οἴσω, ἴδ. φέρω.

οἶτος, ὁ, ἐπικ., τύχη, μοῖρα, συνήθ. ἡ κακὴ μοῖρα, δυστυχία, θάνατος, συχνὰ «κακὸς οἶτος» Θ 34, α 350 κ. ἀ., «κακὸν οἶτον ὄλλυσθαι» Γ 417, Θ 354 καὶ ἄνευ τοῦ «κακός» Ι 563, Ω 388, θ 489, 578. (Συνήθως ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ οἰ-, οἴσω, ὅπως δῆθεν τὸ Λατ. fors ἐκ τοῦ fero· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἐπιφωνήματος οἴ („ὄϊ, ὄϊ με“)· κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ ἐκ τοῦ ιω=„ὑπάγω, χάνομαι“, ἐπομένως ταὐτὸν τῷ φοῖτος, ἐξ οὗ τὸ φοιτάω).

Οἴτυλος, ἡ, πόλις παράλιος τῆς Λακωνίας, τὰ νῦν „Βίτυλο“ (ὅ ἐ. Fίτυλο· τοῦτο δέ=Οἴτυλος κατὰ τροπὴν τοῦ F εἰς ο, ὅπερ δὲν εἶνε ἀνήκουστον), Β 585, Στράβ. 8, 4, 4.

Οἰχαλίη [.˘˘.], ἡ, Οἰχαλία, πόλις τῆς Θεσσαλίας ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ, ἕδρα τοῦ Εὐρύτου κατὰ τὸ Β 730, πρβλ. Εὔρυτος 2). Πλὴν ὅμως ταύτης ὑπῆρχον καὶ ἄλλαι ὁμώνυμοι αὐτῆς πόλεις, οἷον ἡ ἐν Μεσσηνίᾳ παρὰ τὰ Ἀρκαδικὰ μεθόρια κατὰ μὲν τὸν Παυσαν. 4, 2, 2. 33, 4 τὸ μετέπειτα Καρνάσιον, κατὰ δὲ τὸν Στράβ. 8, 3, 26. 8, 4, 5. 10, 1, 10 ἐν τέλει, ἡ μετέπειτα Ἀνδανία· ἄλλη Οἰχαλία ἐν Εὐβοίᾳ, ἄλλη ἐν τῇ Τραχινίᾳ χώρᾳ καὶ ἄλλη ἐν Αἰτωλίᾳ. Ἅπασαι δὲ αὗται εἶχον τὴν ἀξίωσιν ὅτι ὑπῆρξαν ἕδρα τοῦ Εὐρύτου, ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν Ὅμηρον πλὴν τῆς Θεσσαλικῆς περὶ μόνης ἔτι τῆς Μεσσηνιακῆς δύναται νὰ γίνηται λόγος καὶ κατά τινας αὐτὴ ἐννοεῖται ἐν τῇ Β 596, θ 224 (πρβλ. ᾠχ φ 14—33). Ἴδ. Παυσαν. 4, 3, 3. Φερεκύδ. Ἀποσπ. σ. 175, ἔκδοσ. Στουρζ., Δημήτριον τὸν Σκήψιον παρὰ Στράβ. 8, 4, 5 καὶ αὐτὸν τὸν Στράβ. αὐτόθ. Ἐκ τούτου ἐπίρ. Οἰχαλίηθεν [.˘˘..], ἐκ τῆς Οἰχ., Β 596, καὶ οὐσ. Οἰχαλιεύς, ῆος, ὁ κάτοικος τῆς Οἰχαλίας, Β 596, θ 224.

οἰχνέω, ποι. (κατ' ἄλλους δὲ θαμιστικὸς τύπ.) ἀντὶ τοῦ ἐπομ., παρατ. θαμισ. ἀναύξ. οἴχνεσκον, Ε 790, ἔρχομαι, ὑπάγω, «ἀγγελίης», ἴδ. ἀγγελίη, γ΄. πληθ. τοῦ ἐνεστ. Ἰων. οἰχνεῦσιν, γ 322.

οἴχομαι, ἀποθ., παρατ. ᾠχόμην μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., ἔρχομαι, ὑπάγω, πορεύομαι, Ε 495, μετ' αἰτ. «δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε» δ 393, συνήθ. ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ· ἔτι δὲ ᾠχ ὅπως παρὰ τοῖς Ἀττ. μὲ σημασίαν παρακειμ., ἀπῆλθον ἤδη, «ἤδη γὰρ οἴχεται εἰς ἅλα» ἀνεχώρησεν ἤδη εἰς τὴν θάλασσαν, Ο 223, πρβλ. Ξ 311. ὅθεν «οἰχόμενος» ὁ ἀπελθών, ὁ ἀπών, ξ 144, 376· (Κατ' ἄλλους δὲ: ὁ ἀποθανών, ἴδ. κατωτέρω ά), «οἰχόμενοι Κίκονες» οἱ διαφυγόντες, ι 47. Ἰδίως ά.) ἐπὶ ἐμψύχων, ἀπέρχομαι, μετὰ τῶν προθέσεων «ἐς, ἐπί, κατά, μετά» καὶ αἰτιατ., Ὅμ. πλχ., «νηὶ οἴχ.» ἀποπλέω, π 24, 142, κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ τοῦ ἀποθνήσκω, «ψυχὴ κατὰ χθονὸς ᾤχετο» Ψ 101· β΄.) ἐπὶ ἀψύχων, θυελλῶν, βελῶν κ. τ. τ., φεύγω, πετῶ, Α 53, Ζ 346, Ν 505, υ 64· γ΄.) ἐπὶ ἄλλων πραγμάτων καὶ καταστάσεων, «πῇ σοι μένος οἴχεται;» ποῦ ὑπῆγε, ποῦ ἔφυγεν ἡ τόλμη σου; Ε 472, «ποῦ τοι ἀπειλαὶ οἴχονται;» ποῦ ὑπῆγαν (ποῦ εἶνε, τί ἔγειναν) αἱ ἀπειλαί σου; Ν 220, πρβλ. Ω 201, «Ἕκτορος αἶσιμον ἦμαρ ᾤχετο εἰς Ἀΐδαο» Χ 213.—Πολλάκις συντάσσεται μετὰ μετοχῆς, ὅτε πρωτεύει μὲν ἡ ἔννοια τῆς μετοχῆς, τοῦ δὲ ῥήματος δευτερεύει καὶ ἐκφράζεται ἐν τῇ καθομιλουμ. διὰ τοῦ „καὶ πάει“ (=καὶ ὑπάγει), οἷον «οἴχεται φεύγων» „φεύγει καὶ πάει“, θ 356· ὡσαύτως «θύελλα οἴχεται προφέρουσα» ἅρπαξε καὶ πάει, Ζ 346, «ἀνάγων» Ν 627, Υ. Δήμ. 74, «ᾤχετ' ἀποπτάμενος» „πέταξε καὶ πάει“, Β 71· καὶ ἀντιστρόφως τίθεται κατὰ μετοχὴν μετ' ἄλλου ῥήματος ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας, «οἰχόμενοι κόμισαν δέπας» „πῆραν τὸ ποτῆρι καὶ πᾶν“, Ψ 699, πρβλ. Χ 223 (||. ἔνθα ὅμως δὲν ἔχει τὴν αὐτὴν ἔννοιαν· «οἰχομένη πεπιθήσω» σημαίνει θὰ ὑπάγω καὶ θὰ τὸν πείσω). Τινὲς τῶν φιλολόγων, ὡς ὁ Δοιδερλ., θεωροῦσιν ἀρχαιοτέραν σημασίαν τοῦ ῥήματος, τὴν τοῦ παρακειμένου.

οἴω καὶ οἶω, ἴδ. οἴομαι.

οἰωνιστήϲ, οῦ, ὁ (οἰωνίζομαι), οἰωνοσκόπος, ὁ ἐκ τῆς πτήσεως ᾗ τῆς φωνῆς τῶν πτηνῶν μαντεύων περὶ τοῦ μέλλοντος, B 858, P 218· ὡς ἐπίθ.: ἔμπειρος τῶν οἰωνῶν, «θεοπρόπος οἰωνιστής» N 70.

οἰωνοπόλος, ον (οἰων., πολέω), ὁ μετ' οἰωνῶν ἀναστρεφόμενος, ὁ περὶ αὐτοὺς ἀσχολούμενος, ὡς οὐσ. οἰωνοσκόπος, Ἰλ. A 69, Z 76, ἴδ. οἰωνός.

οἰωνός, ὁ, ἡ.) πτηνόν, ἰδίως μέγα καὶ σαρκοφάγον, „ὄρνεον", οἷον ἀετός, γύψ, ἱέραξ κ. τ. τ., A 453, π 216· πολλάκις ἐν τῷ συνδυασμῷ «κύνες ἠδ' οἰωνοί» A 5, Θ 379, γ 259 κ. ἀ. Ἡ πτῆσις καὶ ὁ κρωγμὸς αὐτῶν θεωρούμενα προφητικὰ παρετηροῦντο μετ' ἀκριβείας εἰς ἐξήγησιν τοῦ μέλλοντος καὶ ἀδήλου· ὅθεν β'.) προφητικὸν ἢ μαντικὸν ὄρνεον, M 237, N 823, α 202, ο 532 κ. ἀ. Τούτων ἡ πτῆσις ἡ πρὸς δεξιάν, τουτέστι πρὸς ἀνατολάς, ἐσήμαινεν εὐτυχίαν, ἡ δὲ πρὸς ἀριστεράν, τουτέστι πρὸς δυσμάς, δυστυχίαν, M 239· γ'.) μεταφορ. πᾶν προοιώνισμα, πᾶν σημεῖον προγνωστικόν, ἐξ οὗ προβλέπει τις τὸ μέλλον, «εἷς οἰωνὸς ἄριϲος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης» M 243, ὅ ἐ. ἡ ὑπὲρ πατρίδος ἄμυνα ἔχει ἤδη ἐν ἑαυτῇ τὴν ἐγγύησιν τῆς ἐπιτυχίας, καὶ ἐπομένως αὐτὴ εἶνε ὁ ἄριστος τῶν οἰωνῶν. (Κατὰ τὴν συνήθη ἐτυμολογίαν παράγεται ἐκ τοῦ οἷος=μόνος (πρβλ. ΓΙΩΝΟΣ ἐκ τοῦ υἱός, ΚΟΙΝΩΝΟΣ ἐκ τοῦ κοινός), καὶ σημαίνει τὸ μονῆρες πτηνὸν κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ συναγελαζόμενα καὶ ἐν κοινωνίᾳ διατρίβοντα. Οἱ δὲ νεώτεροι γλωσσολόγοι μὴ ἀρεσκόμενοι εἰς ταύτην τὴν ἐτυμολογίαν καταφεύγουσιν εἰς τὴν ῥίζ. VIS, AVIS, OFI-ΩΝΟΣ. ‖. Ἀμφιβάλλω ἂν μετὰ πλείονος πιθανότητος).

ὀκνέω, ἐπικ. ὀκνείω, E 255, ὀκνῶ, βαρύνομαι, βραδύνω, ἐπέχω, φοβοῦμαι, μετ' ἀπαρφ., Γ 155. Ἐκ τοῦ

ὄκνος (ἔχω), ὁ, κυρ. τὸ ἐπέχειν, βραδύτης (τοὐναντίον τῆς σπουδῆς), δισταγμός· ἰδίως δὲ ἡ ἐκ σωματικῆς ἐξαντλήσεως ἀδράνεια, «ἡ μετὰ κάματον ἀργία» ᾗ ἐν γένει ἀμέλεια, E 817, «ὄκνῳ εἴκων» εἰς τὴν ἀδράνειαν, ἀμέλειαν ὑπείκων, Ἰλ. K 122, N 224.

ὀκριάω, ἐπ. (ὄκρις), κυρ. τραχύνω· μεταφορ. τραχύνω, παροξύνω, ἐρεθίζω, παθ. τραχύνομαι, παροξύνομαι, παραφέρομαι, τοῦ παρατ. γ'. πλθ. «ὀκριόωντο» ἐπ. ἀντὶ τοῦ ὠκριῶντο, σ 33 †.

ὀκριόεις, εσσα, εν, ποι. (ὄκρις=ἄκρις, ἄκρα), ὁ πολλὰς ἔχων ἄκρας, ἐξοχάς, ἐπομ. τραχύς, ἄξεστος, παρ' Ὁμ. πάντοτε ἐπίθ. τοῦ ἀκατεργάστου, ἀπελεκήτου λίθου, «λίθος» H 327, «πέτρος» Π 735, «χερμάδιον» Δ 518, «μάρμαρος» M 380, ι 499.

ὀκρυόεις, εσσα, εν, ποι. (ἀντὶ τοῦ κρυόεις, ἐκ τοῦ κρύος, μετὰ τοῦ προσθέτου ἢ εὐφωνικοῦ ο), κυρ. κρυερός, „κρύος", ψυχρός· μεταφ. δὲ φρικώδης, φρικαλέος, „τρομερός", οἷον «κύων» περὶ τῆς Ἑλένης Ἰλ. Z 344· «πόλεμος» I 64.

ὀκτάκνημος, ον (ὀκτ., κνήμη), μὲ ὀκτὼ κνήμας (ἴδ. τ. λ.) «κύκλα» E 723 †.

ὀκτάποϲ, ποδος, ὀκτὼ πόδας ἔχων, Βατρ. 300.

ὀκτώ, ἀριθ. ἄκλ. „ὀχτώ", Ὁμ. πλχ.

ὀκτωκαιδέκατος, άτη, ατον, δέκατος ὄγδοος, μόνον ἐν τῇ φρ. „ὀκτωκαιδεκάτῃ" (ἐξυπ. ἡμέρῃ) Ὀδ. ε 279, η 288.

ὀλβιοδαίμων, ονος, ὁ, ἡ (ὄλβ., δαίμων), ὁ ἐκ τοῦ δαίμονος (μιᾶς τινος προστατευούσης θεότητος) ὄλβιος, εὐδαίμων, μακάριος, „εὐλογημένος", Γ 182 †.

ὄλβιος, ία, ον, ποι. εὐδαίμων, εὐτυχής, εὐλογημένος, πάντοτε ἐπὶ τῶν δώρων τῆς τύχης, ἐπομ. πλούσιος, πολυκτήμων, ἐπὶ προσ. Ω 543 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.) ρ 354, 420 κ. ἀ. «δῶρα ὄλβια ποιεῖν» κάμνω εὐτυχῆ, „καλά", εὐλογῶ, ν 42. Τὸ οὐδ. πλθ. ὡς οὐσ. «ὄλβια δίδωμι» δίδω εὐτυχίας, ἀγαθά, εὐλογίαν, θ 413, ω 402, Υ. Ἀπ. 466. Τὸ τῆς η 148 «τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν ζωέμεναι» κατά τινας μὲν ἑρμηνεύεται: οἱ θεοὶ νὰ δώσωσιν εἰς αὐτοὺς εὐτυχίας, εὐλογίαν, ἵνα ζῶσιν, τουτέστι καθ' ὅλον αὐτῶν τὸν βίον, „εἰς τὴν ζωήν των"· κατ' ἄλλους δὲ: νὰ δώσωσιν οἱ θεοὶ νὰ ζῶσιν εὐτυχῶς (ἀποδιδομένου δηλ. τοῦ ἐπιθέτου «ὄλβια» οὐχὶ πλέον εἰς τὸ «δοῖεν», ἀλλ' εἰς τὸ «ζωέμεναι»). Ἀμφοτέρας τὰς ἑρμηνείας παρέχουσι τὰ σχόλια.

ὄλβος, ὁ, προκοπή, εὐτυχία, εὐλογία, ἰδίως ἡ ἐκ τύχης ἀγαθῆς προερχομένη, συνδυάζ. μετὰ τοῦ «πλούτου» Π 596, Ω 536 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.) ξ 206· ἐν γένει δὲ εὐδαιμονία, μακαριότης, γ 208, δ 208 κ. ἀ. (Πιθανώτατα εἶνε τῆς αὐτῆς ἀρχῆς καὶ τὸ οὖλω, οὖλε, ὁλοός, Λατ salvus· κατ' ἄλλους δὲ συγγ. τῷ ὀφέλλω ἢ ἄλφω).

ὀλέεσθαι, ὀλέεσκε, ἴδ. ὄλλυμι.

ὀλέθριος, ον, ὀλέθριος, καταστρεπτικός, «ὀλ. ἦμαρ» καταστρεπτικὴ ἡμέρα, Ἰλ. Τ 294, 409. Ἐκ τοῦ

ὄλεθρος, ὁ (ὄλλυμι), ὄλεθρος, καταστροφή, „ἀφανισμός", θάνατος Ὁμ. πλχ., λαμβάνει τὰ ἐπίθ. «αἰπύς, λυγρός, ἀδευκής, οἴκτιστος» (ἄπ. ἴδ.), «ὀλέθρου πείρατα» ἴδ. ΠΕΙΡΑΡ Α)· «ἵνα ψυχῆς ὤκιστος ὄλ.» ὅπου (τοῦ σώματος) εἶνε ταχύτατος ὁ θάνατος, τουτέστι καίριον. ἐπικίνδυνον μέρος τοῦ σώματος, X 325. Ἡ αἰτ «λυγρὸν ὄλεθρον» τίθεται κατ' ἐπεξήγησιν ὁλοκλήρου τῆς προηγουμένης προτάσεως: πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἦνε θλιβερὸς ὄλεθρος, Ω 735.

ὀλεῖται, ἴδ. ὄλλυμι.

ὀλέκω, ἕτερος ποι. τύπος τοῦ ὄλλυμι, (ἐκ τοῦ παρακειμ. ὀλώλεκα ‖. ἢ ὅπως νομίζουσιν οἱ νεώτεροι γλωσσολόγοι ἐκ τῆς ῥίζης ολ-, ὀλεκατ' ἐπέκτασιν διὰ τοῦ κ, οἷαν καὶ ἀλλαχοῦ εὐ-

ρίσκομεν, οἷον ἐρύω, ἐρύκω) μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., οὗ ὁ θαμιστ. τύπος εἶνε ὀλέκεσκε, ἴδ. ὄλλυμι. 1) Ἐνεργ. διαφθείρω, καταστρέφω, ἐξαφανίζω, τινά, Ε 712, Ο 249 κ. ἀ., ἐπὶ πτηνῶν, χ 305. 2) Μέσ. ἀπόλλυμαι, „χάνομαι, ἀφανίζομαι", Α 10, Π 17.

ὀλέσαι, ὀλέσας, καὶ σσ, ὀλέσθαι, ἴδ. ὄλλυμι.

*ὀλέτειρα, ἡ, ἐξαφανίστρια, «μυῶν» περὶ τῆς μυάγρας, „ξυλόκατας", Βατρ. 117, θηλ. τοῦ

ὀλετήρ, ῆρος, ὁ, ποι. (ὄλλυμι), ὁ καταστροφεύς, ὁ φονεύς, Σ 114 †.

ὀλιγηπελέω, ἐπ. ἐξασθενῶ, „ἀδυνατίζω, 'λιγοθυμῶ", λιποθυμῶ, μόνον κατὰ μετοχ. τοῦ ἐνεστ., Ο 24, 245, ε 457, τ 356. (Ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ ὀλίγος καὶ συνήθως μὲν τοῦ πέλομαι, ὅ ἐ. ἀναστρέφομαι, κινοῦμαι, κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἧττον πιθανῶς ἐκ τοῦ ἀπαλός).

ὀλιγηπελίη, ἡ, ἀδυναμία, ἀτονία, λιποθυμία, ε 468 †.

ὀλίγιστος, η, ον, ἴδ. ὀλίγος.

ὀλιγοδρανέων (ὀλιγοδρανής, τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ ὀλίγος, δραίνω, δράω) ὀλίγον δύναμαι νὰ δρῶ, νὰ ἐνεργῶ, εἶμαι ἀσθενής, ἀδύνατος, ἄτονος, μόνον κατὰ μετοχὴν τοῦ ἐνεστ. *Ἰλ. Ο 246, Π 843, Χ 337.

ὀλίγος, η, ον, ὑπερθ. ἀνώμ. ὀλίγιστος, η, ον· ἀ.) ὀλίγος „'λίγος", πρῶτον ἐπὶ πλήθους, ἔπειτα ἐπὶ τόπου μικρός, «χῶρος» Κ 161, Μ 423, «ἄρουρα» Γ 115, ἐπὶ χρόνου βραχύς, «χρόνος» Τ 157, Ψ 418· β'.) ἐπὶ μεγέθους πρῶτον τοῦ σώματος, „μικρός" Β 529, ι 515, ἔπειτα καὶ ἄλλων πραγμάτων, «κῦμα» κ 94, «σάκος» Ξ 376, ἐν γένει «ἄχθος» Μ 452, «δόσις» ζ 208, «πῖδαξ» Π 825, «ὀλίγῃ ὀπί» βραχείᾳ τῇ φωνῇ, ξ 492. Τὸ ἐν. οὐδ. ὀλίγον λαμβάνεται ὡς ἐπίρ., μετὰ ῥημ. «ὀλ. ἐοικότα πατὸς» Ε 800· «ὀλ. μετεκίαθον» Λ 52, «ὀλ. παρακλίνειν» Ψ 424 κ. ἀ. μετὰ συγκρ. «ὀλ. προγενέστερος» Ψ 789, τ 244, «οὐκ ὀλ. στιβαρώτερος» θ 187, ἐπὶ χρόνου «οὐδ' ὀλίγον» οὐδὲ μίαν στιγμήν, Βατρ. 192.—Καὶ ἡ γεν. ὀλίγου λαμβάνεται ὡς ἐπίρ. [ὀλίγου δεῖν] „ὀλίγον ἔλειψε, γιὰ 'λίγο", ὅ ἐ. σχεδόν, μόνον ἐν τῇ ξ 37. Τὸ ὑπερθ. «ἄμητος δ' ὀλίγιστος» Τ 223.—Τὸ δὲ συγκρ. μείων ἴδ. ἰδιαιτέρως.

Ὀλιζών, ῶνος, ἡ, πόλ. τῆς Μαγνησίας (τῆς Θεσσαλικῆς) κατωτέρω τῆς Μελιβοίας, Β 717.

ὀλισθάνω [..⏑.], ἀόρ. β'. ἐπικ. ἀναύξ. ὄλισθον, ὀλισθαίνω, „γλιστρῶ", ἐπομ. πίπτω «ὄλισθε θεῶν» *Ἰλ. Ψ 774· «ἐκ δὲ οἱ ἦπαρ ὄλισθεν» τοῦ ἐξεγλίστρησε τὸ συκῶτί του, Υ 470.

ὄλλυμι [.-.] (ῥίζ. ολ-), μετοχ. θηλ. ὀλλῦσαι, Θ 449, μέλ. ὀλέσω, ν 399, ἐπ. σσ, Μ 250, δ 49, ἀόρ. ὤλεσα, ἀναύξ ὄλεσα, ν 431, ψ 319 καὶ ἐπ. σσ, Α 268, φ 284. Μέσ. μέλ. ὀλοῦμαι, ἀπαρφ. ἐπ. ὀλέεσθαι, ἀόρ. β'. ὠλόμην, ἀναύξ. ὀλόμην, λ 197, γ'. πληθ. ὄλοντο πλχ., ἴδ. ὀλόμενος. Παρακ. β'. ὄλωλα, γ'. ἐνικ. τῆς ὑποτ. ὀλώλῃ, Δ 164, Ζ 448. Τοῦ παρατατ. τὸν θαμιστ. τύπον ὀλέεσκεν, Τ 135, ὁ μὲν Λόβεκκ καὶ Φαῖσις ἀποδέχονται, ὁ δὲ Βούττμανν. ἀπορρίπτει καὶ προτιμᾷ τὴν διάφορον γραφ. ὀλέκεσκεν (ἐκ τοῦ ὀλέκω), ἣν καὶ παρέλαβον εἰς τὸ κείμενον ὁ Βέκκ., Δίνδορφ καὶ Βαϋμλεῖνος. Α'.) Ἐνεργ. 1) ἀπόλλυμι, διαφθείρω, καταστρέφω, ἐξαφανίζω, φονεύω, ἐπὶ ἐμψύχων τε καὶ ἀψύχων «Ἀχαιούς, νῆας» Θ 498, «πόλιν» ι 188 κ. ἀ. «ὀλλύντες τε καὶ ὀλλύμενοι» φονεύοντες καὶ φονευόμενοι, Δ 451, Θ 65, Λ 83· «ὁδμήν» ἐξαφανίζω, διαλύω, δ 446, «τρίχας ἐκ κεφαλῆς» ν 399. 2) ἀποβάλλω, στεροῦμαι, „χάνω", «λαόν» Β 115, Ω 46, 242· ἰδίως «θυμόν, ψυχήν, ἦτορ, μένος» Ὅμ. πλχ. «ὤλεσε νόστον, ὤλετο δ' αὐτός» ψ 68. Β'.) Μέσ. ἀπόλλυμαι, διαφθείρομαι, καταστρέφομαι, „ἀφανίζομαι, χάνομαι", «ὑπό τινι» ὑπό τινος, «ὑπ' Αἰγίσθοιο δόλῳ» γ 235, περαίτερον προσδιορισμὸν λαμβάνει κατ' αἰτ. «κακὸν οἶτον ὀλέσθαι» Γ 417, «ὄλεθρον» ι 303, «κακὸν μόρον», Φ 133, ἢ κατὰ δοτ. «ὀλέθρῳ ἀδευκέϊ» δ 489, ἤτις διαφέρει τῆς ὀργανικῆς λεγομένης δοτικῆς, «ἀτασθαλίῃσιν» α 7, κ 437, «δόλῳ» δ 92 κ. ἀ. «νῦν ὤλετο πᾶσα κατ' ἄκρης Ἴλιος» κατεστράφη ὅλη ἡ Ἴλιος ὁλοτελῶς, ἐκ θεμελίων, Ν 772. 2) ἀπόλλυμαι, γίνομαι ἄφαντος, „χάνομαι", «ὤλετο κειμήλιον ἐκ μεγάρων» ο 91, «κλέος, νόστος, νόστιμον ἦμαρ» Β 325, Ι 413, α 168 κ. ἀ. Εἰς τὸ μέσον ὑπάγεται καὶ ὁ β'. παρακ. «ὄλωλα» „εἶμαι χαμένος, ἀφανισμένος", εἶμαι κατεστραμμένος, Δ 164, γ 89, δ 318.

ὄλμος, ὁ, κατ' ἀρχ. στρογγύλος λίθος, Α 147 †. (Παράγεται ἐκ τοῦ εἰλύω, ἴλλω, συγγ. τῷ Λατ. volvo, κατὰ τὸν Λόβεκκ. Σημαίνει δὲ κατὰ μὲν τὸν Δοιδερλ. τὸν κύλινδρον, ὡσαύτως καὶ ὁ Ἡσύχιος ἑρμηνεύει τὴν λ.· κατ' ἄλλους δὲ εἶνε ἡ θυεία, τὸ ἰγδίον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κοπανίζεταί τι, σημασία ἀνάρμοστος εἰς τὸ Ὁμηρ. χωρίον).

ὁλοιός, ή, όν, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ὁλοός, ὀλέθριος, Ὑμ. Ἀφρ. 225· ὡσαύτως «ὁλοιὴ Μοῖρα» Χ 5 καὶ «ὁλοιῇσι φρεσί» Α 342 ἔγραψεν ὁ Σπίτζνερος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν κατά τι χειρόγραφον ἀντὶ τοῦ «ὁλοῇ, ὁλοῇσι φρεσί».

ὀλολυγή [..-.], ἡ, ὀλολυγμός, θρῆνος, Ζ 301 †. ἀλαλαγμός, μεγαλόφωνος χαρά, Ὑμ. Ἀφρ. 19. Ἐκ τοῦ

ὀλολύζω (ῥίζ. ὀλολυγ-, Λατ. ululare), ἀόρ. ἀ. ὠλόλυξα πάντοτ. ἀναύξ., ἀνακράζω, κραυγάζω, „σκούζω", ἰδίως (καὶ παρ' Ὁμ. πάντοτε) ἐπὶ γυναικῶν, εἴτε διὰ χαροποιὰ γεγονότα, ἀλαλάζω, γ 408. 411, Ὑ. Ἀπ. 119, εἴτε διὰ λυπηρά, θρηνῶ, ὀδύρομαι, ὀλοφύρομαι, δ 767.

ὀλόμην, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ὠλόμην, τδ. ὄλλυμι.

ὁλοοίτροχος, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὁλοίτροχος, (ὁ Σπίτζν. δασύνει ὁλοοίτρ.) Ν 137 † τεμάχιον βράχου, μεγάλη στρογγύλη πέτρα, ὁποίας κατὰ τὸν Ἡρόδ. 8, 52 ἐκύλιον κατὰ τῶν πολεμίων. (Παράγεται κατὰ τὸν Λόβεκκ καὶ Δοιδερλ. ἐκ τοῦ εἴλω, ὅθεν κυρ. ἔπρεπε νὰ ἦνε: ὁλότροχος, καὶ σημ. λίθος κυλιόμενος, κύλινδρος· κατὰ δὲ τὸν Βούττμανν., Ἀπολλών. καὶ ΜΕ. ἐκ τοῦ ὁλοὸς καὶ τρέχω, οἱονεὶ: πρὸς ὄλεθρον τρέχων. Ὁ Γράσοφ θεωρεῖ τὴν λ. σύνθετον ἐκ τοῦ τροχὸς καὶ τῆς ῥίζης, ἐξ ἧς τὸ ὁλοὸς, οὐλαί, ὄλμος, καὶ εἶνε κατ' αὐτὸν κυρ. μυλόπετρα, ἔπειτα δέ, ὡς ἡ λ. ΜΎΛΑΞ, ἐν γένει πᾶς μέγας λίθος, χωρὶς νὰ ἐνυπάρχῃ ἐν αὐτῷ ἡ ἔννοια τοῦ τρέχειν. Οἱ δὲ γράφοντες ὁλότροχος παράγουσι τ. λ. ἐκ τοῦ ὅλος, οἱονεὶ: ὁλόκληρος, στρογγύλος λίθος. ‖. Ὁ Κούρτιος παράγων τὴν λ. ἐκ τοῦ ὁλοὸς, τοῦ ἐκ τοῦ ειλ-ύ-ω, συγγ. τῇ Λατ. volvo, καὶ θεωρῶν τὸ δεύτερον ο ὡς ἐκ διγάμματος προελθόν, FολFο-ί-τροχος=ὁλοοίτροχος, φέρει ὀρθῶς εἰς τὴν σημ. κύλινδρος, ὅ ἐ. πᾶν ὅ,τι κυλιόμενον τρέχει).

ὁλοός, ή, όν, ποι. (ολ-, ὄλλυμι) συγκρ. ὁλοώτερος, ὑπερθ. ὁλοώτατος (ὅπερ καὶ δικατάληκτον εὑρίσκεται, δ 442) ὀλέθριος, φθοροποιός, ἐπιβλαβής, καταστρεπτικός, σκληρός, οὐ μόνον ἐπὶ προσώπων, «Κήρ, Μοῖρα» Ὁμ. πλχ. περὶ τοῦ Ἀχιλλέως, Ω 39, ὁ Ἀπόλλων λέγεται «θεῶν ὁλοώτατος» Χ 15, Γ 365, Ψ 439, «οὔτις σεῖο θεῶν ὁλοώτερος ἄλλος» υ 201, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πραγμάτων «πόλεμος, λύσσα, πῦρ» Γ 133, Ι 305, Ν 629, «γόος» ψ 10, «νύξ» Π 567, «δεσμός» χ 200, «φόβος» Λ 71, «μῆνις» γ 135, «ὁλοὰ φρονέων» Π 701, πρβλ. καὶ λ. ὁλοιός.

Ὁλοοσσών, όνος, ἡ, πόλις τῆς Περραιβίας (ἐν Θεσσαλίᾳ) ἐπὶ τοῦ Εὐρωποῦ ἢ Τιταρησίου ποταμοῦ, ἡ μετέπειτα Ἐλασσών, νῦν δὲ „Ἀλασσόνα" Β 739. Παρ' Ὁμ. λέγεται «λευκή» διὰ τὰ περικείμενα λευκὰ χώματα, (‖. «ἀπὸ τοῦ λευκάργιλος εἶναι» καθὼς λέγει ὁ Στράβων 9, 5, 19, μεθ' οὗ συνομολογοῦσι καὶ τῶν νεωτέρων περιηγητῶν πολλοί. Τούτων δὲ ὁ Οὔσσιγγ τοὐναντίον τὴν μὲν πέριξ γῆν δὲν εὑρίσκει λευκήν, περὶ δὲ τῆς πόλεως εἰκάζει ὅτι οὕτως ὠνομάσθη ὡς ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ κτισμένη καὶ μακρόθεν περιφανὴς διὰ τὰς λευκὰς αὐτῆς οἰκοδομάς.

ὁλόφρων, ονος, ὁ, ἡ, ἐπ. (ὁλοός, φρήν) ὁλέθρια διανοούμενος ἢ μελετῶν, ἄγριος, (πρβλ. τὴν φρ. «ὁλοὰ φρονέων» Π 701), ἐπίθ. τοῦ ὄφεως, τοῦ λέοντος καὶ τοῦ κάπρου, Β 723, Ο 630, Ρ 21· β'.) ἐπὶ προσώπ. ἐπίβουλος, κακόβουλος, ἐπίθ. τοῦ Ἄτλαντος, Αἰήτου, Μίνωος, α 52, κ 137, λ 322. (Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Οὐόσσιος καὶ Νίτζης· ὁ δὲ Οὐόλφιος καὶ Σπίτζνερος κατὰ τὸν Εὐσάθ. καὶ Ἀπολλών. ἑρμηνεύουσι: τῶν ὅλων φροντιστικός, τὰ πάντα ἐρευνῶν. Τοὐναντίον παρατηρεῖ ὁ Πάσσωος ὅτι ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ γλώσσῃ δύναται νὰ λέγηται ἄγριος καὶ ἐπίβουλος πᾶς ὁ διαφέρων κατὰ τὴν ῥώμην καὶ σύνεσιν καὶ διὰ ταῦτα ἐπικίνδυνος εἰς τοὺς ἄλλους. ‖. Ὁ δὲ Κούρτιος ἐκ τοῦ Σουΐδα καὶ ἄλλων δασύνει τὴν λ. καί, περὶ προσώπων προκειμένου, ἐξάγει τὴν ἔννοιαν: ὁ ὑγιεῖς καὶ ἀγαθὰς ἔχων φρένας, ὁ σώφρων, ὁ salvus τὰς φρένας, ἐπειδὴ ὁλοός=salvus).

ὁλοφυδνός, ή, όν, ἐπικ. θρηνητικός, γοερός, ὁ μετὰ ὀλοφυρμοῦ, ὀδυρμοῦ γινόμενος, «ἔπος» Ε 683, Ψ 102, τ 362. Διὰ τοῦ ὁλοφύζω (ἂν καὶ μεταγενεστέρου ῥ.) ἐκ τοῦ

ὁλοφύρομαι [..–..], ἀποθ., ἀόρ. ἀναύξ. ὁλοφυράμην. 1) ἀμετάβ. ὀδύρομαι, κλαίω, θρηνῶ, κόπτομαι, πολλ· ἀπολ. Ψ 75 καὶ μάλιστα κατὰ μετοχήν, Ε 871· «πολλά, οἰκτρά, αἰνά» Ω 328, δ 719, χ 447 κ. ἀ. μετ' ἀπαρφ. κατά τι ζεύγματος εἶδος, ὀκνῶ, διστάζω, «ὁλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;» κλαίεις καὶ διστάζεις νὰ δείξῃς τὴν ἀνδρείαν σου; χ 232 (Τοῦ Δοιδερλ. ἡ στίξις καὶ ἑρμηνεία «ἄντα μνηστήρων ὁλοφύρεαι; ἄλκιμος εἶναι» (ἀπαρφ. ἀντὶ προστακτικῆς) εἶνε ἀνυπόστατος, ἀλλὰ καὶ περιττή). β') μετὰ γεν. «ὁλοφ. τινός» κλαίω διά τινα, λυποῦμαι ἢ ἐλεῶ τινα, συμπαθῶ πρός τινα, Θ 33, 202, 464, Π 17, Χ 169. 2) μεταβ., τινά, θρηνῶ, „κλαίω" τινά, ἐλεῶ, συλλυποῦμαί τινα, τ 522, Θ 245, Λ 656, Ρ 648, δ 364, 157. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος, κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἐκ τοῦ ὀλόπτω=μαδῶ, δηλ. τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ἐκ τῆς λύπης, κόπτομαι).

ὁλοφώιος, ον, ἐπ. ἐπιβλαβής, ὀλέθριος, μόνον κατὰ πλθ. οὐδ. «ὁλοφώια δήνεα» ὀλεθρίους δόλους, Ὀδ. κ 289, καὶ ἄνευ οὐσ. «ὁλοφώια» δόλοι, πανουργίαι, κατὰ τὸν Σχολ. δ 410, ὡσαύτως «ὁλοφ. εἰδώς» δόλια μελετῶν, πανοῦργος, δ 460, ρ 248. (Παράγεται κατὰ μὲν τὸν Λόβεκκ ἐκ τοῦ ολ-, ὀλοός, κατ' ἐπέκτασιν: ὀλοίιος (ὀλοF-)· κατ' ἄλλους δὲ ἀπιθάνως ἐκ τοῦ ὀλοὸς καὶ φα-, φαίνω, οἱονεὶ ὁ ὀλέθρια δεικνύων, ἢ ἐκ τοῦ ὄλλυμι καὶ φώς: ὁ τοὺς ἄνδρας ἀπολλύς).

Ὀλυμπιάς, άδος, ἡ, κυρ. θηλ. τοῦ ἐπομ., Ὀλυμπιακή, ἐπίθ. τῶν Μουσῶν, Β 491, Ὕμ. Ἑρμ. 450.

Ὀλύμπιος, ίη, ιον, εἰς τὸν Ὄλυμπον ἀνήκων, κάτοικος τοῦ Ὀλύμπου, συχν. ἐπίθ. τοῦ Διός, ὅστις καὶ κατ' ἐξοχ. λέγεται «Ὀλύμπιος» Β 309, Ω 140, α 60 κ. ἀ. «Ὀλύμπιοι» ὡς οὐσ. οἱ θεοί, Α 399, Υ 47, «Ὀλύμπια δώματα» αἱ ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου κατοικίαι τῶν θεῶν, Α 18, γ 377 κ. πλχ.

Ὄλυμπος, ὁ, ποι. καὶ Ἰων. Οὔλυμπος, ὄρος 6—7000 ποδ. ὑψηλόν, ἔχον πολλὰς καὶ χιονοσκεπεῖς κορυφὰς καὶ ὄψιν μεγαλοπρεπεστάτην, κείμενον μεταξὺ Θεσσαλίας καὶ Μακεδονίας, τὴν σήμερον „Ἔλυμπος", πρβλ. Ξ 225, λ 315,

«θεοὶ οἳ (ταὶ) Ὄλυμπον ἔχουσιν» Ε 404, ζ 240 κ. ἀ. Κατὰ τὴν γενικῶς παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ λαῷ ἐπικρατοῦσαν γνώμην, ἣν καὶ ὁ ποιητὴς ἠκολούθει, ὁ Ὄλυμπος ἦτο ἡ κατοικία τῶν θεῶν, Β 30, Ε 360, καὶ ἐν τῇ Ἰλ. ὁριστικῶς διακρίνεται ἀπὸ τοῦ εὐρέος οὐρανοῦ (ἴδ. τὴν λ.), Ε 867, 868, Ο 192, Π 364. Ἐπὶ τῆς ὑψίστης αὐτοῦ κορυφῆς κεῖται τὸ μέγαρον τοῦ Διός, ἔνθα συνέρχονται οἱ θεοὶ καὶ συμβουλεύονται, Α 498, Θ 3, 44, α 27, ἐπὶ δὲ τῶν ταπεινοτέρων κορυφῶν κεῖνται τῶν ἄλλων θεῶν αἱ ἰδιαίτεραι κατοικίαι, Λ 76 ἑξ. Σ 186, γ 377. Ἡ ἔννοια τοῦ ὄρους Ὀλύμπου συνεχέετο πολλάκις πρὸς τὴν τῆς οὐρανίας κατοικίας τῶν θεῶν, ἐπειδὴ αἱ ὑψηλαὶ αὐτοῦ κορυφαὶ ὑπερέχουσαι τῶν νεφελῶν ἐφαίνοντο ὅτι ἔφθανον μέχρι τοῦ οὐρανοῦ, πρβλ. Θ 18—26 καὶ τὴν περιγραφὴν ἐν τῇ ζ 42—46. Ἀλλ' οὐχ ἧττον μένει ὁ Ὄλυμπος ὡς ὄρος πάντοτε κατοικία τῶν θεῶν, διότι ἀπ' αὐτοῦ καταβαίνουσιν εἰς τὴν γῆν καὶ πάλιν ἀναβαίνουσιν, Ξ 225, α 102, ζ 41 ἑξ. Ὁ Οὐόσσιος, ἵνα ἐξηγήσῃ τὴν ἀνωτέρω σύγχυσιν τοῦ Ὀλύμπου καὶ οὐρανοῦ, παραδέχεται τὴν παράδοξον ὑπόθεσιν ὅτι ἡ ὑψίστη τῶν κορυφῶν διετρύπα τὸν χαλκοῦν θόλον τοῦ οὐρανοῦ καὶ εἰσήρχετο εἰς αὐτόν.

ὄλυρα [.–.], ἡ, μόνον κατὰ πλθ., εἶδος Δημητριακοῦ καρποῦ, τὸ ὁποῖον μνημονεύεται μετὰ τῆς κριθῆς ὡς φορβὴ τῶν ἵππων, triticum zea (ἴδ. ΖΕΙΑ), Ἰλ. Ε 196, Θ 564, κατὰ δὲ τὸν Σνεῖδερον εἶνε τὸ triticum monococcum τοῦ Λινναίου.

ὄλπλα, ἴδ. ὅΛΛΥΜΙ.

ὁμαδέω [.⏑..], ἐπ., ἀόρ. ἀ. ἀναύξ. ὁμάδησα, θορυβῶ, ἀτάκτως ὁμιλῶ καὶ φωνάζω (ἴδ. τὴν ἐπ. λ.), πάντοτε ἐπὶ τῶν μνηστήρων Ὀδ. α 365, δ 768 κ. ἀ. Ἐκ τοῦ

ὅμαδος [.⏑.], ὁ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (ὁμός). 1) πλῆθος ἀνθρώπων θορυβούντων, θορυβώδης συνάθροισις, ὄχλος, Η 307, Ο 689. 2) θόρυβος, ταραχή, τύρβη, ἡ ἐκ πολλῶν ἀνθρώπων ἀτάκτως καὶ μεγαλοφώνως λαλούντων προερχομένη, Β 96, Ι 573, Κ 13, τῆς δὲ Ὀδ. μόνον ἐν τῇ κ 556 (ἔνθα διακρίνεται τοῦ «δούπου»)· μεταφορ. ἡ βοή, ὁ συριγμὸς τῆς θυέλλης, Ν 797.

ὁμαλός [.⏑.], ή, όν (ὁμός), ὁμαλός, λεῖος, „ἴσιος", ι 327 †.

ὁμαρτέω, ποι. (ὁμός, ἀρτάω), ἀόρ. ἀ. εὐκτ. ὁμαρτήσειεν, μετοχ. ὁμαρτήσας, παρατ. δυϊκ. ὁμαρτήτην, ἀντὶ τοῦ ὁμαρτείτην, Ν 584, ἔνθα ὅμως ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἔγραψαν κατὰ τὸν Ἀρίσταρχ. ἐπίρ. ὁΜΑΡΤΗΔΗΝ=ΑΜΑΡΤΗ, ὅπ. ἴδ. 1) συναντῶμαι, συνενεργῶ, συγχρόνως μετά τινος πράττω, συμπράττω, ἀπολ. Μ 400, ὡσαύτως καὶ τὸ ἀνωτ. Ν 584 (ἂν μείνῃ ἀδιόρθωτον), ἀλλ' ἐπὶ ἐχθρικῆς ἐννοίας· 2) ἰδίως συμβαδίζω, Ω 438, «βῆσαν ὁμαρτήσαντες ἅμ' ἄμφω» ἀπῆλθον συμβαδίσαντες καὶ οἱ δύω ταὐτοχρόνως, ὅ ἐ. ἀπῆλθον ὁμοῦ ἀμφότεροι (ὥστε ἡ μετοχὴ ἰσοδυναμεῖ τῷ ἐπιῤῥήματι ἁμαρτῇ) φ 188· ἑπομ. ἐξισοῦμαι, ἰσοταχῶ, περὶ τοῦ ἱέρακος, ν 87.

ὁμαρτῇ, ἴδ. ΑΜΑΡΤΗ.

ὁμβριμοπάτρη, ὄμβριμος, ἴδ. ὀβριμ.

ὄμβρος, ὁ, Λατ. imber, „βροχή", καὶ μάλιστα ἡ ραγδαία, καταιγίς, ἰδίως «Διὸς ὄμβρος» (ἐπειδὴ καὶ τοῦτο καὶ ἄλλα τοιαῦτα μετεωρολογικὰ φαινόμενα ἀπεδίδοντο εἰς τὴν τοῦ Διὸς ἐνέργειαν) Ε 91, δ 566 κ. ἀ. Ἐν γένει ὑετός, Ψ 328, ᾗ αὐτὴ ἡ „ψιλὴ βροχή" ἡ ὠφελιμωτάτη εἰς τὴν γεωργίαν, ε 111, ν 245, ἔτι δὲ καὶ σφοδρὸς νιφετός, χιὼν ἄπλετος, Μ 286. (‖. Ἡ ἐκ τοῦ βρύω, βρότος, μύρομαι παραγωγὴ εἶνε ἀνυπόστατος. Ἡ λ. εἶνε ἐν τῇ Ἑλλ. πρωτότυπος).

ὀμεῖται, ἴδ. ὄΜΝΥΜΙ.

ὁμηγερής, ές, ἐπ. (ὁμός, ἀγείρω) συνηθροισμένος, πλήρης, ἀνελλιπής, συνήθ. ἐν τῇ φρ. «ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο» συνηθροίσθησαν καὶ ἔγειναν πλήρεις, καὶ ἔγεινε πλήρης ἡ συνεδρίασις, (‖. οὕτως ὥστε τὸ μὲν ῥῆμα «ἤγερθεν» νὰ σημαίνῃ τὴν εἰς τὸ αὐτὸ προσέλευσιν, τὸ δὲ ἐπίθετον τὴν ἐν τῷ αὐτῷ παρουσίαν, τὴν μετὰ τὴν προσέλευσιν ἐπισυμβαίνουσαν), Α 57, θ 24 κ. ἀ.

ὁμηγυρίζομαι [..⏑...], ἐπ. ἀποθ., ἀπαρφ. τοῦ ἀορ. ὁμηγυρίσασθαι, συναθροίζω, συγκαλῶ, «τινὰ εἰς ἀγορήν» π 376 †. Ἐκ τοῦ

ὁμήγυρις [..⏑.], ιος, ἡ, ποι. (ὁμός, ἄγυρις), ὁμήγυρις, συνάθροισις, σύνοδος, Υ 142 †, Υ. Ἀπ. 187.

ὁμηλικίη [..⏑⏑.], ἡ, ἐπ. ά.) ἡ αὐτὴ ἡλικία, Υ 465· συνήθ. β'.) συγκεκριμένον καὶ περιληπτικόν, οἱ τῆς αὐτῆς ἡλικίας ἄνθρωποι, ὁμήλικες, β 158, ἰδίως δὲ οἱ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας φίλοι [ἑταῖροι], συμπαίκτορες, Γ 175, Ν 431, 485, γ 364. Λέγεται δὲ καὶ ὡς μὴ περιληπτικόν, περὶ ἑνὸς μόνου ἀτόμου, ὁμῆλιξ, γ 49, ζ 23, χ 209. Ἐκ τοῦ

ὁμῆλιξ, ικος [⏑.], ὁ, ἡ (ὁμ., ἥλιξ), ὁμῆλιξ, τῆς αὐτῆς ἡλικίας, [ἡλικιώτης], συνηλικιώτης, πολλάκις ὡς οὐσιαστ., «πάντες ὁμήλικες» πάντες οἱ ἡλικιῶται, Ι 54, ο 197, π 419, ω 107. Ὁ ἐνικ. τ 358.

ὁμηρέω (ὅμηρος, ὁμός- ἄρω), ἀόρ. ὡμήρησα, ὁμαρτῶ, συμπαρομαρτῶ, συμβαδίζω, τινί, π 468 †.

ὁμιλαδόν [.–⏑.], ποιητ. ἐπίρ. (ὅμιλος), σωρηδόν, ἀγεληδόν, «μάχομαι» Ἰλ. Μ 3, Ρ 730. (Κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον ἐν παρατάξει, πρβλ. ὅΜΙΛΟΣ).

ὁμιλέω [.–..] ἀόρ. ὡμίλησα. 1) κοινωνῶ, σχετίζομαι, συναναστρέφομαι, συνδιατρίβω μετά τινος, «τινί» Α 261, δ 288 κ. ἀ., ἰδίως περιλαμβάνομαι, εἶμαι ἔντινι πλήθει, ᾗ συντάσσεται μετὰ τῶν προθέσ., «μετά, ἐνί, παρά»

καὶ δοτικ., Ε 86, 834, Σ 194, σ 383, συναθροίζομαι, δ 684, φ 19. 2) ἰδίως ἐπὶ ἐχθρικῆς ἐννοίας, συνέρχομαι, συμπλέκομαι, συγκρούομαι, μάχομαι, τινί, Λ 523, α 265 κ. ἀ., «μετά τισι» Λ 502, ἀπολελ. Τ 158. Ἰδ. καὶ τὴν ἑπομ. λ. Ἐκ τοῦ

ὅμιλος [.–.], ὁ (ὁμός, ὁμοῦ καὶ ἴλη· κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ μόνον ἐκ τοῦ: ὁμός)· κυρ. 1) πλῆθος πυκνόν, σωρός, ἄθροισμα ἀνθρώπων πρὸς εὐωχίαν ἢ παιδιάν, α 225, Σ 603, Ψ 651, 804. 2) ἰδίως δὲ ἐν τῇ Ἰλ. τὸ στῖφος τὸ πολεμικόν, ἑπομ. ἡ συμπλοκὴ τῆς μάχης, σύγκρουσις, Ε 353, Κ 499 κ. ἀ., πολλάκις μετὰ γεν., «ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν, Τρώων» Κ 338, 433 κ. ἀ., «καθ' ὅμιλον» κατὰ τὴν συμπλοκήν, Ρ 365, «ὁμίλῳ» σωρηδόν (κατά τι σχόλ.=ὁμιλαδόν), Φ 606, πρβλ. ΜΆΧΗ. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. σημαίνει ἡ λ. πρῶτον καὶ κύριον: στρατὸν ἐν παρατάξει, τάξιν, φάλαγγα, ἑπομ. πᾶν ὅμοιον πλῆθος· ὅθεν ὁμιλῶ σημαίνει: ἐν παρατάξει, τεταγμένος μάχομαι, ἔπειτα δὲ καὶ: κατὰ μόνας μάχομαι, καὶ ἔπειτα: ἀναστρέφομαι ἔν τινι πλήθει καὶ μὴ μαχόμενος, καὶ τέλος: συναθροίζομαι ὡς εἰς παράταξιν).

ὁμίχλη, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ὁμίχλη, ἀχλύς, „καταχνιά, ἀντάρα", Ἰλ. Α 359, Γ 10 κ. ἀ., μεταφορ. «ὁμίχλην κονίης ἱστάναι» σύννεφον κονιορτοῦ ἐγείρω, Ν 336.

ὄμμα, ατος [˘.], τό (οπ-, ὄψομαι), ὄμμα, ὀφθαλμός, „μμάτι", πάντοτε κατὰ πληθ., Γ 217, ε 47 κ. ἀ.· ὅθεν τὸ βλέμμα, Θ 349 (ἔνθα γράφει ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. κατὰ τὸν Ἀρίσαρχον: οἴματ'). Ὁ ἑνικ. «ἑκδικον ὄμμα» Βατρ. 97.

ὄμνυμι [.–.], μέλ. ὀμοῦμαι, εῖ, εῖται, ἀπαρφ. ὀμεῖσθαι, ἀόρ. ἀ. ὤμοσα καὶ ἀναύξ. ὄμοσα, ἐπ. ὄμοσσα καὶ ὤμοσσα, Υ 312. Προς. ἑνες. ὄμνυθι, Ψ 585. Ἐκ τοῦ ἑτέρου τύπου ὀμνύω [.˘.], γ'. ἑνικ. τῆς προστ. ὀμνυέτω, Τ 175, παρατατ. ὤμνυε, Ξ 270, τ 288· ἀ.) ὁρκίζομαι, ὀμνύω, „κάμνω ὅρκον, ὁμώνω", Ὁμ. πλχ., ἰδίως «ὅρκον, ἐπίορκον» Γ 279, Τ 260· β'.) ὀμνύω, ὁρκίζομαι εἴς τινα, δι' ὅρκου βεβαιῶ, ὑπόσχομαι, τινί, Α 76 κ. ἀ., «ὅρκον τινί» Τ 108, ε 178 κ. ἀ., σπανίως «πρός τινα» ξ 331, τ 288. Τὸ πρᾶγμα ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ὁρκίζεταί τις, τίθεται κατ' αἰτιατ., Ο 40, Τ 187. Τὸ δὲ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ὑπισχνεῖταί τις νὰ πράξῃ, τίθεται κατ' ἀπαρφ. μέλ. μετὰ τοῦ «ἦ μέν» [Ἀττ. ἦ μήν] ἐπὶ καταφάσεως, Α 76, Κ 321 κ. ἀ., καὶ μετὰ τοῦ «μή» ἐπὶ ἀρνήσεως, ε 178. Τίθεται ὅμως καὶ ἀπαρφ. ἀορίστου ἐπὶ μέλλοντος, β 373, δ 254 (ἐπὶ δὲ παρελθόντος ἀπαρφ. παρακειμένου, ξ 331)· ἔτι δὲ καὶ μετὰ τοῦ «μή» ᾗ ἀορίς. τῆς ὑποτακτ., μ 300, σ 56, καὶ ἅπαξ μόνον μετὰ τοῦ «μή» καὶ μέλ. τῆς ὁριστικῆς, Κ 329· γ'.) μετ' αἰτ. προσώπου ἢ πράγματος, εἰς ἔνδειξιν τοῦ ὡς μάρτυρος ἐπικαλουμένου προσώπου ἢ πράγματος, ὁρκίζομαι εἰς, ἢ εἰς τὸ ὄνομά τινος, «Ἐννοσίγαιον» Ψ 585, «Στυγὸς ὕδωρ» Ξ 271, «πατρὸς κεφαλήν» Υ. Ἑρμ. 274.

ὁμογάστριος, ον, ἐπικ. (ὁμός, γαστήρ), ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς γαστρὸς γεννηθείς, «κασίγνητος» αὐτάδελφος, ὁμομήτριος ἀδελφός, Ἰλ. Ω 47, Φ 95.

ὁμόθεν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. ἐπίρ. (ὁμός), ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου, «θάμνοι ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτες» ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης φυτρώσαντες, ε 477 †· μεταφορ. ἐκ τῆς αὐτῆς καταγωγῆς, Ὑμ. Ἀφρ. 135.

ὁμοῖος, η, ον, Ἰων. καὶ κατὰ τὴν παλαιὰν Ἀτθίδα ἀντὶ τοῦ ὅμοιος, τὸ ἀρσεν. καὶ οὐδέτ. ἔχει καὶ ἕτερον ἐπικὸν τύπον ὁμοίιος, ιον (ἴδ. τὸ τέλος) (ὁμός). 1) „ὅμοιος", μετὰ τοῦ ἄρθρ. «ὁ ὁμοῖος» Π 53, ρ 218· ἀ.)=ὁ αὐτός, Σ 329, π 182· β'.) ἰσοδύναμος, ἰσόπαλος, Ψ 632.—Συντάσσεται μετὰ δοτ., Ι 350, «κόμαι Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι» βραχυλογικῶς ἀντὶ τοῦ ταῖς τῶν Χαρ. ὁμοῖαι, Ρ 51· ὡσαύτως «οὔτις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείῃ ἴσκε» β 121. (‖. Ἡ τοιαύτη βραχυλογία, διήκουσα δι' ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ λόγου, κατέρχεται μέχρι τῆς καθομιλουμένης). Τὸ πρᾶγμα, καθ' ὃ ὑπάρχει ἡ ὁμοιότης, ἢ κατ' αἰτ. «πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι» Ε 778, ζ 16, «δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος» γ 468, ψ 163 κ. ἀ., ἢ ἐμπροθέτως, οἷον «ἐν πολέμῳ» Μ 270, Βατρ. 32, ἢ κατ' ἀπαρφ. «ἵπποι θέειν ἀνέμοισιν ὁμοῖοι» εἰς τὸ τρέχειν ὅμοιοι μὲ τοὺς ἀνέμους, Κ 437, πρβλ. Β 553, Ξ 521, Ρ 475, ἢ τέλος ἑπομένης ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας τῆς οἷος, Υ. Ἀφρ. 179. 2) ἴσος, κοινὸς πρὸς ἀμφοτέρους ἢ πρὸς πάντας, καὶ εἰς ταύτην τὴν σημασίαν τίθεται πάντοτε ὁ ἕτερος ἐπικὸς τύπος τοῦ ἀρσεν. ᾗ οὐδέτ., «πόλεμος ὁμοίιος», πόλεμος κοινός, τοῦ ὁποίου τοὺς κινδύνους οὐδεὶς ἀνεξαιρέτως δύναται νὰ ἀποφύγῃ, Ι 440, Ν 358, Ο 670, Σ 242, Χ 294, σ 264, ω 543, «νεῖκος» Δ 444, «θάνατος» γ 336, «γῆρας» Δ 315, Υ. Ἀφρ. 245. (Τὸ ὁμοίιος ἔχει τοὺς ἑξῆς χρόνους ˘–˘˘, ὅταν δὲ ἡ τελευταία εἶνε μακρά, οἷον ὁμοιίου, τοὺς ἑξῆς ˘–––· διὸ ᾗ ὁ Ἄρενς προτείνει ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις νὰ γραφῇ: ὁμοιίοο).

ὁμοιόω (ὅμοιος), μόνον ἐν τῷ ἀπαρφ. τοῦ παθ. ἀορ. ὁμοιωθήμεναι, κάμνω ὅμοιον ἢ ἴσον· παθ. ἐξισοῦμαι, ἐξομοιοῦμαι, ἀντιπαραβάλλομαι, ἀπολελ. Α 187, «μῆτιν» κατὰ τὴν σύνεσιν, γ 120.

ὁμοκλέω καὶ ὁμοκλάω (ὁ τύπος οὗτος μόνον ἐν τῷ γ'. ἑνικ. τοῦ παρατ. ὁμόκλα, Σ 156, Ω 248), παρατ. ὁμόκλεον, Ο 658, φ 360, χ 211, ἀόρ. ἀ. ὁμόκλησα καὶ θαμιστ. ὁμοκλήσασκον, Β 199, ποι. λ., ὁμοῦ κελεύω, μεγαλοφώνως προστάττω, [ἐγκελεύω], προσφωνῶ, φωνάζων προτρέπω, ἔτι δὲ ἀπειλῶ, ἐπιπλήτ-

τω (τὴν τελευταίαν ταύτην σημασίαν δὲν ἀποδέχεται ὁ Δοιδερλ.), συνήθως ὅταν παρὰ πολλῶν καὶ πρὸς πολλοὺς γίνηται τὸ κέλευσμα, ἡ προτροπὴ κτλ., τ 155, φ 360, χ 211, ω 173, ἀλλὰ χ ἐν γένει ὅταν παρ' ἑνὸς πρὸς ἕνα, Β 199, Υ 448, Ψ 337 (ὥστε ἡ ἔννοια τοῦ ὁμοῦ εἰς οὐδὲν λογίζεται), ἀπολ. τ 155, φ 360 κ. ἀ., «μύθῳ, ἐπέεσσιν» Β 199, Ψ 363, μετὰ δοτ. προσώπ., Ω 248, μετ' ἀπαρεμφ. προτρέπω, προστάττω νά, Π 714, Ψ 377. Ἐκ τοῦ

ὁμοκλή, ἡ, ποιητ. (ὁμός, ὁμοῦ καὶ καλέω), κυρ. κοινὴ προσφώνησις, προσαγή, ἔπειτα, ἀπειλή, ἐπιτίμησις (ταύτην ὅμως τὴν σημασίαν δὲν παραδέχεται ὁ Δοιδερλ.), προσφώνησις δηλ. ἢ προσταγὴ κτλ. γινομένη πρὸς πολλοὺς ἢ παρὰ πολλῶν, Ζ 137, Μ 413, Π 147, ρ 189 κ. ἀ.—Ψιλοῦται ἐν τῷ Υ. Δήμ. 88.—Ὀρθῶς, νομίζω, ποιῶν ὁ Βαουμεΐστερος τὴν μὲν συνήθη ἑρμηνείαν τὴν διὰ τοῦ ὁμοῦ ἀπορρίπτει, εὑρίσκει δ' ἐν αὐτῷ τὴν ἔννοιαν τοῦ: μεγαλοφώνως, σφόδρα, οἷαν καὶ ἐν τῇ Ἑλλην. ἔχει ἐνίοτε ἡ Σὺν ἐν συνθέσει χ ἐν τῇ Λατ. ἡ cum ἐν τῷ conclamare.

ὁμοκλητήρ, ῆρος, ὁ, ἐπ. (ὁμοκλάω) [ἐγ- ἢ παρα-]κελευστής, προτροπεύς, Ἰλ. Μ 273, Ψ 452.

***ὁμοργάζω**, ἕτερος τύπος τοῦ ἑπομένου ἐν τῷ Υ. Ἑρμ. 361 κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Ἰλγένου.

ὁμόργνυμι [..–.], ἐπικ., μέσ. ἀόρ. ἀ. ὠμορξάμην, σπογγίζω, „σφουγγίζω", ἀποξηραίνω· τὸ ἐνεργ. μόνον ἐν τιμήσει, «ἀπ' ἰχῶ χειρὸς ὁμόργνυ» Ε 416· ἄλλως δὲ τὸ μέσ. σπογγίζομαι, „σφουγγίζομαι", ὅ ἐ. σπογγίζω τι τῶν ἐμαυτοῦ, «δάκρυα» θ 88, «δάκρυα παρειάων» τὰ δάκρυα ἀπὸ τῶν παρειῶν μου, Σ 124, λ 530.

ὁμός, ή, όν, ἐπικ. (συγγ. τῷ ἅμα), κυρ. 1) ἴσος, ὅμοιος, ὁ αὐτός, «γένος» Ν 354, «αἶσα» Ο 209, «τιμή» Ω 57, «θρόος» Δ 437. 2) κοινός, «σορός» Ψ 91, «νεῖκος» Ν 333, «λέχος» Θ 291, «οἰζύς» ρ 563.

ὁμόσαι, ὁμόσσαι, ἴδ. ὄμνυμι.

ὁμόσε, ἐπ. (ὁμός), πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος, ἐπὶ τὸ αὐτό, Ἰλ. Μ 24, Ν 337.

***ὁμόσπορος**, ον (ὁμ. σπορά, σπείρω), ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ σπέρματος, ὅμαιμος, ἐξ αἵματος συγγενής, Υ. Δήμ. 85.

***ὁμοστιχάω** (ὁμ., στιχάω), συμβαδίζω, «βόεσσιν» μετὰ τῶν βοῶν, Ο 635 †.

ὁμότιμος [..–.], ον (ὁμ. τιμή), ἰσότιμος, ἴσου ἀξιώματος, Ο 186 †.

***ὁμότροφος**, ον (ὁμ. τρέφω), ὁμοῦ ἀνατεθραμμένος, Υ. Ἀπ. 199.

ὁμοῦ (ὁμός), 1) ὡς ἐπίρρημα, ὁμοῦ, „μαζί, ἀντάμα", ὅ ἐ. ἐνταὐτῷ χρόνῳ ἢ τόπῳ, «ἔχειν ἵππους» Α 127, Ψ 84, «ὁμοῦ εἰλεῖν» ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐλαύνειν, λ 573. Πολλάκις τίθεται εἰς γενωτέραν συμπλοκὴν δύω οὐσιαστικῶν, «ἵπποι στεῖβον ὁμοῦ νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας» Υ 499. Πρβλ. Α 6, Δ 122, Ο 218, «ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες» ι 75, κ 143, πρβλ. ε 294, ι 69. 2) ὡς πρόθεσις μετὰ δοτ., ὁμοῦ μέ, „μαζὶ μέ", μετά τινος συγχρόνως, «ὁμοῦ νεφέεσσιν» ὁμοῦ μὲ τὰ νέφη, Ε 867, πρβλ. Ο 118, «ὅσαι μοι ὁμοῦ τράφεν» δ 723, ο 365.

ὁμοφρονέω (ὁμόφρων), ὁμοφρονῶ, ἔχω τὸ αὐτὸ φρόνημα, εἶμαι σύμφωνος, Ὀδ. ε 456, «νοήμασιν» ζ 183.

ὁμοφροσύνη [...⏑.], ἡ, ταὐτότης φρονήματος, ὁμόνοια, συμφωνία, σύμπνοια, Ὀδ. ζ 181, πληθ. ο 198. Ἐκ τοῦ

ὁμόφρων, ονος, ὁ, ἡ (ὁμ. φρήν), ὁ ἔχων τὰς αὐτὰς φρένας ἢ φρονήματα, σύμφωνος, «θυμός» Χ 263 †.

ὁμόω, ἐπικ. (ὁμός), ἀπαρφ. παθ. ἀορ. ὁμωθῆναι, ἑνώνω, παθητ. ἑνοῦμαι, „ἀνταμώνομαι", συγκοιμῶμαι, «φιλότητι» Ξ 209 †.

ὁμφαλόεις [.⏑..], **εσσα, εν**, ποι., ἔχων ὀμφαλούς, ὅ ἐ. ὀμφαλοειδεῖς ἐξοχάς, ὀμφαλώδης, ὀμφαλωτός, «ἀσπίς» Δ 448 κ. ἀ., τῆς Ὀδ. μόνον τ 32, «ζυγόν» Ω 269. (Ἀλλ' ἐνταῦθα δύναται νὰ σημαίνῃ χ τὸν ἔχοντα ἕνα ὀμφαλὸν ἢ κόμβον, τὸ. τὴν ἑπομ. λέξ. 2, β'.). Ἐκ τοῦ

ὀμφαλός [.⏑.], ὁ, 1) ὁ ὀμφαλός, „ἀφαλός", Δ 525, ν 568. 2) πᾶσα ὀμφαλοειδὴς ἐξοχὴ ἐν τῷ μέσῳ (ἢ ἐπί) τινος ἐπιφανείας· ά.) τῆς ἀσπίδος ὁ ὀμφαλός, κατὰ τὸ μέσον αὐτῆς, Ν 192· ἀλλὰ μνημονεύονται καὶ πληθ. «ὀμφαλοί» Λ 34, οἵτινες ἐχρησίμευον εἰς κόσμον (ἢ ἀσφαλεστέραν ἄμυναν), πρβλ. ἀσπίς· β'.) τοῦ ζυγοῦ ὁ ὀμφαλὸς ἢ „καρφί", εἰς τὸ ὁποῖον προσεδένετο τὸ ζυγόδεσμον, Ω 273. 3) ἐν γένει τὸ κέντρον, τὸ μέσον τινός, οἷον «ὀμφ. θαλάσσης» λέγεται ἡ νῆσος τῆς Καλυψοῦς, α 50 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.). (Συνήθως θεωρεῖται συγγ. τῷ ἄμβων, ἄμβη· ὁ δὲ Γράσοφ παράγει αὐτὴν ἐκ τῆς ἀμφί (;). ‖. Ὀρθότερον ὁ Κούρτ. θεωρεῖ τὴν λ. ὀμφ-αλὸς συγγ. μὲ τὴν Λατ. umb-il-icus, χ τὴν Γερμ. Nabel· περὶ δὲ τοῦ φθόγγου ταύτης α πρβλ. χ τῆς καθομιλουμ. τὸ „ἀφ-αλός" καὶ τὸ Τσακωνικὸν „ἀππαλέ").

ὄμφαξ, ακος [⏑.], ἡ, ἄωρος σταφυλή, „ἀγουρίδα", Τσακωνικῶς „ὄπφακα", η 125 †. (‖. Κατὰ τὸν Κούρτιον τῆς αὐτῆς ῥίζης πρὸς τὴν προηγουμένην λέξ., διότι κυρ. σημαίνει πᾶσαν σκληράν, ῥαγοειδῆ ἀποφυσιν, καὶ αὐτὴν τοῦ μαστοῦ τὴν ῥᾶγα, ὁποία καὶ ἡ „ἀγουρίδα").

ὀμφή, ἡ, ποι. (επ-, εἰπεῖν), φωνή, παρ' Ὁμ. μόνον ἡ θεία φωνή, τῆς εἱμαρμένης ἡ φωνή, περὶ ἧς ἐπίστευον ὅτι ἐκφαίνεται ἐν ὀνείροις, ἐν τῇ πτήσει τῶν οἰωνῶν χ ἐν ἄλλοις σημείοις, «θείη ὀμφή» Β 41, «θεῶν» Υ 129, «θεοῦ» γ 215, π 96.

ὁμώνυμος [..⏑.], ον (ὁμ. ὄνομα), ὁμώνυμος, ἔχων τὸ αὐτὸ ὄνομα, Ρ 720 †.

ὁμῶς, ποι. ἐπίῤ. (ὁμός). 1) ὁμοῦ, „μαζί", ἐνταὐτῷ, «πάντες ὁμῶς» ὅλοι ὁμοῦ, Ο 98, δ 775 κ. ἀ.· πολλάκις εἰς στενωτέραν συμπλοκὴν δύω οὐσιαστικῶν διὰ τοῦ τε—καὶ (ἢ τε—τε, Ι 320) συνδεομένων, Θ 214, Ω 73, ν 405 κ. ἀ. 2) ἐξ ἴσου, ἐπ' ἴσης, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὁμοίως, Α 196, Φ 62, λ 565 (ἔνθα ὁ Ἀμεῖς, Φᾶσις καὶ Βαϋμλ. γράφουσιν ὅμως) κ. ἀ., μετὰ δοτ. «ὁμῶς Πριάμοιο τέκεσσιν» ὁμοίως, ἴσα μέ, Ε 535, Ι 312, ξ 156 κ. ἀ.

ὅμως, σύνδ. (ὁμός), ὅμως, μ' ὅλον τοῦτο, Μ 393 † (ἴδ. καὶ τὴν προηγ. λ. 2). ‖. Ἀντὶ τούτου τοῦ ἐναντιωματικοῦ συνδέσμου μεταχειρίζεται συνηθέστερον ὁ Ὅμ. τὸ ἜΜΠΗΣ.

ὄΝΑΡ, τό, μόνον κατ' ὀνομαστ. καὶ αἰτ. τοῦ ἐνικ. 1) ὄνειρον, Α 63, Κ 496· τοὐναντίον «ὕπαρ» τ 547, υ 90. 2) = ὌΝΕΙΑΡ, ἴδ. τ. λ.

ὄΝΕΙΑΡ, ΑΤΟΣ [˘.], τό, ποι. (ΟΝ-, ὀνίνημι). 1) κυρ. πᾶν ὅ,τι ὠφελεῖ, ὄφελος, βοήθεια, σωτηρία, Χ 486· ἐπὶ προσώπων, οἷον τοῦ Ἕκτορος, «πᾶσιν ὄνειαρ» Χ 433, τῆς Δήμητρος, Ὑ. Δήμ. 269 (ἔνθα τὸ ει λαμβάνεται ὡς βραχύ, διὸ καὶ ὁ μὲν Ἵλγενος γράφει ὄνεαρ, ὁ δὲ Οὐόσσ. ὄνιαρ· ἄλλοι δὲ πολλοὶ νεώτεροι ἐκδόται ὄναρ (εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ὄνειαρ), ἡδονή, τέρψις, ἀναψυχή, δ 444, ο 78. 2) πληθ. εὐχάριστα, εὐφρόσυνα πράγματα, οἷον πολύτιμα, Ω 367, μάλιστα δὲ ἐδέσματα, ἡδύσματα, „νόστιμα φαγητά", Ι 91, α 149 κ. ἀ. μάλιστα τῆς Ὀδ.

᾽ΟΝΕΙΔΕΊΗ, ἡ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ὌΝΕΙΔΟΣ, Ἐπιγ. 4, 12.

ὀΝΕΙΔΕΙΟΣ, ΟΝ, ἐπ. (ὄνειδος), ὀνειδιστικός, ὑβριστικός, «ἔπεα» Ἰλ. πλχ., σ 526, καὶ «μῦθος» Φ 393, 471.

᾽ΟΝΕΙΔΕΊΩ, ποι. ἀντὶ τοῦ ἑπομ., Ἀπόσπ. 18, Ἔκδοσ. Οὐολφ.

ὀΝΕΙΔΊΖΩ, ἀόρ. ἀ. ὠνείδισα, μετοχ. ὀνειδίσας, ἀπολ. ὀνειδίζω, ὑβρίζω, ἐπιπλήττω, «ἔπεσιν» Α 211, «νείκει» Η 65, «τινί ὅτι» τινὰ διότι, Β 255, «τινί τι» ἐπιπλήττω τινὰ διά τι, σ 380, Ι 34. Ἐκ τοῦ

ὄΝΕΙΔΟΣ, ΕΟΣ, τό, ά.) ὄνειδος, ὕβρις, ψόγος, ἐπίπληξις, Β 251, χ 463 κ. ἀ., «ὀνείδεα μυθέομαι, λέγω, προφέρω, βάζω» ὕβρεις λέγω, ἐκφέρω, ὑβρίζω, Α 291, Β 222, 251, ρ 461, «κατ' ὀνείδεα χέω τινί» καταχέω τινὸς ὕβρεις, „πασσαλείφω τινὰ ἀπ' ἐπάνω ὡς κάτω μὲ ὕβρεις", χ 463· β'.) ἀντικείμενον τῆς ὕβρεως, τοῦ ψόγου, ὄνειδος, ἀτιμία, αἶσχος, „ἐντροπή", «σοὶ κατηφείη καὶ ὄνειδος ἔσσομαι» Π 498, πρβλ. Ρ 556, «ἐμοὶ δέ κ' ὀνείδεα ταῦτα γένοιτο» ζ 285.

ὈΝΕΊΡΑΤΑ, τά, ἴδ. ὌΝΕΙΡΟΣ.

ὀΝΕΙΡΕΙΟΣ, ΕΙΗ, ΕΙΟΝ, ἐπικ. (ὄνειρος), εἰς ὄνειρον ἀνήκων, «ἐν ὀνειρείῃσι πύλῃσι» εἰς τὰς πύλας τῶν ὀνείρων, δ 809 †.

ὀΝΕΙΡΟΠόΛΟΣ, ΟΝ (ὄνειρ., πολέω), ὁ μετὰ τῶν ὀνείρων ἀναστρεφόμενος, ὁ τῶν ὀνείρων ἑρμηνευτής, «γέρων» Ε 149. Ὡς οὐσιαστ. ὀνειροκρίτης, ὀνειρόμαντις, ὀνειροσκόπος, ᾽Ἰλ. Α 63.

ὌΝΕΙΡΟΣ, ὁ (ὄναρ), σπανιώτατος ἕτερος τύπος τὸ ὌΝΕΙΡΟΝ, δ 841, μετάπλαστος ὀνομ. πληθ. ὀνείρατα, μόνον υ 87, ἀλλαχοῦ δὲ: ὄνειροι, Ε 150, τ 560 κ. ἀ. 1) ὅραμα, ἐνύπνιον, „ὄνειρον" καὶ πληθ. „ὀνείρατα", Ὅμ. πλχ. Πέμπεται ὑπὸ τοῦ Διός, Α 63, πρβλ. Β 26· ὅθεν «θεῖος» Β 56, πρὸς αὐτὸν παρομοιοῦται τὸ ἄϋλον καὶ φασματῶδες, «τρὶς μοι ἐκ χειρῶν σκιῇ εἴκελος ἢ καὶ ὀνείρῳ ἔπτατο» λ 207, «ψυχὴ δ' ἠύτ' ὄνειρος ἀποπταμένη πεπότηται» λ 222. Κατὰ τὴν Ὀδύσ., τ 562 ἑξ., ἔρχονται οἱ ὄνειροι ἐκ τοῦ Ἅιδου (πρβλ. ω 12 «δῆμος Ὀνείρων») διὰ δύω πυλῶν, τῆς μὲν κερατίνης, δι' ἧς ἔρχονται οἱ ἀληθεῖς, τῆς δὲ ἐλεφαντίνης, δι' ἧς οἱ ψευδεῖς, πρβλ. ἘΛΕΦΑΣ. 2) Προσωποποιεῖται ὁ Ὄνειρος, Β 6, 16, 22, ω 12. Ὁ δὲ Βέκκ., Φᾶσις καὶ Ἀμεῖς καὶ ἐνταῦθα λαμβάνουσιν εἰς τὴν 1) σημασίαν τὴν λ. καὶ γράφουσιν ὄνειρος.

ὀΝΗΜΕΝΟΣ, ὌΝΗΣΑ, ἴδ. ὀΝΙΝΗΜΙ.

᾽ΟΝΗΣΙΜΟΣ, Η, ΟΝ, ὠφέλιμος, λυσιτελής, Ὑ. Ἑρμ. 30. Ἐκ τοῦ

ὌΝΗΣΙΣ, ΙΟΣ, ἡ (ὀνίνημι), ὠφέλεια· ἐν γένει εὐτυχία, „προκοπή", ἐν τῇ παροιμιώδει φρ. «αἶ γὰρ δὴ τοσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν» [Ἀττ. οὕτως ὄναιτο] = „τόσον καλὸν νὰ ἔχῃ, τόσην προκοπὴν νὰ ἰδῇ", φ 402 †.

᾽ΟΝΗΤΟΡΙΆΔΗΣ, ΟΥ, ὁ, υἱὸς τοῦ Ὀνήτορος, ὁ Φρόντις, γ 282.

᾽ΟΝΉΤΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ (= ὀνήσιμος), 1) ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ Ἰδαίου (τοῦ ἐπὶ τῆς Τρωικῆς Ἴδης λατρευομένου), Π 604, 605. 2) πατὴρ τοῦ προηγουμένου.

ὄΝΟΟΣ, ὁ, κόπρος, „κοπρία", ᾽Ἰλ. Ψ 775, 777, 781.

ὀΝΙΝΗΜΙ, Ω 45, ἀπαρφ. ὀνινάναι, μέλ. ὀνήσω, ἀόρ. ὤνησα, καὶ ἀναύξ. ὄνησα, μέσ. μέλ. ὀνήσομαι, ἀόρ. β'. ὠνήμην, προσ. ὄνησο, μετοχ. ὀνήμενος. 1) Ἐνεργητ. ὠφελῶ, λυσιτελῶ, βοηθῶ, χρησιμεύω, εὐχαριστῶ, εὐφραίνω, ἀπολ., Θ 36, μετ' αἰτ. προσώπ. ἢ πράγμ., Ε 205, Η 172 κ. ἀ., «τινὰ μέγα ὀνίν.» μεγάλως ὠφελῶ, Ω 45 κ. ἀ., «τινά τινι» τινὰ διά τινος, Α 503, «σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει» σὲ δὲ ὡς πρὸς τοῦτο τοὐλάχιστον (ὥστε νὰ μή σε ἀποπέμψω στυγερῶς) θὰ σὲ ὠφελήσῃ τὸ γῆρας, ψ 24, «κραδίην τινὸς ἔπει ἢ ἔργῳ» εὐφραίνω, Α 395. 2) Μέσ. ὠφελοῦμαι, εὐχαριστοῦμαι, εὐφραίνομαι, ἀπολαύω, „χαίρομαι", Ζ 260, Η 173, ξ 415, μετὰ γεν. τοῦ πράγματος, ἀπολαύω τινός, „χαίρομαί" τι, εὐφραίνομαι εἴς τι, «δαιτός» τ 68, μετὰ γεν. προσώπ., λαμβάνω παρά τινος ὠφελειάν τινα, Π 31. Ἡ μετοχ. ὡς ἐπίθετον, «ἐσθλός μοι δοκεῖ

εἶναι ὀνήμενος» καλός μοι φαίνεται ὅτι εἶνε „ὁ καλότυχος, ὁ εὐλογημένος“, 6 33.

ὄνομα, τό, Ἰων. οἴνομα, μόνον Γ 235 (ἔνθα ἐκ διορθώσεως τοῦ Ἑρμάννου γράφεται ἤδη καὶ τ' οὔνομα ἀντὶ τοῦ καὶ τοὔνομα), P 260, ζ 194. 1) „ὄνομα“, ὀνομασία προσώπου τινός, P 260, ι 16 κ. ἄ. πλχ. τῆς Ὀδ., «Οὖτις ἐμοιγ' ὄνομα» Οὐδείς εἶνε τὸ ὄνομά μου, ι 366, πρβλ. ο 256, σ 5 κ. ἀ. Ὅθεν ὄνομα κατ' ἀντίθεσιν τοῦ πράγματος, «ἵνα μηδ' ὄνομα αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται» δ 710. 2) „ὄνομα“, φήμη, δόξα, ν 248, ω 93. Ἐκ τούτου

ὀνομάζω, ἀόρ. ὠνόμασα, ά.) „ὀνομάζω“, τινά, K 68, δ 278, 551 κ. ἀ. β΄.) ὀνομάζω, κατ' ὄνομα ἀπαριθμῶ, ὅθεν ὑπισχνοῦμαι, „ὀνοματίζω“, «δῶρα» I 515, Σ 449.

ὄνομαι, ἐπικ. ᾠ Ἰων., ἀποθ., β΄. ἐνικ. ὄνοσαι, γ΄. πληθ. ὄνονται, προστ. ὄνοσο, γ΄. ἐνικ. τῆς εὐκτ. ὄνοιτο, μέλ. ὀνόσομαι, ἐπικ. σσ, ἀόρ. ὠνοσάμην, εὐκτ. ὀνοσαίμην. Ἐκτὸς δὲ τούτων εὑρίσκονται καὶ οἱ ἑξῆς ἐπικοὶ τύποι: β΄. πληθ. τοῦ ἐνεστῶτος οὔνεσθε, Ω 241, ἀντὶ τοῦ ὄνεσθε (ἀνθ' οὗ ὁ μὲν Βούττμ. προτείνει τὸ: οὔνοσθε, ὁ δὲ Ἀρίσταρχος ἀνεγίνωσκεν: ὀνόσασθ', ὅπερ ἀπεδέχθησαν ὁ Βέκκ., Δινδόρφ. καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς ἐκδόται) καὶ γ΄. ἐνικ. τοῦ μέσου ἀορ. ά. ὤνατο, P 25, ὑβρίζω, ὀνειδίζω, ψέγω, μέμφομαι, ἐπιπλήττω· μετ' αἰτ. «μῦθον» I 55, «φάλαγγα» N 127, «τινά» φ 427, «φρένας τινός» P 173 κ. ἀ., περιφρονῶ, ἀτιμάζω, ἀπορρίπτω, «ἔργον» Δ 539, ἀπολ. «ἤ ὄνοσαι, ὅτι—κατέδουσιν» ἢ θεωρεῖς μικρὸν πρᾶγμα ὅτι—, ρ 378, ὡσαύτως; καὶ Ω 241· μετὰ γεν. τῆς αἰτίας, «ἀλλ' οὐδ' ὧς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος» ἀλλὰ ᾠ μετὰ ταῦτα ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ δυσαρεστηθῇς διὰ τὴν δυστυχίαν σου, σαρκαστικῶς; ἀντὶ τοῦ: θὰ ἔχῃς ἱκανὴν δυστυχίαν, ε 379.

ὀνομαίνω, ποιητ. ἕτερος τύπος τοῦ ὀνομάζω (ὄνομα), ὁ ἑνες. εὑρίσκεται Υ. Ἀφρ. 291, παρ' Ὁμ. δὲ μόνον ὁ ἀόρ. ά. ὠνόμηνα ᾠ ὑποτ. ὀνομήνω· ά.) ὀνομάζω, προσαγορεύω, καλῶ ὀνομαστί, τινα, K 522, Ξ 278 κ. ἀ. β΄.) καταλέγω, κατ' ὄνομα ἀπαριθμῶ, δ 240, λ 517 κ. ἀ., «ὑμῖν ἐν πάντεσσι δῶρα ὀνομήνω» I 121, μετ' ἀπαρφ. ὑπισχνοῦμαι, «ὄρχους δώσειν» ω 341, ἐκφέρω, «ἴσχεο μηδ' ὀνομήνῃς» κράτει τὸν ἑαυτόν σου καὶ μὴ ἐκφέρῃς λέξιν ἐκ τοῦ στόματός σου, καὶ μηδὲν εἴπῃς τῶν γενομένων, λ 251, Υ. Ἀφρ. 291, ὀνομάζω, ἀναγορεύω, διορίζω, «τινὰ θεράποντα» Ψ 90.

ὀνομακλήδην, ἴδ. ἐξονομακλήδην.

ὀνομακλυτός [...˘.], όν, ποι. (ὀν., κλυτός), ὀνομαστός, ὁ ἔχων περίφημον ὄνομα, περιβόητος, X 51 †, Υ. Ἀφρ. 111, 146.

ὀνομαστός, ή, όν, ἐπίθ., ῥημ. (ὀνομάζω), δυνάμενος νὰ ὀνομασθῇ, μόνον μετὰ τοῦ ἀρνητικοῦ «οὐκ ὀνομαστός» ἀκατονόμαστος, Λατ. nefandus, «Κακοίλιος» Ὀδ. τ 260, 597, Ψ 19, Υ. Ἀφρ. 255.

ὄνος, ὁ, ὄνος, „γάδαρος“, Λ 558 †.

ὀνόσασθαι, ὀνοσσάμενοι, ὀνόσσεσθαι, ἴδ. ὄνομαι.

ὀνοστός, ή, όν (ἐπίθετ. ῥημ. τοῦ ὄνομαι), ψεκτός, ἀξιόμεμπτος, «δῶρα οὐκέτ' ὀνοστά» I 464 †,

ὀνοτάζω, ποιητ. ἕτερος τύπος τοῦ ὄνομαι, μέμφομαι, Υ. Ἑρμ. 30.

ὄνυξ, υχος [˘.], ὁ, δοτικ. πληθ. ὀνύχεσσι, ὄνυξ, „νύχι“, μόνον περὶ τῶν τοῦ ἀετοῦ, Θ 248, 6 153, ο 161. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος· κατά τινας ἐκ τοῦ νύσσω. ||. Ὀρθότερον θεωρεῖ τὴν λ. ἀρχαιοτάτην καὶ πρωτότυπον ὁ Κούρτιος, παραβάλλων αὐτὴν πρὸς ἄλλας συγγ., Λατ. unguis. Γερμ. Nagel).

ὀξυβελής, ές (ὀξύς, βέλος), γεν. έος (κατὰ τὸν Ἀρίσαρχ.: ὁ ὀξὺ βέλος ὧν· ὅθεν) ὁ ἔχων ὀξεῖαν αἰχμήν, ἀκωκήν, «ὀϊστός» Δ 126· (κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. εἶνε: ὁ ὀξέως βληθείς, ἐκτοξευθείς).

ὀξυόεις, εσσα, εν, ἐπικ., ὁ ἔχων ὀξύ τι, ὀξύτητα, „σουβλερός, μυτερός“, συχνὸν ἐπίθ. τοῦ «ἔγχος» E 50 κ. ἀ., τ 33 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), «δόρυ» Ξ 443. (Κατὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν, τὴν τοῦ Ἀπίωνος ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὀξύς· κατ' ἄλλους δὲ γραμματικούς ἀντὶ τοῦ ὀξύϊνος, „ἀπὸ ὀξυά“, ὡς ἐκ τοῦ: ὀξύη= ὀξυά. ||. Ἀλλ' ἀμφοτέρας ταύτας τὰς ἑρμηνείας ὀρθῶς ἀνασκευάζει ὁ Γοϊβελος, ὅστις ἐπενόησε τὴν ἀνωτέρω).

ὀξύς, εῖα, ύ, ὑπερθ. ὀξύτατος, ὀξύς, „σουβλερός, μυτερός“, διαπερασικός· ὅθεν 1) κυρ. ὀξύς, „σουβλερός“, Ὁμ. πλχ., ἐπὶ ὅπλων ἐπιθετικῶν καὶ ἄλλων ὀξέων πραγμάτων, οἷον «σκόλοπες» M 56, «λᾶας» M 447 κ. ἀ., «μοχλός» ι 382, «κορυφή» μ 74. 2) μεταφορ. ά.) διαπερασικός, «αὐγὴ Ἠελίοιο ὀξεῖα» διαπεραστικὴ ἀκτὶς τοῦ Ἡλ., P 372, «φάος» Ξ 345, «ἠέλιος» Υ. Ἀπ. 374, «αὐτή» ὀξεῖα, „ψηλή“ φωνή, O 313, «ὀδύναι, ἄχος, μελεδῶναι» πικρός, ὀδυνηρός, ἀλγεινός, Λ 268, 272, Π 518, Τ 125, λ 208, τ 517· β΄.) ἐπὶ ψυχῆς, θυμοῦ, ὀξύς, ὁρμητικός, ῥαγδαῖος, σφοδρός, ὀξύθυμος, «Ἄρης» B 440 κ. ἀ., «μένος» Ὑμ. 7, 14.—Τὸ οὐδέτ. ἐνικόν τε καὶ πληθυντικὸν ὀξύ, ὀξέα λαμβάνεται πολλάκις ὡς ἐπίρρημα· ά.) ἐπὶ ὁράσεως, ὀξυδερκῶς, «ὁ ὑ προϊδεῖν» ὀξυδερκῶς ὑακρὰν ἰδεῖν, ε 393, «ὀξύτατον δέρκομαι» ὀξυδερκέστατα βλέπω, P 675 κ. ἀ., «ὀξέα δέρκομαι» Ὑμ. 18, 14, «ὀξὺ νοῶ» ὀξέως, ταχέως βλέπω, Γ 374 κ. ἀ.· β΄.) ἐπὶ φωνῆς ᾠ ἀκοῆς, ὀξέως, μεγαλοφώνως, „δυνατά“, «ὀξέα κεκληγώς» B 222, P 88, «ὀ ὐ λεληκώς» X 141, «ὀξὺ βοᾶν» P 74, «κελεύειν» Υ 52, «ἀκούειν» P 256. (Τὴν ἐν τῇ Λ 272 ἐκθλιψιν «ὀξεῖ' ὀδύναι» μὴ θέλων ν' ἀπο-

ἐχθῇ ὁ Βούττμαννος διορθοῖ ὀξέαι μετὰ συνιζήσεως· ὡσαύτως καὶ ὁ Σπίτζνερος θεωρεῖ ἀσυγχώρητον τὴν ἔκθλιψιν ταύτην).

*ὀξύσχοινος, ὁ, εἶδος σχοίνου (βούρλου) μὲ φύλλα ὀξέα, σουβλερά, Schœnus mucronatus, Βατρ. 164 248.

ὄος ἐπικ. ἀντὶ τοῦ οὗ, ἴδ. ὅς, ἥ, ὅ.

ὀπάζω, ποι. (ἔπω;), μέλ. ὀπάσω, ἐπικ. σσ, ἀόρ. ἀ. ὤπασα, ἐπικ. ὤπασσα, προστ. ὄπασσον, μέσ. μέλ. ὀπάσομαι, ἐπικ. σσ, ἀόριστ. ὠπασάμην. Α΄.) Ἐνεργ. 1) συμπέμπω τινὰ ἀκόλουθον, κάμνω (προστάσσω) τινὰ ν' ἀκολουθήσῃ, παρέχω· ἀ.) ἐπὶ προσώπων, «πομπὸν ἡγεμόνα τινί» Ν 416, ο 310, Ω 153, «τινὰ ἅμα τινί» Ω 461, «κήρυχ' ἅμ' ὀπάσαι» ε 89, «ἀρχὸν μετ' ἀμφοτέροισι» ἀρχηγὸν εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη ἔδωκα, κ 204, ἔνθα τινὲς κατὰ τμῆσιν ἀποδίδουσι τὴν μετὰ εἰς τὸ ῥῆμα (μετοπάζω)· β΄.) ἐπὶ πραγμάτων, προσ(ἐπισυν)άπτω, προσθέτω, ἐν γένει δίδω, παρέχω, «κῦδός τινι» Θ 141, «χάριν καὶ κῦδος ἔργοις» ο 320· ὡσαύτως «ἀοιδήν, κτήματα, κτῆσιν, κάλλος» κ. ἄ. τ., μετὰ πλεοναστικοῦ ἀπαρφ. «κόμην φέρεσθαι» Ψ 151. 2) ἐπακολουθῶ, διώκω, καταδιώκω, Θ 341, μεταφορ. περὶ τοῦ γήρατος, καταλαμβάνω, ἐπέρχομαι, Θ 103, Δ 321 (οὕτως ἔγραψε κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ὁ Σπίτζνερος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἀντὶ τοῦ: ἱκάνοι), ἀπολελ. Ε 334, Ρ 462. Β΄.) Μέσ. ἀ.) «ὀπάζομαι· ἐπακολουθῶ, ἐπέρχομαι, «χειμάρρου; ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ» ἐπερχόμενος κατόπιν ῥαγδαίας βροχῆς τοῦ Διός, Λ 493 (‖. οὕτως, νομίζω, ἑρμηνευτέον ἐνταῦθα τὸ ῥῆμα μᾶλλον ἢ ὅπως συνήθως μεταφράζεται, στενοχωρούμενος, βιαζόμενος, πλημμυρῶν ὑπὸ τῆς ῥαγδαίας κτλ.)· β΄.) τινά, παραλαμβάνω τινὰ ὡς ἀκόλουθόν μου, προσλαμβάνω, Κ 238, Τ 238, κ 59.

ὀπαῖος, αίη, αῖον (ὀπή), κυρ. ὁ ἔχων ὀπήν· τὸ οὐδέτ. «ὀπαῖον» ὡς οὐσιαστ., τὸ ἀνοικτὸν μέρος τῆς στέγης, δι' οὗ ἐξέρχεται ὁ καπνὸς τῆς ἑστίας, „φεγγίτης“· ὅθεν τινὲς τὸ τῆς Ὀδ. α 238 γράφουσιν «ἀν' ὀπαῖα» ἀντὶ τοῦ: ἀνοπαῖα (ἴδ. τ. τ. λ.).

ὄπατρος, ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. ὁμόπατρος, ὁμοπάτωρ, ὁμοπάτριος, ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρός, «κασίγνητος ἢ ὄπατρος» ὁ ἀδελφὸς ἢ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρός, Ἰλ. Α 257, Μ 371. (‖. Τὸ ὀ- τοῦτο, ὅπερ εὑρίσκεται καὶ ἐν τῷ: ὄ ζυξ = ὁμόζυγος, εἶνε ἀθροιστικόν, συγγεν. τῷ ἀ ἢ ἀ ἀθροιστικῷ καὶ τῷ ἐπιρ. ἅ-μα).

ὀπάων, ονος, ὁ, ἐπικ. (ἕπομαι; ὀπά-ζω), ὀπαδός, ἀκόλουθος, σύντροφος, πάντοτε κατωτέρου βαθμοῦ, ἐπὶ τῶν ἄλλως λεγομένων «θεραπόντων» (ἴδ. τ. λ.), Ἰλ. Η 165, Κ 58, Ρ 258, Ψ 360 κ. ἀ., ἢ θηλ. «ἡ ὀπ.» ἡ σύντροφος, Υ. Δήμ. 440.

ὄπερ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὅσπερ, ἴδ. τ. λ., Η 114.

ὄπῃ, ἐπικ. ὅππῃ, ἐπίρ. δοτικοφ. (πῆ). 1) τοπικόν, σημαῖνον τὴν ἐν τόπῳ φάσιν (κυρ. δοτ. τοπική), ὅπου, εἰς ὅποιον μέρος, Χ 321, γ 106, ι 457· ἔτι δὲ καὶ τὴν εἰς τόπον κίνησιν μεθ' ἣν ἐπακολουθεῖ ἠρεμία, Μ 48, «ὄπῃ περάσητε» ὅπου (καὶ ἀν) τὸν περάσητε, πωλήσητε, ο 452. 2) τροπικόν, ὅπως, καθ' ὃν τρόπον, Υ 25, α 347, θ 45 κ. ἀ., «ὄπῃ δή τοι νόος ἔπλετο» ὅπως δὰ εἶνε ἡ γνώμη σου, ὅπως σοὶ ἀρέσκει, Χ 185.

ὀπηδέω, ποιητ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ὀπαδέω, μόνον κατ' ἐνεστ. ὀπηδεῖ καὶ παρατ. ὀπήδει, τ 398, καὶ ἀπαρφ. ὀπηδεῖν, Υ. Ἀπ. 530, παρακολουθῶ, ἀκολουθῶ μετά τινος, συνοδεύω, «τινί»· ἀ.) ἐπὶ προσώπων, Β 184, Ω 368, χ «ἅμα τινί» η 165, 181 κ. ἀ., βοηθῶ, Υ. Ἀπ. 530. (Κατὰ τὸν Ματθίαν: παρέχω· ὁ δὲ Βαουμεϊστερος ἐπιχειρεῖ νὰ διορθώσῃ τὸ χωρίον)· β΄.) ἐπὶ πραγμάτων «(τόξα) ἀνεμώλιά μοι ὀπηδεῖ» τὸ τόξον μὲ παρακολουθεῖ ἀνωφελές, μοὶ εἶνε ἀνωφελὴς ὀπαδός, Ε 216, «ἀρετή, ἥ σοι ὀπηδεῖ» ἥτις σὲ παρακολουθεῖ, σοὶ παρέπεται, ἣν ἔχεις, θ 237, «ἐκ Διὸς τιμὴ ὀπηδεῖ» ἐκ τοῦ Διὸς προέρχεται ἡ παρακολουθοῦσα τιμή, Ρ 251. Ἐκ τοῦ

*ὀπηδός, ὁ, ἡ (ἕπομαι; ὀπάζω), ὀπαδός, ἀκόλουθος, τινί, Υ. Ἑρμ. 450.

ὀπίζομαι, ποι., ἀπολ. (ὄπις), μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., κυρ. „κυττάζω“, προσέχω, ἐπομ. φοβοῦμαι, σέβομαι, «Διὸς μῆνιν, θυμόν» ξ 283, ν 148, «μήτρὸς ἐρητύν» Σ 216, «τινά» σέβομαι, Χ 332, Υ. Ἑρμ. 382, πρβλ. ὄπις.

ὄπιοε καὶ ὄπιοεν, ἴδ. ὄπισθεν.

ὀπιπτεύω ἢ ὀπιπεύω (ὅπως ἔγραψαν κατὰ τὸν Ἀπολλών. καὶ τι χειρόγραφον ὁ Βέκκ. καὶ Δινδόρφ. καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς ἐκδόται. Τοὐναντίον ὁ Λόβεκκ ἀποδίδει τὸν τύπον τοῦτον εἰς τοὺς μεταγενεστέρους ἐπικούς) ἐπ. (οπ-, ὄπωπα), μέλ. σω, μετοχ. τοῦ ἀορ. ὀπιπ(τ)εύσας, σκοπῶ, σκοπεύω, περισκοπῶ, κατασκοπεύω, «πολέμοιο γεφύρας» Δ 371, «γυναῖκας» ἀσελγῶς προσβλέπω, „μματιάζω“, τ 67, πρβλ. παρθενοπίπης, «λάθρῃ« λαθραίως σκοπεύω, Η 243.

ὄπις, ιδος [ῠ.], ἡ, αἰτ. ὄπιν, Π 388, Φ 28, καὶ ὄπιδα, ξ 82, υ 215 (πιθανῶς ἐκ τοῦ οπ-, ὄπωπα), κυρ. παρατήρησις, προσοχή, ἰδίως ἡ ποινάλια ἐπιτήρησις, ἐπίβλεψις τῶν θεῶν, «θεῶν» Π 388 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.), υ 215, φ 28, καὶ ἄνευ τοῦ «θεῶν» ξ 82, 88. (Ἄλλοι δὲ παράγοντες τὴν λ. ἐκ τοῦ ἔπω—‖. μᾶλλον ἐκ τῆς ἐπί, ὀπίσ-ω—ἑρμηνεύουσι: τὰ ἐπακόλουθα τῶν κακῶν πράξεων, τιμωρία, ποινή· οἱ δὲ παλαιοὶ ἑρμηνεύουσιν: «ἐπιστροφή, ἐντροπή, κόλασις»).

ὄπισθεν, καὶ πρὸ συμφώνου ὄπισθε, ἐπίρ., ἐπικῶς δὲ καὶ ὄπιοεν, Β 542, Ν 83 κ. ἀ.· (οὗ-

τος δὲ ὁ τύπος εἶνε κατὰ τὸν Λόβεκκ ὁ ἀρχαιότερος, ἐξ οὗ ἔπειτα προέκυψεν ὁ ἄλλος: ὄπισθεν), χ ὄπιοε, Π 791. 1) τοπικόν, ἀ.) ὀπίσω, ὄπισθεν, „ἀπὸ 'πίσω", «ὄπισθε μένω» „μένω 'πίσω", I 332, ρ 201, «ὄπ. καταλείπω» ἀφίνω 'πίσω, κ 209 κ. ἀ., «ὄπ. πέμπω» στέλλω ἀπὸ 'πίσω, «οὖρον» ο 34· μεταφορ. «οἳ εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπισθεν φρονέουσι» καὶ „ἀπὸ 'πίσω" κακὰ ἔχουν εἰς τὸν νοῦν των, σ 168 (ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν= «ἔσθλ' ἀγορεύοντες κακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδόμευον» ρ 66), «οἱ ὄπισθε» οἱ (οἶκοι) καταλειφθέντες, ὅσους ἀφῆκες 'πίσω, λ 66, «τὰ ὄπισθεν» τὰ ὀπίσθια, Λ 613· β΄.) μετὰ γεν. ὡς πρόθ. «ὄπισθεν μάχης» N 536, «ὄπ. δίφροιο» P 468, «δίφρου ὄπισθε» Ω 15.

2) χρονικόν, κατόπιν, ὕστερον, „'πίσω", εἰς τὸ μέλλον, Δ 362, I 519, 6 270, χ 174 κ. ἀ., Ὑ. Ἑρμ. 78.

ὀπίσσω, ἴδ. ὀπίσω.

ὀπίστατος, η, ον, ἐπικ., ὑπερθ. τοῦ: ὀπίσω, ὀπισθιώτατος, ἔσχατος, ὕστατος, Ἴλ. Θ 342, Λ 178.

ὀπίσω [.⏑.], ἐπικ. ὀπίσσω (‖. ἐκ τῆς ἐπιπροθέσεως καὶ ἰδίως τοῦ ἀχρ. τύπου ἐπίς, ὡς ἐκ τῆς ἐκ- ἐξ- ἔξω, προ- προσ- πρόσω· ἡ δὲ τροπὴ τοῦ ε εἰς ο ὡς ἐν τῷ ἔξω- ὄξω, ἐλπίζω- ὀλπίζω κ. ἄ πλ.), ἐπίρ. 1) τοπικόν, πρὸς τὰ ὀπίσω, „'πίσω", Ὅμ. πλχ. (τοὐναντίον τοῦ «πρόσω» M 272, χ «προπρηνές» Γ 218)· ἐπιτείνεται διὰ τοῦ «πάλιν» λ 149, «ὀπ. χάζομαι» E 443, N 193, «ὀπίσω δῆτε χεῖρας» „ἔδεσε 'πίσω τὰ χέρια", Φ 30, «ὀπίσ. λείπω πύλας», „ἀφίνω 'πίσω χ.", τουτέστι προχωρῶν ἀπομακρύνομαί τινος, X 137.

2) χρονικόν, ὀπίσω, „'πίσω, κατόπιν", ὕστερον, ἐν τῷ μέλλοντι, Γ 411, α 222 κ. ἀ. (τοὐναντίον «νῦν» Z 352, «προπάροιθε» λ 483), «ὀπίσω αὖτις» „'πίσω πάλιν", μ 437. —Ἐν τῇ φράσει «ἅμα πρόσω καὶ ὀπίσω νοέω, λεύσσω, ὁράω» A 343, Γ 109, Σ 250, ω 452, ἣν τινὲς μὲν ἑρμηνεύουσιν: εἰς τὸ μέλλον καὶ παρελθὸν ἀποβλέπω, ἄλλοι δὲ: ἐμπρὸς χ ὀπίσω, τουτέστιν εἰς τὸ προκείμενον (παρὸν ἢ μετ' ὀλίγον μέλλον) καὶ εἰς τὸ κατόπιν ἐρχόμενον μέλλον, ὑπόκειται μὲν ἀρχῆθεν ἡ τοπικὴ ἔννοια: βλέπω ἐμπρός μου καὶ ὀπίσω μου· τροπικῶς δὲ σημαίνει τὴν περιεσκεμμένην φρόνησιν, τὴν σύνεσιν, τὴν πρόνοιαν, ἥτις ἐκ δεδομένων γεγονότων χ σχέσεων δύναται νὰ ὑπολογίσῃ τὸ ἐξ αὐτῶν δυνάμενον ἢ μέλλον νὰ προκύψῃ. (‖. Αὐτὸ τοῦτο σημαίνει χ τῆς καθομιλουμ. ἡ φρ. „νὰ βλέπῃς ἐμπρὸς καὶ 'πίσω", ὅ ἐ. νὰ λαμβάνῃς πάντα ὑπ' ὄψιν σου. Τὸ δὲ ἐπίρ. „ὀπίσω" χ ἐν τῇ καθομιλ. ἔχει τὰς δύω ἀντιθέτους σημασίας τὴν τοῦ μέλλοντος χ παρελθόντος, οἷον ἐν μὲν τῇ φράσει „'πίσω εἶνε ὁ χειμῶνας" σημαίνει τὸ μέλλον· ἐν δὲ τῇ φρ. „βλέπε καὶ 'πίσω σου" σημαίνει τὴν παρελθοῦσαν κατάσασιν).

Ὀπίτης, ου, ὁ, εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Λ 301.

ὁπλέω=ὁπλίζω, μόνον ἐν τῷ παρατ. ὥπλεον, συσκευάζω, παρασκευάζω, „ἁρματώνω", «ἅμαξαν» ζ 73 †.

ὁπλή, ἡ (συγγ. τῷ ὅπλον), ὁπλή, τὸ 'νύχι τοῦ ἀλόγου, „ὁμπλή", Ἴλ. Λ 536, Υ 501, ἀλλὰ καὶ τοῦ βοὸς ἡ χηλή, Ὑ. Ἑρμ. 77.

ὁπλίζω, ἀόρ. ὥπλισα καὶ ἐπικ. σσ, μέσ. ἀόρ. ὡπλισάμην, ἐπικ. σσ, καὶ ἀναύξ. ὁπλισάμεσθα, ὑποτ. κατ' ἐπικ. συστολὴν ὁπλισόμεσθα, μ 292, Βατρ. 120, παθητ. ἀόρ. ὡπλίσθην, γ΄. πληθ. Δωρ. καὶ ἐπικ. ὅπλισθεν (=ὡπλίσθησαν)· 1) Ἐνεργητ. παρασκευάζω, συσκευάζω· ὅθεν ἀ.) ἐπὶ ἐδεσμάτων, παρασκευάζω, ἑτοιμάζω, «κυκειῶ» Λ 641, «ἧια» 6 289· β΄.) ἐπὶ ἅρματος, συσκευάζω, „συγυρίζω, ἁρματώνω", «ἅμαξαν» Ω 190· γ΄.) ἐπὶ πλοίου, „ἁρματώνω", παθ. ρ 288. 2) Παθ. καὶ μέσ. παρασκευάζομαι, συσκευάζομαι πρὸς ἔργον τι, ἑτοιμάζομαι, μετ' ἀπαρφ., H 417, μετὰ μετοχ. «ὁ δ' ἄρ' ἔξω ἰὼν (εἰς σημασ. μέλλοντος, ἴδ. εἶμι) ὁπλίζετο» [Ἀττ. ὡς ἐ ιὼν παρεσκευάζετο] ἡτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ, ξ 526, «ὅπλισθεν γυναῖκες» παρεσκευάσθησαν, ἐστολίσθησαν (ἵνα χορεύσωσι), ψ 143. Ἰδίως παρασκευάζομαι εἰς πόλεμον, ὁπλίζομαι, „ἁρματώνομαι", Θ 55, ω 495, «ἐπὶ πόλεμον» Βατρ. 140. 3) Μέσ. ἐμαυτῷ ἢ τί τῶν ἐμαυτοῦ παρασκευάζω, «δεῖπνον, δόρπον» Λ 86, Π 453 κ. ἀ., μ 292, «ἵππους» τοὺς ἵππους μου, Ψ 301.

ὅπλομαι, μέσ. ἐπικ. = τῷ προηγ. 3), ἐμαυτῷ παρασκευάζω, «δεῖπνον» μόνον Ἴλ. T 172, Ψ 159.

ὅπλον, τό, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πληθ., ὁ δὲ ἐνικὸς μόνον ἐν τῇ Ὀδ. καὶ Βατρ., ὄργανον, „σύνεργον", ἐργαλεῖον, σκεῦος ἐν γένει. Ἰδίως δὲ ἀ.) τοῦ σιδηρουργοῦ τὰ „σιδηρικά", ἐργαλεῖα, πληθ., Σ 409, 412, γ 443· β΄.) τοῦ πλοίου τὰ „ἄρμενα", σχοινία, πανία, κωπία κτλ., 6 423, 430, ζ 268 κ. ἀ. Τὸ ἐν. «ὅπλον» σχοινίον, καλώδιον, ξ 346, φ 290· γ΄.) σκεύη πολεμικά, ὅπλα, ὁπλισμός, „ἅρματα", K 254, Σ 614 κ. ἀ.—Τὸ ἐν. εὑρίσκεται χ ἐπὶ τοῦ κεραυνοῦ τοῦ Διός, Βατρ. 281.

ὁπλότερος, η, ον, καὶ ὁπλότατος, η, ον, ἐπικ. καὶ λυρ., συγκριτικὸν καὶ ὑπερθ. ἄνευ θετικοῦ, νεώτερος, -τατος, μεταγενέστερος, -ατος, ἐπὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων, Γ 108 κ. ἀ., «γενεῇ» κατὰ τὴν γενετήν, τουτέστι κατὰ τὴν ἡλικίαν, B 707, τ 184 κ. ἀ., «ὁπλότατος γενεῇφιν» I 58, «ὁπλοτάτη» γ 465, η 58, λ 283. (Ἡ ἐτυμολογία καὶ πρώτη σημασία ἀβέβαιος· κατὰ μὲν τοὺς παλαιοὺς καὶ τὴν συνήθη ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ ὅπλον, κυρ. ὁ ἱκανώτερος νὰ φέρῃ ὅπλον, ἐπομ. ῥωμαλεώτερος, πρβλ. Γ 108, Ἐπιγ. 4, 5· κατὰ δὲ τὸν Βούττμαννον ἐκ

τοῦ ἕπω, ἕπομαι: ὁ ἀκόλουθος· ὁ δὲ Διοδερλ. καὶ Ἀμεῖς παράγουσιν ἐκ τοῦ ἀπαλός, ᾧ ἰδίως ἐκ τοῦ συγκριτ. μετὰ συγκοπῆς καὶ μεταβολῆς τοῦ φωνήεντος: ἀπαλώτερος = ὁπλότερος, ὅ ἐ. νεώτερος· ὡσαύτως καὶ τὸ ὑπερθ.).

'Οπόειϛ, εντος, ὁ, ἀσυναίρ. καὶ ἐπικ. τύπος τοῦ 'Οποῖϛ, οῖντος, πρωτεύουσα τῶν Λοκρῶν οὐ μακρὰν τῆς θαλάσσης, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ 'Οποῦντος, υἱοῦ τοῦ Λοκροῦ, πατρὸς τοῦ Πατρόκλου, Β 531, Σ 326.

ὀπόοεν, μόνον ἐν τῷ ἐπικ. τύπῳ ὀππόοεν, ἐπίῤ. (πόθεν), ὅθεν, „ὁπόθεν", ἀπ' ὅποιον μέρος, ἐν πλαγίαις ἐρωτήσεσιν, Ὀδ. α 406, γ 80, ξ 47.

ὀπόοι, μόνον ἐν τῷ ἐπικ. τύπῳ ὀππόοι, ἐπίῤ. ποι. ἀντὶ τοῦ ὅπου, μόνον Ι 577, καὶ «ὀππόθ' ὅλωλεν» γ 89.

ὁποῖος, η, ον, ἐπικ. ὁππ., ὁποίου εἴδους, „ὁποίας λογῆς", Λατ. qualis. 1) ἀντωνυμία ἐρωτημ. ἐν πλαγίᾳ ἐρωτήσει, «ὁππο' ἀσσα» ἀντὶ τοῦ ὁποτά τινα, τ 218· ὡσαύτως δὲ καὶ α 171, «ὁππο[ί]ης τ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο» (ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ: κατάλεξον καὶ ὄχι εὐθεῖα ἐρώτησις). 2) ἀναφορ. ἀντὶ τοῦ οἷος, ἀναφερομένη εἰς τὴν δεικτ. τοῖος, «ὁπποῖον κ' εἴπῃσθα ἔπος, τοῖον κ' ἐπακούσαις» Υ 250, ρ 421.—Ὁ Ὅμ. ἔχει ἀμφοτέρους τοὺς τύπους, ἀλλ' ὁ συνήθης εἶνε σπανιώτερος καὶ μόνον ἐν τῇ Ὀδ.

ὀπός, ὁ, κυρ. ὀπός, „ζουμί", τὸ ἐν τοῖς φυτοῖς ὑγρόν, ἰδίως δὲ ὀπός, τὸ „γάλα" τῆς συκῆς καὶ τοῦ ἐρινεοῦ (ἀγριοσυκῆς), χρήσιμος εἰς πῆξιν τοῦ γάλακτος, ὡς πυτιά", Ε 902, πρβλ. Θεοφράστου Φυτικῶν Αἰτιῶν 1, 16, 7. Κολουμέλλα De re rustica 7, 8.

ὀπός, ἴδ. ὄψ.

ὀπόσε, μόνον ἐν τῷ ἐπ. τύπῳ ὀπόσσε, ἐπίῤ. (πόσε), ποιητ. ἀντὶ τοῦ ὅποι, εἰς ὅποιον μέρος, „ὅπου", ξ 139 †. Υ. Ἀπ. 209 (ἔνθα ὅμως ὁ Οὐόλφ. καὶ Βαουμ. γράφουσιν ὅππως).

ὁπόσος, η, ον, ἐπικ. ὁππόσος καὶ ὁπόσσος (πόσος), ὁπόσος, ὅσος, ἐπὶ μεγέθους καὶ πλήθους, Ψ 238, Ω 7, 792, ξ 47. Παρ' Ὁμ. εὑρίσκονται καὶ οἱ τρεῖς τύποι.

ὁπότε, ἐπικ. ὁππότε (ποτέ). Α'.) σύνδεσμος χρονικός, ὅτε, „ὁπότε" (τονίζεται: ὅποτε), μετὰ ὑποθετικῆς; πολλάκις ἐννοίας, ὁπόταν, ἐάν ποτε. Παρά τινων ἐκλαμβάνεται ὡς αἰτιολογικὸς ἐν τῇ υ 196, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ὀρθῶς ἑρμηνεύεται ὁπόταν. 1) μεθ' ὁριστικῆς, ὅταν τὸ λεγόμενον παριστᾶται ὡς πραγματικόν τι ᾧ θετικὸν γεγονός, «κατακείετε οἶκαδ' ἰόντες· ὁπότε θυμὸς ἄνωγε» σ 409 (‖. ἔνθα ἡ μὲν ἔννοια ἀπαιτεῖ τὴν ὑποτακτικὴν ἀνώγῃ: ὁπόταν θελήσῃ ἡ ψυχή σας· ἐπειδὴ ὅμως τὸ μέτρον δὲν ἐπιτρέπει τὴν τοιαύτην διόρθωσιν, ἐκληπτέον τὸ ὁπότε ἀντὶ τοῦ ἐπειδή, ἀφ' οὗ: ἐπειδὴ (ἀφ'οὗ) καὶ θέλει ἡ ψυχή σας)· μάλιστα δὲ ἐπὶ θετικῶν περιστάσεων ἐν τῷ παρελθόντι, ὅτε, «ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἆδεῖν κακός, ὁππότε δεῦρο οἰέϊ σῷ ἑπόμην» Γ 173, πρβλ. α 399, δ 731 κ. ἀ., ᾧ ἐ ὑπακουομένου τοῦ ῥήματος, «ὁπότ' ἐν Λήμνῳ (ἦμεν)» Θ 230 (ἔνθα ὀρθότερον, νομίζω, ἐξυπακούει ὁ Φαῖσις τὸ ῥῆμα ἠγοράασθε, ἐλέγετε ἢ τ. τ. ‖. Ἀλλὰ καὶ οὕτως περιέχει τι σκληρὸν ἡ σύνταξις· ὅθεν τῶν μὲν ἀρχαίων πολλοὶ ἐξέλαβον τὸ «ὁπότε» ἀντὶ τοῦ ποτέ· τῶν δὲ νεωτέρων τινὲς κατέφυγον εἰς διορθώσεις, ὧν ἀξιομνημόνευτος εἶνε ἡ τοῦ Βέντλεϋ ἄσσα ποτ' καὶ τοῦ Βόθη ἅς τε ποτ')· μετὰ μέλλοντος ᾧ τοῦ Κὲν ἐν τῷ νοθευομένῳ χωρίῳ, π 282, «ὁππότε κεν—ἐνὶ φρεσὶ θήσει Ἀθήνη» (ἔνθα ὅμως ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. καὶ ὁ Κλάσσεν γράφουσιν ὑποτακτ. θῇσιν)· ὅθεν ἐν ταῖς παραβολαῖς «ὡς ὁπότε» καθὼς (τότε) ὅτε, „καθὼς τότε ὅπου", ὅπου ἡ σύγκρισις γίνεται πρὸς μερικήν τινα περίστασιν τοῦ παρελθόντος, «εἴθ' ὡς ἠβώοιμι—ὡς ὁπότε κρείοντ' Ἀμαρυγκέα θάπτον Ἐπειοί» Ψ 630 κ. ἀ. Κατ' ἐξαίρεσιν δὲ καὶ ἐν παραβολαῖς πρὸς γενικήν τινα ἔννοιαν, ἢ πρᾶγμα συνήθως γινόμενον, ὅτε συνήθως τίθεται ἡ ὑποτακτ. (ἴδ. 2) β'.)), καθὼς ὅταν «ὡς δ' ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισιν» Λ 492. 2) μεθ' ὑποτακτικῆς, μόνον ἐπικῶς καὶ λυρικῶς ('Αττικῶς δὲ μόνον τὸ ὁπόταν. ‖. Ἡ δὲ καθομιλουμένη ἐφύλαττε τὴν Ὁμηρικὴν σύνταξιν, λέγουσα „ὅποτε ἔλθῃ, φάγῃ")· ἀ.) ἐπὶ μελλουσῶν καὶ μετά τινος βεβαιότητος προσδοκωμένων περιστάσεων, ὅταν, ὁπόταν, ἐν περιπτώσει καθ' ἥν, «οὐ μὲν σοί ποτ' ἴσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ Τρώων ἐκπέρσωσι—πτολίεθρον» Α 163, Ν 817, π 268 κ. ἀ. β'.) εἰς προτάσεις γενικῆς ἐννοίας, δηλ. τοιαύτης, ἐν αἷς τὸ ἐκφερόμενον οὔτε εἰς ὡρισμένην περίστασιν οὔτε εἰς ὡρισμένον χρόνον περιορίζεται, «ὅσων τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ γίγνεται, ὁππότ' ἀνὴρ σθένεος πειρώμενος ἦσιν» Ο 359, «ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει, ὁππότε δὴ τὸν ὁμοῖον ἀνὴρ ἐθέλῃσιν ἀμέρσαι» Π 53, πρβλ. Ο 382, Ρ 98, ρ 471 κ. ἀ.· ὅθεν πολλάκις ἐν παραβολαῖς, Λ 305, δ 335 κ. ἀ.· γ'.) ὅταν ἐκφέρωνται ἐπανειλημμέναι περιστάσεις ἐν τῷ παρόντι, τουτέστιν ἀρχικοῦ χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἡγουμένου, ὁπόταν, ὁσάκις, «πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο, ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζωμεν (οὕτως ἔγραψεν ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἀντὶ τοῦ: ἐροπλίζοιμεν) Ἀχαιοί» Δ 344. (‖. Τὸ ἐκ τῆς Ὀδ. ω 344 παράδειγμα ὡς μὴ ἀνῆκον ἐνταῦθα, ἴδ. κατωτέρω 3) ἀ.)).—Συνήθως τὸ ὁπότε μεθ' ὑποτακτικῆς προσλαμβάνει καὶ τὸ Κὲ ἢ Ἄν, ὁσάκις τὸ περιεχόμενον τῆς χρονικῆς προτάσεως παριστᾶται ὡς ἐκ περιστάσεων ἐξαρτώμενον, «τότε δ' αὖτε μαχήσεται, ὁππότε κέν μιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγῃ καὶ θεὸς ὄρσῃ» Ι 703, πρβλ. Δ 40, 229 κ.ἀ., «ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος θυμὸν ἱκάνει, ὁππότ' ἂν ἰσόμορον νεικείειν ἐθέλῃσι» Ο 209,

πρβλ. Υ 316, α 41, θ 444 κ. ἀ. Ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ δή, «ὁππότε κεν δή» Ξ 504, δ 357, γ 337 κ. ἀ., «ὁπότ' ἂν δή» Π 62, Φ 340, Υ. Ἑρμ. 287, «ὁππότε κε πρῶτον» λ 106, «ὁπότ' ἂν τὸ πρῶτον» Υ. Ἀπ. 71. 3) μετ' εὐκτικῆς, ἀ.) ὅταν ἐκφέρωνται ἐπανειλημμέναι περιστάσεις τοῦ παρελθόντος, ὅ ἐ. παρῳχημένου χρόνου ὑπάρχοντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ὁσάκις, «ἦ ῥά νύ μοί ποτε καὶ σὺ αὐτὸς λαρὸν παρὰ δεῖπνον ἔθηκας—ὁπότε σπερχοίατ' Ἀχαιοί» Τ 317, «πολλάκι μιν ξείνισσεν Μενέλαος—, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο» Γ 233, πρβλ. Κ 189, Ν 711 κ. ἀ., λ 591, ξ 217· ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ ω 344 «ἔνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔασιν, ὁππότε δὴ Διὸς ὧραι ἐπιβρίσειαν ὕπερθεν»· διότι ἡ μὲν εὐκτικὴ τοῦ χρονικοῦ λόγου σημαίνει ἐπανειλημμένας περιστάσεις τοῦ παρελθόντος, ὁ δὲ ἐνεστὼς «ἔασιν», ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται, ἐτέθη (ἀντὶ παρῳχημένου), διότι ἐκφράζει ἰδιότητα κατὰ πάντα χρόνον ἐκφαινομένην· β'.) εὐκτικῆς ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὑπαρχούσης, «ὄφρα τὸ κῆτος ἀλέοιτο, ὁππότε μιν σεύαιτο ἀπ' ἠιόνος πεδίονδε» Υ 148. Β'.) Ἐπίρ. χρονικόν, ἀναφορικόν, ἐρωτηματικὸν εἰς ἐξηρτημένας προτάσεις (πλαγίας ἐρωτήσεις), παρ' Ὁμ. ἰδίως μετὰ τὰ ῥήματα «μένω, δέχομαι» μέχρις οὗ, ἕως οὗ, „πότε", «ποτιδέγμενοι ὁππότ' ἄρ' ἔλθοι Ἴδαῖος» προσμένοντες ἕως οὗ ἤθελεν ἔλθῃ („πότε θὰ ἤρχετο") ὁ Ἴδαῖος, Η 415, πρβλ. Β 794 κ. ἀ.· ἀ.) μεθ' ὁριστικῆς, ἀρχικοῦ χρόνου ἡγουμένου, «ἦ ῥά τι ἴδμεν, ὁππότε Τηλέμαχος νεῖται» δ 633 κ. ἀ., σπανιώτερος δὲ καὶ παρῳχημένου χρόνου ἡγουμένου, «πατέρα προσεδέρκετο δέγμενος αἰεὶ ὁππότε δὴ μνηστῆρσι χεῖρας ἐφήσει» υ 386, ἔνθα ἡ ὁριστικὴ ἐκφράζει τὸ βέβαιον τῆς προσδοκίας· β'.) μετ' εὐκτικῆς, παρῳχημένου χρόνου ἡγουμένου, «Πάτροκλος ἦρχε σιωπῇ δέγμενος Αἰακίδην, ὁππότε λήξειεν ἀείδων» Ι 192, πρβλ. καὶ Β 794, Δ 334 κ. ἀ. Ἐναντίον τῆς συνήθους συντάξεως ἔκειτο Ἂν μετὰ τῆς εὐκτικῆς ἐν τῷ Η 415, ὅπερ ὅμως ἤδη ἐξέλιπεν ἐκ διορθώσεως τοῦ Σπιτζνέρου, ᾧ ἀντ' αὐτοῦ ἐτέθη ἄρ'.

ὁπότερος, η, ον, μόνον ἐν τῷ ἐπικῷ τύπῳ **ὁππότερος** (πότερος), „ὅποιος ἀπὸ τοὺς δύω", ὅστις τῶν δύω, Λατ. uter, Γ 71, σ 46 κ. ἀ., πληθ. ἐπὶ δύω ὁμάδων, Γ 299, Ε 33, Ψ 487.

ὁποτέρωθεν, μόνον ἐν τῷ ἐπικ. τύπῳ ὁππ., ἐπίρ. (ὁπότερος), „ἀπὸ ὅποιον μέρος ἀπὸ τὰ δύω", Ξ 59 †.

ὅπορ, ἀναφορικὸν καὶ πλαγίως ἐρωτηματικὸν ἐπίρ. (ποῦ), „ὅπου, ποῦ", Ὀδ. γ 16, τ 411, «ὅπου τις» π 306.

ὀππόθεν, ὀππόθι, ὀπποῖος, ὀππόσε, ὀππόσος, ὀππόσε, ὅππως, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **ὁπόθεν, ὁπόθι** κτλ.

ὀπταλέος [.⏑..], η, ον (ὀπτάω), „ψητός, ψημένος", καὶ „ὀπτός", «κρέα» Δ 345, μ 396.

ὀπτάω, ἀόρ. ὤπτησα, „ψήνω", «κρέα» Α 466, γ 33 κ. ἀ., μετὰ γεν. διαιρετικῆς, «κρεῶν» ο 98.

ὀπτήρ, ῆρος, ὁ (οπ-, ὤπωπα), κατάσκοπος, Ὀδ. ξ 261, ρ 430.

ὀπτός, ή, όν (ἕψω), „ψητός" ᾗ „ὀπτός", «κρέας» Ὀδ. δ 66, π 443, χ 21.

ὀπυίω, ἀπαρφ. ἐπικ. ὀπυιέμεν ᾗ ὀπυιέμεναι ἀντὶ τοῦ ὀπυίειν, μόνον κατ' ἐνεστ. ᾗ παρατατ. [γαμῶ], λαμβάνω εἰς γάμον, λαμβάνω γυναῖκα, νυμφεύομαι, (καταχρ.) „ὑπανδρεύομαι", περὶ τοῦ ἀνδρός, μετ' αἰτ., Ν 379, 429, δ 336 κ. ἀ. «ἀναφανδὸν ὀπ.» δημοσίως νυμφεύομαι, κατὰ νόμον συνοικῶ, ἀντιθέτως πρὸς τὴν κλεψιγαμίαν, Π 178 Ἀπολύτως «ὀπυίοντες» ἔγγαμοι, „ἀνδρεμμένοι", ἀντιθέτως πρὸς τοὺς «ἠιθέους» ζ 63.—Παθ. ᾗ μέσ. λαμβάνω ἄνδρα, [γαμοῦμαι], „ὑπανδρεύομαι", περὶ τῆς γυναικός, Θ 304.

ὄππα, ἴδ. **ὁράω**.

ὀπωπή, ή, ἐπικ. (οπ-, ὄπωπα), ποιητ. 1) ὅρασις, ὄψις, βλέμμα, «ὄπως ἤντησας ὀπωπῇς» ὅ,τι ἔτυχε νὰ ἴδῃ τὸ ἰμμάτι σου, ὅ,τι εἶδες ἰδίοις ὀφθαλμοῖς, Ὀδ. γ 97, δ 327, ρ 44. 2) τὸ ὄργανον ᾗ ἡ δύναμις τῆς ὁράσεως, ὀφθαλμός, ὅρασις, ι 512.

ὀπωπητήρ, ῆρος, ὁ=**ὀπτήρ** (ἴδ. τ. λ.), μόνον Υ. Ἑρμ. 15.

ὀπώρη, ή, κυρ. ἡ ὥρα τοῦ ἔτους, ἡ ἀπὸ τῆς ἐπιτολῆς τοῦ Σειρίου μέχρι τῆς ἐφ' ὑψους τῶν Πλειάδων, ὅ ἐ. ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ Ἰουλίου μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ χειμῶνος, εἰς στενωτέραν δὲ σημασίαν ἡ θερμοτέρα ᾗ ὀψιαιτέρα ὥρα τοῦ θέρους, ἡ μετέχουσα τοῦ θέρους καὶ φθινοπώρου, ἡ ὥρα τῆς ἀκμῆς καὶ ὡριμότητος τῶν πλείστων καρπῶν, Χ 27, ἕπεται μετὰ τὸ θέρος, λ 192, μ 76, ξ 384. Κατὰ ταύτην τὴν ὥραν συνέπιπτεν ἔνθεν μὲν μεγάλη θερμότης καὶ ξηρασία, Φ 346, ε 328, ἔνθεν δὲ ὑετός, Π 385, πνέοντος πάντοτε βορέου ἀνέμου (ἴδ. τὴν ἐπομ. λ.). Λέγεται «τεθαλυῖα ὀπώρη» διὰ τὴν ἀκμὴν τῶν κατ' αὐτὴν ὡρίμων ἤδη καρπῶν, λ 192. Ἐκ τούτου

ὀπωρινός, ή, όν, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ὀπώραν, ὀπωρινός, «ἦμαρ» Π 385, «ἀστήρ» ὁ Σείριος ἢ κύων Ὠρίωνος (ἴδ. κύων), Ε 5, «Βορέης» Φ 346, ε 328. (Κυρίως τὸ ι εἶνε βραχύ, ἀλλὰ παρ' Ὁμ. μακρόν).

ὅππως, ἐπικ. ὅππως (πῶς), κυρ. Α'.) ἀναφορικὸν καὶ πλαγίως ἐρωτηματικὸν ἐπίρ. ποιότητος, ὅπως, καθώς, „σὰν πῶς", καὶ ἐν ταῖς πλαγίαις ἐρωτήσεσι „πῶς". Πολλάκις ἀναφέρεται εἴς τι δεικτικὸν ὡς καθαρῶς ἀναφορικὸν =ὡς, οἷον ο 111, ἢ εἰς τὸ δεικτικὸν τοῖος, «τοῖόν με ἔθηκεν ὅπως ἐθέλει» (=οἷον ἐθ.), Π 208. Συντάσσεται ἀ.) μεθ' ὁριστικῆς, ὅταν τὸ

λεγόμενον ἐκφέρηται ἁπλῶς ὡς πραγματικόν τι καὶ οὐχὶ ὡς διανόημα ἢ γνώμη τοῦ λέγοντος, ὅθεν ὅταν ὑπάρχῃ ἀρχικὸς χρόνος ἢ προστακτικὴ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, «ἔρξον ὅπως ἐθέλεις» Δ 37, π 208 κ. ἀ. Ὁ χρόνος τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως ἐξαρτᾶται μόνον ἐκ τῆς ἐννοίας, «εἶπ' ἄγε ὅππως τοὺς δ' ἵππους λάβετον» πῶς συνελάβετε, Κ 545, Π 113 κ. ἀ., «οὐδέ τι πω σάφα ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα» πῶς; θὰ ἦνε, θὰ γείνουν, Β 252, Ι 251, ρ 78, τ 557 κ. ἀ., «φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα» Δ 14. Πολλάκις ὁ μέλλων οὗτος τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως λαμβάνει τὸ μόριον Κέν (ἴδ. τὴν λ. Α΄.) 2) γ΄.)), ἵνα ἐκφράσῃ ὅτι τὸ λεγόμενον ἐξαρτᾶται ἐκ περιστάσεων, καὶ κολάσῃ τὴν ἐν τῷ μέλλοντι τῆς ὁριστ. ἐγκειμένην βεβαιότητα, «φράζεο νῦν ὅππως κε πόλιν καὶ ἄστυ σαώσεις» πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ σώσῃς, πῶς θὰ σώσῃς, ἂν δυνηθῇς, Ρ 144, α 270· β΄.) μεθ' ὑποτακτικῆς, ἀρχικοῦ χρόνου ἢ προστακτικῆς ὑπαρχούσης ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ὅταν τὸ λεγόμενον ἐκφέρηται ὡς διανόημα μὲν τοῦ λέγοντος, πιθανὸν ὅμως, «ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσω λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται» Γ 110, ν 365 κ. ἀ. Πολλάκις ἡ ὑποτακτικὴ αὕτη λαμβάνει τὸ μόριον Κέν, ἵνα ἐκφράσῃ ὅ,τι καὶ ὁ μέλλων τῆς ὁρισ. μετὰ τοῦ Κέν (ἴδ. ἀνωτ. ἀ.) χ τὴν λ. κέ Β΄.) 2)), «φράζεσθαι (=προσακτ), ὅπως κε μνηστῆρας κτείνῃς» α 295, «πεῖρα ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι» δ 545. Ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει δύναται νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἀόρ. ὁ ἐμπειρικὸς ἢ γνωμικὸς λεγόμενος (=ἐνεστῶτι), Κ 224 χ 225). Ἐκ τῶν ἀνωτέρω σημασιῶν ἕπεται ὅτι πολλάκις τὸ ὅπως μετὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ τοῦ Κέ ἢ καὶ ἄνευ τοῦ Κέ γενικεύει τὴν ἔννοιαν καὶ μεταφράζεται „ὅπως καὶ ἄν", οἷον «ὅπως κεν ἐθέλῃσι» Υ 243, α 349· γ΄.) μετ' εὐκτικῆς, ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις (ἐν τῷ παρελθόντι βεβαίως), καθ' ἃς τίθεται ἡ ὑποτακτική, ἀρχικοῦ χρόνου ἡγουμένου, οἷον «μεριμήριξε—Ἥρη, ὅππως ἐξαπάφοιτο Διὸς νόον» Ξ 160, πρβλ. Φ 137, ι 554, λ 229 κ. ἀ. Ἐξαιρεῖται τοῦ κανόνος τούτου τὸ τῆς Α 344, «οὐδέ τι οἶδε νοήσας ὅππως οἱ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί» ὅπερ καὶ διὰ τοῦτο καὶ διὰ τὸν παρ' Ὁμ. ἀσυνήθη τύπον τῆς εὐκτικῆς καταλήξεως οιντο (ἀνθ' ἧς μεταχειρίζεται τὴν Ἰωνικὴν οἷατο) θεωρεῖται ὕποπτον· καὶ ὁ μὲν Θήρσιος καὶ Ναιγελσβαχ γράφουσι μαχέονται (μέλ. τοῦ μάχομαι, ἴδ. τὴν λ.), ὁ δὲ Πόρσων μαχέωνται. Β΄.) Ὅπως τῆς καθομιλουμ. τὸ „καθώς" εἴς τινας περιστάσεις, οὕτως καὶ τὸ ὅπως κατήντησε νὰ γείνῃ σύνδεσμος. 1) χρονικός, «Τρῶες δ' ἐρρίγησαν ὅπως ἴδον» „καθὼς εἶδαν", ἀφ' οὗ εἶδον, ἰδόντες, Μ 208, «θαύμαζεν δ' ὁ γεραιός, ὅπως τ' ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν» γ 373. 2) αἰτιολογικός, φαίνεται ὅτι εἶνε ἐν τῷ δ 109, «τῷ δ' ἄρ' ἔμελλεν αὐτῷ κήδε' ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος—αἰὲν ἄλαστον κείνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται» διότι τόσον δὰ πολὺν χρόνον λείπει. (‖. Δύναται ὅμως νὰ θεωρηθῇ χ ἐνταῦθα τὸ «ὅπως κτλ.» ὡς πλαγία ἐρώτησις, συνηθεσάτη μετὰ τὰ θαυμασμοῦ, ὀργῆς, λύπης, ἀγανακτήσεως σημαντικά. Οὕτως ἐνταῦθα: ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ λησμονήσω (τοῦτο τὸ κακόν), πῶς (συνέβη ὥστε νὰ) λείπει τόσον πολὺν χρόνον). 3) τελικός, ἵνα, „διὰ νά" ἀ.) μεθ' ὑποτακτ., ἀρχικοῦ χρόνου ἡγουμένου, «τὸν δὲ μνηστῆρες .... λοχῶσιν ὅπως ἀπὸ φῦλον ὄληται νώνυμον» ξ 181· β΄.) μετ' εὐκτ., ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, «οὐδ' ἐνόησα νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν. ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις» ν 319, πρβλ. Φ 548. Οὐχ ἧττον καὶ ἐν τούτοις τοῖς παραδείγμασιν ἀναγνωρίζεται ἔτι ἡ θεμελιώδης τροπικὴ ἔννοια τοῦ ὅπως, ἡ τροπικὴ ἢ τῆς ποιότητος, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον καταφαίνεται ἐν τῷ ἑξῆς «ἠνιόχευεν ὅπως ἅμ' ἕποιατο» οὕτως, μὲ τρόπον ὥστε νὰ δύνανται νὰ παρακολουθῶσιν, ζ 319· ὅθεν μὲ ταύτην τὴν ἔννοιαν συντάσσεται καὶ μετὰ μέλλοντος τῆς ὁριστικῆς, «αἰεὶ αἰμυλίοισι λόγοισι θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται» α 57.

***ὅραμα** [.-.], ατος [⏑.], τό (ὁράω), θέαμα, Βατρ. 82.

ὁράω, ἐπικ. ἐπεκτεταμ. ὁρόω, παρατ. ἀναύξ. ὅρων, ἀόρ. εἶδον, ἐκ τοῦ **εἴδω** (ὅπ. ἴδ.)· ἐκ δὲ τοῦ οπ-, μέλ. ὄψομαι, παρακ. ποιητ. ὅπωπα χ ὑπερσ. γ΄. ἐν. ὀπώπει, φ 123, ψ 226. Ὁ Ὅμ. μεταχειρίζεται ὁτὲ μὲν τοὺς συνηρημένους τύπους ὁρῶ, ὁρᾷς, ὁρῶμαι κτλ., ὁτὲ δὲ τοὺς ἐπικ. ἐπεκτεταμ. ὁρόω, ὁράᾳς, ὁράαν, ὁρόωσα, ὁρόᾳτε (=ὁρᾶτε), Δ 347 κ. ἀ. Τὸ μέσον **ὁρᾶμαι** λαμβάνεται ὡς ἀποθετικόν, τουτέστιν εἰς ἐνεργ. σημασίαν χ μάλιστα ὁ β΄. ἀόρ. εἰδόμην ἐκ τοῦ **εἴδω** (ὅπ. ἴδ.), τοῦ μέσ. ἐνες. τοῦ β΄. ἐν. σπάνιός τις τύπος εὑρίσκεται ὄρηαι ὡς ἐκ τοῦ ὄρημαι ἀντὶ τοῦ ὁράῃ, ξ 343 κ. ἀ., „βλέπω", παρατηρῶ, θεῶμαι, „κυττάζω" ἀ.) ἀμετάβ. μετὰ προθέσεως «εἴς τι ἢ τινά» ἀποβλέπω πρὸς ἢ εἴς, Κ 239, ε 439, σ 219 κ., «ἐπὶ πόντον» κυττάζω πρὸς τὴν θάλασσαν, Α 350, «κατ' αὐτούς» πρὸς τὸ μέρος των, Π 646· β΄.) μεταβ. μετ' αἰτιατικῆς, καθορῶ, βλέπω, παρατηρῶ, Ψ 323 κ. ἀ., μετὰ περαιτ. προσδιορισμοῦ, «ὀφθαλμοῖσι» Ν 99, γ 94, «ἐν ὀφθαλμοῖσιν» θ 459 κ. ἀ., ξ 343, πρβλ. **εἶλω** I, 1) ἀ.), «ὁρᾶν φάος Ἠελίοιο» βλέπω τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου, ὅ ἐ. ζῶ, Ε 120 δ 833 κ. ἀ., συντάσσεται χ μετὰ τοῦ ὅτι, Η 448, καὶ μετὰ μετοχ., «ὄψεαι ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας» Ι 359, Χ 169, κ 99, «φίλως ὁράω, εἰ»— εὐχαρίστως βλέπω, ἄν—, Δ 347, καὶ μετ' ἀναφορικοῦ λόγου (‖. ἢ μᾶλλον πλαγίας ἐρωτήσεως), «οὐχ ὁράᾳς, οἷος κἀγὼ καλός τε μέγας τε;» δὲν βλέπεις πόσον εἶμαι χ ἐγὼ ὡραῖος κλ., Φ 108 κ. ἀ.—Μέσ. ὡς ἀποθ.,

βλέπω, καθορῶ, τινά, Α 56, Υ 45, «τί» Ν 99, δ 226, ἀπολελ., θεῶμαι, Χ 166. (Περὶ τῆς ἐτυμολογίας ἴδ. ὄρομαι. ‖. Οἱ Τσάκωνες: „ὀροῦ, μέλ. ὀράου, παρακ. ὠράκα, ἐοράκα“).

*ὀργή, ἡ (συγγ. τῷ ὀρέγω, ὀργάω), κυρ. ὀργασμός, ὁρμή· ἐπομ. ψυχικὴ ὁρμή, πάθος, ὀργή, θυμός, Υ. Δήμ. 205†.

*ὄργια, τά, μυστικαὶ θρησκευτικαὶ τελεταί, μυστήρια, ὄργια, ἐπὶ τῆς μυστικῆς λατρείας τῆς Δήμητρος, Υ. Δημ. 274, 476 (Κατά τινας μὲν πιθανῶς παράγεται ἐκ τοῦ ΕΡΓ-, ἔοργα, πρβλ. ἔρδω 2)· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ὀργή, ὀργάω). Ὁ ἑνικ. ἄχρηστος.

*ὀργίων [.-.], ίονος [-..], ὁ, ὀργιαστής, ὀργίων τελεστής, μύστης, Ὑμ. Ἀπ. 389.

ὀργυια [..⏑], ἡ (ἐν τῇ μεταγεν. γλώσσῃ ὀργυιὰ μετὰ α μακροῦ), „ὀργυιά“, ὅ ἐ. τὸ διάστημα τὸ διαλαμβανόμενον ὑπὸ τῶν δύω ἐκτεταμένων βραχιόνων, Ψ 327, ν 325, κ 167. Κυρίως κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ ἀχρ. ὀρέγυια. Ἐκ τοῦ

ὀρέγω, ἕτερ. ποι. τύπος ὀρέγνυμι [..-.], ἐξ οὗ ἡ μετοχ. ὀρεγνύς, Α 351, Χ 37, μέλ. ὀρέξω, ἀόρ. ὤρεξα καὶ μέσ. ὠρεξάμην καὶ ἀναύξ. ὀρεξ., παρακ. μέσ. ὀρώρεγμαι, γ'. πλ. Ἰων. ὀρωρέχαται, ȝ τοῦ ὑπερσ. ὀρωρέχατο. Α'.) Ἐνεργ. 1) ἐκτείνω, „ἁπλώνω“, «χεῖρα εἰς οὐρανόν» ἀνατείνω τὴν χεῖρα πρὸς τὸν οὐρανόν (ἐπὶ προσευχομένου) Ο 371, πρβλ. Α 351, «χεῖράς τινι» ἐκτείνω πρός τινα τὰς χεῖρας (ἱκετεύων) μ 257. 2) προτείνων τὴν χεῖρα δίδω, προσφέρω, παρέχω, «χεῖρας» Ω 743, «κοτύλην, πύρνον» ο 312, «δέπας» Ω 102, πολλάκις «κῦδος» ἐπὶ τῶν θεῶν Ε 33, Λ 79 κ. ἀ., δ 275, «εὖχος» Μ 328, «τάχος» Ψ 406, φ 53. Β'.) Μέσ. 1) ἐκτείνομαι, „ἁπλώνω“, θέλω νὰ φθάσω, «χερσὶ» μὲ τὰς χεῖρας ἠθέλησε νὰ φθάσῃ, Ψ 99, «τάων πρόσθεν (ἵπποι)—ποσσὶν ὀρωρέχαται πολεμίζειν» ἵνα τούτων προπολεμῶσιν, ἐκτείνονται διὰ τῶν ποδῶν, τουτέστι τρέχουσι μὲ ἐκτεταμένους τοὺς πόδας (εἰς τὰ τέσσαρα), Π 834, «τρεῖς δράκοντες ὀρωρέχατο προτὶ δειρήν» ἦσαν ἐξηπλωμένοι πρὸς τὸν λαιμόν (ἐπὶ τοῦ θώρακος τοῦ Ἀγαμ.) Λ 26, «τρὶς ὠρέξατ' ἰών» τρὶς ἐξέτεινε τοὺς πόδας του („διασκέλισε“) πορευόμενος (ὁ Ποσειδῶν), Ν 20, «ἔγχεϊ» προτείνων τὸ ἔγχος ἐπιτίθεμαι, Δ 307, ὅθεν Β'.) μετὰ γεν. ἐκτείνομαι ἢ ἐκτείνω τὰς χεῖράς μου πρός τι, θέλω νὰ φθάσω, «παιδός» ἥπλωσε τὰς χεῖρας ἵνα λάβῃ τὸν παῖδα, Ζ 466, «δουρί τινος» διὰ τοῦ δόρατος σκοπεύω τινά, Ν 190, ἀπολελ. «ὀρεξαμένη αἴνυτο» „ἅπλωσε ȝ πῆρε“, φ 53. (‖. Ἐκ ταύτης τῆς σημ. προέκυψεν ἡ ȝ ἐν τῇ καθομιλ. μόνῃ διασωθεῖσα τοῦ ἐπιθυμῶ, „ὀρέγομαι“ ȝ „ῥέγομαι“)· γ'.) μετ' αἰτ. ἐξικνοῦμαί τινος, φθάνω, λ 392, „εὑρίσκω, κτυπῶ“, Π 314, 322, Ψ 805. 2) μὲ τὴν σημασίαν τοῦ ἐνεργ. ἀλλὰ μετ' ἀναφορᾶς πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἐκτείνω τι τῶν ἐμαυτοῦ, «ποτὶ στόμα χεῖρ' ὀρέγεσθαι» νὰ ἁπλώσω τὰς χεῖράς μου (ἢ τὴν χεῖρά μου) πρὸς τὸ στόμα, δηλ. πρὸς τὸ πρόσωπον (ὡς ἱκέτης), Ω 506. (Οὕτως ἡρμήνευσε τὸ χωρίον ὁ Ματσις καὶ Μίγκουϊτζ. Ὁμοίως καὶ ὁ Δοιδερλ., πλὴν ὅτι μετὰ τοῦ Εὐνίου θεωρεῖ τὸ χεῖρ' δοτικὴν ȝ ἐπομένως χείρ' τονιστέον· τὸ δὲ «ὀρέγεσθαι» λαμβάνει εἰς τὴν σημασ. Β'.) 1)· περιγράφει δὲ τὸ ἱκετευτικὸν σχῆμα τοῦ Πριάμου ὡς ἑξῆς: ὁ γονυπετὴς Πρίαμος ἐκτείνει ἑαυτὸν οὕτως ὥστε διὰ μὲν τῆς ἑτέρας τῶν χειρῶν κρατεῖ σφιγκτὰ τὰ γόνατα τοῦ Ἀχιλλέως, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας θωπεύει τὸ γένειον καὶ τὰ παρακείμενα τοῦ προσώπου, ὅπως ἡ Θέτις Α 500 προσφέρεται πρὸς τὸν Δία· ἄλλοι δὲ νομίζουσιν ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ πρόκειται περὶ ἀσπασμοῦ τῆς χειρὸς ἢ τῶν χειρῶν τοῦ Ἀχιλλέως· ἀλλ' ἡ ἑρμηνεία αὕτη ἀντιβαίνει εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ὀρέγομαι (ὅπερ τότε ἤθελε σημαίνῃ τὸ: λαμβάνω τινὸς τὴν χεῖρα καὶ φέρω εἰς τὸ στόμα) ἢ μόνον δι' ἀπιθάνου τινὸς ὑπερβατοῦ (ὀρέγομαι στόμα ποτὶ χεῖρα) ἤθελε κακῶς ἐξαχθῇ. (Συγγεν. τῷ Λατ. rego, καὶ τῷ Γερμ. recken, reichen).

*ὀρείχαλκος, ὁ (ὄρος, χαλκός), Λατιν. orichalcum, μέταλλόν τι ἀγνώστου μεταλλικῆς οὐσίας ἢ κράματος, κατά τινας ὁ „μπρούντζος ἢ πάφυλας“ (ἴδ. Κοραῆ Ἀτ. 5, 234), Ὑμ. 5, 9.

ὀρεκτός, ή, όν, (ὀρέγω) ἐκ(προ)τεταμένος, ἁπλωμένος «μελίαι», Β 543 †.

ὀρέομαι = ὄρνυμαι, μόνον ἐν τῷ γ'. πληθ. τοῦ παρατ. ὀρέοντο, ἔσπευδον, μόνον ἐν τοῖς *Ἰλ. Β 398, Υ 140, Ψ 212.

Ὀρέσβιος, ὁ (κυρ. ὀρεσίβιος), πλούσιός τις Βοιωτὸς ἐκ τῆς Ὕλης, Ε 707.

ὀρεσίτροφος, ον ἐπ. (ὄρος, τρέφω), ἐν ὄρεσι τεθραμμένος ἢ τρεφόμενος, ἐπίθ. τῶν λεόντων Μ 299, ζ 130.

ὀρεσκῷος, ον, ἐπ. (ὄρος, κῶς, ὅ ἐ. τὸ κοῖλον, τὸ βαθύ, κατὰ τὸ ΜΕ), ὁ τὰς φάραγγας ἢ τὰ σπήλαια τῶν ὀρέων κατοικῶν, κάτοικος τῶν ὀρέων, ἄγριος, Α 268, ι 155, Υ. Ἀφρ. 257. (Οὕτως ἑτυμολογεῖ ὁ Δοιδερλ., συνήθως δὲ ἐκ τοῦ ὄρος καὶ κέω = κεῖμαι, : ὁ ἐν ὄρεσι κοιταζόμενος).

ὀρέστερος, η, ον, ποιητ. ἀντὶ τοῦ ὀρεινός (ὄρος), ἐπίθ. τοῦ δράκοντος, τῶν λύκων, Χ 93, κ 212.

Ὀρέστης, αο, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, Ι 142, μετὰ τὸν φόνον τοῦ πατρὸς ἐκπεμφθεὶς ὑπὸ τῆς ἀδελφῆς εἰς τὴν Φωκίδα πρὸς τὸν θετὸν των Στροφίον, ἔνθα συνῆψε μετὰ τοῦ υἱοῦ τούτου Πυλάδου τὴν περιβόητον φιλίαν. Ὁ Ὅμ. δὲν μνημονεύει ῥητῶς τῆς περιστάσεως ταύτης, πλὴν ἂν θελήσῃ τις νὰ ὑπονοήσῃ τι τοιοῦτον ἐν τῷ λ 458—462. Κατὰ τὸ γ 306 ἐπανῆλθε τὸ ὄγδοον ἔτος τῆς βασιλει-

ας τοῦ Αἰγίσθου εἰς τὰς Μυκήνας, ἐξεδικήθη διὰ τὸν φόνον τοῦ πατρὸς φονεύσας τοῦτόν τε καὶ τὴν μητέρα του Κλυταιμνήστραν, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτόθι, λ 457 ἑξ.—Ἐν τῷ γ 307 διὰ τὴν ὁμοφωνίαν πασῶν τῶν παραδόσεων ἔγραφον ὁ Δίδυμος ϗ Ζηνόδοτος: ἀπὸ Φωκήων ἀντὶ τοῦ νῦν φερομένου «ἀπ' Ἀθηνάων». 2) εἷς τις τῶν Ἀχαιῶν Ε 705. 3) εἷς τῶν Τρώων Μ 139, 198.

ὀρεστιάς, άδος [..υ.], ἡ (ὄρος), ἡ ἐν τοῖς ὄρεσι διατρίβουσα, ὀρεινή, «Νύμφαι» Ζ 420 †.

ὄρεσφι, ἴδ. ὄρος.

ὀρεχθέω, μόνον ἐν τῷ «βόες ὀρέχθεον ἀμφὶ σιδήρῳ σφαζόμενοι» Ψ 30 †, κατά τινας μὲν ἐκτενέστερος τύπος τοῦ ὀρέγω εἰς ἀμετάβ. σημασ.: σφαζόμενοι „ἀπετείνοντο", ἐτεντώνοντο (ἐσφάδαζον) περὶ τὸν σίδηρον· πιθανώτερον δὲ κατ' ἄλλους ἕτερος τύπος τοῦ ῥοχθέω: ἐῤῥόχθουν, ἐμυκῶντο, „ἐῤῥοχάλιζαν" περὶ τὴν μάχαιραν.

ὄρθαι, ἴδ. ὄρνυμι.

Ὀρθαῖος, εἷς τῶν Φρυγῶν ἐξ Ἀσκανίας Ν 791.

Ὄρθη, ἡ, πόλ. τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Περῥαιβίας Β 739· κατά τινας ἡ ἀκρόπολις τῆς Φαλάννης, Στράβ. 9, 5, 19.

ὄρθιος, η, ον (ὀρθός), κυρ. „ὄρθιος", μεταφορ. ἐπὶ τῆς φωνῆς, τρανός, „ψηλός", μεγαλόφωνος. Τὸ οὐδ. πληθ. ὡς ἐπίῤῥ. «ὄρθια ἤυσε» Λ 11 †, «ἐβόησα ὄρθια φωνῇ» Ὑ. Δήμ. 432. (Ὁ Δοιδερλ. θεωρεῖ τοῦτο τὸ ὄρθιος τὸ ἐπὶ τῆς φωνῆς ὡς διάφορον τοῦ «ὀρθίου» τοῦ ἐπὶ τῆς στάσεως, καὶ παράγει αὐτὸ ἐκ τοῦ ῥόθος, ῥόθιος. ‖. Οὐδεμία ἀνάγκη τῆς τοιαύτης διακρίσεως· ὅτι φυσικὴ εἶνε ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ τόπου εἰς τὴν φωνήν, φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου: πλάγιος λέγεται καὶ ἐπὶ τόπου καὶ ἐπὶ ἤχου).

ὀρθόκραιρος, η, ον, ἐπ. (ὀρθός, κέρας), μόνον ἐν τῇ ποι. γεν. πληθ. ὀρθοκραιράων, ὁ ἔχων ὀρθὰ ἢ ὄρθια κέρατα, ὀρθόκερως κατὰ τὸν Ἀπολλών., ἐπίθ. τῶν βοῶν· λέγεται δὲ κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἀντιθέτως πρὸς τὰ ἀνάπηρα, διεστραμμένα ἢ συνεστραμμένα κέρατα, ἄρα περὶ τῶν μὴ τοιούτων μέν, ἀλλ' ὅμως δυναμένων νὰ ἦνε καμπύλα, κεκυρτωμένα, Θ 231, Σ 573, μ 348· 6) μεταφ. ἐπὶ τῶν ἐμπρὸς καὶ ὀπίσω κερατοειδῶς κεκυρτωμένων πλοίων, («κατὰ πρύμναν ϗ πρῶραν ἀνατεταμένων») Σ 3, Τ 344. (‖ Ἄλλη ἑρμηνεία τῶν μὲν παλαιῶν ὑπάρχει ἡ παρ' Εὐσταθίῳ: ὀρθόκραιραι βόες αἱ ὄρθιαι τὰς κραίρας, ἤγουν τὰς κεφαλάς, καὶ γαῦροι, ὅθεν καὶ αἱ νῆες ὀρθόκρ. μεταφορικῶς· τῶν δὲ νεωτέρων ἡ τοῦ Δυντζέρου, ὅστις καὶ τὸν τύπον τοῦ θηλ. ὁρίζει: ὀρθόκραιρα, ἤγουν ὀρθοκέραιρα κατὰ τὸ ἰοχέαιρα· σημ. δὲ κατ' αὐτὸν τὴν ἔχουσαν ὀρθά, ἤγουν ὁριζοντίως κείμενα (;) τὰ κέρατα καὶ οὐχὶ εἰς ὕψος ἀνατεταμένα, οἷα τὰ τῆς ἐλάφου.—Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἐπ' οὐδεμιᾶς τούτων ἐπαναπαύεταί τις).

ὀρθός, ή, όν, (ὄρνυμι) „ὀρθός, ὄρθιος", «στῆ δ' ὀρθός» ἐστάθη ὀρθὸς Ψ 271, 456, πρβ. Ω 359 κ. ἀ. «ὀρθὸς ἀναΐξας», ἀναπηδήσας ὀρθός, φ 119, Βατρ. 83. Ἐκ τούτου

ὀρθόω, ἀόρ. ὤρθωσα, παθ. ὀρθωθείς, σηκώνω ὀρθόν, ἀνορθῶ, „ἀνασηκώνω" τινὰ (πεπτωκότα) *Ἰλ. Η 272, «ὀρθωθείς» Β 42, Ψ 235, «ἐπ' ἀγκῶνος ὀρθ.» „ἀνασηκωθεὶς ἐπάνω εἰς τὸν ἀγκῶνα", Κ 80.

*ὄρθριος, η, ον, ὀρθρινός, „πρωινός" Ὑ. Ἑρμ. 143. Ἐκ τοῦ

*ὄρθρος, ὁ (ὄρνυμι), „τὸ πρωΐ, τὰ χαράγματα, ἡ χαραγή", Ὑ. Ἑρμ. 98, «ὑπ' ὄρθρον» Βατρ. 103.

*Ὀριγανίων [.-υυ.], ὁ, οἱονεὶ „Ῥιγανοειός", κωμικὸν ὄνομα βατράχου, Βατρ. 259· κυρ. πατρωνυμικὸν τοῦ ὀρίγανος (ὁ, ἡ, καὶ τὸ ὀρίγανον) = „ῥίγανη", ἧς μνημονεύονται δύω εἴδη, ἡ ὀρ. ὀντῖτις, ϗ ἡ ὀρ. Ἡρακλεωτική. (‖. Ὁ πλάσας τὸ κωμικὸν τοῦτο ὄνομα εἶχε κατὰ νοῦν καὶ τὴν φράσιν «ὀρίγανον βλέπειν» ἀγριοκυττάζειν· διότι ὁ Ὀριγ. παραβαλλόμενος μὲ τὸν Ἄρη πρέπει νὰ ἦνε ἀγριωπός).

ὀρίνω [.-.] (ἔτ. ποι. τύπ. τοῦ ὄρνυμι, ορ-), ἀόρ. ὦρινα, ἀναύξ. ὄρινα, ἀόρ. παθ. ὠρίνθην, ἀναύξ. ὀρίνθην, ἴδ. κατωτ. ἐν τέλ.· ἀ.) ἐγείρω, κινῶ, ταράττω, περὶ τοῦ ἀνέμου, «πόντον» Ι 4, «θάλασσαν» η 273 κ. ἀ., «ῥέεθρα» Φ 235, ϗ παθ. Β 294· β΄.) μεταφορ., τινά, θορυβῶ, ταράττω, ἐκφοβῶ, ω 448. Παθ. «Ἀχαιοὺς ὀρινομένους ὑπὸ καπνοῦ» Ι 243, Λ 521, 525, Ξ 14, χ 23 κ. ἀ. «θυμόν τινι» κινῶ τινος τὴν ψυχήν, συγκινῶ, παραφέρω, ἐρεθίζω, δι' οἴκτου Δ 208, δ 366 κ. ἀ., διὰ φόβου ω 448. Παθ. «Ἶρῳ κακῶς ὠρίνετο θυμός» ἔτρεμε ἡ καρδία, σ 75, διὰ λύπης Ξ 459, ρ 150, δι' ὀργῆς Γ 395, Ω 585, θ 178, διὰ σφοδρᾶς ἐπιθυμίας Β 142. Παθ. «ὀρίνθη πᾶσι θυμός» ὑπ' ὀργῆς Ε 29, υ 9, «ὀρίνω κῆρ, ἦτορ» διεγείρω τὴν καρδίαν, ρ 47, 216, «γόον» Ξ 760.

ὅρκιον, τό, ἐνικ. παρ' Ὁμήρ. μόνον Δ 158, ἀλλαχοῦ δὲ πληθ.· ἀ.) ὅρκος, ὁρκωμοσία, Δ 158, «τοὶ ὅρκια δώσω» θὰ σοῦ δώσω (κάμω) ὅρκον, τ 302· β΄.) τὸ ἐγγύγυον, τὸ πίστωμα τοῦ ὅρκου, συνήθ. κατὰ πλ., ὅθεν τὰ ἱερεῖα, τὰ σφάγια, τὰ κατὰ τὰς ἐπισήμους συνθήκας εἰς πίστωσιν αὐτῶν σφαγιαζόμενα, Γ 245, 269· γ΄.) ἡ ἔνορκος συνθήκη, Χ 266, «ὅρκια πιστὰ ταμεῖν» πιστὴν συνθήκην (κόψαι, σφάξαι, ἤγουν διὰ σφαγῆς τῶν θυμάτων βεβαιῶσαι) συνάψαι, ὡς τὸ Λατ. fœdus ferire (‖. τὸ ζεῦγμα τοῦτο ἔχει καὶ ἡ καθομιλ. „ἐφάγαμεν τὸ Πάσχα", ὅ ἐ. φαγόντες ἑορτάσαμεν, καὶ „ἐλπίζω νὰ φάγω καὶ τὸν γάμον σου", ὅ ἐ. φαγὼν νὰ ἑορτάσω καὶ τὸν γάμον σου), Β 124, Γ 105· ὡσαύτως «φι-

λότητα καὶ ὅρκια ταμεῖν» Γ 73, 94, «ὅρκια μετ' ἀμφοτέροισι τιθέναι» συνάπτειν συνθήκην μετὰ ἀμφοτέρων, ω 546, «θάνατον νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον» θάνατον σοὶ ἐσυνθηκολόγησα, πρὸς θάνατόν σου συνῆψα τὴν συμφωνίαν (τῆς μονομαχίας), Δ 155, «ὅρκια φυλάσσω, τελῶ» φυλάττω, ἐκπληρῶ, Γ 280, Η 69, τοὐναντίον «ὅρκ. δηλήσασθαι, πατεῖν, καταπατεῖν, συγχεῦαι, ψεύσασθαι» ᾗ., ἴδ. τὰ λ., «Διὸς ὅρκια» ὡς ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Διὸς ὄντα, Γ 107. (Εἶνε βεβαίως ἡ λ. οὐχὶ κατὰ τὸν Βούττμ. ὑποκοριστικὴ τοῦ ὅρκος. ἀλλ' οὐδέτ. τοῦ ἐπιθ. ὅρκιος: εἰς ὅρκον ἀνήκων). Ἐκ τοῦ

ὅρκος, ὁ (εἴργω, κατ' ἀρχ. = ἕρκος, ἤγουν φραγμός). 1) τὸ πρᾶγμα ἢ τὸ πρόσωπον, εἰς τὸ ὁποῖον ὀμνύει τις, ὁ μάρτυς τοῦ ὅρκου, παρὰ μὲν τοῖς θεοῖς ἡ Στύξ, Β 755, Ο 38, Υ. Δήμ. 260, παρὰ δὲ τοῖς ἀνθρώποις ὁ Ζεύς, ἡ Γῆ καὶ αἱ Ἐρινύες Γ 276 ἑξ. Τ 258, ἑξ. ξ 394. Ἡ Ἥρα ὀμνύει τοὺς Τιτᾶνας καὶ τὴν Στύγα Ξ 278, ὁ Ἀχιλλεὺς τὸ σκῆπτρόν του «ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον» Α 234. 2) „ὅρκος", ὁρκωμοσία, «μέγας, καρτερός» Α 239, Ψ 42, δ 746, κ 381 κ. πλχ. «ὅρκ. θεῶν, μακάρων» ὁ παρὰ τοῖς θεοῖς συνήθης, 6 377, κ 299, «σὺν ὅρκῳ» μεθ' ὅρκου, ξ 151. Ἴδ. καὶ ὄμνυμι, τελευτάω. — Τὰ κατὰ τὸν ὅρκον ἔθιμα ἴδ. Ξ 272, Ψ 582.

ὁρμαθός [.⏑.], ὁ (ὅρμος), „ἁρμαθιά", ὁρμαθός, περὶ τῆς σειρᾶς τῶν εἰς τὸν βράχον προσηλωμένων νυκτερίδων, ω 8 †.

ὁρμαίνω, ποι. καὶ μάλιστα ἐπικ. ἕτερος τύπος τοῦ ὁρμάω, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ παρατ., ἀλλ' εὑρίσκεται καὶ ὁ ἀόρ. ὥρμηνα· κυρ. σημαίνει τὸ τῇδε κάκεῖσε κινῶ, παρ' Ὁμ. δὲ πάντοτε μεταφορ. κινῶ τι τῇδε κάκεῖσε ἐν τῷ νῷ, „στρεφογυρίζω εἰς τὸν νοῦν μου", Λατιν. animo volvere, ἀνα(δια)λογίζομαι, σκέπτομαι· συχνὴ ἡ φρ., «ὁρμ. κατὰ φρένα ᾗ κατὰ θυμόν» Α 193, δ 120 κ. ἀ., «ὁρμ. κατὰ φρένα» Κ 507, «ἀνὰ θυμόν» Φ 137, Ω 680, 6 156, «ἐνὶ φρεσίν» δ 843, Υ. Ἑρμ. 66, «φρεσί», Κ 4 καὶ ἄνευ τινὸς τοιούτου προσδιορισμοῦ, Κ 28, Φ 64, γ 169. Συντάσσεται ἤτοι μετ' αἰτ. «πόλεμον» Κ 28, «πλόον» γ 169, «ὁδόν» δ 732 κ. ἀ. «χαλεπὰ ἀλλήλοις» γ 151· ἢ μετὰ τοῦ «ὅπως» Φ 137, Ω 680· ἢ μετὰ τοῦ «ἤ—ἤ (ἤ—ἤ)» ἄν—ἤ, Π 435, Ο 300· ἔτι δὲ καὶ μετὰ τοῦ «εἰ—ἤ» δ 789 (ὅπερ ὅμως ὑπὸ τῶν νεωτέρων διωρθώθη εἰς τὸ ἤ—ἤ)· καὶ μετ' ἀπρφ. Ἐπιγρ. 4, 16. Ὅλως ἀπολ. σκέπτομαι, «ὡς ὥρμαινε» Ξ 20, Φ 64, Χ 131.

ὁρμάω (ὁρμή), ἀόρ. ὥρμησα, καὶ μέσ. ὡρμησάμην καὶ παθ. ὡρμήθην. Α΄.) Ἐνεργ. 1) μεταβ. παρορμῶ, παρακινῶ, παροξύνω, προτρέπω ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων, «τινὰ ἐς πόλεμον» Ζ 338, «πόλεμον» κινῶ, ἐγείρω, σ 376. Παθ. μεταφ. «ὁ δ' ὁρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο» ὑπὸ τοῦ θεοῦ παρορμηθείς, παρακινηθείς ἤρχισε, θ 499. 2) ἀμετάβ.· ἀ.) ὁρμῶμαι, ὁρμῶ, ταχέως κινοῦμαι, φέρομαι μετὰ τελικ. ἀπαρφ. «ὁσσάκις δ' ὁρμήσειε στῆναι ἐναντίβιον» (ὁ Ἀχιλ.) Φ 265, πρβλ. Χ 194, περὶ τοῦ ἱέρακος, Ν 64· β΄.) ἐφορμῶ, „χύνομαι" «τινός» κατά τινος» Δ 335. Β΄.) Μέσ. μετὰ μέσ. ᾗ παθ. ἀορ. ἔχει τὴν σημ. τοῦ ἐνεργ. 2), ἤγουν 1) ὁρμῶμαι, ταχέως κινοῦμαι, εὐθὺς ἑτοιμάζομαι, ν 82, μετὰ τελικ. ἀπαρφ. «φεύγειν» ὁρμῶ νὰ φύγω, Θ 511 (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. ἔγραψεν ἀντὶ τοῦ ὁρμήσονται: ὁρμήσωσι), «διώκειν» Κ 359, «κόρυθα ἁφαρπάξαι» Ν 188. Μεταφ. «ἦτορ ὥρμᾶτο πολεμίζειν» ἐπεθύμει νὰ πολεμῇ, Φ 572. 2) εὑρίσκομαι εἰς ταχεῖαν κίνησιν, τρέχω, σπεύδω, «μετά τινα» τρέχω κατόπιν τινός, Ρ 605, «ἐκ θαλάμοιο, ἐκ κλισίης» μετὰ σπουδῆς, δρομαίως ἐξέρχομαι ἐκ τοῦ θ. κτλ. Γ 142, Ι 178· β΄.) ἰδίως ἐπὶ ἐχθρικῆς κινήσεως ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω, ἐπιτίθεμαι, „χύνομαι", Ν 18, 559, Χ 312 κ. πλχ. «ἔγχεϊ, ξυστοῖς, ἰφέεσσι» μὲ τὸ δόρυ ᾗ., Ε 855, Ν 496, Ρ 530· μετὰ γεν. «τινός» κατά τινος, Ν 182, Ξ 488 κ. πλχ., «ἐπί τινι» κατά τινος, κ 214.

Ὁρμενίδης, ου, ὁ υἱὸς τοῦ Ὀρμένου (τοῦ υἱοῦ τοῦ Κερκάφου, ἐγγόνου δὲ τοῦ Αἰόλου καὶ κατὰ τὴν μεταγενεστ. παράδοσιν θεμελιωτοῦ τῆς πόλ. Ὀρμενίου), ὁ Ἀμύντωρ, Ι 448, Κ 266.

Ὀρμένιον, τό, πόλ. τῆς θεσσαλικῆς Μαγνησίας ἐπὶ Στράβ. ἤδη, 9, 5, 15, χωρίον ὑπαγόμενον εἰς τὴν πόλ. Δημητριάδα, Β 734.

Ὄρμενος, ὁ, 1) ἴδ. Ὀρμενίδης. 2) ὄνομ. δύω Τρώων, Θ 274, Μ 187. 3) πατὴρ τοῦ Κτησίου, ὅπ. ἴδ.

ὅρμενος, ἴδ. ὄρνυμι.

ὁρμή, ἡ, 1) ὁρμή, ταχεῖα κίνησις, ἐπίθεσις, πολεμιστοῦ, Ι 355, θηρίου, Λ 119, Υ. Δήμ. 383, ἄλλων πραγμάτων, «κύματος» ε 320, «πυρός» Λ 157, «εἰς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν» Ε 118. 2) μεταφ. ἀ.) ἐπιβολή, ἐπιχείρησις πρός τινα πρᾶξιν, Δ 466, Κ 123, „ξεκίνημα", 6 403. β΄.) ἐν γένει ὁρμή, τάσις, ὤθησις, «δαιμονίη» ε 416, «ψυχῆς» Ὑμ. 7, 13. (Συνήθ. σχετίζεται πρὸς τὸ ορ-, ὄρνυμι· οἱ νεώτεροι γλωσσολόγοι ἀνάγουσι τὴν λέξ. εἰς ἄλλην ῥίζαν).

ὄρμημα, ατος, τό (ὁρμάω), μόνον Ἰλ. Β 356, 590, «τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε» ἔνθα τινὲς μὲν ἑρμηνεύουσι τὰ ὁρμήματα μετὰ τοῦ Σχολιαστοῦ, ἀνησυχίας, φροντίδας καὶ κόπους (τῶν Ἀχαιῶν) περὶ τῆς Ἑλένης. Ὁ δὲ Βούττμ. καὶ ἄλλοι ἀποδίδουσι τὰ ὁρμήματα εἰς τὴν Ἑλένην καὶ μεταφράζουσι τὸ χωρίον: τὴν ἐξ ἀρχῆς ἐκουσίαν ἔλευσιν (κατὰ τὸν Εὐστάθ.) τῆς Ἑλένης καὶ τοὺς στεναγμούς, ἤγουν τὴν μετάνοιαν αὐτῆς.

ὁρμίζω (ἕ ὅρμος), ἀόρ. ὥρμισα, προσορ-

μίζω, φέρω εἰς τὸν ὅρμον, „ἁράζω“, «νῆα» γ 11, μ 317, «ὕψι ἐπ' εὐνάων» ἢ «ὑψοῦ νῆα ἐν νοτίῳ» ἴδ. ὑψοῦ.

1. ὅρμος, ὁ (εἴρω), σειρά, ἄλυσις, ἰδίως δὲ ὡς κόσμημα τοῦ λαιμοῦ τῶν γυναικῶν, περιδέραιον, Σ 401, ο 460, πρβλ. ἱσμιον.

2. ὅρμος, ὁ, ὁ τόπος, ἔνθα προσορμίζονται, ἁράζουν τὰ πλοῖα, A 435, ν 101, Βατρ. 67, μέρος τι τοῦ λιμένος, A 432 (συγγ. τῷ ὁρμή, ὁρμάω ‖ λίαν ἀμφίβολον).

Ὀρνειαί, αἱ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ Ὀρνεαί, πόλ. τῆς Ἀργολίδος, B 571.

ὄρνεον, τό, ποι. ἀντὶ τοῦ ὄρνις, ὅ ἐ. πτηνόν, „πουλί“, N 64 † (‖ Τὸ τῆς καθομιλουμ. „ὄρνεον“ λέγεται μόνον περὶ τῶν μεγάλων σαρκοβόρων ὀρνέων).

ὄρνις, ιθος, ὁ, ἡ, I 323, Ξ 290 κ. ἀ., πληθ. ὀνομ. ὄρνιθες, δοτ. ὀρνίθεσσι, πτηνόν, „πουλί“, καθ' ὅλου I 323· λέγεται δὲ οὐ μόνον περὶ τῶν μικρῶν πτηνῶν κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ μεγάλα σαρκοβόρα, χ 303, καὶ περὶ τῶν κατοικιδίων (τὰ ὁποῖα κατ' ἐξοχὴν λέγονται ἐν τῇ καθομιλ. „ὀρνίθια“), οἷον περὶ περιστερᾶς, Ψ 857 κ. ἀ., ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν μεγαλειτέρων σαρκοβόρων, οἷον τοῦ ἀετοῦ, M 201 κ. ἀ. Ἐνίοτε τίθεται ἐκ περισσοῦ παρὰ τὸ εἰδικὸν ὄνομα τοῦ πτηνοῦ, «ὄρνισιν ἐοικότες αἰγυπιοῖσιν» H 59, «λάρος ὄρνις» ε 51. β′.) = οἰωνός, ὅπ. ἴδ., μαντικὸν ὄρνεον, Θ 251, K 277, β 155, ο 160· ὅθεν μετωνυμ. πρόρρησις, μαντεῖα, Ω 219. (Τὸ ι εἶνε μακρὸν ἐν ταῖς τρισυλλάβοις πτώσεσι· ἐν δὲ ταῖς δισυλλάβοις μακρὸν μὲν ἐν τῷ I 323 καὶ Ὑμ. 18, 17, βραχὺ δὲ ἐν τῷ M 218, Ω 219. — Ἡ ἐτυμολογ. ἀμφίβολος· κατὰ μὲν τὴν συνήθ. γνώμην ἐκ τῆς ἐπομ. λ. ὄρνυμι· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ ῥίζ. μὴ εὑρισκομένης πλέον ἐν τῇ Ἑλλην. καὶ Λατ.).

ὄρνυμι [.-.], (ορ-) ποι. καὶ μάλιστα ἐπικ., χ ἔτ. τύπ. ὀρνύω [.⏑.] (ἐξ οὗ παρατ. ὤρνυον, M 142, φ 100), προστ. ὄρνυθι [.⏑.], ἀπαρφ. ἐπικ. ὀρνύμεν, I 353, κ 22 καὶ ὀρνύμεναι [.⏑..], P 546, μέλ. ὄρσω, ἀόρ. ἀ. ὦρσα, καὶ θαμιστ. τύπ. ὄρσασκε, P 423· ἀόρ. β′. ἐπ. ὤρορε μεταβ. = ὦρσε, B 146, δ 712, ψ 222 καὶ (τὸ σύνθ. ὑπώρορε) ω 62. Ὁ αὐτὸς τύπος ὡς παρακ. ἀμεταβ., N 78, θ 539, χ καθ' ὑποτ. ὀρώρῃ· ὑπερσ. ὀρώρει, ὠρώρει, Σ 498. Μέσ. ὄρνυμαι [.⏑.], μόνον ἐν τῷ γ′. προσ. ὄρνυται, μετοχ. ὀρνύμενος, Δ 421, προστ. ὄρνυσθε· παρατ. ὠρνύμην μόνον ἐν τοῖς γ′. προσ. ὤρνυτο, ὤρνυντο καὶ ἀναύξ. ὄρνυτο, Δ 423. Ἐκ τοῦ μέλ. ὀροῦμαι τὸ γ′. ἐν. ὀρεῖται, Υ 140, ἐκ τοῦ ἀορ. ὠρόμην τὸ γ′. ἐν. ὤρετο, M 279 κ. ἀ., πλχ. δὲ συνῃρ. ὦρτο, γ′. πληθ. ὄροντο, γ 471, ὑποτ. ὄρηται, εὐκτ. ὄροιτο, προστ. ὄρσο καὶ ὄρσεο Ὁμ. πλχ., Ἰων. ὄρσευ, Δ 264, Υ 139· ἀπρφ. ἐπ. ὄρθαι, Θ 474, μετοχ. ὄρμενος, η, ον, Δ 572, P 738, Φ 14. Ταὐτόσημος τῷ ἀμεταβ. ἐνεργ. παρακ. ὄρωρε εἶνε καὶ ὁ μέσ. παρακ. ὀρώρεται (μετ' εὐφωνικῆς παρενθέσεως τοῦ ε ἀντὶ τοῦ ὄρωρται), τ 377, 524, ὑποτακ. ὀρώρηται, N 271. — Ἕτερος ἐπ. τύπος ὄρομαι, ἴδ. τ. λ., καὶ παρατ. ὀρέοντο, ἴδ. ὀρέομαι.

Α′.) Μεταβ. ἐγείρω, διεγείρω, κινῶ, ἀνίστημι, „σηκώνω“ μετ' αἰτ. 1) ἐπὶ προσ. χ ἐν γένει ἐμψύχων, ἀ.) εἰς σωματικωτέραν σημ. „ξεκινῶ“ τινα, προστάττω νὰ ὑπάγῃ, πέμπω «κατὰ μέσσον» E 8, «ἄλλους ὄρνυθι λαούς» O 475, T 139, «ὦρσε συφορβόν» π 154· ἰδίως ἐπὶ ἐχθρικῆς σημ. «ἐπί τινι» κατά τινος, E 629, M 293, «ἀντία τινός» Υ 79, καὶ μόνον μετὰ δοτ. P 72, ἐγείρω, ἀνίστημι, „σηκώνω, ἐξυπνίζω“, «Ἠριγένειαν ἀπ' Ὠκεανοῦ» Ψ 348, K 518, «αἶγας» ι 154, «νεβρὸν ἐξ εὐνῆς» περὶ τοῦ κυνός, X 190. β′.) πολλάκις εἰς πνευματικωτέραν τινὰ σημασ. προτρέπω, παρακινῶ, παροτρύνω, παροξύνω, διεγείρω, περὶ θεῶν, E 105, δ 712, μετ' ἀπρφ. M 142, N 794 κ. ἀ. 2) ἐπὶ καταστάσεων, διεγείρω, παράγω, προξενῶ, παρέχω, ἐπὶ ψυχικῶν καὶ σωματικῶν καταστάσεων, «νοῦσον, ἵμερον, γόον, χόλον, γέλω κ.τ.τ.», ἐπὶ φυσικῶν φαινομένων «ἄνεμον, ἀνέμων ἀϋτμήν, ἀήτας, θύελλαν, κύματα, κονίην» Ὁμ. πλχ. Β′.) ἀμετάβ. ἐν τῇ μέσῃ διαθ. καὶ τῷ β′. παρακ. ὄρωρα· κινοῦμαι, φέρομαι, ἀνίσταμαι, „σηκώνομαι“, 1) ἐπὶ προσώπ. φέρομαι, τρέχω, Δ 421, μετ' ἀπρφ. β 397· ἐξαιρέτως δὲ ἐγείρομαι, «ἐξ εὐνῆφιν» β 2, πρβλ. γ 405, θ 2, «ἐκ λεχέων» Λ 2, «ἀπ' Ὠκεανοῖο ῥαάων» T 2, «ἀπὸ θρόνου» Λ 645, «ἀπὸ χθονός» E 13. Μεταφ. καὶ ἐπὶ πλοίου ἀναφαινομένου (‖ ἢ μᾶλλον παραπλέοντος, φερομένου) ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μ 183· ἀπολ. πολλάκις κατὰ προστακ. ἐνεστ. καὶ ἀορ. «ὄρσο, ὄρσεο» ἀνάστα, „σήκου“. Ὅθεν μετὰ ἐχθρικῆς ἐννοίας ἐπέρχομαι, ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω, «χαλκῷ» μετὰ σιδηροῦ ὅπλου, Γ 349, E 17, «ἐπί τινα» E 590 κ. ἀ., ὡσαύτως καὶ ἐπὶ πραγμάτων «δοῦρα πρόσω ὄρμενα» δόρατα εἰς τὰ πρόσω φερόμενα, πετῶντα, Λ 572, μετ' ἀπρφ. „σηκώνομαι“, ἐπιχειρῶ, ἄρχομαι, „ἀρχίζω“ νὰ πράττω τι, «νιφέμεν» ἀρχίζει νὰ χιονίζῃ, M 279, «ἴμεν» ἐσηκώθη νὰ ὑπάγῃ, η 14, «πέτεσθαι» N 62, «ἐξ οὗ θεῖος ἀοιδὸς ὦρορε» (ἐξυπακ. ἀείδειν) ἤρχισε νὰ ψάλλῃ, θ 539, μετὰ μετοχ. «ὄρσεο κέων» σήκου νὰ ὑπάγῃς νὰ κοιμηθῇς, η 342. 2) ἐπὶ πραγμάτων, (ἐξ)εγείρομαι, „σηκώνομαι“, παράγομαι, γίνομαι, ἰδίως ὁ β′. παρακ., «εἰσόκε μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ» ἐφ' ὅσον τὰ γόνατά μου (στέκονται ὄρθια) κινοῦνται, I 610. K 90, σ 133· «κονίη ἐκ κρατὸς ὀρώρει» κονιορτὸς (ἦτο σηκωμένος) ἐσηκώνετο ἐκ τῆς κεφαλῆς του, λ 600· ἐπὶ καιρικῶν περιστάσεων, οἷον «πόλεμος, μάχη, νεῖκος, κυ-

δοιμός, ἀϋτή, ἀλαλητός, ὀρυμαγδὸς κ. ἄ.» [καθίσταμαι] ἐγείρομαι, „σηκώνομαι“, ἐπὶ φυσικῶν φαινομένων, οἷον, «νύξ, φλόξ, ἄνεμος» ἐπέρχομαι, „σηκώνομαι“, «πῦρ ὄρνυσθαι ἐξαίφνης» πυρκαϊὰ ἐξαίφνης ἐκραγεῖσα, Ρ 738, Φ 14, μετ' ἀπρφ. «πῦρ ὤρετο καιέμεν ὕλην» ὁρμᾷ, ἀρχίζει νὰ καίῃ τὸ δάσος, Ξ 397, «ὦρτο —οὖρος ἀήμεναι» ἠγέρθη ἵνα πνέῃ, („ἐσηκώθη“), γ 176.

ὀροθύνω [..-.], = τῷ προηγ., διεγείρω, παρομῶ, προτρέπω, τινά, Κ 332, Ο 572· ἐπὶ πραγμάτων, «ἐναύλους» ἐξεγείρω „φουσκώνω“, Φ 312, «ἀέλλας» ε 292. — Κατ' ἐπέκτ. ἐκ τοῦ ορ-, ὄρω.

ὄρομαι, ἀποθ, ἐπιτηρῶ, ἐπιστατῶ, «ἐπὶ δ' ἄνδρες ἑσθλοὶ ὄρονται ἢ ὄροντο» ξ 104, γ 471. Εἰς τοῦτο ὑπάγεται καὶ ὁ ἐνεργ. ὑπερσυν. μὲ σημ. παρατατ. «ὀρώρει» Ψ 113, «ἐπὶ δ' ἀνὴρ ἑσθλὸς ὀρώρει». (Ἐκ τῆς ῥίζης ΦΟΡ, ΟΡ, ἐξ ἧς τὸ 3. οὖρος, ὁράω, φρουρός (=προορο-ς), τιμωρός (=τιμά-ορο-ς), θυρωρός, ὥρα κ. ἄ.— Συνήθ. θεωρεῖται ὡς παθητ. τοῦ ἀχρ. ὄρω ἐκ τῆς ῥίζης ὀρ, ἐξ ἧς τὸ ὄρνυμι· ἑρμηνεύεται λοιπὸν ἐν μὲν τῷ ά. χωρίῳ: κινοῦνται, κατὰ τὸν Σχολ. «ἐρῳμένως συνέπονται»· ἐν δὲ τῷ β'., θεωρουμένου τοῦ «ὄροντο» ὡς μέσ. ἀορ. τοῦ ὄρνυμι (ἢ ἐπόρνυμι κατὰ τμ.) : ἐσηκώθησαν, προσῆλθον).

ὄρος, εος, τό, Ἰωνικ. οὖρος, δοτ. πληθυντ. ὄρεσσι καὶ ὄρεσι, ἐπικ. γενικ· καὶ δοτ. ὄρεσφιν, Δ 452, Λ 474, ὄρος, „βουνόν“, Ὅμηρος πλχ., μετὰ γεν. «Κυλλήνης, Τηρείης» Β 603, 829. (Ἐκ τοῦ ὄρνυμι, οἱονεὶ: τὸ ἐπηρμένον, ὕψωμα).

ὀρός, ὁ, τοῦ πεπηγότος γάλακτος ἡ ὑδατώδης ὑπόστασις, „τυρόγαλα, τζίρος, ζάρα“ Ὀδ. ι 222, ρ 225. (Ἀμφίβολον ἂν ἐκ τοῦ ῥέω. Σανσκρ. saras, Λατ. serum).

ὀροΐω, ποι. (ὀρ-, ὄρνυμι) μέλ. ὀρούσω Υ. Ἀπ. 417· παρ' Ὁμ. δὲ μόνος ὁ ἀόρ. εὔχρηστος ὄρουσα, ταχέως, ἀποτόμως ἐγείρομαι, ἀνίσταμαι, ἀναπηδῶ, φέρομαι, ὁρμῶ, ἐπὶ ἐμψύχων τε καὶ ἀψύχων, «ἐπί τινι» κατά τινος, Ἰλ. Ξ 401, «ἐν μέσσῃ συνορούσας» εἰς τὸ μέσον (τῶν βοῶν) εἰσπεσών, εἰσορμήσας, Ο 635· ὡσαύτως: «ἐν Τρωσί» Π 258 (πρβλ. ἐνορόω), «ἐς δίφρον» Α 359, «ἐς βυσσόν» εἰσπηδῶ, Ω 80, «πρὸς πλατάνιστον» Β 312, «αἰχμὴ ἅλιον ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν» μάτην ἐξηκοντίσθη („ἐπέταξεν“) ἀπὸ τῆς χειρός, Ν 505, Π 615, «Αἰνείας θεοῦ ἀπὸ χειρὸς ὀρούσας» ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ θεοῦ ἀνορμήσας, ὅ ἐ. εἰς ὕψος ἀρθείς, ἀνυψωθείς, Υ 327.

ὀροφή, ἡ (ἐρέφω), στέγη, ὀροφή, (Τουρκ. „ταβάνι“), χ 298 †. (Κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν= μέλαθρον, ἴδ. στ. 239).

ὄροφος, ὁ (ἐρέφω), εἶδος καλάμου ἢ καλαμιᾶς, δι' ἧς σεγάζουσι τὰς οἰκίας, ὅθεν „καλαμωτή“, Ω 451 †. (‖. Λέγεται «λαχνήεις» διὰ τὴν κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον δασύτητα).

ὀρόω, κατ' ἐπέκτ. ἀντὶ τοῦ ὁρῶ. Ἴδε ὁράω.

ὄρπηξ, ηκος, ὁ, ποι. βλαστός, κλάδος, „κλωνάρι“, Φ 38 †, (ἐκ τῆς ῥίζ. ορ- κατὰ τὸν Λόβεκκ).

ὄρσας, ὄρσασκε, ὄρσεο, συνῃρ. ὄρσεϊ, καὶ ὄρσο, ἴδ. ὄρνυμι.

Ὀρσίλοχος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἀλφειοῦ, πατὴρ τοῦ Διοκλέους, βασιλεὺς τῶν ἐν Μεσσηνίᾳ Φηρῶν, Ε 546, γ 488, φ 16. 2) υἱὸς τοῦ Διοκλέους, ἀδελφὸς τοῦ Κρήθωνος, Ε 542, 549. 3) εἷς τῶν Τρώων, Θ 274. 4) πλαστός τις υἱὸς τοῦ Ἰδομενέως, ν 260.

ὀρσοθύρη [..ᴗ.], ἡ (ὄρνυμι, θύρα), ὀρσοθύρα, θύρα τις τοῦ μεγάρου (δηλ. τῆς μεγάλης αἰθούσης τῶν ἀνδρῶν ‖. ἢ κατὰ τὸν Ἀμεῖν τοῦ μυχοῦ τοῦ μεγάρου, ὅπου αὐτὸς ὁρίζει κατὰ τὸν Ῥούμπφ ἀκριβῶς πάνυ τὴν θέσιν τῆς ὀρσοθύρας ἐν τῷ σχεδίῳ τῆς Ὁμηρικῆς οἰκίας, τῷ προσηρτημένῳ εἰς τὴν τελευταίαν ἔκδοσιν τῆς Ὀδυσσείας), πλαγίως ἀπέναντι τῆς κυρίας εἰσόδου, τοσοῦτον δὲ ὑψηλότερον τοῦ ἐδάφους κειμένη, ὥστε εὐκόλως μὲν ἀνέβαινέ τις εἰς αὐτὴν διὰ κλίμακος, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης ἦτο ἠναγκασμένος νὰ ἀναπηδήσῃ· ἔφερε δὲ εἰς τὴν λεγομένην λαύρην (ἴδ. τ. λ.) δι' ἄλλης πάλιν ἔξωθεν προσηρμοσμένης κλίμακος, Ὀδ. χ 126, 333. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ὄρρος (=ὀρροπύγιον) καὶ θύρα, οἱονεὶ „κωλοθύρα“, ὀπισθία θύρα, φέρουσα ἐκ τοῦ μεγάρου διὰ τῆς αὐλῆς εἰς τὴν ὁδόν· ‖. κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον ἀντὶ τοῦ ὀρθοθύρη).

ὀρσολοπεύω, ποι. προσβάλλω τινά, ἐπιπίπτω κατά τινος, «λοιδορῶ, πολεμῶ» κατὰ τὸν Φώτιον, ἢ σύρω τῇδε κἀκεῖσε «ταράττω, διαπολεμῶ» κατὰ τὸν Ἡσύχιον, Υ. Ἑρμ. 308 (ἐκ τοῦ ὀρσόλοπος = ὁ ἐκ τῆς ὁρμῆς ἢ τοῦ θυμοῦ ἔχων τὰς τρίχας ἀνασηκωμένας ἢ τοῦ ἄλλου σηκώνων τὰς τρίχας, ἐκ τοῦ ορ-, ὄρνυμι καὶ λόπος, λόφος).

Ὀρτυγίη [.ᴗᴗ.], ἡ, (κυρ. Ὀρτύγοτοπος ἐκ τοῦ ὄρτυξ) μυθικὴ τις χώρα, ἣν ὁ ποιητὴς φαντάζεται πλησίον τῆς Συρίης (ἴδ. τ. λ.) κειμένην, ο 404, ἔνθα ἡ Ἄρτεμις ἐφόνευσε τὸν Ὠρίωνα, ε 123. Ἐν δὲ τῷ Υ. Ἀπ. 16 μνημονεύεται ἡ Ὀρτ. ὡς τόπος τῆς γεννήσεως τῆς Ἀρτέμιδος πλησίον τῆς Δήλου, ἐν ᾗ ἐγεννήθη ὁ Ἀπόλλων. (Καὶ ὡς τοιαύτη ἐξελαμβάνετο ἡ μικρὰ παρὰ τὴν Δῆλον νῆσος Ῥήνεια· ἐν δὲ τοῖς χωρίοις τῆς Ὀδ. οἱ παλαιοὶ ἑρμηνευταὶ ἐνόουν ὡς Ὀρτυγίαν τὴν Δῆλον. Ἀλλ' ἡ ἑρμηνεία αὕτη εἶνε ἀνυπόστατος· ἴδ. τὰ πλειότερα ἐν λ. Συρίη καὶ τροπή).

ὀρυκτός, ή, όν (ὀρύσσω), ὀρυκτός, „σκαμμένος“, «τάφρος» Ἰλ. Θ 179, Ι 67 κ. ἀ.

ὀρυμαγδός [.ᴗ..], ὁ, ποι. τύρβη, θόρυβος, ταραχή, καὶ μάλιστα πολλῶν συνηθροισμένων ἢ

κινουμένων ἀτόμων καὶ πρὸ πάντων ἀνθρώπων, οἷον πολεμιστῶν, Β 810, Ι 248 κ. ἀ. «ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν αἰχμητάων» Ρ 740, τῶν μνηστήρων, α 133, κυνῶν καὶ κυνηγῶν, Κ 185, Σπανιώτερον ἐπὶ τοῦ πατάγου ἀψύχων πραγμάτων, οἷον τῆς τεμνομένης ὕλης, Π 633, τοῦ ὁρμητικοῦ ποταμοῦ, Φ 256, τῶν ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ συμπαρασυρομένων πετρῶν, Φ 313, φορτίου ξύλων κατὰ γῆς ριπτομένου, ι 213. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος· κατὰ τοὺς παλαιοὺς πιθανώτατα κατὰ μετάθεσιν ἐκ τοῦ ὀρυγμός (= βρυχμός), ὀρυγμαδος).

ὀρύσσω, ἀόρ. ὄρυξα, παρ' Ὁμ. πάντοτε ἀναύξ. ὀρύττω, „σκάπτω", «τάφρον» Η 341, 440, «βόθρον» κ 517· ἀνορύττω, ἀνασκάπτω, «μῶλυ» κ 305.

ὀρφανικός, ἡ, όν, ποι. ἀντὶ τοῦ „ὀρφανός", ὠρφανευμένος, ὁ ἄνευ πατρὸς ἢ μητρός, «παῖς» Ἰλ. Ζ 432, Λ 394, «ὀρφ. ἦμαρ» ἡ ἡμέρα τῆς ὀρφανώσεως, Χ 490.

ὀρφανός [.⏑.], ἡ, όν, „ὀρφανός" (προφ. „ἀρφανός"), υ 68. (‖. Συγγ. τῷ Λατ. orbus, παλαιῷ Γερμ. arbja).

ὀρφναῖος, η, ον, ποι. (ὄρφνη), ζοφερός, σκοτεινός, «νύξ» Ὑ. Ἑρμ. 97· «νύκτα δι' ὀρφναίην» Κ 83, 276, 386, ι 143 κ. ἀ.

ὄρχαμος [.⏑.], ὁ, ποι. ἀρχηγός, ἡγεμών, πάντοτε μετὰ τῆς γεν. «ἀνδρῶν» καὶ «λαῶν» Β 837, δ 316 κ. ἀ., ὡσαύτως λέγεται καὶ ὁ συβώτης Εὔμαιος ο 351, 389, π 36 ᾗ ὁ βουκόλος Φιλοίτιος, υ 185, 254· ἀπολ. Βατρ. 365. (Πιθανῶς συγγ. τοῦ ἄρχω κατὰ τὸν Κούρτιον, καὶ ὄχι κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ὀρέχω, ὄρχος, οἱονεὶ: ὁ διευθύνων, ὁ διατάττων).

ὄρχατος [.⏑.], ὁ, ποι. (κατ' ἐπέκτ. ἐκ τοῦ ὄρχος), ἡ κατὰ στοίχους, δενδροστοιχίας πεφυτευμένη φυτεία, „φυτειά", «φυτῶν» κῆπος δενδρόφυτος, Ξ 123, η 112, ω 222, 245 257, 258. (Ὁ Δοιδερλ. θεωρεῖ τὸ ὄν. συνώνυμον τοῦ ὄρχος).

ὀρχέομαι, ἀποθ., παρατ. γ'. πληθ. Ἰων. ὠρχεῦντο, ἀόρ. ὠρχησάμην, σκιρτῶ, „χοροπηδῶ, ἀρχιοῦμαι", Σ 594, υ 371, 377 ξ 465. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. συγγ. τῷ ὄρχος, ὅπως καὶ τὸ Γερμ. Reigen=χορὸς συγγενεύει μὲ τὸ Reihe = σειρά). Ἐκ τούτου

ὀρχηθμός, ὁ, Ἰων. ᾗ ποι., ὄρχησις, „χορός", Ν 637, θ 263, ψ 134 κ. ἀ.

ὀρχηστήρ, ῆρος, ὁ, ποι., Σ 494 † καὶ ὀρχηστής, οῦ (ὀρχέομαι), χορευτής, Ἰλ. Π 617, Ω 261.

ὀρχηστύς, ύος, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ὄρχησις, „χορός", Ν 731, α 152 κ. ἀ. Ἡ δοτ. συναιρεῖται: ὀρχηστυῖ, θ 253, ρ 605.

Ὀρχομενός, ὁ, 1) ὁ «Μινυήιος» (Μινύειος), ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Βοιωτίας ἐπὶ τῆς ἐκβολῆς τοῦ Κηφισσοῦ εἰς τὴν Κωπαΐδα, πρωτεύουσα τοῦ κράτους τῶν Μινυῶν, ἀξιομνημόνευτος διὰ τὸν θησαυρὸν τοῦ Μινύου, Β 511, λ 284. (Ὅσα τῆς πόλεως ταύτης ἐρείπια σώζονται σήμερον πλησίον τοῦ χωρίου „Σκριποῦς", ἀνήκουσι πάντα, πλὴν τῶν τοῦ θησαυροῦ, εἰς τὴν νέαν πόλιν τὴν μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην ἐπὶ τῆς παλαιᾶς κτισθεῖσαν). 2) πόλις τῆς Ἀρκαδίας, ἐπὶ λόφου τινὸς μεμονωμένου καὶ ὑψηλοῦ 2912 πόδ., (‖. ἐπὶ τῆς πλατείας κορυφῆς τοῦ ὁποίου ἐπὶ μὲν τοῦ Ὁμήρου ἦτο κτισμένη ἡ πόλις, μετέπειτα δὲ μόνον ἡ ἀκρόπολις, καὶ ὡς τοιαύτη διετέλεσεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον ὀχυρά. Ἐρείπια αὐτῆς σώζονται μάλιστα κατὰ τὰ πλάγια τοῦ λόφου καὶ ἀλλαχοῦ διεσπαρμένα. Εἰς τὴν ὑπώρειαν αὐτοῦ κεῖται τὸ σημερινὸν χωρίον Καλπάκι, ὅπερ δὲν παράγεται κατὰ τὸν Ε. Κούρτιον ἐκ τοῦ κάλπη, ἀλλ' εἶνε Τουρκικόν, καὶ ἐδόθη κυρ. ἐκ τοῦ σχήματος τοῦ ὑπερκειμένου λόφου, ὅπερ ὁμοιάζει μὲ τὸ Τουρκικὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τὸ λεγόμενον καλπάκι), Β 605, πιθανῶς δὲ κατὰ τὸν Εὐστάθιον καὶ Ε. Κούρτιον καὶ λ 459.

ὄρχος, ὁ, στοῖχος, σειρά, „ἀράδα", δένδρων ἢ κλημάτων, καὶ ἐν γέν. κατὰ τὸν Ἀπολλών. «φυτεία ἐπίστοιχος», Ὀδ. η 127, ω 341. (Κατά τινας τῶν παλαιῶν καὶ τὸν Λόβεκκ ἐκ τοῦ ἔρχομαι· κατ' ἄλλους δὲ καὶ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ὀρέγω, οἱονεὶ ὁ ἐκτεινόμενος).

ὄρωρε, ὀρώρεται, ἴδ. ὄρνυμι.

ὀρώρει, ἴδ. ὄρνυμι καὶ ὄρομαι.

ὀρωρέχαται καὶ ὀρωρέχατο, ἴδ. ὀρέγω.

1. ὅς, ἥ, ὅ, ἀναφορ. καὶ δεικτικ. ἀντωνυμία, γεν. οὗ, ἧς, οὗ, ἐπικ. καὶ ὅου, Β 325, α 70, Ὑ. Ἀπ. 156 (τὸν τύπον τοῦτον θέλει ὁ Ἄρενς νὰ μεταβάλῃ εἰς ὅο) ᾗ ἥης ἀντὶ τοῦ ἧς, Π 208. Δοτ. πληθ. παρ' Ὁμ. ᾗς, ᾗσι.

Ι.) Ἀναφορ. ἀντωνυμία, ὅστις, ἥτις, ὅ,τι, ὁ ὁποῖος, ἡ ὁποία, τὸ ὁποῖον, συχν. παρ' Ὁμ, ὅστις ὅμως μεταχειρίζεται καὶ τὴν ὅ, ἥ, τό ὡς τοιαύτην. Α'.) Ἰδιωτισμοί τινες περὶ τὴν χρῆσιν τῆς ὅς καὶ τῶν λοιπῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν, ὅστε, ὅσπερ κτλ. 1) Ἐνίοτε τίθεται ὄχι ἐν ἀρχῇ τῶν ἀναφορικῶν λόγων, κατὰ τὴν φυσικὴν καὶ συνήθη τάξιν, ἀλλὰ κατόπιν λέξεως, ἥτις πρόκειται μᾶλλον νὰ ἐξαρθῇ, «διαμπερὲς ἥ σε φυλάσσω» υ 47. Ἡ διαιρετικὴ γενικὴ τίθεται καὶ πρὸ καὶ μετὰ τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν, «ὅτεῳ μαρναμένων» Μ 428 κ. ἀ., «δμωάων ἥτις ἀρίστη» π 25 κ. ἀ. 2) Πολλάκις τὸ δεικτικόν, εἰς ὃ τὸ ἀναφορικὸν ἀναφέρεται, παραλείπεται, εἴτε ὁμόπτωτον εἴτε ἑτερόπτωτον εἶνε πρὸς τὸ ἀναφορικόν, «καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσι» ἐξυπακ. ταύτῃ, λ 434. 3) Πολλάκις τὸ ἀναφορικὸν δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὸ ἀναφερόμενον οὐσιαστικόν (κατὰ τὸ σχῆμα κατὰ σύνεσιν)· ἀ.) κατὰ γένος, «Διὸς τέκος, ἥτε» Κ 278, «φίλον θάλος, ὃν τέκεν αὐτή» Χ 87· β'.) κατ' ἀριθμόν, ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ἦνε περιληπτικόν, «λαὸν Τρωικόν, οὓς» Π 369, «Τηλέπυλον

Λαισρυγονίην, οἵ κτὲ » ἔνθα τὸ ἀναφορικὸν ἀναφέρεται εἰς τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως, ψ 319. Ὅταν δὲ τὸ ἀναφερόμενον οὐσιαστικὸν σημαίνῃ ἓν μόνον ἄτομον, τότε τὸ πληθ. ἀναφορικὸν ἀναφέρεται εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ δηλούμενον εἶδος, π. χ. « κῆτος, ἅ (κήτη δηλ.) .... βόσκει » μ 97, « ἦ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἳ οὐρανὸν ἔχουσιν » τ 40. 4) Ἡ ἀναφορικὴ πρότασις προηγεῖται τῆς δεικτικῆς, Ι 131, Ρ 640, Σ 460 κ. ἀ. 5) Ὅταν συμπίπτωσι δύω ἢ τρεῖς ἀλλεπάλληλοι διὰ τοῦ Καί, Τέ, Δέ συμπλεκόμεναι ἀναφορικαὶ προτάσεις, διάφορον πτῶσιν τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας ἀπαιτοῦσαι, τότε ὁ Ὅμ. ἐν τῇ δευτέρᾳ ἢ παραλείπει τὴν ἀναφορικήν, οἷον « δοίη δ' ᾧ κ' ἐθέλοι καὶ οἱ (ἀντὶ τοῦ: καὶ ὅς οἱ) κεχαρισμένος ἔλθοι » 6 54, Γ 235, α 161 κ. ἀ., ἢ ἀντὶ τῆς ἀναφορικῆς θέτει τὴν δεικτικὴν ἢ προσωπικὴν ἀντωνυμίαν [καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τοῦτο συνηθέστατον], οἷον « ἦ γὰρ οἴομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὅς—μέγα κρατέει καὶ οἱ (ἀντὶ τοῦ: καὶ ᾧ) πείθονται Ἀχαιοί » Α 79, Ξ 94, θ 576 κ. ἀ. 6) Καθ' ἕλξιν ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία λαμβάνει τὴν πτῶσιν ὄχι τὴν ὑπὸ τῆς συντάξεως ἀπαιτουμένην, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἀναφερομένου, οἷον « τῆς γενεῆς, ἧς—δῶκε » ἀντὶ τοῦ: ἣν δῶκε, Ε 265 (ἔνθα ὅμως ἡ γενικὴ δύναται κατὰ τὸν Φαῖσιν νὰ ἑρμηνευθῇ: ἐξ ἧς)· ὡσαύτως « τιμῆς ἀπονήμενος, ἧπερ ἄνασσες » ἀπολαύων τῆς τιμῆς, ἣν ὡς ἄναξ ἐλάμβανες, ω 30, ᾧ Ψ 649. (‖. Ἀλλ' ὁ Κρύγερος πιστεύει μᾶλλον ὅτι παρ' Ὅμ. δὲν εὑρίσκεται τὸ σχῆμα τῆς ἕλξεως ἢ ἀφομοιώσεως κατ' αὐτόν). 7) Κατ' ἀντίστροφον ἕλξιν τὸ ἀναφερόμενον οὐσιαστικὸν λαμβάνει τὴν πτῶσιν τῆς ἀναφορικ. ἀντωνυμίας, « ἄλλου δ' οὔ τευ οἶδα, τεῦ ἂν κλυτὰ τεύχεα δύω » ἀντὶ τοῦ: ἄλλον δ' οὔ τινα οἶδα, τεῦ κτλ., Σ 192, πρβλ. Κ 416, Ξ 371. 8) Πολλάκις τὸ ἀναφερόμενον ὄνομα μετατίθεται καθ' ὑπέρβασιν εἰς τὴν ἀναφορικὴν πρότασιν, οἷον « οὐδὲ τὰ ἤδη ἅ ῥα Ζεὺς μήδετο ἔργα » ἀντὶ τοῦ: τὰ ἔργα ἅ ῥα Ζ. μ., Β 38, Σ 460 κ. ἀ., ὅτε πολλάκις καὶ ἕλξις γίνεται, οἷον « τὰς μέν οἱ δώσω, μετὰ δ' ἔσσεται ἥν ποτ' ἀπηύρων κούρην Βρισῆος » ἀντὶ τοῦ: μετὰ δ' ἔσσεται κούρη Βρισ., ἥν ποτ' ἀπ., Ι 130, πρβλ. Η 186, α 76, δ 11 κ. ἀ. 9) Πολλάκις ἀναφορικαὶ προτάσεις τίθενται ἀντ' ἄλλου εἴδους προτάσεων (ὅτε τὸ ῥῆμα τίθεται καθ' ἣν ἔγκλισιν αὗται ἀπαιτοῦσι)· ἀ.) ἀντὶ ὑποθετικῶν, « βέλτερον ὅς (=ἐάν τις) φεύγων προφύγῃ κακὸν ἠὲ ἁλώῃ » Ξ 81, « ἶσόν τοι κακὸν ἔσθ' ὅς τ' (= εἴ τις) οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι ξεῖνον ἐποτρύνει καὶ ὅς ἐσσύμενον κατερύκει » ο 73· ὡσαύτως « οὕτω γάρ κέν μοι εὐκλείη—εἴη—ὅς (ἀναφέρεται εἰς τὸ « μοι » καὶ = εἰ ἐγώ) σε—αὖτις κτείναιμι » ξ 405· β΄.) ἀντὶ τελικῶν, « τόν γ' εἴ πως σὺ δύναιο—λελαβέσθαι, ὅς κεν (= ἵνα, ὡς ἄν) τοι εἴπῃσιν ὁδόν » δ 389, κ 539, πρβλ. Φ 127· γ΄.) ἀντὶ αἰτιολογικῶν, « νῦν δὲ τόδε μέγ' ἄριστον .... ἔρεξεν, ὅς (=ἐπειδή, Λατ. quippe qui) τὸν λωβητῆρα ἔσχ' ἀγοράων » Β 275, πρβλ. σ 222, ἔνθα τὸ « ὅς ἔασας » = ὅτι σὺ ἔασας. Β΄.) Συντάσσεται 1) μεθ' ὁριστικῆς, ἀ.) ὅταν σημαίνῃ τι θετικὸν ᾧ πραγματικόν, Α 37 κ. ὅπ. ἀλλαχοῦ. Ἐνίοτε ὁ μέλλων τῆς ὁριστικῆς λαμβάνει καὶ τὸ μόριον Κέ, ἴδ. κέ Α΄. 2, γ΄.)· β΄.) μεθ' ὁριστ. τῶν παρῳχημένων χρόνων καὶ τοῦ Ἄν ἢ Κέ, ἴδ. κέ Α΄. 2, β΄.). 2) μεθ' ὑποτακτικῆς μόνον ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ μέλλοντος· ἀ.) ὅταν ἐκφράζηταί τι ὡς προσδοκώμενον, ὥστε τότε ἡ ὑποτακτικὴ εἶνε σχεδὸν ταὐτοσήμαντος τῷ μέλλοντι, « νῦν δ' οὐκ ἔσθ' ὅστις θάνατον φύγῃ » Χ 104, πρβλ. Γ 287, 460, σ 335 (ἴδε ὅμως καὶ 3) ἐν τέλει)· β΄.) ἐν ἀοριστολογίαις ἐν αἷς Ἀττικ. τίθεται καὶ τὸ μόρ. Ἄν (ἴδ. ὁππότε 2, β΄.)) « πολλὰ ἄλγεα ἔχει πατρὸς πατῆς οἰχομένοιο, ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοσσητῆρες ἔωσι » δ 164, πρβλ. α 416 κ. ἀ. Ὅθεν μετὰ τοῦ Ἄν « ὅς ἄν, ὅ κε » ὅποιος καὶ ἄν, ἴδ. ἂν Β΄. 2) καὶ κέ Β΄., 2, β΄.) καὶ ἐν παρομοιώσει Ν 63, Ρ 110. 3) μετ' εὐκτικ. α΄.) ἄνευ τοῦ Ἄν, ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου ἐν τῇ κυρίᾳ, καθ' ἃς περιστάσεις τίθεται ὑποτακτική, ἀρχικοῦ χρόνου ἡγουμένου, Κ 20, 489 κ. ἀ. β΄.) ὡσαύτως ἄνευ τοῦ Ἄν ἐπὶ εὐχῆς Ξ 107, Ρ 640 κ. ἀ. γ΄.) μετὰ τοῦ Κέ, καθ' ἃς περιστάσεις τὸ λεγόμενον θεωρεῖται ὡς ἁπλοῦν διανόημα ἢ γνώμη τοῦ λέγοντος, ἡ δὲ εὐκτικὴ ὡς μετριωτέρα ἔκφρασις ἀντὶ τῆς ὁριστικῆς, ἴδ. κέ, Γ΄, 2). Ἐνίοτε ἀναλύονται τοιαῦται προτάσεις εἰς ἐπόμενα ὑποθετικῶν λόγων, ὧν τὸ ἡγούμενον ἐξυπακούεται, π. χ. « ἀλλ' ἄγε τινὰ μάντιν ἐρείομεν, ὅς κ' εἴποι » ὅστις ἤθελεν εἴπῃ (ἐρωτώμενος δηλ.) Α 64· (ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. ἔγραψεν: ὅς Γείπῃ = ὅς ἐρεῖ, ἴδ. ἀνωτέρω 2, ἀ.). Γ΄.) Ἐπιῤῥηματικὴ χρῆσίς τινων πτώσεων· ἀ.) τῆς γενικ. καὶ δυτ. οὗ, ᾧ, ἧκι, ἴδ. τὰ; λ.· β΄.) τῆς αἰτ. τοῦ οὐδ. ὅ = ὅτι, Ε 433, Θ 32, λ 540 κ. ἀ., ὡσαύτως « ὅ τ' » = ὅτι τε, Α 244. Ἀναφέρεται καὶ εἰς προηγουμένην δεικτ. ἀντωνυμίαν, Α 120, Θ 362, Ι 493, Ρ 207· γ΄.) ἐξ οὗ, ἴδ. ἐκ 2). Δ΄.) μετὰ μορίων, οἷον « ὅς δή » ὅστις δά, ἢ ὅστις ἤδη, Φ 315, Ω 167, 6 284 κ. ἀ.

ΙΙ.) ὡς δεικτικὴ ἀντωνυμία ἀντὶ τῆς οὗτος, συνήθως μετὰ τοῦ « οὐδέ, μηδέ, γάρ, καί » οἷον « ὡς ἢ δύσετ' Ἀχαιῶν ἔθνος » Ρ 551, « ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων » Ψ 9, πρβλ. Φ 198, α 286 κ. ἀ. Πολλάκις ἀναφέρεται εἰς προηγούμενόν τι ἀναφορικόν, οἷον « μηδ' ὅν τινα γαστέρι μήτηρ φέροι, μηδ' ὃς φύγοι » μηδ' ἐκεῖνος, Ζ 59, Η 160, δ 653.

2. ὅε, ἥ, ὅν (Φός, Φή, Φόν), γεν. τοῦ ἐνικ. οἷο (Φοῖο), Γ 333, Υ 235, α 78, 444 κ. ἀ. ποι. ᾧ ἰδίως ἐπικ. ἀντωνυμία κτητικὴ γ΄. προσώπου ἀντὶ τῆς ἑός, ἑή, ἑόν, „ἰδικός, ἡ, όν, του, της, του" συχνὰ παρ' Ὁμ. εἴτε προτασσόμενον εἴτ' ἐπιτασσόμενον τοῦ ὀνόματος τοῦ

προσδιοριζομένου, «ἧς νηός, οἵσι φίλοισι, θυγατέρος ἧς, τέκεϊ ᾧ κ. τ. τ.» καὶ μετὰ τοῦ ἄρθρου «τὸ δν μένος» Φ 308 κ. ἀ. «τὰ ἃ κῆλα» Μ 153, «τὰ ἃ πρὸς δώματα» Ο 58· κατ' αἰτιατ. μετὰ τοῦ ἐγκλιτικοῦ Δε, οἷον «ὄνδε δόμονδε» ἴδ. ΔΌΜΟΣ καὶ ΔΕ.— Ἀμφίβολα εἶνε τὰ χωρία, ἐν οἷς κεῖται ἀντὶ τῆς τοῦ β'. καὶ γ'. προσώπου, οἷον α 402 (ἔνθα ὁ Βέκκ., Δίνδορφ. καὶ οἱ μετ' αὐτούς (πλὴν ὁ Ἀμεῖς) ἔγραψαν «σοῖσι» ἀντὶ τοῦ: οἷσι) καὶ ι 28 (ἔνθα κεῖται ἀντὶ τοῦ ἐμός· ἀλλ' ὀρθότερον ἑρμηνεύεται ἴδιος, οἰκεῖος, ὅπως ὁ Ἀμεῖς ἑρμηνεύει καὶ τὸ ἀνωτέρω α 402) καὶ ν 328 (ἀλλ' ὁ στίχος οὗτος μετὰ τῶν ἑπομένων τριῶν ἔκπαλαι νοθεύεται).

ὁσάκι [.⏑.], μόνον ἐν τῷ ἐπ. τύπῳ ὁσσάκι, ὁσάκις, „ὅσαις φοραῖς", Φ 265, Χ 194, λ 585.

ὁσάτιος [.⏑⏑.], η, ον καὶ ὁσσ. ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὅσος, «λαός» Ε 758 †.

ὁσίη, ἡ, 1) τὸ ὅσιον, τουτέστι τὸ θεῖον ἢ φυσικὸν δίκαιον, καὶ πᾶν ὅ,τι ὑπ' αὐτοῦ εἶνε καθιερωμένον καὶ συγχωρεῖται, ὅθεν «οὐχ ὁσίη» μετ' ἀπρφ.=[οὐ θέμις] δὲν εἶνε θεμιτόν, συγχωρημένον κατὰ τὸ φυσικὸν δίκαιον, π 423, χ 412, «ἐκ πάσης ὁσίης» ἐκ παντὸς δικαίου, „μὲ ὅλον τὸ δίκαιον", Ὑ. Ἑρμ. 470. 2) ἡ ἱερὰ τελετή, ἱεροπραξία, τὸ ἱερὸν ἔθιμον κατά τε τὰς θυσίας καὶ τὴν λατρείαν τῶν θεῶν, Ὑ. Ἀπ. 237, «ὁσίη κρεάων» ἱεροπραξία, ὅ ἐ. Θυσία τῶν κρεάτων, Ὑ. Ἑρμ. 130, «ὁσίης ἐπιβῆναι» εἰς τὴν ἱεροπραξίαν προβαίνω, Ὑ. Ἑρμ. 173, Δήμ. 211. Ἐκ τοῦ

ὅσιος, η, ον, κυρ. θεμιτός· ἐπὶ δὲ προσώπων εὐσεβής, ὅσιος, Ἐπιγ. 6, 6.

ὅσος, η, ον, ᾳ ἐπικ. ὅσσος, ἀμφότεροι οἱ τύποι παρ' Ὁμ. 1) „ὅσος", (‖. καὶ ἐν ἐξηρτημένῃ ἐρωτήσει „πόσος") ἐπὶ τόπου, χρόνου, ἀριθμοῦ καὶ βαθμοῦ· καὶ πολλάκις μὲν ἀνταποδίδεται εἰς τὴν «τόσος» Ι 127, Ω 670 κ. ἀ. ἐνίοτε ὅμως ἐξυπακούεται ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία, «τὴν δὲ γυναῖκα εὗρον ὅσην τ' ὄρεος κορυφήν» τόσον ὑψηλήν, ὅση εἶνε τοῦ ὄρους ἡ κορ., κ 113, «φωνὴ μὲν ὅση σκύλακος» μ 86· ἄλλοτε ἀναφέρεται εἰς ἄλλο τι ποσότητος ἐπίθ. «πᾶς» ἢ «πολύς», οἷον «χῶρον ἅπαντα, ὅσσον ἐπεῖχε νέκυς» Ψ 190, ἴδ. καὶ κατωτέρω· καὶ μετὰ γενικ. διαιρετ. «ὅσον πένθεος» ὅσον μέρος τοῦ πένθους, ὅ ἐ. ὅσον πένθος Λ 658, «ὅσος τις» πόσος περίπου, „σὰν πόσος", κ 45· β'.) κατὰ πληθ. „ὅσοι, ὁπόσοι, πόσοι", «Τρῶας ἐξάσθαι, ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασι», Β 125 κ. ἀ. «πάντα ὅσα» Χ 115 κ. ἀ. «πολλὰ ὅσσα» Χ 380 κ. ἀ., μετὰ γενικῆς διαιρετ. «Τρώων ὅσσοι ἄριστοι» Μ 13, «ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά» κυρ. πλάγιον ἐπιφώνημα: τόσον ἀπεριγράπτως πολλὰ εἶνε ταῦτα! ὅ ἐ. ἐὰν κρίνῃ τις ἐκ τούτων, τὰ ὁποῖα εἶνε ἀπεριγράπτως πολλά, δ 75. 2) Τὸ οὐδ. ἐν. ὅσον, ἐπ. ὅσσον ἐκλαμβάνετ. ὡς ἐπίῤῥ. ὅσον, ὁπόσον καὶ ἐπὶ ἐξηρτημένης ἐρωτήσεως πόσον, ἀναφέρεται εἰς τὸ «τόσον» Ε 786, Φ 371, δ 356, Ε 860 «ὅσον ἐς Σκαιὰς πύλας ἵκανεν» ἐπὶ τοσοῦτον, ὅσον τὸ μέχρι τῶν Σκαιῶν πυλῶν, ὅ ἐ. μόνον μέχρι τῶν Σκαιῶν πυλῶν ἔφθανεν, Ι 359, ὡσαύτως «ὅσον τ' ὄργυιαν» τόσον, ὅση εἶνε μία ὀργυιά, „ὡς μίαν ὀργυιάν", ι 325, «τὸ μὲν εἰσχομεν ὅσσον θ' ἱστόν» ἐθεωροῦμεν κατὰ τὴν παραβολὴν ὅτι εἶνε τόσον, ὅσος εἶνε ὁ ἱστός, „τὸ παρωμοιάζαμεν ἴσα μὲ κατάρτι", ι 321 ἐξ. (Ἐν πᾶσι τούτοις γίνεται εἴδός τι ἔλξεως ἢ, ὅπως ὁ Ἀμεῖς νομίζει, βραχυλογίας), πρβλ. καὶ τὸ ἀνωτέρω Κ 113, καὶ «ὅσον τ' ἐπὶ ἥμισυ» ἐπὶ τοσοῦτον, ὅσον εἶνε τὸ ἥμισυ, „ἴσα μὲ τὸ μισό", ν 114· γ'.) «ὅσον ἐπί, ὅσον τ' ἐπί» ἀντὶ τοῦ ἐφ' ὅσον, Β 616, Γ 12, Ο 358, Φ 231, ν 114, «καί μοι ὑποστήτω, ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι» ἂς ὑποχωρήσῃ εἰς ἐμὲ (κατὰ τοσοῦτον) καθ' ὅσον εἶμαι βασιλ., Ι 160· δ'.) μετὰ συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν, Π 722, «ὅσον ἐγὼ - ἀτιμοτάτη εἰμί» πόσον ἀτιμοτάτη, εἰς ποῖον βαθμὸν ἀτιμοτάτη, Α 516, Θ 17, η 317 κ. ἀ. Περὶ τοῦ «ὅσος τε καὶ ὅσος περ» ἴδ. ΤΕ καὶ ΠΕΡ.

ὅσπερ, ἐπ. καὶ ὅπερ, ἥπερ, ὅπερ, Θ 114, Φ 107, δοτ. τῇπερ δ 565, πληθ. ὁν. τοίπερ ν 130, γενικὴ τῶνπερ Ν 638. Σήμερον γράφεται ὀρθότερον διηρημένως ὅς (ὅ) περ, ἥ περ, ὅ περ, παρεμβαλλομένης ἐνίοτε καὶ ἄλλης λέξεως εἰς τὸ μεταξύ, «ὅς ῥ' ἔβαλέν περ» Δ 524, «οἵ τὸ πάρος περ» Ν 101 κ. ἀ. Τὸ προσαρτώμενον ἐπιτατικὸν μόριον Πέρ σημαίνει ἀ.) ὅτι ἀναφορικὴ καὶ κυρία πρότασις ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἔκτασιν, αὐτὸς οὗτος ὅστις, „αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁποῦ" «θεός, ὅσπερ ἔφηνεν» ὁ ἴδιος ὁ θεός, ὅστις τὸν ἐφανέρωσεν, Β 318, πρβλ. Δ 524, Ι 367· ἢ β'.) ὅτι αἱ δύω προτάσεις ἐναντιωματικῶς ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας, «ὑπόσχεσις ἥν περ ὑπέσταν» τὴν ὁποίαν ἐντούτοις σοὶ ὑπεσχέθησαν, Β 286, Ζ 100, υ 46. Πολλάκις ὅμως μένει ὅλως ἀμετάφραστον, ἴδ. ΠΕΡ. Ἡ δοτ. τοῦ θηλ. ΗΠΕΡ καὶ Ἰων. ΤΗΠΕΡ λαμβάνεται ὡς ἐπίῤῥ. ἀ.) δι' ὁποίας ὁδοῦ, καθ' ὁποίαν διεύθυνσιν, Ζ 41, Μ 33, Φ 4, δ 565· β'.) καθώς, Η 286, «ἧπερ δή» Ι 310.

ὄσσα, ἡ, 1) φωνή, ἦχος, τόνος, οἷος τῆς κιθάρας, Ὑ. Ἑρμ. 443. 2) φωνή, φήμη, λόγος, μάλιστα ὁ ἀδέσποτος, ὅστις διὰ τοῦτο, ὡς καὶ πάντα, ὧν ἡ ἀρχὴ καὶ ὁ λόγος ἄγνωστος, θεωρεῖται ὡς ἐκ θεοῦ πηγάζων, α 282, ϛ 216. (Κατὰ μὲν τοὺς παλαιοὺς ἐκ τοῦ ὄσσομαι· κατὰ δὲ Βούττμ. ἐκ τοῦ ὄψ, ἔπος, ‖. Λατιν. vox, Σανσκρ. vak'. ἑπομένως ἐξ ἄλλης ῥίζης ἢ, ὅπως νομίζει ὁ Λόβεκκ, ἐκ τῆς τοῦ ὄσσομαι, ἥτις εὑρίσκεται ἄνευ ἴχνους διγάμματος ἐν τοῖς ἑξῆς: Λατ. oc-ulus, Σλαυ. ok-o, Σανσκρ. ak-, Βοιωτ. ὄκ-τ-αλλος=ὀφθαλμός, «ὄκκον, ὀφθαλμόν» Ἡσύχ.).—Ὄσσα, ἡ, ὡς κύριον ὄνομα ἡ Ὄσσα, Φήμη, ἡ ἄγγελος τοῦ Διός, Β 93, ω 413.

Ὄσσα, ἡ, ὄρος τῆς Θεσσαλίας, περιβόητον ὡς ἐνδιαίτημα τῶν Κενταύρων, τὰ νῦν „Κίσσαβος“, λ 315.

ὄσσα, ὀσσάκι, ὀσσάτιος ἐπ. ἀντὶ τοῦ ὅσα κτλ., ἅπερ ἴδε.

ὄσσε, μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ., κατά τινας μὲν δυϊκὸς (κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ ὄσσεε), κατ' ἄλλους δὲ πληθ. (κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ ὄσσεα) γέν. οὐδετ., οἱ ὀφθαλμοί, „τὰ ὄμματα“ Ὁμ. πλχ. Ὁ προσδιορισμὸς τίθεται κατὰ δυϊκ. «ὄσσε φαεινώ» Ν 3, Ξ 236, καὶ κατὰ πληθ. Ν 435 καὶ 616 (ὅπου ἄνευ βλάβης τοῦ μέτρου ἐδύνατο νὰ τεθῇ ὁ δυϊκός). Τὸ δὲ ῥῆμα τίθεται ἑνικ. Μ 466, Ψ 477, ζ 131, πληθυντ. ν 617, π 792, ρ 695, τ 17 κ. ἀ., δυϊκῶς, Ο 608, Ρ 679. Ὁ πληθ. «ὄσσοις» Ὕμ. 31, 9. Οἱ γραμματικοὶ παραδέχονται ὡς ὀνομ. ὁ ὄσσος; ἢ τὸ ὄσσος; (‖. Περὶ τῆς ἐτυμολογ., ἴδ. ὄσσα). Ἐκ τούτου:

ὄσσομαι, ἐπ., ἀποθ., μόνον κατ' ἐνεστῶτα καὶ παρατ., κυρ. διὰ τῶν ὀφθαλμῶν θεῶμαι, ἐπομένως: βλέπω, κυττάζω, (‖. πρβλ. τῆς καθομιλ. τὸ „ὀμματιάζω“), πρβλ. τὸ σύνθ. προτιόσσομαι. Ἰδίως ἀ.) διὰ τοῦ πνεύματος βλέπω, προβλέπω, μαντεύω, προφητεύω, «κακά, κακόν» κ 374, σ 154, «ἄλγεα θυμῷ» Σ 224· β΄.) ἐν νῷ βλέπω, φαντάζομαι, «πατέρα» α 115 «Ὀδυσσῆα» υ 81· γ΄.) διανοοῦμαι, φρονῶ (ἢ ἔχω διάθεσιν, τὴν ὁποίαν ἐκφράζω διὰ σημείων ἐξωτερικῶν, διὰ τοῦ βλέμματος, χειρονομιῶν κτλ.) «κάκ' ὀσσόμενος» (‖. = «κακὰ φρονέων», τοὐναντίον δηλ. τοῦ «εὖ φρονέων») Α 105, Ω 172, ὅπου ἄλλοι μεταφράζουσιν ἀπειλῶν. Μεταφορ. ἐπὶ τῶν οἰωνῶν προαισθάνομαι, προμηνύω, ἀπειλῶ, «ὀσσόμ. ὄλεθρον» δ 152, ἐπὶ τῆς θαλάσσης, Ξ 17.

ὄσσος, η, ον, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ὅσος.

ὅστε, ἥτε ὅτε, ποι. καὶ Ἰων. (ὅς καὶ τέ) ἀνθ' οὗ καὶ ὅ τε (ἐκ τοῦ ὅ, ὅπερ ἴδε), Ο 468, Π 54, Ρ 757 καὶ πληθ. οὐδ. τάτε ἀντὶ τοῦ ἅ τε, Ε 481, Υ 65, θ 558, ν 60, ξ 80 καὶ θηλ. αἰτιατ. τάστε, Λ 554· (ὁ Βέκκ. καὶ πάντες οἱ νεώτ. ἐκδόται, πλὴν τοῦ Βαϋμλείνου, γράφουσι πάντοτε διῃρημ. ὅς τε κτλ. ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ ἐνίοτε ὁ Τὲ χωρίζεται τῆς Ὅς διὰ μορίων, οἷον τὸ «ῥά, μὲν κτλ.» Ο 411, ε 369 κ. ἀ.) ὅστις κτλ., ὁ ὁποῖος κτλ. (ὁ Τὲ ἐκφράζει στενὴν ἀμοιβαίαν σχέσιν τῆς κυρίας καὶ δευτερευούσης προτάσεως), Β 365, γ 73 κ. ἀ. πλχ., σπανίως ἀναφέρεται εἴς τινα δεικτικὴν ἀντωνυμ., Ε 332, Ω 758, η 312. — Περὶ τοῦ «ἅτε» ὡς ἐπιῤῥήματος ἴδ. τὴν λ. — Τὸ ε 438 «κύματος, τά τ' ἐρεύγεται ἠπειρόνδε» ἑρμηνευτέον κατὰ τὸ ἐν λέξ. ὅς Ι, Α, 3, δ΄.) καὶ ὄχι ὡς ἐπιῤ. τὸ «τάτε». — (Οἱ τὴν γραφὴν ὅστε ὑποστηρίζοντες προτιμῶσιν αὐτὴν πρὸς διάκρισιν τῆς ὅς τε, ὅ τε κτλ., ἥτις σημ.: καὶ ὁ ὁποῖος κτλ. (οἷον ἐν τῇ φρ. «ὅς τε—ὅς τε» οὐ μόνον ὅστις, ἀλλὰ καὶ ὅστις, Β 365, Μ 269, Ο 80, Φ 609, γ 185 καὶ ἐν τῇ «ὅ τε—ὅς τε» Ν 278 καὶ «τά τε—ἅ τε» η 312, «ὅ τε—ὅ τε» Ι 320, «αἵ τε—καὶ αἵ» π 317).

ὀστέον, τό, ἐπ. γεν. καὶ δοτ. πληθ. ὀστεόφιν, μ 45, ξ 134, π 145, ὀστοῦν, „κόκαλον“, τῶν τε ζώντων Μ 185, π 145 κ. ἀ. καὶ τῶν νεκρῶν πληθ. τὰ ὀστᾶ, „τὰ κόκαλα“, Η 334, λ 219, καὶ ἰδίως τὰ λείψανα τοῦ κατακαέντος νεκροῦ, Ψ 239, 252, «λευκὰ ὀστέα» τὰ λευκὰ ὀστᾶ οὐ μόνον τοῦ ζῶντος, Π 347, λ 221, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν νεκρῶν, τὰ πάσης σαρκὸς γεγυμνωμένα, α 161.

ὅστις, ἥτις, ὅ,τι, γεν. οὑτινος, ἧστινος κτλ. Ἐκ ταύτης τῆς συνθέτου ἀντωνυμίας ἔχει ὁ Ὁμ. πλὴν τῆς ὀνομ. καὶ τὴν αἰτ. τοῦ ἑνικοῦ ὅντινα, καὶ πληθ. ὀν. οἵτινες, αἵτινες, αἰτ. οὕστινας, Δ 240, η 211, ἅστινας, θ 573. (Οἱ νεώτεροι ἐκδόται, πλὴν τοῦ Βαϋμλείνου, γράφουσι πάντοτε διῃρημένως ὅς τις, ἥ τις κτλ.). Ἐκτὸς δὲ τούτων τῶν τύπων ἔχει ὁ Ὁμ. καὶ τοὺς ἑξῆς: ἐν. ὀνομ. ὅτις, Γ 279, κ. πλχ. τῆς Ὀδ., οὐδ. ὅττι καὶ κατ' ἔκθλιψιν ὅττ', ο 317, Ἰων. γεν. ὅτευ, ρ 421, τ 77, ἐπ. ὅττεο, α 24, χ 377, καὶ συνῃρ. ὅττευ ρ 121, δοτ. ὅτεῳ, δ 114, δισυλλάβ. κατὰ συνίζησιν, Μ 428, Ο 664, αἰτ. ὅτινα, θ 204, ο 395, γεν. πληθ. ὅτεων, κ 39, δοτ. ὁτέοισι, Ο 491, οὐδ. πληθ. ὅτινα, Χ 450, συνήθως ἅσσα, ἴδ. τὴν λ. 1) ὅστις, „ὁποῖος“ ἐπὶ γενικῶν καὶ ἀορίστων προσώπων ἢ πραγμάτων, Β 188, Τ 260, α 47 κ. ἀ. Περὶ τῆς μετὰ τῶν ἐγκλίσεων συντάξεως ἴδ. ὅς. 2) ἐνίοτε ἀναφέρεται εἰς ὡρισμένον τι πρᾶγμα, ἀλλ' οὕτως ὥστε ἡ ἔννοια τῆς ἀοριστίας καὶ γενικότητος ὑπόκειται ὡς βάσις, «ὄφρα τοῦτον ἔχῃ νόον, ὅντινα οἱ νῦν ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί» ἔχῃ ταύτην τὴν διάθεσιν, καὶ τοιαύτην τινα ἐμπνέουσιν εἰς αὐτὴν οἱ θεοί, δ 124· 3) ἐν πλαγίᾳ ἐρωτήσει τίς, ποῖος, Γ 167, 192, α 401, καὶ ἀντὶ τοῦ ὁποῖος, ὁποῖός τις, οἷον «τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι οἵ τινές εἰσι, ἦ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί κ. τ. ἑ.» ι 174, «ξένος ὅδ', οὐκ οἶδ' ὅστις,» ὁ ξένος οὗτος, ἀγνοῶ ποῖος εἶνε, ὅ ἐ. ὁ ἄγνωστος, θ 28· ὅθεν τὸ οὐδ. «ὅ,τι» ἐν πλαγίᾳ ἐρωτ. = „τί“, διὰ τί, Α 64· ἐν εὐθείᾳ κατὰ τὸ φαινόμενον ἐρωτήσει «ὅ,τι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει;» Κ 142, ἔνθα ἐξυπακούεται ῥῆμα, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἡ ἐρώτησις, : εἴπατε ἤ τ. τ. Μετὰ τοῦ Δή συνδυάζεται, ὅπως καὶ ἡ ὅς, Ξ 509.

*ὀστοφυής [..⏑.], ές (ὀστ., φύω) ὀστεώδης φύσεως, ὀστέϊνος, „κοκαλένιος“, μόνον Βατρ. 298.

*ὀστρακόδερμος [.⏑...], ον (ὄστ. δέρμα), ὀστρακόδερμος ὁ ἔχων σκληρὸν ὡς ὄστρακον (ἢ ὀστρακῶδες) δέρμα, Βατρ. 297.

*ὄστρακον [.⏑.], τό, τὸ σκληρὸν οἱονεὶ ὀστέϊνον περικάλυμμα τῆς χελώνης, Ὑ. Ἑρμ. 33.

ὅταν, παρ' Ὁμ. ὅτ' ἄν, ἴδ. ὅτε.

ὅτε, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὅστε, ὅπ. ἴδ.

ὅτε, Α΄.) σύνδεσμ. χρονικός, σημαίνων οἱονδήποτε χρονικὸν σημεῖον, ὅτε, „ὅταν", χ συγκεκριμένην τινὰ περίπτωσιν τοῦ παρελθόντος, ὅτε, „τότε ποῦ", ἔτι δὲ καὶ ἀφ' οὗ, ἀφ' ὅτου, Φ 81. Πολλάκις, ὡς χ τὸ ὁππότε, ὅπ. ἴδ., πλησιάζει εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ἐάν· ὄχι δὲ σπανίως ἀναφέρεται εἰς δεικτικόν τι «τότε» Κ 365, Ψ 721, λ 294, «ἔνθα» Ε 334, α 16, «ἔπειτα» Γ 221, «αὐτίκα» Δ 210. Πολλάκις δὲ ἀναφέρεται εἰς οὐσιαστικόν τι χρόνου σημαντικόν, οἷον «ἤματι τῷ, ὅτε» κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ὅτε, Β 743, Ε 210 κ. ἀ., «ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε» Χ 102.—Συντάσσεται 1) μεθ' ὁριστ., ὅταν τὸ λεγόμενον παρίσταται ὡς θετικόν τι, ὅτε, „ὅταν", πολλάκις μὲν χρόνου ἐνεστῶτος, Β 471, Κ 83 κ. ἀ., ὅστις προσλαμβάνει χ τὸ Κέ, ἴδ. κέ Α΄., 2, ἀ.)· ὡσαύτως ἐν παραβολαῖς, ἐν αἷς συνηθεστέρα ἡ ὑποτακτική, «ὡς δ' ὅτε» Γ 33, Δ 275 (ἐν τούτοις ὁ χρόνος εἶνε ἀόριστος ὁ λεγόμενος ἐμπειρικὸς ἢ γνωμικός), Π 364, Φ 12· σπανίως δὲ χρόνου μέλλοντος, Α 518, Σ 272, ὅστις λαμβάνει καὶ τὸ Κέ, ἵνα σημαίνῃ πιθανῶς συμβησομένην περίπτωσιν, «ὅτε κεν συμβλήσεαι αὐτῷ· ὅταν πιθανῶς συμπλακῇς μετ' αὐτοῦ, Υ 335, συνηθέστατα δὲ χρόνου παρῳχημένου, ἰδίως ἀορ. ἢ παρατατικοῦ, ὅταν ἀναφέρηται ὡρισμένη τις περίπτωσις ἐκ τοῦ παρελθόντος, ὅτε, „τότε ποῦ", Α 397, 432, Β 303 κ. ἀ., σπαν. μετὰ παρακ., Φ 156, ἢ ὑπερσ., Ε 392, «ὡς ὅτε, οἷον ὅτε» „σὰν τότε ποῦ", Δ 319, Κ 285, κ 461 κ. λ. Πολλάκις πρέπει νὰ μεταφρασθῇ διὰ τοῦ ὅτι, ἐπειδὴ πολλαχοῦ οἱ Ἕλληνες μεταχειρίζονται χρονικὴν ἀντὶ εἰδικῆς προτάσεως ὡς ἀντικείμενον, οἷον μετὰ τὸ «μέμνημαι» οἷον «ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε Τυδείδην ἀνῆκαν οὐτάμεναι» (ὡσαύτως χ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ, „ἐνθυμοῦμαι ὅταν") Φ 396, πρβλ. Ο 18, ω 115, μετὰ τὸ «οἶδα» Ξ 71, π 424, μετὰ τὸ «ἀκούω» Α 397, μετὰ τὸ «λανθάνω» Ρ 627. 2) μεθ' ὑποτακτ., ἀρχικοῦ χρόνου ἡγουμένου ἐν τῇ κυρίᾳ (ἢ ἀορίστου μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος, Ρ 728) μόνον ἐπικῶς καὶ λυρικῶς [Ἀττικ. ὅταν], ὅταν· ἀ.) ἐπὶ περιστάσεων ἐν τῷ μέλλοντι μετὰ μείζονος ἢ ἐλάσσονος βεβαιότητος προσδοκωμένων, «ποτιδέγμενον αἰεὶ λυγρὴν ἀγγελίην, ὅτ' ἀποφθεμένοιο πύθηται» Τ 337 κ. ἀ., προστιθεμένου πολλάκις τοῦ Κέν, Α 567, Ζ 225 κ. ἀ., ἢ Ἄν, Α 519, Δ 53, 164 κ. ἀ., ὅτε τὸ λεγόμενον παρίσταται ὡς ἐξ ἄλλων δευτερευουσῶν περιστάσεων ἐξαρτώμενον· β΄.) ἐπὶ ἀοριστολογίας (ἴδ. ὁππότε, 2, β΄.), «κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται (ἐπικ. ἀντὶ τοῦ χώσηται) ἀνδρὶ χέρηι» Α 80, Δ 131, 259, Ε 91, Ο 207 κ. ἀ., προστιθεμένου χ τοῦ Κέ, Ι 501 κ. ἀ. Ὅθεν ἰδίως ἐν παραβολαῖς, «ὡς δ' ὅτε» Β 147, 394, Δ 141 κ. ἀ., προστιθεμένου καὶ τοῦ Ἄν, Κ 5, ε 394 κ. ἀ. (Ἐν τῷ κ 410 ἕπεται ἀνακολούθως μετὰ τὴν ὑποτακτικὴν ὁριστική. Ἐνίοτε τὸ ῥῆμα τοῦ «ὡς ὅτε» παραλαμβάνεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω, Β 394, Δ 462, λ 368, ὅτε τὸ «ὡς ὅτε» μεταφράζεται διὰ τοῦ ὡς, ὡσάν· γ΄.) εἰς ἔνδειξιν ἐπανειλημμένων περιπτώσεων, ὁσάκις (μεθ' ὑποτακτ.), «ὅτε τε Ζεὺς ἐν φόβον ὄρσῃ» Ξ 522, πρβλ. Ζ 524, προστιθεμένου τοῦ Κέ, ο 287, τ 6, ἢ τοῦ Ἄν, Β 397, ι 6. 3) μετ' εὐκτικῆς· ἀ.) ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει εἰς ἔνδειξιν ἐπανειλημμένων περιπτώσεων τοῦ παρελθόντος, ὁσάκις (μετὰ παρῳχημένου χρόνου τῆς ὁριστικῆς), «ὅτε δὴ ἀναΐξειεν Ὀδυσσεύς, στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκεν» Γ 216, πρβλ. Α 610, Ρ 732 κ. ἀ., προστιθεμένου καὶ τοῦ Κέν, Ι 525· β΄.) εὐκτικῆς ἡγουμένης ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, «ἀγγελίην, ἥν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι, ὅτε πρότερός γε πύθοιτο» τὴν ὁποίαν ἤθελε δηλώσῃ εἰς ἡμᾶς, ἐπειδὴ πρότερον αὐτὸς θὰ τὴν ἔμαθε (=πρότερός γε πυθόμενος), 6 31, ι 333· ὡσαύτως Φ 429 (ἔνθα τῆς κυρίας προτάσεως ἡ εὐκτικὴ σημαίνει εὐχήν). Παράδοξος εἶνε ἡ εὐκτικὴ ἐν τῷ Γ 55 «οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις—, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης» καὶ ἀντ' αὐτῆς πρέπει νὰ γραφῇ μετὰ τοῦ Θηρσίου καὶ Ναίγελσβαχ ἡ ἐπικὴ ὑποτακτική: μιγείῃς, ὅπως ἐν τῷ Δ 263, «ὅτε ἀνώγῃ» ἀντὶ τοῦ «ἀνώγοι» ἐγράφη. Ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. διώρθωσε: χραίσμοι ἀντὶ τοῦ «χραίσμῃ».

Β΄.) σύνδεσμ. αἰτιολογικός (σημασία παρ' ἄλλων ἀπαράδεκτος), ἐπειδή, Λατιν. quando, „ἀφ' οὗ" (αἰτιολογ.), πάντοτε μεθ' ὁριστικῆς, Π 433, Υ 29, ε 357 (ἔνθα ὁ Ἀμεῖς γράφει ὅ τε, ὅ ἐ. ὅτι τε), ρ 461. Ὁ δὲ Ναίγελσβαχ ἐκλαμβάνει τὸ «ὅτ'» τοῦ Α 244, ἀντὶ τοῦ ὅτε, ἐν ᾧ ἄλλοι θεωροῦσιν αὐτὸ ὡς ὅτι, καὶ ἄλλοι ἀντὶ τοῦ ὅτι τε, γράφουσιν ὅμως: ὅ τ'.

Γ΄.) Συνδυάζεται μετὰ μορίων καὶ ἄλλων λέξεων· ἀ.) «ὅτε μή»=εἰμή, ἐκτὸς ἐάν, πάντοτε μετ' εὐκτικῆς, Ν 319, Ξ 248, ψ 185, καὶ ἄνευ ῥήματος, ὅτε μεταφράζεται διὰ τοῦ πλήν, εἰμή, Π 227· β΄.) «πρίν γ' ὅτε δή» κυρ. πρὶν ἢ ὅτε (ἐξυπακουομένου δηλ. τοῦ ἢ πρὸ τοῦ ὅτε) „πρὶν ποῦ", ὅ ἐ. μέχρις οὗ, ἕως ὅτου, Μ 437, ν 322, ψ 43· γ΄.) «εἰς ὅτε κε» μεθ' ὑποτακτικῆς, σημαίνει προθεσμίαν=εἰς τότε ὅταν, δι' ἐκεῖνον τὸν καιρόν, ὅταν, „δι' ὅταν", 6 99, τ 144· δ΄.) «ὅτε δή, ὅτε δή ῥα» ὅτε δά, ἀφ' οὗ δά, ἀφ' οὗ μάλιστα, μεθ' ὁριστικ., Γ 221 κ. ἀ., μετ' εὐκτικῆς, Ρ 732, μεθ' ὑποτακτ., Π 386· ε΄.) «ὅτε τε», ἔνθα ὁ Τέ συντελεῖ εἰς γενικωτέραν σύνδεσιν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μεθ' ὁριστικ., Β 471, Κ 83, 286 κ. ἀ., μεθ' ὑποτακτ., Ξ 522· ς΄.) «ὅτε περ», ἔνθα τὸ Πέρ ἔχει ἀναδεικτικὴν ἢ ἐπιτατικὴν δύναμιν, Ε 802, Ξ 319, 323 κ. ἀ., «ὅτε πέρ τε» Δ 259, Κ 7· ζ΄.) «ὅτ' ἄρα» Ε 540, καὶ «ὅτε ῥα», ἴδ. ἄρα 1).

ὁτέ, ἐπίῤῥημα (κατ' ἀρχὰς=ὅτε), ἐνίοτε, „κάποτε", Ρ 178· συνήθως ἐν ταῖς ἐξῆς ἀντιθέσεσιν, «ὁτὲ μέν—ἄλλοτε» Υ 49, «ὁτὲ

μὲν—ἄλλοτε δ' αὖ» Σ 599, «ὁτὲ μέν τε—ἄλλοτέ τε» Λ 64, «ἄλλοτε μέν—ὁτὲ δέ» Λ 566.

ὀτέοισιν, ὄτεϊ, ὄτεῳ, ἴδ. ὅστις.

ὅτι [.⏑], ὄττι [.⏑], σύνδεσμ. 1) εἰδικός, δι' οὗ ἐξαρτῶνται λόγοι εἰδικοί, χρησιμεύοντες ὡς ὑποκείμ. ἢ ἀντικείμ. ῥημάτων, ὅτι, προσλαμβάνων ἐνίοτε καὶ τὰ μόρια, Δή καὶ Ῥά, συντασσόμενος παρ' Ὁμ. μεθ' ὁριστικῆς, «οὐδέ τι ᾔδη ὅττι ῥα δηιόωντο λαοί» Ν 675 κ. ἀ., «ἦ οὐχ ἅλις ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;» Ε 349. Συνηθέστερον 2) αἰτιολογικός, διὰ τοῦτο ὅτι, διότι, πάντοτε μεθ' ὁριστικῆς, Α 56, 244, λ 103 κ. ἀ., ἐπειδή, ἐάν συμπεράνῃ τις ἐκ τούτου ὅτι, Π 35, Φ 488. 3) ἐπιτατικὸς μετὰ τῶν ὑπερθετικῶν ἐπιθέτων ᾧ μάλιστα ἐπιῤῥημάτων, παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τῇ φρ. «ὅττι τάχιστα» ὅσον τὸ δυνατὸν τάχιστα, Δ 193, Ι 659, ε 112. (Τὸ ι ἐνίοτε παρ' Ὁμ. ἐκθλίβεται, οἷον Α 412, Δ 32, Ζ 126, Π 274, υ 333 κ. ἀ.· ὡσαύτως δὲ καὶ θ 299, ὅπου ἄλλοι ἐκλαμβάνουσιν αὐτὸ ἀντὶ τοῦ ὅτε, ἴδε ᾧ ΟΤΕ Β΄.).

ὅ,τι, ὅττι, ἴδ. ὅστις.

ὅτινα, ὅτινας, ὅτις, ἴδ. ὅστις.

ὀτραλέως [.⏑..], ἐπικ. ἐπίῤῥ. (ἐκ τοῦ ὀτραλέος, ὅπερ κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ ὀτρηρός), γοργῶς, προθύμως, ταχέως, μετὰ σπουδῆς, Γ 260, Τ 317, τ 100.

Ὀτρεύς, ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Δύμαντος, ἀδελφὸς τοῦ Μύγδονος, βασιλεὺς τῆς Φρυγίας, Γ 186, Υ. Ἀφρ. 111.

ὀτρηρός, ή, όν, ποιητ. (πιθανώτερον ἐκ τοῦ τρέω, ὁ τρηρός, ἢ ἐκ τοῦ τορὸς κατὰ μετάθεσιν, ὡς θέλει ὁ Δοιδερλ.), γοργός, ταχύς, πρόθυμος, ἐπίθ. τῶν «θεραπόντων» Α 321, α 109 κ. ἀ., τῆς «ταμίης» Ζ 381.—Ἐπίῤῥ. ὀτρηρῶς, δ 735.

ὄτρικες, ἴδ. ὄορις.

Ὀτρυντείδης, ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Ὀτρυντέως, ὁ Ἰφιτίων, Υ 383. (Ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. γράφει Ὀτρυντείδη:).

Ὀτρυντεύς, ῆος, ὁ, βασιλεὺς τῆς ὑπὸ τὸν Τμῶλον Ὑδης, πατὴρ τοῦ Ἰφιτίωνος, Υ 384.

ὀτρυντύς, ύος, ἡ, ἐπικ., παρόντρυνσις, προτροπή, προσταγή, Ἰλ. Τ 234, 235. Ἐκ τοῦ

ὀτρύνω [. -.], Ἰων. μέλ. ὀτρυνέω, Ἀττ. ὀτρυνῶ, παρατατ. θαμιστ. ὀτρύνεσκον, Ω 24, ἀόρ. ὦτρυνα. Α΄.) Ἐνεργ. προτρέπω, παροτρύνω, „παρακινῶ" τινά. 1) συνήθως ἐπὶ προσώπων, Κ 158 κ. πλχ.· ἀ.) μετ' αἰτ. «εἰς πόλεμον» Ο 59, «ἐς νῆσον» παροτρύνω, προστάττω νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν νῆσον, α 85, «εἰς Ἴλιον» Ω 143 κ. ἀ., «πόλιν εἴσω» ο 40, «ἐπὶ νῆας» Ω 289, «ποτὶ δῶμα» ρ 75, «προτὶ Ἴλιον» Τ 349, «πόλινδε» ο 306, «πόλεμόνδε» Β 589, Ρ 383· β΄.) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετ' ἀπαρφ., «πολεμίζειν, μάχεσθαι. ἰέναι» παροτρύνω, παρακινῶ νὰ κλ., Δ 294, 414, Β 94, ξ 374 κ. ἀ., «γήμασθαι» τ 158, μετὰ τοῦ «ὡς»=ἵνα, η 222, ρ 362. 2) σπανίως ἐπὶ ζώων, «ἵππους, κύνας» παρορμῶ, Π 167, Σ 584. 3) ἐπὶ πραγμάτων, ἐπισπεύδω, ἐπιταχύνω, ταχέως παρασκευάζω, «πομπήν» η 151, θ 30 κ. ἀ., «τινὶ ὁδόν» 6 253, «μάχην» Μ 277, «ἀγγελίην» π 355. Β΄.) Μέσ. κινοῦμαι, παρακινοῦμαι, σπεύδω, μετ' ἀπαρφ., «ἀμυνέμεν» Ξ 369, «ὀτρύνεσθαι ἐμοὶ ἅμα πάντες ἕπεσθαι» κ 425 (οὕτως ἔγραψεν ἐκ τοῦ Εὐσταθίου καὶ τινων χειρογράφων ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. καὶ ὁ Ἀμεῖς ἀντὶ τοῦ πρότερον παρεφθαρμένου: ὀτρύνεσθ' ἵνα μοι ἅμα πάντες ἕπησθε), «πόλινδε ἰέναι» ρ 183· ὡσαύτως δὲ κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ὁ Βέκκερος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν καὶ ἐν τῷ Η 420 «ὀτρύνοντο νέκυς ἀγέμεν», ὅπου οἱ πρὸ αὐτοῦ ἔγραφον «ὦτρυνον νέκυας ἀγέμεν» καὶ ἡρμήνευον τὸ ἐνεργητικόν, ἢ ὡς ἀμετάβατον, ἢ ἀναπληροῦντες ἀντικείμενόν τι προσωπικόν, ὡς ἐν τῷ Ψ 49. (Πιθανώτερον ὅτι ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ ὀτρηρός, ὀτραλέος ἢ ὅτι παράγεται ἐκ τοῦ τορὸς κατὰ μετάθεσιν, ὡς θέλει ὁ Δοιδερλενος).

ὄττι, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ὅτι καὶ ὅ,ττι ἐπ. ἀντὶ τοῦ ὅ,τι, ἴδ. ὅστις.

οὐ, μόρ. ἀρνητ. πρὸ συμφώνου, πρὸ φωνήεντος δὲ ψιλουμένου οὐκ καὶ πρὸ δασυνομένου οὐχ, ἔτι δὲ οὐκὶ καὶ οὐχί, ἄπ. ἴδ. Σημαίνει δὲ ἁπλῆν καὶ ἄμεσον ἄρνησιν ἄνευ τινὸς ἀναφορᾶς πρὸς ἄλλο διανόημα. Ἡ ἄρνησις ἀποδίδεται ἢ εἰς μίαν μερικὴν ἔννοιαν, οἷον «οὔ φημι» ἀρνοῦμαι, Η 393, «οὐκ ἐῶ» κωλύω, Ζ 256, «οὐκ ἐθέλω» ἀποποιοῦμαι, Γ 289 κ. ἀ., ἢ εἰς ὁλοκλήρους προτάσεις. Τίθεται λοιπὸν Α΄.) εἰς κυρίας προτάσεις, 1) ἐν αἷς ἐκφέρεται ἁπλῆ τις ἄρνησις, εἴτε γενικῆς οὔσης τῆς ἐννοίας τῆς προτάσεως, εἴτε εἰς μερικὴν περίπτωσιν ἀναφερομένης· ἀ.) μεθ' ὁριστ. πάντων τῶν χρόνων, Ὁμ. πλχ.· δ΄.) μεθ' ὑποτ., ὅταν αὕτη ἔχῃ σημ. μέλλοντος, Α 262, Η 197, ζ 201, π 437· γ΄.) μετ' εὐκτ. καὶ τοῦ Ἄν ἢ Κέ εἰς δυνητικοὺς λόγους, Ι 125, μ 107 κ. ἀ. 2) εἰς ἐρωτηματικὰς προτάσεις, ἐν αἷς ὁ ἐρωτῶν προσδοκᾷ νὰ λάβῃ καταφατικὴν ἀπόκρισιν, ὡς τὸ Λατ. non, nonne, Δ 242, Κ 165 κ. ἄ. πλχ. καὶ εἰς τοιαύτας, αἵτινες ἠπίως καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιφυλάξεως ἐκφράζουσιν εὐχὴν ἢ προσταγὴν δι' εὐκτικῆς καὶ τοῦ Ἄν, «οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο;» δὲν εἶνε δυνατὸν τέλος πάντων νὰ ἀποσύρῃς τοῦτον τὸν ἄνδρα ἐκ τῆς μάχης; Ε 456, ὡσαύτως «οὐκ ἂν δή μοι ἅμαξαν ἐφοπλίσσαιτε τάχιστα;» Ω 263, η 22, χ 132. Β΄.) εἰς ἐξηρτημένας προτάσεις. 1) εἰς εἰδικὰς διὰ τοῦ Ὡς ἢ Ὅτι ἐκφερομένας, Υ 265 κ. ἀ. 2) εἰς χρονικὰς καὶ αἰτιολογικὰς διὰ τοῦ «ἐπεί, ἐπειδή, ὅτε κτλ.» ἐκφερομένας, Σ 101, Φ 95 κ. ἀ. 3) εἰς ἀναφορικάς, ὅταν ἡ ἐν αὐταῖς ἀναφερομένη ἔννοια ἁπλῆν τὴν ἄρνησιν δέχεται, χωρὶς νὰ

συνεκπράζῃ καὶ τινα πλαγίαν ὑπόθεσιν. — Αἱ ὑποθετικαὶ προτάσεις δέχονται τὸ Μή, ὁσάκις δὲ τίθεται εἰς αὐτὰς τὸ Οὐ, ἀποδίδεται εἰς μίαν μόνην λέξιν, μεθ' ἧς στενώτατα συναπτόμενον ἐκτελεῖ τὰ τοῦ στερητικοῦ α (ἴδ. ἐν ἀρχῇ), «εἰ δέ τοι οὐ δώσει» ἀποποιηθῇ, Ω 296, Δ 55, «εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἐσσὶ γόνος» ὅ ἐ. ἄλλου, 6 274 κ. ἀ. Γ'.) Ἡ ἄρνησις ἐπαναλαμβάνεται ἀ.) χάριν ἐμφάσεως, γ 27, ω 251· ἔτι δὲ καὶ ἐν συνδέσει «οὐ—οὐδέ» P 641, δ 805, θ 280 κ. ἀ. β'.) ὅταν μετὰ ἀρνητικόν τι ὅλον ἐπισυνάπτωνται τὰ μέρη «οὐ—οὔτε—οὔτε» Z 450.

οἵ, ἐν. γεν. τῆς ἐλλειπτ. ἀντωνυμίας τοῦ γ'. προσώπου, ἀρσεν. καὶ θηλ. παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τοῖς ἐπικ. τύποις, ἕο (Γέο), Β 239, η 217, κ. ἀ. εἷο (Γεῖο) Δ 400, εὖ (Γεῦ) Ξ 427, Ο 165, Υ 464, ἔθεν (Γέθ.) Α 114, τ 481 κ. ἀ. (Τὸ εὖ καὶ ἔθεν εἶνε ἐγκλιτικά, ὡσαύτως καὶ τὸ ἕο ξ 461. Ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς ἐν τοῖς Βεκκ. ἀνεκδ. σ. 1146 μνημονεύει τὸ «εὖ» ὡς ὀρθοτονούμενον ἐκ τῆς τ 446, ὅπου σήμερον ἀναγινώσκεται τὸ ἐπίρ. «εὖ», «φρίξας εὖ λοφίην» (ὁ κάπρος)· εἴς δέ τις τῶν νεωτέρων θέλει νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἡρωδιανοῦ). Σημασίαν ἔχει αὐτοπαθῆ, ἑαυτοῦ, ἧς, οὗ, ἐν τῷ Υ 261, η 217 κ. ἀ. ἀλλὰ καὶ ὡς προσωπ. ἀντωνυμία, Β 239, Ε 80 κ. ἀ., καὶ ἀντὶ τῆς αὐτοῦ, ἧς, οὗ, Α 114, Ξ 427.—Τὴν δοτ. οἱ ᾗ αἰτ. ἕ, ἴδ. ἰδιαιτ.

οἶας, ατος, ἴδ. οἷος.

οἶδας, τό, ποι. (συγγ. τῷ οὐδός) γεν. οὔδεος, δοτ. οὔδεϊ καὶ οὔδει, 1) ἔδαφος, „πάτωμα", δωματίου, οἰκίας, ψ 46, Ε 734. 2) τῆς γῆς τὸ ἔδαφος, γῆ, χῶμα, ι 135, ν 395, «οὔδας ὀδὰξ ἑλεῖν» ἴδ. ὀδάξ, «ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη» κατὰ γῆς, Η 145. Παροιμιώδης ἡ φρ. «ἐπ' οὔδει καθίζω τινά» πρὸς ἣν παρβλ. τὸ Θεοκρίτειον (Α, 51) «ἐπὶ ξηροῖσι καθίζω», ἴδ. καοίζω.—Ἐπίρ. οἶδάσδε κατὰ γῆς, Ρ 457, π 446.

οἶδε, σύνδεσμ. (ὁ Δὲ μετὰ τοῦ ἀρν. Οὐ) 1) ἀρνητικὸς συμπλεκτικός, καὶ δέν, ἀλλὰ δέν, συνδέει προτάσεις ὁλοκλήρους ἢ μερικὰς ἐννοίας καὶ σημ. ἀ.) κυρ. ἀντίθεσιν, ἀλλὰ δέν, ἀλλ' ὄχι, καὶ ὄχι, οὐδέ, Ε 138, Ω 25. (Ἐπειδὴ ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις προηγεῖται ὁ «μέν», ἔπρεπε νὰ γραφῇ κατὰ τὸν Σχαίφερον καὶ Ῥίββεκκον διηρημένως «οὐ δέ», ὥστε ὁ Δὲ ν' ἀνταποδίδηται εἰς τὸν Μέν)· ἄνευ προηγουμένου «μέν», Ε 21, τ 451, ἀλλ' οὐδέ, οὐδὲ πάλιν, Γ 215, «οὐδὲ μέν»=οὐδὲ μήν, Α 154. Ἐνίοτε τίθεται τὸ Οὐδέ, ὅταν ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφέρηται πρῶτον καταφατικῶς καὶ ἔπειτα ἀρνητικῶς, «μνήσομαι οὐδὲ λάθωμαι» Υ. Ἀπ. 1, ι 408· β'.) συνήθ. εἶνε ἐπισυναπτικὸς ἢ προσθετικός, Α 95, Ι 372, καὶ προηγουμένης ἀρνήσεως «οὐ—οὐδέ» Υ 101 κ. ἀ. Ἐν τῷ μ 77 «οὐδέ κεν ἀμβαίη βροτὸς ἀνήρ, οὐ καταβαίη» ἀντὶ τοῦ «—οὐδὲ καταβαίη» ἐτέθη ἐμφάσεως χάριν ἀσυνδέτως· ὁ Ἀρίσταρχος ὅμως διώρθωσε (καὶ τῶν νεωτέρων ὁ Ἀμεῖς παρεδέχθη τὴν διόρθωσιν) «οὐδ' ἐπιβαίη» (=οὐδὲ τὸν πόδα του ἤθελεν ἐπιθέσῃ)· «οὐδέ τε» οὐδὲ ἐπίσης, ὡσαύτως δέν, εἴτε ἀρνητικῆς εἴτε καταφατικῆς προτάσεως ἡγουμένης, Ρ 42 κ. ἀ., Λ 437 κ. ἀ. γ'.) «οὐδὲ—οὐδέ» ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ προτάσει εἶνε ἐπιτατικώτερον τοῦ ἁπλοῦ Οὐδέ, οἷον «οὐδὲ γὰρ οὐδέ» διότι δὲν — οὐδέ, «οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε» διότι δὲν ἤθελεν οὐδ' αὐτὸς ἀποφύγῃ, Ε 22, ὡσαύτως Ζ 130, Ν 269, Ξ 33, θ 33, ι 327, «οὐδὲ μὲν οὐδέ» δὲν—ὅμως οὐδέ, οἷον «οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἦσαν» δὲν ἦσαν ὅμως οὐδ' αὐτοὶ ἄναρχοι, Β 703, πρβλ. Κ 299, Ρ 24, «οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν» βεβαίως οὐδὲ κἂν πρέπει, Μ 212 «οὐδὲ μὲν οὐδὲ μ' ἔασκες» καὶ ὅμως δὲν ἤθελες οὐδὲ κἂν νὰ μ' ἀφήσῃς, Τ 295. (‖. «Ἔστι δὲ τῶν δύω ἀρνήσεων ἡ μὲν μία τοῦ ῥηματικοῦ πράγματος, ἡ ἑτέρα δὲ τοῦ προσώπου—καὶ ἐνδείκνυται τὴν παντελῆ ἄρνησιν τοῦ πράγματος» Εὐστ.)· ἐν ἀρχῇ δὲ δύω προτάσεων εἶνε ἑκάτερος προσθετικός, οὐδέποτε ἰσοδύναμος τῷ «οὔτε — οὔτε», Ι 374, 6 270, γ 492 κ. ἀ. «οὐδὲ—οὐδέ—οὐδέ» Ὑμ. Δήμ. 22, (καθ' ἃ ἔγραψεν ὁ Βαουμ. ἀντὶ τοῦ ἡμαρτημένου «οὐδὲ—οὔτε—οὐδέ» 2) ἀρνητικὸς ἐπιδοτικός ἢ ἐλαττωτικὸς καὶ—δέν, Λατ. ne quidem, «οὐδ' ἠδαιόν» Β 386 κ. ἀ. «οὐδὲ τυτθόν» Α 354.

οἰδείς, οἰδεμία, οἰδέν, γενικ. οὐδενός κτλ. (οὐδέ, εἷς) „κανείς, καμμία, κανέν" ὡς ἐπιθ. καὶ οὐσιαστ. Τὸ θηλ. παρ' Ὁμ. ἄχρηστον· τὸ δὲ ἀρσενικὸν εὑρίσκεται μόνον ἐν τῷ «τὸ ὂν μένος οὐδενὶ εἴκων» Χ 459, λ 515· συχνὸν δὲ εἶνε τὸ οὐδ. «οὐδέν» ὡς ἐπίρ. οὐδόλως, οὐδαμῶς, Α 412, δ 195 κ. ἀ.

οἰδενόσωρος, ον, ἐπικ. (οὐδείς, ὥρα), οὐδεμιᾶς προσοχῆς ἢ φροντίδος ἄξιος, οὐδενὸς λόγου ἄξιος, οὐτιδανός, „τιποτένιος", «τείχεα» Θ 178 †.

οἰδέπῃ ἢ οἰδέ πῃ (κατὰ τοὺς νεωτέρους ἐκδότας), ἐπίρ. ἐπικόν, οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον, μ 433, «οὐδέ πῃ ἔστιν» μετ' ἀπαρφ. δὲν εἶνε κατ' οὐδένα τρόπον δυνατόν, Ὑμ. 6, 58.

οἰδέ ποοι=οὐδέ που, ὅ ἐ. καὶ ὄχι που θενά, καὶ οὐδαμοῦ, Ω 420, υ 114.

οἰδέποτε ἢ οἰδέ ποτε, ἐπίρ. χρονικ., καὶ ὄχι ποτέ, οὐδέποτε ἐπί τε παρελθόντος καὶ μέλλοντος· ἐνίοτε διά τινος παρεμπιπτούσης λέξεως διαιρεῖται, οἷον Ζ 99· συντάσσεται δὲ παρ' Ὁμ. συνήθως μετὰ παρῳχημένου χρόνου, μετὰ δὲ ἐνεστ. κ 565 καὶ μετὰ μέλλοντ. 6 203. (Τῶν ἐκδοτῶν ὁ μὲν Οὐόλφ. γράφει ὑφ' ἓν μέν: οὐδέποτε ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στίχου, Ε 789, ε 39, ν 137· διῃρημένως δὲ οὐδέ ποτε ἐν τῷ πέμπτῳ ποδί, Ι 471, 6 203 κ. ἀ.· ὡσαύτως καὶ ὁ Δίνδορφ. καὶ Βαϋμλ. Ὁ δὲ Βέκκ. ἐν μὲν τῇ Α'. πανταχοῦ διῃρημένως πλὴν ἐν τῷ ε 39.

ἐν δὲ τῇ Β'., καὶ ἐνταῦθα διηρημένως, ὡς καὶ ὁ Ἀμεῖς,).

οὐδέπω, ἐπίρ., Λ 497, ψ 315, τὴν σήμερον ὀρθότερον διηρημένως οὐδέ πω, παρ' Ὁμ. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διαιρούμενον διά τινος ἢ πλειοτέρων παρεμπιπτουσῶν λέξεων, ὄχι· ἀκόμη, ἀκόμη δέν, συνήθως οὐδόλως ἐπὶ τοῦ παρελθόντος, Α 108, γ 23 κ. ἀ., «οὐδ' ἄν πω, οὐδέ νύ πω» Φ 410, «οὐδ' ἄρα πω» ἀλλ' ἀκόμη δέν, Β 419, Ρ 401.

οὐδετέρωσε, ἐπίρ. (οὐδέτερος), πρὸς οὐδέτερον μέρος, οὔτε πρὸς τὸ ἓν οὔτε πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, Ξ 18 †.

οὐδός, ὁ, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὀδός, ὅ ἐ. ά.) κατώφλιον, οὐ μόνον τῆς θύρας τῆς οἰκίας ἀλλὰ καὶ πάσης ἄλλης εἰσόδου, Ζ 375, θ 80, μ 63 κ. ἀ. Πολλάκις μετὰ περαιτέρου προσδιορισμοῦ, «θαλάμοιο» Ι 582, δ 718 κ. ἀ., «αὐλείος οὐδ.» α 104, «αὐλῆς» η 130, τοῦ Ἅδου, Θ 15, «λάϊνος» ὁ τοῦ ἐν Δελφοῖς ναοῦ, Ι 404, η 80· β'.) μεταφορ. «γήραος οὐδός» τὸ κατώφλιον τοῦ γήρατος, ὅ ἐ. κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἑρμηνευτὰς «ἡ ἔξοδος τοῦ βίου», τὸ ἔσχατον γῆρας, τὰ ἔσχατα τοῦ γήρατος (κατὰ δὲ τὸν Εὔνιον καὶ Οὐόσσιον ἡ εἴσοδος, ἡ ἀρχὴ τοῦ γήρατος), «ἐπὶ γήραος οὐδῷ» Χ 60, Ω 487, ο 348, «γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι» ο 246, ψ 212, Υ' Ἀφρ. 106.

οἶδος, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ὁδός, „δρόμος", ρ 196 †.

οὖθαρ, ατος [ῠ.], τό (‖. Σανσκρ. ûdhar, Λατ. uber, ὅπερ ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ γλώσσῃ ἔγεινε uzer, ὡς ἐξ Ἰταλικοῦ τινος τύπου uder)· ά.) ὁ μαστός, κυρ. ὁ τῶν ζώων, καθὼς τῆς καθομιλουμ. „τὸ μαστάρι", ι 440· β'.) μεταφορ. ἐπὶ τῆς γῆς, «οὖθαρ ἀρούρης» τὸ μαστάρι τῆς γῆς, ὅ ἐ. ἡ εὔφορος χώρα, ἐξ ἧς ὡς ἀπὸ μαστοῦ ῥέει τὸ μέλι καὶ γάλα, πάντα τὰ ἀγαθά· οὕτως λέγεται τὸ Ἄργος, Ι 141, 283, τὸ Ῥάριον πεδίον, Υ'. Δήμ. 450.

οὔκ πρὸ φωνήεντος ψιλουμένου ἀντὶ τοῦ οὐ, ὅπ. ἴδ.

Οὐκαλέγων [.ᴗ..], οντος, ὁ (οὐκ ἀλέγω), εἷς τῶν Τρωικῶν γερόντων, Γ 148.

οὐκέτι [..ᴗ], ἐπίρ. (οὐ, ἔτι), ὄχι πλέον, δὲν—πλέον, Ὅμ. πλχ., ἐπιτείνεται διὰ τῶν ἐπιτατικῶν ἐπίρ., «οὐκέτι πάγχυ» διόλου πλέον δέν, Ν 747, Τ 343 κ. ἀ., «οὐκέτι πάμπαν» Ν 701.

οὐκί, ἐπίρ. ἐπικ. ᾗ Ἰων. ἀντὶ τοῦ οὐχί, μόνον ἐν τέλει τῆς προτάσεως καὶ μάλιστα ἐν τῷ συνδυασμῷ, «καὶ οὐκί» Ο 137, Υ 255, α 268, δ 80, Λ 493 κ. ἀ.

οὐλαί, αἱ, ὁλόκληροι (πιθανῶς πεφρυγμέναι) κριθαὶ (κατὰ τὸν ΓΜ. Οὐόσσιον: ἱεραὶ κριθαί), τὰς ὁποίας πρὸ τῆς θυσίας ἐπέχεον μεταξὺ τῶν κεράτων τοῦ ἱερείου, γ 441 †. Καὶ ταῦτα μὲν οἱ παλαιοὶ ἑρμηνευταί, οἵτινες παράγοντες τὴν λέξ. ἐκ τοῦ ὅλος ἐξυπονοοῦσι τὸ ὄνομα: κριθαί· ὡσαύτως καὶ ὁ Δοιδερλ., ὅστις παραδέχεται τὸ οὖλος ὡς ἀρχαιότερον τύπον τοῦ ὅλος. Ὁ δὲ Βούττμαννος θεωρεῖ κύριον τύπον τῆς λ. τὸ ὀλή, ὅπερ παράγει ἐκ τοῦ ελω, ἀλέω, ὅ ἐ. „ἀλέθω", ὡς τὸ τομὴ ἐκ τοῦ τέμω, καὶ σημαίνει κατ' αὐτόν: τὸ ἀλεσμένον· οὐλαὶ ἐπομένως εἶνε αἱ χονδροαλεσμέναι ἢ χονδροκοπανισμέναι κριθαί, (‖. αἵτινες παρέμειναν ὡς ἱερὸν ἔθιμον εἰς ἀνάμνησιν τῆς παλαιᾶς τῶν ἀνθρώπων τροφῆς· «ὡς γάρ φησι Θεόφραστος ἐν τῷ Περὶ εὑρημάτων, πρὶν ἢ μάθωσιν οἱ ἄνθρωποι ἀλεῖν τὸν δημητριακὸν καρπὸν οὕτως σώας αὐτὰς ἤσθιον» ἢ δηλονότι ἀκεραίας ἢ χονδροκοπανισμένας, οἷον τὸ καὶ νῦν ἔτι ἐκ τοῦ σίτου παρασκευαζόμενον „πληγοῦρι"). Ἄλλος δέ τις τῶν νεωτέρων νομίζει μὲν ὅτι οἱ Ἕλληνες μετεχειρίζοντο κατὰ τὰς θυσίας ἀκεραίας τὰς κριθάς, οὐχ ἧττον ὅμως παραδέχεται τοῦ Βουττμάννου τὴν ἐτυμολογίαν, μὲ ταύτην ὅμως τὴν ἑρμηνείαν ὅτι οὐλαὶ κατ' ἀρχὰς ἐλέγοντο πάντες οἱ κοπανιζόμενοι καὶ διὰ τούτου μόνον τοῦ τρόπου ἁλωνιζόμενοι δημητριακοὶ καρποί, ἔπειτα δὲ περιωρίσθη ἡ λ. εἰς τὸ νὰ σημαίνῃ μόνον τὰς κριθάς.

οὐλαμός [.ᴗ.] (Γουλ.) ὁ (συγγ. τῷ εἴλω, οὖλος), πλῆθος (συνωθουμένων, συστρεφομένων πολεμιστῶν), „σωρός", στίφος, τάξις «ἀνδρῶν» Ἰλ. Δ 251, Υ 113, 379.

οὖλε, ἴδ. οὖλα.

οὐλή, ἡ (ἀμφιβόλου ἐτυμολογίας), ἡ „κλεισμένη πληγή", σημεῖον πληγῆς (ἰατρευθείσης) Ὀδ. τ 391, 393, 464,

οὔλιος, η, ον=οὖλος Γ'.), ἐπικῶς ἀντὶ τοῦ ὁλοός, ὅ ἐ. ὀλέθριος, ἐπιβλαβής, ἐπίθ. τοῦ ἀστέρος τοῦ λεγομένου κυνός, Λ 62 †.

οὐλοκάρηνος [..ᴗ..], ον (κάρηνον). Α'.) πυκνόθριξ, „πυκνομάλλης", (κατ' ἄλλους οὐλόθριξ, „σγουρός") τ 246 †. Β'.) Ἐν τῷ Υ'. Ἑρμ. 137 (χωρίῳ διεφθαρμένῳ καὶ χασματώδει) «οὐλόποδ' οὐλοκάρηνα πυρὸς κατεδάμνατ' ἀϋτμῇ» ἑρμηνεύεται τὸ «οὐλόποδ' οὐλοκάρηνα» (κρέα βοῶν) σὺν αὐτοῖς ποσὶ καὶ κεφαλαῖς, „μὲ ὅλα τὰ ποδάρια καὶ τὰ κεφάλια", ὅ ἐ. καθ' ὁλοκληρίαν, πρβλ. Βαουμ. αὐτόθι.

οὐλόμενος, η, ον, κυρ. ποι. ἀντὶ τοῦ ὀλόμενος, μετοχ. τοῦ μέσ. ἀορ. β'. τοῦ ὄλλυμι, κυρ. ἐκεῖνος, ἐφ' οὗ ἐξεπληρώθη ἡ κατάρα «ὄλοιο», ἐπικατάρατος, „κατηραμένος", θεοκατάρατος, ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων Α 2, Ξ 84, χ 394, ε 344 κ. ἀ. (Αὕτη εἶνε τοῦ Κλάσσεν ἡ ἑρμηνεία, ‖. μεθ' ἧς πρέπει νὰ συνδυασθῇ ὁμοία τις χρῆσις τῆς μετοχῆς ἐν τῇ καθομιλουμένῃ. Καὶ ἡμεῖς λέγομέν τινα „κρεμασμένον, παλουκωμένον, θεοσκοτωμένον, ἀστραποκαμένον" οὐχὶ τὸν ὄντως τοιαῦτά τινα παθόντα, ἀλλὰ τὸν ἄξιον νὰ πάθῃ: νὰ κρεμασθῇ, παλουκωθῇ κτλ., περὶ οὗ δηλ. οὕτω σφόδρα ἐπι-

ὑμοῦμεν νὰ πάθῃ, ὥστε ἤδη θεωροῦμεν αὐτὸν παθόντα τὸ ὑπὸ τῆς ῥίζης σημαινόμενον). Συνήθως ἐκλαμβάνεται ὡς ἐπίθετον μὲ ἐνεργητικὴν σημασίαν ὀλέθριος, πλὴν ἐν τῷ σ 273, ἔνθα θεωρεῖται παθητικόν: ὀλέθρια παθοῦσα, κακοδαίμων. ‖. Ὁ δὲ Νίτσης καὶ διαφορὰν εὑρίσκει μεταξὺ τοῦ «οὐλόμενος» καὶ «ὀλοός» σκοτεινήν τινα ὅμως καὶ ἀκατάληπτον.

***οὐλόπους**, οδος (ὅλος, πούς), μόνον ἐν τῷ Υ. Ἑρμ. 137, περὶ οὗ ἴδ. **οὐλοκάρηνος**.

οὖλος, η, ον, Α΄.) ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ὅλος, ὁλόκληρος, „ὁλάκερος“, ἀκέραιος, πλήρης, «ἄρτος» ρ 343, «μήν» ω 118, «κᾶλα» Υ. Ἑρμ. 113. (‖. Ὁ τύπος „οὖλος“ ἀντὶ τοῦ ὅλος εὑρίσκεται ἐν τῇ καθομιλουμένῃ, ἀλλὰ μὲ τὴν σημασίαν πᾶς). Β΄.) (Fοὖλ., συγγ. τῷ εἰλέω, ἴλλω) κυρ. συνεσταλμένος, ἐπομ. ἀ.) πυκνός, δασύς, (κατ' ἄλλους δὲ οὐλόθριξ, „σγουρός“), ἐπίθετον ἐριουργημάτων, «χλαῖναι, τάπητες» Π 224, Ω 646, δ 50, τ 225 κ. ἀ., «οὐλη λάχνη» Κ 134, «οὖλαι κόμαι» ζ 231, ψ 158· ὅθεν δ΄.) μεταφ. ἐπὶ τῆς κραυγῆς συμπεπυκνωμένου πλήθους, «οὖλον κεκληγότες» μεγάλα, „δυνατὰ“ κραυγάζοντες, Ρ 756, 759.

Γ΄.) ἐπικ. ἐπίθετον ἐκ τοῦ ολ-, ὄλλυμι ἀντὶ τοῦ ὁλοός, τουτέστιν ὀλέθριος, ἐπίθετον τοῦ Ἄρεως καὶ Ἀχιλλέως, Ε 461, Φ 536, «ὄνειρος» κακός (ἀπατηλὸς κατὰ τὸν ΓΜ. Οὐόσσιον) Β 6. (Πρὸ τοῦ Βεκκέρου ἐγράφετο Ὄνειρος, ὡς καὶ νῦν ἔτι παρὰ Βαϋμλ., καὶ τότε τινὲς μετέφραζον τὸ «οὖλος Ὄν.»: ὁλόκληρος, „ὁλάκερος“, ψηλαφητός Ὄν.). Ὁ Δοιδερλεῖνος θεωρεῖ τὸ Α΄.) οὖλος, τουτέστι τὸ Ἀττ. ὅλος, ὡς ἐκ τοῦ Β΄.) οὖλος παραχθέν (κατὰ μετάθεσιν ἐκ τοῦ Fόλος): συνεστραμμένος, συνηθροισμένος, ὅλος· σύμφωνος ἐν τούτοις καὶ ὁ Ἀμεῖς· ἄλλα δὲ οὐχὶ τούτων βεβαιότερα δοξάζει ὁ Κούρτιος.

οὐλόχιται [..⏑.], αἱ (κατὰ δὲ τὸν Εὐστάθιον εἰς Α 449: οἱ) ἐπικ. (ἐκ τοῦ οὐλαὶ καὶ χέω)= **οὐλαί** (ἴδ. τὴν λ.), κριθαί, αἱ κατὰ τὴν θυσίαν ὡς πρόθυμα ἐπὶ τοῦ ἱερείου ἐπιχεόμεναι, τουτέστιν ἱεραὶ (χυταὶ) κριθαί, «οὐλοχύτας ἀνέλοντο» ἔλαβον ἀνὰ χεῖρας, Α 449, Β 410, «προβάλοντο» ἔῤῥιψαν ἐμπρός, ἐσκόρπισαν, Α 458, Β 421, γ 447, «ἐν δ' ἔθετ' οὐλοχύτας κανέῳ» δ 761, «οὐλοχύτας κατήρχετο» (κατὰ ζεῦγμα) ἤρχετο τῆς θυσίας προσφέρων τὰς κριθάς, γ 445. (‖. Ὁ τονισμὸς οὐλοχύται καὶ ἡ ἑρμηνεία: κάνιστρα, δοχεῖα τῶν κριθῶν, εἶνε πάντῃ ἐσφαλμένα).

Οὔλυμπος, ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **Ὄλυμπος**, ὅπ. ἴδε.

οὔλω (οὖλος), ὑγιαίνω, ἔχω καλῶς, „εἶμαι καλά“, μόνον ἐν τῇ προσ. «οὖλε» ὡς χαιρετισμός, „νὰ ἦσαι καλά“, «οὖλέ τε καὶ χαῖρε» „νὰ ἦσαι καλὰ καὶ χαρούμενος“, ω 402 †, Υ. Ἀπ. 466. Ὁ Κούρτιος καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ Βούττμαννος σχετίζει τὴν λ. πρὸς τὸ Λατ. salve· ὁ δὲ Δοιδερλ. ὑπολαμβάνει αὐτὴν κλητ., ὡς τὸ Λατ. macte· ὁ δὲ Χρῖς=τῷ Λατ. vale.

οὖμός, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ ὁ ἐμός, Θ 360.

οὖν, μόριον, παρ' Ὁμ. πάντοτε μετ' ἄλλων μορίων συνδυαζόμενον, σημαῖνον κατὰ μὲν τὸν Ἀρτουγγ περιορισμὸν πράγματός τινος εἰς ἑαυτό, καὶ ἀποκλεισμὸν ἀπὸ παντὸς ἐξωτερικοῦ, τὸ αὐτὸ καθ' ἑαυτό, (‖. κατὰ δὲ τὸν Ῥόστ τὸ ὄντως, τῷ ὄντι, καὶ κατὰ τὸν Βαϋμλ. ὁμοφωνίαν ἢ συμφωνίαν πρὸς τὰ προηγούμενα ἢ πρός τι ἄλλο ἐν γένει) καὶ δυνάμενον κατὰ τὰς περιστάσεις ἄλλοτε ἄλλως νὰ μεταφρασθῇ, «γὰρ οὖν» διότι βεβαίως, διότι εἶμαι βέβαιος, Β 350, δ 123· «ἐπεὶ οὖν, ὡς οὖν» [ἐπειδή], εὐθὺς ἀφ' οὗ, ἀφ' οὗ ἅπαξ, Γ 4, Δ 244, Ν 1. Ἄλλοτε εἶνε διηγηματικός, ὡς τῆς καθομιλουμένης τὸ „λοιπόν“, ἀναφέρει δηλ. ἐν τῇ διηγήσει πρᾶξιν ἤδη μνημονευθεῖσαν, Ὁμ. πλχ. «οὔτ' οὖν παρδάλιος τόσσον μένος οὔτε λέοντος» οὔτε δά—οὔτε, Ρ 20, πρβλ. Θ 5, δ 200, ρ 401. — Κατὰ τὴν συνήθη γνώμην τὸ Οὖν ἀναφέρεται πάντοτε εἴ τι προηγούμενον ᾧ σημαίνει τὸ λοιπόν, ἑπομένως. Ἀλλὰ πρὸς ταύτην τὴν γνώμην πολλὰ εἶνε τὰ ἐναντιούμενα χωρία, οἷον Ρ 20 κ. ἀ., πολλὰ ὅμως καὶ τὰ συμβιβαζόμενα.

οὕνεκα, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ οὗ ἕνεκα· 1) ἐκεῖνο, ἕνεκα (χάριν) τοῦ ὁποίου, γ 61. 2) διὰ τοῦτο ὅτι, διότι, Α 11, δ 569, ᾧ προηγουμένου τοῦ «τοῦδ' ἕνεκα» Α 111, ἢ τοῦ «τῷ» ν 332, ἢ ἑπομένου τοῦ «τοὔνεκα δή» Γ 403, «οὕνεκ' ἄρα» Η 140, Λ 79, «οὕνεκα δή» διότι δά, Ψ 640. 3) ἐν τῇ Ὀδ. καὶ τοῖς Ὕμνοις μετά τινα ῥήματα, οἷα τὰ «εἰδέναι, νοεῖν, νεμεσσᾶν, γνῶναι, ἐρεῖν» ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ὅτι, καθ' ὅσον, ὡς πρὸς τοῦτο ὅτι, ε 216, η 300, ο 42, π 330, 379, ψ 214, Υ. Ἀπ. 376.

οὔνεσθε, ἴδ. **ὄνομαι**.

οὔνομα, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **ὄνομα**, ὅπ. ἴδε.

οὔπερ ἢ **οὗ περ**, ἐπίῤῥ. διόλου δέν, Ξ 416.

οὔπη, κατὰ Σπίτζν., **οὖπη** κατὰ Οὐόλφ. καὶ Δίνδορφ., ὁ δὲ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν διηρημένως **οὗ πη**· ά.) οὐδαμοῦ, „πουθενά“, Ρ 643, ε 410· δ΄.) οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον, Ν 191, ε 140 (ἔνθα τινὲς οὐκ ὀρθῶς μεταφράζουσιν: οὐδαμόσε).

οὗ ποοι, ποιητ. ἐπίῤῥ. οὐδαμοῦ, Ν 309, Ψ 463.

οὔποτε, ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν διηρημένως **οὗ ποτε** ἐπίῤῥ. οὐδέποτε, „ποτέ“, μεθ' ὁριστικῆς, Α 234, α 308 κ. πλχ. Πολλάκις διαιρεῖται διὰ μιᾶς ἢ πλειοτέρων λέξεων, Α 163, Δ 48, Γ 271 κ. ἀ.

οὔπω, ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν διηρημένως **οὗ πω**. 1) ἐπίῤῥημ. χρονικὸν ἀκόμη δέν, Α 224, συνήθως μετὰ παρωχημένου χρόνου, μετὰ δὲ ἐνεστ. Ξ 143, δ 118, γ 226 κ. ἀ. τῆς Ὀδ.

2) τροπικ.=οἵ πως, οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον, Γ 306 κ. ἀ.—Πολλάκις διαιρεῖται διὰ μιᾶς λέξεως «οὐ γάρ πω» α 196, 216.

οὐ πώποτε, ἴδ. **πώποτε**.

οὔπως, ἐπίρ. ὑπὸ τοῦ Bekk: χ τῶν μετ' αὐτὸν διηρημ. ἀντὶ τοῦ πρότερον οὔπως, ὄχι κατά τινα τρόπον, ὅ ἐ. κατ' οὐδένα τρόπον, οὐδαμῶς, Δ 320 κ. ἀ.· πολλάκις «οὔ πως ἔστιν» μετ' ἀπαρφ. δὲν ὑπάρχει τρόπος, εἶνε ἀδύνατον νά, Μ 65, β 130 κ. ἀ., ὡσαύτως «οὔ πως ἔτι εἶχεν» δὲν εἶχε πλέον τρόπον, δὲν ἠδύνατο πλέον (διὰ λόγους τιμῆς καὶ ἠθικούς), Η 217, Ρ 354. Καὶ δι' ἄλλης λέξεως διηρημένον «οὐ γάρ πως;» Ξ 63, «οὐ μέν πως;» Β 203 κ. ἀ.

οὖρα, τά, ἴδ. **οὖρον**.

οὐραῖος, η, ον (οὐρά), εἰς τὴν οὐρὰν ἀνήκων, τῆς οὐρᾶς, «τρίχες» τῆς οὐρᾶς, Ψ 520 †.

Οὐρανίη, ἡ, Οὐρανία, μία τῶν νυμφῶν, Ὑ. Δήμ. 423. Κυρ. θηλ. τοῦ

οὐράνιος, η, ον (οὐρανός), οὐράνιος, τοῦ οὐρανοῦ, Ὑ. Δήμ. 55, «οὐράνια πετεηνά» τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, Βατρ. 26.

Οὐρανίων [.⏑⏑.], ωνος, ὁ (οὐρανός)· 1) ὡς ἐπίθ. οὐράνιος, ἐπουράνιος, ἐν τῷ οὐρανῷ (τουτέστιν ἐν τῷ Ὀλύμπῳ, ἴδ. **οὐρανός** 2) οἰκῶν, ἐπίθ. τῶν θεῶν, Α 570, ι 15 κ. ἄ. Ὡς οὐσιαστ. οἱ «Οὐρανίωνες» οἱ Ἐπουράνιοι, Λατ. cælites, Ε 373, Φ 509, ε 294 κ. ἀ.· 2) πατρωνυμ. οἱ υἱοὶ τοῦ Οὐρανοῦ, οἱ Τιτᾶνες, Ε 898. (Σύμφωνος εἶνε καὶ ὁ Οὐέλκκερος, ὁ δὲ Ναίγελσβαχ καὶ Ἄμεῖς καὶ ἐνταῦθα ἐννοοῦσι τοὺς Ὀλυμπίους).

οὐρανόδεικτος [.⏑...], ον, ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ δεικνύμενος, μόνον Ὕμ. 32, 3.

οὐρανόθεν [.⏑..], ἐπικ. ἐπίρ. ἐξ οὐρανοῦ, οὐρανόθεν „ἀπὸ τὸν οὐρανόν", Α 195 κ. ἀ. Ἔτι δὲ καὶ «ἐξ οὐρανόθεν» Θ 19, 21, Ρ 548, καὶ «ἀπ' οὐρανόθεν» Θ 365, Φ 199, λ 18· ἴδ. **θεν**.

οὐρανόοι [.⏑.⏑], ἐπίρ. (οὐρανός), ἐν οὐρανῷ, „εἰς τὸν οὐρανόν", μόνον ἐν τῇ φράσει «οὐρανόθι πρό» (κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τῶν παλαιῶν) πρὸ τοῦ οὐρανοῦ, τουτέστιν ὑπὸ τὸν οὐρανόν, εἰς τὰ κατώτερα στρώματα τοῦ ἀέρος, Γ 3 †. Ὁ δὲ Ἄρενς διορθώνει: οὐρανόθεν πρῴ (=πρωΐ ἐξ οὐρανοῦ), καὶ πρβλ. τὸν ςίχ. 7. (||. Ἄνευ τινὸς ἀνάγκης, διότι, καθ' ἃ ὀρθῶς παραβάλλει ὁ Ναίγελσβαχ, τὸ «οὐρανόθι πρό» δὲν διαφέρει τοῦ «Ἰλιόθι πρό» εἰμὴ κατὰ τὴν διάφορον τοπικὴν ἔκτασιν. τὸ μὲν ἐπὶ καθέτου, τὸ δὲ ἐπὶ ὁριζοντείου ἐκτάσεως κείμενον).

οὐρανομήκης [.⏑...], ες (οὐρ., μῆκος), μέχρις οὐρανοῦ μακρός, „ὡς τὸν οὐρανὸν ψηλός", «ἐλάτη» ε 239 †.

οὐρανός, ὁ, 1) ὁ οὐράνιος θόλος, „οὐρανός", Ὅμ. πλχ., χαρακτηρίζεται ὡς «εὐρύς» Γ 364, α 67 κ. ἀ., «ἀστερόεις» (ἴδ. τ. λ.) χ «πολύχαλκος» (ἴδ. τ. λ.), «χάλκεος» Ρ 425, «σιδήρεος» ο 329, ρ 565. Τὰ ἐπίθετα ταῦτα ἐξελήφθησαν ὑπό τινων εἰς τὴν κυρίαν αὐτῶν σημασίαν, καθ' ἣν ἐπομένως ὁ ποιητὴς ἐφαντάσθη δῆθεν τὸν οὐρανὸν ὡς χαλκοῦν ἢ σιδηροῦν θόλον. Ὁ Οὐόσσιος μάλιστα φαντάζεται αὐτὸν ἔχοντα ὑπεράνω τοῦ Ὀλύμπου ὀπήν τινα ἢ ὀπαῖον, δι' οὗ εἰσχωρεῖ τὸ ὄρος εἰς τὸν οὐρανόν. Ὀρθότερον ὅμως ἄλλοι ἐκλαμβάνουσι τὰ ἐπίθετα «σιδήρεος καὶ χάλκεος» μεταφορικῶς εἰς ἔνδειξιν τοῦ στερεοῦ καὶ αἰωνίου. Ὁ οὐρανὸς κεῖται ὑπεράνω τοῦ «αἰθέρος» Β 458, Θ 558, Ο 192, καὶ τοσοῦτον ἀπέχει ἀπὸ τῆς γῆς ὅσον ὁ Τάρταρος ὁ ὑπ' αὐτήν, Θ 16. Ἐπ' αὐτοῦ διανύουσι καθ' ἑκάστην τοὺς δρόμους αὐτῶν ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη καὶ οἱ ἀστέρες, ἀνατέλλοντες ἀπ' ἀνατολῶν ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ δύοντες κατὰ τὴν δύσιν πάλιν εἰς τὸν Ὠκεανόν, Σ 485 ἑξ., Χ 318, υ 357. Τὰ νέφη καλύπτοντα τὸν οὐρανὸν ἀφαιροῦσιν ἀπὸ τῆς ὄψεως τῶν κατοίκων τῆς γῆς καὶ αὐτὸν καὶ τὸν αἰθέρα καὶ τοὺς ἀστέρας, ε 293, Θ 555. Θεωροῦνται δὲ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ὡς πύλαι τοῦ οὐρανοῦ, πυλωρούμεναι ὑπὸ τῶν Ὡρῶν, Ε 749 ἑξ.—Ἐπειδὴ δὲ τῶν θεῶν ἡ κατοικία, ὁ Ὄλυμπος, ἐξικνεῖται μέχρι τοῦ αἰθέρος, ὑπεράνω τοῦ ὁποίου κεῖται ἀμέσως ὁ οὐρανός, διὰ τοῦτο οὐρανὸς εἶνε 2) ἡ κατοικία τῶν θεῶν, Ζ 108, 128, «θεοὶ ἀθάνατοι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν» α 67, δ 378 κ. ἀλχ. τῆς Ὀδ., τῆς δὲ Ἰλ. μόνον Υ 299· ὅθεν συνάπτεται μετὰ τοῦ «Ὀλύμπου» Α 497, Θ 394, Τ 128 κ. ἀ., οἱ ἄνθρωποι προσευχόμενοι ἀνατείνουσι χεῖρας καὶ βλέμματα πρὸς τὸν οὐρανόν, Ο 371, Τ 257, Ω 307, ι 527.—Αἱ φρ. «οὐρανὸν ἵκει, ἱκάνει», οἷον «σκόπελος οὐρ. ἵκει» μ 73, «σέλας εἰς οὐρανὸν ἵκει» Θ 509, «αἴγλη οὐρ. ἵκει» Β 458 κ. ἀ.· ὡσαύτως «αὐτή» Β 153 κ. ἀ., «ὀρυμαγδός» Ρ 425, «κλέος» Θ 192, Ω 74 κ. ἀ., «ὄβρις» ο 329, ρ 565, εἶνε ὑπερβολικαὶ ἐκφράσεις τοῦ μεγίστου ὕψους καὶ τῆς μεγίστης ἐκτάσεως, ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ „ὡς τὸν οὐρανὸν φθάνει". Β'.) Προσωποπ. **Οὐρανός** [.⏑], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἐρέβους καὶ τῆς Γαίας (κατὰ τὸν Ἡσιοδ. Θεογ. 126 ἑξ.), ἀνὴρ τῆς Γαίας (κατὰ τὸν Ὕμ. 30, 17), μεθ' ἧς ἐγέννησε τοὺς Τιτᾶνας καὶ τοὺς Τιτανίδας, τοὺς Κύκλωπας χ τοὺς Ἑκατόγχειρας (Ἡσιοδ. Θεογ. 137 ἑξ.), Ο 36, ε 184. (Κατὰ τοὺς νεωτέρους γλωσσολόγους συγγεν. τῷ Σανσκρ. Varunas, ὅστις κατά τινας μὲν εἶνε θεὸς τοῦ ὕδατος· κατ' ἄλλους δὲ παράγεται ἐκ τῆς ῥίζ. var, ἥτις σημαίνει: σκεπάζω).

οὔρεα, τά, Ἰων. ἀντὶ τοῦ **ὄρεα**, ἴδ. **ὄρος**.

οὔρειος, η, ον, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὄρειος (ὄρος), ὀρεινός, Ὑ. Ἑρμ. 244.

οὐρεύς, ῆος, ὁ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ὀρεύς (πιθαν. ἐκ τοῦ ὄρος), ἡμίονος, „μουλάρι" (Λατ.), Α 50, Ψ 115, Ω 716, ἴδ. **ἡμίονος**.—Τὸ δὲ τῆς Κ 84 ἐκλαμβάνουσιν ὡς ἕτερον τύπον ἢ ἐπέκτασιν τοῦ οὖρος, ὅ ἐ. φύλαξ κατά

τι σχόλιον. Οἱ δὲ νεώτεροι ἐκδόται, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ Θύολφίου, πλὴν τοῦ Φαίσιος, ἀθετοῦσι μετὰ τοῦ Ἀριστάρχου τὸν στίχον. (‖. Σεβόμεθα τὸν Ἀρίσταρχον καὶ τοὺς νεωτέρους ἐκδότας· ἀλλ' ἐρωτῶμεν: εἶνε ἆρά γε τόσον ἄτοπον νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι τὴν νύκτα κατὰ τὴν ὥραν τῆς κοίτης βλέπων τις ἐλλείποντα ἢ ἑταῖρον ἢ ἡμίονον ἢ ἵππον ἐξήρχετο εἰς ἀναζήτησιν αὐτοῦ, καὶ ὅτι ὁ Νέστωρ ἐνταῦθα περὶ μιᾶς τινος τῶν συνήθων τούτων νυκτερινῶν ἐκδρομῶν ἐρωτᾷ; Ἡμίονοι (οὐρῆες) βεβαίως ὑπῆρχον ἐν τῷ Ἑλληνικῷ στρατῷ· κατόπιν δὲ μάχης καὶ τὴν παραμονὴν ἑτέρας τοιαύτης δὲν εἶνε παράδοξον ἂν οἱ ἵπποι καὶ ἡμίονοι ἦσαν ἐκεῖ που πλησίον τῆς κλισίας ἑνὸς ἑκάστου προσδεδεμένοι).

οὐρή, ἡ, Ἰωνικ. ἀντὶ τοῦ **οὐρά**, Υ 170, κ 215, ρ 302.

οὐρίαχος [.⏑⏑.], ὁ (οὐρά), τὸ ὕστατον ἄκρον, ἡ ἐσχάτη ἄκρα, „ἡ οὐρά", πάντοτε «οὐρ. ἔγχεος» ἡ οὐρὰ τοῦ δόρατος, (‖. ἥτις ἰδίως λέγεται παρὰ τοῖς μετέπειτα στύραξ. Πρὸς ἐξήγησιν δὲ τοῦ ὑποκοριστικοῦ τούτου τύπου ἀντὶ τοῦ οὔραχος, συντελεῖ ὁ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ διαλεκτικὸς τύπος „οὐριά" ἀντὶ τοῦ συνηθεστέρου „οὐρά"). Ἰλ, Ν 443, Π 612, Ρ 528.

οὖρον, τό (πιθαν. ἐκ τοῦ ορ-, ὄρνυμι), χῶρος, ἔκτασις, διάστημα ὑπό τινος διανυόμενον, μόνον ἐν τοῖς ἑξῆς τρισὶ χωρίοις: Ψ 431, «ὅσα δίσκου οὖρα πέλονται» ὅσον εἶνε τὸ διάστημα τὸ ὑπὸ τοῦ ῥιπτομένου δίσκου διανυόμενον, τουτέστι= «δίσκουρα» (ἴδ. τ. λ.)· θ 124 «ὅσσον τ' ἐν νειῷ οὖρον πέλει ἡμιόνοιιν» ὅσον εἶνε τὸ ἐν τῷ νεάματι διάστημα τῶν ἡμιόνων, τουτέστιν ὅσον διάστημα νεάματος (ἀγροῦ χερσαίου) δύναται νὰ ἀροτριάσῃ ζεῦγος ἡμιόνων ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ, εἶνε δὲ τοῦτο μέτρον μήκους οὐχὶ ἐπ' ἀκριβὲς γνωστοῦ. Τέλος Κ 351 «ὅτε δή ῥ' ἀπέχει ὅσσον τ' ἐπὶ οὖρα (οὕτως ἔγραψεν ὁ Σπίτζν. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἐκδόται κατὰ τὸν Σχολιαστ. ἀντὶ τοῦ συνήθους: ἐπίουρα) πέλονται ἡμιόνων» ὅτε δὲ ἀπεῖχε τοσοῦτον, ὅσον εἶνε τὸ διάστημα (τὸ ὑπὸ) τῶν ἡμιόνων ἀροτριώμενον. Ἐκ τῆς ἀμέσως ἑπομένης αἰτιολογίας «αἳ γάρ τε βοῶν προφερέστεραι» καταφαίνεται ὅτι τὰ «ἡμιόνων οὖρα» εἶνε μεγαλείτερα παρὰ τὰ τῶν βοῶν καὶ ἑπομένως ἡ ἀπόστασις τοῦ Δόλωνος παρίσταται ὡς οὐχὶ μικρά Εἶνε δὲ τὸ «οὖρον ἡμιόνων» τὸ διάστημα τὸ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ νεάματος μέχρι τοῦ σημείου τῆς ἐπιστροφῆς ἢ κατὰ τὸν Σχολ. «ὅσον ἀροτριῶσα ἡμίονος ὑπὸ μίαν ὁρμὴν ὑπογράφειν δύναται, ὅ ἐ. πλέθρον» δηλ. 100 Ἑλλ. πόδες, περίπου 40 βήματα, ἢ κατ' ἄλλους τὸ ἥμισυ τούτων. Ἄλλοι ἐκλαμβάνουσι τὸ «οὖρα» εἰς τὴν σημασίαν ὅρια, τέρματα, θεωροῦντες αὐτὸ τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ ὅρος.

1. **οὖρος**, ὁ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ποιητ. (ορ-, ὄρνυμι· κατ' ἄλλους δὲ ἀπιθ. συγγ. τῷ αὖρα), κυρ. ὁ κινητής, ὁ ἐλατήρ· ὅθεν ὁ πλώϊμος, εἰς πλοῦν ἐπιτήδειος ἄνεμος, ἰδίως ὁ οὔριος ἄνεμος, ὅστις ἐπὶ τὸ πλουσιώτερον τῆς φράσεως λαμβάνει τὸ ἐπίθετον «ἴκμενος», Λατ. secundus ventus, Α 479, δ 420 κ. α., «κάλλιμος» λ 640, «ἀπήμων» ε 268, «ᾗ λιγὺς οὖρος ἐπιπνείησιν ὄπισθεν» δ 357· πολλάκις δὲ χ ἄνευ τινὸς ἐπιθέτου, Η 5, ὁ 585 κ. ἀ.· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ 520, «ἀψ δὲ θεοὶ οὖρον στρέψαν» κατὰ πρόληψιν: ἔστρεψαν οἱ θεοὶ τὸν ἄνεμον εἰς οὔριον (ἔνθα ἄλλοι ἐννοοῦσι τὴν λ. ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ σφοδροῦ ἀνέμου ἐνταῦθά τε καὶ Ξ 19). Πληθ. δ 360.

2. **οὖρος**, ὁ, Ἰωνικ. ἀντὶ τοῦ ὅρος, ὅριον, τέρμα, δοτ. πληθ. Ἴλ. Μ 421, αἰτ. ἐν. Φ 405.

3. **οὖρος**, ὁ, ἐπικ. ἔφορος, ἐπιστάτης, φύλαξ, «οὖρον καταλείπω ἐπὶ κτεάτεσσι» ο 89· κατ' ἐξοχὴν λέγεται ὁ Νέσωρ «οὖρος Ἀχαιῶν» οἱονεὶ ὁ ὀφθαλμός, ὁ ἔφορος, ὁ φύλαξ τῶν Ἀχαιῶν, Θ 80 κ. ἀ., γ 411. (Συγγ. τῷ ὄρομαι, ὁράω, ὥρα, ἐκ τῆς ῥίζης ορ-, fορ-. Ὁ δὲ Ζέλικκε, ὅστις καὶ ἰδιαιτέραν πραγματείαν ἔγραψε περὶ τοῦ ἐπιθέτου τούτου τοῦ Νέστορος, παράγει ἀπιθάνως τὴν λ. ἐκ τῆς ῥίζ. ορ-, ὄρνυμι, οἱονεὶ: ὁ διεγέρτης, ὁ προτροπεύς, ὁ ἐνθαῤῥυντής).

4. **οὖρος**, εος, τό, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ὅρος, ὅπ. ἴδε.

οὐρός, ὁ (ὀρύσσω), ὄρυγμα, διῶρυξ, αὖλαξ, δι' ἧς ἔσυρον τὰ πλοῖα ἐκ τῆς ξηρᾶς εἰς τὴν θάλασσαν. Τὰ ὀρύγματα ταῦτα εὐκόλως ἐπληροῦντο ἀκαθαρσιῶν χ κατεχώννυντο προϊόντος τοῦ χρόνου· ὅθεν πρὸ τῆς καθελκύσεως τῶν πλοίων ἦτο ἀνάγκη νὰ καθαρισθῶσι, Β 153 †.

οὖς, τό, γεν. ὠτός, ἐπικ. καὶ Ἰωνικ. **οὖας**, ατος [⏑]. Ἐκ τοῦ συνήθους τύπου εὑρίσκεται μόνον ἡ ἐν. αἰτ. οὖς, Α 109, Υ 473, χ ἡ δοτ. πληθ. ὠσίν, μ 200. Ἀλλαχοῦ δὲ ὁ ἐπικὸς τύπος. 1) οὖς, „αὐτί" (προφέρεται καὶ μόνον: φτί), «ἀπ' οὔατος» μακρὰν τοῦ ὠτός, „μακρυὰ ἀπὸ ταὐτί μου", ὅ ἐ. ποτὲ νὰ μὴ ἀκούσω, Σ 272, Χ 454 (‖. ἀπευχὴ ἀνάλογος πρὸς τὴν τῆς καθομιλουμένης „κούφια ὥρα καὶ βωβή", ἥτις λέγεται πρὸς ἀποτροπήν, ὅταν μελετήσῃ τις ἢ ἐκφωνήσῃ κακόν τι). 2) μεταφ. οὖς, „αὐτί", λαβή, Λ 633, Σ 378.

οὐτάζω, Υ 495, μέλ. άσω καὶ ήσω ἐκ τοῦ οὐτάω, ἐξ οὗ ἡ προστ. οὔτατε, χ 356, καὶ ὁ ἀόρ. οὔτησα (ἀλλὰ καὶ οὔτασα), καὶ παθ. ἀόρ. οὐτηθείς, Θ 537, καὶ παρατ. θαμιστ. οὔτασκε, Ο 745, καὶ ἀόρ. θαμιστ. οὐτήσασκε, Χ 375. Παθ. παρακ. μετοχ. οὐτασμένος, λ 536. Ἔτι δὲ γ'. ἐνικ. συγκεκομ. τινὸς ἀορ. (ἢ κατὰ τὸν Λόβεκκ παρατατ.) οὔτα, ἀπαρφ. οὐτάμεν, Ε 132, καὶ οὐτάμεναι, ι 301, καὶ μετοχ. τοῦ μέσ. ἀορ. β'. μὲ παθητικὴν σημασίαν (ἢ κατ' ἄλλους παθητ. παρακ. μὲ ἀναβιβασμὸν τόνου) οὐτάμενος, Ἴλ. πλχ., λ 40 (εἰς καθαρὰν παρακειμένου σημασίαν). Πάντες οὗτοι οἱ τύποι ὑπάγονται εἰς ἀπηρ-

χαιωμένον τινὰ ἐνεστῶτα οὔτημι, εἰς ὃν ὁ Λόβεκκ ὑπάγει ϗ τὴν προστ. οὔτατε, χ 356. Σημ. πλήττω, κτυπῶ, τραυματίζω, „πληγώνω", παρ' Ὁμήρ. ἰδίως; δι' ἀγχεμάχων ὅπλων, «δουρί, ξυστῷ, ἔγχεϊ, ἐγχείαις, χαλκῷ»· ὅθεν ἀντιτίθεται πρὸς τὸ «βάλλω» Λ 659, ἔνθα ὡς ἐκ περισσοῦ τίθεται ϗ τὸ ἐπίρρημα «αὐτοσχεδίην», ὡς ϗ τό «αὐτοσχεδόν», Η 273, Ο 746, καὶ «σχεδόν», Ε 458· συντάσσεται μετ' αἰτ. οὐ μόνον τοῦ προσώπου ἀλλὰ καὶ τοῦ μέρους, ὅπερ τραυματίζεται, Δ 469, Ε 56 κ. ἀ., μετὰ διπλῆς αἰτ. «Κύπριδα χεῖρα» Ε 458, Ν 438, χ 294· ἔτι δὲ «τινὰ κατὰ λαπάρην, κατ' ἀσπίδα» Ζ 64, Λ 434 κ. ἀ., «πρὸς στῆθος» ι 301, καὶ ἐπὶ πραγμάτων «οὐτάζω σάκος» πλήττω, κτυπῶ, Η 258, Ν 552, «ἔλκος, ὅ με βροτὸς οὔτασεν» τὸ τραῦμα, ὅπερ μ' ἐτραυμάτισεν, ὅ ἐ. ὅπερ μοι ἐπροξένησε τραυματίσας με, Ε 361· ὅθεν «οὐταμένη ὠτειλή» ἡ (νεωστὶ) πληγωμένη πληγή, ἡ ἀνοικτὴ πληγή, Ξ 518, Ρ 86.—Ἡ λέξις ποιητική.

οὔτε, ἄρνησις μετὰ συνδέσμου=οὐδέ, „καὶ δέν", ἡγουμένου μόνου τοῦ Οὐ, Ζ 450, Χ 265. Συνήθως ἑπομένου καὶ ἄλλου Οὔτε, οἷον «οὔτε—οὔτε» Ὅμ. πλχ., ἢ «οὔτε—οὔτε—οὔτε» Ω 486, ἐνίοτε κατ' ἀνακολουθίαν πρὸς πλειοτέραν ἀνάδειξιν τοῦ ἑτέρου κώλου, ἕπεται μετὰ τὸ «οὔτε» τὸ «οὐδέ» οὔτε—οὐδὲ πάλιν, Ν 207. Ἐν τῷ Α 115 ὑπάρχουσι δύω ζεύγη προσδιορισμῶν, τὸ μὲν ἀ. «οὐ—οὐδέ», τὸ δὲ β΄. «οὔτε—οὔτε», ἀσύνδετα πρὸς ἄλληλα ἢ μόνον διὰ τοῦ «ἄρ'» συναπτόμενα. Ἐπὶ δὲ συνδέσεως ἀποφατικῆς ϗ καταφατικῆς προτάσεως τίθεται «οὔτε—τε» Ω 185, «οὔτε—δέ» Η 433, Ω 368, «οὔτε—καί» γ 349 (ἔνθα ὁ Δινδόρφ., ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. καὶ ὁ Ἀμεῖς ἔγραψαν κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον οὔτι).

οὐτήσασκε, ἴδ. οὐτάζω.

οὔτι, οὐδ. τοῦ οὔτις, ὅπ. ἴδ.

οὐτιδανός [.⏑⏑.], ή, όν, ποιητ. (οὔτις), οὐδενὸς λόγου ἄξιος, οὐτιδανός, „τιποτένιος;", μόνον ἐπ' ἀνθρώπων, Α 231, ι 460 κ. ἀ.

οὔτις [.⏑], οὐδ. οὔτι [.⏑], σήμερον γράφεται διῃρημένως οὔ τις, οὔ τι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. οὐδείς, „κανένας", Ὅμ. πλχ.—Τὸ οὐδέτερ. οὔτι λαμβάνεται ὡς ἐπίρ., [οὐδέν], οὐδόλως, οὐδαμῶς, Α 153, Ε 689, γ 133, δ 199 κ. ἀ. Πολλάκις χωρίζεται δι' ἄλλων μορίων «οὐ γάρ τι, οὐ μὲν γάρ τι» Υ 467, Τ 321, η 216, κ 131 κ. ἀ., «οὐ νύ τι» Θ 39, β 60 κ. ἀ. (Τὸ «οὔ τι» ὡς σπονδεῖος εὑρίσκεται ἐν τῷ δ 93, ἔνθα ὅμως ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. καὶ ὁ Ἀμεῖς γράφουσιν: οὔ τοι).

Οὖτις, ὁ, αἰτ. Οὖτιν, πλαστὸν ὄνομα τοῦ Ὀδυσσέως, ὅπερ αὐτὸς εἰς ἑαυτὸν ἀπονέμει ἐνώπιον τοῦ Πολυφήμου, ἵνα διὰ τῆς διττῆς σημασίας ἐξαπατήσῃ τὸν Κύκλωπα, Οὐδείς, Κανένας, ι 366 ἑξ., 408 ἑξ., 455 ἑξ.

οὗτοι, ἢ ὅπως σήμερον γράφεται διῃρημένως οὔ τοι, ἐπίρ. βεβαίως ὄχι, σὲ βεβαιῶ δέν, Ζ 335, α 203 κ. ἀ., «οὔ τοι τι» Ν 811.

οὗτος, αὕτη, τοῦτο, ἀντωνυμ. δεικτ. οὗτος, „(ἐ)τοῦτος, αὐτός", ἐπί τε τῶν πλησίον καὶ ἐπὶ τῶν μακρὰν τοῦ λέγοντος, ἑπομένως ϗ ἀντὶ τῆς ἐκεῖνος, Ὅμ. πλχ., οὐ μόνον ὡς οὐσιαστικὸν ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπίθετον, «οὗτος ἀνήρ, οὗτος ξεῖνος, οὗτος ἄεθλος» ἢ ἐπιτασσομένης τῆς ἀντωνυμίας, «ἄεθλος οὗτος κλ.»· ἔτι δὲ ϗ μετὰ τοῦ ἐν τῇ πλοκῇ ταύτῃ παρὰ τοῖς μετέπειτα συνήθους ἄρθρου, ὅπερ ὅμως φυλάττει καὶ ἐνταῦθα ἔτι τὴν δεικτικὴν σημασίαν, ἴδ. ὁ, «τοῦτον τὸν ἄναλτον» ἐκεῖνον ἐκεῖ τὸν ἄπληστον, σ 114· ἀ.) ἐνίοτε προαγγέλλει ἑπόμενόν τι ἀναφορικόν, «οὗτος—ὅς» Γ 177, δ 40, ζ 201, η 48, π 437· β΄.) συνήθως δεικνύει τι προηγούμενον, ἀλλὰ καὶ ἑπόμενον, οἷον α 159, δ 306· γ΄.) πολλάκις τίθεται μετ' οὐσιαστικοῦ ἢ ἄλλης ἀντωνυμίας, ἵνα ἐκφράσῃ ἐπιρρηματικὴν ἔννοιαν, ὡς ἡ ὅδε 1, β΄.), οἷον «οὗτός τις ἔρχεται ἀνήρ» ἰδοὺ ἀνήρ τις ἔρχεται, Κ 341, «τίς δ' οὗτος ἔρχεαι οἷος;» τίς εἶσαι σὺ ἐδῶ, ὅστις βαδίζεις μόνος; Κ 82, «ἔρειο ὄντινα τοῦτον ἄγει» ποιόν τινα ἐκεῖ πέραν φέρει, ἢ τί; εἶνε ἐκεῖνος ἐκεῖ, τὸν ὁποῖον φέρει, Λ 612, ὡσαύτως καὶ υ 377, καὶ μετὰ τῆς «ἄλλος, ἕκαστος» υ 380, ξ 362· δ΄.) τὸ οὐδ. «ταῦτα» ἐπιρρηματικῶς ἀντὶ τοῦ διὰ ταῦτα, Λ 694. Ἐκ τούτου

οὕτω καὶ πρὸ φων. οὕτως· (οἱ δὲ νεώτεροι ἐκδόται, καὶ πρῶτος ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Α΄., γράφουσι καὶ πρὸ συμφώνου οὕτως ἐν τέλει στίχου, οἷον Ν 225, 309, δ 543, θ 315, καὶ ὅταν ἀκολουθῇ ἰσχυρὰ στίξις· ἐν δὲ τῇ Β΄. ὁ Βέκκ. γράφει οὕτως εἰς ἐκείνας τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς καὶ τὸ ν τὸ ἐφελκυστικόν (ὅπ. ἴδ.)· πρὸ δὲ φωνήεντος τίθεται τότε μόνον τὸ οὕτω, ὅταν διὰ μετρικὴν ἀνάγκην λαμβάνεται ὡς βραχέα ἡ λήγουσα, Γ 169, γ 315), ἐπίρ. οὕτως, τοιουτοτρόπως, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, „ἔτσι", ἀναφερόμενον εἴς τε τὰ προηγούμενα καὶ τὰ ἑπόμενα, πολλάκις δὲ ἀνταποδίδεται πρὸς τὸ ἀναφορ. «ὡς» Δ 178, δ 148 κ. ἀ.—Ἰδίως ἀ.) λαμβάνει ἔμφασίν τινα, οἵαν τῆς καθομιλουμένης τὸ „ἔτσι βέβαια, ἔτσι ναί, ἔτσι δά", μετὰ μέλλοντος καὶ προστακτικῆς εἴτε ἡγούμενον εἴτε ἑπόμενον τοῦ ῥήματος, «οὕτως ἔσται» λ 348, π 31 κ. ἀ., «κεῖσ' οὕτως;» Φ 184, Χ 498, ε 146· β΄.) ὅπως τὸ «αὕτως» καὶ τῆς καθομιλουμένης τὸ „ἔτσι", ἄνευ λόγου, «μὰψ οὕτω» Β 120· γ΄.) ἐπὶ εὐχῶν καὶ ἐξορκισμῶν, ὡς τῆς καθομιλουμ. τὸ „ἔτσι" ἐν τῷ „ἔτσι νὰ χαρῇς, ἔτσι νὰ σὲ δώσῃ ὁ θεός", ο 180, «οὕτω νῦν Ζεὺς θείη—οἴκαδ' ἐλθέμεναι» θ 465, μετὰ τοῦ «αἴθε» ρ 494, «αἴ γάρ» π 99, «εἰ γὰρ ἐγὼν οὕτω γε Διὸς παῖς εἴην, ὡς νῦν ἠμέρη ἤδη κακὸν φέρει Ἀργείοισιν» εἴθε νὰ ἤμην ἐγὼ οὕτως (μετὰ τοσαύτης βεβαιότητος) υἱὸς τοῦ Διός ἡμ.

ὅπως (μεθ' ὅσης βεβαιότητος) αὕτη ἡ ἡμέρα κτλ., N 825. (‖ Τὸ χωρίον τοῦτο ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὴν ἀρχὴν ἢ εἰς τὴν εἰδικὴν ταύτην σημασίαν· δ'.) ἐπιτατικόν, τόσον, «καλὸς οὕτω» τόσον καλός, Γ 169, ο 173· έ.) συνδυάζεται μετὰ μορίων, οἷον «οὕτω δή», Β 158, ε 214 κ. ἀ., «οὕτω δή τοι» Ο 201, «οὕτω που» Β 116, ι 262 κ. ἀ., «οὕτω πη» Ω 373.

οὐχ, πρὸ φωνήεντος δασυνομένου ἀντὶ τοῦ οὐ.

οὐχί, κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ Οὐ καὶ ἐπιτατικώτερον αὐτοῦ, *Ἰλ. Π 762.

ὀφείλω, καὶ ὀφέλλω (ἐπικ. καὶ Αἰολ. ἐν τῇ Ὀδ.), θ 332, 462, παρατ. ὤφελλον καὶ ἐπικ. ὄφελλον, ἀόρ. β'. ὤφελον καὶ ἐπικ. ὄφελον. 1) ὀφείλω, „χρεωστῶ", «χρεὸς τινι» Λ 688, θ 332, 462, φ 17. Παθ. «χρεὸς ὀφείλεταί μοι» Λ 686, 698, γ 367. 2) ἐν γένει ὀφείλω, „χρεωστῶ, εἶμαι ὑπόχρεως, πρέπει", παρ' Ὁμ. μόνον ὁ β'. ἀόρ. ὤφελον· ά.) ἔπρεπε, συνήθ. μετ' ἀπαρφ., Α 353, Κ 117, Σ 367, Ψ 546, δ 97· β'.) μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ «αἴθε, εἴθε, ὡς» εἰς ἔνδειξιν εὐχῆς μὴ δυνατῆς πλέον νὰ πληρωθῇ, συντάσσεται δὲ μετ' ἀπαρφ. τοῦ ἐνεστῶτος, ἐὰν ἡ εὐχὴ ἀναφέρεται εἰς τὸ παρόν, καὶ ἀορ. ἐὰν εἰς τὸ παρελθόν, «αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος ἧσθαι» εἴθε νὰ ἐκάθεσο ἀδάκρυτος παρὰ ταῖς ναυσί, Α 415, «ὡς ὄφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι» εἴθε νὰ ἦσο ἐκεῖ χαμένος, Γ 428, πρβλ. Γ 40, Ζ 345, Λ 380, α 217, ε 308 κ. ἀ., καὶ μετὰ τοῦ μή, «μὴ ὄφελες» εἴθε νὰ μή, Ι 698, θ 312, «ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν» λ 548. (Ὁ Βούττμαννος ἀναγνωρίζει ὡς ἐπικὸν τύπον μόνον τὸ: ὀφέλλω, διὸ καὶ θέλει νὰ ἀποκαταστήσῃ αὐτὸν ἐν τοῖς Λ 688, 686, 698, ὅπερ ἤδη ἔπραξεν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'.).

Ὀφελέστης, ᾱο, ὁ, 1) εἷς τῶν Τρώων, Θ 274. 2) εἷς τῶν Παιόνων, Φ 210.

1. ὄφελλω, ἴδ. ὀφείλω.

2. ὄφελλω. ποιητ. καὶ ἰδίως ἐπικ., πλὴν τοῦ ἐνεστ. καὶ παρατ. μόνον ἐν τῇ εὐκτ. τοῦ ἀορ. ὀφέλλειεν, Π 651, δ 334, πολλαπλασιάζω, αὐξάνω, πληθύνω, ἐνδυναμώνω, «πόνον, στόνον, μένος, ἀρετήν, ἐρωήν» Ὅμ. πλχ. Παθ. Ψ 524 κ. ἀ., «κύματα» (ὁ ἄνεμος), Ε 384, «οἶκον» πλουτίζω, ο 21, «οἶκος ὀφέλλετο» ἐπρόκοπτεν, ξ 233, «μῦθον» ἐκτείνω τὸν λόγον, πολυλογῶ, Π 631, «τινὰ τιμῇ» αὐξάνω τινὰ κατὰ τὴν τιμήν, τουτέστιν αὐξάνω τινὸς τὴν τιμήν, Α 510. Ἐκ τούτου

ὄφελος. εος, τό, ὄφελος, ὠφέλεια, κέρδος, «οὐδέν σοί γ' ὄφελος» χωρὶς σὺ νὰ ἔχῃς κανὲν ὄφελος, *Ἰλ. Χ 513, «αἴ κ' ὄφελός τι γε ὠμεθα καὶ δύ' ἐόντε» ἴσως γείνωμεν ὄφελός τι (ὠφελήσωμέν τι) ὄντες μάλιστα δύο, Ν 236, «ὅς τοι πόλλ' ὄφελος γένετο» ὅστις κατὰ πολλά σε ὠφέλησε, Ρ 152, Ὑ. Ἑρμ. 34.

Ὀφέλτιος, ὁ, 1) εἷς τῶν Τρώων, Ζ 20. 2) εἷς τῶν πολλῶν Ἀχαιῶν, Λ 302.

ὀφθαλμός, ὁ (ἐκ τῆς ῥίζ. οπ-, δι' ἀχρήστου ῥήματος ὀφθάλλω). 1) ὀφθαλμός, „μάτι", Ὁμηρ. πλχ., «ὀφθαλμῶν βολαί» τὰ βλέμματα τῶν ὀφθαλμῶν, „ματιαίς", δ 150. 2) ἐν γένει ὄψις, πρόσωπον, «ἐλθεῖν εἰς ὀφθαλμούς» ἔρχομαι κατὰ πρόσωπον, „ἐβγαίνω (μπρός) εἰς τὰ μάτια", Ω 204, πρβλ. 463.

ὄφις, ιος, ὁ, ὄφις, „φίδι", Μ 208 †. (Τὸ ο ἐκτείνεται διὰ τῆς ἄρσεως).

ὄφρα [.⏑], σύνδ. ἐπικ. καὶ λυρικ. Α'.) χρονικός, κατά τε τὴν σύνταξιν καὶ τὴν σημασίαν ἰσοδύναμος τῷ ἕως εἰς ἔνδειξιν, 1) τοῦ συγχρόνου, ἐν ὅσῳ, ἐφ' ὅσον, „ὅσον καιρόν", ά.) μεθ' ὁριστ. ἐνεστ. καὶ παρῳχημένου χρόνου, ὅταν ἐκφέρεταί τι θετικὸν καὶ πραγματικόν, Β 769, Ε 788 κ. ἀ. Πολλάκις τίθεται ἐν τῇ ἀποδ. τὸ «τόφρα» Δ 220, Θ 66, Σ 257 κ. ἀ.· β'.) μεθ' ὑποτ. ἐπὶ πράξεων ἢ καταστάσεων παρουσῶν, παρατεινομένων δὲ καὶ εἰς τὸ μέλλον, «ὄφρ' ἐθέλητον» ἐφ' ὅσον θέλετε, ὅσον καιρὸν θελήσετε, Δ 346, Ε 524, ο 81, σ 133 κ. ἀ., καὶ μετὰ τοῦ *Ἂν ἢ Κέ, ε 361 κ. ἀ., δ 124, 204 κ. ἀ., ἢ καὶ μετ' ἀμφοτέρων ὁμοῦ «ὄφρ' ἂν μέν κεν» ε 361, ὅταν τὸ ἐκφερόμενον παριστᾶται ὡς ἐκ περιστάσεων ἐξαρτώμενον. 2) τοῦ χρονικοῦ τέρματος πράξεώς τινος κλ., μέχρις οὗ, ἕως ὅτου· ά.) μεθ' ὁριστ., μάλιστα παρῳχημένου χρόνου, ἐπὶ πράξεων ὄντως γενομένων ἢ καταστάσεων θετικῶν, Ε 557, Κ 488, ε 57, η 141 κ. ἀ., ἔτι δὲ μέλλοντος, Θ 110, Π 243· β'.) μεθ' ὑποτ., μάλιστα χρόνου ἀορ., ἐπὶ προσδοκωμένου ἢ σκοπουμένου τέρματος, ἕως οὗ (μεθ' ὑποτ.), ἢ ἕως ὅτου νά, Α 82, συνήθως μετὰ τοῦ Κέ, Ζ 258, Τ 190, δ 588, τ 17 κ. ἀ., ἢ *Ἂν, Α 509, Ζ 113, Ρ 186, ἔνθα τὰ μόρια ταῦτα ἔχουσι τὴν ἀνωτέρω 1, β'.) σημασίαν. Ἐν πολλοῖς τῶν ἀνωτ. χωρίων ὁ ἀόριστ. ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ Λατ. futuri exacti. 3) ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, τέως, μέχρι τινός, ἐπί τινα χρόνον, Ο 547, ἴδ. ἔως Β'.). Β'.) σύνδ. τελικός, ἵνα, ὅπως, „διὰ νά" ά.) μεθ' ὑποτ., ἀρχικοῦ χρόνου ἡγουμένου, Α 147 (ἔνθα τὸ μακρὸν φωνῆεν τῆς ὑποτακτ. συστέλλεται κατὰ τὸ σύνηθες), Β 237, α 85 κ. ἄ. πλχ., ἢ προστακτικῆς ἡγουμένης, α 310· πολλάκις λαμβάνει καὶ τὸ Κέ, Β 440, γ 359 κ. ἀ., τὸ δὲ *Ἂν μόνον ἐν τοῖς χωρίοις, ι 17, ρ 10, σ 364. Ἀλλὰ καὶ ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, τίθεται ἡ ὑποτακτική, ὅταν τὸ περιεχόμενον τῆς τελικῆς προτάσεως θεωρῆται μέχρι τοῦ παρόντος διαρκοῦν, «ἀχλὺν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ὄφρ' εὖ γιγνώσκῃς» Ε 128· ὡσαύτως Α 158, 444, Ω 581, γ 15, ζ 173, ι 13, λ 94· β'.) μετ' εὐκτ., ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, Δ 300, Ε 690, α 261 κ. ἀ., μετὰ τοῦ Κέ, Μ 26, μετὰ τοῦ *Ἂν, ρ 298· γ'.) μεθ' ὁριστ. χρόνου μέλλοντος, «θάρσυνον δέ οἱ ἦτορ ὄφρα καὶ Ἕκτωρ εἴσεται» Π 243,

πρβλ. Θ 110, «ἐέλδετο γάρ σε ἰδέσθαι ὄφρα οἱ ἢ τι ἔπος ὑποθήσεαι» δ 163.

ὀφρυόεις [.⏑..], εσσα, εν, ἐπικ. (ὀφρύς), ὀφρυώδης, τουτέστι λοφώδης (ἴδ. τὴν ἐπομ. λ.), «Ἴλιος» Χ 411 †.

ὀφρύς [.-], ύος [⏑.], ἡ, αἰτιατ. πληθ. ὀφρῦς, κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ: ὀφρύας, Π 410. 1) ὀφρύς, „φρύδι“, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πληθ. Α 328, Ν 88, δ 153 κ. ἀ. 2) μεταφ. ὕψωμα, λόφου ἐσχατιά, „ψήλωμα, ὄχθος“, (ὄρους) ἀκρωνυχία, κατὰ τὸν Γοϊδελον ἀκριβέστερον: λόφος ὄντως πρὸς ὀφρὺν παρόμοιος, ἑτέρωθεν κατωφερής, καὶ ὑπεράνω κατάφυτος καὶ δασύς, ὅθεν «ὀφρυόεις» ὁ τοιούτους ὡραίους ἔχων λόφους. (Συγγ. τῷ Γερμ. Braue καὶ τῷ Σανσκρ. bhrû, bhruva).

ὄχα [⏑], ἐπικ. ἐπίρ. (ἔχω, ὀχέω), ἐξόχως, κατ' ἐξοχήν, διαφερόντως, πάντοτε μετὰ τοῦ ὑπερθετικοῦ, «ὄχ' ἄριστος» (Λατ. eminenter optimus), Α 69, γ 129 κ. ἀ., πρβλ. ἄριστος.

ὄχεσφι, ποιητ. δοτ. τοῦ ὄχος, ὅπ. ἴδ.

ὀχετηγός, όν, ποιητ., ὁ ὀχετὸν (αὔλακα, „αὐλάκιον“) ἄγων (διορύττων, ἀνοίγων) ἢ δι' ὀχετοῦ ἄγων, διοχετεύων, διοχετευτής, «ἀνήρ» Φ 257 †.

ὀχεύς, ῆος, ὁ, ποιητ., πᾶν ὅ,τι συνέχει, σοσφίγγει, δεσμός, ὅθεν ἀ.) ὁ ἱμάς, ὁ ὑπὸ τὴν κάτω σιαγόνα διερχόμενος καὶ σφίγγων τὴν περικεφαλαίαν εἰς τὴν κεφαλήν, „μαγουλίκα“, Γ 372 (ἔνθα κεῖται ὡς κατηγορούμενον: ἵνα συνέχῃ τὴν τρυφάλειαν). Συνήθως πληθ.· β΄.) αἱ πόρπαι τοῦ ζωστῆρος, Δ 132, Υ 414· γ΄.) οἱ σύρται οἱ τὴν θύραν συγκλείοντες, Μ 121, 291, φ 47 κ. ἀ. Ἐκ τούτου

ὀχέω, παρατ. θαμιστ. ὀχέεσκον, μέσ. μέλ. ὀχήσομαι, Ω 731, ἀόρ. ἐπικ. ὀχησάμην. 1) Ἐνεργ. ἔχω (διαρκῶς), φέρω ἐπάνω μου· μεταφορ. ἀ.) «νηπιάας ὀχέω» ἔχω νηπιακοὺς τρόπους, „παιδαρίζω“, α 297· β΄.) ὑπομένω, ὑφίσταμαι, ὑποφέρω, πάσχω, «ὀϊζύν, μόρον, ἄτην» η 211, 619, φ 302. 2) Παθητ. φέρομαι, ἐποχοῦμαι, «κύμασιν, ναυσίν» ἐπὶ τῶν κυμάτων, τῶν νεῶν φέρομαι, πλέω, ε 54, Ω 731, «ἵπποισιν» ἐπὶ τοῦ ὀχήματος, συρόμενος ὑπὸ τῶν ἵππων, Υ. Ἀφρ. 218, «ἵπποι ἀλεγεινοὶ ὀχέεσθαι» χαλεποὶ ὥστε νὰ φέρεταί τις ὑπ' αὐτῶν, δυσδιοίκητοι, Κ 403, Ρ 77. (Παράγεται ἐκ τοῦ ἔχω, ὡς ἐκ τοῦ: φέρω τὸ φορέω, ἐκ τοῦ: πέλω τὸ πολέω κ. ἄ.).

Ὀχήσιος, ὁ, εἷς τῶν Αἰτωλῶν, Ε 843.

ὀχθέω, ἐπικ. (συγγ. τῷ ἄχθομαι), κυρ. εἶμαι βεβαρημένος, ὅθεν εἶμαι βαρύθυμος ὑπὸ λύπης, ὀργῆς, ἀδημονίας, εἶμαι περίλυπος, βαρυθυμῶ, ἀγανακτῶ, ἀδημονῶ, «ὤχθησαν θεοί» Α 570· συνήθ. ἐν τῇ φράσει «μέγ' ὀχθήσας προσέφη» Α 517, δ 30 κ. ἀ., ἢ «ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε» Λ 403, ε 298 κ. ἀ., ἢ «ὀχθήσας προσεφώνεε» ψ 182. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. εἶνε ἀμετάβατον τοῦ: ἔχθομαι· κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον οὐδὲν ἔχει κοινὸν οὔτε πρὸς τοῦτο οὔτε πρὸς τὸ ἄχθομαι, ἀλλ' ἀνάγεται εἰς τὸ ἔχω, καὶ ἐπομένως τὸ ὀχθήσας=vehe-mens. ‖. Ὀλιγώτερον μοι φαίνεται αὕτη πιθανὴ ἢ τοῦ Δοιδερλ. ἡ ἐτυμολογία).

ὄχθη, ἡ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (ἔχω), κυρ. ἡ ἐξοχή, ὅθεν τὸ ὕψωμα, „ψήλωμα“ τῆς γῆς, „ὄχθος“ (προφ. ὄχτος)· ἰδίως ὄχθη ποταμοῦ, μάλιστα πληθ. Γ 181, Δ 485 κ. ἀ., «ποταμοῖο» Δ 487, ζ 97 κ. ἀ., ἀκτὴ θαλάσσης «ἁλός» ι 132, χεῖλος τάφρου, Ο 356. Ὁ ἑνικ. μόνον Φ 17 ἑξ.

*ὄχθος ὁ,=ὄχθη, „ὄχθος“, λόφος, Υ. Ἀπ. 17.

ὀχλέω, Ἰωνικ. ἀντὶ τοῦ ὀχλεΐω, ὃ ἐ. μοχλεύω, μετακινῶ, κυλίω, κυλινδῶ, μόνον παθ. «ὑπὸ ψηφῖδες ἅπασαι ὀχλεῦνται (Ἰων.= ὀχλοῦνται)» Φ 261 †. (Κατὰ μὲν τὸν Δοιδερλ. συγγ. τῷ κέλω, ὀκέλλω· ‖. κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ὀρθότερον συγγ. τῷ μοχλός, μοχλεύω, ἀνάγεται εἰς τὸ ἔχω, ὀχέω).

ὀχλίζω, ἐπικ.=τῷ προηγ. μόνον ἐν τῷ ἀορ. τῆς εὐκτ. «ὀχλίσσειαν» μετακινῶ, «ἀπ' οὔδεος ἐπ' ἄμαξαν» μετὰ βίας μετακινῶ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους εἰς τὴν ἅμαξαν, Μ 448, ι 242.

1. ὄχος, εος, τό, ἐπικ. (ἐκ τοῦ ἄγω κατὰ τὸν Γράσοφ καὶ ὄχι ἐκ τοῦ ἔχω· ‖. κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ἐκ τῆς ῥίζ. εχ, fεχ, Λατ. veh-o, ἐξ ἧς ὀχέομαι, ὀχεύω, ὀχετός κ. ἄ.), πάντοτε πληθ. ὄχεα, δοτ. ὀχέεσσι καὶ ὄχεσφιν, ὄχημα, ἰδίως ἅρμα, «παρ' ἵπποισι καὶ ὄχεσφι» Ε 794, Μ 114 κ. ἀ., «ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκεσθαι ἵππους» Ν 23.

2. ὄχος, ὁ, Ἰων. ᾗ ποι. (ἔχω), 1) πᾶν ὅ,τι ὑποδέχεται, περιλαμβάνει, φυλάττει τι, ὑποδοχή, καταφύγιον, οὕτως οἱ λιμένες λέγονται «νηῶν ὄχοι» ὡς περιέχοντες καὶ φυλάττοντες τὰς ναῦς (‖. ἢ κατ' ἄλλην ἑρμηνείαν ὡς ἀνέχοντες τὰς ναῦς, ἢ ὡς ἐπ' αὐτῶν ὀχουμένων τῶν νεῶν) ε 404 †. 2) ὄχημα, Υ. Δήμ. 19 (ἔνθα ὅμως ὁ Γράσοφ θέλει νὰ γράψῃ: ὄχεσφιν ἀντὶ τοῦ: ὄχοισιν, ἐπομένως νὰ ὑπαγάγῃ τὸ χωρίον εἰς τὸ: 1. ὄχος).

ὄψ (Φόψ, Λατ. vox), ὀπός, ἡ, ποιητ. (εἶπον, ἔπος), αἰτ. ὄπα. 1) φωνή, θεία τε ᾗ ἀνθρωπίνη, Β 182, Π 76 κ. ἀ., «ὀλίγῃ ὀπί» μὲ χαμηλὴν φωνήν, ξ 492, «ἄειδον ὀπὶ καλῇ» καλλιφώνως, μὲ τὴν ὡραίαν των φωνήν, Α 604, ε 61, Ὑμ. 27, 18, ἐπὶ κλαυθμῶν καὶ ὀδυρμῶν, λ 421, ο 92, ἐπὶ τῆς ᾠδῆς τοῦ τέττιγος, Γ 152, τοῦ βελάσματος τῶν ἀρνίων, Δ 435. 2) λόγος, λαλιά, ὁμιλία, Η 53, Λ 137, Φ 98.

ὀψέ, ἐπίρ. ἀ.) „ἀργά“, πολὺ ὕστερον, Δ 161, ι 534 κ. ἀ.· β΄.) ἑσπέρας, „τὸ βράδυ“, Φ 232, ε 272. (Πιθανῶς συγγ. τῷ ὄπις, ὄπισθε.—‖. Ἐν τῇ καθομιλουμένῃ σώζεται ἡ λέξ. „ψές, ἐψές“, ἢ „ὀψές“, μὲ τὴν ἰδιαιτέραν σημασίαν χθὲς τὸ ἑσπέρας).

ὀψείη (ὄψομαι), ἐπικ. ἐφετικόν, ἐπιθυμῶ (ἔχω ὄρεξιν) νὰ ἴδω, μετὰ γεν. Ξ 37 †.

ὀψίγονος [.⏑..], ον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. (ὀψέ, γόνος), ὀψὲ ἢ κατόπιν γεγεννημένος «παῖς» Υ. Δήμ. 165, 219· ὅθεν ἀπόγονος, Π 31, μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ οὐσιαστικοῦ «ἀνθρώπων» Γ 353, α 302.

ὄψιμος [.⏑.], ον (ὀψέ), ὀψὲ ἐπιγινόμενος, ἀργὰ ἐρχόμενος, „ὄψιμος“ (ἂν καὶ τοῦτο λέγεται ἐν τῇ καθομιλουμ. ἰδίως ἐπὶ τῶν καρπῶν), «τέρας» σημεῖον ἀργὰ μέλλον νὰ ἐκπληρωθῇ, ἤ, ὅπως ὁ Ὅμηρ. αὐτὸς εὐθὺς ἐπεξηγεῖ, ὀψιτέλεστον, Β 325 †.

ὄψις, ιος, ἡ (ὀπ-, ὄψομαι), δοτ. ὄψει (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. ὄψι). 1) [ὄψις], ὅρασις, «ὄψει ἰδεῖν» διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἰδεῖν, Υ 205, ψ 94. 2) „ὄψις“, τὸ ἐξωτερικόν, τὸ σχῆμα (ὅπως ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι), Ζ 468, Ω 632, Ὑμ. 18, 39.

ὀψιτέλεστος, ον, ἐπικ. (ὀψέ, τελέω), ὀψέ, ἀργὰ ἐκτελούμενος ἢ μέλλων νὰ ἐκτελεσθῇ, νὰ ἐκπληρωθῇ, «τέρας» Β 325 †.

ὄψομαι, ἴδ. ὁράω.

ὄψον, τό (ἕψω, κυρ. βραστόν), πᾶν ὅ,τι τρώγεται μετὰ τοῦ ἄρτου, „προσφάγι“, ἰδίως ἐπὶ τῶν ἡρωικῶν χρόνων, τὸ κρέας, Ι 489, γ 480 κ. ἀ., διότι τοὺς ἰχθῦς μόνον ἐν ἀνάγκῃ ἔτρωγον, δ 368 ἑξ., μ 329 ἑξ. Ἐν γένει πᾶν ὅ,τι κατόπιν τινὸς τρώγεται, οἷον τὸ κρόμμυον λέγεται «ὄψον ποτῷ» Λ 630. (Ἐπὶ τῶν μεταγενεστέρων χρόνων ὄψον ἐλέγετο ὁ ἰχθύς, ‖. «πολλῶν ὄντων ὄψων ἐκνενίκηκεν ὁ ἰχθὺς μόνον ἢ μάλιστά γε ὄψον καλεῖσθαι διὰ τὸ πολὺ πάντων ἀρετῇ κρατεῖν» Πλουτάρ. Ἠθικ. σελ. 667 F· ἔτι δὲ καὶ νῦν ἐν τῇ καθομιλουμένῃ τὸ ὑποκοριστικὸν „ὀψάριον“ τὴν αὐτὴν ἔχει σημασίαν).

Π

Π

Π, τὸ δέκατον ἕκτον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου· ὅθεν σημεῖον τῆς δεκάτης ἕκτης ῥαψῳδίας.

πάγεν, πάγη, ἴδ. πήγνυμι.

πάγις [⏑.], ἴδος [⏑.], ἡ (πήγνυμι), παγίς, „παγίδα“ (καὶ „δόκανον“), περὶ τῆς τῶν μυῶν. Βατρ. 50.

παγκράτιον [.⏑⏑.], τό (παγκρατής), ἀγὼν ἐκ δύω ἄλλων συγκείμενος, τῆς πάλης καὶ πυγμῆς, ἀπαιτῶν ἑπομένως πᾶσαν τοῦ ἀγωνιζομένου τὴν ἰσχύν, Βατρ. 96.

πάγος [⏑.], ὁ (πήγνυμι), βράχος, πετρώδης λόφος, Ὀδ. ε 405, 411.

παγχάλκεος, ον, ἐπ. (πᾶς, χάλκεος), πάγχαλκος, „ὁλόχαλκος“, ὅλος χαλκοῦς, «ἄορ» θ 403, «ῥόπαλον» λ 575, ἐπὶ ἀνθρώπου «οὐδ' εἰ παγχάλκεος εὔχεται εἶναι» καὶ ἂν καυχᾶται ὅτι εἶνε ὅλος χαλκοῦς (σιδηροῦς), δὲν κτλ., Υ 102.

πάγχαλκος, ον, ποιητ.=τῷ προηγ. «κυνέη» Ὀδ. σ 378, χ 102.

παγχρύσεος [.-..], ον, ἐπικ., πάγχρυσος, „ὁλόχρυσος“, «θύσανοι» Β 448 †, «ἅρμα» Ὑμ. 8, 4.

πάγχυ [.⏑], ἐπίῤῥ. (πᾶς), Ἰων. ᾖ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ πάνυ, πάντῃ, ὅλως, παντελῶς, „ὁλότελα“, Μ 268, δ 49 κ. ἀ., «ἐπὶ πάγχυ» Κ 99, «μάλα π.» Ξ 143, ρ 217, «π. μάλα» Μ 165, ξ 367, «π. λίην» ὅπου μόνον ἐν τῇ ὁ 825. (Ὁ Δοιδερλ. παράγει τὴν λ. κατὰ λόγον μὲν ἐτυμολογικὸν πιθανῶς, κατὰ δὲ τὴν σημασίαν πάντῃ ἀπιθάνως ἐκ τοῦ παχύς. ‖. Πλειοτέρας προσοχῆς ἀξία εἶνε ἡ γνώμη τοῦ Οὐσενέρου (Jahn's Jahrb. 1865, σελ. 258), ὅτι τὸ μὲν χ εἶνε παραγωγικὸν ὡς ἐν τῷ: πανταχοῦ, ἐνιαχοῦ, ἦχι· τὸ δὲ υ εἶνε αἰολικὴ τροπὴ τοῦ ο, ὡς ἐν τῷ: ἄλλυδις, ἄμυδις).

πάθε, παθέειν, ἴδ. πάσχω.

παιδνός, ἡ, όν, ποιητ. παιδικός, „παῖδιος“, ὡς οὐσιαστ.=παῖς, „παιδί, παιδίου“, Ὀδ. φ 24, ω 338. (‖. Τῆς καθομιλ. ὁ τύπος „παίδιος“ ἔχει τὴν αὐτὴν σχέσιν πρὸς τὸν Ὁμηρικόν, οἷαν τὸ ἅγ-ιος πρὸς τὸ ἁγ-νός, καὶ εἶνε πιθανὸν ὅτι τὸ παιδνὸς δὲν ἔγεινε κατὰ συγκοπὴν ἐκ τινος ἀχρήστου παιδινός, ἀλλ' ὅτι ἀμφότεροι οἱ τύποι προϋποθέτουσιν ἀρχαιότερόν τι θέμα, ἐξ οὗ προέκυψε ᾳ τὸ παιδ-νός καὶ τὸ παιδ-ιος).

παιδοφόνος, ον, φονεὺς τοῦ παιδός, τοῦ υἱοῦ (μου), Ω 506 †, (‖. καὶ ὄχι παίδων φονεύς, ὡς κακῶς συνήθως ἑρμηνεύεται, πρβλ. τὸ τοῦ Σοφοκλ. Ἀντιγ. 1305 «παιδοκτόνῳ» =φονεῖ τοῦ παιδός τοῦ ἰδίου σου).

παίζω (παῖς), παρ' Ὁμ. συνήθως μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., ἔτι δὲ καὶ προστ. τοῦ ἀορ. παίσατε, θ 251, κυρ. προσφέρομαι ὡς παῖς, τὰ τῶν παίδων πράττω, ἑπομένως „παίζω“, [ἀθύρω], γελῶ, διασκεδάζω, Ὀδ. ζ 106, η 291, Υ. Δήμ. 425, «σύν τινι» μετά τινος, μαζὶ μέ τινα, Υ. Δήμ. 5, «σφαίρῃ» παίζω (μὲ) τὴν σφαῖραν, ζ 100, ἰδίως „χορεύω“ [ὀρχοῦ-

μαι], θ 251, ψ 147, Υ. Ἀπ. 201, Υ. Ἀφρ. 120, „παίζω“ μουσικόν τι ὄργανον, Υ. Ἀπ. 206.

Παιήων, ονος, ὁ, Ἰωνικ. ἀντὶ τοῦ Παιάν (ᾶνος), ἢ Παιών (ῶνος) (πα-=παύω κατὰ τὸ ΜΕ, ἑπομένως ὁ καταπαύων, κατευνάζων), παρ' Ὁμήρῳ ἰατρὸς τῶν θεῶν, θεραπεύων τὸν Ἄδην καὶ τὸν Ἄρην, Ε 401, 899, δ 232. Εἶνε διάφορος τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅστις παρ' Ὁμ. ἀκόμη δὲν μνημονεύεται ὡς ἰατρός. Παρὰ τοῖς μετέπειτα ὅμως εἶνε ἐπώνυμον τοῦ Ἀπόλλωνος, πρβλ. τ. λ. Ἰηπαιήων.

παιήων, ονος, ὁ, Ἴων, παιών, παιάν, κατ' ἀρχὰς βραχεῖά τις εὐχὴ ἐν ἀρχῇ πάσης σπουδαίας πράξεως μετά τινος μέλους ἐκφωνουμένη, κατόπιν δὲ ψαλμὸς ἢ ὕμνος ἢ „δοξολογία“, ψαλλομένη μετὰ τὸ τέλος εὐτυχοῦς τινος ἐπιχειρήσεως, ἢ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ κινδύνου τινός. Τοιοῦτος εἶνε ὁ ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ψαλλόμενος μετὰ τὴν ἀπὸ τῆς νόσου ἀπαλλαγήν, Α 473, καὶ μετὰ τὸν φόνον τοῦ Ἕκτορος, Χ 391.

Παίονες, οἱ (ἐν. Παίων, ονος), κάτοικοι τῆς Παιονίας, φυλή τις πρὸς βορρᾶν τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης ἐκτεινομένη, κατά τινα μὲν παράδοσιν ἀπόγονοι τῶν Τρωικῶν Τευκρῶν (Ἡροδ. 5, 13), κατ' ἄλλην δὲ Φρυγικῆς καταγωγῆς. Παρ' Ὁμ. μνημονεύονται Παίονες ἐκ τῶν παροχθίων τοῦ Ἀξιοῦ καὶ τῆς Μακεδονίας ὡς σύμμαχοι τῶν Τρώων, Β 848, Κ 428, Φ 155, ὅπου χαρακτηρίζονται ὡς «ἀγκυλότοξοι» καὶ «δολιχεγχέες».

Παιονίδης, ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Παίονος, ὁ Ἀγάστροφος, Λ 339.

Παιονίη, ἡ, χώρα τῶν Παιόνων (ἴδ. τ. λ.), Ρ 350, Φ 154.

παιπαλόεις, εσσα, εν, ἐπικὴ λέξ. ἀμφιβόλου ἐτυμολογίας καὶ σημασίας. Κεῖται ὡς ἐπίθετον τῶν ἑξῆς ὀνομάτων, «ὄρος» Ν 17, «σκοπιή» κ 97, 148, 194, «Μίμας» Υ. Ἀπ. 39, «Κύνθος» (ἴδ. τ. λ.), στίχ. 141, «ὁδός» Μ 168, ρ 204, «ἀταρπός» Ρ 743, καὶ τῶν πετρωδῶν νήσων, Ἴμβρου, Χίου, Σάμου καὶ Ἰθάκης, Ν 33. Ω 78, γ 170, δ 671, 845, λ 480, Υ. Ἀπ. 172. Κατά τινας ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ: αἰπύς, ἑπομ. ἀπότομος, ὄρθιος, ὑψηλός· κατὰ δὲ τὸν Ἑρμαννον καὶ Λουκᾶν ἐκ τοῦ: πάλλω, μετ' ἀναδιπλασιασμοῦ παιπάλλω (ἢ ὀρθότερον ἔκ τινος οὐσιαστικοῦ παίπαλον, ὅπερ ἐκ τοῦ: πάλλω μετ' ἀναδιπλασ.): ποικιλαχῶς συνεστραμμένος, ἑλικοειδής, ὅθεν ἑλικοειδῶς ἀνερχόμενος, ἐπὶ μὲν τῶν ὀρέων διὰ τὰς ἑλικοειδεῖς αὐτῶν ῥάχεις ἢ τὰς ἑλικοειδῶς ἐπ' αὐτὰ ἀνερχομένας ἀτραπούς, ἐπὶ δὲ τῶν νήσων διὰ τὴν πολλαχῶς συστρεφομένην παραλίαν· κατὰ δὲ τὸν Σχύστερον, ὅστις τὸ παίπαλον ἑρμηνεύει: πᾶν τὸ ὑπερέχον, ἐξέχον, ἐκπηδῶν, ἐξαιρόμενον: πολυκόρυφος, οἱονεὶ πολύῤῥαχις, ὡσαύτως περίπου καὶ ὁ Ἀμεῖς. Ὁ δὲ Γοΐβελος θεωρῶν τὸ: παίπαλον παράγωγον ἐκ τῆς ῥίζης παλ= τρίβω, ἐξ ἧς καὶ ἡ παιπάλη, „πασπάλη“, ἐξηγεῖ αὐτό: ἀπόῤῥηγμα, ἀπότριμμα, τὸ δὲ παιπαλόεις ἑπομένως: πετρώδης, βραχώδης, ἀνώμαλος. Διὰ τῆς αὐτῆς ἐτυμολογίας ἀπιθάνως ἑρμηνεύει ὁ Δοιδερλεῖνος κονιορτώδης. Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι πολλαί, ἀλλὰ πάντῃ ἀνυπόστατοι ἐτυμολογίαι καὶ ἑρμηνεῖαι.

παῖς, **παιδός**, ὁ, ἡ, πολλάκις ἐπικ. καὶ **πάϊς** καὶ κλητ. πάϊ. (Ὁ Οὐόλφ. γράφει πάϊς μόνον ὅπου ἡ λήγουσα ἀποτελεῖ ἀρχὴν νέου ποδός Ὁ δὲ Βέντλεϋς, Βούττμ. καὶ Ἑρμανν. παραδέχονται πανταχοῦ τὴν διαίρεσιν, ὅπου ὁ στίχος δὲν ἀπαιτεῖ τὸν μονοσύλλαβον τύπον, οἷον Η 44, Φ 216, δ 817, η 300, σ 174, 215, τ 86, 530. Ὡσαύτως ᾗ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. Ὁ δὲ Σπίτζνερος παραδέχεται τὸν ἕνα ἢ ἄλλον τύπον κατὰ τὰ χειρόγραφα καὶ τὸν ῥυθμόν· ὅθεν γράφει ἐν μὲν τῷ πέμπτῳ καὶ τετάρτῳ ποδί, σπονδείου ἑπομένου, πάϊς, ἔχων ὀπαδοὺς καὶ τὸν Βέκκ. ἐν τῇ Α'. ᾗ τὸν Δίνδορφ· ἐν δὲ τῷ τετάρτῳ, ἡγουμένου τε ᾗ ἑπομένου δακτύλου, ἐὰν μὲν προηγῆται τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρός, γράφει παῖς, ἐὰν δὲ ἕπεται, ἢ ἐὰν προηγῆται τὸ ἐμός, γράφει πάϊς, ὡσαύτως καὶ Ο 362. Ἀλλ' ἐν τούτοις διαφωνοῦσιν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Α'. ᾗ ὁ Δίνδορφ, γράφοντες ἐν μὲν τοῖς Ε 392, Ο 362, Ω 426, παῖς, ἐν οἷς ὁ Σπίτζν. γράφει πάϊς, ἐν δὲ τοῖς Κ 435, Ω 408 καὶ ἐκεῖνοι ὡσαύτως πάϊς), [παῖς], „παιδί“· ά.) ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν, παιδίον, κοράσιον, νεανίσκος, νεᾶνις, Ι 389, δ 665 κ. ἀ., «παῖς συφορβός» μικρὸς χοιροβοσκός, ἢ παιδίον βόσκον τοὺς χοίρους, Φ 282· β'.) ὡς πρὸς τὴν καταγωγήν, υἱός, θυγάτηρ, Α 20, δ 263, «παῖς παιδός» „τοῦ παιδὸς οὗ παιδί“, ὅ ἐ. ἔγγονος, τ 404, πληθ. Υ 308, «δυστήνων παῖδες» περιφραστικῶς ἀντὶ τοῦ: δύστηνοι, Φ 151 (‖. ἢ καὶ ἄνευ τοιαύτης περιφράσεως· διότι «δύστηνοι» εἶνε ὄχι τόσον οἱ εἰς τὸν Ἀχιλλέα ἀντιτασσόμενοι, ὅσον οἱ γονεῖς αὐτῶν ὡς μέλλοντες νὰ στερηθῶσι τὰ τέκνα των ταῦτα).

Παισός, ἡ=Ἀπαισός, ὅπ. ἴδε.

παιφάσσω, μετ' ἀναδιπλασιασμοῦ θαμιστικὸς τύπος τοῦ φα-, φαίνω, διαθέσεως ἀμεταβάτου, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἢ συχνὰ λάμπω, διαστράπτω, παραφαίνομαι, μόνον ἐν τῇ μετοχῇ «παιφάσσουσα» Β 450 †· (κατ' ἄλλους δὲ: βλοσυρῶς καὶ ἀνησύχως περιβλέπω, ἢ μὲ λάμποντας ὀφθαλμοὺς προσβλέπω).

Παίων, ονος, ὁ, ἴδ. Παίονες.

πάλαι [˘.], ἐπῤῥ.· ά.) τὸν παλαιὸν καιρόν, „μιᾶν φορὰν καὶ ἕναν καιρόν“, πάλαι ποτέ, τοὐναντίον τοῦ «νέον» Ι 527, ἢ «νῦν» Ι 105· β'.) πρὸ πολλοῦ, πολὺς ἤδη χρόνος ἀφ' οὗ, Ψ 871, ρ 366, τ 282, υ 293. Ἐκ τούτου

παλαιγενής [˘...], ές, ποιητ. (πάλαι, γεν-,

γίνομαι), πρὸ πολλοῦ γεγεννημένος, γέρων, προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, παλαιόχρονος, Ρ 561, «γρηῢς» Γ 86, χ 395, «ἄνθρωπος» Υ. Δήμ. 113.

ΠΑΛΑΙΌΣ [⏑‥], ή, όν (πάλαι), συγκρ. ΠΑΛΑΙΤΕΡΟΣ, καὶ παλαιότερος Ψ 788, „παλαιός", ὅ ἐ. ἀ.) ἀρχαῖος, παλαιῶν χρόνων, «Ἴλος» Α 166, «ξεῖνος» Ζ 21· ἐπὶ πραγμάτων, «οἶνος» δ 340, «νῆες» δ 293. Οὐδ. πληθ. «παλαιά» δ 188· β΄.) γέρων, προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, τοὐναντίον τοῦ «νέος» Ξ 108, 136, «παλ. γέρων, γρηῢς» ν 432, τ 346 κ. ἀ.

ΠΑΛΑΙΣΜΟΣΎΝΗ [⏑‥⏑], ἡ, ποιητ. (παλαίω), πάλη, ἡ ἐμπειρία (τέχνη) τοῦ παλαίειν, Ψ 701, θ 103, 126.

ΠΑΛΑΙΣΤΉΣ, οῦ, ὁ (παλαίω), παλαιστής, θ 246 †.

ΠΑΛΑΊΦΑΤΟΣ [⏑⏑], ον, ποι. (π. φημί)· ἀ.) ὁ πάλαι εἰρημένος, πρὸ πολλοῦ κεκηρυγμένος, «θέσφατα» ι 507, ν 172· β΄.) ὁ πάλαι λεγόμενος, ὁ μυθευόμενος, ὁ περὶ οὗ παλαιὸς ὑπάρχει μῦθος, «οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτου» ὃν κατάγεσαι ἐκ τῆς μυθευομένης δρυός, ἤ: ἐκ τῆς δρυὸς τοῦ μύθου, τ 163· (‖. ὀρθότερον: παροιμιώδης, ἴδ. ΔΡΥΣ ᾗ τὰς ἐκεῖ σημειώσεις).

ΠΑΛΑΊΩ [⏑‥] (πάλη), ἀόρ. ἐπάλαισα, παλαίω, „παλαίβω", Ψ 621, 733, «τινί» δ 343, ρ 134.

ΠΑΛΆΜΗ [⏑⏑], ἡ, ἐπικ. γεν. καὶ δοτ. παλάμηφι, (Λατ. palma), „ἀπαλάμη", τουτέστιν ἡ ἀνοικτὴ καὶ ὑπτία χείρ, ἐν γένει δὲ ἡ χείρ, Α 238, δ 10 κ. ἀ., ὡς σύμβολον σωματικῆς ῥώμης (ὅπως σήμερον μεταχειρίζονται τὴν λέξ. βραχίων) Γ 128, Ε 558 κ. ἀ. (‖. Ἐν τῇ καθομιλουμένῃ σώζεται καὶ ῥῆμά τι ἐντεῦθεν παράγωγον, τὸ Μακεδον. „παλαβιάζω" = παλαμῶμαι, ἴδ. Φιλίστ. Γ΄. 217).

ΠΑΛΆΣΣΩ [⏑‥], ἐπικ., μέλ. παλάξω, παθητ. παρακ. πεπάλαγμαι. Α΄.) βαίνω, ῥαντίζω.

1) Ἐνεργ. μολύνω, „πασσαλείφω", μιαίνω, [ἀναπίπλημι] τί τινι, «αἵματί τ' ἐγκεφάλῳ τε οὖδας» ν 395· πολλάκις παθ. «παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ» Ε 100, ὡσαύτως «λύθρῳ, ἰδρῷ» χ 402, «ἄζῃ» χ 184, μάλιστα δὲ κατὰ μετοχήν, «αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένος» Ζ 268 κ. ἀ., «πεπάλακτο πόδας ᾗ χεῖρας» χ 406, «ἐγκέφαλος πεπάλακτο» (ἐξυπακ. αἵματι) ὑπὸ αἵματος ἐμολύνθη, Α 98, Μ 186 (ἴδ. κατωτέρ.).

2) Μέσ. μολύνομαι, „πασσαλείφομαι", μιαίνομαι, «χεῖρας λύθρῳ» Α 169, πρβλ. Υ. Ἑρμ. 554. Β΄.) ταὐτόσημον τῷ πάλλω (ὅπ. ἴδ.), μόνον ἐν τῷ παθητ. παρακειμ. μὲ σημασίαν ἐνεργητικ., «κλήρῳ πεπαλάχθαι, -χθε» (ὅπερ ὁ Βέκκ. καὶ πολλοὶ τῶν μετ' αὐτὸν κατὰ τὸν Ἀρίσταρχ. καὶ Ἡρωδιανὸν γράφουσι: πεπαλάσθαι, -σθε ὡς ἐκ τοῦ ἀχρήστ.: παλάζω, ἐκ τοῦ: πάλλω), (ἀνατινάζων τὴν περικεφαλαίαν, ἐν ᾗ οἱ κλῆροι) κληρώνω, διὰ κλήρου ὁρίζω, ἀποφασίζω, Η 171, ι 331. (Ῥίζ. ΠΑΛ-, ἐξ ἧς πάλλω, πάσσω, παλύνω, „πασπαλίζω". ‖. Ἐνταῦθα ὑπάγεται ὀρθότερον καὶ τὸ ἀνωτ. «ἐγκέφαλος δὲ ἔνδον ἅπας πεπάλακτο» Λ 98, Μ 186, ὅπερ ἑρμηνεύεται ἤτοι: ὅλος ἐντὸς ἐτινάχθη, „ἐτραντάχθη" (Γερμ. wurde erschüttert), ὡς ἐν τῇ καθομιλουμ. „νὰ τραντάξῃ τὸ μυαλό σου", ὑπὸ τῆς σφοδρᾶς πληγῆς, ἢ κατὰ τὸν Πάσσωυον ἔνδοθεν ἐξετινάχθη, διεσκορπίσθη).

ΠΆΛΗ [⏑.], ἡ (πάλλω), πάλη, „πάλαιμμα", Ψ 635, θ 206.

ΠΑΛΊΛΛΟΓΟΣ, ον (πάλιν, λέγω), πάλιν, ἐκ νέου συνηθροισμένος, «παλίλλογα ἐπαγείρειν» πάλιν συνηθροισμένα νὰ συσσωρεύσωμεν, Α 126 †. (‖. Ὀρθότερον τὸ: παλίλλογα ἐκλαμβάνεται ὡς ἐπίῤῥημα ποιητ. = πάλιν, ἢ ἀκριβέστερον: διὰ νέας συλλογῆς).

ΠΑΛΙΜΠΕΤΗΣ [⏑‥‥], ΕΣ, ἐπικ. (πάλιν, πίπτω), κυρ. ὀπίσω πίπτων, μόνον ἐν τῷ οὐδ. «παλιμπετὲς» ὡς ἐπίῤῥ. ποιητ. πάλιν, ὀπίσω, «ἔεργω» κρατῶ ὀπίσω, ἐμποδίζω, Π 395, «ἀπονέωνται» ε 27. (Ἠμαρτημένως ἐνταῦθα θεωρεῖται ὑπό τινων γραμματικῶν ὡς συγκεκομμένος τύπος ἀντὶ τοῦ: παλιμπετέες).

ΠΑΛΙΜΠΛΆΖΟΜΑΙ [⏑‥‥] ἐπικ. (π. πλάζομαι), μόνον ἐν τῇ μετοχῇ τοῦ παθητ. ἀορ. παλιμπλαγχθεὶς (ὅπερ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. γράφει διῃρημένως πάλιν πλ., σύμφωνον ἔχων καὶ τὸν Κλάσσεν καὶ ἄ.), κατὰ μὲν τὴν συνήθη ἑρμηνείαν ὀπίσω πλανῶμαι· κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ᾗ Φαῖσιν ὀρθότερον ἀποκρούομαι, ἀπελαύνομαι (ἴδ. ΠΛΆΖΩ), «νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας οἴω ἄψ ἀπονοστήσειν» ὅτι τώρα ἀποκρουσθέντες (ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ ᾗ τῶν ἐν πολέμῳ δυστυχημάτων) θέλομεν ἐπανέλθῃ ὀπίσω, Α 59, ὡσαύτως «τῷ σ' οὔτι παλιπλαγχθέντα οἴω ἄψ ἀπονοστήσειν» ὅτι οὐδαμῶς ἀποπεμφθεὶς καὶ τῇδε κἀκεῖσε ἀποπλανηθεὶς θέλεις ἐπανέλθῃ ὀπίσω ν 5. Ὁ δὲ Κλάσσεν ἑρμηνεύει τὴν μετοχὴν ἐν μὲν τῷ πρώτῳ χωρίῳ: ἐκ νέου παραδοθέντες εἰς τὴν θάλασσαν, ἀφεθέντες εἰς τὴν διάκρισιν αὐτῆς· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ: οὐδαμῶς πάλιν ἐν θαλάσσῃ ἀποπλανηθεὶς (ἀλλ' ἀσφαλῶς ὑπὸ ἐμπείρων ναυτῶν εἰς τὸν σκοπὸν ὁδηγηθείς). Τέλος ὁ Ναϊγελσβαχ μετά τινος τῶν σχολιαστῶν ἑρμηνεύει τὸ «παλιμπλαγχθεὶς» ἄπρακτος.

ΠΆΛΙΝ [⏑⏑], ἐπίῤῥ. 1) ὀπίσω, πρὸς τὰ ὀπίσω, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοπικῶς παρ' Ὁμ. «πάλ. οἴχομαι, τρέπω» ἀπέρχομαι, ἀποστρέφω, Α 380, Ν 3, «πάλ. δίδωμι» [ἀποδίδωμι], Α 116, Η 79 κ. ἀ., ἐνίοτε μετὰ γεν. «πάλιν τρέπω ἔγχος τινός» ἀποτρέπω, ἀπομακρύνω ἀπό τινος τὸ ἔγχος, Υ 339, «π. τράπεθ' υἱὸς ἑοῖο» ἀπετράπη, ἀπεμακρύνθη τοῦ υἱοῦ της, Σ 138. Ἐν δὲ τῷ Φ 504 ἐξαρτᾶται ἡ γεν. ἀπὸ τοῦ «τόξα». Σημαίνει δὲ πρὸς τούτοις τὴν εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν ἐπάνοδον, ὀπίσω, πάλιν, ἐκ νέου, «πάλιν ποίησε γέροντα» τὸν ἔκαμε

πάλιν γέροντα, π 156, Βατρ. 115· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν τῷ «πάλιν ὀπίσω» „πίσω πάλιν", λ 149, καὶ «πάλιν αὖτις» Β 276. (Ἀλλ' ἐν τοῖς ἄλλοις χωρίοις, Ε 257, Ρ 533, Ψ 229, ξ 356, ο 431, τὸ «πάλιν» ἐκληπτέον ὀρθότερον τοπικῶς ὀπίσω)· ἐν δὲ τῷ «ἄψ πάλιν» ἀμφίβολον εἶνε πότερον πρέπει νὰ ἐκληφθῇ τοπικῶς, Σ 280. (Κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον τὸ «πάλιν» σημαίνει παρ' Ὅμ. πάντοτε τὸ ὀπίσω). 2) ὀπίσω, ἐναντίον, μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀντικρούσεως, «πάλιν ἐρέειν» [ἀντερεῖν], νὰ ἀντείπῃ, Ι 56, «πάλ. λάζομαι μῦθον» λαμβάνω ὀπίσω τὸν λόγον, ἀντιλέγω ἐμαυτῷ, ἄλλα λέγω παρὰ τὰ πρότερον, Δ 357, ν 254.

ΠΑΛΙΝΆΓΡΕΤΟΣ, ΟΝ, ἐπικ. (π. ἀγρέω), μεταχλητός, πάλιν ἀναχαλούμενος, ἐπίθετ. τοῦ μύθου, λόγου, Λ 526 †. (Ὁ Δοιδερλ. καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ Κλάσσεν παράγουσι τὴν λ. ἐκ τοῦ πάλ. χ ἀγείρω, ὡς ἁρμοδιωτέρας δῆθεν εἰς τὸν ἐκ τοῦ στόματος ἐκφυγόντα καὶ πανταχόσε διασπαρέντα λόγον τῆς ἐννοίας τοῦ: ἀγείρω. ‖. Ἀλλὰ διὰ τί τὸν πτερόεντα λόγον ἀγείρει τις μᾶλλον ἢ ἀγρεύει, ὅ ἐ. αἱρεῖ, πιάνει;)

ΠΑΛΙΝΌΡΜΕΝΟΣ, ΟΝ, ἐπικ. (π. ὀρ-, ὄρνυμι), «εἰς τοὐπίσω ὁρμήσας» κατὰ τὸν Σχολ., τρέξας ὀπίσω, Λ 326 †.

ΠΑΛΊΝΟΡΣΟΣ, ΟΝ, ποιητ. (π. ὀρ-, ὄρνυμι), ἀνάφνης ὑποχωρῶν, παλίνδρομος (ὅ ἐ. ἔντρομος), Γ 33 †.

ΠΑΛΊΝΤΙΤΟΣ [..˘.], ΟΝ, ποιητ. (π. τίνω), ἀνταπόδοτος, ἀνταποδιδόμενος, „πληρωμένος", «Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι» ἐὰν δώσῃ ὁ Ζεὺς νὰ γείνωσι τὰ ἔργα ταῦτα πληρωμένα, νὰ ἀνταποδοθῶσι, α 379, ϐ 144. (‖. Ὀρθότερον «παλίντιτα ἔργα» περιφραστικῶς=ἐκδίκησις, ἀνταπόδοσις, ὅπως καὶ ἄλλαι τοιαῦται διὰ τοῦ: ἔργα περιφράσεις γίνονται παρ' Ὅμ., ἴδ. ἜΡΓΟΝ 2).

ΠΑΛΊΝΤΟΝΟΣ, ΟΝ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (πάλιν, τείνω), ἐπίθ. ἐκφράζον πιθανῶς τὴν ἐλαστικότητα τοῦ τόξου: εἰς τὰ ὀπίσω πάλιν τεινόμενον ἢ καμπτόμενον, ἐπαναχαμπτόμενον, ὀπισθότονον, ἐλαστικόν, εὔκαμπτον, Θ 266, Ο 443, φ 11. (Ταύτην τὴν ἑρμηνείαν παραδέχεται καὶ ὁ Κλάσσεν. Ἄλλοι δὲ ἐκλαμβάνουσιν αὐτὸ ἐπὶ τῆς στιγμιαίας καταστάσεως τοῦ τόξου, ἑπομένως ἀ.) ἐντεταμένον, εἰς ἐκτόξευσιν ἕτοιμον, Θ 266, Ο 443· ϐ'.) χαλαρόν, εἰς ἀργίαν εὑρισκόμενον, Κ 459. Ἄλλοι δὲ πάλιν κατὰ τὸν Εὐστάθιον ἐννοοῦσι τὸ «παλίντονον τόξον» οἷον τὸ Σκυθικόν, οὕτω δηλ. κατεσκευασμένον, ὥστε πλὴν τῆς ἐν τῷ μέσῳ πρὸς τὰ ἔσω καμπῆς ἔχει καὶ ἄλλην τῶν ἄκρων πρὸς τὰ ἔξω: ⌣⌣).

ΠΑΛΙΡΡΌΘΙΟΣ ΟΝ, ἐπικ. (π. ῥόθος), εἰς τὰ ὀπίσω ῥέων, παλίρρους, παλίνδρομος, «κῦμα» Ὀδ. ε 430, ι 485.

*ΠΑΛΊΝΣΚΙΟΣ, ΟΝ, ποιητ. (π. σκιά), ὁ πάλιν καὶ πάλιν σκιερός, πυκνόσκιος, σκοτεινός, «ἄντρον» Υ. Ἑρμ. 6, Ὑμ. 17 (18), 6.

ΠΑΛΊΩΞΙΣ [˘–..], ΙΟΣ, ἡ, ἐπικ. (π. ἴωξις, ὅ ἐ. δίωξις), ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω δίωξις, ἀπώθησις, τροπή, Ἰλ. Μ 71, Ο 69.

ΠΑΛΛΑΚΊΣ [.˘.], ΙΔΟΣ, ἡ. ἡ παρὰ νόμον πρὸς τὴ νομίμῳ γυνή τινος, παλλακίς, Ι 449, 452, ξ 203.

ΠΑΛΛΆΣ [.˘], ΑΔΟΣ, ἡ (πάλλω), ἐπώνυμον τῆς Ἀθηνᾶς, ὡς παλλούσης τὸ δόρυ καὶ τὴν αἰγίδα (‖. τουτέστι πολεμικῆς), συνήθως «Παλλὰς Ἀθήνη ἢ Ἀθηναίη» Α 78, α 125 κ. πλχ. (Ἄλλοι δὲ ἀπιθάνως σχετίζουσι τὴν λ. πρὸς τὸ: πάλλαξ (=„παλληκάρι") καὶ ἑρμηνεύουσιν αὐτὴν νεάνιδα, οἱονεὶ „παλληκαροῦδα").

*ΠΆΛΛΑΣ [.˘], ΑΝΤΟΣ, ὁ, πατὴρ τῆς Σελήνης, Υ. Ἑρμ. 100.

ΠΆΛΛΩ, συχνὸν κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., ἀορ. ἀ. γ'. ἐνικ. ἐπικ. πῆλε, Ζ 475, ἀπαρ. πῆλαι, μετοχ. τοῦ ἐπικ. ἀναδιπλ. ἀορ. πεπαλών, μόνον ἐν συνθέσει ἀμπεπαλών, γ'. ἐνικ. τοῦ συγκεκομμένου μέσου ἀορ. πάλτο, Ο 645. 1) Ἐνεργ. σφοδρῶς κινῶ, σείω, τινάσσω, πάλλω, ἐπομ., ῥίπτω, μετ' αἰτ. «πατδα χερσίν» „χορεύω εἰς τὰ χέρια", Ζ 474. Ἰδίως: ἀ.) ἐπὶ ὅπλων «δοῦρα, ἔγχος, αἰχμήν, λίθον» Ἰλ. πλχ.· ϐ'.) ἐπὶ κληρώσεως «κλήρους ἐν κυνέῃ» τινάσσω τοὺς κλήρους ἐν τῇ περικεφαλαίᾳ μέχρις οὗ ἐκπηδήσῃ τις ἔξω (ἴδ. ΚΛΗΡΟΣ), Γ 316, 324, κ 206, καὶ κατὰ παράλειψιν τοῦ «κλήρους» Η 181, Ψ 353. 2) Μέσ. ἀ.) κινοῦμαι σφοδρῶς, ῥίπτομαι, «ἐν ἀσπίδος ἄντυγι πάλτο» ἔπεσε, προσέκρουσεν εἰς τὴν ἄκραν τῆς ἀσπίδος, Ο 645· μεταφορ. ἐπὶ τῶν σφοδρῶν παλμῶν τῆς καρδίας, πάλλομαι, «παλλομένη κραδίην» ἔχουσα παλμὸν εἰς τὴν καρδίαν της, Χ 461, «δείματι παλλόμεναι» ὑπὸ φόβου ταραττόμεναι, Υ. Δήμ. 294, «ἦτορ πάλλετ' ἀηθείῃ» Βατρ. 72, «στήθεσι πάλλεται ἦτορ ἀνὰ στόμα» ἡ καρδία μου εἰς τὰ στήθη τινάσσεται μέχρι τοῦ στόματος, κατὰ τὸν Φαῖσιν ὑπερβολικὴ ἔκφρασις, (οἷα ἡ τῆς καθομιλουμένης: „ἡ καρδία μου θὰ πεταχθῇ ἔξω ἀπὸ τὸ στῆθός μου, θὰ φύγῃ"), Χ 452· ϐ'.) κληροῦμαι, ῥίπτω κλῆρον, «μετά τινος» Ω 400, «παλλομένων» ἡμῶν δηλ., Ο 191.

ΠΆΛΜΥΣ, ΥΟΣ [˘], ὁ (ἐκ τοῦ πάλλω ϐεϐαίως), εἷς τῶν Ἀσκανίων, σύμμαχος τῶν Τρώων, Ν 792.

ΠΆΛΤΟ ἀντὶ τοῦ ἜΠΑΛΤΟ, ἴδ. ΠΆΛΛΩ.

ΠΑΛΎΝΩ [˘–.], ποιητ. (συγγεν. τῷ πάλλω). 1) πάσσω, ἐπιπάσσω, „πασπαλίζω", «ἄλφιτα» Σ 560, ξ 77 κ. ἀ. 2) πάσσω, „πασπαλίζω, κουκίζω", (ὅ ἐ. κοκκίζω, διὰ κόκκων πασπαλίζω) τι, «ἀλφίτου ἀκτῇ» ξ 429, «χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας» ἐπασπάλισεν, ἐκάλυψε τοὺς ἀγρούς, Κ 7.

*ΠΑΜΒΏΤΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ, ἡ (π. βώτωρ), μόνον

ἐν τοῖς Ἀποσπ., σίχ. 25, «παμβώτορα γαῖαν» τὴν παντρόφον, παντοθρέπτειραν.

ΠΑΜΜΕΛΑΣ [..–], ΑΙΝΑ, ΑΝ [⏑], ποι. (π. μέλας), „ὁλόμαυρος, κατάμαυρος", «ταῦροι, ὄϊς» Ὀδ. γ 6, κ 525, λ 33.

*ΠΑΜΜΗΤΕΙΡΑ, ἡ, ἐπικ. (π. μήτηρ), ἡ παμμήτωρ, ἡ μήτηρ τῶν πάντων, ἐπίθ. τῆς Γῆς, Ὑμ. 30, 1.

ΠΑΜΜΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ (οἱονεὶ πολυκτήμων, ἐκ τοῦ: πᾶμα=κτῆμα, ‖. ὅτε εἶνε περιττὸν τὸ ἕτερον μ), υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἑκάβης, Ω 250.

ΠΑΜΠΑΝ [.⏑], ἐπίρ., ἐντελῶς, παντάπασιν, ἐξ ὁλοκλήρου, ὅλως δι' ὅλου, „ὁλότελα", συνήθως μετὰ ῥημάτων, Α 422, Μ 406, Θ 49 κ. ἀ., μετ' ἐπιθέτων, «π. ὀϊζυρός» υ 140, «π. ἐτήτυμον» Ν 111, «οὐ πάμπ.» Ι 435, Ν 7, Φ 338. (Ἐκ τοῦ: πᾶν πᾶν).

ΠΑΜΠΟΙΚΙΛΟΣ [..⏑.], ΟΝ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (π. ποικίλος), παμποίκιλος, ἐντελῶς πεποικιλμένος, „ὁλοπλούμιατος, ὁλοκέντητος", «πέπλοι» Ζ 289, ο 105.

ΠΑΜΠΡΩΤΟΣ, ΟΝ, ποιητ. (π. πρῶτος), πρώτιστος, πρῶτος πάντων, Η 324, Ι 93. — Τὸ ἐνικ. οὐδέτερον (ὅπερ ὁ Βέκκερος ἐν τῇ Β'. πανταχοῦ ἔτρεψεν εἰς πληθ.) ΠΑΜΠΡΩΤΟΝ δ 577 κ. ἀ., καὶ τὸ πληθ. ΠΑΜΠΡΩΤΑ Ρ 568 τίθενται ὡς ἐπιῤῥήμ., πρῶτον πάντων, πρώτιστα.

ΠΑΜΦΑΙΝΩ, ποιητ. (ἐκ τοῦ: φαίνω κατ' ἀναδιπλασιασμόν) μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ παρατ., ἐξ οὗ γ'. ἐνικ. τῆς ὑποτ. ἐπικ. παμφαίνῃσι, ὅπως ἔγραψεν ὁ Σπίτζν. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἀντὶ τοῦ: παμφαίνησι (ὅπερ διετήρησεν ὁ Βαϋμλ.), ἐγκλίσεως ὁριστ. ὡς ἐκ τοῦ: παμφαίνημι, Ε 6, φέγγω, διαλάμπω, „φεγγοβολῶ, λαμποκοπῶ", ἐπὶ ἀστέρων, Ε 6, Λ 30 κ. ἀ., συνήθ. κατὰ μετοχ. τοῦ ἐνεστ. μετά τινος δοτ., οἷον «π. χαλκῷ» διαλάμπων ἐκ τοῦ χαλκοῦ, Ξ 11, ὡσαύτως «π. τεύχεσι» Ζ 513 κ. ἀ., καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος «στήθεσσι παμφαίνοντας» λαμποκοποῦντας εἰς τὰ στήθη των (τὰ γεγυμνωμένα), Λ 100.—*Ἰλ.

ΠΑΜΦΑΝΟΩΝ, ΟΝΤΟΣ, θηλ. ΠΑΜΦΑΝΟΩΣΑ, ἐπ. μετοχὴ τοῦ παμφαίνω, ὡς ἐκ τοῦ παμφανάω, ἀντὶ τοῦ παμφανῶν, ὥσα, πάντοτε δὲ ὡς ἐπίθ., λαμπρός, ἔκλαμπρος, λαμποκοπῶν, ἐξαστράπτων, στιλπνός, ἐπίθ. μεταλλίνων σκευῶν, «λέβης» Ψ 613, ἰδίως ὅπλων, Ε 295, Σ 144 κ. ἀ. μάλιστα τῆς Ἰλ. Ἔτι δὲ «αἴγλη» (τοῦ μετάλλου) Β 458, «δίφρος» Ψ 509, «ἦλιος» ν 29, «φλόξ» Φ 349, «ἐνώπια» ἰδ. τὴν λ.

*Πάν [–], γεν. Πανός [–.] ὁ, υἱὸς τοῦ Ἑρμοῦ ἢ τῆς θυγατρὸς τοῦ Δρύοπος κατὰ τὸν Ὑμ. 18, 34, ἢ υἱὸς τοῦ Διὸς ἢ τῆς Θύμβρεως κατὰ τὸν Ἀπολδ., ποιμενικὸς θεός, διαιτώμενος ἐν ἄγροις καὶ δρυμῶσι, λατρευόμενος μάλιστα ἐν Ἀρκαδίᾳ, τῆς ὁποίας πάντα σχεδὸν τὰ μεγάλα ὄρη ἦσαν αὐτοῦ ἱερά. Ἡ φαντασία τῶν Ἑλλήνων ἔπλαττεν αὐτὸν ἔχοντα σῶμα τραχὺ καὶ δασύ, ὦτα αἰγεία, κέρατα ἐρίφεια ἢ πόδας τραγείους. Συνήθως φέρει σύριγγα, πρβλ. Ὑμ. 18, (19), 15. Αὐτόθι ς. 47 ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ πᾶς «ὅτι φρένα πᾶσιν ἔτερψεν». (Ὑπ' ἄλλων δὲ σχετίζεται πιθανώτερον πρὸς τὸ ποίμνη, ποιμήν, καὶ ἔτι πιθανώτερον κατὰ τὸν Πρέλλερον καὶ Κούρτιον παράγεται ἐκ τῆς Σανσκρ. ῥίζ. pa, ἐξ ἧς καὶ τὸ Ἑλλ. πα-τ-έομαι, καὶ τὸ Λατ. pa-scor, pa-bulum).

ΠΑΝΑΓΡΟΣ [⏑..], ΟΝ (π. ἄγρα), πάντα ἀγρεύων, πάντα περιλαμβάνων, «λίνον πάναγρον» λέγεται μέγα τι ἁλιευτικὸν δίκτυον, Ε 487 †.

ΠΑΝΑΙΟΟΣ, Η, ΟΝ (π. αἴθω), πάμφλεκτος, παμφεγγής, παμφαής, κατάστιλπνος, «κόρυς» Ξ 372 †.

ΠΑΝΑΙΟΛΟΣ, ΟΝ, ποιητ. (π. αἰόλος, ἴδ. τ. λ.), παγκίνητος, εὐκίνητος, ἢ πανέκλαμπρος, ἐξαστράπτων, ἐπίθ. τοῦ ζωστῆρος, *Ἰλ. Δ 186, 215 κ. ἀ., τῆς ἀσπίδος, Ν 552, καὶ τοῦ θώρακος, Α 374.

ΠΑΝΑΠΑΛΟΣ [.⏑⏑.], ΟΝ, ποιητ. (π. ἁπαλός, ὅπ. ἴδε), παντάπασιν ἁπαλός, ὅ ἐ. νεαρός, ἀκμαῖος, «νέος» ν 223 †. (Ἐνταῦθα ἡ συλλαβὴ αν ὡς ἐν ἄρσει ἐκτείνεται).

ΠΑΝΑΠΟΤΜΟΣ [.⏑..], ΟΝ (π. ἄποτμος), παντάπασιν „ἄμοιρος", κακόμοιρος, πανάθλιος, δυστυχέστατος, μόνον *Ἰλ. Ω 255, 493.

ΠΑΝΑΡΓΥΡΟΣ [⏑.⏑.], ΟΝ, ποιητ. (π. ἄργυρος), ὅλος ἀργυροῦς, „ὁλάργυρος", *Ὀδ. ι 203, ω 275.

ΠΑΝΑΦΗΛΙΞ [⏑⏑..], ΙΚΟΣ [⏑.], ὁ, ἡ, ποι. (π. ἀφῆλιξ), ἢ παρὰ πάντων τῶν ἡλικιωτῶν ἀπελαμένος, ἀποβεβλημένος, ἢ, κατὰ τὸν Εὐστάθιον, πάντῃ ἀφῆλιξ, παντάπασιν ἀδύνατος διὰ τὴν ἡλικίαν, «ἦμαρ δ' ὀρφανικὸν παναφήλικα παῖδα τίθησι» Χ 490 †.

*ΠΑΝΑΦΥΛΛΟΣ [⏑⏑..], ΟΝ (π. ἄφυλλος), ἐντελῶς ἄφυλλος, μόνον *Υ. Δήμ. 452.

Παναχαιοί [⏑⏑..], οἱ, ὅλοι οἱ Ἀχαιοί, τὸ σύνολον τῶν Ἀχαιῶν (οἱονεὶ τὸ Παναχαϊκόν)· οὕτως ὀνομάζει ὁ Ὅμ. τὴν ἐπὶ πολὺ ἐκτεινομένην φυλὴν τῶν Ἀχαιῶν, Β 404, Ψ 236, α 239, ξ 369. Ἴδ. Ἀχαιοί.

ΠΑΝΑΩΡΙΟΣ [⏑⏑.⏑.], ΟΝ, ποιητ. (π. ἀώριος), πάντῃ ἄωρος, πρόωρος, «παῖς» παντάπασι πρόωρος ἀποθανών παῖς, Ω 540 †.

ΠΑΝΔΑΜΑΤΩΡ [.⏑⏑.], ΟΡΟΣ, ὁ, ποιητ. (π. δαμάω), ὁ πάντας δαμάζων, ἐπίθ. τοῦ ὕπνου, Ω 5, ε 373.

Πανδάρεος [.⏑..], ὁ, Πανδάρεως, υἱὸς τοῦ Μέροπος τοῦ ἐκ τῆς Κρητικῆς Μιλήτου καὶ φίλος τοῦ Ταντάλου. Ἡ πρεσβυτάτη τῶν θυγατέρων αὐτοῦ Ἀηδὼν ἦτο κατὰ τὴν Ἰωνικὴν παράδοσιν γυνὴ τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν Ζήθου,

τ 519 ἑξ. Ἐν τῷ υ 66 μνημονεύονται καὶ ἄλλαι τοῦ Πανδάρεω θυγατέρες, ὑπὸ τῶν μετέπειτα ὀνομαζόμεναι Μερόπη καὶ Κλεοθήρα, Παυσ. 10, 30, 1, Σχολ. εἰς Ὀδ. ἔ. ἀ.

Πάνδαρος [.⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Λυκάονος, ἡγεμὼν τῶν Τρωικῶν Λυκίων (ἴδ. Λυκίη 2), περίφημος τοξότης, τραυματίσας τὸν Μενέλαον καὶ οὕτως γενόμενος αἴτιος τοῦ νὰ λυθῶσιν αἱ σπονδαί, Β 827, Δ 88. Φονεύεται ὑπὸ τοῦ Διομήδους, Ε 290.

πανδήμιος, ον, ποιητ. (π. δῆμος), πάνδημος, εἰς πάντα τὸν δῆμον, τὸν λαὸν ἀνήκων, «πτωχός» πάγκοινος ἐπαίτης, εἰς πάντα ἀδιακρίτως προσερχόμενος, σ 1 †.

Πανδίη [.–.], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Σελήνης, Ὑμ. 32, 15.

Πανδίων [.–.], ονος, ὁ, εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ἑταῖρος τοῦ Τεύκρου, Μ 372.

Πάνδοκος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Αἴαντος φονευθείς, Λ 490.

πάνδωρος, ον, ποιητ. (π. δῶρον), τὰ πάντα δωρούμενος, ἐπίθ. τῆς γῆς, παντοδότειρα, πανδώτειρα, πανδώρα, Ἐπ. 7, 1.

Πανέλληνες, [⏑...], οἱ, πάντες οἱ Ἕλληνες, τὸ σύνολον τῶν Ἑλλήνων, περιληπτικὸν ὄνομα πασῶν τῶν Ἑλληνικῶν φυλῶν, παντὸς τοῦ Πανελληνίου, Β 530· (ἡ. ἔνθα κατὰ τὸν Φαῖσιν ἑρμηνευτέον τὸ «Πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς» ὡς ἐὰν ἦτο Πανέλληνας ἢ Παναχαιούς, ἴδ. Ἕλλην).

πανῆμαρ [⏑..], ἐπικ. ἐπίρ. (π. ἦμαρ), πᾶσαν τὴν ἡμέραν, ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας, ἢ ἀπό τινος σημείου τῆς ἡμέρας μέχρι τοῦ τέλους αὐτῆς, ν 31 †, καὶ χωριστὰ «πᾶν δ' ἦμαρ» Α 59.

πανημέριος [⏑..⏑.], η, ον, ποιητ. (π. ἡμέρα), ὁ πᾶσαν τὴν ἡμέραν (ἢ ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας ἢ ἀπό τινος σημείου τῆς ἡμέρας μέχρι τοῦ τέλους αὐτῆς) διαρκῶν ἢ πράττων τι, ἐπίθ. ἀντὶ ἐπιρρήματος = πανῆμαρ, Α 472, Ρ 180, γ 486, δ 356 κ. ἀ.—Τὸ οὐδέτερον «πανημέριον» ὡς ἐπίρ. = πανῆμαρ, Λ 279.

Πανθοΐδης, αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Πάνθου· ἀ.) ὁ Πολυδάμας, Ν 756, Ξ 450· β'.) ὁ Εὔφορβος, Π 808, Ρ 81. (Ἐναντίον τῆς ῥητῆς μαρτυρίας τῶν παλαιῶν γραμματικῶν θέλει τις τῶν νεωτέρων νὰ γράψῃ τὴν λέξιν κατὰ διαίρεσιν: Πανθοΐδης).

Πάνθοος, ὁ, γεν. συνηρημ. Πάνθου, Ο 22, Ρ 9, 23, δοτ. Πάνθῳ, Ρ 40, υἱὸς τοῦ Ὄθρυος, πατὴρ τοῦ Εὐφόρβου καὶ Πολυδάμαντος, ἱερεὺς τοῦ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος, ὅθεν διὰ τὸ κάλλος ἁρπασθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀντήνορος ἔγεινεν ὑπὸ τοῦ Πριάμου ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Τροίᾳ, καὶ ἦτο εἷς τῶν γερόντων, Γ 146.

πανθυμαδόν [.–⏑.], ἐπίρ. (π. θυμός), ἐξ ὅλης ψυχῆς, μεθ' ὅλης τῆς ὀργῆς, σ 33 †.

παννύχιος [.⏑⏑.], η, ον, ποιητ. (π. νύξ), πᾶσαν τὴν νύκτα διαρκῶν, ὁλονυκτικός, «ἄνεμοι» Ψ 217, «εὖδον παννύχιοι,—χιον» δι' ὅλης τῆς νυκτός, Β 2, 24, ὡσαύτως «π. δαίνυντο» Η 476. (Πανταχοῦ τὸ ἐπίθ. κεῖται ἀντὶ ἐπιρρήματος· ὅθεν), «παννυχίη (νηῒ) καὶ ἠῶ πεῖρε κέλευθον» δι' ὅλης τῆς νυκτὸς καὶ τὴν αὐγὴν ἔπλεε, δ 434 κ. ἄ. πλχ.

πάννυχος [.⏑.], ον, = παννύχιος, «ὕπνος» Κ 159. Κεῖται τὸ ἐπίθ. ἀντὶ ἐπιρ. Α 551, ξ 458.

πανόλβιος [⏑.⏑.], ον, ποι. (π. ὄλβιος), ὀλβιώτατος, πανευδαίμων, Ὑμ. 6, 54.

πανομφαῖος [⏑...], ὁ, ποιητ. (π. ὀμφή), ὁ παράγων πᾶσας τὰς φήμας (τὰς σημαντικάς, τὰς προφητικάς), ἐπίθετον τοῦ Διός καθ' ὃ ἐπιπέμποντος τὰ σημεῖα, τοὺς οἰωνούς, Θ 250 †.

Πανοπεύς, ῆος, ὁ, 1) πόλις τῆς Φωκίδος παρὰ τὸν Κηφισσὸν κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Βοιωτίας, τὰ νῦν ἐρείπια πλησίον τοῦ Ἁγίου Βλασίου οὐ μακρὰν τῆς Δαυλίας, Β 520, Ρ 307, λ 581. 2) πατὴρ τοῦ Ἐπειοῦ, Ψ 665.

Πανόπη, ἡ, μία τῶν Νηρηίδων, Σ 45.

πάνορμος [⏑..], ον (π. ὅρμος), εἰς προσόρμισιν ἐπιτήδειος, ἀσφαλής, «λιμήν» Ν 195 †· (ἡ. κυρίως ὁ πανταχοῦ ἔχων ὅρμους, πανταχοῦ εἰς προσόρμισιν ἐπιτήδειος).

πανόψιος [⏑.⏑.], ον, ποιητ. (π. ὄψις), τοῖς πᾶσιν ὁρατός, πάντων ἐν ὄψει «(Ἀθήνη) πανόψιον ἔγχος ἑλοῦσα» ἐνώπιον πάντων (κατὰ τὸν Ἡσύχιον «πάντων ὁρώντων»), Φ 397 †. (Καὶ ταῦτα μὲν πιθανώτερον ὁ Δοιδερλ., ἐκλαμβάνων τὸ ἐπίθετον ἐπιρρηματικῶς· συνήθως δὲ ἑρμηνεύεται κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον λαμπρὸς καὶ ἐπιφανής).

πανσυδίη [.⏑⏑.], ποι. ἐπίρ. (π. σεύω), μετὰ πάσης σπουδῆς, ὅσον τάχιστα, ὁρμητικῶς, Ἰλ. Β 12, 29, 66, Λ 709, 725. (Οὕτως ἔγραφεν ὁ Ἀρίσταρχος, ὁ δὲ Βέκκερος καὶ Ἀμεῖς γράφουσι πασσυδίη).

πάντη (ἢ καθὼς γράφει ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτόν, πλὴν τοῦ Δινδορφίου, πάντῃ), ἐπίρ. (πᾶς) πανταχοῦ, „παντοῦ", καὶ κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις, πανταχόσε, Α 384, Λ 156, Μ 177, δ 383, μ 233.

πανταδαπός [..⏑.], ή, όν (πᾶς), παντοῖος, παντοειδής, Υ. Δήμ. 402.

πάντοθεν, ἐπίρ. (πᾶς), πανταχόθεν, „παντοῦθεν, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη", Ν 28, ξ 270.

παντοῖος, η, ον (πᾶς), παντοῖος, παντοειδής, παντὸς εἴδους, „κάθε λογῆς", διαλεκτικῶς „λογήσιμος", οἷον «ἐδωδή, τέχνη, ἀρετή, φιλότης, δόλοι, μῦθοι, κρέα κτλ.» Ὁμ. πλχ., «παντοῖοι ἄνεμοι» Β 397, ι 260, ἴδ. Ἄελλα, «παντ. ἀνέμων πνοιαί» Ρ 50, «θεοὶ παντοῖοι τελέθοντες» παντοειδῶς μεταμορφούμενοι, ρ 486.

πάντοσε, ἐπίρ. (πᾶς), πανταχόσε, „εἰς ὅλα τὰ μέρη, ὁλοῦθε", Ε 28, ξ 270.

πάντως, ἐπίρ. (πᾶς), ἐξ ἅπαντος, βεβαίως,

πάντοτε μετὰ τοῦ ἀρνητικοῦ Οὐ, Θ 450, τ 91, υ 180.

ΠΑΝΥΠΕΡΤΑΤΟΣ [⏑⏑.⏑.], Η, ΟΝ, ποι. (π. ὑπέρτατος), πάντων ὑπέρτατος, ι 25 †.

ΠΑΝΫΣΤΑΤΟΣ [⏑.⏑.], Η, ΟΝ, ποι. (π. ὕστατος), πάντων ὕστατος, ἔσχατος, Ψ 532, 547, ι 452.

ΠΑΠΠΆΖΩ, πάππα ὀνομάζω, ὅπως τὰ παιδάρια προσφωνοῦσι τοὺς γονεῖς, «τινά» Ε 408 †. Ἐκ τοῦ

ΠΆΠΠΑΣ, ΑΟ, ὁ, κλητ. ΠΆΠΠΑ [.⏑], ὁ πατὴρ ὅπως προσφωνεῖται ὑπὸ τῶν μικρῶν παιδίων, „τατᾶς, παππᾶς“ (ἢ ὅπως; σήμερον ἐπὶ τὸ Τουρκικώτερον προφέρεται μπαμπᾶς), ζ 57 †.

ΠΑΠΤΑΊΝΩ, ποιητ., ἀόρ. ἀ. πάπτηνα, πάντοτε ἀναύξ., μετὰ συστολῆς ἢ ἀπορίας, ἐπτοημένος περιβλέπω, ᾗ ἐν γένει βλέπω τριγύρω μου, Ν 551, ρ 330, «τρέσσε παπτήνας» Ξ 546 κ. ἀ., πολλάκις ἀπολ., ἀλλὰ ᾗ «ἀμφὶ ἕ» Δ 497, «ἀνά, κατά τι» Μ 333, Ρ 84, «κατὰ δόμον» χ 381, «πάντῃ πρός τι» μ 233, πρβλ. χ 40· ἔτι δὲ καὶ ἐπομένου τοῦ «ὅπῃ» Ξ 507, «εἰ» χ 381, «μή» βλέπω, προσέχω μήπως;, Ν 649, «δεινὸν παπταίνων» φοβερὰ βλέμματα ῥίπτων τριγύρω, λ 608. Μετ' αἰτ. ζητῶ, „κυττάζω“ (ἵνα εὕρω δηλ.) τινά, Δ 200, Ρ 115. (Ἐκ τῆς ῥίζ. ΠΤΑ-, μετ' ἀναδιπλ., συγγ. τῷ πτήσσω).

ΠΆΡ, ποι., κατ' ἀποκοπ. 1) ἀντὶ τῆς ΠΑΡΆ, συνήθ. πρὸ τοῦ δ, π καὶ ν, σπανίως δὲ ᾗ μόνον ἐν τῇ Ἰλ. πρὸ τοῦ γ, ζ, ξ, σ, τ· ἐν δὲ τῇ Ὀδ. καὶ πρὸ τοῦ κ καὶ μ. 2) ἀντὶ τοῦ ΠΆΡΑ, ὅ ἐ. πάρεστι, Ι 43.

ΠΑΡΆ [⏑⏑], ἐπικ. καὶ ΠΑΡΑΊ, καὶ κατὰ συγκοπ. ΠΆΡ.

Ι.) Πρόθεσις μετὰ γεν., δοτ. καὶ αἰτ. συντασσομένη, τῆς ὁποίας ἡ θεμελιώδης σημασία εἶνε πλησίον, „κοντά“. Α΄.) Μετὰ γεν. 1) τοπικῶς ἀ.) εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀπομακρύνσεως ἐκ τοῦ πλησίον τόπου τινὸς καὶ συχνότερον προσώπου τινός, ἀπό τινος ἢ ἀπὸ τῆς οἰκίας ἢ διαμονῆς τινος, «φάσγανον παρὰ μηροῦ ἐρύσασθαι, σπάσασθαι» ἀπὸ τῆς θήκης τῆς παρὰ τὸν μηρὸν κρεμαμένης, „ἀπὸ τὸ πλάγι“, Α 190, Π 473 κ. ἀ., «ἔρχεσθαι, ἰέναι παρά τινος» ἀπό τινος (Γαλλ. de chez quelqu'un), «παρὰ Διός» Φ 444, «παρ' Εὐρύτου» Β 596, «παρὰ ναῦφιν» Μ 225 κ. ἀ., «ὄρνυσθαι, ἀναςῆναι παρά τινος» ἐκ τοῦ πλησίον, „ἀπὸ κοντά“, ἢ „ἀπὸ τὸ πλάγι“ τινός, Λ 1, ο 58, «ἀπονοστεῖν παρὰ νηῶν» Μ 114 κ. ἀ., «φέρειν τεύχεα παρὰ Ἡφαίστοιο» Σ 137, πρβλ. Ζ 177 κ. ἀ., εἰς ἔνδειξιν τῆς διευθύνσεως «πλευρά, τὰ οἱ κύψαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη» τὰ πλευρά του ἐξεφάνησαν (ἐγυμνώθησαν) καθὼς ἔσκυψεν, ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ἀσπίδος (ἐξ ἀριστερῶν), Δ 468· β΄.) εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀρχῆς, ἐξ ἧς πηγάζει, προέρχεταί τι, ἀπὸ μέρους τινός. (Ἡ σημασία αὕτη δὲν ἀπέχει πολὺ τῆς πρώτης, τῆς καθαρῶς τοπικῆς)· «δέχεσθαι τεύχεα παρά τινος» Τ 10, Ω 429, «τυχεῖν παρά τινος» ζ 290, «θεοπροπίην πὰρ Ζηνὸς φράζειν» Λ 795, Π 37, 51.

Β΄.) Μετὰ δοτ. 1) τοπικῶς· ἀ.) εἰς ἔνδειξιν τῆς στάσεως ἢ διατριβῆς πλησίον τινὸς προσώπου ἢ πράγματος, ἐπομ. μετὰ ῥημάτων αὐτὸ τοῦτο σημαινόντων, «ἧμαι, κάθημαι, κεῖμαι, κοιμῶμαι, ἵσταμαι, μένω παρά τινι» συχνότατα παρ' Ὁμ., ὡσαύτως «δαίνυμαι, πίνω παρά τινι» θ 243, Ρ 249, «φιλέομαι παρά τινι», ἴδ. ΦΙΛΕΩ. Ὡσαύτως καὶ μετ' ἄλλων ῥημάτων, σημαινόντων ἠρεμίαν ἢ ἐνέργειαν, «ναίω, νέμομαι, μάχομαι, θύω, ζώω» κ. ἄ., ὡσαύτως «ἀείδω παρὰ μνηστῆρσι» πλησίον ἢ ἐνώπιον τῶν μνηστήρων, α 154· β΄.) μετὰ ῥημάτων κινήσεως σημαντικῶν, ὅταν σημαίνεται ἐνταὐτῷ καὶ ἡ κατόπιν τῆς κινήσεως ἐπερχομένη ἠρεμία «πὰρ δέ οἱ αὐτῷ εἶσε Θεοκλύμενον» ἐκάθισε παρ' ἑαυτῷ τὸν Θεοκλ., ο 285, «ἱδρύω τινὰ παρά τινι» γ 37, «πὰρ ποσὶ πεσεῖν, κυλίνδεσθαι» πρὸ ποδῶν τινος πίπτω, κυλίομαι, Ν 617, Ξ 411, πρβλ. Ο 280. 2) μεταφορ. εἰς ἔνδειξιν τῆς κυριότητος, «γέρας ἐστὶ παρά τινι» εἰς τὴν κυριότητα, εἰς τὰς χεῖρας τινός, λ 175. Γ΄.) Μετ' αἰτ. 1) τοπικῶς· ἀ.) εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀμέσου προσεγγίσεως ἀντικειμένου τινός· ὅθεν μετὰ τῶν ῥημάτων τῶν οἱαντιναδήποτε κίνησιν σημαινόντων ἐκφράζει τὸ τέρμα τῆς κινήσεως, οἷον μετὰ τῶν ῥημάτων «πλήττω, βάλλω» σημαίνει τὸ μέρος, πλησίον τοῦ ὁποίου ἔγεινεν ἡ πληγή, ἡ βολή, „κοντά, σιμά, κολλητὰ εἰς“ «κλητῖδα παρ' ὦμον πλῆξε» ἐκτύπησε τὴν κλειδα (τὸ ὀστοῦν) πλησίον ἢ πρὸς τὸ μέρος τοῦ ὤμου, Ε 146, «τύψε κατὰ κληῖδα παρ' αὐχένα» Φ 117, «οὖτα παρ' ὀμφαλόν» Δ 525, «βλῆτο παρὰ σφυρόν» Δ 518, «παρὰ οὖς ἔλασε ξίφει» Λ 109 κ. ἀ.· μετὰ τῶν ῥημάτων «ἔρχεσθαι, ἰέναι κ.τ.τ.» εἰς, πρός, «παρὰ νῆας ἰέναι» Α 347, «ἔρχεσθαι παρὰ Μενέλαον» α 285, μετὰ τῶν ῥημάτων «τίθημι, ἵζημι» πλησίον, παρά τι, Ζ 433, ν 122, «ἧμαι, καθέζομαι παρά τινα» πηγαίνω καὶ κάθημαι, „καθίζω“ πλησίον τινός, Γ 406, δ 51, ν 372· ὡσαύτως «στῆναι, ἵστασθαι παρά τινα» πηγαίνω καὶ ςέκομαι πλησίον τινός, Λ 577, πρβλ ᾗ ς. 592, 314 κ. ἀ., «λέξασθαι παρὰ τάφρον» Ι 67, «κοιμᾶσθαι παρὰ πρυμνήσια» Α 476 κ. ἀ. (Ἂν καὶ ἐνταῦθα δύναται ἡ Παρὰ νὰ ἐκληφθῇ εἰς τὴν ἑπομένην σημασίαν)· β΄.) μετὰ τῶν κινήσεως καὶ διευθύνσεως σημαντικῶν ῥημάτων σημαίνει τὸ κατὰ μῆκος ἢ κατὰ τὴν ἔκτασίν τινος, «βῆ δὲ παρὰ θῖνα» κατὰ τὴν ἔκτασιν τοῦ αἰγιαλοῦ, ἀκολουθῶν τὴν παραλίαν, Α 34 κ. πλχ.· ὡσαύτως «θέειν παρὰ τεῖχος,» Μ 352 κ. ἀ. Ἔτι δὲ μετὰ ῥημάτων στάσεως μὲν σημαντικῶν, περιλαμβανόντων ὅμως τὴν ἔννοιαν τῆς κινήσεως ἢ ἐκτάσεως, οἷον «βουκολεῖν παρ' ὅ-

χθας» Ξ 445, «ἔρδειν ἑκατόμβας παρὰ θτν' ἀλός» Α 316 κ. ἀ., «μάχεσθαι ποταμοῖο παρ' ὄχθας» Σ 533, «λεῖα ἐποίησε παρ' Ἑλλήσποντον» τὰ παρ' Ἑλλήσποντον, Μ 30 κ. ἀ. Σημαίνει πρὸς τούτοις ᾗ τὸ σημεῖον, πλησίον τοῦ ὁποίου γίνεταί τις κίνησις, τὴν πάροδον ἢ ὑπέρβασίν τινος, «οἱ δὲ—παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο» Λ 167, Χ 145.—Σπανίως μετὰ ῥημάτων στάσεως καθαρᾶς σημαντικῶν ἀντὶ τῆς Παρὰ μετὰ δοτ. «νέοι παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν» Α 436, γ 460. Ταύτην τὴν σύνταξιν ἑρμηνεύει ὁ Ναιγελσβαχ διὰ τῆς ἐλλείψεως τοῦ «στάντες» κατὰ τὰ ὀλίγον ἀνωτ. ἀ.) ἐν τέλει. 2) τροπικῶς εἰς ἔνδειξιν τῆς παραβάσεως τοῦ μέτρου ἢ τοῦ ὁρίου (κατὰ μεταφορὰν ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐννοίας τῆς παρόδου ἢ ὑπερβάσεως), παρά, ὑπέρ τι, περισσότερον, ἐναντίον τινός, «πὰρ δύναμιν» Ν 787, «παρὰ μοῖραν» ξ 509, «παρ' αἶσαν» Ὅμ. πλχ.

Σημ. Εἰς πάσας ταύτας τὰς συντάξεις δύναται ἡ Παρὰ νὰ τεθῇ καὶ κατόπιν τῶν συντακτικῶν πτώσεων, ὅτε ὁ τόνος ἀναβιβάζεται κατ' ἀναστροφήν, πλὴν ἐὰν γείνῃ ἔκθλιψις τοῦ τελικοῦ φωνήεντος, Δ 97.

II.) Ὡς ἐπίῤῥ. μόνον ἐπικ., πλησίον, „σιμά, κοντά", Α 611, Β 279, γ 400 κ. ἀ.

III.) Ἐν συνθέσει ἔχει πλὴν τῶν ἀνωτέρω σημασιῶν καὶ τὴν τῆς μεταβολῆς, παραμορφώσεως.

ΠΆΡΑ, κατ' ἀναστροφήν. 1) ἀντὶ τῆς παρά, ὅταν τίθεται κατόπιν τῆς συντακτικῆς πτώσεως, Ζ 177 κ. πλχ. 2) ἀντὶ τοῦ πάρεστι ἢ πάρεισι (ἴδ. ΕΝΕΙΜΙ), «πάρα τοι ἵπποι τε καὶ ἅρματα» ἰδοὺ (ὑπάρχουν ἐδῶ) ἵπποι καὶ ἅρματα, γ 324, «οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι πάρα νῆες» οἱ Κύκλ. δὲν ἔχουσι νῆας, ι 125, «τῷ δ' αἰεὶ πάρα εἴς γε θεῶν» παρίσταται, „παραστέκει", Ε 603, πρβλ. ΠΆΡ 2), «πάρα σοί» ἐπὶ σοί ἐστι, ἀπὸ σοῦ ἐξαρτᾶται, Τ 148.

ΠΑΡΑ-ΒΑΊΝΩ, παρακ. μετοχ. παρβεβαώς ἐπικ. ἀντὶ τοῦ παραβεβαώς, παραβεβηκώς, πλησίον τινὸς βαίνω ἢ ἀναβαίνω (παρ' Ὁμ. μόνον ἐπὶ τὸ ἅρμα), «πὰρ δὴ Μαχάων βαινέτω» Ἰλ. Α 512, 517. Ὅθεν ἐν τῇ μετοχῇ τοῦ παρακειμένου παρά τινι ἐπὶ τοῦ ἅρματος ἱστάμενος, ἐποχούμενος, παροχούμενος, (οὐχὶ ὅμως ὡς παραβάτης, ἴδ. τὴν λ.), μετὰ δοτ. προσωπ., Α 522, Ν 708.

ΠΑΡΑ-ΒΆΛΛΩ, ἀόρ. παρέβαλον, «τινί τι» ῥίπτω εἴς τινα, ἐμπρός τινός τι ὡς φορβήν, οἷον εἰς ἵππους, Ε 369, δ 41, πάντοτε ἐν τμήσει. —Μέσ. ῥίπτω ἐμαυτόν ἤ τι τῶν ἐμαυτοῦ, (ἐμβάλλω) εἰς κίνδυνον, «ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν» ἐμβάλλων τὴν ψυχήν μου εἰς κίνδυνον ἵνα πολεμῶ, ὅ ἐ. ἐμβάλλων τὴν ψυχήν μου εἰς τοὺς παραβόλους κινδύνους τοῦ πολέμου, Ι 332.

ΠΑΡΑ-ΒΆΣΚΩ, ἐπικ. ἕτερος τύπος τοῦ παραβαίνω μόνον ἐν τῷ γ'. ἐν. τοῦ παρατ. παρέβασκε, ἵστατο ἢ ἐπωχεῖτο παρ' αὐτῷ (ὡς παραβάτης, ἴδ. τὴν λ.), Λ 104 †.

ΠΑΡΑΒΆΤΗΣ [⏑⏑⏑.], ου, ὁ, καὶ ἐπικ. **ΠΑΡΑΙΒΆΤΗΣ** (παραβαίνω), ὁ παρά τινι ἐπὶ τοῦ ἅρματος ἱστάμενος, ὁ παροχούμενος, ὅ ἐ. ὁ ἥρως, ὁ παρὰ τὸν ἡνίοχον ὀχούμενος ᾗ ἀπὸ τοῦ ἅρματος μαχόμενος, ὁ μαχητής, Ψ 132 †. (Τὸν στ. ἠθέτησάν τινες).

ΠΑΡΑΒΛΉΔΗΝ, ποιητ. ἐπίῤῥ. (παραβάλλω), κυρ. παρακτυπητά, τροπ. καὶ εἰρων. „κρυφοδάκωτα", «παραβ. ἀγορεύω» ὁμιλῶ ὑπαινιττόμενος καὶ πλαγίως προσβάλλων τινά, Δ 6 †· πρβλ. **ΠΑΡΆΒΟΛΟΣ**. (Κατ' ἄλλους δὲ ἧττον πιθανῶς: ἀπατητικῶς ἢ ἀντιῤῥητικῶς ἢ=ὑποβλήδην, ὅ ἐ. διακόπτων τὸν λόγον. Κατὰ δέ τι σχόλιον: ἐκ παραβολῆς ᾗ συγκριτικῶς (ὅπερ παραδέχεται ὁ Φαῖσι) ἔνθεν μὲν τῆς Ἥρας ᾗ Ἀθηνᾶς, ἔνθεν δὲ τῆς Ἀφροδίτης· τέλος κατὰ τὸν Δοιδερλ.: ἐπιτιμητικῶς. ‖. Νομίζω ὅτι ὀρθότερον εἶνε νὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὴν πρώτην ἑρμηνείαν. Διότι τὸ παραβάλλω (ἐξ οὗ τὸ ἐπίῤῥ.) σημαίνει: ῥίπτω τι εἴς τινα, οἷον φορβὴν εἰς τοὺς ἵππους, μεταφορ. δὲ ῥίπτω λόγους εἴς τινα ἢ κατά τινος, ὅπως καὶ λέγεται ἐν τῇ καθομιλουμένῃ „μοῦ ἔῤῥιψεν ἢ μοῦ ἐπέταξεν ἕναν λόγον" ἀντὶ τοῦ: μοὶ ὡμίλησε πλαγίως, ὥστε τὸ «παραβλ. ἀγορεύων»=πλαγίως ἀγορεύων).

ΠΑΡΑ-ΒΛΉΣΚΩ, ἐπικ., παρακ. ἐπικ. παραμέμβλωκα, βαδίζω πλησίον τινός, συνοδεύω (μετά τινος) τινά, ἐποιμ. βοηθῶ, „παραστέκω", μετὰ δοτ., Δ 11, Ω 73.

ΠΑΡΑΒΛΏΨ, ῶπος, ὁ, ἡ (παρβλέπω), στραβός, στραβίζων, „ἀλλοίθωρος", Ι 503 †.

ΠΑΡΆΒΟΛΟΣ, ον, ἐπικ. **ΠΑΡΑΊΒΟΛΟΣ**, μόνον ἐν τῇ φρ. «παραίβολα κερτομεῖν»=κερτομίοις ἐπέεσι παραβλήδην ἀγορεύειν, πλαγίως δάκνειν, ὀνειδίζειν, πειράζειν, ἴδ. **ΠΑΡΑΒΛΉΔΗΝ**, Ὑ. Ἑρμ. 56.

ΠΑΡΑ-ΓΊΓΝΟΜΑΙ, πάρειμι, παρευρίσκομαι, παρακάθημαι, «δαιτί» ρ 173 †.

ΠΑΡΑ-ΔΑΡΘΆΝΩ [...⏑.], ἐπικ., ἀόρ. παρέδαρθον, καὶ κατὰ μετάθ. παρέδραθον, ἀπαρφ. παραδραθέειν, κοιμῶμαι παρά τινι, συγκοιμῶμαι, υ 88, «τινὶ φιλότητι» συγκοιμῶμαι μετά τινος ἐν ἐρωτικῇ συνουσίᾳ, Ξ 163.

ΠΑΡΑ-ΔΈΧΟΜΑΙ, ἀποθ. μέσ., ἀόρ. παραδεξάμην, ἀπο(παρα)δέχομαι, παραλαμβάνω, «τί τινος» τι παρά τινος, Ζ 178 †.

ΠΑΡΑΔΡΑΘΕΊΝ, ἴδ. **ΠΑΡΑΔΑΡΘΆΝΩ**.

ΠΑΡΑΔΡΑΜΈΤΗΝ, ἴδ. **ΠΑΡΑΤΡΈΧΩ**.

ΠΑΡΑ-ΔΡΆΩ, γ'. πληθ. παραδρώωσι κατ' ἐπικὴν ἔκτασιν ἀντὶ τοῦ -δρῶσι, ὑπηρετῶ, τινί, μόνον ο 324 †.

ΠΑΡΑ-ΔΎΩ [...–.], ἀορ. β'. ἀπαρφ. παραδύμεναι ἐπικ. ἀντὶ τοῦ παραδῦναι, παρεισδύω, „χώνομαι", Ψ 416 †.

ΠΑΡ-ΑΕΊΔΩ, ποιητ., παρά τινι ἢ ἐνώπιόν τινος ψάλλω, χ 348 †.

ΠΑΡ·ΑΕΙΡΩ [.⏑..], μόνον ἐν τῷ γ'. ἐνικ. τοῦ παθ. ἀορ. παρηέρθη, παραρτῶ, ἐξαρτῶ. Παθ. παραρτῶμαι, ἐξαρτῶμαι, „κρέμαμαι εἰς τὸ πλάγι", Π 341 †.

ΠΑΡΑΙ, ΠΑΡΑΙΒΑΤΗΣ, ΠΑΡΑΙΒΟΛΟΣ, ἴδ. ΠΑΡΑ, ΠΑΡΑΒΑΤΗΣ, ΠΑΡΑΒΟΛΟΣ.

ΠΑΡΑΙΠΕΠΙΘΗΣΙΝ, ΟΥΣΑ, ΟΝ, ἴδ. ΠΑΡΑΠΕΙΘΩ.

ΠΑΡ·ΑΙΣΙΟΣ, ΟΝ, ἀπαίσιος, κακῶν προαγγελτικός, Δ 381 †.

ΠΑΡ·ΑΪΣΣΩ [.–..], ποιητ. ἀόρ. παρήϊξα, παρέρχομαι ὁρμητικῶς, τρέχω ὁρμαῖος πλησίον τινός, "Ἰλ. Ε 690, Υ 414, «ἐπὶ νῆας» Θ 98, «τινά» τρέχων ὑπερβαίνω τινά, ὑπερτερῶ τινος, Λ 615.

ΠΑΡΑΙΦΑΜΕΝΟΣ, ἴδ. ΠΑΡΑΦΗΜΙ.

ΠΑΡΑΙΦΑΣΙΣ, ΙΟΣ, ἴδ. ΠΑΡΑΦΑΣΙΣ.

ΠΑΡΑΚΑΒΒΑΛΕ, ἴδ. ΠΑΡΑΚΑΤΑΒΑΛΛΩ.

ΠΑΡΑ·ΚΑΤΑ·ΒΑΛΛΩ, μόνον ἐν τῷ ἀορίστ. β'. παρακαββαλον, ἐπικ. συγκεκομ. ἀντὶ τοῦ παρακατέβαλον, κυρ. καταβάλλω πλησίον ἢ πρὸ ποδῶν τινός, „ῥίπτω ἐμπρός", «ὕλην» "Ἰλ. Ψ 127, «ζωιά τινι» παραδίδω εἴς τινα, ῥίπτω εἴς τινα ἵνα λάβῃ τὸ περίζωμα, Ψ 683.

ΠΑΡΑ·ΚΑΤΑ·ΛΕΓΟΜΑΙ [.⏑⏑...], μέσ., μόνον ἐν τῷ γ'. ἐνικ. τοῦ συγκεκομ. ἀορ. παρκατέλεκτο, τινί, καταλέγομαι παρά τινι, „πλαγιάζω πλησίον τινός, "Ἰλ, Ι 565, 664.

ΠΑΡΑ·ΚΕΙΜΑΙ, παρατ. παρέκειτο, θαμιστ. παρεκέσκετο, ξ 521, κεῖμαι παρά τινι, εἶμαι παρατεθειμένος („βαλμένος κοντά") εἴς τινα, Ω 476, «ὅ οἱ παρέκειτο τραπέζῃ» ὅστις ἔκειτο πλησίον αὐτοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης, φ 416. Τροπ. «ὑμῖν παράκειται ἠὲ μάχεσθαι ἢ φεύγειν» παρ' ὑμῖν κεῖται, „εἰς τὸ χέρι σας εἶνε", νὰ κλ., χ 65.

ΠΑΡΑ·ΚΙΩ [..⏑.], παρέρχομαι, διέρχομαι πλησίον τινός, „περνῶ ἀπὸ κοντά", μόνον ἐν τῇ μετοχ. ἐν τμ., Π 263 †.

ΠΑΡΑΚΛΙΔΟΝ, ἐπίρ. ἐπ. (παρακλίνω), παρεκκλίνων, πλαγίως, „παράμερα", πρὸς τὰ πλάγια, «τρέπω ὄσσε» ἀποτρέπω τοὺς ὀφθαλμούς, "Υ 'Αφρ. 183. Τροπ. «ἄλλα παρὲξ εἰπεῖν παρακλιδόν» ἄλλα ἐκτὸς τῆς εὐθείας ὁδοῦ, παρεκτρεπόμενος (τῆς ἀληθείας) νὰ εἴπω, δ 348, ρ 139.

ΠΑΡΑ·ΚΛΙΝΩ [..–.], μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἀορ. ἀ. παρακλίνας. 1) μεταβ. παρεκκλίνω, „παραμερίζω", «κεφαλήν» υ 301. 2) ἀμετάβ. παρεκκλίνω, „παραμερίζω", Ψ 424.

ΠΑΡΑΚΟΙΤΗΣ, ΑΟ, ὁ, ἐπ. (π. κοίτη), σύνευνος, σύζυγος, "Ἰλ. Ζ 430, Δ 156.

ΠΑΡΑΚΟΙΤΙΣ, ΙΟΣ, ἡ (θηλ. τοῦ προηγ.), ἐπικ., δοτ. ἐπικ. παρακοίτι, γ 381, ἡ σύνευνος, σύζυγος, Γ 53, ψ 192 κ. ἀ.

ΠΑΡΑ·ΚΡΕΜΑΝΝΥΜΙ [.....–.], ἀορ. μετοχ. παρακρεμάσας, κρεμῶ, ἢ ἀφίνω νὰ κρέμαται πλησίον, „εἰς τὸ πλάγι", «χεῖρα» Ν 597 †.

ΠΑΡΑ·ΛΕΓΟΜΑΙ, μέσ., μόνον ἐν τῷ γ'. ἐν. τοῦ ἀορ. παρελέξατο, ᾧ ὑποτ. παραλέξομαι κατ' ἐπ. συστολὴν ἀντὶ τοῦ παραλέξωμαι, Ξ 237, καὶ ἐν τῷ συγκεκομμένῳ β'. ἀορ. παρέλεκτο, "Υ. 'Αφρ. 168, κατακλίνομαι παρά τινι, „πλαγιάζω κοντά", συνήθ. ἐπὶ τῆς παρανόμου κατακλίσεως ἀνδρὸς παρὰ γυναικί, τινί, Β 515, λ 242, «ἐν φιλότητι» ἐν ἐρωτικῇ συνουσίᾳ, Ξ 237, Υ 224, ἀλλὰ καὶ γυναικὸς παρ' ἀνδρί, Ω 676, δ 305 (ἐν τμ.).

ΠΑΡ·ΑΜΕΙΒΟΜΑΙ, μέσ. ἀορ. παρημειψάμην, μετ' αἰτ. παρέρχομαι, διέρχομαι πλησίον τινός, παραπλέω, ζ 310 †, «παρημείβετο Μάλειαν» "Υ. 'Απ. 409.

ΠΑΡΑ·ΜΕΝΩ, ἐξ οὗ μόνον ὁ ἀόρ. ἀ. παρέμεινε, ποιητ. ΠΑΡΜΕΝΩ, ἐξ οὗ μόνον ἡ προστ. καὶ τὸ ἐπικ. ἀπαρφ., Ν 151, Ο 400, καὶ ΠΑΡΑΜΙΜΝΩ (ἴδ. τ. λ.), μένω παρά τινι, „μένω εἰς τὸν τόπον μου", ἐμμένω, ἐγκαρτερῶ, «τινί» "Ἰλ. Λ 402, ἀπολ. Ν 151.

ΠΑΡΑ·ΜΙΜΝΩ, ποιητ., μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἐνεστ. καὶ ἐν τῷ παρατ. παρέμιμνε, = ΠΑΡΑΜΕΝΩ, μένω ὅπου εὑρίσκομαι, „κάθομαι", "Οδ. δ 297, γ 115.

ΠΑΡΑ·ΜΥΘΕΟΜΑΙ [..–...], μέσ. ἀποθ., ἀορ. παρεμυθησάμην, ὁμιλῶ πρός τινα ἵνα μεταβάλω τὴν γνώμην του, παρηγορῶ ἢ παραινῶ, ἐνθαρρύνω, μετὰ ὁτ. καὶ μετ' ἀπαρφ., "Ἰλ. Ι 417, 684, Ο 45.

ΠΑΡΑ·ΝΗΕΩ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ΠΑΡΑ·ΝΕΩ, σωρεύω πλησίον, ὅ ἐ. σωρηδὸν παρατίθημι, «σῖτον ἐν κανέοισι παρενήνεον» (ἐκτενέστερος τύπος τοῦ παρατ. ἀντὶ τοῦ «παρενήεον», ὅπερ καὶ ἔγραψεν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'., ἴδ. ΕΠΙΝΗΕΩ), "Οδ. α 147, π 51.

ΠΑΡΑ·ΝΗΧΟΜΑΙ, μέσ. ἀποθ., μόνον ἐν τῷ μέλ. νήξομαι, νηχόμενος („κολυμβῶν") παρέρχομαι, ἢ προχωρῶ, ε 417 †.

ΠΑΡΑ·ΝΙΣΣΟΜΑΙ, ἐπικ. μέσ. ἀποθ., παρέρχομαι, παραπλέω, μετ' αἰτ. "Υ. 'Απ. 430.

ΠΑΡ·ΑΝΤΑ, ἐπίρ., πλαγίως, „παράμερα", μόνον Ψ 116 †.

ΠΑΡ·ΑΠΑΦΙΣΚΩ [.⏑⏑..], ἐπικ., μόνον ἐν τῷ ἀόρ. β'. παρήπαφον, παράγω, παρασύρω, παραπείθω, ἐξαπατῶ, „ξεγελῶ", ξ 488 (ἐν τμ.), μετ' ἀπαρφ., Ξ 360. (Μόνον ἐν τοῖς παρατεθεῖσι χωρίοις).

ΠΑΡΑ·ΠΕΙΘΩ, ἐπικ. ΠΑΡΑΙΠΕΙΘΩ, ἀόρ. παρέπεισα, ἀόρ. β'. ἐπικ. ἀναδιπλ. παραιπέπιθον, ὅθεν ὑποτ. παραιπεπίθησι, χ 213, μετοχ παραιπεπιθοῦσα, Ξ 204, καὶ συγκεκ. παρπεπιθών, Ψ 37, ω 119, κυρ. δι' ἀπατηλῶν λόγων πείθω τινὰ νὰ μεταβάλῃ γνώμην, παραπείθω, παρασύρω, ἐξαπατῶ, „ξεγελῶ, ξεμαυλίζω", τινά, Ψ 606, ω 119, «φρένας τινός» Η 120, Ν 788, «τινὰ ἐπέεσσιν» „ξελογιάζω", Ξ 208, μετ' ἀπαρφ. χ 213.

ΠΑΡΑ·ΠΕΜΠΩ, ἀόρ. παρέπεμψα, κατευοδῶ,

συνοδεύω, „ξεπροβοδῶ, ξε(συνε)βγαίνω", μ 72 †.

ΠΑΡΑ·ΠΛΆΖΩ, ποι., ἀόρ. ἀ. παρέπλαγξα, παθ. παρεπλάγχθην. 1) Ἐνεργ. παραφέρω, παρασύρω, ἀποπλανῶ, τινά, ἐπὶ ἀνέμου καὶ θυέλλης, μετὰ γεν. τοῦ τόπου, ἀφ' οὗ γίνεται ἡ παραφορά, «παρέπλαγξε Κυθήρων» μὲ παρέσυρε, μὲ ἔρριψεν ἔξω τῶν Κυθήρων, ι 81, τ 187. 2) Παθητ. παρεκτρέπομαι τοῦ σκοποῦ, παρακρούομαι, «παρεπλάγχθη ἰός» Ο 464. Τροπ. «νόημα» παραπλανῶ τὸν νοῦν, υ 346. Πρβλ. ΠΛΆΖΩ.

ΠΑΡΑΠΛΉΞ, ΗΓΟΣ, ὁ, ἡ (παραπλήττω), κυρ. ὁ εἰς τὰ πλάγια πληττόμενος, «ἠιόνες παραπλῆγες» τὰ ἐκ τοῦ πλαγίου μόνον, ὅ ἐ. ἐκ μιᾶς μόνον πλευρᾶς πληττόμενα ὑπὸ τῶν κυμάτων παράλια, κατ' ἀντίθεσιν τῶν «προβλήτων ἀκτῶν» (ε 408), ὅ ἐ. χαμηλὸς αἰγιαλός, Ὀδ. ε 418, 440. Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν μόνον ἐνταῦθα.

ΠΑΡΑ·ΠΛΉΩ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: παραπλέω, μόνον ἐν τῷ γ'. ἐνικ. τοῦ ἐπικ. ἀορ., παρέπλω, παραπλέω, μ 69 †.

ΠΑΡΑ·ΠΝΈΩ, μόνον ἐν τῷ ἀορ. τῆς ὑποτ. παραπνεύσῃ, μικρὰν πνοὴν ἐξάγω, „ξεφυσῶ", «ἵνα μή τι παραπνεύσῃ ὀλίγον περ» „διὰ νὰ μὴ βγάλῃ τὴν παραμικρὰν πνοήν, διὰ νὰ μὴ ξεφυσήσῃ τὸ παραμικρόν", κ 24 †.

ΠΑΡΑΡ̓ΡΗΤΌΣ, ή, όν, ἐπικ. (π. ῥητός)· ἀ.) μετάπειστος, «ἐπέεσσιν» διὰ λόγων, Ἰλ. Ι 526· β'.) «παραῤῥητά» παραινέσεις, προτροπαί, Λατ. monita, πρβλ. ΑΜΗΧΑΝΟΣ, Ν 726.

*ΠΑΡΑ·ΣΚΏΠΤΩ, συγχρόνως σκώπτω, «πολλὰ παρασκώπτουσ' ἐτρέψατο» κατὰ τὸν Βαουμ. πολλὰ παρεμβάλλων σκώμματα (multa ridicula admiscens), Υ. Δήμ. 203. ‖. Ἀλλ' ὀρθότερον νομίζω νὰ γραφῇ κατὰ διάστασιν «παρὰ σκώπτουσ'», ὥστε ἡ πρόθεσις νὰ ἀνήκῃ εἰς τὸ «ἐτρέψατο»: διὰ πολλῶν σκωμμάτων παρε(μετέ)πεισε.

ΠΑΡΑΣΤΑΔΌΝ [..⏑.], ποι., ἐπίῤ. (παρίστημι), παριστάμενος, προσερχόμενος, ἐγγύθεν, ἐκ τοῦ πλησίον, Ο 22, κ 173, 547, μ 207.

ΠΑΡΑ·ΣΤΕΊΧΩ ποιητ., μόνον β'. ἐν. τοῦ ἀορ. β'. παρέστιχες, παρέρχομαι εἰς, „περνῶ εἰς", Υ. Ἀπ. 217.

ΠΑΡΑ·ΣΦΆΛΛΩ, μόνον γ'. ἐνικ. τοῦ ἀορ. ἀ. παρέσφηλεν, παραφέρω, κάμνω νὰ πέσῃ παράμερα, νὰ ἀποτύχῃ, νὰ ἀστοχήσῃ, «οἴστόν» Θ 311 †.

ΠΑΡΑΣΧΈΜΕΝ, ἴδ. ΠΑΡΈΧΩ.

ΠΑΡΑ·ΤΑΝΎΩ [..⏑⏑.], ἁπλώνω πλησίον ἢ ἐμπρός τινος, παρατίθημι, παραθέτω, «τράπεζαν» α 138, η 174 κ. ἀ., μόνον ἐν τῷ ἀορ. ἀ. ἐν τμ.

ΠΑΡΑ·ΤΕΚΤΑΊΝΟΜΑΙ, μέσ., μόνον ἐν τῇ εὐκτ. τοῦ ἀόρ. ἀ. παρατεκτήναιο, αἰτο, κυρ. ψευδῆ κτίζω ἢ κτίζων μεταποιῶ· ὅθεν «ἔπος» μεταπλάττω, πλάττω, „φθειάνω" λόγον, ξ 131, παραποιῶ, μεταβάλλω, «ἄλλως παρατεκτήναιτο» Ξ 54.

ΠΑΡΑ·ΤΊΘΗΜΙ, γ'. ἐνικ. τοῦ ἐνεστ. ἐπικ. παρτιθεῖ, παρατ. ἐν τμ. παρὰ(πάρ)-τίθην καὶ ἐτίθην πάρα, μέλ. ἀ. πληθ. παραθήσομεν, ἀόρ. παρέθηκα, γ'. πληθ. τοῦ β'. ἀορ. πάρθεσαν, ἐπ. ἀντὶ τοῦ: παρέθεσαν, ὑποτ. παραθείω, ἐπ. ἀντὶ τοῦ: παραθῶ, εὐκτ. παραθεῖεν, προστ. παράθες, μέσ. ἀορ. β'. πάρ-θέτο, εὐκτ. παραθεῖτο, μετοχ. ἐπικ. παρθέμενος (=παραθ.). 1) Ἐνεργ. ἀ.) παραθέτω, θέτω τι πλησίον ἢ ἐμπρός τινος, «τράπεζαν, δίφρον» „βάλλω τραπέζι κλ.", ε 92, υ 259, «ῥόπαλον ἑτάροισι» ι 326. Ἰδίως: ἐπὶ ἐδεσμάτων, «δαῖτα» Ι 90, «βρῶσίν τε πόσιν τε» α 192 κ. ἀ.· β'.) ἐν γέν. δίδω, προσφέρω, παρέχω, «ξεινιά τινι» Λ 779, Σ 408,, «δύναμιν» γ 205. 2) Μέσ. ἀ.) παραθέτω τι χάριν ἐμαυτοῦ, «κλισμόν» α 132, «δαῖδας» β 105, τ 150. Τὸ δὲ Ο 507, «ὁδοιπόριον παραθείμην» ἐκ τῶν ἐμαυτοῦ παραθέτω· β'.) παραβάλλω, „βάζω κάτω" (κυρ. ἐπὶ τῶν παιγνίων ἢ στοιχημάτων καταβάλλω τι τῶν ἐμαυτοῦ πλησίον τοῦ ἄλλου, διὰ νὰ ἦνε πρόχειρον εἰς τὸν νικητήν)· ὅθεν διακινδυνεύω, «παρθέμενοι κεφαλάς» „ἔβαλαν κάτω (ἢ μετὰ ξένων λέξ.: „εἰς τὸν τορβᾶν") τὰ κεφάλια των", β 237, «ψυχάς» γ 74, ι 255.

ΠΑΡΑ·ΤΡΈΠΩ, μόνον ἀορ. ἀ. μετοχ. παρατρέψας, παρεκκλίνω, παρεκτρέπω, „γέρνω", στρέφω πλαγίως, «παρατρέψας εἶχεν ἵππους» στρέψας ὀλίγον πλαγίως, παρεκτρέψας διεύθυνε τοὺς ἵππους, Ἰλ. Ψ 398, «ἐκτὸς ὁδοῦ» Ψ 423.

ΠΑΡΑ·ΤΡΈΧΩ, μόνον ἐν τῷ ἀορ. β'. παρέδραμον, γ'. δυϊκ. παρεδραμέτην, εὐκτ. γ'. ἐν. παραδράμοι· ἀ.) τρέχω παρά τινι (πλησίον τινός), τρέχων παρέρχομαι, Ἰλ. Κ 350,, Χ 157· β'.) τρέχων ὑπερβαίνω τινά [δρόμῳ νικῶ τινα], „ξαπερνῶ", «τινὰ πόδεσσιν» Ψ 636, Ὑμ. 18, 16. (‖. Ἐν τῇ καθομιλουμ. τὸ „παρατρέχω" σημαίνει: δρόμῳ, ὅ ἐ. „εἰς τὸ τρέξιμον", διαγωνίζομαι πρός τινα, οἷον ἐν τῇ φρ. „ἔλα νὰ παρατρέξωμεν").

ΠΑΡΑ·ΤΡΈΩ, ἀόρ. ἀ. παρέτρεσα, ἐπ. σσα, φοβούμενος παραμερίζω, ὑπὸ φόβου παρεκκλίνω, „ξιππάζομαι", ἐπὶ τῶν ἵππων, Ε 295 †.

ΠΑΡΑ·ΤΡΟΠΈΩ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ ΠΑΡΑΤΡΈΠΩ, παραπείθω, μόνον ἐν τῇ μετοχῇ τροπικ. «τί με ταῦτα παρατροπέων ἀγορεύεις;» πρὸς τί μὲ λέγεις ταῦτα παρεκκλίνων, ὑπεκφεύγων, ὅ ἐ. προσποιούμενος, ἐξαπατῶν; δ 465 †. ‖. Ὀρθότερον ὁ Δοιδερλ. συνάπτει τὴν αἰτ. «με» πρὸς τὸ «παρατροπέων»: θέλων ἀλλαχόσε νὰ παρατρέψῃς τὸν νοῦν μου, ἐξαπατῶν με.

ΠΑΡΑ·ΤΡΩΠΆΩ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ ΠΑΡΑΤΡΈΠΩ, „γυρίζω", τρ[illegible]γυρίζω τὸν νοῦν" τινός,

«θεοὺς θύεσσι» παραπείθω, μεταπείθω, ἐξιλεῶ τοὺς θεοὺς διὰ τῶν θυμιαμάτων, I 500 †.

ΠΑΡΑ-ΤΥΓΧΑΝΩ, τυγχάνω παρών, τινί, εἴς τινα, παρά τινι, πλησίον τινός, Λ 74 †.

ΠΑΡΑΥΔΑΩ, μόνον παρατ. παραύδα, μετοχ. -δῶν καὶ ἀορ. μετοχ. παραυδήσας· ἀ.) παραμυθοῦμαι, „παρηγορῶ" τινα, «μύθοις ἀγανοῖς, μειλιχίοις» μὲ λόγους κτλ., ο 53, π 279, «θάνατόν τινι» παρηγορῶ τινα διὰ τὸν θάνατον, λ 488· β΄.) λέγω ἵνα πείσω, παραινῶ, συμβουλεύω, «μὴ ταῦτα παραύδα» σ 178.

ΠΑΡ-ΑΥΤΟΊ, μίαν λέξιν, γράφουσιν ὁ Βέκκερος καὶ Ἀμεῖς ἐν τῷ Μ 302, Ψ 147 κ. ἀ., ἐν ᾧ ἄλλοι ἐκδόται χωρίζοντες τὴν πρόθεσιν (παρ' αὐτόθι) ἀποδίδουσιν αὐτὴν εἰς τὸ ῥῆμα, ἴδ. ΑΥΤΟΊ.

ΠΑΡΆΦΑΣΙΣ [..⏑.], ἡ, μόνον ἐν τοῖς ἐπικ. τύποις ΠΑΡΑΊΦΑΣΙΣ ἢ ΠΆΡΦΑΣΙΣ (παράφημι). 1) παραίνεσις, προτροπή, Λ 793, Ο 404. 2) παράπεισις, δελέασις, γοητεία, „ξελόγιασμα", Ξ 217, ἔνθα κεῖται ὡς ἐπεξήγησις τοῦ «ὀαριστύς» (ἴδ. τ. λ.), οἱονεί: θελκτικὴ συνομιλία. Ἡ λ. εἶνε ἐπικ. καὶ λυρική.

ΠΑΡΑ-ΦΕΥΓΩ, ἀορ. β΄. ἀπαρφ. ἐπικ. παραφυγέειν, παρερχόμενος διαφεύγω, „ξεγλυτώνω", μετὰ δοτ. «τῇ» (Σκύλλῃ δηλ.), ἴτις ὅμως δύναται νὰ ἐκληφθῇ καὶ ὡς δοτικοφανὲς ἐπίρ., ἐκεῖ, ἐδῶ, μ 99 †.

ΠΑΡΑ-ΦΗΜΙ, ποιητ., ὁ ἐνεστ. Α 577, ἀόρ. παρεῖπον, ἴδ. τ. λ., μέσ. μόνον ἐν τῇ ποιητ. μετοχῇ παρφάμενος καὶ παραιφάμενος, Ω 771, Ὑ. Δήμ. 337, ἀντὶ τοῦ: παραφ., ἀπαρφ. παρφάσθαι ἀντὶ τοῦ: παραφ., παραινῶ, συμβουλεύω, τινί, Α 577.—Συνήθως μέσ. μετ' αἰτ. «τινὰ ἐπέεσσιν» παραπείθω, παραπλανῶ τινὰ διὰ λόγων (ἀπατηλῶν) „παίρνω μὲ τὰ λόγια, ξελογιάζω, ξεγελῶ", Μ 249, β 189, τ 6, Ὑ. Δήμ. 337.

ΠΑΡΑ-ΦΘΆΝΩ [..⏑.], ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ., μόνον ἐν τῷ γ΄. ἐνικ. τοῦ ἀορ. τῆς εὐκτ. παραφθαίησι, Κ 346 (ὅπερ ὅμως διὰ τὸ παράδοξον τοῦ τύπου νομίζουσιν ὁ Σπίτζνερος, Δίνδορφ. καὶ Κλάσσεν ὅτι πρέπει νὰ τραπῇ εἰς ὑποτακτ. παραφθήῃσι), μετοχ. παραφθὰς καὶ μέσ. ἀόρ. β΄. παραφθάμενος, προφθάνω, προλαμβάνω, „προπερνῶ", Ἰλ. Χ 197, «τινὰ πόδεσσι» Κ 346. Μέσ. «τινὰ τάχει» Ψ 515.

ΠΑΡΒΕΒΑΩΣ, ἴδ. ΠΑΡΑΒΑΊΝΩ.

ΠΑΡΔΑΛΕΉ, ἡ, Ἰων. καὶ ποι. ἀντὶ τοῦ ΠΑΡΔΑΛΗ̃, δέρμα παρδάλεως, Ἰλ. Γ 17, Κ 29. —Κυρ. εἶνε οὐσιαστικῶς λαμβανόμενον θηλ. τοῦ ἐπιθ. παρδάλεος, ἑη, ον (πάρδαλις, πόρδαλις, ἴδ. τ. λ.): εἰς πάρδαλιν ἀνήκων· (ἡ. ἐν δὲ τῇ καθομιλουμ. „παρδαλός" (=παρδάλεος, καθὼς χρυσός=χρύσεος, ἀργυρός=ἀργύρεος), κατάστικτος, ποικίλος, οἷον τὸ τῆς παρδάλεος δέρμα).

ΠΑΡ-ΈΖΟΜΑΙ, μέσ. ἀπολ., μόνον ἐν τῇ προστ. -εσο, μετοχ. -όμενος καὶ παρατ. παρέζετο, παρακαθέζομαι, „καθίζω κοντά", ἢ παρακάθημαι, κάθημαι πλησίον τινός, «τινί» Α 557, Ε 889, δ 738, υ 334, ἰδίως ἵνα συνδιαλεχθῶ μετά τινος. Εὑρίσκεται μόνον παρ' Ὁμ.

ΠΑΡΕΙΆ [⏑.-], ἡ, 1) παρειά, [γνάθος], „μάγουλον" (ὅ ἐ. μᾶλον Δωρ., μῆλον), πάντοτε πληθ., κυρ. ἐπὶ ἀνθρώπου, Α 393, δ 223 κ. ἀ.· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ ἀετοῦ, β 153. 2) τὸ τὴν πάρειαν ἐπικαλύπτον μέρος τῆς περικεφαλαίας, παραγναθίς, „μαγουλίκα", Ὑμ. 31, 11.

ΠΑΡΕΊΟΝ, ἴδ. ΠΑΡΊΗΜΙ.

1. ΠΆΡΕΙΜΙ, (παρά, εἰμί), πάρεστι, -εστε καὶ γ΄. πληθ. ἐπικ. παρέασι, εὐκτ. παρείη, μετοχ. Ἰων. παρεών, ἀπαρφ. παρεῖναι καὶ ἐπ. παρέμμεναι· παρατ. β΄. ἐνικ. παρῆσθα, γ΄. ἐνικ. παρῆν καὶ πάρ—ἔην γ΄. πληθ. πάρεσαν, Α 75, μέλ. ἐπικ. παρέσσομαι, -έσσεται καὶ συγκεκομμένως -έσται. 1) παρευρίσκομαι, εἶμαι παρών, ἀπολελ. Β 485, Ξ 299 κ. ἀ., μετὰ δοτ., εἶμαι, εὑρίσκομαι, διατρίβω παρά τινι, πλησίον τινός, ε 105, 129, «μήλοισι ἠὲ συβώτῃ» δ 640, πολλάκις: εἶμαι παρὼν πρὸς βοήθειαν, παρίσταμαι, „παρασταίνομαι", Λ 11, Σ 472 κ. ἀ. Ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ πραγμάτων «μάχῃ» παρευρίσκομαι ἐν τῇ μάχῃ, «ἐν δαΐτῃσι» Κ 217. 2) ὑπάρχω, εὑρίσκομαι, εἶμαι πρόχειρος, ὅθεν «τὰ παρεόντα» τὰ ὑπάρχοντα, „τὰ εὑρισκόμενα", α 140, δ 56 κ. ἀ., «τινί» ὑπάρχω εἰς τὴν διάθεσίν τινος, προσφέρομαι εἴς τινα, «δῶρά τοι παρέσσεται» Α 213, ξ 80 κ. ἀ., «εἴ μοι δύναμίς γε παρείη» ἂν εἶχα τὴν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένην δύναμιν, ἂν ἐδυνάμην, β 62, «ὅση δύναμίς γε πάρεστι» καθ' ὅσον δύναμαι, Θ 294, Ν 786.

2. ΠΆΡΕΙΜΙ (παρά, εἶμι), μετοχὴ παριών, παρέρχομαι, διαβαίνω πλησίον, „περνῶ ἀπό", Ὀδ. δ 527, ρ 233, Ἐπιγ. 3, 6.

ΠΑΡ-ΕΊΠΟΝ, ἑλλ. ἀόρ. β΄. τοῦ ΠΑΡΆΦΗΜΙ ὑποτ. γ΄. ἐνικ. παρείπῃ, μετοχ. -ών, οὖσα· ἀ.) παραπείθω, παραπλανῶ, „ξεγελῶ, ξελογιάζω, παίρνω μὲ τὰ λόγια", Α 555, Ζ 337· β΄.) μετ' αἰτ. πράγματος, παραινῶ, συμβουλεύω τι, «αἴσιμα» Ζ 62, Η 121, ἀπολελ. παραινῶ, προτρέπω, προσπαλῶ νὰ πείσω, Λ 793, Ο 404. [Ἡ συλλαβὴ παρ τοῦ «παρειπών, παρειποῦσα» ἐν ἄρσει εἶνε μακρά].

ΠΑΡ-ΕΚ καὶ πρὸ φων. ΠΑΡ-ΕΞ, ἀλλὰ καὶ πρὸ συμφώνου ὡσαύτως, οἷον Λ 486, μ 276, 443, ξ 168 (παρὰ τοῖς μετέπειτα πάρεξ), Ἰων. καὶ ἐπικ. (Ὁ Λέων Μέϋερ νομίζει ὅτι ἡ λ. δὲν εἶνε σύνθετος ἐκ τῶν δύω προθέσεων, διότι πολλάκις συντάσσεται μετ' αἰτιατικῆς, ἐν ᾧ ἡ Ἐκ μόνον μετὰ γενικῆς δύναται νὰ συνταχθῇ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπέκτασις τῆς Παρὰ κατ' ἀναλογίαν τοῦ Σανσκριτ. parâk. ‖. Κατὰ δὲ τὴν παλαιοτέραν θεωρίαν συνάπτει τὰς σημασίας τῆς Παρὰ καὶ τῆς Ἐκ οὕτως, ὥστε ὁτὲ μὲν ταύτης, ὁτὲ δὲ ἐκείνης τῆς προθέσεως ἡ ἔννοια ἐπικρατεῖ, κατά

τινας μάλιστα τῶν γραμματικῶν τῆς μὲν Παρὰ ἐπικρατεῖ, ὅταν συντάσσεται μετ' αἰτ., τῆς δὲ Ἐκ, ὅταν μετὰ γενικῆς). Α΄.) Πρόθ. 1) μετὰ γεν., ἔξω, ἐκτός, ὀλίγον ἐκτός, „παράμερα", «παρὲξ ὁδοῦ» Κ 349, Ὑ. Ἑρμ. 188, «παρὲκ λιμένος» ὀλίγον ἔξω τοῦ λ., «ἔξω μέν, ἐγγὺς δέ» κατὰ τὸν Εὐς., ι 116. 2) μετ' αἰτ., τοπικῶς, „παρέξω, παρέκει", πέραν, Ι 7, Ψ 762, μ 443, π 165, 343, Ὑ. Ἀπ. 419, „ἀπ' ἔξω, ξέμακρα", «παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα» ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν νῆσον διευθύνετε τὸ πλοῖον, μακρόθεν παραπλέετε τὴν νῆσον, μ 276, ο 199, Ὑ. Ἑρμ. 563. Ἐν τῷ Ω 349 τίθεται ἡ πρόθ. μετὰ τὴν αἰτ., καὶ τότε ὀρθότερον νομίζει ὁ Σπίτζν. νὰ συναφθῇ ἡ πρόθ. μετὰ τοῦ ῥήματος «ἔλασσαν» καὶ ἐντεῦθεν νὰ ἐξαρτηθῇ ἡ αἰτ.: παρεξήλασαν τὸ σῆμα, πρβλ. ΠΑΡΕΞΕΛΑΎΝΩ. Τροπ. ά.) «παρὲκ νόον» ἔξω φρενῶν, παρὰ πᾶσαν φρόνησιν, ἀφρόνως, Υ 133, Ὑ. Ἑρμ. 547. Τὸ δὲ Κ 391 «πολλῇσιν μ' ἄτῃσι παρὲκ νόον ἤγαγεν Ἕκτωρ» τινὲς μὲν ἑρμηνεύουσι συνάπτοντες ὁμοῦ τὸ «παρὲξ ἤγαγε (=παρεξήγαγε) νόον» καὶ τὴν δοτ. «ἄτῃσι» λαμβάνοντες ὡς ὄργαν.: διὰ πολλῆς τυφλώσεως μοῦ παρεπλάνησε τὸν νοῦν ὁ Ἕκτωρ, μὲ ἠπάτησε, μὲ ἐτύφλωσε, πρβλ. Ὑ. Ἀφρ. 36. Ἄλλοι δὲ καὶ ἐνταῦθα ἐκλαμβάνουσι τὸ «παρὲκ νόον» ὡς ἀνωτ.: ἀνοήτως, ἀφρόνως μ' ἐνέβαλεν εἰς πολλὰ κακὰ ὁ Ἕκτ.· β΄.) «παρὲξ Ἀχιλῆα» ἐκτὸς τοῦ Ἀχιλ., ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ἀχιλ., Ω 434. Β΄.) Ἐπίρ. 1) τοπικῶς, „παρέξω, παρέκει" (ἀκριβέστερον: κατὰ παρακολούθησίν τινος πρὸς τὰ ἔξω, οἷον) «νήχειν» παρακολουθῶν τὸ κῦμα τὸ πρὸς τὴν ἤπειρον ἐρευγόμενον κολυμβῶ πρὸς τὰ ἔξω, ε 439, «ὠθεῖν» ὀλίγον κατ' ὀλίγον, παρακολουθῶν τὰ στηρίγματα τοῦ κοντοῦ, ὠθῶ πρὸς τὰ ἔξω, ι 488, «νῆα παρὲξ ἐλάαν» παρακολουθῶν τὴν ἔκτασίν τινος, ἀπ' ἔξω, μακρόθεν ἐλαύνω τὸ πλοῖον, μ 47, 109 (πρβλ. μ 55), «στῆ παρέξ» ἦλθε καὶ ἐστάθη παρ' αὐτόν, Λ 486. 2) τροπ. σημαίνει παρεκτροπὴν καὶ παραμόρφωσιν τοῦ ὀρθοῦ καὶ ἀληθοῦς, ὅθεν ά.) «ἄλλα παρὲξ εἰπεῖν παρακλιδόν» ἄλλα ἀντ' ἄλλων λέγω, (ἀποκρυπτόμενος ἤ) παρεκκλίνων τῆς ἀληθείας, δ 348, ρ 139, «παρὲξ ἐρεῖν» ψ 16, «παρὲξ ἀγορεύειν» παρὰ τὸ πρέπον, ἀπρεπῶς, Μ 213· β΄.) ἐκτὸς τούτων, προσέτι, ξ 168. Ἀλλ' ὀρθότερον ὁ Φαῖσις, Ἀμεῖς καὶ ἄλλοι ἑρμηνεύουσιν ἔξω τούτων, διάφορα τούτων (παρεκτρεπόμενοι, παρεκκλίνοντες τούτων).

ΠΑΡΕΚΕΣΚΕΤΟ, ἴδ. ΠΑΡΑΚΕΙΜΑΙ..

ΠΑΡ·ΕΚ·ΠΡΟ·ΦΕΥΓΩ, μόνον ἀορ. ὑποτ. γ΄. ἐνικ. -φύγῃσιν, κυρ. παρέρχομαι ἐμπρός τινος ἢ φεύγω· μεταφ. διαφεύγω, τινά, περὶ τῶν ἄθλων, τὰ ὁποῖα δὲν λαμβάνει τις, Ψ 314 †.

ΠΑΡ·ΕΛΑΎΝΩ, μέλ. ἐπικ. παρελάσσεις, ἀόρ. παρήλασσε, -σαν, καὶ ἀναυξ. παρέλασσε, ἐλαύνω πλησίον τινός, κατὰ τὸ φαινόμενον ἀμεταβ. ά.) παρελαύνω (ἐξυπακ. «ἵππους ἢ ἅρμα»), τρέχω ἔφιππος ἢ ἐφ' ἅρματος πλησίον τινός, Ψ 382, «τινὰ ἵπποισι» ἐλαύνων ὑπερβαίνω τινά, „τὸν περνῶ μὲ τάλογα", ἐπὶ ἱπποδρομικῶν ἀγώνων, Ψ 638· β΄.) παραπλέω, «νηΐ» μ 186, «τινά» παραλλάσσω, παρέρχομαι, „τὸν περνῶ μὲ τὸ καράβι", μ 197.

ΠΑΡ·ΕΛΚΩ, μόνον κατὰ προστ. τοῦ ἐνες. -ετε καὶ γ΄. ἐνικ. τοῦ μέσ. παρατ. παρέλκετο. 1) Ἐνεργ. ά.) ἕλκω πλησίον μου, συμπαρέλκω, „σέρνω ἀπὸ κοντά", β΄.) „σέρνω, τραβῶ" τι, ὅ ἐ. παρατείνω, βραδύνω, ἀναβάλλω τι, «μύνησι» Ὀδ. φ 111. 2) Μέσ. πλαγίως ἕλκω τι πρὸς ἐμαυτόν, τροπ. κρυφίως καὶ ἀπατηλῶς ἐπισύρω, περιποιῶ εἰς ἐμαυτόν, «δῶρα» σ 282.

ΠΑΡΕΜΜΕΝΑΙ, ἴδ. ΠΑΡΕΙΜΙ.

ΠΑΡΕΝΗΝΕΟΝ, ἴδ. ΠΑΡΑΝΗΕΩ.

ΠΑΡΕΞ, ἴδ. ΠΑΡΕΚ.

*ΠΑΡΕΞΕΙΜΙ, (παρέξ, εἶμι), παρεξέρχομαι, παρεκβαίνω· τροπ. παραβαίνω, Ὑ. Δήμ. 478.

ΠΑΡ·ΕΞ·ΕΛΑΎΝΩ, ᾗ -ΕΛΑΩ κατὰ τοὺς νεωτέρους ἐν τῷ ἀπαρφ. παρεξελάαν, μ 47, 109, ἀορ. ὑποτ. β΄. ἐν. παρεξελάσῃσθα (πρὸ τοῦ Σπιτζνέρου ἐγράφετο κατὰ διάστασιν: παρὲξ ἐλάσῃσθα), ἐλαύνω τι ἐγγύθεν τινός· μόνον ἀμεταβ. τρέχω ἐφ' ἅρματος πλησίον τινός, τρέχων παρέρχομαι, Ψ 344 (πρβλ. 346), ὡσαύτως ᾗ μ 55 ὁ μὲν Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν γράφουσι «παρεξελάσωσιν», συνήθως δὲ ᾗ ὁ Δίνδορφ. «παρὲξ ἐλ.». (Πρβλ. ΠΑΡΕΚ Α΄., 2).

ΠΑΡ·ΕΞ·ΕΡΧΟΜΑΙ, ἀποθ., ἀορ. ἀπαρφ. παρεξελθεῖν, μετοχ. -οῦσα. 1) λάθρα ἐξέρχομαι, κ 573, παρέρχομαι, παρεκβαίνω, προχωρῶ, «πεδίοιο» (γεν. τοπικ.) εἰς τὴν πεδιάδα, Κ 344. 2) μεταφ. παρεκτρέπομαί τινος, παραβαίνω τι, «Διὸς νόον» ε 104, 138.

ΠΑΡΕΠΛΩ, ἴδ. ΠΑΡΑΠΛΩ.

ΠΑΡ·ΕΡΧΟΜΑΙ, ἀποθ., ἐνεστ. -εται, μετοχ. -ομένην, μέλ. παρελεύσεαι, ἀόρ. β΄. παρῆλθεν, ὑποτ. παρέλθῃ, εὐκτ. -ἔλθοι, ἀπαρφ. ἐπικ. παρελθέμεν. 1) παρέρχομαι, „περνῶ, διαβαίνω" ἀπὸ κοντά· ὅθεν ἐπὶ πτηνῶν, παρίπταμαι, μ 62, ἐπὶ πλοίων, παραπλέω, π 352, ἐπὶ κύματος, ε 429, μετ' αἰτ., τί, Θ 239. 2) παρερχόμενος ὑπερτερῶ, ὑπερβαίνω, τινά, „ξεπερνῶ, περνῶ", Ψ 345, «ποσσίν» εἰς τὸ τρέξιμον, „εἰς τὰ πόδια", θ 230, «ἐν ὁλοισιν» ν 291· ὅθεν τροπ. ὑπερβαίνω τινὰ εἰς τὴν πανουργίαν, „περνῶ", Α 132.

ΠΑΡΕΣΑΝ, ἴδ. 1. ΠΑΡΕΙΜΙ.

ΠΑΡ·ΕΥΝΑΖΟΜΑΙ, μέσ., παρακαταklίνομαι, κοιμῶμαι παρά τινι, χ 37 †.

ΠΑΡ·ΕΧΩ, μέλ. -ἕξω, ἀόρ. β΄. παρέσχον, ἐπικ. παρέσχεθον, ὑποτ. γ΄. ἐν. παράσχῃ, ἀπαρφ. παρασχεῖν (καὶ ἐν τμ.), ἐπικ. δὲ παρασχέμεν. 1) ἔχω ἢ κρατῶ τι ἕτοιμον νὰ δώσω, παρέ-

χω, προσφέρω, «δράγματα» Σ 556, πρβλ. Ψ 50 (ἔνθα ἐν τμ.), «φάος» σ 317. (‖. Ἐν ἅπασι τούτοις τοῖς χωρίοις ἑρμ. εὑρίσκεται ἡ κατὰ τὴν ἑπομένην σημασίαν). 2) ἐν γένει, παρέχω, „δίδω“, χορηγῶ, προξενῶ, «ἱερήια, ἕδωρα, σῖτον, βρῶσίν τε πόσιν τε, ἰχθῦς» Ὅμ. πλχ., «φιλότητα» Γ 354, «ἀρετήν» σ 133, «γέλω τε καὶ εὐφροσύνην» υ 8, τοὐναντίον «ἔχω» κρατῶ, Τ 147· καὶ ὅταν τὸ ὑποκείμενον ἦνε πρᾶγμα, «θάλασσα παρέχει ἰχθῦς» τ 113 (σόλος) «παρέχει σίδηρον» Ψ 834· ἀπολ. «ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω» ἀφθόνως, „καλὰ θὰ δώσω“ εἰς πάντας, θ 39, πρβλ. Σ 50. Μετ' ἀπαρφ. τελικοῦ, «παρέχουσι γάλα θῆσθαι» ἵνα ἀμέλγῃ τις, δ 89. (Τὸ α ἐκτείνεται ἐν ἄρσει, τ 113).

ΠΑΡΗΕΡΘΗ, ἴδ. ΠΑΡΑΕΙΡΩ.

ΠΑΡΗΙΟΝ [⏑.⏑.], τό, 1) παρειά, „μάγουλον“, Ψ 690, τ 208, ἐπὶ ζώων, Π 159, χ 404, πρβλ. ΠΑΡΕΙΑ. 2) παραγναθίς, „μαγουλίκα“, τοῦ χαλινοῦ τῶν ἵππων, Δ 142. (Κατά τινας μὲν Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. παρεῖον ἐκ τῆς παρά, κατὰ δὲ τὸ σχόλ. τοῦ Διδύμου εἰς Μ 31 ὠνομάζετο ἤιον (ἐκ τοῦ εἶμι) «τὸ ὑποκάτω τῶν ὀφθαλμῶν», ἑπομ. τὸ παρ' αὐτῷ μέρος τοῦ προσώπου παρήιον).

ΠΑΡΗΛΑΣΕ, ἴδ. ΠΑΡΕΛΑΥΝΩ.

ΠΑΡΗΜΑΙ (παρά, ἧμαι), ἀποθ., μόνον μετοχ. παρήμενος, ον, ω, α· ά.) παρακάθημαι, κάθημαι πλησίον, ἀπολελ., καὶ μετὰ δοτ. «νηυσί, δαιτί» Α 421, α 339 κ. ἄ. πολ.· β'.) ἐν γένει, διατρίβω, διαιτῶμαι, διαμένω, παρά τινι, ν 407, ρ 456, παρευρίσκομαι, εἶμαι παρών, τ 209. Ἐνίοτε συμπαρομαρτεῖ καὶ ἡ ἔννοια τῆς ὀχληρᾶς ἢ ἐχθρικῆς παρουσίας, οἷον Ι 311, λ 578, σ 231.

ΠΑΡΗΟΡΙΗ, ἡ, ποιητ., ὁ ρυτὴρ ἢ ἀγωγεύς („καπίστρι“), δι' οὗ ὁ παρήορος ἵππος („γιδέκι“) προσδένεται εἰς τὸν ὑπεζευγμένον τοῦ ἅρματος, καὶ πληθ. «παρηορίαι» ὁ ρυτὴρ μετὰ τῶν ἄλλων ἱμάντων τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ παρηόρου ἵππου (‖. „τὰ χάμουρα“ παρὰ τοῖς νῦν Κρησὶν ἐκ τοῦ: χαμός=κημός), Ἰλ Θ 87, «ἐν παρηορίῃσιν Πήδασον ἷει» Π 152. Ἐκ τοῦ

ΠΑΡΗΟΡΟΣ, ΟΝ, ποι. (παρ-αείρω). 1) ὁ παραρτώμενος ἢ παρακρεμάμενος, ἐξυπακ. ἵππος, ὁ ἵππος ὁ προσδεδεμένος καὶ ἐκτὸς τοῦ ζυγοῦ παρελαύνων πλησίον τῶν ὑπὸ τὸ ἅρμα ἐζευγμένων, ἵνα χρησιμεύσῃ ἐν ἀνάγκῃ εἰς ἀναπλήρωσίν τινος τούτων, τὸ Τουρκ. „γιδέκι“, Π 471, 474. 2) παρεκτεταμένος, πλησίον τινὸς ἐξηπλωμένος· „ξαπλαρωμένος“, Η 156. 3) τροπ. ὁ παρακεκινημένος ἢ ἐπηρμένος τὸν νοῦν, „παρμένος“ ἢ ματαιόφρων, Ψ 603. (Ὁ Γράσοφ παράγει τὰς δύω τελευταίας σημασίας ἐκ τῆς 1). ‖. Κοινὴν βεβαίως ῥίζαν ἔχουσιν αἱ σημασίαι πᾶσαι· ἀλλ' οὐδὲν κοινὸν ἔχει ὁ ἐπηρμένος ἢ ματαιόφρων πρὸς τὸν ἵππον τὸν παρήορον. Τοῦτο φαίνεται καὶ ἐκ τῆς καθομιλουμένης, ἥτις τὸν „παρμένον“ καὶ τοῦ Θεοκρίτου (Εἰδ. ιέ. 8) τὸν πάραρον (=παράορον=παρήορον) λέγει διαλεκτικῶς (οἷον παρ' Ἀθηναίοις) „ἀπάορον“ (=ἀπήορον), τουτέστιν ἀπηρμένον, ἀπηωρημένον, ἀφῃρημένον, distrait).

ΠΑΡΗΠΑΦΕ, ἴδ. ΠΑΡΑΠΑΦΙΣΚΩ.

ΠΑΡΘΕΜΕΝΟΣ, ἴδ. ΠΑΡΑΤΙΘΗΜΙ.

ΠΑΡΘΕΝΙΚΗ [..⏑.], ἡ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ παρθένος, Σ 567, λ 39· κυρ. εἶνε οὐσιαστικῶς ἐκλαμβανόμενον θηλ τοῦ παρθενικός, ἐξ οὗ καὶ «παρθενικὴ νεῆνις» παρθενικὴ νεᾶνις, ἥ, ὅπερ ταὐτόν, νεανικὴ παρθένος, η 20.

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ, ΙΗ, ΙΟΝ (παρθένος), 1) παρθενικός, εἰς παρθένον ἀνήκων, «ζώνη» λ 245. Ὡς οὐσιαστικόν, «παρθένιος» υἱὸς παρθένου, ὅ ἐ. μὴ ὑπανδρευμένης, Π 180. 2) «Παρθένιον φρέαρ» παρὰ τὴν Ἐλευσῖνα, οὕτω καλούμενον εἴτε διότι παρ' αὐτῷ ἠνθολόγησεν ἡ παρθένος Κόρη (Περσεφόνη), εἴτε διὰ τὴν παρθενικὴν αὐτοῦ ἀγνότητα καὶ διαύγειαν (‖. ἢ καὶ διότι ἐξ αὐτοῦ ὑδρεύοντο αἱ παρθένοι τῆς πόλεως, πρβλ. στίχ. 106).

Παρθένιος, ὁ, ποταμὸς τῆς Παφλαγονίας, χωρίζων αὐτὴν ἀπὸ τῆς Βιθυνίας καὶ εἰσβάλλων εἰς τὸν Πόντον, τὴν σήμερον φέρων σχεδὸν τὸ αὐτὸ ὄνομα Μπαρτέν, Β 854.

ΠΑΡΘΕΝΟΠΙΠΗΣ [...-.], ος, ὁ, κλητ. παρθενοπῖπα (παρθ., ὀπιπεύω), ὁ τὰς παρθένους προσβλέπων, ὅστις „κυττάζει ἢ ματιάζει τὰ κορίτσια“, μόνον ἐν τῷ Λ 385 †.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ, ἡ, παρθένος, „κόρη, κορίτσι“, Ὅμ. πλχ.· ἔτι δὲ ἡ νέα γυνή, Β 514. (‖. Ἡ καθομιλουμ. καθιερώσασα ἅπαξ τὴν λ. ἵνα σημαίνῃ τὴν Ἁγίαν Παρθένον, δὲν ἐβεβήλωσε πλέον αὐτὴν δι' ἐκτενεστέρας χρήσεως, ὡσαύτως οὐδὲ τὰς λ. „ἄρτος, νᾶμα“ κ. ἄ., ἵνα δὲ σημαίνῃ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν μεταχειρίζεται τὴν λ. ἐπιθετικῶς ἀλλὰ μετά τινος ἐπιτατικοῦ προθέματος „κορίτσι ἀπάρθενο“).

ΠΑΡΘΕΣΑΝ, ἴδ. ΠΑΡΑΤΙΘΗΜΙ.

ΠΑΡ-ΙΑΥΩ [⏑⏑..], ἐπ., παρακαθεύδω, κοιμῶμαι παρά τινι, „κοιμοῦμαι δίπλα, εἰς τὸ πλάγι“, Ι 336 †· ἐν τμ., ξ 21. ‖. Ἐν τῷ Ι 470 «ἀμφ' αὐτῷ παρὰ νύκτας ἴαυον», ἀμφιβάλλω ἂν ἡ παρὰ ἀνήκει εἰς τὸ ῥῆμα ἴαυον ἢ μᾶλλον συντάσσεται μετὰ τῆς αἰτιατικῆς νύκτας εἰς χρον. σημ. καθ' ὅλας τὰς νύκτας.

ΠΑΡ-ΙΖΩ, παρακαθέζομαι, „πηγαίνω καὶ κάθημαι (καθίζω) κοντά“, μόνον ἐν τῷ παρατ. «παριζεν», δ 311 †.

ΠΑΡ-ΙΗΜΙ, ἀόρ. ἀ. παθ. γ'. ἐν. παρείθη, ἀφίνω, „ξαπολνῶ“, παθ. ἀφίνομαι, „ξαπολνοῦμαι“ (ὅ ἐ. ἐξαπολύομαι), Ψ 868 †.

ΠΑΡ-ΙΘΥΝΩ [.--.], πλησίον τινὸς διευθύνω, «νῆα» μ 82 (ἐν τμ., ἔνθα ὑπάρχει ὑποτακτικὴ: ἰθύνετε ἐπικῶς ἀντὶ τοῦ: ἰθύνητε).

Πάρις, ΙΟΣ, ὁ, καὶ Ἀλέξανδρος (ἴδ. τ. λ.)

ὀνομαζόμενος, υἱὸς τοῦ Πριάμου, ὅστις ἀπαγαγὼν συνεργείᾳ τῆς Ἀφροδίτης τὴν Ἑλένην ἐκ τῆς Σπάρτης ἔγεινεν αἴτιος τοῦ Τρωικοῦ πολέμου, Γ 442 ἑξ. Ἡ ἀφορμὴ πρὸς τὴν ἀπαγωγὴν ταύτην μνημονεύεται ἐν τῷ Ω 28. Τοῦ δὲ πλοῦ αὐτοῦ μνημονεύει ὁ ποιητὴς τοῦτο μόνον ὅτι κατὰ τὴν ἐπάνοδον διῆλθε μετὰ τῆς Ἑλένης διὰ τῆς Φοινίκης, Ζ 290 ἑξ. Ἦτο ὡραῖος καὶ φίλος τῶν γυναικῶν καὶ τῆς κιθάρας, Γ 39 ἑξ., τῶν δὲ πολεμικῶν ἄπειρος μὲν οὐχί, ἀλλ' ὀκνηρὸς καὶ δειλός, Ζ 350.

ΠΑΡ-ΙΣΤΗΜΙ, ἀόρ. β'. παρέστην, ὑποτ. ἐπικ. παρστήετον ἀντὶ τοῦ παραστῆτον, εὐκτ. παρσταίην, μετοχ. παραστάς, κατὰ συγκ. παρστάς, Κ 157, παρακ. παρέστηκα, ὑποτ. παρεστήκῃ, Υ. Ἀφρ. 269, ἀπαρφ. ἐπικ. παρεστάμεναι, υ 94, ὑπερσ. γ'. πληθ. παρέστασαν, μέσ. μέλ. ἀπαρφ. παραστήσεσθαι, ω 28.—Ὁ Ὅμ. μεταχειρίζεται μόνον τὸ μέσον ᾗ τοὺς ἀμεταβάτους χρόνους τοῦ ἐνεργητικοῦ (ἴδ. ἵστημι). 1) παρίσταμαι, „στέκομαι ἢ ἔρχομαι νὰ σταθῶ" πλησίον τινός (μάλιστα ὁ ἐνεστ. ᾗ παρατ. ἔχει ταύτην τὴν σημασίαν, ὄχι σπανίως ὅμως καὶ ὁ ἀόρ.), τινί, Ε 170, υ 94 κ. ἀ., οὐ μόνον ἐπ' ἀγαθῷ, ὅθεν παρίσταμαι, „παραστέκομαι", ἔρχομαι εἰς βοήθειαν, Ε 809, Κ 290, ν 301 κ. ἀ., ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κακῷ, Γ 405, Υ 472 κ. ἀ. Συχνοτάτην χρῆσιν ἔχει ἡ μετοχὴ τοῦ ἀορ. β'. παραστάς. 2) Ἐν τῷ παρακειμ. καὶ ὑπερσυντ., ἔτι δὲ καὶ ἀορ. β'. σημ. τὸ ἦλθον καὶ ἐστάθην, εἶμαι πλησίον, τινί, Ο 255, Ρ 563, ι 325, καὶ μεθ' ὑποκειμένου μὴ προσωπικοῦ «νῆες παρέστησαν» τὰ πλοῖα παρῆσαν, Η 467, ἐπὶ συμβαινόντων, ἐπίκειμαι, „εἶμαι κοντά", «ἀλλά τοι ἤδη ἄγχι παρέστηκεν θάνατος» Π 853, «αἶσα παρέστη ἡμῖν» ι 52, «μοῖρα» ω 28.

ΠΑΡ-ΙΣΧΩ, ἐπικ. τύπος τοῦ παρέχω, ἐνεστ. ὁριστ. παρίσχομεν, ἐπικ. ἀπαρφ. παρισχέμεν. 1) κρατῶ πλησίον, ἑτοιμον, «ἵππους» Δ 229. 2) παρέχω, „δίδω", Ι 638.

ΠΑΡΚΑΤΕΛΕΚΤΟ, ἴδ. ΠΑΡΑΚΑΤΑΛΕΓΟΜΑΙ.

ΠΑΡΜΕΜΒΛΩΚΕ, ἴδ. ΠΑΡΑΒΛΩΣΚΩ.

ΠΑΡΜΕΝΩ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ ΠΑΡΑΜΕΝΩ.

Παρνησός, ὁ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ Παρνασσός, ὄρος ὑψηλὸν τῆς Φωκίδος ἐν τοῖς μεθορίοις τῆς Λοκρίδος, ὑψούμενον εἰς πολλὰς κορυφὰς μέχρις 7500 ποδῶν. Ἐν τινι τῶν φαράγγων αὐτοῦ ἔκειτο ἡ πόλις Δελφοί. Τὴν σήμερον ὑπὸ τοῦ λαοῦ λέγεται τὸ μὲν πρὸς τὴν Λοκρίδα Ἔλατος, ἄλλο δέ τι μέρος αὐτοῦ Λιάκουρα (= Λυκώρεια), τ 432, Υ. Ἀπ. 269.—Ἐπίρρημα «Παρνησόνδε» εἰς τὸν Παρνασσόν, τ 394.

ΠΑΡΟΙΘΕΝ, πρὸ συμφ. ΠΑΡΟΙΘΕ, πρὸ δὲ φωνήεντ. καὶ ΠΑΡΟΙΘ', ποιητ., ἔτι δὲ καὶ μετὰ τοῦ ἄρθρου «τὸ παροιθεν» α 322, δ 312, σ 275 (πάρος). 1) Ἐπίρ. ἀ.) τοπικ. [πρόσθεν], ἔμπροσθεν, „ἐμπρός, ἐμπροστά, ἀπ' ἐμπρός", Θ 494, η 125 κ. ἀ., «οἱ πάροιθεν» (ἵπποι) οἱ ἐμπρόσθιοι, κατ' ἀντίθεσιν τῶν «δευτέρων» Ψ 498· ἔτι δὲ κατ' ἀντίθεσιν τοῦ «ὑπένερθεν» ἀπ' ἐμπρός, τουτέστιν ἀπ' ἐπάνω (ἐπὶ τῶν ἀλλήλοις ἐπικειμένων μερῶν τοῦ ὁπλισμοῦ), Δ 185· β'.) χρον. πρότερον, „πρωτίτερα", Ο 227, ζ 174 κ. ἀ. 2) Ἱρόθ. μετὰ γεν. πρό, ἐνώπιον, „ἐμπρός", ἀντικρύ, Α 360, π 166. Πολλάκις χωρίζεται τῆς συντακτικῆς πτώσεως «δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα—Ζεὺς ἐμέτο» Γ 162, Ξ 427, Ο 154, 255, δ 625, ρ 167, 294.

ΠΑΡΟΙΤΕΡΟΣ, η, ον, ἐπικ. συγκρ. τοῦ ΠΑΡΟΙΘΕΝ, (‖ σχηματισθὲν ἀμέσως ἔκ τινος ἀχρήστου τοπικοῦ ἐπιρρήματος ΠΑΡΟΙ, ἀναλόγου τοῦ οἴκοι, πεδοῖ, μυχοῖ, μέσοι, ἔνδοι), πρότερος, προτερῶν, „ἐμπροστίτερος", Ἰλ. Ψ 459, 480.

ΠΑΡ-ΟΙΧΟΜΑΙ, παρακ. παρῴχηκα, παρέρχο-„διαβαίνω, περνῶ", Ἰλ. Δ 272, ἐπὶ χρόνου «παρῴχηκεν δὲ πλέων νύξ», Κ 252.

ΠΑΡΟΣ [ῠ.], 1) Ἐπίρ. χρονικ.· ἀ.) πρότερον, „πρωτίτερα", Ὅμ. πλχ., μετὰ τοῦ ἄρθρου «τὸ πάρος» Ν 228, Χ 233, χ 486· τοὐναντίον «νῦν» ζ 325. Πολλάκις προσλαμβάνει καὶ ἄλλα μόρια, οἷον τὸ Πέρ, Ν 465, υ 7 κ. ἀ., τὸ Γέ, Ρ 270, δ 127 κ. ἀ., «πάρος γε μέν» Π 796, «τὸ πάρος γε» Τ 42, θ 201· συχνότερον «τὸ πάρος περ» Ε 806, Η 370, δ 305, ι 31 κ. ἀ. Μετ' ἐνεστῶτος σημαίνει τὸ ἄλλοτε, ἄλλοτε συνήθως, «πάρος οὔτι θαμίζεις» ἄλλοτε δὲν συνηθίζεις νὰ ἔρχεσαι συχνά, Σ 386, ε 88, πρβλ. Α 553, Δ 264. Μ 346, Ο 256, Ψ 782 κ. ἀ., «οὐ πάρος, πάρος οὐ», ἐπομέν. τοῦ «πρίν γε» ὄχι πρωτίτερα—πρίν, Ε 218, δ 127, σ 288· β'.) ὡς σύνδεσμος χρονικὸς μετ' ἀπαρφ. χρόν. ἀορ. καθὼς τὸ Πρίν, πρὶν (μεθ' ὑποτ.), προτοῦ νά, «πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι» πρὶν γείνωσι, προτοῦ νὰ γείνωσι ταῦτα τὰ ἔργα, Ζ 348, α 21 κ. ἀ. Σπανίως μετ' ἀπαρφ. χρόν. ἐνεστ. «πάρος δύρποιο μέδεσθαι» Σ 245. 2) Ὡς πρόθ., πρό, ἐμπρός τινος, μόνον ἐν τῷ Θ 254 (ἔνθα τίθεται κατόπιν τῆς συντακτικῆς πτώσεως καὶ ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸ προηγούμενον «πρότερος»).

Πάρος [ᾰ.], ἡ, μία τῶν Κυκλάδων, ἡ καὶ νῦν „Πάρος", περιώνυμος διὰ τὸ λευκὸν αὐτῆς μάρμαρον, Υ. Ἀπ. 44, Υ. Δήμ. 49.

ΠΑΡΠΕΠΙΟΩΝ, ἴδ. ΠΑΡΑΠΕΪΟΩ.

Παῤῥασίη [.ᾰᾰ.], ἡ, πόλις τῆς Ἀρκαδίας, Β 608, μετέπειτα ἐπαρχία τῆς Ἀρκαδίας, τὰ νοτιοδυτικὰ τῆς χώρας κατέχουσα.

ΠΑΡΣΤΑΙΗΝ, ΠΑΡΣΤΑΣ, ΠΑΡΣΤΗΕΤΟΝ, ἴδ. ΠΑΡΙΣΤΗΜΙ.

ΠΑΡΤΙΘΕΪ, ἴδ. ΠΑΡΑΤΙΘΗΜΙ.

ΠΑΡΦΑΜΑΙ, ἴδ. ΠΑΡΑΦΗΜΙ.

ΠΑΡΦΑΣΙΣ, ἴδ. ΠΑΡΑΦΑΣΙΣ.

ΠΑΡΩΧΗΚΑ, ἴδ. ΠΑΡΟΙΧΟΜΑΙ.

ΠΑΣ, ΠΑΣΑ, ΠΑΝ, γεν. ὁμαλ., δοτ. πληθ. ἐπικ.

πάντεσσι ἀντὶ τοῦ πᾶσι, γεν. πληθ. τοῦ θηλ. Ἰων. πασέων ἀντὶ τοῦ πασῶν, σπανιώτ. ἐπικ. πασάων, ζ 107. 1) ἐνικ. πᾶς, πᾶς τις, „καθένας, πασαένας“, Π 265, ν 313 κ. ἀ. Πληθ. πάντες, „ὅλοι“, Ὁμ. πλχ., «ἅμα πάντες» ὅλοι ὁμοῦ, σύμπαντες, Χ 251, Ω 253, λ 232, φ 230, «πάντες ἅμα» Α 495, Ζ 59 κ. ἀ., «πάντες ὁμῶς;» Ο 98, δ 725, «μάλα πάντες;», ἴδ. ΜΆΛΑ Α΄., 1, ἀ.), καὶ μετὰ τοῦ «εὖ» (ἴδ. τ. λ.). Μετὰ τοῦ ὑπερθ. «πάντες ἄριστοι» πάντες οἱ ἄριστοι (καὶ ὄχι πληθ. τοῦ πᾶς ἄριστος), Ι 3, δ 272 κ. ἀ. Μετὰ τῶν ἀριθμητικῶν σημαίνει ἄθροισιν καὶ συγκεφαλαίωσιν, «ἐννέα πάντες» τὸ ὅλον ἐννέα, „ὅλοι ὅλοι ἐννέα“, Η 161, θ 258 κ. ἀ. 2) ὅλος, ὁλόκληρος, μεθ' ὅλων αὐτοῦ τῶν μερῶν, καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν, «πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ λάμπε» Α 65, «οἶκος» 6 48, «πᾶσα ἀληθείη» ἡ ὅλη, καθαρὰ ἀλήθεια, Ω 407, λ 507. 3) παντοῖος, παντοειδής, «δαίδαλα πάντα» Ε 60, «οἰωνοῖσι πᾶσι» Α 5, ε 196 κ. ἀ., «γίγνομαι πάντα» γίγνομαι ὅ,τι θέλεις, λαμβάνω πᾶσαν μορφήν, δ 417. 4) Τὸ οὐδέτ. πληθ. ΠΆΝΤΑ, ὡς ἐπίρρ., κατὰ πάντα, „καθ' ὅλα“, παντάπασιν, «Ἀγήνορι πάντα ἐοικώς» Φ 600, «πάντα γὰρ οὐ κακὸς εἰμι» θ 214 κ. ἀ.—Εἰς τὴν 1) καὶ 2) σημασίαν λαμβάνει πολλάκις τὸ ὑπ' αὐτοῦ προσδιοριζόμενον οὐσιαστικὸν ἢ τὸ ἄρθρον, οἷον «τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν οἰνοχόει» Α 597, «τὸ τεῖχος ὕπερ πᾶν δοῦπος ὀρώρει» Μ 289, «οἱ ἄλλοι πάντες δίδοσαν» ρ 411, «ἐμὲ στερέσαι τῆς λιπόος ἤθελε πάσης» ν 262 κ. ἀ.

Πλειοθέη [-⏑..], ἡ, μία τῶν Χαρίτων, τὴν ὁποίαν ἡ Ἥρα ἐπαγγέλλεται εἰς τὸν Ὕπνον νὰ δώσῃ γυναῖκα, Ξ 269, 276.

ΠΑΣΙΜΈΛΟΥΣΑ [-⏑...], ἡ, ἐπίθ. τῆς Ἀργοῦς, κυρ. ἡ περὶ ἧς πάντες φροντίζουσιν, ἐρωτῶσι, περίφημος, περιβόητος, περιώνυμος, μ 70 †. Ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ὀρθότερον γράφουσι κατὰ διάστασιν «πᾶσι μέλουσα».

ΠΆΣΣΑΛΟΣ [.⏑.], ὁ (παγ-, πήγνυμι), ἐπικ. γενικ. πασσαλόφι, πάσσαλος, πάλος, „παλοῦκι“, ξύλινον „καρφί“, εἰς τὸν τοῖχον ἐμπεπηγμένον, ἵνα κρεμάσῃ τις ἐξ αὐτοῦ, «ἀπὸ πασσάλου, ἀπὸ πασσαλόφι αἴρειν, αἴρεῖσθαι, αἴνυσθαι» λαμβάνω, ἐκκρεμῶ („ξεκρεμῶ“) τι ἀπὸ τοῦ πασσάλου, Ω 268, πρβλ. ε 209, φ 53, «ἀγκρεμάσαι πασσάλῳ» α 440, «κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα» ἐξεκρέμασεν ἀπὸ τὸ καρφὶ κάτω, θ 67.

ΠΆΣΣΑΣΘΑΙ, ἴδ. ΠΑΤΈΟΜΑΙ.

ΠΆΣΣΩ, μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ἐπιπάσσω, „πασπαλίζω, κουκίζω“, ὅ ἐ. κοκκίζω, ραντίζω, „πιτσυλίζω, πασσαλείφω“, ἐπὶ ξηρῶν τε καὶ ὑγρῶν πραγμάτων, πάντοτε μετὰ τῆς Ἐπί, ἴδ. ΕΠΙΠΆΣΣΩ. κυρ. μετ' αἰτ., «φάρμακα» Ἰλ. Ε 900, Ο 394, ἢ μετὰ γεν. ὅμως τοῦ ὅλου, «ἁλός» πασπαλίζω ὀλίγον ἁλάτι, ἁλατίζω, Ι 214, πρόλ. καὶ ΕΜΠΆΣΣΩ.

ΠΆΣΣΩΝ, ΟΝ, συγκρ. τοῦ ΠΑΧΎΣ, ὅπ. ἴδ.

ΠΆΣΧΩ, μέλ. πείσομαι, ἀόρ. β΄. ἔπαθον καὶ πάθον, παρακ. πέπονθα, ἐξ οὗ β΄. πληθ. πέποσθε. ὅ ἐ. πέπονθτε, κατὰ συγκ. ἀντὶ τοῦ πεπόνθατε, Γ 99, κ 465, ψ 53 (κατὰ δὲ τὸν Θήρσιον εἶνε τύπος παθητ. παρακειμένου. Ὁ δὲ Ἀρίσταρχος ἀνέγνω: πέπασθε, ἢ οὕτως πρέπει νὰ γραφῇ κατὰ τὸν Ἄρενς, ὅστις θεωρεῖ αὐτὸ ἀντὶ τοῦ: πέπαστε ὡς ἐκ τοῦ πέπαθα, κατὰ συγκοπ. πέπαθτε), μετοχ. τοῦ παρακ. ἐπικ. πεπαθυῖα, ρ 555, ὑπερσυντ. πεπόνθει, ν 92.—Κυρ. λαμβάνω τινὰ καλὴν ἢ κακὴν ἐντύπωσιν, διατίθεμαι καλῶς ἢ κακῶς· παρ' Ὁμ. πάντοτε ἐπὶ κακοῦ, πάσχω, ὑφίσταμαι, ὑπομένω, „ὑποφέρω“ σωματικῶς τε ἢ ψυχικῶς, μετ' αἰτ. «κακόν, κακά, ἄλγεα, πήματα, ἀέθλους, ἀεκήλια ἔργα κ. τ. τ.» Ὁμ. πλχ. Συχνὴ ἡ φρ. «ἄλγεα θυμῷ, κατὰ θυμόν» Ι 321, α 4 κ. ἀ., «εἴ κεν μάλα πολλὰ πάθοι», καὶ ἂν ἤθελε παραπολλὰ πάθῃ, ὅσον ἢ ἂν ἤθελε κοπιάσῃ, Χ 220, «οὐλὴν ὅττι πάθοι» πῶς ἔπαθε τὴν πληγήν, τί ἔπαθε καὶ ἔλαβε τὴν πληγήν, τ 464, «ἔκ τινος» ὑπό τινος, 6 134, «ἐπί τινι» ἐπάνω τινος, ἐπομ. χάριν τινός, Ι 492.—Ἰδιαίτεραι φράσεις· ἀ.) «μή τι πάθῃς, πάθῃ» νὰ μὴ σοῦ (τοῦ) συμβῇ τι, „νὰ μὴ πάθῃς (ῃ) τίποτε“, ὅ ἐ. ἀποθάνῃς (ῃ), Ε 567, Κ 538, Λ 470, Π 242, Υ 126, ρ 596· ὡσαύτως «μήτι πάθωμεν» Ν 52, μ 321. Ὁμοίως «πρὶν ἢ κακὸν ἄλλο πάθῃσθα» „πρὶν πάθῃς καὶ κανένα ἄλλο“, ὅ ἐ. ἀποθάνῃς, Ω 551· β΄.) «τί πάθω;» τί νὰ πάθω; „τί νὰ γείνω;“ (κυρ. τί τῶν κακῶν νὰ προτιμήσω;), εἰς ἔκφρασιν τῆς μεγίστης ἀμηχανίας, Λ 404, ε 465· ὡσαύτως καὶ κατὰ μετοχ. τοῦ ἀορ. «τί παθόντε λελάσμεθα ἀλκῆς» „τί ἐπάθαμεν καὶ ἐλησμονήσαμεν κ.λ.“, Λ 313, πρβλ. ω 106· γ΄.) «κακῶς πάσχω» εἶμαι εἰς κακὴν κατάστασιν, π 275.

ΠΆΤΑΓΟΣ [⏑⏑.], ὁ, σφοδρὸς ἦχος ὁ ἐκ τοῦ: πατάσσειν (ἴδ. τ. λ.), κτύπος, οἷον ὁ κρότος τῶν καταρρηγνυομένων δένδρων, Ἰλ. Π 769, ὁ „κτύπος“ ἢ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, Ν 283, πάταγος τῶν εἰς ὕδωρ πιπτόντων, Φ 9, κλαγγὴ τῶν εἰς μάχην ὁρμώντων θεῶν, Φ 387. Ἐκ τοῦ

ΠΑΤΆΣΣΩ [⏑..] (‖ λέξ. πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου πάτ, ὃν καὶ τὴν σήμερον μεταχειριζόμεθα σημαίνοντες τὸν σφοδρὸν κτύπον) „κτυπῶ“ ἐπὶ τῶν σφοδρῶν παλμῶν τῆς καρδίας, πάλλομαι, «Ἕκτορι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν» Ἰλ. Η 216, Ψ 370, «κραδίη» Ν 282.

ΠΑΤΈΟΜΑΙ [⏑...], Ἰων. ἢ ποι., ἀποθ. (ὁ ἐνες. παρ' Ὁμ. δὲν εὑρίσκεται), ἀόρ. (ἐκ τῆς ῥίζ. ΠΑΤ) ἐπασάμην, ἐπικ. ἐπασσάμην ἢ πασσάμην, ὑπερσ. πεπάσμην, Ω 642, γεύομαι, „τρώγω“, μετ' αἰτ., «σπλάγχνα, Δημήτερος ἀκτήν» Α 464,

Φ 76· ἀλλαχοῦ μετὰ γεν., «σίτοιο, οἴνοιο, δείπνου» Τ 160, Ω 642, α 124 κ. ἀ. (Ἡ ῥίζα εἶνε ΠΑ, καὶ κατ' ἐπέκτ. ΠΑΤ, ἐξ ἧς καὶ ΠΑΤΗΡ (ἴδ. τ. λ.), συγγ. τῷ Λατ. pascor).

ΠΑΤΕΩ, ἴδ. ΚΑΤΑΠΑΤΕΩ.

ΠΑΤΗΡ, ὁ, πατρός, πατρί, σπανιώτ. ἐπικ. καὶ λυρ. πατέρος, πατέρι, αἰτ. πατέρα, ὀνομ. πληθ. πατέρες, γεν. πατέρων ᾗ πατρῶν, μόνον δ 687, θ 245, αἰτ. πατέρας, πατήρ, „πατέρας", Ὁμ. πλχ., «πατρὸς πατήρ» πάππος, Ξ 118, τ 180. Ὁ Ζεὺς λέγεται κατ' ἐξοχὴν «πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε», ὅθεν καὶ ἡ προσηγορία «Ζεῦ πάτερ». Ὡς τιμητικὴ προσφώνησις (‖ πρὸς πρεσβύτερον, ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ „πατέρα μου" προσφωνοῦμεν τὸν ἄγνωστον πρεσβύτερον), «ξεῖνε πάτερ» η 48, πληθ. «οἱ πατέρες» „οἱ πατέρες μας", ὅ ἐ. οἱ πρόγονοι, Δ 405, θ 245 κ. ἀ. (Ἐκ τῆς ῥίζ. ΠΑ, Σανσκρ. pâ, ἥτις σημαίνει τὸ τρέφω, κυρ. ὁ τροφεύς).

ΠΑΤΟΣ [ᾰ.], ὁ, 1) „πάτημα, πατησιά", βῆμα, «πάτος ἀνθρώπων» Ζ 202, ι 119. 2) πεπατημένη ὁδός, τρίβος, Υ 137. (‖ Ἐν τῇ καθομιλουμ. ὁ „πάτος" σημαίνει τὸ δι' οὗ πατεῖ τις ἢ ἐγγίζει τὴν γῆν, ὅθεν: πάτος τῶν ἀγγείων, τῶν ὑποδημάτων, τοῦ ἀνθρώπου).

ΠΑΤΡΗ, ἡ (πατήρ). 1) ἡ πατρίς, Α 30, θ 365. 2) πατριά, „γενεά, γένος", Ν 354.

ΠΑΤΡΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ (πατήρ), κυρ. θηλυκ. ἐπίθ. πατρική, «πατρὶς γαῖα» πατρικὴ γῆ, Β 140 κ. ἄ. πλχ., καὶ ὡς οὐσιαστ, πατρίς, Ε 213, ι 34 κ. ἀ. Ἔτι δὲ «πατρὶς ἄρουρα» α 407.

ΠΑΤΡΟΘΕΝ, ἐπίρ. (πατήρ), ἐκ πατρός, «πατρόθεν ἐκ γενεῆς» (κατὰ τὸ σχῆμα τὸ ἐκ παραλλήλου) ἐκ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ γένους του, Κ 68 †.

ΠΑΤΡΟΚΑΣΙΓΝΗΤΟΣ [..ᴗ...], ὁ, ἐπικ. (π., κασίγνητος), τοῦ πατρὸς ἀδελφός, πατράδελφος, θεῖος, Φ 469, ζ 330, ν 342.

ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ, ὁ, ἑτερόκλιτον, διότι πλὴν τῶν τύπων τῆς δευτέρας κλίσεως ἔχει ᾗ ἐκ τῆς τρίτης γεν. Πατροκλῆος, Π 554 κ. ἀ., ω 16, αἰτ. -κλῆα, Π 125 κ. ἀ. ταύτης τῆς ῥαψῳδίας, Χ 331, κλητ. Πατρόκλεις (ὁ δὲ Βέκκερος ἐν τῇ Β'. Πατρόκλεες, πλὴν ἐν τῷ Λ 602, Π 693), Α 337, Λ 822 καὶ πλχ. τῆς Π ῥαψῳδίας. Υἱὸς τοῦ Μενοιτίου καὶ τῆς Σθενέλης, Ὀπούντιος, Σ 326, πρεσβύτερος φίλος καὶ ἑταῖρος τοῦ Ἀχιλλέως. Νέος ἔτι κατέφυγε διὰ τὸν φόνον τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀμφιδάμαντος πρὸς τὸν Πηλέα, Λ 765 ἑξ., Ψ 84 ἑξ.. ἠκολούθησε μετὰ τοῦ Ἀχιλλέως εἰς τὴν Τροίαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπέστη καὶ αὐτὸς τῆς μάχης, μέχρις οὗ οἱ Τρῶες ἐνέβαλον πῦρ εἰς τὰς ναῦς τῶν Ἀχαιῶν. Τότε δὲ ἀναλαβὼν τὰ ὅπλα τοῦ Ἀχιλλέως ἐξέρχεται εἰς μάχην καὶ πίπτει ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Π 38 ἑξ. Ὁ ἐπικήδειος αὐτοῦ ἀγὼν γίνεται ἐν τῇ Ψ.

ΠΑΤΡΟΦΟΝΕΥΣ, ΗΟΣ, ὁ, ἐπικ. (π., φονεύω), φονεὺς τοῦ πατρός (‖ οὐχὶ τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὡς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ὁμ. ἑρμηνεύεται «ὃ οἱ πατὴρ' ἔκτα») Ὀδ. α 299, γ 197, 307.

ΠΑΤΡΟΦΟΝΟΣ, ὁ (π., φέν-), πατροκτόνος, ὁ τὸν ἴδιον ἑαυτοῦ πατέρα φονεύων, Ι 461 †.

ΠΑΤΡΩΙΟΣ, ΙΗ, ΙΟΝ, Ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ τοῦ πατρῷος (πατήρ)· ἀ.) εἰς τὸν πατέρα ἀνήκων, πατρικός, «ἔργα» τὰ πατρικὰ χωράφια, Θ 22, «ἔγχος» Τ 387 κ. ἄ. πλχ., «γαῖα» πατρίς, ν 188, 251· β'.) πατρῷος, πατρικός, ὁ ἐ. ἐκ πατρὸς κατὰ κληρονομίαν προερχόμενος, α 387, «σκῆπτρον» Β 46, «ξεῖνος», ἴδ. τ. λ., «τὰ πατρώια» ἡ πατρικὴ περιουσία, ρ 80, υ 336, χ 61.

ΠΑΥΡΟΣ, ΟΝ (τὸ θηλ. δὲν εὑρίσκεται), συγκρ. ΠΑΥΡΟΤΕΡΟΣ, Η, ΟΝ, μικρός, ὀλίγος, «λαός» ὀλίγος λαός, Β 675, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ πληθ. ἐναντίον τοῦ πολλοί, Ι 333, θ 241, σ 283 κ. ἀ. Ὁ συγκρ. Δ 407, πληθ. Ν 739, Ο 407. (‖ Συγγεν. τῷ φαῦλος, φαῦρος, φλαῦρος, Λατιν. paulus, paucus).

ΠΑΥΣΗΛΗ, ἡ, παῦσις, ἀνάπαυσις, Β 386 †. ἐκ τοῦ ΠΑΥΩ, ἐνεστ. ἀπαρφ. ἐπικ. παυέμεναι, κ 22, παρατ. θαμιστ. παύεσκον, χ 315, μέλ. παύσω, ἀόρ. ἔπαυσα, ἀναύξ. παῦσα, μέσ. παρατ. θαμιστ. παυέσκετο, Ω 17, μέσ. ἀόρ. ἐπαυσάμην, ἀναύξ. παυσάμην, παρακ. πέπαυμαι. 1) Ἐνεργ. „παύω", καταπαύω, καθησυχάζω, τελειώνω· ἀ.) ἐπὶ προσώπων, τινά, Λ 506, Φ 314, ἴδ. καὶ κατωτ.· β'.) ἐπὶ πραγμάτων, «χόλον, μάχην, μένος, πόλεμον» Α 192, 207, Η 29, Ο 459 κ. ἄ. πλχ.· γ'.) «τινὰ τινός» ἀποτρέπω, ἀναχαιτίζω, ἀποκωλύω, ἐμποδίζω, «χάρμης, ἀλκῆς, μάχης», Ὁμ. πλχ., «ἀοιδῆς» ἀποστερῶ τινα τῆς ᾠδῆς, Β 595, «ἄλης καὶ ὀϊζύος» ἀπαλλάττω τινὰ τῆς πλάνης καὶ ταλαιπωρίας, ο 342· ὡσαύτως «καμάτου, ὀδυνάων, πόνοιο κ.τ.τ.», Ὁμ. πλχ.· δ'.) ἀντὶ τῆς γεν. τίθεται ἀπαρφ. «παύω τινὰ μάχεσθαι» Λ 442· ε.) μετὰ μετοχ. «παῦεν ἀριστεύοντα Μαχάονα» Λ 506· ἐνταῦτῳ δὲ καὶ μετὰ γενικ., «Πηνελόπειαν ὀδυρομένην γοόωσαν κλαυθμοῖο γόοιό τε» δ 801. 2) Μέσ. [παύομαι], „παύω, ἡσυχάζω, τελειώνω" ἀ.) ἀπολ. ἐπὶ προσώπων, ἀναπαύομαι, Ω 17, ἡσυχάζω, Ξ 260, παύω, Θ 295, δ 103 κ. ἀ., ἐπὶ πραγμάτων, «αἷμα ἐπαύσατο» ἔπαυσεν, „ἐστάθη", Λ 267, «φλὸξ ἐπαύσατο» ἔπαυσε καίουσα, ἐσβέσθη, Ψ 228, «ἰδρὼς ἐπαύετο» ἤρχισε νὰ παύῃ, νὰ „περνᾷ" Ο 242, ἐπὶ ἀνέμου, κοπάζω, ε 384, 391 κ. ἀ., ἐπὶ καταστάσεων, «πόλεμος πέπαυται» Γ 134· β'.) μετὰ γεν. πράγματος, «π. πόνου» „παύω ἀπὸ τὸν κόπον", Λ 467· ὡσαύτως «πολέμοιο, μάχης, φυλόπιδος, πομπῆς, γόου, κλαυθμοῦ, ἔργων κ. τ. τ.», Ὁμηρ. πλχ., «ὀϊζύος ἠδ' ὀδυνάων» δ 812, μετὰ μετοχ. «ἐπαύσατο νηπιαχεύων» Χ 502. — Τὸ ἐνεργ. ἔκειτο ἄλλοτε ὡς ἀμετάβατ. ἐν τῷ δ 659 «μνηστῆρες παῦσαν ἀέθλων»,

ἀλλὰ ἐωρθώθη ὑπὸ τοῦ Βεκκέρου καὶ τῶν μετ' αὐτὸν ἐκδοτῶν ἐκ τῶν σχολίων καὶ τινος ἀντιγράφου εἰς αἰτ. «μνηστῆρας».

ΠΑΦΛΑΓΩΝ [.⏑.], όνος, ὁ, πληθ. οἱ Παφλαγόνες, κάτοικοι τῆς Παφλαγονίας, χώρας τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Πόντον μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ἅλυος, Παρθενίου ϗ τῆς Φρυγίας, Β 851, Ε 577 κ. ἀ.

ΠΑΦΛΑΖΩ (πεποιημ. λέξ. μετ' ἀναδιπλ.), κοχλάζω, „ἀφρίζω, βράζω" ἐπὶ ζέοντος ὕδατος· ἔτι δὲ καὶ τῆς σφόδρα κυματουμένης θαλάσσης, μόνον κατὰ μετοχ. «παφλάζοντα», Ν 798 †.

Πάφος [⏑.], ἡ, πόλις ἐπὶ τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς νήσου Κύπρου, ἔχουσα ναὸν τῆς Ἀφροδίτης περιβόητον, θ 363, Υ. Ἀφρ. 59. Ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ἐκαλεῖτο Παλαίπαφος πρὸς διάκρισιν τῆς Νέας Πάφου, ἥτις σώζεται καὶ σήμερον, κειμένη παρὰ τὴν θάλασσαν οὐ μακρὰν τῆς Παλαιᾶς Πάφου, καὶ καλουμένη ὡσαύτως „Πάφος", ἡ δὲ Παλαιὰ Πάφος ἔκειτο ὅπου κεῖται σήμερον τὸ χωρίον „Κουκλα".

ΠΑΧΕΤΟΣ, «θάμνος .... πάχετος δ' ἦν ἡύτε κίων» Ὀδ. ψ 191 καὶ θ 187, «λάβε δίσκον μείζονα καὶ πάχετον, στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ», ἐξ ἅπαντος ἐκτενέστερος τύπος ἐπιθετικὸς ἀντὶ τοῦ παχύς (πρβλ. ΠΕΡΙΜΗΚΕΤΟΣ), παχυλός. (‖. Ὁ Σχολ. ἐκλαμβάνει τὴν λ. ἐν μὲν τῷ πρώτῳ χωρίῳ ὡς οὐσιαστ. = πάχος, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μετὰ τοῦ ΜΕ ὡς συγκριτ. Ὁ δὲ Δοιδερλ. καὶ Λόβεκκ καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ χωρίῳ ἐκλαμβάνουσιν ὡς οὐσιαστικὸν τὴν λέξ. μὲ τὴν ἔννοιαν: κατὰ τὸ πάχος βαρύτερον ὄχι ὀλίγον. Ἀπίθανον).

ΠΑΧΙΣΤΟΣ, Η, ΟΝ, ὑπερθ. τοῦ ΠΑΧΥΣ.

ΠΑΧΝΗ, ἡ, (ΠΑΓ-, πήγνυμι) „πάχνη" ξ 476 †. Ἐκ τούτου

ΠΑΧΝΟΩ, κυρ. παγώνω. Παθ. μεταφ. «ἦτορ παχνοῦται» „ἡ καρδία μου παγώνει ἢ κρυώνει", ἐκλείπει τὸ θάρρος, ἡ προθυμία μου, Ρ 112 †.

ΠΑΧΟΣ [⏑.], ΕΟΣ, τό, „πάχος", ι 324 †. Τῆς αὐτῆς ῥίζ. μὲ τὸ

ΠΑΧΥΣ [⏑.], ΕΙΑ, ὑ (ΠΑΓ-, πήγνυμι) συγκρ. ἀνώμ. ΠΑΣΣΩΝ, ΟΝ, ζ 230, θ 20, ὑπερθ. ΠΑΧΙΣΤΟΣ, Η, ΟΝ, Π 314. α΄.) „παχύς, πηκτός", περὶ αἵματος Ψ 697. β΄.) „παχύς, χονδρός", εὔσαρκος, περὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος καὶ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἰδίως «μηρός, χεὶρ» (συνήθως μὲν τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς Ἀθηνᾶς Φ 403, 424 καὶ τῆς Πηνελόπης Φ 6) Ὁμ. πλχ., «αὐχὴν» ι 372. γ) ἐν γένει ὀγκώδης, „χονδρός", «λᾶας» Μ 446, «σκῆπτρον» Σ 416, «αὐλὸς αἵματος» παχὺ ῥεῦμα αἵματος, παχὺς κρουνός, Χ 18.

ΠΕΔΑΩ, γ΄. ἐν. ΠΕΔΑ κατ' ἐπικ. ἔκτασιν ἀντὶ τοῦ πεδᾷς δ 380, 469, ἀόρ. ἐπέδησα καὶ ἀναύξ. πέδησα, παρατ. θαμιν. πεδάασκον ψ 353, κυρ. ἐμβάλλω τινὰ εἰς πέδας, ἐν γένει 1) δεσμεύω, „δένω", «θύρας» φ 391, ἐπὶ τοῦ ὕπνου ψ 17· κατέχω, „σταματῶ, πεδικλώνω", «ἅρμα» Ψ 585, «νῆα» ν 168, «γυῖα» Ν 435, κατέχω τινὰ ἐν πέδαις, «πεδάᾳ με καὶ ἔδησε κελεύθου» δ 380, 469. 2) ἰδίως ἐπὶ τῆς ὑποτιθεμένης ἐπιδράσεως θεοῦ τινος κωλύοντος τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τὰς ἐνεργείας καὶ ἀποφάσεις αὐτῶν, δεσμεύω, κρατῶ, „δένω" (‖. καὶ ἰδιαίτατα „(ἀ)ποδένω", ὅπερ λέγεται ἐπὶ τῆς μαγικῆς ἐκείνης ἐνεργείας τῆς καθιστώσης τὸν ἄνδρα πρὸς συνουσίαν ἀνίκανον, ϗ ὁ τοιοῦτος λέγεται „(ἀ)ποδεμένος", impotent), οἷον τῆς Ἄτης, Μοίρας καὶ ἄλλου θεοῦ, «Διὸς ἁρπάξασα Μοῖρ' ἐπέδησεν» Δ 517, Τ 94, λ 292, «ἀπὸ πατρίδος αἴης» ἐμποδίζω, ψ 353, μετ' ἀπρφ. «Ἕκτορα μεῖναι Μοῖρ' ἐπέδησε» τὸν ἔδεσεν ἡ Μοῖρα νὰ μείνῃ Χ 5, «Μοῖρά μιν ἐπέδησε δαμῆναι» τὴν ἔδεσεν ἡ Μοῖρα (τὴν Κλυταιμνήστραν) ὥστε νὰ ὑποκύψῃ, νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὸν Αἴγισθον, γ 269 (κατ' ἄλλους δὲ τὸ «μιν» ἀναφέρεται εἰς τὸν «ἀοιδὸν» ἢ «Ἀγαμέμνονα» ἢ εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως, τὸν Αἴγισθον), «πέδησε καὶ τὸν Ἀθήνη Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ ἶφι δαμῆναι» σ 155. Ἐκ τοῦ

ΠΕΔΗ, ἡ (ΠΕΔ, πέζα, pes), ὁ δεσμὸς τῶν ποδῶν, τὸ „πέδικλον" (Λατ. pedicula), ἰδίως τῶν ἵππων κατὰ τὴν νομήν, πληθ. Ν 36 †. Ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης καὶ τὸ

ΠΕΔΙΛΟΝ [.–.], τό, „πάτος, πατοῦσα, πατοῦνα", σάνδαλον, ὑπόδημα, πάντοτε κατὰ πληθ. ο 550. Τῶν ἀρχαίων τὰ ὑποδήματα ἐδένοντο ὑπὸ τοὺς πόδας (‖. σχεδὸν ὅπως τὰ σημερινὰ „τσαρούχια", ἦσαν δὲ ἐκ βοείου δέρματος κατεσκευασμένα ξ 23 ϗ ἐνίοτε πεποικιλμένα. Τὰ δὲ τῶν θεῶν εἶνε ἀθάνατα, χρυσᾶ, ἔχοντα ἰδιαιτέραν τινὰ πτητικὴν δύναμιν Ω 340, α 97, ε 45.

ΠΕΔΙΟΝ [.⏑.], τό (πέδον), πεδίον, πεδιάς, „κάμπος" (Λατ.), Ὁμ. πλχ. κατὰ πληθ. Ἡ γεν. «πεδίοιο» ἡ μετὰ τῶν ῥημάτων «δίω, θέω, ἔρχομαι, φέβομαι» συντασσομένη εἶνε τοπική: διὰ τῆς πεδιάδος, ἐν τῇ πεδιάδι (‖. ὁπλία εἶνε καὶ ἡ τῆς καθομιλουμ. „ἔρχεται τοῦ κάμπου καβαλάρις", ὡσαύτως „τοῦ πελάγου, τῆς στερεᾶς, τοῦ τοίχου, τοῦ 'πίσω"). [Τοῦ «πεδία» τὸ α ἐκτείνεται ἐν ἄρσει, Μ 283]. Ἐκ τούτου

ΠΕΔΙΟΝΔΕ [.⏑..], ποιητ. ἐπίῤῥ. εἰς τὸ πεδίον, εἰς τὴν πεδιάδα, Ζ 393, γ 421 κ. ἀ. Ἀντίθετον τοῦ «οὐρανόθεν» ἐπὶ τῆς γῆς, Θ 21, Ψ 189.

ΠΕΔΟΘΕΝ, ποι. ἐπίῤῥ. ἐκ τοῦ ἐδάφους· τροπικ. (‖. ὡς τὸ παρ' Ἱπποκρ. «πυθμενόθεν») ἐκ βάθους, „ἀπὸ τὸν πάτον, ἀπὸ τὴν ῥίζαν", «πεδ. φίλος» ἐκ βάθους ψυχῆς φίλος ν 295 †. (Οἱ δὲ νεώτεροι ἑρμηνευταὶ κατά τι παλαιὸν σχόλιον: ἐκ τοῦ χρόνου ἐκείνου, ὅτε οἱ παῖδες χαμαὶ κυλινδοῦνται, ἐκ τῆς βρεφικῆς ἡλικίας, νηπιόθεν). Ἐκ τοῦ

πέδον, τό, ἔδαφος, Υ. Δήμ. 455. Ἐκ τούτου
πέδονδε, ποι. ἐπίρ. εἰς ἔδαφος, „κατὰ γῆς“ N 769, λ 598.

πέζα, ἡ, (πεδ-, Λατ. pes, ped-is, συγγ. τῷ πούς, ἢ κατὰ τὸν Ζηνόδοτον χ Δοιδερλ. λ. Δωρικὴ καὶ Ἀρκαδικὴ ἀντὶ τοῦ: πούς), κυρ. πούς, „πόδι, ποδάρι“. Ὅθεν ἄκρον, τέλος, ἰδίως τὸ πρόσθιον ἄκρον τοῦ ρυμοῦ, (τοῦ τιμονιοῦ τῆς ἁμάξης), ὅπερ κατὰ τὸν Γράσοφ ἦτο μὲ σίδηρον περιβεβλημένον, Ω 272 †. Ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης καὶ

πεζός, ὁ, 1) „πεζὸς“ (ὅπου τὸ ζ προφέρεται ἐνιαχοῦ ὡς τὸ Γαλλ. j) Δ 431 κ. ἀ., τοὐναντίον «ἱππεῖς, ἢ ἵπποι» Θ 59, ρ 436 κ. ἀ. 2) ὁ κατὰ γῆν, διὰ ξηρᾶς πορευόμενος, κατ' ἀντίθεσιν τοῦ πλέοντος, Ι 329, α 173, δ 190, π 59, «πεζὸς ἐών» ἀντίθ. τοῦ «ἐν νηΐ» Ω 438, λ 58.

πείθω, μέλ. πείσω, ἀόρ. ἀ. ἔπεισα μόνον ἐν τῷ γ'. ἐν. τῆς εὐκτ. πείσειε, ξ 123, τοῦ δὲ ἀορ. β'. ἐπικ. ἀναδιπλ. πέπιθον ὑποτ. πεπίθω, εὐκτ. πεπίθοιμι, ἀπρφ. πεπιθεῖν, προστ. πέπιθε Υ. Ἀπ. 275. Μέσ. μέλ. πείσομαι, ἀόρ. β'. ἐπιθόμην, ἀπρφ. πιθέσθαι, χ μετ' ἀναδ. ἐν τῇ εὐκτ. πεπίθοιτο Κ 204, β'. παρακ. πέποιθα (ἔχω πεποίθησιν, εἶμαι πεπεισμένος), ὑποτ. πεποίθω, Α 524, ν 344, ω 329 κ. ἀ., πληθ. συνεσταλμ. πεποίθομεν κ 335, ὑπερσ. πεποίθεα δ 434, θ 181, ἐξ οὗ ἀ. πληθ. συγκεκομμ. ἐπέπιθμεν Β 341, Δ 159, Ξ 55. Τοὺς ἑτέρους ἐπικ. τύπους πιθήσω, πιθήσας, πεπιθήσω ἴδ. ἐν λ. (πιθέω).

Α'.) Ἐνεργ. διὰ παραινέσεων ἢ ἄλλων εὐμενῶν μέσων παρακινῶ, ὅθεν 1) διὰ λόγων ἢ παρακλήσεων πείθω, καταπείθω, τινά, Α 132, ξ 363 κ. ἀ. «φρένας τινί» μεταπείθω τὴν γνώμην τινός, „τοῦ γυρίζω τὴν γνώμην, τὸν νοῦν“ Δ 104, Π 842, Χ 78, «φρ. τινὸς» Ι 184, α 43, «θυμόν τινι ἢ τινὸς» Ζ 51, Χ 78, Ι 587, ψ 230, μετ' ἀπρφ. Χ 223 κ. ἀ. β'.) ἐπὶ κακοῦ, παραπείθω, παραπλανῶ, ἐξαπατῶ, δ 106, ξ 123. γ'.) καταπραύνω, ἐξευμενίζω, Α 100, Ι 112, 181, 386· δ'.) μεταφ. «θυέλλας» διεγείρω, Ο 26. Β'.) Μέσ. πείθομαι, καταπείθομαι, „ἀκούω“· ὅθεν ἀ.) πείθομαι, „ὑπακούω“, τινί, «εἰς ἀγαθὸν περ» διὰ τὸ καλόν, προκειμένου μάλιστα περὶ ἀγαθοῦ, Λ 789, «μύθῳ» ὑπακούω εἰς τὴν προσταγήν, ρ 177, μετὰ διπλῆς δοτ. «τινὶ ἔπεσι» Α 150, «τινὶ μύθοις» Ψ 157, «γήρᾳ» ὑπείκω εἰς τὸ· γῆρας, εἰς τὰς ἀδυναμίας αὐτοῦ Ψ 645, «νυκτὶ» ὑποχωρῶ εἰς τὴν νύκτα, ὁ ἐ. παύω τὰ ἔργα τῆς ἡμέρας χ ἡσυχάζω, Η 282, Θ 502, Ι 65, «στυγερῇ ὀαιτὶ» πείθομαι εἰς (τρώγω) τὸ λυπηρόν, νεκρώσιμον δεῖπνον Ψ 48. Μετὰ αἰτ. οὐδετ. ἐπιθ. ἢ ἀντων., ἥτις σημαίνει τὸ κατά τι, εἴ τι «πάντα» ρ 21, «ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο» ἂν ἤθελες νὰ μὲ ἀκούσῃς εἰς ἕν τι, υ 381, «ἅ τιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω» εἰς τὰ ὁποῖα δὲν πιστεύω νὰ πεισθῇ τις (ἐγὼ δηλ.) Α 289, πρβ. Δ 93, Η 48, Ξ 190, Υ 466, γ 146. β'.) πείθομαι, „δίδω πίστιν“, πιστεύω, πολλάκις ἀπολ. Θ 157 κ. ἀ., ἢ μετὰ δοτ. «τεράεσσι» Δ 408, πρβ. Μ 238, «ἀγγελίῃς» α 414, ἰδίως «μύθῳ» πλχ. γ'.) σπαν. μὲ τὴν σημ. τοῦ πέποιθα, ἔχω ἐμπιστοσύνην, μετὰ δοτ. «ἑταίρῳ» υ 45, (ἔνθα κατ' ἄλλους σημαίνει: ἕπομαι, ἀκολουθῶ)· 2) Ὁ παρακ. «πέποιθα» ἔχω πίστιν, ἐμπιστοσύνην, ἐμπιστεύομαι, θαῤῥῶ, ἔχω πεποίθησιν, «τινί» κ 335. Ἰδίως πολλάκις κατὰ μετοχ. μετὰ δοτ. «ποδωκείῃσιν, ἱπποσύνῃ, ἀλκί, κ.τ.λ.» ἔτι δὲ καὶ μετὰ προσδιορισ. μετοχῆς «οἵσι περ μαρναμένοισι πεποίθη» εἰς τοὺς ὁποίους ἐν τῇ μάχῃ ἐμπιστεύεται, π 98, πρβλ. Ν 96. Ἀπολελ. Α 524 ν 344. Ὁ περαίτερος προσδιορισμὸς τίθεται χ κατ' ἀπρφ. Ν 96, Π 171, π 71, φ 132.

πείκω, ἴδ. πέκω.

πεινάω, συνῃρ. πεινῶ, ἐξ οὗ ἀπρφ. ἐπ. πεινήμεναι, υ 137, ἀλλαχοῦ δὲ μόνον ἡ μετοχὴ πεινάων, „πεινῶ, ἔχω πεῖναν“, Γ 25, Π 758, Σ 162, «τινὸς» πεινῶ (τουτέστι σφόδρα ἐπιθυμῶ, ἐν τῇ καθομιλουμ. „διψῶ“) τι, υ 137. Ἐκ τοῦ

πείνη, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ „πεῖνα“, σιτοδεία, ο 407 †.

πειράζω, ἕτερ. τύπος τοῦ **πειράω**, „δοκιμάζω“, φέρω εἰς πειρασμόν, „πειράζω“, *Ὀδ. ι 281, «τινός» πειρῶμαί τινος, „πειράζω τινά“, π 319, ψ 114.

πειραΐδης, ᾱο, ὁ, υἱὸς τοῦ Πειραίου, ὁ Πτολεμαῖος, Δ 228.

Πειραιος, ὁ, υἱὸς τοῦ Κλυτίου, ο 539 ἐξ., ρ 55, ἐξ., υ 273.

πειραίνω, ἐκ τοῦ ἀορ. ἀ. μόνον μετοχ. πειρήνας, -αντες, παθ. παρακ. γ'. ἐνικ. πεπείραται. Α'.) ἐπικ. ἀντὶ τοῦ περαίνω, ὅ ἐ. εἰς πέρας φέρω, „τελειώνω“, «πάντα πεπείραται» μ 37. Β'.) ἐπικ. ἐκτενές. τύπος τοῦ πείρω, ὅ ἐ. διαπερῶ, «πειρήνας διὰ νῶτα χελώνης» Υ. Ἑρμ. 48. Γ'.) ἐπικ. (συγγ. τῷ **πειραρ**), προσάπτω, προσδέω, συνάπτω, «σειρὴν ἐκ τινος» *Ὀδ. χ 175, 192.

πειραρ, ατος [..⏑.], τό, Α'.) κάλως, καλώδιον, σχοινίον, πληθ. ταινίαι τῶν σπαργάνων, „φασκιαῖς“ (Λατ.) Υ. Ἀπ. 129. 2) τροπ. «ὀλέθρου πείραθ' ἑφῆπται» τὰ σχοινία τοῦ ὀλέθρου εἶνε δεδεμένα, τὰ δίκτυα τοῦ ὀλέθρου εἶνε ἁπλωμένα, ἡ παγὶς εἶνε στημένη, ὁ ὄλεθρος εἶνε προπαρεσκευασμένος, Η 402, Μ 79, χ 41, πρβλ. ς. 33, ὡσαύτως «ὀλέθρου πειραθ' ἱκέσθαι» πίπτω εἰς τὰς πλεκτάνας, εἰς τὴν παγίδα τοῦ ὀλέθρου, Ζ 143, Υ 429, «ἐκφυγέειν μέγα πεῖραρ οἴζύος» διαφεύγω τὴν πλεκτάνην τῆς ταλαιπωρίας, ε 289 (Ἄλλοι δὲ ὑπάγουσι τὰ χωρία ταῦτα εἰς τὴν Β'. σημ. ἑρμηνεύοντες τὸ «πείρατα ὀλέθρου» τὰ ἔσχατα τοῦ ὀλέθρου, τὸν ἔσχατον ὄλεθρον). Κατ' ἄλλην μεταφορὰν «ὃ-

περθεν νίκης πειρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισιν» ὑπεράνω, εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀθανάτων εὑρίσκονται τὰ νήματα τῆς νίκης, δι' ὧν δηλ. οἱ θεοὶ κινοῦσι τὸν πόλεμον καὶ φέρουσι τὴν νίκην, Η 102, «ἔριδος καὶ πολέμου πεῖραρ» ἴδ. λ. ΕΠΑΛΛΑΣΣΩ. Β΄.) ἐπικ. ἀντὶ τοῦ πέρας, μόνον κατὰ πληθ. 1) τέλος, πέρατα, ἔσχατα, «γαίης» Ξ 200, δ 563 κ. ἀ. «πόντου» Θ. 478, «Ὠκεανοῖο» λ 13· 2) τέρμα, ἔκβασις, ἀποτέλεσμα, «ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων ἤλθομεν» εἰς τὸ τέρμα τῶν ἀγώνων ἐφθάσαμεν, ψ 248, «πεῖραρ ἐλέσθαι» νὰ λάβωσι τὸ τέλος, τὴν ἔκβασιν, τὴν ἀπόφασιν (τῆς δίκης) Σ 501. δ΄.) «ἑκάστου πειρατ' ἔειπεν» εἶπεν ἑνὸς ἑκάστου τὰ ὅρια, ὥρισεν, ἐξηκρίβωσεν, ἀκριβῶς ἐδίδαξεν ἕκαστον Ψ 350. (Κατ' ἄλλους δὲ τὰ κεφάλαια, τὰ κυριώτατα· κατὰ τὸν Δοιδερλ. τὰ πέρατα, ὅ ἐ. τὴν πέρανσιν, τὴν ἐκτέλεσιν ἑκάστου)· γ΄.) «πείρατα τέχνης» ὄργανα τῆς τέχνης γ 433, ἔνθα τὸ «πείρατα» εἶνε τὸ δι' ὧν περαίνεται, ἔρχεται εἰς πέρας; ἔργον τι τῆς τέχνης, ἢ τὰ περατωτικά, δι' ὧν ἀποπερατώνει ἡ τέχνη, τὰ ἐργαλεῖα. (Ὁ δὲ Ἀμεῖς ὑπάγει τὸ χωρίον τοῦτο εἰς τὴν Α΄. σημ. τουτέστι: σχοινίον, δι' οὗ ἄγεται ἢ διευθύνεταί τι, ἐπομ. ὄργανον. Συνήθως θεωρεῖται τὸ ΠΕΙΡΑΡ Α΄. καὶ Β΄, ὡς μία λέξις, ἔχουσα θεμελιώδη σημ. τὴν πέρας, ὅριον· ἄλλοι δὲ διαφόρους λ. μὲ διαφόρους σημασ. Ὁ δὲ Πάσσωυος, ἵνα συσχετίσῃ τὰς διαφόρους σημασίας, παραδέχεται πάντῃ ἀπιθάνως ὡς θεμελιώδη σημασ. τῆς λ. τὴν σχοινίου ἄκρα. ‖. Νομίζω ὅτι οὐ μόνον δύω διάφοροι λέξεις ὑπόκεινται εἰς τὰς δύω ἀνωτ. σημασίας, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἡ λ. ΠΕΙΡΑΡ ἡ σημαίνουσα τὸ σχοινίον συγγενεύει ἐτυμολογικῶς πρὸς τὸ σπεῖρα, σπεῖρον, σπάργανον, σπάρτον (ἴδ. τὴν λ. ταύτην καὶ λ. ΠΕΙΡΙΝΣ).

ΠΕΙΡΆΩ (πεῖρα) μέλ. Ἰων. καὶ ἐπικ. πειρήσω, ἀόρ. ἀ. ἐπείρησα, μέσ. μέλ. Ἰων. καὶ ἐπ. πειρήσομαι, ἀόρ. ἀ. ἐπειρησάμην, παρακ. πεπείρημαι, ἀόρ. ἀ. παθ. ἐπειρήθην, Α΄.) Ἐνεργ. 1) δοκιμάζω, σπουδάζω, προσπαθῶ, „πασχίζω“ ἀπολ. καὶ μετ' ἀπρφ. Θ 8, Τ 30, μετὰ τοῦ «ὡς» Δ 66, δ 316 κ. ἀ. «ὅπως» Δ 545. 2) δοκιμάζω, „πειράζω“, φέρω τινὰ εἰς πειρασμόν, μετὰ γεν. τοῦ δοκιμαζομένου, Ω 390, Ι 345, ἰδίως ἐπὶ ἐχθρικῆς ἐννοίας, προσβάλλω, (‖. ὅθεν καὶ ἡ σημ. τῆς λ. πειρατής) «μήλων» Μ 301, ζ 134. Β΄.) Μέσ. μετὰ μέσ. καὶ παθ. ἀορ. 1) προσπαθῶ, ἀγωνίζομαι, „πασχίζω“, ἀπολ. ζ 126, μετ' ἀπρφ. Δ 5, Μ 341, κατὰ τὸ φαινόμενον μετὰ μετοχ. «πάντα γιγνόμενος πειρήσεται» δ 417, ἔνθα ὅμως ἐξυπακ. ἐκ τῶν ἀνωτ. τὸ «ἀλύξαι»: θὰ προσπαθήσῃ νὰ διαφύγῃ, τὰ πάντα γινόμενος, πρβλ. φ 184, ἔνθα πάλιν ἐξυπακούεται τὸ «ἐντανύσαι»· ἔτι δὲ μετὰ τοῦ ἀποριημ. «εἰ» Ν 806, μετὰ τοῦ τελικοῦ «μή» φ 395. 2) δοκιμάζω, ἀποπειρῶμαι· ά.) συνήθ. μετὰ γεν. τοῦ δοκιμαζομένου προσώπου, δοκιμάζω τινὰ διὰ λόγων, ὅ ἐ. ἐξετάζω, ἐρωτῶ, διερωτῶ, Κ 444, ν 336 κ. ἀ., «πόσιος» ψ 181, «τέο δμώων» Π 305 (ὅπου καὶ σύνθετος ἐρωτηματικὸς λόγος ἐκ τοῦ ῥήματος ἐξαρτᾶται), μετὰ τοῦ ἀπορημ. «εἰ» τ 215, ἢ ἐπομ. ἐρωτηματ. λόγου ι 174· δοκιμάζω τινὰ δι' ἔργου, ἐν τῇ μάχῃ, διαγωνίζομαι Τ 70, Υ 352 κ. ἀ., «ἀντιβίην τινί» ἐναντίον τινός, πρός τινα, Φ 225, «περί τινος» πράγματος δηλ., Ψ 553, ἔτι δὲ μετ' αἰτ. πράγματος, «ἄεθλοι, τοὺς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσσῆος» καθ' οὕς, εἰς τοὺς ὁποίους ἐδοκίμασαν τὸν Ὀδυσσέα, θ 23· ἀλλὰ καὶ μετὰ γεν. πράγματος, οἷον «σθένεος» δοκιμάζω τὴν δύναμίν μου, Ο 359, «χειρῶν καὶ σθένεος» φ 282 κ. ἀ., ἰδίως «ἔργου, ἀέθλου» σ 369 Ψ 707, «ἴδης» Ψ 435 κ. ἄ. πλχ. Ὡσαύτως «τόξου, νευρῆς» φ 159, 180, 410 «οἰστῶν» δοκιμάζω, γεύομαι, εἰρωνικῶς: τὴν πικρίαν αὐτῶν δηλ., φ 448· δ΄.) μετὰ δοτ. ὀργανικῆς «ἔπεσι» Ε 279, «ποσί» θ 120, καὶ ἐμπροθέτ. «ἐν ἔντεσι, σὺν τεύχεσι» Ε 220, Λ 386 κ. ἀ., «πεπείρημαι μύθοισι» εἶμαι δεδοκιμασμένος, ἔμπειρος ἐν λόγοις, γ 23· γ΄.) σπαν. μετ' αἰτ. δοκιμάζω, ἐξετάζω τι «τροχόν» Σ 601, «ἕκαστα» δ 119, ω 238.

Πειρεσίαι, αἱ, πόλις τῆς Μαγνησίας, Υ. Ἀπ. 32, κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Ῥυγκενίου ἀντὶ τοῦ συνήθους τ' Εἰρεσίαι.

ΠΕΙΡΗΤΊΖΩ, ἕτερος ἐπικὸς τύπος τοῦ ΠΕΙΡΆΩ, μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ., δοκιμάζω, ἀποπειρῶμαι, ἀπολελ. καὶ μετ' ἀπαρφ., Μ 257, μετὰ γεν. πράγματος, «τόξου» φ 124, «σθένεος Ὀδυσσῆος» χ 237, μετὰ γεν. προσώπου, ἐξετάζω, διερωτῶ, ξ 459, ο 304, π 313, διαγωνίζομαι πρός τινα, Η 235. Σπανίως μετ' αἰτ. «στίχας ἀνδρῶν» (ἐν μάχῃ) Μ 47.

Πειρίθοος [.⏑..], ὁ, Πειρίθους, υἱὸς τοῦ Ἰξίονος ἢ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δίας, ἐκ Λαρίσσης τῆς Θεσσαλίας, βασιλεὺς τῶν Λαπιθῶν, φίλος τοῦ Θησέως. Μετέσχε τῆς θήρας τοῦ Καλυδωνίου κάπρου καὶ ἔλαβε γυναῖκα τὴν Ἱπποδάμειαν. Κατὰ δὲ τοῦτον τὸν γάμον ἐγένετο ἡ περιβόητος μάχη τῶν Κενταύρων καὶ Λαπιθῶν, Α 263, Β 741, Ξ 318, φ 296. (Ἐτυμολογεῖται δὲ κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ πεῖρα χ θοός: ταχὺς πειρατής· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ περιθέω.: ὁ περιδρομεὺς ἢ περικυκλωτής).

(ΠΕΙΡΙΝΣ), ΙΝΘΟΣ, ἡ, ἐπικ., μόνον κατ' αἰτ. πείρινθα, εἶδος κιβωτίου, κίστης, σπυρίδος, „κόφας“, πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ἐφοδίων, εἴτε σιτίων εἴτε ἄλλων κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν χρησίμων πραγμάτων· ἐφέρετο δὲ ἐπὶ τοῦ ἄξονος τῆς ἁμάξης προσδεδεμένον καὶ ἐχρησίμευεν ἐνταὐτῷ ὡς ἕδρα, Ω 190, 267, ο 131. (‖. Ἐκ τῆς παρ' Εὐσταθ. εἰς Ω 190 ἐξῆς σημειώσεως «πείρινθα, τὸ τετράγωνον πλινθίον τὸ ἄνω περιδούμενον ταῖς ἁμάξαις, πλεκόμενον ἀπὸ ῥιπῶν· ῥίπες δὲ οἱ τῆς οἰσύας λίγοι, ὥστε εἶναι: ῥίπινθα χ μετα-

θέσει καὶ πλεονασμῷ τοῦ ε: πείρινθα» ἐξάγεται, νομίζω, ἡ ἀληθὴς ἐτυμολογία τῆς λ. οὐχὶ βεβαίως κατὰ τὴν γελοίαν τῶν παλαιῶν μέθοδον, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς νεωτέρας γλωσσολογίας: πείρινθα εἶνε ἀντὶ τοῦ σπείρινθα· τοῦτο δὲ εἶνε συγγ. ἢ ἕτερος τύπος τοῦ σπεῖρον, σπυρίς, ὅ ἐ. πᾶν συνεστραμμένον καὶ πλεκτόν, οἷον ἡ „κόφα“· ἴδ. καὶ λ. ΣΠΆΡΤΟΝ).

Πείροος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἰμβράσου ἐκ τῆς Αἴνου, ἡγεμὼν τῶν Θρᾳκῶν, Β 844, Δ 520, 525. (‖. Τούτου διάφορος φαίνεται ὅτι εἶνε ὁ κατὰ γενικ. Πείρεω Υ 484 μνημονευόμενος Θρᾷξ, ὅστις κατ' ὄνομας. Θὰ ἦτο **ΠΕΊΡΕΩΣ** (-ΑΟΣ) ἢ **ΠΕΊΡΗΣ**).

ΠΕΙΡΩ, ἐπικ., ἀόρ. ἔπειρα καὶ ἀναύξ. πεῖρα, παθ. παρακ. μόνον μετοχ. πεπαρμένος, η, ον, α, ὑπερσ. γ'. ἐν. πέπαρτο, κυρ. διαπερῶ, τρυπῶ ἀπὸ πέρατος εἰς πέρας, „τρυπῶ πέρα ᾳ πέρα“. Ὅθεν 1) κυρ. διαπερῶ, διαπερονῶ „περονιάζω, καρφώνω“, »κρέα ὀβελοῖσιν» ἐπέρασεν εἰς τοὺς ὀβελοὺς τὰ κρέατα, Η 317, τ 422 κ. ἀ. «ἀμφ' ὀβελοῖσι» ἴδ. λ. ΑΜΦΙ 2, ἀ.). Ὁμοίως «περὶ δουρὶ πεπαρμένη (πάρδαλις)» Φ 577, «ἄλλα τ' ἔπειρον (κρέα)» γ 33, «ἰχθῦς δ' ὡς πείροντες ἀτερπέα δαῖτα φέροντο» ὡσὰν ἰχθῦς περονῶντες (περονιάζοντες) αὐτοὺς (διὰ τριαινῶν) τοὺς ἔφερον ᾳ., κ 124, «τινὰ αἰχμῇ διὰ χειρός» διατρυπῶ τινα εἰς τὴν χεῖρα διὰ τῆς λόγχης, Υ 479. Ὡσαύτως «διά τ' αὐτοῦ πεῖρεν ὀδόντων» Π 405. Παθ. «ἥλοισι πεπαρμένον» μὲ ἥλους πεποικιλμένον (δέπας, σκῆπτρον) Α 246, Λ 633. Τροπ. «ὀδύνῃσι πεπαρμένος» ὑπὸ τῶν πόνων διατετρυπημένος, ὑπὸ διαπεραστικῶν πόνων κατεχόμενος, Ε 399. 2) μεταφ. διέρχομαι, διαπλέω, διασχίζω, «ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα» Ω 8, θ 183, ν 91, 264 «κέλευθον» διέρχομαι, διανύω, 6 434.

ΠΕΙΣΑ, ἡ (πείθω) ποι. ἀντὶ τοῦ πειθώ (κατά τινα παλαιὰν ἐρμηνείαν), ὅ ἐ. ὑπακοή, εὐπείθεια «τῷ ἐν πείσῃ κραδίῃ μένε» ἔμενεν ἡ καρδία του ἐν εὐπειθείᾳ, ἐν ὑπακοῇ, υ 23 †. (Ἐπειδὴ ἡ λ. πειθὼ ἔχει ἄλλως ἐνεργ. σημασ., ὁ Γράσοφ συνάπτει τὴν «ἐν» μετὰ τοῦ «μένε» καὶ θεωρεῖ τὴν δοτ. ὀργαν.: ἐνέμενε διὰ τῆς πειθοῦς. ‖. Ὅλως ἐσφαλμένη γνώμη. Προτιμοτέρα εἶνε ἡ ἄλλη ἑρμηνεία τῶν παλαιῶν ἡ παρὰ τῷ Σχολ. ἕ. ἀνωτ. «κατὰ χώραν· οὐκέτι ἦν ἐν κινήσει, ἀλλ' ἐν δεσμοῖς ἔμενεν», ἐξ ἧς φαίνεται ὅτι ἡ λ. πεῖσα σημαίνει δεσμὸν καὶ ἐτυμολογεῖται ὀρθότατα κατὰ τοὺς νεωτέρους ἐκ τῆς ῥίζης ΠΕΝΘ (πένθ-σα κατὰ τὸ δόκ-σα, δόξα), ἐξ ἧς καὶ πεῖσμα (πένθ-μα καὶ πενθ-ε-ρός).

Πείσανδρος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἀντιμάχου, εἷς τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος φονευθεὶς Λ 122, ἑξ. 2) υἱὸς τοῦ Μαιμάλου, ἡγεμών τις τῶν Μυρμιδόνων, Π 193. 3) εἷς τῶν Τρώων Ν 601 ἑξ. 4) υἱὸς τοῦ Πολύκτορος, εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, σ 299, χ 243.

Πεισηνορίδης, αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Πεισήνορος, ὁ Ὦψ, α 429, 6 347, υ 148.

Πείσηνωρ, ορος, ὁ, 1) πατὴρ τοῦ Κλείτου, εἷς τῶν Τρώων, Ο 445. 2) κῆρυξ τις ἐν Ἰθάκῃ, 6 38.

Πεισίστρατος, ὁ, νεώτατος υἱὸς τοῦ Νέστορος, παρακολουθῶν τὸν Τηλέμαχον μέχρι Φερῶν καὶ Σπάρτης, γ 36, 483, ο 131.

ΠΕΊΣΜΑ, ατος, τό, σχοινίον, καλώδιον, ἰδίως πληθ. τὰ „παλαμάρια“, δι' ὧν ἐκ τῆς πρύμνης δένεται τὸ πλοῖον εἰς τὴν ξηράν, „πρυμάτσα“, («πρυμνήσια», ἴδ. τ. λ., Ὀδ. ζ 269, ι 136 (ἔνθα ὁ Νίτσης ἐκλαμβάνει τὴν λέξ. εἰς τὴν γενικ. σημασίαν (retinaculum), κ 127, ν 77 κ. ἀ.· ἔτι δὲ ᾳ τὸ ἐκ λύγων πλεκτὸν σχοινίον κ 167. (Ἐκ τῆς ῥίζ. ΠΕΝΘ, Σανσκριτ. banth, Γερμ. Band, δεσμεῖν, κυρ. δεσμός).

ΠΕΙΣΟΜΑΙ, μέλ. τοῦ ΠΆΣΧΩ καὶ **πείθω**.

ΠΕΊΚΩ, ἐπικ. ΠΕΊΚΩ (Λατ. pecto) ἐκ τοῦ ἐνες. μόνον προστ. πείκετε καὶ ἐκ τοῦ μέσ. ἀορ. ἀ. μόνον ἡ μετοχ. πεξαμένη, „κτενίζω, ξαίνω“, «εἴρια» σ 316. Μέσ. κτενίζομαι, «χαίτας» Ξ 176.

ΠΕΛΆΑΝ ἴδ. **ΠΕΛΆΖΩ**.

ΠΈΛΑΓΟΣ [.⏑.], εος, τό, ἡ θάλασσα, ᾳ ἰδίως ἡ ἀνοικτὴ θάλασσα, „τὸ πέλαγος“, γ 91, ε 330, «μέγα» Ξ 16, γ 174, 321, πληθ. «ἁλὸς ἐν πελάγεσσιν» ε 335, Υ. Ἀπ. 73. (Ἐτυμολογικῶς κατὰ μὲν τὸν Λόβεκκ συγγενεύει μὲ τὸ πλάξ, Λατ. aequor διὰ τὸ ἐπίπεδον τῆς ἐπιφανείας· κατ' ἄλλους δὲ παράγεται ἐκ τοῦ πελάζω =πλάζω διὰ τὴν συντριβὴν ἢ πλῆξιν τῶν κυμάτων πρὸς τὴν ἀκτήν, ἢ μᾶλλον ἐν γένει διὰ τὴν ἐν τῷ πελάγει σφοδρὰν κύμανσιν ἢ σύγκρουσιν τῶν κυμάτων. Ταῦτα κατὰ τὸν Κούρτιον, ὅστις ἐναντίον τοῦ Λόβεκκ τεκμήριον φέρει τὴν φρ. «ἁλὸς ἐν πελάγεσσιν» εἰς τὰ κύματα τῆς θαλάσσης, ᾳ τὸ τοῦ Πινδ. Πυθ. 4, 251 «Ὠκεανοῦ πελάγεσσι»).

ΠΕΛΆΓΩΝ [.⏑.], ονος, ὁ, 1) ἡγεμών τις τῶν Πυλίων Δ 295· 2) εἷς τῶν Λυκίων, ἑταῖρος τοῦ Σαρπηδόνος Ε 695.

ΠΕΛΆΖΩ (πέλας), ποι. ᾳ παρ' Ἡροδότῳ, ἀόρ. ἀ. ἐπέλασα ᾳ ἐπ. πέλασα (σσ), προστ. δυϊκ. πελάσσετον ἀντὶ τοῦ: πελάσατον, Κ 442, μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐπελασάμην μὲ σημ. μεταβ., ἐξ οὗ εὐκτ. γ'. πληθ. Ἰων. καὶ ἐπ. πελασσαίατο Ρ 341, μέσ. ἀόρ. συγκεκομ. ἐπλήμην μὲ ἀμετάβ. σημασίαν, ἐξ οὗ πλῆτο, Ξ 438 κ. ἄ. πλχ., γ'. πληθ. πλῆντο Ξ 468, θ 57, ἔπληντο Δ 449, Θ 63, παθ. παρακ. πεπλημένος μ 108, παθ. ἀόρ. ἐπελάσθην, γ'. πληθ. ἐπ. ᾳ Δωρ. πέλασθεν, Μ 420. Ἔτι δὲ ᾳ ἕτερος ποι. τύπος **ΠΕΛΆΩ**, ἀπρφ. πελάαν, Ὑμ. 6 (7), 44. Α'.) Ἐνεργ. 1) μεταβ. πλησιάζω, προσπελάζω, προσεγγίζω, προσάγω, ἔμψυχόν τε ᾳ ἄψυχον μετὰ αἰτ. καὶ δοτ. «τινὰ ἢ τί τινι» Β 744, γ 300 κ. ἄ. «νευρὴν μαζῷ» πλησιάζω ἢ σύρω τὴν

νευρὰν (τοῦ τόξου) πρὸς τὸ στῆθος Δ 123, «τινὰ χθονί» πλησιάζω τινὰ εἰς τὴν γῆν, ὅ ἐ. ἐξαπλώνω κατὰ γῆς Θ 277 κ. ἀ., ὡσαύτως «οὔδει» Ψ 719, ἄνευ αἰτιατ. Ψ 779, «ἱστὸν ἱστοδόκῃ» πλησιάζω, καταβάζω, Α 434· τροπ. «τινὰ ὀδύνῃσιν» ἐμβάλλω Ε 766· ἀπολ. «ἐπεί ῥ' ἐπέλασσέ γε δαίμων» ἀφ' οὗ ὁ θεὸς ἔῤῥιψε τὸν ἕνα κατὰ τοῦ ἄλλου, ἐμὲ κατὰ σοῦ, Ο 418, Φ 93. Ἀντὶ τῆς δοτ. τίθεται ἐν τῇ Ὀδ. καὶ «εἴς τι» η 254, μ 448 («κτήματα δ' ἐν σπήεσσι πελάσσετε» ἐγράφετο ἐν τῷ κ 404, 424 πρὸ τοῦ Βεκκ., ὅστις πρὸς ἀποφυγὴν τῆς τοιαύτης συντάξεως διώρθωσεν ἐξ ἰδίας εἰκασίας: κτ. δὲ σπήεσσι καὶ ἀπεδέχθησαν τὴν διόρθωσιν πάντες οἱ μετ' αὐτὸν ἐκδόται, πλὴν τοῦ Ἀμεΐς, ἐμμείναντος κατ' ὀρθὸν λόγον εἰς τὴν παραδεδομένην γραφήν), «τινὰ οὐδάς δε» κ 440, «τινὰ δεῦρο» ε 111, 134. 2) ἀμετάβ. πλησιάζω, ἔρχομαι πλησίον, προσέρχομαι, „σιμώνω" «νήεσσι» Μ 112. Β'.) Παθ. μετὰ συγκεκομ. μέσ. ἀορ. ἀμεταβάτως, 1) προσεγγίζω, προσεπελάζομαι, προσέρχομαι, ἀπολ. Μ 420, μετὰ δοτ. «θώρηκι» Ε 282, «πλῆτο χθονί» ἔπεσε κατὰ γῆς Ξ 438, «οὔδεϊ» Ξ 468, «ἀσπίδες ἔπληντ' ἀλλήλῃσιν» αἱ ἀσπίδες συνεπλησίαζον, συνωθοῦντο πρὸς ἀλλήλας Δ 449. Γ'.) Μέσ. μόνον ἐν τῷ μέσ. ἀορ. ἁ. πλησιάζω εἴς τι τῶν ἑμαυτοῦ, «Πάτροκλον νηυσὶ πελασαίατο» εἰς τὰς ναῦς των, Ρ 341.

ΠΈΛΑΣ, ἐπίῤῥ. πλησίον, „σιμά, κοντά" Ὀδ. κ 516, μετὰ γεν. ο 257.

ΠΕΛΑΣΓΙΚΌΣ, ἡ, ὁν, 1) «τὸ Πελασγικὸν Ἄργος», ἴδ. Ἄργος 2). 2) «ὁ Πελασγικός» ἐπίθ. τοῦ Διὸς τοῦ Δωδωναίου, Π 233, ἴδ. τὴν ἑπομ. λ.

ΠΕΛΑΣΓΟΊ, οἱ, (ἐνικ. Πελασγὸς Β 443, Ρ 288), ἀρχαιότατοι κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος, ἐπεκταθέντες ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτῶν κατοικίας τῆς περὶ τὴν Δωδώνην τῆς Ἠπείρου Β 681 εἰς τὴν Θεσσαλίαν, Βοιωτίαν, Ἀττικὴν καὶ μέρος τῆς Πελοποννήσου, μάλιστα δὲ τὴν Ἀργολίδα καὶ Ἀρκαδίαν. Ἦτο ἔθνος εἰρηνικὸν καὶ γεωργικόν, τὸ ὁποῖον ἂν καὶ εἶχε τὰς ἰσχυρὰς ἐκείνας βραχώδεις ἀκροπόλεις (λαρίσσας) δὲν ἠδυνήθη ἐπὶ μακρὸν χρόνον νὰ ἀντιστῇ εἰς τὰς ἀλλεπαλλήλους ἐπιδρομὰς ἄλλων πολεμικῶν φυλῶν, καὶ διὰ τοῦτο οἱ μὲν ὑποταγέντες συνεχωνεύθησαν μετ' αὐτῶν, οἱ δὲ ἀπεχώρησαν εἰς ἀποικίας. Διὸ καὶ εὑρίσκονται Πελασγοὶ ἐν τῇ Μ. Ἀσίᾳ (περὶ τὴν Κύμην, ἔνθα ἡ Λάρισσα) σύμμαχοι τῶν Τρώων Β 840, Κ 429, ἐν Κρήτῃ τ 177 καὶ ἀλλαχοῦ, ὑπ' ἄλλων συγγραφέων μνημονευόμενοι. Περὶ τῆς τεκτονικῆς αὐτῶν δεξιότητος μαρτυροῦσι τὰ μέχρι τῆς σήμερον ἔτι σωζόμενα ὀγκώδη λείψανα τῶν πετρωδῶν ἀκροπόλεων αὐτῶν, τὰ λεγόμενα Κυκλώπεια τείχη, ἐν Ἄργει, Τίρυνθι, Μυκήναις κ. ἀλχ. Διάφοροι τούτων θεωροῦνται οἱ Τυῤῥηνικοὶ Πελασγοί, εἰς οὓς ἡ μᾶλλον ἀριθμεῖ ἡ ἐκ τοῦ πελάζω=πλάζω ἐτυμολογία, ὡς πειρατικὸν βίον μετερχομένους ἡ κατὰ θάλασσαν πλανωμένους. Ὑπάρχουσιν ὅμως ἡ ἄλλαι ἐτυμολογίαι οὐχ ἧττον ἀμφίβολοι ἡ ἄτοποι, (ἡ. οἷον ἡ ἐκ τοῦ πάλαι καὶ γέγαα, οἱονεί: Παλαιγενεῖς, ἡ ἐκ τοῦ πελὸς (=μέλας, φαιὸς) καὶ ἄργος (πεδιάς), οἱονεί: κάτοικοι τῶν χαμηλῶν πεδιάδων, ἡ ἐκ τοῦ πέλω καὶ ἄργος: διατρίβοντες ἐν τοῖς πεδίοις). Ὁ μῦθος παραδίδει ὡς γενάρχην τοῦ ἔθνους τούτου τὸν Πελασγόν, αὐτόχθονα κατὰ τὴν Ἀρκαδικὴν παράδοσιν, κατὰ δὲ τὸν Αἰσχύλον Ἱκέτ. 266 υἱὸν τοῦ Παλαίχθονος, ὅστις ἐβασίλευεν ἐν Ἄργει, ὅτε ἐπῆλθεν ὁ Δαναός· κατ' ἄλλην δὲ παράδοσιν ἦτο υἱὸς τοῦ Διὸς ἡ τῆς Νιόβης.

*ΠΕΛΆΩ, ἴδ. ΠΕΛΆΖΩ.

ΠΈΛΕΘΡΟΝ, τό, ἐπ. ἀντὶ τοῦ πλέθρον, ὅπερ ὡς μέτρον μήκους ἰσοῦτο μὲ 100 Ἑλλην. πόδας ἢ $^1/_6$ τοῦ σταδίου, ὡς μέτρον δὲ ἐπιφανείας περιεῖχε 10000 τετραγ. ποδῶν· «ἑπτὰ» ἢ «ἐννέα πλέθρα» ἐκφράζει τὴν ὑπερμεγέθη ἔκτασιν, τὴν ὁποίαν κατεῖχον ἐξηπλωμένοι ὁ Ἄρης καὶ Τιτυός, ὡς ἂν ἔλεγέ τις 7 ἢ 9 στρέμματα, Φ 407, λ 577.

ΠΈΛΕΙΑ, ἡ (πελός, πέλειος) „ἀγριοπεριστερά", διὰ τὸ κυανόμελαν χρῶμά της οὕτως ὀνομασθεῖσα, σύμβολον τῆς δειλίας, Φ 493, μ 62, υ 243, χ 468 ο 527.

ΠΕΛΕΙΆΣ, ΆΔΟΣ, ἡ=ΠΈΛΕΙΑ, μόνον πληθ. Ε 778, Λ 634.

ΠΕΛΕΚΆΩ (πέλεκυς), ἐκ τοῦ ἀόρ. ἁ. μόνον γ'. ἐν. ἐπ. πελέκκησεν, διὰ πελέκεως κόπτω, „πελεκῶ", «χαλκῷ δοῦρα» ε 244 †.

ΠΈΛΕΚΟΝ, τό, ἐπ. πέλεκκον (πέλεκυς) ὁ στειλεός, τὸ „στειλιάρι" τοῦ πελέκεως, Ν 612 †.

ΠΈΛΕΚΥΣ, ΕΟΣ, ὁ, δοτ. πληθ. ἐπ. πελέκεσσι, πέλεκυς, „ἀξίνη, τσεκοῦρι" (Λατ.) καὶ ἰδίως ὁ πέλεκυς τῶν ὑλοτόμων καὶ ξυλουργῶν (πρὸς ἀποκοπὴν δένδρων ἢ πελέκησιν ξύλων) Ν 391, Ψ 114· ἦτο δίστομος, «ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένος» ε 234 (ἔνθα ὁ Γράσοφ ἐννοεῖ πέλεκυν ἀφ' ἑνὸς μὲν ὀξὺν καὶ κοπτερόν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀμβλὺν καὶ κρουστικὸν ἐπιτήδειον εἰς τὸ εἰσωθεῖν καὶ εἰσκρούειν τοὺς σφῆνας, δι' ὧν σχίζονται τὰ μεγάλα ξύλα)· ἔτι δὲ πέλεκυς θυτικός, δι' οὗ ἀπετέμνοντο οἱ τράχηλοι τῶν θυμάτων, Ρ 520, γ 449. Οἱ Τρῶες προσβάλλοντες τὰς ναῦς τῶν Ἀχαιῶν μεταχειρίζονται πελέκεις Ο 711, πρβλ. λ. ΑΞΊΝΗ. Ὡς σύμβολον τοῦ σκληροῦ ἡ ἀδαμάστου ἤθους Γ 60. Ἐν τοῖς τ 573, 578, φ 120 (ἡ. οὐχὶ δὲ ἡ Ψ 851), οἱ πελέκεις εἶνε μόνον αἱ κεφαλαὶ τῶν πελέκεων ἄνευ στειλεῶν, αἵτινες ἵσταντο κατὰ σειρὰν κατὰ τὸ κοπτερὸν μέρος εἰς τὴν γῆν ἐμπεπηγμέναι, ὥστε νὰ δύναται διὰ τῶν ὀπῶν, τῶν πρὸς ὑποδοχὴν τῶν στειλεῶν, νὰ διατοξεύσῃ τις· κατ' ἄλλους δὲ ἦσαν σιδήριά τινα πελεκοειδῆ ἐπίτηδες πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ἀγωνίσματος τούτου κατεσκευασμένα.

ΠΕΛΕΜΊΖΩ, ἀπρφ. ἐπ. -έμεν, παρατ. παθ. γ'.

ἐν. πελεμίζετο, ἀόρ. ἀ. γ'. ἐν. ἐπικ. πελέμιξεν, ἀπρφ. -ξαι, ἀόρ. παθ. ἐπ. γ'. ἐν. πελεμίχθη, 1) Ἐνεργ. σείω, πάλλω, κραδαίνω, τινάσσω, «οὐρίαχον» Ν 443, «σάκος» Π 108, «ὕλην» Π 766, «μελίην» Φ 176, «τόξον» λυγίζω ἵνα ἐντείνω αὐτό, φ 125 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.).

2) Παθ. σφόδρα κινοῦμαι, πάλλομαι, σείομαι, κραδαίνομαι, „τρεμουλιάζω", περὶ τοῦ Ὀλύμπου σειομένου ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ βαδίζοντος Διός Θ 443. Ἰδίως (καὶ μάλιστα ὁ ἀόρ.) τινάσσομαι, ἀπωθοῦμαι, κλονίζομαι, «ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη» ὑποχωρήσας ἐτινάχθη, ὅ ἐ. μετὰ τιναγμῶν κλονιζόμενος ὑπεχώρησε Δ 535, Ε 626, «ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη» ἐτρεμούλιαξε Π 612, Ρ 528, ἔνθα τὸ «ἐπὶ» ἢ ὡς ἐπίρ. πρέπει νὰ ἐκληφθῇ ἢ μετὰ τοῦ ῥήματος «πελεμ.» νὰ συναφθῇ. (Κατὰ τὸν Λόβεκκ. παράγεται ἐκ τῆς ῥίζ. πελ–, ἐξ ἧς τὸ πλήσσω καὶ πλάζω. Ὡσαύτως καὶ κατὰ τὸν Κούρτιον).

ΠΕΛΕΣΚΕΟ, ΠΕΛΕΥ ἴδ. ΠΕΛΩ.

Πελίης, ao, ὁ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ Πελίας, υἱὸς τοῦ Κρηθέως ἢ κατ' ἄλλον μῦθον τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Τυροῦς, βασιλεὺς τῆς Ἰωλκοῦ, Ἔλαβε δὲ τὴν βασιλείαν ταύτην, ἀφαιρέσας αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Αἴσονος· πρὸς πλείονα δὲ ἀσφάλειαν ἐξεδίωξε καὶ τὸν ἄλλον ἀδελφὸν Νηλέα. Τὸν δὲ υἱὸν τοῦ Αἴσονος ἠνάγκασε νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν κατὰ τῆς Κολχίδος (ἀργοναυτικὴν) ἐκστρατείαν, λ 254 ἑξ. Β 715.

ΠΕΛΑ, ἡ, ποι. „κάδη, κάδος καρδάρι", ἀγγεῖον εἰς ὑποδοχὴν τοῦ ἀμελγομένου γάλακτος, Π 642 †.

Πελλήνη, ἡ, πόλις τῆς Ἀχαΐας μεταξὺ Σικυῶνος καὶ Αἰγείρας, ἐπὶ Στράβωνος (8, 7, 5) φρούριον, τὴν σήμερον δὲ ἐρείπιά τινα παρὰ τὸ χωρίον Ζοῦγρα, Β 574

Πελοπόννησος, ἡ, ἡ καὶ σήμερον ὡσαύτως ὑπὸ τῶν λογιωτέρων, ὑπὸ δὲ τῶν χυδαιοτέρων „Μοριάς" καλουμένη Ἑλληνικὴ χερσόνησος, ἐκ τοῦ Πέλοπος λαβοῦσα τὸ ὄνομα, ἴδ. τ. λ. (πρότερον δ' ἐκαλεῖτο Ἀπία, Πελασγία, Ἄργος), Ὑ. Ἀπ. 250, 290.

Πέλοψ, οπος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ταντάλου, ἀνὴρ τῆς Ἱπποδαμείας, πατὴρ τοῦ Ἀτρέως, Θυέστου κ.λ. Ἐκ τῆς Φρυγίας διωχθεὶς ἦλθε μετ' ἀποίκων εἰς τὴν Ἤλιδα πρὸς τὸν βασιλέα Οἰνόμαον, νικήσας δὲ ἐν ἱπποδρομικῷ ἀγῶνι ἔλαβε τὴν θυγατέρα του Ἱπποδάμειαν καὶ τὸ βασίλειον τῆς Ἤλιδος, ἐξέτεινε δὲ τὸ ἑαυτοῦ κράτος ἐπὶ τοσοῦτον μέγα μέρος τῆς Πελοποννήσου, ὥστε ὅλη αὕτη ἡ χερσόνησος ἀπ' αὐτοῦ ὠνομάσθη, Β 104 ἑξ.

ΠΕΛΩ καὶ ὡς μέσ. ἀποθ. ΠΕΛΟΜΑΙ, Δωρ. καὶ ποι., μόνον κατ' ἐνεργ. καὶ παρατ. Καὶ τοῦ μὲν ἐνεργ. ἐνες. γ'. ἐν. πέλει καὶ τοῦ παρατ. πέλεν ἢ τηρουμένης τῆς αὐξήσεως· κατὰ συγκοπὴν ἔπλε Μ 11, ὑποτ. καὶ εὐκτ. εὔχρηστος μόνον ἐκ τοῦ μέσ. τύπου· τοῦ δὲ μέσου εὐχρηστότατος εἶναι ὁ ἐνες. καὶ παρατατ. καὶ μάλιστα τὸ γ'. ἐνικ. κατὰ συγκοπὴν ἔπλετο, 6'. ἐνικ. ἔπλεο Α 418, Χ 281, πολλάκις δὲ κατὰ τὴν Ἰων. συναίρεσιν ἔπλευ. Θαμιστικὸς τύπος τοῦ 6'. ἐνικοῦ τοῦ παρατ. πελέσκεο Χ 433. Προς. Ἰων. πέλευ (ἀντὶ τοῦ: πέλου) Ω 219. 1) κυρ. σπαν. κινοῦμαι, ἐγείρομαι, «κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό» ἐγείρεται πρὸ τοῦ οὐρανοῦ, ἑπομ. ὑπὸ τὸν οὐρανόν, Γ 3, «τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται» κινοῦνται ὑπεράνω τῶν ἀνθρώπων, ἐπίκεινται, ἐπαπειλοῦσι τοὺς ἀνθρώπους, ν 60, πρβλ. ο 408, «ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο βέλος πέλεται» Λ 392. (‖. Αὕτη μὲν εἶναι βεβαίως ἡ κυρ. σημ. τοῦ ῥήματος· ἀλλὰ τὰ ἀνωτέρω χωρία δύνανται ἐπίσης ὀρθῶς, εἰμὴ καὶ ὀρθότερον, νὰ ἑρμηνευθῶσι καὶ κατά τινα τῶν ἑπομένων σημασιῶν). 2) συνήθ. ἀντὶ τοῦ εἰμί, εἶμαι, ᾖ ἀ.) εἶμαι, ὑπάρχω, ἐπικρατῶ, συνυπονοουμένης καί τινος κινήσεως ἢ διαρκείας, ὡς τὸ Λατ. versari, locum habere, οἷον «οἰμωγὴ καὶ εὐχωλὴ πέλεν» ἐπεκράτει, ἠκούετο, Δ 450, «ἔπλετο ἔργον ἄπασιν» τώρα εὑρέθη, ὑπάρχει ἔργον δι' ὅλους; Μ 271, «κήδε' ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει» εἰς ὅσα ὑπόκεινται οἱ ἄνθρωποι, Ι 592 κ. ἀ. πλχ. «γῆρας καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται» ἐπικρέμανται εἰς τοὺς ἀνθρώπους, „ἔχουν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὸ κεφάλι των" ν 60, πρβλ. ο 408, «τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν» ἐκ τούτου δὲ ἐξήρχετο, ἐξετείνετο ἀργυροῦς ῥυμός, Ε 729, «σέο δ' ἐκ πάντα πέλονται» ἐκ σοῦ πάντα ὑπάρχουσι, προέρχονται, Ν 632. 6'.) μετὰ ἐπιθέτων ὡς συνδετικὸν [ἐστίν] «τοῦτο δὲ οἰκτιστον πέλεται βροτοῖσι» τοῦτο δὰ εἶνε οἰκτρότατον εἰς (διὰ) τοὺς θνητούς, Χ 76, «οὐ μέν πως ἄλιον πέλει ὅρκιον» Δ 158, Ο 38, «ὡς φίλον ἔπλετο θυμῷ» Η 31 κ. ἀ., ὅθεν μετὰ μετοχῆς χρησιμεύει εἰς περιφράσεις χρόνων τῆς ὁριστ. «ἐμεῖο λελασμένος ἔπλευ» Ψ 69· μετὰ ἐπίρ. «κακῶς πέλει αὐτῇ» αὐτὴ κακῶς ἔχει, ταλαιπωρεῖται Ι 324. 3) γίνομαι καὶ μάλιστα ὁ παρατ. «νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων ἔπλεο» ἔγεινες (καὶ ἑπομ. εἶσαι ἀκόμη) κτλ. Α 418. Ὡσαύτως «εἰ δή ῥ' ἐθέλεις καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ» Β 480, Ξ 337, 6 364, ν 145 κ. ἀ. Ἐνταῦθα δέ τινες ὑπάγουσι καὶ τὰ Χ 443, Ω 219, 524, α 393, ὅπου κεῖται ὁ ἐνεστώς. Ἀλλ' ἐν τούτοις δύναται τὸ πέλομαι νὰ ἑρμηνευθῇ κατὰ τὴν συνήθη σημασ. εἶμαι. (Τὴν τελευταίαν σημ. δὲν θέλουσί τινες νὰ ἀποδεχθῶσιν· ἀλλὰ τότε θὰ ἦτο δυσεξήγητος ἡ ἐν τοῖς ἀνωτέρω χωρίοις χρῆσις τοῦ παρατατ. ἀντὶ τοῦ ἐνες., ἐκτὸς ἐάν τις θεωρήσῃ μετὰ τοῦ Κρυγέρου τὸ «ἔπλετο» ὡς ἀόριστον (‖. εἰς τὴν σημασίαν τοῦ καθομιλουμένου „τί ἦταν πάλιν τοῦτο;", τὸ ὁποῖον πολλάκις μεταχειριζόμεθα ἐπὶ ἐνεστῶτος), καθὼς καὶ ὁ Ἀμεῖς νομίζει).

ΠΕΛΩΡ, ἐπικ., μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ., τέ-

ρας, τεράστιόν τι πρᾶγμα, οἷον οἱ Κύκλωπες, ι 428, ἡ Σκύλλα, μ 87, ὁ ὄφις Πύθων, Ὑ. Ἀπ. 374, ὁ Ἥφαιστος, Σ 410, δελφίς τις Ὑ. Ἀπ. 401. Ἐκ τούτου

πελώριος, η, ον, ποιητ., τεράστιος, γιγάντειος, ὑπερμεγέθης, οὐ μόνον ἐπὶ προσώπων, «Ἄρης, Ἀΐδης, Ὠρίων, Πολύφημος, Αἴας, Ἕκτωρ, Ἀχιλλεύς, Περίφας» Ὅμ. πλχ., ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πραγμάτων, «ἔγχος» Ε 594, Θ 424, «λᾶας» λ 594, «κύματα» γ 290, «τεύχεα» Κ 439, Σ 83, «θαῦμα» μέγα θαῦμα, ι 190.

πέλωρον, τό, ποιητ. = πέλωρ, ὅπ. ἴδ., οὕτως λέγεται ἡ Γοργώ, Ε 741, λ 634, μεγάλη τις ἔλαφος, κ 168, «δεινὰ πέλωρα» τὰ φοβερὰ σημεῖα (καὶ τέρατα) τῶν θεῶν, Β 321, «αἰνὰ πέλωρα» τὰ γητευμένα θηρία τῆς Κίρκης, κ 219.

πέλωρος, ον, ἐπικ. = πελώριος, ὅπ. ἴδ., «δράκων» Μ 202, «χήν» ο 161, «τοῖα πέλωρα βιβᾷ» βαδίζει τοιαῦτα πελώρια βήματα, Ὑ. Ἑρμ. 225, «αὐτόν τε πέλωρον» καὶ τὸ πελώριον αὐτοῦ ἀνάστημα (τοῦ Κύκλωπος) ι 259. (Παρ' Ἡσιόδῳ εὑρίσκεται καὶ τὸ θηλ. πελώρη).

πεμπάζομαι, μέσ. (πέμπε = πέντε), μόνον ἐν τῷ γ'. ἐνικ. τῆς συνεσταλμ. ὑποτ. τοῦ μέσ. ἀορ. πεμπάσσεται, ἀριθμῷ εἰς τοὺς πέντε δακτύλους, ἢ ἀνὰ πέντε, κατὰ πεντάδας ἀριθμῷ, ἐν γένει ἀριθμῷ, δ 412 †.

πεμπταῖος, η, ον, κατὰ τὴν πέμπτην ἡμέραν γινόμενος, ἐπίθ. ἀντὶ ἐπιῤῥήμ. (κατὰ) τὴν πέμπτην ἡμέραν, ξ 257 †. Ἐκ τοῦ

πέμπτος, η, ον (πέμπε = πέντε), πέμπτος, Π 197 κ. ἀ., Ὑ. Ἀφρ. 278, «πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην» ὡς πέμπτος μεταξὺ αὐτῶν κατελέγην, ε 335.

πέμπω, μέλ. πέμψω, ἀόρ. ἔπεμψα ᾗ ἀναύξ. πέμψα, ἐνεργ. καὶ μέσ. πέμπω, στέλλω. 1) ἐκπέμπω, (ἐξ)αποστέλλω, ἐπὶ προσώπων ᾗ πραγμάτων, «κήρυκας» Ἰλ. πλχ., «εἵματα καὶ σῖτον, οἰωνόν κ. τ. τ.», Ὅμ. πλχ. Τὸ τέρμα τῆς κινήσεως ἐκφέρεται κατὰ δοτικ., μάλιστα ἐπὶ πραγμάτων, οἷον «κακόν τινι» Ο 109, καὶ μετ' αἰτ. ἐμπροθέτου «ἐς Χρύσην, ἐς πόλεμον» Α 390, Σ 237, «ἐς πατρίδα» ρ 149 κ. ἀ., «ἐπί τινα» Κ 464· ἀλλὰ καὶ «ἐπί τινι» πρός τινα, Β 6, «προτὶ ἄστυ» Γ 116· ἢ δι' ἐπιῤῥημάτων, «ἐνθάδε, οἴκαδε, πόλεμόνδε, ὄνδε δόμονδε, θύραζε, Ἀϊδόσδε» Ὅμ. πλχ. Ἡ δὲ ὁρμὴ τῆς κινήσεως ἐκφέρεται διὰ τῆς «ἐκ» Ι 253, λ 635, ἢ «ἀπό» Π 447. Ὁ σκοπὸς τῆς ἀποστολῆς ἐκφέρεται δι' ἀπαρεμφ., «φέρειν» Π 454, «ἔπεσθαι» Π 575, «νέεσθαι» Σ 240, δ 8, ν 406, «ἱκάνειν» δ 29, ὡσαύτως «ἄγειν, κομίζειν κ. τ. τ.» 2) ἀποπέμπω, ἀφίνω τινὰ ἵνα ἐπιστρέψῃ, Ω 780, δ 29 κ. ἀ. μάλιστα τῆς Ὀδ. 3) προπέμπω, συνοδεύω, Ι 390, δ 560, ζ 255, π 228, υ 188, καὶ ἐπὶ θείας συνοδείας, λ 626.

πεμπώβολον, τό (πέμπε = πέντε, ὀβολός = ὀβελός), ἐργαλεῖον μαγειρικὸν εἰς ὄπτησιν τῶν κρεῶν χρήσιμον, ἐκ πέντε ὀβελῶν συγκείμενον, (‖. οἱονεὶ „πεντάσουβλον" κατὰ τὸν Εὐσάθιον, ὅσις μάλιστα νομίζει ὅτι καὶ λέξις καὶ χρῆσις εἶνε Αἰολικαί, οἱ δὲ ἄλλοι Ἕλληνες μετεχειρίζοντο τριώβολα, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε αἱ μεγάλαι σιδηραῖ σοῦβλαι ἔχουσι περὶ τὸ μέσον δύω ἄλλους βραχυτέρους ὀβελοὺς παραλλήλως προεξέχοντας), μόνον ἐν τῷ Α 463 καὶ γ 460.

πενθερός, ὁ (ἐκ τῆς ῥίζ. πενθ-, ἐξ ἧς καὶ τὸ πεῖσμα, ὅπ. ἴδ.), κυρ. ὁ συνδεδεμένος, συγγενὴς· ὅθεν ἰδίως ὁ τῆς γυναικὸς πατήρ, „πεθερός", Ζ 170, θ 582.

πενθέω, γ'. δυϊκ. πενθείετον ἀντὶ τοῦ πενθέετον, πενθεῖτον, Ψ 283, ἀπαρφ. τοῦ ἐνες. πενθήμεναι ἐπικ. ἀντὶ τοῦ πενθεῖν, σ 174, τ 120, ἀόρ. ἀ. ἀπαρφ. πενθῆσαι· ἀ.) ἀμετάβ. ἔχω πένθος, πενθῶ, σ 174, τ 120· β'.) μεταβ. πενθῶ, „κλαίω" τινά, Ψ 283, «νέκυν γαστέρι» τὸν νεκρὸν διὰ τῆς κοιλίας, ὅ ἐ. νηςείας, Τ 225. Ἐκ τοῦ

πένθος, εος, τό, κυρίως πάθημα, εἶτα δὲ καὶ τὸ πένθος, λύπη, ἄλγος διά τι πάθημα, Ὅμ. πλχ., «πένθος τινός» λύπη διά τινα, Λ 249, ω 423.

πενίη, ἡ (πένομαι), πενία, ἔνδεια, „πτώχια", ξ 157 †.

πενιχρός, ή, όν, εὐτελής, πτωχαλέος, „πτωχικός", γ 348 †. Ἐκ τοῦ

πένομαι, ἀποθ., μόνον κατ' ἐνεστ. ᾗ παρατ., κυρ. ἀ.) ἀμετάβ. „κοπιάζω", ἀσχολοῦμαι, κ 348, «περί τι» δ 624· β'.) μεταβ. παρασκευάζω, φιλοπονῶ, ἑτοιμάζω, «τά, ταῦτα» Α 318, Τ 200, ν 394, ω 407· ἰδίως «δαῖτα, δεῖπνον» Σ 558, γ 428 κ. ἄ. πλχ. Ταύτας τὰς σημασίας ἔχει τὸ ῥῆμα μόνον παρὰ τοῖς ἐπικοῖς.

πενταέτηρος [.⏑...] (πενταΓέτ.), ον, ἐπικ. (πέντε, ἔτος), πενταετής, πέντε ἐτῶν, «βοῦς, ὗς» Β 403, Η 315, ξ 419.

πενταετίς [.⏑..], ίδος (π., ἔτος), πενταετής. Τούτου τὸ οὐδέτ. ἐπιῤῥηματικῶς **πενταέτες** (πενταΓετες), ἐπὶ πέντε ἔτη, γ 115 †.

πένταχα [.⏑⏑], ἐπίῤῥ. πενταχῶς, εἰς πέντε μέρη «κοσμηθέντες», Μ 87 †. Διὰ τοῦ ἀχρήστου πένταχος ἐκ τοῦ

πέντε, ἄκλ., „πέντε", Κ 317, γ 299 κ. ἀ.

πεντήκοντα, ἄκλ., πεντήκοντα, „πενῆντα" (‖. κατ' εὐφωνικὴν συγκοπὴν ἐκ τοῦ: πεντήκοντα ἀντὶ τοῦ: πεντῆντα), Ὅμ. πλχ.

πεντηκοντόγυος [....⏑.], ον, «τέμενος» κτῆμα πεντήκοντα στρεμμάτων, Ι 579 †. (Ἐκ τοῦ πεντήκοντα καὶ γύα, γύης, ὅπερ κατά τινα μὲν Σχολιαστ. εἶνε μέτρον ἐκτάσεως ὀλίγον μικρότερον τῶν δέκα ὀργυιῶν· κατ' ἄλλον δέ τινα = πλέθρον).

πεντηκόσιοι, αι, α, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ πεντακόσιοι, αι, α, γ 7 †.

ΠΕΠΑΘΥΙΑ, ἴδ. ΠΆΣΧΩ.

*ΠΕΠΑΊΝΩ (πέπων), „ὡριμάζω", ὅ ἐ. κάμνω ὥριμον. Παθ. „ὡριμάζω", γίνομαι ὥριμος, ἐν τῷ γ'. πληθ. τοῦ ἀορ. ἀ. τῆς εὐκτ. «πεπανθεῖεν» Ἐπιγ. 14, 3.

ΠΕΠΆΛΑΓΜΑΙ, ἴδ. ΠΑΛΆΣΣΩ.

*ΠΕΠΆΡΗΟΣ, ἡ, μία τῶν βορείων σποράδων νήσων τοῦ Αἰγαίου, περιβόητος διὰ τοὺς οἴνους αὐτῆς, τὴν σήμερον „Σκόπελος", Ὑ. Ἀπ. 32.

ΠΕΠΑΡΜΈΝΟΣ, ἴδ. ΠΕΊΡΩ.

ΠΕΠΆΣΜΗΝ, ἴδ. ΠΑΤΈΟΜΑΙ.

ΠΕΠΕΡΗΜΈΝΟΣ, ἴδ. ΠΕΡΆΩ.

ΠΈΠΗΓΕ, ἴδ. ΠΉΓΝΥΜΙ.

ΠΕΠΙΘΕΙΝ, ΠΈΠΙΟΜΕΝ, ΠΕΠΙΘΗΣΩ, ἴδ. ΠΕΊΘΩ ἢ ΠΙΘΈΩ.

ΠΈΠΛΗΓΟΝ, ΠΕΠΛΗΓΏΣ, ἴδ. ΠΛΗΣΣΩ.

ΠΕΠΛΗΜΈΝΟΣ, ἴδ. ΠΕΛΆΖΩ.

ΠΈΠΛΟΣ, ὁ, κατ' ἀρχὰς πᾶν ὕφασμα, ὅθεν κάλυμμα, „σκέπασμα", δι' οὗ καλύπτεται τὸ ἅρμα Ε 194, ἡ νεκρικὴ λάρναξ Ω 796, οἱ θρόνοι η 96. Ἰδίως γυναικεῖός τις ἐπενδύτης, κανονικὰς πτυχὰς ἔχων, καὶ περὶ τὸ σῶμα οὕτω προσαρμοζόμενος καὶ διὰ περονῶν συγκρατούμενος, ὥστε τὸ ἀνώτερον αὐτοῦ μέρος ἐκάλυπτε μὲν τὸ στῆθος καὶ τὰ νῶτα, ἄφινε δὲ γυμνοὺς τοὺς βραχίονας, Ε 425, 734, ζ 38, σ 292.

ΠΈΠΝΥΜΑΙ, ἴδ. ΠΝΈΩ.

ΠΕΠΟΙΘΑ, ἴδ. ΠΕΊΘΩ.

ΠΕΠΟΝΘΑ, ΠΕΠΟΣΘΕ, ἴδ. ΠΆΣΧΩ.

ΠΕΠΟΤΗΤΑΙ, ἴδ. ΠΟΤΆΟΜΑΙ.

ΠΕΠΡΩΜΈΝΟΣ, ΠΈΠΡΩΤΟ, ἴδ. ΠΟΡ.

ΠΈΠΤΑΜΑΙ, ἴδ. ΠΕΤΆΝΥΜΙ.

ΠΕΠΤΕΩΤΑ, ἴδ. ΠΊΠΤΩ.

ΠΕΠΤΗΏΣ, ἴδ. ΠΤΗΣΣΩ.

ΠΕΠΥΘΟΙΤΟ, ΠΈΠΥΣΜΑΙ, ἴδ. ΠΥΝΘΆΝΟΜΑΙ.

ΠΈΠΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ, ἡ (πέσσω), κυρ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ψημένος, ὅθεν ὥριμος, „ψημένος", παρ' Ὁμ. πάντοτε μεταφορ. ἐν ταῖς προσφωνήσεσιν, εἴτε ὡς ἐπίθετον εἴτε ὡς οὐσιαστικόν· ἀ.) ἀγαθός, βέλτιστος, „καλός, ἀγαπητός", «πέπων Καπανηιάδη» Ε 109, ὁ Πολύφημος προσφωνεῖ τὸν κριόν του, «κριὲ πέπον» ι 447· ὡς οὐσιας. «ὦ πέπον» ὦ ἀγαθέ, ὦ βέλτιστε, ἀγαπητέ, φίλε μου, Ζ 55, Ι 252, κ. ἄ., πλχ. τῆς Ἰλ. β'.) ἐπὶ κακοῦ (ἰ. πρβλ. τὴν παροιμίαν «πέπονος μαλθακώτερος» Θεοπόμ. Κωμικ. παρ' Ἀθην. Β 68 D.) δειλός, μαλθακός, ἀνανδρος, Β 235. Ὡσαύτως καὶ Ν 120. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. μόνον ὡς οὐσιας. „πεπόνι", καθ' ἃ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὁ πέπων (ἐξυπακ. σικυός): ὁ σικυὸς ἐκεῖνος, ὅστις ὥριμος μόνον τρώγεται πρὸς διάκρισιν τοῦ ἀώρου τρωγομένου, τοῦ διὰ τοῦτο „ἀγ(γ)ουρίου" λεγομένου).

ΠΈΡ, μόριον ἐγκλιτικὸν ἐτυμολογικῶς συγγ. πρὸς τὸ πείρω, περάω, πέραν καὶ τὸ Λατ. per. Θεμελιώδης δὲ αὐτοῦ σημ. εἶνε ἡ τῆς διαπεράσεως, ἡ τοῦ „πέρα, πέρα" ἢ „πέρα ᾗ πέρα" ἢ „πέρα περοῦ". Τάσσεται δὲ συνήθως μετὰ τὴν προσδιοριζομένην λέξιν, ἐκτὸς ἐὰν αὕτη ἔχῃ πρόθεσιν, ὅτε τάσσεται μεταξὺ τῆς προθ. καὶ τοῦ πτωτικοῦ αὐτῆς, «ἔν περ ὀνείρῳ» σ 541, «ἔς περ ὀπίσω» σ 122 κ. ἀ. Εὑρίσκεται ὅμως καὶ ἐξαίρεσις «εἰς ἀγαθόν περ» Λ 789. Ὡς ἐξαίρεσις πρέπει νὰ θεωρηθῇ ᾗ εἰς τὸν Ὅμ. μόνον ἰδιάζουσα τάξις αὐτοῦ ἐν τοῖς ἑξῆς «ὡς ἔσεται περ» (ἀντὶ τοῦ: ὥσπερ ἔσεται), τ 312, φ 212, πρβλ. καὶ μ 586 καὶ τὴν λ. ΏΣΠΕΡ. Ὡσαύτως «οὐ; ἔθελόν περ» (ἀντὶ τοῦ: οὕσπερ ἔθελον) λ. 630, πρβλ. ὅΣΠΕΡ. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω θεμελιώδους σημ. ἐξάγονται αἱ ἑξῆς: 1) πολύ, παρὰ πολύ, ἐντελῶς, ὅλως διόλου, ὅταν τίθεται καθ' ἑαυτὸ καὶ ἀσχέτως πρὸς ἄλλην ἔννοιαν, μετὰ ἐπιθ. καὶ ἐπιῤῥ., εἶνε δὲ ἡ τοιαύτη χρῆσις σπανία ᾗ μόνον ἐπική· «ἀγαθός περ ἐών» ἐπειδὴ εἶσαι παραπολὺ ἀνδρεῖος Α 131, πρβλ. α 315, «φράδμων περ» ᾗ λίαν ὀξύνους; Π 638, «ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα» ἐπειδὴ μ' ἐγέννησας τοσοῦτον ὀλιγοχρόνιον Α 352, «μίνυνθά περ» πολλὰ ὀλίγον χρόνον Α 416· ὡσαύτως «ὀλίγον περ» Λ 391, «πρῶτον περ» τὴν πρώτην, πρώτην φοράν, πρώτιστα, Ξ 295· ὡσαύτως καὶ «ὑστάτιόν περ» Θ 353, «Ἰθάκης κραναῆς περ ἐούσης» τῆς Ἰθ., ἥτις εἶνε πέρα ᾗ πέρα πετρώδης, Γ 201 κ. ἀ. 2) Συχνότερον τίθεται ἐν σχέσει πρὸς ἄλλην τινὰ ἔννοιαν· ἀ.) ἂν αἱ δύω συσχετιζόμεναι ἔννοιαι, ὧν ἡ ἑτέρα πολλάκις ἐξυπακούεται, ἦνε σύμφωνοι, τότε τὸ Πὲρ φυλάττει τὴν ἐπιτατικὴν αὐτοῦ ἔννοιαν μάλιστα, ἀκριβῶς, „σωστά, ἴσια ἴσια" ἢ δὲν μεταφράζεται, τονιζομένης περισσότερον τῆς λέξεως εἰς ἣν ἀνήκει, «ἀμφότεροί περ» οἱ δύω ὁμοῦ Φ 308, «καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα» καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ μάλιστα (ἴσια ἴσια, περισσότερον τῶν ἄλλων) πρέπει νὰ κοπιάζωμεν, Κ 70, «οὐδέ νύ σοί περ» οὐδὲ τὸ παραμικρὸν σοῦ κτλ. α 59, «οἴκαδέ περ νεώμεθα» ἂς ἐπιτρέψωμεν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν πατρίδα μας, Β 236, «ἔνθα περ» ὅπου μάλιστα, ὅπου εἶνε βέβαιον ὅτι, Ζ 379, ἀ 128 κ. ἀ. Ὡσαύτως «ὅθι περ» Β 861, Κ 468, δ 627· β'.) ἐὰν δὲ αἱ συσχετιζόμεναι ἔννοιαι ἦνε ἐναντιωματικαί, τότε τὸ Πέρ μεταφράζεται διὰ τοῦ ὅμως, ἐξ ἅπαντος, τοὐλάχιστον, «ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον» ἀλλὰ σὺ τοὐλάχιστον, ἀλλὰ σὺ ὅμως, Α 508, «ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα, τιμήν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι» ἔπρεπεν ἐξάπαντος τιμὴν νὰ μοὶ δώσῃ ὁ Ὀλ. ἢ ἔπρεπεν ὅμως κτλ. Α 353. Ὡσαύτως πολλάκις ἐν τῇ ἀποδόσει ὑποθετικῶν λόγων, «εἰ δέ τοι Ἀτρεΐδης μὲν ἀπήχθετο —σὺ δ' ἄλλους περ ἐλέαιρε» σὺ ὅμως τοὺς ἄλλους τοὐλάχιστον ἐλέει, Ι 301, πρβλ. Μ 319, Π 33 κ. ἀ. γ'.) ἰδίως τίθεται μετὰ μετοχῶν, (ὧν πολλάκις προηγεῖται ὁ Καί, ἴδ. ΚΑΊΠΕΡ) ὅτε ἔχει μὲν πάλιν τὴν θεμελιώδη σημ. πολύ, λίαν,

ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ἐναντιωματικῆς σχέσεως, εἰς ἣν εὑρίσκεται, λαμβάνει τὴν ἐνδοτικὴν σημασίαν: ἂν καί, ὅσον καὶ ἄν, μ' ὅλον ὅτι, «μή μ' οὐδὲ κρατερός περ ἐὼν ἐπιόντα ταλάσσῃ μεῖναι» μήπως καὶ ἂν εἶνε παραπολὺ ἰσχυρὸς δὲν τολμήσῃ νὰ μὲ ὑπομείνῃ, ὅ ἐ. ὅσον καὶ ἂν εἶνε ἰσχυρός, Ο 164. Ὡσαύτως «πολέες περ ἐόντες» Ε 94, «ἀχνύμενός περ» Α 241, «οὐτάμενός περ» Ξ 379 κ. ἀ. Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ ἡ περίστασις, καθ' ἣν τίθεται μετ' οὐσιαστικοῦ, οἷον «τά τε στυγέουσι θεοί περ» ἀποστρέφονται καὶ αὐτοὶ οἱ θεοί Υ 65, πρβλ γ 236. 3) Πολλάκις τίθεται μετὰ τῶν συνδέσμων «εἰ, ὅτε κ. ἄ.» ἔτι δὲ καὶ μετὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀστωνυμιῶν καὶ ἐπιῤῥ. «ὅς, οἷος, ἔνθα, ὅθι, ὡς» καὶ ἔχει μίαν τινὰ τῶν ἀνωτέρω σημασιῶν, ‖. ἥτις ὅμως πολλάκις εἶνε δυσδιάκριτος, ἐπειδὴ καὶ ἡ συνάφεια τοῦ μορίου μετὰ τῶν παρατεθεισῶν λέξεων κατήντησε τύπος τις στερεός. (Τὴν ἐν ἀρχῇ τεθεῖσαν ἐτυμολογίαν καὶ θεμελιώδη σημασίαν ἀπέδειξεν ἐν ἰδιαιτέρᾳ πραγματείᾳ ὁ Καπέλλμανος, ἀποδοκιμάσας τὴν ἐκ τῆς Περὶ κατὰ συγκοπὴν παραγωγὴν τοῦ μορίου, τὴν ὁποίαν ὅμως ἀσπάζεται μετ' ἄλλων νεωτέρων καὶ ὁ Κούρτιος).

ΠΕΡΑΑΝ, ἴδ. **ΠΕΡΑΩ**.

Περαιβοί, οἱ, Β 749, ποι. ἀντὶ τοῦ **Περῥαιβοί** Υ. Ἀπ. 218 (‖. μᾶλλον ἀμφότεροι οἱ τύποι εἶνε ποιητικοί τε καὶ μή), ἔθνος Πελασγικόν, ὅπερ κατὰ τὸν Ὅμ. κατῴκει τὸ μὲν περὶ τὴν Δωδώνην, τὸ δὲ ἐν Θεσσαλίᾳ περὶ τὸν Τιταρήσιον παραποτάμιον τοῦ Πηνειοῦ. Τὸ πρᾶγμα δύναται κάλλιστα νὰ συμβιβασθῇ, ἐπειδὴ τὰ Πελασγικὰ φῦλα ἐκ τῆς Δωδώνης καὶ Θεσπρωτίας ἐξετάθησαν ἐπὶ τὰς γειτονικὰς χώρας καὶ μάλιστα τὴν βορειανατολικὴν Θεσσαλίαν, ἴδ. λ. **Πελασγοί**. Ἄλλοι δὲ παραδέχονται δευτέραν Δωδώνην, πόλιν τῆς Θεσσαλίας ἴδ. λ. **Δωδώνη**. Ἐπὶ τῶν μετέπειτα χρόνων ἐκαλεῖτο **Περῥαιβία** ἡ χώρα ἡ μεταξὺ Καμβουνίων ὀρέων, Πίνδου, Πηνειοῦ καὶ Ὄσσης.

περαιόω (διὰ τοῦ περαῖος: πέραν κείμενος, ἐκ τοῦ πέρα) διαβιβάζω, περνῶ πέραν. Παθ. περαιοῦμαι, διαβαίνω, περνῶ πέραν (ἀμετάβ.) ἐν τῷ παθ. ἀορ. τῆς μετοχ. «περαιωθέντες» ω 437 †.

περάτη [.⏑.], ἐπικ. (πέρας), τὸ πέρας, τὰ πέρατα, τὰ ἔσχατα τοῦ ὁρίζοντος, ψ 243, (ἔνθα ἀντιθετικῶς πρὸς τὴν Ἠῶ κεῖται περὶ τῆς φύσεως). Κατά τινας δὲ ἐκ τοῦ πέρα: ἡ ἀντιπέραν χώρα.

1. **ΠΕΡΑΩ** (πέρας=τέλος, ὅριον) ἀπρφ. περάαν ἐπ. ἀντὶ τοῦ περᾶν, παρατ. θαμιστ. περάασκε [.⏑..] ε 480, τ 442, μέλ. Ἰων. περήσω, ἐπ. ἀπρφ. περησέμεναι Μ 200, 218, ἀόρ. ἀ. ἐπέρησα καὶ ἀναύξ. πέρησα. 1) κυρ. διέρχομαι, διαβαίνω ἀπὸ τοῦ ἑτέρου εἰς τὸ ἕτερον πέρας, ὅθεν ἀ.) „περνῶ", διαπερῶ, διατρυπῶ, διασχίζω, ϗ μεταβ. μετ' αἰτ. καὶ ἀμετάβ. μετὰ προθέσεων (διαπερῶ τι ἢ περῶ διά τινος) «βέλος ἐπέρησεν ὀδόντας» Ε 290, «διὰ κροτάφοιο» Δ 502, «ὀστέον εἴσω» Δ 460, Ζ 10· ἀπολ. Φ 594 (‖. κατὰ τὸ φαινόμενον, διότι τὸ ἀντικείμ. ἐξυπακούεται ἐκ τῶν ἀνωτ.), ἐπὶ ὄμβρου ε 480. β'.) χώραν τινὰ ἢ ἔκτασιν ἐν γένει διαπερῶ, διέρχομαι, διαβαίνω, διαπλέω, „περνῶ", οἷον «θάλασσαν» ζ 272, ι 129, «πόντον» ω 118, «Ὠκεανόν» λ 158 κ. ἀ. «τάφρον» Μ 63 κ. ἀ. «πύλας Ἄϊδαο» Ε 646, Ψ 71· μετὰ προθέσ. «δι' Ὠκεανοῖο» πλέω διὰ τοῦ Ὠκεανοῦ, κ 508, «διὰ προθύροιο» Ὑ. Ἑρμ. 271, «ἐπὶ πόντον, ἐφ' ὑγρήν» ὑπεράνω τοῦ πόντου κτλ. πλέω Β 613, ε 176, ὁ 709, ἀπολ. Φ 283. Μεταφ. «νόημα περᾷ διὰ στέρνοιο» (ὅπως καὶ ἐν τῇ καθομ. „τοῦ πέρασε 'στὸν νοῦν" καὶ ἀπολ. „τοῦ πέρασε") Ὑ. Ἑρμ. 43. 2) κάμνω τι νὰ διαῤῥῇ, „περνῶ" «τί κατὰ δειρὴν περνῶ τι διὰ τοῦ φάρυγγος, „καταβάζω", Ὑ. Ἑρμ. 133.

2. **ΠΕΡΑΩ** (πέρα), ἀπαρφ. ἐπικ. περάαν, Φ 454, ἀόρ. ἐπέρασα, ἐπικ. σσ, παθ. παρακ. πεπέρημαι, Φ 58, ἐπικῶς ἀντὶ τοῦ μεταγενεστέρου ἐξ αὐτοῦ τούτου παραγώγου πιπράσκω, ὅ ἐ. κυρ. περαιῶ, „περνῶ πέρα", ἵνα πωλήσω ὅθεν πωλῶ, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τῆς ἐμπορίας τῶν δούλων, μετ' αἰτ., Φ 102, Ὑ. Δήμ. 132, «τινὰ Λῆμνον» πωλῶ τινα εἰς Λῆμνον, Φ 40, ἢ «ἐς Λῆμνον», Φ 58, «πρὸς δώματα» ο 387, 428, «κατ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους» ο 453, «ἐπὶ νήσων» Φ 454.

Πέργαμος, ἡ (ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις: τὸ Πέργαμον καὶ: τὰ Πέργαμα, κατὰ τὸν Ἄρενς ἐκ τοῦ: Περίαμα τροπῇ τοῦ ι εἰς γ· σημαίνει δὲ τὰ περίβλεπτα, ὑψηλά), ἀκρόπολις τοῦ Ἰλίου (ἴδ. Ἴλιος), Δ 508, Ε 446, 460, Ζ 512.

Περγασίδης [.⏑⏑.], ας, ὁ, υἱὸς τοῦ Περγάσου, ὁ Δηικόων, Ε 535.

πέρην, ἐπικ. ϗ Ἰων. ἀντὶ τοῦ **πέραν**, πρόθ. μετὰ γεν. 1) πέραν, „πέρα", εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, ἀντίπερα, Ἰλ. Β 626, Ω 752. 2) ἀπέναντι, ἀντικρύ τινος, «Εὐβοίης», Β 535. (Πιθανῶς αἰτιατικὴ ἀπηρχαιωμένου τινὸς οὐσιαστικοῦ: πέρα=πέρας).

ΠΕΡΗΣΕΜΕΝΑΙ, ἴδ. 1. **ΠΕΡΑΩ**.

πέρθω, μέλ. πέρσω, ἀόρ. ἀ. ἔπερσα ϗ ἀναύξ. πέρσα, ἀόρ. β'. ἔπραθον Σ 454, ι 40 (πρβλ. **ΔΙΑΠΕΡΘΩ** καὶ **ΕΚΠΕΡΘΩ**), μέσ. μέλ. μὲ παθ. σημασίαν πέρσεται, Ω 729, μέσ. ἀορ. β'. συγκεκομμένου ἀπαρφ. πέρθαι π 708: 1) πορθῶ, καταστρέφω, ἐρημώνω, „χαλῶ", ἐπὶ πόλεων καὶ χωρῶν, «Τροίης πτολίεθρον» Β 660, α 2 κ. ἀ., «οὔ νύ πω αἶσα πόλιν πέρθαι Τρώων» δὲν εἶνε πεπρωμένον νὰ πορθηθῇ ἡ πόλις τῶν Τρώων, Π 708, «πόλις πέρσεται» Ω 729. Παθ. Β 374, Δ 291. 2) διαρπάζω, ληλατῶ, «τὰ μὲν πολίων ἐξ ἐπράθομεν» Α 125, ἔνθα ὅμως ὁ Βέκκ. καὶ Φαῖσις καὶ πρὸ αὐτῶν ἤδη ὁ Ναϊγελσβαχ ἔγραψαν: ἐξεπράθομεν.—Ἡ λέξ. ποιητική.

περί, ὡς ἐκ τῆς συγγενείας αὐτῆς πρὸς τὸ πέρας (τέλος, ὅριον) ἔχει τὰς ἐξῆς θεμελιώδεις σημασίας· ά.) σημαίνει περιορισμὸν οὐ μόνον ἐντελῆ, γύρω, τριγύρω, κύκλῳ, ἀλλὰ καὶ μερικὸν μόνον, πέριξ, ἐντὸς τῶν ὁρίων, εἰς τὴν περιοχήν τινος· β΄.) ὑπέρβασιν ὁρίων, ὑπέρ, πέραν. Ἡ σημασία αὕτη (μόνον ὅμως τροπικῶς) ἀναφαίνεται ἐν μὲν τῇ μεταγενεστέρᾳ γλώσσῃ μόνον ἀκόμη ἐν συνθέσει, ἐν δὲ τῇ ἀρχαιοτέρᾳ τῇ ἐπικῇ καὶ λυρικῇ ἐν ταῖς ἐξῆς σημασίαις τῆς Περὶ ὡς προθέσεως Α΄., 2, β΄.) ᾗ ὡς ἐτιῤῥήματος 2). Σημαίνει γ΄.) ἔκτασιν ὑπεράνω τινὸς χώρου ἢ πολλῶν αὐτοῦ σημείων, ὑπεράνω, ἀνά. Πρβλ. δὲ καὶ τὴν (οὐχὶ ἐντελῶς) συνώνυμον λ. **ἀμφί**, ἔνθα καὶ περὶ τῆς σημασίας ἀμφοτέρων.

Ι.) Πρόθεσις μετὰ γεν., δοτ. καὶ αἰτ. Α΄.) μετὰ γεν. 1) κυρ. τοπικ. πέριξ, „γύρω“ τινός, ποιητ. καὶ σπαν. «τετάνυστο περὶ σπείους» ἠμερίς» ε 68, «περὶ τρόπιος βεβώς» διάσκελα καθήμενος περὶ τὴν τρόπιν, ἔχων τὰ σκέλη του πέριξ τῆς τρόπιδος, ε 130. 2) τροπικ. ά.) εἰς ἔνδειξιν ἀντικειμένου τινός, περὶ τὸ ὁποῖον ὡς περὶ κέντρον γίνεταί τι; ἐνέργεια, πρβλ. **ἀμφί** Β΄., 1), περὶ, ἕνεκα, χάριν, ὑπέρ, „διά“ (μετ' αἰτ.), καὶ α) μετὰ τῶν ῥημάτων «μάχομαι, ἐρίζω, θέω, σπεύδω κ.τ.τ.» ἔνθα διατηρεῖ ἀκόμη τὴν κυρίαν τοπικὴν σημασίαν, οἷον «μάχομαι περὶ νηός» πέριξ τῆς νηὸς (καὶ ὑπὲρ αὐτῆς), Π 1, πρὸς ὑπεράσπισιν, διατήρησιν ἢ κατάκτησίν τινος, ὑπὲρ (μετὰ γεν.), «περὶ θανόντος» Θ 476, περὶ νεκροῦ δηριάασθαι» Ρ 734, «ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης» Μ 142 κ. ά., ὡσαύτως «μάχομαι περὶ ψυχῆς», ἴδ. **ψυχή** 1), «μῶλος περὶ τινος» ὑπέρ τινος ἀγών, Ρ 397· b) μετὰ τῶν ῥημάτων: ἀκούω, γινώσκω, λέγω, ἐρωτῶ κ. τ. τ., περὶ (μετὰ γεν.), „διά“ (μετ' αἰτ.), οἷον «περὶ νόσου ἄκουσα» τ 270, «οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνου» ρ 563, «περὶ πατρὸς ἔροιτο» α 135, «μνήσασθαι περὶ πομπῆς» ἀναφέρω περὶ προπομπῆς, η 191· c) μετὰ τῶν φροντίδος ᾗ φόβου σημαντικῶν ῥημάτων, οἷον «μερμηρίζω περὶ τινος» Υ 17, «ἄχος περὶ τινος» φ 249· d) σπανίως εἰς ἔνδειξιν τῆς αἰτίας, «περὶ ἔριδος μάρναμαι» ἐκ φιλονεικίας; μάχομαι, Η 301. (‖. Ἡ σημασία αὕτη τῆς προθέσεως ἐν τούτῳ μόνῳ τῷ χωρίῳ εὑρισκομένη εἶνε ἀσυμβίβαστος πρός τε τὴν Ὁμηρικὴν καὶ πᾶσαν ἐν γένει Ἑλληνικὴν χρῆσιν. Ὀρθότερον λοιπὸν ἑρμηνεύεται τὸ χωρίον: μάχομαι περὶ τοῦ ἀγῶνος, περὶ τοῦ τίς θὰ νικήσῃ, περὶ τῆς νίκης, πρβλ. Η 210, Λ 8)· β΄.) εἰς ἔνδειξιν ὑπεροχῆς ᾗ προτιμήσεως: ὑπὲρ (μετ' αἰτ.). Λατ. prae, «περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων» νὰ ἦνε ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους, νὰ ὑπερέχῃ πάντων τῶν ἄλλων, Α 287, 417, α 66, Δ 375, «αἰνίζομαί τινα περὶ πάντων» Ν 374, «ὃν Κρονίδης περὶ πάντων φίλατο» ὑπὲρ πάντας, μάλιστα πάντων, Υ 304, «ἐχθαίρειν» τ 363, «τίειν» (ἴδ. τ. λ.), «περὶ πάντων εἰδέναι» μάλιστα πάντων γινώσκειν, Β 831 κ. ά. Ὡσαύτως ᾗ μετὰ ἐπιθέτων «περὶ πάντων κρατερός, ὀϊζυρός, χαλεπός» Φ 566, Α 417, ρ 388 κ. ά. Ἴδ. καὶ ΙΙ., 2).

Β΄.) Μετὰ δοτικῆς 1) τοπικ. εἰς ἔνδειξιν τῆς διατριβῆς, ἢ στάσεως πέριξ ἢ πλησίον τινός, περὶ, πέριξ, «ἀσπαίρω περὶ δουρὶ» σπαρταρῶ περὶ τὸ δόρυ, Ν 570, «περὶ δουρὶ πεπαρμένη» περὶ τὸ δόρυ „σουβλισμένη“, ὅ ἐ. ὑπὸ τοῦ δόρατος διατετρυπημένη, διηκοντισμένη, Φ 577, «ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ» περὶ τὸ ξίφος, ὅ ἐ. διετετρυπημένος ὑπὸ τοῦ εἰς τὸ σῶμα ἐμπεπηγμένου ξίφους, λ 424, πρβλ. λ. **κυλίνδω** 2). Πολλάκις ἐπὶ ἐνδύσεως καὶ ὁπλισμοῦ εἰς ἔνδειξιν τοῦ περιβεβλημένου ἢ περιβαλλομένου σώματος ἢ μέλους «περὶ χροῒ εἵματ' ἔχειν» π 210, χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι» Μ 401, πρβλ. Ο 648, κ. ά. «ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα» Κ 21, «περὶ χροῒ δύσετο χαλκόν» χ 113, πρβλ. Η 207, Θ 43, Λ 17, Ν 25, Ο 19 κ. ά., πρβλ. λ. **βάλλω** 2, δ΄.). Ἔτι δὲ πέριξ, πλησίον (πρβλ. Γ, 1, ά.), οἷον «μάρναντο περὶ πύλῃσιν» Σ 453, «δράκων ἑλισσόμενος περὶ χειᾷ» Χ 95. Τὸ Α 317 «κνίση ἑλιτσομένη περὶ καπνῷ» πρέπει νὰ μεταφρασθῇ κατὰ τὸν Ναίγελσβαχ: περιελισσομένη ἐν τῷ καπνῷ, καθὼς κατωτ. Γ΄, 1, δ΄).

2) Τροπικ. ά.)=Περὶ μετὰ γεν. Α΄., 2, ά.), ἀλλὰ σπανίως, μετὰ τῶν ῥημάτων: μάχομαι, ἀγωνίζομαι κτλ.: περὶ, ὑπέρ, «μάχομαι περί τινι» ρ 471, «περὶ δαιτί» θ 245, «περὶ παιδὶ μάχης πόνος ἐστί» Π 568· δ΄.) εἰς ἔνδειξιν τῆς αἰτίας ἢ ἀφορμῆς; μετὰ τῶν φόβου καὶ φροντίδος σημαντικῶν ῥημάτων, «δέδια περί τινι» φοβοῦμαι περί τινος, Κ 240, Λ 557, Υ. Δήμ. 247, «περὶ χάρματι» ὑπό (ἐκ) τῆς χαρᾶς, Υ. Δήμ. 429, (ἑπομ. περιττὴ εἶνε τοῦ Οὐοσσίου ἡ διόρθωσις: πέρι=περισσῶς, ἴδ. Βαουμείς. εἰς τὸ χωρίον). Τὴν αἰτίαν ἢ ἀφορμὴν φαίνεται ὅτι ἐκφράζει ἡ πρόθεσις αὕτη μετὰ δοτ. καὶ ἐν τῷ «περὶ σθένεϊ βλεμεαίνει» Ρ 22, (ἀλλαχοῦ τὸ ῥῆμα τοῦτο συντάσσεται μετὰ μοναχῆς δοτικ., ἴδ. λ. **βλεμεαίνω**· διὸ καὶ τινες τονίζουσιν ἐνταῦθα πέρι)· γ΄.) «περὶ κῆρι, περὶ φρεσί, περὶ θυμῷ» μετὰ τῶν ῥημάτων «φιλεῖν, ἐχθαίρειν, τιμᾶν, τίειν, νεμεσᾶσθαι, χολοῦσθαι, ἀλύσσειν» (ἄπ. ἴδ.) εἶνε φράσεις εἰς τὴν ἐπικὴν γλῶσσαν ἰδιάζουσαι πρὸς ἔκφρασιν τοῦ βαθέος καὶ πᾶσαν τὴν καρδίαν κατέχοντος καὶ οἱονεὶ περιλαμβάνοντος αἰσθήματος. Ἄλλοι ὅμως ἐν τούτοις τονίζουσι πέρι. Ἴδ. λ. **κῆρ**.

Γ΄.) Μετ' αἰτιατικῆς 1) τοπικ. ά.) εἰς ἔνδειξιν κινήσεως πρῶτον μὲν περί τι ἀντικειμένου, εἶτα δὲ καὶ ἐντὸς τῆς περιφερείας ἢ πλησίον τινὸς ἀντικειμένου: περί, πέριξ, «περὶ νεκρὸν ἤλασαν ἵππους» Ψ 13, «ἐρύειν, ἕλκειν περὶ σῆμα» Ω 16, 51 κ. ἄ. πλχ. «μάρνασθαι, μάχεσθαι (ἴδ. τ. λ.) περὶ ἄστυ» ἐντὸς τῆς περιο-

χῆς ἡ πλησίον τῆς πόλεως, «λέξασθαι περὶ ἄστυ» νὰ συλλεγῶσι περὶ τὴν πόλιν Θ 519. Ὡσαύτως «στῆσαι περὶ βωμόν» Α 448, «ἵσταμαι περί τι» ἔρχομαι καὶ στέκομαι εἰς τὴν περιφέρειαν ἢ πλησίον τινός. Ὡσαύτως πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ καὶ ὁ β'. ἀόρ. καὶ παρακ. τοῦ ῥήματος τούτου ἐν τοῖς ἑξῆς: Σ 374, ι 402· «σειρὴν ἐδησάμην περὶ ῥίον» Θ 25. Τίθεται δὲ καὶ μετὰ τῶν στάσεως σημαντικῶν ῥημάτων ἤτοι πρὸς ἔνδειξιν οὐ μόνον στάσεως, ἀλλὰ καὶ ἐκτάσεως τοπικῆς, οἷον «ναίειν περὶ Πηνειόν» καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ Πηνειοῦ, Β 757, «πάντῃ περὶ τεῖχος ὀρώρει πῦρ» Μ 177, ἢ ἀπαραλλάκτως ὅπως ἡ Περὶ μετὰ γεν. καὶ δοτ. «περὶ κεῖνον ὀΐζυε» πλησίον ἐκείνου, Γ 408, «φυλάσσειν περὶ μῆλα» Μ 303. Ὡσαύτως καὶ τροπικῶς «περὶ φρένας ἦλυθ' ἰωή, οἶνος» ἴδ. λ. ΕΡΧΟΜΑΙ 4, β)· β'.) εἰς ἔνδειξιν ἐκτάσεως, «ἑλισσόμενοι περὶ δίνας» συμπεριελισσόμενοι μετὰ τῶν δινῶν, ἀκολουθοῦντες τὰς ἑλικοειδεῖς κινήσεις τοῦ ὕδατος, Φ 11, «περὶ νῆσον ἀλώμενοι» περιπλανώμενοι καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς νήσου, κατὰ τὴν νῆσον, δ 368 (πρβλ. ἀνωτέρ. Β, 1 ἐν τέλ.). , 2) Τροπικ. εἰς ἔκφρασιν τοῦ ἀντικειμένου, εἰς ὃ ἀναφέρεταί τις ἐνέργεια, μόνον ἐν τῷ «πονεῖσθαι περὶ δόρπα, περὶ δεῖπνον» Ω 444, δ 624.

Σημ. Ἡ Περὶ πολλάκις τίθεται κατ' ἀναστροφὴν καὶ κατόπιν τῆς γενικῆς, Η 301 κ. ἀ., καὶ τῆς αἰτ., Ε 739, κ 3 κ. ἀ. Περὶ τοῦ Λ 559, ἴδ. λ. ΠΕΡΙΑΓΝΥΜΙ.

ΙΙ.) Ἐπίῤῥημα 1) πέριξ, κύκλῳ, „γύρω, ἕναν γύρον", Γ 384, δ 719, λ. 312 κ. ἀ. Ὡσαύτως καὶ «περὶ γάρ ῥα Ποσειδάων... Νέστορος υἱὸν ἔρυτο» τὸν περιεσκέπασε, τὸν περιεφύλαξεν ἀπὸ τῶν κύκλωθεν προσβολῶν, Ν 554. (Οὕτως ὁ Φαῖσις, πάντες δὲ οἱ ἄλλοι ἐκδόται καὶ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. τονίζουσι πέρι)· καὶ παραλειπομένου τοῦ ῥήματος «περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο» (ἐξυπ. ἐλήλατο) η 87, πρβλ. Α 37, 395. Περὶ τῆς συναφείας μετὰ τῆς Ἀμφί, ἴδ. λ. ΑΜΦΙ ἐν ἀρχῇ. 2) περισσῶς, κατ' ἐξοχήν, μάλιστα, καθ' ὑπερβολήν „περίσσια", (κυρ. ὑπὲρ τοὺς ἄλλους· ἢ ὑπὲρ πάντας) οἷον «περὶ ἄλλων, περὶ πάντων» ἴδ ἀνωτ. Ι, Α, 2, β). Εἰς ταύτην τὴν σημ. τονίζεται συνήθως πέρι κατά τινα κανόνα τῶν παλαιῶν γραμματικῶν (Σουΐδα, Ἡσυχίου, Φωτίου, Φαβωρίνου). Κατ' ἄλλην ὅμως σπουδαιοτέραν μαρτυρίαν τὴν τῶν Ἐνετ. σχολίων εἰς Ν 52, «ἡ περὶ οὐκ ἀναστρέφεται ὅτε τὸ περισσῶς δηλοῖ». Ὅθεν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. πανταχοῦ ἐτόνισε περί, ὡσαύτως καὶ ὁ Ἀμεῖς). Ὡσαύτως πέρι τονίζεται συνήθως καὶ ὅταν τὸ προσδιοριζόμενον εἶνε ἐπίθετον, οἷον «πέρι μὲν πολέμῳ καρτερός ἐσσι» Ι 53, «πέρι μὲν θείειν ταχύς» Π 186, γ 112, πρβλ. Κ 214, γ 95, θ 281 κ ἀ. (Ἐξαιροῦνται οἱ ἀνωτέρω Βέκκ. ἐν τῇ Β'. καὶ Ἀμεῖς, οἵτινες καὶ ἐνταῦθα τονίζουσι περί). Ὅταν δὲ τὸ προσδιοριζόμενον ἦνε ῥῆμα, ὡς «πέρι δίδοναι» ἀφθόνως, περισσὰ δίδουσιν, ἐπὶ τῶν θεῶν, Ν 727, β 116, δ 722, η 110, θ 44 καὶ «ὃς πέρι δ' ἱερὰ θεοῖσιν ἔδωκε» ἐπὶ ἀνθρώπου, α 66, διαφωνοῦσιν οἱ ἐκδόται, ἐπειδὴ ὁ μὲν Δίνδορφ καὶ Βέκκ. ἐν τῇ Α'. γράφουσι περί, ὁ δὲ Σπίτζνερος Φαῖσις καὶ Βαϋμλεῖνος τονίζουσι πέρι. Πολλαχοῦ δὲ καὶ οἱ αὐτοὶ ἐκδόται εἶνε ἀνακόλουθοι, πρβλ. τὰ χωρία Σ 549, «περὶ θαῦμα τέτυκτο», λ 550 καὶ Θ 161 ἐν διαφόροις ἐκδόσεσιν, ὡσαύτως πρβλ. καὶ τὰ Ι 100, «πέρι μὲν φάσθαι» ἢ «πέρι φιλεῖν» ξ 146 καὶ «πέρι ἐθέλειν» Φ 65, Ω 236. Σημειωτέον πρὸς τούτοις ὅτι πολλαχοῦ εἶνε ἀμφίβολον καὶ ἂν ἡ Περὶ κατὰ τιμῆσιν ἀνήκει εἰς τὸ ῥῆμα ἢ εἶνε ἐπίῤῥημα. Περὶ τῆς φρ. «περὶ κῆρι» ἴδ. λ. ΚΗΡ καὶ ἀνωτ. Ι, Β, 2. γ).

ΙΙΙ.) Ἐν συνθέσει σημ. ἰδίως ἀ.) περίληψιν, περιοχήν, περικύλωσιν· β'.) ὑπέρβασιν ὁρίου τινὸς ἢ μέτρου, ὑπερβολήν· ἑπομ. γ'.) ἐπίτασιν τῆς ἐννοίας, ὡς ἐν τῷ «περικαλλής, περίκηλος κ. ἄ.» (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. σώζεται ἡ ἀ. σημ. οἷον «περιμαζώνω, περιτριγυρίζω κ. ἄ.» καὶ ἡ γ'. οἷον „περίκαλος" =λίαν καλός).

ΠΕΡΙ, κατ' ἀναστροφὴν ἀντὶ τῆς περί, ἀ.) ὅταν τίθεται κατόπιν τῆς συντακτικῆς αὐτῆς πτώσεως (ἴδ. ἀνωτ. τὴν Σημ. εἰς τὸ Ι). β'.) ὅταν ἦνε ἐπίῤῥημα εἰς τὴν σημασ. τοῦ περισσῶς, κατ' ἐξοχήν, ἴδ. τὰ μερικώτερα ἀνωτ. ΙΙ, 2)· γ'.) ὅταν ἦνε=περίεστι Κ 244, μ 279 (ἐν οἷς καὶ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει πέρι).

ΠΕΡΙ.ΑΓΝΥΜΙ (περιΓάγν.), περισυντρίβω, πέριξ τινὸς συντρίβω, «ᾧ δὴ πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφὶς ἐάγη» περὶ τὸν ὁποῖον (εἰς τὴν ῥάχιν τοῦ ὁποίου) πολλὰ ῥόπαλα συνετρίβησαν, Λ 559. Παθ. μεταφορ. ἐπὶ τῆς φωνῆς «(ὄψ Ἕκτορος) περιάγνυται» ἀνταναχλᾶται, ἀντηχεῖ πέριξ, Π 78 †.

*ΠΕΡΙ·ΑΛΛΟΣ, ΟΝ, ἐπικ. (π., ἄλλος), ὁ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, μόνον ἐν τῷ πληθ. οὐδ. ὡς ἐπίῤ., «περίαλλα» κατ' ἐξοχήν, πρὸ πάντων, Γ. 18, (19) 46.

ΠΕΡΙ·ΒΑΙΝΩ, μόνον ἐν τῷ ἀορ. β'. ἀναυξ. περίβην, μετοχ. περιβάς (κατὰ τμ. δὲ καὶ ἐν ἄλλοις χρόνοις), κυρ. πατῶ πέριξ, „διασκελίζω", ὅθεν περιτριγυρίζω, περικυκλώνω, ἑπομ. περιέπω, περιφυλάττω, ἀπολ Θ 331, Ν 420, «τινός» ὑπερασπίζω, προασπίζω τινά, Ε 21, καὶ «τινί» Ρ 80, 313. Ἐν τμήσ. Ρ 6, 137, υ 14.

ΠΕΡΙ·ΒΑΛΛΩ, ἀόρ. β'. περιέβαλον. Α'.) Ἐνεργ. 1) βάλλω ἢ ῥίπτω τι πέριξ τινός, περιλαμβάνω τι μέ τι, «περὶ δ' ἄντυγα βάλλε» ἔβαλε γύρω τὸ περιθώριον, Σ 479, «πέτασμα θόλοιο» ἔβαλε (ἔδεσε) τὸ σχοινίον πέριξ τοῦ θόλου, χ 466, «χεῖρε» περιλαμβάνω, περισφίγγω τινὰ μὲ τὰς χεῖρας, λ 211 (ἐν τμήσ.), «περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες» κτυπήσαντες γύρω (σου) πολλάκις τὰ πτερά, συχνὰ διὰ τῶν

πτερῶν περικτοπήσαντές (σε), Λ 454. Ἰδ. καὶ λ. βάλλω Β΄.). 2) κυρ. ῥίπτω τι περισσότερον, ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ, ὑπερβαίνω, «τινά τινι» τινὰ κατά τι, ο 17· ἄνευ αἰτ., ὑπερέχω «τινί» κατά τι, Ψ 276. Β΄.) Μέσ. περιβάλλω ἐμαυτῷ, „παίρνω ἐπάνω μου", ἐνδύομαι, „φορῶ, βάλλω", «τεύχεα» χ 148, καὶ μετὰ δοτ. «ξίφος ὤμοιιν» „φορῶ" τὸ ξίφος περὶ τοὺς ὤμους, κ 262 (ἐν τμ.), πρβλ. ε 231.

Περίβοια, ἡ, 1) θυγάτηρ τοῦ Ἀκασσαμενοῦ, μήτηρ τοῦ Πηλεγόνος ἐκ τοῦ Ἀξιοῦ, Φ 142. 2) θυγάτηρ τοῦ Εὐρυμέδοντος, βασιλέως τῶν Γιγάντων, μήτηρ τοῦ Ναυσιθόου ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος, η 58.

περι-γίγνομαι, ἀόρ. περιεγενόμην, κυρ. εἶμαι ὑπέρτερός τινος, ὑπερτερῶ, ὑπερβαίνω, νικῶ, «τινός τινι» τινὰ κατά τι, εἴς τι, Ψ 318, «πύξ τε παλαισμοσύνῃ» θ 102, 252.

περι-γλαγής [..⏑.], ές, πλήρης γλάγους, ὅ ἐ. γάλακτος, γαλακτοπληθής, ἢ περιγαλακτωμένος, Π 642†.

περι-γνάμπτω, περικάμπτω, περιπλέω «Μάλειαν» : 80 †.

περι-δείδω, ἐπ., μόνον ἐν τῷ ἐπικ. ἀορ. περιδδεισα, μετοχ. περιδδείσας (ὁ Λαρόχ. γράφει πανταχοῦ μετὰ τοῦ Ἀριστάρχου ἓν μόνον δ) καὶ παρακ. μὲ σημ. ἐνεσ. περιδείδια, εἶμαι περίφοβος, περιδεής, πολὺ φοβοῦμαι, «μή» Ἰλ. Ν 52, «τινί» [περί τινι δέδια], φοβοῦμαι περί τινος, Ο 123 κ. ἀ. «τινὶ μή» Λ 508, Φ 6λ. Ρ 240, «τινά» φοβοῦμαί τινα, Βατρ. 48, 91.

περι-δέξιος, ον, ἢ=ἀμφιδέξιος, ὁ ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ δεξιός, ὁ δυνάμενος τήν τε δεξιὰν ᾗ τὴν ἀριστερὰν ὁμοίως νὰ μεταχειρίζεται, ἢ περισσῶς, λίαν δεξιός, δεξιώτατος, Φ 163†.

περι-δίδωμι, μόνον ἐν τῷ μέσ. μέλ. περιδώσομαι καὶ ἀ. δυϊκ. τοῦ μέσ. ἀορ. τῆς ὑποτ. περιδώμεθον, δίδω τι (ἢ μᾶλλον ὑπόσχομαι νὰ δώσω τι) ἐκ τῶν ἐμαυτοῦ περί τινος, ὅ ἐ. „βάλλω στοίχημα, στοιχηματίζω" μετὰ γεν. τοῦ πράγματος, τὸ ὁποῖον ὑπόσχομαι νὰ δώσω, «τρίποδος» (μὲ) ἕνα τρίποδα, Ψ 485, «ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς» στοιχηματίζω μὲ ἐμὲ αὐτήν, μὲ τὸ κεφάλι μου, μὲ τὴν ζωήν μου, ψ 78.

περι-δινέω [..–..], γ΄. δυϊκ. τοῦ παθ. ἀορ. περιδινηθήτην περιστρέφω, παθ. περιστρέφομαι, „φέρνω γύρω, τριγυρίζω" «πόλιν» τριγυρίζω τὴν πόλιν, Χ 165 †, ἔνθα ὁ Σπίτζνερος, Δίνδορφ καὶ Φαῖσις γράφουσι κατὰ διάστασιν «πόλιν πέρι δινηθήτην».

περι-δίω [..⏑.], εἶμαι περιδεής, περίφοβος, πολὺ φοβοῦμαι, «μή» χ 96 (ἐν τμ.).

περίδραμον [..⏑.], ἴδ. περιτρέχω.

περίδρομος, ον, ποι. (περιδραμεῖν) 1) Ἐνεργ. περιτρέχων, περιθέων, κυκλοτερής, κυκλικός, «πλῆμναι, ἄντυγες» Ε 726, 728. 2) Παθ. περιτρεχόμενος, περιθεόμενος, περὶ ὃν δύναταί τις νὰ περιφέρεται, περίοπτος, ἐλεύθερος πανταχόθεν, «κολώνη» Β 812, ὡσαύτως «αὐλή» ξ 7. (Ὁ Γράσοφ ἐκλαμβάνει ἐνταῦθα τὸ ἐπίθετον ἐνεργητικὸν εἰς τὴν 1) σημασίαν: κύκλῳ περιθέουσα πανταχόθεν περικλείουσα).

περι-δρίπτω, ἀόρ. παθ. ἐπικ. περιδρύφθην, „ἕναν γῦρον ζουγρανίζω ἢ ξεγδέρνω", παθητ. „ἕναν γῦρον ξεγδέρνομαι", περιξέομαι, περιαμύσσομαι, «περιδρύφθην ἀγκῶνας» Ψ 395 †.

περι-δύω [..⏑.], ἀόρ. ἀ. ἐπ. περίδυσα, περιεκδύω, ἐντελῶς ἐκδύω, «χιτῶνας» Λ 100 †.

περιδώμεθον, ἴδ. περιδίδωμι.

περίειμι (π. εἰμί), 1) εἶμαι ὑπεράνω, ὑπέρτερός τινος, ὑπερτερῶ, ἐξέχω, [διαφέρω τινός], ὑπερβαίνω τινά. 2) μετὰ γεν. προσώπου καὶ αἰτ. πράγματος, «τινός τι» σ 248, τ 326. Ἐν τμ. Α 258 (ἔνθα ἀντὶ τῆς αἰτ. τοῦ πράγματος κεῖται ἀπαρφ.), Θ 27, Ν 631, α 66.

περι-έχω, μόνον ἐν τῷ μέσ. ἀορ. β΄. ἐπικ. περισχόμην, προσ. περίσχεο, περιλαμβάνω, πιάνω τριγύρω. Μέσ. πιάνομαι ἀπό τινος προσώπου ἢ πράγματος πανταχόθεν, ἢ περιλαμβάνω διὰ τῶν χειρῶν μου πανταχόθεν, ὅθεν προφυλάττω, ὑπερασπίζω, μετὰ γεν., Α 393, μετ' αἰτ., ι 199.

Περιήρης, εος, ὁ, πατὴρ τοῦ Βώρου, Π 177.

περι-ζαμενῶς, ἐπίρ. (ἐκ τοῦ: ζαμενής, ὅπ. ἐκ τοῦ: ζα ᾗ μένος), ἄγαν ἰσχυρῶς, [οὕτω σφόδρα], τόσον χαλεπῶς, Ὑ. Ἑρμ. 495.

περι-ηχέω, ἀόρ. περιήχησα, περιηχῶ, περιβροντῶ, «χαλκός» Η 267 †.

περιΐδμεναι, ἴδ. περίοιδα.

περι-ίστημι, παρ' Ὁμ. μόνον ὁ ἐνεργ. ἀόρ. β΄. περίστην ἐπικ. ἀντὶ τοῦ περιέστην, ὑποτ. γ΄. πληθ. περιστήωσι ἀντὶ τοῦ περιστῶσι, εὐκτ. γ΄. πληθ. περισταῖεν, καὶ ὁ παθ. παρατ. περιιστάμην, καὶ ἐπικ. ἀόρ. ἀ. περιστάθην. 1) περιίσταμαι, ἐν κύκλῳ ἵσταμαι, „στέκω τριγύρω", Δ 532, λ 243· μεταφ. ᾗ ἐν τμ. «περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη» ξ 270. 2) μετ' αἰτ. περιβάλλω τι ἢ τινά, περικλείω, περικυκλώνω, «βοῦν περίστησάν τε» (οὕτως ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ: περιστήσαντο) ἐστάθησαν περὶ τὸν βοῦν, περιεκύκλωσαν τὸν βοῦν, Β 410, μ 356, «χορόν» Σ 603, «αἰδεσθεὶς μήπως με περιστήωσ' ἕνα πολλοί» Ρ 95, «εἴπερ νῶι περισταῖεν» υ 50.

περικαλλής, ές (π., κάλλος), περικαλλής, ὡραιότατος, συχνὸν ἐπίθετον πραγμάτων, ἐπὶ προσώπων σπανίως, Ε 389, Π 85, λ 281, «πέπλα», Ὑ. Ἑρμ. 323, 397, 504, «νύμφη», Ὑ. Ἀπ. 244, «Περσεφόνεια», Ὑμ. 12 (13), 2.

περι-καλύπτω, περισκεπάζω, „σκεπάζω ἕναν γῦρον", τροπικ. «κῶμά τινι» περιχέω εἴς τινα μαλακὸν ὕπνον, περικαλύπτω τινὰ μὲ μαλακὸν ὕπνον, Ξ 359 (ἐν τμ.)

περί-κειμαι, ἀποθ., κεῖμαι περί τι, περιβάλλω, περικυκλώνω τι, μετὰ δοτ. «γωρυτὸς τόξῳ» φ 54, «Πατρόκλῳ περικείμενον» ἐξηπλωμένον περὶ τὸν Πάτροκλον, ἐξηπλωμ. ᾗ ἐναγκαλιζόμενον τὸν Πάτρ., Τ 4. Μεταφ. «οὐδέ τί μοι περίκειται» [οὐδὲν πλέον ἔχω], „δὲν μοῦ περίσσευει τίποτε“, δὲν ἔχω κανὲν κέρδος, ι 321.

περι-κήδομαι, ποι. μέσ., εἶμαι περίφροντις, μεριμνῶ περί τινος, «τινός» Ὀδ. γ 219, «τινὶ βιότου» περὶ τοῦ βίου (τῆς περιουσίας) τινὸς εἶμαι περίφροντις, ξ 527.

περίκηλος, ον, ἐπικ. (π., κῆλον), κατάξηρος, Ὀδ. ε 240, σ 309.

Περικλύμενος [..⏑..], ὁ, υἱὸς τοῦ Νηλέως καὶ τῆς Πηροῦς, Λ 286.

***περίκλυστος**, η, ον (περικλύζω), περιβρεχόμενος, περίῤῥυτος, «Δῆλος», Ὑ. Ἀπ. 181.

περι-κλυτός [..⏑.], ή, όν, περιάκουστος, ἐξάκουστος, περιβόητος, περίφημος, περικλεής, ὑπερένδοξος, ἐπίθ. προσώπων, ἰδίως: «Ἀμφιγυήεις» Α 607, θ 300 κ. ἀ. Ἔτι δὲ «Ἄντιφος» Λ 104, «υἱός» Σ 326, «φῦλ' ἀνθρώπων» Ὑ. Ἀπ. 537, «ἀοιδός» α 325, θ 83 κ. ἀ. (Οὐχὶ ὀρθῶς τινες ἑρμηνεύουσι τὸ ἐπίθ. περὶ τοῦ ἀοιδοῦ: μεγαλόφωνος, ἠχηρός). Ἐπὶ πραγμάτων, «δῶρα» Η 299 κ. ἀ., «ἔργα» Ζ 324, «ἄστυ» δ 9 κ. ἀ.

περι-κτείνω, περιφονεύω, φονεύω τοὺς πέριξ, „ἕναν γῦρο σκοτώνω“, μόνον ἐν τοῖς Δ 538, Μ 245 (ἐν οἷς ὁ Οὐόλφ. καὶ Δίνδορφ. γράφουσι κατὰ διάστασιν: περὶ κτείνω).

περικτίονες [..⏑..], οἱ (π., κτίζω), μόνον πληθ. οἱ περιοικοῦντες, περίοικοι, ὅμοροι, γειτονικοί, Σ 212, Τ 104, 109· ὡς ἐπίθ. «ἄνθρωποι περ.» ϐ 65, «ἐπίκουροι» Ρ 220.

περικτίται [..⏑.], άων, οἱ, ἐπικ.=τῷ προηγ., λ 288 †.

περι-λέπω, περιλεπίζω, τὸν φλοιὸν περιαιρῶ, „ξεφλουδίζω“, Α 236 (ἐν τμ.).

περι-μαιμάω, ἐπικ., μόνον ἐν τῇ ἐπικῇ μετοχῇ τοῦ ἐνεστ. περιμαιμώωσα ἀντὶ τοῦ: περιμαιμῶσα, περιζητῶ, μετὰ σπουδῆς ἐρευνῶ, «σκόπελον» μ 95 †.

περι-μάρναμαι, περί τινα μάχομαι, ὑπερμαχῶ τινός, «τινὸς χαλκῷ» Π 497 †.

περίμετρος, ον (π., μέτρον), ὑπέρμετρος, ὑπερμεγέθης, «ἱστός» Ὀδ. ϐ 95, τ 140, ω 130. (Αὕτη ἡ σημασία μόνον ἐπική).

Περιμήδης, εος, ὁ, 1) εἷς τῶν ἑταίρων τοῦ Ὀδυσσέως, λ 23. 2) πατὴρ τοῦ Σχεδίου, Ο 515.

περιμήκετος, ον, ἐπικ.=τῷ ἑπομ. «ἐλάτη» Ξ 287, «Τηΰγετον» ζ 103.

***περιμήκης**, ες (π., μῆκος), μακρότατος, ὑπερύψηλος, ἐπὶ ὀρέων, Ν 63, ν 183, «ῥάϐδοι» κ 293, μ 251, «ἱστοί» ν 107, «δειραί» οἱ λαιμοὶ (τῆς Σκύλλης), μ 90, «κοντοί, δοῦρα» ι 487, μ 443.

περι-μηχανάομαι, μέσ. ἀποθ., γ'. πληθ. ἐπικ. ἐπεκτεταμ. -νόωνται, ᾗ παραλ. -νόωντο, περιμηχανῶμαι, περιμηχάνως, ὅ ἐ. μετὰ πολλῆς τέχνης, παρασκευάζω, ἐπινοῶ, σκευωρῶ, τί, Ὀδ. η 200, «δούλιον ἦμαρ τινί» ξ 340.

Πέριμος [.⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Μέγα, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 695.

περι-ναιετάω, ἐπικ. μόνον ἐν τῷ γ'. πληθ. τοῦ ἐνες. περιναιετάουσι· ἀ.) περιοικῶ, Ὀδ. ϐ 66, η 551, ψ 136· ϐ'.) ἀμετάϐ. περιοικοῦμαι, κεῖμαι, ἐπὶ πόλεων, δ 177. (Ἀλλ' ἴδ. τὴν λ. ναιετάω). Ἐκ τούτου

περιναιέτης, αο, ὁ, ἐπ., περίοικος, ἀγρυγείτων, Ω 488 †.

περί-ξεστος, η, ον, περιεξεσμένος, „πελεκητός“, «πέτρη» μ 79 †.

περί-οιδα (περίϝοιδ.), ἐπικ. ἐλλειπτικ. παρακ. μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος, ἀπαρφ. περιϊδμεναι (περιϝίδ.) ἐπικ. ἀντὶ τοῦ περιειδέναι, ὑπερσ. περιήδειν, γ'. ἐνικ. περιήδη (περιϝήδ.)· ἀ.) γνωρίζω, ἐννοῶ, εἰξεύρω περισσότερον ἢ κάλλιον ἄλλου, μετ' ἀπαρφ., Κ 247· ϐ'.) εἶμαι ἐμπειρότερος, εἰδημονέστερος ἄλλου, μετὰ δοτ. πράγματος, «ἴχνεσι περιήδη» ἐν τῇ ἰχνηλασίᾳ ἐμπειρότατος ἦτο, ρ 317, «ϐουλῇ περιϊδμεναι ἄλλων» ὑπερέχω τῶν ἄλλων κατὰ τὴν ϐουλήν, Ν 728, καὶ μετ' αἰτ. πράγματος, «τί τινός» εἶμαι εἷς τι ἐμπειρότερος, εἰδημονέστερός τινος, γ 244.

περι-πέλομαι, ἐπικ. ἀποθ. μόνον ἐν τῇ συγκεκομ. μετοχῇ περιπλόμενος. 1) περιστρέφομαι, περιφέρομαι, „τριγυρίζω“, «περιπλόμενοι ἐνιαυτοί» οἱ περιστρεφόμενοι, περιοδικῶς ἐπανερχόμενοι ἐνιαυτοί, Ψ 833, κατὰ γεν. ἀπόλ. «περιπλομένων ἐνιαυτῶν» κατὰ τὴν περιοδικὴν κίνησιν (ἐπάνοδον) τῶν ἐνιαυτῶν, ἐνῷ ἤρχοντο καὶ παρήρχοντο τὰ ἔτη, α 16, Ὑ. Δήμ. 266, καὶ ἐνικ. «περιπλομένου ἐνιαυτοῦ» ἕως οὗ παρέλθῃ τὸ ἔτος, λ 248. Πρϐλ. περιτέλλομαι καὶ περιτροπέω. 2) μετ' αἰτ. περικυκλώνω, ἀποκλείω, «ἄστυ» πολιορκῶ, Σ 220.

περιπευκής, ές, ποιητ. (π., πεύκη), κατάπικρος, πολὺ δριμύς, ἀλγεινότατος, πολυώδυνος, «ὀϊστὸς βέλος» Λ 845 †. Πρϐλ. ἐχεπευκής.

περι-πλέκω, μόνον ἐν τῷ ἀναυξ. παθ. ἀορ. περιπλέχθην, μετοχ. -χθείς, πλέκω πέριξ τινός. Παθ. περιπλέκομαι, προσκολλῶμαι περί τι, ἐναγκαλίζομαι, σφίγγω τι εἰς τὰς ἀγκάλας μου, μετὰ δοτ. «ἱστῷ» ξ 313, «γρηΐ» ψ 33.

περιπληθής, ές (π. πλῆθος), πολυπληθής, πολυάνθρωπος, «Συρίη» ο 405 †.

περιπλόμενος, ἴδ. περιπέλομαι.

περι-πρό, ἐπικ. ἐπίῤῥ. κυρ. „πέρα πέρα ἐμπρός“, ἐπὶ πολὺν ἔκτασιν ἐμπρός, πορρωτάτω, πολὺ ἐπὶ τὰ πρόσω, Ὑ. Ἰλ. Λ 180, Π 699 (ἔνθα πρὸ τοῦ Σπιτζν. ἐγράφετο ᾗ παρὰ

τῷ νεωτάτῳ ἐκδότῃ Λαρόχ. γράφεται κατὰ διάστασιν: περὶ πρό).

ΠΕΡΙ·ΠΡΟ·ΧΈΩ, μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ παθ. ἀορ. περιπροχυθείς, κυρ. χύνω καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν πέριξ, παθ. περιχύνομαι, τροπ. «ἔρος θυμὸν περιπροχυθεὶς ἐδάμασσε» ὁ ἔρως περιχυθεὶς περὶ τὴν καρδίαν μου κατεδάμασεν αὐτήν, Ξ 316 †.

ΠΕΡΙΡ·ΡΈΩ, παρατ. γ'. ἐν. ἀναύξ. περίῤῥεε, ῥέω πέριξ τινός, περιῤῥέω, περιῤῥέχω, μετ' αἰτ. ι 388 †.

ΠΕΡΙΡ́ΡΗΔΗΣ, ΕΣ, ἐπ. καὶ Ἰων. (παρ' Ἱπποκρ.) μόνον ἐν τῷ χ 84 † «περιῤῥηδὴς δὲ τραπέζῃ κάππεσε δινηθείς» ‖. ὅπερ ὁ μὲν Ἀρίσταρχος μετέφρασε: στροβηθεὶς περιφερὴς ἔπεσε τῇ τραπέζῃ ὡς περικλασθῆναι περὶ αὐτήν, ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι ὁ Ἀρίσαρχος ἐθεώρει τὸ ἐπίθ. =περιῤῥαγής. Ἄλλοι δὲ παράγουσιν αὐτὸ ἐκ τοῦ περιῤῥέω: περιῤῥυής, καὶ ὁ Εὐστάθ. ἐκ τοῦ περιῤῥαίνω, ἅπερ πάντα πάντῃ ἀπίθανα. Τὸ ὀρθὸν εὗρηκεν ὁ Δύντζερος, παράγων ἐκ τῆς ῥίζ. ΡΑΔ-, RAD-, (ἐξ ἧς τὸ ῥάδιξ, radix, ῥαδινός κ. ἄ.), ἥτις σημαίνει τὸν λεπτὸν κλάδον, τὸν εὐκόλως λυγίζοντα καὶ κραδαινόμενον. «Περιῤῥηδὴς» λοιπὸν εἶνε: ὁ κραδαινόμενος, σαλεύων, κλονούμενος, ταλαντευόμενος πέριξ τινός. Τοῦ δὲ χωρίου ἡ ἔννοια εἶνε: Κλονηθεὶς δὲ περὶ τὴν τράπεζαν (πλησίον αὐτῆς), τέλος συστραφεὶς περὶ ἑαυτὸν (ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων) ἔπεσε κατὰ γῆς («κάππεσε») ἀνατρέψας ἢ διασείσας οὕτω τὴν τράπεζαν, ὥστε νὰ χυθῶσι κατὰ γῆς τὰ ἐδέσματα κτλ. Ἐὰν δὲ παραδεχθῇ τις τὴν ἄλλην τὴν καὶ ἀσφαλέστερον μαρτυρουμένην γραφήν: ἰδνωθείς ἀντὶ τοῦ «δινηθείς» ἡ ἔννοια τοῦ χωρίου οὐσιωδῶς δὲν μεταβάλλεται.

ΠΕΡΙΡ́ΡΥΤΟΣ [..˘.], **ΟΝ**, (περιῤῥέω) παντοχόθεν περιῤῥεόμενος, περιβρεχόμενος ἐπίθ. τῆς Κρήτης, τ 173 †.

ΠΑΡΙ·ΣΑΊΝΩ, ἐπικ. **ΠΕΡΙΣΣ.** (ἀντὶ τοῦ περι-σϜαίν-ω, τὸ δὲ σϜαιν ἢ σϜαν φαίνεται τῆς αὐτῆς ἀρχῆς μὲ τὸ Γερμ. swanz (Schwanz)=οὐρά), μόνον κατ' ἐνεσ. καὶ παρατ. κινῶ περί τινα τὴν οὐρὰν („κουνῶ τὴν οὐρά"), θωπεύω, «τινά» Ὀδ. π 4, 10, «οὐρῇσι» περιθωπεύω μὲ τὰς οὐρὰς κ 215.

ΠΕΡΙ·ΣΕΊΩ, ἐπικ. **ΠΕΡΙΣΣ.** κινῶ τι πέριξ· μόνον ἐν τῷ παθ. περισείομαι, περιπτερυγίζω, ἐπὶ τοῦ λόφου τῆς περικεφαλαίας, Ἰλ. Τ 382, Χ 315, Ὑμ. 6 (7), 4.

ΠΕΡΙ·ΣΘΕΝΈΩ (περισθενὴς) μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἐνεσ. εἶμαι μεγαλοδύναμος, ὑπερίσχυρος, «περισθενέων» ἐν τῇ μεγάλῃ αὐτοῦ δυνάμει, Χ 368 †.

ΠΕΡΙ·ΣΚΕΠΤΟΣ, ΟΝ, κατὰ τὴν συνήθη ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ σκέπτομαι, περιορατός, περίβλεπτος, περίοπτος, πανταχόθεν ἐλεύθερος «περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ» Ὀδ. α 426, κ 211, ξ 6· κατὰ δὲ τὸν Δοιδελ. (‖. ἧττον πιθανῶς) ἐκ τοῦ σκέπω (σκεπάζω), περισκεπής, περιστέγαστος.

ΠΕΡΙΣΣΑΊΝΩ, ΠΕΡΙΣΣΕΊΩ, ἴδ. **ΠΕΡΙΣΑΊΝΩ, ΠΕΡΙΣΕΊΩ**.

ΠΕΡΙΣΤΑΔΌΝ, [..˘.], ἐπίῤ. (περι-ἵστημι), σταθέντες κύκλῳ, περικυκλώσαντες, Ν 551 †.

ΠΕΡΙΣΤΆΘΗ, ἴδ. **ΠΕΡΙΊΣΤΗΜΙ**.

ΠΕΡΙ·ΣΤΕΊΧΩ, β'. ἐν. τοῦ ἀορ. ἀ. ἀναύξ. περίστειξας περιέρχομαι, περιοδεύω, „τριγυρίζω, φέρνω γύρω" τι, δ 277 †.

ΠΕΡΙ·ΣΤΈΛΛΩ, μετοχ. τοῦ ἀορ. ἀ. περιστείλας, „περιμαζεύω, συγυρίζω", κηδεύω, νεκρόν, ω 293 †.

ΠΕΡΙ·ΣΤΕΝΑΧΊΖΩ [...˘..], ποιητ. μόνον ἐν τῷ μέσ. ἐνες. καὶ παρατ. περιστενάζω, ἀντηχῶ, μετὰ δοτ. «ποσσίν» ὑπὸ τῶν ποδῶν τῶν χορευόντων ψ 146, ἐν τμ. κ 454. Τὸ ἐν τῷ κ 10, «δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ» ὅπερ μεταφράζουσι τινὲς μέν: τὸ δῶμα ἀντηχεῖ ἐν τῇ αὐλῇ, ἄλλοι δέ: τὸ δῶμα ἀντηχεῖ περὶ τὴν αὐλήν, παρέχει ἔννοιαν ὄχι πολὺ φυσικήν. Ὅθεν διωρθώθη ὑπό τινων μὲν αὔλῃ=αὐλήσει, ὑπὸ τῆς αὐλήσεως, ὅπερ καὶ πιθανώτατον καὶ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. παρεδέχθη, ἴσως δὲ κατὰ τὸν Λόβεκκ οὐδὲ μεταβολὴ τοῦ τόνου ἀπαιτεῖται καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς σημ. ‖. ὑπ' ἄλλων δέ: αὐλῷ ἢ αὐλοῖς, ἢ αὐδῇ, καὶ τέλος ὑπὸ τοῦ Δυντζέρου: περιστεναχίζετ' ἀοιδῇ.

ΠΕΡΙ·ΣΤΈΝΩ, Α'.) (ἐκ τοῦ στενός, στείνω) μόνον κατὰ μέσ. διάθεσιν «περιστένεται γαστήρ» περιστενοχωρεῖται, εἶνε ὑπερπληθής, Π 163 †. Β'.) =**ΠΕΡΙΣΤΕΝΑΧΊΖΩ**, περιστενάζω, μετ' αἰτ. Ὑμ. 18 (19), 21.

ΠΕΡΙΣΤΉΘΕΙ, ἴδ. **ΠΕΡΙΊΣΤΗΜΙ**.

ΠΕΡΙ·ΣΤΈΦΩ, περιβάλλω, περικυκλῶ, περικαλύπτω, «νεφέεσιν οὐρανόν» ε 303· ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ θ 175 «ἀμφὶ περισ́φεται» ὅπως ἤδη ἔγραψάν τινες τῶν νεωτέρων ἀντὶ τοῦ ὑφ' ἓν: ἀμφιπεριστέφεται.

ΠΕΡΙ·ΣΤΡΈΦΩ, μόνον ἐν τῷ παρατ. περίϚρεφε, Ὑ. Ἑρμ. 409 καὶ ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἀορ. περιστρέψας, περιστρέφω, „(ϚρεφΟ)γυρίζω", «δίσκον» η 189, «Ἄτην χειρί» Τ 131, περιβάλλω, περιδένω, «δεσμὰ χερσί» περιβάλλω δεσμὰ εἰς τὰς χεῖρας, Ὑ. Ἑρμ. 409 (κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ Βαουμεῖς., ἐν ᾧ ἄλλοι ἄλλως ἑρμηνεύουσι τὸ πιθανῶς διεφθαρμένον τοῦτο χωρίον), ἴδ. καὶ λ. **ΠΕΡΙΤΡΈΦΩ**.

ΠΕΡΊΣΧΕΘΟ, ἴδ. **ΠΕΡΙΈΧΩ**.

ΠΕΡΙ·ΤΆΜΝΩ, ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ περιτέμνω, ὅ ἐ. περικόπτω. Ἐξ αὐτοῦ μόνον τὸ μέσ. περικόπτω ἐμαυτῷ, ὅ ἐ. ἀποκόπτω (ἀπό τινος ὅλου) καὶ περικλείω, ἵνα ἀπαγάγω ὡς λείαν, «βοῦς» ἀποχωρίζω ἀπὸ τῶν βουκολίων καὶ ἀπάγω ἐμαυτῷ, διαρπάζω, Ὀδ. λ 402, ω 112, πρβλ. **ΤΈΜΝΩ**.

ΠΕΡΙ·ΤΈΛΛΟΜΑΙ, ποιητ., ἀποθ., μόνον κατὰ μετοχὴν ἐνεστ. συμπληρῶ τὴν περίοδον,

διανύω τὸν κύκλον, „κάμνω τὸν γῦρον“, ὅθεν συντελοῦμαι, ἀπαρτίζομαι, «ἄψ περιτελλομένου ἔτεος» λ 295, ξ 294, «περιτελλομένων ἐνιαυτῶν» κατὰ τὴν περιοδικὴν ἐπάνοδον τῶν ἐνιαυτῶν, ὅ ἐ. ὁσάκις ἔρχεται ἡ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς, κατ' ἔτος, Β 551, πρβλ. Θ 404, 418, ἴδ. ΠΕΡΙΠΕΛΟΜΑΙ.

ΠΕΡΙ-ΤΙΘΗΜΙ, γ'. πληθ. τῆς εὐκτ. τοῦ 6'. ἀορ. περιθεῖεν, ἐν τμ. δὲ καὶ οἱ χρόνοι περι-θῆκαν, περι-θέτο καὶ περι-θήκατο. 1) περιβάλλω, τροπ. «π. τινὶ δύναμιν» περιβάλλω εἴς τινα δύναμιν, ἢ τινὰ μὲ δύναμιν (οἱονεὶ ἐνδύω ἢ ὁπλίζω τινὰ μὲ δύναμιν), γ 205. (Οὕτως ἔγραψαν ἐνταῦθα οἱ πλειότεροι τῶν νεωτέρων ἐκδοτῶν ἐκ τοῦ Σχολ. ἀντὶ ταῦ συνήθους: παραθεῖεν). 2) Μέσ. (μόνον ἐν τμ.)· ἁ.) περιβάλλω ἐμαυτῷ, ἐνδύομαι, „βάλλω ἐπάνω μου, φορῶ“, οἷον «ξίφος ὤμῳ» 6 3 κ. ἁ., «χροὶ κόσμον» Ξ 188, «κρατὶ τρυφάλειαν» Τ 381· 6'.) θέτω, καταθέτω, συσσωρεύω περί τι, «ξύλα» (περὶ τοὺς λαμπτῆρας), σ 307.

*ΠΕΡΙ-ΤΙΜΗΕΙΣ [..-..], ΕΣΣΑ, ΕΝ, πολυτίμητος, ἐντιμότατος, μόνον Υ. Ἀπ. 65.

ΠΕΡΙ-ΤΡΕΠΩ, μόνον ἀμεταβάτως περιστρέφομαι, συμπληρῶ τὴν περιοδόν μου, ἐν τμ. «περὶ δ' ἔτραπον ὧραι» κ 469 †. Πρβλ. ΤΡΕΠΩ καὶ ΠΕΡΙΤΡΟΠΕΩ.

ΠΕΡΙ-ΤΡΕΦΩ, τρέφω, ὅ ἐ πήγνυμί τι πέριξ τινός. Μόνον παθ. κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. περιτρέφομαι, περιπήγνυμαι, „πήζω ἕναν γῦρον“, μετὰ δοτ. «σακέεσσι περιτρέφετο κρύσαλλος» περὶ τὰς ἀσπίδας ἐσχηματίζετο πάγος, ξ 477. Μετὰ δοτ. τοῦ προσώπ. «(γάλα) μάλ' ὦκα περιτρέφεται κυκόωντι» ταχέως πήγνυται τὸ γάλα εἰς τὸν κυκῶντα, Ε 903. (Ταῦτα ὁ Οὐόσσιος, Βέκκ. ᾗ Φαῖσις κατὰ τὸν Ἀπολλώνιον καὶ Ἡρωδιανὸν τοὺς παλαιοὺς γραμματικούς. Συνήθως δὲ καὶ παρὰ Δινδορφίῳ γράφεται: περιστρέφεται, ὅπερ καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν νεωτέρων παραδέχονται. ‖. Ἡ πρώτη ἑρμηνεία ὀρθοτέρα· διότι πρόκειται νὰ ἐκφρασθῇ ἡ ταχύτης τῆς πήξεως ἢ τροφῆς, πρὸς ἣν παραβάλλεται ἡ ἴασις τῆς πληγῆς, ἐφ' ἧς ὡσαύτως λέγεται τὸ „τρέφω“, ἴδ. ΤΡΕΦΩ).

ΠΕΡΙ-ΤΡΕΧΩ, ἀόρ. 6'. περιέδραμον καὶ ἀναύξ. περίδραμον, τρέχω πέριξ, περιτρέχω, Χ 369, ἐν τμ., Ξ 413.

ΠΕΡΙ-ΤΡΕΩ, ποι., ἀόρ. ἀναύξ. περίτρεσα, περίτρομος, ἔντρομος φεύγω, μόνον Λ 676 †.

ΠΕΡΙ-ΤΡΟΜΕΟΜΑΙ, ἐπ., μέσ. ἀποθ., καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τρέμω, „τρέμομαι ἕναν γῦρον“, οἷον «σάρκες περιτρομέοντο μέλεσσιν» περιέτρεμον αἱ σάρκες περὶ τὰ μέλη, σ 77 †.

ΠΕΡΙΤΡΟΠΕΩ, ἐπικ. ᾗ Ἰων. θαμιστικ. ἀντὶ τοῦ περιτρέπω μόνον κατὰ μετοχὴν τοῦ ἐνεστῶτος ἀμεταβ.· ἁ.) συχνὰ ἢ κατ' ἐπανάληψιν περιστρέφομαι, περιφέρομαι, „γυρίζω“, ἐπὶ χρόνου, Β 295, ὡσαύτως καὶ ἐπὶ προσώπου, «μῆλα πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν» τὰ πρόβατα ἠλαύνομεν συχνὰ ἢ πολλάκις περιστρεφόμενοι, στρέφοντες δηλ. ὀπίσω τὰ βλέμματα (ὑπὸ τοῦ φόβου μὴ κατεδιωκόμεθα), ι 465. (Οὕτως ὀρθῶς ἡρμήνευσεν ὁ Δοιδερλεῖνος καὶ Ἀμεῖς. Ἄλλοι δὲ: περικλείοντες, περιτεμνόμενοι πολλὰ (ἴδ. ΠΕΡΙΤΕΜΝΩ), ἢ πολλαχόσε, κατὰ πολλὰς διευθύνσεις τρεπόμενοι· ‖. τέλος ὁ Δύντζερος ἑρμηνεύει τὸ «πολλὰ περιτροπέοντες» πολλὰς περιτροπὰς ποιοῦντες, ὅ ἐ. πολλάκις ἀποτρέποντες τὰ πρόβατα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν συνήθειάν των ἐτρέποντο τὴν πρὸς τὸ ὄρος ὁδόν, καὶ ὄχι ἤθελον τὴν πρὸς τὴν θάλασσαν)· 6'.) κατὰ διαφόρους διευθύνσεις τρέπομαι, «πολλὰ περιτροπέων φῦλ' ἀνθρώπων» ἐπὶ πολλὰ φῦλα ἀνθρώπων τρεπόμενος, ἐπιμιγνύμενος μετ' αὐτῶν, Υ. Ἑρμ. 542. (Ὁ δὲ Σνειδεβίνος διορθώνει: παρατροπέων, ὅ ἐ. ἐξαπατῶν· ὁ δὲ Βαουμεῖς. αὐτὴν ταύτην τὴν σημ. θέλει ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν συνήθη γραφήν: περιτροπέων).

ΠΕΡΙΤΡΟΧΟΣ, ΟΝ (περιτρέχω), ὁ δυνάμενος νὰ περιτρέχηται, κυκλοτερής, κυκλικός, Ψ 455 †.

ΠΕΡΙ-ΦΑΙΝΟΜΑΙ, πανταχόθεν φαίνομαι, εἶμαι περιφανής, μόνον ἐν τῇ μετοχῇ «περιφαινόμενον ὄρος» περιφανές, περίβλεπτον, Ν 179, «ἐν περιφαινομένῳ χώρῳ», Υ. Ἀφρ. 100, καὶ ἄνευ τοῦ οὐσιαστικοῦ, «ἐν περιφαινομένῳ» ἐφ' ὑψηλοῦ καὶ πανταχόθεν περιφανοῦς, ε 476.

Περίφας [.--], αντος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ὀχησίου, Αἰτωλός, ὑπὸ τοῦ Ἄρεως φονευθείς, Ε 842 ἑξ. (Παρ' Ὁμ. ἡ μόνη περίστασις, καθ' ἣν θεὸς διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ χειρὸς φονεύει ἥρωα). 2) υἱὸς τοῦ Ἠπύτου, εἷς τῶν Τρωϊκῶν κηρύκων, Ρ 323.

Περιφήτης, αο, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Κοπρέως ἐκ Μυκηνῶν, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Ο 638 ἑξ. 2) εἷς τῶν Μυσῶν, Ξ 515.

ΠΕΡΙΦΡΑΔΗΣ [..⏑.], ΕΣ, ποιητ. εὐλαβής, προσεκτικός, περισκεμμένος. Τὸ οὐδέτερον *ΠΕΡΙΦΡΑΔΕΣ ὡς ἐπίρρημ. Υ. Ἑρμ. 464.— Ἐπίρρ. ΠΕΡΙΦΡΑΔΕΩΣ, ἐπιμελῶς, εὐλαβῶς, μετὰ προσοχῆς, „καλά, καλά“ μόνον ἐν τῇ φρ. «ὤπτησαν περιφρ.» Α 466, ξ 431 κ. ἄ. πλχ. Ἐκ τοῦ

ΠΕΡΙ-ΦΡΑΖΟΜΑΙ, ἐπικ. μέσ. σκέπτομαι ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, ἀπ' ὅλα τὰ μέρη, ὅ ἐ. ἐπιμελῶς σκέπτομαί τι, φροντίζω περί τινος, «νόστον» α 76 †.

ΠΕΡΙΦΡΩΝ, ΟΝ, ποιητ. (π. φρήν), φρόνιμος, συνετός, περίνους, ἐπίθετον γυναικῶν, οἷον «Ἀδρηστίνη» Ε 412 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.), «βασίλεια» λ 345, «Εὐρύκλεια» τ 357. Ἰδίως δὲ «π. Πηνελόπεια» α 329 κ. πλχ.

ΠΕΡΙ-ΦΥΩ, μόνον ἐν τῷ ἀπρφ. τοῦ 6'. ἀορ. περιφῦναι καὶ μετοχ. περιφὺς εἰς μέσ. σημ. περιφύομαι, „φυτρώνω γύρω, γύρω“, καὶ τροπ.

περιβάλλω, σφίγγω τινὰ ἐν ἀγκάλαις, Ὀδ. τ 416, ἀπολ. π 21, ω 320, μετ' αἰτιατ. «κύσσαι χ περιφῦναι ἐὸν πατέρα» ω 236 (ἔνθα τινὲς ὅμως θέλουσι τὴν αἰτιατ. νὰ ἐξαρτήσωσι μόνον ἐκ τοῦ «κύσσαι»).

ΠΕΡΙ-ΧΕΩ, ἀόρ. ά. περιχεῦα (ἢ ὅπως τονίζει ὁ Λαρόχης μετὰ τῶν παλαιῶν γραμματικῶν: περίχευα) ἀντὶ τοῦ περιέχευα, μέσ. ἀορ. ά. ὑποτ. περιεχεύεται ἐπικ. ἀντὶ τοῦ περιχεύηται, ζ 232, Ψ 159 (ἔνθα τινὲς ἐκλαμβάνουσι τὸν τύπον ὡς χρόνου ἐνες.), πρβλ. γ 426. Α΄.) Ἐνεργ. περιχέω, χύνω πέριξ τινός, μετὰ δοτ. προσώπ. καὶ αἰτ. πράγματος «τινί τι» „περιχύνω τινά μέ τι", Φ 319, «ἠέρα τινί» η 140, ἐν τμ. Ε 776, ν 189. Ἰδίως ἐπὶ τῶν μεταλλουργῶν, τῶν ἰδιαιτ. λεγομένων διὰ τοῦτο χρυσοχόων, «χρυσὸν κέρασι» περιχρυσώνω τὰ κέρατα (τοῦ θύματος), Κ 294, γ 384, 426, 437. Μεταφρ. «χάριν τινὶ περιχ.» περιβάλλω περιχύνω τινὰ μὲ χάριν, ψ 162. Β΄) Μέσ. 1) περιχύνω τινί τι κατ' ἐμαυτὸν «(ἀνὴρ χρυσοχόος) περιχεύεται χρυσὸν ἀργύρῳ» κατὰ τὴν ἐργασίαν του περιχύνει χρυσὸν περὶ τὸ ἀργυροῦν ἔργον του, ζ 232, ψ 159. 2) μεταφ. περιχέομαι, ἐκτείνομαι, χύνομαι πέριξ τινός, «ὕπνος» Β 19 ἐν τμ.

ΠΕΡΙ-ΧΩΜΑΙ, ἐπ., ἀόρ. ἀναύξ. περιχωσάμην, ὀργίζομαι σφόδρα, ἀγανακτῶ, «τινὶ τινός» κατά τινος ἐξ αἰτίας τινός, Ἰλ. Ι 449, Ξ 226.

ΠΕΡΙΩΠΗ, ἡ (ὄψ), τόπος ἐξ οὗ δύναταί τις νὰ περισκοπῇ, σκοπιά, „ψήλωμα", Ξ 8, Ψ 451, κ 146.

ΠΕΡΙΩΣΙΟΣ, ΟΝ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ περιούσιος (ἐκ τοῦ περίειμι), περισσός, ὑπέρμετρος, ὑπερμεγέθης, μόνον ἐν τῷ οὐδ. «περιώσιον» ὡς ἐπιρ. ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολήν, Δ 359, π 203. Ὡσαύτως πληθ. «περιώσια» Ὕμ. 18 (19), 41. Μετὰ γεν. «περιώσιον ἄλλων» περισσότερον τῶν ἄλλων, Ὑ. Δήμ. 363.

ΠΕΡΚΝΟΣ, ὁ, εἶδος ἀετοῦ μελανοπτέρυγος, (Ἀρις. Περὶ θαυμασ. ἀκ. 60, ἔνθα πέρκνος τονίζεται) Ω 316 †. (Οὕτως ὁ Ἀρίσαρχος· ἄλλοι δὲ θεωροῦσι τὴν λ. ὡς ἐπίθ. ΠΕΡΚΝΟΣ, Ἡ, ΟΝ = σκοτεινός, μέλας, ὅπως εὑρίσκεται παρ' Ἱπποκρ. καὶ Νικάνδρῳ, ‖. ἢ μᾶλλον ἴσως μελανόστικτος, ὅπως εἰκάζω ἐκ τῆς καὶ σήμ. ἐν τῇ καθομιλουμ. σωζομένης σημασίας „περκνός" (προφ. καὶ πρεκνός, ὅ ἐ. ἔφηλος ἢ ἐκ τοῦ ἡλίου ξανθόστικτος). Ἴδ. καὶ λ. ΜΟΡΦΝΟΣ.

ΠΕΡΚΩΣΙΟΣ, ὁ, ἐκ Περκώτης, Β 831, Ζ 30.

ΠΕΡΚΩΤΗ, ἡ, πόλις τῆς παρ' Ἑλλησπόντῳ Μυσίας μεταξὺ Ἀβύδου καὶ Λαμψάκου Β 835, Λ 229, Ο 548, ἐπὶ Στράβωνος (13, 1, 20) χωρίον τι πλησίον τοῦ Παρίου ὀνομαζόμενον Παλαιπερκώτη. (‖. Τὴν σήμερον καλεῖται τόπος τις μεταξὺ Ἀβύδου χ Λαμψάκου „Περκοῦτα").

ΠΕΡΝΗΜΙ, ἕτερ. ἐπικ. τύπος τοῦ 2 ΠΕΡΑΩ, μετοχ. περνάς, παρατατ. θαμιζ. γ΄. ἐν. πέρνασχ' ἀντὶ τοῦ πέρνασκε, κυρ. „περνῶ" πέραν, καὶ ἐπομ. πωλῶ, τινά, Ἰλ. Ω 752, «ἐπὶ νήσων» Χ 45, «κτήματα περνάμενα ἵκει» ἔρχονται πρὸς πώλησιν, Σ 292.

ΠΕΡΟΝΑΩ ἀόρ. περόνησα καὶ μέσ. περονησάμην πάντοτ. ἀναύξ. διατρυπῶ, „περονιάζω, καρφώνω", «τινὰ δουρί» διακοντίζω, Ἰλ. Η 145. Μέσ. [ἐμπερονῶμαι], „καρφώνω τι ἐπάνω μου" διὰ πόρπης ἢ καρφίτσας, «χλατναν» Κ 133, «τι ἐνετῆσι» Ξ 180. Ἐκ τοῦ

ΠΕΡΟΝΗ, ἡ (πείρω), κυρ. πᾶν ὅ,τι ὀξὺ χ διαπεραστικόν, ἰδίως ἡ ἀκωκὴ τῆς πόρπης, ὅθεν ἐν γέν. πόρπη, „καρφίτσα" ἢ „κόπτσα" (ξεν.), δι' ἧς ἐμπερονῶμεν καὶ συγκρατοῦμεν τὰ ἐνδύματα, Ε 425, σ 293, θ 226, 256.

ΠΕΡΟΠΣΙ, κατ' ἐπ. ἔκτ. ἀντὶ τοῦ περῶσι, ἐκ τοῦ 1 ΠΕΡΑΩ.

ΠΕΡΡΑΙΒΟΙ, ἴδ. ΠΕΡΑΙΒΟΙ.

ΠΕΡΣΑΙΟΣ, ὁ (Πέρσης, Ἡσιόδ. Θεογ. 377) υἱὸς τοῦ Τιτᾶνος Κριοῦ καὶ τῆς Εὐρυβίας, πατὴρ τῆς Ἑκάτης, Ὑ. Δήμ. 24.

ΠΕΡΣΑ, ἀντὶ τοῦ ἔπερσα, ἴδ. λ. ΠΕΡΘΩ.

ΠΕΡΣΕΥΣ, ΕΩΣ, Ἰων. χ ἐπ. ΗΟΣ, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δανάης, θυγατρὸς τοῦ Ἀκρισίου βασιλέως τοῦ Ἄργους, Ξ 319. Νήπιον ἔτι μετὰ τῆς μητρὸς εἰς κιβώτιον ἐγκλεισθεὶς καὶ οὕτως ῥιφθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν διεσώθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Σερίφου Πολυδέκτου. Καὶ μέχρι μέν τινος ἐτρέφετο παρὰ τούτῳ· ἡλικιωθεὶς δὲ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ, θέλοντος οὕτω νὰ τὸν ἀποπέμψῃ, τὴν ἐντολὴν νὰ φέρῃ εἰς αὐτὸν τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης. Κατορθώσας δὲ τὸ ἔργον ἠλευθέρωσε κατὰ τὴν ἐπάνοδον τὴν Ἀνδρομέδαν, ἥτις ἔκειτο εἰς βράχον προσδεδεμένη, ἵνα γείνῃ βορὰ φοβεροῦ τινος κήτους ἐρημοῦντος τὴν χώραν. Λαβὼν δὲ αὐτὴν γυναῖκα ἐγέννησε τὸν Ἀλκαῖον καὶ τὸν Ἠλεκτρύωνα. 2) υἱὸς τοῦ Νέστορος καὶ τῆς Ἀναξιβίας, ν 414, 445. (Ἐτυμολογεῖται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ περάω, οἱονεὶ Penetrius· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ πρήθω, καὶ κατ' ἄλλους ἔκ τινος Σανσκριτικῆς ῥίζης prsh, σημαινούσης σκορπίζω, διοχετεύω.

ΠΕΡΣΕΦΟΝΕΙΑ, ἡ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ Περσεφόνη, Ὑ. Δήμ. 56 κ. ἀ., θυγάτηρ τοῦ Διὸς χ τῆς Δήμητρος, Ξ 326 λ 217, γυνὴ τοῦ Ἅδου, ἁρπάσαντος αὐτὴν ἀπὸ τῆς μητρός. Παρ' Ὁμ. φαίνεται πάντοτε ὡς ἡ φοβερὰ (ἐπαινὴ) βασίλισσα τοῦ καταχθονίου κράτους καὶ ὄχι ἡ ὡραία (εὐῶπις, περικαλλὴς) παρθένος ἡ ἐν τῷ Ὕμνῳ εἰς Δήμητραν (πρβ. ς. 334, 405, 494) χ ἐν τῇ μεταγενεστέρᾳ παραδόσει. Τὰ ἱερὰ αὐτῆς ἄλση κεῖνται εἰς τὰ δυτικὰ πέρατα τῆς γῆς κατὰ τὰ μεθόρια τοῦ καταχθονίου κράτους, κ 509. (Ἐτυμολογεῖται κατὰ τὸν Εὐστάθ. εἰς κ 491 ἐκ τοῦ φέρω χ φόνος, ἐπομ. κυρ. φερεσφόνη, ὅ ἐ. θανατηφόρος).

Πέρση, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ, γυνὴ τοῦ Ἡλίου, μήτηρ τοῦ Αἰήτου καὶ τῆς Κίρκης, κ 139. Παρ' Ἡσιόδ. Θεογ. 356 λέγεται Περσηΐς.

ΠΕΡΣΗΙΆΔΗΣ, ΑΟ, ὁ, ποι. ἀντὶ τοῦ Περσείδης, υἱὸς ἢ ἀπόγονος τοῦ Περσέως, ὁ Σθένελος, Τ 116.

ΠΕΣΕΊΝ καὶ ΠΕΣΈΕΣΘΑΙ, ἴδ. ΠΊΠΤΩ.

ΠΕΣΣΌΣ, ὁ, Ἀττ. πεττός, ἡ ψῆφος („πέτρα" ἣν οἱ παίζοντες μεταχειρίζονται ἐν τῇ πεττείᾳ), πληθ. «πεσσοί» αὐτὴ ἡ παιδιά, „τὸ τάβλι, ἡ δάμα", α 107 †. Ὁποία ἦτο ἡ παιδιὰ τῶν πεσσῶν, εἶνε ὅλως ἄγνωστον· διότι ἐκ τοῦ ἀνωτέρω χωρίου οὐδὲν ἄλλο πλὴν τοῦ ὀνόματος ἐξάγεται, ἡ δὲ παρ' Ἀθηναίῳ Α 16 f περιγραφὴ τοῦ Ἀπίωνος εἶνε προδήλως φαντασιῶδες πλάσμα. ‖. Ἡ πεττεία, ἥτις κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους ποικίλως διεμορφώθη, ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ ἀρχαιότατον ἰθαγενὲς τῶν Ἑλλήνων παίγνιον, ἐν ᾧ τὰ ἄλλα παίγνια λέγονται ἐκ τῆς Λυδίας εἰς τὴν Ἑλλάδα μετενεχθέντα. Κατὰ τὸν Ἡσύχ. παράγεται ἐκ τοῦ πίπτω).

ΠΈΣΣΩ (ἐκ τῆς ῥίζ. ΠΕΚ, ΠΕΠ), ἀπαρφ. ἐπικ. πεσσέμεν, κυρ. θερμαίνων μαλάσσω τι· ὅθεν 1) ἐπὶ τοῦ ἡλίου, πεπαίνω, ὡριμάζω, τι, η 119. 2) μεταφ. χωνεύω, καὶ τροπ. «χόλον» χωνεύω ὀργήν, ὅ ἐ. τρέφω, ἐγκρύπτω, „φυλάγω", Δ 513, Ι 565, «κήδεα» φροντίδας κρύπτω ἐν ἐμαυτῷ, Ω 617, 639. Ὡσαύτως «γέρα» χωνεύω τὰ δῶρα, σαρκαστικῶς (διότι τρόπον τινὰ πολλὰ μὲν ἔφαγεν, ἀλλ' εἰσέτι δὲν ἐχώνευσεν αὐτά) Β 237, «βέλος» νὰ χωνεύσῃ τὸ βέλος, ὅ ἐ. „νὰ ἔχῃ νὰ τρώγῃ", νὰ αἰσθάνηται τὰς συνεπείας του, Θ 513.

ΠΕΣΕΊΝ, ἴδ. ΠΊΠΤΩ.

ΠΈΤΑΛΟΝ [.⏑.], τό (πετάννυμι), φύλλον, συνήθ. πληθ. Β 312, τ 520 (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. σώζεται εἰς μεταφορ. σημ., λέγεται δηλ. τὸ φύλλον ἐκεῖνο τὸ σιδηροῦν, τὸ εἰς τὴν ὁπλὴν τοῦ ἵππου προσηλούμενον, „πέταλον" τοῦ ἀλόγου).

ΠΕΤΆΝΝΥΜΙ [..–.], (ὁ ἐνεργ. καὶ παρατατ. σχηματίζονται ἐκ τοῦ ΠΊΤΝΗΜΙ καὶ ΠΙΤΝΆΩ) ἀόρ. ἐπέτασσα, πέτασα καὶ ἐπικ. πέτασσα, παθ. παρακ. πέπταται, –νται, –μένος, ὑπερσ. πέπτατο, παθ. ἀόρ. γ'. πληθ. πετάσθησαν, μετοχ. πετασθεῖσαι, ἐκτείνω, „ἁπλώνω, ξαπλώνω". ἀ.) κυρ. μετ' αἰτ. «λῖτα, εἵματα» Θ 441, ζ 94, «ἱστία οὔρῳ» „ἀνοίγω" τὰ πανιὰ εἰς τὸν ἄνεμον, ε 269. Ὡσαύτως «χεῖρε» ἐκτείνω τὰς χεῖρας, „ἀνοίγω", ε 374, ὡς σημεῖον δεήσεως, Ξ 495, Φ 115, «χεῖρας τινί» ἁπλώνω τὰς χεῖρας πρός τινα, Δ 523, Ν 549, ὡς σημεῖον χαρᾶς, ω 397, «πύλας» ἀναπετάννυμι, ἀνοίγω· ὅθεν παθ. «πύλαι πεπταμέναι» ἀναπεπταμέναι, Φ 531, πρβλ. 538, φ 50· β'.) μεταφορ. «θυμόν» τὴν καρδίαν τινὸς εὐρύνω, „ἀνοίγω τὴν καρδιά", ὅ ἐ. φαιδρύνω, σ 160. Παθητ. «αἴθρη πέπταται ἀνέφελος» ἐκτείνεται, ζ 45, «πέπτατο αὐγὴ Ἠελίοιο» Ρ 371.

ΠΕΤΕΗΝΌΣ, Ή, ΌΝ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ πετεινός (πέτομαι)· ἀ.) πτηνός, „πετούμενος", ἐπίθ. τῶν πτηνῶν, Β 459, Ο 690. Πληθ. «τὰ πετεηνά» ὡς οὐσιαστ. τὰ πετεινά, τὰ πτηνά, Ο 238 κ. ἀ., Βατρ. 26· β'.) «πετεηνὸς γίγνομαι» ἀποκτῶ πτερά, „κάμνω φτερά", π 218. (‖. Ἡ καθομιλουμ. „πετεινόν" ὡς οὐσιαστ. καλεῖ κατ' ἐξοχὴν τὸν ἀλέκτορα).

ΠΕΤΕΏΝ, ΩΝΟΣ, ἡ, χωρίον τι Βοιωτικὸν τῶν περὶ τὰς Θήβας, οὐ μακρὰν τῆς Ἁλιάρτου, Β 500.

ΠΕΤΕΎΣ, ΕΎ, ἐπικ. ΗΟ, ὁ, υἱὸς τοῦ Ὀρνέως, πατὴρ τοῦ Μενεσθέως, Β 552, Ν 690 κ. ἀ.

ΠΈΤΟΜΑΙ, ἀποθ., ἐνεστ. –εται, –ονται, ἀπαρφ. –εσθαι, παρατ. ἐπέτοντο καὶ ἐπικ. γ'. ἐν. πέτετο, –έσθην, –οντο, ἀόρ. ἔπτατο, χ ἀναύξ. μόνον Ψ 880, μετοχ. πταμένη, ὑποτ. γ'. ἐν. πτῆται, Ο 170, καὶ ἐνεργ. ἀόρ. β'. ἔπτην, Βατρ. 211, „πετῶ". ἀ.) κυρ. ἐπὶ τῶν πτηνῶν (‖. ἐπὶ τῶν ὁποίων χ μόνων σώζεται ἐν τῇ καθομιλ. ὁ μέσος τύπος ἐν τῇ μετοχῇ „πετούμενα" = πετόμενα, τὰ πτηνά), Μ 207, δ 147 κ. ἀ., καὶ ἐντόμων, Β 89, Π 265· β'.) ἐπὶ πάσης ταχείας κινήσεως ἐμψύχων ὄντων, „πετῶ" ἢ „πετάχνομαι", σπεύδω, τρέχω, ἐπὶ θεῶν, Ο 150, ε 49 κ. ἀ., ἐπὶ ἀνθρώπων, Ν 755, θ 122, «πεδίοιο» διὰ τῆς πεδιάδος, Φ 247. Πολλάκις ἐπὶ ἵππων, «οὐκ ἄκοντε πετέσθην» προθύμως ἐπέταξαν, Ε 366 κ. ἀ., γ 484, 494· γ'.) ἐπὶ ἀψύχων, οἷον βελῶν, λίθων κ. ἄ., „πετῶ", πίπτω, „φεύγω", Ν 140, 592, ἐπὶ χιόνος καὶ χαλάζης πίπτω, Ο 170, «ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἐρετμά» διέφυγον, „ἐπέταξαν ἀπὸ τὰ χέρια του", μ 203, «τεύχεα» ω 533, «ἐκ μελέων θυμὸς ἔπτατο» ἐπέταξεν ἡ ψυχή, Ψ 880.

ΠΕΤΡΑΐΟΣ, Η, ΟΝ, πετρώδης, βραχώδης, «τροχός» Υ. Ἀπ. 383. Ἐν πέτρᾳ οἰκῶν, οἱονεὶ πετροδίαιτος, «Σκύλλη» μ 231 †. Ἐκ τοῦ

ΠΈΤΡΗ, ἡ, ά.) „πέτρα", βράχος, Ι 15, ν 196 κ. ἀ., πρβλ. δὲ καὶ ΓΛΑΦΥΡΌΣ· ὡσαύτως χ ἐπὶ τῶν παρὰ τὴν θάλασσαν πετρῶν, γ 293 κ. ἀ., καὶ ἐπὶ τῶν «Πλαγκτῶν» ἰδίως πετρῶν, μ 260· β'.) τεμάχιον βράχου, „πέτρα", ι 243 κ. ἀ. Ὡς σύμβολον σταθερότητος, ρ 463, ἀλλὰ καὶ τῆς σκληρότητος χ ἀναλγησίας, „πέτρα", Π 35. Περὶ τῆς παροιμίας «οὐκ ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης» ἴδ. ΔΡΥΣ. Ἐκ τούτου

ΠΕΤΡΉΕΙΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ, ποι., πετρώδης, βραχώδης, «Αὐλίς» Β 496, «Πυθώ» Ι 405, «νῆσος» δ 844, «κέλευθα» Ὑμ. 18 (19), 7.

ΠΈΤΡΟΣ, ὁ, τεμάχιον βράχου, „πέτρα", Ἰλ. Η 270, Π 734, Υ 288, Βατρ. 217.

ΠΕΎΘΟΜΑΙ, ποι. ἀντὶ τοῦ ΠΙΝΘΆΝΟΜΑΙ, ὅπ. ἴδ.

ΠΕΥΚΆΛΙΜΟΣ [.⏑⏑.], Η ΟΝ, παρ' Ὁμ. πάντοτε ἐν τῇ φρ. «φρεσὶ πευκαλίμῃσι» Ἰλ. Θ 366, Ξ 165, Ο 81, Υ 35, φρόνιμος, συνετός. (Κατὰ μὲν τὸν Βούττμ. ἕτερος τύπος τοῦ πυκινός, ὅπως τὸ λευγαλέος τοῦ λυγρός· κατὰ δὲ τοὺς παλαιοὺς γραμματικοὺς ἐκ τοῦ πεύκη = αἰχμή, βελόνη, ἐπομ. ὀξύς, διαπεραστικός, χ «φρένες πευκ.» εἶνε ἡ ὀξύνοια).

ΠΕΥΚΕΔΑΝΌΣ [..˘.], ή, όν, ποι., ἐπίθ. τοῦ πολέμου, Κ 8 †, κατὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν, πικρός, στυφός· ὀρθότερον δὲ κατὰ τὸν Βούττμ., κυρ. μὲν ὀξύς, „μυτερός", ἑπομ. κοπτερός, ὀδυνηρός, πρβλ. ἘΧΕΠΕΓΚΗΣ. Ἐκ τοῦ

ΠΕΎΚΗ, ἡ, κυρ. ἀκή, ἀκωκή, ὅθεν ἡ „πεύκα" καὶ ὁ „πεῦκος" (διὰ τὰ βελονοειδῆ αὐτοῦ φύλλα) Ἴλ. Λ 494, Ψ 328.

ΠΕΎΣΟΜΑΙ, ἴδ. ΠΥΝΘΆΝΟΜΑΙ.

ΠΈΦΑΝΤΑΙ, ἴδ. ΦΑΊΝΩ.

ΠΕΦΆΣΘΑΙ, ἴδ. ΦΕΝ-.

ΠΕΦΑΣΜΈΝΟΣ, ἴδ. ΦΑΊΝΩ.

ΠΕΦΉΣΟΜΑΙ, ἐπικ.· ἀ.) παθ. μέλ. τοῦ ΦΑΊΝΩ, ὅπ. ἴδ.· β΄.) παθ. μέλ. ἐκ τοῦ ΦΕΝ-, ὅπ. ἴδε.

ΠΕΦΙΔΈΣΘΑΙ, ΠΕΦΙΔΉΣΟΜΑΙ, ἴδ. ΦΕΙΔΟΜΑΙ.

ΠΈΦΝΟΝ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἔπεφνον, ἴδ.

ΠΈΦΡΑΔΟΝ, ΠΕΦΡΑΔΈΕΙΝ, ἴδ. ΦΡΆΖΩ.

ΠΈΦΡΙΚΑ, ἴδ. ΦΡΊΣΣΩ.

ΠΕΦΎΑΣΙ, ἴδ. ΦΎΩ.

ΠΕΦΥΓΜΈΝΟΣ, ΠΕΦΥΖΌΤΕΣ, ἴδ. ΦΕΎΓΩ.

ΠΕΦΥΛΑΓΜΈΝΟΣ, ἴδ. ΦΥΛΆΣΣΩ.

ΠΕΦΥΤΊΑ, ἐπικ., ἴδ. ΦΎΩ.

ΠΈΦΥΡΜΑΙ, ἴδ. ΦΎΡΩ.

ΠΗ̃ (κατὰ τὸν Σπίτζν. ᾗ Βέκκ.) ἢ **ΠΗ̃** (κατὰ τὸν Οὐόλφ. καὶ Δίνδορφ.), ἐπίρ. ἐρωτημ. 1) τοπικ. [ποῖ], πρὸς ποῖον μέρος, „ποῦ" ἢ „ἵσα ποῦ" (=ἴσα ποῦ), Ε 472, ρ 219 κ. ἀ., «πῇ γάρ» καὶ ποῦ, ο 509, «πῇ δή» ν 203, ρ 219, φ 362. 2) τροπικ. πῶς, (κατὰ) τίνα τρόπον, φ 287, υ 43, «πῇ δ' οὕτως—ἔρχεαι οἷος;» πῶς (ἢ μᾶλλον ποῦ, πρὸς τίνα σκοπόν) πηγαίνεις οὕτως μόνος ᾗ., Κ 385, πρβλ. β 364.

ΠΉ ἢ **ΠΉ** (ἴδ. τὴν προηγ. λ.), ἐπίρ. ἐγκλιτ. 1) τοπικ. ἐπὶ κινήσεως, εἰς κάποιον μέρος, „εἰς ἕνα μέρος, κάπου", Γ 400 (ἔνθα ἡ γεν. «πολίων» ἐκ τοῦ «πῃ» ἐξαρτᾶται), Ζ 378, «οὔτε πῃ ἄλλῃ» β 127, γ 251 κ. ἀ., καὶ ἐπὶ στάσεως, χ 25. 2) τροπικ. κατά τινα τρόπον, „κάπως", «οὐδέ πῃ ἔστι» [οὐδ' ἔστιν ὅπως] οὐδ' εἶνε τρόπος, δὲν εἶνε δυνατόν, θεμιτόν, Ζ 267, «οὕτω πῃ» οὕτω πως, Ω 373, «οὐδέ πῃ» οὐδαμῶς δέ, μ 433, ν 207, ὡσαύτως «οὐδέ τί πῃ» Φ 219.

ΠΗΓΕΣΊΜΑΛΛΟΣ, ΟΝ, πυκνόμαλλος, «ἀρνειός» Γ 197 † (Ἐκ τοῦ πήγνυμι καὶ μαλλός, ἀντὶ τοῦ: πηξίμαλλος, ἢ ἐκ τοῦ πηγὸς ᾗ μαλλός ἀντὶ τοῦ: πηγόμαλλος, δι' ἐπενθήκης τοῦ σι καὶ τροπῆς τοῦ ο εἰς ε. ‖. Ὀρθότερον βεβαίως κατὰ τὸν Κούρτιον ἐκ τοῦ ἀχρ. οὐδ. πῆγος (γεν. εος) ᾗ μαλλός, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐγχεσίμωρος, ἀλγεσίδωρος, μελεσίπτερος κ. ἄ.).

ΠΗΓΉ, ἡ, „πηγή", Β 523, ζ 124.

ΠΉΓΝΥΜΙ [.˘.], ἐνεστ. μόνον -υται, παρατ. ἀναύξ. πήγνυτο, μέλ. πήξεις, μόνον Χ 283 (ἐν τμ.), ἀόρ. ἐπικ. πῆξε, -αμεν, ὑποτ. -ῃ, ἀπαρφ. -ξαι, μετοχ. -ας, αντα, παρακ. β΄. πέπηγε, ὑπερσ. ἐπεπήγει, Ν 442, Π 772. Παθ. ἀόρ. β΄. [μὲ τὸ α βραχύ] ἐπάγη, ἀναύξ. πάγη, γ΄. πληθ. πάγεν Δωρ. ᾗ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐπάγησαν, Λ 572, παθ. ἀορ. ἀ. γ΄. πληθ. πᾶχθεν Δωρ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐπήχθησαν, Θ 298. Ἴδ. καὶ ΚΑΤΑΠΉΓΝΥΜΙ. Α΄.) Ἐνεργ. κυρ. στερεώνω· ὅθεν 1) „ἐμπήγω, καρφώνω, χώνω" τι, ὁ δὲ τόπος, ὅπου, ἐκφέρεται ἐμπροθέτως, «ἔγχος, δόρυ ἐν μετώπῳ, ἐν γαστέρι» Δ 460, Ν 372 κ. ἀ., «ἐρετμὸν ἐπὶ τύμβῳ» ἐμπήγω τὴν κώπην ἐπάνω εἰς τὸν τύμβον, λ 77, «ἐν γαίῃ» ψ 276· σπανίως δι' ἁπλῆς δοτ., λ 129· β΄.) στηρίζω τι ἐπί τινος ὀξέος δυναμένου νὰ ἐμπηχθῇ, ὡσαύτως „ἐμπήγω" ἢ „καρφώνω" (ἐπάνω), «κεφαλὴν ἀνὰ σκολόπεσσι» Σ 177· γ΄.) μεταφορ. προσηλῶ, „ἐμπήγω, καρφῶνω", «ὄμματα κατὰ χθονός» Γ 217. 2) συμπήγνυμι, κατασκευάζω, ἰδίως ναοπηγῶ, «νῆας» Β 664. Β΄.) Παθ. ἐν τῷ ἀ. καὶ β΄. ἀορ.· ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ β΄. παρακ. τῷ ἐνεργ. στερεοῦμαι· ὅθεν 1) „ἐμπήγομαι, καρφώνομαι", εἶμαι ἐμπεπηγμένος, Δ 185, Ε 616, «δόρυ δ' ἐν κραδίῃ ἐπεπήγει» ἔμεινεν ἐμπεπηγμένον εἰς τὴν καρδίαν, Ν 442, πρβλ. Π 772, Υ 283 κ. ἀ. 2) πήγνυμαι, „πήζω, παγώνω", „μαργώνω" (ὅ ἐ. ναρκώνω, ἐνεργητ. ἀντὶ τοῦ μέσ. ναρκοῦμαι), «γοῦνα πήγνυται» τὰ γόνατά μου μαργώνουν, ναρκοῦνται, Χ 453. Γ΄.) Μέσ. κατασκευάζω, ναυπηγῶ τι ἐμαυτῷ, «ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῆς» κατασκεύασον ἐπὶ τοῦ ἔργου σου, ἤγουν τῆς νηός σου, ἴκρια, ε 163. (Ἡ ῥίζ. ΠΑΓ, ὅθεν [πάγος], „πάγος", Λατ. pago (=pango), pepigi, συγγ. τῷ παχύς). Ἐκ τούτου

ΠΗΓΌΣ, Ή, ΌΝ, ποιητ., παχύς, εὐτραφής, εὔρωστος, «ἵπποι» Ι 124, 266, «κῦμα» παχύ, „φουσκωμένον", ε 388, ψ 235. (Ἡμαρτημένως ἄλλοι ἑρμηνεύουσιν λευκός, ἢ καὶ μέλας), ἴδ. ΤΡΌΦΙΣ, ΤΡΟΦΌΕΙΣ.

ΠΗΓΥΛΙΣ [.˘.], ΐδος, ἡ, ἐπικ. (πήγνυμι), παχνώδης, παγετώδης «νύξ» ξ 476 †. (‖. Εἶνε λοιπὸν κατὰ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην ἐπίθ. θηλ. τοῦ ὁποίου τὸ ἄρσεν. ὑποτίθεται πηγυλὸς κατὰ τὸ: παχυλός· ἕτερος τύπος θηλ. τοῦ ἐπιθέτου τούτου οὐσιαστικῶς λαμβανόμενος ἢ μᾶλλον οὐσιαστικὸν πρὸς αὐτὸ συγγενὲς εἶνε ἡ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις σωζομένη λέξ. „πήγουλη"=εἶδος ζυμαρικοῦ, ἄλλως λεγόμενον „κριθαράκι", ἥτις ὠνομάσθη οὕτως διὰ τὴν ὁμοιότητα πρὸς τὴν παγετώδη χιόνα ἢ χονδρὴν πάχνην. Ἴσως ὅμως ὁ τύπος τῆς Ὁμηρ. λέξ. καὶ ἡ παραβολὴ αὐτῆς πρὸς τὴν καθομιλουμ. καθιστῶσι πιθανωτέραν τὴν ἑτέραν ἑρμηνείαν τῆς λέξ. τὴν καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις γραμματικοῖς εὑρισκομένην: παγετός, „παγωνιά", ὅπερ ἐν τῷ χωρίῳ τῆς Ὀδ. ἐπιφέρεται ὡς ἐπεξήγησις τοῦ «κακὴ νύξ»: „ἦτο μιὰ κακὴ νύκτα, μιὰ παγωνιά").

ΠΉΔΑΝΟΝ, τό, κατὰ τὸν Εὐστ. ἄγνωστον χω-

ρίον τῆς Τροίας, ὅπερ εἰκάζεται ὅτι ἔκειτο εἰς τὴν ὑπώρειαν τῆς Ἴδης· κατ' ἄλλους δὲ ποταμὸς τῆς Κύπρου, παρὰ Πτολεμαίῳ Πεδιαῖος, Ν 172.

Πηδαῖος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος ὑπὸ τοῦ Μέγητος φονευθείς, Ε 69.

πηδάλιον [.⏑⏑.], τό (πηδόν), πηδάλιον, „τιμόνι" (ξεν.), Ὀδ. γ 281, ε 255 κ. ἀ., Ὑ. Ἀπ. 418.

Πήδασος [.⏑.], ἡ, 1) πόλις τῶν Λελέγων ἐν τῇ Τρωικῇ χώρᾳ παρὰ τὸν Σατνιόεντα, ἕδρα τοῦ βασιλέως Ἄλτου, ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως καταστραφεῖσα, Ζ 35, Υ 92, Φ 85. Καὶ κατὰ τὸν Στράβ. 7, 7, 2 πόλις τῶν Λελέγων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν χρόνων αὐτοῦ ἔρημος 13, 1, 50. Ὁ δὲ Πλίνιος ἡμαρτημένως ταὐτίζει αὐτὴν πρὸς τὸ μετέπειτα Ἀδραμύττιον. 2) πόλις τῆς Μεσσήνης (Μεσσηνία;), Ι 152, 294, κατά τινας μὲν ἡ μετέπειτα Μεθώνη, κατ' ἄλλους δὲ ἡ Κορώνη, Στράβ. 8, 4, 3 καὶ 5, Παυσ. 4, 35, 1.

Πήδασος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Βουκολίωνος, ἀδελφὸς τοῦ Αἰσήπου, Τρώς, Ζ 21 ἑξ. 2) εἷς τῶν ἵππων τοῦ Ἀχιλλέως, Π 152.

πηδάω, παρατ. γ'. ἐνικ. ἐπήδα, ἀόρ. ἀ. ἐπήδησα, „πηδῶ", «ποσσίν» Φ 269, ἐπὶ βελῶν, „πηδῶ, πετῶ", Ἰλ. Ξ 455.

πηδόν, τό (ῥίζ. πεδ), τὸ κάτω καὶ πλατὺ μέρος, οἱονεὶ ὁ πούς, τοῦ πηδαλίου, Ὀδ. η 328, ν 78.

πηκτός, ή, όν (πήγνυμι), συμπαγής, „στερεός", οἷον «ἄροτρον» Κ 353, Ν 703, ν 32, «ἕδος» στερεὸν σκαμνί (χονδροειδὲς ἄτεχνον κάθισμα), ἀντιθέτως πρὸς τὸν τεχνικὸν καὶ κομψὸν «κλισμόν», Ὑ. Δήμ. 196.

πῆλαι, πῆλε, ἴδ. πάλλω.

Πηλεγών, όνος, ὁ, υἱὸς τοῦ ποταμοῦ Ἀξιοῦ καὶ τῆς νύμφης Περιβοίας, Φ 141 ἑξ.

Πηλείδης (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει Πηλεΐδης ἔν τε τῇ ὀνομαστικῇ καὶ ταῖς ἄλλαις πτώσεσι), ao ᾱ εω, ὁ, ᾱ ἐπικ. **Πηληιάδης**, ao, εω, υἱὸς τοῦ Πηλέως, ὁ Ἀχιλλεύς, Α 146 κ. ἄ. πλχ. (Ἡ γεν. Πηληιάδεω ἐν τῷ Α 1 κ. ἀ., λ 467 πρέπει ν' ἀναγνωσθῇ κατὰ συνίζησιν τῶν δύω τελευταίων συλλαβῶν ὡς πεντασύλλαβος, καθὼς καὶ ἡ γεν. Πηλείδεω, Ο 64 κ. ἀ., θ 75, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τρισύλλαβος, ἢ κατὰ τὸν Βέκκ. ἐν τῇ Β'. καὶ Ἀμεῖν Πηλείδεω τετρασύλλαβος).

Πηλείων, ωνος, ὁ, 1) = **Πηλείδης**, Α 188, ε 310 κ. ἀ., συχνὸν μάλιστα ἐν τῇ Ἰλιάδι, ἀλλὰ μόνον ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσι Πηλείωνος, Πηλείωνι, Πηλείωνα (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ᾱ Ἀμεῖς ἐν τῇ Β'. γράφουσι Πηλείωνος ᾱ.). — Ἐκ τούτου ἐπίρρ. **Πηλειώναδε** (Βέκκ. ἐν τῇ Β'. Πηλεΐωνάδε) πρὸς τὸν Πηλείωνα, Ω 338 †. 2) (ἐκ τοῦ πηλός) οἱονεὶ **Πηλίτης**, κάτοικος τοῦ πηλοῦ, κωμικὸν ὄνομα βατράχου, ἐν τῇ Βατρ. 209.

Πηλεύς, ῆος καὶ **έος**, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Αἰακοῦ (ἴδ. τ. λ.), Φ 188, 189. Φονεύσας τὸν ἀδελφόν του Φῶκον ἔφυγεν ἐξ Αἰγίνης εἰς τὴν Φθίαν πρὸς τὸν Εὐρυτίωνα· λαβὼν δὲ τούτου τὴν θυγατέρα Ἀντιγόνην γυναῖκα, ἔγεινε βασιλεὺς τῶν Μυρμιδόνων, καὶ ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς τὴν Πολυδώραν, Π 175 ἑξ. Μετέσχε δὲ καὶ τῆς Ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας καὶ τῆς θήρας τοῦ Καλυδωνίου κάπρου. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τῆς Ἀντιγόνης ἔλαβε γυναῖκα τὴν Νηρηίδα Θέτιν, ἐξ ἧς ἐγέννησε τὸν Ἀχιλλέα, Π 33, Υ 206. Τὸν δεύτερον τοῦτον γάμον ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας των καὶ οἱ θεοί, οἵτινες καὶ ἐφιλοδώρησαν αὐτόν, Ω 59 ἑξ., Π 143, 380. (Ἐτυμολογεῖται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ πάλλω, οἱονεὶ Πάλλας, Pulsantius κατὰ τὸν Γ. Ἔρμαννον, κατὰ δὲ τὸν Ἄρτουγγ ἐκ τοῦ πηλός). 2) (ἐκ τοῦ πηλός) οἱονεὶ Πηλᾶς, κωμικὸν ὄνομα βατράχου, ἐν τῇ Βατρ. 19. Ἐκ τούτου

Πηλήιος, η, ον, Ἰων. ἀντὶ τοῦ **Πηλεῖος**, ἀνήκων εἰς τὸν Πηλέα, τοῦ Πηλέως, «δόμος» Σ 60, 441.

Πηληιάδης, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **Πηλείδης**, ὅπ. ἴδε.

πήληξ, ηκος, ἡ, ποιητ., περικεφαλαία, κράνος, Θ 308, Ν 527, Ο 608 κ. ἀ. Τῆς δὲ Ὀδ. μόνον α 256. (Ἐτυμολογεῖται συνήθως μὲν ἐκ τοῦ πάλλω διὰ τὸν παλλόμενον καὶ ἀεικίνητον αὐτῆς λόφον ἢ διότι ἐν αὐτῇ ἔπαλλον τοὺς κλήρους κατὰ τὰς κληρώσεις, ὅπερ ἀπίθανον· ἀνεκτότερον δὲ κατ' ἄλλους συγγεν. τῷ πέλις, πέλιξ, ὅ ἐ. „γαυάθα, λεκάνη", ἐπομ. λεκανοειδὴς περικεφαλαία).

Πηλιάς, άδος [⏑.], ἡ, Πηλιακή, ἐκ τοῦ Πηλίου ὄρους, «μελίη» τὸ Πηλιακὸν δόρυ, τὸ ὑπὸ τοῦ Χείρωνος εἰς τὸν Πηλέα δωρηθέν, Ἰλ. Π 143, Τ 390.

Πήλιον, τό, ὄρος ὑψηλὸν καὶ κατάφυτον ἐπὶ τῶν παραλίων τῆς Θεσσαλίας, πρὸς νότον τῆς Ὄσσης, εἰς τὰ πλάγια τοῦ ὁποίου κεῖνται σήμερον τὰ 24 χωρία τῆς Θετταλομαγνησίας, τὰ νῦν Πλεσσίδι, Β 744, Π 144, λ 315.

Πηλοβάτης [..⏑.], ου, ὁ (πηλός, βαίνω), οἱονεὶ Πηλοπάτης, κωμικὸν ὄνομα βατράχου, ἐν τῇ Βατρ. 240, 244.

πηλός, ὁ, „πηλός, λάσπη", Βατρ. 240.

πῆμα, ατος, τό, ά.) πάθημα, δυστύχημα, συμφορά, ὄλεθρος, κακόν, Ὁμ. πλχ. ἐνικῶς τε καὶ πληθ. «πῆμα ἢ πήματα πάσχω» Ε 886, α 190 κ. πλχ., «κακὸν πῆμα» κακὴ συμφορά, ε 179· ὡσαύτως καὶ περιφραστικῶς «πῆμα κακοῖο» γ 152, καὶ «δύης πῆμα» ξ 338· β'.) ἐπὶ προσώπων, ὡς παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τὸ ὄλεθρος (ἐν τῷ «ὄλεθρος Μακεδών» τοῦ Δημ.), „δυστυχία" („αὐτὸς ἦτον ἡ δυστυχία μου"), «μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα Τρωσί» τὸν ἔτρεφε, τὸν ἐφύλαττεν ὁ Ζ. ὡς μεγάλην δυστυχίαν τῶν Τρώων, ὅ ἐ. πρὸς μεγ. δυστ., Ζ 282, πρβλ. Γ 50, 106, Κ 465,

Α 347, Ξ 275, Χ 288, 421, μ 125, ρ 446, Υ. Ἀπ. 304. (Ἐκ τοῦ πα-, παθεῖν, πάσχω). Ἐκ τούτου

πημαίνω, ἐνες. -νει, μέλ. πημανέει, ἀπαρφ. -ανέειν, ἀορ. γ'. πληθ. εὐκτ. πημήνειαν, παθ. ἀορ. γ'. ἐνικ. ἐπικ. πημάνθη, ἀπαρφ. -ῆναι, βλάπτω, διαφθείρω, κακοποιῶ, Ο 42· παθ. διαφθείρομαι, βλάπτομαι, ἐπὶ πλοίων, θ 563, ξ 255· ἀπολελ. «ὑπὲρ ὅρκια πημ.» ἐναντίον τῶν συνθηκῶν βλάπτω, κακοποιῶ, προσβάλλω, Γ 299 (κατ' ἄλλους δὲ βραχυλογικῶς ἀντὶ τοῦ: ὑπερβαίνων βλάπτω, ἀθετῶ τὰς συνθήκας)· «ὣς' ἐπέτελλε Ἀχιλλεὺς μὴ πρὶν πημανέειν» νὰ μὴ βλάψωσι („πειράξωσι") πρότερον, νὰ μὴ φέρωνται ἐχθρικῶς, Ω 781.

Πηνειός, ὁ, ὁ μέγιστος ποταμὸς τῆς Θεσσαλίας, πηγάζων ἐκ τῆς Πίνδου, διαῤῥέων τὴν Θεσσαλικὴν πεδιάδα καὶ διὰ τῆς κοιλάδος τῶν Τεμπῶν ἐκβάλλων εἰς τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον, τὰ νῦν Σαλαμβριά, Β 752.

Πηνέλεως, ω, Ἀττικ. ἀντὶ τοῦ **Πηνέλαος** (πένομαι, λαός), ἐπικ. γεν. Πηνελέω, Ξ 489 (καθ' ἃ ἔγραψεν ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ ὁ Βόθης καὶ Βέντλεϋς, πρβλ. **Πετεώς**, ἀντὶ τοῦ συνήθους Πηνελέοιο ἐκ τοῦ τύπου Πηνέλεος), υἱὸς τοῦ Ἱππάλκμου, στρατηγὸς τῶν Βοιωτῶν ἐν Τροίᾳ, Β 493, Ρ 597 ἑξ.

Πηνελόπεια, ἡ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ Πηνελόπη, θυγάτηρ τοῦ Ἰκαρίου ἐκ τῆς Περιβοίας, α 329, γυνὴ τοῦ Ὀδυσσέως, ἧς τὴν φρόνησιν καὶ ἀρετὴν, τὴν πίστιν καὶ σωφροσύνην ἐκθειάζει ἡ Ὀδύσσεια («περίφρων Πηνελόπεια»). Κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς προσῆλθον πολλοὶ μνηστῆρες, αἰτοῦντες αὐτὴν ἐπιμόνως εἰς γάμον. Ἀλλὰ διὰ σοφοῦ μηχανήματος ἐκράτησεν αὐτοὺς ἐπὶ πολὺν χρόνον μετεώρους, διακηρύξασα ὅτι τότε μόνον ἤθελεν ἀποφασίσῃ νὰ ἐκλέξῃ τινὰ σύζυγον, ὅταν ἀποτελειώσῃ τὸ ὑφαινόμενον ἤδη πανίον, ἵνα κατασκευάσῃ ἐξ αὐτοῦ σάβανον εἰς τὸν γέροντα Λαέρτην. Ἀλλὰ τὸ πανίον δὲν ἐλάμβανε τέλος, ἐπειδὴ τὴν νύκτα διέλυεν ὅσον τὴν ἡμέραν ὕφαινε, β 88 κ. ἑξ., τ 139 ἑξ. Ὅτε δὲ τέλος μία τῶν θεραπαινίδων προέδωκε τὸ μηχάνημα εἰς τοὺς μνηστῆρας, ἐπανῆλθε μετὰ εἰκοσαετῆ ἀπουσίαν ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ἐφόνευσεν αὐτούς, φ 207 ἑξ. (Συνήθως ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ πήνη καὶ λέπω, οἱονεὶ ἐκλεπίζουσα, ἐκτυλίσσουσα, ἐκδιαλύουσα τὸ πανίον. ‖. Ὀρθότερον ὁ Κούρτιος ἐκ τοῦ ἀχρ. πην-ελη, πρβλ. θυμ-έλη, κυψ έλη, νεφ-έλη, καὶ ἐκ τῆς ῥίζ. οπ- (Λατ. opus), ἥτις καὶ ἐν ἄλλαις λέξεσιν εὑρίσκεται ὡς δεύτερον συνθετικόν, οἷον Δρύ-οψ, Παν-οπεύς, φίλ-οπις· κυρίως λοιπὸν σημαίνει ὑφάντρια).

πηνίον [.⏑.], τό (πῆνος ἢ πήνη), ὑποκορισ. ἡ ἐπὶ τοῦ καλαμίου (Τουρκ. μασούρι) „καλαμιζομένη" κρόκη, „ὑφάδι", «ἔλημα κρόκης» κατὰ τὸν Σχολ. Ψ 762 †. (Ἐνταῦθα παραβάλλεται ὁ κατόπιν ϗ πλησιέστατα τοῦ Αἴαντος τρέχων Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸν κανόνα, δι' οὗ τὸ πηνίον διεξέρχεται διὰ τοῦ μίτου (στήμονος) καὶ ὅστις πλησιέστατα καὶ πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν ἀπόστασιν παρακολουθεῖ τὸ στῆθος τῆς ὑφαινούσης καὶ ἐπομ. κινουμένης γυναικός, ἴδ. ΙΣΤΟΣ καὶ ΚΑΝΩΝ. (Κατ' ἄλλους δὲ καὶ ἐνταῦθα, ὡς ἀλλαχοῦ παρ' Ἕλλησιν, πηνίον εἶνε τὸ καλάμιον, ἐφ' οὗ καλαμίζεται ἡ κρόκη. ‖. Ἐν τῇ καθομιλουμένῃ σώζεται παρὰ μὲν τοῖς Κυπρίοις „πηννίν" = πηνίον, Σακελλαρ. Κυπρ. ἐν λ., γενικώτερον δὲ κατὰ Δωρικ. τύπον „πανί(ον)" = ὕφασμα).

πηός, ὁ, ἐπικ., ὁ συγγενής, ἰδίως ὁ ἐξ ἀγχιστείας, κηδεστής, „συμπέθερος", Λατ. affinis. Γ 163, η 581, κ 441, ψ 120. (Συνήθως ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ πα-, πέπαμαι, ὅ ἐ. ἀποκτῶ· ἀπιθάνως δὲ ὁ Δοιδερλ. ἐκ τοῦ παίω).

Πηρείη, ἡ, κατὰ τὸν Εὐστάθιον χώρα τις Θεσσαλική, πιθανῶς ἡ περὶ τὰς Φεράς, Β 766. (Οὕτως ἔγραψεν ὁ Οὐόλφιος ἐκ τινος χειρογράφου ἀντὶ τοῦ συνήθους Πιερίῃ, ὅπερ διετήρησεν ὁ Βόθης, ἴδ. τ. λ. Ἄλλοι δὲ ἀναγινώσκουσι Φηρείῃ, ἐννοοῦντες τὴν περὶ τὰς Φηρὰς ἢ Φερὰς χώραν).

πήρη, ἡ, πήρα, „ταγάρι, ταγαρτζίκα", ὅ ἐ. δερματίνη „σακούλα", δι' ἱμάντος εἰς τοὺς ὤμους κρεμαμένη, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς ὁδοιπορίας εἰς ὑποδοχὴν τῶν ἐφοδίων χρήσιμος, οἷαν καὶ μέχρι τοῦ νῦν οἱ ποιμένες τῆς Ἑλλάδος μεταχειρίζονται, Ὀδ. ν 432, ρ 197, 357 κ. ἀ.

πηρός, ή, όν, ἀνάπηρος, βεβλαμμένος, ἠκρωτηριασμένος (Τουρκ. „σακάτης"), ἰδίως ὁ τυφλός, Β 599 †. (Ἐκ τοῦ πα-, πάσχω κατὰ τὸν Λόβεκκ, κατ' ἄλλους δὲ συγγ. τῷ πείρω, πεπαρ-μένος, ἢ ἐκ τῆς ῥίζης παρ (παίω) ἀντὶ τοῦ παϜρός, ὅ ἐ. κτυπημένος).

Πηρώ, οῦς, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Νηλέως καὶ τῆς Χλωρίδος, γυνὴ τοῦ Βίαντος, ἴδ. **Μελάμπους**, λ 287 ἑξ.

πῆχυς, εος, ὁ (ἐκ τοῦ πήγνυμι κατὰ τὸν Δοιδερλ.). 1) κυρ. ἡ ὠλένη, ἔπειτα τὸ μέρος τοῦ βραχίονος τὸ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς χειρὸς μέχρι τοῦ ἀγκῶνος, πῆχυς, «π. χειρὸς ὀξυτερῆς» Φ 166· ἔτι δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ὅλου βραχίονος κατὰ συνεκδ. ἀριθ. Ε 314, ρ 38, ψ 240. 2) ὁ πῆχυς τοῦ τόξου (ἴδ. **τόξον**), ὁ συνδέων ἀμφοτέρους τοὺς βραχίονας αὐτοῦ, ἐφ' οὗ ἐπιτίθεται μὲν τὸ βέλος, κρατεῖται δὲ ἐξ αὐτοῦ τὸ τόξον κατὰ τὴν ἐκτόξευσιν τοῦ βέλους, Λ 375, Ν 583, φ 419, ἔνθα τὸ «τὸν (ὀϊστὸν δηλ.) ἐπὶ πήχει ἑλὼν» ἑρμηνευτέον βραχυλογικῶς: λαβὼν τὸ βέλος καὶ ἐπιθεὶς αὐτὸ ἐπὶ τὸν πῆχυν τοῦ τόξου (ϗ ἀμφότερα ἅμα κρατῶν) 3) πληθ. οἱ πήχεις, ἢ βραχίονες τῆς λύρας, Υ. Ἑρμ. 50.

πῖαρ, τό, ποιητ. (πίων), μόνον κατ' ὀνομ.

καὶ αἰτ. λίπος, πάχος. 1) κυρ. πιμελή, „ξύγγι, ἄλειμμα“, «βοῶν ἐκ πῖαρ ἐλέσθαι» νὰ ἀφαιρέσῃ (ὁ λέων) τὸ πάχος τῶν βοῶν τὸ ἐν τοῖς ἐγκάτοις αὐτοῦ εὑρισκόμενον, ἐπομ. νὰ „ξεκοιλιάσῃ“ νὰ διασπαράξῃ τοὺς βοῦς (κατ' ἄλλου; δὲ ἐσφαλμένως: τῶν βοῶν τὸν παχύτατον), Λ 550, Ρ 659. 2) μεταφ. ἀ.) πάχος, γονιμότης τῆς γῆς, «ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὖδας» πολὺ πάχος ὑπάρχει ὑπὸ τὸ ἔδαφος, ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, ε 135, Υ. Ἀπ. 60. (Οὕτως κατὰ τὸν Βούττμαν. ὁ Βέκκ. καὶ πάντες οἱ νεώτεροι. Πρότερον δ' ἐξελαμβάνετο τὸ «πῖαρ» ὡς ἐπίθετον τοῦ «οὖδας» καὶ ἐτόνιζον: ὕπ', ἐπομ. ἡρμήνευον: ὑπάρχει ὑποκάτω πολὺ παχὺ ἔδαφος· β'.) τὸ λίπος, „ὁ ἀνθός“, ὅ ἐ. τὸ ἄριστον, «πῖαρ ἑλοῦσα» Υ. Ἀφρ. 30.

πῖδαξ, ακος [῀.], ἡ (πιδάω=πηγάζω), Ἰων. καὶ ποιητ., πηγή, „βρύση“, Π 825 †.

πιδήεις [-..], εσσα, εν (ἐκ τοῦ ἀχρ. πιδή, πιδάω=πηγάζω), ὁ ἔχων ἀφθόνους πηγάς, εὔυδρος, Λ 183 †.

Πιδύτης [--.], αο, ὁ, εἷς τῶν Τρώων μαχητῶν ἐκ Περκώτης ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως φονευθείς, Ζ 30.

πῖε, πιέειν, ἴδ. πίνω.

πιέζω, παρατ. ἀναύξ. γ'. πληθ. πίεζον (ὡς ὀρθῶς ἔγραψεν ὁ Βέκκ. ἀντὶ τοῦ πρότερον πιέζευν, Ἰων. παρατ. ἔκ τινος ἑτέρου τύπου: πιεζέω), μ 174, παθ. ἀορ. μετοχ. πιεσθείς, πιέζω, „ζουλίζω, ζουλῶ“, σφίγγω, «κηρόν» μ 174, «βραχίονα» Π 510 (ἴδ. ᾧ λ. ἐπί Γ'., 1, δ'.), δ 419, «τινὰ ἐν δεσμοῖς» σφίγγω τινὰ εἰς τὰ δεσμά, δένω σφιγκτά, μ 164. Παθ. θ 336.

πίειρα [-..], ἡ, ἰδιαίτ. θηλ. τοῦ πίων, ἴδ. τ. λ.

Πιερίη [-.῀.], ἡ (πιθανῶς συγγ. τῷ πῖαρ, πίειρα), χώρα τῆς Μακεδονίας κατὰ τὰ Θεσσαλικὰ μεθόρια, πλησίον τοῦ Ὀλύμπου ἐκτεινομένη μέχρι τῆς θαλάσσης, Ξ 226, ε 60, Υ. Ἑρμ. 70. Πρβλ. καὶ Πιρεΐη. Ἐκ τούτου ἐπίρρ. Πιερίηθεν ἐκ τῆς Πιερίας, Υ. Ἑρμ. 85.

πιθέσθαι, ἴδ. πείθω.

(πιθέω), τύπος ἐνεστῶτος ἄχρηστος ἐκ τοῦ β'. ἀορ. τοῦ πείθω ἔπιθον σχηματισθείς, ἐξ οὗ ὁ μέλ. πιθήσω, φ 368, καὶ μετ' ἀναδιπλ. πεπιθήσω, ἀορ. μετοχ. πιθήσας. 1) πείθομαι, ὑπακούω, μετὰ δοτ. «τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις» δὲν θὰ κάμῃς καλὰ νὰ πείθεσαι εἰς πάντας, φ 368, καὶ μάλιστα ἡ μετοχὴ τοῦ ἀορ. «θεῶν τεράεσι πιθήσας» πεισθεὶς εἰς σημεῖα θεῶν, Δ 398, Ζ 383· πέποιθα, ἔχω πεποίθησιν, «ᾗφι βίηφι» Χ 107, φ 315, «ὑποσχεσίῃσι» Ν 369 κ. ἀ. 2) μεταβατ. πείθω, μόνον ἐν τῷ «τόνδ' ἐγὼ πεπιθήσω ἐναντίβιον μαχέσασθαι» Χ 223.

πίοος, ὁ, μέγα πήλινον ἀγγεῖον, „πιθάρι“, ἰδίως εἰς διατήρησιν οἴνου, δ 340, ψ 305, ἀλλὰ καὶ ἄλλων πραγμάτων, Ω 527.

πικρόγαμος [..῀.], ον (πικρός, γάμος), ὁ πικρὸν ἔχων γάμον, οὗ τινος ὁ γάμος πικραίνεται, πικρὸς ἀποβαίνει, Ὀδ. α 266, δ 346, ρ 137.

πικρός, ή, όν, καὶ δικατάληκτον, δ 406. 1) κυρ. ὀξύς, διαπεραστικός, κοπτερός, «ὀϊστός» Δ 118, 217 κ. ἀ., «βέλεμνα» Χ 206. 2) δριμύς, ὀξεῖαν ἢ διαπεραστικὴν αἴσθησιν παρέχων, ὅθεν ἀ.) ἐπὶ γεύσεως, „πικρός“, οἷον «ῥίζα» Λ 846, «ἅλμη» ε 323, «δάκρυον» δ 155· β'.) ἐπὶ ὀσφρήσεως, δυσώδης, δ 406· γ'.) ἐπὶ ἀφῆς, πικρός, ἀλγεινός, δριμύς, «ὠδῖνες» Λ 271, μεταφ. μισητός, «Αἴγυπτος καὶ Κύπρος» ρ 448. (Ἐκ τῆς ῥίζ. πικ, ἐξ ἧς καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. πικὸς ἢ πεικὸς καὶ πεύκη, καὶ pinus, καὶ pix καὶ πίσσα).

πίλναμαι [.῀.], ἕτερ. ἐπικ. τύπος τοῦ πελάζω μόνον ἐν τῷ γ'. ἐνικ. πίλναται καὶ ἐν τῷ ἐπικ. παρατ. πίλνατο, ἔτι δὲ καὶ β'. ἐνικ. τοῦ ἐνες. πιλνᾶ ἀντὶ τοῦ πίλνασαι Υ. Δημ. 115, πλησιάζω, προσέρχομαι, μετὰ δοτ. «δόμοισι» Υ. Δημ. 115, «ἐπ' οὐδεῖ» προσεγγίζω, ψαύω Ἰλ. Τ 93, «ἅρματα χθονὶ πίλνατο» ἤγγιζον τὴν γῆν, Ψ 368. Ἴδ. καὶ λ. πιτνάω.

πῖλος, ὁ, σωμπεπιλημένον ἔριον, „κετσές“ (Τουρκ.), δι' οὗ ἐνέδυον ἐσωτερικῶς τὴν περικεφαλαίαν, ἵνα μὴ πιέζηται ἡ κεφαλή, Κ 265 †.

πιμπλάνω, ἕτερ. ἐπικ. τύπος τοῦ ἑπομ., μόνον ἐν τῷ γ'. ἐν. τοῦ παθ. ἐνες. «μᾶλλον πιμπλάνεται μένεος» μᾶλλον πληροῦται ὀργῆς, Ι 679 †.

πίμπλημι, γ'. πλ. πιμπλᾶσι, ἀόρ. ἀναύξ. πλῆσα. Ἐκ τοῦ μέσ. πίμπλαμαι, παρατ. ἀναύξ. πίμπλαντο, ἐκ δὲ τοῦ ἀορ. ἐπλησάμην Ἰων. καὶ ἐπ. γ'. πληθ. τῆς εὐκτ. πλησαίατο τ 198. Παθ. ἀόρ. ἐπλήσθη, γ'. πληθ. Δωρ. καὶ ἐπικ. πλῆσθεν ἀντὶ τοῦ ἐπλήσθησαν Ρ 211, δ 705 κ. ἀ.· ἔτι δὲ ἐπ. μέσ ἀόρ. β'. ἐπλήμην μόνον ἐν τῷ γ'. ἐν. πλῆτο Ὁμ. πλχ., ᾧ γ'. πληθ. πλῆντο η 57. 1) Ἐνεργ. πληρῶ, „γεμίζω“ ἀ) «τί τινός» τὶ „ἀπό“ τι, «ἐναύλους νεκύων» Π 72, «τινὰ μένεος» Ν 60, «πήρην σίτου» ρ 411 κ. ἀ., σπανιώτερ. μετὰ δοτικῆς, «ὁδοὺς ἰαχῇ τε φόβῳ τε» „μὲ“ κραυγὴν καὶ φυγὴν Π 374 κ. ἀ. β'.) ἐπὶ τοῦ πράγματος τοῦ πληροῦντος, οἷον «ἰχθύες πιμπλᾶσι μυχοὺς λιμένος» Φ 23. 2) Ἐν τῷ παθ. ἀορ. καὶ ἐπικ. μέσ. ἀορ. β'. πληροῦμαι, „γεμίζω“ (οὐδ.) «τῶν πεδίον ἐπλήσθη» Υ 156, «πλῆτο ῥόος ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων» Φ 16 κ. ἀ., «μένεος» Α 104, «ἀλκῆς» Ρ 211, «δακρυόφι» Ρ 696, «αὐγῆς» Υ. Δημ. 281, «τῶν δὲ πλῆτο σπέος» πλῆρες ἦτο τὸ σπήλαιον αὐτῶν, Σ 50, πρβλ. η 57. 3) Μέσ. μετὰ ἀ. ἀορ. ἀ.) πληρῶ, γεμίζω τι ἐμαυτῷ ἢ τὶ τῶν ἐμαυτοῦ, «δέπας οἰνοῖο» γεμίζω τὸ ποτῆρί μου κρασί, Ι 224, «σκύφον» ξ 112. β'.) μεταφ. πληροῦμαι, ἐκπληρῶ τὴν ὄρεξιν ἢ ἐπιθυμίαν μου, „χορταίνω“, «θυμὸν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος» χορταίνω τὴν ψυχήν μου ἀπὸ φαγεῖ καὶ πιεῖ,

ρ 603, καὶ ἄνευ τῆς γεν. «θυμόν» τ 198, πρβλ. ΠΛΗΘΩ καὶ ΠΙΜΠΛΑΝΩ.

ΠΙΝΑΞ [˘.], ΑΚΟΣ [˘.], ὁ, ἁ.) σανίς „σανίδι", μ 67. β΄.) πινάκιον ξύλινον, ἐφ' οὗ ἔγραφον, „πιναχίδι" ἢ „πιναχίδα" (ἂν χ σήμερον ἡ τοιαύτη δὲν εἶνε ξυλίνη, ἀλλὰ χαρτίνη) συγκείμενον πιθανῶς ἐκ δύω πιναχίων δυναμένων νὰ συγκλείωνται, ὁποῖα τὴν σήμερον ὑπάρχουσί τινα ἐγκόλπια εἰκονίσματα· διὸ καὶ λέγεται «πίναξ πτυκτός» Ζ 169. γ) „πινάκι ἢ πινάκα", ξυλίνη λοπάς, „ξυλοπινάκα", ἐφ' ἧς παρατίθενται τὰ ἐδέσματα, α 141. (‖. Καὶ εἰς τὴν πρώτην σημ. λέγεται σήμερον τὸ σανίδιον ἐκεῖνο, ἐφ' οὗ μεταφέρουσι τὰ „πλαστά" (τοὺς πεπλασμένους ἄρτους) εἰς τὸν κλίβανον, „πιναάκωτό").

ΠΙΝΥΣΣΩ [˘..], σωφρονίζω, «ἤδη γάρ με καὶ ἄλλο ἐπίνυσσεν (χρόν. ἀορίστου)» καὶ ἄλλοτε μὲ ἐσωφρόνησεν, ἢ ἀκριβέστερον: καὶ ἄλλον σωφρονισμόν μοι ἔκαμεν, Ξ 249 †. (Τὴν ἐτυμολογίαν ἴδ. ἐν λ. ΠΝΕΩ).

ΠΙΝΥΤΗ [˘˘.], ἡ, ποιητ. (πινύσσω), φρόνησις, σύνεσις, Η 289, υ 71.

ΠΙΝΥΤΟΣ [˘˘.], Η, ΟΝ, ποιητ. (πινύσσω), φρόνιμος, συνετός, Ὀδ. α 229, δ 211 κ. ἀ.

ΠΙΝΩ, ἐπικ. ἀπρφ. πινέμεναι, παρατ. θαμιζ. πίνεσκε Π 226, μέλ. πίομαι, ἐξ οὗ μετοχ. πιόμενος, ἀόρ. β΄. ἔπιον, προσ. πίε, ι 347, ἀπρφ. πιεῖν, Ἰων. πιέειν, ἐπικ. πιέμεν, „πίνω" ἐπὶ ἀνθρώπων τε καὶ ζώων, ἀπολ. συναπτόμενον μετὰ τοῦ «ἐσθίειν, φαγεῖν κ.τ.λ.» ε 94, η 177, ο 398 κ. πλχ., «σκύφον, ᾧ περ ἔπινε» μὲ τὸν ὁποῖον ἢ ἐξ οὗ ἔπινε, ξ 112, «ἔνθεν ἔπινον» δ 220, τ 62, καὶ μετ' ἄλλων προσδιορισμῶν, οἷον ἁ.) μετ' αἰτ. «οἶνον» Ε 341 κ. πλχ., «π. οἶνον ἀπό τινος» Π 226, παθ. Ι 469, ι 45, ἔτι δὲ μετ' αἰτιατ. τοῦ μέτρου «κρατῆρας οἴνοιο» Θ 232, «κύπελλα» Δ 346, (ὡς καὶ τὴν σήμερον εἰς τοιαύτην σημασ. τίθεται ἡ αἰτ.)· β΄.) μετὰ γεν. τοῦ ὅλου (ἐξ οὗ πίνω μέρος), λ 96, ο 373, χ 11. (Τὸ ι εἶναι μακρὸν μὲν ἐν τῷ ἑνες., παρατ. καὶ μέλ. Ν 493, κ 160, βραχὺ δὲ ἐν τῷ ἀορ., ἀλλὰ διὰ τῆς ἄρσεως ἐκτείνεται ἐν τῷ ἀπρφ. αὐαὐτοῦ: πιέμεν Π 825, π 143, σ 3).

ΠΙΟΜΑΙ, ἴδε ΠΙΝΩ.

ΠΙΟΤΑΤΟΣ, Η, ΟΝ, ὑπερθ. τοῦ ΠΙΩΝ.

ΠΙΠΤΩ (κατ' ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ ΠΕΤ-, ὡς τὸ γίγνομαι ἐκ τοῦ ΓΕΝ-), παρατ. ἀναύξ. πῖπτε, -ον, μέλ. Ἰων. πεσέομαι, Λ 824, ἀπρφ. πεσέεσθαι Ι 235, ἀόρ. ἔπεσον, ἐπ. πέσον, ὑποτ. γ΄. ἐν. ἐπικ. πέσῃσι ἀντὶ τοῦ πέσῃ θ 524, ἀπρφ. ἐπικ. πεσέειν Ζ 307, Ψ 467, 495. Ἐκ τῆς μετοχ. τοῦ παρακ. (πεπτεώς) ἡ αἰτ. πεπτεῶτα Φ 503 καὶ πεπτεῶτας χ 384 πάσχουσι συνίζησιν τοῦ εω, πίπτω, „πέφτω", ὅ ἐ. ἁ.) καταπίπτω, πίπτω ἀφ' ὑψηλοτέρου εἰς χαμηλότερον τόπον, ἐπὶ προσώπων Ο 435, ι 371, ἐπὶ πραγμάτων, βελῶν, χιόνος, πυρός, Ρ 633, μ 156 κ. ἀ. «ἡνίοχος ἐκ χειρῶν» Ε 583, «ἐξ ἵππων, ἐξ ὀχέων» Η 16, Π 379 κ. ἀ. Τροπ. «ἐκ θυμοῦ τινι» ἐκ πίπτω ἐκ τῆς καρδίας, τῆς εὐνοίας τινός, „ξεπέφτω ἀπὸ τὴν ἀγάπη", Ψ 595. Τὸ τέρμα τῆς πτώσεως ἐκφέρεται διὰ τῆς Ἐν (ὅταν μετὰ τῆς κινήσεως συνεκφράζεται καὶ ἡ μετὰ τὴν κίνησιν ἐπακολουθοῦσα ἡρεμία) «π. ἐν κονίῃσι» „μέσα εἰς τὴν σκόνη", Λ 425 κ. πλχ., «ἐπὶ χθονί» ω 535, «ὕπνος ἔπιπτεν ἐπὶ βλεφάροισι» ἔπιπτεν, ἐπεκάθιζεν ἐπάνω εἰς τὰ βλέφαρα, ε 271, ψ 309. «ὑπὸ ἄξοσι» ὑπὸ τοὺς ἄξονας, Π 378, «μετὰ ποσίν» ἴδ. ΜΕΤΑ Β, 1)· «παρ' ποσί» εἰς τοὺς πόδας, πρὸ τῶν ποδῶν, Ν 617· ᾗ διὰ μόνης δοτικ. «πεδίῳ» Ε 82, καὶ δι' ἐπιρ. «ἔραζε, χαμαί» ἴδ. τὰς λέξ., «πέσε λίθος εἴσω» Μ 459, «ἄλλυδις ἄλλα» Φ 503· β΄.) καταπίπτω, καταβάλλομαι, ἀνατρέπομαι, συχνὸν ἐπὶ κοπτομένων δένδρων, θεριζομένων σπαρτῶν κτλ. Λ 69, Σ 552, Ψ 120. Ἰδίως: ἐπὶ τῶν ἐν μάχῃ πιπτόντων, φονευομένων, Θ 67, 0 524. συνήθ. «ἐν κονίῃσι» Ζ 453 κ. ἀ. (ἡ στερεότυπος αὕτη φράσις εὑρίσκεται καὶ τροπικῶς κειμένη «Ἕκτορος μένος χαμαὶ πέσεν ἐν κονίῃσι» ὅ ἐ. κατέπεσεν, ἐμαράνθη, ἐξέλιπε, Ξ 418) «ἐν δηιοτῆτι» Ν 207, «ὑπό τινος» ἢ «ὑπό τινι» κυρ. ὑποκάτω τινός, εἰς τοὺς πόδας τινός, ἑπομ. ὑπό τινος, Ζ 453, Ρ 428. Τὸ πλῆρες τῆς φρ. εἶνε «θνήσκοντες πίπτουσι» Α 243. γ΄.) πίπτω, χρημνίζομαι «ἐκ νηός» κ 51. Ἰδίως ἐμπίπτω, ἐπιπίπτω, φέρομαι, ἐφορμῶ, „πέφτω" ἐπάνω τινός, κατά τινος, «ἐν ναυσί» ἐμπίπτω εἰς τὰς ναῦς, ἐπιπίπτω κατὰ τῶν νεῶν, Ι 235, Μ 107, 126, Ρ 639. Ἐν δὲ τοῖς Λ 311, 824 καὶ Ο 63, ἔνθα ὁ λόγος περὶ φευγόντων, σημ. τὸ ῥίπτομαι, καταφεύγω εἰς τὰ πλοῖα (κατ' ἄλλους δὲ τὸ πίπτω, ἀποθνήσκω μεταξὺ τῶν πλοίων, ἐν τῷ ναυτικῷ στρατοπέδῳ. Σημειωτέον δὲ καὶ ὅτι ἐν ἅπασι τούτοις τοῖς χωρίοις δυνατὸν νὰ συναφθῇ ἡ πρόθεσις Ἐν πρὸς τὸ ῥῆμα, ὥστε νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὸ ΕΜΠΙΠΤΩ), ἐπὶ ἀνέμου, ἐπιπίπτω, ἐνσκήπτω, «Βορέαο πεσόντος» ξ 475. (Ὁ Ἀμεῖς ὑπάγει τὸ χωρίον εἰς τὴν ἑπομ. δ) σημασίαν). Τροπ. «ἐν δ' ἄλλοισι θεοῖσιν ἔρις πέσεν» ἐνέπεσεν ἔρις (ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. τὸ „πέφτω" ἐπὶ κακῶν, „ἔπεσε ἀρρώστια") Φ 385· δ΄.) „καταπέφτω, πέφτω", κατευνάζομαι, κοπάζω, ἐπὶ ἀνέμου (οἷον „ἔπεσε ὁ Βορεᾶς") τ 202.

ΠΙΣΟΣ, ΕΟΣ, τό, ποι. (πίνω), ἀφθόνως ποτισμένος, ὑγρὸς τόπος, λειμών, „λειβάδι", «πίσεα ποιήεντα» Υ 9, ζ 124, Ὑ. Ἀφρ. 99.

ΠΙΣΣΑ, ἡ (ἀντὶ τοῦ πίκ-ια, ἴδ. ΠΙΚΡΟΣ), „πίσσα", Δ 277, ἴδ. ΗΙΤΕ.

ΠΙΣΤΟΣ, Η, ΟΝ (πειθω), ὑπερθ. ΠΙΣΤΟΤΑΤΟΣ, ὁ πιστευόμενος, ἄξιος ἐμπιστοσύνης, „πιστός", «ἑταῖρος» Ο 437 κ. πλχ., μετὰ δοτ. προσώπ. καὶ ἀπρφ. «πιστότατός οἱ ἔσκε—μεῖναι ὁμοκλήν»

ἦν αὐτῷ πιστότατος, ὥστε νὰ ὑπομείνῃ κτλ. Π 147, «ὅρκια πιστά» Β 124 κ. ἀ. Ὡς οὐσιασ. «οὐκέτι πιστὰ γυναιξίν» δὲν ὑπάρχει πλέον πίστις εἰς τὰς γυναῖκας, οὐδεμία πλέον πίστις εἰς τὰς γυναῖκας, λ 456 (κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ.: διὰ τὰς γυναῖκας δὲν ὑπάρχει πλέον ὅρκος).

πιστόω (πιστός), μέσ. ἀόρ. ἐπιστωσάμην καὶ ἀναύξ. πιστ., παθ. ἀόρ. ἐπιστώθην, κάμνω τινὰ πιστόν, ἤ δηλ. κάμνω τινὰ νὰ πιστεύσῃ, ἢ κάμνω τινὰ ἀξιόπιστον, βέβαιον, ὅθεν 1) Παθ. ἀ.) βεβαιοῦμαι, πιστεύω, φ 218. β') κάμνω ἐμαυτὸν πιστὸν εἴς τινα, «ὅρκῳ πιστωθῆναι τινί» γίνομαι δι' ὅρκου πιστευτὸς εἴς τινα, ο 436, Ὑ. Ἑρμ. 536.

2) Μέσ. ἀμοιβαίως βεβαιοῦμαι, δίδω ᾗ λαμβάνω πίστιν, ὑπισχνοῦμαι ἀμοιβαίαν πίστιν, Ζ 233, «ἐπέεσσιν» Φ 286.

πίστνος [⏑⏑.], η, ον (πιθ, πείθω), ποι., πεποιθώς, ἔχων πεποίθησιν, μετὰ δοτ. «Διί» Ι 238, «πατρί» σ 140, «τόξοισι, κράτεϊ, ἠνορέῃ, νόῳ, χρησμῷ» Ε 205, Θ 226, Λ 9, Ω 295, 313.

πίστρες [⏑⏑.], οἱ, αἱ, πίστρα, τά, Αἰολ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ τέσσαρες, α, „τέσσερες, α", Ο 680, Ψ 171, Ω 233, ε 70, π 249, χ 111.

Πιτθεύς, ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πέλοπος, βασιλεὺς τῆς Τροιζῆνος, Γ 144.

πιτνάω, καὶ πίτνημι, ἕτερος ποιητ. τύπος τοῦ πετάνυμι, ἀναπετανύω, ἐκτείνω, „ἐξαπλώνω", «ἠέρα πίτνα» (=ἐπίτνα), Φ 7, «πιτνὰς εἰς ἐμὲ χεῖρας;» λ 392.—Παθ. «χαῖται πίτναντο» ἐξεπετάννυντο, ἐξηπλοῦντο, ἐκυμάτιζον, Χ 402. (Ἐνταῦθα ὁ μὲν Οὐόλφιος ἐκ τοῦ Εὐσταθ. καί τινος χειρογράφου ἔγραψε πίλναντο· ὁ δὲ Σπίτζνερ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν πάλιν πίτναντο ἀντὶ τοῦ συνήθους πίμπλαντο).

Πιτύεια [⏑⏑..], ἡ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ Πιτύα, πόλις τῆς μικρᾶς Μυσίας μεταξὺ Παρίου ᾗ Πριάπου, Β 829. Ἐκ τοῦ

πίτυς [.⏑], υος, ἡ, „πεύκα, ἢ πεῦκος", pinus abies, Ν 390, Π 483, δοτ. πληθ. «πίτυσσιν» ι 186.

πιφαύσκω [⏑..], καὶ ὡς μέσ. ἀποθ. πιφαύσκομαι [⏑...], ῥῆμα ἐπικ., δι' ἀναδιπλασιασμοῦ σχηματισθὲν ἐκ τῆς ῥίζης φα, φαϝ (ἐξ ἧς φαίνω κτλ.), μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. 1) Ἐνεργ. φανερώνω, σημαίνω, κάμνω σημετον, τινί, Κ 502· ἰδίως διὰ λόγων, ἐξηγῶ, μηνύω, τί, Ὑ. Ἑρμ. 540, τινί, Σ 500, τινί τι, Κ 478, λ 442, μ 165, «ἔπεα ἀλλήλοισι» λόγους πρὸς ἀλλήλους σημαίνειν, ὅ ἐ. πρὸς ἀλλήλους συνδιαλέγεσθαι, συνομιλεῖν, Κ 202, χ 131, 247. 2) Ὡσαύτως καὶ τὸ μέσ. ὡς ἐνεργ.· ἀ.) τί τινι, οἷον «Ζεὺς πιφ. τὰ κῆλα τινί» δεικνύει, φανερώνει τὰ βέλη του, ὅ ἐ. ἐκπέμπει, Μ 280, Ὑ. Ἀπ. 444, «φλόγα» ἐκφαίνω, ἐκβάλλω, Φ 333· β'.) διὰ λόγων δεικνύω, γνωστοποιῶ, «φῶτα» ο 518. Ἰδίως· φανερώνω, μηνύω, ἀναγγέλλω, κηρύττω, τί, Ο 97, β 32, 44, τί τινι, Π 12, β 162 κ. ἀ. (Τὸ ι ἐν ἄρσει ἐκτείνεται, Κ 478, 502, Σ 500, Ὑ. Ἑρμ. 540).

πίων [-.], ον, γεν. ονος, ᾗ ἰδιαίτ. θηλ. πίειρα [-..] (ὡς ἐκ τοῦ ἀχρ. πίηρ), συγκρ. πιότερος, η, ον, ὑπερθ. πιότατος, η, ον, Ι 577, „παχύς". 1) κυρ. παχύς, εὐτραφής, «βοῦς, μῆλα, αἶγες, ὗς» Β 403, Μ 319, β 56, ξ 419 κ. ἀ., «μηρία» Α 40 κ. ἀ., «νῶτα βοός» δ 65. Ἰδίως «δημός» Χ 501, ξ 428 κ. ἀ. 2) Μεταφ. ἀ.) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς γῆς, εὔφορος, γόνιμος, παχύς, «ἀγροί» Δ 757 κ. ἀ., «ἔργα» δ 318, «πεδίον» Ι 577, «δῆμος» ἴδ. τ. λ. γ'.) «πίειρα ἄρουρα» Σ 541, β 348, «γαῖα Κρήτη» τ 173· β'.) πλούσιος, εὐκατάστατος, παχύς, «νηός» Β 549, μ 346, «ἄδυτον» Ε 512, «οἶκος» ι 31, «πιείρας πόλεις» Σ 342. (Ἐκ τῆς ῥίζ. πι-, ἐξ ἧς καὶ τὸ πῖαρ, πιαρός, πιερός, πιμέλη, πιαίνω, ἐκ τῆς αὐτῆς καὶ τὸ Σανσκρ. pivan, pivaras, pivas, pinvami, τὰ ὁποῖα ἔχουσι τὴν αὐτὴν σημασίαν πρὸς τὰ Ἑλλην.).

Πλαγκταὶ πέτραι, αἱ (ἐκ τοῦ πλάζω), οἱονεὶ βράχοι πληκτοί, πληττόμενοι σκόπελοι, μ 61 (ἔνθα κακῶς ὑπό τινων ἑρμηνεύεται: πλάνητες βράχοι), πρβλ. 260, ψ 327, δύο σκόπελοι, οἵτινες, ἅμα προσεγγιζόντων εἰς αὐτοὺς τῶν πλοίων, συνεκρούοντο, ὡς αἱ παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Βοσπόρου Συμπληγάδες, πρὸς ἃς ᾗ ταυτίζονται ὑπό τινων, ἢ σκόπελοι, πρὸς οὓς τὰ πάντα ὑπὸ τῶν κυμάτων καὶ τῆς θυέλλης προσαράσσουσι. Καὶ κατὰ μὲν τοὺς παλαιοὺς ἑρμηνευτὰς ἐφαντάσθη αὐτοὺς ὁ Ὅμηρος παρὰ τὸ βόρειον ἄνοιγμα τοῦ Σικελικοῦ πορθμοῦ. Οἱ δὲ νεώτεροι (διὰ τὰς ἐν ς. 68 «πυρὸς ὀλοοῖο θυέλλας») ὑπενοοῦσι τὰς ἡφαιστείους νήσους Λιπάρας.

πλαγκτός, ή, όν (πλάζω), ἔμπληκτος, ἐμβρόντητος, „ζαλισμένος", φ 363 †.

πλαγκτοσύνη [..⏑.], ἡ, ποιητ. (πλαγκτός=ὁ πληττόμενος, ἀποκρουόμενος; ἐπομ. πλανώμενος), πλάνη, περιπλάνησις, ο 343 †.

πλάγχθη, ἴδ. πλάζω.

πλάζω, ἀόρ. ἔπλαγξα, μέσ. μέλ. πλάγξομαι, ο 312, παθ. ἀόρ. ἐπλάγχθην, καὶ ἀναύξ. πλάγχθην, κυρ. ἕτερος τύπος τοῦ: πλήσσω, ἐκ τῆς ῥίζης πλαγ, πλακ, ἀντὶ τοῦ: πλάγjω. 1) Ἐνεργ. πλήττω, κτυπῶ, «κῦμα πλάζ' ὤμους καθύπερθεν» τὸ κῦμα ἔπληττεν ἐπάνωθεν τοὺς ὤμους, κατέκλυζε τοὺς ὤμους του, Φ 269 (Ἄλλοι δὲ μετὰ τοῦ Εὐσταθ. ἐκλαμβάνουσιν ἐνταῦθα τὸ πλάζειν ὡς συγκεκομμ. τύπον τοῦ πελάζειν: ἐπλησίαζε τὸ κῦμα μέχρις ὑπεράνω τῶν ὤμων)· ἰδίως δὲ ἀ.) ἀποκρούω, ἀντικτυπῶ, ἀπωθῶ, «ῥόον» Ρ 751, «τινὰ ἀπὸ πατρίδος» ἀπομακρύνω τινὰ ἀπὸ τῆς πατρίδος του, α 75, «δαίμων με πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν» ὁ δαίμων μὲ ἀπεμάκρυνεν, ἀπώ-

θησεν ἀπὸ τῆς Σικαν. ὥςε νὰ ἔλθω ἐδῶ, ω 307· β΄.) μεταφορ. ἀπομακρύνω τινὰ τοῦ σκοποῦ, Β 132, παραπλήττω, „(παρα)ζαλίζω“ τινά, φέρω εἰς ἀναισθησίαν, β 396. 2) Παθ. μετὰ μέσ. μέλ. ἀποκρούομαι, ἀπωθοῦμαι, φέρομαι, „σπρώχνομαι ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ“, „παραδέρνομαι“, οἷον «κύματι πλάζετο» ε 389· ὅθεν ά.) περιπλανῶμαι, περιφέρομαι, «ἐπὶ πόντον» εἰς τὴν θάλασσαν, γ 105, «ἐπ' ἀνθρώπους» μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, γ 106 κ. ἀ., «κατὰ πτόλιν» ο 312, «κατ' ἀγρούς» π 151. Πολλάκις ἀπολύτως, Κ 91, Ξ 120, α 2, γ 95, «ἀπὸ νηός» ἀποπλανῶμαι· β΄.) ἀποκρούομαι, ἀποτρέπομαι, ἐπὶ βέλους ἢ ἀκοντίου, Λ 351. (Ἄλλοι δὲ παραδέχονται ὡς θεμελιώδη σημασίαν τὸ πλανῶ, παραπλανῶ, ἀλλ' αὕτη οὔτε ποσῶς ἁρμόζει εἰς πλεῖστα τῶν Ὁμηρικῶν χωρίων καὶ φυσικώτατα παράγεται ἐκ τῆς τοῦ πλήττω, κτυπῶ, ὠθῶ, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἡ ἐτυμολογία συνηγορεῖ· διότι ἡ πρὸς τὸ πλήσσω συγγένεια εἶνε ἀναντίρρητος διὰ τῆς κοινῆς ῥίζης ΠΛΑΓ).

Πλάκος, ἡ, ὄρος τῆς Μυσίας, εἰς τὴν ὑπώρειαν τοῦ ὁποίου ἔκειτο ἡ πόλις Θήβη, Ζ 396, 425, ἴδ. Ὑποπλάκιος. Ὁ Στράβ. (13, 1, 65) δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ τὸ ὄρος.

πλακοῦς [˘.], ὁ, (κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ: πλακόεις) πλακοῦς, πλακούντιον, „πήττα“, Βατρ. 36.

πλανάω [˘..] (πλάνη), πλανῶ, Βατρ. 96.— Μέσ. πλανῶμαι, περιπλανῶμαι, (πλανόωνται ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: πλανῶνται) Ψ 321 †.

πλανοδίη [˘.˘.], ἡ, ἡ πλανητική, ἡ ἀποπλανῶσα ἢ πλάνος ὁδός, μόνον Υ. Ἑρμ. 75 «πλανοδίας δ' ἤλασνε (ἐπὶ σφαλερᾶς ὁδοῦ ἤλασνε) διὰ ψαμαθώδεα χῶρον». Ἄλλοι ἑρμηνεύουσι τὴν λ. ὡς ἐπίθ. (θηλ. τοῦ πλανόδιος: ὁ πλάνον ἢ σφαλερὰν ὁδὸν βαδίζων) καὶ ἀποδίδουσιν αὐτὸ εἰς τὰς βοῦς τὰς ἐν ς. 74. (Τὸ α ἐν ἄρσει ἐκτείνεται).

Πλάταια [˘..], ἡ, πόλις τῆς Βοιωτίας πεδινὴ παρὰ τὸν Ἀσωπὸν ποταμὸν μεταξὺ Κιθαιρῶνος καὶ Ἑλικῶνος, τὰ νῦν Παλαιόκαστρο, Β 504.

πλατα(μ)ών [˘˘.], ῶνος, ὁ (πλατύς), πλατεῖα ἐπιφάνεια· ὅθεν πλατεῖα πέτρα, Υ. Ἑρμ. 128.

πλατάνιστος [˘˘..], ἡ, ἕτερος τύπος τοῦ πλάτανος („ὁ πλάτανος“, πληθ. „τὰ πλατάνια“), platanus orientalis τοῦ Λιν., Β 307, 310.

πλάτος [˘.], εος, τό, „πλάτος“, Ἀποσπ. ς. 23.

πλατύνωτος [˘˘..], ον (πλ., νῶτος), ὁ ἔχων πλατέα νῶτα, Βατρ. 298.

πλατύς [˘.], εῖα, ύ, „πλατύς“, οἷον «τελαμών» Ε 796, «πτύον» Ν 588, πλατύς, εὐρύς, «Ἑλλήσποντος» Η 86, «αἰπόλια» ἐκτεταμένα καὶ σποράδην νεμόμενα (κατ' ἀντίθεσιν τῶν πυκνῶς νεμομένων ποιμνίων, κατὰ τὸν Σχολιαστ. «ὅτι διεσκεδασμένα νέμονται»), Β 474, ξ 101, 103.

πλέες, αἰτ. πλέας, ἴδ. πλείων.

πλεῖος, η, ον, Ἰων. ᾱ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ πλέος, ὅπερ μόνον ἐν τῷ ω 355,· συγκρ. πλειότερος, λ 359, πλήρης, ἔμπλεως, „γεμᾶτος“, «δέπας» Θ 162 κ. ἀ., μετὰ γεν. «οἴνου» Ι 71, «ἀνδρῶν πλεῖος δόμος» δ 319, «ὀδόντες πλεῖοι θανάτοιο» μ 92 κ. ἄ. πλχ.

πλεῖστος, η, ον, ἀνώνυμ. ὑπερθ. τοῦ πολύς, «λαοί» Β 577, «λαός» Π 377, «ὅμιλος» Ο 616, «πλεῖστον κακόν» τὸ μέγιστον κακόν, δ 697.—Τὸ οὐδ. πλεῖστον ὡς ἐπίῤ., Δ 138.

πλείη, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ πλέω, ὅπ. ἴδ.

πλείων, πλεῖον καὶ πλέων, πλέον, συγκρ. τοῦ πολὺς (παρ' Ὁμ. ἀμφότεροι οἱ τύποι εὔχρηστοι) ὀνομ. πληθ. κατὰ συγκοπ. πλείους ἀντὶ τοῦ πλέονες, δοτ. πλείσι ᾱ πλεόνεσσιν. Ἐνταῦθα ὑπάγεται καὶ ἡ ἐπικ. συγκεκομμένη ὀνομας. καὶ αἰτ. πληθ. πλέες καὶ πλέας Λ 395, Β 129, οὐ μόνον ἐπὶ πλήθους, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μεγέθους ἐκτάσεως, ἀξίας κτλ. ὅθεν περισσότερος, παρ' Ὁμ. πλχ. «πολὺ πλέονες» Π 246 κ. ἀ. «ἔτι πλέονες» Π 651, μεγαλείτερος «πλέων νύξ» τὸ περισσότερον, μεγαλείτερον μέρος τῆς νυκτὸς Κ 252. Οὐσιαστ. «πλέονες» Ν 739, β 245 κ. ἀ., «πλέονες Λυκίων» Ε 679, κ. ἀ. «τὸ πλεῖον πολέμοιο» τὸ περισσότερον τοῦ πολέμου, τὸν μεγαλείτερον ἀγῶνα, Α 165, θ 475, «οἱ πλέονες» οἱ περισσότεροι, β 277, τὸ δὲ «οἱ πλέονες Λύκιοι» εἶναι οἱ πολλοὶ Λύκιοι, τὸ πλῆθος τῶν Λυκίων, Ε 673, πρβλ. Κ.506. (Τὸ «πλέονες»· κατὰ συνίζησιν δισύλλαβον σ 247).

πλεκτός, ή, όν (πλέκω), „πλεκτός, πλεγμένος“ «τάλαροι, ἀναδέσμη» Σ 568, Χ 469, ι 247, «σειρή» χ 175.

πλέκω, ἀόρ. ά. ἔπλεξα, μέσ. ἀόρ. ά. ἐπλεξάμην, „πλέκω“ μετ' αἰτ. «πλοκάμους» Ξ 176. Μέσ. πλέκω ἐμαυτῷ, «πεῖσμα πλεξάμην» προθύμως, εὐχαρίστως ἔπλεξα σχοινίον κ 168.

πλευρή, ἡ, πλευρά, „παγίδι“ ἀνθρώπου ἢ ζώου, μόνον κατὰ πληθ. „τὰ παγίδια“, αἱ πλευραί, Λ 437, ρ 232 κ. ἀ., ἐπὶ λέοντος Υ 170.

πλευρόν, τό, ἑτ. ποιητ. τύπος τοῦ πλευρή, „πλευρόν“, κατὰ πληθ. Δ 468 †.

Πλευρών, ῶνος, ἡ, παλαιὰ πόλις τῆς Αἰτωλίας, παρὰ τὸν Εὔηνον ποταμόν, ἕδρα τῶν Κουρήτων, ἔχουσα ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς Β 639, Ν 217. Ὅθεν **Πλευρώνιος**, ὁ κάτοικος τῆς Πλευρῶνος, Ψ 635.

πλέω, ἐπικ. πλείω, ἐξ οὗ πλείειν, πλείοντες ο 34, π 369, καὶ πλώω, ἴδ. τ. λ., μέλλ. πλεύσεσθαι μ 25, πρβλ. λ. ἀναπλέω, πλέω, διέρχομαι (ἐπὶ πλοίου) τὴν θάλασσαν, „ταξει-

δεύω", «πλέεν ποντοπορεύων» ε 268, η 267, ἔκ τινος (τόπου) Γ 444, «Ἰλιόθεν» Ξ 251, «ἐπὶ πόντον» Η 88, «ἐνὶ πόντῳ» π 368, «ἐς πόλιν» πρὸς τὴν πόλιν, ο 533, μετὰ αἰτ. μοναχῆς «ὑγρὰ κέλευθα» τὴν ὑγρὰν ὁδόν, ἢ ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς ὁδοῦ, γ 71, ι 252 («πλέων» κατὰ συνίζ. μονοσυλλάβως α 183. Κυρ. ὅμως ἔχει τὸ δίγαμμα πλέϜω. ‖. Ἡ καθομιλουμ. ἔχει τὴν λ. μόνον εἰς τὴν σημ. τοῦ νήχομαι, διατηρήσασα καὶ τὸ δίγαμμα „πλέκω" ἢ „πλέγω").

ΠΛΕΩΝ, ΠΛΕΟΝ, τὸ. ΠΛΕΙΩΝ.

ΠΛΗΓΗ, ἡ (πλήσσω), κτύπημα, δ 244, ἐπὶ τοῦ κτυπήματος τῆς μάστιγος, Λ 532, Ο 11, 17. «Διὸς πληγή» τὸ κτύπημα τοῦ Διός, ὅ ἐ. ὁ κεραυνός, Ξ 414. (‖. Ἐν τῇ καθομιλουμένῃ ἡ λ. „πληγή" ἔχει εἰδικωτάτην σημ., σημαίνουσα τὸ συγκεκριμένον ἀποτέλεσμα τοῦ κτυπήματος, καὶ ἐν γένει τὸ ἕλκος).

ΠΛΗΘΟΣ, ΕΟΣ, τὸ (πλήθω), δοτικ. πλήθεϊ, πληθύς, „πλῆθος", σωρός, Ἰλ. Ρ 330, Ψ 639.

ΠΛΗΘΥΣ [.-], ΥΟΣ, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ πλῆθος, δοτ. πληθυΐ, Χ 458, λ 514, π 105, πληθύς, „πλῆθος, σωρός", μετὰ ῥήματος πληθ. Β 278, Ο 305, λ 514· ἰδίως δὲ τὸ πολὺ πλῆθος, ὁ λαός, κατ' ἀντίθεσιν τῶν ἀρχηγῶν, Β 143, Λ 305, Ο 295.

ΠΛΗΘΩ, παρ' Ὁμ. μόνον κατ' ἐνες. εἶμαι πλήρης, γέμω, ἢ πληροῦμαι, „γεμίζω" μετὰ γεν. «ἵππων καὶ ἀνδρῶν» Θ 214, «πλήθει νεκύων ῥέεθρα» Φ 218, «τράπεζαι πλήθουσαι» „τραπέζια γεμᾶτα", λ 419, «σίτου χ' ἁλιῶν» ι 8· ἐπὶ ποταμῶν: πληροῦμαι, πλημμυρῶ, Ε 87, Λ 492, «πάντες ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες» πλημμυροῦσι κατὰ τὸν ῥοῦν αὐτῶν Π 389, τ 207. Μεταφρ. «πλήθουσα σελήνη» πανσέληνος Σ 484, πρβλ. Ὑμ. 32, 11.

ΠΛΗΙΑΔΕΣ [.⏑⏑.], αἱ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ Πλειάδες, αἱ ἑπτὰ θυγατέρες τοῦ Ἄτλαντος καὶ τῆς Πληιόνης, αἵτινες μετεμορφώθησαν ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς τὸ γνωστὸν ἑπτάστερον, τὴν „Πούλιαν", καὶ μετετέθησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ Ταύρου. Ἡ ἐπιτολὴ αὐτῶν ἔφερε τὸ θέρος, ἡ δὲ δύσις τὸν χειμῶνα, ἐπομ. ἐσήμαινεν ἡ μὲν τὴν ἀρχὴν ἡ δὲ τὸ τέλος τῆς ναυτιλίας, Σ 486, ε 272, Ὑμ. 7, 7. (Κατά τινας μὲν ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ πλέω· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ πέλομαι: περιστρέφομαι, versari· κατ' ἄλλους τέλος=πελειάδες: ἀγριοπερίστερα. ‖. Ἡ τελευταία γνώμη πιθανολογεῖται καὶ ὑπὸ τῆς νεωτέρας ὀνομασίας Πούλια καὶ τῆς γνώμης τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὅτι εἶνε ἡ μήτηρ—Πληιόνη—μετὰ τῶν ἓξ νεοσσῶν—Πληιάδων—ὅθεν χ' „κλῶσσα" λέγεται).

ΠΛΗΚΤΙΖΟΜΑΙ, ἀποθ. (πλήκτης, πλήσσω), διαπληκτίζομαι, „κτυποῦμαι", μάχομαι, τινί, Φ 499 †.

ΠΛΗΚΤΡΟΝ, τό, κυρ. πᾶν ὄργανον εἰς πλῆξιν χρήσιμον· ἰδίως δὲ τὸ πλῆκτρον τοῦ κιθαριστοῦ, δι' οὗ πλήττει τὰς χορδάς, Ὑ. Ἀπ. 185.

ΠΛΗΜΝΗ, ἡ (πλήμη, πλήθω), κυρ. πλήρωμα· ἔπειτα ἰδίως τὸ πλήρωμα τοῦ τροχοῦ, τοὐτέστι ἡ κεφαλὴ ἐκείνη ἡ κατέχουσα τὰ μέσα τοῦ τροχοῦ τοῦ ἀμέσως περὶ τὸν ἄξονα περιστρεφομένου, εἰς ἣν ἐμπήγνυνται αἱ κνῆμαι αἱ ἐνοῦσαι αὐτὴν πρὸς τὴν περιφέρειαν, „κεφαλάρι", Ἰλ. Ε 726, Ψ 339.

ΠΛΗΜΥΡΙΣ [.⏑.], ΙΔΟΣ, ἡ, „πλημύρα", ἡ ἐξόγκωσις καὶ πρὸς τὴν παραλίαν κίνησις τοῦ θαλασσίου ὕδατος, ι 486 †. Πιθανῶς ἐτυμολογεῖται κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ πλῆμα, πλήθω· ὅθεν καὶ ὀρθοτέρα ἡ γραφὴ πλημυρίς, ἣν καὶ ἀκολουθοῦσιν ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτόν, ἀντὶ τῆς πλημμυρίς. Οἱ δὲ ὑποστηρίζοντες τὴν γραφὴν ταύτην παράγουσι τὴν λ. ἐκ τοῦ πλήν καὶ μύρω.

ΠΛΗΝ, ὡς πρόθ. σημ. ἐξαίρεσιν, πλήν, ἐκτός, μετὰ γεν. θ 207 †.

ΠΛΗΝΤΟ, 1) ἐπικ. γ'. πληθ. τοῦ συγκεκομ. παθ. ἀορ. τοῦ ΠΙΜΠΛΗΜΙ. 2) γ'. πληθ. τοῦ συγκεκομ. ἀορ. τοῦ ΠΕΛΑΖΩ.

ΠΛΗΞΑ, τὸ. ΠΛΗΣΣΩ.

ΠΛΗΞΙΠΠΟΣ, ΟΝ, ποιητ. (πλ. ἵππος), ἱππηλάτης, ὁ πλήττων, κτυπῶν τοὺς ἵππους διὰ τῆς μάστιγος, ἐπίθ. πολλῶν ἡρώων, Ἰλ. Β 104, Δ 327, Ε 705, Λ 93.

ΠΛΗΣΙΟΣ [.⏑.], Η, ΟΝ (πέλας), πλησίον τινός εὑρισκόμενος, „κοντινός, σιμωτινός", γειτονικός, συνήθ. μετὰ γεν. Ζ 249, ε 71, κ. ἀ. μετὰ δοτ. Ψ 732, ϛ 149. Ὡς οὐσιαστ. γείτων, «ἐς πλησίον ἄλλον» Β 271, κ 37 κ. ἀ. Τὸ οὐδ. ΠΛΗΣΙΟΝ ὡς ἐπίρ. πλησίον, „κοντά, σιμά", Σ 422 κ. ἀ., μετὰ γεν. Γ 115, ξ 14, σπανίως μετὰ δοτ. η 171.

ΠΛΗΣΙΣΤΙΟΣ, ΟΝ (πλήθω, ἱστίον), ὁ τὰ ἱστία πληρῶν, „φουσκώνων τὰ πανιά", ἐπίθ. τοῦ ἀνέμου, οὔριος, «οὖρος» Ὀδ. λ. 7, μ 149.

ΠΛΗΣΣΩ, ἀόρ. ἀ. πάντοτε ἀναύξ. πλῆξα, ἀόρ. β'. ἐπικ. ἀναδιπλ. πέπληγον Ψ 363, θ 264 καὶ ἐπέπληγον Ε 504, ἀπρφ. πεπληγέμεν Π 728, Ψ 660· ἐκ τοῦ παρακ. πέπληγα μετοχὴ πεπληγώς, Β 264, Ε 763, Χ 497 καὶ θηλ. πεπληγυῖα κ 238, 319, π 459, πάντοτε μὲ σημ. ἐνεργητικοῦ ἀορίστου (ὡς ὀρθῶς παρετήρησεν αὐτὴν ὁ Κλάσσεν), μέσ. ἀορ. ἀ. μετοχ. πληξάμενος Π 125, ἐκ δὲ τοῦ ἐπικ. ἀορ. β'. γ'. ἐν. πεπλήγετο Ο 113, 397, ν 198, γ'. πλ. πεπλήγοντο Σ 31, 51, Μ 162, παθ. ἀόρ. ἐπλήγην. Α'.) Ἐνεργ. 1) πλήττω, πατάσσω, „κτυπῶ, βαρῶ". ἀ.) ἐπὶ ἐμψύχων ὑποκειμένων χ' ἀντικειμένων «τινὰ πληγῆσιν» Β 264, «σκήπτρῳ μετάφρενον» Β 266, «χερσίν» Χ 497, «ῥάβδῳ» κ 238· (ἀντὶ τοῦ μέσου) «πλῆξας στῆθος» κτυπήσας τὸ στῆθός του, υ 17· β'.) ἐπὶ ἀψύχων ἀντικειμένων «ἀπὸ εἷο ὥσε ποδὶ πλῆξας» λακτίσας διὰ τοῦ ποδός, χ 20· κατὰ ζεῦγμα «ἵππους ἐς πόλεμον» κτυπῶ

(καὶ ἐλαύνω) τοὺς ἵππους εἰς τὸν πόλεμον, Π 728, «χορὸν ποσὶν» κτυπῶ χορὸν διὰ τῶν ποδῶν, θ 264 (ὅ ἐ. χορεύω χορὸν κτυπῶν διὰ τῶν ποδῶν τὸ ἔδαφος, ‖. ὅπως ἐν τῇ καθομιλ. κατὰ τὸ αὐτὸ συνταχτικὸν σχῆμα λέγεται: „πατῶ χορόν, πατῶ φαγεῖ κτλ.“, ὅθεν περιττὴ ἡ ἄλλη ἑρμηνεία, καθ' ἣν «χορός» ἐνταῦθα εἶνε ὁ τόπος ἔνθα χορεύεται ὁ χορός, πρὸς ἣν ἀντιβαίνει καὶ τὸ ἐπίθ. «θεῖος»)· ὡσαύτως κατὰ ζεῦγμα «κονίσαλον οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων» πλήττοντες τὸ ἔδαφος οἱ πόδες ἐξήγειρον κονίσαλον εἰς τὸν οὐρανόν, Ε 504· γ'.) ἐπὶ ἀψύχων ὑποκειμένων «ἱστὸς πλῆξε κυβερνήτεω κεφαλήν» ἐπάταξεν, ἐκτύπησε τὴν κεφαλὴν τοῦ κυβερνήτου, μ 412, «πληγεὶς κύματι» Ψ 694, «κεραυνῷ πληγείς» Θ 455, Ο 117, καὶ ἄνευ τοῦ «κεραυνῷ» Θ 12, «(ναῦς) πληγεῖσα κεραυνῷ» μ 416, ξ 306. δ'.) ἐπὶ ἀψύχων ὑποκειμένων καὶ ἀντικειμένων «θύρετρα πληγέντα κληῖδι» διὰ τῆς κλειδὸς ἐκκρουσθέντα, ὅ ἐ. ἀνοιχθέντα φ 50, (ἴδ. καὶ ἀνωτ. γ). Ὅθεν

2) ἰδίως ἐπὶ ἀγχεμάχων ὅπλων καὶ μάλιστα ἐπὶ ξίφους πλήττω, „κτυπῶ, βαρῶ, πληγώνω“ τινά, Μ 192, «αὐχένα ξίφει» Π 332 κ. ἀ. καὶ μετὰ περαιτέρων ἐμπροθέτων προσδιορισμῶν «κληῖδα παρ' ὦμον» Ε 146 κ. ἀ. πολλάκις μετὰ διπλῆς αἰτιατ. «τινὰ κληῖδα» πληγώνω τινὰ εἰς τὴν κλεῖδα, Ε 147, «τινὰ αὐχένα» Λ 240 κ. ἀ., ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πόρρωθεν ῥιπτομένων, οἷον ἐπὶ ἀκοντίου, κ 162. Β'.) Μέσ. κτυπῶ τι τῶν ἐμαυτοῦ, οἷον «στήθεα» κτυπῶ τὰ στήθη μου, Σ 51, «μηρώ» Μ 162, Π 125, Ὑ. Δημ. 246. (Περὶ τῆς ἐτυμολ. ἴδ. τὴν λ. ΠΛΑΖΩ ἐν τέλ.).

ΠΛΗΤΟ, γ'. ἐν. ἐπικ. συγκεκομ. ἀορ. τοῦ ΠΙΜΠΛΗΜΙ. 2) γ'. ἐν. ἐπικ. συγκεκομ. ἀορ. τοῦ ΠΕΛΑΖΩ, ὅπ. ἴδε.

ΠΛΙΣΣΟΜΑΙ (ἐκ τοῦ Δωρ. πλίξ=βῆμα) μέσ. βαδίζω, βηματίζω, μόνον ἐν τῷ «εὖ πλίσσοντο πόδεσσι» ἐβάδιζον καλῶς μὲ τοὺς πόδας, αἱ ἡμίονοι, ζ 318 †. (Κατὰ δὲ τοὺς παλαιοὺς γραμματικοὺς συνέπλεκον τοὺς πόδας, προβαίνουσαι δηλ. μὲ τὸν ἕνα πόδα κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἄρα συγγ. τῷ πλέκω, ὅπερ δυσκολεύεται νὰ παραδεχθῇ ὁ Κούρτιος).

ΠΛΟΚΑΜΟΣ [ῠ.] ὁ (πλόκος, πλέκω), πλόκαμος, „πλεξοῦδα“ ἢ „πλεξίδα“, πληθ. Ξ 176 †. (‖. Καὶ ὁ τύπος πλοκαμος, ὀξύτονος „πλοκαμός“ (πρβλ. τὸν συγκεκομμένον τύπον ΠΛΟΧΜΟΣ) σώζεται ἐν τῇ κοθομιλουμένῃ, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τῶν πλοκάμων τοῦ ὀκτάποδος).

ΠΛΟΟΣ, ὁ (πλέω), ὁ πλοῦς, τὸ (θαλάσσιον) „ταξειδι“, γ 169 †, Ὑμ. 33, 16 (κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Ματθίου καὶ Ἰακωβίου ἀντὶ τοῦ συνήθ. „πόνου“, ὅπερ διετήρησεν ὁ Βαουμ. διορθώσας τὴν ἀμέσως ἑπομένην λέξιν σφίσιν, τὴν μάλιστα διορθώσεως χρῄζουσαν, εἰς: κρίσιν).

ΠΛΟΥΣΙΟΣ, η, ον, „πλούσιος“, Ὑ. Ἑρμ. 171. Ἐκ τοῦ

ΠΛΟΥΤΟΣ, ὁ (πλα-, πίμπλημι), κυρ. πληθώρα, περίσσεια, ἀφθονία, „πλοῦτος“, Β 670, ω 486 κ. ἀ., συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἄφενος», Α 171, τοῦ «ὄλβος» Π 596, Ω 536, ξ 206. Β'.) Προσωποποιία Πλοῦτος ὁ υἱὸς τοῦ Ἰασίονος καὶ τῆς Δήμητρος, θεὸς τοῦ πλούτου, Ὑ. Δήμ. 489.

Πλουτώ, οῦς, ἡ, μία τῶν Ὠκεανίδων, συμπαίκτρια τῆς Περσεφόνης, Ὑ. Δήμ. 422.

ΠΛΟΧΜΟΣ, ὁ, ποιητ. (πλέκω)=ΠΛΟΚΑΜΟΣ, ὅπ. ἴδ., Ρ 52 †.

ΠΛΥΝΟΣ [ῠ.] ὁ, „γούρνα, στέρνα“ (Λατ.) εἰς λίθον ἐξεσμένη ἢ λιθόκτιστος δεξαμενὴ ὕδατος παρὰ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων ἢ τοὺς ποταμοὺς κειμένη, ὅπως καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἐν ταῖς μεσημβριναῖς χώραις, καὶ χρησιμεύουσα εἰς πλύσιν τῶν ἀκαθάρτων ἐνδυμάτων, Χ 153, ζ 40, 86. Ἐκ τοῦ

ΠΛΥΝΩ [-.] μέλ. Ἰων. πλυνέω [ἔχει τὸ υ βραχύ], ἀόρ. ἀναύξ. πλῦνα, „πλύνω“, μετ' αἰτ. ᾗ ἀπολ. Χ 155 (‖. ἔνθα ὁ θαυμις. παρατατ. «πλύνεσκον»=τῷ ἐν Μακεδονίᾳ εὐχρ. „πλύνεσκα“) ζ 31, 59, 93, ο 420, ω 148 κ. ἀ.

ΠΛΩΤΟΣ, ή, όν, ὁ ἐπιπλέων, «νῆσος» κ 3 †, ἐπίθ. τῆς Αἰολίας (ἴδ. Αἰολίη), κατ' ἄλλους δὲ περιπλεομένη. Ἐκ τοῦ

ΠΛΩΩ, ἕτερος ἐπικ. τύπος τοῦ ΠΛΕΩ (ὅπ. ἴδ.), ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν σημασίαν τοῦ „κολυμβῶ“, ἐπιπλέω, οἷον «τεύχεα πλῶον» τὰ ὅπλα ἐπέπλεον, Φ 302, ε 240, Ὑμ. 21, 7. Πρβλ. καὶ ΔΑΚΡΥΠΛΩΩ.

ΠΝΕΥΜΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ, πνεύμων, τὸ „πλεμμόνι“, Ἰλ. Δ 528, Υ 486. Ἐκ τοῦ

ΠΝΕΩ, ἐπικ. ΠΝΕΙΩ, παθ. παρακ. πέπνυμαι, παρ' Ὁμ. ὁ ἐνεργ. ἐνεστ. καὶ παρατ. μόνον ἐν τῷ ἐπικῷ τύπῳ, πλὴν ε 469, καὶ μάλιστα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ μετοχήν. Α'.) Ἐνεργ. 1) πνέω, „φυσῶ“, ἐπὶ ἀνέμου καὶ ἀέρος, δ 361, ε 469, ἀποπνέω, ὀσμὴν ἀναδίδω, «ἡδύ» δ 446. 2) ἐπὶ ἐμψύχων, ἀναπνέω, „ἀνασαίνω“, ποιητ. ἀντὶ τοῦ ζῶ, Ρ 447, σ 131· ἔτι δὲ ἀσθμαίνω, „φυσῶ“, ἐπὶ ἀνθρώπων, Ν 385. Ὅθεν μεταφορ. «μένεα πνείοντες» ἀνδρείαν καὶ τόλμην πνέοντες, ἐπίθετον τῶν πολεμιστῶν, Β 536, Γ 8 κ. ἀ., χ 203. Β'.) Ὁ παθ. παρακ. πέπνυμαι καὶ ἀπαρφ. πεπνῦσθαι σημαίνει κυρ. εἶμαι ἐμπεφυσημένος, ἐμπνευσμένος, ἐπομ. ἔχω νοῦν, ἐννοῶ, περὶ τοῦ Τειρεσίου, ὅστις μόνος ἐν τῷ Ἅιδῃ ἐννοεῖ, ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι εἶνε σκιαί, κ 495. Ἰδίως εἶμαι φρόνιμος, εὖ φρονῶ, ἔχω σύνεσιν, Ψ 440, Ω 377, «πέπνυσο» (μὲ σημ. παρατ.), ψ 210, συνήθως κατὰ μετοχ. «πεπνυμένος» ὡς ἐπίθ., φρόνιμος, συνετός, νοήμων, προσεκτικός, ἐπί τε προσώπων, Γ 203, α 213 κ. ἀ., καὶ ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς πνευματικῆς ἐνεργείας αὐτῶν, οἷον «μῆλέα» Η 278,

β 38, «μῦθος» α 361 κ. ἀ., «πεπνυμένα βάζω» ὁμιλῶ φρόνιμα, Ι 58, δ 206, «ἀγορεύω» τ 352, «νοῆσαι» σ 230, «εἰδώς» δ 696 κ. ἀ. (Ἡ ῥίζ. εἶνε πνϝ, ἐξ ἧς πινυτός, ποιπνύω κ. ἄ. ‖. Πρὸς δὲ τὴν Β΄. σημασίαν πρβλ. τὰς λ. θυ-μός, καὶ τὰς Λατ. an-imus (=ἀν-εμος), an-ima).

*πνίγω, ἀόρ. ἔπνιξα, παθ. ἐπνίγην, „πνίγω“ (ὅπερ χ πλίγω προφ.) τινά, Βατρ. 158, παθ. 148.

πνοιή, ἡ, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ πνοή (πνέω).

1) πνοή, „φύσημα“, «ἀνέμοιο» ζ 20 κ. ἀ. «Βορέαο» Ξ 395 κ. ἀ. καὶ πληθ. «πνοιαὶ ἀνέμων, Ρ 55. Ὅθεν ἄνεμος, αὔρα, „ἀέρας“, Λ 621 κ. ἀ. Πληθ. «λιγυραὶ πνοιαί» Ε 526· τροπικ. «ἅμα, μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο πέτεσθαι» ὁμοῦ μὲ τὰς πνοὰς τοῦ ἀνέμου, ὅ ἐ. ταχέως ὡς ὁ ἄνεμος (‖. πρβλ. τὸ Γραφικόν: ἐπὶ πτερύγων ἀνέμου), ἴδ. ἅμα 2, γ΄.) καὶ μετά Β΄, 2). 2) ἀναπνοή, „ἀνάσα, ἀνασασμός“, Υ 439, ἐπὶ ἵππων, φρύαγμα, „φύσημα, ῥουθούνισμα“, Ψ 380, «Ἡφαίστοιο» πνοὴ τοῦ Ἡφαίστου, ποιητικὴ περίφρασις τῆς φλογός, Φ 355.

Ποδαλείριος [.⏑⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἀδελφὸς τοῦ Μαχάονος, ἐκ Τρίκκης (Τρικκάλων) τῆς Θεσσαλίας, περιώνυμος ἰατρός, Β 732, Δ 832.

ποδάνιπτρον [.⏑..], (πούς, νίπτω) τὸ ὕδωρ τὸ πρὸς νίψιν τῶν ποδῶν, οἱονεὶ ποδονίψιμον (κατὰ τό: χειρονίψιμον), συνήθ. πληθ. *Ὀδ. τ 343, 503.

Ποδάργη, ἡ (κυρ. ταχύπους) μία τῶν Ἁρπυιῶν, ἥτις μετὰ τοῦ Ζεφύρου ἐγέννησε τοὺς δύω ἵππους τοῦ Ἀχιλλέως, τὸν Ξάνθόν καὶ Βαλίον, Π 150, Τ 400.

Πόδαργος, ὁ (πούς, ἀργός, οἱονεὶ ταχύπους), ὄνομα ἵππου· ά.) τοῦ Ἕκτορος Θ 185· β΄.) τοῦ Μενελάου Ψ 295.

ποδάρκης, ες (πούς, ἀρκέω), κυρ. ὁ τοὺς πόδας ἀρκετός, ἱκανός, ἰσχυρός, ἐπομ. ταχύπους, ἐπίθ. τοῦ Ἀχιλλέως, *Ἰλ. Α 121 κ. ἀ.

Ποδάρκης, εος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἰφίκλου, ἀδελφὸς τοῦ Πρωτεσιλάου, ὅστις μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν τῶν ἐκ Φυλάκης καὶ Πυράσου πολεμιστῶν, Β 704, Ν 693.

ποδηνεκής, ές, Ἰων. καὶ ποιητ. (πούς καὶ ἐνεκ-, ἐξ οὗ ἤνεικα, ἤνεγκον, ἀόρ. τοῦ φέρω), ὁ μέχρι ποδῶν φερόμενος ἢ ἐξικνούμενος, ποδήρης, ἐπὶ λεοντῆς, *Ἰλ. Κ 24, 178, καὶ ἀσπίδος Ο 646.

ποδήνεμος, ον, ἐπικ. (πούς, ἄνεμος) ἀνέμου πόδας ἔχων, ταχὺς τοὺς πόδας· ὡς ὁ ἄνεμος, οἱονεὶ ἀνεμόπους „ἀνεμοπόδας“ (ἴδ. ἀελλόποτος) «ποδήν. ὠκέα Ἶρις» *Ἰλ. Β 786 κ. ἀ.

Ποδῆς, οῦ, ὁ, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ Ποδέας, υἱὸς τοῦ Ἠετίωνος, εἷς τῶν Τρώων, φίλος τοῦ Ἕκτορος, ὑπὸ τοῦ Μενελάου φονευθείς, Ρ 575 ἑξ.

ποδώκεια, ἡ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. ταχύτης ποδῶν, πληθ. Β 792 †. Ἐκ τοῦ

ποδώκης, ες (πούς, ὠκύς), ταχύπους, ἐπίθ. τοῦ Ἀχιλλέως, Β 860 κ. ἀ., λ 471, 538 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), τοῦ Δόλωνος, Κ 316, τῶν ἵππων, Β 764, 874, Θ 474, Ρ 614, τῶν ἱππέων, Ψ 262 (ὅπου ὅμως ὁ Δύντζερος διώρθωσε τὸ ἱππεῦσιν εἰς ἵπποισιν).

ποθέεσκε, ἴδ. ποθέω.

πόθεν, ἐπίρ. ἐρωτημ. „πόθεν, ἀπὸ ποῦ“, ἐπὶ τόπου χ καταγωγῆς, ρ 368, 373, «τίς πόθεν ἐσσί, γρηῦ» *Υ. Δήμ. 113, μετὰ γεν. «τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν» τίς καὶ πόθεν εἶσαι; Φ 150, α 170 κ. ἀ. τῆς Ὀδ. (Ἐκ τινος ἀντωνυμικῆς ῥίζ. πο-, ἐξ ἧς καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐπιῤῥηματικοὶ τύποι: ποῦ, πῶς, κτλ.).

ποθέν, ἐγκλιτ. ἐπίῤ. ἀοριστίας σημαντικόν, ἀνταποδιδόμενον εἰς τὸ πόθεν: „κάποθεν, ἀπό πουθενά“, συνήθως «εἴ ποθεν» ἐάν ποθεν, ἐάν ἀπὸ πουθενά, ἀπὸ κανένα μέρος, Ι 380, ὡσαύτως «μή ποθεν» ε 490, «εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν» ἐὰν καὶ ἀλλοθέν ποθεν, καὶ ἀπὸ κανὲν ἄλλο μέρος, η 52.

ποθέω, ἀπαρφ. ἐπικ. ποθήμεναι ἀντὶ τοῦ ποθεῖν, μ 110, θαμιστ. παρατ. γ΄. ἐνικ. ποθέεσκε, Α 492, ἀόρ. ἐπικ. ἀναύξ. πόθεσα, ἀπαρφ. -έσαι, ποθῶ, ἐπιθυμῶ, ἰδίως ἐπὶ προσώπου ἢ πράγματος, τὸ ὁποῖον εἶχον μέν ποτε, νῦν δὲ στεροῦμαι ὡς ἀπέχον ἢ ἀπολωλός, ὅθεν ζητῶ, αἰσθάνομαι τὴν ἔλλειψιν, μετ' αἰτι., Β 703, 726, Ε 414, Λ 161, α 343, ι 453 κ. ἀ. (Ἐκ τοῦ πόθος).

ποθή, ἡ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ πόθος, „πόθος“, ἐπιθυμία, ἰδίως πρός τι πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον εἶχε μέν ποτέ τις, νῦν δὲ στερεῖται ὡς ἀπέχον ἢ ἀπολωλός, «τινός» Α 240, «ποθὴ ἐμεῖο» Ζ 362, «κείνου δ' οὔ τι λίην ποθὴ ἔσσεται» ἐκείνου δὲν θὰ ὑπάρῃ διόλου μεγάλη ἐπιθυμία, ὅ ἐ. ἡ ἔλλειψις ἐκείνου δὲν θὰ εἶνε παντάπασιν ἐπαισθητή, Ξ 368, «σὴ ποθή» ὁ πρὸς σὲ πόθος, Τ 321. Ὅθεν ἔλλειψις, ζήτησις, «ξενίων» ο 514, 546, «βιότοιο» δ 126, «ἡγεμόνος» κ 505.

πόθι, ἐπίῤ. ἐρωτ., τοπ., ποιητ. ἀντὶ τοῦ ποῦ, „ποῦ“, *Ὀδ. α 170, κ 325.

ποθί, ἐπίῤ. ἐγκλιτ. ἀοριστίας σημαντικόν, ἀνταποδιδόμενον εἰς τὸ πόθι, ποιητ. ἀντὶ τοῦ πού· ά.) τοπικ. „κάπου, πουθενά“, Κ 8, «οὐδέ ποθι» οὐδαμοῦ δέ, Ω 420, υ 114· β΄.) χρονικ. ποτέ, «αἴ κέ ποθι» ἐάν ποτε, Α 128, Ζ 526 κ. ἀ., μεθ' ὑποτ., ὅτε καὶ καταντᾷ εἰς τὴν σημασ. τοῦ εἴθε (‖. ὅπως τὸ τῆς καθομιλ. „ἄμποτε“=ἄν ποτε), α 379· γ΄.) συνήθ. „κάπως, πιθανῶς, ἴσως, ὡς φαίνεται, Τ 273, α 348 κ. ἀ.

πόθος, ὁ = ποθή, „πόθος“, ἐπιθυμία, τινός, ἐν Ἰλ. μόνον Ρ 439· ἐν δὲ Ὀδ. δ 596, ξ 144, «σὸς πόθος» ὁ πρὸς σὲ πόθος, λ 202, *Ὑμ. 18, 33.

Ποιάντιος, ον, τοῦ Ποίαντος, «Π. υἱός» γ 190.

ποιέω, μέλ. ήσω, ἀόρ. ἐποίησα καὶ ἀναύξ. ποίησα, παθ. παρακ. πεποίημαι, μέσ. μέλ. -ήσομαι, ἀόρ. ἐποιησάμην καὶ ἀναύξ. ποιησάμην, „κάμνω". Α΄.) Ἐνεργ. 1) κατασκευάζω, ἀπεργάζομαι, „φθειάνω, κάμνω", παρασκευάζω, μετ' αἰτ. ἁ.) πρὸ πάντων ἐπὶ πραγμάτων δι' ἐξωτερικῆς τινος ἐνεργείας παραγομένων, «δῶμά τινι» κτίζω εἴς τινα οἰκίαν, Α 608. Ὡσαύτως «ναούς, θάλαμον, κλισίην, τεῖχος» κ.τ.τ., Ὁμ. πλχ., «πύλας ἐν πύργοις» Η 339, «σάκος ταύρων» ἀσπίδα ἐκ ταυρείων δερμάτων, Η 222, «τύμβον» σωρεύω, ἐγείρω τάφον, Η 435, «εἴδωλον» πλάττω, δ 796, «φάος τινί» παρέχω, τ 34· β΄.) ἐπὶ καταςάσεων καὶ πραγμάτων διὰ πνευματικῆς τινος ἐνεργείας γινομένων, παράγω, ἐπάγω, ἐπιφέρω, παρέχω, «τελευτήν» δίδω τέλος, τελειώνω, α 250, π 127, «φόβον» τροπὴν ἐπιφέρω, Μ 432, «ἀθύρματα» κάμνω παιγνίδια, Ο 363, «γαλήνην» ε 452. Παθ. «ἤ σοι ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον πρὸς Τρώων» (εἰρωνικῶς) τῷ ὄντι ὡραιότατα πράγματα ἔγειναν εἰς τὸν οἶκόν σου ὑπὸ τῶν Τρώων, Ζ 56, μετ' ἀπαρφ., κάμνω, ἐνεργῶ, γίνομαι αἴτιος ὥστε νά, «σὲ ἱκέσθαι εἰς οἶκον» ψ 258. 2) „κάμνω", ὅ ἐ. μεταβάλλω τινὸς τὴν κατάστασιν· ἁ.) μετὰ δύω αἰτ., «τινὰ βασιλέα» κάμνω, ἀναγορεύω, ἀνακηρύττω τινὰ βασιλέα, α 387, «κεῖνον ταμίην ἀνέμων» καθιστῶ, διορίζω, κ 21, «λαοὺς λίθους» μεταποιῶ, μεταμορφώνω, Ω 611, «θεὰν ἄκοιτιν θνητῷ» θεὰν καθιστῶ σύζυγον θνητοῦ, συζευγνύω μετὰ θνητοῦ, Ω 537· ὡσαύτως καὶ ὅταν ἡ ἑτέρα αἰτ. εἶνε ἐπίθετον, οἷον «τινὰ ἄφρονα» ψ 12, «κακὸν μεῖζον» κάμνω τὸ κακὸν μεγαλείτερον, Ν 120, «ἄϊστον» κάμνω ἀφανῆ, ἀφανίζω, α 235, «θεμείλια λεῖα» κάμνω λεῖα, λειαίνω, Μ 30, «δῶρα ὄλβια» κάμνω εὐτυχισμένα, εὐλογῶ, ν 42, πρβλ. ΔΙΠΤΥΧΟΣ· β΄.) μετὰ προθέσεων, οἷον «νόημα ἐνὶ φρεσί» ἐμβάλλω εἰς τὰς φρένας σκέψιν, ξ 274, «σφῶιν ὧδε θεῶν τις ἐνὶ φρεσὶ ποιήσειε» θεός τις οὕτως νὰ σᾶς ἐμβάλῃ εἰς τὸν νοῦν, ὅ ἐ. θεός τις οὕτω νὰ σᾶς ἐμπνεύσῃ, „νὰ σᾶς φωτίσῃ", Ν 55. Β΄.) Μέσ. 1) ποιῶ ἐμαυτῷ, „κάμνω διὰ τὸν ἑαυτόν μου", ὅπως καὶ τὸ ἐνεργ., μετὰ ἰσχυροτέρας ἢ ἀσθενεστέρας ἀναφορᾶς πρὸς τὸ ὑποκείμενον, οἷον ἁ.) «ποιοῦμαι οἰκία» οἰκοδομῶ πρὸς χρῆσίν μου οἰκήματα ἢ κατοικίαν, Μ 168, «τεῖχος, νηόν» Μ 50, Ὑ. Ἀπ. 286, «σχεδίην» ε 251· β΄.) «ἀγορήν» συγκαλῶ, Θ 2, «κλέος αὐτῇ ποιεῖται» περιποιεῖ εἰς ἑαυτήν, ἀποκτᾷ, β 126, «ῥήτραν ποιούμεθα» κάμνομεν συμφωνίαν πρὸς ἀλλήλους, ξ 393. 2) μετὰ δύω αἰτ. «τινὰ ἄλοχον» κάμνω τινὰ (λαμβάνω) σύζυγόν μου, Γ 409· ὡσαύτως «τινὰ ἀκοίτην» ε 120, «τινὰ υἱόν» υἱοθετῶ τινά, Ι 495.

ποίη, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ πόα, „χλόη, χορτάρι, γρασσίδι", Ξ 347, ι 499 κ. ἀ. Ἐκ τούτου

ποιήεις, εσσα, εν, ποιητ., ποώδης, χλοερός, „μὲ τὸ πολὺ χορτάρι, γρασσίδι", ἐπίθ. πόλεων καὶ νήσων, Β 503 (ὅπου ὁ ἀρσενικὸς τύπος ἐπέχει τὸν τόπον τοῦ θηλυκοῦ), Ι 150, π 369, «πίσεα» λειμῶνες χλοεροί, Υ 9, ζ 124, «ἄγκεα» δ 337.

ποιητός, ή, όν (ποιέω), „καμωμένος", πεποιημένος, κατεσκευασμένος, παρ' Ὁμ. =εὖ ποιητός, „καλοκαμωμένος, καλοκτισμένος", τεχνικός (πρβλ. ΤΕΚΤΟΣ), ἐπὶ οἰκιῶν, Ε 198, ν 306 κ. ἀ., «πύλαι» Μ 470, ἐπὶ ὅπλων καὶ σκευῶν, Κ 262, Ψ 340, 718· εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν «πύκα ποιητ. τέγος» (κυρ. στερεῶς κτισμένον) α 333, «δόμος» Χ 455, «θάλαμος» Α 436, «σάκος» Σ 608.

ποικίλλω (ποικίλος), τεχνουργῶ, „σκαλίζω", «χορόν» Σ 590 †. Ἐκ τούτου

ποίκιλμα, ατος [ῐ.], τό, πεποικιλμένον ἔργον, ἰδίως δὲ τὸ διὰ γραφῆς ἢ κεντήσεως, „κέντημα, κεντίδι, πλουμίδι", οἷον «πέπλος ποικίλμασι κάλλιστος» π. μὲ ὡραιότατα ποικίλματα, κεντήματα, Ζ 294, ο 107.

ποικιλομήτης [.ῐ...], ὁ, μόνον ἐν τῇ αἰτ. -μήτην καὶ κλητ. -μῆτα, ν 293 (π., μῆτις), ὁ ποικίλας βουλὰς ἢ μηχανήματα ἔχων, ποικιλομήχανος, πολυμήχανος, πολύβουλος, πανοῦργος, ἐπίθ. τοῦ Ὀδυσσέως, Λ 482, γ 163 κ. ἀ., τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Ἑρμοῦ, Ὑ. Ἀπ. 322, Ὑ. Ἑρμ. 155.

ποικίλος, η, ον, 1) ποικιλόχρους, ποικιλόστικτος, „παρδαλός", «παρδαλέη» Κ 30, «νεβρός» τ 228. 2) Ἰδίως πεποικιλμένος, „κεντητός, πλουμιστός", «πέπλος» Ε 735, σ 293, «ἱμάς» Ξ 215, ἐπὶ μεταλλίνων τεχνουργημάτων, τορευτός, „δουλευμένος, σκαλιστός", ἐν γένει ἔντεχνος, ἐντέχνως ἐξειργασμένος, οὐ μόνον κατὰ τὸ σχῆμα, ἀλλὰ καὶ τὴν σύνθεσιν διαφόρων ὑλῶν, οἷον «τεύχεα» Γ 327 κ. ἀ., «ἔντεα» Κ 75, «θώρηξ» Π 134 κ. ἀ., «ποικίλα χαλκῷ ἅρματα» διὰ χαλκοῦ πεποικιλμένα, κεκοσμημένα, Δ 226, πρβλ. γ 492· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ἐντέχνων ξυλουργημάτων, οἷον «δίφρος, κλισμός» Κ 501, α 132, ἐν γένει ἔντεχνος, τεχνικός «δεσμός» θ 488. (Παράγεται ἐκ τῆς ῥίζης πικ-, Σανσκριτ. pic, ‖ ἥτις σημαίνει κυρ. κεντῶ, συγγ. τῷ Λατ. ping-o, pic tor).

ποιμαίνω, παρατ. θαμιστ. ποιμαίνεσκε. 1) Ἐνεργ. ποιμαίνω, βόσκω, ἐξάγω εἰς νομήν, «μῆλα» ι 188, ἀπολ. εἶμαι ποιμήν, «ἐπ' οἴεσσι» „ἐπάνω εἰς τὰ πρόβατα", Ζ 25, Λ 106. 2) Μέσ. νέμομαι, βόσκω, ἐπὶ τῶν ποιμνίων, Λ 245. Ἐκ τοῦ

ποιμήν, ένος, ὁ, ποιμήν, „τσομπάνης" (ξεν.), κυρ. ὁ τῶν προβάτων νομεύς, Δ 455, Ε 137, δ 87· μεταφορ. ὁ φύλαξ, ὁ προστάτης, ὁ ἡγεμών, «ποιμὴν λαῶν» συχνὸν ἐπίθ. τῶν ἡγεμόνων παρ' Ὁμ. (‖ Παράγ. πιθανῶς

κατὰ τὸν Κούρτιον ἐκ τοῦ πῶυ=ποίμνιον, συγγ. μὲ τὸ Σανσκριτ. pâ-jas=φύλαξ).

ποίμνη ἡ (ποιμήν), ποίμνιον, „κοπάδι", ἰδίως προβάτων, ι 122 †. Ἐκ τούτου

ποιμνήιος, η, ον, ἐπ. ποιμνιακός, ἢ ποιμενικός, «σταθμός» ποιμενικὸς σταθμός, „μάνδρα, στρούγγα", Β 470 †.

ποινή, ἡ, κυρ. τὸ ἀντίτιμον ἢ ἀντίποινον γενομένου τινὸς ἀδικήματος, κακουργήματος, φόνου, τὰ χρήματα τὰ ὑπὸ τοῦ φονέως εἰς ἐξιλασμὸν διδόμενα εἰς τοὺς οἰκείους τοῦ φονευθέντος, τιμὴ (χυθέντος) αἵματος, ὅθεν ἐν γένει ἐκδίκησις, τιμωρία [ἐν τῇ μετέπειτα γλώσσῃ δίκη, ἣν δίδωμι, ἢ λαμβάνω]· μετὰ γεν. τοῦ παθόντος, οἷον «παιδός» ἐκδίκησις· ἢ ἀντίποινον διὰ τὸν υἱὸν τὸν φονευθέντα, διὰ τὸν φόνον τοῦ υἱοῦ, Ν 659. Ὡσαύτως «κασιγνήτοιο» Ξ 483, «πολέων» Π 398, «κασιγνήτοιο φονῆος ποινήν... ἐδέξατο» ἔλαβε δίκην παρὰ τοῦ φονέως διὰ τὸν φόνον τοῦ ἀδελφοῦ, Ι 633 κ. ἀ., «δυώδεκα λέξατο κούρους ποινὴν Πατρόκλοιο» ὡς ἀντίτιμον τοῦ αἵματος τοῦ Πατρόκλου, Φ 28. Ἐν γένει ἀντίτιμον, ἀποζημίωσις, ἀνταμοιβή, Ε 266, ψ 312 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδυσσείας;), «τῶν ποινὴν ὅ—» εἰς ἀνταμοιβὴν τούτου ὅτι—Ρ 207. (Ἡ ἐτυμολογ. ἀμφίβολος: κατά τινας μὲν ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ φεν-, φόνος, κατ' ἄλλους δὲ πρὸς τὰ πόνος· πιθανώτερον κατὰ τὸν Κούρτιον συγγ. τῷ Λατ. poena, punio, ἔκ τινος Σανσκριτ. ῥίζ. pû=καθαρίζω, ἐξ ἧς καὶ τὸ Λατ. purus, putus).

ποῖος, η, ον (πο-, ἴδ. ποῦ), ὁποῖος, „ποίας λογῆς, τί λογῆς", Λατ. qualis, α 461, κ. ἀ. «ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;» „τί λόγος εἶνε αὐτός;", τὸν ὁποῖον εἶπες; Α 552 κ. ἀ., ὡσαύτως· «ποτόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;» Δ 350 κ. ἀ., «ποῖον ἔειπες;» πῶς εἶπες; „τί εἶνε αὐτὸ ποῦ εἶπες;" δ 85, «ποῖον ἔρεξας;» „τί εἶνε αὐτὸ ποῦ ἔκαμες;" Ψ 570. μετ' ἀπαρφ. (ὡς τὸ οἷος 3) «ποῖοί κ' εἶτ' Ὀδυσῆι ἀμυνέμεν;» ὁποῖοί τινες; θὰ ἦσθε, ὁποίαν διάθεσιν θὰ εἴχετε, ὥστε νὰ βοηθήσετε τὸν Ὀδυσσέα; φ 195.

ποιπνύω, ἐπικ., μετοχ. -οντα, παρατ. ἐποίπνυε ἢ ἀναύξ. ποίπνυε, μετοχ. ἀορ. ποιπνύσας (ἐκ τοῦ πνυ- μετ' ἀναδιπλ., ἴδ. πνέω, ἢ οὐχὶ ἐκ τοῦ πονέω κατὰ τὸν Δοιδερλ.), κυρ. ἀσθμαίνω, πνευστιῶ, „φυσῶ, λαχανιάζω" ἐπὶ τῶν απευδόντων Σ 421, Α 600. Ὅθεν ἀ.) σπεύδω, „βιάζομαι", τρέχω, «ἀνὰ μάχην» Ξ 155, «ἐπὶ φρεσὶ θῆκε Ἥρη αὐτῷ ποιπνύσαντι θοῶς ὀτρῦναι Ἀχαιούς» τὸν ἐνέπνευσεν ἡ Ἥρα νὰ τρέξῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος ταχέως· καὶ οὕτως (διὰ ταύτης αὐτοῦ τῆς σπουδῆς;) νὰ παροτρύνῃ τοὺς Ἀχαιούς, Θ 219, ὡσαύτως καὶ κατὰ τὴν θυσίαν μετὰ σπουδῆς ἀσχολοῦμαι, γ 430. Ἰδίως δὲ ἐπὶ τῆς σπουδῆς τῶν ὑπηρετούντων (πρβλ. τὸ ἀνωτ. Α 600), υ 149. (Τὸ υ ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ παρατ. εἶνε μακρὸν μὲν ἑπομένης βραχείας, βραχὺ δὲ ἑπομένης μακρᾶς συλλαβῆς, Α 601, Ω 475).

πόκος (πέκω), ὁ μαλλὸς τοῦ προβάτου ὁ ἀποκεκαρμένος, „ποκάρι", Μ 451 †.

πολέες, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ πολλοί, ἴδ. πολύς.

πολεμήιος, ον, ἐπ., πολεμικός, ἰδίως «πολ. ἔργα» πολεμικὰ ἔργα, ὅ. ἐ. πόλεμος, μάχη, Β 338, μ 116 κ. ἀ. «πολ. τεύχεα» πολεμικὴ σκευή, ὅπλα, Η 193. (Κατὰ μὲν τοὺς παλαιοὺς γραμματ. ἀντὶ τοῦ πολέμιος παρενθήκη τοῦ η· κατὰ δὲ τὴν συνήθη γνώμην Ἰων. τύπος ἀντὶ τοῦ ἀχρ. πολεμέτος).

πολεμίζω, ἐπικ. πτολεμίζω (πόλεμος), μέλ. -ίξω, Β 328, Κ 151, Ν 644, Ω 667· ἀ.) μάχομαι, ἀγωνίζομαι, „πολεμῶ", συνήθως ἀπολ. ἢ μετὰ δοτ. Ὁμ. πλχ. καὶ μάλιστα τῆς Ἰλ. Συνάπτεται μετὰ τοῦ «μάχεσθαι» ἴδ. τ. λ. «πολ. ἄντα τινός» ἀπέναντι, ἐναντίον τινὸς Θ 428 κ. ἀ., «τινὸς ἐναντίβιον» Υ 85, «ἄντα τινὸς ἐναντίβιον» Φ 477, «μετ' Ἀχαιοῖσι» Ι 252, «πόλεμον πολ.» Β 121· δ'.) σπαν. μεταβατ. „πολεμῶ τινα", καταπολεμῶ, «ῥηίτεροι πολεμίζειν» εὐπολεμητότεροι, Σ 258.

πολεμιστής, ᾶο, ὁ, ἐπικ. πτολ., πολεμιστής, μαχητής, ἀγωνιστής, Ε 289, κ. ἀ., ἐν δὲ τῇ Ὀδ. μόνον ω 499. Οὕτως ὀνομάζεται ὁ Ἄρης Υ 78.

*πολεμόκλονος, ον, ἐπικῶς, ὁ ἐν πολέμῳ κλονούμενος ἢ ὁρμητικός, Βατρ. 4, 276.

πολεμόνδε, ἐπίῤῥ., ἐπικ. πτόλ., Θ 400, εἰς τὸν πόλεμον, Β 443 κ. ἀ. τῆς Ὀδ. μόνον ἐν τοῖς λ 47, φ 39.

πόλεμος, ὁ, ἐπικ. καὶ πτόλεμος, μάχη, „πόλεμος", Ὁμ. πλχ. καὶ μάλιστα τῆς Ἰλ. Πολλάκις συνάπτεται μετ' ἄλλων συνωνύμων, «πόλ. δηιοτής» Ε 348, «πόλ. καὶ φύλοπις» Σ 242, ω 475, «αὐτή τε πτόλεμός τε» Α 492 κ. ἀ., περιφραστικῶς «ἔρις, νεῖκος, φύλοπις πολέμοιο» Ν 271, 635, Ρ 253, λ 314, σ 264 κ. ἀ., «πόλεμος Ἀχαιῶν» Γ 165, «ἀνδρῶν πόλεμοι» Ω 8, θ 183. (Κατά τινας μὲν συγγ. τῷ πάλη· κατ' ἄλλους δὲ τῷ πελεμίζω).

πολεύω, ποιητ. (πόλος;), μόνον ἀμετάβ., κυρ. περιφέρομαι, ἀναστρέφομαι, «κατὰ ἄστυ» διατρίβω ἐν τῇ πόλει, χ 223 †.

πολέων, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ πολλῶν, ἴδ. πολύς.

πόληας, πόληες, ἴδ. πόλις.

πολίζω (πόλις), ἀόρ. ἐπόλισα, ἐπικ. πόλισσα, παθ. παραχ. πεπόλισμαι, κυρ. κτίζω πόλιν· καὶ ἐν γένει κτίζω Υ 217, ὡσαύτως· «τεῖχος» Ἰλ. Η 453.

πολίτης, αο, ὁ, ποιητ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ πολίτης, Β 806 †.

πόλινδε, ἐπίῤῥ., εἰς τὴν πόλιν, Ζ 86, α 189, λ 188 κ. ἀ.

πολιοκρόταφος [.⏑..⏑.], ον, ποιητ. (πολ., κρόταφος) ὁ ἔχων πολιοὺς κροτάφους, τουτέστι

πολιὰς τὰς τρίχας τῶν κροτάφων (αἵτινες πρῶται λευκαίνονται), «γέρων» Θ 518 †.

πολιός [.⏑.], ή, όν ᾗ ός, όν, Υ 229, ε 410, πολιός, „ἀσπρόμαυρος, ψαρός", Λατ. canus, κυρ. ἐπίθ. τῶν τριχῶν, «τρίχες» Χ 77, ᾗ ἄλλων μελῶν τριχωτῶν, οἷον «κάρη, γένειον» Χ 74, «κεφαλή» ω 317, «καὶ πολιοὶ περ ἐόντες» (Λαέρτης καὶ Δολίος), ω 499. Οὐ μόνον δὲ ἐπὶ τοῦ ἐκ τῆς ἡλικίας χρώματος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ πρωτογενοῦς, οἷον τὸ τοῦ λύκου Κ 344, σιδήρου Ι 365 κ. ἀ., τὸ τῆς θαλάσσης ἕνεκα τοῦ λευκοῦ ἀφροῦ, Α 350, δ 580 κ. ἀ. (Πιθανῶς συγγ. τῷ πελός, πελιός, πελλός, πελιδνός, ἅπερ σημ. τὸ σκοτεινὸν χρῶμα εἰς διαφόρους βαθμοὺς καὶ ἀποχρώσεις, ἀπὸ τοῦ κυανοῦ μέχρι τοῦ τεφροῦ (στακτεροῦ ἢ μελανολεύκου), Σάνσκρ. pal-i-tas, Λατ. palli-dus, pallu-s. Ὁ δὲ Δοιδερλ. ἧττον πιθανῶς θεωρεῖ αὐτὴν ἕτερον τύπον τοῦ παλαιός, ὅπερ κατ' αὐτὸν παράγεται ἐκ τοῦ πάλη=πασπάλη, καὶ σημ. κυρ. τεφρώδης, στακτερός).

πόλις, ιος, ή, ἐπικ. καὶ πτόλις, γεν. παρ' Ὁμ. συνήθως πόλιος (καὶ ὑπὸ συνίζησιν δισύλλαβος, Β 811, Φ 567) καὶ πτόλιος, πολλάκις δὲ καὶ ἐπικ. πόληος, δοτ. συνήθ. πόλει, πόληι μόνον Γ 50, πτόλει μόνον Ρ 152, Ω 707· πληθ. ὀνομ. πόληες, Δ 45, 51, τ 174, καὶ πόλιες μόνον ο 412, γεν. πολίων, δοτ. πολίεσσι μόνον φ 252, αἰτ. πόλιας Δ 308 καὶ (δισύλλαβ. κατὰ συνίζ.) θ 560, πόλεις μόνον θ 574, πόληας ρ 486· ἀ.) κυρ. τόπος εἰς ἀναστροφὴν καὶ ἐπιμιξίαν, πόλις, Ὁμ. πλγ., πρὸς τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ὁμοιοπτώτως «πόλιν Τροίην» λ 510, «πόλιν Καλυδῶνα» Ι 530, κατ' ἐξοχὴν ἡ πατρὶς α 170, κ 416 κ. ἀ., «ἄκρη πόλις» ἀκρόπολις, Ζ 88, 257 κ. ἀ· β'.) τὰ περίχωρα τῆς πόλεως, ζ 177. «πόλις καὶ ἄστυ» Ρ 144. (Κατ' ἄλλους δ' ἐνταῦθα σημ. τὴν κοινότητα, πολιτείαν, πρβλ. ἄστυ).

πολισσόος, ον, ἐπικ. (π. σώζω) σωτὴρ τῆς πόλεως, πολιοῦχος, προστάτης τῆς πόλεως, Ὕμ. 7, 2.

πολίτης [.-.], αο, ὁ, Ἰων. καὶ ἐπ. πολήτης Β 806, πολίτης, κάτοικος πόλεως, Ο 558, η 131 κ. ἀ.

Πολίτης [.-.] αο, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Πριάμου, τοῦ ὁποίου τὴν μορφὴν ἀναλαβοῦσα ἡ Ἶρις ἐνεφανίσθη εἰς τὸν πατέρα του, Β 791 κ. ἑξ. 2) εἷς τῶν ἑταίρων τοῦ Ὀδυσσέως, ὑπὸ τῆς Κίρκης εἰς χοῖρον μεταμορφωθείς, κ 224.

πολλάκι καὶ πολλάκις (μόνον Θ 362, δ 101) ἐπίρ. (πολλός) πολλάκις, „πολλαῖς φοραῖς", συχνά, Γ 332 κ. ἀ. «πολλάκι—πολλάκι» Ὕμ. 18, 12 ἑξ.

πολλός, πολλόν, ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ πολύς, ύ.

Πολυαιμονίδης, αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Πολυαίμονος, Θ 276.

πολύαινος, ον, ἐπικ. (π. αἶνος), πολυέπαινος, ἐπαινετός, „παινεμένος", ἔνδοξος, περιώνυμος, ἐπίθ. τοῦ Ὀδυσσέως, Ι 673, Κ 544, Λ 430, μ 184. (Ὁ δὲ Βούττμαν. μετά τινων ἀρχαίων γραμματικῶν ἑρμηνεύει: ὁ διὰ τοὺς πολλοὺς καὶ συνετοὺς αὐτοῦ λόγους διακρινόμενος, πρβλ. αἶνος).

πολυαΐξ, ικος [-.], ὁ, ἡ, ἐπικ. (πολύς, ἀΐσσω), πολὺ ὁρμητικός, σφοδρός, ῥαγδαῖος, πολυτάραχος, ἐπίμοχθος, «πόλεμος» Α 165, Υ 328, λ 314, «ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυαϊξ γυῖα δέδυκε» κάματος (τῆς μάχης) ἐπίπονος εἰσέδυσεν εἰς τὰ μέλη σου, ἢ κάματος τῆς πολυταράχου, τῆς πεισματώδους μάχης κατέλαβε τὰ μέλη σου, Ε 811. (Πρὸ τοῦ Bekk. καὶ Δινόρφ. ἐτονίζετο: πολυάϊξ).

πολυανθής [.⏑..], ές, (π., ἄνθος), ὁ ἔχων πολλὰ ἄνθη, εὐανθής, ἢ ἀνθηρός, «ὕλη» ξ 353 †, «ἔαρ» Ὕμ. 18, 17.

πολυάρητος [.⏑-..], ον, Ἰων. (π., ἀράομαι), πολύευκτος, καθικετευμένος, πρὸς ὃν τις πολλάκις εὔχεται, «θεός», Ὀδ. ζ 280. πολύευκτος, πολυπόθητος, τὸν ὁποῖον πολὺ εὐχήθης νὰ ἀποκτήσῃς, τ 404, Ὑ. Δήμ. 220.

πολύαρνι [.⏑..], ἐπικ. μετάπλαστος δοτ. ἐκ τοῦ πολύαρνος, ον, ὅ ἐ. πολυπρόβατος, πλούσιος «Θυέστῃ πολ.» Β 106 †.

πολυβενθής [.⏑..], ές, ἐπικ. (πολ., βένθος) πολυβαθής, «λιμήν» Α 432 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.), κ 125, π 324, «ἅλς» θάλασσα, δ 406.

Πόλυβος [.⏑.], ὁ (κυρ. ὁ ἔχων πολλοὺς βοῦς). 1) υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος ἐκ Τροίας, Λ 95. 2) εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, ὑπὸ τοῦ Εὐμαίου φονευθείς, χ 243, 284. 3) εἷς τῶν πλουσίων Αἰγυπτίων τῶν ἐν Θήβαις, σύζυγος τῆς Ἀλκάνδρας, ξενίσας κατὰ τὴν πλάνην του τὸν Μενέλαον, δ 126. 4) εἷς τῶν Φαιάκων, θ 373. 5) εἷς τῶν Ἰθακησίων, ρ 519, π 345.

πολυβότειρα [.⏑...], ἡ, μόνον ἐν τῷ Ἰων. ᾗ ἐπικ. τύπῳ πολυβόταιρα, ποιητ. (π. βόσκω), κυρ. θηλ. τοῦ ἀχρ. πολυβοτήρ, πολλοὺς τρέφουσα, εὔφορος, τροφοδότειρα, «χθών» Γ 89 κ. ἀ. θ 378, τ 408, «Ἀχαιίς» Λ 770.

πολύβουλος, ον, ἐπικ. (π., βουλή), ὁ πολλὰς βουλὰς ἔχων, πολὺ συνετός, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, Ε 260 π 282.

πολυβούτης [.⏑..], αο, ὁ, ἐπικ. (π., βοῦς), ὁ πολλοὺς ἔχων βοῦς, πολυκτήμων, πλούσιος, «ἀνήρ» Ἰλ. Ι 154, 296.

πολυγηθής, ές, ἐπ. (π., γηθέω), πολυχαρής, ὁ πολὺ χαίρων, ἢ χαροποιός, ἐπίθ. τῶν Ὡρῶν, Φ 450 †.

πολυδαίδαλος [.⏑⏑.], ον, ποι. (π., δαίδαλος), τεχνικός, ὅ ἐ. 1) ἔντεχνος, πολὺ τεχνικός, μετὰ πολλῆς τέχνης ἐξειργασμένος, ἐπὶ μεταλλουργημάτων Γ 358, ν 11 κ. ἀ., «θάλαμος» ζ 15, «θρόνος» Ω 597. 2) καλὸς τεχνίτης, ἀριστοτέχνης, «Σιδόνες» Ψ 743.

πολυδάκρυος [.˘.˘.], ον=τῷ ἑπομ., «μάχης πολυδακρύου» Ρ 192. Οὕτως ἔγραψεν ἔκ τινος χειρογράφου ὁ Βόθης καὶ Σπίτζνερος ἀντὶ τοῦ συνήθους πολυδακρύτου, ὅπερ εἰς τὸ μέτρον ἀντιβαίνει· οὐχ ἧττον διετήρησε ταύτην τὴν γραφὴν ὁ Φαῖσι; ἀναγινώσκων κατὰ συνίζησιν τὸ «πολυδακρύτου ἔντεα». Ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β′. παρέλαβε τὴν διόρθωσιν τοῦ Βέντλεϋ: πολυδάκρυος.

πολύδακρυς [.˘..], υ, ποιητ. (π., δάκρυ), ὁ πολλὰ δάκρυα προξενῶν, πολύδακρυς, „μὲ τὰ πολλὰ τὰ δάκρυα“, πολυώδυνος, ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως, Ἰλ. Γ 132, «πόλεμος» Γ 165 κ. ἀ., «ὑσμίνη» Ρ 544.

πολυδάκρυτος [.˘.–.], ον, ποιητ. (π., δακρύω)· ἀ.) πολύκλαυστος, περὶ οὗ πολλὰ δάκρυα ἔρρευσαν, Ω 620· β′.) πολύδακρυς, μετὰ πολλῶν δακρύων, «γόος» τ 213, 237, φ 57.

Πολυδάμας [.˘˘.], αντος, ὁ, ἐπικ. Πουλυδ., κλητ. Πουλυδάμα (ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β′. γράφει Πουλυδάμαν, ἴδ. λαοδάμας), Μ 231, υἱὸς τοῦ Πάνθου καὶ τῆς Φρόντιδος, φρόνιμός τις καὶ ἀνδρεῖος; Τρῶς Λ 57, Ρ 60 ἑξ., Σ 249 ἑξ.

Πολύδαμνα [.˘..], ἡ, γυνὴ τοῦ Αἰγυπτίου Θῶνος, δ 228.

Πολυδέγμων, ονος, ὁ (π., δέχομαι), κωμ. ὁ πολλοὺς δεχόμενος, πολυδέκτης· ὡς οὐσιαστ. ἀντὶ τοῦ Ἅδης, ὁ πάντας ἢ τοὺς πολλοὺς (νεκροὺς) δεχόμενος εἰς τὴν ἐπικράτειάν του, Υ. Δήμ. 17, 13. Κατὰ δὲ τὸν Πρέλλερον: ὁ Πανδοχεύς, τουτέστι μέγας ξενοδόχος.

πολυδειράς [.˘..], άδος, ὁ, ἡ, ἐπικ. πολύζυγος, ὁ πολλοὺς ὀρέων ζυγοὺς ἢ σειρὰς ἔχων· ἑπομ. πολυκόρυφος, «Ὄλυμπος» Ἰλ. Α 499, Ε 754, Θ 3.

Πολυδέκτης [.˘..], αο, ὁ (π., δέχομαι)=Πολυδέγμων, ἴδ. τ. λ.), Υ Δήμ. 9.

πολυδένδρεος [.˘...], ον, ἐπικ. (π., δένδρον), πολύενδρος, «κῆπος, ἀγρός» Ὀδ. δ 737, ψ 139, «Κνωσός» Υ. Ἀπ. 475.

πολύδεσμος [.˘..], ον (π., δεσμός), πολύδετος, πολλοὺς δεσμοὺς ἔχων, „καλὰ δεμένος ἢ καλοδεμένος“, «σχεδίη» μόνον Ὀδ. ε 33, 338, η 264.

Πολυδεύκης, εος (ἴδ. λ. ενδυκέος ἐν τέλει), ὁ, αἰτ. Πολυδεύκεα, Λατ. Pollux, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λήδας, ἀδελφὸς τοῦ Κάστορος, ὁ ἕτερος τῶν Διοσκούρων, περιβόητος πύκτης· ἦτο μόνος αὐτὸς, καθ' ὃ τοῦ Διὸς υἱός, ἀθάνατος· ἀλλ' ἴδ. Κάστωρ, Γ 237, λ 299 ἑξ.

πολυδίψιος [.˘.˘.], ον (π., δίψα), ὁ πολλὴν ἔχων δίψαν, ὅ ἐ. πολὺ ξηρός, λείψυδρος, ἐπίθ. τοῦ Ἄργους Δ 171 †, Ἀποσπ. 5. Ἀναφέρεται τὸ ἐπίθ. εἰς τὸν μῦθον, καθ' ὃν πρὸ τοῦ Δαναοῦ τὰ περὶξ τῆς πόλεως Ἄργους ἔπασχον πολὺ ἐκ λειψυδρίας, πρβλ. Ἀπολλ. 2, 1, 4, Στράβ. 8, 6, 8. Ἄλλοι δὲ ἑρμηνεύουσι: τὸ ὑπὸ πολλῶν διψώμενον, ὅπερ πολλοὶ διψῶσι, ὅ. ἐ. πολυπόθητον, οἷον ὁ Ἀθήναιος 10, σελ. 433 e· ὡσαύτως καὶ ὁ Δοιδερλ. Ὁ Στράβ. 8, 6, 7 μνημονεύει καὶ ἑτέραν γραφὴν ἄνευ τοῦ δ: πυλυΐψιον (ὡς ἐκ τοῦ ἴπτω, βλάπτω, φθείρω), πολύφθορον. Κατὰ τῶν τελευταίων ἑρμηνειῶν ἀντιτάσσεται ὁ Ἐ. Κούρτιος ἐν τῷ περὶ Πελοποννήσου συγγράμματί του, ἔνθα φρονεῖ ὅτι τὸ ἐπίθ. ἀναφέρεται εἰς μόνην τὴν πεδιάδα τοῦ Ἰνάχου—«Ἄργους διψία χθών» Εὐριπ. Ἄλκ. 560.

Πολυδώρη [.˘..], ἡ, Πολυδώρα, θυγάτηρ τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Ἀντιγόνης, γυνὴ τοῦ Βώρου καὶ μήτηρ τοῦ Μενεσθίου, Π 175.

πολύδωρος, ον, ἐπικ. «ἄλοχος» ἡ σύζυγος ἡ πολλὰ δῶρα ἔχουσα, ἡ πολλὰ νυμφικὰ δῶρα λαβοῦσα, ὅ ἐ. ἤτοι χάριν τῆς ὁποίας πολλὰ δῶρα ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ νυμφίου, ἢ ἡ παρὰ τῶν γονέων πολλὴν προῖκα λαβοῦσα (ἴδ. ἔδνον)· ὅθεν ἢ περιζήτητος, ἢ πλουσία, μόνον ἐν τοῖς Ζ 394, Χ 88, ω 293.

Πολύδωρος [.˘..], ὁ, 1) ὁ νεώτατος καὶ προσφιλέστατος υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Λαοθόης. Παρακούσας τὴν πατρικὴν συμβουλὴν ἐτόλμησε νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν μάχην καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως, Υ 407 ἑξ., Φ 85 ἑξ. 2) εἷς τῶν Ἀχαιῶν, Ψ 637.

Πολύειδος, ὁ, ἴδ. Πολύϊδος.

πολυεύχετος, ον (π., εὔχομαι), πολύευκτος, πολυαγάπητος, πολυπόθητος, μόνον Υ. Δήμ. 165.

πολύζυγος [..˘.], ον (π., ζυγόν), ὁ πολλὰ ἔχων ζυγά, κωπηλατῶν καθίσματα (ἴδ. ζυγόν 3), πρβλ. ἑκατόνζυγος, «νηῦς» Β 293 †.

πολυηγερής, ές (π., ἀγείρω), πολυσυνάθροιστος, πολυάριθμος, πολυπληθής, «ἐπίκουροι» Λ 564 †, ὅπως ἔγραψεν ὁ Βέκκερ. ἐν τῇ Α′. ᾗ οἱ μετ' αὐτὸν ἐκδόται κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἀντὶ τοῦ συνήθους «τηλέκλειτοι», ὅπερ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β′. πάλιν ἐπανέφερεν, ἐξοβελίσας ὡς νόθους τοὺς στίχους 559—574. Πρβλ. ὁμηγερής.

πολυήρατος [.˘.˘.], ον, ἐπικ. (π., ἐράω), πολυέραστος, πολυαγάπητος, πολυπόθητος, ἐπέραστος, «Θήβη» Ὀδ. λ 275, «εὐνή» ψ 354, «γάμος» ο 126, «ἤβη» ο 366, Υ. Ἀφρ. 226.

πολυηχής, ές, ποι. (π., ἠχή)· ἀ.) πολύηχος, ποικιλότονος, «φωνή» τῆς ἀηδόνος, τ 521· β′.) ἠχηρός, παταγώδης, πολυτάραχος, «αἰγιαλός» Δ 422.

πολυθαρσής [.˘..], ές, ἐπικ. (π., θάρσος), μετὰ πολλοῦ θάρρους, θαρραλέος, εὐθαρσής, «μένος» Ρ 156, Τ 37, ν 387.

Πολυθερσείδης, αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Πολυθέρσου, ὁ Κτήσιππος, χ 287.

Πολύϊδος [.˘–.] (ΠολύΓιδος), ὁ (κυρ. ὁ πολλὰ εἰδώς). 1) υἱὸς τοῦ Κοιράνου, μάντις, Κορίνθιος ἐκ τοῦ γένους τοῦ Μελάμποδος, πατὴρ

τοῦ Εὐχήνορος, Ν 663. 2) υἱὸς τοῦ Εὐρυδάμαντος, Τρώς, Ε 148. (Ὁ Δίνδορφ μετὰ τοῦ Ἐϋνίου γράφει κατὰ τὸ ΜΕ. καὶ ἄλλους ἀρχαίους Πολύειδος· κατ' αὐτῶν δ' ἀντιτάσσεται ὁ Σπίτζν. εἰς Ε 148).

πολῡϊδρείη [.⏑...] (πολυΓιδρ.), ἡ, ἐπικ., πολυμάθεια, τὸ πολλὰ εἰδέναι, πολλὴ γνῶσις, ἐπομ. σοφία, φρόνησις, πληθ. δ 346, ψ 77. Ἐκ τοῦ

πολῡΐδρις (πολύΓιδρ.), ιος, ὁ, ἡ (π., ἴδρις), πολλὰ εἰδώς, πολυμαθής, σοφός, ἐπομ. φρόνιμος, συνετός, „πονηρός", πανοῦργος, *Ὀδ. ο 459, ψ 82.

πολῡΐππος, ον, ἐπικ., πολλοὺς ἔχων ἵππους, Ν 171 †.

*πολῡΐχθυος [.⏑.⏑.], ον, πολλοὺς ἔχων ἰχθῦς, πολύϊχθυς, μόνον Ὑ. Ἀπ. 417.

πολῡκαγκής [.⏑..], ές (κάγκω, ἴδ. κάγκανος), ἐπικ., πολὺ ξηραντικός, στεγνωτικός, «δίψα» διακαής, Λ 642 †.

πολῡκάρπος [.⏑..], ον, πολλοὺς ἔχων καρπούς, ἢ πολὺν ἔχων καρπόν, εὔκαρπος, εὔφορος, «ἀλωή» *Ὀδ. η 122, ω 221.

Πολῡκάστη [.⏑..], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Νέστορος καὶ τῆς Ἀναξιβίας, γ 464. Κατὰ τὸν Εὐστάθ. γυνὴ τοῦ Τηλεμάχου.

πολῡκέρδεια, ἡ, πανουργία, „πονηρία", πληθ. ω 167 †. Ἐκ τοῦ

πολῡκερδής [.⏑..], ές, ἐπικ. (π., κέρδος), δόλιος, πανοῦργος, „παμπόνηρος", «νόος» ν 255 †.

πολῡκέστος [.⏑..], ον (π., κεστός), πολυκέντητος, «ἱμάς» Γ 371 †.

πολῡκηδής [.⏑..], ές, ἐπικ. (π., κῆδος), πολύφροντις, πολυμέριμνος, «νόστος» *Ὀδ. ι 37, ψ 351.

*πολῡκλαυτος, ον (π., κλαίω), πολύκλαυστος, „πολὺ κλαμμένος, κλαυτός", ἐφ' οὗ πολύ τις ἔκλαυσε, «τύμβος» Ἐπιγ. 3, 5.

πολῡκληΐς [.⏑..], ῖδος, ἡ (οἱ νεώτεροι τονίζουσι πολυκλῆις), ἐπικ., ἡ πολλὰς κλεῖδας, ὅ ἐ. σκαλμοὺς ἔχουσα, ἐπομ. ἡ πολύκωπος, „μὲ τὰ πολλὰ κουπιά", μόνον κατὰ δοτ. ἑνικ. καὶ πληθ. «πολυκληῖδι καὶ πολυκληῖσι» ἐπίθ. τῶν νεῶν, Β 74, υ 382 κ. ἀ. (ἴδ. κληΐς).

πολῡκληρος, ον, ποιητ., ὁ μέγαν ἔχων κλῆρον ἢ κληρονομίαν, πολυκτήμων, ξ 11 †.

πολῡκλητος, ον, ἐπικ. πολλαχόθεν (προσ)κεκλημένος, σύγκλυς, σύμμικτος, ἐπίθ. τῶν Τρωικῶν συμμάχων (ἐπικούρων), *Ἰλ. Δ 438, Κ 420.

πολῡκλυστος, ον, ἐπικ. (π., κλύζω 2), πολυκύμαντος, τεταραγμένος, «πόντος» *Ὀδ. δ 354, ζ 204, τ 277.

πολῡκμητος, ον, ἐπικ. (π., κάμνω), ὁ πολυκάματος, πολύμοχθος, ὁ μετὰ πολλοῦ κόπου ἐκπονούμενος, ἐπίθ. τοῦ σιδήρου, ὅστις ἀπαιτεῖ κατὰ τὴν ἐξεργασίαν πολὺ περισσότερον κάματον παρὰ τὸν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα συνηθέστερον χαλκόν, Ζ 48, Κ 379, ξ 324 κ. ἀ. Ὡσαύτως καὶ «θάλαμος» ὁ μετὰ πολλοῦ κόπου ἐξειργασμένος, δ 718.

πολῡκνημος, ον (π., κνημός) ὁ πολλοὺς ἔχων κνημούς, λοχμιώδεις δηλ. φάραγγας, φαραγγώδης, Β 479 †.

πολῡκοιρανίη [.⏑.⏑.], ἡ (π., κοίρανος), πολυβασιλεία, πολυαρχία, Β 204 †.

*πολῡκροτος, ον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. (π., κρότος), πολὺν κρότον ἢ ἦχον ποιῶν, πολυθόρυβος, θορυβώδης, «Πάν» διὰ τὸν θορυβώδη ἦχον τῶν αὐλῶν του, Ὕμ. 18, 37.

πολῡκτήμων, ον, γεν. ονος, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. (π., κτῆμα), πολλὰ ἔχων κτήματα, πλούσιος, Ε 613 †.

Πολῡκτορίδης, αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Πολύκτορος, ὁ Πείσανδρος, σ 299.

Πολύκτωρ, ορος, ὁ (π., κτέαρ, οἱονεὶ πολυκτήμων). 1) υἱὸς τοῦ Πτερελάου, ἑνὸς τῶν τριῶν ἀρχαιοτάτων ἡρώων τῆς Ἰθάκης, ρ 207. 2) πατὴρ τοῦ Πεισάνδρου, σ 299, χ 243. 3) πλαστός τις Μυρμιδών, ὃν ὁ Ἑρμῆς κατὰ προσποίησιν λέγει πατέρα του, Ω 397.

πολῡλήϊος [.⏑.⏑.], ον, ἐπικ. (π., λήϊον), ὁ ἔχων πολλὰ λήια, „σπαρτά, χωράφια", συνάπτεται ἢ συνωνυμεῖ πρὸς τὸ «πολυκτήμων» Ε 613 †, Ὑ. Ἑρμ. 171.

πολῡλλιστος, ον, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ πολύλιστος, ποιητ. (π., λίσσομαι)· ἀ.) πολὺ ἐπιθυμητός, εὐκτός, πολυπόθητος, ε 445 †· β'.) «νηός» ναός, ἐν ᾧ πολλοὶ πολλάκις εὔχονται, δέονται, πολυφοίτητος, Ὑ. Ἀπ. 347, Δήμ. 28.

Πολυμήλη [.⏑..], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Φύλαντος, ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ γεννήσασα τὸν Εὔδωρον, ἔπειτα δὲ γυνὴ τοῦ Ἐχέκλου, Π 180 ἑξ.

πολῡμηλος [.⏑..], ον, ποιητ. (π., μῆλον), ὁ πολλὰ μῆλα, ποίμνια ἔχων, «Ὀρχομενός» *Ἰλ. Β 605, «Ἀρκαδίη» Ὑ. Ἑρμ. 2 καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων Β 705, Ξ 490. Ὅθεν

Πολῡμηλος [.⏑..], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀργέου (Ἀργεάδης) εἷς τῶν Λυκίων, Π 417.

πολῡμητις, [.⏑..], ιος, ὁ, ἡ, ποι. (π., μῆτις) πολύβουλος, πολύσοφος, πολυσύνετος, ἐπίθ. τοῦ Ὀδυσσέως, Α 311, φ 274, τοῦ Ἡφαίστου, Φ 355, τοῦ Ἑρμοῦ, Ὑμ. Ἑρμ. 319.

πολῡμηχανίη [.⏑.⏑⏑.], ἡ, πολυμηχανία, ἰδιότης τοῦ πολυμηχάνου, μεγάλη ἐπινοητικὴ δύναμις, σοφία, ψ 321 †. Ἐκ τοῦ

πολῡμήχανος [.⏑.⏑.], ον, ποι. (π., μηχανή), ὁ πολλὰς ἔχων (δυνάμενος νὰ ἐπινοήσῃ) μηχανάς, τρόπους, μέσα, πολυμήχανος, πολύβουλος, πολύτροπος, ἐπινοητικός, ἐπίθ. τοῦ Ὀδυσσέως, Β 173, α 205 κ. πλχ., τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑ. Ἑρμ. 319.

πολῡμνήστη, ἡ, ποι. (π., μνάομαι), ἡ πολλοὺς ἔχουσα μνηστῆρας, πολυζήτητος,

περιζήτητος, «βασίλεια» Ὀδ. δ 770, ξ 64, ψ 149.

πολύμυθος [.⏑–.], ον (π., μῦθος), ὁ πολλοὺς ἔχων λόγους, πολύλογος, φλύαρος, „λογᾶς ἢ πολυλογᾶς“ Γ 214, δ 200.

Πολυνείκης [.⏑..], εος, ὁ, υἱὸς τοῦ Οἰδίποδος καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ἐτεοκλέους (ἴδ. ταύτην τὴν λ.). Ἐπειδὴ οὗτος παρὰ τὰς συνθήκας ἠρνήθη νὰ παραχωρήσῃ εἰς αὐτὸν τὸν θρόνον τῶν Θηβῶν, κατέφυγεν εἰς τὸ Ἄργος πρὸς τὸν Ἄδραστον, ὅθεν ἐκίνησε τὸν πρῶτον Θηβαϊκὸν πόλεμον (τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας), ἵνα λάβῃ τὴν βασιλείαν, πρβλ. λ. Ἄδρηστος. Ἀμφότεροι οἱ ἀδελφοὶ ἔπεσον μονομαχήσαντες, Δ 377.

Πολύνηος [.⏑..], ὁ, υἱὸς τοῦ Τέκτονος, εἷς τῶν εὐγενῶν Φαιάκων, θ 114 (κυρ.: ὁ ἔχων πολλὰς ναῦς).

Πολύξεινος, ὁ, Ἰων. ᾳ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ Πολύξενος. 1) βασιλεὺς τῆς Ἐλευσῖνος, Υ. Δήμ. 154. 2) υἱὸς τοῦ Ἀγασθένους καὶ ἔγγονος τοῦ Αὐγείου, στρατηγὸς τῶν Ἐπειῶν, Β 623.

πολυοινέω, εἶμαι πολύοινος (πολύ-Fοινος), ἔχω ἢ ἀπολαμβάνω πολὺν οἶνον, „κάμνω πολὺ κρασί“, μόνον ἐν τῷ Υ. Ἑρμ. 91.

πολυπαίπαλος [.⏑.⏑.], ον, ἐπικ. πολὺ πανοῦργος, δόλιος, „παμπόνηρος, πολυπαθημένος“, οἷον «Φοίνικες πολ» ο 419 †. (Ἰθαγενῶς ἐκ τοῦ παιπάλη=„πασπάλη“, ὅπερ μεταφορ. σημαίνει τὸν πανοῦργον. Αὕτη εἶνε ἡ γνώμη τοῦ Δοιδερλ. καὶ Γοιβέλου· κατὰ δὲ τὸν Φαῖσιν εἶνε: ὁ πολλὰς ἕξων συστροφάς, ὅ ἐ. δόλους, „πολυστρεμμένος“, πρβλ. τὴν λ. παιπαλόεις· κατὰ δὲ τὸν Σχούστερον ὁ πολυπλάνητος, πολύτροπος, ὁ τῇδε κἀκεῖσε κατὰ τὸν πλοῦν φερόμενος, τρεπόμενος, στρεφόμενος, ἑπομ. „πολυγυρισμένος ἢ κοσμογυρισμένος“, ἐπίθ. ἀρμόδιον εἰς ναυτικὸν ἔθνος.

πολυπάμων [.⏑–.], ον, γεν. ονος, ἐπικ. (πολύς, πᾶμα, πέπαμαι=κέκτημαι), πολυκτήμων, πλούσιος ἢ μέγας κτηματίας, Δ 433 †.

πολυπείρων, ον, ἐπικ. (π., πέρας, πείρατα) ὁ ἐκ πολλῶν περάτων συνερχόμενος, παντοδαπός, «λαός» πολλαχόθεν συγκεκλημένος, ἐπίθ. ἁρμόζον εἰς τὸν λαὸν τὸν εἰς συνέλευσιν συνερχόμενον, Υ. Δήμ. 297.

πολυπενθής [.⏑..], ές, ποιητ. (π., πένθος) πολυπαθής, ἢ πολυπένθιμος, βυθισμένος εἰς τὸ πένθος, „καταλυπημένος, πολυθλιμμένος“ Ι 563, ξ 386, ψ 15.

Πολυπημονίδης [.⏑..⏑.], αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Πολυπήμονος (=πολυπαθοῦς). Διὰ τούτου τοῦ πλαστοῦ ὀνόματος ὀνομάζει ὁ Ὀδυσσεὺς τὸν πάππον αὐτοῦ, ω 305, ὑπαινιττόμενος ἴσως τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πολυπάθειαν.

πολυπήμων [.⏑..], ον, γεν. ονος, ποιητ. (π., πῆμα), πολὺ βλαβερός, ἐπιζήμιος, ὀλέθριος, «ἐπηλυσίη» Υ. Ἑρμ. 37, Υ. Δήμ. 230.

πολυπίδαξ [.⏑..], ακος, ὁ, ἡ, ποιητ. καὶ πολυπίδακος [.⏑–⏑.], ον, Υ. Ἀφρ. 54 (π., πῆδαξ), πολλὰς πηγὰς ἔχων, εὔυδρος, „μὲ ταὶς πολλαὶς ταὶς βρύσαις, μὲ τὰ πολλὰ νερά“, «Ἴδη» Ἰλ. Θ 14, Ξ 157 κ. ἀ., «Ἀρκαδίη» Ὑμ. 18 (19), 30.

πολυπίκρος, ον, ὁ πολὺ πικρός, „κατάπικρος“, πολὺ δριμύς, ὀδυνηρός. Τὸ οὐδ. πληθ. ὡς ἐπίρ. μόνον π 255 †.

πολύπλαγκτος, ον, ποι. (π., πλάζω) ἀ.) παθ. ὁ πολὺ πλαζόμενος, τῇδε κἀκεῖσε ὑπὸ τῶν ἀνέμων φερόμενος, πολυπλάνητος, «ἄνθρωπος, λῃστήρ» ρ 511, ω 195· β΄.) ἐνεργ. ὁ πολὺ πλάζων, παραφέρων, «ἄνεμος» Λ 308· (‖. Ἀπορῶ διὰ τί νὰ μὴ ἐκληφθῇ καὶ ἐνταῦθα τὸ ἐπίθετον εἰς τὴν παθητ. σημασίαν· ὁ ἄνεμος δύναται καὶ αὐτὸς νὰ λέγηται πολυπλάνητος, ὅπως καὶ ὁ ἄνθρωπος, διότι καὶ αὐτὸς περιφέρεται εἰς πολλὰς καὶ μεμακρυσμένας χώρας).

Πολυποίτης [.⏑..], αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Πειρίθου καὶ τῆς Ἱπποδαμείας, ὅστις μετὰ τεσσαράκοντα νεῶν ἐξεστράτευσεν ἐκ τῆς Ἀργίσσης, Γόρτυνος κ. ἄλλ. περιοικουμένων Θεσσαλικῶν πόλεων κατὰ τῆς Τροίας, Β 740, Μ 129 ἑξ., Ψ 836.

πολυπότνια [.⏑.⏑.], ἡ, ποιητ. (π., πότνια), οἱονεὶ μεγαλοδέσποινα, πολυσέβαστος κυρία, Υ. Δήμ. 211.

πολύποτε, οδος, ὁ, Ἰωνικ. δὲ καὶ ἐπικ. πολύπους (π., πούς), ὁ θαλάσσιος πολύπους. ὀκτάπους, „ὀχταπόδι“, ε 432 †, Υ. Ἀπόλ. 77. (Εἶνε τὸ ἐν Ἑλλάδι πασίγνωστον ἐκεῖνο μαλάκιον, τὸ ὁποῖον αὐξάνει μὲν εἰς μέγεθος τριῶν καὶ ἐπέκεινα ποδῶν, ἔχει δὲ περὶ τὴν κεφαλὴν 8—10 πόδας ἢ πλοκάμους κεκαλυμμένους ὑπὸ παμπληθῶν κοτυληδόνων, δι' ὧν τοσοῦτον σφιγκτὰ προσφύεται ἐν τοῖς θαλαμίοις αὐτοῦ, ὥστε ἐξελκόμενον συνεπισπᾶται καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν μικροὺς λίθους. ‖. Οἱ ἀρχαῖοι ὀνομάζοντες αὐτὸν πολύπουν, ὠνόμαζον ἀκριβέστερον ἢ οἱ νεώτεροι Ἕλληνες: ὀκτάπουν).

πολύπτυχος [..⏑.], ον (π., πτύξ) ὁ πολλὰς πτυχὰς „δίπλας“ ἔχων, πολύπτυχος, „πολύδιπλος“, μεταφ. ὁ πολλὰς κοιλάδας ἢ φάραγγας ἔχων, (ἴδ. λ. πτύξ 2), «Ὄλυμπος» Θ 411, Υ 5, «Ἴδη» Φ 449, Χ 171.

πολύπυρος [.⏑–.], ον, ποιητ. (π., πυρός), πολύσιτος, παράγων πολὺν σῖτον, ἐπίθ. χωρῶν καὶ νήσων Α 756, ξ 335 κ. ἀ. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν Υ. Ἀπ. 242 κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Βαρνεσίου ἀντὶ τῆς συνήθους γραφῆς: πολύπυργος, ον (π. πύργος), πολλοὺς πύργους ἢ ὀχυρώματα ἔχων.

πολύῤῥην, ηνος, ὁ, ἡ, ἐπικ. (π., ἀρήν), πολύαρνος, πολυπρόβατος, ὁ πολλὰ ἔχων θρέμματα, πολυθρέμμων, «ἄνδρες» Ἰλ. Ι 154, 296. Εὑρίσκεται ἡ αὐτὴ λ. εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν καὶ κατ' ἄλλον τύπον: πολύῤῥηνος, ον, ἐπικ., λ 257 †.

ι.ολίς, πολλή, πολύ. Πλὴν τῶν συνήθων

τύπων εὑρίσκονται ἐκ τοῦ πολύς καὶ οἱ ἑξῆς προσέτι ἐπικοί: ὀνομ. πογλύς, οὐδ. πογλύ (μόνον ἐν τῷ τ 387), γεν. πολέος (κατὰ συνίζησιν δισύλλαβος, υ 25), αἰτ. πουλύν· πληθ. ὀνομ. πολέες καὶ πολεῖς, Λ 708, γεν. συνήθως πολέων (κατὰ συνίζησιν δισύλλαβος, Π 655, Ρ 680), πολλάων, Β 117, Ι 24, πολλέων, Β 131, Ι 540, δ 813, δοτ. συνήθ. πολέσιν καὶ πολέεσσι, ἔτι δὲ πολέσσι, Ρ 236, καὶ μετ' ἀποστρόφου: πολέσσ', Ν 452, Ρ 308, αἰτ. πολέας (κατὰ συνίζ. δισύλλαβος ἐν ἐννέα χωρίοις, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὰ ἑξῆς: Ο 66, Υ 313, Φ 59, 131, δ 170, ἐν οἷς πρότερον ἐγράφετο. πολεῖς· τρισύλλαβος δὲ ἐν τῷ ω 427). Τὸ ἀρσενικ. πουλὺς εὑρίσκεται καὶ ὡς θηλυκ., οἷον «πουλὺν ἐφ' ὑγρήν» Κ 27, δ 709, «ἠέρα πουλύν» Ε 776, Θ 50. Πρβλ. ἀήρ. Ἐκτὸς δὲ τούτων τῶν ἐπικῶν τύπων εὑρίσκονται καὶ οἱ Ἰωνικοὶ πολλός, οὐδ. πολλόν, καὶ αἰτ. πολλόν. Συγκρ. πλείων, ον, καὶ ὑπερθ. πλεῖστος, η, ον, ἴδ. τὰς λ. Α΄.) Σημασία. 1) ἐπὶ πλήθους, „πολύς", πυκνός, πολυάριθμος, ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ δυνάμεως, μεγέθους, μέγας, δυνατός, ἰσχυρός, σφοδρός, «ὄμβρος» ῥαγδαῖα, ἄφθονος βροχή, Κ 7, «λαῖλαψ» σφοδρὰ θύελλα, Σ 57, «πῦρ» „μεγάλη ἢ πολλὴ φωτιά", χ 359, «ὀρυμαγδός» Β 810, «ὅμιλος» ρ 67, «ὕπνος» ὁ πολύς, μακρός· ὕπνος, ο 394, «πολέος ἄξιος» [=πολλοῦ ἄξιος], μεγάλης ἀξίας, Ψ 562, θ 405. 2) ἐπὶ τόπου, μέγας, εὐρύς, ἐκτεταμένος, «πεδίον» εὐρεῖα πεδιάς, Δ 244, «πολλὴν ἐπὶ γαῖαν» εἰς τὴν εὐρεῖαν γῆν, „εἰς τὴν γῆν τὴν οἰκουμένην", ξ 380, ϐ 364, «κῦμα» Λ 307, «πολλός τις ἔκειτο παρήορος» μέγας τις (εἰς μεγάλην ἔκτασιν) κατέκειτο ἐξηπλωμένος, Η 156. 3) ἐπὶ χρόνου, μακρός, πολύς, «πολὺν χρόνον» „πολὺν καιρόν", Β 343, «πολὺν ἐπὶ χρόνον» μ 407. Β΄.) Ἰδιωματικὴ σύνταξις ἢ χρῆσις. 1) Πολλάκις ἐπέχει τόπον οὐσιαστ., παρ' Ὁμ. σπανίως ἐνάρθρως, οἷον «τὰ πολλά» τὰ περισσότερα, τὰ πλεῖστα, ϐ 58, ρ 537. (‖. Ἴσως ὅμως ὀρθότερον ἐνταῦθα ἑρμηνεύεται: ταῦτα δέ, οἱ βόες δηλ. ἢ αἱ αἶγες ἢ ὁ οἶνος ἀφθόνως, ἀφειδῶς, „ἀλύπητα" καταδαπανῶνται)· ὡσαύτως καὶ ἀνάρθρως «πολλά» Ι 333, «πολλοί» (=οἱ πολλοί), οἱ περισσότεροι, ἢ καὶ ἁπλῶς πολλοί, Β 483, Φ 524. Μετὰ γενικῆς διαιρετικῆς, «πολλοὶ Τρώων» Σ 271· ὡσαύτως καὶ τὸ οὐδ. ἐνικόν, οἷον «πολλὸν σαρκός, βίης» μέγα μέρος τῆς σαρκός κτλ., τ 450, λ 185. 2) ὡς αὐτοτελὲς κατηγορούμενον συνδέεται μετ' ἄλλων ἐπιθέτων διὰ τοῦ «καὶ» ἢ «τε καί», οἷον «πολλὰ καὶ ἐσθλά» πολλὰ καλά, ϐ 312, δ 96, «πολέες τε καὶ ἐσθλοί» Ζ 452, Υ 526, ζ 284, «πολέες τε καὶ ἄλκιμοι» Φ 586. (‖. Τὸ ἰδίωμα τοῦτο δὲν ἰδιάζει μόνον εἰς τὸν Ὅμ., ἀλλ' εἶνε γενικὸν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, εὑρίσκεται δὲ καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ, ἐν ᾧ παντάπασι λείπει ἐκ τῶν νεωτέρων Εὐρωπ. γλωσσῶν). Ἡ σύνθεσις ἐνίοτε γίνεται καὶ διὰ τοῦ «τέ—τέ» ὅτε τὸ πολὺς ἐπιτάσσεται, οἷον «παλαιά τε πολλά τε», ϐ 188 κ. ἀ. 3) Τὸ οὐδέτ. ἐνικόν τε καὶ πληθυντ. «πολύ, πολλόν, πολλά» λαμϐάνεται πολλάκις παρ' Ὁμ. ὡς ἐπίρ., „πολύ, πολλά", ἢ πολλαχῶς, πολλάκις, πολὺν χρόνον, Α 35, Ζ 2, ϐ 151, ν 29 κ. ἄ. πλχ., «μάλα πολλά» παρὰ πολύ, Β 798, δ 229, α 1, μ 268 κ. ἀ. Ἐπιτείνει πολλάκις τὸ συγκριτικόν, «πολὺ γλυκίων» Σ 109, «πολλὸν ἀμείνων», «πολὺ μᾶλλον» κ. ἄ. πλχ. παρ' Ὁμ. ἔτι δὲ καὶ τὸ ὑπερθετ. «πολὺ φέρτατος» Α 581, «π. πλεῖσται» Ο 448, «π. πρῶτος» Η 162 κ. ἀ., «πολλὸν ἄριστος» ο 521· καὶ ἐπιῤῥήματα «πολὺ πρίν (ἴδ. τ. λ.), πολὺ πρό» Δ 373. Ἐνίοτε σημαίνει ἢ τὸ ἐπὶ πολλήν ἔκτασιν, μακράν, «πολ. προϐαίνειν, προμάχεσθαι» Ζ 125, Λ 217, «πολλὸν ἐπελθών» Υ 178.

*πολυσημάντωρ, ορος, ὁ, ποι., ὁ πολλοῖς σημαίνων, προσάττων, ὁ ἄρχων πολλῶν, ἐπίθ. τοῦ Ἅδου, μόνον ἐν τῷ Υ. Δήμ. 31, 84, 377.

πολύσκαρθμος, ον, ἐπικ. (π., σκαίρω), ὁ πολύ, δυνατὰ πηδῶν, ὁ ἐξησκημένος εἰς τὸ πήδημα· ὅθεν εὐκίνητος, ἐπίθ. τῆς Ἀμαζόνος Μυρίνης, Β 814 †.

πολυσπερής, ές, ἐπικ. (π., σπείρω), ἢ πολὺ ἐσπαρμένος, ὅ ἐ. πολυάριθμος, πολυπληθής (κατὰ τὸν Δύντζερον), ἢ ἐπὶ πολὺ διεσπαρμένος, μακρὰν ἐξηπλωμένος (κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον), «ἄνθρωποι» Β 804, λ 365 (‖. ἔνθα τὸ «πολυσπερέας» ὁ μὲν Ἀμεῖς φρονεῖ ὅτι κεῖται κατ' ἐπεξήγησιν τοῦ ἐν τῷ προηγουμ. «πολλούς», ὁ δὲ Δύντζερος παραδέχεται τὴν γραφὴν «πολλά»· ἴσως δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μετακινηθῇ ἡ γραφὴ «πολλούς», ἀλλὰ νὰ συνταχθῇ κατὰ τὸ σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος, τουτέστι: πολλοὺς τῶν πολυσπερέων ἀνθρώπων).

πολυστάφυλος, ον, ποιητ. ὁ ἔχων πολλὰ σταφύλια, πολυάμπελος, «Ἄρνη» Β 507. Ὡσαύτως καὶ «Διόνυσος» μόνον ἐν τῷ Ὑμ. 25 (26), 11.

πολύστονος, ον, ποιητ. (π., στόνος), ὁ πολλοὺς ἔχων στόνους, πλήρης στεναγμῶν, ὅ ἐ. ἀ.) ὁ πολλάκις στενάζων, δυσυχής, τ 118· ϐ΄.) αἰτιατ., ὁ αἴτιος πολλῶν στεναγμῶν, ὁ πολλοὺς στεναγμοὺς διεγείρων, ἐμποιῶν, τουτέστι πικρός, θλιϐερός, «κήδεα, Ἔρις, ἰός» Α 445, Λ 73, Ο 451.

πολύτλας, ὁ, ποιητ. (π., τλῆναι), ὁ πολλὰ ὑπομένων ἢ ὑπομείνας, ὅ ἐ. καρτερικὸς ἢ πολυπαθής, ἐπίθ. τοῦ Ὀδυσσέως μόνον κατ' ὀνομας., τῆς μὲν Ἰλιάδ. μόνον ἐν τῷ Θ 97, Ι 676, Ψ 729, 778, τῆς δὲ Ὀδ. ε 171 ἢ ἄ. πλχ.

πολυτλήμων, ονος, ὁ, ἡ, ποι. (π., τλήμων), ὁ πολλὰ ὑπομένων, καρτερικός, «Ὀδυσσεύς» σ 319, «θυμός» Η 152.

πολύτλητος, ον, ἐπ. (π., τλῆναι), ὁ πολλὰ ὑπομείνας, πολυπαθής, «γέροντες» λ 38 †.

πολυτρήρων, ωνος, ὁ, ἡ (π., τρήρων), πολλὰς ἔχων περιστεράς, πολυπερίστερος, «Θίσβη, Μέσση» μόνον ἐν Ἰλ. Β 502, 582.

πολύτρητος, ον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. (π., τρητός), ὁ πολλὰ τρήματα, τρύπας ἔχων, πολυτρύπητος, «σπόγγος» Ὀδ. α 111, χ 439, 453. (Ἀπίθανος τοῦ Δοιδερλείνου ἡ ἑρμηνεία: πολυκαθαρισμένοι, μαλακοὶ σπόγγοι, ἀπηλλαγμένοι δηλ. τῶν εἰς αὐτοὺς προσπεφυκότων ὀστράκων καὶ τοιούτων ἄλλων τραχέων πραγμάτων, ἴδ. τὴν λ. τρητός).

πολύτροπος, ον, (π., τρέπω), ὁ πολλὰ τῇδε κἀκεῖσε τραπείς, πλανηθείς, „πολυπλάνητος, πολυγυρισμένος“, ἐπίθ. τοῦ Ὀδυσσέως, α 1, κ 330. (Οὕτως ὁ Οὐόσσιος, Δοιδερλ. καὶ ἄλλοι· ὁ δὲ Οὐόλφιος, Νίτσης καὶ ἄλλοι μεταφ. πολυμήχανος, πανοῦργος, πολύβουλος, versutus, ὁ πολλὰς τροπὰς τρεπόμενος ἢ ἄλλως πολλοὺς τρόπους ἔχων, (‖. ἂν καὶ ἡ λ. τρόπος δὲν εὑρίσκεται παρ' Ὁμ.· ἀλλὰ καὶ ἄλλων συνθέτων λ. συνθετικὰ μέρη δὲν εὑρίσκονται παρ' αὐτῷ). Ὡσαύτως κεῖται καὶ ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ ἐν Ὑ. Ἑρμ. 13, 439.

πολύμνος, ον, ἐπικ. καὶ λυρ. (π., ὕμνος), πολυύμνητος, πολλάκις ὑμνηθείς, ἢ πολλοὺς δεχόμενος, ἀκούων ὕμνους, Ὑμ. 25 (26), 7.

πολυφάρμακος [.⏑.⏑.], ον (π., φάρμακον), ὁ πολλὰ φάρμακα εἰδώς, εἰδήμων πολλῶν ἰαματικῶν ᾗ μαγευτικῶν μέσων, «ἰητροί» Π 28, «Κίρκη» κ 276, Ἐπιγρ. 14, 15.

Πολυφείδης [.⏑..], ao, ὁ, υἱὸς τοῦ Μαντίου, ἔγγονος τοῦ Μελάμποδος, ο 249.

πολύφημος [.⏑..], ον, Ἰων. καὶ ποιητ. (π., φήμη), ὁ πολλὴν ἐκφέρων φήμην, φωνήν, πολύφωνος, μεγαλόφωνος (τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε μικρὰ ἀρετὴ τοῦ ἀοιδοῦ) ἢ πολλὰς φήμας, ἄσματα, διηγήματα γινώσκων, οἱονεὶ πολύψαλμος, «ἀοιδός» χ 386, καὶ εἰρωνικῶς «βάτραχος» Βατρ. 12 (ὅστις κυρίως εἶναι „φωνακλᾶς“), «ἀγορή» πολυθόρυβος συνέλευσις, ἐν ᾗ πολλοὶ λόγοι ἐκφωνοῦνται, 6 150.

Πολύφημος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς νύμφης Θοώσης, εἷς τῶν Κυκλώπων τῆς νήσου Θρινακίας, α 70. Πρὸς τοῦτον ἐλθὼν ὁ Ὀδυσσεὺς ἀπώλεσε μὲν ἐξ τῶν ἑταίρων αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους κατέφαγεν τὸ πελώριον ἐκεῖνο τέρας, ἀλλὰ τέλος ἐξεδικήθη μεθύσας αὐτὸν καὶ διὰ πεπυρακτωμένου πασάλου ἐξορύξας τὸν ἕνα καὶ μόνον του ὀφθαλμόν, ι 371 ἑξ. Περὶ τῆς ἀλληγορίας αὐτοῦ ἴδ. λ. Κύκλωψ. (Κατὰ τὸν Βίγγην ὅστις ἰδιαιτέρως ἐπραγματεύθη περὶ τῶν παρ' Ὁμ. Κυκλώπων τὸ μὲν ὄνομα αὐτοῦ (= μεγαλόφωνος) σημαίνει τὰ τερατώδη κύματα τῆς θαλάσσης· ἡ δὲ κατάβρωσις τῶν ἀνθρώπων ὑποσημαίνει ἀνθρωποθυσίαν προσφερομένην εἰς τοὺς Κύκλωπας, ὡς εἰκάζεται καὶ ἐκ τοῦ Ἀπολλοδ. 3, 15, 8). 2) υἱὸς τοῦ Ἐλάτου, ἀδελφὸς τοῦ Καινέως, εἷς τῶν Λαπιθῶν ἐκ Λαρίσσης, ὅστις ὑπολειφθεὶς ἐν Μυσίᾳ ἔκτισε τὴν πόλιν Κίον, Α 264.

πολύφλοισβος, ον, ἐπικ. (π., φλοῖσβος), πολυκύμαντος, πολυτάραχος, «θάλασσα» Α 34 κ. ἀ., ν 85.

Πολυφοίτης [.⏑..], ao, ὁ, εἷς τῶν ἐξ Ἀσκανίας Μυσῶν, Ν 791, ἔνθα τινὲς θέλουσι νὰ γράψωσι Περιφήτην, ‖. διότι ἐν τῷ Ξ 515 μετὰ τῶν αὐτῶν σχεδὸν ἀνδρῶν μνημονεύεταί τις ὀνόματι Περιφήτης.

Πολυφόντης, ao, ὁ, υἱὸς τοῦ Αὐτοφόνου, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Τυδέως ἐνεδρευθέντος κατὰ τὴν ἐκ Θηβῶν ἐπάνοδόν του, Δ 395.

πολύφορβος [.⏑..], ον, ἐπικ. (π., φορβή), πολλὴν φορβὴν (χόρτον διὰ τὰ ζῶα) παράγων, πολύχορτος, πολυτρόφος, ἐπίθ. τῆς γῆς, Ἰλ. Ξ 200, 301, Ὑ. Ἀπ. 365. Τὸ θηλυκὸν εὑρίσκεται καὶ «πολυφόρβη» Ι 568.

πολύφρων, ονος, ὁ, ἡ, ἐπ. (π., φρήν), πολὺ φρόνιμος, συνετός, περίνους, περινούστατος, Σ 108, ξ 464. Ἔτι δὲ καὶ ἐπίθ. τοῦ Ὀδυσσέως ξ 424 κ. ἀ., καὶ τοῦ Ἡφαίστου Φ 367, θ 297.

Πολύφωνος [.⏑..], ὁ, ὄνομα ἑνὸς τῶν βατράχων ἐν τῇ Βατραχ. 214, 213, οἱονεὶ „Φωνακλᾶς“.

πολύχαλκος [.⏑..], ποιητ. ὁ ἔχων πολὺν χαλκόν, οὐχὶ ὡς μέταλλον, ἀλλὰ σκεύη χαλκᾶ ὡς πλοῦτον, «Προιάμοιο πόλις» Σ 289, «Σιδών» ο 245. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ προσώπων πλουσίων «Δόλων» Κ 315, «οὐρανός» κατά τινας μὲν διὰ τὴν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐπικρατοῦσαν γνώμην ὅτι ὁ οὐρανὸς εἶνε θόλος χαλκοῦς, ὅθεν καὶ «σιδήρεος» καλεῖται ᾗ «χάλκεος» (ἴδ. λ. οὐρανός)· κατ' ἄλλους δὲ διὰ τὸν πλοῦτον τῶν χαλκῶν σκευῶν καὶ κοσμημάτων τῶν ἐν τοῖς οὐρανίοις οἰκήμασι τῶν θεῶν ὑπαρχόντων, Ε 504, γ 2. Τὴν πρώτην γνώμην ἀποδέχεται ὁ Οὐόσσιος, τὴν δὲ δευτέραν ὁ Γ. Ἑρμαννος· κατὰ δὲ τὸν Φοίλκερον τὸν Ὁμηρικ. γεωγράφον, ἔχει μεταφορικὴν σημασίαν ἀντὶ τοῦ: στερεός, διαρκής, αἰώνιος).

πολυχρόνιος, ον, πολὺν χρόνον διαρκῶν, πολυχρόνιος, μακροχρόνιος, Ὑ. Ἑρμ. 125.

πολύχρυσος, ον, πολύχρυσος, ὁ πολὺν χρυσὸν ἔχων, κεκτημένος, πλούσιος, ἐπίθ. προσώπων καὶ πόλεων, Η 180, Κ 315, Λ 46, Σ 289, γ 305, ἔτι δὲ καὶ ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης διὰ τὸν πολυτελῆ αὐτῆς χρυσοῦν κόσμον, Ὑ. Ἀφρ. 1, 9.

πολυώνυμος [.⏑.⏑.], ον (π., ὄνομα)· ά.) ὁ ἔχων πολλὰ ὀνόματα, πολυώνυμος, ἐπίθ. τοῦ Ἅδου, ὅστις ὑπὸ πολλὰ ὀνόματα ἢ ἐπώνυμα ἐλατρεύετο, Ὑ. Δήμ. 18, 32· β'.) ὁ ἔχων πολὺ ὄνομα, μέγα ὄνομα, περιώνυμος, Ὑ. Ἀπ. 82.

πολυωπός].⏑..], ὁν (π., ὤψ), πολυόμμα-

τος, πολυόφθαλμος, πολλὰς ὀπὰς ἔχων, «δίκτυον» χ 386 †.

ΠΟΜΠΕΎΣ, ῆος, ὁ (πέμπω)=ΠΟΜΠΌΣ (ἴδ. τ. λ.), Ὀδ. γ 325, 376, ν 71. Μεταφ. ἐπὶ ἀνέμων «πομπῆες νηῶν» ἀκόλουθοι, συνοδοὶ τῶν νεῶν. Ταύτην τὴν σημ. ἔχει μόνον ἐπικῶς.

ΠΟΜΠΕΎΩ (πομπός), συνοδεύω, ὁδηγῶ, παρακολουθῶ, [παραπέμπω], ν 422 †.

ΠΟΜΠΉ, ἡ (πέμπω)· ἀ.)[παραπομπή], ὁδηγία, συνοδεία, γινομένη πρὸς τιμὴν ἢ ἀσφάλειαν ὑπὸ θεῶν ἢ ἀνθρώπων, Z 171 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.), η 193, ν 150 «πομπῇ» ἐν πομπῇ, ἐν συνοδείᾳ, παραπεμπόμενος, ε 32, «δόμεναι πομπήν» παραπομπὴν δοῦναι, παραπέμψαι, ι 518· β΄.) ἀποπομπή, ἀποστολή, ἄδεια τοῦ ἀπελθεῖν, η 151, θ 30 κ. ἀ. πλχ., ὅθεν «πομπῆσιν Εὐρυσθῆος» κατ' ἀποστολήν, ἐξαποσταλείς, κατ' ἐντολὴν τοῦ Εὐρ. Ὑ. 14 (15), 5. Αὗται αἱ σημ. εἶνε ποιητ.

ΠΟΜΠΌΣ, ὁ καὶ ἡ (πέμπω), συνοδός, συνοδίτης, ὁδηγός, ὁ συμπαρακολουθῶν τινα πρὸς τιμὴν ἢ ἀσφάλειαν, τὸ μὲν ἄρσεν. Ν 416, Π 671, Ω 153 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.), δ 162 κ. ἀ., τὸ δὲ θηλ. μόνον δ 826.

ΠΟΝΈΟΜΑΙ, Ἰων. μετοχ. τοῦ ἐνες. πονεύμενος ἀντὶ τοῦ πονούμενος, μέλ. πονήσομαι, ἀόρ. ἀναύξ. πονησάμην, ὑπερσ. πεπόνητο Ο 447. 1) ἀμετάβ. ἔχω κόπον, κοπιάζω, ἐργάζομαι, ἀσχολοῦμαι, „δουλεύω", πολλάκις ἀπολ. Β 409, Κ 116 κ. ἀ., «οἳ πονέοντο» οἱ ἐργαζόμενοι, οἱ ὑπηρετοῦντες, ρ 258, ἢ μετὰ προθέσεων, οἷον «κατὰ δῶμα» εἰργάζοντο ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἠσχολοῦντο περὶ τὰ οἰκιακὰ ἔργα, υ 159, πρβλ. χ 377, «καθ' ἵππους πεπόνητο» ἦτο μὲ τοὺς ἵππους ἀπησχολημένος, ἠγωνίζετο νὰ διευθύνῃ αὐτούς, Ο 447, «περί τι» Ω 444. Ἰδίως ἐπὶ τῶν ἐν τῇ μάχῃ πόνων, μάχομαι, ἀγωνίζομαι, Δ 374, Ν 288 κ. ἀ., «κατὰ ὑσμίνην» ἐν τῇ μάχῃ, Ε 84 κ. ἀ. Ἐνίοτε συντάσσεται μετὰ δοτ. ὀργανικῆς, «τοῖς ἐπονεῖτο» δι' ὧν (ὀργάνων) εἰργάζετο, Σ 413, ὡσαύτως π 13· μετὰ μετοχ. «ὄφελεν πονέεσθαι λισσόμενος» ὤφειλε νὰ τρέχῃ καὶ νὰ παρακαλῇ, Κ 117. 2) Μεταβ. ἐργαζόμενος καὶ μετὰ κόπου φέρω τι εἰς πέρας, ἐκπονῶ, φιλοπονῶ, ἐπιμελῶς ἐξεργάζομαι, «πολλά» Ι 348, Σ 380, «τύμβον» Ψ 245, «τὰ ἄ ἔργα» περαίνω, τελειώνω, ι 250, «ὁ μὲν τὰ πονεῖτο» ο 222, πρβλ. χ 377, «ὅπλα» διευθετῶ, λ 9, μ 151. (Τὸ ἐνεργητ. παρ' Ὁμ. δὲν εὑρίσκεται). Ἐκ τοῦ

ΠΌΝΟΣ, ὁ (πένομαι)· ἀ.) ἐργασία, „δουλειά", ἰδίως δὲ ὡς τὸ Λατ. labor, βαρεῖα καὶ ἐπίπονος ἐργασία, κόπος, προσπάθεια, Ε 667, ἰδιαιτέρως ἀγών, μάχη, Z 77 κ. ἀ., μετὰ γεν. «π. Τρώων» ὁ πρὸς τοὺς Τρ. ἀγών, Χ 11, ὅτε συνάπτεται μετ' ἄλλων συνωνύμων, οἷον «νεῖκος» Μ 348, «δῆρις» Ρ 158. Πληθυντ. «πόνοι» ἀντιθέτως πρὸς τὰς «ἀγοράς» δ 818· β΄.) „κόπος", ταλαιπωρία, κάματος, κακοπάθεια, δεινοπάθημα, Β 420, συνάπτεται μετὰ τῶν «ὀϊζύς» Ν 2, Ξ 480, «κήδεα» Φ 525, «ἀνίη» η 192, «πόνον τιθέναι ἢ τίθεσθαί τινι» προξενῶ εἴς τινα κόπον, ἐμβάλλω τινὰ εἰς κόπον, Φ 524, Ρ 158. Τὸ «ἦ μὴν ᾗ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι» Β 291 ἑρμηνεύεται κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους, (ἡ. ἀλλ' οὐδεὶς κατενόησε τοσοῦτον ἀκριβῶς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ χωρίου, ὅσον ὁ Ναϊγελσβαχ. Κατ' αὐτὸν λοιπὸν ἡ ἔννοια εἶνε: ναὶ μὲν κόπος εἶνε νὰ ἐπανέλθῃ τις εἰς τὴν πατρίδα, ἀφ' οὗ πρότερον ὑποστῇ λύπας καὶ ταλαιπωρίας, ἢ ναὶ μὲν κόπος εἶνε νὰ ὑπομείνῃ τις λύπας καὶ ταλαιπωρίας πρὶν (ἢ καὶ ἔπειτα νὰ) ἐπανέλθῃ τις εἰς τὴν πατρίδα. Ἵνα κατανοήσῃ τις τὴν ὀρθότητα τῆς ἑρμηνείας ταύτης, πρέπει νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἀ.) ἀπόδοσις τοῦ «ἦ μὲν κτλ.» (ναὶ μὲν κτλ.) εἶνε τὸ κατωτέρω ς. 297 «ἀλλὰ καὶ ἔμπης αἰσχρόν τοι κτλ.» (ἀλλ' ὅμως πάλιν κτλ.)· β΄.) ἡ κυρία καὶ ἐπικρατοῦσα ἐν τῇ προτάσει ταύτῃ ἔννοια εἶνε ὄχι ἡ διὰ τοῦ ἀπαρεμφ. «νέεσθαι», ἀλλ' ἡ διὰ τῆς μετοχῆς «ἀνιηθέντα» ἐκφερομένη κατά τινα ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλην. γλώσσης οὐχὶ ἀσυνήθη (ἴδ. τῶν ἡμετέρων Παρὰ Ξενοφ. διορθωτ. μέρ. Β΄. σ. 14). Τὸ μόνον ἀνερμήνευτον κατὰ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην μένει ὁ «καί»· οὗτος λοιπὸν ἑρμηνευτέος ὡς ἑξῆς: ναὶ μὲν καὶ τοῦτο εἶνε πόνος τὸ ἀνιηθέντα νέεσθαι» (διὰ τοῦτο δὲν ἀγανακτῶ κατὰ τῶν Ἀχαιῶν ὅτι ἀδημονοῦσι χ.). ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλλο πάλιν αἰσχρόν (ἀλλὰ καὶ ἔμπης αἰσχρόν τοι κτλ.). Παραλείπομεν τὰς διαφόρους παρὰ ταύτην ἑρμηνείας ὡς ἀνυποστάτους). 2) ἄλγος, ἀλγηδών, „πόνος" (μόνον εἰς ταύτην τὴν σημ. ἐν τῇ καθομιλ.), Βατρ. 46.

ΠΟΝΤΕΎΣ, ἑῶς, ὁ, εἷς τῶν Φαιάκων, θ 113.

ΠΌΝΤΙΟΣ, ον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. (πόντος), θαλάσσιος, πελάγιος, ὡς ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος: κύριος τῆς θαλάσσης, ποντοκράτωρ, Ὑμ. 21 (22), 3.

ΠΟΝΤΌΘΕΝ, ἐπίρ. (πόντος) ἐκ τοῦ πόντου, ἐκ τῆς θαλάσσης, Ξ 395 †.

ΠΌΝΤΟΝΔΕ, ποιητ. ἐπίρ. εἰς τὸν πόντον, εἰς τὴν θάλασσαν, Ὀδ. ι 495, κ 48.

ΠΟΝΤΟΝΟΟΣ, ὁ (ἔχων τὸν νοῦν του εἰς τὴν θάλασσαν), ὄνομα, πλαστὸν βεβαίως, κήρυκός τινος παρὰ Φαίαξιν, η 179, θ 65 κ. ἀ.

ΠΟΝΤΟΠΟΡΕΎΩ, ποιητ. καὶ ΠΟΝΤΟΠΟΡΈΩ (μόνον ἐν τῇ θηλυκῇ μετοχῇ «ποντοπορεῦσα» λ 11), διέρχομαι—διαπορεύομαι—διαπλέω τὸ πέλαγος, πελαγίζω, ἢ πελαγίζομαι, θαλασσοπορῶ, Ὀδ. ε 277, 278, η 267. Ἐκ τοῦ

ΠΟΝΤΟΠΌΡΟΣ, ον, ποιητ. (π., πείρω), ὁ διαπορευόμενος, διαπερῶν, διαπλέων τὸ πέλαγος, πελαγίζων, πελαγοδρόμος, θαλασσοπόρος, ἐπίθ. τῶν νηῶν, Ι 439, Γ 46, μ 69 κ. ἀ., «ναῦται» Ἐπιγ. 8, 1.

πόντος, ὁ, ἐπ. γενικ. ποντόφιν, ω 83· ά.) τὸ „πέλαγος", ἡ ἀνοικτὴ θάλασσα, Ὁμ. πλχ. ἰδίως ι 285, ἀντιθέτως πρὸς τὸ «γαῖα» Θ 479 κ. ἄ. πλχ., «πόντος ἁλός» περιφραστικῶς ἀντὶ τοῦ ἡ βαθεῖα ἢ ἀχανὴς θάλασσα, Φ 59· 6΄.) πέλαγος, ὡς μέρος τῆς ὅλης θαλάσσης, οἷον «Θρηϊκιος π.» Ψ 230, «π. Ἰκάριος» Ἰκ. πέλαγος, Β 145 (ἔνθα θεωρεῖται ὡς ἐπεξήγησις τοῦ προηγουμένου «θαλάσσης», ἀπὸ τοῦ ὁποίου καὶ διὰ κόμματος χωρίζεται κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Βεκ. Κατὰ τὸν Γοϊδελον πολλαχοῦ παρ' Ὁμ. σημαίνει τὴν βαθεῖαν θάλασσαν ἢ τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, οἷον δ 508, 570, ε 352, λ 352, μ 253, Π 407, 746).

ποντοτίνακτος, ον, ποιητ. (π., τινάσσω), ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης τινασσόμενος, θαλασσοκτυπούμενος, «Σμύρνη» Ἐπιγ. 4, 6 κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Πήρσονος ἀντὶ τοῦ: ποτνιάνακτος.

πόποι, ἐπιφών. συγγ. τῷ παπαῖ, καὶ τῷ τῆς χαθομ. „ποπῶ", ἐκφράζον θαυμασμόν, ἀγανάκτησιν καὶ λύπην, καὶ τιθέμενον ἐν τῷ λόγῳ πάντοτε ἐπὶ ἀπροσδοκήτου τινὸς ἢ λυπηροῦ, πλὴν ἐν τῷ Β 272, ἔνθα σημαίνει περιχαρῆ θαυμασμὸν καὶ ἔπαινον. (|| Πάσας ταύτας τὰς σημ. ἔχει ἡ τῆς καθομιλουμ. τὸ συγγεν. ἐπιφώνημα). Τίθεται δὲ πάντοτε μετὰ τοῦ ἐπιφων. «ὦ πόποι» καὶ πάντοτε ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου (πλὴν ἐν τοῖς Ν 99, Ξ 49, Ρ 171, ν 200), σημ. φεῦ, ὦ δυστυχία, „ἀλλοίμονον" „πωπῶ ἢ πῶ πωπῶ", παράδοξον, περίεργον! Θ 201, ρ 454 κ. ά. Πολλάκις ἐπακολουθοῦσι τὰ ἑξῆς μόρια «ἦ» Υ 293, φ 131 κ. ά., «ἦ τε» Ρ 171, «ἦ δή, ἦ μάλα, ἦ μάλα δή, ἦ ῥα» Β 337, Π 745, δ 169, Σ 324 κ. ά., «ὡς» κ 38, π 364, σ 26, «ὡς ἄρα» ο 381, «οἷον» ρ 248, «οἷον δή νυ» α 32 καὶ ἄλλα ὅμοια. (Κατὰ τὸν Πλούταρχ. Περὶ τοῦ πῶς δεῖ τῶν ποιητ. ἀκούειν σ. 22 c καὶ τὸν Σχολιαστ. εἰς α 32 οἱ Δρύοπες ὠνόμαζον τοὺς θεούς των πόπους καὶ εἰς ταύτην τὴν σημ. μετεχειρίσθησαν τὴν λ. Ἀλεξανδρινοί τινες ποιηταί, π. χ. ὁ Λυκόφρων ς. 943 «τοὶ γὰρ πόπποι φύξηλιν ἤνδρωσαν σπόρον»· ὅθεν καὶ ἐν τῷ Ὑ. Ἑρμ. 309 γράφεται κλητικὴ «ὦ πόποι» εἰς τὴν αὐτὴν σημασ. Οἱ ἄριστοι ὅμως τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν ἑρμηνεύουσι τὴν λ. ὡς ἐπιφώνημα).

πορ-, ἐξ οὗ ἀόρ. ἔπορον, ἀναύξ. πόρον, μετοχ. πορών, παθ. παρακ. πέπρωται καὶ μετοχ. πεπρωμένος, ποιητ. λέξις, 1) πορίζω, παρέχω, δίδω, χαρίζω, προξενῶ, περιποιῶ τινί τι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ πραγμάτων καὶ καταστάσεων, οἷον «δῶρα, φάρμακα, ξεινήια, ἕδνα, εἵματα, τεύχεα, ὅπλα, τόξον, μελίην, ἵππον κ.τ.λ.» Ὁμ. πλχ. «θάνατον μαλακὸν πόροι Ἄρτεμις» νὰ ἐπιπέμψῃ, νὰ δώσῃ, σ 202, καὶ ἐπὶ κακοῦ τινος, «σήματα λυγρά» Ζ 168, «μαχλοσύνην ἀλεγεινήν» Ω 30, «κακά» ι 460, «πένθος» τ 512, «φάρμακον» κ 394, καὶ ἐπὶ προσώπων «πόρεν οἱ ἀγλαὸν υἱόν» „ἐχάρισεν" εἰς αὐτὴν υἱόν, ὅ ἐ. ἐγένησε μετ' αὐτῆς, Π 185, «ἀνδρί τινα παράκοιτιν» δίδω τινὰ σύζυγον εἰς ἄνδρα Ω 60, «θυγατέρας πόρεν υἱάσιν ἀκοίτις εἶναι» ἔδωκε τὰς θυγ. εἰς τοὺς υἱούς, ἵνα ἔχωσιν αὐτὰς συζύγους, διὰ νὰ εἶνε σύζυγοί των, κ 7· ἀντὶ τῆς αἰτ. ἐνίοτε τίθεται ἀπαρφ. «πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρῃσιν ἕπεσθαι τιμήν» δὸς καὶ σὺ ὥστε νὰ ἀκολουθήσῃ τιμὴ τὰς θυγατέρας τοῦ Δ., ὅ ἐ. τίμησον, αἴδεσαι, σεβάσθητι τὰς θυγατέρας τοῦ Διός, Ι 513.

2) ὁ παθ. παρακείμενος «πέπρωται» τίθεται ἀπροσώπως, εἶνε πεπρωμένον, δεδομένον, „γραμμένον", προωρισμένον, τινί, μετ' ἀπαρφ. Σ 329. Ὡσαύτως καὶ ἡ μετοχ. «πεπρωμένος» μετὰ δοτ. πράγματος, «ὁμῇ αἴσῃ» ὁ δεδομένος, ὁ προωρισμένος εἰς ὁμοίαν μοῖραν, ὁ λαχὼν ὁμοίαν μοῖραν, εἰς ὃν εἶνε προωρισμένη ὁμοία μοῖρα, Ο 209, Π 441.

πόρδαλις [.⏑.], ιος, ὁ, ἡ, ἕτερος τύπος ἀντὶ τοῦ πάρδαλις, ὁ ἐ. πάνθηρ, λεόπαρδος, (Τουρκ.) „καπλάνι", δ 457, Ν 103, Ρ 20, Φ 573, Ὑ. Ἀφρ. 71. (Καὶ τοῦτο μὲν κατὰ τὸν Οὐόλφιον· κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους ἐκδότας γραπτέον πανταχοῦ πάρδαλις, καθ' ἃ καὶ ὁ Ἀρίσταρχος ἔκρινεν ἐν τῇ ποικίλῃ διαφωνίᾳ τῶν παλαιῶν γραμματικῶν. Ὁ δὲ Δινδόρφιος ἐκ τῶν νεωτέρων φυλάττει μόνον ἐν τῇ Ὀδ. τὸν τύπον πόρδαλις).

πορεύω (πόρος), μόνον ἐν τῷ μέσῳ μέλ. πορεύομαι, ὑπάγω, Βατρ. 174.

Πορθεύς, ῆος, ὁ (κατὰ τὸν Ἀπολδ. 1, 7, 7, Πορθάων) υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος καὶ τῆς Ἐπικάστης, βασιλεὺς τῆς Καλυδῶνος, πατὴρ τοῦ Οἰνέως, Ἀγρίου κτλ., Ξ 115. Ἐκ τοῦ

πορθέω, μέλ. ήσω (πέρθω), ἐκπορθῶ, καταστρέφω, κατεδαφίζω, «πόλιας καὶ τείχη» Δ 308, [ὀῃῶ], λεηλατῶ, διαρπάζω, ἐρημώνω «ἀγρούς» ξ 264, ρ 433, ἐξολοθρεύω, ἐξοντῶ, «βατράχων γένος» Βατρ. 268, 293, ἁρπάζω «ἔνθεν ἄλις πορθήσω τρίποδας» Ὑ Ἑρμ. 180.

πορθμεύς, ῆος, πορθμεύς, ὁ, „περαματάρης, βαρκάρης" υ 187 †. Ἐκ τοῦ

πορθμός, ὁ (πόρος), πορθμός, στενὸν θαλάσσης, „πέρασμα, κατάστενον" Ὀδ. δ 671, ο 29.

πορίζω (πόρος) ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω, ἐπομ. παρέχω, προξενῶ, τινί τι, Ἐπιγ. 14, 10.

πόρις, ιος, ἡ=πόρτις, ἴδ. τ. λ.

πόρκης, ακος, ὁ, κρίκος ὁ περὶ τὸ δόρυ, δι' οὗ συνέχεται ἡ σιδηρᾶ αἰχμὴ πρὸς τὸν κοντόν, κρίκος, δακτύλιος, „στεφάνι", μόνον ἐν Ἰλ. Ζ 320, Θ 495.

πόρος, ὁ (πείρω) ά.) κυρ. τὸ μέρος, ὅπου διέρχεταί τις, ἰδίως ποταμόν, πέρασμα, „πόρος" (οὕτως λέγεται ἰδίως τῶν ποταμῶν ἡ διάβασις), «Ἀλφειοῖο» Β 592, Ξ 433, Ὑ. Ἀπ. 423, Ἑρμ. 398. 6΄.) ἐν γένει ὁδός, τρίβος, «πόροι ἁλός» τρίβοι θαλάσσης, μ 259.

πόρπη, ἡ (πείρω) κυρ. ἡ περόνη, ἡ διαπερῶσα ᾗ διατρυπῶσα, ἑπομ. ἡ „καρφοβελόνα", καὶ συνεκδοχ. ὅλη ἡ „καρφίτσα", δι' ἧς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἱ γυναῖκες συνάπτουσι „θηλυκώνουσι" τὰ ἐνδύματά των, Γαλλ. broche, Σ 401 †, Υ. Ἀφρ. 164. (‖. Ἄλλαι ἑρμηνεῖαι τῆς λέξ. καὶ διαφορά τις δῆθεν μεταξὺ πόρπης καὶ περόνης ἀπεδείχθησαν ἀνυπόστατοι).

πορσύνω, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ., ᾗ **πορσαίνω**, ποι., Υ. Δήμ. 156 (πορ-), παρατ. ἐπικ. πόρσυνε (κατὰ δὲ τὸν Λαρόχ. πόρσαινε), γ 403, η 347, μέλ. Ἰων. μετοχ. πορσυνέουσα, κυρ. πορίζω, ὅθεν παρασκευάζω, ἑτοιμάζω, εὐτρεπίζω, «λέχος, εὐνήν τινι» παρασκευάζω εἴς τινα, στρώνω τὴν κλίνην, πάντοτε ἐπὶ τῆς συζύγου, ἥτις ἑτοιμάζει τὴν κλίνην, ἵνα μεταδώσῃ αὐτῆς καὶ τῷ ἀνδρί, Γ 411 (ἔνθα ὁ Σπίτζνερος καὶ Ἄρτουγγ κατά τι χειρόγραφον τοῦ Ὁμ. γράφουσι πορσανέουσα, μετοχ. τοῦ Ἰων. μέλ. τοῦ πορσαίνω), γ 403. Ἀμετάβ. «πορσαίνω κατὰ δώματα» διοικῶ, οἰκονομῶ, „νοικοκυρεύω" Υ. Δήμ. 156.

πόρταξ, ακος [ῠ.], ἡ, =**πόρτις**, δάμαλις „μοσχάρι, μοσχαράκι, δαμαλάκι", Ρ 4 †.

πόρτις [.ῠ], ιος, ἡ, ποιητ., ᾗ **πόρις**, κ 410, δάμαλις, „μοσχάρι, δαμάλι", Ε 162 †, Υ. Δήμ. 174. (‖. Ὑπὸ μὲν τῶν ἀρχαίων ἐτυμολογεῖται ἐκ τῆς ῥίζ. πορ-, ἀλλὰ μετὰ κακῆς ἑρμηνείας, ὡς ἐκ τοῦ πορεύομαι δῆθεν καὶ τῆς πορείας· ὁ δὲ Κούρτιος ἐκ τῆς αὐτῆς μὲν ῥίζης, συγγενοῦς ὅμως τῇ Λατιν. par-io, pe-per-i, par-entes (=πορ-όντες, ὡς παρέχοντες, πορίζοντες, γεννῶντες), τῇ Ἑλλην. παρ-θένος). Ἐκ τούτου

πορτιτρόφος, ον, ὁ πόρτιας τρέφων, μοσχοτρόφος, δαμαλοτρόφος, μόνον ἐν τῷ Υ. Ἀπ. 21.

πορφύρεος, α, ον, κατ' ἀρχὰς ὁ σφόδρα κινούμενος, ἐπὶ δὲ θαλάσσης: κυμαινόμενος, κυματίζων· ἐπειδὴ δὲ μετὰ τῆς ἐννοίας πάσης σφοδρᾶς κινήσεως συνυπονοεῖται ᾗ ἡ τῆς τρομώδους λάμψεως, μαρμαρυγῆς, ἀκτινοβολήσεως (πρβλ. Ἀργός, Αἰόλος) καὶ μάλιστα τῆς ἐκ τῶν ζωηρῶν χρωμάτων, διὰ ταῦτα σημαίνει καὶ ἐρυθρός, „κόκκινος" (ἀνοικτός), „ἅλικος" ἢ ἰοειδής (καθὼς πολλάκις φαίνεται ἡ κυμαινομένη θάλασσα), ἐν γένει πορφυροῦς (Λατ. purpureus) εἰς τὰς διαφόρους αὐτοῦ ἀποχρώσεις ἀπὸ τοῦ ἀνοικτοῦ ἐρυθροῦ ἢ αἱματόχρου μέχρι τοῦ ἰοειδοῦς ἢ βυσσίνου. Οὕτω λοιπὸν «πορφ. κῦμα» τὸ πορφυροῦν κῦμα οὐ μόνον τῆς θαλάσσης τῆς ὑπὸ κωπηλασίας ἢ ἀνέμου τεταραγμένης, Α 482, δ 428, ν 85, ἀλλὰ καὶ τοῦ πλήθοντος καὶ ἐξοιδαινομένου καὶ πλημμυροῦντος ποταμοῦ, Φ 326. (Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. καὶ τινας ἀρχαίους ἐπὶ κύματος καὶ θαλάσσης τὸ «πορφύρεος»=μέλας, πρβλ. οἶνοψ). (‖. Βεβαίως ὀρθοτέρα εἶνε ἡ γνώμη ὅτι τὸ «πορφ. κῦμα» οὐδεμίαν οὐδενὸς χρώματος ἔννοιαν περιλαμβάνει, ἀλλὰ μόνον τὴν σφοδρὰν κίνησιν σημαίνει, πρβλ. **πορφύρω**, ἑπομ. εἶνε παφλάζον, ἀφρίζον κῦμα· ὡσαύτως δὲ ᾗ «ἅλς» Π 391). Ἐπὶ τοῦ οὐρανίου τόξου, πορφυροῦς, βεβαίως διὰ τὴν ποικιλίαν καὶ ζωηρότητα τῶν χρωμάτων αὐτοῦ, Ρ 547. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ «νεφέλη» Ρ 551, «π. θάνατος» κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους ὁ σκοτεινός, ὁ „μαῦρος", ὅστις καὶ «μέλας» λέγεται παρ' Ὁμ. (ἴδ. τ. λ.)· ὀρθότερον δὲ κατ' ἄλλους ὁ πυρφυροβαφής, διὰ τὸ πορφυροῦν χρῶμα τοῦ αἵματος τοῦ ἐν τῇ μάχῃ χυνομένου, καὶ οὕτως λέγεται ὁ ἐν τῇ μάχῃ θάνατος, Ε 83, Π 334, Υ 477· ἐπὶ πραγμάτων πορφυροβαφῶν ἢ ἐκ φύσεως πορφυροχρόων, οἷον «φᾶρος» Θ 221, «χλαῖνα» δ 115 κ. ἀ., «δίπλαξ» Γ 125, «ῥήγεα» Ω 645 κ. ἀ., «τάπητες» Ι 200 κ. ἀ., «σφαῖρα» θ 371, «αἷμα» Ρ 361. (‖. Φαίνεται λοιπὸν βέβαιον ὅτι ἡ λέξ. ἔχει δύω παραγωγὰς καὶ σημασίας, τὴν μὲν ἐκ τοῦ πορφύρω (πόρφυρος, -εος), ᾗ σημαίνει τὴν ταραχὴν τῆς θαλάσσης καὶ τὴν σφοδρὰν κύμανσιν· τὴν δὲ ἐκ τῆς πορφύρας, τοῦ γνωσοῦ ἐκείνου κογχυλίου τοῦ παράγοντος τὸ ὡραῖον κόκκινον χρῶμα, καλουμένου δὲ καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. „πορφύρα", καὶ σημαίνει αὐτὸ τοῦτο τὸ πορφυροῦν χρῶμα).

πορφύρω [.-.], ποιητ. μόνον κατ' ἐνεστῶτα. 1) σφόδρα κινοῦμαι, ταράττομαι, κυμαίνομαι· ἀ.) κυρ. ἐπὶ θαλάσσης, Ξ 16· β'.) τροπικ. ἐπὶ καρδίας, πάλλομαι ἰσχυρῶς, ταράττομαι, συγκινοῦμαι, ἀνησυχῶ, «πολλά οἱ καρδίη πόρφυρε» πολλαχῶς συνεκινεῖτο, ἐκυμαίνετο ἡ καρδία του, ἐπὶ μεγάλης ψυχικῆς ταραχῆς, Φ 551, δ 427, 572, κ 309. (‖. Καὶ ταῦτα μὲν οἱ πλεῖστοι τῶν νεωτέρων καὶ ὀρθότερον βεβαίως, ἐὰν ἀποβλέψῃ τις ᾗ εἰς τὴν ἐτυμολογίαν τῆς λέξεως, ἥτις εἶνε πεποιημένη, κατ' ἐπανάληψιν τῆς ῥίζης φερ=φορ (ἐν τῇ καθομιλουμ. „φούρ—φούρ", σημαίνει ποιάν τινα ταχεῖαν ᾗ ἀλληλοδιάδοχον κίνησιν) Λατ. pur—pur, οὕτω λοιπὸν φυρφυρ=πορφυρ ᾗ φαρφούρ, καὶ πορφύριον=„φαρφούρι" (κατὰ τὴν ὀρθοτάτην παρατήρησιν τοῦ Κοραῆ, Ἀτάκτ. Τόμ. 4, σελ. 465). Πῶς δὲ δύναται νὰ ἔχῃ σχέσιν τὸ ῥῆμα τοῦτο πορφύρω πρὸς τὸ κογχύλιον ᾗ τὸ χρῶμα τὴν πορφύραν, τοῦτο πιθανολογεῖται ἐκ τῶν ἐν ἀρχῇ τῆς λ. πορφύρεος εἰρημένων. Ἄλλοι δὲ ἐπιμένουσιν εἰς τὴν ἀπὸ τῆς πορφύρας ᾗ τοῦ χρώματος μεταφορὰν εἰς τὴν τῆς καρδίας ταραχὴν καὶ συγκίνησιν, ὅπερ δὲν μοὶ φαίνεται πολὺ πιθανόν· οὕτως ὁ Δοιδερλεῖνος, Λόβεκκ καὶ Ἀμεῖς).

πόσε, ἐπικ. ἐπίρ., κινήσεως σημαντικόν (πο-) [ποτ], εἰς ποῖον μέρος, „διὰ ποῦ", Π 422, ζ 199.

Ποσειδάων [..-.], ωνος, ὁ, κλητ. Ποσείδαον, Χ 115, γ 55 κ. ἀ., ἐπικ. ἀντὶ τοῦ Ποσειδῶν

(κλητ. Πόσειδον), Λατιν. Neptunus, υἱὸς τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας, ἀδελφὸς τοῦ Διός, τοῦ Ἅιδου κ.τ.λ., ἀνὴρ τῆς Ἀμφιτρίτης, Ο 187 ἑξ. Εἶνε ὁ ἄρχων καὶ κύριος πάντων τῶν ὑδάτων καὶ ἰδίως τῆς θαλάσσης, ἥτις ἔλαχεν αὐτῷ κατὰ τὴν διανομήν, Ο 189. Ἂν καὶ κυβερνᾷ ἀνεξαρτήτως ἐν τῇ μεγάλῃ αὐτοῦ ἐπικρατείᾳ, ἀπονέμει ὅμως τὰ πρεσβεῖα εἰς τὸν Δία ὡς πρεσβύτερον, Θ 210, Ν 355, ὥστε καὶ τοὺς ἵππους αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ἅρματος λύει, Θ 440. Τὴν μὲν κατοικίαν ἔχει ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης παρὰ τὰς Αἰγάς (ἴδ. τὴν λέξ.), Ν 21, ε 381· ἀναβαίνει ὅμως καὶ εἰς τὸν Ὄλυμπον εἰς τὰς συνελεύσεις τῶν θεῶν, Θ 440, Ο 161. Ὡς κύριος τῆς θαλάσσης ἐκπέμπει τὰς θυέλλας, ε 291, παρέχει εὔπλοιαν καὶ οὔριον ἄνεμον, Ι 362, δ 500, καὶ σείει μὲν τὴν γῆν (ὅθεν «ἐνοσίχθων, ἐννοσίγαιος», ἴδ. τὰς λ.), ἀλλὰ χ συνέχει αὐτὴν ἀκλόνητον ἐπὶ τοῦ στοιχείου του (ὅθεν «γαιήοχος», ἴδ. τ. λ.). Εἶνε κατὰ τὸν μεταγενέστερον μῦθον ὁ ποιητὴς καὶ πλάστης τοῦ ἵππου (ὡς συμβόλου τῶν θαλασσίων κυμάτων χ τῶν θυελλῶν κατὰ τὸν Πρέλλερον)· ὅθεν χ ἐφευρετὴς χ ἔφορος τῶν ἱπποδρομικῶν ἀγώνων, Ψ 307, 585, καὶ ὡς τοιοῦτος εἶνε ὁ ἐφέστιος καὶ ἐπιχώριος θεὸς τοῦ ἱππηλάτου Νέστορος κατὰ τὸν Νίτσην εἰς γ 7. Ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι εἶνε ἐχθρὸς τῶν Τρώων (πλὴν τοῦ Αἰνείου, Υ 317 ἑξ.) ἕνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ Λαομέδοντος γενομένης εἰς αὐτὸν ὕβρεως καὶ ἀδικίας, Φ 441 ἑξ.· ἐν δὲ τῇ Ὀδ. κατατρέχει τὸν Ὀδυσσέα διότι ἐτύφλωσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πολύφημον τὸν Κύκλωπα, α 20, ε 286 ἑξ. Τὸ σύμβολον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἶνε ἡ τρίαινα, δι' ἧς ἐξεγείρει καὶ κατευνάζει τὴν θάλασσαν, Μ 27, δ 506. Ἐλατρεύετο ἰδίως ἐν Ὀγχηστῷ καὶ Ἑλίκῃ (ὅθεν Ἑλικώνιος, ἴδ. τ. λ.)· θύματα δὲ προσεφέροντο παμμέλανες ταῦροι, γ 6, Υ 403 ἑξ., καὶ κάπροι καὶ κριοί, λ 130. Ἐκ τῶν πολυαρίθμων αὐτοῦ ἀπογόνων μνημονεύονται παρ' Ὁμήρῳ ὁ Εὔρυτος χ Κτέατος, ὁ Ναυσίθοος, ὁ Πολύφημος, ὁ Πελίας καὶ ὁ Νηλεύς. (Ἐτυμολογεῖται πιθανῶς ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης, ἐξ ἧς καὶ ὁ πότος, ποταμὸς καὶ τὸ ποτίζω, οἱονεὶ ὁ ποτίζων θεὸς κατὰ τὸν Πρέλλερον καὶ Δοιδερλεῖνον, ἢ κατὰ τὸν Ἄρενς ἐκ τοῦ πότις, ὅ ἐ. πόσις (ποταμός) καὶ Δᾶν ἢ Δᾱ=Ζεύς· ὅθεν ὁ τύπος Ποτιδᾶν ἢ Ποτιδᾱ́ς εἶνε ὁ ἀρχαιότερος καὶ σημαίνει τὸν θεὸν τῶν ὑδάτων).

Ποσιδήιον [.⏑.⏑.], τό, Ἰων. ἀντὶ τοῦ Ποσείδειον, ναὸς τοῦ Ποσειδῶνος, ζ 266 †. Οὐδ. τοῦ

Ποσιδήιος [.⏑.⏑.], η, ον, Ἰων. ἀντὶ τοῦ Ποσείδειος, τοῦ Ποσειδῶνος ἱερός, εἰς τὸν Ποσειδῶνα ἀφιερωμένος, Ποσειδώνειος, «ἅλσος» Β 506 †, Υ. Ἀπ. 230. (Κατὰ δὲ τὸν Ἡρωδιανὸν Περὶ μονήρ. λ. ἀριθ. 141 τὸ: Ποσιδήιον εἶνε οὐσιαστικόν).

1. πόσις, ιος, ἡ (πίνω), πόσις, „πιεῖν", πολλάκις συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἐδητύς» ἐν τῇ φρ. «πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο» Α 469, καὶ μετὰ τοῦ «βρῶσις» Τ 210, α 191 κ. ἀ., „φαγεῖ καὶ πιεῖ".

2. πόσις, ιος, ὁ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι., δοτ. πόσει, λ 430, καὶ ἐπικ. πόσεϊ, Ε 71 (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. πόσι), αἰτ. πληθ. πόσιας, Ζ 240, ἀνήρ, σύζυγος, κύριος, Ὁμ. πλχ. (κυρ. ἀντὶ τοῦ πότις=ἰσχυρός, δυνατός, πρβλ. τὸ Σανσκρ. patis=κύριος, σύζυγος, καὶ τὸ Λατ. poti-ior, poti-ens).

ποσσῆμαρ, ἐπικ. ἐπίρ. (πόσος, ἦμαρ), (‖. ἐν τῶν ἀληθῶς ἅπαξ εἰρημένων καὶ σπάνιον παράδειγμα συνθέσεως λέξεως ἐρωτηματικῆς καὶ ἄλλης τινός, κατ' ἀναλογίαν τοῦ: αὐτῆμαρ, ἐννῆμαρ, ἑξῆμαρ) πόσας ἡμέρας, ἐπὶ πόσας ἡμέρας, Ω 657 †.

πόστος, η, ον (πόσος), ἐπίθ., ἐρωτηματικὸν τακτικόν, ἀμετάφραστον εἰς τὴν καθομιλουμένην, ἀνταποδιδόμενον εἰς τὰ δεικτικά: τρίτος, τέταρτος κτλ., «πόστον ἔτος;» κυρ. τοῦτο τὸ ἔτος ποῖον εἶνε κατὰ τὴν τάξιν; τὸ πρῶτον, τὸ δεύτερον, τὸ τρίτον κτλ.; ὅ ἐ. πόσα ἔτη παρῆλθον ἀπὸ τότε; ω 288 †.

ποταμόνδε [.⏑..], ἐπικ. ἐπίρ., εἰς τὸν ποταμόν, Φ 13, 120, κ 159.

ποταμός [.⏑.], ὁ, ποταμός, „ποτάμι", Ὁμ. πλχ.· ὡσαύτως καὶ ὁ Ὠκεανός, Ξ 245.— Προσωποποιεῖται ἐν τοῖς Ε 544, Υ 7, 73, Φ 130. Θύματα προσεφέροντο εἰς τοὺς ποταμοὺς ταῦροι καὶ ἵπποι, Φ 131. (Ἐτυμολογεῖται πιθανῶς ἐκ τῆς ῥίζ. πο-, πίνω, ποτόν, κυρ. πότιμον ὕδωρ).

ποτάομαι καὶ ποτέομαι, ω 7, ἕτερος ποιητ. τύπος τοῦ πέτομαι, ἵπταμαι, „πετῶ", ἐπὶ πτηνῶν, ἐνεργ. «ποτῶνται» Β 462, Υ. Ἑρμ. 558, «μέλισσαι» Β 90 (ἔνθα τὸ γ'. πληθ. τοῦ παρακ. «πεποτήαται» Ἰων. ἀντὶ τοῦ: πεπότηνται μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος)· ἐπὶ ψυχῆς, λ 222 (ἔνθα τὸ γ'. ἐνικ. τοῦ παρακ. «πεποτῆται» μὲ σημασ. ἐνεστ., σημαίνοντος τὸ συνήθως γινόμενον).

πότε, ἐπίρ. χρονικὸν ἐρωτηματικόν, „πότε", Τ 227, δ 642.

ποτέ, ἐπίρ. χρον. ἐγκλιτ., ποτέ, „μιὰ φορά", πολλάκις συνάπτεται μετ' ἄλλων λέξεων, καὶ τίθεται ἐπί τε τοῦ παρελθόντος, οἷον «ὅν ποτ' Ἀθήνη θρέψε» Β 547 κ. ἀ., καὶ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος, «ὥς ποτε τις ἐρέει» Δ 182 κ. ἀ., «ἦδη ποτέ» Α 260, Γ 205, «ἤ ποτε» Α 240, α 232. Ἴδ. μήποτε, οἴποτε, οὐδέποτε, πώποτε.

ποτέομαι, ἴδ. ποτάομαι.

πότερος, η, ον, τίς τῶν δύω, Ε 85 †.

ποτή, ἡ (πέτομαι), πτῆσις, „πέτα(γ)μα", ε 337 †.

ποτής, ῆτος, ἡ, ἐπικ. (πο-, πίνω), πόσις,

„πιετ", ἢ ποτόν, „πιοτόν", συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἐδητύς» Λ 780, δ 785 κ. ἀ., μετὰ τοῦ «σῖτος» Τ 306, ι 87, «βρώμη» κ 379, «βρωτύς» τ 407.

ΠΟΤΗΤΟΣ, ή, όν (ποτάομαι), πτηνός, „πετούμενος", «ποτητὰ» τὰ πτηνά, „τὰ πετούμενα", μ 62 †.

ΠΟΤΙ, Δωρ. ἀντὶ τῆς ΠΡΟΣ, ἴδ. τὴν λ.—Τὰς ἀπὸ ΠΟΤΙ- ἀρχομένας λέξεις, οἷον ΠΟΤΙΒΑΛΛΩ, ΠΟΤΙΝΙΣΣΟΜΑΙ κτλ., ἴδ. ἐν ταῖς ἀπὸ ΠΡΟΣ- ἀρχομέναις.

ΠΟΤΙΔΕΓΜΕΝΟΣ, ἴδ. ΠΡΟΣΔΕΧΟΜΑΙ.

ΠΟΤΙΚΕΚΛΙΤΑΙ, ἴδ. ΠΡΟΣΚΛΙΝΩ.

ΠΟΤΙΠΕΠΤΗΥΙΑ, ἴδ. ΠΡΟΣΠΤΗΣΣΩ.

ΠΟΤΙΦΩΝΗΕΙΣ, ἴδ. ΠΡΟΣΦΩΝΗΕΙΣ.

ΠΟΤΜΟΣ, ὁ, ποι. (ΠΕΤ, πίπτω, ἐξ οὗ Δωρ. ἀόρ. ἔπετον), κυρ. ὅ,τι „πέσῃ, λάχῃ" εἴς τινα, ὅ,τι καταλαμβάνει τινά, ἐπομ. „ἡ μοῖρα, ἡ τύχη", παρ' Ὁμ. πάντοτε ἐπὶ κακοῦ, ἡ εἱμαρμένη, ἣ μάλιστα ὁ θάνατος, «ἀεικέα πότμον ἐφιέναι τινί» Δ 396 κ. ἀ., «πότμον ἀναπλήσαντες» ἐκπληρώσαντες τὸ πεπρωμένον, Λ 263, «ἐπεὶ ἂν σύ γε πότμον ἐπίσπῃς» ὅταν σὺ ἀκολουθήσῃς τὴν τύχην σου, πληρώσῃς τὸ κοινὸν χρέος, ὅ ἐ. ἀποθάνῃς, Ζ 412. Ὅθεν πολλάκις συνάπτεται κατ' ἐπεξήγησιν μετὰ τοῦ «θάνατος», οἷον «θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν», ἴδ. ΕΦΕΠΩ, Α', 2).

ΠΟΤΝΙΑ, ἡ, μόνον κατ' ὀνομ., κλητ. ἣ αἰτιατ. πότνιαν Ὑ. Δήμ. 203· ἔτι δὲ συγκεκομ. κλητ., ΠΟΤΝΑ (ὅπερ κατὰ τὸν Βούττμαννον εἶνε ὁ ἀρχαιότερος τύπος καὶ ἐξ αὐτοῦ ἔγεινεν ὁ νεώτερος κατ' ἐπέκτασιν: πότνια), «πότνα θεά» ε 215 (ὅπως ἔγραψεν ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτόν), ν 391, υ 61. Ὁ αὐτὸς τύπος εὑρίσκεται καὶ κατ' ὀνομας., Ὑ. Δήμ. 118 (καὶ ἐν τῇ Παλατ. Ἀνθολ. 10, 68). 1) κυρία, δέσποινα, Ὑ. Ἀφρ. περὶ τῆς Ἑστίας, «π. θηρῶν» δέσποινα τῶν θηρίων, λέγεται ἡ Ἄρτεμις, Φ 470. 2) ὡς τιμητικὴ προσηγορία γυναικῶν, κυρία, δέσποινα καὶ ὡς ἐπίθετον σεπτή, σεβασμία, ἁξιοσέβαστος, ἐπὶ θεῶν καὶ ἰδίως τῆς Ἥρας, Α 551 κ. ἀ., ἔτι δὲ «Ἥβη» Δ 2, «Ἐνυώ» Ε 292, «Ἄρτεμις» Φ 478, «Καλυψώ» α 14, «Κίρκη» ι 448. Πολλάκις δὲ καὶ «π. μήτηρ» εἴτε περὶ ἀθανάτου εἴτε περὶ θνητῆς, Σ 35, Ζ 471 κ. ἀ. Ὅθεν καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς μητρὸς τοῦ ἐπαίτου Ἴρου, σ 5. Μετέπειτα δὲ καὶ ἐπὶ πραγμάτων, «γῆ» Ἐπ. 7, 1. (Βεβαίως εἶνε θηλυκ. τύπος τοῦ ἀχρ. ἀρσεν. πότις, πόσις (ἴδ. τὴν λ.), ὁμοιότατος πρὸς τὸν Σανσκριτ. patnî=κυρία, σύζυγος, „κυρά").

ΠΟΤΟΝ, τὸ (πίνω), ποτόν, „πιοτόν" Α 470, ι 351 κ. ἀ.

ΠΟΥ, ἐπιρ. ἐρωτημ. (ΠΟ-), 1) ἐπὶ ἡρεμίας, „ποῦ", Ε 171, α 407, κ. ἀ. 2) ἐπὶ κινήσεως, „ποῦ", οἷον «ποῦ δέ σοι ἀπειλαὶ οἴχονται;» „ποῦ πᾶν (ἢ καὶ „ποῦ εἶνε") αἱ φοβέραι σου; Ν 219.

ΠΟΥ, ἐπιρ. τοπικ. ἀόριστον, ἐγκλιτ. 1) πού, „κάπου", Α 124, δ 833 κ. ἀ., πολλάκις συνάπτεται μετ' ἄλλων τοπικῶν προσδιορισμῶν, «αὐτοῦ που ἐν πεδίῳ» Ψ 460, «ἀλλά που αὐτοῦ ἀγρῶν» ἀλλ' αὐτοῦ που τῶν ἀγρῶν, „αὐτοῦ κάπου εἰς τὰ χωράφια", εἴς τι μέρος τῶν ἀγρῶν, δ 640 κ. ἀ., «ὅθι που» = ὅπου, „ἢ ἐκεῖ κάπου", Τ 411. 2) „κάπου", ἐκφράζει ἀμφιβολίαν, εἰκασίαν, (Ⅱ. ὅθεν ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ τῶν Ἀττ. οἶμαι τὸ παρενθετικὸν καὶ τὸ „πιστεύω, θαρρῶ, φαίνεται, ὡς φαίνεται" τῆς καθομιλουμένης, ὡσαύτως παρενθετικόν, ὅπερ ἐκφράζει μὲν χάριν μετριοφροσύνης τὴν αὐτὴν ἀμφιβολίαν καὶ ἀοριστίαν, ἀλλ' ἐνίοτε ἐντονωτέραν καὶ πάσης βεβαιότητος) «θεός πού σοι τόγ' ἔδωκεν» Α 178, πολὺ συχνὸν ἐν τοῖς ἐξῆς συνδυασμοῖς «οὕτω που» Β 116, «ἦ που» ἴδ. τ. λ. «νύ που» Ε 812, «μέν που» Γ 308, «ὅτε που» σ 7.

ΠΟΥΛΥΒΟΤΕΙΡΑ, ΠΟΥΛΥΔΑΜΑΣ, ΠΟΥΛΥΠΟΥΣ, ΠΟΥΛΥΣ, ΠΟΥΛΥ, ἴδ. ΠΟΛ-.

ΠΟΥΣ, ΠΟΔΟΣ, (ΠΕΔ, ὅθεν πέδ-η, πέδ-ιλον, Λατ. pes, ped-is, Σανσκρ. pad) ὁ, δοτ. πλ. ποσί, ἐπικ. ποσσὶ ἢ πόδεσσι, δυϊκ. ποδοῖιν ἀντὶ τοῦ ποδοῖν,

1) πούς, „πόδι, ποδάρι" ἀνθρώπου καὶ ζώου, Ὁμ. πλχ., ἔτι δὲ καὶ ὀρνέου, ο 526, «γούνατα, κνῆμαι, πόδες» Ρ 386, Χ 24, «γυῖα, πόδες, χεῖρες» Ψ 772. Πολλάκις τίθεται πλεοναστικῶς μετὰ τῶν ῥημάτων «βῆναι, προβῆναι, δραμεῖν, θέειν, ἰέναι» καὶ ἄλλων ὁμοίων, τὰ ὁποῖα καὶ καθ' ἑαυτὰ σημαίνουσι τῶν ποδῶν ἐνέργειαν, ὡσαύτως καὶ μετὰ τοῦ ἐπιῤῥήματος «λάς» ἐν τῇ φράσει «λὰς ποδί» ἴδ. ΛΑΣ. (Ⅱ. Τοιοῦτος πλεονασμὸς εἶνε καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. εὔχρηστος, ὁτὲ μὲν πολὺ ἀναγκαῖος, ὡς περαίτερός τις προσδιορισμὸς τοῦ ῥήματος, ὅπερ δύναται νὰ ἐκληφθῇ εἰς γενικωτέραν ἔννοιαν, οἷον „ἔτρεξα, ἐπῆγα μὲ τὰ πόδια", τουτέστι πεζός· ἄλλοτε δὲ ἁπλῶς χάριν πλείονος σαφηνείας καὶ ἐναργείας, οἷον, „τὸν ἐκλώτσησε μὲ τὸ πόδι"), «ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς» „ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια", Ν 353, Ψ 169, «ἐκ κεφαλῆς ἐς πόδας ἄκρους» „ἀπὸ τὴν κορυφὴν ὡς τὰ νύχια", Π 640. Ἐπὶ παραβολῆς ὁμοίων προσώπων παρατηρεῖται καὶ τῶν ποδῶν ἡ ὁμοιότης, «τοιοίδε πόδες τοιαίδε τε χεῖρες» δ 149, τ 359· β΄.) μετωνυμικῶς ἀντὶ τῆς ἐνεργείας τῶν ποδῶν, πάτημα, βῆμα, βάδισμα, δρόμος, ὅ ἐ. „τρέξιμον", ὅπως καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ, Θ 443, Ι 523, Ν 19, Ξ 285 (πρβλ. ΕΛΕΓΧΩ), «ποσὶν ἐρίζειν» ἀγωνίζομαι „μὲ τὰ πόδια", ὅ ἐ. εἰς τὸ „τρέξιμον", Ν 328, «ποσὶ νικᾶν» νικῶ „εἰς τὰ πόδια", Υ 410, ν 261· ὡσαύτως «ἀέθλια ποσὶν ἄροντο» Ι 124, 266 κ. ἀ. πλ.· γ΄.) ἡ φράσις «πρόσθεν ἢ προπάροιθε ποδῶν» ἐκφράζει τὸ ἐμπρὸς καὶ πλησίον τινός, πρὸ ποδῶν, εἰς τὰ πόδια" τινός, Υ 324, Φ [illegible]. 2) Μεταφ. ἐπὶ ἀψύχων,

ά.) τὸ κατώτατον μέρος ὄρους τινός, ὑπώρεια, πρόποδες, Β 824, πληθ. Υ 59· β΄.) τὸ καλώδιον, ἢ σχοινίον τὸ κατὰ τὸ ἔσχατον ἄκρον τοῦ τριγώνου ἢ τὰ δύω ἔσχατα ἄκρα τοῦ τετραγώνου ἱστίου, δι' οὗ τὸ ἱστίον διευθύνεται καὶ ἀναπετάννυται, ἡ παρὰ τοῖς νῦν ναυτικοῖς „σκότα", ε 260, «πόδα νηὸς ἐνώμων» κ 32 (ἔνθα τινὲς ἄνευ ἀνάγκης ἐρμηνεύουσι τὸ «πόδα νηός» οἴακα).

Πράκτιος, ὁ, ποταμὸς τῆς Τροίας εἰσβάλλων εἰς τὸν Ἑλλήσποντον μεταξὺ Ἀβύδου καὶ Λαμψάκου, τὴν σήμερον Μπουργάς-μενδερέ (‖. κατ' ἄλλους Μουσάκιοϊ-σού. Ἐτυμολογεῖται, φαίνεται, ἐκ τοῦ: πράσσω (πρήσσω) = διασχίζω. Τινὲς δὲ τῶν παλαιῶν ἐξέλαβον τὴν λ. ὡς ὄνομα πόλεως, κακῶς κατὰ Στράβ. 13, 1, 21), Β 835.

Πράμνειος, «οἶνος» Λ 639, κ 235 ὀνομάζεται ὁ δυνατὸς καὶ στυφὸς μέλας οἶνος κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους ἀπὸ τῆς Πράμνης (εἶνε δὲ αὕτη ὄρος τῆς νήσου Ἰκαρίας ἢ τόπος περὶ τὴν Σμύρνην ἢ Ἔφεσον) ‖. ἢ ἐκ τῆς παλαιᾶς ἀμπέλου τῆς πραμνίας (ἐκ τοῦ πρέμνον) λεγομένης ἢ τὸ γελοιότερον ἐκ τοῦ «πραΰνειν τὸ μένος» ἢ «παραμένειν»· κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον, ὅστις καὶ τὸν τόνον μεταθέτει τονίζων: πραμνεῖος, ἔκ τινος ἀχρ. οὐσιας. πράμνος, πράμνη ἢ πράμνον, σημαίνοντος τὸ στυφὸν ἢ τραχὺ τῆς γεύσεως καὶ παραγομένου ἐκ τῆς ῥίζης πρη- (πίμπρημι). Οὐδεμία τούτων τῶν ἐτυμολογιῶν φαίνεται πιθανή, πλὴν τῆς ἐκ τοῦ πρέμνον, ἥτις ὁπωσοῦν ὑποφέρεται.

πραπίδες [⏑⏑.], αἱ, ποιητ., κυρ. = φρένες, ὅ ἐ. διάφραγμα, Λ 579, Ν 412, Ρ 349· ά.) ὡς ἕδρα τῶν αἰσθημάτων ὡς τὸ νεώτερον „καρδία", «ἦ κέ μοι ἀπὸ πραπίδων ἄχος ἔλθοι» Χ 43, πρβλ. Ω 514, ἴδ. καὶ ἐπιφαίνω· β΄.) ὡς ἕδρα τῆς διανοίας (ἴδ. φρήν) ἀντὶ τοῦ φρόνησις, νοῦς, συνήθ. ἐν τῇ φράσ. «ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν» μὲ τὰς εἰδήμονας φρένας, μὲ τὸν τεχνικόν του νοῦν (πάντοτε περὶ τοῦ Ἡφαίστου) Α 608 κ. ά., η 92, θ 547.

πρασιή [⏑..], ἡ, „πρασιά", ὁ ἐν τῷ κήπῳ πρὸς φύτευσιν λαχάνων ἀποκεχωρισμένος τόπος, Ὀδ. η 127, ω 247, (ἴδ. Κορ. Ἀτάκτ. τόμ. 4, σελ. 455· ἐν Ἀθήναις τὴν σήμερον λέγεται „ἀλία". Ἐτυμολογεῖται δὲ ἐκ τοῦ πράσου καὶ εἶνε περιεκτικόν: κυρ. πρασοφόρος ἢ ἐν γένει λαχανοφόρος τόπος).

Πρασσαῖος, ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **Πρασαῖος**, κωμικὸν ὄνομα βατράχου, οἱονεὶ „Πράσακας" ἢ „Πρασᾶς", Βατρ. 255. Ἐκ τοῦ

πράσον [⏑.], τό, „πράσον" ἢ πρασοειδές τι θαλάσσιον φυτόν, Βατρ. 54. Ἐκ τούτου

Πρασσοφάγος [..⏑.], ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **Πρασοφ.**, κωμικὸν ὄνομα βατράχου, οἱονεὶ „Πρασοφαγᾶς", Βατρ. 238.

πράσσω, Ἰων. **πρήσσω** (ἴδ. τ. λ.), Βατρ. 185, 186 †.

πρέμνον, τό (συγγ. τῷ προμνός, ἐκ τοῦ πέρας), στέλεχος, κορμός, „κούτσουρο", Υ. Ἑρμ. 238.

πρέπω, κυρ. λάμπω, διαλάμπω, τροπικ. «ἐπί τοι πρέπει ὄμμασιν αἰδώς» διαλάμπει ἐπὶ τῶν βλεμμάτων σου ἡ αἰδώς, Υ. Δήμ. 214, συνήθ. διαπρέπω, διακρίνομαι, ἐξέχω, «διὰ πάντων» μεταξὺ πάντων, Μ 104 †. Πρβλ. **μεταπρέπω**. (Κατὰ τὸν Βούττμ. συγγ. τῷ πείρω).

πρέσβα [.⏑], ἡ, ἐπικ. θηλυκ. τοῦ πρέσβυς, ποιητ. **πρέσβειρα** (ὅπερ ἀνάγεται εἴς τι ἄχρ. ἀρσεν. πρέσβων, ὡς τὸ πίειρα εἰς τὸ: πίων), Υ. Ἀφρ. 32, κυρ. ἡ γηραιά, „γερόντισσα" ὅθεν ὡς τιμητικὸν ἐπίθ. σεπτή, σεβασμία, «θεά» Ε 721, Θ 383 κ. ά., «Διὸς θυγάτηρ» Τ 91· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ θνητῆς, γ 452, ὅπου ὡς συγκριτικὴν ἔννοιαν ἔχον συντάσσεται μετὰ γενικῆς, «πρέσβα θυγατρῶν». (‖. Τὸ θηλ. πρέσβα ἐσχηματίσθη κατὰ τοὺς ἀρχαίους καὶ τὸν Λόβεκκ ἐκ τοῦ ἀχρ. πρέσβεια θηλ. τοῦ πρέσβυς, πρβλ. τὸ θήλεια θηλ. τοῦ θῆλυς, κατὰ συγκοπήν, ἢ κατὰ συναίρεσιν: πρέσβεια—πρέσβεα—πρέσβη—πρέσβα).

πρεσβήιον, Ἰων. ἀντὶ τοῦ **πρεσβεῖον**, τό (πρέσβυς), γέρας, ὅ ἐ. δῶρον πρὸς τιμὴν διδόμενον εἰς τοὺς πρεσβυτέρους, Θ 289 †. (‖. Ἐν τῇ Μακεδον. διαλέκτῳ λέγεται σήμερον „πρεσβεία" τὸ οἱονδήποτε δῶρον τὸ διδόμενον ὡς ἀμοιβὴ διά τινα ὑπηρεσίαν, (Τουρκ.) „ρουσφέτι", οἷον „αὐτὸς ἐπῆρε πρεσβεία καὶ τὸ ἔκαμε", „σήμερα βγῆκε ἡ πρεσβεία σου"· παράγεται βεβαίως ἐκ τοῦ πρεσβεύω = μεσιτεύω).

πρεσβηίς, ίδος, ἡ, ἐπικ. θηλ. = πρεσβυτική, οἷον «τιμή» ἡ διὰ τὰ πρεσβεῖα καὶ τὸν σεβασμὸν διδομένη τιμή, Ὑμ. 29, 3.

πρέσβις, ἡ, ποιητ. = πρεσβεία, ὅ ἐ. πρεσβυτικὴ ἡλικία, ἡλικία τοῦ πρεσβυτέρου, Υ. Ἑρμ. 431 (‖. «κατὰ πρέσβιν» κατὰ τὰ πρεσβεῖα, κατὰ τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως τὸ ἐκ τῆς ἡλικίας).

πρέσβιστος, η, ον, ἴδ. **πρέσβυς**.

πρεσβυγενής, ές, ποιητ. (πρ., γίνομαι), πρεσβύτερος γεννηθείς, πρεσβύτερος τὴν ἡλικίαν, προγενέστερος, Λ 249 †.

πρέσβυς (ἐκ τοῦ πρες, πρεις = Λατ. pris, priscus, καὶ τοῦ βυ = γυ ἐκ τῆς ῥίζ. γα, γεν, γίγνομαι, ἔπομ.: πρότερος γεννηθείς, προγενής) ὁ, γέρων, γηραιός, ὅθεν σεβάσμιος, ἀξιοσέβαστος. Ἐκ τούτου παρ' Ὁμ. μόνον τὸ θηλ. **πρέσβα, πρέσβειρα, πρεσβηίς** (ἴδ. τὰς λέξεις). Συγκρ. **πρεσβύτερος**, η, ον, γηραιότερος, „γεροντότερος", Λ 787, Ο 204, καὶ ὑπερθ. **πρεσβύτατος**, η, ον, καὶ **πρέσβιστος** (ὡς ἐκ τοῦ οὐσιαστ. πρέσβος, καθὼς τὸ: τάχιστος, κάλλιστος ἐκ τοῦ: τάχος, κάλλος), Ὑμ. 30, 2, πρεσβύτατος, ὁ μέγιστος κατὰ τὴν ἡλικίαν, Δ 59, Λ 740, Ν 429, «πρεσβύτατος γενεῇ» Ζ 24, ν 142.

πρήθω (πρα-), ἕτερος ποιητ. τύπος τοῦ **πίμπρημι**· οὐδέτερον ὅμως τούτων ἔχει ὁ Ὅμ. ἐν τῷ ἑνες. καὶ παρατατ., πλὴν τοῦ πρώτου ἐν τῷ συνθ. **ἐνιπρήθω** (ἴδ. τ. λ.), ἀόρ. ἔπρησε ϗ ἀναύξ. πρῆσε, ἀπφ. πρῆσαι. 1) πνέω, φυσῶ· ἀ.) ἐμφυσῶ, „φουσκώνω, πρήσκω“, περὶ τοῦ ἀνέμου, «μέσον ἱστίον» Α 481, 6 427· β΄.) [ἐκπνέω], ἀναφυσῶ, ἐξερεύγομαι «αἷμα ἀνὰ στόμα» Π 350. 2) καίω, πυρπολῶ, μετὰ αἰτ. πράγματος καὶ γενικ. τῆς ὕλης, οἷον «θύρετρα πυρός» τὰς θύρας μὲ πῦρ, Β 415. (‖. Πρὶν ἢ ἀποφασίσωμεν ποῖα τῶν δύω τούτων σημασιῶν εἶνε ἡ πρωτότυπος καὶ ποία ἡ παράγωγος, περὶ τοῦ ὁποίου πολλαὶ καὶ διάφοροι εἶνε αἱ γνῶμαι, συμφωνοῦμεν πληρέστατα πρὸς τὸν Βούττμ. θεωροῦντα πεποιημένην τὴν λέξιν καὶ συγγενῆ πρὸς τὸ πέρθω (ἔπραθον) καὶ πρίω. Αἱ δὲ διάφοροι αὐτῆς σημασίαι εἶνε μᾶλλον παράλληλοι καὶ ἀδελφαί. Ὁ φυσικὸς ἦχος πρ—πρ ἀκούεται οὐ μόνον κατὰ τὴν σφοδρὰν πνοὴν τοῦ ἀνέμου τὴν διὰ τῶν ἱστίων καὶ σχοινίων καὶ τῶν ἁρμένων ἐν γένει τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἀναφύσησιν τοῦ ὕδατος ἢ αἵματος εἴτε διὰ τῶν μυκτήρων εἴτε διὰ τοῦ στόματος καὶ τῶν χειλέων, καὶ κατὰ τὸν ἐμπρησμὸν τῶν ὑλῶν καὶ κατὰ τὴν διάδοσιν τοῦ πυρός. Ἐκ μιᾶς τούτων τῶν παραλλήλων σημασιῶν τῆς τοῦ ἀναφυσῶ, ἐπομ. ἐκπέμπω, ἐκβάλλω, παράγεται ἡ τοῦ «ἀναπρήθω (ἴδ. τ. λ.) δάκρυα» χύνω δάκρυα. Ἐξ ἄλλης δὲ τῆς τοῦ φυσῶ, πνέω, ἡ τοῦ „φουσκώνω“ ϗ τὸ τῆς καθομιλ. ῥῆμα „πρήσκω“. Οὐδεμία ἄρα ἀνάγκη νὰ σχετίσῃ τις τὴν λέξιν πρὸς τὸ περάω, καθὼς θέλει ὁ Δοιδερλεῖνος).

πρηκτήρ, ῆρος, ὁ (πρήσσω) Ἰων. ἀντὶ τοῦ πρακτήρ· ἀ.) πράκτωρ, ἐκτελεστής, αὐτουργός, «ἔργων» Ι 443· β΄.) ἔμπορος, „πραγματευτής“ θ 162 (ἔνθα μάτην ὁ Κόβετος θέλει νὰ διορθώσῃ πρητῆρες, ὅπερ θὰ ἐσήμαινε μόνον τοὺς πωλητάς).

πρηνής, ές, Ἰων. ἀντὶ τοῦ **πρανής** [-.], προκλινής, „(ἐ)πίστομος, προύμοτος, κατακέφαλος“ (‖. ἂν ϗ τὰ ἐπίθ. ταῦτα μόνον ἐν τῷ ἐπιῤῥήμ. τύπῳ: πίστομα κτλ., εὑρίσκονται ἐν τῇ καθομιλ., καὶ παρ' Ὁμ. ὅμως τὸ ἐπίθ. ἐπέχει τόπον ἐπιῤῥήματος) Z 307, «κατὰ πρηνὲς βάλλω τι» (ἔνθα ἡ μὲν πρόθεσις ὡς ἐπιῤῥ. ἀνήκει εἰς τὸ ῥῆμα «βάλλω» τὸ δὲ «πρηνὲς» ἐτέθη προληπτικῶς) ἀνατρέπω, κατεδαφίζω τι, Β 414, «πρηνὴς ἤριπε» ἔπεσεν ἐπίστομα, κατακέφαλα, Ε 58, χ 296, «πρ. ἔπεσε, κάππεσε» Μ 396, Π 310, «ἐλιάσθη» Ο 543, «ἀλὶ κάππεσε» ε 374, «πρηνὴς ἐν κονίῃσι» Β 418, τοὐναντίον εἶνε «ὕπτιος» Λ 179 κ. ἀ. (‖. Μέχρι τινὸς ἐθεωρεῖτο παράγωγον ἐκ τῆς προ (Σανσκρ. pra) καὶ συγγ. τῷ Σανσκρ. pravanas καὶ τῷ Λατ. pronus· ἀλλ' ὀρθοτέρα εἶνε ἡ νεωτάτη ἐτυμολογία, καθ' ἣν εἶνε σύνθετος ἡ λέξις ἐκ τῆς πρὸ καὶ αν- (ἐν συνθ. ην-) κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν καὶ τὸ ἀπ-ην-ής, προσ-ην-ής. Τοῦτο δὲ τὸ αν- ἢ ην- εἶνε πιθανῶς κατὰ τὸν γλωσσολόγον Βένφεϋν ταὐτὸν τῷ Σανσκρ. âna=στόμα ἢ ῥίς, ἐπομένως πρόσωπον, ἴσως δέ, προσθέτομεν ἡμεῖς, καὶ ἡ ῥίζα τοῦ ην-ίον. Ὅθεν προσηνὴς εἶνε ὁ πρός τινα ἔχων ἐστραμμένον τὸ πρόσωπον, εὐμενής· ἀπηνὴς τοὐναντίον· πρανὴς ὁ προκεκλιμένον ἔχων τὸ πρόσωπον, ὑπήνη τὸ ὑπὸ τὸ πρόσωπον κατερχόμενον γένειον· ἡνίον τὸ ἐκ τοῦ στόματος ἀναχωροῦν, τὸ κρατοῦν τὸ στόμα).

πρῆξις, ιος, ἡ, 1) πρᾶξις, ἐνέργεια, καὶ ἐπομένως τὸ ἐκ τῆς πράξεως ἢ ἐνεργείας ἀποτέλεσμα, ὄφελος (‖. ὅπως ἐν τῇ καθομιλ. „δουλειά“ σημ. οὐ μόνον τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς εὐχάριστον ἀποτέλεσμα) «οὔ τις πρῆξις πέλεται γόοιο» οὐδὲν ὄφελος ἐκ τοῦ γόου, „δὲν βγαίνει ἡ δὲν εἶνε δουλειὰ ἀπὸ τὰ κλάμματα“ ἢ „δὲν κάμνομεν τίποτε μὲ τὰ κλάμματα“, Ω 524. Ὡσαύτως «οὔ τις πρῆξις ἐγίνετο μορομένοισι» κ 202, 568. 2) ἐπιχείρησις ὑπόθεσις, „δουλειά“, «ἰδίη» ἰδιωτικὴ ὑπόθεσις, γ 82, «κατὰ πρῆξιν» δι' ὑπόθεσιν, „διὰ δουλειά“, τοὐναντίον «μαψιδίως» γ 82. Ἰδίως ἐμπόριον, Ὑ. Ἀπ. 397. Ἐκ τοῦ

πρήσσω, Ἰων. ἀντὶ τοῦ πράσσω, ἐνεστ. -ει, -ουσι, ὑποτ. -ησιν, -ωμεν, μετοχ. -ων κτλ., μέλ. πρήξεις, ἀόρ. ἔπρηξας, ἀπαρφ. πρῆξαι, μετοχ. πρήξαντα. 1) κυρ. περάω, πρὸς ὃ ἔχει ϗ ἐτυμολογικὴν συγγένειαν, διέρχομαι, διαπερῶ, «ἅλα» διαπλέω τὴν θάλασσαν, ι 491, διανύω, «κέλευθον» Ξ 282, ν 83 κ. ἀ., «ὁδόν» Ὑ. Ἑρμ. 203· καὶ μετὰ γεν. «ὁδοῖο» Ω 264, γ 476, ο 47, 219. (‖. Ἡ γεν. αὕτη δὲν εἶνε διαιρετική: μέρος τῆς ὁδοῦ, ὡς φρονεῖ ὁ Ναϊγελσβαχ, ἀλλὰ καθαρῶς τοπική, ὡς τοιαύτη καὶ ἐν τῇ καθομιλ. σωζομένη, ὡς ὅταν λέγωμεν „τοῦ πελάγου, τῆς στερεᾶς, τοίχου-τοίχου, τοῦ κάμπου“). 2) συνήθ. περαίνω, διαπράττω, ἐκτελῶ, κατορθώνω, „κάμνω“ μετ' αἰτ. π 88, «ἔργον» τ 324, Ω 550, ἀπολύτως «ἔπρηξας καὶ ἔπειτα» τέλος πάντων κατώρθωσας, „τὸ κατάφερες“, Σ 357, ἰδίως κατὰ μετοχὴν «πρήξας» γ 60· (‖. ἀλλ' ἐνταῦθα τὸ ἀντικείμενον ἔγκειται εἰς τὸ εὐθὺς ἑπόμενον, «οὕνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα»), «οὔτι πρήσσω» οὐδὲν κατορθῶ, Α 562, Λ 552, 6 191. 3) τινά τι [πράττομαι], εἰσπράττω, λαμβάνω ἀντιμισθίαν, «καὶ πολύ με πράσσει» καὶ „πολλὰ μοῦ παίρνει“, Βατρ. 185, «καὶ πράσσει με τόκον» αὐτ. 186. Ἡ σημ. 1) ἦτις εἶνε καὶ ἡ θεμελιώδης, εἶνε μόνον τῆς ἐπικ. χρήσεως, ἀλλὰ μόνον κατ' ἐνεστῶτα.

***πρηΐνω**, [.-.], Ἰων. ἀντὶ τοῦ πραΰνω, „ἡμερεύω“, εὐμενίζω, ἐξιλεώνω, μετ' αἰτ., Ὑ. Ἑρμ. 417. Ἐκ τοῦ

πρηΰς, ΰ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ πραΰς, „ἥμερος“, εὐμενής, Ὑμ. 7, 10.

ΠΡΙΑΣΟΑΙ, ῥῆμ. μέσον ἐλλειπτικόν, ἐξ οὗ μόνον ὁ ἀόρ. ἐν χρήσει, παρ' Ὁμ. μόνον τὸ γ'. ἑνικ. ἀναύξ. πρίατο, ἀγοράζω, «πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν» ἠγόρασε διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ κτημάτων *Ὀδ. α 430, ξ 115, 452.

ΠΡΙΑΜΙΔΗΣ [ῠῠῠ.], ᾱο, ὁ, υἱὸς τοῦ Πριάμου, Β 817. (Τὸ ι τῆς ἀρχομένης συλλαβῆς ἐκτείνεται διὰ τὴν ἄρσιν).

ΠΡΙΑΜΟΣ [ῠῠ.], ὁ, υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος, βασιλεὺς τῆς Τροίας, ἀνὴρ τῆς Ἑκάβης. Κατὰ τὸν Ὅμ. εἶχε πεντήκοντα υἱούς, ἐξ ὧν δέκα ἐννέα ἐκ τῆς Ἑκάβης, φίλτατον δὲ πάντων τὸν Ἕκτορα, Ω 493 ἑξ. Πρὸ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου ἐξεστράτευσεν ὡς σύμμαχος τῶν Φρυγῶν κατὰ τῶν Ἀμαζόνων, Γ 184 Ρ 184 ἑξ. Κατὰ δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς πολιορκίας τῆς Τροίας, ὑπέργηρως ἤδη ὢν δὲν μετεῖχε τοῦ πολέμου, Ω 487. Ἅπαξ δὲ μόνον ἐμφανίζεται ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἵνα συνομολογήσῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἀνακωχὴν διὰ τὴν μονομαχίαν τοῦ Πάριδος καὶ Μενελάου, Γ 261. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἕκτορος παρακολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ ἔρχεται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως καὶ διὰ πολλῶν δεήσεων καὶ πλουσίων λύτρων ἐξαγοράζει τὸν νεκρὸν τοῦ υἱοῦ πρὸς ταφήν, Ω 370 ἑξ. Κατὰ τὸν μεταγενέστερον μῦθον φονεύεται ὑπὸ τοῦ Νεοπτολέμου υἱοῦ τοῦ Ἀχιλλέως (‖. Ὠνομάσθη δὲ οὕτως κατὰ μὲν τὸν Ἀπολλδ. 2, 6, 4, διότι κατὰ τὴν ἐπὶ Ἡρακλέους ἅλωσιν τῆς Τροίας ἡ Ἡσιόνη θυγάτηρ τοῦ Λαομέδοντος, ὡς ἀριστεῖον δοθεῖσα εἰς τὸν Τελαμῶνα, ἐξηγόρασεν (ἐπρίατο) τὸν πιπρασκόμενον αὐτῆς ἀδελφόν, Ποδάρκην πρότερον καλούμενον, καὶ μετωνόμασε Πρίαμον· κατ' ἄλλους δὲ ὁ Πρίαμος=Πέρραμος Αἰολιστί, τοῦτο δὲ κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἡσυχίου= βασιλεύς).

ΠΡΙΝ, ἐπίῤ. καὶ σύνδεσμ. Α'.) Ἐπίῤ. χρονικὸν ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, πρότερον, „πρωτίτερα, ἀρχήτερα, πρίν", συνήθως ἀντιθετικῶς πρὸς τὸ παρὸν «νῦν» Β 112, 344 κ. ἄ. πλχ., «πολὺ πρὶν» 6 167· πολλάκις μετὰ τοῦ ἄρθρου «τὸ πρίν» (ὅπερ πρὸ τοῦ Σπιτζν. ἐγράφετο ὑφ' ἓν: τοπρίν), Ζ 125, Π 573, γ 265, δ 32 κ. ἀ. Καὶ ἐν τῷ ἐφεξῆς χωρίῳ δὲν εἶνε σύνδεσμος, ἀλλ' ἐπίῤῥημα, διότι τὸ πάθος ἀπαιτεῖ τὸ ἀσύνδετον σχῆμα καὶ τὸ ῥῆμα ἔπρεπε νὰ ἦνε καθ' ὑποτακτ., «τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν» Α 29, Σ 283· ὡσαύτως «πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθῃσθα» Ω 551 (ἔνθα ἡ ὑποτακτικὴ εἶνε ἀντὶ μέλλοντος)· ὡσαύτως καὶ μετ' εὐκτ. «πρίν κεν ἀνιηθεὶς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο» γ 117, πρβλ. λ 330, ξ 155. Β'.) Ὡς σύνδεσμος χρονικὸς ἐν τοῖς χρονικοῖς ἀναφορικοῖς λόγοις, πρίν, πρὶν ἤ, „πριχοῦ, πρωτοῦ", πολλάκις κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὸ ἐπίῤ. «πρίν», πρότερον—πρίν, Θ 452 κ. ἀ., καὶ ἀρνητικῶς «οὐ πρίν—πρίν» Α 97 κ. ἀ., «πρὶν οὐ—πρίν γε, ἢ πρὶν γ' ἤ» Ο 72, Ε 288, «οὐ πάρος—πρίν γε» 6 128, «οὐ πρόσθεν—πρίν» ψ 138. 1) μεθ' ὁριστ. οὐδαμοῦ παρ' Ὁμ., πλὴν ἐν τῷ Υ. Ἀπ. 357 «πρὶν γε» μέχρις οὗ. Πολλάκις ὅμως ἐν τῷ συνδυασμῷ «πρὶν γ' ὅτε», ἴδ. ὅτε, Γ'., 6'.). 2) ἐπὶ χρονικῶν ἀοριστολογικῶν λόγων, ἐν οἷς ἡ ἀπόδοσις εἶνε πάντοτε ἀρνητική (οὐ πρότερον—πρίν)· ἀ.) μεθ' ὑποτακτικῆς ἄνευ τοῦ Ἄν (ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ) ἀρκτικοῦ χρόνου ἡγουμένου, [ὅτε παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τίθεται ὑποτακτ. πάντοτε μετὰ τοῦ Ἄν: οὐ πρότερον—πρὶν ἄν (ὑποτακτ.)], κ 175, Σ 135, ν 336, ρ 9. Ὅλως ἰδιαιτέρα εἶνε ἡ πλοκή, «πρὶν γ' ὅτ' ἄν» μετ' ἀορ. τῆς ὑποτακτ., δ 374, δ 477· 6'.) μετ' εὐκτικ. ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου [ὅπως ἐν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς], Φ 580· ὡσαύτως «οὐκ ἐθέλεσκες ἅμ' ἄλλῳ ... ἰέναι πρίν γ' ὅτε .... ἄσαιμι» Ι 488. 3) συχνότατα μετ' ἀπαρεμφ. τοῦ ἀορίστ., «οὐδ' ὅγε πρὶν .... κῆρας ἀφῆξει πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ δόμεναι κούρην» Α 98, «εἴθ' ὤφελλ' ὁ ξεῖνος ἄλλοθ' ὀλέσθαι πρὶν ἐλθεῖν» σ 402 κ. ἀ. Ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας ἐννοεῖται ὅτι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφ. τίθεται κατ' αἰτιατ., οἷον Ζ 82, Χ 156, ψ 138. Μετ' ἀπαρεμφ. δυνατὸν νὰ τεθῇ καὶ τὸ «πρὶν γ' ἤ» (ὡς τὸ Λατ. prius-quam), Χ 266, Ε 288. Ἐνίοτε κατ' ἀνακολουθίαν συντάξεως ἀντὶ τοῦ ἀπαρεμφ. τίθεται ἄλλη ἔγκλισις, οἷον «οὐ γὰρ ... σχήσεσθαι οἴω, πρὶν γ' ἐπ' Ἀχιλλῆος ... βήμεναι ..... ἢ κ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισιν ἀλοίη» Ρ 504· ἀντιστρόφως «πρὶν γ' ὅτ' ἄν ... γένηται ἢ αὐτὴν ποθέσαι» 6 374. 4) Τίθεται κατ' ἔλλειψιν τοῦ ῥήματος ἐν τῷ ο 394, «πρὶν ὥρη» (‖. ἐπιφορ. τὸ: ἔῃ, διότι συνήθως μετὰ τοῦτο τοῦ ὀνόματος δὲν τίθεται τὸ: ἐστί, ὡς καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἴδ. ὥρα). —Συνήθως τὸ ι εἶνε βραχύ, ἀλλὰ παρ' Ὁμ. ἔν τε ἄρσει καὶ θέσει (τοῦ τρίτου ὅμως ποδὸς) εὑρίσκεται καὶ ι μακρόν, Ζ 81, Ι 403 κ. ἀ., δ 668, ν 113.

ΠΡΙΣΤΟΣ, ἡ, ὸν (πρίω), „πριονιστός", διὰ πριονίου κομματιαστός, «ἐλέφας» *Ὀδ. σ 196, τ 564. (‖. Τὸ ὀστοῦν τοῦ ἐλέφαντος κατεκόπτετο εἰς πολλὰ καὶ λεπτὰ τεμάχια διὰ πρίονος).

ΠΡΟ, (Σανσκρ. pra, Λατ. pro). Α'.) πρόθεσις μετὰ γεν. „ἔμπρός", 1) τοπικῶς, «πρὸ πυλάων, ἄστεος, πόλιος» „ἔμπροστὰ εἰς τὴν πόλιν" κτλ., Κ 126, Ο 351, Τ 292 κ. ἀ., σπανιώτερον ἐπὶ τοπικῆς κινήσεως «πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο» (πρόσω τῆς ὁδοῦ ἐγένοντο) ἐπροχώρησαν εἰς τὴν ὁδόν, Δ 382. 2) χρονικῶς „πρίν" «πρὸ γάμοιο» ο 524, ρ 476, «καί τε πρὸ ὁ τοῦ ἐνόησεν» ὅ ἐ. ὁ ἕτερος πρὸ τοῦ ἑτέρου, „πρωτίτερα ἀπὸ τὸν ἄλλον" (καὶ ὄχι καθὼς ἠρμήνευσε κακῶς ὁ Καὶππεν: ὁ ἕτερος ἀντὶ τοῦ ἑτέρου) Κ 224. 3) Τροπικ. ἀ.) εἰς ἔκφρασιν τῆς ὑπερασπίσεως ἢ προασπίσεως (δὲν ἀπέχει πολὺ τῆς τοπικῆς σημασίας: ἐμπρός) ὑπέρ, Λατ. pro, «μάχεσθαι πρό τινος» Δ 156, Δ 57,

«ὀλέσθαι πρὸ πόλεως» [ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀποθανεῖν], pro patria mori, X 110. Περὶ τῆς φρ. «ἀεθλεύειν πρὸ ἄνακτος», ἴδ. ΑΕΘΛΕΥΩ· Β΄.) εἰς ἔκφρασιν τοῦ αἰτίου, κατὰ τὴν ἑρμηνείαν, τὴν ὁποίαν τινὲς δίδουσιν εἰς τὸ χωρίον, «πρὸ φόβοιο» ὑπὸ φόβου, P 667· ἴδ. ὅμως ΦΟΒΟΣ. Ἐνίοτε ἡ Πρὸ χωρίζεται τῆς συντακτικῆς πτώσεως δι' ἄλλων λέξεων, οἷον Ψ 115, τ 435. Β΄.) Ἐπίρ.

1) τοπικόν, „ἐμπρός, ἐμπροσά", A 195, N 799, P 355, ε 385, πολλάκις συναπτεται μετ' ἄλλων ἐπιρ. «Ἰλιόθι πρό, οὐρανόθι πρό» „ἐμπροσὰ εἰς τὸ Ἴλιον, εἰς τὸν οὐρανόν" (ἴδ. ΙΛΙΟΘΙ καὶ ΟΥΡΑΝΟΘΙ), οὐδὲ εἶνε ἀνάγκη νὰ παραδεχθῶμεν τὴν γνώμην τοῦ Ἄρενς, ὅστις ἀρνεῖται τὸ δυνατὸν τοῦ τοιούτου συνδυασμοῦ καὶ διορθώνει: Ἰλιόο πρό, οὐρανόθεν πρό· «ἐξάγαγε πρὸ φόωσδε» προεξήγαγεν εἰς τὸ φῶς, „ἔβγαλεν ἐμπρὸς εἰς τὸ φῶς", Π 188, Τ 118. 2) χρονικόν, πρότερον „πρωτίτερα" A 70, α 37, «ἠῶθι πρό» πρὸ τῆς ἠοῦς, „πρὶν τῆς αὐγῆς" (κατὰ δὲ τὸν Βέκκ. σημ. „τὸ πρωὶ τὴν αὐγήν", ἴδ. ΗΩΘΕΙ).

3) Πολλάκις συντίθεται μετ' ἄλλων προθέσεων, οἷον ΑΠΟΠΡΟ, ΔΙΑΠΡΟ, ΠΕΡΙΠΡΟ, ἴδ. τὰς λ. Γ΄.) Ἐν συνθέσει ἔχει τὴν τοπικήν, χρονικήν, καὶ τὴν τῆς προτιμήσεως σημασίαν.

ΠΡΟΑΛΗΣ [.⏑.], ΕΣ (ἅλλομαι), προεξέχων, ἐπομ. πρανής, κατωφερής, „κατηφορικός", «χῶρος» Φ 262 †.

ΠΡΟ-ΒΑΙΝΩ, μόνον ἐν τῷ παρακ. προβέβηκα, γ΄. ἐνικ. ὑπερσυντ. προβεβήκει καὶ ἐν τῇ ἐπικ. μετοχ. τοῦ ἐνεστ. προβιβάς, N 18, ρ 27, καὶ N 807, Π 609, ο 555, ἔνθα ὑπὸ Βεκκ., Δινδορφίου καὶ τῶν μετ' αὐτοὺς ἐκδοτῶν ἀντεισήχθη οὕτος ὁ τύπος ἀντὶ τοῦ «προβιβῶν», πρβλ. ΒΙΒΑΣ καὶ ΒΙΒΑΩ. 1) προβαίνω, προχωρῶ, βαδίζω, „προβατῶ ἢ προπατῶ", «ποσί» N 18, 158, ρ 27, ᾗ ἐπὶ ἀψύχων, «ἄστρα προβέβηκε» εἶνε προκεχωρημένα, ἐπλησίασαν εἰς τὴν δύσιν, Κ 252. 2) προηγοῦμαι, προπορεύομαι, «τινός», ὅθεν τροπικῶς, ὑπερβαίνω τινά, ὑπερτερῶ τινος, Z 25, Ψ 890, «τινί» ἕν τινι, κατά τι, Π 54.

ΠΡΟ-ΒΑΛΛΩ, μόνον ἐν τῷ ἀορ. ἀναυξ. πρόβαλον, θαμιστικ. προβάλεσκε, ε 331, μέσ. ἀορ. Β΄. εὐκτ. προβαλοίμην. 1) Ἐνεργ. ῥίπτω ἐμπρός, „σπρώχνω", «Νότος Βορέῃ προβάλεσκε φέρεσθαι» ὁ Νότος τὴν (σχεδίαν) ἔῤῥιπτε, ἔσπρωχνε πρὸς τὸν Βοῤῥᾶν ἵνα φέρηται ὑπὸ τῆς πνοῆς τούτου, ε 331· μεταφορ. «ἔριδα» ῥίπτω ἐμπρός, προβάλλω, ὅ ἐ. ἄρχομαι ἔριδος, Λ 529.

2) Μέσ. ά.) ῥίπτω ἐμπρός μου, διασπείρω, „σκορπίζω", «οὐλοχύτας» (ἴδ. τὴν λ.), A 458, B 421, γ 447, «θεμείλια» „ῥίπτω θεμέλια", Φ 255· Β΄.) ῥίπτομαι ἐμπρός τινος, ὅ ἐ. ὑπερβάλλω τινά, ὑπερτερῶ τινος, «τινὸς νοήματι» Τ 218.

ΠΡΟΒΑΣΙΣ, ΙΟΣ, ἡ, κυρ. ἡ προχώρησις, „προπατησιά", καὶ μετων. ἀντὶ τῆς ἐπομ. λέξ., τὸ κινητόν, ἡ κινητὴ περιουσία, τὰ πρόβατα, ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἀκίνητον, τὰ λεγόμενα «κειμήλια», οἷον «κειμήλιά τε πρόβασίς τε» κινητὴ καὶ ἀκίνητος περιουσία, δ 75 †. Ταύτην τὴν σημασίαν ἔχει μόνον ἐνταῦθα.

ΠΡΟΒΑΤΟΝ [.⏑.], τό (προβαίνω), κυρ. τὸ προβατνον, συνήθως πληθ. τὰ θρέμματα, τὰ βοσκήματα, Ἰλ. Ξ 124, Ψ 500. (Παρὰ δὲ τοῖς μετέπειτα = ὄϊς, „πρόβατον").

ΠΡΟ-ΒΕΒΟΥΛΑ, ἐπικ. παρακ. ἐλλειπτ. ἐξ ἀχρήστου τινὸς ῥήματος: προβούλομαι, περισσότερον θέλω, προτιμῶ, τινά τινος, A 113 †.

ΠΡΟΒΙΒΑΣ καὶ ΠΡΟΒΙΒΩΝ, ἴδ. ΠΡΟΒΑΙΝΩ.

ΠΡΟΒΛΗΣ, ΗΤΟΣ, ὁ, ἡ (προβάλλω), κυρ. ἐμπρὸς ἐῤῥιμμένος, ἐπομ. προβεβλημένος, προεξέχων, „πεταχτός", οἷον «σκόπελος, πέτρη» B 396, Π 407, «ἀκταί» ε 405, κ 89, ν 97, «στῆλαι» προεξέχουσαι, οἱονεὶ προσκεκολλημέναι εἰς τὸ τεῖχος, αἱ λεγόμεναι ἀντηρίδες, M 259.

ΠΡΟ-ΒΛΩΣΚΩ, ποιητ., ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος μόνον ἀπαρφ. προβλωσκέμεν, τ 25, -ειν, ἀόρ. ἀναύξ. πρόμολον, ο 467, προστ. πρόμολε, Σ 382, μετοχ. -ών, -οῦσα, προεξέρχομαι, προεκβαίνω, „προβάλλω", ἐν γένει ἐξέρχομαι, ἰδίως ἐκ τῆς οἰκίας, Φ 37, «θύραζε» φ 249, 385.

ΠΡΟ-ΒΟΑΩ, φωνάζω ἐμπρός, ὅ ἐ. φωνάζων προχωρῶ καὶ διακηρύττω εἰς πάντας, ἢ προτρέπων φωνάζω, M 277 †.

ΠΡΟΒΟΛΟΣ, ΟΝ (προβάλλω), προεξέχων. Ὡς οὐσιαστ. ὁ «πρόβολος», ἡ προβολή, ἐξοχή, ἄκρα ἢ γλῶσσα προέχουσα ἐκ τῆς ἀκτῆς εἰς τὴν θάλασσαν, λεγομένη ᾗ οὐσιας. προβλής, μ 251 †.

ΠΡΟΓΕΝΗΣ, ΕΣ, πρὸ ἄλλου γεγεννημένος, μόνον ά.) συγκριτικὸν ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΟΣ, Η, ΟΝ, πρότερον γεγεννημένος, παλαιότερος, πρεσβύτερος, Β 555, δ 29 κ. ἀ., «γενεῇ προγ.» I 161· Β΄.) ὑπερθετικ. ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΑΤΟΣ, Η, ΟΝ, πρεσβύτατος, παλαιότατος, Ὑ. Δήμ. 110. Ἐκ τοῦ

ΠΡΟ-ΓΙΓΝΟΜΑΙ, μόνον ἐν τῷ ἀναυξ. ἀορ. Β΄. προγένοντο, ἔρχομαι εἰς φῶς, προφαίνομαι, „ἐβγαίνω", Σ 525 †, «ἐπί τι» Ὑμ. 6 (7), 7.

ΠΡΟ-ΓΙΓΝΩΣΚΩ, μόνον ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ τοῦ ἀορ. Β΄. προγνώμεναι, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ προγνῶναι, προγνωρίζω, προνοῶ, προβλέπω, Ὑ. Δήμ. 258.

ΠΡΟΓΟΝΟΣ, ὁ, προγεγεννημένος, προγενέστερος, πρωτόγονος, πρωτότοκος, «πρόγονοι» (ἐξυπ. ὄϊες), τὰ „πρώϊμα" πρόβατα, ι 221 †.

ΠΡΟ-ΔΑΗΝΑΙ (ἴδ. ῥίζ. ΔΑ-), ἐπικ. μετοχ. τοῦ ἀορ. προδαείς, προγινώσκω, προμανθάνω, προαισθάνομαι, δ 396 †.

ΠΡΟΔΟΚΗ, ἡ (προδέκομαι Ἰων.=προδέχομαι), τόπος στενὸς ἐν ᾧ προσδέχεται, προσμένει τις (οἷον ὁ κυνηγὸς τὸ θηρίον), „καρτέρι" συνήθ., καὶ „καθίστρα", ἀλλὰ καὶ „ποδόχι", μόνον ἐν τῷ «ἐν προδοκῆσιν» Δ 107 †.

πρό-δομος, ὁ, τὸ ἔμπροσθεν μέρος τῆς οἰκίας μέχρι τοῦ «μεγάρου» ἢ «δώματος», ἐν ᾧ διέτριβον οἱ ἄνδρες, πρόδομος, ὅστις περιλαμβάνει καὶ τὴν «αἴθουσαν» (ἴδ. τ. λ.) Ι 473, Ω 673, δ 302, ξ 55 κ. ἀ.

προ-εέργω (προ-εFέργω). ἐπ. ἀντὶ τοῦ: προείργω, ἐμποδίζω ἀπὸ τοῦ νὰ προχωρῇ τις, κωλύω, „σταματῶ", μετ' ἀπαρφ., μόνον ἐν τῷ γ'. ἐνικ. τοῦ παρατ. προέεργε, Λ 569 †.

προέηκα, ἴδ. **προΐημι**.

προ-εῖδον, ἀόρ. τοῦ **προοράω**, μόνον ἐν τῷ γ'. πλ. τῆς ὑποτ. προΐδωσι (προFίδ.), μετοχ. προϊδών (προFιδ.), γ'. πλ. τοῦ μέσ. ἀορ. τῆς ὑποτ. προΐδωνται, προορῶ, προβλέπω, μακρόθεν βλέπω, δ 396, ε 393, τί, Ρ 756, Σ 527, χ 275, ν 155.

πρό-ειμι (εἰμί), προϋπάρχω, μόνον ἐν τμ., «πρό τ' ἐόντα» τὰ παρελθόντα, Α 70 κ. ἀ.

προ-εῖπον (προFεῖπον), ἀόρ. β'. τοῦ προαγορεύω, μόνον ἐν τμ., «πρὸ οἱ εἴπομεν αὐτῷ» α 37 †.

προέμεν ἴδ. **προΐημι**.

προ-ερέσσω, μόνον ἀόρ. ἀ. ἐπ. προερέσσαμεν, κυρ. προκωπηλατῶ, ὅ ἐ. διὰ τῆς κωπηλασίας προχωρῶ, «ἐς λιμένα» ν 279, μεταφ. προσορμίζω „φέρω, ἀράζω", «τὴν (νῆα) εἰς ὅρμον προέρεσσαν ἑρετμοῖς» Α 435. Οὕτω; ἔγραψεν ὁ Σπίτζν. χ οἱ μετ' αὐτὸν ἀντὶ τοῦ συνήθ. «προέρυσσαν», ὡσαύτως δὲ κατ' αὐτὸν χ ὁ Βέκκ. ἐν τῷ ι 73 «αὐτὰς προερέσσαμεν ἠπειρόνδε» καὶ ο 497 «τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρεσσαν ἑρετμοῖς» ἔνθα ὅμως ὁ Δινδόρφ. διετήρησε τὴν συνήθη γραφὴν «προερύσσαμεν» χ «προέρυσσαν» (‖. ὄχι ὀρθῶς κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ Naegelsbach, διότι τὸ μὲν προερύω, σημ. τὸ καθελκύω εἰς τὴν θάλασσαν, τὸ δὲ ἐρύω τὸ ἀνελκύω εἰς τὴν ξηράν· τὸ δὲ προερέσσω: διὰ τῶν κωπῶν προάγω, πλησιάζω, „σπρώχνω" εἰς τὸν ὅρμον, ὅπερ ἀνάγκη ἦτο νὰ γείνῃ μετὰ τὴν καταστολὴν τῶν ἱστίων ἀπὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὸν λιμένα μέχρι τοῦ ὅρμου).

προ-ερύω, ποι., ἀόρ. ἀ. ἐπ. προέρυσσεν, ὑποτ. -ύσσω· ἀ.) „σύρω ἐμπρός", καθελκύω, πάντοτε ἐπὶ τῶν πλοίων τῶν ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καθελκομένων, «ἅλαδε» Α 308, Ι 358· β'.) κατά τινας=τῷ προηγ. **προερέσσω**, ὅπ. ἴδ.

πρόες, ἴδ. **προΐημι**.

προ-έχω, συνῃρ. προῦχω, παρ' Ὁμ. πάντοτε συνῃρημ. καὶ μόνον κατὰ μετοχ. καὶ γ'. πλ. τοῦ ἐνες. προῦχουσι (πλὴν τοῦ γ'. ἐν. τοῦ παρατ. πρόεχε, μ 11)· ἔτι δὲ καὶ γ'. πληθ. τοῦ μέσου παρατ. προῦχοντο. 1) Ἐνεργ. μόνον ἀμετάβ. ἀ.) προέχω, προτερῶ, εἶμαι πρότερός τινος, Ψ 323, 453· β'.) προεξέχω, ἐξέχω, «πρόεχ' ἀκτή» μ 11, «ἀκταὶ προῦχουσι» κ 90, «πύργος προῦχων» Χ 97, «ἠϊόνες προῦχουσαι» ζ 138. Μεταφ. «δήμου προῦχουσιν» ἐξέχουσι, διακρίνονται ἐκ τοῦ λαοῦ, εἶνε οἱ πρόκριτοι, προῦχοντες, Γ. Δήμ. 151. 2) Μέσ. κρατῶ τι ἐμπρός μου, «δούρατα» Ρ 355 (ἐν τμ.), ἔχω τι ἐμπρός μου, «ταύρους» γ 8.

προήκης, ες (πρό, ἄχρηστον ῥ. ἀκέω, ἀκή), πρόσθεν ὀξύς, εἰς τὸ ἄκρον κοπτερός, «ἑρετμά» τὰ κωπία τὰ εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον πεπλατυσμένα καὶ κοπτερά, μ 205 †.

προαλής [ᾰ.], ές (προ-θάλλω), εὐθαλής, μόνον ἐν τῷ Γ. Δήμ. 242 (‖. μᾶλλον: προβαίνων εἰς τὴν αὔξησιν «προθαλὴς τελέθεσκε» προέκοπτε).

προέλυμνος, ον, ποιητ. (προ, θέλυμνον=τῷ παρ' Ἡσυχ. θέλεμνον=θεμέλ-ιον κατὰ μετάθεσιν γραμμάτων). 1) πρόῤῥιζος, „σύῤῥιζος" (μὲ ὅλην τὴν ῥίζαν), «προθελύμνους ἕλκετο χαίτας» προῤῥίζους ἀπέσπα τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του, Κ 15, «προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα» πρόῤῥιζα ἢ σύῤῥιζα ἔῤῥιπτε κατὰ γῆς τὰ δένδρα, Ι 541. 2) Ἄλλην σημασίαν ἔχει ἐν τῷ Ν 130, «φράξαντες σάκος σάκεϊ προθελύμνῳ», ἔνθα ὁ Σχολ. ἑρμηνεύει τὴν λ. πυκνῷ, ἀλλεπαλλήλῳ, φυσικῷ τῷ λόγῳ, ἐπειδὴ ἐνταῦθα ὁ λόγος περὶ τοῦ λεγομένου συνασπισμοῦ, καθ' ὃν ἡ ἀσπὶς τοῦ ἑνὸς στρατιώτου ἐφάπτεται ἢ ἐπικαλύπτει ἐν μέρει τὴν τοῦ παραστάτου. Ἀλλὰ πῶς ἐκ τῆς πρώτης σημασίας κατήντησεν εἰς ταύτην; (‖. Τὸ πιθανώτατον εἶνε ὅτι κατὰ μεταφορὰν καὶ ὅτι τὸ «προθελύμνῳ» ἀνήκει οὐ μόνον εἰς τὸ σάκκος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ δόρυ καὶ ἡ ἔννοια εἶνε: ἔφραξαν δόρυ μὲ δόρυ καὶ ἀσπίδα μὲ ἀσπίδα καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἔκτασιν (χ ὄχι ἐν μέρει μόνον), ὅ ἐ. πυκνῶς καὶ ἀλλεπαλλήλως. Τὴν μεταφορὰν ταύτην εὑρίσκομεν μάλιστα παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις ποιηταῖς, οἷον «προθέλυμνον μ' ἀπώλεσαν» Ἀριστοφ. Ἱππ. 528). Ἄλλοι δὲ παραβάλλοντες τὸ εἰς τὴν ἀσπίδα ὡσαύτως ἀποδιδόμενον ἐπίθετον, «τετραθέλυμνος» (ἴδ. τ. λ.) χ ἑρμηνεύοντες τὴν Πρὸ ὡς ἐπιτατικὴν ἐξηγοῦσιν: (ἀσπίδα) πολύπτυχον, πολύδιπλον, στερεάν. Τοῦ Δοιδερλείνου ἡ ἐκ τοῦ θλάω ἐτυμολογία καὶ ἡ ἑρμηνεία: ἐμπρὸς συμπεπιεσμένη, συμπεπυκνωμένη, εἶνε ἀνυπόστατος).

προθέουσι, ἴδ. **προτίθημι**.

προ-θέω, θαμιστ. παρατ. προθέεσκε, προτρέχω, τρέχω ἐμπρός, Κ 362 (ἔνθα κεῖται ἡ ἐπικ. ὑποτακτ. προθέῃσι), Χ 459, λ 515. Ἀλλ' ἴδ. καὶ **προτίθημι**.

Προθοήνωρ, ορος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀρηιλύκου, ἀρχηγὸς τῶν Βοιωτῶν, Β 495.

Πρόθοος, ὁ, υἱὸς τοῦ Τενθρηδόνος, στρατηγὸς τῶν Μαγνήτων, Β 756.

προθορών, ἴδ. **προθρώσκω**.

Προθόων, ωνος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Τεύκρου φονευθείς, Ξ 515.

προ-ορώσκω, ἐπικ., ἀορ. β'. μετοχ. προθορών,

προπηδῶ, πηδῶ ἐμπρός, τινάσσομαι, "Ἰλ. Ξ 363, Ρ 522.

προθυμίη [.-⏑.], ἡ (πρόθυμος), προθυμία, πληθ. Β 588 †. (Τὸ ι κυρ. εἶνε βραχύ, ἀλλ' ἐκτείνεται ἐνταῦθα).

***προοΐραιος** [.⏑..], ον (πρόθυρον), ὁ πρὸ τῶν θυρῶν, ὁ ἐν τοῖς προθύροις. Ὡς οὐσιαστ. «τὰ προθύραια»=τὰ πρόθυρα, Ὑ. Ἑρμ. 384.

πρόθυρον [.⏑.], τό (πρό, θύρα), συνήθ. πληθ. 1) ἡ πρώτη θύρα, ἡ αὔλειος (θύρα), ἡ ἐκ τῆς ὁδοῦ εἰς τὴν αὐλὴν φέρουσα, „ἐξώπορτα, αὐλόπορτα", ἐπὶ μεγάλων οἰκοδομημάτων, ἡ πύλη, ὁ πυλών, οὐ μόνον εἰς ἑνικόν, οἷον Ο 124, α 119 κ. πλχ., ἀλλὰ καὶ εἰς πληθ., Λ 777, α 103, δ 20, κ 220 (κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἀριστάρχ., κατ' ἄλλους δὲ «εἰνὶ θύρῃσι»). 2) τὸ πρόθυρον, ὁ τόπος ὁ πρὸ τῆς θύρας, τῆς οἱασδήποτε εἰς ἑνικ., υ 355, χ 474, φ 299 κ. ἀ.

προ-ΐάλλω, ποιητ., μόνον κατὰ παρατ., προπέμπω, ἐκπέμπω, ἐξαποστέλλω, «τινὰ ἀπ' οὐρανόθεν» Θ 365, «ἐπὶ νῆας» Λ 3, «ἀγρόνδε» ο 370, «σίαλον» ξ 18. (Τὸ ι εἶνε βραχύ).

προ-ΐάπτω, ποι., μόνον μέλ. γ'. ἐν. προϊάψει, ἀορ. προΐαψε,=προϊάλλω, ἐπομ. ἀποστέλλω, καταπέμπω, οἷον «πολλοὺς Ἄϊδι» "Ἰλ. Α 3, Ζ 487, Λ 55, «Ἀϊδωνῆι» Ε 190. (Τὸ ι εἶνε βραχύ).

προ-ΐημι, γ'. ἑνικ. προΐησι, πληθ. -ιεῖσι, προστακτ. προΐει, ω 519, ὑποτ. γ'. ἑνικ. προΐῃ, Ὑ. Ἀφρ. 152, τοῦ παρατ. τὸ ἀ. ἑνικ. Ἰων. ᾗ Ἀττ. προΐειν, ι 88, κ 100, μ 9, τὸ δ'. προΐεις, ω 333, τὸ γ'. προΐει, Α 326, ω 522 (ἀνθ' ὧν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. προΐην, προΐης, προΐη, ἴδ. **μεθίημι** καὶ **ἀνίημι**), ἀόρ. ἀ προΐηκα ᾗ ἐν τμήσει, ἢ προέηκα, ἀορ. β'. γ'. πληθ. πρόεσαν, σ 291, προς. πρόες, -έτω, ἀπαρφ. προέμεν ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: προεῖναι, κ 155, κυρ. ῥέλλω ἐμπρός· ὅθεν ἀ.) ἐπὶ προσώπων, ἐκπέμπω, ἀποστέλλω τινά, Α 326, ι 88, μετ' ἀπαρφ. σημαίνοντος τὸν σκοπόν, «καλήμεναι» Κ 125, πρβλ. στίχ. 388, 563, καὶ ἐπὶ πραγμάτων προσωποποιουμένων, «ἐμοὶ πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἀῆναι» μοὶ ἔπεμψε πνοὴν Ζεφ. ἵνα πνέῃ, κ 25, «οὖρον» γ 183, «ἔς τινα, ἐπί τινα» πρός τινα, Μ 342, [ἀφίημι], ἀφίνω ἐλεύθερον, „παραιτῶ", Δ 398, «τὴν δὲ θεῷ πρόες» ἄφες αὐτὴν χαριζόμενος τῷ θεῷ, Α 127· β'.) ἐπὶ πραγμάτων, «νῆας» πέμπω, Η 468· ἐπὶ βλημάτων, ἐκτοξεύω, ἐξακοντίζω, „ῥίπτω" «ὀϊστούς, βέλος, ἔγχος» Η 297, Λ 270, Ρ 516, «ἐς πόντον βοὸς κέρας» μ 253· ἐπὶ ποταμοῦ, ἐκβάλλω, „χύνω", «ὕδωρ ἐς Πηνειόν» ἐκβάλλει, χύνει τὸ ὕδωρ του εἰς τὸν Πηνειόν, Β 752. Μεταφ. «ἀγγελίας, φήμην» β 92, υ 105, «οἶνος ἔπος προέηκεν» ἐξάγει, ἐκβάλλει, ἐκστομίζει, ξ 466, «κῦδός τινι» ἐπιπέμπω, „δίδω", Π 241· γ'.) „ἀφίνω, παραιτῶ" (ἐπὶ πραγμάτων, ὡς ἀνωτέρω ἐπὶ προσώπων), «πηδάλιον ἐκ χειρῶν» ε 316, «πόδα προέηκε φέρεσθαι» τ 468.

προΐκτης, αο, ὁ, ἐπικ. (προ-ἵσσομαι=προϊκνέομαι=ἔρχομαι ἐμπρός, ὅ ἐ. ζητεύω), ἐπαίτης, „ζητιάνος, ζήτουλας", "Ὀδ. ρ 449, «ἀνὴρ προΐκτης» ρ 352.

προῖξ, συνῃρ. **προῖξ**, ἡ, γεν. προικός, δωρεά, δῶρον, „χάρισμα", μόνον κατὰ γεν., οἷον «γεύομαι προικός» γεύομαι, ἀπολαμβάνω τὴν δωρεάν, ρ 413. Ἐν δὲ τῷ «χαρίζομαι προικός» ν 15 οἱ μὲν ἀρχαῖοι ἐκλαμβάνουσι τὴν γεν. ὡς ἐπίρρημα, καθὼς κεῖται συνήθως ἡ αἰτ., προῖκα, δωρεάν, „χάρισμα"· οἱ δὲ νεώτεροι ὡς γεν. τοῦ τιμήματος: ἀντὶ προικός, ἀντὶ δωρεᾶς (τὴν ὁποίαν δίδω) κάμνω χάριν, ὅ ἐ. μὲ τὴν ζημίαν μου κάμνω χάριν. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. εὑρίσκεται ἡ λ. εἰς σημ. ὅλως εἰδικήν, „προῖκα, προικιό", ὅπερ προφ. κατὰ διάλεκτον καὶ „προυκιό", ἐπὶ τῶν γαμηλίων δώρων, τῆς ἄλλως φερνῆς. Ἡ ἐτυμολ. ἀμφίβολος. Οὐδεμία τῶν προταθεισῶν ἐπαρκεῖ, οὐδ' ἡ παρὰ Κουρτίῳ).

προΐστημι, ἀορ. ἀ. μετοχ. προστήσας, μεταβ. προτάσσω, „σταίνω ἢ βάλλω ἐμπρός", «τινὰ μάχεσθαι» τάσσω τινὰ ὡς πρόμαχον, Δ 156 †.

Προῖτος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἄβαντος βασιλεὺς τῆς Τίρυνθος. Διωχθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀκρισίου κατέφυγε πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Λυκίας Ἰοβάτην. Οὗτος δὲ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν θυγατέρα του Ἄντειαν καὶ ἐπανήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸ βασίλειόν του, Ζ 157 ἑξ.

προ-καθίζω, προκάθημαι, προκαθέζομαι ‖. ἐπὶ τῶν χηνῶν ᾗ γεράνων, αἵτινες καθιπτάμενοι καὶ μέλλοντες νὰ καθίσωσι προχωροῦσιν ὀλίγον ἐμπρὸς καὶ ἔπειτα καθίζουσι, Β 463 †.

προ-καλέω, μόνον ἐν τῷ ἐπικ. μέσ. ἀορ. ἀ. προκαλεσάμην καὶ ἐν τῇ ἐπικ. συνεσταλμένῃ ὑποτακ. αὐτοῦ προκαλέσσεται Η 39, καὶ προστακτικὴ προκάλεσσαι· ἀ) προκαλῶ, ὅ ἐ. προσκαλῶ τινα εἰς ἀγῶνα ἢ μάχην, ἀπολελ. Ν 809, θ 142, «χάρμῃ» εἰς μάχην, Η 218, 285, ἢ «μαχέσασθαι» Γ 432, Η 39, 50. Ἐν γένει β'.) προσκαλῶ, καλῶ τινα πρὸς ἑαυτόν, «προκαλεύμενος ὕπνον» Ὑ. Ἑρμ. 241.

προ-καλίζομαι, ἕτερ. ἐπικ. τύπος τοῦ προηγουμ. μόνον ἐν τῷ γ'. ἐν. τοῦ παρατ. προκαλίζετο ἀναυξ. καὶ ἐν τῇ προστ. προκαλίζεο, σ 20, προκαλῶ, ὅ ἐ. προσκαλῶ τινα εἰς ἀγῶνα, μάχην, Ε 807, Η 150, μετ' ἀπαρφ. Γ 19, Δ 389, θ 228, «χερσί» εἰς πυγμήν, σ 20.

***προκάς**, άδος, ἡ, =πρόξ, Ὑ. Ἀφρ. 71.

***προ-κατέχω**, μόνον ἐν τῇ μέσῃ διαθ. κρατῶ τι ἐμπρός μου, «προκατέσχετο καλύπτρην» Ὑ. Δήμ. 197.

πρό-κειμαι, ἀποθ. κεῖμαι, εἶμαι τεθειμένος ἐμπρός, μόνον ἐν τῇ φρ. «προκείμενα ὀνείατα» τὰ προκείμενα, τὰ παρατεθειμένα ἐδέσματα, I 91, α 149 κ. ἀ.

πρό-καιτος [.⏑.], ον (κλύω), πρότερον ἤδη ἀκουστός, πάλαι θρυλούμενος, παλαιός, «ἔπεα» μόνον Υ 204 †.

Πρόκρις, ιδος, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἐρεχθέως, βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν, γυνὴ τοῦ Κεφάλου, λ 321. Ἀπιστήσασα πρὸς τὸν ἄνδρα της Κέφαλον κατέφυγεν εἰς τὴν Κρήτην πρὸς τὸν Μίνωα, παρ' οὗ λαβοῦσα πλούσια δῶρα ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἀττικὴν πρὸς τὸν Κέφαλον. Ἀλλ' οὗτος ἐφόνευσεν αὐτὴν ἐξ ἀδελφίας ἐν τῷ κυνηγίῳ, ἐκλαβὼν αὐτὴν ὡς θηρίον, πρβλ. Ὀβιδ. Μεταμ. 7, 672 ἑξ.

Πρόκροσσος, η, ον (πρό, κρόσσα), «προκρόσσας ἔρυσαν νῆας» Ξ 35, ἔνθα ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἑρμηνεύει: κλιμακηδόν (τεταγμένας), τουτέστιν εἰς πολλὰς σειράς, τὴν μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης, ὥστε ν' ἀποτελῶσιν εἶδός τι κλίμακος (καὶ τοῦτο διότι ἡ παραλία δὲν ἐχώρει πάσας τὰς ναῦς εἰς μίαν σειρὰν τεταγμένας)· κατ' ἄλλους δέ: ἐν εἴδει κροσσῶν (ἐπάλξεων) ἐξεχούσας, οὕτω δηλ. τεταγμένας, ὥστε αἱ ὑψηλαὶ πρῷναι των ἀπετέλουν εἶδος τείχους μετὰ προεχουσῶν ἐπάλξεων.

προ-κυλίνδω [.⏑..], **προ-κυλίω**, μόνον μέσ. προκυλίομαι, κυλίομαι ἐμπρός, ἐπὶ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης, Ξ 18 †.

προ-λέγω, ἐκλέγω, παθ. παρακειμ. μετοχὴ «προλελεγμένοι» οἱ ἐκλεκτοί, Ν 689 †.

προ-λείπω, ἀόρ. ἀπαρφ. προλιπεῖν, μετοχ. προλιπών, παρακ. προλέλοιπεν, κυρ. καταλείπω, ἀπολείπω, ἐγκαταλείπω, „ἀφίνω", «νεκρόν» Ρ 275, «κτήματα» γ 314, ο 11, «πηοὺς ἠ πατρίδα γαῖαν» ψ 120. Μεταφ. «μήτις σε προλέλοιπε» ἡ φρόνησις σὲ ἀφῆκε, δ 279.

προμαχίζω [.⏑..], ἐπικ. (πρόμαχος)· ἀ.) εἶμαι πρόμαχος, ἐν τοῖς πρώτοις μάχομαι, «Τρωσί» μεταξὺ τῶν Τρώων, ὑπὲρ τῶν Τρ., Ἰλ. Γ 16· β'.) ἐξέρχομαι τῆς τάξεως καὶ μάχομαι πρός τινα, «Ἀγιλῆι» Υ 376.

προ-μάχομαι [.⏑..], πρὸ τῶν ἄλλων, ἢ ὑπέρ τινος μάχομαι, προπολεμῶ, μετὰ γεν., Ἰλ. Α 217, Ρ 358.

πρόμαχος [.⏑.], ὁ, πρόμαχος, ὁ ἐν τοῖς πρώτοις, πρὸ τῶν ἄλλων μαχόμενος, πολλάκις πληθ. Δ 505 κ. ἀ., σ 379, ω 526 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.). (Ὁ Ἄρενς μὴ ἀρκούμενος εἰς τὴν παραδεδεγμένην ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ προμάχομαι, νομίζει ὅτι παράγεται ἐκ τοῦ πρόμος=πρῶτος, δῆθεν κατὰ τὸ νηπίαχος ἐκ τοῦ νήπιος).

Πρόμαχος [.⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἀλεγήνορος, ἀρχηγὸς τῶν Βοιωτῶν, Ξ 476, 482, 503.

προ-μίγνυμι [..-.], παθ. ἀορίστ. β'. ἀπαρφ. προμιγῆναι, μόνον ἐν τῇ μέσῃ διαθέσει, «παλλακίδι προμιγῆναι» νὰ ἔλθω πρότερον εἰς μίξιν, νὰ συγκοιμηθῶ μὲ τὴν παλλακίδα (ἴδ. **μίγνυμι**, 3, γ'.), I 452 †.

προμνηστῖνοι, αι, α, μόνον πληθ. ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου, εἷς ἕκαστος χωριστά, τοὐναντίον τοῦ «ἅμα πάντες» μόνον ἐν τῇ Ὀδ. λ 233, φ 230. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος. Κατὰ μὲν τοὺς παλαιοὺς γραμματικοὺς ἀπιθάνως ἐκ τοῦ μένω, κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον ἐκ τοῦ προμνῆστις, οἱονεί: προωρισμένοι, κατὰ προωρισμένην τάξιν· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ πρόμος κατ' ἀναλογίαν τοῦ: ἀγχιστῖνος. ‖ Ἀλλὰ τότε πρέπει νὰ διορθωθῇ ἡ παραδεδομένη γραφή, διότι ἐκ τοῦ πρόμος ἢ πρόμνος πρέπει νὰ γείνῃ πρόμνιστος, ὡς ἐκ τοῦ: πρῶτος τὸ πρώτιστος καὶ ἔπειτα προμνιστῖνος. Θὰ ἐσήμαινε δὲ τότε εἷς ἕκαστος πρῶτος).

προμολῶν, ἴδ. **προβλώσκω**.

πρόμος, ὁ, ποιητ. (πρό, primus), κυρ. πρῶτος, προηγούμενος, παρ' Ὁμήρ. πάντοτε ὁ πρόμαχος, Ο 293, λ 493 κ. ἀ., «πρ. ἀνήρ» Ε 533, «πρόμος τινί» πρόμαχος, ἐναντίον τινός, Η 75, «τοῖσιν Ἐρευθαλίων πρόμος ἵστατο» μεταξὺ αὐτῶν ὡς πρόμαχος ἵστατο ὁ Ἐρευθ., Η 136.

προ-νοέω, ἀόρ. ά. ἀναύξ. προνόησαν, ἀπαρφ. -ῆσαι. 1) προορῶ, προβλέπω, προαισθάνομαι, «δόλον» Σ 526. 2) προνοῶ, προεπινοῶ, «ἄμεινόν τι» ε 364.

Πρόνοος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 399.

πρόξ, οκός, ἡ, πιθανῶς δορκὰς ἢ ἔλαφος κατὰ τὰ σχόλια, ρ 295 †. ‖ Πιθανῶς ἡ ῥίζα εἶνε **περκ-**, **πρεκ-**, ἐξ ἧς περκάζω, περκνός, „πρέκνα", Πρόκνη, καὶ σημαίνει κυρίως πεποικιλμένη, στικτή).

προ-πάροιθεν, πρὸ συμφώνου δὲ καὶ **προπάροιθε**. 1) Ἐπίῤῥημα· ἀ.) τοπικόν, ἐμπρός, ἔμπροσθεν, „μπροστά—μπροστά, ὁλομπρός, ὁλόμπροστα", μετὰ ῥημάτων κινήσεως ἢ ἠρεμίας σημαντικῶν, «κιών» Ο 260, «ἰέναι» ρ 277, «ἔρχεσθαι» ρ 282, «ἕζετο» Υ Ἑρμ. 299, «παραφθάς» προφθάσας νὰ περάσῃ ἐμπρός, προπεράσας, Χ 197, «ἤριπε» Π 319 κ. ἀ. Ἔτι δὲ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν, ἐνώπιον, δ 225· β'.) χρονικόν, πρότερον, „πρωτίτερα", Κ 476, Λ 734, κατ' ἀντίθεσιν τοῦ «ὀπίσω» λ 483. 2) Πρόθεσις μετὰ γεν. εἰς τοπικὴν πάντοτε σημασίαν· ἀ.) πρό, ἐμπρός, ἔμπροσθεν, «πόλιος, πυλάων, θυράων» Β 811, Ζ 307, α 107, «ποδῶν» Ν 205 κ. ἄ. πλχ., «νεός» πρὸ τῆς πρώρας τῆς νηός, ι 482 (τοὐναντίον «μετόπισθε» ς. 539)· β'.) καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν ἐμπρός, Β 92.—Ἐνίοτε τίθεται ἡ γενικὴ πρὸ τῆς προθέσεως, Δ 348, Ξ 297 Ο 66 κ. ἀ.

πρό-πας [.-], **απα** [-.], **αν**, ποιητ., ὅλος, ὁλόκληρος, «πρόπ. ἦμαρ» δι' ὅλης τῆς ἡμέρας Α 601, ι 161 κ. ἀ., Υ. Ἑρμ. 206.

προ-πέμπω, ἀόρ. προΰπεμψα, προαποστέλλω τινά, ρ 54, ω 360. Συνήθως ἀποπέμπω, ἐξαποστέλλω, „στέλλω“ «ἐς Ἀτρείδην» ρ 117, «εἰς Ἄϊδαο» (ἔξυπ. δόμους) στέλλω εἰς τὸν Ἅδην Θ 367, ᾧ ἐν τμ. «πρό μ' ἔπεμψεν» Α 442.

προπέφανται, ἴδ. προφαίνω.

προ-πίπτω, ἀορ. μετοχ. προπεσών, πίπτω ἐμπρός, Βατρ. 255. 2) κλίνω ἐμπρός, προνεύω, „σκύπτω“ ἐν τῇ φρ. «προπεσόντες ἔρεσσον» κλίναντες ἐμπρὸς ἤρχισαν νὰ κωπηλατῶσι, „ἔπεσαν μὲ τὰ μοῦτρα εἰς τὰ κουπιά“, ὅ ἐ. μετὰ πολλῆς σπουδῆς ἐκωπηλάτουν, Ὀδ ι 490, μ 194.

προ-ποδίζω, κυρ. προτείνω τὸν πόδα, ἐπομ. βάδην καὶ κούφως προβαίνω μὲ ἀνοικτὰ καὶ ἐλαφρὰ βήματα προχωρῶ, Ἰλ. Ν 158, 806.

πρόπολος, ἡ (πρό, πολέω), θεράπαινα, Ὑ. Δήμ. 440.

προ-πρηνής, ές, ποιητ. προκλινής, ἐπὶ τὰ πρόσω νεύων, «σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα» Γ 218 (ἔνθα τὸ ἐπίθ. ἐπέχει τόπον ἐπιρ.=ἐμπρός)· ὡσαύτως καὶ χ 98 «περὶ γὰρ δίε μή τις ἔγχος ἀνελκόμενον ἢ ἐλάσειεν φασγάνῳ ἀΐξας ἠὲ προπρηνέα τύψαι» ἐφοβεῖτο μήπως τις αὐτὸν (τὸν Τηλέμ.), προσπαθοῦντα νὰ ἐξελκύσῃ τὸ ἔγχος, ἢ διατρυπήσῃ ἐφορμήσας (κατ' αὐτοῦ ἀπ' ἔμπροσθεν) μὲ τὸ φάσγανον, ἢ κάτω νενευκότα (ἐκ τῶν ὄπισθεν) τὸν κτυπήσῃ. (Οὕτως διώρθωσαν καὶ περίπου ἡρμήνευσαν τὸ χωρίον ὁ Δοιδερλ., Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. καὶ Ἀμεῖς ἀντὶ τῆς συνήθους γραφῆς: προπρηνέϊ (φασγάνῳ δηλ.) τύψας καὶ τῆς ἑρμηνείας: μὲ προκλινές, „καταβασμένον“ φάσγανον κτυπήσας, ὅπερ κακῶς ἐθεωρήθη ὡς ἀντίθεσις τοῦ «ἐλάσειεν» ἢ τοῦ «ἀΐξας»), «Ἕκτορα προπρηνέα ἐκτανύσας» ἐξαπλώσας ἐπίσομα, Ω 18.

προ-προ-κυλίνδομαι [..⏑...], ἐπικ. διὰ τῆς διπλῆς προθέσεως ἐπιτεταμένον: κυλίνδομαι, ἀδιακόπως κυλίομαι, ἢ εἰς τοὺς πόδας κυλίομαι, γίνομαι ὑποπόδιον τῶν ποδῶν «τινος» Χ 221. Μεταφ. ἀδιακόπως περιπλανῶμαι, „κυλίομαι ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ“, ρ 525.

προ-ρέω, ποιητ. ἀντὶ τοῦ προῤῥέω. 1) ῥέων προχωρῶ, ῥέω, εἰσρέω, ἐκβάλλω, „χύνομαι“, Φ 260 κ. ἀ., ε 444, «ἅλαδε» Ε 598, Μ 19, «εἰς ἅλαδε» κ 351, ἐκρέω ἀναβλύζω, Χ 151. 2) μεταβ. κάμνω νὰ ῥεύσῃ, χύνω, «ὕδωρ» Ὑ. Ἀπ. 380 (ἔνθα ὁ Οὐόλφιος ἔγραψε κατὰ τὸν Εὐστάθ. «προχέειν»).

πρόῤῥιζος, ον (πρό, ῥίζα), πρόῤῥιζος, „σύῤῥιζος“, ριζηδόν, ἐκ θεμελίων, Ἰλ. Λ 157, Ξ 415.

πρός, Δωρ. ᾧ ἐπικ. προτί ᾧ ποτί. Ι.) Πρόθεσις, συντασσομένη μετὰ γεν., δοτ. καὶ αἰτ., σημαίνει κατὰ τὴν παραγωγὴν αὐτῆς ἐκ τῆς πρό, Σανσκρ. pra (ὅθεν τὸ προτί, Σανσκρ. prati= Λατ. versus, contra πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁ ἀρχαιότερος τύπος) τὴν ἐπὶ τὰ πρόσω διεύθυνσιν ἢ κίνησιν μέχρι τινὸς ὡρισμένου τέρματος, καὶ διὰ τοῦτο ἡ μετ' αἰτ. σύνταξις πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ πρώτη καὶ θεμελιώδης, ἥτις καὶ ἐν τῇ παλαιοτέρᾳ γλώσσῃ εἶνε ἡ συνηθεστάτη. Ὕστερον δὲ συνταχθεῖσα μετὰ γενικ. ᾧ δοτικῆς ἔλαβε σημασίαν σύμμετρον πρὸς τὴν κυρίαν ἔννοιαν τούτων τῶν πτώσεων.—(Οἱ τύποι προτὶ καὶ ποτὶ εὑρίσκονται συνήθως μετ' αἰτ. συντεταγμένοι, σπανιώτερον δὲ μετὰ δοτικ. καὶ ἑκάτερος αὐτῶν ἅπαξ μόνον μετὰ γεν., Λ 831, Χ 198. Περὶ δὲ τῆς χρήσεως τῶν τριῶν ἐν γένει τύπων παρετήρησεν ὁ Βέκκερος ὅτι τὸ μὲν πρὸς εὑρίσκεται 200άκις; κείμενον καὶ ἰδίως 14άκις πρὸ διγαμματουμένων λέξεων· τὸ δὲ προτὶ 60άκις καὶ ἰδίως 57άκις πρὸ διγαμματ. λέξεων, (οἷον 33άκις πρὸ τῆς λ. ἄστυ, 17άκις πρὸ τῆς λ. Ἴλιον, τρὶς πρὸ τῆς λ. δν ᾧ δὶς πρὸ τῆς λ. οἶκον ᾧ οἴ) ἐξαιρουμένων τῶν ἑξῆς δύω: προτιειλεῖν καὶ προτιειπεῖν. Ἐν δὲ ταῖς λέξεσι: προτιάπτειν, προτιβάλλειν, προτιμυθήσασθαι ᾧ ἀπροτίμαστος δύναται παντοῦ ὅπου αὗται εὑρίσκονται (πλὴν ἐν τῷ Ω 110) νὰ τεθῇ ὁ τύπος πρός· τὸ δὲ ποτί, ὅπερ εὑρίσκεται 8θάκις ἐν συντάξει ᾧ 9άκις ἐν συνθέσει, διαφέρει τοῦ προτί, καθ' ὅτι τοῦτο μὲν τὸ προτὶ πλέον ἢ 20άκις καθιστᾷ τὴν πρὸ αὐτοῦ βραχεῖαν συλλαβὴν θέσει μακρὰν καὶ παντοῦ ἀποτελεῖ πυῤῥίχιον [⏑⏑], πλὴν ἐν τῷ ω 347, ὅπου εὐκόλως δύναται νὰ διορθωθῇ εἰς τὸ: ποτί· τὸ δὲ ποτὶ ἐν 22 χωρίοις ἔχει τὴν λήγουσαν θέσει μακρὰν καὶ ἑπομένως ἀποτελεῖ ἴαμβον [⏑-]· Τὸ ι τοῦ προτὶ καὶ ποτὶ παρ' Ὁμ. μὲν οὐδέποτε, παρὰ δὲ τοῖς Ἀλεξανδρινοῖς εὑρίσκεται ἐκθλιβόμενον).

Α΄.) Μετὰ γεν. 1) τοπικῶς· ἀ.) κυρ. εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀπὸ τόπου κινήσεως, ἀπό (τινος ἢ „τινα“), ἀπὸ μέρους τινός, παρά τινος, «ἵκετο—ἠὲ πρὸς ἠοίων ἢ ἑσπερίων ἀνθρώπων» ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν ἢ δυτικῶν ἀνθρώπων, ὅ ἐ. ἀπ' ἀνατολῶν ἢ δυσμῶν, θ 29· β΄.) εἰς ἔνδειξιν τῆς πρός τινα τόπον διευθύνσεως (τὴν ὁποίαν αἱ μὲν νεώτεραι γλῶσσαι θεωροῦσιν ἀπὸ τοῦ τόπου, ὅθεν ἄρχεται ἡ διεύθυνσις, διὸ λέγουσι πρός τι, οἱ δὲ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἀπὸ τοῦ τόπου ὅπου λήγει ἡ διεύθυνσις, ὅθεν λέγουσι «πρός τινος» ὅ ἐ. ἀπό τινος. ‖. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ καθομιλουμένη „ἀπὸ τὸ μέρος τινός“), «πρὸς ἁλός, πρὸς Θύμβρης» πρὸς τὴν θάλασσαν, πρὸς τὴν Θύμβρην, „ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, τῆς Θ.“, Κ 428, 430, «πρὸς νηῶν» πρὸς τὰς ναῦς, Ο 670, «πρὸς Βορέαο» πρὸς Βορρᾶν, ν 110, «νῆσοι πρὸς Ἠλιδος» φ 347, «προτὶ πτόλιος πέτετ' αἰεί» ἐπέτα πρὸς τὴν πόλιν, πλησιάζων πάντοτε πρὸς τὴν πόλιν, Χ 198. 2) Μεταφ. ἐκφράζει· ἀ.) τὴν ἀρχήν, ἀφορμήν, αἰτίαν τινός, ὅθεν τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, δυνάμει ἢ ἐνερ-

γείᾳ τοῦ ὁποίου γίνεταί τι, παρὰ ἢ ἀπό τινος, ἀπό μέρους τινός, ὑπό τινος, οἷον «ἀκούω τι πρός τινος» παρά τινος, „ἀπὸ τὸ στόμα τινός", Z 525, «ἔχω τιμὴν πρὸς Ζηνός» παρὰ τοῦ Διός δεδομένην, λ 302, «οἵ τε θέμιςας πρὸς Διός εἰρύαται» οἵ τινες φυλάττουσι τὰς θ. παρὰ τοῦ Διὸς λαβόντες, A 239, «πρὸς ἄλλης ὑφαίνειν» ὑπὸ ἄλλης προσταττομένη (‖. ἢ παρ' ἄλλης λαβοῦσα τὸ ἔργον) νὰ ὑφαίνῃς, Z 456, «τιμὴν ἄρνυσθαι πρὸς Τρώων» παρὰ (ἀπὸ μέρους) τῶν Τρώων, A 160· ὡσαύτως «πρὸς Τρώων κλέος εἶναι» X 514, «κῦδος πρὸς Δαναῶν» Π 83, «πρὸς Διός εἰσι ξεῖνοι» παρὰ τοῦ Δ. εἶνε οἱ ξένοι, „ἀπὸ τὸν Δ. εἶνε ἢ ἔρχονται οἱ ξένοι", ὅθεν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Δ. εἶνε, ζ 207, ξ 57. Ἐπὶ παθητικῶν ῥημάτων ἐκφράζει τὸ ποιητικὸν αἴτιον, «διδάσκομαι πρός τινος» ὑπό τινος, Λ 831, πρβλ. Z 57· β΄.) ἐπὶ ὅρκων καὶ ἐξορκισμῶν κατὰ μεταφορὰν ἐκ τῆς τοπικῆς σημασίας, «πρὸς θεῶν μάρτυροι ἔστων» ἔστωσαν μάρτυρες ἐνώπιον τῶν θεῶν, A 339, T 188· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων: δέομαι, ἱκετεύω κ.τ.τ., ἐν ὀνόματι, „δι' ὄνομα" τινός ἢ „δι' ἀγάπην" τινός, λ 67, ν 324.

Β΄.) Μετὰ δοτ. μόνον τοπικῶς. 1) εἰς ἔνδειξιν τῆς παρά τινι ἀντικειμένῳ διατριβῆς, παρά τινι, ἐπί τινος, «ποτὶ γούνασι παππάζειν» ἐπὶ τῶν γονάτων ἢ πλησίον τῶν γον. E 408, «πρὸς περόνῃ καταμύξατο χεῖρα» εἰς τὴν περόνην, ἐνδιατρίβουσα κατὰ τὴν θωπείαν περὶ τὴν περόνην, E 425, «πρὸς γαίῃ» κατὰ γῆς (κείμενον) λ 423, «νῆας ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔαξαν» εἰς τοὺς βράχους συνέτριψαν, γ 298 «ἄνεμος ποτὶ δρυσὶν ἠπύει» Ξ 398, «πρὸς ἀλλήλῃσιν ἔχονται» συνέχονται, συγκρατοῦνται πρὸς ἀλλήλας (ἢ μία πλησίον τῆς ἄλλης;) ε 329. Ὡσαύτως καὶ μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων, ὅταν πρόκηται νὰ συνεκφρασθῇ καὶ ἡ μετὰ τὴν κίνησιν ἐπερχομένη ἠρεμία, «τέκνα βαλλόμενα ποτὶ γαίῃ» κατὰ γῆς X 64· «βάλλειν τινὰ ποτὶ πέτρῃ» ῥίπτω καὶ κολλῶ τινα εἰς τὴν πέτραν, ε 415 κ. ἀ. «προτὶ οἷ λαβεῖν, ἔλκειν» Υ 418, Φ 507 κ. ἀ. 2) εἰς ἔνδειξιν τῆς προσθήκης, «πρὸς τοῖσι» πρὸς τούτοις, ἐκτὸς τούτων, κ 68.

Γ΄.) Μετ' αἰτ. 1) τοπικῶς ἀ.) εἰς ἔνδειξιν τῆς πρός τι κινήσεως, πρός, εἰς, μετὰ τῶν κινήσεως σημ. ῥημάτων «ἰέναι, ἔρχεσθαι, βαίνειν, χωρεῖν, ἀπονέεσθαι, ἀποβαίνειν, ἀπονοστεῖν, αἴρεσθαι, ἱκέσθαι, ἀΐσσειν, φεύγειν» κτλ. Ὅμ. πλχ. ὡσαύτως «στείχειν πρὸς οὐρανόν» ἀναβαίνειν εἰς τὸν οὐρανόν, λ 17. Ἔτι δὲ μετὰ τῶν μεταβατικ. ῥημάτων, οἷον τὸ «φέρειν, ἄγειν προτὶ Ἴλιον, προτὶ ἄστυ, προτὶ οἶκον» Ὅμ. πλχ. καὶ τὸ «ἐλαύνειν, ὠθεῖν, ῥίπτειν, ἀράσσειν τι πρός τι» Ὅμ. πλχ. καὶ «οὐτάζω πρός τι» Ἰδ. λ. ΟΥΤΑΖΩ· β΄.) εἰς ἔνδειξιν τῆς διευθύνσεως πρός τι ἢ πρός τινα, οἷον «ἰδεῖν, παπταίνειν πρός τι ἢ τινά» μ 233, «στῆναι ποτὶ πνοιήν» Λ 622, ἐπὶ τοποθεσίας, «ἰέναι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε» M 239, «κεῖσθαι πρὸς ζόφον» ι 26, «ναίειν πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε» ν 240· ὡσαύτως «κλαίειν πρὸς οὐρανόν» Θ 364. Συχνὰ μετὰ τῶν ῥημάτων «λέγειν, ἀγορεύειν»· ὅθεν «ὀμνύναι πρός τινα» ἐνώπιόν τινος, κάμνω ὅρκον εἴς τινα, ξ 331· καὶ ἐν γένει εἰς ἔνδειξιν οἱασδήποτε σχέσεως «πρὸς Τυδείδην τεύχε' ἄμειβεν» Z 235· γ΄.) ἐνίοτε συζευγνύεται καὶ ἡ ἔννοια τῆς ἐναντιότητος, ἐναντίον τινός, κατά τινος «ἴσσειν πρὸς ῥόον» Φ 303, καὶ ἐχθρικῆς διαθέσεως «μάχεσθαι πρὸς Τρῶας» P 471. Μεταφορικῶς «πρὸς δαίμονα» ἐναντιούμενος δαίμονι, ἐναντίον τῆς θελήσεως τοῦ δαίμονος, P 98, 104. 2) χρονικῶς, πρός, „κατά" «ποτὶ ἕσπερα» πρὸς ἑσπέραν, „κατὰ τὸ βράδυ", ρ 191.

Σημ. Ἐπιτασσομένη τῆς συντακτικῆς πτώσεως εὑρίσκεται ἡ πρόθεσις αὕτη σπανίως καὶ τότε κεῖται μεταξὺ οὐσιαστικοῦ καὶ τοῦ ἑπομένου ἐπιθέτου, οἷον «ἄστυ πότι σφέτερον» P 419.

II.) Ἐπίρ. ἀπολύτως τιθέμενον σημαίνει προσθήκην, «πρὸς δέ, ποτὶ δέ» προσέτι δέ, ἔτι δέ, ἐκτὸς δὲ τούτων, K 108, ε 255 κ. ἀ. Πρβλ. δὲ καὶ λ. ΠΡΟΣΒΑΛΛΩ 1).

III.) Ἐν συνθέσει σημαίνει τὴν κίνησιν καὶ διεύθυνσιν, ἔτι δὲ τὴν παρά τινι (πλησίον τινός) διατριβὴν καὶ προσθήκην.

ΠΡΟΣ-ΑΓΩ [.⏑.], ἐκ τοῦ ἐνεστ. μόνον εὐκτικὴ προσάγοιεν, ἀόρ. β΄. προσήγαγε, ἐπάγω, ἐπιφέρω, προσφέρω, «πῆμά τινι» ρ 446†, «δῶρά τινι» Γ. Ἀπ. 272.

ΠΡΟΣ-ΑΪΣΣΩ [.–..], μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἀορ. προσαΐξας, φέρομαι πρός τι, ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω, ἐπιτίθεμαι, *Ὀδ. χ 337, 342, 365.

ΠΡΟΣ-ΑΛΕΙΦΩ [.⏑..], μόνον ἐν τῇ προς. προσάλειφε, ἐπαλείφω, «φάρμακόν τινι» ἀλείφω εἴς τινα φάρμακον, ἢ ἀλείφω τινὰ μὲ φάρμακον, κ 392†.

ΠΡΟΣ-ΑΜΎΝΩ [.⏑–.], ἀορ. ἀπαρφ. προσαμῦναι· ἀ.) ἐπαμύνω, ὅ ἐ. ἐπὶ πλέον ἀποκρούω, «ἔπειτα δέ τ' οὐ προσαμύνει» (ἐξυπ. αὐτόν) δὲν τολμᾷ ἐπὶ πλέον νὰ τὸν ἀποκρούσῃ, *Ἰλ. E 139· β΄.) μετὰ δοτ., προσβοηθῶ, προσέρχομαί τινι ὡς βοηθός, B 238, Π 509.

***ΠΡΟΣ-ΑΝΑΓΚΑΖΩ** [.⏑...], μόνον ἐν τῷ γ΄. ἐνικ. τοῦ ἀορ. ἐπικ. προσηνάγκασσε, προσέτι ἀναγκάζω, μετ' ἀπαρφ., Γ. Δήμ. 413.

ΠΡΟΣ-ΆΠΤΩ, Δωρ. καὶ ἐπικ. **ΠΟΤΙΆΠΤΩ**, κυρ· προσδέω, προσκολλῶ· μεταφορ. προσάπτω, παρέχω, προξενῶ, «κῦδός τινι» Ω 110†.

ΠΡΟΣ-ΑΡΗΡΩΣ [.⏑..], ΥΙΑ, ΟΣ, μετοχ. ἐπικ. τοῦ ἀμεταβ. παραχ. τοῦ ῥήματος προσ-αραρίσκω, προσηρμοσμένος, προσκεκολλημένος· «ἐπίσσωτρα προσαρηρότα» E 725†.

ΠΡΟΣ-ΑΥΔΆΩ, ποι., προς. -άτω, παρατ. προσηύδων, γ΄. ἐνικ. προσηύδα, γ΄. δυϊκ. ἐπικ. προσαυδήτην, Λ 396, X 90, προσφωνῶ, προσα-

γορεύω, λέγω ἢ ἀποτείνομαι πρός τινα, πολλάκις ἀπολύτ., Δ 24 κ. ἄ. πλχ., ἢ μετ' αἰτ. προσώπου· ἀ.) «τινὰ ἐπέεσσιν» Λ 136, ο 440 κ. ἀ., «ἐπ. μειλιχίοισι», ἴδ. ΜΕΙΛΙΧΙΟΣ· β΄.) «κερτομίοισι» Α 539· συνηθέστατα μετὰ δύω αἰτ., «τινὰ ἔπεα» ἀποτείνω πρός τινα λόγους, Α 201, λ 209 κ. ἀ.

ΠΡΟΣ-ΒΑΊΝΩ, ἀόρ. β΄. προσέβης, -βη, γ΄. πληθ. προσέβαν (ἀντὶ τοῦ: προσέβησαν), μετοχ. προσβάς, μέσ. ἀορ. γ΄. ἐνικ. ἐπικ. προσεβήσετο, Β 48, Ξ 292, φ 5, 43, Ὑ. Ἑρμ. 99 (ἀλλαχοῦ δὲ -σατο, ἴδ. ΒΑΊΝΩ), προσέρχομαι, μεταβαίνω, ὑπάγω πρὸς ἢ εἴς τι, οἷον «πρὸς δειράδα» Ὑ. Ἀπ. 281, συνήθως μετὰ μόνης αἰτ. «Γάργαρον» Ξ 292, «Ὄλυμπον» ἀνέβη (ἡ Ἠώς) εἰς τὸν Ὄλυμπον, Β 48 (‖. ἔνθα τὸ ῥῆμα πρέπει νὰ ἐκληφθῇ εἰς τὴν κυρίαν αὐτοῦ σημασίαν, διότι ἡ Ἠὼς εἶνε πρόσωπον), «λόφον» Ὑ. Ἑρμ. 520, «κνημοὺς προσέβαν» ἔφθασαν εἰς τοὺς κ., Ψ 117, «οὐδόν» πατῶ τὸ κατώφλιον, φ 43· ὡσαύτως «λὰξ προσβάς» Ε 620, «ἀταρπὸν προσέβη» ἠκολούθησεν ἤ, ὡς ἐκ τῆς τοποθεσίας ἐνταῦθα, ἀνέβη, ξ 1· ὡσαύτως καὶ «κλίμακα» φ 5, καὶ «ὄρος» τ 431. (Ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις ἡ μὲν αἰτιατικὴ σημαίνει τὸ τέρμα τῆς κινήσεως, ὡς ἐν τῷ «βήσετο δίφρον» Γ 262, ἡ δὲ Πρὸς τὴν πρὸς αὐτὸ διεύθυνσιν).

ΠΡΟΣ-ΒΆΛΛΩ, ἐπικ. καὶ Δωρ. ΠΡΟΤΙΒ., ἀόρ. β΄. προσέβαλον, μέσ. ἐνεστ. β΄. ἐνικ. προτιβάλλεαι κατὰ τὸν ἀρχαιότερον καὶ ἐπικ. τύπον ἀντὶ τοῦ -βάλλῃ. 1) Ἐνεργ.· ἀ.) κυρ. ῥίπτω τι κάτω, ἐν τμ., «ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ» ἔρριψε κάτω εἰς τὴν γῆν, ὅ ἐ. κατὰ γῆς τὸ σκῆπτρον, Α 245, δ 80 (ἔνθα τὸ «ποτὶ» δύναται μὲν καὶ ὡς ἐπίρρημα νὰ ἐκληφθῇ, οὐδέποτε δὲ ὡς πρόθεσις τῆς δοτ. «γαίῃ» συντακτική)· β΄.) ῥίπτω τι κατά τινος, κτυπῶ, προσβάλλω, τι ἢ τινά, «Ἥλιος προσέβαλλεν ἀρούρας» ὁ ἥλιος „ἐκτύπα", τουτέστιν ἐφώτιζε τοὺς ἀγρούς, Η 421, τ 433. 2) Μέσ. μεταφ., προσβάλλω, ἐπιπλήττω, „κτυπῶ, ἀποκρούω", «ταύτην δ' οὔτ' ἔπεϊ ποτιβάλλεαι οὔτε τι ἔργῳ» ταύτην δὲ (τὴν ἀγαπητήν σου κόρην) οὔτε διὰ λόγου οὔτε δι' ἔργου προσβάλλεις, κολάζεις, Ε 879. (‖. Οὕτως, νομίζω, πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ ἐνταῦθα τὸ μέσον ὡς συμπαθείας σημαντικόν, καὶ οὐχί: ῥίπτεσαι ἢ ἐπιτίθεσαι κατ' αὐτῆς, διότι τότε ἄτοπος εἶνε ἡ αἰτ. «ταύτην»).

ΠΡΟΣ-ΔΈΡΚΟΜΑΙ, ἀποθ., Δωρ. ᾰ ἐπικ. ΠΟΤΙΔ., μόνον κατ' ἐνες. ᾰ παρατ., προσβλέπω, „κυττάζω εἰς τὰ ὄμμάτια", τινά, υ 385, «ποτιδ.» Π 10, ρ 518. Ἡ λ. ποιητική.

ΠΡΟΣ-ΔΈΧΟΜΑΙ, ἀποθ., Δωρ. ᾰ ἐπικ. ΠΟΤΙΔ., μόνον ἐν τῇ μετοχῇ τοῦ ἐπικ. συγκεκομμένου ἀορ. ποτιδέγμενος, ον, ω, οι, αι· κυρ. παραδέχομαι, ὑποδέχομαι, ἐπομ. προδοκῶ, προσμένω, [καὶ Ἀττ. προσδέχομαι], τινὰ ἢ τί, Κ 123, Τ 234, β 186, 403 κ. ἀ. Τίθεται ᾰ ἀπολ., προσμένω, καραδοκῶ, Β 137, β 205, ἢ μετὰ τῆς πλαγίας ἐρωτήσεως, «ὁπότε» ἢ «εἰ» Η 415, ψ 91.

ΠΡΟΣΔΌΡΠΙΟΣ, ΟΝ, Δωρ. καὶ ἐπικ. ΠΟΤΙΔ. (πρός, δόρπον), εἰς τὸ δεῖπνον ἀνήκων ἢ χρησιμεύων, «ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη» ἵνα τῷ χρησιμεύῃ εἰς τὸ δεῖπνον, Ὀδ. ι 234, 249.

ΠΡΟΣ-ΕΙΛΈΩ, Δωρ. καὶ ἐπικ. ΠΟΤΙΕΙΛΈΩ (ποτιFειλ.), στενοχωρῶν τρέπω πρός, ἀναγκάζω τινὰ νὰ τραπῇ πρός, «αἰεί μιν ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατόφι προτιελεῖν» πάντοτε νὰ τὸν στενοχωρῇς νὰ ἀπομακρύνεται τοῦ στρατοπέδου καὶ νὰ τρέπεται πρὸς τὰς ναῦς, Κ 347 †.

ΠΡΌΣΕΙΜΙ (πρός, εἶμι), μόνον ἐν τῇ μετοχῇ τοῦ ἐνεστ. προσιών, προσέρχομαι, πλησιάζω, Ε 515, Η 308, π 5.

ΠΡΟΣ-ΕΊΠΟΝ, πάντοτε κατὰ τὸν ἐπικ. τύπον προσέειπον (προσέFειπον), γ΄. ἐνικ. τῆς εὐκτικ. Δωρ. ᾰ ἐπ. ΠΡΟΤΙΕΊΠΟΙ (προτιFείποι), Χ 329, προσεῖπον, προσηγόρευσα, προσεφώνησα, ὡμίλησα πρός τινα, «τινὰ ἐπέεσσιν» Α 224, δ 375 κ. ἀ., μετὰ δύω αἰτ., «μῦθον τινά» Η 46, Θ 280, δ 803, ζ 21, ξ 192 (ἐν τμ.).

ΠΡΟΣ-ΕΡΕΎΓΟΜΑΙ, μέσ., κυρ. ἐρεύγομαι, „ξερνῶ" πρός τι, μεταφορ. ἐπὶ τῶν θαλασσίων κυμάτων, ἐξερεύγομαι, ἐκβράσσομαι πρός τι, προσαράσσομαι, φέρομαι πρός τι, μετ' αἰτ., «τά τε προσερεύγεται αὐτήν» Ο 621 †.

ΠΡΌΣΘΕΝ, ποιητ. καὶ ΠΡΌΣΘΕ, πρὸ φωνήεντος δὲ καὶ «πρόσθ'»· ἔτι δὲ καὶ «τὸ πρόσθε» (ἐπὶ χρον. σημασ.). Α΄.) Ἐπίρ. 1) τοπικόν, „ἔμπρός" ἔμπροσθεν, „ἔμπροσά", τοὐναντίον «ὄπισθεν» Ζ 181, «οἱ πρόσθεν» οἱ ἐμπροσθινοί, οἱ λεγόμενοι ἐν τῇ στρατιωτικῇ τάξει: προστάται, Ν 719, «ὁπλαὶ αἱ πρόσθεν» Ὑ. Ἑρμ. 77, «πρόσθεν ἔχω» κρατῶ ἐμπρός, τινί, Δ 113, Ε 300, 315 (ἔνθα ἡ δοτ. ἀνήκει εἰς τὸ ῥῆμα· ὡσαύτως καὶ ε 452 κ. ἀ.), πρόσω, „ἐμπρός" πρὸς τὰ ἐμπρός, «προσθ. ἡγεμονεύειν» προηγοῦμαι, Ω 98 κ. ἀ.· ὡσαύτως «πρ. βαδίζειν» Ὑ. Ἑρμ. 320, «πρόσθ' ἰέναι τινί» προηγοῦμαι εἴς τινα, χάριν τινός, Υ 95 (ἔνθα ὡσαύτως ἡ δοτ. ἀνήκει εἰς τὸ ῥῆμα), «ἵππους πρόσθε βάλλειν» ἐλαύνω τοὺς ἵππους ἐμπρός, „κτυπῶ τὰ ἄλογα ἐμπρός", Ψ 572· ἀμετάβατος δὲ εἶνε ἡ φρ. «πρόσθε βαλόντες» προτερήσαντες, „προπεράσαντες", Ψ 639. 2) χρονικόν, πρότερον, „πρωτίτερα, πρίν, προτοῦ", Γ 317, Ε 851, Ψ 570, ι 370, «οἱ πρόσθεν» οἱ πρόγονοι, οἱ παλαιότεροι ἄνδρες, Ι 524. Β΄.) Πρόθ. μετὰ γενικ. 1) τοπικῶς, ἀ.) πρό, „ἔμπρός" τινός, «πρ. πυλάων, θυράων, πόλιος, ἵππων κ. ἄ.» Ὅμ. πλχ., «πρόσθ. ποδῶν» πρὸ ποδῶν, „ἔμπροστὰ εἰς τὰ πόδια", χ 4, «τεύχε' ἔθηκε πρόσθεν Ἀχιλλῆος» πρὸ τοῦ Ἀχιλ., „ἐμπροστὰ εἰς τὸν Ἀχ.", Τ 13, «πρόσθε τινὸς φεύγω» πρό τινος φ., Ε 96 κ. ἀ., «σάκος πρόσθε

στέρνοιο φέρων» Η 224, «ἵστασθαι πρόσθε τινός» ἵσταμαι πρό τινος, εἰς ὑπεράσπισιν αὐτοῦ, προφυλάττω, Δ 54, πρβλ. καὶ ς. 129. Ὅθεν β΄.) ὡς ἡ Πρό, Ὑπέρ, «πρόσθ. τινὸς πολεμίζω» ὑπέρ τινος, Π 834, πρβλ. Φ 587. 2) χρονικῶς, πρότερον, „πρωτίτερα", πρίν τινος, Β 359, Ν 66, Ω 698.—Πολλάκις τίθεται κατόπιν τῆς γενικῆς, Δ 54, Μ 145, Υ 163 κ. ἀ.

ΠΡΟΣ-ΚΕΙΜΑΙ, εἶμαι προσεθειμένος, προσκεκολλημένος, «οὔατα οὔπω προσέκειτο» τὰ ὦτα (τοῦ τρίποδος) δὲν ἦσαν ἀκόμη προστεθειμένα, Σ 379 †.

ΠΡΟΣΚΗΔΗΣ, ΕΣ, ἐπ. (πρός, κήδομαι), ὁ περὶ οὗ πολὺ φροντίζει τις (‖ πρβλ. περὶ τῆς συνθέσεως καὶ τῆς σημασίας τῆς προθέσεως τὴν λ. **ΠΡΟΣΦΙΛΗΣ**), περισπούδαστος, φ 35 †.

ΠΡΟΣ-ΚΛΙΝΩ [.–.], Δωρ. ᾱ ἐπικ. ποτικλ. παθ. παρακ. ποτικέκλιται, κλίνω, „πλαγιάζω, συλώνω", στηρίζω, „ἀκκουμβῶ" (Λατ.), τί τινι, «βέλος κορώνῃ» ἀκκούμβησεν, ἐστήριξε τὸ βέλος πλησίον τῆς κορώνης, φ 138, «θρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ» ὁ θρόνος εἶνε κεκλιμένος, στυλωμένος πλησίον αὐτῆς (τῆς κίονος), Ὀδ. ζ 308 (κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Bekk. καὶ Νίτση ἀντὶ τοῦ πρὸ αὐτῶν «αὐγῇ»).

ΠΡΟΣ-ΛΕΓΟΜΑΙ, ἐπικ., μέσ., γ΄. ἐνικ. τοῦ συγκεκομμένου ἀορ. προσέλεκτο, κατακλίνομαι, „πλαγιάζω" πλησίον τινός, μ 34 †.

ΠΡΟΣ-ΜΥΘΕΟΜΑΙ [.–...], ἐπικ., ἀποθ., Δωρ. **ΠΡΟΤΙΜ.**, ἀπαρφ. τοῦ ἀορίστ. προτιμυθήσασθαι, προσαγορεύω, προσφωνῶ τινα, ὁμιλῶ πρός τινα, λ 143 †.

ΠΡΟΣ-ΝΙΣΣΟΜΑΙ, ἐπ., Δωρ. ποτιν., προσέρχομαι, εἰσέρχομαι, εἰσάγομαι, «ἐς Ὀρχομενόν» Ι 381 †.

ΠΡΟΣ-ΟΣΣΟΜΑΙ, ἴδ. **ΠΡΟΤΙΟΣΣΟΜΑΙ**.

ΠΡΟΣ-ΠΕΛΑΖΩ, προσπελάζω, πλησιάζω, „φέρω κοντά", μόνον ἐν τῇ μετοχῇ τοῦ ἀορ. «νῆα ἄκρῃ προσπελάσας» ι 285 †.

ΠΡΟΣ-ΠΙΛΝΑΜΑΙ [..⏑.], ἐπικ., μέσ., μόνον κατὰ παρατατ., προσεγγίζω, προσπελάζω, „πλησιάζω, κοντεύω", «νήσῳ» ν 95 †.

ΠΡΟΣ-ΠΛΑΖΩ, προσπλήττω, „κτυπῶ εἰς", «λίμνη προσέπλαζε γενείῳ» προσέπληττε, προσέβρεχε τὸ γένειον, „ἐκτύπα εἰς τὸ γένειον", λ 583· ὡσαύτως «κῦμα προσπλάζον» Μ 285. (Ἄλλοι δὲ θεωροῦσι τὴν λ. ὡς συγκεκομμ. τύπον τοῦ **ΠΕΛΑΖΩ**, ὅπ. ἴδε, ἴδε καὶ **ΠΛΑΖΩ**).

ΠΡΟΣ-ΠΤΗΣΣΩ, κλίνω, κύπτω πρός τι, Δωρ. καὶ ἐπ. μετοχ. τοῦ παρακ. ποτιπεπτηώς, υῖα, ός, «δύο προβλῆτες ἀκταὶ ἀπορρῶγες λιμένος ποτιπεπτηυῖαι» δύο ἀπότομοι ἀκταὶ προεξέχουσαι τοῦ λιμένος καὶ (πρὸς ἀλλήλας) προκλινεῖς, ν 98 †. (Ἴδ. **ΠΤΗΣΣΩ**).

ΠΡΟΣ-ΠΤΥΣΣΟΜΑΙ, μέσ., Δωρ. καὶ ἐπικ. **ΠΟΤΙΠΤ.** 6 77, εὐκτ. ποτιπτυσσοίμεθα, μέλ. προσπτύξεται, ἀορ. γ΄. ἐνικ. ἀναύξ. προσπτύξατο, καὶ ὑποτ. αὐτοῦ ἐπικ. συνεσταλμ. προσπτύξομαι, θ 478, ρ 509. κορ. σημαίνει: προσκολλῶμαι. Μεταφορ. δὲ ἀ.) περιπτύσσομαι, ἐναγκαλίζομαι, ἀσπάζομαι, τινά, λ 451· β΄.) ἐν γένει περιποιοῦμαι, φιλοφρονοῦμαι, φιλοφρόνως ὑποδέχομαι, θ 478 (ἔνθα τὸ «προσπτύξομαι» εἶνε ὑποτακτικῆς ἐγκλ. καὶ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ «ὄφρα») ρ 509· ἰδίως φιλοφρόνως προσαγορεύω, „χαιρετῶ", γ 22· ὡσαύτως Ὑμ. Δήμ. 199 «ἔπεϊ, ἔργῳ·» γ΄.) προσλιπαρῶ, θερμῶς παρακαλῶ ἢ ζητῶ τι, προσκολλῶμαι, „γίνομαι κολλητσίδα", «μύθῳ» δ 77, δ 647.

ΠΡΟΣΣΟΘΕΝ, ἴσως=**ΠΡΟΣΘΕΝ** κατὰ τὸν Lobeck, ἐπικ. ἐπίρρ. ἐμπρός, ἐπὶ τὰ πρόσω, Ψ 533 «ἔλκων ἅρματα, ἐλαύνων πρόσσοθεν ἵππους» (ὁ Εὔμηλος) εἵλκεν αὐτὸς τὸ ἅρμα (ἐπειδὴ ὁ ζυγὸς αὐτοῦ εἶχε συντριβῇ καὶ οἱ ἵπποι εἶχον ἀπολυθῇ), τοὺς δὲ ἵππους ἤλαυνεν ἐπὶ τὰ πρόσω (ἔμπροσθέν του), ὥστε αὐτὸς ἐβάδιζε μεταξὺ τοῦ ἑλκομένου ἅρματος καὶ τῶν ἐλαυνομένων ἵππων. (Ταῦτα κατὰ τὸν Φαῖσιν καὶ Μίγκουιτζ. Ὁ δὲ Δοιδερλ. ὅστις μετὰ τοῦ Σπιτζν. θεωρεῖ τὸ πρόσσοθεν=πρόσωθεν, ὅ.ἐ. „ἀπ' ἐμπρός", ἐννοεῖ τὸ πρᾶγμα ὡς ἑξῆς: Τὸ ἅρμα τοῦ Εὐμήλου εἶχε συντριβῇ, οὕτω λοιπὸν συντετριμμένον ἕλκει αὐτὸ οὐχὶ αὐτός, ἀλλὰ διὰ τῶν ἵππων, αὐτὸς δὲ κρατῶν τὰ ἡνία προπορεύεται τῶν ἵππων καὶ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἔμπροσθεν, μαστίζων ἐλαύνει τοὺς ἵππους. ‖ Τὸ πρᾶγμα εἶνε πιθανώτερον κατὰ τὴν πρώτην ἑρμηνείαν).

ΠΡΟΣΣΩ, ἴδ. **ΠΡΟΣΩ**.

ΠΡΟΣ-ΣΤΕΙΧΩ, ποι., μόνον ἀορ. β΄. γ΄. ἐνικὸν προσέςιχε, προσέρχομαι, βαδίζω πρός, μεταβαίνω, «Ὄλυμπον» εἰς τὸν Ὄλυμπον, υ 73 †.

ΠΡΟΣ-ΤΕΡΠΩ, μόνον κατὰ τὸν Δωρ. καὶ ἐπικ. τύπον ποτιτ. παρακαθήμενος τέρπω, διασκεδάζω τινά, ἀσχολοῦμαι εἰς τέρψιν, διασκέδασίν τινος, Ο 401 †.

ΠΡΟΣ-ΤΙΘΗΜΙ, μόνον ἀόρ. προσέθηκα, θέτω τι πλησίον τινός, [ἐπιτίθημι], ἐπιθέτω, ἐφαρμόζω, «λίθον θύρῃσιν» ι 305 †, προσθέτω, τί τινι, Ὑ. Ἑρμ. 129.

ΠΡΟΣ-ΤΡΕΠΩ, μόνον μέσ. ἀόρ. προσετραπόμην, τρέπω γυρίζω πρός. — Μέσ. τρέπομαι, στρέφομαι, γυρίζω πρός τινα, Ἐπιγ. 15.

ΠΡΟΣΦΑΣΘΑΙ, ἴδ. **ΠΡΟΣΦΗΜΙ**.

ΠΡΟΣΦΑΤΟΣ [.⏑.], ον, (πρός=πρό, **ΦΕΝ-**, **ΦΑ-**=φονεύω) πρὸ μικροῦ φονευμένος, Ω 757 †. (Αὕτη ἡ ἑρμηνεία καὶ ἐτυμολογία εἶνε βεβαίως πιθανωτέρα τῆς τοῦ Δοιδερλείνου ἐκ τοῦ: πρόσφημι, οἱονεὶ εὐπροσήγορος, δηλ. ὡσὰν ζωντανὸς καὶ μέλλων νὰ ὁμιλήσῃ).

ΠΡΟΣΦΗΜΙ, ἐπικ., μόνον ἐν τῷ μέσ. ἀπαρμφ. προσφάσθαι ψ 106 καὶ παρατ. προσέφην, ης, η· ἀόριστος αὐτοῦ εἶνε τὸ **ΠΡΟΣΕΙΠΟΝ** (ἴδ. τὴν λ.), προσαγορεύω, ὁμιλῶ πρός τινα, Α 84, ι 282 κ. ἀ., «τὸν δ' οὔ τι προσέφη» Δ 401· ἀπολελ., Κ 369, Φ 212, λ 565 κ. ἀ.

προσφυής [.⏑.], ές, κυρ. πλησίον τινός· φοτρωμένος· ὅθεν ἐν γένει προσκεκολλημένος, προσηλωμένος, «ἔκ τινος» εἴς τι, τ 58 †. Ἐκ τοῦ

προσ-φύω [.⏑.], μόνον ἐν τῇ μετοχῇ τοῦ β′. ἀορ. τοῦ ἔχοντος μέσην σημ. (‖. καὶ ἑπομ. ἀναγομένου εἰς τὸν μέσ. ἐνεστ. **προσφύομαι**)· προσφύς, ῦσα, ύν, κυρ. εἶμαι φυτρωμένος πλησίον, ᾗ μεταφ. εἶμαι προσηλωμένος, προσκεκολλημένος εἴς τι, μετὰ δοτ. «τῷ προσφὺς ἐχόμην ὥσπερ νυκτερίς» μ 433, ἄνευ πτώσεως «προσφῦσα» Ω 213.

προσ-φωνέω, μόνον ἐν τῷ παρατ. προσεφώνεον, εε, προσαγορεύω, προσφωνῶ, ὁμιλῶ, φωνάζω πρός τινα, μετ' αἰτ. Β 22, δ 69 κ. ἄ. πλχ., ἀπολ. ε 139, κ 109· μετὰ δοτ. «τοῖσιν» μόνον χ 69 (ἔνθα τινὲς μὲν ἑρμηνεύουσι τὴν δοτ. πάνυ εὐήθως ὡς ὀργανικήν, ἐξυπακούοντες τὸ ὄνομα «ἔπεσι»: διὰ τούτων τῶν λόγων· ἄλλοι δὲ ἀποδίδουσιν αὐτὴν ὡς προσωπικὴν εἰς τὸ «προσεφώνεε» ἀντὶ τῆς αἰτιατικῆς τῆς συνηθεστέρον τιθεμένης, καὶ οὕτως ἀποδέχονται σύνταξιν σπανίαν καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις εὔχρηστον. Ὁ δὲ Ἀμεῖς ἑρμηνεύει αὐτὴν ἀμφιῤῥέπῶς ἢ ὡς χαριστικ. ὑπὲρ αὐτῶν, ἢ ὡς τοπικὴν παρ' (ἐν) αὐτοῖς, μεταξὺ αὐτῶν, καὶ τὸ προσεφώνεε ὡς ἀπολύτως κείμενον· τέλος ὁ Λαῤῥόχης καὶ νεωστὶ ὁ Δύντζερος διώρθωσαν τὸ προσεφώνεε εἰς τὸ μετὰ δοτ. συντασσόμενον: μετεφώνεε).

προσφωνήεις, εσσα, εν, Δωρ. καὶ ἐπ. **ποτιφωνήεις**· δυνάμενος, ἱκανὸς νὰ προσφωνῇ, νὰ προσαγορεύῃ, ἐν γένει νὰ ὁμιλῇ, μόνον ἐν τῷ ι 456 † κατὰ τὸν Δωρ. τύπον. (Παράγεται κατὰ τὸν Ἀμεῖν οὐχὶ ἐκ τοῦ προσφωνέω, ἀλλὰ ἐκ τῆς πρὸς καὶ φωνή, ὡς τὸ βαθυδινήεις ἐκ τοῦ: βαθὺς καὶ δίνη, ἀμφιγυήεις ἐκ τῆς ἀμφὶ καὶ γυῖον, καὶ τὰ μεταγενέστερα περιτιμήεις, ὑπερηχήεις. Ἄλλοι δὲ μὴ δυνάμενοι νὰ ὑποφέρωσι τὸν ἀνώμαλον τοῦτον σχηματισμὸν τῆς λ. κατέφυγον εἰς ἀτυχεῖς διορθώσεις· οἷον ὁ μὲν Ἄρενς εἰς τὴν διαίρεσιν ποτὶ φωνήεις, ὁ δὲ Γοϊδελος εἰς ποτέ, φωνήεις).

πρόσω, Ρ 598, ι 542, φ 369, συνηθέστ. ἐπικ. **πρόσσω**, ἐπίῤῥ. (πρό)· ἀ.) τοπικῶς· ἐπὶ κινήσεως, „ἐμπρός“, πρὸς τὰ ἔμπροσθεν, Λ 572, Μ 274, ι 542 κ. ἀ.· β′.) χρονικῶς „ἐμπρός, ἐμπροστά“, εἰς τὸ μέλλον, μόνον ἐν τῇ φρ. «πρόσω καὶ ὀπίσω» ἤτις σώζεται καὶ ἐν τῇ καθομ. μετὰ τῆς αὐτῆς χρονικῆς σημασίας „ἐμπρὸς καὶ πίσω“, Α 343, Γ 109, Σ 250.

πρόσωπον, τὸ (πρός, ὤψ), „πρόσωπον, ὄψις“, παρ' Ὁμ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πληθ. καὶ ἐπὶ ἑνὸς προσώπου (‖. ὅπως καὶ ἐν τῇ καθομιλ. ἡ συνώνυμος λ. „τὰ μοῦτρα“ ᾗ ἄλλα παρ' Ὁμ., οἷον «νῶτα, μέτωπα, τόξα»)· ὁ δὲ ἑνικὸς μόνον Σ 24, Ὑμ. 9, 2. 31, 12, Ἐπιγρ. 14, 22. Ὁ πληθ. ἔχει καὶ ἕτερον τύπον ἐπικ. «προσώπατα» σ 192, δοτ. «προσώπασι» Η 212 (‖. εὔχρηστον καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „προσώπατα“, ὡσαύτως καὶ „ἀλόγατα, ὀνείρατα“).

προ-τάμνω, Ἰων., μόνον μετοχ. τοῦ ἀορ. β′. προταμὼν καὶ μέσ. ἀορ. εὐκτ. προταμοίμην.

1) Ἐνεργ. κόπτω τὸ προέχον, τὸ πρόσθιον, ἑπομ. κόπτων προχωρῶ (καὶ ὄχι: κόπτω πρότερον), ὅ ἐ. ἀποκόπτω, ἐκκόπτω, Ι 489 «κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμὼν ἀμφέξεσα χαλκῷ» τὸν δὲ κορμόν, ἀφ' οὗ τὸν ἀπέκοψα (ἀφ' οὗ δηλ. τοῦ ἔκοψα τὴν κόμην καὶ τοὺς κλάδους) ἐκ τῆς ῥίζης ἀρξάμενος περιέξεσα μὲ τὸ χαλκοῦν σκέπαρνον (ὥστε τὸ «ἐκ ῥίζης» συναπτέον μετὰ τοῦ «ἀμφέξεσα» κατὰ τὴν ὀρθὴν παρατήρησιν τοῦ Δυντζέρου), ψ 196. 2) Μέσ. δι' ἐμαυτὸν ἢ κατ' ἐμαυτὸν κόπτων προχωρῶ, διακόπτω, διορύττω, „ἀνοίγω“, «ὦλκα διηνεκέα» αὔλακα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, σ 375.

πρότερος, η, ον (πρό), συγκρ. ἄνευ θετικοῦ, Λατ. prior. 1) χρονικῶς, πρότερος, „πρωτιτερινός“, παλαιότερος, πρεσβύτερος, προγενέστερος, «γενεή» Ψ 790, «σὺ πρότερος ἀρείων» Ψ 588, τ 184 «πρότ. γενεῇ» Ο 166, 182, «πρότεροι ἄνθρωποι» παλαιότεροι Ψ 790, συνήθ. οἱ πρόγονοι Ε 637· ὡσαύτως «πρότεροι ἀνέρες» Θ 223, λ 630 καὶ μόνον «πρότεροι» Δ 308, «πρότεροι παῖδες» οἱ ἐκ τοῦ προτέρου γάμου παῖδες, ο 22, «ἦμαρ» προτεραία, Φ 5, «ἠώς» Ν 794, «τῇ προτέρῃ» (ἐνν. ἡμέρᾳ) τῇ προτεραίᾳ π 50, μετὰ γενικ. «ἐμέο πρότερος» πρότερος ἐμοῦ, „πρωτίτερά μου“ Κ 124. 2) τοπικῶς, πρόσθιος, ἐμπρόσθιος, „μπροσθινός“, «πόδες πρότεροι» τὰ μπροσθινὰ πόδια, τ 228.—Ἐκ τούτου

προτέρω, ἐπικ. ἐπίῤῥ. τοπικὸν ἐπὶ κινήσεως περαιτέρω, „παρέκει, παρεμπρός“, οἷον «πρ. ἔπεσ» ἀκολούθει περαιτέρω, Σ 387, «ἄγειν» Γ 400· ὡσαύτως «ἰθύειν, ἰέναι, μαίεσθαι κ. ἄ.» Ὁμ. πλχ., «ἔτι προτέρω» Ψ 526, ε 417. Μεταφ. «καί νύ κεν ἔρις προτέρω ἔτι γένετο» ἡ ἔρις ἤθελε προχωρήσῃ ἔτι περισσότερον, Ψ 490.

***προτέρωσε**, ἐπικ. ἐπίῤῥ. τοπικ. κινήσεως σημαντικὸν (πρότερος), περαιτέρω, „παρεμπρός“, Ὑμ. 32, 10.

προ-τεύχω, ἐπικ., παθ. παρακ. προτέτυγμαι, πρότερον πράττω, κάμνω, τι, μόνον ἐν τῇ φρ. «ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν» ὅ ἐ. τὰ μὲν προτετυγμένα τετύχθαι ἐάσωμεν, ὅσα πρότερον ἔγειναν, ἃς τὰ ἀφήσωμεν, ὅπως ἔγειναν, νὰ ἦνε γεγενημένα, „ὅ,τι ἔγεινεν, ἔγεινεν“, μόνον ἐν τοῖς Π 60, Σ 112, Τ 65.

προτί, προτιάπτω, ἴδ. **πρός, προσάπτω**.

Προτιάων [..-.], **ονος**, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, πατὴρ τοῦ Ἀστυνόου, Ο 455.

προτιβάλλεαι, προτιειλεῖν, ἴδ. **προσβάλλω, προσειλέω**.

προτιβείποι, ἴδ. **προσεῖπον**.

προτίθημι, παρατ. γ′. πλ. ἐπικ. πρότιθεν

ἀντὶ τοῦ προετίθεσαν, α 112 (κατὰ τὸν Ἡρωδιανόν, Βέκκ. καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν ἐκδότας, κατὰ δὲ τὸν Οὐόλφιον καὶ τὴν συνήθη γραφήν: προτίθεντο), ἀόρ. α'. προὔθηκα, παρατίθημι, „σταίνω ἢ βάλλω ἐμπρός", «τραπέζας» α 112, ἔτι δὲ ῥίπτω τι ἐμπρός, [παραβάλλω] «τί κυσίν» Ω 409.—Ἐνταῦθα ἀνάγεται προσέτι καὶ ὁ τύπος προθέουσιν ἐν τῷ «τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι» A 291, τὸν ὁποῖον θεωροῦσιν ὡς γ'. πληθ. τοῦ ἐνεστ. ἐκ τῆς ῥίζης θε- καὶ ἓκ τινος ἀχρήστου ἐνεστῶτος θέω (=τίθημι, „θέτω") καὶ ἑρμηνεύουσι μεταφορ. ἐπιτρέπω, συγχωρῶ. Ἀλλὰ καὶ ὁ παράδοξος τύπος καὶ ἡ ἀσυνήθης σημασία καθιστῶσιν ἀπίθανον ταύτην τὴν ἐτυμολογίαν καὶ ἑρμηνείαν· ὅθεν ἀνάγουσιν ἄλλοι νεώτεροι τὸ ῥῆμα τοῦ χωρίου εἰς τὸ προθέω τρέχω ἐμπρός, προτρέχω, καὶ ἑρμηνεύουσιν ὡς ἑξῆς: διὰ τοῦτο τρέχουσιν, ὁρμῶσιν αὐτῷ προπετῶς τὰ ὀνείδη εἰς τὸ στόμα, ὥστε νὰ ἐκφωνήσῃ αὐτά; (ὁ δὲ Φαῖσι; προσθέτει ὅτι ὁ τρόπος ἐλήφθη ἐκ τῶν αἰχμητῶν, τῶν προμάχων· ‖. διὰ τί ὄχι καὶ ἐκ παντὸς ἄλλου ἐπὶ τὰ πρόσω ὁρμητικοῦ, οἷον χειμάῤῥου κτλ.). Ἀλλὰ τότε ἀνάγκη πᾶσα νὰ γραφῇ ὑποτακτ. «προθέωσι» ὅπως καὶ ἔγραψεν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'.—Ὁ δὲ Ναϊγελσβαχ καὶ ἄλλοι τῶν νεωτέρων ἐμμένουσιν εἰς τὴν πρώτην καὶ συνήθη ἑρμηνείαν.

ΠΡΟΤΙ·ΜΥΘΗΣΑΣΘΑΙ, ἴδ. **ΠΡΟΣΜΥΘΕΟΜΑΙ.**

ΠΡΟΤΙ·ΟΣΣΟΜΑΙ, ἐπικὴ λ. κατὰ τύπ. Δωρ. χ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: προσόσσομαι, προς. -εο, παρατ. γ'. ἐν. προτιόσσετο· ά.) προσβλέπω, „κυττάζω" („εἰς τὸ πρόσωπον, εἰς τὰ 'μμάτια") τινά, η 31, ψ 365, «ἦ σ' εὖ γιγνώσκων προτιόσσομαι» τῷ ὄντι καλῶς γινώσκων σὲ προσβλέπω, ὅ ἐ. ὁποῖον πάντοτε σὲ γινώσκω (σ' ἐγίνωσκον) καὶ τώρα τὸν αὐτὸν σὲ βλέπω, καὶ τώρα προσβλέπων σε τὸν αὐτὸν εὑρίσκω, εἶσαι πάντοτε ὁ αὐτός, X 356· β'.) κατὰ διάνοιαν προσβλέπω, βλέπω ἐναργῶς, „βλέπω μὲ τὰ 'μμάτια μου" (ἐπὶ ἀφῃρημένων πραγμάτων), προαισθάνομαι, «καρδίη προτιόσσετ' ὄλεθρον, θάνατον» „εἶδε (τὸν ὄλεθρον) τὸν θάνατον μὲ τὰ 'μμάτια του", τοσοῦτον δηλ. ἐγγὺς αὐτοῦ ἦλθε, τοσοῦτον ἐφοβήθη, ε 389, ξ 219.

ΠΡΟΤΜΗΣΙΣ, ΙΟΣ, ἡ, ἐπ. (προτέμνω) κυρ. ἡ προσθία ἐντομὴ ἡ κατὰ τὴν κοιλίαν ἢ ὑπεράνω τῶν ὀσφύων, „ἡ μέση". Κατὰ δὲ τὸν Ἀρίσταρχον τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ ὑπογαστρίου, τὸ ἄλλως ἦτρον τὸ μεταξὺ ὀμφαλοῦ καὶ αἰδοίων, Λ 424†· κατ' ἄλλους δὲ παλαιοὺς ἑρμηνευτὰς εἶνε ὀσφύς ἢ ὀμφαλός. (Εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ Δοιδερλ. = προτομή, πρόσωπον, μέτωπον, ἀντίκειται ὁ προσδιορισμὸς «ὑπ' ἀσπίδος»).

ΠΡΟ·ΤΟΝΟΣ, ὁ, ὁ ἐμπρόσθιος τόνος ἢ κάλως, τὸ ἐμπρόσθιον καλώδιον ἢ σχοινίον, παρ' Ὁμ. μόνον πληθ. «πρότονοι» λέγονται τὰ δύω ἐκεῖνα μεγάλα καλώδια τὰ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ἱστοῦ κατερχόμενα καὶ εἰς ἑκάτερα τῆς πρώρας προσδεόμενα (κατὰ τὸν Γράσοφ.· κατὰ δὲ τοὺς παλαιοὺς ἑρμηνευτὰς καὶ τὸν Βοίκκιον τὸ μὲν κατήρχετο εἰς τὴν πρώραν, τὸ δὲ εἰς τὴν πρύμνην). Ἐχρησίμευον δὲ εἰς τὸ νὰ καταβιβάζεται, νὰ ἀνεγείρεται καὶ νὰ κρατῆται ὄρθιος ὁ ἱστός. (Κατὰ τὴν μετέπειτα ἀρχαιότητα ὑπῆρχεν, ὡς καὶ τὴν σήμερον, ἓν μόνον τοιοῦτον καλώδιον ἀπὸ τοῦ καρχησίου εἰς τὴν πρώραν καθῆκον), A 434, δ 425, μ 409 κ. ἀ. Ὑ. Ἀπ. 504.

ΠΡΟ·ΤΡΕΠΩ, παρατ. γ'. πληθ. προτρέποντο, μέσ. ἀορ. β'. ὑποτ. προτράπηται, εὐκτ. προτραποίμην, ἀπαρφ. -έσθαι, τρέπω ἐπὶ τὰ πρόσω.—Μέσ. μόνον εἶνε εὔχρηστ., τρέπομαι, ἢ στρέφομαι πρὸς ἢ εἴς τι, «ἐπὶ νηῶν» τρέπομαι (εἰς φυγήν) πρὸς τὰς ναῦς, Ε 700 «ἐπὶ γαῖαν» (ὁ ἥλιος) στρέφεται, „γυρίζει" πρὸς τὴν γῆν, λ 18. Μεταφ. «ἄχεϊ προτρ.» τρέπομαι, παραδίδομαι εἰς λύπην, Z 336. Ἐκ τούτου

ΠΡΟΤΡΟΠΑΔΗΝ [..⏑.], ἐπίῤῥ. εἰς τρόπον προτροπῆς, ὅ ἐ. ἐπὶ τὰ πρόσω τροπῆς, φυγῆς, «φοβέοντο προτροπ.» ἔφευγον χωρὶς νὰ βλέπωσιν ὀπίσω των, ἔφευγον ἀκαθέκτως, Π 304†.

ΠΡΟ·ΤΥΠΤΩ, ἀόρ. ἀ. προὔτυψα, κυρ. μεταβατ. κτυπῶ ἐμπρός· παρ' Ὁμ. δὲ μόνον ἀμετάβατον: „κτυπῶ ἐμπρός", ὅ ἐ. προχωρῶ, ὁρμῶ ἐμπρός, ἐφορμῶ, «Τρῶες προὔτυψαν» N 136, O 306, P 262, «ἀνὰ ῥινάς οἱ ὁρμὺ μένος προὔτυψε» ἡ ὁρμητὰ ὁρμὴ (τοῦ κλαίειν) „ἐκτύπησεν ἐμπρός", ἐξώρμησεν εἰς τὴν ῥινά του, ω 319. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. ὑπάρχει τὸ ἁπλοῦν μὲ ἐκτενέστερον τύπον: τυπτέω μόνον ἐπὶ σωματικοῦ τινος παθήματος (ἀποστήματος π. χ. ἢ τ. τοιούτου), αἴφνης ἐκφαινομένου που, ἢ ἄλλοθεν μὲν ἐξαφανισθέντος, ἀλλαχοῦ δὲ ἀναφανέντος, „ἐτύπτησε", ὅ ἐ. ἐξέσπασεν, ἀνεφάνη).

ΠΡΟΪΟΠΚΕ, ἴδ. **ΠΡΟΤΙΘΗΜΙ.**

ΠΡΟΪΠΕΜΨΕ, ἴδ. **ΠΡΟΠΕΜΠΩ.**

ΠΡΟΪΧΩ, ἴδ. **ΠΡΟΕΧΩ.**

ΠΡΟ·ΦΑΙΝΩ, παρατ. προὔφαινον, καὶ μέσ. προὐφαίνετο, παθ. παρακ. γ'. πληθ. προπέφανται, μετοχ. τοῦ παθ. ἀορ. β'. προφανείς, -εῖσα καὶ δυϊκ. -εῖσα, Θ 378 (ἔνθα ὅμως ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. καὶ Δύντζερ. καὶ Λαρόχης γράφουσι: -νέντε, ἴδ. **ΓΗΘΕΩ**). Α'.) Ἐνεργ. 1) μεταβ. δεικνύω, φανερώνω, ἐμφανίζω, «θεοὶ τέρα προὔφαινον» ἐδείκνυον προφανῆ σημεῖα, μ 394. 2) ἀμετάβ. ἐκπέμπω φῶς, „φωτίζω", φέγγω ἐπὶ σελήνης, ε 145. Β'.) Μέσ. μετὰ παθ. ἀορ. 1) φαίνομαι, εἶμαι ὁρατός (‖. ἢ μακρόθεν φαίνομαι, πρβλ. τῶν Ἀττ. τὸ προορῶ), ν 169, «οὐδὲ προὐφαίνετ' ἰδέσθαι» ἀπροσώπως: „δὲν ἐφώτας, δὲν ἔφεγγε" (ὅ ἐ.) δὲν ὑπῆρχε φῶς, ὥστε νὰ βλέπῃ τις, ε 143· καταφαίνομαι, εἶμαι προφανής, «τὰ δὲ προπέφανται ἅπαντα» ἐνταῦθα τὰ πάντα εἶνε

φανερά, Ξ 332. Ἰδίως ἡ μετοχ. «προφανείς» ω 160, «ἀνὰ γεφύρας πολέμοιο» Θ 378, «εἰς πόλεμον» Ρ 487, «εἰς πεδίον» Ω 332.

πρόφασις [.⏑.], ιος, ἡ (πρό-φημι), „πρόφασις", πρόσχημα, κατ' αἰτ. ἀπόλ. «πρόφασιν» κατὰ πρόφασιν, ἐπὶ προφάσει, προφασιζόμενος, ‖. «οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κεχρημένος οὔτε τευ ἄλλου» οὔτε εὐνῆς προφασιζόμενος ὅτι ἔχω χρείαν, οὔτε τινὸς ἄλλου, Ἰλ. Τ 262. «Πάτροκλον πρόφασιν» τὸν Πάτροκλον προφασιζόμεναι, ἔχουσαι πρόφασιν, Τ 302.

προφερής, ές, παρ' Ὁμ. μόνον τὸ συγκρ. **-έστερος**, η, ον, καὶ τὸ ὑπερθ. **-έστατος**, η, ον θ 128, κυρ. ὁ φερόμενος ἐμπρός· ἢ πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπομ. ὁ διακρινόμενος, ἐξαίρετος, ἔξοχος, μετὰ δοτ. πράγμ. «ἅλματι, βίῃ» θ 128, 221, φ 134, μετ' ἀπαρφ. Κ 352. Ἐκ τοῦ

προ-φέρω, μόνον κατ' ἐνεστ. ὑποτ. γ'. ἐνικ. ἐπικ. -ῃσι, πληθ. ά. -ωμεν, εὐκτ. -οι, προστ. -ε, μετοχ. -ων, -ουσα -σαι, μέσ. ἐνεστ. -ονται, ὑποτ. -ηται, φέρω μακρὰν ἢ ἐμπρός, ὅ ἐ. 1) ἀπάγω, ἀπομακρύνω, ἁρπάζω, „παίρνω καὶ πηγαίνω (φεύγω) μακρυά", ἐπὶ θυέλλης «τινὰ εἰς ὄρος» Ζ 346, υ 64. 2) προσφέρω, „φέρνω, δίδω", «ὄρνις νεοσσοῖσι μάστακα» Ι 323, Ρ 121. Μεταφορ. ἐπὶ κακῆς σημασ.· ά.) ῥίπτω κατὰ πρόσωπόν τινος, λέγω κατά τινος, «τινὶ ὀνείδεα» Β 251· β'.) ἐξονειδίζω, καταμέμφομαι, κακίζω, „ἀποκτυπῶ", «μή μοι δῶρα πρόφερε χρυσ. Ἀφροδίτης» μή μου ἀποκτυπᾷς, (μή με ἐπιπλήττῃς διὰ) τὰ δῶρα τῆς Ἀφ., Γ 64. 3) ἐμφανίζω, παρουσιάζω, „βγάζω (εἰς τὴν μέσην)", (ἀπο)δεικνύω, «μένος» Κ 479, «ἔριδα προφέρω» ἀμιλλῶμαι, ζ 92.—Ὡσαύτως καὶ τὸ μέσ. «ἔριδα προφέρομαί τινι» δεικνύω πρός τινα τὴν ἀμιλλάν μου, ὅ ἐ. προκαλῶ τινα εἰς ἄμιλλαν, Γ 7, «ἔριδα ἀέθλων» θ 210.

προ-φεύγω, ἀορ. β'. ὑποτ. -ῃ, εὐκτ. β'. ἐνικ. Αἰολ. ᾳ ἐπικ. προφύγοισθα, χ 325, ἀπαρφ. προφυγεῖν, μετοχ. προφυγών, -όντα, φεύγω ἐμπρός, φεύγω μακράν, Λ 340, καὶ ὡς μεταβ. ἀποφεύγω, διαφεύγω, μετ' αἰτ., «χεῖρας, μένος» Ζ 502, Η 309, «κακόν» Ξ 81, «θάνατον» χ 325, «πόντον» λ 107.

πρόφρασσα, ἡ, ἰδιαίτερος ἐπικ. τύπος τοῦ θηλυκοῦ τοῦ **πρόφρων**, εὔνους, πρόθυμος, μόνον Κ 290, ε 161, καὶ ἀντὶ ἐπιρ. προθύμως, ἐξ ὅλης ψυχῆς, „ἀπὸ τὴν καρδιά", «κελεύω» κ 386, «μάλα πρόφρ. εὔχεσθαι» ἐξ ὅλης ψυχῆς, „μὲ ὅλην τὴν καρδιά σου" νὰ καυχᾶσαι ὅτι κτλ., Φ 500. (Ἄλλοι δὲ ἀτόπως ἑρμηνεύουσιν: ἐκ προμελέτης· ὁ δὲ Λόβεκκ. ἐναντίον τῆς ἐννοίας τῆς λέξ. ἐτυμολογεῖ αὐτὴν ἐκ τοῦ φράζω. ‖. Ὡσαύτως καὶ ὁ Δύντζερος, ὅστις νομίζει ὅτι ὁ τύπος πρόφρασσα=πρόφραδjα· ἀλλὰ τὸ δj δύναται νὰ συγχωνευθῇ εἰς ζ, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς σσ).

πρόφρων, ονος, ὁ, ἡ, ποιητ. (πρό, φρήν—φρονέω), κυρ. μετὰ προκεκλιμένης, ὅ ἐ. ἑτοίμης ψυχῆς (πρβλ. **πρόθυμος**), Λατ. propenso animo. Ὅθεν ά.) εὔνους, εὐμενής, εὐνοϊκός, φιλικῶς διακείμενος, φιλόφρων, Α 77, Θ 175, β 387 κ. ἀ., συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἤπιος καὶ ἀγανός» β 230· β'.) πρόθυμος, ἕτοιμος, ὁ ἐξ ὅλης ψυχῆς, „μετὰ χαρᾶς" πράττων τι, π 257, Ὑ. Δήμ. 140, «κραδίη» Κ 244. Εἰρωνικῶς «πρόφρων κεν δὴ ἔπειτα Δία λιτοίμην» μὲ ὡραίαν προθυμίαν, μὲ πολλὴν χαρὰν θὰ παρεκάλουν τότε τὸν Δία, τουτέστι „δὲν θὰ εἶχα διόλου καρδιάν" νὰ παρακαλέσω τὸν Δία, ξ 406· ὅθεν μετὰ σπουδῆς, μετὰ πάσης σπουδῆς (λέγων ἢ πράττων τι), «ὅτε δὴ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι» Θ 23, «οὐ νύ τι θυμῷ πρόφρονι μυθέομαι, ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι» δὲν ὁμιλῶ σπουδαίως κτλ., Θ 40, πρβλ. Χ 184, Ω 140.—Ἐπίρ. **προφρονέως**, φιλοφρόνως, εὐνοϊκῶς, Ἰλ. Ζ 173, προθύμως, εὐχαρίστως, „μετὰ χαρᾶς", Η 160, Ρ 224, ε 143, Ὑ. Ἑρμ. 561, ἐξ ὅλης ψυχῆς, Ὑ. Δήμ. 138· ὅθεν ἑκουσίως, αὐτοπροαιρέτως, αὐθορμήτως (‖. ἢ εἰλικρινῶς), «πρ. κέλομαι» Ε 816, 810 (ἔνθα ἄλλοι ἀποδίδουσι τὸ ἐπίρ. εἰς τὸ «μάχεσθαι».—Ἐν πολλοῖς τῶν ἀνωτ. χωρίων εὑρίσκουσί τινες τὴν σημασίαν: μετὰ σταθερᾶς θελήσεως καὶ ἀμετακλήτου ἀποφάσεως, ἐπιμόνως).

***προφύλαχθε**, ἴδε **φυλάσσω**.

προ-χέω, γ'. ἐνικ. -έει, ἀπαρφ. -έειν, παθητ. παρατ. ἀναύξ. προχέοντο, ἐκχέω, ἐκβάλλω, κυρ. χύνω ἐμπρός, ἐπὶ ποταμοῦ, «ῥόον εἰς ἅλα» τὸ ῥεῦμα εἰς τὴν θάλασσαν, ὅ ἐ. χύνομαι, ἐκβάλλω εἰς τὴν θάλ., Φ 219, Ὑ. Ἀπ. 241.—Παθ. ἐκχέομαι, „χύνομαι", διαχέομαι, μεταφορ. ἐπὶ πληθύος ἀνθρώπων σωρηδὸν ἐξερχομένων, Ἰλ. Β 465, Ο 460, Φ 5.

πρόχνη [.⏑], ἐπικ. ἐπίρ. (πρό, γόνυ, ‖. πρβλ. γνύξ, ἰγνύα, τὸ Γερμ. Knie), κυρ. ά.) ἐμπρὸς εἰς τὰ γόνατα, „γονατιστά", «πρόχνυ καθεζομένη» καθημένη εἰς τὰ γόνατα, ὅ ἐ. γονυπετής· β'.) Μεταφ. εἰς ἔνδειαν ἐσχάτης ἀδυναμίας καὶ καταπτώσεως, (‖. ἐφ' ᾗς καὶ ἡ καθομιλουμένη μεταχειρίζεται τὸ ῥῆμα „γονατίζω" μεταβατικῶς τε ᾳ ἀμεταβάτως, οἷον „ὁ θάνατος τοῦ παιδιοῦ του τὸν ἐγονάτισε" ἢ „ἀπὸ τότε ἐγονάτισεν ὁ ἄνθρωπος;"), «πρόχνυ ἀπολέσθαι κακῶς» νὰ καταπέσωσιν εἰς τὰ γόνατα, ὅ ἐ. νὰ περιέλθωσιν εἰς τὴν ἐσχάτην ἀδυναμίαν, καὶ κακῶς νὰ καταστραφῶσι, Φ 460, ξ 69.

προχοή, ἡ, ποιητ. (προχέω), πάντοτε πληθ., ὁ τόπος, ἐν ᾧ χύνεται ὁ ποταμός εἰς τὴν θάλασσαν, ἐκβολαί, στόμιον, Ρ 263, ε 453, λ 242, «προχοαὶ πέτραται» κρήνης τινός λέγονται αἱ ἐκ τῆς πέτρας πηγαί, Ὑ. Ἀπ. 383, «Ὠκεανοῖο» αἱ ἐκβολαὶ τοῦ Ὠκεανοῦ (ἔνθα οἱ παλαιοὶ ἐφαντάζοντο τὴν εἰς Ἅδου κατάβασιν),

ο 65. (Ἄλλοι δὲ ἑρμηνεύουσιν οὐχὶ πιθανῶς καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τοῖς ἀνωτέρω χωρίοις: ὁ τόπος ὁ ὑπὸ τοῦ κυμαινομένου ὕδατος προσκλυζόμενος, ἡ καταβρεχομένη παραλία).

πρόχοος, ἡ (προχέω), ἀγγεῖον συνήθως μετάλλινον χρήσιμον εἰς τὸ προχέειν ἢ ἐκχέειν ὕδωρ πρὸ πάντων εἰς τὰς χεῖρας τῶν νιπτομένων, πρόχους, „ρανί (ἐκ τοῦ: ραίνω), μπρίκι“ (Τουρκ. ibrik), „κουμάρι“ (ἴδ. Κορ. Ἀτ. τόμ. 4, σελ. 251), „νεροκάνατον“, Ω 304, α 136 κ. ἀ., ἔτι δὲ „κρασοκάνατον“, σ 397.

πρυλέες [⏑..], ων, οἱ. (Ἡ ἐνικ. ὀνομ. εἶνε κατὰ τὸν Ἡρωδιανὸν παρ' Εὐσταθίῳ: πρυλής), δοτ. πρύλεσσι ϗ Ἰων. πρυλέεσσι· κατὰ τὸν Σχολιαστ. εἶνε πεζοί, πεζοὶ ὁπλῖται, καὶ πρόμαχοι, ἐπομ. βαρέως ὡπλισμένοι, πεζοὶ μαχηταὶ κατ' ἀντίθεσιν πρός τε τοὺς ἐν ἅρμασι μαχομένους καὶ πρὸς τοὺς ψιλούς, Ἰλ. Ε 744, Λ 49, Μ 77, Ο 517, Φ 90. (Ἡ ἐτυμολογία τῆς λ. ἀμφίβολος. Κατὰ μὲν τὸν Δοιδερλεῖνον παράγεται ἐκ τοῦ προειλεῖν, οἱονεὶ: ἐπὶ τὰ πρόσω συνωθούμενος, συσσωρευόμενος, καὶ εἰς τοιαύτην σημασίαν εὑρίσκεται παρὰ τοῖς μετέπειτα, οἷον παρὰ τῷ Ὀππιανῷ «πρυλέες τρύζουσι νεοσσοί»· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ πρύλις =πυρρίχη, ἐπομ. σημαίνει τὸν ἐν ὅπλοις χορεύοντα, ὅ ἐ. τροπικῶς: μαχόμενον. Ὁ Δύντζερος πάλιν ἐκ τοῦ ἀχρήστου πρύλη, ὅ ἐ. ὅπλον δῆθεν ὡς ἐκ τῆς ῥίζης πρ- =διαπεραν, ἐξ ἧς καὶ τὸ διαπρύσιος· κατ' αὐτὸν λοιπὸν σημαίνει: τοὺς ὁπλίτας. ‖. Ἀλλά, φαίνεται, μετενόησεν ὁ Δύντζερος διὰ τὴν παράβολον ταύτην ἐτυμολογίαν, διότι οὐδαμοῦ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ οὐδεμίαν ἐκφέρει τοιαύτην). Ἡ λέξ. εἶνε ἐπική.

Πρυμνεύς, έως, ὁ (οἱονεὶ Πηδαλιοῦχος), ὄνομα ἑνὸς τῶν Φαιάκων, θ 112.

πρύμνη, ἡ (κυρ. θηλ. τοῦ ἐπιθ. πρυμνός, ἐξυπακουομένου τοῦ οὐσιαστ. νηῦς) τὸ ὀπίσθιον μέρος τῆς νηός, „πρύμνη“, ὅπου κάθηται ὁ πηδαλιοῦχος, Θ 475 κ. ἀ., μ 84, «πρύμνη νηός» ν 84. (Ἡ φρ. «πρύμνη νηῦς» Η 383, δ 417, μ 411 κ. ἀ., διωρθώθη ὑπὸ τοῦ Βεκκ. ἐν τῇ Β'. «πρυμνὴ νηῦς», ὥστε τὸ πρῶτον ὄνομα νὰ ἦνε θηλ. τοῦ ἐπιθ. πρυμνός). Ἐκ τούτου

πρύμνηθεν, ποι. ἐπίρ., ἐκ τῆς πρύμνης, „ἀπὸ τὴν πρύμνην“, «λαμβάνειν» Ο 716 †.

πρυμνήσιος, η, ον (πρύμνη), ὁ εἰς τὴν πρύμνην ἀνήκων, „πρυμνήσιος“ (κατὰ τὸ „βουνήσιος“), συνήθ. «τὰ πρυμνήσια» (ἐξυπακουομένου τοῦ οὐσιαστ. πείσματα) λέγονται τὰ χονδρὰ ἐκεῖνα καλώδια, „παλαμάρια“, δι' ὧν προσδένεται τὸ πλοῖον ἀπὸ τῆς πρύμνης εἰς τὴν παραλίαν, τὰ λεγόμενα Λατιν. retinacula, ὑπὸ δὲ τῶν σημερινῶν ναυτικῶν „πρυμάτσα“, Α 476, μ 32. (Τὰ αὐτὰ λέγονται καὶ ἁπλῶς «πείσματα» ἴδ. τ. λ., ι 136, 137), «πρυμν. λύειν» (κατὰ τὸν ἀπόπλουν) δ 418, ι 178, τοὐναντίον κατὰ τὴν προσόρμισιν «πρυμν. καταδῆσαι, ἀνάψαι» Α 436, ι 137.—Τῆς Ἰλ. μόνον ἔνθα ἄνωτ.

πρυμνός, ή. όν, ποιητ., ὑπερθ. -ότατος, η, ον, ρ 463, ἔσχατος, τελευταῖος, κατώτατος, ῥιζικός, «βραχίων» τὸ ἔσχατον τοῦ βραχίονος, τὸ κατὰ τὴν ῥίζαν αὐτοῦ (κατὰ τὸν ὦμον), Ν 532, «σκέλος» τὸ ἀνώτατον τοῦ σκέλους τὸ κατὰ τὴν ἄρθρωσιν τὴν ἐν τῷ ἰσχίῳ, Π 314, «γλῶσσα» τὸ μυχιαίτατον, ἡ ῥίζα τῆς γλώσσης, Ε 292, «πρυμν. κέρας» ἡ ῥίζα τοῦ κέρατος, ὅπου ἐκφύεται ἐκ τῆς κεφαλῆς, Ν 705, «δόρυ» τὸ ἔσχατον τοῦ δόρατος, τοῦ κονταρίου δηλ., ὅπου προσαρμόζεται ἡ αἰχμή, Ρ 618, (‖. ἔνθα ὁ Δύντζερος διορθώνει τὸ χωρίον ὡς ἑξῆς «ἐκ δ' ἄρ' ὀδόντας ὥσε δόρυ πρυμνούς» ἐξέκρουσε προῤῥίζους τοὺς ὀδόντας, καὶ ἡ διόρθωσις μοὶ φαίνεται ἐπιτυχής). Ὡσαύτως λέγεται καὶ περί τινος λίθου «πρυμνὸς παχύς» εἰς τὸ κατώτατον μέρος τὸ κατὰ τὴν ῥίζαν παχύς, Μ 446, «ὕλην πρυμνὴν ἐκτάμνοντες» πρόῤῥιζον, „σύῤῥιζα“ ἐκκόπτοντες, Μ 149.—Τὸ οὐδέτ. ὡς οὐσιαστ. «πρυμνὸν θέναρος» ἡ ῥίζα (τὸ περὶ τὸν καρπὸν μέρος) τῆς χειρός, Ε 339. (Ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ πέρας, συγγ. τῷ πρέμνον κατὰ τὸν Λόβεκκ καὶ Κούρτιον).

πρυμνώρεια, ἡ (πρυμνός, ὄρος), τὸ κατώτατον μέρος, οἱ πρόποδες τοῦ ὄρους, „τὸ ριζοβούνι“ Ξ 307 †.

*πρυτανεύω [⏑⏑..], (πρύτανις, ἐκ τῆς πρό, συγγ. τῷ πρῶτος) πρωτεύω, βασιλεύω, ἄρχω, μετὰ δοτ. Υ. Ἀπ. 68.

Πρύτανις [⏑⏑.], ιος, ὁ, εἷς τῶν Λυκίων ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως φονευθείς, Ε 678.

πρώην, ἐπίῤ. (κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ πρωίην, ἐξυπακ. ὥραν), πρότερον, πρὸ ὀλίγου, νεωστί, ἐσχάτως, Ἰλ. Ε 832, Ω 500.

πρωθήβης, ao, ὁ (πρῶτος, ἥβη), ὁ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἥβης εὑρισκόμενος, πρόσηβος, ἔφηβος, „παλληκαράκι“, «παῖδες, κοῦροι» Θ 518, Ο 263, Υ. Ἀπ. 450, «ἀνήρ» Ὑμ. 6, 2. Τὸ θηλ. πρωθήβη μόνον α 431 †.

πρῆι (καθὼς ἔγραψεν ὁ Βέκκερ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πρότερον πρωί, ὅπερ διεφύλαξεν ὁ Βαϊλλεῖνος) ἐπίῤ. (πρό), „πρωί“, Ἰλ. Θ 530, Σ 277, 303. Ὡσαύτως ἔγραψεν ὁ Ἀμεῖς καὶ Λαρόχη καὶ ἐν τῷ ω 28 ἀντὶ τῆς συνήθους γραφῆς «πρῶτα».

πρῖζα, ἐπικ. ἐπίῤ. (πρώιζος, ἐκ τοῦ πρῶι)= πρώην, ἐν τῇ φρ. «χθιζά τε καὶ πρῖζα» χθὲς καὶ πρώην, ἢ „χθὲς καὶ προχθές“, Β 303 †. ἴδ. κοιζά. (Κατὰ τὸν Γοττλίγγιον πρέπει νὰ τονίζηται πρωιζά, καθὼς ἤδη ἔγραψεν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. καὶ ὁ Ἀμεῖς).

πρῶιος, η, ον (πρῶι), „πρωινός“. Τὸ οὐδ. πρῶιον ὡς ἐπίῤ. πρωί, „πουρνό“ (=πρῳνόν κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ πρωινόν) Ο 470 †. (Ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει, πρώην συμφώνως μὲ

τὸν Ἀρίσταρχ., ὅστις ὅμως μνημονεύει καὶ τὴν γραφ: πρώιον).

πρών, ῶνος, ὁ, P 747, ἀλλαχοῦ δὲ ἔκ τινος ἐκτενεστέρου τύπου: πρώων, πληθ. πρώονες (πρό), κυρίως πᾶν τὸ προέχον, πᾶσα προβολή, ἐπομ. κορυφή, ὕψωμα, καὶ ἰδίως τὸ εἰς τὴν θάλασσαν προέχον, ἀκρωτήριον, [ἄκρα], Θ 557, M 282, Π 299. Ἡ λ. ποιητική.

Πρωρεύς, έως, ὁ (=πρωράτης), ὄνομα ἑνὸς τῶν Φαιάκων, θ 113. Ἐκ τοῦ

πρώρη, ἡ, τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ πλοίου πρώρα, „πλώρη", κυρ. θηλυκ. ἐπίθ. ἀχρήστου ἄρσεν. πρῶρος, τὸ ὁποῖον ἔγεινε κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ ἐπίσης ἀχρ. πρόερος· τοῦτο δὲ εἶνε κατὰ τὸν Βέκκ. συγκριτικὸς τύπος τῆς Πρό· καὶ ὡς ἐπίθ. κεῖται ἡ λ. ἐν τῷ «νηῦς πρώτη» μ 230 †.

Πρωτεσίλαος [...–.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἰφίκλου ἐκ τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Φυλάκης ἀρχηγὸς τῶν ἐκ Φυλάκης καὶ Πυράσου Θεσσαλῶν. Ἦτο ὁ πρῶτος εἰς τὴν Τρωικὴν χώραν ἀποβιβασθεὶς καὶ πρῶτος ὑπὸ τῶν πολεμίων φονευθείς, B 698 ἑξ, N 681. Κατὰ τὴν μεταγενεστέραν παράδοσιν πρότερον ἐκαλεῖτο Ἰόλαος, διὰ δὲ τὴν ἄκραν αὐτοῦ ταύτην προθυμίαν μετωνομάσθη Πρωτεσίλαος. Μετὰ θάνατον ἐλατρεύετο ὡς ἥρως ἐν Ἐλαιοῦντι τῆς Χερσονήσου.

Πρωτεύς, έος, ὁ, μυθώδης τις θαλάσσιος θεός, κατὰ τὴν Ὀδ. δ 365, 385, πατὴρ τῆς Εἰδοθέας, θεράπων τοῦ Ποσειδῶνος, φυλάττων αὐτῷ καὶ ποιμαίνων τὰς φώκας ἐν τῷ Λιγυπτιακῷ πελάγει. Εἶχε τὴν δύναμιν νὰ προλέγῃ τὰ μέλλοντα καὶ νὰ μεταμορφώνεται εἰς οἱονδήποτε πρᾶγμα, δ 349 ἑξ., 365 ἑξ. Κατὰ συμβουλὴν τῆς Εἰδοθέας δεσμεύσας αὐτὸν ὁ Μενέλαος τὸν ἠνάγκασε νὰ προείπῃ εἰς αὐτὸν πῶς ἐδύνατο νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα. Ἡ μεταγενεστέρα μυθικὴ παράδοσις παριστᾷ αὐτὸν καὶ βασιλέα τῆς Αἰγύπτου, Ἡροδ. 2, 112, 118, ἢ ἐκ τῆς Θράκης μεταναστεύοντα εἰς τὴν Αἴγυπτον, Ἀπολλοδ. 2, 5, 9.

πρῶτιστος, η, ον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι. ὑπερθετ. τοῦ πρῶτος, πρώτιστος, πρῶτος πάντων, B 228, Π 656, τ 447. Ἐπιτείνεται διὰ τοῦ «πολύ» B 702, ξ 220. Εὑρίσκεται καὶ δικατάληκτον «κατὰ πρώτιστον ὀπωπήν» κατὰ τὴν πρωτίστην ὄψιν, Ὑ. Δήμ. 157. — Τὸ οὐδ. ἑνικ. **πρῶτιστον** κ 462, υ 60, χ 491 ἐπιτεινόμενον διὰ τοῦ «πολύ» B 702, καὶ πολὺ συχνότερον τὸ πληθ. **πρῶτιστα** λαμβάνονται ὡς ἐπίρ. πρῶτον πάντων, πρώτιστα πάντων, πρὸ πάντων, A 105, γ 57 κ. ἀ., «τὰ πρώτιστα» λ 168, Ὑ. Ἀπ. 407.

πρωτόγονος, ον, ποι. (πρῶτος, γεν-) ὁ πρῶτος γεγενημένος, πρωτότοκος, «ἀρνῶν πρωτογόνων ἑκατόμβη» Ἰλ. Δ 102, 120, Ψ 864, 873.

πρωτοπαγής [..⏑.], ές (πρῶτος, πήγνυμι), πρὸ ὀλίγου πεποιημένος, νεοποίητος, „καινοῦργος", «δίφρος, ἅμαξα» μόνον Ἰλ. E 194, Ω 267.

πρωτόπλοος, ον, ποι. (πρῶτος, πλέω), ὁ κατὰ πρῶτον πλέων, πρωτόπλους, „πρωτοτάξειδος", «νηῦς» θ 35 †.

πρῶτος, η, ον, κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ ἀχρ. πρότατος, ὑπερθ. τῆς Πρό, „πρῶτος" ἀ.) τοπικῶς τοὐναντίον τοῦ «ὕστατος» B 281 κ. ἀ. Ὅθεν «πρ. ὑσμίνη» ἡ μάχη τῶν πρώτων, τῶν προμάχων, O 340 Υ 395, «ὅμαδος» P 380 «πρώτῃ ἀγορῇ» ἐν τῷ πρώτῳ, τῷ πλησιεστάτῳ τῆς ἀγορᾶς, Τ 50, «ἐνὶ πρώτῃσι θύρῃσι» ἐν τοῖς προθύροις, α 255, χ 250, «οἱ πρῶτοι» =οἱ πρόμαχοι, E 536, M 306, 321, καὶ «πρῶτοι πρόμαχοι» σ 379, «πρῶτος ῥυμός» τὸ ἄκρον τοῦ ῥυμοῦ, Z 60, Π 377, «πρώτη ἄντυξ» ἡ ἐσχάτη, ἡ ἄλλως «πυμάτη», Υ 275, «πρῶται θύραι» πρόθυρα, X 66, ἴδε καὶ τὸ ἀνωτέρω α 255, χ 250· β΄.) χρονικῶς τοὐναντίον πάλιν τοῦ «ὕστατος» E 703, ι 14 κ. ἀ. ἐπιτείνεται διὰ τοῦ «πολύ» ι 449, «πρῶτος μετά τινα» Θ 289· γ΄.) κατὰ τὴν τάξιν «πρῶτοι» „οἱ πρῶτοι", προύχοντες, ζ 60, 80· δ΄.) «τὰ πρῶτα» ἐξυπακ. ἄθλα, τὰ πρωτεῖα, τὸ πρῶτον βραβεῖον, Ψ 275. — Τὸ οὐδέτ. καὶ τὸ ἑνικ. καὶ τὸ πληθ. **πρῶτον**, **πρῶτα** τίθενται πολλάκις ὡς ἐπιῤῥήμ., λαμβάνοντα καὶ τὸ ἄρθρον ἐνίοτε «τὸ πρῶτον» Δ 267 κ. ἀ., «τὰ πρῶτα» A 6, P 612 κ. ἀ. (Ὁ Οὐόλφιος ἔγραφεν αὐτὰ ἐν τῇ Ἰλ. ὑφ' ἕν, ὅ ἐ. ὡς μίαν λ.ἐξ: τοπρῶτον, ταπρῶτα)· ἀ.) τὸ πρῶτον, κατὰ πρῶτον, „τὴν πρώτην φοράν" ᾗ „πρῶτα", I 32 κ. ἀ., συχνὴ ἡ φρ. «πρῶτον καὶ ὕστατον» πρώτην ᾗ τελευταίαν φοράν· δ΄.) εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ „ἐνωρίς", πρὸ καιροῦ κατὰ τὸν Εὐσάθ. λαμβάνουσί τινες τὸ ἐπίρ. ἐν τῷ ω 28 «ἦ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλε Μοῖρα» τῷ ὄντι καὶ σὲ ἐνωρὶς ἔμελλε νὰ καταλάβῃ ἡ μοῖρα· ἀλλ' οὔτε αὕτη ἡ σημασία ἐνυπάρχει εἰς τὴν λ. οὔτε ἡ ἑρμηνεία τοῦ «σοὶ πρῶτα» ἀντὶ τοῦ «σοὶ πρώτῳ» σὲ πρῶτον δηλ. μεταξὺ τῶν μετὰ τὸν πόλεμον ἀποθανόντων ἡρώων, εἶνε ὀρθή. Ὀρθότερον λοιπὸν ἔπραξεν ὁ Ἄμεις καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Δύντζερος, γράψαντες συμφώνως μὲ τὸν Βούττμαννον εἰς τὰ Σχόλια τῆς Ὀδ. σ 557 πρῶι, ἐπειδὴ μάλιστα τὸ λῆμμα τοῦ Σχολιαστοῦ φέρει τὴν γραφήν: πρώιτι γ΄.) μετὰ χρονικοῦ συνδ. «ἐπεί, ἐπειδὴ πρῶτον, πρῶτα, τὸ πρῶτον, τὰ πρῶτα» ἀφ' οὗ ἅπαξ, εὐθὺς ἀφ' οὗ, Λατ. quum primum, A 235, γ 183, M 420, δ 13, ξ 467, «ἐπὴν τὰ πρῶτα» Z 489 κ. ἀ. «ὁππότε κε πρῶτον» λ 106 κ. ἀ., «ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα» A 6. Καὶ μετὰ τῶν ἀναφορ. «ὄντινα πρῶτον» γ 320, κ 328.

πρωτοτόκος, ον (πρῶτος, τεκεῖν), «μήτηρ» ἡ κατὰ πρῶτον τίκτουσα, „πρωτόγεννη, πρωτάρα" περὶ ἀγελάδος, P 5 †.

Πρωτώ, οῦς, ἡ, μία τῶν Νηρηίδων, Σ 43.

πρώονες, ἴδ. πρών.

πταίρω (συγγ. τῷ Λατ. sterno), μόνον ἐν τῷ ἀορ. β'. ἔπταρεν, „πταρνίζομαι" (προφ. φταρν.), ὅπερ ἐθεωρεῖτο καλὸς οἰωνός, ρ 541 †. (Ἡ. καὶ τὴν σήμερον δὲ θεωρεῖται καλὸς οἰωνὸς ὁ πταρμὸς ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἡ τοὐλάχιστον ὡς ἐπιβεβαιωτικὸς τῶν λεγομένων· ὅθεν μετὰ τὸν πταρμὸν ἀκούεται ἡ εὐχὴ „γειά σου καὶ ἀλήθεια λές").

πτάμενος, πτάτο, ἴδ. πέτομαι.

πτελέη, ἡ, πτελέα, „φτελειά", ulmus campestris, Ἰλ. Ζ 419, Φ 242, 350.

Πτελεός, ἡ (πτελέα, πρβλ. τὴν Γερμ. πόλιν Ulm). 1) Ἀχαϊκὴ πόλις τῆς Θεσσαλίας μεταξὺ Ἀντρῶνος καὶ Πυράσου ἔχουσα καὶ λιμένα (Ἡ. παρὰ τὸν Παγασητικὸν κόλπον, τὴν σήμερον Φτελιὸ τὸ χωρίον ὀπισθοῦν μεσογειότερον, καὶ Παλαιὸ Φτελιὸ τὸ κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἐκ τῆς καταστροφῆς ἀναστηθὲν χωρίον, τοῦ ὁποίου μόνον λείψανά τινα σώζονται ἐπὶ τῆς θαλάσσης;), Β 697, Στράβ. 9, 5, 8. 2) χωρίον τῆς Ἠλιδος, ἀποικία τῆς Θεσσαλικῆς Πτελεοῦ, ἐπὶ Στράβωνος (8, 3, 25, ἔνθα λέγεται γένους οὐδ. τὸ Πτελεόν) ἠρημωμένη, Β 594.

πτέρνα, ἡ, 1) „πτέρνα" (προφ. φτέρνα), Χ 397, Βατρ. 46. 2) ποιητ. ἀντὶ τοῦ πέρνα, ὅ ἐ. μηρίον, „χοιρομέρι", Βατρ. 37.

Πτερνογλύφος [..⏑.], ὁ, γλύπτης τῶν χοιρομερίων, ὁ ἐν τοῖς μηρίοις γλύφων, κατασκευάζων κοιλώματα, κωμικ. ὄνομα μυός ἐν τῇ Βατρ. 227.

Πτερνοτρώκτης or, ὁ, ὁ τρώγων, βοσκανίζων τὰ μηρία, χοιρομέρια, κωμικ. ὄνομα μυὸς ἐν τῇ Βατρ. 29.

Πτερνοφάγος, ὁ, ὁ μηροφάγος, κωμ. ὄνομα μυὸς ἐν τῇ Βατρ. 230.

πτερόεις, εσσα, εν, ποιητ., πτερωτός. 1) κυρ. ἐπίθετον τῶν βελῶν, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον, τὸ ὀπίσθιον, ἔφερον πτερά, Δ 117, Ε 171, Π 773, Υ 68. 2) μεταφ. ἀ.) ἐλαφρός, κοῦφος, «λαισήια» ἴδ. τὴν λ', Ε 453, Μ 426· β'.) συχνότ. ἐν τῇ φρ. «ἔπεα πτερόεντα» οἱ πτερωτοὶ λόγοι, οἵτινες ἅμα ἐξελθόντες τοῦ στόματος ἁρπάζονται καὶ φεύγουσιν ἀνεπιστρεπτί, Ὁμ. πλχ. Ἐκ τοῦ

πτερόν, τό (πέτομαι), „πτερόν" (προφέρ. φτερό), „πούπουλον", ο 527, ἔπειτα πτέρυξ, „φτεροῦγι, πλατάρι" καὶ „πτερόν", καὶ μάλιστα κατὰ πληθ., «πτερὰ βάλλειν, τινάσσεσθαι» κτυπῶ, τινάσσω τὰ πτερά μου, Λ 454, δ 151. Ὡς σημεῖον κουφότητος «ἦϋτε πτερά» „ὡσὰν πτερόν", Τ 386, ταχύτητος «ὠκεῖαι ὡσεὶ πτερόν» η 36· ὅθεν τροπικῶς λέγεται περὶ τῶν κωπῶν τῶν πλοίων, «ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶν πέλονται» λ 125, ψ 272.

πτέρυξ, υγος [⏑.], ἡ (πτερόν), δοτ. πληθ. πτερύγεσσιν, πτέρυξ, „φτεροῦγι, πλατάρι, φτερού", Β 316, 462, Ψ 875, δ 149, «ὑπὸ πτερύγων κύκνος ἀείδει» ἔχων τὰ πτερὰ ἀνοικτά, πτερυγίζων ψάλλει, Ὕμ. 20, 1.

πτήσσω (πτα-, πτακ, πτήκjω), ἀόρ. ἐπικ. πτῆξε, παρακειμ. ἐπικ. μετοχ. πεπτηώς, ῶτος. 1) ἀμεταβ. ὑποπτήσσω, κύπτω, συστέλλομαι, „ζαρώνω", «κείμην πεπτηώς» ξ 354, χ 362, «ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες» κεκυφότες, „ζαρωμένοι ὑποκάτω τῶν ὅπλων", ξ 474.— Ὅθεν 2) μεταβ. ἐν τῷ ἀορ. ἀ. συ(κατα)στέλλω, καταβάλλω, κατευνάζω, „κάμνω νὰ ζαρώσῃ", «θυμὸν Ἀχαιῶν» Ξ 40 (ἐν ἀθετουμένῳ στίχῳ, ἔνθα ἄλλοι ἀνέγνωσαν: πῆξε).

πτοέω, ἐπικ. καὶ Ἰωνικ. πτοιέω (συγγεν. τῷ προηγ.), παθητ. ἀορ. γ'. πληθ. ἐπικ. καὶ Δωρ. πτοίηθεν, πτοῶ, τρομάζω. Παθ. πτοοῦμαι, ἐκπλήττομαι, „συντρομάζω", εἶμαι περιδεής, χ 298 †.

Πτολεμαῖος, ὁ, οἱὸς τοῦ Πειραίου, πατὴρ τοῦ Εὐρυμέδοντος, Δ 228.

πτολεμίζω, πτολεμιστής, πτόλεμόνδε, πτόλεμος, ἴδ. πτολεμίζω.

πτολίεθρον, τό, ἐπικ. (πτόλις), πόλις, πάντοτε μὲ τὸ ὄνομα κατὰ γεν., οἷον «Ἰλίου πτολίεθρον» Β 133 κ. ἀ. πλχ. (Ἡ. Ἀλλ' ἴδε περὶ ταύτης τῆς γενικῆς Βαουμείστερ. εἰς Ὁμηρ. Ὕμν. Ι, στίχ. 31). Ὁ τύπος: πολίεθρον εἶνε ἄχρηστος.

πτολιπόρθιος, ὁ = τῷ ἑπομ., ἐπίθ. τοῦ Ὀδυσσέως, Ὀδ. ι 504, 530.

πτολίπορθος, ὁ, ἡ, ἐπικ. (πτόλις, πέρθω), ὁ πόλεις καταστρέφων, ὁ τῶν πόλεων πορθητής, -θήτρια, ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως, Υ 152, τῆς Ἐνυοῦς, Ε 333, τοῦ Ἀχιλλέως, Ο 77 κ. ἀ., τοῦ Ὀδυσσέως, Β 278, π 442, τοῦ Οἰλέως, Β 728.

πτόλις, ιος, ἡ, ἴδ. πόλις.

πτόρθος, ὁ, βλαστός, „βλαστάρι", κλάδος, „κλωνάρι", ζ 128 †. (Κατὰ τὸν Λόβεκκ ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ ορ-, ὄρνυμι, κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον συγγ. πρὸς τὸ παρθένος).

πτύγμα, ατος [⏑.], τό, ἐπικ. (πτύσσω) πτυχή, „δίπλωμα", «πέπλοιο» τὸ δίπλωμα τοῦ πέπλου, ὅ ἐ. ὁ πτυκτός, „διπλωμένος" πέπλος, Ε 315 †.

πτυκτός, ή, όν (πτύσσω), πτυκτός, „διπλωμένος", «πίναξ» (ἴδ. τ. λ.), Ζ 169 †.

(πτύξ), γεν πτυχός [⏑.], ἡ, ποιητ. (πτύσσω). 1) κυρ. πτυχή, „δίπλα", «πτύχες σάκεος» αἱ πτυχαί, τὰ στρώματα τῆς ἀσπίδος, τὰ δερμάτινα ἢ μετάλλινα, Η 247, Σ 481 κ. ἀ., ἴδ. λεπίς· ἐπὶ τῶν πτυχῶν τοῦ ἐνδύματος, «ἑανῶν πτύχας» Υ. Δήμ. 176. 2) μεταφορ. ἐπὶ ὀρέων, πτυχή, φάραγξ, κοιλάς, Λ 77, τ 432, Υ. Ἑρμ. 326. Ὁ ἐνικὸς εἶνε σπάνιος, Υ 22, Υ. Ἀπ. 269, Υ. Ἑρμ. 555.—Ἡ ὀνομας. τοῦ ἐνικοῦ ἄχρηστος.

πτύον [⏑.], τό (πτύω), ἐπικ. γεν. πτυόφιν, πτύον, „πτυάρι(ον)" (προφ. φτυάρι), ἰδίως

δὲ τὸ „λιχνιστῆρι“ (λικμητήριον), δι' οὗ „λιχνίζουσι“ (λικμῶσιν), ὅ ἐ. σηκώνουσιν εἰς τὸν ἀέρα τὸν ἀλωνισμένον σῖτον, ἵνα χωρίσωσι τὸν καρπὸν ἀπὸ τῶν ἀχύρων, Ν 588 †.

πτίσσω (πτικ, ὅπερ παράγεται ἐκ τοῦ πικ, πύκα, πυκνός), μόνον ἐν τῷ μέσ. παρατ. ἐπτύσσοντο καὶ μετοχ. τοῦ ἀορ. ἀ. πτύξασα. 1) Ἐνεργ. „διπλώνω, συμμαζεύω“, οἷον «χιτῶνα, εἵματα» α 439, ζ 111, 252, τ 256. 2) Μέσ. «ἔγχεα ἐπτύσσοντο» Ν 134, ‖. τὰ δόρατα προσήγγιζον ἄλληλα, „ἐφιλοῦντο“, ἐψαύοντο δηλ. οὕτως, ὥστε τὸ ἓν ἀπετέλει δίπλαν τοῦ ἄλλου. Οὕτως πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ ἐνταῦθα τὸ ῥῆμα ἢ ὄχι: ἐκάμπτοντο, διότι οὐδένα λόγον εἶχον νὰ καμφθῶσι καὶ νὰ διπλωθῶσι τὰ δόρατα, ἀφ' οὗ οἱ ἄνδρες ἔμενον κατὰ χώραν καὶ δὲν ἐμάχοντο.

πτύω [῟] (πεποιημ. λέξ. τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ Λατ. spuo, Γερμ. speien), πτύω, „φτῶ, ἢ φτύνω“ «αἷμα» Ψ 697 †.

*πτωκάς, άδος, ἡ, περίφοβος, περιδεής, δειλός, ψοφοδεής, «αἴθυιαι» Ἐπιγ. 8, 2. Ἐκ τοῦ

πτάξ, ακός, ὁ, ἡ, ποιητ. (πτώσσω), δειλός, περίφοβος, ψοφοδεής, ἐπίθετον τοῦ λαγωοῦ, Ἰλ. Χ 310.—Οὐσ. «πτώξ» = λαγωός, Ρ 676.

πτωσκάζω, συσ-έλλομαι, συγκύπτω, „ζαρώνω“, δειλιῶ, μόνον ἐν τῷ ἀπαρφ. «πτωσκαζέμεν», Δ 372 †. Κατ' ἔκτασιν ἐκ τοῦ

πτάσσω, ἐπικ. ᾰ Ἰων. (συγγ. τῷ πτήσσω), μόνον κατ' ἐνεστ. ᾰ παρατατ. 1) ἀμετάβ. ἀ.) ὑπὸ φόβου, συστέλλομαι, συγκύπτω, „ζαρώνω, χώνομαι“, οἷον «ὑπό τινι» ὑπό τινος ἢ ἐνώπιόν τινος, Η 126, «καθ' ὕδωρ» χώνομαι, καταφεύγω εἰς τὸ ὕδωρ, Φ 14, «ὑπὸ κρημνοῦ» Φ 26· β΄.) ἐν γένει, ὡς τὸ τῆς καθομιλ. „ζαρώνω“, δειλιῶ, εἶμαι περίφοβος, Δ 371, Ε 634· γ΄.) ἐπὶ ἐπαίτου, μετὰ φόβου καὶ συστολῆς περιέρχομαι ἢ ἐπαιτῶ, «πτ. κατὰ δῆμον» ρ 227, σ 363. 2) μεταβ., ὅ ἐ. μετ' αἰτ., φοβοῦμαι, ὑπὸ φόβου φεύγω τινά, «ἀλλήλους» Υ 427, «ὄρνιθες ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἵενται» τρέχουσιν ἢ φέρονται τῇδε κἀκεῖσε ἐν τῇ πεδιάδι φοβούμεναι τὰ νέφη, χ 304.

πτωχεύω, ὑποτ. -ῃ, ἀπαρφ. -ειν, παρατ. θαμιστ. πτωχεύεσκε, μέλ. μετοχ. πτωχεύσων· ἀ.) ἀμεταβ. ὡς ἐπαίτης (πτωχός) περιέρχομαι, „ζητιανεύω“ ἢ „ζητουλεύω“, ἐπαιτῶ, «προτί, κατὰ ἄστυ, ἀνὰ δῆμον», Ὀδ. ο 309, σ 2, τ 73· β΄) μεταβ. ἐπαιτῶ, „ζητῶ“, «δαῖτα» ρ 11, 19. Ἐκ τοῦ

πτωχός, ή, όν (πτώσσω), κυρ. ὁ κεκυφώς, „ζαρωμένος“, ἐπομ. ὁ ἐπαιτῶν, «ἀνήρ» ἐπαίτης, „ζητιάνος, ζήτουλας“, Ὀδ. τ 74, φ 327, ἄνευ τοῦ «ἀνήρ» ὡς οὐσιαστ., ζ 208, ξ 400.

Πυγμαῖοι, οἱ (πυγμή, οἱονεὶ Σπιθαμιαῖοι, μικρόσωμοι ὅσον μία πυγμή), μυθώδες τι νανικὸν ἔθνος, ὅπερ κατὰ τὸν μῦθον κατῴκει τὰ νότια τῆς γῆς πρὸς τὴν Αἰθιοπίαν ἢ Ἰνδικήν, Γ 6.

πυγμαχίη [.⏑⏑.], ἡ, ἡ διὰ πυγμῆς μάχη, πυγμαχία, „γρονθοκοπία“, Ἰλ. Ψ 653, 665. Ἐκ τοῦ

πυγμάχος [.⏑.], ὁ (πύξ, μάχομαι), ὁ διὰ πυγμῆς, γρόνθου μαχόμενος, πύκτης, πυγμάχος, „γρονθοκόπος“, θ 246 †.

πυγμή, ἡ (πύξ, πρβλ. pugnus, ἴσως συγγ. τῷ πικ, πύκα, πυκνός), „γρόνθος, γρονθιά“, ἔπειτα συνήθως ὁ ἀγών, ἡ μάχη ἡ διὰ γρονθοκοπημάτων, πυγμή, ὅθεν «πυγμῇ νικήσας» εἰς τὴν πυγμήν, εἰς τὸν διὰ πυγμῆς ἀγῶνα νικήσας, Ψ 669 †.

πυγούσιος [⏑.⏑], η, ον, ποιητ. (πυγών=πῆχυς), πηχυαῖος, ἔχων ἑνὸς πήχεος μῆκος, Ὀδ. π 517, λ 25.

πύελος [⏑..], (δι' εὐφωνίαν ἀντὶ τοῦ πλύελος ἐκ τῆς ῥίζης πλυ, πλύνω), ἡ, „σκάφη, σκαφίδι“, ἰδίως ἐν ᾧ παραβάλλεται τροφὴ εἰς τὰ κτήνη, τ 553 † (ἔνθα κατ' ἐξαίρεσιν τὸ υ εἶνε μακρόν, ἐν ᾧ ἀλλαχοῦ εἶνε βραχύ).

πυθέσθαι, ἴδ. πυνθάνομαι.

*Πύθιος [-⏑.], ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, οὕτως ὀνομασθέντος διὰ τὸν φόνον τοῦ δράκοντος Πύθωνος κατὰ τὸν Ὑ. Ἀπ. 373 (ἔνθα τὸ ι εἶνε μακρόν).

πυθμήν, ένος, ὁ, τὸ κατώτατον παντὸς βαθέος πράγματος, „πάτος“· ὅθεν ἰδίως ἀ.) ἐπὶ ἀγγείων, πυθμήν, „πάτος“ οὐ μόνον καθ' ὅσον κλείει αὐτὰ κάτωθεν, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅσον ὑποστηρίζει ἢ ὑποβαστάζει, ὅθεν καὶ βάσις, βάθρον, π. χ. τρίποδος Σ 375. Οἱ δὲ περὶ ἐκπώματος λεγόμενοι «δύο δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν» Λ 635 πρέπει ἁπλούστατα καὶ πιθανώτατα νὰ ἐκληφθῶσιν ὡς πυθμένες ἢ «πάτοι» τοῦ ποτηρίου, τὸ ὁποῖον ἄρα εἶχεν ἑκατέρωθεν πυθμένα, διότι ἦτο «δέπας ἀμφικύπελλον», ὡς ὀνομάζει τὰ τοιαῦτα ὁ Ὅμ. (ἴδ. τ. λ.). Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸν Φατζῖν καὶ Λέρσιον· ἄλλοι δὲ καὶ ἐνταῦθα ἐννοοῦσι τοὺς πυθμένας ὡς βάθρα, βάσεις, ἢ κατὰ τὸν Ἀθήναιον σ. 489 Β (ἔνθα περιγράφεται ἀργυροῦν τι ἔκπωμα ἐν Καπύῃ εὑρισκόμενον, πρότερον ἀνῆκον δῆθεν εἰς τὸν Νέστορα) ὡς κυλινδροειδῆ ὑποστηρίγματα «ροπάλια δύο πλάγια». Τρίτην ἑρμηνείαν τῶν δύο πυθμένων εὑρίσκεις παρὰ τῷ αὐτῷ Ἀθηναίῳ σ, 488 F.

πύθω [-.], (πυ, συγγ. τῷ Λατ. puteo) μέλ. γ΄. ἐν. πύσει, ἀόρ. ἐπικ. πῦσε, παθ. ἐνεσ. πύθεται, προστ. πύθευ, μετοχ. -ομένων, ἐπικ. λ.

1) Ἐνεργ. σήπω, „σαπίζω“, κάμνω τι νὰ σήπεται, «ὀστέα» Δ 174, Ὑ. Ἀπ. 369, 371.

2) Παθ. σήπομαι, „σέπομαι“ ἢ „σαπίζω“ (οὐδετ.) Λ 395, α 161, μ 46.

Πυθώ [-.], οῦς, ἡ, Ὑ. Ἀπ. 372, δοτ. Πυθοῖ, Ι 405, θ 80, αἰτ. Πυθώ. ἔτι δὲ καὶ ἀρχαιότερας

τύπος Πτοΐη, ῆνος, ἡ, Β 519, αἰτ. Πυθῶνα, Υ. Ἑρμ. 178, ἡ Πυθώ, τὸ ἀρχαιότατον ὄνομα τῆς ὑπὸ τὸν Παρνασσὸν Φωκικῆς χώρας, ἐν ᾗ ὑπῆρχεν ὁ ναὸς καὶ τὸ μαντεῖον τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος. (Κατὰ τὸν Υ. Ἀπ. 372 τὸ ὄνομα παράγεται ἐκ τοῦ πύθομαι=σήπομαι, διότι ἐκεῖ ἐσάπη ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος φονευθεὶς δράκων, ὅστις καὶ αὐτὸς διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὠνομάθη Πύθων. Κατ' ἄλλου δὲ ἐκ τοῦ πυθέσθαι, διότι εἰς τοῦτον τὸν τόπον ἠρώτων οἱ βουλόμενοι τὸν θεόν. Ἀλλ' εἰς ταύτην τὴν ἐτυμολογίαν ἀντίκειται τὸ βραχὺ τῆς πυθ συλλαβῆς τοῦ ῥήματος).

Πυθῶδε [–..], ἐπίῤ., εἰς τὴν Πυθῶ, λ 581.

πύκα [⏑⏑], ἐπικ. ἐπίῤ. 1) πυκνῶς, σερεῶς, „πυκνά", οἷον «πύκα βάλλειν» Ι 588, «π. θωρηκταί», ἴδ. **θωρηκτής**, Μ 317 κ. ἀ., «πύκα ποιητός» στερεὰ καμωμένος, Σ 608, α 333 κ. ἄ. πλχ. Συνάπτεται πρὸς τὸ «σιβαρῶς» Μ 454. 2) μεταφ. ἐπιμελῶς, «τρέφειν» Ε 70, συνετῶς, «φρονέειν» Ι 554, Ξ 217. Ἐκ τούτου

πυκάζω [⏑..], εὐκτ. πυκάζοιεν, ἀόρ. ἀ. ἀναύξ. πύκασε, ἀπαρφ. -άσαι, μετοχ. -άσας, άσασα, μετοχ. τοῦ παθ. παραχ. πεπυκασμένος, -α. 1) μεταβ. ἀ.) πυκνώνω, συσσωρεύω, „στρειμώνω", «ἐντὸς σφέας αὐτούς» μ 225 Β΄.) συγκαλύπτω, κατακρύπτω, κατασκεπάζω, «νέκυν» Ω 581, «τινὰ νεφέλῃ» Ρ 551, ἡ κόρυς «πύκασε κάρη» Κ 271. Παθ. «ἅρματα εὖ πεπυκασμένα» Β 777· (‖. ἑρμηνεύεται: ἐπιμελῶς κεκαλυμμένα μὲ πέπλους, οἷα τὰ ἐν Ε 194. Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ ἀμφιβάλλω μετὰ τοῦ Δυντζέρου, ἂν ὁ λόγος ἐνταῦθα περὶ καλυμμάτων τῶν ἁρμάτων· ὑποπτεύω μᾶλλον ὅτι ἡ φρ. «εὖ πεπυκασμένα» δὲν διαφέρει τῆς «πύκα ποιητά», ἴδ. **πύκα**)· μετὰ δοτ. «ὄζοισι» Ξ 289, «ἅρματα χρυσῷ πεπυκασμένα κασσιτέρῳ τε» ὑπερβολικὴ ἔκφρασις: κατασκέπασα μὲ χρυσὸν καὶ κασσίτερον ἀντὶ τοῦ: πλουσίως κεκοσμημένα, πεποικιλμένα μὲ χρυσὸν καὶ κασσίτερον, Ψ 503, «ῥάκεσιν πεπυκασμένος ὤμους» ἔχων τοὺς ὤμους μὲ ῥάκη σκεπασμένους, χ 488· γ΄.) τροπικ. περιβάλλω, καταλαμβάνω, ἐπὶ λύπης, «πυκ. τινὰ φρένας» Θ 124, Ρ 83. 2) ὡς ἀμετάβ. φαίνεται ὅτι μετεχειρίσθη τὸ ῥ. ἐν τῷ λ 320 «πρὶν... ἰούλους ἀνθῆσαι πυκάσαι τε γένυς εὐανθέϊ λάχνῃ» πρὶν ἀνθήσωσιν οἱ ἴουλοι καὶ αἱ σιαγόνες σκεπασθῶσι μὲ εὐανθῆ λάχνην (ὅπερ μὴ δεχόμενος ὁ Γράσυρ διορθοῖ ἄνευ ἀνάγκης τὸ χωρίον: εὐανθέα λάχνην, ὥστε τοῦτο νὰ ἦνε ὑποκείμενον τοῦ μεταβ. «πυκάσαι». ‖. Ἀλλ' ὀρθότατα ἐνόησε τὸ χωρίον, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς μεταφράσεώς του, ὁ Ἀμεῖς, ἐκλαμβάνων τὸ μὲν «πυκάσαι» ὡς μεταβατικόν, ὡς ὑποκείμενον δ' αὐτοῦ τὸ αὐτὸ καὶ τοῦ ἀνθῆσαι, τὸ «ἰούλους», ἑπομένως: πρὶν οἱ ἴουλοι ἀνθήσωσι καὶ σκεπάσωσι μὲ εὐανθῆ λάχνην τὰς παρειάς).

πυκιμηδής [⏑⏑..], ές (πύκα, μῆδος), πυκνὰ; ἔχων φρένας, συνετός, φρόνιμος, α 438 †, Υ. Δήμ. 153 (ἔνθα παροξύνεται).

πυκινά [⏑⏑.], ἐπίῤ., κυρ. οὐδέτ. πληθ. τοῦ ἐπιθ. πυκινός=**πυκνός**, ὅπ. ἴδ.

πυκινός [⏑⏑.], ή, όν, κατ' ἐπικ. ἔκτασιν ἀντὶ τοῦ **πυκνός** (ἴδ. τ. λ.). ‖. Ἡ παρενθήκη αὕτη τοῦ ι, ἥτις ἔγεινεν, ὡς φαίνεται, εὐφωνίας χάριν ὅπως καὶ ἐν τῷ «πινυτός» ἀντὶ τοῦ: πνυτός, καὶ «πινύσσω: ἀντὶ τοῦ: πνύσσω, σώζεται καὶ σήμερον ἔτι· ἀντὶ τοῦ καπνὸς π. χ. λέγεται „καπινός", τὸ ἔπνιξε ἔγεινεν „ἐπίνιξε", ἡ Πάτμος κατήντησε „Πάτιμος" ᾗ „Πάτινος" καὶ ἐκ τούτου ἐπίθ. „Πατινιώτικος", καὶ τὰ κωμικώτερα „ἀτιμόπλοιον" καὶ „ἀτιλάζι" ἀντὶ τοῦ: ἀτμόπλοιον καὶ ἀτλάζι). Ἐκ τούτου

πυκινόφρων, [⏑⏑..]. ον, ἐπικ., πυκνὰ; ἔχων φρένας, συνετός, φρόνιμος, «βουλή» Υ. Ἑρμ. 538.

πυκνός, ή, όν καὶ κατ' ἐπικ. ἔκτασιν **πυκινός**, ή, όν (πύκα), „πυκνός", παχύς, χονδρός. 1) κυρ. ἀ.) ὡς πρὸς τὴν ὕλην, χονδρός, στερεός, «πυκινὸς θώρηξ, ἀσπὶς, χλαῖνα» Ο 529, Ν 804, ξ 521 κ. ἀ. Β΄.) ὡς πρὸς τὰ συστατικὰ μέρη, πυκνός, «πυκ. λέχος» (κατά τινα ἑρμηνείαν διότι ἔμελλον νὰ στρωθῶσι πολλὰ ῥούχα ᾗ σκεπάσματα) Ι 621 (ἀλλ' ἴδε κατωτ. γ΄.), «νέφος» Ε 751, «πυκναὶ φάλαγγες, στίχες» Δ 281, Η 61 κ. ἀ., «πτερά» Λ 454, ε 53. Τὸ δὲ ἐν τῷ β 151 «τινα-ξάσθην πτερὰ πυκινά» (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. καὶ ὁ Ἀμεῖς ἔγραψαν οὕτως ἀντὶ τοῦ συνήθους: πτ. πολλά) ἑρμηνεύει ὀρθότερον ὁ Ἀμεῖς ἐκλαμβάνων τὸ «πυκνὰ» ὡς ἐπίῤ.: πολλάκις, συχνά, ἐπανειλημμένως· ἐτίναξαν τὰ πτερά, «πυκνὰ βέλεα, λᾶες» πυκνῶς; πίπτοντα ὡς χάλαζα, Λ 576, Π 612 κ. ἀ.· ὡσαύτως «πυκν. ὕλη, λόχμη, δρυμά, ῥωπήια, ὄζοι, θάμνοι, πέταλα» Ὅμ. πλχ., «πυκνοὶ ἐφέσασαν ἀλλήλοισι» ἵσταντο πυκνὰ συσσωρευμένοι, „ὁ ἕνας ἐπάνω 'ς τὸν ἄλλον", Ν 133 κ. ἀ. Συνάπτεται μετὰ τοῦ «θαμέες» μ 92, ξ 12· γ΄.) ὡς πρὸς τὴν συναρμογὴν καὶ σύνθεσιν, πυκνός, ὅ ἐ. στερεός, συμπαγής, σφιγκτός, «δόμος» Κ 267, ζ 134, «λέχος» ψ 177 (ἴδ. καὶ ἀνωτέρω δ΄.)· «θύρα» καλῶς κεκλεισμένη, Ξ 167, «χηλός» ν 68, «λόχος» καλῶς κεκρυμμένος, Ω 779. (‖. Ὀρθότερον ἀνήκει τὸ παράδειγμα εἰς τὴν δ΄.) σημ. ὡς ὅμοιον μὲ τὸ «πυκναὶ φάλαγγες, στίχες»· δ΄.) ὡς πρὸς τὸν χρόνον, ἐπανειλημμένος, συχνός, «λιθάδες» ξ 36. (‖. Ἐνταῦθα λοιπὸν ἀνήκουσι καὶ τὰ ἀνωτ. παραδείγματα «βέλεα, λᾶες» Λ 576, Π 612 κ. ἀ.). 2) Τροπικ. βαρύς· ἀ.) σφοδρός, μέγας, βαρύς, «ἄχος, ἄτη» βαρεῖα λύπη, βαρὺ δυστύχημα, Π 599, Ω 480· δ΄.) ἐπὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῶν προϊόντων αὐτοῦ, βαρύς. (‖. Καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ λέγεται ὁ φρόνιμος νοῦς καὶ σοφὸς „βα-

ρύς", „ζυγίζει βαρειά", τοὐναντίον „ἐλαφρός")· ὅθεν φρόνιμος, συνετός, σοφός, «φρένες, νόος, μήδεα, βουλή, ἔπος, ἐφετμή, μῦθος» Ὅμ. πλχ. ὡσαύτως καὶ «δόλος» Ζ 187.— Τὰ οὐδ. ΠΥΚΝΌΝ καὶ ΠΥΚΝΆ, ΠΥΚΙΝΌΝ (μόνον λ 88) καὶ ΠΥΚΙΝΆ λαμβάνονται ὡς ἐπιῤ., ὡς καὶ τὸ ἐπίῤ. ΠΥΚΙΝΩ̃Σ· ά.) κυρ. συμπαγῶς, στερεῶς, „σφιγκτά", «θύραι, σανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι» στερεῶς συνηρμοσμέναι, στερεαί, Ι 475, πρβ. Φ 535, 6 314 κ. ά. «πήρη πυκνὰ ῥωγαλέη» πυκνὰ διεσχισμένη, ἔχουσα πυκνὰς σχισμάς, ν 438, ρ 198, καὶ ἀναφερομένης τῆς πυκνότητος εἰς τὸν χρόνον, ἴδ. ἀνωτ. 1, β΄· δ΄.) τροπικ. σφοδρῶς, σφόδρα, πολύ, «πυκινῶς ἀκάχημαι» Τ 312 κ. ά. «πυκνὰ μάλα στενάχων» πολὺ σφοδρῶς (ἢ μᾶλλον πολὺ συχνά) στενάζων Σ 318, Φ 417, «πυκινὸν ἀχεύων» λ 88, «πυκινὰ στεναχίζων» Κ 9· γ΄.) συνετῶς, φρονίμως «πυκινῶς ὑποθήσομαι» θά σοὶ δώσω φρόνιμον συμβουλήν, α 279, «πυκινὰ φρονέων» πυκνάς, βαρείας, συνετὰς φρένας ἔχων, ε 445.

ΠΥΛΑΙΜΈΝΗΣ [˘...], ΕΟΣ, ὁ, βασιλεὺς τῶν Παφλαγόνων, σύμμαχος τῶν Τρώων Β 851, ὑπὸ τοῦ Μενελάου φονευθείς, Ε 576. Ἐν τῷ Ν 658 ἀναφαίνεται ἐν τοῖς ζῶσι καὶ θρηνῶν διὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ Ἁρπαλίωνος. Τὴν ἀντίφασιν ταύτην οἱ μὲν παλαιοὶ ἐρμηνευταὶ ἔλυον παραδεχόμενοι δύω Παφλαγόνων ὁμωνύμους ἀρχηγούς· τινὲς δὲ τῶν νεωτέρων εὑρίσκουσιν ἐν αὐτῇ ἀπόδειξιν τῆς ἐκ πολλῶν κατὰ μέρος προϋπαρχόντων ᾀσμάτων συρράφῆς τῆς Ἰλιάδος, (‖. θεωρίας ὑπ' ἄλλων νεωτέρων προσηκόντως πολεμηθείσης, ἴδ. Ἀγγ. Βλάχου Τὸ Ὁμηρικὸν ζήτημα, καὶ ἰδίως σελ. 57).

ΠΎΛΑΙΟΣ, ὁ (ἐκ τοῦ ἐπιθ. πυλαῖος), υἱὸς τοῦ Λήθου, ἀρχηγὸς τῶν Πελασγῶν, Β 842.

ΠΥΛΆΡΤΗΣ [˘..], ΑΟ [-.], ὁ, ἐπικ. ὁ τὰς πύλας τοῦ κάτω κόσμου ἀραρίσκων, ὅ ἐ. κλείων, (κατὰ δὲ τὸν Ἀπίωνα «ὁ ταῖς πύλαις προσηρτημένος» τουτέστιν ὁ φύλαξ τῶν πυλῶν), ἐν γένει πυλωρός, ἐπίθ. τοῦ Ἅδου, Θ 367, Ν 415, λ 277.

ΠΥΛΆΡΤΗΣ, ΑΟ, ὁ, εἷς τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Λ 491, Π 696.

ΠΥΛΑΩΡΌΣ [˘˘..], ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ πυλωρός, θυρωρός, ὁ φύλαξ τῶν πυλῶν, Ἰλ. Φ 530, Ω 681, παρθ. καὶ ΘΥΡΩΡΌΣ. (‖. Εἶνε σύνθετον ἐκ τοῦ πύλη καὶ τῆς ῥίζ. ΓΟΡ-, ἐπιβλέπω, ἐπιστατῶ, φυλάττω, ἐξ ἧς τὸ ὄρομαι, οὖρος, ἐπί-ουρος, φρουρός (=προ-ορος), τιμωρός (τιμα-ορος), ὥρα, ὁράω, συγγ. πρὸς τὸ Γερμ. ward, warten).

ΠΎΛΗ [˘.], ἡ, πύλη (ἡ εἴσοδος συνόλου τινός) „πόρτα" (Λατ.), πάντοτε κατὰ πληθ. ὡς ἐκ τῶν θυρωμάτων, „θυροφύλλων", ἐξ ὧν σύγκεινται, ἐπὶ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως Γ 145, Ε 789 κ. ά., ἐπὶ τῆς πύλης τοῦ στρατοπέδου Η 339, Μ 175, «Ἀΐδαο πύλαι» ἐν περιφράσεσι τοῦ θανάτου, οἷον «Ἀΐδαο πύλας περῆσαι» Ε 646, «ἐχθρὸς ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσι» Ι 312, ξ 156. Ποιητ. «πύλαι οὐρανοῦ, Ὀλύμπου» Ε 749, Θ 411· «πύλ. ὀνείρειαι, ὀνείρων» δ 809, τ 562, «πύλ. Ἠελίοιο» αἱ πρὸς δυσμάς, δι' ὧν ὁ ἥλιος δύει, ω 12.

ΠΥΛΗΓΕΝΉΣ, ΈΣ, ἴδ. ΠΥΛΟΙΓΕΝΉΣ.

ΠΥΛΗΔΌΚΟΣ [˘...], ὁ (πύλη, δέχομαι), ὁ ἐν ταῖς πύλαις δεχόμενος τοὺς εἰσερχομένους, πυλωρός, θυρωρός, μόνον Ὑ. Ἑρμ. 15.

ΠΥΛΉΝΗ [˘..], ἡ, πόλ. τῆς Αἰτωλίας, ἡ μετέπειτα ὀνομασθεῖσα Πρόσχιον, Β 639, Στράβ. 10, 2, 6.

ΠΎΛΙΟΣ [˘˘.], Η, ΟΝ (Πύλος), Πύλιος, ἐκ τῆς Πύλου, «οἱ Πύλιοι» Α 248, γ 59.

ΠΥΛΌΘΕΝ [˘..], ἐπίῤῥημα, ἐκ τῆς Πύλου, π 323 †.

ΠΥΛΟΙΓΕΝΉΣ [˘...], ΈΣ, ἐπικ. (Πύλος, ΓΕΝ-, γίγνομαι) ὁ ἐν Πύλῳ γεννηθείς, ἐκ Πύλου καταγόμενος, γέννημα τῆς Πύλου, ἐπίθ. τοῦ Νέστορος, Β 54, «ἵπποι» (οἱ τοῦ Ἀντιλόχου τοῦ υἱοῦ τοῦ Νέστορος), Ψ 303, «ἄνθρωποι» Ὑ. Ἀπ. 424. Ὁ τύπος Πυληγενὴς εὑρίσκεται ἐν Ὑ. Ἀπ. 398.

ΠΎΛΟΝΔΕ [˘..], ἐπίῤ. εἰς τὴν Πύλον, μόνον Α 759, ν 274.

ΠΎΛΟΣ [˘.], ἡ (παρὰ δὲ Στράβ. ἀρσεν. ὁ Π.), Α 252, Β 77, α 93, 6 214 κ. ἄ. πλχ. Οὕτως ὀνομάζονται τρεῖς πόλεις ἐπὶ τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Πελοποννήσου ἢ οὐ μακρὰν αὐτῆς, πρβλ. Ἀριστοφάν. Ἱππ. 1059 καὶ Στράβ. 8, 3, 7· ά.) πόλις τῆς Ἤλιδος πρὸς νότον τοῦ Πηνειοῦ παρὰ Στράβ. ἔνθα ἄνωτ. ὁ Ἠλειακὸς καλούμενος, ἴδ. καὶ Παυσαν. 5, 3, 1· β΄.) πόλις τῆς Τριφυλίας, πρὸς νότον τοῦ Ἀλφειοῦ παρὰ Στράβ. 8. 3, 7 ὁ Λεπρεατικὸς καὶ ὁ Τριφυλιακὸς καὶ Ἀρκαδικός, 8, 3, 3 κ. ἀλχ. πλησίον τοῦ νῦν χωρίου Τσορμπατζῆ· γ΄.) πόλις τῆς Μεσσηνίας, παρὰ Στράβ. ὁ Μεσσηνιακός, κειμένη ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τοῦ Αἰγάλεω, ἀπέναντι τῆς νοτίου ἄκρας τῆς νήσου Σφακτηρίας, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Νηλέως (ὅθεν καὶ «Νηλήιος» ἴδ. τ. λ.)· ἐν δὲ τοῖς μετέπειτα χρόνοις καταστραφεῖσα ἀνεκτίσθη πάλιν ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου Κορυφασίου (τὰ νῦν „Παλαιὸ Ναυαρῖνο") ἀπέναντι τῆς βορείου ἄκρας τῆς Σφακτηρίας, καὶ αὕτη εἶνε ἡ κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον τοσοῦτον ὀνομαστὴ γενομένη Πύλος, ἴδ. Θουκυδ. Δ΄. 3 ἑξ.— Μεταξὺ τῶν τριῶν τούτων πόλεων ἡ πρώτη ἔχει τὴν ἐλαχίστην ἀξίωσιν νὰ ἦνε ἡ Ὁμηρική· ὑπὲρ τῆς δευτέρας ἀποφαίνεται ὁ Στράβων, 8, 3, 27 ἑξ. καὶ τῶν νεωτέρων ὁ Μύλλερος καὶ Ἑδνιος, καὶ τῷ ὄντι πρὸς ταύτην τὴν γνώμην συνάδει καὶ ἡ ἐν Ἰλιάδι διήγησις τοῦ Νέστορος· ἡ ἐν τῷ Α 671—761, ἔτι δὲ καὶ τὸ ἐν τῷ Ε 397 «ἐν Πύλῳ», ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὴν πρὸς

τὸν Νηλέα μάχην τοῦ Ἡρακλέους, καθ' ἣν οὗτος ἐπλήγωσε τὸν Ἅδην, Παυσ. 6, 25, 3, Ἀπολλοδ. 2, 7, 3, Πινδάρ. Ὀλ. 9, 31. (Ὁ Ἀρίσταρχ. ἐν τῷ τελευταίῳ Ὁμηρ. χωρίῳ ἀνεγίνωσκεν «ἐν πύλῳ», ὅπερ ἡρμήνευεν ὡς ἕτερον τύπον τοῦ πύλη: ἐν πύλῃ δηλ. τοῦ Ἅδου, ὅπερ ἐγένετο, κατὰ τὸν Εὐστάθιον, ἐν τῇ πρὸς τὸν Ἅδην μάχῃ τοῦ Ἡρακλέους, ὅτε οὗτος κατέβη ἵνα μεταφέρῃ τὸν Κέρβερον (Θ 367)· καὶ πρὸς ταύτην τὴν γνώμην τοῦ Ἀριστάρχου συμφωνοῦσι πολλοὶ τῶν νεωτέρων, ὁ Πρέλλερος, ὁ Οὐόλφιος, ὁ Σπίτζνερος, ὁ Βέκκερος ἐν τῇ Α'. Τοὐναντίον φρονεῖ ὁ Φαῖσις καὶ Βαϋμλεῖνος ἐν τῷ προλόγῳ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ σ. 41).— Τῆς δὲ Ὀδυσσείας τὰ χωρία, ἐν οἷς μνημονεύεται ἡ Πύλος, ἀναφέρονται μόνον εἰς τὴν πόλιν τῆς Μεσσηνίας. Τοιαύτη δὲ ἦτο καὶ τῶν παλαιῶν ἡ συνήθης γνώμη, οἷον τοῦ Πινδάρ. Πυθ. 6, 35, Ἰδ. καὶ τὸν Βοϊκ. αὐτόθι, τοῦ Ἰσοκράτ. Παναθην. 72, τοῦ Παυσαν. 4, 2, 5, 36, 1—3· καὶ ταύτην ἀσπάζονται καὶ τῶν νεωτέρων οἱ πλεῖστοι. — Σημειωτέον δὲ ὅτι ὅπου τὸ ὄνομα τοῦτο λαμβάνει τὸ ἐπίθ. «ἠμαθόεις» (ἴδ. τ. λ.) πολλοὶ ἐννοοῦσιν ἐκεῖ οὐ μόνον τὴν πόλιν Πύλον, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρον τῶν Πυλίων τὴν ἐπικράτειαν, τὴν μέσην δηλ. ᾗ μεσημβρινὴν Ἠλείαν καὶ μέρος τῆς Μεσσηνίας), α 93 κ. ἀ.

Πύλων [ῠ.], **ωνος**, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Πολυποίτου φονευθείς, Μ 187.

πύματος [ῠῠ.], **η, ον**, ποι. **ἔσχατος**, τελευταῖος, **ὕστατος**, τοπικῶς τε καὶ χρονικῶς· Δ 254, Κ 475, δ 30, ι 369 κ. ἀ., «ἄντυξ, ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος» ἥτις ἐσχάτη τῆς ἀσπίδος περιέβαλλεν αὐτήν, ὅ ἐ. ἥτις τὰ ἔσχατα τῆς ἀσπίδος περιέθεεν, Ζ 118, πρβλ. Σ 608· τοὐναντίον τοῦ «πρῶτος» Μ 65. Τὸ οὐδ. ἑνικ. καὶ πληθ. **πύματον** καὶ **πύματα** ὡς ἐπίρ. τελευταῖον, ἐν τέλει, ἐπὶ τέλους, «πύματόν τε ᾗ ὕστατον» ἐσχάτην καὶ τελευταίαν φοράν, Χ 203, υ 116· ὡσαύτως καὶ «ὕστατα καὶ πύματα» δ 685, υ 13. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος).

πυνθάνομαι (ἰδίζ. πυθ-), μόνον δ 315, παρτ. ἀναόξ. πυνθανόμην ν 256, καὶ ποιητ. **πεύθομαι**, μέσ. ἀποθ., εὐκτ. γ'. πλ. πευθοίατο, ἀπρφ. πεύθεσθαι, προσ. -έσθω, μετοχ. -όμενος, παρατ. ἐπεύθετο, -όμεθα, καὶ ἀναύξ. πεύθετο, -όμεθα, μέλ. πεύσομαι, -εαι, -εται, μετοχ. -σόμενος, ἀόρ. β'. ἐπύθοντο, ἀναύξ. πυθόμην, γ'. δυϊκ. πυθέσθην, ὑποτ. -ηαι, ηται, ησθε, ωνται, εὐκτ. -οίμην, οιτο, οίατο, ἐπικ. ἀναλιπλ. εὐκτ. γ'. ἐν. πεπύθοιτο Ζ 50, Κ 381, Λ 135, παρακ. πέπυσμαι, β'. ἐνικ. ἐπικ. πέπυσσαι λ 494, γ'. ἐν. -σται, ἀπαρφ. -ύσθαι, ὑπερσ. ἐπέπυστο καὶ πέπυστο, γ'. δυϊκὸν πεπύσθην. 1) ἐξετάζω, ἐρευνῶ, ἐρωτῶ, ζητῶ πληροφορίας, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετ' αἰτ. «νόστον πατρός» ἐρωτῶ περὶ τῆς ἐπανόδου τοῦ πατρός, δ 360, «κακὰ ἔργα» ρ 158, μετὰ γενικ. «πατρὸς οἰχομένοιο» περὶ τοῦ ἀπόντος πατρός, α 281· πολλάκις καὶ μετὰ γεν. τοῦ ἐρωτωμένου προσώπου, «Τειρεσίαο πυθέσθαι» κ 535, λ 50, 89. 2) συνήθ. μανθάνω, ἀκούω, πληροφοροῦμαι, ἀπολύτ. Β 119, α 157 κ. ἀ., μετ' αἰτ. «Ἄρηα» Ε 702, «κτύπον, κέλαδον» Ο 179, Σ 530 κ. ἀ., μετὰ γεν. οὐ μόνον τοῦ προσώπου, παρ' οὗ τις μανθάνει ἢ ἀκούει, ἀλλὰ καὶ τοῦ προσώπου ἢ πράγματος, περὶ οὗ, οἷον «Αἴαντος» περὶ τοῦ Αἴαντος Ρ 102, «ξείνοιο» θ 12, «ἀγγελίης» μανθάνω ἢ ἀκούω εἴδησιν, Ρ 641, «μάχης» Ο 224 κ. ἀ., «τί τινος» ἀκούω τι παρά τινος, Ρ 408, «εἰ σφῶιν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιιν» ἂν ἐμάνθανον περὶ ὑμῶν ταῦτα πάντα, ὅτι δηλ. διαμάχεσθε, Α 257, ἔτι δὲ «ἔκ τινος» Υ 129, μετὰ μετοχῆς δ 732, «πυθόμην ὁρμαίνοντα ὁδόν» ἤκουσα ὅτι ἡτοιμάζετο νὰ πορευθῇ, «πέπυστο υἱὸς πεσόντος» εἶχε μάθῃ ὅτι ὁ οἰός του εἶχε πέσῃ, Ν 522, Ρ 377 κ. ἀ., «ἵπποι—ἐπεὶ πυθέσθην ἡνιόχοιο πεσόντος» Ρ 427· μετὰ τοῦ «ὅτι» Ν 674· (||. ἂν καὶ ἐνταῦθα ὁ διὰ τοῦ «ὅτι» λόγος ἐξαρτᾶται προσεχέστερον ἐκ τοῦ «ᾔδη»). — Ὁ ἐνεσ. ἔχει σημασίαν παρακειμένου: ἔχω ἐξ ἀκοῆς, γ 87, 187, π 411, 412.

πύξ, ἐπίρ. ἐν πυγμῇ, „εἰς (ἢ μὲ) ταῖς γρονθιαῖς" «πὺξ ἀγαθός» εἰς πυγμαχίαν ἱκανός, πύκτης ἱκανός, Γ 237, «φέρτατος» θ 130, «μάχεσθαι» Ψ 621, «νικᾶν» Ψ 634 κ. ἀ. (Συγγ. τῷ: πύκα, πυκνός, πυγμή, ||. διὰ τὴν τῆς χειρὸς πύκνωσιν, ἐξ ἧς ἀποτελεῖται ὁ γρόνθος ἢ κόνδυλος, πρβλ. καὶ τὸ Λατ. pug-na, pug-il).

πύξινος [.ῠ.], **η, ον** (πύξος), ἐκ πύξου κατεσκευασμένος, „πύξινος" ἢ „πυξένιος", «ζυγόν» Ω 269 †.

πῦρ, πυρός [ῠ.], τό, πῦρ, „φωτιά", Ὁμ. πλχ., «πῦρ δαίειν, καίειν» (ἴδ. τὰς λ.) ἰδίως: τὸ τῆς ἑστίας πῦρ ζ 305, ρ 572 κ. ἀ., τὸ κατὰ τὴν θυσίαν Ι 220, γ 341 κ. ἀ., ἢ τὸ τῆς πυρᾶς, ἐφ' ἧς ἔκαιον τοὺς νεκρούς, Η 412, Ο 350 κ. ἀ., τὸ τῶν πυρσῶν ἢ φανῶν, τ 63. Πολλάκις ὡς σημεῖον τῆς δυνάμεως καὶ βίας, τοῦ κινδύνου ᾗ τῆς καταστροφῆς, ὅθεν λέγεται «ὀλοόν» Ν 629, Ο 605 «μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο» ἐμάχοντο δίκην πυρὸς καιομένου, ὅ ἐ. μετὰ τῆς ὁρμῆς τοῦ καιομένου πυρός, Λ 596, Ρ 366, πρβλ. Ρ 565, Υ 371, «ἐν πυρὶ γίγνεσθαι» παροιμιῶδες, ὡς τὸ τῆς καθομιλ. „φωτιὰ νὰ κάψῃ", Β 340, ὡσαύτως ᾗ τὸ «ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο νοστήσαιμεν» „ᾗ ἀπὸ ἀνάμεσα ἀπὸ τὴν φωτιὰν εἰμποροῦμεν νὰ γλυτώσωμεν", ὅ ἐ. καὶ ἀπὸ τῶν μεγίστων κινδύνων νὰ ἀπαλλαγῶμεν (||. πρβλ. τὴν ἄλλην παροιμιώδη φρ. «διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος» ὅ ἐ. διὰ τῶν μεγίστων κινδύνων), Κ 246. Ὁ πληθ. τὰ **πῦρ**ἀ (κατὰ τὴν β'. κλίσιν) εἶνε τῶν νυκτοφυλάκων τὰ πυρά, Θ 509, 554, Ι 77, Κ 12. Ἐκ τούτου

πυράγρη [ῠ..], ἡ (πῦρ, ἀγρέω), πυράγρα,

„διλάβι" (Φιλίστ. Τόμ. Γ'. σ. 130), (Τουρκ.) „μασιά" Σ 477, γ 434.

***πυραίθουσα** [˘...], ἡ, Ἐπιγρ. 14, 11, ἴσως οὕτως ἐκαλεῖτο μέρος τι τῆς κεραμευτικῆς καμίνου, καὶ οὕτως ἐξέδωκαν ὁ Ἔρμαννος, Φράγκιος ϗ Βαουμεϊστερος, ὁ δὲ Οὐόλφιος «πύρ' αἴθουσαν».

Πυραίχμης [˘..], ao, ὁ (πῦρ, αἰχμή, οἱονεὶ φλογερὸς αἰχμητής), ἀρχηγὸς τῶν Παιόνων, σύμμαχος τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Β 848, Π 287.

πυρακτέω [˘...], ἐπικ. (ἐκ τοῦ ἀχρ. πυράζω, ὅπερ ἐκ τοῦ πῦρ κατὰ τὸν ΜΕ καὶ Δοιδερλ.), πυρώνω, πυρακτώνω, ι 328 †. (Συνήθως ἐτυμολογεῖται κακῶς ἐκ τοῦ πῦρ ϗ ἄγω: ἐν πυρὶ περιστρέφω).

Πύρασος [-˘.] ὁ, 1) εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Αἴαντος φονευθείς, Λ 491. 2) ἡ (παρὰ τὸ: πυρός, οἱονεὶ: πυροφόρος ἢ σιτόπολις), πόλις τῆς Θεσσαλίας ἐν τῇ Φθιώτιδι, ἔχουσα ἄλσος τῆς Δήμητρος (‖. Δημήτριον καλούμενον, ἐξ οὗ καὶ ἡ πόλις οὕτως πολλάκις ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων· ἔκειτο δὲ κατὰ τὸ σήμερον λεγόμενον „Καινούργιο Χωριό"), Β 695.

***πυραυγής** [˘..], ές, λαμπρὸς ὡσὰν τὸ πῦρ, πυριλαμπής, Ὕμ. 7, 6.

πυργηδόν, ἐπίρ. ἐπικ., κυρ. ὡσεὶ πύργος, τροπικῶς δὲ κατὰ συνησπισμένα τετράγωνα στίφη, Ἰλ. Μ 43, Ν 152, Ο 618. Ἐκ τοῦ

πύργος, ὁ, 1) „πύργος", ἰδίως ὁ παρὰ τὸ τεῖχος ἢ ἐπ' αὐτοῦ, Γ 153, Ι 574· ὅθεν ά.) συνεκδοχικῶς καὶ τὸ τεῖχος μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ πύργων, Η 338, 437, ζ 262· β'.) τροπικ. προπύργιον, προμαχών, ὀχύρωμα, οὕτως καλεῖται ὁ Αἴας «πύργος Ἀχαιῶν» λ 556, καὶ ἡ ἀσπὶς αὐτοῦ παραβάλλεται μὲ πύργον, Η 219, Λ 485. 2) πολεμικὴ τάξις τετράγωνος συνησπισμένη, συνησπισμένον στίφος, Δ 334, 347, Μ 332. Τῆς Ὀδυσσείας μόνον ἐν τοῖς παρατεθεῖσι χωρίοις. Ἐκ τούτου

πυργόω, ἀόρ. ἀναύξ. πύργωσαν, μὲ πύργους περιβάλλω, περιτειχίζω, ὀχυρώνω, «Θήβης ἕδος» λ 264 †, Ἐπιγ. 4, 3.

πυρετός [˘..], ὁ (πῦρ), πυρετός, „θέρμη", Χ 31.

πυρή [˘.] ἡ (πῦρ), κυρ. ὁ τόπος, ἔνθα καίεται ἡ ἐκάη πῦρ, πυρά, ἤγουν ὁ τόπος τῆς πυρᾶς, Η 434, ἰδίως ἡ πυρά (ἣν ὁ Ὅμ. λέγει καὶ «πυρκαϊήν»), τὸ καιόμενον πῦρ, ἐν ᾧ ῥίπτουσι τοὺς νεκρούς, Α 52, Δ 99, κ. ἀλχ., κ 523.

***πυρήιον**, τό, Ἰων. ἀντὶ τοῦ πυρεῖον (πῦρ), κατὰ πληθ. «πυρήια» (‖. Εἶνε δὲ ταῦτα κατὰ τὸν Σχολ. Ἀπολλωνίου τοῦ Ῥοδίου εἰς Ἀργον. Α 1184 «τὰ προστριβόμενα ἀλλήλοις πρὸς τὸ πῦρ ἐγγενναν, ὧν τὸ μέν ἐστιν ὕπτιον, ὃ καλεῖται στορεύς, θάτερον δὲ παραπλήσιον τρυπάνῳ, ὅπερ ἐπιτρίβοντες τῷ στορεῖ στρέφουσιν») Ὑ. Ἑρμ. 111 (‖. ἔνθα τὸ χωρίον εἶνε ἀκατάληπτον, ἂν δὲν ὑποθέσωμεν ὅτι ἐξέπεσόν τινες στίχοι, καθ' ἃ ἤδη πάντες ὑπονοοῦσι).

πυρηφόρος [-...], ον=πυροφόρος, ἴδ. τ. λ.

πυρήκης [˘˘..], ες (πῦρ, ἀκή), κατὰ τὸ ἄκρον πεπυρωμένος, πεπυρακτωμένος, «μοχλός» ι 389 †.

πυρίκαυστος [˘˘..], ον (πῦρ, καίω), ἐν πυρὶ κεκαυμένος, ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἐσκληρυμμένος, «σκῶλος» Ν 564 †.

Πύρις [˘.], ιος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, Π 416.

Πυριφλεγέθων [˘˘...], οντος, ὁ (πῦρ, φλεγέθω, οἱονεὶ πυρίνας φλόγας ἔχων), ποταμός τις τοῦ Ἅδου, κ 513.

πυρκαϊή [-˘˘.], ἡ (πῦρ, καίω), κυρ. τόπος ἔνθα πῦρ ἀνάπτεται, ἰδίως πυρά, Ἰλ. Η 428, Ψ 158 κ. ἀλχ. τῆς ῥαψῳδίας ταύτης, Ω 791. (‖. Τῆς καθομιλουμ. ἡ „πυρκαϊά" ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν, λεγομένη μόνον ἐπὶ ἐμπρησμοῦ).

πύρνον (πυρός· ‖. ὅθεν ἴσως πρέπει νὰ τονισθῇ ἡ λ. πῦρνον) τό, πύρινος ἄρτος, „σιταρένιο ψωμί", Ὀδ. ο 312, ρ 12, πληθυντ. ρ 362. (Κυρίως εἶνε συγκεκομμένον οὐδέτ. τοῦ ἐπιθ. πύρινος, λαβὸν οὐσιαστικοῦ σημασίαν).

πυρός [-.], ὁ, σῖτος, οὐ μόνον κατὰ πληθ., οἷον Λ 69 κ. ἀ., ἀλλὰ καὶ κατὰ ἑνικ. ὡς φορβὴ τῶν ἵππων, Ε 196, Θ 188, Κ 569, δ 604, τῶν χηνῶν, τ 553, ὡς ἀνθρωπίνη τροφὴ μόνον υ 109· ἀλλ' ἴδ. τὴν προηγ. λ.

πυροφόρος [-...], ον (πυρός, φέρω), ποιητ. καὶ **πυρηφόρος**, γ 495, Ὑ. Ἀπ. 228, σιτοφόρος, σῖτον παράγων, «ἄρουρα, πεδίον» Μ 314, Ξ 123, Φ 602.

***πυρπαλαμάω** [.˘˘..] (πῦρ, παλάμη, διὰ τοῦτο πυρπαλάμης, ‖. ὅπερ ὁ μὲν Σουΐδας ἑρμηνεύει «ὁ ταχέως τι ἐπινοῶν καὶ παλαμώμενος ἴσα τῷ πυρί»· ὡσαύτως καὶ ὁ Ἡσύχιος «πυρπαλάμους, τοὺς διὰ τάχους τι μηχανᾶσθαι δυναμένους καὶ τοὺς ποικίλους τὸ ἦθος»), μηχανῶμαι, δολιεύομαι, κατὰ τὸν Εὐσάθ. κακοτεχνῶ, μεταχειρίζομαι μηχανεύματα, δόλους, μόνον ἐν τῷ «διὰ πυρπαλάμησεν ὁδοῦ τὸ μὲν ἔνθα, τὸ δ' ἔνθα» μετεχειρίσθη καθ' ὁδὸν δόλους καὶ ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, ὅ ἐ. καθ' ὅλην τὴν ὁδὸν μετεχειρίσθη παντοίους δόλους, Ὑ. Ἑρμ. 357 (ἔνθα ὅμως οἱ νεώτεροι κατὰ τοῦ Ἰλγένου τὴν διόρθωσιν γράφουσι μίαν λ. διαπυρπαλάμησεν ἀντὶ τῆς ἀνοήτου γραφῆς τοῦ ἀρίστου χειρογράφου διὰ πῦρ μάλ' ἄμησεν).

πυρπολέω (πυρπόλος, πῦρ-πολέω), καίω πυρά, „καίω φωτιαῖς", ὅπως πράττουσιν οἱ ποιμένες καὶ νυκτοφύλακες, κ 30 †.

πυρσός, ὁ (πῦρ), πυρσός φανός, „φωτιά", (Τουρκ.) „μασαλᾶς", ὡς σημεῖον νυκτερινὸν πρὸς μακρὰν ἀπέχοντας ἀνθρώπους, Σ 211 †.

πώ, μόριον ἐγκλιτικόν, πάντοτε μετ' ἀρνήσεως συναπτόμενον ϗ πολλάκις ἀποτελοῦν μετ' αὐτοῦ

μίαν λέξιν, οἷον «οὔπω, μήπω» (ἀλλ' ἴδ. ταύτας τὰς λ.)· ά.) χρονικόν, ἀκόμη δέν, Ὁμ. πλχ. Πολλάκις χωρίζονται τὰ δύω μόρια διά τινος λεξιδίου, οἷον «οὔ τέ τί πω» Α 108, γ 23, «οὐ γάρ πω» Α 262, «μή δή πω» Ο 426· β΄.) τροπικόν, οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον, γ 226, θ 538· ὡσαύτως καὶ «μή πω» Δ 184, ι 402 (‖. ἔνθα ὁ Ἀμεῖς γράφει ἐκ τοῦ Εὐσταθίου καί τινων χειρογράφων «μή πως;»).

πωλέομαι, μέσ. ἀποθ. (ἐπικ. θαμιστικ. τοῦ: πέλομαι), β΄. ἐνικ. πωλέ' (=πωλέεαι, πωλέαι), δ 811, γ΄. ἐνικ. -εῖται, μετοχ. Ἰων. πωλεύμενος, παρατ. ἐπικ. πωλεύμην, -εῖτο, θαμιστικ. πωλέσκετο, Α 490, Ε 788, λ 240, μέλ. πωλήσομαι.—Κυρ. περιφέρομαι, διατρίβω περί τι, πρβλ. τὸ Λατ. versor καὶ τὸ τῆς καθομιλουμ. „κλωθογυρίζω", ἑπομ. φοιτῶ, „συχνάζω", «εἰς ἀγορήν, εἰς πόλεμον» Α 490, Ε 350, 788, «ἐς δῆμον» χ 352, «εἰς ἡμέτερον» (ἐξυπ. δῶμα) β 55, ρ 534, «εἰς εὐνήν τινι», Ὑ. Ἀπ. 329, «ἐπὶ ῥέεθρα» λ 240, «μετ' ἄλλους» ι 189, «δεῦρο» δ 384, 811, «ἐνθάδε» Ὑ. Ἀπ. 170, «ἔνθα καὶ ἔνθα» Ὑ. Ἀφρ. 80.

πωλέω, μόνον ἐν τῇ παθ. μετοχ. πωλεύμενα, „πωλῶ", Ἐπιγ. 14, 5.

πῶλος, ἵππου νεογνόν, „πωλάρι" (προφέρεται „πουλάρι"), συνήθ. θηλυκόν, Α 681, Υ 222, 225, ὡς ἀρσεν. ψ 246, Ὑ. Ἀπόλ. 231, Ὕμ. 31, 9 (Συγγεν. τῷ Λατιν. pullus, Γερμ. Fohlen. Füllen).

πῶμα, τό, „σκέπασμα, βούλωμα, (Τουρκ.) καπάκι", οἷον «χηλοῦ» Π 221, θ 443, 447, τῆς φαρέτρας, Δ 116, ι 314, τοῦ ἀμφορέως, β 353. (‖. Ἐν ταῖς νήσοις τοῦ Αἰγαίου πελάγους λέγεται „ποῦμα").

πώποτε, ἀπὸ τοῦ Βεκκ. καὶ ἐφεξῆς γράφεται χωριστὰ πώ ποτε, ἐπίῤῥ. 1) ποτέ, ἤδη ποτέ, „ποτὲ ἕως τώρα", μετ' ἀρνήσεως, «οὐ πώποτε» οὐδέποτε μέχρι τοῦδε, Α 106, Γ 442, φ 123, «οὐ πώποτε ναῦται—ἀκήριοι εὐχετόωνται παρφυγέειν σὺν νηί» οἱ ναῦται δὲν δύνανται νὰ καυχῶνται ὅτι ποτὲ μέχρι τοῦδε παρῆλθον ἀβλαβεῖς (ὥστε τὸ «πώποτε» νὰ ἀποδίδεται εἰς τὸ «παρφυγέειν»), μ 98, πρβλ. Ὑ. Ἑρμ. 444. 2) ὡσαύτως μετ' ἀρνήσ., «οὐ πώποτε» οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον, οὐδέποτε, Βατρ. 178.

πῶς (ἐκ τῆς ἀντωνυμιακ. ῥίζ. πο), ἐπίῤῥ. ἐρωτηματικόν „πῶς;", κατὰ τίνα τρόπον, τίνι τρόπῳ· πολλάκις συνδυάζεται μετ' ἄλλων μορίων, οἷον «πῶς γάρ;» καὶ πῶς; πῶς εἶνε δυνατόν; ἐπὶ προσδοκωμένης ἀρνητικῆς ἀποκρίσεως, Α 123, κ 337 κ. ἀ. (‖. Ἐν τούτοις ὅμως ἔχει ὁ Γὰρ τὴν ἰδιαιτέραν του αἰτιολογικὴν σημασίαν καὶ δὲν εἶνε οὕτως ἁπλῶς τῆς ἐρωτήσεως τροποποιητικός)· ἐπιτείνεται «πῶς δή;» πῶς δά; π 70, Δ 351, Σ 364, χ 231, «πῶς δέ» καὶ πῶς; μετ' ἀγανακτήσεως, Φ 481, σ 32, «πῶς νῦν εἰ ϰτλ.;» πῶς ἄρά γε (θὰ ἐφαίνετο, θὰ ἐκρίνετο τὸ πρᾶγμα), ἂν ϰτλ., τί θὰ ἔλεγεν ἄρά γε ὁ κόσμος; σ 223.—Συντάσσεται ά.) μεθ' ὁριστικῆς, Α 123, Κ 61· β΄.) μεθ' ὑποτακτ., Σ 188, γ 22· γ΄.) μετ' εὐκτικ., Λ 838· δ΄.) «πῶς ἄν» ϰ «πῶς κε» μετ' εὐκτικ., Ι 437, Ξ 333, α 65· εἰς ἔνδειξιν εὐχῆς, «πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας μῦθον ἐμόν;» πῶς εἶνε δυνατόν, (ὅ ἐ. ἂν ἦτο δυνατόν) νὰ ἐκτελέσῃς; ϰτλ., ο 195.

πώς, ἐγκλιτ. μόρ. (ἴδ. τὴν προηγ. λ.), κατά τινα τρόπον, τρόπον τινά, κάπως, συνδυάζεται μετ' ἄλλων μορίων, οἷον «αἴ κέν πως —βούλεται» ἂν εἶνε δυνατόν, ἂν εἶνε τρόπος —νὰ θελήσῃ, Α 66, «οὐ μέν (μήν) πως» οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τροπον, Δ 158, «οὐκ ἄν πως» υ 392.

πωτάομαι, ἕτερος ἐπικ. τύπος τοῦ πέτομαι, „πετῶ", «λίθοι πωτῶντο» „πετοῦσαν αἱ πέτραις", αἱ ῥιπτόμεναι, μ 287 †, Ὑ. Ἀπ. 442, Ὕμ. 30, 4.

πῶϋ, εος, τό, ἐπικ., δοτ. πληθ. πώεσι, ποίμνιον, „κοπάδι", πάντοτε ἐπὶ προβάτων· ὅθεν «οἰῶν πῶϋ, πώεα οἰῶν, πώεσι μήλων» Γ 198, Λ 678, δ 413, λ 402, μ 129 κ. ἀ. (‖. Ἐτυμολογ. συγγ. τῷ ποίμνη, ὡς ἀναγόμενον εἰς τὴν ῥίζαν πο-, Σανσκρ. pâ, ὅ ἐ. φυλάττειν, ἴδ. ποιμήν ἐν τέλ.).

P

P

P, τὸ δέκατον ἕβδομον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου· ὅθεν σημεῖον τῆς δεκάτης ἑβδόμης ῥαψῳδίας.

ῤά, καὶ πρὸ φωνήεντος ῤ', μόριον ἐγκλιτικόν, ἴδ. ἄρα.

ῥάβδος, ἡ (ῥάπις, συγγεν. τῷ ῥέπω), ῥάβδος, „ῥαβδί", βακτηρία, „δεκανίκι". Ἰδίως ά.) ἡ ῥάβδος τοῦ Ἑρμοῦ, δι' ἧς ἀπεκοίμιζε καὶ ἐξύπνιζε τοὺς ἀνθρώπους, μαγικὴ ῥάβδος, Ω 343, ε 47, ω 2, Ὑ. Ἑρμ. 210, 529, τῆς Κίρκης, κ 238, 319, τῆς Ἀθηνᾶς, ν 429· β΄.) ἁλιευτικὴ ῥάβδος, „καλάμι, καλαμί-

ῥάβδος

δι", μ 251· γ'.) πληθ. «ῥάβδοι χρύσειαι» χρυσαῖ ῥάβδοι, Μ 297· ἴδ. ΡΑΠΤΩ.

ΡΑΔΑΛΟΣ [⏑⏑.] (ΡΡΑΔ, ἴδ. ΡΟΔΑΝΟΣ), ἡ, ὁν, Ζηνοδότειος· ἀνάγνωσις ἀντὶ τοῦ «ροδανός» Σ 575, θεωρουμένη ὡς ἕτερος τύπος τοῦ: κραδαλός, ὅ ἐ. εὐκόλως κραδαινόμενος, εὐκίνητος.

ΡΑΔΑΜΑΝΘΥΣ [⏑⏑..], υος, ὁ, υἱὸς τοῦ Διὸς ἐκ τῆς Εὐρώπης, ἀδελφὸς τοῦ Μίνωος, Ξ 321, 322, Κατὰ τὸ δ 564 ὡς ἡμίθεος μετετέθη ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς τὸ Ἠλύσιον πεδίον. Οἱ Φαίακες ἤγαγον αὐτόν ποτε εἰς τὴν Εὔβοιαν, η 323. Κατά τινα μεταγενεστέραν μυθικὴν παράδοσιν ἐξωσθεὶς ἐκ τῆς Κρήτης ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ κατέφυγεν εἰς τὴν Βοιωτίαν. Διὰ δὲ τὴν ἄκραν αὐτοῦ δικαιοδοσίαν ἐτάχθη δικαστὴς ἐν Ἅιδου, Ἀπολλ. 3, 1, 2. (Ἡ ἐτυμολογία τοῦ ὀνόματος μετὰ πολλὰς ἀποπείρας μένει εἰσέτι ἀμφίβολος).

ΡΑΔΙΝΟΣ [ΡΡΑΔ, ἴδ. ΡΟΔΑΝΟΣ], ἡ, ὁν, ποιητ., εὐλύγιστος, «λυγερός, λυγνός», «ἱμάσθλη» Ψ 583 †· ὅθεν εὐκίνητος, γοργός, ταχύς, «πόδες» Υ. Δήμ. 183.

ΡΑΘΑΜΙΓΞ [⏑⏑.], ιγγος, ἡ, ποιητ. (ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος· ἴσως συγγ. τῷ ῥαίνω), ῥανὶς «πιτσυλιά», πληθ. Ἰλ. Λ 536, Υ 501. Μεταφορ. ἐπὶ τῶν μορίων τοῦ κονιορτοῦ «κονίης ῥαθάμιγγες» Ψ 502.

ΡΑΙΝΩ (ἐκ τῆς ῥίζ. ΡΑΔ, κατὰ μετάθεσιν ἐκ τῆς ΑΡΔ, ἀρδεύω) ἀορ. ἐπικ. προς. ῥάσσατε υ 150, γ'. πληθ. τοῦ παθ. παρακ. Ἰων. ἐρράδαται καὶ τοῦ ὑπερσ. ἐρράδατο Μ 431, ραντίζω, «πιτσυλίζω ἢ πιτσυλῶ», τί τινι, «ἵπποι ραίνοντο κονίῃ» Λ 282, «αἵματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι» μὲ αἷμα εἶνε ραντισμένοι οἱ τοῖχοι, υ 354, (Κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον εἶνε αἰτιατικὸν τοῦ ῥέω σημ. ἐπομ. κάμνω νὰ ῥεύσῃ· ‖. Ἡ καθομιλ. διέσωσε τὴν λ. «ραίνω», εἰς ὅλως εἰδικὴν σημασ. τὴν τοῦ: ῥίπτω ἐπί τινος ἢ προσφέρω τινὶ τιμὴν χάριν ἢ εὐνοίας οὐ μόνον ὑγρόν, ἀλλὰ μάλιστα στερεὰ πράγματα, π. χ. «ἔρραναν μὲ ζαχαρικά, ἢ μὲ ρύζι ἢ μὲ κριθάρι τὸν γαμβρὸν καὶ τὴν νύμφην" ἢ «πρέπει νὰ ράνουν τὴν νύμφην, ἄλλος μὲ φλωρί, ἄλλος μὲ τάλαρο" ἢ «κάθε ὥρα καὶ στιγμὴν ἔρραινε τοὺς μουσικούς").

ΡΑΙΣΤΗΡ, ῆρος, ἡ, ποιητ. σφῦρα, «σφυρί», Σ 477 †, (ἔνθα ὅμως κατὰ τὸν Βέκκερον πρέπει νὰ προτιμηθῇ τοῦ Ζηνοδότου ἡ ἀνάγνωσις κρατερὸν ἀντὶ τοῦ νῦν φερομένου: κρατερήν, ὅ ἐ. πρέπει νὰ παύσῃ θεωρουμένη παραδόξως ὡς θηλ. ἡ λ.). Ἐκ τοῦ

ΡΑΙΩ, ὑποτ. γ'. ἐνικ. ῥαίῃσι, παρατ. ἔρραιε, μέλ. ἐπικ. ἀπαρφ. ραισέμεναι ἀντὶ τοῦ ραίσειν, ἀορ. ά. ὑποτ. γ'. ἐνικ. ῥαίσῃ, ἀπαρφ. ῥαῖσαι, παθ. ἐνες. εὐκτ. ῥαίοιτο, μετοχ. -ομένου, ἀόρ. ἐρραίσθη, θραύω, συντρίβω, «σπῶ, σπάνω, ῥαΐζω" (‖. ἂν καὶ ἡ λ. αὕτη τῆς καθομιλουμ. δὲν σημαίνει τὸ καταθραύω καὶ συντρίβω, ἀλλὰ μόνον τὸ διαῤῥήγνυμι καὶ διαῤῥήγνυμαι), «τσακίζω", «νῆα» ν 151, τινά, «καραβοτσακίζω", συντρίβω τινὸς τὸ πλοῖον, «πάρος οὔποτ' ἄκουσας ῥαιομένου, ὅτε μ' ἔρραιε ἐννοσίγαιος» ζ 326· ὅθεν καὶ ἐν τῷ ε 221 «εἰ δ' αὖ τις ῥαίῃσι» πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ἀντικείμενον ὄχι τὸ «νῆα», ἀλλὰ τὸ «ἐμέ». Παθ. συντρίβομαι, θραύομαι, «τσακίζομαι, σπῶ, σπάνω", Π 339, «καραβοτσακίζομαι", ζ 326, «σκορπίζομαι", «τῷ ἐγκέφαλος διὰ σπέος—θεινομένου ῥαῖοιτο πρὸς οὖδεϊ» ι 459 (ἔνθα τὸ «πρὸς οὖδεϊ» ἀποδίδεται καὶ εἰς τὸ «θεινομένου» καὶ εἰς τὸ «ῥαῖοιτο»). Ἡ λ. ποιητ.

ΡΑΚΟΣ [⏑.], εος, τό (Γράκος) κυρίως ἀπεσχισμένον τι τεμάχιον ὑφάσματος, ῥάκος, «κουρέλι", ἐπομένως καὶ πᾶν διερρωγὸς ἱμάτιον, Ὀδ. ζ 178, ξ 342 κ. ά.

ΡΑΠΤΟΣ, ἡ, ὁν, «ῥαπτός" (προφ. ῥαφτός), «ῥαμμένος" Ὀδ. ω 228, 229. Ἐκ τοῦ

ΡΑΠΤΩ, ἀόρ. ά ἀναύξ. ῥάψα. 1) «ῥάπτω" (προφ. ῥάφτω), συνάπτω, «καρφώνω", οἷον «βοείας θαμειὰς χρυσείῃς ῥάβδοισι διηνεκέσι περὶ κύκλον» τὰς πολλὰς (ἀλλεπαλλήλους) βοείας στηρίζω ἢ καρφώνω (ὥστε νὰ μὴ μετακινῶνται) μὲ χρυσὰς ῥάβδους ἐξικνουμένας ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλο σημεῖον τῆς περιφερείας τοῦ κύκλου («διηνεκέσιν περὶ κύκλον»), (‖. ἀπὸ ἴτυος εἰς ἴτυν» ὡς λέγει τις τῶν Σχολιαστ. Ὁ δὲ Εὐστάθ. ἑρμηνεύει ἄλλως τὸ χωρίον: «τὰς βύρσας συνέῤῥαψε χρυσαῖς ῥαβδοειδέσι ῥαφαῖς πρὸς τῷ τέλει τῆς ἀσπίδος» ἐννοεῖ δηλ. ὅτι αἱ χρυσαῖ ῥάβδοι ἦσαν περόναι διατρυπῶσαι τὰς βύρσας καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ἔλασμα καὶ οὕτως αὐτὰ συῤῥάπτουσαι καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν τῆς ἀσπίδος. Οὕτως ἑρμηνεύει τὸ χωρίον καὶ ὁ Λαρόχης) Μ 296.

2) τροπικ. μηχανῶμαι, μηχανορῤῥαφῶ, δολίως παρασκευάζω, «κακά τινι» Σ 367, γ 118, «φόνον» π 379, 422.

Ῥάριος [-..], ίη, ιον, «Ῥάριον» (ἔμπακ. πεδίον) τὸ Ῥάριον πεδίον, τὸ παρὰ τὴν Ἐλευσῖνα, τὸ εἰς τὴν Δήμητραν ἀφιερωμένον, τὸ πρῶτον σπαρὲν καὶ ἀναδῶσαν καρπὸν Δημητριακόν, Υ. Δήμ. 450. (‖. Ὀνομαστὶ ἐξαιρεῖται ἡ λ. αὕτη ὑπὸ παλαιῶν γραμματικῶν ὡς ψιλουμένη· παράγεται δὲ ἐκ τοῦ ΡΑΡΟΣ=πατὴρ τοῦ Τριπτολέμου).

ΡΑΣΣΑΤΕ, ἴδ. ΡΑΙΝΩ.

Ῥαφάνη [⏑⏑.], ἡ, «ῥαπάνι, ἢ ῥεπάνι". Βατρ. 53.

ΡΑΦΗ [⏑.], ἡ (ῥάπτω), «ῥαφή", χ 186 †.

ΡΑΧΙΣ [⏑.], ιος, ἡ (ῥάσσω), ῥάχις, «ῥάχη", Ι 208 †.

(ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ (ῥάπτω. ᾠδή), κυρ. τὸ ὑπό ἑνὸς ῥαψῳδοῦ ψαλλόμενον ᾆσμα· ἰδίως δὲ ἓν ἕκαστον βιβλίον τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν, σημαινόμενον δι' ἑνὸς ἑκάστου γράμματος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου).

Ῥέα, ἡ, συνήθ. ἐπικ. καὶ Ἰων. Ῥείη, Υ. Ἀπ. 93, γεν. Ῥείης Ξ 203, Ῥέα (μονοσύλλαβον κατὰ συνίζησιν) μόνον Ο 187, Ῥέη Υ. Δήμ. 459, θο-

γάτηρ τοῦ Οὐρανοῦ ϗ τῆς Γαίας ἀδελφὴ καὶ γονὴ τοῦ Κρόνου, μήτηρ τοῦ Διός, τοῦ Ποσειδῶνος, τοῦ Ἅιδου (Πλούτωνος), τῆς Ἑστίας, τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Ἥρας Ξ 203, Ο 187, Υ. Δήμ. 60, 112. (Ἐτυμολογεῖται κατὰ μὲν τὸν Πλάτωνα Κρατύλ. 402 Β ἐκ τοῦ ῥέω ἐπειδὴ πάντα ἐξ αὐτῆς ἐξέῤῥευσαν, οἱονεὶ Fluonia κατὰ τὸν Ἑρμαννον, quod ex ea omnia efluxerint· ὀρθότερον δὲ κατ' ἄλλου; κατὰ μετάθεσιν γραμμάτων ἐκ τοῦ ἔρα=γῆ).

ῬΈΑ καὶ ῬΕΙΑ, ἐπικ. ἐπίῤῥ. ῥᾳδίως, εὐκόλως, εὐμαρῶς, «θεοὶ ῥεῖα ζώοντες» οἱ εὐμαρῶς, ἀπόνως; καὶ ἀῤῥοντίστως; ζῶντες θεοί, Ζ 138, ϗ 805. Ἐπιτείνεται διὰ τοῦ «μάλα» (ἴδ. ταύτην τ. λ. 1, 6). Ἐκ τούτου παράγεται πιθανῶς τὸ ῥηΐδιος. Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος.—Παρ' Ὁμ. πολλάκις τὸ ῥέα κατὰ συνίζησιν εἶνε μονοσύλλαβον, οἷον Ε 304, Μ 381 κ. ἀ.).

ῬΈΕΘΡΟΝ, τό, Ἰων. ϗ ποι. ἀντὶ τοῦ ῬΕΙΌΡΟΝ, ὅπερ εὑρίσκεται ἐν Ὑμ. 18(19). 9 (ῥέω), τὸ ῥέον, τὸ ῥεῦμα, τὸ ῥεῖθρον, πάντοτε κατὰ πληθ. «ῥέεθρα» ποτάμια ῥεύματα Β 461, ζ 317.

ῬΈΖΩ (ϜΡΕΓ-, κατὰ μετάθεσιν Fρέγ-jω) ποι., συχνὰ κατ' ἐνες. καὶ παρατ., θαμιστ. -εσκον (τρὶς μόνον) μέλ. ῥέξω, ἀόρ. ἀ. ἔρεξα ϗ ἔῤῥεξα ϗ ἀναύξ. ῥέξε Λ 535. Παθ. μόνον ἐν τῷ ἀπαρφ. τοῦ ἀορ. ῥεχθῆναι ϗ ἐν τῇ μετοχ. ῥεχθείς, πρβλ. ἜΡΔΩ.

1) πράττω, διαπράττω, ἐκτελῶ, „κάμνω" μετὰ ἐπιῤῥ. ἢ μετ' αἰτιατ. οἷον «μέγα ἔργον» Κ 282, «ἔργον» Κ 51, «ἄσυλα» ἀσεβῆ ἔργα Ε 403 «οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας» δὲν ἔπραξας κατὰ τὸ πρέπον καὶ δίκαιον, ι 352 «τινά τι» πράττω εἰς τινά τι, οἷον «μή τι ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν» Β 195, Δ 32, σπανίως «τινί τι» υ 314, «εὖ ῥέζειν τινά» [εὖ ποιεῖν], εὐεργετεῖν τινα, Ε 650, τοὐναντίον «κακῶς ῥέζειν τινά» κακοποιεῖν τινά, ψ 56. Παθ. «ῥεχθὲν κακόν» Ι 250, «ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω» ἀφ' οὗ γείνῃ τὸ πρᾶγμα, ὁ ἀνόητος τὸ ἐννοεῖ (ὁ δὲ φρόνιμος πρὶν γείνῃ, προνοεῖ), Ρ 32, Υ 198. (‖. Οὕτως, νομίζω, ὀρθότερον πρέπει νὰ μεταφρασθῇ ἡ παροιμιώδης αὕτη φράσις, ἣν ὁ Ἡσιοδ. τροποποιεῖ ὡς ἑξῆς «παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω»).

2) Ἰδίως θυσιάζω καὶ μάλιστα ἐν τῇ φρ. «ἱερὰ ῥέζω» θυσίαν προσφέρω, κάμνω, Ὁμ. πλχ. «θεῷ» Θ 250, «ἑκατόμβην» προσφέρω ἑκατόμβην Ὁμ. πλχ., «θαλύσια» τῶν καρπῶν ἀπαρχὰς προσφέρω εἰς θυσίαν, Ι 535, «βοῦν θεῷ» Κ 292.

ῬΈΟΣ, ΕΟΣ, τό, ποιητ. μέλος, μόνον κατὰ πληθ. Ἰλ. Π 856, Χ 68. 362.

ῬΕΙΆ, ἐπίῤῥ. = ῬΈΑ, ἴδ. τ. λ.

Ῥείη, ἡ ἴδ. Ῥέα.

ῬΕΙΌΡΟΝ, τό, ἴδ. ῬΈΕΘΡΟΝ.

Ῥεῖθρον, τό, λιμὴν τῆς Ἰθάκης πρὸς βορρᾶν τῆς πόλεως α 186. ἴδ. Ἰθάκη.

ῬΈΠΩ (ῬΕΠ, ϜΡΕΠ), κλίνω, „γέρνω", ἰδίως ἐπὶ τῆς πρὸς τὸ ἕτερον μέρος κλινούσης πλάστιγγος, βαρύνω, «ῥέπεν αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν» ἐβάρυνεν εἰς τὴν πλάστιγγα ἡ ἀπαίσιος ἡμέρα τῶν Ἀχαιῶν, ὅ ἐ. ἀπεφασίσθη ἡ δυστυχία τῶν Ἀχαιῶν, Ἰλ. Θ 72. Ὡσαύτως «ῥέπεν Ἕκτορος αἴσιμον ἦμαρ» Χ 212.

ῬΕΡΥΠΩΜΈΝΟΣ, ἴδ. ῬΥΠΌΩ.

ῬΕΧΘΕΊΣ, ἴδ. ῬΈΖΩ.

ῬΈΩ (κυρ. ῥέϜω· ὅθεν ῥίζα εἶνε Ϝῥ), παρατ. ἔῤῥεον ἀναύξ. ῥέον, ἀόρ. παθ. 6′. ἐῤῥύην καὶ ἀναύξ. γ′. ἐνικ. ῥύη, γ 455. 1) ῥέω, „τρέχω", ἐπὶ ὕδατος, αἵματος, ἱδρῶτος, ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου, Γ 300. μετὰ δοτ. «πηγὴ ῥέει ὕδατι» „τρέχει νερό", Χ 149, «ῥέειν αἵματι γαῖα» „ἔτρεχεν αἷμα ἡ γῆ", Δ 451, Θ 65.

2) Μεταφ. ῥέω, „τρέχω", ἐπὶ τοῦ λόγου, «ἀπὸ γλώσσης ῥέεν αὐδή» ἔτρεχεν ἀπὸ τὴν γλῶσσάν του, Α 249, ἐπὶ τῶν βελῶν «χειρῶν βέλεα ῥέον» ἔφευγαν, ἐπέτων, Μ 159· «τῶν ἐκ μελέων τρίχες ἔῤῥεον» ἔπιπτον αἱ τρίχες ἀπὸ τὰ μέλη των, κ 393.

(ῬΗΓΜΊΝ) ΐΝΟΣ, ἡ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. ἄχρ. εἰς τὴν ὀνομ. (‖. συνηθέσ. κατὰ δοτικήν, σπανιώτερον δὲ κατὰ γεν. καὶ αἰτ.), κυρ. εἶνε τοῦ κύματος ἡ ἔκρηξις, τὸ ἐκρηγνύμενον κῦμα, τὸ ἀῤῥίζον κῦμα, ὅπως φαίνεται μάλιστα ἐκ τῆς μ 214 ϗ Υ 229 (ἴδ. ἄκρος)· ἔπειτα δὲ συνεκδοχικῶς σημαίνει καὶ τὸν τόπον, ἐν ᾧ μάλιστα ῥήγνυται τὸ κῦμα, τὸν αἰγιαλόν, οἷον «δή ποτε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης» Α 437, δ 430 κ. ἀ. πλχ. (‖. Ἀμφοτέρας τὰς σημασίας γινώσκουσιν οἱ παλαιοὶ ἑρμηνευταί, ἀλλ' ἐτυμολογοῦσι κακῶς, ὅταν λέγωσιν ὅτι «ῥηγμὶν ἡ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης παρὰ τὸ ταῖς κώπαις ῥήγνύσθαι»). Ἐκ τοῦ

ῬΉΓΝΥΜΙ [.–.], ἕτερος τύπος ῬΉΣΣΩ (ἴδ. κατωτ. Α, 2), (ἡ ῥίζα εἶνε ῬΑΓ, ἢ ϜΡΑΓ, πρβλ. τὸ Λατ. frango ἢ frag-mentum), γ′. πληθ. ῥηγνῦσι, παρατ. θαμιστικ. ῥήγνυσκε, Η 141, μέλ. ῥήξω, ἀόρ. ἔῤῥηξα καὶ ἀναύξ. ῥῆξα, μέσ. ἐνες. προς. -υσθε, ἀπαρφ. -υσθαι, μετοχ. -ύμενον, παρατ. ἐπικ. ῥήγνυτο, -αντο, ἀόρ. ἀ. ἐῤῥηξάμην καὶ ῥηξάμην, ὑποτ. ἀ. πληθ. ἐπικ. συνεσταλμ. ῥηξόμεθα, Μ 224. Α′.) Ἐνεργ. 1) ῥήγνυμι, διαῤῥήγνυμι, συντρίβω, „σπάνω, σπάζω", κόπτω, οἷον «χαλκόν, ἰμάντα, νευρήν» πλχ. τῆς Ἰλ., «θύελλα προτόνους» μ 409 (μόνον, ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), «πύλας» Ν 12, κυάμους» Βατρ. 125, «σάκος» διατρυπῶ, διαῤῥηγνύω, Υ 268, Φ 167. 6′.) ἰδίως ἐν τῇ μάχῃ «φάλαγγας, ὅμιλον, στίχας» διασπῶ, διαχωρίζω, διασχίζω, Ζ 6, Λ 538, Ο 615. 2) ὁ ἕτερος τύπος «ῥήσσω» σημ. „κτυπῶ, κρούω" Λατ. pulso, «πέδον ποσί» τὸ ἔδαφος; μετὰ τοὺς πόδας, ἑπομ. χορεύω, Σ 571, Υ. Ἀπ. 516. Β′.) Μέσ.

1) ἐκῥήγνυμαι, ἐπὶ τῶν κυμάτων «ῥήγνυτο κῦμα» Σ 67, πρβλ. Δ 425. 2) διαῤῥηγνύω, διασπῶ τι ἐνώπιόν μου, ἐναντίον μου εὑρισκόμενον «στίχος, φάλαγγας ῥῆξαντο» Μ 90, 440,

Α 92. 3) κάμνω νὰ ἐκραγῇ, νὰ „ξεσπάσῃ" «ἔριδα» Υ 55. Ἐκ τούτου

ῥῆγος, εος, τό, ἐπικ., κυρ. τεμάχιον ὑφάσματος, „ἕνα κομμάτι πανί", ῥάκος, συνήθως ὅμως, τάπης, σκέπασμα, πιθανῶς μάλλινον, τοὐλάχιστον ἀντιτίθεται πρὸς τὸ «λίνον» ρ 73. Πολλάκις κατὰ πληθ. «ῥήγεα» „παπλώματα, σκεπάσματα" μάλιστα ὑπεράνω τῶν στρωμάτων, τῶν κλινῶν, Ι 661, Ω 664 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.), γ 349 κ. πλχ., ἢ ὑπεράνω θρόνων κ 352. (Κατὰ τὸν Γράσοφ, «ῥήγεα» εἶνε τὰ προσκεφάλαια, ἐν δὲ ζ 38 τὰ καλύμματα ἢ καλύφια αὐτῶν. ‖. Ἀπίθανος μοὶ φαίνεται ἡ ἑρμηνεία αὕτη. Ὡσαύτως ἀπίθανος εἶνε καὶ ἡ ἐτυμολογία καὶ κυρία σημ. τῆς λ. ῥάκος· ὀρθότερον, φαίνεται, εἶνε νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἐτυμολογεῖται ἐκ τῆς ῥιζ. ϝεϱ-, ἐξ ἧς ῥέζω=βάπτω, ἤγουν χρωματίζω, ϱεγεὺς καὶ ϱανεὺς καὶ ῥηγεύς=βαφεύς, ῥέγος, ῥέγμα=βάμμα, παρ' Ἡσυχίῳ χρυσοραγές=χρυσοβαφές· πρὸς ταύτην τὴν ῥίζαν ἔχει συγγένειαν καὶ ἡ Τουρκικὴ λ. reng, ἥτις καὶ ἐν τῇ καθομιλ. ὑπάρχει „ρέγγι" καὶ σημαίνει χρῶμα. Ἡ κυρ. λοιπὸν σημ. τῆς λέξεως ῥῆγος εἶνε χρωματισμένον, βεβαμμένον ὕφασμα, ὅπως συνήθως εἶνε οἱ τάπητες, καὶ τὰ παπλώματα).

ῥηθείς, εῖσα, έν, μετοχ. τοῦ παθ. ἀορ. ά. τοῦ 2 εἶρω, μόνον ἐν τοῖς σ 414, υ 322 εὑρισκομένη «οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ... χαλεπαίνοι» δὲν πιστεύω κανεὶς νὰ ὀργισθῇ διὰ τὸ δίκαιον πρᾶγμα τὸ ῥηθέν, φανερὰ καταδειχθέν, ἢ διὰ τὴν φανερὰν ἐκδήλωσιν τοῦ δικαίου (ὑπὸ τοῦ Τελεμάχου), οὕτως ὥστε τὸ «δικαίῳ» νὰ ἐκληφθῇ ὡς οὐσιαστικόν, καὶ ὄχι κατὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν ὡς ἐπίθετον τοῦ «ῥηθέντι» (διὰ τὸ ῥηθέν, τὸ ὁποῖον εἶνε δίκαιον), πρῶτον διότι εἶνε πολὺ σπάνιον παρ' Ὁμ. ἡ μετοχὴ νὰ λαμβάνεται ὡς οὐσιαστικόν· ἔπειτα ἡ τοιαύτη μετοχὴ νὰ λαμβάνῃ καὶ ἐπιθετικὸν προσδιορισμόν, εἶνέ τι ὅλως ἀσύνηθες.

ῥηΐδιος, η, ον, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ῥᾴδιος, συγκρ. ῥηΐτερος, η, ον, ὑπερθ. ῥηΐτατος, ἐπιῤ. -τατα, τ 577, φ 75 καὶ ῥηΐστος, η, ον, δ 565, εὔκολος, εὐχερής μετ' ἀπαρφ. «τά φρος περῆσαι ῥηιδίη» εὐδιάβατος, „εὐκολοπέραστος", Μ 54 «ἔπος» ἴδ. ταύτην τ. λ. μετὰ δοτ. προσώπου καὶ ἀπαρφ. «οὐ ῥηϊδί' ἐστὶ θεῶν δῶρα ἀνδράσι θνητοῖσι δαμήμεναι» δὲν εἶνε εὔκολον εἰς τοὺς θνητοὺς ἄνδρας νὰ δαμάσωσι τὰ δῶρα τῶν θεῶν, ἢ ὀρθότερον: δὲν εἶνε εὔκολον τῶν θεῶν τὰ δῶρα νὰ δαμασθῶσιν ὑπὸ θνητῶν ἀνθρώπων, Υ 265, π 211. «ῥηΐτεροι πολεμίζειν ἦσαν Ἀχαιοί» ἀντὶ τοῦ «ῥηΐτερον ἦν πολεμίζειν Ἀχαιοῖς» Σ 258, πρβλ. Ω 243.—Ἐπιῤ. ῥηϊδίως Δ 390, θ 376.

ῥηκτός, ή, όν (ῥήγνυμι), δυνάμενος νὰ διαῤῥαγῇ, νὰ διατρυπηθῇ, διαπέραστος, «χαλκῷ ῥηκτός» περὶ ἀνθρώπου, Ν 323 †.

Ῥήναια, ἡ, ἐπικ. ᾧ Ἰων. ἀντὶ τοῦ Ῥήνεια (Ρηνέη παρ' Ἡροδότ., Ρηνία παρὰ Πλουτ.), μία τῶν μικρῶν Κυκλάδων νήσων, διὰ στενοῦ πορθμοῦ χωριζομένη ἀπὸ τῆς Δήλου, χρησιμεύουσα ὡς νεκροταφεῖον τῶν ἐν Δήλῳ ἀποθνησκόντων, τὴν σήμερον λεγομένη „Μεγάλη-Δήλη", Υ. Ἀπ. 44.

Ῥήνη, ἡ, παλλακὴ τοῦ Ὀϊλέως, μήτηρ τοῦ Μέδοντος, Β 728.

ῥηξηνορίη, ἡ, ἰδιότης τοῦ: ῥηξήνορος, ἡ δύναμις τοῦ διασπᾶν τοὺς ἄνδρας, τὰς φάλαγγας δηλ. αὐτῶν, πολεμικὴ τόλμη, ξ 217 †. Ἐκ τοῦ

ῥηξήνωρ, ορος, ὁ, ἐπικ. (ῥήγνυμι, ἀνήρ), ὁ τοὺς ἄνδρας (δηλ. τὰς φάλαγγας, τὰ στίφη τῶν ἀνδρῶν) διασπῶν, ἐπίθ. τοῦ Ἀχιλλέως, Η 228, Ν 324 κ. ἀ., δ 5.

Ῥηξήνωρ, ορος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ναυσιθόου, ἀδελφὸς τοῦ Ἀλκίνου, η 63.

ῥῆσις, ιος, ἡ, λόγος, „ὁμιλία", φ 291 †. (Συγγ. τῷ 2. εἶρω, ἐκ τῆς ῥίζης ϝεϱ, κατὰ μετάθεσιν ϱϝε, ἐξ ἧς καὶ ῥητός, ῥητήρ, ῥήτρη).

Ῥῆσος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἠιονέως, βασιλεὺς τῶν Θρᾳκῶν, Κ 435 ἑξ., ἢ κατὰ τὸν Ἀπολλ. 1, 3, 3, υἱὸς τοῦ Στρυμόνος καὶ μιᾶς τῶν Μουσῶν. Ἐφόνευσαν αὐτὸν κατὰ τὴν περίφημον ἐκείνην νυκτερινὴν κατασκοπείαν ὁ Διομήδης καὶ Ὀδυσσεύς, καὶ ἥρπασαν αὐτοῦ τοὺς περιβοήτους ἵππους, Ἰλ. ἔνθ. ἀνωτ. 2) ποταμὸς τῆς Τροίας, ἐκβάλλων εἰς τὸν Γρανικον, Μ 20.

ῥῆσσα, ἕτερος τύπος τοῦ ῥήγνυμι, ὅπ. ἴδ.

ῥητήρ, ῆρος, ὁ, ποιητ., ῥήτωρ, «ῥητὴρ μύθων» ἀντίθετον τοῦ «πρηκτὴρ ἔργων», Ι 443 †. (Περὶ τῆς ἐτυμολογίας ἴδ. ῥῆσις).

ῥήτρη, ἡ, συμφωνία, ὁμολογία, συνθήκη, ξ 393 †. (Περὶ τῆς παραγωγῆς ἴδ. ῥῆσις).

ῥιγεδανός [-.⏑.], ή, όν, ἐπικ. (ῥιγέω), φρικτός, φρικώδης, τρομερός, ϛυγερός. Ἐπίθ. τῆς Ἑλένης, Τ 325 †.

ῥιγέω [-..], ποιητ. (ῥῖγος, Λατ. frigus, frigeo), μέλ. ἀπαρφ. ῥιγήσειν, ἀόρ. ἐῤῥίγησε, αν, καὶ συχνότερον ἀναύξ. ῥίγησε, παρακ. ἔῤῥιγα μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος, Η 114, Ρ 175, ὑποτακτ. ἐπικ. ἐῤῥίγῃσι, Γ 353, ὑπερσ. γ'. ἐνικ. ἐῤῥίγει, ψ 216, κυρ. τρέμω ἀπὸ τὸ ῥῖγος· ἢ ἔχω ῥῖγος, παρ' Ὁμ. δὲ πάντοτε τροπικ., φρίττω, τρομάζω, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπολύτ., Γ 259 κ. ἄ. πλχ. τῆς Ἰλ., ε 116, 171· τὸ αἴτιον τῆς φρίκης ἐκφέρεται κατὰ μετοχ., Δ 279, Μ 331, ἢ διὰ χρονικοῦ λόγου, Μ 208, μετ' αἰτ., φοβοῦμαι, τρομάζω τι, «πόλεμον» Ε 351, Ρ 175. Ἀντὶ τῆς αἰτ. τίθεται τὸ ἀπαρφ. Γ 333, ἢ πρότασις ἔχουσα τὸ Μή, ψ 216.

ῥίγιον [-..], ἐπικ. συγκριτ. τοῦ ῥῖγος μόνον κατ' οὐδέτερ. γένος· ά.) ψυχρότερον, «ἀτὰρ ποτὶ ἕσπερα ῥίγιον ἔσται» θὰ εἶνε περισσότερον ψῦχος, ρ 191· β'.) μεταφ. φοβερώτερον, τρομερώτερον, φρικτότερον, φρι-

κωδέστερον, «τὸ δὲ ῥίγιον ἔσται» Α 325, ο 220 κ. ἀ.—Τὸ ὑπερθ. ῥΐγιστος, η, ον, «ῥίγιστα» τὰ φρικτότατα, τὰ φοβερώτατα, εὑρίσκεται μόνον Ε 873 †.

Ῥίγμος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πείρεω, Θρᾷξ, σύμμαχος τῶν Τρώων, Υ 485 ἑξ.

ῥῖγος, εος, τό, Λατ. frigus, ῥτγος, ψῦχος, „κρύο", ε 472 †. Ἐκ τούτου

ῥῑγόω [-..], ἐπικ. ἀπαρφ. τοῦ μέλ. ῥιγωσέμεν, αἰσθάνομαι ῥτγος, „κρυώνω", ξ 481 †.

ῥίζα (ϝριδ, Λατιν. rad-ix), ἡ, „ῥίζα", Μ 134, μ 435 κ. ἀ., ὡς φάρμακον ἰαματικόν, Λ 486. Μεταφορ. «ὀφθαλμοῦ ῥίζας» ι 390. Ἐκ τούτου

ῥιζόω, ἀόρ. γ'. ἐνικ. ἐῤῥίζωσε, παθ. παρακ. ἐῤῥίζωται· ά.) κάμνω τι νὰ ῥιζωθῇ, „ῥιζώνω", ὅθεν ἐμπήγω, στερεώνω, „καθίζω" ἐπὶ τοῦ πλοίου τῶν Φαιάκων, ὅπερ ἀπελίθωσεν ὁ Ποσειδῶν, Ὀδ. ν 163· β'.) φυτεύω, «ἀλωὴ ἐῤῥίζωται» εἶνε φυτευμένη, η 122.

Ῥικνός, ή, όν (ῥτγος), κυρ. ὑπὸ τοῦ ψύχους συνεσταλμένος, „ζαρωμένος", ἐπομ. γρεβλός, «πόδας ῥικνός» „στραβοπόδης", Υ. Ἀπ. 317. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. ὑπάρχει διαλεκτικόν τι ῥῆμα παρὰ τοῖς νῦν Ἀθηναίοις „συρρικνώνω" ἀντὶ τοῦ: συρρικνώνω, ὅπερ κεῖται ἀντὶ τοῦ μέσου: συρρικνοῦμαι καὶ σημαίνει τὸ: συστέλλομαι, „ζαρώνω", οἷον τὸ μάλλινον περιπόδιον ἀφ' οὗ πλυθῇ „συρρικώνει". Τὸ ῥῆμα τοῦτο δὲν εἶνε ἀμφιβολίᾳ ὅτι παράγεται ἐκ τοῦ ῥικνός).

ῥίμφα [.⏑], ποι. ἐπίῤῥ. (ῥίπτω), κορ. „πεταχτά", ἐπομέν. γοργῶς, ταχέως, Ζ 511, θ 193 κ. ἀ.

ῥίν, ὀρθότερον ῥίς, ἴδ. τ. λ.

ῥινός [-.] (Ϝρινός), ἡ, ποιητ. 1) δέρμα τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, Ε 308, χ 278, καὶ πληθ. ε 426, ξ 134. 2) τὸ ἐκδεδαρμένον δέρμα, δορά, „τομάρι" τῶν ζώων, Η 474, «ῥινὸς λύκοιο» δορὰ λύκου, „λυκοτόμαρο", Κ 334· ἰδίως τοῦ βοός, Κ 155, μ 395 κ. ἑ. Ὅθεν 3) ἀσπίς, ὡς ἐκ βοείων δερμάτων συγκειμένη, Δ 447 κ. ἀ., ἐνίοτε λαμβάνει καὶ τὸν προσδιορισμόν, «βοῶν» Μ 263. Τὸ δὲ «ῥινοῦ τε βοῶν τ' εὖ ποιητάων» Π 636, εἶνε κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἐπανάληψις ὁι' ἄλλων λέξεων τῆς αὐτῆς ἐννοίας, ὡς ἐν τῷ «πόλεμόν τε μάχην τε».— Ἕτερος τύπος ῥινόν, τό, εἰς τὴν σημασίαν δορά, „τομάρι", οἷον «ῥινὸν βοός» Κ 155 (ὡς καὶ ἐν Ἀνθολ. Παλ., 9, 328, «κάπροιο ῥινά»)· ἔτι δὲ καὶ ε 281 «εἵσατο δ' ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠρεοειδεῖ πόντῳ» ἡ γῆ δηλ. τῶν Φαιάκων. (Ἀλλ' ἐντεῦθα καὶ γραφὴ καὶ σημασία εἶνε ἀμφίβολα. Διότι τινὲς μὲν τῶν παλαιῶν ἑρμηνευτῶν ἐκλαμβάνουσι τὴν λ. εἰς τὴν σημασίαν τῆς βοείου δορᾶς, πρὸς ἣν ὄπιθεν παραβάλλεται ἡ μακρόθεν φαινομένη γῆ τῶν Φαιάκων· ἄλλοι δὲ εἰς τὴν σημ. τῆς ἀσπίδος, ἀλλ' οὐδετέρα τούτων ἁρμόζει εἰς τὴν παραβολήν. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τοῖς λοιποῖς 9 χωρίοις τοῦ Ὁμ., ἔνθα εὑρίσκεται ἡ λ. κατόπιν βραχείας συλλαβῆς, αὕτη ἐκτείνεται διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ τοῦ «ῥινός» δίγαμμα, εἰκάζουσιν ὅτι ἦ διεφθαρμένον εἶνε τὸ χωρίον ἦ τοῦτο τὸ «ῥινόν» εἶνε λ. διαφόρου τινὸς σημασίας καὶ ἐτυμολογίας. Ὅθεν ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἀνεγίνωσκεν ὅτ' ἐρινόν (ὡς ἕτερον τύπον τοῦ: ἐρινεός): ὡς ἀγριοσυκῆ (ἐφάνη ἡ χώρα τῶν Φαιάκων ἐξέχουσα), ὅπερ ἀγνοῶ κατὰ πόσον εἶνε ἁρμοδιώτερον εἰς τὴν παραβολήν· ὁ δὲ Σχολ. λέγει ὅτι τὸ «ῥινόν» (ἢ κατὰ τὸν Ἡσύχ.: ἔρινον) ἐσήμαινε νεφέλην ἦ νέφος, καὶ ἡ σημασία αὕτη ἁρμόζει εἰς τὴν περίστασιν ταύτην· διότι πολλάκις νῆσοι καὶ ὀρειναὶ παραλίαι εἰς τὸν ὁρίζοντα φαίνονται ὡς νέφη. Ὁ Φαῖσις προτείνει ὄχι εὐτυχῆ διόρθωσιν τὴν ἑξῆς «ὡς ὅτε τε ῥίον ἠεροειδ.». Ὁ δὲ Λαρόχης προτιμᾷ τὴν ἔν τισι χειρογράφοις καὶ σχολίοις εὑρεθεῖσαν γραφὴν «ὥς τε ῥινόν»).

ῥινοτόρος [-...], ὁ, ἐπικ. (ῥινός, τορέω), ὁ τὰς δορὰς ἤγουν ἀσπίδας διατρυπῶν, ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως Φ 392 †.

ῥίον [⏑.], τό, ποι., ὄρους ἐξέχουσα κορυφή, ὅθεν ά.) ἀκρώρεια, Θ 25 κ. ἀ., ι 191, βράχου, Υ. Απ. 382. β'.) ἀκρωτήριον, γ 295. (‖. Πρόλ. τὰ γεωγραφικὰ κύρια ὀνόματα Ῥίον καὶ Ἀντίῤῥιον κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου).

ῥιπή [-.], ἡ, ποιητ. (ῥίπτω)· ά.) ῥίψιμον, „πέταμα", κίνησις, ὥθησις, ὁρμή, δύναμις, δι' ἧς ῥίπτεταί τι, Θ 355 κ. ἀ., Υ. Ἀπ. 447· β'.) ἡ ῥύμη, φορά, ὁρμή, τὴν ὁποίαν ἔχει ῥιπτόμενόν τι πρᾶγμα, «ῥιπ. λαός» ἡ ὁρμὴ τοῦ λίθου, Μ 462, θ 192· «ῥιπ. αἰγανέης» Π 589· γ'.) ἐν γένει δύναμις, βία, ὁρμή, φορά, τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ ἀνέμου, Ο 171, Φ 12.

Ῥίπη, ἡ, πόλις τῆς Ἀρκαδίας, Β 606.

Ῥιπίζω (ῥιπίς, ῥίψ), ἀορ. μετοχὴ ῥιπίσσας, κινῶ, διεγείρω, „συνδαυλίζω", «ἔριν» Ἀποσπ. 26.

ῥιπτάζω (θαμιστ. τοῦ ῥίπτω), 1) μεταβ. ῥίπτω τῇδε κἀκεῖσε, „ῥίπτω, σπρώχνω δεξιὰ καὶ ἀριστερά, «θεοὺς κατὰ δῶμα» Ξ 257 †. Μεταφρ. «ῥιπτ. ὀφρῦς» σπῶ τὰς ὀφρῦς τῇδε κἀκεῖσε, Υ. Ἑρμ. 279 (ἔνθα γράφεται οὕτως κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Ἑρμάννου ἀντὶ τοῦ συνήθ. «ὀφρύσι»).

ῥίπτω, παρατ. θαμιστικ. ῥίπτασκον, ε, Ο 23 (ἀνωμάλως ἀντὶ τοῦ ῥίπτεσκον), μέλ. ῥίψω, ἀόρ. ἔῤῥιψα καὶ ἀναύξ. ῥῖψα, ῥίπτω, „πετῶ", ἐκσφενδονῶ, «Ζεὺς Ἥφαιστον ἀπὸ βηλοῦ» Α 591, «ἐς Τάρταρον» Θ 13, Βατρ. 97· «ῥίπτω τι μετά τινα» ῥίπτω τι πρός τινα, οἷον «τρυφάλειαν μετ' Ἀχαιούς» Γ 378, ζ 115, «αὐτίκ' ἔριψεν» (γράφεται συνήθως ὡς ποιητικὸν ἀντὶ τοῦ: ἔῤῥιψεν, ὁ δὲ Βαουμεΐστερος διώρθωσε κατὰ τὸν Σνεϊδεβ. «εὖτ' ἔῤῥιψεν», καὶ

ὁ Ματθίας «ἔῤῥαψεν») Υ. Ἐρμ. 79. [Τὸ ι εἶνε φύσει μακρόν].

ῬΊΣ, ῬΙΝΌΣ, ἡ (ὁ τύπος ῬΙΝ εἶνε πολὺ μεταγενέστερος) ῥίς, „μύτη" δ 445, πληθ. «ῥῖνες» ῥώθωνες, „ῥουθούνια" Ξ 467, Τ 39, ε 456. κ. ἀ.

ῬΊΨ, ῬΙΠΌΣ [-.], ἡ, δοτ. πληθ. ῥίπεσσι, πλέγμα καλάμινον ἢ λύγινον, „ψάθα ἀπὸ λυγαριά", ὁ πληθ. δυνατὸν νὰ σημαίνῃ καὶ τοὺς κλάδους τῆς λυγαριᾶς, „λυγόναις" (ἐν Ἀθήναις), «ῥῖπες οἰσύϊναι» κλάδοι λυγαριᾶς ἢ καὶ ἰτέας, καὶ τὸ ἐκ τοιούτων πλέγμα, ε 256 †. (‖. Ἡ καθομιλουμένη ἔχει τὴν λ. „ῥοπίδι, ῥεπίδι" ἀντὶ τοῦ ῥιπ-ίδιον, ἀλλ' εἰς τὴν σημασίαν τοῦ εἰδικοῦ ἐκείνου πλέγματος τοῦ Γαλλ. λεγομένου éventail).

*ῬΟΔΆΝΗ [.⏑.], ἡ, τὸ νῆμα τῆς κρόκης, „τὸ 'φάδι", μόνον ἐν τῇ Βατρ. 183. (‖. Ἐν δὲ τῇ καθομιλ. λέγεται „ῥοδάνι" τὸ κλωστικὸν ἐργαλεῖον, δι' οὗ κλώθεται τὸ νῆμα, τὸ οἱονδήποτε, εἴτε ὡς κρόκη εἴτε ὡς στήμων χρησιμεῦον, τὸ λεγόμενον ἄλλως „σβίγα" καὶ Τουρκ. „τσικρίκι". Ἐν δὲ Κύπρῳ κατὰ τὸν Σακελλάρ. (Κυπρ. ἐν λέξ. ῥοδάνιν) μικρὰ ῥάβδος σιδηρᾶ ἢ ξυλίνη λεπτή, περὶ τὴν ὁποίαν τίθεται τὸ μασούριον, εἰς ὃ περιειλεῖται ἡ κρόκη).

ῬΟΔΑΝΌΣ [.⏑.], Ή, Ό͂Ν, εὐλύγιστος, „λυγερός" Σ 576 †, «παρὰ ῥοδανὸν δονακῆα» παρὰ τὸν εὐλύγιστον καλαμῶνα. (Οὕτως ἔγραψε κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ὁ Οὐόλφιος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἀντὶ τῆς ἀορίστου γραφῆς: ῥοδαλός, ῥαδανός, ῥαδινός. Ἐτυμολογεῖται δὲ κατὰ μὲν τὸν Σχολ. ἐκ τοῦ ῥοή ἀντὶ τοῦ ῥοανός· κατ' ἄλλους δὲ συγγενεύει μὲ τὸ κραδάω. ‖. Οἱ δὲ νεώτεροι γλωσσολόγοι ἀνάγουσι τὸ ἐπίθετον εἰς τὴν ῥίζαν ΓΡΑΔ (Ἰνδογερμ. vrad), ἐξ ἧς ἔνθεν μὲν ῥαδανός, ῥαδαλός, ῥαδινός, ῥάδαμνος, ῥάδιξ, „ῥαδίκι", Λατ. radix, ῥοδανός, ῥοδαλός, ὀ-ῥόδαμνος· ἔνθεν δὲ τὸ Αἰολ. βρίσδα=ῥίζα).

ῬΌΔΕΙΑ, ἡ (οἱονεὶ „Τριανταφυλλιά") μία τῶν Ὠκεανίδων, συμπαίκτρια τῆς Περσεφόνης, Υ. Δήμ. 419.

ῬΌΔΙΟΣ, ΊΗ, ΙΟΝ, ἴδ. ῬΌΔΟΣ.

ῬΟΔΊΟΣ, ὁ, ποταμὸς τῆς Τροίας, πρὸς βορρᾶν τῆς γλώσσης Δαρδανίδος, Μ 20.

ῬΟΔΟΔΆΚΤΥΛΟΣ, ΟΝ, ποιητ. (ῥόδον δάκτυλος), ἡ ῥοδόχρους δακτύλους ἔχουσα, ἐπίθ. τῆς Ἠοῦς, ἥτις τὸ μὲν χρῶμα τῶν δακτύλων ἔλαβε βεβαίως διὰ τὸ ῥόδινον χρῶμα, τὸ ὁποῖον ἔχει ἡ αὐγὴ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου· τὸ δὲ ἐκ τῶν δακτύλων χαρακτήρισμα κατὰ μέν τινας τῶν ἑρμηνευτῶν διὰ τὸ πολλάκις ἐν ταῖς μεσημβρινατς χώραις παρατηρούμενον φαινόμενον, ὅτι ἀμέσως πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ἀνέρχονται ἀπὸ τοῦ ὁρίζοντος ἀκτινοειδῶς πέντε ἢ καὶ πλείονες ροδόχροι ταινίαι, ὁμοιάζουσαι δῆθεν μὲ τοὺς πέντε δακτύλους τῆς ἀνοικτῆς χειρός. (‖. Κατ' ἄλλους ὅμως ὀρθότερον, διότι ὁ Ὅμ. οὕτως συνηθίζει ἐκ τινος μέρους νὰ χαρακτηρίζῃ τὰς γυναῖκας, οἷον λευκώλενος, ἀργυρόπεζα, καλλίσφυρος, κροκόπεπλος, [«ῥοδόπηχυς ἠώς» ἐν τοῖς Ὕμνοις], καλλιπάρῃος, γλαυκῶπις καὶ μυρία ἄλλα. Ἡ δὲ Ἠὼς ἐννοεῖται ὅτι εἶνε πρόσωπον παρ' Ὅμ.), Ζ 175, 6 1 κ. ἄ. πλχ.

ῬΟΔΌΕΙΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ, ποιητ. κυρ. πλήρης ῥόδων, ἐπομ. πλήρης ὀσμῆς ῥόδων, «ἔλαιον» εὔοσμον ὡς τὰ ῥόδα, ῥοδέλαιον, Ψ 186 (‖. δι' οὗ ἤλειφον καὶ τὰ ξύλα θέλοντες νὰ προφυλάττωσιν αὐτὰ ἀπὸ τῆς σήψεως). Ἐκ τοῦ

*ῬΌΔΟΝ, τό, „ῥόδον, τριανταφυλλον" Υ. Δήμ. 6.

*ῬΟΔΌΠΗ, ἡ (οἱονεί: Ῥοδοπρόσωπος) μία τῶν Ὠκεανίδων, Υ. Δήμ. 422.

*ῬΟΔΟΠΗΧΥΣ, ὁ, ἡ, «Ἠώς» ἡ ἔχουσα ῥοδίνους; ῥοδόχρους πήχεις (πρβλ. ῬΟΔΟΔΆΚΤΥΛΟΣ) Ὑμ. 31, 6.

Ῥόδος, ἡ, περιβόητος νῆσος τοῦ Καρπαθίου πελάγους πλησίον τῆς Μ. Ἀσίας, ἔχουσα τρεῖς πόλεις Λίνδον, Κάμειρον καὶ Ἰάλυσον, ὀνομαζομένη καὶ σήμερον ἔτι „Ῥόδος", Β 625. Ἐκ τούτου

Ῥόδιος, Η, ΟΝ, Ῥοδιακός, καὶ ὡς οὐσιαστ. Ῥόδιος Β 654.

ῬΟΉ, ἡ (ῥέω), ῥεῦσις; ῥοή, ῥεῦμα· πάντοτε κατὰ πληθ. «ῥοαί» τὰ ῥεύματα τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ ἄλλων ποταμῶν, Β 869, ζ 216 κ. ἀ., ἔτι δὲ καὶ ἐν γένει «νίψ' ὕδατος καλῇσι ῥοῇσι» Π 229.

ῬΟΊΟΣ, Η, ΟΝ (ῥόθος), ταραχώδης, ὁρμητικός, ῥοχθῶν ἢ ῥοχθίζων, «κῦμα» ε 412 †.

ῬΟΙΆ, ἡ, οὐ μόνον τὸ δένδρον, „ῥοδιά", ἀλλὰ καὶ ὁ καρπός, „ῥόδι" *Ὀδ. η 115, λ 589, Υ. Δήμ. 373, 412.

ῬΟΙΒΔΈΩ, ποιητ. (ῥοῖβδος=ῥοῖζος), ἀορ εὐκτ. γ'. ἐν. ῥοιβδήσειεν, „ῥοφῶ", καταπίνω μετὰ πολλοῦ θορύβου καὶ συριγμοῦ, περὶ τῆς Χαρύβδεως μ 106 †.

ῬΟΙΖΈΩ, ἀορ. ἀ. γ'. ἐν. ῥοίζησε, συρίζω, „σφυρίζω" Κ 502 †, (ἐνταῦθα, ἵνα δοθῇ σημεῖον διὰ τοῦ συριγμοῦ). Ἐκ τοῦ

ῬΟΪΖΟΣ, ὁ, Ἰων. ᾗ ἐπικ. ἡ, ἐν τῇ Ὀδ., συριγμός, „σφύρισμα" ἐπὶ τοῦ ἤχου τῶν ἐκτοξευομένων βελῶν Π 361· ἔτι δὲ ἐπὶ τοῦ ἤχου τῆς σύριγγος, ἢ (ὀρθότερον κατὰ τὸν Ἀμεῖν) ἐπὶ τοῦ συριστικοῦ ἐπιφωνήματος τῶν ποιμένων, δι' οὗ καθοδηγοῦσιν ἢ ἐλαύνουσι τὰ πρόβατα (σίττα ἢ ψίττα), οἷον τοῦ Κύκλωπος, ι 315. (λ. πεποιημένη, συγγ. τῷ ῬΟΪΒΔΟΣ).

Ῥόος, ὁ (ῥέω), ῥοῦς, ῥεῦμα, ῥεῖθρον, μόνον καθ' ἑνικ., «πλῆτο ῥόος» Φ 16, ε 449 κ. ἀ. Πολλάκις μετὰ γενικ. ὀνόματος κυρίου, οἷον «Ἀλφειοῖο, Ὠκεανοῖο» Λ 726, Π 151, λ 21 κ. ἀ. «ῥ. ποταμοῖο» ζ 85, «κῦμα ῥόοιο» τὸ κῦμα τοῦ ῥεύματος, τὸ κυμαινόμενον ῥεῦμα, λ 639, «κατὰ ῥόον» («κὰρ ῥόον» Μ 33), κατὰ ῥοῦν, κατὰ τὴν κίνησιν τῶν ὑδάτων, οὐ μόνον

τῆς θαλάσσης, ε 327, 461, ἀλλὰ καὶ τοῦ ποταμοῦ, Μ 33, «ἐπλέομεν ῥηϊδίως ὡς εἴτε κατὰ ῥόον» ὡσεὶ κατὰ ῥοῦν, ξ 254, «βόμβησαν κατὰ ῥόον» αἱ κῶπαι (αἵτινες ἐκφυγοῦσαι τῶν χειρῶν ἐκρέμαντο μόνον ἀπὸ τῶν σκαλμῶν) ἐρρόχθησαν κατὰ μῆκος τοῦ ῥεύματος, τοῦ ἑκατέρωθεν τοῦ πλοίου ὡς ἐκ τῆς κωπηλασίας ἀποτελεσθέντος, μ 204.

ῥόπαλον [.⏑.], τό (ῥέπω), κυρ. ῥιπτομένη ῥάβδος (κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον), ξύλον πρὸς τὰ κάτω παχύτερον ἀπολῆγον, ῥόπαλον, „ματσοῦκα“ ἢ „ματσοῦκι“ (τῆς αὐτῆς ῥίζ. μὲ τὸ Γαλλ. massue, Κοραῆ Ἀτάκτ. τόμ. Α΄. σ. 195), „τοποῦζι“ (Τουρκ.) Λ 559, 561, τὸ τοῦ Κύκλωπος ι 319, «παγχάλκεον» τοῦ Ὡρίωνος, λ 575.

ῥοχθέω, ποιητ. (ῥόχθος), βράζω, ἀφρίζω, κοχλάζω, παφλάζω, περὶ τῶν ἐκρηγνυμένων κυμάτων, Ὀδ. ε 402, μ 60.

ῥῆτο, ἴδ. ῥῆσθαι.

ῥηδόν [⏑.], ἐπίρ. (ῥέω), ἀφθόνως, ὑπερμέτρως, «ῥηδὸν ἀφνειός» ὁ πλούσιος, οὗ τινος ῥέουσι τὰ πλούτη, ὁ πλέων εἰς τὰ πλούτη, ο 426 †.

ῥῆι, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐρρύη, ἴδ. ῥέω.

ῥημός [-.]. ὁ (ἐρύω), τὸ μακρὸν ἐκεῖνο ξύλον, ἑκατέρωθεν τοῦ ὁποίου ζευγνύμενα τὰ ὑποζύγια ἕλκουσι τὴν ἅμαξαν, ῥυμός, „τιμόνι“ (Γαλλ.) Ἰλ. Ε 729, Κ 505, Π 371. Ἴδ. ἅρμα.

ῥῆσθαι, κυρ. Γρύομαι (κατὰ συγκοπ. ἀντὶ τοῦ Γερύομαι, ἐπομ. συγκεκομ. μέσον τοῦ ἐρύω)· ὅθεν ἡ πρὸ αὐτοῦ βραχεῖα συλλαβὴ ἐκτείνεται (ὡς καὶ πρὸ τῶν παραγώγων: ῥυσός, ῥυστάζω, ῥυτήρ) Ρ 645, Ω 430, ξ 107, σ 35, δὲν ἐκτείνεται δὲ ἐν τοῖς Ι 396, Υ 195, Ρ 645· ἀόρ. ἰ. ἐρρυσάμην καὶ ῥυσάμην, προσ. ῥῦσαι Ρ 645, Ω 430, ἕτερος συγκεκομ. τύπος τοῦ ἐνεσ. τῆς ἀπαρφ. ῥῦσθαι Ο 141, γ΄. πληθ. τοῦ παρατ. ῥύατ' ἀντὶ τοῦ: ἐρρύοντο Σ 515. Ἐξ ἑτέρου τινὸς τύπου ῥῆσκομαι δ΄. ἐνικ. τοῦ παρατ. Ἰωνικ. ῥύσκευ Ω 730. (‖. Ὀρθότερον θεωρεῖται ὁ τύπος οὗτος ὡς θαμιστικὸς παρατατ. ἐκ τοῦ αὐτοῦ συγκεκομ. ἐνεστῶτος, ἐξ οὗ τὸ ἀνωτ. ἀπαρφ. ῥῦσθαι, καὶ ὁ παρατ. ῥύατ'=ῥῦντο=ἐρρύοντο). 1) σύρω τινὰ ἐκ τοῦ κινδύνου, ἐπομ. ἀ.) σώζω, διασώζω, ἀπαλλάττω, «τινὰ ὑπὲκ κακοῦ» μ 107, «ὑπ' ἠέρος» ἀπὸ τῆς ὁμίχλης, Ρ 645, πρβλ. α 6· β΄.) ἐν γένει φυλάττω, διαφυλάττω, προφυλάττω, μετ' αἰτιατ. ἐπὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων, Ο 257, 290 κ. ἀ., «ὑπό τινος» ἀπό τινος, Ρ 224, ἔτι δὲ χ ἐπὶ πραγμάτων ὡς ὑποκειμένων, οἷον ὅπλων, Κ 259 Ξ 406, Π 799 κ. ἀ., «ὡς ῥύσαιτο μήδεα φωτός» ἵνα σκεπάσῃ (ὁ κλάδος) τὰ αἰδοῖα τοῦ ἀνδρός, ζ 129. 2) ἐπέχω, ἀναχαιτίζω, „ἐμποδίζω“, «Ἥῳ» ψ 244. [Τὸ υ δὲν ἔχει σαθερὸν χρόνον ἐν τῷ ἐνεστ. χ παρατ., εἶνε δὲ πάντοτε μακρὸν ἐν τοῖς παραγομένοις χρόνοις πρὸ τοῦ σ, πλὴν ἐν τῷ Ο 29]. Ἴδε καὶ τ. λ. ἐρύω Β, 3).

ῥυπάω [⏑..], ἔχω ῥύπον, εἶμαι ῥοπαρός, ἄπλυτος, μόνον ἐν τῷ ἀ. ἐνικ. τοῦ ἐπικ. ἐνεσ., «ῥυπόω» Ὀδ. τ 72, ψ 115, καὶ ἐν τῷ οὐδ. τῆς ἐπικ. μετοχ. «ῥυπόωντα» ν 435, ζ 87, ω 227. Ἐκ τοῦ

ῥύπος [⏑.], ὁ, πληθ. κατὰ γένους μεταπλασμὸν τὰ ῥύπα, ἀκαθαρσία, „ῥύπος“ (ἐξ οὗ καὶ τὸ ῥῆμα „ξερυπίζω“, ὅρος πλυστικός), „λέρα“, ζ 93 †. Ἐκ τούτου

ῥυπόω [⏑..], „λερώνω, βρωμίζω“ ἐν τῇ μετοχῇ τοῦ παρακειμ. ἀνωμάλως ἀναδιπλασιαζομένου «ῥερυπωμένα (ἀντὶ τοῦ: ἐρρυπ.) εἵματα» „λερωμένα, ἄπλυτα φορέματα“, ζ 59 †.

ῥῦσαι, ἴδ. ῥῆσθαι.

ῥῦσιον, τό, (ἐρύω), πᾶν ὅ,τι ἕλκει, σύρει τις κατόπιν του, λεία, λάφυρον, «ῥύσι' ἐλαύνεσθαι» Λ 674. (Κατ' ἄλλους δὲ παλαιούς τε καὶ νεωτέρους ἑρμηνευτὰς καὶ ἐνταῦθα κεῖται εἰς τὴν μεταγενεστέραν σημασ.: πᾶν ὅ,τι ἁρπάζει τις ὡς ἴδιον διεκδικούμενος, ἢ ἁπλῶς πρὸς ἐκδίκησιν, Γαλλ. représaille).

ῥῦσκεν, ἴδ. ῥῆσθαι.

ῥυσός [-.], ἡ, ὁν (Γρυσός, ἐρύω), κυρ. συνεσταλμένος, „ζαρωμένος“, ἐπομ. ῥικνός, ῥυτιδωμένος, «Αἰταί» Ι 503 †.

ῥυστάζω, ἐπικ. (Γρυστάζω, θαμιστ. τοῦ ἐρύω), μετοχ. -οντος, παρατατ. θαμιστ. τύπος ῥυστάζεσκεν, ἕλκω, σύρω τῇδε κἀκεῖσε, „τραβῶ ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ“ ἢ „σέρνω κατὰ γῆς“, οἷον «γυναῖκας» π 109, υ 319, ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ Ἕκτορος Ω 755.

ῥυστακτύς, ύος, ἡ, ἐπικ. βίαιος ἑλκηθμός τῇδε κἀκεῖσε, ἐν γένει βία, κακομεταχείρισις, σ 224 †.

ῥυτήρ [-.] ῆρος, ὁ, Α΄.) (ἐρύω) κυρ. ἑλκυστής, ὅθεν 1) ἐντατήρ, τοξευτής, «βιοῦ καὶ ὀϊστῶν» δυνάμενος νὰ ἐντείνῃς τὸ τόξον καὶ νὰ ῥίπτῃς τὰ βέλη, φ 173, «ὀϊστῶν» τοξευτὴς τῶν βελῶν, σ 262. 2) Ἐν τῷ Π 475 «ἐν δὲ ῥυτῆρσι τάνυσθεν (ἵπποι δηλ.)» οἱ ῥυτῆρες μεταφράζονται κατὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν αἱ ἡνίαι, ὅ ἐ. τοῦ χαλινοῦ οἱ ἱμάντες, καὶ ἡ ἔννοια τοῦ χωρίου εἶνε ὅτι: ἐτανύσθησαν, ἤγουν ἔλαβον πάλιν τὸν εὐθὺν δρόμον τῶν ἐντὸς τῶν ῥυτήρων, τῶν ἡνιῶν, τουτέστι κατὰ τὴν διεύθυνσιν καὶ ὁδηγίαν αὐτῶν. Εἰς ταύτην τὴν ἑρμηνείαν μὴ ἀναπαυόμενος ὁ Γράσοφ, διότι δῆθεν τὸ τανύω μεταχειρίζεται μὲν ἐπὶ τῶν ἵππων ὁ Ὅμηρ., ἀλλ' ἐπὶ ταχέος δρόμου (τοῦ «ἀπὸ ῥυτῆρος» „εἰς τὰ τέσσαρα“ λεγομένου), ὅπερ θεωρεῖ ἀνάρμοστον ἐν τῷ παρόντι χωρίῳ, δέχεται διὰ ταῦτα τὴν ἀνάγνωσιν ἑνὸς Σχολιαστοῦ ῥυτῆρι, ὅπερ ἐκλαμβάνει εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ῥυμοῦ καὶ ἑρμηνεύει τὸ χωρίον: οἱ ἵπποι ἐζεύχθησαν παρὰ τὸν ῥυμὸν (τὸ τιμόνι), ἴσως διὰ τῶν λεπάδνων (ἴδ. τ. λ.), ἐπειδὴ ὁ ζυγὸς ἦτο ἤδη συντετριμμένος. Ἀλλ' ἀμφίβολον ἂν ὁ ῥυτήρ=ῥυμός. ‖. Ἔπειτα τὸ ἀνωτέρω «κρίκε δὲ ζυγόν»

δὲν σημαίνει ὅτι συνετρίβη, ἀλλ' ἐκινδύνευσε νὰ συντριβῇ ὁ ζυγός, ὥστε δυνατὸν νὰ ἔχῃ τὴν ἐξῆς ἔννοιαν τὸ χωρίον: ἐντὸς δὲ τῶν ὑπὸ τοῦ ζυγοῦ διαγεγραμμένων ὁρίων, εἰς τὰ ὁποῖα πάλιν εἰσῆλθον οἱ διαταραχθέντες ἵπποι («ἰθυνθήτην») ἐτανύσθησαν (ἤρχισαν νὰ τρέχωσι) διὰ τῶν ῥυτήρων (ἀπὸ ῥυτῆρος). Β΄.) (ῥύομαι) ἐπιστάτης, φύλαξ, «σταθμῶν» ρ 187, 223.

Ῥύτιον, τό, πόλις τῆς Κρήτης, ἴσως ἡ μετέπειτα Ῥιθυμνία, σήμερον δὲ „Ῥέθυμνον", Β 648.

Ῥυτός [-.], ή, όν, ποιητ. ἐλκυστός, ἐπὶ μεγάλου λίθου, ὅστις ὑπὸ πολλῶν ὁμοῦ ἀνθρώπων ἕλκεται, «ῥυτοῖσιν λάεσσι» Ὀδ. ζ 267, ξ 10.

Ῥωγαλέος [.⏑..], η, ον, διερρωγώς, „κατασχισμένος", «χιτών» Β 417, ν 435 «πήρη» ρ 198. Ἐκ τοῦ

Ῥάξ, Ῥωγός, ὁ ᾖ ἡ, ποιητ. (ἔρρωγα, παρακ. τοῦ ῥήγνυμι), ρωγμή, „σχισμάδα". Διαφορου σημασίας εἶνε αἱ «ῥῶγες μεγάροιο» χ 143 †, αἵτινες κατὰ μὲν τὸν ΜΕ εἶνε βαθμίδες, κατὰ δὲ τὸν Εὐστάθιον δίοδοι, κατὰ τὸν Ἀπολλώνιον θυρίδες (καὶ μάλιστα κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον: ὑψηλὰ κείμεναι), κατὰ δὲ τὸν Φαῖσιν κ. ἄ. „φεγγίται" τοῦ μεγάρου· ἄλλα δὲ πάλιν ὁ Ἀμεῖς ἐπὶ τὸ σοφώτερον μέν, ἀλλ' ὄχι καὶ σαφέστερον. ‖. Ἡ πιθανωτάτη ἑρμηνεία εἶνε ἡ τοῦ Εὐσταθίου, δίοδος, δρόμος στενός, στενωπός, διάδρομος, „μακρυνάρι", καὶ ἡ λέξ. ἐσώθη ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας ἐν τοῖς δημοτικοῖς ᾄσμασι, „ροῦγα" (=Τουρκ. „σωκάκι").

Ῥώμαι, ἐπ., μέσ. ἀποθ., μόνον ἐν τῷ γ΄. πληθ. τοῦ παρατ. ἐῤῥώοντο καὶ ἀναύξ. ῥώοντο καὶ ἐν τῷ γ΄. πληθ. τοῦ ἀορ. ἐῤῥώσαντο· ἀ.) κινοῦμαι [ἐῤῥωμένως] ταχέως καὶ σφοδρῶς, „ζωηρεύω", «γούνατα δ' ἐῤῥώσαντο» τὰ γόνατα (τῆς γραίας) ἔγειναν ζωηρά, ἤρχισαν νὰ κινῶνται ταχέως, ψ 3. Ὡσαύτως «ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο» Σ 411, Υ 37, «χαῖται ἐῤῥώοντο» ἐκυμαίνοντο, Ψ 367· β΄.) ἰδίως τρέχω, σπεύδω, ὁρμῶ, Λ 50, «ἀμφί τινα» Π 166, Ω 616, «πυρὴν πέρι» ω 69· ὡσαύτως καὶ «ὑπὸ δ' ἀμφίπολοι ῥώοντο ἄνακτι» ὑπὸ δὲ τὸν κύριόν των (τὸν Ἥφαιστον, ὃν ὑπεστήριζον χωλαίνοντα) ἔτρεχον αἱ θεράπαιναι, ταχέως ἄρα μετέφερον ἀπὸ τοῦ ἐργαστηρίου εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ὑποδοχῆς, Σ 417· γ΄.) ἐπὶ χοροῦ, «καλὸν χορὸν ἐῤῥώσαντο» ἐχόρευσαν ζωηρῶς, Ὑ. Ἀφρ. 262· ὡσαύτως βεβαίως καὶ ἄνευ τοῦ «χορόν» ἐν τῷ Ω 616 «νύμφαι ἀμφ' Ἀχελώιον ἐῤῥώσαντο». (Συγγεν. τῷ Ῥτ, ῥέω, Λατ. ruo, ἐξ οὗ καὶ ἐρωή, ἐρωέω, ῥώμη καὶ ῥώννυμι. ‖. Ἐντεῦθεν ἀναντιῤῥήτως ᾖ τῶν δημοτικῶν ᾀσμάτων τὸ „ῥωβολάω", τρέχω ἢ καταβαίνω μεθ' ὁρμῆς).

Ῥωπήιον, τό, ἐπικ. (ῥώψ), τύπος θάμνοις κατάφυτος, θάμνοι, „χαμόκλαδα" κατὰ πληθ., Φ 339, «πυκνά» Ν 199, ξ 473, Ὑμ. 18, 8. Κυρίως Ἰωνικ. ἀντὶ τοῦ ῥωπετον.

Ῥωχμός, ὁ (ῥώξ), ρωγμή, „σχισμάδα", χάσμα, Ψ 420 †.

Ῥώψ, Ῥωπός, ἡ, ποιητ. (συγγ. τῷ ῥίψ), „χαμόκλαδον", θάμνος, κλάδος, κατὰ πληθ., κ 166, ξ 49, π 47.

Σ

Σ

Σ, τὸ δέκατον ὄγδοον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, ἐπομ. σημεῖον τῆς δεκάτης ὀγδόης ῥαψῳδίας.

Σ' 1)=σέ, σπανιώτερον ἀντὶ τοῦ σοί, Α 171 (ἴδ. Ἀφύσσω), Φ 122, «οἵ σ' ὠτειλὴν ἀπολιχμήσονται» (ἔνθα ὅμως κατὰ τὸν Φαῖσιν εἶνε δυνατὸν τὸ σ' νὰ ἐκληφθῇ ὡς αἰτ. κατὰ τὸ σχῆμα: καθ' ὅλον καὶ μέρος). 2)=σά, Ζ 490, α 356 κ. ἀ.

Σαβάκτης, ου, ὁ (οἱονεὶ Συνθραύστης, ἐκ τοῦ παρὰ τοῖς Λεξικογράφοις σαβάζω=συντρίβω), κακοποιός τις δαίμων, Ἐπιγρ. 14, 9.

Σαγγάριος [.⏑⏑.], ὁ, ὁ μέγιστος τῶν ποταμῶν τῆς Βιθυνίας, ὅστις πηγάζων παρὰ τὴν κώμην Σαγγίαν, ἐκ τῆς ὑπωρείας τοῦ Διδύμου ὄρους, διαῤῥέει τὴν Φρυγίαν καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸν Πόντον, τὰ νῦν „Σακάρια", Γ 187, Π 719.

Σαιδήνη, ἡ, ὄρος ὑψηλὸν τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὴν Κύμην, Ἐπιγρ. 1, 3.

σαίνω (ἴδ. περισαίνω), ὑποτ. -ωσι, μετοχ. -οντες, ας, παρατ. ἐπικ. σαῖνον, ἀορ. γ΄. ἐνικ. ἔσηνε, περισαίνω, θωπεύω, „χαδεύω", ἰδίως ἐπὶ κυνῶν, Ὀδ. κ 217, 219, π 6, «οὐρῇ» ρ 302, καὶ ἐπὶ λύκων, Ὑ. Ἀφρ. 70.

Σακέσπαλος [..⏑.], ὁ, ἐπικ. (σάκος, πάλλω), ὁ πάλλων, τινάσσων τὴν ἀσπίδα, ἐπίθ. τοῦ Τυδέως, Ε 126 †.

σάκος, εος, τό (σάττω), ποιητ., ἀσπίς, καὶ μάλιστα τὸ μέγιστον ᾖ βαρύτατον εἶδος αὐτῶν, Δ 113, ξ 277 κ. ἄ. πλχ. παρ' Ὁμ. καὶ μάλιστα ἐν τῇ Ἰλ. Ὅθεν πάντοτε οὕτως λέγεται ἡ μεγάλη ἀσπὶς τοῦ Αἴαντος, Η 219 κ. ἀ., τοῦ Ἀχιλλέως, Σ 478. Τὰ περαιτέρω ἴδ. ἐν τῇ λ. ἀσπίς.

Σαλαμίς, ῖνος, ἡ, 1) νῆσος τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου πλησίον τῆς Ἀττικῆς παραλίας, τὸ μὲν ἀρχαῖον ἀποτελοῦσα ἴδιον κράτος, μετέπειτα δὲ περιελθοῦσα ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Ἀθηνῶν, τὴν σήμερον „Κούλουρη“. Ἐξ αὐτῆς ἤγαγεν εἰς τὴν Τροίαν δώδεκα ναῦς Αἴας ὁ Τελαμώνιος, Β 557. 2) πόλις τῆς Κύπρου, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σαλαμινίου Τεύκρου, ὁμοπατρίου ἀδελφοῦ τοῦ Αἴαντος, τὰ νῦν „Πόρτο Κωνστάντσα“ Ὑμ. 9 (10), 4.

Σαλμωνεύς, ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Αἰόλου καὶ τῆς Ἐναρέτης πατὴρ τῆς Τυροῦς, λ 236. Τὸ μὲν πρῶτον ἐβασίλευεν ἐν Θεσσαλίᾳ, εἶτα δὲ μετοικήσας εἰς τὴν Ἠλείαν ἔκτισε τὴν πόλιν Σαλμώνην. Ἐν τῇ ἀλαζονείᾳ αὐτοῦ θέλων νὰ ἐξομοιωθῇ πρὸς τὸν Δία ἐμιμεῖτο τὴν βροντὴν καὶ ἀστραπήν, ἐλαύνων σιδηροῦν ἅρμα ἐπὶ χαλκοῦ ἐδάφους καὶ ἐκεῖθεν ἀνημμένας λαμπάδας ἐκσφενδονῶν. Ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατακεραύνωσεν αὐτόν.

σάλπιγξ, ιγγος, ἡ, **σάλπιγξ** „τρομπέτα“ (Ἰταλ.) Σ 219 †, Βατρ. 202. Ἡ χρῆσις τῆς σάλπιγγος ἐν πολέμῳ ἢ ἐν ταῖς μάχαις οὐδαμοῦ ἄλλοθι παρ' Ὁμήρῳ μνημονεύεται. Καὶ ἐν τῷ σημειωθέντι δὲ χωρίῳ παραβάλλεται ἡ φωνὴ τοῦ Ἀχιλλέως πρὸς τὸν ἦχον τῆς σάλπιγγος. Ἐκ τούτου

σαλπίζω, ἀορ. ἀ. γ'. ἐνικ. ἐπικ. σάλπιγξε, ᾧ γ'. πληθ. ἐσάλπιγξαν, **σαλπίζω,** δίδω σημεῖον διὰ τῆς σάλπιγγος, „βαρῶ τὴν τρομπέταν“, Βατρ. 203, τροπικ. «ἀμφὶ δὲ σάλπιγξεν Οὐρανός» ἀντήχησε δὲ περιξ ὁ Οὐρανός, ὥσπερ σάλπιγγος ἠχούσης, Φ 388 †· μετ' αἰτ. κηρύττω διὰ τῆς σάλπιγγος, Βατρ. 203.

Σάμη [ᾰ.], ἢ **Σάμος,** ἡ, Β 634, δ 671, νῆσος οὐ μακρὰν τῆς Ἰθάκης, ἀνήκουσα εἰς τὸ κράτος τοῦ Ὀδυσσέως, κατά τινας μὲν ἡ μετέπειτα καὶ νῦν Κεφαλληνία, κατ' ἄλλους δὲ μέρος αὐτῆς, ἴδ. **Δουλίχιον,** α 245, ι 24, Ὑ. Ἀπ. 249.

Σάμος, ἡ, 1)=Σάμη, ἴδ. τ. λ. 2) Σάμος Θρηικίη, ἡ μετέπειτα Σαμοθράκη, νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους παρὰ τὴν Θρᾳκικὴν παραλίαν ἀπέναντι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἔβρου, περιβόητος ἐπὶ τῶν μετέπειτα χρόνων διὰ τὰ μυστήρια τῶν Καβείρων, ἔχουσα πόλιν ὁμώνυμον, καὶ τὴν σήμερον ὁμωνύμως καλουμένη „Σαμοθράκη“, Ν 12· ἀλλαχοῦ δὲ καὶ ἁπλῶς «Σάμος» Ω 78, 753. 3) νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους παρὰ τὴν Ἰωνικὴν παραλίαν, περιβόητος διὰ τὸν λαμπρὸν ναὸν τῆς Ἥρας, ἔχουσα πόλιν ὁμώνυμον καὶ τὴν σήμερον ὁμωνύμως καλουμένη „Σάμος“, Ὑ. Ἀπ. 41.

σάνδαλον, τό, ξύλινον ὑπόδημα (δηλ. πάτος μόνον) δι' ἱμάντων εἰς τὸν πόδα ὑποδενόμενον, σάνδαλον, ἀνάλογον πρὸς τὸ σημερινὸν „τσόχαρον“, Ὑ. Ἑρμ. 79, 83. (Κατὰ τὸν Λόβεκκ. παράγεται ἐκ τοῦ σανίς, κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ ἀχρ. σανίδαλον, κατ' ἄλλους δὲ ἡ λ. εἶνε Περσική: sandal. ‖. Ἐν τῇ καθομιλ. σώζεται ἡ λ. μόνον ἐν τῇ τροπικῇ καὶ παροιμιώδει φράσει „ὀλίγα εἶνε τὰ σάνδαλά του“, τουτέστιν ὀλίγην ἀκόμη ζωὴν ἔχει).

σανίς, ίδος, ἡ, **σανίς,** „σανίδα, σανίδι“, ἐπομ. τὸ ἐκ σανίδων πεποιημένον, ὅθεν ἀ.) θύρα, πάντοτε πληθ. «σανίδες» τὰ θυρόφυλλα, Ι 583, δ 344 κ. ἀ.· β'.) ἱκρίωμα, σανίδωμα (ὑψηλότερον τοῦ ἐδάφους, ἀνάλογον πρὸς τὸ Τουρκ. „μενδέρι“), ἐνικ. φ 51.

(**σάος**) (πρβλ. τὸ Λατ. sanus), ἄχρηστος τύπος τοῦ σῶς, σόος, ἐξ οὗ ὁ συγκρ. **σαώτερος, η, ον,** ὑγιέστερος, ἀκεραιότερος, σωστότερος, ἀβλαβέστερος, Α 32 † «μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι» (ἔνθα ἐννοεῖται ὡς δεύτερος ὅρος συγκρίσεως τό: παρὰ ἐὰν ἐπιμένῃς ἐρεθίζων με. Κατὰ τὸν Βούττμαννον ὅμως εἶνε ἀντὶ θετικοῦ, ὡς τό: ἀγρότερος ‖. καὶ ἄλλα πολλὰ συγκριτικὰ παρ' Ὁμ. ἀντὶ θετικοῦ κείμενα, οἷον κάλλιον, ῥίγιον κ. ἄ.).

σαοφροσύνη, ἡ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **σωφροσύνη,** κυρ. ὑγιεῖς (σῶαι) φρένες, φρόνησις, περίσκεψις, Ὀδ. ψ 13, 30.

σαόφρων, ονος, ὁ, ἡ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **σώφρων** (σάος, φρήν), ὑγιεῖς (σώας) ἔχων τὰς φρένας, φρόνιμος, περιεσκεμμένος, Φ 462, δ 158.

σαόω (σάος), συνῃρ. **σῶ** (δὲν εὑρίσκεται παρ' Ὁμ.), ἐξ οὗ κατ' ἐπέκτασιν **σάω,** ἕτερος ἐπικ. τύπος τοῦ **σάζω** (ἅπαξ μόνον παρ' Ὁμ. ᾧ μόνον ἐν τῇ μετοχῇ τοῦ ἐνες. ε 490). Ὁ Ὅμ. ἔχει τοὺς ἑξῆς τύπους: 1) ἐκ τοῦ **σαόω:** μέλλ. σαώσω· ἀόρ. ἐσάωσα, σπανιώτ. ἀναύξητ. σάωσα, μέσ. μέλ. σαώσομαι, φ 309, ἀόρ. παθ. ἐσαώθην. Ἔτι δὲ καὶ προστακ. τοῦ ἐνεργ. ἐνες. σάω (=σῶζε) ἀντὶ τοῦ: σάοε (ὅπερ συνῃρέθη: σάου, σῶ, ᾧ κατ' ἐπέκτασιν διὰ τοῦ α ἀντὶ τοῦ ο, σάω· πρβλ. τὸν τύπον ναιετάωσα) ν 230, ρ 595· ὡσαύτως γ'. ἐνικ. τοῦ παρατ. ἀναυξήτως σάω (=ἔσωζε) ἀντὶ τοῦ: σάοε (συνῃρημ. κατὰ τὰ ἀνωτέρω: σῶ καὶ κατ' ἐπέκτασιν: σάω), Π 363, Φ 238. (Οἱ παλαιοὶ γραμματικοὶ ἐξήγουν τοὺς τύπους τούτους διὰ Δωρικῆς τροπῆς τοῦ ου εἰς ω. Ἄλλοι δὲ μετὰ τοῦ Κρυγέρου ἀνάγουσιν αὐτοὺς εἰς ἄχρηστόν τινα ἀόρ. ἔσων, ἔσως, ὡς: ἔπλων, ἔπλως, μετὰ παρενθήκης τοῦ α).

2) ἐκ τοῦ **σάω** (ἐξ οὗ τὸ **σώζω**) μετοχ. σώοντες, ι 430, ὑποτακ. β'. καὶ γ'. ἐνικ. μετὰ συστολῆς τοῦ ῥιζικοῦ φωνήεντος σόῃς, σόῃ (ἅπερ ὁ Βέκκ. κατὰ τὸν Ἀρίσαρχ. γράφει: σόῃς σόῳ) Ι 685, 424, καὶ γ'. πληθ. σόωσι Ι 393, (ἔνθα φέρονται καὶ γραφαὶ: σάωσι καὶ σοῶσι)· παρατ. σώεσκον Θ 363. Σημασ. ἀ.) διασώζω, διαφυλάττω, διατηρῶ, τινά, Α 83, ι 430 κ. ἀ. «ζωούς» φυλάττω ζωντανούς, Φ 238, συνάπτεται πολλάκις μετὰ τοῦ «ἐρύομαι», σώζω καὶ διαφυλάττω, «Ἀργείους ᾧ νῆας»

Κ 44· ὡσαύτως καὶ τὸ παθ. Ο 503, τοὐναντίον τοῦ «ἀπολέσθαι» Ρ 228· καὶ ἐπὶ πραγμάτων «νῆας, πόλιν» Ὅμ. πλχ., «σπέρμα πυρός» διατηρῶ σπέρμα πυρός, ἔναυσμα, ε 490· β΄.) σώζω, „γλυτώνω", ἀπαλλάττω, μετ' αἰτ. «σάω δ' ἑρίηρας ἑταίρους» ἐσπούδαζε νὰ σώσῃ τοὺς ἑταίρους, Π 363, Φ 238. «ἐκ φλοίσβοιο, ἐκ πολέμου» σώζω τινὰ ἐξάγων ἐκ τοῦ κτλ. ἐλευθερώνω ἀπό τινος, Ε 469, Λ 752· ὡσαύτως «ἐκ θανάτοιο» ἀπαλλάττω τινὰ τοῦ θανάτου Χ 175, «τηλόθεν ἄνδρα σαώσαι» καὶ μακρόθεν, ὅ ἐ. καὶ μακρὰν πλανώμενον ἄνδρα δύναται νὰ σώσῃ (νὰ ἐπαναγάγῃ εἰς τὴν πατρίδα), γ 231· «εἰς προχοάς» σώζω τινὰ μεταφέρων εἰς κτλ. ε 452· ὡσαύτως «ἐπὶ νῆα» Ρ 692, «πόλινδε» Ε 224. Τὸ δὲ «μεθ' ὅμιλον σαώσειας» ἐν τῷ ὁμίλῳ, ἐν τῇ συμπλοκῇ, Ρ 149.

σαπήη, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ σαπῇ, ἴδ. λ. σήπω.

σαρδάνιος [.⏑⏑.], η, ον, «μείδησε δὲ θυμῷ σαρδάνιον μάλα τοῖον» ἐμειδίασε δὲ ἐκ τῆς ὀργῆς πολὺ πικρόν, σαρκαστικόν (σαρδόνιον) μειδίαμα, υ 302 †, ἔνθα τὸ «σαρδάνιον» εἶνε οὐδέτ. ἐνικὸν ἀντὶ ἐπίρ. σαρδανίως, κατ' ἄλλους δὲ ἐπίθ. κατ' ἔλλειψιν τοῦ οὐσιας. «γέλων» ἢ τοὐλάχιστον «μειδίαμα». (Ἡ ἀρχὴ τῆς παροιμιώδους ταύτης φράσεως εἶνε ἀμφίβολος· κατά τινα μὲν εἰκασίαν, παραγομένης τῆς λ. ἐκ τοῦ σαίρειν, «ἀπὸ τοῦ σεσηρέναι τοῖς ὀδοῦσιν ἢ ἄκροις χείλεσι» ὡς λέγει ὁ Εὐστάθ. ᾗ Ἀπολλών· ὅθεν καὶ «σαρδάζω» κατὰ τὸν Φώτιον μετὰ πικρίας γελῶ. Ἄλλοι δὲ γράφοντες σαρδόνιον παράγουσι τὴν φράσιν ἀπό τινος φυτοῦ σαρδονίου (εἴδος σελίνου) ἐν τῇ νήσῳ Σαρδοῖ φυομένου, οὗτινος οἱ γευθέντες πάσχουσιν ἀκούσιόν τινα γέλωτα μετὰ σπασμῶν. Ὁ Εὐστάθιος μνημονεύει ᾗ ἄλλας ἑρμηνείας ἧττον πιθανάς).

σάρξ, σαρκός, ἡ, δοτ. πληθ. σάρκεσι, σάρξι, „σάρκα", ἐνικ. μόνον τ 450. ἀλλαχοῦ δὲ πληθ. ἐπὶ τοῦ κρέατος τῶν ἀνθρώπων καὶ ζώων, Θ 380, ι 293 κ. ἀ.

Σαρπηδών, όνος, ὁ, ἐπικ. δὲ γεν. καὶ Σαρπήδοντος Μ 379, Ψ 800 καὶ δοτ. Σαρπήδοντι Μ 392, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ σύνηθες -όνος, Σαρπηδόνι, κλητ. Σαρπῆδον, Ε 633, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λαοδαμείας Ζ 198 ἑξ. (κατὰ δὲ τὸν μεταγενέστερον μῦθον τὸν παρ' Ἀπολδ. υἱὸς τοῦ Εὐάνδρου καὶ τῆς Δηιδαμείας, ἔγγονος παλαιοτέρου τινὸς Σαρπηδόνος) βασιλεὺς τῶν Λυκίων (ἴδ. Λύκιοι 1), σύμμαχος τῶν Τρώων, Β 876, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου Π 480 ἑξ. Κατὰ προσταγὴν τοῦ Διὸς ὁ Ἀπόλλων καθαρίζει τὸν νεκρὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ αἵματος καὶ τῆς κόνεως καὶ ἀλείφει αὐτὸν ἀμβροσίαν, Π 667 ἑξ.

σατίνη [⏑⏑.], ἡ, ποιητ. (σάττω), φορτηγὸς ἅμαξα, „ἁμάξι", (Ἰταλ.) „κάρο", Ὑ. Ἀφρ. 13.

Σατνιόεις [.⏑..], εντος, ὁ, μέγας χείμαρρος τῆς Μυσίας, Ζ 34, Ξ 445, Φ 87 (Στράβ. 7, 7, 2), ἐπὶ τῶν μετέπειτα χρόνων καὶ Σαφνιόεις λεγόμενος, Στράβ. 13, 1, 50.

Σάτνιος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἤνοπος καὶ μιᾶς ναϊάδος νύμφης, πληγωθεὶς ὑπὸ τοῦ Αἴαντος, Ξ 443.

σαῦλος, η, ον, ποιητ. (συγγ. τῷ σάλος, σαλεύω, σαλάσσω), ὁ ἐν τῷ βαδίζειν σαλευόμενος, «σαῦλα βαίνουσα» λέγεται ἡ χελώνη Ὑ. Ἑρμ. 28.

σαυρωτήρ, ῆρος, ὁ (κυρ. ἀντὶ τοῦ ἀχρήστου σταυρωτήρ, ἐκ τοῦ: σαυρόω, ὅπερ ἐκ τοῦ. σαυρός), τὸ κάτω ὀξὺ ἄκρον τοῦ δόρατος, τοῦ κονταρίου, τὸ ἄλλως «οὐριαχος» λεγόμενον, ὅπερ ἐνεπήγνυτο εἰς τὴν γῆν κατὰ τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ στρατιώτου, Κ 153 †. (‖. Κατ' ἄλλους δὲ ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ ἀχρ. σαυρόω, ὅπερ ἐκ τοῦ σαῦρος=οὐρά, ὡς οὐρᾶς τόπον ἐπέχοντος τοῦ σαυρωτῆρος, ὅστις καὶ «οὐριαχος» διὰ τοῦτο λέγεται παρ' Ὅμ., κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον ἐκ τοῦ σαύρα, πρὸς τὴν ὁποίαν ὁμοιάζει κατὰ τὴν ταχύτητα τὸ ἐξακοντιζόμενον δόρυ).

σάφα [⏑⏑], ποιητ. ἐπίρ. τοῦ σαφής, σαφῶς, βεβαίως, ἀκριβῶς, σύνηθ. ἐν τῇ φρ. «σάφα εἰδέναι» γινώσκω τι σαφῶς, „καλά", Β 192, 252, δ 108 κ. ἀ., καὶ ἐν τῇ «σάφα ἐπίστασθαι» δ 730, ἥτις σημαίνει προσέτι εἶμαι εἰδήμων, ἐπιστήμων τινός, „γνώθω (προφ. νιώθω) ἢ καταλαμβάνω ἀπό" Μ 228, α 202 (πρβλ. εἶδω Β΄.)· «σάφα εἰπεῖν» ἀκριβῶς, ὁριστικῶς εἰπεῖν, δ 31, 43 κ. ἀ., ἔτι δὲ καὶ: ἀληθῶς εἰπεῖν, Δ 404.

σαφής [⏑.], ές, σαφής, βέβαιος, «σαφὲς δ' οὐκ οἶδα» δὲν γνωρίζω ὅμως μετὰ βεβαιότητος, δὲν εἶμαι βέβαιος, Ὑ. Ἑρμ. 208.—Ἐπίρ. Ἰων. σαφέως=σαφῶς, Ὑμ. Δήμ. 149. (Συγγ. τῷ σοφός, Λατ. sapiens).

σάω, σαῶσαι, σάωσε κλ., ἴδ. σαόω.

σαώτερος, η, ον, ἴδ. σάος.

σβέννυμι, μόνον ἐν τῷ ἀορ. ἀ. ἔσβεσα, ἀπαρφ. ἐπικ. σβέσσαι, ἀόρ. β΄. ἔσβην. 1) μεταβ. ἐν τῷ ἀορ. ἀ.· ἀ.) „σβένω, σβύνω", «πυρκαϊήν» Ψ 237, Ω 791· β΄.) μεταφ. καταστέλλω, ἁμάζω, κατευνάζω, κατασιγάζω, «χόλον» Ι 678, «μένος» Π 621. 2) ἀμετάβ. ἐν τῷ β΄. ἀορ.· ἀ.) „σβύνομαι" καὶ μόνον „σβύνω" (ἀμετάβ.), περὶ τοῦ πυρός, Ι 471· β΄.) μεταφ. κοπάζω, ἐπὶ τοῦ ἀνέμου, γ 182.

σεβάζομαι, ἀποθ., μόνον ἐν τῷ γ΄. ἐνικ. τοῦ ἀορ. ἀ. ἀναύξ. σεβάσσατο, συστέλλομαι, φοβοῦμαι, ἐντρέπομαι, ἀποφεύγω τι θεωρῶν αὐτὸ ἀνόσιον, «σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ» Ἰλ. Ζ 167, 417. (Ταύτην τὴν σημασίαν μόνον παρ' ἐπικοῖς ἔχει). Ἐκ τοῦ

σέβας [.⏑], τό, ποιητ. (σέβομαι), μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ. εὐχρ. 1) σέβας, εὐσέβεια, αἰδώς, ἐντροπή, πρός τε θεοὺς καὶ πρὸς ἀνθρώπους, μετ' ἀπαρφ. Σ 178· ἰδίως εὐσέβεια, Ὑ. Δήμ. 10. 2) θαῦμα, θαυμασμός, ἔκ-

πληξις, θάμβος, «σέβας μ' ἔχει» θάμβος μὲ κατέχει, θαυμάζω, γ 123, δ 75 κ. ἀ.

ΣΕΒΟΜΑΙ, ἀποθ., συγέλλομαι, φοβοῦμαι, ἐντρέπομαι, ἀπολ., Δ 240 †.

ΣΕΘΕΝ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ σοῦ, ἴδ. σέ,

ΣΕΪ' κατ' ἔκθλιψιν ἀντὶ τοῦ σεῖο, ἴδ. σέ. (‖. Τοὺς τύπους σεΐ' ᾧ ἐμεΐ' ὁ Λαρόχης θέλει νὰ ἐξοβελίσῃ ἐντελῶς ἀντικαθιστῶν αὐτοὺς διὰ τῶν Ἰων. συνῃρημ. σεῦ καὶ ἐμεῦ).

Σειληνοί, οἱ (κατὰ τὸν Παυσαν. 1, 23, 6) οἱ πρεσβύτεροι τῶν Σατύρων, ὀπαδοὶ τοῦ Διονύσου, (κυρ. δαίμονες τοῦ πηγαίου ἢ ῥέοντος ὕδατος, τοῦ διατρέφοντος καὶ γονιμοποιοῦντος, ἀνήκοντες μάλιστα εἰς τοὺς μύθους τῆς Μ. Ἀσίας), Ὑ. Ἀφρ. 263.

ΣΕΪΟ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ σοῦ, ἴδ. σέ.

ΣΕΙΡΗ, ἡ (1. εἴρω)=σειρά, σχοινίον, „τριχιά", «εὔπλεκτος» Ψ 115, «πλεκτή» χ 175, 192, «χρυσείη» ἅλυσις χρυσῆ, Θ 19. (‖. Εἰς ὁμοίαν περίπου σημασίαν εὑρίσκεται τὸ ὑποκορίστ. τῆς λ. ταύτης ἐν τῇ καθομιλουμ. „σειρούτιον"· ἡ δὲ „σειρά" σημαίνει στίχον ἢ κατὰ μῆκος τάξιν).

ΣΕΙΡΗΝ, ΗΝΟΣ, ἡ, συνήθως κατὰ πληθ. αἱ Σειρῆνες (ἐκ τοῦ παρὰ Φωτίῳ σειράω, ὅπερ ἐκ τοῦ σειρά, οἱονεὶ ἐμπλέκουσαι, δελεάζουσαι, κατακηλοῦσαι: Κηληδόνες), μυθολογικαὶ παρθένοι, ἐνδιαιτώμεναι κατὰ τὸν Ὅμ. μεταξὺ Αἰαίας νήσου καὶ τοῦ σκοπέλου τῆς Σκύλλης, αἵτινες διὰ τῆς ὡραίας των φωνῆς καταθέλγουσαι τοὺς παραπλέοντας προσείλκυον εἰς ἑαυτὰς καὶ ἐφόνευον αὐτούς, μ 39, 52. Ἡ μεταγενεστέρα μυθικὴ παράδοσις ἀποκαλεῖ αὐτὰς θυγατέρας τοῦ Ἀχελῴου καὶ μιᾶς τῶν Μουσῶν, ἴδ. Ἀπολλών. τὸν Ῥοδ. Δ'. 895, ᾧ Ἀπολλόδωρ. 1, 3, 4. Ὁ Ὅμ. νομίζει αὐτὰς δύω τὸν ἀριθμόν (ἴδ. μ 52 «Σειρήνοιιν»), οἱ δὲ μετέπειτα τρεῖς ἢ τέσσαρας (ἴδ. Εὐστάθ. εἰς τὸ μνημονευόμ. χωρίον). Οἱ ἀρχαῖοι γεωγράφοι ἐτοποθέτουν αὐτὰς εἰς τὴν νοτιοδυτικὴν παραλίαν τῆς Ἰταλίας, εἴτε ἐν τῷ Σικελικῷ πελάγει οἱ πλεῖστοι (διὸ καὶ οἱ παρὰ τὰς Καπρέας τρεῖς ἐπικίνδυνοι σκόπελοι ἐκαλοῦντο Σειρηνοῦσσαι), ἢ περὶ τὴν Νεάπολιν καὶ τὸ Σύρρεντον, ἢ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ μεταξὺ Παίστου (Ποσειδωνίας) καὶ Ἐλέας (Στράβ. 1, 2, 12—13). Οἱ δὲ τεχνῖται οἱ ἀρχαῖοι παρίστων αὐτὰς ὡς ὄρνιθας μὲ πρόσωπον γυναικεῖον. Θεωροῦνται δὲ ὡς σύμβολον τῆς ὡραίας θαλασσίας γαλήνης, ὑπὸ τὴν ὁποίαν κρύπτονται παντοῖοι ὀλέθριοι κίνδυνοι.

ΣΕΙΩ (συγγ. τῷ σεύω), ἐνες. μετοχ. -ων, -οντε, -οντες ᾧ παθ. -όμενον, α, παρατ. ἀναύξ. σεῖον, παθ. γ'. ἐνικ. σείετο, γ'. πληθ. ἐσσείοντο Υ 59, ἀόριστος ἀ. ἀναύξ. σεῖσε, μετοχ. -ασα καὶ μέσ. σείσατο. 1) Ἐνεργ. πάλλω, τινάσσω, σείω, «ἐγχείας, ἔγχος, μελίην» Γ 345, Ν 135 (ἔνθα ὁ παθ. τύπος), Χ 133 κ. ἀ. «θύρας» [κόπτω], κρούω, κτυπῶ, Ι 583, «ζυγόν» τινάσσω τὸν ζυγόν, ἐπὶ τῶν τρεχόντων ἵππων γ 486, ο 184. 2) Παθ. ᾧ μέσ. κινοῦμαι, τινάσσομαι, σαλεύομαι, „σείομαι" (προφ. „σιοῦμαι") Ν 805, Ξ 285, Υ 59, «σείσατο εἰνὶ θρόνῳ» Θ 199. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. εὑρίσκεται μόνον κατὰ μέσην διάθεσιν, οἷον „σείσου, δὲν σείσθηκε ἀπὸ τὸν τόπον του" κτλ. Μόνον δὲ ἐν Μακεδονίᾳ ἤκουσα τὸ ἐνεργ. „σείγησε" (σείjησε) πάντοτε ἀναύξητον εἰς τὴν σημασίαν τοῦ σεισμὸς ἐγένετο, καὶ τὸν ἐνες. „σειγάει"=σεισμὸς γίνεται. Ἐν τούτοις παρατηρητέον πρῶτον τὴν ἔλλειψιν τῆς συλλαβ. αὐξήσεως, ὡς καὶ παρ' Ὅμ., τὴν χρῆσιν τὴν ἀπρόσωπον τοῦ ῥήματος, ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, τοῦ ὕει, σείει, ἀστράπτει κτλ., καὶ τοῦ μεταξὺ γράμματος, εἴτε j εἴτε F εἶνε τοῦτο, τὴν διατήρησιν ὡς γ, ἥτις γίνεται καὶ ἐν τῷ παραγώγῳ ὀνόματι „σειγισμός"=σεισμός).

Σέλαγος [.⏑.], ὁ, πατὴρ τοῦ Ἀμφίου ἐκ Παισοῦ, Ε 612.

ΣΕΛΑΣ [.⏑], ΑΟΣ [⏑.], τό (ἐκ τῆς ῥίζ. ΣΕΛ (ΣΓΕΛ), ἥτις δὲν εἶνε διάφορος τῆς ΣΕΡ, ἐξ ἧς Σείρ, Σείριος, ὅ ἐ. τὸ ἡλιακὸν θάλπος καὶ ὁ ἀστὴρ ὁ λεγόμενος ἄλλως κύων, ἴδ. τ. λ.) δοτ. σέλαϊ καὶ σέλᾳ (ἢ ὅπως τινὲς συναιροῦσι: σέλαι), λάμψις φέγγος, φῶς, ἀπαύγασμα, οἷον τοῦ πυρός, Θ 509, 563, φ 246 κ. ἀ., ὅθεν ᾧ αὐτὸ τὸ πῦρ Ρ 739, ἔπειτα τῆς ἀςραπῆς, τῶν ἀςέρων, Ὑ. Ἀπ. 442, Θ 76· β'.) ἡ λαμπάς, Ὑ. Δήμ. 52.

ΣΕΛΗΝΗ, ἡ (συγγ. τῷ προηγουμ.), σελήνη, „φεγγάρι", Θ 555, «πλήθουσα» πανσέληνος, Σ 484, ὡς ὅρος συγκρίσεως τῶν λαμπρῶν πραγμάτων, δ 45, ω 148.

Σελήνη, ἡ, Λατ. Luna, ἡ θεά· περὶ τῆς καταγωγῆς καὶ τῆς δύσεως καὶ ἀνατολῆς αὐτῆς οὐδὲν παρ' Ὅμ. εὑρίσκεται. Ἐν τῷ Ὑμ. 31 (32), 6 ἐξ. λέγεται θυγάτηρ τοῦ Ὑπερίονος καὶ τῆς Εὐρυφαέσσης (κατὰ δὲ τὸν Ἡσίοδον Θέογον. 375 τῆς Θείας). Ἐν δὲ τῷ Ὑ. Ἑρμ. 100 θυγάτηρ τοῦ Πάλλαντος, πρβλ. Ὑμ. 32 (33).

Σελληπιάδης, ΑΟ, ὁ, υἱὸς τοῦ Σελληπίου, ὁ Εὔηνος, Β 693.

ΣΕΛΙΝΟΝ [.–.], τό, „σέλινον", Λατ. apium, γένος φυτῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάγεται τὸ ἰδίως „σέλινον" καὶ τὸ „πετροσέλινον" ἢ „Μακεδονήσιον", ὅπερ σήμερον κατὰ παραφθορὰν ἐνιαχοῦ προφέρεται, „Μαϊδανός", τὰ ὁποῖα προκόπτουσιν εἰς τοὺς χαμηλοὺς καὶ ἑλώδεις τόπους, ἐν δὲ τῇ Ἰλιάδι μνημονεύεται ὡς φορβὴ τῶν ἵππων, Β, 776, ε 72, Βατρ. 54. (Κατὰ τὸν Βιλλερβέκιον εἶνε ὄνομα εἴδους τοῦ λεγομένου hipposelinum ἢ Smyrnium olus atrum τοῦ Ἀνν., κατὰ δὲ τὸν Ἑΰνιον εἶνε τὸ apium graveolus, ὅπερ καὶ ἐλειοσέλινον καλεῖται).

Σελλήεις, ΕΝΤΟΣ, ὁ, ποταμός· ἀ.) τῆς Ἠλείας μεταξὺ Πηνειοῦ καὶ Ἀλφειοῦ, τὴν σημ. „Παλοῦκι" Β 639, Ο 531· β'.) τῆς Τρῳάδος παρὰ τὴν Ἀρίσβην, Β 839, Μ 97.

Σελλοί, οἱ, ἱερεῖς τοῦ Διὸς ἐν Δωδώνῃ, δίδοντες ἢ ἑρμηνεύοντες τοὺς χρησμοὺς τοῦ μαντείου τούτου. Διῆγον, ὡς φαίνεται, βίον πολὺ σκληρὸν καὶ ἀσκητικόν, διὸ λέγονται παρ' Ὁμ. ἀνιπτόποδες καὶ χαμαιεῦναι Π 234. Κατὰ τὸν Στράβ. 1, 2, 20 οὗτοι ἦσαν οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς Δωδώνης. (Ἐτυμολογεῖται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ ἑλλά=καθέδρα ἢ ἕδος κατὰ τὸν Ἡσύχιον, ὡς ἀνήκοντες εἰς τὸ ἕδος, τὸ ἱερὸν τῆς Δωδώνης· ‖. κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ἀνάγεται εἰς τὴν ῥίζαν ΑΛ, ἐξ ἧς τὸ ἅλλομαι, καὶ ἑπομ. οἱ Ἕλλοι, ὅπως λέγονται παρὰ Πινδάρῳ, ἢ Σελλοὶ εἶνε οἱ αὐτοὶ καὶ οἱ Salii τῶν Ῥωμαίων.— Ὅταν παρατηρήσῃ τις ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν Σελλῶν ἢ Ἑλλῶν οἰκουμένη χώρα ἐλέγετο Ἑλλοπία, καὶ ὅτι τὸ ἐπίθ. ἑλλὸς ἢ ἐλλὸς λέγεται καὶ ἔλλοψ, ἀμφότερα ἐπίθετα μὲν τῶν ἰχθύων, ἀμφιβόλου ὅμως σημασίας, ἴσως κανταντήσῃ εἰς ἄλλην τινὰ ἑρμηνείαν, τὴν τοῦ εὔστροφος, εὐκίνητος, ζωηρός· πρβλ. ᾗ τὴν λ. ἔλ-αφος, καὶ ἑλλὸς ἢ ἐλλὸς=τῆς ἐλάφου ὁ νεβρός).

***σέλμα**, ατος [ᾰ.], τό (συγγεν. τῷ σελίς), κατάστρωμα τοῦ πλοίου, Ὑμ. 6 (7), 46.

Σεμέλη, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Κάδμου, μήτηρ τοῦ Διονύσου ἐκ τοῦ Διός, Ξ 323, Ὑμ. 6 (7), 57. Παρεκάλεσε τὸν Δία νὰ ἔλθῃ πρὸς αὐτὴν ἐν πάσῃ τῇ θεϊκῇ λαμπρότητι καὶ δυνάμει. Ἐπελθόντος δὲ αὐτοῦ μετὰ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν, ἀπέθανεν ἐκ τοῦ τρόμου. (Κατὰ τὸν Ἕφτερον ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ σέω Βοιωτ.=θέω, καὶ σημαίνει τὴν μανιώδη, παράφρονα· κατὰ δὲ τὸν Ἀπολλόδωρον=θεμέλη, ὡς θεμέλιον τῆς γῆς· κατὰ τὸν Διόδωρον τέλος 3, 61=σεμνή, ‖. δηλ. σεβλή, σεμλή, σεμέλη, καὶ ταύτην τὴν ἐτυμολογίαν ἀποδέχεται καὶ ὁ Σχολιαστής).

***σεμνός**, ή, όν (σέβω), σεβαστός, σεβάσμιος, ἱερός, περὶ τῆς Δήμητρος, Ὑμ. 12 (13), 1· ἔτι δὲ καὶ περὶ τῆς Περσεφόνης καὶ Ῥέας καὶ Δήμητρος, Ὑ. Δήμ. 1, 486.

σέο καὶ **σεῦ** ἢ **σευ**, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ σοῦ, σου, ἴδ. σύ.

σεῦα, ἔσσευα, ἴδ. σεύω.

***Σευτλαῖος**, ὁ, οἱονεὶ „Σεσκλιώτης", ὁ ἀγαπῶν τὰ σεῦτλα, „σέσκλα", κωμικὸν ὄνομα βατράχου, Βατρ. 212. Ἐκ τοῦ

***σεῦτλον**, τό, „σεῦκλον, σεύκουλον ἢ σέσκλον, σέσκουλον", ἓν τῶν κηπευομένων λαχάνων, beta vulgaris τοῦ Λιν., Βατρ. 162.

σεύω, ποι. (ῥίζα σϝ-), παρατ. μέσ. γ'. πληθ. ἐσσεύοντο, ἀόρ. ἀ. ἐνεργ. ἔσσευα, ε, καὶ ἀναύξ. σεῦα, ε, αν, ὑποτ. σεύῃ, μετοχ. σεύας, μέσ. ἀόρ. ἀ. γ'. ἐνικ. ἐπικ. σεύατο καὶ πληθ. ἐσσεύαντο, ὑποτ. σεύωνται, εὐκτ. γ'. ἐνικ -αιτο, ἀπαρφ. -ασθαι, μετοχ. -ἀμενος, παθητ. παρακ. ἔσσυμαι, ὑπερσ. ἐσσύμην, -υτο. Ὁ παθητ. παρακ. ἔχει πολλάκις ἐνεστ. σημασίαν· ὅθεν ἡ μετοχὴ ἐσσύμενος, η, ον, ἀναβιβάζει τὸν τόνον. Ὁ δὲ ὑπερσ. εἶνε ἐνταυτῷ καὶ ἐπικ. συγκεκομ. ἀόρ. β'., τοῦ ὁποίου τὸ β'. ἐνικ. ἔσσυο, Π 585, ι 447, γ'. ἐνικ. ἔσσυτο, καὶ ἐπικ. σύτο, Φ 167. Τὸν ἐνεργ. ἐνεστῶτα δὲν μεταχειρίζεται ὁ Ὅμ. Οἱ αὐξανόμενοι χρόνοι διπλασιάζουσι τὸ ἀρκτικὸν σ. 1) Ἐνεργ. μεταβ. κυρ. σοβῶ, ἐλαύνω· ὅθεν ἀναλόγως τῶν προσκειμένων προσδιορισμῶν· ἀ.) ἐπαφίημι, παρορμῶ, „ἀπολνῶ", «κύνας ἐπὶ κάπρῳ» Λ 293, 294, «ἵππους» ἐλαύνω, Ο 681· β'.) ἀποδιώκω, ἀπελαύνω, καταδιώκω, διασκορπίζω, «Διωνύσοιο τιθήνας κατὰ Νυσήιον» Ζ 133, «κύνας ἄλλυδις ἄλλον» ξ 35, «βοῶν ἄπο σεῦα κατ' Ἰδαίων ὀρέων» σὲ ἀπεδίωξα ἀπὸ τῶν βοῶν καὶ σὲ ἠνάγκασα νὰ καταβῇς ἀπὸ τῶν Ἰδαίων ὀρέων, Υ 189, «Αἰνείαν δ' ἔσσευεν ἀπὸ χθονός» ἀνήρπασεν ἀπὸ τῆς γῆς, Υ 325 κ. ἀ.· γ'.) ἐπὶ ἀψύχων, ῥίπτω, ἐξακοντίζω, ἐκσφενδονῶ, «κεφαλήν» Λ 147, Ξ 413, «αἷμα» ἔκαμα νὰ ἐξακοντισθῇ, „ἔβγαλα", Ε 208. 2) Παθ. ἢ μᾶλλον Μέσ. μετὰ τοῦ ἐπικ. συγκεκομ. ἀορ. β'. καὶ ἐνίοτε μετὰ τοῦ μέσ. ἀορ. ἀ., Ζ 505, Η 208, Ξ 227, Ρ 463, Χ 22, Ψ 198, ε 51 (ὁ μέσ. ἀόρ. κυρ. σημαίνει ταχέως ἐξεκίνησα, ἐξώρμησα)· ἀ.) σπεύδω, τρέχω, ὁρμῶ, «ἀνὰ ἄστυ» Ζ 505, «ἐπὶ ὄρεα» Ξ 227, «ἐπὶ κῦμα» ε 51, «σύτο δ' αἷμα» ἐξώρμησεν αἷμα, Φ 167, «ψυχὴ κατ' ὠτειλὴν ἔσσυτο» ἡ ψυχὴ ἐξώρμησεν, ἐξέφυγε διὰ τῆς πληγῆς, Ξ 519, μετ' ἀπαρφ. «σεύατο διώκειν» ἔσπευσεν ἵνα καταδιώκῃ, ἔσπευσεν εἰς καταδίωξιν, Ρ 463, «ὄφρα ὕλη σεύαιτο καήμεναι» νὰ σπεύσῃ νὰ καῇ, νὰ καῇ ὅ,τι τάχιστα, Ψ 198· β'.) μεταφορ. ἐπὶ τῆς ψυχῆς, ὀρέγομαι, ἐπιθυμῶ, τείνω πρός τι, ἐφίεμαι, «θυμός μοι ἔσσυται» κ 484. Ἰδίως ἡ μετοχὴ «ἐσσύμενος» ἐφιέμενος, ὀρεγόμενος, ἐπιθυμῶν, Ὅμ. πλχ., μετὰ γεν. «ὁδοῖο» δ 733, μετ' ἀπαρφ. «πολεμίζειν» Λ 717, δ 416. 3) Μέσ. εἰς τὴν σημασ. τοῦ ἐνεργ.· ἀ.) διώκω, καταδιώκω, ἰδίως τὰ θηρία, «λέοντα, κάπριον» Γ 26, Λ 415, Ο 242· β'.) ἀπελαύνω, ἀποδιώκω, «τινὰ ἀπό τινος» Υ 148, Λ 549, «κακότητα ἀπό τινος» Ὑμ. 7, 12. (Περὶ τοῦ μέσ. ἀορ. ἀ. ἴδ. ἀνωτέρω 2).

σηκάζω (σηκός), ἀορ. γ'. πληθ. σήκασθεν Δωρ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐσηκάσθησαν, κυρ. εἰσάγω, εἰσελαύνω εἰς τὴν μάνδραν (τὸν σηκόν), „μανδρίζω", ἑπομ. ἐν γένει ἐγκλείω, ἐμπερικλείω, Θ 131 †.

σηκοκόρος, ὁ (σηκός, κορέω), ὁ κορῶν, „σαρώνων" τοὺς σηκούς, τὰς μάνδρας τῶν ποιμνίων, ποιμενικὸς ὑπηρέτης, ρ 224 †.

σηκός, ὁ (τῆς αὐτῆς ῥίζ. τῷ Λατ. sæpes sæp-io· περὶ τῆς ἐναλλαγῆς τοῦ π καὶ κ πρβλ. τὸ λύκος=lupus, ὀπός=sucus), τόπος περίφρακτος, „μάνδρα" Σ 589, ι 219.

σῆμα, ατος [ᾱ.] τό, σημεῖον, ἐξ οὗ ἀναγνωρίζεταί τι, γνώρισμα, χαρακτηριστικόν, „σημάδι", Κ 466, τοῦ κλήρου Η 88 κ. ἀ.,

τῆς κλοπῆς Υ. Ἑρμ. 136. Ἰδίως ά.) τὸ ἐκ θεοῦ φανερούμενον, διοσημία, „σημετον", οἷον βροντή, ἀστραπή, ἅπερ ἐθεωροῦντο ὡς προμηνύματα τῆς θελήσεως τῶν θεῶν, «Ζεύς... ἐναίσιμα (παραίσια) σήματα φαίνων» Β 353, Δ 381, Ν 244 κ. ἀ.· β΄.) τύμβος, τάφος, „μνῆμα, μνημοῦρι", ὅθεν «σῆμα χεῦαι» Ζ 419, Η 86, α 291 κ. ἀ.· γ΄.) γραπτὸν σημετον, «σήματα λυγρά» ὀλέθρια σημεῖα (γράμματα), Ζ 168, ἴδ. ΓΡΑΦΩ. δ΄.) σημετον ἐνδεικτικόν, „σημάδι", εἰς ἔνδειξιν τέρματος, σκοποῦ, Ψ 326, 843, θ 192. Ἐκ τούτου

ΣΗΜΑΙΝΩ, ἐνες. ὁριστ. -ει, ουσι, προστ. -ε, -έτω, ἀπρφ. -ειν, μετοχ. -ων, παρατ. ἀναύξ. σήμαινε, Ἰων. μέλ. σημανέω, μ 26, ἀόρ. ἀναύξ. σήμηνε, μέσ. ἀόρ. ἐσημήναντο. Α΄.) Ἐνεργ. 1) ἀμεταβ. σημετον ποιῶ, κάμνω σημετον νὰ γείνῃ τι· ὅθεν παραγγέλλω, προστάττω, δίδω ὁδηγίας, μετὰ δοτ. «πᾶσι δὲ σημαίνειν» [κελεύειν] Α 289, Κ 58· σπανίως μετὰ γενικ. «στρατοῦ ἄλλου σημαίνειν» Ξ 85, «σημαίνειν ἐπὶ δμωῇσιν» νὰ δίδῃ προσταγὰς εἰς τὰς ὑπηρετρίας, υ 427. 2) μεταβ. σημαίνω, σημειώνω, „σημαδεύω", μετ' αἰτ. «τέρματα» Ψ 358, 757, μ 26. Β΄.) Μέσ. σημειώνω, „σημαδεύω" τι τῶν ἐμαυτοῦ, ἢ χάριν ἐμαυτοῦ, «κλῆρον» τὸν κλῆρον μου Η 175. Ἐκ τούτου

ΣΗΜΑΝΤΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ, ποι., κυρ. ὁ σημαίνων, ὁ κάμνων σημετον, ὁ δίδων ὁδηγίας, ἀρχηγός, ἄρχων, ἡγεμών, Δ 431, τ 314, Υ. Ἀπ. 542, τῶν «ἵππων» ὁ σημάντωρ, ἡνίοχος, ἱππηλάτης, Θ 127, τῶν «βοῶν» ὁ βουκόλος, Ο 325.

ΣΗΜΕΡΟΝ, ἐπίρ. (Ἀττ. τήμερον ἐκ τοῦ τῇ ἡμέρᾳ ‖=ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, κατ' ἐναλλαγὴν τοῦ τ καὶ σ, οἵαν βλέπομεν καὶ ἐν τῷ σύ-τύ-(υ) σήμερον, „σήμερα", Η 30, ρ 186.

ΣΗΠΩ, παρακ. σέσηπε, ἀόρ. β΄. ἐσάπην, ἐξ οὗ γ΄. ἐνικ. τῆς ὑποτ. κατ' ἐπικ. ἐπέκτ. σαπήῃ ἀντὶ τοῦ σαπῇ, Τ 27. Τὸ ἐνεργ. σήπω, „σαπίζω". Ὅθεν τὸ παθ. μετὰ τοῦ ἐνεργ. παρακειμένου ἀμεταβ. „σήπομαι" (προφορ. σέπομαι) καὶ „σαπίζω", ὅ ἐ. γίνομαι σάπιος, «χρὼς σήπεται» Ἰλ. Ξ 27, Ω 414, «δοῦρα σέσηπε» ἐσάπησαν, εἶνε σάπια, Β 135.

ΣΗΣΑΜΟΕΙΣ [.⏑..], ΕΣΣΑ, ΕΝ (σήσαμον), ἐκ σησάμου ἢ μετὰ σησάμου κατεσκευασμένος, „σουσαμένιος", οἷον «μάζα» Ἐπιγ. 15, 7. (Τὸ σήσαμον μετεχειρίζοντο οἱ ἀρχαῖοι, ὡς καὶ τὴν σήμερον, εἰς διάφορα πέμματα καὶ εἰς παραγωγὴν ἐλαίου, ὅπερ σήμερον λέγεται „σαμόλαδο").

ΣΗΣΑΜΟΣ [.⏑.], ἡ, πόλις τῆς Παφλαγονίας, ἡ μετέπειτα ἀκρόπολις τῆς Ἀμάστρεως, Β 853.

ΣΗΣΑΜΟΤΥΡΟΣ [.⏑.-.], ὁ, „σουσαμότυρο", τυρὸς μετὰ σησάμου, Βατρ. 36.

Σηστός, ἡ, πολίχνιον τοῦ Ἑλλησπόντου ἐπὶ τῆς Θρᾳκικῆς Χερσονήσου ἀπέναντι τῆς Ἀσιατικῆς πόλεως Ἀβύδου, τὴν σήμερον „Ἰάλοβα" ‖. ἢ κατ' ἄλλους „Ζεμενίκ-Ἰσάρ" (Φιλολογ. Σύλλογ. Κωνσταντινουπ. Γ΄. σελ. 61.) Β 836.

ΣΘΕΝΑΡΟΣ [.⏑.], ἡ, ΟΝ, ποιητ. (σθένος), ἰσχυρός, δυνατός, «Ἄτη» Ι 505 †.

Σθενέλαος [..-.], ὁ, υἱὸς τοῦ Ἰθαιμένους, ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 586.

Σθένελος, ὁ (κατὰ συγκοπ. ἐκ τοῦ Σθενέλαος). 1) υἱὸς τοῦ Καπανέως καὶ τῆς Εὐάδνης, εἷς τῶν λεγομένων Ἐπιγόνων, στρατηγὸς ἐν Τροίᾳ Β 564, Δ 367 ἑξ. Ψ 511, ἑταῖρος τοῦ Διομήδους Ι 48. 2) υἱὸς τοῦ Περσέως καὶ τῆς Ἀνδρομέδας, ἀνὴρ τῆς Νικίππης, πατὴρ τοῦ Εὐρυσθέως, βασιλεὺς τοῦ Ἄργους καὶ τῶν Μυκηνῶν, Τ 116.

ΣΘΕΝΟΣ, ΕΟΣ, τό, ποι. 1) ἰσχύς, δύναμις, ῥώμη, πρὸ πάντων τοῦ σώματος τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων, Ε 139, σ 373, Βατρ. 269, σπανίως ἀψύχων πραγμάτων, οἷον ποταμοῦ Ρ 751, τοῦ Ὠκεανοῦ Σ 607, ἰδίως ἐπὶ τῆς ψυχικῆς δυνάμεως, θάρρος, τόλμη, «μέγα σθένος ἐμβάλλειν καρδίῃ» Β 451, Ξ 151· χρησιμεύει ᾗ εἰς περίφρασιν τολμηροῦ τινος προσώπου, μετὰ τῆς γενικῆς αὐτοῦ συντασσομένη, οἷον «σθένος Ἰδομενῆος» ὁ ῥωμαλέος Ἰδομενεύς (πρβλ. τὰς λ. βίη, ἴς) Ν 248· ὡσαύτως «σθ. Ὡρίωνος» Σ 486, «σθ. Ἠετίωνος» Ψ 827. 2) ἐν γένει ἰσχύς, δύναμις, ἐπιῤῥοή, Π 542, δύναμις στρατιωτική, στρατός, Σ 274.

ΣΙΑΛΟΣ [⏑⏑.], ἐπ. παχύς, «σῦς» χοῖρος παχύς, εὐτραφής, σιτευτός, „θρεφτάρι" Ι 208, ξ 44 κ. ἀ. Πολλάκις καὶ ὡς οὐσιαστ. ἄνευ τοῦ «σῦς», οἷον Φ 363, β 300, υ 163. (‖. Ἐντεῦθεν φαίνεται ὅτι ἀληθεστέρα ἐτυμολογία εἶνε ἡ ἐκ τοῦ σῦς ἀντὶ τοῦ σύαλος κατ' ἐναλλαγὴν τοῦ ι καὶ υ καὶ ἀλλαχοῦ παρατηρουμένην, παρὰ τὴν ἐκ τοῦ σίαλος=„σάλια").

ΣΙΓΑΛΟΕΙΣ [-⏑..], ΕΣΣΑ, ΕΝ, ποιητ., κυρ. παχύς, „γυαλιστερός"· ὅθεν, λαμπρός, στιλπνός, ἀγλαός, ἐπομ. ὡραῖος, πολυτελής· ά.) ἐπὶ πολυτίμων, ποικιλοχρόων ἢ κεντητῶν ἐνδυμάτων κ.τ.τ., «γιτώνων, εἵματα, ῥήγεα, δέσματα» Ὁμ. πλχ.· β΄.) «ἡνία σιγαλόεντα» οὐ μόνον τῶν ἵππων Ε 226, 328 κ. ἀλχ., ἀλλὰ καὶ τῶν ἡμιόνων ζ 81· ἅπερ τινὲς μὲν φαντάζονται ὡς στιλπνῶς μεμιλτωμένα ἢ δι' ἀλοιφῆς τινος λιπαρᾶς ἐστιλβωμένα, οἷον ἐλαίου ἢ χοιρείου ἀλείμματος, τινὲς δὲ ὡς μεταλλίνοις κοσμήμασι διαλάμποντα· γ΄.) ἐπὶ οἰκιακῶν σκευῶν ᾗ τῆς οἰκίας αὐτῆς, «θρόνῳ σιγαλόεντι» ε 86, «ὑπερῴῃ σιγαλόεντα» π 449, σ 206. (Ἐτυμολογεῖται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ σίαλος· κατὰ δὲ τὸν Γοϊδέλον ἐκ τοῦ ἐπιτατικοῦ προθέματος σι καὶ τῆς ῥίζης ΓΑΛ-=λάμπω (ἄχρ. οὐσιαστ. γάλη, ἢ γάλον) καὶ σημαίνει ἔκλαμπρος. ‖. Οὐδεμία τούτων οὔτε τῶν ἐτυμολογιῶν οὔτε τῶν ἑρμηνειῶν εἶνε ὀρθή· τὸ δὲ ἐσφαλμένον τῆς ἑρμηνείας ἐλέγχεται καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Ὁμήρου,

ὅστις ε 86 τὸν θρόνον τὸν σιγαλόεντα προσδιορίζει «φαεινόν». Ὀρθότατα ἐτυμολογεῖται ἡ λ. ὡς ἐξῆς. Τὸ ἐπίθ. σιγαλόεις προϋποθέτει τὸ ἄχρ. οὐσιας. σίγ-αλον, ὅπερ οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ τὸ Λατ. signum (ἴσως δὲ δὲν σφάλλονται οἱ σχετίζοντες τὴν ῥίζαν ΣΙΓ πρὸς τὴν ΣΤΙΓ, στίζω, στίγμα, στιγμή, σίγμα καὶ ἄλλας συγγενεῖς Λατινικάς). Ἐὰν λοιπὸν τὸ σίγαλον=signum, στίγμα, τὸ ΣΙΓΑΛΟΕΙΣ εἶνε κατάστικτος, παμποίκιλος, ποικιλόχρους, καὶ αὗται εἶνε αἱ εἰς πάντα τὰ ἄνωτ. χωρία ἁρμόζουσαι σημασίαι. Διὰ τοῦτον δὲ τὸν λόγον καὶ ὁ Ἑρμιππος παρ' Ἀθην. Α 28 a ὠνόμασεν ὡς φύσει κατάστικτα τὰ «ἀμύγδαλα» «σιγαλόεντα»).

ΣΙΓΆΩ [-..], σιωπῶ, μόνον κατὰ προστακτ. «σίγα» Ξ 90, ξ 493, καὶ ἀπαρφ. «σιγᾶν» Υ. Ἑρμ. 93. Ἐκ τοῦ

ΣΙΓΉ [-.], ἡ, σιωπή, μόνον κατὰ δοτ. ΣΙΓΗ̃ ὡς δοτικοφ. ἐπίῤ. σιωπηλῶς, ἀθορύβως, ἀταράχως, „σιγῇ", «σιγῇ ἐφ' ὑμείων» σιωπηλῶς καθ' ὑμᾶς αὐτούς, „σιγᾷ μεταξύ σας ἢ μέσα σας", Η 195 κ. ἀ., «σιγῇ νῦν» ο 391.

ΣΙΔΉΡΕΟΣ [⏑...], Η, ΟΝ ᾧ ἐπ. **ΣΙΔΉΡΕΙΟΣ** [⏑...], Η, ΟΝ, Η 141, Θ 15 κ. ἀ. (ἀμφοτέρους τοὺς τύπους μεταχειρίζεται ὁ ποιητὴς κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου). 1) σιδηροῦς, „σιδηρένιος", οἷον «ἄξων» Ε 723, «δέσματα» α 204, «κορύνη» Η 141, «πύλαι» Θ 15, «ὀρυμαγδός» ὁ σιδηροῦς θόρυβος, ἡ σιδηρᾶ κλαγγή, τουτέστιν ἡ ἐκ σιδηρῶν ὅπλων προερχομένη, Ρ 424 (κατ' ἄλλους δὲ ἡ δυνατή), «σιδήρεος οὐρανός» ο 329, ρ 565, ἴδ. ΟΥΡΑΝΌΣ. 2) τροπικῶς, σκληρὸς ὡς σίδηρος, σιδηροῦς, ἰσχυρός, δυνατός, ἀδάμαστος, «κραδίη» δ 293, «θυμός» ἀδυσώπητος, σκληρός, Χ 357, ε 191, «ἦτορ» τολμηρόν, ἀτρόμητον, Ω 205, 521, «σοί γε σιδήρεα πάντα τέτυκται» σὺ ἔχεις τὰ πάντα ἐκ σιδήρου πεποιημένα, ὅ ἐ. ἀκάματα, μ 280, «σιδήρεον πυρὸς μένος» ἀκάθεκτος δύναμις, ὁρμὴ τοῦ πυρός, Ψ 177. Ἐκ τοῦ

ΣΊΔΗΡΟΣ, ὁ, 1) σίδηρος, τὸ „σίδερο", Ὁμ. πλχ. μετὰ τῶν ἐπιθέτων «πολιός, αἴθων, ἰόεις»· τὸ τελευταῖον ἐπίθετον ἰοειδὴς φαίνεται ὅτι σημαίνει τὸν κυανόχρουν καὶ ἐστομωμένον σίδηρον, καὶ ἀποδεικνύει ὡς γνωστὴν τὴν τέχνην τοῦ σκληρύνειν τὸν σίδηρον διὰ τῆς εἰς τὸ ψυχρὸν ὕδωρ ἐμβαφῆς, ὅπερ καὶ ῥητῶς μαρτυρεῖται ὑπὸ τοῦ Ὁμ. ι 391· ὡς σημεῖον στερεότητος ἀκαταμαχήτου, Δ 510, ἀκαμψίας καὶ ἀτενοῦς ἠρεμίας, τ 212. 2) μετωνυμικῶς πᾶν ὅ,τι εἶνε ἐκ σιδήρου πεποιημένον, οἷον, ὅπλα, σκεύη κ.τ.τ., ὅθεν «πολύκμητος σίδηρος» Ζ 48, Ν 34 κ. ἄ. πλχ.

ΣΙΔΟΝΊΗΘΕΝ [-.⏑..], ἐπίῤ. ἐκ τῆς Σιδῶνος, μόνον Ζ 291 †.

ΣΙΔΌΝΙΟΣ [-.⏑.], Η, ΟΝ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ Σιδώνιος, ἐκ τῆς Σιδῶνος, Ζ 289. Ἐκ τούτου ἀ.) ἡ **ΣΙΔΟΝΊΗ**, ἡ Σιδωνία, χώρα τῆς Φοινίκης, ν 285 (κατ' ἄλλους δέ=Σιδών)· β'.) ὁ **ΣΙΔΌΝΙΟΣ**, ὁ Σιδώνιος, κάτοικος τῆς Σιδῶνος, δ 84, 618.

ΣΙΔΏΝ [-.] **ῶΝΟΣ**, ἡ, πρωτεύουσα τῆς Φοινίκης, παράλιος πόλις, διπλοῦν ἔχουσα λιμένα, τανῦν Σάϊδα, ο 425.

ΣΙΔΏΝ [⏑.], **ΟΝΟΣ**, ὁ, Σιδώνιος, κάτοικος τῆς Σιδῶνος, Ψ 743.

ΣΊΖΩ (πεποιημ. λ.), συρίζω ἢ „τσιτσυρίζω" ἐπὶ τοῦ ἤχου τοῦ ἐξερχομένου ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ Κύκλωπος, εἰς ὃν ἐνέπηξεν ὁ Ὀδυσσεὺς τὸν πεπυρακτωμένον μοχλόν· μόνον κατὰ παρατατ. ι 394 †.

ΣΙΚΑΝΊΗ [⏑⏑.] ἡ, τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς νήσου Σικελίας ὀνομασθείσης οὕτως ἀπὸ τῶν Σικανῶν (Θουκυδ. Β'. 2, Διόδωρ. Ε'. 6) ω 307. (Κατ' ἄλλους δ' ἐνταῦθα ἐννοεῖται μυθικὴ τις χώρα). Ἀφ' οὗ δὲ μετέπειτα οἱ Σικανοὶ ἐκδιωχθέντες ὑπὸ τῶν ἐξ Ἰταλίας ἐπελθόντων Σικελῶν περιωρίσθησαν εἰς τὴν περὶ τὸν Ἀκράγαντα χώραν, αὕτη μὲν ὠνομάσθη Σικανία, ἡ δὲ νῆσος ὅλη Σικελία.

ΣΙΚΕΛΌΣ [⏑..], ἡ, ὁν, Σικελικός, Σικελός, «γυνὴ Σικελή» υ 383, ω 211, 366, 389. Ὡς οὐσιαστικὸν «οἱ Σικελοί» μνημονεύονται παρ' Ὁμ. υ 383 ὡς δουλέμποροι, τοὐλάχιστον παρ' αὐτοῖς ἐδύνατό τις νὰ πωλῇ δούλους· κατὰ δὲ τὸν Θουκυδ. ς'. 2 ἦσαν ἔθνος Ἰταλικόν, ὅπερ ὑπὸ τῶν Πελασγῶν ἐκδιωχθὲν ἐπῆλθεν εἰς τὴν Σικελίαν καὶ καταλαβὸν τὸ πρῶτον τὰ περὶ τὴν Κατάνην, κατῴκει τὴν ἀνατολικὴν μάλιστα παραλίαν τῆς νήσου. (Κατ' ἄλλους δὲ οἱ Σικελοὶ εἶνε ὄνομα μυθικὸν ἔθνους τινὸς εἰς τὴν τῶν δούλων ἐμπορίαν ἀσχολουμένου).

ΣΙΚΙΏΝ [⏑⏑.], **ῶΝΟΣ**, ἡ καὶ ὁ, πόλις τῆς ἐν Πελοποννήσῳ Σικυωνίας χώρας, ἐπὶ δύω λόφων κειμένη, τοῦ ἑνὸς ὑπερτέρου τοῦ ἄλλου, πρότερον Αἰγιαλοὶ ᾗ Μηκώνη καλουμένη, φημισθεῖσα διὰ τὸ ἐμπόριον αὐτῆς καὶ ὡς ἀξιόλογος ἕδρα τῆς Ἑλληνικῆς καλλιτεχνίας, τὴν σήμερον ὀλίγα ἐρείπια παρὰ τὸ χωρίον „Βασιλικά", Β 572, Ψ 299.

ΣΙΜΌΕΙΣ [⏑..], **ΕΝΤΟΣ**, ὁ, 1) ποτάμιον τῆς Τροίας, ἐκ τῆς Ἴδης πηγάζον, Μ 22, ῥέον πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ τῆς πόλεως Τροίας, καὶ ἐν τῇ Τρωϊκῇ πεδιάδι συμβάλλον μετὰ τοῦ Σκαμάνδρου, τὴν σήμερον Γουμπρέ (κατ' ἄλλους δὲ ὁ Μενδερέ, ἴδ. **ΣΚΆΜΑΝΔΡΟΣ**), Δ 475, Ε 774, πρβλ. **ΤΡΩΙΚΌΣ**· 2) ὁ ποτάμιος θεὸς Σιμόεις Υ 52. Ἐκ τούτου

ΣΙΜΟΕΊΣΙΟΣ [⏑..⏑.], ὁ, υἱὸς τοῦ Τρωὸς Ἀνθεμίωνος, ὑπὸ τοῦ Αἴαντος φονευθείς, Δ 474 ἑξ.

ΣΊΝΟΜΑΙ [-..], ἀποθ., μόνον κατ' ἐνες. -εται ὑποτ. -ηαι, εὐκτ. -οιτο, καὶ θαμιστ. παρατ. σινέσκοντο, ζ 6. 1) κυρ. ἁρπάζω, ἀναρπάζω, «ἑταίρους τινί» μ 114· β'.) διαρπάζω, λεηλατῶ, ζ 6, «ἀγέλας βοῶν» λ 112, μ 139. 2) ἐν γένει βλάπτω, ζημιῶ, «αἰδὼς

ἄνδρας σίνεται» Ω 45 (ἐν στίχῳ ὑπὸ τοῦ Ἀριστάρχου ἀθετηθέντι, ὡς ἐκ τῶν Ἔργ. καὶ Ἡμ. τοῦ Ἡσιόδ. (316) ληφθέντι μετὰ μικρᾶς τινος παραλλαγῆς). Ἐκ τούτου

ΣΊΝΤΗΣ, ὁ, ποιητ. ἅρπαξ, λῃστής, ὡς ἐπίθ. ἁρπακτικός, «λῖς, λέων, λύκος», Ἰλ. Λ 481, Π 353, Υ 165.

ΣΊΝΤΙΕΣ, οἱ (=σίνται: λῃσταί) οἱ ἀρχαιότατοι κάτοικοι τῆς Λήμνου, πιθανῶς Θρᾳκικῆς φυλῆς, Α 584, θ 294.

ΣΊΠΥΛΟΣ [-⏑-], ὁ (Δωρικ. ἀντὶ τοῦ Θεόπυλος), ὀρεινὸς κλάδος τοῦ Τμώλου, μεθόριος τῆς Λυδίας καὶ Φρυγίας, τὴν σήμερον ὡσαύτως καλούμενος μὲ Τουρκικὸν προσάρτημα Σίπουλι-δάγ, Ω 625.

ΣΊΣΥΦΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Αἰόλου καὶ τῆς Ἐναρέτης, ἀνὴρ τῆς Μερόπης, πατὴρ τοῦ Γλαύκου, θεμελιωτὴς τῆς Ἐφύρας ἢ Κορίνθου, γνωστὸς διὰ τοὺς δόλους καὶ τὴν φιλοκέρδειαν, Ζ 153 ἑξ. Ἐπειδὴ ἐμήνυσεν εἰς τὸν Ἀσωπὸν ὅτι ὁ Ζεὺς εἶχεν ἁρπάσῃ αὐτοῦ τὴν θυγατέρα, ἢ ἐπειδὴ ἐν γένει προέδιδεν εἰς τοὺς θνητοὺς τὰ μυστικὰ τῶν θεῶν, κατεδικάσθη ἐν Ἅιδου νὰ κυλίῃ πρὸς τὸ ἀνωφερὲς λόφου τινὸς μεγάλην πέτραν («λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον»), ἥτις πάντοτε διαφεύγουσα τὰς χεῖράς του κατεκυλίετο, λ 593, Ἀπολδ. 1, 9, 3. (Παράγεται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ σοφὸς κατὰ Αἰολικὴν τροπὴν τοῦ ο εἰς υ ᾗ μετ' ἀναδιπλασιασμοῦ ἀντὶ τοῦ σύσυφος· κατὰ δὲ τὸν Γοϊβελον εἶνε σύνθετον ἐκ τοῦ ἐπιτατικοῦ προθέματος σι- καὶ τοῦ σοφός, ἴδ. ΣΙΓΑΛΟΕΙΣ. ‖. Ἀλλὰ τοιοῦτον πρόθεμα δὲν εἶνε εἰσέτι ἀποδεδειγμένον).

ΣΙΤΕΩ, παρατατ. θαμιστικὸς μέσ. σιτέσκοντο. Τὸ ἐνεργ. σιτίζω, τρέφω· τὸ δὲ μέσ. σιτίζομαι, τρέφομαι, «γεύομαι», ω 209 †. Ἐκ τοῦ

ΣΙΤΟΣ, ὁ, μόνον ἑνικ. σῖτος, «σιτάρι», ἐν γένει δημητριακὸς καρπός, καὶ ἰδίως ἀ.) τὸ ἐξ αὐτοῦ πεποιημένον (ἴδ. κατωτέρω), ἰδίως ἄρτος, «ψωμί», α 147, κ 51, «σῖτος ᾗ κρέα» ι 9, μ 19 κ. ἄ. πλχ.· β΄.) συχνότατα παρ' Ὁμ. (κατὰ τὸν Δύντζερον πανταχοῦ τῆς Ἰλιάδος, πλὴν ἐν Ι 216 καὶ Ω 625 καὶ ἐν τοῖς Ὕμνοις) τροφή, «φαγεῖν, φαγητόν», ἔδεσμα· ὅθεν πολλάκις «σῖτος καὶ οἶνος» Ι 706, γ 497 καὶ ἀ πλχ., «σῖτος καὶ μέθυ» δ 746 κ. ἄ., «σῖτος ἠδὲ ποτής» Τ 306 ι 87, κ 58. Ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ κυκεῶνος (ἴδ. τ. λ.), κ 235. (Ὁ Δύντζερος, ὅστις ἰδίᾳ ἐπραγματεύθη περὶ τῆς λ. ταύτης, παράγει αὐτὴν ἐκ τῆς ῥίζης si ἢ sa (‖. πρβλ. τὸ Λατ. se-men, καὶ τὸ Γερμ. Sa-me) καὶ κυρίως σημ. κατ' αὐτὸν σπαρτόν. Ἐν τῇ φρ. «βροτοὶ ἢ ἄνερες ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες» θ 222, ι 89, κ 101 εἶνε οἱ «σιτοφάγοι», τουτέστιν οἱ «καρπὸν ἀρούρης» τρώγοντες, κατ' ἀντίθεσιν ἄλλων, οἷον λωτοφάγων κ. ἄ.

ΣΙΤΟΦΆΓΟΣ [-⏑-], ον (σῖτος, φαγεῖν). Α΄.) σιτοφάγος, ἀρτοφάγος (ἴδ. τὴν προηγ. λ. ἐν τέλ.) ι 191 †. Β΄.) ὁ ΣΙΤΟΦΆΓΟΣ, οἱονεὶ «Ψωμοφαγᾶς», κωμικὸν ὄνομα μυός, Βατρ. 250.

ΣΙΦΛΌΩ (σιφλός=ἀνάπηρος), μόνον ἀορ. εὐκτ. γ΄. ἑνικ. σιφλώσειεν, κυρ. πηρῶ, ἀκρωτηριάζω, «σακατεύω» (Τουρκ.)· μεταφ. καταισχύνω τινά, (‖. ἢ μᾶλλον ἀφανίζω, ἐξολοθρεύω) Ξ 142 †.

ΣΙΩΠΆΩ, ἀορ. εὐκτ. γ΄. πλ. σιωπήσειαν, ἀπαρφ. σιωπῆσαι, σιωπῶ «σωπαίνω» ᾗ «σωπάζω» Β 280, Ψ 560, ρ 513. Ἐκ τοῦ

ΣΙΩΠΗ, [⏑..] ἡ «σιωπή», παρ' Ὁμ. μόνον κατὰ δοτικὴν ὡς δοτικοφ. ἐπίρ. ΣΙΩΠῌ· ἀ.) σιωπηλῶς, «σιωπηλά» Δ 412, Ζ 404, α 325 κ. ἄ. πλχ. «ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ» ἴδ. ΑΚΗΝ, «σιωπῇ ἐπινεύειν» σιωπηλῶς κάμνω νεῦμα διὰ τῆς κεφαλῆς, Ι 620, «σ. κατανεύειν» ο 463· β΄.) σιωπηλῶς, τουτέστι κρυφίως, μυστικῶς, Ξ 310, κ 140.

ΣΚΆΖΩ, χωλαίνω, «κουτσαίνω» Ἰλ. Λ 811, Τ 47, Βατρ. 251.

ΣΚΑΙΑΙ ΠΎΛΑΙ, αἱ, ᾗ μόνον ΣΚΑΙΑΊ (ἴδ. ΣΚΑΙΌΣ). Οὕτως ὀνομάζονται παρ' Ὁμ. αἱ πρὸς δυσμὰς πύλαι τῆς πόλεως Τροίας, ἤγουν αἱ δυτικαὶ πύλαι, αἵτινες ἦσαν ἡ κυριωτάτη εἴσοδος τῆς πόλεως καὶ ἐξῆγον εἰς τὸ Ἀχαϊκὸν στρατόπεδον. Ἐκ τοῦ ὑπερθεν αὐτῶν πύργου ἐφαίνοντο ἡ φηγός, ἡ σκοπιά, ὁ ἐρινεὸς ᾗ τοῦ Ἴλου ὁ τύμβος Γ 145, Ζ 237, Λ 170, πρβλ. ΤΡΩΪΚΌΝ πεδίον. Λέγονται καὶ «Δαρδάνιαι πύλαι» Ε 789, Χ 194, 413, αἵτινες ἂν δὲν ἦσαν αἱ αὐταί, ἔκειντο ὅμως βεβαίως πρὸς τὸ πεδίον τῆς μάχης, ὅ ἐ. πρὸς δυσμάς, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν σημειωθέντων χωρίων. (Ὁ Βοϊττιχερ θεωρεῖ αὐτὰς ὡς τὴν κυριωτάτην ἀνατολικὴν πύλην).

ΣΚΑΙΌΣ, ἡ, ὁν (Λατ. scaevus)· 1) ἀριστερός, «ζερβός», «σκαιή» (ἐξυπακούεται: χείρ) ἡ ἀριστερά· ὅθεν «σκαιῇ» διὰ τῆς ἀριστερᾶς, Α 501, Π 734. 2) ἑσπέριος, δυτικός· «ῥίον» γ 295. Ἴδ. τὴν προηγ. λ.

ΣΚΑΊΡΩ, γ΄. πληθ. — ουσι, μετοχ. — οντες, σκιρτῶ, «πηδῶ», κ 412 «ποσὶ» χοροπηδῶ Σ 572, καὶ ἄνευ τοῦ «ποσὶ» σημ. τὸ χορεύω Ὕμ. 30 (31), 15.

ΣΚΑΛΜΌΣ, ὁ (σκάλλω=σκάπτω, «σκαλεύω, σκαλίζω») «σκαρμός», τὸ ἐπὶ τῆς κωπαστῆς τοῦ πλοίου κοίλωμα ὅπου ἐμβαίνουσα προσεδένετο ἡ κώπη, Ὕμ. 6 (7), 42.

ΣΚΑΜΆΝΔΡΙΟΣ, Η, ΟΝ, 1) Ἐπίθ. Σκαμάνδριος, τοῦ Σκαμάνδρου «πεδίον» ἢ πεδιὰς τοῦ Σκαμάνδρου=τὸ Τρωϊκὸν πεδίον (ἴδ. τ. λ.), Β 465· ταὐτὸν καὶ «Σκαμ. λειμών» Β 467. 2) Οὐσιαστ. ἀ.) ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἕκτορος Ζ 402, ἴδ. λ. ΑΣΤΥΆΝΑΞ β΄) υἱὸς τοῦ Στροφίου, εἷς τῶν Τρώων Ε 49 ἑξ.

ΣΚΆΜΑΝΔΡΟΣ, ὁ (Τὸ σκ κατὰ τὸν Θήρσιον οὐδέποτε κάμνει τὸ προηγούμενον φωνῆεν θέσει μακρόν· εὑρίσκεται δὲ ᾗ γραφὴ Κάμανδρος). 1) ὁ Σκάμανδρος τὴν σήμερον Μενδερὲ Σού

(‖. τὸ πρῶτον μέρος τοῦ Τουρκικοῦ τούτου ὀνόματος εἶνε παραφθορὰ κανονικὴ μετ' ἀποκοπῆς τῆς πρώτης συλλαβῆς τοῦ Σκάμανδρος), κατ' ἄλλους δὲ τὸ Μπουνάρ-μπασσί, ποταμὸς τῆς Τροίας ὑπὸ τῶν θεῶν Ξάνθος ὀνομαζόμενος «ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον» Υ 74) Ξ 434. Πηγάζων κατὰ τὸ Χ 147 ἑξ. πλησίον τῆς πόλεως Ἰλίου ἐκ δύο πηγῶν, τῆς μὲν θερμοῦ, τῆς δὲ ψυχροῦ ὕδατος, διαῤῥέει πρὸς τὰ νοτιοδυτικὰ τῆς πόλεως τὴν πεδιάδα, συμβάλλεται μετὰ τοῦ Σιμόεντος Ε 774, καὶ ἐκβάλλει ὀλίγον βορειότερον τοῦ Σιγείου εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, Φ 125. Πρὸς τὸ ἐν τῷ Χ 147 περὶ τῶν πηγῶν τοῦ Σκαμάνδρου φαίνεται ὅτι ἀντιμάχεται τὸ Μ 21 χωρίον, καθ' ὃ πηγάζει μετ' ἄλλων ποταμῶν ἐκ τῆς Ἴδης, καθὼς καὶ ὁ Στράβ. 13, 1, 43 λέγει. Νεώτεροι ὅμως περιηγηταί, ὡς ὁ Γάλλος Λεσσεβαλιέρ καὶ ἄλλοι, βεβαιοῦσιν ὅτι αἱ δύω πηγαὶ αἱ ἐν τῷ Χ 147 ἔτι καὶ νῦν ὑπάρχουσιν, ἀλλ' ὁ ἀτμὸς ὁ ἐκ τῆς θερμῆς μόνον τὸν χειμῶνα εἶνε ὁρατός. 2) Ὑπ' ἀμφότερα τὰ ὀνόματα ὁ ποταμὸς οὗτος προσωποποιεῖται, καὶ λέγεται υἱὸς τοῦ Διός, μετέχει τῆς θεομαχίας, Υ 74, μάχεται πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, Φ 136 ἑξ., 223.

Σκάνδεια, ἡ, πόλις ἐπιθαλάσσιος κατὰ τὰ νοτιανατολικὰ παράλια τῆς νήσου τῶν Κυθήρων, Κ 268.

***σκάπτω**, „σκάπτω" (προφ. σκάφτω) Ὑ. Ἑρμ. 207, „σκαλεύω, σκαλίζω" Ὑ. Ἑρμ. 90. Ἐκ τούτου

σκαπτήρ, ῆρος, ὁ, σκαφεύς, Ἀποσπ. 2.

Σκάρφη, ἡ, πολίχνη τῆς Λοκρίδος, οὐ μακρὰν τῶν Θερμοπυλῶν Β 532. (Κατὰ τὸν Στράβ. 1, 3, 20, ὅπου ὀνομάζεται Σκάρφεια καθὼς καὶ 9, 4, 3, ἐξηφανίσθη ὑπὸ κατακλυσμοῦ).

σκαφὶς ίδος, ἡ (σκάπτω), „σκαφίδι", ἰδίως δέ, „καρδάρι", „ἀραγὸς ἢ ἀρμεγός" (ἐν Κυθήροις, Πανδ. Τόμ. ΙΒ'. σελ. 384), ι 223 †.

σκεδάννυμι [..–.], (ῥίζα: **σκεδ**–) μόνον ἐν τῷ ἀορ ά. ἐσκέδασε καὶ ἀναύξ. σκέδασε, προστ. σκέδασον, διασκεδάζω, „σκορπίζω", διαλύω, μετ' αἰτ. «λαόν» Τ 171, Ψ 162, «ἠέρα» Ρ 649, ν 352, «ἀχλὺν ἀπ' ὀφθαλμῶν» Υ 341. Μεταφ. «αἷμα» χύνω, Η 330, πρβλ. **σκίδνα-μαι**. Ἐκ τούτου

σκέδασις [.⏑.], ιος, ἡ, διασκέδασις, διάλυσις, „σκορπισμός, σκορπίδι", ἐν τῇ περιφράσει «σκέδασιν θεῖναι» = σκεδάσαι, Ὀδ. α 116, υ 225.

σκέλλω, γ'. ἐνικ. τοῦ ἀορ. ά. τῆς εὐκτ. σκήλειε, ξηραίνω, ἀποξηραίνω, «χρόα» Ψ 191 †.

σκέλος, εος, σκέλος, „σκέλι"· ὅθεν «πρυμνὸν σκέλος» τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ σκέλους, ἡ ῥίζα τοῦ σκέλους, Π 314 †. Πρβλ. λ. **πτυμνός**.

σκέπαρνον, τό, σκέπαρνον, „σκεπάρνι" Ὀδ. ε 237, ι 391. (‖. Ἡ ἐτυμολογ. ἀμφιβολος· κατά τινας μὲν ἀπιθάνως ἐκ τοῦ κεάζω, ἑπομ. = κέαρνον, ὅ. ἐ. πέλεκυς· κατὰ τὸν Κούρτιον ἐκ τοῦ κόπτω· πιθανώτερον κατὰ τὸν Βένφεϋ ἐκ τοῦ σκάπτω, διότι τὸ σκέπαρνον κατὰ τὸ σχῆμα δὲν διαφέρει τῆς σκαπάνης, εἰ μὴ μόνον καθ' ὅτι εἶνε κοπτερώτερον καὶ σκάπτει ξύλα καὶ ὄχι χῶμα).

σκέπας [.⏑], αος, τό, ἐπικ. (σκέπω), „σκέπασμα" καὶ „σκέπος", προφύλαξις, «ἀνέμοιο τόπος ὑπήνεμος, „ἀπάντιο" (προφ. „ἀπάγγιο") καὶ „ἀπανεμιά" Ὀδ. ε 443, ζ 219 κ. ἀ.

σκεπάω, ποιητ. (σκέπη = σκέπας), γ'. πληθ. σκεπόωσι κατ' ἐπικ. ἐπέκτασιν ἀντὶ τοῦ σκεπῶσι, „σκεπάζω", προφυλάττω, ἐπὶ ἀκτῶν ὅτι «ἀνέμων σκεπόωσι μέγα κῦμα» προφυλάττουσιν ἀπὸ τὸ μέγα κῦμα (τὸ διεγερθὲν ὑπὸ) τῶν ἀνέμων, ἢ ζευγματικῶς: σκεπάζουσαι (τὸν λιμένα) ἀποκρούουσι τὸ μέγα κῦμα κ. λ., ν 99 †.

σκέπτομαι (ῥίζα **σκεπ.**, Λατ. spec-io), μέσ. ἀποθ., προστακτ. -εο, μετοχ. -ομένων, παρατ. ἀναύξ. σκέπτετο, ἀόρ. ἐσκέψατο, μετοχ. -άμενος. 1) [σκοπῶ], περισκοπῶ, παρατηρῶ, „κυττάζω", «ἐς νῆα καὶ μεθ' ἑτέρους» εἰς τὴν ναῦν καὶ πρὸς τοὺς ἑταίρους ἢ περὶ τῶν ἑταίρων, ποῦ εἶνε, μ 247, «ἐκ θαλάμοιο» Ὑ. Δήμ. 246, μετὰ τοῦ ἀπορηματικοῦ «αἴκεν» ἴσως μεθ' ὑποτακτ., Ρ 652. 2) Μεταφ. παρατηρῶ, „κυττάζω", προσέχω εἰς «ὀϊστῶν ῥοιζον» Π 361, «τινά» Ὑ. Ἑρμ. 360.

***σκευάζω** (σκεῦος), τὰ σκεύη διευθετῶ, „συγυρίζω, (Μακεδον.) διαρμύζω", μόνον κατὰ μετοχ. -οντα, «κατ' οἶκον» Ὑ. Ἑρμ. 285.

σκηπάνιον [.⏑⏑.], τό, ἐπικ. (ὑποκοριστ. τοῦ σκηπάνη ἐκ τοῦ σκήπτω), σκῆπτρον, βακτηρία, Ἰλ. Ν 59, Ω 247.

σκηπτοῦχος, ον (σκῆπτον = σκῆπτρον, ἔχω), ὁ κρατῶν σκῆπτρον, σκηπτροφόρος. ἐπ. τῶν βασιλέων, Β 86, ε 9 κ. ἀ. πλχ. Ὡς οὐσιαστ., Ξ 93.

σκῆπτρον, τό, 1) βάκτρον, βακτηρία, „δεκανίκι, (Ἰταλ.) μπαστούνι", ἵνα στηρίζηταί τις ἐπ' αὐτοῦ, Σ 416, ρ 199 κ. ἀ., ἐπὶ τῆς βακτηρίας τοῦ ὁδοιπόρου ἢ ἐπαίτου, ν 437, ξ 31, σ 103. 2) Ἰδίως ὡς σύμβολον οἱουδήποτε τινος ἀξιώματος, σκῆπτρον, ἔχον σχῆμα καὶ μῆκος κονταρίου καὶ κατὰ τὸ Α 246 διὰ χρυσῶν καρφίων κεκοσμημένον, «χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον». Ἐπειδὴ ἦτο πρὸ πάντων σύμβολον τοῦ βασιλικοῦ ἀξιώματος, φέρουσιν αὐτὸ οἱ βασιλεῖς, λεγόμενοι διὰ τοῦτο σκηπτοῦχοι, Α 234, γ 412 κ. ἀ.· ἔτι δὲ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ μάντεις, Α 15, λ 91, οἱ κήρυκες, Η 277, Σ 505, καὶ οἱ δικασταί, Σ 505, λ 569. Ἐνεγένετο δὲ ἦτο τὸ σύμβολον τῆς ἐπισήμου δημοσίας ἐνεργείας, ὅθεν ὁ ἀνιστάμενος ἐν τῇ ἀγορᾷ ἵνα ὁμιλήσῃ ὤφειλε νὰ κρατῇ τὸ σκῆπτρον, τὸ ὁ-

ποτον λαμβάνει ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ κήρυκος, Γ 218, Ψ 568, 6 37 κ. ἀ. Ὁρκιζόμενος δέ τις ἀνατείνει τὸ σκῆπτρον, Η 412, Κ 319. 3) τροπικ. ἡ βασιλικὴ ἐξουσία, τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα, Β 206, Ζ 159, Ι 38, «σκῆπτρον καὶ θέμιστες» σημαίνει τὴν ἕνωσιν τῆς βασιλικῆς καὶ δικαστικῆς ἐξουσίας, Β 206, Ι 99. Ἐκ τοῦ

σκήπτω, στηρίζω, παρ' Ὁμήρ. μόνον μέσ. κατὰ μετοχ. ἐνεστ. -όμενος, -όμενον, στηρίζομαι, ἐρείδομαι, „ἀκκουμβῶ" (Λατ.) εἰς σκήπωνα ἢ βακτηρίαν, περὶ γερόντων καὶ ἐπαιτῶν, ρ 203, 338, μετὰ δοτ. «καί μιν οἵω αὐτῷ (ἄκοντι) σκηπτόμενον κατίμεν δόμον Ἄϊδος εἴσω» καὶ πιστεύω ὅτι θὰ καταβῇ εἰς τὸν Ἅδην στηριζόμενος εἰς τὸ ἀκόντιόν μου, ὅ ἐ. σαρκαστικῶς: θέλει ἀποθάνῃ διατρυπηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀκοντίου μου, Ξ 457. Ἐκ τούτου

σκηρίπτω, ἐπικ., μόνον κατὰ μέσην διάθεσιν, ἀπαρ. -εσθαι, μετοχ. -όμενος, στηρίζομαι, ἐρείδομαι, „ἀκκουμβῶ" (Λατ.), ἀπολελ., Ὀδ. ρ 196, περὶ τοῦ Σισύφου, ὅστις ἀνακυλίει τὸν μέγαν λίθον, «χερσίν τε ποσίν τε σκηρ.» μὲ χεῖρας καὶ μὲ πόδας στηριζόμενος, λ 595.

σκιάζω [⏑‥], ὑποτακτ. τοῦ ἀορ. σκιάσῃ, σκιάζω, διὰ σκιᾶς καλύπτω, ἐπισκιάζω, ἡ δύσις τοῦ ἡλίου τὴν «ἄρουραν» Φ 232 †. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. „σκιάζω" σημαίνει τὸ διὰ σκιᾶς ἐκφοβῶ, καὶ „σκιάζομαι" ἐκ τῆς σκιᾶς φοβοῦμαι, καὶ ἐνγένει τρομάζω (ἐνεργ. ᾧ οὐδέτ.)).

σκιάω [⏑‥], ἐπικ. ἀντὶ τοῦ σκιάζω, μόνον παθ. σκιάομαι, κατα(ἐπι)σκιάομαι, μόνον ἐν τῇ φρ. «σκιόωντο» (ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐσκιῶντο) πᾶσαι ἀγυιαί» Ὀδ. 6 388 κ. ἄ. πλχ.

σκίδναμαι (ῥίζα σκεδ.), παθ. μόνον κατ' ἐνεστ. -αται, προστ. -ασθε, ἀπαρφ. -ασθαι, παρατ. σκίδνατο, πληθ. ἐσκίδναντο· (ὁ δὲ ἀόρ. εὑρίσκεται παρ' Ἱπποκρ. «ὁπόταν σκιδνασθῇ κατὰ φλέβας»), ἕτερος τύπος τοῦ (παρ' Ὁμ. ἀχρήστου) σκεδάννυμαι, ὅ ἐ. διασκεδάζομαι, διαλύομαι, „σκορπίζομαι", ἐπὶ ἀνθρ., «κατὰ κλισίας» Α 487, «ἐπὶ ἔργα» 6 252, πρβλ. α 274, «ἐπὶ νῆα ἕκαστος» Τ 277, «πρὸς δώματα» 6 258, μετ' ἀπαρφ. τελικοῦ «ἴέναι ἐπὶ νῆας» Ω 2, ἐπὶ τοῦ ἀφροῦ τῆς θαλάσσης, «ὑψόσε δ' ἀχνη σκίδναται ἐξ ἀνέμοιο» Λ 308, «ὕψι δ' ἄελλα σκίδνασθ' ὑπὸ νεφέων» ὑψηλὰ δὲ διεσκορπίζετο ὑπὸ τὰ νέφη ὁ (μετὰ κονιορτοῦ) ἀνεμοστρόβιλος, ὅ ἐ. ὑψούμενος μέχρι τῶν νεφῶν ἐκεῖ διελύετο, Π 375, «(κρήνη) ἀνὰ κῆπον ἅπαντα σκίδναται» διαδίδεται, η 130.

σκιερός [⏑‥], ή, όν, σκιερός, κατάσκιος, σύσσκιος, «νέμος» Λ 480, «ἄλσος» υ 278. Ἐκ τοῦ

σκιή [⏑.], ἡ, σκιά, „ἴσκιος" ἀ.) κυρ. «ἔζετο ἐν σκιῇ» Υ. Δήμ. 100· 6΄.) σκιά, ψυχὴ τῶν ἀποθανόντων, ἐν Ἅδου, (ἴδ. ψυχή), Ὀδ. κ 495, λ 207. Ἐκ τούτου

σκιόεις [⏑‥], εσσα, εν, ποιητ.· ἀ.) σκιερός, κατάσκιος, σύσσκιος, «οὔρεα» διὰ τὰ ἐν αὐτοῖς δάση, Α 157, ε 279, η 268· (κατὰ δὲ τὸν Γοίβελον: τὰ μακρὰν σκιὰν παρέχοντα, ἐπομ. ὑψηλά. ‖. Ὁ δὲ Ἀμεῖς κατακρίνων ταύτην τὴν ἑρμηνείαν περιπίπτει εἰς ὄχι ὀρθοτέραν: σκιώδη, φαινόμενα δηλ. ὡς σκιερὸν παραπέτασμα· ὡσαύτως δὲ ἑρμηνεύει ᾧ τὸ «νέφεα σκιόεντα»). Ὅθεν 6΄.) σκοτεινός, οἷον «μέγαρα» α 365, δ 768 κ. ἄ. πλχ. (ἐπειδὴ ἢ οὐδὲν ἢ ὀλίγα καὶ ὑψηλὰ κείμενα παράθυρα, „φεγγίτας" εἶχον, φωτιζόμενα διὰ τῆς θύρας ἐκ τοῦ προδόμου, κατὰ τὸν Δύντζερον)· ὡσαύτως καὶ «νέφεα» σκοτεινὰ νέφη, Ε 525, Λ 63, Μ 157, θ 374, λ 592·

σκιρτάω, ἐνεκτ. γ΄. πληθ. σκιρτῶεν, σκιρτῶ, πηδῶ, «ἐπὶ ἄρουραν, ἐπὶ νῶτα θαλάσσης» Ἰλ. Υ 226, 228, «σκιρτῆσαι κατὰ γῆν» Βατρ. 60. (‖. Παράγεται ἐκ τοῦ σκαίρ-ω, ὡς ἐκ τοῦ sal-io τὸ sal-to).

σκολιός, ή, όν, στρεβλός, λοξός, „στραβός", μεταφ. «σκολιὰς κρίνειν θέμιστας» ἐκφέρω στραβάς, ἀδίκους κρίσεις, διαστρέφω τὸ δίκαιον, στρεψοδικῶ, Π 387 †.

σκόλοψ, οπος, ὁ, πάσσαλος, εἰς προσπατάλευσιν χρήσιμος, „παλοῦκι", Σ 177. Ἰδίως δὲ πάλος [σταυρός, ἡ χάραξ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις], εἰς κατασκευὴν χαρακώματος (σταυρώματος) πρὸς ὀχύρωσιν, Η 441, Θ 343, Ο 1, τῆς δὲ Ὀδ. μόνον η 45. (Ἐτυμολογεῖται κατά τινας ἐκ τοῦ κόλος, συγγ. τῷ κολούω, ἐπομ. σημαίνει κολοβός, κολοβωμένος κορμός).

σκόπελος, ὁ, ποιητ., σκόπελος, βράχος, Β 396, Ε 770, μ 73, 95, 101 κ. ἀ. (Κατὰ τὴν συνήθη, ἀλλ' ἀμφίβολον ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ σκοπός, κυρ. = σκοπιά).

σκοπιάζω, ἐπικ., ἐκ τοῦ ἐνεστ. μόνον ἀπαρφ. -ζέμεν, καὶ μετοχ. -ων, παρατ. ἐσκοπίαζον, κυρ. ἐκ περιωπῆς τινος ἢ σκοπιᾶς ἐπισκοπῶ, περισκοπῶ, Ξ 58, κ 260, ὡσαύτως ᾧ Κ 40 «ἄνδρας δυσμενέας σκοπιαζέμεν οἷος ἐπελθών» (ἐὰν ἀποδοθῇ τὸ «ἄνδρας» εἰς τὸ «ἐπελθών»· ἐὰν δὲ εἰς τὸ «σκοπιαζέμεν», τότε σημ.) κατασκοπεύω.

σκοπιή, ἡ (σκοπός), 1) πᾶς τόπος ὑψηλός, περιωπή, ὅθεν δύναταί τις μακρὰν νὰ περισκοπῇ, σκοπιά, παρ' Ὁμ. πάντοτε λόφος τις ἢ ἀκρώρεια, Δ 275, Ε 771, δ 524, ἐν τῷ κ 97 εἶνε σκόπελός τις ἢ βράχος. Ἰδίως ἐν τῇ Ἰλ. τόπος τις ἔξω τοῦ Ἰλίου παρὰ τὸν τύμβον τοῦ Αἰσυήτου ὕπερθεν τοῦ ἐρινεοῦ, Χ 145. 2) περισκοπή, κατασκοπεία, Υ. Ἑρμ. 99, «σκοπιὴν ἔχειν» = σκοπιάζειν, θ 302. (‖. Ἴσως εἶνε περιττὴ ἡ 2) σημασία, διότι τὸ μὲν πρῶτον χωρίον, ἂν καὶ νοθεύεται, δὲν ἐπιδέχεται ταύτην τὴν ἑρμηνείαν· ἐν δὲ τῷ θ 302 τὸ «σκοπιὴν ἔχω τινί» δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ: κρατῶ τὴν σκοπιάν, ὅ ἐ. κατασκοπεύω, χάριν τινός).

σκοπός, ὁ ᾧ ἡ (ἴδ. κατωτ. 2) (σκέπ-τομαι).

1) σκοπός, ὁ ἔκτινος σκοπιᾶς περισκοπῶν· ἀ.) φρουρός, φύλαξ, Β 792, δ 524 κ. ἄ. πλχ. Οὕτως λέγεται ὁ Ἥλιος, Υ Δήμ. 62. Ὅθεν β΄.) κατάσκοπος, Κ 324, 526, 561, ὁ παραφυλάττων τι, «τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων» ταῦτα δὲ παρεφύλαττεν ἄλλος καλλίτερα, χ 136. 2) ἔφορος, ἐπιστάτης, ἐπιμελητής, Ψ 359. Θηλυκ. «ἡ σκοπός» ἐπιστάτις, ἐπιστάτρια, «σκοπὸς δμωάων», οἱονεὶ ἀρχιθεράπαινα, χ 396. 3) ἐν τῇ Ὀδ. καὶ σκοπος, „σημάδι", πρὸς ὃ σκοπεύουσιν οἱ τοξόται, χ 6. Μεταφορ. τέλος, „σκοπός", πρόθεσις, «ἀπὸ σκοποῦ» ἐναντίου τοῦ σκοποῦ, παρὰ τὴν πρόθεσιν ἡμῶν, λ 344.

ΣΚΟΤΙΟΣ, Η, ΟΝ (σκότος), κυρ. σκοτεινός, ἐπομ. ὁ ἐν σκότει γινόμενος, μυστικός, κρύφιος, «σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ» κρυφὰ τὸν ἐγέννησεν ἡ μήτηρ, Ζ 24 †.

ΣΚΟΤΟΜΗΝΙΟΣ, ΟΝ (σκότος, μήνη=σελήνη), οἱονεὶ σκοτοσέληνος, ὅ ἐ. ἀσέληνος, σκοτεινή, «νύξ» ξ 457 †.

ΣΚΟΤΟΣ, ὁ (συγγ. τῷ σκιά, πρβλ. τὸ Γερμ. Schatten)· ἀ.) σκότος, ζόφος, „σκοτίδι" ἢ „σκοτάδι", τ 389 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), καὶ β΄.) μεταφορ. τοῦ θανάτου τὸ σκότος, „σκοτάδι"· συνήθης ἐπὶ τῶν ἀποθνησκόντων ἡ φρ. «τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε» σκότος ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμούς του, Δ 461, Ζ 11 κ. ἀ., «μὶν σκότος εἶλε» τὸν κατέλαβε τὸ σκότος, Ε 47 κ. ἄ. πλχ. (πανταχοῦ τῆς Ἰλ. εἰς ταύτην τὴν μεταφορ. σημασ.), Υ. Ἀπ. 370. (Ἐντεῦθεν καὶ τῆς καθομιλουμ. τὸ „σκοτώνω"=φονεύω).

ΣΚΥΔΜΑΙΝΩ, ἕτερος τύπος τοῦ ἑπομ., ἀπαρφ. ἐπικ. σκυδμαινέμεν, ὀργίζομαι, „θυμώνομαι", τινί, Ω 592 †.

ΣΚΥΖΟΜΑΙ, ποιητ., ἀποθ., μόνον κατ' ἐνεσ. καὶ παρατατ. ὀργίζομαι, „θυμώνομαι", ἀγαναχτῶ, ἀδημονῶ, ἀπολ. Θ 483, Ι 198, «τινί» κατά τινος, Δ 23, Θ 460, Ω 113, 134, ψ 209. (‖. Συνήθως παράγεται ἐκ τοῦ κύων=„σκύλλος" καὶ σημαίνει κατὰ τὸν Ἡσύχ τὸ «ἡσυχῇ ὑποφθέγγομαι, ὥσπερ κύων», ὅπερ λέγεται κυρ. κνυζῶμαι, „γρυνιάζω", ἐν δὲ τῇ καθομιλουμένῃ ἐσώθη εἰς ἐνεργ. τύπον „σκούζω" καὶ σημ. φωνάζω εἴτε ἐκ τῆς λύπης εἴτε ἐκ τοῦ θυμοῦ· ἄλλοι δὲ σχετίζουσι τὸ ῥῆμα πρὸς τὸ σκύνιον, ΕΠΙΣΚΥΝΙΟΝ· ἀλλ' εἰς τὸ αὐτὸ καταντῶμεν).

ΣΚΥΛΑΞ [ῠ.], ΑΚΟΣ, ἡ (κύω, κύων, ΚΥΝ-, ΣΚΥΝ- „σκύλλος"), πᾶν θηρίον νεογέννητον, ἰδίως κύων νεογέννητος, „σκυλλάκι, κουτάβι", Ὀδ. ι 289, μ 86, υ 14.

ΣΚΥΛΛΑ, ἡ, μ 235, συνήθως παρ' Ὁμ. ΣΚΥΛΗ (κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ σκύλλω=„γδέρνω, ξεσχίζω" οἱονεί: διασπαράττουσα, κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλεῖνον: ὑλακτοῦσα, γαυγίζουσα) θυγάτηρ τῆς Κρατα(ι)ΐδος, μ 124 (κατὰ δὲ τὸν Ἀπολλών. τὸν Ῥόδ. Δ, 828 θυγάτηρ τοῦ Φόρκυνος καὶ Ἑκάτης) θαλάσσιόν τι τέρας διαιτώμενον ἔν τινι σπηλαίῳ τῆς Ἰταλικῆς παραλίας τῆς περὶ τὸν Σικελικὸν πορθμὸν ἀντικρὺ τῆς Χαρύβδεως καὶ περιγραφόμενον ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ἐν τῷ μ 85 ἐξ. Εἶνε προσωποποίησις τῆς θαλασσίας δίνης. Κατὰ τὴν μεταγενεστέραν μυθικὴν παράδοσιν μετεμορφώθη εἰς βράχον, ὅστις κεῖται ἀπέναντι τῆς Πελωριάδος ἄκρας τῆς Σικελίας πρὸς τὰ βορειανατολικὰ αὐτῆς οὐ μακρὰν τοῦ Ῥηγίου, ὠνομάζετο δὲ ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων Σκύλλαιον, πλησίον δ' αὐτοῦ ὑπάρχει σήμερον ἡ πόλις Scilla ἢ Sciglio.

ΣΚΥΜΝΟΣ, ὁ (κύω, κύων, ΚΥΝ-, ΣΚΥΝ-, „σκύλλος") πᾶν νεογέννητον θηρίον, ἰδίως δὲ τὸ τοῦ λέοντος νεογνόν, σκύμνος, „κουτάβι", Σ 319 †.

ΣΚΥΡΟΣ, ἡ, 1) νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, κειμένη βορειοδυτικῶς τῆς Χίου, ἔχουσα ὁμώνυμον πόλιν, ἐν ᾗ ἐγεννήθη ὁ Νεοπτόλεμος, ἡ τὴν σήμερον „Σκῦρος", Τ 326, λ 509. Ἐκ τούτου ἐπίρ. ΣΚΥΡΟΘΕΝ ἐκ τῆς Σκύρου, Τ 332. 2) πόλις τῆς μικρᾶς Φρυγίας, Ι 668 ἡ τὸν Σχολιασ. αὐτόθι.

ΣΚΥΤΟΣ, ΕΟΣ, τό, Λατ. cutis, δέρμα καὶ μάλιστα τὸ κατειργασμένον, ξ 34 †. (Ἡ ῥίζα εἶνε ΣΚΥ- (Σανσκρ. ska)=καλύπτω, ‖. ἐξ ἧς σκεῦος, σκευή, Λατ. sculum, cutis, ob-scūrus καὶ τῆς καθομιλ. τὸ „σκουτί"=ἔνδυμα).

ΣΚΥΤΟΤΟΜΟΣ, ὁ (σκῦτος, τέμνω), κυρ. ὁ κόπτων δέρματα, ἐπομ. σκυτοτόμος, „σαράτσης" (Τουρκ.), Η 221 †.

ΣΚΥΦΟΣ, ὁ, ποτήριον ξύλινον, ἀγροτικὸν καὶ ἰδίως ποιμενικόν, „καυκί", ξ 112 † (ἔνθα Ἀριστοφ. ὁ Βυζάντιος ὑπολαμβάνει οὐδέτερον τὸ σκύφος. ‖. Θεωρεῖται συνήθως ὡς συγγ. τῷ σκάφη καὶ ὁ Κούρτιος φαίνεται ἀποκλίνων εἰς ταύτην τὴν ἐτυμολογίαν. Ἀλλά, νομίζω, ὀρθότερον σχετίζεται πρὸς τὴν ἀσθενεστέραν ῥίζαν ΚΥΠ-, ἐξ ἧς κύπη, κύπ-πελον, „κοῦπα" σημαίνοντα ποτήριον, „γοῦβα" μικρὸς λάκκος ἢ ὄρυγμα, „γούπατος" τόπος κοτλος. Ἐσώθη δὲ καὶ μετὰ τοῦ ἐν ἀρχῇ σ ἐν τῷ τῆς καθομιλ. „σκοῦφος", ὅπερ εἶνε αὐτὸ τὸ «σκύφος» ἀλλ' εἰς ἄλλην, ἀνάλογον ὅμως, σημασίαν: bonnet, Mütze).

ΣΚΩΛΗΞ, ΗΚΟΣ, ὁ, σκώληξ, „σκουλῆκι", Ν 654 †.

ΣΚΩΛΟΣ, ὁ=ΣΚΟΛΟΨ (ἴδ. τ. λ.), πάσσαλος, πάλος, „παλοῦκι", Ν 564 †.

ΣΚΩΛΟΣ, ἡ, χωρίον Βοιωτικόν, Β 497, (‖. «κώμη τῆς Παρασωπίας ὑπὸ τῷ Κιθαιρῶνι, τραχεῖά τις καὶ δυσοίκητος, ὅθεν καὶ παροιμιακῶς λέγεται εἰς Σκῶλον μήτ' αὐτὸς ἴμεν μήτ' ἄλλῳ ἕπεσθαι» Εὐς.).

ΣΚΩΨ, ΣΚΩΠΟΣ, ὁ, εἶδος σκωπτικοῦ ἢ μιμητικοῦ πτηνοῦ, ἀνήκοντος εἰς τὸ γένος τῆς γλαυκός, κατά τινας μὲν ἡ strix aluco τοῦ Λιννᾶ

κατὰ δὲ τὸν Σνείδερον εἰς Ἀριστ. Ζ. Ἰς. 9, 19, 11 ἡ strix scops τοῦ Λιννᾶ., ε 66 †.

σμαραγέω [⏑⏑..], ἐπικ. (πεποιημ. λ.), μόνον ἐνες. -εῖ καὶ ἀορ. ὑποτ. γ'. ἐνικ. σμαραγήσῃ, παταγῶ, βροντῶ, μυκῶμαι, ἐπὶ θαλάσσης καὶ βροντῆς, Ἰλ. Β 210, Φ 199, ἐπὶ τοῦ λειμῶνος τοῦ ἐκ τῆς κραυγῆς τῶν γεράνων ἀντηχοῦντος, Β 463. (Ὁ δὲ Δοιδερλεῖνος νομίζει ὅτι ἡ κυρία τῆς λ. σημασία εἶνε: λάμπω).

Σμάραγος [⏑⏑.], ὁ, οἱονεὶ „Βρόντος", εἷς τῶν κακοποιῶν δαιμόνων, Ἐπιγ. 14, 9.

σμερδαλέος [.⏑..], έη, έον, ποιητ. δεινός, φοβερός, στυγερός, φρικώδης, φρικαλέος, ἰδίως κατὰ τὴν ὄψιν, οἷον «δράκων» Β 309, ζ 137, «λέων» Σ 379, «κεφαλή» μ 91, «οἰκία» τὰ τοῦ Ἅδου Υ 65. Ὅθεν καὶ ἐπὶ τῶν ὅπλων «χαλκός, αἰγίς, σάκος» Μ 464, Υ 260 Φ 401, λ 609. Τὸ ἐνικ. καὶ πληθ. οὐδ. **σμερδαλέον, σμερδαλέα**, ὡς ἐπίρρ. δεινῶς, φοβερῶς κτλ. ἐπὶ μὲν τῆς ὄψεως μόνον «δέδορκεν» Χ 93· ἐπὶ δὲ τοῦ ἤχου συχνότατα μετὰ τῶν ῥημάτων «βοᾶν, κοναβίζειν, ἰάχειν, κτυπεῖν, τινάσσεσθαι» Θ 92, Β 334, 466, Ε 302, Η 479, Ο 609, «οἰμώζειν» Σ 35 κ. ἀ. Κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ

σμερδνός, ή, όν, ποιητ.=τῷ προηγ. μόνον ἐν τῷ «Γοργείη κεφαλή» Ε 472.—Τὸ οὐδ. **σμερδνόν** ὡς ἐπίρρ., μετὰ τοῦ «βοᾶν» Ο 687, 732, «δέρκεσθαι» Ὕμ. 31, 9. (Ἴσως παράγεται ἐκ τοῦ σμέρδος, ὅπερ κατὰ τὸν Ἡσύχ. =λῆμα, δύναμις, ῥώμη, ὅρμημα· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἀμέρδω καὶ ζα=διά).

σμήχω, ἐπικ. καὶ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις πεζογράφοις εὔχρ. ἕτερος τύπος τοῦ σμάω, ὅ ἐ. σπογγίζω, „σφουγγίζω", ἀποπλύνω, καθαρίζω, «ἁλὸς χνόον ἐκ κεφαλῆς» ζ 226 †.

σμικρός [-.], ή, όν, Ἰων. καὶ κατὰ τοὺς ἀρχ. Ἀττικ. ἀντὶ τοῦ μικρός, „μικρός", παρ' Ὁμ. ἅπαξ μόνον διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου Ρ 737 †, Ὕμ. Ἀφρ. 115.

Σμινθεύς, ῆος, ὁ, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, Α 39, κατὰ μὲν τὸν Ἀρίσταρχον ἐκ τῆς Σμίνθης, πόλεως Τρωικῆς, ἐν ᾗ ὑπῆρχε ναὸς τοῦ θεοῦ, ἢ ἐκ τοῦ Αἰολικοῦ σμίνθος, ὅ ἐ. μῦς ἀρουραῖος, ἐπειδὴ καὶ οὗτος καὶ ἄλλα ὁμοίως ὑπὸ γῆν διαιτώμενα ζῶα ἦσαν σύμβολα μαντικὰ· κατ' ἄλλους δέ, οἷον Ἀπίωνα, Εὐστάθιον, ἐκ τῆς αὐτῆς μὲν Αἰολικῆς λ., σημαίνει δὲ τὸν μυοκτόνον, ὅστις ἀπήλλαξε τὴν χώραν ἀπὸ φοβερᾶς τινος πληγῆς τῶν ἀρουραίων μυῶν, τῶν ἐξαφανιζόντων τοὺς καρπούς, ἴδ. Στράβ. 13, 1, 48. Συμφωνεῖ πρὸς ταῦτα ἐκ τῶν νεωτέρων καὶ ὁ Πρέλλερος ἐν τῇ μυθολογίᾳ του.

Σμύρνη, ἡ, περιβόητος παράλιος πόλις τῆς Ἰωνίας παρὰ τὸν Μέλητα ποταμόν, καὶ τὴν σήμερον „Σμύρνη" καλουμένη, Ἐπιγρ. 4, 6.

σμύχω [-.], ποιητ., ἀόρ. ἔσμυξα, παθ. ἐνες. εὐκτ. -οιτο, καίω, πυρπολῶ, ἴδ. **κατασμύχω**. Παθ. **καίομαι, πυρπολοῦμαι**, «πορί» Χ 411 †. (‖. Ἔνθα τὸ «πυρί» δύναται νὰ μὴ θεωρηθῇ ὡς πλεονασμός, ἢ νὰ θεωρηθῇ ὁμοίως πλεοναστικόν, ὡς τὸ «πυρὸς πρῆσαι» Β 415. Κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον τὸ σμύχω=ἀπόλλυμι, ἀφανίζω· ὅθεν «πυρὶ σμύχω» καίω, καὶ «σμυγερός»=ὀλέθριος, ἐξ οὗ τὸ ἐπίρρ. «ἐπισμυγερῶς»).

σμῶδιξ, ιγγος, ἡ, ἐπικ., οἴδημα αἱματόεν, «ἡ ἐπανισταμένη ἅμα τῇ σαρκὶ ἐκ τῆς πληγῆς μελανία», μώλωψ, πρῆσμα μελανόν, „μελανιά", κατ' ὀνομ. ἐνικ. Ἰλ. Β 267, πληθ. «σμώδιγγες» Ψ 716.

σόη, ἴδ. **σαόω**.

σοῖο, ἴδ. **σός**.

σόλος, ὁ, δίσκος σιδηροῦς ἢ χαλκοῦς χυτός (πρβλ. **αὐτοσχόανος**), Ἰλ. Ψ 826, 839. (Κατὰ τὸν Ἀπίωνα καὶ Τρύφωνα τοὺς παλαιοὺς γραμματικοὺς δὲν διέφερε τοῦ δίσκου εἰμὴ καθ' ὅτι οὗτος μὲν ἦτο λίθινος, ὁ δὲ σόλος μετάλλινος. Ἐτυμολογεῖται δὲ κατὰ μὲν τοὺς παλαιοὺς γραμματικοὺς ἐκ τοῦ σέλλω=ὁρμῶ, ὅπερ πιθανῶς κατὰ τὸν Λόβεκκ. ἐκ τοῦ σείω, σέω· ‖. κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον εἶνε συγγ. τῷ σάλος, σαλεύων. Ἴσως ὑποκρύπτεται ἄλλη τις ῥίζα).

Σόλυμοι [.⏑.], οἱ, ἔθνος τι πολεμικὸν τῆς ἐν τῇ Μ. Ἀσίᾳ Λυκίας Ζ 184, ε 283 (πρβλ. Στράβ. 14, 3, 10). Κατὰ τὸν Ἡρόδ. 1, 173 εἶνε οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τῆς Λυκίας, καὶ κατὰ τὸν Στράβ. 13, 4, 16 ὑπετίθεντο κατοικοῦντες τὰ πέριξ τῆς Τερμησσοῦ.

σόος, η, ον, ἐπικ. ἀσυναίρ. ἀντὶ τοῦ σῶς (ἴδ. τ. λ.). 1) σῶος, ἀβλαβής, ἀκέραιος, „ζωντανός, σωστός", Η 310, «σόον ἔμμεναι» (τοὐναντίον τοῦ «ὀλέσθαι» ἢ «πεφάσθαι») Α 117, Ε 531, δ 98 κ. ἀ., «οὐδέ κε φαίης οὔτε ποτ' ἠέλιον σόον ἔμμεναι οὔτε σελήνην» οὔτε ὁ ἥλιος οὔτε ἡ σελήνη ἦσαν εἰς τὸν τόπον των, δὲν εἶχε πάθῃ τι, Ρ 367· ἔτι δὲ καὶ περὶ ἄλλων πραγμάτων, Ω 382, ν 364.

σορός, ἡ, θήκη πρὸς διαφύλαξιν τῶν ὀστέων τοῦ ἀποθανόντος, κάλπη (νεκρική) Ψ 91 †.

σός, ή, όν (σύ), γεν σοῖο ἀντὶ τοῦ σοῦ, ο 511, σός, „ἰδικός σου" (κατ' ἄλλους γράφεται „ἰδικός σου", προφέρεται δὲ καὶ: (ἐ)δικός σου) συνήθ. ἀνάρθρως, Ὁμ. πλχ., μετὰ δὲ τοῦ ἄρθρου «τὸ σὸν γέρας» Α 185, «τὰ σὰ γούνατα» Σ 457. Τὸ οὐδέτ. ὡς οὐσιαστ. «ἐπὶ σοῖσι καθήμενος» καθήμενος ἐπάνω εἰς τὰ ἰδικά σου κτήματα, πράγματα, δ 369. (‖. Οὕτως ἑρμηνεύεται ὑπὸ πάντων σχεδὸν τῶν ἑρμηνευτῶν. Ἀλλ' ὅταν ἀναλογισθῶ πρῶτον ὅτι ἡ ἐπὶ ἐν τῷ ἀνωτ. χωρίῳ οὔτε κατὰ τὴν κυρίαν τοπικὴν σημασίαν (ἐπάνω) δύναται ὀρθῶς νὰ ἑρμηνευθῇ οὔτε ὡς ἐπιστασίας καὶ ἐπιμελείας σημαντικὴ πολὺ ἁρμόζει εἰς τὸν νέον ἔτι Τηλέμαχον· ἔπειτα ὅτι ἡ καθομιλουμένη μεταχειρίζεται εἰς τὴν αὐτὴν περίστασιν παροιμιώδη τινὰ φράσιν „κάθισε 'ς ταύ-

γά σου", ὅταν συμβουλεύωμέν τινα νὰ μὴ μετακινηθῇ, νὰ μὴ μετατοπισθῇ, νὰ μὴ μεταβάλῃ κατάστασιν· εἰκάζω ὅτι καὶ ἐνταῦθα ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. ἔχομεν παροιμιώδη τινὰ φράσιν, εἰλημμένην ἐκ τῶν πτηνῶν, τῶν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν καλιᾷ ἐπωαζόντων καὶ ἐπὶ τοῖς ἑαυτῶν ᾠοῖς καθημένων. Τὴν παροιμιώδη ταύτην φράσιν ἀνεῦρον καὶ παρὰ Δημοσθένει, παρεφθαρμένην ὅμως. Ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Χερρόν. πραγμάτων λόγῳ §. 47 λέγεται «μένειν ἐπὶ τῆς αὐτοῦ Φίλιππον ἀναγκάσετε»· τοῦτο δὲν εἶνε ὀρθόν, ὅπως συνήθως ἑρμηνεύεται, ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ (χώρᾳ δηλ.). Γράφε λοιπὸν «ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ», ὁ ἐ. νὰ κάθεται 'ς ταὐγά του καὶ νὰ μὴ ζητῇ νὰ κατακτᾷ ξένας χώρας).

Σούνιον, τό, τὸ νοτιανατολικώτατον ἀκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς, ἐφ' οὗ καὶ μέχρι τῆς σήμερον σώζεται ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, ὅθεν καὶ τὸ σημερινὸν ὄνομα „Κάβο Κολώναις", γ 278, (‖. «Σούνιον ἱερόν» ὡς εἰς θεόν τινα, ἐπὶ τῶν Ὁμηρικῶν χρόνων τὸν Ποσειδῶνα, καθιερωμένον).

σοφίη [.⏑.], ἡ, σοφία, ἐμπειρία, ἐπιτηδειότης, οἷον ἡ περὶ τὴν ναυπηγίαν Ο 412 †, περὶ τὴν μουσικὴν Υ. Ἑρμ. 483, 511. Ἐκ τοῦ

***σοφός**, ἡ, όν (τῆς αὐτ. ῥίζης μὲ τὸ Λατ. sap-iens καὶ μὲ τὸ Ἑλλ. σαφ-ής) σοφός, ἔμπειρος, ἐπιδέξιος, φρόνιμος, Ἀποστ. 3.

***σπαργανιώτης** [.⏑⏑..], ου, ὁ, „ἐσπαργανωμένος", ὁ ἐν τοῖς σπαργάνοις ἔτι ὤν, „φασκιωμένος", μόνον Υ. Ἑρμ. 301. Ἐκ τοῦ

***σπάργανον** [.⏑.], τό, „σπάργανον, φασκιά (Λατ.)", περιτύλιγμα τῶν βρεφῶν, Υ. Ἑρμ. 151, 237. Ἐκ τοῦ

***σπάργω**, μόνον ἐν τῷ ἀορ. σπάρξαν „τυλίγω", περιτυλίσσω, „φασκιώνω", «τι ἐν φάρεϊ», μόνον Υ. Ἀπ. 121. (‖. ἴδ. **σπάρτον**).

Σπάρτη, ἡ, πρωτεύουσα τῆς Λακωνίας ἢ Λακεδαίμονος, καθέδρα τοῦ Μενελάου, κειμένη ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Εὐρώτα ποταμοῦ ἐν ὡραίᾳ κοιλάδι παντοθέν σχεδὸν ὑπὸ ὀρέων περιλαμβανομένῃ, τὴν σήμερον ἐρείπια πρὸς ἀνατολὰς τῆς Μαγούλας (ἴδ. **Λακεδαίμων**), Β 582, α 93. Ἐκ τούτου ἐπίρ. **Σπάρτηθεν** ἐκ τῆς Σπάρτης, δ 327, δ 10 καὶ **Σπάρτηνδε** εἰς τὴν Σπάρτην, α 285.

σπάρτον, τό, σχοινίον, καλώδιον „σχοινί", «σπάρτα λέλυνται» Β 135 †. (Κυρίως πᾶν τὸ συνεσταλμένον, „σφιγμένον", ἐκ τοῦ σπείρω (σπέρϳω)=τυλίσσω, συστρέφω, „στρείφω", (‖. ἐξ οὗ καὶ σπεῖρα, καὶ σπάργω. ᾗ σπάργανον κατὰ τροπὴν τοῦ j εἰς γ, ὁποίαν βλέπομεν καὶ ἀλλαχοῦ μέν, μάλιστα δὲ ἐν τῷ σπέρϳω (=„σπέρνω")=Λατ. spargo). Δὲν εἶνε ὀρθὴ ἡ ἑρμηνεία ὅτι σπάρτον ὠνομάσθη παρ' Ὁμ. τὸ σχοινίον ἐκ τοῦ „σπάρτου" (παρὰ τοῖς ἀρχαίοις: τοῦ ἢ τῆς σπάρτου) τοῦ φυτοῦ, ἐξ οὗ οἱ μετέπειτα κατεσκεύαζον σχοινία· ἀλλὰ τοὐναντίον φαίνεται ὅτι ἐκ τοῦ Ὁμ. σπάρτου (=σχοινίου ἁπλῶς) ὠνομάσθη τὸ πρὸς αὐτὸ χρήσιμον φυτόν· εἶνε δὲ τοῦτο θάμνος τις ἔχων εὐλυγίστους καὶ δυσδιασπάστους κλάδους, spartium scoparium τοῦ Λιννᾶ. ἢ genista τοῦ Πλινίου ἢ τὸ Ἰβηρικὸν spartum (stipa tenacissima τοῦ Λιννᾶ.), Ἱσπανικ. Esparto. Τὸ τῆς καθομιλουμένης „σπάρτον" εἶνε spartium junceum τοῦ Λιννᾶ.).

σπάω, ἀόρ. ἔσπασε, Υ. Ἑρμ. 85, μέσ. ἀόρ. ἐσπασάμην ᾗ ἀναύξ. σπασάμην, ἐπικ. σσ, προσ. σπάσσασθε, μετοχ. σπασσάμενος, ἀόρ. ά. παθ. ἐσπάσθην. [Τὸ ῥιζικὸν α πρὸ τοῦ ἑνὸς σεῖνε βραχύ]. 1) Ἐνεργ. σπῶ, ἀποσπῶ, Υ. Ἑρμ. 85, πρόλ. **ἐκσπάω**. Ὅθεν παθ. «σπασθέντος» (δηλ. ἔγχεος) ἀφ' οὗ ἐξεσπάσθη, ἐξεσύρθη τὸ δόρυ, Λ 458. 2) Μέσ. ἐμαυτῷ ἢ χάριν ἐμαυτοῦ ἢ τι τῶν ἐμαυτοῦ ἑκσπῶ, ἐκριζῶ, «ῥῶπας καὶ λύγους» κ 166, «χεῖρα ἐκ χειρός τινος», τὴν χεῖρά μου ἐκ τῆς χειρός τινος ἀποσπῶ, δ 321, «ἄορ παρὰ μηροῦ» ἕλκω τὸ ξίφος μου, Π 473, κ 439, λ 231, «φάσγανον» χ 74, «ἐκ σύριγγος ἔγχος» Τ 387. (‖. Τῆς καθομιλουμένης τὸ „σπῶ, σπάνω" σημαίνει: θλῶ, συντρίβω).

σπεῖο, ἴδ. **ἔπομαι**.

σπεῖος, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **σπέος**, ὅπ. ἴδ.

σπεῖρον, τό, ποιητ. (σπείρω=τυλίσσω, ἴδ. **σπάρτον**), κυρ. ὕφασμα, χρησιμεῦον εἰς περιτύλιξιν, περιείλημα, περικάλυμμα, ἔνδυμα, Ὀδ. ζ 179, «κακὰ σπεῖρα» πενιχρὰ ἐνδύματα (ἐπαίτου), δ 245. Ἰδίως ά.) τὸ νεκρικὸν περιείλημα, „σάβανον", δ 102, τ 147· β'.) ἱστίον, „πανί" (τοῦ πλοίου), ε 318, ζ 269 (κατ' ἄλλους ἐνταῦθα σημαίνει **σχοινία**, καλώδια).

σπεῖσε, σπείσασκε, ἴδ. **σπένδω**.

Σπειή, οῖος, ἡ (οἰκονεὶ: „Σπηλιώτισσα"), μία τῶν Νηρηίδων, Σ 40.

σπένδω, ἐνες. γ'. ἐνικ. -ει, β'. ἐνικ. τῆς ὑποτ. ἐπικ. σπένδῃσθα, δ 591, γ'. ἐνικ. -ῃ, μετοχ. σπένδων, θαμιστικ. παρατ. σπένδεσκε, σπένδεσκον, Π 227, η 138, ἀόρ. ἀναύξ. γ'. πληθυντ. σπεῖσαν, καὶ μὲ τύπον θαμιστικ. σπείσασκε, θ 89, προστακτ. σπεῖσον, Ω 287, ὑποτ. -ῃς, ἐπικ. συνεσταλμ. -ομεν, η 165, 181, ἀπαρφ. -αι, μετοχ. -ας, -αντες, σπένδω, κάμνω (προσφέρω) σπονδήν (τουτέστι χύνω ἔκ τινος ποτηρίου μέρος ἀκράτου οἴνου κατὰ γῆς ἢ κατὰ τῆς τραπέζης ἢ τοῦ βωμοῦ πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν, Λατ. libare), συνήθως ἀπολ., Ι 177, γ 45 κ. ά., ἀλλὰ καὶ ά.) μετὰ δοτ. τῆς θεότητος, εἰς ἣν προσφέρεται ἡ σπονδή, «Διΐ» Ζ 259 κ. ά., «θεοῖς» γ 334, η 137 κ. ά.· β'.) μετ' αἰτ. τοῦ σπενδομένου πράγματος, «οἶνον» Λ 775, ξ 447, καὶ μετὰ δοτ. τοῦ αὐτοῦ πράγματος, οἷον «ὕδατι» κάμνω σπονδὴν μὲ ὕδωρ, μ 363· γ'.) μετὰ δοτικῆς ὀργανικῆς, «δεπαΐ»

διὰ τοῦ ποτηρίου ἢ ἐκ τοῦ ποτηρίου, Ψ 196, η 137.

σπέος, τό, ἐπικ. **σπεῖος**, γενικ. σπείους, ε 68 κ. ἀ., δοτ. σπῆι, Σ 402, Ω 83, δ 20, μ 210, αἰτ. σπεῖος, ε 194, γενικ. πληθ. σπείων, Υ. Ἀφρ. 264, δοτ. σπέσσι, α 15 κ. ἀ. καὶ σπήεσσι, ι 400 κ. ἀ. (Λατ. specus), **σπήλαιον**, „σπηλιά“ (‖ ἢ ὀρθότερον „σπηληά“ ἀντὶ τοῦ ἀχρ. σπηλαία, καθὼς „ἐληά“ ἀντὶ τοῦ ἐλαία· τὸ δὲ σπηλαία εἶνε θηλ. οὐσιαστικωθέντος ἐπιθέτου, τοῦ ὁποίου ἡ μὲν καθομιλ. ἔσωσε καὶ τὸ ἀρσενικόν, ὡς κύριον ὄνομα, „Σπήλιος“=Σπήλαιος, ἡ δὲ ἀρχαία μόνον τὸ οὐδέτ. σπήλαιον). Τὸ πληθ. σημαίνει μέγα σπήλαιον, περιλαμβάνον πολλὰ κοιλώματα, π 232. (Τὸ «σπέος» φαίνεται περιεκτικώτερον τοῦ «ἄντρου», πρβλ. Υ. Ἑρμ. 234).

σπέρμα, ατος [ᾰ.], τό (σπείρω), „σπέρμα, σπόρος“· ἀ.) κυρ. σπόρος τῶν φυτῶν, Υ. Δήμ. 308, πρβλ. 354· β΄.) μεταφ. «σπέρμα πυρός» ἔνυσμα, ε 490 †. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. ἔχει φαύλην σημασίαν, ὅθεν αἱ φράσ. „σπέρμα τοῦ διαβόλου“ ἢ „διαβολόσπερμα“ κ. ἄ.).

Σπερχειός, ὁ (οἱονεὶ „βιαστικός“). 1) ποταμὸς τῆς Φθιώτιδος, καταῤῥέων ἀπὸ τοῦ Τυμφρηστοῦ ὄρους καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Μαλιακὸν κόλπον, τὴν σήμερον Ἑλλάδα (‖. ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων μόνον Ἀλαμάνα, συνωνύμως πρός τι παρακείμενον χωρίον), Ψ 142. 2) ποτάμιος θεός, πατὴρ τοῦ Μενεσθίου, Π 174. Ἐκ τοῦ

σπέρχω, ποι. χ παρ' Ἡροδ., μόνον κατ' ἐνες. καὶ παρατ., ἐνεργ., κυρ. ἀμετάβ., τρέχω, σπεύδω, „βιάζομαι“, ἐπιπίπτω, ἐφορμῶ, «ὅθ' ὑπ' ἀνέμων σπέρχωσιν ἄελλαι» ὅταν ὑπὸ τῶν ἀνέμων κινούμεναι ἐπιπίπτωσιν αἱ θύελλαι, Ν 334, πρβλ. Ὑμ. 33, 7, ἴδ. **ἄελλα**.—Συνήθως μέσ. μὲ τὴν αὐτὴν ἀμετάβ. σημασίαν, ἐπὶ ἀνθρώπων, μετ' ἀπαρφ., Τ 317, ἀπολύτ. πολλάκις· κατὰ μετοχήν, «σπερχόμενος ἐσύλα τεύχεα» σπεύδων, μετὰ σπουδῆς, Λ 110, ι 101 κ. ἀ., «σπέρχομαι ἐρετμοῖς» σπεύδω διὰ τῶν κωπῶν, ὅ ἐ. μετὰ σπουδῆς κωπηλατῶ, ν 22· ἔτι δὲ ἐπὶ νηός, «ἡ μὲν σπερχομένη ἐπέκελσεν» καθὼς ἐβιάζετο, ἔπλεε ταχέως, ν 115, καὶ ἐπὶ θυέλλης, «ὁπότε σπερχοίατ' ἄελλαι» γ 283.

σπέσθαι ἴδ. **ἕπομαι**.

σπεύδω, γ΄. πλ. -ουσι, προφ. -ετον, ἀπαρφ. -ειν, ἐπικ. -έμεν, μετοχ. -ων, ἀορ. γ΄. ἐνικ. σπεῦσε, οὗ ἡ ὑποτ. σπεύσομεν κατ' ἐπικ. συγολ. ἀντὶ τοῦ σπεύσωμεν, Ρ 121, προς. σπεύσατε μέσ. μέλ. σπεύσομαι., Ο 402, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ μετοχ. τοῦ ἐνεργ. ἐνες. 1) ἀμετάβατον ἀ.) σπεύδω, τρέχω, „βιάζομαι, εἶμαι βιαστικός“, ἀπολ. Θ 191, Λ 119 κ. ἀ. «ἐς μάχην» Δ 225, «σπεύσομαι εἰς Ἀχιλῆα« θὰ τρέξω εἰς τὸν Ἀχιλλέα, Ο 402. β΄.) πράττω τι μετὰ σπουδῆς, προθυμοῦμαι, «τί με σπεύδοντα ὀτρύνεις;» Θ 293, «τὸν δ' εὗρεν ἱδρῶοντα... σπεύδοντα» ἐκ τῆς σπουδῆς, διὰ τὴν (μεγάλην) προθυμίαν, Σ 373 κ. ἀ. περὶ τῆς ἐν τῇ μάχῃ προθυμίας, Δ 232 κ. ἀ., μετὰ μετοχ. «σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα» μετὰ σπουδῆς (προθύμως) ἐπονήσατο, ἐξεπόνησε τὰ ἑαυτοῦ ἔργα, ι 250, «δεῦρο περὶ Πατρόκλοιο θανόντος σπεύσομεν» ἃς τρέξωμεν (ἵνα ἀγωνισθῶμεν) περὶ τὸν νεκρὸν τοῦ Πατρόκλου, Ρ 121. 2) μεταβ. ἐπισπεύδω, ἐπιταχύνω, μετὰ σπουδῆς ἐπιδιώκω, «γάμον» τ 137, «ταῦτα» Ν 236.

σπῆι, σπήεσσι, ἴδ. **σπέος**.

σπιδής [ῐ.], ές, (σπίζω=ἐκτείνω), ἐκτενής, μακρός, «διὰ σπιδέος πεδίοιο» διὰ τῆς ἐκτεταμένης πεδιάδος, Λ 754 †. Ταῦτα κατὰ τὸν Ζηνόδοτον· ἄλλοι δὲ γράφουσι «δι' ἀσπιδέος π.» δεχόμενοι ἐπίθετόν τι ἀσπιδής, ὅπερ δῆθεν= ἀσπιδοειδής· ἀλλ' αὕτη μὲν ἡ διόρθωσις δὲν ἔχει τινὰ ὑπόστασιν· ὁ δὲ Σχολιαστ. καὶ ὁ Εὐστάθιος φέρουσιν εἰς ὑποστήριξιν τοῦ προκειμένου ἐπιθέτου ἐκ μὲν τοῦ Αἰσχύλου (Ἀποσπ. 427 κατὰ τὴν ἔκδ. τοῦ Ἑρμ.) τὸ σπίδιος=μακρός· ἐκ δὲ τοῦ Ἀντιμάχου (σ. 108 παρὰ Σχελλενβ.) τὸ σπιδόθεν=μακρόθεν. (‖. Ἡ ῥίζα τοῦ ἐπιθ. τούτου **σπιδ** (**σπαδ**) φαίνεται ὅτι εἶνε συγγ. τῷ Λατ. spat-ium, καὶ τῷ σπιθ-αμή· πρβλ. καὶ τὸ παρ' Ἡσυχίῳ σπιδνός=μακρός).

σπιλάς [ᾰ.], άδος, ἡ, πέτρα, βράχος, μάλιστα εἰς τὴν θάλασσαν προέχων, Ὀδ. γ 298, ε 401, 405. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. „σπ(ι)λάθα“ ἢ ἀλλαχοῦ „σβ(ι)λάδα“ εἶνε ὁ ἐκ πῶν τοιούτων βράχων ἐπιπίπτων αἰφνίδιος ἄνεμος „σαγανάκι“ ἄλλως).

***σπινθαρίς** [ᾰ.], ίδος, ἡ, μόνον ἐν τῷ Υ. Ἀπ. 442,=τῷ ἑπομ.

σπινθήρ, ῆρος, ὁ, σπινθήρ, „σπίθα“, Δ 77 †.

σπλάγχνον, τό, μόνον κατὰ πλ., τὰ σπλάγχνα, ἐντόσθια, καὶ μάλιστα τὰ εὐγενέστερα, καρδία, ἧπαρ, πνεύμων, Α 464, Β 426, γ 9, 40, 461 κ. ἀ. (Τὰ σπλάγχνα κατὰ τὴν ἡρωϊκὴν συνήθειαν ἀπεκόπτοντο εὐθὺς μετὰ τὴν σφαγὴν τοῦ θύματος καὶ ὀπτώμενα ἐπὶ τῶν ἀνθράκων ἢ ὀβελίσκων, ἐτρώγοντο ὥς τι πρόγευμα, ἐν ὅσῳ τὰ θύματα ἐκαίοντο ἐπὶ τοῦ βωμοῦ καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ θύματος ἐψήνοντο. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπηκολούθει τὸ κύριον γεῦμα, ἡ δαίς. ‖. Ὁμοίως καὶ τὴν σήμερον οἱ τὰ ἡρωϊκὰ ἤθη διασώσαντες Ἕλληνες πρὸ τοῦ ψητοῦ σφακτοῦ καὶ ἐν ὅσῳ τοῦτο ψήνεται, τρώγουσι τὰ σπλάγχνα, τεχνικῶς πως πάντα συμπεπλεγμένα καὶ ἀποτελοῦντα τὸ λεγόμενον „κοκορέτσι“).

σπόγγος, ὁ (ὁ ἀρχαῖος τύπος ἦτο σFόγγος, ἐκ τῆς ῥίζ. svam, ἐξ ἧς καὶ τὸ Γοτθ. svamms, καὶ τὸ Γερμ. Schwamm, ἔπειτα δὲ ἔγεινε τὸ σφόγγος, ἐξ οὗ τὸ „σφουγγάρι“ χ τὸ σπόγγος, ἐξ οὗ τὰ Λατινικὰ καὶ Ρωμανικά), σπόγγος, „σφουγγάρι“, πρὸς κάθαρσιν τῶν χειρῶν Σ 414, τῶν τραπεζῶν καὶ θρονίων, α 111 κ. ἀ.

ΣΠΟΔΙΗ, ἡ, σωρὸς σποδοῦ, τέφρας, ε 488 †.

ΣΠΟΔΟΣ, ἡ, σποδός, τέφρα, „στάκτη“ (προφ. στάχτη), ι 375 †, Υ. Ἑρμ. 238.

ΣΠΟΝΔΗ, ἡ (σπένδω), Λατ. libatio· ά.) τὸ ὑγρὸν τὸ πρὸς τιμὴν θεοῦ τινος καταχεόμενον, ἴδ. ΣΠΕΝΔΩ· β΄.) ἡ διὰ σπονδῆς καθιερουμένη πρᾶξις· ὅθεν μάλιστα κατὰ πληθ. «σπονδαὶ ἄκρητοι» ἐπισήμως διὰ σπονδῆς ἀκράτου οἴνου καθιερωμένη συνθήκη, σπονδαί, Ἰλ. Β 341, Δ 159. (‖. Τὸ ἔθος τῆς σπονδῆς, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ὄνομα, ἐσώθη. Οὕτως π. χ. ἀπερχομένης τῆς νύμφης ἐκ τῆς πατρικῆς οἰκίας, χύνεται, κατὰ τὰ ἀπηρχαιωμένα ὀπωσοῦν ἔθιμα τοῦ γάμου, οἶνος κατόπιν αὐτῆς· ὡσαύτως καὶ ἀπερχομένου τινος εἰς ξενιτείαν, χύνεται, πρὶν ἢ ἐξέλθῃ τῆς οἰκίας ὁ ἵππος τοῦ ξενιτευομένου, πρὸ ποδῶν αὐτοῦ στάμνα πλήρης ὕδατος, ἢ οἶνος κ. ἄ.)

ΣΠΟΥΔΑΙΟΣ, η, ον, ἐπὶ πραγμάτων, σπουδατος, σοβαρός, προσοχῆς ἢ λόγου ἄξιος, «χρῆμα» Υ. Ἑρμ. 332. Ἐκ τοῦ

ΣΠΟΥΔΗ, ἡ (σπεύδω), 1) σπουδή, ταχύτης, προθυμία, „γρηγοράδα, βία“· ὅθεν κόπος, μόχθος, οἷον «ἄτερ σπουδῆς» ἄνευ κόπου, ἀπόνως, φ 409. 2) σπουδαιότης, σπουδαία θέλησις, „τὰ σωστά“, οἷον «ἀπὸ σπουδῆς» μετὰ σπουδαιότητος, σπουδάζων, „μὲ τὰ σωστά“, Η 359, Μ 233. 3) Ἰδίως ἡ δοτικ. **ΣΠΟΥΔΗ** πολλάκις ὡς ἐπίρ.· ά.) μετὰ σπουδῆς, ἐσπευσμένως, „βιαστικά“ ν 279, ο 209 (κατ' ἄλλους δὲ καὶ ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις εἰς τὴν ἑπομένην σημασ.)· β΄.) μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ μόχθου, ὅ ἐ. μόλις, „μόλις καὶ μετὰ βίας“, Β 99, Λ 562, Ν 687, Ψ 37, γ 297, ω 119.

ΣΤΑΔΙΗ, ἴδ. ΣΤΑΔΙΟΣ.

ΣΤΑΔΙΟΣ, η, ον (ἵστημι), ἐν τῇ φρ. «σταδίη ὑσμίνη» μάχη ἐκ τοῦ συστάδην, ἐκ τοῦ πλησίον, συμπλοκή, καθ' ἣν ἀνὴρ πρὸς ἄνδρα μάχεται διὰ τῶν ἀγχεμάχων ὅπλων, τοῦ δόρατος καὶ τοῦ ξίφους, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν μακρόθεν γινομένην διὰ τῶν ἀκοντίων καὶ τόξων, Ἰλ. Ν 314, 713. Πολλάκις εὑρίσκεται καὶ ἄνευ τοῦ οὐσιαστικοῦ, «ἐν σταδίῃ» Π 241, Ν 514, Ο 283. Πρβλ. ΑΥΤΟΣΤΑΔΙΗ.

ΣΤΑΖΩ, ἀόρ. μόνον ἐν τῷ γ΄. ἐνικ. τῆς ὁριστ. ἔσταξε καὶ ἐπικ. ἀναύξ. στάξε, προσ. στάξον.

1) μεταβ. σταλάζω, „στάζω“, χύνω δηλ. κατὰ σταγόνας, «Πατρόκλῳ ἀμβροσίην στάξε κατὰ ῥινῶν» Τ 39, «ἐν στήθεσσι» Τ 348, 354.

2) ἀμετάβ. „στάζω“, ῥέω δηλ. κατὰ σταγόνας «ἐγκέφαλος ἐκ ῥινῶν ἔσταζε» Βατρ. 232.

ΣΤΑΘΜΗ, ἡ (ἵστημι), στάθμη, „στάφνη“, τεκτονικὸν ἐργαλεῖον (σχοινίον μετὰ βαρυδίου εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον), δι' οὗ οἱ τέκτονες ὁρίζουσι τὴν εὐθεῖαν γραμμήν, Ο 410, «ἐπὶ στάθμην ἰθύνω» μὲ τὴν στάθμην πελεκῶ, ἰσάζω, „σταφνίζω“, «δόρυ» ε 245, «σταθμόν» ρ 341, «κορμόν» ψ 197, «οὐδόν» φ 44. Ἐν δὲ τῷ φ 121 «ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν» ἐννοεῖται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀντικείμενον τὸ «πελέκεας» ἔστησε κατ' εὐθεῖαν γραμμήν.

ΣΤΑΘΜΟΣ, ὁ (ἵστημι), τόπος ἐπιτήδειος εἰς διαμονὴν ἢ ἀνάπαυσιν ἀνθρώπων καὶ πρὸ πάντων ζώων. 1) Ἱππο(βου)στάσιον, „στάβλος, μάνδρα, στάνη, ἀχοῦρι“, συνυπονοουμένης πολλάκις καὶ τῆς τῶν ποιμένων κατοικίας, Β 470, Ε 140, π 45 κ. ἀ., Τ 377 (ἔνθα βεβαίως ἐννοεῖται „ἡ στάνη“ μετὰ τοῦ ποιμενικοῦ πυρός, ὁποῖα πολλάκις καὶ ἐκ τῆς θαλάσσης βλέπομεν καιόμενα εἰς τὰ ὄρη).—**ΣΤΑΘΜΟΝΔΕ** ἐπίρ., εἰς τὸν σταθμόν, εἰς τὴν μάνδραν κλπ., ι 451 †.

2) παραστάς, „παραστάτης, παραστάρι“, τὸ πλαγινὸν δηλ. ξύλον τῆς θύρας, Ξ 167, 339, δ 838, ζ 19 κ. ἀ. πλχ. Ἀλλαχοῦ δὲ ἑρμηνεύεται ἡ λ. ὡς ὁ κυριώτατος κίων, στύλος, ὁ στηρίζων τὴν στέγην, ὅθεν καὶ λέγεται «σταθ. τέγεος» α 333, θ 458, π 415, σ 209, φ 64, Υ. Δήμ. 185, ἢ «σταθ. μεγάροιο» ρ 96 κ. ἀ. (Τὴν τροποποίησιν ταύτην τῆς 2) σημασίας δὲν παραδέχονται ὁ Ρούμπφ καὶ Ἀμεῖς).

3) τὸ βάρος (τὸ ὡρισμένον), „τὸ βαρετὸ“, τὸ εἰς τὴν ἑτέραν πλάστιγγα τῆς ζυγοῦ τιθέμενον καὶ ὁρίζον τὸ βάρος τῶν ζυγιζομένων πραγμάτων, Μ 434.

ΣΤΑΜΕΝ, ΣΤΑΜΕΝΑΙ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ΣΤΗΝΑΙ.

ΣΤΑΜΙΝ [ῐ.], ΙΝΟΣ, ὁ (ἵστημι), ε 252 †, μόνον πληθ. «σταμῖνες» κατά τινας μὲν τὰ ἐγκοίλια, „στραβόξυλα“, τὰ ὀρθίως πως ἱστάμενα καὶ ἀποτελοῦντα τὰ πλευρὰ τοῦ σκάφους, (κατ' ἄλλους δέ, περιορίζοντας τὴν σημαίαν ταύτην, ὄχι πάντα τὰ ἐγκοίλια, ἀλλὰ μόνον τὰ ὑποστηρίζοντα τὰ δύω καταστρώματα τοῦ Ὁμηρικοῦ πλοίου, τὰ κατὰ τὴν πρῴραν καὶ πρύμνην, τὰ ὑποκάτω λοιπὸν τῶν ἱκρίων), κατ' ἄλλους πάλιν εἶνε πλάγιά τινα ξύλα, δίκην ἀντηρίδων ὑποστηρίζοντα ἔσωθεν τὰ ἐγκοίλια, ἵνα ἀντέχωσιν εἰς τὴν ὁρμὴν τῶν κυμάτων. (‖. Οἱ δὲ παλαιοὶ ἑρμηνευταὶ παραδίδουσι καὶ ἄλλας σημασίας, οἷον «τὰ ξύλα τὰ ἐπιμήκη τὰ ἔξωθεν περιτιθέμενα τοῖς ἐγκοιλίοις τῶν νεῶν», οἱονεὶ „παγιδόξυλα“, ἢ «τὰ ἐν τῷ χείλει τοῦ πλοίου ἐξέχοντα ὀρθὰ ξύλα τοῦ κατὰ τὸ περίτονον (ἢ περιτόναιον=μέρος τῆς πρύμνης) τόπου καὶ φέρεται ἡ λέξις μέχρι νῦν ἐν Λυκίᾳ; ἔνθα „σταμινάρια“ τὰ τοιαῦτα λέγονται»).

ΣΤΑΝ, ἴδ. ΙΣΤΗΜΙ.

ΣΤΑΞ' ἀντὶ τοῦ ΕΣΤΑΞΕ, ἴδ. ΣΤΑΖΩ.

ΣΤΑΣ, ἴδ. ΙΣΤΗΜΙ.

ΣΤΑΣΙΣ [ῠ.], ΙΟΣ, ἡ (ἵστημι), στάσις, σύστασις, ἀνταρσία, πόλεμος, Βατρ. 135.

ΣΤΑΤΟΣ [ῠ.], Η, ΟΝ (ῥηματ. ἐπίθ. τοῦ ἵστημι), ἱστάμενος ἢ σταθεὶς πολὺν χρόνον, „στεκούμενος“, «ἵππος» ὁ ἐν τῷ ἱπποσασίῳ (σάβλῳ) πολὺν χρόνον διαμείνας, Ἰλ. Ζ 506, Ο 263.

ΣΤΑΥΡΌΣ, ὁ (ἵστημι), πάσσαλος, [σκόλοψ, χάραξ]. πάλος, „παλοῦκι", Ω 453, ξ 11. (‖. Ὁ Εὐστάθ. σημειώνει ὅτι ἐπὶ τῶν χρόνων αὐτοῦ ἐλέγοντο „στάβαρα" οἱ ϛαυροί, ἢ „σταβάρι" καὶ σήμερον ἔτι λέγεται ὁ ἰστοβοεὺς τοῦ ἀρότρου· οὐδὲν ἀμφιβολία ὅτι καὶ τὰ σταύαρα καὶ τὸ σταυάρι (διότι οὕτως ὀρθογραφοῦνται) εἶνε ἄλλος τύπος τοῦ σταυρός, τὸ μὲν κατὰ μεταπλασμὸν γένους, τὸ δὲ ὑποκοριστικόν).

ΣΤΑΦΥΛΗ [⏑⏑.], ἡ, σταφυλή, „σταφύλι", ἑνικ. καὶ πληθ., Σ 561, ε 69, η 121 κ. ἀ.

ΣΤΑΦΥΛΗ, ἡ, τὸ μολύβδινον βαρίδιον, „βαρετδι" τοῦ ἐκκρεμοῦς ἢ τῆς στάθμης τῶν τεκτόνων, διότι κρέμαται ἐκ τοῦ λεπτοῦ σχοινίου ὅπως ἡ σταφυλὴ ἐκ τοῦ λεπτοῦ μίσχου (λέγεται καὶ μολυβδὶς καὶ μολύβδαινα)· ἔπειτα καὶ αὐτὴ ἡ στάθμη ἢ ὁ (μολύβδινος) κανών, δι' οὗ οἱ τέκτονες ὁρίζουσι τὴν εὐθεῖαν γραμμήν, «ἵπποι σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσαι» μὲ στάθμην ἴσαι κατὰ τὸν νῶτον, δηλ. τοσοῦτον εὐθεῖαι κατὰ τὴν ῥάχιν, ὥστε νὰ δύναται ἐπ' αὐτῆς νὰ ἐφαρμοσθῇ στάθμη, Β 765 †.

ΣΤΆΧΥΣ [⏑.], υος, ὁ, στάχυς, τὸ „στάχυ", Ψ 598 †.

ΣΤΈΑΡ, ατος [-.], τό (ἵστημι), τὸ στερεὸν ἢ πεπηγὸς λίπος, „ἄλειμμα, ξύγγι" (Λατ.), Ὀδ. φ 178, 183 (ἔνθα κατὰ συνίζησιν τὸ «ϛέατος» εἶνε δισύλλαβον).

ΣΤΕΊΒΩ, μόνον κατ' ἐνεστῶτα -ουσι, μετοχ. -οντες ἢ παρατ. ἀναύξ. στεῖβον, πατῶ, καταπατῶ, „τσαλαπατῶ", «νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας» Λ 534, Υ 499, «εἵματα ἐν βόθροισι» τὰ φορέματα εἰς τοὺς λάκκους, εἰς τὰς σκάφας, πρὸς καθαρισμόν, ζ 92.

ΣΤΕΐΛΑ, ἀντὶ τοῦ ἔστειλα, ἴδ. ΣΤΈΛΛΩ.

ΣΤΕΙΛΕΙΉ, ἡ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ στελεά, ἡ ὀπὴ ἢ „τρύπα" τοῦ πελέκεως ἢ τῆς „ἀξίνης", εἰς ἣν εἰσχωρεῖ τὸ στελεόν, τὸ „στελειάρι", φ 422 †.

ΣΤΕΙΛΕΙΌΝ, τό, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ϛελεόν, „ϛελεάρι" ἢ „στειλειάρι", τὸ ξύλον τὸ εἰς τὴν ὀπὴν τοῦ πελέκεως ἐμβαλλόμενον, ε 236 †. (‖. Αὕτη τε καὶ ἡ προηγ. λ. συγγ. τῷ στέλεχος).

ΣΤΕΊΝΟΣ, εος, τό, ἐπικ. 1) „στένος" ἢ „στενοῦρα", στενὸς τόπος, ϛένωμα, „ϛενόν", Θ 476, Μ 66, χ 460, «στεῖνος ὁδοῦ» τὸ στένωμα τῆς ὁδοῦ, Ψ 419, «στ. μάχης» ϛενοχωρία τῆς μάχης, Ο 426. 2) μεταφ. στενοχωρία, ἀγωνία, ἀδημονία, Γ. Ἀπ. 533. Ἐκ τοῦ

ΣΤΕΊΝΩ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ στένω (στενός), ϛενῶ, „στενεύω", παρ' Ὁμ. μόνον παθ. ΣΤΕΊΝΟΜΑΙ· ἀ.) γίνομαι ϛενός, ϛενοῦμαι, „ϛενεύω", «θύρετρα φεύγοντι στείνεται» αὕτη ἡ θύρα γίνεται στενή, στενοῦται (δηλ. φαίνεται στενὴ) εἰς τὸν φεύγοντα („δὲν τὸν χωρεῖ"), σ 386. Καὶ μετὰ γενικ. «στείνοντο σηκοὶ ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων» ἦσαν πλήρεις, ἐγίνοντο στενοὶ ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀρνῶν καὶ τῶν ἐρίφων, ι 219· β'.) στενοχωροῦμαι, δὲν μὲ χωρεῖ ὁ τόπος, «στείνοντο δὲ λαοί» Ξ 34· ὅθεν γ'.) στενοχωροῦμαι, παρεμποδίζομαι, ἐπιβαρύνομαι, «στεινόμενος νεκύεσσι» Φ 220, «λάχνῃ στεινόμενος καὶ ἐμοί» ι 445.

ΣΤΕΙΝΩΠΌΣ, όν, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ στενωπός (στενός, ὤψ), στενός, στενόχωρος, «στειν. ὁδός» στενὸς δρόμος, „στενόν, στενοτοπιά", Η 143, Ψ 416, 427, «στεινωπός» (ἐξυπακ. πόντος), στενὸν θαλάσσης, πορθμός, μ 234.

ΣΤΕΊΟΜΕΝ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ϛῶμεν, ἴδ. ΐΣΤΗΜΙ.

1. ΣΤΕΙΡΗ, ἡ (στειρός), ἡ μεγάλη ὀσκὸς ἢ καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ πυθμένος τοῦ πλοίου διήκουσα, τρόπις, (Λατ.) „carina", Α 482, β 428.

2. ΣΤΕΊΡΗ, ἡ, κυρ. θηλοκ. ἰδιοσχημάτιϛον τοῦ στερεός, στερρός· ὅθεν μεταφορ. ἄκαρπος, ἄγονος, „στεῖρα" (ἐπὶ γυναικός), „στέρφα" ἢ „στέρπα" (ἐπὶ ζώου, ἐκ τοῦ ϛέριφος, -ιφη), «βοῦς στειρη» Ὀδ. κ 522, λ 30, υ 186. (‖. Ἡ ῥίζα εἶνε ΣΤΕΡΦ, ἐξ ἧς κατὰ γλωσσολογικοὺς κανόνας ἀναντιῤῥήτους ἔγεινε τὸ: στερεός, στερρός, στεῖρος, καὶ κατ' ἐπέκτασιν: στέριφος, Λατ. sterilis).

ΣΤΕΊΧΩ, ποιητ., ὑποτ. -ῃσι, ἀπαρφ. -ειν, μετοχ. -ων ᾗ., παρατ. ἔστειχε ἢ ἀναύξ. στεῖχον, ἀόρ. β'. ἔστιχον, Π 258, βαδίζω, „περιπατῶ", πορεύομαι, «ἅμα τινὶ στείχω» συμβαδίζω, ἀκολουθῶ μετά τινος, Ι 86, Π 258. Ἐν γένει ἔρχομαι, ὑπάγω, «θύραζε» ἐξέρχομαι ἔξω, ι 418, «πρὸς οὐρανόν» ἐπὶ τοῦ ἡλίου: ἀνατέλλω, λ 17, «ἐς πόλεμον» ἐξέρχομαι, ὑπάγω εἰς τὸν πόλεμον, Β 833, «ἀνὰ ἄστυ» ἐξέρχομαι (ἐκ τῆς οἰκίας) εἰς τὴν πόλιν, η 72.

ΣΤΈΛΛΩ (ΣΤΕΛ, ΣΤΑΛ), εὐκτ. -οιμι, μετοχ. -οντα, -οντας, μέσ. προστ. -εσθε, μέλ. στελέω Ἰων. ἀντὶ τοῦ στελῶ, ἀόρ. ἀναύξ. στεῖλα, -αν, μέσ. στείλαντο. 1) Ἐνεργ.· ἀ.) τάττω, διατάττω, παρατάσσω (ὅμοιον εἰς ταύτην τὴν σημασίαν μὲ τὸ Γερμ. stellen), «ἑτάρους» Δ 294· ὅθεν παρασκευάζω, ἑτοιμάζω, ὁπλίζω, εὐτρεπίζω, «νῆα» β 287, ξ 248· β'.) πέμπω, „στέλλω ἢ στέλνω" «τινὰ εἰς μάχην» Μ 325, «ἀγγελίην ἔπι» Δ 384, ἴδε περὶ τε τῆς γραφῆς καὶ τῆς ἑρμηνείας τὴν λ. ΑΓΓΕΛΊΗ· γ'.) «ἱστία» συστέλλω, „μαζεύω τὰ πανιά", γ 11, π 353. 2) Μέσ.· ἀ.) τάττομαι, παρατάσσομαι, ἑτοιμάζομαι εἰς μάχην, Ψ 285· β'.) «ἱστία» συστέλλω, „μαζεύω" τὰ ἱστία τοῦ πλοίου μου, Α 433.

ΣΤΈΜΜΑ, ατος [⏑.], τό (στέφω), κυρ. στέφανος, στέμμα, „στεφάνι", Βατρ. 180. Ὁ πληθ. «στέμματ' (Ἀπόλλωνος)» καὶ ἑνικ. «ϛέμμα θεοῖο» Α 14, 28 εἶνε ὄχι, καθὼς τινες ἡμαρτημένως ἑρμηνεύουσι, τὸ ἱερατικὸν στέμμα, ἡ ἱερατικὴ μίτρα (infula τῶν Ῥωμαίων), ἀλλὰ κατὰ τὸν Εὐστάθιον ἢ τοὺς ἀρίστους ἑρμηνευτὰς

ἡ λεγομένη ἄλλως ἱκετηρία, κλάδος (δάφνης παρ' Ὁμήρ., ἐπειδὴ τοῦτο τὸ δένδρον εἶνε ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος) ἐριόστεπτος, ἐσταμμένος; δηλ. μὲ λευκὰ ἔρια, ὡς σύμβολον τοῦ ἱκέτου.

ΣΤΕΝΑΧΕΣΧ' ἀντὶ τοῦ στενάχεσκε πρὸ δασυνομένου φωνήεντος; ἴδ. ΣΤΕΝΑΧΩ, Τ 132.

ΣΤΕΝΑΧΙΖΩ [.⏑..], ἐπικ., μόνον κατ' ἐνεστ. ᾗ παρατ. στενάζω, „ἀναστενάζω, βογκῶ", Τ 304, α 243 κ. ἄ. πλχ. Τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχει καὶ τὸ μέσ., Η 95, κ 454. Μεταφορ. ἐπὶ τῆς γῆς, «ὑπὸ δὲ ζεναχίζετο γαῖα» ὑπὸ δὲ τοὺς πόδας των ἐστέναζεν ἡ γῆ, Β 95. (Τὸν τύπον ΣΤΟΝΑΧΙΖΩ, ὅςτις πρότερον πολλαχοῦ τῶν Ὁμηρ. ἐπῶν ἐφέρετο, ἐξήλειψε μὲν κατά τι χειρόγραφον ὁ Οὐόλφιος, συμπαρακολουθοῦντος ᾗ τοῦ Σπιντζέρου, ὑπερασπίζεται δὲ ὁ Βούττμαννος). Κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ

ΣΤΕΝΑΧΩ [.⏑.], ποι., ἐκτενέστερος τύπος τοῦ ΣΤΕΝΩ, μόνον κατ' ἐνεστ. ᾗ παρατ., ὅστις ἔχει ᾗ θαμιστ. τύπον στενάχεσκε, Τ 132. 1) Ἐνεργ. ἀ.) ἀμεταβ. στενάζω, „ἀναστενάζω, βογκῶ", ἐπὶ ἀνθρώπων, Θ 334, Ν 423, ι 306 κ. πλχ., συνήθως μετὰ τῶν προσδιορισμῶν «ἀδινά, βαρέα, βαρύ, μεγάλα, πυκνά» „βαρυαναστενάζω, συχναναστενάζω", ἐπὶ ζώων, οἷον ἵππων, φρυάττω, Π 393· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ταύρου, Π 489. Μεταφορικ. ἐπὶ ποταμῶν καὶ χειμάρρων μετὰ βοῆς ᾗ πατάγου ῥεόντων, „βογκῶ, βοΰζω", Π 391, καὶ ἐπὶ τῆς κυμαινομένης θαλάσσης, «πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρων μεγάλα στενάχοντα» δ 516, ψ 317 (ἂν καὶ κατ' ἄλλην ἑρμηνείαν ἀναφέρεται τὸ «ζενάχοντα» εἰς τὸ προηγούμενον «μιν»)· β΄.) μεταβατ. μετ' αἰτ. στενάζω, κλαίω (διά) τι, «ἄτην ζενάχεσκε» „ἔκλαιε τὴν ἁμαρτίαν του", Τ 132. 2) Μέσ.=τῷ ἐνεργητ. ἀμεταβ., Τ 301, Ψ 1, κ 55, καὶ μεταβατ. «τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες» ι 467.

ΣΤΕΝΤΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ, εἷς τῶν ἐπὶ Τροίαν Ἀχαιῶν, περιβόητος διὰ τὴν μεγαλοφωνίαν (ὅθεν «χαλκεόφωνος» λέγεται), «ὃς τόσον αὐδήσασχ' (ἐφώναζεν) ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα» Ε 785. (Κατὰ τὸν Σχολιαστὴν Ἀρκὰς τὸ γένος· ἐρίσας δὲ πρὸς τὸν Ἑρμῆν περὶ μεγαλοφωνίας ἐφονεύθη ὑπ' αὐτοῦ).

ΣΤΕΝΩ, Ἰων. ΣΤΕΙΝΩ (ἴδ. τ. λ.), μόνον κατ' ἐνεστ. ᾗ παρατ., ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ., κυρ. ἀ.) „στενεύω" ὅθεν β΄.) στενάζω, „ἀναστενάζω, βογκῶ" (μόνον ὁ τύπος: στένω ἔχει ταύτην τὴν σημασίαν), Κ 16, Σ 33, Υ 169, φ 247. Μεταφορ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης, „βογκῶ, βοΰζω", Ψ 230. (‖. Ἡ ἔννοια τοῦ: στενός, ζένω, στείνομαι=στενεύω, στενοχωροῦμαι, πρὸς τὴν τοῦ στενάζω, „βογκῶ", ἔχει τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν, ὡς ἡ τοῦ γέμω=εἶμαι πλήρης, „γεμίζω", πρὸς τὴν τοῦ Λατ. gemo, gemitus).

ΣΤΕΡΕΟΣ, Ή, ΟΝ, συγκρ. ΣΤΕΡΕΩΤΕΡΟΣ. 1) „στερεός, δυνατός, σκληρός" «λίθος, σίδηρος» τ 494, «βοέη» Ρ 493. 2) μεταφορ. σκληρός, ἄκαμπτος, ἀμείλικτος, «ἔπεα» Μ 267 (ἔνθα τοὐναντίον «μειλίχια»), «κραδίη» ψ 103. — Ἐπίρ. ΣΤΕΡΕΩΣ, στερεῶς, ἀκλονήτως, ἀμετακινήτως, Κ 263, ξ 346, ἰσχυρῶς, Ψ 715, μεταφορ. σκληρῶς, ἀμειλίκτως, ἰσχυρογνωμόνως, «ἀπειπεῖν, ἀρνεῖσθαι» Ι 510, Ψ 42, Υ. Ἀφρ. 25. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος· κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ ΣΤΑ-, ἵστημι· κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ἐκ τῆς ῥίζης ΣΤΕΡ-, ἣν εὑρίσκει ἔν τε τῷ Σανσκριτ. sthiras= στερεός καὶ τῷ Ἑλλην. στεῖρος, στέριφος, ᾗ Λατ. sterilis, καὶ Γερμ. starr).

ΣΤΕΡΕΩ, ἀορ. ἀ. ἀπαρφ. στερέσαι, ἐπικ., ἀντὶ τοῦ στερῆσαι, στερῶ, ἀποστερῶ, τινά τινος, ν 262 †.

ΣΤΕΡΝΟΝ, τό, „στῆθος", ἰδίως τὸ ἐξωτερικόν, Β 479, Η 224, ε 346 κ. ἀ. Πληθ. „τὰ στήθη", Γ 194 κ. ἀ., καὶ ἐπὶ ζώων, Δ 106, Ψ 365, ι 443. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος· κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ στερεός, ᾗ δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸ στῆθος (ἴδ. τ. λ.)· κατ' ἄλλους δέ, παραβάλλοντας τὸ Γερμαν. stirna, Stirn= μέτωπον καὶ δεχομένους ὡς κυρίαν ἔννοιαν τῆς λέξ. τὴν ἐκτεταμένην ἐπιφάνειαν=Σανσκρ. stirnam, ἐκ τοῦ ΣΤΟΡ-, ςορέννυμι, Λατ. sterno).

ΣΤΕΡΟΠΗ, ἡ, ποιητ.=ΑΣΤΕΡΟΠΗ (ἀστράπτω)· ἀ.) „ἀστραπή", τὸ γνωστὸν μετεωρολογικὸν φαινόμενον, Λ 66, 184· β΄.) ἡ ἀστραποειδὴς λάμψις στιλπνῶν πραγμάτων (περὶ ὧν καὶ ἡ καθομιλουμ. λέγει ὅτι „ἀστράπτουν"), λάμψις, στίλβη, ἀπαύγασμα, λαμπηδών, Τ 363, δ 72 κ. ἄ. πλχ.

ΣΤΕΡΟΠΗΓΕΡΕΤΑ [.....⏑], ΑΟ, ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ στεροπηγερέτης (στεροπή, ἀγείρω, πρβλ. ΝΕΦΕΛΗΓΕΡΕΤΑ), ἐπίθ. τοῦ Διός, ὁ τὰς ἀστραπὰς ἐγείρων, συσσωρεύων, ἐπαλλήλως ἐπιφέρων, ἢ κατὰ τὸν Ἀπολλών. (ἐκ τοῦ στ. καὶ ἐγείρω) ὁ τὰς ἀστραπὰς ἐγείρων, ἐπιπέμπων, Π 298 †.

ΣΤΕΫΜΑΙ, ποιητ. (συγγ. τῷ ἵσταμαι), παρ' Ὅμ. μόνον τὸ γ'. ἑνικ. τοῦ ἐνεστ. στεῦται ᾗ γ'. ἑνικ. τοῦ παρατ. στεῦτο· ἀ.) ἵσταμαι οὕτως ἢ ἄλλως, παρίσταμαι ὡς, λαμβάνω ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν στάσιν, φαίνομαι ὅτι (‖. κατὰ τὸν Ἀπολλώνιον κατὰ διάνοιαν ἵσταμαι, διορίζομαι), «στεῦτο διψάων» ἵστατο ὡς διψῶν, εἶχε τὴν στάσιν τοῦ διψῶντος καὶ θέλοντος νὰ πίῃ, λ 584, «στεῦται ἔπος ἐρέειν Ἕκτωρ» φαίνεται ὅτι μέλλει νὰ εἴπῃ, δεικνύει τὴν πρόθεσίν του, ἑτοιμάζεται νὰ ὁμιλήσῃ, Γ 83. Ὅθεν β΄.) ὑπισχνοῦμαι, διαβεβαιῶ, διατείνομαι, διισχυρίζομαι, καυχῶμαι, ἀπειλῶ, μετὰ μέλ. ἀπαρφ., Β 597, Ι 241, Σ 191, Φ 455· «ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ στεῦτ' ἀγορεύων» πρὸς ἐμὲ καὶ τὴν Ἥραν ὑπισχνεῖτο, λέγων, διισχυριζόμενος, Ε 832, καὶ μετ' ἀόριστ. ἀπαρφ. «στεῦται ἀκοῦσαι» διαβεβαιοῖ, διατείνεται ὅτι ἤκουσε,

ρ 525. (‖. Ἐτομολογεῖται ἐκ τῆς ῥίζης ΣΤΕΡ, ΣΤΑΡ, ἐξ ἧς καὶ ὁ σταυρός=ὁ πάσσαλος ὁ μακρός, καὶ τῆς καθομιλ. τὸ „σταυάρι“ (τὸ μακρὸν ξύλον τοῦ ἀρότρου, ὁ ἱστοβοεύς), καὶ σημαίνει κυρίως τὸ ἵσαμαι, λαμβάνω σάσιν. Ἀλλὰ καὶ ὁ τύπος στεύομαι ἢ στεύγομαι εὑρίσκεται ἐν τῇ καθομιλουμ. ἐν τῇ φρ. „καλοστευγάμενος ἄνθρωπος“, ταὐτὸν τῷ „καλοστεκούμενος“, ὅ ἐ. καλῶς ἔχων).

ΣΤΕΦΆΝΗ [.⏑.], ἡ (στέφω), κυρ. πᾶν ὅ,τι περιλαμβάνει, περικυκλώνει τὰ ἀνώτερα μέρη παντὸς πράγματος. Ὅθεν ά.) στέμμα ἢ διάδημα γυναικεῖον, οὐ μόνον ὡς κόσμημα τοῦ μετώπου, ἀλλὰ καὶ πρὸς συνοχὴν τῆς κόμης φερόμενον, Ἰλ. Σ 597, Ὑμ. 5, 7, πρβλ. ΕΫΣΤΕΦΑΝΟΣ· β΄.) γῦρος, „στεφάνι“ τῆς περικεφαλαίας, Η 12, Λ 96· συνεκδοχικῶς δὲ καὶ αὐτὴ ἡ περικεφαλαία, Κ 30· γ΄.) μεταφορ. προεξέχουσα ἄκρα, ὀφρὺς βράχου τινός, Ν 138.

ΣΤΈΦΑΝΟΣ [.⏑.], ὁ (στέφω). 1) στέφανος, „στεφάνι“ (πληθ. „στεφάνια“, καὶ „στέφανα“), στέμμα, Ὑμ. 6, 42. 2)=ΚΎΚΛΟΣ· ὅθεν κατὰ ποιητικὴν μεταφ. «πάντη σε περὶ στέφανος πολέμοιο δέδηεν» πανταχοῦ περὶ σὲ ἥναψεν ὁ πόλεμος καὶ σὲ περιεκύκλωσεν ὡς στέφανος, Ν 736 †.

ΣΤΕΦΑΝΌΩ [.⏑..], παθ. παρακ. ἐστεφάνωμαι, παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τῷ παθ. παρακ. καὶ ὑπερσυντελ.· ά.) Παθητ. κεῖμαι πέριξ τινός ἐν εἴδει στεφάνου, ὅ ἐ. περιλαμβάνω τι, περιστέφω, περιθέω, περικυκλῶ, „τριγυρίζω“, οἷον «πόντος περὶ νῆσον ἐστεφάνωται» κ 195, «ἀμφὶ δ' ὅμιλος ἐσεφάνωτο» Ὑ. Ἀφρ. 120, «τῇ (ἀσπίδι) ἐπὶ Γοργὼ ἐστεφάνωτο» ἐπ' αὐτῆς περιέστεφε (τοὺς ἐν τῷ μέσῳ ὀμφαλοὺς) ἡ Γοργώ, Λ 36· ὡσαύτως «ἣν (αἰγίδα) πέρι πάντη Φόβος ἐσεφάνωται» τὴν ὁποίαν πανταχόθεν περιέστεφεν ὁ Φόβος, ὥστε δηλ. νὰ θεωρῆται ὁ Φόβος ὡς γραφικὴ παράστασις ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, καὶ ὄχι καθ' ἃ τινες θέλουσι νὰ ἐκλαμβάνωσι τὴν φράσιν ὡς ποιητικὴν εἰκόνα τῆς ὑπὸ τῆς αἰγίδος ἐμποιουμένης εἰς τοὺς πολεμίους φυγῆς, Ε 739, «ἀμφὶ δέ μιν νέφος ἐστεφάνωτο» νέφος περιεκάλυπτεν αὐτόν, Ο 153. β΄.) Μέσ. ἔχω τι περὶ ἐμαυτὸν ὡς στέφανον, [περίκειμαι, περιβέβλημαί τι], εἶμαι διά τινος ἐστεφανωμένος, «τά τ' (τείρεα) οὐρανὸς ἐσεφάνωται» δι' ὧν εἶνε ὁ οὐρανὸς ἐστεφανωμένος, περιβεβλημένος, Σ 485.

ΣΤΈΦΩ, ποι. (ΣΤΕΦ, ΣΤΕΠ, Λατ. stipo, συγγ. τῷ στείβω, ὅθεν κυρ. στοιβάζω, συμπυκνῶ, συσσωρεύω), περιβάλλω, „σεφανώνω“, περιστέφω, πρβλ. ΑΜΦΙΣΤΈΦΩ. Μεταφορ. «θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει» κατά τινας μὲν „ὁ θεὸς χαρίζει εὐμορφίαν εἰς τὰ λόγια του“· κατ' ἄλλους δὲ ὀρθότερον: ὁ θεὸς περιστέφει, κοσμεῖ, ὡραΐζει τὴν μορφὴν διὰ λόγων (διὰ τῆς περὶ τὸ λέγειν χάριτος), θ 170.

ΣΤΈΟΜΕΝ, ΣΤΗ̃, ΣΤΉΗ, ἴδ. ἼΣΤΗΜΙ.

ΣΤΗ̃ΘΟΣ, ΕΟΣ, τό (ΣΤΑ-, στῆναι, κυρ. τὸ προεξέχον ἢ προϊστάμενον ‖. ἢ μᾶλλον τὸ σταθερόν, ὡς τὸ μόνον τοῦ σώματος μάλιστα ἀκινητοῦν), ἐπικ. γενικ. καὶ δοτ. στήθεσφι. 1) „στῆθος“ (τὸ σαρκῶδες ἐπικάλυμμα τοῦ θώρακος) ἀνδρὸς ἢ γυναικός, οὐ μόνον ἐνικ. ἀλλὰ καὶ πληθ. „στήθεα“, Β 218, 544, Ψ 761 κ. ἀ.· ἔτι δὲ καὶ ζώου, Λ 282 κ. ἀ., Χ 404. 2) Ὁ πληθ. τίθεται καὶ τροπικῶς ὡς ἕδρα τῆς καρδίας, ἔνθα ἑδρεύουσιν «ἦτορ, κραδίη, κῆρ», οἷον «ἐν δὲ οἱ ἦτορ στήθεσσι λασίοισι» Α 189, Κ 95, Ξ 140 κ. ἀ., ὡς πηγὴ τῆς φωνῆς, Γ 221 κ. ἀ., ὡς ἕδρα τῶν αἰσθημάτων, παθῶν καὶ διανοημάτων, Α 83, Β 142, Γ 63, Ζ 51, δ 304, γ 18 κ. ἀ. Ὅθεν «βουλὴν ἐν στήθεσσι τιθέναι, θάρσος ἐνιέναι κ.τ.τ.» Ρ 469, 570 κ. ἀ. (‖. Ἡ καθομιλουμ. μεταχειρίζεται τροπικῶς τὴν λ. μόνον ὡς ἕδραν τῶν αἰσθημάτων ἢ τοῦ θάρρους, μετωνυμικῶς δὲ καὶ ἀντὶ τῆς τόλμης, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς ἕδραν τῶν διανοημάτων, διότι ὡς τοιαύτην θεωρεῖ τὴν κεφαλήν).

ΣΤΉΛΗ, ἡ (ΣΤΑ-, στῆναι)· ά.) στήλη, „κολώνα“, Ν 437, Ρ 434. Ἰδίως β΄.) ἡ νεκρικὴ στήλη, ἡ (ὀρθία ἱσταμένη) „πλάκα τοῦ τάφου“, Λ 471, Π 457, 673, μ 14· γ΄.) σύλος, στήριγμα εἰς τεῖχος προσκεκολλημένον, ἰδίως λεγόμενον ἀντηρίς, Μ 259 (‖. ἔνθα πιθανῶς αἱ «στῆλαι αἱ προβλῆτες» ἐστήριζον τοὺς προεξέχοντας τοῦ τείχους πύργους).

ΣΤΉΜΕΝΑΙ, ἴδ. ἼΣΤΗΜΙ.

*ΣΤΉΜΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ (ΣΤΑ-, ἵστημι), „τὸ στημόνι“ τοῦ ἱστοῦ (τοῦ „ἀργαλειοῦ“), Βατρ. 183, ἴδ. ἱστός.

ΣΤΗΡΊΖΩ, ἀόρ. ά. ἐστήριξα καὶ ἀναύξ. στήριξα, ἀπαρφ. μέσ. ἀορ. ά. στηρίξασθαι, ὑπερσ. γ΄. ἐνικ. ἐστήρικτο. Α΄.) Ἐνεργ. 1) μεταβ. στηρίζω, στερεῶς ἱδρύω, „σταίνω, συλώνω“, στερεῶ, «ἵριδας Κρονίων ἐν νέφεϊ στήριξε» ἵδρυσεν, ἐσερέωσεν, ἔζησεν, Λ 28, (Ἔρις) «οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει» ἐσύλωσεν, (Λατ.) „ἀκκούμβησε“ τὴν κεφαλήν της εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ πατεῖ εἰς τὴν γῆν, Δ 443. (‖. Εἰκονικὴ παράστασις τῶν φοβερῶν διαστάσεων, τὰς ὁποίας πολλάκις λαμβάνει ἡ ἔρις ἐκ μικρῶν ἀφορμηθεῖσα). 2) ἀμετάβ. στηρίζομαι, ἵσταμαι στερεῶς, «οὐκ εἶχον ποσσὶ στηρίξαι ἔμπεδον» „δὲν εἶχα νὰ πατήσω γερὰ μὲ τὰ πόδια μου“, μ 434. Β΄.) Μέσ. ά.) στηρίζω ἐμαυτόν, στηρίζομαι, ἵσταμαι, ἐπιβαίνω, «οὐδὲ πόδεσσιν εἶχε στηρίξασθαι» „δὲν εἶχε νὰ πατήσῃ στερεὰ μὲ τὰ πόδια“, δὲν ἐδύνατο νὰ στηριχθῇ εἰς τοὺς πόδας του, Φ 242· β΄.) τροπικ. «κακὸν κακῷ ἐστήρικτο» κακὸν ἐπὶ κακοῦ ἐπέβαινεν, ἐπεσωρεύετο, Π 111, «δέκατος μὴς οὐρανῷ ἐστήρικτο» δέκατος μὴν εἶχε παρέλθῃ, καθ' ὃν χρόνον δεκάκις ἡ σελήνη εἶχε στηριχθῇ, ὅ ἐ. σταθῇ ἐν οὐρανῷ, Ὑ. Ἑρμ. 11.

(Παράγεται κατά τινας μὲν ἐκ τῆς ῥίζης ΣΤΑ-, κατ' ἄλλους δὲ συγγεν. τῷ στερεός, ὅπ. ἴδ.).

ΣΤΙΒΑΡΌΣ [⏑⏑.], ή, όν, μᾶλλον ποι. (στείβω), συγκρ. -ΡΏΤΕΡΟΣ, Η, ΟΝ, κυρ. „πατημένος, ςοιβαγμένος", ἑπομ. ςερεός, πυκνός, δυνατός, ἰσχυρός, βαρύς, στιβαρός, ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, «ὦμος» Ε 400, ξ 528, «αὐχήν» Σ 415 κ. ἄ. τ., ἐπὶ ὅπλων, «σάκος» Γ 353, «ἔγχος» Ε 746, α 100 κ. ἀ., «φάσγανον» Χ 307 κ. ἀ., «δίσκος στιβαρώτερος» βαρύτερος, θ 187.—Ἐπίῤῥ. ΣΤΙΒΑΡΗ̃Σ, «πύλαι στιβ. ἀραρυῖαι» στερεῶς, πυκνῶς συνηρμοσμέναι, Μ 454 †.

ΣΤΊΒΗ [-.], ἡ, ἐπικ. (στείβω, πρβλ. ΠΆΓΟΣ ἐκ τοῦ πήγνυμι) στερεὰ πεποιημένη, πεπηγυῖα, „παγωμένη" ὁρόσος, ὅ ἐ. πάχνη, ἰδίως ἡ πρωινὴ „παγωνιά", Ὀδ. ε 467, ρ 25.

*ΣΤΊΒΟΣ, ὁ, ποιητ. (στείβω)· ά.) πάτημα, ἴχνος, „πατημασιά", Ὑ. Ἑρμ. 353· β΄.) πεπατημένη ὁδός, τρίβος, πρβλ. „μονοπάτι", Ὑ. Ἑρμ. 352.

ΣΤΊΛΒΩ, στίλβω, λάμπω, „γυαλίζω", «ἐλαίῳ» ἐξ ἐλαίου, Σ 596. Μεταφ. ἐπὶ ἀνθρώπων «κάλλεϊ καὶ εἵμασιν» Γ 392, «καὶ χάρισιν» ζ 237, «ἀπό τινος» Ὑμ. 31, 11. (‖. Ἡ καθομιλουμ. διετήρησε παράγωγον ἐξ αὐτοῦ ῥῆμα, διαλεκτικῶς ὑπὸ τῶν νῦν Ἀθηναίων προφερόμενον „σιλ(ι)βώνω" (ὅ ἐ. στιλβώνω), ὅπερ μεταχειρίζονται οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ὁμαλῶς καὶ λείως διπλουμένων ὑφασμάτων ἢ ἐνδυμάτων, ἀλλὰ ϗ ἡ καλλωπισμένη γυνὴ λέγεται „σιλιβωμένη". Περὶ δὲ τοῦ παρεμβεβλημένου ι ἴδ. ΠΤΚΙΝΌΣ). Ἐκ τούτου

ΣΤΙΛΠΝΌΣ, Ή, ΟΝ, ποιητ. στιλπνός, λαμπρός, „γυαλιστερός", «ἔρσαι» Ξ 351 †.

(ΣΤΊΞ, ἡ), λ. ποιητ. ἄχρ. ἐν τῇ ἑνικ. ὀνομας., ἀνθ' ἧς ὁ πεζὸς λόγος μεταχειρίζεται τὴν στίχος, ἡ γεν. στιχός, πληθ. ὀνομ. καὶ αἰτ. στίχες, στίχας, στίχος, σειρά, τάξις, «κατὰ στίχας ἵζοντο» κατὰ τάξεις, εἰς σειρὰς ἐκάθηντο, Γ 326, ἐπὶ χορευτῶν, Σ 602. Ἰδίως ἐπὶ παρατεταγμένου στρατοῦ, τάξις, τάγμα, ἑνικ. Π 173, Υ 362. Συνήθως πληθ. «στίχες ἀνδρῶν, Τρώων, Δαναῶν» τάξεις, στίφη, Ὁμηρ. πλχ., «κατὰ στίχας» ἐν τάξει, Π 820 κ. ἄ. πλχ. Τῆς δὲ Ὀδ. μόνον α 100. Ἐκ τούτου

ΣΤΙΧΆΟΜΑΙ [⏑..], ἐπικ., μέσ., μόνον ἐν τῷ γ'. πληθ. τοῦ παρατ. ἐστιχόωντο μετ' ἐπικ. ἐπεκτάσεως ἀντὶ τοῦ ἐϛιχῶντο, ἐν τάξει ἢ κατὰ τάξιν βαδίζω, πορεύομαι, χωρῶ, προχωρῶ, ἐπὶ τῶν πολεμιστῶν, *Ἰλ. Δ 432, «εἰς ἀγορήν» Β 92, «ἐς μέσσον» Γ 266, ἐπὶ ποιμένων, Σ 577, ἐπὶ πλοίων, «τοῖς δὲ τριήκοντα νέες ἐστιχόωντο» παρηκολούθουν, συνέπλεον, Β 516, 602 κ. ἀ.

Στιχίος [⏑⏑.], ὁ, εἷς τῶν ἀρχηγῶν τῶν Ἀθηναίων ἐν Τροίᾳ, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Ν 195, Ο 329 ἑξ.

*ΣΤΟΙΧΕΊΟΝ, τό (ὑποκοριστ. τοῦ στοῖχος), κυρ. ῥάβδος, ἔπειτα γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου· ὅθεν τὰ ἁπλούστατα συστατικὰ μέρη τῶν πραγμάτων, τὰ στοιχεῖα, «διττὰ» ὕδωρ δηλ. καὶ γῆ, Βατρ. 61. (‖. Ὀρθότερα περὶ τῆς λ. γνωματεύει ὁ Μάξ-Μύλλερ, ὅτι τὸ στοιχεῖον δὲν εἶνε ὑποκοριστικὸν τοῦ στοίχου, οὐδὲ σημαίνει κυρίως τὴν ῥάβδον, ἀλλ' ἡ κατάληξις ειον σημαίνει τὸ ἀνῆκον εἴς τι· στοιχεῖον λοιπὸν εἶνε τὸ ἀνῆκον εἰς στοῖχον ἢ σειράν τινα, ἑπομ. τὸ μετ' ἄλλων συναποτελοῦν τὴν σειράν· ὅθεν ϛοιχεῖα τοῦ ἀλφαβήτου εἶνε τὰ γράμματα τὰ συναποτελοῦντα τὴν σειρὰν τοῦ ἀλφαβήτου καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἐν τῇ καθομιλ. „στοιχειό" εἶνε δεισιδαιμονικόν τι πλάσμα τῆς φαντασίας, θεωρούμενον ὡς τὸ κυριώτατον συστατικὸν καὶ ἑπομένως τὰ μάλιστα συντελοῦν εἰς στήριξιν καὶ στερέωσιν τῶν οἰωνδήποτε οἰκοδομημάτων).

ΣΤΌΜΑ, ΑΤΟΣ [⏑.], τό, 1) „στόμα", Ὁμ. πλχ., ἐπί τε ζώων καὶ ἀνθρώπων, τροπικ. «ϛόμα πολέμοιο, ὑσμίνης» ἡ καταστρεπτικὴ δύναμις τοῦ πολέμου, ἐπειδὴ ὁ πόλεμος καὶ ἡ μάχη θεωροῦνται ποιητικῶς ὡς ἄγριά τινα καὶ ἀδηφάγα θηρία, καταβροχθίζοντα πᾶν τὸ τυχόν, Κ 8, Τ 313 Υ 359. (Κατ' ἄλλους; δέ, ἐν οἷς καὶ ὁ Δοιδερλ., «στόμα πολέμ.» εἶνε τὸ ἔμπροσθεν τῆς μάχης, τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγος· ἀλλ' ἡ ἑρμηνεία αὕτη ἁρμόζει μᾶλλον εἰς τοὺς μετέπειτα ἢ εἰς τοὺς ἡρωικοὺς χρόνους)· «μῦθον διὰ στόμα ἄγομαι» ἔχω ἢ φέρω τι διὰ στόματος, ἢ ἀνὰ στόμα, ἐκστομίζω, „βγάζω ἀπὸ τὸ ϛόμα", Ξ 91, «ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύω» ἔχω εἰς τὸ στόμα μου, ὅ ἐ. διασύρω, ϗ ὁμιλῶ εἰς; τὸ πλῆθος, Β 250, «ἀπὸ στόματος ἀγορεύω» ἐκ στήθους, „ἀπ' ἔξω" ὁμιλῶ, Βατρ. 77. 2) στόμιον, εἴσοδος ἢ ἔξοδος, ἐπὶ ποταμῶν, Μ 24, ε 441, λιμένος, κ 90, «στόμ. ἠιόνος» ὀρθῶς ὀνομάζεται ἡ παραλία ἐκείνη, ἥτις ὡς κυνόστομα ἐκτεινομένη ὁρίζεται ἑκατέρωθεν ὑπὸ δύω ἀκρωτηρίων, ἡ κολπώδης παραλία, Ξ 36· «στόμα λαύρης», ἴδ. ΛΑΎΡΗ. 3) ἐν γένει πᾶν τὸ πρόσθιον, τὸ ἔμπροσθεν, ἑπομ. τὸ πρόσωπον, Ζ 43, Π 410, ἐπὶ τοῦ δόρατος, «κατὰ στόμα» κατὰ τὸ πρόσθιον ἄκρον ὅπου ἡ αἰχμή, „ἐμπρός", Ο 389.—Ἐν τῇ Βατρ. 301 λέγονται «στόματα» αἱ ἐντομαὶ τῶν χηλῶν ἢ ψαλιδοειδῶν χειρῶν τῶν καρκίνων, αἵτινες διὰ τοῦτο ϗ αὐτόθι ὀλίγον ἀνωτέρω λέγονται «ψαλιδόστομοι». (Ἡ ἐτυμολογία πολὺ ἀμφίβολος· περίεργος, ἀλλ' ὄχι καὶ πολὺ πιθανὴ εἶνε ἡ τοῦ Δοιδερλείνου ἐκ τοῦ τέμνω παραγωγή, καθ' ἣν σημαίνει ἐντομὴν εἰς τὸ πρόσωπον καὶ ὑποδιαιρεῖται εἰς τὰς ἑξῆς δύω σημασίας· ά.) παθ. ϛόμα, στόμιον, πρόσωπον, καὶ β΄.) ἐνεργ. στόμα („κόψη") μαχαίρας, ἀκμή, αἰχμή, ἀκωκή, ἑπομ. πᾶν τὸ πρόσθιον, ἄκρον).

ΣΤΟΜΑΧΟΣ [.⏑.], ὁ (ϛόμα). κυρ. ϛόμιον· ὅθεν φάρυγξ, λαιμός, *Ἰλ. Γ 292, Ρ 47, Τ 266.

ΣΤΟΝΑΧΈΩ [.⏑.], ποιητ., μόνον ἐν τῷ ἀπαρφ. τοῦ ἀορ. στοναχῆσαι, στενάζω, θρηνῶ, ὀδύρομαι, „βογκῶ" Σ 124 †. (‖. Οἱ μὲν ἀκολουθοῦντες τὴν γραφήν: στεναχῆσαι ὑπάγουσι τὸν τύπον εἰς τὸν ἐνεστῶτα στενάχω, ὡς ἐκ τοῦ καθεύδω—καθευδήσω, καὶ ἐκ τοῦ μέλλω—μελλήσω· οἱ δὲ παράγουσι τὸ ῥ.) ἐκ τοῦ

ΣΤΟΝΑΧΉ [.⏑.], ἡ, ποιητ. (στενάχω), στεναγμός, ὀδυρμός, „βογκητός", πολλάκις κατὰ πληθ., Β 356, ε 83 κ. ἀ. Συνάπτεται μετὰ τοῦ «γόος» π 144.

ΣΤΟΝΑΧΊΖΩ, ἴδ. ΣΤΕΝΑΧΊΖΩ.

ΣΤΟΝΌΕΙΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ, ποιητ., πλήρης στεναγμῶν, ὅ ἐ.· ἀ.) ὑπὸ πολλῶν στεναγμῶν παρακολουθούμενος, θρηνώδης, θλιβερός, γοερός, «ἀοιδή» „μυρολόγι", θρηνῶδες ᾄσμα, θρῆνος, Ω 721· Β′.) πολλῶν στεναγμῶν αἴτιος, θλιβερός, πολυώδυνος, περιαλγής, «βέλεα» Θ 159 κ. ἀ., «ὀϊστοί» φ 60, «κήδεα» ι 12, «ἀϋτή» λ 382, «εὐνή» ρ 102, «παγίς», Βατρ. 50. Ἐκ τοῦ

ΣΤΌΝΟΣ, ὁ, ποιητ. (στένω), στεναγμός, „βογκητός", ἰδίως ὁ τῶν ἀγωνιώντων καὶ ἀποθνησκόντων, Δ 445, Κ 483, ψ 40 κ. ἀ.

ΣΤΟΡΈΝΝΥΜΙ [..-.], ὁ ἐνεστὼς ἄχρηστος, καὶ κατὰ συγκοπ. ΣΤΌΡΝΥΜΙ (ἐν τῷ συνθέτῳ ΚΑΤΑΣΤ.), ἀόρ. ἀ. ἐστόρεσε, -αν, καὶ ἀναύξ. στόρεσα, -αν, προστ. -ον, ἀπαρφ. -αι, μετοχ. -ας· ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου τύπου ΣΤΡΏΝΝΥΜΙ, παθ. παρακ. ἔστρωμαι, ὑπερσ. γ′. ἐνικ. ἔρρωτο, Κ 155, ἐν τμ., ἴδ. ΥΠΟΣΤΟΡΈΝΝΥΜΙ. 1) „στρώνω", (ἐξ)απλώνω, Λατ. sterno, «λέχος» „στρώνω τὸ κρεβάτι", Ι 621. η 340. Παθ. ἐν τῷ Γ. Ἀφρ. 159, «δέμνια, τάπητας» Ω 644, δ 301, ν 73 κ. ἀ.· ἔτι δὲ «ἀνθρακιήν» ἐκτείνω, ἁπλώνω, „στρώνω", Ι 213. 2) κάμνω τι ὁμαλόν, ἐξομαλίζω, „στρώνω", καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν ὁδῶν, ἔπειτα δὲ καὶ «πόντον» κατευνάζω, „καταλαγιάζω", γ 158. (Ἐκ τῆς ῥίζ. ΣΤΟΡ, ἐξ ἧς καὶ τὸ Λατ. sterno καὶ τὸ Σανσκρ. strnômi).

Στρατίη [⏑⏑.], ἡ, πόλις τῆς Ἀρκαδίας ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Στράβωνος (8, 8, 2) ἔρημος, Β 606. Κατὰ τύπον θηλυκ. τοῦ

Στρατίος [⏑⏑.], ὁ (στράτιος=στρατιώτης, στρατιωτικός), υἱὸς τοῦ Νέστορος καὶ τῆς Ἀναξιβίας, γ 413.

ΣΤΡΑΤΌΣ [⏑.], ὁ (στορέννυμι, οἱονεὶ στρωτός, Λατ. stratus, ὅθεν καὶ Αἰολ. στροτός), ἐπικ. γεν. στρατόφιν, Κ 437, κυρ. στρατόπεδον, κατεστρωμένος ἢ στρατοπεδευμένος στρατός, καὶ ἐν γένει στράτευμα, στρατός, Α 10, δ 30 κ. ἀ. πλγ. Ἐκ τούτου

ΣΤΡΑΤΌΟΜΑΙ [⏑...], ποιητ., μέσ., μόνον ἐν τῷ γ′. πληθ. τοῦ παρατ. ἐστρατόωντο, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐστρατοῦντο, στρατοπεδεύω, Ἰλ Γ 187, «πρὸς τείχεα» Δ 377. (‖. Εἰς τὴν γ′. συζυγίαν τῶν περισπωμ. ἀνάγουσι τὸν ἐπικ. τύπον οἱ νεώτεροι γραμματικοὶ Βούττμ. καὶ Κρύγερος

εὑρίσκοντες τὸ ῥῆμα στρατόω παρ' Αἰσχύλῳ, ἐν ᾧ ἄλλοι ἀνάγουσιν αὐτὸν εἰς τὸ ἄλλως ἄγνωστον στρατάω).

ΣΤΡΕΒΛΌΣ, ἡ, ὁΝ (στρέφω), διεστραμμένος, „στραβός", ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν στραβίζων, „ἀλλοίθωρος, στραβός", Βατρ. 297.

ΣΤΡΕΠΤΌΣ, ἡ, ὁΝ (στρέφω), ἐπίθ. ῥηματ. 1) συνεστραμμένος, πλεκτός, „σρειμμένος", οἷον «χιτών» κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον θώραξ μετάλλινος, ἀλυσιδωτός ἢ κρικωτός, Ε 113. (Ὁ δὲ Πάσσωυος ἀποδέχεται τοῦ Σχολιαστοῦ τὴν ἑρμηνείαν ὅτι ἦτον κλωστὸς ἢ πλεκτός).

2) εὔστροφος, εὐκίνητος, εὐλύγιστος, «γλῶσσα» Υ 248· ὅθεν εὔκαμπτος, εὐμετάτρεπτος, «φρένες» Ο 203, «θεοί» Ι 497.

ΣΤΡΕΎΓΟΜΑΙ, ἐπικ. ἀποθ. παθητ. (‖. στράγξ, ὅθεν στράγγω, „στραγγίζω", σραγγάλη, „σραγγουλίζω", Λατ. stringo, Γερμ. strang, streng. Σημειωτέον δὲ καὶ ὅτι ἔν τινι τῶν ἀντιγράφων καὶ παρ' ἑνὶ τῶν Σχολιαστῶν εὑρίσκεται ἡ γραφὴ: στρίγγομαι), κυρ. κατὰ στράγγας ἢ σαγόνας ὑποῤῥέω, „στραγγίζομαι" ἢ ἀμεταβ. „στραγγίζω", ὅθεν μεταφορ. ἐξαντλοῦμαι, ἀποκάμνω, ἀπαυδῶ, „στραγγίζω" (οἷον ἐν τῇ φρ. „ἐστράγγισε 'ς τὰ πόδια του"), «ἐν δηιοτῆτι» Ο 512, κατατήκομαι, „λυώνω, βασανίζομαι", οἷον «στρ. ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῳ» μ 351.

ΣΤΡΕΦΕΔΙΝΈΩ [..-..] (σρέφω, δινέω), „στρεφογυρίζω". Παθ. „στρεφογυρίζομαι" ἢ καὶ „στρεφογυρίζω", οἷον «στρεφεδίνηθεν (ἐπικ. καὶ Δωρ. ἀντὶ τοῦ ἐστρεφεδινήθησαν) δέ οἱ ὅσσε» „ἐστρεφογύρισαν τὰ μμάτια του", Π 792 †.

ΣΤΡΈΦΩ, ἐνεστ. -ει, παρατ. ἔστρεφον, ἀόριστ. ἀναύξ. στρέψε, -αν, ἀπαρφ. -αι, μετοχ. -ας Ϗ. καὶ θαμιστ. σρέψασκον, Σ 546, μέσ. ἐνεστ. -εται, -όμεθα, παρατ. ἐστρέφετο, μέλ. μόνον ἐν τῷ ἀπαρφ. στρέψεσθαι, παθ. παρακ. μόνον μετοχ. ἐστραμμένος, Υ. Ἑρμ. 411· ἐκ δὲ τοῦ παθητ. ἀορ. ἀ. μόνον ἡ μετοχ. στρεφθείς Ϗ. Α′.) Ἐνεργ. 1) μεταβ. „στρέφω, γυρίζω, γέρνω", ἐπιστρέφω, μεταστρέφω, μετατρέπω, «ἵππους» Θ 168, α 205 κ. ἀ., «ὄϊν εἰς Ἔρεβος» „στρέφω ἢ γέρνω" τὸν λαιμὸν ἢ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ πρὸς τὸ καταχθόνιον σκότος, κ 528, «ἄψ δὲ θεοὶ οὖρον στρέψαν» ἐγύρισαν οἱ θεοὶ (τὸν καιρὸν καὶ ἔδωκαν) πάλιν οὔριον ἄνεμον, δ 520. 2) ἀμετάβ. ὅπως καὶ ἐν τῇ καθομιλ. τὸ „στρέφω" καὶ „γυρίζω", στρέφομαι, κάμνω στροφήν, ἐπιστρέφω, Σ 544, «σρέψασκον ἀνὰ ὄγμους» Σ 546 (ἔνθα τινὲς ἄνευ λόγου ὑπονοοῦσιν ὡς ἀντικείμενον τὸ: ζεύγεα).

Β′.) Μέσ. 1) „στρέφομαι", μεταστρέφομαι, „γυρίζω, σρεφογυρίζω" (ἀμεταβ.), Ε 40, Σ 488, ε 274 κ. ἀ., «ἔνθα καὶ ἔνθα στρέφομαι» „σρεφογυρίζω ἀπ' ἐδῶ ϗ ἀπ' ἐκεῖ", Ω 5, «κάπριος ἠὲ λέων στρέφεται ἐν κύνεσσι»

στρέφει ἑαυτὸν (ἄλλοτ' ἀλλαχόσε) μεταξὺ τῶν (περικυκλούντων αὐτὸν) κυνῶν, Μ 42, «ἐρραμμέναι ἀλλήλῃσιν» Υ. Ἑρμ. 411 (ἐν χωρίῳ χασματώδει καὶ διεφθαρμένῳ). Ἔτι δὲ στρέφομαι ἵνα ἀπέλθω, „στρέφω" (οἷον ἐν τῇ φρ. „τώρα ὅ,τι ἔστρεψε"), Ζ 516, «στρεφθεὶς μετόπισθε» γραφεὶς πρὸς τὰ ὀπίσω, Ο 645, «ἀώτου θεσπεσίοιο νωλεμέως στρεφθεὶς ἐχόμην» ι 435· κατά τινας μὲν: ἐκρατούμην (ἐκρεμάμην) ἐκ τοῦ θ. ἀώτου, σφιγκτὰ συνεστραμμένος, ὅ ἐ. ἐμπεπλεγμένος ἐν αὐτῷ· (‖. κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον ὀρθότερον ἴσως τὸ μὲν «νωλεμέως» ἀνήκει εἰς τὸ «ἐχόμην»· τὸ δὲ «στρεφθείς» σημαίνει στρέψας τὸ πρόσωπόν μου εἰς τὰ ὀπίσω ἢ εἰς τὰ πλάγια, ἵνα βλέπω δηλ. καὶ προφυλάττωμαι). 2) ὡς τὸ Λατ. versor, ἀναστρέφομαι, περιφέρομαι, „φέρνω γύραις", «ἐπ' αἶαν» Υ. Ἀπ. 175.

στρέψασκον, τὸ. στρέφω.

στρόμβος, ὁ (στρέφω), κυρ. πᾶν τὸ συνεστραμμένον, „στροῦμπος" ἢ „στρόμπος", καὶ ἐπομ. σῶμα στρογγύλον, βέμβιξ, „σβοῦρος ἢ σβοῦρα", «στρόμβον ὥς ἔσσευε βαλών» τὸν ἐκτύπησε καὶ τὸν ἔκαμε νὰ κατακυλίσῃ σὰν σβοῦρος, Ξ 413 †.

στροφεύς, ἡ (ἀλλαχοῦ δὲ καὶ ὁ), τὸ στρουθίον, „σπουργίτης", Ἰλ. Β 311, 317, 326.

στροφάλιγξ [.⏑.], ιγγος, ἡ, ἐπικ., στρόβιλος, συστροφή, ἰδίως: «κονίης στρ.» Π 775, Φ 503, τῇ δὲ Ὀδ. μόνον ω 39. Ἐκ τοῦ

στροφαλίζω [.⏑..], ἕτερος ἐπικ. τύπος τοῦ στρέφω, „στρεφογυρίζω, γυρίζω", οἷον «ἠλάκατα» σ 315 †.

Στρόφιος, ὁ, πατὴρ τοῦ Σκαμανδρίου, Ε 49.

στρόφος, ὁ (στρέφω). 1) συνεστραμμένος δεσμός, σχοινίον, «στρόφος ἀορτὴρ» σχοινίον ἐξ οὗ κρέματαί τι (οἷον ἡ πήρα τοῦ ἐπαίτου), Ὀδ. ν 438, ρ 198. 2) ἐπίδεσμος, „φασκιά" (Λατ.), Υ. Ἀπ. 122, 128.

στρώννυμι [.-.], τὸ. στορέννυμι.

στρωφάω, ποιητ. καὶ Ἰων. ἕτερος τύπος τοῦ στρέφω μὲ θαμιστικὴν σημασίαν, ἐνεστ. -ῶσι, μετοχ. -ῶσα, μέσ. ἀπαρφ. -ᾶσθαι, παρατ. ἀναύξ. στρωφᾶτο. 1) Ἐνεργ. „συχνοστρέφω, συχνογυρίζω", οἷον «ἠλάκατα» ζ 53, ρ 97 κ. ἀ. 2) Μέσ. περιστρέφομαι, „φέρνω γύραις, κλωθογυρίζω", «κατὰ χθόνα» περιφέρομαι, Υ. Δήμ. 48, «κατ' αὐτούς (δήιους) στρωφᾶτο» ἐστρέφετο ὁτὲ μὲν πρὸς τοῦτον, ὁτὲ δὲ πρὸς ἐκεῖνον τῶν πολεμίων, Ν 537, ἐπομ. ἀναστρέφομαι, ἐνδιαιτῶμαι, ἐνδιατρίβω, «κατὰ μέγαρα» Ι 463, «ἐκάς» Υ 422.

στυγερός [⏑..], ή, όν, ποιητ., φοβερός, μισητός, ἀποτρόπαιος, φρικτός, φρικαλέος· ἀ.) ἐπὶ προσώπων, «Ἀΐδης» Θ 368, «μήτηρ, δαίμων» γ 310, ε 396 κ. ἀ., «στυγερὸς δέ οἱ ἕπλετο θυμῷ» μισητὸς ἦτο εἰς τὴν ψυχήν του, τὸν ἐμίσει ἡ ψυχή του, Ξ 158· β΄.) ἐπὶ πραγμάτων, «πόλεμος» Δ 240, «γάμος» α 249, «ἔπεα» λ 81, 465, «σκότος» (τοῦ θανάτου) Π 607 κ. ἀ. τ.—Ἐπίρ. στυγερῶς, Π 723, φ 374, ω 23. Ἐκ τοῦ

στυγέω, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ., ἐνεστ. -έει, -έουσι, ὑποτ. -έῃ, -έῃσι, ἀόρ. β΄. ἔστυγον, κ 113 (ἐν τμ., ἴδ. καταστυγέω), ἐκ τοῦ ἀορ. ἀ. μόνον εὐκτ. στύξαιμι. 1) ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ ἀορ. β΄. μισῶ, ἀποστρέφομαι, φρίττω, φοβοῦμαι, „τρομάζω", μετ' αἰτ., «τὸν στυγέουσι καὶ ἄλλοι» Η 112, ν 400 κ. ἀ. πλχ. Ὡσαύτως καὶ μετ' ἀπαρφ., «συγὴ δὲ καὶ ἄλλος ἴσον ἐμοὶ φάσθαι» Α 186, Θ 515. 2) ἐν τῷ ἀ. ἀορ. κάμνω μισητόν, φοβερόν, «τῷ κέ τεω στύξαιμι μένος καὶ χεῖρας» τότε ἤθελα κάμῃ εἷς τινα φοβερὰν τὴν δύναμιν καὶ τὰς χεῖράς μου, ὅ ἐ. ἤθελα κάμῃ τινὰ νὰ φοβηθῇ τὴν δύναμιν καὶ τὰς χεῖράς μου, λ 502.

Στύμφηλος, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ **Στύμφαλος** [.-.], πόλις τῆς Ἀρκαδίας παρὰ τὴν Στυμφαλίδα λίμνην, Β 608, ὀνομαστὴ ἐν τοῖς μύθοις διὰ τὰς Στυμφαλίδας ὄρνιθας, τὰ νῦν ἐρείπια ὀνομαζόμενα μὲ τὸ περίεργον ὄνομα (τὰ) Κιόνια ὡς ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἐρειπίοις περισωθέντων κιόνων.

Στύξ, Στυγός [⏑.], ἡ (οἰονεὶ: Φρίκη). 1) ποταμὸς ἐν Ἅιδου, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου ὡρκίζοντο οἱ θεοὶ τὸν φοβερώτατον καὶ ἱερώτατον ὅρκον, «Στυγὸς ὕδωρ, αἰπὰ ῥέεθρα» Β 755, Θ 369, Ξ 271, «Στυγὸς ὕδωρ, ὅστε μέγιστος ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν» Ο 37, ε 185. Ὁ Κωκυτός εἶνε ἀπόῤῥοια τῆς Στυγός, «Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ» κ 514. (Πιθανῶς παρήχθη ὁ μῦθος ἐκ τοῦ ὁμωνύμου Ἀρκαδικοῦ ῥύακος, ὅστις πηγάζων ἐκ τοῦ ὄρους Τουρτοβάνα (;), πλησίον τῆς ἀρχαίας Νωνάκριδος διαιρεῖται εἰς δύω βραχίονας, καὶ ἀπὸ ὀρθίας τινὸς καὶ μελαίνης τοῦ ὄρους τούτου πέτρας ἐν τῷ μέσῳ φρικώδους ἀγριότητος καταχρημνίζεται ὡς καταῤῥάκτης καὶ ἔπειτα συνερχόμενος εἰς ἓν ποτάμιον εἰσβάλλει εἰς τὸν Κρᾶθιν· ὀνομάζεται δὲ „Μαυρονέρια". Τὸ ὕδωρ τοῦτο ἀπὸ τῶν ἀρχαίων ἐθεωρεῖτο θανατηφόρον, διὸ καὶ ὤρκιζον εἰς αὐτό (Ἡροδ. 6, 74), καὶ τὴν σήμερον δὲ διὰ τὴν παγετώδη αὐτοῦ ψυχρότητα θεωρεῖται ἐπικίνδυνον. (‖. Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸν Ε. Κούρτιον· ὁ δὲ ἡμέτερος βοτανικὸς κύριος Θ. Ὀρφανίδης, πολλάκις ἐπισκεφθεὶς τὸ ὕδωρ τῆς Στυγός, μαρτυρεῖ ὅτι ἐπικίνδυνος εἶνε ὄχι ἡ πόσις τοῦ ψυχροῦ τῷ ὄντι ὕδατος τοὐλάχιστον εἰς ἀνθρώπους ὑγιοῦς φύσεως ἢ προφυλαττομένους, ἀλλ' ἡ προσπέλασις αὐτοῦ διὰ τὸ ἄβατον τῶν περιξ τόπων· μαρτυρεῖ δὲ ἢ τὴν σπουδαίαν μαρτυρίαν ὅτι τὸ ὕδωρ τῆς Στυγὸς δὲν εἰσβάλλει εἰς τὸν Κρᾶθιν, ἀλλὰ καταβοθίζεται εἰς καταβόθραν, καὶ χύνεται οὕτως εἰπεῖν εἰς τὸν Ἅδην. Ἐντεῦθεν ἴσως καὶ διὰ τὸ ἄβατον καὶ φοβερὸν τῆς τοποθεσίας ἐθεωρήθη ἐν τῇ μυθολογίᾳ ὡς ποταμὸς τοῦ Ἅιδου καὶ ὁ Κωκυτός· ὡς

ἀπόῤῥοια αὐτοῦ). 2) ὡς νύμφη, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ἡσιόδ. Θεογ. 361), Ὑ. Δήμ. 423.

Στύρα, τά, πόλις τῆς Εὐβοίας (‖. τὴν σήμ. Στοῦρα), Β 539.

στυφελίζω [˘...], ποιητ. καὶ Ἰων. (διὰ τοῦ στυφελός=σῡφλός, σῡφός ἤγουν τραχύς, ἐκ τοῦ στύφω), ἐνες. προστ. -ετε, ἀπαρφ. -ειν· παθ. μόνον μετοχ. τοῦ ἐνεστ. -ομένους, ἀόρ. ἐστυφέλιξε ᾗ ἀναύξ. στυφέλιξε, ὑποτ. -ῃ, ἀπαρφ. -αι. 1) κτυπῶ, κρούω, τινάσσω, «ἀσπίδα» τοῦ ἐτίναξεν ἢ ἐκτύπησε τὴν ἀσπίδα (εἰς σημεῖον ἀποτροπῆς), Ε 437, «στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα» Π 261 κ. ἀ., «νέφεα» ἀποδιώκω, Λ 305. 2) ἐκβάλλω, ἐκκρούω, ἐκτινάσσω, ἀποβάλλω, ἐκδιώκω, «τινὰ ἐξ ἑδέων, ἐκ δαιτύος, ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ» Α 581, Χ 496, ρ 231. 3) ἐν γένει ἔνθεν κἀκεῖθεν ἀποβάλλω, „ἀποκρούω, ἀποπαίρνω“, κακομεταχειρίζομαι, ἐξυβρίζω, τινά, Φ 380, 512, σ 416, υ 324 —Παθητ. π 108, κ 318 κ. ἀ.

σύ [˘], προσωπ. ἀντωνυμία β′. προσώπ., καὶ ἐπικ. τύνη [-.], Ἰλ. Ε 485, Ζ 262, Μ 237, Π 64, Τ 10, Ω 465, γεν. σοῦ (παρ' Ὁμ. δὲν εὑρίσκεται· ἀντ' αὐτῆς δὲ) ἐπικ. σέο (ὀρθοτονούμενόν τε καὶ ἐγκλινόμενον), Ζ 328, 6 180 κ. ἀ., σεῦ (ὀρθοτονούμενόν τε καὶ ἐγκλιτικόν), Γ 206, τ 489 κ. ἄ. πλχ., σεῖο (πάντοτε ὀρθοτονούμενον), Γ 137, λ 482 κ. ἀ., σέθεν (ὀρθοτονούμενον καὶ ἐγκλιτικόν), Δ 127, τ 377 κ. ἀ.· ἔτι δὲ καὶ κατά τινα ὅλως ἀνώμαλον τύπον τεοῖο ἐν τοῖς καὶ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἀθετουμένοις στίχοις Θ 37, 468 (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β′. παραδέχεται ὡς ὀρθότερον τύπον τὸν τεεῖο), δοτ. σοί (πάντοτε ὀρθοτονούμενον), Δωρ. καὶ ἐπικ. τοι (πάντοτε ἐγκλιτικόν), Α 28, 39, 6 286 κ. ἄ. πλχ.· ἔτι δὲ ᾗ τεῖν (πάντοτε ὀρθοτονούμενον), Λ 201, δ 619, 829, λ 560, ο 119, αἰτ. σέ (ᾗ ἐγκλινόμενον σε), „σύ“ ᾗ „ἐσύ“. (‖. Τὸ ε εἶνε πρόσθετον ἔν τε τῇ ὀνομαστ. καὶ αἰτιατ. „ἐσένα“ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ „ἐγώ, ἐμένα“· εἶνε δὲ κατὰ τὸν Μαυροφρύδην Ἱστορ. Ἑλλ. γλώσ. σ. 583 δεικτικόν). Ἐπιτείνεται προσλαμβάνουσα τὸ Γέ, οἷον «σύγε, σοῦγε χ.» (ἅπερ σήμερον γράφονται κατὰ διάστασιν: σύ γε, σοῦ γε χ.), Ζ 412, κ 486 κ. πλχ., ἢ τὸ Πέρ, «σύπερ» τὴν σήμερον σύ περ), Ω 398, Ὑ. Δήμ. 116. Συναπτομένη μετὰ τῆς Αὐτὸς εἰς ἔκφρασιν τῆς ἀντιδιαστολῆς, Γ 51, Τ 416, ζ 60, κ 300 πάντοτε ὀρθοτονεῖται· ὅθεν γράφεται «σοὶ αὐτῷ» ἀντὶ τοῦ «σοι αὐτῷ» δ 601, ε 187, ζ 39. —Περὶ τοῦ δυϊκοῦ σφῶι ᾗ σφώ ᾗ τοῦ πληθ. ὑμεῖς, ἴδ. τὰς λ. ἰδιαιτέρως.

συβόσιον [˘...], τό (σῦς, βόσκω), ἀγέλη, „κοπάδι“ χοίρων, «συῶν» Λ 679, ξ 101. (Τὸ ι εἶνε μακρόν· διὸ καὶ ὁ Δίνδορφ γράφει κατά τι ἀντίγραφον: συβόσεια).

συβώτης [˘..], ao, ὁ (σῦς, βόσκω), „χοιροβοσκός, γουρουνοβοσκός“, Ὀδ. δ 640 κ. ἄ. πλχ.

σύγε, ἴδ. σύ.

συγκαλέω, μετοχ. τοῦ ἀορ. συγκαλέσας, συγκαλῶ, προσκαλῶ πολλοὺς εἰς τὸ αὐτό, ἑπομ. συναθροίζω, συγκροτῶ, «βουλήν» Ἰλ. Β 55, Κ 302.

συγ-καλύπτω, ἴδ. σύν Α′. 2, β′.).

συγ-κλονέω, ποιητ., μόνον παρατ. συνεκλόνεον, συγκλονῶ, συνταράττω, μετ' αἰτ., Ν 722 †.

συγ-κυρέω, ποιητ., γ′. πληθ. τοῦ ἀορ. ἀ. τῆς εὐκτ. συγκύρσειαν, συμβάλλομαι, συμπίπτω, συγκρούομαι, συναντῶμαι, Ψ 435 †.

συγ-χέω, προστακτ. β′. ἐνικ. καὶ παρατ. γ′. ἐνικ. ἀναύξ. σύγχει, ἀόριστ. ἀ. ἐπικ. συνέχευε, ἀπαρφ. συγχεῦαι, ἡ δὲ μετοχ. συγχέας, μέσ. ἀορ. β′. συγκεκομμένου γ′. ἐνικ. σύγχυτο. 1) συγχέω, τουτέστι χύνω ὁμοῦ δύω τινά, ἑπομ. ἀναμιγνύω, „ἀνακατώνω“, συνταράττω, «ψάμαθον» Ο 364, ᾗ παθ. «ἠνία σύγχυτο» συνεπλάκησαν ἢ περιεπλάκησαν, Π 471 (καὶ ὄχι, κατὰ τὸν Γράσοφ, εἰς τὴν ἑπομένην σημασίαν). 2) Μεταφορ. ἀ.) ἐπὶ πραγμάτων, διαφθείρω, „χαλῶ“, «ὅρκια» ἀθετῶ, Δ 269, ἑπομ. ματαιώνω, «κάματον, ἰούς» Ο 366, 473· β′.) ἐπὶ ψυχικῶν ἐνεργειῶν ἢ διαθέσεων, ταράττω, θορυβῶ, „συγχύζω“, Ι 612, Ν 808, καὶ ἐν τιμήσει «σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο» „ἐθόλωσεν ὁ νοῦς του, ἢ τὰ μυαλά του“, Ω 358, «ἄνδρα» ζαλίζω, θ 139.

συκέη ᾗ συνηρ. συκῆ, ω 246, ἡ, „συκιά“, Ὀδ. η 116, λ 590 (ἔνθα πρὸ τοῦ Βεκκέρ. ἐν ἀμφοτέροις τοῖς χωρίοις ἐγράφετο ὁ συνηρημ. τύπος), ω 341. (Οἱ τύποι συκέαι καὶ συκέας κατὰ συνίζησιν εἶνε δισύλλαβοι, ὅπως καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ).

σῦκον, τό, „σῦκον“, η 181 †, Βατρ. 31.

συλάω [-..], μέλ. -ήσετε, ἀπαρφ. -ειν, μετοχ. -ων, ἀορίστ. γ′. ἐνικ. τῆς εὐκτ. συλήσειε, ὑποτ. συλήσω, -ωσι, μετοχ. συλήσας, προσέτι δὲ συχνὸν τὸ γ′. ἐνικ. τοῦ παρατ. ἐσύλα, ἀναύξ. σύλα καὶ δυϊκ. συλήτην, Ν 202. (Πιθανῶς κατὰ τὸν Δοιδερλ. καὶ Κούρτιον ἀντὶ τοῦ σκυλάω ἐκ τοῦ σκῦλον=τὸ ἀφαιρούμενον ὅπλον ἀπὸ τοῦ φονευθέντος πολεμιστοῦ). 1) ἀπὸ τοῦ φονευθέντος πολεμίου ἀφαιρῶ τὰ ὅπλα, σκυλεύω, „γυμνώνω“· ἀ.) μετ' αἰτ. πράγματος, «τεύχε' ἀπ' ὤμων» Ζ 28 κ. ἄ. πλχ., «ἀπὸ χροὸς ἔντεα» Ν 641, καὶ μόνον «τεύχεα» Δ 466· β′.) μετ' αἰτ. προσώπου, «τινὰ νεκύων» Κ 343, 387· γ′.) μετὰ διπλῆς αἰτιατ., «ἔπειτα δὲ καὶ τὰ νεκροὺς συλήσετε» Ζ 71, «μή μιν Ἀχαιοὶ τεύχεα συλήσωσι» Ο 428, πρβλ. Π 499, Χ 258, 2) ἐν γένει ἀφαιρῶ, „παίρνω“, ἐκφέρω. „ἐβγάζω“, οἷον «πῶμα φαρέτρης» Δ 116, «αὐτίκ' ἐσύλα τόξον» ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖρας του (ἐξήνεγκεν ἐκ τοῦ γωρυτοῦ, τῆς θήκης δηλ.·

‖. κατ' ἄλλους δὲ: καθεῖλεν, κατεβίβασεν ἀπὸ τῶν ὤμων· διότι τὸν γωρυτὸν δὲν ἔφερε βεβαίως μεθ' ἑαυτοῦ ὁ Πάνδαρος), Δ 105. *'Ιλ.

σιλβίω [-..], ἕτερος ἐπικ. τύπος τοῦ σιλάω, μόνον ἀπαρφ. -ειν, παρατ. γ'. πληθ. ἐσύλευον, σκυλεύω, ἐκδύω, γυμνώνω τινά, *'Ιλ. Ε 48, κρύφα τινὸς ἀφαιρῶ τι, ἐξαιρῶ, κλέπτω «τινά» ἐν ἀγνοίᾳ τινὸς λαμβάνω δῶρα εἰς αὐτὸν ἀνήκοντα, Ω 436 (καὶ ἄλλοθι οὐδαμοῦ).

σιλλέγω, ἀορ. μετοχ. συλλέξας, μέσ. μέλ. συλλέξομαι, μέσ. ἀορ. ά. μόνον γ'. ἐνικ. ἀναύξ. ἐπικ. συλλέξατο, συλλέγω, συναθροίζω, „συνάζω, μαζεύω", οἷον «(κτέατα) συλλέξας λαοῖσι δότω» ἅς τα μαζεύσῃ καὶ ἅς τα δώσῃ, ὅ ἐ. ἅς τα δώσῃ ὅλα ὁμοῦ, Σ 301.— Μέσ. συλλέγω τὰ ἐμαυτοῦ ἢ δι' ἐμαυτόν, «ὅπλα ἐς λάρνακα συλλέξατο» Σ 413 (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ἔγραψε: ξυλλ.)· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ προσώπων, «ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἑταίρους συλλέξομαι» θὰ συλλέξω δι' ἐμαυτόν, 6 292.

σιμ·βάλλω, καὶ συχνότερον ὅπως παρὰ τοῖς ἀρχαίοις 'Αττικοῖς, **σιμβάλλω** (ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἄνευ μετρικῆς ἀνάγκης, πλὴν ἐν τοῖς Ξ 27, 39, Φ 578· τὸν τύπον σιμβ., ὅστις εὑρίσκεται ἐν τοῖς Γ 70, Δ 453, Ε 774, Π 565, Υ 55, 335, ο 441, μετέτρεψεν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. εἰς σιμπ., πλὴν ἐν τοῖς Ε 774, Π 565, Υ 55, πρβλ. σίν), ἀόρ. β'. συνέβαλον ἐν τμ., ἐπικ. σύμβαλον, προς. -ετε, μέσ. ἀόρ. β'. συνεβάλοντο ἐν τμ.· ἐκ δὲ τοῦ ἐπικ. συγκεκομμέν. ἐνεργητ. ἀορ. γ'. δυϊκ. ξυμβλήτην, φ 15, ἀπαρφ. ξυμβλήμεναι, Φ 578· ἐκ δὲ τοῦ ἐπικ. συγκεκομμέν. μέσ. ἀορ. γ'. ἐνικ. ξύμβλητο, Ξ 39, 231, ζ 54, καὶ γ'. πληθ. ξύμβλητο, Ξ 27, Ω 709, κ 105, ὑποτ. γ'. ἐνικ. ξύμβληται· (κατὰ δὲ τὸν Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ξυμβλῆται), η 204, μετοχ. ξυμβλήμενος, λ 127, ο 441, ψ 274, ω 259, μέλ. β'. ἐνικ. 'Ιων. συμβλήσεαι, Υ 335. Α'.) 'Ενεργ. 1) μεταβ. ῥίπτω εἰς ἓν μέρος, συμβάλλω, συνενώνω, μετ' αἰτ., «ποταμοὶ ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὕδωρ» Δ 453, «ῥοάς» Ε 774. 'Ιδίως ἐν πολέμῳ, συγκρούω, συγκτυπῶ, συγκροτῶ, «ῥινούς, ἔγχεα» ἀσπίδας, δόρατα πρὸς ἄλληλα, Δ 447, Θ 61· μεταφ. «πόλεμον συμβ.» συνάπτω, συγκροτῶ μάχην, Μ 181 (ἐν τμήσ.)· β'.) ἐπὶ προσώπων, συγκρούω, ἐμβάλλω εἰς ἔριδας, διερεθίζω, κατά τινος, «ἀμφοτέρους θεοὶ σύμβαλον» Υ 55, μετὰ τελικ. ἀπαρφ., «μάχεσθαι» ἵνα πολεμήσω, Γ 70. 2) ἀμεταβ. εἰς τὴν αὐτὴν σημασ. ὡς καὶ τὸ μέσον συντυγχάνω, [ἐντυγχάνω], συναντῶμαι, „ἀνταμώνομαι", «ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιιν» φ 15. 'Ιδίως ἐν πολέμῳ, συγκρούομαι, συναντῶμαι, συμπλέκομαι, Φ 578, μετ' ἀπαρφ., Π 565. Β'.) Μέσ. ἀπαντῶ, „ἀνταμώνω", ἀπολελ., Ξ 39 κ. ἄ. πλχ., μετὰ δοτικ., μάλιστα ὁ ἐπικ. συγκεκομμένος ἀόρ. β'., οἷον «Νέστορι δὲ ξυμβλήτην» Ξ 27, «Ὑπνῳ ξύμβλητο» Ξ 231· ἴδ. καὶ ζ 54, κ 105 κ. πλχ. Ἔτι δὲ συμπλέκομαι, συγκρούομαι, εἰς χεῖρας ἔρχομαι, μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου «μάχεσθαι», οἷον «σὺν δ' ἐβάλοντο μάχεσθαι ἐναντίον» συνεπλάκησαν δὲ ἵνα μάχωνται πρὸς ἀλλήλους, ἢ συμπλακέντες δ' ἐμάχοντο, Μ 377. Ἐκ τούτου

σίμβολον, τό, κυρ. ᾧ συμβάλλεταί τις, τὸ συνάντημα· ἐπομ. τὸ σημεῖον, οἰωνός, Λατ. omen, Υ. Ἑρμ. 30.

Σίμη, ἡ, νῆσος μεταξὺ Ῥόδου καὶ Κνίδου παρὰ τὴν Καρικὴν παραλίαν, καὶ τὰ νῦν ὡσαύτως „Σύμη" καλουμένη. Ἐντεῦθεν ἐπίρ. **Σίμηθεν** ἐκ Σύμης, Β 671.

σιμ·μάρπτω, ποιητ., ἀορ. ά. μετοχ. συμμάρψας, συναρπάζω, συλλαμβάνω, «δύω» ι 289, 311, 344 (ἐν τμ.), «δόνακας μυρίκης τ' ὄζους» συναρπάσας, ὅ ἐ. μετὰ σπουδῆς συλλέξας, Κ 467 †. (Ὁ Βέκκερος ἐν τῇ Β'. γράφει ξυμμ.).

σιμ·μητιάομαι, ἀποθ., ἐνεστ. ἀπαρφ. συμμητιάασθαι κατ' ἐπικ. ἐπέκτασιν ἀντὶ τοῦ -ᾶσθαι, συμβουλεύομαι, συσκέπτομαι, Κ 197 †. (Ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ξυμμ.).

σιμ·μίγνυμι [..⏑.] (παρ' Ὁμ. δὲν εὑρίσκεται) καὶ **σιμ·μίσγω**, μετοχ. -ων, ἀόρ. συνέμιξα, -ε, παθ. ἐνεστ. -εται, ἀόρ. ἴδ. κατωτ. 1) 'Ενεργ. συμμιγνύω, ἀναμιγνύω, συνενώνω, „σμίγω", «μυρίκας καὶ μυρσινοειδέας ὄζους» Υ. Ἑρμ. 81· ἰδίως δὲ ἐπὶ τῆς ἐρωτικῆς μίξεως, «θεοὺς γυναιξί» Υ. 'Αφρ. 50, 52, 251.

2) Παθητ. συμμίγνυμαι, συνενοῦμαι, συμβάλλομαι, ἐπὶ ποταμῶν, «Τιταρήσιος Πηνειῷ» Β 753, ἐπὶ πυγμαχίας, συνέρχομαι εἰς ἀγῶνα, Ψ 687 ἐν τμ., ἔνθα κεῖται ὁ Δωρ. καὶ ἐπικ. συγκεκομμένος ἀόρ. «ἔμιχθεν» (ἀντὶ τοῦ ἐμίχθησαν)· πρβλ. **μίγνυμι**.

σιμ·μύω, παρακ. συμμέμυκα, συγκλείομαι, κλείομαι, „κλείω", ἐν τμ., «σὺν δ' ἕλκεα πάντα μέμυκεν» „ἔκλεισαν ὅλαι αἱ πληγαί του", Ω 420.

σίμπας, ασα, αν, καὶ ὅπως οἱ ἀρχαῖοι 'Αττικοί, **σίμπας**, η 214, ξ 198, κατὰ δὲ τὸν Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ᾧ γ 59 ἄνευ μετρικῆς ἀνάγκης, ὅλος ὁμοῦ, Α 90, 241, γ 59 κ. ἀ.

σιμ·πήγνυμι [..⏑.], ἀόρ. ά. συνέπηξα, κάμνω τι πηκτόν, συμπηγνύω, „πήζω", οἷον «γάλα» Ε 902 †.

σιμ·πίπτω, πίπτω μετά τινος ἄλλου εἰς τὸ αὐτὸ ἐν τῇ μάχῃ, συγκρούομαι, συμπλέκομαι, μόνον ἐν τῷ ἀορ. β'. ἐν τμήσει, «σὺν ρ' ἔπεσον» Η 256, Φ 387, Ψ 687· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ ἀνέμων ἀντιπνεόντων, ε 295, πρβλ. **πίπτω**.

σιμ·πλαταγέω [.⏑⏑..], ἐπικ., ἀόρ. ἐπικ. ἀναύξ. συμπλατάγησα, κροτῶ, κτυπῶ, «χερσὶ» ἐκτύπησε τὰ χέρια εἰς σημεῖον ἀπορίας, ἀμηχανίας, ἀδημονίας, Ψ 102 †. (‖. Τὸ ἁπλοῦν ῥῆμα παρ' Ὁμ. δὲν εὑρίσκεται· ἐν δὲ τῇ καθομιλ. ἔχει ᾧ

τύπον καὶ σημασίαν ὀπωσοῦν διάφορον, „πλαντάζω", μέλ. -ξω, συνώνυμον τοῦ „σκάζω". πρβλ. τὸ ἀνάλογον „ψοφῶ").

ΣΥΜΦΕΡΤΌΣ, ή, όν, ἐπικ., συμπεφορημένος· ἔθεν συνηνωμένος, συνηγμένος, συνελήλυθώς, N 237 †, «συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν» κατὰ λέξιν: συνηνωμένη ἀρετὴ καὶ σφόδρα κακῶν ἀνθρώπων ὑπάρχει, ἢ ὀρθότερον κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον: ᾗ σφόδρα κακῶν ἀνθρώπων εἰς ταὐτὸ συνελθόντων γίνεταί τις ἀρετή, ὅ ἐ. ὅταν καὶ ἀδύνατοι ἄνυρωποι συνεισφέρωσιν ἕκαστος τὴν δύναμίν του, συναποτελεῖται ἀρετή. Αἱ ἄλλαι ἑρμηνεῖαι εἶνε ἀνυπόστατοι. (‖. Ἄξιος παρατηρήσεως εἶνε ὁ ἐκ τῆς ῥίζης ΦΕΡ σχηματισμὸς τοῦ ῥηματικοῦ, ὁ καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ εὑρισκόμενος ἐν τῇ λ. „ὑπο-φερτός"). Ἐκ τοῦ

ΣΥΜ-ΦΈΡΩ, μόνον τοῦ παρατ. τὸ ἀ. πληθ. ἀναύξ. συμφερόμεσθα καὶ μέλ. μέσ. συνοίσομαι, κυρ. φέρω εἰς τὸ αὐτό. Τὸ δὲ μέσον, ὅπερ καὶ μόνον εὑρίσκεται, συνέρχομαι (εἰς μάχην), συμπλέκομαι, συγκρούομαι, Λατ. congredi, «οὐ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πόλεμόνδε» ἓν θὰ ἦνε καλὸν νὰ συναντηθῶμεν εἰς τὸν πόλεμον, Ἰλ. Θ 400, «μάχῃ» Λ 736.

ΣΥΜΦΡΆΔΜΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ, ἡ, ἐπικ., σύμβουλος, Β 372 †. Ἐκ τοῦ

ΣΥΜ-ΦΡΆΖΟΜΑΙ, μέλ. ἐπικ. -σσομαι, ἀόρ. ἐπικ. συμφράσσατο. 1) συμβουλεύομαι, συσκέπτομαι, «βουλάς τινι» συνεξετάζω μετά τινος τὰς σκέψεις μου, βουλεύομαι μετά τινος περὶ τῶν σκοπῶν μου, ἢ συμβουλευόμενος, συσκεπτόμενος ἐμβάλλω εἴς τινα γνώμας, Α 537, 540 (ἔνθα ὁ Βέκκερος ἐν τῇ Β'. γράφει ξυμφ.), Ι 374, Δ 462. 2) κατ' ἐμαυτὸν βουλεύομαι, σκέπτομαι, «θυμῷ ὅπως» ο 202.

ΣΎΜΦΩΝΟΣ, ΟΝ (σύν, φωνή), εἰς μουσικὴν ἔννοιαν σύμφωνος, ἁρμονικός, «ἑπτὰ συμφώνους χορδὰς ἐτανύσατο» Υ. Ἑρμ. 51.

ΣΥΝ, καὶ ἀρχαιότερος, μάλιστα τῆς ἀρχ. Ἀττικ., τύπος ΞΥΝ, παρ' Ὁμ. τότε μόνον εὔχρηστος, ὅταν ἀπαιτῆται θέσει μακρὰ συλλαβή, Ζ 372, Ο 26, Π 248, 864, χ 268, ο 410, ἐν συνθέσει ὅμως πολλάκις καὶ ἄνευ τινὸς μετρικῆς ἀνάγκης, πρβλ. ΣΥΜΒΆΛΛΩ, ΣΥΜΠΑΣ, ΣΥΝΆΓΝΥΜΙ, ΣΥΝΔΕΩ, ΣΥΝΊΗΜΙ (ἴδ. καὶ ΞΥΝ), συγγενεύει πρὸς τὸ κοινός, πρβλ. τὸ Λατ. cum, καὶ σημαίνει κοινωνίαν καὶ σύνδεσιν ἢ συνάφειαν κατὰ πολλὰς ᾗ διαφόρους σχέσεις, σύν, ὁμοῦ, „μαζί, μέ". Α'.) Πρόθ. μετὰ δοτ. 1) κυρ. ἐπὶ προσώπων· ἀ.) εἰς ἔνδειξιν κοινῆς πρός τινα καταστάσεως καὶ πράξεως, ὅ ἐ. συνυπάρξεως καὶ συμπράξεως, οἷον «ἔρχομαι, ἐφέσηκα, ἧμαι σύν τινι» ἔρχομαι, ἐφίσταμαι, κάθημαι μετά τινος, ὁμοῦ μέ τινα, Γ 206, Ζ 372, ζ 52 κ. ἄ. πλχ. ὅθεν ἰδίως β'.) εἰς ἔνδειξιν παραστάσεως, τουτέστι βοηθείας, οἷον «σὺν θεῷ, σὺν θεοῖσι, σύν Ἀθήνῃ» μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ κλ., Ι 49, Ω 430, γ 439 κ. ἀ., «σὺν σοί» μαζί σου, μὲ τὴν σύμπραξίν σου, Κ 290, ν 391. 2) ἐπὶ πραγμάτων· ἀ.) εἰς ἔκφρασιν τοπικῆς συνδέσεως ἢ συναφείας πρός τι πρᾶγμα, οἷα τὰ ἐνδύματα, ὅπλα κ. ἄ. τ., «σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε» μὲ τὰ ὅπλα του ἐπήδησε κάτω, Γ 29 κ. ἀ., «στῇ σὺν δουρί» Ο 541, «δῦνε σὺν ἔγχεϊ» Υ 493, πρβλ. Ι 80, Π 864, ν 118, 258 κ. ἀ., «πέμπω τινὰ σὺν νηί» στέλλω τινὰ μὲ πλοῖον, Α 389, πρβλ. Τ 331· ὡσαύτως «κατελθεῖν, ἱκέσθαι, ἰέναι, φεύγειν, νέεσθαι, οἴχεσθαι σὺν νηί» α 182, γ 61, 323, Α 179, Β 74, 140, 236, Ο 499 κ. ἀ.· ὅθεν «ἄκοιτιν σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω» σύζυγον μὲ (ἔχουσαν) μεγάλην ἀρετήν, ω 193· πολλάκις συνεκφραζομένης καὶ χρονικῆς συναφείας, οἷον «οὐκ αὖτως μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὅρκῳ» ἀλλὰ μεθ' ὅρκου, ἐπισυνάπτων συγχρόνως καὶ ὅρκον εἰς τοὺς λόγους μου, ξ 151· β'.) ἐπειδὴ δὲ τὸ πρᾶγμα, μεθ' οὗ γίνεται ἡ συνάφεια, δύναται νὰ χρησιμεύῃ καὶ ὡς ὄργανον ἢ μέσον, διὰ τοῦτο ἡ Σὺν μετὰ δοτ. δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς ἐκφράζουσα τὸ ὄργανον ἢ μέσον, ἀλλὰ μόνον εἰς τοιαύτας περιςάσεις, καθ' ἃς μετὰ τοῦ μέσου συννοεῖται καὶ συνενεργεῖ καὶ τὸ ὑποκείμενον, οἷον «σὺν ἔντεσι μάρναμαι» Ν 719, «ἀντίβιον σὺν τεύχεσι ἢ σὺν ἔντεσι πειρηθῆναι» Ε 220, Λ 386 κ. ἀ., «σὺν ἔντεσι μαρμαίροντες» Π 279. Σπανιώτερον δὲ εἰς περιστάσεις, ἐν αἷς τὸ ὄργανον ἢ μέσον, αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ θεωρούμενον, ἐκφράζεται δι' ἁπλῆς δοτικῆς ἢ τῆς Διὰ μετὰ γενικῆς, οἷον «σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν, σὺν ὀρῇσιν κεφαλῇσιν» μὲ μεγάλην ζημίαν, μὲ τὰ κεφάλια των ἐπλήρωσαν, Δ 161. Ἐν δὲ τῇ πλοκῇ «σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον» ε 293, ι 68, μ 314 ὀρθότερον εἶνε νὰ ἀποδοθῇ κατὰ τιμῆσιν ἡ «σύν» εἰς τὸ ῥῆμα (συνεκάλυψεν, ὅ ἐ. καθ' ὁλοκληρίαν ἐκάλυψε γῆν ὁμοῦ καὶ πόντον)· γ'.) πολλάκις σημαίνει ὅτι ἀντικείμενόν τι ἢ κατάστασις συμπαρακολουθεῖ ἕτερον ἀντικείμενον ἢ κατάστασιν ἑτέραν, οἷον «ἐλθὼν ἄνεμος σὺν λαίλαπι» Ρ 57, «ἀπήραξε δὲ χαμᾶζε αὐτῇ σὺν πήληκι κάρη» ἡ κεφαλὴ ὁμοῦ μὲ τὴν περικεφαλαίαν, μὲ ὅλην τὴν περικεφαλαίαν, Ξ 498.

Σημ. Σπανίως ἐπιτάσσεται ἡ Σὺν τῆς συντακτικῆς πτώσεως, οἷον «Ἀπόλλων Ἀρτεμιδιξύν» ο 410, πρβλ. Κ 19 (‖. «εἴ τινά οἱ σὺν μῆτιν τεκτήναιτο»· ἀλλ' ἐνταῦθα, ὅπως ᾗ ἄλλοθι πολλαχοῦ, ὀρθότερον ἔχει χώραν ἡ τμῆσις, καὶ ἡ πρόθεσις «σύν» ἀνήκει εἰς τὸ ῥῆμα). Πολλάκις ὅμως τίθεται μεταξὺ οὐσιαστικοῦ καὶ ἀντωνυμίας ἢ ἐπιθέτου, «χρήμασι σὺν τοῖσδεσσι» ν 258, «αὐτῇ σὺν φόρμιγγι» Ι 494, «πλειοτέρῃ σὺν χειρί» λ 359 κ. ἀ.

Β'.) Ὡς ἐπίῤῥημα, ὁμοῦ, ἅμα, συγχρόνως, «νισσόμεθα κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες» ἐπανερχόμεθα ἔχοντες ἅμα κενὰς τὰς χεῖρας, κ 42. (‖. Κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον καὶ Ἀμεῖν ἀποδι-

δομένη ἡ πρόθεσις εἰς τὸ «ἔχοντες» σημαίνει τὸ: ἔχοντες συνδεδεμένας; ἢ ἑσταυρωμένας τὰς χεῖρας κενάς), «σύν τε δύ' ἐρχομένω» ὅταν δύω συμβαδίζωσι, Κ 224, «σὺν δὲ πτερὰ λίασθεν» Ψ 879, πρβλ. δὲ ϗ ΣΥΝΤΡΕΙΣ. Πολλάκις διὰ τμήσεως χωρίζεται ἀπὸ τοῦ ῥήματος εἰς ὃ κυρίως ἀνήκει, οἷον Α 579, Δ 269, 447, Θ 61 κ. ἀ.

Γ΄.) Ἐν συνθέσει ἔχει καὶ παρ' Ὁμ. τὴν συνήθη σημασίαν, ὁμοῦ, συγχρόνως, „μαζί". ‖. Ἀλλ' ἴδε καὶ τὰς συνθέτους λ. ἰδιαιτέρως.

ΣΥΝ-ΑΓΕΙΡΩ, ϗ ΣΥΝΑΓ., ξ 323, Ρ 293, κατὰ δὲ τὸν Βέκκερ. καὶ Δ 90, μετοχ. ξυναγείρων, παθητ. συναγειρόμενοι, ἀόρ. ἀ. ἀναύξ. ξυνάγειρα, καὶ μέσ. ἀόρ. ἀ. ξυναγείρατο, ξ 323, μέσ. ἀόρ. β΄. ἐπικ. συγκεκομμέν. συναγρόμενος, συναθροίζω, „συνάζω". 1) Ἐνεργ. ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων, συγκαλῶ, Υ 21, συλλέγω, συσσωρεύω, «βίοτον» δ 90. Ὡσαύτως καὶ τὸ παθ., Ω 802. 2) Μέσ. ἀ.) συλλέγω, συναθροίζω ἐμαυτῷ, δι' ἐμαυτόν, «κτήματα» ξ 323, τ 293. Ἴδε καὶ ΣΥΝΑΕΙΡΩ· β΄.) συναθροίζομαι, συνέρχομαι, «συναγρόμενοι Πυλίων ἄνδρες» Α 687. ‖. Ἐνταῦθα ἀνήκει ἴσως ὀρθότερον καὶ τὸ ἀνωτέρω μνημονευθὲν χωρίον Ω 802.

ΣΥΝ-ΑΓΝΥΜΙ, καὶ ΣΥΝΑΓΝ., μόνον ἐν τῷ γ΄. ἐνικ. καὶ πληθ. τοῦ ἐπικ. ἀορ. ξυνέ(F)αξε Ν 166, Λ 114, ξυνέ(F)αξαν ξ 383 (ἔνθα ὁ Βέκκερος ἐν τῇ Β΄. ἄνευ μετρικῆς ἀνάγκης ἔγραψε: συνέα.) συντρίβω, συνθραύω, «ἔγχος» Ν 166, «νῆας» ξ 383, «ἅρματα» Ψ 467 (ἐν τμ.) «τέκνα ἐλάφοιο» συνθλῶ, Ξ 114.

ΣΥΝ-ΑΓΩ καὶ ΣΥΝΑΓ. διὰ μετρικὴν ἀνάγκην παρ' Ὁμ. Β 381, Ε 861, Ζ 87, Ξ 149, Τ 275, κατὰ δὲ τὸν Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. καὶ Γ 269, ὑποτακ. συνάγωμεν, εὐκτ. ἐν τμ. σὺν-ἄγοιμι, μετοχ. συνάγουσα, -οντες, παρατ. ἀναύξ. σύναγον, μέλ. γ΄. πληθ. συνάξουσι, ἀόρ. β΄. συνήγαγε, συναθροίζω, „συνάζω", συγκαλῶ, συλλέγω, «γεραιὰς νηόν» Ζ 87, «ὅρκια θεῶν σύναγον» ἔφερον ἢ ὡδήγουν ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὰ ὅρκια τῶν θεῶν, τὰ θύματα, ἐφ' ὧν ἔμελλον νὰ ὁρκισθῶσι, πρὶν συνάψωσι τὴν συνθήκην, Γ 269, «ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι» ἵνα τῷ συλλέγω φορτίον, ξ 296 (‖. ἢ κατ' ἄλλους: ἵνα τοῦ συνοδεύω τὸ φορτίον, ἵνα βοηθῶ αὐτὸν εἰς τὴν ἀγωγήν, τὸν διάπλουν τοῦ φορτίου), «νεφέλας» ε 291· δ΄.) τροπικ. ὡς καὶ τὸ ΣΥΜΒΑΛΛΩ, «Ἄρηα» συγκροτῶ, συνάπτω μάχην, Β 381, Τ 275, «ἔριδα Ἄρηος» Ε 861. Ὡσαύτως «ὑσμίνην» Ξ 448, Π 764, «πόλεμον καὶ φύλοπιν» Υ. Δήμ. 267.

ΣΥΝ-ΑΕΙΡΩ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ συναίρω, ἀόρ. μόνον ἐν τμ. σὺν-ἤειρε, -αν, ἀπαρφ. σὺν-ἀεῖραι, μέσου ἐνες. ὑποτακτ. συνεσταλμένη συναείρεται (ἀντὶ τοῦ -ηται). 1) σηκώνω ὁμοῦ (μετά τινος ἄλλου), Ἰλ. Ω 590 (ἐν τμ.) μετὰ δοτ. «ἐμοὶ σὺν μοχλὸν ἀείρας» ι 332 (ἐν τμ.). 2) συμπλέκω, συνάπτω, ζεύγνυμι «σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι» ἵππους δηλ., Κ 499. Ὡσαύτως καὶ τὸ μέσ. «πίσυρας συναείρεται ἵππους» συζευγνύει, συνδέει πρὸς τὸν σκοπόν του, Ο 680. (Οὕτως ἔγραψε τὸ χωρίον ὁ Σπίτζνερος καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτὸν ἀντὶ τοῦ «συναγείρεται»· ὁ δὲ Εὐστάθ. ἑρμηνεύει ἐνταῦθα τὸ ῥῆμα διὰ τοῦ συμπλέκω, συζευγνύω, ὡς ἐκ τοῦ ἀθροιστ. ἀ (ἅμα) καὶ εἴρω συνθέτου ὄντος τοῦ ἁπλ. ἀείρω, καὶ σημαίνοντος: ὁμοῦ εἴρω, συνείρω, πρβλ. ΠΑΡΗΟΡΟΣ, ΣΥΝΗΟΡΟΣ).

ΣΥΝ-ΑΪΝΥΜΑΙ, συλλέγω, „συνάζω, μαζεύω", μόνον κατὰ παρατ. «συναίνυτο καμπύλα τόξα» Φ 502 ϝ.

ΣΥΝ-ΑΙΡΕΩ, ἀόρ. β΄. ἐπικ. ἀναύξ. σύνελε, μετοχ. συνελών. 1) [συλλαμβάνω], σηκώνω (πολλὰ) ὁμοῦ, συναρπάζω, «χλαῖναν καὶ κώεα» υ 95 (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. ἔγραψε ξυν-). 2) συντρίβω, συνθλῶ, «ὀφρῦς» Π 740.

ΣΥΝ-ΑΝΤΑΩ, Ἰων. -έω, παρατατ. ἀναύξ. δυϊκ. συναντήτην, μέσ. ἀορ. ἀ. ὑποτακτ. συναντήσωνται, συναντῶ, συναπαντῶ, „ἐνταμώνω ἢ ἐνταμώνομαι", «λέοντι ἀνέρες» Ρ 134· «τὼ δὲ συναντήτην κῆρυξ καὶ ὑφορβός» συνηντήθησαν, ἐνταμώθησαν, π 333.

ΣΥΝ-ΑΝΤΟΜΑΙ, ἕτερ. ἐπικ. τύπος τοῦ προηγ., ὅπερ ἴδ., μόνον ἐν τῇ μετοχ. συναντόμενος καὶ ἐν τῷ παρατατ. γ΄. ἑν. συνήντετο καὶ γ΄. δυϊκ. ἀναύξ. συναντέσθην Η 22, δ 367, ο 538 κ. ἀ. ἐπὶ συναντήσεως ἢ συγκρούσεως τῆς ἐν τῇ μάχῃ, Φ 34. (Τῆς Ἰλιάδ. μόνον ἔ. ἀνωτέρω).

ΣΥΝ-ΑΡΑΣΣΩ [.⏑..], μόνον ἐν τῷ ἀορ. ἀ. ἀναύξ. ἐν τμ. σὺν-ἄραξε ϗ ὑποτακ. σὺν-ἀράξω. συγκρούω, συντρίβω, μετ' αἰτ. Μ 384, μ 412 κ. ἀ.

*ΣΥΝ-ΑΡΑΡΙΣΚΩ [.⏑⏑..], μόνον ἐν τῷ παρακ. συνάρηρε, ἀμετάβ. εἶμαι συνηρμοσμένος, εἶμαι ἐν ἁρμονίᾳ, Υ. Ἀπ. 164.

*ΣΥΝ-ΑΡΩΓΟΣ [.⏑..], ὁ, ἐπικ. βοηθός, συμβοηθός, Ὑμ. 7 (8), 4.

ΣΥΝ-ΔΕΩ, καὶ ΣΥΝΔ. κατὰ τὸν Βεκκ. ἐν τῇ Β΄. ἄνευ μετρικῆς ἀνάγκης ἐν τῷ Α 289 καὶ κ 168, παρατ. γ΄. πληθ. ἐν τμ. σὺν-δέον, ἀόρ. ἀ. συνέδησα, καὶ ἀπαρφ. ξυνδῆσαι. 1) συνδέω, δεσμεύω, „δένω", τινά, Α 399, «πόδας» κ 168, Υ. Ἑρμ. 82 ἐν τμ., χ 89. 2) ἐπιδέω δι' ἐπιδέσμου, οἷον τὴν πληγωμένην χεῖρα, Ν 599.

*ΣΥΝΔΥΟ, δυϊκ., δύω ὁμοῦ, ἀνὰ δύω, Υ. Ἀφρ. 74 (ἴδ. ΣΥΝ Β΄.). ‖. ἐν τῇ καθομιλ. σώζεται ἡ τοιαύτη σύνθεσις παρὰ μὲν τοῖς Ἀθηναίοις „σουδύο" προφερομένη, ἐν δὲ τινι μυρολογίῳ Λακωνικῷ „συνδυώ", οἷον „ἐκεῖ (ἐν τῷ Ἅιδῃ) συνδυὼ δὲν περπατοῦν, συντρεῖς δὲν κουβεντιάζουν". Οὕτως πρέπει νὰ γραφῇ ἡ λ. ἐν τῇ συλλογῇ τῆς Κ^κης Στ. Π. Ῥαζέλου: Προοίμια μυρολογίων Λακωνικῶν σ. 5).

ΣΥΝ-ΕΔΡΑΜΟΝ. ἴδ. ΣΥΝΤΡΕΧΩ.

ΣΥΝ-ΕΕΡΓΩ (συνεΓέργω), ἐπικ. ἀντὶ τοῦ συν-

ειργω μόνον ἐν τῷ παρατατ. συνέΓεργον καὶ ἐν τῷ ἅπαξ εἰρημένῳ ἐπικ. ἀορ. ΣΥΝΕ(Ϝ)ΕΡΓΑΘΟΝ Ξ 36 †, (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β′. γράφει: ξυν-), κυρ. συγκρατῶ, ἔπειτα συνάπτω, συνδέω, συσφίγγω, «τοὺς (ὄϊας) συνέεργον λύγοισι» ι 427, μ 424, «χιτῶνα ζωστῆρι» ξ 72· ἔτι δὲ περικλείω, ἐμπεριλαμβάνω «ὅσον συνεέργαθον ἄκραι» Ξ 36.

ΣΥΝ-ΕΕΙΚΟΣΙ, διὰ μετρικὴν ἀνάγκην μόνον ΣΥΝΕΕΙΚ., εἴκοσιν ὁμοῦ, ξ 98 †.

1. ΣΎΝ-ΕΙΜΙ (εἰμὶ), καὶ ΞΥΝΕΙΜΙ, μέλ. ἀπαρφ. ξυνέσεσθαι, συνδιατρίβω μετά τινος, συζῶ, «οἴζυϊ πολλῇ» μετὰ πολλῆς θλίψεως συζῶ, ἐν πολλῇ θλ. εἰμί, η 270 †.

2. ΣΎΝ-ΕΙΜΙ (εἶμι), καὶ ΞΎΝ-, μετοχ. ξυνιόντες, παρατατ. γ′. πληθ. ξύνισαν, γ′. δυϊκ. συνίτην Ζ 120 (ὁ Βεκκ. ἐν τῇ Β′. ξυν-), Π 476, Υ 59 (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β′. ξυν-), Ψ 814, συνέρχομαι, συμβαδίζω, «ἐς χῶρον ἕνα συνιόντες ἵκοντο» Ἰλ. Δ 446, Θ 60. Ἰδίως ἐν πολέμῳ συνέρχομαι, συγκρούομαι, Ξ 393, «ἐς μέσον» Ζ 120, «περὶ ἔριδος» ἵνα ἀγωνισθῶσι (ὁρίζει ἀκριβέστερον τὴν συμπλοκήν) Π 476· ὡσαύτως «ἔριδι συνιέναι» Υ 66, Φ 390.

ΣΥΝ-ΕΛΑΎΝΩ, ὡς ἐπὶ τῷ πολὺ ΞΥΝΕΛ. (συνελ. μόνον ἐν τῷ Λ 677) ξυνελαύνεις, ἀπαρφ. ἐπικ. ξυνελαυνέμεν Χ 129, ἀόρ. ἀ. ἐπ. γ′. ἐν. ξυνέλασσε, ξυνελάσσαμεν, ὑποτακτ. ἐπικ. συνεσταλμένη ξυνελάσσομεν σ 39, ἀπαρφ. ἐπικῶς ξυνελάσσαι.

1) μεταβ. ἐλαύνω ὁμοῦ, συναπάγω, μετ' αἰτ. «ληίδα ἐκ πεδίων» Λ 677, «βοῦς ἐς αὔλιον» Ὑ. Ἑρμ. 106, ἑπομ. συμπεριστέλλω, „συμμαζεύω", «κάρη χεῖράς τε πόδας τε» Ὑ. Ἑρμ. 241, «σὺν δ' ἦλασ' ὀδόντας» συνέσφιγξε τοὺς ὀδόντας, σ 98, «ἔριδι ξυνελαύνω τινά» συμβάλλω, συγκρούω, φέρω τινὰς εἰς ἀγῶνα, μάχην, ἐρεθίζω κατ' ἀλλήλων, Υ 134, Φ 394, σ 39. 2) ἀμετάβ. συνέρχομαι, συγκρούομαι, «ἔριδι» εἰς μάχην, Χ 129.

ΣΎΝΕΛΟΝ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ συνεῖλον, ἴδ. ΣΥΝΑΙΡΈΩ.

ΣΥΝΕΟΧΜΌΣ, ὁ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ συνοχμὸς (συν-έχω), συνάφεια, συνοχή, σύνδεσις, μόνον Ξ 465 †.

ΣΥΝ-ΕΡΕΊΔΩ, «στόμα» συνερείδω, ἐρείδω (ἀκκουμβῶ) πρὸς ἄλληλα τὰ χείλη, ὁ ἐ. συγκλείω τὸ στόμα, λ 426 ἐν τμ. †.

ΣΥΝ-ΕΡΙΘΟΣ [...-.], ὁ, ἡ, συνεργός, συνεργάτης, -τις, μόνον ἐν τῷ θηλ., ζ 32 †.

ΣΥΝΕΣΕΥΕ, ἴδ. ΣΥΣΣΕΎΩ.

ΣΎΝΕΣΙΣ, ἡ, καὶ ΞΎΝ- (συν-ίημι), συμβολή, συνένωσις, «ποταμῶν» συρροή, συμβολή, κ 515 †.

ΣΥΝΕΧΉΣ, ΕΣ (συν-έχω), συνεχής, ἀδιάκοπος, ἐπὶ χρόνου τε καὶ τόπου. Τὸ οὐδ. ΣΥΝΕΧΈΣ ὡς ἐπίρρ. χρον. συνεχῶς, ἀδιαλείπτως, Λατ. continenter, Μ 26· ἔτι δὲ «συνεχὲς αἰεί» ι 74. [Ἡ συν- ἐν ἄρσει μακρά].

ΣΥΝ-ΈΧΩ, καὶ ΞΥΝ-, γ′. πλ. ξυνέχουσι, μετοχ. ἐν τμ. σὺν-ἔχουσαν, σὺν-ἔχοντες, παρατ. ἀναύξ. σύνεχον, κυρίως συγκρατῶ, ὅθεν ἀμεταβάτως, συνέρχομαι, συγκρατοῦμαι, συνέχομαι, συνδέομαι «ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες σύνεχον» Δ 133, Υ 415, 478 (ἔνθα διὰ τὸ μέτρον γράφεται ξύν-)· παλαιὸς παρακείμενος ἐπικ. συνόχωκα, «τὼ δέ οἱ ὤμω ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε» οἱ ὦμοί του ἦσαν συγκεκλιμένοι (ἐπικλινεῖς) πρὸς τὸ στῆθος, Β 218. (Ὁ παρακείμενος οὗτος ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ ἁπλοῦ ὄχα, ὦχα μετὰ τοῦ Ἀττικ. ἀναδιπλασιασμοῦ ὀκωχα καὶ κατ' ἐναλλαγὴν τοῦ πνεύματος συνήθη εἰς τοὺς Ἴωνας ὄχωκα. ‖. Ταύτην ὅμως δὲν παραδέχεται ὁ Κόβετος Novac. Lectt. σ. 168 ἑξ., ἀποκαθιστῶν τὸν ὁμαλὸν τύπον συνοκωχότε).

*ΣΥΝΉΘΕΙΑ, ἡ (συνήθης), συνήθεια, συνήθης τρόπος, «συνήθειαι μαλακαί» κατὰ μὲν τὸν Φράγκε τὸ σύνηθες μαλακὸν κιθάρισμα, πιθανώτερον δὲ κατὰ τὸν Βαουμέϊς. ἡπία, μαλακὴ οἰκειότης, dulcis familiaritas, Ὑ. Ἑρμ. 485.

ΣΥΝΗΜΟΣΎΝΗ [...⏑.], ἡ, ἐπικ. (συνήμων, συνίημι Β′, 1), συνένωσις· ἑπομ. συνθήκη, σύμβασις, συμφωνία, Χ 261 †.

ΣΥΝΉΟΡΟΣ, ΟΝ (συν-αείρω), συνακόλουθος, σύντροφος, συνηρμοσμένος, „τεριασμένος", «φόρμιγξ δαιτὶ συνήορος» θ 99 †.

ΣΥΝΘΕΣΙΉ, ἡ, ἐπικ. (συν-τίθημι)· ἀ.) συμφωνία, συνθήκη, σύμβασις, κατὰ πληθ. Ἰλ. Β 339· β′.) ἐντολή, παραγγελία, Ε 319.

ΣΥΝ-ΘΈΩ, μέλ. συνθεύσεται, συντρέχω· μεταφ. «οὐχ ἡμῖν συνθεύσεται ἥδε βουλή» (‖. κατὰ λέξιν δὲν θὰ τρέξῃ μαζί μας εἰς τὸν σκοπόν, ἑπομ. δὲν θὰ ἐπιτύχῃ (οὕτως ὀρθότερον κατὰ τὸν Ἀμεῖν ἤ) δὲν θὰ ἀποβῇ καλῶς, „δὲν θὰ βγῇ σὲ καλό"), υ 245 †.

ΣΥΝ-ΊΗΜΙ, παρ' Ὁμ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ΣΥΝ. καὶ πολλάκις μάλιστα ἄνευ τινὸς μετρικῆς ἀνάγκης, οἷον Α 273, δ 76, πάντοτε διὰ τοῦ ξ ἐν τοῖς τύποις «ξύνες, ξυνίει» τῶν ὁποίων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προηγεῖται ν· ἐν δὲ τῷ «συνώμεθα», ἴδε κατωτ. Β), δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ τεθῇ ξ διὰ μετρικὴν ἀνάγκην· ἐνεσ. προς. ξυνίει, α 271, ζ 289, θ 241, ι 390, τ 387· παρατ. γ′. πλ. ξύνιεν ἀντὶ τοῦ: ξυνίεσαν (ὁ δὲ Σπίτζνερος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον: ξύνιον) Α 273, ἀόρ. ἀ. ξυνέηκε ἐπικ. ἀντὶ τοῦ συνῆκε, ἀορ. β′. προστ. ξύνες, Β 26, 63, Ω 133, μέσ. ἀορ. β′. γ′. ἐνικ. ξύνετο, ὑποτ. ἀ. πληθ. συνώμεθα. Α′.) Ἐνεργ. 1) κυρ. πέμπω ὁμοῦ, ὅ ἐ. συμβάλλω, συνάπτω, συγκρούω, ἰδίως ἐπὶ τῶν ἐν πολέμῳ εἰς ἀγῶνα συνερχομένων, μετ' αἰτ., «τίς τ' ἄρ σφῶε ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι» Α 8, Η 210. 2) ἐννοῶ, μανθάνω, ἀκούω, καταλαμβάνω (πρβλ. τὸ Λατιν. conjicere), ἀπολελ. Ο 442, α 271 κ. ἀ. συνήθως μετὰ αἰτ. τοῦ πράγματος καὶ γενικ. τοῦ προσώπ. «ὅπα

θεᾶς, ἔπος τινός;» Β 182, ζ 289 κ. ἀ.· ἔτι δὲ καὶ μετὰ μόνης γενικ. τοῦ προσώπ. Β 26, Ω 133, ἢ καὶ μετὰ γενικῆς τοῦ πράγματος, «καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιον» ἤκουον τὰ; γνώμας μου, Α 273. Β΄.) Μέσ. 1) συνέρχομαι, ὅ ἐ. [συμβαίνω], συμφωνῶ, συνομολογῶ, «συνώμεθα ἀμφὶ γάμῳ» Ν 381. 2) Ὡς τὸ ἐνεργ. ἐν τῇ 2) σημασίᾳ, ἐννοῶ, ἀκούω, «τὸν ξύνετο» δ 76.

ΣΥΝ-ΊΣΤΗΜΙ, μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ παρακ., ὅστις ἔχει, ὡς γνωστόν, μέσην σημασ., συνίσταμαι· ἐπομέν. συγκροτοῦμαι, ἄρχομαι, «πολέμοιο συνεσταότος;» Ξ 96 †.

ΣΥΝΟΙΣΌΜΕΘΑ, ἴδ. ΣΥΜΦΈΡΩ.

ΣΥΝ-ΟΡΊΝΩ, ἐπικ., συνδιεγείρω, συγκινῶ, κινῶ εἰς οἶκτον, μετ' αἰτ., «θυμόν» Ω 467 (ἐν τμ. σὺν—ὁρίνῃς). — Μέσ. συνεγείρομαι, κινοῦμαι, [ὁρμῶμαι], «φάλαγγες συνορινόμεναι» (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. ξυν.), Δ 332 †.

ΣΥΝΟΧΉ, ἡ, καὶ ΞΥΝ. (συν-ἔχω), συνέχεια· ὅθεν σύμπτωσις, συμβολή, „ἐντάμωσις", οἷον «ἐν ξυνοχῇσιν ὁδοῦ» κατὰ λέξ. εἰς τὰς συμβολὰς τῆς ὁδοῦ, ὅ ἐ. εἰς τὸ μέρος ὅπου περὶ τὴν νύσσαν κάμπτεται ἡ ὁδὸς τοῦ σταδίου, ἢ ὅπου αἱ δύω ὁδοὶ τοῦ σταδίου συνέρχονται κατὰ τὴν καμπήν, Ψ 330 †. (‖. Εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν ταύτην ἑρμηνείαν, ὄχι ἄμοιρον δυσχερειῶν, προσθέτομεν τὴν τοῦ Δυντζέρου εἰς τὴν ἄκραν τῆς ὁδοῦ, κολλητὰ εἰς τὴν ὁδόν).

ΣΥΝΟΧΩΚΌΤΕ, ἴδ. ΣΥΝΈΧΩ.

ΣΙΝ-ΤΑΡΆΣΣΩ [.⏑..], συνταράσσω, συγχέω, „ἀνακατώνω, ταράζω", μόνον ἐν τμ. σὺν—ἐτάραξε, σὺν—ταράξῃ, «ἵππους» Ι 86, «δαῖτα» „χαλῶ", Α 579.

ΣΥΝ-ΤΊΘΕΜΑΙ, μόνον ἐν τῷ ἀορ. β΄. γ΄. ἐνικ. τῆς ὁριστ. σύνθετο καὶ συχνότερον ἐν τῇ προστακτ. σύνθεο, σύνθεσθε, κυρ. συντίθημι ἢ συνάπτω τι ἐν ἐμαυτῷ· ὅθεν μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ «θυμῷ», ὡς τὸ Λατ. animo componere, ἀντιλαμβάνομαι, ἐννοῶ, καταλαμβάνω, ἀκούω, μετ' αἰτ., «βουλήν, ἀοιδήν, μῦθον» Η 44, α 328, ρ 153· ἀπολελ. παρατηρῶ, προσέχω, λαμβάνω κατὰ νοῦν, «σὺ δὲ σύνθεο» Α 76, ο 27 κ. ἀ., «σύνθεσθ' Ἀργεῖοι» Τ 84.

ΣΊΝ-ΤΡΕΙΣ, οὐδ. ΣΊΝΤΡΙΑ, τρεῖς ὁμοῦ, ἀνὰ τρεῖς, ι 429 †. (‖. Ἡ λ. ἐσώνη ἐν τῇ καθομιλουμ., ἴδ. ΣΊΝΔΥΟ).

ΣΥΝ-ΤΡΈΧΩ, μόνον ἐν τῷ ἀορ. β΄. συνέδραμον, ὁμοῦ τρέχω· ἰδίως εἰς ἐχθρικὴν σημασ., πληθ. τρέχομεν κατ' ἀλλήλων, ὁρμῶμεν ὁ εἷς ἐναντίον τοῦ ἄλλου, Ἰλ. Π 335, 337.

ΣΊΝΤΡΙΨ, ΙΒΟΣ [⏑.], ὁ, ἡ (συντρίβω), ὄνομα οἰκιακοῦ τινος δαίμονος, συντρίβοντος τὰ σκεύη, Ἐπιγ. 14, 9.

ΣΥΝΏΜΕΘΑ, ἴδ. ΣΥΝΊΗΜΙ.

ΣΙ̃ΡΙΓΞ, ΙΓΓΟΣ (ἀντὶ τοῦ σΓάριγξ ἐκ τῆς Σανσκρ. ῥίζης SVAR. ‖. ὅθεν καὶ τῆς καθομιλουμ. ἡ „σφυρίκτρα" καὶ τὸ ῥῆμα „σφυρίζω"), ἡ, κυρ. πᾶς αὐλός, σωλήν· ὅθεν ἀ.) αὐλός, τὸ μουσικὸν ὄργανον, ἰδίως ὁ ποιμενικὸς αὐλός, „σφυρίκτρα, φλογέρα, σουραῦλι", Ἰλ. Κ 13, Σ 526, Γ. Ἑρμ. 512· β΄.) θήκη τοῦ δόρατος, ἐν ᾗ περιεκλείετο τὸ δόρυ ἐν καιρῷ ἀχρηστίας, ὅ,τι εἶνε διὰ τὸ τόξον ὁ γωρυτός, Τ 387.

ΣΙΡΊΖΩ [-..], συρίζω, „σφυρίζω", ἐπὶ ἐξακοντισθέντος δόρατος, Ἀποσπ. 72.

ΣΥΡΊΗ [-⏑.], ἡ, κατὰ τὸν ποιητὴν μυθικὴ τις νῆσος, ἄνωθεν (τουτέστι πρὸς βορρᾶν) τῆς Ὀρτυγίας κειμένη κατὰ τὰ δυτικώτατα πέρατα τῆς οἰκουμένης (πρβλ. ΤΡΟΠΗ), ο 403. Ἄλλοι δέ τινες ἐκλαμβάνουσι τὴν Συρίην ταύτην ἀντὶ τῆς Σύρου, μιᾶς τῶν Κυκλάδων, τῆς νῦν „Σύρας" λεγομένης, Στράβ. 10, 5, 8. Ἄλλοι δὲ ἀναζητοῦσιν αὐτὴν ἐν τῇ ἀνατολικῇ παραλίᾳ τῆς Σικελίας. Ἴδε καὶ τὰ ἐν λ. ΚΎΚΛΩΨ σημειωθέντα.

ΣΥΡ-ΡΉΓΝΥΜΙ, μέλ. συῤῥήξω, κυρ. συντρίβω, „τσακίζω"· μεταφ. καταβάλλω, ἐξαυνατίζω, (ἡ ὅπως καὶ ἡ καθομιλ. μεταχειρίζεται μεταφ. τὸ ῥῆμα, „τσακίζω", οἷον ἐν τῇ φρ. „ὁ θάνατος τοῦ υἱοῦ του τὸν ἐτσάκισε"), «κακοῖσι συνέῤῥηκται» ὑπὸ τῶν δυστυχημάτων εἶνε καταβεβλημένος, θ 137 †.

ΣΎΡΩ [-.], παρέλκω, σύρω, „σέρνω" μετ' αἰτ., Βατρ. 75.

ΣΥ̃Σ, ΣΥΌΣ [⏑.], ὁ καὶ ἡ, δοτ. συΐ, πληθ. ὀν. σύες πάντοτε ἀσυναίρετος, δοτ. συσί, ἐπικ. σύεσσι, αἰτ. σύας ἢ σῦς, (Λατ. sus, Γερμ. Schw-ein, πρβλ. ᾧ τε ᾧ σίαλος) γοῖρος, „γροῦνι", (ᾧ „γουροῦνι") οὐ μόνον ἐπὶ ἡμέρου ἀλλὰ ᾧ ἐπὶ ἀγρίου, ὅστις λέγεται τότε «σῦς ἄγριος, ἀγρότερος» Θ 338, Μ 146 κ. ἀ., ἔτι δὲ «σῦς κάπρος, κάπριος» (ἴδ. τὰς λ.), ἐπομ. κάπρος, ἀγριόχοιρος, „ἀγριογούρουνο"· ἀλλὰ καὶ ἄνευ τῶν ἀνωτέρω προσδιορισμῶν σημαίνει πλήρ. παρ' Ὁμ. ἡ λ. τὸν κάπρον. Τὸ θηλυκ. «ἡ σῦς» ἡ „σκρόφα", εὑρίσκεται ἐν τῇ ξ 107.

ΣΥΣ-ΣΕΎΩ, ἀόρ. ά. συνέσσευε, συνελαύνω, πάντας ὁμοῦ ἐλαύνω, «βοῦς» Γ. Ἑρμ. 94.

ΣΊΤΟ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἔσσυτο, ἴδ. ΣΕΎΟ.

ΣΥΦΕΙΌΣ [⏑..], ἐπικ., κ 389, καὶ ΣΥΦΕΌΣ, ὁ (ἀντὶ τοῦ συFεός ἐκ τοῦ σῦς), χοιρεών, χοιρομάνδρα, τόπος, ἐν ᾧ διαιτῶνται χοῖροι, Ὀδ. κ 238, ξ 13, 73.—Ἐπίῤῥ. ΣΥΦΕΌΝΔΕ εἰς τὴν μάνδραν τῶν χοίρων, κ 320.

ΣΥΦΟΡΒΌΣ [⏑..], ὁ (σῦς, φέρβω), χοιροβοσκός, π 154 κ. ἀ., «παῖς συφορβός» Φ 282 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.)· πρβλ. ΫΦΟΡΒΌΣ.

ΣΦΆΖΩ, γ΄. πλ. σφάζουσι, ἀπαρφ. -ειν, παρατ. ἔσφαζον, ἀόρ. ἔσφαξαν ᾧ ἀναύξ. σφάξε, παθ. μετοχ. τοῦ ἐνες. σφαζόμενοι, -ων ᾧ τοῦ παρακ. ἐσφαγμένα· (κυρ. τοῦ θύματος ἢ σφακτοῦ πληγέντος πρότερον ᾧ φονευθέντος κόπτω τὸν λαιμόν, ἵνα ἐκρεύσῃ τὸ αἷμα, πρβλ. γ 449, 454, ξ 425, 426· ἐν γένει δ' ἔπειτα) „σφάζω", σφαγιάζω, κόπτω τὸν λαιμόν, «βοῦν, μῆλα» Ι 466, α 92

κ. ὁ. παρ' Ὁμ. πάντοτε ἐπὶ σφακτῶν καὶ συχνότερον ἐπὶ θυμάτων Α 459 μ 359 κ. ἀ. Παθ. Ψ 31, κ 352 κ. ἀ.

σφαῖρα, ἡ, σφαῖρα, ἐν γένει πᾶν στρογγύλον σῶμα, (Ἰταλ.) „μπάλα, (Τουρκ.) τόπι", Ὀδ. ζ 115, θ 372 κ. ἀ. «σφαίρῃ παίζειν» παίζω μὲ τὸ τόπι, ζ 100.

σφαιρηδόν, ἐπιχ. ἐπίρ., κατὰ τὸν τρόπον τῆς σφαίρας, „ὡσὰν σφαῖραν" Ν 204 † (ἔνθα ὁ Βέκκερ. χάριν τοῦ διγάμματος γράφει: σφαιρηδά).

σφάλλω, (συγγ. τῷ Λατ. fallo, Γερμ. fallen) ἀόρ. ἀ. ἀναύξ. σφῆλα, ἀπαρφ. σφῆλαι, κλονῶ, κλονίζω, κάμνω τινὰ νὰ πέσῃ, „πεδικλώνω", ἰδίως ἐπὶ τῶν παλαιστῶν, ὡς τὸ Λατ. supplantare, Ψ 719· ἐν γένει δὲ καταβάλλω, „ρίπτω κάτω", οἷον «οὐ βέλος σφῆλεν Ἀντίνοον» ρ 469.

σφαραγέομαι, μέσ., μόνον ἐν τῷ γ'. πληθ. τοῦ ἀναυξ. παρατ. σφαραγεῦντο, 1) ἐκρήγνυμαι, „σκάζω", κροτῶ, «σφαραγεῦντο δὲ οἱ πυρὶ ῥίζαι» ἔσκαζον, ἔπριζον, ι 390. 2) (μέχρις ἐκρήξεως) εἶμαι πλήρης, σφριγῶ, σπαργῶ, „σπαργώνω", «οὖθατα σφαραγεῦντο» ι 440. Μόνον ἐν τοῖς εἰρημένοις χωρίοις εὑρίσκεται. (‖. Νομίζω ὅτι πρώτη καὶ κυρία σημασία τῆς λ. εἶνε ἡ 2), ἐξ ἧς πολὺ φυσικώτερον παράγεται ἡ πρώτη, καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ λ. ἔχει συγγένειαν πρὸς τὸ σπαργῶ, σφριγῶ· τῆς ἐναλλαγῆς τοῦ σπ καὶ σφ ἔχομεν πλεῖστα παραδείγματα ἔν τε τῇ ἀρχαίᾳ καὶ καθομιλ.).

σφάς, σφέ, ἴδ. **σφεῖς**.

σφεδανός [.⏑.], ή, όν, ποιητ., σφοδρός, λάβρος, ὁρμητικός, ἀκάθεκτος, μόνον ἐν τῷ οὐδ. **σφεδανόν** εἰς ἐπιῤῥημάτ. σημασ. σφόδρα, μετὰ τοῦ «ἔπομαι, ἐφέπω» Ἰλ. Π 372, Λ 165, Φ 542. (Ἐτυμολογεῖται κατὰ τὸν Κούρτιον ἔκ τινος ῥίζης σφαδ, Σανσκριτ. spand, ἐξ ἧς οὐ μόνον τὸ σφαδάζω καὶ σφοδρός, ἀλλὰ καὶ ἡ σφενδόνη παράγεται· κατ' ἄλλους δὲ ἧττον πιθανῶς ἐκ τοῦ σπεύδω).

σφεῖς, ὀνομ. πληθ. τῆς γ'. προσ. προσωπικῆς ἀντωνυμίας ἀρσεν. καὶ θηλ., γεν. σφῶν παρ' Ὁμ. ἐν τῇ συνθέτῳ ἀντων. σφῶν αὐτῶν, Μ 155, Τ 302, καθ' ἑαυτήν δὲ ἔχει τὸν Ἰων. τύπον σφέων ᾗ ἐπικ. σφείων (μόνον ἐν τῇ πλοκῇ «ὥσαν ἢ ὧσαι ἀπὸ σφείων» Δ 535, Ε 626, Ν 148, 688)· δοτ. σφίσι καὶ μετὰ τοῦ ἐφελκ. ν σφίσιν καὶ κατὰ συγκοπ. σφίν, κατὰ δὲ τὴν ἑκάστοτε μετρικὴν ἀνάγκην ᾗ σφί (πλὴν ἐν τῷ Ν 713, ὅπου ἄνευ μετρικῆς ἀνάγκης κεῖται σφί) καὶ κατ' ἔκθλιψιν σφ' Γ 300, Θ 4 412, Λ 115 (ἔνθα δύναται νὰ ἦνε καὶ αἰτ.) 807, Ξ 205, 304, Ο 388, Σ 375, Ω 283, 423, γ 440, δ 623, 784 (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει σφίν), ζ 266, θ 300, ο 57, π 326, υ 175, 254, ω 99, 439· αἰτ. σφέας (κατὰ συνίζησιν μονοσύλλαβον ἐν τοῖς Β 96, 704, θ 315 κ. ἀ.) ἐπικῶς σφάς (ἐγκλιτικόν) μόνον ἐν τῷ Ε 567, ἔτι δὲ καὶ σφεῖας (ἢ ὅπως ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. θέλει σφετας) ν 213 (ὁ δὲ Δινδορφ. καὶ ἄλλοι μετὰ τοῦ Ἄρεν; γράφουσι σφέας;), ποιητικῶς σφέ, καὶ κατ' ἔκθλιψιν σφ' Σ 165, Τ 265. Ἀλλαχοῦ δὲ τὸ σφὲ ἀναφέρεται πάντοτε εἰς δύω, ὥστε ἐπέχει τόπον δυϊκοῦ (ὅπως ᾗ τὸ σφέας δ 77 καὶ τὸ σφὶν δ 65), Α 111, θ 271, φ 192, 206. Ὅθεν καί τινες τῶν γραμματικῶν ἐκλαμβάνουσι τοὺς τύπους τούτους (σφέ, σφίν) ὡς ἐκ τῶν δυϊκῶν σφωὲ καὶ σφωίν κατὰ συγκοπὴν γενομένους. Τὸ σφὶ εὑρίσκεται καὶ ὡς ἐνικὸν ἀντὶ τοῦ οἱ, Ὑμ. 18, 19, 30, 9· τὸ δὲ σφίσι ἀντὶ τοῦ ὑμῖν αὐτοῖς ἔκειτο πρότερον ἐν τῷ Κ 398, ἐξέλιπε δὲ ἡ τοιαύτη ἐκδοχὴ ἀφ' ὅτου ὁ Βέκκερ. διώρθωσε κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον τὸ «βουλεύοιτε» εἰς «βουλεύουσι». Πάντες οἱ τύποι ἐγκλίνουσι τὸν τόνον, πλὴν τοῦ σφῶν, σφείων. Ἡ μὲν ὀνομαστικὴ (τὴν ὁποίαν ὁ Ὅμηρος δὲν ἔχει οὔτε εἰς ἄρσεν. οὔτε εἰς οὐδέτ. γένος, ἴδ. Σχολ. εἰς Χ 410) ἔχει σημασίαν τριτοπροσώπου ἀντωνυμίας, οὗτοι, „αὐτοί", αἱ δὲ πλάγιαι σημαίνουσιν αὐτοπάθειαν, «ὥσαν ἀπὸ σφείων» ἀπέωσαν ἀφ' ἑαυτῶν, Δ 535, Ε 626, ἴδ. ἀνωτ., «τὰ μὲ εὖ δάσαντο μετὰ σφίσιν» ἐν ἑαυτοῖς, Α 368, Κ 208 κ. ἀ., «κατὰ σφέας μάχονται» Β 366, η 40 κ. ἀ. Πολλάκις ἐπιτείνεται ἡ αὐτοπάθεια διὰ τῆς προσθήκης τῆς ἀντωνυμίας «αὐτός», οἷον «σφῶν αὐτῶν, σφέας αὐτούς» μ 225. Συνηθέστερον ὅμως κεῖται ἀντὶ τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας αὐτῶν, αὐτοῖς κτλ., οἷον «ἐκ γάρ σφεων φρένας εἵλετο Παλλὰς Ἀθήνη» ἐξ αὐτῶν, Σ 311, γ 134, υ 348, ω 381, «μετὰ δέ σφισιν πότνια Ἥβη νέκταρ ἐφυσοχόει» ἐν αὐτοῖς, Δ 2, «ἐννέα δέ σφεας κήρυκες ἐρήτυον» Β 97, 704, δ 284 κ. πλχ. συχνότατα δὲ καὶ μόνον εἰς ταύτην τὴν σημασίαν εὑρίσκεται ὁ τύπος «σφί», ἰδίως ἐν ταῖς φράσεσι «παρὰ δέ σφι, μετὰ δέ σφι, ἐν δέ σφι». Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παρ' Ὁμ. τίθεται ἐπὶ προσώπων· ἐπὶ δὲ πραγμάτων μόνον ι 70 «ἱστία δέ σφιν (ταῖς ναυσὶ) διέσχισε» καὶ κ 355, «ἐπὶ δέ σφι (ταῖς τραπέζαις) τίθει κάνεια»· ἐπὶ ζώων Λ 115.

σφέλας, αος, τό, ἐπικ., πληθ. σφέλα, ρ 231, [θρῆνυς;], θρανίον, ὑποπόδιον, „σκαμνί", Ὀδ. σ 394. (‖. Ἡ ἐτυμολογία εἶνε ἀμφίβολος. Ἴσως δὲν εἶνε ἀπίθανος τοῦ Βουττμάννου ἡ γνώμη, καθ' ἣν παράγεται ἐκ τοῦ ῥήματ. σΓέλεῖν, ὅπερ εὑρίσκεται ἐν τῷ συνθέτῳ προσελεῖν=προπηλακίζειν, ὑβρίζειν, ᾗ σημαίνει κυρίως ποδοπατῶ. Ὅθεν ὁ ἀληθὴς τύπος τῆς λ. θὰ ἦτο σΓέλας, ὅπερ δύναται κάλλιστα νὰ παραβληθῇ μὲ τὸ Γερμ. Schwelle=κατώφλιον, ᾗ τὸ Λατ. solum=δάπεδον, ἔδαφος, solea=σάνδαλον).

σφενδόνη, ἡ, σφενδόνη, „σφενδόνα", Ν 600 †. (Τὸ ὅπλον τοῦτο ἦτο σπάνιον παρὰ τοῖς Ἕλλησι· μόνον οἱ Λοκροὶ μνημονεύονται ὡς σφενδονῆται ἐν τῷ Ν 712—721. ‖. Ἀλλ' ἀμφότερα ταῦτα τὰ χωρία ἐπιδέχονται καὶ ἄλλην

ἑρμηνείαν, ἣν καὶ ἀκολουθοῦσι τινὲς τῶν νεωτέρων ἑρμηνευτῶν. Ἡ σφενδόνη κατ' αὐτοὺς ἡ ἐν τῷ πρώτῳ χωρίῳ εἶνε οὐχὶ ὅπλον, ἀλλ' ὅπως καὶ παρ' Ἱπποκράτει, ἐπίδεσμος, μάλλινος φυσικῷ τῷ λόγῳ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχήν, τὸν ὁποῖον οἱ ὑπηρέται τῶν ἡρώων καὶ οἱ κατώτεροι πολεμισταὶ ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς πρωτίστης χρείας τοῦ πληγωθέντος· οἱ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ χωρίῳ μνημονευόμενοι Λοκροὶ δὲν εἶναι καὶ σφενδονῆται, ἀλλὰ μόνον τοξόται· καὶ τὸ ἐν ςίχ. 716 «οἱὸς ἐϋστρεφὲς ἄωτον» εἶνε ἡ νευρά, ὅπερ ἄτοπον· ἴσως ὀρθότερον μάλλινα ἱμάτια, „φλοκκάτα", ἴδ. ἌΩΤΟΝ).

ΣΦΈΤΕΡΟΣ, Η, ΟΝ (σφεῖς), ἀντωνυμ. κτητικ. γ'. προσώπου πληθ. ἴδιος ἑαυτῶν, „εἰδικός των", Δ 409, Ι 327 κ. ἀ., Ὑμ. 19, 7· ἐπιτείνεται διὰ τῆς «αὐτός», οἷον «αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο» α 7, «ἐπὶ σφέτερα» ὡς οὐσιαστ. εἰς τὰ ἴδια, Λατ. ad sua, α 274, ξ 9.

ΣΦΗΚΌΩ (σφήξ), παθ. παρακ. ἐσφήκωμαι, σοσφίγγω κατὰ τὸ σχῆμα τῶν σφηκῶν, τουτέστι σφίγγω εἰς ἓν μόνον μέρος, ἀφίνων τὰ λοιπὰ χαλαρά, «πλοχμοὶ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο· οἱ πλόκαμοι ἦσαν συνδεδεμένοι, συνεσφιγμένοι διὰ χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, τουτέστι χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν ταινιῶν ἢ δακτυλίων, Ρ 52 †.

ΣΦῆΛΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Βουκόλου, Ἀθηναῖος, Ο 338.

ΣΦῆΛΕ ἀντὶ τοῦ ἔσφηλε, ἴδ. ΣΦΆΛΛΩ.

ΣΦΗ̄Ξ, ΚΌΣ, ὁ, „σφήκα", ἡ, Λατιν. vespa, Ἰλ. Μ 167, Π 259 (Κατὰ τὸν Βόθην εἶνε ἡ vespa crabro τοῦ Λιννα͡ίου).

ΣΦΊ καὶ ΣΦΊΝ, ἴδ. ΣΦΕΙΣ.

ΣΦΊΓΓΩ, „σφίγγω", συμπιέζω, «χεῖρας» Βατρ. 88, «πόδας κατὰ γαστέρος» συστέλλων σφίγγω τοὺς πόδας πρὸς τὴν γαστέρα, Βάτρ. 71.

ΣΦΟΔΡΩ̃Σ, ἐπίρ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. σφοδρός (ἴδ. ΣΦΕΔΑΝΟΣ), σφόδρα, ἰσχυρῶς, „δυνατά", μ 124 †.

ΣΦΟΝΔΎΛΙΟΣ [.⏑⏑.], ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ σφόνδυλος, ὅ ἐ. σπόνδυλος, ὀστοῦν ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὴν σπονδυλικὴν στήλην, τὴν ῥάχιν, πληθ. ἡ σπονδυλικὴ στήλη, „τὸ ῥαχοκόκκαλον", Υ 483 †. (‖. Ἡ καθομιλουμένη ἔχει τὸν τύπον „σφονδύλι", εἰς τὴν σημασίαν τοῦ σφονδύλου τοῦ κατὰ τὴν ἄτρακτον).

ΣΦΌΣ, ΣΦΉ, ΣΦΌΝ, κτητικ. ἐπίθ. ἐπικ. (σφεῖς), „εἰδικός των", [σφέτερος], πάντοτε εἰς πληθ. κτήτορα ἀναφερόμενον, Α 534, 6 237 κ. ἀ., «σὺν σφῶϊσι τεκέεσσι» Ὑ. Ἀπ. 148 κατὰ τὴν παρὰ Θουκυδίδῃ γραφὴν ἀντὶ τοῦ «αὐτοῖς σὺν τεκ.».

ΣΦῦΡΑ, ἡ, „σφῦρα, σφυρί", γ 434 †. (Ὁ τονισμὸς σφύρα εἶνε ἡμαρτημένος).

ΣΦΙΡΌΝ [-.], τό, ὁ ἀστράγαλος, τὸ „κότσι", τοῦ ποδός, Δ 518, πληθ. Δ 147, Ζ 117 κ. ἀ.

ΣΦΩΪ́, δυϊκὴ αἰτ. τοῦ ΣΦΕΙΣ, ἐκεῖνοι οἱ δύω, αὐτοὶ οἱ δύω, Α 8, θ 317 κ. ἀ., κατ' ἔκθλιψιν καὶ ἔγκλισιν τόνου ΣΦΩ', Ρ 531, γενικ. καὶ δοτ. ΣΦΩΊΝ, αὐτῶν τῶν δύω, Α 338, Θ 402, δ 28 (ἔνθα εἶνε δοτικὴ) κ ἀ., «σφωϊν ἀμφοτέροιιν» (γενικῆς), υ 327.—Ἀμφότεροι οὗτοι οἱ τύποι εἶνε ἐγκλιτικοί· ἡ δὲ ὀνομαστ. ἄχρηστος. Ἀλλ' ἀντὶ τούτων ἐνίοτε μεταχειρίζεται ὁ Ὅμηρος τοὺς πληθυντικοὺς τύπους, ἴδ. ΣΦΕΙΣ. Ὁ τύπος σφωὲ εἶνε μόνον ἐπικός.

ΣΦῶΙ, ὀνομ. καὶ αἰτ. δυϊκὴ τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας Σύ, ὑμεῖς οἱ δύω, ὑμᾶς τοὺς δύω, ὡς ὀνομας., Λ 776, Υ 115, Ψ 403, ὡς αἰτ., Α 436, Ε 287 κ. ἀ., χ 173. Ἐπιτείνεται διὰ τοῦ συνωνύμου «ἀμφοτέρω σφῶι» Η 280, Κ 552. Ὁ μονοσύλλαβος τύπος εἶνε ΣΦΏ (καὶ ὄχι ΣΦΏ· διότι καθ' ἃ δοξάζουσι πολλοὶ τῶν παλαιῶν καὶ νέων γραμματικῶν δὲν εἶνε συναίρεσις, ἀλλ' ἀποκοπὴ τοῦ τελικοῦ ι), Α 574 κ. ἀ., γενικὴ ᾗ δοτ. ΣΦῶΙΝ, ὑμῶν τῶν δύω, εἰς ὑμᾶς τοὺς δύω, ὡς γενικ. Α 257 κ. ἀ., ὡς δοτικ. Ψ 411, φ 209, ψ 52 (ἔνθα ὁ Φαῖσις τὸ «σφῶιν» ὡς ὀνομαστικὴν ἑρμηνεύει, ἴδ. ΝΩ̃Ι), συνῃρημ. ΣΦΩ̃Ν, δ 62. Οἱ τύποι σφῶι καὶ σφῶιν εἶνε πάντοτε ἐπικοὶ καὶ ὀρθοτονοῦνται. Ἐκ τούτου

ΣΦΩΪ́ΤΕΡΟΣ, Η, ΟΝ, εἰς ὑμᾶς τοὺς δύω ἀνήκων, „εἰδικός σας τῶν δύω", Α 216 †.

ΣΧΕΔΊΗ, ἡ, σχεδία, ὅ ἐ. πλοῖον ἐλαφρὸν αὐτοσχέδιον, ἐκ τοῦ προχείρου κατεσκευασμένον, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης ναυπηγούμενον, (Τουρκ.) „σάλι", οἷα μάλιστα τὰ ἐν τοῖς ποταμοῖς χρήσιμα, Ὀδ. ε 33, 163 κ. ἀ. (Ἐτυμολογεῖται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ σχέδιος, οἱονεὶ: αὐτοσχεδίασμα· κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον πιθανώτερον ἐκ τῆς ῥίζ. ΣΧΕΔΣΚΕΔ-, σχέδη, σχεδάριον, ὅ ἐ. σανίς, φύλλον, οἱονεὶ: σανίδωμα, καὶ κατ' ἄλλου: ἐκ τοῦ ἔχω, ὡς συνεχόμενόν τι ἢ συνέχον).

ΣΧΕΔΊΗΝ, ἐπίρ. ἐπικ. (κυρίως αἰτ. θηλ. οὐσιαστικοῦ, γενομένου ἐκ τοῦ σχέδιος) = ΣΧΕΔΌΝ, πλησίον, „σιμά, κοντά", «τύψον δὲ σχεδίην» ἐκ τοῦ πλησίον, δι' ἀγχεμάχου ὅπλου, Ε 830 †. (Ἄλλοι δὲ θεωροῦσι τὴν λ. ὡς αἰτιατ. θηλυκὴν τοῦ ἐπιθέτου, ἐξυπακούοντες τὸ οὐσιαστ.: πληγήν). Ἴδ. καὶ ΑΥ̓ΤΟΣΧΕΔΊΗ.

ΣΧΕΔΊΟΣ, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἰφίτου ᾗ τῆς Ἱπολύτης, ἡγεμὼν τῶν Φωκέων, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Β 517, Ρ 306. 2) υἱὸς τοῦ Περιμήδους, ἄλλος ἡγεμὼν τῶν Φωκέων, Ο 515.

ΣΧΕΔΌΘΕΝ, ἐπικ. ἐπίρ. ἐκ τοῦ σύνεγγυς, ἐκ τοῦ πλησίον, „ἀπὸ κοντά", «βάλλειν, μάχεσθαι» Π 807, Ρ 359, «σχεδόθεν ἐλθεῖν τινι» κυρίως μὲν ἔρχομαι ἐκ τοῦ πλησίον, ὅ ἐ. προσέρχομαι, πλησιάζω, ὅπως ἐν τῇ καθομιλουμένῃ „ἔρχομαι ἢ ὑπάγω ἀπὸ κοντά" τινος, 6 267 κ. ἀ. πλχ., «εἶναί τι» Π 800, καὶ μετὰ γενικῆς, «σχεδ. στῆναί τινος» ι 447.

ΣΧΕΔΌΝ, ἐπίρ. (ΣΧΕ-, ἔχω). 1) τοπικόν,

πλησίον, „κοντά, σιμά“, «εἶναι, στῆναι, τύψαι, οὐτάζειν, ἐλαύνειν» Ὁμ. πλχ., μετὰ δοτικ., «νῆσοι σχεδὸν ἀλλήλῃσι» ι 23, πρβλ. δ 284· ἐπιτείνεται «μάλα σχεδόν» Λ 116, ι 23 κ. ἄ. πλχ., συχνότερον μετὰ γεν., «σχεδὸν εἶναί τινος» ζ 125, πρβλ. ε 288, κ 156 κ. ἀ., «σχεδὸν ἐλθεῖν τινος» πλησιάζω, προσεγγίζω, προσέρχομαι εἴς τινα ἢ εἴς τι, Ε 607, δ 439· μετ' ἀπαρφ., οἷον «(ἔναρα) οὐ σχεδόν ἐστιν ἐλέσθαι» δὲν εἶνε τόσον πλησίον ὥστε νὰ τὰ λάβῃ τις, Ν 268. Ἐν δὲ τῷ Μ 53 «τάφρος εὑρεῖ' οὔτ' ἄρ' ὑπερθορέειν σχεδὸν οὔτε περῆσαι ῥηιδίη» κατὰ μέν τινα ἑρμηνείαν ἐξαρτᾶται τὸ «ὑπερθορέειν» ἐκ τοῦ «ῥηιδίη» καὶ προσδιορίζεται ὑπὸ τοῦ ἐπιῤῥήματος «σχεδόν» μὲ τὴν ἑξῆς ἔννοιαν: ἀπέτρεπεν ἡ εὑρεῖα τάφρος, τὴν ὁποίαν οὔτε νὰ ὑπερπηδήσῃ τις ἐκ τοῦ πλησίον ἦτο εὔκολον οὔτε νὰ περάσῃ· κατ' ἄλλην δὲ ὀρθοτέραν, νομίζω, ἐξαρτᾶται καθὼς τὸ «περῆσαι» ἐκ τοῦ «ῥηιδίη» ἢ τὸ «ὑπερθορέειν» ἐκ τοῦ «σχεδόν», ὅπερ ἐπέχει τόπον κατηγορουμένου, μὲ τὴν ἑξῆς ἔννοιαν: ἦτις (τάφρος) οὔτε πλησίον ἦτο, τουτέστι πλησιάζοντα εἶχε τὰ χείλη, ὥστε νὰ τὴν ὑπερπηδήσῃ τις, οὔτε πρὸς διάβασιν ἦτο εὔκολος διὰ τὸ ἀπόκρημνον καὶ ὀχυρὸν τῶν χειλέων της. Μεταφορικῶς ἐπὶ συγγενείας, «καὶ πηῷ περ ἐόντι μάλα σχεδόν» ἂν καὶ ἦτο πολὺ στενὸς συγγενής, κ 441. 2) χρονικόν, οὐκ εἰς μακράν, ἐντὸς ὀλίγου, „τώρα κοντά“, Ν 817, Ρ 262, δ 284, ζ 27.—Ταύτας τὰς σημασίας ἔχει ἡ λ. μόνον παρὰ ποιηταῖς.

σχεθεῖν, ἐπικ. **σχεθέειν**, ἀπαρφ. τοῦ ποιητ. ἐπεκτεταμ. ἀορ. ἔσχεθον, ἴδ. **ἔχω**.

σχεῖν, σχέμεν, σχέῃ, ἴδ. **ἔχω**.

Σχερίη, ἡ, Σχερία, ἡ εὐδαίμων χώρα τῶν Φαιάκων ε 34, 280. Ὡς τοιαύτην ὑπολαμβάνουσι κατὰ τοὺς παρ' Ὁμήρῳ ὑπάρχοντας γεωγραφικοὺς ὁρισμούς, ζ 204, 279, βορειοτάτην τινὰ ὑπὲρ τὴν Ἰθάκην νῆσον οὐ μακρὰν τῆς χώρας; τῶν Θεσπρωτῶν, ἰδίως δὲ κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τῶν παλαιῶν τὴν Κέρκυραν, πρβλ. Θουκυδ. 1, 25, Στράβ. 6, 2, 4, 7, 3, 6. Τὰ αὐτὰ φρονοῦσι καὶ πολλοὶ τῶν νεωτέρων. Ἄλλοι δὲ μεταθέτουσιν αὐτὴν εἰς τὴν Θεσπρωτίαν ἢ Καμπανίαν. Τὸ πιθανώτερον εἶνε νὰ ἐκληφθῇ ὡς μυθώδης χώρα (πρὸς ἣν τινες παραβάλλουσι τῶν Γάλλων τὸ Pays de Cocagne καὶ τῶν Γερμανῶν τὸ Schlaraffenland) πλησίον τοῦ Ἠλυσίου, καὶ μάλιστα μέρος τι τῆς στερεᾶς, ἐπειδὴ ποτὲ δὲν λέγεται νῆσος, ἀλλὰ πάντοτε γαῖα (καὶ ἡ λ. δὲ σχερὸς κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ χέρσος). Περὶ αὐτῆς ἐν ἰδιαιτέρᾳ διατριβῇ ἐπραγματεύθη ὁ Οὐέλκερος.

σχέτλιος, ίη, ιον, (σχε-, ἔχω), τὸ θηλ. μόνον ἐν τῷ Γ 414, δ 729, ψ 150· κυρίως ὁ ὑπομένων τι ἢ ἀνεχόμενος ἢ ὑφιστάμενος· ὅθεν 1) ἐπὶ προσώπων ἰσχυρός, καρτερός, τολμηρός, εὐθαρσής, ὡς ἐπὶ τῷ πολὺ δὲ ἐπὶ κακῆς σημασίας, παράτολμος, αὐθάδης, σκληρός, ἀπάνθρωπος, ἀνόσιος, ἐπὶ τοιούτων δηλ. ἀνθρώπων, οἵτινες ἀκόλαστον ἔχοντες ψυχὴν καὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν ἄδικον χρῆσιν ποιούμενοι, σκληρὰ ᾗ ἀπάνθρωπα διαπράττουσιν ἔργα, Ε 403· ὅθεν λέγεται περὶ τοῦ Ἀχιλλέως, Ἕκτορος, Ὀδυσσέως, Ἡρακλέους (‖. καθ' ὅσον ἐνεργοῦσιν οὕτως καὶ οὐχὶ ὡς σταθερὸν αὐτῶν ἐπίθετον), Ι 630, Π 203, Ρ 150, ι 351, 478, κ 293, φ 28 κ. ἀ. ἡπιωτέραν ἔννοιαν ἔχει ἐν τῷ Κ 164, ὅπου λέγεται περὶ τοῦ Νέστορος διὰ τὴν ἀκάματον αὐτοῦ δραστηριότητα (ἔνθα τινὲς τῶν ἑρμηνευτῶν παραδέχονται τὴν σημασίαν ἄθλιος, δυστυχής, ὡς καὶ ἐν τῷ Σ 13 καὶ μ 279, λίαν παραδόξως). Πολλάκις δὲ καὶ ἐπὶ θεῶν, ἰδίως δὲ τοῦ Διός, σκληρός, ἀδυσώπητος, φοβερός, Β 111, Ι 19, γ 161, ἐπὶ θεῶν ἐν γένει Ω 133, ε 118. 2) ἐπὶ ἀψύχων μόνον ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, οἷον «ἔργα» ἀπάνθρωπα, ἀνόσια, ἀνοσιουργήματα, ι 295, ξ 83, χ 413, «ὕπνος» ὀλέθριος, κ 69. (Κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον παράγεται ἐκ τοῦ σχετὸς διὰ τοῦ ἀχρ. σχετάλιος κατὰ συγκοπήν, καὶ σημαίνει κυρίως τὸν κατειλημμένον ἢ συνεχόμενον ὑπὸ δαίμονος, δαιμονιῶντα „δαιμονισμένον“· ἀλλὰ πόθεν ἡ ἔννοια τοῦ δαίμονος; Τὸ θηλ. «σχετλίη» εὑρίσκεται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στίχ. Γ 414 μὲ βραχεῖαν τὴν πρώτην συλλαβὴν ἢ ὡς δισύλλαβον κατὰ συνίζησιν).

σχέτο, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἔσχετο, ἴδ. **ἔχω**.

σχίζα, ἡ, „σχίζα“, ἀπεσχισμένον ξύλον, Α 462, Β 425, γ 459, «δρυὸς» ξ 425. Ἐκ τοῦ **σχίζω**, ἀόρ. ἀ. ἔχισα, „σχίζω“, ἴδ. **ἀποσχίζω**, ἐν γένει διαχωρίζω, διαιρῶ, Υ. Ἑρμ. 128.

σχοίατο, Ἰων. ἀντὶ σχοῖντο, ἴδ. **ἔχω**.

σχοῖνος, ὁ, „βούρλον ἢ βρούλον“, «ὀξέϊ σχοίνῳ» Βατρ. 213. Ὡς περιληπτικὸν [σχοινιά], τόπος σχοίνων (βούρλων) κατάφυτος, ε 463 †. (‖. Ἐντεῦθεν τῆς καθομιλ. τὸ „σχοινίον“). Ἐκ ταύτης τῆς σημασίας.

Σχοῖνος, ἡ, πόλις τῆς Βοιωτίας παρὰ τὸν ὁμώνυμον ποταμὸν οὐ μακρὰν τῶν Θηβῶν, Β 497. Ὁ Στράβων 9, 2, 22 ὀνομάζει τὴν Σχοῖνον «χώραν» καὶ τὸν δι' αὐτῆς ποταμὸν Σχοινοῦντα.

σχόμενος, η, ον, ἴδ. **ἔχω**.

σάωσεκον, σώζω, ἴδ. **σαόω**.

σῶκος, ὁ (σαόω, σώζω) πιθανῶς = σωτήρ, ἐπίθετον τοῦ Ἑρμοῦ Υ 72 †· κατὰ δὲ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν = σῶος, ἀκέραιος, Λατ. integer (ἐκ τοῦ σάος, σῶς)· ὅθεν ἰσχυρός, κρατερός.

Σῶκος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, υἱὸς τοῦ Ἱππάσου, ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως φονευθείς, Λ 427 ἑξ. Ἡ κλητ. Σῶχ' πρὸ δασυνομένου φωνήεντος ἐν στίχ. 450.

σῶμα, ατος, τό, σῶμα, „κορμί“ ἀνθρώπων τε καὶ ζώων, παρ' Ὁμ. δὲ πάντοτε τὸ νεκρὸν σῶμα, πτῶμα, νεκρός, „λείψανον“ (τὸ δὲ

ζῶν λέγεται παρ' αὐτῷ «δέμας»), Γ 23, Η 79, Ψ 169, Ὀδ. λ 53, ω 187.

σᾶς, συνηρ. ἐκ τοῦ σάος, παρ' Ὁμ. μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ. ἑνικ. σῶν Α 117, Θ 246, Ρ 367, ἔνθα πανταχοῦ ὁ Βέκκερ. ἐν τῇ Β'. ἀποκατέστησε τὴν γραφὴν σόον. Ἐν δὲ τῷ κ 268 «οὐδέ τιν' ἄξεις σῶν ἑταίρων» ὀρθότερον εἶνε (ἐναντίον τῆς γνώμης τοῦ Ἀριστάρχου ἑρμηνεύοντος: σῶον) νὰ ἐκληφθῇ τὸ «σῶν» ὡς κτητικὴ ἀντωνυμία· καὶ ἀντὶ δὲ τοῦ «σῶς» ὅπου ὑπάρχει βουκολικὴ τομή, γράφει ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. σόος. 1) σῶος, ἀκέραιος, ἀβλαβής, Χ 332, ο 42, π 131. 2) βέβαιος, ἀναντίρρητος, ἢ κατὰ τὸν Σχολ. πλήρης, ἐντελής «νῦν μοι (τοι) σῶς αἰπὺς ὄλεθρος» Ν 773, ε 305, χ 28· πρβλ. σόος.

Σωτήρ, ῆρος, ὁ, σωτήρ, Ὑμ. 21, 5. 33, 6. σάω, ἴδ. σαόω.

Τ

Τ

Τ, τὸ δέκατον ἔννατον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, ἐπομ. σημεῖον τῆς δεκάτης ἐννάτης· ῥαψῳδίας.

τ' κατ' ἔκθλιψιν 1) ἀντὶ τοῦ Τέ. 2) σπανιώτερον ἀντὶ τοῦ Τοι· ά.) τοῦ βεβαιωτικοῦ μορίου ἐν τῷ συνδυασμῷ «μεντ'» ἢ «μέντ'» ἴδ. μέν Γ'.) καὶ ἐν τῷ «γάρ τ' αἶψα» ἀντὶ τοῦ γάρ τοι αἶψα, γ 147 (ἔνθα ὅμως ὀρθότερον ἐκλαμβάνεται ἀντὶ τοῦ γάρ τε)· δ'.) = σοί, τῆς δοτικ. τῆς προσωπικῆς· ἀντωνυμ. Σύ, Ψ 310, α 60, 347. Πρβλ. καὶ μ' καὶ σ'.

ταγός [-.], (τάσσω) κοσμητής, κοσμήτωρ, ὁ ἐπὶ τῆς τάξεως. Ἐν τῷ Ψ 160 ὁ Ἀρίσταρχος ἔγραψεν «οἱ ταγοί» ἀντὶ τῆς συνήθους γραφῆς «οἵ τ' ἀγοί». Ὁ δὲ Βόθης, Σπίτζνερος καὶ ἄλλοι μετ' αὐτοὺς ἀποκατέστησαν τὴν συνήθη γραφήν, διότι ἡ λ. ταγός ἔχει μακρὸν τὸ α ἐν ᾧ τὸ μέτρον ἀπαιτεῖ βραχεῖαν τὴν συλλαβήν τα. ‖. Ἀλλ' ὁ Δύντζερος· διότι ἡ λ. δὲν εὑρίσκεται παρ' Ὁμ. ἀλλαχοῦ καὶ διότι παρὰ τοῖς μετέπειτα ἔχει μακρὸν τὸ α, δὲν θεωρεῖ ταῦτα λόγους ἀποχρῶντας νὰ ἀπορρίψωμεν τὴν ἄλλως ὀρθοτάτην καὶ εἰς τὸ χωρίον ἁρμοδιωτάτην ἀνάγνωσιν τοῦ Ἀριστάρχου.

ταθείς, τάθη, ἴδ. τείνω.

Ταίναρον [.⏑.], τό (παρὰ τοῖς μετέπειτα, οἷον Ὀρφικοῖς ᾗ Σκύλακι ᾗ ὁ Τ., παρὰ δὲ Πινδ. ᾗ ἡ Τ.), τὸ Ταίναρον, ἀκρωτήριον τῆς Λακωνίας, ἡ μέση πρὸς νότον ἄκρα τῆς Πελοποννήσου, τὴν σήμερον Ματαπάν, ἔχον τὸ πάλαι ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος ὑπεράνω σπηλαίου, ὅπερ ἐνομίζετο ἡ εἰς Ἅιδου κατάβασις, Ὑ. Ἀπ. 412.

ταλαεργός [⏑⏑.] (ταλαF.), όν, ἐπικ. (ταλ, ἔργον) ὁ εἰς τὴν ἐργασίαν ἀντέχων, ὑπομένων, καρτερικός, φερέπονος, ἐπίθ. τῶν ἡμιόνων, Ψ 654, 662, 666 δ 636, φ 23.

Ταλαιμένης, εος, ὁ, πατὴρ τῶν δύω ἡγεμόνων τῶν Μαιόνων, Β 865.

Ταλαϊονίδης [⏑⏑–.⏑.], αο, ὁ, ἐπικ. πατρωνυμικόν, σχηματισθὲν διὰ τοῦ συνδυασμοῦ ἀμφοτέρων τῶν πατρωνυμικῶν καταλήξεων ἐκ τοῦ Ταλαό; ἀντὶ τοῦ Ταλαΐων ἢ Ταλαΐδης, υἱὸς τοῦ Ταλαοῦ, ὁ Μηκιστεύς, Β 566, Ψ 678.

τάλαντον [⏑.], τό (ταλ = φέρω, ἴδ. ταλῆναι). 1) ἡ πλάστιγξ, πληθυντ. «τάλαντα» αἱ πλάστιγγες, ἡ τρυτάνη, ἡ ζυγός, „ζυγαριά", Μ 433. Ἰδίως· τροπικῶς πλάστιγξ ἀντὶ τοῦ ἀπόφασις τοῦ Διός· (διότι ὁ Ζεὺς ἐπὶ χρυσῆς τρυτάνης ζυγίζει τὰς τύχας τῶν ἀνθρώπων) Θ 69, Π 658, Τ 223, «δίκης» τῆς δικαιοσύνης· ἡ πλάστιγξ, Ὑ. Ἑρμ. 324. 2) τὸ ζυγισθὲν ἢ ζυγισμένον τι βάρος· πιθανῶς μικρὸν (διότι ἐν τῷ Ψ 269 τίθενται δύω χρυσᾶ τάλαντα ὡς τέταρτον ἄθλον) τὴν σήμερον ὅμως μὴ δυνάμενον νὰ ἐξακριβωθῇ, τάλαντον, πάντοτε μετὰ τῆς γενικ. «χρυσοῖο» ἑνικ. θ 393, πληθ. Ι 122, Σ 507, Ψ 269, δ 129. (Ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ἦτο ἐν ἄλλαις τῶν Ἑλληνικῶν πολιτειῶν ἄλλο τὸ τάλαντον).

ταλαπείριος [⏑⏑.⏑.], ον, ἐπικ. (ταλ, πειράομαι), ταὐτὸν τῷ ταλαίπωρος, ὅ ἐ. πολυπαθής, δυστυχής, „βασανισμένος", «ξεῖνος» Ὀδ. η 24, ρ 84, τ 379, Ὑ. Ἀπ. 168, «ἱκέτης» ζ 193, ξ 511.

ταλαπενθής [⏑⏑..], ές (ταλ, πένθος), πρὸς πάθη καρτερικός, καρτερόπονος, ὑπομενετικός, «θυμός» ε 222 †.

τάλαρος [⏑⏑.], ὁ (ταλ, ἴδ. ταλῆναι), „κάνηρον" κάλαθος, καλαθίσκος, εἰς ὑποδοχὴν τοῦ ἐκ τῆς ἁλσκάτης κατερχομένου νήματος, «ἀργύρεος» δ 125, 131, ἔτι δὲ εἰς ὑποδοχὴν καρπῶν ᾗ εἰς πῆξιν τοῦ τυροῦ· ὅθεν «πλεκτός» ὡς ἐκ πλεξίμων κλάδων συγκείμενος, Σ 568, ι 247. (‖. Ἐν τῇ καθομιλουμένῃ λέγεται „τάλαρος" ἀγγεῖον, ἐν ᾧ κτυποῦσι τὸ γάλα εἰς ἐξαγωγὴν τοῦ βουτύρου· ἔπειτα δὲ καὶ εἰς ὑποδοχὴν τυροῦ καὶ ἄλλων πραγμάτων συνωνύμως πρὸς τὸ „κάδη").

τάλας [⏑–], αινα, αν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. (ταλ, ἴδ. ταλῆναι), μόνον ἐν τῇ κλητικῇ τάλ-

ΑΑΝ [⏑⏑]· ά.) ταλαίπωρος, ἄθλιος, δυστυχής, Υ Ἑρμ. 160· β΄.) προπέτης, αὐθάδης, σ 327, τ 68. (‖. Νομίζω ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη τῆς δευτέρας ταύτης σημασίας, διότι καὶ ἐν τούτοις τοῖς Ὁμηρικοῖς χωρίοις ἁρμόζει κάλλιστα ἡ 1) σημασία ταλαίπωρος, ἄθλιος, „κακόμοιρος“, μετὰ περιφρονήσεως λεγομένου τοῦ ἐπιθέτου).

ΤΑΛΑΣΙΦΡΩΝ [⏑⏑..], ΟΝΟΣ, ὁ, ἡ, ἐπικ. (ΤΑΛ, φρήν), καρτερόψυχος, καρτερικός, ἀνένδοτος, ὑπομενετικός, Δ 421, περὶ τοῦ Ὀδυσσέως Λ 466, γ 84, δ 241 κ. ἀ.

(ΤΑΛΑΩ), ἐνεστ. ἄχρηστος (ΤΑΛ, ἴδ. ΤΛΗΝΑΙ), ἐξ οὗ μόνον ἀόρ. ἀ. ἐτάλασσας Ρ 166, ὑποτ. ταλάσσῃς, -ῃ Ν 829, Ο 164, τολμῶ, ἀποτολμῶ, „(ἀπο)κοτῶ“, μετ' ἀπαρφ., *Ἰλ. ἔνθ. ἀνωτ. (ἴδ. καὶ ΤΛΗΝΑΙ).

ΤΑΛΑΎΡΙΝΟΣ [⏑.-.], ὁ, ποιητ. (ΤΑΛ, ρινός, Ϝρινός), ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως «ταλαύρινος πολεμιστής» ὁ τὴν ὁρμὴν τῶν ῥινῶν ἤγων ἀσπίδων ὑποδεχόμενος, ὑφιστάμενος, ἐπομ. καρτερικός, ἀνένδοτος, ἀτρόμητος, ἀκαταμάχητος πολεμιστής, *Ἰλ. Ε 289, Υ 78, Χ 267. Τὸ οὐδέτ. ΤΑΛΑΎΡΙΝΟΝ ὡς ἐπίρ. «τό μοί ἐστι ταλαύρινον πολεμίζειν» διὰ τοῦτο δύναμαι καρτερικῶς νὰ πολεμῶ, Η 239. (Ἄλλοι δὲ καὶ τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν νεωτέρων ἑρμηνευτῶν ἄλλας ἑρμηνείας παρέχουσι, οἷον Ισχυρόχρως, ὅ ἐ. Ισχυρὸν δέρμα ἔχων (Σχολ. καὶ Δοιδερλ.) ἢ ἁπλῶς καρτερικός, εὔτολμος ὡς οὐχὶ κατὰ σύνθεσιν, ἀλλὰ κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ ταλαυρός =ταλαϜρός σχηματισθείσης τῆς λέξεως (Ἀρίσταρχος καὶ Φαῦσις). Ὁ δὲ Κούρτιος παραδεχόμενος τὴν σύνθεσιν τὴν ἀνωτέρω σημειωθεῖσαν ἑρμηνεύει: ὁ τὴν ἀσπίδα ὑπομένων, τουτέστι φέρων, ἀσπιδοφόρος. Τὸ δὲ οὐδέτερον τότε ὡς ἐπίρ. θὰ ἐσήμαινε: μετὰ τῆς ἀσπίδος).

ΤΑΛΑΦΡΩΝ [⏑..], ΟΝΟΣ, ὁ, ἡ (ΤΑΛ, φρήν) =ΤΑΛΑΣΙΦΡΩΝ Ν 300 †. (Κατὰ τὸν Δύντζερον τὸ α εἶνε συνδετικὸν φωνῆεν).

ΤΑΛΘΎΒΙΟΣ [.⏑⏑.], ὁ, κῆρυξ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐν Τροίᾳ, Α 320 κ. ἀ., μετέπειτα ὡς ἥρως ἐν Σπάρτῃ τιμώμενος. (Κατά τινα νεωτέραν ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ θαλέθω καὶ βίος σημαίνει τὸν πολυκτήμονα, πλούσιον),

ΤΆΛΛΑ, ΤἈΛΛΑ κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ τὰ ἄλλα, ἴδ. ΆΛΛΟΣ β΄.).

ΤΆΜΕ, ΤΑΜΈΕΙΝ, ἴδ. ΤΆΜΝΩ.

ΤΑΜΕΣΊΧΡΩΣ [⏑...], ΟΟΣ, ὁ, ἡ, ἐπικ. (τάμνω, χρώς), τοῦ σώματος ἢ τῆς σαρκὸς κοπτικός, οἱονεὶ σαρκοτόμος, κοπτερός, «χαλκός, ἐγχείη» *Ἰλ. Δ 511, Ν 340, Ψ 803.

ΤΑΜΊΗ [⏑⏑.], ἡ, οἰκονόμος, „κελλάρισσα“, ἡ διαφυλάττουσα καὶ παρέχουσα ἐν τῇ οἰκίᾳ τὰ ἐπιτήδεια, Ζ 381, α 139 κ. πλχ. ἔτι δὲ «γυνὴ ταμίη» Ζ 390, ϛ 345, γ 479 καὶ «ἀμφίπολος ταμίη» ὡς ἀνήκουσα βεβαίως εἰς τὴν τάξιν τῶν δούλων, Ω 303, π 152. Εἶνε θηλυκὸν τοῦ

ΤΑΜΊΗΣ [⏑⏑..], ΑΟ, ὁ, κυρ. ὁ ἔχτινος ὅλου τέμνων καὶ τὰ διάφορα ταῦτα τεμάχια εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν διανέμων, παρέχων, οἰκονόμος, τροφοδότης, „κελλάρις“ (Λατ.), ταμίας, Τ 44. Τροπικῶς ὁ Ζεὺς λέγεται «ταμ. πολέμοιο» διοικητής, διευθυντὴς τοῦ πολέμου, Δ 84, Τ 224. Ὡσαύτως ϗ ὁ Αἴολος «ταμ. ἀνέμων» κ 21. Ἐκ τοῦ

ΤΆΜΝΩ, ἐπικ., Ἰων. καὶ Δωρ. ἀντὶ τοῦ ΤΈΜΝΩ, προς. -ετε, ὑποτ. -ῃ, μετοχ. -ων, παρατ. ἔταμνον, -ε, ἀναύξ. τάμνε, μέσ. ἐνες. μετοχ. -ομένη, -ους, παρατ. ἀναύξ. τάμνετο, -οντο, ἀόρ. β΄. ἐπ. τάμε, πληθ. τάμον, εὐκτ. -οι, ὑποτ. ωμεν, -ητε, ἀπαρφ. ταμέειν, μετοχ. -ών, -όντα, -όντες, μέσ. ἀόρ. ἀπαρφ. ταμέσθαι Ι 580, παθ. μόνον μετοχ. τοῦ παρακ. τετμημένον ρ 195. Ἐκ τοῦ τύπου ΤΈΜΝΩ εὑρίσκεται μόνον τοῦ ἐνες. τὸ ἀπαρφ. τέμνειν γ 175 (ἔνθα ὅμως ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. ἐξ εἰκασίας διώρθωσε. τάμνειν), παρατ, τέμνον Υ. Δήμ. 384 καὶ μέλ. τεμεῖ Ν 707 (κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Οὐολφίου ἀντὶ τῆς γραφῆς τῶν ἀντιγράφων: τέμνει. Οἱ δὲ νεώτεροι ἀπὸ τοῦ Σπιτζνέρου καὶ ἐφεξῆς, πλὴν τοῦ Δινδερφίου, κατ' ἔγκρισιν τοῦ Βουττμάννου παρεδέχθησαν τὴν ἐν τοῖς Ἐνετικοῖς σχολίοις γραφὴν ΤΈΜΕΙ, ὡς τύπον ἐνεστῶτος). Α΄.) Ἐνεργ. τέμνω, „κόπτω“, ἀπο(δια)κόπτω. Ὅθεν

1) κατακόπτω, τεμαχίζω, „κομματιάζω“, οἷον κρέας, Ι 209, πρβλ. Β΄., 1)· ά.) «δέρμα» „χωρίζω“, ἵνα κατασκευάσω ἐξ αὐτοῦ πέδιλα, ξ 24, «χρόα χαλκῷ» κόπτω, τραυματίζω, πληγώνω, Ν 105, «μελεϊστὶ τάμ.» διαμελίζω, Ω 409· β΄.) „κόπτω“, ὅ. ἐ. σφάζω, ἵνα θυσιάσω «κάπρον» Τ 197· ἰδίως «ὅρκια τάμνω» ἴδ. ὌΡΚΙΟΝ. 2) ἀποκόπτω, ἀποτέμνω, «κεφαλὴν ἀπ' ὤμοιιν» Ρ 26, πρβλ. Σ 177, «ἐκ κεφαλέων τρίχας» Γ 273, ἐκκόπτω, ὅ ἐ. κόπτων ἐξάγω, «γλώσσας» γ 332, «βέλος ἐκ μηροῦ» Λ 844. Ὅθεν ἐπὶ δένδρων καὶ ξύλων „κόπτω“, «δένδρεα» Λ 83, «δρῦν» Ψ 119, πρβλ. μ 11. Παθ. «μελίη χαλκῷ ταμνομένη» Ν 180, «ῥόπαλον τετμημένον» ρ 195, μετὰ διπλῆς αἰτιατ. «ἐρινεὸν νέους ὄρπηκας» ἀπὸ τῆς ἀγριοσυκῆς νέους κλάδους ἀποκόπτω, Φ 38· ἐν γένει ἀποχωρίζω, ἀπονέμω «τέμενός τινι» Ζ 194, Υ 184. 3) „πελεκῶ“ «δούρατα» ε 162. 4) διακόπτω, διασχίζω, διέρχομαι, ὡς τὸ Λατ. secare, οἷον «πέλαγος, κύματα» γ 175, ν 88, «ἠέρα» Υ. Δήμ. 384· ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ ἀρότρου «τέμει δέ τε τέλσον ἀρούρης» Ν 707, ὅπου ὡς ὑποκείμενον ὑπονοεῖται ἐκ τῶν παρακειμένων τὸ «ἄροτρον», ἡ δὲ πρότασις ὅλη πρέπει νὰ νοηθῇ ὡς παρενθετική, πρβλ. λ. ΤΈΛΣΟΝ. (Ἀρχαιότεροι δὲ ἑρμηνευταί, ἐν οἷς καὶ ὁ Δοιδερλεῖνος ἀναφέρουσι τὸ «τέμει» εἰς τὸ «ζυγόν», τὸ ὁποῖον εἰς μὲν τὴν σύνταξιν φαίνεται εὐκολώτερον, εἰς δὲ τὴν ἔννοιαν εἶνε ὅλως ἀνάρμοστον. Ὁ δὲ Οὐόσσιος ἀκο-

λοιθῶν τὴν διόρθωσιν τοῦ Βαρνεσίου: τάμον, μεταφράζει: (οἱ βόες) διατέμνουσι τὴν αὔλακα μέχρι τέλους τοῦ ἀγροῦ). Β'.) Μέσ. 1) (ἀπο)κόπτω τι ἐμαυτῷ, δι' ἐμαυτόν, «κρέα» ω 304, «δοῦρα» ε 243. 2) ἐν γένει ἀποχωρίζω, „ξεχωρίζω" δι' ἐμαυτόν, οἷον «τάμνοντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας» ἐξεχώρισαν περὶ αὐτούς, ὅ. ἐ. διήρπασαν καὶ ἀπήλασαν ὅσον ἕκαστος ἐδυνήθη τὰς ἀγέλας, Σ 528, πρβλ. ΠΕΡΙΤΈΜΝΩ. Ὅθεν ἡ «ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι» ἀφύτευτον γῆν πρὸς καλλιέργειαν ἐν τῇ πεδιάδι νὰ χωρίσῃ δι' ἑαυτόν (νὰ ἐκλέξῃ καὶ νὰ λάβῃ), Ι 580.

ΤΑΝΑΉΚΗΣ [˘˘..], ΕΣ, γεν. ΕΟΣ, ἐπικ. (ταναός, ἀκή), ὁ ἔχων μακρὰν καὶ εὐθεῖαν ἀκωκὴν ἢ αἰχμήν, ἑπομ. ὀξύς, „σουβλερός", ἢ μακράν, μεγάλην καὶ εὐθεῖαν ἔχων κόψιν (ἑπομ. κοπίδα, λεπίδα) μακρόλογχος, «χαλκὸς» ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ ξίφους ἢ δόρατος, Η 77, Ω 754, δ 257, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πελέκεως Ψ 118.

ΤΑΝΑΌΣ, ΌΝ, ποιητ. (ΤΑ-, τείνω) ἐκτενής, ἐκτεταμένος, εὐμήκης, μακρός, «αἰγανέη» Π 589 †, «ἀστάχυες» Υ. Δήμ. 454. (Κυρίως εἶνε ταναFός, ἴδ. τὴν ἑπομένην λ.). Ἐκ τούτου

ΤΑΝΑΎΠΟΥΣ [˘..], ΟΔΟΣ, ὁ, ἡ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ταναFόπους (ταναός, πούς), ὁ ἐκτείνων τοὺς πόδας ἢ ἐκτενεῖς τοὺς πόδας ἔχων (ὀρθότερον κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον, ὁ ἐκτενεῖς· τουτέστιν εὐμήκεις, λιγνοὺς ἔχων τοὺς πόδας, ἰσχνόπους, ῥαδινόπους), «μῆλα» ι 464 †, Υ. Ἀπ. 304.

ΤΑΝΗΛΕΓΗΣ [˘...], ΕΣ, ἐπικὴ λ. ἀμφιβόλου ἐτυμολογίας καὶ σημασίας μόνον ἐν τοῖς «ταν. κῆρ, κῆρε» καὶ «μοῖρα τανηλεγέος θανάτοιο» Θ 70, Χ 210, 6 100, γ 238, λ 171, 398, τ 145, ω 135, κατὰ τὴν συνήθη, ἀλλ' ἀμφίβολον ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ ταναὸς καὶ λέγω Ι, εἰς μῆκος ἢ ἐπὶ μακρὸν ἐκτείνων ἢ πλαγιάζων, ἐξαπλώνων. Ὄχι ὀλίγην δυσκολίαν ἔχει καὶ τοῦ Δοιδερλείνου ἡ ἐτυμολογία ἐκ τοῦ ἀλγέω: λίαν ἀλγεινός· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἀλέγω πάνυ ἀσαφῶς. (‖. Προτιμοτέρα φαίνεται τοῦ Δοιδερλείνου ἡ ἐτυμολογία, ἣν καὶ ὁ Δύντζερος ἀπεδέχεται).

ΤΆΝΤΑΛΟΣ [.˘.], ὁ (κυρ. ὁ Παράτολμος, Προπέτης, ἐκ τοῦ ΤΑΛ-, παράβαλε ΤΛΗΝΑΙ), υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Πλουτοῦς, ἢ τοῦ Τμώλου, βασιλέως τῆς Σιπύλου τῆς Φρυγίας, πατὴρ τοῦ Πέλοπος, πάππος τοῦ Ἀτρέως καὶ Θυέστου. Τοσοῦτον θεοφιλὴς ὑπῆρξεν, ὥστε οὐ μόνον ὑπέρπλουτος ἔγεινεν, ἀλλὰ καὶ συνδαιτυμῶν τῶν θεῶν· ἀλλ' ἀπεδείχθη ἀνάξιος τῆς τοσαύτης εὐνοίας, καταπροδίδων εἰς τοὺς θνητοὺς τὰ ἀπόρρητα τῶν θεῶν. Προέβη δὲ εἰς τοσαύτην ἀσέβειαν καὶ ἀκολασίαν, ὥστε, ἵνα δοκιμάσῃ τὴν λεγομένην τῶν θεῶν πανδαημοσύνην παρέθηκεν αὐτοῖς εἰς βρῶσιν τὸν ἴδιον υἱὸν Πέλοπα. Διὰ τοῦτο πρὸς τιμωρίαν ἐτέθη ἐν Ἅιδου μέχρις ὑπεράνω τῶν μαστῶν εἰς ὕδωρ βυθιζόμενος ἐν αὐτῷ ὑπὸ δίψης ἀσβέστου, λ 582 ἑξ. Κατ' ἄλλον δὲ μῦθον (ὃν ἀκολουθοῦσιν οἱ Λυρικοὶ καὶ Τραγικοί) ἐπεκρέματο ἐπ' αὐτοῦ μέγας βράχος ἑτοιμόρροπος. Ὅθεν καὶ ἐτυμολογεῖται τότε τὸ ὄνομά του κατ' ἀναγραμματισμὸν ἐκ τοῦ τάλαντον=βάρος, ὅθεν καὶ τανταλόω, ταντα-λίζομαι. Παρὰ Πλάτωνι δὲ ἐν Κρατύλῳ σ 395 παράγεται ἡ λ. ἐκ τοῦ τάλας=ἄθλιος.

ΤΑΝΥΓΛΩΣΣΟΣ [˘...], ΟΝ, ἐπικ. (ΤΑΝ-, τείνω, γλῶσσα), ὁ ἔχων ἐκτεταμένην (ἐκτείνων) τὴν γλῶσαν, ἑπομένως συχνὰ κρώζων κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον, ἢ μᾶλλον ὁ ἔχων ἐκτενῆ, μακρὰν καὶ λεπτὴν τὴν γλῶσσαν, «κορῶναι» ε 66 †. (Ἡ ῥίζα ΤΑΝΥ- προϋποθέτει Αἰολικόν τι ἄχρ. ἐπίθετον τανύς=ταναός, ὡσαύτως καὶ τὰ ἑπόμενα σύνθετα, πλὴν τοῦ ΤΑΝΥΣΊΠΤΕΡΟΣ).

ΤΑΝΥΓΛΩΧΙΝ [˘˘.-], ΙΝΟΣ, ὁ, ἡ, (ΤΑΝ-, γλωχίν), μακρογλώχιν, μακρὰν αἰχμὴν ἔχων, «ὀϊστοί» Θ 297 †.

ΤΑΝΥΉΚΗΣ [˘˘..], ΕΣ, ἐπικ.=ΤΑΝΑΉΚΗΣ, ὅπ. ἴδ., «ἄορ» Ξ 385, χ 439, π 473, «ὄζοι» μακροκόρυφοι (κατ' ἄλλους: ἐκτενεῖς, ὥστε τὸ τελευταῖον μέρος τῆς λέξεως δὲν εἶνε συνθετικόν, ἀλλὰ παραγωγικόν) κλάδοι, Π 768.

ΤΑΝΥΠΕΠΛΟΣ [˘˘..], ΟΝ, ποιητ. (ΤΑΝ-, πέπλος), μακρόπεπλος, ἡ ἔχουσα μακρὸν πέπλον ἢ ἐπανωφόριον, ἐπίθετον ἐπιφανῶν γυναικῶν, Γ 228, μ 375 κ. ἄ. πλχ., «πλακοῦς» ἐπὶ τὸ ἀστειότερον διὰ τὸ παχὺ ἐπίχρισμα, Βατρ. 36.

*ΤΑΝΥΠΤΕΡΟΣ [˘...], ΟΝ, ποιητ. (ΤΑΝ-, πτερόν)=τῷ ἑπομένῳ, ὅπ. ἴδ., «οἰωνοί» Υ. Δήμ. 89.

ΤΑΝΥΠΤΈΡΥΞ [˘...], ΥΓΟΣ, ὁ, ἡ, ποιητ. (ΤΑΝ-, πτέρυξ), μὲ ἐκτεταμένας, ἀνοικτὰς πτέρυγας, «οἰωνοί, ἅρπη» *Ἰλ. Μ 237, Τ 350.

ΤΑΝΥΣΊΠΤΕΡΟΣ [˘˘...], ΟΝ, ποιητ. (τανύω, πτερόν), ὁ τανύων, ἐκτείνων, ἁπλώνων τὰ πτερά, *Ὀδ. ε 65, χ 468, Υ. Ἑρμ. 213.

ΤΑΝΥΣΤΎΣ [˘..], ΎΟΣ, ἡ (τανύω), τάνυσις, „τάνυσμα", ἔντασις, „τέντωμα", οἷον τῆς νευρᾶς τοῦ τόξου (ἴδ. λ. ΤΑΝΥΩ) φ 112 †.

*ΤΑΝΥΣΦΥΡΟΣ, ΟΝ, ποιητ. (ΤΑΝ-, σφυρόν), ῥαδινόπους, Υ. Δήμ. 2, 77.

ΤΆΝΥΤΑΙ, ἴδ. ΤΑΝΥΩ.

ΤΑΝΥΦΛΟΙΟΣ, ΟΝ, ποιητ. (ΤΑΝ-, φλοιός) «κράνεια» Π 767 †, κατά τινας μὲν ἡ ἐπιμήκη τουτέστι κατὰ μακρὰς ταινίας ἀπολεπιζόμενον φλοιὸν ἔχουσα, κατ' ἄλλους δὲ ἡ φλοιὸν κατὰ μακρὰς ταινίας διερρωγότα ἔχουσα, ὅλως δὲ ἀπιθάνως: ἡ ῥαδινὴ ἢ ὑψηλή, καὶ κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον: ἡ μακροὺς κλῶνας ἔχουσα. ‖ τέλος κατὰ τὸν Δύντζερον: ἡ ἰσχυρὸν· τουτέστι σκληρὸν φλοιὸν ἔχουσα.

ΤΑΝΥΦΥΛΛΟΣ [˘˘..], ΟΝ, ποιητ. (ΤΑΝ-, φύλλον), ἐπιμήκη („στενόμακρα") φύλλα ἔχων, εὐφύλλος, οἷον «ἐλάϊη» *Ὀδ. ν 102, 346, ψ 195, «θάμνος ἐλαίης» ψ 190.

ΤΑΝΥΩ [˘˘.], ἐπικ. καὶ Ἰωνικ. (ἴδ. ΤΕΙΝΩ),

ἐνες. -ω, -ουσι ρ 391, φ 174 (ἐν τῷ β'. χωρίῳ κατά τινας εἶνε μέλλ. ἄνευ σ· ἀλλ' ὀρθότερον κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον καὶ Ἡρωδιανὸν ἐνεστὼς μὲ σημασ. μέλλ., ἴδ. Κρυγ. περὶ Διαλέκτ. 29, 2, 4 τῆς Ἑλλην. μεταφρ.) ἀπαρφ. -ειν, μετοχ. -ων, μέσ. παρατατ. γ'. πληθ. ἀναύξ. τανύοντο, ἀόρ. ά. ἐπικ. ἐτάνυσσε, τάνυσσε καὶ τάνυσε, πληθ. τάνυσσαν, ὑποτ. τανύσῃ καὶ -σσῃ, εὐκτ. -ύσειε, ἀπαρφ. -σσαι, μετοχ. -σσας. μέσος ἀόρ. ά. ἐτανύσσαντο Ὑ. Ἑρμ. 51, μετοχ. -σσάμενος, παθ. παρακ. τετάνυσται, ὑπερσ. -στο· ἐκ τοῦ παθ. ἀορ. ά. ἐτανύσθην τὸ γ'. πληθ. ἐπικ. καὶ Δωρικ. τάνυσθεν, ἴδ. Β'. 1), καὶ μετοχ. τανυσθείς. Ἔτι δὲ καὶ ὁ κατὰ τὰ εἰς μι ἐσχηματισμένος ἐνες. ΤΆΝΥΤΑΙ Ρ 393. Α'.) Ἐνεργ. „τανύζω". 1) κυρ. ά.) ἐπεντείνω, „τεντώνω, τανύζω", οἷον «βοείην» Ρ 391, Ρ 391, «δέρμα βοός» Ὑ. Ἑρμ. 49, «χορδὴν ἐπὶ κόλλοπι» φ 407· β'.) ἐκτείνω, ἀναπετάννυμι, «ἶριν» Ρ 547· γ'.) καταβάλλω τινὰ ἐκτάδην, „ἐξαπλώνω", «τινὰ ἐν κονίῃς, ἐπὶ γαίῃ» ψ 25, σ 92· ὡσαύτως (κατα)παρατίθημί τι μακρὸν ἢ πλατὺ πρᾶγμα, οἷον «ἔγχος» ο 283, «ὀβελούς» Ι 213, «τράπεζαν» α 138, δ 54 κ. ά.· δ'.) ἐντείνω, ὅ ἐ. τεντώνω τι χαλαρόν, οἷον «τόξον, βιόν» (ἴδ. λ. ΕΝΤΑΝΎΩ), φ 409, ω 177.

2) μεταφ. ά.) κάμνω τι νὰ λάβῃ ἔκτασιν, νὰ κινηθῇ εἰς μῆκος, οἷον «ἵππους ἱμᾶσιν» ἐλαύνω, Ψ 324, «κανόνα» „πετῶ τὴν σαΐτταν", Ψ 761· β'.) διεγείρω, κινῶ, «ἔριδα πολέμοιο» Ξ 389, «μάχην» λ 336, «πόνον» Ρ 401. γ'.) «ἔριδος πεῖραρ ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσαν» Ν 359, ἴδ. ΕΠΑΛΛΆΣΣΩ. Β'.) Παθ. τανύομαι, „τεντώνομαι", ἐκτείνομαι, ἐξαπλοῦμαι, «σύες τανύοντο διὰ φλογός» Ι 468. Ἰδίως 1) ἐντείνομαι, λαμβάνω ἔντασιν, „φουσκώνω" «γναθμοὶ τάνυσθεν» π 175. 2) ἐλαύνομαι, τρέχω, δρομαίως φέρομαι, Π 375 «ἡμίονοι ἄμοτον τανύοντο» ἀπαύστως ἔτρεχον, ζ 83, «ἐν ῥυτῆρσι τάνυσθεν» Π 475, ἴδ. ΡΥΤΉΡ. 3) ἐκτείνομαι, ἐξαπλοῦμαι, ἀναπετάννυμαι, „ἁπλώνω" (ἀμετάβ.) «τάπης τετάνυστο» Κ 156, «περὶ σπείους ἠερὶς τετάνυστο» ἦτο ἐκτεταμένη, „εἶχεν ἁπλώσῃ" Ε 68. β'.) κεῖμαι ἐκτάδην, „ἐξαπλώνομαι, ἐξαπλαρώνομαι" «κεῖτο τανυσθείς» Ν 392, Υ 483, «νῆσος τετάνυσται» ἐκτείνεται, ι 116, πρβλ. δ 135. Γ'.) Μέσ. 1) ἐμαυτῷ ἤ τι τῶν ἐμαυτοῦ ἐντείνω, οἷον «χορδάς» Ὑ. Ἑρμ. 51, «τόξον» Δ 112. 2) ἐξαπλώνομαι, ἐκτείνομαι, «κεῖτο τανυσσάμενος» ι 298. (‖. Πολλὰ τῶν εἰς τὴν σημ. Β'., 3) ὑπαχθέντων παραδειγμάτων ὀρθότερον ὑπάγονται, νομίζω, εἰς τὴν σημ. Γ'. 2).

ΤΆΠΗΣ, ΗΤΟΣ, ὁ, τάπης, „σκέπασμα", ἐξαπλούμενον ἐπὶ θρονίων καὶ κλινῶν, Ι 200, δ 124 κ. ά.

ΤΑΠΡΩΤΑ, ἐπίρ., ἴδ. ΠΡΩΤΟΣ.

ΤᾸΡ, μόριον κατά τινας τῶν γραμματικῶν κεκραμένον ἐκ τοῦ τοὶ ἄρ· ὅθεν ὁ Βόθης ἔγραψε τἄρ. Ὁ δὲ Οὐόλφιος, συμφωνοῦντος καὶ τοῦ Βουττμάννου καὶ Σπιτζνέρου καὶ Ναίγελσβαχ, γράφει τ' ἄρ, ὅ ἐ. τὲ ἄρ. Ἰδ. καὶ ΑΡΑ 2, γ'.).

ΤΑΡΆΣΣΩ [⏑..], (ΤΑΡΑΧ, ΤΡΑΧ, τραχύς), ἀόρ. ά. ἐτάραξε, ὑποτ. ταράξῃ μόνον ἐν τμ., ἴδ. ΣΥΝΤΑΡΆΣΣΩ, β'. παρακ. ἐπικ. ἀμετάβ. τέτρηχα (ἴδ. κατωτ.) ἐκ τοῦ ἑτέρου τύπου θράττω, Ἰων. θρήττω (ἢ κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ τετάραχα). 1) ταράττω, συνταράσσω, „ἀνακατώνω", οἷον «πόντον» ε 291· τροπικ. διαταράττω, ἐμβάλλω εἰς ταραχήν, φέρω ἄνω κάτω, «φρένας;» Βατρ. 145, «δαῖτα» Α 579, ἴδ. ΣΥΝΤΑΡΆΣΣΩ. 2) Ὁ β'. παρακείμενος ΤΈΤΡΗΧΑ ἔχει ἀμετάβατον σημασίαν εἶμαι τεταραγμένος, εὑρίσκομαι ἐν ταραχῇ, εἶμαι θορυβώδης, περὶ τῆς ἀγορᾶς τοῦ δήμου, Β 95, Θ 316.—(Ὁ ἕτερος τύπος θράττω ἐσχηματίσθη κατὰ τὸν Βούττμαννον ἐκ τοῦ πρώτου: ταράσσω κατὰ μετάθεσιν—τραάσσω—ᾳ κατὰ τροπὴν τοῦ τ πρὸ τοῦ ρ εἰς θ· ὅθεν καὶ τὸ α ἔχει μακρόν. Οἱ δὲ παλαιοὶ γραμματικοὶ καὶ ὁ Λόβεκκ παραδέχονται συγκοπὴν καὶ μετάθεσιν: ταραχ-, ταρχ-, τραχ-).

ΤΑΡΒΑΛΈΟΣ [⏑..], ΕΗ, ΕΟΝ, ποιητ. (τάρβος;), περίφοβος, ἔντρομος, δειλός, Ὑ. Ἑρμ. 165.

ΤΑΡΒΈΩ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. (τάρβος;), ἀόρ. ά. ἀναύξ. τάρβησα, παρατ. θαμιστ. τάρβεσκον, Ὑ. Ἀφρ. 251· ά.) ἀμετάβ. φοβοῦμαι, εἶμαι περιδεής, ἐκπλήττομαι, „τρομάζω", Β 268 κ. ά., «θυμῷ» εἶνε περίφοβος· ἡ ψυχή μου, Φ 575, η 51, σ 331· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ φόβου τοῦ ἐκ σεβασμοῦ, Α 331· β'.) μεταβ. φοβοῦμαι, „τρομάζω" τινά, μετ' αἰτ., Ζ 469, Λ 405, Ρ 586.

ΤΆΡΒΟΣ, ΕΟΣ, τό, ποιητ. [δέος], φόβος, τρόμος, Ἰλ. Ω 152, 181.

ΤΑΡΒΟΣΎΝΗ [..⏑.], ἡ, ἐπικ. = τῷ προηγουμένῳ, σ 342 †.

Τάρνη, ἡ, πόλις τῆς Λυδίας, εἰς τὴν ὑπώρειαν τοῦ Τμώλου, μετέπειτα Σάρδεις, Ε 44.

ΤΑΡΠΉΜΕΝΑΙ, ΤΑΡΠΗ̃ΝΑΙ, ἴδ. ΤΈΡΠΩ.

ΤΑΡΣΌΣ, ὁ (τέρσω). 1) „πλεκτόν, καλαμωτή", πᾶν οἱονδήποτε πλέγμα, ἐφ' οὗ ξηραίνεταί τι, καὶ ἰδίως τὸ (ἐκ βρύων) ἐφ' οὗ στραγγίζεται ὁ τυρός, τὸ νῦν „τυρόβολον" λεγόμενον, ι 219. 2) πᾶσα ἐπίπεδος ἐπιφάνεια, ἰδίως: «ταρσὸς ποδός» τὸ μέρος τοῦ ποδὸς τὸ μεταξὺ τῶν δακτύλων καὶ τῶν σφυρῶν, τὸ „κτένι" λεγόμενον ἐν τῇ καθομιλουμένῃ, Λ 377, 388.

Τάρταρος, ὁ, χάσμα σκοτεινὸν ὑπὸ τὴν γῆν εἰς τοσαύτην ἀπόστασιν ὑπὸ τὸν Ἅδην κείμενον, ὅσον ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς. Ἔχει πύλας σιδηρᾶς καὶ χάλκεον οὐδόν, Θ 13 ἑξ. Ἴδ. Ἀΐδης. Ἐκεῖ οἰκοῦσιν οἱ Τιτᾶνες, ὁ Κρόνος, ὁ Ἰαπετὸς κ. ἄ., Θ 480, Ὑ. Ἀπ. 336, Ὑ. Ἑρμ. 256, 371. (‖. Ἴσως εἶνε πεποιημένη λ. ἐκ τῆς

διπλῆς ῥίζ. ταρ-, ἐξ ἧς τὸ [ταρταρίζω] καὶ „τουρτουρίζω", ὅ ἐ. φρικιῶ, ῥιγῶ, διὰ τὸ ἀεὶ ζοφερὸν καὶ ἀνήλιον, ἐπομένως κατάψυχρον τοῦ Ταρτάρου).

ΤΑΡΦΕΕΣ, οἱ, ΤΑΡΦΕΑ, τά (τάρφος, τρέφω), ἐπικ. ἐλλειπτ. ἐπίθ. μόνον κατὰ πληθ. εὔχρηστον, εἰς ὃ ὑπάγεται καὶ τὸ θηλυκὸν ΤΑΡΦΕΙΑΙ (ὅπως ἐτόνισαν ὁ Βούττμαν. καὶ Βέκκερ. ἐν τῇ Β'. ἀντὶ τοῦ συνήθους: ταρφειαί), πυκνοί, συχνοί, ἀλλεπάλληλοι, «ἰοί» Λ 387, Ο 472, χ 246, «δράγματα» Λ 69, «ταρφεῖαι νιφάδες, κόρυθες» Μ 158, Τ 357, 359. Τὸ οὐδ. ΤΑΡΦΕΑ ὡς ἐπίῤ. „συχνά, πυκνά", ἀλλεπαλλήλως, πολλάκις, Μ 47, Ν 718, χ 142, θ 379. (Ὁ ἐπιθετικὸς τύπος ταρφὴς δὲν εὑρίσκεται, εὑρίσκεται ὅμως ὁ ταρφὺς παρ' Αἰσχύλῳ Ἑπτὰ ἐπὶ Θ. 517 καὶ ἡ γενικὴ ἔν τινι χρησμῷ παρὰ Λουκιαν. Ζ. Τραγῳδ. 31).

ΤΆΡΦΗ, ἡ, πόλις τῆς Λοκρίδος, πρὸς δυσμὰς τῆς Οἴτης, κατὰ τὸν Στράβ. 9, 14, 6 αἱ μετέπειτα Φαρυγαί, Β 533.

ΤΆΡΦΘΗ, ἀντὶ τοῦ ἐτέρφθη, ἴδ. ΤΈΡΠΩ.

ΤΆΡΦΟΣ, ΕΟΣ, τό, ἐπικ. (ἐκ τοῦ τρέφω κατὰ μετάθεσιν), τὸ πυκνὸν φύλλωμα, ἡ λόχμη, „λόγγος", Ε 555, Ο 606.

ΤΑΡΧΎΩ [.–.], μόνον μέλ. γ'. πληθ. -ύσουσι, καὶ ὑποτ. ἀορ. ταρχύσωσι, ἐνταφιάζω, κηδεύω, «νέκυν» Ἰλ. Η 85, «τύμβῳ τε στήλῃ τε» Π 456, 674. (Ἴσως συγγ. τῷ ταρίχευω ἐκ τῆς ῥίζ. ΤΕΡΣ, τερσαίνω, ταρσός).

ΤΑΎΡΕΙΟΣ, Η, ΟΝ, ποιητ. ὁ ἐκ ταύρου, τουτέστι ταυρείου ἢ βοείου δέρματος, «κυνέη» Ἰλ. Κ 258, «ἀσπίς» Ν 161, 163, Π 360. Ἐκ τοῦ

ΤΑΎΡΟΣ, ὁ, „ταῦρος", βοῦς, Ὁμ. πλχ. Ἔτι δὲ καὶ «βοῦς ταύρου» καὶ «ταῦρος βοός», ἔνθα τὸ εἰδικώτερον «ταῦρος» προσδιορίζει τὸ γενικώτερον «βοῦς», Β 480, Ρ 389. Ταῦροι ἐθυσιάζοντο συνήθως εἰς τοὺς οὐρανίους θεούς· ἀλλὰ καὶ εἰς ποταμίους, Λ 728, Φ 131.

ΤΑΦΉΙΟΣ [˘.˘.], Η, ΟΝ, ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. ταφετος (τάφος), ἐντάφιος, νεκρικός, «φᾶρος» „σάβανον", Ὀδ. δ 99, 144, ω 134.

ΤΆΦΙΟΙ [˘˘.], οἱ, φυλόν τι τοῦ ἔθνους τῶν Λελέγων, τὸ μὲν ἐπὶ τῆς δυτικῆς ἀκτῆς τῆς Ἀκαρνανίας, τὸ δὲ ἐπὶ τῶν μικρῶν νήσων τῶν μεταξὺ ταύτης τῆς χώρας καὶ τῆς Λευκάδος, ὀνομασθὲν οὕτως ἀπὸ τῆς μεγίστης αὐτῶν, τῆς Τάφου (ἥτις κατὰ τὸν Οὐόσσιον ἔκειτο περὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀχελῴου, ‖ κατ' ἄλλους δὲ ἦτο ἡ νῦν Κεφαλληνία, ἴδ. καὶ τὴν ἑπομ. λ.). Οἱ Τάφιοι ἔζων ἀπὸ τῆς ναυτιλίας καὶ πειρατείας, α 105, 181, ξ 452, ο 427· ὠνομάζοντο δὲ καὶ Τηλεβόαι, Ἀπολδ. 2, 4, 5.

ΤΆΦΟΣ [˘.], ἡ, νῆσος παρὰ τὴν δυτικὴν ἀκτὴν τῆς Ἀκαρνανίας, τὴν σήμερον Μεγανῆσι, α 417. Ἴδ. καὶ τὴν προηγουμ. λ.

Ι. ΤΆΦΟΣ, ὁ (θάπτω). 1) ταφή, [τάφος], κηδεία, τουτέστιν ἡ ἐνταφίασις καὶ πάντα τὰ κατ' αὐτὴν νομιζόμενα, «τ. Πατρόκλοιο» Ψ 619, 680, «τάφ. τελέσαι» Ω 660 υ 307 κ. ἀ. 2) ἰδίως [περίδειπνον], ἡ „μακαριά", τὸ νεκρικὸν δεῖπνον, τὸ μετὰ τὴν ταφὴν προσερχόμενον εἰς τοὺς περιλειπομένους, «δαινύναι τάφον» προσφέρω περίδειπνον Ψ 29, γ 309.

2. ΤΆΦΟΣ [˘.], τό, μόνον κατ' ὀνομ., ἐπ. (ΘΑΦ–, ὅπ. ἴδε, τέθηπα) θάμβος, ἔκπληξις, θαυμασμός, Ὀδ. φ 122, ψ 93, ω 441, Ὑμ. 6, 37.

ΤΆΦΡΟΣ, ἡ (συγγ. μὲ τὸ τάφος), ὄρυγμα, τάφρος, χάνδαξ, „χανδάκι", φ 210 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.) «ὀρύσσω, ἐλαύνω τάφρον» σκάπτω, ἀνοίγω, τραβῶ χανδάκι, Η 341, 450, Ι 349 κ. ἀ. Ἰδίως δὲ ἡ τάφρος ἡ παρὰ τὰ τείχη καὶ τὰ προχώματα, Θ 179, Ι 349.

ΤΑΦΏΝ, ἴδ. ΘΑΦ–.

ΤΆΧΑ, ἐπίῤ. (ταχύς), ταχέως, εὐθύς, ἀμέσως, „γλήγορα, γοργά", Ὁμ. πλχ. «τάχα δή» α 251, «ἦ τάχα» σ 73, τ 59, «τάχα ποτέ» θὰ ἔλθῃ καιρὸς καὶ δὲν ἀργεῖ, α 205. Ἡ σημασία ἴσως, πιστεύω, εἶνε τῶν μεθ' Ὁμηρον χρόνων.

ΤΑΧΈΩΣ, ἐπίῤ. (ταχύς) ταχέως, „γλήγορα, γοργά", Ψ 365 †, Ὑμ. Ἀπόλ. 108.

ΤΆΧΙΣΤΟΣ, Η, ΟΝ, ἴδ. ΤΑΧΎΣ.

ΤΆΧΟΣ, ΕΟΣ, τό, (ταχύς) τὸ τάχος, ἡ ταχύτης, „γληγοράδα", Ἰλ. Ψ 406, 515. κ. ἀ.

ΤΑΧΎΠΩΛΟΣ [˘˘..], ΟΝ, ἐπικ. (ταχύς, πῶλος), ὁ ταχεῖς ἔχων ἵππους, ἢ ταχέως ἐλαύνων τοὺς ἵππους, ταχύ ἔππος, Ἰλ. Δ 232 κ. ἄ. πλχ., «Μυρμιδόνες» Ψ 6.

ΤΑΧΎΣ, ΕΙΑ, Ύ, συγκριτ. ΘΆΣΣΩΝ, ΟΝ μόνον κατ' ὀνομ. Ο 570, καὶ αἰτ. πληθ. θάσσονα; Ν 819, συχνότερον δὲ τὸ οὐδέτερον ὡς ἐπίῤ., ἴδ. κατωτέρ., ὑπερθετ. ΤΆΧΙΣΤΟΣ, Η, ΟΝ, ἴδ. τὸ τέλος· ἀ.) ταχύς, τοὺς πόδας, εὐκίνητος, „γοργός, γλήγορος", ἐπὶ ἀνθρώπων τε καὶ ζώων, Ὁμ. πλχ., ἔτι δὲ καὶ «πόδες ταχέες» Ζ 514, ν 261, «ταχὺς πόδας» ταχύπους, Ν 249 κ. ἀ., καὶ μετ' ἀπαρφ. «θέειν» Π 186, γ 112· β'.) κατεσπευσμένος, δρομαῖος, «ἄγγελος» Ω 292, ο 526· γ'.) ἐπὶ πραγμάτων κινουμένων, «ἰός, ὀϊστός» Δ 94, χ 3 κ. ἀ. Ἐνίοτε τίθεται τὸ ἐπίθ. ἀντὶ ἐπιῤῥήματος, οἷον κατά τινας «ταχέες δ' ἵπποι ἔγερθεν» (οὕτως ἔγραψεν ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτόν, πλὴν τοῦ Δινδορφ. ἢ Δυντζέρου, ἀντὶ τοῦ συνήθους «ἄγερθεν») ταχέως ἠγέρθησαν, ἐξηγέρθησαν οἱ ἱππηλάται, Ψ 287. Τὸ οὐδέτ. τοῦ συγκρ. ΟΆΣΣΟΝ («θᾶττον» ἐν τῷ Ὑμ. Ἑρμ. 255) πολλάκις ὡς ἐπίῤ. τὸ ταχύτερον, τὸ „γληγορώτερον", ὅσον οἱόντε ταχέως, Β 440, δ 307, κ. ἀ. Βατρ. 28. Ἐκ τοῦ ὑπερθετ. μόνον τὸ οὐδ. πληθ. ὡς ἐπίῤ. ΤΆΧΙΣΤΑ, τάχιστα, ταχύτατα, «ὅττι τάχιστα» ὡς τάχιστα, ὅτι τάχιστα, Δ 193, ε 112 κ. ἀ. Ἐκ τούτου

ΤΑΧΥΤΗΣ [ῠ̆.], ῆτος, ἡ, ταχύτης, „γληγοράδα", Ψ 740, ρ 315.

ΤΕ, μόριον ἐγκλιτικόν, ἔκ τινος πτώσεως τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας Τό παραχθέν, ἐκ τῆς τοπικῆς δηλ. πτώσεως τεῖ ἢ τῇ κατὰ συστολήν, ὅπως τὸ Δὲ ἐκ τοῦ Δή, Μὲν ἐκ τοῦ Μήν· σημαίνει δὲ σχέσιν ἢ ἀναφορὰν πρός τι εἴτε ἡγούμενον εἴτε ἑπόμενον, ὅθεν κυρίως οὕτως (ὅπερ ἐν τῇ ἀρχαιοτέρᾳ γλώσσῃ ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ ὡσαύτως, ὁμοίως, ἐπίσης, καί, προσέτι. (‖. Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸν Ἄρτουγγ ϗ ἄλλους· κατὰ δὲ τὸν Βαϋμλεῖνον, ἐπικρίνοντα ταύτας τε καὶ ἄλλας θεωρίας καὶ ἐτυμολογίας — ὧν ἀξία σημειώσεως ἡ νῦν μάλιστα ἐπικρατοῦσα τοῦ Κουρτίου: Σανσκρ. ka = Λατ. que = Τέ — καὶ ὁρμώμενον ἐκ μόνης τῆς σταθερᾶς χρήσεως τοῦ μορίου ἐπὶ τοῦ Ὁμ. καὶ ἐφεξῆς, «ὁ μὲν ἁπλοῦς Τέ ἐπισυνάπτει πράγματα ἐσωτερικῶς καὶ κατ' οὐσίαν συνανήκοντα, ὁ δὲ διπλοῦς ἀμοιβαίως ϗ στενῶς συνδέει πολλὰ ὡς εἰς ἓν ὅλον ἀνήκοντα»). Ὅθεν 1) ὁ ἁπλοῦς Τέ ά.) ἰδίως ἐν τῇ ἀρχαιοτέρᾳ γλώσσῃ, καὶ μάλιστα τῇ ἐπικῇ, μετὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιρ. καὶ μετὰ τῶν συνδέσμων τῶν χρονικῶν, τελικῶν, αἰτιολογικῶν καὶ ὑποθετικῶν τίθεται μόνον ἵνα συνάψῃ στενώτερον τὴν πρότασιν πρὸς τὴν ἀπόδοσιν, ὅθεν προκύπτουσιν οἱ ἑξῆς συνδυασμοί «ὅς τε, ὅ τε, ὅσπερ τε, ὅσος τε, οἷός τε, ἔνθα τε, ἵνα τε, ὅτε τε, ἐπεί τε, γάρ τε, εἴπερ γάρ τε, ὥς τε, ὡσεί τε, τ' ἄρα, κ. ἄ.» (ἴδ. τὰς λ. ταύτας), ἐν οἷς ὁ Τὲ εἶνε ἀμετάφραστος. Ἀντὶ τοῦ «γάρ τε» εὑρίσκεται ὁ συνδυασμὸς «τέ γάρ» Ψ 277. Τινὲς τούτων τῶν συνδυασμῶν ἐσώθησαν καὶ ἐν τῇ μετέπειτα χρήσει, οἷον τὸ «ὥστε, οἷός τε, ἅ τε κ. ἄ.». (Ὁ Τὲ ἐν τοῖς ἀναφορικοῖς λόγοις, — ‖. οἵτινες ὅμως κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ Βαϋμλείνου πολὺ πλεονάκις εὑρίσκονται παρ' Ὁμήρῳ ἄνευ τοῦ Τέ — σημαίνει κατὰ τὸν Κλάσσεν τὸ διαρκὲς ἀντιθετικῶς πρὸς τὸ ἐφήμερον, καὶ τὸ γενικὸν πρὸς τὸ μερικόν)· β'.) συνάπτει πρὸς τὰ προηγούμενα λέξεις καὶ προτάσεις «κύνεσσιν οἰωνοῖσί τε πᾶσι» Α 4, «δόμεναι κούρην ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην» Α 99, «οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο» Α 57. 2) Ἐν ἀνταποδόσει εὑρισκόμενος εἴτε πρὸς ἄλλον Τέ, εἴτε πρὸς ἄλλο μόριον, συνδέει οὐ μόνον λέξεις, ἀλλὰ καὶ προτάσεις πρὸς ἀλλήλας· ά.) «τέ — τέ» κυρίως ὅπως — οὕτως, τόσον — ὅσον, ὅ. ἐ. καί — καί, οὐ μόνον — ἀλλὰ καί, Ὁμ. πλχ., πολλάκις ὅμως· καὶ ὅπου ἡ σύνδεσις δὲν εἶνε πολὺ στενή, τίθεται ὁ διπλοῦς τε — τέ ἰσοδυναμῶν πρὸς τὸν καί, οἷον «δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί» ϐ 383 κ. πλχ. Ἐν τῇ ἐπικῇ χρήσει τοῦ διπλοῦ Τὲ παρατηροῦνται τὰ ἑξῆς ἰδιώματα: Ἐνίοτε τίθεται κατ' ἀνταπόδοσιν ὁ διπλοῦς Τέ, ὁ μὲν εἰς τὴν πρότασιν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἀπόδοσιν ὑποθετικῶν λόγων, ὡς φαίνεται, ἁπλῶς εἰς ἔνδειξιν τῆς στενῆς ἀνταποδόσεως τῶν δύο προτάσεων, ὅτε καὶ μένει ἀμετάφραστος, οἷον «εἴ περ γάρ τε χόλον καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ, ἀλλά τε ϗ μετόπισθεν ἔχει κότον» Α 81, πρβλ. Δ 160, ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. γράφει δὲ εἰς τὴν ἀπόδοσιν) Κ 225. Δύναται δὲ καὶ νὰ λείπῃ ὁ Τὲ ἐκ τῆς προτάσεως, «εἴπερ γάρ θυμῷ γε μενοινάᾳ πολεμίζειν, ἀλλά τε λάθρῃ γυῖα βαρύνεται» Τ 164, πρβλ. Γ 25, Ε 350, ϐ 62 κ. ἀ., δύναται δὲ καὶ μεθ' ὅλης τῆς προτάσεως νὰ λείπῃ, «ἦ τέ κεν ἤδη λάϊνον ἕσσο χιτῶνα» Γ 56, Ε 201, 885· ἄλλοτε λείπει ἐκ τῆς ἀποδόσεως, οἷον «ξεῖνοι εὐχόμεθ' εἶναι, εἴπερ τε γέροντ' εἴρηαι» α 188. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀνταπόδοσιν τίθεται καὶ εἰς ἀναφορικοὺς λόγους «τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, ὅσσον τ' ἔπι λᾶαν ἵησι» Ν 12, πρβλ. Τ 221· πολλάκις δὲ καὶ ἐνταῦθα παραλείπεται ὁ ἕτερος Τέ, «ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ» Α 218, πρβλ. ο 54. Ἐνίοτε τίθεται ὁ διπλοῦς Τὲ μετ' ἄλλων ἀνταποδιδομένων μορίων, οἷον τῶν Μέν — Δέ, «μέν τε — δέ τε» Β 90, Φ 260 κ. ἀ., ἢ τῶν Μέν — Ἀλλά, «μέν τε — ἀλλά τε» μ 62, ὅπου ὡσαύτως ὁ Τὲ μένει ἀμετάφραστος. Καὶ ἐν τούτοις δύναται ὁ ἕτερος Τὲ νὰ λείπῃ, Ι 508 κ. ἀ., ὅθεν δύνανται νὰ ἀνταποδίδωνται οἱ ἑξῆς συνδυασμοί «μέν τε — αὐτάρ» α 215 κ. ἀ. «μέν τε — οὐδέ» Ε 138, «μέν — δέ τε» Ι 593. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ Μὲν δύναται ἐν τοιούτοις λόγοις νὰ λείπῃ μετὰ τοῦ Τέ, ϗ ὅλη ἡ ἡγουμένη πρότασις, διὰ τοῦτο εὑρίσκεται πολλάκις ὁ Δὲ (καὶ ἄλλα ὅμοια μόρια) μετὰ τοῦ Τὲ ἄνευ ἀνταποδιδομένου Μέν, οἷον Α 403, Β 210, ϐ 277 κ. ἀ., πρβλ. δέ, 4)· ὡσαύτως τίθεται καὶ «ἀλλά τε» Β 754, μ 67, «ἀτάρ τε» Δ 484, «οὐδέ τε» Α 406, καὶ ἀρνήσεως προηγουμένης, Ρ 42· β'.) «τέ — καί» ὅπως καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. παρ' Ὁμ. ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸν «τέ — τέ» Α 293 κ. ἄ. πλχ. Ἀντὶ τοῦ Καὶ τίθεται τὸ «ἠδέ» Β 206, Ι 159 καὶ «ἰδέ» Ζ 469, Θ 162 (κατὰ τὸν Σπίτζνερον καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν πλὴν τοῦ Δινδορφ. ἀντὶ τοῦ συνήθους «ἠδέ»)· γ'.) ἀνταποδίδεται ὁ Τὲ καὶ πρὸς τὸν Δέ, Γ 366, Ψ 178 κ. ἀ., καὶ πρὸς τὸν Ἤ, οἷον «ὥατε γὰρ ἢ παῖδες — χῆραί τε γυναῖκες» Β 289. (Ὁ Ναϊγελσβαχ παραβάλλει καὶ ἄλλα χωρία ὅμοια ἐκ τοῦ Αἰσχύλου καὶ Ξενοφῶντος κ. ἄ.).

Κανονικῶς τίθεται ὁ Τὲ εὐθὺς μετὰ τὴν λέξιν, ἥτις πρόκειται νὰ συναφθῇ ἢ ὁπωσδήποτε σχετισθῇ πρὸς ἄλλην τινά. ἀλλ' ἐνίοτε χωρίζεται· αὐτῆς διὰ μορίων ἢ ἄλλων μικρῶν λέξεων, οἷα ἡ Τίς, «τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει» Γ 12, «ὡς ὅ' ὅτε τίς τε» Γ 33. (‖. Ἐνταῦθα ὁ «τε» ἀνήκει κατά τινας μὲν εἰς τὸ «ὅτε», κατὰ δὲ τὸν Ναϊγελσβαχ πιθανώτερον εἰς τὸ «ὡς». Ὁ δὲ Δύντζερος ἀποῤῥίπτων ταύτας τὰς ἑρμηνείας νομίζει ὅτι ἐνταῦθά τε καὶ ἄλλοθι πολλαχοῦ ὁ Τὲ ἐξαίρει τὴν ἔννοιαν τοῦ «τίς» καὶ οὐ μόνον τούτου, ἀλλὰ ϗ ἄλλων λέξεων, οἷον τοῦ «ὅσον,

οἷος, τίπτε, πῶς;» ὅπου κατ' αὐτὸν δὲν ἔχει οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην συνδετικὴν ἔννοιαν ὁ Τέ. Καὶ ὁ Βαϋμλεῖνος παραδέχεται ὅτι ὑπάρχουσι παρ' Ὁμ. πολλὰ χωρία, ἐν οἷς ὁ Τὲ κεῖται ἄνευ συνδετικῆς τινος ἐννοίας, περὶ δὲ τὴν ἑρμηνείαν αὐτοῦ ἀμηχανεῖ), «ὡς εἴ τε» ι 314, «τὰ μέν τε» Β 145 κ. ἄ. πλχ., ἄλλοτε παρεντίθεται μεταξὺ ἄρθρου καὶ οὐσιαστικοῦ, οἷον «τά τε δῶρα» Γ 54, μεταξὺ κτητικοῦ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ, «ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι» Β 136. Ἐνίοτε δὲ ἐπὶ στενῶς συνημμένων λέξεων τίθεται καὶ πρὸ τῆς λέξεως, εἰς ἣν κυρίως ἀνήκει, οἷον «ἐγγύθι τε Πριάμοιο ϗ Ἕκτορος» ἀντὶ τοῦ: ἐγγύθι Πριάμοιό τε καὶ Ἕκτ., Ζ 317 κ. ἄ.

Τεγέη, ἡ, Τεγέα, παλαιὰ πόλις τῆς Ἀρκαδίας ἔχουσα περιβόητον ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς. ἧς σήμερον ἐρείπια σώζονται μεταξὺ τῶν χωρίων Ἅγιος Σώστης, Ἰμπραΐμ Ἐφέντη ϗ Πιαλῆ, Β 607.

τέγεος, ον, Ἰων. ἀντὶ τοῦ: τέγειος, ἐστεγασμένος, ἰδίως δὲ (ὡς τὸ «ποιητός» ϗ «τυκτός»=εὖ ποιητὸς καὶ εὖ τυκτός) καλῶς ἐσεγασμένος, εὐσκεπής, εὐσεγής, εὐώροφος· «τέγεοι θάλαμοι» Ζ 248 † λέγονται οἱ θάλαμοι τῶν θυγατέρων τοῦ Πριάμου, οἵτινες πρέπει νὰ νοηθῶσιν ὡς ἀπὸ τοῦ μεγάρου κεχωρισμένοι καὶ ἰσόγειοι. Οἱ Σχολιασταὶ ἑρμηνεύουσιν: ὑπερῷοι, ὅ ἐ. ἀνώγειοι, διότι ἐν γένει παρ' Ὁμ. αἱ γυναῖκες τὰ ὑπερῷα κατοικοῦσιν· ἀλλὰ τότε θὰ ἦτο ἐντελῶς ἀδιανόητος καὶ περιττὴ ἡ προσθήκη «ἔνδοθεν αὐλῆς».

τέγος, εος, τό, 1) στέγη, „σκεπή", ὀροφή, κ 559, λ 64. 2) πᾶν ἐστεγασμένον, σκεπασμένον μέρος τῆς οἰκίας, θάλαμος, δωμάτιον, αἴθουσα, α 333, θ 458 κ. ἀ., Ὀδ.

τεθεῖν, ἴδ. τίθημι.

τεθαλυῖα, **τέθηλα**, ἴδ. θάλλω.

τέθναθι, **τεθναίην**, **τεθνάμεναι**, **τεθνᾶσι**, **τεθνεώς**, **τεθνηώς** ἢ **τεθνειώς**, ἴδ. θνήσκω.

τεῖν, Δωρ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ σοί, ἴδ. σύ.

τείνω, ἀόρ. ἀ. ἔτεινεν, ὑποτ. τείνῃ, εὐκτ. -ειε, μετοχ. -ας, ἐκ τοῦ παθητ. παρακ. τέταμαι, γ'. ἐνικ. τέτασαι (μόνον ἐν τμ.), ὑπερσ. γ'. ἐνικ. τέτατο, γ'. δυϊκ. τετάσθην, γ'. πληθ. τέταντο, παθ. ἀόρ. ἀ. ἀναύξ. τάθη, μετοχ. ταθείς. (Οἱ παθ. οὗτοι χρόνοι ἔχουσι τὸ α βραχύ). 1) ἐκτείνω, τανύω, ἐντείνω, „τεντώνω"· ἀ.) κυρίως «τόξον» Δ 124, «ἡνία ἐξ ἄντυγος· τεντώνω τὰ (τέως χαλαρὰ) ἡνία προσδένων αὐτὰ εἰς τὴν ἄντυγα (ἵνα σταθῶσιν οἱ ἵπποι), Ε 262, 322. Παθ. «ὀχεὺς τέτατο ὑπ' ἀνθερεῶνος· ἦτο σφιγκτὰ ὑπὸ τὸν πώγωνα τεντωμένος, δεδεμένος, Γ 272, «ἑνὶ δεσμῷ» χ 200, «δύω τελαμῶνε περὶ στήθεσσι τετάσθην» Ξ 404, «φάσγανον τέτατο ὑπὸ λαπάρην· κρεμάμενον ἐξετείνετο ὑπὸ τὴν λαπάραν, Χ 307, „τεντώνω, ἁπλώνω" «ἱστία τέτανται· λ 11· 6'.) μεταφορ. «λαίλαπα τείνω» ἐξαπλώνω, διαχέω, διεγείρω, Π 365, «ἐπὶ νὺξ τέταται βροτοῖσι», ἴδ. ἐπιτείνω, «ἴσον πολέμου τέλος τείνω» ἴσον ἐκτείνω, παρέχω τὸ τέλος τοῦ πολέμου, ἰσόρροπον καθιστῶ τὴν μάχην, Υ 101. Παθ. «τῶν ἐπὶ ἴσα μάχη τέτατο» Μ 436, «ἐπὶ Πατρόκλῳ τέτατο κρατερὴ ὑσμίνη» περὶ τὸν Πάτροκλον ἠγέρθη, συνεκροτήθη σφοδρὰ μάχη, Ρ 543, «ἵπποισι τάθη δρόμος» ἐτανύσθη, τουτέστι μετὰ σπουδῆς καὶ ἀγωνίας ἔγεινεν ὁ δρόμος, ὅ ἐ. οἱ ἵπποι ἔτρεξαν μετὰ πάσης αὐτῶν τῆς δυνάμεως, Ψ 375· ὡσαύτως περὶ ἀνθρώπων, «ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος» Θ 121, Ψ 758. 2) ἐκτείνω, ἐξαπλώνω, ἰδίως κατὰ γῆς, «ἐπὶ γαίῃ κεῖτο ταθείς» Ν 655, Φ 119, «τετάσθην ἐν κονίῃσιν» Δ 536, 544. (Ἡ ῥίζα ΤΑ, ΤΑΝ, ΤΕΝ, συγγεν. πρὸς τὸ Λατιν. tendo, πρβλ. τὸ „τεντώνω").

τεῖος, ἴδ. τέπω.

Τειρεσίης, ao, ὁ (κυρ. τερατοσκόπος), Τειρεσίας, υἱὸς τοῦ Εὐήρου καὶ τῆς νύμφης Χαρικλοῦς, περιβόητος Θηβαῖος μάντις, ὅστις ὑπὸ μὲν τῆς Ἥρας ἐτυφλώθη ὡς διαλύσας διαφοράν τινα τῶν θεῶν οὐχὶ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆς, παρὰ δὲ τοῦ Διὸς ἔλαβε τὸ δῶρον τῆς μαντικῆς καὶ μακροβιότητα ἐννέα γενεῶν ἀνθρώπων, κ 492, λ 32, 267, ψ 251. Ἐκ τοῦ

τειρός, εος, τό, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ τέρας, μόνον κατὰ πληθ. τέρατα, σημεῖα (ἐν οὐρανῷ), ἄστρα, ὑφ' ὧν ὁδηγοῦνται οἱ ναυτιλλόμενοι καὶ οἱ γεωργοί, Σ 485 †, Ὑμ. 7, 7.

τείρω, μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. (ἡ ῥίζα ΤΕΡ-, συγγ. τῷ Λατ. tero), κυρ. τρίβω, κατατρίβω, μόνον τροπικ. κατατρίβω, ἐξαντλῶ, ἐξαδυνατίζω, πιέζω, κατατρύχω, καταπονῶ, „τρώγω", οἷον τὸ σῶμα διὰ τῆς ἡλικίας, τοῦ πόνου, τῆς πείνης, τοῦ καμάτου κ.τ.τ., μετ' αἰτ., Δ 315, Ε 153, 796 κ. ἀ., ἐπὶ ἐχθρῶν, Ω 489· ἀλλὰ ϗ τὴν ψυχὴν διὰ λύπης ϗ φροντίδων, βασανίζω, ϛενοχωρῶ, πιέζω, κατατρώγω, «τινὰ κατὰ φρένας» Ο 61, «κῆρ» α 342. Πολλάκις παθητικ. «τείρεσθαι γήραϊ» Ε 153, «ὑπ' εἰρεσίης» κ 78, «καμάτῳ καὶ ἰῷρῷ» Ρ 745, «πένθεϊ» β 71· καταπονοῦμαι, ἐξαντλοῦμαι ἐν μάχῃ, Ζ 387, Ι 248, Βατρ. 173, «χαλκῷ» Ρ 370, «πνοιῇ Ἡφαίστοιο» Φ 355, 366.

τειχεσιπλήτης, ao, ὁ (τεῖχος, πελάω, πελάζω), ὁ εἰς τὰ τείχη πλησιάζων, προσπελάζων, ἐφορμῶν, ὅ ἐ. τολμηρὸς πολιορκητής, «Ἄρης» μόνον Ἰλ. Ε 31, 455.

τειχίζω, ἐγείρω τεῖχος, ὀχυρῶ. Μέσ. ἐγείρω ἐμαυτῷ τεῖχος, «τεῖχος ἐτειχίσαντο» Η 449 †.

τειχιόεις, εσσα, εν, ἐπικ. (τειχίον, τεῖχος). ἡ ἔχουσα περὶ ἑαυτὴν (μεγάλα, ὀχυρά) τείχη, ὀχυρά, περιτετειχισμένη, οἷον «Τίρυνς, Γόρτυς» μόνον Ἰλ. Β 559, 646.

τειχίον, τό, κατὰ τύπον ὑποκοριστικὸν τοῦ

τεῖχος, ἀλλ' οὐδέποτε τίθεται ἐπὶ τείχους πόλεως ἢ φρουρίου, ἀλλὰ πάντοτε ἐπὶ τοῦ τοίχου οἰκοδομῆς τινος ἢ περιβόλου μικροῦ τινος χώρου, ὅστις δύναται ὡς τοιοῦτος καὶ μέγας νὰ ἦνε, ὅθεν «μέγα τειχίον αὐλῆς», Ὀδ. π 165, 348. (Κατ' ἄλλην δὲ ἑρμηνείαν δὲν εἶνε ὑποκοριστικὸν καὶ μὲ διάφορον σημασίαν, ἀλλ' ἕτερος τύπος τοῦ τεῖχος, ἔχων ἐπομ. τὴν αὐτὴν σημασίαν, καθὼς τὸ θηρίον καὶ θήρ, οἰκίον ᾗ οἶκος· ἀλλ' ἴδ. ΘΗΡΙΟΝ. ‖. Σημείωσε ὅτι ἡ λ. εὑρίσκεται ἐν τῇ καθομιλουμ. „τὰ τειχία" ἐπὶ τῶν τοίχων οἰκοδομῆς τινος).

ΤΕΙΧΟΣ, ΕΟΣ, τό, τεῖχος, ἰδίως πόλεως περίβολος, περιτείχισμα, Ν 764 κ. ἀ., ἐν γένει δὲ πᾶν ὀχύρωμα, φρούριον, [ἔρυμα], πρόχωμα, οἷον τὸ πρὸ τῆς Τροίας «ἀμφίχυτον τεῖχος» Υ 145, «τεῖχος ἐλαύνω» „τραβῶ", ὅ ἐ. ἐγείρω κατὰ μῆκος τεῖχος, ζ 9, «τεῖχ. ῥήγνυσθαι» διαῤῥήγνυμαι (κάμνω ῥήγματα εἰς) τὸ τεῖχος, Μ 257, 440. (Παράγεται ἐκ τοῦ τεύχω, καὶ σημ. κυρ. ἔργον γενικῶς· ἀντὶ τοῦ εἰδικοῦ: ὀχυρωματικὸν ἔργον. ‖. Ἄλλης γνώμης εἶνε ἐν τῇ δ'. ἐκδόσει ὁ Κούρτιος, ὑπάγων μετ' ἄλλων τὴν λ. εἰς τὴν ῥίζαν θιγ-, θίγω, θιγγάνω. Οὐχὶ μᾶλλον πιθανῶς;).

ΤΕΙΩΣ, ἐπίῤῥ. ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ΤΕΩΣ, ὅπ. ἴδ.

ΤΕΚΕ, ΤΕΚΕΕΙΝ, ἴδ. ΤΙΚΤΩ.

ΤΕΚΜΑΙΡΟΜΑΙ, μέσ. ἀποθ., ἐνες. -ομαι, -εται, ἀόρ. ἀ. ἀναύξητ. τεκμήρατο, -αντο, κυρ. θέτω τέρμα (τέκμαρ)· ὅθεν 1) ὁρίζω, προορίζω, διατάσσω, διορίζω, ἰδίως: ἐπὶ θεῶν καὶ τῆς τύχης, «κακά τινι» Ζ 349, Η 70, καὶ ἐπὶ τοῦ Ἀλκινόου, «πομπήν τινι» η 317, καὶ ἐπὶ τῆς Κίρκης, «ὁδόν τινι» προδιαγράφω, κ 563. Ἐν γένει δὲ μηνύω, ἀναγγέλλω, προλέγω, «ὄλεθρόν τινι» λ 112, μ 139. 2) παρὰ τοῖς μετέπειτα, ὁρίζω κατ' ἐμαυτόν, ἀποφασίζω, Υ. Ἀπ. 285. (‖. Ἐντεῦθεν δ' ἔπειτα καὶ ἡ ἔτι μεταγενεστέρα σημασία συμπεραίνω).

ΤΕΚΜΩΡ (ἐκ τῆς πολυσήμου ῥίζης ΤΕΚ), τό, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ τέκμαρ, μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ. 1) τέλος, τέρμα, ὅριον, «ἵκετο τέκμωρ» Ν 10, «εὑρεῖν τέκμωρ» εὑρίσκω τέλος, διέξοδον, ἔκβασιν, Η 30, Ι 47, δ 373, 466, ὡσαύτως: «τέκμ. εὑρέσθαι» Π 472, «τέκμωρ Ἰλίου» εἶνε τὸ τέλος, ἡ ἔκβασις τοῦ περὶ τὸ Ἴλιον ἀγῶνος, ἡ καταστροφὴ τῆς Τροίας, Η 30, Ι 47. 2) ἐν γένει δὲ σημεῖόν τι ἐπισήμως ὡρισμένον, δι' οὗ βεβαιοῦταί τι, τεκμήριον, ἀπόδειξις, «μέγιστον τέκμωρ ἐξ ἐμέθεν» ἡ μεγίστη παρ' ἐμοῦ διαβεβαίωσις, Α 526· ἡ σελήνη λέγεται ὅτι «τέκμωρ βροτοῖς τέτυκται» τεκμήριον, σημεῖον, ἐξ οὗ εἰκάζουσιν, ὁρίζουσί τι, Ὑμ. 32, 13.

ΤΕΚΝΟΝ, τό (ΤΕΚ-, τίκτω), τὸ γεγεννημένον· ἀ.) γόνος, τέκνον, „παιδί", Ὁμ. πλχ. Πολλάκις εἰς φιλοφρονητικὰς προσηγορίας: λαμβάνει ᾗ ἐπίθετον ἀρσενικόν, οἷον «φίλε τέκνον» Χ 84, 6 363 κ. ἀ.· β'.) ἐπὶ ζώων, τὸ νεογνόν, τὸ „μικρόν", Θ 298, Β 311, Λ 113, π 217.

ΤΕΚΟΝ, ἀντὶ τοῦ ἔτεκον, ἴδ. ΤΙΚΤΩ.

ΤΕΚΟΣ, ΕΟΣ, τό, ποιητ = ΤΕΚΝΟΝ, ὁοτ. πληθ. τέκεσσι καὶ τεκέεσσι, «Διὸς τέκος» Β 157, 6 178 κ. ἄ. πλχ.· ἀ.) ἐπὶ υἱοῦ τε καὶ θυγατέρος, ἐπὶ φιλοφρονητικῆς προσηγορίας, «φίλον τέκος» Ι 437, σ 170 κ. ἀ.· β') ἐπὶ ζώων, τὸ νεογνόν, τὸ „μικρόν", Θ 248, Μ 222, Π 265, Ρ 113.

ΤΕΚΤΑΙΝΟΜΑΙ, ἀποθ. (τέκτων), ἀόρ. ἀ. ἀναύξητος τεκτήνατο, εὐκτ. -αιτο, κατασκευάζω, [ποιῶ], „μασορεύω", «νῆας» ναυπηγῶ, Ἰλ. Ε 62, «χέλυν» Υ. Ἑρμ. 25· τροπικ. «μῆτιν» παρασκευάζω, τεχνάζομαι, χαλκεύω, ἐπινοῶ, Κ 19.

ΤΕΚΤΟΝΙΔΗΣ, ΑΟ, ὁ, υἱὸς τοῦ Τέκτονος, Θ 114. Ἴδ. καὶ Ὑπερίων.

ΤΕΚΤΟΣΥΝΗ [..⏑.], ἡ, ποιητ., ἡ ἐνέργεια καὶ τέχνη τοῦ τέκτονος, τεκτονική, κατασκευή, πληθ. ε 250 †. Ἐκ τοῦ

ΤΕΚΤΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ (ΤΕΚ, συγγ. πρὸς τὸ τεκεῖν, τεύχω), πᾶς ὁ ποιῶν καὶ κατασκευάζων τι, ἐργάτης, τεχνίτης, „μάστορας", «τέκτων κεραοξόος» τεχνίτης κερατοξόος, κερατουργός, Δ 110. Ἰδίως ξυλουργός, κτίστης, Ζ 315 κ. ἀ., «δούρων» ρ 384, ναυπηγός, Ε 59, «νηῶν» ι 126, ἁμαξοπηγός, Υ. Ἀφρ. 12, «τέκτονες ἄνδρες» Ζ 315.—Ὡς κύριον ὄνομα ἐθεώρησε τὴν λ. ἐν τῷ Ε 59 ὁ Φαῖσι; κατ' ἄλλου; πρὸ αὐτοῦ ἀντὶ τοῦ πρότερον προσηγορικοῦ.

ΤΕΛΑΜΩΝ [.⏑.], ΩΝΟΣ, ὁ (ΤΑΛ-, ΤΕΛ-, τλῆναι), κυρ. ὁ βαστάζων ἢ κρατῶν τι, ἰδίως: ἀ) ὁ τελαμών, ὁ ἱμὰς δηλ., οὐ μόνον ὁ ἐξ οὗ κρέμαται τὸ ξίφος, Η 304, Ψ 825, καὶ ἡ μάχαιρα, Σ 598, ἀλλὰ ᾗ ὁ δι' οὗ φέρεται ἡ ἀσπίς, Β 388, Ε 796, 798· μνημονεύονται ἀμφότεροι «ὁ μὲν σάκεος, ὁ δὲ φασγάνου» Ξ 404. Πολλάκις πολυτελῶς ἐξειργασμένος, Λ 38, λ 610· β'.) ἐν γένει ἱμάς, λωρίον, πρὸς δέσιν, Ρ 290.

ΤΕΛΑΜΩΝ [.⏑.], ΩΝΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Αἰακοῦ, ἀδελφὸς τοῦ Πηλέως, βασιλεὺς τῆς Σαλαμῖνος, πατὴρ τοῦ Αἴαντος καὶ Τεύκρου, Ρ 293, λ 553.

ΤΕΛΑΜΩΝΙΑΔΗΣ [.⏑.⏑⏑.], ΑΟ, ὁ, υἱὸς τοῦ Τελαμῶνος, ὁ Αἴας, Θ 267, Ι 623, Ν 709.

ΤΕΛΑΜΩΝΙΟΣ [.⏑.⏑.], Η, ΟΝ, τοῦ Τελαμῶνος, 1) «Αἴας Τελαμώνιος» πρὸς διάκρισιν τοῦ υἱοῦ τοῦ Ὀϊλέως, Β 528, λεγόμενος καὶ «Αἴας Τελαμώνιος υἱός» Ν 67, 170. 2) «Τεῦκρος Τελαμώνιος» ὁ ὁμοπάτριος ἀδελφὸς τοῦ Αἴαντος, Θ 281.

ΤΕΛΕΘΩ (τέλλω) μόνον κατ' ἐνες. -ει, -ουσι, μετοχ. -οντες καὶ παρατατ. θαμιστικὸν τελέθεσκε Υ. Δήμ. 242, κυρ. εἶμαι τετελεσμένος, ὅθεν εἶμαι, ὑπάρχω, «νὺξ ἤδη τελέθει» εἶνε ἤδη νύξ, Η 282, 293, πρβλ. Ι 441, δ 85, ρ 486.

ΤΕΛΕΙΟΣ, ΟΝ (τέλος), ὑπερθ. ΤΕΛΕΙΟΤΑΤΟΣ,

η, ον, τέλειος, ἐντελής, ἄρτιος, περὶ τῶν ἱερείων (θυμάτων), τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ ἦνε ἄρτια, ἀβλαβῆ, ἄνευ τινὸς ἐλαττώματος, Α 66, Ω 34, «τελειότατος πετεηνῶν» δηλ. τῶν μαντικῶν ὀρνέων λέγεται ὁ ἀετός, διότι τούτου τὸ προοιώνισμα ὡς κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τοῦ Διὸς προερχόμενον ἦτο ἀσφαλέστατον (πρβλ. ΤΕΛΗΕΙΣ), Θ 247. Ω 315.

ΤΕΛΕΊΩ, κατ' ἐπικ. ἔκτασιν ἀντὶ τοῦ ΤΕΛΕΩ, ὅπ. ἴδ.

*ΤΈΛΕΟΣ, η, ον, Ἰων.=τέλειος, Υ. Ἑρμ. 129.

ΤΕΛΕΣΦΌΡΟΣ, ον, ὁ εἰς τέλος φέρων, τουτέστιν ὁ ἐκτελεστής, ὁ ἐκτελῶν, φέρων εἰς πέρας καὶ μὴ παραμελῶν τὰς ἑαυτοῦ βουλάς, Ὑμ. 22, 2. Ἰδίως «τελ. ἐνιαυτός» ὁ τὰ πάντα εἰς τέλος τουτέστιν ἀκμὴν ἢ ὡριμότητα φέρων ἐνιαυτός· ἐν τῇ τυπικῇ φρ. «τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν» Τ 32, η 86 κ. ἄ. πλχ.

*ΤΕΛΕΤΉ, ἡ (τελέω) [τελευτή], τέλος, ἐκτέλεσις, Βατρ. 305.

ΤΕΛΕΥΤΆΩ, ἐνες. γ'. ἐν. -ᾷ, μέλ. -ήσω, -ήσεις, -ήσει, ο 524, -ήσουσι, ἀπαρφ. -ήσειν, μέσ. μέλ. ἀπαρφ. -ήσεσθαι μὲ παθ. σημ. Ν 100, θ 510, ι 511, ἀόρ. ἀναύξ. τελεύτησε, -αν, εὐκτ. -ειας, -ειε, ὑποτακτ. -ω, ῃς, ἀπαρφ. -ῆσαι, μετοχ. -ας, παθ. ἀόρ. ἀπαρφ. τελευτηθῆναι. Α΄.) Ἐνεργ. 1) τελῶ, ἐκτελῶ, κάμνω, «ὅμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον» ἐξετέλεσεν ἀκριβῶς καθ' ὅλους αὐτοῦ τοὺς τύπους, Ξ 280, 6 378 κ. ἀ., ἐκτελῶ, περατῶ, „τελειώνω", τί, 6 279, «ἔργα» Θ 9 κ. ἀ., «γάμον» τελῶ, ω 126, «κακὸν ἦμάρ τινι» παρασκευάζω εἴς τινα κακὴν ἡμέραν, δυσυχίαν, ο 524. 2) ἐκπληρῶ, ἐκτελῶ ἐπὶ ὑποσχέσεων καὶ εὐχῶν, ἐπιθυμιῶν, Ν 375, «ἐέλδωρ» φ 200, πρβλ. γ 56, 62, «ἀνδρεσσι νοήματα» Σ 328. Β΄.) Παθ. μετὰ μέσ. μέλ. ἐκτελοῦμαι, ἐκπληροῦμαι, περατοῦμαι, „τελειώνω", γίνομαι, Ο 74, 6 171. Ἐκ τοῦ

ΤΕΛΕΥΤΗ, ἡ (τελέω)· ἀ.) περάτωσις τέλος, πέρας, «βιότοιο» Η 104, Π 787, «τελευτὴν ποιῆσαι» φέρω εἰς πέρας, α 249, π 126, «ἐς τελευτήν» ἐν τέλει, τέλος, Ὑμ. 6, 29· Β΄.) τέλος, σκοπός, «μύθοιο» Ι 625.

ΤΕΛΕΩ, ἐπικ. ΤΕΛΕΊΩ κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου (τέλος), ἐνες. τελέω, -έει καὶ -είει, εὐκτ. -έοιεν, ὑποτ. -έωμεν, μετοχ. -έοντες, παρατ. ἐπικ. τέλεον καὶ ἐτέλειον, παθ. ἐνες. -εῖται, -είεται, παρατ. ἐτελείετο, μέλ. ἐπικ. καὶ Ἰων. -έω, -έει, -έουσι, μέσ. μέλ. μὲ παθ. σημασ. -εῖται, ἀπαρφ. -εῖσθαι ἢ -έσθαι, ἀόρ. ἀ. ἐπικ. ἐτέλεσα, ας, ε, αν, ἀναύξ. τέλεσε, -σσαν, προσ. τέλεσον, εὐκτ. -αιμι, -ειας, ειε, -αιμεν, ὑποτ. τελέσω, -ῃ, -ωσι καὶ -σσω, -σσῃς, -σσῃ, ἀπαρφ. τελέσαι, -σσαι· παθ. παρακ. γ'. ἐν. τετέλεσται, μετοχ. -σμένος, ον, α, ὑπερσ. τετέλεστο, ἀόρ. παθ. ἐτελέσθη. 1) ἐκτελῶ, φέρω εἰς πέρας, περατῶ, „τελειώνω", «ὁρόμον» Ψ 373, 768, «ὁδόν» διανύω, κ 490, «πόνον» ψ 250 μετὰ μετοχῆς «οὐδ' ἐτέλεσε φέρων» [οὐδὲ διετέλεσε φέρων] ὃν τὸν ἔφερε μέχρι τέλους, Μ 222, «λαῖτμα διατμήξας ἐτέλεσσα» διέσχισα μέχρι τέλους τὸ κῦμα, ε 409. 2) ἐκτελῶ, διαπράττω, ἐκπληρῶ, πράττω, „κάμνω" Α 523 κ. ἀ., «νῆες, αἵ κεν τελέοιεν ἕκαστα» αἵτινες νὰ ἐκτελῶσιν ἕκαστον τῶν δεόντων, ι 127, «ἦμαρ τέλεσ' Ἠώς» ἐτετέλεσεν ἡ Ἠὼς τὴν ἡμέραν, ἐπήγαγεν, ε 390 κ. ἀ., «μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν» νὰ μὴ τὸ ἐκτελέσῃ, νὰ μὴ τὸ δώσῃ ὁ θεός, ρ 399, «κότον, χόλον» ἐκπληρῶ, εὐχαριστῶ, κορέννυμι τὴν ὀργὴν κτλ. Α 82, Δ 178· ἐπὶ εὐχῶν ἐπιθυμιῶν ἢ ὑποσχέσεων, πληρῶ, ἐκτελῶ, «ὑπόσχεσιν, ὅρκια» κ 483, η 69, «μῦθον» δ 776, «ἔπος τινί» Α 108. Παθ. ἐκπληροῦμαι, ἐκτελοῦμαι, περατοῦμαι, γίνομαι, «ἔργον» Η 465 κ. ἀ., «τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται» 6 176, ε 302 κ. ἀ., «τὸ καὶ τετελεσμένον ἔσται» τὸ ὁποῖον ἐξ ἅπαντος θὰ ἐκτελεσθῇ, θὰ γείνῃ, Α 212 κ. ἀ., «τετελεσμένος» λέγεται ἢ ὁ ἐκτελεστός, δυνάμενος νὰ ἐκτελεσθῇ, «εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν» Ξ 196, Σ 427, ε 90. 3) παρασκευάζω, προξενῶ, παρέχω, „κάμνω", τινί τι, Ι 157, 598, «ἀγαθὸν γῆρας» 6 34, ψ 286, «νόστον» ο 112, «δῶρα» προσφέρω Υ. Δήμ. 370. Ἰδίως ἀπονέμω, ἀποδίδω, ἐπὶ ὡρισμένου φόρου ἢ τέλους, «θέμιστας» Ι 156, 298.

ΤΕΛΗΈΝΤΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ, ἐπικ. (τέλος) ὁ ἔχων τέλος, ὅ ἐ. τελεσφόρος, ἀποτελεσματικός, «τελ. ἑκατόμβαι» Α 315, Β 306, Δ 582, Ρ 50, 59, ἑκατόμβαι αἱ φέρουσαι τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα, αἵτινες δηλ. εἶνε θεάρεστοι. Λύτη εἶνε τοῦ Γοιδέλου ἡ ἑρμηνεία· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. εἶνε: αἱ πλήρεις, αἱ σωσταί, αἱ κατὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν=τέλειοι (ἴδ. τ. λ.), τουτέστιν ἐκ τελείων ἱερείων συνιστάμεναι.

ΤΈΛΛΩ, παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τμήσει, ἴδ. ΕΠΙΤΈΛΛΩ.

ΤΈΛΟΣ, ΕΟΣ, τό, 1) ὡς ἀφῃρημένη ἔννοια: ἀ.) „τέλος", πέρας, «τέλος ἔχω» εἶμαι ἐντελής, τελειωμένος, Σ 378, «τέλος μύθων ἱκέσθαι» φθάνω εἰς τὸ τέλος τοῦ λόγου, Ι 56, «νόστοιο τέλος, πραγματοποίησις τῆς ἐπανόδου, χ 323, ὡσαύτως καὶ «τέλος θανάτοιο» τελεία, ἐντελὴς πραγματοποίησις τοῦ θανάτου (‖ ἢ κατ' ἄλλους τὸ ἐκ τοῦ θανάτου τέλος τῆς ζωῆς), ὅ ἐ. θάνατος, Γ 309, ε 326 κ. ἄ. πλχ.· Β΄.) τέλος, τέρμα, σκοπός, «τ. πολέμοιο» σκοπὸς τοῦ πολέμου, νίκη, Γ 291, «ἐν χερσὶ τέλος πολέμοιο ἐπέων δ' ἐνὶ βουλῇ» τοῦ μὲν πολέμου ὁ σκοπός, τὸ τέλος, ἔγκειται ἐν ταῖς χερσί, τῶν δὲ λόγων ἐν τῇ βουλῇ, ὅ ἐ. ἡ δὲ νίκη ἡ ἐν τῇ βουλῇ ἔγκειται ἐν τῷ λόγῳ, Π 630, ὡσαύτως «τέλος μύθου» Π 83, «οὐ τέλος χαριέστερον

ἢ ὅταν» δὲν ὑπάρχει σκοπός ἄλλος εὐχαριστότερος, οὐδὲν ἄλλο εἶνε εὐχαριστότερον ἢ ὅταν κ.τ.λ., ι 5· γ΄.) ἐκπλήρωσις, ἐκτέλεσις, «γάμοιο» υ 74, «τέλος ἐπιτιθέναι μύθῳ» ἐκτελῶ πραγματοποιῶ τὸν λόγον, Τ 107, Υ 369, «εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσι τέλος γένοιτο» εἴθε αἱ κατάραι νὰ ἐξεπληροῦντο, ρ 496 δ΄.) τέρμα χρονικὸν ὡρισμένον, προθεσμία, «μισθοῖο» Φ 450. ε.) τέλος, ἔκβασις, (ἡ σημασία αὕτη δὲν εὑρίσκεται παρ' Ὁμ. καθ' ἃ παρετήρησεν ὁ Νίτσης καὶ Δοιδερλεῖνος) «ἐς τέλος οὐκ ἀπατήσω» μέχρι τέλους δὲν (οὐδέποτε) θὰ ἀπατήσω, Ὑ. Ἑρμ. 462. 2) συγκεκριμ. οὐσιαστ., ἐντελές, ἀπηρτισμένον πλῆθος, ὅ. ἐ. στίφος, ἀπόσπασμα, τάξις, τάγμα πολεμιστῶν, Η 380, Κ 56, 470, Λ 730, Σ 298.

ΤΈΛΟΣΔΕ, ἐπικ. ἐπίρ. ἀντὶ τοῦ εἰς τέλος, «θανάτοιο τέλοσδε» εἰς τὸ τέλος τοῦ θανάτου, εἰς τὸν θάνατον, (ἴδ. ΤΈΛΟΣ 1, ά), Ἴλ. Ι 411, Ν 602.

ΤΈΛΣΟΝ, τό, ἐπικ. = ΤΈΡΜΑ, ὅ ἐ. τέλος, ὅριον, «ἀρούρης» τὸ τέλος, τὸ ὅριον τοῦ ἀγροῦ, Ἴλ. Σ 544, 547. Ἔτι δὲ ἰδ. περιωρισμένον τι τεμάχιον ἀγροῦ, „χωράφι", Ν 707.

ΤΕΛΦΟΫΣΑ, ΤΕΛΦΟΎΣΙΟΣ, ἴδ. ΤΙΛΦ.

ΤΈΜΕΝΟΣ, ΕΟΣ, τό (τέμνω ἐκ τῆς ῥίζ. ΤΕΜ, ἐξ ἧς ἰδ. τὸ Λατ. templum), τεμάχιον γῆς, ὅ ἐ. ἰδίως ά.) τοιοῦτον, ὅπερ ἀποχωριζόμενον τῆς δημοσίας γῆς ἐδίδετο εἰς τὸν βασιλέα, βασιλικὸν κτῆμα, κτῆμα τοῦ στέμματος, Ζ 194, Σ 550, ζ 293 κ. ἄ. πλχ.· β΄.) τεμάχιον γῆς ἀφιερωμένον εἰς θεόν τινα, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἄλσος περὶ ἱερόν τι, Β 696, Θ 48, θ 363.

ΤΕΜΈΣΗ, ἡ, πόλις περιβόητος διὰ τὰ χάλκεια μεταλλεῖά της, α 184, πιθανῶς ἡ περὶ τὸ μέσον τῆς Κύπρου Τεμέση ἢ Τάμασσος (Ταμασσός), ἥτις ἦτο περιβόητος διὰ τὰ χαλκουργεῖά της. (Ἄλλοι δέ, ἐν οἷς ὁ Οὐόσσιος, ἐννοοῦσι τὴν Τέμψαν, Στράβ. 6, 1, 5, Temsa παρὰ Κικέρ. π. Οὐέρρ. 6, 16, Λίβ. 34, 45 κ. ἄ., τὴν ἐπὶ τοῦ Τεριναίου κόλπου, τὴν σήμερον ἐρείπια παρὰ τὸ Torre del Lapi ἐν Καλαβρίᾳ).

ΤΈΜΝΩ, ΤΈΜΩ, ἴδ. ΤΆΜΝΩ.

ΤΈΝΕΔΟΣ, ἡ, νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους παρὰ τὴν Τρωικὴν παραλίαν, ἔχουσα πόλιν ὁμώνυμον, ἰδ. τὴν σήμερον Τένεδος, Α 38, 452, γ 159.

ΤΕΝΘΡΗΔΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ, πατὴρ τοῦ Προθόου τοῦ ἡγεμόνος τῶν ἐκ Θεσσαλίας Μαγνήτων, Β 756.

ΤΈΝΩΝ, ΟΝΤΟΣ, ὁ (τείνω), κυρ. ὁ τεντώνων· ὅθεν τένων, „νεῦρον", καὶ ἔπειτα σύμπλεγμα μυῶν· ἰδίως δὲ ὁ αὐχένιος μῦς, αὐχὴν μόνον κατὰ δυϊκὸν καὶ πληθ. Δ 521 κ. ἄ., γ 449.

ΤΈΞΩ καὶ ΤΈΞΟΜΑΙ, ἴδ. ΤΊΚΤΩ.

ΤΕΟ, ΤΕΟ, ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ τίνος, τινός, ἴδ. ΤΊΣ καὶ ΤΙΣ.

ΤΕΟΪΟ, ἴδ. ΣΟΊ.

ΤΕΌΣ, Ή, ΌΝ, ἐπικ. καὶ Δωρ. ἀντὶ τοῦ σός, „εἰδικός σου" Α 138, α 295 κ. ἄ. πλχ.

ΤΈΡΑΣ [.⏑], ΑΤΟΣ, ἐπικ. ΑΟΣ, τό, (πιθανῶς τῆς αὐτῆς ἀρχῆς μὲ τὸ ἀστήρ, ἀστερ, στερ, ἴδ. ΑΣΤΉΡ) ὀνομ. πληθ. ἐπικ. τέραα, μ 394, γενικ. τεράων, δοτ. τεράεσσι, ἔκτακτόν τι, σπάνιον φαινόμενον, μάλιστα οὐράνιον, μετέωρον, „σημεῖον", διοσημεῖα (διοσημία), Λατ. prodigium, portentum, καλὸν ἢ κακόν, εὐμενὲς ἢ δυσμενές, ἰδίως περὶ φυσικῶν τινων φαινομένων, οἷον βροντῆς, ἀστραπῆς, οὐρανίου τόξου κ. ἄ. ἅπερ ἐθεωροῦντο ὡς σημεῖα τῆς θείας θελήσεως προσημαίνοντα τὸ μέλλον, Ὁμ. πλχ., ὅθεν «τέρας Διός» τὸ ἐκ τοῦ Διὸς προερχόμενον σημεῖον Μ 209, π 320, τὸ δὲ «τέρας ἀνθρώπων» εἶνε τὸ περὶ τῶν ἀνθρώπων, Λ 28, «τέρας φαίνω, προφαίνω, ἴημι» σημεῖον πέμπω ἢ φανερώνω, Ὁμ. πλχ. 2) πλάσμα ἢ ὄν τι τερατῶδες, τερατόμορφον, τέρας, „σημειωμένον", οἷον «ἄγριον τέρας» λέγεται ὁ δράκων Πύθων, Ὑ. Ἀπ. 302, «τέρας Διός» ἡ Γοργώ, Ε 742. Ἰδ. καὶ ΤΕΊΡΟΣ.

*ΤΕΡΑΤΩΠΌΣ [.⏑..], ΌΝ (τέρας, ὤψ) τερατώδους ὄψεως, τερατόμορφος, μόνον Ἴμ. 18 (19), 36.

ΤΈΡΕΤΡΟΝ, τό (τερέω παρ' Ἡσυχ. = τρυπῶ, ἐκ τοῦ τείρω), τρύπανον, „τρυπάνι", ἰδίως τὸ διὰ μόνης τῆς χειρὸς ἐνεργούμενον, Ὀδ. ε 246, ψ 198.

ΤΈΡΗΝ, ΕΙΝΑ, ΕΝ, ποιητ. (τείρω), γεν. ΕΝΟΣ, κυρ. τετριμμένος, (‖. ἢ μᾶλλον εὔτριπτος, εὔθρυπτος), ὅθεν ἀσθενής, λεπτός, τρυφερός, ἁπαλός, «ἄνθεα, φύλλα» ι 449, μ 357 κ. ἀ. τὸ ἀρσεν. μόνον ἐν τῷ «τέρενα χρόα» Ν 553 κ. ἀ., μεταφορ. «τέρεν ὄκρυ» Γ 142, Π 11, π 332, «ἄνθος ἥβης» Ὑ. Ἑρμ. 375, τὸ θηλ. «τέρεινα γλήχων» Ὑ. Δήμ. 269· (ἄλλοι δὲ ἀποδίδουσιν εἰς τὴν λ. τὴν σημ. λεῖος ἢ στρογγυλωμένος, κυκλοτερής, ὅθεν στρογγυλωτός, γεμᾶτος, Λατ. teres).

ΤΈΡΜΑ, ΑΤΟΣ, τό (τέλ-ος, πρβλ. τὸ Λατ. termen, terminus), τέρμα, ὅριον, ἰδίως ά.) = ΝΎΣΣΑ, ὅπ. ἴδ., Ψ 323 καὶ κατὰ πληθ. περὶ ἑνὸς τέρματος προκειμένου, Ψ 309, 333· β΄.) τὸ τέρμα, τὸ τέλος, ἐν τῇ ἁρματοδρομίᾳ Ψ 358, ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ Ψ 757 (ἐν ἀθετουμένῳ στίχῳ) καὶ ἐν τῇ δισκοβολίᾳ θ 193.

ΤΕΡΜΙΌΕΙΣ [.⏑..], ΕΣΣΑ, ΕΝ (τέρμις = ποὺς κατὰ τὸν Ἡσύχ.) = ΠΟΔΗΝΕΚΉΣ, ποδήρης, μέχρι ποδῶν καθικνούμενος, «χιτών» τ 242, «ἀσπὶς» ἡ ὅλον τὸ σῶμα καλύπτουσα Π 803. Τὴν συνήθη ταύτην ἑρμηνείαν ἀπορρίπτει ὁ Γοϊβελος ὡς ἀπάδουσαν εἰς τὴν γενικὴν σημασίαν τῶν εἰς εις ἐπιθέτων, ἑρμηνεύει δὲ αὐτὸς τὴν λ. κροσσωτός, θυσανωτός, ὡς ἐκ τοῦ τέρμις = τέρμα· τὰ δὲ τέρματα τῶν χιτώνων καὶ ἀσπίδων εἶνε κροσσοὶ καὶ θύσανοι. (‖. Ταῦτα τοῦ Γοϊβέλου φαίνονταί μοι πάνυ ὀρθά. Ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ τὸν Ἡσύχιον ἡ τέρμις εἶνε ποὺς καὶ ὄχι τέρμα, ὡς ἀναγράφει αὐτός, νομίζω ὅτι

πρέπει τὸ ἐπίθετον νὰ παραχθῇ ὄχι ἐκ τοῦ τέρμις, ἀλλ' ἐκ τοῦ τέρμιον=ἔσχατον κατὰ τὸν αὐτὸν Ἡσύχιον).

ΤΕΡΠΙΆΔΗΣ [.⏑⏑.], ΑΟ, ὁ, υἱὸς τοῦ Τερπίου, ὁ Φήμιος, χ 330. Ἴδε καὶ τὴν λ. Ὑπερίων.

ΤΕΡΠΙΚΈΡΑΥΝΟΣ [.⏑...], ὁ (τέρπω, κεραυνός), ὁ ἐπὶ τοῖς κεραυνοῖς τερπόμενος, οἱονεὶ φιλοκέραυνος, ἐπίθ. τοῦ Διός, Α 419, ξ 268 κ. ἄ. πλχ.

ΤΈΡΠΩ, συχνὸν κατ' ἔνεστ. καὶ παρατ., ἀόρ. ἀ. ἔτερψε Ὑμ. 18 (19), 47, μέσ. μέλ. τέρψομαι, μέσ. ἀορ. ἀ. εὐκτ. γ'. ἐν. τέρψαιτο, Υ. Ἀπόλ. 153, μετοχ. τερψάμενος, μ 188. Πλὴν δὲ τούτου ἔχει ὁ Ὅμ. τὸν μέσ. ἀόρ. β'. ἐταρπόμην (μόνον ἐν τῷ ἀ. πληθ. τῆς ὑποτακτ. ταρπώμεθα Ω 636, δ 295) καὶ μετ' ἀναδιπλ. τεταρπόμην (τετάρπετο Τ 19, Ω 513, ὑποτ. τεταρπώμεθα Ψ 10, 98, λ 213, μετοχ. τεταρπόμενος Ι 701, α 340, ξ 244), ἔπειτα τὸν παθ. ἀόρ. κατὰ τριπλοῦν τύπον· ἀ.) παθ. ἀόρ. ἀ. ἐτέρφθητε ρ 174, γ'. πληθ. ἐτέρφθησαν θ 131, καὶ ἐπικ. καὶ Δωρικ. ἔτερφθεν ἀντὶ τοῦ ἐτέρφθησαν, Ὑμ. 18 (19), 45, εὐκτ. τερφθείη ε 74, ὑποτ. τερφθῇ Ὑμ. 27 (28), 11· β'.) τάρφθη τ 213, 251, φ 57, γ'. πληθ. τάρφθεν ἀντὶ τοῦ ἐτάρφθησαν ζ 99· γ'.) συχνότερον τὸν παθ. ἀορ. β'. δυϊκ. ἐταρπήτην, πληθ. τάρπημεν, τάρπησαν, ἀπρφ. ταρπῆναι, ἐπικ. ταρπήμεναι, ὑποτ. ταρπείομεν, ἴδ. τὸ τέλος. Α'.) Ἐνεργ. „χορταίνω, δροσίζω", εὐφραίνω, ἀναπαύω, εὐχαριστῶ, διασκεδάζω, τινά, καὶ μετὰ δοτ. ὀργαν., οἷον «λόγοις» Ο 393, «θυμὸν φόρμιγγι» Ι 189, «θυμὸν πεσσοῖσι» α 107, (προσπαθῶ νὰ) φαιδρύνω, παρηγορῶ, «ἀκαχήμενον» Τ 312, καὶ μετὰ μετοχῆς «ἀείδων τέρπω» ρ 385. Β'.) Μέσ. 1) μετὰ μέσ. ᾗ παθ. ἀορ. „χορταίνω, δροσίζομαι", εὐφραίνομαι, εὐχαριστοῦμαι, ἀπολαύω, ἀπολ. μ 52, μετὰ γενικ. «ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος» Α 780, γ 70, «ὕπνου, εὐνῆς» Ω 3, ψ 346, «φιλότητος» ψ 300, «ἥβης» ἀπολαμβάνω, „χαίρομαι", ψ 212· τροπικ. «γόοιο» „χορταίνω τὰ κλαύματα", εὐχαριστῶ τὴν ψυχήν μου κλαίων, Ψ 10 κ. ἀ. 2) ἐν γένει τέρπομαι, εὐχαριστοῦμαι, ἡδύνομαι, διασκεδάζω (οὐδ.), μετὰ δοτ. πράγματος «φόρμιγγι, μύθοισιν, αὐδῇ, δαιτί, δίσκοισι κ. ἄ.» Ὅμ. πλχ., λαμβάνει ᾗ τὸν συνήθη παρ' Ὅμ. προσδιορισμὸν «θυμῷ, φρεσίν» Τ 313, 19 κ. ἀ., καὶ κατ' αἰτιατ. «φρένα, ἦτορ, θυμόν» εὐχαριστῶ τὴν ψυχήν μου, τὴν καρδίαν μου, Α 474, Ι 705, Φ 45, α 310. Κατὰ τοὺς πλείστους τῶν ἑρμηνευτῶν ἐνταῦθα ὑπάγεται καὶ τὸ ΤΡΑΠΕΙΌΜΕΝ, ὡς ὑποτακτ. τοῦ β'. παθ. ἀορ. κατὰ μετάθεσιν ἀντὶ τοῦ ταρπείομεν, τοῦτο δὲ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ταρπῶμεν, οἷον «φιλότητι ἢ ἐν φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε» ἢ «λέκτρονδε τραπείομεν εὐνηθέντε» Γ 441, Ξ 314, θ 292, ὅτε τὸ «λέκτρονδε» ἐν τῷ χωρίῳ τῆς Ὀδυσσ. πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ «εὐνηθέντε» (Βούττμαν. καὶ Ναίγελσβαχ) ἢ κατὰ τὸν Βέκκερ. ἐν τῇ Β'. καὶ Ἀμεῖν εἰς τὸ προηγούμενον «δεῦρο», τὸ δὲ ἑπόμενον «τραπείομεν εὐνηθέντε», χωριζόμενον διὰ κώλου ἀπὸ τῶν προηγουμένων, ἐπισυνάπτεται ἀσυνδέτως. Ἄλλοι δὲ ὑπάγουσι τὸν τύπον εἰς τὸ τρέπω· ἀλλὰ τότε εἶνε σχεδὸν ἀνερμήνευτος ὁ ἀόρ. «εὐνηθέντε».

ΤΕΡΠΩΛΗ, ἡ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ., τέρψις, εὐφροσύνη, εὐχαριστησις, διασκέδασις, σ 37 †.

ΤΕΡΣΑΊΝΩ, ἐπικ., ἀόρ. ἀ. ἀναύξητος τέρσηνε, μεταδ. ξηραίνω, ἀποξηραίνω, «αἷμα» Π 529 †. Ἐκ τοῦ

ΤΈΡΣΟΜΑΙ, ἐπικ., ἔνεστ. -εται, παρατ. ἐτέρσετο, γ'. πληθ. τέρσοντο, ἀόρ. β'. ἐτέρσην, ἐξ οὗ ἀπαρφ. τερσῆναι καὶ τερσήμεναι, Π 519, ζ 98, ξηραίνομαι, „στεγνώνω" ἢ εἶμαι ξηρός, «ἕλκος ἐτέρσετο» Λ 267, 848, «εἵματα ἠελίοιο τερσήμεναι αὐγῇ» ζ 98, «θειλόπεδον τέρσεται ἠελίῳ» ξηραίνεται ὑπὸ τοῦ ἡλίου, η 124· μετὰ γεν. «ὅσσε δακρυόφιν τέρσοντο» ἐστέγνωνον ἀπὸ τὰ δάκρυα, ἔπαυον δακρύοντα, ε 152.

ΤΕΡΨΊΜΒΡΟΤΟΣ, ΟΝ, ἐπικ. (τέρπω, βροτός, περὶ δὲ τοῦ μ ἴδ. λ. Ἄμβροτος), ὁ τοὺς βροτοὺς τέρπων, εὐφραίνων, εὐχαριστῶν, ἐπίθ. τοῦ Ἡλίου, Ὀδ. μ 269, 274, Υ. Ἀπ. 441.

ΤΕΣΣΑΡΆΒΟΙΟΣ [.⏑..], ΟΝ, τεσσάρων βοῶν ἀξίαν ἔχων, τέσσαρας βόας ἀξίζων, Ψ 705 †.

ΤΕΣΣΑΡΆΚΟΝΤΑ, ἄκλ. τεσσαράκοντα, „σαράντα", Ἰλ. πλχ., ω 341.

ΤΕΣΣΑΡΑΚΥΚΛΟΣ, ΟΝ, ἴδ. ΤΕΤΡΑΚΥΚΛΟΣ.

ΤΈΣΣΑΡΕΣ [.⏑.], οἱ, αἱ, ΤΈΣΣΑΡΑ, τά, τέσσαρες, „τέσσερες", Β 618, κ 349 κ. ἄ. πλχ. ἴδ. ΠΊΣΥΡΕΣ.

ΤΕΤΑΓΏΝ [.⏑.], ἐλλειπτ. μετοχ. τοῦ β'. ἀορ. μετὰ ἐπικ. ἀναδιπλ. «ποδὸς τεταγών» λαβών, συλλαβών, „πιάσας", Ἰλ. Α 591, Ο 23. (Ἐκ τινος ῥίζης ΤΑΓ-, συγγενοῦς πρὸς τὸ Λατ. tango, tetigi).

ΤΈΤΑΜΑΙ, ἴδ. ΤΕΊΝΩ.

ΤΕΤΆΡΠΕΤΟ, ΤΕΤΑΡΠΏΜΕΣΘΑ, ΤΕΤΑΡΠΌΜΕΝΟΣ, ἴδ. ΤΈΡΠΩ.

ΤΈΤΑΡΤΟΣ, Η, ΟΝ, ἐπικ. καὶ ΤΈΤΡΑΤΟΣ κατὰ μετάθ., Ε 438, Φ 177, δ 107 κ. ἀ. (τέσσαρες) τέταρτος, Ὅμ. πλχ. Τὸ οὐδ. ΤΈΤΑΡΤΟΝ καὶ τὸ ΤΕΤΑΡΤΟΝ (ΤΕΤΡΑΤΟΝ) ὡς ἐπίρ. (τὸ)τέταρτον, „τετάρτην φοράν", Ε 438, Ν 20, Π 705, φ 128.

ΤΕΤΆΣΟΗΝ, ἴδ. ΤΕΊΝΩ.

ΤΕΤΕΎΞΟΜΑΙ, ἴδ. ΤΕΎΧΩ.

ΤΕΤΕΎΧΑΤΑΙ. ΤΕΤΕΎΧΕΤΟΝ, ἴδ. ΤΕΎΧΩ.

ΤΕΤΕΥΧΉΣΟΑΙ, ἐπικ. ἀπαρφ. τοῦ παθ. παρακ. ἐκ τοῦ ἀχρ. ΤΕΥΧΈΩ (τεύχεα) παραγομένου, εἶμαι ὡπλισμένος, „εἶμαι ἁρματωμένος", χ 104 †.

ΤΈΤΗΚΑ, ἴδ. ΤΉΚΩ.

ΤΕΤΊΗΜΑΙ [.⏑..], ἐπικ. παθ. παρακ. μὲ σημασ. ἐνεστῶτος (ἐκ τῆς ῥίζ. ΤΙΕ-, τίω), β΄. δυϊκ. τετίησθον, Θ 447, μετοχ. τετιημένος· ἐνταῦθα ὑπάγεται καὶ ἡ μετοχ. τοῦ ἐνεργ. παρακ. ΤΕΤΙΗΏΣ, εἶμαι τεθλιμμένος, περίλυπος, ἄθυμος, Ι 30, 695 κ. ἀ. συνήθ. «τετιημένος ἦτορ» περίλυπος· εἶνε ἡ ψυχή μου, Θ 437, α 114, κ. ἀ. Τὴν αὐτὴν σημασ. ἐχει καὶ ὁ ἐνεργ. τύπος «τετιηότες» Ι 13, 30, καὶ «τετιηότι θυμῷ» Λ 555. κ ἄ. πλχ.

ΤΈΤΛΑΟΙ, ΤΕΤΛΑΊΗΝ, ΤΕΤΛΆΜΕΝ, ΤΕΤΛΗΜΕΝΑΙ, ΤΕΤΛΗΏΣ, ἴδ. ΤΝΗΝΑΙ.

ΤΕΤΜΗΜΈΝΟΣ, Η, ΟΝ, ἴδ. ΤΆΜΝΩ.

ΤΈΤΜΟΝ, ΤΈΤΜΗΣ, ΤΈΤΜΗ, ἴδ. ἜΤΕΤΜΟΝ.

ΤΕΤΡΆΓΥΟΣ, ΟΝ, ἐπικ. (τέτταρα, γύα, γύης, ἴδ. ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΌΡΓΥΙΟΣ), περίπου τετράπλεθρος, „τεσσάρων στρεμμάτων", «ὄρχατος» Ὀδ. η 113. Ὡς οὐσιασ. τὸ ΤΕΤΡΆΓΥΟΝ τεμάχιον ἢ μέτρον γῆς τεσσάρων πλέθρων ἢ στρεμμάτων, τὸ ἐν τῇ καθομιλ. „σπορεία", σ 374.

ΤΕΤΡΑΘΈΛΥΜΝΟΣ, ΟΝ, ποιητ. (τέττ. θέλυμνον), τετράπτυχος, „τετράδιπλος", «σάκος» ἀσπίς ἐκ τεσσάρων βοείων δερμάτων συγκειμένη (οἱονεὶ τετραβόειος), μόνον Ο 479, χ 122· ἴδ. ἈΣΠΊΣ.

ΤΕΤΡΑΊΝΩ, ἕτερ. τύπος τοῦ ΤΙΤΡΆΩ, μόνον κατ' ἀόρ. ἀναύξητον τέτρηνα, „τρυπῶ", διατρυπῶ, τι, Χ 396, «τερέτρῳ» ε 247, ψ 198.

ΤΕΤΡΆΚΙΣ [.⏑.], ἐπίρ. τετράκις, „τέσσαρες φοραῖς", ε 306 †.

ΤΕΤΡΆΚΥΚΛΟΣ [.⏑..], ΟΝ, μὲ τέσσαρας κύκλους, δηλ. τροχούς, τετράτροχος, «ἁπήνη, ἅμαξα» Ω 324, ι 242 (ἔνθα ἀνάγκη νὰ ἐκληφθῇ τὸ α μακρόν· ὅθεν πρὸς ἀποφυγὴν τούτου ὁ Φαῖσι: χ Ἀμεῖ: ἀκολουθοῦσι τὴν διόρθωσιν τοῦ Βαρνεσίου: τεσσ(τ)αράκυκλοι).

ΤΕΤΡΆΟΡΟΣ, ΟΝ, ποιητ. (τέττ-, ἀείρω), εἰς τέσσαρας συνηρμοσμένος, συνεζευγμένος, «ἅρσενες ἵπποι τετράοροι» τέσσαρες ἀρσενικοὶ ἵπποι συνεζευγμένοι, τέθριππον. (Κατ' ἄλλους δὲ τέσσαρες καθ' ἑαυτοὺς συνεζευγμένοι ἵπποι, ὑπὸ ἑνὸς ἱππικοῦ ἀνδρὸς ἀλληλοδιαδόχως ἱππευόμενοι) ν 81 †.

ΤΕΤΡΑΠΛΗ, ἐπίρ., τετραπλῶς, τετραπλασίως, Α 128 †.

ΤΕΤΡΑΠΤΟ, ἴδ. ΤΡΈΠΩ.

ΤΕΤΡΆΣ, ΆΔΟΣ [⏑.], ἡ, ἡ τετάρτη ἡμέρα τοῦ μηνός, «τετράδι τῇ προτέρῃ» (δηλ. τοῦ μηνὸς ἱσταμένου, ἴδ. ἹΣΤΗΜΙ Β΄., 2)), τῇ τετάρτῃ τοῦ μηνός, Υ. Ἑρμ. 19.

ΤΈΤΡΑΤΟΣ [.⏑.], Η, ΟΝ, ἴδ. ΤΈΤΑΡΤΟΣ.

ΤΕΤΡΑΦΆΛΗΡΟΣ [.⏑⏑..], ΟΝ (τέττ., φάληρον), «κυνέη τετραφ.» Ἰλ. Ε 743, Λ 41, κατὰ τὸν Εὔνιον καὶ Καίππενον ἡ ἔχουσα τέσσαρας φάλους, ὀμφαλοὺς δηλ. ἢ ἀσπιδίσκους· κατ' ἄλλους δὲ ἡ ἔχουσα τέσσαρας κρίκους ἢ ἀλυσίδια. Ὁ Σχολ. Α εἰς τὸ πρῶτον τῶν ἀνωτέρω χωρίων παρέχει ταύτην τὴν ἑρμηνείαν, «φάλοι οἱ κατὰ τὸ μέτωπον ἀσπιδίσκοι, φάλαρα δὲ οἱ ἐν ταῖς παραγναθίσι κρίκοι, δι' ὧν αἱ παραγναθίδες καταλαμβάνονται τῆς περικεφαλαίας». Ὁ δὲ Βούττμανν: ὅστις ἐκλαμβάνει τὸ «φάληρον» ὡς ὄνομα τοῦ λόφου τῆς περικεφαλαίας ἢ ὡς ἐπίθετον αὐτοῦ, ἀναφέρει τὸ προκείμενον ἐπίθετον εἰς τοὺς τέσσαρας κώνους τοὺς ἐν τῷ φάλῳ (ἴδ. τ. λ.) εἰς ὑποδοχὴν ἄλλων τοσούτων λόφων. Ἄλλοι δὲ θεωροῦσι τὴν λ. συνώνυμον ἢ περαίτερον σχηματισμὸν τοῦ τετράφαλος, καὶ ἑρμηνεύουσιν ἐπομέν.: ἡ ἔχουσα τέσσαρας φάλους, ἤγουν προβολάς ἢ γεῖσα εἰς προφύλαξιν τοῦ μετώπου, τοῦ τραχήλου καὶ τῶν κροτάφων ἢ γνάθων, τὸ δὲ παρακείμενον ἐπίθετον «ἀμφίφαλον», ὅπερ φαίνεται ἐναντιούμενον εἰς τὴν τοιαύτην ἑρμηνείαν, ἐκλαμβάνει ἄλλως ὁ Δύντζερος (ἴδ. ἈΜΦΊΦΑΛΟΣ). Τὸ ὀρθότατον, φαίνεται, εἶνε νὰ ἑρμηνεύσωμεν τὰ φάληρα παραγναθίδας, ὧν ἑκατέρα πρὸς πλειοτέραν καὶ εὐκολωτέραν προσαρμογὴν διῃρεῖτο εἰς δύω τεμάχια. Ἡ τοιαῦτα λοιπὸν φάλαρα ἔχουσα κυνέη ἐλέγετο «τετραφάληρος». Πρβλ. τὸν Σχολ. Β εἰς Π 106 «φάλαρα δὲ τὰ κατὰ τὰς παρειὰς ἐπιπίπτοντα μέρη». Ἴδ. καὶ ΦΆΛΑΡΑ.

ΤΕΤΡΆΦΑΛΟΣ [.⏑⏑.], ΟΝ (τέττ., φάλος), «κυνέη» Ἰλ. Μ 384, Χ 315, κατὰ μὲν τὴν συνήθη ἑρμηνείαν: περικεφαλαία ἔχουσα τέσσαρας φάλους, τουτέστιν ὀμφαλούς ἢ ἀσπιδίσκια. Κατὰ δὲ τὸν Βούττμαννον: περικεφαλαία ἔχουσα τέσσαρας κώνους εἰς ὑποδοχὴν λόφων (ὑποία ἡ τῆς ἐν Ταυρίνῳ χαλκῆς μικρᾶς Παλλάδος). Πιθανώτερον κατὰ τὸν Ῥύστωνον καὶ Ξοίχλυν: περικεφαλαία ἔχουσα τέσσαρας φάλους, τουτέστι προβολὰς ἢ γεῖσα εἰς προφύλαξιν τοῦ μετώπου, τοῦ τραχήλου καὶ τῶν παρειῶν, ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἡ πανταχόθεν καλῶς προφυλάττουσα. Πρβλ. ΦΆΛΟΣ.

ΤΕΤΡΆΦΑΤΟ, ἴδ. ΤΡΈΠΩ.

ΤΕΤΡΑΧΘΆ, ἐπ. ἐπίρ. ἀντὶ τοῦ: τέτραχα, τετραχῶς, εἰς τέσσαρα μέρη, μόνον Γ 363, ι 71.

ΤΕΤΡΆΧΥΤΡΟΣ [.⏑..], ΟΝ (τέττ., χύτρος), τέσσαρας χύτρας χωρῶν, ἢ τεσσάρων χυτρῶν μέγεθος ἔχων, «τρυφάλειαν ἀμύμονα τετράχυτρον» Βατρ. 258 (‖ ἔνθα βεβαίως τὸ ἐπίθετον εἶνε παρῳδία τοῦ Ὁμηρικοῦ «τετραφάληρον ἢ τετράφαλον»).

ΤΈΤΡΗΝΑ, ἴδ. ΤΕΤΡΑΊΝΩ.

ΤΕΤΡΗΧΑ, ΤΕΤΡΉΧΕΙ, ἴδ. ΤΑΡΆΣΣΩ.

ΤΈΤΡΙΓΑ [.–.], ΤΕΤΡΙΓΩΤΑΣ, ἴδ. ΤΡΊΖΩ.

ΤΈΤΡΟΦΑ, ἴδ. ΤΡΈΦΩ.

ΤΈΤΤΑ [.⏑], φιλοφρονητικὴ προσφώνησις πρὸς πρεσβυτέρους, „πατέρα μου, μπάρμπα" (Λατ.), Δ 412 †. (Συγγενὲς πρὸς τὸ Σανσκρ. tatas, ‖ τὸ Λατ. tata, τὸ „τάτας" τῆς καθομιλουμένης, ὅπερ εἶνε τῆς παιδικῆς γλώσσης καὶ θωπευτικὸν ἀντὶ τοῦ πατήρ, καὶ τὸ „τέτα" τῶν ἐν Μακεδονίᾳ Ῥωμάνων=θεία).

τέττιξ, ιγος [-.], ὁ, ἐπικ. δοτ. πληθ. τεττίγεσσιν, τέττιξ, „τζίτζικας“ (ἡ καθομιλουμένη διεφύλαξε πιστοτέραν τὴν ὀνοματοποιίαν), cicada ornis τοῦ Λιννᾶ ἢ cicada plebeja, πτερωτόν τι ἔντομον διατρίβον ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ διὰ τῆς προστριβῆς τῶν κάτω πτερυγίων εἰς τὸν θώρακα παράγον τόνον ὀξὺν καὶ λιγυρόν, τὸν ὁποῖον οἱ ἀρχαῖοι τοσοῦτον ἡδὺν ἐνόμιζον, ὥστε πρὸς αὐτὸν παρέβαλλον τὴν ἀνθρωπίνην φωνὴν ὁσάκις ἤθελον νὰ χαρακτηρίσωσιν αὐτὴν ὡς ἡδεῖαν, Γ 151 †. (||. Πρὸς ταύτην τὴν οὐκ ὀλίγον κακόζηλον ἑρμηνείαν τῆς παραβολῆς δύναταί τις πάνυ ὀρθῶς νὰ ἀντιτάξῃ τὴν παρ' Ἡσιόδῳ περισωθεῖσαν τῶν ἀρχαίων «Σημείωσαι δὲ ὅτι ὤκνησεν Ὅμηρος πλατῦναι τὴν παραβολὴν τῶν τεττίγων διὰ τὸ μὴ πάνυ σεμνῶς αὐτὴν ἔχειν πρὸς ῥητορείαν λαμπράν· τί γὰρ ἡδὺ τέττιξ ἠχῶν; διὸ πρὸς μόνην συνέχειαν λαλιᾶς ᾗ ῥοῖζον ἀδιεχῆ καὶ εὔροιαν ἤχου καὶ φωνῆς τορότητα εἴληπται ἡ ποιητικὴ παραβολή).

τέτιγμαι, τετικεῖν, τετικέσθαι, τετικοίμην, τέτιξαι, τετίχοαι, ἴδ. **τείχω.**

τετίχηκα, ἴδ. **τιγχάνω.**

τεῖ, τει, ἴδ. **τίς** καὶ **τις.**

Τειθρανίδης [.⏑⏑.], ᾱο, ὁ, υἱὸς τοῦ Τεύθραντος, ὁ Ἄξυλος, Ζ 13. (Ἐσχηματίσθη ἐξ ὀνόματος Τεύθρανος, πρβλ. **Τειθρανία**, καὶ ὄχι Τεύθρα, τοῦ ὁποίου τὸ πατρωνυμικὸν θὰ ἦτο: Τευθραντίδης).

Τείθρας [.-], αντος, ὁ, 1) Ἕλλην ἐκ τῆς Μαγνησίας, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Ε 705. 2) πατὴρ τοῦ Ἀξύλου, ὅπ. ἴδε.

Τεῖκρος, ὁ, υἱὸς τοῦ Τελαμῶνος, ὅθεν «Τελαμώνιος», καὶ τῆς Ἡσιόνης, Σαλαμίνιος, ὁμοπάτριος ἀδελφὸς τοῦ μεγάλου Αἴαντος, ὁ ἄριστος τοξότης τῶν κατὰ τῆς Τροίας Ἀχαιῶν, Ζ 31, Η 281 ἑξ., Ν 170. Κατὰ τὸν μεταγενέστερον μῦθον ἐπειδὴ ἐπανῆλθεν ἄνευ τοῦ ἀδελφοῦ ἀπεπέμφθη ὑπὸ τοῦ πατρός, ἀπέπλευσεν εἰς τὴν Κύπρον καὶ ἐκεῖ ἔκτισε τὴν Σαλαμῖνα, Πινδ. Νεμ. 4, 46.

Τειρησσός, ὁ, χωρίον τῆς Βοιωτίας οὐ μακρὰν τῶν Θηβῶν, ὅπου ὁ Ζεὺς ἔκρυψε τὴν ἁρπαγεῖσαν Εὐρώπην, Ὑ. Ἀπόλ. 46 ἑξ., 224.

Τειταμίδης [.⏑⏑.], ᾱο, ὁ, υἱὸς τοῦ Τευτάμου, ὁ Λῆθος, Β 834.

τεῖχος, εος, τό, σκεῦος, „σύνεργον“, ἰδίως τὸ πολεμικὸν ὄργανον, ὅπλον, πάντοτε κατὰ πληθ. ὅπλα, πανοπλία, „ἅρματα“, «τεύχεα ἐσθλά, καλά, κλυτά, ποικίλα κ.τ.τ.» Ἰλ. πλχ., ἔτι δὲ «ἀρήια, πολεμήια» Ζ 340, Η 193· ὡσαύτως δ 784, λ 74, μ 13, ο 218 (ἔνθα βεβαίως περὶ ὅπλων δὲν δύναται νὰ ἦνε ὁ λόγος· κατὰ δὲ τὸν Νίτσην καὶ Γράσοφ ἐννοοῦνται ἐφόδια ἢ μαγειρικὰ σκεύη, ||. καὶ κατὰ τὸν Ἀμεῖν οὐδὲν μᾶλλον πιθανῶς τὰ κωπία, τὰ ὁποῖα δὲν βλέπω τὸν λόγον διὰ τί νὰ χωρισθῶσι τῶν ἄλλων «ὅπλων νηός», περὶ ὧν κατωτέρω ς. 288 ἑξ. γίνεται ὁ λόγος. Ἀλλὰ διὰ τί νὰ μὴ ἐννοῶνται τὰ δῶρα ὅσα ἔλαβε παρὰ τῶν ξένων «ἐσθῆτα ᾗ χρυσόν», τὰ ὁποῖα βεβαίως θὰ ἦσαν ὅπλα καὶ σκεύη, καὶ τὰ ὁποῖα μάλιστα ἔπρεπε νὰ ἐγκοσμηθῶσι, νὰ εὐθετηθῶσι προσηκόντως, «κατὰ κόσμον»;) π 326, 360. (Τούτων τὸ μὲν πρῶτον δικαίως ἀθετεῖται, ἐν δὲ τῷ δ'. χωρίῳ εἶνε μᾶλλον ὅπλα, παρὰ σκεύη νηός, καθὼς θέλει ὁ Εὐστάθιος).

τείχω (τιχ-, τικ-), ποιητ., συχνὰ ὁ ἐνεστ. καὶ παρατ., μέλ. τεύξω, ἀόρ. ἔτευξα, ἀναύξ. τεῦξα, ἐκ τοῦ παρακ. τέτευχα μόνον μετοχ. τετευχώς (εἰς ἀμετάβ. ἢ παθ. σημασίαν, ἴδ. κατωτ. Β'., ά.), μ 423, μέσ. μέλ. μόνον ἀπαρφ. τεύξεσθαι (ᾗ μὲ παθ. σημασ., ἴδ. κατωτ.), τοῦ μέσ. ἀορ. ά. ἀπαρφ. τεύξασθαι, Ὑ. Ἀπ. 76, 221, παθ. παρακ. τέτυγμαι, γ'. πληθ. ἐπικ. ᾗ Ἰων. τετεύχαται, Ν 22, 6 63 κ. ά., ἀπαρφ. τετύχθαι, ὑπερσυντ. ἐτετύγμην, γ'. πληθ. ἐπικ. καὶ Ἰων. ἐτετεύχατο, Λ 808, καὶ τετεύχατο, Σ 574, παθ. ἀόρ. ά. ἐτύχθην, μετ' ὀλίγον μέλ. τετεύξομαι, Μ 345, 358, Φ 322, 585. Ἔτι δὲ καὶ οἱ μόνον ἐπικοὶ καὶ Ἰωνικοὶ ἀόρ μὲ ἀναδιπλασιασμὸν καὶ ψίλωσιν τοῦ δασέος: ἀόρ. ἐνεργ. δ'. ἀπαρφ. τετυκεῖν, ο 77, 94, μέσ. ἀόρ. δ'. τετύκοντο, Α 467, θ 61 κ. ά., ά. πληθ. τῆς εὐκτ. τετυκοίμεθα, μ 283, ξ 408, ἀπαρφ. τετυκέσθαι, φ 428.—Ἀντὶ τοῦ ἀνυποστάτου τετεύχετον (ἄλγεα), Ν 346, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν Σχολ. εἶνε δῆθεν γ'. δυϊκ. τοῦ παρατ., παρέλαβεν ὁ Σπίτζνερος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν τὴν γραφὴν ἐτεύχετον (ἀντὶ τοῦ: ἐτευχέτην, καθὼς τὸ: διώκετον καὶ λαφύσσετον ἀντὶ τοῦ: ἐδιωκέτην ᾗ ἐλαφυσσέτην, Κ 364, Σ 583).

Α') Ἐνεργ. [ποιῶ], κατασκευάζω, παρασκευάζω, παράγω, „φθειάνω, κάμνω“ κατὰ πρῶτον ἐπὶ τῶν ἔργων τῶν δι' ἀνθρωπίνων χειρῶν κατασκευαζομένων· ά.) μετ' αἰτ., «δώματα, σάκος, τεύχεα, εἴδωλον, νηόν, θάλαμον, δαίδαλα πάντα», Ὅμ. πλχ., «δεῖπνον» ο 77, 94 (πρβλ. κατωτέρω Γ'.), «κυκειῶ» Λ 624, «ὄμβρον» (ὁ Ζεὺς παράγει), Κ 6. Ἐν γένει παρασκευάζω, προξενῶ, περιποιῶ, ἐπιφέρω, εἴς τινα, «ἄλγεα, κήδεά τινι» Α 110, α 244 κ. ά., «φύλοπιν, πόλεμον» ω 476, «παλίωξιν» Ο 70, «θάνατόν τινι» λ 409 κ. ά., «δόλον» θ 276, «γάμον» α 277, «βοὴν δι' ἄστεος» διεγείρω βοήν (βοᾶ) διὰ μέσου τῆς πόλεως (ἵνα θορυβήσω αὐτήν), κ 118, «γέλω» κινῶ τὸν γέλωτα, σ 350· δ'.) μετὰ διπλῆς αἰτ. [ποιῶ τινά τι], καθιστῶ, „κάμνω“, «αὐτοὺς ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν» Α 4, ω 197. Β'.) Παθ. (μετὰ μέσ. μέλ. εἰς παθ. σημασίαν, Ε 653), κατασκευάζομαι. Πολλάκις ἐν τῷ παρακειμένῳ, ὑπερσυντελ. καὶ ἀορ.· ά.) παρασκευάζομαι, κατασκευάζομαι, „φθειάνομαι“, «δώματα τέτυκτο» ἦσαν ᾠκοδομημένα, Λ 77· ὡσαύτως «νηὸς (ναὸς) ἐτέτυκτο» Ε 446 κ. ἄ. πλχ.

Μετὰ γενικ. τῆς ὕλης, ἐξ ἧς κατασκευάζεταί τι, «χρυσοῖο» Σ 574, «κασσιτέροιο» τ 226· ἔτι δὲ καὶ μετὰ δοτ., «πύλαι κεράεσσι τετεύχαται» μὲ κέρατα, ἐκ κεράτων, τ 563, «δόμος αἰθούσῃσι τετυγμένος» μὲ αἰθούσας ᾠκοδομημένος, κεκοσμημένος, Z 243. Τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχει καὶ ἡ ἐνεργ. μετοχή, οἷον «ἐπίτονος βοὸς ῥινοῖο τετευχώς» ἐκ δέρματος βοὸς κατεσκευασμένος, πεποιημένος, μ 423.—Ἡ μετοχὴ τοῦ παθ. παρακ. «τετυγμένος» τίθεται πολλάκις ὡς ἐπίθετον μὲ τὴν σημασίαν εὔτυκτος, εὐποίητος, καλῶς καὶ τεχνικῶς κατεσκευασμένος, Ξ 9, Π 225, δ 615, ι 223 κ. ἄ. πλχ., «ἀγρός» καλῶς ἐξειργασμένος, „δουλευμένος“, ω 206, καὶ μεταφορ. «νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος, οὐδὲν ἀεικής» ἔχω νοῦν εἰς τὰ στήθη μου (εἰς τὴν κεφαλήν μου θὰ ἐλέγομεν σήμερον) καλῶς πεποιημένον (ὠργανισμένον), ὅστις δὲν εἶνε διόλου κακός, υ 366· β΄.) Ἰδίως τὸ γ΄. ἐνικ. τοῦ παρακειμ., ὑπερσ., ἀορίστ. καὶ μετ' ὀλίγ. μέλ. γίνομαι, ἔγεινα, εἶμαι, Δ 84, Ε 78, 402, Τ 224, «οἷον ἐτύχθη» Β 320, «γυναικὸς ἀντὶ τέτυξο» ἔγεινες, ἀπεδείχθης ὡς γυνή, Θ 163, «θαῦμ' ἐτέτυκτο πελώριον» εἶχε πλασθῇ, ἦτο, ι 190, καὶ μετὰ δοτ. τοῦ προσώπου, «Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη» διηγέρθη μεταξύ κλπ., φ 303, «Ἀργείοισι νόστος ἐτύχθη» ἐγένετο τοῖς Ἀργείοις, Β 155, Ρ 690 «εἰ δή μοι ὁμοίη μοῖρα τέτυκται» ἂν ἔχω καὶ ἐγὼ τὴν αὐτὴν μοῖραν, Σ 120. Γ΄.) Μέσ. παρασκευάζω ἐμαυτῷ, ἑτοιμάζω, κάμνω διὰ τὸν ἑαυτόν μου, κατὰ παρατατ. «τεύχοντο δαῖτα» κ 182 κ. ἄ. πλχ., μέλ. «δόρπον» Τ 208, καὶ ἀόρ. β΄. «τετύκοντο δαῖτα» Α 467, θ 61 κ. ἀ.

τέφρη, ἡ, κυρ. ἡ θερμὴ τέφρα, σποδός, θερμοσποδιά, „χόβολη“, Ἰλ, Ψ 251. ἐν γένει τέφρα, „στάκτη“, Σ 25 (ἔνθα ὁ Ἀχιλλεὺς εἰς ἔνδειξιν θλίψεως ῥίπτει ἐπὶ τὴν κεφαλήν του τέφραν). (Συγγεν. μὲ τὸ Λατ. tepidus καὶ τὸ Σανσκρ. tap, ἄπερ σημ. τὸ χλιαρόν).

τεχνάω, ἐκ τοῦ ἐνεργ. τύπου μόνον ὁ ἀόρ. τεχνῆσαι, η 110· ἀλλ' ἴδ. καὶ λ. **τεχνήεις**. Συνηθέστερον εὑρίσκεται τὸ ἀποθ. **τεχνάομαι**, μέλ. τεχνήσομαι, ἀόρ. ἀναύξ. τεχνησάμην, τεχνῶμαι, φιλοτεχνῶ, τεχνικῶς κατασκευάζω, μετ' αἰτ. ε 259, λ 613· μεταφορ. μηχανῶμαι, μετὰ τεχνάσματος διαπράττω, Ψ 415 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλιάδος), μετὰ τοῦ «ὥς κεν» Υ. Ἀπ. 326 Ἐκ τοῦ

τέχνη, ἡ (συγγ. τοῦ τεκεῖν). 1) „τέχνη“, μηχανικὴ ἐπιδεξιότης, Γ 61 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.) γ 433, ζ 234 λ 614. πληθ. (φιλο)τεχνήματα, τεχνικὰ ἔργα, θ 327. 2) πνευματικὴ ἐπιδεξιότης, „τέχνη“, τέχνασμα, ἰδίως πονηρία, πανουργία, δ 455, 529· πληθ. τεχνάσματα, Υ. Ἑρμ. 317. Ἐκ τούτου

τεχνήεις, εσσα, εν, ποιητ. τεχνικός, ἔντεχνος, θ 297 †. Ὁ δὲ Βέκκερ. ᾧ οἱ μετ' αὐτὸν ἔγραψαν ἐξ εἰκασίας καὶ ἐν τῷ η 110 «γυναῖκες ἱστὸν (ἀνθ' οὗ ὁ Ἀμεῖς θέλει νὰ διορθώσῃ: ἱστῷ, ἐν δὲ τῇ νεωτάτῃ ἐκδόσει παρεδέχθη τοῦ Λαρόχη τὴν διόρθωσιν ἱστῶν, ἥτις καὶ ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων φέρεται) τεχνῆσσαι» (κατὰ συναίρεσιν ἀντὶ τοῦ: τεχνήεσσαι, ἐν ᾧ πρότερον ἐγράφετο ἀπαρφ. τεχνῆσαι) τεχνικαὶ εἰς τὴν ἱστουργίαν, „εἰς τὸν ἀργαλειό“, (‖. Κατὰ τῆς διορθώσεως ταύτης ἀντιτάσσεται ὁ Γοΐβελος οὐ μόνον διότι παρ' Ὁμ. ἡ συλλαβὴ εις ἔχει πάντοτε τὸ F καὶ δὲν ὑποβάλλεται ἑπομ. εἰς συναίρεσιν, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ ἐπίθετον «τεχνήεις» δὲν ἀποδίδεται παρ' αὐτῷ εἰς πρόσωπα, ὥστε νὰ σημαίνῃ τὸν ἐμπειρότεχνον, ἀλλ' εἰς πράγματα, καὶ ἡ συμμετρία δὲ τῶν κώλων ἀπαιτεῖ τὸ ἀπρφτ.) Ἐπίρ. **τεχνηέντως**, τεχνικῶς, ἐντέχνως, ε 270 †.

τέῳ, τέων, ἴδ. **τίς**.

τέως (ἐξ ἀντωνυμικῆς τινος ῥίζης το), ἐπικ., καὶ Ἰων. **τείως**, δ 91, ο 127, π 139, ἐπίρ. χρονικόν. 1) ἕως τότε, μέχρι τοσούτου, ἐπὶ τοσοῦτον, ἐν τοσούτῳ, πάντοτε ἐπὶ χρόνου· ἀ.) κυρ. ἀνταποδιδόμενον εἰς τὸ ἀναφορικὸν «ἕως», Υ 42, δ 91· β΄.) ἀπολ. ἐν τούτοις, ἐν τοσούτῳ, Τ 189, Ω 658, κ 348, ο 231, π 139, 370, κ. ἀ.· γ΄.) μέχρι τινός, ἐπί τινα χρόνον, ω 162. 2) ποιητ. ἀντὶ τοῦ ἕως εἰς ἀποφυγὴν χασμῳδίας, Υ. Ἀφρ. 226, Δήμ. 66, 138. (Κατὰ συνίζησιν λαμβάνεται ὡς μονοσύλλαβον τὸ «τέως» κ 348, ο 231, π 370. Ἐν τῷ Υ 42 (ὅπου ἤδη ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἔγραψαν τόφρα) εἶνε μετρικὴ ἀνάγκη νὰ ἐκληφθῇ τὸ τέως ἐν ἀρχῇ στίχου ὡς τροχαῖος, ὡς ἐὰν ἦτο τεῖος, καὶ οὕτως θέλουσί τινες νὰ γράψωσι καὶ ἔγραψεν ἤδη ὁ Δύντζερος· ὁ δὲ Βέργκιος καὶ Κούρτιος προτιμῶσι τὴν γραφὴν τῆος· ἴδ. **ἕως**).

τῆ, ἀρχαία ἐπικ. προστακτ. ἐκ τῆς ῥίζης **τα-**, ἐξ ἧς τὸ τείνω, κυρ. „ἅπλωσε (τὸ χέρι), „κράτει, βάστα“, ὅ ἐ. λάβε, „νά“, εἴτε ἑπομένης προστακτικῆς, οἷον «τῇ νῦν... ἐγκάθεο» Ξ 219, «σπεῖσον» Ω 287, «τῇ, πίε» „νά, πιέ“, ι 347, πρβλ. καὶ ε 346, θ 477, εἴτε ᾧ ἀπολύτ. «τῇ νῦν, καὶ τοῦτο κειμήλιον ἔστω» Ψ 618· ἀλλ' οὐδέποτε μετ' αἰτ., διότι, ἡ ἐν τῷ κ 287 εὐθὺς ἑπομένη «τόδε φάρμακον» εἶνε ἀντικείμενον τοῦ «ἔχων». (Τινὲς ἀνάγουσι τὴν λ. εἰς τὴν ἀντωνυμικὴν ῥίζαν το, ὥστε νὰ σημαίνῃ ἁπλῶς δεῖξιν, ὡς τῆς καθομιλουμένης τὸ „νά“, ἀλλὰ ταύτην τὴν γνώμην ἀναιρεῖ τὸ παρὰ Σώφρονι πληθυντικὸν «τῆτε» Ἀποσπ. 100 τῆς ἐκδ. Ἄρενς ἐν τῷ Περὶ Δωρικῆς Διαλ.).

τῆ, ἐπίρ. 1) δεικτικόν (κυρ. δοτ. τοῦ θηλ. τοῦ ὁ)· ἀ.) ἐνταῦθα, αὐτοῦ, ἐδῶ, ἐκεῖ, Ε 858 κ. ἄ. πλχ. σπανίως πρὸς τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἐκεῖσε, Ε 752· β΄.) κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, οὕτως, Δ 415 Ι 310, θ

510. 2) ἀναφορικ. Ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ τοῦ ἧ, ὅπου, ὁπόσε, Μ 118, Φ 554, Ψ 775, δ 229. ΤΗΔΕ, ἐπίρ. (τὸ ὅδε Β΄.).

ΤΗΘΟΣ, ΕΟΣ, τό, ὄστρεον, „στρετδι", ἄγνωστον ποίου εἴδους, κατὰ πληθ. «τήθεα» Π 747 †. (Ὁ Δοιδερλ. νομίζει κατά τινα νεώτερον ζωολόγον ὅτι εἶνε ἡ ἐν τῇ ζωολογίᾳ καλουμένη τηθὺς ἢ θέτις, εἶδος δηλ. θαλασσίου κοχλίου, ὅς; προσκολλᾶται εἰς τοὺς λίθους ἢ τὰ φυτά, ἢ ἔχει σῶμα ὅμοιον μὲ θηλὴν μαζοῦ, παράγει λοιπὸν τὴν λ. ἐκ τῆς ῥίζ. θα-, θῆσαι=θηλάσαι).

ΤΗΘΥΣ, ΥΟΣ, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Οὐρανοῦ ἢ τῆς Γαίας, γυνὴ τοῦ Ὠκεανοῦ, μήτηρ τῶν ποταμίων θεῶν καὶ τῶν Ὠκεανίδων, Ξ 201, 302. Κατὰ τὸ Ξ 201 ὁ μὲν Ὠκεανὸς εἶνε «θεῶν γένεσις» ὁ ἐ. πατήρ, ἡ δὲ Τηθὺς μήτηρ τῶν θεῶν. (Πιθανῶς παράγεται ἐκ τοῦ τήθη, ὅ ἐ. μάμμη ‖. καὶ ὅτι ἔγεινε κατὰ μετάθεσιν τοῦ πνευματισμοῦ ἐκ τοῦ Θη-τύς).

ΤΗΚΕΔΩΝ, ΟΝΟΣ, ἡ, τῆξις, „λυώσιμον". ὅθεν μαρασμός, λ 201 †. Ἐκ τοῦ

ΤΗΚΩ, παρατατ. τῆκε, μέσ. ἐνες. μετοχ. -όμενος, ης, παρατατ. τήκετο, παραχ. β΄. τέτηκα μὲ σημ. ἐνες. 1) Ἐνεργ. μεταβ. τήκω, „λυώνω", μεταφ. παραλύω, μαραίνω, «θυμόν» κατατήκω, κατατρώγω τὴν καρδίαν διὰ τῆς θλίψεως, τ 264. 2) Μεσ. μετὰ ἐνεργ. β΄. παραχ. ἀμεταβ. τήκομαι, „λυώνω", διαλύομαι, ἐπὶ χιόνος, τ 207, μεταφ. κατατήκομαι, μαραίνομαι, φθείρομαι, „λυώνω", ἐξ ἀσθενείας ἢ πόθου, ε 396, θ 522, τ 204· «τέτηκα κλαίουσα» „ἔλυωσα ἀπὸ τὰ κλαύματα, ἔλυωσα εἰς τὰ δάκρυα", Γ 176.

*ΤΗΛΑΥΓΗΣ, ΕΣ, ποιητ. (τῆλε, αὐγή) μακρόθεν λάμπων, «πρόσωπον» Ὑμ. 31 (32), 13.

ΤΗΛΕ, ποιητ., ἰδίως; ἐπικ. ἐπίρ., ὡς τὸ ΤΗΛΟΙ.

1) [πόῤῥω], μακράν, „μακρ(ι)ά", Ρ 190, ἐπὶ ξένης, δ 183, ρ 312, εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, Κ 153, Υ 482 κ. ἀ. 2) μετὰ γεν. ἁπλῆς πόῤῥω, μακράν τινος, «φίλων» Λ 817, δ 333 κ. ἄ. πλχ., ἔτι δὲ καὶ ἐμπροθέτου, οἷον «τῆλε ἀπό τινος» Π 117, γ 313 κ. ἀ., «ἔκ τινος» Β 863. Ἐκ τούτου

ΤΗΛΕΔΑΠΟΣ [..⏑.], ἡ, ὄν, (πρβλ. ΑΛΛΟΔΑΠΟΣ).

1) πόῤῥωθεν καταγόμενος, μακρὰν οἰκῶν, „μακρινός", «ἄνδρες, ξεῖνοι» ζ 619, τ 351 κ. ἀ. 2) μακρὰν κείμενος, ἀπόκεντρος, „μακρινός", «νῆσος» Φ 454.

(ΤΗΛΕΟΑΩ), κατ' ἐπικ. ἐπέκτ. ἀντὶ τοῦ ΘΑΛΛΩ, ΘΑΛΕΘΩ, εὔχρηστον μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἐνες. τηλεθάων, -άοντας, θηλ. τηλεθόωσα (ἐπικ. ἀντὶ τοῦ τηλεθῶσα) -αν, -αι καὶ -άουσαι, Ὑ. Ἀφρ. 266, οὐδ. τηλεθάον, πληθ. -όωντα, θάλλω, ἀνθῶ, ἀκμάζω, εἶμαι εὐθαλής, ἀνθηρός, «ὕλη» Ζ 148, «ἔρνος» Ρ 55, «δένδρεα, ἐλαῖαι» η 114, 116 ἀ. «κισσὸς ἄνθεσι τηλ.» κισσὸς ἐξ ἀνθέων εὐθαλής, Ὑμ. 6 (7), 41· μεταφ. «παῖδες» Χ 423, «χαίτη» εὐθαλής, πλουσία, Ψ 142.

ΤΗΛΕΚΤΕΙΤΟΣ, ΟΝ, περιβόητος, πόῤῥω ἔνδοξος, μακρὰν ἐξάκουστος, ἐπίθ. περιφήμων ἀνδρῶν, Ξ 321, λ 308, τ 546, ἔτι δὲ καὶ τῶν Τρωικῶν ἐπικούρων, Ε 491, Ζ 111, Λ 564, Μ 108, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ μὲν Εὔνιος ἢ Οὐόλφιος ἀκολουθοῦσι τὴν γραφὴν τηλέκλητος, οἱονεὶ τηλόθεν κλητός, μακρόθεν προσκεκλημένος· ὁ δὲ Βούττμαννος καὶ Σπίτζνερος διὰ λόγους ὀρθοὺς ἀποκατέστησαν τὴν ἄλλην γραφήν (τὸ Σπιτζνέρ. Excurs. ad Iliad. XI.).

ΤΗΛΕΚΛΥΤΟΣ, ΟΝ, (τῆλε κλυτός)=τῷ προηγουμ. Τ 400, α 30.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ, ὁ (ἐκ τοῦ ἐπιθ. τηλεμάχος=πόῤῥωθεν μαχόμενος), υἱὸς τοῦ Ὀδυσσέως καὶ τῆς Πηνελόπης, α 215 ἑξ., ὀνομασθεὶς οὕτως κατὰ τὸν Εὐστάθ. εἰς ὃ 11 διότι ἐγεννήθη καθ' ὃν χρόνον ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἔμελλε νὰ ἐκστρατεύσῃ εἰς τὴν Τροίαν. Ἡλικιωθεὶς ἐπορεύθη εἰς ἀναζήτησιν τοῦ πατρός, ὁδηγούμενος ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς εἰς τὸν Μέντορα μεταμορφωθείσης, α—δ. Ἐπανελθὼν δὲ μετὰ ταῦτα ἔρευναν εὗρεν αὐτὸν ἐν Ἰθάκῃ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐφόνευσε τοὺς μνηστῆρας, ο—ω.

ΤΗΛΕΜΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Εὐρύμου, περίφημος μάντις, ι 507 ἑξ.

ΤΗΛΕΠΥΛΟΣ [..⏑.], ἡ (τῆλε, πύλη) «Λαιστρυγονίη Τηλ.» ἡ πόλις τῶν Λαιστρυγόνων Τηλέπυλος, κ 82, ψ 318. Ὁ Οὐόλφιος ἐκλαμβάνει τὴν λ. ὡς ἐπίθετον τηλέπυλος (καὶ τὴν λ. Λαιστρυγονίη ὡς τὸ κύρ. ὄνομα τῆς πόλεως) ἀντὶ τοῦ εὐρύπυλος, μεγαλόπυλος· ὡσαύτως δὲ καὶ ἄλλοι μετὰ τοῦ Εὐσταθίου, ὅστις ἑρμηνεύει μακρόπυλος, προσθέτων «οὐ τῷ διαστήματι ἀπ' ἀλλήλων, ἀλλὰ τῷ πλάτει τῶν πυλῶν ἢ τῷ μήκει». Κατὰ δὲ τὸν Νίτσην εἶνε: ἡ πόῤῥω εἰς πύλας ἀπολήγουσα, τουτέστιν εἰς μικρὸν πλάτος καὶ μέγα μῆκος ἐκτεινομένη. Ἐπίσης ἀπίθανος εἶνε καὶ ἡ τοῦ Δοιδερλ. ἑρμηνεία: ἡ πόῤῥω κειμένη καὶ πύλας ἔχουσα. Κατὰ τὴν γνώμην τῶν μετέπειτα Ἑλλήνων, οἷον Θουκ. 6, 2, ἔκειτο ἐν Σικελίᾳ, κατὰ δὲ τὴν τῶν Ῥωμαίων ἐν Ἰταλίᾳ, ὅπου ἦσαν αἱ Φορμίαι (τὴν σήμερον Mola di Gaëta), τὸ Κικέρ. Ἐπις. πρὸς Ἀττικ. 2, 13.

ΤΗΛΕΦΑΝΗΣ [..⏑.], ΕΣ, ποιητ. (τῆλε, φαίνομαι), μακρόθεν φαινόμενος, πόῤῥω φανερός, «τύμβοι» ω 83 †.

ΤΗΛΕΦΙΔΗΣ [..⏑.], ΑΟ, ὁ, υἱὸς τοῦ Τηλέφου, ὁ Εὐρύπυλος, λ 519.

ΤΗΛΙΚΟΣ [.⏑.], ΟΝ, ποιητ., ἰδίως ἐπικ. δεικτικὸν ἀνταποδιδόμενον εἰς τὸ ἀναφ. ἡλίκος, [τηλικοῦτος], εἰς τοσαύτην ἡλικίαν, τοσοῦτος τὴν ἡλικίαν, ἐπὶ νεωτέρων τε καὶ πρεσβυτέρων, Ω 478, α 297, σ 175, τ 88, Ὑ. Δήμ. 116. μετ' ἀπαρφ. «οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμί» δὲν εἶμαι εἰς τοιαύτην (εἰς ἐκείνην τὴν) ἡλικίαν, ὥστε νὰ μένω κτλ., ρ 20.

ΤΗΛΟΘΕΝ, ποιητ. ἐπίρ. (τῆλε), πόῤῥωθεν,

μακρόθεν, „ἀπὸ μακρά“, «ἦκω» Ε 478, ι 273 κ. ἄ. πλχ. «σήμηνε δὲ τέρματα τηλόθεν» ἐσημείωσεν, ἔδειξε μακρόθεν τὸ τέρμα, Ψ 359, «εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσὶ» καὶ ἂν εἶσαι (κατάγεσαι) ἀπὸ μακράν, καὶ ἂν εἶνε μακρὰν ἡ πατρίς σου, ζ 312· ἔτι δὲ πόρρω, μακράν, «ἀπό τινος» Ὑ. Ἀπολ. 330.

ΤΗΛΌΘΙ, ἐπικ. ἐπίρ. (τῆλε)· ἀ.) πόρρω, μακράν, „μακρ(ι)ά“, «εἰμί» Θ 285, α 22 κ. ἄ. β΄.) μετὰ γεν. πόρρω, μακράν τινος, Α 30, Ε 365 κ. ἀ.

ΤΗΛΌΣΕ, ποιητ. ἐπίρ. (τηλοῦ) εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, μακράν, Ἰλ. Δ 455, Χ 407.

ΤΗΛΟΤΆΤΩ, ἐπίρ. ὑπερθ. τοῦ ΤΗΛΟΪ, ἀπωτάτω, πορρωτάτω, εἰς μεγίστην ἀπόστασιν, η 322 †.

ΤΗΛΟΪ, ἐπίρ. ἀ.) μακράν, πόρρω, „μακρ(ι)ά“, Ε 479, κ. ἄ. πλχ. β΄.) μετὰ γενικ. «τηλοῦ Ἀχαιΐδος» ν 249, ψ 68.

ΤΗΛΎΓΕΤΟΣ, η, ον, ἐπίθετον παρ' Ὁμ. τῶν παίδων, ἀμφιβόλου ἐτυμολογίας καὶ σημασίας: κατὰ μὲν τοὺς παλαιοὺς γραμματικοὺς (ἐκ τοῦ τῆλε ἢ τηλοῦ καὶ ΓΑ-, γέγαα) κυρ. ὁ εἰς προβεβηκυῖαν ἡλικίαν τῶν γονέων γεννηθείς, ὀψίγονος, ὅθεν πολὺ ἀγαπητός, „ἀκριβός“, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ υἱῶν, Ε 153, Ι 143, 285, 482, δ 11 π 19, Ὑ. Δήμ. 164, ἀλλὰ καὶ θυγατρὸς Γ 175, καὶ ἐπὶ κακοῦ ἐνίοτε τρυφερός, τρυφηλός, διατεθρυμμένος, «τηλύγετος ὥς» Ν 470. Ὁ δὲ Βούττμαν. τὰς μὲν σημασίας ἀποδέχεται, ἐτυμολογεῖ δὲ μετὰ τοῦ Ὡρίωνος ἐν τῷ Γουδ. Ἐτυμολ. σ. 619 Στουρζ. ἐκ τοῦ τελευτὴ καὶ ΓΑ-, «ὁ τελευταῖος τῷ πατρὶ γενόμενος». Εὐκολώτερον καταντῶσιν εἰς ταύτην τὴν θεμελιώδη σημασίαν οἱ νεώτεροι ἐτυμολόγοι, οἵτινες παραδέχονται ἄχρηστόν τι ὄνομα τῆλυς=τέλος, συγγενὲς πρὸς τὴν Σανσκριτ. ῥίζαν tul=τελευτᾶν. Ὁ δὲ Δοιδερλ. παράγων τὸ πρῶτον μέρος ἐκ τοῦ ἀταλός, οἱονεί: ἀταλόγετος, ἀνευρίσκει ὡς θεμελιώδη σημασίαν τὴν τρυφερός, τρυφερογέννητος, νεαρός: Ἀπίθανα μοὶ φαίνονται τὰ τοῦ Σάφελσβεργ, ἅπερ ὀλίγον παρηλλαγμένα παρεδέχθη καὶ ὁ Ἀμεῖς, ὅτι τὸ πρῶτον μέρος εἶνε τηλυ-, ὅπερ ἐκ τῆς ῥίζης ΤΑ-, τείνω, ἐξ ἧς καὶ τῆλε, τηλοῦ καὶ τηύς=μέγας, πολύς· κατὰ τὸν Ἡσύχ., καὶ σημαίνει τὸ ὅλον: ὁ μέγας γεγενημένος, ἡλικιωμένος, adolescens, νεανίας· δηλ. 13—20 ἐτῶν.

ΤΗ̃ΜΟΣ, ἐπικ. ἐπίρ. χρόνου δεικτικόν· ἀ.) ἀνταποδιδόμενον εἰς τὸ ἀναφ. «ἦμος» (ὀπ. ἴδ.), τότε, κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, «ἦμος δὲ δρυτόμος... τῆμος ἅμα» καθώς· ὅτε... οὕτως τότε, Α 90, ὡσαύτως Ψ 228· ἄλλοτε ἀνταποδίδεται εἰς τὸ «εὖτε», οἷον «εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος... τῆμος προσεπίλνατο νηῦς» ὅτε ὁ φαεινότατος ἀστὴρ... τότε προσήγγισεν ἡ ναῦς, ν 95· ἐνίοτε λαμβάνει καὶ τὸ «ἄρα» Η 434, δ 401 ἢ τὸ «δή» μ 441· β΄.) ἀπολ. ἄνευ ἀνταποδόσεως, τότε, κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν, Ὑ. Ἑρμ. 101.—Τὸ ἐν η 318 πρὸ τοῦ Βεκκέρου ἀναγινωσκόμενον «ἐς τῆμος» ἕως τότε, διωρθώθη πλέον, ἀποδοθείσης τῆς προθέσεως εἰς τὸ προηγούμενον ἐπίρ.: «αὔριον ἐς τῆμος». — Κατὰ τὸν Βούττμανον εἶνε κυρίως, ἀντὶ τοῦ τῆμαρ, ὅ ἐ. ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ· ὀρθότερον δὲ κατ' ἄλλους παράγεται ἀμέσως ἐκ τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμικῆς ῥίζ. το.

ΤΗ̃ΠΕΡ (τὰ νῦν κατὰ διάστασιν ΤΗ̃ ΠΕΡ), ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἦπερ, ὅ ἐ. ὅπου, Ω 603, θ 510.

ΤΉΡΕΙΑ, ἡ, ὄρος ὑψηλὸν τῆς Μυσίας παρὰ τὴν Ζέλειαν, «Τηρείης ὄρος» Β 829.

ΤΗΡΈΩ, ἐπιτηρῶ, φυλάττω, μετ' αἰτ. «δώματα» Ὑ. Δήμ. 142. (‖. Τῆς καθομιλουμ. τὸ „τηρῶ“ σημαίνει ἁπλῶς τὸ βλέπω ἢ παρατηρῶ).

ΤΗΪ́ΓΕΤΟΝ, τό, Ἰωνικ. ἀντὶ τοῦ ΤΑΫ́ΓΕΤΟΝ, Ταΰγετος (‖. «λέγεται καὶ ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς καὶ οὐδετέρως» κατὰ Στέφ. τὸν Βυζάντ.), ὄρος τῆς Λακωνίας πρὸς τὰ Μεσσηνιακὰ μεθόρια, ὑψηλὸν μέχρις 7500 ποδῶν καὶ φαραγγώδες, ἐκτεινόμενον ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον ᾗ ἀπολῆγον εἰς τὸ ἀκρωτήριον Ταίναρον, τὴν σήμερον ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὀνομάζεται ἄλλως ἀλλαχοῦ, οὐχὶ δὲ διὰ γενικοῦ ὀνόματος, ἀπὸ δὲ τῶν Βυζαντινῶν ἤδη τὸ ὑψηλότατον αὐτοῦ μέρος ἐλέγετο Πενταδάκτυλον, «Τηΰγ. περιμήκετον» ζ 103, πρβλ. τὸ σημερινὸν ὄνομα „Μακρινόν“. Ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ τηΰς, ταΰς=μέγας, πολὺς κατὰ τὸν Ἡσύχ., ᾗ τῆς ῥίζ. ΓΑ-, γέγαα, οἱονεὶ „μεγαλοκαμωμένος“, τὸ Μέγα Ὄρος.

ΤΗΪ́ΣΙΟΣ, η, ον, ἐπικ., μάταιος, κενός, ἀνωφελής, «ὁδός» Ὀδ. γ 316, ο 13, «ἔπος» Ὑ. Ἀπόλ. 540. (Κατά τινας μὲν εἶνε Ἰων. τύπος ἀντὶ τοῦ ταύσιος, αὔσιος, τοῦτο δὲ δῆθεν ἐκ τοῦ αὔτως=μάτην· κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον περαίτερος σχηματισμὸς τοῦ: τηΰς, ταΰς=μέγας, ᾗ σημαίνει: ὑπερμεγέθης, ὑπέρμετρος, ἐπομ. ἀνόητος).

ΤΊΕΣΚΟΝ, ἴδ. ΤΊΩ.

ΤΊΗ, κατὰ ποιητ. ἐπέκτασιν ἀντὶ τοῦ ΤΊ, τίνος ἕνεκα, „διὰ τί“, καὶ μόνον „τί“, Α 365, Φ 106, 153 κ. ἀ., τ 482, «τίη δέ» Ο 244 κ. ἀ., π 421, ρ 375, τ 500, «τίη δή» Φ 436, ο 326, «ἀλλὰ τίη» Υ 251. Τῆς Ὀδυσείας μόνον ἔνθα ἀνωτ. (Κατ' ἄλλους δὲ εἶνε παράθεσις ἐκ τοῦ ΤΊ καὶ Ἤ, καθὼς τὸ ΕΠΕΙΗ (ἴδ. τ. λ.), ὅθεν καὶ ὁ μὲν Βέκκερ. ἐν τῇ Β΄. καὶ Ἀμεῖς γράφουσι κατὰ διάστασιν ΤΊ Ἤ, ὁ δὲ Λαρόχ. ΤΊ Ἤ, παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς ποιηταῖς γράφεται τιή).

ΤΙΘΑΙΒΏΣΣΩ [ῠ...], ἐπικ., «ἔνθα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι» ἐμφωλεύουσιν, ἐνδιαιτῶνται, [συμβλοποιοῦσι], κηροποιοῦσι, ν 106 †. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος· κατά τινας μὲν παράγεται ἐκ τοῦ θάω, ἐξ οὗ τιθήνη, τιθασός, τιθασεύω, διά τινος ἀχρ. τύπου τιθαβός, τιθαι-

θός, ἑπομ. κυρίως σημαίνει: τρέφω, περιθάλπω· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐξημεροῦμαι, τιθασεύομαι. ‖. Νομίζω ὅμως πιθανωτέραν τὴν ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ ἀχρ. θάω ἢ θάFω (θάσσω, θαάσσω=κάθημαι, ἐξ οὗ ὁ θᾶκος, Λακωνικ. θάβακος) διὰ τοῦ ἀχρ. θαιβ-ός, μετ' ἀναδιπλασιασμοῦ καὶ τῆς καταλήξ. ώσσω, τιθαιβ-ώσσω, ὅπερ κυρ. σημαίνει: ἐγκάθημαι, ἐμφωλεύω).

τίθημι [˘..] (ορ. -), ἐνες. β΄. ἐνικ. ἐπικ. τίθησθα, ι 404, ω 476, γ΄. πληθ. τιθεῖσι, Π 262, δ 125, ᾗ ἐκ τοῦ τιθέω γ΄. ἐνικ. τιθεῖ, Ν 732 (ὅπως ἔγραψεν ὁ Οὐόλφιος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἀντὶ τοῦ τίθει, πρβλ. τὸ παρτιθεῖ, α 192), ἀπαρφ. τιθήμεναι, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ τιθέναι, Ψ 83, 247, ἐκ τοῦ παρατατ. μόνον τὸ γ΄. πληθ. τίθεσαν, χ 449, 456· ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου τύπου γ΄. ἐνικ. ἐτίθει καὶ τίθει (ἀνθ' ὧν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. ἐτίθη, τίθη), μέλ. θήσω, ἀπαρφ. ἐπικ. θησέμεναι, ἀόρ. ἀ. ἔθηκα καὶ ἐπικ. θῆκα, μόνον ἐν τῷ ἐνικῷ καὶ ἐν τῷ γ΄. πληθ. ἔθηκαν, Ζ 300, ἐκ τοῦ ἀορ. β΄. ἔθην γ΄. πληθ. ἔθεσαν, συχνότερον θέσαν, ὑποτ. θῶ, ἐπικ. θείω, Π 83, 437, α 89, ο 75, β΄. ᾗ γ΄. ἐνικ. θείῃς, θείῃ, κ 341, τ 403, ο 51, τ 301, ἀπὸ δὲ τοῦ Οὐολφ. καὶ ἐφεξῆς ἐν τῷ Ζ 432 καὶ Π 96 ἀναγινώσκεται κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον θήῃς (ἴδ. Σπιτζνέρου Excurs. ad Iliad. I. ‖. ᾗ οὕτως θέλουσί τινες καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις χωρίοις νὰ ἀναγνώσωσιν, ὅπου φέρεται τὸ θείῃς ᾗ θείῃ, ὥστε τὸ ει νὰ μείνῃ μόνον διὰ τὸν πληθ. ἀριθμὸν καὶ τὴν εὐκτικήν), ἀ. πληθ. θέωμεν, ω 485 (ὅπερ ὁ Ἀμεῖς θεωρεῖ ὡς κακὴν ἀνάγνωσιν ἀντὶ τοῦ θέομεν, ὅ ἐ. θείομεν, ἀλλ' ἴδ. Κρυγέρ. π. Διαλ. 36, 1, 6 τῆς ἑλλην. μεταφρ.) καὶ θείομεν ἀντὶ τοῦ: θῶμεν, Ψ 244· εὐκτ. θείην, ἀ. πληθ. κατὰ συγκοπὴν θεῖμεν, μ 347, γ΄. πληθ. θεῖεν, προς. θές Ζ 273, θ 425, ἀπαρφ. θεῖναι: Δ 26, Ζ 92, ν 156, συχνότερον ἐπικ. θέμεναι καὶ θέμεν, λ 314, φ 3, 81, μετοχ. θηλ. θεῖσα φ 55, ἀρσεν. πληθ. θέντες Μέσ. ἐνες. μετοχ. τιθήμενος ἐπικ. ἀντὶ τοῦ τιθέμενος, μέλλ. θήσομαι, ἐκ τοῦ ἀόρ. ἀ. μόνον γ΄. ἐνικ. θήκατο Κ 31, Ξ 186· ἀόρ. β΄. ἐθέμην, γ΄. ἐνικ. ἔθετο Ο 274, συχνότερον θέτο, τὸ β΄. πληθ. (μετ' αὐξήσεως) ἔθεσθε Θ 449, ἀναύξ. θέσθε, δ 729, γ΄. πλ. ἔθεντο, ὑποτ. β΄. ἐν. θῆαι τ 403, γ΄. ἐνικ. τῆς εὐκτ. θεῖτο, προστακτ. θέο κ 333 καὶ Ἰων. συνηρημ. θεῦ, ἴδ. ὑπόθεσις, ἀπαρφ. θέσθαι, μετοχ. θέμενος, η, ον. Θεμελιώδης σημ. [τίθημι], θέτω, „βάλλω, βάζω, βάνω". Α΄.) Ἐνεργ. 1) κυρ. ἐπὶ τόπου, καὶ κατὰ τὰς διαφόρους πλοκάς, ἐν αἷς κεῖται, καταθέτω, παραθέτω, ἐμβάλλω, ἐπιθέτω κτλ., μετ' αἰτ. πράγματος, «λίθον» Φ 405 κ. ἀ., εἰς προσδιορισμὸν τοῦ τόπου συντάσσεται ὡς ἑξῆς: μετὰ μόνης δοτικῆς ν 364, σπανιώτερον μετὰ τῆς Εἰς ᾗ αἰτ., συνηθέστερον μετὰ τῆς Ἐν καὶ δοτ. ὡς τὸ Λατ. ponere in aliqua re (ὅτε συνεκφράζεται καὶ ἡ μετὰ τὴν θέσιν ἠρεμία, ςάσις) μετὰ τῆς Ἐπὶ καὶ δοτ. ἢ γενικ., Μετὰ μετὰ δοτ., Ἀμφὶ μετὰ δοτικ., Ἀνὰ μετὰ δοτικ. καὶ αἰτ., Ὑπὸ μετὰ δοτικ. καὶ αἰτιατ., οἷον «τὶ ἐν πυρί» Ε 215, «τὶ ἐν χείρεσί τινι» Κ 529 κ. ἀ., «ἐς δίφρον» Ρ 541, «ἐς λάρνακα» Ω 795, 797, «κυνέην ἐπὶ κρατί» Ο 480, «τὶ ἐπὶ γούνασι» Ζ 92, «ἐπ' ἀπήνης» ζ 252, «τὶ ἄμ βωμοῖσι» Θ 441, «ἀνὰ μυρίκην» Κ 466, «τὶ ὑπ' αἰθούσῃ» Ω 644, δ 297, «ὑπὸ ῥῖνα» δ 445. 2) μεταφορ. ἐπὶ ψυχικῶν καταστάσεων «μένος τινὶ ἐν θυμῷ» ἐμβάλλω, ἐμπνέω δύναμιν, θάρρος εἰς τὴν ψυχήν, α 321, «θυμόν τινι» Ω 49, «νόον, βουλὴν ἐν στήθεσσιν» Ν 732, Ρ 470, «ἔπος τινὶ ἐν φρεσί» βάλλω εἰς τὸν νοῦν τινος, δίδω νὰ ἐννοήσῃ λόγον, πρᾶγμα, λ 146, «μύθου τέλος ἐν φρεσί» ἐμβάλλω εἰς τὸν νοῦν τινος τὸν τελειωτικὸν λόγον, τὴν τελείαν ἀπόφασιν (ἴδ. ΤΕΛΟΣ), Π 83, «ἔριν μετά τισιν» ἐμβάλλω, γ 136. 3) Ἰδίως ά.) [ἐπιτίθημι], „βάλλω", ὁρίζω, ἐπὶ τῶν ἀθλοθετῶν, «ἄεθλα» Ψ 263, «δέπας, βοῦν» Ψ 636, 750, λ 546 κ. ἀ.· β΄.) ὁρίζω, διορίζω, «τέρματα» Ψ 333, «τιμήν τινι» Ω 57, εὐδοκῶ, «οὕτω Ζεὺς θείη» νὰ ὁρίσῃ, νὰ δώσῃ ὁ θεός, θ 465, ο 180· γ΄.) [ἀνατίθημι], ἀφιερῶ, «ἀγάλματα» μ 347, πρβλ. Ζ 92· δ΄.) [κατατίθημι], θάπτω, ἐνταφιάζω, „(παρα)χώνω", «ὀστέα» Ψ 83. 4) [περιτίθημι], προξενῶ, περιποιῶ, ἐν γένει [ποιῶ], κατασκευάζω, „κάμνω", οἷον ἐπὶ τεχνιτῶν Σ 541, 550, 561, «ὀρυμαγδόν» ι 235, «ἄλγεα τινί» Α 2, «φόως ἑτάροισι» Ζ 6, Υ 95 «ἔργα μετ' ἀμφοτέροισι» Γ 321, «κέλευθόν τινι» ἀνοίγω, Μ 399, «σκέδασιν τίθημι» διασκεδάζω, α 116. 5) μετὰ δύω αἰτιατ. [καθίστημι, ποιῶ], καθιστῶ, „κάμνω", οἷον «τιθ. τινὰ ἱέρειαν» Ζ 300. «τιθ. τινὰ ἄλοχον» Τ 298, ν 163, καὶ μετὰ ἐπιθετικῆς τῆς ἑτέρας αἰτιατ., οἷον «τίθ. τινά πηρόν» κάμνω τινὰ τυφλόν, Β 599, πρβλ. Ε 122, Ι 483 κ. ἄ. πλχ. Β΄.) Μέσ. ὅπως καὶ τὸ ἐνεργ. ἀλλὰ πάντοτε μετ' ἀναφορᾶς πρὸς τὸ ὑποκείμενον. 1) θέτω, βάλλω, ᾗ. ἐμαυτῷ, εἰς ἐμαυτόν, ἢ τι τῶν ἐμαυτοῦ, οἷον «δίφρον θεμένη» υ 387, «ἐς δίφρον ἄρνας θέτο» εἰς τὸν ἑαυτοῦ δίφρον Γ 310, «κολεῷ ἄορ.» τὸ ξίφος σου εἰς τὴν θήκην, κ 333, «ἀμφὶ ὤμοισιν ἔντεα» περιτίθεμαι (περὶ τοὺς ὤμους μου) τὰ ὅπλα, Κ 34, 149, «ξίφος» θ 416 κ. ἀ., «τίθεμαί τι ἐν φρεσί» διαλογίζομαί τι ἐν ἐμαυτῷ, δ 729, «τίθεμαί τινι κότον» βάλλω εἰς τὴν καρδίαν μου ὀργὴν ἐναντίον τινός, Θ 449· ὡσαύτως «αἰδῶ ἐν στήθεσσι» Ν 112. 2) παρασκευάζω, κατασκευάζω „κάμνω", περιποιῶ ἐμαυτῷ τι, οἷον «δαῖτα» Η 475, «δόρπον» Ι 88, «εὖ τίθεμαι ἀσπίδα» διευθετῶ τὴν ἀσπίδα μου, «οἶκία, δῶμα» οἰκοδομῶ ἐμαυτῷ, Β 382, «οἶκία, δῶμα» οἰκοδομῶ ἐμαυτῷ, Β 750, ο 241, «αὐλὴν» Ι 232, «μάχην» συγ-

κροτῶ, Ω 402, πρβλ. P 158, «ἐλέγχεα» φ 333. Ἰδ. καὶ ἐπιγονίς. 3) μετὰ διπλῆς αἰτιατ. «τίθεμαί τινα γυναῖκα» κάμνω, λαμβάνω τινὰ γυναῖκά μου, φ 72, «Ἀχιλλεὺς ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμόν» ἔκαμε τὴν μεγάλην ψυχήν του ἀγρίαν, I 629.

τιθηνέομαι, ἀποθ., μόνον εὐκτ. τιθηνοίμην, τρέφω, ἀνατρέφω, περιθάλπω, περιποιοῦμαι, «παῖδα» Ὑ. Δήμ. 142. Ἐκ τοῦ

τιθήνη [⏑..], ἡ (θάω, θῆσαι=θηλάσαι), κυρ. τίτθη, „βυζάστρα“, τροφός, Ἰλ. Z 289, 467 κ. ἀ., «Διωνύσοιο τιθῆναι» εἶνε αἱ νύμφαι αἱ ὀρεάδες, αἱ ἐπὶ τοῦ ὄρους Νύσης ἀναθρέψασαι τὸν Διόνυσον, αἱ μετέπειτα καλούμεναι Βάκχαι, Z 132, πρβλ. Ἀπολ. 3, 4, 4.

τίθησθα, Δωρικ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ τίθης, ἴδ. **τίθημι**.

Τιθωνός [-..], ὁ, υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος, Υ 137, ε 1, τὸν ὁποῖον διὰ τὴν καλλονὴν ἀπήγαγε καὶ ὑπανδρεύθη ἡ Ἠώς. Κατὰ παράκλησιν τῆς θεᾶς ἔλαβε μὲν τὴν ἀθανασίαν, οὐχὶ δὲ καὶ διαρκῆ νεότητα, Ὑ. Ἀφρ. 219—239.

τίκτω (τεκ-, ἐξ ἧς τέχνη, τέκτων), ἐνες. -ει, παρατ. ἔτικτον, ε, ἀναύξ. τίκτε, μέλ. τέξω λ 249, Ὑ. Ἑρμ. 493, καὶ ἀπαρφ. τέξεσθαι, Τ 99, Ὑ. Ἀπ. 101, ποιητικ. καὶ τεκεῖσθαι Ὑ. Ἀφρ. 127 (περὶ οὗ ἀμφιβάλλει ὁ Βούτμαννος ἂν ἔχει ὀρθῶς), ἀόρ. β΄. ἔτεκον, καὶ ἀναύξ. τέκον, ἀπαρφ. τεκεῖν, ἐπικ. τεκέειν, μέσ. ἀόρ. β΄. ἐπικ. τεκόμην, τέκετο, ἀπαρφ. τεκέσθαι, παράγω, γεννῶ· ά.) ἐπὶ ἀνθρώπων, οὐ μόνον περὶ τῆς μητρὸς [τίκτω], „γεννῶ“, ἀπολ. χ μετ' αἰτ. «παῖδα, υἱόν» Ὅμ. πλχ., χ μετὰ δοτ. χαριστικῆς «τινί» Z 22 κ. ἀ., «ὑπό τινι» ἔκτινος, B 714, 728 κ. ἀ., ἀλλὰ χ περὶ τοῦ πατρός, [γεννῶ], „γεννῶ“ E 875, Z 206, η 63, π 118 κ. ἀ., καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων, X 485 κ. ἀ. Ὡσαύτως καὶ τὸ μέσον, περί τε τῆς μητρός, B 742, O 187, X 48 καὶ τοῦ πατρός, B 741, δ 387 κ. ἀ., καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων, ψ 61, ω 293· β΄.) ἐπὶ ζώων, „γεννῶ“, οἷον περὶ ἵππου, Π 150, Υ 225, ἐπὶ προβάτου, δ 86, τ 113, περὶ πτηνῶν, B 313.

τίλλω, μόνον παρατ. ἐπικ. τίλλε, ον, καὶ μέσ. τιλλέσθην, -οντο, ἀπο(ἐκ)σπῶ, „ξερρίζώνω, μαδῶ“, «κόμην» X 406, «τρίχας ἐκ κεφαλῆς» X 78, Βατρ. 70· «πέλειαν» καταμαδῶ, „σωρομαδῶ“ ἐπὶ ἁρπακτικοῦ ὀρνέου, ο 527. Μέσ. ἀπο(ἐκ)σπῶ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου, „μαδοῦμαι“, «χαίτην» κ 567 (ὡς σημεῖον τῆς λύπης)· ὅθεν καὶ ἡ ζευγματικὴ σύνταξις «πρῶται τόν γε ἄλλοχος καὶ μήτηρ τιλλέσθην» =τιλλόμεναι ἐθρήνουν, Ω 711.

Τιλφοῦσα, ἡ, ά.) πηγή τις τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὰ ἐν Βοιωτίᾳ παρὰ τὴν μεσημβρινὴν ὄχθην τῆς Κωπαΐδος ὑπὸ τὸ ὁμώνυμον ὄρος (Τιλφωσσαῖον ἢ Τιλφώσσιον ὄρος, τὴν σήμερον „Πέτρα“ λεγόμενον) ὑπεράνω τῶν Ἁλαλκομενῶν, Ὑ. Ἀπόλ. 244, 377, 387· β΄.) ἡ νύμφη τῆς ἀνωτέρω πηγῆς, Ὑ. Ἀπόλ. 247, 256, 276 (ὅπου φέρεται ἡ διάφορος γραφὴ Τελφοῦσα, ἣν ὁ Βαουμ. παρεδέχθη εἰς τὸ κείμενον ὡς τὴν μάλιστα πασῶν ἀξιόπιστον. Ἐτυμολογοῦσι δὲ τὸ ὄνομα τινὲς μὲν ἐκ τοῦ τίλφη Ἀττικῶς ἀντὶ σίλφη, ὅθεν ἡ Τιλφοῦσα κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ Τιλφόεσσα, ἄλλοι δὲ ἐκ τοῦ Δελφοὶ καὶ Δελφύνη (ὀνομασία τοῦ ὄφεως Πύθωνος παρὰ τοῖς Ἀλεξανδρινοῖς κατὰ πρῶτον ἀπαντωμένη).

Τιλφούσιος, ὁ, ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος, Ὑ. Ἀπ. 386 (ὁ Βαουμ. γράφει Τελφούσιος).

τιμάοχος [--..], ον, ποιητ. ἀντὶ τοῦ τιμοῦχος (τιμή, ἔχω) ὁ τιμὴν ἔχων, ἔντιμος, Ὑ. Ἀφρ. 31, Δήμ. 269.

τιμάω [-..], ἐνες. καὶ παρατατ. εὑρίσκονται συνηρημένοι, μέλ. -ήσω, ἀόρ. ἐτίμησα, μέσ. μέλ. τιμήσομαι μὲ παθ. σημ. Ὑ. Ἀπόλ. 485, μέσ. ἀόρ. ά. ἐτιμησάμην, X 235, παθ. παρακ. τετίμημαι, τιμῶ. 1) ἐπὶ προσώπων, θεωρῶ τινα πολλοῦ ἄξιον, τιμῶ, ἢ προσφέρω εἴς τινα τιμήν, γεραίρω, «τινὰ δωτίνῃσι» τιμῶ τινα διὰ δώρων, I 155 κ. ἀ. πλχ. Ὅθεν ὁ παθ. παρακ. ἔχω τιμήν, τιμάς, εἶμαι ἐν τιμῇ «τετιμῆσθαι σκήπτρῳ» νὰ ἔχῃς τὴν τοῦ σκήπτρου (βασιλικὴν) τιμήν, I 38, «ἔδρῃ καὶ κρέασιν» M 310. (Ἡ γενικὴ ἡ ἐν τῷ Ψ 649 «τιμῆς, ἧς τέ μ' ἔοικε τετιμῆσθαι» δὲν εἶνε συντακτικὴ τοῦ «τετιμῆσθαι» ἀλλὰ τῶν ἀνωτέρω «ὥς μευ ἀεὶ μέμνησαι, οὐδέ σε λήθω» πάντοτε μὲ ἐνθυμεῖσαι καὶ ποτὲ δὲν λησμονεῖς τὴν τιμήν, ἣν πρέπει νὰ ἔχω· τὸ δὲ ἀναφορικὸν «ἧς τε» δυνάμει τῆς ἔλξεως ἐτέθη κατὰ γενικὴν ἀντὶ δοτικῆς, εἰς ἣν καὶ ἔτρεψεν αὐτὴν τὸ ΜΕ., ἂν χ ὁ Κρύγερος πιστεύει μᾶλλον ὅτι τὸ σχῆμα τῆς ἔλξεως δὲν ὑπάρχει παρ' Ὁμ.). 2) ἐπὶ πραγμάτων τιμῶ, ἐκτιμῶ, ἀποδίδω ἀξίαν εἴς τι, «ἀοιδήν» Ὑμ. 24 (25), 6. Τὸ Μέσ.=τῷ ἐνεργ., ἀλλὰ πάντοτε μετά τινος ἀναφορᾶς εἰς τὸ ὑποκείμενον, τιμῶ τινα παρ' ἐμαυτῷ ἢ κατ' ἐμαυτόν, «τινά» X 235, «περὶ κῆρι» τ 280, υ 129. Ἐκ τοῦ

τιμή [-.], (τίω), 1) ἐκτίμησις, ἤγουν ὁρισμὸς τῆς ἀξίας πράγματός τινος ἀφαιρεθέντος πρὸς ἀποζημίωσιν· ὅθεν ά.) πρόσιμον, ἀντίτιμον, ἀποζημίωσις, „πληρωμή“ (πρὸς ἐξιλέωσιν), «τιμὴν ἄρνυμαι τινι» ζητῶ νὰ λάβω ἀποζημίωσιν ὑπέρ τινος, A 159, E 552, ὡσαύτως «τίνω, ἀποτίνω τιμήν τινι» ἀποδίδωμι πρόστιμον, πληρώνω, Γ 286, 288, 459, «ἄγω» προσάγω, προσφέρω, χ 57· β΄.) ποινή, τιμωρία, ἐκδίκησις, ταὐτὸν τῷ **τίσις**, ξ 70, 117, πρβλ. P 91. 2) προτίμησις, τιμή, σεβασμός, ἰδίως ἔντιμος θέσις, ἀξίωμα, „ἀξία“, οἷον τῶν θεῶν I 498, O 189, ε 335, τῶν βασιλέων B 197, α 117 κ. ἀ., «βασιλὴς τιμή» Z 193. Ἐκ τούτου

τιμήεις [-..], εσσα, εν, ποιητ. συνηρ. **τι-**

μῆς (‖. ὀρθότερον κατ' ἄλλους τιμῆς ἄνευ ὑπογεγραμμένου), αἰτ. τιμῆντα, Ι 605, Σ 475 (οὕτως συνηρημένον ἐξέδωκε τὸ ἐπίθετον ἐν τοῖς δυσὶ τούτοις χωρίοις ὁ Οὐόλφιος· ὁ δὲ Γοίβελος νομίζων ἀδύνατον παρ' Ὁμ. τὴν συναίρεσιν τῶν εἰς εις ἐπιθέτων, ὡς ἐχούσης τὸ F τῆς καταλήξεως ταύτης, προτείνει καινοφανὲς ἐπίθετον τιμής (κατὰ τὸ ἀργής, ἀδμής, ἀβλής, ἀκμής) ἐν τῷ πρώτῳ χωρίῳ ᾧ τιμῆτα ἐν τῷ δευτέρῳ). Συγκριτ. ΤΙΜΗΕΣΤΕΡΟΣ, α 393, ὑπερθ. ΤΙΜΗΕΣΤΑΤΟΣ δ 614, ο 114. 1) ἐπὶ προσώπων, πλήρης τιμῆς, ἔντιμος, ἀξιότιμος, ὑπέρτιμος, Ι 605, ν 129, σ 161. 2) ἐπὶ πραγμάτων, ἔχων ἀξίαν, πολύτιμος, βαρύτιμος, «χρυσὸς καὶ ἄργυρος» Σ 475, θ 393, λ 327, «δῶρον» α 312.

ΤΙΜΙΟΣ [-ῠ.], η, ον (τιμή), ὁ ἔχων τιμήν, ἀγαθὴν ὑπόληψιν, ἀξιότιμος, ἔντιμος, ἐπὶ προσώπων, κ 38 †, «νηός» ὑπὸ πάντων τιμώμενος, Υ. Ἀπόλ. 482, «γάμος τίμιος» ἔντιμος, („τιμίαις χαραῖς" λέγεται ὁ «τίμιος γάμος» ἐν τῇ καθομιλουμένῃ, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ εὐχῆς), Υ. Ἀφρ. 143.

ΤΙΝΑΣΣΩ [ῠ..], ποιητ., ἐνεστ. μετοχ. -ων, -οντας, παρατ. ἐπικ. τίνασσε, παθ. ἐνες. -εται, παρατ. -ετο, ἀόρ. ἀ. ἐτίναξε, ὑποτ. τινάξῃ, μέσ. ἀόρ. ἀ. δυϊκ. ἀναύξ. τιναξάσθην, παθ. ἀόρ. γ'. πληθ. τίναχθεν ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐτινάχθησαν. 1) Ἐνεργ. „τινάζω", σείω, πάλλω, «δοῦρε, ἔγχος, φάσγανον» Μ 298, Υ 163, Χ 311, ἔτι δὲ «ἀσπίδα» Ν 243, Ρ 595, «τινά» κινῶ, „κουντῶ, τραβῶ", τινά, ἵνα ἑλκύσω τὴν προσοχήν του, Γ 385, «θρόνον» ἀνατρέπω, χ 88· ἐπὶ τῶν ἀνέμων, (δια)σκορπίζω, «ἠίων θημῶνα» ε 368. 2) Παθ. τινάσσομαι, Ο 609, ζ 43, πρβλ. ΕΚΤΙΝΑΣΣΩ. 3) Μέσ. «τιναξάσθην πτερά» ἐτίναξαν τὰ πτερά των, β 151· πρβλ. ΠΥΚΝΟΣ.

ΤΙΝΥΜΑΙ [-ῠ.], ἕτερος ποιητ. τύπος τοῦ τίνομαι, μέσ. ἐνες. -υται, -υσθον, παρατ. -υντο, μετοχ. -ύμενος, λαμβάνω δίκην, ἀποζημίωσιν παρά τινος, τιμωρῶ τινα, Γ 279, Τ 260, ν 214, «λώβην» διὰ τὴν ὕβριν, ω 326. (Ἡ γραφὴ τίννυμαι ἀποδοκιμάζεται ὑπὸ τοῦ Λόβεκκ).

ΤΙΝΩ (τίω), ἀπαρφ. τίνειν, μετοχ. τίνων, μέλ. τίσω, ἀόρ. ἔτισα, ἀπαρφ. τῖσαι, μέσ. μέλ. τίσομαι, ἀόρ. ἐτισάμην [πανταχοῦ τὸ ι μακρόν].

Α΄.) Ἐνεργ. καταβάλλω ἀποζημίωσιν· ὅθεν ά.) [δίδωμι δίκην], „πληρώνω" (ἀποζημίωσιν, πρόστιμον), ἐν γένει τιμωροῦμαι, «τιμὴν τινι» καταβάλλω πρόστιμον ἢ ἀποζημίωσιν εἴς τινα, ἴδ. ΤΙΜΗ, «ὠνήν» β 193, «ποινήν» Βατρ. 98, μετ' αἰτ. τοῦ πράγματος ἢ τῆς αἰτίας, δι' ἣν τιμωροῦμαι, «δάκρυα» „πληρώνω τὰ δάκρυα", ὅ ἐ. τιμωροῦμαι διὰ τὰ δάκρυα, Α 42· ὡσαύτως «ὕβριν, φόνον» ω 352, φ 134, «τοῦ πατρὸς τίσετε λώβην» θὰ πληρώσετε (θὰ τιμωρηθῆτε διὰ) τὴν ὕβριν τοῦ πατρός σας, ἣν δηλ. ὁ πατήρ σας ὕβρισε, Α 142. Σπανιώτερον μετ' αἰτ. τοῦ προσώπου, οἷον «τίσεις γνωτὸν ἐμόν» θὰ μοὶ πληρώσῃς τὸν ἀδελφόν, ὅ ἐ. τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ, θὰ τιμωρηθῇς διὰ τὸν θάν. τοῦ ἀδελ., Ρ 34· μετὰ δοτικ. τοῦ μέσου, δι' οὗ δίδεται ἡ δίκη, οἷον «κράατι» „μὲ τὸ κεφάλι σου θὰ πληρώσῃς", χ 218· β΄.) ἐπὶ καλοῦ, καταβάλλω, „πληρώνω" (τὴν ἀξίαν, τὸ ἀντίτιμον), «ζωάγρια» Σ 407, «αἴσιμα πάντα» θ 348, «ἀμοιβὴν βοῶν» μ 382· ἔτι δὲ „πληρώνω", ἀνταμείβω, «εὐαγγέλιον» τινὰ διὰ τὴν καλὴν εἴδησιν, ξ 166.

Β΄.) Μέσ. 1) „πληρώνομαι", ἀποζημιοῦμαι, ἀπολ. ν 15· ὅθεν συνήθως 2) [δίκην λαμβάνω, ζημιῶ], τιμωρῶ, ἐκδικοῦμαι, ἀπολ. ν 203, ο 111· ά.) μετ' αἰτιατ. τοῦ τιμωρουμένου προσώπου, «Φῆρας ἐτίσατο» Β 743, «τίσεσθαι ἀλείτην» Γ 28, γ 197 κ. ἀ.· β΄.) μετ' αἰτ. τῆς τιμωρουμένης πράξεως, «φόνον τινός» Ο 116, «βίην, λώβην» ψ 31, Τ 208 κ. ἀ.· γ΄.) συνήθως μετ' αἰτ. προσώπου καὶ γενικῆς τῆς αἰτίας, δι' ἣν γίνεται ἡ ἐκδίκησις, [λαμβάνω παρά τινος δίκην τινός], «τινὰ κακότητος» τιμωρῶ τινα διὰ τὴν κακουργίαν του, Γ 366, ὡσαύτως «τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης» γ 206· δ΄.) σπανίως μετὰ διπλῆς αἰτιατ., «ἐτίσατο ἔργον ἀεικὲς Νηλῆα» ἐτιμώρησε τὸν Ν. διὰ τὸ ἔργον, Ο 236.

ΤΙΠΤΕ, κατ' ἐπικ. συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ τί ποτε, πρὸ φωνήεντος δασυνομένου «τίφθ'» Δ 243, „τί, διατί!", (διὰ) τί ἄρα γε, Α 202, α 225 κ. ἀ. πλχ.

ΤΙΡΙΝΣ, νθος, ἡ, ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Ἀργολίδος, κτισθεῖσα κατὰ τὴν μυθικὴν παράδοσιν ὑπὸ τοῦ Προίτου καὶ ὀχυρωθεῖσα ὑπὸ τῶν Κυκλώπων διὰ πελωρίων τειχῶν (ὅθεν «τειχιόεσσα»), καθέδρα τοῦ Περσέως, Β 559. (Κατὰ τὸν Ε. Κούρτιον, τὸν ἐν τῇ περιηγήσει τῆς Πελοποννήσου ἀκριβῶς περιγράψαντα τὰ μέχρι καὶ τῆς σήμερον σωζόμενα σπουδαῖα λείψανα, μάλιστα τῶν Κυκλωπείων τειχῶν, ἐτυμολογεῖται τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ τύρις, τύρσις (Λατ. turris), ὅ ἐ. πύργος, ἀκρόπολις).

ΤΙΣ, ΤΙ, ἀόριστος ἀντωνυμία ἐγκλιτική, γενικ. παρ' Ὁμ. πάντοτε Ἰων. τευ, Β 388, γ 348 κ. ἀ. πλχ., καὶ τεο, π 305, δοτ. τινὶ (ἐν τῷ «οὔ τινι», ἀλλαχοῦ δὲ) τεῳ, Π 227, λ 502, υ 114, καὶ Ἀττικ. τῳ, Α 299, Μ 328, Ν 327, αἰτ. τινά, τι, δυϊκ. τινέ, δ 26, ἐκ τοῦ πληθ. μόνον τινάς, Π 735, λ 371, τὸ οὐδ. πάντοτε ἅσσα (ὅπ. ἴδ.) ἀντὶ τοῦ τινά, ἴδ. καὶ ΟΣΤΙΣ. 1) τίς, „τινάς, ἕνας, κάποιος", εἴς τις, „ἕνας κάποιος", ὡς οὐσιαστικόν τε καὶ ἐπίθετον, πολλάκις μετὰ γενικ. διαιρετικῆς, «θεῶν τις» κ. ἄ., μετὰ δεικτικῆς ἀντωνυμίας, «ἄλλος δ' αὖ τέ τις οὗτος» υ 380. (‖. Ἀλλ' ἐνταῦθα συνάπτεται ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία μᾶλλον μετὰ τοῦ «ἄλλος» καὶ τούτου τοῦ συνδυασμοῦ ἐπεξήγησις εἶνε ἡ «οὗτος»), μετὰ τῆς «οἷος» ὁποιός τις, „σὰν

τι λογῆς", Ε 638, ι 348, υ 377. 2) ἐπὶ ἀορίστου τινὸς μερικοῦ προσώπου ἀνήκοντος εἰς μέγα τι πλῆθος, „ἕνας, κανένας, κάποιος", Λατ. aliquis, Z 459, 479, 6 324 κ. ἀ., ᾗ περιληπτικῶς ἀντὶ τοῦ πᾶς, οἷον «εὖ μέν τις ὄρυ θηξάσθω» Β 382, Π 209, Ρ 227, 254, α 302· ὅθεν διὰ ταύτην αὐτῆς τὴν περιληπτικὴν σημασίαν τίθεται ἐνίοτε ἡ εἰς αὐτὴν ἀναφερομένη ἀναφορικὴ πληθυντικῶς «τῷ κέ τεφ στύξαιμι, οἳ κεῖνον βιόωνται» λ 502 (ὅπου ἄλλοι ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου ἐξυπονοοῦσι τὴν δεικτικὴν ἀντωνυμίαν τῶν, εἰς ἣν ἀναφέρουσι τὴν ἀναφορικὴν «οἵ»). 3) Συντασσομένη μετ' ἐπιθέτων (ἢ καὶ οὐσιαστικῶν ἐνίοτε) ἀοριστεύει τὴν ἔννοιαν αὐτῶν οὕτως, ὥστε ἀναλόγως τῆς συναφείας ἀποβαίνει ὁτὲ μὲν ἐπιτατική, ἱκανῶς, „ἀρκετά, πολύ", ἄλλοτε δὲ ἐλαττωτική, ὁπωσοῦν, „κάπως", εἴτε προτασσομένη εἴτε ἐπιτασσομένη, οἷον «ζάκοτός τις» Γ 220, «ὥς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδὴς ἐσσι» ρ 449, πρβλ. σ 382, ο 140, «πολλός τις ἔκειτο» μέγας καὶ πολὺς ἐξηπλώθη, Η 156. Τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχει καὶ τὸ οὐδέτ. τί, ὡς ἐπίρρημα λαμβανόμενον μετὰ ῥημάτων ᾗ ἐπιῤῥημάτων, „ἀρκετά, πολύ" ἢ ὁπωσοῦν, ὀλίγον, «τόφρα τί μοι πεφιδέσθαι Τρώων φίλτερον ἦεν» Φ 101, Χ 382 κ. ἀ., «οὔτε τι λίην ταρβεῖ» οὔτε φοβεῖται τόσον πολύ, Ν 284, «ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι» Ε 421 κ. ἀ. Ἐνίοτε ἡ «τίς» ἐξυπακούεται ὡς ὑποκείμενον, Ν 287, «ὡς δ' ἐν ὀνείρῳ οὐ δύναται φεύγοντα διώκειν» Χ 199.

τίς, τί, γεν. τίνος, ἀντωνυμ. ἐρωτηματικὴ (πάντοτε ὀρθοτονουμένη), ἐπικῶς καὶ Ἰωνικῶς γεν. πάντοτε τέο Β 225, Ω 128, δ 463 καὶ τεῦ Σ 192, ο 509, ω 257. γεν πληθ. τέων Ω 387, υ 291 (κατὰ συνίζησιν μονοσύλλαβος ζ 119, ν 200). 1) ἐν εὐθείᾳ ἐρωτήσει ὡς οὐσιαστικόν τε καὶ ἐπίθετον, „τίς, ποῖος" καὶ τὸ οὐδ. „τί, ποῖον" Ὅμ. πλχ., μετὰ γενικ. «τίς θεῶν» Σ 182· ὡς κατηγορούμενον «τίς δ' οὗτος ἔρχεαι» ὡς τίς ἔρχεσαι σὺ ἐδῶ, ὅ ἐ. τίς εἶ σὺ ὁ ἐρχόμενος ἐνθάδε, Κ 82. «ἐς τί» ἕως πότε, Ε 465, «τί μοι ἔριδος καὶ ἀρωγῆς;» [ἐξυπακ. ἐστί] τί (ὄφελος, συμφέρον) ἔχω ἐγὼ ἐκ τοῦ πολέμου καὶ τῆς βοηθείας; Φ 360. 2) σπανίως ἐν πλαγίᾳ ἐρωτήσει «οὐκ οἶδα τεῦ ἄν κλυτὰ τεύχεα δήω» Σ 192, ο 423, ρ 386. 3) Τὸ οὐδ. τί, ὡς ἐπίῤῥημα, ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ τὸ „τί", ἀντὶ τοῦ διὰ τί, πρὸς τί, πῶς, τίνος ἕνεκα, Α 362, α 346 κ. ἀ., πρβλ. καὶ ΤΙΠΤΕ. 4) περὶ τῆς φρ. «τί παθών» Λ 313, ἴδ. ΠΑΣΧΩ.

ΤΙΣΙΣ [˘˘], ιος, ἡ (τίω), κυρ. ἀπότισις, ἰδίως ἀ.) ἀποζημίωσις, ἱκανοποίησις, „πληρωμή", 6 76. β'.) συνηθές. ἀνταπόδοσις, ἐκδίκησις, τιμωρία, ποινή, Χ 19, «τινός» περὶ τινος, διά τι, Υ Δήμ. 368, «ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις ἔσσεται Ἀτρείδαο» ἐκ τοῦ Ὀρ. θὰ ἐπέλθῃ ἐκδίκησις τοῦ Ἀτρείδου, ὅ ἐ. ὑπὲρ τοῦ Ἀτρείδου, α 40, ν 144.

ΤΙΤΑΙΝΩ, ἕτερος μετ' ἀναδιπλασμοῦ τύπος τοῦ τείνω (ΤΑ-, ΤΑΝ.), κατ' ἐνες. ᾗ παρατατ. συχνόν, ἀορ. μετοχ. τινήνας. Α'.) Ἐνεργ. 1) τανύω, ἐντείνω, „τεντώνω", οἷον «τόξα» Θ 266. 2) ἰδίως ἐκτείνω, „ἁπλώνω", «χεῖρε» Ν 534, «τάλαντα» κρατῶ τεταμένα, Θ 69, «τράπεζαν» (πρβλ. ΤΑΝΥΩ, 1, γ) παρατίθημι τὴν (ἐκτεταμένην) τράπεζαν, κ 354. 3) ἐλαύνω „σύρω, τραβῶ" (εἰς μῆκος) «ἅρμα, ἄροτρον» Β 390, Μ 58, Ν 704, ἀπολ. Ψ 403 (ὅπου τινὲς ἀμεταβάτως ἐκδέχονται τὸ ῥῆμα: ἐλαύνετε, τρέχετε). Β) Μέσ. 1) τανύω, ἐντείνω, „τεντώνω" τι τῶν ἐμαυτοῦ, «ἐπὶ Τυδείδῃ ἐτιναίνετο καμπύλα τόξα» κατὰ τοῦ Τυδ. ἐνέτεινε τὸ τόξον του, Ε 97, Λ 370. ὡσαύτως καὶ φ 259 «τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτο; τίς ἤθελε τανύσῃ καθ' ἑαυτὸν (στέρξῃ νὰ τανύσῃ) τόξον;

2) τανύομαι, „τανύζομαι, τεντώνομαι", (εἰς ἔνδειξιν τῆς τῶν δυνάμεων ἐντάσεως ἐπὶ πολυμόχθου ἐργασίας), λ 599. ἐπὶ πτηνῶν ταχέως ἱπταμένων «τεταινομένῳ πτερύγεσσιν» ἐντείνοντες τὴν δύναμιν τῶν πτερύγων των, 6 149. Ἰδίως ἐπὶ τῶν ἀπὸ ῥυτῆρος ἐλαυνόντων ἵππων „τρέχω μὲ τὰ τέσσαρα", Χ 23, Ψ 518.

ΤΙΤΑΝΟΚΤΟΝΟΣ [−−...], ὁ, ὁ τῶν Τιτάνων φονεύς, μόνον Βατρ. 282.

ΤΙΤΑΝΟΣ [˘˘.], ὁ, ὄρος τῆς Θεσσαλίας, ὀνομασθὲν οὕτως ἐκ τῆς πολλῆς ἐν αὐτῷ τιτάνου («λευκόγεων γὰρ τὸ χωρίον» λέγει ὁ Στράβ. 9, 5, 18) Β 735.

ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ [˘˘.˘.], ὁ, ποταμὸς τῆς Θεσσαλίας, οὐ μακρὰν τοῦ Ὀλύμπου, παραποτάμιον τοῦ Πηνειοῦ ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις Εὐρωπός ὀνομασθείς, τὴν δὲ σήμερον Σαραντάπορος, Β 751.

ΤΙΤΗΝ [-.], ΗΝΟΣ, ὁ, ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ Τιτάν, πληθ. οἱ ΤΙΤΗΝΕΣ, οἱ Τιτᾶνες, υἱοὶ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας, προγενέστερόν τι θεῖον γένος, εἰς ὃ ἀνῆκον οἱ ἑξῆς: Κοῖος, Κρεῖος, Ὑπερίων, Ἰαπετός, Κρόνος. Ἔχοντες ἀρχηγὸν τὸν Κρόνον ἐξεθρόνισαν τὸν πατέρα των καὶ ἐβασίλευον ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ κατεκρήμνισεν αὐτοὺς ὁ Κρόνος εἰς τὸν Τάρταρον. Ἐντεῦθεν ὀργισθεῖσα ἡ Γαῖα ὑπεκίνησε τὸν υἱὸν τοῦ Κρόνου Δία, ὅστις ἐκθρονίσας τὸν πατέρα καὶ διώξας αὐτὸν εἰς τὸν Τάρταρον, ἔλαβε τὴν βασιλείαν. Κατὰ πρῶτον μνημονεύονται ὑπὸ τὸ ὄνομα «Οὐρανίωνες» Ε 898 (ἴδ. καὶ ΟΥΡΑΝΙΩΝ), ἔπειτα καὶ «Τιτῆνες» Ξ 279, Υ. Ἀπόλ. 335, Βατρ. 283 (ἔνθα ὁ τύπος Τιτᾶνες). Εἶνε τὰ σύμβολα τῶν βιαίων, τὸν κόσμον μεταποιουσῶν δυνάμεων τῆς φύσεως. (Ἡ ἐτυμολογία καὶ ἑρμηνεία τῆς λ. εἶνε ἀμφίβολος· ἡ ἀρχαιοτάτη εἶνε ἡ παρ' Ἡσιόδῳ, Θεογ. 207, ἐκ τοῦ τιταίνω, οἱονεὶ οἱ τὰς ἰδίας αὐτῶν δυνάμεις ἐντείνον-

τες. Κατὰ δέ τινας νεωτέρους παράγεται ἐκ τοῦ τίω, καὶ σημαίνει τοὺς ἐντίμους).

ΤΙΤΌΣ [˘.], ἡ, ὁν, ῥηματ. ἐπίθ. ἐκ τοῦ τίνω, ἀνταποδεδομένος, „πληρωμένος“, «τιτὰ ἔργα» ἔργα ἀνταποδόσεως, ἐκδικήσεως, ὅ ἐ. ἐκδίκησις, Ω 213 †. Οὕτως («ἂν τιτά») ἔγραψεν ἐνταῦθα ὁ Βέκκερος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν πάντες, πλὴν τοῦ Φαίσιος καὶ Δυντζέρου, κατά τινα παρὰ τῷ Σχολ. γραφὴν ἀντὶ τοῦ συνήθους ἄντιτα, ἴδ. ἌΝΤΙΤΟΣ.

Τιτύός [˘˘.], ὁ, υἱὸς τῆς Γαίας, πελώριος γίγας, κατακείμενος ἐν Ἅιδῃ καὶ κατέχων ἐννέα πλέθρα γῆς. Θελήσας νὰ παραβιάσῃ τὴν Λητὼ ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς καὶ γύπες κατέτρωγον ἀπαύστως ἐν τῷ Ἅιδῃ τὸ ἧπαρ αὐτοῦ, λ 576 ἑξ. Κατὰ τὸ η 324 κατῴκει ἐν Εὐβοίᾳ· κατὰ δὲ τοὺς μεταγενεστέρους ἐν Πανοπεῖ. Οὗτοι ἐθεώρουν αὐτὸν καὶ ὡς υἱὸν τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἐλάρης, Ἀπόλλδ. 1, 3, 12.

ΤΙΤΎΣΚΟΜΑΙ [˘...], ἐπικ. (τετυκέσθαι, τεύχω) μόνον κατ' ἐνες. καὶ παρατατ. 1) παρασκευάζω, „κάμνω“ «πῦρ» ἀνάπτω, Φ 342, «ἵππους ὑπ' ὄχεσφι» ὑποζευγνύω τοὺς ἵππους εἰς τὰ ἅρματα, Θ 41, Ν 23. 2) συνηθέστερον σπουδάζω νὰ ἐπιτύχω, ὅ ἐ. σκοπεύω, „σημαδεύω“ ἀ.) κυρ. «θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας ἄντα τιτυσκομένη» σημαδεύουσα κατ' εὐθεῖαν, (‖ ὥστε δηλ. οἱ ἀνακοπτόμενοι ὀχεῖς νὰ ἀντικρύσωσιν εἰς τὰς ἀπέναντι εἰσοχάς, εἰς ἃς μέλλουσι νὰ εἰσδύσωσι) φ 48, ἰδίως ἐπὶ τῶν πόρρωθεν βαλλομένων ὅπλων, ἀπολ. φ 421, χ 118, ω 181 μετὰ γενικῆς τοῦ σκοποῦ, «τιτυσκόμενος κεφαλῆφιν» σημαδεύων τὴν κεφαλήν, Λ 350, Ν 159, 498 κ. ἀ. μετὰ δοτ. τοῦ ὅπλου «δουρί» Ν 159, 370, Βατρ. 219, «ἐγχείῃ» Φ 582, «ἰοῖσι» Γ 50· 6΄.) μεταφορ. «φρεσί» σπουδάζω νὰ ἐπιτύχω τι κατὰ νοῦν, ὅ ἐ. διανοοῦμαι, προτίθεμαι, „σκοπεύω“ Ν 558, ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν νεῶν τῶν Φαιάκων, αἵτινες παρ' Ὁμ. ἔχουσιν ἀνθρωπίνας τινὰς ἰδιότητας· «ὄφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες» ἵνα σε παραπέμπωσιν ἐκεῖσε σκοπεύουσαι, διευθυνόμεναι, θ 556 (‖ ὅπου προτιμότερον νὰ ἀποδοθῇ τὸ «τῇ» εἰς τὸ «τιτυσκόμεναι» εἰς ἔκφρασιν τοῦ σκοποῦ, ἢ εἰς τὸ «πέμπωσι»).

ΤΙΦΘ' ἴδ. ΤΙΠΤΕ.

ΤΊΩ, ποιητ., ἀπαρφ. ἐπικ. τιέμεν, ο 543, παρατατ. θαμιστικ. τίεσκον καὶ παθ. τιέσκετο, μέλ. τίσω, ἀόρ. ἀ. ἔτισα καὶ ἀναύξητ. τῖσα, παθ. παρακ. τετιμένος, ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ τιμῶ, ὅ ἐ. ἀ.) ἐκτιμῶ, θεωρῶ ἀντάξιον, «τρίποδα δυωδεκάβοιον» ἐκτιμῶ ἀντὶ (νομίζω ἀντάξιον) δώδεκα βοῶν, Ψ 703, πρβλ. ς. 705, «τινὰ ἐν καρὸς αἴσῃ» Ι 378, ἴδ. ΚΑΡ. 6΄.) μεταφορ. τιμῶ, ἐκτιμῶ, θεωρῶ τινα ἀξιότιμον, «τινά» Ὁμ. πλχ. «θεοὶ δίκην καὶ αἴσιμα ἔργ' ἀνθρώπων» τιμῶσι τὴν δικαιοσύνην κτλ. ξ 84. «ἶσον ἢ ἰσά τινι» Ε 467, Ν 176 κ. ἀ., λ 483, «ὁμῶς τινι» Ε 535, Ὑμ. 11, 5, «τινὰ θεὸν ὥς» Ι 302, «περί τινος» περισσότερόν τινος, ὑπέρ τινα, Σ 81. Παθ. τιμῶμαι, «τινί» ὑπό τινος Ε 78, ξ 205 κ. ἀ. μετοχ. «τετιμένος» ἀξιότιμος, ὑπὸ πάντων τιμώμενος, „τιμημένος“, Υ 426, ν 28 κ. ἀ., Υ Ἀπ. 479. [Τὸ ι παντα-χοῦ μακρόν, πλὴν ἐν τῷ ἐνες. καὶ παρατατ.].

*ΤΛΗΜΟΣΎΝΗ [..˘.], ἡ (τλήμων), πολυπάθεια, κακοπάθεια, δεινοπάθημα, Υ. Ἀπ. 191.

ΤΛΉΜΩΝ, ΟΝΟΣ, ὁ, ἡ, ποιητ.· ἀ.) ὑπομενετικός, ἀνεκτικός, ἀνένδοτος, ἐπομ. καρτερικός, εὔτολμος, ἐπίθ. τοῦ Ὀδυσσέως, Ἰλ. Κ 231, 498, περὶ τοῦ αὐτοῦ, «τλήμονα θυμὸν ἔχων» καρτερόψυχος ἢ εὔτολμον ἔχων ψυχήν, Ε 680· ἔτι δὲ δεινο(πολυ)παθής, ἐλεεινός, ἄθλιος, Βατρ. 107· 6΄.) θρασύς, παράτολμος, ἀναίσχυντος, Φ 330· ὡσαύτως δὲ καὶ «γαστρὸς ἕριθος τλήμων» Υ. Ἑρμ. 296 (κατ' ἄλλους ὲὲ ἄθλιος, αἰσχρός). Ἐκ τοῦ

ΤΛΗ̃ΝΑΙ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. ἐλλειπτ. ῥῆμα (ἐκ τῆς ῥίζ. ΤΕΛ-, ΤΑΛ- καὶ κατὰ μετάθεσιν ΤΛΑ-, ἐξ ἧς) μέλ. τλήσομαι, ἀόρ. 6΄. ἔτλην, γ΄. ἐνικ. ἀναύξ. τλῆ, ἀ. πληθ. τλῆμεν, Ε 383, γ΄. πληθ. ἔτλαν, ἀντὶ τοῦ ἔτλησαν, Φ 608, πολλάκις κατ' εὐκτ. τλαίην, γ΄. πληθ. τλαῖεν, Ρ 490, ἐκ τῆς προστακτ. τλῆθι, γ΄. ἐνικ. τλήτω, Τ 220, λ 350, 6΄. πληθ. τλῆτε, Β 299· ἔτι δὲ ἀόρ. ἀ. ἐτάλασα, ἐπικ. ἐτάλασσας, Ρ 166, ὑποτ. ταλάσσῃς, -ῃ, Ν 829, Ο 164. (Ὁ ἀόρ. οὗτος εἶνε μόνον ἐπικός), παρακ. μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος τέτληκα, ας, ε, Α 228, 543, τ 347, ἀ. πληθ. συγκεκομ. τέτλαμεν, υ 311, Υ. Δήμ. 148, 217, προστακτ. τέτλαθι, Α 586, Ε 382, υ 18, γ΄. ἐνικ. τετλάτω, π 275, εὐκτ. τετλαίη, Ι 373, ἀπαρφ. τετλάμεναι, μ 307, καὶ τετλάμεν, γ 209, ζ 190, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: τετλάναι, μετοχ. τετληώς, -ότος, θηλυκ. -ηυῖα, υ 23· ἀ.) ὑπομένω, „ὑποφέρω“, ἀνέχομαι, ὑφίσταμαι, «τί, τόσα, πολλά», Ὁμηρ. πλχ., «οἶστόν» Ε 395, «εὐνήν» Σ 433, «τινά» δέχομαί τινα (ἐν τῇ μάχῃ), ὑφίσταμαι τὴν ὁρμήν τινος, Ρ 490 ἀπολελ. ἀντέχω, καρτερῶ, Α 586, Τ 308, ν 307 κ. ἀ., «τετληότι θυμῷ» μετὰ καρτερίας· ψυχῆς, δ 447, λ 181, «κραδίη τετληυῖα» ἡ καρτερικὴ καρδία, υ 23. Ὡσαύτως καὶ μετὰ μετοχῆς συντασσόμενον, «τλήσομαι ἄλγεα πάσχων» ε 362, «τάδε χ' τέτλαμεν εἰσορόωντες» υ 311. (Οὕτως ἔχει ἡ ἀρχαία γραφὴ τέτλαμεν χρόνου ὑπερσυντ. μὲ σημασίαν παρατατικοῦ, — ἂν καὶ δύναται ἴσως ὀρθότερον νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς παρακείμενος μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος, καθ' ἃ καὶ ὁ Δύντζερος φρονεῖ. — παρεδέχθησαν δὲ αὐτὴν πάντες σχεδὸν οἱ ἐκδόται, πλὴν τοῦ Οὐολφίου χ' Δινδορφίου, οἵτινες κατὰ τὸν Σχολ. καὶ τι ἀντίγραφον ἔγραψαν τετλάμεν, ἀπαρφ. δηλ. μὲ σημασίαν προστακτικῆς). Ἐν

μετὰ τοῦ «ὅτε» Ε 385. (‖. Ἡ περίστασις αὕτη ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὴν ἀπόλυτον χρῆσιν τοῦ ῥήματος)· β΄.) μετ' ἀπαρφ. ὑπομένω, τολμῶ, ἀποφασίζω, „βαστᾷ ἡ ψυχή μου", δύναμαι, Α 228, Δ 94 κ. ἀ., Α 543, Υ 421, Χ 436, δ 716, λ 425.

Τληπόλεμος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ἀστυόχης (Ἀστυδαμείας κατὰ τὸν Πίνδαρον). Φονεύσας κατὰ λάθος τὸν θεῖον αὐτοῦ Λικύμνιον κατέφυγεν εἰς τὴν Ῥόδον καὶ γενόμενος ἐνταῦθα βασιλεὺς ἐστράτευσε καὶ αὐτὸς κατὰ τῆς Τροίας ἄγων τοὺς Ῥοδίους μετὰ ἐννέα νεῶν, Β 653 ἑξ. Ἐφονεύθη δὲ ὑπὸ τοῦ Σαρπηδόνος, Ε 659. 2) υἱὸς τοῦ Δαμάσορος, Τρώς, ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου φονευθείς, Π 416.

ταητός, ή, όν, ποι. (τλῆναι), ὑπομενετικός, ἀνεκτικός, καρτερικός, «θυμός» Ω 49 †.

τμήγω, ἕτερος ἐπικ. τύπος τοῦ **τέμνω**, κόπτω, ἐξ οὗ τὸ γ΄. πληθ. τοῦ παθ. ἀορ. τμάγεν Δωρικ. χ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐτμάγησαν, «ἐπεὶ ἄρ τμάγεν» ἀφ' οὗ ἀπεχωρίσθησαν ἢ διεσκεδάσθησαν, Π 374. Ἴδ. χ **ἀποτμήγω** χ **διατμήγω**.

τμήδην, ἐπικ. ἐπίρ. (τέμνω), τμητικῶς, κοπτικῶς, „κοφτά, κοφτερά", «ἐγχείη τμήδην αὐχέν' ἐπῆλθε» κοπτερὰ ἐπέρασεν ἐπάνωθεν τοῦ αὐχένος, ἔκοψεν ὀλίγον ἐπάνωθεν τὸν αὐχένα, Η 262 †.

Τμῶλος, ὁ, ὄρος τῆς Λυδίας πλησίον τῶν Σάρδεων, παράγον ἄφθονον οἶνον, κρόκον καὶ χρυσόν, τὴν σήμερον Βόσ-Δάγ, Β 866, Υ 385.

τόοι, ποιητικόν, ἰδ΄ως ἐπικὸν ἐπίρ. τοπικόν· ά.) δεικτικόν ἐκεῖ, αὐτοῦ, Ο 239 †, Ὑ. Ἀπόλ. 224· β΄.) ἀναφορικόν = ὅθοι, ὅπου Ὕμ. 18, 25.

τοί, 1. Δωρ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ σοί, ἴδ. σύ.

2. τοί, μόριον ἐγκλιτικόν, περὶ τῆς ἐτυμολογίας καὶ κυρίας σημασ. τοῦ ὁποίου διχογνωμοῦσιν οἱ ἑρμηνευταί. Πιθανώτατα κατὰ τὸν Δάμμιον καὶ Ναϊγελσβαχ εἶνε ἡ δοτικὴ τοί (σοί), ἥτις ἐκ τῆς ἠθικῆς (χαριστικῆς ἢ ἀντιχαστικῆς) λεγομένης σημασίας αὐτῆς μετέπεσεν εἰς ἐπιῤῥηματικὸν μόριον, κυρ. λοιπὸν σημαίνει πρὸς σέ, χάριν σοῦ (λέγω τι), „σοῦ λέγω". (Κατ' ἄλλους δὲ καταγωγὴν μὲν ἔχει τὴν αὐτὴν μὲ τὴν δεικτικὴν ἀντωνυμίαν τῇ, καὶ κυρίαν σημασίαν τοπικήν. Κατὰ δὲ τὸν Κλότσιον ὑπάρχουσι δύω τοί, τὸ μὲν δεικτικὸν ὡς ἀνωτέρω· τὸ δὲ ἕτερον ἴσον πρὸς τὸ τῷ ἢ τινί, ὅπερ αὐτὸς ἑρμηνεύει τροπικῶς: aliquo modo, nescio quo modo· ἀμφότεραι αὗται αἱ γνῶμαι εἶνε ἀπίθανοι). Ἐκφράζει λοιπὸν βεβαιότητα ἢ ἀπαίτησιν πίστεως περὶ τῶν λεγομένων, ὅτι σχεδὸν τῆς καθομιλουμένης τὸ „σοῦ λέγω, σὲ βεβαιῶ", καὶ τὸ εὐαγγελικὸν «ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν». Ὅθεν τίθεται· ά.) ἐπὶ βεβαιώσεων, πίστευέ με, σὲ βεβαιῶ, ἀναμφιβόλως, «καί τοι ἐμοὶ παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ πολλ' ἔναρα Τρώων» χ ἐγώ, σὲ βεβαιῶ, ἔχω χρ. Ν 267, «αὐτάρ τοι καὶ κεῖνῳ ἐγὼ παραμυθησάλμην» ἀλλ' ἐγὼ δύναμαι νὰ σὲ βεβαιώσω ὅτι καὶ ἐκεῖνον ἤθελα μεταπείσῃ χρ. Ο 45 κ. ἀ. ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ἰσχυρῶν ἀντιθέσεων «ἀλλ' ἔπι τοι καὶ ἐμοὶ θάνατος» Φ 110, πρβλ. τὸ «ἦ μέν τοι, ἦτοι, οὔ τοι»· β΄.) ἐπὶ ἀξιωμάτων καὶ γνωμῶν ἀναντιῤῥήτου ἀληθείας, βεβαίως, ἀναντιῤῥήτως, ἐξ ἅπαντος, «οὐκ ἀρετῇ κακὰ ἔργα, κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν» θ 329, πρβλ. β 276, π 199, φ 172, Β 298, Ι 158, Μ 412 κ. ἀ.· γ΄.) ἐπὶ πραγμάτων, ὧν ἡ βεβαιότης ὡς ἐκ τῶν προηγουμένων ἐξαγομένη παρίσταται ἀναμφισβήτητος, ἐξ ἅπαντος λοιπόν, βεβαίως λοιπόν, «ταύτης τοι γενεῆς καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι» Ζ 211 (ἀλλ' ἐνταῦθα δύναται τὸ «τοι» νὰ ἦνε καὶ ἠθικὴ δοτική)· δ΄.) ἐπὶ ἐρωτήσεων «ποῦ τοι ἀπειλαὶ οἴχονται;» Ν 219. (Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα προτιμότερον νὰ ἐκληφθῇ τὸ «τοι» ὡς δοτικὴ ἠθική: ποῦ εἶνε αἱ ἀπειλαί σου;, „ποῦ πᾶν οἱ φοβερισμοί σου;").

3. τοί, ἀντὶ τοῦ οἱ, ἴδ. ὁ, ἡ, τό.

τοιγάρ, ποιητ. μόριον, συνήθ. ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως τιθέμενον, διὰ τοῦτο σωστά, ὅθεν, λοιπόν, «τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω» Α 76, α 179 κ. ἀ. (Ὅπου εὑρίσκεται «τοιγάρ τοι» τὸ δεύτερον τοι κεῖται ἀντὶ τῆς ἀντωνυμίας σοί, Κ 413, α 214 κ. ἀ. πλχ. ‖. Τὸ δὲ πρῶτον τοί διαφέρει τοῦ ἀνωτέρω 2. τοι, ἰσοδυναμοῦν πρὸς τὸ δεικτικὸν τῷ = διὰ τοῦτο, τὸ δὲ γὰρ ἐπιτείνει ἢ ἐξαίρει μᾶλλον τὴν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀκολουθίαν τὴν ὑπὸ τοῦ τοι σημαινομένην).

τοῖος, η, ον (ἐκ τῆς ἀντωνυμικ. ῥίζ. το-) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ., ἀνταπόδοτος δεικτικὴ ἀντωνυμία ποιότητος σημαντική, τοιοῦτος, „τέτοιος" (ἴδ. τοιοῦτος), Λατ. talis, ἀνταποδιδομένη εἰς τὴν ἀναφορ. «οἷος» Α 262 κ. ἀ., ἢ «ὁποῖος» Υ 250, ρ 421, ἢ «ὅς» Η 231, δ 286 κ. ἀ., σπανίως εἰς τὴν «ὅπως» π 208. Πολλάκις δὲ καὶ ἄνευ ἀνταποδόσεως (‖. ἥτις· ὅμως ἐξυπακούεται ἐκ τῆς συναφείας τοῦ λόγου) Δ 289 κ. ἀ., Εἰς ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν χ κατατόπισιν τῆς ποιότητος λαμβάνει· ά.) ἐνίοτε τὴν δοτικ. «τεύχεσι τοῖον» κατὰ τὰ ὅπλα τοιοῦτον, ὅμοιον, ὅ. ἐ. ἔχοντα τοιαῦτα, ὅμοια ὅπλα, Ε 450· ἄλλοτε δὲ τὴν αἰτ. «τοῖος δέ τε χεῖρας» Υ 359· β΄.) μετ' ἀπαρφ. τοιοῦτος ὥστε, „τέτοιος ποῦ", ὅ ἐ. ἱκανός, ἐπιτήδειος, «ἡμεῖς δ' οὔ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν» δὲν εἴμεθα τοιοῦτοι ὥστε (ἱκανοί) νὰ ἀποκρούσωμεν, β 60· γ΄.) μετὰ ἐπιθέτ. τοῦ αὐτοῦ γένους καὶ τῆς αὐτῆς πτώσεως ἔχει πως ἐπιῤῥηματικὴν σημασίαν, οὕτως, ἁπλῶς, τοσοῦτον, „ἔτσι δά, τόσον δά" (πολὺ ἢ ὀλίγον ἀναλόγως τῆς συναφείας, ἐν ᾗ εὑρίσκεται), «τύμβον οὐ μάλα πολλὸν... ἀλλ' ἐπισκέα τοῖον» ἐπισκιὴ ἁπλῶς, τοιοῦτον ὁποῖος ἁρμόζει (εἰς τὸν ἀποθανόντα) Ψ 246, «πέλαγος μέγα τοῖον» τοσοῦτον μέγα πέλαγος, „πέλαγος ἔτσι δὰ μεγάλο", γ 321, πρβλ. ο 451· ὡσαύτως καὶ λ 135 καὶ υ 302

(‖. ὅπου τὸ προσκείμενον «μάλα» προσδιορίζει τὸ ἐπίθετον καὶ ὄχι τὸ «τοῖοι», ἐν δὲ τῷ Ω 384 «τοῖος ἀνὴρ ὥριστος» τὸ ὑπερθετικὸν ἐπεξηγεῖ τὴν ἀντωνυμίαν, ἥτις ἀναφέρεται εἰς τὰ προηγούμενα). Τὸ οὐδ. ΤΟΙΟΝ ὡς ἐπίρ. οὕτως, τοσοῦτον, „τόσον, τόσον πολύ, ἔστι δά", «τοῖον ὑποτρομέουσιν ἅπαντες» Χ 241, γ 496 κ. ἀ. ὡσαύτως καὶ κατόπιν ἐπιθέτων καὶ ἐπιρρημάτων ὡς προσδιοριστικὸν αὐτῶν, «θαμὰ τοῖον» α 209, «σιγῇ τοῖον» η 30 κ. ἀ. ‖. Ἐνταῦθα ἴσως δύνανται ὀρθότερον νὰ ὑπαχθῶσι τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα, «ἐπιεικέα τοῖον» Ψ 246, καὶ «μέγα τοῖον» γ 321 καὶ ο 451.

ΤΟΙΟΣΔΕ, ΗΔΕ, ΟΝΔΕ (τοῖος, ἐγκλ. δε)=τῇ προηγουμένῃ, πλὴν ὅτι εἶνε ἐντονωτέρα δεικτικὴ ἀντωνυμία, τιθεμένη μάλιστα ἐπὶ πραγμάτων πλησίον τοῦ λέγοντος εὑρισκομένων, Φ 509, ο 330 κ. ἀ. ἀλλὰ καὶ ἐν γένει=τοιοῦτος· ἀνταποδίδεται εἰς τὸ «οἷος» Ω 375, ι 11 κ. ἀ. πολλάκις ἡ δεικνυομένη ποιότης ἐκ τῆς ὅλης συναφείας ὑπεμφαίνεται, ὅθεν σημ. τόσον μέγας, ὡραῖος, ἰσχυρός κτλ. Β 120, Γ 157 κ. ἀ. ἢ τόσον εὐτελής, υ 206· λαμβάνει περαίτερον καὶ ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν κατ' αἰτιατ. «τοιόσδε δέμας καὶ ἔργα» τοιοῦτος κατὰ τὸ σῶμα καὶ τὰ ἔργα, ρ 313. Μετ' ἀπαρφ. ὅ, τι καὶ ἡ τοῖος 6), Ζ 463.

ΤΟΙΟΥΤΟΣ, ΑΥΤΗ, ΟΥΤΟ, ᾗ ΟΥΤΟΝ η 309 ν 330, κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ τοῖος, τοιοῦτος, „τέτοιος" (‖. ἐν τῇ ναθομιλουμένῃ ἀντὶ ἐπεκτάσεως ἔλαβεν ἀναδιπλασιασμόν: τέτοιος καὶ τίτοιος, Κοραῆ Ἄτακτ. 2, 353), Π 847, ὁ 269 κ. ἀ.

ΤΟΙΣΔΕΣΙ καὶ ΤΟΙΣΔΕΣΣΙ, ἴδ. ΟΔΕ.

ΤΟΙΧΟΣ, ὁ, „τοῖχος", ἀλλ' οὐδέποτε εἰς τὴν σημ. τοῦ τεῖχος (ὅπ. ἴδ.), ἰδίως ά.) ὁ τοῖχος τῆς οἰκίας καὶ τῆς αὐλῆς, Ι 219, Π 212, 6 342, η 86 κ. ἀ. β΄.) τὸ τοίχωμα τοῦ πλοίου, πληθ. τὰ πλάγια, αἱ παρειαὶ τοῦ σκάφους, μ 420. «ὥστε κῦμα... νηὸς ὑπὲρ τοίχων καταδήσεται» καθὼς τὸ κῦμα καταδαίνει ἀπὸ (ἀφοῦ ὑψωθῇ ὑπεράνω) τῶν τοίχων τῆς νηός, Ο 382.

ΤΟΚΑΣ [.⏑], ΑΔΟΣ, ἡ (τεκ-, τίκτω), ἡ γεννῶσα ἢ γεννήσασα, «σῦς τοκάδες» δυνάμεναι ἔτι νὰ γεννῶσι καὶ ἐπὶ τούτῳ τρεφόμεναι, γόνιμος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς στείρας, ξ 16 †.

ΤΟΚΕΥΣ, γεν. Ἰων. ΗΟΣ, Ἀττ. ΕΩΣ, ὁ, (τεκ-, τίκτω) γονεύς, παρ' Ὁμ. πάντοτε πληθ. «τοκῆες» γεν. «τοκήων» καὶ «τοκέων», γονεῖς, Γ 140 κ. ἀ. πλχ. Ὑ. Δήμ. 137 καὶ δυϊκ. «τοκῆε» θ 312.

ΤΟΚΟΣ, ὁ (ΤΕΚ-, τίκτω), 1) τοκετός, „γέννα", γέννησις, Ρ 5, Τ 119, Ὑ. Δήμ. 101. 2) τὸ τεχθέν, γόνος, γέννημα, „γέννα", «γενεή τε τόκος τε» Η 128, Ο 141 κ. ἀ. καὶ ἐπὶ τῶν νεοσσῶν (τοῦ ἀετοῦ), ο 175. 3) μεταφρ. τόκος, „διάφορον", Βατρ. 186.

ΤΟΛΜΑΩ (τόλμα, ἐκ τῆς ῥίζ. ΤΕΛ-, ΤΑΛ-, ἐξ ἧς καὶ τὸ ΤΛΗΝΑΙ), παρατατ. ἐτόλμας, -α, ἐπικ. τόλμων, μέλ. τολμήσω, ἀόρ. ἀναύξ. τόλμησα· ά.) ὑπομένω, ἀνέχομαι, καρτερῶ, ἀπολ., υ 20, μετὰ μετοχῆς «ἐτόλμα—βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος» ω 162, μετ' ἀπαρφ. ὑπομένω, ὅ ἐ. ἔχω τὴν ὑπομονὴν νὰ κάμω τι, λαμβάνω τὸν κόπον ω 261. β΄.) ἔχω θάρρος, τολμῶ, „βαστῶ, βαστᾷ ἡ καρδία μου", μετ' ἀπαρφ. Θ 424, ι 332 κ. ἄ. πλχ., ἀπολ. «θυμός μοι ἐτόλμα» Κ 232, Ρ 68, μετ' αἰτ. «πόλεμον» μετὰ πολλῆς τόλμης ἀναλαμβάνω, θ 519.

ΤΟΛΜΗΕΙΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ, ποι. (τόλμα), ά.) ἀνεκτικός, ὑπομενετικός, καρτερικός, ρ 284· β΄.) τολμηρός, εὔτολμος, «θυμός» Κ 205.

ΤΟΛΥΠΕΥΩ [.⏑..], ποιητ., ἐνες. -ω, ἀπαρφ. -ειν, μέλ. εὑσω, ἀόρ. ἀναύξ. τολύπευσα (τολύπη=„τουλούπα", ὅ ἐ. σύστρεμμα κατειργασμένου ἐρίου) κυρ. μεταποιῶ τὸ ἔριον εἰς τολύπας, „κάμνω τουλούπας", ὅθεν μεταφορ. παρασκευάζω, πλέκω, «δόλους» τ 137· ἔτι δὲ διαπράττω τι ἐπίμοχθον, κατεργάζομαι, οἷον «πόλεμον» διαπολεμῶ, Ξ 86, α 238, ὁ 490, «ὁπόσα τολύπευσε σὺν αὐτῷ» διέπραξε κατώρθωσε, Ω 7.

ΤΟΜΗ, ἡ (ΤΕΜ, τέμνω), τομή, „κόψη", τὸ μέρος ἔνθα τέμνεταί τι, καὶ συνεκδοχ., τὸ μετὰ τὴν ἀποκοπὴν ὑπολειπόμενον, κορμός (δένδρου) Α 235 †.

*ΤΟΜΟΣ, ὁ (ΤΕΜ, τέμνω), τεμάχιον, „κομμάτι", «τόμος ἐκ πτέρνης» Βατρ. 37.

ΤΟΞΑΖΟΜΑΙ, ἐπικ., μέσ. ἀποθ. (τόξον), εὐκτ. γ΄. πληθ. Ἰων. τοξαζοίατο, μέλ. ἐπικ. ἀσσεται, χ 72, ἀόρ. εὐκτ. γ΄. ἐνικ. τοξάσαιτο χ 78, 134, τοξεύω, διὰ τοῦ τόξου ῥίπτω (βέλη), „κτυπῶ", ἀπολ. θ 220 κ. ἀ., μετὰ γενικῆς τοῦ σκοποῦ ἢ τέρματος, *Ὀδ. θ 218, χ 27.

ΤΟΞΕΥΤΗΣ, ὁ, τοξότης, Ψ 850 †. Ἐκ τοῦ

ΤΟΞΕΥΩ=ΤΟΞΑΖΟΜΑΙ, μόνον ἀπαρφ. -ειν, μετὰ γενικ. τοῦ σκοποῦ ἢ τέρματος, Ψ 855 †. Ἐκ τοῦ

ΤΟΞΟΝ (ἐκ τῆς ῥίζης ΤΕΚ), τό, ά.) τὸ τόξον, „δοξάρι" (ὅ ἐ. τοξάριον, ἂν καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. περιωρίσθη ἡ σημασία τῆς λέξ. εἰς ὀργανά τινα ὄχι πλέον πολεμικά), πολλάκις ποιητ. κατὰ πληθ. «τὰ τόξα» Α 45, Γ 17 κ. ἄ. πλχ., διότι τὸ τόξον συνέκειτο ἐκ πολλῶν μερῶν. Τοῦ Πανδάρου τὸ τόξον κατὰ τὸ Δ 109 ἑξ. συνέκειτο ἐκ δύω κεράτων αἰγάγρου, ἐχόντων δεκαὲξ παλαιμῶν μῆκος ἑκατέρου ᾗ δι' ἑνὸς πήχεος (ἴδ. τὴν λ.) συνδεδεμένων· τὸ δὲ τοῦ Ὀδυσσέως συνέκειτο ὡσαύτως ἐκ κεράτων, ὡς ἐξάγεται ἔκ τε τοῦ φ 178 ἑξ. καὶ ἐκ τοῦ στίχ. 395. Ἡ νευρά, ἐκ συνεστραμμένου βοείου ἐντέρου παρεσκευασμένη (ἴδ. ΝΕΥΡΟΝ), ἦτο στερεῶς συνδεδεμένη πρὸς τὸ ἕτερον μόνον ἄκρον τοῦ τόξου· πρὸς δὲ τὸ ἕτερον τὸ ἀπολῆγον εἰς μετάλλινόν τι κοράκιον, τὴν λεγομένην κορώνην, προσεδένετο διά τινος βρόχου, καὶ οὕτως

ἐντεινόμενον τὸ τόξον ἦτο ἕτοιμον εἰς τόξευσιν (ἴδ. ΤΑΝΥΩ, ΕΝΤΑΝΥΩ). Θέλων ὁ τοξότης νὰ τοξεύσῃ, ἐκράτει τὸ τόξον κάθετον ἀπὸ τοῦ πήχεος, εἶλκε τὴν νευρὰν μέχρις οὗ ἐπλησίαζεν εἰς τὸ στῆθος («νευρὴν μαζῷ πέλασεν») οὕτως ὥστε ἡ σιδηρᾶ αἰχμὴ τοῦ βέλους προσέκειτο εἰς τὸν πῆχυν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀφιεμένης τῆς νευρᾶς, ἀφίπτατο τὸ βέλος, Δ 105 ἑξ., Λ 375, 582, τ 572. Ἐφυλάττετο δὲ ἐντὸς θήκης «γωρυτοῦ» καλουμένης (ἴδ. ΓΩΡΥΤΟΣ ϗ ΣΤΛΑΗ). Οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος τοξόται παραβαλλόμενοι πρὸς τοὺς διὰ τοῦ ξίφους καὶ τοῦ δόρατος μαχητάς, ἐθεωροῦντο ὀλιγώτερον ἔντιμοι, Δ 242, Α 385· 6′.) ποιητ. ἡ ἐνέργεια καὶ ἡ τέχνη τοῦ τοξεύειν, τοξεία, τοξική, «τόξων εὖ εἰδώς» εἰδήμων τῆς τοξικῆς, Β 718, Μ 350, «περὶ τόξων ἐρίζειν» περὶ τοξείας διαγωνίζεσθαι, θ 225· γ′.) ὁ πληθ. «τόξα» πάντα τὰ πρὸς τοξείαν ἐπιτήδεια, τόξον καὶ βέλη, Η 140, Θ 296, Φ 502 κ. ἀ.· δ′.) βέλος, «τόξων ἀϊκή» ἡ φορὰ τῶν βελῶν, Ο 709. Ἐκ τούτου

ΤΟΞΟΣΥΝΗ [..⏑.], ἡ, ἡ τέχνη τοῦ τοξεύειν, τοξεία, τοξική, Ν 314 †.

ΤΟΞΟΤΗΣ, ὁ, μόνον κλητ. τοξότα (τόξον), ὁ φέρων καὶ μεταχειριζόμενος τόξον, τοξότης, Λ 385 †.

ΤΟΞΟΦΟΡΟΣ, ὁ (τόξον, φέρω), ὁ πάντοτε φέρων τὸ τόξον, τοξοφόρος, ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος, Φ 483 †, τοῦ Ἀπόλλωνος, Ὑ. Ἀπόλ. 13, 126.

ΤΟΠΡΙΝ, ἴδ. ΠΡΙΝ.

ΤΟΠΡΟΣΘΕΝ, ἴδ. ΠΡΟΣΘΕΝ.

ΤΟΠΡΩΤΟΝ, ἴδ. ΠΡΩΤΟΝ.

ΤΟΡΕΩ (τείρω), ἀόρ. 6′. ἔτορας, καὶ μετοχ. τοῦ ἀ. ἀορ. τορήσας, Ὑ. Ἑρμ. 119, τρυπῶ, διατρυπῶ, «ζώνην» Λ 236 †.

ΤΟΡΝΟΩ (τόρνος=διαβήτης, τείρω), παρ' Ὁμ. μόνον τὸ γ′. πληθ. τοῦ μέσου ἀορ. ἐπικ. ἀναυξ. τορνώσαντο, καὶ ὑποτ. ἐπικ. συνεσταλμ. τορνώσεται, ἀντὶ τοῦ τορνώσηται, κύκλον ἐμαυτῷ διαγράφω, «σῆμα τορνώσαντο» προθύμως διέγραψαν ἐν κύκλῳ, κυκλοτερῶς περιέγραψαν, „ἕνα γῦρον ἐσημάδευσαν" τὸ μνημεῖον, τὴν ἔκτασιν ὅηλ. αὐτοῦ, Ψ 255· «ἔδαφος νηός» τὴν βάσιν, ἐφ' ἧς μέλλει τὸ πλοῖον νὰ ναυπηγηθῇ, κυκλοτερῶς περιορίζω, σημειώνω, ε 249.

ΤΟΣΑΚΙ [.⏑.], μόνον ἐπικ. ΤΟΣΣΑΚΙ, καὶ πρὸ φωνήεντος δασυνομένου ΤΟΣΣΑΧ', λ 586, ἐπίρ. τοσάκις, „τόσαις φοραῖς", ἀνταποδιδόμενον εἰς τὸ «ὁσσάκι» Φ 268, Χ 197. Ἐκ τοῦ

ΤΟΣΟΣ, Η, ΟΝ, ἐπικ. καὶ ΤΟΣΣΟΣ, Η, ΟΝ (ἐκ τῆς ἀντωνυμ. ῥίζ. το-), „τόσος", τοσοῦτος, [τηλικοῦτος], δηλ. κατὰ τὸ πλῆθος, τὸ μέγεθος, τὸν χρόνον κ.τ.τ.· ἔτι δὲ κατὰ τὸ ἀνάστημα καὶ τὴν ἡλικίαν, α 207, κυρίως μὲν ἀνταποδιδόμενον εἰς τὸ «ὅσος» Β 328 κ. ἀ.· πολλάκις ὅμως καὶ ἄνευ τοιαύτης ἀνταποδόσεως. Ἐνίοτε σημαίνει γνωστόν τι πλῆθος ἢ μέγεθος, Δ 430, 6 28, «τρὶς τόσα» τριπλάσια, „τρεῖς φοραὶς τόσα", Α 213, Φ 80. 2) Τὸ οὐδ. ΤΟΣΟΝ ϗ ΤΟΣΣΟΝ ϗ πληθ. ΤΟΣΑ, φ 49, πολλάκις ὡς ἐπίρρημα, „τόσον", τοσοῦτον, ἐπὶ ῥημάτων τε καὶ ἐπιθέτων, ἀνταποδιδόμενον εἰς τὸ «ὅσον» Γ 12, Ζ 450 κ. ἀ., σπανιώτερον εἰς τὸ «ὡς» Δ 130, Χ 424· προηγουμένης δὲ ἀρνήσεως καὶ εἰς τὸ «ἀλλά», «ἄλλος δ' οὔτις τόσον αἴτιος, ἀλλὰ φίλη μήτηρ» Φ 275, «ἄλλο τόσον» ἄλλως καθ' ὁλοκληρίαν, τὸ ἄλλο ὅλον, οἷον «τοῦ δὲ καὶ ἄλλο τόσον μὲν ἔχε χρόα χάλκεα τεύχη» αὐτοῦ δὲ τὸ μὲν ἄλλο σῶμα ὁλόκληρον ἐκάλυπτον τὰ χαλκᾶ ὅπλα, Χ 322, «τὸ μὲν ἄλλο τόσον φοινιξ ἦν» ἄλλως μὲν καθ' ὁλοκληρίαν ἦτο φοινικοῦς, Ψ 454, «λίην τόσον» τόσον πολύ, δ 371, «δὶς τόσον» εἰς διπλασίαν ἀπόστασιν, „δυὼ φοραὶς τόσον", ε 491.

ΤΟΣΟΣΔΕ, ΤΟΣΗΔΕ, ΤΟΣΟΝΔΕ, ἐπικ. καὶ ΤΟΣΣΟΣΔΕ ϗ=ΤΟΣΟΣ, πλὴν ἐντονώτερον αὐτοῦ διὰ τὸ δεικτικὸν Δε, ἀνταποδιδόμενον εἰς τὸ ἀναφορικὸν «ὅσος» Ξ 94· συνάπτεται μετὰ τοῦ «τοιόσδε» Β 120, 799, πληθ. Ω 367 κ. ἀ. Τὸ οὐδ. ΤΟΣΟΝΔΕ καὶ ΤΟΣΣΟΝΔΕ ὡς ἐπίρ. Χ 41, φ 253.

ΤΟΣΟΥΤΟΣ, ΑΥΤΗ, ΤΟΣΟΥΤΟ, παρ' Ὁμ. ΤΟΣΟΥΤΟΝ, ἐπικ. καὶ ΤΟΣΣΟΥΤΟΣ κτλ. (κατ' ἐπέκτ. ἐκ τοῦ: τόσος), τοσοῦτος, „τόσος" κατά τε τὸ μέγεθος καὶ τὸ πλῆθος, Ξ 299 κ. ἀ., πληθ. «τοσ. ἕτεα, χρήματα» Β 328, ν 258, «καὶ σε τοσοῦτον ἔθηκα» „σ' ἔκαμα τόσον μεγάλον", σὲ ἀνέθρεψα μέχρι ταύτης τῆς ἡλικίας, Ι 485. Τὸ οὐδ. ΤΟΣΟΥΤΟΝ ϗ ἐπικ. ΤΟΣΣΟΥΤΟΝ, θ 203, ὡς ἐπίρ. „τόσον", «ὀδύρομαι» φ 250, τοσοῦτον τὸ μῆκος, θ 203, μετὰ ὑπερθετικοῦ «νεώτατός ἐσσι τοσοῦτον» τόσον παρὰ πολὺ νέος, Ψ 476.

ΤΟΣΣΑΚΙΣ, ΤΟΣΣΟΣ, ΤΟΣΣΟΥΤΟΣ, ἴδ. ΤΟΣΑΚΙΣ, ΤΟΣΟΣ, ΤΟΣΟΥΤΟΣ.

ΤΟΤΕ, ἐπίρ. χρόνου ἀ.) ἐπὶ ὡρισμένου χρόνου τοῦ παρελθόντος, „τότε" ϗ „τότες" Ο 374 κ. ἀ. «οἱ τότε» οἱ ἄνθρωποι τοῦ καιροῦ ἐκείνου, Ι 559· 6′.) ἀναφορικῶς πρὸς προηγούμενόν τι γεγονός, τότε, τούτου γενομένου, Α 100 κ. ἄ. πλχ. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς σημασίας συνδυάζεται μετὰ μορίων «τότε γε» Γ 224, «καὶ τότε» ϗ τότε (ὡς καὶ ἄλλοτε) Π 690, «καὶ τότε δή» Α 92 κ. ἀ. «καὶ τότε δή ῥα» ι 52 «καὶ τότ' ἔπειτα» Α 426· γ′.) ἰδίως ἐν τῇ ἀποδόσει χρονικῶν λόγων ἐκφερομένων διὰ τῶν συνδέσμων «ὅτε, ὁπότε, ὁπότ' ἄν, ὁππότε κεν, ἦμος», εἰς οὓς ἀνταποδίδεται, ὅτε ἢ ὅταν—τότε, Π 244, Τ 115, Φ 4, 341 κ. ἀ., ὡσαύτως ϗ τὸ «δὴ τότε» Α 476, Μ 17, κ. ἀ. «καὶ τότε δή» Θ 69, ι 59, δ 461, «καὶ τότ' ἔπειτα» Α 478· ὡσαύτως δὲ καὶ προηγουμένου τοῦ «ἐπεί» Α 192 ἢ τοῦ «εἰ, εἴκε», Δ 36, 36, λ 112, ρ 83.

ΤΟΤΕ, ἐπίρ. χρόνου, ἀόρ. ἐνίοτε, ποτέ, „κάποτε", συνήθως ἐν ἀνταποδόσει «τοτὲ μὲν—τοτὲ δέ» ἐνίοτε μὲν—ἐνίοτε δέ, „πότε—πότε",

ω 447, 448, ἣ καὶ ἐξυπακουομένου τοῦ ἑτέρου τῶν ἀνταποδιδομένων, «οἷος ἐκ νεφέων ἀναφαίνεται οὔλιος ἀστὴρ παμφαίνων, τοτὲ δ' αὖτις ἔδυ νέφεα» Λ 63 (ἔνθα ὁ μὲν Οὐόλφιος καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ ἔγραφον τότε· ὀρθότερον δὲ εἶνε εἰς τὸ πρῶτον κῶλον νὰ ἐξυπακούεται τὸ τοτὲ μέν).

ΤΟΤΡΊΤΟΝ, ἴδ. ΤΡΊΤΟΣ.

ΤΟΥ̃, γενικ. τοῦ ὁ καὶ τίς (ἀντὶ τοῦ τίνος), τὸ δὲ ΤΟΥ ἐγκλιτικὸν ἀντὶ τοῦ τινός.

ΤΟΥ̃ΝΕΚΑ, κατ' ἐπικ. κρᾶσιν ἐκ τοῦ τοῦ ἕνεκα, ὅ ἐ. διὰ τοῦτο, τούτου ἕνεκα, Α 96, ν 194 κ. ἀ.

ΤΟΥ̃ΝΟΜΑ, ἴδ. ὌΝΟΜΑ.

ΤΌΦΡΑ [.˘], ἐπικ. ἐπιῤῥ. χρόνου. 1) ἐν τούτῳ, ἐν τοσούτῳ, κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον. τίθεται ἐν τῇ ἀποδόσει καὶ ἀνταποδίδεται εἰς τὸ ἐν τῇ προτάσει προηγούμενον ἢ ἑπόμενον «ὄφρα» «ὄφρα τοὶ ἀμφεπένοντο — τόφρα ςίχες ἦλυθον» Δ 221, Ι 550, πολλάκις δὲ ἀνταποδίδεται εἰς τὸ «ἕως» = ἑνόσῳ, Κ 507, Ο 390 392, 6 77, μ 327 κ. ἀ., εἰς τὸ «ὅτε δή» χ 571, εἰς τὸ «πρίν» Φ 100, εἰς τὸ «εὖτε» ω 77. Πολλάκις ἐν τῇ ἀποδόσει ἔχει καὶ τὸν Δέ, οἷον «ὄφρα — τόφρα δέ» Δ 220, κ 125 κ. ἀ., ἔτι δὲ σημαίνει καὶ τὸ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, ἀνταποδιδόμενον εἰς τὸ ἑπόμενον «ὄφρ' ἄν» Α 509, Κ 325 κ. ἀ., Ὑ. Δήμ. 37, ἢ «ἕως» ε 122. 2) ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ, ἐντοσούτῳ, ἐν τῷ μεταξύ, Κ 498, Ν 83, Ρ 79, γ 303, 464 κ. ἀ.

ΤΡΆΓΟΣ [˘.], ὁ, τράγος, „τραγί", ι 239 †.

ΤΡΆΠΕΖΑ [˘..], ἡ, (κατ' ἀποκοπὴν ἀντὶ τοῦ τετράπεζα, ὅ ἐ. τέσσαρας πόδας ἔχουσα), „τράπεζα, τραπέζι", Ὁμ. πλχ., «τράπεζα ξενίη» ξενικὴ τράπεζα, ὡς σύμβολον τῆς φιλοξενίας, ξ 158, ρ 155, υ 230. — Συνήθως πᾶς ξένος εἶχεν ἰδίαν ἑαυτῷ παρακειμένην τράπεζαν, κ 354, ο 466, ρ 333, καὶ μάλιστα χ 74, ἔνθα οἱ μνηστῆρες τὰς τραπέζας ἀντὶ ἀσπίδων μεταχειρίζονται. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐγίνετο πάντοτε, διότι ἐν τῷ δ 54, πρβλ. Α 628, δύω ξένοι ἔχουσι μίαν τράπεζαν, ἐνίοτε δὲ καὶ περισσότεροι μίαν, πρβλ. Ι 216, α 138. Ἐκ τούτου

ΤΡΑΠΕΖΕΎΣ, γεν. Ἰων. ῆος, Ἀττ. έως, ὁ, τραπεζικός, εἰς τὴν τράπεζαν ἀνήκων, μόνον (ὡς ἐπίθ.) ἐν τῷ «κύνες τραπεζῆες» (‖. οἱ λεγόμενοι ἄλλως τραπεζεῖται διὰ τοῦ ει, Ἰδύκ. Ἀπόσπασμ. 60 (40)) οἱ παρὰ τὴν τράπεζαν ἱστάμενοι κύνες κατ' ἀντίθεσιν τῶν θηρευτικῶν, Ψ 173, ρ 309· οἱ αὐτοὶ λέγονται χ «θυραωροί» Χ 69.

ΤΡΑΠΕΊΟΜΕΝ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ τραπῶμεν, ἴδ. ΤΈΡΠΩ.

ΤΡΑΠΈΩ, ἐπικ. (κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ τρέπω), θλίβω τὰς σταφυλὰς ἐν τῷ ληνῷ, ληνοπατῶ, „πατῶ" (σταφύλια εἰς τὸν ληνόν), η 125 †. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. λέγεται τὸ δριμὺ ὄξος „τραπέτι", προφ. καὶ „δραπέτι").

ΤΡΑΦΈΜΕΝ, ΤΡΆΦΕΝ, ἴδ. ΤΡΈΦΩ.

ΤΡΑΦΕΡΌΣ [˘..], ἡ, όν (τρέφω = πήγνυμι), „πηκτός", στερεός· ὅθεν ὡς οὐσιαστ. «τραφερὴ» ἡ „στερεά", ξηρά, «ἐπὶ τραφερὴν τε καὶ ὑγρὴν» [κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν], διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, Ξ 308, υ 98, Ὑ. Δήμ. 43.

*ΤΡΆΧΗΛΟΣ [˘..], ὁ, τράχηλος, „λαιμός, σπίχι, σβέρκος". (Ἡ ἀρχαία λ. σώζεται ἐν τῇ καθομιλουμ. μόνον ἐν τοῖς παραγώγοις, „τραχηλιά, πετραχῆλι") Βατρ. 83.

ΤΡΕΙΣ, οἱ, αἱ, ΤΡΊΑ, τά, (Σανσκρ. trajas, Λατ. tres), „τρεῖς, τρία", Ι 144, «οἱ τρεῖς» οἱ τρεῖς (ἐκ τῶν τεσσάρων), ξ 26, πρβλ. ΤΡΊΣ.

ΤΡΈΜΩ (Λατ. tremo), μόνον κατ' ἐνες. καὶ παρατατ. τρέμον, ε, „τρέμω", σείομαι, «τρέμε δ' οὔρεα ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισιν» Ν 19 ἐπὶ ἱματίου Φ 507. Ἰδίως ὑπὸ φόβου τρέμω, «τρέμε, τρέμον γυῖα» ἔτρεμον τὰ μέλη, Κ 390, λ 527.

ΤΡΈΠΩ (ΤΡΕΠ. Λατ. torqueo), ἕτερος ἐπεκτεταμ. τύπος ΤΡΑΠΈΩ (ἴδ. τὴν λ. ταύτην καὶ ΕΠΙΤΡΑΠΈΩ) καὶ ΤΡΟΠΈΩ (ἴδ. τ. λ.), μέλ. τρέψω, ἀόρ. ἀ. ἔτρεψα, ᾧ τρέψα, ἀόρ. β'. ἔτραπον, ἐπικ. τράπον Ε 187, τ 479, κ. ἀ. (ἐνίοτε ἀμεταβάτως, ἴδ. Α'., 2), μέσ. ἀόρ. ἐτρέψατο, Ὑ. Δήμ. 203, καὶ μετοχ. τρεψάμενοι, α 422, σ 305· συχνότερος ὁ ἀόρ. β'. ἐτραπόμην καὶ τραπόμην· παθ. παρακ. τέτραμμαι ᾧ μάλιςα ἡ μετοχ. τετραμμένος, προς. τετράφθω, Μ 273, ὑπερσ. γ'. ἐνικ. τέτραπτο ᾧ γ'. πληθ. τετράφαθ' ἀντὶ τοῦ: ἐτετράφατο, Κ 189 (ἴδ. ΕΠΙΤΡΈΠΩ), παθ. ἀορ. ἀ. μετοχ. τρεφθέντες, Ἐπιγρ. 14, 7, ὁριςτ. Ἰων. ἐτράφθην, ἐξ οὗ ἀπαρφ. τραφθῆναι, ο 80. (Περὶ τοῦ τραπειόμεν ἴδ. ΤΈΡΠΩ). Α'.) Ἐνεργ. τρέπω, „γυρίζω, στρέφω", διευθύνω τι ἢ τινά· ἀναλόγως δὲ τῶν παρακειμένων ἐπιῤῥημάτων καὶ προθέσεων· ἀ.) τρέπω, „γυρίζω", διευθύνω, «ἔς τι» Ν 7 κ. ἀ., «πρός τι» Ε 605 κ. ἀ. «παρά τι» κατὰ μῆκος τινός, Φ 603, «κατά τι» Ε 676, «ἀνὰ πρόθυρον τετραμμένος» μὲ τὸ πρόσωπον πρὸς τὴν θύραν ἐστραμμένος (‖. ὁ νεκρὸς δηλ. τοῦ Πατρόκλου κατὰ τὴν καὶ τότε καὶ νῦν ἔτι ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν νὰ ἐκφέρωνται οἱ νεκροὶ πρὸς τὴν θύραν ἐστραμμένοι τὸ πρόσωπον), Τ 212, «ἐπί τινι» πρός τινα ἐπιςρέφομαι, Ν 542, «τέτραπτο πρὸς ἰὸν οἱ» ἦτο πρὸς αὐτὸν κατ' εὐθεῖαν ἐστραμμένος, Ξ 403, «τινὰ εἰς εὐνήν» στέλλω, φέρω, ὁδηγῶ τινα εἰς τὴν κλίνην, δ 294, «μῆλα πρὸς ὄρος» ἐλαύνω τὰ πρόβατα πρὸς τὸ ὄρος, ι 315, «θυμὸν κατὰ πληθύν» παρατρέπω τὸν νοῦν, τὴν προσοχήν τινος πρὸς (κατὰ) τὸ πλῆθος, Ε 676, «τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπε» τ 479· ὡσαύτως «ἄλλῃ βέλος» Ε 187, «ἵππους φύγαδε» τοὺς ἵππους τρέπω εἰς φυγήν, Θ 157· ἔτι δὲ καὶ ἄνευ τοῦ «ἵππους» Π 657· περὶ δὲ μάχης προκειμένου καὶ μόνον τὸ «τρέπω» σημαίνει: τρέπω εἰς φυγήν, „βάζω ἢ παίρνω 'μπρός", «τρέ-

ψω ἥρωας Ἀχαιούς» Ο 261· β΄.) «πάλιν τρέπω» ἐπιστρέφω, στρέφω ὀπίσω, ἀποστρέφω, „γυρίζω ὀπίσω", «πάλιν τρέπε» γύρισέ τας ὀπίσω, Θ 396, «πάλιν τρέπω ἵππους» Θ 432, «π. τρέπεν ὄσσε» ἐπέστρεψεν, ἔστρεψεν ὀπίσω τὰ βλέμματά του, Ν 3, Φ 415, «δόρυ» ἀποκρούω, Υ 439· γ΄.) ἀποτρέπω, ἀναχαιτίζω, Δ 381, Θ 451, «ἀπό τινος» Π 645, Χ 16· δ΄.) μεταφορ. παρατρέπω, μεταβάλλω, μετατρέπω, «φρένας τινός» παραπείθω τινά, Ζ 61 (‖ ἔνθα τινὲς ἀντὶ τοῦ «ἔτρεψεν» γράφουσι «παρέπεισεν»). Β΄.) Μέσ. καὶ παθ. τρέπομαι, στρέφομαι, „γυρίζω, στρέφω" (ἀμετάβ.), ἀπολ. «αἰχμὴ τράπετο» ἐκάμφθη, Λ 237, μεταφ. «τρέπομαι ἐπὶ ἔργα» στρέφω τὴν προσοχήν μου πρὸς τὰ ἔργα, Γ 432, «τρέπομαι εἰς ὀρχηστύν» α 422· ἐπὶ τόπων κλίνω, «σπέος πρὸς τὸν ζόφον τετραμμένον» κεκλιμένον, ἐστραμμένον, „γυρισμένον" πρὸς δυσμάς, μ 81. Ἰδίως: ἀ.) τρέπομαι, διευθύνομαι, λαμβάνω τὴν ὁδὸν πρός, «τραφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα» ο 80 (ἐν ἀθετουμένῳ στίχῳ)· β΄.) «πάλιν τρέπομαί τινος» ἀποστρέφω ἐμαυτόν ἀπό τινος, Σ 138, «Τηλέμαχος ξείνοιο ἐκὰς τράπετο» ρ 73· γ΄.) μεταφ. μετατρέπομαι, μεταβάλλομαι, „ἀλλάζω", «τρέπεται χρώς» (περὶ δειλοῦ ἀνθρώπου) Ν 279, Ρ 733, φ 412, «τράπετο νόος, φρήν» Ρ 546, Κ 45, «ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι» ἡ καρδία μου εἶχεν ἤδη μεταβληθῇ, ὥστε νὰ (θέλω νὰ) ἐπιστρέψω, δ 260.

τρέφω, συχνὸν ἐν τῷ ἐνες. χ παρατατ., μέλ. θρέψουσι, Ὑ. Ἀφρ. 258, 274, ἀόρ. ἀ. ἔθρεψα ἀναύξ. θρέψα, ὁ ἀόρ. β΄. ἔτραφον ἔχει σημασ. ἀμετάβ., οἷον ἔτραφ' (ὅ ἐ. ἔτραφε), Φ 279 (ἴδ. κατωτέρω, Γ΄., 2) χ ἀναύξ. τράφ' Β 661 (ἔνθα ὁ Βέκκερος ἐν τῇ Β΄., Ἀμεῖς καὶ Λαρόχ. ἔγραψαν «τράφ' ἐνί» ἀντὶ τοῦ «τράφη ἐν»), δυϊκ. ἐτραφέτην, Ε 555, ἀπαρφ. τραφέμεν, Η 199, Σ 436, γ 28· μεταβ. δὲ μόνον ἐν τῷ Ψ 90, ὅπου ὁ Σπίτζνερος μόνος ἠκολούθησε τὴν διάφορον γραφὴν ἔτρεφε. (Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸν Βούττμαννον καὶ Λόβεκκ. Ὁ δὲ Θήρσιος μετὰ τοῦ Ἡρωδιανοῦ θεωρεῖ τοὺς τύπους τούτους παθητικοὺς κατὰ συστολὴν τοῦ η εἰς ε. ὅθεν καὶ τονίζει ἐτράφ' ἀντὶ τοῦ ἔτραφ')· παρακ. τέτροφα μὲ ἀμετάβ. σημ., ἐκ τοῦ μέσ. ἀορ. ἀ. μόνον τὸ β΄. ἐνικὸν τῆς εὐκτ. θρέψαιο· παθητ. ἀόρ. β΄. ἐτράφην, γ΄. πληθ. τράφεν Δωρ. ἀντὶ τοῦ: ἐτράφησαν Α 251, δ 723 κ. ἀ. (Ὁ Βούττμαννος καὶ ὁ Ἄρενς μετ' αὐτοῦ θέλουσι τὸν ἀόρ. τοῦτον, ὡς ἰδιάζοντα εἰς τὴν μεθ' Ὅμηρον γλῶσσαν, νὰ ἀποσκορακίσωσιν ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν χ ἀντ' αὐτοῦ διὰ μικρᾶς μεταβολῆς νὰ ἀποκαταστήσωσι τὸν ἐνεργ. ἀόρ. β΄., ὅστις ἔχει τὴν ἀμετάβ. σημ. Τὸ μόνον χωρίον, ἔνθα ἡ μεταβολὴ εἶνε σπουδαιοτέρα, εἶνε τὸ Ψ 84, ὅπου ἀντὶ τοῦ «ἀλλ' ὁμοῦ, ὡς ἐτράφημεν» νομίζουσιν ὅτι τὸ πάλαι ἐγράφετο «ὡς δ' ὁμοῦ ἐτράφομεν περ», ἐπειδὴ παρ' Αἰσχίνῃ κατὰ Τιμάρχ. σ. 21 (152 Reisk.) ἀναγνώσκεται «ὡς ὁμοῦ ἐτράφεμεν περ». Ἀλλ' οὐδεὶς τῶν ἐκδοτῶν ἀπεδέχθη τὴν γνώμην ταύτην. Ὁ δὲ Σπίτζνερος καὶ Θήρσιος δέχονται τὴν γραφὴν ἐτράφεμεν ὡς συνεσταλμένον τύπον ἀντὶ τοῦ: ἐτράφημεν).

Α΄.) Ἐνεργ. 1) πήγνυμι, κάμνω τι πηκτόν, „πήζω", καὶ „τρέφω", οἷον «γάλα» ι 246.

2) συνήθ. „τρέφω, (προφέρ. θρέφω) ἀνατρέφω, „μεγαλώνω", ἀ) κυρίως, οἷον πατὴρ, Α 414, Β 548, η 12, τ 354 κ. ἀ. ἐπί τε τῶν γονέων καὶ τῶν τροφῶν καὶ ἄλλων προσώπων· ἐν γένει περιποιοῦμαι, περιθάλπω, οἷον ἡ Καλυψὼ τὸν Ὀδυσσέα, ε 135, η 256· «τρέφω τινὰ πῆμά τινι» τρέφω τινὰ (πρὸς βλάβην) ὡς ὄλεθρόν τινος, Ζ 282· ὡσαύτως περὶ ζώων «ἵππους, κύνας» τρέφω ἵππους κτλ. Β 766, Χ 69, ξ 22 κ. ἀ., περὶ φυτῶν περιποιοῦμαι, καλλιεργῶ, «ἀνὴρ τρέφει ἔρνος ἐλαίης» Ρ 53, Σ 57· β΄.) μεταφ. «ὕλη τρέφει ἄγρια» Ε 52 «φάρμακα τρέφει χθών» Λ 741, πρβλ. Σ 130· γ΄.) τρέφω, αὐξάνω, „ἀφίνω" (νὰ μεγαλώσῃ), «ὕεσσιν ἀλοιφήν» ν 410, «χαίτην» Ψ 142.

Β΄.) Μέσ. μόνον ἐν τῷ μέσ. ἀορ. ἀ. τρέφω ἐμαυτῷ, τρέφω διὰ τὸν ἑαυτόν μου, «θρέψαιο φαίδιμον υἱόν» τ 368 †. Γ΄.) Παθ. μετ' ἐνεργ. παρακ. χ ἀορ. β΄. (ἴδ. ἀνωτ.). 1) πήγνυμαι, „πήζω" (ἀμετάβ), «περὶ χροὶ τέτροφεν ἅλμη» εἶχε πήξῃ ψ 237. 2) τρέφομαι, αὐξάνω, „μεγαλώνω", Α 251, Τ 325, δ 723 κ. ἀ.

τρέχω, -ει, ἐκ τοῦ ἀορ. ἀ. ἔθρεξα τοῦ ἁπλοῦ μόνον ὁ θαμιν. τύπος θρέξασκον Σ 599, 602, ἀόρ. β΄. ἀναύξ. γ΄. ἐνικ. δράμε, γ΄. δυϊκ. -έτην, μετ. -ών, παρακ. δέδρομα (μὲ σημασίαν ἐνες., ἴδ. ΑΝΑΤΡΕΧΩ, ΕΠΙΤΡΕΧΩ) „τρέχω, 'πιλαλῶ", ἐπὶ ἀνθρώπων τε καὶ ζώων, Ψ 520, ψ 207 κ. ἀ. «πόδεσι» μὲ τοὺς πόδας Σ 599· μεταφορ. ἐπὶ ἀψύχων, οἷον ἐπὶ τοῦ τρυπάνου, ι 386.

τρέω, γ΄. ἐνικ. τρεῖ, ἀόρ. ἀ. ἔτρεσα, ἀναύξ. τρέσσα· ἀ.) ἀμετάβ. „τρέμω, τρομάζω", πτοοῦμαι, δειλιῶ, Ρ 332, Φ 288· ἐπὶ φωνῆς «φωνὴ τρεῖ» Ὑ Ἀφρ. 238 (κατὰ τὴν εἰκασίαν τοῦ Ἐρμάννου, ἣν παρέλαβεν ὁ Φράνκε, ἀντὶ τῆς συνήθους γραφῆς «ῥεῖ», ἣν ὀρθῶς ἀποκατέστησεν ἤδη ὁ Βαουμεῖς.). Ἰδίως σημαίνει πτοοῦμαι, τρομάζω καὶ φεύγω, περιδεὴς φεύγω (‖ κατὰ τὴν σημείωσιν τοῦ Ἀριστονίκου «ὅτι τὸ τρέσαι οὐ τὴν πτόησιν σημαίνει, ἀλλὰ σὺν τῷ φεύγειν», ἐν ᾗ διορθωτέαι αἱ τελευταῖαι λέξεις ὡς ἑξῆς: σὺν... τὸ φεύγειν, ὅθεν ἐξάγεται ὅτι σὺν τῇ πτοήσει τὸ φεύγειν σημαίνει. Ὁ δὲ Λέρσιος νομίζει ὅτι παρ' Ὁμήρῳ μόνον τὴν φυγήν, τουτέστι τὴν ταχεῖαν κίνησιν σημαίνει καὶ οὕτως θέλει νὰ ἑρμηνεύσῃ καὶ τὰ ἀνωτέρω χωρία), Ε 256, Λ 546, Ν 515, Ξ 522, Ρ 603, ζ 138· ὅθεν ἔχει καὶ τὸν προσδιο-

ρισμὸν «ὑπὸ τεῖχος» φεύγω ὑπὸ τὸ τεῖχος, Χ 143· β΄.) μεταβατ. μετ' αἰτ. τρέμω, τρομάζω, πτοοῦμαι, φοβοῦμαί τι, Λ 554, Ρ 663. (Ὁ δὲ Λέρσιος καὶ ταῦτα τὰ χωρία ὑπάγει εἰς τὴν σημασίαν τοῦ φεύγω, ἀποφεύγω). Ἐκ τούτου

τρήρων, ωνος, ὁ, ἡ, ποιητ. (τρέω) δειλός, περιδεής, περίφοβος, ἐπίθ. τῶν περιστερῶν, ἰδίως τῶν ἀγρίων, Ε 778, μ 63 κ. ἀ., Ὑ Ἀπ. 144.

τρητός, ή, όν (ῥηματ. ἐπίθ. ἐκ τοῦ: τιτράω), διάτρητος, „τρυπητός", «λίθος» ὁ διάτρητος λίθος ὁ κατὰ τὴν παραλίαν, ἐξ οὗ ἐδένοντο τὰ παλαμάρια, ν 77, «τρητὰ λέχεα» περὶ τῶν ἡγεμονικῶν κλινῶν, πιθανῶς: καλῶς διατετρημένα, εὔτρητα, „καλοτρυπημένα", τοῦτο δὲ κατά τινας μὲν πρὸς στερεὰν σύμπηξιν ἢ κόσμον, κατ' ἄλλους ἵνα διαπεράσωσι τοὺς ἱμάντας, τοὺς ὑποβαστάζοντας τὰ στρώματα (πρβλ. ψ 198), Γ 448, Ω 720, α 440 κ. ἀ. (Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλεῖνον «τρητός» εἶνε ὁ τετριμμένος, ὅθεν στιλπνός).

Τρηχίς, ῖνος, ἡ, ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ Τραχίς, παλαιὰ πόλις τῆς Θεσσαλίας παρὰ τὸν Μαλιακὸν κόλπον, οὐ μακρὰν τῶν Θερμοπυλῶν, ὀνομασθεῖσα οὕτως ἀπὸ τῆς παρακειμένης τραχείας ὀρεινῆς χώρας, Β 682. Ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἔπεμψαν ἀποικίαν οἱ Σπαρτιᾶται εἰς ἀπόστασιν 6 σταδίων ἀνατολικῶς τῆς παλαιᾶς πόλεως τὴν Ἡράκλειαν τὴν ἐν Τραχῖνι ἢ ἐν Τραχινίᾳ κατὰ τὸν Θουκυδ. 3, 92 (‖. ἢ κατὰ τὸν Κλάσσεν προτιμῶντα τῶν ἀρίστων χειρογράφων τὴν γραφήν: ἐν Τραχινίαις πέτραις δηλ.).

Τρῆχος, ὁ, εἷς τῶν Αἰτωλῶν, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Ε 706.

τρηχύς, εῖα, ύ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ τραχύς, ὅ ἐ. „τραχύς", ἀνώμαλος, πετρώδης, οἷον «ἀκτή» ε 425, «ἀτραπός» ξ 1, «γαῖα» ν 242, «χθών» Ὑ. Ἑρμ. 273, «βῆσσα» Ὑ. Ἀπ. 285, «λίθος» ἀνώμαλος, Ε 308 κ. ἀ., ἔτι δὲ ἐπὶ πύλεων καὶ νήσων, «Ὀλιζών» Β 717· ἰδίως «Ἰθάκη» ι 27, κ 417, ν 242.

τρίαινα, ἡ (τρεῖς, τρία), τρίαινα, ὅ ἐ. κοντὸς ἢ κάμαξ τριπλῆν ἔχων αἰχμήν, σύνηθες ὅπλον τοῦ Ποσειδῶνος, Μ 27, δ 506 κ. ἀ.

***τρίβος** [ῐ.], ὁ (τρίβω), κυρ. τριβή· ὅθεν μεταφορ. τριβή, ἐμπειρία, ἐπιτηδειότης, δεξιότης, Ὑ. Ἑρμ. 448.

τρίβω [-.], ἀπαρφ. ἐπικ. τριβέμεναι, Υ 496, ἀόρ. ἀ. ἔτριψα, ἀπαρφ. τρῖψαι. 1) κυρ. „τρίβω". ὅθεν ἐπὶ δημητριακῶν καρπῶν, ἀλωνίζω (ὅπερ ἐγίνετο διὰ πατήματος τῶν βοῶν), οἷον «κρῖ» Υ 496· ἔτι δὲ ἐντρίβω, ὅ ἐ. τρίβων τὰ πέριξ χώνω, ἐμπήγω, «μοχλὸν ἐν ὀφθαλμῷ» ι 333. 2) μεταφορ. κατατρίβω, ἀδυνατίζω. Μέσ. «τρίβομαι κακοῖσιν» κατατρίβω, καταναλίσκω τὰς δυνάμεις μου ἐν τοῖς κακοῖς, ἐν τῷ ἀγῶνι, ἐν τοῖς κόποις, Ψ 735.

τρίγληνος, ον, τριόφθαλμος, «ἕρματα τρίγληνα» ἐνώτια τρεῖς ἔχοντα πολυτίμους καὶ ὀφθαλμοειδεῖς λίθους, ἢ κατὰ τὸν Γοίβελον, τρεῖς ἔχοντα στιλπνοὺς καὶ ἀπαυγάζοντας λίθους, Ξ 183, σ 298. Ἴδ. καὶ **μορόεις**.

τριγλώχιν [..-], ινος, ὁ, ἡ, ποιητ. (τρεῖς, γλωχίν), τρεῖς γλωχῖνας, τρεῖς ἀκωκὰς ἢ ἀγκίδας ἤγουν ἄγκιστρα ἔχων, οἱονεὶ τριάγκιστρος, ἐπίθ. τοῦ «ὀϊστοῦ», Ἰλ. Ε 393, Λ 507.

τριετής, ές (τρ., ἔτος), τριετής, „τριῶν χρόνων", μόνον ἐν τῷ οὐδετέρῳ ἐπιῤῥηματικῶς ἐκλαμβανομένῳ καὶ ἀναβιβάζοντι τὸν τόνον **τρίετες** (‖. πρβλ. τὸ **αὐτόετες**, καὶ τῶν Ἀττικῶν τὸ ἄληθες), ἐπὶ τρία ἔτη, „τρεῖς χρόνους", Ὀδ. δ 106, ν 377.

τρίζω, μετοχ. -ουσαι, παρακ. τέτριγα μὲ σημασ. ἐνεστ., μετοχ. ἐπικ. τετριγῶτας ἀντὶ τοῦ τετριγότας, θηλ. -υῖα, -υῖαι, ὑπερσ. τετρίγει (πεποιημένη λ., πρβλ. τὸ Λατ. strideo), „τρίζω, τσιρίζω". (‖. Τὰ δύω ταῦτα ῥήματα, τὰ ὁποῖα ἐτυμολογικῶς ἀνάγονται εἰς τὴν αὐτὴν ἀρχήν, ἔχουσιν ἐν τῇ καθομιλ. διαφοράν, καθότι τὸ μὲν πρῶτον σημαίνει τὸν ἦχον τὸν ἐκ τῆς βιαίας τριβῆς ἀψύχων πραγμάτων ἐξερχόμενον· τὸ δὲ δεύτερον τίθεται ἐπὶ ἐμψύχων, οἷον) ἐπὶ νεοσσῶν, Β 314· ἐπὶ νυκτερίδων καὶ τῶν ἀποιχομένων καὶ ἀφιπταμένων ψυχῶν τῶν ἀνθρώπων, ω 7, 5, 9, Ψ 101 (ἂν καὶ τινες ἐκλαμβάνουσιν ἐνταῦθα τὸ ῥῆμα εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ἤχου τοῦ ἐκ τῆς συρφετώδους πτήσεως προερχομένου)· ἔτι δὲ „τρίζω" ἐπὶ τῶν νώτων τῶν παλαιστῶν, Ψ 714.

τριήκοντα, ἄκλιτον, ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ τριάκοντα, „τριᾶντα", Ἰλ. Β 516, 680, 733.

τριηκόσιοι [⏑..⏑.], αι, α, ἐπικ. ᾳ Ἰων. ἀντὶ τοῦ τριακόσιοι, Α 697, ν 390.

Τρίκη [⏑.], ἡ, Δ 202 (ᾳ παρὰ Στράβ. πολλάκις), καὶ **Τρίκκη**, Β 729, πόλις τῆς Θεσσαλίας ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ, ἥτις εἶχε περιβόητον ἀρχαιότατον ναὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, Στράβ. 9, 5, 17, τὴν σήμερον τὰ „Τρίκαλα".

τρίλλιστος, ον, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. τριλιστος (τρίς, λίσσομαι), τρὶς (ὅ ἐ. πολλάκις) εὐκτός, τριπόθητος, πολύευκτος, Θ 488 †, πρβλ. **τρίς**.

***Τριόπης**, εω, ὁ, Ἰωνικ. ἀντὶ τοῦ **Τριόπας** (τρεῖς, ὤψ), οἱονεὶ Τριόφθαλμος, υἱὸς τοῦ Φόρβαντος, Ὑ. Ἀπ. 211.

***τριπέταλος** [⏑...], ον, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ τριπέταλος, ὅ ἐ. τρία πέταλα (φύλλα) ἔχων, τρίφυλλος, Ὑ. Ἑρμ. 530.

τρίπλαξ, ακος [⏑.], ὁ, ἡ, τριπλοῦς, „μὲ τρεῖς δίπλαις, τρίδιπλος", «ἄντυξ» Σ 480. (‖. Περὶ τῆς ἐτυμολογίας ἴδ. **δίπλαξ** ἐν τέλει).

τριπλῇ, ἐπίῤῥ. (τριπλοῦς), τριπλῶς, τριπλασίως, Α 128 †.

τρίποδος, ον, ἐπικῶς, (τρίς, πολέω) τρὶς

ἐστραμμένος („γυρισμένος"), τουτέστιν ἠροτριωμένος, «νειός» Σ 542, ε 127.

τρίπους, οδος, ὁ, ἡ, καὶ ποιητ. **τρίπος** Χ 164, κυρ. ἐπίθ.: ὁ τρεῖς πόδας ἔχων. Συνήθως δὲ οὐσιαστ. ὁ τρίπους, λέβης δηλ. τρεῖς ἔχων πόδας, χρήσιμος εἰς μαγειρείαν ἢ θέρμανσιν ὕδατος, Σ 344, θ 434 κ. ἀ. πλχ., ὅθεν λέγεται «ἐμπυριβήτης» Ψ 702, ἢ καὶ εἰς ἄλλην χρῆσιν, οἷον ἀντὶ κρατῆρος εἰς κρᾶσιν οἴνου καὶ ὕδατος καὶ μόνον ὡς κόσμος τῶν οἰκημάτων, Σ 373· ἴδ. λ. ἄπυρος. Πολλάκις μνημονεύεται ὡς ἔπαθλον τῶν ἀγωνιζομένων, Λ 700, Ψ 264, 485, 513, 718, καὶ ὡς γέρας, δῶρον πρὸς τιμὴν διδόμενον εἰς πρεσβύτερον («πρεσβήιον»), Θ 290, Ι 122, ν 13, ο 84.

Τριπτόλεμος, ὁ, (ὁ τρὶς ἀροτριῶν, ὡς ἐκ τοῦ τρίπολος) κατὰ τὸν Ὑ. Δήμ. 153 ἡγεμὼν τῶν Ἐλευσινίων. Κατὰ δὲ τὴν Ἀθηναϊκὴν παράδοσιν υἱὸς τοῦ Κελεοῦ καὶ τῆς Μετανείρας, λαβὼν δῶρον παρὰ τῆς Δήμητρος ἅρμα δρακόντων, ἵνα διελάσας ἐπ' αὐτοῦ πᾶσαν τὴν γῆν διδάξῃ τοὺς ἀνθρώπους τὴν γεωργίαν. Ὅθεν καὶ ὡς θεὸς ἐλατρεύετο ἐν Ἀττικῇ καὶ πάσαις ταῖς Ἰωνικαῖς πόλεσι διὰ τὴν εἰς αὐτὰς εἰσαγωγὴν τῆς γεωργίας.

τρίπτυχος [.⏑.], ον, ποιητ., τρεῖς ἔχων πτυχάς, „τρίδιπλος", ὅ ἐ. „μὲ τρεῖς δίπλαις", «τρυφάλεια» περικεφαλαία ἐκ τριῶν ἀλλεπαλλήλων συγκειμένη πτυχῶν, Λ 353 †.

τρίς [⏑], ἐπίρ. (τρεῖς), τρὶς, „τρεῖς φοραῖς", Ὁμ. πλχ., «τρὶς τόσσον, τόσσα» τριπλάσιον, -α, „τρεῖς φοραὶς τόσον, -α", Α 213, Ε 136 κ. ἀ. Ὁ ἀριθμὸς τρία φαίνεται ὅτι ἤδη παρ' Ὁμήρῳ ἦτο ἱερός, καὶ σημαίνει πολλάκις ἀόριστόν τι πλῆθος, Ε 436, Ζ 435, Χ 165 (‖. ἢ μᾶλλον ἀριθμόν τινα μὴ δυνάμενον μὲν νὰ ἐξακριβωθῇ, ἀλλὰ παριστώμενον ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ὡς ὡρισμένον, ἔχει δηλ. τινὰ ἀναλογίαν πρὸς τοὺς τῶν δημοτικῶν ἡμῶν ᾀσμάτων ἀριθμούς, „τρία πουλάκια κάθουνταν κτλ.", „τρεῖς χρόνους τὸν ἀκαρτερῶ", „τρεῖς χρόνους; κάνω ξέπλεγη, τρεῖς χρόνους καὶ τρεῖς μήναις", „δὲν σοῦ εἶπα μιά, δὲν σοῦ εἶπα δυώ, δὲν σοῦ εἶπα τρεῖς καὶ πέντε" κ. ἄ. τ.).

τρισκαίδεκα, ἄκλ., δεκατρεῖς, Ε 387, ω 340. Ἐκ τούτου

τρισκαιδέκατος, η, ον, δέκατος τρίτος, η, ον, Κ 495, 561, θ 391, «τῇ τρισκαιδεκάτῃ» (ἐξυπ. ἡμέρᾳ) τ 202.

τρισκοπάνιστος, ον, „τρεῖς φοραὶς κοπανισμένος", «ἄρτος τρισκ.» ὁ ἐκ λεπτοῦ ἀλεύρου κατεσκευασμένος ἄρτος, μόνον Βατρ. 35.

τρίσμακαρ [.⏑⏑], αρος, ὁ, ἡ, ποιητ. τρισμακάριος, ὅ ἐ. πανευδαίμων, πανευτυχής, Ὀδ. ζ 154, «τρισμάκαρες καὶ τετράκις» τρὶς καὶ τετράκις μακάριος, ε 306. (Ἐκ τοῦ χωρίου τούτου εἶνε κατάφανὲς ὅτι ἡ λ. πρέπει νὰ γράφεται διῃρημένως: τρὶς μάκαρες, ὅπως ἤδη ἔγραψεν ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β'., ὁ Ἀμεῖς καὶ ἄλλοι).

τρισσός, ή, όν, (τρὶς), κυρ. τριττός, τριπλοῦς, τριῶν εἰδῶν· πληθ. δὲ ποιητ. ἀντὶ τοῦ τρεῖς, Ὑ. Ἀφρ. 7.

τριστοιχί [..–], ἐπίρ. εἰς τρεῖς στοίχους, εἰς τρεῖς σειράς, Κ 473 †. Ἐκ τοῦ

τρίστοιχος, ον (τρεῖς, στοῖχος), ὁ τρεῖς στοίχους ἢ σειρὰς ἀποτελῶν, «τρίστοιχοι ὀδόντες» μ 91 †.

τρισχίλιοι, αι, α, „τρεῖς χιλιάδαις", Υ 221 †.

τρίτατος [⏑⏑.], η, ον, κατ' ἐπικ. ἐπέκτ. ἀντὶ τοῦ τρίτος, ὅπ. ἴδ., Α 252, δ 97 κ. ἀ.

Τριτογένεια [–...⏑], ἡ, Τριτογενής, ἐπώνυμον τῆς Ἀθηνᾶς, ὅπερ συνήθως τίθεται καὶ ὡς κύριον αὐτῆς ὄνομα, Δ 515, Θ 39, Χ 183, γ 378. Ὠνομάσθη δὲ οὕτως κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ Τρίτωνος, ποταμοῦ τινος παρὰ τὰς Ἀλαλκομενάς (πρβλ. **Ἀλαλκομενηίς**), ὡς ἐπὶ τῶν ὀχθῶν αὐτοῦ γεννηθεῖσα· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τῆς λίμνης Τριτωνίδος τῆς ἐν Λιβύῃ (περὶ ἧς δὲν συμφωνοῦσιν οἱ νεώτεροι περιηγηταὶ πῶς ὀνομάζεται σήμερον) Ἀπολδ. 1, 3, 6, Παυσαν. 9, 33, 7. Κατὰ δὲ τὸν Πρέλλερον ὡς ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦ πολυκυμάντου, ἤγουν τοῦ Ὠκεανοῦ γεννηθεῖσα (ὅθεν καὶ οἱ Τρίτωνες). Ὁ δὲ Δύντζερος νομίζει μετά τινων ἐκ τῶν ἀρχαίων ὅτι ὠνομάσθη οὕτως ἡ Ἀθηνᾶ ὡς τρίτη γεννηθεῖσα, ἢ δηλ. μετὰ τὴν Ἄρτεμιν καὶ τὸν Ἀπόλλωνα, ἢ δι' ἄλλους λόγους, καὶ παριστῶσα τὸν αἰθέρα. Κατὰ δὲ τοὺς πλείστους τῶν παλαιῶν γραμματικῶν ὡς ἐκ τῆς κεφαλῆς γεννηθεῖσα, ἥτις διαλεκτικῶς ἐλέγετο τριτώ. Ἀλλ' ὁ μῦθος ὅτι ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς ἐγεννήθη ἡ Ἀθηνᾶ εὑρίσκεται μόλις ἐν τῷ Ὕμ. 28 (29), 4.

Τριτογενής [–...], έος, ή, ἕτερος τύπος τοῦ **Τριτογένεια**, Ὕμ. 28 (29), 4.

τρίτος [⏑.], η, ον (τρεῖς), τρίτος, Α 707, δ 89, ω 185 κ. ἀ. Τὸ οὐδέτερον «τὸ τρίτον» (ὅπερ ὁ Οὐόλφιος γράφει ὑφ' ἓν: τοτρίτον) λαμβάνεται ὡς ἐπίρρημα τρίτον, Ζ 186, κ 520 κ. ἀ., ἢ τρίτην φοράν, Γ 225.

τρίχα [⏑⏑], ἐπίρ. (τρὶς), τριχῶς, εἰς τρία (μέρη), θ 506, ι 157, «διὰ τρίχα κοσμηθέντες», ὅ ἐ. τρίχα διακοσμηθέντες, εἰς τρεῖς τάξεις, εἰς τρία μέρη ταχθέντες, Β 655, ι 157, «τρίχα νυκτὸς ἔην» ἦτο τὸ τρίτον (τελευταῖον) μέρος τῆς νυκτός, μ 312, ξ 483.

τριχάϊκες [⏑––.] «Δωριέες» τ 177 †, ἀμφιβόλου ἐτυμολογίας καὶ ἑρμηνείας. Κατὰ μὲν τὸν Εὐστάθιον: οἱ τριχῇ (**τρίχα**) διῃρημένοι, ὡς ἐν Εὐβοίᾳ, Πελοποννήσῳ καὶ Κρήτῃ οἰκοῦντες, πιθανώτερον ὅμως ὡς εἰς τρεῖς φυλὰς διῃρημένοι, τοὺς Ὑλλεῖς, Δυμᾶνας καὶ Παμφύλους· κατ' ἄλλους δέ, ἐν οἷς καὶ ὁ Φαῶσις, οἱ τρὶς (σφόδρα) ὁρμητικοί (ὡς ἐκ τοῦ ἀΐσσω). Κατ' ἄλλους δὲ παλαιούς τε καὶ νεωτέρους ἐκ τοῦ θριξ

καὶ ἀΐσσω: οἱ τὰς τρίχας κινοῦντες, κομᾶτίζοντες· τοῦτο δὲ πρέπει νὰ νοηθῇ ἢ περὶ τῆς κόμης (κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον) ἢ περὶ τοῦ λόφου τῆς περικεφαλαίας, πρβλ κορυθαίξ. Ἄλλας τινὰς ἑρμηνείας ἴδε παρὰ Στράβ. 10, 4, 6. Τέλος ὁ Δύντζερος εἰκάζει ὅτι εἶνε ἡ λ. σύνθετος ἐκ τοῦ τρὶς καὶ χάϊος, ὅπερ ἐν τῇ Λακωνικῇ διαλέκτῳ ἐσήμαινε τὸν εὐγενῆ, ὅθεν τρισευγενὲς. Τὸ δὲ ιξ τότε θὰ ἦτο μόνον κατάληξις.

τρίχες, αἱ, ὀνομ. πληθ. τοῦ θρίξ.

τριχθά, ἐπικ. ἐπίρ. ἀντὶ τοῦ τρίχα, τριχῶς, εἰς τρία (μέρη), Β 668, Γ 363, Ο 189, ι 71.

Τροιζήν, ῆνος, ἡ, πόλις τῆς Ἀργολίδος, οὐ μακρὰν τῆς παραλίας τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου, ἐπίνειον ἔχουσα τὸν Πώγωνα, Β 561.

Τροίζηνος, ὁ, υἱὸς τοῦ Κέου, πατὴρ τοῦ Εὐφήμου, Β 847.

Τροίη, ἡ, ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ Τροία, Λατ. Troja. 1) ἡ Τρωικὴ χώρα, ἡ Τρῳάς, ἔχουσα πρωτεύουσαν τὸ Ἴλιον, χώρα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας παράλιος, ἐκτεινομένη ἀπὸ τοῦ Αἰσήπου ποταμοῦ μέχρι τοῦ Καΐκου, ἢ κατὰ τὸν Στράβωνα ἀπὸ τοῦ Λεκτοῦ ἀκρωτηρίου μέχρι τοῦ Ἑλλησπόντου, Β 162, Γ 74, α 62 κ. ἀ.

2) ἡ πρωτεύουσα τῆς προειρημένης χώρας, ἡ ἄλλως Ἴλιος λεγομένη, Β 141 κ. ἀ.· ἔτι δὲ ᾗ «πόλις Τροίη» Α 129, λ 510, ὅπου τινὲς τὸ «Τροίην» ὡς ἐπίθετον ἐκλαμβάνοντες ἀντὶ τοῦ Τρωικήν, γράφουσιν ὁ μὲν Νίτσης μετὰ τοῦ Ἀριστάρχου Τροΐην, ὁ δὲ Ἄρενς Τρῴην. — Ἐκ τούτου ἐπιῤῥήματα· ἀ.) Τροίηθεν, καὶ Τροίηθε, ἐκ τῆς Τροίας, „ἀπὸ τὴν Τροίαν“, γ 257. (Τὸ ἐν τῷ Ω 492 «ἀπὸ Τροίηθε μολόντα» ἀποῤῥίπτει ὁ Σπίτζνερος διὰ τὸν λόγον ὅτι τὰ εἰς θεν ἐπιῤῥήματα ἐξ οὐσιαστικῶν παραγόμενα δὲν ἀποβάλλουσι τὸ ν παρ' Ὅμ. ᾗ προτιμᾷ τὴν παλαιὰν γραφὴν «ἀπὸ Τροίηθεν ἐόντα». Συναινοῦσι δὲ καὶ ὁ Λόβεκκ καὶ Ἄρενς ᾗ Δύντζερος)· β΄.) Τροίηνδε, εἰς τὴν Τροίαν, Χ 116, γ 269.

τρομέω, ποιητ., μόνον κατ' ἐνεστ. ᾗ παρατ. ἀσυναιρέτως, γ΄. πληθ. τοῦ μέσ. ἐνες. τῆς εὐκτ. τρομεοίατο Ἰων. ἀντὶ τοῦ τρομέοιντο, Κ 492. 4) Ἐνεργ. „τρέμω, τρεμουλιάζω“ ὑπὸ φόβου, Η 151, Υ. Ἀπ. 47, «τρομέει ὑπὸ γυῖα» Κ 95, «τρομέουσι φρένα» τρέμει ἡ καρδία των, Ο 627· μετ' αἰτ. „τρέμω“ τινά, ὅ ἐ. καθ' ὑπερβολὴν φοβοῦμαι, „τρομάζω“ ἐνώπιόν τινος, «τόνδε τρομέουσι καὶ ἄλλοι» Ρ 203, σ 78, Υ. Ἀπ. 2. 2) Μέσ. = τῷ ἐνεργ. (‖ ὅπως καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ οὐ μόνον „τρέμω“ λέγεται, ἀλλὰ καὶ „τρέμομαι“, οἷον „τρέμει' ἡ καρδιά μου“), «τρομέοντό οἱ φρένες» Κ 10, «θυμῷ» Κ 492, μετ' αἰτ. «θάνατον» π 446. Ἐκ τοῦ

τρόμος, ὁ (τρέμω), τρόμος, „τρεμοῦλα“, Γ 34, Θ 452, σ 88. Ὅθεν ὁ ὑπερβολικὸς φόβος, „τρόμος, τρομάρα“, Ζ 137 κ. ἀ.

τρόπαιον, τό (τροπή), τρόπαιον, σημεῖον τροπῆς τῶν πολεμίων, Βατρ. 159.

τροπέω, ἕτερος ποιητ. τύπος τοῦ τρέπω, „στρέφω, γυρίζω“, «ὄχεα» Σ 224 †.

τροπή, ἡ, τροπή, στροφή, „γύρισμα“, ο 404 † «νῆσός τις Συρίη.... Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο» ὅπου εἶνε αἱ (καθ' ἑκάστην) στροφαὶ τοῦ ἡλίου, ὅπου ὁ ἥλιος δύει δηλ. καὶ (ἀοράτως) ἐπιστρέφει πρὸς τὴν ἀνατολήν, σημαίνει λοιπὸν τόπον ἐν τῇ ἐσχάτῃ δύσει εὑρισκόμενον. Ὅθεν καί τινες τὴν μὲν Ὀρτυγίην λαμβάνουσιν ἐπὶ τῆς πρὸ τῶν Συρακουσῶν καὶ εἰς αὐτὰς ἀντικούσης νήσου Ὀρτυγίας, τὴν δὲ Συρίην ἐπὶ τῆς χώρας ἐκείνης, ἐφ' ἧς μετέπειτα ἐκτίσθη τὸ λοιπὸν τῆς πόλεως Συρακουσῶν. Ταῦτα φρονεῖ καὶ ὁ Φαῖσις. Ἄλλας γνώμας ἴδ. ἐν λ. Ὀρτυγίη καὶ Συρίη. Ἄλλοι δὲ ἐκλαμβάνουσι τὰς «τροπὰς ἠελίοιο» εἰς τὴν συνήθη σημασίαν ὡς τροπὰς τοῦ ἡλίου. Ὁ Κ. Ο. Μύλλερος ἀθετεῖ τὰς λέξεις «ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο» ὡς μεταγενέστερον παρέμβλημα.

τρόπις, ιος, ἡ (τρέπω), τὸ κατώτατον μέρος τοῦ σκάφους, ἡ μακρὰ ἐκείνη δοκός, εἰς ἣν προσαρμόζονται αἱ πλευραί, (Λατ.) „carina“, Ὀδ. ε 130, η 252, μ 421, τ 278. (‖ Εἰς τὴν ἀνωτέρω σημασίαν εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐπεκράτησεν ἡ Λατ. λ. carina, ἡ δὲ Ἑλληνικὴ ἐσώθη εἰς ἄλλας σημασίας, οἷον „σωτρόπι“ λέγεται ἡ μακρὰ ἐπίσης ἐπὶ τῆς τρόπιδος προσηλωμένη δοκός, ἀλλ' ἔσωθεν τοῦ σκάφους, καὶ „τροπίδια“ αἱ ἑκατέρωθεν τῆς καρίνας καὶ παραλλήλως πρὸς αὐτὴν εἴς τινα σκάφη τιθέμεναι μικρότεραι τρόπιδες).

τροπός, ὁ (τρέπω), συνεστραμμένος τις ἱμὰς ἢ λωρίον, δι' οὗ ἡ κώπη προσεδένετο εἰς τὸν σκαλμὸν καὶ ἐν αὐτῷ ἐκινεῖτο [τροπωτήρ], „τροπωτῆρα“ (κατὰ τὸν Σχ. Βυζάντιον ἐν τῷ Λεξ. τῆς καθ' ἡμᾶς Ἑλλην. ἐν λ.), πρβλ. „στρόπος, στρόμπος“, Γερμ. Stropp, Ὀδ. δ 782, θ 53.

τρόφις, τρόφι, γεν. ιος, Ἰων. καὶ ἐπικ. = τῷ ἑπομ., «τρόφι κῦμα» μέγα (κυρ. „θρεμμένον“) κῦμα, Λ 307 †.

τροφόεις, εσσα, εν, ἐπικ. (τροφή) εὐτραφής, „θρεμμένος“, ὅ ἐ. χονδρός, παχύς, μέγας, «κύματα» Ο 621, γ 290.

τροφός, ἡ (τρέφω), ἡ τροφός, „βυζάστρα, παραμάννα“, Ὀδ. ϛ 361, δ 742 κ. ἀ.

Τροφώνιος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἐργίνου, βασιλέως τῆς Ὀρχομενοῦ, ἀδελφὸς τῆς Ἀγαμήδης, κτίτωρ τοῦ πρώτου ἐν Δελφοῖς ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, μετὰ θάνατον δὲ ὡς ἥρως ᾗ χρησμοδότης τιμώμενος, Υ. Ἀπ. 296.

τροχάω, ἴδ. ἁματροχάω (ὅπου σημειωτέον ὅτι ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν, πλὴν τοῦ Δυντζέρου, ἐξέδωκαν διῃρημένως «ἅμα τροχόωντα» ἢ «ἅμα τρωχῶντα»).

τροχός, ὁ (τρέχω), κυρ. ὁ τρέχων· ὅθεν

ά.) „τροχός“ τοῦ ἅρματος, Ζ 42, Χ 394, 517, πρβλ. ἅρμα, κατ' ἀρχὰς πιθανῶς δισκοειδής, ὅθεν β΄.) πᾶν δισκοειδὲς σῶμα καὶ ἰδίως: ὁ „τροχός“ τῶν κεραμέων, Σ 600· ἔτι δὲ καὶ τὰ τροχοειδῆ πλαστάρια τοῦ κηροῦ, στέατος καὶ τῶν τοιούτων, „τυπάρια“ λεγόμενα ἐν τῇ καθομιλ. μ 173, φ 178.

τρυγάω, „τρυγῶ“, ἐν γένει μὲν ἐπὶ παντὸς καρποῦ, ἰδίως ἐπὶ τῶν σταφυλῶν, η 124, ὅπου τὸ γ΄. πληθ. τρυγόωσι κατ' ἐπικ. ἐπέκτ. ἀντὶ τοῦ τρυγῶσι· ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀμπελῶνος, ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. „τρυγῶ σταφύλια“ καὶ „τρυγῶ τὸ ἀμπέλι“, Σ 556. Ἐκ τοῦ

τρύγη [῟.], ἡ, τρυγητός, „τρύγος“, ἐπομ. οἱ τρυγώμενοι καρποί, ἰδίως δὲ σταφυλαί, «οὐδὲ τρύγην οἴσεις» Ὑ. Ἀπ. 55.

τρυγηφόρος [῟...], ον, (τρύγη, φέρω) ὁ σταφυλάς, οἶνον παράγων, οἰνοφόρος, Ὑ. Ἀπ. 529.

τρύζω, πεποιημένη λ., κυρίως „τσιρίζω, γουγουρίζω“· ὅθεν μεταφορ. ἀπαύστως λαλῶ, (ὡς ἡ ἐντεῦθεν ὀνομασθεῖσα τρυγών) Ι 311 †.

τρύπανον [-῟.], τό (τρυπάω), τρύπανον, „τρυπάνι“, ἰδίως τὸ μέγα τῶν ξυλουργῶν, τὸ δι' ἱμάντων κινούμενον, ε 385 †.

τρυπάω [-..], (τρύπα), γ΄. ἐνικ. τοῦ ἐνες. τῆς εὐκτ. τρυπῷ, „τρυπῶ“, διατρυπῶ, «δόρυ» ε 384 †.

τριφάλεια, ἡ, ποιητ. ἡ περικεφαλαία Γ 372, κ. ἀ., χ 183 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), Βατρ. 258. Κατὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν εἶνε ἀντὶ τοῦ τριφάλεια, ὡς τρεῖς φάλους ἔχουσα· κατὰ δὲ τὸν Οὐόλφιον καὶ Βούττμαννον εἶνε τὸ κοινὸν καὶ τετριμμένον ὄνομα τῆς περικεφαλαίας ὡς ἐκ τοῦ τρύω=τρυπῶ, διότι αὕτη κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν καταίτυγα εἶχε διάτρητον τὸν κῶνον ἢ τὸν φάλον τὸν πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ λόφου ἢ τῶν λόφων. (‖. Ὁ δὲ Δύντζερος παράγει τὴν λ. διὰ τοῦ τρίφος ἐκ τοῦ θρύπτω, ὃ σημαίνει κατ' αὐτόν: ἡ τεθρυμμένη, ὅ ἐ. συντετριμμένη καὶ ἐπομένως ἐλεύθερον ἀφίνουσα τὸ πρόσωπον περικεφαλαία).

τριφερός [῟..], ή, όν (τρυφή), „τρυφερός“, λεπτοφυής, μαλακός, Βατρ. 66.

τρίφος [῟.], εος, τό (θρύπτω), „θρύμμα“, σύντριμμα, „κομμάτι“, δ 508 †.

τρίχω [-.], ὁριστ. -ουσι, ὑποτακτ. τοῦ παθ. -ώμεθα, μετοχ. -όμενος, μέλ. μετοχ. τρύξοντα, τρίβω, φθείρω, καταστρέφω, «οἶκον» τὴν περιουσίαν, Ὀδ. α 248, π 125, τ 133. Μεταφ. κατατρύχω, πιέζω, „βασανίζω“, «πτωχὸν οὐκ ἂν τις καλέοι, τρύοντά ἑ αὐτόν» πτωχὸν δὲν δύναταί τις νὰ καλῇ ἵνα τὸν βασανίζῃ (ὁ πτωχός), ὅ ἐ. ἵνα βασανίζηται ὑπ' αὐτοῦ, ρ 387.—Παθ. α 288, «τρύχεσθαι λιμῷ» κ 177.

Τρῳαί, αἱ, ἴδ. Τρῳάς.

Τρῳάς, άδος, ἡ, ἴδ. Τρῳός.

τρώγλη, ἡ (τρώγω), κυρ. ἡ ὀπή, ἣν τρώγων ἀνοίγει ὁ μῦς, „τρύπα“, Βατρ. 52, 114, 148. Ἐκ τούτου

τρωγλοδύτης [..῟.], ου, ὁ (τρώγλη, δύω), οἱονεὶ Τρυποχώστης (ἴδ. τὴν ἑπομ. λ.), κωμικὸν ὄνομα μυός, Βατρ. 209.

τρωγλοδύων [..῟.], ὁ εἰσδύων εἰς τὴν τρώγλην, „χωνόμενος εἰς τὴν τρύπαν“, καὶ ἐκεῖ κατοικῶν, οἷος ὁ μῦς, Βατρ. 52 (ἔνθα ὁ Νάουκ ἐν τοῖς Mélanges Gréco-Rom. σ. 33, τὸ κακοσχημάτιστον «τρωγλοδύοντα», τὸ ὁποῖον κανονικῶς ἔπρεπε νὰ ἦνε: τρωγλοδυτοῦντα, διώρθωσε τρωγλόθ' ἑόντα, κατὰ τὸ «ὑψόθ' ἑόντα» Ρ 676).

τρώγω, „τρώγω, ροκανίζω“, ἐπὶ τῶν μυῶν, Βατρ. 34, 53· ἔτι δὲ βόσκω, τρώγω, ἐπὶ τῶν ἡμιόνων, «ἄγρωστιν» ζ 60 †.

Τρωιάς, άδος, ἡ, ἴδ. Τρώιος.

Τρωικός, ή, όν, Τρωικός, «τὸ Τρωικὸν πεδίον» Κ 11, Ψ 464, ἡ Τρωικὴ πεδιάς, ἡ διαῤῥεομένη ὑπὸ τῶν ποταμῶν Σκαμάνδρου καὶ Σιμόεντος, τὸ θέατρον τοῦ Τρωικοῦ πολέμου, ἥτις καὶ «Τρώων πεδίον» καλεῖται παρ' Ὁμ., Λ 836, Ο 739, συνήθως δὲ μόνον «πεδίον». Ἐξετείνετο δὲ ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου τῶν Ἑλλήνων μέχρι τῆς πόλεως Ἰλίου, διακοπτομένη ὑπὸ τῶν εἰρημένων δύω ποταμῶν καὶ πολλῶν λόφων. Ἐάν τις ἤθελε νὰ πορευθῇ ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου εἰς τὴν πόλιν, ἦτο ἠναγκασμένος νὰ διαπεράσῃ τὸν Σκάμανδρον. Ὁ Ὅμηρος μνημονεύει τὰ ἑξῆς αὐτῆς μέρη· ά.) τὴν ἱερὰν τοῦ Διὸς φηγόν, ἴδ. φηγός· β΄.) τὸν λόφον τῶν ἐρινεῶν ἢ τοῦ ἐρινεοῦ, ἴδ. ἐρινεός· γ΄.) τὴν σκοπιὰν τὴν οὐ μακρὰν τοῦ ἐρινεοῦ, ἴδ. σκοπιή· δ΄.) τὸν τύμβον Βατίειαν, ἴδ. Βατίεια· έ.) τὸ μνῆμα τοῦ Ἴλου, ἴδ. Ἶλος· ς΄.) τὸν τύμβον τοῦ Αἰσυήτου, ὅθεν ἐφαίνετο τῶν Ἑλλήνων τὸ στρατόπεδον, Β 793· ζ΄.) ὕψωμά τι πλησίον τοῦ Ἑλλησπόντου, ἴδ. θρωσμός· ή.) τὸ τεῖχος τοῦ Ἡρακλέους, τὸ παρὰ τὴν θάλασσαν, τὸ ἐγερθὲν ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἢ τῶν Τρώων πρὸς ὀχύρωσιν τοῦ Ἡρακλέους, Υ 145 ἑξ.· θ΄.) τὸν ὡραῖον κολωνὸν ἢ τὴν Καλλικολώνην, ἴδ. τὴν λ. ‖. Ἴδ. ταῦτα πάντα ἐν τῷ πίνακι τῷ προσηρτημένῳ εἰς τὸ τοῦ ἡμετέρου Γ. Νικολαΐδου Topographie et plan stratégique de l'Iliade.

Τρωίλος [῟.], ὁ, υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἑκάβης, Ω 257.

Τρώιος, ίη, ιον, ἀρχαιότερος καὶ ἐπικὸς καὶ Ἰωνικὸς τύπος τοῦ Τρῳός, ὅπ. ἴδ., Τρωικός.

1) εἰς τὸν Τρῶα ἀνήκων «ἵπποι» οἱ ἐκ τῶν ἵππων τοῦ Τρωὸς καταγόμενοι (Ε 265), Ε 222, Ψ 378. 2) ὁ εἰς τοὺς Τρῶας ἀνήκων, ὁ ἐξ αὐτῶν εἰλημμένος, «δούρατα Τρώια» Ν 262. Ἰδίως τὸ θηλ. Τρωιάς, άδος, Τρωική, οἷον «Τρ. λῆις» ν 263, καὶ μάλιστα «Τρ. γυναῖκες» Ι 139, 281, Π 831 κ. ἀ., καὶ ὡς οὐσιαστ. (ἄνευ τοῦ «γυναῖκες») αἱ Τρωάδες, Σ 122 κ. ἀ.

τρώκτης, ου, ὁ (τρώγω), ἀπατεών, ἀγύρ-

της, πανοῦργος, *Ὀδ. ξ 289, ο 416. (Κυρίως εἶνε ὁ ἀποτρώγων, „ὁ ροκανίζων“ τι. ‖. Ἀλλὰ πῶς ἐντεῦθεν πηγάζει ἡ ἔννοια τοῦ φιλοκερδής, κλέπτης καὶ ἀπατεών, ἣν καὶ οἱ παλαιοὶ ἀποδίδουσιν εἰς τὴν λέξ., ὁμολογῶ ὅτι ἀγνοῶ. Καὶ τοῦ Δοιδερλείνου ὅμως ἡ ἐτυμολογία ἐκ τοῦ ΤΡΕΠ-, ΤΡΕΚ- (πρβλ. ἀ-τρεκ-ής= ἀμετάτρεπτος, ἀληθής), καθ' ἣν τρώκτης θὰ ἦτο συνώνυμον τοῦ εὐτράπελος, Λατ. versutus, δὲν ἔχει πολλὰ τὰ ὑπὲρ αὐτῆς).

*ΤΡΩΞΆΡΤΗΣ, του, ὁ (τρώγω, ἄρτος), ὁ τρώγων ἢ ροκανίζων τὸν ἄρτον, κωμικὸν ὄνομα μυός· ἐν τῇ Βατρ. 28, 104, 109, 253.

ΤΡΩΪΚΌΣ, ἡ, ὸν, Τρωικός. 1) εἰς τὸν Τρῶα ἀνήκων, οἷον «ἵπποι» οἱ ἐκ τῶν ἵππων τοῦ Τρωὸς καταγόμενοι, Ψ 291. 2) εἰς τὸ Τρωικὸν ἔθνος ἀνήκων, οἷον «Τρῳαὶ ἵπποι» Π 393, «κύνες» Ρ 273, Σ 179, «στίχες» Ε 461. Ὡς οὐσιαστ. ΤΡΩΑΊ (ἐξυπακ. γυναῖκες), αἱ Τρῳάδες, Γ 384, 411 κ. ἀ., «Τρῶας καὶ Τρῳάς» Χ 57. (Ὁ Σπίτζνερος θέλει νὰ γράφῃ Τρωός· ὁ δὲ Ἄρενς οὐ μόνον τὸ ὑπογεγραμμένον ι φυλάττει, ἀλλὰ καὶ τὸν τονισμὸν Τρῷος ἀπαιτεῖ, ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Βέκκερος ἐν τῇ Β'.). Ἰδιαίτερος τύπος θηλυκ. εἶνε ΤΡΩΆΣ, οἷον «Τρ. τροφός» Ὑμ. Ἀφρ. 114· μάλιστα δὲ ὡς οὐσιαστ. Τρωάδες, Ζ 442, Χ 105, Ω 704. (Κατὰ δὲ τὸν Ἄρενς καὶ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. πρέπει νὰ ὑπογραφῇ τὸ ω: Τρῳάς).

ΤΡΩΠΆΩ, ἕτερος ἐπικὸς (κατά τινας δὲ θαμιστικός) τύπος τοῦ ΤΡΈΠΩ, μετοχ. -ῶσα, μέσ. προς. -ᾶσθε, ἀπαρφ. -ᾶσθαι, παρατ. -ῶντο, καὶ θαμιστ. τρωπάσκετο, Λ 568. 1) Ἐνεργ. στρέφω, μετατρέπω, „γυρίζω“, οἷον περὶ τῆς Ἀηδόνος «θαμὰ τρωπῶσα χέει φωνήν» τ 521. 2) Μέσ. στρέφομαι, ἐπιστρέφω, „γυρίζω“, «πάλιν τρωπᾶσθαι» νὰ ἐπιστρέφῃς ὀπίσω, Π 95, «πρὸς πόλιν» ω 536, «φόβονδε» τρέπομαι εἰς φυγήν, Ο 666· ὡσαύτως μετ' ἀπαρφ. «φεύγειν» Λ 568.

ΤΡΏΣ, ὁός, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ἐριχθονίου καὶ τῆς Ἀστυόχης, ἔγγονος τοῦ Δαρδάνου, ἀνὴρ τῆς Καλλιρρόης, μεθ' ἧς ἐγέννησε τὸν Ἶλον, Ἀσσάρακον καὶ Γανυμήδην. Τὸ μέρος τῆς Φρυγίας, ἐν ᾧ αὐτὸς ἐβασίλευεν, ὠνομάσθη ἐξ αὐτοῦ Τροία, Υ 230 ἑξ. 2) υἱὸς τοῦ Ἀλάστορος, Υ 463. 3) πληθ. Τρῶες, γεν. Τρώων (κατ' ἐξαίρεσιν παροξύτονος πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῆς γενικῆς τοῦ θηλ. Τρωαί), οἱ Τρῶες, οἱ κάτοικοι τῆς Τροίας, Α 152 κ. ἄ. πλχ. Κατά τινας ἦσαν Τεῦκροι ἐκ Κρήτης ἄποικοι, Στράβ. 13, 1, 48, πρβλ. Ἡρόδ. 5, 122, ὅπερ ἄλλοι ἀρνοῦνται· ἀλλὰ παρ' Ὁμ. οὐδ' ἐλάχιστος περὶ τούτου ὑπαινιγμὸς ὑπάρχει.

ΤΡΩΤΌΣ, ἡ, όν, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ ΤΡΏΩ, τρωτός, δυνάμενος νὰ τρωθῇ, νὰ πληγωθῇ, Φ 568 †.

ΤΡΩΧΆΩ, ἕτερος ἐπικὸς (κατά τινας δὲ θαμιστικὸς) τύπος τοῦ τρέχω, τρέχω, Χ 163, ζ 318.

ΤΡΏΩ, μόνον ἐν τῷ φ 293 εὑρισκόμενος θεματικὸς τύπος τοῦ παρ' Ὁμ. ἀχρήστου τιτρώσκω, εἰς ὃν ὑπάγονται οἱ ἐξῆς χρονικοὶ τύποι· ἀόρ. ἀ. ἀναύξ. τρῶσεν, ὑποτ. -ῇς, -ῇτε, μέσ. μέλ. ἀπαρφ. τρώσεσθαι μὲ παθ. σημασ., παθ. ἀόρ. ὑποτ. τρωθῇ, Βατρ. 195, τραυματίζω, „πληγώνω, λαβώνω“, μετ' αἰτ. «ἀλλήλους» π 293, «ἵππους» Ψ 341, «ὅθι τρώσεσθαι (ἵππους) οἴω» ὅπου φοβοῦμαι ὅτι θὰ λάβωσι πολλὰ τραύματα, Μ 66· μεταφ. „κτυπῶ, πιάνω, ζαλίζω“, οἷον «οἶνός σε τρώει» φ 293. (Συγγ. μὲ τὸ τορέω, κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τῆς ῥίζ. ΤΡΥ, τρύω).

ΤΥΓΧΆΝΩ, παρατ. ἀναύξ. τύγχανε, ξ 231, μέλ. τεύξῃ, ἀπαρφ. τεύξεσθαι, ἀόρ. β'. ἔτυχον, ἀναύξ. τύχον, ὑπατακτ. ά. ἐνικ. ἐπικ. τύχωμι Η 243, ψ 7, γ'. ἐνικ. τύχῃσι, Λ 116, *Υ. Ἑρμ. 566· ἐπικ. ἀόρ. ά. ἐτύχησα, καὶ ἀναύξ. τύχησα, παρακ. τετύχηκα, μόνον ἀμετάβ. ἐν τῇ μετοχ. τετυχηκώς, τὴν ὁποίαν νεώτεροί τινες διορθώνουσιν εἰς τετυχηώς κατ' ἀναλογίαν τοῦ πεπτηώς, τεθνηώς, κεκμηώς. 1) μετὰ γεν. τυγχάνω, ἐπιτυγχάνω, „(ἐπι)τυγχάνω, λαγχάνω“ ά.) διὰ τῶν βελῶν ἢ ἄλλων ἐπιβλητικῶν ὅπλων, «τινός» Π 609, Ψ 857 κ. ἀ. Πολλάκις δὲ κατὰ μετοχ. μετὰ τῶν ῥημάτων «βάλλω, οὐτάω, νύσσω κ.τ.τ.» (ὅπου ἡ αἰτ. ἀποδοτέα εἰς ταῦτα τὰ ῥήματα καὶ ὄχι εἰς τὴν μετοχὴν τοῦ τυγχάνω) «ὃν ῥα... ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας... βεβλήκει» Δ 106, «Μύδωνα βάλ'... χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχών» τυχὼν αὐτοῦ κατὰ τὸν ἀγκῶνα, Ε 582, πρβλ. Μ 394, Ν 371, Ο 581, Ψ 726· ἀπολ. Ε 287, Η 243. μετὰ προθέσεως «κατὰ ὦμον» Ε 98, 579, Μ 189, τ 452· β'.) ἐν γένει ἐπιτυγχάνω, καταλαμβάνω, „εὑρίσκω, λαγχάνω“, ἐπὶ προσώπων, «τὸν τύχησε βαλών» Ο 581, ἀπολ. φ 13, καὶ ἐπὶ πραγμάτων μετὰ γενικῆς· «τύχε ἀμάθοιο βαθείης» Ε 587, «πομπῆς» ζ 290, «φιλότητος παρά τινος» ο 158· γ'.) ἐπιτυγχάνω (τοῦ σκοποῦ), εὐτυχῶ, «καὶ οὐκ ἐτύχησεν ἐλίζας» Ψ 466.

2) ἀμεταβ. τυχαίως εἶμαι, τυγχάνω, „τυχαίνω, λαγχαίνω“ Λ 116, «μὴ σύγε κεῖθι τύχοις, ὅτε ῥοιβδήσειε» μ 105. μετὰ μετοχῆς, ὡς καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, συντάσσεται μὲν σπανίως, σημαίνει δὲ ὡσαύτως δευτερεύουσαν ἔννοιαν ἐπιῤῥηματικῶς δυναμένην νὰ ἐκφρασθῇ, τυχαίως, κατὰ τύχην, ἡ δὲ κυρία ἔννοια ἐκφράζεται ὑπὸ τῆς μετοχῆς, «τύχησεν ἐρχομένη ναῦς» ἔτυχε νὰ ἀποπλέῃ πλοῖον, τυχαίως ἀπέπλεε πλοῖον, ξ 334, τ 291· β'.) ἐπὶ πραγμάτων, λαγχάνω, „λαχαίνω, πέφτω“, μετὰ δοτ. «τινί» Λ 684, ξ 231· γ'.) ὁ παρακείμενος «τετύχηκα» σχεδὸν συνώνυμος πρὸς τὸ «τέτυγμαι», ἴδ. ΤΕΥΧΩ Β, 6), «πρὼν πεδίοιο τετευχηκώς» τυχαίως ὑπάρχων, ὅστις „ἔτυχε νὰ ἦνε“ ἐν τῇ πεδιάδι, Ρ 748, κ 88.

Τυδείδης [-..], αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Τυδέως, ὁ Διομήδης, Ε 1, 281, Ξ 380.

Τυδεύς [-.], ὁ, γεν. Ἰων. ῆος καὶ ποιητ. έος, αἰτ. Τυδῆ, Δ 384, ὁ, υἱὸς τοῦ Οἰνέως, βασιλέως τῆς ἐν Αἰτωλίᾳ Καλυδῶνος, πατὴρ τοῦ Διομήδους. Φονεύσας τὸν θεῖον αὐτοῦ Ἀλκάθοον, κατέφυγεν εἰς τὸ Ἄργος πρὸς τὸν Ἄδραστον, ὅστις ἔδωκεν εἰς αὐτὸν γυναῖκα τὴν θυγατέρα του Δηιπύλην. Ἐστράτευσε μετὰ τοῦ Πολυνείκους ἐπὶ Θήβας καὶ ἐκεῖ ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Μελανίππου, Β 406, ἰδίως Δ 372 ἑξ., Ε 801. ἑξ. (Κατὰ τὸν Κούρτιον ἐτυμολογεῖται ἐκ τῆς ῥίζ. τυδ, συγγ. πρὸς τὴν Σανσκρ. tud, Λατ. tundo, ἥτις σημαίνει τύπτω).

τυκτός, ή, όν, ἐπίθ. ῥημ. (ἐκ τοῦ τεύχω) κυρ. ποιητός, πεποιημένος, „καμωμένος“, «κρήνη τυκτή» ἡ χειροποίητος, ἡ διὰ τῆς τέχνης κατεσκευασμένη καὶ εὔχρηστος κατασταθεῖσα βρύσις (πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῆς φυσικῆς) ρ 206. Συχνότερον=εὔτυκτος (πρβλ. ποιητός, τετυγμένος) εὐποίητος, ἔντεχνος, „καλοκαμωμένος“, Μ 105, «δάπεδον» δ 627, ρ 169, «κακόν» ἐπιμελῶς ἢ ἐντέχνως πεποιημένον κακόν, ὅ ἐ. τέλειον κακὸν λέγεται ὁ Ἄρης Ε 831 (κατὰ δὲ τὸν Εὐστάθιον εἶνε: τὸ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ἑαυτοῖς πεποιημένον κακόν).

τύμβος, ὁ, „τοῦμπα“ (ὅ ἐ. λόφος), ἰδίως δὲ τὸ ὕψωμα ἢ ὁ σωρὸς τοῦ χώματος ὁ ἐπὶ τῆς τέφρας τοῦ κατακαέντος νεκροῦ, ἐπομ. ὁ τοιοῦτου εἴδους τάφος, „μνῆμα“, ὁ μόνος συνήθης κατὰ τὴν ἡρωϊκὴν ἐποχήν, Η 336, 435, δ 584, λ 77 κ. ἀ. (Ἐτυμολογεῖται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ τύφω=καίω, ὥστε νὰ σημαίνῃ τὴν πυράν. Ὀρθότερον ὅμως ἀναντιῤῥήτως ἐκ τῆς ῥίζ. τυ-, ἐξ ἧς καὶ τύλος, καὶ Λατ. tum-ulus, tuber καὶ τὰ ὅμ., καὶ τῆς καθομιλουμ. τὸ „τοῦμπα“, καὶ „τσοῦμπα“, ἐν οἷς ἅπασι διακρίνεται ἡ ἔννοια τῆς ἐξοχῆς, τοῦ φουσκώματος, τοῦ πρήσματος). Ἐκ τούτου

τυμβοχοέω (τυμβοχόος, ἐκ τοῦ τύμβος, χέω), χύνων ἢ σωρεύων χῶμα ἀποτελῶ τύμβον, ἐγείρω, κατασκευάζω τύμβον, Φ 323 †, ἔνθα κατὰ μὲν τὸν Ἀρίσταρχον, ὃν ἠκολούθησεν ὁ Βέκκερος (ἤδη πρὸ αὐτοῦ ὁ Εὔνιος) καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτόν, γράφεται «τυμβοχοῆσ'» ὅ ἐ. κατὰ παράδοξον ἔκθλιψιν ἀντὶ τοῦ τυμβοχοήσαι· κατὰ δὲ τὸν Κράτητα ἔγραψαν ὁ Οὐόλφιος καὶ Σπίτζνερος μετὰ τοῦ Βουττμάννου «τυμβοχόης» ἐκ τοῦ τυμβοχόη, ὅπερ θὰ ἐσήμαινε τὴν συσσώρευσιν τοῦ τύμβου.

Τυνδάρεος [.⏑..], ὁ, ἐπικ., ὁ Τυνδάρεως, υἱὸς τοῦ Περιήρους ἢ κατ' ἄλλους τοῦ Οἰβάλου καὶ τῆς νύμφης Βατείας. Διωχθεὶς ἐκ τῆς Σπάρτης ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀδελφῶν κατέφυγεν εἰς τὴν Αἰτωλίαν πρὸς τὸν Θέστιον, ὅστις ἔδωκεν εἰς αὐτὸν γυναῖκα τὴν θυγατέρα του Λήδαν. Μετέπειτα δ' ἐπανῆλθε συνεργείᾳ τοῦ Ἡρακλέους εἰς τὴν Σπάρτην καὶ ἐβασίλευσεν ἐν αὐτῇ. Ἐγέννησε δὲ ἐκ τῆς Λήδας τὴν Κλοταιμνήστραν καὶ (κατὰ τὸν Ὅμ.) τὸν Κάστορα ϗ τὸν Πολυδεύκην, λ 299 ἑξ. Ἡ δὲ Ἑλένη ἐγεννήθη ὑπὸ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λήδας. (Ἐτυμολογικῶς εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζ. μὲ τὸ Τυδεύς, ὅπ. ἴδ., παραγόμενον ἀμέσως ἐκ τοῦ ἀχρ. ἐπιθ. τύνδαρος).

*Τυνδαρίδης [.⏑⏑.], αο, υἱὸς τοῦ Τυνδάρεω, ἰδίως κατὰ πληθ. οἱ Τυνδαρίδαι, ὁ Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, Ὑμ. 16 (17), 2, 33 (34), 2 καὶ 48.

τύνη, ἐπικ. καὶ Δωρ. ἀντὶ τοῦ σύ, ὅπ. ἴδε.

*τύπανον [⏑⏑.], τό (τύπτω), ποιητ. ἀντὶ τοῦ τύμπανον, „τούμπανον“, Ὑμ. 13 (14), 3.

τυπή, ἡ, ἐπικ. [πληγή], „κτύπημα, κτύπος“, κατὰ πληθ. Ε 887 †. Ἐκ τοῦ

τύπτω (τυπ, πεποιημ. λ.) συχνὸν κατ' ἐνες. καὶ παρατατ., ἀόρ. ἀ. πάντοτε ἀναύξ. τύψα, παθ. παρακειμ. μετοχ. τετυμμένος, ἀόρ. β'. παθ. ἐτύπην, Λ 433, Μ 250, Ω 421, πλήττω, „κτυπῶ, βαρῶ“· ἀ.) κυρ. διὰ τῆς βακτηρίας „ξυλίζω, δέρνω“, Λ 561· ἰδίως δὲ διὰ τῶν ἀγχεμάχων ὅπλων (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ βάλλω Λ 191, Ν 288, Ο 495) [πλήττω, παίω], „κτυπῶ“, ἐπομ. „πληγώνω“, «τινὰ φασγάνῳ, ἄορι, δουρί, ξίφεϊ κ.τ.τ.» Δ 531, Ν 529, 782, ω 527 κ. ἀ., «λόγχῃφι δέμας» Βατρ. 196· μετὰ διπλῆς αἰτ. «τινά λαιμόν» κτυπῶ τινα εἰς τὸν λαιμόν, Ν 542, πρβλ. Φ 180· ἔτι δὲ «τινὰ κατὰ γαστέρα» Ρ 313· β'.) μεταφ. «τὸν ἄχος ὀξὺ κατὰ φρένα τύψε βαθεῖαν» τὸν ἐπλήγωσε βαθειὰ εἰς τὴν ψυχήν, Τ 125· γ'.) „κτυπῶ, δέρνω“, ἐπὶ τῆς ἐπανειλημμένης προσεγγίσεως ἢ ἐπαφῆς, «δέρμα τύπτει σφυρά» Ζ 117· δ'.) συντρίβω, Ἐπιγ. 14, 19. Παθ. „κτυποῦμαι“, πλήττομαι, «ἐγχείῃσιν» Ν 782. Ἀλλὰ καὶ μετ' αἰτιατ. «ἕλκεα ὅσσ' ἐτύπη» πληγαὶ ὅσας ἐπληγώθη, ἐκτυπήθη, τουτέστιν ὅσας ἔλαβεν, Ω 421. 2) Ἰδίως εἰς τὰς ἐξῆς ποιητικὰς φράσεις, «τύπτω ἅλα ἐρετμοῖς» κτυπῶ τὴν θάλασσαν μὲ τὰ κωπία, ὅ ἐ. κωπηλατῶ, ι 104 κ. ἀ. πλχ., «χθόνα μετώπῳ» ἐπὶ τοῦ πίπτοντος νεκροῦ καὶ ἀγωνιῶντος, χ 86, «ἴχνια πόδεσσι» κτυπῶ τὰ ἴχνη (τινὸς) μὲ τοὺς πόδας μου, τουτέστι πατῶ ἢ βαδίζω εἰς τὰ ἴχνη (τινός), Ψ 764, «Ζέφυρος βαθείῃ λαίλαπι τύπτει νέφεα» κτυπᾷ διὰ τῆς θυέλλης ὡς διὰ μάστιγος, ὅ ἐ. διώκει, τὰ νέφη, Λ 306.

*τύραννος [⏑..], ὁ (Δωρ. ἀντὶ τοῦ: κοίρανος, συγγ. τῷ κύριος), κύριος, ἄρχων, βασιλεύς, περὶ τοῦ Ἄρεως, μετὰ δοτ. «ἀντιβίοισι» Ὑμ. 7 (8), 5.

Τυρογλύφος [-.⏑.], ὁ (τυρός, γλύφω), οἱονεὶ Τυρογλύπτης, ὁ κοιλαίνων ἢ σκαλίζων τοὺς τυρούς, κωμικὸν ὄνομα μυὸς ἐν τῇ Βατρ. 137.

τυρός [-.], ὁ, „τυρί“, δ 88, «αἴγειος» Λ 639, «νεόπηκτος» χλωρὸ τυρί, Βατρ. 38.

*Τυροφάγος [-.⏑.], ὁ (τυρός, φαγεῖν), Τυροφάγος, κωμικὸν ὄνομα μυὸς ἐν τῇ Βατρ. 226.

*Τυρσηνός, ὁ, Τυρρηνός, κάτοικος τῆς Τυρρηνίας ἢ Τυρσηνίας (Etruria) τῆς Ἰταλίας, Ὑμ. 6 (7), 8.

Τυρώ [˘.], οῦς, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Σαλμωνέως καὶ τῆς Ἀλκιδίκης, γυνὴ τοῦ Κρηθέως. Ὁ Ποσειδῶν λαβὼν τὴν μορφὴν τοῦ ποταμίου θεοῦ Ἐνιπέως, τὸν ὁποῖον αὕτη ἠγάπα, συνῆλθε μετ' αὐτῆς καὶ ἐγέννησε τοὺς Πελίαν καὶ Νηλέα, δ 120, λ 235 ἑξ. Μετὰ δὲ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Κρηθέως ἐγέννησε τὸν Αἴσονα, Ἀμυθάονα καὶ Φέρητα.

ΤΥΤΘΟΣ, ὄΝ (παρὰ δὲ τοῖ, μετέπειτα καὶ τρικατάληκτον), ποιητ., μικρός, νέος, Ζ 222, α 435 κ. ἀ., «τυτθὸς ἐοῦσα» Χ 480· ἔτι δὲ ἐπὶ πραγμάτων, «τυτθὰ διατμῆξαι, κεάσαι» μικρὰ κόπτω, κομματιάζω, μ 174, 388. Τὸ οὐδέτερον ΤΥΤΟΝ ὡς ἐπίρ., ὀλίγον, μικρόν, „λιγάκι, τόσον δά“· ἀ.) ἐπὶ τόπου, «τυτθὸν ὀπίσω» Ε 443, «τυτθὸν ἀποπρὸ νεῶν» Η 334, «μετόπισθε νεός» ι 539· β΄.) ἐπὶ ποσότητος, «οὐδέ με τυτθὸν ἔτισε» οὐδὲ σμικρὸν μ' ἐτίμησε, „οὐδὲ τόσον δά, οὐδὲ τὸ ταραμικρόν“, Α 354, «τυτθὸν ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται» παρὰ μικρόν, ὅ ἐ. μόλις ὑπεκφεύγουσι τὸν θάνατον, Ο 628, «τυτθὸν φθέγγομαι» χαμηλῇ τῇ φωνῇ ὁμιλῶ, Ω 170· γ΄.) ἐπὶ χρόνου, ἐπὶ μικρόν, βραχὺν χρόνον, „ὀλίγον“, Τ 335, Χ 494, πρβλ. Π 302. (‖. Ἡ ἐτυμολογία τῶν ἀρχαίων, καθ' ἣν ἐθεωρεῖτο ἡ λέξ. συγγενὴς τοῦ τίτθη, φαίνεταί μοι πάντῃ ἀπίθανος. Εἶνε βεβαίως ὑποκοριστικὸν δεικτικὸν ἐπίθετον ἐκ τῆς ῥίζ. το-, ἐξ ἧς καὶ τὸ τόσος, τύννος, τυνν-οῦτος, καὶ σημαίνει κυρ. ὅ,τι τῆς καθομιλ. τὸ „τοσούτσικος, τόσος δά“, ὅπερ λέγεται μετὰ δείξεως τοῦ ἄκρου μικροῦ δακτύλου τῆς χειρός).

ΤΥΦΛΟΣ, Ή, ΟΝ, „τυφλός“, Ζ 139 †, Ὑ. Ἀπ. 172. (Ἐτυμολογεῖται κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον ἐκ τοῦ τύφω=καίω, καπνίζω, ὥστε κυρίως μὲν σημαίνει τὸν καπνισμένον, ἔπειτα δὲ τὸν ζαλισμένον, θολωμένον).

Τυφωεύς [˘..], ὁ, παρ' Ὁμ. γεν. Τυφωέος, δοτ. Τυφωεΐ, Β 782, 783· ἕτερος τύπος ΤΥΦΑΩΝ, ἐξ οὗ ἡ αἰτ. Τυφάονα Ὑ. Ἀπ. 306, 352· ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ Τυφῶν, ῶνος, κυρ. ὁ καπνίζων ἢ ἀχνίζων (ἐκ τοῦ τύφω, ἴδ. τὴν προηγ. λέξιν), σύμβολον τῶν ὑποχθονίων ἀτμῶν καὶ τῶν κατὰ τὰς ἡφαιστείους ἐκρήξεις καὶ τοὺς σεισμοὺς ὀλεθρίων αὐτῶν ἐνεργειῶν. Κατὰ τὸ Β 782 εἶνε γίγας τις ἐν Ἀρίμοις τῆς Κιλικίας ὑπὸ γῆν κατακείμενος. Ἐν δὲ τῇ Ἡσιόδ. Θεογον. 820 ἑξ. περιγράφεται ὡς τέρας τι πελώριον, ἔχον ἑκατὸν δρακοντοειδεῖς καὶ πυριπνόους κεφαλάς, τὸ ὁποῖον ἐγέννησεν ἡ Γαῖα ἐκ τοῦ Ταρτάρου, καὶ ἔπεμψε κατὰ τοῦ Διὸς καταπολεμήσαντος τοὺς Τιτᾶνας καὶ κρημνίσαντος αὐτοὺς εἰς τὸν Τάρταρον. Μετὰ μακρὸν ἀγῶνα κατεκεραύνωσεν αὐτὸν ὁ Ζεὺς καὶ ἔῤῥιψεν ὡσαύτως εἰς τὸν Τάρταρον. Μεταγενέστερος δέ τις μῦθος ὀνομάζει πατρίδα του τὴν Κιλικίαν, ὅθεν νικηθεὶς ὑπὸ τοῦ Διὸς κατέφυγεν εἰς τὴν Σικελίαν, ὅπου ὁ Ζεὺς ἐξεσφενδόνησε κατ' αὐτοῦ τὴν Αἴτναν, Πινδ. Πυθ. 1, 32· πρβλ. ἌΡΙΜΑ.

*ΤΎΧΗ [˘.], ἡ, „τύχη“, ὅ ἐ. ἰδίως εὐτυχία, Ὑμ. 10 (11), 5. Προσωποπ. *Τύχη, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ, Ὑ. Δήμ. 420.

ΤΥΧΉΣΑΣ, ἴδ. ΤΥΓΧΆΝΩ.

Τυχίος [˘˘.], ὁ, κυρ. ὁ τέκτων, τεχνίτης (ἐκ τοῦ τεύχω), περιβόητος τεχνίτης ἐκ τῶν Ὑλῶν τῆς Βοιωτίας, Η 220.

τῷ κυρ. ἐνικ. δοτ. τοῦ τό, πολλάκις ἐκλαμβανομένη ὡς ἐπίῤῥημα· ἀ.) οὕτως, τότε, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, πάντοτε ἐν ἀποδόσει ὑποθετικοῦ λόγου εἴτε ῥητῶς προηγουμένης τῆς ὑποθέσεως εἴτε εὐκόλως ἐξυπακουομένης, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ προσλαμβάνει τὸ Ἂν ἢ Κέν, οἷον «τῷ κε ταχ' ἡμύσειε πόλις» (ἂν δηλ. εἰσηκούετο ἡ ἐν τοῖς πρόσθεν εὐχή) Β 373, Δ 290, «τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν» (ἂν δηλ. συνέβαινε ἡ ἀνωτέρω ὑπόθεσις) α 239, πρβλ. καὶ Β 250 (ὅπου δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ καὶ διὰ τοῦ εἰδὲ μή, ἄλλως)· ἔτι δὲ καὶ ἐν ἀποδόσει χρονικοῦ λόγου «ἐπεὶ ἴκεν ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ, τῷ σ' οὔτι παλιμπλαγχθέντα γ' ὀΐω ἄψ ἀπονοστήσειν» ν 4, 5· β΄.) ὅθεν, διὰ τοῦτο, Α 418, Β 296, δ 281, η 25 κ. ἀ.· γ΄.) εἰς τὴν σημασίαν τοῦ Λατ. atqui, ἀλλ' ὅμως, ἀλλ' ἐν τούτοις, εἶνε δὲ βέβαιον, «τῷ κρείσσων μὲν Ζεὺς ποταμῶν ἁλιμυρηέντων» Φ 190. (‖. Ἀλλ' εἶνε περιττὴ ἡ γ΄. σημασία· διότι ἐνταῦθα κεῖται εἰς τὴν προηγουμένην β΄. σημασίαν, ὅταν τὸ χωρίον ἐννοηθῇ ὡς ἑξῆς: ὅθεν καθὼς ὁ Ζεὺς εἶνε κρείσσων τῶν ποταμῶν, οὕτως καὶ ἡ γενεὰ τοῦ Διός, τουτέστιν ἐγώ, εἶμαι κρείσσων τῆς γενεᾶς τοῦ ποταμοῦ, τουτέστι σοῦ).

τῶς, κατὰ δὲ τὸν Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. τῶ̃ς (ἐκ τῆς ἀντωνυμικῆς ῥίζ. το-), ποιητ. ἐπίρ.=ὥς, οὕτως, τοιουτοτρόπως, „ἔτσι“, Β 330, Γ 415, Ξ 48, σ 271, τ 234. Κατὰ τὸν Ἀπολλώνιον Περὶ ἐπιῤῥήμ. σελ. 582, 17, τὸ «τώς» τότε μόνον εἶνε ὀρθόν, ὅταν εὑρίσκεται ἐν ἀνταποδόσει πρὸς τὸ «ὥς», οἷον ἐν τῷ Γ 415· ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις χωρίοις πρέπει νὰ γράφεται «θ' ὥς» καθ' ἃ ἔγραψεν ἤδη ὁ Σπίτζνερος ἐν τοῖς χωρίοις τῆς Ἰλιάδος, ἢ ἄλλη τις νὰ γείνῃ διόρθωσις, ὁποῖαι φέρονται παρὰ τοῖς παλαιοῖς γραμματικοῖς.

Υ

Υ

Υ, τὸ εἰκοστὸν γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, διὸ καὶ σημεῖον τῆς εἰκοστῆς ῥαψῳδίας.

Ὑάδες [⏑⏑.] ων, αἱ, Ὑάδες ἐκ τοῦ ὗω, οἱονεὶ Βροχεραί, Λατ. Pluviae, ἀστερισμός τις συγκείμενος ἐκ 4 ἄστρων τρίτου καὶ τινων ἄλλων τετάρτου μεγέθους πλησίον τῆς κεφαλῆς τοῦ Ταύρου, διὰ τῆς ἐπιτολῆς αὐτοῦ μηνύων τὴν ἀρχὴν τῆς ὑετώδους ὥρας τοῦ ἔτους, Σ 486. Κατ' ἄλλους δέ, ἐν οἷς καὶ ὁ Νίτσης, παράγεται ἐκ τοῦ ὗς, διότι ἐφαντάζοντο τὸν ἀστερισμὸν ὡς χοιριδίων ἀγέλην, ὅθεν καὶ τὸ Λατινικὸν ὄνομα Suculæ. Ἴδε περὶ τούτων Α. Γέλλιον Ν. Α. 13, 9.

ὑακίνθινος [⏑⏑.⏑.], η, ον, ὑακίνθινος, ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ὑακίνθου, «ἄνθος» Ὀδ. ζ 231, ψ 158. (‖. Ὀρθότερον εἶνε κατὰ τὸν Δύντζερον νὰ θεωρηθῇ τὸ «ὑακίνθιον ἄνθος» ὡς περίφρασις ποιητικὴ μιᾶς ἐννοίας: τὸ ἄνθος τὸ λεγόμενον ὑάκινθος, ὅπως ᾗ «ἄνθεα ποίης» ἀντὶ τοῦ: πόα). Ἐκ τοῦ

ὑάκινθος [⏑⏑..], ὁ, ἄνθος πάντη διάφορον τοῦ σήμερον οὕτω καλουμένου, ἀναβλαστῆσαν, ὡς λέγεται, ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ Ὑακίνθου, τοῦ ὡραίου ἐκείνου νεανίου, ὅστις διὰ τοῦ δίσκου ἐφονεύθη ἐξ ἀμελείας ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος παίζοντος μετ' αὐτοῦ. Ἐπὶ τῶν φύλλων αὐτοῦ διεκρίνοντο, λέγουσι, τὰ γράμματα ΥΑ ἢ ΑΙ, τὰ ὁποῖα ἡρμήνευον διὰ τοῦ Ὑάκινθος, ἢ τοῦ σχετλιαστικοῦ αἴ, ἢ διὰ τοῦ Αἴαντος. Εἶνε δὲ πιθανῶς ὁ παλαιὸς ὑάκινθος τὸ κυανοῦν κρῖνον (Iris Germanica τοῦ Λιν.) ἢ τὸ ᾰελφίνιον „καπουτσίνος“ (Delphinium Aiacis τοῦ Λιν.) Ξ 348 †, Ὑ. Δήμ. 7, 426, Ὑμ. 18, 25. Ὁ Θεόκριτος ὀνομάζει τὸ ἄνθος μέλαν 19, 28, ὡσαύτως καὶ ὁ Βεργίλιος Ἐκλογ. II, 18, 10, 39. Ὅθεν ἐν ζ 231 παραβάλλεται πρὸς αὐτὸ ἡ μέλαινα κόμη τοῦ Ὀδυσσέως.

Ὑάμπολις [⏑..⏑], ιος, ἡ, πόλις τῆς Φωκίδος ἐπὶ τοῦ Κηφισοῦ μεταξὺ Ὀποῦντος καὶ Ὀρχομενοῦ, Β 521. Κατὰ τὸν Σχολιαστὴν ἐσχηματίσθη κατὰ σύνθεσιν ᾗ συγκοπὴν ἐκ τοῦ «Ὑάντων πόλις» ὡς κτισθείσης τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ὑάντων τῶν παλαιῶν κατοίκων τῆς Βοιωτίας, οἵτινες ἐξεδιώχθησαν ἐκεῖθεν ὑπὸ τοῦ Κάδμου εἰς τὴν Φωκίδα. (‖. Ἴχνη αὐτῆς ὀλίγα λεπτὰ βορειότερον τοῦ χωρίου Βογδάνας).

ὑββάλλειν, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὑποβάλλειν.

ὑβρίζω, μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἐνεστῶτος. 1) ἀμεταβ. εἶμαι ὑβριστής, αὐθάδης, βίαιος (ἐν ἔργῳ τε καὶ λόγῳ), βιαιοπραγῶ, ὑδρεύω

α 227, γ 207, ρ 588. 2) μεταβ. «τινά» ὑβρίζω, ἀτιμάζω τινά, φέρομαι βιαίως πρός τινα, Λ 695 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλιάδ.), υ 170, 370. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. τὸ ῥῆμα „ὕβρίζω“ περιωρίσθη εἰς τὴν διὰ λόγων μόνον ἀτίμωσιν τοῦ ἄλλου, εἰς τὴν σημασ. ὀηλ. τοῦ λοιδορῶ· ὡσαύτως ᾗ τὸ ῥηματικὸν „ὑβρισιά“=λοιδορία). Ἐκ τοῦ

ὕβρις, ιος, ἡ (συγγ. τῆς ὑπέρ), ὑπεροψία, αὐθαιρεσία, αὐθάδεια, βία, ὁ τρόπος ὀηλ. ὁ ἐκ τῆς συναισθήσεως τῶν ὑπερεχουσῶν ἰδίων δυνάμεων ἢ ἐκ τοῦ πλεονασμοῦ τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν ἐκπηγάζων, ξ 262· ἰδίως ἐπὶ τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, α 368, δ 321, 627 κ. ἀ. Συνδυάζεται μετὰ τῆς «βίης» ο 329, ρ 565. Ὅθεν κακοπραγία, βιαιοπραγία, Α 203, 214 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.).

ὑβριστής, ᾶο, ὁ (ὑβρίζω), ὑπερόπτης, αὐθαίρετος, αὐθάδης, βίαιος, «ἀνήρ» Ν 633 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.), τοὐναντίον «δίκαιος, φιλόξενος» ζ 120, ι 175, Ὑ. Ἀπ. 279.

ὑγιής [⏑⏑.], ές, έος, ὑγιής, „γιερός“· μεταφ. «μῦθος» σωτήριος, ὠφέλιμος, Θ 524 †.

ὑγρός, ή, όν (ὗω), ὑγρός, „οὐγρός“, ῥευστός «ἔλαιον» Ψ 281, ζ 79, «γάλα» Ε 903, «ὕδωρ» δ 458, «ὑγρὰ κέλευθα» ἢ ὑγρὰ ὁδός, ποιητ. ἡ θάλασσα, γ 71, «ἄνεμοι ὑγρὸν ἀέντες» ὑγροί, ὑγρασίαν μετὰ ᾶς πνοῆς ἐπιφέροντες ἄνεμοι, γ 478. Ὡς οὐσιαστ. **ὑγρή** (τοὐναντίον τοῦ ξηρά, „στερεά“), ποιητ. ἡ θάλασσα, τὸ „πέλαγος“ Κ 27, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ «τραφερή» ἢ «γαῖα» Κ 27, Ξ 308, Ω 341, α 97, ε 45, υ 98. 2) τροπ. ταχερός, κατατήκων, «πόθος» Ὑμ. 18 (19), 33

ὑδατοτρεφής, ές, γεν. έος (ὕδωρ, τρέφω) ὑπὸ τοῦ ὕδατος τρεφόμενος, ὅθεν παρὰ τὰ ὕδατα προκόπτων, «ᾶγειρος» ρ 208 †.

Ὕδη [⏑.], ἡ, πόλις τῆς Λυδίας ὑπὸ τὸν Τμῶλον, κατὰ τὸν Σχολ. αἱ μετέπειτα Σάρδεις, Υ 385.

ὑδραίνω, ποιητ. (ὕδωρ), μόνον ἐν τῇ μετοχῇ τοῦ μέσ. ἀορ. ἀ. ὑδρηναμένη, ὑγραίνω, βρέχω. Ὅθεν τὸ μέσον βρέχομαι, ὅ ἐ. νίπτομαι, ἢ λούομαι, ἐν τῇ στερεοτύπῳ φράσει «ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροΐ εἵματ' ἐλοῦσα» Ὀδ. δ 750, 758, ρ 48, 58.

ὑδρεύω (ὕδωρ), παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τῇ ἐνεργ. μετοχ. ὑδρευούσῃ καὶ μέσ. παρατατ. ὑδρεύοντο. 1) Ἐνεργ. ἀντλῶ ὕδωρ, „παίρνω νερό“ κ 105. 2) Μέσ. ἀντλῶ ὕδωρ „παίρνω νερό“, δι' ἐμαυτόν Ὀδ. η 131, ρ 206.

ὑδρηλός, ή, όν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. (ὕδωρ) ὑδατώδης, ὑγρός, κάθυγρος, «λειμῶνες» ι 133 †, «Σάμος» Υ. Ἀπ. 41. (‖. πρβλ. διὰ τὴν κατάληξιν καὶ τὴν αὐτὴν σχεδὸν σημασίαν τῆς καθομιλ. τὸ „νερουλός“ ἀντὶ τοῦ νερηλός κατὰ τροπὴν τοῦ η εἰς ου οὐχὶ σπανίαν ἐν τῇ καθομιλ.).

*Ὑδρομέδουσα, ἡ (ὕδωρ, μέδουσα) οἱονεὶ Νεροβασίλισσα, κωμικὸν ὄνομα βατράχου ἐν τῇ Βατρ. 19.

ὕδρος, ὁ (ὕδωρ), ὑδάτιος ἢ ὑδρόβιος ὄφις, „νεροφίδα“, Β 723 †, Βατρ. 82. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. ὑπάρχει λέξις „βύδρα“, ὅ ἐ. Ὕδρα· εἶνε δὲ ὑδρόβιόν τι ζῶον ὁμοιάζον μὲν πρὸς τὸν κάστορα, λεγόμενον δ' ἴσως ὑπὸ τῶν ἀρχαίων λάταξ).

*Ὑδρόχαρις [..˘.], ὁ (ὕδωρ, χαίρω), οἱονεὶ Νεροχαρούμενος, κωμικὸν ὄνομα βατράχου ἐν τῇ Βατρ. 230.

ὕδωρ, ὕδατος [˘˘.], τό, ὕδωρ, „νερόν“ (ὑδ. Νηρεύς) Ὁμ. πλχ. ἐπί τε τοῦ γλυκέος καὶ ὑετίου ὕδατος, Π 385, καὶ ἐπὶ τοῦ «ἁλμυροῦ» τοῦ θαλασσίου, τῆς θαλάσσης, ι 227. Πληθ. «ὕδατα» „νερά“, μόνον ν 109. Περὶ τῆς παροιμιώδους φρ. «ὕδωρ καὶ γαῖαν γενέσθαι» ὑδ. γαῖα. (Ἐτυμολογεῖται συνήθως μὲν ἐκ τοῦ ὕω=βρέχω, καὶ σημαίνει ἐπομ. κυρίως τὸ ὑέτειον ὕδωρ. Πιθανώτερον ὅμως κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ Σανσκρ. ud-, udam=ὕδωρ, ὅθεν καὶ τὸ Λατ. unda.—Τὸ υ εἶνε μὲν κυρ. βραχύ· ἐν ἄρσει δ' εὑρίσκεται καὶ μακρὸν Υ. Δήμ. 381, ἀλλὰ καὶ ἐν θέσει Βατρ. 97).

ὑετός [-..], ὁ (ὕω), „βροχή“, ψιλὴ ἢ ραγδαία, Μ 133 †.

υἷα, υἱάσι, ὑδ. υἱός.

υἱός, ὁ, ἐξ οὗ εὑρίσκονται παρ' Ὁμ. πλὴν τῆς ὀνομαστικ. καὶ ἡ αἰτ. υἱὸν καὶ ἡ κλητ. υἱὲ πολλαχοῦ· σπανιώτερον δὲ ἡ γεν. υἱοῦ, χ 238, γεν. πληθ. υἱῶν, Φ 587, Χ 44, ω 223, δοτ. υἱοῖσι, τ 418· ἔτι δὲ καὶ ἡ δοτ. υἱῷ, ἥτις ἐν τῷ Π 177 ἐκ τῶν Ἐνετικῶν σχολίων καὶ τοῦ Εὐσταθ. ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ Βεκκέρου καὶ τῶν μετ' αὐτὸν ἐκδοτῶν ἀντὶ τοῦ υἱῖ. Ἐκ δὲ τοῦ ἀχρ. τύπου γιεῖς εὑρίσκονται ἡ δοτ. υἱέϊ καὶ υἱεῖ (ὑδ. Σπίτζν. εἰς Δ 791), αἰτ. υἱέα, Ν 350, ὀνομ. πληθ. υἱέες χ υἱεῖς μόνον ο 248, ω 387, 497 (ὅπου ὁ Βέκκ. ἔγραψεν: υἱέες), ὡς κλητ. Ε 464, αἰτ. υἱέος· ἔτι δὲ οἱ μόνον ἐπικοὶ τύποι: γεν. υἷας, δοτ. υἷι, αἰτ. υἷα, υ 35, ἐν δὲ τῷ ρ 111 ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ: υἱόν, δυϊκ. υἷε, πληθ. ὀνομ. υἷες, δοτ. υἱάσι, Ε 463, γ 387, αἰτ. υἷας. Τοὺς τύπους υἱῷ καὶ υἱοὶ δὲν ἔχει ὁ Ὅμ. (‖. ὑδ. ὅμως ἀνωτ. ἐν ἀρχῇ), ὁ δὲ υἱοὺς εὑρίσκεται ὡς διάφορος γραφὴ ἐν τῷ Ε 159. Καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. λέγεται „υἱός“, (προφ. δὲ „ὐ γιός“ χ „γιός“), συχνὸν ἐν τῇ φράσ. «υἷες Ἀχαιῶν» ἀντὶ τοῦ Ἀχαιοί. (Ἐτυμολογεῖται κατὰ μὲν τὸν Δοιδερλ. ἐκ τῆς ῥίζ. φυ-, φύω· κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους γλωσσολόγους ἐκ τῆς Σανσκριτ. ῥίζ. su-, ἐξ ἧς su-nus=υἱός, καὶ Γερμ. Sohn καὶ Σλαυ. syno —Ἡ δίφθογγος υι εὑρίσκεται ἐνίοτε ἐν τοῖς τύποις «υἱός» Ζ 130, Ρ 575 κ. ἀ., καὶ «υἱόν» Δ 473, Ε 612, Ρ 59, καὶ «υἱέ» Η 47 συνεσταλμένη).

υἱωνός, ὁ, ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ, ἔγγονος, Β 666 κ. ἄ. πλχ., ω 615.

ὑλαγμός [˘..], ὁ (ὑλάσσω, ὑλάω), ὑλακή, ὑλάκτημα, „ἀλύκτημα, γαύγισμα“ τῶν κυνῶν, Φ 575 †.

*Ὑλακίδης [-˘˘.], ao, ὁ, υἱὸς τοῦ Ὑλάκου, πλαστὸν ὄνομα, ὅπερ ὁ Ὀδυσσεὺς κρυπτόμενος ἀποδίδει εἰς ἑαυτόν, ξ 204.

ὑλακόμωρος [˘˘...], ον, ἐπικ., πάντοτε ἢ συνήθως ὑλακτῶν, μόνον ὡς ἐπίθ. τῶν «κυνῶν», *Ὀδ. ξ 29, π 4. (Περὶ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ μωρος καὶ περὶ τῆς σημασίας ὑδ. ἐγχεσίμωρος ‖. ὅπου, νομίζω τώρα, πρέπει νὰ προτιμηθῇ καὶ τῆς ἡμετέρας γνώμης ἡ τοῦ Δυντζέρου, διότι τοῦ μὲν μωροῦ ἡ κυριωτέρα ἰδιότης εἶνε ὅτι ἐφορμᾷ, χύνεται ἐφ' ὅ,τι δήποτε, τοῦ δὲ συνετοῦ τὸ ἐφεκτικόν.—Τὸ υ εἶνε μακρὸν ἐν ἄρσει).

ὑλακτέω [˘...], ὑλακτῶ, „ἀλυκτῶ, γαυγίζω“, περὶ κυνῶν, Σ 586· τροπ. ἐπὶ τῆς δυσανασχετούσης καρδίας, «κραδίη οἱ ἔνδον ὑλάκτει» υ 13, 16. Ἐκ τοῦ

ὑλάω, καὶ ὡς ἀποθ. ὑλάομαι, π 162, μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. χ παρατ.=τῷ προηγουμένῳ, ὑλακτῶ, „ἀλυκτῶ“, *Ὀδ. π 9, χ μετ' αἰτ. ὡς μεταβ. «τινά» π 5, υ 15· (‖. ὡς μεταβατ. μεταχειρίζεται τὸ ῥῆμα καὶ ἡ καθομιλουμένη)

ὕλη [-.], ἡ, ἀ.) Λατ. sylva, σύνδενδρος τόπος, δρυμός, δάσος, Ε 52, ε 63· ἔτι δὲ καὶ τὰ κεκομμένα „ξύλα, ξυλικὴ“, Ψ 50, 111, ι 234, κ 104· β΄.) ἔρμα, „σαβούρα“ (Λατ.) τοῦ πλοίου, κατ' ἀρχὰς ξύλα, κλαδιά, ἔπειτα πέτραι καὶ χώματα, ε 257.

*Ὕλη, ἡ, ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ αἱ *Ὑλαι. 1) πολίχνη τῆς Βοιωτίας παρὰ τὴν Κωπαΐδα λίμνην, ἐπὶ Στράβωνος ἤδη κατεστραμμένη, Β 500, Ε 708 κ. ἀ. [Τὸ υ εἶνε μακρόν, ἐν δὲ τῷ Ε 708, Η 221 βραχύ· ὅθεν τινὲς τῶν ἀρχαίων γράφουσιν ἐν τούτοις *Ὑδη].

ὑλήεις [-..], εσσα, εν, ποιητ. (ὕλη), δασώδης, σύνδενδρος, κατάφυτος, «χῶρος» Κ 362, «ῥίον» ι 191, «Νήιον» α 186, «νῆσος» κ 308 κ. ἀ., *Ὑμ. 13 (14), 5· ὡς δικατάληκτον, α 246.

*Ὕλλος, ὁ, ποταμὸς τῆς Ἰωνίας, πηγάζων ἐν τῇ Λυδίᾳ χ ἐμβάλλων εἰς τὸν *Ἕρμον, Υ 392.

ὑλοτόμος [-...], ον (ὕλη, τέμνω), ξυλοκόπος, ξυλευτικός, «πέλεκυς», *Ἰλ. Ψ 114, «ὑλοτόμοι» ὡς οὐσιαστ. ξυλευταί, ξυλοκόποι, Ψ 123.

ὑμεῖς [-.], προσωπ. ἀντων. β΄. προσ. πληθ., γεν. πάντοτε παρ' Ὁμήρ. Ἰων. ὑμέων (κατὰ

συνίζησιν δισύλλαβος) ἢ ἐπικ. ὑμείων, Δ 348, Η 195, Τ 153, δοτικ. ὑμῖν καὶ ἐγκλινόμενον ὔμιν (ἐὰν δὲ τὸ ι ἦνε βραχύ, ὔμιν), Ξ 482, α 376, δ 94, χ 41, 65. (Ὁ δὲ Δινδόρφιος, ὅστις ἀπορρίπτει τὴν ἔγκλισιν, καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ Βαϋμλεῖνος γράφουσι καὶ ἐν τούτοις ὑμῖν· ἴδ. ἡμεῖς), αἰτ. πάντοτε Ἰων. ὑμέας (κατὰ συνίζησιν δισύλλαβος). Ἐκτὸς δὲ τούτων εὑρίσκονται καὶ οἱ Αἰολικοὶ τύποι: ὀνομαστ. ὔμμες, Α 274, 335, 469, φ 231, δοτ. ὔμμι, Ζ 77, Η 387, Ν 625, Ο 109, 6 316, καὶ κατ' ἔκθλιψιν ὄμμ', Κ 551 ϗ μετὰ τοῦ εὐφωνικοῦ ν ὔμμιν, Δ 249, Κ 380, 6 320, λ 336, 340, ο 506, υ 367. (Τὸν τελευταῖον τοῦτον τύπον τῆς δοτ. διαμφισβητεῖ ὁ Δινδόρφιος, νομίζων ὅτι οἱ ἐπικοὶ ἐκεῖ μόνον κατέφυγον εἰς τοὺς Αἰολικοὺς τύπους, ὅπου ἠναγκάσθησαν ὑπὸ τοῦ μέτρου, ϗ γράφει ἀντ' αὐτοῦ ὅπου μὲν ἀπαιτεῖται σπονδεῖος ὑμῖν, ὅπου δὲ τροχαῖος ὑμίν, ἴδ. τὰ εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Ὁμ. προλεγ. σ. XI), αἰτ. ὔμμε, Ψ 412, καὶ κατ' ἔκθλιψιν, Λ 781, ν 357 κ. ἀ. ‖ Ἡ καθομιλουμένη ἀπώλεσε τὸν τύπον ἐξ ἀνάγκης μετὰ τὴν ἐν τῇ προφορᾷ ἐξίσωσιν τοῦ η καὶ υ, ἵνα ἀποφύγῃ τὴν πρὸς τὸ ἡμεῖς σύγχυσιν, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἔπλασε τὸν νέον τύπον „σεῖς, σᾶς" κατ' εὐθεῖαν ἐκ τοῦ σύ).

ὑμέναιος, ὁ, γαμήλιον ᾆσμα, ᾀδόμενον ὑπὸ τῶν νυμφαγωγῶν κατὰ τὴν μετάβασιν τῆς νύμφης εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ νυμφίου, Σ 493 †. (Κατά τινας μὲν ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ ὕμνος κατ' ἄλλους δὲ εἶνε κυρίως ἐπίθετον παραγόμενον ἐκ τοῦ Ὑμήν, -ένος, τοῦ θεοῦ τοῦ γάμου. Τούτου δὲ τὸ ὄνομα παράγεται κατά τινας ἐκ τῆς Σανσκριτικῆς ῥίζης ju-, ἥτις σημαίνει σύνδεσιν, συνάφειαν, σύζευξιν, εἶνε λοιπὸν κυρίως: συζευγνύων).

ὑμέτερος, η, ον (ὑμεῖς) ὑμέτερος, „εἰδικός σας" (ἰδικός σας, δικός σας), Ὁμ. πλχ., «ὑμέτερος αὐτῶν θυμός» ἡ ψυχὴ ὑμῶν αὐτῶν, 6 138, πρβλ. λ. αὐτὸς Α, 3)· «ὑμέτερος ἑκάστου θυμός» τὸ θάρρος ἑνὸς ἑκάστου ὑμῶν, Ρ 226. Ἐπικ. ἐπίρ. **ὑμετερόνδε** εἰς τὸν ὑμέτερον οἶκον, ψ 86.

ὔμμε, ὔμμες, ὔμμι, ἴδ. **ὑμεῖς**.

ὑμνέω, γ'. πληθ. τοῦ ἐνεσ. Ἰων. ὑμνεῦσι, Ὑ. Ἀπολ. 190 κ. ἀ., μέλ. ήσω, ἀόρ. ὕμνησα, ὑμνῶ, ἐξυμνῶ, δοξολογῶ, μετ' αἰτ. Ὑ. Ἀπ. 19, 209, Ὑ. Ἑρμ. 1 κ. ἀ. πλχ. Ἐκ τοῦ

ὕμνος, ᾱ, ά.) μέλος, μελῳδία, „σκοπός", οἷον «ὕμνος ἀοιδῆς» = «οἶμος ἀοιδῆς» (ἴδ. οἶμος) θ 429 †· 6'.) ᾆσμα, ὕμνος, ψαλμός, „τραγούδι", Ὑ. Ἀπ. 161, Ὑμ. 8(9), 9 καὶ ἀλχ. τῶν Ὑμνων. (Ἐκ τοῦ ὕδω = ἀείδω. ‖ Ὀρθοτέρα ἐτυμολογία εἶνε ἡ ἐκ τῆς ῥίζ. ῥφ-, ἐξ ἧς ὑφή, ὕφος, ὅθεν ὀρθότατα ἑρμηνεύεται τὸ «ὕμνος ἀοιδῆς» διὰ τοῦ: ὕφος τοῦ ᾄσματος).

ὑμός [-.], ή, όν, Δωρ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὑμέτερος, „εἰδικός σας", μόνον ἐν τῷ θηλ. ὑμή Ε 489, Ν 845, ι 284 καὶ ἐν τῷ οὐδ. ὑμά α 375, 6 140.

ὑπ-άγω [.⏑.], μόνον κατὰ παρατ. ὕπαγε, -ον, 1) ἄγω, ὁδηγῶ ὑποκάτω, «ἵππους· ζυγόν» φέρω τοὺς ἵππους ὑπὸ τὸν ζυγόν, ὅ ε. ζευγνύω, „ζεύγω", Π 148, Ψ 291, Ω 279· ἔτι δὲ καὶ ἄνευ τοῦ «ζυγόν», οἷον «ἡμιόνους» ζ 73, πρβλ. ἄγω Α, 1). 2) λεληθότως ἐξάγω, ἀπάγω «τινὰ ἐκ βελέων» ἔξω τῶν βελῶν, Λ 163.

ὑπ-αείδω, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὑπᾴδω, ὅ ἐ. συγχρόνως ψάλλω, προσψάλλω, μόνον ἐν τμ. «λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδε» Σ 570, «νευρὴ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισεν» ὑπήχησε, προσήχησε, φ 411. Ἴδ. ἀείδω.

ὑπαί, ἴδ. ὑπό.

ὑπαι-δείδοικα, ἴδ. **ὑποδείδω**.

ὕπαιθα, ἐκ τῆς προθ. ὑπαὶ κατ' ἐπικὴν ἐπέκτασιν διὰ τοῦ θα, ὑποκάτω, πλαγίως τινός, παράτι, „παράμερα", ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων ά.) ὡς ἐπίρ. «ὕπ. λιάζομαι» κλίνω ὑποκάτω, σκύπτω, ἢ παρεκκλίνω, Ἰλ. Ο 520, Φ 255, «ὕπαιθα φοβεῖται (ἡ πέλεια)» κύπτουσα φεύγει, Χ 141, «ποταμὸς λάβρος ὕπαιθα ῥέων» ῥέων ὑποκάτω Φ 271· 6'.) ὡς πρόθεσις μετὰ γεν. «ὕπαιθα τοῖο λιασθείς» πλαγίως αὐτοῦ κλίνας Φ 255, «εἰ μὲν ὕπαιθα ἄνακτος ἐποίπνυον» κατόπιν καὶ εἰς τὰ πλάγια τοῦ κυρίου ἤσθμαινον, (κατά τινας μὲν ὡς ὑποστηρίζουσαι αὐτὸν χωλὸν ὄντες, κατ' ἄλλους δὲ τρέχουσαι, ἵνα συνοδεύσωσι μετ' αὐτοῦ) Σ 421.

ὑπ-αΐσσω, ποιητ. μέλ. ὑπαΐξω, ἀορ. ά. μετοχ. ὑπαΐξας ά.) μετὰ γεν. κάτωθέν τινος ὁρμῶ, ἀναπηδῶ, «βωμοῦ» ὑποκάτωθεν τοῦ βωμοῦ ἐξορμήσας, Β 310 [ἔνθα τὸ α εἶνε μακρόν]· 6'.) μετ' αἰτ. ὑποκάτω τινὸς ὁρμῶ, τρέχω, «φρῖχ' (= φρῖκα) ὑπαΐξει ἰχθύς» ὁ ἰχθὺς θὰ τρέξῃ ὑποκάτω τῆς φρικιώσης (ἐλαφρῶς κυματινομένης) ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης (ἵνα δαγκάσῃ τὸ ἐπιπλέον πτῶμα), Φ 126 [ἔνθα τὸ α βραχύ], πρβλ. λ. φρίξ.

ὑπ-ακοίω, ἐνεστ. μόνον γ'. ἐνικ. -ει, παρατ. ἀναύξ. γ'. πληθ. ἐν τμ. ὑπὸ—ἄκουον, ἀόρ. ά. ἀναύξ. ὑπάκουσε, ἀπαρφ. ὑπακοῦσαι ά.) εἶδω εἴς τι ἀκρόασιν, ἀκροῶμαί τι, „ἀφηκροῦμαι, βάλλω αὐτί", Θ 4 (ἐν τμ.), ξ 485, Ὑ. Ἀφρ. 181· 6'.) δίδω ἀκρόασιν, ἑπομ. ἀπαντῶ, δ 283, χ 83.

ὑπ-αλεύομαι [.⏑...], ποιητ., ἀποθ. μέσ., ἀόρ. ά. μετοχ. ὑπαλευάμενος, ὑπεκφεύγω, ἀποφεύγω «θάνατον» ο 275 †.

ὑπάλυξις [.⏑..], ιος, ἡ, ἐπικ., ὑπεκφυγή, ἀποφυγή, Χ 270, ψ 287. Ἐκ τοῦ

ὑπ-αλύσκω, μέλ. -λύξεις, Βατρ. 98, ἀόρ. ἀναύξ. ὑπάλυξε, ἀπαρφ. -αι, μετοχ. ὑπαλύξας, ἐν τμήσ., ὑπεκφεύγω, ἀποφεύγω, ἐκφεύγω, «τέλος θανάτοιο» Λ 451, «Κῆρας» Μ 327, δ 512, καὶ ἐν τμήσ. Μ 113, «μόρον» Βατρ. 90,

«ἀέλλας» τ 189, «κῦμα» ε 430, «χρεῖος» ἀποφεύγω χρέος, ὅ ἐ. δὲν τὸ πληρώνω, θ 355.

ὑπ·αντιάω [..⏑..], ἀορ. ά. μετοχ. ὑπαντιάσας, αἴφνης, ἀπροσδοκήτως ἀπαντῶ, „ἐβγαίνω ἐμπρός", ἀπολ. Ζ 17 †.

ὕπαρ, τό, μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ., πραγματική, ἀληθὴς ἐμφάνισις, πραγματικότης, «οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ», Ὀδ. τ 547, υ 90.

ὑπ·άρχω, γ'. ἐνικ. τοῦ ἀορ. τῆς ὑποτ. ὑπάρξῃ, πρότερος ἄρχομαι, προηγοῦμαι εἴς τινα πρᾶξιν, ω 286 †.

ὑπασπίδιος [..⏑⏑.], ον, (ὑπό, ἀσπίς), ὁ ὑπὸ τὴν ἀσπίδα, ὁ ὑπὸ τῆς ἀσπίδος κεκαλυμμένος. Τὸ οὐδ. πληθ. ὑπασπίδια ὡς ἐπίρ. οἷον «ὑπασπ. προποδίζω, προβιβάς» Ν 158, 807, Π 609.

ὕπατος [.⏑.], η, ον (ὑπερθετικὸν ἐκ τῆς ὑπὲρ ἀντὶ τοῦ: ὑπέρτατος;), ὑπέρτατος, ἀνώτατος, ὕψιστος, συχνὸν ἐπίθ. τοῦ Διός, Ε 756· ἰδίως ἐν τῇ φρ. «ὕπατος θεῶν, ὕπ. κρειόντων» Ὁμ. πλχ., «ἐν πυρῇ ὑπάτῃ» ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτου, ὑπερτάτου μέρους τῆς πυρᾶς, Ψ 165, Ω 787.

ὑπέασι, ἴδ. **ὕπειμι**.

ὑπέδδεισαν, ἴδ. **ὑποδείδω**.

ὑπέδεκτο, ἴδ. **ὑποδέχομαι**.

ὑπεθερμάνθη, ἴδ. **ὑποθερμαίνω**.

ὑπ·είκω, χ ἐπικ. συνήθ. ὑποείκω (ὑπο-Fείκω) Ξ 204, Υ 266 κ. ἀ., προς. ὑπόεικε, ἀπαρφ. -ειν, παρατ. ὑπόεικον, μέλ. ὑποείξω, -ομεν Δ 62, (κατ' ἄλλους δ' ἐνταῦθα εἶνε ὑποτακτικὴ τοῦ ἀορ. ἐπικ. συνεσταλμένη) ο 211, ἀόρ. ὑπόειξε Ο 227, π 42, μέσ. μέλ. (ταυτόσημ. τῷ ἐνεργ.) ὑπείξομαι Α 294, -εαι μ 117 (ὅπου ὁ Βέκκερος, ἵνα σώσῃ τὸ δίγαμμα, διορθώνει: θεοῖς ὑποFείξεαι) καὶ ὑποείξομαι (ὑποFείξ.) Ψ 602, ὑποχωρῶ, 1) κυρ. ὑπεξέρχομαι, ἀποσύρομαι· ά.) μετὰ γεν. «νεῶν» ἀπὸ τῶν νεῶν Π 305, καὶ μετὰ δοτ. προσώπ. καὶ γενικ. «τῷ δ' ἕδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόειξε» ἐνώπιον αὐτοῦ ἐπελθόντος ὑπεχώρησεν ὁ πατὴρ ἀπὸ (ἐκ) τῆς ἕδρας, ὅ ἐ. παρεχώρησε τὴν ἕδραν εἰς αὐτόν, π 42· β'.) μετὰ αἰτ. «χεῖρά τινος» ἀποφεύγω, ὑπεκφεύγω, Ο 227. 2) τροπ. ὑποχωρῶ, ἐνδίδω, ὑπείκω, μετὰ δοτ., μ 117, Ο 211· μετὰ δοτ. καὶ αἰτ. ὑποχωρῶ εἴς τινα ὡς πρός (κατά) τι, Α 294, Δ 62· μετὰ μετοχ. (‖. ὡς περιέχον ἐν ἑαυτῷ τὴν ἔννοιαν τῆς λήξεως) «ὑποείξομαί τοι χωόμενος» ὑποχωρῶν εἰς σὲ θὰ παύσω ὀργιζόμενος, Ψ 602· ἐπὶ ἀψύχου ὑποκειμένου «οὐ ῥηϊδί' ἐστὶ θεῶν δῶρα θνητοῖσι δαμήμεναι οὐδ' ὑποείκειν» δὲν εἶνε εὔκολον τὰ δῶρα τῶν θεῶν (ὅπλα) νὰ δαμασθῶσιν ὑπὸ θνητῶν οὐδὲ νὰ ὑποχωρήσωσιν εἰς αὐτούς, τουτέστι νὰ συντριβῶσιν ἢ διαῤῥαγῶσιν, Υ 266.

ὕπ·ειμι (εἰμί), γ'. πληθ. Ἰων. ὑπέασι, εἶμαι, εὑρίσκομαι ὑποκάτω τινός, μετὰ δοτ.. «μελάθρῳ» ὑπὸ τὴν στέγην τινὸς εἶμαι, Ι 204, «πολλῇσι (ἵπποις) πῶλοι ὑπῆσαν» πολλαὶ εἶχον καὶ πώλους ὑπὸ κάτω των, ὅ ἐ. θηλάζοντας, Λ 681· ἐν τμήσ. «ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν» α 131.

ὑπείρ, **ὑπειρέχω**, **ὑπείροχος**, ἴδ. **ὑπέρ**, **ὑπερέχω**, **ὑπέροχος**.

Ὑπείροχος, ὁ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ Ὑπέροχος, εἷς τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως φονευθείς, Λ 335.—Πατρωνυμ., **Ὑπειροχίδης**, αο, ὁ Ἰτυμονεύς, Λ 673.

Ὑπείρων, ονος, ὁ, εἷς τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Διομήδους φονευθείς, Ε 144.

ὑπ·έκ, ἀνθ' οὗ ὁ Οὐόλ. ἐν Ἰλ. ἔγραφε διῃρημένως ὑπ' ἐκ, (‖. ὡσαύτως χ ὁ νεώτατος ἐκδότης Λαρόχης)· ὁ δὲ Σπίτζνερος χ οἱ μετ' αὐτὸν ὑφ' ἓν ὑπέκ χ πρὸ φωνήεντος ὑπέξ, ἐπικ., ὑποκάτωθεν, κάτωθεν ἔξω, ἐν γένει ἐκ, ἀπό· ά.) ὡς ἐπίῤῥημα κατὰ τὴν λεγομένην τμῆσιν ἀνῆκον εἰς τὸ ῥῆμα, «ὑπὲκ κακότητα φεύγω» ὑπεκφεύγω τὴν κακ., γ 175· β'.) ὡς πρόθ. μετὰ γενικῆς, «ὑπὲκ δίφροιο» Ε 854, «ὑπὲκ κακοῦ» Ν 89, Ο 628, λ 37, μ 107, «τείχεος αἰεὶ ὑπὲκ .... ἐσεύοντο» πάντοτε ὑποκάτωθεν τοῦ τείχους ἔτρεχον πρὸς τὰ ἔξω, πρὸς τὰ ἀνοικτά, Χ 146.

ὑπ·εκ·προ·θέω, ἐπικ., μόνον ἐν τῷ ἐνεστῶτι· ά.) ἐπὶ τὰ πρόσω ὑπεκτρέχω, τρέχω ὀλίγον (παρ)εμπρός, Φ 604, θ 125· β'.) μετ' αἰτ., τρέχων προλαμβάνω, [φθάνω] τινά, Ι 506.

ὑπ·εκ·προ·λύω, κάτωθέν τινος ἀπολύω, «ὑπεκπροέλυσαν ἡμιόνους ἀπήνης» ἐξέζευξαν τὰς ἡμιόνους ἀπὸ τῆς ἀπήνης, ζ 88 †.

ὑπ·εκ·προ·ρέω (διὰ τὸ μέτρον δὲν διπλασιάζεται τὸ ρ), ἐκρέω περαιτέρω, ἐκχειλίζω καὶ ῥέω (παρ)εμπρός, ζ 87 †.

ὑπ·εκ·προ·φεύγω, ἐπικ., ἀορ. β'. εὐκτ. ὑπεκπροφύγοιμι, μετοχ. ὑπεκπροφυγών, ὑπεκφεύγω, κρυφίως ἢ ἐπιτηδείως διαφεύγω καὶ τρέχω (ἐμπρός), ἀπολ., Υ 147, Φ 44, υ 43, μετ' αἰτ., «Χάρυβδιν» μ 113.

ὑπ·εκ·σαόω, ἐπικ., ἀόρ. ά. ὑπεξεσάωσε, λαθραίως ἢ ἐπιτηδείως σώζω τινὰ ἔκ τινος, Ψ 292 †.

ὑπ·εκ·φέρω, παρατ. ὑπεξέφερον, -ε, χ ἀναύξ. ὑπέκφερον. 1) μεταβ. κρυφίως ἢ ἐπιτηδείως ἢ χ ἁπλῶς μεταφέρω ἐκτός, «τινὰ πολέμοιο» μεταφέρω τινὰ ἐκτὸς τῆς μάχης, Ε 318, 377, 885, ὀλίγον ἀποσύρω, «σάκος» Η 268. 2) ἀμεταβ. (πρβλ. **ἐκφέρω** 2), σπεύδω, μετὰ σπουδῆς τρέχω, ἐπὶ τῶν ἵππων, γ 496.

ὑπ·εκ·φεύγω, ἀόρ. β'. ὑπεξέφυγον καὶ ἐπικ. ὑπέκφυγον, εὐκτ. ὑπεκφύγοι καὶ ἐν τμ. ὑπὲκ—φύγοιμεν, γ 175, ε 489, κ 129, Ἰων. ἀπαρφ. ὑπεκφυγέειν, ἔκ τινος ἢ ἀπό τινος (κακῆς μάλιστα καταστάσεως) διαφεύγω, ὑπεκφεύγω, ἀποφεύγω, Θ 213, Υ 191, ψ 320, μετ' αἰτ., «Κῆρα, ῥέεθρα, ὄλεθρον» Ε 22, Ζ 57, Π 687,

Χ 202, : 286, «αὐτήν» λ 383· συνδυάζεται μετὰ τοῦ «ἀλύξαι» μ 216, Θ 243.

ὑπεμνήμυκε, ἴδ. ὑπημύω.

ὑπ·ένερθεν καὶ ὑπένερθε, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ., ἐπίρ. 1) κάτω, ὑποκάτω, Δ 417, Ν 30, κ 242 κ. ἀ., τοὐναντίον «καθύπερθεν» κ 353. Ἰδίως „κάτω", εἰς τὸν κάτω κόσμον, ἐν τῷ Ἅιδῃ, Γ 278, Υ 61. 2) μετὰ γεν., «ποδῶν ὑπέν.» ὑποκάτω τῶν ποδῶν, ὑπὸ τοὺς πόδας, Β 150, «ὑπέν. Χίοιο» πρὸς νότον τῆς Χίου, γ 172.

ὑπέξ, ἴδ. ὑπέκ.

ὑπ·εξ·άγω, μόνον ἐν τῷ γ'. ἐνικ. τοῦ ἀορ. τῆς εὐκτ. ὑπεξαγάγοι, ἐπιτηδείως ἢ ᾗ ἁπλῶς ἐξάγω τινὰ ἔκ τινος, μάλιστα δὲ κινδύνου, „ῥλυτώνω", «ἀλλά σε δαίμων οἷκαδ' ὑπεξαγάγοι» ὁ θεὸς νὰ σὲ ῥλυτώσῃ καὶ νὰ σὲ φέρῃ εἰς τὸν οἶκόν σου, σ 147 †.

ὑπ·εξ·αλέομαι, ἐπικ., ἀορ. ἀπαρφ. ὑπεξαλέασθαι, ὑπεκφεύγω, δια(ἀπο)φεύγω, «χεῖρας» Ο 180 †.

ὑπ·εξ·ανα·δύω, μετοχ. τοῦ ἀορ. β'. ὑπεξαναδύς, ἀμεταβ. ὑποκάτωθέν τινος ἐξέρχομαι, „ἐβγαίνω", μετὰ γεν., «ἁλός» ἀναδύω, ἐβγαίνω ἀπὸ τὴν θάλασσαν, Ν 352 †.

ὑπέρ, ἐπικ. ᾗ ὑπείρ (ὅταν ἡ τελευταία συλλαβὴ ἦτε ἀνάγκη πρὸ φωνήεντος νὰ ἐκταθῇ, οἷον «ὑπείρ ἅλα»), πρόθ. μετὰ γεν. καὶ αἰτιατ. συντασσομένη, συγγεν. τῷ Λατ. super καὶ τῷ Σανσκριτ. upari, ὑπεράνω. Α'.) Μετὰ γενικ. 1) τοπικῶς· ἀ.) σημαίνει τὴν ὑπεράνω τινὸς κίνησιν, ὑπεράνωθεν, „ἀπ' ἐπάνω", «ὑπὲρ τοίχων καταβαίνω» ὑπερβὰς τοὺς τοίχους· καταβαίνω, „ἀπ' ἐπάνω ἀπὸ τοὺς τοίχους", Ο 382, πρβλ. Υ 279· ὡσαύτως «ὑπὲρ οὐδοῦ βαίνω» ὑπερβαίνω τὸ κατώφλιον, ρ 575· β'.) τὴν ὑπεράνω τινὸς στάσιν, ὑπεράνω, „ἐπάνω", «ὑψοῦ ὑπὲρ γαίης ἔχω» ὑψηλά, ὑπεράνω τῆς γῆς κρατῶ, Ν 200, «ὑπὲρ πόλιος ἦα» ἤμην ὑπεράνω τῆς πόλεως, ὅ ἐ. ἐπὶ τοῦ λόφου τοῦ ὑπὲρ τὴν πόλιν, π 471, ὡσαύτως «ὑπὲρ μαζοῖο» Δ 528, α 137· ὅθεν «στῆ ὑπὲρ κεφαλῆς τινι» ἐστάθη ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς, „ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι" τινός, Β 20, δ 803· γ'.) πέραν, ἐπέκεινα, «ὑπὲρ τάφρον» Σ 228, Ψ 73, ν 257. 2) μεταφορ. σημαίνει σχεδὸν ὅ,τι ᾗ ἡ Περί· ἀ.) τὴν αἰτίαν, τὸ τέλος εἰς τὰς βοηθείαν καὶ ὑπεράσπισιν σημαινούσας φράσεις, ὅπου σχεδὸν ἀκόμη τηρεῖται ἀμυδρὰ ἡ τοπικὴ ἔννοια, ὑπέρ, χάριν, οἷον «τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν ὕπερ» πρὸς ὑπεράσπισιν, χάριν τῶν νεῶν (ἀλλὰ καὶ ὑπεράνω), Η 449, Μ 5, «ῥέζειν τι ὑπὲρ Δαναῶν» Α 444· β'.) ἐπὶ τῶν δεήσεως καὶ ἱκεσίας σημαντικῶν ῥημάτων σημ. ὅ,τι ἡ Πρός: πρὸς χάριν, „δι' ὄνομα, δι' ἀγάπην" τινός, «λίσσομαι ὑπὲρ τοκέων, ὑπὲρ ψυχῆς καὶ γούνων» Ο 660, 665, Χ 338, Ω 466, ο 261· γ'.) ἐν γένει μίαν οἱανδήποτε σχέσιν, περί, „διά", «ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω» αἴσχη ἀκούω περὶ σοῦ, „διὰ ἐσέναι", Ζ 521. Β'.) Μετ' αἰτ. 1) τοπικῶς, σημαίνει· ἀ.) τὴν ὑπεράνωθέν τινος κίνησιν, ὑπεράνωθεν, „ἀπ' ἐπάνω", «ὑπὲρ ὦμον» Ε 16, «ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο» ὑπερέβη τὸ κατώφλιον, η 135, «ὑπεὶρ ἅλα κίδνασθαι» Ψ 227, «ἁλαλῆσθαι» γ 73 κ. ἄ. ὅμ., «ἠὼς φαινομένη ὑπεὶρ ἅλα» διαχέουσα τὸ φῶς της ὑπεράνω τῆς θαλάσσης, Ω 13, «δόρυ ἀντετόρησε .... πρυμνὸν ὕπερ θέναρος» διετρύπησε τὴν σάρκα ὑπεράνω τοῦ ἐσχάτου θέναρος, Ε 339· β'.) ὑπερβολήν, ὑπέρβασιν, ὑπέρ, πέραν, ἐναντίον, μεταφορ. «ὑπὲρ αἶσαν» ὑπὲρ τὸ δίκαιον, Γ 59, «ὑπὲρ μοῖραν» ἐναντίον τοῦ εἱμαρμένου, Υ 336, «ὑπὲρ θεόν» ἐναντίον τῆς θελήσεως τοῦ Θεοῦ, Ρ 327. Πρβλ. καὶ ὑπέρμορον.

Σημ. Ἡ ὑπὲρ τίθεται ἐνίοτε καὶ κατόπιν τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὅτε τονίζεται κατ' ἀναστροφὴν ὕπερ, Ε 339, Μ 289, Ν 616 κ. ἀ.

Ἐν συνθέσει πλὴν τῶν σημασιῶν τῶν ἐν συντάξει ἔχει προσέτι καὶ τὴν τῆς ὑπερβολῆς ἢ ὑπερμετρίας.

ὑπεραής [..–.], ές (ὑπέρ, ἄημι), ὑπερμέτρως πνέων, ὅ ἐ. σφοδρός, λάβρος, μόνον ἐν τῷ θηλ. «ἄελλα» Λ 297 †.

ὑπερ·άλλομαι, μέσ. ἀποθ., ἀόρ. ἐπικ. συγκεκομμ. ὑπεράλτο ᾗ μετοχ. ὑπεράλμενον, ὑπερπηδῶ, πηδῶ πέραν τινός, οἷον «αὐλῆς» ἐντὸς τῆς αὐλῆς, Ἰλ. Ε 138, καὶ μετ' αἰτ. τοῦ ἀντικειμένου, «στίχας» Υ 327.

ὑπερ·βαίνω, ἀπαρφ. -ειν, ἀόρ. β'. ὑπερέβην, γ'. ἐνικ. ἀναύξ. ὑπέρβη, γ'. πληθ. ὑπέρβασαν ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὑπερέβησαν Μ 469, γ'. ἐνικ. τῆς ὑποτ. ὑπερβήῃ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὑπερβῇ Ι 501· ἀ.) κυρ. ὑπερβαίνω, ὑπερπηδῶ, „(προσ)περνῶ", οἷον «τεῖχος» Μ 468 ἑξ., «οὐδόν» θ 80, π 41, Υ. Ἑρμ. 23· β'.) μεταφ. παραβαίνω, ἀπολ. ἁμαρτάνω, μεθ' οὗ καὶ συνάπτεται ἐν τῷ Ι 501.

ὑπερ·βάλλω, ἐπικ. ᾗ ὑπειρβ., ἀόρ. β'. ὑπειρέβαλον, Ψ 637, καὶ ὑπέρβαλε ἀναύξ., ἀπαρφ. -έειν. 1) ῥίπτω τι πέραν τινός, ὅθ. ῥίπτων ὑπερβαίνω τι, „ἐξαπερνῶ", οἷον «ὑπέρβαλε σήματα πάντων» ἔῤῥιψεν ὑπεράνω τῶν σημείων πάντων, ὅ ἐ. ὑπερέβη πάντων τὰ σημεῖα Ψ 843· περὶ τῆς πέτρας τοῦ Σισύφου «ἀλλ' ὅταν μέλλοι (ὁ Σίσυφος) ἄκρον (λόφον) ὑπερβαλέειν» νὰ τὸν ῥίψῃ ἢ περάσῃ πέραν τῆς ἄκρας, τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου, λ 597. Σπανίως μετὰ γενικῆς «τόσον παντὸς ἀγῶνος ὑπέρβαλε» τοσοῦτον πέραν παντὸς τοῦ ὁμίλου ἔῤῥιψε (τὸν σόλον), Ψ 847. 2) ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, „(ἐξ)περνῶ", «τινὰ δουρί» ὑπερακοντίζω, Ψ 637.

ὑπέρβασαν, ἴδ. ὑπερβαίνω.

ὑπερβασίη [..⏑⏑.], ἡ (ὑπερβαίνω), ποιητ., κυρ. ὑπέρβασις· πάντοτε δὲ μεταφ. ἐπὶ ὑπερβάσεως θείου τινός ἢ ἀνθρωπίνου νόμου, ὅθ. παρά-

βασις, ἁμαρτία, ἀσέβεια, ἀνοσιουργία, γ 206, πληθ. Ψ 589, χ 168 κ. ἄ. πλχ.

ὑπερβήη, ἴδ. ὑπερβαίνω.

ὑπέρβιος, ον, (ὑπέρ, βία) ὑπερδύναμος· συνήθ. ἐπὶ κακοῦ, βίαιος θρασύς, παράτολμος, αὐθάδης, «θυμός» Σ 262· ἐπὶ τῶν μνηστήρων «ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες» αὐθάδη ὕβριν, ἢ ὑβριστικὴν αὐθάδειαν ἔχοντες, α 368, π 410 κ. ἀ., ἐν γένει σφοδρός, ἐμπαθής, οὐχὶ ἐπὶ κακοῦ, ο 212. Τὸ οὐδ. ὑπέρβιον ὡς ἐπίρ. ὑπερβολικῶς, ὑπερμέτρως, Ρ 19· ἀνοσίως μ 379, ξ 92 κ. ἀ.—Τῆς Ἰλ. μόνον ἔνθα ἀνωτ.

Ὑπερβόρεοι, οἱ, Ὑπερβόρειοι, μυθικόν τι ἔθνος κατοικοῦν τὰς πέραν τοῦ Βορρᾶ χώρας (ἢ κατά τινας πέραν τῶν ὀρέων, ὡς ἐκ τῆς ὑπὲρ καὶ ὄρος), τὰς ὁποίας ἐφαντάζοντο ὡς ἀληθῆ παράδεισον, Ὕμ. 6 (7), 29. Ὁ Πίνδαρος Ὀλ. 3, 14 ἑξ., Πυθ. 10, 49 τοποθετεῖ αὐτοὺς παρὰ τὸν Ἴστρον, ὁ δὲ Ἡρόδοτος 4, 13. 34—36 ἐν τῇ Σκυθίᾳ.

ὑπερδεής, ές, (ὑπέρ, δέω) μόνον ἐν τῇ αἰτ. ὑπερδέα [...⏑], κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ ὑπερδεέα, ὑπερενδεής, τουτέστιν ὑπερμέτρως σμικρός, λίαν ὀλιγάριθμος, «δῆμος» Ρ 330 † (ἔνθα ὁ «καί» εἶνε ἐναντιωματικός= καίπερ, ἴδ. καί Β΄., 4, ά., 6΄.). Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸν Ἀπολλών. καὶ ἄλλους· ἄλλοι δὲ ἀκολουθοῦντες τὸν Εὐστάθιον παράγουσι τὴν λ. ἐκ τοῦ δέος καὶ ἑρμηνεύουσιν: ὑπέρτερος τοῦ δέους, ἄφοβος, ἀτρόμητος.

Ὑπέρεια, ἡ, 1) κρήνη τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ πόλεως Φερῶν Β 734, Ζ 451. 2) ἡ παλαιοτέρα, (μυθική) χώρα τῶν Φαιάκων, πλησίον τῶν Κυκλώπων, πρὶν μετοικήσωσιν εἰς τὴν Σχερίαν, ζ 4.

ὑπερείπω, ἄλλως μὲν μεταβ.: καταβάλλω· ἐν δὲ τῷ ἀορ. β΄. ὑπήριπον ποιητ. ἀμετάβατον: καταπίπτω, κλίνω πρὸς τὰ κάτω, Ψ 691 †. (‖. ἢ μᾶλλον «ὑπήριπε γυῖα» κατέπεσον ὑποκάτω τὰ μέλη, τὰ γόνατα).

ὑπερέπτω, ἐπικ., παρατ. ἀναύξ. ὑπέρεπτε, κάτωθεν δρέπω ἢ ἀποσπῶ, „ἀπὸ κάτω τρώγω“, μεταφορ. ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ κάτωθεν [παραιροῦντος] παρασύροντός τι, οἷον «κονίην ποδοῖιν» ἐξέπλυνεν ἢ κατέτρωγε κάτωθεν τῶν ποδῶν τὸ ἔδαφος, ὥστε νὰ μὴ εὑρίσκῃ νὰ πατῇ ὁ ἥρως, Φ 271 †.

ὑπερέσχεθον, ἴδ. ὑπερέχω.

ὑπερ-έχω, ἐπικῶς ὑπειρέχω ἐν τῷ παρατατ. ὑπείρεχον, -ε, Β 426, Γ 210, Σ 433, ἀόρ. β΄. γ΄. ἐνικ. ὑπερέσχε καὶ κατ' ἐπέκτ. ὑπερέσχεθε (ἴδ. ἔχω) Λ 735, Ω 374, ὑποτακ. ὑπέρσχῃ.

1) μεταβ. κρατῶ ὑπεράνω τί τινος οἷον «σπλάγχνα Ἡφαίστοιο» Β 426· ἰδίως πρὸς ὑπερασπισίν τινος, ὅτε καὶ συντάσσεται μετὰ δοτικ. χαριστικῆς, οἷον «χεῖρα, χεῖράς τινι» κρατῶ τὰς χεῖρας ὑπεράνω τινός, προστατεύω, ὑπερασπίζω τινά, Δ 249, Ε 433, ξ 184· ἀλλὰ καὶ μετὰ γενικ. Ι 420, 687, Ω 374. 2) ἀμετάβ. ὑπερέχω, ἐξέχω, μετὰ γενικ. «στάντων ὤμους» ὅτε ἵσταντο, ἐξεῖχε κατὰ τοὺς ὤμους (ὁ Μενέλαος τοῦ Ὀδυσσέως) Γ 210. β΄.) ἀναβαίνω, ὑψοῦμαι, ἐπὶ τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου, «γαίης» Λ 735· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ἀστέρος, ν 93.

ὑπέρη [⏑..], ἡ (ὑπέρ), ὑπέρα, κεραιοῦχος (χάλως), „ἁπλῆ“, πληθ. «ὑπέραι» τὰ καλώδια τὰ συνάπτοντα τὰ ἄκρα τῆς κεραίας (τοῦ «ἐπικρίου») πρὸς τὸ κατάστρωμα, δι' ὧν στρέφεται τὸ ἱστίον τὸ ἀπὸ τοῦ ἐπικρίου κρεμάμενον, ε 260 †.

ὑπερηνορέων, ὁ, μετοχ. ἐνες. (ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ πληθ. εὑρισκομένη, ἐνικῶς δὲ μόνον Ν 258) ἀχρήστου τινὸς ῥήματος ὑπηρηνορέω (ἐκ τοῦ ὑπερήνωρ, ὅ ἐ. ἄγαν ἀνήρ, ὡς ἐκ τῆς ὑπὲρ καὶ ἀνήρ) κυρ. ὑπερανδριζόμενος· ἐπὶ κακῆς μόνον σημασ., ἤγουν ὑπερόπτης, ἀλαζών, ὑβριστής, Δ 176, Ν 258 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ἰλ.), ἰδίως ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ἐπὶ τῶν μνηστήρων δ 769, ρ 581 κ. ἄ. πλχ. Ἐπιτείνεται ἡ κακὴ σημασία τῆς λ. διὰ τῆς προσθήκης «κακῶς» δ 266, δ 766, καὶ ἐπὶ τῶν Κυκλώπων ζ 5.

Ὑπερήνωρ, ορος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πάνθου ὑπὸ τοῦ Μενελάου φονευθείς, Ξ 516, Ρ 24.

Ὑπερησίη [⏑..⏑.], ἡ, Ἀττ. Ὑπερασία, πόλις τῆς Ἀχαΐας, μετέπειτα Αἴγειρα, νῦν δὲ Παλαιόκαστρον, Β 573, ο 254.

ὑπερηφανέων [...⏑..], ὁ, μετοχ. ἐνες. ἄλλως ἀχρήστου τινὸς ῥήματος ὑπερηφανέω (ἐκ τοῦ ὑπερήφανος, τοῦτο δὲ κατ' ἐπικ. ἔκτασιν ἀντὶ τοῦ ὑπερόφανος, ὅ ἐ. ὑπέρμετρος φαινόμενος ἢ ἐμφανιζόμενος, κατὰ τὸν Κούρτιον· κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον ἐκ τοῦ ἀχρ. ἄφανος—ὅπερ ἐκ τοῦ ἐπιτατικοῦ α καὶ τοῦ φαίνω—καὶ τῆς ὑπέρ· ἔτι ἀπιθανώτερον ἐτυμολογεῖ ὁ Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἄφενος καὶ τῆς ὑπέρ, οἱονεί: ὑπέρπλουτος, καὶ ἑπομ. ὑπερδύναμος), ὑπερηφανευόμενος, ἀλαζονευόμενος, „περήφανος“, «ὑπερηφανεύοντες Ἐπειοί» Λ 694 †.

ὕπερθεν, ποιητ. καὶ ὕπερθε, ἐπίρ. (ὑπέρ), ὑπεράνωθεν, „ἀπ' ἐπάνω“, ἰδίως ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Η 101, ω 344, Υ Δήμ. 100· ἐν γένει ὑπεράνω, Β 218, Ε 122, π 47, χ 173 κ. ἀ., τοὐναντίον «ἔνερθεν» Ν 75.

ὑπερ-ορνύω, μόνον ἐν τῷ μέλλοντι γ΄. πληθ. ὑπερθορέονται Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ -ροῦνται ἐν τῷ ἐπικ. ἀορ. β΄. ὑπέρθορον, ἀπαρφ. ἐπικ. καὶ Ἰων. ὑπερθορέειν, ὑπερπηδῶ, πηδῶν ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω, «τάφρον», Ἰλ. Θ 179, Π 380 κ. ἀ., «ἑρκίον» Ι 436, ἀπολ. Μ 53.

ὑπέρ-θυμος [..-.], ον, μεγάθυμος, μεγαλόψυχος, γενναῖος (ὁ δὲ ΓΜ. Οὐόσσιος λαμβάνει αὐτὸ ἐπὶ κακοῦ: ὑπερήφανος, ὑπερόπτης ἐν τοῖς Δ 365, Ε 881, λ 289), ἐπίθετον τῶν ἡρώων, Ἰλ. πλχ.· ἔτι δὲ «Τρῶες ὑπέρθ.» Ζ 111, «ἕταροι» Ψ 512, «Γίγαντες» η 59, «θεράποντες» δ 784. π 326.

ὑπερθύριον [..⏑⏑.], τό (ὑπέρ, θύρα), ὑπέρ-

θυρον, τῆς θύρας τὸ ἀνώφλιον, τὸ ἀντίθετον «οὐδός» η 90 †.

ὑπερ-ίημι, μέλ. γ'. ἐνικ. ὑπερήσει, ὑπεράνω τινὸς ῥίπτω, ῥίπτων ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω τι, «τόδε (σῆμα)» ῥίπτω πέραν τούτου τοῦ τέρματος τὸν δίσκον, θ 198 † (ἔνθα ὁ Βέκκερος ἐν τῇ Β'. καὶ Ἀμεῖς ἔγραψαν κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον οὕτως: ἀντὶ τοῦ συνήθους: «τόν», ὅ ἐ. δίσκον).

ὑπερικταίνομαι, ῥῆμα ἀμφιβόλου ἐτυμολογίας μόνον ἐν τῷ ψ 3 †, «γούνατα ἐρρώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο» ἐπὶ τοῦ βαδίσματος τῆς γραίας Εὐρυκλείας, ἥτις σπεύδει μέν, ἀλλ' οἱ πόδες αὐτῆς δὲν ἐπακολουθοῦσι προθύμως, οἱονεί: κλονοῦμαι, [σφάλλομαι], τρέμω, „πεδικλώνομαι, ἐμπερδεύομαι, τρικλώνω" ἢ κατά τινας τῶν παλαιῶν ἑρμηνευτῶν: ὑπερικνοῦμαι, ὑπερπηδῶ, ὑπὲρ τὸ δέον βαδίζω. (Κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον «ἀνεπάλλοντο—‖. ἴσως διορθωτέον: ἀνεσφάλλοντο—χ̓ ἐκινοῦντο—‖. ἴσως: χ̓ *ἐκινοῦντο—προθυμουμένης αὐτῆς βαδίζειν ταχέως, μὴ δυναμένης δέ, ἀλλὰ κατὰ βραχὺ διὰ τὸ γῆρας». Ὁ δὲ Κράτης ἡρμήνευεν: ὑπερεξετείνοντο—‖. μή πως καὶ ἀνεγίνωσκεν: ὑπερεκτείνοντο;—Ἐὰν ἦνε σύνθετον ἐκ τῆς ὑπέρ, τὸ δεύτερον συνθετικὸν κατὰ τὸν Λόβεκκ εἶνε συγγενὲς τοῦ ἀΐσσω, ἀκτάζω, ἀκταίνω, ὅτε πρέπει νὰ προτιμηθῇ ἡ γραφὴ ὑπερακταίνοντο· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἱκέσθαι: θέλω νὰ φθάσω εἰς τὸν σκοπόν. Κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον πιθανώτατα ἐκ τῆς ῥίζης ικ, ἐξ ἧς ἵκτης (προϊκτης), ἴχνος, ἵκταρ, διὰ τοῦ ἀχρήστου ἱκτός: ἱκταίνω, καὶ σημαίνει ἄγαν προθυμοῦμαι, τρέχω, ὅπερ δὲν ἀντιτίθεται πρὸς τὰ ἀνωτέρω «γούνατα ἐρρώσαντο», ἀλλ' ἐκ παραλλήλου καὶ ἐπεξηγητικῶς παράκειται).

Ὑπεριονίδης [..-.⏑.], ᾱο, ὁ, υἱὸς τοῦ Ὑπερίονος ἢ τοῦ Ὕψους, ὁ Ἥλιος, μ 176. Ἰδ. τὴν ἐπομ. λ. 1).

Ὑπερίων [..-.], ίονος (ὑπέρ), ὁ, 1) ἐπώνυμον τοῦ Ἡλίου, «Ὑπερίων Ἠέλιος» Θ 480, α 8, φ 12, 263, ἢ «Ἠέλιος Ὑπερίων» μ 133, καὶ μόνον δὲ «Ὑπερίων» ὡς ὄνομα τοῦ Ἡλίου, Τ 398, α 24, Υ. Ἀπ. 369. Πιθανῶς εἶνε πατρωνυμικὸν ἔκ τινος ἀχρήστου ὀνόματος ὕπερος (ἐκ τῆς ὑπέρ, πρβλ. τὸ Λατιν. superus) σχηματισθὲν κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν, καθ' ἣν καὶ ὁ Τεκτονίδης ἐκ τοῦ τέκτων, Ἠπυτίδης ἐκ τοῦ ἠπύτα, καὶ σημαίνει ἐπομ. υἱὸς τοῦ Ὕψους. (Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸν Ἴλγενον, Νίτσην καὶ Ἀμεῖν· κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον παράγεται ἔκ τινος ἀχρήστου ὀνόματος ὕπερον ἢ ὑπέρη (=ὕψος) καὶ σημαίνει τὸν κάτοικον ἢ ἄρχοντα τοῦ ὕψους κατὰ τὸ οὐρανίωνες. Κατὰ δὲ τὸν Εὐστάθιον εἶνε πατρωνυμικὸν ἐκ τοῦ κατωτέρω κυρίου ὀνόματος, καὶ Ὑπερίων εἶνε ὁ υἱὸς τοῦ Ὑπερίονος κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ Ὑπεριονίων, ἴδ. Μολίων. Ἀλλὰ τὸν Ὑπερίονα τοῦτον ἀγνοεῖ ὁ Ὅμ. Τέλος ὑπάρχει καὶ ἄλλη ἐτυμολογία καὶ ἑρμηνεία ἐκ τοῦ ὑπὲρ ἰών, ὅ ἐ. ὑπεράνω πορευόμενος, ἀπίθανος καὶ δι' ἄλλους λόγους καὶ διὰ τὸ μακρὸν ι. ‖. Περὶ δὲ τοῦ ὅτι ὁ αὐτὸς λέγεται καὶ Ὑπεριονίδης (ἴδ. τὴν λ.) μὲ διπλῆν πατρωνυμικὴν κατάληξιν, δὲν πρέπει νὰ θαυμάζωμεν ἀναλογιζόμενοι ὅτι καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐπεκτεταμένα πατρωνυμικὰ εὑρίσκονται, οἷον Ἰαπετιονίδης, Ταλαϊονίδης, Ἀκρισιωνιάδης ἐκ τοῦ Ἰάπετος, Ταλαός χ̓ Ἀκρίσιος, ὡς καὶ τὸ ἀνάπαλιν συγκεκομμένα, οἷον Δευκαλίδης, Ἠετίδης ἐκ τοῦ Δευκαλίων, Ἠετίων. 2) εἷς τῶν Τιτάνων υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας, ὅστις μετὰ τῆς Θείας ἐγέννησε τὸν Ἥλιον, τὴν Σελήνην καὶ τὴν Ἠῶ (Ἡσιόδ. Θεογ. 371), Υ. Δήμ. 26, πρβλ. Ὑμ. 31 (32), 4.

ὑπερ-κατα-βαίνω, ἀόρ. β'. γ'. πληθ. ὑπερκατέβησαν, ὑπεράνω τινός, ὅ ἐ. ὑπερβάλλων τι, καταβαίνω, μετ' αἰτ. «τεῖχος» Ἰλ. Ν 50 87.

ὑπερκύδαντας [..-..], καθ' ἃ ἐξέδωκεν ὁ Οὐόλφιος, ποιητ. αἰτ. πληθ. ἐλλειπτικ. ὡς ἐξ ὀνομας. ὑπερκύδας, αντος, (‖. ἐκ τῆς ῥίζ. κυδ—κῦδος, κυδρός—κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν, καθ' ἣν ἐκ τῆς καμ—ἔκαμον—ἔγεινε τὸ ἀκάμας, καὶ ἐκ τῆς δαμ—ἔδαμον—τὸ ἀδάμας) ὁ ὑπερένδοξος, ὑπερευκλεής, Ἰλ. Δ 66, 71. (Παρ' Ὅμ. μόνον ἐνταῦθα εὑρίσκεται καὶ παρ' Ἡσιόδ. Θεογ. 510 ἡ ἐνικ. αἰτ. «ὑπερκύδαντα». Εἶνε δὲ κατὰ μὲν τὸν Σχολ. μετοχ. τοῦ ἀορ. ά. ἔκ τινος ῥήματος κύδω (μὴ ἀποδεδειγμένου) κυδαίνω, ἐξ οὗ ἔγεινε τὸ κύδας κατὰ τὸ γήμας· κατ' ἄλλους δὲ ἐπίθ. ὑπερκυδᾶς Δωρ. ἀντὶ τοῦ: ὑπερκυδής, ὅπερ κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ: ὑπερκυδήεις· ὅθεν πρέπει νὰ τονισθῇ, λέγουσιν, ὑπερκυδάντας. Ἀλλὰ πλὴν τῆς διαφορᾶς τοῦ τόνου καὶ ὁ Δωρικὸς τύπος ἀντὶ τοῦ ὑπερκυδῆντας ἦνε ὕποπτος).

***ὑπερ-κύπτω**, ὑπεράνω τινὸς κύπτω, Ἐπιγρ. 14, 22.

***ὑπερμενέτης**, ὁ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ ὑπερμενής (ὅπ. ἴδ.), μόνον Ὑμ. 7 (8), 1, ἐν τῇ κλητ. ὑπερμενέτα.

ὑπερμενέων, μετοχ. τοῦ ἄλλως ἀχρήστου ῥήματος ὑπερμενέω, μόνον ἐν τῷ πληθ. «ὑπερμενέοντες» ὑπερδύναμοι, πανίσχυροι, τ 62 †. (‖. Φαίνεται ὅτι ἔχει μᾶλλον ψεκτικὴν σημασ., ὡς τὸ «ὑπερηνορέοντες» ὑβρισταί, ὑπερόπται). Ἐκ τοῦ

ὑπεμενής, ές, γεν. έος, δοτ. εῖ Λ 727, ἐπικ. (ὑπέρ, μένος) ὑπερίσχυρος, παντοδύναμος, ἐπίθ. τοῦ Διός, Β 116, 350, Η 315 κ. ἄ. πλχ. ἔτι δὲ καὶ «βασιλῆες» Θ 236, ν 205, υ 222 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), καὶ «ἐπίκουροι» Ρ 362.

ὑπέρμορον, ἐπίρ. ἐπικ. (ὑπέρ, μόρος), κυρ. πέραν τοῦ πεπρωμένου, περισσότερον τοῦ

ὑπὸ τῆς μοίρας ἑνὶ ἑκάστῳ προωρισμένου, ἑπομ. παρὰ τὸ πεπρωμένον, Υ 30, Φ 517, 34 κ. ἀ. Ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἐκδόται ἔγραψαν πανταχοῦ διῃρημένως «ὑπὲρ μόρον» κατὰ τὸ «ὑπὲρ αἶσαν, ὑπὲρ μοῖραν». Ἅπαξ δὲ μόνον εὑρίσκεται ΥΠΕΡΜΟΡΑ, ὡς ἐκ τοῦ ἐπιθέτ. ὑπέρμορος, Β 155. Πρβλ. ΜΟΙΡΑ.

ΥΠΕΡΟΠΛΙΗ [...-.], ἡ, ἐπικῶς (ὑπέροπλος), ὑπεροψία, [ὕβρις], ἀλαζονεία, αὐθαιρεσία, θρασύτης, αὐθάδεια, πληθ. Α 205 †.

ΥΠΕΡΟΠΛΙΖΟΜΑΙ, ἐπικ., μέσ., ἀποθ., ἀλαζονεύομαι, ὑπεροπτικῶς φέρομαι, ὑπερηφανεύομαι, ὅθεν μετ' αἰτ. ὑπεφηφάνως, ὑπεροπτικῶς μεταχειρίζομαι, περιφρονῶ μόνον ἐν τῷ «οὐκ ἄντις μὲν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο» οὐδεὶς ἀνὴρ ἤθελε τὰ περιφρονήσῃ, ἐν τῇ ὑπερηφανείᾳ του τὰ ψέξῃ (τὰ ἀνάκτορα, τὴν οἰκίαν), ρ 268 †. (Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Βούττμαννος κατὰ τὸν Ἀπολλώνιον, τὸν Σχολ. καὶ τὸν Εὐστάθ. «ὑπερηφανήσειεν». Ὁ δὲ Ἀρίσταρχος καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ Ἀμεῖς ἀντὶ τοῦ «νικήσειεν», διότι, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ Ἀπολλωνίου, ἐξέλαβε τὴν λ. ὡς ἐκ τοῦ ὁπλίζω παραγομένην, ἑπομ. σημαίνει κατ' αὐτὸν διὰ τῶν ὅπλων κυριεύω, καθ' ἃ καὶ ὁ ΓΜ. Οὐόσσιος μετέφρασε, κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν: ἐν τῇ ὑπεροψίᾳ κυριεύω). Ἐκ τοῦ

ΥΠΕΡΟΠΛΟΣ, ΟΝ (κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ ὅπλον: ὁ ἐπὶ τοῖς ὅπλοις αὐτοῦ ὑπερηφανευόμενος, θρασυνόμενος· κατὰ δὲ τὴν νεωτέραν ἀντὶ τοῦ ὑπεράπαλος, ὅ ἐ. ὑπερίσχυρος, ἴδ. ΑΠΑΛΟΣ) ὑπερήφανος, ἀλαζών, ὑπεροπτης, θρασύς, βίαιος, μόνον ἐν τῷ ἐνικ. οὐδετ. ὡς ἐπιῤῥήματι «ΥΠΕΡΟΠΛΟΝ εἰπεῖν» ὑπεροπτικῶς εἰπεῖν, Ἰλ. Ο 185, Ρ 170.

ΥΠΕΡΟΧΟΣ, ΟΝ (ὑπερέχω) μόνον ἐν τῷ ἐπικ. τύπῳ ΥΠΕΙΡΟΧΟΣ, ὑπέρτερος, ἀνώτερος, ἐξέχων, ἔξοχος, [διαφέρων], μετὰ γεν. «ἄλλων» Ἰλ. Ζ 208, Λ 784, «εἶδος» Ὑμ. 11 (12), 2.

ΥΠΕΡ-ΠΕΤΟΜΑΙ, μέσ. ἀποθ., ἀορ. γ'. ἐνικ. ὑπέρπτατο (ἐκ τοῦ ἑτέρου τύπου ἵπταμαι), ὑπερίπταμαι, ὑπεράνω πετῶ, „πετῶ ἀπ' ἐπάνω", μεταφ. «ὑπέρπτατο ἔγχος» Ν 408, Χ 275, χ 280· μετ' αἰτ. «σήματα (λίθοις)» ἐπέταξεν ὑπεράνω, ὅ ἐ. πέραν τῶν σημείων (τοῦ τέρματος), θ 192.

ΥΠΕΡΡΑΓΗ, ἴδ. ΥΠΟΡΡΗΓΝΥΜΙ.

ΥΠΕΡΣΧΕΘΕΙΝ ἴδ. ΥΠΕΡΕΧΩ.

ΥΠΕΡΤΑΤΟΣ, Η, ΟΝ, ποιητ. (κυρ. ὑπερθετ. τῆς ὑπέρ) ὑπέρτατος, ἀνώτατος, ὕψιστος, «κεῖτο ὑπέρτατος» Ἰλ. Μ 381, «ἦστο.... ὑπέρτατος ἐν περιωπῇ» Ψ 451.

ΥΠΕΡΤΕΡΙΗ, ἡ, «τὸ ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν τετράγωνον πλινθίον, ἐνῷ τὰ φορτία ἐπιτίθενται» ζ 70 †. (Καὶ ταῦτα μὲν οἱ ἀρχαῖοι ᾗ ὁ Ἀμεῖς· ὁ δὲ Γοίβελος ὑποπτεύει ὅτι εἶνε: στέγασμά τι ἢ σκέπη τῆς ἁμάξης εἰς προφύλαξιν ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἢ τῆς βροχῆς).

ΥΠΕΡΤΕΡΟΣ, Η, ΟΝ (κυρ. συγκριτικ. τῆς ὑπέρ). 1) ἀνωτέρω κείμενος, ὑπέρτερος, ἀνώτερος, «κρέ' ὑπέρτερα» τὰ ὑπεράνω, ἤγουν ἐξωτερικὰ κρέατα (κατ' ἀντίθεσιν τῶν ὑποκάτω «σπλάγχνων»), γ 65, 470, υ 279 (ἐν τῇ Ὀδ. μόνον εἰς ταύτην τὴν σημ.). 2) ὑπέρτερος, ἀνώτερος, «κῦδος, εὖχος» Λ 290. Μ 437, Ο 491, 644, «γενεῇ ὑπέρτ.» κατὰ τὸ γένος ἐξοχώτερος, Λ 786.

ΥΠΕΡΦΙΑΛΟΣ [..⏑⏑.], ΟΝ, ποιητ. (πιθανῶς ἐκ τῆς ὑπέρ καὶ Φτ, φύομαι) κυρ. ὑπερφυής, ὑπερμεγέθης, ὑπερίσχυρος, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὅμως μετὰ ψόγου, βίαιος, παράτολμος, αὐθάδης, θρασύς, ὑβριστής, συχνὸν ἐπίθετον τῶν μνηστήρων, α 134, δ 310 κ. ἀ., τῶν Κυκλώπων, ι 106, τῶν Τρώων Γ 106, Ν 621 κ. ἀ. ἔτι δὲ «θυμός» ἀγέρωχος ψυχή, Ο 94, Ψ 611, «ἔπος, μῦθος» δ 503, 774· ἐπὶ καλοῦ δὲ μόνον φ 289, ὅπου ὁ Ἀντίνοος μεταχειρίζεται τὸ ἐπίθετον περὶ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων μνηστήρων, ἑπομένως: ὑπερίσχυρος, ῥωμαλέος, καὶ εἰς τοιαύτην σημασίαν ἐξέλαβε ᾗ ὁ Ἀρίσταρχ. τὴν ἐν τῷ Ε 881 ἀνάγνωσιν «ὑπερφίαλον Διομήδεα». —Ἐπίῤῥ. ΥΠΕΡΦΙΑΛΩΣ ὑπερμέτρως, ὑπερβολικῶς, διαφερόντως, «νεμεσίζειν, νεμεσᾶν» Ν 293, ρ 481, φ 285, «ἀνιάζειν» Σ 300, «ἀγάσασθαι» σ 71, «δαίνυσθαι» α 227· θρασέως, μετ' αὐθαδείας, δ 663, π 346. Ὁ δὲ Βούττμαννος ἐν τούτοις ἑρμηνεύει: ὑπερφυῶς δι' ὑπερφυσικῆς βοηθείας. (Τὴν ἀνωτέρω ἐτυμολογίαν ἀσπάζονται ὁ Βούττμαννος, Νίτσης, Διοϊδερλεῖνος καὶ Κούρτιος, ὅστις καὶ παραδείγματα πολλὰ τῆς ἐναλλαγῆς τοῦ υ καὶ ι συνέλεξεν, οἱ δὲ παλαιοὶ γραμματικοὶ παράγουσι τὴν λ. ἐκ τοῦ φιάλη, οἱονεί: ὑπερεκχειλίζων τὴν φιάλην, ἄρα ὑπέρμετρος. Κατὰ δὲ τὸν Πάσσωνον ᾗ ἄλλους τῶν νεωτέρων ἀντὶ τοῦ ὑπερβίαλος, ὅ ἐ. ΥΠΕΡΒΙΟΣ. Ὁ δὲ Ἀμεῖς καὶ τινες τῶν νεωτέρων παράγουσι τὴν λ. ἐκ τοῦ φιάλλω (ἐξ οὗ καὶ φιάλη), ὅ ἐ. τρίβω, στιλβῶ, ἑπομένως: ὑπέρσιλπνος, ἔκλαμπρος, ἄρα ὑπερήφανος).

ΥΠ-ΕΡΧΟΜΑΙ, ἀποθ., ἀορ. β'. γ'. ἐνικ. ποιητ. ὑπήλυθε, β'. πληθ. ὑπήλθετε, ὑποτ. γ'. ἐνικ. ὑπέλθῃ. 1) ἔρχομαι, ὑπάγω ὑποκάτω τινός, μετ' αἰτ. «θάμνους, δῶρα, μέλαθρον» ε 476, μ 21, σ 150, «γαῖαν» Ὑμ. 30 (31), 3 (ὅπου ὁ Οὐόλφιος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἔγραψαν ἐπέρχεται). 2) μεταφ. ἐπὶ ψυχικῶν καταστάσεων ὑπεισέρχομαι, ὑφέρπω, (λεληθότως) εἰσδύω, «Τρῶας τρόμος ὑπήλυθε γυῖα» εἰς τοὺς Τρῶας εἰσῆλθε τρόμος εἰς τὰ μέλη των, Η 215, Υ 44. (Ἴσως ἡ ὑπὸ ἐνταῦθα δὲν σημαίνει τὸ λεληθότως, ἀλλὰ τὸ ὑποκάτω, δηλ. τὰ κάτω μέλη, τὰ γόνατα καὶ τοὺς πόδας).

ΥΠ-ΕΡΩΕΩ, ἀορ. γ'. πληθ. ἐπικ. ὑπερώησαν, ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι ὀπίσω, Ἰλ. Η 122, 314, Ο 452.

ΥΠΕΡΩΗ, ἡ (κυρ. θηλ. τοῦ ὑπερῷος) ὑπερῷα, οὐραγίσκος, Χ 495 †.

ὑπερωιόθεν, ἐπικ. ἐπίρ. ἐκ τοῦ ὑπερῴου, „ἀπὸ τὸ ἐπάνω πάτωμα“, α 328 †. Ἐκ τοῦ ὑπερῷον, τό, ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ ὑπερῷον, κυρ. οὐδ. τοῦ ἐπιθ. ὑπερῷος, ἐκ τῆς ὑπέρ, τὸ ἀνώγαιον τῆς οἰκίας, τὸ ἄνω πάτωμα, ἢ δωμάτιον ἐν τῷ ἄνω πατώματι, τὸ σύνηθες ἐνδιαίτημα τῶν γυναικῶν, ἐνικ. Β 514, α 362, ο 517, τ 594, πληθ. κατ' ἀμφοτέρους τοὺς τύπους π 449, σ 206 κ. ἀ. Ἐντεῦθεν εὐεξήγητος ἡ φρ. «εἰς ὑπερῷ' ἀναβαίνω» Π 184, δ 358, δ 751.—Τῆς Ἰλιάδ. μόνον ἔνθα ἀνωτ. (Ἡ ἐτυμολογ. εἶνε ἀμφίβολος· κατά τινας τὸ τελευταῖον μέρος τῆς λ. δὲν εἶνε κατάληξις, κατὰ τὸ πατρῷος, ἀλλὰ παράγεται ἔκ τινος ῥίζης ΟΡ=ΑΡ, ἰαύω, αὐλή).

ὑπέστην, ἴδ. ὑφίστημι.

ὑπ-έχω, ἀόρ. ὑπέσχον, γ'. ἐνικ. ποιητ. ἐπεκτεταμ. ὑπέσχεθε Η 188, μετοχ. ὑποσχών, „κρατῶ, βαστῶ“ ὑποκάτω τινός, «χεῖρα» Ἰλ. Η 188, «θήλεα ἵππου» ὑποβάλλω εἰς ὀχεῖαν, Ε 269.

ὑπ-ημύω, ποιητ., παρακ. γ'. ἐνικ. ὑπεμνήμυκε (ὁ τύπος οὗτος ἐξηγεῖται ὡς ἐξῆς: ἐκ τοῦ ἤμυκε γίνεται διὰ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ ἐμήμυκε, χάριν δὲ τοῦ μέτρου ἐκτείνεται διὰ παρενθήκης τοῦ ν: ἐμνήμυκε, πρβλ. ΝΩΝΥΜΝΟΣ, ΠΑΛΑΜΝΑΙΟΣ. Ἐκ τῶν λοιπῶν ἀναγνώσεων καὶ ἑρμηνειῶν, ἃς ἴδε παρὰ Σπιτζνέρῳ Excurs. ad Iliad. XXVIII, ἀξιομνημόνευτος εἶνε μόνη ἡ διόρθωσις: ὑπημήμυκε), νεύω, ῥέπω, κύπτω, κλίνω πρὸς τὰ κάτω, «πάντα δ' ὑπεμνήμυκε» „εἶνε πάντα σκυφτός“ ἢ βλέπει πάντοτε κατὰ γῆς, Χ 491 †.

ὑπήνεικα, ἴδ. ὑποφέρω.

ὑπηνήτης, ᾱο, ὁ (ὑπήνη, ὅ ἐ. τὸ μέρος τὸ ὑπὸ τὸ στόμα, ἢ τὸ κάτω μέρος τοῦ προσώπου: πώγων, ἔκ τινος ῥίζ. ΠΝ=Σανσκριτ. âpâ, ἴδ. ΠΡΗΝΗΣ), πωγωνοφόρος, γενειῶν, „γενᾶτος“, «πρῶτον ὑπηνήτης» [ἄρτι γενειῶν], Ω 348, κ 279.

ὑπηοῖος, ον (ὑπό, ἠώς), ὁ ὑπὸ τὴν ἠῶ, κατὰ τὴν ἠῶ γινόμενος, ἑωθινός, πρωινός, ἐπίθ. ἀντὶ ἐπίρ. «ὑπηοῖοι ἐγείρομεν Ἄρηα» [ἅμ' ἡμέρᾳ], ἀπὸ πρωΐας, „τὴν αὐγή, τὰ χαράγματα“ Θ 530, Σ 277, 303, ὁ 656, «στίβη ὑπηοίη» πρωινὴ πάχνη, „παγωνιά“, ρ 25.

ὑπ-ισχνέομαι, μέσ. ἀποθ., ἀνθ' οὗ πάντοτε Ἰων. καὶ ἐπικ. ὑπίσχομαι, ἐνες. θ 347, Υ. Ἑρμ. 275, δ 91, ν 380, ἀορ. β'. ἐνικ. ὑπέσχεο, γ'. ἐνικ. ὑπέσχετο καὶ ἐν τμ. ὑπὸ...ἔσχετο, προσ. ὑπόσχεο, ὑποτ. -σχωμαι, ἀπρφ. -σχέσθαι, μετοχ. -όμενος, κυρ. κρατῶ ἐμαυτὸν ὑποκάτω, ὅ ἐ. [ὑφίσταμαι], ἀναλαμβάνω· ὅθεν 1) ὑπισχνοῦμαι, „ὑπόσχομαι“, ὁμολογῶ, συγκατατίθεμαι (νὰ πράξω τι), τί τινί, Ι 263, Κ 303, Μ 236 καὶ ἄνευ δοτ. δ 525, «ὦνον» ο 463 (ὅπου πρότερον κακῶς ἐγράφετο «ἐπισχόμεναι»), «θυγατέρα» μνηστεύω, ἀρραβωνίζω, Ν 363, 376, δ 6, ἔτι δὲ καὶ περὶ τῆς Πηνελόπης ὑπισχνουμένης ἑαυτὴν εἰς τοὺς μνηστῆρας, β 91, ν 380. Ἰδίως ὑπισχνοῦμαί τι, „τάζω“ εἰς τοὺς θεούς, «ἱερά, ἑκατόμβας» Ζ 93, 115, Ψ 209 κ. ἀ. Συντάσσεται συνήθως μετὰ μέλ. ἀπαρφ. Ζ 93, Ν 367, Χ 44, δ 6, ἀλλὰ καὶ μετὰ ἐνες. ἀπαρφ. «ἀπονέεσθαι» Β 112, Ι 19. (‖. Ἀλλ' ὁ ἐνεστὼς τοῦ ῥήματος τούτου ἔχει σημασ. μέλλοντος). 2) διαβεβαιῶ, ὁμολογῶ, μετ' ἐνες. ἀπαρφ. Υ. Ἑρμ. 275.

ὕπνος, ὁ (κατ' ἀρχὰς εἶχεν ἐναρκτικὸν σ: σύπνος, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ Λατ. somnus, sopor, καὶ τοῦ Σανσκρ. svapnas) „ὕπνος“ Ὁμ. πλχ. «ἡδύς» Δ 131, «γλυκύς» Υ. Ἑρμ. 8, Υμ. 17 (18), 8, «λυσιμελής» υ 56, ψ 342, «νήδυμος» Β 2, Ψ 62, «πανδαμάτωρ» Ω 5, ε 372· κατά τινας δὲ ἡ ἐπιθυμία τοῦ ὕπνου, νυσταγμός, ἴδ. λᾶός, μ 281, «χάλκεος ὕπνος» ποιητ. ὁ αἰώνιος ὕπνος, ὁ θάνατος, Λ 241.—Β'.) προσωποποιία Ὕπνος, ὁ, θεὸς τοῦ ὕπνου, Ξ 242, 270, 286, δίδυμος ἀδελφὸς τοῦ Θανάτου, Ξ 231, Π 672, 682, «ἄναξ πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων» Ξ 233, «νήδυμος» Ξ 242, Π 454. (Ἐδρεύει δὲ κατὰ μὲν τὸν Ἡσίοδ. Θεογ. 758 ἐν τῷ Ἅιδῃ· παρ' Ὁμ. δὲ εἰς τὴν Λῆμνον μεταβαίνει ἡ Ἥρα, ὅπως εὕρῃ αὐτὸν Ξ 230). Ἐκ τούτου

ὑπνάω, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὑπνόω, ἀμετάβ. ὑπνώττω, κοιμῶμαι, μόνον ἐν τῇ μετοχ. «ὑπνώοντας» Ω 344, ε 48, ω 2.

ὑπό, καὶ ἐπικ. ὑπαί (Λατ. sub, Σανσκρ. upa).

Ι.) Πρόθεσις μετὰ γεν., δοτ. καὶ αἰτ. μὲ τὴν θεμελιώδη σημ. ὑποκάτω. Α'.) Μετὰ γενικῆς,

1) τοπικῶς· ἀ.) εἰς δήλωσιν τῆς ἐκ τῶν κάτω θέν τινος κινήσεως, „ἀπὸ κάτω θεν, ἀπ' ἀποκάτω“ μόνον ποιητ. καὶ μάλιστα ἐπικ. (ἀντὶ τοῦ ὑπέκ), «ἀνίσταμαι ὑπὸ ζόφου» ἀνίσταμαι, ἀναβαίνω ἐκ τοῦ σκότους (τοῦ καλύπτοντός με) „ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ σκοτάδι“, Φ 56, «ἑρύω νεκρὸν ὑπ' Αἴαντος» σύρω (σώζω) τὸν νεκρὸν ὑποκάτωθεν (ἐκ τῶν χειρῶν) τοῦ Αἴαντος (τοῦ ὑπερασπίζοντος αὐτόν) Ρ 235, πρβλ. Ι 248, Ν 193, «ὦρτο ὑπὸ θρόνου» ἀνεπήδησεν ὑποκάτωθεν τοῦ θρόνου, ὑπὸ τὸν ὁποῖον εἶχεν εἰσδύσῃ χ 364, ὡσαύτως «ῥέει κρήνη ὑπὸ σπείους» ι 141, «ἄγω ἀνδροκτασίης ὕπο» ὑπεξαιρῶ ἐκ τῆς αἱματοχυσίας, Ψ 86, «λύω ἵππους ὑπὸ ζυγοῦ» Θ 543, δ 39· β'.) εἰς δήλωσιν τῆς ὑπό τι ἀντικείμενον ἠρεμίας καὶ διατριβῆς, «βάθιστον ὑπὸ χθονὸς βέρεθρον» Θ 14, «μοχλὸν ἧλασα ὑπὸ σποδοῦ» εἰσώθησα τὸν μοχλὸν ὑπὸ τὴν σποδὸν ὥστε νὰ μένῃ ὑπ' αὐτήν, ι 375· ὡσαύτως «ἐτίθαπτο ὑπὸ χθονός» λ 52· πολλάκις ἐπὶ μελῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, οἷον «ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεῦ τέτατο» Γ 372, «κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τανύσσαι» ε 346 κ. ἀ. Ἰδίως δὲ μετὰ τῶν ῥημάτων: βάλλω, τυγχάνω, οὐτάω, αἴρω κ.τ.λ. «τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο» Ν 671, «ὑπ' οὔατος

νύξ» N 177, «ὑπὸ στέρνοιο τυχεῖν» Δ 106, ὑπ' ὀφρύος οὔτα» Ξ 493, «ὑπ' ἀνθερεῶνος ἐλεῖν» Α 501 κ. ἄ. πλχ. 2) μεταφορ. ἀ.) εἰς δήλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου ἐπὶ παθητικῶν ῥημάτων καὶ ἀμεταβάτων (ἀλλὰ μὲ παθητικὴν σημασ.) ὑπό, „ἀπό", «ἐδάμη ὑπό τινος» ἐδαμάσθη ὑποκάτω τινός, ἑπομ. ὑπό τινος „ἀπό τινα", Γ 436, Δ 479, Ζ 134, Π 434, «θνήσκω ὑπό τινος» Α 242 (‖. ἂν καὶ ἐνταῦθα δύναται ἡ πρόθεσις μετὰ τῆς γενικῆς νὰ ἀποδοθῇ καὶ εἰς τὸ «πίπτωσι»), «πίπτω ὑπό τινος» Ρ 428, «φεύγω ὑπό τινος» καταδιώκομαι ὑπό τινος, Σ 149, ὡσαύτως ᾗ «φοβοῦμαι ὑπό τινος» Π 303 κ. ἄ. πλχ.· β΄.) εἰς δήλωσιν πάσης ἄλλης αἰτίας παρὰ τὴν ποιητικήν, ἀφορμῆς, ἐπενεργείας, συνεργείας ἢ καὶ ἁπλῶς συμπαρομαρτούσης περιστάσεως, ἐξ αἰτίας, ἕνεκα, ἐκ, ὡς ἐκ, „ἀπό", οἷον «ἔργον ἀεικὲς ἔχειν ὑπ' Εὐρυσθέως ἀέθλων» ἕνεκα τῶν ἄθλων τοῦ Εὐρ. Τ 133, Δ 276, «κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ λαὸς ὑπὸ ῥιπῆς» ὡς ἐκ ἢ ἕνεκα τῆς ῥιπῆς, θ 192, «ἱδρὼς ὑπὸ τελαμῶνος» παραγόμενος ἐκ (τῆς πιέσεως) τοῦ τελαμῶνος, Ε 796, «ὑπ' ἀνάγκης» ἐξ ἀνάγκης, ἀναγκαζόμενος, δ 110, τ 156, «ὑπὸ χάρματος» ἐκ τῆς χαρᾶς, „ἀπὸ τὴν χαράν", Γ. Δήμ. 372, «νῆες κονάβησαν ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν» ὑπὸ τῆς βοῆς τῶν Ἀχαιῶν, Β 334, «ὑπ' ἀγγελίης» ἕνεκα τῆς παραγγελίας, κατὰ παραγγελίαν, η 263, «πέλεια ὑπ' ἴρηκος εἰσέπτατο πέτρην» ἕνεκα τοῦ ἱέρακος, ὅ ἐ. διὰ τὴν καταδίωξιν (καταδιωκομένη ὑπὸ) τοῦ ἱέρακος, Φ 494, «ἴαχε σάλπιγξ δηίων ὕπο» ἠχεῖ ἡ σάλπιγξ ὑπὸ τῶν πολεμίων σαλπιζόντων, Σ 220, «δαΐδων ὕπο λαμπομενάων» ὑπὸ τὴν λάμψιν τῶν δᾳδων, Σ 492, τ 48, ψ 290, «ὑπὸ φρικός» κατὰ τὴν φρικίασιν (τὴν ἐλαφρὰν κύμανσιν) Ψ 692.

Β΄.) Μετὰ δοτικῆς. 1) τοπικῶς πολλάκις μετὰ ῥημάτων ἡρεμίας ᾗ διατριβῆς σημαντικῶν, ἰδίως ἐπὶ τοπικῶν προσδιορισμῶν, οἷον «ὑπὸ δρυῒ δαῖτα πένοντο» Σ 588 κ. ἀ., «ὑπὸ Τμώλῳ» εἰς τὴν ὑπώρειαν τοῦ Τμώλου, Β 866, πρβλ. Χ 479, ὡσαύτως «ὑπὸ Νηίῳ» α 186, «Ἰλίῳ τείχει ὕπο μάρνασθαι» ὑπὸ τὰ τείχη, τουτέστι πρὸ τῶν τειχῶν τοῦ Ἰλ., Ρ 404 κ. ἄ. πλχ. Ἔτι δὲ μετὰ ῥημάτων κινήσεως σημαντικῶν, ὅταν πρόκηται νὰ ἐκφρασθῇ ἡ μετὰ τὴν κίνησιν ἐπερχομένη ἠρεμία, οἷον «τίθημί τι ὑπό τινι» χ 449, Ω 644, «ἦσαν ὑπὸ φηγῷ» Ε 693, «ὑπ' ἄξοσι φῶτες ἔπιπτον» Π 378 κ. ἄ. τ. 2) μεταφορ. ἀ.) εἰς δήλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου, ὡς καὶ ὅταν συντάσσεται μετὰ γενικῆς, μᾶλλον ποιητικῶς, ὑπό, „ἀπό", «δαμῆναι ὑπό τινι» Ε 646, δ 790 κ. ἀ., «ὑπὸ χερσί τινος» Β 860, Θ 359, σ 156 κ. ἀ., «ὑπό τινι θανέειν, φθίσθαι, ὀλέσαι ψυχὴν ἢ θυμόν» Ο 289, Ν 763, Ω 638 «τύπτεσθαι ὑπὸ δουρί» Λ 433, «ἕλκεσθαι ὑπό τινι» Χ 65, «ὀλέσθαι ὑπὸ γαμφηλῇσι» Π 489, «φέβεσθαι, φοβηθῆναι ὑπό τινι» Λ 121, «τίκτειν, γείνασθαι ὑπό τινι», ἴδ. τὰς λ., «ὁρμηθέντε ὑπὸ πληγῇσιν ἱμάσθλης» ν 82, «γήραϊ ὕπο ἀρημένος» λ 136 καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας φράσεις· β΄.) εἰς δήλωσιν τῆς παρομαρτούσης περιστάσεως, «ὑπὸ πομπῇ» ὑπὸ τὴν συνοδείαν, ἐν συνοδείᾳ, Ζ 171, «πνοιῇ ὕπο» ὑπὸ τὴν πνοήν, μετὰ τῆς πνοῆς, δ 402· γ΄.) εἰς δήλωσιν ὑποταγῆς, ὑποτελείας, «δέδμητο λαὸς ὑπ' αὐτῷ» γ 304, «καὶ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ τελέουσι θέμιστας» Ι 156, 298, πρβλ. η 68, «ὑφ' ἡνιόχῳ» Ε 231· ὡσαύτως «ὕπνῳ ὕπο κοιμηθέντες» ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὕπνου, Ω 636, δ 295. (‖. Ταύτην τὴν σύνταξιν νομίζω ὀρθοτέραν παρὰ τὴν ἄλλην, καθ' ἣν ὁ Ἀμεῖς συνάπτει τὸ «ὕπνῳ ὕπο» πρὸς τὸ «ταρπώμεθα»).

Γ΄.) Μετ' αἰτιατικῆς. 1) τοπικῶς· ἀ.) εἰς δήλωσιν κινήσεως (καταβάσεως) πρὸς τὰ ὑποκάτω ἢ ἐντὸς τινός, ὑπό τι, ὑποκάτω τινός, «ἰέναι ὑπὸ γαῖαν» Σ 333, «δῦναι ὑπὸ κῦμα» Σ 145, «ἐλθεῖν, νέεσθαι ὑπὸ ζόφον» λ 57, Ψ 51, «ὑπ' ὀστέον ἦλυθ' ἀκωκή» Ε 67, «πεπτηὼς ὑπὸ θρόνον» χ 362, «ἄγειν ὑπὸ ζυγόν», ἴδ. Ἄγω Α΄., 1) κ. ἄ. πολ. τ. Ὅθεν καὶ εἰς δήλωσιν κινήσεως πρὸς τὰ πλησίον ὑψηλοῦ τινος πράγματος παρακείμενα, «ὑπὸ τεῖχος ἰέναι, ἱκέσθαι» Λ 181, Μ 264, «ὑπὸ Ἴλιον, ὑπὸ Τροίην ἐλθεῖν» ὑπὸ τὰ τείχη τοῦ Ἰλίου, εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Τροίας, Β 216, 673, δ 146· ἔτι δὲ εἰς δήλωσιν τῆς ἐκτάσεως ὑπό τι ὑψηλότερον ἢ ὑπερκείμενον πρᾶγμα, «Ἀρκαδίη ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος» ἐκτεινομένη ὑπὸ τὸ ὄρος τῆς Κυλ., Β 603, πρβλ. ς. 824· β΄.) ἐπὶ ἠρεμίας ᾗ διατριβῆς ὑπό τι, ὅπου συνήθως τίθεται ἡ δοτική, «στὰς ὑπὸ ὄγχνην» (κυρίως ἐλθὼν καὶ σταθεὶς ὑποκάτω) ω 234, «βάλε λαιμὸν ὑπ' ἀνθερεῶνα» Ν 388, πρβλ. γ 371, χ 307, «ζώειν ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο» ο 349, πρβλ. β 181, λ 498, 619, «εἶναι ὑπ' ἠῶ τ' ἠέλιόν τε» Ε 267, «Ἐρινύες τίνυνται ὑπὸ γαῖαν» Τ 259. (‖. Αἱ ἑρμηνεῖαι αἱ γινόμεναι ὑπό τινων, μὴ παραδεχομένων ἐπὶ ἠρεμίας καὶ διατριβῆς τὴν σύνταξιν ταύτην, φαίνονταί μοι βεβιασμέναι ᾗ ἀνεπαρκεῖς). 2) χρονικῶς ὑπό, κατά, περί, Λατ. sub, «ὑπ' ὄρθρον» Βατρ. 103, «πάνθ' ὑπὸ μηνιθμόν» καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς μήνιδος, Π 202, «νύχθ' ὕπο τήνδ' ὀλοήν» Χ 102.

Σημ. Πολλάκις ἡ πρόθεσις αὕτη ἐπιτάσσεται ἑκάστης τῶν τριῶν πτώσεων, μεθ' ὧν συντάσσεται, καὶ τότε τονίζεται κατ' ἀναστροφὴν ὕπο, Ν 198, Σ 220, Ε 559, Ρ 677, Υ 275, Χ 144 κ. ἀ.

ΙΙ.) Ὡς ἐπίῤῥημα· ἀ.) ὑποκάτω, συχνὸν ἐν τῷ «ὑπὸ δέ» Α 486, Ξ 240, α 131, δ 636, τ 57, φ 23, ἐντεῦθεν, ὡς ἐκ τούτου, «πολὺς δ' ὑπὸ κόμπος ὀρώρει» Θ 380 (ὡσαύτως ᾗ ἐν συνθέσει, ἴδ. ΥΠΟΡΝΥΜΙ, ΥΠΟΡΡΗΓΝΥΜΙ)· β΄.) λεληθότως, ἀνεπαισθήτως, Ψ 153, Ω 507. —Πολλάκις τίθεται καὶ ἐν τμήσει, ἴδ. τὰ μετὰ

τῆς Ὑπὸ σύνθετα ῥήματα· καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐνίοτε ἐπιτάσσεται ἡ πρόθεσις, Κ 95 (ἀλλὰ δὲν ἀναςρέφεται ὁ τόνος, ἴδ. ὑποτρομέω), Π 805, Ψ 513. Πρβλ. ὑποφεύγω, ὑποχέω.

III.) Ἐν συνθέσει ἔχει τὴν σημασ. τοῦ ἐπιῤῥήματος· ἐνίοτε δὲ ἐκφράζει καὶ τὸ ὁπωσοῦν, ὀλίγον τι, κατ' ὀλίγον, πρβλ. ὑποτρομέω, ὑπότροπος, ὕπτιος.

ὑπο-βάλλω, ἀπαρφ. ἐπικ. ὑβάλλειν, Τ 80· ά.) ῥίπτω, βάλλω, στρώνω ὑποκάτω τινός, «ὑπέβαλλεν λῖτα» κ 353· β΄.) μεταφορ. ῥίπτω εἰς τὸ μέσον, παρεμβάλλω (παρεμβαίνω) εἰς τὸν λόγον, διακόπτω, διαταράττω τὸν λόγον Τ 80. (Κατ' ἄλλους δὲ «ἄλλῳ ὑποτιθέναι ἑρμηνεῖ τὸν λόγον, ὃν αὐτός τις λέγειν βούλεται .... ὡς δῆθεν ἄρτι τοῦ βασιλέως μὴ δι' ἑαυτοῦ λαλοῦντος, ἀλλὰ δι' ὑποβολέως» Εὐστάθ. ‖. Μήπως τὸ ὑποβάλλω σημαίνῃ τὸ ῥίπτω κάτωθεν (ἐνταῦθα τοὺς λόγους), τουτέστι καθήμενος («αὐτόθεν ἐξ ἕδρης») ὁμιλῶ, ὅπερ ἐν ταῖς συνελεύσεσι γίνεται μάλιστα ὅταν τις διακόπτῃ τὸν ἀγορεύοντα; Ἡ τοιαύτη σημασία καὶ τοῦ παρόντος χωρίου τὰς δυσχερείας ἤθελεν ἄρῃ, ἢ τὸ «ὑποβλήδην» τοῦ Α 292 ἤθελεν ἐπίσης ὀρθῶς ἑρμηνεύσῃ περὶ τοῦ Ἀχιλλέως ἀπὸ τῆς ἕδρας του διακόπτοντος τὸν ἀγορεύοντα). Ἐκ τούτου

ὑποβλήδην, ἐπίῤῥ. ἐπικ. 1) κυρ. παρεμβλητικῶς, ὅ ἐ. διακόπτων (παρεμβαίνων εἰς) τὸν λόγον (κατ' ἄλλους δὲ ἐκφραστικῶς) «ἀμείβομαι» Α 292 †. (‖. Ἴδ. ὑποβάλλω ἐν τέλει). 2) πλαγίως, λοξῶς, «ἐσκέψατο χῶρον» Υ. Ἑρμ. 415. (Κατά τινας καὶ ἐνταῦθα ἐκφραστικῶς· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλεῖνον, παράγοντα τὸ βλέπω ἐξ ἀχρήστου τινὸς βέλω=βάλλω, σημαίνει τὸ ὑποβλέπων, τὸ ἄλλως παρ' Ὁμ. ὑπόδρα, ὑποδερκόμενος, limis oculis. Ὁ δὲ Πάσσωυος διώρθωνε τὸ ἐπίῤῥ. εἰς τὸ ὑποβλέδδην. ‖. Ἐν τοιαύτῃ τοῦ χωρίου διαφθορᾷ δύσκολον εἶνε νὰ ἐννοήσῃ τις ἀσφαλῶς τὴν ἔννοιαν τῆς λ., ἀλλ' ἐάν τις παραβάλῃ τὸ χωρίον τοῦτο πρὸς τὸ Ὑμ. 7 (8), 13 «καὶ δεσμοῖς ἔθελον δεῖν ἀργαλέοισι, τὸν δ' οὐκ ἴσχανε δεσμά· λύγοι δ' ἀπὸ τηλόσε πῖπτον χειρῶν ἠδὲ ποδῶν· ὁ δὲ μειδιάων ἐκάθητο ὄμμασι κυανέοισι», ἴσως καὶ ἐνταῦθα παραδεχθῇ τὴν ἀνωτέρω σημασίαν τοῦ καθήμενος ῥίπτω (ἐνταῦθα τὰ βλέμματα).

ὑπόβρυχα [..⏑⏑], μετάπλαστος αἰτ. τοῦ ἀχρ. ὑπόβρυχος=ὑποβρύχιος, ὡς ἐξ ὀνομαστικῆς ὑπόβρυξ σχηματισθεῖσα, «τὸν δ' ὑπόβρυχα θῆκε» κατέστησεν αὐτὸν (τὸν Ὀδυσσέα) ὑποβρύχιον, τὸν ἐκράτησεν εἰς τὴν θάλασσαν βυθισμένον, ε 319 † (ἔνθα ὡς ὑποκείμενον πρέπει νὰ νοηθῇ οὐχὶ ἡ «σχεδίη» κατὰ τὸν Βούττμανον, οὐδὲ τὸ «μέγα κῦμα» σίχ. 313, κατὰ τὸν Νίτσην, ἀλλὰ τὸ πλησιέστατον καὶ φανερώτατον ᾧ «θύελλα» κατὰ τὸν Ἀμεῖν).

ὑποβρίχιος [..⏑⏑.], η, ον (κατὰ τὸν Κούρτιον ἐκ τοῦ βρέχω Αἰολικῶς ἀντὶ τοῦ ὑποβρόχιος, κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ βρόξαι =βροχθίσαι), ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ, ὁ ἐν τῷ ὕδατι βεβυθισμένος, «θῆκαν ὑποβρυχίην» κατεβύθισαν, Ὑμ. 33 (34), 12.

ὑπο-γνάμπτω, μόνον ἐν τῷ ἀπρφ. τοῦ ἀορ. ά. ὑπογνάμψαι, κατὰ μικρὸν κάμπτω, «ψυχῆς ὁρμήν» μεταβάλλω, μετατρέπω, Ὑμ. 8 (9), 13, ἴδ. ἐπιγνάμπτω.

ὑπο-δαίω, μόνον ἐν τῷ παρατ. ἐν τμ. ὑπό—δατον, κάτωθεν, ὑποκάτω ἀνάπτω, ὑποβάλλω πῦρ εἰς, «ξύλα» Σ 373, θ 436.

ὑπο-δάμνημι, ἕτερ. ποιητ. τύπος τοῦ ὑποδαμάζω, μόνον ἐν τῷ β΄. ἐνικ. τοῦ μέσ. ἐνες. ὑποδάμνασαι, ὑποτάσσομαι, ὑπόκυπτω, ἀνέχομαι, Ὀδ. γ 214, π 95, καὶ ἐν τῷ παθ. ἀορ. «λάθρῃ ὑποδμηθεῖσα Κρονίωνι» δαμασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κρονίωνος, συνελθοῦσα μετ' αὐτοῦ (ἴδ. δαμάζω 2), Ὑμ. 16 (17), 4.

ὑποδέγμενος, ἴδ. ὑποδέχομαι.

ὑποδέδρομε, ἴδ. ὑποτρέχω.

ὑπο-δείδω, ποιητ., γ΄. πληθ. τοῦ ἀορ. ά. ἐπικ. ὑπέδδεισαν, Α 406 (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. ἔγραψεν ὑπέδεισαν), συχνὸν ἐν τῇ μετοχ. ὑποδδείσας, -ασα, πληθ. ὑποδδείσαντες (ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β΄. ᾗ Ἀμεῖς ὑποδείσ., πρβλ. δείδω), ἀλλὰ τὸ β΄. πληθ. τῆς προς. ὑποδείσατε β 66, ἐπικ. παρακ. β΄. ὑποδείδια ρ 564, γ΄. πληθ. τοῦ ὑπερσυντ. ὑπεδείδισαν Ε 521, γ΄. ἐνικ. τοῦ παρακ. ἐπικ. ὑπαιδείδοικεν, Υ. Ἑρμ. 165, φοβοῦμαι, εὐλαβοῦμαι, [ὀκνῶ], ἀπολ. ι 377· μετ' αἰτ. προσώπου καὶ πράγματος, τινά, τί, Α 406, Ε 521, Μ 413 κ. ά., β 66, κ 296, π 425, ρ 564, Βατρ. 303 (Συνήθως ἑρμηνεύεται τὸ ῥ. τοῦτο ἐν τοῖς πλείστοις τῶν Ὁμ. χωρίων ἀτόπως: ὁπωσοῦν, ὀλίγον τι φοβοῦμαι. Φαίνεται μᾶλλον ὅτι ἡ ὑπὸ ἐκφράζει τὴν ἔννοιαν τῆς ὑποταγῆς, τῆς ὑποκύψεως τῆς ἐκ τοῦ φόβου, πρβλ. τὸ ὑποταρβέω, καὶ ὑποπτήσσω (μεταφορ.). Ὁμοίως καὶ ἐν τοῖς ὑποδμώς, ὑποδρηστήρ, ὑφηνίοχος).

ὑποδεξίη, ἡ, ὑποδοχή, ἰδίως ἡ φιλοξένησις, μόνον Ι 73 †. [Τὸ ι ἐκτείνεται]. Ἐκ τοῦ

ὑπο-δέχομαι, μέσ. ἀποθ., μέλ. ὑποδέξομαι, Σ 59 κ. ά., ἀόρ. ά. ὑπεδέξατο, ν 54, συχνότερον τὸ γ΄. ἐν. ὑπέδεκτο β 387, ξ 52, μετοχ. ὑποδεγμενος, ἀπρφ. ὑποδέχθαι Η 93. 1) ὑποδέχομαι· ά.) ἰδίως δέχομαί τινα εἰς τὴν οἰκίαν μου, Σ 59, τ 257, ὡς ξένον, Ι 480, ξ 52, 54 κ. ἄ. πλχ. «οἶκῳ» π 70· ἐν γένει περὶ πάσης φιλικῆς καὶ προστατευτικῆς ὑποδοχῆς, οἷον «Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ» Ζ 136, Σ 398· β΄.) μεταφρ. ἐπὶ ἀψύχων ὑποκειμένων, τρόπον τινὰ προσωποποιουμένων, οἷον ἐπὶ τῆς κοίτης, «ὑπεδέξατο κοῖτος» χ 470, «ἐμὲ πῆμα ὑπέδεκτο» ξ 275. 2) ἀναδέχομαι, ὅ ἐ. ά.) ὑπομένω, „δέχομαι", ὑφίσταμαι, ἀνέχομαι, «βίας ὑποδεγμενος ἀνδρῶν» ν 310, π 189·

6′.) ἀναδέχομαι, ἀναλαμβάνω, [ὑφίσταμαι], ὑπισχνοῦμαι, τί, Η 93, 6 387, χ μετὰ μέλ. ἀπαρφ. Υ. Δήμ. 443, 461.

ὑπο-δέω (1 δέω) κατὰ μέσην διάθ. δένομαι ὑποκάτω, „ὑποδένομαι", μόνον ἐν τμ. «ποσσὶ δ' ὑπό.... ἐδήσατο πέδιλα», ὑπὸ δὲ τοὺς πόδας του ἔδεσε τὰ πέδιλα, „ποδέθηκε", ὁ ἐ. ἐφόρεσε τὰ ὑποδήματά του, Β 44, πρβλ. 1 δέω 2). Ἐκ τούτου

ὑπόδημα, ατος, τό, κυρ. τὸ κάτωθι ὑποδενόμενον, „ὑπόδημα" (ἂν καὶ σήμερον δὲν δένεται, εἰμὴ τὸ „τσαρούχι"), σανδάλιον, „σάνδαλον", Ὀδ. ο 369, σ 361.

ὑποδμηθεῖσα, ἴδ. ὑποδάμνημι.

ὑπο-δμώς, ῶος, ὁ, δοῦλος, ὑπηρέτης (κυρ. ὁ ὑπό τινα δεδαμασμένος, ὑποτεταγμένος, δοῦλος), μόνον δ 386 †.

ὑπόδρα, ἐπιχ. ἐπίρ. κατὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν κάτωθεν ἢ πλαγίως, λοξῶς βλέπων, ἐκομ. βλοσυρῶς, ὀργίλως, ἀγρίως, πάντοτε ἐν τῇ φράσει «ὑπόδρα ἰδών» ῥίψας βλέμμα ἄγριον, ὀργίλον, Β 245, θ 165, τ 70 κ. ἄ. πλχ. (Ετυμολογεῖται κατὰ μὲν τὸν Ἡσύχιον, ΜΕ, Λόβεκκ. ἐκ τοῦ ὑποδράω=ὑποβλέπω, κατὰ δὲ τὸν Δύντζερον ἐκ τοῦ ὑποδράω=ὀλίγον πράττω, ἐπομένως ὑπόδρα=μὲ ἡμίκλειστον ὄμμα, μὲ θολόν, σκοτεινὸν βλέμμα, τὸ ὁποῖον ἐκφράζει πάντα τὰ πάθη τῆς ψυχῆς, ὀργήν, ὑποψίαν, ἔρωτα κ.τ.λ. Καὶ ὁ Κούρτιος κλίνει εἰς τὴν παραδοχὴν ῥίζης τινὸς ΔΑΡ, ΔΡΑ ἁπλουστέραν τῆς ΔΕΡΚ, δέρκομαι. Ὁ δὲ Λέων Μέγερ παράγει ἐκ τῆς ὑπό μετὰ τοῦ ἀρχαίου προσχηματισμοῦ τῖα, ὅστις ἐνταῦθα μετέπεσεν εἰς δρα).

ὑπο-δράω, γ′. πληθ. τοῦ ἑνες. ἐπεκτετ. ὑποδρώωσιν ἀντὶ τοῦ ὑποδρῶσι, ὑπό τινα ὑπηρετῶ, θεραπεύω τινά, ο 333 †. Ἐκ τούτου

ὑποδρηστήρ, ῆρος, ὁ, ἐπικ. ὑπηρέτης, θεράπων, ο 330 †.

ὑπο-δύομαι, μέσ., μέλ. ὑποδύσεαι, ἐπικ. ἀόρ. ὑπεδύσετο, ε 486, ζ 127, ἔτι δὲ ἀορ. 6′. ἐνεργ. γ′. ἐνικ. ὑπέδυ, μετοχ. -δῦσα, -ύντε. 1) καταδύομαι, „βουτῶ", χώνομαι ὑποκάτω, εἰσδύω, εἰσχωρῶ, μετ' αἰτ. «θαλάσσης κόλπον» δ 435, Σ 145 κ. ἀ., «θάμνους» ε 481, ἀπολύτ. κύπτω, „ἐμβαίνω ἢ χέομαι ἀποκάτω", ἵνα ὑποδεχθῶ τινα ἐπὶ τῶν ὤμων, Θ 332, Ν 421, Ρ 717· μεταφ. μετὰ δοτ. «πᾶσιν ὑπέδυ γόος» εἰς πάντας εἰσεχώρησε, πάντας κατέλαβεν ὁ θρῆνος, κ 398. 2) ἐκ τῶν κάτωθέν τινος ἀνέρχομαι, ὑπεξέρχομαι, ἐξέρχομαι, μετὰ γεν. «θάμνων» ζ 127, «κακῶν ὑποδύσεαι ἤδη» θὰ ἐξέλθῃς πλέον (θὰ ἀπαλλαγῇς) τῶν κακῶν, υ 53.

ὑπο-εἰκω, ἴδ. ὑπείκω.

ὑπο-ζεύγνυμι, μέλ. ὑποζεύξω, ζευγνύω ὑποκάτω, „ζεύγω", «ἵππους» Ο 81 †, πρβλ. ζ 73.

ὑπο-θερμαίνω, παθ. ἀόρ. ὑπεθερμάνθη, θερμαίνω ὀπωσοῦν, παθ. ὀπωσοῦν θερμαίνομαι, «αἵματι» ὑπὸ τοῦ αἵματος, Ἰλ. Π 333, Υ 476.

Ὑποθῆβαι, αἱ, χωρίον τῆς Βοιωτίας, Β 505. (Περὶ αὐτοῦ ὑπῆρχε καὶ παρὰ τοῖς παλαιοῖς διαφωνία. Κατὰ τὸν Στράβ. 9, 2, 32 ἐνόμιζόν τινες ὅτι εἶνε ἡ μετέπειτα πόλις Ποτνιαί· ἄλλοι δὲ γράφοντες ὑπὸ Θήβας ἐνόουν τὴν κάτω πόλιν τῶν Θηβῶν, διότι ἐπὶ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου ἡ Καδμεία, τουτέστιν ἡ ἀκρόπολις καὶ ἀνωτέρα πόλις, ἦτο ἤδη ὑπὸ τῶν Ἐπιγόνων κατεστραμμένη).

ὑποθημοσύνη [....υ.], ἡ, ὡς ἐπὶ τὸ πλ. ποιητ. (ὑποθήμων, ὑποτίθημι), [ὑποθήκη], διδασκαλία, παραίνεσις, νουθεσία, συμβουλή, μόνον κατὰ πληθ. Ο 412, π 233.

ὑπο-οῤῥήσσω, λαθραίως ὁπλίζω. Μέσ. λαθραίως ὁπλίζομαι, «λόχῳ ὑπεθωρήσσοντο» πρὸς ἐνέδραν λαθραίως ὡπλίζοντο, Σ 513 †.

ὑπο-κάμπτω, κάμπτω, γυρίζω ὑποκάτω, ἐν τμ. «ὑπὸ—ἔκαμψαν» Ω 274 †.

ὑπό-κειμαι, κεῖμαι ὑποκάτω, εἶμαι ὡς βάσις, ἐν τμ. «ὑπὸ—κεῖται» Φ 364 †.

ὑπο-κινέω [..–..], μετοχ. τοῦ ἀορ. ἀ. ὑποκινήσας, ὑποκινῶ, μετρίως, ὀλίγον κινῶ, περὶ τῆς πνοῆς τοῦ Ζεφύρου, Δ 423 †. (Ἀλλ' ὀρθότερον ἐνταῦθα γράφουσιν οἱ νεώτεροι ἐκδόται «Ζεφύρου ὕπο κινήσαντος»).

ὑπο-κλίνω [..–.], ἀόρ. παθ. ὑπεκλίνθη, ὑποκατακλίνω. Μέσ. ὑποκατακλίνομαι, «σχοίνῳ» κατεκλίθη, „ἔγυρεν" ὑπό τινα σχοῖνον, ε 463 †.

ὑπο-κλονέω, ἐπικ., μόνον ἐν τῷ μέσ. «ὑποκλονέομαί τινι» ἐνώπιόν τινος, ὑπό τινος τρέπομαι, φεύγω, Ψ 556 †.

ὑποκλοπέομαι (ὑπόκλοπος=ὑποκεκρυμμένος), ὑποκρύπτομαι, μένω (εἶμαι) ὑποκεκρυμμένος, μόνον ἐν τῷ «ὑποκλοπέοιτο» χ 382 †.

ὑπο-κρίνομαι [..–..], ἀορ. ἀ. προς. ὑπόκριναι, εὐκτ. -αιτο, ἀπαρφ. -ασθαι. 1) κυρ. εἰς ἐρώτησίν τινα ὑποβάλλω τὴν κρίσιν μου, ἐπομ. ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ, τινί, Η 407, 6 111, ο 170, Υ. Ἀπ. 171. (Τὴν σημασίαν ταύτην ἀποῤῥίπτει ὁ Σόμμερβροδτ, ἑρμηνεύων πανταχοῦ: ἑρμηνεύω, ἐξηγῶ τι προτεινόμενον ὑπό τινος εἰς ἑρμηνείαν, Λατ. interpretari). 2) ἑρμηνεύω, ἐξηγῶ, „ξεδιαλύνω", «ὄνειρον» τ 535, 555, καὶ ἄνευ αἰτ. «ὣδέ χ' ὑποκρίναιτο θεοπρόπος» Μ 228, πρβλ. Ε 150.

ὑπο-κρύπτω, ἀόρ. παθ. γ′. ἐνικ. ὑπεκρύφθη, κρύπτω τι ὑποκάτω τινός, καλύπτω, «ἡ δὲ (νηῦς) πᾶσα ἄχνῃ ὑπεκρύφθη» Ο 626 †.

ὑπό-κυκλος, ον, ὁ ἔχων ὑποκάτω κύκλα, τουτέστι τροχούς, ὑπότροχος, τροχήλατος, («περιφορητὸς τοῖς ὑποκάτω τροχίλοις· κατὰ δὲ τὸν Εὐστάθιον καὶ ἄλλους κυκλοτερής, ὅ ἐ. ὑποκάτω στρογγυλευμένος), «τάλαρος» μόνον δ 131 †.

ὑπο-κύομαι, ἐπικ., μέσ. (κύω, κυέω), μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἀορ. ἀ. ὑποκυσαμένη, ὑποκυσά-

μεναι [ὅπου τὸ υ εἶνε μακρόν, ἡ δὲ παρ' Οὐολφίῳ γραφή: ὑποκυσσ. ἄτοπος], μένω ἔγκυος, συλλαμβάνω (ἔκ τινος), Ζ 26, λ 254, καὶ ἐπὶ ζώων, Υ 225.

ὑπο·λαμβάνω, μόνον ἐν τῷ β'. ἀορ. ἐν τμήσει, καταλαμβάνω κάτωθεν, „πιάνω ἀπὸ κάτω", μεταφορ. «ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα» τρόμος κατέλαβε κάτω τὰ μέλη, ἔτρεμον τὰ γόνατα, Γ 34, Ξ 406, σ 88, ω 29. Ἀλλ' ἐν τούτοις ὀρθότερον λαμβάνεται ἡ πρόθεσις ὡς ἐπίρρημα. Ἴδ. καὶ λαμβάνω Α'., 1, β'.).

ὑπο·λείπω, παρατ. ὑπέλειπον, παθ. ὑπελείπετο, μέλ. λείψομαι. 1) Ἐνεργ. καταλείπω, „ἀφίνω" (ὑπόλοιπον), τι, π 50. 2) Παθ. μετὰ μέσ. μέλ., ρ 276, καταλείπομαι, μένω ὑπόλοιπος, ὑπολείπομαι, Ψ 615· ἔτι δὲ ἀπολείπομαι, μένω ὀπίσω, η 230, ρ 276, 282, τ 44.

ὑπο·λευκαίνομαι, παθ. γίνομαι ὀπωσοῦν, ὀλίγον λευκός, „ἀσπρίζω", «ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαί» Ε 502 †.

ὑπ·ολίζων, ον, γεν. ονος (ὀλίζων=ὀλιγίων, συγκριτικ. τοῦ ὀλίγος), ὀλίγον τι μικρότερος ἢ ὀλιγώτερος, «λαοί» μόνον Σ 519 †. (Ἐν τούτοις ὁ Βέκκερ. ἐν τῇ Β'. καὶ Λαρόχης γράφουσιν ὑπ' ὀλίζονες, ὥστε ἡ πρόθεσις νὰ ἀνήκῃ εἰς τὸ ῥῆμα, ᾧ ἐν γένει δὲ ὁ τελευταῖος νομίζει ὅτι ἡ Ὑπὸ παρ' Ὁμ. οὐδέποτε ἔχει τὴν ἐλαττωτικὴν σημασίαν).

ὑπο·λύω, παρατ. γ'. ἐνικ. ἐν τμ. ἔλυεν ὑφ', Ψ 513, ἀόρ. ἀ. ὑπέλυσα, -ε, καὶ ἐν τμ. ὑπό—ἔλυσε, μέσ. ἀορ. ἀ. β'. ἐνικ. ὑπελύσαο, μέσ. ἀορ. β'. γ'. πληθ. ὑπέλυντο, Π 341. 1) Ἐνεργ. ἀ.) λύω ἀποκάτω ἢ λύω τι τῶν κάτω, ι 463· β'.) μεταφορ. παραλύω, «γυιά τινος» παραλύω τινὸς τὰ (κάτω) μέλη (γόνατα), τουτέστιν ἀφαιρῶ αὐτῶν τὴν δύναμιν, ὥστε νὰ κλονῶνται, συχνὰ ἐπὶ βαρέως πληγωμένων πολεμιστῶν, Ο 581 κ. ἀ., ἢ ἐπὶ φονευθέντων, Λ 579, Ν 412, ἐν τμ. ξ 236, ὡσαύτως «μένος καὶ γυιά τινος» Ζ 27. Ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ παλαιστοῦ, ὅστις καταβάλλει τὸν ἀντίπαλον κτυπῶν αὐτοῦ τὴν ἰγνύαν καὶ παραλύων τὰ γόνατα, Ψ 726. Πρβλ. λύω Α'.,2, γ'.). 2) Μέσ. λαθραίως ἀπολύω, ἐλευθερῶ τινα (πρὸς ὃν συμπαθῶ), «σὺ τὸν γ' .... ὑπολύσαο δεσμῶν» ἀπέλυσας, ἀπήλλαξας αὐτὸν ἀπὸ τῶν (ἐπαπειλούντων) δεσμῶν, Α 401.

ὑπο·μένω, ἀόρ. ὑπέμεινα· ἀ.) ἀμετάβ. μένω ὀπίσω, μένω κατὰ χώραν, „μένω εἰς τὸν τόπον μου", κ 232, 258, μετ' ἀπαρφ., «οὐδ' ὑπέμεινε γνώμεναι» δὲν ἔμεινε, δὲν περιέμεινε νὰ τὸν γνωρίσῃ τις, α 410. Ἰδίως (ἐν τῇ μάχῃ) ἐμμένω, ἐγκαρτερῶ, Ε 498, Ο 312· β'.) μεταβ. [ὑπομένω], ὑφίσταμαι, δέχομαί τινα ἐν τῇ μάχῃ, Π 814, Ρ 25, 174, «ἐρωήν τινος» Ξ 489.

ὑπο·μιμνήσκω, μέλ. μετοχ. ὑπομνήσουσα, ἀορ. γ'. ἐνικ. ὑπέμνησε, ὑπομιμνήσκω, „ἐνθυμίζω", «τινά τινος» τινὰ περί τινος ἢ εἴς τινά τι, Ὀδ. α 321, ο 3.

ὑπο·μνάομαι, β'. πληθ. τοῦ παρατ. ὑπεμνάασθε κατ' ἐπικ. ἐπέκτασιν ἀντὶ τοῦ ὑπεμνᾶσθε, ἐπιζητῶ τινα γυναῖκα, γίνομαι μνηστήρ τινος, «γυναῖκα» χ 38 †.

ὑπονήιος, ον, ὑπὸ τὸ Νήιον ὄρος, εἰς τὴν ὑπώρειαν αὐτοῦ κείμενος, «Ἰθάκη», Ἴδ. τὴν λ., γ 81 †.

ὑποπεπτηῶτες, Ἴδ. ὑποπτήσσω.

ὑπο·περκάζω, μόνον ἐν τῷ γ'. πληθ. -ουσι, κατὰ μικρὸν μελανοῦμαι, „μαυρίζω", ἰδίως περὶ τῶν ὡρίμων σταφυλῶν, η 126 †.

ὑποπλάκιος [..⏑⏑.], η, ον, ὑπὸ τὴν Πλάκον τὸ ὄρος, εἰς τὴν ὑπώρειαν αὐτοῦ κείμενος, «Θήβη» Ζ 397. Ἴδ. Πλάκος.

ὑπο·πετάννυμι [....-.], ἐξαπλώνω ὑποκάτω, «λῖτα» μόνον ἐν τῇ μετοχῇ κατὰ τμ. «ὑπὸ .... πετάσσας», α 130.

ὑπο·πτήσσω, μόνον ἐν τῇ πληθ. μετοχῇ τοῦ παρακ. ὑποπεπτηῶτες ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὑποπεπτηχότες, κυρ. ὑποπτήσσω, (ὑπο)κύπτω, „ζαρώνω" (μάλιστα διὰ φόβον), «πετάλοις» ὑποκάτω τῶν φύλλων εἰσδύω, „χώνομαι", ἐπὶ πτηνῶν, Β 312 †.

ὑπ·όρνυμι [..-.]. 1) Ἐνεργ. (δι)εγείρω, κινῶ, μόνον ἐν τῷ ἀορ. ἀ. ἐν τμήσει, «τοῖσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο» Ψ 108, δ 113 κ. ἀ., καὶ ἐν τῷ ἐπικ. ἀορ. β'. «τοῖον ὑπώρορε Μοῦσα» οὕτως (τοσοῦτον) συνεκίνησεν ἡ Μοῦσα, ω 62. (Κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν εἶνε παρακ. β'. ἀμετάβατος: οὕτως ἐσηκώθη, τουτέστιν ἔψαλλεν). 2) Μέσ. ἔκ τινος ἐγείρομαι, παράγομαι, ἐγγίνομαι, «τοῖσιν ὑφ' ἵμερος ὦρτο», π 215.

ὑποῤῥήγνυμι [...-.], ἐκρηγνύω, διαῤῥηγνύω· παθ. ἐκρηγνύομαι, διαῤῥηγνύομαι, „ξεσπῶ", ζευγματικῶς: διὰ ῥήξεως ἐξέρχομαι εἰς φῶς, διεκφαίνομαι, «οὐρανόθεν ὑπερῤῥάγη αἰθήρ» κατὰ τὸν Σχολ. «τῶν νεφῶν διαῤῥαγέντων ὤφθη ὁ αἰθήρ», διεξεφάνη, „ἐξέσπασεν" ὁ αἰθήρ, Ἰλ. Π 300, πρβλ. Θ 558 (μόνον ἐνταῦθα).

ὑπόῤῥηνος, ον (ὑπό, ῥήν, ἀρήν) ὕπαρνος, ἔχων ἀρνίον ὑποκάτω (θηλάζον), μόνον Κ 216 †.

ὑποσσείω, ἐπικ. ὑποσσ. κινῶ, συστρέφω ὑποκάτω, μόνον ἐν τῷ γ'. πλ. τοῦ ἐνες. «ὑποσσείουσι τρύπανον» Ι 385 †.

ὑποσταίην, Ἴδ. ὑφίστημι.

ὑποσταχύομαι (ὑπό, στάχυς), δίκην σταχύων ἐκφύομαι, πολλαπλασίως αὐξάνω, πολλαπλασιάζομαι, μεταφ. ἐπὶ τῶν πολλαπλασιαζομένων βουκολίων, μόνον ἐν τῇ εὐκτ. «ὑποσταχύοιτο» υ 212 †.

ὑπο·στενάχίζω [...⏑..], ὑποστενάζω, στενάζω ὑποκάτω, μεταφ. ἐπὶ τῆς γῆς, τῆς ποδοπατουμένης ὑπὸ τοῦ στρατοῦ, μετὰ δοτ., Β 781 †.

ὑπο·στορέννυμι [....-.], ἀόρ. ἀπαρφ. ὑπο-

στορέσαι, στρώνω ὑποκάτω τινός, «δέμνιά τινι» υ 139. Μέσ. ἐν τῷ ὑπερσ. ἐν τμ. «ὑπὸ— ἔστρωτο ῥινόν» εἶχε στρώσῃ ὑποκάτω του δέρμα, Κ 155.

ὑπο·στρέφω, παρατ. γ'. ἐνικ. ὑπέστρεφε, ἀορ. ὑποτ. ὑποστρέψωσι, μέσ. μέλ. ἀπαρφ. -ψεσθαι, σ 23, παθ. ἀορ. μετοχ. ὑποστρεφθείς Λ 567.

Α'.) Ἐνεργ. 1) μεταβ. ἐπιστρέφω, μεταστρέφω, „γυρίζω ὀπίσω", «ἵππους» Ε 581, ἀπολ. καὶ ἐν τμ. «ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες» Ε 505. 2) ἀμετάβ. μεταστρέφομαι, ἐπιστρέφω, τρέπομαι, „γυρίζω", Μ 71, «αὖτις» θ 301, «φύγαδε» τρέπομαι εἰς φυγήν, Λ 446, «Ὄλυμπον» ἐπιστρέφω, Γ 407. Β'.) Παθ. μεταστρέφομαι, ἐπιστρέφομαι, „γυρίζω ὀπίσω", Λ 567, ἐπιστρέφω, «ἐς μέγαρον» σ 23.

ὑποσχεθεῖν, ἴδ. ὑπέχω.

ὑποσχέσοαι ἴδ. ὑπισχνέομαι.

ὑποσχεσίῃ, ἡ, ἐπικ.=τῷ ἑπομ., ὅπερ ἴδ., κατὰ πληθ. Ν 369 †.

ὑπόσχεσις, ιος, ἡ (ὑπισχνέομαι), „ὑπόσχεσις", Β 286, 349, κ 483.

*ὑποταμνόν, τό (ὑποτέμνω), λέξις ἀμφιβόλου σχηματισμοῦ, σημαίνουσα τὴν ἀποτετμημένην βοτάνην πρὸς μαγικοὺς καὶ φαρμακευτικοὺς σκοπούς, μόνον Υ. Δήμ. 228.

ὑπο·τανύω [..⏑⏑.], ποιητ. ὑποκάτω τινὸς ἐκτείνω, ἐξαπλώνω, καὶ ἐν γένει ὑποτίθημι (μακρόν τι καὶ ἐκτεταμένον πρᾶγμα, οἷον) ἐν τμ. «ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν» Α 486 (ἔνθα ὀρθότερον ἐκλαμβάνεται ὡς πρόθεσις ἡ Ὑπό).

ὑπο·ταρβέω, κυρ. ὑπὸ τοῦ φόβου κύπτω, „ζαρώνω", (πρβλ. λ. ὑποδείδω), ἑπομ. φοβοῦμαι, ὑποπτήσσω, μετ' αἰτ. ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἀορ. «ὑποταρβήσαντες», μόνον Ρ 533 †.

ὑποταρτάριος [...⏑⏑.], ον (ὑπό, Τάρταρος), ὁ ὑποκάτω (τῆς γῆς) ἐν τῷ Ταρτάρῳ, «Τιτῆνες» Ξ 279 †.

ὑπο·τίθημι, ἐκ τοῦ ἐνεργ. μόνον ὁ ἀόρ. ἐν τμ. ὑπὸ—θῆκε, ἐκ δὲ τῶν ἄλλων τύπων μόνον ὁ μέσ. μέλ. ὑποθήσομαι, -ήσεαι ὃ 163 (ἀλλ' οὗτος ὁ τύπος θεωρεῖται ὑπ' ἄλλων ὡς ὑποτακτ. τοῦ ἀορίς. ά. ὑπεθηκάμην) καὶ ὁ ἀόρ. β'. ὑπεθέμην, προς. Ἰων. ὑπόθευ ο 309, ἀπαρφ. ὑποθέσθαι, θέτω τι ὑποκάτω, ὑποβάλλω. 1) Ἐνεργ. «κύκλα πυθμένι» Σ 375. 2) Μέσ. πάντοτε μεταφ. ὑποβάλλω γνώμην εἴς τινα, παραινῶ, συμβουλεύω, «βουλήν τινι» δίδω εἴς τινα συμβουλήν, Θ 36, γ 27, «ἔπος ἠὲ ἔργον τινί» ὑποβάλλω εἴς τινα λόγον ἢ ἔργον, συμβουλεύω νὰ εἴπῃ ἢ πράξῃ, δ 163, πρβλ. Λ 788· β'.) ἄνευ αἰτιατ. μόνον μετὰ δοτ. νουθετῶ, συμβουλεύω, β 194, ε 143, «πυκινῶς τινι» δίδω εἴς τινα συνετὰς συμβουλάς, Φ 293, α 279, «εὖ τινι» ο 309.

ὑπο·τρέμω, τρέμω ὑποκάτω, «ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυῖα» ἕτρεμον, ἐκλονοῦντο κάτω τὰ μέλη του, τὰ γόνατά του, Κ 390 (ἔνθα ἡ Ὑπὸ λαμβάνεται ὀρθότερον ὡς ἐπίρρημα).

ὑπο·τρέχω, ἀορ. γ'. ἐνικ. ὑπέδραμε, παρακ. β'. ὑποδέδρομε. 1) τρέχω ὑποκάτω τινός, «ὁ δ' ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων κύψας» ἔτρεξεν (ὑπὸ τὸν πρὸς ἀκοντισμὸν ἀνατεταμένον βραχίονα καὶ τὸ δόρυ) καὶ κύψας ἐπίασε τὰ γόνατα, Φ 68, πρβλ. κ 323. 2) μεταφορ. τρέχω, [θέω], ὅ ἐ. ἐκτείνομαι ὑποκάτω τινός, «ὑποδέδρομε βᾶσσα» ὑπὸ τὴν πέτραν ἐκτείνεται φάραγξ, Υ. Ἀπ. 284.

ὑπο·τρέω, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποι., ἀόρ. ὑπέτρεσας, -αν, ἀπαρφ. -αι· ά.) κυρ. ἀμετάβ. τρέμω, τρομάζω πρὸς τὰ ὀπίσω, „ξιππάζομαι", ἑπομ. ὑποχωρῶ, τρέπομαι, φεύγω, Ἰλ. Η 217, Ο 636, Ρ 275· β'.) μεταβ. μετ' αἰτ., ὑποχωρῶ εἴς τινα, φεύγω τινά, Ρ 587.

ὑπο·τρομέω, παρατ. θαμιστ. ὑποτρομέεσκον· ά.) τρέμω ὑποκάτω, «τρομέει δ' ὕπο γυῖα» τρέμουσι κάτω τὰ μέλη, Ἰλ. Κ 93 (ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν γράφουσιν ὑπὸ ὡς ἐπίρρημα)· ὅθεν ὑπό τινος τρέμω, τρομάζω, Χ 241· β'.) μετ' αἰτ. τρέμω, τρομάζω τινά, ᾧ ἑπομ. φεύγω τινά, «μὶν .... ὑποτρομέεσκον ὁρῶντες» Υ 28. (Ἀλλ' ἐνταῦθα δύναται ἡ αἰτιατ. νὰ ἀποδοθῇ καὶ εἰς τὸ «ὁρῶντες»).

ὑπότροπος, ον, ἐπικ. (ὑποτρέπω), οἴκαδε ἐπιστρέψας, παλιννοστήσας, «ὑπότροπος ἱκνοῦμαι» ἐπιστρέφω, Ζ 367, 501, υ 332, φ 211, χ 35, «ὑπότρ. εἰμί» Υ. Ἀπ. 476.

ὑπουράνιος [..⏑⏑.], ον (ὑπό, οὐρανός), ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εὑρισκόμενος, διατρίβων; «πετεηνὰ ὑπουρ.» τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, τὰ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν πετῶντα, Ρ 675, «τοῦ δὴ νῦν μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστίν» τοῦ ὁποίου σήμερον μεγίστη εἶνε ἡ δόξα ὑπὸ τὸν οὐρανόν, τουτέστιν ἐπὶ πᾶσαν τὴν ὑφήλιον, ι 264, «μέγα κέν οἱ ὑπουράνιον κλέος εἴη πάντας ἐπ' ἀνθρώπους» μεγάλην δόξαν ἤθελεν ἀποκτήσῃ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν παρὰ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις, ὅ ἐ. παρὰ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις τῆς ὑφηλίου, Κ 212.

ὑπο·φαίνω, ἀορ. γ'. ἐνικ. ὑπέφηνε, ἀποκάτωθέν τινος δεικνύω, φανερώνω, «θρῆνυν τραπέζης» ἐκφέρω τὸ θρανίον ἀπὸ κάτωθεν τῆς τραπέζης καὶ δεικνύω, ρ 409 †.

ὑπο·φέρω, ἀορ. ά. πληθ. Ἰων. ὑπήνεικαν, ἀποκάτωθέν τινος ἐκφέρω, ἰδίως: ἐξάγω τινὰ τῶν κινδύνων, «πόδες μ' ὑπήνεικαν» Ε 885 †.

ὑπο·φεύγω, ἀορ. β'. μετοχ. ἐν τμ. φυγὼν ὕπο, ὑπεκφεύγω, διαφεύγω, ἀπαλλάττομαί τινος, μετ' αἰτ., Χ 200, «φυγὼν ὕπο νηλεὲς ἦμαρ» Φ 57, ι 17.

ὑποφήτης, ἐπικ. γεν. αο, ὁ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. (ὑπό, φημί), προφήτης, χρησμολόγος, διερμηνεὺς τῆς θείας θελήσεως, ἐπίθ. τῶν Σελλῶν, Π 235 †.

ὑπο·φθάνω [..⏑.], μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ

ἀορ. β'. ὑποφθάς, καὶ τοῦ μέσ. ἀορ. ὑποφθάμενος, (λαθραίως) προλαμβάνω, πράττω τι πρότερος, «ὑποφθὰς περόνησεν» Η 144, «κτεῖνεν ὑποφθάμενος» δ 547, μετ' αἰτ., «τὸν δ' .... ὑποφθαμένη φάτο μῦθον» προλαβοῦσα τὸν ἄνδρα της εἶπε, ο 171. Πρβλ. ΦΘΑΝΩ.

ὑπο-χάζομαι, γ'. πληθ. τοῦ ἐπικ. ἀναδιπλασ. ἀορ. ὑποκεκάδοντο, ὑποχωρῶ, μόνον ἐν τμ., Δ 497, Ο 574.

ὑπόχειριος, ον (ὑπό, χείρ), ὑπὸ τὴν χεῖρα εὑρισκόμενος, «χρυσός, ὅ τις ὑποχείριος ἔλθῃ» ὅστις δήποτε ἔλθῃ ὑπὸ τὴν χεῖρά μου, „εἰς τὸ χέρι μου", εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ο 448.

ὑπο-χέω, ἐπικ. ἀόρ. ἀ. ὑπέχευα, ὑποκάτω τινὸς χύνω, ἐπὶ δὲ ξηρῶν πραγμάτων, ὑποσπείρω, ὑποκάτω σκορπίζω, «ῥῶπες» ξ 49, καὶ ἐπιτασσομένης τῆς προθέσεως «χεῦεν ὕπο ῥῶπας» π 47, ὑπεκτείνω, ἁπλώνω ὑποκάτω, «βοείας» Λ 843.

ὑπο-χωρέω, παρατ. ὑπεχώρει, καὶ ἀόρ. ὑπεχώρησαν καὶ ἐν τμ. χώρησαν ὕπο, ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι, "Ιλ. Ζ 107, Ν 476, Δ 505.

ὑπόψιος, ον, ἐπικ. (ὕποπτος), ὁ κάτωθεν (ἴδ. ὑπόδρα), τουτέστι πλαγίως, λοξῶς, βλοσυρῶς, ἀγρίως καὶ ὀργίλως ὁρώμενος, ἐπομ. μισητός, ἀπεχθής, «ὑπόψιος ἄλλων» ὁ τοῖς ἄλλοις ἀπεχθής, Γ 42 †. (κατ' ἄλλους δέ: τὸ ἀντικείμενον τῆς περιφρονήσεως τῶν ἄλλων.—Ὁ Ἡρωδιανὸς καὶ Ἀριστοφ. ἔγραφον: ἐπόψιος, τὸ ὁποῖον μεταφράζει ὁ ΓΜ. Οὐόσσιος: θέαμα τῶν ἄλλων· ἀλλ' ἡ ἑρμηνεία αὕτη ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἔννοιαν, διότι ἡ λ. εὑρίσκεται μόνον εἰς καλὴν σημασίαν).

ὕπτιος, η, ον, (συγγεν. μὲ τὴν ὑπό, ὑπαί, κατὰ δὲ τὴν σημ. μὲ τὸ Λατ. supinus) ὀπίσω κατακεκλιμένος, τουτέστιν ἀνάσκελα πλαγιασμένος, τοὐναντίον τοῦ ΠΡΗΝΗΣ, Λ 179, Ω 11, «ὕπτιος πέσε» ἔπεσεν ἀνάσκελα, Δ 108, Ο 434 κ. ἀ., ι 371, σ 398 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), Βατρ. 87, «ὕπτ. ἐξετανύσθη» Η 271, «οὔδει ἐρείσθη» Η 145, Λ 144, Μ 192.

ὑπώπιον, τό (ὑπό, ὤψ) τὸ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς μέρος τοῦ προσώπου, ἐν γένει δὲ πρόσωπον, ὄψις, «νυκτὶ ἀτάλαντος ὑπώπια» μὲ τὴν νύκτα ὅμοιος κατὰ τὴν ὄψιν, τουτέστι σκοτεινός, ὀργίλος, Μ 463 †. (Κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. καὶ Λαρόχ. «ὑπώπια» εἶνε τὰ σκοτεινὰ βλέμματα τοῦ «ὑπόδρα ὁρῶντος»).

ὑπώρεια, ἡ (ὑπό, ὄρος), κυρ. οὐσιαζ. θηλ. τοῦ ἐπιθ. ὑπώρειος, ἡ ὑπὸ τὸ ὄρος χώρα, οἱ πρόποδες τοῦ ὄρους, ὑπώρεια, Υ 218 †.

ὑπώρορε, ἴδ. ὑπόρνυμι.

ὑπωρόφιος, ον (ὑπό, ὀροφή), ὁ ὑπὸ τὴν ὀροφήν, ὑπὸ τὴν στέγην τινὸς εὑρισκόμενος, «ὑπωρόφιοι δέ τοί εἰμεν» εἴμεθα ὑπὸ τὴν στέγην σου, ὅ ἐ. ὑπὸ τὴν φιλοξενίαν σου, ξένοι σου, Ι 640 †.

Ὑρίη [ῠ-.], ἡ, πολίχνιον τῆς Βοιωτίας περὶ τὴν Τάναγραν, ἐπὶ τοῦ Εὐρίπου, οὐ μακρὰν τῆς Αὐλίδος, Β 496, Στράβ. 9, 4, 12.

Ὑρμίνη [.-.], ἡ, παράλιος πόλις τῆς βορείου Ἤλιδος, παρὰ τὸ Βουπράσιον (ἴδ. τ. λ.), ἐπὶ Στράβωνος ἤδη (8, 3, 10) ἐξηφανισμένη, Β 616.

Ὑρτακίδης [.ῠῠ.], ας, ὁ, υἱὸς τοῦ Ὑρτάκου, ὁ Ἄσιος, Β 837.

Ὕρτακος [.ῠ.], ὁ, εἷς τῶν Τρώων, ἀνὴρ τῆς Ἀρίσβης, Ν 759, 771, Ἀπολδ. 3, 12, 5.

Ὕρτιος, ὁ, υἱὸς τοῦ Γυρτίου, Μυσός, Ξ 511.

Ὗς, ὑός, ὁ καὶ ἡ (σῦς, Λατ. sus), αἰτ. ὖν, δοτ. πληθ. μόνον ἐπικ. ὕεσσι ἀντὶ τοῦ ὕεσι, ὁ χοῖρος, οὐ μόνον ὁ ἄγριος, ὁ κάπρος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἥμερος καὶ μάλιστα οὗτος, ὁ χοῖρος, τὸ „γ(ου)ροῦνι". Ὁ Ὅμηρος μεταχειρίζεται τὸ ὗς ὡς σῦς κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου, περισσότερον ὅμως τὸ σῦς, Κ 264, Ψ 32, ο 556 κ. ἄ. πλχ. [Τὸ υ εἶνε βραχὺ ἐν ταῖς δισυλλάβοις πτώσεσι].

ὑσμίνη [.-.], ἡ, (συγγ. πρὸς τὸ Σανσκρ. judhman=μάχη, ἀπιθάνως δὲ κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ἀχρ. ὑπομονίη=ὑπομονή, ἐκ τοῦ ὑπομένω, ὥστε νὰ σημαίνῃ: μάχη ἐκ τοῦ συστάδην, pugna stataria), ἐπικ., δοτ. μετάπλαστος ὑσμῖνι Β 863, Θ 56, μάχη, συμπλοκή, Ἰλ. πολλχ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον λ 417, 612 (ὅπου συνάπτεται πρὸς τὸ «μάχη»), συνήθως «κρατερὴ ὑσμ.» πεισματώδης μάχη, Β 40, «ὑσμ. ὀϊστῆτος» συμπλοκὴ τῆς μάχης, Υ 245, «πρώτη ὑσμ., σταδίη ὑσμ.» ἴδ. ΠΡΩΤΟΣ, ΣΤΑΔΙΟΣ. Ἐπίρ. ἐπικ. «ὑσμίνηνδ' ἰέναι» ἵνα ἔλθωσιν εἰς μάχην, Β 477.

ὑστάτιος [.ῠῠ.], η, ον, ἐπικ. = ὕστατος, Ο 634, ι 14.—Τὸ οὐδ. ὑστάτιον ὡς ἐπίρ. ὕστατα, ἐν τοῖς ἐσχάτοις, Θ 353.

ὕστατος [.ῠ.], η, ον, ὑπερθ. τοῦ συγκρ. ὕστερος, ὅπ. ἴδ., ὕστατος, ἔσχατος, τελευταῖος, τοὐναντίον: πρῶτος, τοπικῶς «ὕστατος ὁμίλου» Ν 459 κ. ἀ. «λάχ' ἐλαυνέμεν ὕστατος» ἔλαχε νὰ τρέξῃ ὁ τελευταῖος κατὰ τὴν τάξιν, Ψ 356, πρβλ. ι 444, «ὕστατοι» οἱ ἔσχατοι, κατ' ἀντίθεσιν τῶν «πρώτων», Β 281· χρονικῶς Ε 703, Λ 299, Π 692.—Τὸ ἐνικ. οὐδ. ὕστατον ὡς ἐπίρ. „τὴν τελευταίαν φοράν", τὸ τελευταῖον, μ 250, «πύματον καὶ ὕστατον» τὸ πανύστατον, τὸ πάντων τελευταῖον, τὸ ἔσχατον πάντων, Χ 203, υ 116. Ὡσαύτως χρονικὸν ἐπίρ. εἶνε καὶ τὸ πληθ. ὕστατα Α 232, χ 78 κ. ἀ., «ὕστατα καὶ πύματα» δ 685.

ὕστερος, η, ον (κατὰ μὲν τὸν Λόβεκκ. ἐκ τῆς ὑπό, κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους γλωσσολόγους συγγ. πρὸς τὸ Σανσκρ. uttaras, οὗ τὸ ὑπερθ. εἶνε uttamas) συγκριτ. ἄνευ θετικοῦ, ὕστερος, „ὑστερώτερος", συνήθως ἐπὶ χρόνου καὶ τάξεως, ὅθεν ὁ ἑπόμενος, ὁ κατόπιν, ὑστερώτερος, ὁ μετέπειτα, «ὕστερος ἐλθών» Ε 17, Σ 320, «ὕστερος ἵκετο» ω 155, μετὰ γενικ. «σεῦ ὕστερος» κατόπιν σοῦ, Σ 333,

«γένει ὕστερος» κατὰ τὴν γέννησιν ὑστερώτερος, τουτέστι νεώτερος, Γ 215.—Τὸ ἐνικ. οὐδ. ΰΣΤΕΡΟΝ, σπανιώτερον δὲ τὸ πληθ. ΰΣΤΕΡΑ π 319, ὡς ἐπίρρημα, ὕςερον, κατόπιν, μετέπειτα, „ὕστερα, ὑστερώτερα“, Ὁμ. πλχ., τοὐναντίον «σήμερον» Η 30, Υ 127, «ἐς ὕστερον» μ 126.

ΫΦΑΊΝΩ (ϝφ=Σανσκρ. vabh ϗ Γερμ. web-en), συχνοὶ ὁ ἐνεστ. καὶ παρατ., τούτου θαμιστικ. τύπος ὑφαίνεσκον δ 104 κ. ἀ., ἀόρ. ὕφηνα, προς. -ον, ὑποτ. ὑφήνω, μετοχ. -ήνας, ασαΞετι δὲ καὶ ἕτερος ἐπικ. τύπος ΫΦΆΩ, γ΄. πληθ. ἐπικ. ἐπεκτετ. ὑφόωσιν, η 105. 1) ὑφαίνω, „ϝαίνω“, Βατρ. 187· μετ' αἰτ. «ἱστόν» Γ 125, Ζ 456, ο 517 κ. ἀ., Ἐπιγ. 15, 10, «φάρεα» ν 108. 2) μεταφ. ἐπὶ δολίων βουλευμάτων καὶ λόγων, πλέκω, χαλκεύω, μηχανῶμαι, ἐξυφαίνω, «μῆτιν» Η 324, Ι 93, δ 678, ν 303 κ. ἀ., «δόλον» Ζ 187, ε 356, «ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν» δ 739, ι 422, «μύθους ϗ μήδεα» Γ 212.

ΫΦΑΙΡΈΩ, κάτωθεν ἀφαιρῶ, μόνον ἐν τμ. «ὑπὸ δ' ἦρεον» Β 154.

ΫΦΑΝΤΌΣ, ή, όΝ (ῥηματ. ἐπίθ. ἐκ τοῦ: ὑφαίνω), ὑφαντός, ὑφασμένος, «ἐσθής, εἶμα» Ὀδ. ν 136, 218, π 231.

ΫΦΑΣΜΑ, ΑΤΟΣ, τὸ (ὑφαίνω), ὕφασμα, „πανί“, γ 274 †.

ΫΦΆΩ, ἴδ. ΫΦΑΊΝΩ.

ΫΦ·ΈΛΚΩ, μόνον κατὰ παρατ. ὕφελκε, ἕλκω τινὰ κάτωθεν, «ποδοῖιν» ἑλκύω τινὰ κάτωθεν, ἐκ τῶν ποδῶν, „τραβῶ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια“, μόνον Ξ 477 †.

ΫΦ·ΗΝΊΟΧΟΣ, ὁ, ἡνίοχος (καθ' ὅσον ὑπόκειται εἰς τὸν ἀπὸ τοῦ ἅρματος μαχόμενον πολεμιστήν, πρβλ. ΫΠΟΔΜΩΣ, ΫΠΟΔΡΗΣΤΗΡ), Ζ 19 †. πρβλ. ΟΚΡΑΠΩΝ.

ΫΦ·ΊΗΜΙ, μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἀορ. β΄. ὑφέντες Α 434 (ὅπου ὁ Ἀμεὶς κατὰ τὸν Ἀρίσαρχον γράφει ἀφέντες), Υ Ἀπ. 504, ἄλλοι τύποι ἐν τμ., οἷον μέλ. ὑπὸ—ΐσει, ἀόρ. ὑπὸ —ἧκε· ά.) καταβιβάζω, „ἀφίνω, καταιβάζω“, «ἱστόν» Α 434, Υ. Ἀπ. 504· β΄.) θέτω, βάλλω τι ὑποκάτω τινός, «ὑπὸ θρῆνυν ποσὶ ΐσει» θὰ προσαρμόσῃ κάτω θρανίον διὰ τοὺς πόδας (ὑποπόδιον), Ξ 240, ι 309, τ 57.

ΫΦ·ΊΣΤΗΜΙ, ἀόρ. β΄. ὑπέστην, γ΄. πληθ. ἐπικ. ὑπέσταν, προς. -ςήτω, εὐκτ. γ΄. ἐνικ. -σταίη, μετοχ. ὑποστάς. Ἐπειδὴ εὑρίσκεται μόνον εἰς τὸν ἀόρ. β΄, ἔχει μέσ. διάθ.· ά.) κυρ. ἱστέκομαι ὑποκάτω τινός· ὅθεν μεταφ. ἀναδέχομαι, ἀναλαμβάνω, [ὑφίσταμαι], «ὑπέστη σαῶσαι» ἀνέλαβε νὰ σώσῃ, Φ 273· ὅθεν β΄.) [ἐπαγγέλλομαι], ὑπισχνοῦμαι, „ὑπόσχομαι“, ι 365, μετ' αἰτ. Ι 519, τινί τι, Ε 715, Ν 375 κ. ἀ. «ὑπόσχεσιν» ὑπισχνοῦμαι ἢ δίδω ὑπόσχεσιν, Β 286, κ 483, συνάπτεται μετὰ τοῦ «κατανεύω» Δ 267, «ἐπινεύω» Ο 75· συντάσσεται μετὰ μέλ. ἀπαρφ. Ι 145, Τ 195· ἀλλὰ καὶ μετ' ἀορ. ἀπαρφ. Φ 273· γ΄.) ὑποχωρῶ, ἐνδίδω, ὑποτάσσομαι, ὑπακούω, μετὰ δοτ., «καί μοι ὑποστήτω, ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι» Ι 160.

ΫΦΟΡΒΌΣ [⏑..], ὁ (ὗς, φέρβω), κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου ἀντὶ τοῦ ΣΥΦΟΡΒΌΣ, χοιροβοσκός, ἰδίως «δῖος ὑφορβός» ὁ Εὔμαιος, Ὀδ. ξ 3, 48, 401, 413 κ. ἀ., «ἀνέρες ὑφορβοί» ξ 410.

ΫΦΌΩΣΙ, ἴδ. ΫΦΑΊΝΩ.

ΫΨΑΓΌΡΗΣ [.⏑..], ΑΟ, ὁ, (ὕψι, ἀγορεύω), κλητ. ὑψαγόρη, ὑψήγορος, κομποῤῥήμων, κομπαςής, μεγάλαυχος, Ὀδ. α 385, δ 85, 303, ρ 406.

ΫΨΕΡΕΦΗΣ, ΈΣ (ὕψι, ἐρέφω), ἐπικ. ϗ ΫΨΗΡΕΦΗΣ, ΈΣ, ἐξ οὗ γεν. ὑψηρεφέος Ι 582, Υ. Ἑρμ. 23, ὑψηλὰ σκεπασμένος, τουτέστιν ὁ ὑψηλὰ ἔχων τὴν στέγην, ὑψώροφος (καὶ ὄχι κατὰ τὸν Δοιδερλ.: ὁ ἔχων ὑψηλὴν, μεγάλην στέγην), «ὑψερεφὲς δῶμα» Ε 213, δ 15 κ. ἀ. πλχ., «δώματα ὑψερεφέα» (μετὰ συνιζήσεως τοῦ εα) δ 757, «θάλαμος» Ι 582.

ΫΨΗΛΌΣ, ή, όΝ (ὕψος), ὑψηλός, „ϝψηλός“, ἐπὶ ὀρέων, δένδρων, οἰκοδομημάτων καὶ ἀκτῶν, Γ 384, Ε 560, Μ 282, α 426 κ. ἀ. «θρόνος» θ 422.

ΫΨΉΝΩΡ, ΟΡΟΣ, ὁ (ὕψος, ἀνήρ), 1) υἱὸς τοῦ Δολοπίωνος, εἷς τῶν Τρώων, Ε 76. 2) υἱὸς τοῦ Ἱππάσου, εἷς τῶν Ἑλλήνων, ὑπὸ τοῦ Διομήδους φονευθείς, Ν 411.

ΫΨΗΡΕΦΗΣ, ΈΣ, ἴδ. ΫΨΕΡΕΦΗΣ.

ΫΨΗΧΗΣ, ΈΣ (ὕψος, ἦχος), γεν. ΈΟΣ, ὑψηλὰ ἠχῶν, τουτέστι ὑψηλὰ (μὲ ἀνατεταμένην τὴν κεφαλὴν) χρεμετίζων ἐπίθ. τῶν ἵππων, σημαῖνον τὸ θυμοειδὲς τοῦ ζώου, Ἰλ. Ε 772, Ψ 27. (Ταῦτα κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον· κατ' ἄλλους δέ: ὁ ὑψηλὰ ὤ ἐ. δυνατὰ χρεμετίζων ἢ ποδοπατῶν).

ΫΨΙ [⏑], ἐπικ. ἐπίρ. = ΫΨΟΙ, „ὑψηλά“, τουτέστι ά.) ἐπὶ ἠρεμίας, ὑψοῦ, „ὑψηλά“, «ὕψι ἥμενος» ὁ Ζεύς, Υ 155, ὁ Ζεὺς καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, π 264· «οἱ ἀπὸ νηῶν ὕψι... ἐπιβάντες (μάχοντο)» ἐμάχοντο ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν νεῶν, ἐφ' ὧν ἐπέβαινον, Ο 387, «ὕψι ὀρμίζω» ἴδ. λ. ΫΨΟΙ· β΄.) ἐπὶ κινήσεως εἰς ὕψος, πρὸς τὰ ἄνω, „ὑψηλά“, Π 374, «ἀναθρώσκω» Ν 140, «ὕψι βιβάς» ὑψηλὰ βηματίζων, ὅ ἐ. κατά τινας μέν: ὑψηλὰ σηκώνων τοὺς πόδας ἐν τῷ βαδίζειν, ἐπομ. ὄχι πολὺ διάφορον τοῦ «μακρὰ βιβάς», κατ' ἄλλους δέ: ἀγερώχως βαδίζων) Ν 371, Υ. Ἀπ. 201.

ΫΨΙΒΌΑΣ [.⏑..], ΟΥ, ὁ (ὕψι, βοάω), Ὑψίφωνος, κωφικὸν ὄνομα βατράχου ἐν τῇ Βατραχομυομ. 205.

ΫΨΙΒΡΕΜΈΤΗΣ, ΑΟ, ὁ (ὕψι, βρέμω), ὑψηλὰ βροντῶν, ἐπίθ. τοῦ Διός, Α 354, Μ 68 κ. ἀ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον ε 4, ψ 331.

ΫΨΊΖΥΓΟΣ [..⏑.], ΟΝ, ἐπικ. (ὕψι, ζυγόν), ὑψηλὰ ἐπὶ τοῦ ζυγοῦ (τοῦ ἐρετικοῦ θρανίου) καθήμενος· ὅθεν μεταφ. ὁ ὑψηλὰ ἐν γένει καθή-

μενος, ὑψίθρονος, ἐπίθ. τοῦ Διός, ᾽Ἰλ. Δ 166, Η 69, Λ 544, Σ 185.

ὑψικάρηνος [.⏑⏑..], ον, ποιητ. (ὕψι, κάρηνον) ὑψηλὰ ἔχων τὴν κεφαλήν, τουτέστι τὴν κορυφήν, ὑψικόρυφος, «δρύες ὑψικ.» Μ 132 †, Υ. ᾽Αφρ. 265.

ὑψίκερως [.⏑..], ων, ἐπικ. (ὕψι, κέρας), ὑψηλόκερως, „(ὑ)ψηλοκέρατος“, «ἔλαφος» κ 158 †.

ὑψίκομος [.⏑..], ον, ποιητ. (ὕψι, κόμη), ὑψίκομος, ὑψηλὰ ἔχων τὴν κόμην (τὸ φύλλωμα), ἐπομ. ὄχι πολὺ διάφορον τοῦ ὑψικάρηνος, «δρῦς» Ξ 398, μ 357 κ. ἀ.

*ὑψί-κρημνος, ον, ποιητ. ὁ ὑψηλοὺς ἔχων κρημνούς, ᾽Επιγ. 6, 5.

*ὑψι-μέδων [.⏑..], οντος, ὁ, ποιητ. ὁ ὑψηλὰ βασιλεύων, ὁ ἐξ ὕψους βασιλεύς, ᾽Επιγ. 8, 3.

*ὑψιμέλαθρος [.⏑...], ον, ποιητ. (ὕψι, μέλαθρον), ὁ ἔχων ὑψηλὰ τὸ μέλαθρον (ἴδ. τ. λ.), σχεδὸν=ὑψηρεφής, «αὔλιον» Υ. Ἑρμ. 103, 134, 399.

ὑψιπετήεις, εσσα, εν, ποιητ.=ὑψιπέτης, «αἰετός» Χ 308, ω 538. (Συνήθως θεωρεῖται ὡς ἕτερος ἐπεκτεταμένος τύπος τοῦ ὑψιπέτης, ὅπερ ἀντιβαίνει εἰς πᾶσαν ἀναλογίαν. Διὰ τοῦτο ὁ Γοίβελος, ὅστις ἐπραγματεύθη ἰδιαιτέρως περὶ τῶν εἰς εις ἐπιθέτων, εἰκάζει ὅτι ὁ ἀληθὴς τύπος τοῦ ἐπιθ. εἶνε ὑψιποτήεις, ἐκ τοῦ ὕψι καὶ ἀχρ. ποτήεις, ὅπερ [ἐκ τοῦ ποτή=πτῆσις).

ὑψιπέτηλος, ον, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὑψιπέταλος (ὕψι, πέταλον), οἱονεὶ ὑψίφυλλος, ὁ ἔχων ὑψηλὰ τὸ φύλλωμα, σχεδ.=ὑψίκομος, «δένδρεον» Ν 437, δ 458, λ 588.

ὑψιπέτης [.⏑..], ao, ὁ, ποιητ. (ὕψι, πέτομαι) εἰς ὕψος ἱπτάμενος, ὑψηλὰ πετῶν, «αἰετός» Μ 201, 219, Ν 822, υ 243.

Ὑψιπύλη [.⏑..], ἡ, θυγάτηρ τοῦ Θόαντος, βασιλέως τῆς Λήμνου, γονὴ τοῦ Ἰάσονος, ἴδ. Ἰήσων, Η 469.

ὑψίπυλος, ον, ποιητ. (ὕψι, πύλη), ὑψηλὰς ἔχων πύλας, «μὲ ταὶς ψηλαὶς ταὶς πόρταις“, «Θήβη» ᾽Ἰλ. Ζ 416, «Τροίη» Π 698, Φ 544.

ὑψόθεν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. ἐπίρ. (ὕψος) ἐξ ὕψους, „ἀπὸ ψηλά“, «ὑψόθεν ἐξ αἰθέρος ἦκεν ἐέρσας» Λ 53, «ἐμβάλλειν» Μ 383, «ὑψόθ. ἐκ κορυφῆς» δ 147, υ 104, χ 298.

ὑψόθι, ποιητ. ἐπίρ. (ὕψος),=ὑψοῦ, ὑψηλά, μετὰ τῶν ἡρεμίας σημαντικῶν ῥημάτων, «εἶναι» περὶ τοῦ Διός, ᾽Ἰλ. Κ 16, περὶ τοῦ ἀετοῦ Ρ 676, «ὑψόθ᾽ ὄρεσφι» Τ 376.

ὑψόροφος, ον, ποιητ. (ὕψι, ὀροφή), ὁ ἔχων ὑψηλὰ τὴν ὀροφήν,=ὑψηρεφής, ὅπ. ἴδ., «θάλαμος» Γ 423, Ω 192, 317, δ 337, δ 121, «οἶκος» ε 42, κ 474.

ὑψόσε, ἐπικ. ἐπίρ. (ὕψος), εἰς ὕψος, ὑψηλά, πρὸς τὰ ἐπάνω, Κ 461, θ 375 κ. ἀ.

ὑψοῦ, ἐπίρ. (ὕψος), „ὑψηλά“, Α 486, 509, Ν 12, «ὑψοῦ ἐν νοτίῳ νῆα ὥρμισαν» δ 785, θ 55, ὑψηλὰ ἐν τῷ ὕδατι [μετέωρον] προσώρμισαν τὴν ναῦν, τουτέστιν ἐντελῶς ἑτοίμην πρὸς ἀπόπλουν, ὄρθιον μὲν ἔχουσαν τὸν ἱστόν, τὴν κεραίαν ἀνυψωμένην, τὴν πρύμνην διὰ τοῦ πρυμνησίου εἰς τὴν ξηρὰν προσδεδεμένην, ἐν ᾧ ἡ πρῴρα διὰ τῶν «εὐνῶν» (ἀγκυρῶν) ἐκρατεῖτο πρὸς τὴν θάλασσαν ἐστραμμένη, πρβλ. «ὕψι ἐπ᾽ εὐνάων ὁρμίζω», Ξ 77.

ὑψόω (ὕψος), ἀορ. ἀ. μετοχ. ὑψώσας, ὑψώνω, „σηκώνω ψηλά“, «δέμας» Βατρ. 81.

ὕω, μόνον ἐν τῷ παρατ. ὗε καὶ ἐν τῇ παθ. μετοχ. ὑόμενος· ἀ.) κυρ. ἀμετάβ. „βρέχω, στέλλω βροχήν“, «Ζεὺς ὗε» ὁ Ζ. ἔβρεχε, Μ 25, ξ 457· β΄.) μεταβ. „βρέχω“ τινά, κάμνω νὰ βραχῇ· ὅθεν παθ. „βρέχομαι“, «λέων ὑόμενος καὶ ἀήμενος» λέων εἰς βροχὰς καὶ ἀνέμους ὑποκείμενος, ζ 131.

Φ

Φ

Φ, τὸ εἰκοστὸν πρῶτον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου· ὅθεν σημεῖον τῆς εἰκοστῆς πρώτης ῥαψῳδίας.

φάανθεν, ἴδ. φαίνω.

φαάντατος [⏑.⏑.], η, ον, ἐπικ. ἀνώμαλον ὑπερθ. τοῦ φαεινός ἀντὶ τοῦ φαεινότατος, ὅ ἐ. λαμπρότατος, μόνον «ἀστὴρ» ν 93 †. (Κατ᾽ ἄλλους δὲ ὑπερθετ. μετοχικοῦ τινος ἀχρ. τύπου τοῦ φαίνω).

φάε

φαγ-, ἐξ ἧς μόνον ὁ ἀόρ. ἔφαγον, ἀναύξητ. φάγον, ἀπαρφ. Ἰων. φαγέειν, π 429, πολλάκις ἐπικ. φαγέμεν, ὑποτακτ. γ΄. ἐνικ. ἐπικ. φάγῃσι ἀντὶ τοῦ φάγῃ, Φ 127, θ 477, ὅστις ὑπάγεται εἰς τὸ ἐσθίω ἢ ἔδω, (κατα)τρώγω, βιβρώσκω, ἀόρ. „ἔφαγα“, μετ᾽ αἰτ., Ω 411, ι 94 κ. ἀ., μετὰ γεν. τοῦ ὅλου, ἐξ οὗ μέρος τρώγεται, ι 102.

φάε, ἴδ. φαίνω ἐν ἀρχῇ.

ΦΆΕΑ, ἴδ. ΦΆΟΣ.

ΦΑΕΌΕΣΣΑ [˘...], ἡ (οἱονεὶ Φέγγουσα), θυγάτηρ τοῦ Ἰλίου καὶ τῆς Νεαίρας, μ 132.

ΦΑΕΌΩΝ [˘..], ΟΝΤΟΣ, ὁ (κυρ. μετοχ. ἐπεκτεταμένου τινὸς τύπου τοῦ ἀχρ. φάω, ἐκ τῆς ῥίζ. ΦΑΕ, φαίνω), φωτεινός, φαεινός, λαμπρός, φέγγων, φωτοβόλος, φεγγοβολῶν, ἀκτινοβολῶν, ἐπίθ. τοῦ Ἡλίου, Λ 735, ε 479, λ 16 κ. ἀ. Ἐκ τούτου

ΦΑΕΏΩΝ, ΟΝΤΟΣ, κύρ. ὄνομα τοῦ ἑτέρου τῶν ἵππων τῆς Ἠοῦς, ψ 246.

ΦΑΕΙΝΌΣ [˘..] (ΦΑΕ, φάος), ποιητ. συγκριτ. ΦΑΕΙΝΌΤΕΡΟΣ, Σ 610, Υ. Ἀφρ. 86, ὑπερθετ. ΦΑΕΙΝΌΤΑΤΟΣ (ὅπ. ἴδ.), φαεινός, φωτεινός, λαμπρός, στιλπνός, ἐξαστράπτων, ἀκτινοβόλος, συχνὸν ἐπὶ μετάλλων καὶ μεταλλίνων πραγμάτων, οἷον «θώρηξ, πήληξ, κρητήρ, θρόνος» η 169 κ. ἄ.· ἔτι δὲ ἐπὶ πυρός, Ε 215, ἐπὶ τῆς σελήνης, Θ 555, ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, Ν 3, ἐπὶ τῆς Ἠοῦς, δ 188, ἐπὶ ἱματίων καὶ ἐφαπλωμάτων διὰ τὸν ζωηρὸν αὐτῶν χρωματισμόν, Γ 419, Ε 515, Κ 156, ζ 74 κ. ἀ.· ἔτι δὲ «μάστιξ» Κ 500, ζ 316, «πλόκαμοι» Ξ 176, «φοίνικι φαεινός» ἔχων λαμπρὸν φοινικοῦν χρῶμα, Ζ 219, Ο 538.

ΦΑΕΊΝΩ [˘..], ἕτερος ἐπικ. τύπος τοῦ φαίνω (κατὰ τὸν Βούττμαννον εἶνε ὁ ἀρχαιότερος τύπος, ἐξ οὗ διὰ συναιρέσεως προέκυψε τὸ φαίνω· ἀλλ' ὀρθότερον θεωρεῖται τοῦτο ὡς κατ' εὐθεῖαν ἐκ τῆς ῥίζ. ΦΑ σχηματισθέν, ὅπως ἐκ τῆς ΒΑ τὸ βαίνω), μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. φαείνω, μ 384 (ὅπου κατά τινας θεωρεῖται ὡς ὑποτακτ.), προστ. -ε, εὐκτ. -οι, -οιεν, μετοχ. -ων (κατ' ἄλλου δὲ καὶ ἐν τῷ ἀορ. φαάνθην, ἴδ. ΦΑΊΝΩ), κυρ. ἀ.) παρέχω φῶς, παρασκευάζω, τρέφω τὸ φῶς, «φαείνων ἐστήκει πὰρ λαμπτῆρσι» σ 345· β΄.) ἀμετάβ. παρέχω ἐξ ἐμαυτοῦ φῶς, φέγγω, λάμπω, φωτίζω, περὶ τοῦ Ἡλίου, «ἀθανάτοισι, ἐν νεκύεσσι, μετ' ἀθανάτοισι» γ 2 (ἔνθα κεῖται ἡ εὐκτ. φαείνοι, ἀνθ' ἧς ὁ Οὐόλφ. ἔγραψε: φανείη) μ 383, 385· ἐπὶ τῶν λαμπτήρων, τῶν πυρσῶν σ 308.

ΦΑΕΣΊΜΒΡΟΤΟΣ [˘....], ΟΝ, ποιητ. (ἄχρ. φάω=φαίνω, βροτός), ὁ εἰς τοὺς βροτοὺς φέγγων, φωτίζων τοὺς θνητούς, ἐπίθ. τῆς Ἠοῦς, Ω 785, τοῦ Ἰλίου, κ 138, 191,

ΦΑΊΑΞ, ΑΚΟΣ, ὁ, ἴδ. ΦΑΊΗΚΕΣ.

ΦΑΙΔΙΜΌΕΙΣ [.˘..], ὁ, ἕτερος παραδόξως ἐσχηματισμένος ἐκτενέστερος τύπος τοῦ ἑπομένου, ἐπίθ. τῶν Ἐπειῶν μόνον ἐν τῇ Ἰλ. Ν 686 †. (Ὁ Γοίβελος θεωρεῖ τὸ ἐπίθ. παράγωγον ἐκ τοῦ οὐδ. φαίδιμον=λάμψις, ᾗ ἑρμηνεύει: πλήρης λάμψεως, τουτέστι λαμπρῶς ὡπλισμένος. Ὁ δὲ Λόβεκκ. νομίζει τὴν λ. μεταγενεστέρας ἡλικίας).

ΦΑΊΔΙΜΟΣ [.˘.], ΟΝ, ποιητ. (ἀντὶ τοῦ φαίμος ἐκ τῆς ῥίζ. ΦΑ) κυρ. λαμπρός, φωτεινός, μόνον μεταφ. ἀ.) ἐπὶ παχέων καὶ εὐτραφῶν (ἴδ. ΑΙΠΑΡΌΣ 2, ἀ.) μελῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, λαμπρός, εὐτραφής, εὔσαρκος, «γυῖα, ὦμος» Ζ 27, λ 128· β΄.) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔνδοξος, εὐκλεής, περιφανής, ἐπὶ ἡρώων, Δ 505, 6 386, κ 251 κ. ἄ. πλχ.

ΦΑΊΔΙΜΟΣ [.˘.], ὁ, βασιλεὺς τῶν Σιδονίων, δ 617, ο 117.

ΦΑΙΔΡΗ, ἡ (οἱονεί: Φωτεινή), θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῆς Κρήτης Μίνωος, γυνὴ τοῦ Θησέως. Περιπεσοῦσα εἰς ἔρωτα πρὸς τὸν προγονὸν αὐτῆς Ἱππόλυτον καὶ δυστυχήσασα ἐν αὐτῷ, διὰ τῶν διαβολῶν της ἔγεινεν αἰτία τοῦ θανάτου τοῦ ἐναρέτου νεανίου, λ 321, Ἀπολδ. 3, 1, 4.

ΦΑΙΝΈΣΚΕΤΟ, ἴδ. ΦΑΊΝΩ.

ΦΑΙΝΟΛΊΣ, ἡ, ποιητ. (φαίνω), ἡ φωτοβόλος, φωσφόρος, ἐπίθ. τῆς Ἠοῦς, Υ. Δήμ. 51,

ΦΑΊΗΚΕΣ, οἱ, Φαίακες, οἱ μυθώδεις εὐδαίμονες κάτοικοι τῆς Σχερίας, ἴδ. ΣΧΕΡΊΗ. Κατοικοῦντες πρότερον ἐν Ὑπερείᾳ οὐ μακρὰν τῶν Κυκλώπων, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς παρὰ τούτων βίας μετῴκησαν ὑπὸ τὸν Ναυσίθοον εἰς τὴν Σχερίαν, ζ 7, 8. Δώδεκα βασιλεῖς βασιλεύουσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τρισκαιδέκατος, ἀρχηγὸς πάντων, εἶνε ὁ Ἀλκίνοος, θ 390 ἑξ. Εἶνε λαὸς ναυτικός, εἰρηνικός, ἀποστρεφόμενος τὰ ἔργα τοῦ πολέμου, φίλεργος καὶ εὔθυμος, ἀγαπῶν τὴν εὐωχίαν, τὰ ἄσματα καὶ τὸν χορόν, θ 244 ἑξ. Ἡ ἐντολὴ αὐτῶν εἶνε νὰ παραπέμπωσιν ἀκινδύνως εἰς τὴν πατρίδα των πάντας τοὺς πρὸς αὐτοὺς πλέοντας, θ 566, ὅπερ κατορθοῦσι διὰ τῶν θαυμασίων αὐτῶν πλοίων, τὰ ὁποῖα δίχως κώπης καὶ πηδαλίου διαπλέουσιν ὡς πτερωτὰ τὴν θάλασσαν, η 34, ἔχουσι δὲ νοῦν καὶ φρένας ἀνθρώπων («ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν») θ 557 ἑξ. (Ἡ ἑρμηνεία τοῦ περὶ τῶν Φαιάκων μύθου εἶνε ποικίλη. Ὁ μὲν Οὔκερτος καὶ Μάννερτος φρονοῦσιν ὅτι ἀμυδρά τις παράδοσις περὶ τῶν Τυρρηνῶν ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ μύθου τῶν Φαιάκων. Ὁ δὲ Οὐέλκκερος θεωρεῖ αὐτοὺς ὡς πορθμεῖς τοῦ θανάτου, ἐξ ἀλλοεθνοῦς θρησκείας μετενεχθέντας εἰς τὴν Ἑλληνικήν. Παράγει δὲ τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ φαιός=σκοτεινός, ἐπομένως Φαίακες εἶνε τρόπον τινὰ οἱ Ζοφεροί. Κατὰ δὲ τὸν Πρέλλερον εἶνε τὸ σύμβολον τῶν οὐρίων ἀνέμων. Ὁμοίως μέν, ἀλλ' ἔτι ἐπαγωγότερον ἑρμηνεύει ὁ Ἄρτουγγ, ὅστις τὰ μὲν πλοῖα τῶν Φαιάκων θεωρεῖ ὡς σύμβολα τῶν οὐρίων ἀνέμων, αὐτοὺς δὲ ὡς δαίμονας πομποὺς καὶ προστατευτικούς, οἷοι οἱ Διόσκουροι, ὅθεν καὶ παράγει τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ φαίνω, οἱονεὶ Φαεινοί, εἴδός τι „τελωνίων").

ΦΑΙΝΟΜΈΝΗΦΙ(Ν), ἐπικ. ἀντὶ τοῦ φαινομένῃ, ἴδ. ΦΑΊΝΩ Β΄., 1).

ΦΑΐΝΟΨ, ΟΠΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἄσιου, Ἀβυδηνός, πατὴρ τοῦ Ξάνθου καὶ Θόωνος, Ε 152, Ρ 312, 583.

ΦΑΊΝΩ (ΦΑΝ, ἧτις γίνεται κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τῆς ΦΑ, καὶ ΦΑΕ, ἐξ ἧς σχηματίζεται τὸ γ΄.

ἐνικ. φάε μὲ σημασ. ἀορ. ἐν τῷ «φάε ἠώς» ἔφεγξεν, ἐφώτισεν, δ 502, καὶ ὁ μετ' ὀλίγ. μέλ. πεφήσεται (ὁμόφωνος πρὸς τὸν ἐκ τῆς ῥίζ. ΦΕΝ) ἐν τῷ «πεφήσεται ὄλεθρος;» θὰ γείνῃ φανερὸς ὁ ὄλεθρος, Ρ 155, ἐπικ. ἀπαρφ. φαινέμεν, θ 237, γ'. ἐνικ. τοῦ ἀορ. ἔφηνε, εὐκτ. φήνειε, ὑποτακτ. φήνωσι, ἀπαρφ. φῆναι, μέσ. μέλ. ἀπαρφ. φανεῖσθαι μ 230· παθ. παρατ. θαμιζ. φαινέσκετο, ν 194, ἀόρ. β'. ἐφάνην, ἀναύξ. φάνην, γ'. πληθ. φάνεν ἀντὶ τοῦ ἐφάνησαν (ὅπερ μόνον Ὕμ. 33 (34), 12) Π 299, σ 68, προσ. φάνηθι Σ 198, φανήτω υ 101, εὐκτ. φανείη, ὑποτακτ. φανῇ Ι 707, καὶ ἐπικ. φανήῃ Ὁμ. πλχ., ἀπαρφ. φανῆναι, ἐπικ. φανήμεναι, Ι 240, μετοχ. φανείς, παθ. ἀόρ. ά. ἐπικ. ἀναύξ. (τὸν ὁποῖον ὁ Δοιδερλεῖνος ὑπάγει εἰς τὸ φαείνω) φάνθην, κατ' ἐπέκτασ. ἀντὶ τοῦ φάνθην, Ρ 650, γ'. πληθ. φάανθεν ἀντὶ τοῦ ἐφάνθησαν, Α 200· ἐκ τοῦ παρακ. πέφασμαι γ'. ἐνικ. πέφανται, Β 122, Π 207 (ἴδ. ᾗ ΠΡΟΦΑΊΝΩ), μετοχ. πεφασμένον, Ξ 127 (ἴδ. ᾗ κατωτ. Α'., 1, β'.)· τὸν θαμιζικὸν τύπον φάνεσκεν Λ 64, λ 587, μ 241 κ. ἀ. θεωροῦσιν ὁ μὲν Βούττμ. καὶ Θήρσιος ὡς ἐκ τοῦ ἐφάνην ἐσχηματισμένον, ἄλλο. δέ, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἀμεῖς, ὡς ἔκ τινος (οὐχὶ εὐαποδείκτου) ἐνεργητ. ἀορ. β'. ἀμεταβ. ἔφανον (ὅπερ μόνον ὡς διάφορος γραφὴ εὑρίσκεται ἐν τῷ Π 299). Α'.) Ἐνεργ. 1) μεταβ. φέρω εἰς φῶς, „φανερώνω", φαίνω νὰ φανῇ, δεικνύω, ἐμφανίζω· ά.) κυρ. μετ' αἰτ. «μηρούς, ἐπιγουνίδα» σ 67, 74, «αὐτὸν Ἄρηνα» αὐτὸν τὸν Ἄρη παριστῶν, ὡς αὐτὸς ὁ Ἄρης ἐμφανιζόμενος, Βατρ. 265, «ὁδόν τινι» δεικνύω τὴν ὁδὸν εἴς τινα, μ 334, «τέρας τινί» ἐπὶ τῶν θεῶν: ἐπιπέμπω, φανερώνω σημεῖον εἴς τινα, Β 324, γ 173, ὡσαύτως «σήματα» Β 353· «γόνον τινί» ἐπὶ θεῶν: δίδω γόνον („παιδιά") εἴς τινα, δ 12, ὡσαύτως «ἄκοιτιν» ο 26· β'.) μεταφ. ἀποδεικνύω, (ἐκ)δηλῶ, „φανερώνω", «νοήματα» σ 295, «φαῖνε ἀοιδήν» ἐξέβαλλεν, ἐξεφώνησε τὴν ᾠδήν, θ 499, «ἀεικείας» ἀποδεικνύω, διαπράττω, ο 309, «ἀρετήν» ἐπιδεικνύω, θ 237, ὅθεν καὶ μετὰ τοῦ Σχολ. καὶ ἄλλων τὸ «μῦθος πεφασμένος» ἀποδεδειγμένος, ἐκπεφωνημένος, ἐκπεφρασμένος; λόγος, Ξ 127, ἐνταῦθα μᾶλλον ἀνήκει ἢ εἰς τὸ ΦΗΜΙ, καθὼς θέλει ὁ Βούττμ. 2) ἀμεταβ. „φέγγω", φέρω εἴς τινα φῶς, μετὰ δοτ., η 102, τ 25. Β'.) Παθ. 1) φαίνομαι, ἐμφανίζομαι, ἐξέρχομαι εἰς φῶς, [ἐπιφαίνομαι], „φανερώνομαι", δεικνύομαι, Δ 561 κ. ἀ. μετὰ δοτ. Α 198, Η 7, η 201 κ. ἀ. «μάχη δ' ἐπὶ πᾶσα φαάνθη» ἔγεινε φανερὰ (καταφανής;), κατεφάνη, Ρ 650· ἡ μετοχ. «φαινόμενοι» παρουσιαζόμενοι (οἱ προσφερόμενοι νὰ πράξωσί τι) Κ 236, «φαίνετο (ὁ Ἕκτωρ ἢ ὁ χρώς;) λευκανίην» διεφαίνετο, ἦτο γυμνός; κατὰ τὸν λαιμόν, Χ 324· μετὰ μετοχῆς προσδιοριστικῆς τοῦ ὑποκειμένου «οὐδέ ποτ' οὖροι πνείοντες φαίνοντο» οὐδ' ἐφαίνοντό ποτε, „πουθενὰ δὲν ἐφαίνοντο" οὖριοι ἄνεμοι, δ 361 «θεὸς φαίνετο θαρσύνων» ἐπεφαίνετο, ἐνεφαίνετο, ἐνεφανίζετο, ω 448· ἐν τῷ Δ 278 «τῷ δέ τ' ἄνευθεν ἐόντι μελάντερον... φαίνετ' ἰὸν κατὰ πόντον» ἡ μετοχὴ «(νέφος) ἰὸν κατὰ πόντον» σημ. καθ' ὅσον ἐκτείνεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, τὸ δὲ «μελάντερον» εἶνε κατηγορούμενον τοῦ φαίνεται» ἴδ. ΗΥΤΕ. Ἰδίως ἐπὶ τῶν ἀνατελλόντων οὐρανίων σωμάτων, «φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς» Α 477, Θ 556 κ. ἄ. πλχ., «ἄμ' ἠοῖ φαινομένηφι» ἅμα φανῇ ἢ ἐφάνη ἡ ἠώς, Ι 618, δ 407, ζ 31. 2) μετὰ περαιτέρων κατηγορηματικῶν προσδιορισμῶν, φαίνομαι, παρέχω τοιαύτην ἢ τοιαύτην ὄψιν, «σμερδαλέος δ' αὐτοῖσι φάνη» ἐφάνη εἰς αὐτὰς φοβερός, ἡ ὄψις αὐτοῦ ἐνεποίησε φόβον, ζ 137, «τοῖος Διομήδεϊ Ἄρης φαίνετο» Ε 866 κ. ἀ., μετ' ἀπρφ. «πῶς ὔμμιν ἀνὴρ ὅδε φαίνεται εἶναι» λ 336, ξ 353, ο 25. 3) φαίνομαι, τουτέστι λάμπω, «πυρὰ φαίνετο» Θ 561, «δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν» φοβερὰ δὲ ἔλαμψαν οἱ ὀφθαλμοί της, Α 200.

*Φαινώ, οῦς, ἡ, μία τῶν Νυμφῶν, μεθ' ὧν συνέπαιζεν ἡ Περσεφόνη, Ὑ. Δήμ. 418.

Φαῖστος, ὁ (ἐκ τοῦ ἐπιθ. φαιστός=φαεινός), υἱὸς τοῦ Βώρου ἐκ Τάρνης τῆς Μαιονίας, ἐπίκουρος τῶν Τρώων, ὑπὸ τοῦ Ἰδομενέως φονευθείς, Ε 43.

Φαιστός, ἡ, πόλις τῆς Κρήτης, πλησίον τῆς Γόρτυνος, ὑπὸ τοῦ Μίνωος κτισθεῖσα, Β 648, γ 296.

ΦΑΛΑΓΓΗΔΌΝ [⏑...], ἐπίρ., ἐν εἴδει φάλαγγος, Ο 360 †. Ἐκ τοῦ

ΦΆΛΑΓΞ [⏑.], ΑΓΓΟΣ, ἡ, φάλαγξ, τάξις, στρατός (εἰς μάχην) παρατεταγμένος, ὁ ἐνικὸς Ἰλ. Ζ 6, ἀλλαχοῦ δὲ ὁ πληθυντ., οἷον Δ 254, 281, 333, «φάλαγγες Τρώων» Γ 77, «ἀνδρῶν» Τ 158 κ. ἀ., «φάλαγγες, ἑλπόμενοι» (σχῆμα: κατὰ σύνεσιν), Π 281.

ΦΆΛΑΡΑ [⏑⏑.], τά, Π 106 †, «βάλλετο δ' αἰεὶ κὰπ φάλαρ' εὐποίηθ'» (ἔνθα ὁ Σπίτζνερος ἔγραψε μετὰ τοῦ Ἀριστάρχου καὶ ἄλλων παλαιῶν: καὶ φάλαρ' εὐπ., ὅπερ τότε συναπτέον πρὸς τὸ «δεινὴν καναχὴν ἔχε» τοῦ ς. 104), κατὰ μὲν τὴν συνήθη ἑρμηνείαν=φάλοι (ἴδ. τ. λ.), τουτέστιν ὀμφαλοί τινες ἢ ἀσπιδίσκια, κοσμοῦντα τὸ ἔμπροσθεν μέρος τῆς περικεφαλαίας, ἤ, ὡς λέγει εἷς τῶν Σχολιαστῶν, «τὰ κατὰ μέσον τῆς περικεφαλαίας μικρὰ ἀσπιδίσκια». Ὀρθότερον δὲ κατὰ τὸν Βούττμαννον καὶ ἕτερόν τινα Σχολαστ. (εἰς Ε 743, «οἱ ἐν ταῖς παραγναθίσι κρίκοι» Λατιν. annuli ἢ fibulæ): ἱμάντες φολιδωτοὶ ἢ ἀλυσιδωτοὶ ἦγουν μὲ φολίδας ἢ ἀλυσίδια κεκαλυμμένοι, χρησιμεύοντες εἴς τε προφύλαξιν τῶν γνάθων καὶ εἰς στερέωσιν τῆς κόρυθος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· ἢ κατὰ τοὺς τὰ πολεμικὰ τῶν ἀρχαίων

ἐρευνήσαντας Ῥύστωνον καὶ Κοίχλυν: παραγναθίδες, τουτέστι μετάλλινα ἐλάσματα, καλύπτοντα τὰς γνάθους. Πρβλ. ΤΕΤΡΑΦΆΛΗΡΟΣ. (Ἐκ τοῦ φαλαρός=φαλός τῷ παρὰ τοῖς Γραμματικοῖς, ὅ ἐ. λαμπρός, στιλπνός, λευκός, ἐκ τῆς ῥίζ. ΦΑ. Διάφορα τούτων φρονεῖ ὁ Γοϊβελος, ὅστις «φάλαρα» ἐννοεῖ τοὺς τέσσαρας ἀλλεπαλλήλους φάλους τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν τετραφάληρον περικεφαλαίαν).

ΦΑΛΗΡΙΆΩ, ἐπικ. (φαληρὸς Ἰων. ἀντὶ τοῦ: φαλαρός, ἴδ. τὴν προηγ. λ. ἐν τέλ.), μόνον ἐν τῇ μετοχ. φαληριόων ἐπικ. ἐπεκτ. ἀντὶ τοῦ φαληριῶν, κυρ. εἶμαι λευκός, „ἀσπρίζω", «κύματα» ἐκ τοῦ ἀφροῦ λευκά, ἀφρίζοντα, Ν 799 † καὶ Σπίτζνερον αὐτόθι. (Ὀρθότερον ἴσως κατὰ τὸν Γοϊβελον: τὰ ἐν εἴδει ῥάχεως ἐξογκούμενα κύματα, διότι κατ' αὐτὸν φαληρὸς εἶνε ὁ ἐν εἴδει ῥάχεως ἐξογκωμένος).

ΦΆΛΚΗΣ, ᾱο, ὁ, εἷς τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Ἀντιλόχου φονευθείς, Ξ 513.

ΦΆΛΟΣ [ᾰ.], ὁ (φαλός, ἴδ. ΦΆΛΑΡΑ ἐν τέλ., ἢ κατὰ τὸν Γοϊβελον ἐκ τῆς ῥίζης ΦΕΛ=ὄγκος), πιθανῶς ἡ τῆς περικεφαλαίας προβολὴ ἢ γέισον καὶ μάλιστα τὸ κατὰ τὸ μέτωπον (ἴδ. τὸν Σχολιαστ. Α. εἰς Κ 258), Ἰλ. Γ 362, Δ 459, Ζ 9, Ν 132, Π 216 κ. ἀ. (Κατὰ δὲ τὸν Βούττμαννον καὶ Γοϊβελον εἶνε μετάλλινόν τι τόξον ἢ ῥάχις, διήκουσα ἄνωθεν τῆς περικεφαλαίας ἀπὸ τοῦ μετώπου μέχρι τοῦ τραχήλου, ὑποδεχομένη κατὰ κορυφὴν τὸν λόφον ἢ καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν λοφιάν, ἀπολήγουσα κατὰ τὰ ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν εἰς μικράν τινα προβολήν, σκεπάζουσαν τὸ μέτωπον καὶ τὸν τράχηλον. Κατ' ἄλλους δὲ ὁ ἄλλως λεγόμενος κῶνος ἢ κατὰ κορυφὴν σπόνδυλος, εἰς ὃν εἶνε ἐμπεπηγμένος ὁ λόφος). Πρβλ ΆΦΑΛΟΣ, ΑΜΦΙΦΑΛΟΣ, ΤΕΤΡΆΦΑΛΟΣ.

ΦΆΝ, ἴδ. ΦΗΜΊ.

ΦΆΝΕΝ, ΦΆΝΕΣΚΕ, ΦΑΝΕΊΗ, ΦΑΝΉΜΕΝΑΙ, ἴδ. ΦΑΊΝΩ.

ΦΆΟΣ [ᾰ.], ΕΟΣ, τό (ἐκ τῆς ῥίζης ΦΑΡ, κατ' ἐπέκτασιν τῆς ΦΑ), ἀρχαιότερος ποιητ. τύπος ἀντὶ τοῦ φῶς, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐπικ. ΦΌΩΣ, Ζ 6, ε 2 κ. ἄ. πλχ., δοτ. φάει, αἰτ. φάος, φόως (φόωσδε), πληθ. ΦΆΕΑ, ἴδ. κατωτ. 2, ά.). 1) „φῶς", οἷον τὸ τῶν λαμπάδων, τ 24, 34, σ 317, ἰδίως τὸ φέγγος, φῶς τῶν οὐρανίων σωμάτων, συχν. «φάος ἠελίοιο» τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, Α 605 κ. ἀ., πολλάκις «ὁρᾶν φάος ἠελίοιο» ἀντὶ τοῦ ζῆν, ἴδ. ΟΡΆΩ β΄.), καὶ «λείπειν φάος ἠελίοιο» ἀντὶ τοῦ θνήσκειν, Σ 11. Πολλάκις δὲ χ μόνον «φάος» Β 49, γ 335 κ. ἀ., «ἰέναι φόωσδε» πέμπω, ἐξάγω εἰς φῶς, Β 309, «φόωσδε λιλαίομαι» ἐπιθυμῶ (νὰ ἀνέλθω ἐκ τοῦ Ἅδου) εἰς τὸ φῶς (τῆς ἡμέρας), λ 223, «ἐκφαίνω φόωσδε» τ 103, «ἐξάγαγε πρὸ φόωσδε» ἐκπροήγαγεν εἰς τὸ φῶς, Π 188, Τ 118, Υ. Ἀπ. 119, ἔνθα ἡ «πρό» ἀνήκει εἰς τὸ ῥῆμα, «ἐν φάει» εἰς τὸ φῶς, τὴν ἡμέραν, Ρ 647, φ 429, αἰθρία, τὸ καθαρὸν φῶς, τοὐναντίον τῆς «ἀχλύος» Ο 669. 2) ποιητ.· ά.) τὸ (λάμπον) φῶς τῶν ὀφθαλμῶν, ὁ ὀφθαλμός, μόνον κατὰ πληθ. «φάεα» μόνον ἐν τῷ π 15, ρ 39, 93, τ 417. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. „φῶς" λέγεται ἡ ὀπτικὴ δύναμις τῶν ὀφθαλμῶν, οἷον „τὸ φῶς τῶν ἐμματιῶν μου", ἔτι δὲ καὶ ὅπου συνάπτεται μετὰ τοῦ συνωνύμου ἐν τῇ φράσει „φῶς μου, μάτια μου") β΄.) μεταφ. „φῶς", εἰς ἔνδειξιν τῆς χαρᾶς, σωτηρίας, εὐτυχίας, νίκης, Ζ 6, Θ 282, Λ 797, Ο 741, Π 39, 95, Ρ 615, Φ 538, «Πατρόκλῳ γενόμην φάος» Σ 102· ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ προσφωνήσει «γλυκερὸν φάος» γλυκὺ φῶς μου, π 23, ρ 41.

ΦΑΡΈΤΡΗ [ᾰ..], ἡ (ΦΕΡ, ΦΑΡ, ἐξ ὧν τὸ φέρω καὶ φᾶρος), φαρέτρα, ἡ θήκη δηλ. τῶν βελῶν, Α 45, Κ 260, ζ 270, «ἰοδόκος» φ 11, «κοίλη» φ 417 κ. ἄ. πλχ.

ΦΆΡΙΣ, ΙΟΣ, ἡ, παλαιὰ πόλις τῆς Λακωνίας ἐπὶ τοῦ Φελλίου ποταμοῦ, νοτίως τῶν Ἀμυκλῶν, Β 582, Παυσ. 3, 20, 3. 4, 16, 8. (‖. Ἔκειτο κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὅπου τὸ τὴν σήμερον ἔρημον χωρίον Βαφειό· ἐκαλεῖτο δὲ τὸ πάλαι καὶ Φαραί).

ΦΆΡΜΑΚΟΝ [.ᾰ.], τό, (ἐκ τοῦ: φέρω, φέρβω· ὅθεν) πιθανώτατα κατ' ἀρχὰς ἐσήμαινε πᾶσαν βοτάνην (κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ: φύρω, φύραμα, ὅ ἐ. μοσχεύω, μόσχευμα)· ἔπειτα δὲ μέσον πρὸς παραγωγὴν φυσικῶν μεταβολῶν, ὅθεν ά.) φάρμακον, μέσον ἰαματικόν, „ἰατρικόν", οὐ μόνον ἐξωτερικῶς παρεχόμενον, διὸ «φάρμ. ἐπιτίθημι» Δ 191, «φ. ἐπιπάσσω» Δ 218 κ. ἀ., «φ. προσαλείφω» κ 392, ἀλλὰ καὶ ἐσωτερικῶς. Ἰδίως δὲ αἱ ἰαματικαὶ βοτάναι αἱ ἐπὶ τῶν πληγῶν ἐπιτιθέμεναι, Δ 191 κ. ἀ.· ὅθεν χ λέγονται «ἤπια» Δ 218, Λ 515, «ὀδυνήφατα» Ε 401, 900, «ἐσθλά» Λ 831, Ο 394 κ. ἀ.· β΄.) δηλητήριον, „φαρμάκι", ἰδίως τὰ φαρμακερὰ φυτά· ὅθεν λέγονται «κακά, θυμοφθόρα» Χ 94, 6 329· χρησιμεύει εἰς φαρμακείαν ἢ δηλητηρίασιν τῶν βελῶν, ὅθεν λέγεται «ἀνδροφόνον» α 261· γ΄.) μαγικὸν μέσον, φίλτρον, γοήτευμα, μαγγάνευμα, Λ 741, δ 220. Ἰδίως περὶ τῶν φαρμακειῶν τῆς Κίρκης, κ 292, 326, 392, 384, καὶ τοῦ Ἑρμοῦ, Κ 287, 302. Ἐκ τούτου

ΦΑΡΜΆΣΣΩ, ἐμβάπτω εἰς φάρμακον, ἰδίως ἐπὶ μεταλλοτεχνημάτων, [βάπτω, στομῶ], σκληρύνω, μόνον κατὰ μετοχ. «φαρμάσσων πέλεκυν» ι 293 †.

ΦᾶΡΟΣ, ΕΟΣ, τό, (φέρω), ποιητ. καὶ Ἰων., οἷον δήποτε μέγα τεμάχιον ὑφάσματος, ὀθόνη „πανί", ε 258· ὅθεν ά.) σινδὼν νεκρική, σάβανον, Σ 353, Ω 580, 588, ω 147 καὶ (ὅπου ἀκριβέστερον προσδιορίζεται διὰ τοῦ «ταρφήιον») δ 97, τ 142, ω 132· β΄.) ἔνδυμα ἄνευ

χειρίδων, φορούμενον καθώς ἡ «χλαῖνα» ἐπάνωθεν τῶν ἄλλων ἐνδυμάτων, [ἱμάτιον], ἐπενδύτης, μανδύας, „ἐπανωφόρι", οὐ μόνον τῶν ἀνδρῶν, οἷον Β 43, Θ 221, γ 467, θ 84, 88 (ὅπου ὁ Ὀδυσσεὺς συγκαλύπτει δι' αὐτοῦ τὴν κεφαλήν του), ἀλλὰ καὶ τῶν γυναικῶν, οἷον ε 230, κ 543, Ὑμ. 6, 5, πρβλ. ν 108. (Κατὰ τὴν ἀνωτέρω παραδεδεγμένην ἐτυμολογίαν ἡ κυρία ᾗ θεμελιώδης σημασία τῆς λέξεως εἶνε ἡ δευτέρα: φόρεμα, ἱμάτιον· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ὅστις παράγει τὴν λ. ἐκ τοῦ παρ' Ἡσυχίῳ «φᾶραι =ὑφαίνειν», ἡ πρώτη σημασία εἶνε ἡ κυρία: ὕφασμα).

Φάρος [ᾰ.], ἡ, μικρόν τι νησίδιον ἔμπροσθεν τῆς γλώσσης ἐκείνης τῆς Αἰγύπτου, ἐφ' ἧς μετέπειτα ὁ μέγας Ἀλέξανδρος ἔκτισε τὴν Ἀλεξάνδρειαν, δ 355. (Ἐπὶ τῶν ὑστέρων χρόνων ἡ νῆσος αὕτη ἠνώθη μετὰ τῆς ἠπείρου διὰ χώματος καὶ ἔφερε τὸν περιβόητον φάρον, ‖. ὅστις ἐξ αὐτῆς ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον μετέδωκεν ὡς προσηγορικὸν εἰς πάντας τοὺς φανοὺς τοὺς πρὸς φωτισμὸν τῶν ναυτιλλομένων ἐγειρομένους).

Φάρυγξ [ᾰ.], γγος, καὶ ποιητ. γος, ὁ καὶ ἡ (τὸ γένος παρ' Ὁμ. ἀδιάγνωστον), φάρυγξ, Ὀδ. ι 373· ἐν γένει δὲ λαιμός, τ 480. Παράγεται ἐκ τῆς ῥίζης ΦΑΡ=σχίζω, διορύττω, ἐξ ἧς καὶ φάρος=ἡ ἄροσις καὶ φάραγξ=ἡ διεσχισμένη γῆ κατὰ τὸ ΜΕ.).

Φάσγανον [ᾰ.], τό, (ἐκ τοῦ σφάζω κατὰ μετάθεσιν τῶν γραμμάτων ἀντὶ τοῦ σφάγανον), ποιητ., ξίφος, μάχαιρα, σπάθη, „σπαθί", (ὄχι διάφορον ἴσως τοῦ «ξίφος» καὶ «ἄορ»), Ε 81, «ἄμφηκες» Κ 256, κ 145, χ 74 κ. ἀ., «Θρηίκιον» Ψ 808, ἴδ. ΞΙΦΟΣ.

Φάσκω (φημί) μόνον ἐν τῷ ἐνικ. τοῦ παρατ. ἔφασκον, ες, ε καὶ δ'. πληθ. ἐφάσκετε χ 35, σπανίως ἀναύξ. γ'. ἐνικ. δ 191 (ὅπου πρὸ δασυνομένου φωνήεντος: φάσχ') κ 331, λ 305, ω 75, λέγω, διισχυρίζομαι, προφασίζομαι, μετ' ἀπρφ. δ 191, θ 565 κ. ἀ. [ἐπαγγέλλομαι], ὑπισχνοῦμαι, μετὰ μέλ. ἀπαρφ. Τ 297, ε 135, η 256· νομίζω, πιστεύω, Ν 100, χ 35 (πρβλ. ΦΗΜΙ 2). Τῆς Ἰλ. μόνον ἔνθα ἀνωτέρω. (Ἐπειδὴ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐν μὲν τῇ ἀρχαιοτάτῃ γλώσσῃ μόνον κατὰ παρατατ. εὑρίσκεται, ἐν δὲ τῇ μεταγενεστέρᾳ καὶ κατ' ἐνεστῶτα οὐχὶ τῆς ὁριστ. πλὴν ἑνὸς ἢ δύω παραδειγμάτων, ἀλλὰ τῆς μετοχῆς μάλιστα καὶ τῶν ἄλλων ἐγκλ., δύναται κυρίως νὰ θεωρηθῇ ὡς θαμιστικὸς τύπος τοῦ παρατατ., ἐξ οὗ μετέπειτα ἐσχηματίσθη τύπος ἐνεστῶτος· τοῦτο δὲ τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἐν πολλοῖς τῶν Ὁμηρικῶν χωρίων ἁρμόζει ἡ θαμιστικὴ σημασία: ἐπανειλημμένως λέγω).

Φασσοφόνος, ον (φάσσα, ΦΕΝ-, φονεύω), φασσοκτόνος, ὁ φονεὺς τῶν φασσῶν (εἴδους τινὸς ἀγρίας περιστερᾶς)· «ἴρηξ» ὁ ἱέραξ ἐν γένει (κατὰ τὸν Δύντζερον), οὐχὶ δὲ εἶδος ἱέρακος, ὡς νομίζει ὁ Σχολ., Ο 238 †.

Φάτις [ᾰ.], ιος, ἡ (φημί), Ἰων. καὶ ποιητ. =φήμη, ὅ ἐ. ἀ.) λόγος, εἴδησις ἀδέσποτος, ἡ μεταξὺ τοῦ πλήθους τῇδε κἀκεῖσε φερομένη, φ 323, «μνηστήρων» ἢ περὶ τῶν μνηστήρων, ψ 362· β'.) ὄνομα, φήμη, ἐπί τε καλοῦ, ὅθεν «ἐσθλή» ζ 29, ᾗ ἐπὶ κακοῦ: δυσφημία, «δήμου» Ι 460· γ'.) ἀγγελία, εἴδησις, «πολέμοιο κακή» Βατρ. 138.

Φάτνη, ἡ (ἐκ τοῦ πατέομαι, κατὰ μετάθεσιν πνευματισμοῦ ἀντὶ τοῦ πάθνη=„παχνί(ον)", ὅ ἐ. παθνίον), φάτνη, „παχνί", Ε 271, «ἱππείη» Κ 568, δ 535, λ 411 κ. ἄ. πλχ.

Φαυσιάδης [.᷑᷑.], αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Φαυσίου, Λ 578.

Φεαί, αἱ, ἴδ. ΦΕΙΑ.

Φέβομαι, ἀποθ., μόνον ἐν τῷ ἐνες. ὑποτακτ. καὶ ἀπαρφ. -ωμαι, -εσθαι, καὶ ἐν τῷ παρατ. ἐφέβοντο καὶ φέβοντο,=ΦΟΒΕΟΜΑΙ, παρ' Ὁμ. σημαίνει σκιάζομαι, τρομάζω· ὅθεν φεύγω, τρέπομαι (εἰς φυγήν), τοὐναντίον τοῦ «διώκω» Ε 223 κ. ἄ. πλχ., τῆς δὲ Ὀδυσ. μόνον χ 299, «ὑπό τινι» καταδιωκόμενος ὑπό τινος φεύγω, Λ 121· δ'.) μεταβ. μετ' αἰτ., (ἀπο)φεύγω, τινά, μόνον Ε 232.

Φέγγος, εος, τό (φάος), φέγγος, φῶς, λάμψις, Υ. Δήμ. 279. (‖. Ἐν τῇ καθομιλ. „φέγγω, φεγγίτης, φεγγάρι, ἀστροφεγγιά").

Φειά, ἡ, Η 135, καὶ Φεαί, ο 297, πόλις τῆς βορείου Ἤλιδος ἐπὶ τοῦ Ἰαρδάνου ποταμοῦ, κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Πισάτιδος. Κατὰ τὸν Στράβωνα 8, 3, 12, ὑπῆρχε ᾗ ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις ἀκρωτήριον καὶ πολίχνη Φειά, τῆς ὁποίας ἡ θέσις πρέπει νὰ ζητηθῇ οὐ μακρὰν τοῦ σημερινοῦ Ποντικοκάστρου, ὅπερ κεῖται πλησίον τοῦ Κατακώλου. Ἴδ. καὶ Ἰάρδανος.

Φείδας, αντος, ὁ (φείδομαι, οἱονεὶ Φειδῶν, φειδωλός), εἷς τῶν ἀρχηγῶν τῶν Ἀθηναίων, Ν 691.

Φείδιππος, ὁ, υἱὸς τοῦ Θεσσαλοῦ, ἔγγονος τοῦ Ἡρακλέους, ἡγεμὼν τῶν Ἑλλήνων τῶν ἐκ τῶν Νοτίων Σποράδων, Β 678.

Φείδομαι, μέσ. ἀποθ., προς. ἐνεστ. -εο, ἀόρ. ἀ. ἐπικ. ἀναύξ. φείσατο· ἔτι δὲ ἐπικ. ἀόρ. β'. μετ' ἀναδιπλ. εὐκτ. πεφιδοίμην, -οιτο, Υ 464, ι 277, ἀπαρφ. πεφιδέσθαι, Φ 101, ᾗ μέλ. ἐπικ. πεφιδήσεται, Ο 215, Ω 158, 187, φείδομαι, προφυλάττω, „ψηφῶ, λυποῦμαι", μετὰ γεν., Ε 202, Ο 215, ι 277, «δέπας;» Ω 236. Ἐκ τούτου

Φειδώ, όος—οῦς, ἡ, φειδώ, κατακράτησις, φειδωλία, «οὐ γάρ τις φειδὼ νεκύων—γίγνεται πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα» [οὐδεὶς φθόνος μειλίσσειν κτλ.], οὐδεμία κατακράτησις τῶν νεκρῶν γίνεται, οὐδεὶς ἐμποδίζει τοὺς νεκρούς, ὥστε νὰ εὐμενίσῃ τις αὐτοὺς διὰ τῆς πυρᾶς, Η 409, φειδώ, „λύπη, οἰκονομία", οὐδ' ἔπι φειδὼ «ἀφειδῶς δαπανῶσι, ξ 92, π 315.

ΦΕΙΔΩΛΗ, ἡ, ἐπικ.=τῷ προηγ. «δούρων» Χ 244 †.

Φείδων, ωνος, ὁ, βασιλεὺς τῶν Θεσπρωτῶν, ξ 316, τ 287.

φεν-, θεματικὸς τύπος, ἐξ οὗ σχηματίζεται ὁ ἐπικὸς συγκεκομμέν. καὶ ἀναδιπλασ. ἀόρ. β΄. ἔπεφνον, ες, ε, καὶ ἀναύξ. πέφνε, ὑποτακτ. πέφνῃς, χ 316, πέφνῃ, Υ 172, λ 135, ψ 282, ἀπαρφ. ἐπικ. πεφνέμεν, Ζ 180, μετοχ. πεφνόντα (πάντες οἱ πρὸ τοῦ Βεκκέρου, καὶ μετ' αὐτὸν δὲ ὁ Δίνδορφ καὶ Φαῖσις ἀκολουθοῦσι τὸν Ἀρίσαρχον τονίζοντες πέφνοντα), Π 827, καὶ ἐν τῷ συνθ. καταπεφνών, Ρ 539. Ἐνταῦθα ὑπάγεται καὶ ὁ (ἐκ τῆς ῥιζ. φλ) παθητ. παρακ. πέφαμαι, γ΄. ἐνικ πέφαται, Ρ 689, Τ 27, χ 54, καὶ κατ' ἔκθλ. πέφατ', Ο 140, Ρ 164, γ΄. πληθ. πέφανται, Ε 531, Ο 563, ἀπαρφ. πεφάσθαι, Ν 447, Ξ 471, Ω 254, καὶ ἐκ τοῦ μετ' ὀλίγ. μέλ. πεφήσομαι β΄. ἐνικ. πεφήσεαι, Ν 829, χ 217, καὶ γ΄. ἐνικ. πεφήσεται (τοῦτο καὶ τὸ: πέφανται δὲν πρέπει νὰ συγχέηται πρὸς τοὺς ὁμοφώνους τύπους τοὺς ἐκ τοῦ ΦΑΙΝΩ, ὅπ. ἴδ.), Ο 140. Σημ. φονεύω, [ἀποκτείνω], „σκοτώνω", ἐπὶ τοῦ βιαίου θανάτου, μετ' αἰτ., Δ 397 κ. ἄ. πλχ., ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ προσωποποιουμένου, μόνον ἐν τῷ λ 135, «θάνατος ἀβληχρὸς ἐλεύσεται, ὅς κέ σε πέφνῃ γήρᾳ .... ἀρημένον». Μεταφ. «ἐκ δ' αἰὼν πέφαται» ἐξηφανίσθη ἡ ζωή, Τ 27.

Φένεος, ἡ, συνήθ. Φενεός, πόλις τῆς Ἀρκαδίας, ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου λίμνης, τὰ νῦν Φονιά, Β 605.

Φεραί, ῶν, αἱ, δοτ. Φεραῖς, πόλις τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Πελασγιώτιδος, καθέδρα τοῦ Ἀδμήτου, ἐπίνειον ἔχουσα τὰς Παγασάς, Β 713, ὁ 798. (Ἐν τῷ Υ. Ἀπ. 427, χωρίῳ εἰλημμένῳ ἐκ τοῦ ο 297, πρέπει βεβαίως νὰ γραφῇ Φεάς, ὅπως καὶ ἐν τῇ Ὀδ., ἀντὶ τοῦ Φεράς),

***Φέρασπις**, ιδος, ὁ, ἡ, ποιητ. ἀσπιδοφόρος, Ὕμ. 7 (8), 2.

***Φέρβω**, ποιητ., γ΄. ἐνικ. -ει, παθ. -εται, γ΄. ἐνικ. τοῦ ὑπερσ. ἐπεφόρβει, Υ. Ἑρμ. 105, βόσκω, τρέφω «πάντα» Ὕμ. 30 (31), 2, «βοῦς βοτάνης» τρέφω τοὺς βοῦς διὰ βοτάνης, Υ. Ἑρμ. 105, «τάδε φέρβεται ἐκ σέθεν ὄλβου» ταῦτα τρέφονται ὑπὸ σοῦ διὰ τῆς εὐδαιμονίας, ἐν εὐδαιμονίᾳ, Ὕμ. 30 (31), 4.

Φέρεκλος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἁρμονίδου, ναυπηγὸς τοῦ πλοίου, ἐφ' οὗ ὁ Πάρις ἀπήγαγε τὴν Ἑλένην, Ε 59.

***Φερέσβιος** [..ῠ.], ον (φέρω, βίος), ζωηφόρος, τροφοδότης, «γαῖα» Υ. Ἀπ. 341, «ἄρουρα» Ὕμ. 30 (31), 9, «οὖθαρ ἀρούρης» Υ. Δήμ. 450.

Φέρης, ητος, ὁ, υἱὸς τοῦ Κρηθέως καὶ τῆς Τηροῦς, πατὴρ τοῦ Ἀδμήτου, θεμελιωτὴς τῶν Φερῶν, λ 259.

Φέριστος, η, ον (ἐκ τῆς ῥιζ. φερ. ‖. ἤτις ἐν ἁπλῇ σημαίνει ὅ,τι τὸ σύνθ. διαφέρω, ὑπερφέρω, ὅπως τὸ ἁπλοῦν «ὄχα» σημ. τὸ ἐξόχως, ὑπερόχως) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ.= **Φέρτατος**, ὅπ. ἴδ., Ι 110, Ψ 409, ἰδίως ἐν τῇ προσφωνήσει «φέριστε» Ζ 123 κ. ἄ. πλχ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον α 405, ι 269.

Φέρουσα, ἡ, μία τῶν Νηρηίδων, Σ 43.

Φέρτατος [.ῠ.], η, ον, (ἴδ. **Φέριστος**) ποιητ. ὑπερθ. εἰς τὸ **ἀγαθός** ὑπαγόμενον, κράτιστος, ἄριστος, ἀνδρειότατος, γενναιότατος, Ο 526 κ. ἀ. Ἐπιτείνεται διὰ τοῦ «πολύ» ἢ «μέγα» Α 581, Π 21 κ. ἀ., μετὰ δοτ. «χερσίν τε βίηφί τε» κατὰ τὰς χεῖρας καὶ τὴν ἰσχύν, μ 246, Η 289, «κακῶν φέρτατον» τὸ βέλτιστον (προτιμότατον) τῶν κακῶν, Ρ 105.

Φέρτερος, η, ον (ἴδ. **Φέριστος**), ποιητ. συγκριτ. ὑπαγόμενον εἰς τὸ θετ. **ἀγαθός**, καὶ ἔχον ὑπερθ. τὸ **Φέρτατος** καὶ **Φέριστος**, ὅπ. ἴδ., „καλλίτερος", ὑπέρτερος, ἀνώτερος [κρείσσων], ἰδίως ἀνδρειότερος, γενναιότερος, ῥωμαλεώτερος, Α 186, Β 201, π 89 κ. ἀ., μετὰ δοτ. «βίῃ φέρτερος» ἀνώτερος κατὰ τὴν δύναμιν, Γ 431, σ 234 κ. πλχ. Υ. Ἀπ. 339, Δήμ. 148, καὶ μετ' ἀπαρφ. «φέρτεροι νοῆσαί τε κρῖναί τε» εἰς τὸ νὰ κτλ. ε 170· «πολὺ φέρτερόν ἐστι» εἶνε πολὺ καλλίτερον, προτιμότερον, Α 169, Δ 307, μετ' ἀπαρφ. μ 109, φ 154.

Φέρτε, ἐπικ., ὅπως ἐν τῇ καθομιλ. „φέρτε", ἀντὶ τοῦ φέρετε, ἴδ. **Φέρω**.

Φέρτρον, τό, κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ φέρετρον (φέρω), Λατ. feretrum, φορεῖον, Σ 236 †.

Φέρῃ, γ΄. ἐνικ. τῆς ὁριστ. φέρῃσι, ὡς ἐκ τοῦ ἀχρ. φέρημι, τ 111 (ὅπου ὅμως ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν πλὴν τοῦ Βαϋμλείνου γράφουσιν ὑποτ. φέρῃσι, ὅπερ καὶ ἡ ἔννοια μᾶλλον ἀπαιτεῖ), προσ. ἐπικ. φέρτε, ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „φέρτε", ἀντὶ τοῦ: φέρετε, Ι 171, ὑποτ. γ΄. ἐνικ. φέρῃσι ἀντὶ τοῦ: φέρῃ, Σ 308, ε 164, κ 507, ἐπικ. ἀπαρφ. φερέμεν ἀντὶ τοῦ: φέρειν, Ι 411, Ω 119, 196, παρατ. θαμιστ. φέρεσκον, ες, ε, ι 429, κ 108, Υ. Ἀπ. 306. Ἐκ τοῦ θέματος οἱ μέλ. οἴσω, μέσ. μέλ. οἴσομαι Ἰλ. πλχ., τ 504· ἔτι δὲ τοῦ ἐπικ. ἀορ. β΄. προσ. οἶσε. χ 106, 481, γ΄. ἐνικ. οἰσέτω, Τ 173, θ 255, β΄. πληθ. οἴσετε, Γ 103, Ο 718, υ 154, ἀπαρφ. οἰσέμεν, Σ 191 γ 429 καὶ οἰσέμεναι Γ 120, Ψ 564, θ 399 κ. ἀ. Ἐκ δὲ τοῦ θέμ. **ἐνεκ** ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀόρ. ἀ. ἤνεικα καὶ ἔνεικα πλχ., γ΄. ἐνικ. ἤνεικε καὶ πληθ. ἤνεικαν, ἔνεικαν, ἀ. πληθ. ἐνείκαμεν ω 43, ἀπαρφ. ἐνεῖκαι Σ 334, σ 286, μετοχ. ἐνείκας Ρ 39, προσ. β΄. πληθ. ἐνείκατε θ 393, ὑποτ. ἐνείκω Ζ 258, χ 139, 487, γ΄. ἐνικ. ἐνείκῃ β 329, μέσ. ἀορ. ἀ. γ΄. πληθ. ἠνείκαντο Ι 127. Ἐκ τινος Ἰων. ἀορ. β΄. ἐνεργ. εὑρίσκεται

τώρα μόνον ἀπαρφ. ἐνειχέμεν Τ 194. Τὸ δὲ γ΄· ἐνικ. τῆς εὐκτ. ἐνείκοι, ὅπερ πρότερον ἐγράφετο ἐν τῷ Σ 147 καὶ φ 196, διωρθώθη ἤδη ὑπὸ τοῦ Σπιτζν. καὶ Βεκκ. εἰς ἐνείκαι (εὐκτ. τοῦ μέσ. ἀορ. ά.).

Κυρία καὶ θεμελιώδης σημασία εἶνε: φέρω, Λατ. ferre. Α΄.) Ἐνεργ. 1) φέρω, φορῶ, ὅ ἐ. λαμβάνω ἢ ἔχω τι ἐπάνω μου· ά.) βαστάζω, „κρατῶ, βαςῶ", «χερμάδιον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν» Ε 303, «σάκος, λᾶαν» Η 219, Μ 445 κ. ἀ., «τὶ ἐν ταλάροισιν» Σ 568, «ἐν ἀγκαλίδεσσι» φέρω ἐν ἀγκάλαις, „κρατῶ εἰς τὴν ἀγκαλιά", Σ 555, «κοῦρον γαστέρι» ἔχω ἐν γαστρί, „βαστῶ", Ζ 58, «δράκοντα ὀνύχεσσι» Μ 202· β΄.) μεταφορ. ὑπομένω, ὑποφέρω, [φέρω], «λυγρά» σ 135. 2) „φέρω", ἐπικρατούσης τῆς ἐννοίας τῆς μετακινήσεως ἢ μεταφορᾶς, «ὡς δ' ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον οἰὸς .... ὣς Ἕκτωρ ἰοὺς σανίδων λᾶαν φέρει» Μ 453 κ. ἀ., ποιητ., ἐπὶ τῶν ποδῶν καὶ γονάτων, φερόντων τὸ λοιπὸν σῶμα, «γοῦνα φέρει, πόδες φέρον» Ζ 511, 514, Ο 405 κ. ἀ. Ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ἵππων καὶ ὑποζυγίων, φέρω, μεταφέρω, σύρω, «τινά» Β 838, Λ 283, Ν 820, ζ 83, «ἅρμα» Ψ 304, καὶ ἐπὶ πλοίων, μεταφέρω, Ι 306, Ο 705, π 323 κ. ἀ., «τινὰ ἐπὶ πόντον» ε 164, ἐπὶ τῶν ἀνέμων, «κνίσην οὐρανὸν εἴσω» Θ 549, «σχεδίην φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα» ἔφερον, ὤθουν τῇδε κἀκεῖσε, ε 330, ὡσαύτως «τοὺς δὲ φέρεν πόντονδε θύελλα» κ 48, «ἐπὶ πόντον» Τ 378 κ. ἀ., μεταφ. μετα-(δια)δίδω, «οἵσουσι κλέος εὐρὺ καὶ ἐσσομένοισι» γ 204. Ἰδίως δὲ τροποποιεῖται ἡ σημασία τοῦ ῥήματος τούτου ἀναλόγως τῶν προθέσεων μεθ' ὧν συντάσσεται καὶ τῆς συναφείας ἐν ᾗ κεῖται, οἷον «κλῆρον ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ» περιφέρω πανταχόσε εἰς τὸ πλῆθος τὸν κλῆρον, Η 183. Ὅθεν ά.) μεταφέρω, „φέρνω", «εἴ τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκαι» „ἂν τὸν ἔφερνε κανένας θεός", φ 196, «ἄποινα, δῶρα κ.τ.τ. φέρω» προσφέρω, Ὁμ. πλχ., «φέρω τεύχεά τινι» μεταφέρω, „φέρω" ὅπλα εἴς τινα, Σ 147, «τεύχεα παρά τινος» Σ 137, 191, «τεύχεα οἴσω προτὶ Ἴλιον» θὰ φέρω τὰ ὅπλα εἰς τὸ Ἴλιον, Η 82, «τινὰ ἐπὶ νῆας» Ν 423, «τινὰ ἐς Τροίην» Ο 705, «μῦθον, ἀγγελίην τινί» Κ 288, Ο 175, α 408, «φόως τινί» φέρω φῶς (φέγγω) εἴς τινα, Λ 2 κ. ἀ., «ἰοὺς τινος φέρω» φέρω τι κατ' εὐθεῖαν κατά τινος, καταφέρω, ἴδ. ἀνωτ. 2) ἐν ἀρχῇ, «μένος χειρῶν ἰοὺς φέρω» τὴν δύναμιν τῶν χειρῶν διευθύνω, Ε 506. Μεταφ. «χάριν τινί» κάμνω χάριν, χαρίζομαι εἴς τινα, Ε 211, ε 307, «ἦρα φέρειν», ἴδ. ΗΡΑ, «φόνον καὶ κῆρά τινι» ἐπιφέρω φόνον κτλ., Β 352, δ 273, ὡσαύτως «κακόν, κακά τινι» Β 304 κ. ἀ., «κακότητα» Μ 332, «δηιοτῆτά τινι» ζ 203, «πῆμα» μ 231 ~ β΄.) ἐκφέρω, ἀπομακρύνω, ἀφαιρῶ, «τινὰ ἐκ πολέμοιο, ἐκ πόνου» Ν 515, Ξ 429, «ἀπάνευθε μάχης» Λ 283, «τῶν οὐκ ἄν τι φέροις» ἐκ τούτων οὐδὲν δύνασαι νὰ ἀφαιρέσῃς, Α 301, παροιμιωδῶς «ἔπος φέροιεν ἀνάρπαξασαι ἄελλαι» οἱ ἄνεμοι νὰ ἁρπάξουν τὸν λόγον καὶ νὰ φύγουν, νὰ ματαιώσωσι καὶ διαλύσωσι τὸν λόγον, θ 409· ἰδίως δὲ περὶ τῶν λαφύρων, τῶν ἐν πολέμῳ διαρπαζομένων, Β 302, μ 99· πολλάκις δὲ «φέρω καὶ ἄγω» λαφυραγωγῶ ἄψυχά τε καὶ ἔμψυχα, Ε 484, ἴδ. ἄγω Α΄., 1, δ΄.)· ἐν γένει ἀποφέρω, λαμβάνω, κερδίζω, «κράτος» Σ 308. 3) παράγω, „δίδω, κάμνω", περὶ τῆς γῆς ἢ τῶν ἐξ αὐτῆς φυομένων, δ 229, ι 110, «τρύγην» Υ. Ἀπ. 55. 4) Ἡ μετοχὴ «φέρων» τίθεται πολλάκις ἐν τῷ λόγῳ, ὡς καὶ ἡ «ἄγων» καὶ «ἔχων» (ἴδ. ἄγω Α΄. ἐν τέλ. ἢ ἔχω Α΄. ἐν τέλ.) μετ' ἄλλων ῥημάτων, ἵνα ἐκφράσῃ ἐναργέστερον τὸ γινόμενον, οἷον «ἔδωκε φέρων» ἔφερε καὶ ἔδωκε, Η 303 κ. ἀ., «ἔστησε φέρων» α 127 κ. ἀ. Πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν τίθεται πολλάκις καὶ τὸ ἀπαρφ. «φέρειν» ἢ «φέρεσθαι» μετὰ τοῦ «δίδωμι» ἢ τῶν ὁμοίων ῥημάτων, τὸ ὁποῖον εἰς τὸν νεώτερον τρόπον τοῦ διανοεῖσθαι φαίνεται πλεονασμός, οἷον «δῶκεν ἄγειν ἑτάροισι γυναῖκα καὶ τρίποδα φέρειν» Ψ 513, «ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι» φ 349, πρβλ. Α 317, Ο 83 κ. ἀ. (‖. Καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ δὲν θεωρεῖται παντάπασι πλεοναστικὴ ἡ προσθήκη τοιούτου τινὸς ἀπαρεμφάτου, „δίδω νὰ πάρῃ", οὐδὲ «φράσεως ἕνεκα», ὡς ἔλεγον οἱ παλαιοὶ γραμματικοί, ἀλλὰ μᾶλλον συμπληρωτικὴ τῆς ἐννοίας τοῦ: δίδωμι).

Β΄.) Παθητ. (παρ' Ὁμ. μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ.) οὐ μόνον εἰς κυρίαν παθητικὴν σημασίαν φέρομαι, ὠθοῦμαι, «οἱ δ' ἐφέροντο θυέλλῃ» κ 54, «φερόμην ἀνέμοισιν» ε 82, μ 447, η 253, ξ 314, ἀλλὰ καὶ εἰς μέσην τινὰ καὶ αὐτοπαθῆ, φέρομαι, ἐφορμῶ, κταπίπτω, τρέχω, πετῶ (ἐξ οἰκείας ἢ ἀλλοτρίας ἀφορμῆς), Α 592, «ἧκε ποταμόνδε φέρεσθαι» τὸν ἔῤῥιψεν εἰς τὸν ποταμόν, ἵνα παρασύρηται ὑπ' αὐτοῦ, Φ 120, «ἧκε πόδας καὶ χεῖρας φέρεσθαι» ἴδ. ΙΗΜΙ Α΄, 1, δ΄.)· «ἰοὺς φέρομαι» ὁρμῶ κατ' εὐθεῖαν, „τρέχω ἴσια ἐπάνω", Υ 172, «ἐπὶ νῆυσιν» Ο 743.

Γ΄.) Μέσ. φέρω ἢ λαμβάνω τι δι' ἐμαυτὸν ἢ μετ' ἐμαυτοῦ, «δῶρα παρά τινος φέρομαι» Δ 97, «ἅλια» λαμβάνω, φέρω μαζί μου ἐφόδια, δ 410, «δόρυ» Ν 168, «ἔναρα βροτόεντα» λαμβάνω μετ' ἐμαυτοῦ, φέρω εἰς τὸν οἶκόν μου, Χ 245. Ἰδίως λαμβάνω τι ὡς ἔπαθλον, «δέπας, τεύχεα κ.τ.τ.» Ψ 663 κ. ἀ. «ἀέθλιά μοι ἠνείκαντο» βραβεῖα ἔφεραν, εἰς τὸν οἶκόν μου (οἱ ἵπποι), Ι 127 κ. ἀ. «τὰ πρῶτα φέρομαι» λαμβάνω τὸ πρῶτον βραβεῖον, Ψ 275, 538, ἢ μετὰ τοῦ περαιτέρου προσδιορισμοῦ, «οἴκονδε» Ψ 856. Ὅθεν μεταφ. «κράτος, κῦδος» ἀποκτῶ, λαμβάνω δόξαν κτλ., Ν 486, Χ 217.

Φεύγω, (ΦΥΓ-, Λατ. fug-io, κατὰ δὲ τὸν

Λόβεκκ ἧττον πιθανῶς συγγ. τῷ φέβομαι) ἀπαρφ. ἐπικ. φευγέμεν καὶ -έμεναι, παρατ. θαμιζ. φεύγεσκεν P 461, μέλ. φεύξομαι, ἀόρ. β΄. ἔφυγον, ἀναύξ. φύγον, θαμιζ. ἐπικ. φύγεσκε, ρ 316, ὑποτ. γ΄. ἐνικ. φύγῃ καὶ ἐπικ. φύγῃσι, ἀπαρφ. ἐπικ. καὶ Ἰων. φυγέειν, ᾧ φυγεῖν· ἐκ τοῦ παρακ. πέφευγα μόνον εὐκτ. γ΄. ἐνικ. πεφεύγοι, Φ 609, καὶ μετοχ. πεφευγότες, α 12, ἀντὶ τῆς ὁποίας ἀλλαχοῦ εὔχρηστος εἶνε ὁ ἕτερος ἐπικὸς τύπος πεφυζότες (ἔντρομοι, „τρομαγμένοι“) Φ 6, 528, 532, X 1, καὶ ἡ μετοχ. τοῦ ἐπικ. παθ. παρακ. πεφυγμένος (πάντοτε μετὰ τοῦ «εἶναι, ἔμμεναι» ᾧ «γενέσθαι») Z 488, X 219, α 18, ι 455, Ὑ. Ἀφρ. 34, ἴδ. κατωτ. περὶ τὰ τέλη. 1) ἀμετάβ. „φεύγω“ (διωκόμενος), διαφεύγω, ἀποφεύγω, καταφεύγω, πολλάκις ἀπολ., «ὑπό τινος» διώκομαι ἢ τρέπομαι εἰς φυγήν, Σ 150, Φ 23, 554, «ἐκ πολέμοιο» H 118, «ἐκ θανάτοιο» Υ 350, π 21, «ὑπὲκ κακοῦ» N 89, «φεύγω ἀπό τινος» φεύγω μακράν τινος, ἀποφεύγω τι, μ 120, «ἐς πατρίδα» B 140 κ. ἀ., «ἐς νῆας» K 366, «πρὸς ἄστυ Ξ 146· β΄.) εἶμαι φυγάς, [φεύγω], I 478, ν 259, ο 224, 267, ψ 120, «ἵκετο φεύγων» ἦλθεν ὡς φυγάς, π 424.

2) μεταβ. μετ' αἰτ., ἀποφεύγω, διαφεύγω, τινά, Λ 327, «χεῖράς τινος» Φ 93, «θάνατον, πόλεμον, κακόν» A 60, M 322, Ξ 80 κ. ἀ. «Κῆρα» Σ 117, «θάλασσαν, πόντον» α 12, ζ 170 κ. ἀ. Ὡσαύτως «Νέστορα ἐκ χειρῶν φύγον ἡνία» ἐξέφυγον ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Νέστορος τὰ ἡνία, „τοῦ ἔφυγαν ἀπὸ τὰ χέρια“, Θ 137, Ψ 465, μετὰ δύω αἰτ. «ποτόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων» ποτὸς λόγος, „σοῦ ἔφυγεν“ ἀπὸ τὸ στόμα, Δ 330, α 64 κ. ἄ. πλχ. Ἡ παθ. μετοχ. «πεφυγμένος» [διαπεφευγώς], ἀπηλλαγμένος, συντάσσεται μετ' αἰτ., «μοῖραν, ὄλεθρον» Z 488, I 455 κ. ἀ., μόνον δὲ α 18 μετὰ γεν., «ἀέθλων» ἀπηλλαγμένος τῶν ἀγώνων.

φῆ, Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἔφη, ἴδ. **φημί**.

φή (φῆ) κατὰ τὸν Σχολ. εἶνε ἀρχαϊόν τι ἐπικ. μόριον=ὡς, καθώς, ὡσάν, „σάν“. Ὁ Βέκκ. καὶ οἱ μετ' αὐτὸν πλὴν τοῦ Βαϋμλείνου γράφουσι κατὰ τὸν Ζηνόδοτον «φὴ κύματα» B 144 (ὁ δὲ Ἀρίσταρχ. καὶ αἱ συνήθεις ἐκδ. «ὡς κύματα»)· ὡσαύτως καὶ «ὁ δὲ φὴ κώδειαν ἀνασχὼν πέφραδέ τε Τρώεσσι» καὶ σηκώσας αὐτὴν ὡς μήκωνος κεφαλήν, Ξ 499· κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους ἐκδότας καὶ ἐν τῷ Ὑ. Ἑρμ. 241. Καὶ ὁ Βούττμαννος δὲ ᾧ Θήρσιος ᾧ Οὐόσσιος ἀποδέχονται τοῦ Ζηνοδότου τὴν γραφὴν καὶ ἑρμηνείαν τοῦ μορίου. (Παράγουσι δὲ αὐτὸ ὁ μὲν Βούττμαννος ᾧ Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ᾗ, πῇ, Γερμ. wie. Ὁ δὲ Οὐόσσιος, παραβάλλων αὐτὸ πρὸς τὴν Γερμανικὴν κατάληξιν sam καὶ πρὸς τὸ Λατ. ceu, νομίζει ὅτι τὸ κατ' ἀρχὰς ἦτο οὐσιαστικ. παράγωγον ἐκ τοῦ ἀχρ. φάω, καὶ ἐσήμαινε: τὸ φαινόμενον, τὸ εἶδος (πρβλ. τὸ Λατ. instar). Κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ἐκ τοῦ σφή=Γοτθ. sve, Γερμ. wie, κατ' ἀφαίρεσιν τοῦ σ, οἷαν βλέπομεν καὶ ἐν τῷ Λακωνικῷ φίν=σφίν. Κατ' ἄλλους ἦτο κατ' ἀρχὰς Fή, τοῦτο δὲ εἶνε ἐπίρ. ἐκ τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας σχηματισθέν, ἥτις εἶχε δῆθεν ἀρκτικὸν τὸ F. Ὁ Ἀρίσταρχος ἀπορρίπτων ἐν γένει τὸ ἐπίρ. τοῦτο ἔγραφεν ἐν τῷ Ξ 499 «φῆ»=εἶπε, καὶ ἐξήλειφε τὸν ἑπόμενον στίχον, ὡσαύτως καὶ ἐκ τῶν νεωτέρων ὁ Βαϋμλεῖνος· ἀλλ' οὕτως προκύπτουσι σπουδαιότατα δυσχέρειαι. Ἴδ. ἐν τούτοις Σπιτζνέρου Excurs. ad Iliad. XXV).

Φηγεύς, ῆος, ὁ, υἱὸς τοῦ Δάρητος, ἱερεὺς τοῦ Ἡφαίστου ἐν Τροίᾳ, ὑπὸ τοῦ Διομήδους φονευθείς, Ε 11.

φήγινος [.⏑.], η, ον, ἐκ φηγοῦ, ἐκ ξύλου φηγοῦ (ἴδ. τ. λ.), «ἄξων» Ε 838 †. Ἐκ τοῦ

φηγός, ἡ (Λατ. fagus, ἀρχ. Γερμ. buohha, Σανσκρ. bhag') εἴδός τι δρυὸς φέρον ἐδωδίμους βαλανοειδεῖς καρπούς, καὶ ἀγρία δρῦς λεγόμενον, πιθαν. Quercus esculus τοῦ Λιννᾶ., Π 767· ἰδίως περὶ τῆς τοῦ Διὸς ἱερᾶς φηγοῦ τῆς παρὰ τὰς Σκαιὰς πύλας τοῦ Ἰλίου, Ἴλ. Ε 693, Z 237, H 22, I 354 κ. ἀ.

***φηλητεύω**, μέλ. -σω, ἀπατῶ, κλέπτω, μόνον Ὑ. Ἑρμ. 159. Ἐκ τοῦ

***φηλητής**, ᾶο, ὁ (ΣΦΑΛ, Λατ. fallo) ποιητ., ἀπατεών, κλέπτης, ὀνομ. πληθ. «φηληταί» Ὑ. Ἑρμ. 67, ἐνικ. κλητ. «φηλῆτα» Ὑ. Ἑρμ. 446.

φήμη, ἡ, κυρ. δήλωσις, φανέρωσις, ἰδίως δὲ ὁ λόγος ἢ λέξις ἢ ἡ φωνὴ ἡ ἀγαθόν τι προσημαίνουσα, καλὸν σημεῖον, καλὸς οἰωνός, Λατ. omen, Ὀδ. β 33, υ 100, 105. Ἐκ τοῦ

φημί (ἐκ τῆς ῥίζ. ΦΑ, ἐξ ἧς καὶ τὸ φαίνω, Λατ. fari) β΄. ἐνικ. φῄς Δ 351, α 391 κ. ἀ. ᾧ φῇσθα, Φ 186 (ἔνθα ὁ Σπίτζν. καὶ οἱ μετ' αὐτόν, πλὴν τοῦ Δινδορφ., ἔγραψαν παρατατ. φῆσθα, ὅ ἐ. ἔφησθα) ξ 149, β΄. πλ. φατέ, π 93, ὑποτ. γ΄. ἐνικ. φῇ, τ 122, ἐπικ. φῇσιν, α 168, καὶ φήῃ, λ 128, ψ 275, εὐκτ. φαίην, ης, ἀ. πληθ. φαῖμεν ἀντὶ τοῦ φαίημεν, Β 81, Ω 222, μετοχ. φάς, φάντες· ἀπαρφ. ἔφην καὶ ἀναύξ. φῆν Σ 326, δ 174, β΄. ἐνικ. ἔφης X 280, 331, ἀναύξ. φῆς Ε 473, η 239 καὶ ἔφησθα Α 397, γ 357 κ. ἀ. καὶ φῆσθα Φ 186, γ΄. ἐνικ. ἔφη καὶ φῇ πλχ., ἀ. πληθ. φάμεν ἀντὶ τοῦ ἔφαμεν, Θ 229, δ 664 κ. ἀ., γ΄. πληθ. ἔφασαν καὶ φάσαν, πολλάκις δὲ ἔφαν καὶ φάν Z 108, δ 337, η 343, σ 342, μέλ. γ΄. ἐνικ. φήσει Θ 148. Μέσ. ἐνεργ. προσ. φάο π 168, σ 171, γ΄. ἐνικ. φάσθω υ 100, συχνὸν τὸ ἀπαρφ. φάσθαι (τὸ δὲ ἐνεργ. ἀπαρφ. φάναι ἄχρηστον παρ' Ὁμ.), μετοχ. φάμενος Ε 290, συχνὸν τὸ θηλ. φαμένη· παρατατ. ἐφάμην πλχ., ὁ ἀναύξ. φάμην μόνον ν 131, τοὐναντίον δὲ τὸ γ΄. ἐνικ. ἔφατο συχνότατα εὑρίσκεται ἀναύξ. φάτο, β΄.

πληθ. φάσθε, ζ 200, κ 562, γ'. πληθ. ἔφαντο, Ζ 401, ὁ 638 κ. ἀ., ἀναύξ. δὲ μόνον ω 460. (Ἄλλοι δέ, ἐν οἷς ὁ Ἄρενς, ὑπάγουσι πάντας τούτους τοὺς μέσους τύπους εἰς β'. τινα ἀόρις. ἐφάμην). Περὶ τοῦ πεφασμένος, Ξ 127, ἴδ. ΦΑΊΝΩ Α'., 1, β'.). Ὁ παρατατ. ἔχει σημ. ἀορ. ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ ἀπαρφ. Εἰς τὸ ῥῆμα τοῦτο ὑπάγεται ὡς μέλ. μὲν τὸ ἐρέω, ἴδ. 2 ΕἼΡΩ, ὡς ἀόρ. δὲ τὸ εἶπον, ὅπ. ἴδ. Ὁ ἐνες. τῆς ὁρις., πλὴν τοῦ φῄς, ἐγκλίνεται. Τὸ μέσ. εἶνε ἐντελῶς ταὐτοσήμαντον πρὸς τὸ ἐνεργ.—Ἡ θεμελιώδης αὐτοῦ σημασία εἶνε δηλῶ, φανερώνω καὶ μάλιστα διὰ τῆς φωνῆς· ὅθεν ά.) λέγω, ὁμολογῶ, ἐξηγοῦμαι, ἐκφράζομαι, τοὐναντίον τοῦ «κεύθω» καὶ «κρύπτω» φ 194, λ 443, ᾧ ἐν γένει λέγω, ὁμιλῶ, διηγοῦμαι πολλάκις μὲν ἀπολ., πολλάκις δὲ καὶ μετ' αἰτ., οἷον «ἔπος, μῦθον» Ὁμ. πλχ., «ἀγγελίην» Σ 17, «ψεῦδος» Β 81, «τινὰ κακόν» λέγω, ὀνομάζω τινὰ ἄνανδρον, Θ 153· ἀποτείνω, ὁμιλῶ πρός τινα «πρός τινα ἔπος» ρ 584, «φασίν» λέγουν, dicunt, ἐπὶ προφορικῆς παραδόσεως, Β 783, γ 84 κ. ἀ. Προοιμιῶδες «ἴσον ἐμοὶ φάσθαι» „νὰ ὁμιλῇ ἴσα μὲ ἐμένα", νὰ μὴ ὑποχωρῇ δηλ., ἀλλὰ νὰ θέλῃ νὰ εἶνε ἴσος πρὸς ἐμὲ ἐν τοῖς λόγοις (‖ ὅπερ ἴδιον τῆς δημοκρατικῆς ἰσηγορίας, οὐχὶ δὲ καὶ τῆς βασιλείας), Α 187, Ο 167 (κατ' ἄλλους δὲ ἀπιθάνως: νὰ φαντάζεται (ὅτι εἶνε) ἴσος μὲ ἐμέ). Πολλάκις δὲ καὶ β'.) ὁριστικώτερον διισχυρίζομαι, βεβαιῶ, «καί μ' ἕξατ' ἐλέγχιστον πολεμιστὴν ἔμμεναι, οὐδέ ἔ φημι εὐῤῥῆναι ἄλοχον» Ρ 26 κ. ἑ., πρβλ. Κ 51, Σ 132, δ 49[illegible], ε 290 κ. ἀ. γ'.) κυρ. λέγω τι ἐν νῷ, ὅ ἐ. νομίζω, πιστεύω, φαντάζομαι, Β 37, Γ 220, Θ 238, Ξ 265, α 391, δ 238 κ. ἀ. «ὅγ' ἀνὴρ ὃν φημι» οὗτος εἶνε ὁ ἀνὴρ τὸν ὁποῖον λέγω, ἐννοῶ, Ε 184. Συντάσσεται δὲ τὸ ῥῆμα τοῦτο παρ' Ὁμ. πολλάκις μὲν μετ' αἰτ., πολλάκις δὲ μετ' ἀπαρφ. καὶ αἰτιατικῆς ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας, ἢ ὀνομας. ἐπὶ ταὐτοπροσωπίας, οἷον «οὐδέ κε φαίης ἀνδρὶ μαχησάμενον τόν γ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε ἔρχεσθαι» Γ 392, πρβλ. Β 129, 350, Ε 103 κ. ἀ. «ἔφησθα Κρονίωνι οἴῃ λοιγὸν ἀμῦναι» Α 398, πρβλ. Ο 108· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ταὐτοπροσωπίας τίθεται ἡ αἰτιατ., οἷον «τῶν ἄλλων ἐμέ φημι πολὺ προφερέστερον εἶναι» θ 221, ὡσαύτως καὶ Ν 269, Υ 361. Συνήθως τίθεται μόνον τὸ ἀπρφ., ἐξυπακουομένου τοῦ ὑποκειμένου κατὰ τὴν ἁρμοδίαν πτῶσιν, Δ 351, Θ 220 κ. ἄ. πλχ.

Φήμιος, ὁ (φήμη) υἱὸς τοῦ Τερπίου (κατὰ τὸν Ἀμεῖν υἱὸς τῆς τέρψεως) περιβοήτος ἀοιδὸς ἐν Ἰθάκῃ, α 154, 337, ρ 263, γ 330, 331.

ΦΗ̃ΜΙΣ, ΙΟΣ, ἡ, ἐπικ.=φήμη, εἴδησις, λόγος (ἀδέσποτος) Κ 207, ὄνομα, καλὸν ἢ κακόν, «ἀδευκής» ζ 273, «χαλεπή» ω 201, «δήμου φῆμις» ἡ τοῦ λαοῦ (ἢ παρὰ τῷ λαῷ) φήμη, ἡ κοινὴ γνώμη ξ 239, πρβλ. π 75. Ἡ δὲ ἐν τῷ Ο 468 εἶνε ἐκκλησία τοῦ δήμου (ἀγορά) συνεδρίασις, σύσκεψις (κατὰ τὸν Σχολ. «ἐκκλησία, συνέδριον»).

ΦΗ̃Ν, ἀντὶ τοῦ ἔφην, ἴδ. ΦΗΜΊ.

ΦΗ̃ΝΑΙ, ΦΉΝΕΙΕ, ἴδ. ΦΑΊΝΩ.

ΦΉΝΗ, ἡ, εἶδος ἀετοῦ, κατὰ τὸν Βίλλερβεκ θαλάσσιος ἀετός, falco ossifragus τοῦ Λιννν. Ὀδ. γ 372, πληθ. π 217.

ΦΉΡ, γεν. φηρός, ὁ, Αἰολ. ἀντὶ τοῦ θήρ (πρβλ. τὸ Λατ. fera ‖. καὶ περὶ τῆς Αἰολ. ἐναλλαγῆς τοῦ θ καὶ φ τὸ τῆς καθομιλ. „φηκάρι"=θηκάρι, „φλιβερή"=θλιβερή) ζῶον, ἔπειτα δὲ θηρίον, „ἀγρίμι", ἰδίως περὶ τῶν Κενταύρων, Ἰλ. Α 268, Β 743.

ΦΗΡΑΊ, αἱ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ Φαραί, ἐπικ. δὲ καὶ ἐνικ. ἡ Φηρὴ Ε 543, πόλις τῆς Μεσσηνίας ἐπὶ τοῦ Νέδοντος ποταμοῦ, τὰ νῦν Καλάμαι, „Καλαμάτα". Ἐπὶ Ὁμήρου ἀνῆκεν εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῆς Λακωνίας, Ι 151, 293, γ 488.

ΦΗΡΗΤΙΆΔΗΣ [..˘˘.], ΑΟ, ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ Φερητιάδης, υἱὸς ἢ ἔγγονος τοῦ Φέρητος, ὁ Εὔμηλος, Β 763, Ψ 376.

ΦΉΣ, ΦΗ̃Σ, ΦΗ̃ΣΘΑ, ἴδ. ΦΗΜΊ.

ΦΟΆΝ, ἴδ. ΦΘΆΝΩ.

ΦΟΆΝΩ [-.], τοῦ ἐνες. μόνον γ'. ἐνικ. -ει, Ι 506, Φ 262, μέλ. γ'. πλ. φθήσονται, Ψ 444, ἀόριστος β'. ἔφθην, ἡ ᾧ ἀναύξ. φθῇ, Λ 451, χ 91, γ'. πλ. φθάν Αἰολ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: ἔφθασαν Λ 51, ὑποτ. φθῶ, γ'. ἐνικ. ἐπικ. φθήῃ, Π 861 ᾧ φθῆσιν ἀντὶ τοῦ: φθῇ, Ψ 805, ά. πληθ. Ἰων. φθέωμεν ἀντὶ τοῦ: φθῶμεν, π 383, γ'. πλ. φθέωσι ἀντὶ τοῦ: φθῶσι, ω 437, εὐκτ. γ'. ἐνικ. φθαίη Κ 368, Ν 815, (τὸ ἀπαρφ. δὲν εὑρίσκεται παρ' Ὁμ.), μετοχ. φθάς ἐν τῷ συνθ. ὑποφθάς, καὶ ὁ μέσ. τύπος ἐπικ. φθάμενος, ἴδ. κατωτ. ᾧ ΠΑΡΑΦΘΆΝΩ· προλαμβάνω, πράττω τι προτερος ἢ πρότερον ἄλλου, „προφθάνω, προκάμνω"~ ά.) μετ' αἰτ. προσ. «φθάνει τὸν ἄγοντα» ῥέει πρὸ τοῦ ἄγοντος, Φ 262· β'.) συνηθέστερον μετὰ μετοχ. τοῦ ῥήματος τοῦ ἐκφράζοντος τὴν κυρίαν ἔννοιαν, ὅτε τὸ «φθάνω» ἀποδίδεται ᾧ δι' ἐπιρ. πρότερον, οἷον «φθῇ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον» σὲ προκατέλαβε τὸ τέλος τοῦ θανάτου. ὃ ἐ πρότερον ἢ ἐμὲ σὲ κατέλαβε τὸ τέλος τοῦ θανάτου, Λ 451, «ἀλλ' ἄρα μιν φθῇ Τηλέμαχος βαλών» ἐπρόλαβε καὶ τὸν ἐκτύπησεν ὁ Τηλέμαχος, πρὶν ἐκτελέσῃ (ὁ Ἀμφίνομος) τὸν σκοπόν του, χ 91, πρβλ. Κ 368, Π 314, Ψ 805, π 383, «Ἄτη φθάνει πᾶσαν ἐπ' αἶαν βλάπτουσ' ἀνθρώπους» ἡ Ἄτη προλαμβάνουσα (τὰς Λιτάς) φέρει βλάβην εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν, Ι 506 (ὁ δὲ Οὐόλφιος στίζων κόμμα μετὰ τὸ «αἶαν» θεωρεῖ τὴν μετοχ. «βλάπτουσα» οὐχὶ συντακτικὴν τοῦ «φθάνω», ἀλλὰ προσδιοριστικὴν τοῦ ὑποκειμένου: ἡ Ἄτη, βλάπτουσα τοὺς ἀνθρώπους, τρέχει πρὸ τῶν Λιτῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν). Πολλάκις ἔπεται τὸ «πρίν», οἷον «ἔφθη ὀρεξάμενος πρὶν οὐτάσαι» Π 322. Ἕνεκα δὲ

τῆς ἐν αὐτῷ συγκριτικῆς ἐννοίας συντάσσεται ἐνίοτε μετὰ τοῦ «ἤ», οἷον «φθήσονται τούτοισι πόδες καὶ γοῦνα καμόντα ἢ ὑμῖν» θὰ ἀποκάμωσιν οἱ πόδες καὶ τὰ γόνατα πρότερον τὰ τούτων ἢ τὰ ὑμέτερα, Ψ 444, ὡσαύτως λ 58, ἄλλοτε μετὰ γενικ. οἷον «φθὰν δὲ μέγ' ἱππήων ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες» παρετάχθησαν πολὺ πρότερον τῶν ἱππέων ἐπὶ τῆς τάφρου, Λ 51, πρβλ. λ ΚΟΣΜΕΩ. Σπανίως μετὰ παθ. μετοχῆς «ἦ κε πολὺ φθαίη πόλις ὑμὴ ἁλοῦσά τε περθομένη τε» πολὺ πρότερον ἤθελε κυριευθῇ ἡ ὑμετέρα πόλις (ἐξυπακ. ἢ αἱ ἡμέτεραι νῆες), Ν 815, «τίς δ' οἶδε εἴ κε φθήῃ ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι» τίς οἶδεν ἂν δὲν προλάβῃ νὰ κτυπηθῇ ὑπὸ τοῦ δόρατός μου καὶ ἀπολέσῃ τὴν ψυχήν του, Π 861 (ἔνθα τινὲς ἐξαρτῶσι τὸ ἀπαρεμφ. ἐκ τοῦ «τυπείς» ἀντὶ τοῦ: ὥστε θυμὸν ἀπολέσαι, ‖. ὀρθότερον δὲ νομίζω νὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ «φθήῃ», ὅπερ κατ' ἐξαίρεσιν ἐνταῦθα συντάσσεται μετ' ἀπαρεμφάτου) πρβλ. καὶ ω 437· γ'.) Ἡ μέση μετοχ. «φθάμενος» (σύνθετος μόνον «ὑποφθαμένη» ο 171 ᾗ «παραφθάμενος» Ψ 515) τίθεται πάντοτε προσδιοριστικὴ τοῦ ῥήματος τοῦ ἐκφράζοντος τὴν κυρίαν ἔννοιαν, ἐπομένως ἐπέχει τόπον χρονικοῦ προσδιορισμοῦ, οἷον «ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος» προλαβὼν μ' ἐκτύπησε, πρότερός μ' ἐκτύπησε, Ε 119, Ν 387, Φ 576, Ψ 779. (Κατὰ τὸν Ἀμεῖν ἡ μέση μετοχή, ἥτις εἶνε καὶ μόνη συνήθης, πλὴν ἐν Η 144, σημαίνει: πρὸς τὸ ἴδιον αὐτοῦ συμφέρον προλαμβάνων, ἢ σπεύδων καθ' ἑαυτὸν νὰ προλάβῃ).

ΦΘΕΓΓΟΜΑΙ (κατὰ τὸν Χρὶς ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ φημί, οἷαν τὸ φέγγω πρὸς τὸ φαίνω), μέσ. ἀποθ., μέλ. φθέγξομαι, ἀόρ. ἐφθεγξάμην, γ'. ἐνικ. ἀναύξ. φθέγξατο, ὑποτακτ. συνεσταλμ. φθέγξομαι, Φ 341, παράγω φθόγγους, ἐκβάλλω φωνήν, παρ'Ὅμ. μόνον ἐπὶ ἀνθρώπων, „ὁμιλῶ", λαλῶ (πρβλ. ΘΟΌΓΓΟΣ), Κ 67, 139, «φθεγγομένου κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη» ἐν ᾧ ἀκόμη ἐλάλει, ὡμίλει, Κ 457, χ 329, «φθ. ὀλίγῃ ὀπί» ὁμιλῶ μὲ χαμηλὴν φωνήν, „σιγανά" ξ 492, ὡσαύτως «φθ. τυτθόν» Ω 170. Ὅθεν λαμβάνει περαίτερον προσδιορισμὸν κατὰ μετοχήν, οἷον «ἐφθέγγοντο καλεῦντες, ὠμίλουν καλοῦντες, τουτέστι: φωνάζοντες ἐκάλουν, κ 229, μ 249, «φθέγξομαι ἰάχουσα» ὁμιλήσω μεγαλοφώνως, Φ 341, «φθεγξάμενος προσηύδα» φ 129· ὅθεν καὶ καλῶ, „φωνάζω", Σ 218, κ 228, συνάπτεται μετὰ τοῦ «αὐδάω», ὅπερ τότε σημαίνει ὁμιλῶ, ἐν ᾧ τὸ «φθέγγομαι» φωνάζω, ι 497, «φθέγγεο» ὁμίλει, Κ 67· «τοίην ἐφθέγξατο φωνήν» τοιαύτην φωνὴν ἐξέπεμψεν, Βατρ. 272, ψάλλω Ὑ. Ἀπ. 164. Ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τῆς κιθάρας, Ὑ. Ἑρμ. 484.

ΦΘΕΙΡΩ, μόνον ἐν τῷ γ'. πληθ. τοῦ ἐνες. -ουσι καὶ ἐν τῇ παθ. προς. -εσθε (ἀλλ' ἴδ. καὶ ΔΙΑΦΘΕΙΡΩ), „φθείρω", ἀφανίζω, καταστρέφω, „χαλῶ", οἷον «μῆλα» ρ 246. Παθ. καταστρέφομαι, „χάνομαι, ἀφανίζομαι", «φθείρεσθε» Φ 128.

ΦΘΕΙΡΩΝ ΌΡΟΣ, τό, (οἱονεὶ πιτυοφόρον ὄρος, ἐκ τοῦ φθείρ, ὅ ἐ. κατὰ τὸν Σχολ. καρπὸς πίτυος) ὄρος τῆς Καρίας, κατὰ τὸν Στράβ. 14, 1, 8 ὁ Λάτμος ἢ τὸ Γρίον, Β 868 (ἔνθα ὁ Βέκκ. ἐτ τῇ Β'. καὶ Ἀμεῖς καὶ Λαρόχης, κατὰ τὸν Ἡρωδιανὸν καί τινα τῶν ἀντιγράφων ἐξέδωκαν Φθιρῶν διὰ τοῦ ι).

ΦΘΕΏΜΕΝ, ΦΘΕΏΣΙΝ, ἴδ. ΦΘΆΝΩ.

ΦΘΗ͂, ΦΘΗ͂Η, ΦΘΗ͂ΣΙΝ, ἴδ. ΦΘΆΝΩ.

Φθίη [-.], ἡ, δοτ. ἐπικ. Φθίηφι, ὅ ἐ. ἐν Φθίᾳ, Τ 323. 1) ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Θεσσαλίας ἐπὶ τοῦ Σπερχειοῦ, πρωτεύουσα τῶν Μυρμιδόνων, καὶ καθέδρα τοῦ Πηλέως, Β 683. 2) ἡ χώρα ἡ περὶ τὴν ἀνωτέρω πόλιν, ἥτις πολλάκις συναπτομένη μετὰ τῆς Ἑλλάδος σημαίνει τὸ κράτος τοῦ Ἀχιλλέως, Α 155, Ι 355, λ 396.—Ἐπικ. ἐπίρ. ΦΘΙΗΝΔΕ, εἰς τὴν Φθίαν, Α 169.

ΦΘΙΌΜΕΝΟΣ, ἴδ. ΦΘΙΝΩ.

ΦΘΙΝΥΘΩ [-⏑.], ἕτερ. ἐπικ. τύπος τοῦ ΦΘΊΝΩ, μόνον ἐν τῷ ἐνες. -ει, -ουσι καὶ ἐν τῷ παρατ. ἀναύξ. φθίνυθον, Ρ 364 καὶ θαμιζ. φθινύθεσκε Α 491. 1) ἀμετάβ. φθίνω, φθείρομαι, μαραίνομαι, «φθινύθει χρώς» π 145, «παρειαὶ φθινύθουσιν» θ 530· διαφθείρομαι, [ἀπόλλυμαι], „χάνομαι", ἐπὶ ἀνθρώπων, Ζ 327, Ρ 364, Φ 466 καὶ ἐπὶ ζώων μ 131, «τούσδε δ' ἔα φθινύθειν» „ἄφησέ τους νὰ (πᾶν νὰ) χαθοῦν", Β 346. 2) μεταβ. (δια)φθείρω, καταστρέφω, „χαλῶ", «οἶκον, οἶνον» α 250, ξ 95, π 127 κ. ἀ. «κῆρ» κατατρύχω, κατατήκω τὴν καρδίαν μου ἐκ τῆς λύπης, η 485· ὡσαύτως «αἰῶνα» φθείρω τὴν ζωήν, σ 204.

ΦΘΊΝΩ [-.], ᾗ ἕτερ. ἐπικ. τύπος **ΦΟΊΩ** [-.] (κατὰ τὸν Διοδερλεῖνον τὸ φθίνω ἀντιθετικῶς πρὸς τὸ φθίω ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ κατ' ὀλίγον καὶ διαρκῶς φθείρω), μόνον Σ 446 [ὅπου ὁ παρατατ. ἔχει τὸ ι βραχύ], δ 268 [ὅπου ἡ ὑποτακτ. ἔχει τὸ ι μακρόν], μέλ. φθίσει, ἀόρ. γ'. πλητ. φθῖσαν, ὑποτ. φθίσωμεν, ἀπαρφ. φθῖσαι. Παθ. καὶ μέσ., μέλ. φθίσονται, Λ 821, ἀπαρφ. -εσθαι, Τ 329, ν 384, καὶ κατ' ἔκθλιψιν φθίσεσθ', Ω 86, παρακ. γ'. ἐνικ. ἔφθιται, υ 340, ὑπερσ. ἐφθίμην, γ'. πληθ. ἐφθίαθ' ἐπικ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ: ἔφθιντο, Α 251, ὁμόφωνος πρὸς τοῦτον ὁ β'. συγκεκομ. ἀόρ., τοῦ ὁποίου τὸ γ'. ἐνικ. ἔφθιτο, Σ 100, ὑποτ. φθίωμαι, γ'. ἐνικ. ἐπικ. συνεσταλμ. φθίεται, Υ 173, καὶ ά. πληθ. ὡσαύτως φθιόμεσθα, Ξ 87, εὐκτ. φθίμην, φθῖτο (κατ' ἔκθλ. φθῖτ'), λ 330, ἀπαρφ. φθίσθαι, Ι 246, Ν 667, ξ 117 (διάφορος γραφή: φθεῖσθαι), ο 354, μετοχ. φθίμενος ᾗ., Θ 359, λ 558, ω 436. Ἐκ τοῦ παθ. ἀόρ. ἐφθίθην γ'. πληθ. ἐπικ. καὶ Δωρ. ἔφθιθεν, ψ 331 (ἐν τμ.) καὶ ἐν τῷ ἀπέφθιθεν, ἴδ. ΑΠΟΦΘΙΝΩ. 1) ἀμετάβ. ἐν τῷ ἐνεστ.: φθίνω

πάντοτε, παρ' Ὁμ. δὲ καὶ ἐν τῷ: φθίω (ὅθεν ᾗ ἐν τῷ Σ 446, «φρένας ἔφθιεν» ἡ αἰτ. «φρένας;» δὲν εἶνε ἀντικείμενον τοῦ ῥήμ., ἀλλ' ἑρμηνεύεται: κατὰ τὰς φρένας. Ὑπάρχουσιν ὅμως ἄλλοι, οἵτινες ἐκλαμβάνουσιν ἐνταῦθα τὸ ῥῆμα μεταβ., ὁ δὲ Δοιδερλεῖν. καὶ χρόνου ἀορ., ὡς τὸ ἔπιον, θεωρῶν τὸν τύπον ἑρμηνεύει: ἦρχισε νὰ φθείρῃ τὴν καρδίαν του), ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖς παθ. καὶ μέσοις τύποις εἶνε ἐπίσης ἀμετάβ., φθίνω, φθείρομαι, κατατήκομαι, ,,χάνομαι, λυώνω'' ά.) ἐπὶ ἀνθρώπων, «εὔχεται θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι» ο 354· ἐν γένει δὲ [ἀπόλλυμαι], ἀφανίζομαι, διαφθείρομαι, ἀποθνήσκω, Α 251, Ι 246, Λ 821, Τ 329 κ. ἀ.· ὅθεν «φθίμενος» ὁ ἀποθανών, ὁ νεκρός, Π 581, λ 558, «δόλῳ φθίειν» δ 368, «ὑπὸ νούσῳ φθίεσθαι» Ν 667, «φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἔμελλον» ἔμελλον νὰ ἀποθάνω (νὰ λάβω) κακὸν θάνατον, ν 384· β΄.) ἐπὶ χρόνου, παρέρχομαι, λήγω, μάλιστα ὁ ἐνεστ., οἷον «νύκτες καὶ ἤματα φθίνουσι» λ 183, ν 338, «νὺξ φθίτο» ν 330, «μηνῶν φθινόντων, μηνὸς φθίνοντος», ἴδ. ΜΕΙΣ, «μηδέ τι αἰὼν φθινέτω» ε 161· (‖. ἂν ᾗ τοῦτο δύναται καὶ ἄλλως; νὰ ἑρμηνευθῇ: νὰ μὴ μαραίνεται, γὰ μὴ φθείρεται ἡ ζωή σου, ἴδ. ΦΟΙΝΥΩ ἐν τέλ.). 2) μεταβ. ἐν τῷ ἐνεργ. μέλ. καὶ ἀορ. φθείρω, διαφθείρω, ἀφανίζω, καταστρέφω, κατατήκω, κατατρύχω, τινά, Ζ 407, Π 461, Χ 61, δ 741, π 369, 428, υ 67, Υ. Δήμ. 352.

Φοῖος, ὁ, κάτοικος τῆς Φθίας, **Φθιώτης**, Ν 686.

ΦΘΙΣΊΝΟΡ [-..], ΟΡΟΣ, ὁ, ἡ, ἐπικ. (φθίω, ἀνήρ), ὁ τῶν ἀνδρῶν ὀλετήρ, διαφθορεύς, οἱονεὶ ἀνθρωποφθόρος, λαοφθόρος, «πόλεμος» Ἰλ. Β 833, Ι 604, Κ 78, Ξ 43 κ. ἀ.

ΦΘΙΣΊΜΒΡΟΤΟΣ, ΟΝ (φθίνω, βροτός· περὶ δὲ τοῦ μ ἴδ. ἌΜΒΡΟΤΟΣ), ἐπικ., ἀνθρωποκτόνος, λαοφθόρος, «μάχη» Ν 339, «αἰγίς» χ 297.

Φθογγή, ἡ (φθέγγομαι) = **φθόγγος**, ὅπ. ἴδ., φωνὴ ἀνθρώπων, Β 791, Ν 216, Π 508, ἀνθρώπων καὶ ζώων, ι 167.

Φθόγγος, ὁ (φθέγγομαι), ἦχος, φθόγγος, φωνή, λαλιά, ἰδίως τῶν ἀνθρώπων, Ε 234, τοῦ Κύκλωπος, ι 257, τῶν Σειρήνων, μ 41, 159, «ἀμφίπολοι φθόγγῳ ἐπερχόμεναι» φωνάζουσαι ἢ μετὰ φωνῆς ἐπερχόμεναι, σ 199, ὅπου ἐννοεῖται οὐχὶ ἄλλος τις θόρυβος, ἀλλ' ἡ μεγαλόφωνος λαλιά. (Ὁ Δοιδερλεῖνος διακρίνει τὸν φθόγγον ἀπὸ τῆς φθογγῆς οὕτως, ὥστε ὁ μὲν φθόγγος σημαίνει κατ' αὐτὸν τὴν ἔναρθρον φωνὴν ἢ λαλιάν, ὡς καὶ τὸ ἔπος, ἡ δὲ φθογγὴ τὴν φωνὴν τῶν ζώων καὶ ἀνθρώπων ὡς ἁπλοῦν ἦχον, ἂν καὶ ἡ τοιαύτη ἑρμηνεία προσκρούει εἰς τὴν σημασίαν τοῦ φθέγγομαι, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ ἤχου οὐχὶ τοῦ ἐνάρθρου. ‖. Ἡ ἔνστασις αὕτη κατὰ τῆς διακρίσεως τοῦ Δοιδερλείνου δὲν μοὶ φαίνεται τοσοῦτον ἰσχυρά, ὅσον ἡ ἐξῆς, ὅτι ὁ Ὅμ. μεταχειρίζεται περὶ τῆς φωνῆς τῶν Σειρήνων ἐν μὲν τοῖς ἀνωτέρω χωρίοις τὸ «φθόγγος», ἐν δὲ τῷ μ 198 τὸ «φθογγή» ἄνευ τινὸς φανερᾶς διακρίσεως).

ΦΘΟΝΈΩ (φθόνος, ὅπερ συγγ. τοῦ φθίνω, καὶ σημαίνει κυρίως ἐλάττωσιν τὴν διὰ φθονου) μόνον κατ' ἐνεργ. [φθονῶ], ἀρνοῦμαι, ἀποποιοῦμαι, ἐμποδίζω, συνάπτεται μετὰ τοῦ «οὐκ ἐῶ» Δ 54 ἑξ., μετὰ δοτ. προσ. καὶ γεν. πράγματος (σημαινούσης τὸ ὅλον) «οὔτε τοι ἠμιόνων φθονέω» οὔτε τινὰ τῶν ἡμιόνων σοὶ ἀποποιοῦμαι, ζ 68, ρ 400, σ 18· μετ' ἀπαρφ. λ 381, μετ' αἰτ. ᾗ ἀπαρφ. α 346, σ 16, τ 348. (‖. Ἡ σημασία αὕτη φαίνεται ὅτι εἶνε ἡ μόνη Ὁμηρική, ἂν καὶ ὁ Δύντζερος παραδέχεται τὴν ἄλλην σημασίαν: φθονῶ ἐν τῷ σ 18, ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Ἀμεῖς).

ΦΙ καὶ πρὸ φωνήεντος **ΦΙΝ**, ἐπικ. προσχηματισμός, προσαρτώμενος εἰς τὸ τέλος οὐσιαστικῶν, σπανιώτερον ἀντωνυμιῶν (οἷον «αὐτόφι, ἑτέρωφι» καὶ κτητικ. ἀντωνυμ. «ἧφι»), ἐπιθέτων («ἀριστερόφι, δεξιόφι, κρατερῷφι») ᾗ μετοχῶν (μόνον «φαινομένηφι»), δι' οὗ σχηματίζονται τύποι τινὲς τόπον ἐπέχοντες γενικῆς καὶ δοτικῆς ἐλικῆς τε καὶ πληθ. Ὅθεν εἰς ὀνόματα ά.) τῆς πρώτης κλίσεως λήγουσιν οἱ μετὰ τοῦ προσχηματισμοῦ τύποι εἰς -ηφι, -ῆφι (σφάλλονται ὅσοι ὑπογράφουσι τὸ η τῆς καταλήξεως ταύτης, ὅπου ἀπαιτεῖται δοτική), οἷον «ἐξ εὐνῆφι» ἀντὶ τοῦ: ἐξ εὐνῆς, «ἀγέληφι» ἀντὶ τοῦ: ἀγέλῃ, πλὴν τοῦ «ἐσχαρόφι» ὅπερ κατὰ μεταπλασμὸν ἐσχηματίσθη οὕτως ἀντὶ τοῦ «ἐσχάρηφι» ὅ ἐ. ἐσχάρῃ· β΄.) τῆς δευτέρας κλίσεως εἰς -όφι, π. χ. «ἐκ πασσαλόφι» ἀντὶ τοῦ: ἐκ πασσάλου, «αὐτόφιν» ἀντὶ τοῦ: αὐτῷ, «δακρυόφιν» ἀντὶ τοῦ: δακρύων, «θεόφιν» ἀντὶ τοῦ: θεοῖς· γ΄.) τῆς τρίτης κλίσεως (εἰς ὀλίγα μόνον ὀνόματα) εἰς -εσφι, οἷον «ὄρεσφι» ἀντὶ τοῦ: ὀρέων καὶ ὄρεσι, «ὄχεσφι» ἀντὶ τοῦ: ὀχέων ᾗ ὄχεσι, «ςῆθεσφι» ἀντὶ τοῦ: ςηθέων ᾗ ςήθεσι· ἔτι δὲ «κράτεσφι» ἀντὶ τοῦ: κρατός, «ἐρέβεσφι» (ὅπερ κακῶς πρότερον ἐγράφετο: ἐρέβευσφι) ἀντὶ τοῦ: ἐρέβους, «ναῦφι» ἀντὶ τοῦ: νεῶν ᾗ ναυσί, «κοτυληδονόφι» ἀντὶ τοῦ: κοτυληδόνων. Αἰτιατικῆς παράδειγμα μετὰ τοῦ προσχηματισμοῦ τούτου ἓν μόνον μνημονεύεται ἐκ τοῦ Ὁμ. «ἐπὶ δεξιόφιν, ἐπ' ἀριστερόφιν» ἀντὶ τοῦ: ἐπὶ δεξιά, ἐπ' ἀριστερά, Ν 308 (ὅπου τινὲς ὑπολαμβάνουσι τοὺς τύπους τούτους ὡς γενικήν· ἄλλοι δὲ τοὐναντίον θεωροῦντες μετὰ τῶν παλαιῶν γραμματικῶν τὸν προσχηματισμὸν φιν ὡς δυνάμενον νὰ προσαρτηθῇ εἰς πᾶσαν πτῶσιν, δὲν διςάζουσι νὰ ἐκλάβωσι τοὺς ἀνωτέρω τύπους ὡς αἰτιατικήν). Ὁ τόνος τῶν εἰς -φι τύπων, ἐὰν μὲν προηγῆται αὐτοῦ η, εσ ᾗ ο τονούμενον, μένει ἀμετάβλητος, οἷον «ἀγέληφι, ἀγλαΐηφι, ἐρέβεσφι, κράτεσφι, αὐτόφι», ἐὰν δὲ προηγῆται ο ἄτονον,

τοῦτο ἐπισπᾶται τὸν τόνον, οἷον «δακροόφι, ἐχαρόφι, ἰκριόφι, Ἰλιόφι, ᾗ.».—Σημασίαν δὲ εἶχε κατ' ἀρχὰς ἡ συλλαβὴ αὕτη ἐπιῤῥηματικὴν καὶ ἰδίως τοπικήν, ἥτις πολλάκις ἀκριβέστερον ὁρίζεται διὰ προσθήκης καταλλήλου προθέσεως. Εἷς τῶν νεωτέρων Γερμανῶν εὑρίσκει ὅτι τὸ -φι ἔχει τινὰ σχέσιν πρὸς τὸ Οὐμβρικὸν fum, ὅπερ μεταβληθὲν εἰς fim ἀναγνωρίζεται ἐν τῷ Λατ. bi (ubi, ibi) καὶ ἐν τῷ istim, illim, ὡς θεμελιώδη δὲ αὐτοῦ σημασίαν ἀποδέχεται τὴν τοπικήν, ἣν καὶ ἀνευρίσκει εἰς 113 χωρία ἐκ τῶν 193, ὅπου ἐν γένει ἀπαντᾶται: Σημαίνει δὲ ἄνευ προθέσεως κείμενον οὐ μόνον τὴν ἐν τόπῳ στάσιν (N 168, Τ 323), ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν (Γ 367, Κ 458) καὶ τὴν εἰς τόπον κίνησιν (Κ 30, 257). Ἐκ δὲ τῶν προθέσεων τίθενται αἱ τοπικὴν σχέσιν ἐκφράζουσαι· ὅθεν καὶ τὸ «ἐπὶ δεξιόφιν, ἐπ' ἀριστερόφιν» Ν 308 ἐκφράζει τὴν εἰς τόπον κίνησιν. Ἐκ τῆς τοπικῆς ἐπήγασεν ἡ χρονικὴ σημασία, «ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι» κατὰ τὴν ἀνατολὴν τῆς ἠοῦς. Ἐκ τῆς τοπικῆς ὡσαύτως σημασίας, καὶ μάλιστα τῆς ἀπὸ τόπου κίνησιν σημαινούσης ἐπήγασεν ἡ αἰτιατικὴ καὶ ὀργανικὴ σημασία, ἥτις εὑρίσκεται εἰς 72 χωρία, οἷον «ὄχεσφιν ἀγάλλομαι, ἵφι ἀνάσσω κ. ἄ.». Τὰ μόνα χωρία, τὰ ὁποῖα πρὸς ταῦτα διαφωνοῦσι, τό Φ 295 «κατὰ Ἰλιόφι» καὶ τό μ 45 «πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεόφιν θὶς ἀνδρῶν πυθομένων» θεραπεύονται, ἐὰν τὸ μὲν γραφθῇ μετὰ τοῦ Ἄρενς «κατὰ Ἰλιόφι», τὸ δὲ ἕτερον (ὅπου καὶ μόνον τὸ φι φαίνεται ὅτι ἔχει καθαρὰν γενικῆς σημασίαν) ἑρμηνευθῇ οὕτως ὥστε τὸ «ὀστεόφιν» νὰ μὴ ἀποδοθῇ εἰς τὸ «θίς» ὡς γενική, ἀλλ' ὡς ἐπιῤῥηματικὸς προσδιορισμὸς εἰς τὸ «πυθομένων»: μέχρις ὀστέων (μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστέων) σηπομένων, Λατ. medullitus· διότι δὲν ἐννοεῖται σωρὸς ὀστέων, ἀλλὰ πτωμάτων σηπομένων μέχρις ὀστέων, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ ἀμέσως ἑπομένου «περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσιν» (Ἡ θεραπεία αὕτη δὲν μοὶ φαίνεται πολὺ ὑγιεινή· ἡ δὲ τελευταία αἰτιολογία δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὴν διδομένην ἑρμηνείαν· διότι ἂν ὁ σωρὸς ἦτο σωρὸς πτωμάτων μέχρις ὀστέων σηπομένων (κυρ. δηλ. σεσηπότων), διὰ τί δὲν ἐδύνατο νὰ εἶνε καὶ σωρὸς ὀστέων;).

φιάλη [-ῠ.], ἡ, εἶδος ἀγγείου, ἔκπωμα ἢ ποτήριον βαθύ, ἢ μᾶλλον ἴσως ἀγγετόν τι λεβητοειδὲς ἄνωθεν πεπλατυσμένον, λεκάνη («γένος τι λέβητος ἐκπέταλον» κατὰ τὸν Σχολ.), «ἀμφίθετος», ἴδ. τὴν λ., Ἰλ. Ψ 270, 616, «χρυσέη» Ψ 243, 253, ὅπου χρησιμεύει εἰς προσωρινὴν ὑποδοχὴν τῶν ὀστέων τοῦ Πατρόκλου. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος. Ἡ συνήθης ἐκ τῆς ῥίζ. πι-, πίνω, ἀντὶ τοῦ πιΓάλη δῆθεν, ἀντιβαίνει πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ εἰς τοῦτο ὅτι ἡ «φιάλη» παρ' Ὁμ. δὲν χρησιμεύει ὡς ποτήριον ἢ ἔκπωμα, ἀλλ' ὡς λέβης ἐπὶ τοῦ πυρὸς τιθέμενος, ὅθεν «ἀπύρωτος» Ψ 270).

φῖλαι, φίλατο, ἴδ. **φιλέω.**

φιλέω (φίλος), συχνὸν ἐν τῷ ἐνες. ᾗ παρατ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀσυναίρετον, συνηρημ. δὲ μόνον τὸ γ'. ἐνικ. -εῖ (ἀλλὰ ᾗ -έει), ἅπαξ ἡ μετοχ. Ἰων. φιλεῦντας καὶ τὸ ἀπαρφ. -εῖν ἀντὶ τοῦ -έειν μόνον ἐν τῷ ἀθετουμ. ϛίχ. ο 74, παρατ. γ'. ἐνικ. ἐφίλει καὶ φίλει, ἀπαρφ. ἐπικ. φιλήμεναι, ὑποτ. γ'. ἐνικ. φιλέῃσι, ο 70, θαμιστ. τύπος τοῦ παρατ. φιλέεσκε πλχ., μέλ. ἀπαρφ. ἐπικ. φιλησέμεν, δ 171, ἀόρ. ἐφίλησα ᾗ ἀναύξ. φίλησα, παθ. ἀορ. γ'. πληθ. Δωρ. καὶ ἐπικ. φίληθεν (ἀντὶ τοῦ ὁποίου ἄλλοι: ἐφίληθεν). Ἐκ τοῦ μέσου τύπου πλὴν τοῦ μέλ. φιλήσεαι εἰς παθ. σημασίαν (ἴδ. 2, ά.) εὑρίσκονται καὶ ἔκ τινος ἐπικ. ἀόρ. ἐφιλάμην (ὡς ἐκ τοῦ ἀχρ. φίλλω) τὸ γ'. ἐνικ. ἐφίλατο, Ε 61 καὶ ἀναύξ. φίλατο, Υ 304, καὶ προστ. φῖλαι, Ε 117, Κ 280, καὶ γ'. πληθ. ὑποτ. φίλωνται, Ὑ. Δήμ. 117. Α'.) Ἐνεργ. 1) ἀγαπῶ, εὐνοῶ, «τινά», Ὅμηρ πλχ., τοὐναντίον «ἐχθαίρω» δ 692, ο 70, «ἀτιμάζω» Ι 450· λαμβάνει τοὺς προσδιορισμοὺς «περὶ κῆρι, ἐκ θυμοῦ, κηρόθι» Ι 486, Ν 430, ο 369. Πολλάκις συνάπτεται μετὰ τοῦ «κήδομαι» Ι 342, «αἰδέομαι» ξ 388, «τίω» ο 542, «ἀγαπάζομαι» η 33 καὶ ἄλλων συνωνύμων ῥημάτων. Τίθεται καὶ ἐπὶ θεῶν τῶν εὐνοούντων, προστατευόντων, βοηθούντων, «φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς» Β 197, Η 204 κ. ά., καὶ μετ' αἰτ. πράγματος, «σχέτλια ἔργα» ξ 83, καὶ μετὰ διπλῆς αἰτ., «τινὰ παντοίην φιλότητα» ἀγαπῶ τινα (δεικνύω εἴς τινα) παντοίαν ἀγάπην, ο 245. Παθ. «ἔκ τινος» ὑπό τινος ἀγαπῶμαι, εὐνοοῦμαι, Β 668. 2) Ἰδίως ά.) φιλοφρονητικῶς προσφέρομαι, φιλικῶς ὑποδέχομαι, „φιλεύω", φιλοξενῶ, ἐπὶ ξένων, Γ 207, Ζ 15, δ 29, 171, ε 135 κ. ἄ. πλχ. Ὅθεν συνάπτεται μετὰ τοῦ «ξεινίζω» Γ 207, ξ 322 κ. ά., μετὰ τοῦ «κομῶ» μ 450. Παθ. «φιλέομαι παρά τινι» φιλοξενοῦμαι, ξενίζομαι παρά τινι, Ν 627, «παρ' ἄμμι φιλήσεαι» παρ' ἡμῖν θὰ ξενισθῇς, α 123, ο 281· β'.) ἐπὶ σαρκικοῦ ἔρωτος, Ι 450, σ 325. Β'.) Μέσ. μόνον ἐν τῷ ἐπικ. ἀορ., ἔχει τὴν σημασ. τοῦ ἐνεργ., ἀγαπῶ, εὐνοῶ (μόνον ἐπὶ θεῶν), τινά, Ε 61, 117, Κ 280, «περὶ πάντων» Υ 304, Ὑ. Δήμ. 117. (Ἡ καθομιλ. ἔσωσε τὸ ῥῆμα εἰς τὴν εἰδικωτάτην σημασίαν τοῦ **κυνέω**, „φιλῶ").

φιλήρετμος, ον, ἐπικ. (φίλος, ἐρετμός), φίλος τῶν ἐρετμῶν, τῶν κωπίων, φιλόκωπος, ἐπίθ. τῶν Ταφίων καὶ Φαιάκων, Ὀδ. α 181, ε 386, θ 96 κ. ά.

Φιλητορίδης, αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Φιλήτορος, ὁ Δημοῦχος, Υ 457.

Φιλοίτιος [ῠ.ῠ.], ὁ, πιστὸς ποιμὴν τοῦ Ὀδυσσέως, υ 185, φ 189 ἑξ.

φιλοκέρτομος, ον, φιλόψογος, φιλοσκώμμων, χ 287 †.

*ΦΙΛΟΚΡΟΤΟΣ, ον, ὁ ἀγαπῶν τὸν κρότον, φίλος τοῦ κρότου, τοῦ κατὰ τοὺς χορούς, ἐπίθ. τοῦ Πανός, Ὕμ. 18 (19), 2.

ΦΙΛΟΚΤΕΑΝΟΣ, ον (φιλ., κτέανον), ὑπερθετ. -ΝΩΤΑΤΟΣ, φιλοκτήμων, φιλοκερδής, ἐπομ. πλεονέκτης, μόνον Α 122 †.

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ, αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Ποίαντος ἐκ τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Μελιβοίας, περιβόητος τοξότης, κάτοχος τῶν τόξων τοῦ Ἡρακλέους, ἄνευ τῶν ὁποίων ἀδύνατος ἦτο ἡ ἅλωσις τῆς Τροίας. Ἐπὶ τῆς μετέπειτα ἐξαφανισθείσης νήσου Χρύσης τῆς παρὰ τὴν Λῆμνον, μέλλων νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας τὸν αὐτόθι ὑπάρχοντα βωμὸν τῆς Χρύσης Ἀθηνᾶς ἢ Ἀρτέμιδος, ἐφ' οὗ ἔπρεπε νὰ θυσιάσωσιν, ἐδήχθη ὑπὸ φαρμακεροῦ ὄφεως ἐπικινδύνως, καὶ ὡς ἐκ τούτου νοσῶν ἐξετέθη ᾗ ἐγκατελείφθη ἐν Λήμνῳ, (κατὰ δὲ τὴν μεταγενεστέραν παράδοσιν ἰαθεὶς ὑπὸ τοῦ Μαχάονος προσήχθη ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως εἰς τὴν Τροίαν) Β 718 ἑξ., γ 190, θ 219.

*ΦΙΛΟΚΙΓΔΗΣ [˘.–.], ἔς (φιλ., κῦδος), φιλόδοξος, φιλότιμος ἢ φίλος τῆς χαρᾶς, εὐφροσύνης ᾗ ἐπιδείξεως, «ἥβη, κῶμος» μόνον Γ. Ἑρμ. 375, 481 (‖ ὅπου μάτην ἠθέλησάν τινες νὰ διορθώσωσι τὴν λ. εἰς τὴν ἀλλαχόθεν γνωστήν: φιλομειδὴς ἢ ἐρικυδής, ἴδ. Βαουμ. εἰς τὰ ἀνωτ. χωρία).

*ΦΙΛΟΛΗΙΟΣ [˘..˘.], ον (φίλ., ληίη=λεία), φίλος τῆς λείας, φιλάρπαξ, μόνον Ὑ. Ἑρμ. 333.

ΦΙΛΟΜΕΔΟΥΣΑ, ἡ, ἴδ. ΦΥΛΟΜΕΔΟΥΣΑ.

ΦΙΛΟΜΜΕΙΔΗΣ, ές, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ φιλομειδής (ἐκ τοῦ φιλ. καὶ μειδάω=μειδιάω. Τὸ δὲ διπλοῦν μ τὸ παρὰ τοῖς ἐπικοῖς προέκυψε κατ' ἀφομοίωσιν ἐκ τοῦ φιλο-σμειδής· διότι τὸ μειδιάω εἶχε κατ' ἀρχὰς ἐναρκτικὸν σ, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς Σανσκριτ. ῥίζ. smi ᾗ τοῦ παλαιοῦ Γερμ. smielen), φιλόγελως, ἀγαπῶν τὰ μειδιάματα, τοὺς γέλωτας, σύνηθες ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης, ὡς φαιδρᾶς, εὐφροσύνου καὶ φιλαρέσκου, Γ 424, Ε 375, θ 362 κ. ἀ.

ΦΙΛΟΜΗΛΕΙΔΗΣ (ὁ δὲ Βέκκ. ἐν τῇ Β'. καὶ Ἀμεῖς ἔγραψε: Φιλομηλείδης), αο, ὁ, κατὰ τὸν Εὐστάθιον βασιλεὺς τῆς Λέσβου, προκαλῶν πάντας τοὺς παραπλέοντας εἰς πάλην, ὡσαύτως δὲ καὶ τοὺς ἐκεῖ προσορμισθέντας Ἀχαιούς, δ 343, ρ 134. Ὁ Ἀμεῖς θεωρεῖ τὸ ὄνομα κατὰ τύπον μόνον πατρωνυμικόν· ὁ δὲ Γράσοφ ὄντως πατρωνυμικόν, σημαῖνον τὸν υἱὸν τοῦ Φιλομηλέως.

ΦΙΛΟΞΕΙΝΟΣ, ον (φιλ., ξεῖνος), Ἰων. καὶ ποι. ἀντὶ τοῦ φιλόξενος, ὁ ἀγαπῶν τοὺς ξένους, νὰ ὑποδέχεται καὶ νὰ ξενίζῃ αὐτούς, *Ὀδ. ζ 121, θ 576, ν 202.

ΦΙΛΟΠΑΙΓΜΩΝ, ον, γεν. ονος (φιλ., παίζω), ἀγαπῶν τὰ παίγνια, τὰς παιδιάς, φιλοπαίγμων, „παιγνιδιάρις", «ὀρχηθμός» ψ 134 †.

ΦΙΛΟΠΤΟΛΕΜΟΣ, ον, ποιητ. ἀντὶ τοῦ φιλοπόλεμος, *Ἰλ. Π 65, 90 κ. ἄ. πλχ.

ΦΙΛΟΣ, η, ον (ἐτυμολογ. ἀμφίβολος), συγκρ. ΦΙΛΤΕΡΟΣ, η, ον. Ὁμ. πλχ., ἐπικ. ΦΙΛΙΩΝ, ον μόνον τ 351, ω 268, ὑπερθ. ΦΙΛΑΤΟΣ, η, ον, Ὁμ. πλχ. 1) Παθ. ἀγαπητός, προσφιλής· ἀ.) ἐπὶ προσώπων, Ὁμ. πλχ., συνάπτεται μετὰ τοῦ «αἰδοῖος» Σ 386 κ. ἀ., μετὰ τοῦ «τίμιος» χ 38, κ. ἄ. ὁμ., προσδιορίζεται διὰ τοῦ «περὶ κῆρι» Ω 423· συντάσσεται μετὰ δοτ. «φίλος τινί» Α 381, Γ 402 κ. ἀ., εἰρωνικῶς ἀντὶ τοῦ: ἐχθρός, Χ 41. Συχνὸν εἶνε εἰς τὰς προσηγορίας «φίλε ἐκυρέ» Γ 172 κ. ἀ. «φίλον τέκος» Γ 162, ᾗ «φίλε τέκνον» 6 363, γ 184, ο 125, ὡς συντασσόμενον κατὰ τὸ νοούμενον, ἀντὶ τοῦ «φίλε πατέρ». Ἀντὶ κλητικῆς τίθεται ᾗ ὀνομ., οἷον «φίλος ὦ Μενέλαε» Δ 189 κ. ἄ. πλχ., «καὶ σύ, φίλος», α 301, πρβλ. Ι 601, Φ 106 κ. ἀ. Ὡς οὐσιαστικόν, „φίλος", ᾗ θηλ. „φιλινάδα", «νόσφι, τῆλε φίλων» Ξ 286, 6 333 κ. ἄ. πλχ., συχνὸν εἰς τὰς προσαγορεύσεις «φίλε, φίλος» ἴδ. ἀνωτ., «τλῆτε φίλοι» Β 299, «δεῦτε φίλοι» Ν 481 κ. ἀ. «φίλαι» δ 722· β'.) ἐπὶ πραγμάτων «ἔρις» Ε 891, «δαίς» θ 248, «γέρας, δῶρα, δόσις κ.τ.τ.» Ὁμ. πλχ., γ'.) ἰδίως τὸ οὐδέτ. ἐνικ. «φίλον ἐστί τινι» εἶνε εἴς τινα ἀγαπητόν, ἀρεστόν, ἀρέσκει εἴς τινα, ἀγαπᾷ τις, [δοκεῖ, Λατ. placet] «μὴ τοῦτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο» μὴ τὸ θελήσῃ (ἐπομ. μὴ τὸ δώσῃ) ὁ Ζεύς, η 316, «εἶκε περ ὔμμι φίλον γένοιτο» Η 387, (ὅπου συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἡδύ»), «φίλον ἔπλετο θυμῷ» ν 145, 335· μετ' ἀπαρφ., ὅπερ μᾶλλον ἐπεξήγησις εἶνε προηγουμένης δεικτικῆς ἀντωνυμίας, «εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι, νοστῆσαι Ὀδυσῆα» α 82. Κατά τινας τίθεται εἰς τὴν φράσιν ταύτην καὶ ὁ πληθ., οἷον «αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι» πάντοτε ἀγαπᾷ ἡ ψυχή σου τὰ κακὰ νὰ μαντεύῃ, Α 106, «ἔνθα φίλ' ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι» Δ 345, πρβλ. καὶ ρ 15· κατ' ἄλλους ὅμως ὀρθότερον θεωρεῖται τὸ ἀπαρφ. ὄχι ὡς ὑποκείμενον, ἀλλ' ὡς ἐκφράζον τὴν σχέσιν τὴν ὑπὸ τῆς αἰτιατικῆς ἐκφραζομένην ἐν τοιαύτῃ πλοκῇ, τὴν σχέσιν τοῦ: κατά τι, ἢ ὡς ἐλλειπτικὸν τοῦ: ὥστε β'.) ποιητικῶς εἰς περίφρασιν τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας, διότι πᾶς τις ἀγαπᾷ τὰ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντα· ᾗ πρῶτον ἐπὶ τῶν πλησιεστάτων συγγενῶν ἢ στενωτάτων φίλων, οἷον «φίλῃ μητρί» Ι 555 «φίλῳ ἑταίρῳ», Α 345, πρβλ. Χ 408, 6 17, λ 327· ἔπειτα ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, «φίλον κῆρ» δ 270, «φίλα γούνατα» Η 271, «φίλα γυῖα» θ 233 κ. ἀ., ὡσαύτως «φίλα εἵματα» Β 261, «φίλης αἰῶνος» Χ 58. (‖ Νομίζω ὅτι ἐν τοῖς ἀνωτέρω τὸ ἐπίθετον «φίλος» δὲν χρησιμεύει ἁπλῶς εἰς περίφρασιν τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας, ἀλλὰ ταὐτοχρόνως ἐκφράζει ᾗ τοιαύτην τινὰ συμπάθειαν, οἵαν ἐν τῇ οἰκείᾳ ὁμιλίᾳ τῆς καθομιλουμένης τὰ ὑποκοριστικά· ὅθεν «φίλον ἦτορ, φίλον κῆρ» ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ „καρδούλα μου" ᾗ τὰ «φίλα γούνατα» πρὸ-

τὸ „γονατάκια μου“ κ. οὔ. καθ.)· ἐ.) τὸ οὐδέτ. πληθ. ὡς οὐσιαστικόν, «φίλα ἐργάζομαί τινι» ἀρεστὰ εἴς τινα, ἵνα ἀρέσκω εἴς τινα, πρὸς εὐχαριστησίν τινος, ω 210. 2) Ἐνεργ. ἀγαπῶν· οὕτως ἑρμηνεύεται τὸ α 313 «φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσι», ἀλλ' εἶνε δυνατὸν νὰ ἑρμηνευθῇ: οἱ ἀγαπητοὶ ξένοι (‖. καὶ οὕτως ἑρμηνεύει ὁ Ἀμεῖς, ὅστις τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐπιθέτου προσυπονοεῖ καὶ εἰς τὸ ἕτερον οὐσιαστικόν: φίλοι ξεῖνοι φίλοις ξείνοις, τουτέστιν οἱ ξένοι ἐν ἀμοιβαίᾳ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπῃ)· φιλικός, εὐμενής, εὐνοϊκός, συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἤπιος» Ω 775, «φίλα μήδεα εἰδώς» ἔχων φιλικὴν πρός τινα διάθεσιν, φιλικὰ φρονῶν, Ρ 325. Τὸ οὐδέτ. πληθ. ὡς οὐσιαστ., «φίλα φρονῶ τινι» ἔχω φιλικὴν γνώμην ἢ διάθεσιν πρός τινα, εἶμαι εὐνοϊκὸς πρός τινα, Δ 219, Ε 116· πρβλ. ἔρδω 1)· ὡσαύτως καὶ «φίλα εἰδώς» γ 277. [Τὸ ι εἶνε βραχύ· ἀλλὰ καὶ μακρὸν τὸ τῆς κλητ. φίλε ἐν τῇ πρώτῃ ἄρσει, Δ 155, Ε 359, Φ 308, ὅπου ὁ Βέκκερ. ἐν τῇ Β'. τονίζει κατὰ τὸν Πτολεμαῖον τὸν Ἀσκαλωνίτην παρ' Εὐσταθ. εἰς Ε 359: φῖλε].

*ΦΙΛΟΣΤΈΦΑΝΟΣ [⏑..⏑.], ον (φίλος, στέφανος), ὁ φίλος τῶν στεφάνων, ὁ ἀγαπῶν τοὺς στεφάνους, ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης ὡς φίλης τῶν ἑορτῶν καὶ διασκεδάσεων. Ὑ. Δήμ. 102.

ΦΙΛΌΤΗΣ [⏑..], ητος, ἡ (φίλος), ά.) „φιλία, ἀγάπη“, Π 282 κ. ἀ. «φιλότητι» φιλίας ἕνεκα, „ἀπὸ ἀγάπην“, Γ 453, γ 363, «χαριζόμενος φιλότητι» ὑπὸ φιλίας χαριζόμενος, κ 43· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῆς ἀμοιβαίας τῶν ἐθνῶν φιλίας, «φιλότητα τάμνω» συνάπτω φιλίαν, Γ 73, 94, ὡσαύτως «βάλλω» Δ 4, «τίθημι» Δ 83· ἰδίως: β'.) φιλοξενία, φιλικὴ ὑποδοχή, „φίλευμα“, Γ 354, ο 55, 197· γ'.) ἐρωτικὴ διάθεσις, „ἀγάπη“, συνουσία, ὅθεν συνάπτεται μετὰ τοῦ «εὐνή» Γ 445, Ξ 209, θ 267 κ. ἀ., «φιλότητι μιγῆναι, ὁμωθῆναι, μιγάζεσθαι» ἴδ. τὰ ῥήματα, «ἐν φιλότητι μίσγεσθαι» Β 232 κ. ἀ. Ἐκ τούτου

ΦΙΛΟΤΉΣΙΟΣ [⏑..⏑.], η, ον, εἰς τὴν φιλότητα, τὸν ἔρωτα, τὴν συνουσίαν ἀνήκων, «φιλοτήσια ἔργα» ἀφροδίσια, λ 246 †.

ΦΙΛΟΦΡΟΣΎΝΗ [⏑..⏑.], ἡ (φιλόφρων), φιλικὴ διάθεσις, εὐμένεια, ἐπιείκεια, πραότης, Ι 256 †.

ΦΙΛΟΨΕΥΔΉΣ [⏑...], ές, γεν. έος, φίλος τοῦ ψεύδους, τῆς ἀπάτης, «καὶ σὺ φιλοψευδὴς ἐτέτυξο» καὶ σὺ ἀγαπᾷς τὰ ψεύματα, Μ 464 †.

ΦΊΛΤΑΤΟΣ, ΦΊΛΤΕΡΟΣ, ἴδ. ΦΊΛΟΣ.

*ΦΙΛΤΡΑΐΟΣ, ὁ (φίλτρον, ὅ ἐ. σταφυλῖνος, φυτόν τι συγγενὲς πρὸς τὸ καρωτὸν ἢ δαυκίον, ὅπερ ὡς διεγερτικὸν πρὸς τὰ ἀφροδίσια ἐκαλεῖτο διὰ τὴν τοιαύτην αὐτοῦ χρῆσιν καὶ φίλτρον Διοσκουρδ. 3, 59· 4, 75, τὴν σήμερον ἐν Κρήτῃ „σταφυλτνο“), κωμικὸν ὄνομα μυὸς ἐν τῇ Βατραχ. 229.

ΦΊΛΠΣ, ἐπίῤ. ἡδέως, ἀσμένως, εὐχαρίστως, «ὁρῶ» Δ 347 κ. ἀ., κατὰ δὲ τὸν Ἀμεῖν καὶ ἐν τῷ τ 461 (‖. «χαίροντα φίλως χαίροντες ἔπεμπον» ὅπου, νομίζω, ὀρθότερον εἶκασεν ὁ Δύντζερος διορθῶν τὸ τῶν ἀντιγράφων φίλως εἰς φίλοις· ἄλλοι δὲ γράφουσι φίλην).

ΦΙΤΡΌΣ (κατὰ συγκοπ. ἐκ τοῦ ἀχρ. φιτυρός, ὅπερ ἐκ τοῦ φιτύω, φῖτυ) δένδρου κορμός, στέλεχος, „κούτσουρο“, Μ 29, Φ 314, Ψ 123, τῆς δὲ Ὀδ. μόνον μ 11.

ΦΛΕΓΈΩ (κατ' ἐπέκτ. ἐκ τοῦ: φλέγω), ἕτερος ποι. τύπος τοῦ φλέγω, μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. τῷ ἐνεργ. -ει, -ουσι, μετοχ. -οντι, καὶ τῷ παθ. γ'· πληθ. εὐκτ. φλεγεθοίατο· ά.) μεταβ. „καίω“, καταφλέγω, πυρπολῶ, «πόλιν», Ἰλ. Ρ 738, παθητικ. Ψ 197· β'.) ἀμετάβατ. φλέγομαι, „καίω“, Σ 211, Φ 358.

ΦΛΈΓΜΑ, ΑΤΟΣ, τό (φλέγω), φλόξ, πυρκαϊά, πῦρ, Φ 337 †.

ΦΛΕΓΎΑΙ [.⏑.] καὶ ΦΛΈΓΓΕΣ, οἱ (γεν. Φλεγύων, Ὑ. Ἀπ. 278), φῦλον πολεμικὸν καὶ ληστρικὸν κατοικοῦν κατὰ τὸν Στράβωνα, Στέφανον τὸν Βυζάντιον καὶ τὰ Ἑνετικὰ σχόλια ἐν Θεσσαλίᾳ παρὰ τὴν Γυρτῶνα, ὅθεν ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις μετενάστευσαν εἰς τὴν Βοιωτίαν, Ν 302.

*ΦΛΕΓΎΑΣ [.⏑.], ου, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἄρεως, βασιλεὺς τῶν Λαπιθῶν, πατὴρ τῆς Κορωνίδος, Ὑμ. 15 (16), 3.

ΦΛΈΓΩ (συγγ. τῷ Λατ. fulgeo, flagro), γ'. ἐνικ. τοῦ παθ. ἀορ. τῆς εὐκτ. φλεχθείη, Ἐπιγ. 14 (15), 23· μεταβ. καταφλέγω, „καίω“, «πῦρ φλέγει» (ἐξυπακ. ἀκρίδας), Ἰλ. Φ 13. Παθ. «ῥέεθρα πυρὶ φλέγετο» κατεφλέγοντο ὑπὸ τοῦ πυρός, Φ 365.

ΦΛΈΨ, ΒΌΣ, ἡ (φλέβ=φλεϜ, ὅπερ ἐκ τῆς ῥίζ. ΦΛΥ, Λατ. fluo), φλέψ, „φλέβα“, Ν 546 † (ὅπου ὁ ποιητὴς ἐννοεῖ κατὰ μὲν τὸν Σχολιαστ. «τὴν κοίλην φλέβα, τὴν ἐκ δεξιῶν τῆς ῥάχεως ἀνερχομένην ἀπὸ τοῦ ἥπατος καὶ κατὰ τὸ διάφραγμα χωροῦσαν ἐπὶ τὴν καρδίαν ᾗ ἀπὸ ταύτης ἐπὶ τὸν τράχηλον», κατ' ἄλλους δὲ φυσικώτερον τὴν μεγάλην ἀρτηρίαν ἢ ἀορτήν).

ΦΛΙΆ [⏑.], ἡ, παραστάς, παραστάτης, ὁ ἄλλως λεγόμενος σαθμός, τὸ μεταξὺ ἀνωφλίου καὶ κατωφλίου ξύλον τῆς θύρας, τὸ ἑκατέρωθεν αὐτῆς, ρ 221 †.

ΦΛΟΓΕΟΣ, η, ον (φλόξ), κυρ. φλογερός· ὅθεν ἐξαστράπτων, λαμπρός, φαεινός (κατὰ δὲ τὸν Εὐστάθ. =ὀξύς, ταχύς) «ὄχεα», Ἰλ. Ε 745, Θ 389.

ΦΛΟΙΌΣ, ὁ, φλοιός, „φλούδα, φλουδί“ (ἐκ τοῦ φλοῦς· ἑτέρου τύπου τοῦ φλοιός) τοῦ δένδρου, Α 237, Ὑ. Ἀφρ. 272.

ΦΛΟΪ́ΣΒΟΣ, ὁ, ποιητ., κυρίως ὁ κοματισμός, ταραχὴ τῆς (διὰ τοῦτο «πολυλφοίσβου» λεγομένης) θαλάσσης, ὅθεν κυμαινόμενον πλῆθος ἀνθρώπων, ὅμιλος, καὶ ἰδίως: τύρβη τῶν

μαχομένων, Ἰλ. Ε 322, 469, Κ 416, Υ 377.

ΦΛΟΓΌΣ, ἡ (φλέγω), φλόξ, „φλόγα", Ι 212 κ. ἀ., «Ἡφαίστοιο» ἡ φλὸξ τοῦ Ἡφαίστου, τουτέστι μεγάλη πυρά, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ μικρὸν πῦρ τῆς Ἑστίας, Ρ 88, Ψ 33· ὅθεν ἡ φλὸ. τῆς νεκρικῆς πυρᾶς, Ψ 228 κ. ἀ., ὡς σημεῖον ταχύτητος, Ν 39, Υ 423 κ. ἀ. Τῆς δὲ Ὀδ. μόνον ω 71.

ΦΛΥΩ (φλέω, ἴδ. ΦΛΟΙΌΣ, ΦΛΟΪΣΒΟΣ), κοματίζω, ἴδ. ΑΝΑΦΛΥΩ.

ΦΟΒΕΩ, -εῖ, -έουσι, παθ. -εῖται, ἀπαρφ. -έεσθαι, μετοχ. Ἰων. -εόμενος, παρατ. Ἰων. καὶ ἐπικ. γ'. πληθ. φοβέοντο, Ζ 41 κ. ἀ., ἀόρ. ἐφόβησα, ἀναύξ. φόβησα, μέσ. μέλ. φοβήσομαι, ἴδ. κατωτ. 2), παθητ. ἀορ. γ'. πληθ. ἐφόβηθεν, Ε 498 (κατὰ τὸν Βέκκ. ἐν τῇ Β'. φόβηθεν) καὶ ἀναύξ. φόβηθεν, π 163, Δωρ. ᾳ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἐφοβήθησαν, μετοχ. -θείς, ἐκ τοῦ παθ. παρακ. πεφόβημαι γ'. πληθ. τοῦ ὑπερσ. ἐπικ. καὶ Ἰων. πεφοβήατο, Φ 206, καὶ μετοχ. πεφοβημένος, Κ 510. 1) Ἐνεργ. „σκιάζω", ἀποδιώκω, ἐπομ. τρέπω εἰς φυγήν καὶ μόνον τρέπω, Λατ. fugare (ταύτην τὴν σημασ. ἔχει πανταχοῦ παρ' Ὁμ.), μετ' αἰτ., Λ 173, 406, Ν 300, Π 689 κ. ἀ., μετὰ δοτ. ὀργ., «δουρί» Υ 187, τρομάζω, „φοβίζω", Βατρ. 291. (Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν λαμβάνουσί τινες τὸ ῥῆμα ᾳ ἐν τῷ Ο 91, 230 ἄνευ τινὸς ἀνάγκης). 2) Παθ. τρέπομαι εἰς φυγήν, τρέπομαι, φεύγω ἔντρομος. (Τὴν δὲ σημασ. [δέδια], φοβοῦμαι, ἀγνοεῖ ὁ Ὅμ., διὸ καὶ οὐδέποτε συντάσσεται τὸ ῥῆμα τοῦτο μετὰ τοῦ Μή), Ε 140, Κ 510 κ. ἀ., «φοβ. ὕπαιθα, προτροπάδην, ἀνὰ νῆας κατὰ μέσον πεδίον» πλχ. τῆς Ἰλ., «διὰ σταθμοῖο» π 163 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), «φοβ. ὑπό τινος» Δ 149 καὶ «ὑπό τινι» Ο 637· ἀλλὰ καὶ «φοβ. τινά» φεύγω τινά, Χ 250 (ἔνθα κεῖται ὁ μέσ. μέλ. φοβήσομαι εἰς παθ. σημασίαν). Ἐκ τοῦ

ΦΌΒΟΣ (φέβ-ομαι) φυγή, τροπή (οὕτως ἀεὶ ποτε παρ' Ὁμ. κατὰ τὴν ὀρθὴν παρατήρησιν τοῦ Ἀριστάρχου) Ἰλ. πλχ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον ω 57, «μήστωρ φόβοιο» Ε 272, Θ 108, ἴδ. ΜΉΣΤΩΡ, «φόβος Ἄρηος» ἡ φυγὴ τοῦ Ἄρεως, τουτέστιν ἡ ἐν τῇ μάχῃ, Β 767, «φόβον ποιεῖν Ἀχαιῶν» τρέπειν εἰς φυγὴν τοὺς Ἀχαιούς, Μ 432. Ἐπίρ. ΦΌΒΟΝΔΕ εἰς φυγήν, «φόβονδ' ἔχειν ἵππους» κρατῶ, διευθύνω τοὺς ἵππους εἰς φυγήν, Θ 139, «φόβ. τρωπᾶσθαι» Ο 666, «φόβονδε ἀγορεύω» εἰς φυγὴν συμβουλεύω, ὅ ἐ. διὰ τῶν λόγων μου προτρέπω, Ε 252. Εἰς τὴν σημ. τοῦ φόβου, [δέους], τρόμου ἐκλαμβάνουσι τὴν λ. ἐν τῷ Ι 2, «φύζα, φόβου ἑταίρη». Ἀλλ' ἐνταῦθα ἡ «φύζα» δὲν εἶνε ἡ φυγή, ὥστε νὰ εἶνε ἀνυπόφορος ἡ ἔννοια: φυγὴ τῆς φυγῆς ἑταίρα, καὶ νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν μετέπειτα συνήθη σημασίαν τοῦ «φόβου», ἀλλὰ σημαίνει καθ' ἃ ὀρθῶς παρετήρησεν ὁ Ἀρίσταρχος, τὴν ἔκπληξιν, τὴν κατάπληξιν, ἥτις ἐν τῇ φυγῇ καταλαμβάνει τοὺς ἡττηθέντας καὶ διὰ τοῦτο ὀρθῶς λέγεται «φόβου ἑταίρη». Ἔτι δὲ καὶ ἐν Ρ 667 «πρὸ φόβοιο»· ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ὀρθῶς ἑρμηνεύεται παρὰ τοῦ Σχολ.: ὑπὸ τοῦ φόβου, ὅ ἐ. ἕνεκα τῆς φυγῆς, ὡς τραπέντες εἰς φυγήν. Ὡσαύτως ἑρμηνευτέον καὶ Λ 544 «Ζεὺς Αἴαντ' ἐν φόβον ὦρσεν» ἐνέβαλεν εἰς αὐτὸν φυγήν, τουτέστι προέτρεψεν αὐτὸν εἰς φυγήν, πρβλ. σίχ. 546 «τρέσσε παπτήνας» ἴδ. ΤΡΈΩ). Β'.) Προσωποποιία Φόβος, ὁ, υἱὸς ᾳ ὀπαδὸς τοῦ Ἄρεως, ἀδελφὸς τοῦ Δείμου, Δ 440, Ν 299. Ἐν τῷ Ο 119 προστάσσεται μετὰ τοῦ Δείμου νὰ ζεύξῃ τοὺς ἵππους τοῦ Ἄρεως.

Φοῖβος, ὁ, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, συνήθως «Φοῖβος Ἀπόλλων» Α 43, Ε 344 κ. ἄ. πλχ., «Ἀπόλλων Φοῖβος» μόνον ἐν τῷ Υ 68. Πολλάκις δὲ καὶ μόνον «Φοῖβος» Α 443, Ο 221 κ. ἄ. πλχ. (Πιθανῶς κατὰ τὸν Σχολ. ὁ Φωτεινός, καθαρός, ὡς θεοῦ τοῦ φωτὸς ὄντος τοῦ Ἀπόλλωνος. Εἶνε δὲ συγγεν. τοῦ φάος, ὅπερ ᾳ φόως λέγεται· ὥστε Φοῖβος=φόΓιος κατὰ τὸν Κούρτιον. Κατ' ἄλλους δὲ εἶνε ὁ πεφωτισμένος διὰ τὴν προφητικὴν ἰδιότητα τοῦ θεοῦ. Κατὰ δὲ τὸν Ἑρμαννον παράγεται οὐχὶ ἐκ τοῦ: φόως, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀχρ. ἐνεργ. φέβω=ἀποσοβῶ, οἷος ὁ Τυρρηνικὸς θεὸς Februus, ὅ ἐ. removens noxia, ἀλεξίκακος, οἷος ἐθεωρεῖτο ὁ Ἀπόλλων. Τέλος κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ φόβη ἀντὶ τοῦ φόβιος, ὅ ἐ. κομήτης, εὔκομος, Λατ. caesariatus.

ΦΟΙΝΉΕΙΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ, ἐπικ. (ἄχρ. φοινή=φονὴ κατὰ τὸν Γοΐδελον), ἐρυθρός, αἱματόχρους, „κόκκινος" (ὡσὰν τὸ αἷμα), Ἰλ. Μ 202, 220. (‖. Κατὰ τὸν Σχολ: αἱμοβαφής, ὁ ἐν τῷ ἰδίῳ αἵματι βεβαμμένος, καθημαγμένος· καὶ ἴσως ὀρθότερον· διότι ὁ ἐν τῷ Β 308 «δαφοινός» εἶνε μόνον «ἐπὶ νῶτα»).

ΦΟΙΝΙΚΕΣ [.–.], (κατὰ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ΦΟΙΝΙΞ 1)=πορφύρα) οἱ, ἐνικ. Φοῖνιξ, κάτοικοι τῆς Φοινίκης, ἴδ. τ. λ., Ο 415, Ψ 744, ἤδη ἐπὶ Ὁμήρου γνωστοὶ ὡς ἔθνος ἐμπορικόν, κερδοσκοπικὸν καὶ πανοῦργον (ξ 288 κ. ἀ.), διὰ τὴν ναυτιλίαν καὶ τὰς τέχνας περιβόητον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν πειρατείαν οὐχ ἧττον διαβοώμενον, δ 84, ν 272 ἑξ.

ΦΟΙΝΙΚΗ (συνήθ. ἐκ τοῦ ΦΟΙΝΙΞ 2)=„χουρμᾶς"), ἡ χώρα ἐπὶ τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Ἀσίας, πρὸς βορρᾶν τῆς Ἰουδαίας, μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ Ἐλευθέρου καὶ τοῦ ὄρους Καρμηλίου, πρωτεύουσαν ἔχουσα τὴν Σιδῶνα, δ 83, ξ 291.

ΦΟΙΝΙΚΌΕΙΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ, ἐπικ., μόνον τὸ θηλ. παρ' Ὁμήρ. (φοῖνιξ 1)), πορφυροῦς, πορφυρόχρους, „κόκκινος" (ὡσὰν τὸ αἷμα), «χλαῖνα» Κ 133, ξ 500, φ 118, «σμώδιγγες αἵματι φοιν.» Ψ 717 (‖. κοκκινίζουσαι ἐκ τοῦ συρρεύσαντος αἵματος, πρβλ. «σμῶδιξ αἱματόεσσα» Β

267). — Τό ι εἶνε μακρόν· ὅθεν εἶνε ἀνάγκη τό θηλ. -όεσσα νά ἀναγνωσθῇ κατά συνίζησιν.

ΦΟΙΝΙΚΟΠΆΡΗΟΣ [.-.⏑..], ον, ἐπικ. (φοῖνιξ, παρειά), πορφυρόχρους ἔχων τάς παρειάς, „κοκκινομάγουλος", μόνον «νηῦς» μέ πορφυρᾶ τά πλάγια, Ὀδ. λ 124, ψ 271. Πρβλ. ΜΙΛΤΟΠΆΡΗΟΣ.

ΦΟΪΝΙΞ, ΙΚΟΣ [-.], ὁ, 1) ὁ Φοῖνιξ, ὁ κάτοικος τῆς Φοινίκης, ὑδ. ΦΟΙΝΊΚΕΣ. 2) υἱός τοῦ Ἀγήνορος, ἀδελφός τοῦ Κάδμου καί τῆς Εὐρώπης, κατά δέ τό Ξ 321 πατήρ τῆς Εὐρώπης, ἄν δέν εἶνε ὀρθότερον νά ἐκληφθῇ ἐνταῦθα τό ὄνομα ὡς ἐθνικόν. 3) υἱός τοῦ Ἀμύντορος, παιδαγωγός τοῦ Ἀχιλλέως καί ὀπαδός αὐτοῦ ἐν Τροίᾳ. Δι' ἀσύγνωστόν τινα ἔρωτα λαβών τήν κατάραν τοῦ πατρός ἔφυγεν εἰς τήν Φθίαν πρός τόν Πηλέα, ὅστις κατέστησεν αὐτόν ἡγεμόνα τῶν Δολόπων, Ι 168, 427, 432 ἑξ. Π 196, Ρ 555 ἑξ. Τ 331.

ΦΟΪΝΙΞ, ΙΚΟΣ, ὁ, Α΄.) Οὐσιαστ. 1) πορφύρα, χρῶμα πορφυροῦν, κόκκινον δηλ. ὡς τό αἷμα (κατά τινας ὡς ἐπινόημα τῶν Φοινίκων· ἀλλ' ὑδ. ἐκ ΦΟΙΝΙΚΕΣ), Δ 141, Ζ 219, Η 305, Ο 538, ψ 201 κ. ἀ. 2) φοῖνιξ, „χουρμαδιά", ζ 163, Υ. Ἀπ. 117. Β΄.) Ὡς ἐπίθ. πορφυροῦς, πορφυρόχρους, ἐν γένει πυρρός, κόκκινος, περί ἵππου, Ψ 454.

ΦΟΪΝΙΟΣ, Η, ΟΝ, ποιητ. (ΦΕΝ, φόνος), ἐρυθρός, αἱματόχρους, „κόκκινος βαθύς", «αἷμα» σ 97 †.

ΦΟΪΝΙΣΣΑ, θηλ. τοῦ Φοῖνιξ (ἀντί τοῦ Φοινικ-j-α), ἡ ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν Φοινίκων, Ο 417, 425.

ΦΟΙΝΌΣ, ή, όν (φόνος)· ἀ.) ἐρυθρός, αἱματόχρους, „κόκκινος βαθύς", «αἷμα» Π 459 †· β΄.) φοινικός, Υ. Ἀπ. 362.

ΦΟΙΤΆΩ (ἀμφιβόλ. ἐτυμολογ.), παρ' Ὁμ. μόνον κατ' ἐνες. καί παρατ. μετά ἤ ἄνευ αὐξήσεως, εἰς τούς ἑξῆς τύπους: φοιτᾷ, φοιτῶσι, ἐφοίτα, φοίτα, ἐφοίτων (ἀ. ἐνικ. καί γ΄. πληθ.), φοίτων, γ΄. δυϊκ. φοιτήτην ἀντί τοῦ ἐφοιτάτην Μ 266, μετοχ. δυϊκ. φοιτῶντε, ἔτι δέ καί κατά μετοχ. τοῦ ἀορ. φοιτήσασα Υ 6, ὑπάγω ἤ ἔρχομαι κατ' ἐπανάληψιν, μετά σπουδῆς, τῇδε κἀκεῖσε τρέχω, περιφέρομαι, περιέρχομαι, Ν 760, κ 119 κ. ἀ. «ἔνθα, πάντοσε, πάντῃ» Β 779, Μ 266, Υ 6, «φοιτῶντε εἰς εὐνήν» Ξ 296, «διά νηός ἐφοίτων» ἔτρεχον ἄνω καί κάτω ἐν τῷ πλοίῳ, μ 420· ἐπί τῶν πτηνῶν περιίπταμαι, τῇδε κἀκεῖσε πετῶ, β 182.

ΦΟΙΤΙΖΩ ἐπικ. = ΦΟΙΤΆΩ, μόνον ἐν τῷ θαμιστικ. τύπῳ τοῦ παρατατ. «φοιτίζεσκε» Ὑμ. 25 (26), 8.

ΦΟΛΚΌΣ, ὁ, μόνον ἐν τῷ Β 217 † ὡς ἐπίθετον τοῦ Θερσίτου. Σημαίνει δέ κατά τόν Βούττμαννον (ὅστις ἱκανῶς ἀνεσκεύασε τῶν ἀρχαίων τήν τε ἐτυμολογίαν παρά τό φάεα ἕλκω καί τήν ἑρμηνείαν: παραβλώψ, στραβός, ἀλλοίθωρος) τόν στρεβλόποδα [βαιβόν, βαιβοσκελῆ], „στραβοπόδην", συγγεν. πρός τό Λατ. valgus καί παράγεται ἐκ τοῦ ἕλκω, Fέλκω, ἀντί τοῦ: Fολκός· κατά δέ τόν Δοιδερλεῖνον καί Κούρτιον σημαίνει μέν τό αὐτό, παράγεται δέ ἐκ τῆς ῥίζης ΦΑΛΚ, ἥτις ἀναφαίνεται μέν κάλλιστα εἰς τά Λατ. falx, falcatus, falco, οὐχ ἧττον δέ καί εἰς τό φάλκης (=στραβόξυλον) καί τό παρά Σουΐδᾳ ἐμφαλκουμένοις = περιπεπλεγμένοις.

ΦΟΝΕΎΣ, ἐπικ. καί Ἰων. γεν. ῆος, ὁ (φονεύω, ΦΕΝ), φονεύς „φονεάς" Ι 632, Σ 335, ω 434.

ΦΟΝΉ, ἡ (ΦΕΝ) = ΦΌΝΟΣ, „φονικό, σκότωμα", μόνον κατά πληθ. δοτικ. «φονῇσι» (ὅπερ κατά τόν Δοιδερλεῖνον σημαίνει τάς φονικάς, θανατηφόρους πληγάς) Ἰλ. Κ 521, Ο 633.

ΦΌΝΟΣ, ὁ (ΦΕΝ), 1) φόνος, „φονικό", Ὁμ. πλχ., συνάπτεται μετά τοῦ «κήρ» Β 352, δ 273 κ. ἀ. ὅθεν αἱματοχυσία, σφαγή, „σκοτωμός" χ 376 κ. ἀ., συνάπτεται μετά τοῦ «νέκυες» Κ 298, «φόνοι ἀνδροκτασίαι τε» λ 612. 2) ποιητ. ἀ.) τό ὄργανον τοῦ φόνου, τό δόρυ, Π 144, Τ 391· β΄.) ἡ αἰτία τοῦ φόνου (||. ὡς καί ἐν τῇ καθομιλουμένῃ „αὐτό ἦτον ὁ θάνατός του» τουτέστιν ἡ αἰτία τοῦ θανάτου του) φ 24· γ΄.) τό διά φόνου χυθέν αἷμα, «κεῖσθαι ἐν φόνῳ» Ω 610, ὅθεν καί «φόνος αἵματος» φόνος αἱματόεις, ὅ ἐ. ἄφθονον φονικόν αἷμα, περί τοῦ ἐκρέοντος αἵματος τοῦ πληγωμένου θηρίου, Π 162.

ΦΟΞΌΣ, ή, όν μόνον ἐν τῷ Β 219 †, ἐπίθετον τοῦ Θερσίτου, «φοξός ἔην κεφαλήν», ὀξύς τήν κεφαλήν, ὀξυκέφαλος, οἱονεί „πεπονοκέφαλος" κατά μεταφοράν «ἀπό τῶν κεραμικῶν ἀγγείων τῶν ἐν τῇ καμίνῳ ὑπό τοῦ φωτός (πυρός δηλ.) ἀποξυμμένων» καθώς λέγει ὁ Σχολ. Παράγεται δέ κατά μέν τόν Βούττμαννον καί τό ΜΕ., μεθ' ὧν καί ὁ Κούρτιος συμφωνεῖ, ἐκ τοῦ φώγω, φώζω, ὅ ἐ. ψήνω, διά τοῦ πυρός ξηραίνω, καί ἔγεινε κατά συστολήν ἀντί τοῦ φωξός· κατά δέ τόν Δοιδερλεῖνον ἐκ τοῦ φυσάω (φύσκη, φύσκος, φύσκων, „φούσκα"), οἱονεί: „φουσκοκέφαλος".

ΦΌΡΒΑΣ, ΑΝΤΟΣ, ὁ, 1) βασιλεύς τῆς Λέσβου, πατήρ τῆς Διομήδης, Ι 665. 2) πατήρ τοῦ Ἰλιονέως, εἷς τῶν Τρώων, Ξ 490. 3) υἱός τοῦ Τριόπα, πατήρ τοῦ Πέλληνος, Υ. Ἀπ. 211, πρβλ. Παυσ. 7, 26, 12.

ΦΟΡΒΉ, ἡ (φέρβω, Λατ. herba), βοσκή, τροφή (τῶν ἀλόγων ζώων), Ἰλ. Ε 202, Λ 562.

ΦΟΡΕΎΣ, Ἰων. γεν. ῆος, ὁ (φέρω), ὁ κατά τόν τρυγητόν μεταφέρων τάς σταφυλάς, φορτηγός, Σ 566 †.

ΦΟΡΈΩ (φέρω) ἕτερος τύπος τοῦ φέρω, ὡς ἐπί τό πλεῖστον κατ' ἐνες. χ παρατ., ὑποτ. γ΄. ἐνικ. ἐπικ. φορέῃσι ἀντί τοῦ: φορῇ, ε 328, ι 10, ἀπαρφ. φορέειν καί φορῆναι Β 107, Η 149, Κ 270, ρ 224, καί φορήμεναι Ο 310, παρατατ. θαμιστ. τύπος φορέεσκον Β 779, Φ 31, Ν 372

κ. ἀ., χ 185· ἀόρ. ἀναύξ. φόρησεν Τ 11· ὁ ἐνεστὼς εἶνε πάντοτε ἀσυναίρ. φορέεις, έει, έουσι ᾗ. πλὴν ἐν τῇ εὐκτ. φοροίη ι 320· τοῦ δὲ παρατ. τὸ μὲν γ'. ἐνικ. συνηρημ. ἐφόρει καὶ ἀναύξ. φόρει ζ 171, φ 41, οἱ δὲ εἰς εον ᾗ έοντο τύποι πάντοτε ἀσυναίρετοι,=φέρω, ἀλλ' ἐντονώτερον αὐτοῦ, ὅθεν 1) ἐπανειλημμένως φέρω, μεταφέρω, [κομίζω], «ὕδωρ» περὶ τῶν θεραπαινίδων, κ 358, πρβλ. Ζ 457, «θαλλὸν ἐριφοισι» ρ 224, «μέθυ» περὶ τῶν οἰνοχόων, ι 10, ὡσαύτως ν 368, «νέκυας» χ 448. Ἰδίως ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων καὶ ὅπλων, „φορῶ", Δ 137, 144, Η 149, κ. ἀ. «σκῆπτρον» Α 238. Μεταφ. «ἀγλαΐας φορέω» ἁλαζονεύματα, ἤθη ἀλαζονικά φορῶ, ρ 245 (ἴδ. ΑΓΛΑΪΗ). 2) φέρω τῇδε κακεῖσε, παρα(φέρω)σύρω, ἐπὶ ἀνέμου καὶ κυμάτων, Ε 499, Φ 337, ε 328, ζ 171, μ 68· ἐπὶ ἵππων, «φόβον Ἄρηος φορεούσας» τὴν πολεμικὴν φυγὴν μεθ' ἑαυτῶν φερούσας, ὁπαδὸν ἐχούσας, Β 767, Κ 323· ἐπὶ πλοίων 6 390.

ΦΟΡΗΜΕΝΑΙ, ΦΟΡΗΝΑΙ, ἴδ. ΦΟΡΕΩ.

ΦΟΡΚΥΝΟΣ ΛΙΜΗΝ, ὁ, λιμήν τις ἐν Ἰθάκῃ κατὰ τοὺς πλείστους τῶν ἑρμηνευτῶν κείμενος ἐν τῇ βορειανατολικῇ (κατ' ἄλλους δὲ ἐν τῇ δυτικῇ ἢ βορείῳ) παραλίᾳ τῆς νήσου, ν 96.

ΦΟΡΚΥΣ, ΥΝΟΣ ᾧ ΡΟΣ, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Πόντου καὶ τῆς Γαίας, ὅστις μετὰ τῆς ἀδελφῆς του Κητοῦς ἐγέννησε τὰς Γραίας καὶ Γοργόνας, ἔτι δὲ πατὴρ τῆς νύμφης Θοώσης, α 72. 2) υἱὸς τοῦ Φαίνοπος, εἷς τῶν Φρυγῶν, Β 862, Ρ 312 ἑξ.

ΦΟΡΜΙΓΞ, ΙΓΓΟΣ, ἡ (λ. πεποιημένη κατὰ μετάθεσιν γραμμάτων ἐκ τῆς ῥίζ. ΦΡΕΜ, Λατ. frem-o, συγγεν. πρὸς τὸ βρέμ-ω· κατὰ δὲ τὸν Ἡσύχ. ἀπιθάνως ἐκ τοῦ φορέω, οἱονεί: κιθάρα, ἡ τοῖς ὤμοις φερομένη), μουσικὸν ὄργανον ἔγχορδον, διαφέρον τῆς κιθάρεως (ἴδ. τ. λ.) μόνον κατὰ τὸ μέγεθος, κιθάρα. Ὁ Ὅμηρος ἐν τῷ Ι 187 μνημονεύει τὸ ζυγόν, δι' οὗ συνεδέοντο οἱ δύω πήχεις, καὶ ἐν τῷ φ 406, 407 τοὺς στρόφιγγας ἢ «κόλλοπας», δι' ὧν ἐνετείνοντο αἱ χορδαί. Ὀνομάζεται «γλαφυρή» θ 257, ψ 144, καὶ ἐπειδὴ πολλάκις ἦτο κεκοσμημένη, «περικαλλής, δαιδαλέη» Α 603, Ι 186. Εἶνε δὲ κατ' ἐξοχὴν τὸ ὄργανον τοῦ Ἀπόλλωνος Α 603, Ω 63, Υ. Ἀπ. 184, 505· ἀλλὰ καὶ οἱ ἀοιδοὶ αὐτὴν συνήθως μεταχειρίζονται, θ 67 ἑξ., χ 332, ψ 133 κ. ἀ. ἔτι δὲ ᾗ ὁ Ἀχιλλεύς Ι 186. Εἶνε ἡ συνήθης ὁπαδὸς τῶν συμποσίων καὶ τῶν ἑορτῶν («δαιτὶ συνήορος, ἑταίρη») Σ 495, ρ 273, φ 430 κ. ἀ. Ἴδ. καὶ ΛΥΡΗ. Ἐκ τούτου

ΦΟΡΜΙΖΩ, μόνον κατὰ μετοχ. -ων (τετράκις), παίζω τὴν φόρμιγγα, κιθαρίζω, Σ 605. Τὸ ῥῆμα λέγεται καὶ ἐπὶ τῆς κιθάρεως, α 155, δ 18, θ 266.

ΦΟΡΤΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ (φόρτος), φορτηγὸς «νηῦς» Ὀδ. ε 250, ι 323.

ΦΟΡΤΟΣ, ὁ (φέρω), τὸ φερόμενον ἄχθος, φορτίον, „φόρτωμα, φορτιά", ἰδίως ἐπὶ τοῦ φορτίου τοῦ πλοίου, Ὀδ. θ 163, ξ 296.

ΦΟΡΥΝΩ (φύρω), βρέχω, μολύνω, „πασσαλείφω", «σῖτός τε κρέα τε φορύνετο» ἐκ τοῦ αἵματος δηλ., εἰς τὸ ὁποῖον ἔπεσον (καὶ ὄχι κατ' ἄλλους: ἀνεμιγνύοντο, „ἦσαν ἀνακατωμένα"), χ 21 †.

ΦΟΡΥΣΣΩ, ἕτερος ἐπικ. τύπος τοῦ προηγουμένου, μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἀορ. ἀ. «φορύξας αἵματι πολλῷ» ἀφ' οὗ δὲ πασσαλείψῃ (μὲ) αἷμα πολύ, σ 336 †.

ΦΟΣ, ΦΟΣΔΕ ἐπίῤῥ., ἴδ. ΦΑΟΣ.

ΦΡΑΔΗΣ [ᾰ.], ΕΣ, γεν. ΕΟΣ, ποιητ. (φράζω), συνετός, νοήμων, φρόνιμος, «νόος» Ω 354 †.

ΦΡΑΔΜΟΣΥΝΗ, ἡ, σύνεσις, φρόνησις, νοημοσύνη, Υ. Ἀπ. 99. Ἐκ τοῦ

ΦΡΑΔΜΩΝ, ΟΝ, γεν. ΟΝΟΣ, ποιητ., νοήμων, φρόνιμος, συνετός, Π 638 †. Ἐκ τοῦ

ΦΡΑΖΩ (ὁ ἐνεργ. ἐνεστὼς παρ' Ὁμήρ. ἄχρηστος), ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ., ἀόρ. ἀ. ἔφρασε, Υ. Ἑρμ. 442, Υ. Ἀφρ. 128, καὶ ἀναύξ. φράσε, λ 22, ἀόρ. β'. ἐπικ. πέφραδον καὶ ἐπέφραδον (ὁ Θήρσιος θεωρεῖ τὸν δεύτερον τύπον ὡς ἐκ τοῦ ἐπιφράζω), συχνότερον κατὰ τὸ γ'. ἐνικ. πέφραδε καὶ ἐπέφραδε, προστ. πέφραδε, α 273, θ 142, εὐκτ. πεφράδοι, Ξ 335, ἀπαρφ. πεφραδέειν, τ 477, καὶ πεφραδέμεν, η 49· ὁ μέσ. ἐνεστ. φράζομαι, καὶ παρατατ. ἐφραζόμην εἶνε συχνός, προστακτ. Ἰων. καὶ ἐπικ. φράζεο, Ε 440 κ. πλχ., φράζευ, Ι 251 κ. ἀ., ἀπαρφ. φράζεσθαι, μέλ. φράσομαι, Ο 334, τ 501, καὶ ἐπικ. φράσσομαι, Ι 619, καὶ τῆς Ὀδ. πλχ., ἀόρ. ἀ. ἐφρασάμην, ρ 161, ἐφράσατο, ἐφράσαντο, Ψ 450, γ 289, ο 671, καὶ ἀναύξ. φρασάμην, ψ 75, φράσατο, Κ 339 καὶ ἐν τῷ συνθέτῳ: ἐπιφράζομαι, Ε 665, Φ 410, συχνὰ τὰ γ'. πρόσ. ἐπικ. ἐφράσσατο, ἐφράσσαντο καὶ ἀναύξ. φράσσατο, φράσσαντο, Ψ 126, 453, γ 242, ω 390, προστ. φράσαι, Α 83, π 260, χ 158, ω 231, ὑποτακτ. ἐπικ. συνεσταλ. φράσεται, ω 217· παρατ. θαμιστ. τύπος φραζέσκετο, Υ. Ἀπ. 346· παθ. ἀόρ. ἐφράσθης, τ 485, ψ 260, πρβλ. ΕΠΙΦΡΑΖΟΜΑΙ. Α'.) Ἐνεργ. δεικνύω. ἐπι(κατα)δεικνύω, „δείχνω", «(κάρη) Τρώεσσιν» ἐπέδειξε (τὴν κεφαλὴν) εἰς τοὺς Τρῶας, Ξ 500, «δόμον» η 49, κ 111, μετ' ἀπαρφ. «ἐπέφραδε χερσὶν ἑλέσθαι (φόρμιγγα) κῆρυξ» ἔδειξεν εἰς αὐτὸν (τὸν τυφλὸν Δημόδοκον), ὅ ἐ. ὡδήγησεν αὐτὸν νὰ λάβῃ (τουτέστι νὰ ξεκρεμάσῃ—τὴν φόρμιγγα) μὲ τὰς ἰδίας αὐτοῦ χεῖρας, θ 68· συνήθως δηλῶ, φανερώνω, σημαίνω, ἐξηγῶ, «ὁδόν, τὴν πέφραδ' Ἀθήνη» ὑπέδειξε, συνεβούλευσε, α 444, λ 22, «σήματα» τ 250, συνάπτεται μετὰ τοῦ: δείκνυμι, «αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξε καὶ ἔφρασε» Υ. Ἀφρ. 128, «μῦθον πέφραδε» φανέρωσον, ἐκδήλωσον, εἰπέ, α 273,

«ἀοιδήν» διδάσκω, Υ. Ἑρμ. 442, μετ' ἀπαρφ. «ἵνα σφιν ἐπέφραδον ἡγερέθεσθαι» ἐκετ ἐμήνυσα εἰς αὐτούς νὰ συνέλθωσι, Κ 127, «πέφραδ' ὅπως τελέει» ἐξήγησε πῶς θὰ ἀποβῇ, τ 557, «χῶρος, ὅθι σφίσι πέφραδ' Ἀχιλλεύς» ὁ τόπος, ὅπου ἐπέδειξεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἀχιλλεύς (ἐξυπακ. νὰ καταθέσωσι τὸν νεκρόν), Ψ 138, ἀπολελ. μόνον Κ 549, «δὴ γάρ μοι πέφραδε Κίρκη» μοὶ ἔδωκεν ὁδηγίας ἡ Κίρκη (περὶ τῆς ὁδοῦ, ἣν μέλλομεν νὰ ἀκολουθήσωμεν).—Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον τὸ «φράζω» ποτὲ δὲν σημαίνει τὸ λέγω, ἀλλὰ τὸ δηλῶ, δεικνύω, Β΄.) Μέσ. 1) κυρ. δεικνύω ἐμαυτῷ, ἐπομ. διανοοῦμαι, ἀναλογίζομαι, συλλογίζομαι, [σκοπῶ], σκέπτομαι, ἀπολ. ἐν τῇ παρηχητικῇ φράσει «φράζεο καὶ χάζεο» „συλλογίσου, ἔλα εἰς τὸν νοῦν σου καὶ γύρισε πίσω", Ε 440, μετ' αἰτιατ. πράγματος, Α 554 κ. ἀ. Πολλάκις λαμβάνει τοὺς προσδιορισμούς, «θυμῷ, ἐνὶ φρεσί, κατὰ φρένα, κατὰ θυμόν», Ὅμ. πλχ., καὶ ἑπομένου τοῦ ἀπορηματικοῦ Εἰ, Α 83, κ 192 κ. ἀ., ἢ τοῦ «ἢ.... ἢ (ἤ)» Ι 619, π 238, χ 158. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἑπομένου τοῦ Ὅπως, συνήθως μὲν μετὰ μέλ. ὁριστ., Δ 14, Ι 251, ν 376 κ. ἄ. πλχ., πολλάκις δὲ καὶ μετὰ τοῦ Κέν καὶ τῆς ὑποτακτ., Ι 680, α 269, 295. Ἔτι δὲ ἑπομένου τοῦ Μή, σκέπτομαι, φοβοῦμαι, προσέχω μή (Λατιν. vidco ne), Ε 411, Ο 163, Π 446, ρ 596, «ἀμφὶς φράζομαι» διχογνωμῶ, Β 14. 2) βουλεύομαι, διαβουλεύομαι, ἐπινοῶ, μελετῶ, ἀποφασίζω, «βουλήν, μῆτιν» Σ 313, Ρ 634, λ 510, «κακά τινι» δ 367, «ὄλεθρον» ν 373, π 371, «θάνατον» γ 242, υ 127, «τινὶ ἤριον» μελετῶ νὰ ἐγείρω μνημεῖον εἴς τινα, Ψ 126, «στυγερὴν ὁδὸν ἐφράσατο Ζεύς» ἐμελέτησεν, ἀπεφάσισε, γ 288, ξ 236. 3) ἐν γένει παρατηρῶ, βλέπω, [αἰσθάνομαι], ἐννοῶ, μετ' αἰτ., Ο 671, Ψ 450, δ 71, ρ 161, «τινὰ προσιόντα» Κ 339, «ὀφθαλμοῖσιν» ω 217, «ἐσάντα» κ 453. Συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἰδεῖν, ἰδέσθαι, εἰσέσθαι» τ 501, φ 221, Υ. Ἀπ. 415· παρατηρῶ, ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν, προσέχω, φυλάττω, «τὴν (ὁδὸν) Ὀδυσσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει» χ 129, μετ' ἀπαρφ., «οὐ γάρ ἔτ' ἄλλον φράζετο τοῦδέ τί μοι χαλεπώτερον εἶναι ἄεθλον» διότι εἶδεν, ἐνόησεν ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἄλλος ἐπικινδυνώτερος τούτου ἀγών, λ 624.

φράσσω (κατά τινας μὲν ἐκ τῆς ῥίζης **φρακ**, ἥτις ἀναφαίνεται ἐν τῷ Λατ. farcio,—‖. πρβλ. τὸν Ἀττικὸν τύπον τοῦ ῥήματος: φάργ-νυμι—κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἔργω (Ἔργω) κατὰ μετάθεσιν), παρ' Ὁμ. μόνον ἀόρ. ἀ. ἐνεργ. ἀναύξ. φράξε, μετοχ. φράξαντες, μέσ. ἀόρ. ἀναύξ. φράξαντο, καὶ μετοχ. παθητ. ἀορ. φραγθέντες. 1) Ἐνεργ. φράττω, „φράζω", περιφράττω, διὰ φραγμοῦ περικλείω, πρὸ πάντων εἰς προφύλαξιν, «σχεδίην ῥίπεσσι οἰσυΐνῃσι» προφυλάττω τὴν σχεδίαν μὲ πλέγματα λύγινα, ψιαθοειδῆ, ἐσωτερικῶς δηλονότι, ἵνα μὴ εἰσέρχηται τὸ θαλάσσιον ὕδωρ «κῦμα»· κατὰ δὲ τὸν Εὐσάθιον καὶ ἄλλους ἧττον πιθανῶς: εἰς ὕψος ἐπεκτείνω διὰ τῶν ἀνωτέρω πλεγμάτων τὰ πλάγια, ε 256 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), «ἐπάλξεις ῥινοῖσι βοῶν» σκεπάζω τὰς ἐπάλξεις μὲ ἀσπίδας οὕτως, ὥςε δι' αὐτῶν προφυλαττόμενος νὰ προσβάλλω τοὺς εἰς τὸ τεῖχος προσερχομένους πολεμίους, Μ 263. Ὅθεν παθ. «φραχθέντες σάκεσιν» περιχαρακωθέντες διὰ τῶν ἀσπίδων, Ρ 268, «δόρυ δουρί» συμπλησιάζω, προσπελάζω, προσκολλῶ, Ν 130. (‖. Εἰς τὴν αὐτὴν περίπου σημασίαν ἀκούεται καὶ τῆς καθομιλουμένης τὸ „σφράζω" ἀμεταβ., ἀντὶ τοῦ „φιλιάζω" (Κορ. Ἀττ. 4, 648), οἷον „ἡ θύρα, τὸ παράθυρον δὲν σφράζει"). 2) Μέσ. ἀ.) περιχαρακώνω τι τῶν ἐμαυτοῦ, οἷον «νῆας ἔρκει» Ο 566· β΄.) συνασπίζομαι, πυκνῶς παρατάττομαι, Βατρ. 166.

φρέαρ, ατος [ᴗ.], τό, Υ. Δήμ. 99, ᾗ **φρεῖαρ**, φρέαρ, „πηγάδι", «φρείατα» Φ 197†. (‖. Ἐν τῇ καθομιλουμ. ἐσώθη ἡ λ. μόνον ὡς πρῶτον συνθετικὸν μέρος ἐν ταῖς λ. „φρώστομα"=φρεατόστομα, καὶ „φρώχειλον"=χεῖλος τοῦ φρέατος).

φρήν, ἡ, γεν. φρενός, πληθ. φρένες. 1) παρ' Ὁμ. καὶ τοῖς ἀρχαιοτέροις τῶν συγγραφέων, τὸ διάφραγμα, Λατ. præcordia, τὸ ὁποῖον διαχωρίζει τὴν καρδίαν καὶ τοὺς πνεύμονας ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἐντοσθίων, μόνον κατὰ πληθ. (εἰς ταύτην τὴν σημασ.), Κ 10, Π 481, 504, ι 301, «φρένες ἀμφιμέλαιναι» ἴδ. τὸ ἐπίθ. 2) Ἰδίως ὡς ἕδρα τοῦ πνευματικοῦ βίου καὶ τῆς συνειδήσεως, συναίσθησις, [συνείδησις], λογισμός, ὁποῖον δὲν ἔχουσιν αἱ σκιαί, τὰ εἴδωλα, Ψ 104, κ 493, ἐπὶ τῶν ζώων: ἡ ἕδρα τῆς δυνάμεώς των Δ 245, Π 157, Ρ 111. Εἰς τὰς «φρένας» ἐδρεύουσιν αἱ παντοῖαι πνευματικαὶ ἐνέργειαι, ὅθεν «θυμός, ἦτορ, κραδίη» εἶνε πάντοτε «ἐνὶ φρεσί», Θ 202, 413, Π 242, 435. Ὅθεν ἰδιαιτέρως ἀ.) ἐπὶ τῆς διανοητικῆς δυνάμεως, ψυχή, πνεῦμα, νοῦς, διάνοια, ἐν ταῖς ἑξῆς φράσεσι «φρεσὶ νοεῖν, φράζεσθαι, κατὰ φρένα εἰδέναι, μετὰ φρεσὶ βάλλεσθαι, μερμηρίζειν, ἐνὶ φρεσὶ γνῶναι, θεῖναί τινί τι ἐν φρεσὶ ἢ ἐνὶ φρεσί» Α 55, 297, Θ 218, Π 83, α 89, «φρένες ἐσθλαί» φρένες ἀγαθαί, ὑγιὴς νοῦς, Ρ 470, δ 117, η 111, «φρένας βλάπτω τινί» διαστρέφω, βλάπτω τινὸς τὸν νοῦν, Ο 724, «φρ. ἐλεῖν, ἐξελέσθαι» ἀφαιρῶ „παίρνω τὸν νοῦν" τινος, Π 805, Ζ 234· β΄.) φρόνημα, γνώμη, θέλησις, «φρένας τρέπειν, πείθειν» ἴδ. τὰ ῥήμ., «Διὸς ἐτράπετο φρὴν» Κ 45, «κεχρῆσθαι φρεσὶν ἀγαθῇσιν» ἔχω καλὰ φρονήματα, γ 266· γ΄.) ἐπὶ αἰσθήματος, ψυχή, καρδία, «φρένα τέρπεσθαι, φρεσὶ χαίρειν» Α 474, Β 609, «κατὰ φρένα δεδοικέναι» Α 555 κ. ἄ. πλχ., «ἄχος μιν

φρένας ἀμφιβέβηκεν, ἕλεν» λύπη κατέλαβε τὴν ψυχήν, τὴν καρδίαν του, θ 541, τ 471. (Ἡ ἐτυμολογία εἶνε ἀμφίβολος).

ΦΡΉΤΡΗ, ἡ, Ἰων. ἀντὶ τοῦ φράτρα (φράτηρ, ὁ ἐ. κυρ. ἀδελφός, Λατ. frater, Σανσκρ. brâthr, Γερμ. Bruder), ἐπικ. δοτ. φρήτρηφιν, ἄθροισμα οἰκογενειῶν διὰ συγγενικοῦ δεσμοῦ συνδεδεμένων, ἀποτελοῦν μέρος φυλῆς, σχεδὸν τῆς αὐτῆς σημασίας μὲ τὸ πατριά, γένος, παρ' Ὁμ. μέρος τοῦ «φύλου» Ἰλ. Β 362, 363.

Φρίκων [-.], ωνος, ὁ, θεμελιωτὴς τῆς ἐν Αἰολίδι τῆς Μ. Ἀσίας Κύμης, Ἐπίγ. 4, 4.

ΦΡΊΞ, ΙΚΌΣ [-.], ἡ (ἀμφίβολον ἂν εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ ῥῖγος, Λατ. frigus), κυρ. ἡ τραχύνσις ὁμαλῆς τινος ἐπιφανείας καὶ ἡ ἐντεῦθεν προκύπτουσα ἀνωμαλία, ἰδίως δὲ ἡ τῆς ἐλαφρῶς κινουμένης ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ἀσθενεστάτη κύμανσις, φρικίασις, τρόπον τινὰ „ἀνατριχίασμα, ἀνατριχίλα" τῆς θαλάσσης, «Βορέω» ἡ ὑπὸ τοῦ Βορρᾶ ἐπιφερομένη, Ψ 692, «μέλαινα φρίξ» μαύρη ἀνατριχίλα, διὰ τὴν ἐκ τῆς φρικιάσεως ἐπιχεομένην εἰς τὴν θάλασσαν μελανίαν, Φ 126, δ 402, «οἵη Ζεφύροιο χεύατο πόντον ἔπι φρὶξ ὀρνυμένοιο», καθώς, ὅταν ὁ Ζέφυρος ἐξεγερθῇ, χύνεται φρικίασις ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν, Η 63. Ἐκ τοῦ

ΦΡΊΣΣΩ (ἴδ. **ΦΡΊΞ**), ἐνες. -ει, ουσι, ἀόρ. ἀ. ἔφριξεν, μετοχ. φρίξας, παρακ. γ'. πληθ. πεφρίκασι, μετοχ. -υῖαι, παρέχω (ἔχω) ἀνώμαλον ἐπιφάνειαν, „εἶμαι ἀνατριχιασμένος, ἀνατριχιάζω". ἀ.) κυρίως μὲν ἐπὶ τῶν ἐμψύχων, οἷον τοῦ κάπρου, τοῦ ἀνορθοῦντος τὰς τρίχας τῆς λοφιᾶς ἢ τῶν νώτων, «φρίσσει νῶτον ὕπερθεν» ἀνατριχιάζει ὑπεράνω τοῦ νώτου, Ν 473, ὡσαύτως «φρίξας εὖ λοιφῇν» τ 446 (ἔνθα δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐκληφθῇ μεταβατικῶς, ὡς φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ Πινδάρ. Πυθ. 4, 183 «πτεροῖσι νῶτα πεφρίκοντας»)· μεταφορικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἐσπαρμένων ἀγρῶν, οἵτινες κατὰ τὸ θέρος ἀνορθοῦσι τοὺς στάχυς «φρίσσουσιν ἄρουραι» οἱονεὶ „εἶνε ἀνατριχιασμένα τὰ χωράφια", Ψ 599, καὶ ἐπὶ τῶν εἰς μάχην παρατεταγμένων ἀνδρῶν, ὧν αἱ ἀνορθούμεναι λόγχαι ὁμοιάζουσι πρὸς τὰς ἀνορθουμένας τρίχας, «μάχη ἔφριξεν ἐγχείῃσι» Ν 339. β'.) „ἔχω ἀνατριχίλα, ἀνατριχιάζω", κυρ. ἐκ τοῦ ῥίγους, ὅθεν καὶ ἐκ παντὸς φοβεροῦ, φρικαλέου, φρίττω, φρικιῶ, „τρομάζω", «οἵτε σε πεφρίκασι λεόντ' ὡς μηκάδες αἶγες» Λ 383, «πάντες δέ με πεφρίκασι» Ω 775.

ΦΡΟΝΈΩ (φρήν), παρ' Ὁμ. μόνον κατ' ἐνες. καὶ παρατ. καὶ πάντοτε ἀσυναίρετον. 1) εἶμαι ἔμφρων, ἔχω (σώας) τὰς φρένας μου, συναισθάνομαι, ἔχω συναίσθησιν, «ἐμὲ... ἔτι φρονέοντ' ἐλέησον» ἐν ὅσῳ ἀκόμη ἔχω τὰς φρένας μου (μὴ καταβληθεὶς ἐντελῶς ὑπὸ τοῦ γήρατος) καὶ δύναμαι νὰ ἐννοήσω τὴν συμφορὰν τοῦ θανάτου σου, Χ 59. 2) ἐπὶ τῶν ποικίλων τῆς ψυχῆς ἐνεργειῶν, ἰδίως δὲ τῶν τῆς διανοίας καὶ θελήσεως· ἀ.) βουλεύομαι, σκέπτομαι, «ἄριστοι μάχεσθαί τε φρονέειν τε» ἄριστοι εἰς τὸ μάχεσθαι καὶ βουλεύεσθαι, ἔν τε τῇ μάχῃ καὶ ἐν τῇ βουλῇ, Ζ 79· ὅθεν «φρονέων» φρόνιμος, συνετός, Ψ 305, 343· περί τινος σκέπτομαι, διαλογίζομαι, „συλλογίζομαι", Β 36 κ.ἀ. καὶ μάλιστα ἐν τῷ συχνῷ στίχῳ «ὧδε δὲ οἱ φρονέοντι δοάσσατο (ἴδ. τ. λ.) κέρδιον εἶναι»· ἐπομ. „ἔχω τὸν νοῦν μου", «γιγνώσκω, φρονέω» „καταλαμβάνω, ἔχω τὸν νοῦν μου", π 136, ρ 193, 281, «ὄπιδα» ἐνθυμοῦμαι, ἀναλογίζομαι τὴν θείαν δίκην, ξ 82· β'.) ἔχω γνώμην, φρονῶ, νομίζω, «χρὴ ἀποειπεῖν ἥπερ φρονέω» πρέπει νὰ εἴπω φανερὰ καθὼς φρονῶ, τὴν γνώμην μου, Ι 310, «φρονέω τετιμῆσθαι» Ι 608· γ'.) διανοοῦμαι, ἔχω κατὰ (εἰς τὸν) νοῦν (μου), ἐπομ. θέλω, ἐπιθυμῶ, «φρόνεον (Πάτροκλον) ἄστυ πότι ἐρύειν» Ρ 287, «φρονέω διακρινθήμεναι ἤδη Ἀργείους καὶ Τρῶας» ἔχω κατὰ νοῦν, ἐπιθυμῶ νὰ συνδιαλλαγῶσι πλέον οἱ Ἀργεῖοι καὶ οἱ Τρῶες, Γ 98· (κατ' ἄλλους δὲ ὑπάγεται τὸ παράδειγμα τοῦτο εἰς τὴν προηγουμένην σημασίαν: νομίζω ὅτι πρέπει, ὅτι εἶνε πλέον καιρὸς νὰ συνδιαλλαγῶσι ἤδη), «ἄλλα φρονέων, τά οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων» χ 51, «αὐδᾷ ὅ τι φρονέεις, τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγε» ὅ,τι θέλεις, ὅ,τι ἔχει: εἰς τὸν νοῦν σου, Ξ 195, Σ 426, ε 89, «ἰθὺς φρονέων» ἴδ. ἰθύς 2, β'.)· δ'.) φρονῶ, ἔχω φρόνημα (τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον), ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ μετοχ., «τὰ γὰρ φρονέεις ἅ τ' ἐγὼ περ» ἔχεις τὰ αὐτὰ φρονήματα, τὰ ὁποῖα καὶ ἐγώ, Δ 361, «ἴσον ἐμοὶ φρονέουσα» Ο 50· τοὐναντίον «ἀμφὶς φρονέω» ἴδ. κατωτ., «ἀγαθὰ φρον.» ἔχω ἀγαθά, εὐγενῆ φρονήματα, Ζ 162 (ἐν δὲ τῷ α 43 σημαίνει: ἔχω καλὴν γνώμην, καλὴν διάθεσιν πρός τινα, ἢ κατ' ἄλλους: φρονῶ, ἐπομ. συμβουλεύω ἀγαθά, σωτήρια), ἔχω τοιαύτην ἢ τοιαύτην γνώμην, ψυχικὴν διάθεσιν πρός τινα, «φίλα φρον.» Δ 219, Ε 116, ζ 313, «κακὰ φρον.» ἔχω κακὴν διάθεσιν ἢ μελετῶ κακὰ ἐναντίον τινός, μετὰ δοτ. Η 70, Μ 67 κ. ἀ., ἐπὶ θηρίων Κ 486, χ 264, «ὀλοὰ φρον» Π 701, «ἀταλὰ φρ.» παιδικήν, φιλοπαίγμονα διάθεσιν ἔχω, εἶμαι ἐν εὐθυμίᾳ, Σ 567, «πύκα, πυκινά (ἴδ. τὰ; λ.) φρον.» εἶμαι συνετός, «μέγα φρονέω» μεγαλοφρονῶ, εἶμαι ὑπερήφανος, Θ 553, Ν 156, χ 21, ποιητικῶς δὲ καὶ ἐπὶ θηρίων συναισθανομένων τὴν δύναμιν αὐτῶν, Λ 325, Π 758. Μετὰ ἐπιῤῥημάτων «εὖ (ἐὺ) φρον.» μετὰ δοτ.: ἔχω καλὴν πρός τινα γνώμην, διάθεσιν, η 74, ἴδ. ὃ ΕΥΦΡΟΝΈΩΝ· τοὐναντίον «κακῶς φρονέω» ἴδ. ὄΠΙΣΘΕΝ· «ἀμφὶς φρονέω» διχονοῶ, διχογνωμῶ, Ν 345.

ΦΡΟΝΙΟΣ, ὁ (οἱονεὶ Φρόνιμος;), πατὴρ τοῦ Νοήμονος, β 386, δ 630.

ΦΡΟΝΙΣ, ΙΟΣ, ἡ, ἐπ. φρόνησις, Ὀδ. γ 244, δ 238, «κατὰ δὲ φρόνιν ἦγαγε πολλήν» ἔφερεν

ὄπίσω, ἐπανῆλθε φέρων πολλὴν φρόνησιν (ὁ Ὀδυσσεὺς ἐκ τῆς ἐν Τροίᾳ κατασκοπείας), ὅ ἐ. πολλὴν γνῶσιν τῶν ἐκεῖ πραγμάτων, δ 258.

ΦΡΟΝΤΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ, γυνὴ τοῦ Πάνθου, Ρ 40. (Κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ πρέπει νὰ τονισθῇ Φροντίς).

ΦΡΟΝΤΙΣ, ΙΟΣ, ὁ, υἱὸς τοῦ Ὀνήτορος, κυβερνήτης τοῦ Μενελάου, γ 279 ἑξ.

ΦΡΥΓΕΣ [˘.], ΩΝ (ἐνικ. ΦΡΥΞ, ΓΥΟΣ), οἱ, Φρύγες, κάτοικοι τῆς Φρυγίας, κατὰ τὸν Ἡρόδ. 7, 73 ἐκ τῆς Θράκης ἀποικήσαντες, ἴδ. τὴν ἑπομ. λ., Β 862, Γ 185, Κ 431.

ΦΡΥΓΙΗ [˘˘.], ἡ, Φρυγία, χώρα τῆς Μ. Ἀσίας, περιλαμβάνουσα τὸ μὲν στενήν τινα ταινίαν παρὰ τὸν Ἑλλήσποντον («Φρυγίη καθύπερθε» Ω 545), τὸ δὲ μέρος τῆς μετέπειτα Βιθυνίας, τὸ παρὰ τὸν Σαγγάριον, καὶ τῆς μετέπειτα Μεγάλης Φρυγίας, Γ 184, Π 719, Σ 291. (Ἐπὶ τῶν Περσικῶν χρόνων διῃρεῖτο εἰς Μεγάλην Φρυγίαν, ἣγουν τὰ ἐνδότερα τῆς Μ. Ἀσίας, καὶ Μικρὰν Φρυγίαν, τὴν παρὰ τὸν Ἑλλήσποντον χώραν).

*ΦΡΥΓΩ [-.] (συγγ. τῷ Λατ. frigo), μόνον ἐν τῷ ἀπαρφ. τοῦ παθ. ἀορ. ἀ. φρυχθῆναι, ἐν πυρὶ ξηραίνω, „ψήνω", ἐπὶ τῶν κεράμων, Ἐπιγ. 14, 4.

ΦῩ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἕφο, ἴδ. φύω.

ΦΥΓΑΔΕ [˘˘.], ἐπικ. ἐπίρ., εἰς φυγήν, ἐξ ἀχρήστου τινὸς ἀπηρχαιωμένης ὀνομαστ. φύξ = φυγή (πρβλ. οἴκαδε), Θ 157, Λ 446, Π 697.

ΦΥΓΉ [˘.], ἡ (φεύγω), φυγή, „φευγειό, φευγάλα", Ὀδ. κ 117, χ 306, πρβλ. ΦΎΖΑ.

ΦΥΓΟΠΤΌΛΕΜΟΣ (φεύγω, πτόλ.), ὁ φεύγων τὸν πόλεμον, φυγοπόλεμος, δειλός, ξ 213 †.

ΦΎΖΑ, ἡ, ἐπικ. = φυγή, ἄτακτος φυγή, κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον: ἡ μετὰ δειλίας ἢ δέους φυγή, Ι 2, Ρ 381, Ξ 140, «φύζαν ἐνόρνυμι» Ο 62 = «φύζαν ἐμβάλλω» ξ 269, ρ 438 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.). Πρβλ. καὶ ΦΌΒΟΣ. (Ἐτυμολογ. ἐκ τῆς ῥίζ. ΦΥΓ ἀντὶ τοῦ φύγια. Τονίζεται δὲ ὑπὸ μὲν τοῦ Οὐολφίου, Βουττμάννου καὶ ἄλλων φῦζα, ὑπὸ δὲ τοῦ Σπιτζνέρου ᾗ τῶν μετ' αὐτὸν φύζα). Ἐκ τούτου

ΦΥΖΑΚΙΝΌΣ [-˘˘.], Ἡ, ὌΝ, ῥᾳδίως εἰς φυγὴν τρεπόμενος, δειλός, ψοφοδεής, ἐπίθετ. τῶν ἐλάφων, μόνον Ν 102 †.

ΦΥΉ [˘.], ἡ (φύω), λ. ἰδιάζουσα παρὰ τοῖς ἐπικ. ᾗ λυρικ., τοῦ σώματος μέγεθος, ἀνάστημα, μόνον κατ' αἰτ. παρ' Ὁμ., συνάπτεται μετὰ τοῦ «δέμας» Α 115, ε 212, «μέγεθος» Β 58, «εἶδος» Χ 370, ζ 16· ἔτι δὲ μετὰ τοῦ «μήδεα» Γ 208, «φρένας» θ 168.

ΦΥΚΙΌΕΙΣ [-˘..], ΕΣΣΑ, ΕΝ, ἐπικ., πλήρης φύκους, „γεμᾶτος φύκια", «θίς» Ψ 693 †. Ὅπως τὸ τειχιόεις ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ τεῖχος, (‖. διὰ τί ὄχι ἐκ τοῦ τειχίον; ἑπομένως καὶ τὸ φυκιόεις ἐκ τοῦ φυκίον, ὅπερ ὡσαύτως εὑρίσκεται παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὄχι ὡς ὑποκοριστικόν) οὕτως τὸ φυκιόεις ἐκ τοῦ

ΦῩΚΟΣ, ΕΟΣ, τό, „φῦκι", Λατ. fucus, Ι 7 †.

ΦΥΚΤΌΣ, Ἡ, ὌΝ (ῥηματ. τοῦ φεύγω), φευκτός, ὃν δύναταί τις νὰ ἀποφύγῃ, «οὐκέτι φυκτὰ πέλονται» τὰ πράγματα δὲν δύναται νὰ ἀποφύγῃ τις, εἶνε ἀναπόφευκτα, ὅ ἐ. δὲν ὑπάρχει ἀπαλλαγή, ὑπεκφυγή, Π 128, θ 299, ξ 489 (πρβλ. τὴν φρ. «οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται» ο 223).

ΦΥΛΑΚΉ [˘˘.], ἡ (φυλάσσω), φυλακή, φρουρά, ὅ ἐ. ἀ.) φύλαξις, ἡ ἐνέργεια τοῦ φυλάττειν, «φυλακὰς ἔχω» φυλάττω, Ι 1· ἰδίως ἡ νυκτοφυλακή, Η 371, Σ 299· β΄.) οἱ φύλακες, φρουρά, Κ 416· γ΄.) ὁ τόπος ἔνθα φυλάττει τις, Κ 408. (‖. Εἰς ταύτην μόνην τὴν σημασίαν εὑρίσκεται ἡ λ. ἐν τῇ καθομιλουμένῃ „φυλακή" = εἱρκτή).

ΦΥΛΆΚΗ [˘˘.], ἡ, πόλις τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Φθιώτιδος, ἐπὶ τῆς βορείου κλιτύος τῆς Ὄθρυος, ἀνήκουσα εἰς τὴν ἐπικράτειαν τοῦ Πρωτεσιλάου, Β 696, λ 289, ο 236.

ΦΥΛΑΚΙΔΗΣ [˘˘˘.], ΑΟ, ὁ, υἱὸς τοῦ Φυλάκου, ὁ Ἰφικλος, Β 705, Ν 697.

ΦΎΛΑΚΟΣ [˘˘.] (κατὰ δὲ τὸν Ἀρίσταρχον φυλακός), ὁ, ἐπικ. = φύλαξ, κατ' αἰτ. πληθ., Ω 566 †.

ΦΎΛΑΚΟΣ [˘˘.], ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Δηίονος καὶ τῆς Διομήδης, πατὴρ τοῦ Ἰφικλου, θεμελιωτὴς τῆς Φυλάκης, Β 705; ο 231. 2) εἷς τῶν εὐγενῶν Τρώων, Ζ 35.

ΦΥΛΑΚΤΉΡ [˘..], ῆΡΟΣ, ὁ, = τῷ ἑπομ. πάντοτε κατὰ πληθ. ὀνομ., μόνον Ἰλ. Ι 66, 80, Ω 444, 445.

ΦΎΛΑΞ [˘.], ΑΚΟΣ [˘.], ὁ (φυλάσσω), δοτικ. πληθ. ποιητ. φυλάκεσσι, Κ 58, 127, 180, φύλαξ, „φύλακας", φρουρός, «φύλακες» οἱ ἐν πολέμῳ, Ἰλ. ἔτι δὲ καὶ «φύλακες ἄνδρες» Ι 477.

ΦΎΛΑΣ [-.], ΑΝΤΟΣ, ὁ, πατὴρ τῆς Πολυμήλας καὶ Ἀστυόχης, βασιλεὺς τῆς ἐν Θεσπρωτίᾳ Ἐφύρας, Π 191 ἑξ.

ΦΥΛΆΣΣΩ, ἐπικ. ἀπαρφ. φυλασσέμεναι Κ 312, 418, μέλ. -ξω, -εις, μετοχ. -ων, ἀόρ. ἀ. ἀναύξ. φύλαξεν, ὁποτ. ἐπικ. συνεσταλμένη φυλάξομεν Θ 529, μέσ. ἐνες. -ονται, μετοχ. -ομένοισι παραχ. παθ. μετοχ. πεφυλαγμένος, ἴδ. κατωτ. περὶ τὰ τέλη, μέσ. ἀόρ. ἀ. φύλαξαι Γ. Ἀπ. 544. Α΄.) Ἐνεργ. 1) ἀμεταβ. φυλάττω, „φυλάγω", γρηγορῶ, υ 52, «περὶ μῆλα» περὶ τὰ πρόβατα, „εἰς τὰ πρόβ.", Μ 304, «νύκτα φυλάσσω» φυλάττω τὴν νύκτα, ὅ ἐ. κατὰ τὴν νύκτα, ε 466, χ 195· ἰδίως φρουρῶ ἐν πολέμῳ, Λατ. excubias ago, Κ 192, 312, 399. 2) μεταβ. ἀ.) φυλάττω, „φυλάγω", φρουρῶ, διαφυλάττω, προφυλάττω, μετ' αἰτ. «στρατόν» Ξ 417, παθ. «νῆες φυλάσσονται» Κ 309, «τινά» Ε 809, ν 301, υ 47, «πάντα κτήματα»

6 227, τ 23 κ. ἀ., «δῶμα» „φυλάγω τὸ σπίτι", ὅ ἐ. οἰκουρῶ, ε 208, πρβλ. κ 434, «οἶνον» 6 350, πρβλ. ς. 346· 6′.) παραφυλάττω, „παραφυλάγω", ἐνεδρεύω, «λοχήσομαι ἠδὲ φυλάξω αὐτόν» δ 670, «νόστον» ἀνυπομόνως περιμένω, Β 251· γ′.) τροπικ. διατηρῶ, „φυλάγω", «χόλον» διατηρῶ τὴν ὀργήν (ὅπως ἐν τῇ καθομιλ. „σοῦ τὸ φυλάγω, τοῦ τὸ φύλαξε"), Π 30· φυλάττω, „φυλάγω", τοὐναντίον τοῦ: ἀθετῶ, παραβαίνω, «ὅρκια» Γ 280, «ἔπος» Π 686, «αἰδῶ καὶ φιλότητα» Ω 111.

Β′.) Μέσ. 1) ὡς τὸ ἐνεργητικόν, «νύκτα φυλασσομένοισι» Κ 188 «νηὸν δ' εὖ πεφύλαχθε» Υ. Ἀπ. 538 (Οὕτως ἔγραψεν ὁ Βαουμ. κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Σνειδεβίνου ἀντὶ τοῦ συνήθους δὲ προφύλαχθε. Τὸν τύπον τοῦτον ὁ μὲν Βούττμαννος ἐθεώρησε συγκεκομ. τοῦ ἐνεργ. ἐνες. ἐκ τοῦ θέματος φυλακ κατὰ τὸ φέρτε καὶ μὲ τροπὴν τοῦ κτε εἰς χθε, ὡς ἐν τῷ ἄνωχθε—‖. ἐθεώρησε δηλ. ὁμοίως συγκεκομμένον, ὅπως συνηθέστατα συμβαίνει ἐν τῇ καθομιλ. „φυλάχτε, πλέχτε" ἀντὶ τοῦ: φυλάγετε, πλέκετε—, ὁ δὲ Λόβεκκ ὡς παρακείμενον ἄνευ ἀναδιπλασιασμοῦ· τροπικ «φρεσί» Υ. Ἀπ. 544. 2) φυλάττομαι, προφυλάττομαι, «πεφυλαγμένος εἶναι» πάντοτε μὲ σημασ. προστακτ.: ἔσο προφυλακτικός, Ψ 343.

Φυλείδης [-..], ᾱο καὶ ε̄ω, ὁ, πατρωνυμ. υἱὸς τοῦ Φυλέως, ὁ Μέγης, Β 628, Ν 692, Ο 519, 528.

Φυλεύς [-.], ὁ (φυλή), γεν. ποιητ. -έος, Κ 110, 175, αἰτ. Ἰων. -ῆα Ψ 637, υἱὸς τοῦ Αὐγείου καὶ πατὴρ τοῦ Μέγητος, Ἠλεῖος. Ὅτε ὁ πατήρ του ἠρνεῖτο νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν Ἡρακλῆ τὸν μισθὸν διὰ τὴν κάθαρσιν τῆς κόπρου, ἐκλεχθεὶς ὡς διαιτητής, ἀπεφάνθη ὑπὲρ τοῦ Ἡρακλέους. Ὅθεν ἐδιώχθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς καὶ κατέφυγεν εἰς τὸ Δουλίχιον, Β 628, Ο 530.

Φυλίη [⏑⏑.], ἡ, ἀγρία ἐλαία, ἀγριελαία, κατὰ τὸν Ἀπολλών. ἀγριέλαιος, „ἀγριελαιός"· κατ' ἄλλους δὲ εἶνε ὁ lentiscus ἢ rhamnus alaternus τοῦ Λιννν. (‖. ἴδ. καὶ Κοραῆ Ἀτ. 5, 355, ὅπου διακρίνεται ἀπὸ τῆς „φιλύκας" ἢ φιλύκης τοῦ Θεοφράστου), μόνον ε 477.

Φύλλον, τό, (ἀντὶ τοῦ φύλιον, Λατ. folium) „φύλλον" συχνὰ κατὰ πληθ. Βατρ. 161, «φύλλων γενεή» Ζ 146, Φ 464, ε 483, ζ 128, ι 51 κ. ἀ.

Φυλομέδουσα [-....], (οὕτως ἔγραψεν ὁ Σπίτζνερος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἐκ τινος χειρογράφου ἀντὶ τοῦ πρότερον: Φιλομέδουσα), ἡ, γυνὴ τοῦ Ἀρητιθόου ἐν Ἄρνῃ, Η 10.

Φῦλον, τό (φύω), 1) γένος, φῦλον, εἰς τὴν εὐρυτάτην σημασ. τῆς λ. «φῦλον θεῶν» Ε 441· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ πληθ. ἐπὶ πληθύος τοῦ αὐτοῦ γένους ἢ εἴδους, οἷον «φῦλα θεῶν, ἀνθρώπων, ἐπικούρων, γυναικῶν, ἀοιδῶν» Ε 54, Ξ 361, Ι 130, Ρ 220, γ 282, θ 481, ἐπὶ ζώων, «ἄγρια φῦλα» λέγονται αἱ μυῖαι Τ 30. 2) εἰς πολιτικὴν σημασ. φυλή, ἔθνος, «Πελασγῶν» η 206, Βατρ. 285. 3) εἰς περιωρισμένην σημασ. φυλή, γενεά, γένος, οἰκογένεια, ξ 181, «κατὰ φῦλα» Β 362, «φῦλον Ἑλένης» ξ 68.

Φύλοπις [-..], ιδος, ἡ, ποιητ., ἰδίως ἐπικ., μόνον ἐνικῶς (ἡ δοτ. παρ' Ὁμ. ἄχρηστος) αἰτ. συνήθως φύλοπιν, μόνον δὲ λ 314 φυλόπιδα· πιθανῶς στίφος ἀνδρῶν (πολεμιστῶν), στρατὸς Δ 65· ἔπειτα συνηθές. ἡ τύρβη, ὀχλοβοή, ἀλαλητός, πρὸ πάντων ὁ κατὰ τὴν μάχην ἀλαλαγμός, ἐπομ. μάχη Ἰλ. πλχ., τῆς δὲ Ὀδ. πλὴν τοῦ ἀνωτ. παρατεθέντος χωρίου καὶ π 268, ω 475· συνήθως λαμβάνει τὰ ἑξῆς ἐπίθετα «αἰνή» Δ 15, 65, 82, Ε 379, ἔτι δὲ «ἀργαλέη, κρατερή» Λ 278, Σ 242, π 268· «φύλοπ. πολέμοιο» Ν 635, λ 314, «πόλεμός τε καὶ φύλοπις» ἴδ. πόλεμος, «νεῖκος φυλόπιδος» ἴδ. νεῖκος, «φυλόπιδα στήσειν» νὰ συνάψωσι μάχην, λ 314. (Ἐτυμολογεῖται πολλαχῶς: κατά τινας μὲν εἶνε οὐσιαστικῶς λαμβανόμενον θηλυκὸν τοῦ ἀχρής. ἐπιθέτου φῦλοψ, ὅπερ ἐκ τοῦ φῦλον καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλήξεως οψ ἢ κατ' ἄλλου; ἐκ τοῦ φῦλον καὶ ὄψ=ὤψ, πρβλ. οἶνοψ, ἐπομένως: ὁ ἔχων τὴν ὄψιν τοῦ φύλου, τοῦ στίφους. Συνήθως δὲ ἐκ τοῦ φῦλον ᾠδ ὄψ=vox, ὅ ἐ. βοή, ἐπομένως: ὀχλοβοή, ἀλαλαγμός, καὶ ἔπειτα μάχη, ἐν δὲ τῷ Δ 65: εἰς μάχην παρατεταγμένος στρατός. Ὁ δὲ Κούρτιος εἰκάζει ὅτι δυνατὸν νὰ παράγεται ἐκ τοῦ φῦλον καὶ οπ=ops, ἐπομένως: ἔργον τῶν φύλων, τουτέστι=μάχη).

Φυλώ, οῦς, ἡ, μία τῶν θεραπαινίδων τῆς Ἑλένης, δ 125, 133.

Φύξηλις, ιος, ὁ, ἡ, (φύξις), ῥᾴδιος εἰς φυγήν, δειλός, ψοφοδεής, Ρ 143 †.

Φύξιμος [.⏑.], ον (φύξις), πρὸς ὃν δύναταί τις νὰ φύγῃ· «ὄθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι» ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ καταφύγω, ὅτι ὑπάρχει εἰς ἐμὲ καταφύγιον, ε 359 †.

Φύξις, ιος, ἡ (φυγ, φεύγω) ἕτερος ἐπικ. τύπος ἀντὶ τοῦ φεῦξις, φυγή, Ἰλ. Κ 311, 398, 447.

Φύρω [-.], παρατ. ἔφυρον, ἐκ τοῦ ποιητ. ἀορ. ἔφυρσα ὑποτ. φύρσω σ 21, μετοχ. παθ. παρακ. πεφυρμένος, -η, κυρ. βρέχω, καταβρέχω „μουσχεύω" (ἔπειτα ἀναμιγνύω, ἀνακατώνω, ἡ παρὰ τοῖς μετέπειτα συνήθης σημασία), συντάσσεται συνήθως μετὰ δοτ. «δάκρυσιν εἵματα» Ω 162, ἀλλὰ καὶ μετὰ γενικ. «στῆθος αἵματος» σ 21. Παθ. «πεφυρμένος αἵματι» αἱματόφυρτος, ι 397, «εὐνὴ δάκρυσι πεφυρμένη» δακρυβρεκτος, ρ 103, τ 596, «(Πηνελόπη) δακρύοισι πεφυρμένη» δεδακρυσμένη, σ 173.

Φῦσα, ἡ (λ. πεποιημ.), φῦσα, „φυσούνα, -ούνι", ἰδίως τοῦ χαλκέως (παρ' Ὁμ. τοῦ Ἡφαίστου) τὸ „φυσερόν, μουχάνι" (μηχάνιον), Ἰλ. Σ 372, 409, 412, 468, 470. Ἐκ τούτου

ΦΥΣΆΩ [-..], μόνον κατ' ἐνες. μετοχ. -ῶντες καὶ παρατ. ἐφύσων, „φυσῶ", ἰδίως ἐπὶ τῆς φύσης, "Ἰλ. Σ 470· ἐπὶ τοῦ ἀνέμου πνέω, Ψ 218. Ἐκ τούτου

ΦΥΣΙΆΩ [-⏑..], ἐπικ., ἐναγωνίως φυσῶ, πνεοστιῶ, „ῥουθουνίζω" ἐπὶ τῶν ἵππων, μόνον κατὰ μετοχ. φυσιόωντας κατ' ἐπικ. ἔκτ. ἀντὶ τοῦ φυσιῶντας, "Ἰλ. Δ 227, Π 506.

ΦΥΣΊΓΝΑΘΟΣ [-.⏑.], ον, οἰονεί: φουσκομάγουλος, κωμικὸν ἐπίθ. βατράχου ἐν τῇ Βατραχ. 17.

ΦΥΣΊΖΟΟΣ [-...], ον, ποιητ. (φύω, ζωή), ζωοποιός, ζωογόνος, ζωοτρόφος, «αἶα» Γ 243, Φ 63, τῆς δὲ Ὀδ. μόνον λ 301.

ΦΎΣΙΣ, ιος, ἡ (φύω) (ἐξωτερικὴ) ποιότης, χαρακτηριστικὸν γνώρισμα, «φαρμάκου» κ 303 †· φύσις, φυσικὴ ἰδιότης, Βατρ. 32.

ΦΥΤΑΛΙΉ [-⏑⏑.], ἡ, ἐπικ. (φυτόν), φυτεία, „φυτειά", τουτέστι τόπος δένδρων ἢ ἀμπέλων κατάφυτος, συνάπτεται μετὰ τοῦ «ἄρουρα» "Ἰλ. Ζ 195, Μ 314, Υ 185.

ΦΥΤΕΎΩ [⏑..], ἐνες. -ει, -οσι, μετοχ. -ων, παρατ. ἀναύξ. φύτευεν, ἀόρ. ἀ. ἐφύτευσαν, ὑποτ. φυτεύσω, ἀπαρφ. -εῦσαι, „φυτεύω", ἀ.) κυρ. φυτά, οἷον «πτελέας, δένδρεα» Ζ 419, ι 108, σ 359· β΄.) μεταφ. παρασκευάζω, προξενῶ, παρέχω, «κακόν, πῆμά τινι» Ο 134, δ 668 (ὅπου ὅμως οἱ νεώτεροι μετὰ τοῦ Ἀριστάρχου ἀναγινώσκουσι «πρὶν ἦβης μέτρον ἱκέσθαι» ἀντὶ τοῦ συνήθους «πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι», ὅπερ ὁ Βέκκ. ἤθελε νὰ γράψῃ «πρὶν ἡ. π. φυτεῦσαι»), «φόνον ᾗ κῆρά τινι» ὃ 165, ρ 82, «κακά τινι» ε 340, ξ 110 κ. ἀ. Ἐκ τοῦ

ΦΥΤΌΝ [⏑.], τό (φύω), φυτόν (‖. ἐν τῇ καθομιλ. μόνον ἐν συνθέσει: „ἐλαιόφυτον"), ὅ,τι φυτρώνει ἢ φυτεύεται, ἐπομ. καὶ δένδρον, ἐνικ. καὶ πληθ. Ξ 123, ι 108, ω 246, κ. ἀ. «φυτόν» περιληπτικῶς ἀντὶ τοῦ φυτεία, ὅ ἐ. δένδρα φυτευμένα, ω 227, 242. (‖. Κατ' ἄλλους ὅμως ὀρθότερον ἐνταῦθα εἶνε νὰ ἐκληφθῇ ὡς περὶ ἑνὸς φυτοῦ εἰρημένον, ἄγνωστον ὁποίου· ὑποπτεύω ὅτι λέγεται οὕτως πᾶν νεόφυτον, τὸ ἐν τῇ καθομιλ. ὑποκοριστικῶς λεγόμενον „φυτάνι(ον)" ὅπερ προφέρ. φυδάνι· ἐν δὲ τῷ ω 246 εἶνε τῷ ὄντι περιληπτικὸν καὶ τὸ «φυτόν» ὡς καὶ τὰ λοιπὰ φυτὰ τὰ ἐν τῷ αὐτῷ καὶ τῷ ἑπομένῳ στίχῳ).

ΦΎΩ [⏑.], ἐνες. -ει, παρατ. ἀναύξ. φύεν, μέσ. -ονται, φύοντο, μέλ. φύσει, ἀόρ. ἀ. ἔφυον, ἀόρ. β΄. ἔφυν, γ΄. ἐνικ. φῦ ἀντὶ τοῦ ἔφυ, καὶ γ΄. πληθ. ἔφυν ἀντὶ τοῦ ἔφυσαν, ε 481, μετοχ. φύντες, παρακ. πέφυκα, γ΄. πληθ. πεφύκασι, [μετὰ συνεσταλμ. τοῦ α ὡς καὶ ἐν τῷ λελόγχασι], παλαιὰ γραφὴ ὑπὸ τοῦ Βεκκ. ἐν τῇ Β΄. καὶ Ἀμεῖς πάλιν ἀποκατασταθεῖσα ἐν τῷ η 114 ἀντὶ τῆς συνήθους «πεφύκει», τὴν ὁποίαν ὅμως πάλιν ἠθέλησε νεωστὶ νὰ ἐπαναφέρῃ ὁ Βέκκ., ἔτι δὲ πεφύασι, Δ 484, η 128, ὑποτ. γ΄. ἐνικ. πεφύκῃ, Δ 483, μετοχ. θηλυκ. πεφυυῖα, Ξ 288 κ. ἀ., ἀρσεν. αἰτ. πεφυῶτας ἀντὶ τοῦ πεφυκότας, ε 477, ὑπερσ. γ΄. ἐνικ. πεφύκει. [Τὸ υ ἐν μὲν τῷ ἐνεστ. ᾗ παρατ. βραχύ, ἐν δὲ τῷ μέλ., ἀορ. ἀ. καὶ παρακ. μακρόν, πλὴν ἐν τοῖς συγκεκομμένοις τύποις τοῦ παρακ. πεφύασι, πεφυυῖα, πεφυῶτας, τοῦ δὲ ἀορ. β΄. μακρὸν ἐν παντὶ τῷ ἐνικῷ καὶ ἐν τῷ συγκεκομ. γ΄. πληθ. ἔφυν]. 1) μεταβ. ἐν τῷ ἐνεστ. (ὅστις ὅμως ἅπαξ εὑρίσκεται καὶ εἰς ἀμετάβατον σημασ., ἴδ. κατωτ.), μέλ. καὶ ἀ. ἀορ., παράγω, γεννῶ, „βγάζω", ἀναδίδω, «φύλλα, ποίην» Α 235, Ζ 148, Ξ 347, η 119, «τρίχας» κ 393· ὅθεν «ὁ φύσας» ὁ γονεύς, ὁ γεννήτωρ, Βατρ. 13, μετὰ διπλῆς αἰτ. καὶ δοτ., «ὃν ἔφυσε δόλον κούρῃ» ἀνεβλάστησεν ὡς δόλωμα εἰς τὴν κόρην, Υ. Δήμ. 8. 2) ἀμετάβ. ἐν τοῖς παθητ. τύποις καὶ ἐν τῷ ἐνεργ. παρακ. καὶ ἀορ. β΄., φύομαι, γεννῶμαι, βλαστάνω, „φυτρώνω" (ἀμετάβ.), πρὸ πάντων ἐπὶ τῶν φυτῶν, ι 109 κ. ἄ. πλχ., ἅπαξ μόνον εὑρίσκεται ὁ ἐνεργ. ἐνεστ. μὲ ἀμετάβ. σημασ., «ἀνδρῶν γενεὴ ἠμὲν φύει» γεννᾶται, (‖. ὅπως ἐν τῇ καθομιλουμ. τὸ „φυτρώνει" καὶ πλῆθος ἄλλων ῥημάτων), Ζ 149. Ἰδίως εὔχρηστος ὁ παρακ. καὶ ὑπερσυντ., Δ 483, 884, Ξ 288, πρβλ. ε 63, η 114, 128 κ. ἀ., «κέρα πεφύκει» Δ 109· ὁ ἀόρ. β΄. εἰς τὴν κυρίαν σημασ. μόνον ε 481, ψ 190, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τροπικῶς ἐν ταῖς φρ. «ἐν δ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἐν χείρεσσι φύοντο, ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες», ἴδ. ΕΜΦΎΩ.

*ΦΏΚΑΙΑ, ἡ, πόλις τῆς Ἰωνίας ἐπὶ τοῦ Ἕρμου ποταμοῦ, τὴν σήμερον ὡσαύτως Φώκαια ἢ Φώκαις, Υ. Ἀπ. 35.

ΦΩΚΕΙΣ, οἱ, ἐνικ. ΦΩΚΕΎΣ, ΗΟΣ, κάτοικοι τῆς Φωκίδος, χώρας τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος, ἐπικ. γεν. «Φωκήων» Β 517, Ο 516, Ρ 307.

ΦΏΚΗ, ἡ, „φώκη, φώκα ᾗ φώκια", ζῶον θαλάσσιον τοῦ γένους τῶν ἀμφιβίων, "Ὀδ. δ 404, 436, 448, ο 480, Υ. Ἀπ. 77.

ΦΩΝΈΩ, ἀόρ. μετὰ ἢ ἄνευ αὐξήσ. ἐφώνησε ᾗ φώνησε, μετοχ. φωνήσας ᾗ., ἐκπέμπω ἦχον ἐκ τοῦ στόματος, ἰδίως (καὶ παρ' Ὁμ. μόνον) ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν ἀνθρώπων· ἀ.) ἀναφωνῶ, „φωνάζω, σύρω ἢ βγάλλω φωνήν", συχνὸν ἐν τῇ τυπικῇ φράσει, «καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα» Α 201, α 122 κ. ἀ., «καὶ φωνήσας ἔπος ηὔδα» Ω 307 ἢ «καί μιν φωνήσας προσέφη» Ξ 41, ξ 439. Ἡ μετοχὴ ἐν τῇ τοιαύτῃ φράσει κατὰ τὸν Κλάσσεν δὲν εἶνέ τις ἀσήμαντος πλεονασμός, ἀλλ' ἢ ἀναδεικνύει ἐμφατικῶς τὴν πρώτην προσηγορίαν, δι' ἧς ἄρχεται διάλογός τις, ἢ μετά τινα διακοπὴν ἐφίζᾳ ζωηρῶς τὴν προσοχήν, ἢ παρέχει ἐπίσημόν τινα χαρακτῆρα εἰς τοὺς ἑπομένους λόγους· (‖. ἀντιστοιχεῖ δὲ πρὸς τὰς νεωτερικωτέρας φράσεις: ἔλαβε τὸν λόγον, „ἄνοιξε τὸ στόμα του", ἢ „ψηλὰ φωνήτσα ἔκραξε, ἔβγαλε" τῶν δημοτικῶν

φσμάτων), «θεᾶς ὅπα φωνησάσης» = φωνὴν φωνησάσης, ὅ ἐ. τῆς θεᾶς ἀναφωνησάσης, ω 535. Ἐν δὲ τῷ «ξυνέηκε θεᾶς ὅπα φωνησάσης» B 182, K 512 τὸ «ὅπα» ἀποδίδεται εἰς τὸ «ξυνέηκε», καθὼς καὶ ἐν τῷ Υ 380 εἰς τὸ «ἄκουσε»· β΄.) ὁμιλῶ, λέγω, «ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη» οὕτως (ταῦτα) εἰπὼν ἀπῆλθε, Z 116, πρβλ. A 333 κ. ἀ. Πολλάκις συνάπτεται πρὸς συνωνύμους φράσεις, οἷον «ἔπος φάτο φώνησέν τε» δ 370, Ὑ. Δήμ. 53, «ἀπαμείβετο φώνησέν τε» η 298 κ. ἀ. τῆς Ὀδ. Ἐκ τοῦ

ΦΩΝΉ, ἡ (ῥίζ. ΦΑ, ἐξ ἧς φημί)· ἀ.) „φωνή", κυρ. ὡς μέσον συνεννοήσεως, συνομιλίας, ὅθεν ἰδίως· ἡ ἔναρθρος φθογγὴ τῶν ἀνθρώπων, P 696, δ 705 κ. ἄ. πλχ., «αὐτῷ εἰκυῖα φωνήν» ὁμοιάζουσα πρὸς αὐτὸν κατὰ τὴν φωνήν (‖. ὄχι κατὰ τὴν γλῶσσαν, τουτέστι φωνήν τε καὶ φράσιν), Ψ 67, πρβλ. Υ 81, δ 279 κ. ἀ., «ἄειδεν λεπταλέῃ φωνῇ» Σ 571. Ἰδίως δὲ ἡ μεγάλη φωνή, «Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ» ἐκάλεσε τὴν Ἑλένην μεγαλοφώνως, Γ 161, πρβλ. ω 530, κραυγή, Ξ 400, O 686· ἔτι δὲ ᾗ ἐπὶ ἀνάρθρου φωνῆς τῶν ἀλόγων ζώων, «συῶν» κ 239, «σκύλακος» μ 86, «βοῶν» μ 396, ἐπὶ τῆς ᾠδῆς τῆς ἀηδόνος «χέει φωνήν» τ 521· ἐπὶ τοῦ ἤχου τῆς σάλπιγγος, Σ 219· β΄.) λόγος, ὁμιλία, «τοίην ἐφθέγξατο φωνήν» τοιοῦτον λόγον εἶπε, Βατρ. 272.

*ΦΩΡΉ, ἡ (φώρ, Λατ. fur, ἐκ τῆς ῥίζ. ΦΕΡ), κλοπή, Ὑ. Ἑρμ. 136 (ἐκ διορθώσεως τοῦ Γ. Ἑρμάννου ἀντὶ τοῦ φωνῆς).

*ΦΏΡΗ, ἡ (φώρ, φωράω), ἀναζήτησις, ἔρευνα, ἰδίως· πρὸς εὕρεσιν τῶν κλοπιμαίων («φωρᾶν: τὰ κλεψιματα ζητεῖν» Ἡσύχ.), «φώρην» τὴν κατ' οἶκον ἔρευναν Ὑ. Ἑρμ. 385 (Οὕτως ἔγραψεν ἐξ ἑνὸς χειρογράφου ὁ Γ. Ἑρμαννος· ᾧ Βαουμ. ἀντὶ τοῦ συνήθους: φωνὴν ἄλλοι ἑρμηνεύουσι τὸ «φώρην» κλέπτην, ὡς ἐξ ὀνομαστικῆς: ὁ φώρης).

ΦΩΡΙΑΜΌΣ [.⏑⏑.] (ἡ, παρ' Ἀπολ. τῷ Ῥοδ.), κιβωτός, κιβώτιον, ἰδίως· ὡς ἱματίων ἀποθήκη, „σενδοῦκι" (Τουρκ. σανδὺκ, ἀλλὰ καὶ «σάνδυξ: κιβωτός» Ἡσύχ.), „κασσέλλα" (Ἰταλ.), Ω 228, ο 104. (Ἡ ἐτυμολογ. πολὺ ἀμφίβολος· ‖ κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ φέρω, φορέω, κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ. διαλεκτικὸς τύπος ἀντὶ τοῦ παρ' Ἡσυχ. χωριαμός, ἐκ τοῦ χωρίζω, κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ φᾶρος ἀντὶ τοῦ: φαριαμός· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἀπιθάνως ἐκ τοῦ φράσσω (ῥίζ. ΦΑΡΓ), ἐξ οὗ δῆθεν καὶ φορμός).

ΦΏΣ, ΦΩΤΌΣ, ὁ, ὀνομ. πληθ. φῶτες, ποιητ. ἀντὶ τοῦ ἀνήρ· ἀ.) ἀνήρ, ἄνθρωπος, Β 164, «παλαιός» Ξ 136, «δέκτης» δ 247, «κακός» ζ 186, «ἀλλότριος» ἴδ. τ. λ., κατ' ἀντίθεσιν τῶν θεῶν P 98· β΄.) πολλάκις ἐμφαντικῶς· ἀνὴρ τουτέστιν: ἀνδρεῖος ἄνθρωπος, „ἄνδρας", ὡς τιμητικὴ ὀνομασία, «Μαχάονα φῶτ' Ἀσκληπιοῦ υἱόν» Δ 194, Φ 546, φ 26. (Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος· κατά τινας μὲν ἐκ τῆς ῥίζ. ΦΕ, φύω· ἢ ὡς γεννήτωρ καὶ παραγωγός, ἢ ὡς γέννημα, πλάσμα· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τῆς ῥίζ. ΦΑ, φημί· ὡς ὁμιλῶν).

X

X

X, τὸ εἰκοστὸν δεύτερον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου· ὅθεν σημεῖον τῆς εἰκοστῆς δευτέρας ῥαψῳδίας.

ΧΆΑ, ἴδ. ΦΕΙΆ.

ΧΆΔΕ, ΧΑΔΕΊΝ, ἴδ. ΧΑΝΔΆΝΩ.

ΧΆΖΟΜΑΙ (ἐκ τῆς ῥίζ. ΧΑ, ἐξ ἧς καὶ χαίνω, καὶ χάσκω, καὶ hisco, συγγεν. μὲ τὸ σχάζω, σχίζω), ἐνες. προς. χάζεο, -εσθε, ὑποτ. -ώμεθα, ἐπικ. -ώμεσθα, Ε 34, παρατ. ἐχάζετο, ἐπικ. χάζετο καὶ χάζοντο, μέλ. ἐπικ. χάσσονται, N 153, ἀόρ. ἐπικ. χάσσατο, N 193, ἀπαρφ. ἐπικ. χάσσασθαι, M 172, μετοχ. ἐπικ. χασσάμενος, Δ 535, E 626, N 148 (ἔτι δὲ γ΄. πληθ. ἐπικοῦ τινος β΄. ἀορ. ἀναδιπλασιασμ. κεκάδοντο — ἀντὶ τοῦ κεχάδοντο — ὅπερ ἄλλοι παράγουσιν ἐκ τῆς ῥίζης ΚΑΔ, καὶ ὑπάγουσιν εἰς τὸ ΚΉΔΩ, Δ 497, O 574 ἐν τμήσει, ἴδ. ΥΠΟΧΆΖΟΜΑΙ). 1) ὑποχωρῶ, [ἐγκλίνω], ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ, ἀναχωρῶ, ἀπέρχομαι, ἀπέχω μετὰ τοῦ «ἄψ, ὀπίσω» Γ 32, E 702 κ. ἀ., μετὰ γεν. πράγματος «κελεύθου, πυλάων» ἀπό, ἢ ἐκ τῆς ὁδοῦ χ., Λ 504, M 172, «νεκροῦ» P 357, «μάχης» O 426, «μίνυνθα χάζετο δουρός» ὀλίγον χρόνον ὑπεχώρει τῆς προσβολῆς, ὅ ἐ. ἐπὶ βραχὺν χρόνον ἀπεῖχε, Λ 539· μετὰ προθέσεως, «ἐκ βελέων» ἐκτὸς βολῆς βέλους, Π 122, «ὑπ' ἔγχεος» εἰς τὸ δόρυ ὑποχωρῶ, N 153, πολλάκις «ἑτάρων εἰς ἔθνος» Γ 32, Α 585. Τὸ δὲ Π 736 «οὐδὲ δὴν χάζετο φωτὸς» τινὲς μὲν ἑρμηνεύουσι: καὶ δὲν ἔμεινε πολὺν χρόνον μακρὰν (ὁ λίθος) τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ ταχέως ἐκτύπησεν (ὅν τινα ἐκτύπησεν, οὐχὶ τὸν σκοπευθέντα). Ἀλλ' ὀρθότερον βεβαίως ἄλλοι ὡς ἑξῆς: οὐδ' ἐνέμεινε πολὺ (ὁ Πάτροκλος

εἰς τὴν ὑποχώρησιν τὴν πρὸ τοῦ ἀνδρὸς (τοῦ Ἕκτορος) (‖. εἰς ἣν δηλ. ἄπας ὁ τῶν Ἀργείων στρατός, ἐπομένως καὶ αὐτὸς ὁ Πάτροκλος, εἶχε τραπῇ κατ' ἐνέργειαν τοῦ Ἀπόλλωνος. Τὸ μόνον παράδοξον ἐν ταύτῃ τῇ ἑρμηνείᾳ εἶνε ὅτι τὸ «οὐδὲ δὴν χάζετο φωτός», ὅπερ κατὰ τὴν ἔννοιαν ἔπρεπε νὰ τεθῇ μετὰ τὸ «ἀφ' ἵππων ἅλτο χαμᾶζε» ς. 733, ἐτέθη μετὰ τρεῖς στίχους καθ' ὑπέρβασιν ἰσχυράν, ἧς καὶ ἄλλα παρ' Ὅμ. παραδείγματα εὑρίσκονται).

Ἐκ τοῦ ἐνεργ. τύπου εὑρίσκεται μόνον ὁ ἐπικ. ἀόρ. β'. κέκαδον ᾧ μέλ. κεκαδήσω (οἵτινες ὅμως κατ' ἄλλους ὑπάγονται εἰς τὴν ῥίζ. ΚΑΔ, καὶ τὸ ῥῆμα ΚΗΔΩ, ὅπ. ἴδ.), κυρ. κάμνω τινὰ νὰ ὑποχωρήσῃ, νὰ ἀπέχῃ τινός, ὅ ἐ. (ἀπο)σερῶ τινά τινος, οἷον «τινὰ θυμοῦ καὶ ψυχῆς» Λ 334, φ 153, 170. Περὶ τοῦ ἐν τῇ Θ 353 «κεκαδησόμεθα» ἴδ. ΚΗΔΩ.

ΧΑΊΝΩ ἢ ΧΆΣΚΩ (ΧΑ, ἴδ. ΧΆΖΟΜΑΙ), παρ' Ὅμ. μόνον ἀόρ. εὐκτ. χάνοι καὶ μετοχ. χανών, ἐκ δὲ τοῦ παρακ. μόνον μετοχ. κεχηνότα· τοῦ ἀορ. ἡ ὁρις. χάνε Ὑ Δήμ. 16· ά.) χαίνω, ὅ ἐ. ἀποτελῶ χάσμα, ἀνοίγομαι, „ἀνοίγω, χάνω" (ἀμετάβ., ἄλλο παρὰ τὸ μεταβ. „χάνω" =ἀπόλλυμι) Ὑ. Δήμ. 16, «τότε μοι χάνοι χθών» „τότε ν' ἀνοίξῃ ἡ γῆ καὶ νὰ μὲ καταπιῇ", Δ 182, Ζ 281, Θ 150· β'.) ἰδίως ἀνοίγω ἢ ἔχω ἀνοικτὸν τὸ στόμα, „χάσκω", ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων Π 350, 409, Ὑ 168· ὅθεν «πρὸς κῦμα» ἀνοίγω τὸ στόμα πρὸς τὸ κῦμα, ἵνα καταπίω ᾧ ἀποπνιγῶ, μόνον μ 350.

ΧΑΊΡΩ (ΧΑΡ, ἴδ. ΧΑΡΟΠΌΣ), παρατ. ἀναύξ. χαῖρον β 35, ἔχαιρε, Λ 73, χαῖρε Ὅμ. πλχ., θαμις. χαίρεσκεν Σ 259, -ον, μ 380, μέλ. ἀπρφ. χαιρήσειν Ὑ 363, ἀόρ. ἐχάρη, -ημεν, -σαν (σχηματισθεὶς κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς μι ῥημάτων), σπανιώτερον ἀναύξ. χάρη Ε 682, Ν 609, Ὑ. Ἑρμ. 506, εὐκτ. γ'. ἐνικ. χαρείη Ζ 481, μετοχ. χαρέντες Κ 541, παρακ. κεχάρηκα μόνον ἐν τῇ ἐπικ. μετοχ. κεχαρηότα Η 312, καὶ τοῦ μέσ. παρακ μετοχ. κεχαρημένος Ὑμ. 6 (7), 10, ὑπερσ. γ'. πληθ. κεχάρηντο Ὑ. Δήμ. 458. Πρὸς τούτοις δὲ καὶ οἱ ἑξῆς ἐπικῶς ἀναδιπλασ. τύποι: μέλ. ἐνεργ. ἀπαρφ. κεχαρησέμεν Ο 98, μέσ. μέλ. γ'. ἐνικ. κεχαρήσεται ψ 266, μέσ. ἀόρ. ά. χήρατο Ξ 270, ἀόρ. β'. ἀναδιπλ. κεχάροντο Π 660, δ 344, ρ 135, εὐκτ. κεχάροιτο β 249, γ 438 καὶ γ'. πληθ. κεχαροίατο Α 256. [Ἡ συλλαβὴ χαρ εἶνε καθ' ἅπαντας τοὺς χρόνους βραχεῖα]. 1) ἀπολύτ. χαίρω, ἔχω χαράν, „χαίρομαι", Ὅμ. πλχ. Πολλάκις λαμβάνει τοὺς προσδιορισμοὺς «θυμῷ, ἐν θυμῷ, φρεσί, φρένα» Ὅμ. πλχ. «χαίρει μοι ἦτορ, κῆρ» Ψ 647, δ 260, ο 690. Τὸ δὲ «νόῳ χαίρω» ἐνδομύχως χαίρω, „ἔχω κρυφὴν χαράν" θ 78· ὡσαύτως καὶ τὸ «ἐν θυμῷ χαίρω» χ 411. Ἡ μετοχ. «χαίρων» ὡς ἐπίρ. μετὰ χαρᾶς, Α 446, ο 128 κ. ἀ., «χαίροντι φέρω χαίρων» ρ 83. 2) συντασσόμενον ά.) μετὰ δοτ. χαίρω ἐπί τινι, ἀγάλλομαι, εὐχαριστοῦμαι εἴς (διά) τι, οἷον «νίκῃ» ὄρνιθι, φήμῃ» Η 312. Κ 277, β 35 κ. ἀ.· β'.) μετὰ δοτ. καὶ μετοχ. «τῷ χαῖρον νοστήσαντι» διὰ τὴν ἐπάνοδόν του, τ 463, «χάρη δ' οἱ προσιόντι» Ε 682, «εἴποτε καὶ ζώοντι (Ἕκτορι) μάχης ἐκνοστήσαντι χαίρετε» Ω 706· μετ' αἰτ. «χαίρει δέ μιν (ἀλωήν) ὅστις ἐθείρῃ» Φ 347. (‖. Ὀρθότερον ὁ Εὔνιος καὶ ἄλλοι δὲν παραδέχονται τὴν σύνταξιν ταύτην, ἀποδίδοντες καθ' ὑπέρβασιν συνηθεστάτην τὸ «μιν» εἰς τὸ «ἐθείρῃ»)· γ'.) μετὰ μετοχ. τοῦ ὑποκειμένου προσδιοριστικῆς, «χαίρω ἀκούσας» μετὰ χαρᾶς ἤκουσα, Γ 76, Τ 185, πρβλ. Σ 259, ξ 377. (Ἡ μετοχ. δὲν εἶνε συντακτικὴ τοῦ ῥήματος ἐν τῷ Λ 73, μ 380)· δ'.) μετὰ τοῦ «οὕνεκα» ἢ «ὅτι» θ 200, ξ 52. 3) Ἰδιαιτέρα χρῆσις ά.) τοῦ μέλ. μετὰ τῆς ἀρνήσ. (‖. ἢ καθ' ἑαυτὸν ἢ μετὰ μετοχῆς) «οὐ χαιρήσεις» δὲν θὰ χαρῇς, ὄχι μετὰ χαρᾶς, ὅ ἐ. κατὰ λιτότητα φράσεως „κακὰ θὰ τὴν πάθῃς", κατὰ δυστυχίαν σου θὰ..., οἷον «οὐδέ τιν' οἴω Τρώων χαιρήσειν, ὅστις κτλ.» Υ 363· β'.) τῆς προστακ. «χαῖρε» ἐν ταῖς προσηγορίαις ἢ προσφωνήσεσιν ἀναλογούσης πρὸς τὰς τῆς καθομιλ. „γειά σου, καλῶς τον" κ. τ. τ., Ι 197, α 123 κ. ἀ. ἢ πρὸς τὰς εὐχάς „χαρούμενος, -οι, εἰς ὑγείαν" κ. τ. τ. τὰς τῶν προπόσεων, δ 60, σ 122, υ 199, ἔτι δὲ πρὸς τοὺς θεούς, «εὐχωλῇς χαίρετε» ν 358, «χαῖρε ἀοιδῇ» δέχθητι τὴν ᾠδήν, εὐπρόσδεκτος ἔστω σοι ἡ ᾠδή, Ὑμ. 8 (9), 7.

ΧΑΊΤΗ, ἡ μακρά, κομᾶτίζουσα κόμη Κ 15, Ξ 175, δ 150, κ 567· ἐπὶ ἵππων ἡ χαίτη, „χιούτη", ἐνικ. καὶ πληθ. Ζ 509, Ρ 439 κ. ἀ.

ΧΆΛΑΖΑ [⏑..] (‖. ἀντὶ τοῦ χαλαδϳα, παράγεται δὲ ὄχι ἐκ τοῦ χαλάω, ὡς ἐφρόνουν οἱ παλαιότεροι, ἀλλ' εἶνε τῆς αὐτῆς ῥίζης μὲ τὸ Λατ. grando, Σανσκρ. hrad-uni, Σλαυικ. grad-u· ὥστε τὸ πρῶτον α εἶνε εὐφωνικὸν ἐπένθεμα), χάλαζα, „χαλάζι", Ἰλ. Κ 6, Ο 170, Χ 151.

ΧΑΛΆΩ [⏑..] (διὰ τοῦ ὀνοματικοῦ θέματος χαλα, ἐκ τῆς ῥίζ. ΧΑ, ἴδ. ΧΆΖΟΜΑΙ), ἀόρ. ά. ἐπ. ἐχάλασσε, μετοχ. χαλάσασα, χαλαρώνω, ὅ ἐ. (παρα)λύω τὸ πρότερον σφιχτὰ δεδεμένον, ἐντεταμένον· «βιόν, τόξα» Ὑ. Ἀπ. 6, Ὑμ. 27 (28), 12. (‖. Ἐντεῦθεν τῇς καθομιλ. τὸ „χαλῶ ἢ χαλνῶ" ἔλαβε τὴν σημ. τοῦ διαλύω πᾶν ὅ,τι συντεταγμένον, παραλύω, διαφθείρω, καταστρέφω).

ΧΑΛΕΠΑΊΝΩ [⏑...] (χαλεπός), ἐνες. ὁρις. -ει, προς. -ε, εὐκτ. -οι, ἀπαρφ. -ειν, μετοχ. -ων, παρατ. ἀναύξ. χαλέπαινε, ἀορ. ὑποτ. γ'. ἐνικ. χαλεπήνῃ, ἀπαρφ. χαλεπῆναι, ἀμετάβ., κυρ. εἶμαι χαλεπός, βαρύς, ἄγριος, ἐπομ. βαρέως ἐπιπίπτω, „ἀγριεύω", ingravesco, ἐπὶ ἀνέμου, θυέλλης, Ξ 399, ε 485, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων ὀργίζομαι, ἀγαναντῶ, „θυμώνω", ἰδίως φέρομαι δυσμενῶς,

„μαλώνω", ἀπολ. Ξ 256, Τ 183, π 72 κ. ἀ., «ὅτε ἄνδρεσσι κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ» Π 386, ε 147, τ 83, πρβλ. λ. ΑΠΕΧΘΑΝΟΜΑΙ. Ἴδ. καὶ ῥιθείς.

ΧΑΛΕΠΟΣ [⏑..], ή, όν, συγκρ. -ώτερος, βαρύς, δύσκολος, ὅ ἐ. 1) ὁ μετὰ πόνων καὶ κινδύνων συνδεδεμένος, ἐπίπονος, ἐπίμοχθος, ἐπικίνδυνος, «ἄεθλος» λ 622, «λιμήν» δυσπρόσιτος, τ 189 μετ' ἀπαρφ. «χαλεπή τοι ἐγὼ μένος ἀντιφέρεσθαι» σοὶ εἶμαι δύσκολος (προσωπικὴ σύνταξις; ἀντὶ ἀπροσώπου, ὡς ἐν τῷ Α 546) ὅ ἐ. εἶνε δύσκολον νὰ ἀντιταχθῇς εἰς ἐμέ, Φ 482, ὡσαύτως «χαλεποὶ θεοὶ ἐναργεῖς φαίνεσθαι» εἶνε ἐπικίνδυνον νὰ ἐμφανίζωνται οἱ θεοὶ ἐναργεῖς, Υ 131, πρβλ. Α 589, δ 397, Ὑ. Δήμ. 111, μετὰ δοτ. «χαλεπός τινι» Α 546· πολλάκις ἐν ἀπροσώπῳ συντάξει τὸ οὐδέτερον «χαλεπὸν τοι παισὶν ἐριζέμεναι» Φ 184, δ 651, κ 305 κ. ἀ. ἔτι δὲ μετ' αἰτ. καὶ ἀπαρφ. Π 620, υ 313, ψ 81 κ. ἀ. «χαλεπὸν γὰρ ἐπιστάμενόν περ ἐόντα» ἔνθα ἐξυπακούεται ἐκ τῶν προηγουμένων τὸ «ὑσσάλλειν τινά» Τ 80. (‖. Ἄλλοι ὅμως τῶν νεωτέρων ἐκδοτῶν ᾧ πρῶτος ὁ Σπίτζνερος ἔγραψαν μετὰ τοῦ Ἀριστάρχου «ἐπισταμένῳ περ ἐόντι» καὶ ἐξυπακούει ὁ Λαρόχ. οὐχὶ τὸ «ὑσσάλλειν» ἀλλὰ τὸ «ἀκούειν» ἐκ τῶν ἀνωτέρω: εἶνε δύσκολον καὶ εἰς τὸν ἐμπειρότατον καὶ πάνυ γεγυμνασμένον νὰ ἀκούῃ ἐν τῷ μέσῳ τοσούτου θορύβου· Ἴδ. καὶ λ. ὑποβάλλω).

2) ὁ προξενῶν βάρος καὶ κίνδυνον, βαρύς, ἐπίμοχθος, ἐπικίνδυνος, τραχύς, σκληρός, «κεραυνός, θύελλα, γῆρας, δεσμός, ἄλγος, μόχθος, ἄλη» Ὁμ. πλχ., «ὁμοκλαί» ρ 189, «ὀνείδη» Γ 438, «μῦθος» Β 245· ὡσαύτως «ἔπεα» Ψ 489, «φῆμις» κακὴ φήμη, ξ 239, ω 201· ἐπὶ προσώπων, δυσμενής, δύσκολος, σκληρός, „κακός", ὀργίλος, α 198, δ 232 κ. ἀ. «δαίμων» τ 201, «τινί» κατά τινος, πρός τινα, ρ 388.

ΧΑΛΕΠΤΩ (χαλεπ-ός), ποι. ᾧ ἰδίως ἐπικ. τύπος = ΧΑΛΕΠΑΙΝΩ, ἀλλὰ μεταβατ., μόνον ἐν τῷ γ'. ἑνικ. τοῦ ἐνες. -ει, βαρύνω, καταπιέζω, τινά, δ 423 †.

ΧΑΛΕΠΩΣ, ἐπίρ., δυσκόλως, ἐπιπόνως, Ἴλ. Η 423, Υ 186.

ΧΑΛΙΝΟΣ, [⏑–.], ὁ, χαλινός, „χαλινάρι", πληθ. Τ 393 †.

ΧΑΛΙΦΡΟΝΕΩ [⏑....] (χαλίφρων), εἶμαι εὐήθης, μωρός, βλάξ, μόνον ἐν τῇ μετοχ. -έοντα, ψ 13 †.

ΧΑΛΙΦΡΟΣΥΝΗ [⏑..⏑.], ἡ, χαλαρότης, χαυνότης φρενῶν, ὅ ἐ. εὐήθεια, μωρία, βλακεία, κατὰ πληθ. μόνον π 310 †. Ἐκ τοῦ

ΧΑΛΙΦΡΩΝ [⏑..], ον, ἐπικ. (ἐκ τῆς ῥίζ. ΧΑ, χαλι- καὶ φρήν) κυρ. ὁ χαλαρός, χαῦνος, ἀδρανὴς τὰς φρένας, ὅ ἐ. εὐήθης, μωρός, βλάξ, ἠλίθιος, συνάπτεται μετὰ τοῦ «νήπιος» Ὀδ. δ 371, τ 530.

ΧΑΛΚΕΟΘΩΡΗΞ, ὁ, ἡ, ποιητ., χαλκοθώραξ, ὁ χαλκοῦν θώρακα φορῶν, Ἴλ. Ι 448, Θ 62.

ΧΑΛΚΕΟΣ, η, ον, ἐπικῶς καὶ ΧΑΛΚΕΙΟΣ, η, ον, Γ 380, Δ 461 κ. ἀ., ἔτι δὲ καὶ ὡς δικατάληκτον Σ 222 (χαλκός). 1) χαλκοῦς, χάλκινος, πολλάκις ἐπὶ ὅπλων «ἄορ» τ 241, «θώρηξ, χιτών, ἔγχος, ἔντεα» Ὁμ. πολχ., ἔτι δὲ ἐπίχαλκος, χαλκοσκέπαστος, «κύκλα» Ε 723, «σάκος» Η 220, «Ἄρης» Ε 704, 859· ὁ ἐκ χαλκοῦ προερχόμενος «χαλκείη αὐγή» ἡ ἐκ τοῦ χαλκοῦ ἀναλαμπή, στίλβη, Ν 341. 2) μεταφ. ὡς χαλκοῦς, σιδηροῦς, τουτέστιν ἰσχυρός, σερεός, σκληρός, «ἦτορ» Β 490, «ὄψ» φωνὴ δυνατή, Σ 222, «ὕπνος» Λ 241, «οὐρανός», Ἴδ. ταύτην τὴν λ.

ΧΑΛΚΕΟΦΩΝΟΣ, ον, ἐπικ. (χάλκεος, φωνή), χαλκόφωνος, ἰσχυρόφωνος, ἐπίθ. τοῦ Στέντορος Ε 785 †.

ΧΑΛΚΕΥΣ, γεν. Ἰων. ῆος (Ἀττικ. έως), κυρ. ὁ τὸν χαλκὸν κατεργαζόμενος, χαλκεύς, „χαλκεά;", Μ 295, Ο 309, «χαλκεὺς ἀνήρ» Δ 187, 216, ἐν γένει μεταλλουργός, ὅθεν, χρυσοχόος γ 432, καὶ σιδηρουργός ι 391. Ἐκ τοῦ

ΧΑΛΚΕΥΩ (χαλκός), μόνον ἐν τῷ ἀναυξ. παρατ. χάλκευον, κατασκευάζω τι ἐκ χαλκοῦ ἢ μετάλλου ἐν γένει, Σ 400 †.

ΧΑΛΚΕΩΝ, ῶνος, ὁ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ χαλκεῖον, ὅ ἐ. τοῦ χαλκέως τὸ ἐργαστήριον, θ 273 †.

ΧΑΛΚΗΙΟΣ, η, ον (χαλκεύς) εἰς τὸν χαλκέα ἀνήκων, χαλκευτικός, «ὅπλα» τοῦ χαλκέως τὰ (χαλκευτικὰ) ἐργαλεῖα, Ὀδ. γ 433, «δόμος» = ΧΑΛΚΕΩΝ, χαλκεῖον, σ 328.

ΧΑΛΚΗΡΗΣ, ΗΡΕΣ, γεν. ΕΟΣ, ποιητ. (χαλκός, ΑΡ, ἀραρίσκω) χαλκῷ ἡρμοσμένος, τουτέστιν ἢ ἐπίχαλκος, χαλκοσκέπαστος, -σκεπής, ἢ ἐκ χαλκῶν μερῶν συγκείμενος, ὅθεν χαλκοῦς, χάλκινος, «κυνέη, κόρυθες» Γ 316, Ν 714, «ὀϊστός, ἰός» Ν 650, α 262, «σάκεα» Ρ 268, «ξυστόν, δόρυ, ἐγχείη» Δ 469, Ε 145, Υ 258, ε 309, «τεύχεα» Ο 544.

ΧΑΛΚΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ, Ξ 291 †· οὕτως ὠνομάζετο ὑπὸ τῶν θεῶν ἡ ΚΥΜΙΝΔΙΣ, ὅπ. Ἴδ.

Χαλκίς, ΙΔΟΣ, ἡ, 1) πρωτεύουσα πόλις τῆς Εὐβοίας, „Χαλκίδα", Β 537. 2) πόλις τῆς Αἰτωλίας οὐ μακρὰν τοῦ στομίου τοῦ Εὐήνου ποταμοῦ ὑπὸ τὸ ὁμώνυμον ὄρος (τὸ λεγόμενον σήμερον Βαράσσοβα), ὅθεν ᾧ παρὰ Στράβωνι 10, 2, 4 Ὑποχαλκίς, τὴν σήμ. Γαλατᾶ, Β 640. 3) μικρὸν χωρίον τῆς νοτίου Ἤλιδος οὐ μακρὰν τῶν Κρουνῶν (ὅπ. Ἴδ.), τὰ νῦν Ἀνεμοχῶρι, Ὑ. Ἀπ. 425, (ο 295).

ΧΑΛΚΟΒΑΡΗΣ [..⏑.] ΕΣ, γεν. ΕΟΣ, ποιητ. (χαλκός, βάρος) ὑπὸ τοῦ χαλκοῦ βαρύς, βαρυνόμενος, ὅ ἐ. χαλκοῦς, «ἰός» Ο 465, μ 423, «δόρυ» λ 532. Ἰδιαίτερος ἐπικ. τύπος τοῦ θηλ. ΧΑΛΚΟΒΑΡΕΙΑ, οἷον «στεφάνη χ.» Λ 96, «μελίη» Χ 328, χ 259, 276.

ΧΑΛΚΟΒΑΤΗΣ, [..⏑.], ΕΣ, γεν. ΕΟΣ ποιητ. μόνον

ἐν τῷ «χαλκοβατές δῶ» ἐπὶ τῆς κατοικίας τοῦ Διός, Α 426, Ξ 173, κ. ἀ., τοῦ Ἡφαίστου, θ 321, καὶ τοῦ Ἀλκινόου, ν 4, ὁ ἔχων χαλκοῦν οὐδόν, χαλκοῦν κατώφλιον (κατὰ τὸν Σχολ. εἰς Ξ 173, πρὸς ὃν συμφωνεῖ καὶ ὁ Δύντζερος, παραδεχόμενος ὡς δεύτερον συνθετικὸν μέρος τὸ ἄχρ. βάτος, ὅ ἐ. κυρ. τὸ πεπατημένον, ἐπομ. τὸ κατώφλιον, πρβλ. η 83, κατ' ἄλλους δέ: ὁ ἐπὶ χαλκοῦ βαίνων, χαλκόβαθρος, ὅ ἐ. στερεός, καὶ κατ' ἄλλους: ὁ χαλκοῦν ἔδαφος ἔχων, „χαλκόπατος").

χαλκογλώχιν [...-], ινος, ὁ, ἡ, χαλκῆν αἰχμήν, ἀκωκήν, λόγχην ἔχων, χαλκόλογχος, «μελίη» μόνον Χ 225 †.

χαλκοκνήμις [...-], ιδος, ὁ, ἡ, χαλκᾶς κνημῖδας, ὅ ἐ. περικνημῖδας ἔχων, «Ἀχαιοί» μόνον Η 41 †.

χαλκοκορυστής, ᾶο, ὁ, ποιητ. (χαλκός, κορύσσω), ὁ χαλκῆν ἔχων πανοπλίαν, οἱονεὶ χαλκόφρακτος, ἐπίθ. τῶν ἡρώων, Ἰλ. Ε 699, Ζ 199, 398, Ν 720 κ. ἄ. πλχ, καὶ τοῦ Ἄρεως, Ὑμ. 7 (8), 2 (ἔνθα κεῖται ἡ κλητικὴ χαλκοκορυστά).

χαλκοπάρηος, ον, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ -πάρειος (χαλ., παρειά), ὁ χαλκᾶς ἔχων παρειάς, τουτέστι παραγναθίδας, οἱονεὶ „χαλκομάγουλος", ἐπίθ. τῆς περικεφαλαίας, ἥτις ἑκατέρωθεν εἶχε σκεπάσματά τινα τῶν κροτάφων καὶ παρειῶν, Μ 183, Ρ 294, Υ 397, τῆς δὲ Ὀδ. μόνον ω 523.

χαλκόπους, ποῦν, γεν. -ποδος, ὁ ἔχων χαλκοῦς πόδας, τουτέστι χαλκᾶ πέταλα εἰς τοὺς πόδας, „χαλκοπέταλος", ἐπίθ. τῶν ἵππων τῶν θεῶν, Ἰλ. Θ 41, Ν 23.

χαλκός, ὁ, ἐπικ. γενικ. χαλκόφιν, χαλκός, ὀρείχαλκος, ἓν τῇ καθομιλουμ. τὸ μὲν „χάλκωμα" ἢ (Τουρκ.) „μπακίρι", τὸ δὲ (ξεν.) „μπροῦντζος", α 184 κ. ἀ. Ἰδίως κατειργασμένος χαλκὸς ἢ ὅ,τι ἐξ αὐτοῦ κατασκευάζεται, σκεύη χαλκᾶ, „χάλκωμα, χαλκώματα", Β 226, δ 338 κ. ἀ., πολλάκις προσεφέρετο ὡς βραβεῖον, λύτρα, ἢ δῶρον, Η 473 (ὅπου δύναται νὰ εἶνε καὶ ἀκατέργαστος χαλκός), χ 50, 340, ε 38 κ. ἀ. Τὰ δὲ σκεύη τὰ οὕτω σημαινόμενα εἶνε: τρίπους, Σ 349, θ 426, ἄγκιστρον, Π 308, πέλεκυς, Ν 180, θ 507, μάχαιρα θυτική, κ 532. Ἰδιαίτερον δὲ ὅπλα χαλκᾶ, Λ 83, Ν 801 κ. ἀ., οἷον κόρυς, Λ 351, θώραξ, Β 578 κ. ἀ., δόρυ, Γ 348 (οὐδέποτε ὅμως ἡ ἀσπίς), Η 77, χ 278, καὶ μάλιστα τὸ ξίφος, Β 417 κ. ἀ., ν 271. Ἴδ. καὶ **χάλκεος** καὶ πάντα τὰ ἐκ τοῦ χαλκὸς σύνθετα. (Προσκρούσαντές τινες τῶν ἑρμηνευτῶν εἰς τὴν μαλακότητα τοῦ χαλκοῦ ὡς ὕλης πρὸς κατασκευὴν κοπτερῶν ὅπλων παρεδέχθησαν ὅτι ὁ χαλκὸς τίθεται παρ' Ὁμ. ποιητικῶς ἀντὶ τοῦ σιδήρου. Ἀλλὰ πρῶτον μὲν ὁ Ὅμ. διακρίνει ἀκριβῶς τὸν χαλκὸν ἀπὸ τοῦ σιδήρου, πρβλ. Δ 510, Ζ 48, Ε 723, Λ 133, καὶ τὸν μὲν ἱκανῶς χαρακτηρίζει διὰ τοῦ ἐπιθέτου «ἐρυθρός» (ἴδ. τ. λ.), τὸν δὲ σίδηρον διὰ τοῦ «πολιός», ἔπειτα ἡ χρῆσις τοῦ χαλκοῦ εἰς κατασκευὴν κοπτερῶν ὅπλων δὲν εἶνε λόγος ἰσχυρὸς νὰ ἐκλάβωμεν τὴν λέξ. εἰς ἄλλην σημασίαν, διότι καθ' ὃν χρόνον ἐγίνωσκον οἱ ἄνθρωποι νὰ σκληρύνωσι τὸν σίδηρον, δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ εἶχον καὶ τὴν τέχνην τῆς τοῦ χαλκοῦ σκληρύνσεως διὰ συγκράσεως ἄλλου τινὸς μετάλλου, οἷον κασσιτέρου, καὶ τοῦτο ὑπεμφαίνει ἡ περίστασις ὅτι ἡ ἐφεύρεσις αὕτη ἀπεδίδετο εἰς τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου δύναταί τις νὰ παραδεχθῇ ὅτι πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν μετεχειρίζοντο καὶ τὸν διὰ φυσικῆς ὁδοῦ ἀπεσκληρυμμένον, τουτέστι μετ' ἄλλων μετάλλων ἐκ φύσεως συγκεκραμμένον χαλκόν. Τούτοις προσθετέον ὅτι καὶ ἄλλα ἔθνη κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους μετεχειρίζοντο χαλκᾶ ὅπλα εἰς ἐπίθεσιν, οἷον οἱ Μασσαγέται κατὰ τὸν Ἡρόδοτον 1, 215· οἱ Ἀσσύριοι ἔφερον πλὴν τῶν σιδηρῶν ᾗ χαλκᾶ ἐγχειρίδια, ὡς ἀπέδειξαν αἱ ὑπὸ τοῦ Λαϋάρδου ἀνασκαφαὶ παρὰ τὸ Νιμβρούδ· οἱ Πέρσαι εἶχον βέλη ᾗ μὲ χαλκᾶς ᾗ μὲ σιδηρᾶς αἰχμάς, ὡς ἀποδεικνύουσι τὰ ἐν Τσιλμινὰρ (Περσεπόλει) εὑρεθέντα. Ὡσαύτως καὶ τῶν βορείων ἐθνῶν πολλὰ ἔφερον κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους ἤδη χρόνους χαλκᾶ ὅπλα, οἷον οἱ Ἴριοι (Ἰρλανδοί) καὶ ἐν γένει οἱ Κέλται ξίφη χαλκᾶ, ὡς ἀποδεικνύουσιν αἱ συχναὶ τοιούτου εἴδους ἀνακαλύψεις, ὡσαύτως καὶ οἱ Οὔγγροι· καὶ εἰς πάσας ἐν γένει τὰς ἱστορικὰς συλλογὰς εὑρίσκονται χαλκᾶ ἐπιθετικὰ ὅπλα. Εἶνε λοιπὸν πιθανώτατον ὅτι καὶ παρ' Ὁμ., ὅπου εἶνε ὁ λόγος περὶ ἐπιθετικῶν ὅπλων, ὁ χαλκὸς σημαίνει τὸν ὀρείχαλκον, καὶ ὄχι τὸν σίδηρον, ὡς φρονεῖ ὁ Σχοίμαννος).

χαλκότυπος [..υ.], ον (χαλκός, τύπτω), χαλκόπληκτος, „χαλκοκτυπημένος", μόνον «ὠτειλαί» Υ 25 †.

χαλκοχίτων [...-.], ωνος, ὁ, ἐπικ. ὁ φορῶν χαλκοῦν χιτῶνα, θώρακα δηλ., τουτέστι χαλκοθώραξ, «Ἀχαιοί, Τρῶες» Α 371, Ε 180 κ. ἀ· τῆς δὲ Ὀδ. μόνον α 286, δ 496, «Βοιωτοί» Ο 330.

Χαλκωδοντιάδης [...υυ.], αο, ὁ, υἱὸς τοῦ Χαλκώδοντος, βασιλέως τῶν ἐν Εὐβοίᾳ Ἀβάντων, ὁ Ἐλεφήνωρ, Β 541, Θ 464.

Χάλκων, ωνος, ὁ, εἷς τῶν Μυρμιδόνων, Π 595 ἑξ.

χαμάδις [υυυ], ἐπίρ. (χαμαί), ποιητ., καὶ μάλιστα ἐπικ. ἀντὶ τοῦ χαμᾶζε, ὅ ἐ. „κατὰ γῆς, κάτω, χάμου" μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων, Γ 300, ὁ 114, τ 63, 599 κ. ἀ.

χαμᾶζε [υ..], ἐπίρ. (χαμαί) = τῷ προηγουμ., Γ 29, π 191 κ. ἄ. πλχ.

χαμαί [υ.] (τοπικὸς τύπος, δηλ. παλαιᾶς τινος πτώσεως λεγομένης τοπικῆς ἐκ τοῦ ἀχρ. χαμά, Λατ. humi, ‖. πρβλ. τῆς καθομιλ. τὸ „χάμου",

δ ἐ. ἐπίρ. ἀντὶ τοῦ χάμω, κατὰ τὸ: ἄνω, κάτω, ἔξω κτλ.), ἐπίρ. „κατὰ γῆς, χάμου, κάτω“ ἐπί τε κινήσεως καὶ ἠρεμίας σημαντικῶν ῥημάτων, «ἔρχομαι» Ε 442, «ἧμαι» η 160, «ἐξεναρίζω» Λ 145, «ἐν δαπέδῳ χαμαί» χ 188, «πίπτω» Δ 482, «βάλλω» ρ 490 κ. ἀ.

*ΧΑΜΑΙΓΕΝΗΣ [˘...], ές (χαμαί, γίγνομαι) ὁ ἐκ τῆς γῆς ἢ μᾶλλον κατὰ γῆς γεγενημένος, ὁ χαμαὶ τουτέστι χαμηλὰ γεγενημένος, οἱονεὶ „χαμογεννημένος“, «ἄνθρωποι χαμαιγ.» (‖. πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ὕψι, ἢ αἰθέρι γεγενημένων θεῶν) Υ. Ἀφρ. 108, Δήμ. 353.

ΧΑΜΑΙΕΥΝΗΣ [˘...], ΑΟ, ὁ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ. (χαμαί, εὐνή) ὁ χαμαὶ εὐναζόμενος ἢ κοιταζόμενος, κοιμώμενος, χαμόκοιτος, ἐπίθ. τῶν Σελλῶν (κατὰ τὸν Οὐέλκκερον ὡς δι' ὀνειρομαντείας χρησμοδοτούντων, ἡ δὲ Γῆ εἶνέ ἡ μήτηρ τῶν ὀνείρων· ‖. πιθανώτερον μοὶ φαίνεται ὅτι ἔλαβον τὸ ἐπίθετον τοῦτο διὰ τὸν σκληρὸν καὶ ἀσκητικὸν βίον των, ὅθεν οἱ αὐτοὶ καὶ ἀνιπτόποδες ἐλέγοντο) Π 235 †. Τούτου θηλ. ΧΑΜΑΙΕΥΝΑΣ, ΑΔΟΣ, ἐπίθ. τῶν «συῶν» *Ὀδ. κ. 243, ξ 15. [Τὸ αι λαμβάνεται ὡς βραχύ].

ΧΑΝΔΑΝΩ [.˘.], ποιητ., ἰδίως: ἐπικ. (ἐκ τῆς ῥίζ. ΧΑΔ, ἥτις κατὰ τὸν Κούρτιον ἀναφαίνεται ἐν τῷ Λατ. prc-hendo) παρατ. ἐχάνδανον, ᾠ ἀναύξ. χάνδανε, μέσ. μέλ. γ'. ἐνικ. χείσεται σ 17, ἰδ. ᾠ κατωτ., ἀόρ. β'. ἔχαδε καὶ χάδε Δ 24, Θ 461, Λ 462, ἀπαρφ ἐπικ. χαδέειν ἀντὶ τοῦ: χαδεῖν, Ξ 34. Ἐκ τοῦ παρακ. κέχανδα (μὲ σημ. ἐνεστῶτος) μετοχ. αἰτιατ. κεχανδότα Ψ 268, δ 96, ὑπερσ. γ'. ἐνικ. κεχάνδει Ω 192. 1) ἀμετάβ. χαίνω, χάσκω, εἶμαι ἀνοικτός, «οὐκέτι μοι στόμα χείσεται» δὲν θὰ ἀνοιχθῇ τὸ στόμα μου, Υ. Ἀφρ. 253, καθ' ἃ ἔγραψεν ὁ Βαουμ. ἐξ ἄλλων διορθώσεως). 2) μεταβ. χωρῶ, περιλαμβάνω, περιέχω, μετ' αἰτ., ἐπὶ ἀγγείων «ἓξ μέτρα» Ψ 742, πρβλ. «ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον» ρ 344, «οἶκον κεχανδότα πολλά» δ 96, πρβλ. Ω 192, «αἰγιαλὸς νῆας χαδέειν» Ξ 34, «οὐδὸς ἀμφοτέρους ὅδε χείσεται» σ 17. Τροπικ. «ἤυσεν ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτός» ἀνεβόησεν ὅσον ἐδυνήθη νὰ χωρήσῃ ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀνθρώπου («ὅσον ἡ κεφαλὴ ἴσχυσε χωρῆσαι μέγεθος φωνῆς» Σχολ.) τουτέστιν ὅσον ἐδυνήθη νὰ ἀνθέξῃ ἡ κεφαλή, Λ 462, «Ἥρῃ οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον» τῆς Ἥρας δὲν ἐχώρει τὸ στῆθος τὴν ὀργήν, ὅ ἐ. ἡ Ἥρα δὲν ἐδύνατο νὰ κρατήσῃ τὴν ὀργήν, Δ 24, Θ 461.

ΧΑΝΔΟΝ, ὡς ἐπὶ τὸ πολ. ἐπικ. ἐπίρ. (χαίνω), μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα, χάσκων, ὅ ἐ. ἁπλήστως, «οἶνον ἐλεῖν» φ 294 †.

ΧΑΝΟΙ, ἰδ. ΧΑΙΝΩ.

ΧΑΡΑΔΡΗ, ἡ (χαράσσω ἀ.) χαράδρα, ὅ ἐ. χάσμα γῆς ὑπὸ ὁρμητικῆς ροῆς ὕδατος διανοιχθέν, ὅθεν καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „ρεματιά“, ἤ ἐ. ρευματιά, «κοίλη» Ἰλ. Δ 454· β'.) ὁρμητικὸς ῥύαξ, χειμάρρους, „ῥέμμα“, ὅ ἐ. ῥεῦμα, Π 390.

ΧΑΡΕΙΗ, ΧΑΡΗ, ἰδ. ΧΑΙΡΩ.

*ΧΑΡΙΔΩΤΗΣ [˘˘..], ΟΥ, ὁ, ποιητ. (χάρις, ΔΟ, δίδωμι), χαριτοδότης, ἢ χαροποιός, ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ, Ὑμ. 17 (18), 12. (‖. ἐν στίχῳ ἀνήκοντι, καθ' ἃ καὶ ἄλλοι πρὸ πολλοῦ ἔκριναν, εἰς ἄλλον Ὕμνον).

ΧΑΡΙΕΙΣ [˘˘.], ΕΣΣΑ, ΕΝ (χάρις), ὑπερθ. ΧΑΡΙΕΣΤΑΤΟΣ, Η, ΟΝ, πλήρης χάριτος, χαρίεις, εὔχαρις, ἐπομ. κομψός, ὡραῖος, θελκτικός, „νόστιμος“, ἐπὶ μελῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, Π 798, Σ 24, Χ 403, ἐπὶ ἐνδυμάτων, Ε 905, Φ 511, ε 231, Κ 544. Ἐν γένει εὐάρεστος, εὐπρόσδεκτος, εὐχάριστος, ἀγαπητός, «δῶρα, ἔργα, ἀοιδή» Θ 204, κ 223, ω 198, «νηός» Α 39· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ πράξεων, «ἀμοιβή» ἐπιθυμητὴ ἀνταμοιβή, γ 58, «χαριεστάτη ὁδός» κ 279. Τὸ οὐδέτ. ὡς οὐσιαστ., «οὐ πάντεσσι θεοὶ χαρίεντα διδοῦσι» δὲν δίδουσιν εἰς ὅλους οἱ θεοὶ (ὅλα, τουτέστιν ἡνωμένα) τὰ „χαρίσματα“, θ 167.

ΧΑΡΙΖΟΜΑΙ [˘...], μέσ. ἀποθ., ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. (ἀναύξ.), ἐκ δὲ τοῦ ἀορ. ἀ. μόνον εὐκτ. χαρίσαιτο, ἀπαρφ. χαρίσασθαι, παρακ. μετοχ. κεχαρισμένος ᾖ. καὶ ὑπερσ. γ'. ἐνικ. κεχάριστο. 1) πράττω τι εὐχάριστον εἴς τινα, χαρίζομαι, „κάμνω χάριν“, εὐχαριστῶ τινα, μετὰ δοτ. καὶ πολλάκις κατὰ μετοχ., Ε 71, Λ 23, κ 43 κ. ἀ., «οὐ πάντεσσι χαριζόμενος τόδ' ἀείδει» δὲν χαρίζεται εἰς (δὲν εὐχαριστεῖ) πάντας, ψάλλων τοῦτο τὸ ᾆσμα, θ 538, ἰδίως: εὐχαριστῶ θεόν τινα διὰ θυσίας, α 61· ἐν γένει εἶμαι πρός τινα εὔνους, εὐμενής, Ν 633 κ. ἀ., «τινὶ ψεύδεσι» γίνομαι εἴς τινα εὐχάριστος διὰ ψευδῶν εἰδήσεων, ξ 387. 2) μετ' αἰτ. πράγματος, εὐχαρίστως δίδω, προσφέρω, δωροῦμαί τι, ὅπερ ἰδίως: ἐν τῇ καθομιλουμ. λέγεται „χαρίζω“, «δῶρα» ω 283, «ἄποινά τινι» Ζ 49, Κ 380, Λ 134· μετὰ γενικῆς τοῦ ὅλου ἐξ οὗ μέρος χαρίζω, μεταδίδω, οἷον «ἀλλοτρίων» ρ 452, ἰδίως: «χαρίζομαι παρεύντων» ἐκ τῶν ἐνόντων, „ἀπὸ τὰ εὑρισκόμενα“, α 140, δ 56 κ. ἀ., ἀπολ. ν 15, πρβλ. ΠΡΟΪΞ. 3) ἐν τῷ παθ. παρακ. ᾠ ὑπερσ. εἶμαι εὐάρεστος, εὐχάριστος, ἀγαπητός, ἐπιθυμητός, προσφιλής, μετὰ δοτ., «κεχάριστο θυμῷ» ζ 23, «ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ» Ε 243 κ. ἀ., «κεχαρισμένος ἔρχομαι» Ε 54, «κεχαρισμένα δῶρα» εὐχάρισα, προσφιλῆ δῶρα, Υ 298, ὡσαύτως «ἱερά» π 184 κ. ἀ., «κεχαρισμένα τίθημί τινι» = [χαρίζομαί τινι], κάμνω χάριν εἴς τινα, Ω 661, «κεχαρισμένα εἰδώς» ἔχων χαριστικήν, φιλόφρονα, φιλικὴν διάθεσιν, θ 584. Ἐκ τοῦ

ΧΑΡΙΣ [˘.], ΙΤΟΣ [˘.], ἡ (ΧΑΡ, ἰδ. ΧΑΡΟΠΟΣ), αἰτ. χάριν. 1) πᾶν ὅ,τι προξενεῖ χαρὰν ἢ εὐχαριστησιν, „χάρις“, γλυκύτης, ἐρασμιό-

της, „νοσιμάδα", ἰδίως σωματική, οἷον «χάριν καταχεῦαί τινι» δ 12, ζ 235, θ 19 κ. ἀ., «χάριτες» θέλγητρα, ζ 237, καὶ ἐπὶ πραγμάτων, οἷον ἐπὶ ἐνωτίων, Ξ 183, σ 298, ἐπὶ λόγων, «οὗ οἱ χάρις ἀμφὶ περιστέφεται ἐπέεσσι» „δὲν ἔχουν χάριν τὰ λόγια του", θ 175, «ἔργοισιν χάριν καὶ κῦδος ὀπάζω» ο 320. 2) πᾶν ὅ,τι ἄξιον χαρᾶς ἢ εὐχαριστήσεως, ὅθεν ἀ.) εὐγνωμοσύνη, εὐχαρίστησις, εὐχαριτία, «χάριν ἄρνυμαί τινι» λαμβάνω παρά τινος εὐχαριστίαν, Δ 95, μετὰ γεν. τῆς αἰτίας, «οὐδέ τις ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων» δὲν ὑπάρχει κατόπιν οὐδεμία εὐγνωμοσύνη διὰ τὰς εὐεργεσίας, δ 695, χ 319, καὶ μετ' ἀπαρφ. ἐπέχοντος τόπον τῆς ἤδη εἰρημένης γενικ., «οὔτις χάρις ἦεν μάρνασθαι» δὲν ὑπῆρχε χάρις, εὐγνωμοσύνη διὰ τὸ μάχεσθαι, ἢ μᾶλλον: τὸ μάχεσθαι ἦτο ἀχάριστον ἔργον, Ι 316, Ρ 147, «δίδωμι χάριν τινὶ ἀντί τινος» ἀνταποδίδω εἴς τινα χάριν διά τι, Ψ 650, «οἶδά τινι χάριν» ὁμολογῶ εἴς τινα χάριν, „γνωρίζω χάριν", Ξ 235 (‖. ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ Λ 243, «ἧς οὔ τι χάριν ἴδε, πολλὰ δ' ἔδωκε» εἰς ἣν πολλὰ μὲν ἔδωκεν, οὐδεμίαν δὲ χάριν (ἡδονὴν) παρ' αὐτῆς ἀπήλαυσεν). β'.) εὐμένεια, φιλοφροσύνη, εὐεργεσία, «χάριν φέρω τινὶ» ἀποδεικνύω, παρέχω εἴς τινα εὐχαρίστησιν, „κάμνω χάριν", χαρίζομαι, Ε 211, 874, Ι 613, Φ 458, ε 307. Ἡ αἰτ. ΧΆΡΙΝ τίθεται ἀπολύτως μετὰ γενικῆς: χάριν τινός, πρὸς χάριν τινός, μόνον Ο 744, Βατρ. 185. Β'.) Προσωποποιΐα, ΧΆΡΙΣ, ΙΤΟΣ, ἡ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ πληθ. ὀνομαζ. Χάριτες, δοτ. ἐπικ. Χαρίτεσσιν. 1) ἐνικ. μία Χάρις εἶνε σύζυγος τοῦ Ἡφαίστου, Σ 382 (ἧτις παρ' Ἡσιόδῳ Θεογ. 945 ὀνομάζεται Ἀγλαΐα), ἐν δὲ τῷ θ 267 σύζυγος αὐτοῦ εἶνε ἡ Ἀφροδίτη. (Ἡ φαινομένη αὕτη ἀντίφασις μεταξὺ τῶν δύο ποιημάτων αἴρεται, ὅταν παρατηρήσωμεν ὅτι εἰς ἀμφότερα τὰ χωρία ὑπόκειται ἡ αὐτὴ θεμελιώδης ἰδέα ὅτι ἡ θεὰ τῆς χάριτος γίνεται σύζυγος τοῦ θεοῦ τῆς καλλιτεχνίας). 2) συχνότερον κατὰ πληθ. αἱ Χάριτες, αἱ θεαὶ δηλ. τῆς χάριτος, αἱ παρέχουσαι χάριν καὶ θέλγητρα, Ρ 51, ζ 18. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν παρ' Ὁμ. δὲν εἶνε ὡρισμένος, ὀνομάζεται δὲ μία μόνον ἡ Πασιθέα, Ξ 269, 275. Ἐκ τοῦ ς. 267 «χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων» καταφαίνεται ὅτι ἦσαν πολλαὶ καὶ διαφόρου ἡλικίας. Εἶνε ὀπαδοὶ καὶ θεράπαιναι τῆς Ἀφροδίτης, θ 364, σ 194, αὐταὶ φιλοπονήσασαι καὶ τὸν πέπλον αὐτῆς, Ε 338. Ἐν τῷ Υ. Ἀφρ. 95 λέγονται «Χάριτες .... αἵ τε θεοῖσιν πᾶσιν ἑταιρίζουσιν». (Παρ' Ἡσιόδῳ Θεογ. 907 λέγονται θυγατέρες τοῦ Διὸς καὶ τῆς Εὐρυνόμης καὶ ὀνομάζονται Ἀγλαΐα, Εὐφροσύνη, Θαλία).

ΧΆΡΜΑ, ΑΤΟΣ, τό (ἴδ. ΧΑΡΟΠΌΣ) 1) χαρά, εὐχαρίστησις, ἡδονή, τουτέστι τὸ ἀντικείμενον τὸ κινοῦν τὰ τοιαῦτα αἰσθήματα, (‖. ὅπως ἐν τῇ καθομιλουμ. „εἶνε μιὰ χαρά"), «χάρμα βροτοῖσι» χαρὰν εἰς (διὰ) τοὺς θνητούς, πρὸς χαρὰν τῶν θνητῶν, Ξ 325, Ρ 636, Ω 706, Ὑμ. 15 (16), 4, πληθ. ζ 185, ἰδίως χαρεκακία; ἀντικείμενον, περίγελως, «χάρμα τινὶ γίγνομαι, ἔσομαι» Γ 51, Ζ 82, Κ 193, Ψ 342. 2) χαρά, εὐχαριστησις, ἡδονή, τοὐναντίον «ἄλγος» τ 471, «ὑπὸ χάρματος» ὑπὸ τῆς χαρᾶς, Υ. Δήμ. 372.

ΧΆΡΜΗ, ἡ, ἐπικ. (συγγ. τῷ χαίρω, ἴδ. ΧΑΡΟΠΌΣ), κυρ. μὲν χαρά, ἰδίως δὲ ἀ.) ἡ πρὸς μάχην ὄρεξις, πολεμικὴ χαρά, προθυμία, «χάρμη γηθόσυνοι, τήν σφιν θεὸς ἔμβαλε θυμῷ» Ν 82, «ἀνάκλιδες οὐδ' ἔπι χάρμῃ» ἄνανδροι, ἄνευ πολεμικῆς προθυμίας ἀ θάρρους, Ν 104, «μνήσασθε χάρμης» ἐνθυμηθῆτε τὴν πολεμικήν σας ὄρεξιν καὶ προθυμίαν, Δ 222, Θ 232 κ. ἀ., χ 73 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), τοὐναντίον «λήθεσθαι χάρμης» Μ 203, «εἶκω τινὶ χάρμης», ὑποχωρῶ εἰς τινα ἥττονα εἶμαι τινος κατώτερος ὡς πρὸς τὴν πολεμικὴν προθυμίαν, Δ 509 κ. ἀ., «ἐρωεῖν χάρμης» χαλαρῶ τὴν πολεμικήν μου προθυμίαν, Ξ 101, «παύω τινὰ χάρμης» Μ 389· ἔτι δὲ ἀ ἐπὶ θηρίων «σὺν λέων ἐδίησατο χάρμῃ» ἐν τῇ πολεμικῇ του ζέσει, διὰ τῆς πολ. του τόλμης, Π 283, πρβλ. Ν 104. β'.) μάχη, ἀγών, „πόλεμος", «καί μιν ἐρυσαίμεθα χάρμης» Ρ 161 (ὅπου ὁ Δοιδερλ. ἀπιθάνως θέλει νὰ γράψῃ δοτ. «χάρμῃ», ἵνα σημαίνῃ: διὰ τοῦ πολεμικοῦ μας θάρρους), ὡσαύτως «φῶτε εἰδότε μάχης» ἄνδρες εἰδήμονες τῆς μάχης, Ε 605 (κατ' ἄλλους δέ: συναισθανόμενοι τὴν πολεμικὴν των προθυμίαν)· ὡσαύτως ἴσως ἑρμηνευτέον καὶ τὸ «προκαλοῦμαί τινα χάρμῃ» προκαλῶ τινα εἰς μάχην, Η 218, 285 (κατ' ἄλλους δέ: προκαλῶ τινα ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ μάχεσθαι. Πλὴν τῶν παρατεθέντων καὶ ἄλλα χωρία ὑπάγουσί τινες εἰς τὴν β'.) σημασίαν. Ὁ Φᾶϊσι μάλιστα πανταχοῦ ἐκλαμβάνει τὴν λ. εἰς τὴν τελευταίαν σημασίαν, πλὴν ἐν τῷ Ν 82, παράγων αὐτὴν ἐκ τοῦ 1 ΧΡΆΩ ἀ ὡς θεμελιώδη σημασίαν παραδεχόμενος τὴν συμπλοκήν· καὶ ἄλλοι ἄλλως ἐτυμολογοῦσι καὶ ἑρμηνεύουσιν).

ΧΑΡΜΌΦΡΩΝ, ΟΝ, γεν. ΟΝΟΣ, (χάρμα φρήν) ὁ ἐνδομύχως χαίρων, εὐφρόσυνος, περιχαρής, „χαρούμενος", μόνον Υ. Ἑρμ. 127.

ΧΑΡΟΠΌΣ [˘..], ή, όν, (πιθανῶς ἐκ τοῦ χαρὰ καὶ ὄψ), χαροπός, περιχαρής, φαιδρός, ὁ ἔχων θαρραλέον, φιλόμαχον βλέμμα, «χαροποὶ λέοντες» διὰ τὴν ἀγρίαν καὶ εἰς μάχην πρόθυμον ὄψιν, λ 611, Υ. Ἑρμ. 569, «κύνες» Υ. Ἑρμ. 193. (‖. Ἡ ἑρμηνεία αὕτη δικαίως δὲν ἀρέσκει εἰς πάντας· διὸ καὶ πολλοὶ κατέφυγον εἰς ἄλλας ἐτυμολογίας καὶ ἑρμηνείας ὄχι πολὺ πιθανωτέρας. Ὁ Κούρτιος ἐπέτυχε, νομίζω, τοῦ ὀρθοῦ, παραδεχθεὶς ὡς θεμελιώδη σημασίαν τῆς ῥίζ. ΧΑΡ (Σανσκρ. ghar) ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ λάμπω, φαιδρύνομαι, ὅθεν ΧΑΊΡΩ, ΧΑΡΆ,

χάρμα, χάρις, Λατ. gratus, gratia καὶ χαροπός: ὁ ἔχων λαμπρόν, σπινθηροβόλον ὄμμα· ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ καίομαι, φλέγομαι, μεταφορ. διακαῶς ἐπιθυμῶ, ὅθεν χάρμη).

Χάροπος [˘..], ὁ, κύρ. ὄν., βασιλεὺς τῆς νήσου Σύμης, πατὴρ τοῦ Νιρέως, Β 672.

Χάροψ [˘.], οπος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ἱππάσου, εἷς τῶν Τρώων ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως φονευθείς, Λ 426.

Χάρυβδις [˘..], ιος, ὡς καὶ ἡ Σκύλλα (ἴδ. τ. λ.) προσωποποιία ἐπικινδύνου τινὸς θαλασσίας δίνης, κειμένης ἀπέναντι τῆς Σκύλλης, καὶ καταβροχθιζούσης πᾶν τὸ εἰς αὐτὴν προσπελάζον, μ 104 ἑξ., 260, 441, ψ 327. (Οἱ ἀρχαῖοι ἔθετον ἀμφοτέρας ταύτας τὰς δίνας ἐν τῷ Σικελικῷ πορθμῷ, τὴν δὲ Χάρυβδιν ἰδίως πλησίον τῆς σημερινῆς Μεσσήνης, ὅπου καὶ τώρα παρὰ τὸν φάρον παρατηρεῖται δίνη τις (ὀνομαζομένη Charilla, Remo, Calófaro ἢ Garofalo), ἥτις ὅμως οὐδαμῶς ὁμοιάζει πρὸς τὰς τῶν ἀρχαίων περιγραφάς: ἐν καιρῷ γαλήνης ἡ περιστροφικὴ κίνησις τῶν ὑδάτων εἶνε μόλις ὁρατή, καὶ τὰ ἐλάχιστα δὲ ἁλιευτικὰ πλοῖα ἀκινδύνως διαπλέουσιν ὑπεράνω αὐτῆς· ἐν καιρῷ ὅμως τρικυμίας εἰς τὰ μικρὰ πλοῖα εἶνε λίαν ἐπικίνδυνος καὶ κατὰ τὸν σεισμὸν τοῦ 1783 ἐπήνεγκε, λέγουσι, φοβερὰς καταστροφάς. Κατὰ τὸν μετέπειτα μῦθον ἦτο ἡ Χάρυβδις θυγάτηρ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Γῆς).

χατέω [˘..], ἐπικ. (χα, ἴδ. χάζομαι), μόνον κατ' ἐνες. γ'. πληθ. -έουσι, μετοχ. -έοντα, -έουσα, -έουσι, κυρ. πρός τι χάσκω, εἶμαι κενός τινος, ἢ στεροῦμαί τινος, ἐπομ. ἀ.) ἐπιθυμῶ, ζητῶ, ὀρέγομαι, ποθῶ, ἀπολ. Ι 518, Ο 399, 6 249, μετ' ἀπαρφ., ν 280, ο 376· 6'.) [δέομαι], „χρειάζομαι, ἔχω χρείαν", «πάντες θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι» γ 48.

χατίζω [˘..], ποιητ.=χατέω, ἐνες. -εις, -ει, μετοχ. -ων, ἀ.) ἐπιθυμῶ, ἐπιζητῶ, ποθῶ, μετὰ γεν. Β 225, θ 156, λ 350, χ 50· ἀπολ. χ 351· 6'.) [δέομαι], „χρειάζομαι, ἔχω χρείαν", μετὰ γεν. Σ 392, «οὐ πληθὺν διζήμενος οὐδὲ χατίζων" (πληθύος δηλ.) Ρ 221.

χειή, ἡ, (χε-ιά, ἐκ τῆς ῥίζ. χα, ἴδ. χάζομαι) χειά, ὀπή, „τρύπα", ἰδίως ἡ φωλεὰ τῶν ὄφεων, Ἰλ. Χ 93, 95.

χεῖλος, εος, τό (πιθανῶς ἐκ τῆς ῥίζ. χα, ἴδ. χάζομαι) 1) χεῖλος, „χεῖλι", «οὐδὲ ἓν χείλεσι φύντες» ἴδ. λ. οδάξ, «χείλεσι γελᾶν» ἴδ. γελάω· «χείλεα μὲν τ' ἐδίην', ὑπερφίαλον δ' οὐκ ἐδίηνεν» τὰ μὲν χείλη ἔδρεξε (ἐδρόσισε), τὸν δὲ οὐρανίσκον δὲν ἔδρεξε, παροιμιώδης φράσις ἐπὶ τῶν μικρὰ καὶ γλίσχρα διδόντων, Χ 495, 2) ἐν γένει τὸ χεῖλος, ἡ ἄκρα τινῶν πραγμάτων, οἷον κανίστρου, ποτηρίου, τάφρου κ. ἄ. τ., δ 132, 616, Μ 52, Βατρ. 154.

χεῖμα, ατος, τό (κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ χ ω· κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον καὶ ἄλλους συγγεν. τῷ Σανσκρ. him=ψύχος, himas=χιών, hemantas=χειμών, Λατ. hiems), χειμερινὸς καιρός, χειμερινὸν ψύχος, κακοκαιρία, Ὀδ. ξ 487· ὡς ὥρα τοῦ ἔτους, χειμών, „χειμώνας", τοὐναντίον τοῦ «θέρους», κατὰ γενικ. χρονικ. «χείματος» [χειμῶνος], ἐν ὥρᾳ χειμῶνος, „τὸν χειμῶνα", η 118, «χεῖμα» διαρκοῦντος τοῦ χειμῶνος, „τὸν χειμῶνα", λ 190.

χειμάῤῥοος, ον (χεῖμα, ῥέω), σηνῆρ. χειμάῤῥοτε, Λ 493 καὶ κατ' ἐπικ. συχνὸλ. χειμάῤῥος, Δ 452, Ε 88, ὁ κατὰ τὸν χειμῶνα (ἐκ τοῦ πολλοῦ ὑετοῦ ἢ τῆς ἀναλυομένης χιόνος) πλήθων, πληρούμενος, ἐπομ. ὁρμητικῶς ῥέων, «ποταμός» Ἰλ. Λ 493, Ν 138 κ. ἀ. (κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ.: ὁ μόνον τὸν χειμῶνα ῥέων, τὸ δὲ θέρος ξηραινόμενος).

χειμέριος, η, ον (χεῖμα), χειμερινός, „χειμωνιάτικος", «ἄελλα» χειμερινὴ θύελλα, Β 294, «νιφάδες» Γ 222, «ἦμαρ» Μ 279, «ὕδωρ» Ψ 420, «ὥρη» χειμῶνος ὥρα, ε 485.

χειμών, ῶνος, ὁ (περιληπτικὸν τοῦ χεῖμα), καιρὸς θυελλώδης, ὑετώδης, κακοκαιρία, καταιγίς, θύελλα, „ἀνεμοβροχή, ἀνεμοζάλη, (Λατ.) „φουρτούνα" Γ 4, Ρ 549, Φ 283, δ 566.

χείρ, ἡ (χερ, παλαιολατ. hir=manus, Σανσκρ. haranum=χείρ, ἐκ τῆς ῥίζ. har=πιάνω), γεν. χειρός. Ἐκτὸς τῶν ὁμαλῶν τύπων εὑρίσκονται καὶ οἱ ἑξῆς Ἰωνικ. καὶ ποιητ. σχηματισμοί: δοτ. χερὶ Θ 289, Ω 101, αἰτ. χέρα Ὑμ. 18 (19), 40, δοτ. πληθ. χείρεσσι Ὁμ. πλχ., καὶ χείρεσι μόνον Υ 468. 1) χειρ, „χέρι", καὶ ἡ ἀνοικτὴ καὶ ἡ κλειστή, Ὁμ. πλχ., πολλάκις συνάπτονται «χεῖρες καὶ πόδες» „χέρια καὶ ποδάρια", Ν 61, Ο 364, δ 119 κ. ἀ., ποιητ. ἐπὶ τῶν ζώων, Βατρ. 88, ὁ βραχίων, Λ 252, Φ 166· ὅθεν «ἐν χείρεσσι πίπτω τινός» πίπτω εἰς τὰς ἀγκάλας τινός, Ζ 81, «ἐπ' ἀριστερὰ χειρός» πρὸς τὰ ἀριστερὰ τῆς χειρός, ὅ ἐ. πρὸς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, ε 277. Πολλάκις τίθεται κατὰ πλεονασμὸν «χειρὶ λαβεῖν, χερσὶν ἑλέσθαι»· περὶ δὲ τῶν φράσεων «χεῖρας ἀνασχεῖν θεοῖς, χεῖρας ἀείρειν, ὀρέξαι, πετάσαι τινί», ἴδ. τὰ ῥήματα.

2) Ἰδίως κατὰ πληθ. τροπικ. ἀντὶ τοῦ ἐνέργεια, δύναμις, ἰσχύς, ῥώμη, βία, ὅθεν πολλάκις συνάπτεται μετὰ τοῦ «μένος, βίη» Ζ 502, Μ 135 κ. ἀ., «σθένος» φ 282, «δύναμις» υ 237, «ὅσον ἐγὼ δύναμαι χερσίν τε ποσίν τε ἠδ σθένεϊ» ὅσον δύναμαι „μὲ χέρια καὶ ποδάρια", τουτέστι μὲ ὅλας μου τὰς δυνάμεις, Υ 359. Ὅθεν «χερσὶ πεποιθώς» Π 624 κ. ἀ., τοὐναντίον ἡ «μειλιχίη», οἷον «ἐν χερσὶ φόως οὐ μειλιχίη πολέμοιο» εἰς τὰς χεῖρας (εἰς τοὺς βραχίονας) ἔγκειται ἡ σωτηρία, καὶ ὄχι εἰς τὴν γαλήνωσιν, ἀδράνειαν τοῦ πολέμου, Ο 741. Ἰδιαιτέρ. ἀ.) ἐπὶ φιλικῆς ἐννοίας, «ἕπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήγω» λόγῳ καὶ ἔργῳ βοηθῶ, Α 77, «χεῖρα ὑπερέχω τινί» κρατῶ ἢ βάλλω τὴν χεῖρα ὑπεράνω τινός, τουτέστι προστατεύω (Ἰλ. ὡς

ἐν τῇ καθομιλουμ. φράσει „ὁ θεὸς νὰ βάλῃ τὸ χέρι ἐπάνω του“, ὅ ἐ. ὁ θεὸς νὰ τὸν προφυλάξῃ), Δ 249, «χεῖρες ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἡμῖν» ἢ ἡμεῖς ἔχομεν χέρια νὰ βοηθήσωμεν τὸν ἑαυτόν μας, N 814· Θ΄.) ἐπὶ ἐχθρικῆς ἐννοίας, «χεῖρα ἐπιφέρω τινί» ἐπιβάλλω χεῖρα εἴς τινα, „βάλλω χέρι ἐπάνω του“, A 89 κ. ἀ., ὡσαύτως «χεῖρας ἐφίημι τινί» A 567, α 254 κ. ἀ., «χεῖρα ἰάλλω τινί» ι 288, «ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐς ἁμάς» ἀφ' οὗ ἦλθες (ἔπεσες) ἅπαξ εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν, K 448, «φίλας ὅ,τι χεῖρας ἵκοιτο» ὅ τι ἤθελεν ἔλθῃ (πέσῃ) εἰς τὰ χεράκια των, μ 331 κ. ἀ., «ἐν χερσὶ τίθημι, βάλλω τινός» ῥίπτω εἰς τὰς χεῖρας, εἰς τὴν ἐξουσίαν τινός, Φ 47, 82, 103.

χειρίς, ῖδος, ἡ (χείρ, ὡς κνημὶς ἐκ τοῦ κνήμη, ἢ ὄχι ὑποκορισ.), περικάλυμμά τι τῆς χειρὸς ἢ τοῦ βραχίονος, κατά τινας μὲν εἶδος μακροῦ χειροτίου (χειροκτίου, Κοραῆ Ἀτ. Τόμ. Β΄. σ. 429), χειρτῶος, „μανικίου“, δενόμενον περὶ τὸν βραχίονα καὶ τὴν χεῖρα καὶ προφυλάττον αὐτὸ κατὰ τὴν ἀδροτέραν γεωργικὴν ἐργασίαν ἀπὸ τῶν ἀκανθῶν καὶ τῶν τοιούτων· κατ' ἄλλους δὲ χειρὶς τοῦ χιτῶνος, „μανίκι“ μέχρι τῆς χειρὸς καθικνούμενον (ὅπερ μᾶλλον ἤθελε δυσχεράνῃ τὴν ἐργασίαν) ω 230 †.

***χειροτένων**, οντος, ὁ (χείρ, τείνω) ὁ τὰς χεῖρας ἐκτείνων, οἱονεὶ „ἁπλοχέρης“, μόνον Βατρ. 299.

χειρότερος, η, ον, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ **χείρων**, „χειρότερος“, Ἰλ. Ο 513, Υ 436.

χείρων, ον, γεν. ονος, κυρ. συγκρ. τοῦ κατ' ὀνομαστικὴν ἀχρ. **χέρης** (ὅπ. ἴδ.) ἀντὶ τοῦ ἀχρ. **κερίων**, συνήθως ὅμως λαμβάνεται ὡς ἀνώμαλον συγκριτικὸν τοῦ **κακός**, „χειρότερος“, κατώτερος, μάλιστα κατὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν σωματικὴν δύναμιν, Ξ 377, Ο 641 κ. ἀ., φ 325 κ. ἀ., τοὐναντίον «ἀρείων» Ο 641, υ 133, ἐπὶ ἵππων, Ψ 572, 577, «τοὶ αὐτῷ χεῖρον» (ἐξυπακ.: ἔσται) εἰς (διὰ) σὲ αὐτὸν χειρότερον θὰ ἦνε, ο 515. Πρβλ. **χερείων**, **χειρότερος**, **χερειότερος**.

Χείρων, ωνος, ὁ, υἱὸς τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Φιλύρας, εἷς τῶν Κενταύρων, περιβόητος διὰ τὰς ἰατρικὰς καὶ μαντικὰς γνώσεις του, διδάσκαλος τοῦ Ἀσκληπιοῦ, Ἀχιλλέως καὶ ἄλλων, Δ 219, Λ 831, Π 143, Τ 390.

χείσομαι, ἴδ. **χανδάνω**.

χελιδών [.-.], όνος, ἡ (Λατ. hirundo) „χελιδόνα, χελιδόνι“, Ὀδ. φ 411, χ 240, Ἐπίγ. 15, 11.

χέλυς [-.], υος [⏑.], ἡ, ἀ.) χελώνη, „χελώνα“, ἐκ τοῦ σκληροῦ δέρματος τῆς ὁποίας ὁ Ἑρμῆς κατεσκεύασε τὴν πρώτην λύραν, ἐντείνας ἐπ' αὐτῆς χορδάς, Υ. Ἑρμ. 25, 153.

***χελώνη** (χέλυς), ἡ, χελώνη, „χελώνα“, Υ. Ἑρμ. 42, 48.

χέραδος [.⏑.], εος, τό, ἡ ἀκαθαρσία ἢ τὰ σκύβαλα τὰ ὑπὸ τῆς ὁρμῆς τῶν ποταμῶν παρασυρόμενα, ἄμμος, ὄστρακα, λίθοι, ξύλα κ.τ.τ., „χαλίκι“, «χέραδος μυρίον» Φ 319 †. (Τινὲς τῶν γραμματικῶν τονίζουσι: χεράδος, ὡς ἐξ ὀνομαστ. χερά, ὅπως εὑρίσκεται ἡ λέξ. παρὰ Πινδ., ἢ συνάπτουσι τὴν γενικ. πρὸς τὸ «ἅλις» (ἢ. ὁ δὲ Δύντζ. τονίζει μὲν χέραδος, ὑπολαμβάνει δὲ τὸν τύπον τοῦτον ὡς σχηματισμὸν γενικῆς ἐξ ὀνομαστ. τὸ χέρας). Ἡ ἐτυμολογία ἀμφίβολος· κατὰ τινας συγγεν. μὲ τὸ χαράδρα, κατ' ἄλλους μὲ τὸ χερρός, ξηρός· κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἐκ τοῦ χείρ, συγγ. μὲ τὸ χερμάς, χερμάδιον, ἢ ἐκ τοῦ χέω).

χερειότερος, η, ον, ἐπικ. συγκριτ. ἀντὶ τοῦ χερείων, ὅ ἐ. χειρότερος, Ἰλ. Β 248, Μ 270.

χερείων, ον, γεν. ονος, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ χείρων, ὅ ἐ. χειρότερος, κατώτερος, κατὰ τὴν ἀξίαν ἢ ἀρετήν, θ 585, ἢ κατὰ τὴν ἀνδρείαν, σωματικὴν δύναμιν, Ρ 539, υ 45 κ. ἀ. Τοὐναντίον «ἀρείων» Κ 237 κ. ἀ. Περαίτερον προσδιορισμὸν λαμβάνει κατ' αἰτ. «δέμας, φυήν» A 114, ε 211 κ. ἀ. Οὐδ. πληθ. «τὰ χερείονα» τὰ χειρότερα, ἡ χειροτέρα διάθεσις, A 576, σ 404. Τὸ ἐνικὸν οὐδέτ. μετ' ἀπαρφ. «οὔτι χέρειον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἐλέσθαι» δὲν εἶνε χειρότερον εἰς τὴν (προσήκουσαν) ὥραν νὰ δειπνήσῃ τις, ὅ ἐ. κατὰ λιτότητα: εἶνε καλλίτερον κτλ. (παρὰ τοὐναντίον δηλ.)· ὅθεν συχνὰ μεταφράζεται ἢ τοῦτο ὡς καὶ ἄλλα συγκριτικά, ὡς θετικόν: δὲν εἶνε κακόν (ὅπως συχνότατα καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ: οὐ χεῖρον), ρ 176, πρβλ. ψ 262.

χέρης (κατὰ τὸν Κούρτιον ἐκ τοῦ **χερ**, χείρ, οἱονεὶ ὑποχείριος), ὀνομ. ἄχρ. ὑποτεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Βουττμ. εἰς παραγωγὴν τῶν ἐξῆς ἐπικῶν τύπων, δοτ. χέρηι, αἰτ. χέρηα, ὀνομαστ. πληθ. χέρηες, αἰτ. τοῦ οὐδ. χέρηα (ἀνθ' οὗ ἐν τῷ σ 229 καὶ υ 310 πρὸ τοῦ Βεκκέρου ἐγράφετο χέρεια, ὡσαύτως καὶ ὑπὸ τοῦ Λαρόχ. ἐπ' ἐσχάτων), ἔτι δὲ καὶ ὡς θετικὸν τῶν συγκριτικῶν: χείρων, χερείων, χειρότερος, χερειότερος, κυρ. κακός, ἀδύνατος, φαῦλος, εὐτελής, „πρόστυχος“, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἀριστῆας, «κρείσσων βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηι» A 80, «οἷα τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώωσι χέρηες» ο 324 (ἐν ἀμφοτέροις τούτοις τοῖς χωρίοις δύναται, ἂν γείνῃ χρεία, καὶ ὡς συγκριτικὸν νὰ ἐκληφθῇ τὸ ὄνομα), τὸ οὐδ. πληθ. «χέρηα» ἐναντίον τοῦ «ἐσθλά» σ 229, υ 310. Ἐξ ἀνάγκης ἔχει συγκριτικὴν σημασίαν ἐν τοῖς ἑξῆς: «γείνατο εἷο χέρηα μάχῃ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω» Δ 400, καὶ «οὔ τι χέρηα πατρός» ξ 176 καὶ «ἐσθλὰ μὲν ἐσθλὸς ἔδυνε, χέρηα δὲ χείρονι δόσκεν» Ξ 382. (Τοὺς ἀνωτέρω τύπους οἱ μὲν ἀρχαῖοι γραμματικοὶ ἐθεώρουν οὐ μόνον κατ' ἔννοιαν ὡς συγκριτικούς, ἀλλὰ ἢ κατὰ σχηματισμὸν ὡς συγκεκομμένους ἐκ τῶν πλαγίων πτώσεων τοῦ συγκριτικοῦ χερείων,

γράφοντες μάλιστα τινὲς αὐτῶν (ὡς ὁ Ἡρωδιανὸς καὶ Ἀρίσταρχος, ἴδ. Σχολ. εἰς Α 80 καὶ ξ 176) χέρειες, χέρεια, τὴν δὲ δοτ. μόνον χάριν εὐφωνίας χέρηι ἀντὶ τοῦ χέρειϊ. Τῆς αὐτῆς γνώμης εἶνε ἐκ τῶν νεωτέρων, πλὴν τοῦ Πασσωύου ϗ Λόβεκκ, ὁ Δοιδερλεῖνος ϗ Ἀμεῖς, γράφοντες οὗτοι πανταχοῦ χέρει-. Ὁ δὲ Βούττμαννος καὶ ἄλλοι μετ' αὐτοῦ καὶ κατὰ τύπον ϗ κατ' ἔννοιαν θεωροῦσι τὴν λ. θετικήν· ὅπου δὲ συντάσσεται μετὰ γενικῆς, ὁ μὲν Βούττμαννος νομίζει ὅτι κατά τινα συντάξεως ἁπλότητα, ὑπολειφθεῖσαν ἐκ τῆς ἀρχαιοτάτης γλώσσης, ἡ προσιθεμένη ἐκείνη γενικὴ ἔχει τὴν δύναμιν νὰ μεταβάλῃ τοῦ θετικοῦ τὴν ἔννοιαν εἰς συγκριτικήν· ‖. ὁ δὲ Κύνερος ἐν τῇ νεωτάτῃ ἐκδόσει τῆς διεξοδικῆς αὐτοῦ γραμματικῆς σ. 436 φρονεῖ ὅτι κατὰ τύπον μὲν εἶνε θετικὸν τὸ ὄνομα, κατὰ δὲ τὴν ἐτυμολογικήν του ἔννοιαν (ὑποχείριος) δύναται νὰ συνταχθῇ μετὰ γενικῆς καὶ νὰ μεταπέσῃ εἰς συγκριτικόν).

χερμάδιον [.⏑⏑.], τό, ἐπικ. λίθος χειροπληθής, δηλ. τοσοῦτον μέγας, ὥστε νὰ δύναταί τις νὰ περιλαμβάνῃ αὐτὸν διὰ τῆς χειρός του (πρβλ. Π 735), ὁποῖοι εἶνε οἱ κατὰ τοὺς ἀγροὺς εὑρισκόμενοι, „πέτρα“, (‖. ἄλλως λεγόμενος τρόχμαλος, „τροχαλός“, κατὰ τὸν Δουκάγγιον, ὅπερ ὁ Κοραῆς θέλει νὰ τονίζῃ τρόχαλος, ὅθεν καὶ ὁ σωρὸς αὐτῶν „τροχαλιά“· λέγεται ὡσαύτως καὶ „κοχλάκι“ ἐκ τοῦ ἀρχαίου κάχληξ), Δ 518, Ε 302, 582, Λ 265, 541, κ 121, φ 375 (μόνον ἐνταῦθα τῆς Ὀδ.), Βατρ. 231.

χερνῆτις, ιδος, ἡ, ποιητ. θηλ. τοῦ **χερνήτης** (χείρ), ἀποχειροβίωτος, ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν χειρῶν ζῶσα, «γυνή» ἡ ἐπὶ μισθῷ νηθουσα, Μ 433 †.

χέρνιβον, τό (χείρ, νίπτω, „νίβω“), λεκάνη πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ χέρνιβος, τοῦ πρὸς νίψιν τῶν χειρῶν ὕδατος πρὸ τῆς θυσίας, νιπτήρ, Ω 304 †.

χερνίπτομαι, μέσ. ἀποθ. (χείρ, **νιβ**, „νίβομαι“, νίπτομαι), ἀορ. γ'. πληθ. ἀναύξ. χερνίψαντο, νίπτομαι τὰς χεῖρας, μάλιστα πρὸ τῆς θυσίας, Α 449 †. Ἐκ τούτου

χέρνιψ, ιβος [⏑.], ἡ, νίπτρον, ὕδωρ πρὸς νίψιν τῶν χειρῶν, „χερονίψιμον“, δι' οὗ πρὸ τοῦ γεύματος καὶ πάσης ἄλλης θρησκευτικῆς τελετῆς ἐνίπτοντο τὰς χεῖρας, (‖. ὅπως καὶ σήμερον ἐν τῇ Ἀνατολῇ παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησι πρὸ τοῦ γεύματος, παρὰ δὲ τοῖς Μωαμεθανοῖς καὶ πρὸ πάσης προσευχῆς), μόνον κατ' αἰτ. „χέρνιβα“ Ὀδ. α 136, γ 440, 445, η 172 κ. ἀ.

Χερσιδάμας [.⏑⏑.], **αντος**, ὁ, υἱὸς τοῦ Πριάμου ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως φονευθείς, Λ 423.

χέρσονδε, ἐπικ. ἐπίρ. εἰς τὴν χέρσον, ὅ ἐ. εἰς τὴν ξηράν, „εἰς τὴν σερεάν“, Φ 238 †. Γ. Ἀπ. 28. Ἐκ τοῦ

χέρσος, ἡ (συγγεν. τῷ σχερός, „ξερός;“), ἡ ξηρά, „ἡ στερεά“, ἀντιθέτως πρὸς τὴν «ὑγρήν», τὴν θάλασσαν, Δ 425, κ 459 κ. ἀ., «ποτὶ χέρσον» πρὸς τὴν ξηράν, πρὸς τὴν ἀκτήν, ζ 95, ι 147, Ξ 394. (‖. Ἐν τῇ καθομιλουμ. λέγεται „χέρσο“ ἡ ἀκαλλιέργητος γῆ).

χεῖαι, χεῖαν, χεῖε, ἴδ. **χέω**.

χεῖμα, ατος, τό, χεῦμα, χῶμα, περίχυμα, ῥευστόν τι περιχεόμενον, «κασσιτέροιο» περικεχυμένος κασσίτερος, Ψ 561 †. Ἐκ τοῦ

χέω (**χέρω**, ῥίζ. **χυ**), τὸ ἁπλοῦν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ., ἐνες. χέει, μετοχ. χέων, χέοντες· μέσ. ἀπαρφ. χεῖσθαι, παρατ. χεόμην, χέοντο· ἀόρ. ἀ. ἐνεργ. Ἀττ. ἔχεα, ἐξ οὗ μόνον γ'. πληθ. ἔχεαν Σ 347, Ω 799, ἀλλαχοῦ δὲ ὁ ἐπικ. ἔχευα ϗ ἀναύξ. χεῦα (ἔχεϜα), ἀπαρφ. χεῦαι, ὑποτ. χεύω μὲ σημασ. μέλ. Θ 222, γ'. ἐνικ. χεύῃ, ἀ. πληθ. χεύομεν ἐπικ. ἀντὶ τοῦ: χεύωμεν Η 336, γ'. πληθ. χεύωσι Η 86, προστ. γ'. πληθ. χευάντων δ 214· μέσ. ἀορ. ἀ. γ'. ἐνικ. ἐχεύατο, χεύατο, παθ. παρακ. γ'. πληθ. κέχυνται, ὑπερσ. γ'. ἐνικ. κέχυτο, πληθ. ἐκέχυντο, κέχυντο· ἐκ τοῦ παθ. ἀορ. ἐχύθην μόνον εὐκτ. χυθείη τ 590. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχει καὶ τις ἐπικ. συγκεκομμένος (ἢ κατὰ τὸν Ἄρενς κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς μι ῥημάτων σχηματισθείς) μέσ. ἀόρ. β'. μὲ σημασ. παθ. ἐχύμην, ἐξ οὗ γ'. ἐνικ. ἔχυτο χ 88 καὶ χύτο Ψ 385, η 143, γ'. πληθ. ἔχυντο κ 415 καὶ χύντο, ἴδ. **ἐκχέω**, μετοχ. χυμένη Τ 284, θ 527. Ὁ ἐνες. καὶ παρατ. εἶνε πάντοτε ἀσυναίρετοι, πλὴν ἐν τῷ ἀπαρφ. χεῖσθαι κ 518. Θεμελιώδης σημασ. „χύνω“. Α'.) Ἐνεργ. 1) κυρ. ἐπὶ ὑγρῶν πραγμάτων, χέω μετὰ τῶν προσηκουσῶν προθέσεων σύνθετον, ἐκχέω, ἐγχέω, καταχέω, „χύνω ἐπάνω, κάτω, μέσα εἰς“, μετ' αἰτ. πράγματος, «ὕδωρ, δάκρυ, δάκρυα» Ὁμ. πλχ. «οἶνον ἐν ἀσκῷ» ζ 77, πρβλ. Σ 347, δ 354, 380, ἐπὶ τοῦ Διός «χέει ὕδωρ» βρέχει, Π 385· ὅθεν καὶ ἀπόλ. «χέει» (ἐξυπακούεται καὶ τὸ ὑποκείμενον: Ζεὺς καὶ τὸ ἀντικείμενον: χιόνα ἐκ τῆς συναφείας τοῦ λόγου) χιονίζει, ἢ ὅπως λέγει ἡ καθομιλουμ. „βρέχνει“, Μ 281. 2) ἐπὶ ξηρῶν πραγμάτων, „χύνω, ῥίπτω, πετῶ“, «ῥῶπας» ἔῤῥιψε κατὰ γῆς, ἔστρωσε π 47, «(ἄνεμοι) φῦκος ἔχευαν» ἐξήνεγκον, „ἔχυσαν“, εἰς τὴν παραλίαν, Ι 7, ὡσαύτως «ἄνεμος φύλλα χέει χαμᾶζε» ῥίπτει, σκορπίζει κατὰ γῆς, Ζ 147, «σῆμα» ἐγείρω ἐπιχέων χῶμα, Η 86, α 291 κ. ἀ., ὡσαύτως «τύμβον» Η 336, δ 584, ω 81· ποιητ. «καλάμην χθονί» θερίζων ἐξαπλώνω, ῥίπτω κατὰ γῆς, Τ 222, «δοῦρα» σωρηδόν, „ὡσὰν βροχήν“ ῥίπτω, Ε 618, «εἵδατα ἔραζε» χύνω τὰ ἐδέσματα ἀπὸ τῆς τραπέζης κατὰ γῆς, χ 20, 81, «κρέας εἰν εἰλεοῖσιν» χύνω τὸ κρέας ἐκ τῶν ὀβελῶν εἰς τὰ πινάκια, Ι 215, «δέσματα ἀπὸ κρατός» ῥίπτω κάτω, σκορπίζω, χ 468 (‖. ἔνθα αἱ νεώτεραι ἐκδόσεις φέρουσι «βάλε» ἀντὶ τοῦ

«χέε»), «δένδρεα χέε καρπόν» ἔχυνον τὸν καρπόν, ὅ ἐ. τοσοῦτον ἄφθονος κατεκρέματο, ὥστε ἐφαίνετο ὡσεὶ χυνόμενος λ 588, ἴδ. ΚΑΤΑΧΕΩ.

3) μεταφ. διαχέω, ἐκτείνω, ἐξαπλώνω, «φωνήν» διαχέει, διαδίδει τὴν φωνήν της ἡ ἀηδών, τ 521, «αὐτμένα κατά τινος» Ψ 765· ὡσαύτως «ἠέρα» Ρ 270, η 15, «ἀχλὺν κατ' ὀφθαλμῶν» Υ 321, «ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισι» Ξ 165, πρβλ. Ω 445, δ 395, ε 492, μ 338 κ. ἀ., «κάλλος κὰκ κεφαλῆς» ψ 156. Β΄.) Παθ. μετὰ τοῦ συγκεκομμένου μέσ. ἀόρ. δ΄· ἀ.) χέομαι μετὰ τῶν προσηκουσῶν προθέσεων σύνθετον, „χύνομαι", ἐπί τε ὑγρῶν, οἷον δακρύων, Ψ 385, δ 523, καὶ ἐπὶ ξηρῶν, οἷον «χιών» Μ 284, «κόπρος» ι 330, ρ 298, «ὄνθος» Ψ 775· καὶ ἐπὶ ὁμίχλης «αὐτοῖο πάλιν χύτο ἀὴρ» ἐχύθη ὀπίσω, ἀπεσύρθη, η 143· δ΄.) διαχέομαι, ἐξαπλοῦμαι, ἐκτείνομαι, «κατ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς» Ε 696 κ. ἀ. ἐπὶ θανάτου Π 344, ἐπὶ ὕπνου τ 590, «ἀμφ' αὐτῷ χυμένη» χυθεῖσα περὶ αὐτόν, ὅ ἐ. ἐναγκαλισθεῖσα αὐτόν, τ 284, θ 527· τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ ὁ μέσ. ἀόρ. ἀ. «ἐχεύατο πόντον ἔπι φρίξ» Η 63· ὁ παθ. παρακ. σημαίνει εἶμαι ἐξηπλωμένος, κατάκειμαι ἢ περίκειμαι, οἷον τ 539, ἐπ' ἀλλήλοισι» χ 387, 389, «ἀγχιστῖναι (ἴδ. τ. λ.) ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται» Ε 141· γ΄.) μεταφ. ἐπὶ ἐμψύχων, διαχέομαι, διασκορπίζομαι, ἐκτείνομαι, χύνομαι", οἷον ἐπὶ ἀνθρώπων «ἐκ νεῶν ἐχέοντο Μυρμιδόνες» Π 267, Τ 356, ἐπὶ προβάτων Ε 141, μετ' αἰτ. «ὣς ἐμὲ κεῖνοι ἔχυντο» ἐχύθησαν πρὸς ἐμέ, ἐπάνω μου, κ 415.

Γ΄.) Μέσ. μετὰ τοῦ ἀ. ἀορ. χέω, „χύνω" κατ' ἐμαυτόν, ἢ κατ' ἐμαυτοῦ, ἢ τὶ τῶν ἐμαυτοῦ, «χοὴν χεῖσθαι πᾶσιν νεκύεσσι» κ 518, λ 26, «κόνιν κὰκ κεφαλῆς» ῥίπτω κατὰ τῆς κεφαλῆς μου, Σ 24, ω 317. «βέλεα» χύνω τὰ βέλη μου, ὅ ἐ. ῥίπτω αὐτὰ ἐν ἀφθονίᾳ, Θ 459, Ο 590, «ἀμφὶ υἱὸν ἐχεύατο πήχεε» ἐξήπλωσε περὶ τὸν υἱὸν τοὺς βραχίονάς της, Ε 314.

ΧΗΛΟΣ, ὁ, ἐπικ. (ΧΑ, χαίνω), κιβωτός, „σενδοῦκι, κασσέλλα" (Ἰταλ.) εἰς ὑποδοχὴν καὶ διαφύλαξιν ἐνδυμάτων καὶ ἄλλων σκευῶν, πολλάκις ἐντέχνως κεκοσμημένη, ὅθεν «καλή, δαιδαλέη, εὐξέστη», ἔτι δὲ «πυκινή» Π 221, 228, 254, δ 339, Ο 424, ν 10, 68 φ 51.

ΧΗΜΕΙΣ, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ καὶ ἡμεῖς, Β 238.

ΧΗΝ, ΧΗΝΟΣ, ὁ, ἡ (συνήθ. ἐκ τῆς ῥίζ. ΧΑ, χαίνω), „χήνα", ἢ ἄρσεν. „χῆνος", Β 460, Ο 692, Ρ 460, ἀρσ. τ 552, θηλ. ο 161, 174.

ΧΗΡΑΜΟΣ [ᾰ.], ὁ (ΧΑ, χαίνω), χάσμα, ῥωγμή, „χαραμάδα", τρύπα, Φ 495 †. (Ἡ. „χηλαμός" κατὰ τὸν Δουκάγγιον τὸ σπήλαιον· κατὰ δὲ τὸν Εὐστάθ. εἰς Ἰλ. Φ, σ. 1248 «Καὶ μέχρι δὲ ἄρτι πολλοὶ τῶν Ἑλλαδικῶν καὶ μάλιστα τῶν κατὰ Πελοπόννησον χηλαμοὺς τὰς περὶ θάλασσαν ῥωγάδας πέτρας φασὶ κατά τινα παραφθοράν»).

ΧΗΡΑΤΟ, ἴδ. ΧΑΙΡΩ.

ΧΗΡΕΙΩ (χῆρος), μόνον κατ' ἐνεστ. -ει, ἀμετάβ. εἶμαι χήρος, ἐστερημένος, κενός, μετὰ γεν. «χ. ἀνδρῶν» ι 124 †. (Ἡ. „χηρεύω" μόνον περὶ συζύγων).

ΧΗΡΗ, ἡ, ἐπίθ. τοῦ χῆρος (ΧΑ, χαίνω „χάνω", κυρ. ὅτις „ἔχασέ" τι), „χήρα", «μήτηρ» Ἰλ. Χ 499, «γυναῖκες» Β 289, «λείπεις ἐμὲ χήρην ἐν μεγάροισιν» „μὲ ἀφίνεις χήραν εἰς τὸ σπίτι", Χ 484, πρβλ. Ζ 432, καὶ μετὰ γεν. «χήρη σεῦ ἔσομαι» Ζ 408.

ΧΗΡΟΩ (χῆρος), μόνον ἐν τῷ ἀόρ. ἀ. ἀναύξ. χήρωσας, -ε, μεταβ., ἐρημώνω, κενώνω, γυμνώνω, «ἀγυιάς» Ἰλ. Ε 642. Ἰδίως κάμνω τινὰ χήραν, „ἀφίνω χήραν", Ρ 36.

ΧΗΡΩΣΤΗΣ, ᾶο, ὁ, ἐπικ., μόνον κατὰ πληθ. «χηρωσταί» Ε 158 †, κατὰ μὲν τὸν Σχολ. «οἱ ἀλλότριοι τοῦ γένους κληρονόμοι», οἱονεὶ ἐπίτροποι χηρῶν, διαχειρισταὶ τῆς περιουσίας αὐτῶν, πρβλ. ὀρφανιστής· κατὰ δὲ τὸν Ἀπολλών. «οἱ μακρόθεν προσήκοντες κατὰ γένος» οἱ „μακρινοὶ συγγενεῖς". Τοῦ Σχολ. ἡ γνώμη εἶνε πιθανωτέρα.

ΧΗΤΟΣ, ΕΟΣ, τό (χατέω, ΧΑ, ἴδ. ΧΑΖΟΜΑΙ), στέρησις, ἔλλειψις, μόνον κατὰ δοτ. «χήτει» ἢ «χήτεϊ» δι' ἔλλειψιν, μετὰ γεν. Ζ 463, Τ 324, τῆς Ὀδ. μόνον π 35, Υ. Ἀπ. 78.

ΧΘΑΜΑΛΟΣ [ᾰᾰ.], ή, όν (χαμα-ί, χαμηλὸς μετὰ παρενθέτου θ, Λατιν. humilis) συγκριτ. -ΩΤΕΡΟΣ, ὑπερθ. -ΩΤΑΤΟΣ, „χαμηλός", ταπεινός, «τεῖχος» Ν 683 (ἔνθα τὸ ὑπερθ.), «σκόπελος» μ 108 (ἔνθα τὸ συγκριτ.), «εὐνή» λ 194, «νῆσος» χαμηλή, τουτέστι χαμηλὰς ἔχουσα τὰς ἀκτάς, ι 25, κ 196.

ΧΘΕΣ (Σανσκρ. hjas, Λατ. heri) χρον. ἐπίρ. χθές, „ἐχθές" Υ. Ἑρμ. 273. Ἐκ τούτου

ΧΘΙΖΟΣ, ή, όν, „χθεσινός", «χθιζὸν χρέος» τὸ χθεσινὸν χρέος, Ν 745· συχνότατα ἀντὶ ἐπιῤῥήματος, οἷον «χθιζὸς ἔβη» χθὲς ἀπῆλθε, Α 424, πρβλ. Τ 141, δ 262, δ 656, ω 379 κ. ἀ. Τὸ οὐδέτ. ἐνικ. ΧΘΙΖΟΝ λαμβάνεται ὡς ἐπίρ. χθές, Τ 195, ὡσαύτως καὶ τὸ πληθ. ΧΘΙΖΑ, «χθιζά τε καὶ πρώιζα» κυρ. χθὲς καὶ προχθές, Β 303. (Ἑρμηνεύεται ὅμως τὸ χωρίον ποικιλοτρόπως· ὁ μὲν Φαῶρις καὶ ἄλλοι μετ' αὐτοῦ στίζοντες ἰσχυρὰν στίξιν μετὰ τὸ «πρώιζα» ἀναφέρουσι τὰ ἐπιῤῥήματα εἰς τὰ προηγούμενα «κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι» καὶ ἐννοοῦσι τὸν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν γενόμενον λοιμόν, ὅστις πολλοὺς τῶν Ἀχαιῶν διέφθειρε· κατ' ἄλλους δὲ παραβάλλοντας τὸ τοῦ πεζοῦ λόγου «χθὲς καὶ πρώην, χθές τε καὶ πρώην, πρώην τε καὶ χθές» ἐπεξηγοῦνται μὲν τὰ ἐπιῤῥήματα διὰ τοῦ ἀμέσως ἑπομένου χρονικοῦ λόγου «ὅτε .... ἠγερέθοντο», ἀποδίδονται δὲ εἰς τὸ πολὺ κατωτέρω «ἐφάνη μέγα σῆμα»· ἀλλὰ

τότε ἀνάγκη τὸ «χθιζὰ καὶ πρώιζα» τὸ ὁποῖον ἁρμόζει νὰ λέγεται περὶ χρόνου σχετικῶς πρὸ ὀλίγου παρελθόντος, νὰ κεῖται ἐπὶ γεγονότος πρὸ ἐννέα ἐτῶν συμβάντος. Διὰ ταῦτα οἱ πλεῖστοι καὶ νεώτατοι τῶν ἑρμηνευτῶν ἀναπαύονται εἰς τὴν τοῦ Ναϊγελσβαχ ἑρμηνείαν, καθ' ἣν μετὰ τὸ «χθ. ϗ πρώιζα» ἐννοεῖται τὸ «ἦν» (ἤγουν «χθιζά τε καὶ πρώιζα ἦν, ὅτε ἐς Αὐλίδα νῆες ἠγερέθοντο»): χθὲς καὶ πρώην ἦτο ὅτε, ὅ ἐ. ὀλίγαι ἡμέραι ἦσαν ὅτε συνῆλθον τὰ πλοῖα ἐν Αὐλίδι, καὶ τότε ἐφάνη τὸ μέγα θαῦμα, τουτέστι δὲν εἶχον ἀκόμη παρέλθῃ πολλαὶ ἡμέραι, ἀφ' οὗ ἤρχισαν νὰ συνέρχωνται τὰ πλοῖα ἐν Αὐλίδι, καὶ τότε ἐφάνη τὸ μέγα θαῦμα. ‖. Οὐχ ἧττον νομίζω ὅτι ἡ ἑρμηνεία αὕτη δὲν ὑγιαίνει, ἡ δὲ συνάφεια τοῦ λόγου ἀπαιτεῖ νὰ ἑρμηνευθῇ καὶ ἡ Ὁμηρικὴ φράσις ὅπως καὶ τοῦ πεζοῦ λόγου τὸ «χθὲς καὶ πρώην». Ἡ ἔννοια εἶνε: ὑπομείνατε, φίλοι, ἵνα ἴδωμεν ἂν ἀληθῆ εἶνε τοῦ Κάλχαντος τὰ μαντεύματα. Ταῦτα δὲν εἶνε «παλαίφατα θέσφατα», ἀλλὰ ζῶντα ἔτι ἐν τῇ μνήμῃ πάντων ὑμῶν, ὅσοι ἐσώθητε,: χθὲς καὶ πρώην, ὅτε συνελέγοντο οἱ Ἀχαιοὶ ἐν Αὐλίδι, συνέβη τὸ μέγα ἐκεῖνο θαῦμα κτλ. Κατὰ ταύτην λοιπὸν τὴν ἔννοιαν τὸ χθιζά τε καὶ πρώιζα ἐκφράζει τῷ ὄντι βραχὺν τὸν παρελθόντα χρόνον σχετικῶς πρὸς τὰ παλαίφατα θέσφατα, τὰ ὁποῖα πολλάκις ἐλέγετο τὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων ἢ παρελαμβάνοντο εἰς ἐξήγησιν τῶν γιγνομένων, ἴδ. ι 507 ἑξ., ν 172 ἑξ.).

χθών, ονός, ἡ, ποιητ. ά.) γῆ, ἔδαφος τῆς γῆς, «ἐξ ἵππων ἐπὶ χθόνα ἀποβαίνω, ἐπὶ χθονὶ κατατίθημι κ.τ.τ.» κατὰ γῆς ϗ. Ὁμ. πλχ. ἔτι δὲ γῆ κατ' ἀντίθεσιν τοῦ οὐρανοῦ, Δ 443 κ. ἄ. πλχ., ὅθεν «πάγκαρπος, πουλυβότειρα» Γ 89, μ 191 κ. ἀ. Ὅθεν οἱ ἄνθρωποι ἐν ὅσῳ διαμένουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, λέγονται «ἐπὶ χθονὶ δερκόμενοι» Α 88, «ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες» θ 222, ὅταν δὲ ἀποθνήσκωσι λέγονται «χθόνα δύονται» χώνονται εἰς τὴν γῆν, Ζ 411· β΄.) χώρα, „τόπος", ν 352.

χίλιοι [⏑⏑.], αι, α, „χίλιοι" κτλ. Ἰλ. Π 471, Θ 562, «χίλι' ὑπέστη» χίλια ὑπεσχέθη (ὅπου μετὰ τὸ ὑπέστη ὀρθῶς ἔστιξεν ὁ Βέκκερ. καὶ οἱ μετ' αὐτόν, τὸ δὲ ἑπόμενον «αἴγας καὶ ὄϊς» εἶνε ἐπεξήγησις τοῦ χίλια—„κεφάλια" τρόπον τινά—) Λ 224.

χίμαιρα [⏑..], ἡ (χίμαρος), (‖. κυρίως μὲν ἡ περυσινὴ αἴξ· ἔπειτα δὲ ἐν γένει παρὰ ποιηταῖς) ἡ αἴξ, „γίδα, κατσίκα", Ζ 181 †.

Χίμαιρα [⏑..], ἡ, φοβερόν τι τέρας θείας καταγωγῆς (κατὰ τὸν Ἡσίοδον Θεογ. 321 θυγάτηρ τοῦ Τυφῶνος καὶ τῆς Ἐχίδνης) ἐν Λυκίᾳ, τοῦ ὁποίου τὰ μὲν ἔμπροσθεν εἶχον μορφὴν λέοντος, τὰ δὲ μέσα αἰγός, καὶ τὰ ὄπισθεν δράκοντος· ἦτο δὲ πυρίπνουν καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Βελλεροφόντου Ζ 179 ἑξ., Π 328, Υ. Ἀπ. 368. (Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ Χίμαιρα εἶνε ἀλληγορική τις εἰκὼν τοῦ ἡφαιστιώδους ἐδάφους τῆς Λυκίας, ἀφορμὴν λαβοῦσα (κατὰ τὸν Σκύλακα) ἔκ τινος ἡφαιστείου ὄρους οὐ μακρὰν τῆς Φασήλιδος, ὅπερ καὶ σήμερον ἐκπέμπει εὔφλεκτα ἀέρια καὶ διὰ τοῦτο Γιανά-Δάγ καὶ =καιόμενον ὄρος ὑπὸ τῶν Τούρκων καλεῖται· κατὰ δὲ τὸν Στράβωνα 14, 3, 5, ἔκ τινος ἡφαιστείου χαράδρας τοῦ ὄρους Κράγου. Ἡ δὲ τερατώδης σύνθεσις τῶν διαφόρων ζώων ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ πλήθους αὐτῶν ἐν Λυκίᾳ).

Χίος [⏑.], ἡ, νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους ἔμπροσθεν τῆς Ἰωνικῆς παραλίας, καὶ τὴν σήμερον Χίος, ὑπὸ δὲ τῶν Τούρκων Σακίζ-αντασί, ὅ ἐ. Μαστιχόνησος, Γ 170.

χιτών [⏑.], ῶνος (λέγεται σημιτικῆς ἀρχῆς, Ἑβραϊστὶ κετωνετ, Χαλδ. κιττάν) ὁ, ά.) ὑπενδύτης, ὑπένδυμα, Ὁμ. πλχ. Ἦτο διάφορος κατὰ τὰ διάφορα ἔθνη καὶ τὰς ἐποχάς· ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτέρων χρόνων ἦτο ἐνδύμα βραχύ, πιθανῶς μάλλινον (ὅθεν «μαλακὸς» Β 42, α 437) ἄνευ χειρίδων, ἀναλογοῦν πρὸς τὰ ἡμέτερα ὑποκάμισα, φερόμενον ὑπὸ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν (παρ' Ὁμ. μόνον ὑπ' ἀνδρῶν) κατάσαρκα, καὶ διὰ ζώνης συσφιγγόμενον περὶ τὴν ὀσφύν, ξ 72, ο 368 κ. ἀ. Ἐπὶ τούτου ἐφόρουν τὸ ἱμάτιον, τὸν ἐπενδύτην, τὸ «φᾶρος» παρ' Ὁμ., Β 42, γ 467. ο 60. Μνημονεύονται ὅμως καὶ ἄνθρωποι φέροντες μακροὺς χιτῶνας (ἴδ. **τερμιόεις**) μάλιστα οἱ Ἴωνες, οἵτινες διὰ τοῦτο καὶ ἑλκεχίτωνες (ἴδ. τ. λ.) λέγονται. Συνήθως εἶχεν ὁ χιτὼν τὸ φυσικὸν χρῶμα τοῦ ἐρίου, ἦτο δηλ. λευκός καὶ ἔπρεπε νὰ πλύνεται, θ 392· ὅθεν «λαμπρὸς» τ 234, τοὐναντίον «ῥυπόων» ω 227· εἶχον δὲ πολλοὺς εἰς ἀλλαγήν, «ἐπιμοιβοί» ξ 513, πρβλ. ψ 131, 142. Τοιοῦτος χιτὼν ἐφορεῖτο καὶ ὑπὸ τὸν θώρακα, Β 416, Λ 100, Π 841. Διάφορος τούτου εἶνε· β΄.) ὁ χιτών, θώραξ ὡς ἀμυντικὸν ὅπλον, πιθανῶς δερμάτινος, μεταλλίνας ἔχων φολίδας, Ε 736· ὅθεν λέγεται «χάλκεος» Ν 439, «στρεπτός» ἴδ. τ. λ. Περὶ τῆς παροιμιώδους φράσεως «λάϊνον ἔννυμαι χιτῶνα» ἴδ. **ἔννυμι**.

χιών, όνος, ἡ, χιών, „χιόνι", Κ 7, ζ 44 κ. ἀ., «λευκότερος χιόνος» Κ 437, «νιφάδες χιόνος», ἴδ. **νιφάς**, Μ 278.

χλαῖνα, ἡ, πιθανῶς, ὡς τὸ ἱμάτιον τῶν μεταγενεστέρων Ἑλλήνων, τετράγωνον ἢ κυκλοτερές τι τεμάχιον ὑφάσματος χονδροῦ καὶ δασυτρίχου· ά.) ἐπενδύτης, χλαμύς, „ἐπανωφόρι", χρήσιμον εἰς προφύλαξιν ἀπὸ τοῦ ψύχους καὶ τῆς βροχῆς, Β 183, Κ 133 κ. πλχ. τῆς Ὀδ.· ὅθεν λέγεται «ἀνεμοσκεπής, ἀλεξήνεμος» Π 224, ξ 529· διὰ δὲ τὴν δασύτητά της «οὐλή, πυκινή» δ 50, ξ 520 κ. ἀ., εἶνε πορφυρᾶ, Κ 133, δ 115, 154, ξ 500, τ 225, φ 118. Εἶνε δὲ ἢ διπλῆ ἢ ἁπλῆ, «διπλῆ, δίπλαξ, ἁπλοΐς», ἴδ. τὰς λ.· β΄.) ἡ αὐτὴ χρησιμεύει ϗ ὡς σκέπασμα, „πάπλωμα", ἵνα σκεπάζηται

τις κοιμώμενος, Ω 646, γ 349, 351, δ 299, λ 189 κ. ἀ. (‖. Ἀναλογεῖ πρὸς τὴν νεωτέραν „κάπαν ἢ φλοκκάταν“.—Συνήθως μὲν θεωρεῖται ἐτυμολογικῶς συγγενὲς πρὸς τὸ λάχνη, „λανός“ (ἴδ. Φιλίστ. τ. 3, σ. 210), λάσιος, χλαμύς, χλανίς. Ὁ δὲ Κούρτιος διὰ γλωσσολογικοὺς λόγους νομίζει ὅτι ἡ χλαῖνα, χλαμύς, χλανίς, συγγενῆ πρὸς ἄλληλα, πρέπει νὰ διακριθῶσιν ἀπὸ τῶν ἄλλων).

*χλεύη, ἡ, χλεύη, χλευασμός, περιγελως, πληθ. Υ. Δήμ. 202.

*χλοερός, ή, όν (χλόη), ποιητ. ἀντὶ τοῦ χλωρός, ὅ ἐ. χλοερός, πράσινος, Βατρ. 54, 125, 162.

χλοΐνης, ao, ὁ, ἐπίθ. τοῦ κάπρου, «χλ. σῦς ἄγριος» Ι 539 †, ἀμφιβόλου ἐτυμολογίας ᾗ σημασίας. Κατὰ τὸν Ἀπολλώνιον, Εὐστάθιον καὶ Ἡσύχιον (μεθ' ὧν συμφωνεῖ καὶ ὁ Ἑρμαννος εἰς Αἰσχ. Εὐμεν. 187) εἶνε πιθανῶς σύνθετον ἐκ τοῦ χλόη καὶ εὐνή ἀντὶ τοῦ χλοεύνης: ὁ ἐν χλόῃ εὐναζόμενος. (Κατὰ δὲ τὸν Ἀρίσταρχον=μονιός, ὅ ἐ. μονήρης, κατὰ τὸν Σχολ. =ἀφριστής, διότι δῆθεν τὸ χλουδεῖν Δωρικ.= ἀφρίζειν, ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Δοιδερλ., ὅστις ἐκ τοῦ χελούω τοῦ Λακωνικοῦ ἢ τοῦ χελύσσω τοῦ Βοιωτικοῦ, τὰ ὁποῖα σημαίνουσι τὸ βήχω, παράγει τὴν ἔννοιαν τοῦ γρύζω, λίαν χαρακτηριστικὴν τοῦ κάπρου, κατὰ δὲ τὸν Ἀριστοτέλην Περὶ τὰ ζῷα Ἱστορ. 6, 28=τομίας, ὅ ἐ. ἐκτομίας, εὐνουχισμένος, ἥτις εἶνε ἡ συνήθης παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμ. ποιηταῖς σημασία· κατ' ἄλλου; τέλος πάλιν ἐκ τοῦ χλόη, οἱονεὶ χλωρός, δυνατός, ἄγριος).

χλωρηΐς, ίδος, ἡ, ἰδίως ἐπικ. θηλ. τοῦ χλωρός (ἴδ. τ. λ.), ὅ ἐ. πρασινωπός, κιτρινωπός, πρασινοκίτρινος, χλωμός, ἐπίθ. τῆς ἀηδόνος, τ 518. (Ἄλλοι δέ, ἐν οἷς ᾗ ὁ Ἀμεῖς, νομίζουσιν ὅτι χλωρηΐς εἶνε: ἡ ἐν τοῖς χλοεροῖς φυλλώμασι τοῦ ἔαρος ἐνοικοῦσα· ὁ Σιμωνίδης ἐν Ἀποσπάσμ. 73 Bergk ὀνομάζει αὐτὴν «χλωραύχενα». ‖. Νεώτεροι ὀρνιθολόγοι ἀνεκάλυψαν ὅτι ὑπάρχει πρασίνη ἀηδών).

Χλῶρις, ιδος (κατὰ τὸν Ἀπολλόδ. 3, 5, 6 Χλωρίς), ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἰασίδου Ἀμφίονος, βασιλέως τοῦ Ὀρχομενοῦ, γυνὴ τοῦ Νηλέως, γεννήσασα μετ' αὐτοῦ τὸν Νέστορα, Χρόμιον, Περικλύμενον καὶ τὴν Πηρώ, λ 281.

χλωρός, ή, όν (χλοερός, χλόη), ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς νεφύτου χλόης, ὅ ἐ. κίτρινος κλίνων εἰς πράσινον, πρασινοκίτρινος, πρασινωπός, κιτρινωπός, χλωμός, [ξουθός, ὅ ἐ. μεταξὺ πυρροῦ καὶ ξανθοῦ], «μέλι» Λ 631, κ 234, «χλωρὸς ὑπαὶ δέους» χλωμός, Κ 376, Ο 4, ἰδίως ἀ.) «χλωρὸν δέος» Η 479, λ 43, 633, χ 42 κ. ἀ., Υ. Δήμ. 190· β'.) „χλωρός“, τοὐναντίον τοῦ ξηροῦ, «ῥόπαλον, μοχλός» ι 320, 397, «ῥῶπες» π 47.

κνόος, ὁ (κνάω, κόνις), κυρ. τὸ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας εὑρισκόμενον καὶ εὐκόλως ἀποτριβόμενον, ἀποπίπτον, „ἄχνη, ἀφρός“, «ἁλὸς χνόος» ἅλμη, ζ 226 †. (‖. Τῆς καθομιλουμ. ἡ ἄ-χνη (ἴδ. ἄχνη) εἶνε, νομίζω, τῆς αὐτῆς ῥίζης πρὸς τὸ χνόος, ἀλλ' ἐν αὐτῇ ὑπάρχει ᾗ ἕτερον ὄνομα πλησιέστερον πρὸς τὸ Ὁμηρικὸν τὸ ὑποκοριστικὸν „χνοῦδι“, τὸ ὁποῖον ὅμως περιωρίσθη εἰς τὸ νὰ σημαίνῃ τὸ βραχὺ τρίχωμα τὸ ἐπὶ πάσης μὲν ἐπιφανείας, ἰδίως δὲ τῶν ὑφασμάτων καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος).

χόανος [.˘.], ὁ (χέω), =χῶνος, χοάνη, χωνευτήριον, βόθρος ἢ κάμινος, ἔνθα χωνεύονται μέταλλα, Σ 470 †. (Ὁ Δοιδερλ. νομίζει ὅτι χόανος εἶνε ὁ σωλὴν τῆς φύσης, τοῦ φυσεροῦ, πρβλ. Ἡσιόδ. Θεογ. 865, ἄλλος δέ τις ὅτι εἶνε εἶδος χωνευτηρίου πηλίνου πυρομάχου, ἀντέχοντος ὁηλ. εἰς τὸ πῦρ).

χοή, ἡ (χέω), κυρ. χύσις· ἰδίως ἡ σπονδή, libatio, ἡ προσφορὰ ὑγρῶν οὐσιῶν εἰς νεκροὺς ἢ καταχθονίους θεούς, Ὀδ. κ 518, λ 26.

χοῖνιξ, ικος [˘.], ἡ, μέτρον σιτηρῶν (περιέχον 4 κοτύλας ἢ ὅσον εἰς τροφὴν μιᾶς ἡμέρας χρειάζεται ὁ ἄνθρωπος, πρβλ. Ἡροδ. 7, 187), ἐν τῇ παροιμιώδει φράσει «ὅς κεν ἐμῆς χοίνικος ἅπτηται» „ὅστις τρώγει τὸ ψωμί μου“, εἶνε εἰς ὑπηρεσίαν μου, τ 28 †. (‖. Μεταξὺ τῶν μέτρων τῶν σιτηρῶν ὑπάρχει τι λεγόμενον „σινίκι“, Τουρκ. σινίκ· ὑποπτεύω ὅτι οἱ Τοῦρκοι παρέλαβον μικρὸν μεταποιήσαντες („χοινίκι= σινίκι) καὶ ταύτην τὴν λ. ὡς καὶ πολλὰς ἄλλας τοιούτου εἴδους, παρὰ τῶν Ἑλλήνων).

χοίρεος, η, ον, ποιητ. ἀντὶ τοῦ χοίρειος, ὅ ἐ. χοιρινός, „γουρουνήσιος“, «χοίρεα» (ἐξυπακ. κρέα), ξ 84 †. Ἐκ τοῦ

χοῖρος, ὁ (λέξ. πεποιημ.), κυρ. χοιρίδιον, „γουρουνάκι“, ξ 74 †. (‖. Ἡ καθομιλουμένη λέγει καὶ „χοῖρον“).

χολάς, άδος, ἡ (συγγ. τῷ χορδή), ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ πληθ. τὰ ἐντόσθια, τὰ ἔντερα, Ἰλ. Δ 526, Φ 181, Υ. Ἑρμ. 123.

χόλος, ὁ (Λατ. fel, παλ. Γερμ. galla)· 1) ποιητ. καὶ Ἰων. ἀντὶ τοῦ χολή, „χολή“, Π 203. 2) τροπικ. ὀργή, θυμός, μῖσος, „χόλιασμα“, Ὁμηρ. πλχ., συνάπτεται μετὰ τοῦ «μῆνις» Ο 122, «χόλος τινός» ὀργή, ἣν ὀργίζεταί τις, οἷον «Ἥρης» Σ 119, α 433, δ 583, καὶ ἡ κατά τινος ὀργή, οἷον «Τρώων» Ζ 335, καὶ μετὰ δοτικ. «τινί» κατά τινος, Υ. Δήμ. 351, 410. Ὅπου παρ' Ὅμ. εὑρίσκεται δοτική, πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ ῥῆμα ὡς δοτ. χαριστική ἢ ἀντιχαριστική, οἷον «μεθίημί τινι χόλον, χόλοιο» Α 283, φ 377, «λήσεσθαί τινι χόλου» λ 554, «χόλον ἐν θυμῷ βάλλεσθαί τινι» Ξ 50. Τίθεται καὶ ἐπὶ θηρίων, ἐξαγρίωσις, „ἀγριεμός“, Χ 94, Βατρ. 102. Ἐκ τούτου

χολόω, μέλ. ἀπαρφ. ἐπ. χολωσέμεν, Α 78, ἀόρ. ἐχόλωσεν, Σ 111, -ατε, Ο 203, ὑποτ. χολώσῃς, σ 20· μέσ. ἐνες. -οῦμαι, Θ 407, -οῦται, Θ 421,

μετοχ. -ούμενος, Υ. Ἑρμ. 308, Βατρ. 109, μέλ. χολώσεαι, Ξ 310, συχνότερος ὁ μετ' ὀλίγ. μέλ. κεχολώσομαι, -εαι, -εται· μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐχολωσάμην καὶ πολλάκις ἀναύξ. χολωσάμην, παρακ. κεχόλωται, ἀπαρφ. -ῶσθαι, -ωμένος ᾗ., ὑπερσ. κεχόλωσο, -ωτο, -ώατο, παθ. ἀόρ. ἐχολώθη ϗ χολώθη, ὑποτακτ. χολωθῇς, μετοχ. -ωθείς. 1) Ἐνεργ. διεγείρω τινὸς τὴν χολήν, ὅ ἐ. ὀργίζω, παροργίζω, „θυμώνω, χολιάζω" (μεταβ.), ἐρεθίζω, ἴδ. τὰ ἀνωτέρω χάριν τῶν τύπων παρατεθέντα χωρία. 2) Συχνότερον εἰς μέσ. ϗ παθητ. διάθεσιν, ὀργίζομαι, ἀγαναχτῶ, „θυμώνομαι, χολιάζομαι" καὶ (ἀμεταβ.) „θυμώνω, χολιάζω", ἀπολ. ξ 282, ο 214 κ. ἀ. Πολλάκις δὲ μετὰ τῆς προσθήκης «θυμῷ, ἐνὶ φρεσίν, κηρόθι» καὶ κατ' αἰτ. «θυμόν, ἦτορ»· ἀ.) μετὰ δοτ. προσωπ. «τινί» κατά τινος, Α 9, Β 629, θ 276, ο 524 κ. ἀ.· β΄.) μετὰ γεν. «τινός» ἕνεκά τινος πράγματος ἢ προσώπου, Δ 494, 501, Λ 703, Π 320, Φ 146, α 69· ἔτι δὲ ϗ μετὰ προθέσεων «ἕνεκα νίκης» λ 544, «ἀμφί τινι» Ψ 88, «ἐξ ἀρέων μητρός» Ι 566, «ἐπί τινι» Βατρ. 109. Ἐκ τούτου

χολωτός, ή, όν, ἐπικ. ἐπίθ. ὀργίλος, „θυμώδης" «ἔπεα» Δ 241, Ο 210, χ 26, 225.

χορδή, ἡ (συγγεν. τῷ χόλος, χολάς), ἔντερον, Βατρ. 225, χορδή, „κόρδα", φ 407 †, «οἴων» Υ. Ἑρμ. 51.

***χοροήθης**, ες, γεν. εος (χορός, ἦθος), εἰς τὸν χορὸν συνηθισμένος, οἱονεὶ „χορομαθημένος", «Νύμφαι» Ὕμ. 18 (19), 3.

χοροιτυπίη [..⏑.], ἡ, ποι. (χορός, τύπτω), τὸ πάτημα τοῦ ἐδάφους κατὰ τὸν χορόν, „χοροπάτημα, χοροπήδημα", κατὰ πληθ. Ω 261 †.

***χοροίτυπος** [..⏑.], ον, ποιητ. (χορός, τύπτω), κατὰ τὸν (ἢ πρὸς) χορὸν κτυπούμενος, παιζόμενος, «λύρα» Υ. Ἑρμ. 31.

χορός, ὁ, 1) ὁ τόπος, ἐν ᾧ χορεύουσιν, Σ 590, θ 260, μ 4, 318. 2) χορός, ὅ ἐ. ἀ.) ἡ ἐνέργεια τοῦ χορεύειν, „χορός", «ἔρχομαι χορόνδε, εἰς χορόν» „πηγαίνω εἰς τὸν χορόν", Γ 394, Ο 508, ζ 65, ὡσαύτως «χορὸν εἰσοιχνέω» ζ 157, «χορῷ καλῇ» Π 180, «ἐν χορῷ μέλπομαι» ψάλλω ϗ χορεύω ἐν ταὐτῷ, Π 183. Περὶ τοῦ «πέπληγον χορὸν θεῖον ποσίν» θ 264, ἴδ. πλήσσω· β΄.) τὸ ἄθροισμα τῶν χορευτῶν, χορός, Υ. Ἀφρ. 118, Ὕμ. 5 (6), 13. (Ἡ ἐτυμολογ. ἀμφίβολος: κατὰ τὸν Δοιδερλ. σεγγεν. τῷ χράω, σκαίρω· κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ἐκ τῆς ῥίζ. χερ, ἥτις σημαίνει: περιλαμβάνω, πιάνω, καὶ κυρ. σημαίνει ἡ λ. τὸν τόπον τὸν περιλαμβάνοντα τοὺς χορευτάς).

χόρτος, ὁ. κυρ. περίβολος, μάνδρα, καὶ ὁ τόπος ὁ περιβεβλημένος, κατὰ τὸν Σχολ. «περίφραγμα, τεῖχος», οἷον «αὐλῆς ἐν χόρτῳ» Ἰλ. Δ 774, πληθ. Ω 640. (Συγγ. τῷ Λατ. hortus=„περιβόλι", ἐκ τῆς ῥίζ. χερ, Σανσκρ. har, ἥτις σημαίνει: περιλαμβάνω).

χράομαι (χραισμέω ἀντὶ τοῦ χρασιμέω, ἐκ τοῦ χρήσιμος τοῦ ἐκ τοῦ χράομαι), ἐπικ. λ., ἧς ὁ ἐνες. ἄχρηστος, εὑρίσκονται δὲ ἐξ αὐτῆς μόνον οἱ ἐξ. τύποι: συχνὰ ὁ ἀόρ. β΄. ἔχραισμε καὶ ἀναύξ. χραῖσμε, ὑποτ. χραίσμῃ, ἐπικ. χραίσμῃσι Λ 387, χραίσμωσι, ἀπαρφ. χραισμεῖν· μέλ. χραισμήσω, χραισμήσει, Υ 296, καὶ ἐπικ. ἀπαρφ. χραισμησέμεν, Φ 316, ἐκ τοῦ ἀορ. ἀ. μόνον χραίσμησε Π 837, ἀπαρφ. χραισμῆσαι Σ 62, 443, ὠφελῶ, χρησιμεύω, βοηθῶ, μετὰ δοτ. προσώπου, Α 28, Γ 54, Λ 117 κ. ἀ., συνυπονοουμένης καὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἀμύνω, ἀποκρούω, ὅθεν καὶ μετ' αἰτ. «χραισμ. τινὶ ὄλεθρον» ἀπομακρύνω ἀπό τινος τὸν ὄλεθρον, Η 144, Λ 120, Υ 296. Σπανίως ἄνευ δοτ. «οὔ τι δυνήσεαι χραισμεῖν» οὐδεμίαν ὠφέλειαν θὰ δυνηθῇς νὰ ὠφελήσῃς, Α 242, 589, Φ 193· ὅλως ἀπολ. Ξ 66, Ο 652. Τὸ δὲ Α 566 «μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ ἄσσον ἰόνθ'» ἑρμηνεύουσιν ὁ Εὐσάθιος ϗ ὁ Σχολ., ἐκλαμβάνοντες κατὰ τὸν Ζηνόδοτον τὸ «ἰόντε» ὡς δυϊκὸν ἀντὶ τοῦ πληθ. ἢ μᾶλλον ὡς ἕτερον τύπον πληθ. ὁμόφωνον μὲ τὸν δυϊκὸν (καθὼς καὶ τὸ «ἀλόντε» Ε 487, «κρινθέντε» θ 48), πρβλ. Ο 104 ἑξ., Ι 508. (Ὁ Εὐστάθιος ἔχει καὶ ἑτέραν γνώμην ὅτι «δύναται (τὸ «ἰόντε») καὶ κυρίως εἶναι δυϊκὸν διὰ τὸ διγενὲς τῶν τε θεαινῶν καὶ τῶν ἐν αὐταῖς ἀῤῥένων»). Ἄλλοι δὲ ἐκλαμβάνουσι τὸ «ἰόνθ'» ὡς αἰτ. =ἰόντα, ἐξυπονοοῦντες τὸ «ἐμέ»: μὴ δὲν μὲ ἀποκρούσωσιν ἀπὸ σοῦ ὅταν ἐπιπέσω.—Ἡ λ. εὑρίσκεται μόνον ἐν τῇ Ἰλ. καὶ μάλιστα μόνον ἐν ἀρνητικαῖς προτάσεσι, διότι καὶ ἐν τῇ σαρκαστικῇ ἐκφράσει «εἰ δύναταί τι χραισμεῖν» Φ 193 ὑπολανθάνει ἡ ἔννοια ἡ ἀρνητική=οὔ τι χραισμεῖν δύναται.—Ὁ Δοιδερλ. ἐκλαμβάνει τὸ μὲν «χραισμεῖν» ὡς ἀπαρφ. τοῦ ἐνες., τὸ δὲ «ἔχραισμε καὶ χραῖσμε» ὡς ἀποκεκομ. παρατ., ἀντὶ δὲ τοῦ «χραίσμῃ» καὶ «χραίσμωσι» θέλει νὰ τονίσῃ χραισμῇ καὶ χραισμῶσι).

χράομαι (κατὰ τὸν Δοιδερλ. καὶ Κούρτιον ἐκ τῆς ῥίζ. χερ, χείρ, κυρ. λαμβάνω ἀνὰ χεῖρας, χειρίζομαι, μεταχειρίζομαι), μέσ. ἀποθ., παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τῇ ἐπικ. μετοχ. τοῦ ἐνες. χρεώμενος (τρισύλλαβ. διὰ τὴν συνίζ.) Ψ 834, πολλάκις δὲ κατὰ μετοχ. τοῦ παρακ. κεχρημένος, ὑπερσ. γ΄, ἐνικ. κέχρητο, ἴδ. κατωτ. Α΄.) Ἐνες. [χρῶμαι], μεταχειρίζομαι, μόνον Ψ 834.

Β΄.) Παρακ. (μὲ σημασ. ἐνες.) 1) διαρκῶς μεταχειρίζομαι, ὅ ἐ. ἔχω, μόνον ἐν τῇ φρ. «φρεσὶ κέχρητ' ἀγαθῇσιν» εἶχε καλὴν γνώμην, γ 266. ξ 421, π 398. 2) ἔχω χρείαν, χρήζω, χρειάζομαι, ἐπομ. ἐπιθυμῶ, ἐπιζητῶ, μετὰ γεν. «εὐνῆς» Τ 262, «γάμου» χ 50, «σίτου καὶ οἴνου» υ 378, «γάμου, νόστου καὶ γυναικός» α 13, ξ 124.—Μετοχ. τοῦ παρακ. ἀπολ. ὡς ἐπίθ. ἐνδεής, ἐστερημένος, ξ 155, ρ 347. Ταύτην τὴν σημασίαν ἔχει μόνον ἐπικ.

—Ὁ δὲ ἐνεργ. τύπος διετηρήθη μόνον ἐν τῷ χρή (ὅπ. ἴδ.).

χραΐω (ἐκ τῆς ῥίζ. χρι) κυρ. χράϜω Αἰολ. ἀντὶ τοῦ χράω, μόνον ἐν τῷ γ'. ἐνικ. τῆς ὑποτ. τοῦ ἀορ. ά. χραύσῃ, κυρ. [θιγγάνω], ψαύω, ἐγγίζω, ἐπομ. „ζουγρανίζω, ξεγδέρνω", ἐλαφρῶς πληγώνω, «τινά» Ε 138 †. Ἴδ. καὶ τὴν ἐπομ. λ.

1. χράω, ἐπικ., ἐλλειπτ., μόνον ἐν τῷ γ'. ἐνικ. τοῦ παρατ. ἔχραε, β'. πληθ. ἐχράετε, φ 69· (οἱ τύποι οὗτοι θεωροῦνται ὑπὸ ἄλλων, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἀμεῖς καὶ Λαρόχης, ὡς σχηματισμοὶ β'. ἀορ. τοῦ χραΐω, τἀνάπαλιν δὲ ὁ Δοιδερλεῖνος θεωρεῖ τὸ χραύσῃ ὡς ἀόρ. ά. τοῦ χράω)· ά.) κυρ. [θιγγάνω] ψαύω, ἐγγίζω, ἰδίως ἐπὶ κακοῦ, ἐπομ. ἐπιπίπτω, ἐπιτίθεμαι, καταδιώκω, καταβρέχω, μετὰ δοτ. «στυγερὸς οἱ ἔχραε δαίμων» ε 396, κ 64· β'.) μετ' ἀπαρφ. ἐπιδιώκω, ἐπιζητῶ, ἀγωνίζομαι, «τίπτε σὸς υἱὸς ἐμὸν ῥόον ἔχραε κήδειν;» Φ 369 (ὅπου ἡ αἰτ. «ῥόον» ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ ἑπομένῳ χωρίῳ) «οἳ τόδε δῶμα ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν» φ 69, ὅπου τὸ «δῶμα» ἀποδίδεται εἰς τὸ «ἐσθιέμεν».

2. χράω, Ἰων. χρέω, ἐπικ. χρείω, ἐξ οὗ μόνον ἡ μετοχ. τοῦ ἐνες. χρείων θ 79, χρέων Ὑ. Ἀπ. 253, μέλ. χρήσω Ὑ. Ἀπ. 132, ἐκ δὲ τοῦ μέσ. μόνον μετοχ. τοῦ μέλλοντος χρησόμενος (ἴδ. κατωτ.). 1) Ἐνεργ. παρέχω τὸ ζητούμενον, ἰδ. ἐπὶ τῶν μαντείων [ἀναιρῶ], δίδω χρησμόν, χρησμοδοτῶ, ἀποκρίνομαι, προλέγω, «χρείων» ἀπολ. θ 79, Ὑ. Ἀπ. 393, «χρήσω βουλήν τινι» Ὑ. Ἀπ. 132. 2) Μέσ. ζητῶ ἢ λαμβάνω χρησμόν, ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον ἢ τὸν θεόν, ἀπολ. θ 81, Ὑ. Ἀπ. 252, 292, μετὰ δοτ. «ψυχῇ τινος» ζητῶ παρὰ τῇ ψυχῇ (ὅ ἐ. παρὰ τῆς ψυχῆς) τινος χρησμόν, κ 492, 565, λ 165, ψ 323. Ὀδ.

3. χράω, θεματικὸν τοῦ κίχρημι, ὅπ. ἴδ.

χρεῖος, τό, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ χρέος, ὅπ. ἴδ.

χρείω, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ χρέω, ἴδ. 1. χράω.

χρειώ, οὖς, ἡ, ἐπικ. ἀντὶ τοῦ χρεώ, ὅπ. ἴδ.

χρεμετίζω (λ. πεποιημ. ἐκ τῆς ῥίζ. χρεμ., ἐξ ἧς καὶ χρέμπτω, καὶ χρόμαδος, ὃ παρ' Ἡσιόδῳ χρεμίζω κ. ἄ.) χρεμετίζω, „χλιμιντρίζω", ἐπὶ τῶν ἵππων, μόνον γ'. πληθ. τοῦ παρατατ. «χρεμέτιζον» Μ 51 †.

χρέος, τό, θ 353, λ 478, Ὑ. Ἑρμ. 138, συνήθ. ἐπικ. χρεῖος (χράομαι), παρ' Ὁμ. μόνον κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ. ἑνικ. (Ὁ Βρούγμανν θέλει παρ' Ὁμ. ἀντὶ τοῦ χρεῖος (καὶ χρειώ) νὰ γράψῃ χρῆος (καὶ χρηώ) καὶ ἀντὶ τοῦ χρείως τοῦ ἐν τῷ θ 355, καθὼς ἔγραψεν ἤδη ὁ Ἀμεῖς, καὶ τοῦ ἐν τῷ γ 367, ὅπως ἀνέγνωσεν ὁ Ἀρίσαρχος, νὰ ἀποκαταςήσῃ τὸ χρήως, ὅπερ παράγει ἐκ τοῦ χράϜος, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀπήωρος ἐκ τοῦ ἀπάϜορος). 1) χρεία, ἀνάγκη, «ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος» ἰδίαν ἐμαυτοῦ χρείαν, β 45, «ἐὸν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος» ἰδίαν αὐτοῦ χρείαν ἐπιδιώκων, α 409, «κατὰ χρέος τινὸς ἔρχομαι» κατὰ χάριν, πρὸς χάριν τινὸς ἔρχομαι (κυρ. δι' ἀνάγκην τινός), λ 479.

2) ὅ,τι ὀφείλει τις νὰ ἀποδώσῃ· ά.) „χρέος", «χρεῖος ὀφείλω τινί» ὀφείλω εἴς τινα χρέος ἢ ἀποζημίωσιν, Λ 688, φ 17. Παθ. «χρεῖος ὀφέλλεταί μοι» ἔχω νὰ λάβω, Λ 686, γ 367, «χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας» ἀποφυγὼν τὴν ὑποχρέωσίν (ποινήν) του καὶ τὰ δεσμά, θ 353, «χρεῖος ἀποστήσασθαι», ἴδ. ἀΦίσταμαι Β'., 2)· β'.) „χρέος", καθῆκον, πρέπον, «κατὰ χρέος» Ὑ. Ἑρμ. 138.

χρεώ καὶ χρειώ (ἀμφότεροι οἱ τύποι σχνοὶ παρ' Ὁμ.), ἡ, ἐπικ. (χρή), γεν. χρεοῦς, δοτικ. χρειοῖ, Θ 57. 1) χρεία, ἀνάγκη, Κ 172, Ι 197, δ 312, λ 164, «χρειοῖ ἀναγκαίῃ» ἐξ ἀναγκαίας χρείας, ὅ ἐ. ἐκ μεγάλης ἀνάγκης, Θ 57· ά.) μετὰ γενικ., «χρειὼ ἐμεῖο γίγνεται» γίνεται χρεία ἐμοῦ, μὲ χρειάζονται, Α 341, «χρειὼ πείσματός ἐστι» ι 136, μετ' ἀπαρφ., Ψ 308· β'.) «χρειὼ ἱκάνεται, ἵκει, ἱκάνει» χρεία ἔρχεται, καταλαμβάνει, εἶνε χρεία, ἀνάγκη, Κ 118, 142, Λ 610, ζ 136, μετ' αἰτ. προσώπου, «ἐμὲ χρειὼ τόσον ἵκει» χρεία μὲ καταλαμβάνει σφόδρα, (ὅ ἐ. σφοδρά, μεγάλη), ε 189, πρβλ. β 23· ἡ φράσις «χρειὼ γίγνεται, ἐστί» κατὰ περίφρασιν ἀντὶ τοῦ χρή (ὅπ. ἴδ.), συντάσσεται μετ' αἰτιατ. προσώπου, οἷον «ἐμὲ δὲ χρειὼ γίγνεται νηός» ἔχω χρείαν νηός, δ 634, «οὐδέ τί μιν χρειὼ ἔσται τυμβοχοάων;» Φ 322. 2) καὶ μόνον δὲ τὸ «χρεώ» (ἐξυπακουομένου τοῦ «ἐστί») τίθεται ὅπως καὶ τὸ χρή (ὅπ. ἴδ.) μετ' αἰτ. προσώπου, οἷον «τίπτε δέ σε χρειώ;» πρὸς τί δὲ σὲ χρειάζονται ταῦτα; α 225, Κ 85· ά.) μετὰ γενικ. πράγματος, «οὔτι με ταύτης χρειὼ τιμῆς» δὲν ἔχω χρείαν ταύτης τῆς τιμῆς, Ι 608, «βουλῆς» Ι 75, Κ 43, πρβλ. Λ 606· β'.) μετ' ἀπαρφ., πολλάκις μετὰ τῆς ἐπιτάσεως «μάλα», οἷον «τὸν μάλα χρειὼ ἑστάμεναι κρατερῶς» οὗτος ἔχει μάλιστα χρείαν νὰ ἵσταται σταθερῶς, Λ 409, ὡσαύτως Σ 406, Ψ 308, δ 707, ο 201. Τὸ Ι 197 «χαίρετον, ἢ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον, ἤ τι μάλα χρειώ, οἵ μοι σκυζομένῳ περ Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστον» πολλαχῶς ἡρμηνεύθη· χείριστα πάντων διέστιξε καὶ ἡρμήνευσεν ὁ Δοιδερλεῖνος, ὅστις ἀγνοῶ πόθεν ἀνεκάλυψε δύω ἐρωτήσεις· ὁ δὲ Βέκκερος, Φαῖσι καὶ Λαρόχη θεωροῦσι τὸ «ἤ τι μάλα χρειώ» ὡς παρενθετικόν· βεβαίως εἶνε μεγάλη χρεία—ἀφ' οὗ ὁηλ. ὑμᾶς τοὺς φιλτάτους μοι ἀποστέλλουσι. (‖ Ἀλλὰ τότε εἶνε ἀδύνατον ὀρθῶς νὰ συνάπτεται τὸ «ἢ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον» πρὸς τὸ «οἵ μοι.... φίλτατοί ἐσον». Νομίζω ὅτι ὁ ἀναφορικὸς λόγος περιέχει τὴν περίστασιν, ἐξ ἧς ὁ Ἀχιλλεὺς εἰκάζει ὅτι εἶνε μεγάλη ἀνάγκη, καὶ πρέπει νὰ συναφθῇ πρὸς τὸ «ἤ τι μάλα χρειώ» κατὰ βραχυλογίαν· ὡς ἐξῆς συμπληρουμένην: «ἤ τι μάλα χρειὼ (Ἀχαιοὺς

ἱκάνει) ὅτι ὔμμες ἱκάνετον, οἵ μοι σκυζομένῳ περ Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστον», ὥστε παρενθέσεως ἀνάγκη δὲν ὑπάρχει)·—[Τὸ χρεώ λαμβάνεται πάντοτε κατὰ συνίζησιν ὡς μονοσύλλαβον, ἅπαξ δὲ καὶ ὡς βραχὺ πρὸ φωνήεντος, Λ 606]. —Κατὰ τὸν Δοιδερλεῖνον τὸ μὲν χρειὼ εἶνε πάντοτε οὐσιαστ., τὸ δὲ χρεώ, γενόμενον κατ' ἀποκοπὴν ἐκ τῆς μετοχῆς χρεών (κυρ. χρέων), μετὰ τοῦ ἐξυπακουομ. ἐστί, ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ χρή.

χρεώμενος Ἰων. ἀντὶ τοῦ χρώμενος, ἴδ. **χράομαι**.

χρή, μόνον ἐν τούτῳ τῷ γ'. ἐνικ. τοῦ ἐνεσ. τῆς ὁρισ. ἐκ τοῦ ἄλλως ἀχρήστου ἐνεργ. τύπου τοῦ χράομαι, ἐπομ. ἀπρόσωπον, εἶνε χρεία, „χρειάζεται, πρέπει", εἶνε ὀρθόν, ὠφέλιμον, χρησιμεύει, ἀ.) μετ' ἀπαρφ. Α 216, γ 299 κ. ἀ. ἢ μετ' αἰτ. προσώπ. ᾗ ἀπρφ. οἷον «χρὴ σε πόλεμον παῦσαι» πρέπει νὰ καταπαύσῃς τὸν πόλεμον, Η 331, Ι 109, Ψ 644. α 296, ἰδίως δὲ ἐν τῇ τυπικῇ φράσει «οὐδέ τί σε χρή» „δὲν σοῦ χρειάζεται, δὲν σοῦ πρέπει" μετὰ ἑπομένου ἀπαρφ., οἷον «νηλεὲς ἦτορ ἔχειν» Ι 496, «νηπιάας ὀχέειν» α 296 κ. ἀ., πολλάκις δὲ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀπολ., ἐξυπακουομένου ἐκ τῶν ἀνωτέρω τοῦ ἀπαρφ., οἷον «τίπτε μάχης ἀποπαύεαι; οὐδέ τι σε χρή» (ἐξυπ. ἀποπαύεσθαι) Π 721, πρβλ. Τ 67, 420, τ 500· «τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι;» „τί σοῦ χρειάζεται", τίς ἡ χρεία νὰ λέγῃς ταῦτα; Ν 275, 6'.) μετὰ αἰτ. προσώπου καὶ γενικ. πράγματος, οἷον «χρὴ μέ τινος» ἔχω χρείαν τινός, „μοῦ ἢ μέ χρειάζεταί τι", «ὅττεό σε χρή» α 124, πρβλ. γ 14, φ 110, «οὐδέ τί σε χρὴ ταύτης ἀφροσύνης;» δὲν ἔχεις χρείαν ταύτης τῆς ἀφροσύνης;, δὲν πρέπει νὰ ἔχῃς ταύτην τὴν ἀνοησίαν (νὰ ἀναλάβῃς δηλ. ἄνισον ἀγῶνα) Η 109.

χρηίζω Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ χρῄζω, ἔχω χρείαν, „χρειάζομαι", μετὰ γεν. Λ 835, ρ 121, 558, ἀπολ. κατὰ μετοχ. «μηδὲ τὰ δῶρα οὕτω χρηίζοντι κολούετε» λ 340 (ὀρθότερον κατ' ἄλλου· δὲν κεῖται ἀπολύτως ἡ μετοχή, ἀλλ' ἐξυπακούεται ἡ γεν. ἐκ τοῦ «δῶρα»).

χρῆμα, ατος, τό, (χράομαι), 1) κυρ. πρᾶγμά τι χρήσιμον, ὅθεν κατὰ πληθ. «χρήματα» περιουσία, ἀγαθά, βίος, κατάστασις, „καλά", Ὀδ. 6 78, 203, ν 203 κ. ἀ. πλχ. 2) ἐν γένει πρᾶγμα, Υ. Ἑρμ. 332.

χρησαμένη, ἴδ. **κίχρημι**.

***χρηστήριον**, τό (2 **χράω**), μαντεῖον, τόπος ὅπου δίδονται χρησμοί, Υ. Ἀπ. 81, 214.

***χρηστός**, ή, όν (χράομαι), χρήσιμος, ὠφέλιμος, „καλός", «μελίτωμα» Βατρ. 39.

χρίμπτω (κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ χρί-ω), μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐχρίμψατο Υ. Ἀπ. 439 ᾗ μετοχ. τοῦ παθ. ἀορ. χριμφθείς, κυρ. ἐγγίζω τὴν ἐπιφάνειαν πράγματός τινος. Παθ. „ἐγγίζω" (ἀμετάβ.), προσεγγίζω, προσψαύω, πλησιάστατά τινος διέρχομαι, ἀπολ. «χριμφθεὶς πέλας» κ 516 †, μετὰ δοτ. «ἀμάθοισιν ἐχρίμψατο νηῦς» προσετρίβη, προσήραξεν εἰς τὴν ἄμμον, „ἄραξε", Υ. Ἀπ. 439.

χρίω [-.] (ῥίζ. **χρι**, Λατ. fri-o, fri-c-o), παρατ. ἀναύξ. χρῖον, -ε, μέσ. ἐνες. -εται, ἀπαρφ. -εσθαι, ἀόρ. ἀ. ἔχρισε καὶ χρῖσε, -αν, προστ. χρῖσον, ἀπαρφ. -αι, μέσ. μέλ. χρίσομαι ζ 220, μέσ. ἀορ. χρισάμενος· κυρ. ψαύω ἢ ἐγγίζω τὴν ἐπιφάνειαν πράγματός τινος· ὅθεν ἀ.) ἀλείφω, χρίω, „μυρώνω", ἰδίως μὲ ἔλαιον ᾗ μάλιστα μετὰ τὸ λουτρόν, ὅθεν συνάπτεται πολλάκις μετὰ τοῦ «λούω», γ 466, δ 252, κ 364, Υ. Ἀφρ. 61· ἐπὶ νεκρῶν «τινὰ ἐλαίῳ» Ψ 186, Ω 587, «ἀμβροσίῃ» Π 670. Μέσ. χρίομαι, ἀλείφομαι, «ἐλαίῳ» ζ 96, 220, «κάλλεϊ» σ 194 (πρβλ. **κάλλος**)· 6'.) ἐν γένει χρίω, ἀλείφω, μετ' αἰτ. «ἰοὺς (φαρμάκῳ) χρίομαι» ἀλείφω τὰ βέλη μου μὲ φάρμακον· „πασσαλείφω", «μέτωπον πηλῷ» Βατρ. 241. (|. Ἐν τῇ καθομιλ. τὸ „χρίω" λέγεται ἐπὶ τῶν τοίχων καὶ εἰς κακὴν σημασίαν ἀντὶ τοῦ „πασαλείφω").

χροιή, ἡ (συγγ. τῷ χρώς, οὐχὶ ἐκ τῆς ῥίζ. **χρι**) ἡ ἐπιφάνεια πράγματός τινος, ἰδίως τοῦ ζωικοῦ σώματος, ὅθεν δέρμα, ἔτι δὲ καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα, Ξ 164 †. πρβλ. λ. **χρώς**.

χρόμαδος (ἴδ. **χρεμετίζω**), τριγμός, βρυγμός, οἷον «γενύων» Ψ 688 †.

χρομίος [.-.], ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Πριάμου, ὑπὸ τοῦ Τεύκρου φονευθείς, Ε 160 ἑξ. 2) υἱὸς τοῦ Νηλέως καὶ τῆς Χλωρίδος, Δ 295, λ 286. 3) εἷς τῶν Λυκίων, ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως φονευθείς, Ε 677. 4) εἷς τῶν Τρώων Θ 275. 5) ἄλλος τις τῶν Τρώων, Ρ 218, 494.

χρόμις, ιος, ὁ, υἱὸς τοῦ Μίδωνος, ἀρχηγὸς τῶν Μυσῶν ἐν Τροίᾳ Β 858 (|. Ὁ Σχολ. εἰς τοῦτο τὸ χωρ. σημειώνει «νῦν μὲν Χρόμιν, ἐν ἄλλοις δὲ Χρομίον τὸν αὐτόν, Ρ 218, 494).

χρόνιος [.⏑.], η, ον, χρονίσας, μετὰ παρέλευσιν πολλοῦ χρόνου, «χρόνιος ἐλθών» ρ 112 †. Ἐκ τοῦ

χρόνος, ὁ, χρόνος, χρονικὸν διάστημα, (βραχὺ ἢ μακρόν), „καιρός", Ὁμ. πλχ. Σύνηθες ἐν ταῖς ἑξῆς φράσεσι «πολὺν χρόνον» Δ 157, «δηρὸν χρόνον» Ξ 206, «ὀλίγον χρόνον» Ψ 418, καὶ ἁπλῶς «χρόνον» ἐπὶ πολὺν χρόνον, δ 599, «μεῖναι χρόνον, εἰς ὅ κεν» τοσοῦτον χρόνον, ἕως ἄν, ζ 293, ε 138, ὡσαύτως ᾗ «μεῖναι ἐπὶ χρόνον, ὄφρα» ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, ἕως οὗ, Β 299, πρβλ. ξ 193, «πολλὸν ἐπὶ χρόνον» μ 407, «ἕνα χρόνον» ἅπαξ, „μίαν φοράν", Ο 511.

χροός, χροΐ, χρόα, ἴδ. **χρώς**.

χρυσάμπυξ [.-.], υκος [⏑.], ὁ, ἡ, ποιητ., χρυσῆν ἄμπυκα ἤγουν στεφάνην φορῶν, χρυσοστέφανος, «ἵπποι» Ἰλ. Ε 358, 363, 720, Θ 382, «Ὧραι» Ὑμ. 5 (6). 5, 12. (ἴδ. **ἄμπυξ**).

χρυσάορος [-⏑⏑.], ὁ, ἡ, ᾗ ***χρυσάωρ**, ορος, ὁ, Υ. Ἀπ. 123 (χρυσός, ἄορ), σύνηθες ἐπίθ. τοῦ

Ἀπόλλωνος, Ἰλ. Ε 509, Ο 256, Υ. Ἀπ. 123, καὶ τῆς Δήμητρος, Υ. Δήμ. 4. Ἑρμηνεύεται δὲ κατὰ μὲν τὸ ΜΕ. ἐκ τὸν Ἡσύχιον χρυσοφάσγανος, «χρυσοῦν ἄορ ἔχων, ὅ ἐ. φάσγανον», κατ' ἄλλους δέ τινας τῶν παλαιῶν γραμματικῶν, ἐπειδὴ ἄορ σημαίνει δῆθεν τὴν συσκευήν, τὸν ὁπλισμόν, εἶνε ὁτὲ μὲν χρυσότοξος, ὁτὲ δὲ χρυσοκίθαρις (Σουΐδας, Σχολ. εἰς Ο 256), περὶ δὲ τῆς Δήμητρος προκειμένου, χρυσοδρέπανος. Ἀλλ' αὕτη μὲν ἡ σημασία τῆς λ. ἄορ παρ' Ὁμ. δὲν εὑρίσκεται, ἐξ ἐναντίας δὲ πολλοὶ καὶ θεοὶ καὶ θεαὶ μνημονεύονται ξίφος καὶ περικεφαλαίαν φοροῦντες, οἷον καὶ ἡ Ἄρτεμις ἐν χρησμῷ παρ' Ἡροδ. 8, 77. Ἐν Υ. Δήμ. 4 ἀντὶ τοῦ «χρυσαόρου» διώρθωσεν ὁ Ῥούγκεν καὶ ὁ Ἔρμαννος ἀπεδέχθη τὴν διόρθωσιν: χρυσοθρόνου,

***χρυσεοπήληξ**, ηκος, ὁ, ἡ, χρυσῆν περικεφαλαίαν ἔχων, ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως μόνον Ὑμ. 7 (8), 1. Ἐκ τοῦ

χρύσεος [-..], η, ον, ἐπικ. **χρύσειος** (ἀμφοτέρους τοὺς τύπους μεταχειρίζεται ὁ Ὅμ. κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου), 1) χρυσοῦς, „χρυσός", ὅ ἐ. ἐκ χρυσοῦ πεποιημένος, «δέπας ἀμφιφορεύς, φιάλη κ. τ. τ.» ἢ μὲ χρυσὸν κεκοσμημένος, «δώματα, ἱμάσθλη, ἀορτήρ, τελαμών κ. τ. τ.»· ἰδίως δὲ περὶ πάντων τῶν εἰς θεοὺς ἀνηκόντων πραγμάτων, πρβλ. Δ 2, Ε 724, Θ 44 ἑξ., ἑπομ. λαμπρός, θεῖος, ἔξοχος, οἷον «Ἀφροδίτη» (κατ' ἄλλους ὅμως μόνον χρυσῆ, διὰ τὸν χρυσοῦν αὐτῆς κόσμον ἢ τὴν χρυσίζουσαν κόμην) Γ 64, Χ 470, 0 337, 342, ι 14, ρ 37, τ 54 κ. ἀ. 2) χρυσοειδής, χρυσίζων, χρυσαυγής, „χρυσός", «ἕδειραι» Θ 42, Ν 24 κ. ἀ., «νέφεα» Ν 423, Ο 351, Σ 206. [Οἱ τύποι: χρυσέη, χρυσέην, χρυσέῳ καὶ οἱ ὅμοιοι εἶνε κατὰ συνίζησιν δισύλλαβοι:].

Χρύση [-.], ἡ, Χρῦσα, πόλις παράλιος τῆς Τροίας, πλησίον τῆς Θήβης, ἔχουσα ναὸν τοῦ Σμινθέως Ἀπόλλωνος καὶ λιμένα, Α 27, 390. Ἐπὶ Στράβωνος ἤδη (13, 1, 63) ἔρημος.

Χρυσηΐς, ίδος, ἡ, 1) θυγάτηρ τοῦ Χρύσου, ἡ Ἀστυνόμη (κατὰ τὸν Σχολ. εἰς) Α 111. 2) μία τῶν Νηρηίδων, Υ. Δήμ. 421.

χρυσηλάκατος [-.⏑⏑.], ον, ποιητ. (χρυσός, ἠλακάτη), σύνηθες ἐπίθετον τῆς Ἀρτέμιδος, Π 183, Υ 70, δ 122, Υ. Ἀφρ. 16, 118, Ὑμ. 27 (28), 1, κατὰ μὲν τοὺς πλείστους τῶν ἑρμηνευτῶν (Εὐστάθ., Σχόλ. Ἐνετικά, Ἀπολλών. καὶ τῶν νεωτέρων τὸν Ἀμεῖν) «χρυσῷ βέλει χρωμένη», ἡ χρυσᾶ βέλη ἔχουσα, κατ' ἄλλους δέ, ἐπειδὴ ἡ ἠλακάτη παρ' Ὁμ. δὲν σημαίνει τὸ βέλος, ἀλλὰ τὴν „λεκάτην", τὸ γνωστὸν κλωστικὸν ὄργανον, εἶνε ἡ χρυσῆν ἠλακάτην ἔχουσα, „μὲ τὴν χρυσῆν λεκάτην, μὲ τὴν χρυσῆν ῥόκαν", τὸ δὲ ἐπίθετον τοῦτο σημαίνει τὴν παραγωγικὴν καὶ φιλόπονον ἐνέργειαν τῶν γυναικῶν.

χρυσήνιος [-.⏑.], ον, ποιητ. (ἡνία), ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως, θ 285, καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, Ζ 205, κατά τινας μὲν χρυσήνιος, ὁ χρυσᾶς ἡνίας ἔχων (ἀνὰ χεῖρας, ὅταν διφρηλατῇ), χρυσοχάλινος, ὅ ἐ. διὰ χρυσῶν χαλινῶν κυβερνῶν τοὺς ἵππους, κατ' ἄλλους δέ, ἐν οἷς ἡ Ἀμεΐς, χρυσαυγής, ὡς ἐκ τοῦ χρυσὸς καὶ ἦνις (ὅπ. ἴδ.) συγκειμένου τοῦ ἐπιθέτου.

Χρύσης [-.], ao, ὁ, κλητ. Χρύση, ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Χρύσῃ, πατὴρ τῆς Ἀστυνόμης, ὅστις ἦλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν ἵνα ἐξαγοράσῃ τὴν αἰχμαλωτισθεῖσαν θυγατέρα του. Ἀλλ' ὁ Ἀγαμέμνων, ὅς εἶχε λάβῃ αὐτὴν γέρας, σκληρῶς τὸν ἀποπέμπει. Ὅθεν ὁ Ἀπόλλων πέμπει λοιμόν, ἵνα ἐκδικήσῃ τὸν ἱερέα του. Κατὰ δὲ τὴν μαντείαν τοῦ Κάλχαντος ἀποδίδει αὐτὴν ὁ Ἀγαμέμνων εἰς τὸν πατέρα καὶ οὕτως ἔπαυσεν ὁ λοιμός, Α 11 ἑξ., 430 ἑξ.

***χρυσόζυγος** [-.⏑], ον, ποιητ. (χρυσός, ζυγόν), χρυσόζυγος, χρυσοῦν ζυγὸν ἔχων, «ἅρμα» Ὑμ. 31 (32), 15.

Χρυσόθεμις [-...], ιδος, ἡ, θυγάτηρ τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, Ι 145, 287.

χρυσόθρονος [-...], ον, ποιητ., χρυσόθρονος, ἐπὶ χρυσοῦ θρόνου καθήμενος, ἐπίθ. τῆς Ἥρας, Α 611, Ξ 153, Ο 5, τῆς Ἀρτέμιδος, Ι 533, ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσείᾳ σύνηθες τῆς Ἠοῦς, κ 541, μ 142, ξ 502, ο 250, τ 319, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, ε 123.

χρυσοπέδιλος [-..-.], ον, ἐπικ. (χρυσός, πέδιλον), ὁ ἔχων χρυσᾶ πέδιλα ἢ σανδάλια, χρυσοσάνδαλος, «Ἥρη» λ 604 † (ἐν ἀθετουμένῳ στίχῳ).

***χρυσοπλόκαμος** [-..⏑.], ον, ἐπικ., μὲ χρυσοῦς πλοκάμους, „μὲ ταῖς χρυσαῖς πλεξούσαις", «Λητώ» Υ. Ἀπ. 205.

χρυσόπτερος [-...], ον, ἐπικ., ὁ ἔχων χρυσᾶ πτερά, χρυσόπτερος, „μὲ τὰ χρυσᾶ πτερά", «Ἶρις» Ἰλ. Θ 398, Λ 185, Υ. Δήμ. 315.

χρυσόῤῥαπις [-.⏑.], ιος, ὁ, ἐπικ. (χρυσός, ῥαπ, ἐξ ἧς ῥέπω, ῥάβδος, ῥόπαλον), χρυσόῤῥαβδος, ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ, Ὀδ. ε 87. κ 277, 331, Υ. Ἑρμ. 539, Υ. Ἀφρ. 117, 121.

χρυσός [-.], ὁ, χρυσός, „χρυσάφι, μάλαμμα", συχνὸν παρ' Ὁμ. καὶ ὡς ἀκατέργαστον μέταλλον πρὸς ἀνταλλαγὴν χρήσιμον, «χρυσοῖο τάλαντα» Ι 122, 264, τ 247, δ 129, καὶ ὡς κατειργασμένον, Ζ 48, Θ 43 κ. ἀ. (Πρὸ πάντων τὰ τῶν θεῶν ἢ ἡρώων σκεύη εἶνε χρυσᾶ, οἷον ποτήρια, φιάλαι, κρατῆρες, περιδέραια τῶν γυναικῶν· ἔτι δὲ ὅπλα ἢ μέρη αὐτῶν, τελαμῶνες, ζῶναι, θώρακες, σκῆπτρα εἶνε διὰ χρυσῶν ἥλων ἢ φολίων κεκοσμημένα, Α 246, Β 268 ἑξ.

***χρυσοστέφανος** [-....], ον, ποιητ., ἡ χρυσῆν σεφάνην, ἤγουν διάδημα, ἔχουσα, ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης, Ὑμ. 5 (6), 1.

***χρτσοχόος** [-...], ὁ (χρυσός, χέω), ὁ ἀναλύων καὶ χέων, ἐν γένει κατεργαζόμενος τὸν χρυσόν, χρυσοχόος, „χρυσοφός", ὅ ἐ. χρυσοχός, γ 425 †. (Πραγματικὴν χώνευσιν ᾗ χύσιν χρυσοῦ δὲν πρέπει ἐνταῦθα νὰ φαντασθῶμεν, ἀλλ' ἁπλῆν ἐπιχρύσωσιν τῶν κεράτων τοῦ ἱερείου διὰ φύλλων τινῶν ἢ πετάλων χρυσοῦ πρὸς τοῦτο ἤδη παρεσκευασμένων).

χρώς, ὁ, γεν. χρωτός, Κ 575, αἰτ. χρῶτα, σ 172, 179, συνήθ. ἐπικ. ᾗ Ἰων. γεν. χροός, δοτ. χροΐ, αἰτ. χρόα, Δ 137, Η 207, Ε 354, 6 376. 1) κυρ. ἐπιφάνεια σώματός τινος καὶ μάλιστα τοῦ ἀνθρωπίνου, ὅθεν ἀ) δέρμα, Δ 510, π 145, τ 204, «πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν» ἀπέσπασεν ὅλον τὸ δέρμα ἀπὸ τῶν πλευρῶν, Α 437, 457· 6'.) ποιητ. σῶμα, ἀλλ' οὕτως ὥστε νὰ ἐκφαίνεται μᾶλλον ἡ ἔννοια τῆς ἐξωτερικῆς αὐτοῦ ἐπιφανείας ἤγουν τοῦ δέρματος, Δ 137, Θ 43, Ξ 170, Φ 568, Ω 414. 2) τοῦ δέρματος τὸ χρῶμα, χροιά, «τρέπεται χρώς» ἀλλοιοῦται τὸ χρῶμα, περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ φόβου ὠχριώντων, Ν 279, Ρ 733, ψ 412.

χυμένη, χύντο, ἴδ. **χέω**,

χύσις, [˘.], ιος, ἡ (χέω, ῥίζ. χυ), κυρ. ἡ χύσις· ὅθεν τὸ κεχυμένον, «φύλλων» σωρὸς φύλλων, *Ὀδ. ε 483, 487, τ 443.

χυτλόω (χύτλον, χέω) γ'. ἐνικ. τῆς εὐκτ. τοῦ μέσ. ἀορ. ἀ. χυτλώσαιτο· καθαρίζω, πλύνω, λούω· ὅθεν τὸ μέσ. λούομαι, καὶ μετὰ τὸ λουτρὸν ἀλείφομαι, ζ 80 †.

χυτός, ή, όν (χυ, χέω), κεχυμένος, ἐπὶ δὲ ξηρῶν συσσωρευμένος, „σωριασμένος", παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τῇ φρ. «χυτὴ γαῖα» ἐπισεσωρευμένη γῆ, ἤγουν τύμβος, τάφος, Ζ 464, (Ξ 114), Ψ 256, τῆς δὲ Ὀδυσ. μόνον γ 258.

***χύτρη**, ἡ, χύτρα, „τσουκάλι", Βατρ. 41, ἔνθα κεῖται ὁ πληθ. κατὰ μετωνυμίαν ἀντὶ τοῦ ἐδέσματα, „φαγητά".

χωλεύω, εἶμαι χωλός, χωλαίνω, „κουτσαίνω", κατὰ μετοχ. τοῦ ἑνες. *Ἰλ. Σ 411, 417, Υ 37. Ἐκ τοῦ

χωλός, ή, όν, χωλός, „κουτσός", Ι 503, Σ 397, 0 308, 332, «χωλὸς ἕτερον πόδα» χωλὸς τὸν ἕτερον πόδα, „κουτσὸς ἀπὸ τὸ ἕνα πόδι", Β 217.

χώομαι, (συγγ. πρὸς τὸ χέ(F)ω, πρὸς ὃ ἔχει τοιοῦτον λόγον, οἷον τὸ πλώω πρὸς τὸ πλέ-(F)ω), ἐπικ., μέσ. ἀποθ., ἑνες. γ'. ἐνικ. -εται, προς. -εο, μετοχ. -όμενος, παρατ. γ'. ἐνικ. ἀναύξ. χώετο, ἀορ. γ'. ἐνικ. ἐχώσατο ᾗ ἀναύξ. χώσατο, ὑποτ. γ'. ἐνικ. χώσεται ἐπικ. συνεζαλμ. ἀντὶ τοῦ χώσηται, Α 80, μετοχ. -άμενος, η, ὀργίζομαι, „θυμώνομαι", ἔτι δὲ εἶμαι ὠργισμένος, θυμωμένος, λυποῦμαι, „κακιώνω" Λ 406 κ. ἀ., 6 80· πολλάκις μετὰ τῶν προσδιορισμῶν «κῆρ, θυμόν, κατὰ θυμόν, φρεσίν κ. τ. τ.»· μετὰ δοτ. τοῦ προσώπου, καθ' οὗ ὀργίζομαι, Α 80, Ι 555, Φ 306· μετὰ γεν. προσώπου ἢ πράγματος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ὀργίζομαι Α 429, Β 689, Ν 165, Ξ 266 κ. ἀ. ἔτι δὲ μετὰ τοῦ «ὅτι» ι 238, λ 103, ν 343· σπανίως «περί τινι» Υ. Ἑρμ. 236· μετ' αἰτιατ. μόνον ἐν τῷ «μή μοι τόδε χώεο» μὴ ὀργισθῇς ἐναντίον μου διὰ τοῦτο, ε 215, ψ 213 (ἴδ. Ἐν τούτοις ἡ αἰτ. ἑρμηνεύεται ὀρθότερον ἐξυπακουομένου συστοίχου ἀντικειμένου κατὰ τὴν παραγωγικὴν λεγομένην σύνταξιν, οἷον: μὴ ὀργισθῇς ἐναντίον μου ταύτην τὴν ὀργήν, ἀκριβέστερον δ' ἐν τῇ καθομιλουμ. „μή μου ἔχῃς τούτην τὴν κάκια"). — Τῆς Ὀδ. μόνον ἔνθα ἀνωτέρω.

χωρέω, μέλ. γ'. πληθ. χωρήσουσι, ἀορ. γ'. πληθ. ἐχώρησαν, γ'. ἐνικ. ἀναύξ. χώρησε, εὐκτ. γ'. ἐνικ. -ειεν, μετοχ. -αντα, -αντες, κυρ. χῶρον παρέχω, „κάμνω τόπον", ἐπομ. ὑποχωρῶ, ἐνδίδω, ἀπολ. «γαῖα ὕπερθεν χώρησεν» ὑπεχώρησε κάτωθεν, ἐνέδωκεν ἡ γῆ, Υ. Δήμ. 430. Ἰδίως ἐπὶ προσώπ.: ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι, «τόσον ἐχώρησαν Τρῶες» Π 592 κ. ἄ. ἀ.) μετὰ γεν. τοῦ τόπου ἢ πράγματος, ἀφ' οὗ ἀποσύρομαι, οἷον «ἐπάλξιος» Μ 406, «νεῶν» Ο 655, «νεκροῦ» Π 629, ἔτι δὲ καὶ μετὰ προθ., οἷον «ἀπὸ νηῶν προτὶ Ἴλιον» Ν 721, «ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης» Σ 244· 6'.) μετὰ δοτ. προσώπου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ὑποχωρεῖ τις οἷον «Ἀχιλλῆι» Ν 324, Ρ 101. *Ἰλ. Ἐκ τοῦ

χώρη, ἡ, (ῥίζ. χα, χαίνω)· ἀ.) χῶρος ὁ ὑπό τινος κατεχόμενος, θέσις, τόπος, Ζ 516, Ψ 49, π. 352. κ. ἀ.· 6'.) χώρα, „τόπος", «χῶραι ἀνθρώπων» 0 573.

χωρίς, ἐπίρ. (συγγ. πρὸς τὸ χῶρος, χα, χαίνω), κυρ. εἰς ἀποχεχωρισμένον τόπον, ἐπομ. „χωριστά, ἀχώρια", Η 470, δ 130, τοὐναντίον «μίγδα» ω 78, «χωρὶς μέν, χωρὶς δέ» ε 221 ἑξ.

χῶρος (ἐκ τῆς ῥίζ. χα, χαίνω, κυρ. ὁ χαίνων τόπος) ὁ, ἀ.) χῶρος ὁ ὑπό τινος κατεχόμενος, θέσις, τόπος, Γ 315, Δ 446, α 426 κ. ἀ., Βατρ. 133, 154, 200· 6'.) χώρα, „τόπος", «ὑλήεις» ξ 2. (Κατὰ τὸν Δοιδερλ. διαφέρει χῶρος καὶ χώρη καθ' ὅτι ὁ μὲν σημαίνει ἀπολύτως τὸν χῶρον, ὃν πᾶς τις δύναται νὰ καταλάβῃ, ἡ δὲ χώρη, καθ' ὅσον κατέχεται ὑπό τινος προσώπου, ἐπομ. θέσις, τόπος. Κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ εἶνε στενώτερός τις καὶ μᾶλλον περιωρισμένος τόπος, «augustius quiddam et magis circumscriptum»).

Ψ

Ψ

Ψ, τὸ εἰκοστὸν τρίτον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου· ὅθεν σημεῖον τῆς εἰκοστῆς τρίτης ῥαψῳδίας.

ΨΑΛΙΔΌΣΤΟΜΟΣ [⏑⏑...], ον (ψαλίς, στόμα), ψαλιδοειδὲς ἔχων τὸ στόμα, ψαλιδόστομος, κωμικὸν ἐπίθετον τῶν καρκίνων ἐν τῇ Βατραχ. 297.

ΨΆΜΑΘΟΣ [⏑⏑.], ἡ, ποιητ. (ψάμμος), „ἄμμος", Ε 587· ἐπὶ τῆς ποταμίας ἄμμου, Φ 202, 319. Ἰδίως· ὁ σωρὸς τῆς ἄμμου ὁ παρὰ τὸν αἰγιαλόν, „ἀμμουδιά", Ο 362, ἔτι δὲ καὶ αὐτὸς ὁ αἰγιαλός, ν 119. Συνήθως κατὰ πληθ., Α 486, Η 462, γ 38, ν 284 κ. ἀ. Παραλαμβάνεται ἐν ταῖς παραβολαῖς εἰς ἔνδειξιν τοῦ πολλοῦ πλήθους, «λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν ἔρχονται» Β 800, Ι 385.—Πρβλ. ᾠδ ΆΜΑΘΟΣ. Ἐκ τούτου

ΨΑΜΑΘΩΔΗΣ [⏑⏑..], ες, πλήρης ψαμάθου, ἀμμώδης, «χῶρος» Ὑ. Ἑρμ. 75, 347.

ΨΆΜΜΟΣ (συγγ. τῷ Λατ. sabulum καὶ τῷ Γερμ. Sand), ἡ, „ἄμμος", μ 243 †.

ΨΆΡ [-], ΑΡΌΣ [-.], ὁ (Λατιν. sturnus, παλαιογερμ. Stara), Ἰων. καὶ ἐπικ. ΨΉΡ, „μαυροπούλι, ψαρῶνι", «ψαρῶν» Ἴλ. Ρ 755, «ψῆρας» Π 583.

ΨΑΎΩ (ἀντὶ τοῦ ψάϜω ἐκ τοῦ ψάω), ἐνεργ. γ'. πληθ. -ουσι, παρατ. ἀναύξ. ψαῦον, ἐκ τοῦ ἀορ. ἀ. ἔψαυσα, ὑποτ. ψαύσῃ, ψηλαφῶ, ἐγγίζω, μετὰ γενικ. «ἐπισσώτρου» Ἴλ. Ψ 518, 806, «αἴης» Ὑ. Ἀφρ. 125, «ψαῦον κόρυθες φάλοισι νευόντων» Ν 132, Π 216 (ὅπερ κατά τινας μὲν ἑρμηνεύεται ὡς ποιητικὴ βραχυλογία ἀντὶ τοῦ: ψαῦον κόρυθες νευόντων φάλοισι φάλων, τουτέστιν αἱ περικεφαλαῖαι τῶν νευόντων (πολεμιστῶν) ἔψαυον διὰ τῶν φάλων τοὺς φάλους (τοὺς ὀπισθίους τῶν περικεφαλαιῶν τῶν προστατῶν). Ὁ δὲ Πάσσωυος συντάσσει τὸ «ψαῦον» μετὰ τῆς δοτικῆς «φάλοισιν» καὶ μεταφράζει: αἱ περικεφαλαῖαι ἤγγιζον τοὺς φάλους, καὶ φέρει παράδειγμα τῆς τοιαύτης τοῦ ψαύω μετὰ δοτ. συντάξεως τὸ ἐκ τοῦ Πινδ. Πυθ. 9, 12, καὶ Κοίντου Σμυρν. 8, 349. Ὀρθότερον ὁ Φαῖσις θεωρεῖ τὴν μετοχὴν «νευόντων» ὡς ἀπόλυτον, ἀντικείμενον δὲ τοῦ «ψαῦον» ἐννοεῖ τὸ ἐξυπακουόμενον «τῶν πρόσθεν»· ‖. φυσικώτερον μοὶ φαίνεται νὰ ἐννοηθῇ τὸ «ἀλλήλων», ὥστε ἡ ἔννοια νὰ εἶνε ἡ ἑξῆς: αἱ κόρυθες ἔψαυον ἀλλήλας διὰ τῶν λαμπρῶν φάλων, ὁσάκις ἔνευον οἱ πολεμισταὶ εἴτε πρὸς τὰ ἔμπροσθεν εἴτε πρὸς δεξιὰν εἴτε πρὸς ἀριστεράν).

ΨΑΦΑΡΌΤΡΙΧΟΣ [⏑⏑.⏑.], ον (ψαφαρός, θρίξ), ῥυπαρόθριξ ἢ οὐλόθριξ, αὐχμηρόθριξ, μόνον «ψαφ. μῆλα» Ὑμ. 18 (19), 32.

ΨΕΔΝΌΣ, Ή, ΌΝ (ψέω=ψάω: μαδῶ), κυρ. μαδαρός, „μαδημένος"· ὅθεν ἀραιός, σπανός, «λάχνη» Β 219 (κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. «ψεδνός» εἶνε ὁ ξηρός, ἐπομ. ἐνταῦθα περὶ τῆς κόμης τοῦ Θερσίτου αὐχμηρός).

ΨΕΥΔΆΓΓΕΛΟΣ, ον, ψευδὴς ἄγγελος, ὁ ψευδῆ ἀγγέλλων, «μηδὲ ψευδάγγελος εἶναι» καὶ νὰ μὴ ἀναγγείλῃς ψευδῆ, Ο 159.

ΨΕΥΔΗΣ, ές, γεν. ΈΟΣ (ψεύδω), ψευδής, ψεύστης, ἀπατεών, «οὐ γὰρ ἐπὶ ψευδέσσι πατὴρ ἔσσετ' ἀρωγός» (καθ' ἃ ἔγραψαν ὁ Οὐόλφιος, Σπίτζνερος καὶ ἄλλοι τῶν μετ' αὐτοὺς ἐκδοτῶν μετὰ τοῦ Ἀριστάρχου) ὁ πατὴρ δὲν θὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τῶν ψευστῶν, Δ 235 †. (Τὴν δὲ παλαιοτέραν γραφὴν ψεύδεσσι—ἐκ τοῦ ψεῦδος—ἠκολούθησαν ὁ Βόθης, Βέκκερ. ἐν τῇ Β'. καὶ Οὐόσσιος, καθ' ἣν ἡ ἔννοια εἶνε: ὁ πατὴρ δὲν θὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τοῦ ψεύδους. ‖. Ὁ Λαρόχης παρατηρεῖ ὅτι τὸ ἐπίθ. „ἀρωγός" καὶ τὰ συγγενῆ ῥήματα δὲν συντάσσονται μετὰ δοτικ. πράγματος).

ΨΕΎΔΟΣ, ΕΟΣ, τό, ψεῦδος, „ψεῦμα", ἀπάτη, Β, 81, 349, γ 20· «οὔ τι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας» οὐχὶ ὡς ψεῦδος (ψευδῶς) διηγήθης τὰς συμφοράς μου, Ι 115, πληθ. Ψ 576, λ 366, ξ 296, 387. Περὶ δὲ τοῦ τ 203 ἴδ. λ. ἴΣΚΩ 3). Ἐκ τοῦ

ΨΕΎΔΩ, παρ' Ὁμ. μόνον ὡς μέσ. ἀποθ. ΨΕΎΔΟΜΑΙ, γ'. πληθ. -ονται, προστ. -εο, μετοχ. -όμενοι, μέλ. ψεύσομαι, ἀορ. ἀ. μετοχ. ψευσάμενοι, -μένη· ψεύδομαι, „λέγω ψεύματα", ἀπατῶ, Δ 404, Κ 534, δ 140, Ὑ. Ἑρμ. 369, κατὰ μετοχ. Ε 635, Ζ 163, μετ' αἰτ. «ὅρκια» διαψεύδω, τουτέστιν ἀθετῶ, παραβαίνω τοὺς ὅρκους, τὴν συνθήκην, Η 352.

ΨΕΥΣΤΕΩ, μέλ. ῶ'. ἐνικ. -ήσεις, εἶμαι ψεύστης, ψεύδομαι, μόνον Τ 107 †. Ἐκ τοῦ

ΨΕΎΣΤΗΣ, „ψεύτης", ἀπατεών, Ω 261 †.

ΨΗΛΑΦΆΩ [.⏑..], μετοχ. ψηλαφόων κατ' ἐπικ. ἐπέκτασιν ἀντὶ τοῦ ψηλαφῶν, ψηλαφῶ, „πασπατεύω, σαχουλεύω", ὅ ἐ. ψαχουλεύω, «χερσί» ι 416 †. Ἐτυμολογεῖται κατά τινας μὲν ἐκ τοῦ ἀχρ. ἐπιθ. ψηλός, ὅπερ ἐκ τοῦ ψάω, καὶ ἀφή, ἅπτω, οἱονεί: ὁ διὰ τῆς ἁφῆς περιψαύων, ἐπιζητῶν τι, κατὰ δὲ τὸν Λόβεκκ τὸ αφάω εἶνε μόνον κατάληξις· κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ἐκ τῆς ῥ ζ. ΨΑΛ ἥτις ἀναφαίνεται ἐν τῷ Λατ. palpare ‖. τὸ δὲ τῆς καθομιλουμένης „πασπατεύω" κατὰ μὲν τὴν ἔννοιαν ὑπάγεται

ἐνταῦθα, ἐτυμολογικῶς δὲ ἀνήκει εἰς τὸ ψαύω, ἐξ οὗ ἐκτενέστερος τύπος μετ' ἀναδιπλασιασμοῦ θὰ ἦτο ψαψατεύω ἢ παψατεύω, ἐξ οὗ εὐφωνότερον πασπατεύω).

ΨΗΡ, ΗΡΟΣ, ὁ, ἴδ. ΨΑΡ.

ΨΗΦΙΣ, ΙΔΟΣ, ἡ, ὑποκορ. τοῦ ψῆφος, ψηφίον, „πετραδάκι, χαλίκι", πληθ. Φ 260 †.

ΨΙΑΣ [˘.], ΑΔΟΣ, ἡ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ ψακάς, ψεκάς, σταγών, πληθ. Π 459 †.

ΨΙΛΟΣ [-.], Ή, ΟΝ (ψίω=ψάω: μαδῶ), κυρ. μαδαρός, „μαδημένος", ὅθεν ψιλός, γεγυμνωμένος, ἐστερημένος, ἔρημος, τινός, πρὸ πάντων τριχῶν, οἷον «δέρμα ψιλόν» ν 437, ἔτι δὲ καὶ ἄλλων πραγμάτων, οἷον «ἄροσις» ἀφύτευτος, ἄδενδρος, καλλιεργήσιμος γῆ, Ι 580, «τρόπις» ἔρημος τῶν ἑκατέρωθεν τοίχων, μ 421 (κατ' ἄλλους δ' ἐνταῦθα καὶ εἰς τὸ «τήν» καὶ εἰς τὸ «ψιλήν» παραδόξως ὑπονοεῖται ἐκ τῶν ἀνωτέρω τὸ «νῆα»).

ΨΙΧΑΡΠΑΞ [-..], ΑΓΟΣ, ὁ (ψίξ, „ψίχα", ψιχίον, καὶ ἁρπάζω) ὁ τὰς ψίχας, τὰ ψιχία, τὰ „ψιχουλα" ἁρπάζων οἱονεί: Ψιχούλης, κωμικ. ὄνομα μυὸς ἐν τῇ Βατραχ. 24, 105, 141, 237.

ΨΟΛΟΕΙΣ, ΕΣΣΑ, ΕΝ (ψόλος=καπνός πιθανῶς σχγγεν. πρὸς τὸ Γερμ. schwelen. schwül, ‖. καὶ ἔτι πιθανώτερον πρὸς τὸ ἀ-σβολος, ἀ-σβόλη) καπνώδης, ἀτμώδης, «κεραυνός» καθ' ὅσον ἐνσκήπτων καίει καὶ διεγείρει καπνὸν καὶ ἀτμόν, ἢ ἐκπέμπει ψόλον, ἤγουν θειώδη ἀτμόν, μόνον Ὀδ. ψ 330, ω 539, Βατρ. 287, Υ. Ἀφρ. 289.

ΨΟΦΟΣ (ἀντὶ τοῦ σφόφος ἐκ τῆς Σανσκριτ. ῥίζης sphu=φυσῶ) ὁ, κρότος, θόρυβος, Υ. Ἑρμ. 285 (‖. Περὶ τοῦ ἐν τῇ καθομιλ. „ψόφος" εἰς τὴν σημασίαν τοῦ: θάνατος, ἴδ. λ. δορπέω).

ΨΥΡΙΗ [˘˘.], ἡ, νησίδιον τοῦ Αἰγαίου πελάγους μεταξὺ Λέσβου καὶ Χίου, παρὰ μὲν Στράβ. 14, 1, 35 τὰ Ψύρα λεγομένη, τὴν δὲ σήμερον „τὰ Ψαρά", γ 171.

ΨΥΧΗ, ἡ (ἐκ τῆς Σανσκρ. ῥίζ. spu, sphu=φυσῶ, πρβλ. τὰ anima=ἄνεμος, spiritus), κυρ. ἡ πνοή, ἀναπνοή, καὶ ἐπειδὴ αὕτη εἶνε τὸ σημεῖον τῆς ζωῆς, 1) ζωικὴ δύναμις, ζωή, „ψυχή", «τὸν ἔλιπε ψυχὴ» τὸν κατέλιπεν ἡ ψυχή, „τοῦ ἔφυγεν ἡ ψυχή", ὅ ἐ. ἐλιποθύμησεν, Ε 696, ἀλλὰ καὶ τὸν κατέλιπεν ἡ ζωή, ὅ ἐ. ἀπέθανεν, ξ 426 (ὅπου κεῖται ἐπὶ ζώου)· πολλάκις συνάπτεται μετὰ τοῦ «μένος» Ε 296, Θ 123, «αἰών» Π 453, «θυμός» Λ 334· «ψυχῆς ὄλεθρος» Χ 325, «περὶ ψυχῆς μάχομαι» μάχομαι περὶ τῆς ζωῆς μου, χ 245, «θέον περὶ ψυχῆς Ἕκτορος» Χ 161, ι 423, κατὰ πληθ. «ψυχὰς παρθέμενοι» τὴν ζωὴν τῶν διακινδυνεύσαντες, γ 74, ι 255, ἴδ. ΠΑΡΑΤΙΘΗΜΙ 2, 6), «ψυχὰς ὀλέσαντες» Ν 763. Τὴν ζωικὴν ταύτην δύναμιν ἐφαντάζοντο ὡς πραγματικήν τινα οὐσίαν, ἥτις, ἀποθνήσκοντος τοῦ ἀνθρώπου, ἐξέρχεται διὰ τοῦ στόματος (‖. ὅθεν ἡ τῆς καθομιλουμένης ἡ φρ. „βγαίνει ἡ ψυχή του"=ἀποθνήσκει), ἢ διά τινος τραύματος, Ξ 518, Π 505.—Ὅθεν 2) ἡ διὰ τοῦ θανάτου ἀπὸ τοῦ σώματος κεχωρισμένη „ψυχή" (τῶν ἀποθανόντων), ἡ ἐν Ἅιδου, σκιά, εἴδωλον, ὅπερ εἶνε μὲν ἄϋλον ἢ μᾶλλον ἄσωμον, ἀλλὰ διατηρεῖ τὴν μορφὴν τοῦ σώματος, Ψ 65, 106, λ 84, 205 κ. ἀ. πλχ. Ἐκ τῆς τοιαύτης ψυχῆς λείπει ἡ πνευματικὴ δύναμις καὶ ζωή, αἱ «φρένες» (ἴδ. ΦΡΗΝ), Ψ 104, (μόνον ἡ ψυχὴ τοῦ Τειρεσίου διατηρεῖ αὐτὰς κατὰ τὸ κ 493). Ἦτο λοιπὸν αὐτὸ τοῦτο εἴδωλον, ὅθεν καὶ συνάπτονται ἀμφότερα «ψυχὴ καὶ εἴδωλον» Ψ 104, ω 14, εἰς τὴν τοιαύτην δὲ σημασίαν εἶνε ἀντίθετον πρὸς τὸ σῶμα, ὅπερ ἀπετέλει τὸ ἐγὼ τοῦ ἀρχαίου Ἕλληνος, Α 3. Ἡ ψυχὴ ἐν Ἅιδου δὲν ἔχει συνείδησιν ἑαυτῆς, λ 476, μόνον δὲ ὅταν ποτισθῇ αἷμα, λαμβάνει πρὸς καιρὸν ζωήν τινα καὶ συνείδησιν, λ 153, 232 ἑξ. (Καταστάσεις τῆς ψυχῆς δὲν μνημονεύονται παρ' Ὁμ.). Ἀξία σημειώσεως εἶνε ἡ κατὰ σύνεσιν σύνταξις «ψυχὴ Τειρεσίαο... σκῆπτρον ἔχων» λ 90.

ΨΥΧΟΣ, ΕΟΣ, τό (ψύχω), ψῦχος, „ψύχρα, κρύο", κ 555 †.

ΨΥΧΡΟΣ, Ή, ΟΝ, „ψυχρός, κρύος", «ὕδωρ» ι 392 κ. ἀ., «χαλκός» Ε 75, «χάλαζα, χιών» Ο 171, Χ 152, κ. ἀ. Ἐκ τοῦ

ΨΥΧΩ [-.], (ἐκ τῆς Σανσκρ. ῥίζ. sphu=πνέω, φυσῶ), φυσῶ, πνέω, μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἀορ. «ἦκα ψύξασα» Υ 440 †.

ΨΩΜΟΣ, ὁ (ψάω), τεμάχιον, ὅσον χωρεῖ τὸ στόμα τοῦ ἀνθρώπου „δακωνιά", «ψωμοὶ ἀνδρόμεοι» τεμάχια, „δακωνιαίς", ἀνθρωπίνου κρέατος, ι 374 †. (‖. Ἐκ ταύτης τῆς σημασίας εὐκόλως ἐννοεῖται πῶς μετέπεσεν ἐν τῇ καθομιλ. ἡ λ. „ψωμί(ον)" εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ἄρτου).

Ω

Ω

Ω, τὸ εἰκοστὸν τέταρτον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, διὸ καὶ σημεῖον τῆς εἰκοστῆς τετάρτης ῥαψῳδίας.

ὦ καὶ ὤ, ἐπιφώνημα 1) κλητικόν, ἤγουν ἐπιτατικὴ προσφώνησις, μετὰ τῆς κλητικῆς, ὅτε πρέπει νὰ τονίζηται ὦ (‖. καὶ ἀναλογεῖ πρὸς τὸ τῆς καθομιλ. ἔ μετὰ τῶν κλητικῶν), «ὦ Κίρκη» ἔ Κίρκη, κ 337, «ὦ φίλοι» Μ 269. Ποιητικῶς τίθεται ἐνίοτε μεταξὺ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ, οἷον «ἀγακλεὲς ὦ Μενέλαε» Ρ 716, Δ 189· ἐπὶ διπλῆς προσφωνήσεως ἐπαναλαμβάνεται, οἷον «ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε» Ζ 55. 2) θαυμαστικὸν ἢ σχετλιαστικόν, ὅτε τονίζεται ὤ, (ἐν τῇ καθομιλουμένῃ ὡς θαυμαστικὸν μὲν „ὤ“, ὡς δὲ σχετλιαστικὸν „ὤχ“) οἷον «ὦ πόποι» ἴδ. πόποι, «ὤ μοι» (ὅπερ ὁ Βαϋμλεῖνος γράφει ὑφ' ἕν: ὤμοι· οἱ δὲ ἀρχαῖοι οἱ μὲν: ὤμοι, οἱ δὲ ᾤμοι) „ἀλλοίμονον, ὤχ δυστυχία μου“, ἔτι δὲ καὶ „ὤιμε“, Η 96, Π 49 κ. ἀ. καὶ ὀνομαστικῆς ἑπομένης, οἷον «ὤ μοι ἐγώ» „ὤχ ἐγώ“, ἢ „ὤχ 'ς ἐμένα“, Λ 404, Π 433, «ὤ μοι ἐγὼ δειλός» „ὤχ ἐγὼ ὁ δόλιος (καϋμένος)“ ε 299 κ. ἀ. Ἀποτελεῖ συνίζησιν μετὰ τῆς ἑπομένης λέξεως ἐν τῷ «ὦ ἀργύνωτε» ρ 375.

Ὠγυγίη [.⏑⏑.], ἡ, μυθικὴ νῆσος, κατοικία τῆς Καλυψοῦς, α 85, ζ 172, η 244 ἑξ. Τὴν νῆσον ταύτην ἐφαντάσθη ὁ ποιητὴς κειμένην κατά τινας μὲν ἐν τῇ νοτιοδυτικῇ θαλάσσῃ, πλησίον τοῦ Ἄτλαντος ἢ ἐν τῷ κόλπῳ τῷ μεταξὺ Λιβύης καὶ Ἄτλαντος, κατ' ἄλλους δὲ καὶ τοὺς νεωτάτους τῶν ἐκδοτῶν ἐν τῇ βορειοδυτικῇ. Οἱ ἀρχαῖοι ἐνόμιζον ὅτι εἶνε ἡ παρὰ τὴν Μελίτην νῆσος Γαῦδος, τανῦν Gozzo, Στράβ. 7, 3, 6. Ὠνομάσθη δὲ ἐκ τοῦ παναρχαίου Ὠγύγου=Ὠκεανοῦ).

ὧδε, ἐπίῤ. (ὅς), οὕτως, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, „ἔτσι“, Ξ 481, Υ 213 κ. ἄ. πλχ.— Ἰδίως ἀ.) ἀναφερόμενον εἴς τι τῶν ἑπομένων, ὡς ἑξῆς, ὡς ἀκολούθως, Α 181, Γ 297, Σ 266 κ. ἄ. πλχ., ἀλλὰ καὶ εἰς προηγούμενον, Η 34 κ. ἀ., «ὣς νύ περ ὧδε» „καθὼς ἔτσι δά“, καθὼς πρὸ ὀλίγου, Β 258. Ἐν πλήρει λόγῳ ἀνταποδίδεται εἰς τὸ «ὡς» εἴτε ἡγούμενον εἴτε ἑπόμενον, οἷον «ὧδε—ὡς» οὕτως—ὡς, Γ 300, τ 312, ἢ «ὡς—ὧδε» Ζ 477, «γέρων δὲ δὴ ὡς σύ περ ὧδε» γέρων δὲ οὕτως, ὥσπερ σύ, Ω 398, πρβλ. Υ. Δήμ. 116· δ'.) ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ Ὁμηρ. αὕτως, καὶ τῆς καθομιλ. τὸ „ἔτσι“, ὅ ἐ. ἀσκόπως, ἄνευ λόγου, ματαίως, «ὧδε θέεις» Ρ 75, «ἐπέεσσί γε νηπυτίοισι ὧδε διακριθέντι» „ἔτσι μόνον μὲ λόγια“, Υ 212· γ'.) „ἔτσι“, οὕτως ὅπως ἔχω, οὕτως ἀμέσως, «Ἥφαιστε πρόμολ' ὧδε» „ἔβγα ἔτσι ὅπως εἶσαι“, τουτέστιν ἀμέσως, Σ 392, «νῦν δ' ὧδε .... κατήλυθον» οὕτως ὅπως μὲ βλέπεις, α 182, δ 28, ρ 544, Υ. Ἀπ. 471· δ'.) οὕτως, ὅ ἐ. τοσοῦτον, εἰς τοσοῦτον βαθμόν, „ἔτσι“, «ὧδε ἔδρισαν Λυκίων ἀγοί» Μ 346. (Εἰς τοπικὴν σημασίαν ἐνταῦθα, „ἐδῶ“ δὲν εὑρίσκεται παρ' Ὁμήρῳ κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον καὶ ἄλλους γραμματικούς· ὁ δὲ Βούττμαννος, ὁ Οὐόσσιος καὶ ὁ Βέκκερος εὑρίσκουσι ταύτην τὴν σημασίαν ἐν τοῖς Μ 346, Σ 392, α 182, δ 28, ζ 218, ρ 544, ὅπου κατ' αὐτοὺς σημαίνει τὸ ἐνθάδε, „ἐδῶθε“, πρὸς τὰ ἐδῶ, καὶ Β 258, Ω 328, ὅπου σημαίνει τὸ ἐνταῦθα, „ἐδῶ“. Ἀλλ' εἰς ταύτην τὴν γνώμην πολλοὶ ἀντετάχθησαν καὶ μάλιστα ὁ Λέῤῥιος]

ᾤδεε, ἴδ. οἰδέω.

ᾠδή, ἡ, κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ ἀοιδή (ἀείδω), ᾠδή, ᾆσμα, Υ. Ἀπ. 20, Υ. Δήμ. 494.

ᾠδίνω [.-.], μόνον κατὰ μετοχ. ἐνεστ. -ων, -ουσαν· ἀ.) κατ' ἀρχὰς πιθανῶς ὑπὸ τῶν πόνων συστρέφομαι (ἐκ τοῦ δίνη, δινέω, καὶ τοῦ ω=ο, ὅ ἐ.=α ἐπιτατικόν) καὶ ταύτην τὴν σημασίαν ἔχει ἴσως ἐν τῷ ι 415 «ὠδίνων ὀδύνῃσι» περὶ τοῦ Κύκλωπος· ἔπειτα δέ: αἰσθάνομαι ὀδύνας, πόνους στροφικούς, ἰδίως δὲ ὠδῖνας κατὰ τὸν τοκετόν, ἑπομ. ὠδίνω, „ἔχω (τοὺς) πόνους“, ἑπομ. γεννῶ, Λ 269· δ'.) ἐν γένει ὀδυνῶμαι σφοδρὰς ὀδύνας, ἔχω σφοδροὺς πόνους, «ὠδίνων ὀδύνῃσι» ι 415 (κατὰ τὴν συνήθη ἑρμηνείαν· ἀλλ' ἴδ. ἀνωτέρω. Ὁ δὲ Δοιδερλεῖνος καὶ Ἀμεῖς ἑρμηνεύει τὸ χωρίον τοῦτο ὡς ἑξῆς: ὀδυνώμενος (ὀδύνῃσι τειρόμενος) ὥσπερ ὠδίνουσα. Περὶ δὲ τῆς ἐτυμολογίας ἀμφιταλαντεύεται μεταξὺ τῆς ἐκ τοῦ ὀδύνη καὶ δίνη παραγωγῆς).

ᾠδίς, ῖνος, ἡ, „πόνος“ ὁ κατὰ τὸν τοκετόν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πληθ. ὡς καὶ ἐν τῇ καθομιλουμ. „πόνοι“, Λ 271 †, Υ. Ἀπ. 92.

ᾠδύσατο, ἴδ. ὀδύσσομαι.

ᾠθέω, γ'. ἐνικ. ὠθεῖ, παρατ. γ'. ἐνικ. ὤθει, ἐώθει, Υ. Ἑρμ. 305, θαμιστ. ὤθεσκε, λ 596, συχνὸς ὁ ἀόρ. ἀ. ὦσα, -ας, -ε, -αν, εὐκτ. -αιμεν, ὑποτ. -ῃ, ἀπαρφ. -αι, μετὰ συλλαβ. αὐξήσ. ἔωσε μόνον Π 410 (ἐν τμ. ἴδ. κατωθέω), θάμις. ἀόρ. ὦσασκε, λ 599, μέσ. ἀόρ. ἀ. ὦσατο, -άμεθα, -αντο, εὐκτ. -αιτο, -αισθε, ἀπαρφ. -ασθαι. 1) Ἐνεργ. ὠθῶ, „σπρώχνω“, ἀναλόγως δὲ τῆς συντάξεως προσωθῶ, συνωθῶ ἢ ἀπωθῶ, ἀποκρούω, τινὰ ἢ τί· ἀ.) ἐπὶ ἐμψύχων ἀντι-

κειμένων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς ἐχθρικὴν σημασίαν, «τινὰ ἀφ' ἵππων» κρημνίζω, καταβάλλω τινὰ ἀπὸ τοῦ ἅρματος, Ε 19, 835, Λ 143, 320, «ἀπὸ σφείων» ἀπέκρουσαν ἀφ' ἑαυτῶν, Δ 535, Ε 616, «τοὺς ἐκ Πηλίου ὦσε» ἀπέκρουσεν, ἀπεδίωξεν, Β 744, «ἰθὺς τάφροιο ὦσαν Ἀχαιούς» κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν τάφρον ὤθησαν, ἀπέκρουσαν, Θ 336, «προτὶ ἄστυ» Π 45· 6'.) ἐπὶ ἀψύχων, ἀντικειμένων, «ξίφος ἐς κουλεόν» ὤθησε τὸ (ἐν μέρει ἐξελκυσμένον) ξίφος εἰς τὴν θήκην, Α 220, «λᾶαν ἄνω ὦθεσκε ποτὶ λόφον» ἀνώθει, ἀνεκύλιε τὸν λίθον πρὸς τὸν λόφον (ὁ Σίσυφος), λ 596, «ἔγγος ὦσεν ὑπὲκ δίφροιο» ἀπώθησεν, ἀπέκρουσεν ἔξω τοῦ δίφρου, Ε 854, «ἐκ μηροῦ δόρυ» ἐξέσπασε τὸ δόρυ ἐκ τοῦ μηροῦ, Ε 694, «ἀπ' ὀφθαλμῶν νέφος ἀχλύος» ἀπέσυρεν, ἀπεμάκρυνε, Ο 668, «ὦσα παρὲξ (νῆα)» παρεξώθησα, ἐξώθησα αὐτὴν ἀπὸ (πλησίον) τῆς ξηρᾶς πρὸς τὴν θάλασσαν, ι 488· γ'.) ἐπὶ ἀψύχων ὑποκειμένων, οἷον κυμάτων, ἀνέμων κ.τ.τ., Ν 138, Φ 241, γ 295. 2) ὠθῶ, ἀπωθῶ, ἀποκρούω τινὰ ἀπ' ἐμαυτοῦ, «ὥσαντο Ἀχαιοί» (ἐξυπακ. Τρῶας) Π 592, Ε 691, «ἀπὸ ἕθεν ὥσατο Ἀδρήστου» Ζ 62, «ἀπὸ νεῶν» Λ 803, καὶ μετὰ μόνης γενικῆς, «τείχεος» Μ 420, «προτὶ Ἴλιον ὠσάμεθ' αὐτούς» ἀπεκρούσαμεν αὐτοὺς ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν πρὸς τὸ Ἴλιον, Θ 295, Π 655.

ὠίετο, ὠίσθην, ἴδ. οἴομαι.

ὦκα, ἐπικ. ἐπίρ. ἐκ τοῦ ἐπιθ. ὠκύς (‖. ἀναλόγως τοῦ τάχα ἐκ τοῦ ταχύς, σφόδρα ἐκ τοῦ σφοδρός, Αἰολ. σφοδρύς), γοργῶς, μετὰ σπουδῆς, ταχέως, „ὀγλήγορα, γοργά", Α 402, 6 8 κ. ἀ. πλχ., Βατρ. 245. Ὑπερθ. **ὠκιστα**, ἴδ. ὠκύς ἐν τέλ. (Ἀντὶ τοῦ «ξύνες ὦκα» Β 26, 63, Ω 133 ὁ Νάουκ Mélanges Gréco-Romains, σ. 11, θέλει νὰ γράψῃ «ξύνες ἦκα»).

Ὠκαλέη [.⏑..], ἡ, χωρίον τῆς Βοιωτίας μεταξὺ Ἀλιάρτου καὶ Ἀλαλκομενῶν, Β 501.

Ὠκεανόνδε, ἐπίρ. εἰς τὸν ὠκεανόν, Ὑ. Ἑρμ. 68, Ὑμ. 31 (32), 16.

Ὠκεανός [..⏑.], ὁ, 1) ὁ μέγας καὶ εὐρὺς τοῦ κόσμου ποταμός, ὁ πανταχόθεν τὴν γῆν περιῤῥέων, πρβλ. Σ 609, ὅθεν καὶ μνημονεύεται ἐξαπλούμενος εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος: πρὸς ἀνατολὰς μὲν ἐξ αὐτοῦ ἀνατέλλουσιν ἡ Ἠώς, ὁ Ἥλιος καὶ οἱ ἀστέρες, Η 422, Τ 1, χ 197· πρὸς δυσμὰς δὲ εἰς αὐτὸν καταβυθίζονται δύοντες, Θ 485· πρὸς νότον ἐπὶ τῶν ὀχθῶν αὐτοῦ κατοικοῦσιν οἱ Πυγμαῖοι, εἰς οὓς ἐπιφέρουσι φόνον αἱ γέρανοι, φεύγουσαι τὸν χειμῶνα, Γ 2—7· περὶ δὲ τῆς πρὸς βορρᾶν Ἄρκτου λέγεται ὅτι μόνη αὐτὴ εἶνε ἄμοιρος τῶν λουτρῶν τοῦ Ὠκεανοῦ, Σ 487 ἑξ., ε 275. Τίθεται, ἐκ παραλλήλου μετὰ τῶν περάτων τῆς γῆς, Ξ 200, δ 563. Διακρίνεται δὲ πάντοτε ἀπὸ τῆς «θαλάσσης» («πόντου, ἁλός»), ἣν ὀνομάζεται ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου «ποταμός» Σ 607, Υ 7, «ῥόος Ὠκεανοῖο» Π 151. Πέραν μὲν αὐτοῦ πρὸς δυσμὰς κεῖται ὁ ζοφερὸς Ἅιδης, κ 508, ἐντεῦθεν δὲ τὸ ἀξιομακάριστον Ἠλύσιον πεδίον, δ 568. 2) Ὡς θεὸς ὑποχωρεῖ κατὰ τὴν δύναμιν μόνον εἰς τὸν Δία, Υ 7, Ξ 245, Φ 195. Γυναῖκα ἔχει τὴν Τηθύν, ἐξ ἧς ἐγέννησε πλῆθος υἱῶν καὶ θυγατέρων (προσωποποίησις τῆς ἀφθονίας, τοῦ συνόλου τῶν ὑδάτων), εἶνε μάλιστα ὁ πατὴρ ὅλων τῶν θεῶν, Φ 196, Ξ 201, 244. (Παρ' Ἡσιόδῳ Θεογον. 133 εἶνε υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας.—Ἡ ἐτυμολογία τῆς λ. ἀμφίβολος: κατὰ μὲν τὸν Σχολ. ἐκ τοῦ ὠκύς καὶ νάω, οἱονεί: ὠκύῤῥους, ταχύῤῥους· κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους γλωσσολόγους συγγ. πρὸς τὸ Σανσκριτ. augha, ógha, ὅ ἐ. ὁρμητικὸν ῥεῦμα).

Ὠκιμίδης [.⏑⏑.], ὁ, (ὦκιμον = «βοτάνη, εὐώδης, τὸ λεγόμενον βασιλικόν» κατὰ τὸν Ἡσύχιον. ocimum basilicum „βασιλικός"), ὄνομα βατράχου ἐν τῇ Βατραχ. 213.

ὦκιστος, η, ον, ἴδ. ὠκύς.

ὦκτειρα, ἴδ. οἰκτείρα.

ὠκύαλος ον, ποιητ., ταχύς, ταχύπλους, μόνον ἐπίθ. τῆς νηός, Θ 705, μ 182, ο 473. (Ἐτυμολογεῖται συνήθως ἐκ τοῦ ὠκύς καὶ ἅλς οἱονεί: ταχὺς ἐν θαλάσσῃ, ταχύπλους· κατὰ δὲ τὸν Δοιδερλ. ἐκ τοῦ ὠκύς καὶ ἄλλομαι: ταχέως πηδῶν· πιθανώτερον κατὰ τὰ Ἐνετικὰ σχόλια καὶ τὸν Λόβεκκ εἶνε μόνον ἕτερος τύπος παραγωγικὸς τοῦ ὠκύς).

Ὠκύαλος, ὁ, εἷς τῶν Φαιάκων, θ 111.

ὠκύμορος, ον (ὠκύς, μόρος), ποιητ., συγκριτ. **-ῥότατος, η, ον**, Α 505, ὁ ταχεῖαν μοῖραν ἢ θάνατον ἔχων, ταχυθάνατος, ἤγουν 1) παθ. ὁ ταχέως τουτέστι μετ' οὐ πολὺ μέλλων νὰ ἀποθάνῃ, βραχύβιος, Α 417, Σ 95, 458, α 266, δ 346, ρ 137. 2) ἐνεργ. ὁ ταχὺν θάνατον ἐπιφέρων, «ἰοί» Ο 441, χ 75 (‖. Ὁ Ἀμεῖς δὲν παραδέχεται τὴν ἐνεργητικὴν σημασίαν, προσωποποιῶν ἐπὶ τὸ σκοτεινότερον τὴν θανατηφόρον ἰδιότητα τῶν βελῶν).

ὠκυπέτης [.⏑..], ao, ὁ, ποιητ. (ὠκύς, πέτομαι, πρβλ. τὸ Λατ. accipiter = „ξιφτέρι"), ταχυπέτης, ὁρμητικός, ῥαγδαῖος, ἐπίθ. τῶν ἵππων, Ἰλ. Θ 42, Ν 24.

ὠκύπορος [.⏑..], ον, ταχύπορος, ἐπίθ. τῶν πλοίων, ταχύπλους, Α 421, Β 351, δ 708.

ὠκύπους [.⏑.], ὁ, ἡ, γεν. ποδος, ποιητ. ταχύπους, ἐπίθ. τῶν ἵππων, Β 383, Ε 296, 732 κ. ἀ. τῆς Ἰλ., τῆς δὲ Ὀδ. μόνον σ 263, ψ 245, Ὑ. Ἀπ. 265.

ὠκύπτερος, ον, ποιητ., ταχύπτερος, «ἴρηξ» Ν 62 †.

Ὠκυρόη [.⏑..], ἡ, μία τῶν Ὠκεανίδων, Ὑ. Δήμ. 420.

ὠκύροος [.⏑..], ον, ποιητ. ἀντὶ τοῦ ὠκύῤῥοος (ὠκύς, ῥέω), ταχύῤῥους, ὁρμητικός, «ποταμός» Ἰλ. Ε 598, «Κελάδων» Η 133.

ὠκύς, εῖα, ύ (ΑΚ, ἐξ ἧς ἀκή, ἀκωκή, ἄκρος, ὄκρις,

Λατ. acus, acior, κυρ. λοιπὸν σημ. διαπεραστικός, ὀξύς), ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ., τὸ θηλ. ἐπικ. ὠκέα (ἐν τῇ Ἰλ. πάντοτε «ὠκέα Ἶρις» Β 786, 790, 795, Γ 121, Ε 368, Θ 425 κ. ἀ. ἔτι δὲ «ὠκέα Λαμπετίη» μ 374)· τὸ ὑπερθ. συνήθως ὠκιστος, η, ον, Ο 238, Φ 253, Χ 325, τὸ δὲ ὠκύτατος μόνον θ 331· ταχύς, ὁρματος, ὀξύς, „γοργός, ἀληγορος", ἀ.) ἐπὶ ἐμψύχων θ 329 κ. ἀ. μετ' αἰτιατ. «πόδας ὠκύς» ταχὺς τοὺς πόδας, ταχύπους, Α 58, 84 κ. ἄ. πλχ. «ἶρις» ταχύπτερος, Ο 238, «ἵπποι» Γ 263 κ. ἀ., «ἔλαφος» ζ 104.—Τὸ ἐπίθ. κεῖται ἀντὶ ἐπιῤῥ. «ὠκὺς... θυμὸς πτάτο» Ψ 880· β΄.) ἐπὶ ἀψύχων «βέλος» ὀϊστός» Ε 112, 393, Λ 478, φ 138 κ. ἀ. «νόημα» Υ. Ἑρμ. 43, «νῆες» Θ 197, ι 101 κ. ἀ. «ὄλεθρον» Χ 325.—Τὸ οὐδ. πληθ. ὠκιστα ὡς ἐπιῤῥ. τάχιστα, χ 77, 133. Τὸ θετ. οὐδέτ. ὠκύ οὐδαμοῦ μεταχειρίζεται ἐπιῤῥηματικῶς ὁ Ὅμηρος, ἂν καὶ ἄλλων ἐπιθέτων τὰ οὐδέτερα εὑρίσκονται πολλάκις παρ' αὐτῷ ὡς ἐπιῤῥ. Ἐν τῷ Ξ 418 ἔγραφεν ὁ Ἀρίσταρχος ὠκύ ἀντὶ τοῦ ὦκα, ἀλλὰ κατέλιπεν ἀδιάγνωστον ἂν ὡς ἐπιῤῥ. ἢ ὡς ἐπίθετον).

ὠλένη, ἡ (Λατ. ulna), τοῦ ἐπικαμπτομένου βραχίονος τὸ ἐσωτερικόν, ἰδίως δὲ τοῦ πήχεως τὸ ἔσωθεν, ὠλένη· ὅθεν ᾗ ὁ πῆχυς Υ. Ἑρμ. 388.

Ὠλενίη πέτρη, ἡ, Ὠλενία πέτρα, κατὰ τὸν Στράβωνα 8, 3, 10 ἡ κορυφὴ τοῦ Σκόλλιος ὄρους τῆς Ἀχαΐας κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Ἤλιδος, τὴν σήμερον „Πόρταις ἢ Σανταμέρι" (ἐκ τοῦ Φραγκικοῦ St. Omer) Β 617, Λ 756.

Ὤλενος, ἡ, πόλις τῆς Αἰτωλίας ὑπὸ τὸν Ἀράκυνθον, τὸ πάλαι ἤδη κατεστραμμένη, Β 639, Στράβ. 10, 2, 22.

ὠλεσίκαρπος [..–..], ον (ὄλλυμι, καρπός), τὸν καρπὸν ἀποβάλλων, ἐπίθ. τῶν ἰτεῶν, τῶν ὁποίων ὁ καρπὸς ἀποβάλλεται πρὸ τῆς ὡριμάνσεως, κ 510 †.

(ὦλξ, ἡ) μόνον ὑπὸ τῶν γραμματικῶν σχηματισθεῖσα ὀνομαστικὴ τῆς ἐνικ. αἰτιατ. ὦλκα, ἥτις ἔγεινε κατὰ συγκοπ ἐκ τοῦ ὤλοκα=αὔλοκα, ἐκ τοῦ ἀχρ. αὔλοξ=αὔλαξ (ἑλκω, κυρ. Γέλκω), αὔλαξ, „αὐλάκι", Ν 707, σ 375.

ὠμηστής (καὶ ὄχι ὠμήστης κατὰ τὸν Ἀπίωνα), ᾶο, ὁ, (ὠμός, ἔδω), ὠμὰς σάρκας τρώγων, ὠμοφάγος, σαρκοφάγος, σαρκοβόρος «οἰωνοί, κύνες, ἰχθῦς» Ἰλ. Λ 454, Χ 67, Ω 82· ὅθεν αἱμοβόρος, ἀπάνθρωπος, «ἀνήρ» Ω 207.

ὠμογέρων, οντος, ὁ, ὠμός, ἤγουν ἄωρος γέρων, τουτέστι ζωηρός, ἀκμαῖος γέρων, ὁ ὑπὸ τοῦ γήρατος εἰσέτι μὴ καταβληθείς, Ψ 791 †.

Ὠμόδαμος [..⏑.], ὁ τὰ ὠμὰ δαμάζων, κακοποιός τις δαίμων τῶν κεραμέων, Ἐπιγ. 14, 10.

ὠμοθετέω, ἐπικ. (ὠμός, τίθημι), μόνον ἐν τῷ μέσ. παρατ. ὠμοθετεῖτο ᾗ ἐν τῷ ἀορ. ἀ. ὠμοθέτησαν, ὠμὰ τεμάχια κρέατος ἐπιτίθημι· εἶνε δὲ ἡ πρᾶξις αὕτη μέρος τῆς ἐν τῇ θυσίᾳ ἱεροτελεστίας, καθ' ἣν ἐπὶ τῶν διὰ τῆς κνίσσης ἤγουν σκέπης περιτυλιγμένων μηρίων ἐτίθεντο ὠμὰ τεμάχια κρέατος (ἐκ πάντων τῶν μελῶν τοῦ ἱερείου ἀποκεκομμένα «ὡς δοκεῖν ὅλα τὰ μέλη τοῦ ἱερείου καρποῦσθαι» κατὰ τὸν Σχολ.) ἵνα μετ' αὐτῶν συγκαῶσι καὶ προσφερθῶσιν εἰς τοὺς θεούς, πάντοτε ἐν τῇ σταθερᾷ φράσει «ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν» Α 461, Β 424, γ 458 μ 361.—Τὸ ἐν τῷ ξ 427 «ὠμοθετεῖτο... ἐς πίονα δημόν» ἑρμηνεύεται: διέταξε νὰ ὠμοθετήσωσι· (ᾗ. ἀλλ' ἴσως ᾗ ἐνταῦθα, ὡς ᾗ ἀλλαχοῦ τὸ μέσον ἐκφράζει τὴν κατὰ τὸ ἔργον προθυμίαν καὶ συμπάθειαν τοῦ εὐσεβοῦς γέροντος: ἔκαμε τὴν ὠμοθέτησίν του, τὴν θυσίαν του).

ὦμος, ὁ, (Λατ. umerus), γεν. καὶ δοτ. τοῦ δυϊκ. κατ' ἐπικ. ἐπέκτ. ὤμοιιν Ε 622, Ξ 277 κ. ἄ. πλχ., ὦμος, τὸ μέρος ὅηλ. τοῦ σώματος τὸ ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τοῦ ἄνω βραχίονος, συχνὸν παρ' Ὁμ. ἑνικῶς καὶ πληθ., Βατρ. 298, καὶ ἐπὶ ζώων Ζ 510· «νειατος, πρυμνός» ἴδ. ταύτας τὰς λ. (ᾗ. Ἐν τῇ καθομιλουμ. λαμβάνει ἐν ἀρχῇ τὸ ἐκ τῆς ἑνικ. αἰτ. ἐφελκυσθὲν ν: „νῶμος", ὅπερ κατὰ παράδοξον ἀναλογίαν ἢ σύμπτωσιν ἔπαθε καὶ ἡ Λατ. λ., λεγομένη ὑπὸ τῶν Ῥωμάνων numiru).

ὠμός, ή, όν, ἄβραστος ἢ ἄψητος, „ὠμός", ἐπὶ κρέατος Χ 347, μ 396, κ ἀ., τοὐναντίον «ὀπταλέος» μ 396· «ὠμὸν βεβρῶθαι τινά» παροιμιώδης φρ. σημαίνουσα τὴν ὑπερτάτην ὀργήν, ὅπως καὶ ἐν τῇ καθομιλ. „θὰ τὸν φάγω ὠμόν, νὰ τὸν εἶχα, ὠμὸν τὸν ἔτρωγα", Δ 35. Ἐπιῤῥ. «ὠμὰ δάσασθαι» ὠμῶς νὰ τὸν φάγωσι, νὰ τὸν σπαράξωσι, Ψ 21· ἐπὶ δὲ καρπῶν, ἄωρος, „ὠμός, ἄγουρος", ὅθεν μεταφορ. «ὠμὸν γῆρας» πρώϊμον, πρόωρον γῆρας, ο 357.

ὠμοφάγος [..⏑.], ον, ὠμοφάγος, σαρκοφάγος, σαρκοβόρος, ἐπίθ. τῶν ἁρπακτικῶν θηρίων, Ἰλ. Ε 782, Η 256, Λ 479, Ο 592, Π 157 κ. ἀ., Υ. Ἀφρ. 124.

ὦμωξα, ἴδ. οἰμώζω.

ὦνατο, ἴδ. ὄνομαι.

ὠνήμην, ὤνημα, ἴδ. ὀνίνημι,

ὠνητός, ή, όν, ἐπίθ. ῥημ. τοῦ ὠνέομαι, „ἀγοραστός", ἀργυρώνητος, ξ 202 †.

ὦνος, ὁ (Λατ. venum), τιμή, ἀξία, Φ 41, ξ 297, ο 388, 452 κ. ἀ., μετὰ γεν. «Λυκάονος ὦνον ἔδωκεν ὡς τιμήν, Ψ 746, «ἐπείγετε ὦνον ὀδαίων» ἐπισπεύσατε τὴν τιμὴν τῶν πραγματειῶν, ὅ ἔ. σπεύσατε νὰ φορτώσητε (δι' ἀνταλλαγῆς τῶν ἐμπορευμάτων σας), ο 445.

ὠνοσάμην, ἴδ. ὄνομαι.

ὠνοχόει, ἴδ. οἰνοχοέω.

ὦξε, ἴδ. οἴγνυμι.

ὤρεσσιν, ἴδ. ὄαρ.

ὤρετο, ἴδ. ὄρνυμι.

ὥρη, ἡ, Α′.) κυρ. πᾶς ὡρισμένος χρόνος, χρονικὸν διάστημα, ὅθεν 1) ὥρα τοῦ ἔτους, σοφῶς κατὰ πληθ. εἰς ἔνδειξιν τῆς ἐνιαυσίας περιόδου, «περὶ δ' ἔτραπον ὧραι» ἐξετέλεσαν τὴν περιστροφήν των αἱ ὧραι τοῦ ἔτους, τουτέστι τὸν κύκλον τοῦ ἐνιαυτοῦ πάλιν ἤρχισαν νὰ διέρχωνται, κ 469, «ὅτε ἐπήλυθον ὧραι» ἐπῆλθον αἱ ὧραι, ὅ ἐ. ἤρχισαν πάλιν τὴν (ἐνιαυσίαν) περιοδόν των, δ 107 κ. ἀ. «Διὸς ὧραι» ω 344. Ἰδίως σημ. ἔαρ, „ἄνοιξις", Β 468, ι 51.—Ὁ Ὅμηρος ὀνομάζει τρεῖς ὥρας τοῦ ἔτους, «ἔαρ» ἢ «εἴαρος ὥρη» Ζ 148, ἢ «ὥρη εἰαρινή» Β 471, σ 367· «θέρος» συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς «ὀπώρης» (ἴδ. τ. λ.), καὶ «χειμών» ἢ «ὥρη χειμερίη» ε 485· «αἰεὶ εἰς ὥρας» ἑκάστοτε τὰς ὡρισμένας ὥρας, τουτέστι τὸ θέρος, ι 135. 2) ὥρα (ἡμερονυκτίου), „καιρός", «νυκτὸς ἐν ὥρῃ» ἐν ὥρᾳ (ἐν καιρῷ) νυκτός, Ὑ. Ἑρμ. 67, 155. 3) ἐν γένει ὁ ἁρμόδιος χρόνος ἵνα γείνῃ τι, „ὥρα, καιρός", «ὥρη κοίτοιο» „ὥρα (καιρός) νὰ πλαγιάσωμεν", γ 334, «ὥρη γάμου» ο 126, «μύθων, ὕπνου» λ 379, «δόρποιο» ξ 407. Ἀντὶ τῆς γενικῆς τίθεται καὶ ἁπαρφ. «ὥρη εὕδειν» λ 373, λ 330, φ 428, «πρὶν ὥρη» πρὶν ἔλθῃ ἡ ὥρα, πρὸ τῆς ὥρας, ο 394, «ἐν ὥρῃ» ἐν καιρῷ, ἐγκαίρως, ρ 176. Β′.) Προσωποπ. Ὧραι, αἱ, Λατ Horæ, εἶνε παρ' Ὁμ., ὅστις οὔτε ὄνομα οὔτε ἀριθμὸν αὐτῶν μνημονεύει, αἱ θυρωροὶ τοῦ Ὀλύμπου, τοῦ ὁποίου τὴν νεφέλειον πύλην ἀνοίγουσι καὶ κλείουσιν, ὅ ἐ. μεθερμηνευόμενον εἶνε αἱ ἔφοροι τοῦ „καιροῦ", τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν, ὡς ἐπιφέρουσαι βροχὴν ἢ εὐδίαν, Ε 749 ἑξ., Θ 393. Ἐπειδὴ δὲ αἱ τακτικαὶ καὶ περιοδικαὶ μεταβολαὶ τοῦ καιροῦ ὁρίζουσι τὰς ὥρας τοῦ ἔτους, διὰ τοῦτο εἶνε καὶ θεαὶ τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους ᾗ τῆς διαδοχῆς αὐτῶν, κ 469. Διὰ δὲ τὰ ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα ἑκάστοτε συνεπιφέρουσι, λέγονται «πολυγηθέες» Φ 450. Εἶνε καὶ θεράπαιναι ᾗ ἀκόλουθοι τῆς Ἥρας, Θ 433.—Κατὰ τὸν Ὑ. Ἀπ. 194 συγχορεύουσι μετὰ τῆς Ἀφροδίτης, τῆς Ἥβης καὶ τῶν Χαρίτων, κατὰ δὲ τὸν Ἡσίοδον Θεογ. 901 εἶνε θυγατέρες τοῦ Διὸς ᾗ τῆς Θέμιδος, τρεῖς τὸν ἀριθμόν, Εὐνομία, Δίκη καὶ Εἰρήνη. (Ἐτυμολογεῖται κατά τινας μὲν ὡς συγγ. πρὸς τὸ Γοτθ. jêr, Γερμ. Jahr· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ ἔαρ (=Γέσαρ) ὡς ἐκτενέστερος τύπος Γοσάρα ᾗ κατ' ἔκθλιψιν τοῦ σ μεταξὺ δύω φωνηέντων ᾗ συναίρεσιν Γώρα, ᾗ κυρ. σημαίνει τὴν καλοκαιρίαν, εἶτα πᾶσαν ὥραν τοῦ ἔτους, ἔπειτα τὸν ἁρμόδιον καιρόν, καὶ ἐν γένει τὸν καιρόν).

Ὡρείθυια, ἡ (ὄρος, θύω: furens in monte, ἡ ἐν τῷ ὄρει ὡς μανιώδης τρέχουσα), μία τῶν Νηρηίδων, Σ 48.

*ὡρηφόρος, ον (ὥρη, φέρω), ὡροφόρος, ἡ τὰς ὥρας (τοῦ ἔτους) ἄγουν τὴν ὡριμότητα τῶν καρπῶν φέρουσα, ἐπίθ. τῆς Δήμητρος, μόνον Ὑ. Δήμ. 54, 192, 492.

ὠρίζεσκε, ἴδ. ὁαρίζω.

ὥριος, η, ον, ποιητ. (ὥρη), εἰς τὴν ὥραν ἀνήκων, ὑπὸ τῆς ὥρας παραγόμενος, ὅθεν «ὥρια πάντα» πάσης ὥρας προϊόντα, ι 131 †.

ὥριστος, Ἰων. ἀντὶ τοῦ ὁ ἄριστος, ὅπ. ἴδ.

Ὠρίων [.-.], ωνος, ὁ, υἱὸς τοῦ Ὑριέως ἐκ τῆς ἐν Βοιωτίᾳ Ὑρίας, ἀνὴρ ἐξόχου ῥώμης καὶ καλλονῆς καὶ δεξιώτατος κυνηγός, ἐρώμενος τῆς Ἠοῦς, ε 121 ἑξ., λ 310. Φονευθεὶς ἐν Δήλῳ ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος, δὲν ἔπαυσεν οὐδ' ἐν τῷ Ἅιδῃ ἀγαπῶν τὰ κυνηγέσια, λ 572. Εὑρίσκομεν δὲ αὐτὸν παρ' Ὁμ. καὶ ὡς ἀστερισμόν, Σ 486, 488, Χ 29, ε 274, ὅπερ ἴσως ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν ἀνωτέρω μῦθον. (Κατὰ δὲ τοὺς μεταγενεστέρους ἦτο υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Εὐρυάλης θυγατρὸς τοῦ Μίνωος, λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν δύναμιν τοῦ νὰ βαδίζῃ ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Ἡ δὲ Ἄρτεμις τὸν ἐφόνευσεν ὡς προκληθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ εἰς δισκοβολίαν ἢ διότι ἠτίμασε τὴν Ὠπιν τὴν ἀκόλουθον αὐτῆς, Ἀπολοδ. 1, 4, 3).

ὦρορε, ἴδ. ὄρνυμι.

Ὦρος, ὁ, εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος φονευθείς, Λ 303.

ὦρσε, ὦρτο, ὠρώρει, ἴδ. ὄρνυμι.

1. ὅς (ἢ ὅς, καθ' ἃ γράφει ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Β′. καὶ Ἀμεῖς ἐν τῇ Β′, ἐν ᾧ οἱ παλαιοὶ ἔγραφον οὕτως μόνον μετὰ τὸ «οὐδέ» ᾗ «καί» πρὸς οὓς συμφωνεῖ ὁ Βέκκ. ἐν τῇ Α′. καὶ ὁ Φαῖσις, ὁ δὲ Δινδόρφ.. Βαϋμλεῖνος καὶ Δοιδερλεῖνος φυλάττουσι τὴν γραφὴν ὥς) ἐπίρ. τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμ. ὅς II), ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητ., συχνὸν παρ' Ὁμ.

1) κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, οὕτως, τοιουτοτρόπως, „ἔτσι", «ὣς φάτο» οὕτως εἶπε, ταῦτα εἶπε, «ὣς εἰπών» Ὁμ. πλχ. «ὣς γὰρ ἄμεινον» Α 217 κ. ἀ. πλχ., «καὶ ὣς (ὧς)» καὶ οὕτως, οὐχ ἧττον, καὶ μ' ὅλα ταῦτα, Α 116, Γ 159 κ. ἀ. «οὐδ' ὣς (ὧς)» καὶ οὕτως δέν, καὶ πάλιν δέν, Η 263, Ι 351, α 6 κ. ἀ.

2) ἐν τοῖς ὁμοιωματικοῖς λόγοις, «ὣς—ὡς» οὕτως—ὅπως, ἢ «ὡς—ὣς» ὅπως—οὕτως οὐ μόνον κατὰ τρόπον, μάλιστα ἐπὶ εὐχῆς, οἷον Θ 538 ἑξ. Ψ 629 ἑξ., γ 218 κ. ἀ., ἀλλὰ καὶ κατὰ χρόνον: καθὼς—εὐθύς, ἅμα—καί, οἷον «ὡς ἥψατο γούνων, ὣς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα» Α 512, «ὡς δ' ἴδεν, ὣς μιν ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν» Ξ 294, Τ 16, Υ 424· «ὥστε—ὣς» Ὑ. Δήμ. 176. 3) οὕτως, ὅ ἐ. οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ὥστε, ἐκφράζει ὁηλ. πλαγίαν τινὰ συνέπειαν, «ὣς οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω» δ 137, δ 93, ι 306, ω 93 (οὕτως ἐτόνισαν ἐνταῦθα τὸ μόριον πάντες οἱ νεώτεροι ἐκδόται, πλὴν τοῦ Δινδορφίου, ὅστις μετὰ τοῦ Οὐολφίου ἐξέδωκεν αὐτὸ ἄτονον: ὡς). 4) οὕτως, ὅ ἐ. παραδείγματος χάριν, ε 121, 125, 129, Ὑ. Ἀφρ. 219 (ἄλλοι δὲ δὲν τονίζουσι τὸ μόριον, ὡς ἀναφορικῶς ἐπισυναπτομένων τῶν παραδειγμάτων, δι' ὧν ἀποδεικνύεται τῶν θεῶν ἡ ζηλοτυπία). ‖. Ἴδ. ὅς ἐν τέλει.

2. ὅς ἀντὶ τοῦ ὡς, ὁσάκις τίθεται κατόπιν τοῦ οὐσιαστικοῦ, οἷον «θεὸς ὅς» ἴδ. 1. ὡς I, A, α· ἐὰν δὲ τὸ οὐσιαστικὸν πάθῃ ἔκθλιψιν, δὲν τονίζεται, οἷον «λέοντ' ὡς» Λ 383, ἂν καὶ ὁ Βέκκ. καὶ Φαῖσι καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τονίζουσι. Τὸ πρὸ τούτου τοῦ ὥς βραχὺ φωνῆεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκτείνεται· διότι κατά τινας τὰ ἀναφορικὰ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἶχον κατ' ἀρχὰς σύμφωνον ἀρκτικὸν γράμμα, ὡς ἐν τῇ Λατινικῇ τὸ qui καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ Γερμανικῇ τὸ hv· κατ' ἄλλους δὲ εἶχον τὸ δίγαμμα ἐν ἀρχῇ.

1. ὡς, ἐπίρ. ἐκ τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας ὅς I), (πρβλ. τὸ Γερμ. wer ἀντωνυμ. καὶ wie ἐπίρ.). I) Ἐπίρρημα τρόπου καὶ ὁμοιωματικόν. Συντάσσεται δὲ Α΄.) μετὰ οὐσιαστικῶν, ἐπιθέτων, ἐπιρρημάτων καὶ μετοχῶν ἐν μέσῳ προτάσεως· ὡς, καθώς, ὡσάν, „σάν", ὡς ἐάν, ά.) μετ' οὐσιαστικοῦ συντασσόμενον τίθεται πρὸ αὐτοῦ, οἷον «ὡς κύματα θαλάσσης» Β 144, «ὡς Πάτροκλον» Τ 403, πρβλ. Φ 282. ε 371, ο 479· ἀλλὰ καὶ μετ' αὐτό, ὅτε τονίζεται: ὥς, οἷον «θεὸς ὥς» (ἴδ. 2. ὅς) Ε 78, Κ 33, δ 160 κ. ἄ. πλχ. (Ὁ Βούττμανος ἡμαρτημένως ἐπίστευεν ὅτι ἐν τοῖς ὁμοιωματικοῖς λόγοις τίθεται τὸ μόριον τοῦτο πάντοτε κατόπιν τοῦ οὐσιαστικοῦ, τοῦ δὲ ἐναντίου τὰ παραδείγματα ἠρμήνευεν ὡς ἐλλειπτικά· ἀλλ' ἴδ. Σπιτζνέρ. Excurs. ad Il. XXVI, σ. 36 ἑξ.). ἐνίοτε τίθεται μεταξὺ οὐσιαστικοῦ καὶ ἐπιθέτου, οἷον «σύες ὡς ἀργιόοντες» λ 413, πρβλ. σ 29· β΄.) μετ' ἐπιθέτου καὶ ἐπιρρήματος, «ὡς ἐνός» Χ 425, «ὡς πρίν» Β 344· γ΄.) μετὰ μετοχῆς «ὡς οὐκ ἀΐοντι ἐοικώς» Ψ 430. Β΄.) ἐν ἀρχῇ προτάσεως 1) ἀναφορικῆς ἐπὶ τρόπου, ὅπως, „καθώς, ὡς καθώς", Λατ. quomodo, συντάσσεται δηλ. ὡς ὁ ὅπως (ὅπ. ἴδ.). ά) μεθ' ὁριστ. Α 276, Β 10 κ. ἄ. πλχ. β΄.) μεθ' ὑποτακτ. καὶ τοῦ Ἄν ἐν τῇ συχνῇ φράσει «ἄγε δ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα· καθὼς ἐγὼ θὰ εἴπω (ἂν θέλετε δηλ. νὰ κούσητε) Β 139, Μ 75, ἢ τοῦ Κέ, Δ 66, β 16· γ΄.) μετ' εὐκτ. Ι 181. 2) ὁμοιωματικῆς, τε ἀναφέρεται πολλάκις εἰς δεικτικόν τι ἐπίρρημα «ὥς, τώς, οὕτω» (ἴδ. τὰς λ.)., ὅπως, καθώς. Ἐν ταῖς παραβολαῖς συντάσσεται ά.) στὰ ὁριστικῆς ἐνεστῶτος ἢ ἀορίστου, ὅταν τι παραβάλλεται πρὸς ἄλλο τι πραγματικῶς ὑπάρχον ἢ γινόμενον ἢ ἅπαξ ἐν τῷ παρελθόντι γενόμενον, Ε 499, Ι 4 κ. ἀ., Β 326· (τὰ δύω χωρία, ὅπου ὑπῆρχε συνήθως μέλλων τῆς ὁριστικῆς, Ν 183 καὶ ε 368, διωρθώθησαν ἀντικαταστάντος τοῦ μέλ. τῆς ὁρις. διὰ τοῦ ἀορ. τῆς ὑποτακτ., καὶ ἐπομένως ὑπάγονται εἰς τὴν ἀκόλουθον περίπτωσιν)· β΄.) μεθ' ὑποτακτ. τοῦ ἐς. ἢ ἀορ. ἄνευ τοῦ Ἄν, ὅταν τὸ λεγόμενον ὁριστᾶται ὡς τι τὸ ὁποῖον ἔγεινε καὶ πάλιν δύναται νὰ γείνῃ, (Il. ἀλλ' οὔτε πότε ἔγεινεν, οὔτε τε μέλλει νὰ γείνῃ ὁρίζεται, ἐπομένως τὸ ὅλον ἐκφέρεται ἀοριστολογικῶς) Ε 161, Ι 323, Κ 485, Χ 93· γ΄.) μετ' εὐκτ. μόνον ὅταν προσλάβῃ καὶ τὸ ὑποθ. Εἰ καὶ γείνῃ ὡσεί (ἴδ. τ. λ.) καὶ ὅταν παρεμπέσῃ τὸ ὅτε, ὅτε γίνεται ἡ συνήθης ἀοριστολογία: ὁσάκις (ἴδ. ὅτε Α, 3), ι 383. Ἐν ἀρχῇ μακροτέρων παρομοιώσεων ἢ παραβολῶν μεταχειρίζεται ὁ Ὅμηρος τὸν συνδυασμὸν «ὡς ὅτε», περὶ οὗ ἴδ. ὅτε Α, 1) καὶ 2, β). Ἐνίοτε χρησιμεύουσιν αἱ τοιαῦται παρομοιωτικαὶ προτάσεις εἰς ἔκφρασιν βεβαίου τινὸς διισχυρισμοῦ ἢ εὐχῆς, «εἰ γὰρ ἐγὼν ὡς εἴην ἀθάνατος.... ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν» ὅπως (εἶνε βέβαιον ὅτι) ἡ ἡμέρα αὕτη φέρει κακὸν εἰς τοὺς Ἀργείους, οὕτως (εὔχομαι) νὰ εἶμαι ἀθάνατος κτλ. Θ 541, Ν 828, πρβλ. Χ 348, ι 525 (ἔνθα τὸ «ὡς» εἶνε δυνατὸν νὰ μεταφρασθῇ καὶ ἀσχέτως πρὸς τὴν προηγουμένην πρότασιν: τόσον εἶνε βέβαιον ὅτι). 3) ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ ἐπιφωνηματικῷ, δι' οὗ ἐκφράζονται διάφορα ἐπικρατοῦντα αἰσθήματα, οἷον «ὡς ἄνουν κραδίην ἔχες» πόσον ἀνόητον καρδίαν εἶχες! Φ 441, πρβλ. ω 194· «ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί» οὕτω (κατὰ δυστυχίαν) πάντοτε ἡ μία μου συμφορὰ διαδέχεται τὴν ἄλλην! Τ 290. Ὡσαύτως Φ 273, Ρ 328, γ 196, ρ 449. ΙΙ) Σύνδεσμος, 1) χρονικός, „καθώς", ἀφ' οὗ, Λατ. ut, πάντοτε ἐπὶ παρελθόντων πραγμάτων, μεθ' ὁριστικῆς, «ὡς ἴδον Ἥφαιστον» „καθὼς (ἀφ' οὗ) εἶδαν τὸν Ἥφ., Α 600, Π 600· περὶ τοῦ «ὡς—ὥς» ἴδ. 1. ὅς 2), «ὡς οὖν» Β 321, Γ 21, «ὡς τὰ πρῶτα» Υ. Δήμ. 80. Τὸ ἐν τῷ Ψ 871 «ἀτὰρ ὃ οἷος ἔχεν πάλαι (Μηριόνης) ὡς ἴθυνεν» ἑρμηνεύουσιν ὁ Σχολ. ᾗ Φαῖσι ἐννοοῦντες ὡς ὑποκείμενον τοῦ «ἴθυνε» τὸ «Τεῦκρος»: ἐκράτει ἤδη ἕτοιμον τὸ βέλος (ὁ Μηριόνης), καθὼς ἐσκόπευσεν (ὁ Τεῦκρος)· ὁ δὲ Οὐόσσιος μὴ ἀνεχόμενος τὴν τραχεῖαν ταύτην ἔλλειψιν (καθ' ἣν ἀπῃτεῖτο τοὐλάχιστον ἕως ἢ εἶτος ἀντὶ τοῦ ὥς), διώρθωσεν: ἰθύνοι μὲ τὴν ἔννοιαν: ἵνα (ὁ αὐτός) σκοπεύσῃ, πρβλ. ε 255. Εἶνε ὅμως ἀμφίβολος ἡ γραφή, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ Σχολιαστοῦ. 2) εἰδικός, [ὡς;], ὅτι, „πῶς", «ἀγορεύεις ὡς δή» λέγεις ὅτι δῆθεν, Α 110, Η 402, Κ 116, Ο 204 κ. ἄ. πλχ. Τὸ ἐν β 233 ἑρμηνεύεται: ὅτι οὕτως, διότι, ἀφ' οὗ τόσον, ὡσαύτως καὶ δ 373, ρ 449· «τόδε μοι κρηήνατ' ἐέλδωρ, ὡς ἔλθοι ἐκεῖνος» τὴν ἐπιθυμίαν μου ὥστε (τοῦ) νὰ ἔλθῃ, τὴν εὐχήν μου εἴθε νὰ ἔλθῃ, ρ 243, πρβλ. γ 347, ξ 152. 3) τελικός, ἵνα, ὅπως, „διὰ νά", περὶ τῆς συντάξεως τοῦ ὁποίου ἴδ. ὅπως· ά.) μεθ' ὑποτακτ. Λ 558, Β 3, 363, ω 360· ἔτι δὲ καὶ μετὰ τοῦ Ἄν ἢ Κέ, Α 32, (ὅπου σημείωσε τὸ ῥητορικὸν ὑπερβατόν), Π 84, δ 749, ω 75, 359· β΄.) μετ' εὐκτ. Β 281, Ψ 361, ἔτι δὲ μετὰ τοῦ Ἄν ἢ Κέ, Τ 332, θ 21, 239, ν 402, ω 352 κ. ἀ. Κατὰ τὸν Ἀμεῖν τὸ μόριον Ὡς μετὰ τοῦ Ἄν ἢ Κέ δὲν εἶνε σύνδεσμος, ἀλ-

λ' ἀντωνυμία ἀναφορική, ἤγουν πλαγία ἐρωτηματική, σημαίνουσα τὸ τίνι τρόπῳ, qua ratione. 4) εὐκτικός, τιθέμενος ἐν ἀρχῇ προτάσεων εὐκτικῶν, καὶ ἰσοδυναμῶν μὲ τὸ Λατ. utinam, εἴθε, „ἄμποτε, ἔτσι νά", οἷον «ὡς ἀπόθοιτο καὶ ἄλλος» „ἔτσι νὰ χαθῇ καὶ ἄλλος", α 47, πρβλ. Σ 107, Χ 286, ἔτι δὲ μετὰ τοῦ Κέ, «ὥς κέ οἱ αὖθι γαῖα χάνοι» Ζ 282, καὶ μετ' ἀρνήσεως «ὡς μὴ θάνοι» ὅπως (=καὶ οὕτως) νὰ μὴ ἀποθάνῃ, ο 359· περὶ τοῦ «ὡς ὄφελον» ἴδ. ὀφείλω.

ὡς, πρόθεσις μετ' αἰτ., „εἰς", πρός, Λατ. ad, μόνον ἐπὶ προσώπων, «ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον» ρ 218 †. (‖. καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ ὑπάρχει ἡ παροιμία αὕτη, „ὁ ὅμοιος τὸν ὅμοιον" (ἀγαπᾷ δηλ.), ἀλλὰ πληρεστέρα διὰ τῆς γνωστῆς προσθήκης „κ' ἡ κοπριὰ τὰ λάχανα"). Πολλοὶ διστάζουσι νὰ παραδεχθῶσι τὴν πρόθεσιν ταύτην παρ' Ὁμ., ὡς μοναδικήν, ὅθεν διώρθωσαν αὐτὴν εἰς τὴν πρόθεσιν: ἐς.

ὡς ἌΝ, ἴδ. 1. ὡς.

ὡς Δ' ΑὖΤΩΣ, ἴδ. ΑὖΤΩΣ 1).

ὡσεί ἢ ὡς εἰ (καθ' ἃ ἔγραψεν ὁ Βέκκερος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἐκδόται, πλὴν τοῦ Δινδορφίου, πανταχοῦ, ὁ δὲ Οὐόλφιος καὶ Δινδόρφιος εἰς μὲν τὴν 2) σημασ. ὡσεί, εἰς δὲ τὴν 1) σημασίαν ὁτὲ μὲν διῃρημένως, Χ 410, κ 416, ὁτὲ δὲ ὑφ' ἕν: ὡσεί. 1) ὡς ἐάν, „ὡσὰν νά" ἀ.) μετ' εὐκτ. Λ 389, 467· ἐπισυναπτομένου καὶ τοῦ Τέ, «ὡς εἴ τε» (Βέκκ.) ἢ «ὡσεί τε» καὶ «ὡς εἴτε» (Οὐόλφ. καὶ Δινδόρφ.) Β 780, ι 314, κ 420· β΄.) μεθ' ὑποτακτ. Ι 481 (ὅπου ἐπισυνάπτεται χ ὁ Τέ)· γ΄.) μετὰ μετοχ. «ὥς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν» ὡς ἐὰν ἔπραττες κανὲν κακόν, Ε 374 (Φ 510), Ω 328, Ὑ. Δήμ. 238, «ὡς εἴ τε» Π 192. 2)=ὥσπερ ὅ.ἐ. ὡσάν, „σάν", μετὰ οὐσιαστ. Π 59, η 36, τ 211 κ. ἀ., ἐπισυναπτομένου καὶ τοῦ Τέ, Λ 474, ξ 254 κ. ἀ. «ὡσεί πέρ τε» Ὑ. Δήμ. 215.

ὥΣΠΕΡ, κατὰ δὲ τὸν Βέκκ. χ τοὺς μετ' αὐτὸν (πλὴν τοῦ Δινδορφ.) διῃρημένως ὥς ΠΕΡ (ὅθεν πολλάκις παρ' Ὁμ. διαιρεῖται διὰ μιᾶς ἢ δύο παρεμπιπτουσῶν λέξεων, οἷον «ὥς σύ περ» τ 385 κ. ἀ., «ὡς τὸ πάρος περ» Ε 806 κ. ἀ. «ὡς νύ περ» Β 258, «ὥς ἔσεταί περ» Α 211, «ὥς καὶ ἐγώ περ» Ζ 477). Ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ ὡς, ἀλλ' εἶνε ἐπιτατικώτερον αὐτοῦ (πρβλ. λ. ὍΣΠΕΡ), ἀπαραλλάκτως καθώς, ἀκριβῶς ὡσάν, „ὡς καθώς", ἐνίοτε ἀνταποδίδεται εἰς τὸ «ὧδε» ἴδ. τ. λ. ἀ.) εἰς λόγους ὁμοιωματικούς, ὅπου πολλάκις ἀνάγκη, ἐκ τῆς συναφείας τοῦ λόγου νὰ ἀναπληρωθῇ ἁρμοδίως τὸ εἰς τὸ «ὥσπερ» ἀνῆκον ῥῆμα, οἷον «σὸν πλεῖον δέπας αἰεὶ ἔστηχ' ὥς περ ἐμοί» Δ 262, «θεοί, δότε καὶ τόνδε γενέσθαι ὡς καὶ ἐγὼ περ (εἰμὶ ἀριπρεπής) ἀριπρεπέα Τρώεσσι, ὧδε βίην ἀγαθόν» Ζ 477, πρβλ. Ω 398, «νοῦν ἣν ἔμπεδος ὡς τὸ πάρος περ» κ 240· «τίς δ' οἶδ' εἴ κε αὐτὸς ἀπόλῃται, ὥς περ Ὀδυσσεύς (ἀπώλετο)» δ 333, πρβλ. σ 19 κ. ἄ. πλχ. β΄.) εἰς λόγους παρενθετικοὺς χρησιμεύοντας εἰς περιορισμὸν ἢ ἐπεξήγησιν τῶν προηγουμένων, «σύ μοι δὸς ξεῖνον, ὥς περ ὑπέστης» καθὼς δὰ μοὶ ὑπεσχέθης, ι 365, «οὕτω φασίν.... μάλα εἰκέλω ἀλλήλοιιν ἔμμεναι, ὡς σύ περ αὐτὴ ἀγορεύεις» τ 385· γ΄.) εἰς λόγους ἀναφορικοὺς καθώς, ὅπως «ὀνείδισον ὡς ἔσεταί περ» ἐπίπληξέ τον, καθὼς (βεβαίως, ἀναμφιβόλως) θὰ γείνῃ, Α 211. (‖. Ὁ δὲ Ναϊγελσβαχ ἑρμηνεύει ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ τὸ «ὡς ἔσεταί περ» ὡς πλαγίαν ἐρώτησιν ἐξαρτωμένην ἔκ τινος προηγουμένου ῥήματος, οἷον ἐνταῦθα ἐκ τοῦ «ὀνείδισον», ὅπερ αὐτὸς ἑρμηνεύει διὰ τοῦ: εἰπὲ εἰς αὐτὸν κατὰ πρόσωπον— πῶς θὰ γείνῃ, τί θὰ γείνῃ. Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσῃ τις ὅτι ἡ τοιαύτη ἑρμηνεία εἶνε πρὸς τὰ ἑπόμενα συμφωνοτέρα), «μοὶ ὧδ' ἀνὰ θυμὸν οἴεται, ὡς ἔσεταί περ» τ 312, πρβλ. φ 212 ὡσαύτως καὶ ρ 586 «οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος οἴεται, ὥς περ ἂν εἴη» καθὼς δυνατὸν νὰ συμβῇ (δυνητικὸς τρόπος τοῦ λέγειν ἀντὶ τοῦ ὁριστικοῦ «ὡς ἔσεταί περ». Διώρθωσαν δὲ τὸ χωρίον εὐστόχως ὁ Ἀμεῖς καὶ Ναϊγελσβαχ ἀντὶ τοῦ συνήθους «ὅσπερ ἂν εἴη»).

ὥΣΤΕ, ἐπίρ., κατὰ δὲ τὸν Βέκκ. καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν ἐκδότας (πλὴν Δινδορφ. χ Βαϋμλείνου) διῃρημένως ὥς ΤΕ, πρβλ. ὅΣΤΕ. 1) ὡς, ὅπως, καθώς, ὡσάν, „σάν" ἀ.) εἰς παρομοίωσιν μερικῶν ἐννοιῶν, Β 289, Κ 154 κ. ἀ. «ὥστε με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς ἀϋτή» ὡσὰν κορασίων γυναικεία φωνή, ζ 122. Ὁμοίως «ὥς τέ μοι ἀθάνατος ἐνδάλλεται εἰσοράασθαι» ὡς ἂν ἀθάνατος μοὶ φαίνεται κατὰ τὴν ὄψιν, γ 246, πρβλ. α 227. Περὶ τοῦ «ὥστε—ὡς» ἴδ. 1. ὥς 2). χωρίζεται διὰ λέξεως «ὡς τίς τε λέων» ὡσάν τις λέων, Ρ 61· «ὥς τε περὶ ψυχῆς» ulpote, ὡς προκειμένου περὶ ζωῆς, ι 423. (‖. Ἴσως ὀρθότερον ὑπάγεται τὸ παράδειγμα τοῦτο εἰς τὴν κατωτέρω γ΄ σημασίαν)· β΄.) εἰς σύνδεσιν ὁλοκλήρων προτάσεων ἐν ταῖς παραβολαῖς, εἴτε μεθ' ὁριστικῆς, οἷον Β 459, Γ 23, Ρ 434, εἴτε μεθ' ὑποτακτικῆς, οἷον Β 474, Π 428. (Ἴδ. Σπιτζν. Excurs. ad Il. XXVI σελ. 27 ἑξ. καὶ 1. ὡς Ι, Β, 2)· γ΄.) εἰς ἔκφρασιν ἀναλογίας ἢ συμφωνίας πρός τινα ἰδιότητα, ὡσάν, [οἷα, οἷς δή], «ὥς τε θεός» „σὰν θεὰ ποὺ ἦτο" ἐπειδὴ ἦτο θεά, Γ 381. (Τινὲς θέλουσι νὰ ὁρίσωσι καὶ ἄλλην χρῆσιν τοῦ Ὥστε ἐν τοῖς ἐπιφωνήμασι, καὶ οὕτως ἑρμηνεύουσι χωρία τινά, οἷον τὸ α 227, γ 246, ζ 122. Ἀλλὰ ταῦτα ἐπιδέχονται καὶ ἄλλην ἑρμηνείαν, οἷα ἐδόθη ἐν τοῖς ἀνωτέρω). 2) ὡς σύνδεσμος συμπερασματικός, ὥστε, μετ' ἀπαρφ., μόνον Ι 42 καὶ ρ 21. (Τὴν σημασίαν ταύτην ἀποῤῥίπτουσί τινες ὡς μὴ Ὁμηρικήν, ὅθεν ὁ Λέρσιος ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τῶν ἀνωτέρω χωρίων διορθώνει τὸ «ὥς τε νέεσθαι» εἰς τό: ἀπονέεσθαι· τὸ δὲ ἕτερον ἀθετεῖ ὡς

νόθον· ἄλλοι δὲ παραδέχονται τὴν ἐν τοῖς ἀνωτέρω χωρίοις χρῆσιν τοῦ ὥς τε ὡς ἀρχὴν τῆς μετέπειτα συνηθεστάτης συμπερασματικῆς αὐτοῦ σημασίας.—Ἡ 1) σημασ. εἶνε μόνον ποιητικὴ καὶ Ἰωνική.

ὠτειλή, ἡ, τραῦμα, „πληγή, λαβωματιά", κ 163, ἰδίως δὲ ἡ ἀνοικτὴ πληγὴ καὶ μάλιστα ἡ ἐκ τοῦ πλησίον διὰ τῶν ἀγχεμάχων ὅπλων ἐπενεχθεῖσα, πρβλ. οὐτάω (μόνον Δ 140, 449 κεῖται περὶ τραύματος ὑπὸ βέλους ἐπενεχθέντος) «οὐταμένη ὠτειλή» Ξ 518, Ρ 86 κ. ἄ. πλχ. καὶ ἄνευ τοῦ «οὐταμένη» τ 456, ω 189. (Ἐτυμολογεῖται συνήθως ἐκ τοῦ οὐτάω, καὶ λέγεται Βοιωτικὸς ὁ σχηματισμὸς ἀντὶ τοῦ ἀχρ. οὐτηλή, ὅπερ διστάζει νὰ παραδεχθῇ ὁ Δοιδερλεῖνος· ἀλλὰ δύνανται ἀμφότεραι αἱ λ. νὰ παραχθῶσιν ἐκ τῆς ῥίζ. FOT, FAT, καὶ ἡ ὠτειλὴ εἶνε ἀντὶ τοῦ Fατειλή, πρβλ. τὸ τοῦ Ἡσυχίου: Γατάλαι=οὐλαί).

Ὦτος, ὁ, 1) υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἰφιμεδείας, ἀδελφὸς τοῦ Ἐφιάλτου, Ε 385 ἑξ., ἰδ. Ἐφιάλτης. 2) ἀνὴρ Κυλλήνιος, ἑταῖρος τοῦ Μέγητος, Ο 518.

ὠτήεις, εσσα, εν, ἐπικ. (οὔς), ἔχων ὦτα ἤγουν λαβάς, «τρίπους» Ἰλ. Ψ 264, 513. Ὁ Κούρτιος νομίζει ὅτι ἐν τοῖς χωρίοις τούτοις τὸ «ὠτώεντα» ἀνεγινώσκετο «οὐατόεντα».

ὠὐτός (κατὰ τὸν Βέκκ. ἐν τῇ Β'. ωὐτὸς) Ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ὁ αὐτός, „ὁ ἴδιος", Ε 399.

ὤφελλον καὶ **ὄφελον**, ἴδ. ὀφείλω.

ὠχράω, ὠχριῶ, γίνομαι ὠχρός, „κιτρινίζω" μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ ἀορ. «ὠχρήσαντα» λ 529 †. Ἐκ τοῦ

ὠχρός, ή, όν (κατὰ μὲν τὸν Δοιδερλ. ἀντὶ τοῦ ἄχροος ἐκ τοῦ χρόα, κυρ. ἄχρους, κατ' ἄλλους δὲ συγγ. πρὸς τὸ χλωρός), ὠχρός, „κίτρινος", ἰδίως δὲ κιτρινωπός, πρασινοκίτρινος, ἐπὶ τοῦ βατράχου, «ὠχ. δέμας» Βατρ. 81.

ὦχρος, ὁ, ὠχρία, ὠχρίασις, „κιτρινάδα", ἰδίως τοῦ προσώπου, Γ 35 †.

ὤψ, ὠπός (οπ, ὄπωπα) μόνον κατ' αἰτ. ἐν τῇ φρ. «εἰς ὦπα», ὄμμα, ὄψις, πρόσωπον, «εἰς ὦπα ἰδέσθαι» [εἰς ὀφθαλμοὺς ἰδεῖν], βλέπω κατὰ πρόσωπον, χ 405, ψ 107, μετὰ δοτ. «ἔμοιγε.... εἰς ὦπα ἰδέσθαι» νὰ μὲ ἰδῇ κατὰ πρόσωπον, Ι 373, καὶ μετὰ γενικῆς «Διὸς εἰς ὦπα ἴδησθε» Ο 147, «εἰς ὦπα ἔοικε» „ὁμοιάζει εἰς τὸ πρόσωπον", Γ 158, πρβλ. α 411.

Ὤψ, Ὠπος, ὁ, υἱὸς τοῦ Πεισήνορος, πατὴρ τῆς Εὐρυκλείας α 429, β 347, υ 148.

ΤΕΛΟΣ.

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ.

Ἐν λ. Α ς. 22 ἀντὶ: λέξεως γραπτέον: λέξεων
» » ΑΓΙΝΕΩ ς. 2 μετὰ τὸ ἄγω προσθετέον: ὅπως καὶ ἐν τῇ καθομιλ. ἐκ τοῦ ἄρχω ἐσχηματίσθη τὸ „ἀρχινῶ“
» » ΑΓΝΥΜΙ ς. 7 ἀντὶ 1) ἐνεργ. γραπτ. Ἐνεργ.
Μεταξὺ τῶν λ. ΑΓΝΩΣΤΟΣ καὶ ΑΓΟΝΟΣ νὰ παρεντεθῇ: ΑΓΞΗΡΑΙΝΩ=ΑΝΞΗΡΑΙΝΩ, ὅπ. ἴδ.
Ἡ λ. ΑΕΘΛΟΝ γραπτέα ΑΕΘΛΟΝ.
Ἡ » ΑΕΙΚΕΛΙΩΣ » ΑΕΙΚΕΛΙΩΣ.
Ἐν » ΑΙΓΙΑΛΟΣ ς. 3 μετὰ τὸ παραλία, προσθ. „γιαλός“,
» » ΑΙΓΥΠΙΟΣ ἐν τέλει προσθετέον: Πιθανώτερον δὲ εἶνε ἡ λ. ἕτερος τύπος τοῦ γύψ, ἴδ. λ. Αἴγυπτος καὶ γύψ (καὶ τὰς εἰς ταύτην προσθήκας).
» » ΑΙΕΤΟΣ ς. 3 γραπτ. „ἀετός“
Ἡ λ. ΑΙΝΟΜΟΙΡΟΣ γραπτέα ΑΙΝΟΜΟΡΟΣ.
Ἐν » ΑΚΜΗ ς. 7 μετὰ τὸ: στιγμὴν προσθ.: ἀνάλογος πρὸς τὴν τῆς καθομιλουμένης „εἶνε εἰς τὴν μύτην τῆς βελόνας“.
» » ΑΛΚΥΩΝ τοὺς τέσσαρας τελευταίους στίχους διόρθωσον ὡς ἑξῆς: Μαρπήσσης διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος γενομένην αὐτῆς ἁρπαγήν, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ὁποίας ἡ θυγάτηρ Κλεοπάτρα ἐπωνομάσθη ὑπὸ τῶν γονέων αὐτῆς Ἀλκυόνη.
» » ΑΜΑΞΑ ς. 2 προσθ. μετὰ τὸ ἅμαξα: „ἁμάξι“,
» » ΑΜΑΤΡΟΧΑΩ ἐν τέλ. προσθ.: ἴδ. ΤΡΟΧΑΩ.
» » ΑΜΙΝΩ ς. 2 ἀντὶ τοῦ: ἡμυνάμην γραπτ. ἠμονάμην,
» » ΑΜΦΙΒΑΛΛΩ ς. 27 » » Ὀδυσῆϊ » Ὀδυσῆι
» » ΑΜΦΟΤΕΡΟΣ ς. 12 » » νά σοο » νὰ σοῦ
» » ΑΝΑΒΑΙΝΩ ς. τελευταίῳ ἀντὶ τοῦ: ἐπεβιβάσθημεν γραπτ.: μᾶς ἐπεβίβασαν (ἴδ. λ. ΒΑΙΝΩ ἐν τέλει).
» » ΑΝΑΣΕΙΩ ἐν τέλ. προσθ.: ἴδ. Κρυγέρου Περὶ Διαλέκτων 32, 1, 5 τῆς Ἑλλ μεταφρ.
» » ΑΝΤΗΝΩΡ ς. 14 μετὰ τὸ: Δίκτυς προσθ.: ὁ γράψας τὰ Τρωικά,
» » ΑΝΤΙΞ ἐν τέλει προσθ. (||. Κατὰ τὸν Meunier ἐν τῷ Annuaire de l'Association pour l'encouragement des études Grèeqnes en France τοῦ 1872, σελ. 301, ἡ λ. ἀν-τυξ ἐτομολογεῖται ἐκ τῆς ἀνά ϗ τεύχω, οἱονεί: ἄνω πεποιημένον, κατ' ἀναλογίαν τοῦ καταΓ-τυξ, ὅπ. ἴδ.).
» » ΑΝΥΣΙΣ ς. 4 ἀντὶ τοῦ προκοπή γραπτ. „προκοπή“,
» » ΑΠΑΙ ς. 1 » » ἐν τέλει » ἐν ἀρχῇ
» » ΑΠΟΔΙΕΜΑΙ ἐν τέλει ἀντὶ τοῦ ΕΞΑΠΟΔΙΕΜΑΙ γρπτ. ΕΞΑΠΟΔΙΟΜΑΙ.
» » ΑΠΟΛΙΧΜΑΩ ς. 1 ἀντὶ τοῦ „γλύφω“ γρπτ. „γλείφω“, καὶ ς 3 γλείψσον
Ἡ » ΑΠΑΛΛΗΞΕΙΣ γπρτ. ΑΠΟΛΛΗΞΕΙΣ
Ἐν » ΑΡΑΡΙΣΚΩ στήλ. 6'. ς. 7 ἀντὶ τοῦ ταιριάζω γρπτ. ϗεριάζω καὶ ς. 46 ἐτέριαζεν
» » ΑΡΓΟΣ ς. 2 γρπτ. „Ἄργος“,
» » ΑΡΚΤΟΣ ς. 1 ἀντὶ τοῦ ἀρκοῦδα γρπτ. ἀρκούδα
» » ΑΡΜΟΖΩ ς. 3 » » ταιριάζω » ϗεριάζω
» » ΑΣΦΟΔΕΛΟΣ στήλ. 6'. ς. 9 ἀντὶ τοῦ σπερδοῦκλα γρπτ. σπερδούκλα
» » 1. ΑΫΩ ς. 2 ἀντὶ τοῦ: „ἀναύω (ἢ καὶ „ἀνάβω“) γρπτ. μόνον: „ἀνάβω“,
» » ΑΨΟΡΡΟΣ ς. 1 μετὰ τὸ: ὄρνυμι προσθ. ||. ἀντὶ τοῦ κακοφώνου ἄψ-ορσ-ος, ὅπως τὸ συνώνυμον παλίν-ορσ-ος, πρβλ. θάῤῥος ἀντὶ τοῦ θάρσος
» » ΒΑΣΚΕ ς. 12 μετὰ τὸ (||. προσθετέον: Διά τί ὄχι; πρβλ. περὶ τῆς θέσεως τοῦ παρακελευσματικοῦ ἴθι τὸ Ὁμηρικὸν «εἶπ' ἄγε μοι»=ἄγε ἦ ἴθι εἰπέ μοι.—
» » ΒΙΗ ἐν τέλ. προσθ. (||. Ἐν τῇ καθομ. ἡ „βία“=σπουδή).
Ἡ » ΒΛΕΠΩ γραπτ. ϗΒΛΕΠΩ
Ἐν » ΓΑΛΗΝΗ ς. 2 μετὰ τὸ γαλήνη προσθ. „καλοσύνη“,
» » ϗΓΑΥΡΟΩ ς. 3 μετὰ τὸ τύπον: προσθ. „γαυρώνω, γαυριάζω“
» » ΓΕΛΑΩ στήλ. 6'. ς. 8 ἀντὶ τοῦ καρδοῦλά γρπτ. καρδούλα
» » ΓΕΛΟΙΑΩ ς. 1 μετὰ τὸ γελάω προσθ. (||. παράγωγος ἐκ τοῦ „γέλοιον“, πληθ. „γέλοια, τοῦ ἐν τῇ καθομ. μόνον περισωθέντος).
» » ΓΕΝΕΗ ς. 2 ἀντὶ τοῦ: γενjά γρπτ. κατὰ συνίζησιν.
» » ΓΗΟΣΙΝΟΣ ς. 5 ἀντὶ τοῦ: υἱον γρπτ. οἶον.

Ἐν λ. ΓΑΪΝΗ ς. 3 ἀντὶ τοῦ κοῦκλα γρπτ. κούκλα
» » ΓΌΜΦΟΣ ς. 3 μετὰ τὸ γόφφος προσθ. (ὀρθότερον „γόφος“).
» » ΓΥΨ ἐν τέλ. προσθ. (‖. παρὰ τοῖς Αἰγαιοπελαγίταις ἀκούεται λ. „ἀγιούπας“, ἥτις πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς μεσολαβῶν τύπος μεταξὺ τοῦ γύψ καὶ αἰγυπιός).
» » ΔΕΑΤ' ς. 9 μετὰ τὸ ΔΟΑΖΟΜΑΙ προσθ.: ἢ ΔΟΚΑΖΟΜΑΙ καὶ μετὰ τὸ: ὅπ. ἴδε τὸ: ἐν τοῖς ἀρχαιοτέροις λεξικοῖς
» » ΔΕΕΛΟΣ ἐν τέλ. προσθ. ‖. Ὁ δὲ Δύντζερος ἐκλαμβάνει ἐν τῷ προκειμένῳ χωρίῳ τὸ «δέελον» ὡς οὐσιαστ. παράγωγον ἐκ τῆς ῥίζ. ΔΕ ἢ ΔΕΣ, ἐξ ἧς δεσμός ἀντὶ τοῦ δέσελον· σημ. ἑπομ. κατ' αὐτὸν φάκελον, „δεμάτι“.
» » ΔΕΙΜΑΊΝΩ ἐν τέλ. προσθ.: μετ' αἰτ. «κράτος» Υ. Ἑρμ. 407, ὡς ἔγραψε κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Ε. Στεφάνου ὁ Βαουμ. ἀντὶ τοῦ συνήθους: θαυμαίνω.
» » 1. ΔΕΎΩ ἐν τέλ. προσθ. (‖. Ἡ καθομ. διέσωσε τὸ ῥ. τοῦτο μόνον ἐν συνθέσει: „ἀναδεύω“=ἀνακατώνω, καὶ παρὰ τοῖς νῦν Ἀθηναίοις „σουδεύω“, ὅ ἐ. συνδεύω=ἀνακατώνω; μεταφορ. ῥᾳδιουργῶ, ἐξ οὗ καὶ „σουδευτής“ καὶ „σουδεύτρα“).
» » ΔΟΎΛΗ ς. 2 ἀντὶ τοῦ δοῦλα γρπτ. δούλα
» » ΔΡΆΓΜΑ ς. 3 » » φοῦκτα » φούκτα.
» » ΔΎΝΑΜΙΣ ς. 1 » » δύναμις » δύναμη· ὡσαύτως καὶ πᾶν ἄλλο εἰς -ις ὄνομα περισωθὲν ἐν τῇ καθομιλ. μετετράπη εἰς πρωτόκλιτον εἰς—η.
» » ΔΥΣΗΛΕΓΗΣ ς. 4 ἀντὶ τοῦ Ἀμεϊς γρπτ. Δύντζερος, καὶ ἐν τέλ. προσθ.: Ὁ δὲ Ἀμεϊς ἐκ τοῦ δυσ καὶ ἀλέγω, οἱονεί: βαρύφροντις, κακομέριμνος.
» » 1. ΔΎΩ ς. 2 μετὰ τὸ ἔδυ, προσθ.: γ'. πλ. ἔδυν ἀντὶ τοῦ: ἔδυσαν Δ 222, Λ 263.
Μεταξὺ τῆς λ. ΔΥΩΔΕΚΑ καὶ τῶν προηγουμένων προσθ.: 2 ΔΎΩ, ἴδ. ΔΎΟ.
Ἐν λ. ΕΙΛΕΙΘΥΙΑΙ ς. 6 μετὰ τὸ: Π 187 προσθ.: καὶ Υ. Ἀπ. 97 ἑξ.
» » ΕΚΑΤΌΝ ς. 4 ἀντὶ τοῦ: φοραῖς γρπτ. φοραίς
» » ΕΛΠΊΣ ς. 1 μετὰ τὸ ἐλπίς προσθ. „ἐλπίδα“
» » ΕΝΑΝΤΑ ς. 1 μετὰ τὸ ἀπέναντι, προσθ. „ἀγνάντια“,
» » ΕΝΑΝΤΊΟΣ ς. 7 μετὰ τὸ κατὰ πρόσωπον, προσθ. „ἀγνάντια“,
» » ΕΝΑΡΙΘΜΙΟΣ ς. 11 ἀντὶ τοῦ: Θαρσίτην γρατπ. Θερσίτην
Ἡ » ΕΞ-ΕΙΜΙ γρπτ. ἔξειμι.
» » ἜΞΕΙΜΙ » ἜΞ-ΕΙΜΙ.
Ἐν » ΕΠΑΙΝΕΩ ἐν τέλ. προσθ. (‖. Τῆς καθομιλ. τὸ „(ἐ)παινῶ“ ἔχει τὴν σημ. τοῦ ἐγκωμιάζω).
» » ΕΠΊΣΩΤΡΟΝ ς. 3 ἀντὶ τοῦ: περιφερείας. γρπτ.: περιφερείας (ἄνευ στίξεως).
» » ΕΠΟΣ ς. τελευτ. ἀντὶ τοῦ: ἡ λ. καὶ γρπτ. ἡ λ. „λόγος“,
» » ΕΡΊΖΩ ς. 11 μετὰ τὸ „παραβγαίνω“ προσθ.: καὶ διαλεκτικῶς „συνε(ο)ρίζομαι“,
» » ΕΡΣΗ στήλ. 6'. ς. 4, ἀντὶ τοῦ: ὁρσιαῖς γρπτ.: ὁρσιαίς
» » ΕΣΠΕΡΟΣ ς. 4 μετὰ τὸ ἑσπέρα προσθ. „βραδειά“, καὶ „ἑσπέρα“ (μόνον ἐν τῇ εὐχῇ „καλὴ 'σπέρα“)
» » ΕΤΟΣ ἐν τέλ. προσθ.: Σώζεται προσέτι καὶ ἐν τῇ εὐχῇ „εἰς ἔτη πολλά, εἰς πολλὰ ἔτη“, ὅπερ προφ. καὶ „'ς πολλά 'τη“.
Μεταξὺ τῶν λ. ΕΫ́ΠΡΥΜΝΟΣ καὶ ΕΫ́ΠΥΡΓΟΣ προσθ.: ΕΫ́ΠΤΥΚΤΟΣ, ἴδ. ΕΫ́ΤΥΚΤΟΣ.
Ἐν. λ. ΕΫ́ΤΥΚΤΟΣ ς. 4 μετὰ τὸ 123 προσθ.: (ἔνθα ὁ Βέκκερ. ἐν τῇ Β'. ἐξ εἰκασίας καὶ ὁ Ἀμεϊς γράφουσιν: εὔπτυκτον, ὅ ἐ. καλῶς συμπτυσσομένην, ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου).
» » Ἐξῆναι ς. 21 ἀντὶ τοῦ Ὀξειαῖς γρπτ. Ὀξειαίς
» » ἜΩΣ στήλ. 6'. ς. τελευτ. ἀντὶ τοῦ μαρτυρεῖ γρπτ. ἐπιμαρτυρεῖ
» » ΖΈΩ ς. 2 διαγραπτέον τὸ „ζένω“
» » ΖΥΓΌΝ ς. 3 μετὰ τὸ ζυγός, προσθ. „ζυγός“
» » ΖΩΆΓΡΙΑ ς. 10 ἀντὶ τοῦ: συχαρίκια γραπτ.: σοχχαρίκια.
» » ἽΚΑ ς. 1 ἀντὶ τοῦ: σιγά γραπτ. „σιγᾷ“
» » ἼΛΑΣΚΩ ς. 3 ἀντὶ τοῦ: μελισσῶν γραπτ.: μοιῶν.
» » ΟΡΙΌΝ ἐν τέλ. προσθ.: (‖. Ἐν Ἀττικῇ λέγεται „θρύος“ φυτόν τι τελματῶδες μέν, ἀλλὰ διάφορον τοῦ βρούλου, φύλλα ἔχον κοπτερά· ἕτερον αὐτοῦ εἶδος „μαχαιρίτης“).
» » ΟΎΟΝ ς. 5 ἀντὶ τοῦ: Σπέγγελος γραπτ.: Σπρέγγελος
» » ἼΗΜΙ στήλ. 6'. ς. 9 ἀντὶ τοῦ: ἐκ τοῦ ἀορ. 6'. ἡ φρ. γραπτ.: καὶ ὁ ἀόρ. 6'. ἐν τῇ φρ.
» » ἸΜΕΊΡΩ ἐν τέλ. προσθ.: (‖. Ἐν Μεσολογγίῳ λέγεται, καθ' ἃ ἤκουσα, ὁ μέσ. τύπος τῆς λ. ταύτης ὁπωσοῦν παρεφθαρμένης „νειρομαι“=ἐπιθυμῶ).

'Εν λ. ΚΑΚὈΩ ς. 6 ἀντὶ τοῦ: παραμεμορφωμένος ὑπὸ τοῦ θαλασσίου ὕδατος γραπτ. κακῶς ἔχων ὑπὸ τοῦ θαλασσίου ὕδατος, „θαλασσωμένος",
» » ΚΑΤΑΪΤΥΞ ς. 1 ἀντὶ τοῦ περικεφαλαία γραπτ. λιτὴ περικεφαλαία
» » ΚΑΤΑΡΆΟΜΑΙ ς. 1 μετὰ τὸ „καταρῶμαι" προσθ.: (προφ. καταριοῦμαι)
» » ΚΕΪΘΕΝ ς. 5 μετὰ τὸ „ἀπέκει" προσθ.: „ἀπ' ἐκεῖθε"
» » ΚΕΛΑΔΈΩ ς. 3 μετὰ τὸ ΕΠΙΚΕΛΑΔΈΩ προσθ.: (‖. 'Εν τῇ καθομιλ. τὸ „κελαδῶ", ὅπ. προφ. καὶ „κελαϊδῶ", λέγεται μόνον ἐπὶ τῆς ᾠδῆς τῶν πτηνῶν).
» » ΚΙΡΝΆΩ ἐν τέλει προσθ.: (‖. Ἡ καθομιλ. ἐφύλαξε μὲν τὸν τύπον „κιρνῶ" (προφ. κερνῶ), μετέβαλε δὲ ὁπωσοῦν τὴν σημασίαν: ἐγχέω, δίδω νὰ πίῃ τις).
» » ΚΌΛΟΣ ς. 1 ἀντὶ τοῦ κολοβός γραπτ. „κολοβός",
» » ΚΌΠΤΩ ς. 9 ἀντὶ τοῦ «ἵππος γραπτ. «ἵππους
» » ΚΡΆΝΕΙΑ ς. 1 ἀντὶ τοῦ „κρανιά" γραπτ. „κρανεά" ἢ „κρανειά"
» » ΚΎΑΝΟΣ ς. 8 ἀντὶ τοῦ: χαλκούχου ἢ γραπτ : χαλκείου ἤγουν
» » ΚΎΣΤΙΣ ς. 2 ἀντὶ τοῦ φοῦσκα γραπτ. φούσκα
» » ΛΑΡΌΣ ἐν τέλει προσθ.: (‖. Ἡ λ. ἐσώθη ἐν τῇ καθομιλ. „γλαρός", οἷον ἐν τῷ δημοτικῷ ᾄσματι „Μαῦρα γλαρά μου 'μάτια κτλ.").
» » ΛΕΥΚΏΛΕΝΟΣ ς. 2 μετὰ τὸ ἔχουσα προσθ.: λευκόπηχος,
» » *ΔΗΝΌΣ ς. 1 ἀντὶ τοῦ γοῦρνα γραπτ. γούρνα, καὶ ἐν τέλει προσθ.: (‖. 'Εν τῇ καθομιλ. ὁ „ληνός" μετέβαλεν ὁπωσοῦν χρῆσιν, σημαίνων τὸ ἄλλως λεγόμενον „πατητῆρι", ὅπου πατοῦνται τὰ σταφύλια)
» » ΛΎΣΙΣ ς. 5 ἀντὶ τοῦ =λύτρωμα γραπτ. ἐκλύτρωμα
» » ΜΑΚΡΌΣ ς. 14 ἀντὶ τοῦ „μακρυά" γραπτ. „μακριά", ὅ ἐ.
» » ΜΆΡΤΥΡΟΣ ς. 2 μετὰ τὸ μάρτυς προσθ.: „μάρτυρας", αἰτ. πληθ. „τοὺς μαρτύρους"
» » ΜΆΧΗ ς. 14 μετὰ τὸ „ἀμάχη" προσθ.: καὶ ἰδίως σημ. τὸ πάθος τὸ μετὰ τὴν ἔριδα, ὅθεν καὶ „μάχομαι" τινά=ἔχω πάθος κατά τινος
» » ΜΕΛΕΤΆΩ ἐν τέλ. προσθ. (‖. Τῆς καθομιλ. τὸ „μελετῶ" σημ.: ἔχω κατὰ νοῦν, (συχνὰ) διανοοῦμαι).
» » ΜΗΡΌΣ ς. 1 ἀντὶ τοῦ κωλολέρι γραπτ. κωλομέρι
» » ΜΟΛΟΒΡΌΣ ἐν τέλ. προσθ.: Περὶ δὲ τῆς καταλήξεως βρός πρβλ. τὴν λ. ΝΕΒΡΌΣ.
» » ΜΥ̃ΘΟΣ ἐν τέλ. προσθ. (‖. Ἡ λ. „μῦθος" σώζεται καὶ ἐν τῇ καθομιλ. εἰς τὴν σημ. παροιμία, ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ μεγεθυντικῷ „μύθαρος", Πρωτοδίκου Ἰδιωτικά, σελ. 48).
» » ΝΈΜΩ ς. 12 μετὰ τὸ νομεύω προσθ.: Τσακωνικῶς „νέμου",
» » ΝΥΜΦΊΟΣ ς. 3 μετὰ τὸ νεόγαμος προσθ.: νεόνυμφος,
Ἡ » ΟΡΘΌΚΡΑΙΡΟΣ γραπτ. ΟΡΘΌΚΡΑΙΡΟΣ.
'Εν » ΠΊΠΤΩ στήλ. 6'. ς. τελευταίῳ ἀντὶ τοῦ: Βορεᾶς γραπτ.: Βορεάς
» » ΠΛΌΚΑΜΟΣ ς. 2 ἀντὶ τοῦ πλεξοῦδα γραπτ. πλεξούδα
» » ΠΟΡΦΎΡΑ ς. 16 ἀντὶ τοῦ φαρφούρι γραπτ. φαρφοῦρι
» » ΠΤΩΧΌΣ ἐν τέλει προσθ.: (‖. 'Εν τῇ καθομιλ. „πτωχός", ὅπ. προφ. φτωχός, ἔχει ἐκτενεστέραν σημ.=πένης).
» » ΡΆΨ ἐν τέλει προσθ. "Οδ. (‖. 'Εν τῇ καθομιλ. „ρουπ-άκι" (ρωπ-άκιον) λέγεται εἶδός τι δρυὸς μαλακοφύλλου, καὶ πληθ. „ρουπάκια" ταύτης τῆς δρυὸς οἱ θάμνοι, οἱ ὀρθίως ἀναβλαστάνοντες καὶ εἰς πλέγματα χρήσιμοι. Μήπως λοιπὸν οἱ 'Ομηρικοὶ «ῥῶπες» δὲν εἶνε ἀορίστως θάμνοι ἢ κλάδοι, ὅπως ἐκ τῆς ἐτυμολογίας πιθανολογεῖται—ΡΩΠ=ΡΑΠ, χρυσόρ-ραπις (ἴδ. τ. λ.), ῥάβδος—ἀλλ' ὡρισμένου φυτοῦ θάμνοι καὶ μάλιστα τοῦ εἰρημένου εἴδους τῆς δρυός, καὶ ὄχι, ὡς λέγει ὁ 'Ησύχιος «ἢ εἶδος λύγου», ἴδ. κ 106.
» » ΣΚΏΨ ἐν τέλει προσθ. (‖. Ὁ σκὼψ κατὰ τὸν Erhard ἐν τῷ Fauna der Cycladen σελ. 44 ὑ 57 λέγεται τὴν σήμερον „κλῶσος").
» » ΣΤΆΧΥΣ ς. 1 ἀντὶ τοῦ „στάχυ" γραπτ. „στάχι"
» » ΣΤΕΙΝΟΣ ς. 2 ἀντὶ τοῦ στενοῦρα γραπτ. στενούρα
» » ΤΑΡΆΤΤΩ ς. 6 μετὰ τὸ συνταράσσω προσθ.: „ταράζω"
» » ΤΆΦΡΟΣ ς. 1 μετὰ τὸ „χανδάκι" προσθ.: „τράφος",
» » ΤΕΙΧΊΖΩ ς. 1 μετὰ τὸ: ὀχυρῶ προσθ. „τειχίζω"
» » ΧΑΛΚΌΣ στήλ. 6'. ς. 16 ἀντὶ τοῦ: συγκεκραμμένον γραπτ.: σογκεκραμένον

ΠΙΝΑΞ

τῶν λέξεων τῆς καθομιλουμένης τῶν πρὸς Ὁμηρικὰς ταὐτιζομένων ἢ συγγενῶν καὶ τῶν ἐν παρόδῳ ἐτυμολογουμένων.

ἀγανός

ἀγανός	ἐν λ.	ἀγανός
ἀγαπητός	»	ἀγαπητός
ἀγαπῶ	»	ἀγαπάω
ἄγγελος	»	ἄγγελος
ἀγελάδα	»	ἀγελαῖος
ἀγέλαστος	»	ἀγέλαστος
ἀγιούπας	»	γύψ (προσθ.)
ἀγκάθι	»	ἄκανθα
ἀγκαλιά	»	ἄγκαλος
ἀγκαλίτσα	»	ἀγκαλίς
ἀγκίστρι	»	ἄγκιστρον
ἀγκούλα	»	ἀγκύλος
ἄγκωνας	»	ἀγκών
ἀγκωνή	»	»
ἀγναντεύω	»	ἀντιάω
ἀγνάντια	»	ἄντα, ἐναντίος, ἔναντα
ἄγνος	»	ἄγνος
ἀγριάδα	»	ἄγρωστις
ἀγρίμι	»	ἄγριος
ἄγριος	»	»
ἀδονάκι	»	δόναξ
ἀδράχτω	»	δράττομαι
ἄε, ἄετε	»	ἄγε, ἄγετε
ἀζω (ῥήματ. εἰς ἀζω)	»	ἀγαπάζω
ἀθάλη	»	αἰθαλόεις
ἀθάνατος	»	ἀθάνατος
ἄθαφτος	»	ἄθαπτος
ἀθετ(ε)	»	ἠθεῖος
ἀθειά	»	»
Ἄθωνας	»	Ἄθως
Αἴγινα	»	Αἴγινα
αἷμα	»	αἷμα
Αἶνος	»	Αἶνος
ἄκερδος	»	νηκερδής
ἀκήδευτος	»	ἀκήδευτος
ἄκλαυτος	»	ἄκλαυτος
ἄκληρος	»	ἄκληρος
ἀκουστός	»	ἀκουστός
ἀκούω	»	ἀκούω
ἀκράτος	»	ἄκρητος
ἄκρη	»	ἄκρη
ἄκρια	»	ἄκρις
ἀκρίδα	»	ἀκρίς
ἀκτίδα	»	ἀκτίς
Ἀλασσόνα	»	Ὀλοσσῶν
ἀλάτι	»	ἅλς
ἀλαφρός	»	ἐλαφρός
ἀλαφρύς	»	»

ἀπαλός

ἀλέθω	ἐν λ.	καταλέω
ἄλειμμα	»	ἄλειφαρ, ἀλοιφή
ἀλέτρι	»	ἄροτρον
ἀληθεύω	»	ἀληθεύω
(ἀ)λεκάτη	»	ἠλακάτη
ἀλοιφή	»	ἀλοιφή
ἀλλοπρόσαλλος	»	ἀλλοπρόσαλλος
ἄλλος	»	ἄλλος
ἀλουσοσυδερός	»	ἀλοσύδνη
ἀλόχτερας	»	ἀλέκτωρ
ἀλυκτῶ	»	ὑλακτέω
ἀλῶνι	»	ἀλωή
ἀμάξι	»	ἅμαξα
ἀμασχάλη	»	μασχάλη
ἀμάχη	»	μάχη
ἀμέτρητος	»	ἀμέτρητος
ἀμμή	»	εἰμή
ἀμμόνι	»	ἄκμων
ἄμμος	»	ψάμμος, ψάμαθος
ἀμμουδιά	»	ψάμαθος
ἀμοιριά	»	ἀμμορίη
ἄμοιρος	»	ἄμμορος
ἀμπέλι	»	ἄμπελος
ἄναβα	»	ἄνανται
ἀναβαίνω	»	ἀναβαίνω, ἀναπλέω
ἀνάγκη	»	ἀνάγκη
ἀναδεύω	»	1. δεύω (καὶ προσθ.), καταδεύω
ἀνάρμεγος	»	ἀνήμελκτος
ἄνδρας	»	ἀνήρ
ἀνεμοπόδας	»	ἀελλόπους
ἄνεμος	»	ἄνεμος
ἀνήγατος	»	νηγάτεος
Ἀθήνα	»	Ἀθῆναι
ἄνιφτος	»	ἄνιπτος
ἀνοηταίνω	»	ἀφραίνω
ἀνοίγω	»	ἀνοίγνυμι
ἄνοστος	»	ἄνοστος
ἄντερον	»	ἔντερον
ἀντίκρα	»	ἀντικρύ
ἀντικρύ	»	ἀντικρύ
ἀντίς	»	ἀντί
Ἀξιά	»	Νάξος
ἀξίνη	»	ἀξίνη
ἄξιος	»	ἄξιος
ἀξόνι(ν)	»	ἄξων
ἀπάγγιο	»	σκέπος
ἀπαλός	»	ἁπαλός

ἀπάρθενος	ἐν λ.	παρθένος
ἀπάορος	»	ἀπήωρος, παρήορος
ἀπέκει	»	κεῖθεν
ἀπεκεῖθε	»	»
ἄπιστος	»	ἄπιστος
ἀπλώνω	»	ἁπλόω
ἀπό(-θεν)	»	ἀπό(-θεν)
ἀποβαρεμένη	»	βαρέω
ἀπολείπω	»	ἀπολείπω
ἀπολνῶ	»	ἀπολύω
ἀπὸ μικροῦθε	»	θεν
ἀπὸ παιδιόθεν	»	»
ἀππαλέ (Τσακ.)	»	ὀμφαλός
ἅπτω (ἄφτω)	»	ἅπτω
ἀραιός	»	ἀραιός
ἀραχνιά	»	ἀράχνιον
Ἄργος	»	Ἄργος
ἀργυρός	»	ἀργύρεος
Ἀρετοῦσα	»	Ἀρέθουσα
ἀριστερός	»	ἀριστερός
ἀρκούδα	»	ἄρκτος
ἁρμαθιά	»	ὁρμαθός
ἁρμεγός	»	σκαφίς
ἁρμέγω	»	ἀμέλγω
ἄρμενα	»	ἀραρίσκω
ἁρμενίζω	»	ἀραρίσκω
ἅρμη	»	ἅλμη
ἁρμυρίκι	»	μυρίκη
ἁρμυρός	»	ἁλμυρός
ἀρνί	»	(ἀρήν)
ἀρνοῦμαι	»	ἀρνέομαι
ἁρπάζω	»	ἁρπάζω
ἁρπαχτός	»	ἁρπαλέος
ἁρπάχτρα	»	Ἅρπυια
ἀρσενικός	»	ἄρσην
ἄρτος	»	ἄρτος
ἀρτύνω	»	ἀρτύνω
ἀρφανός	»	ὀρφανός
ἀρχή	»	ἀρχή
ἀρχίζω	»	ἄρχω
ἀρχινῶ	»	ἀγινέω (προσθ.)
ἀρχιοῦμαι	»	ὀρχέομαι
ἄσβυστος	»	ἄσβεστος
ἀσκός	»	ἀσκός
ἄσπαρτος	»	ἄσπαρτος
ἀσπέρδουκλας	»	ἀσφοδελός
ἀστάχι	»	ἄσταχυς
ἀστέρι	»	ἀστήρ
ἀστραπή	»	ἀστεροπή
ἀστράφτω	»	ἀστράπτω
ἄστρον	»	ἄστρον
ἀστροπή	»	ἀστεροπή
ἀτός	»	αὐτός
ἀτρύητος	»	ἀτρύγετος
ἀτσίδα	»	κτίδεος
ἀτσιδένιος	»	»
αὐγή	»	αὐγή
αὐλάκι	»	(ὠλξ)
αὐλή	ἐν λ.	αὐλή
αὔρα	»	αὔρη
αὐράκου (Τσακ.)	»	(ἀπαυράω)
αὔριον	»	αὔριον
αὐτί	»	οὖς
αὐτοῦθε	»	αὐτόθεν
αὐτοῦ	»	αὐτοῦ
ἀφαλός	»	ὀμφαλός
ἄφαντος	»	ἄφαντος
ἀφρίζω	»	ἀφρέω
ἀφρός	»	ἀφρός
ἀχλαδιά	»	ἄχερδος
ἄχνη	»	ἄχνη, χνόος
ἀχινός	»	Ἐχῖναι
ἀχολογῶ	»	ἠχέω
ἀχός	»	ἠχή
ἀχῶ	»	ἠχέω
ἀψά	»	αἶψα
ἀψύς	»	αἶψα
βάζω	»	βάζω
βάζω	»	βάλλω
βάθος	»	βάθος
βαθρακός	»	βάτραχος
βαθύς	»	βαθύς
βαίνω	»	βάλλω
βαλανίδι	»	βάλανος
βάλιος	»	Βαλίος
βάλλω	»	βάλλω
βάνω	»	»
βαρειαναστενάζω	»	βαρυστενάχων
βαρθακός	»	βάτραχος
βάρος	»	βάρος
βαρύς	»	βαρύς
βαρῶ	»	βαρέω
βαστῶ	»	βαστάζω
βάτος	»	βάτος
βάφω	»	βάπτω
βγάζω	»	ἐκβάλλω
βγάλλω	»	»
βελανίδι	»	βάλανος
βέλασμα	»	βληχή
βελόνα	»	βελόνη
βία	»	βίη
βιάζω	»	βιάζω
βιός	»	βίος, βίοτος
Βίτυλο	»	Οἴτυλος
βλαβερός	»	βλαβερός
βλάβομαι	»	βλάβομαι
βλάβω	»	βλάβομαι, βλάπτω
βλέπω	»	βλέπω
βλησκοῦνι	»	γλήχων
βοή	»	βοή
βοΐδι	»	βοῦς
βολά	»	βολή
βορεάς	»	βορέας
βόσκω	»	βόσκω
βου-	»	βου-

βουβάλι ἐν λ. λίκνον
βοῦδι » βοῦς
βοΐζω » βοάω
βουκολίτα » βουκολίη
βουκολιό » »
βουκόλος » βουκόλος
βουλή » βουλή
βουλιοῦμαι » βουλεύω, βούλομαι
βρέ » βροτός
Βρίζω » ὑβρίζω
Βρισιά » »
βροντάω, ῶ » βροντάω
βροντή » βροντή
βρουχιοῦμαι » βρυχάομαι
βρυάζω » βρύω
βρώση » βρῶσις
βύδρα » ὕδρος
βυζάνω » ἐκμυζάω
βυζαίνω » »
βύθος « βυθός
βῶδι » βοῦς
βωδινός » βόειος

γαῖμα » αἷμα
γάλα » γάλα
γαλίδα » γαλέη
γαλίτσα » »
γαμβρός » γαμβρός
γάμος » γάμος
γανώνω » γανόω
γαρυξιά » γηρύω
γαρύζω » »
γαστέρα » γάστρη
γάστρα » »
γαυάθα » γαυλός
γαυριάζω » γαυρόω (προσθ.)
γαυρώνω » »
Γδαρτός » δρατός
Γδέρνω » δέρω, ἐκδέρω
γδυμνός » γυμνός
Γδύνω » ἐκδύνω, ἐκδύω
γειά » εἰ δ' ἄγε
γείτονας » γειτων
γέλοια » γελοιάω(προσθ.)γέλως
γελῶ » γελάω
γενεά » γενεή
γένεια » γένειον, γενειάς
γένος » γένος
γεράκι » ἴρηξ
γεράνιος » ἠροειδής
γερανός » γέρανος
γέροντας » γεραιός, γέρων
γερόντισσα » » »
γέρος » » »
γεύω » γεύω
γεφῦρι » γέφυρα
γῆ (μαύρη) » γαῖα (μέλαινα)
γηράζω » γηράσκω

Γιαλός ἐν λ. αἰγιαλός
Γίδα » αἴξ
Γιερός » ὑγιής
γίνομαι » γίγνομαι
γλακῶ » λάσκω
γλήγορα » ἐγρηγορόων
γλαρός » λαρός (προσθ.)
γλήγορος » ἐγρηγορόων
γληφωνάκι » γλήχων
γλιστερός » λισσός
γλιστρῶ » ὀλισθαίνω
γλυκός » γλυκύς
γλῶσσα » γλῶσσα
γλωσσίδι » γλωχίς
γνέθω » νέω
γνεύω » νεύω
γνώρα » γνώριμος
γόζομαι γοάω
γοητός » γόος
γόϊ » »
γόνατον » γόνυ
Γοργόνα » Γοργώ
γούβα » γύαλον, σκύφος,
γούπατος » σκύφος
γόφος » γόμφος
γρηά » γραῖα, γρηῦς
γρήγορα » ἐγρηγορόων
γρήγορος » »
γυμνός » γυμνός
γυμνώνω » γυμνόω
γυναίκα » γυνή
γυναικήσιος » γυναικεῖος
γυρτός » γυρός
γώζομαι » γοάω

δά » δή
δαγκάνω » δάκνω
δαΐ » δαΐς
δαίμονας » δαίμων
δαιμονισμένος » δαιμόνιος
δάκρυ » δάκρυ, δάκρυον
δάκρυα (πνίγομαι εἰς τά) » δακρυπλώων
δακρύζω » δακρύω
δάκτυλος » δάκτυλος
δακώνω » δάκνω
δαμάζω » δαμάζω
Δαμοκό » Θαυμακίη
δασύς » δασύς
Δαύλια » Δαυλίς
δαυλόξυλον » δαλός
δαυλός » »
δέ » δή
δειλί » δείελος, δείλη
δειλινός » δείελος, δείλη
δείχνω » δείκνυμι
δέκα » δέκα
δέμα » δέσμα, δεσμός
δένδρον » δένδρον

δένω	ἐν λ.	1. δέω
δεξιός	»	δεξιός
δερμάτι	»	δέρμα
δεύτερον	»	δεύτερος
δεύτερος	»	»
δέχομαι	»	δέχομαι
Δήλαις	»	Δῆλος
δημογέρων	»	δημογέρων
διάκος	»	διάκτορος
διαλέγω	»	διαλέγομαι
δίδω	»	δίδωμι
δίκαιος	»	δίκαιος
δίσκος	»	δίσκος
δίχτυ	»	δίκτυον
δίψα	»	δίψα
διψάω -ῶ	»	διψάω
διώχνω	»	διώκω
δοκάρι	»	δοκός
δόλωμα	»	δόλος
δοιάκι	»	οἴηξ
δόντι	»	ὀδούς
δοξάρι	»	τόξον
δόσι (πλθ. δόσια)	»	δόσις
δούλα	»	δούλη
δράκος	»	δράκων
δραπέτι	»	τραπέω
δρένιος	»	δρύϊνος
δρομμί	»	δράγμα
δρόμος	»	δρόμος
δρούμαις	»	δρύπτω
δρύμαις	»	»
δρύμη	»	»
δύναμη	»	δύναμις
δύνομαι	»	δύναμαι
δυχατέρα	»	θυγάτηρ
δυώ	»	δύο
δῶμα	»	δῶμα
Δωμοκό	»	Θαυμακίη
δῶρον	»	δῶρον
ἔ	»	ἦ
ἐβγαίνω	»	ἐκβαίνω
ἔϊα	»	εἰδ' ἄγε
εἴδωλον	»	εἴδωλον
εἴκοσι	»	εἴκοσι
εἶμαι	»	εἰμί
εἰς	»	εἰς
ἑκατόν	»	ἑκατόν
ἐκεῖνος	»	ἐκεῖνος
ἐκειὸς	»	»
ἔλα	»	ἐλαύνω, ἐλάω
Ἔλυμπος	»	Ὄλυμπος
ἐλαιά	»	ἐλαίη
ἐλαιήσιος	»	ἐλαίνεος
ἔλατος	»	ἐλάτη
ἐλάφι	»	ἔλαφος
ἐλεύθερος	»	ἐλεύθερος
ἐλπίδα	»	ἐλπίς

(ἐ)μβαίνω	ἐν λ.	ἐμβαίνω
(ἐ)μπήγω	»	ἐμπήγνυμι
ἕνας	»	εἷς
ἕνδεκα	»	ἕνδεκα
(ἐ)νδύνω	»	ἐνδύνω, ἐνδύω
ἐνενῆντα	»	ἐνενήκοντα
ἐννέα	»	ἐννέα
ἐντρέπομαι	»	ἐντροπαλίζομαι
ἐντροπαλός	»	»
ἐντροπή	»	»
ἐξαγορεύω	»	ἐξαγορεύω
ἐξαπατῶ	»	ἐξαπατάω
ἔξαφνα	»	ἐξαίφνης
ἐξῆντα	»	ἐξήκοντα
ἔξω	»	ἔξω
ἑοράκα (Τσακ.)	»	ὁράω
(ἐ)παινῶ	»	ἐπαινέω (προσθ.)
ἐπίνιξα	»	πυκινός
ἑπτά	»	ἑπτά
ἔργατα	»	ἔργον
ἐργατάρις	»	»
ἔργον	»	»
ἔρημος	»	ἐρῆμος
ἐρινός (ὀρνός)	»	ἐρινεός
(ἐ)ρωτῶ	»	εἰρωτάω
ἑσπέρα	»	ἕσπερος (προσθ.)
ἑτοιμάζω	»	ἑτοιμάζω
ἕτοιμος	»	ἑτοῖμος
ἔτος (ἐφέτος)	»	ἔτος (προσθ.)
ἐτύπτησε	»	πρωτύπτω
εὑρίσκω	»	εὑρίσκω
ἔφαγα	»	ΦΑΓ
ἐχθές	»	χθές
ἔχθρα	»	ἔχθος
ἐχθρός	»	ἐχθρός
ἔχω	»	ἔχω
ἐψές	»	ὀψέ
ζαβολιά	»	ζα—
ζάβολος	»	»
ζάκος	»	»
ζειά	»	ζειά
ζεματῶ	»	ζέω
ζευγάρι	»	ζεῦγος
ζεύγω	»	ζεύγνυμι
ζεύλα	π	ζεύγλη
ζήλεια	»	ζηλοσύνη
ζηλειάρις	»	ζηλήμων
ζηλεύω	»	ζηλόω
ζητεύω	»	ζητεύω
ζυγολοῦρι	»	ζυγόδεσμον
ζυγός	»	ζυγός
ζῶ	»	ζώω
ζωνάρι	»	ζωστήρ
ζώνη	»	ζώνη
ζωντανός	»	ζωός
ζώνω	»	ζώννυμι

ἥλιος ἐν λ. ἡέλιος
ἡμέρα » ἦμαρ
ἥμερος » ἥμερος
ἧπατα » ἧπαρ

θαλάμι(ον) » θαλάμη
θάλασσα » θάλασσα
θαλασσινός » θαλασσινός
θαμβάδα » θάμβος
θαμβός » »
θαμβώνω » »
θάμμα » θαῦμα
θαμμάζομαι » θαυμάζω
θαμμάζω » θαῦμα
θεάζομαι » θάομαι
θεάμα » θαῦμα
θεαμάζω » »
θεαμαίνομαι » θαῦμα, θαυμαίνω
θεαμαίνω » θαυμαίνω
θειάφι » θεῖον
θειαφίζω » θειόω
'θετος » ἡθετος
θέλω » ἐθέλω
θεμέλια » θεμείλια
θεμέλιον » θέμεθλα
θεός » θεός
θεοφοβούμενος » θεουδής
Θερικό » Θορικός
θεριό » θηρίον
θέρος » θέρος
θηλυκός » θῆλυς
θημωνιά » θημών
'θράκα » ἀνθρακιή
θρέφω » τρέφω
θρονί » θρόνος
θρύμμα » τρύφος
θρύος » θρύον (προσθ.)
θυγατέρα » θυγάτηρ
θυμός » θυμός
θυμώνω » θυμόω

ἰατρός » ἰατρός
ἰδρώνω » ἱδρώς
ἵδρως » »
ἵδρωτας » »
ἴσα » ἶσος
ἴσιος, ἴσια, ἴσιο » εἴση
ἴσκιος » σκιά
ἰτεά » ἰτέη
ἴτσι(ον) » ἶον

καθαρός » καθαρός
καθίζω » καθίζω
κάθομαι » κάθημαι
καίγω » καίω
καινούργιος » καινός
καινοῦργος » »
κακαν(ί)ζω » καγχαλάω

κα(ρ)καριάζω ἐν λ. καρκαίρω
κα(ρ)καρώνω » καρκαίρω
κακοενδυμένος » κακοείμων
κακομητέρα » δυσμήτηρ
κακός » κακός
Κακοσοῦλι » Κακοΐλιος
καλαμιά » καλάμη
καλάμι » κάλαμος
καλαμίθρα » Καλαμίνθιος
κάλλος » κάλλος
καλός » καλός
κολοστευγάμενος » στεῦμαι
καλύβα » καλύβη
καλῶ » καλέω
καματερά » καματηρός
καματερή (βροχή) » »
καματερόν » »
καμμύζω » καταμύω
κάμνω » κάμνω
κάνιστρον » κάναστρον καὶ κάνεον
καπινός » πυκινός
καπνός » καπνός
καπρί » κάπρος
καρπός » καρπός
καρύδι » κάρυον
Κάρυστος » Κάρυστος
Κάσος » Κάσος
κατὰ (γῆς) » κατά
καταιβατόν » καταιβατός
καταιβαίνω » »
καταμύζω » καταμύω
καταντικρύ » καταντικρύ
καταπατῶ » καταπατέω
καταριοῦμαι » καταράομαι
καταρῶμαι » καταράομαι (προσθ.)
κατσούφα » κατηφείη
κατσουφιάζω » κατηφέω
κατσουφιασμένος » κατηφής
κάτω » κάτω
καῦσις (καύση, κάψα) » καῦμα
κέδρινος » κέδρινος
κέδρος » κέδρος
κελαδῶ, κελαϊδῶ » κελαδέω (προσθ.)
κέντρον » κέντρον
κεντῶ » κεντέω
κεραμιδᾶς » κεραμεύς
κεραμιδένιος » κεραμήιος
κέρατον » κέρας
κερδαίνω » κερδαίνω
κερδίζω » »
κέρδος » κέρδος
κερί » κηρός
κερνῶ » κιρνάω (προσθ.)
κεφαλή » κεφαλή
κεφάλι » »
Κεφαλλωνιά » Κεφαλλήν
Κεφαλλωνίτης » »
κηκίδι » κηκίω

κήρα	ἐν λ.	Κήρ
κήρα (καὶ μόρα)	»	θάνατος
κηρί	»	κηρός
κηρήθρα	»	κηρίον
κιθάρα	»	κίθαρις
κίνδυνος	»	κίνδυνος
κινῶ	»	κινέω
κιρκινέσι	»	κίρκος
κισσός	»	κισσός
κλαίγω	»	κλαίω
κλαίω	»	»
κλάμμα	»	κλαυθμός
κλάϋμα	»	»
κλειδί	»	κλεῖς
κλείνω	»	κλῖνω
κλείω	»	»
κλέπτης	»	κλέπτης
κλέπτω	»	κλέπτω
κλήδονας	»	κληδών
κλῆθρι	»	κλῆθρος
κλωθογυρίζω	»	κλοτοπεύω
κνέφι	»	κνέφας
κνήθω	»	κνάω
κνισάρι	»	κνίσῃ
κοιμίζω	»	κοιμάω
κοίτομαι	»	κεῖμαι
κολοβός	»	κόλος
κολοβώνω	»	κολούω
κολοκύθι	»	κολοκύντῃ
κολώνα	»	κολώνη
κοντάρι	»	κοντός
κοπριά	»	κόπρος
κοπρίζω	»	κοπρέω
κόπτω	»	κόπτω
κοράκι	»	κορώνη
Κορακόπετρα	»	Κόρακος πέτρη
κόρδα	»	χορδή
κόρη	»	κούρη
κορίτσι	»	»
κορμί	»	κορμός
κορφή	»	κορυφή
Κοτρού	»	Κύτωρος
κοχλάκι	»	χερμάδιον
κοχλιός	»	κοχλίας
κουβάρι	»	κύμβαχος
κουβέλι	»	»
κουκοῦτσι	»	κόκκος
κουλλός	»	κυλλοποδίων
κουλλοχέρις	»	»
κουμβαρᾶς	»	κύμβαχος
κουμμάρι	»	»
κουνοῦπι	»	κώνωψ
κουνῶ	»	κινέω
κούπα	»	κύπελλον, σκύφος
κουπί	»	κώπη
κουρεύω	»	κείρω
κουρεύομαι	»	»
(νὰ κουρεύεσαι)	»	

Κοῦρκος	ἐν λ.	Κώρυκος
κουρτάλι	»	κρόταλον
κουρταλῶ	»	»
κουρούνα	»	κορώνη
κουτάλα	»	κοτύλη
κουτί	»	»
κράμπη	»	κράμβη
κραμπολάχανα	»	»
κρανειά	»	κράνεια
κρανένιος	»	κρανέϊνος
κρασί	»	κεράννυμι
κρατούνα	»	κάρη
κρέας	»	κρέας
κρειάς	»	»
κρεμῶ (τὸ κεφάλι)	»	ἀποκρεμάννομι
κρεμῶ	»	κρεμάννυμι
κρέμομαι	»	»
κρεμνῶ	»	»
κρημνός	»	κρημνός
Κρήτη	»	Κρήτη
κριάρι	»	κριός
κριθάρι	»	κριθή
κρικέλλι	»	κρίκος
κρόκος	»	κρόκος
κρομύδι	»	κρόμυον
κροντῆρι	»	κρατήρ
κροταλίζω	»	κροταλίζω
κρουστάλλι	»	κρύσταλλος
κρουτάλι	»	κρόταλον
κρουταλίζω	»	κροταλίζω
κρύβω	»	κρύπτω
κρύος	»	κρυός
κρυφός	»	κρυπτός
κτῆμα	»	κτῆμα
κτύπος	»	κτύπος
κτυπῶ	»	κτυπέω
κυβερνῶ	»	κυβερνάω
κῦμα	»	κῦμα
κυνηγός	»	κυνηγέτης
Κῦνο	»	Κῦνος
κυπαρισσένιος	»	κυπαρίσσειος
κυπαρίσσι	»	κυπάρισσος
κύπερι	»	κύπειρος
Κύπρος	»	Κύπρος
Κύτρος	»	Κύτωρος
Κῶς	»	Κῶς
λαγός	»	λαγώς
λαγγόνι	»	λαγών
'λάδι	»	ἔλαιον
λαιμός	»	λαιμός
λάϊνος	»	ἐλαΐνεος
('λαιό)φυτον	»	φυτόν
λακῶ	»	λάσκω
λαλακιάζω	»	»
'λαμνί	»	ἠλακάτη
'λάμνω	»	ἐλαύνω, ἐλάω
λαμπρός	»	λαμπρός

λάπα	ἐν λ.	λαπάρη
λαπάρα	»	λαπάρη
λαχαίνω	»	λαγχάνω
'λάφι	»	ἔλαφος
λεβέτι	»	λέβης
λειβάδι	»	λειμών
λεοντάρι	»	λέων
λεπτός	»	λεπτός
λευκαίνω	»	λευκαίνω
λευκός	»	λευκός
'Λεψίνα	»	'Ελευσίν
Λήμνιος	»	Λῆμνος
ληνός	»	ληνός (προσθ.)
λίγγια, τά	»	λιχριφίς
Λιθάδα	»	λιθάς
λιθάρι	»	λίθος
'Λικώνα	»	'Ελικών
λίμα	»	λιμός
Λίμβρο	»	Ἴκαρος
λιμιώνας	»	λιμήν
λίμνη	»	λίμνη
λινάρι	»	λίνον
Λίνδος	»	Λίνδος
λιχμητῆρι	»	λιχμητήρ
λιχμίζω	»	λιχμάω
λόβι	»	λοβός
λόγος	»	λόγος
λόγγος	»	λόχμη
λουβί	»	λοβός
λουβίδι	»	»
λούζω	»	λούω
λουλοῦδι	»	λείριον
λουπάζω	»	λωφάω
λουτρόν	»	λουτρόν
λουφάζω	»	λωφάω
λοχεύω	»	λόγχη
λυγαρεά	»	λύγος
λύγκα	»	λύγξ
λυγόνα	»	λύγος
λύκος	»	λύκος
λύνω	»	λύω
λύρα	»	λύρη
λύσσα	»	λύσσα
λυχνάρι	»	λύχνος
λύχνος	»	»
λώβα	»	λώβη
λωβιασμένος	»	»
λωβός	»	»
μαθαίνω	»	μανθάνω
μάϊα	»	μαῖα
μακαρίζω	»	μακαρίζω
μᾶκος	»	μήκων
μακρά	»	μακρός (προσθ.)
μακριά	»	»
μακρύς	»	»
μαλακός	»	μαλακός
Μαλειάς	»	Μάλεια
μανίζω	ἐν λ.	μηνίω
μάνισμα	»	μηνιθμός
Μαραθώνα	»	Μαραθών
μαραίνω	»	μαραίνω
μάρμαρον	»	μάρμαρος
μάρτυρας	»	μάρτυρος (προσθ.)
μαρτυρία	»	μαρτυρίη
μαχαῖρι	»	μάχαιρα
μάχομαι	»	μάχη (προσθ.)
μεγάλος	»	μέγας
μελανιάζω	»	μελαίνω
μελανός	»	μέλας
Μελάνυθρος	»	μελάνυδρος
μέλεγος	»	μελίη
μέλει (ἀπρ.)	»	μέλω
μελετῶ	»	μελετάω (προσθ.)
μέλι	»	μέλι
μέλλει (ἀπρόσ.)	»	μέλλω
μελιός	»	μελίη
μέλισσα	»	μέλισσα
Μενδερέ-Σού	»	Σκάμανδρος
μένω	»	μένω, μίμνω
'μεράδα	»	ἡμερίς
μερμερία	»	μερμηρίζω
μερμίδι	»	μέρμις
μέση	»	μέσος
μεστός	»	μεστός
μετάνοια	»	μετάνοια
μετάνοιωμα	»	«
μέτρον	»	μέτρον
μετρῶ	»	μετρέω
μηλεά	»	μηλέη
μῆλον	»	μῆλον
μήνας	»	μήν
μηνύω	»	μηνύω
μηρί	»	μηρίον, μηρός
μητρυιά	»	μητρυιή
μηχανεύομαι	»	μηχανέομαι
μικρός	»	μικρός, σμικρός
μισθός	»	μισθός
'μισός	»	ἥμισυς
μιτάρι	»	μίτος
'μμάτι	»	ὄμμα
μνῆμα	»	μνῆμα
μοῖρα	»	μοῖρα
μολίβι	»	μόλιβδος
μολόχα	»	μαλάχη
μονάχος	»	μόνος
μονήμερος	»	μονοήμερος
μονήμερον	»	»
μόνος	»	μόνος
μόρικος	»	μοῖραι
μουγκρίζω	»	μυκάομαι
μουρμουρίζω	»	μορμύρω
μουχάνι	»	φῦσα
μυαλός	»	μυελός
μύγα	»	μυῖα
μῦθος	»	μῦθος (προσθ.)

μνημοῦρι	ἐν λ.	ἠρίον
μύλος	»	μύλη
μ(υ)νίζω	»	μύνη
μυρίκι	»	μυρίκη
μύριοι	»	μύριος
μυρολογῶ	»	μύρομαι
μυρχιά	»	μυρίκη
ναί	»	ναί
νάπα	»	νάπη
νάπος	»	»
νεᾶτα	»	νέατος
νειάμα	»	νειός
νείρομαι	»	ἰμείρομαι (προσθ.)
νέμα	»	νῆμα
νέμου (Τσακ.)	»	νέμω
νεόγδαρτος	»	νεόδαρτος
νεόλουστος	»	νεόλουτος.
νέος	»	νέος
νεός	»	»
νεότη	»	νεότης
Νεράϊδα	»	Νηρηΐς
νερόν	»	Νηρεύς
νερουλός	»	ὑδρηλός
νησί	»	νῆσος
νηστικός	»	νῆστις
νίβω	»	νίζω
Νικαριά	»	Ἴκαρος
νικῶ	»	νικάω
Νιό	»	Ἴκαρος
νομία (Τσακ.)	»	νομεύς
νόστιμος	»	νόστιμος
νοτία	»	νοτίς
νοτιά	»	»
νότιος	»	νότιος
Νότος	»	Νότος
νύφη	»	νύμφη
νύχι	»	ὄνυξ
νύχτα	»	νύξ
νυχτερίδα	»	νυκτερίς
νῶμος	»	ὦμος
᾽ξ, ξε-	»	ἐκ
ξαίνω	»	ξαίνω
ξανθός	»	ξανθός
ξαπερνῶ	»	ἐκπεράω
ξελακίζω	»	λάσκω
ξελέχι	»	ἔλεγχος
ξένος	»	ξεῖνος
ξεπερνῶ	»	ἐκπεράω
ξεπέφτω	»	ἐκπίπτω
ξερός	»	ξερός
ξερρυπίζω	»	ῥύπος
ξεσπάνω	»	ἐκσπῶ
ξεσπῶ	»	»
ξετινάζω	»	ἐκτινάσσω
ξεφεύγω	»	ἐκφεύγω
ξεφτῶ	»	ἐκπτύω
ξηραίνω	ἐν λ.	ξηραίνω
ξιφτέρι	»	ὠκυπέτης
ξύλινος	»	ξύλινος
ξύλον	»	ξύλον
ξύνω	»	ξέω, ξύω
ξυράφι	»	ξυρόν
ὀγδῶντα	»	ὀγδώκοντα
ὀγκίνα (Τσακ.)	»	ὄγκος
ὀλίγος	»	ὀλίγος
ὅμοιος	»	ὁμοῖος
ὁμπλή	»	ὁπλή
ὁμώνω	»	ὄμνυμι
ὄνομα	»	ὄνομα
ὀνομάζω	»	ὀνομάζω
ὀνοματίζω	»	»
ὄνειρον	»	ὄνειρος
ὀπόθεν	»	ὀπόθεν
ὀπότε	»	ὀπότε
ὅπου	»	ὅπου
ὀπτός (ὀφτός)	»	ὀπτός
ὅπως	»	ὅπως
ὀργυιά	»	ὄργυια
ὄρθιος	»	ὄρθιος
ὀρθός	»	ὀρθός
ὅρκος	»	ὅρκος
ὅρκος	»	ἕλκος
ὄρνεον	»	ὄρνεον
ὄρνιθα	»	ὄρνις
ὀρνίθι	»	»
ὁρῶ (Τσακ.)	»	ὁράω
ὀρφανός	»	ὀρφανός
ὅσος	»	ὁσος
οὐγρός	»	ὑγρός
οὐρά	»	οὐρίαχος
οὐρανός	»	οὐρανός
οὐριά	»	οὐρίαχος
ὄχθος	»	ὄχθη
ὄχτος	»	»
ὀψερός	»	εἰδάλιμος
ὀψές	»	ὀψέ
ὄψη	»	ὄψις
ὄψιμος	»	ὄψιμος
παγίδα	»	παγίς
παγωνιά	»	πηγυλίς
παιδί	»	παῖς
παίδιος	»	παιδνός
παίζω	»	παίζω
παλαίβω	»	παλαίω
παλαιός	»	παλαιός
πάλιν	»	πάλιν
πανί	»	πηνίον
παντοῦ	»	πάντη
παππᾶς	»	πάππας
παρατρέχω	»	παρατρέχω
παρδαλός	»	παρδαλέη
παρθένα	»	παρθένος

Πάρος	ἐν λ,	Πάρος
πασπάλη	»	παιπαλόεις
πασπαλίζω	»	παλάσσω
πασπατεύω	»	ψηλαφάω
πατέρας	»	πατήρ
Πάτινος;	»	πυκινός
πάτος	»	πάτος
Πάφος	»	Πάφος
πάχνη	»	πάχνη
παχνί	»	φάτνη
πάχος	»	πάχος
παχύς	»	παχύς
πεζός	»	πεζός
πεθερός	»	πενθερός
πεῖνα	»	πείνη
πεινῶ	»	πεινάω
πειράζω	»	πειράζω
πέλαγος	»	πέλαγος
πελεκῶ	»	πελεκάω
πενῆντα	»	πεντήκοντα
πέντε	»	πέντε
πεπόνι	»	πέπων
πέρα	»	πέρην
περιχύνω	»	περιχέω
περκνός	»	περκνός
Περκούτα	»	Περκώτη
περνῶ	»	περάω
περονιάζω	»	περονάω
πέταλον	»	πέταλον
πετεινός	»	πετεηνός
πετούμενος	»	πέτομαι
πέτρα	»	πέτρα
πετῶ	»	πέτομαι
πεύκα	»	πεύκη
πεῦκος	»	»
πέφτω	»	πίπτω
πηγή	»	πηγή
πήγουλη	»	πηγυλίς
πηδῶ	»	πηδάω
πήζω	»	πήγνυμι
πηλός	»	πηλός
πηννίν (Κύπ.)	»	πηνίον
πιθάρι	»	πίθος
πικρός	»	πικρός
πινάκα	»	πίναξ
πινάκι	»	»
πίνω	»	πίνω
ποτόν	»	ποτόν
πίσσα	»	πίσσα
πιστός	»	πιστός
πλάτανος	»	πλατάνιστος
πλάτος	»	πλάτος
πλατύς	»	πλατύς
πλαντάζω	»	συμπλαταγέω
πλέγω	»	πλέω
πλεκτός	»	πλεκτός
πλέκω	»	πλέκω
πλέκω	»	πλέω

πλεμμόνι	ἐν λ.	πνεύμων
πλεξίδα	»	πλόκαμος
πλεξούδα	»	»
πλευρόν	»	πλευρόν
πληγή	»	πληγή
πλῆθος	»	πλῆθος
πλημύρα	»	πλημυρίς
πλοκαμός	»	πλόκαμος
πλούσιος	»	πλούσιος
πλοῦτος	»	πλοῦτος
πλύνω	»	πλύνω
πλώρη	»	πρώρη
πνίγω	»	πνίγω
ποδάρι	»	πούς
῾ποδένω, ομαι	»	ὑποδέω
῾πόδημα	»	ὑπόδημα
πόδι	»	πούς
ποδόχι	»	προδοκή
πόθεν	»	πόθεν
πόθος	»	πόθος
ποκάρι	»	πόκος
πόλεμος	»	πόλεμος
πολεμῶ	»	πολεμίζω
πολύς	»	πολύς
πόνος	»	πόνος
πόρος	»	πόρος
πορφύρα	»	πορφύρεος
ποτάμι	»	ποταμός
πότε	»	πότε
ποῦ	»	ποῦ
πουλάρι	»	πῶλος
πουλῶ	»	πωλέω
ποῦμα	»	πῶμα
πουρνό	»	πρώιος
πρασιά	»	πρασίη
πράσον	»	πράσσον
πρεκνός	»	περκνός
πρεσβεία	»	πρεσβήιον
πρήσκω	»	πρήθω
πρίν	»	πρίν
προίκα	»	προίξ
προικιό	»	»
πρόσωπον	»	πρόσωπον
πρόφασις	»	πρόφασις
πρυμάτσα	»	πρυμνήσιος
πρύμνη	»	πρύμνη
πρυμνήσιος	»	πρυμνήσιος
πρωί	»	πρῶι
πρῶτος	»	πρῶτος
πυκνός	»	πυκνός
πυξένιος	»	πύξινος
πύξινος	»	»
πύργος	»	πύργος
πυρκαϊά	»	πυρκαϊή
πωπώ	»	πόποι
πῶς	»	πῶς
ραβδί	»	ράβδος

ῥαΐζω	ἐν λ.	ῥαίω
ῥαίνω	»	ῥαίνω
ῥαπάνι	»	ῥαφάνη
ῥαφή	»	ῥαφίς
ῥάφτω	»	ῥάπτω
ῥάχη	»	ῥάχις
ῥεβίθι	»	ἐρέβινθος
ῥεπάνι	»	ῥαφάνη
ῥεπίδι	»	ῥίψ
ῥεύγομαι	»	ἐρεύγομαι
ῥίζα	»	ῥίζα
ῥιζώνω	»	ῥιζόω
ῥοδάνη	»	ῥοδάνη
ῥοδιά	»	ῥοιά
ῥόδον	»	ῥόδον
ῥοπίδι	»	ῥίψ
ῥούγα	»	ῥήξ
ῥύπος	»	ῥύπος
ῥωβολάω	»	ῥώομαι
σαγολαίβα	»	λαῖφος
Σαμοθράκη	»	Σάμος
Σάμος	»	»
’σάν (ὡσάν)	»	ὡς, ὡσεί
σάνδαλον	»	σάνδαλον
σανίδα	»	σανίς
σανίδι	»	»
σαπίζω	»	σήπω
Σαραντάπορον	»	ἑπτάπορος
σάρκα	»	σάρξ
σαρμανίτσα	»	λίκνον
σβένω	»	σβέννυμι
σβ(ι)λάδα	»	σπιλάς
σβύνω	»	σβέννυμι
σβῶλος	»	βῶλος
σεβαίνω	»	εἰσβαίνω
σειγάει	»	σείω
σειγισμός	»	»
σείομαι	»	»
σειοῦμαι	»	»
σειρά	»	σειρή
σειρύτιον	»	»
σέλινον	»	σέλινον
σέπομαι	»	σήπω
σέρνω	»	σύρω
σέσκλον	»	σεῦτλον
σέσκουλον	»	»
σεῦκλον	»	»
σεύκουλον	»	»
σημαδεύω	»	σημαίνω
σημάδι	»	σῆμα
σήμερα	»	σήμερον
σιγᾷ	»	σιγή
σίδερο	»	σίδηρος
σιλ(ι)βώνω	»	στίλβω
σινίχι (γρ. σοινίχι)	»	χοῖνιξ
Σίπουλι-δάγ	»	Σίπυλος
σιτάρι	»	σῖτος

σιωπή	ἐν λ.	σιωπή
σακολαίβα	»	λαῖφος
’σκάρα	»	ἐσχάρη
Σκαρδαμούλα	»	Καρδαμύλη
’σκαρί	»	ἐσχάρη
σκαρμός	»	σκαλμός
Σκάρπαθος	»	Κάρπαθος
σκαφίδι	»	σκαφίς
σκάφτω	»	σκάπτω
σκέλι	»	σκέλος
σκεπάζω	»	σκεπάω
σκεπάρνι	»	σκέπαρνον
σκέπος	»	σκέπας
σκιάζω	»	σκιάζω
σκληθρος	»	κληθρος
σκόνη	»	κόνις
σκονίζω	»	κονίω
σκοπός	»	σκοπός
σκοτάδι	»	σκότος
σκοτίδι	»	»
σκοτώνω	»	»
σκούζω	»	σκύζομαι
σκουλῆκι	»	σκώληξ
σκουτί	»	σκῦτος
σκοῦφος	»	σκύφος
σκύβω	»	κύπτω
σκυλίτερος	»	κύντερος
σκυλάκι	»	σκύλαξ
Σκῦρος	»	Σκῦρος
σκύφτω	»	κύπτω
σμίγω	»	μίγνυμι, μίσγω
Σμύρνη	»	Σμύρνη
σνίχι(ον)	»	ἶνίον
σουδευτής	»	δεύω (προσθ.), ἐπιδεύω
σουδεύτρα	»	» »
σουδεύω	»	δεύω, ἐπιδεύω ϗ κατα-δεύω
σουδύο	»	σύνδυο
σουσαμένιος	»	σησαμόεις
σπάζω	»	σπάω
σπάνω	»	»
σπαράσσω	»	ἀσπαίρω
σπάργανον	»	σπάργανον
σπαργώνω	»	σφαραγέομαι
σπαρταρῶ	»	ἀσπαίρω
σπάρτον	»	σπάρτον
σπέρμα	»	σπέρμα
σπηλιά (ὀρθ.-αιά)	»	σπέος
Σπήλιος (ὀρθ. -αιος.)	»	»
σπίθα	»	σπινθήρ
σπ(ι)λάδα	»	σπιλάς
σπ(ι)λάθα	»	σπιλάς
σπῶ	»	σπάω
στάβαρον	»	σταυρός
σταβάρι	»	»
στάζω	»	στάζω
σταίνω	»	ἵστημι
σταμινάρι	»	σταμίν

σταυάρι ἐν λ. σταυρός
σταύαρον » »
στάνη » σταθμός
στάφνη » στάθμη
σταφνίζω » »
σταφύλι » σταφυλή
στάχι » ἄσταχυς, στάχος
στειλιάρι » στειλειόν
στεῖρα » στείρη
στέκομαι » ἵστημι
στέκω » »
στέλλω » στέλλω
στέλνω » »
στενάζω » στένω
στένος » στεῖνος
στερεός » στερεός
στέρπα » στείρη
στέρφα » »
στέφανα » στέφανος
στεφάνι » στεφάνη
στεφανώνω » στεφανόω
στῆθος » στῆθος
στημόνι » στήμων
'στιά » ἱστίη
στοιχειό » στοιχεῖον
στόμα » στόμα
Στοῦρα » Στύρα
στραβός » στρεβλός
στραγγίζω » στρεύγομαι
στραγγουλίζω » »
στρειμμένος » στρεπτός
στρεφογυρίζω » στρεφεδινέω
στρέφω » στρέφω
στρόμπος » στρόμβος καὶ τροπός
στρόπος » τροπός
στροῦκλος » οἶστρος
στροῦμπος » στρόμβος
στρώνω » στορέννυμι ᾗ στρώννυμι
σύ » σύ
σύγνεφον » νέφος
συκεά » συκῆ
σῦκον » σῦκον
συκῶτι » ἧπαρ
Σύμη » Σύμη
συνάζω » συνάγω
συνδυώ » σύνδυο
συνεμπάζομαι » ἐμπάζομαι
συνε(ο)ρίζομαι » ἐρίζω
συνήθεια » συνήθεια
συντρεῖς » σύντρεις
συρρικνώνω » ῥικνός
σφάζω » σφάζω
σφενδόνα » σφενδόνη
σπερδοῦκλα » ἀσφοδελός
σπέρδουκλας » ἀσφοδελός
σπερδοῦκλι » »
σφήκα » σφήξ
σφίγγω » σφίγγω

σφονδύλι ἐν λ. σφονδύλιος
σφουγγάρι » σπόγγος
σφράζω » φράζω
σφῦρα » σφῦρα
σφυρί » »
σχίζα » σχίζα
σχίζω » σχίζω
σχοινί » σχοῖνος
σωπάζω » σιωπάω
σωπαίνω » »
σωτρόπι » τρόπις

τάλαρος » τάλαρος
ταλυφός » ἀταλός
τανύζω » τανύω
ταράζω » ταράσσω (προσθ.)
τάτας » τέττα
τειχίζω » τειχίζω (προσθ.)
τειχίον » τειχίον
τέλος » τέλος
τεντώνω » τείνω
τέσσερες » τέσσαρες
τέτοιος » τοιοῦτος
τέχνη » τέχνη
τζίτζικας » τέττιξ
τηρῶ » τηρέω
τί (=διὰ τί) » τίς
τιμή » τιμή
τίμιος » τίμιος
τινάζω » τινάσσω
τοῖχος » τοῖχος
τόνος » ἐπίτονος
τόσος » τόσος
τότε » τότε
τότες » »
τουλούπα » τολύπη
τούμπα » τύμβος
τούμπανον » τύμπανον
τουρτουρίζω » Τάρταρος
τοῦτος » οὗτος
τραγί » τράγος
τράγος » »
τραπέζι » τράπεζα
τραπέτι » τραπέω
τράφος » τάφρος (προσθ.)
ταχηλιά » τράχηλος
τραχύς » τρηχύς
τρεῖς » τρεῖς
τρέμω » τρέμω
τρέφω » τρέφω
τρέχω » τρέχω
τριᾶντα » τριήκοντα
τρ(ι)ακόσιοι » τριηκόσιοι
τρίβω » τρίβω
τρίζω » τρίζω
Τρίκαλα » Τρίκη
τρίχα » θρίξ
τρομάζω, -ομαι » τρομέω

τρόμος	ἐν λ.	τρόμος
τροπίδι	»	τρόπις
τροπωτήρα	»	τροπός
τροχός	»	τροχός
τρύγος	»	τρύγη
τρυγῶ	»	τρυγάω
τρυπάνι	»	τρύπανον
τρυπῶ	»	τρυπάω
τρυφερός	»	τρυφερός
τρώγω	»	τρώγω
τσιρίζω	»	τρίζω, τρύζω
τσούμπα	»	τύμβος
τυρί	»	τυρός
τυφλός	»	τυφλός
τυχαίνω	»	τυγχάνω
τύχη	»	τύχη
ὑγιός	»	οἱός
ὑπόσχεσις(η)	»	ὑπόσχεσις
ὑποφερτός	»	συμφερτός
ὕστερα	»	ὕστερος
ὕστερος	»	»
ὑστερώτερος	»	»
'φαίνω	»	ὑφαίνω
'φαντός	»	ὑφαντός
φαρμάκι	»	φάρμακον
φαρφοῦρι	»	πορφύρω
φέγγω	»	φέγγος
φέρνω	»	φέρω
φέρτε	»	φέρτε
φεύγω	»	φεύγω
Φήβα	»	Θήβη
φθείρω	»	φθείρω
'φίδι	»	ὄφις
φίλος	»	φίλος
φλέβα	»	φλέψ
φλόγα	»	φλόξ
φλούδα	»	φλοιός
φλοῦδι	»	»
φοβίζω	»	φοβέω
Φονιά	»	Φένεος
φονεάς	»	φονεύς
φονικό	»	φόνος, φονή
φορῶ	»	φορέω
φορτιό	»	φόρτος
φόρτωμα	»	»
φράζω	»	φράσσω
'φρύδι	»	ὀφρύς
φρώστομα	»	φρέαρ
φρώχειλον	»	»
φταρνίζομαι	»	πταίρω
φτελεά	»	πτελέα
φτέρνα	»	πτέρνη
φτερό	»	πτερόν
φτεροῦγι	»	πτέρυξ
φτυάρι	»	πτύον
φτύνω	»	πτύω
φτῶ	ἐν λ.	πτύω
φτωχός	»	πτωχός
φῦκι	»	φῦκος
φυλακή	»	φυλακή
φύλακας	»	φύλαξ
φυλάγω	»	φυλάσσω
φύλλον	»	φύλλον
φυσερόν	»	φῦσα
φυσούνα	»	»
φυσοῦνι	»	»
φυσῶ	»	φυσάω
φυτάνι	»	φυτόν
φυτειά	»	φυταλιή
φώκα	»	φώκη
Φώκαια	»	Φώκαια
Φώκαις	»	»
φώκια	»	φώκη
φωνάζω	»	φωνάζω
φωνή	»	φωνή
φῶς	»	φῶς
χαίρομαι	»	χαίρω
χαλάζι	»	χάλαζα
χαλινάρι	»	χαλινός
χαλκειάς	»	χαλκεύς
χάλκωμα	»	χαλκός
χαλῶ	»	χαλάω
χαλνῶ	»	»
χαμηλός	»	χθαμαλός
χάμου	»	χαμαί
χάνω	»	χάσκω
χαρά	»	χάρμα
χαραμίδα	»	χηραμός
χάρη	»	χάρις
χάσκω	»	χάσκω
χάφτω (κάπτω)	»	ἀποκαπύω
χαχανίζω	»	καγχαλάω
χεῖλι	»	χεῖλος
χειμώνας	»	χεῖμα, χειμών
χειρότερος	»	χειρότερος
'χέλι	»	ἔγχελυς
χελιδόνα, -όνι	»	χελιδών
χελώνα	»	χέλυς, χελώνη
χέρι	»	χείρ
χερονίψιμον	»	χέρνιψ
χέρσο	»	χέρσος
χηλαμός	»	χηραμός
χῆνος	»	χήν
χήνα	»	»
χήρα	»	χήρη
χηρεύω	»	χηρεύω
χθεσινός	»	χθιζός
χίλιοι	»	χίλιοι
χιόνι	»	χιών
Χίος	»	Χίος
χκούτη (καὶ χαίτη)	»	χαίτη
χλιμιντρίζω	»	χρεμετίζω
χλωρός	»	χλωρός

(ἀ)'χνάρι	ἐν λ.	ἴχνος
χνοῦδι	»	χνόος
χοιρινός	»	χοίρεος
χοῖρος	»	χοῖρος
χολή	»	χόλος
χολιάζω	»	χολόω
χόλιασμα	»	χόλος
χορός	»	χορός
χουϊάζω	»	ἰύζω
χούϊασμα	»	ἰυγμός
χρέος	»	χρέος
χρίω	»	χρίω
χρυσάφι	»	χρυσός
χρυσός	»	χρύσεος
χρυσοφός	»	χρυσοχόος
χύνω	»	χέω
χώρις (τον. χώρις)	»	χωρίς
Ψαρά	»	Ψυρίη
'ψάρι	»	ὄψον
ψαρῶνι	ἐν λ.	ψάρ
'ψές	»	ὀψέ
ψεῦμα	»	ψεῦδος
ψεύστης	»	ψεύστης
ψίχα	»	Ψιχάρπαξ
ψίχουλον	»	»
ψόφος	»	ψύφος
ψυχή	»	ψυχή
ψύχρα	»	ψῦχος
ψυχρός	»	ψυχρός
ψωμί	»	ψωμός
ὦ	»	ὦ
ὤχ	»	ὦ
ὤιμε	»	ὦ
ὠμός	»	ὠμός
ὥρα	»	ὥρη
ὡράκα (Τσακ.)	»	ὁράω
ὡς (καθώς)	»	ὡς

ΑΘΗΝΗΣΙ, Τύποις Ἀνδρέου Κορομηλᾶ.

ΠΑΝΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
002000027961

Καταλογογραφήθη
13-4-71